

Myanmar/Burmese-English-Czech,
English-Myanmar/Burmese-Czech,
Czech-Myanmar/Burmese-English
Students' Dictionary

First Edition

ven. Czech Sarana (Jan Šťovíček)

Myanmar/Burmese-English-Czech,
English-Myanmar/Burmese-Czech,
Czech-Myanmar/Burmese-English,
Students' Dictionary

First Edition

ven. Czech Sarana (Jan Šťovíček)

No copyright whatsoever applies to this book.
author: ven. Czech Sarana (Jan Šťovíček)
finished in the year: 2012
place of creation: Colombo, Sri Lanka

Dedicated to all, who are interested in any of the contained
languages.

Contents

Introduction.....	V
1. Origin and system of this dictionary.....	V
Special characteristics in brief:.....	V
1. Words translation.....	VI
2. Sentences translation.....	VII
2. Burmese Language.....	VIII
1. Writing System.....	VIII
2. Pronunciation.....	IX
3. Syllables.....	XI
4. Words.....	XII
5. Sentences.....	XIII
3. Resources.....	XIV
4. Acknowledgment.....	XIV
5. Useful Tables.....	XV
1. Matrix of Burmese Script.....	XV
2. Pronunciation of the Romanized Matrix.....	XVI
3. Tables of weights and measures.....	XVIII
4. Birth-day naming.....	XX
Úvod.....	XXI
1. Vznik a systém tohoto slovníku.....	XXI
Zvláštní vlastnosti stručně:.....	XXI
1. Překlad slovíček.....	XXII
2. Překlad vět.....	XXIII
2. Barmský jazyk.....	XXIV
1. Systém psaní.....	XXIV
2. Výslovnost.....	XXV
3. Slabiky.....	XXVII
4. Slova.....	XXVIII
5. Věty.....	XIX
6. Podobnost s českým jazykem.....	XXX
3. Užitá literatura.....	XXXI
4. Poděkování.....	XXXI
5. Užitečné Tabulky	XXXII
1. Systém Myanmarského Písma.....	XXXII
2. Výslovnost Romanizovaného Systému.....	XXXIII
3. Tabulky měř a vah.....	XXXV
4. Jmenování dle dne narození.....	XXXVII
Abbreviations.....	XXXVIII
Myanmar/Burmese-English-Czech Part.....	1
English-Myanmar/Burmese-Czech Part.....	323
Czech-Myanmar/Burmese-English Part.....	668

Introduction

1. Origin and system of this dictionary

This dictionary is a collection of words, phrases and sentences that I have collected during my study of Burmese (Myanmar) language, which happened to be in Sri Lanka. It includes especially colloquial language, and (though rarely) also written and vulgar words, phrases and sentences, which one may encounter while being in contact with people from Myanmar. I decided to make my collection public even in this way for two reasons: firstly, as a person of Czech nationality, I felt it slightly sad when I found that there was no practical Burmese (Myanmar) -Czech or Czech-Burmese (Myanmar) dictionary available, and secondly for the sake of elevating fame and respect to both mentioned languages.

The special aspect of this dictionary is not only, that it is trilingual (and includes third language, Czech), but especially the fact, that it tries to be helpful mainly for students. Though most of the users may not understand the Czech part of the terms herein, I decided not to remove it, as it may happen, that certain Czech people may have the intention of studying this magnificent language, and secondly, because certain Burmese students (who stay in Czech Republic) may like to use the dictionary to help them in studying Czech language.

There are two kinds of terms: “vocabulary” and “examples”. “Vocabulary” terms are mostly simple translation of particular words with their grammatical specification at the end. “Examples” are mostly sentences, which have the purpose of showing how the particular word (copied at the beginning of the particular example) may be used.

Special characteristics in brief:

- Wrong spellings (often appearing in writings of natives) are intentionally included and marked as “WS.” (= Wrong Spelling).
- Great number of examples - words are shown in sentences and all those examples (sentences) are given in all the three languages.
- Attempt for verbatim translation of the examples - a great number of the given sentences is given in comprehensible form of translation, but verbatim translation is also indicated.
- Etymology of words - many words are given etymology, which is rather a help for students to remember the words, not necessarily compatible with the real history of the particular Burmese words. There was an attempt to analyze each word and translate their syllables in an understandable form, so that student can learn not only the word itself, but also the meaning of the syllables therein. The translation of syllables may be mixed so that the syllable translation is comprehensible, and in that case each syllable is numbered to reflect the original order of syllables of each Burmese word.
- Certain difficult words are given pronunciation in roman script according to a new system created by ven. Czech Sarana.
- Buddhist terms are included with their Pāli original form and the Pāli word is translated again in English to help the student understand origin of the particular word.
- Certain terms not well known to Western students are given an explanation.
- Most of the countable words are given their appropriate "numerical classifier" (သင်္ချာပစ္စည်း) in brackets. (But especially this was the tricky part. Professional correction of these and other mistakes would be appreciated.)
- Especially colloquial language is included. There are also written and vulgar expressions, but rarely. Almost all words are given grammatical and usage specification so as to inform the student in what occasion he/she may encounter (or use) the particular word.
- The dictionary certainly still contains many mistakes and overall there are many deficiencies. Author is neither of Burmese, nor of English nationality. No ancestor of the author has ever visited Myanmar (Burma). The author himself has never been to Burma (Myanmar). Professional proofreading is therefore requested.
- The dictionary is without copyright and it can be edited by anybody. It can be accepted by a company, developed, published and sold.
- It should be available in StarDict dictionary (program) as a downloadable and freely distributable database, as online dictionary and also as a PDF. The hard-copy should contain CD with all data and programs needed for correction, editing and further work on the dictionary.

1. Words translation

Burmese language is a syllabic language, i.e. based on syllables. This means, that a great number of its words are composed of syllables, which have their own specific meaning. For example: "ဝက်မုန်ဘီး" [we.hmè~b(h)ī:] is usually translated to English as "brush". However, the Burmese word gives somewhat exact information on the meaning of the meaning itself – ဝက် [we.] = pig, မုန် [hmè~]= bristle, ဘီး [b(h)ī:] = comb - therefore, the true meaning of the Burmese word is "comb (of) pig bristles", conveying thus its basic sense. This dictionary tries to reveal this sense of Burmese words and help students to learn them quicker and more efficiently. Accordingly, the dictionary term may look like this:

ex: ဝက်မုန်ဘီး(တစ်ခု);brush ("comb² (of) pig⁰ bristles¹");kartáč ("hřeben² (z) prasečích⁰ štětín¹");sg.

Sometimes the verbatim translation loses its sense when given orderly according to the original. Often just (proper) mixing the translated syllables immensely help the student to understand the particular word. For that purpose, the verbatim translation is given in an order comfortable for understanding, and for exact understanding the syllables are given numbers (°, 1, 2, 3, 1°, 11) to reflect the order in the particular Burmese term.

Sometimes the words are either borrowed from a foreign language or the original meaning of the particular syllables could not be discovered by the author. Result is, that certain "etymologies" are completely disregarding the meaning of whole the word. For example,

ယောက်ျား(တစ်ယောက်);man ("man tiger");muž ("muž tygr");sg.

နာနတ်သီး(တစ်လုံး);pineapple ("fruit² (of) suffering¹ deity⁰");ananas ("ovoce² trpícího¹ bůžka⁰");sg.

Certain translation is verbatim even in the natural form, therefore sign "()" is given to indicate it.

မိုးစက် [mō:zè.];raindrop ");dešťová kapka ");n.

ဘဏ်စာရင်း;bank account ");bankovní účet ");n.

Another feature of the terms in this dictionary is their "grammatical specification" mentioned at their end. For example:

တိုက်;brush;kartáčovat;T

Here "T" means "transitive" and it helps to understand, that a noun in accusative case may follow.

သွား;go;jít;l

Here "I" means "intransitive" and it helps to understand, that a noun in accusative case may not follow. Other specifications are mentioned in the list of abbreviations later in the opening part of this dictionary.

Also, it must be mentioned, that though Burmese language has specific adjectives, it often makes adjectives from intransitive (passive) verbs with adding only a syllable or making an appropriate change in syntax. Therefore, if an adjective can be used as a verb in Burmese, it should be given as an intransitive verb. In this dictionary they are treated as such. For example: ငယ်;small, be;malý, bý;t;I. Here you may see, how it occurs in sentences:

ငယ်: သူ့ရဲ့ ကားက ငယ်တာလို့;small: His car is small.;malý: Jeho auto je malé.

& ငယ်: သူ့မှာ ကားအငယ် ရှိတာလို့;small: He ("inside") has a small car.;malý: ("On uvnitř") má malé auto.

From these two examples we may see, that the word ငယ် (= small) may be used as a verb as well as an adjective. Though in English the adjectives also do not change, they are never treated as verbs - a verb "be" must be often added. In Burmese it is not so.

Certain Burmese words do not have exact equivalent in English, especially if we talk about 'particles'. Such terms are explained after the introductory word 'indicates'. In the English – Burmese (Myanmar) – Czech Part one may search also by looking at terms starting by 'indicates'.

Similarly it is with numerical classifiers. All numerical classifiers are usually 'translated' after the introductory word 'num. class'. They may be searched in the English – Burmese (Myanmar) – Czech Part as terms starting by 'num. class'.

Another point to be mentioned is frequent redundancy of pref. 'အ' at Burmese (monosyllabic) nouns. Especially Burmese nouns may be often given two times, one time with the prefix 'အ' and then without it. Thus for example သီး ~ အသီး (fruit), ဘိုး ~ အဘိုး (grandfather), တာ ~ အတာ (responsibility).

Last note should be already known to users of other dictionaries. Certain composite terms are given as swapped, in order to be easily searchable in the printed version according to the user's need. For example:

မှား;wrong, be;špatný, bý;t;l

ရင်နင်း;affected, be deeply ("with¹ chest⁰");ovlivněný, být hluboce ("s¹ hrudí⁰");l

2. Sentences translation

There are certain spoken terms and sentences, which were given here with the purpose to show the usage of the particular word. Thus, for example, student may understand what is the usage of လွမ်း [lwa~:](miss) from the sentence "ငါ မင်းကို လွမ်းတယ်။" [nā mè~:kō lwa~:dē] (I miss you.). In order to make these sentences easily searchable in the (alphabetically organized) dictionary, I add the important word of the particular sentence at its beginning:

လွမ်း: ငါ မင်းကို လွမ်းတယ်။;miss: I miss you.;chybět: Chybíš mi. ("Já tebe postrádám.");col.

One of the main characteristics of this dictionary is, that it tries to be "as perfect as possible". That means, that if there is a sentence or a phrase, it should be translated verbatim, i.e. word by word. Sometimes the meaning gets lost, therefore this "verbatim translation" appears in quotation marks. However, if the meaning doesn't get lost and still it keeps the grammar of the target languages, it should be given as verbatim. The verbatim translation in quotation marks still tries to follow certain grammar - with regards to English, there have to be certain words (such as prepositions) added - as these words are not mentioned in the Burmese original, they have to appear in brackets. For example:

အိမ်: အိမ်လိုက်ပို့ပေးမယ်။;home: (I) will give (you) a lift home.;domov: Odvezu (tě) domů.;fut.

From this example we may see, that the bracket was used for a word, which is not mentioned in the Burmese original. The non-verbatim (common translation) should, therefore, be read with the contents of the brackets, i.e. "I will give you a lift home."

It may happen, that certain words mentioned in Burmese are usually not being mentioned in the target language. Therefore, to keep the translation verbatim, the translation of the Burmese words (which are usually not translated to the target language) is mentioned in brackets and quotation marks. For example:

ရိ: သူ့မှာ စာအုပ်တစ်အုပ် ရှိပါတယ်။;have: He ("inside") has a book.;mít: On ("uvnitř") má knihu.;pol.

Here the word မှာ would not appear as "inside" (or as anything else) in English - and therefore, to keep the verbatim form of translation, it has been included in brackets and quotation marks. The non-verbatim (common translation) has to be read without the bracketed and quoted content, i.e. as "He has a book."

Sometimes in the translation should be used a certain word in order to make the sentence intelligible, even though the precision suffers. In an attempt to keep the precision anyway, the precise translation of the particular word appears quoted in brackets after a wave: (~ “ ”).

နေပြီ: မြေပုံက အရမ်းဟောင်းနေပြီ။;be (~ “has become”): The map is (~ “has become”) so old.;být (~ “stala se”): (Ta) mapa je (~ “stala se”) tak (moc) stará.;p.p.;

မေး: အမျိုးသားက လမ်းမေးနေတယ်။;ask: The man asks for direction (~ “way”).;ptát se: Pán se ptá na cestu.;cont.

A frequent user of this dictionary should remember, that the word given at the beginning of the particular example has been attempted to be translated also at the beginning of the remaining two translation. However, sometimes the word does not appear in the translation, or it appears as completely different. In that case another important word of the particular translation has been copied at the beginning, and the translation of the starting word of the first sentence is given quoted in brackets, sometimes after a wave sign.

In Burmese language there are many tags and particles, which help to make sense of each sentence. Some of them denote politeness or another way of speech. As it would be troublesome to include them into verbatim translations of each such sentences, their occurrence is mentioned in the grammatical specification at the end of a sentence. Therefore, for example "ငါ သွားပါတယ်" is given as:

သွား: ငါ သွားပါတယ်။;go: I go.;jít: Já jdu.;pol.

Here the "pol." means "polite". The abbreviations given in the last chapter of this introduction have been used throughout whole this dictionary, mostly in the place of the grammatical specification. Similarly it is with certain other 'tags', such as လဲ၊ လား etc.

Some examples include words, which make them useful only for certain kinds of persons or situations. For example:

နဲ့: ခင်ဗျားနဲ့ ကျွန်တော်။;and: You and I.;a: Ty a já.;col. um.

Here 'ခင်ဗျား' (you) and 'ကျွန်တော်' (I) are words especially used by men. Therefore, at the end of the sentence 'um.' is mentioned to indicate, that this is 'used by men'. As another example,

ဒီနေ့: ဒီနေ့ ရှင် ဘာသောက်မလဲ။;today: What will you drink today?;dnes: Co budete (“vy”) dnes pít?;inter. col. uw.

As 'ရှင်' (you) is especially used by women, "uw." is mentioned at the end of the example.

2. Burmese Language

Burmese language “is a member of the Tibeto-Burman language family, which is a subfamily of the Sino-Tibetan family of languages.”¹ As such, there are certain peculiarities specific for Tibetan and Chinese language. It is a syllabic and tonal language, which make it's study for Westerners quite more difficult, as the language grammar along with the pronunciation follow very different criteria.

As scholars of Burma as well as West agree, there are two kinds of Burmese language: 'written' (စာ [sā]) and 'spoken' (စကား [səkā:]). There are not many differences in these two forms, and high proficiency in spoken form of the language will, to a very good extent, allow the particular student to understand even the Burmese written text. In order to preserve the noble culture of the then Burma, written form of the language has been for centuries emphasized and stressed. As the Burmese proverb says:

ရေးတော့အမှန် ဖတ်တော့အသံ။

[yē:to. ahma~ pha.to.adè~]

“Writing is correct, reading (~ speech) is (just) sound.”

1. Writing System

Though the first humans in Myanmar are expected to have settled there around eleven millennia ago,² the Burmese script ultimately descended from the Brāhmī script undergoing certain changes “to suit the phonology of Burmese for transcribing spoken Burmese. The earliest writing in Burmese is dated 1058.”³ It “is characterized by its circular letters and diacritics. It is an abugida, with all letters having an inherent vowel အ (a. [a] or [ə]).”⁴ Writing is from left to right, as it is in most of the Western languages.

Apart from the fact, that Burmese numbers have been preserved in their historical form, there are also certain marks, which are not used in the West. For example, for full stop (.) Burmese use the character (။) and for comma (,) is used (၊) .

Probably in order to preserve the 'roundness' of Burmese characters (which probably developed in order to comply with needs of palm-leaf scripting), certain characters were for centuries written in a seemingly awkward way. For example, င (written by two draws), ဝ (2 draws), ဓ (3 draws), ဃ (3 draws).⁵

One may encounter ambiguities in writing certain symbols. The sign [ā] has been developed besides the sign [a] to make reading of consonants ဓ [kh], ဝ [g], ဒ [d], ဝ [p], ဝ [w] followed by sound 'ā' clear. Thus, we distinguish:

Writing fragment	+ ဓ	+ ဝ
ခ	ဆ [sha]	ခါ [khā]
က	က [ka]	ကါ [gā]
ဒ	အ [a]	ဒါ [dā]
ဟ	ဟ [ha]	ဟါ [pā]
တ	တ [ta]	တါ [wā]

However, certain other letters, namely ဓ [dh] and ဖ [ph] are given ဓ and ဝ interchangeably, making no specific difference. Thus we may encounter ဓ ~ ဝ and ဖ ~ ဝါ . ဝါ may be seen especially in words derived from Pāli (eg., ဝါတိအား [dhā.ā:] - electricity) and ဝါ is rather encountered in vocabulary borrowed from English (eg. ဝါလူဒါ [faludā] – faluda). Nevertheless, it must be mentioned, that dictionaries of proper Burmese orthography⁶ (probably) always mention 'phā' only as ဖ and 'dhā' only as 'ဝါ'.

1 http://en.wikipedia.org/wiki/Burmese_language (24th of May, 2012)

2 <http://www.alsintl.com/resources/languages/Burmese/> (24th of May, 2012)

3 http://en.wikipedia.org/wiki/Burmese_language (24th of May, 2012)

4 Ibid.

5 However, certain modern Burmese natives draw these characters with one draw. For proper writing system, see http://www.seasite.niu.edu/burmese/script/script_index.htm .

6 Eg., “Myanmar-English Dictionary” of Myanmar Language Commission (program, v. 1.0.1.).

An emphasis should be made when studying the Burmese spelling, because it is easy to change complete meaning of the particular word even by a small mistake. A good example are the ျ [y] and ြ [y] symbols. While 'ပျင်း' [pyè~:] means 'bored' or 'lazy', 'ပြင်း' [pyè~:] means 'intense', 'violent'.

Regarding the historical development of Burmese writing and speaking, even today we may automatically recognize certain historical changes when we compare the written and spoken language. For instance, in written language for 'if' we come across 'လျှင်' [hlyè~] and 'လျှင်' [lyè~], but in the modern Burmese 'ရင်' [yè~] prevails. In Pāli and old texts we encounter ဩ [ša], where as in the modern writings we see only ဩ [ša] ရှိ [ša] or ဩ [ša] (all the four have identical pronunciation).

2. Pronunciation

Burmese pronunciation follows five tones, namely 'low', 'high', 'low checked', 'high checked' and 'creaky', which, though not distinguished in Western languages at all, make significant difference in the meaning of the particular words.⁷

- Low tone (ex.: ကာ [kā] – shield), read with a tone relatively low in comparison to other tones.
- High tone (ex.: ကား [kā:] - spread out), read with a tone relatively high in comparison to other tones.
- Low checked (or cut) tone (ex.: နေ့ [ne..]⁸ - day), read in low tone, with short duration, and suddenly cutting the sound.
- High checked (or cut) tone (ex.: ကံ [ka.] - stick to sth.), read in high tone, with short duration and suddenly cutting the sound.
- Creaky (or choked) tone (ex.: က [k<] - dance), read while narrowing throat like if one where choking oneself.

In the case of nasal syllables, the creaky tone as well as the low checked tone are excluded:

- Low tone (ex.: ကန် [ka~] - to kick), which is read with a relatively low tone.
- High tone (ex.: ကန်း [ka~:] - to be blind), which is read with a relatively high tone.
- Checked (or cut) tone (ex.: ကန့် [ka~.] - to block), which is read with short duration, ascending tone at the end and suddenly cutting the sound.

Studying the examples given above one may realize, that the tone plays a significant role in one's pronunciation. Very good notes with regards to this matter were published by J. Okell, eg. in his book *"Burmese By Ear or Essential Myanmar: Reference Text to Accompany the Audio"*. Certain tones are disregarded by Burmese speakers and with it they follow different rules. For example, in the colloquial suffix 'ဝို' (= "let's") we see, that the 'checked tone' in combination with the 'closed o' make rather simple sound of 'ou' (similar to 'ow' in English 'low'). Therefore, it may be read as [zö.] or [zou]. Similar case is with the colloquial 'ဟေ့' (= "hey"), read again not with 'checked tone', but rather simply as 'hei', where 'ei' is read giving little space between jaws, as 'a' in Welsh pronunciation of English 'make'.

In pronunciation of (probably) any language, there are ambiguities regarding pronunciation to writing system. Certain sounds appear as different in writing, though pronunciation is more or less the same. In Burmese language this phenomenon occurs as well, especially with regards to scripting the 'checked' tones ဝ် [a.], ဝ် [a.] and ဝ် [è.] and the nasal sounds န် [a~], န် [a~] and ဝ် [a~]. Another ambiguity concerns ဖ [pha] and ဖ [bha], ဖ [sa] and ဖ [za]. With English loan words there arose the ambiguity of ဝ [wa], ဝ [ba] and ဖ [bh], also ဝ် [a.], ဝ် [a.] and ဝ် [a.]. The proper orthography is not always followed by the natives, and therefore student of Burmese language should rather refer to a dictionary supported by government. Below I give several examples of what one may encounter and the proper spelling.

What one may encounter	Dictionary version	Meaning
တဝ် [tə.] or [tè.]	တဝ် [tè.]	attend school
ပျဝ် [pya.] or [pyè.]	ပျဝ် [pyè.]	be broken
ချဝ် [cha.] or [chè.]	ချဝ် [chè.]	chat (by Internet)
ပုစွန် [pəzo~]	ပုစွန် [pəzo~]	prawn
ကဒ် [ka.]	ကဝ် [ka.]	card

7 Wikipedia article on Burmese language (http://en.wikipedia.org/wiki/Burmese_language) mentions only four: Low, high, creaky and checked. The author of this dictionary himself experienced, that Burmese ear clearly distinguishes "low checked (or cut)" and "high checked (or cut)".

8 Two dots in the pronunciation indicate 'cut low' tone.

Certain modern words (such as ဝက်ဆိုက် or ဝက်ဆိုဒ် [wè.shai.] - website) have not been included in Burmese dictionaries, and therefore both spelling may be (temporarily) used interchangeably.⁹ The modern words given in this dictionary are given as the author encountered them when communicating with Burmese natives.

Certain characters (in certain words) may be read in two or more ways, and still the native speakers will understand. This concerns especially the ရ [ya] or [ra] and ဇ [za] or [ja] symbols. In most cases, ရ is read as [ya] and ဇ is read as [za]. However, especially in Pali and English loan words they are read as [ra] and [ja] respectively. In rare cases စ [sa] maybe read as [ca] in the Pali loan words and Pali recitals done by Burmese monks.

Written form	Pronunciation	Language of origin	Meaning
တရဘယ်ရုံ	[trabě you~]	English	travel agency
ဒရိုင်ဘာ	[drai~bā]	English	driver
ပရိယတ်	[pariya.]	Pāli	education (monastic)
ဇွန်	[jo~] (sometimes as [zo~])	English	June
ဇူလိုင်	[jūlai~] (sometimes as [zūlai~])	English	July

Foreigners may face the different pronunciation of လျှ [hlyā] and [ša]. In certain words it is read one way and in other words another way.¹⁰ For example 'လျှောက်' (= walk) is read as [sau], 'လျှာ' (= tongue) is read as [šā] where as 'လျှိုဝှက်' (= secret) is rather read as [hlyo.hwè]. There are even other similar difficulties, where one has to learn different pronunciation for words with same spelling. For example:

- စ [sa] or [za] – စက် [sè.] (= wheel, machine) X စက် [zè.] (a drop)
- ဆ [sha] or [zha] – ဆီး [s(h)ī:] (= fog, urine) X ဆီး [z(h)ī:] (plum)

Certain Burmese words, though read in the same way, they may be slightly distinguished in writing. For example [è] and ဝ် [è]:

- ကျယ် [cè] (= broad) X ကျဲ [cè] (= having gaps, watery).
- ဝယ် [pè] (= reject) X ဝဲ [pè] (= only).
- ကယ် [kè] (= feel filled up) X ကဲ [kè] (= overdo).
- ရယ် [yé] (= laugh) X ရဲ [yé] (= be rampant).

As it is in every other language, through speech and usage the particular grammar, orthography and pronunciation may change. It is an unwritten rule, that colloquial speech is 'further' than the written word. We may predict how the written form will look like through observing the present colloquial form. Below I present several transitions, which a student of Burmese language may realize:

Written form	Spoken form	Meaning
လည်း [lè:]	လဲ [lè]	also
သည့် [dè.]	တဲ့ [tè.]	which
သည် [dā]	တယ် [tè]	indicates end of informative sentence
သည် [dā]	ဒီ [dā]	this
ဦး(မယ်) [ū:(mè)]	အုံး(မယ်) [ou:(mè)]	shall
မည် [mā]	မယ် [mè]	indicates fut. tense

⁹ Sometimes 'googling' the particular word's forms helps. But for example with the word for 'website', we see, that at the time of writing this introduction, " is in Google search counted 11 600 times, and " 10 900 times. Also, it should be mentioned, that " is rather used for Pali loan words, not so much for English. Therefore, the author believes, that is the correct form.

¹⁰ According to the Myanmar-English Dictionary of Myanmar Language Commission it seems, that လျှ is always read as 'ša'. However, in practice we may often see, that လျှ may be read also as [hlyā].

3. Syllables

There are certain subtle rules in formation of Burmese syllables, which may help student of Burmese language to master it quicker and with less difficulties. Below I mention three of them, namely 'transitisation', 'perfectisation' and 'verbisation'.

A) Transitisation (change from an intransitive verb to a transitive verb)

Certain sounds, especially က [ka] and ဝ [pa] may be aspirated and then, when thus followed by slight 'h', the particular (verb) syllable happens to change from intransitive to transitive form. For example:

Consonant change	Intransitive	Transitive
က -> ခ	ကွဲ [cö:] (= break, violate)	ချိ [chö:] (= break, bend, turn)
က -> ခ	ကျက် [cè.] (= be cooked)	ချက် [chè.] (= cook)
ပ -> ဖ	ပြေ [pye] (= be loosened)	ဖြေ [phye] (or [pse]) (= untie)
ပ -> ဖ	ပျော် [pyō] (= melt, dissolve)	ဖျော် [phyō] (or [psō]) (= dissolve)

B) Perfectisation

'H' sound may slightly change the meaning of the particular (verb) syllable, if it is added or removed at the very beginning. The change here is from 'imperfect' to 'perfect':

Consonant change	Imperfect	Perfect
ည -> ညှ	ညှိ [hñi] (= ignite, light)	ညှိ [ñi] (catch fire, become alight)
မ -> မှ	မြှောက် [hmyau.] (= raise, elevate)	မြှောက် [myau.] (reach, attain)
လ -> လှ	လျှော့ [hlyo.] (= reduce, loosen)	လျှော့ [lyo.] (fail, be short)

C) Verbisation

Certain 'nouns' and 'adjectives' are used as verbs, like it is in English. From English, we know, that 'show' has the meaning of noun (exhibition) as well as the meaning of verb (to expose). Such words are many in English, and in Burmese as well:

Noun or adjective	Verb
ဝန်း [wa~:] (= round)	ဝန်း(သည်) [wa~:(dī)] (= surround, encircle)
ဖို [phö] (= bellows)	ဖို(သည်) [phö(dī)] (= build a fire)
ဖျား [pśā:] (= fever)	ဖျား(သည်) [pśā:(dī)] (= have fever)
ဆ [sh<] (= gauge)	ဆ(သည်) [sh<] (= estimate, consider)
ပွင့် [pwè~.] (= num. class. for flowers)	ပွင့်(သည်) [pwè~.(dī)] (= blossom, bloom)

Often redundant prefix 'အ' [ə] at the beginning of certain words may serve as 'nouser', changing a verb into noun, adjective or adverb.

Without အ [ə] (as a verb)	With အ [ə] (as a noun, adjective or adverb)
စ [s<] (= to start)	အစ [əs<] (= a start)
နာ [nā] (= to be painful)	အနာ [ənā] (= injury, pain)
ဆုံး [s(h)ou~:] (= to finish)	အဆုံး [əs(h)ou~] (= an end)

ပြော [pyo] (= to tell, to speak)	အပြော [əpyo] (= speech, saying)
နီ [nī] (= to be red)	အနီ [ənī] (= red)
ပြည့်စုံ [pyè.sou~] (= to fulfill)	အပြည့်အစုံ [əpyè.əsou~] (= completely)
ရိုသေ [yöde] (= to respect)	အရိုသေ [əyöəde] (= respect, reverence)

There is also a phenomenon of 'shortening' when suffixes are concerned. If a suffix happens to be succeeded by another suffix, it is often appropriately shortened. This concerns especially syllables သည် [dī], မယ် [mē] and also number တစ် [ti.]. They are shortened to သ- [də], မ- [mə] and တ- [tə] respectively.

Student of Burmese language should always remember, that Burmese words (especially syllables) may carry several completely different meanings. The meanings, that the student learns, do not necessarily have to be in use, and there may be many other, which are in use. Below I mention several syllables, which carry several diverse meanings.

- ခတ် [kha.] - beat, kick, toss, flutter, fence, row, shoot, stamp (a seal), secure (lock), impose (penalty)
- ထိုး [thō:] - stab, assail, screech, play (chess), thrust, be bitten (by bug), pump, strike, erect, bribe, inscribe
- ကပ် [ka.] - come close, stick, offer (reverently), approach sb.; epoch, disaster
- သက် [dè.] - (v.) descend, dismount; (n.) Thet nationality, life, age, breath; (adj.) slightly bitter;
- ကျ [c<] - fall, decline, cost, arrive, be accustomed to, produce, be exact
- သား [dā:] - (v.) rule, draw, inscribe; (n.) son, child; (part.) num. class. for fractions; indicates definitiveness;
- ဆူ [shū] - (v.) boil, be noisy, scold, be plump; (part.) num. class. for sacred objects
- ပေ [pe] - (v.) be dirty, flatten, be blunted; (n.) palm leaf, anvil, foot (measure); (adj.) stubborn, obstinate
- ရိုး [yö:] - (v.) be plain, be monotonous, escort; (n.) ridge, fencing, brook, tradition, lineage, bone, handle, stalk; (adj.) simple, naïve, usual, customary

4. Words

The fact, that Burmese language is a monosyllabic language makes the word creation, thought verbalization and sentence formation quite simple. It is almost like a mathematical field, where numbers are substituted by syllables and results by ideas.

Burmese language does not use as much 'be' verb as for example English. Most Burmese sentences are void of nouns or pronouns as well. To indicate, that something is 'happening', the suffix သည် [dī] (in writing) and တယ် [dē] (mostly in speech) is employed. But it is not a rule. In many cases no suffix is added. Sometimes the polite tag ဝါ [pā] may appear. For negative, verbs get the prefix မ [ma] and sometimes suffix ဘူး [bhū] (or rather polite ဖူး [phū:]). But often even that suffix is forgotten. Past tense is indicated by suffix ခဲ့ [khè.] but often it is left not indicated. Moreover, though passive mode of verbs may be indicated by suffix တာ [thā:] it happens so mostly only in writing. Passive mode of Burmese verbs often blends with active mode and it is often not at all indicated. All these facts simply show, that Burmese words and sentences are very much dependent on context.

Particles in Burmese words play immensely important role. Some indicate time, some indicate situation, mood, one's social position, number, importance etc. A specific kind of 'particles' are 'numerical classifiers'. Numerical classifiers have the function of indefinite particle, indicating number and emphasis. In this dictionary particles may be searched in a separate 'section' in the part English – Burmese – Czech Part in form of list of terms starting with word 'indicates'. Numerical classifiers may be searched the same way, under terms starting 'num. class.'.

Singular and plural is often left not indicated, though in certain cases 'များ' [myā:] (in writing) and 'တွေ' [twe] (especially in speaking) are employed.

Burmese words are often monosyllabic, bisyllabic and quadrisyllabic. There are also trisyllabic and multisyllabic words. Many monosyllabic words already carry their specific meaning, however, for even better specification, emphasis or effect, syllables with similar meaning may be grouped to create 'a word'. Sometimes the pairs in quadrisyllabic words and single syllables in the bisyllabic words may be deliberately swapped. Adverbs are created by doubling the adjective syllable, or (in case if the adjective consists of two syllables), doubling each of the two syllables. Sometimes simply the combination of the monosyllabic words is employed in order to make up a completely new meaning.

- Example of **monosyllabic** words:
nouns: မိုး ကျား၊ မား; verbs: ခုတ်၊ ရှာ၊ ညှိ; pronouns: သူ၊ ငါ
- Example of **bisyllabic** words:
nouns: တာဝန်၊ စကားလုံး၊ ပူဖောင်း; verbs: ကြိုးစား၊ ပွင့်လှစ်၊ စုံစမ်း; pronouns: ကျန်တော်၊ သူမ; adverbs: မြန်မြန်၊ ဖြည်းဖြည်း
- Example of **trisyllabic** words:
nouns: ကားမောင်သူ၊ လေယာဉ်ကွင်း; adjectives: စိတ်ချမ်းသာ၊ သက်သတ်လွတ်
- Example of **quadrisyllabic** words:
nouns: လက်ဝင်လက်ထွက်၊ လေယာဉ်လက်မှတ်; adverbs: သပ်သပ်ရပ်ရပ်၊ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်၊ ပါးနပ်လိမ္မော် ~ လိမ္မော်ပါးနပ်၊ အားကြိုးမာန်တက်၊ ရောက်တတ်ရာရာ; adjectives: အင်အားတောင့်တင်း

As Burmese nation is the nation of Dhamma protectors, Buddhist nation aiming at being the first and best in preservation of the Buddha's teaching, it is intelligible, that the Buddhist thinking including the Buddhist language (Pāli) are inherently close-knit with the Burmese culture. Many common words of Burmese are copy or mostly copy of the Pāli equivalent. Many Burmese bisyllabic and quadrisyllabic words consist half of the historical Burmese vocabulary and half of the Pāli vocabulary.

- ကြီးမား (be big) → ကြီး (= big) + မား (from Pāli) (= big)
- သစ္စာတရား (truth) → သစ္စာ (from Pāli) (= truth) + တရား (= truth)
- သက်သေသာက (proof) → သက်သေ (= proof) + သာက (from Pāli) (= proof)
- စင်္ကြံလျှောက် (cankamana) → စင်္ကြံ (from Pāli) (= walking) + လျှောက် (= walk)
- အသိဉာဏ် (knowledge) → အသိ (= knowledge) + ဉာဏ် (from Pāli) (= knowledge)

Burmese words often easily change their type, from noun to verb, from verb to noun etc. For change from verb to noun there are many 'suffixes' and student will certainly find them useful when studying the language. For easier study of this phenomena, I call them as 'nouns'. The prominent of them are:

- ခြင်း [chē~:] (probably derived from အခြင်း - happening, event), usually indicates action in its continuous form, eg., အသံဖမ်းခြင်း [adē~pha~:chē~:] (= recording) သစ္စာ လှူခြင်း [dassakhē~yūchē~:] (= making oath).
- ချက် [chē.] (probably derived from အချက် - topic, matter), usually indicates a phenomenon or event, eg., ပို့ချချက် [pō.ch<chē.] (= lecture), ခံယူချက် [khē~yūchē.] (belief).
- ရေး [yē:] (probably derived from အရေး - affair, matter), usually indicates a state, interest or subject, eg., ပညာရေး [pēñāyē:] (= education), စီးပွားရေး [sī:pwā:yē:] (= economy).
- မူ [hmu] (probably derived from အမှု - affair, matter, deed), usually indicates a state or a feature, eg., ပျော်ရွှင်မှု [pyōṣwē~hmu] (happiness), လွယ်ကူမှု [lwēkūhmu] (easiness).

5. Sentences

Sentences are formed according to various rules, but the main syntactical rule is Subject – Object – Verb. For example:

ဆရာ စာအုပ်ကို ပြတယ်။ [shəyā sāou.kō py<ḍē] - "Teacher book-to shows." (Teacher shows a book.)

သူ အိမ်ကို သွားတယ်။ [dū ei~kō twā:ḍē] - "He to-home goes." (He goes home)

In spoken form, many less necessary words are to be deduced according to the particular situation, speaker and listener. For example - "သွားတယ်" [twā:ḍē] – may mean: (a) I go. (b) You (sg.) go. (c) He goes. (d) She goes. (e) I went. (f) you went. (g) He went. (h) She went. (i) We go. (j) You (pl.) go. (k) They go. (l) We went. (m) You (pl.) went. (n) They went. - But 'သွား' [twā:] has other meanings, such as 'leave', 'finish', 'come' etc. Without context the sentence cannot be much useful. Similar it is with most other sentences of colloquial Burmese. The context is, indeed, essential.

For further information on forming sentences and any other questions regarding Burmese language, I would recommend to follow Burmese coursebooks and associate Burmese people. <http://www.facebook.com> has proved to me extremely useful in studying Burmese, because it is very easy to find friends from any country using this site. If not for any other reason, at least for the reason of studying foreign languages, I wholeheartedly recommend using this website.

3. Resources

This dictionary is a collection of collected words, and those collected words come from various sources. Below I try my best to mention all of them:

- a) (program) Myanmar-English Dictionary 1.0.1 (Technomation Studios, Myanmar Language Studios, Htain Linn Htoo, Htoo Myint Naung)
- b) (program) Ayar Myanmar-English-Myanmar Dictionary (Soe Min (Mark), <http://www.ayar.co>)
- c) (program) Bagan English Myanmar Dictionary 2.0.1002.0 (Ant Htoo Naing, 2006)
- d) (program) Stardict 3.0.2 (database English<->Czech database)
- e) (program) Stardict 3.0.2 (ven. Czech Sarana's database English<->Sinhala, Sinhala<->Czech)
- f) (program) Verdict Free English-Czech Dictionary 1.5 (Microton s.r.o, 2003-2005)
- g) (Mozilla Firefox add-on) DPR 3.5.2 (Digital Pali Reader) (ven. Yuttadhammo, especially Pali-English Dictionary of PTS and ven. Buddhaddatta's Concise Pali-English dictionary)
- h) (program) Okawix 0.7 with Wikipedia Offline version from 2011
- i) (website) Burmese course website: <http://www.seasite.niu.edu/Burmese/language.htm>
- j) (program) L-Lingo Burmese Professional 4.1
- k) (book) Burmese By Ear or Essential Myanmar, Reference text to accompany the audio (J. Okell, 2002, 211 pages)
- l) (book) Burmese Phrasebook (Sally Seward and col., Lonely Planet Publications Pty Ltd 2001 (third edition), 224 pages)
- m) (website) <http://www.facebook.com>
- n) And all kinds of Burmese people, that I have ever met in Sri Lanka.

4. Acknowledgment

It would be impossible to make this dictionary real without the great number of people, who (both directly and indirectly) helped its creation and development. Firstly I would like to thank all the Burmese monks, with who I spent several years in Sri Lankan monasteries when we together studied at the local university. Most helpful were ven. Janinda, ven. Nanda, ven. Pannindriya (Rakhai), ven. Tikkha, ven. Vasava, ven. Asabha, ven. Ratthasara (Rakhai), ven. Tejaniya, ven. Narinda, ven. Dhammasara (Rakhai), ven. Suriya (Mon), ven. Issariya, ven. Kavissara and ven. Ashon Nyanuttara (Rakhai). Also many lay people helped me in understanding many sentences and contributed much to the collection of the words herein. Especially I would like to mention Mr. Soe Myint Thein, Ms. Mya Mytzu, Mrs. Ssu Yee Mon, Mr. Phone Myint Min, Ms. Nine Win, Ms. Saw Nan Thiri May, Mr. Lwin, Mr. Nay Linn, Mr. Khun Cho, Mr. Sue Khat Min and many, many others.

I would like to express my deep gratitude to the proofreaders of whole the dictionary database, especially to Mrs. Ssu Yee Mon, Mrs. Noble Moe and Mrs. Kay Thi Hlaing. With a lot of faith, they have done immense work by correcting the countless mistakes that I had made when writing this dictionary. Without their help this dictionary could never be truly called as 'useful'. They have thus certainly collected much merit. Thereafter I wish to express my gratitude also to Mr. Radek Chejlava for his important remarks and proofreading of this introduction.

I must not forget also Chanaka Jayamal, who spent his precious time making code for concatenation, so much important for transfer of dictionary database into book form. Ven. Nyana (Mon) was irreplaceable in transforming the dictionary database into StarDict database form, Mr. Mirek Frodl exhibited his programming skills when he created the nice program for this dictionary despite the lack of his time and Hashan Godakanda spent much of his precious time preparing CD Menu for the CD of this dictionary, a work which can be done only through uttermost patience, compassion and loving-kindness. Finally, I should mention Ko Zaw Min Lwin, who at the time of writing this acknowledgment prepares online version of this dictionary and who has done the proofreading of the Burmese part of its introduction. There were many other people, but hopefully they will forgive me, that my memory didn't allow me to mention them.

May all beings be happy,
ven. Czech Sarana (Jan Šťovíček)

Sri Lanka, Colombo, May 2012

5. Useful Tables

1. Matrix of Burmese Script¹¹

Consonants

က [k] group	က [ka]	ခ [kha]	ဂ [ga]	ဃ [gha]	င [ña]
စ [s] group	စ [sa] ([ca])	ဆ [sha] ([cha])	ဇ [za] ([ja])	ဈ [zha] ([jha])	ည [ña]
ဋ [t] group	ဋ [ta]	ဌ [tha]	ဍ [da]	ဎ [dha]	ဏ [na]
တ [t̥] group	တ [ta]	ထ [tha]	ဒ [da]	ဓ [dha]	န [na]
ပ [p] group	ပ [pa]	ဖ [pha] ([fa])	ဗ [ba] ([fa])	ဘ [bha]	မ [ma]

non-group:

ယ [ya]

ဝ [da/ta] ([sa])

ရ [ya]

ဟ [ha]

လ [la]

ဠ [la]

ဝ [wa]

အ [a]

Vowels

အ [a]	အိုင် [ai.]	(အေဉ်) [e~]	အန် [a~]	အုံ [ou~.]
အာ [ā]	(အုဝ်) [ou.]	အည် [è/í]	အန့် [a~.]	အမ်း [ou~:]
(အာ) [a.]	(အဝ်) [a.]	အည့် [è.]	အန်း [a~:]	အုံး [ou~:]
အား [ā:]	(အိဝ်) [ei.]	အည်း [è:]	(အာန်) [ā~]	အယ် [è/í]
အိ/ကူ [i]	(အုဝ်) [ou.]	ဧည့် [è.]	(အိန်/ကူန်) [ei~]	အယ့် [è.]
အိ/ကျီ [i]	အင် [è~]	(အဋ့်) [a.]	အိန့် [ei~.]	(အာယ်) [è]
အီး [i:]	အင့် [è~.]	(အိဋ့်/ကူဋ့်) [ei.]	အိန်း [ei~:]	(အိယ့်) [ai]
အု/ဥ [u]	အင်း [è~:]	(အဋ့်) [ou.]	အန် [ou~]	(အိယ့်) [ai.]
အူ/ဦ [ū]	(အိဝ်) [ei~]	(အေဋ့်) [e..]	အန့် [ou~.]	(အာရ်) [è]
အူး/ဦး [ū:]	အောင် [au~]	(အောဋ့်) [au.]	အန့် [ou~:]	(အေရ်) [e]
အေ/ဇ [e]	အောင့် [au~.]	(အာဋ့်) [ā.]	အပ် [a.]	(အိရ်) [ai]
အေ့ [e..]	အောင်း [au~:]	(အက်) [a~]	အိပ် [ei.]	(အလ်) [a]
အေး [ē:]	အိုင် [ai~]	(အာက်) [ā~]	အုပ်/ဥပ် [ou.]	(အိလ်) [ei]
အဲ [è]	အိုင် [ai~.]	(အိက်) [ei~]	(အောင်) [au.]	(အုလ်) [ou]
အဲ့ [è.]	အိုင်း [ai~:]	(အုက်/ဥက်) [ou~]	(အစ်) [a.]	(အိုလ်) [ò]
အော/ဩ [o]	အစ် [i.]	(အိုက်) [ai~]	(အိပ်) [ei.]	(အသ်) [a.]
အော့ [o.]	(အာစ်) [è.]	(အိုက်) [ai~:]	(အုပ်) [ou.]	(အာသ်) [è]
အော်/ဧည့် [ò]	(အိစ်/ကူစ်) [è.]	အတ် [a.]	(အာတ်) [ā.]	(အိတ်/ကူတ်) [ei]
အံ [a~]	(အုစ်/ဥစ်) [ou.]	(အာတ်) [ā.]	အမ် [a~]	(အုတ်/ဥတ်) [ou]
အံ့ [a~.]	(အိစ်) [è.]	အိတ်/ကူတ် [ei.]	အမ် [a~.]	(အေတ်) [e]
အို [ò]	(အိစ်) [ei.]	အုတ်/ဥတ် [ou.]	အမ်း [a~:]	(အိုတ်) [ai]
အို [ò.]	အဉ် [a~]	(အေတ်) [e..]	အိမ် [ei~]	(အဟ်) [a]
အိုး [ö:]	အဉ် [a~.]	(အဒ်) [a.]	အိမ် [ei~.]	(အာဟ်) [è]
အက် [è.]	အဉ်း [a~:]	(အာဒ်) [ā.]	အိမ်း [ei~:]	(အိဟ်) [ei]
(အိက်) [ei.]	(အာဉ်) [è~]	(အိဒ်/ကူဒ်) [ei.]	အုမ်/ဥမ် [ou~]	(အိုဟ်) [ai]
(အုက်/ဥက်) [ou.]	(အိဉ်) [ei~]	(အုဒ်) [ou.]	အု/ဥ [ou~]	(အိဉ်) [ò]
အောက် [au.]	(အဉ်း) [ou~]	(အိဒ်) [ai.]	အု [ou~.]	

Devowelized consonants: Those are consonants which lose their 'ə'. Often they make only a 'high cut' tone, but (especially) in case of English words they may happen to be pronounced. E.g.: က [kə] -> က် [k] ; ဝ [pə] -> ဝ် [p] etc.

Doubled consonants: Those are devowelized consonants followed by a duplicate or other consonant. They appear especially in loans from Pali. E.g.: ကွ [kkə], မ္မ [mmə], ဒ္ဓ [ddə], မ္ဘ [mb(h)ə], န္ဓ [ndə], တ္တ [tt(h)ə], ဋ္ဌ [tt(h)ə], ဣာ [ṇḍə] etc.

¹¹ Mostly copied from "မြန်မာအဘိဓာန်", ဒုတိယအကြိမ် ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ပုံနှိပ်ခြင်း၊ မြန်မာစာအဖွဲ့ဦးစီးဌာန၊ ၂၀၀၈၊ ရန်ကုန်မြို့

2. Pronunciation of the Romanized Matrix

As the letters and their romanization have been mentioned above, the reader should be contended with a brief explanation of the way how to read the romanization. This romanization system is very different from any romanization systems ever introduced for Burmese language. The author of this dictionary believes, that as Burmese language is a 'Buddhist language', it should have much common with the original Buddhist language, Pāli. Therefore, especially for the convenience of Pāli scholars, the internationally accepted Pāli romanization system should be applied for Burmese language as well. Modern Burmese romanization system is misleading and unnecessarily complicated. Below is a suggestion of a new system, simple and much similar to the system used for Sinhalese, Sanskrit, Pāli, Hindi and many other languages.

Consonants

k, g, j, p, b, m, y, r, l, s, h and **f** - These are read as their equivalents in English alphabet. Regarding „g“ and „j“, they are read as „g“ in „goal“ and „j“ in „jar“ respectively.

ṇ and **ṃ** - Both are read as „n“ in „link“ or „ng“ in „sing“.

c - Read like „ch“ in „cheek“.

ñ - Read like „n“ in „finch“ or „orange“ or Spanish „ñ“ in „años“.

ṭ - It is a palatal consonant pronounced as „t“ in „tick tack“ or „t“ in „teak“.

ḍ - It is a palatal consonant pronounced as „d“ in „destiny“ or „down“.

ṇ and **ḷ** - Both are pronounced as their equivalents „n“ and „l“. The purpose of the distinction is to make possible eventual exact transcription back to Burmese or Pāli.

w - Pronounced like „w“ in „vowel“, „shower“ etc.

v - Usually interchangeable with „b“, Pronounced like „v“ in „vowel“, „vindicate“ etc. Burmese ear often does not recognize difference between „v“ and „b“, because „v“ sound is not innate to Burmese pronunciation.

t - It is a dental consonant pronounced by blunt touching the upper jaw with the tongue and thus making a sound similar to „t“ in „trip“. Less exact pronunciation can be achieved by pronouncing it as „th“ in throne“.

d - It is a dental consonant pronounced by blunt touching the upper jaw with the tongue. It is pronounced as „the“, the English definite particle.

ś and **ṣ** - Both are pronounced as „sh“ in „sheep“ or „sch“ in „schwa“.

kh, gh, ch, jh, ṭh, ḍh, th, dh, ph and **bh** - These are aspirated consonants, for example **kh** is read like „ckh“ in „trick him“, **gh** is read like „gh“ in „dig hastily“, **ch** is read like „chh“ in „rich hustler“, **jh** is read like „geh“ in „rage-high“, **ṭh** is read like „dh“ in „red hot“, **bh** is read like „bh“ in „astrolab history“, etc.

kk, mm, ḍḍ, ll, ww etc. - These are doubled consonants. **kk** is read like „ckc“ when quickly reading „sack-carrying“, **mm** like „mm“ in „ram-murder“, **ḍḍ** like „dd“ in „bad donkey“, **ll** like „ll“ in „ill lizard“, **ww** like „now walk“.

Vowels

a - It is a short vowel, read as „u“ in „fun“ or „o“ in „son“.

ə - This is shwa, the unstressed, toneless, neutral vowel, similar to „o“ in „random“.

ā - It is a long vowel, read like „ah“ in „blah“ or „ar“ in „lard“ when pronounced by a British speaker.

ē - This symbol has been introduced by me in order to solve the general dispute on how to romanize ඒ of Sinhalese. In Burmese language this sound is also very frequent. It is a short vowel read like „a“ in „man“ or „ant“.

ē - This symbol has been introduced by me in order to solve the general dispute on how to romanize ඒ of Sinhalese. In Burmese language this sound is also very frequent. It is a long vowel read like „land“ or „hand“.

i – This is a short vowel, read as „i“ in „stick“ or „lip“.

ī – This is a long vowel, read as „ee“ in „cheek“ or „jeep“.

u – This is a short vowel, read as „u“ in „put“.

ū – This is a long vowel, read as „oo“ in „food“ or „mood“.

e – This is a short vowel, read as „e“ in „pet“ or „let“.

ē – This is a long vowel, read by lengthening the sound of **e** mentioned above. Its pronunciation as „é“ in „café“ (pronounced by an American speaker) or (short) „e“ in „men“ or „red“ is completely wrong. It may be also understood as „ée“ in French „l'anée“.

o – This is a short vowel, read as „o“ in „roll“ or „pot“. When pronouncing, the jaws should be kept far from each other.

ö – This is a short vowel, read as slightly closed „o“ in „proverb“ or „cold“. When pronouncing, there should be made little space between the jaws and lips should be well rounded into a small circle.

ō – This is a long vowel, read as „aw“ in „straw“ or „law“.

ai – This is a diphthong consisting of two short vowels, and it should be read as „i“ in „like“. In other words, it is a combination of **a** and **i** mentioned above.

au – This is a diphthong consisting of two short vowels, and it is read as „ou“ in „trousers“ or „doubt“. In other words, it is combination of **a** and **u** mentioned above.

ou – This is a diphthong consisting of two short vowels, and it is read as „ow“ in „low“ or „snow“. In other words, it is combination of **o** and **u** mentioned above.

: - This colon indicates higher tone of voice, almost like singing higher. „ā:“ will be read as „ā“ with high tone, „ī:“ as „ī“ with higher tone etc.

. - This dot indicates cut in voice in higher tone. For example „a.“ will be read as a very short, suddenly stopped „a“ in higher tone. „ë.“ will be read as a very short, suddenly stopped „ë“ in higher tone.

e.. - This is pronounced as „e“ low in tone, read as very short, suddenly stopped sound. It is similar to „ea“ in „head“ or „e“ in „net“.

< - This sign indicates the 'choked' (or 'creaky') tone of Burmese language. When pronouncing a consonant, a choked „a“-like sound with tone rising up should be emitted. Thus for example „n<“ should be pronounced as a choked, high toned „nā“. „py<“ should be pronounced as a choked, high toned „pyā“. It is very important to pronounce this sound distinctly. Even when exaggerated, Burmese ear understands.

~ - This sign indicates nasal end. It is similar to the specific French nasal sound 'n', as in „bon matin“ (= good morning), which is read as „bo~ mata~“. Therefore, „a~“ will be read as „a“ finished with nasal end, „i~“ will be read as „i“ finished with nasal end etc.

3. Tables of weights and measures¹²

Grain and liquid measuring			
<u>Myanmar grain and liquid measuring (A)</u>		<u>Myanmar grain and liquid measuring (B)</u>	
2 လမြူ	-	1 လမျက်	(1 နှလျှင် of paddy contains 200 seeds.)
2 လမျက်	-	1 လမယ်	စပါးစေ့ 200 - 1 လက်ဆွန်း
2 လမယ်	-	1 စလယ်	2 လက်ဆွန်း - 1 လက်ဆုပ်
2 စလယ်	-	1 ခွက်	3 လက်ဆုပ် - 1 လက်ဖက်
2	-	1 ပြည်	2 လက်ဖက် - 1 လက်ဆုပ်
4 ပြည်	-	1 စိတ်	2 လက်ဆုပ် - 1 စလယ်
2	-	1 ခွဲ	2 စလယ် - 1 ခွက်
2 ခွဲ	-	1 တင်း	2 ခွက် - 1 ပြည်
1 တင်း	-	16 ပြည်	2 ပြည် - 1 စရွက်
- 1 တင်း = bushel (ca. 36.3 liters, grain in box ca. 47 cm in diameter and 20.3 cm high)		2 စရွက်	- 1 စိတ်
		2 စိတ်	- 1 ခွဲ
		2 ခွဲ	- 1 တင်း
		4 တင်း	- 1 တို့
		4 တို့	- 1 ပုတ်
		4 ပုတ်	- 1 ကက်
		4 ကက်	- 1 ကြ
		4 ကြ	- 1 ကျီ
<u>Metric system</u>			
10 မီလီလီတာ (ml)	-	1 စင်တီလီတာ (cl)	
100 စင်တီလီတာ (cl)	-	1 လီတာ (l)	
1000 လီတာ (l)	-	1 ကီလိုလီတာ (kl)	

Weights			
<u>Myanmar measuring</u>		<u>English measuring</u>	
မုန်ညင်း 7 (လုံး)	-	နှမ်း 1 (လုံး)	အောင်စ (ounce) - ပေါင် (pound)
နှမ်း 4 (လုံး)	-	ဆန် 1 (လုံး)	ပေါင် (pound) - စတု
ဆန် 4 (လုံး)	-	ရွေး 1 (လုံး)	စတု - ကွာတ (quarter)
ရွေး 4 (လုံး)	-	1 ဝဲ	ကွာတ (quarter) - ဟန့်တ
2 ဝဲ	-	1 မူး	ဟန့်တ - တန် (ton)
2 မူး	-	1 မတ်	- 1 တန် (ton) = ton, ca. 907.18 kg
2 မတ်	-	1 ငါးမူး	- 1 ကွာတ (quarter) = quarter, ca. 113.4
2 ငါးမူး	-	1 ကျပ်(သား) (tical)	- 1 ပေါင် (pound) = pound, ca. 453 g
5 ကျပ်(သား) (tical)-	1 ပိုလ်		- 1 အောင်စ (ounce) = ounce, ca. 28.3 g
20 ပိုလ်	-	1 ပိသာ (viss)	
25 ပိသာ (viss) -	1 ဆွဲ		
- 1 ပိသာ (viss) = 1 viss, ca. 1.6 kg			
- 1 ကျပ်(သား) (tical) = 1 tical, ca. 16 g			
<u>Metric system</u>			
10 မီလီဂရမ် (mg)	-	1 စင်တီဂရမ် (cg)	
100 စင်တီဂရမ် (cg)	-	1 ဂရမ် (g)	
1000 ဂရမ် (g)	-	1 ကီလိုဂရမ် (kg)	
1000 ကီလိုဂရမ် (kg)	-	1 တန် (t)	

12 Mostly copied from "မြန်မာအဘိဓာန်", ဒုတိယအကြိမ် ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ပုံနှိပ်ခြင်း၊ မြန်မာစာအဖွဲ့ဦးစီးဌာန၊ ၂၀၀၈၊ ရန်ကုန်မြို့

Comparison of weight standards side by side

1 ပေါင် (pound)	-	0.453 ကီလိုဂရမ် (kg)
1 ပေါင် (pound)	-	27.777 ကျပ်သား (tical)
1 ကီလိုဂရမ် (kg)	-	2.205 ပေါင် (pound)
1 ကီလိုဂရမ် (kg)	-	61.239 ကျပ်သား (tical)
1 မက်ထရစ်တန် (metric t)	-	2209 ပေါင် (pound)
1 တန်(တန်ရည်) (t)	-	622 ပိဿာ (viss)
1 တန်(တန်ရည်) (t)	-	2240 ပေါင် (pound)
1 ပိဿာ (viss)	-	3.6 ပေါင် (pound)
1 ပိဿာ (viss)	-	1.633 ကီလိုဂရမ် (kg)
1 မက်ထရစ်တန် (metric t)	-	0.984 တန်ရည် (t)
1 တန်ရည် (t)	-	1.016 မက်ထရစ်တန် (metric t)

Length

<u>Myanmar measuring</u>		<u>English measuring</u>	
10 ဆခြည် (hairs)-	1 နှမ်း (sesame seed)	12 လက်မ (inch)	- 1 ပေ (foot)
6 နှမ်း (sesame seed)-	1 မုယော (barley)	2 ပေ (foot)	- 1 ကိုက် (ယာဒ်) (yard)
4 မုယော (barley)-	1 လက်သစ် (finger-breadth)	22 ကိုက် (yard)	- 1 သင်္ကြံ
8 လက်သစ် (finger-breadth)-	1 မိုက်	10 သင်္ကြံ	- 1 ဇာလုံ (furlong)
3 မိုက်	- 1 တောင်	8 ဇာလုံ (furlong)	- 1 မိုင် (mile)
7 တောင်	- 1 တာ	1 လက်မ (inch) = 1 inch, ca. 2.54 cm	
20 တာ	- 1 ဥသဘာ (usabha)	1 ပေ (foot) = 1 foot, ca. 30.48 cm.	
20 ဥသဘာ	- 1 ကောသ	1 ကိုက် (yard) = 1 yard, ca. 0.91 m	
4 ကောသ	- 1 ဂီဝတ်	1 ဇာလုံ (furlong) = 1 furlong, ca. 201.17 m	
4 ဂီဝတ်	- 1 ယူနာ (yojana)	1 မိုင် (mile) = 1 mile, ca. 1.6 km	
1 ယူနာ (yojana) = ca. 12.72 miles, ca. 20.47 km		<u>Metric system</u>	
1 ဥသဘာ (usabha) = ca. 140 cubits, ca. 6.4 km		10 မီလီမီတာ (mm)	- 1 စင်တီမီတာ (cm)
1 မိုက် = ca. 6 inches, ca. 15.24 cm.		100 စင်တီမီတာ (cm)	- 1 မီတာ (m)
		1000 မီတာ (m)	- 1 ကီလိုမီတာ (km)

Comparison of length standards side by side

Myanmar time measuring

1 မီတာ (m)	-	39.37 လက်မ (inch)	မျက်စိ 10 မိုက် (wink)-	1 ခဏ (moment)
1 ကီလိုမီတာ (km)	-	0.621 မိုင် (mile)	10 ခဏ (moment)-	1 လယ
1 လက်မ (inch)	-	2.54 စင်တီမီတာ (cm)	10 လယ	- 1 ခရာ (1 မဟုတ်)
1 ပေ (foot)	-	0.304 မီတာ (m)	10 ခရာ	- 1 ပြန်
1 ကိုက် (yard)	-	0.914 မီတာ (m)	6 ပြန်	- 1 ဗီနာ
1 မိုင် (mile)	-	1609.35 မီတာ (km)	15 ဗီနာ	- 1 ပါဒ်
1 မိုင် (mile)	-	1.609 ကီလိုမီတာ (km)	4 ပါဒ်	- 1 နာရီ (hour)
			60 နာရီ (hour)	- 1 ရက် (day)
			30 ရက် (day)	- 1 လ (month)
			12 လ (month)	- 1 နှစ် (year)

4. Birth-day naming

As astrology, the Hindu (non-Buddhist) practice, has strong roots in Burmese culture, even children receive their names according to the day of their birth. From the first letter of a person's name one may realize his/her day of birth.

Day	First letter of the name
Monday (တနင်္ဂနွေ)	အ
Tuesday (တနင်္လာ)	က၊ ခ၊ ဂ၊ ဃ၊ င
Wednesday (အင်္ဂါ)	စ၊ ဆ၊ ဇ၊ ဈ၊ ည
Thursday (ဗုဒ္ဓဟူး)	ယ၊ ရ၊ လ၊ ဝ
Friday (ကြာသပတေး)	ပ၊ ဖ၊ ဗ၊ ဘ၊ မ
Saturday (သောကြာ)	သ၊ ဟ
Sunday (စနေ)	ဋ၊ ဌ၊ ဒု၊ ဗ၊ ဏ၊ တ၊ ထ၊ ဒ၊ ဓ၊ န

Úvod

1. Vznik a systém tohoto slovníku

Tento slovník je sbírkou slov, frází a vět, které jsem nasbíral během svého studia Myanmaršského (Barmského) jazyka, které jsem započal na Srí Lance. Obsahuje zejména nespisovný jazyk, a (přestože vzácně) také spisovné a vulgární termíny, fráze a věty, s nimiž je možno se setkat při kontaktu s lidmi z Myanmaru. Jakožto osobě české národnosti, mi přišlo poněkud tristní, že nebyl k dispozici žádný sinhálsko-český či česko-sinhálský slovník, a tak ve prospěch pozdvižení slávy a úcty těchto obou jazyků uveřejňuji touto cestou svou kolekci přeložených významů.

Zvláštní vlastností tohoto slovníku je nejen to, že je trojjazyčný (zahrnuje třetí jazyk, tj. češtinu), ale zejména skutečnost, že se snaží být nápomocným hlavně studentům. Přestože většina uživatelů asi neporozumí české části zde uvedených termínů, rozhodl jsem se ji neodstranit, poněvadž se může stát, že by se někteří češi rádi naučili tento nádherný jazyk, a pak, protože by jistí Barmští studenti (kteří žijí v České Republice) mohli tento slovník shledat užitečným při svém studiu českého jazyka.

Jsou zde dva druhy termínů: “slovíčka” a “příklady”. “Slovíčkové” termíny jsou z velké části jednoduchým překladem slov s jejich gramatickými vlastnostmi na konci. “Příklady” jsou zejména věty, které jsou zde s účelem ukázat, jak by se to které slovo (opsané na začátku toho kterého příkladu) mohlo užít.

Zvláštní vlastnosti stručně:

- Slova s chybným pravopisem (se kterými je možné se setkat od rodilých) jsou také zahrnuta a označena “WS.”
- Ohromný počet příkladů – slova jsou předvedena ve větách a všechny tyto příklady (věty) jsou k dispozici ve všech třech jazycích.
- Pokus o doslovný překlad příkladů – velký počet uvedených vět je k dispozici ve srozumitelné podobě překladu, avšak doslovný překlad je také naznačen.
- Etymologie slov – mnoho slov je obohaceno etymologií, která je spíše pomocí studentům k jejich zapamatování, nikoliv nezbytně v souladu se skutečnou historií toho kterého barmského slovíčka. Pokusil jsem se o analýzu každého slova a překlad jejich slabik v pochopitelné formě, aby se student mohl naučit nejen to které slovo jako takové, ale také význam slabik, ze kterých se skládá. Překlad slabik může být zamíchaný, aby byl srozumitelný, v jakémž případě je každá slabika očíslovaná aby bylo možné zpětně dohledat význam každé slabiky v původním slově.
- Jistá náročná slova jsou obohacena o výslovnost v latině dle nového systému vytvořeného Ct. Czech Saranou.
- Buddhistické termíny jsou zahrnuty s jejich originální formou jazyka Páli, které je pak zpětně přeloženo znovu do angličtiny, aby tak bylo studentovi umožněno pochopit původ toho kterého slova.
- Jisté termíny ne dobře známé studentům ze západu jsou obohaceny o vysvětlení.
- Většina počítatelných slov je obohacena o svůj odpovídající “čitatel” (သင်္ချာပစ္စည်း) v závorkách. (Ale zejména tato část byla poněkud náročná. Profesionální oprava těchto a jiných chyb by byla vítaná.)
- Je zahrnutý zejména nespisovný jazyk. Jsou zde také vulgární výrazy, ale jen vzácně. Téměř všechna slova jsou obohacena o informace ohledně gramatiky a způsobu užití jim vlastních, aby student věděl v jakém případě se s tím kterým slovem může setkat, případně jej užít.
- Tento slovník jistě stále obsahuje mnoho chyb a celkově je zde mnoho nedostatků. Autor není ani barmské, ani anglické národnosti. Nikdo z předků autora nenavštívil zemi Myanmaru. Profesionální korektura je tedy žádoucí.
- Tento slovník pozbývá autorských práv a může být kýmkoliv upraven. Může být přijat společností, vylepšen, vydáván a prodáván.
- Měl by být také k dispozici v programu StarDict jakožto stáhnutelná a volně dostupná databáze, jakožto online slovník a také jakožto PDF. Vytisknuté kopie by měly obsahovat CD se všemi daty a programy užitečnými ke korektuře, úpravě a vůbec další práci na tomto slovníku.

1. Překlad slovíček

Barmský jazyk je slabičný jazyk, tj. založený na slabikách. To znamená, že ohromné množství jeho slov se skládá ze slabik, které mají svůj vlastní specifický význam. Např.: "ဝက်မင်းဘီး" [we.hmè~b(h)ī:] se obvykle do češtiny překládá jakožto "kartáč". Avšak Barmské slovo nám dává poněkud přesnější informaci o významu tohoto slova – ဝက် [we.] = prase, မင်း [hmè~] = štetiny, ဘီး [b(h)ī:] = hřeben – proto je skutečným významem tohoto Barmského slova "hřeben (z) prasečích štetin", z čehož je zřetelný základní smysl. Tento slovník se snaží odhalit tento smysl Barmských slov a pomoci tak studentům se je naučit rychleji a efektivněji. Z toho důvodu slovníkový zápis výše zmíněného termínu vypadá takto:

ex: ဝက်မင်းဘီး(တစ်ခု);brush ("comb² (of) pig⁰ bristles¹");kartáč ("hřeben² (z) prasečích⁰ štetin¹");sg.

Někdy doslovný překlad ztrácí svůj smysl když je uveden popořadě dle překládáního. Častokrát pouhé (správné) zamíchání přeložených slabik nesmírně pomůže, aby student tomu kterému slovu porozuměl. Za tím účelem je doslovný překlad uveden v pořadí pohodlným k pochopení, a pro přesné pochopení je u slabik uvedeno číslo (⁰, ¹, ², ³, ¹⁰, ¹¹) aby bylo možné správné pořadí přeložených slabik toho kterého Barmského slova zpětně dohledat.

Někdy jsou slova buď převzata z cizího jazyka, nebo jsem nebyl schopen dohledat původní význam jejich slabik. Výsledkem je, že některé "etymologie" zcela opomíjí význam celého slova. Např.:

မောင်ကျား(တစ်ယောက်);man ("man tiger");muž ("muž tygr");sg.

နာနတ်သီး(တစ်လုံး);pineapple ("fruit² (of) suffering¹ deity⁰");ananas ("ovoce² trpícího¹ bůžka⁰");sg.

Některé překlady jsou doslovné i v přirozené formě, proto je za překladem uveden symbol “) :

မိုးဝက် [mō:zè.];raindrop ");dešťová kapka ");n.

ဘဏ်စာရင်း;bank account ");bankovní účet ");n.

Další vlastností termínů tohoto slovníku je jejich “gramatický popis” zmíněný na jejich konci. Např.:

တိုက်;brush;kartáčovat;T

Zde "T" znamená "tranzitivní" (přechodné) a pomáhá pochopit, že se k tomu slovesu přidává předmět ve čtvrtém pádě.

သွား;go;jít;l

Zde "I" znamená "intransitivní" (nepřechodné) a pomáhá pochopit, že se k tomu slovesu předmět ve čtvrtém pádě nepřidává. Další upřesnění jsou zmíněná v seznamu zkratk později v úvodní části tohoto slovníku.

Také je třeba zmínit, že přestože má barmský jazyk specifická přídavná jména, mnohokrát vytváří přídavné jméno z intransitivního (nepřechodného) slovesa přidáním pouhé slabiky nebo provedením vhodné změny ve větné skladbě. Proto, pokud je možné nějaké barmské přídavné jméno užít coby sloveso, pak je třeba jej uvést jakožto intransitivní (nepřechodné). V tomto slovníku jsou tak uvedena. Např.: ငယ်;small, be;malý, být;l . Zde se podívejte, jak se ten jev vyskytuje ve větě:

ငယ်: သူ့ရဲ့ ကားက ငယ်တာယ်;small: His car is small.;malý: Jeho auto je malé.

& ငယ်: သူ့မှာ ကားအငယ် ရှိတယ်;small: He ("inside") has a small car.;malý: ("On uvnitř") má malé auto.

Z těchto dvou příkladů lze vidět, že slovo ငယ် (= small) je možno užít na místě slovesa i přídavného jména. Přestože se v angličtině přídavná jména také nemění, nikdy se neužívají na místě sloves – slovo “be” musí být často přidáno. V barmštině tomu tak není.

Jistá barmská slova nemají přesný ekvivalent v angličtině, zejména pokud se bavíme o předponách a příponách. Takové termíny jsou zde uvedené po úvodním slově “značí”. V části Czech – Burmese (Myanmar) – English Part je možno je hledat díváním se na termíny začínající slovem “značí”.

Podobně je to s čitateli. Všechny čitatele jsou obvykle 'přeložené' po úvodním slově 'čítatel'. Mohou zde být hledány v části Czech – Burmese (Myanmar) – English Part jakožto termíny začínající slovem “čítatel”.

Další záležitostí ke zmínění je častá nadbytečnost přípony 'အ' v barmských (jednoslabičných) podstatných jménech. Zejména barmská podstatná jména se zde mohou často vyskytovat jednou s příponou 'အ' a podruhé bez ní. Takto např.: သီး ~ အသီး (ovoce), ဘိုး ~ အဘိုး (dědeček), တာ ~ အတာ (zodpovědnost).

Poslední poznámka by neměla být novotou uživatelům jiných slovníků. Jisté složené termíny jsou uvedeny zaměněné, aby byly snadno hledatelné ve vytištěné verzi, dle potřeby uživatele. Např.:

မှား;wrong, be;špatný, být;l

ရင်နင်း;affected, be deeply ("with¹ chest⁰");ovlivněný, být hluboce ("s¹ hrudí⁰");l

2. Překlad vět

Jsou určité nespisovné termíny a věty, které jsou zde uvedeny aby byl jasný způsob, jakým se to které slovo užívá. Proto, například, student může pochopit jak se užívá slovo လွမ်း [lwa~:] (chybět) z věty "ငါ မင်းကို လွမ်းတယ်။" [nā mè~:kō lwa~:dē] (Chybíš mi.). Aby bylo možné tyto věty snadno hledat v (abecedně uspořádaném) slovníku, důležitá slova, která tam jsou obsažena, jsou opsaná na počátku:

လွမ်း: ငါ မင်းကို လွမ်းတယ်။;miss: I miss you.;chybět: Chybíš mi. ("Já tebe postrádám.");col.

Jednou z hlavních vlastností tohoto slovníku je, že se snaží být 'co nejdokonalejší'. To znamená, že pokud se zde vyskytuje věta nebo fráze, měla by být přeložena doslovně, tj. slovo od slova. Někdy se tím ztratí význam, a proto se tento 'doslovný překlad' objevuje v uvozovkách. Nicméně, pokud se význam neztrácí a stále si uchovává gramatiku cílového jazyka, apk by mělo být uvedeno doslova. Doslovný překlad v uvozovkách se stále snaží zachovávat určitou gramatiku – i v českém jazyce jsou jistá slova, která je třeba přidat – a poněvadž tato slova nejsou zmíněna v barmském originále, je třeba, aby se objevila v závorkách. Např.:

အိမ်: အိမ်လိုက်ပို့ပေးမယ်။;home: (I) will give (you) a lift home.;domov: Odvezu (tě) domů.;fut.

Z tohoto příkladu lze vidět, že závorky byly užity pro slovo, které není zmíněné v barmském originále. Volný (nikoliv doslovný) překlad by tedy měl být čten s obsahem závorek, tj. "Odvezu tě domů."

Může se stát, že některá slova zmíněná v barmštině nejsou zmiňována v cílovém jazyce. V takovém případě, aby byl uchovaný doslovný překlad, je překlad barmských slov (která se obvykle nepřekládají do toho kterého cílového jazyka) zmíněn v závorkách a uvozovkách. Např.:

ရိ: သူ့မှာ စာအုပ်တစ်အုပ် ရှိပါတယ်။;have: He ("inside") has a book.;mít: On ("uvnitř") má knihu.;pol.

Výše zmíněné slovo မှာ se v češtině jakožto "uvnitř"(nebo cokoliv jiného) neobjevuje – proto, aby se udržela podoba doslovného překladu, je zmíněno v závorkách a uvozovkách. Volný (nikoliv doslovný) překlad by měl být čten bez obsahu závorek s uvozovkami, tj. jakožto "On má knihu."

Někdy by v překladu mělo být užito určité slovo aby byla daná věta pochopitelná, přestože utrpí na přesnosti. Pro zachování přesnosti je přesný překlad toho kterého slova uveden v závorkách s uvozovkami po vlnovce: (~ “ ”).

နေပြီ: မြေပုံက အရမ်းဟောင်းနေပြီ။;be (~ “has become”): The map is (~ “has become”) so old.;být (~ “stala se”): (Ta) mapa je (~ “stala se”) tak (moc) stará.;p.p.;

မေး: အမျိုးသားက လမ်းမေးနေတယ်။;ask: The man asks for direction (~ “way”).;ptát se: Pán se ptá na cestu.;cont.

Častý uživatel tohoto slovníku by si měl pamatovat, že bylo vynaloženo úsilí přeložit slovo uvedené na počátku toho kterého příkladu také na počátku jeho překladů. Nicméně, někdy se to slovo v překladu nevyskytuje, nebo se vyskytuje zcela jinak. V takovém případě bylo důležité slovo toho kterého překladu opsáno na počátek a překlad podstatného slova první věty je uveden v závorkách s uvozovkami, někdy po vlnovce.

V Barmském jazyce je mnoho 'značek', předpon a přípon, které hrají roli ve smyslu každé věty. Některé z nich značí zdvořilost nebo i jiný druh mluvy. Poněvadž by bylo poněkud obtížné je zahrnout do doslovného překladu každé věty, je jejich výskyt zmíněn v gramatickém popisu na konci věty. Proto např. "ငါ သွားပါတယ်" je uvedeno jakožto:

သွား: ငါ သွားပါတယ်။;go: I go.;jít: Já jdu.;pol.

"pol." zde znamená "polite" (tj. zdvořilost. Zkratky uvedené v poslední kapitole tohoto úvodu byly užívány v celém slovníku, zejména na místě gramatického popisu. Podobně je to s jistými jinými 'značkami', např. atd.

Některé příklady zahrnují slova, kvůli kterým jsou užitečná pouze v určitých situacích nebo pro určité osoby. Např.:

နဲ့: ခင်ဗျားနဲ့ ကျွန်တော်။;and: You and I.;a: Ty a já.;col. um.

'ခင်ဗျား' (ty) a 'ကျွန်တော်' (já) jsou slova užívána zejména muži. Proto je na konci věty zmíněno 'um.', aby bylo zřetelné, že se tato věta 'užívá muži'. Jiným příkladem může být:

ဒီနေ့: ဒီနေ့ ရင် ဘာသောက်မလဲ။;today: What will you drink today?;dnes: Co budete ("vy") dnes pít?;inter. col. uw.

Poněvadž 'ရင်' (vy) se užívá obvykle pouze ženami, je na konci příkladu uvedeno "uw" (= used by women).

2. Barmský jazyk

Barmský jazyk “je členem Tibetsko-Barmské jazykové rodiny, která je podrodinou Sino-Tibetské rodiny jazyků.”¹³ Jako takový, obsahuje jisté zvláštnosti specifické pro tibetský a čínský jazyk. Je to slabičný a tónový jazyk, kvůli čemuž je jeho studium poněkud náročnější pro lidi ze západu, poněvadž gramatika tohoto jazyka spolu s jeho výslovností následují velice odlišná kritéria.

Jak se shodují učenci z Myanmaru i učenci ze západu, jsou dva druhy barmského jazyka: 'psaný' (စာ [sā]) a 'mluvený' (စကား [sākā:]). Není v těchto dvou formách mnoha rozdílů, a vysoká znalost mluvené formy tohoto jazyka do velké míry umožní studentovi pochopit dokonce i barmský text. Za účelem uchovat ušlechtilou kulturu tehdejší Barmy, byla po století zdůrazňována a vyzvedávána psaná forma tohoto jazyka. Jak říká barmské přísloví,

ရေးတော့အမှန် ဖတ်တော့အသံ။

[yē:to. ahma~ pha.to.adē~]

“Psané je správné, čtené je pouze zvuk.”

1. Systém psaní

Přestože se předpokládá, že se první lidé Myanmaru v té oblasti usadili asi před jedenácti tisíci lety,¹⁴ v zásadě vzato, vzniklo Barmské písmo z písma Brāhmī, přičemž podstoupilo jisté změny “aby vyhovovalo fonologii barmštiny při zápisu její mluvené formy. Nejstarší psaní v Barmštině se datuje na rok 1058.”¹⁵ “Je zvláštní svými kulatými písmeny a diakritikou. Je to abugida, se všemi písmeny obsahujícími základní samohlásku အ (a. [a] or [ə]).”¹⁶ Je psaný zleva doprava, tak, jako i mnoho západních jazyků.

Kromě toho, že byly barmské číslice uchovány v jejich historické formě, užívá se v tomto jazyce jistých značek, které na západě nejsou v užití. Na příklad pro tečku za větou (.) užívají barmánci symbol (။) a pro čárku v souvětí (,) se užívá (၊) .

Pravděpodobně za účelem uchování 'kulatosti' barmských znaků (která se jistě vyvinula aby vyhovovala potřebám zapisování na palmové listy), psaly se po staletí jisté znaky zdánlivě nešikovně. Např. စ (psané dvěma tahy), ဝ (2 tahy), မ (3 tahy), ဃ (3 tahy).¹⁷

Je možné, že se student při psaní určitých symbolů setká s nejednoznačnostmi. Symbol [ā] byl vyvinut vedle [ā] aby umožnil čtení souhlásek စ [kh], ဝ [g], ဒ [d], ဝ [p], ဝ [w] následovaných zvukem 'ā' jasným. Proto rozlišujeme:

Fragment psaní	+ စ	+ ဃ
စ	ဆ [sha]	ဆီ [khā]
ဝ	က [ka]	ဝီ [gā]
ဒ	အ [a]	ဒီ [dā]
ဟ	ဟ [ha]	ဟီ [pā]
တ	တ [ta]	တီ [wā]

Nicméně, jistým dalším znakům, tj. စ [dh] a ဖ [ph] se přidává စ i ဃi zaměnitelně, aniž by docházelo k nějaké významné změně. Proto se můžeme setkat s tím, že စ ~ ဆ i ဖ ~ ဖီ . ဆီ může být spatřeno zejména ve slovech odvozených z jazyka Páli (eg., ဓါတ်အား [dhā.ā:] - elektrina) a ဖီ je spíše shledáno ve slovní zásobě půjčené z angličtiny (eg. ဖလုဒါ [faludā] – faluda). V každém případě je třeba zmínit, že slovníky správného barmského pravopisu¹⁸ (pravděpodobně) vždy zmiňují 'phā' pouze jakožto ဖ a 'dhā' pouze jakožto စ.

13 http://en.wikipedia.org/wiki/Burmese_language (24th of May, 2012)

14 <http://www.alsintl.com/resources/languages/Burmese/> (24th of May, 2012)

15 http://en.wikipedia.org/wiki/Burmese_language (24th of May, 2012)

16 Ibid.

17 Avšak někteří barmánci tyto znaky píší jedním tahem. Pro přesný a věrohodný způsob se lze odkázat na http://www.seasite.niu.edu/burmese/script/script_index.htm .

18 Např., “Myanmar-English Dictionary” od Myanmar Language Commission (program, v. 1.0.1.).

Při studiu barmského pravopisu by měl být kladen důraz, poněvadž se snadno stane, že se, byť kvůli malé chybě, kompletně změní význam psaného. Dobrým příkladem jsou symboly ငါး [y]¹⁹ a ငါး [y]. Zatímco ငါး [pyè~:] znamená 'znuděný' nebo 'líný', ငါး [pyè~:] znamená 'intenzivní', 'násilný'.

Co se týče historického vývoje spisovné a nespisovné barmské, i dnes, když tyto dvě formy porovnáme, můžeme rozpoznat k jakým změnám v nich historicky došlo. Na příklad, v psaném jazyce se setkáme s tím, že se pro "jestli" v psaném jazyce používá ငါး [hlyè~] a ငါး [lyè~], avšak v moderní barmské převažuje ငါး [yè~]. V Páli a starších textech se setkáváme s ငါး [ša], zatímco v moderním psaní se užívá ငါး [ša] ငါး [ša] or ငါး [ša] (všechny čtyři mají identickou výslovnost).

2. Výslovnost

Barmská výslovnost následuje pět tónů, tj. 'nízký', 'vysoký', 'nízký sekaný', 'vysoký sekaný' a 'škrčený', které, přestože nejsou v západních jazycích vůbec rozeznávány, hrají důležitou roli ve významu těch kterých slov ve kterých se vyskytují.²⁰

- Nízký tón (např.: ကာ [kā] – chránit), čten v relativně nízké tónině.
- Vysoký tón (např.: ကား [kā:] – roztáhnout), čten v relativně vysoké tónině.
- Nízký sekaný tón (např.: ကန့် [ne..]²¹ – den), čtený v relativně nízké tónině, krátce a s useknutím na konci.
- Vysoký sekaný tón (např.: ကာ [ka.] – přilepit), čtený v relativně nízké tónině, krátce a s useknutím na konci.
- Škrčený tón (ex.: က [k<] – tancovat), čtený zúžením hrdla jako by docházelo k mírnému škrčení.

V případech nosových slabik jsou škrčený tón i nízký sekaný tón vyřazeny:

- Nízký tón (např.: ကန့် [ka~] – kopat), čtený v relativně nízké tónině.
- Vysoký tón (např.: ကန့် [ka~:] – být slepý), čtený v relativně vysoké tónině.
- Checked (or cut) tone (např.: ကန့် [ka~] – zabíjet), čtený krátce, se zvýšením tóniny hlasu na konci a useknutím na konci.

Při studiu příkladů uvedených výše je možno si uvědomit, že v barmské výslovnosti hraje tón podstatnou roli. Velice dobré poznámky k této záležitosti byly vydány J. Okellem v jeho knížce *"Burmese By Ear or Essential Myanmar: Reference Text to Accompany the Audio"*. Některé tóny jsou barmskými mluvčími zanedbány a s tím následují i jiná pravidla. Například v nespisovné příponě 'ဝို' (= "pojďme") si můžeme všimnout, že ten 'sekaný tón' v kombinaci se 'zavřeným o' vytváří poněkud jednoduchý zvuk 'ou'. Proto toto slovo lze číst jakožto [zö.] nebo i [zou]. Podobně je to s nespisovným 'ဝေ' (= "hele"), opět čteným nikoliv 'sekaným tónem', ale spíše jednoduše, jakožto 'hei', kde 'ei' je čteno tak, že se utvoří jen malá mezera mezi zuby, jako při vyslovení "e" v poctivě vysloveném 'knedlík'.

Ve výslovnosti (pravděpodobně) jakéhokoliv jazyka jsou nejednoznačnosti vzhledem k výslovnosti vůči psanému systému. Některé zvuky se při psaní jeví odlišně, přestože výslovnost je víceméně stejná. V barmském jazyce se tento jev také vyskytuje, zejména s ohledem na zapisování 'sekaných' tónů က [a.], ဝ [a.] a က [è.] a nosových zvuků က [a~], ဝ [a~] a ဝ [a~]. Další nejednoznačnost se týká ဝ [pha] a ဝ [bha], ဝ [sa] a ဝ [za]. S příchodem slov vypůjčených z anglického jazyka došlo k promíchávání ဝ [wa], ဝ [ba] a ဝ [bh], a také က [a.], ဝ [a.] a က [a.]. Ne vždy rodilí mluvčí následují správný pravopis, a proto by se měl student spíše spoléhat na slovník podporovaný vládou. níže následuje několik příkladů toho, s čím se lze setkat a správný pravopis.

S čím se lze setkat	Co je ve slovníku	Význam
ကတိ [ta.] nebo [tè.]	ကတိ [tè.]	chodit do školy
ငါး [pya.] nebo [pyè.]	ငါး [pyè.]	být rozbitý
ချာ [cha.] nebo [chè.]	ချာ [chè.]	bavit se (po internetu)
ပုဆိုး [pəzo~]	ပုဆိုး [pəzo~]	kreveta
ကဒ် [ka.]	ကတိ [ka.]	karta

19 Zde "y" ve výslovnosti následuje mezinárodní Páli systém výslovnosti, dle něž se "y" čte jako "j" v českém "jazyk" nebo "máj".

20 Článek Wikipedie na téma barmského jazyka (http://en.wikipedia.org/wiki/Burmese_language) zmiňuje pouze čtyři: Nízký, vysoký, škrčený a sekaný. Autor tohoto slovníku si sám vyzkoušel, že barmské ucho jasně rozpozná "nízký sekaný" tón od "vysokého sekaného".

21 Dvě tečky ve výslovnosti značí 'nízký sekaný' tón.

Jistá moderní slova (jako např. ဝက်ဆိုက် nebo ဝက်ဆိုဒ် [wè.shai.] - webová stránka) nebyly zahrnuty do barmských slovníků, a proto mohu být oba způsoby zápisu (dočasně) libovolně zaměňovány.²² Moderní slova obsažená v tomto slovníku následují pravopis, s jakým se autor setkal při komunikaci s rodilími barmánci.

Určité znaky (v některých slovech) mohou být čteny dvěma nebo více způsoby, a i přesto budou rodilí rozumět. To se týká zejména symbolů ရ [ya] nebo [ra] a ဇ [za] nebo [ja]. Ve většina případů je ရ čteno jakožto [ya] a ဇ jakožto [za]. Zejména ale ve slovech půjčených z jazyka Páli a angličtiny se čtou jakožto [ra] a [ja]. Ve výjimečných případech lze číst စ [sa] jakožto [ca] ve slovech odvozených z Páli a při Páli recitacích barmskými mnichy.

Psaná forma	Výslovnost	Původní jazyk	Význam
တရဘယ်ရ်	[tɾabě you~]	English	cestovní agentura
ဒရိုင်ဘာ	[drai~bā]	English	řidič
ပရိယတ်	[pariya.]	Páli	výuka (klášterní)
ဇွန်	[jo~] (někdy jakožto [zo~])	English	červen
ဇူလိုင်	[jūlai~] (někdy jakožto [zūlai~])	English	červenec

Cizinci se mohou setkat s odlišnou výslovností လျှ [hlya] a [ša]. V některých slovech se čte jedním způsobem a v jiných slovech se čte jinak.²³ Na příklad 'လျှော်' (= procházet se) se čte jakožto [sau], 'လျှ' (= jazyk) se čte jakožto [šā], zatímco 'လျှိုဝှ်' (= tajný) se spíše čte [hlyo.hwě]. Jsou i jiná podobná úskalí, kdy je třeba se naučit odlišnou výslovnost u slov se stejným zápisem. Např.:

- စ [sa] nebo [za] – စက် [sě.] (= kolo, stroj) X စက် [zě.] (kapka)
- ဆ [sha] nebo [zha] – ဆီး [s(h)ī:] (= mlha, moč) X ဆီး [z(h)ī:] (švestka)

Některá barmská slova, přestože čtena stejným způsobem, mohou se při psaní mírně lišit. Např. [ě] a [ě]:

- ကျယ် [cě] (= široký) X ကျဲ [cě] (= mající mezery, vodový).
- ပယ် [pě] (= odmítnout) X ပဲ [pě] (= pouze).
- ကယ် [kě] (= cítit se plný) X ကဲ [kě] (= přehnat).
- ရယ် [yě] (= smát se) X ရဲ [yě] (= být nezkrotný).

□

Jako je tomu tak v každém jazyce, dochází mluvením a užitím té které gramatiky k postupné změně v pravopisu. Je nepsaným pravidlem, že nepsaný mluva je 'dál' než psané slovo. Můžeme předpovědět jak bude vypadat psaná forma v budoucnosti studiemi přítomného nepsaného jazyka. Níže uvádím několik přechodů, se kterými se může student barmského jazyka setkat.

Written form	Spoken form	Meaning
လည်း [lě:]	လဲ [lě]	also
သည့် [dě.]	တဲ့ [tě.]	which
သည် [dī]	တယ် [tě]	indicates end of informative sentence
သည် [dī]	ဒီ [dī]	this
ဦး(မယ်) [ū:(mě)]	အုံး(မယ်) [ou:(mě)]	shall
မည် [mī]	မယ် [mě]	indicates fut. tense

²² Někdy odkázání se na Google se může ukázat příhodným. Avšak např. u slova pro 'webovou stránku' vidíme, že v době psaní tohoto úvodu se 'ဝက်ဆိုက်' v Google objevuje 11 600 krát, zatímco 'ဝက်ဆိုဒ်' 10 900 krát. Také je třeba zmínit, že 'ဒ်' se používá spíše pro slova odvozená z jazyka Páli než pro anglická. Proto autor věří, že 'ဝက်ဆိုက်' je správný tvar.

²³ Dle slovníku Myanmar-English Dictionary od Myanmar Language Commission se zdá, že လျှ se vždy čte jakožto 'ša'. Nicméně, v prači se často setkáváme, že se လျှ čte i jako [hlya].

3. Slabiky

Jsou jistá jemná pravidla tvorby barmských slabik, která mohou studentovi bamského jazyka pomoci jej zvládnout rychleji a s menšími obtížemi. Níže uvádím tři z nich, tj. 'tranzitizace', 'změna vidu' a 'změna ve sloveso'.

A) Tranzitizace (změna z intranzitivního (nepřechodného) slovesa na tranzitivní (přechodné))

Jisté zvuky, zejména က [ka] a ပ [pa] mohou být vysloveny s přídechem. Když jsou takto následovány jemným 'h', stane se, že se ta která (slovesná) slabika změní z intranzitivní (nepřechodné) do tranzitivní (přechodné) podoby.

Změna souhlásky	Intranzitivní (nepřechodný) tvar	Tranzitivní (přechodný) tvar
က -> ခ	ကျိုး [cö:] (= zničit se, porušit)	ချိုး [chö:] (= ničit, ohýbat, zahýbat)
က -> ခ	ကျက် [cè.] (= být uvařený)	ချက် [chè.] (= vařit)
ပ -> ဖ	ပြေ [pye] (= uvolnit se, být uvolněný)	ပြေ [phye] (or [pse]) (= rozvázat)
ပ -> ဖ	ပျော် [pyō] (= rozpustit se, být rozpuštěný)	ပျော် [phyō] (or [pśō]) (= rozpustit)

B) Změna vidu

Zvuk 'h' může poněkud změnit význam té které (slovesné) slabiky, pokud je přidán nebo odebrán na počátku. Změna, o kterou se zde jedná, je z vidu 'nedokonavého' na vid 'dokonavý'.

Změna souhlásky	Nedokonavý tvar	Dokonavý tvar
ည -> ညှ	ညှိ [hñi] (= zapálit, rozsvítit)	ညှိ [ñi] (být zapálený, hořet)
မ -> မှ	မြှောက် [hmyau.] (= zvednout)	မြှောက် [myau.] (dosáhnout)
လ -> လှ	လျှော့ [hlyo.] (= snížit se, povolit)	လျှော့ [lyo.] (neuspět, být krátký)

C) Změna ve sloveso

Některá 'podstatná jména' a 'přídavná jména' mohou být užita na místě sloves, jako je tomu v angličtině. Z angličtiny víme, že 'show' má význam podstatného jména (prohlídka) ale také i význam slovesa (ukázat). Takových slov je v angličtině mnoho, a v barmštině taktéž.

Podstatné jméno nebo přídavné jméno	Sloveso
ဝန်း [wa~:] (= kulatý)	ဝန်း(သည်) [wa~:(dī)] (= obklopit, obklíčit)
ခွံ [phö] (= měch)	ခွံ(သည်) [phö(dī)] (= rozdělat oheň)
ဖျား [pśā:] (= chřipka, vysoká teplota)	ဖျား(သည်) [pśā:(dī)] (= mít chřipku, mít vysokou teplotu)
ဆ [sh<] (= měřítko)	ဆ(သည်) [sh<] (= měřit, zvažovat)
ပွင့် [pwè~.] (= čítatel květin)	ပွင့်(သည်) [pwè~.(dī)] (= kvést, rozkvétat)

Obvykle nadbytečná předpona 'အ' [ə], jež se objevuje na počátku některých slov, může sloužit jakožto 'jmenec', měníce sloveso v podstatné jméno, přídavné jméno nebo příslovce.

Bez အ [ə] (jakožto sloveso)	S အ [ə] (jakožto pod. jm., příd. jm. nebo příslovce)
စ [s<] (= začít)	အစ [əʃ<] (= začátek, počátek)
နာ [nā] (= být bolestivý)	အနာ [ənā] (= zranění)
ဆုံး [s(h)ou~:] (= skončit, ukončit)	အဆုံး [əʃ(h)ou~] (= konec)
ပြော [pyo] (= říci, mluvit)	အပြော [əpyo] (= řeč, mluva)
နီ [nī] (= být červený)	အနီ [ənī] (= červená)
ပြည့်စုံ [pyè.sou~] (= splnit)	အပြည့်အစုံ [əpyè.əsou~] (= zcela, úplně)
ရှိသေ [yöde] (= cítit)	အရှိအသေ [əyöəde] (= pocta)

Také se můžeme setkat s jevem 'zkracování', zejména co se týče přípon. Pokud se stane, že je přípona následována jinou příponou, obvykle dochází k jejímu zkrácení. To se týká zejména slabik သည် [dī], မယ် [mè] a také číslovky တစ် [ti.]. Krátí se na သ- [də], မ- [mə] a တ- [tə].

Student barmského jazyka by měl vždy pamatovat na to, že bamrská slova (zejména slabiky) mohou mít několik zcela odlišných významů. Významy, které se student naučí, nemusí být užívány v praxi, a může být mnoho jiných, které užívány jsou. Níže zmiňuji několik slabik, které mají množství rozdílných významů.

- ခတ် [kha.] - mlátit, kopat, odhodit, třepat se, oplotit, pádlovat, střílet, razítkovat, zaklapnout, uložit (trest)
- ထိုး [thö:] - zapíchnout, zaútočit, pištět, hrát (šachy), vypláznout, být štípnutý (hmyzem), pumpovat, uhodit, napřímit, podplatit, zapsat
- တင် [ka.] - (sloveso) přiblížit se, lepit, nabídnout (uctivě), přijít k (někomu); (pod. jm.) období, nebezpečí
- သင် [dè.] - (sloveso) sejít (dolů), odmontovat; (pod. jm.) národnost Tet, život, věk, dech; (příd. jm.) mírně kyselý
- ကျ [c<] - padat, horšit se, stát (o ceně), přijet, být zvyklý na, produkovat, být přesný
- သား [dā:] - (sloveso) panovat, táhnout, zapisovat; (pod. jm.) syn, dítě; (příp.) čítec zlomku; značí konečnost
- ဆူ [shū] - (sloveso) vařit, být hlučný, spílat, být buclatý; (příp.) čítec posvátných objektů
- ပေ [pe] - (sloveso) být špinavý, zploštit, být tupý; (pod. jm.) palmový list, kovadlina, stopa (jednotka); (příd. jm.) tvrdohlavý, umíněný
- ရိုး [yö:] - (sloveso) být obyčejný, být monotónní, dopravit; (pod. jm.) hřeben (horský), oplocení, potok, tradice, rodokmen, kost, držadlo, stéblo; (příd. jm.) jednoduchý, naivní, obvyklý, navyklý

4. Slova

Skutečnost, že barmský jazyk je jednoslabičný způsobuje, že tvorba slov, vyjadřování myšlenek a tvorba vět je celkem jednoduchá. Je to téměř jako obor matematiky, kde jsou čísla nahrazena slabikami a výsledky myšlenkami.

Barmský jazyk neužívá moc slovesa 'být' jako je to např. v anglickém jazyce. Mnoho barmských vět jsou prosté podstatných jmen nebo i zájmen. K vyjádření, že se něco 'děje', užívá se přípony သည် [dī] (pro psaní) a တယ် [dè] (zejména při řeči). Ale není to pravidlem. V mnoha případech se nepřidává žádná přípona. Někdy se může objevit zdvořilostní značka ဝါ [pā]. Pro zápor získávají slovesa předponu မ [ma] a někdy příponu ဘူး [bhū] (nebo poněkud zdvořilé ဖူး [phū:]). Avšak mnohokrát i tato přípona je opomenuta. Minulý čas se značí příponou ခဲ့ [khè.] ale často je zanechán nenaznačený. Navíc, přestože může být trpný rod sloves naznačen příponou ထား [thā:], dochází k tomu zejména jen při psaní. Trpný rod barmských slov často splývá s rodem činným a obvykle není vůbec zmíněný. Všechny tyto skutečnosti jednoduše poukazují na to, že barmská slova a věty velkou měrou závisí na kontextu.

Přípony a předpony hrají v barmských slovech nesmírně důležitou roli. Některé vyznačují čas, jiné situaci, náladu, vlastní pozici ve společnosti, číslo, důležitost atd. Zvláštním druhem přípon jsou 'čitatele'. Čitatele mají funkci neurčitěho členu, naznačují počet a zdůraznění. V tomto slovníku lze hledat přípony v oddělené části Czech – Burmese – English Part v podobě seznamu termínů začínajících slovem 'značí'. Čitatele lze hledat stejným způsobem pod termíny začínajícími slovem 'čítatel'.

Jednotné a množné číslo se obvykle také nenaznačuje, přestože v některých případech se užívá 'မှား' [myā:] (při psaní) a 'တွေ' [twe] (zejména při řeči).

Barmská slova jsou obvykle jednoslabičná, dvojslabičná a čtyřslabičná. Lze se setkat také s tříslabičnými a víceslabičnými slovy. Mnoho jednoslabičných slov již má svůj specifický význam, nicméně, pro ještě lepší upřesnění, zdůraznění a účinnost mohou být slabiky s podobným významem sdruženy aby vytvořily 'slovo'. Někdy jsou páry ve čtyřslabičných slovech a jednotlivé slabiky ve dvojslabičných slovech libovolně zaměňovány. Příslowce jsou tvořena zdvojením slabiky přídavného jména, nebo (v případě, že přídavné jméno sestává ze dvou slabik) zdvojením každé z obsažených slabik. Někdy se kombinace jednoslabičných slabik užívá pro vytvoření zcela nového významu.

- Příklad **jednoslabičných** slov:
pod. jm.: မိုး ကျား၊ ဓား; slovesa: ခုတ်၊ ရှာ၊ ညှိ; zájm.: သူ၊ ငါ
- Příklad **dvojslabičných** slov:
pod. jm.: တာဝန်၊ စကားလုံး၊ ပူဇော်; slovesa: ကြိုးစား၊ ပွင့်လှစ်၊ စုစမ်း; zájm.: ကျန်တော်၊ သူမှ ပြီးလျှင် မြန်မြန်၊ ဖြည်းဖြည်း
- Příklad **tříslabičných** slov:
pod. jm.: ကားမောင်သူ၊ လေယာဉ်ကွင်း ပြိုင်. jm.: စိတ်ချမ်းသာ၊ သက်သတ်လွတ်
- Příklad **čtyřslabičných** slov:
pod. jm.: လက်ဝင်လက်ထွက်၊ လေယာဉ်လက်မှတ်; přísl.: သပ်သပ်ရပ်ရပ်၊ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်၊ ပါးနပ်လိမ္မော် ~ လိမ္မော်ပါးနပ်၊ အားကြိုးမာန်တက်၊ ရောက်တတ်ရာရာ; ပြိုင်. jm.: အင်အားတောင့်တင်း

Poněvadž je barmský národ národem ochránců Dhammy, buddhistickým národem s cílem být první a nejlepší v uchovávání Buddhova učení, je pochopitelné, že bude buddhistické myšlení včetně buddhistického jazyka (Páli) blízce spjaté s barmskou kulturou. Mnoho běžných slov barmštiny jsou opisem nebo z větší části opisem svého Páli ekvivalentu. Mnoho barmských dvojslabičných a čtyřslabičných slov sestává napůl z historicky barmské slovní zásoby napůl ze slovní zásoby Páli.

– ကြီးမား (být velký)	→ ကြီး (= velký)	+	မား (z Páli) (= velký)
– သစ္စာတရား (pravda)	→ သစ္စာ (z Páli) (= pravda)	+	တရား (= pravda)
– သက်သေသာဓက (důkaz)	→ သက်သေ (= důkaz)	+	သာဓက (z Páli) (= důkaz)
– စကြာလျှောက် (čankamana)	→ စကြာ (z Páli) (= chození)	+	လျှောက် (= chůze)
– အသိဉာဏ် (znalost)	→ အသိ (= znalost)	+	ဉာဏ် (z Páli) (= znalost)

Barmská slova často snadno mění svůj druh, z podstatného jména na sloveso, ze slovesa na podstatné jméno atd. Pro změnu ze slovesa na podstatné jméno se užívá mnoha 'přípon', a student je jistě shledá užitečnými při studiu tohoto jazyka. Pro snazší studium tohoto jevu je nazývám 'jmenci'. Nejvýznamější z nich jsou:

- ခြင်း [chē~:] (pravděpodobně odvozeno z အခြင်း - dění, událost), obvykle značí činnost ve své průběhové formě, např. အသံဖမ်းခြင်း [adē~pha~:chē~:] (= nahrávání) သစ္စာပေးခြင်း [dassakhē~yūchē~:] (= dávání přísahy).
- ချက် [chē.] (pravděpodobně odvozeno z အချက် - téma, záležitost), obvykle značí jev nebo událost, např. ပို့ချချက် [pō.ch<chē.] (= přednáška), ခံယူချက် [khē~yūchē.] (víra).
- ရေး [yē:] (pravděpodobně odvozeno z အရေး - záležitost), obvykle značí stav, zájem nebo předmět, např. ပညာရေး [pēñāyē:] (= výuka), စီးပွားရေး [sī:pwā:yē:] (= ekonomie).
- မှု [hmu] (pravděpodobně odvozeno z အမှု - záležitost, čin), obvykle značí stav nebo vlastnost, např. ပျော်ရွှင်မှု [pyōshwē~hmu] (radost), လွယ်ကူမှု [lwēkūhmu] (snadnost).

5. Věty

Věty se tvoří dle různých pravidel, nicméně hlavním syntaktickým pravidlem je podmět – předmět – přísudek.

ဆရာ စာအုပ်ကို ပြတယ်။ [shəyā sāou.kō py<ðē] - "Teacher book-to shows." (Teacher shows a book.)

သူ အိမ်ကို သွားတယ်။ [dū ei~kō twā:ðē] - "He to-home goes." (He goes home)

V mluvené formě může být mnoho méně podstatných slov odvozeno dle příslušné situace, mluvčího a posluchače. Např. "သွားတယ်" [twā:ɗě] – může znamenat: (a) Jdu. (b) Jdeš. (c) Jde. (d) Šel jsem. (e) Šel jsi. (f) Šel. (g) Šla. (h) Jdeme. (i) Jdete. (j) Jdou. (k) Šli jsme. (l) Šli jste. (m) Šli. - Avšak 'သွား' [twā:] má ještě další významy, např. 'odejít', 'skončit', 'přijít' atd. Bez kontextu nemůže být daná věta moc užitečná. Podobně je to s většinou dalších vět mluvené barmštiny. Kontext je, vskutku, důležitý.

Pro další informace ohledně tvorby vět a jakékoliv jiné otázky ohledně barmského jazyka, doporučuji následovat učebnice barmštiny a přátelit se s barmskými lidmi. Webová stránka <http://www.facebook.com> se ukázala být nesmírně užitečnou při studiu barmštiny, poněvadž je na této stránce možné nalézt přátele z jakékoliv země. Ne-li z kteréhokoli jiného důvodu, alespoň z důvodu studia jazyků ji srdečně doporučuji

6. Podobnost s českým jazykem

Barmský jazyk s českým jazykem zcela jistě nemá mnoho společného. Zatímco rozdílů je mnoho, podobnosti se hledají velice obtížně. Výslovnost, slovní zásoba, způsob psaní, větná skladba i myšlení jsou zcela odlišné. Níže uvádím několik málo slov, která si jsou výslovností i významem jaksi podobná v barmském i českém jazyce. Dále pak uvádím jednu gramatickou podobnost.

Podobná slova

နေ [nō] – ano?	ဒီနေ့ [dīne..]- dnes
ဇနီး [zanī] – žena (manželka)	ညှပ် [hña.]- chňapnout
မှုန့် [hmou~.]- mouka	

Gramatická podobnost

Shledal jsem, že budoucí čas v barmštině, který se běžně značí příponou မယ် [mě] se podobá českému budoucímu času v množném čísle první osoby. Níže uvádím dva příklady.

မနက်ဖြန် တွေ့မယ်။ [mənəp̥sa~ twe..mě] – Zítra se sejdem.

နောက်လ ရောက်မယ်။ [nau.l< yau.mě] – Příští měsíc přijdeme.

3. Užitá literatura

Tento slovník je sbírkou nasbíraných slov, a tato slova byla nasbírána z různých zdrojů. Níže se snažím všechny zmínit.

- a) (program) Myanmar-English Dictionary 1.0.1 (Myanmar Language Commission, Technomation Studios, Myanmar Language Studios, Htain Linn Htoo, Htoo Myint Naung)
- b) (program) Ayar Myanmar-English-Myanmar Dictionary (Soe Min (Mark), <http://www.ayar.co>)
- c) (program) Bagan English Myanmar Dictionary 2.0.1002.0 (Ant Htoo Naing, 2006)
- d) (program) Stardict 3.0.2 (database English<->Czech database)
- e) (program) Stardict 3.0.2 (ven. Czech Sarana's database English<->Sinhala, Sinhala<->Czech)
- f) (program) Verdict Free English-Czech Dictionary 1.5 (Microton s.r.o, 2003-2005)
- g) (Mozilla Firefox add-on) DPR 3.5.2 (Digital Pali Reader) (ven. Yuttadhammo, especially Pali-English Dictionary of PTS and ven. Buddhaddatta's Concise Pali-English dictionary)
- h) (program) Okawix 0.7 with Wikipedia Offline version from 2011
- i) (webová stránka) Burmese course website: <http://www.seasite.niu.edu/Burmese/language.htm>
- j) (program) L-Lingo Burmese Professional 4.1
- k) (kniha) Burmese By Ear or Essential Myanmar, Reference text to accompany the audio (J. Okell, 2002, 211 pages)
- l) (kniha) Burmese Phrasebook (Sally Seward and col., Lonely Planet Publications Pty Ltd 2001 (third edition), 224 pages)
- m) (webová stránka) <http://www.facebook.com>
- n) A různé druhy barmských lidí, se kterými jsem se kdy setkal na Srí Lance.

4. Poděkování

Bez toho obrovského množství lidí, které se (přímo i nepřímo) podíleli na tvorbě tohoto slovníku by nebylo možné tuto knihu uvést ve skutečnost. Nejprve bych rád poděkoval barmským mnichům, se kterými jsem žil několik let v klášterech na Srí Lance, přičemž jsme studovali na místní univerzitě. Nejvíce nápomocnými byli ct. Janinda, ct. Nanda, ct. Pannindriya (Rakhai), ct. Tikkha, ct. Vasava, ct. Asabha, ct. Ratthasara (Rakhai), ct. Tejaniya, ct. Narinda, ct. Dhammasara (Rakhai), ct. Suriya (Mon), ct. Issariya, ct. Kavissara and ct. Ashon Nyanuttara (Rakhai). Také mnoho barmských laiků mi pomohli pochopit mnoho vět a hodně přispěli ke sbírce slov zde obsažených. Zejména bych rád zmínil p. Soe Myint Thein, sl. Mya Mytzu, pí. Ssu Yee Mon, p. Phone Myint Min, pí. Nine Win, sl. Saw Nan Thiri May, p. Lwin, p. Nay Linn, p. Khun Cho a p. Sue Khat Min.

Rád bych vyjádřil svou hlubokou vděčnost korektorům celé databáze tohoto slovníku, zejména pí. Ssu Yee Mon, pí. Noble Moe a pí. Kay Thi Hlaing. S ohromnou důvěrou udělali obrovskou spoustu práce opravením těch nespočetných chyb, kterých jsem se dopustil při psaní tohoto slovníku. Bez jejich pomoci by tento slovník nikdy nemohl být skutečně nazván 'užitečným'. Jistě takto nashromáždili mnoho zásluh. Dále pak bych rád vyjádřil svou vděčnost p. Radku Chejlavovi za jeho důležité připomínky a korekturu tohoto úvodu.

Nesmím zapomenout také na Chanaku Jayamala, který strávil svůj drahocení čas vytvářením kódu pro odstranění duplikátů, tak podstatného pro převod slovníkové databáze do knižní podoby. Ct. Nyana (Mon) byl nezaměnitelný při převodu této slovníkové databáze do databáze programu StarDict, Mirek Frodl ukázal své programátorské schopnosti, když k tomuto slovníku vytvořil hezký program a Hashan Godakanda strávil mnoho svého času připravováním CD menu k CD tohoto slovníku, práce, kterou lze udělat pouze s nejvyšší trpělivostí, soucitem a dobrotivostí. Nakonec je třeba také zmínit Ko Zaw Min Lwin, který v době psaní tohoto poděkování pracuje na online verzi tohoto slovníku a který provedl korekturu barmské části jeho úvodu. Také se podílelo mnoho dalších lidí, ale snad mi odpustí, že mi paměť nedovolila je zde zmínit.

Kéž jsou všechny bytosti šťastné,
ct. Czech Sarana (Jan Šťovíček)

Srí Lanka, Colombo, květen 2012

5. Užitečné Tabulky

1. Systém Myanmarského Písma²⁴

Souhlásky

က [k] group	က [ka]	ခ [kha]	ဂ [ga]	ဃ [gha]	င [ña]
စ [s] group	စ [sa] ([ca])	ဆ [sha] ([cha])	ဇ [za] ([ja])	ဈ [zha] ([jha])	ည [ña]
ဋ [t] group	ဋ [ta]	ဌ [tha]	ဍ [ḍa]	ဎ [ḍha]	ဏ [ṇa]
တ [t̃] group	တ [ta]	ထ [tha]	ဒ [ḍa]	ဓ [ḍha]	န [na]
ပ [p] group	ပ [pa]	ဖ [pha] ([fa])	ဗ [ba] ([fa])	ဘ [bha]	မ [ma]

non-group:

ယ [ya]

ဝ [da/ta] ([sa])

ရ [ya]

ဟ [ha]

လ [la]

ဠ [la]

ဝ [wa]

အ [a]

Samohlásky

အ [a]	အိုင် [ai.]	(အေဉ်) [e~]	အန် [a~]	အုံ [ou~.]
အာ [ā]	(အုဝ်) [ou.]	အည် [è/í]	အန့် [a~.]	အမ်း [ou~:]
(အာ) [a.]	(အဝ်) [a.]	အည့် [è.]	အန်း [a~:]	အုံး [ou~:]
အား [ā:]	(အိဝ်) [ei.]	အည်း [è:]	(အာန်) [ā~]	အယ် [è/í]
အိ/ကူ [i]	(အုဝ်) [ou.]	ဧည့် [è.]	(အိန်/ကူန်) [ei~]	အယ့် [è.]
အိ/ကျီ [i]	အင် [è~]	(အဋ့်) [a.]	အိန့် [ei~.]	(အာယ်) [è]
အီး [i:]	အင့် [è~:]	(အိဋ့်/ကူဋ့်) [ei.]	အိန်း [ei~:]	(အိုယ်) [ai]
အု/ဥ [u]	အင်း [è~:]	(အဋ့်) [ou.]	အန် [ou~]	(အိုယ်) [ai.]
အူ/ဦ [ū]	(အိဝ်) [ei~]	(အေဋ့်) [e..]	အန့် [ou~.]	(အာရ်) [è]
အူး/ဦး [ū:]	အောင် [au~]	(အောဋ့်) [au.]	အန့် [ou~:]	(အေရ်) [e]
အေ/ဇ [e]	အောင့် [au~.]	(အာဋ့်) [ā.]	အပ် [a.]	(အိုရ်) [ai]
အေ့ [e..]	အောင်း [au~:]	(အက်) [a~]	အိပ် [ei.]	(အလ်) [a]
အေး [ē:]	အိုင် [ai~]	(အာက်) [ā~]	အုပ်/ဥပ် [ou.]	(အိလ်) [ei]
အဲ [è]	အိုင် [ai~.]	(အိက်) [ei~]	(အောင်) [au.]	(အုလ်) [ou]
အဲ့ [è.]	အိုင်း [ai~:]	(အုက်/ဥက်) [ou~]	(အပ်) [a.]	(အိုလ်) [ò]
အော/ဩ [o]	အစ် [i.]	(အိုက်) [ai~]	(အိပ်) [ei.]	(အသ်) [a.]
အော့ [o.]	(အာဝ်) [è.]	(အိုက်) [ai~:]	(အုပ်) [ou.]	(အာသ်) [è]
အော်/ဧည့် [ò]	(အိဝ်/ကူဝ်) [è.]	အတ် [a.]	(အာတ်) [ā.]	(အိသ်/ကူသ်) [ei]
အံ [a~]	(အုဝ်/ဥပ်) [ou.]	(အာတ်) [ā.]	အပ် [a~]	(အုသ်/ဥသ်) [ou]
အံ့ [a~.]	(အစ်) [è.]	အိတ်/(ကူတ်) [ei.]	အပ် [a~.]	(အေသ်) [e]
အို [ò]	(အိစ်) [ei.]	အုတ်/ဥတ် [ou.]	အမ်း [a~:]	(အိုသ်) [ai]
အို [ò.]	အဉ် [a~]	(အေတ်) [e..]	အိမ် [ei~]	(အဟ်) [a]
အိုး [ò:]	အဉ် [a~.]	(အဒ်) [a.]	အိမ် [ei~.]	(အာဟ်) [è]
အက် [è.]	အဉ် [a~:]	(အာဒ်) [ā.]	အိမ်း [ei~:]	(အိဟ်) [ei]
(အိက်) [ei.]	(အာဉ်) [è~]	(အိဒ်/ကူဒ်) [ei.]	အုပ်/ဥပ် [ou~]	(အိုဟ်) [ai]
(အုက်/ဥက်) [ou.]	(အိဉ်) [ei~]	(အုဒ်) [ou.]	အု/ဥ [ou~]	(အိဉ်) [ò]
အောက် [au.]	(အုဉ်) [ou~]	(အိဉ်) [ai.]	အု [ou~.]	

Odsamohláskované souhlásky: To jsou souhlásky, které ztrácí své 'ə'. Často jen tvoří 'vysoký sekantý' tón, ale (zejména) v případě anglických slov se může stát, že jsou vysloveny. Např.: က [kə] -> က် [k] ; ဝ [pə] -> ဝ် [p] atd.

Zdvojené souhlásky: To jsou odsamohláskované souhlásky následované duplikátem nebo jinou souhláskou. Např.: ကူ [kkə], မူ [mmə], ဒူ [ddə], မွှ [mb(h)ə], နူ [ndə], တူ [tt(h)ə], ဠူ [tt(h)ə], ဣူ [ndə] etc.

24 Z velké části opsáno z "မြန်မာအဘိဓာန်", ဒုတိယအကြိမ် ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ပုံနှိပ်ခြင်း၊ မြန်မာစာအဖွဲ့ဦးစီးဌာန၊ ၂၀၁၈၊ ရန်ကုန်မြို့

2. Výslovnost Romanizovaného Systému

Poněvadž bylo písmo a jeho romanizace zmíněno výše, měl by být čtenář spokojen s krátkým vysvětlením způsobu jak zmíněnou romanizaci číst. Tento systém romanizace je velice odlišný od jakéhokoliv jiného systému romanizace, který byl kdy uveřejněn pro barmský jazyk. Autor tohoto slovníku věří, že poněvadž je barmský jazyk 'buddhistickým jazykem', měl by mít mnoho společného s originálním buddhistickým jazykem, tj. Páli. Proto, zejména pro pohodlí učenců Páli, měl by být mezinárodně uznávaný systém romanizace Páli užíván také pro barmský jazyk. Moderní systém romanizace barmštiny je zavádějící a zbytečně složitý. Níže je návrh nového systému, jednoduchého a velice podobného systému užívanému pro sinhálštinu, sanskrt, Páli, hindštinu a mnoho jiných jazyků.

Souhlásky

k, g, p, b, m, r, l, s, h a f – Tyto se čtou stejně jako v češtině.

c – Čte se jako „č“ ve slově „člověk“ nebo „háček“.

y a j - V romanizaci se **y** čte jako „j“ ve slovech „jakkost“ nebo „bojovník“, zatímco **j** se čte jako „dž“ v přejatých slovech „džus“ nebo „Fidži“ či jako „J“ v anglických jménech, např. „Jake“ nebo „Jim“.

ṇ and ṁ – Obě se čtou jako nosové „n“ ve slovech „branka“ nebo „banka“.

ṅ – Čte se jako „ň“ ve slově „kaňka“ nebo „maňásek“.

ṭ a ḍ – To jsou tvrdě a ostře vyslovená „t“ a „d“, která vyslovíme tak, že se špičkou jazyka dotkneme hrany, která je za ploškou za zuby horní čelisti. Takovéto dotknutí se hrany špičkou jazyka vytvoří velice ostrý zvuk. Říká se jim také „patrové souhlásky“. Ostré **ḍ** je identické s českým „d“, např. ve slově „disk“. Ostré **ṭ** se v češtině nevyskytuje, avšak je běžné v angličtině. Např. „t“ v anglickém „take“ či „tone“ se vždy vyslovuje dotelem špičky jazyka na hranu za ploškou za zuby horní čelisti.

t a d – To jsou jemně a tupě vyslovená „t“ a „d“, která vyslovíme tak, že se horní stranou jazyka dotkneme plošky za zuby horní čelisti. Takovéto dotknutí se horní stranou jazyka plošky za zuby vytvoří jemný, tupý zvuk. Říká se jim také „dentální souhlásky“. Tupé **d** se v češtině vyskytuje např. jakožto první „d“ ve slově „drdol“ (druhé „d“ je třeba chápat jakožto ostré **ḍ**). Zvuk výslovnosti **d** lze také ukázat na výslovnosti anglického určitého členu „the“. Tupé **t** se v češtině běžně vyskytuje, např. ve slově „táta“.

ṇ a ḷ – Obě se vyslovují jako jejich ekvivalenty „n“ a „l“. Rozlišení slouží pro případnou zpětnou transkripci do barmštiny nebo Páli.

w – Vyslovuje se jako anglické „w“ ve slově „wow“.

v – Obvykle zaměnitelné s „b“. Vyslovuje se jako „v“ ve slově „voda“, „povel“ atd. Barmské ucho obvykle nerozpozná rozdíl mezi „v“ a „b“, protože zvuk „v“ není barmské výslovnosti vlastní.

ś a ṣ – Obě se vyslovují jako „š“ ve slově „šíp“ nebo „košile“. Někteří Sinhálci vyslovují jedno nebo druhé jako **s**, včetně mnichů.

kh, gh, ch, jh, ṭh, ḍh, th, dh, ph and bh – To jsou souhlásky s přídechem. V Českém jazyce se vyskytují zřídka, např. „lh“ ve slově „lhát“. Některé hovorové verze psaných Sinhálských slov ukazují, že se přídech častokrát potlačuje nebo dokonce mizí.

mm, bb, ss, cc, tt atd. - zdvojené ('kottavé') souhlásky – při jejich čtení se na té první na půl sekundy zasekneme. V češtině se to objevuje, když máme dvě slova, z nichž první končí stejnou souhláskou, jakou začíná to druhé: „vědět to“, „jsem máma“, „hrb bolí“, apod., čteme-li je rychle a nedbale.

Samohlásky

a – To je krátká samohláska, čtená jako „a“ ve slově „lak“ nebo „padat“.

ə – Toto je neznělá samohláska. Češi ji používají jen mezi slovy, pokud potřebují čas na myšlení. Je podobné anglickému neurčitému členu 'a'.

ā – To je dlouhá samohláska, čtená jako „á“ ve slově „rákos“ nebo „lákat“.

ē – Tento symbol navrhuji jakožto řešení všeobecného sporu o způsob jak romanizovat □. Je to krátká samohláska, která se čte nastavením úst na vyslovení „a“ avšak vyslovení „e“. Jedná se o „otevřenou e“.

ē – Tento symbol navrhuji jakožto řešení všeobecného sporu o způsob jak romanizovat □. Je to dlouhá samohláska, která se čte

nastavením úst na vyslovení „a“ avšak vyslovení „é“. Jedná se o „otevřené é“.

i – Toto je krátká samohláska, čte se jako „i“ ve slově „židle“ nebo „čidlo“.

ī – Toto je dlouhá samohláska, čte se jako „í“ ve slově „lžíce“ nebo „mísa“.

u – Toto je krátká samohláska, čte se jako „u“ ve slově „dutý“ nebo „husa“.

ū – Toto je dlouhá samohláska, čte se jako „ú“ ve slově „ústa“ nebo „múza“.

e – Toto je krátká samohláska, čte se jako ostré „e“ a někdy se podobá „i“. Při pečlivé a poctivé výslovnosti se podobá „e“ ve slovech „nese“ nebo „sedět“. Také jej lze chápat coby „mečivé e“, jak navrhuje ct. Vineetha.

ē – Toto je dlouhá samohláska, čte se jako ostré „é“ a někdy se podobá „í“. Při pečlivé a poctivé výslovnosti se podobá „é“ ve slovech „létat“ nebo „přinést“.

o – Toto je krátká samohláska, čte se jako otevřené „o“ ve slově „lod“ nebo „nos“. Při výslovnosti by měly být čelisti od sebe poněkud dál.

ö – Toto je krátká samohláska, mírně zavřené „o“ ve slově „chodit“ nebo „postávat“. Vyslovuje se s čelistmi u sebe a rty úzce zakulacenými.

ō – Toto je dlouhá samohláska, čte se jako „ó“ ve slově „lůže“ nebo „balón“.

ai – Toto je dvojhláska, která sestává ze dvou samohlásek – **a** a **i**, které již byly zmíněny výše. Podobá se „ai“ ve slově „laik“ nebo „i“ v anglickém „like“ či „bike“.

au – Toto je dvojhláska, která sestává ze dvou samohlásek – **a** a **u**, které již byly zmíněny výše. Podobá se „au“ ve slově „astronaut“ či „automobil“.

ou – Toto je dvojhláska, která se skládá ze dvou krátkých samohlásek. Čte se jako „ou“ ve slově „poušť“ nebo „louka“. Jinými slovy, jedná se o kombinaci samohlásek **o** a **u** zmíněných výše.

: – Tato dvojtečka značí vyšší tóninu hlasu, asi jako při zpívání vyšším hlasem. „ā:“ se čte jako „ā“ ve vyšší tónině, „ī:“ se čte jako „ī“ ve vyšší tónině atd.

. – Tato tečka značí zaseknutí v hlase, ve vyšší tónině. Např. „a.“ se čte jako velice krátké, zaseknuté „a“ ve vyšší tónině. „è.“ se čte jako velice krátké, zaseknuté „è“ ve vyšší tónině.

e.. – Toto se vyslovuje jakožto „e“ v nízké tónině, čteno rychle a na konci je se hlas jakoby zasekne. Je podobné „e“ ve slově „míček“ nebo „pohled“.

< – Tento znak značí 'škrčený' tón barmského jazyka. Při vyslovování souhlásky, mělo by se vyslovit jakoby škrčené „a“ se zvukem zvyšující se tóniny. Proto např. „n<“ by se mělo vyslovit jako škrčené „nā“ ve vysoké tónině. „py<“ by se mělo vyslovit jako škrčené „pyā“ ve vysoké tónině. Je velice důležité tento zvuk zřetelně vyslovit. Barmské ucho porozumí i přehnané formě.

~ – Tento znak značí konec nosové souhlásky. Je podobný charakteristickému francouzskému nosovému zvuku 'n', jako např. v „bon matin“, což se čte jakožto „bo~ mata~“. Proto „a~“ se čte jako „a“ zakončené nosovým zvukem, „i~“ se čte jako „i“ zakončené nosovým zvukem atd.

3. Tabulky měr a vah²⁵

<u>Měření zrní a tekutin</u>			
<u>Myanmarské míry zrní a tekutin (A)</u>		<u>Myanmarské míry zrní a tekutin (B)</u>	
2 လမူ	-	1 လမူကံ	(1 နံလျှင် ရှိရမည့် 200 ဘွတ်)
2 လမူကံ	-	1 လမူ	စပါးစေ့ 200 - 1 လက်ဆွန်း
2 လမူ	-	1 စလယ်	2 လက်ဆွန်း - 1 လက်ဆုပ်
2 စလယ်	-	1 ခွက်	3 လက်ဆုပ် - 1 လက်ဖက်
2	-	1 ပြည်	2 လက်ဖက် - 1 လက်ဆုပ်
4 ပြည်	-	1 စိတ်	2 လက်ဆုပ် - 1 စလယ်
2	-	1 ခွဲ	2 စလယ် - 1 ခွက်
2 ခွဲ	-	1 တင်း	2 ခွက် - 1 ပြည်
1 တင်း	-	16 ပြည်	2 ပြည် - 1 စရွက်
- 1 တင်း = bušl (cca. 36.3 litrů, zrní v nádobě cca. 47 cm průměru a 20.3 cm vysoké)		2 စရွက်	- 1 စိတ်
		2 စိတ်	- 1 ခွဲ
		2 ခွဲ	- 1 တင်း
		4 တင်း	- 1 တို့
		4 တို့	- 1 ပုတ်
		4 ပုတ်	- 1 ကက်
		4 ကက်	- 1 ကြ
		4 ကြ	- 1 ကျီ
<u>Anglické měření tekutin</u>			
2 ပိုင် (pinta)	-	1 ကွတ် (čtvrť)	
4 ကွတ် (čtvrť)	-	1 ဂါလန် (galon)	
- 1 ဂါလန် (galon) = galon, cca. 3.79 litrů			
<u>Metrický systém</u>			
10 မီလီလီတာ (ml)	-	1 စင်တီလီတာ (cl)	
100 စင်တီလီတာ (cl)	-	1 လီတာ (l)	
1000 လီတာ (l)	-	1 ကီလိုလီတာ (kl)	

<u>Váhy</u>			
<u>Myanmarské měření</u>		<u>Anglické měření</u>	
မုန့်ညင်း 7 (လုံး)	-	ခွမ်း 1 (လုံး)	အောင်စ (unce) - ပေါင် (libra)
ခွမ်း 4 (လုံး)	-	ဆန် 1 (လုံး)	ပေါင် (libra) - စတု
ဆန် 4 (လုံး)	-	ရွေး 1 (လုံး)	စတု - ကွာတ (čtvrť)
ရွေး 4 (လုံး)	-	1 ဝဲ	ကွာတ (čtvrť) - ဟန့်တိတ်
2 ဝဲ	-	1 မူး	ဟန့်တိတ် - တန် (tuna)
2 မူး	-	1 မတ်	- 1 တန် (tuna) = tuna, cca. 907.18 kg
2 မတ်	-	1 ငါးမူး	- 1 ကွာတ (čtvrť) = čtvrť (libry), cca. 113.4
2 ငါးမူး	-	1 ကျပ်(သား) (tical)	- 1 ပေါင် (libra) = libra, cca. 453 g
5 ကျပ်(သား) (tical)-	1 ပိုလ်		- 1 အောင်စ (unce) = unce, cca. 28.3 g
20 ပိုလ်	-	1 ပိသာ (viss)	
25 ပိသာ (viss) -	1 ဆွဲ		
- 1 ပိသာ (viss) = 1 viss, cca. 1.6 kg		<u>Metrický systém</u>	
- 1 ကျပ်(သား) (tical) = 1 tical, cca. 16 g		10 မီလီဂရမ် (mg)	- 1 စင်တီဂရမ် (cg)
		100 စင်တီဂရမ် (cg)	- 1 ဂရမ် (g)
		1000 ဂရမ် (g)	- 1 ကီလိုဂရမ် (kg)
		1000 ကီလိုဂရမ် (kg)	- 1 တန် (t)

25 Z velké části opsáno z "မြန်မာအဘိဓာန်", ဒုတိယအကြိမ် ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ပုံနှိပ်ခြင်း၊ မြန်မာစာအဖွဲ့ဦးစီးဌာန၊ ၂၀၀၈၊ ရန်ကုန်မြို့

Porovnání váhových norem vedle sebe

1 ပေါင် (libra)	-	0.453 ကီလိုဂရမ် (kg)
1 ပေါင် (libra)	-	27.777 ကျပ်သား (tical)
1 ကီလိုဂရမ် (kg)	-	2.205 ပေါင် (libra)
1 ကီလိုဂရမ် (kg)	-	61.239 ကျပ်သား (tical)
1 မက်ထရစ်တန် (metrická t)	-	2209 ပေါင် (libra)
1 တန်(တန်ရည်) (t)	-	622 ပိဿာ (viss)
1 တန်(တန်ရည်) (t)	-	2240 ပေါင် (libra)
1 ပိဿာ (viss)	-	3.6 ပေါင် (libra)
1 ပိဿာ (viss)	-	1.633 ကီလိုဂရမ် (kg)
1 မက်ထရစ်တန် (metrická t)	-	0. 984 တန်ရည် (t)
1 တန်ရည် (t)	-	1.016 မက်ထရစ်တန် (metrická t)

Délka

<u>Myanmarské míry</u>		<u>Anglické míry</u>	
10 ဆခြည် (vlasy)-	1 နှမ်း (sezamové semínko)	12 လက်မ (palec)	- ပေ (stopa)
6 နှမ်း (sezamové semínko)-	1 မုယော (ječmen)	ပေ (stopa)	- ကိုက် (ယာဒ်) (yard)
4 မုယော (ječmen)-	1 လက်သစ် (šířka prstu)	ကိုက် (yard)	- သကြီး
8 လက်သစ် (šířka prstu)-	1 မိုက်	သကြီး	- ဇာလုံ (furlong)
3 မိုက်	- 1 တောင်	ဇာလုံ (furlong)	- မိုင် (míle)
7 တောင်	- 1 တာ	1 လက်မ (palec) = 1 palec, cca. 2.54 cm	
20 တာ	- 1 ဥသဘာ (usabha)	1 ပေ (stopa) = 1 stopa, cca. 30.48 cm.	
20 ဥသဘာ	- 1 ကောသ	1 ကိုက် (yard) = 1 yard, cca. 0.91 m	
4 ကောသ	- 1 ဂီဝတ်	1 ဇာလုံ (furlong) = 1 furlong, cca. 201.17 m	
4 ဂီဝတ်	- 1 ယူနာ (yojana)	1 မိုင် (míle) = 1 míle, cca. 1.6 km	
1 ယူနာ (yojana) = cca. 12.72 mil, cca. 20.47 km			
1 ဥသဘာ (usabha) = cca. 140 cubitů, ca. 6.4 km			
1 မိုက် = cca. 6 palců, ca. 15.24 cm.			
		<u>Metrický systém</u>	
		10 မီလီမီတာ (mm)	- 1 စင်တီမီတာ (cm)
		100 စင်တီမီတာ (cm)	- 1 မီတာ (m)
		1000 မီတာ (m)	- 1 ကီလိုမီတာ (km)

Porovnání délkových norem vedle sebe

Myanmarské měření času

1 မီတာ (m)	-	39.37 လက်မ (palec)	မျက်စိ 10 မိုက် (oka-mžik)-	1 ခဏ (moment)
1 ကီလိုမီတာ (km)	-	0.621 မိုင် (mile)	10 ခဏ (moment)-	1 လယ
1 လက်မ (palec)	-	2.94 စင်တီမီတာ (cm)	10 လယ	- 1 ခရာ (1 မဟုတ်)
1 ပေ (stopa)	-	0.304 မီတာ (m)	10 ခရာ	- 1 ပြန်
1 ကိုက် (yard)	-	0.914 မီတာ (m)	6 ပြန်	- 1 ဗီနာ
1 မိုင် (míle)	-	1609.35 မီတာ (km)	15 ဗီနာ	- 1 ပါဒ်
1 မိုင် (míle)	-	1.609 ကီလိုမီတာ (km)	4 ပါဒ်	- 1 နာရီ (hodina)
			60 နာရီ (hodina)-	1 ရက် (den)
			30 ရက် (den)	- 1 လ (měsíc)
			12 လ (měsíc)	- 1 နှစ် (rok)

4. Jmenování dle dne narození

Poněvadž má astrologie, hinduistická (nikoliv buddhistická) praxe, hluboké kořeny v barmské kultuře, dokonce i děti dostávají svá jména dle dne, ve kterém se narodili. Podle prvního písmena jména osoby lze rozeznat jeho/její den narození.

Den	První písmeno jména
Pondělí (တနင်္ဂနွေ)	အ
Úterý (တနင်္လာ)	က၊ ခ၊ ဂ၊ ဃ၊ င
Středa (အင်္ဂါ)	စ၊ ဆ၊ ဇ၊ ဈ၊ ည
Čtvrtek (ဗုဒ္ဓဟူး)	ယ၊ ရ၊ လ၊ ဝ
Pátek (ကြာသပတေး)	ပ၊ ဖ၊ ဗ၊ ဘ၊ မ
Sobota (သောကြာ)	သ၊ ဟ
Neděle (စနေ)	ဋ၊ ဌ၊ ဒု၊ ဗ၊ ဏ၊ တ၊ ထ၊ ဒ၊ ဓ၊ န

Abbreviations

A. - převzaté z arabštiny- taken from Arabic language	H. - převzaté z Hindštiny- taken from Hindi language	poet. - poetický, básnický - poetical
anat. - anatomie - anatomy	hor. - horoskop - horoscope	pol. - slušné, zdvořilé - polite
ans. - odpověď - answer	hov. - hovorový - spoken language	pow. - část slova - part of word
acc. - akusativ, 4. pád Českého jazyka - accusative	I – netranzitivní sloveso (nepřechodné) – intransitive verb	pref. - předpona - prefix
adj. - adjektivum, přídavné jméno - adjective	idi. - idiom - idiom	prep. - předložka - preposition
adv. - adverb, příslovce - adverb	imper. - imperativ, rozkazovací způsob - imperative	pres. - přítomný čas - present
anim. - živý - animate, for living beings	inanim. - neživý - inanimate, about things, thoughts, places etc.	pron. - zájmeno - pronoun.
anl. - týká se zvířat - is concerning animals	indef. - neurčitý - indefinite	prov. - přísloví - saying
Bh. - týká se buddhismu - is used in a buddhist speech	inf. - infinitiv - infinitive	r. - kořen slova - root (of a word)
bot. - botanický - botanical	instr. - instrumentál, 7. pád Českého jazyka - instrumental case	rare - nepoužívá se moc - used rarely
c. - počítatelné - countable	inter. - interogativ, tázací - interrogative	rel., náb. - náboženský - religious
cl. - týká se lidí - is concerning people	interj. - citoslovce - interjection	resp. - s respektem - respectful
col. - hovorový - spoken language	jk. - vtip - joke	S. - převzaté ze Sanskrtu - taken from Sanskrit language
conj. - spojka - conjunction	k. - užíváno pro krále - used for kings	sb. - někdo - somebody
cont. - průběhový čas - continuous tense	lett. - užíváno také v dopisech - used also in letters	sl. - slang - slang
ct. - ctihodný (mnich) - venerable (monk)	lit. - literární dílo - literary work	sng. - z písně - from song
Ch. - převzaté z Čínštiny- taken from Chinese language	loc. - lokativ, příslovce místa - locative	sg. - singulár, jednotné číslo - singular
CZ col. - český hovorový výraz - Czech colloquial term	m. - masculinum, mužský rod - masculine	swh. - někde - somewhere
CZ vul.- český vulgární výraz - Czech vulgar term	Ma. - přejaté z malajštiny- taken from Malay language	st. - stát - state
dat. - dativ, 3. pád Českého jazyka - dative	math. - týká se matematiky - is used in mathematics	sth. - něco - something
def. - určitý - definite	med. - meditace - meditation	suff. - přípona - suffix
der. - odvozeno z jiného (delšího)	medic. - lékařský - medical	suffn. - přípona u pod. jmen - suffix for nouns
Barmského slova - derived from another (longer) Burmese word	met. - metafora - metaphore	suffv. - přípona u sloves - suffix for verbs
dok. - dokonavý - perfect (abbrev. for CZ)	min.č. - minulý čas - past tense (abbrev. for CZ)	T – tranzitivní sloveso (přechodné) - transitive verb
E. - anglikanismus - taken from English	mn. - týká se buddhistických mnichů - is used only regarding buddhist monks	t. - město - town
EN. col. - hovorový výraz v anglickém jazyce - colloquial term in English	Mo. - přejaté z monského jazyka- taken from Mon language	tim. - časově - regarding time
EN. vul. - vulgární výraz v anglickém jazyce - vulgar term in English	mu. - měrná jednotka - measuring unit	uc. - nepočítatelné - uncountable
emph. - zdůrazněno - emphasized	n. - podstatné jméno - noun	um. - užíváno muži - used by men
esp. - zejména - especially	num. - číslovka - numeral	ubmn. - užíváno mnichy - used by monks
f. - femininum, ženský rod - feminine	obsc. - obscénní (velice neslušné) - obscene (very indecent)	utmn. - užíváno při konverzaci s mnichy - used when speaking to monks
F. - převzaté z francouzštiny - taken from French language	ow. - zastaralé slovo - old word	unpl. - nepříjemný - unpleasant, not pleasant when used
FB - může se objevit spíše na Facebooku - may rather occur in Facebook	p. - gramatický pád - grammatical case	un. - užíváno také jako část jména - used also as a part of name
fig. - obrazný - figurative	P. - přejaté z jazyka páli - taken from pali language	usu. - obvykle užíváno - used usually
fr. - používá se mezi přáteli - used amongst friends	p.p. - slovesný vid dokonavý, minulý - past perfect	uw. - užíváno ženami - used by women
fut. - budoucnost - future	p.s. - slovesný vid nedokonavý, minulý - past simple	v. - verbum, sloveso - verb
gen. - genitiv, 2. pád Českého jazyka; genitive case	pc. - týká se počítače - personal computer	ven. - ctihodný (mnich) - venerable (monk)
gener. - všeobecně - generally	pl.- plurál - plural	vil. - vesnický, prostý - village talk
gram. - gramatický jev - grammatical phenomena	plc. - místně - regarding places	voc. - vocativ, 5. pád Českého jazyka - vocative
		vul. - vulgární - vulgar word
		w. - přání (komu, co) - wish (to sb.)
		ws. - špatně napsáno - wrong spelling
		writ. - spisovný - written language
		yng. - mladším - used when speaking with younger people

Myanmar/Burmese-English-Czech Part

က;from ° last (about days of week, months etc.) ° dance ° of ° indicates subject ° because of ° on (a day) ° in ° out of ° indicates genitive;značí 2. pád Českého jazyka ° v (den) ° na ° od ° kvůli ° minulý (o dnech v týdnu, měsících atd.) ° tancovat ° z ° značí podmět;suff. prep. (or) prep. (or) suff. (or) T (or) suff. adj.

ကံ;deed (previously or presently intentionally committed acts) ° kamma (previously or presently intentionally committed acts) ° action (previously or presently intentionally committed acts);skutek (dříve nebo v přítomnosti záměrně vykonané činy) ° kamma (dříve nebo v přítomnosti záměrně vykonané činy) ° čin (dříve nebo v přítomnosti záměrně vykonané činy);n. P. kamma (= intentionally-done-action)

က (“-”): အဘိဓမ္မာပိဋက ဟုခေါ်ကာ ခုနစ်ကျမ်း;of (“-”): seven pakaraṇa books of Abhidhamma Piṭaka;značí genitiv (“-”): sedm pakaraṇa knih Abhidhamma Piṭaky;Bh. lit. pl. writ.

ကံ: ကံကြောင့် ပေးဆပ်နေရတယ်;actions: Because of (their previous) actions, (they) must stay (“(being) given”) suffering consequences.;činy: Kvůli (svým předchozím) činům musí zůstat (“(a) dostávat (a)”) trpět následky.;

ကံ: ကံကောက်ပါစေ;|kamma: May (you) collect (good) kamma.;kamma: Kéž hromadiš (dobrou) kammu.;w. pol.

ကံ: ကံပါရင် ခင်ဗျားနဲ့ ချက်မှာဖြစ်စေ ရန်ကုန်မှာဖြစ်စေ ဆိုဖြစ်ပါ;|kamma: If there's enough (~ "contained") kamma, (I) may happen to meet you either in Czech (Republic) or in Yangon.;kamma: Jestli je dost (~ "obsažena") kamma, (pak) se může stát, že tě potkám buď v Česku nebo v Rangúnu.;pol.

ကံ: ကံပေါ့;|kamma: What a pity! (“(This is) just kamma.”);kamma: Škoda! (ohledně vlastního neštěstí, “(To je) prostě kamma.”);col.

က: ကျွန်တော် အင်္ဂလန်နိုင်ငံကပါ;|from: I am from England.;z: Jsem z Anglie.;pol.

က: ကျွန်မက;by: by me ° from: from me;mnou ° od: ode mě;uw.

က: ကြာသပတေးနေ့က;on (a day): on Thursday;v (den): ve čtvrtek;adv.

ကံ: ငါ့ကံတရားပေါ့;|kamma: What a pity! (“(This is) just the true-nature (of) my kamma.”);kamma: Škoda! (ohledně vlastního neštěstí, “(To je) prostě skutečný charakter mé kammy.”);col.

က: ဈေးက လာပါတယ်;|from: I come from the market.;z: Přicházím z trhu.;col.

က: တနင်္လာနေ့က ကျွန်တော် လာတယ်;|last (about days): I came last Monday.;minulý (o dnech): Přijel jsem minulé pondělí.;col.

က: ထိုအရာက;because of: because of that thing;kvůli: kvůli té záležitosti;writ.

က: မုန့်ဖုတ်သမားက ပေါင်မုန့်ဖုတ်နေတယ်;|indicates subject: Baker is baking a bread.;značí podmět: Pekař peče chleba.;cont.

က: ရုပ်ပုံက ဘာလဲ;|in: What is in the picture?;na: Co je na obrázku?;inter.

က: လမ်းဘေးမှာ စင်တွေ ဆောက်ပြီး အဲဒီစင်တွေပေါ်မှာ ကကြပါတယ်;|dance: We build stages over sidewalks and dancing groups dance on these stages.;tancovat: Stavíme pódia nad chodníky (~ “postranními cestami”) a taneční skupiny na nich tancují.;pol.

ကံကောင်း;lucky, be (“(of) good” previous-actions”);šťastný, být (mající štěstí, “dobrých předchozích-činů”);I P. kamma (= intentionally-done-action)

ကံကောင်း;fortunate, be (“good” kamma”); ° lucky, be;šťestí, mít ° štěstí, mít (“dobrá” kamma”);I (or) I P. kamma (= intentionally-done-action)

ကံကောင်း: ကံကောင်းပါစေ;luck: Good luck! (“May (there) be luck.”);šťestí: Hodně štěstí! (“At” je štěstí.);w. pol.

ကချင်(ပြည်နယ်);Kachin (state of Union of Myanmar);Kachen (stát unie Myanmaru);name

ကင်;grilled ° baked ° roast;pečený ° opečený ° grilovaný;adj.

ကင်း;free from, be ° void from, be ° -less ° devoid of, be ° free, be;bez- ° volný z, být ° prostý (čeho), být ° nemít ° postrádající, být;I (or) suff.

ကင်: ကျွန်တော် ဝက်အူချောင်း ကင်မလို့;|barbecue: I am going to barbecue sausages.;grilovat: Jdu grilovat párky.;fut. um.

ကင်း: ခုထိ ပြောတာတော့ အမှားကင်းပါတယ်;|devoid of: Until now, as for what (you) said, (it) is devoid of mistakes.;prostý (čeho), být: Do teď, co se týče (toho), co (jsi) řekl, je (to) prostě chyb. ° prostý (čeho), být: Doted', co se týče (toho), co (jsi) řekl, je (to) prostě chyb.;pol.

ကင်း: ရဟန်းဘဝက အပူအပင်ကင်းပါတယ်;|devoid of, be: Monkhood is devoid of worry.;prostý (čeho), být: Mnišství je prostě obav.;pol.

ကင်: အသားကင်ဘို မီးသွေးကို သုံးကြတယ်;|barbecue: To barbecue meat is (~ “are”) used coal.;grilovat: Ke grilování masa se používá uhlí.;

ကင်မရာ: ကင်မရာအသစ်တစ်လုံး;camera: a new camera;fotoaparát: nový fotoaparát;

ကင်မရာ(တစ်လုံး);camera;foťák (CZ col.) ° fotoaparát;sg. E. camera

ကင် (rather as ကံ);kamma (previously or presently intentionally committed acts);kamma (dříve nebo v přítomnosti záměrně vykonané činy);n. P. kamma (= intentionally-done-action)

ကစပြီး (~ -က စပြီး);beginning with (an event) ° since (an event);počínaje (událostí) ° od (doby);prep.

ကစပြီး: ဒီနေ့ကစပြီး သူ ဘီယာမသောက်တော့ဘူး;since: Since today he will no more drink beer.;od: Ode dneška už (nikdy) víc nebude pít pivo.;

ကစပြီး: လေးနာရီကစပြီး ကျွန်တော် အားပါတယ်။;from: I am free from four o'clock.;od: Jsem volný od čtyř hodin.;pol. um.	ကတိပြု;promise ("make' (a) promise");slíbit ("udělat' slib");T
ကစား;play ("dance heartily") ° play;hrát (si, "tancovat, pořádně") ° hrát (si);T	ကတိပေး;promise ("give' (a) promise");slíbit ("dát' slib");T
ကစား: ကမ်းခြေပေါ်မှာ ကစားပြီးပြီ။;play: (They) were playing on the beach (and finished).;hrát si: Hráli si na pláži (a skončili).;p.p.	ကတိပေး: ကျွန်တော် ကတိပေးထားခဲ့ပါတယ်။;promise: (It) was promised by me.;slíbit: ("Já") slíbil jsem.;p.s. pol.
ကစား: ကောင်းလေးနဲ့ ကောင်မလေးတို့ သဲသောင်ပြင်မှာ ကစားနေကြတယ်။;play: Boy and girl are playing on sand (~ "beach").;hrát si: Chlapec a děvče si hrají na písku (~ "pláži").;cont.	ကတော့;namely (followed by a list) ° as for ° i.e. (followed by a list) ° that is to say (followed by a list);t.j. (následováno seznamem) ° totiž (následováno seznamem) ° co se týče ° jmenovitě (následováno seznamem);suff. (or) suff. conj.
ကစား: တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် ရေပက် ကစားကြပါတယ်။;play: (They) play (by) throwing water one to another.;hrát (si): Hrají si házením vody jeden na druhého.;pol.	ကတော့: ဒီခြောက်ကျမ်းကတော့;as for: as for these six books;co se týče: co se týče těchto šesti knih;
ကစား: မြို့တိုင်း လမ်းတွေပေါ်မှာ ရေကစားနေတာ တွေ့နိုင်ပါတယ်။;play: On the streets of every town can be seen the water-playing.;hrát (si): Na ulicích každého města je možno spatřit hraní s vodou.;pol.	ကတော့: နောက်တစ်နေရာကတော့;as for: as for the other place;co se týče: co se týče toho dalšího místa;
ကစား(တစ်ပွဲ);game;hra;sg.	ကတ္တားပုဒ်: ကတ္တားပုဒ်နောက်မှာ "ဟာ"တို့ "သည်"တို့ကို အမြဲ ထည့်လေ့မရှိပါဘူး။;subject: "ဟာ" (and) "သည်" is not always inserted after the subject.;podmět: "ဟာ" (a) "သည်" se za podmět vždycky nedává.;pol.
ကစားပြီး: ၁၉၉၀ကစပြီး သတင်းစာတွေ ထူပါတယ်။;thick: Since 1990 the newspapers were thick.;tlustý: Od 1990 (byly) noviny tlusté.;pol.	ကတ္တားပုဒ်(တစ်ပုဒ်);subject (in sentence, "word' (of) subject");podmět (ve větě, "slovo' podmětu");sg. gram. P. kattā (= maker, doer)
ကစားသမား: အဖြူရောင်တူညီဝတ်စုံနဲ့ကစားသမားတွေက ပြိုင်ပွဲကို ရှုံးတယ်။;sportsman: The sportsmen in white dress (are) losing the game.;sportovec: Sportovci v bílém dresu prohrávají hru.;	ကတ်ကြေး(တစ်ချောင်း);scissors ("bronze' scissors");nůžky ("bronzové' nůžky");sg. P. kattarikā (= scissors)
ကစားသမား(တစ်ယောက်);player ("proficient' (in) playing");hráč ("zdatný' (v) hraní");sg.	ကတ်ပြား(တစ်ချပ်);card (also with greetings, "flat' card");karta (také coby přání k Vánocům atd., "plochá' karta");° přání (kartička s přáním k Vánocům atd., "plochá' karta");sg.
ကညွတ်(တစ်လုံး);asparagus ("dance (and) droop");chřest ("tancovat (a) klesat") ° asparagus ("tancovat (a) klesat");sg.	ကတ်ပြား(တစ်ချပ်) (WS. from ကတ်ပြား);card (also with greetings, "flat' card");karta (také coby přání k Vánocům atd., "plochá' karta");sg.
ကတည်းက;from;od;suff. prep.	ကနေ;from (a person) ° from (a certain time);od (někoho) ° od (určitého času);suff.
ကတည်းက (-က တည်းက);beginning with (an event) ° since (an event);počínaje (události) ° od (doby);prep.	ကနေ: ဆရာတစ်ယောက်ဆီကနေ;from (sb.): from a teacher;od (někoho): od učitele;
ကတည်းက: ၁၈၃၀ကတည်းကပါ။;since: Since (the year) 1830.;od: Od (roku) 1830.;pol.	ကနေ: မနက် နှစ်နာရီခွဲကနေ မနက် ခြောက်နာရီထိ;from: from half past two ("in the morning") until six o'clock in the morning;od: od půl třetí ("ráno") do šesti hodin ráno;
ကတည်းက: ငယ်ငယ်ကတည်းက ငည့်ဟာ အမြဲ စာဖတ်တယ်တဲ့။;since: It is said, that since childhood Nga Nyo has been always reading ("writings").;od, již: Říká se, že již od dětství Na No pořád četl ("psaní").;	ကနေ: အဲဒီ ကျောင်းကနေ;from: from that monastery;z: z toho kláštera;
ကတည်းက: ထမင်းစားပြီးကတည်းက သူစာဖတ်တယ်။;from: From the time he finishes eating meal, he reads ("writings").;jakmile ("od"): Jakmile ("od") (doby, co) dojí, čte ("psaní").;	ကန့်;kick;kopnout ° kopat;T
ကတည်းက: သုံးနာရီကတည်းက ကျွန်တော် ရောက်ပါတယ်။;since: I've been arrived since 3 o'clock.;od, již: Dostavil jsem se již ve tři. ("Již od tří (jsem) Já přišel.");pol. um.	ကန့်;blind, be;slepý, být;I
ကတည်းက: သူ့ကို တွေ့ကတည်းက ကြိုက်တယ်။;since: Since I've met him I like (him).;od (doby): Od (doby co jsem) ho potkal, mám (ho) rád.;	ကန်: ကန်ထဲမှာလှေသင်္ဘောဖြင့် ရွက်လွင့်သွားလာနေတယ်။;lake: The ship is sailing in the lake.;jezero: Loď se plaví po jezeře.;cont.
ကတည်းက: သောကြာနေ့ကတည်းက ဒီမြို့ကို သူလာပါတယ်။;since: He's been arrived to this city on Friday.;od, již: Přijel do tohoto města již ("od") pátku.;pol.	ကန့်ကွက်;protest ("block (and) mark-off") ° defend (one's idea, "block' (and) confine") ° object ("block (and) mark-off") ° criticise (object, "block (and) mark-off") ° argue (defend one's idea, "block' (and) confine");protestovat ("zablokovat (a) ohraničit") ° kritizovat (nesouhlasit, "zablokovat (a) ohraničit") ° dohadovat se (hájit vlastní názor, "blokovat (a) ohraničovat") ° namítat ("zablokovat (a) ohraničit") ° hájit (vlastní názor, "blokovat (a) ohraničovat");T (or) T writ.
ကတည်းက: အစကတည်းက ကျွန်တော်တို့က သိပါတယ်။;from: We (knew it already) from the beginning.;od: Věděli jsme (to už) od začátku.;pol. um.	ကန်စွန်း(တစ်ပင်);watercress (watercress, "above' pond") ° cress (watercress, "above' pond");řeřicha ("nad' rybníkem");sg.
ကတိ: ကူညီဖို့ ကတိကို ရခဲ့တယ်။;promise: (I) got the promise to get help (~ "for help").;slib: Dostal jsem slib, že (mi) pomůže (~ "pro pomoc").;p.s.	ကန်တော့;pay obeisance ° obeisance, pay ° revere ° respect ° sorry, be ° worship;respektovat ° ctít ° líto, být někomu ° uctít ° uctívat;I (or) T
	ကန်တော့: ကန်တော့ကန်တော့။;sorry: I am sorry.;omluva:

Omlouvám se. ° prominout: Promiňte. (Omlouvám se.);
ကန်တော့: ကန်တော့ကြပါစို့ ဗျို;worship: let's worship!;uctívát:
Uctívejme!;imper. col. um.
ကန်တော့: ကန်တော့လျက်;respect: respectfully (at the end of a
letter);ctít: uctivě (na konci dopisu);adv.
ကန်တော့: သင်္ကြန်ရက်တွေမှာ လူငယ်တွေက ရွာထဲမှာ
ရိတ်လူကြီးသူမတွေကို ကန်တော့ကြပါတယ်။;obeisance, pay: On the
Thin-gyan days youth pay obeisance to the elders (who) stay in
the village.;uctít: Ve dnech Tendžanu mladí uctívají starší lidi
(kteří) jsou ve vesnici.;pol.
ကန်တော့ဆွမ်း:sorry for inability to offer food to a monk, be
("sorry food");litovat neschopnost nabídnout mnichovi jídlo
("jídlo¹ lítosti");l interj.
ကန်ထရိုက်: ကန်ထရိုက် (~ စာချုပ်စာတမ်း) ရေးသားတယ်။;contract:
(He) writes contracts.;smlouva: Píše smlouvy.;
ကန်ထရိုက်(တစ်စောင်);contact;smlouva;sg. E. contract
ကန်ဘောင်;embarkment of lake ("lake's limit");nalodění (v jezeře,
"jezerní hranice");n.
ကန်ဘောင်: ဒီလို တခြားအရပ်တခု ကန်ဘောင်ထဲမှာ
ရိပါတယ်။;embarkment: Other statue of this kind is in the
embarkment.;nalodění: Jiná socha tohoto druhu je na
nalodění.;pol.
ကန်ဘောင်: ရွာနားက ကန်ဘောင်မှာ နတ်ကွန်းတခု
တွေ့သတဲ့ ;embarkment: It is said, that he found one spirit house
on the embarkment of the lake near the village.;nalodění: Říká
se, že našel jeden dům ducha (bůžka) u nalodění u (té)
vesnice.;
ကပြ: စင်ပေါ်မှာ ရိတ်အဖွဲ့ကလဲ ကပြည့်ခံပါတယ်။;dance ("(and)
exhibit"): The group ("being") on the stage also ("exhibiting")
dances (and) entertains.;tancovat ("(a) ukazovat (se)"): Skupina
("jsoucí") na pódiu také ("ukazující se") tancuje a baví (ostatní
lidi);.col. pol.
ကပြား(တစ်ယောက်);half-caste (person of mixed parentage) °
hybrid (person of mixed parentage) ° person of mixed
parentage;hybrid (potomek smíšeného původu) ° smíšeného
původu, potomek ° osoba smíšeného rodičovství;sg.
ကပြားလူ(တစ်ယောက်);half-caste (person of mixed parentage) °
hybrid (person of mixed parentage) ° person of mixed
parentage;hybrid (potomek smíšeného původu) ° smíšeného
původu, potomek ° osoba smíšeného rodičovství;sg.
ကံပုဒ်(တစ်ပုဒ်);object ("word¹ (of) deed");předmět ("slovo¹
činu");sg. gram. P. kamma (= intentionally committed action)
ကပ်;approach ° stick (swh.) ° come close ° attach (also about
golden coat for pagoda);přilepit (někam) ° upevnit (také o
zlatém plášti pro pagodu) ° lepit (někam) ° přilepovat (někam) °
přiblížit se ° přijít blíže;T
ကပ်: စာပေါ်မှာ တံဆိပ်ခေါင်းတစ်ခုကို ကပ်တယ်။;stick: (He) sticks a
stamp on a letter.;přilepit: Přilepuje známku na dopis.;
ကပ်: စေတီတစ်ခုကို ရွှေသင်္ကန်းကပ်တယ်။;attach: (We) attache a
golden coat to a cetiya.;připecnit: Připecňujeme zlatý plášť na
pagodu.;
ကပ်: ဆွမ်းတစ်နှစ်လောက် ကပ်ပါရစေ။;offer (sth. to a monk): May
(I) offer (you) one meal.;nabídnout (něco mnichovi): Kéž (ti
mohu) nabídnout jedno jídlo.;w. utmn.
ကပ်: ဆွမ်း;offer food in one's house (to monks, "offer¹

food");darovat jídlo ve vlastním domě (mnichům, "nabídnout¹
jídlo");T Bh. mn.
ကပ်: အရက်;offer a morning meal (to monks, "offer¹ (in the)
morning");nabídnout jídlo (mnichům, "nabídnout¹ ráno");T P.
aruṇa (= morning) WS.
ကပ်: အရက်;offer a morning meal (to monks, "offer¹ (in the)
morning");darovat jídlo (mnichům, "nabídnout¹ ráno");T P.
aruṇa (= morning)
ကပ်: အာရုံ (from အရက်ကပ်);offer a morning meal (to monks,
"offer¹ (in the) morning");nabídnout jídlo (mnichům, "nabídnout¹
ráno");T P. aruṇa (= morning) WS.
ကပ်ပရာစေ (WS. from ကပ်ပါရစေ);offer, may (I) (to a
monk);nabídnout, kéž mohu (mnichovi);T
ကပ်ပါရစေ;offer, may (I) (to a monk);nabídnout, kéž mohu
(mnichovi);T
ကပ်လျက်မှာ ;နှင့်;immediately at ° right at ° adjacent;hned u °
přilehlý ° bezprostředně u ° přímo u ° přiléhající;adv.
ကပ်လျက်မှာ ;နှင့်: ကုတင်နှင့် ကပ်လျက်မှာ
ကော်ဇောရှိတယ်။;immediately at: Immediately at the bed, (there
is) carpet.;bezprostředně u: Bezprostředně u postele je
koberec.;
ကပ်လာ;approach ("approach (and) come");přiblížit se ("přiblížit
se (a) přijít");T
ကဗျာ;poem;báseň;n. S. kāvya (= poem)
ကဗျာဆရာ;poet ("master¹ (in) poems");báseň ("mistr¹ (v)
básních");n. S. kāvya (= poem)
ကံမကောင်းစွဲဖြင့်;unluckily ("by¹⁰ not¹ good² kamma⁰
{adverber}³ⁿ) ° unfortunately ("by¹⁰ not¹ good² kamma⁰
{adverber}³ⁿ) ° regrettably ("by¹⁰ not¹ good² kamma⁰
{adverber}³ⁿ);nanešťestí ("skrže¹⁰ ne¹dobrou² kammu⁰
{příslovec}³ⁿ) ° bohužel ("skrže¹⁰ ne¹dobrou² kammu⁰
{příslovec}³ⁿ) ° politováníhodně ("skrže¹⁰ ne¹dobrou² kammu⁰
{příslovec}³ⁿ);adv.
ကမုစပြီး;since ("finished³ starting² from¹ (and) from");ode
("ukončeno³ začínání² od¹ (a) od");suff.
ကမုစပြီး: ဒီနေ့ကမုစပြီး နေ့အချို့ကို (~ တချို့နေ့တွေကို);since: several
days since today;od: ode dneška několik dní;
ကမ္ဘာ;in;v;suff. prep.
ကမ္ဘာ: အဲဒီ ထိုင်ပုံကမ္ဘာ;in: in that (meditation) posture;v: v té
(meditační) pozici;
ကမာရွတ်(မြို့နယ်);Kamayut (township);Kamáyo (správní
oblast);name
ကမ္ဘောဒီးယား(နိုင်ငံ);Cambodia (country);Kambodža (stát);name
ကမ္ဘာ;world ° aeon (extremely long period of time) ° Earth
(planet) ° earth (planet);svět ° eon (extrémě dlouhá doba) °
země (planeta) ° Země (planeta);n.k (or) n. P. kappa (= aeon)
(or) n. P. kappa(?) (= aeon)
ကမ္ဘာ: ကမ္ဘာပေါ်တွင် တိုက်ကြီးခုနစ်တိုက် ရှိတယ်။;earth (planet): On
the earth there are seven continents.;země (planeta): Na zemi
je sedm kontinentů.;
ကမ္ဘာ: ကမ္ဘာပေါ်တွင် သမုဒ္ဒရာကြီး ငါးစင်းရှိတယ်။;world: In the world,
there are four great oceans.;svět: Na světě jsou čtyři velké
oceány.;
ကမ္ဘာ: ကမ္ဘာပေါ်မှာ ရိတ်လူများအားလုံး ;world: all people in (~ "on")

the world;svět: všichni lidé na světě;

ကမ္ဘာ: ကျေးဇူးကမ္ဘာပါ။;very much (~ "world"): Thank (you) very much. ("World of thanks.");moc (~ "svět"): Moc (ti) děkuji. ("Svět díků.");pol.

ကမ္ဘာကြီး: ကမ္ဘာကြီး၏ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းကို ရေပြင်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းထားသည်။;Earth: 70 percent of Earth is covered by water ("expanse").;Země: 70 procent Země je pokryto vodou (~ "vodním útwarem").;writ.

ကမ္ဘာကြီး: ကမ္ဘာကြီးလည်း ပျက်စီးမယ်။;earth (world): Earth (world) will also get destroyed.;země (svět): Země (svět) bude také zničen.;fut.

ကမ္ဘာကြီး: ကျွန်တော် ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးဖြစ်တဲ့ကမ္ဘာကြီးကို (~ ရပ်နာမိလောကကို) ထိန်းချုပ်ဖို့ပါပဲ။;world: My goal is just to control this world of both body (and) mind.;svět: Mým cílem je prostě ovládnout tenhle svět těla (a) mysli.;pol.

ကမ္ဘာအေးစေတီ;World Peace Pagoda ");Světového Míru, Pagoda ("pagoda² světového° míru");name

ကမ္မဋ္ဌာန်းရိပ်သာ(တစ်ခု) (WS. from ကမ္မဋ္ဌာန်းရိပ်သာ);meditation center ("peaceful¹ refuge° (of) meditation-object°");meditační centrum ("poklidné¹ útočiště° meditačního-předmětu²");n. P. kammaṭṭhāna (= meditation-object)

ကမ္မဋ္ဌာန်း;meditation ° meditation object;meditační předmět ° meditate;n. P. kammaṭṭhāna (= meditation-object)

ကမ္မဋ္ဌာန်းထိုင်;meditate ("sit¹ (with) meditation-object°");meditate ("sedět¹ (s) meditačním-předmětem°");n. P. kammaṭṭhāna (= meditation-object)

ကမ္မဋ္ဌာန်းထိုင်ခြင်း;meditation ("sit¹ (with) meditation-object° {nouner}²");meditate ("sedět¹ (s) meditačním-předmětem° {jmenec}²");n. P. kammaṭṭhāna (= meditation-object)

ကမ္မဋ္ဌာန်းရိပ်သာ(တစ်ခု);meditation center ("peaceful¹ refuge° (of) meditation-object°");meditační centrum ("poklidné¹ útočiště° meditačního-předmětu²");n. P. kammaṭṭhāna (= meditation-object)

ကမ္မဋ္ဌာန်း (from ကမ္မဋ္ဌာန်း);meditation;meditate;n. P. kammaṭṭhāna (= meditation-object)

ကမ္မဋ္ဌာန်း: မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ပြန်လာသည်။;meditation object: (I) return to the meditation object of loving-kindness.;meditační předmět: Vráťím se k meditačnímu předmětu milující-dobrotivosti.;writ.

ကမ္မဋ္ဌာန်းရိပ်သာ: ကမ္မဋ္ဌာန်းရိပ်သာက မြန်မာမှာ ပေါတာ။;meditation center: There is abundance of meditation centers in Myanmar.;meditační centrum: V Myanmaru je hojnost meditačních center.;col.

ကမ်း;bank of a river;břeh řeky;sg.

ကမ်း(တစ်ခု);bank (of a river etc.);břeh;sg.

ကမ်းကျွန်း;entire (has neg. connotation, "use-up¹ (the) limit°") ° thorough (has neg. connotation, "use-up¹ (the) limit°") ° complete (has neg. connotation, "use-up¹ (the) limit°");kompletní (má spíše negativní význam, "spotřebať¹ limit°") ° úplný (má spíše negativní význam, "spotřebať¹ limit°") ° naprostý (má spíše negativní význam, "spotřebať¹ limit°");T

ကမ်းခြေ;shore ("shore base") ° beach ("shore base") ° coast ("shore base");pláž ("pobřeží¹ základna°") ° pobřeží ("pobřeží¹ základna°") ° břeh ("pobřeží¹ základna°");n.

ကမ်းခြေ: ကမ်းခြေပေါ်မှာ ကစားပြီးပြီ။;beach: (They) were playing on the beach (and finished).;pláž: Hráli si na pláži (a skončili).;p.p. ကမ်းခြေ: ခွေးက ကမ်းခြေရဲ့ ဘယ်နေရာမှာမှ မရှိဘူး။;beach: The dog is nowhere on (~ "of") the beach.;pláž: Pes není nikde na (~ "z") pláže.;

ကမ်းခြေ(တစ်ခု);beach ("bank base");pláž ("pobřeží¹ základna");sg.

ကမ်းနားလမ်း;Strand Road ("road² near¹ shore°");Strand, ulice ("cesta² poblíž¹ břehu°");name

ကမ်းလှမ်း;offer ("offer (and) reach-out");nabídnout ("nabídnout (a) natáhnout-se");T

ကယား(ပြည်နယ်);Kayah (state of Union of Myanmar);Kajá (stát unie Myanmaru);name

ကယ်;save ° help ° rescue;zachránit ° pomoci;T

ကယ်: စောလူးမင်းကို ရန်သူများလက်မှ ကယ်ရန်ကြိုးစားသည်။;rescue: (He) tried to rescue king Saw Lu from hands of enemies.;zachránit: Snažil se zachránit krále Sól Lú z rukou nepřátel.;writ.

ကယ်ဗလ် တီဗွီ;cable TV;kabelová televize;n. E. cable-TV

ကျ;drop ° become ("fall") ° fall ° become ° cost (money, "fall") ° fall (about defeat of a town);spadnout ° stát se ° pád (o pořádku města) ° upadat ° stát se ("spadnout") ° stát (o penězích, "padat") ° padat;l (or) T (or) l col.

ကျ (abbrev. from အိမ်ထောင်ကျ);married, be (for young adults, "fall");ženatý, být (o mladých dospělých, "spadnout") ° vdaná, být (o mladých dospělých, "spadnout");l

ကျ: ၂၅၀ ကျတယ်။;be (~ "fall"): (It) is (~ "fall") 250 (kyats). ° cost (~ "fall"): (It) costs (~ "fall") 250 (kyats).;být (o ceně, ~ "padat"): Je (to) 250 (čias). ° stát (o ceně, ~ "padat"): Stojí (to) 250 (čias).;col.

ကျ: ဒါမှ အစဉ်ကျမှာ;become: So that (it) will become serial.;stát se: Takže to bude opakovaně. ("Takže se (to) stane opakovaným.");fut. col.

ကျ: ဒီစက်ဘီးက ယူရိုတစ်ရာခြောက်ဆယ်ကိုး ကျတယ်။;cost: This bike costs one hundred sixty-nine Euro.;stát (o ceně): Toto (jízdní) kolo stojí sto šedesát devět Euro.;

ကျ: နှင်းကျပြီး ရာသီဥတု အေးတယ်။;fall: After snow falls, (the weather) is cold.;paadat: Po (tom, co) napadá sníh, je zima (~ "studené počasí").;

ကျ: ဘယ်လောက်ကျသလဲ။;cost (~ "fall"): How much does (it) cost?;stát (o ceně, ~ "fall"): Kolik to stojí?;inter. col.

ကျ: မကျသေးပါဘူး။;married, be: (I) am not married yet.;vdaná, být: Ještě nejsem vdaná. ° ženatý, být: Ještě nejsem ženatý.;pol.

ကျ: မနှစ်က ကျတဲ့စာမေးပွဲကို ထပ်ဖြေဖို့ အခွင့်လိုတယ် (~ ခွင့်ထပ်လိုတယ်)။;fail (at examination): (He) needs permission to sit (~ "answer") again for the examination which (he) failed last year.;neprojit (u zkoušky): Potřebuje svolení k opakování (~ "opakovanému odpovídání (u)") zkoušky, kterou minulý rok neprošel.;

ကျ: မိန်းမကျတော့ ခိုးလာတယ်။;become: (He) elopes (and) comes after (he made) a woman (his) wife (~ girlfriend).;stát se: Uprchne (a) přijde (s ní) po tom, co se stane jeho ženou.;T sl.

ကျ: သန်လျင်ကျပြီးနောက် ဟံသာဝတီကို အလွယ်တကူ သိမ်းပိုက်နိုင်သည်။;fall: After Tanyin fell, (he) could easily seize

the Hanthawadis.;padnout: Po tom, co Tanlyen padlo, mohl snadno dobýt Hantávadí.;writ.

ကျ: ဟုတ်ကဲ့ ကျပြီ။;married, be: Yes, (I) am married yet.;ženyatý, být: Ano, jsem už ženatý. ° vdaná, být: Ano, jsem už vdaná.;p.p.

ကျကျနန;exactly (“falling-falling, dull-dull”);přesně (“padající-padající, tupý-tupý”);adv.

ကျက်;learn (by heart) ° cook (properly) ° boil ° memorize;uvařit (pořádně) ° vařit ° memorovat ° učít se (nazpaměť);T

ကျခံ;sentenced, be (“get¹ falling”);odsouzen, být (“dostat¹ padání” ° trest, dostat (soudní, “dostat¹ padání”);I

ကျခံ: အခုလက်ရှိမိမ့်ရာထောင်တွင် ထောင်ဒဏ် ၁၅နှစ်ခွဲ ကျခံနေရပါတယ်။;sentenced, be: Right now (he) is sentenced to 15 and a half years imprisonment in the Moun village's prison.;odsouzen, být: Právě teď je odsouzen k 15 a půl roku (“trestu”) vězení ve věznici vesnice Moun.;pol.

ကျင့်;training ° pursue (practise) ° practice ° exercise (practise) ° train (practise) ° practise;nácvik ° trénovat ° praxe ° cvičit (praktikovat) ° provádět ° praktikovat ° nacvičovat ° cvičení;T (or) n.

ကျင့်: ရေးကျင့်;practice: practice of writing;praxe: praxe v psaní;

ကျင့်: ရေးကျင့်တန်းပဲလေး;practise: (I) am just still practising writing;nacvičovat: Stále jen nacvičuji psaní;

ကျင့်ကြံ;act (according to intention, “practice (and) think”) ° practice (“practice (and) think”);činit (dle záměru, “praktikovat (a) myslet”) ° praktikovat (“praktikovat (a) myslet”);T

ကျင့်ကြံပွား;practice (“practice, think (and) develop”);praktikovat (“praktikovat, myslet (a) rozvíjet”);n.

ကျင့်ကြံပွား: တရားများကို ကျင့်ကြံပွားများနိုင်ပါစေ။;practise: May (you) be able to practise the Dhamma much.;praktikovat: Kéž jsi schopen praktikovat Dhammu hodně.;pol.

ကျင့်စဉ်;practice (“(to) practise (and) line-up”) ° rules of conduct (“(to) practise (and) line-up”);pravidla chování (“trénovat (a) uspořádat”) ° cvičení (“trénovat (a) uspořádat”);n.

ကျင်းပ;hold;pořádat;T

ကျင်းပ: တင်းနစ်ပြိုင်ပွဲ မြက်ခင်းပေါ်မှာ ကျင်းပနေတယ်။;hold: The tennis match is (“being”) held on the grass.;pořádat: Tenisový zápas je pořádán na trávě.;cont.

ကျင်းပ: ထိုနေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံ တဝန်းလုံး၌ အမျိုးသားနေ့ အခမ်းအနားများ ကျင်းပကြပါသည်။;hold: On that day all over Myanmar country the celebration of National Day is held.;pořádat: Tehdy (~ “v tom dni”) se po celé zemi Myanmaru pořádají slavnosti Národního Dne.;writ.

ကျင်းပ: အမျိုးသားနေ့ကို နှစ်စဉ်ကျင်းပကာ မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ်တဝဝစဉ် ရင်သန်အောင် ကြိုးပမ်းရမည်ဖြစ်ပါသည်။;attend: (“It is, that”) attending the National Day every year, (one) should try to always maintain (~ “prosper”) (own) national spirit.;účastnit se: (“Je to (tak, že)”) účastní na Národním Dnu každý rok, by se měl (každý) vždy snažit udržovat (~ “prospívat”) vlasteneckého ducha.;pol. writ.

ကျင့်ဝတ်;moral training (“duty¹ (of) training”);etická trénink (“povinnost¹ tréninku”);n. P. vatta (= duty)

ကျင့်ဝတ်: ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်;practice, moral: facts regarding the moral practice;praxe, etická: skutečnosti ohledně etické praxe;

ကျင်းပ;celebrate (festival) ° hold (a meeting) ° celebrate;schůzi, mít ° slavit ° oslavovat;T

ကျင်းပ: တစ်ပြည်လုံးမှာ သုံးလေးရက် ကျင်းပပါတယ်။;celebrate: (People of) whole the country celebrate for three (or) four days.;slavit: Tři, čtyři dny (lidé) po (~ “v”) celé zemi slaví.;pol. ကျဆုံးတဲ့လူ (တစ်ယောက်);casualty (of battle, “person³, who² (is) fallen° (and) ended”);oběť (v bitvě, “osoba³, která² padla° (a) skončila” ° mrtvý (v bitvě, “osoba³, která² padla° (a) skončila”);sg.

ကျတော့;as for (“indeed¹ falling”);co se týče (“vskutku¹ padající”);suff.

ကျတော့: ကွန်တော့ကျတော့ သူ မပြောဘူး။;as for: He doesn't talk with me. (“As for me, he doesn't talk.”);co se týče: Nemluví se mnou. (“Co se týče mě, nemluví.”);col. um.

ကျတော့: သူ ရုပ်ရှင် ကြည့်တယ်။ စာအုပ်ကျတော့ မဖတ်ဘူး။;as for: He watches movie(s). As for books, (he) doesn't read (them).;co se týče: Dívá se na filmy. Co se týče knih, (ty) nečte.;col.

ကျတော့: သူ့ဘီယာသောက်တယ်။ ဝိုင်ကျတော့ မသောက်ဘူး။;as for: He drinks beer. As for wine, he doesn't drink (it).;co se týče: Pije pivo. Co se týče vína, (to) nepije.;col.

ကျတော်ကို (from ကျွန်တော်ကို);me;mě;pron. col. acc. uw.

ကျန;exact (“falling (and) dull”);přesný (“padající (a) tupý”);I

ကျနော် (from ကျွန်တော်);I;já;pron. um. col.

ကျနော်: ကျနော် နာမည်က ကျော်ဝင်းဆန်းပါ။;my: My name is Kyaw Win San. (“My name (is) Famous, Bright (and) Special”);moje: Jmenuji se Čó Wen Shan. (“Moje jméno (je) Slavný, Světlý (a) Výjimečný.”);pol. col.

ကျနော်: ကျနော်လည်း နေကောင်းပါတယ်။;I: I am also fine.;já (“-”): Také se mám dobře.;col. pres.

ကျန်;left, be ° left behind, be ° remain;zanechán, být ° zbýt ° zbývat;I

ကျန်: ကျန်ရှိနေတဲ့အပိုင်းက အနည်းလေးပါပဲ။;remaining, be: There is little more. (“The remaining part is just little.”);zbývat: Už zbývá jen trochu. (“Zbývající části je jen trochu.”);pol.

ကျန်: ကိတ်မုန့်တစ်ဝပ် ကျန်တယ်။;only: Only a quater of cake remains.;jen: Zbyla jen čtvrtka dortu.;

ကျန်: လုပ်စရာအများကြီးကျန်သေးတယ်။;remain: Still a lot of work remains.;zbývat: Zbývá ještě hodně práce.;

ကျန်တော် (from ကျွန်တော်);I ° my ° mine;má (moje) ° já ° mé ° moje;pron. um.

ကျန်မတို့ဆီမှာ;us, at;nás, u;adv.

ကျန်းမာ;healthy, be (“be-healthy (and) firm”) ° healthy, be (“(be) strong (and) firm”);zdravý, být (“(být) silný (a) pevný”) ° zdravý, být (“být-zdravý (a) pevný”);I

ကျန်းမာ: ကျန်းမာပါစေ။;healthy: may you be healthy;zdravý: kéž jsi zdravý;w.

ကျန်းမာ: ကျန်းမာရွှင်လန်းပါစေ။;health: May (you) be healthy (and) cheerful.;zdraví: Kéž (jsi) zdravý (a) radostný.;w. pol.

ကျန်းမာ: ကျွန်တော် ကျန်းမာတယ်။;healthy, be: I am healthy.;zdravý, být: (“Já”) jsem zdravý.;

ကျန်းမာ: အားကစားပြုလုပ်ခြင်းသည် ကျန်းမာရေးအတွက် ကောင်းတယ်။;health: Doing sports is good for health.;zdraví: Sportování je dobré pro zdraví.;

ကျန်းမာရေး;health (“state-of³ health° (and) health¹”);zdraví (“stav³

zdraví° (a) zdraví°);n.

ကျန်းမာရေး: ကျန်းမာရေး ဂရုစိုက်ပါ။;health: Take care of (your) health.;zdraví: Dávej si pozor na (své) zdraví.;imper. pol.

ကျန်းမာရေး: ကျန်းမာရေးအတွက်ကောင်းတယ်။;health: (It) is good for health.;zdraví: Je to dobré pro zdraví.;

ကျန်သည့်အပိုင်း: remaining part ("part² which¹ remains°");zbytek ("část² která¹ zbývá°");n.

ကျန်သည့်အပိုင်း: ဘဝရဲ့ ကျန်သည့်အပိုင်း;remaining part: the remaining part of life;zbytek: zbytek (~ "zbývající část") života; ကျပ်;kyat (currency in Myanmar and Buma) ° kyat (Myanmar currency);kyat (ale správná výslovnost je čiat nebo ťiat) Myanmarská měna ° čat (měna v Myanmaru a Barmě) ° čiat (nebo ťiat) Myanmarská měna;name (or) sg.

ကျပ် (~ "ငွေ"): ငွေ တစ်ဆယ်;kyat (~ "money"):ten kyats (~ "money");čiat (~ "peníze"): deset čiat (~ "peněz");

ကျပ် (~ "ငွေ"): ငွေ နှစ်ဆယ်;kyat (~ "money"): twenty kyats (~ "money");čiat (~ "peníze"): dvacet čiat (~ "peněz");

ကျပ် (~ "ငွေ"): ငွေ လေးရာ;kyat (~ "money"): four hundred kyats (~ "money");čiat (~ "peníze"): čtyři sta čiat (~ "peněz");

ကျပ် ("-."): ၂၀၀ နှစ်;kyat ("-."): 200 (kyats), ok?;kyat ("-."): 200 čiat, jo?;col.

ကျပ်: ၂၀ကျပ်;kyats: 20 kyats;čat: 20 čat;

ကျပ်: ဆယ်ရစ်ကျပ် ခြောက်ပြား;kyat: sixteen kyats, 6 penny (historical price);čiat: šestnáct čiat, šest haléřů (historická cena);

ကျပ်: နှစ်ကျပ်ခွဲ;kyat: two kyats, fifty penny (~ "half") (historical price);haléř: dva čiat, padesát haléřů (~ "polovina") (historická cena) ° čiat: dva čiat, padesát haléřů (~ "polovina") (historická cena);

ကျပ်: ဘယ်နှစ်ကျပ်ပေးရသလဲ။;kyats: How many kyats (you) have to pay?;čat: Kolik čat musí(š) zaplatit?;inter. col.

ကျပ်: လေးဆယ့်ခြောက်ကျပ်ပါ။;kyat: (It is) forty-six kyats.;čiat: (Je to) čtyřicet šest čiat.;pol.

ကျပ်: လေးဆယ့်လေးကျပ် ပြားလေးဆယ်။;kyat: forty-four kyats (and) forty penny (historical price);čiat: čtyřicet čtyři čiat (a) čtyřicet haléřů (historická cena);

ကျပ်မပြည့်(ဘူး)crazy ("alms-basket (is) not full°");šilený ("almužní-koš není plný");adj. col.;

ကျပ်သား:hundredth of a viss (viss is 1.63 kg, therefore kyatta is 16.3 g);setina vissu (viss je 1.63 kg, proto čiatťe je 16.3 g);n.

ကျမ (from ကျွန်မ);I ° I (used by women) ° my;má (moje) ° moje ° já ° mé ° já (užíváno ženami);pron. uw. (or) pron. uw. col.

ကျမ: ကျမလား။;I (used by women): I?!;já (užíváno ženami): Já?!;inter. col.

ကျမ: ဒါက ကျမ အကိုပါ။;my: This is my elder brother.;můj: Tohle je můj starší bratr.;pol. uw.

ကျမကို (from ကျွန်မကို);me;mě;pron. col. acc. uw.

ကျမ်း: ဝိနည်းပိဋကမှာ ဝိနည်းငါးကျမ်းပါရှိပါသည်။;book: There are five books of Vinaya included in Vinaya Piṭaka.;kniha: Ve Vinaja Piṭace je obsaženo pět knih Vinaji.;writ. pol.

ကျမ်း: သီဟိုဠ်အဋ္ဌကထာဟာ ခြောက်ကျမ်းရှိပါတယ်။;book: There are six books of Sinhalese commentaries.;kniha: Je šest knih sinhálských komentářů.;pol.

ကျမ်း: အဘိဓမ္မာပိဋက ဟာရဏ ခုနစ်ကျမ်း;book: seven pakaraṇa books of Abhidhamma Piṭaka;kniha: sedm pakaraṇa knih

Abhidhamma Piṭaky;Bh. lit. pl. writ.

ကျမ်း(တစ်စောင်);book ° treatise ° thesis;kniha ° disertace ° pojednání;sg. writ.

ကျမ်း(တစ်အုပ်);book (scripture, usually sacred,) ° scripture (usually sacred,);spis (spis, obv. posvátný,) ° kniha (spis, obv. posvátný,);sg.

ကျမ်းကိုးကျမ်းကား;reference (source of information, "book referred-to (and) book spreading-out") ° source (of information, "book referred-to (and) book spreading-out") ° reference ("book (to) rely-on, book (to) spread");odkaz ("kniha (ke) spolehnutí-se-na, kniha (k) rozšíření") ° pramen ("kniha odkazovaná (a) kniha rozšiřující") ° zdroj ("kniha odkazovaná (a) kniha rozšiřující");n.

ကျမ်းကိုးကျမ်းကား: သူတို့ရဲ့ အဋ္ဌကထာများအတွက်အဓိက ကျမ်းကိုးကျမ်းကားအဖြစ် အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။;reference: (They) used (it) as an important reference for their commentaries.;zdroj: Používali to jakožto důležitý zdroj pro své komentáře.;p.s. writ.

ကျမ်းစာ(တစ်စောင်);book (scripture, usually sacred, "book writing");kniha (spis, obv. posvátný, "knižní psaní");sg.

ကျမ်းစာအုပ်(တစ်အုပ်);scripture (usually sacred, "book, book") ° book (scripture, usually sacred, "book, book");kniha (spis, obv. posvátný, "book, book") ° spis (obv. posvátný, "kniha, kniha") ° kniha (spis, obv. posvátný, "kniha, kniha");sg.

ကျမ်းရင်း;canon ("principal¹ scripture°");kánon ("hlavní¹ spis°");n. ကျယ်;very much, be ° spread, be ° broad, be (about range) ° wide, be ° loud, be ("wide");rozšířený, být ° velice, být ° široký, být (o rozsahu ° hlasitý být ("široký") ° široký, být;l

ကျယ်: သဘောကြီးတွေ ဖြတ်သန်းသွားလာတဲ့ ဒီမြစ်က အတော်ကျယ်တယ်။;wide: This river is enough (~ "very") wide for big ships to go (and) come through.;široký: Tato řeka je dost (~ "velice") široká aby (jí) velké lodě jezdily (~ "jezdily (a) odjížděly přes").;

ကျယ်ကျယ်;loudly;hlasitě;adv.

ကျယ်ပြန့်;broad, be (about range, "wide (and) flat") ° wide, be ("wide (and) flat");široký, být ("široký (a) plochý") ° široký, být (o rozsahu, "široký (a) plochý");l

ကျယ်ပြန့်: သဘောဆိုတဲ့မြန်မာစာလုံးက ကျယ်ပြန့်တယ်။;broad, be: The Myanmar word "nature" is broad (~ has broad meaning).;široký, být: Myanmarské slovo "přirozenost" je široké (~ má široký význam).;

ကျယ်ပြန့်: အဓိပ္ပါယ်ကျယ်ပြန့်တယ်။;broad, be: The meaning is broad.;široký: Význam je široký.;

ကျယ်ပြန့်: အများကြီးကျယ်ပြန့်ပါသဖြင့် စာနှင့် ဖေနှင့် ရင်းမပြတ်ပါ။;broad: (I) cannot explain much (and) broadly, with reference to (old) writings and manuscripts.;široce: S ohledem na (stará) psaní a rukopisy nemohu moc (ani) široce vysvětlovat.;pol.

ကျရောက်;fall into ("fall (and) come");upadnout do ("upadnout (a) přijít");l

ကျရောက်: မြန်မာနိုင်ငံသည် ၁၈၈၅ ခုနှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်တို့၏ လက်အောက်ခံဘဝသို့ ကျရောက်ခဲ့ပါသည်။;fall into: The Myanmar country has in the year 1889 fell ("(and) came")into the state of English subordination.;upadnout do: Země Myanmaru v roce 1889 upadla ("(a) přišla) do stavu anglické podřízenosti.;p.s. writ.

ကျွတ်;free, be (not fettered) ° release (not fettered);vysvobodit

(neomezený) ° volný, být (neomezený);l

ကျွတ်: တိရစ္ဆာန်ဆိုတာ လူ့ချွတ်မှ ကျွတ်တာ ကွ။;free, get: Animals means (they) get free when killed by people, friend.;vysvobodit: Zvířata znamená, že jsou vysvobozena když (je) lidé zabijí, příteli.;col.

ကျွတ်(တစ်ကောင်);leech (small, of land);pijavice (malá, žijící na souši);sg.

ကျွတ်တမ်း;liberate (“record¹ releasing”) ° release (“record¹ releasing”);uvolnit (osvobodit, “nahrát osvobození”) ° osvobodit (“nahrát osvobození”);T

ကျွတ်တမ်းဝင်;released from Samsāra, get (“record¹ releasing” (and) enter²);osvobodit se ze Saṃsāry (“nahrát¹ osvobození” (a) vstoupit²);

ကျွန်း: မဟာတိတန်က ကျွန်းတစ်ကျွန်းပါ။;island: Manhattan is an island.;ostrov: Manhattan je ostrov.;pol.

ကျွန်း: သီဟိုဠ်ကျွန်း;island: island of Sri Lanka;ostrov: Srí Lanka (“sinhálský ostrov”);

ကျွန်း(တစ်ကျွန်း);island;ostrov;sg.

ကျွန်တော်;l (“great servant”) ° mine (“(of) great¹ servant”) ° my (“(of) great¹ servant”);má (moje, “velkého¹ sluhy”) ° já (“velký sluha”) ° moje (moje, “velkého¹ sluhy”) ° mé (moje, “velkého¹ sluhy”);pron. um. (or) pron. pol. um.

ကျွန်တော်: ကျွန်တော် မောင်မောင်ပါ။;l (m.): I am Maung Maung. (also in telephone conversation);já (m.): Já jsem Maun Maun. (l do telefonu);pol. um.

ကျွန်တော်: ကျွန်တော်အိမ် ဧည့်ခန်းမှာ ကုလားထိုင်တွေ ရှိပါတယ်။;my: There are chairs in my house's living room.;můj: V obývacím pokoji mého domu jsou židle.;pol. um.

ကျွန်တော်: ကျွန်တော်အိမ်ကို လာမလား။;my: Will you come to my house?;můj: Přijdeš ke mě domů? (“Přijdeš do mého domu?”);inter. fut. um.

ကျွန်တော်: ဒုတိယအိမ်ဟာ ကျွန်တော်အိမ်ပါ။;my: Second house is my house.;můj: Druhý dům je můj dům.;pol. um.

ကျွန်တော်: သူ(က) ကျွန်တော်အဖေပါ။;my: He is my father.;můj: (“On”) je můj otec.;pol. um.

ကျွန်တော်ကို;me;mě;pron. acc. uw.

ကျွန်တော်တို့;we (“great¹ servants” {pl.}²);my (“ohromní¹ sluhové” {pl.}²);pron. um.

ကျွန်တော်တို့: ကျွန်တော်တို့ မြတ်စွာဘုရားကို ခိုးသုံးကြိမ် (~ ဦးသုံးကြိမ်) ရှိခဲ့ကြပါတယ်။;we: We bow three (“bow”) times to the Buddha.;my: My se Pánu Buddhovi klaníme třikrát (“poklony”);pol. um.

ကျွန်ုပ်တို့ [canoutö.];we;my;writ.

ကျွန်ုပ်တို့၏ [canoutö.];our;náš ° naše;writ.

ကျွန်မ;l (“femail servant”) ° my ° mine;má (moje) ° já (“služka”) ° mé ° moje;pron. pol. uw. (or) pron. uw.

ကျွန်မ: ကျွန်မ ဆရာမပါ။;l (f.): I am a teacher.;já (f.): Jsem učitelka.;pol. uw.

ကျွန်မ: ကျွန်မ ဒေါ်မမပါ။;l (f.): I am Mrs. Mama.;já (f.): Jsem paní Mama.;pol. uw.

ကျွန်မ: ကျွန်မကို ပြောနိုင်ပါတယ်။;l (f.): You can talk with me. (also during telephone conversation);já (f.): Můžete mluvit se mnou.;col. pol. uw.

ကျွန်မက;me, by;mnou;uw.

ကျွန်မက: ကျွန်မက;me: from me;mě: ode mě ° mnou;uw.

ကျွန်မကို;me;mě;pron. acc. uw.

ကျွန်မတို့;we (“female¹ servant” {pl.}²);my (“ženský¹ sluha” {pl.}²);pron. pl. uw.

ကျွန်မတို့: ကျွန်မတို့ဆီမှာ အခန်းတစ်ခန်းရမယ်။;we: We (~ “in us”) a room is available.;my: My (~ “v nás”) je dostupný jeden pokoj.;fut. uw.

ကျွန်မတို့ဆီမှာ: ကျွန်မတို့ဆီမှာ ပြည့်သွားပါပြီ။;us, at: We have no room available. (in hotel, “At us (it) has filled (and) gone.”);nás, u: U nás je plno. (v hotelu, “U nás se naplnilo (a) šlo.”);p.p. pol. uw.

ကျွန်;me;mě;pron. acc. writ.

ကျွမ်း;skilled in, be ° know how ° skill, have ° skilled, be ° familiar with, be ° burnt up, be ° able to do sth., be;schopný něco udělat, být ° spálený, být ° dovedný, být ° vědět jak ° dovednost, mít ° znalost ohledně, mít ° dovedný v, být ° zručný v, být;l

ကျွမ်းကျင်;able, be (to do sth., “be-skilled (and) excel {nouner}”) ° proficient, be (“be-skilled (and) excel {nouner}”) ° knowledgeable, be (“be-skilled (and) excel {nouner}”) ° know how (“be-skilled (and) excel {nouner}”) ° skilled, be (“be-skilled (and) excel {nouner}”);schopný, být (něco udělat, “být-dovedný (a) vynikat {jmenec}”) ° vědět jak (“být-dovedný (a) vynikat {jmenec}”) ° zdatný, být (“být-dovedný (a) vynikat {jmenec}”) ° znalý, být (“být-dovedný (a) vynikat {jmenec}”) ° schopný, být (“být-dovedný (a) vynikat {jmenec}”);l

ကျွမ်းကျင်: မိခင်စာ (~ မိခင်ဘာသာစကား) မဟုတ်တာကို ကောင်းကောင်းကျွမ်းကျင်တာကို လေးစားပါတယ်။;skilled: (l) revere (you), who is well skilled in what is not (your) mother tongue.;dovedný: Ctím (tebe,) který je dobře dovedný v tom, co není (tvou) mateřštinou.;pol.

ကျွမ်းကျင်: အင်္ဂလိပ်လို မကျွမ်းကျင်ပါဘူး။;skilled in, be : (l) am not skilled in English.;umět (~ “být-dovedný”): Neumím moc anglicky. (“Nejsem dovedný v angličtině.”);pol.

ကျွမ်းကျင်မှု;skill (“be-skilled (and) excel {nouner}”);schopnost (“být-dovedný (a) vynikat {jmenec}”);n.

ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင်;skilfully (“skilfully (and) excellently”) ° proficiently (“skilfully (and) excellently”);zručně (“dovedně (a) výborně”) ° dovedně (“dovedně (a) výborně”);adv.

ကျွမ်းမှု;skill ° skill (“be-skilful {nouner}”);schopnost (“být-schopen {jmenec}”) ° schopnost;n.

ကျွေး;feed (esp. an animal) ° offer (to people, about food);krmit (zejm. zvíře) ° nabídnout (lidem, o jídle);T sl. (or) T ကျွေး: ဘာမှလဲ မကျွေးပဲနဲ့ တော်ကြာ ခြင်္သေ့ဥသွားမှာပေါ့။;offer (food to sb.): Also, if (you) do not offer anything, soon the mosquitoes will come (~ “enter”) and lay (their) eggs.;nabídnout (jídlo někomu): Také, pokud nic nenabídneš, brzy přiletí (~ “vejdou”) komáři a (začnou) klást vajíčka.;fut. col. sl.

ကျွေး: မွေးနေ့မှာ ကျွေးချင်တာရရင် အားမနာနဲ့။;offer: If (you) have anything to offer on (your) birthday, don't be shy.;nabídnout: Pokud máš něco k nabídnutí (lidem), pak se nestyď.;col. sl.

ကျွဲ: ကျွဲနဲ့ခပ်လှမ်းလှမ်းမှာ;buffalo: quite far away from (~ “with”) the buffalo.;buvol: Docela daleko od (~ “s”) buvola.;adv.

ကျွဲ(တစ်ကောင်);buffalo;buvol;sg.

ကျွဲကောသီး(တစ်လုံး);pomelo (“fruit² (of) no-longer-useful¹

buffalo");pomelo ("ovoce² již-neužitečného¹ buvola");sg.
ကျည်း;narrow, be;úzký, být;l
ကျည်း: တောင်ကြားလေးက ကျည်းလိုက်တာ။;narrow: The valley ("itself") is so narrow.;úzký: (To) údolí ("jako-takové") je tak úzké.;
ကျည်းမြောင်း;narrow, be ("narrow (and) narrow");úzký, být ("úzký (a) úzký");l
ကျား: အပင်နောက်မှာ ကျားတစ်ကောင်;tiger: a tiger behind plant;tygr: tygr za rostlinou;
ကျား(တစ်ကောင်);tiger;tygr;sg.
ကျီ (sl. from ကြည့်);watch ° look;podívat se ° dívat se;T sl.
ကျီ: ရာကျီပေးပါဦးမယ် ဖျားစိတ် ...။ (~ ရာကြည့် ပေးပါဦးမယ် ဘုရား။);look: (I) will search and look (for it), ven. Sir ...;podívat se (po): Budu hledat (a) podívám se (po tom), ct. Pane ... ;fut. sl.
ကျိပ်;indicates ten-fold;značí desetinásobek;num. writ.
ကျိပ်: ဦးအောင်ဇေယျသည် သွေးသောက်ရဲဘော် ခြောက်ကျိပ်ရစ်ယောက်နှင့်အတူ ဦးစီးကာ အောင်မြင်စွာ ခုခံတွန်းလှန်နိုင်ခဲ့သည်။;indicates ten-fold: U Aung Zeyya together with his sixty-eight blood comrades-leaders could successfully resist while being the leader (~ "while leading").;značí desetinásobek: Ú Aun Zeyya spolu se svými šedesáti osmi pokrevními přáteli vůdci se dokázal úspěšně ubránit zatímco (je) vedl.;p.s. writ.
ကျိပ်(တစ်ကျိပ်);ten;deset;num. writ.
ကျိုး;break (precepts) ° advantage ° benefit ° fracture (bone of leg etc.) ° break (bone of leg etc.) ° break (fracture);zlomit si (nohu atd.) ° výhoda ° prospěch ° zlomit ° porušit (pravidla);l (or) T (or) n.
ကျိုး: ကျွန်တော် ခြေထောက်ကျိုးသွားလို့ ဆေးရုံတက်နေရတာ။;break (a leg etc.): (I) must go (~ "ascend") to hospital, because I broke (my) leg.;zlomit si (nohu atd.): Musím jít (~ "nastoupit") do nemocnice, protože jsem si zlomil nohu.;cont. um.
ကျိုး: ငါးပါးသီလကို မကျိုးအောင် မနည်း ထိန်းနေရတယ်။;break (precepts): In order not to break the five precepts, one must much (~ "not little") control (oneself).;porušit (pravidla): Aby nedošlo k porušení pěti pravidel, je třeba se nemálo kontrolovat.;
ကျိက်ကွဆ်;Kaikkasan (a place which was formerly a race course);Čajkkashen (místo, které bylo původně závodní dráhou);name
ကျိုးပေါက်;break (rules, "break (and) perforate") ° break (a rule or precept, "violate (and) perforate");porušit (pravidla, "rozbít (a) prorazit") ° porušit (pravidlo, "porušit (a) prorazit");T
ကျီစယ်;joke ° tease;provokovat ° vtipkovat;T
ကျိုး: နန်းတော် ဟောင်းနေရာ၊ မြို့ရိုးနဲ့ကျိုးကို အခုထိ တွေ့နိုင်ပါသေးတယ်။;moat: It is indeed still possible to see the ancient palace, town-wall and moat.;příkop, vodní: Je (tam), vskutku, stále možno vidět starověký palác, městskou zed' a vodní příkop.;pol.
ကျိုး(တစ်ခု);moat;příkop, vodní;sg.
ကျေး;crushed, be;rozdrcen, být;l
ကျေး: ကျွေးချင်တာရှိရင် အားပါးတရ ကျွေးနိုင်ပါတယ်။;offer (food): If (you) have something (you) want to offer, (then you) may offer (it) heartily. (may be heard as an advice on one's

birthday);nabídnout (jídlo): Pokud máš něco k nabídnutí, pak (to) můžeš uspokojivě nabídnout. (lze zaslechnout coby radu oslavenci narozenin);col. pol.
ကျေးဇူး;gratitude ° benefit ° good deed (for others) ° merit ° deed, good;dobrý čin (pro druhé) ° čin, dobrý ° vděk ° zásluha ° vděčnost ° dobrodiní;n.
ကျေးဇူး: ကျေးဇူးတူပါ။;thanks: Thank (you) very much. ("World of thanks.");děkuji: Moc (ti) děkuji. ("Svět díky.");pol.
ကျေးဇူး: ကျေးဇူးပဲ;thank (~ "gratitude"): Thanks. ("Just gratitude.");děkuji: Děkuji. ("Prostě vděčnost.");col.
ကျေးဇူး: ကျေးဇူးဘဲ။ (~ ကျေးဇူးပဲ);thank: Just, thank you.;děkovat: (Tak) tedy, děkuji.;col.
ကျေးဇူး: ကျေးဇူးလဲတင်ပါတယ်။;thanks: (I) thank you also.;děkuji: Také vám děkuji.;pol. col.
ကျေးဇူး: ကျေးဇူးအရမ်းတင်ပါတယ်။;thanks: Thank you so much!;děkování: Hrozně moc děkuji!;pol.
ကျေးဇူးတင်;thank ("put merit" or "put gratitude") ° thank (to sb.);děkovat (někomu) ° děkovat ("uložit zásluhu" nebo "uložit vděk");T (or) v. pol.
ကျေးဇူးတင်: ကျေးဇူးတင်တာကို လေးနက်စေချင်လို့ တည့်ပေးလိုက်တာပါ။;thank: (It) is used (~ "put") because a deep thanks was desired.;děkovat: Vkládá se (to), protože se vyžaduje hluboké děkuji.;pol.
ကျေးဇူးတင်: ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။;thank: Thank you.;děkovat: Děkuji.;col. pol.
ကျေးဇူးတင်: ကျေးဇူးတင်လျက်ပါ။;thankful, be: (You) should be thankful.;vděčný, být: Měl bys být vděčný.;imper. pol.
ကျေးဇူးတင်: အမှားပြင်ပေးတာတွေကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။;thank (you): Thank (you) for correcting the mistakes.;děkuji: Děkuji za opravení chyb.;pol.
ကျေးဇူးတင်ပါတယ်: ပြန်ဖြေပေးတာ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။;thank (you): Thank you for answering (me) back.;děkuji: Děkuji za odpověď ("zpět").;pol.
ကျေးဇူးပြု;please;prosím;interj.
ကျေးဇူးပြု: ကျေးဇူးပြုပြီး ဒီပန်းသီးလေးကို လေးစိတ်ခွဲပေးပါ။;please: Please, divide this ("very") apple into four parts ("(and) give").;prosím: Prosím, rozdělte toto ("samotné") jablko na čtyři části ("(a) dejte").;imper. pol.
ကျေးဇူးပြု၍;please ("performing a good deed, ..");prosím ("vykonáš dobrý čin, (když) ..");writ.
ကျေးဇူးပြု၍: ကျေးဇူးပြု၍ နားထောင်ပါ။;please: Please, listen.;prosím: Prosím, poslouchej(te).;imper. pol. writ.
ကျေးဇူးပြုပြီး;please ("performing a good deed, ..");prosím ("vykonáš dobrý čin, (když) ..");
ကျေးဇူးပြုပြီး: ကျေးဇူးပြုပြီး အဲဒါကို တစ်ခါတစ်ပြောပါ။;please: Please, say it one more time.;prosím: Prosím, řekni to ještě jednou.;imper. pol.
ကျေနပ်;satisfied, be ("be-settled (and) worth-it");spokojený, být ("být-vyřešený (a) vhodný");l
ကျေနပ်: ဤဥပဒေအရ တက္ကသိုလ်ပညာသင်လို(သူ)တိုင်း သင်ကြားခွင့်မရနိုင်သဖြင့် မြန်မာတမျိုးသားလုံးက မကျေနပ်ကြချေ။;satisfied: According to this law, all who need to learn at univesity cannot get the permission to learn ("(and) listen"), therefore people of all the Myanmar nationalities were, indeed, not satisfied.;spokojený: Dle tohoto zákona, všichni, kdo

se potřebují učit na universitě, nemohou dostat k učení (“(a) poslouchání”) povolení, proto, vskutku, byli lidé ze všech
Myanmarských národností nespokojeni.;pl. writ.
ကျေးနီ: ကျေးနီ ဝယ်အားလည်း အလားတူ ကောင်းလာတယ်။;copper:
The demand for copper also increased.;měď: Poptávka po mědi
také stoupla.;
ကျေးဖူးတင်: ကျွန်တော်လဲ တတ်နိုင်တဲ့ဘက်က ကူညီရလို့
ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။;thank: (“I”) also thank (you), that (you) took
the help from the side of (my) ability.;děkovat: (“Já”) (ti) také
děkuji, že jsi si vzal pomoc ze strany (mých) schopností.;pol.
ကျေးဇူး: အနီးအပါးကျေးဇူး လေးဆယ့်ခြောက် ရွာကို
သိမ်းသွင်းထားသည်။;village: (He) seized forty-six nearby
villages.;vesnice: Obsadil čtyřicet šest vesnic poblíž.;writ.
ကျေးရွာ(တစ်ရွာ);village (“feed (and) rain”);vesnice (“krmit (a)
pršet”);sg.
ကျော;back (of body);záda;n.
ကျော့;loop (of a song, repeating series of sounds);smyčka
(hudební, opakující se série zvuků);n.
ကျော့: တစ်ကျော့နှစ်ကျော့တေးကိုသီ။;loop (of a song): (I) compose
one loop, two loops, to a song.;smyčka (hudební): Skládám
jednu smyčku, dvě smyčky, do písničky.;col.
ကျော့ကုန်း;back (“bent” back”);záda (“ohnutá” záda”);n.
ကျောက်တုံး: ကျောက်တုံးနဲ့ ထုထားတဲ့အမျိုးသားက စစ်သားပုံဖြစ်တယ်။
(~ ဒီရပ်တုက ကျောက်တုံးနဲ့ ထုထားတဲ့ စစ်သားရပ်တု ဖြစ်တယ်။);stone:
This man is a statue (~ “form”) of a soldier made by (~
“hammered with”) stone.;kámen: Tento muž je socha (~
“podoba”) vojáka zhotovená z (~ “utlučená s”) kamene.;
ကျောက်တုံး: ဒီအိမ်ကို ကျောက်တုံးများဖြင့်
ဆောက်လုပ်ထားတယ်။;stone: This house is built by stone.;kámen:
Tento dům je postavený z kamene.;
ကျောက်တုံး(တစ်တုံး);stone (“blunt” stone”);kámen (“tupý”
kámen”);sg.
ကျောင်း;study at school ° school, attend a;studovat na škole °
školy, chodit do;T col.
ကျောင်း မင်း ကျောင်းကို သွားမလား (သို့) မင်းအလုပ်ကို
သွားမလား။;school: Will you go to school or to work?;škola:
Půjdeš do školy nebo do práce?;inter.
ကျောင်း: ကျောင်းတက်ချင်သူ;school: an applicant for scholarship
(~ “attending school”);škola: uchazeč o studium na škole;
ကျောင်း: ကျောင်းပြီးလို့ အလုပ်လုပ်နေပါတယ်။;school, attend a:
Because (I) finished (attending) school, (I) have a job (~ “do
work”);.školy, chodit do: Protože jsem dokončil školu, mám
práci.;
ကျောင်း: ကျောင်းမဲ့ မတက်ခဲ့တာ။;school: (I) did not attend
school.;chodit do (školy): Nechodila jsem do školy.;p.s. col.
ကျောင်း: မင်း ကျောင်းကို သွားမလား (သို့) မင်းတို့အားလုံး အလုပ်လုပ်ဖို့
သွားမလား။;school: Will you (“all”) go to school or to work? (‘you’
is in pl.);škola: (“Vy”) půjdete do školy nebo (“vy všichni”)
půjdete (“pracovat”) do práce?;inter.
ကျောင်း: မြန်မာစာနဲ့ကျောင်းပြီး ထားပါတယ်။;study at school: (I) have
completely finished Myanmar literature (subject) at
school.;studovat na škole: Zcela jsem dokončil (předmět)
Myanmarské literatury ve škole.;pol. col.
ကျောင်း: မလုပ်သေးပါဘူး။ ကျောင်းတက်နေပါတယ်။;school: (I) still
don’t have a job. (I)’m attending a school.;škola: Ještě

zaměstnání nemám, chodím do školy (~ “nastupuji (na)
školu”);.cont. pol.
ကျောင်း: မွန်ဘုန်းတော်ကြီးတွေ သီတင်းသုံးသောကျောင်း;monastery:
the monastery, where the Mon (“great”) monks live;klášter:
klášter, kde žijí Monové, (“ohromní”) mniši;mn.
ကျောင်း: အမျိုးသားကောလိပ်နှင့် အမျိုးသားကျောင်းများကို
တည်ထောင်ကြပါသည်။;school: They founded (~ “built”) national
college (a) national (primary) schools.;škola: Založili (~
“postavili”) národní střední školu (a) národní (základní)
školy.;writ. pol. pl.
ကျောင်းဆရာ(တစ်ယောက်);teacher (male, “school teacher”);učitel
(muž, “školní učitel”);sg.
ကျောင်းဆရာမ(တစ်ယောက်);teacher (female, “school
teacher”);učitelka (žena, “školní učitelka”);sg. f.
ကျောင်းဆောင်(တစ်ဆောင်);hostel (“school building”);kolej
(studentská, “školní budova”);n.
ကျောင်းတက်;attend school (“ascend” school”);chodit do školy
(“nastupovat” (do) školy”);T
ကျောင်းတက်: ကျောင်းတက်နေဆဲပါ။;attend school: (I) am still just
attending school.;chodit do školy: Pořád jen chodím do
školy.;pol.
ကျောင်းသား: ထိုကျောင်းများ ကြောင့်အမျိုးသားစိတ်ဓါတ်များလည်း
ပိုမိုနိုးကြားဖို့လားလာပါသည်။;student: Because of these students, the
national spirit of the citizens also awakened and happened (~
“came”) to develop.;student: Kvůli těmto studentům národní
duch obyvatel ožil (a) přišel k rozvoji.;pol. writ.
ကျောင်းသား: ရွှေစင်တော်လှန်ရေးမှာ ဗမာသကျောင်းသား
ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးပါ။;men: (He is) the leader-student of the
Golden Shine Revolution’s Burmese Students’
Association.;muži: Je vůdcím studentem Revoluce Zlaté Záře
(pořádané) Asociací Barmských Studentů.;pol.
ကျောင်းသူ: ကျောင်းသူက စာအုပ်တစ်အုပ်ကို လေ့လာနေတယ်။;student:
Student is studying a book.;student: Student studuje nějakou
knihu.;cont.
ကျောင်းသူ: ခင်ဗျား ကျောင်းသူပါ။;student (female): You are a
female student.;studentka: Jsi studentka.;pol.
ကျောင်း: ထမင်းစားပြီး ကျွန်တော် ကျောင်းသွားမယ်။;school: I will go to
school after I eat the meal (~ “rice”);.škola: Půjdu do školy až
se najím (~ “až sním rýži”);.fut. col. um.
ကျောင်း: အရမ်းကြိုးပမ်းကြသည်ဦးရင်းသီတင်းသုံးသည့်ကျောင်း။ (~
အရမ်းကြိုးစားကြတဲ့ ဦးရင်းတွေ သီတင်းသုံးသည့်ကျောင်း။);monastery:
A monastery, where live monks, who strive very much.;klášter:
Klášter, kde žijí mniši, kteří velice usilují.;writ.
ကျောင်း: ဥဒဝေလကျောင်းမှာလဲ။;monastery: also in the Udavala
monastery.;klášter: také v Udavelském klášteře.;col.
ကျောင်း(တစ်ကျောင်း);school;škola;sg.
ကျောင်း(တစ်ကျောင်း);monastery;klášter;sg.
ကျောင်းဆရာ: အောက်ထပ်မှာ ကျောင်းဆရာတစ်ယောက်
နေပါတယ်။;teacher, school: A school-teacher lives (alone) in the
lower floor.;učitel (“školní”): Učitel (“školní”) bydlí (sám) v nižším
patře.;pol.
ကျောင်းသား;pupil ° student;žák ° student;sg. m.
ကျောင်းသား: ကျွန်တော်သိတဲ့ကျောင်းသား။;student: the student I
know;studet: student kterého znám;n. um.
ကျောင်းသား: ကျောင်းသားတွေနဲ့အတူ ဆရာလာမယ်။;student:

Together with the students will come the teacher.;student: Spolu se studenty přijde učitel.;fut.

ကျောင်းသား: ဒီကျောင်းသားအပြင်
တခြားကျောင်းသားမလာပါဘူး;;student: Apart from this student, no other student comes.;student: Mimo tohoto studenta nepřichází žádný jiný ("student").;pol.

ကျောင်းသား: သူ့ကျောင်းသားမရှိသဘူး;;student: (I) didn't know ("the fact that") he is a student.;student: Nevěděl jsem ("o skutečnosti,") že je student.;

ကျောင်းသား(တစ်ယောက်);pupil ("school man") ° schoolboy ("school man") ° student ("school man");student ("muž' (ze) školy") ° žák ("muž' (ze) školy") ° školák ("muž' (ze) školy");sg.

ကျောင်းသုံးစာအုပ်(တစ်အုပ်);schoolbook ("book used (in) school") ° textbook ("book used (in) school") ° students' book ("book used (in) school") ° coursebook ("book used (in) school");učebnice ("kniha užívaná (ve) škole");sg.

ကျောင်းသူ;student;studentka;sg. f.

ကျောင်းသူ(တစ်ယောက်);schoolgirl ("school person") ° student ("school person");studentka ("osoba' (ze) školy") ° žačka ("osoba' (ze) školy") ° školačka ("osoba' (ze) školy");sg. f.

ကျောပြင်;back (part of body, "back exterior");záda ("zadní vnějšek");n.

ကျောပြင်: ကျောပြင်ကို တညွတ်ထား။;back: Erect (one's) back.;záda: Napřímít si záda.;

ကျောပြင်: ကျောပြင်ကို ဖြောင့်တယ်။;back: (He) straightens the back.;záda: Narovná záda.;

ကျောပြင်(တစ်ခု);dorsum (back, "back's surface") ° back (dorsum, "back's surface");záda ("povrch' zad");sg.

ကျောပိုးအိတ်(တစ်လုံး, တစ်အိတ်);backpack ("bag² (to) carry-on¹ back");batoh ("taška² (která se) nosí-na¹ zádech") ° krosna ("taška² (která se) nosí-na¹ zádech") ° ruksak ("taška² (která se) nosí-na¹ zádech");sg.

ကျောဘက်;behind (side, "back direction") ° back side ("back direction");vzadu ("zadní směr") ° zadní strana ("zadní směr");n.

ကျောဘက်: ခေါင်းကျောဘက် (~ ခေါင်းနောက်ဘက်);back side: back side of the head;zadní strana: zadní strana hlavy;

ကျော်;renown, foremost ° more than ° more than ("over") ° over ° after ° exceed ° famous, foremost ° over, be ° famous, be ° pass ° past, be;více než ("přes") ° slavný, nejpředněji ° slavný, být ° minout ° více než ° přejet ° přehnat ° přes ° přes, být ° minulý, být ° proslulý, nejpředněji ° po ° skončený, být;l (or) suff. prep. (or) adv. (or) T (or) adj.

ကျော်: စာကူးခြင်းအလုပ်ကို ရက်နှစ်ဆယ်ကျော် လုပ်ဦးမည် ဖြစ်ပါတယ်။;over: It is (planned), that the copying work will take (~ "become") over twenty days.;přes: Plánuje se, že to kopírování (~ "práce kopírování") bude trvat (~ "stane-se děláným") přes dvacet dní.;fut. pol.

ကျော်: ဘယ်ဘက်ကွေ့လိုက် နောက်တစ်လမ်း ကျော်ပြီးရင် ညာဘက်မှာ ဟိုတယ်တွေလိမ့်မယ်။;pass: Turn left, (and) having passed the next street, on the right (you) should find the hotel.;přejet: Zahněte vlevo, (a) až přejedete další ulici, vpravo byste měl uvidět (~ "najít") hotel.;imper. fut. col.

ကျော်: မနက် ၁၀နာရီ ကျော်ရင် ဆွမ်းမစားတော့ဘူး။;after: After 10pm (I) do not eat (any) meal.;po: Po desáté polední už nejím.

("Ráno, když přejde desátá hodina, už nejím jídlo.");n.

ကျော်: မန့်တိုက်ကျော်ရင် ဘယ်ဘက်ကွေ့လိုက်ပါ။;pass: When you pass the bakery, turn left.;minout: Až minete pekařství, zahněte doleva.;imper. pol.

ကျော်: ရန်ကုန်က မိုင်လေးရာကျော် ဝေးပါတယ်။;more than: Yangon is more than 400 miles away.;více než: Rangún je více než 400 mil daleko;pol.

ကျော်: သုံးလကျော်လောက်;more than: more than about three months;více než: více než tři měsíce;

ကျော်: အသက်က ခုနစ် ကျော်ပါ။;over: (I) am over 38 years old. ("Of age, over 38 years.");přes: Je mi přes 38. ("Věku, přes 38 let.");pol.

ကျော်: အသက်ရာကျော်ရှည်ပါစေ။;longer (~ "more"): May (your) life be longer (~ "long more") (than one) hundred (years). (wish expressed on a friend's birthday);delší (~ "více"): Kéž je (tvůj) život delší (~ "dlouhý více") (než) sto (let). (přání vyjádřené na narozeninách přítele);w. pol.

ကျော်: အာဖရိကတိုက်တွင် နိုင်ငံပေါင်း ၅၀ကျော် ရှိသည်။;more than: In the Africa continent, (there) are more than 50 countries.;více než: Na africkém kontinentě je více než 50 zemí.;writ.

ကျော်ကြား: ထင်ရှားကျော်ကြားတဲ့ဆရာတော်;renowned: famous (and) renowned (chief) monk;proslulý: slavný (a) proslulý (hlavní) mnich;n.

ကျော်ကြားမှု;fame ("be-famous (and) heard {nouner}");sláva ("být-slavný (a) slyšen {jmenec}");n.

ကျော်ကြားသူ(တစ်ယောက်, တစ်ဦး, တစ်ပါး);famous person ("famous (and) heard person");slavná osoba ("slavný (a) slyšený člověk");n. (mn.)

ကျော်ခွ;famous, be ("be-famous (and) sit-astride");slavný, být ("být-slavný (a) sedět-obkročmo");l

ကျော်လွှား;stride over ("pass (and) hurdle-over") ° overcome ("pass (and) hurdle-over");překonat ("přejít (a) přeskočit-přes") ° překročit ("přejít (a) přeskočit-přes");T

ကျော်လွှား: အခက်အခဲဟူသမျှ ကျော်လွှားနိုင်သည်။;overcome: (He) can overcome whatever difficulties.;překonat: Dokáže překonat jakékoliv potíže.;writ.

ကျော်လွှားရ;overcome ("pass, hurdle-over (and) get");překonat ("přejít, přeskočit-přes (a) dostat");T

ကျော်လွှားရ: အခက်ခဲတွေကို ကျော်လွှား(ရ)နိုင်ရင် နောက်ကျတော့ မင်းလွယ်လွယ်ကူကူ သီလရင်ဘဝနှင့် အပြန်နိုင်မယ်။;overcome: If you can overcome the difficulties, later (you) will be able to live as a nun always (just) easily.;překonat: Pokud dokážeš překonat (ty) potíže, později budeš schopná žít jako mniška pořád snadno.;fut.

ကရင်(ပြည်နယ်);Kayin (state of Union of Myanmar);Kajen (stát unie Myanmaru);name

ကရဝိတ်ဟိုတယ် (~ ကရဝိတ်ဟိုတယ်);Hotel Karaweik (hotel and restaurant);Hotel Karaveik (hotel a restaurace);name

ကရဝိတ်ဟိုတယ်: သဘာဝသမိုင်းပြတိုက်တို့ တိရစ္ဆာန်ရုံတို့ ကရဝိတ်ဟိုတယ်တို့ပေါ်။;Karawait Hotel: Indeed, Natural History Museum, zoo (and) Karawait Hotel (are there).;Karavei Hotel: Vskutku, (je tam) Historicko-Přírodovědné Muzeum, zoo (a) Karavei Hotel.;

ကရီစရာ(တစ်ဦး);magician, black ° teacher (of a small group of students);učitel (malé skupiny žáků) ° mág, černý;sg. unpl. col.

ကြး;many, by (about people) ° indicates plural (about people) ° indicates plural of the preceding verb ° indicates participation of several people;mnohými (o lidech) ° značí množné číslo předcházejícího slovesa ° značí účast několika lidí ° značí mn. č. (o lidech);suff. (or) pow.	meat");kuřecí omáčka ("omáčka² (z) kuřecího° masa¹");sg. (portion)
ကြး;encounter ° sugar cane;cukrová třtina ° setkat se s (nějakou záležitostí);l (or) n.	ကြက်ဟင်းခါးသီး(တစ်လုံး);bitter gourd ("bitter² fruit³ (of) chicken° curry¹");hořká tykev ("hořké² ovoce³ kuřecí° omáčky¹");sg.
ကြး ကျန်စစ်သား၏ သစ္စာရှိပုံကို မြန်မာသမိုင်းတွင် မှတ်တမ်းတင်ကြရသည်။;many, by: The way of loyalty of Kyansittha has been recorded in Myanmar history by many.;mnohými: Způsob věrnosti Čansitáy byl mnohými zaznamenán v historii Myanmaru.;writ.	ကြက်ဥ: ကြက်ဥကို ဒယ်အိုးထဲမှာ ကြော်နေတယ်။;egg ("+ chicken"): (She) is frying the ("chicken") egg in frying pan.;vejce ("+ kuřecí"): Smaží vejce na (~ "na") pánvi.;cont.
ကြး ငါတို့ တရားအကြောင်း ပြောကြတယ်။;indicates participation of several people: We talk about the Law (Dhamma).;značí účast několika lidí: Povídáme si o Zákoně (Dhammě).;col.	ကြက်ဥ: ကြက်ဥပေါ်မှာ ဆားဖြူးနေတယ်။;egg: (She) is sprinkling salt over the ("chicken") egg.;vajíčko: Sype sůl na ("kuřecí") vajíčko.;cont.
ကြး ဒါကြောင့် ဘဝင်မြင့်ကြမာနကြီးကြပါတယ်။;indicates plural: Therefore, they are conceited and proud.;značí mn. č.: Proto, jsou namyšlení a hrdí.;pol.	ကြက်ဥ(တစ်လုံး);egg, chicken ("chicken egg");vejce, slepičí ("kuřecí vejce") ° vajíčko, slepičí ("kuřecí vejce");sg.
ကြး ဒါဟာ ကျွန်တော်အနေနဲ့ အခုမှစကြဖူးတဲ့အရာပါ။ ;encounter:This I have encountered for the first time, now. ("This is a thing which, for me, (I) have met for starting from now.");setkat se s: S tímhle jsem se teď setkal poprvé. ("Tohle je věc, (se) kterou, pro mě, jsem se setkal počinaje od teď.");pol.	ကြခိုင်သန်မာ;strong, be ("sturdy, firm, powerful (and) strong");silný, být ("odolný, pevný, mocný (a) silný");l
ကြး ဖျော်ကြတယ်။;indicates action done by two or more people: (they) are happy;značí činnost činěnou dvěma a více osobami: radují se;	ကြင်နာ;compassionate, be ° kind, be;hodný, být ° soucitný, být;l
ကြး ပြောနေကြတယ်။;indicates action done by two or more people: we were talking;značí činnost činěnou dvěma a více osobami: povídali jsme si;	ကြစည်;plot ("scheme (and) be-prosperous") ° think ° conspire ("scheme (and) be-prosperous");spiknout (se, "plánovat (a) být úspěšný") ° myslet ° chystat (intrikovat, "plánovat (a) být-úspěšný");T
ကြး သူတို့ ယုံကြည်ခဲ့ကြသည်။;indicates plural: they believed;značí mn. č.: věřili;writ.	ကြည်;joyous, be ° clean, be ° clear, be;jasný, být (čistý) ° radostný, být ° čistý, být ° veselý, být;adj.
ကြး အခွင့်အရေးကြုံခွင့်ပေါ့။;be (~ "happen-by-chance"): Just if there is an opportunity.;být (~ "stát-se-náhodou"): Jen pokud (k tomu) bude příležitost.;col.	ကြည့်;possible ("look") ° watch ° look ° maybe ("look");pozorovat ° podívat se ° dívat se ° možný ("podívej") ° sledovat ° možná ("podívej");T (or) suff. imper.
ကြး အိတ်တစ်လုံး သယ်နေကြတယ်။;indicates pl.: (They) are carrying a bag.;značí plurál: Nosí tašku.;	ကြည့်: ကျွန်တော် တတ်နိုင်တာရှိရင် ကြည့်ဖို့ အသင့်ပါ။;look: If (I) have the ability, (I) am ready to look (at it).;podívat se: Pokud mám tu schopnot, pak jsem připravený se (na to) podívat.;pol.
ကြက်;poultry;drůbež;n.	ကြည့်: ကြည့်တာပေါ့။;look: (I) am just looking. (may be told to the shopkeeper as a reaction to his question what customer wants to buy);dívat se: Jen se dívám. (může být řečeno majiteli obchodu jakožto reakce na jeho otázku co si chce zákazník koupit);col.
ကြက်(တစ်ကောင်);chicken;kuře;sg.	ကြည့်: ကြည့်ပါ။;here (~ "look"): Here you are. (invitation to look on the goods) ° look: Look.;podívat se: Podívej(te) se. ° zde (~ "dívat se"): Zde. (pozdání k podívání se na zboží v obchodě);imper. pol.
ကြက်မ(တစ်ကောင်);hen ("chicken female");slepice ("kuře žena");sg.	ကြည့်: ကြည့်မယ် နော်။;look: (I) will look (more), ok? (may be said by customer as a reply to the merchant when offered goods are not desired);dívat se: Budu se (dál) dívat, ano? (může být řečeno zákazníkem jakožto odpověď obchodníkovi, když nechce nabízené zboží);col.
ကြက်မောက်သီး(တစ်လုံး);rambutan ("fruit¹ (of) cock's-comb", "fruit² (of) boastful¹ fowl");rambutan ("ovoce¹ kohoutího-hřebínku", "ovoce² vytahující-se¹ drůbeže");sg.	ကြည့်: ကြည့်ရ အောင်။;look: (I) will look (more), ok? ("To get looking.") (may be said by customer as a reply to the merchant when offered goods are not desired);dívat se: Budu se (dál) dívat, ano? ("Abych se podíval.") (může být řečeno zákazníkem jakožto odpověď obchodníkovi, když nechce nabízené zboží);col.
ကြက်သွန်နီ;onion ("taut, spilled (and) red");cibule ("napnutý, rozlitý (a) červený");n.	ကြည့်: ကြည့်မယ်။;see: (I) will see. (I will think about it.);vidět: Uvidím. (Budu o tom přemýšlet.);fut.
ကြက်သွန်ဖြူ;garlic ("taut, spilled (and) white");česnek ("napnutý, rozlitý (a) bílý");n.	ကြည့်: ငါ စာအုပ်ကို ကြည့်ဖို့ လိုအပ်တယ်။;see: I need the book to see (it).;vidět: Potřebuji (tu) knihu abych se na (to) podíval.;col.
ကြက်သား;chicken meat °);kuřecí maso °);n.	ကြည့်: ငါဆိုရင် ပြတ်သားတယ် လည်တောင်မကြည့်။;look: As for me, (when I) decide, (I) don't even look back (~ "turn (and) look").;podívat se: Co se týče mě, (když já) rozhodnu, nepodívám se ani zpět (~ "otočit (a) podívat").;col.
ကြက်သား: ကြက်သားနဲ့ စားမယ်။;chicken (meat): I will eat (it) with chicken.;kuře (~ "kuřecí maso"): Dám si to s kuřetem. ("Budu to jíst s kuřecím masem.");col.	
ကြက်သား: ကြက်သားဟင်း များများစားပါ။;chicken meat: Eat much of chicken curry.;kuřecí maso: Jez hodně kuřecího masa.;imper. pol.	
ကြက်သားဟင်း(တစ်ခွက်);chicken curry ("curry² (of) chicken°	

ကြည့်: တင်ပြီးလျှင် မျက်လုံးများဖွင့်ထားကာ ရေတည်တည်နေရာရှိ အောက်ကို ကြည့်ပါတယ်။ (~ တင်ပြီးလျှင် မျက်လွှာချလျက် ရေတည်တည် ကြည့်ပါတယ်။);look: After (he) puts (one hand on another), (he) looks in front, down on the floor, having opened (his) eyes.;dívat se: Po tom, co položí (jednu ruku na druhou), dívá se dopředu, dolů na zem, otevřenýma očima.;pol.
 ကြည့်: တီဗီကြည့်ရင် ကြည့်;watch: If (I want) to watch TV, (I) watch.;dívat se na: Pokud se (chci) dívat na televizi, tak se dívám.;col.
 ကြည့်: ဒီနေ့ည ဒီပွဲကြည့်မလို့;see: ("Indeed,") I'm going to see a concert tonight.;podívat se (na): ("Vskutku,") dnes večer se jdu podívat na koncert.;fut. col.
 ကြည့်: ပြင်ကြည့်ပါအုံးမယ်;look: (I) will see (if I can) repair.;dívat se: Podívám se, (zda to mohu) opravit.;fut. pol.
 ကြည့်: ဘယ်တော့ ကြည့်ကြည့်;look: whenever (you) look;podívat se: kdykoliv se podíváš;
 ကြည့်: ဘယ်ဘက်ကိုကြည့်ကြည့်အလွန် ကြည့်နူးစရာကောင်းပါတယ်;look: Wherever (you) look, it is extremely pleasurable.;dívat se: Kamkoliv se podíváš, je to velice příjemné (~ "vhodné k potěšení (se)").;pol.
 ကြည့်: မျက်နှာတော် သစ်တာ သွားကြည့်ချင်တယ်လား;see: Do you want to go (and) see the ritual of washing Buddha-image's face?;vidět: Chcete jet (a) vidět rituál mytí obličejů Buddhovy sochy?;inter.
 ကြည့်: မြေပုံကို ကြည့်ပါ;look: Look at the map.;podívat se: podívej se na (tuto) mapu.;imper. pol.
 ကြည့်: ဝင်သက်ထွက်သက် မတ်ပြီးကိုယ်စိတ် (ရုပ်နာမ်) သဘာဝလေးကို ကြည့်ဖြစ်ပါတယ်;watch: Noticing the breath, (I) happen to watch the very nature (of my) mind ("rūpa – nāma").;sledovat: Všimajice si (svého) dechu, ("stává se, (že)") sleduji samotnou přirozenost (své) mysli ("rūpa – nāma").;pol. med.
 ကြည့်: သူ ရုပ်ရင် ကြည့်တယ်။ စာအုပ်ကျတော့ မဖတ်ဘူး;watch: He watches movie(s). As for books, (he) doesn't read (them).;dívat se na: Dívá se na filmy. Co se týče knih, (ty) nečte.;col.
 ကြည့်: သူတို့နှစ်ယောက်ကို ကြည့်ပါ;look: Look at those two ("persons");podívat se: Podívej na ty dvě ("osoby");imper. pol.
 ကြည့်: အော်၊ ကြည့်အုံးမယ် နော်;look: Oh, (I) am going to look (more), ok? (may be said by customer as a reply to the merchant when offered goods are not desired);dívat se: Eh.. podívám se (dál), ano? (může být řečeno zákazníkem jakožto odpověď obchodníkovi, když nechce nabízené zboží);col.
 ကြည့်: ဦးထုပ်တော့ ရတာပေါ့ရဲ့၊ အမျိုးမျိုးပဲ။ ဒီမှာ ကြည့်;look: As for hats, (we) have (them), indeed, (we) have. ("Just") various kinds. Here, look.;dívat se: Co se týče klobouků, (ty) máme, vskutku, máme. ("Prostě") nejrůznější druhy. Tady, podívejte.;col.
 ကြည့် -ကို;look at;dívat se na;T writ.
 ကြည့်(တစ်လုံး);star;hvězda;sg. ?n
 ကြည့်နားထိုင်;looked at ° watched;pozoroval ° díval se na;p.s.
 ကြည့်စရာ: နောက်ပြီးတော့ ရွှေတိဂုံဘုရားနားမှာပဲ တခြားကြည့်စရာတွေ ရှိပါသေးတယ်;see, thing to: Then, there are indeed other things to see just near the Shwedagon pagoda.;vidění, věc k: A pak, právě poblíž Švedagou pagody jsou vskutku další věci k vidění.;pol.;
 "ကြည့်စရာ: မြန်မာပြည်မှာ ဘာကြည့်စရာတွေရှိသလဲ။ဆိုတဲ့

မေးခွန်းနဲ့ပတ်သက်လို့ ဒီစာမှာ နည်းနည်းပါးပါးဖော်ပြ;မယ်;visiting, worth: In this letter I will answer little bit regarding the question what are the place worth seeing in Myanmar ("country").;návštěvy, vhodný: V tomto dopise trochu odpovím ohledně otázky jaká jsou v Myanmaru místa vhodná návštěvy.;fut. pol.
 ကြည့်ညို;revere ("be-clear (and) brown") ° respect ("be-clear (and) brown");ctít ("být-jasný (a) hnědý") ° mít v úctě ("být-jasný (a) hnědý");T
 ကြည့်နူး;pleasant ("be-joyous (and) tender");příjemný ("být-veselý (a) jemný");adj.
 ကြည့်နူး: ဘယ်ဘက်ကိုကြည့်ကြည့်အလွန် ကြည့်နူးစရာကောင်းပါတယ်;pleasant: Wherever (you) look, it is extremely pleasurable.;příjemný: Kamkoliv se podíváš, je to velice příjemné (~ "vhodné k potěšení (se)").;pol.
 ကြည့်နူးမှု;happiness ("be-joyous (and) tender {nouner}") ° happiness ("be-clear (and) shrivel-up {nouner}") ° joy ("be-clear (and) shrivel-up {nouner}") ° pleasure ("be-joyous (and) tender {nouner}");štěstí (radost, "být-jasný (a) vřaštit-se {jmenec}") ° radost ("být-veselý (a) jemný {jmenec}") ° radost ("být-jasný (a) vřaštit-se {jmenec}") ° potěšení ("být-veselý (a) jemný {jmenec}");n. (or) adj.
 ကြည့်နူးမှု: ကာမဂုဏ် အာရုံကြည့်နူးမှု;pleasure: sensual pleasure ("pleasure (by) sensual objects");rozkoš: smyslná rozkoš ("rozkoš přesměty smyslů");
 ကြည့်မန်(တစ်ခု);mirror ("glass' (for) looking");zrcadlo ("sklo' (na) dívání");sg
 ကြည့်ရ;see (for oneself, "see (and) take");vidět (pro sebe, "vidět (a) brát");I
 ကြည့်ရ: ကျွန်တော် မကြည့်ရသေးဘူး;see (for oneself): I haven't seen it yet.;vidět (pro sebe): Já jsem to ještě neviděl.;um.
 ကြည့်ရ: မကြည့်ရသေးဘူး;see for oneself: (I) haven't seen (it) yet.;vidět (pro sebe): Ještě (jsem to) neviděl.;
 ကြည့်ရတာ -ထင်၊ -ကို;seem to be ("taking² look¹ to° (one may) think³");vypadat jako ("brání² dívání-se¹ k° (by si jeden) myslel³");I
 ကြည့်ရတာ -ထင်၊ -ကို: အို၊ မင်းကို ကြည့်ရတာ ဝမ်းနည်းနေတယ် ထင်တယ်၊ မင်း ဘာဖြစ်တာလဲ;seem to be: Oh, you seem to be sad, what happened to you?;vypadat jako: Ah, ty vypadáš jako bys byl smutný, co se ti stalo?;inter. col.
 ကြည့်ရတာ -နဲ့တူ -ကို;seem to be ("taking² look¹ to° (is) same¹⁰ with³") ° look like ("taking² look¹ to° (is) same¹⁰ with³") ° resemble ("taking² look¹ to° (is) same¹⁰ with³");vypadat jako ("brání² dívání-se¹ k° (je) stejné¹⁰ s³") ° podobat se ("brání² dívání-se¹ k° (je) stejné¹⁰ s³") ° připadat (vypadat jako, "brání² dívání-se¹ k° (je) stejné¹⁰ s³");I
 ကြည့်ရတာ -နဲ့တူ -ကို: ငါ့ခေါင်းကိုရိတ်ပြီးတဲ့အခါ ကြည့်ရတာ မုန်လာဥနဲ့ တူတယ်;look like: When (I) shave my head, it looks like a radish.;vypadat jako: Když si oholím hlavu, vypadá jako ředkvička.;
 ကြည့်ရှု;look at ("look (and) see") ° look after ("look (and) see");starat se o ("dívat-se (a) vidět") ° dívat se na ("dívat-se (a) vidět");T
 ကြည့်ရှု;watch ("look (and) see");sledovat ("dívat-se (a) vidět");T
 ကြည့်ရှု: အမှတ်ပေးဒိုင်လူကြီးများက အဆိုအချေနှစ်ဘက်စလုံးရဲ့ အမူအရာ

လေယူလေသိမ်း အသုံးအနှုန်း အချက်အလက်တွေကိုကြည့်ရှုနားထောင်ပြီး အမှတ်ပေးကြပါလိမ့်မယ်။;watch: The marking judges should give marks after (they) watch (and) listen to the behavior, gesticulation, usage (of words) (and according to the given) information from both the sides, of the proposer and defendant.;sledovat: Známkující soudci by (v této debatérské soutěži) měli dávat známky po sledování a poslouchání chování, gestikulace, užití (slov) (a dle uvedených) informací od obou stran, (tj.) navrhovatele (určitého názoru) a obhájce (jiného názoru).;fut. pol.

ကြိုး:scheme (“make¹ thinking⁰”) ° plan (“make¹ thinking⁰”) ° plot (“make¹ thinking⁰”);kout pikle (“dělat¹ myšlení⁰”) ° plánovat (kout pikle, “dělat¹ myšlení⁰”) ° spiknout se (“dělat¹ myšlení⁰”);T

ကြပ်ကြပ်တည်းတည်း;strictly (“supervising (and) tying”);striktně (“dohlížení (a) svazování”);T

ကြပ်တည်း;strict, be (“supervise (and) tie”);striktní, být (“dohlížet (a) svazovat”);T

ကြမ်း;harsh, be (about situation etc..) ° rough, be (about surface, situation etc..) ° rough, be (about things);drsný, být (o povrchu, situaci atd.) ° hrubý, být (o věcech) ° hrubý, být (o povrchu, situaci atd.);I

ကြမ်းတမ်း;violent, be (“rough (and) longing”) ° rough, be (about surface, situation, etc..) ° harsh, be (about situation, etc.);prudký, být (“hrubý (a) toužící”) ° drsný, být (o povrchu, situaci atd.) ° hrubý, být (o povrchu, situaci atd.);I

ကြမ်းတမ်း: ဒီရာသီတု ကြမ်းတမ်းတယ်။;rough: This weather is rough.;drsný: Toto počasí je drsné.;

ကြမ်းတမ်းစွာ;violently (“rough (and) longing {adverb}”);násilnický (“hrubý (a) toužící {příslovec}”);adv.

ကြမ်းတမ်းစွာ: ကြမ်းတမ်းစွာဆိုးရွားသော (~ ဆိုးရွားကြမ်းတမ်းသော) စကားနဲ့ အော်တယ်။ (~ ဆိုးရွားတဲ့စကားတွေနဲ့ ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်း အော်တယ်။);violently: (He) violently shouts (“with”) dirty words.;násilnický: Násilnický křičí sprostá slova.;

ကြမ်းထော်;rough, be (about things, “be-rough (and) protrude”);hrubý, být (“být-hrubý (a) vyčnívat”);I

ကြမ်းပြင်;floor (“floor’s flat-surface”, “rough surface”);podlaha (“rovný-povrch° podlahy”1, “hrubý povrch”);n.

ကြရည်;sugar cane juice;džus z cukrové třtiny (“džus¹ (z) cukrové-třtiny”);n.

ကြရာပါ;accessory (“included² (and) proper¹ sugar-cane⁰”) ° auxiliary (“includes² proper¹ advice⁰”);nápomocný (“zahrnuje² správnou¹ radu⁰”) ° příslušenství (“zahrnutá² (a) správná¹ cukrová-třtina⁰”);n. (or) adj.

ကြရာပါ: ကိုယ့်အတွင်းစိတ်က ကိုယ့်ကို သစ္စာဖောက်ပြီး နာကျင်ဝမ်းနည်းခြင်းရဲ့ ကြရာပါဖြစ်စွာမှာပဲ ကြောက်ဖို့ ကောင်းတာပါ။;auxiliary: It is good to be afraid of making one’s faith holey inside oneself, (that being) auxiliary to suffering (and) sadness.;nápomocný: Je dobře se obávat proděravění vlastní důvěry v sobě, (které je) nápomocné utrpení (a) smutku.;prov. pol.

ကြရာပါ(တစ်ယောက်);accomplice (“included² (and) proper¹ sugar-cane⁰”);spolupachatel (“zahrnutá² (a) správná¹ cukrová-třtina⁰”);sg.

ကြွ;come (for monks) ° go (for monks) ° come (about monks) ° go (about monks);přijít (o mniších) ° přijít (pro mnichy) ° jít (pro

mnichy) ° jít (o mniších);T utmn. (or) T mn.

ကြွ: ကြွကြွစို့;go (for monks): Let’s go!;jít (o mniších): Pojdme!;imper. utmn.

ကြွ: ကြွကြွရအောင် ဘုရား။;go (for monks): Let’s go, ven. sir.;jít (o mniších): Pojdme, ct. pane.;imper. utmn.

ကြွ: ကြွပါ ဘုရား;come: Come, ven. Sir.;přijít: Pojdte, ctihodný pane.;imper. pol. mn.

ကြွ: ကြွမယ်ရက်;come (for monks): day of coming (in future, for monks);přijít (o mniších): den příjezdu (v budoucnu, pro mnichy);

ကြွ: ဆွမ်းခကြွပါ ဘုရား;come: Ven. Sir, come for alms-round.;pojdte: Ctihodný pane, pojdte na almužní obchůzku.;imper. pol. mn.

ကြွ: တပည့်တော်တို့ အရင်ဘုရား(ရဲ့)ကျောင်းကို ကြွတဲ့အချိန် (~ လာတုန်းက) အစစအရာရာ ကူညီတဲ့(အ)တွက် ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။;go (for monks): Thank you for helping us with everything when we went to your (~ “ven. Sir’s”) monastery.;jít (pro mnichy): Děkuje ti za pomoc se vším, když jsme šli do tvého (~ “ct. pána”) kláštera.;pol. ubmn. utmn.

ကြွ: အထဲကို ကြွပါ ဘုရား။;go (only for ven. sirs): Ven. Sir, come inside.;dovnitř : Ct. pane, pojdte dovnitř.;pol. mn.

ကြွက်(တစ်ကောင်);rat ° mouse;myš ° krysa;sg.

ကြွက်(တစ်ကောင်);rat;krysa;sg.

ကြွက်ငယ်(တစ်ကောင်);mouse (“small¹ rat⁰”);myš (“malá¹ krysa⁰”);sg.

ကြွက်သား;muscle (“muscle meat”);sval (“maso¹ svalu⁰”);n.

ကြွက်သား: တင်းမာနေသော ကြွက်သားများ;muscle: stretched muscles (ie. not relaxed muscles);sval: napnuté svaly (tj. neuvolněné);pl.

ကြွယ်ဝ;wealthy, be (“wealthy (and) fat”) ° rich, be (“wealthy (and) fat”);majetný, být (“majetný (a) tlustý”) ° bohatý, být (“majetný (a) tlustý”);I

ကြွယ်ဝမှု;richness (“wealthy (and) fat {nouner}”) ° wealthiness (“wealthy (and) fat {nouner}”);zámožnost (“majetný (a) tlustý {jmenec}”) ° bohatost (“majetný (a) tlustý {jmenec}”);I

ကြွရောက်;arrive (“pace (and) arrive”) ° come (“pace (and) arrive”);přijít (“kráčet (a) přijít”) ° dostavit se (“kráčet (a) přijít”);T resp.

ကြွရောက်လာသူများ: အခု သဘာပတိအနေနဲ့ ကြွရောက်လာသူများကို အဆိုရှင်များနဲ့ မိတ်ဆက်ပေးပါရစေ။;audience (“those (who) came (and) arrived”): Now, may (I), as the chairman, introduce the speakers to those, who came (~ to the audience).;obecenstvo (“ti, kteří přišli (a) dostavili se”): Nyní, (“kéž,”) jakožto předseda, představím mluvčí obecenstvu.;pol.

ကြွလာ;come (about monks, “come¹ (by) going⁰”);přijít (o mniších, “přijít¹ chozením⁰”);T mn.

ကြွသွား;go (about monks, “go¹ (by) going⁰”);jít (o mniších, “jít¹ chozením⁰”);T mn.

ကြွား;show off ° brag ° boast;vytahovat se (pyšnit se) ° chvástat se ° pyšnit se;T

ကြွား: ကျွန်တော် ကြွားတာ မဟုတ်ပါဘူး။;boast: I do not boast.;chvástat se: Nechvástám se. ° vytahovat se: Nevytahuji se.;pol. um.

ကြွားဝါ (ဆီ);show off (“boast (and) brag”) ° boast (“boast (and)

brag") ° brag ("boast (and) brag");chlubit se ("vytahovat-se (a) chvástat-se") ° vytahovat se ("vytahovat-se (a) chvástat-se") ° chvástat se ("vytahovat-se (a) chvástat-se");T

ကြားဝါ: ပိုက်ဆံ သိန်း ၅၀၀ ရိတ်ယံဆိုပြီး သူက ငါကို
ကြားဝါနေတာ။;boast: He is boasting to me that he has 500
millions.;chlubit se: Chlubí se mi, že má 500 miliónů.;cont.

ကြွေ:fall (of leaves, fruits etc.);padat (o listech, ovoci atd.);I

ကြာ:long time ° take long time ° last long ° last ° take (time) °
be (last) ° long (time), be ° long, be ° last (take time) ° last
(long) ° take time ° long time, take;být (trvat) ° dlouho, trvat °
dlouho ° trvat dlouho ° trvat ° trvat (dlouho) ° dlouho, být;l (or)
adv. (or) T

ကြား:between, in ° hear ° tidings, get the ° informed, be;slyšet °
mezi ° doslechnout se ° informován o, být;l (or) prep.

ကြာ: ကြာနီတစ်ပွင့် ဖြူတစ်ပွင့်;lotus: one red lotus (and) one white
(lotus);leknín: jeden červený leknín (a) jeden bílý (leknín);

ကြာ: ကြာပြီ;long, last: (It) has been long already.;dlouho, trvat:
Už je (to) dlouho.;

ကြာ: ကြာပြီလား;long, last: Has (it) been long?;dlouho, trvat: Je
(to) už dlouho?;inter.

ကြား: ကြားဖူးတာ;hear: (I) have already heard it;slyšet: už jsem
(to) slyšel;p.p.

ကြား: တကယ်ကို ငါ မင်းကြောင်းကြားရလို့ သိပ်ဝမ်းသာပါတယ်။ (~ ငါ
မင်းကြောင်းကြားရလို့ တကယ်ကို ဝမ်းသာပါတယ်။);hear: Indeed, I am
very happy about you ("of what (I) heard about you").;slyšet:
Opravdu, mám z tebe (~ "z toho, co jsem o tobě slyšel")
velkou radost .;pol.

ကြား: တစ်ခါမှ မကြားဖူးတဲ့ ဥပဒေတွေ ထုတ်ပြန်ပြီး လုပ်ချင်သလို
လုပ်နေကြပါတယ်။;hear: (They) proclaim a law that (I) have never
heard (and they) are doing how they want to do.;slyšet: Vyhlásí
zákon který (jsem) ještě nikdy neslyšel a dělají jak se jim chce
dělat.;pol.

ကြာ: ဒီ အစားစာကို ချက်ဖို့ အချိန်ဘယ်လောက်ကြာပါသလဲ;;take time:
How long time does it take to cook this food?;trvat: Jak dlouho
trvá uvařit tohle jídlo?;inter. pol.

ကြာ: နှစ်ပတ်ကြာ;last: last (for) two weeks;trvat: trvat dva týdny;

ကြာ: နှစ်ပေါင်းအများကြီးကို ကြာတဲ့အထိရှိစေချင်တာ။;last: (He) wants
it to last very, very long. ("(He) wants (it) to be until many long
years (of) lasting.");trvat: Chce, aby to tu bylo ještě hodně
dlouho. ("Chce, aby (to tu) bylo až do mnoha dlouhých let
trvání.");

ကြား: နားထဲမှာ ထပ်တလဲလဲ ကြားနေမိတယ်။;hear: (I) was hearing
(it) again and again in (my) ears.;poslouchat (~ "slyšet"):
Poslouchal jsem (to) znovu a znovu ve (svých) uších.;p.s. pol.

ကြာ: နောက်အချို့ကြာတဲ့အခါ (~ နောက် နည်းနည်း(တော်တော်)
ကြာတဲ့အခါ);last: After some time. ("When some 'laters'
last.");trvat: Za nějakou dobu. ("Když nějaké 'pozdější'
potrvají.");

ကြာ: ဗမာစာသင်တာကြာပြီလား;long time: Are you studying
Burmese for a long time?;dlouho: Studuješ barmštinu
dlouho?;inter.

ကြာ: မကြာသေးပါဘူး;long, last: It still hasn't (~ "isn't) been
long.;dlouho, trvat: Ještě to nebylo (~ "není") dlouho.;pol.

ကြာ: မကြာသေးဘူး၊ ခြောက်လောက်ပဲ ရှိသေးတယ်။;long time: Not
long time. It has been already around six months.;dlouho: Ne

dlouho. Je to už asi šest měsíců.;

ကြာ: မတွေ့တာကြာပြီ;last (long): (It) has been long (time) that
(we) haven't met. ("Not-meeting has lasted long.");trvat
(dlouho): Již dlouho jsme se nesetkali. ("Nesetkání trvalo
dlouho.");

ကြာ: မြန်မာ နိုင်ငံမှာ သတင်းစာထုတ်ခဲ့တာကြာပါပြီ;long time: In
Myanmar, the newspaper have been indeed published for long
time.;dlouho: V Myanmaru byly noviny publikovány již dlouho
(dlouhou dobu).;pol.

ကြား: ရွာက တောင်တွေကြားမှာ ရှိတယ်;;in (~ "among"): The village
is in (~ "among") mountains.;v (~ "mezi"): (Ta) vesnice je v
(~ "mezi") horách.;

ကြား: လုပ်သားပြည်သူများထပ်တလဲလဲကြားဖူးပါလိမ့်မယ်;;hear: The
gentlemen (and) the ladies have, certainly, already heard (it)
many times (~ "again and again").;slyšet: Pánové (a) dámy (to)
již, jistě, mnohokrát (~ "znovu a znovu") slyšeli.;pol.

ကြာ: လူတစ်ယောက် သက်တမ်းက နှစ်စေ့နှစ် ကြာတယ်;;be: The life
span of a person is around 80 years.;být: Délka života člověka
je (~ "trvá") asi 80 let.;

ကြာ: လေးနာရီလောက်စီ ကြာပါတယ်;;take (time): Each takes (~
lasts) four hours.;trvat: Každý trvá čtyři hodiny.;pol.

ကြာ: သူ မကြာခင်ပဲ လာမယ်;;long (time): He will come ("just")
before long.;dlouho: Přejde ("prostě") zanedlouho.;

ကြား: အခုလို ကြားရတာ ဝမ်းသာပါတယ်;;hear: (I) am happy to hear
(from you) now.;slyšet: Jsem rád, že (tě) vidím (~ "právě
slyším").;pol.

ကြား: အခုလို ကြားရတာ;;hear: Now, indeed, (I) hear.;slyšet: Ted'
zrovna slyším.;col.

ကြာ: အတော်ကြာခဲ့တယ်;;take time: took very long time ("was
very much taking-time");trvat: trvalo velice dlouho ("velice
trvalo");p.s.

ကြာ(တစ်ပင်);lotus ° waterlily;leknín ° lotos;sg.

ကြာကြာ;long time ° long (time);dlouho;adv.

ကြာကြာ: ကြာကြာ မနေဘူးလား;;long(er): Won't you stay
long(er)?;déle: Nebudeš tu déle (~ dlouho)?;inter. col.

ကြာကြာ: ကြာကြာမထိုင်နိုင်ဘူး;;long: (I) cannot meditate (~ "sit")
long.;dlouho: Nedokážu meditovat (~ "sedět") dlouho.;

ကြာကူလီ(တစ်ယောက်);womanizer ("assist' piecewise° taking-
time");sukničkář ("asistovat' po-částech² (a) trvat°");

ကြာဇံ;vermicelli (pasta, little bit thinner than spaghetti);nudle
(vermicelli, poněkud užší než špagety);n.

ကြားတွင်း: လက်သည်းကြားတွင် အပ်စိုက်၍ တူနှင့် ရိုက်ကာ
စမ်းသပ်၏;;between: (He) stuck a needle between nails and
while hitting (it) with hammer, (he) tested (them).;mezi:
Zabodnul jehlu mezi nehty a zatímco (ji) zatloukal kladivem,
testoval (je).;writ.

ကြားထဲမှာ;among ("in² inside¹ among°");mezi ("v² uvnitř¹
mezi°");suff. prep.

ကြာပြီး;after ("last (and) finish");za ("trvat (a) skončit");suff. adv.

ကြာပြီး: ၂၀နှစ်လောက်ကြာပြီး;after: after around 20 years;za: asi
za 20 let;

ကြားမှာ;among ° in between;mezi;prep.

ကြာမိ;take long time("catch¹ being-long°") ° long time, take
(“catch¹ being-long°”);trvat dlouho (“chytout¹ dlouhé-trvání°”) °

dlouho, trvat ("chytout" dlouhé-trvání");l

ကြာမိ: ကြာမိရင် နားလည်ပေးစေချင်ပါတယ်။;take long time: (I) want (you) to understand, if (it) takes long time. (precautionary warning that sth. may take long time);trvat dlouho: Chci, abyste rozuměli, kdyby to trvalo dlouho. (preventivní varování, že by něco mohlo trvat dlouho);pol.

ကြားမိ: လာမယ်လို့ ကြားမိပါတယ်။;overhear (~ "hear (and) catch"): (I) have overheard ("heard (and) caught"), that (you) will come.;zaslechnout (~ "slyšet (a) chytit"): Zaslechl jsem ("slyšel (a) zachytil"), že přijde.;pol.

ကြားလူ: other people ("middle people") ° normal people ("middle people");ostatní lidé ("střední lidé") ° běžní lidé ("střední lidé");n.

ကြားလူ(တစ်ယောက်);middleman;střední člověk;sg.

ကြာသပတေးနေ့;Thursday ("Jupiter's day");čtvrtek ("den¹ Jupiteru");adv.

ကြာသပတေးနေ့ (WS. from ကြာသပတေးနေ့);Thursday ("Jupiter's day");čtvrtek ("den¹ Jupiteru");adv. WS.

ကြီး;perform (do) ° do (perform) ° carry out;dělat (vykonat) ° konat ° vykonat;T writ. P. kiriya (= action, deed) rare

ကြိမ်;indicates number of repetition or appearance ° num. class. for times ° times (indicates a repetition) ° multiple of ° times;krát ° násobek ° krát (značí opakování) ° číselný časů ° značí počet opakování nebo výskytu;suff. (or) pow.

ကြိမ်း;threaten;vyhrožovat;T

ကြိမ်: ကျွန်တော်တို့ မြတ်စွာဘုရားကို ခိုးသုံးကြိမ် (~ ဦးသုံးကြိမ်) ရှိခဲ့ကြပါတယ်။;times: We bow three ("bow") times to the Buddha.;krát: My se Pánu Buddhovi klaníme třikrát ("poklony");pol. um.

ကြိမ်: ကိုးဆယ်ခြောက်ကြိမ်;times: ninety-six times;krát: devadesát devětkrát (nebo devěťadevadesátkrát);

ကြိမ်း: ခင်ဗျား ကြိမ်းလိုက်ပါဦးမယ်။;angry, get: You may get angry with (me for what I am going to tell you now).;rozčítit se: Asi se rozčítíš (na mě za to, co ti teď řeknu).;fut. pol.

ကြိမ်: နှစ်ကြိမ် ရှိပြီ။;num. class. for times: It has been two times.;čítatel časů: Už to bylo dvakrát.;p.p.

ကြိမ်: သုံးဆယ့်ကိုးကြိမ်;times: thirty-nine times (about appearance);krát: třicet třikrát (nebo třiatřicetkrát, o výskytu);

ကြိမ်း(လိုက်);enrage ° irritated, become ° upset, be ° angry, get ° scold;hněvat se ° rozčilený, být ° nadávat ° rozhněvat se ° naštvat se (CZ col.);l (or) T

ကြိမ်မြောက်;-th (indicates ordinal number) ° indicates rank ° indicates ordinal number;značí pořadové číslo ° značí pořadí ° -tý (značí pořadovou číslovku);suff.

ကြိမ်မြောက်: ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံက ဟိုနိုင်ငံကို တရားငါးကြိမ်မြောက် သတိပေးလိုက်ပါတယ်။;-th (indicates ordinal number): Our country, indeed, gave 105 warning to that country.;-tý (značí pořadové číslo): Naše zem varovala tamtu zem, vskutku, (již) po páté.;pol. um.

ကြိမ်မြောက်: ဆယ်ကြိမ်မြောက်;indicates rank: tenth ° indicates ordinal number: tenth;značí pořadí: desátý ° značí pořadové číslo: desátý;

ကြိမ်မြောက်: ရန်ကုန်ကို ရောက်ဖူးတာ ဒါလေးကြိမ်မြောက်ပါ။;indicates ordinal number: This is the fourth time I have been to Yangon.;značí pořadové číslo: Toto je počtvrté, co jsem v Ranguu.;pol.

ကြိမ်မြောက်: ရစ်ကြိမ်မြောက်နှစ်ပတ်လည် အစည်းအဝေး;indicates ordinal number: Eighth Annual Meeting;značí pořadové číslo: Osmé Výroční Setkání;n.

ကြိမ်မြောက်: လေးကြိမ်မြောက်;indicates ordinal number: fourth;značí pořadové číslo: čtvrtý;

ကြိယာ(တစ်လုံး);verb ("action");sloveso ("činnost");sg. S. kriyā

ကြိယာပုဒ်(တစ်ပုဒ်);predicate (verb, "word¹ (of) predicate");přísudek (ve vědět, "slovo¹ přísudku");sg. gram. P. kiriya (= action, deed)

ကြီး;advance, in ° meet sb. on arrival ° in advance;předem ° setkat se s někým při příjezdu ° jít někomu naproti;adv. (or) T

ကြိုက်;like;líbit se ° rád, mít;l (or) T

ကြိုက်: ကြိုက်ရင်;want (~ "like"): if (you) want (~ "like");chtít (~ "rád"): pokud chceš (~ "(bys) rád");

ကြိုက်: စမ်းစမ်းလဲ ကြိုက်ပါတယ်။;like: I also like it. ("Spring Spring also likes (it).");rád, mít: Také to mám ráda. ("Jaro Jaro (to) má také ráda.");pol.

ကြိုက်: စာအုပ်အဖြူကြိုက်ပါတယ်။;like: (I) like the white book.;rád, mít: Mám rád (tu) bílou knihu.;pol.

ကြိုက်: ဒါမျိုးကြိုက်လား;like: Do (you) like this kind?;rád, mít: Máš rád tenhle druh?;inter.

ကြိုက်: နှစ်ခုလုံးကြိုက်ပါတယ်။;like: (I) will take (~ "like") both.;rád: Vezmu si oboje. ("Mám rád oba.");pol.

ကြိုက်: မကြိုက်ပါဘူး။;like: (I) don't like (it).;rád, mít: Nemám (to) rád.;pol.

ကြိုက်: သူ့ကို တွေ့တာတည်းက ကြိုက်တယ်။;like: Since I've met him I like (him).;rád, mít: Od (doby co jsem) ho potkal, mám (ho) rád.;

ကြိုက်: အရင်ဘုရား ကြိုက်တဲ့အချိန်မှာ မေးချင်တာတွေ မေးနိုင်ပါတယ်။;like: Whenever the ven. Sir likes, (he) may ask (me) whatever (he) wants to ask.;chtít: Kdykoliv ct. Pán bude chtít, může se mě zeptat na cokoliv chce ("se zeptat");pol.

ကြိုက်: အဲဒါကြိုက်ပါတယ်။;like: (I) like that (one).;rád, mít: Mám rád tamten.;pol.

ကြိုက်: အဲဒါလို ပြောရင် ကြိုက်ပါမလား။;like: (If I) say it that way, would (you) like (it)?;líbit se: Bude se (ti) to líbit, když to řeknu tak?;inter. pol.

ကြိုက်တဲ့ဘာ;whatever (one) likes;cokoliv (někdo) chce (~ "rád");ကြိုက်တဲ့ဘာ : မင်းကြိုက်တဲ့ဘာ ယူနိုင်တယ်။;whatever (one) likes: (You) can take whatever you want.;cokoliv (někdo) chce (~ "rád"): Můžeš si vzít cokoliv chceš (~ "(máš) rád").;

ကြိုးခန့်;jump over the jump rope ("jump¹ (the) rope");skákat přes provaz ("skákat¹ provaz");T

ကြိုးခန့်တဲ့ကြိုး;jump rope ("rope³ of² jumping¹ (over) rope") ° skipping rope ("rope³ of² jumping¹ (over) rope");švihadlo ("provaz² skákání¹ (přes) provaz");n.

ကြိုးစား;endeavor ("strive much") ° strive ("strive much") ° try ("strive much") ° strive;pokusit se ("snažit-se moc") ° usilovat ° snažit se ("snažit-se moc") ° pokoušet se ("snažit-se moc") ° namáhat se ("snažit-se moc");T

ကြိုးစား: ကြိုးစားရင် ဘုရားတောင် ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။;try: If (one) tries, (one) may become even the Buddha.;snažit se: (Kdo) se snaží, může se stát dokonce i Buddhou.;pol.

ကြိုးစား: ငါ ကြိုးစားနေဆဲပါ။;try: I am still trying.;snažit se: Stále se

snažím.;pol.

ကြိုးစား: ငါ တစ်ဘဝလုံး ပစ္စည်းဥစ္စာအမျိုးမျိုး ရရှိဖို့ အားကြိုးမာန်တက်ကြိုးစားပြီး နောက်ဆုံးမှာတော့ ငါ သေမယ်။;try: I zealously try to get various things and finally I die.;snažit se: Horlivě se ("já") snažím dostat různé věci a nakonec zemřu.;fut.

ကြိုးစား: စောလူးမင်းကို ရန်သူများလက်မှ ကယ်ရန်ကြိုးစားသည်။;try: (He) tried to rescue king Saw Lu from hands of enemies.;snažit se: Snažil se zachránit krále Sô Lû z rukou nepřátel.;writ.

ကြိုးစား: အကောင်းဆုံး ကြိုးစားပြီး ပြင်ပေးလိုက်ပါတယ်။;try: (I) tried as much as possible and ("completely") corrected (this).;snažit se: Snažil jsem se jak to jen šlo a ("zcela") tohle opravil.;pol.

ကြိုးစားထား;effort, put forth;úsilí, vynaložit;T

ကြိုးစားထား: ဘာဝနာပွားရန် ကြိုးစားထားပါတယ်။;effort: put forth: (I) put forth effort to meditate.;úsilí, vynaložit: vynakládám úsilí abych meditoval.;pol.

ကြိုးစားရာဇွေး;strive (to get, "try much, search (and) seek") ° try hard (to get, "try much, search (and) seek");snažit, tvrdě se (dostat, "snažit-se hodně, hledat (a) pátrat") ° usilovat (o dosažení, "snažit-se hodně, hledat (a) pátrat");T

ကြိုးစားအားထုတ်မှု;effort ("try (and) strive {nouner}");úsilí ("snažit-se (a) usilovat {jmenec}");n.

ကြိုးစားအားထုတ်မှု: ငါ့ရဲ့ ကြိုးစားအားထုတ်မှုတွေကို ငါ့ရဲ့ ဆိုသောဆုံးဖြတ်ချက်တွေက ဆက်လက်ကူညီနေမှာပဲ။;effort: My strong determination helps me to continue in my effort.;úsilí: Moje pevné rozhodnutí mi pomáhá pokračovat v mém úsilí.;col. cont.

ကြိုဆို;invite ("say¹ to-meet-on-arrival") ° welcome ("say¹ to-meet-on-arrival") ° beckon ("say¹ to-meet-on-arrival") ° welcome ("speak¹ in-advance");zvat ("řici¹ shledat-se-při-příjezdu") ° vítat ("mluvit¹ předem") ° pozvat ("řici¹ shledat-se-při-příjezdu") ° vítat ("řici¹ shledat-se-při-příjezdu");T

ကြိုဆို: ကြိုဆိုပါတယ်။;welcome: (I) welcome (you).;vítat: Vítám (tě).;pol.

ကြိုဆို: ဝမ်းမြောက်စွာနဲ့ ကြိုဆိုပါတယ်။;invite: (I) happily invite (you).;zvat: Šťastně (tě) zvu.;pol.

ကြိုတင်;ahead ("placed¹ ahead") ° in advance ("placed¹ ahead") ° first (ahead, "placed¹ ahead");dopředu (dříve, "uložený¹ předem") ° napřed (dříve, "uložený¹ předem") ° předem (dříve, "uložený¹ předem");adv.

ကြိုတင်: ကြိုတင်သိထားတယ်။;in advance: (He) knows in advance.;dopředu: Ví dopředu.;

ကြိုတင်;meet sb. on arrival ("put¹ in-advance") ° in advance ("put¹ in-advance") ° advance, in ("put¹ in-advance");předstihem, s (předem, "položít¹ předem") ° předem ("položít¹ předem") ° předem (s předstihem, "položít¹ předem") ° setkat se s někým při příjezdu ("položít¹ předem");adv. (or) T

ကြိုတင်: မလာခင် ကြိုတင်စာရေးပါ။;in advance: Write (me) in advance before (you) come.;předem: Napiš (mi) předem než přijedeš.;

ကြိုးပမ်း;try ° endeavor ° attempt ° strive;snažit se ° pokusit se ° namáhat se;T

ကြိုးပမ်း: ငါတို့ အရဟန္တာဘဝ အောင်မြင်စွာ ရယူဖို့အတွက် ကြိုးပမ်းသင့်ပါတယ်။ (~ ရဟန္တာအဖြစ်ကို အောင်မြင်စွာ ရယူဖို့အတွက် ငါတို့အားလုံး ကြိုးပမ်းသင့်ပါတယ်။);strive: We should strive in order to successfully attain Arahantship.;usilovat: Měli bychom

usilovat abychom úspěšně dosáhli Arahantství.;pol.

ကြိုးပမ်း: အမျိုးသားနေ့ကို နှစ်စဉ်ကျင်းပကာ မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ်ထားစဉ် ရင်သန်အောင် ကြိုးပမ်းရမည်ဖြစ်ပါသည်။;try: ("It is, that") attending the National Day every year, (one) should try to always maintain (~ "prosper") (own) national spirit.;snažit se: ("Je to (tak, že)") účastí na Národním Dnu každý rok, by se měl (každý) vždy snažit udržovat (~ "prospívat") vlasteneckého ducha.;pol. writ.

ကြိုးပမ်း: အဲဒါများ အောင်မြင်ဖို့ စပြီး ကြိုးပမ်းခဲ့ပါတယ်။;strive: (He) started to strive to attain them.;usilovat: Začal usilovat, aby jich dosáhnul.;p.s. pol.

ကြိုပြီး;before ("in-advance and-then") ° in advance ("(be) in-advance and-then") ° advance, in ("(be) in-advance and-then") ° pre- ("in-advance and-then");předem ("(být) předem a-pak") ° před- ("napřed a-pak") ° před ("napřed a-pak");adv.

ကြိုပြီး: မနက်ဖြန်လုပ်ချင်တာကို ကြိုပြီးစီစဉ်ထားပါ။;in advance: Plan in advance what (you) want to do tomorrow.;předem: Předem si plánuj co chceš dělat zítra.;imper. pol. col.

ကြီး;very ° big, be;velice ° velký, být;l (or) suff. adv.

ကြီး: မြည်းက နားရွက်ရှည်ကြီး ရှိတယ်။;very: The donkey has very long ears.;velice: Osel má velice dlouhé uši.;

ကြီး: အကိုကြီး;elder: the elder one among (one's) elder brothers;starší: starší ze starších bratr;

ကြီး: အမျိုးသားက အဝတ်သေတ္တာအလေးကြီးကို သယ်တယ်။;very (~ "big"): The man carries a very heavy suitcase (~ clothes box (of) big weight).;velice (~ "veliký"): (Ten) pán nese velice těžký kufr (~ "kufr oblečení velké váhy").;

ကြီးကျယ်;great, be ("big (and) wide") ° extensive, be ("big (and) wide");ohromný, být ("velký (a) široký") ° rozsáhlý, být ("velký (a) široký");adj.

ကြီးကျယ်: ကြီးကျယ်ခမ်းနား(သော) အိမ်တစ်အိမ်;great, be: a house like palace ("a great (and) magnificent house");ohromný, být: dům jako palác ("jeden ohromný (a) grandiózní dům);

ကြီးကြီး;huge ("big (and) big");obrovský ("velký (a) velký");adj.

ကြီးထွားလာ;improve ("come² (to) be-big° (and) large¹") ° develop ("come² (to) be-big° (and) large¹");rozvinout ("dojít (stavu, že) je-velký° (a) veliký¹") ° vyvinout ("dojít (stavu, že) je-velký° (a) veliký¹");l

ကြီးထွားလာ: သီလ၊ သမာဓိ ပညာ၊ ကြီးထွားလာခဲ့ပါတယ်။;develop: (He) developed morality, concentration (and) wisdom.;rozvinout: Rozvíjel ctnost, soustředění (a) moudrost.;p.s. pol.

ကြီးမား;huge, be ("big (and) huge") ° giant, be ("big (and) huge") ° gigantic, be ("big (and) huge") ° great, be ("big (and) huge");obří, být ("velký (a) obrovský") ° ohromný, být ("velký (a) obrovský") ° gigantický, být ("velký (a) obrovský") ° obrovský, být ("velký (a) obrovský");l P. mahā (= big)

ကြီးမား: ကြီးမားလိုက်တာ။;huge: (It's) so huge!;obrovské: (Je to) tak obrovské!;col.

ကြုံ;happen (by chance) ° encounter by chance ° face (difficulties) ° meet by chance ° undergo ("face-sth.") ° meet (by chance) ° be ("happen-by-chance") ° happen by chance ° opportune, be;příhodný, být ° být ("stát-se-náhodou") ° setkat se s (náhodou) ° narazit na, náhodou ° stát se (náhodou) ° shledat náhodou ° setkat se (náhodou) ° čelit (potížím) ° setkat (se) náhodou ° stát (se) náhodou ° podstoupit ("čelit-něčemu");l

(or) T

ကြီး ဘာမဆိုအခက်အခဲနဲ့ များစွာ ကြုံရပါတယ်။;undergo: (He) will have to undergo (it) with more or less any difficulties.;podstoupit: Bude (to) muset podstoupit bez ohledu na potíže (~ "s víceméně jakýmikoliv potížemi").;pol.

ကြီး အချိန်ရှာကြတယ်။;encounter: search (and) encounter (free) time;najít: hledat (a) najít (volný) čas;

ကြီး အားတဲ့အချိန်နဲ့ကြုံရင် ပြောပါမယ်။;meet (by chance): When (I) am free (and we) meet (by chance), (we) will talk.;setkat se (náhodou): Když budu volný (a) (náhodou) se setkáme, promluvíme si.;fut. pol.

ကြေးနီ;copper ("red" bronz");měď ("červený" bronz");n.

ကြေးမုံ: မြန်မာ့အလင်းနဲ့ ကြေးမုံ သတင်းစာပါ။;Mirror, The: The New Light of Myanmar and The Mirror. (names of newspapers);Mirror, The ("Zrcadlo"): The New Light of Myanmar and the Mirror. ("Světlo Myanmaru a Zrcadlo" - jména novin).;pol.

ကြေးမုံ(တစ်ခု);mirror ("bronze enclosing");zrcadlo ("bronzové uzavírání");sg.

ကြောက်;scared, be ° afraid of, be ° afraid, be ° fear;strach z, mít ° obávat se ° strach, mít ° bát se ° vystražený, být ° vystrašený, být;l

ကြောက်: "သင့်ကိုငါမကြောက်"ဟု ဆို၏။;afraid of, be: (He) said: "I am not afraid of you.";bát se (někoho): "Nebojím se tě.";writ.

ကြောက်: ကြောက်တယ်။ မမေးရဲဘူး။;afraid, be: (I) am afraid, not dare to ask.;bát se: Bojím se, netroufám si se zeptat.;

ကြောက်: ကိုယ့်အတွင်းစိတ်က ကိုယ့်ကို သစ္စာဖောက်ပြီး နာကျင်ဝမ်းနည်းခြင်းရဲ့ ကြုံရပါဖြစ်စွာမှာပဲ ကြောက်ဖို့ ကောင်းတာပါ။;afraid, be: It is good to be afraid of making one's faith hole inside oneself, (that being) auxiliary to suffering (and) sadness.;obávat se: Je dobře se obávat proděravění vlastní důvěry v sobě, (které je) nápomocné utrpení (a) smutku.;prov. pol.

ကြောက်: ဘုရင့်အမိန့်မို့ ငည့်နီလဲ ကြောက်နေသတဲ့။;afraid, be: It is said, that Nga Nyo's wife was also afraid because of the king's decree.;bát se: Říká se, že Na Nova manželka také z (~ "kvůli") rozkazu krále dostala strach.;

ကြောက်ရွံ့ခြင်း;horror ("be-scared (and) shrink-from {nouner}");horor ("být-vystrašený (a) choulit-se {jmenec}");n.

ကြောင်း;about ° num. class. for sentences ° sentence;na ° čítatel vět ° věta;prep. (or) sg.

ကြောင့်;because ° due to;protože ° kvůli;suff.

ကြောင်: ကြောင်ရေသောက်နေတယ်။;cat: Cat is drinking water.;kočka: Kočka (právě teď) pije vodu.;cont.

ကြောင်း: ကိုတော် ဆရာကို ပြန်မေးသင့်ကြောင်း နာမည်ကို။ (~ ကိုတော်ဆရာနာမည်ကို ပြန်မေးသင့်ကြောင်းပါ။);about: The monk should ask (his) teacher again about (the teacher's) name.;na: Ten mnich by se měl zeptat (svého) učitee na jeho jméno (~ jméno učitele).;sl.

ကြောင်: ခွေးက ကြောင်ထက် ပိုရုပ်ဆိုးတယ်။;cat: The dog is uglier than the cat.;kočka: (Ten) pes je ošklivější než (ta) kočka.;

ကြောင့်: စိုးရိမ်စိတ်ကြောင့်ပါ။;because: because (I) worried;protože: protože (jsem) se obával;pol.

ကြောင့်: ထိုကျောင်းများ ကြောင့်အမျိုးသားစိတ်ဝါတ်များလည်း ပိုမိုနိုးကြားဖွံ့ဖြိုးလာပါသည်။;because of: Because of these students,

the national spirit of the citizens also awakened and happened (~ "came") to develop.;kvůli: Kvůli těmto studentům národní duch obyvatel ožil (a) přišel k rozvoji.;pol. writ.

ကြောင်း: နောက်ဆုံးအင်္ဂလိပ်တစ်ကြောင်းရိုက်ပါအုံးလား။;sentence: Please, will (you) write (me) an English sentence at last?;věta: Prosím, napišeš mi nakonec (nějakou) anglickou větu?;inter. pol.

ကြောင်း: ပထမတစ်ကြောင်းက ရေးရာမှာ သုံးတယ်။ ဒုတိယတစ်ကြောင်းက စကားပြောရာမှာ။;sentence: First sentence is used in writing, second sentence is used in talking.;věta: První věta se užívá při prasní, druhá věta se užívá při mluvení.;col.

ကြောင့်: ရယူခဲ့ပြီးသောကြောင့်;because: because (one) attained;protože: protože dosáhl;p.s.

ကြောင်း: ရောဂါဖြစ်ကြောင်း;that: that (it) is a sickness;že: že je (to) nemoc;

ကြောင့်: အကြောင့်တစ်ခုခုကြောင့်;because: because of some reason;kvůli (~ z): z nějakého důvodu;

ကြောင့်: အလုပ်များနေသောကြောင့်;because: because (I) am busy;protože: protože mám hodně práce;cont.

ကြောင်(တစ်ကောင်);cat;kočka;sg.

ကြောင်တောင်တောင်;crazy ("odd (and) much-stiff");šílený ("divný (a) moc-tvrdý");adj. col.

ကြောင်းလောက်;num. class. for sentences;čítatel vět;pow.

ကြောင်းလောက်: ကျွန်တော် ပိုကောင်းလာအောင်အထိ ဝါကျ သုံးကြောင်းလောက်ပဲ ရေးပါမယ်။;num. class. for sentences: Until I improve, (I) will write only about three sentences.;čítatel vět: Dokud se nezlepším, nebudu psát více jak asi tři věty.;fut. pol. um.

ကြောင်းလောက်တွေ;sentences;věty;pl.

ကြောင်;cat;kočka;sg.

ကြောင်(တစ်ကောင်);cat;kočka;sg.

ကြောင်းကြီး;anxiety;neklid;n.

ကြောင်ကလေး(တစ်ကောင်);kitten;kotě;sg.

ကြောင်ပေါက်စ(တစ်ကောင်);kitten;kotě;sg.

ကြောင်အိမ်(တစ်လုံး);cupboard ("cat's house");skříň (kredenc, "kočičí dům") ° kredence (kredenc, "kočičí dům");sg.

ကြော်;fry ° fried;smažit ° smažený;T (or) adj.

ကြော်: ကျွန်တော် ငါးကြော်မလို့;fry: I am going to fry fish.;smažit: Jdu si usmažit rybu.;fut. um.

ကြော်ငြာ: သတင်းတွေအပြင် ကြော်ငြာတွေလည်း

အများကြီးပါပါတယ်။;advertisements: Apart from news (there are) also many advertisements included.;reklamy: Kromě novinek je obsaženo také mnoho reklam.;writ. pol.

ကြော်ငြာ(တစ်ခု);advertisement ("shout (and) shout");reklama ("křičet (a) křičet");sg.

ကလင်;Ring!;Crrr!;interj.

ကလင်: ကလင် ကလင် ကလင်;ring: Ring! Ring! Ring!;zvonění (crr): Crrr! Crrr! Crrr!;

ကလျာနမိတ္တ;friend, good ("good friend");přítel, dobrý ("dobrý přítel");Bh. P. kalyāna-mitta (= good friend)

ကလွဲ၍;apart from;kromě;suff. writ.

ကလွဲ၍: အခြားသင်ကြားခြင်းကလွဲ၍ ငါသင်ယူနိုင်တယ်။;apart from: Apart from teaching others, I can (also) learn (myself).;kromě: Kromě učení druhých, (také) se umím učit (sám).;writ.

ကလွဲပြီး: ဒါတစ်ခုကလွဲပြီးတခြားအရာတွေ ငါနားလည်ခဲ့တာပဲ။; apart from: Apart from this one I understood the rest.; kromě: Kromě tohotohle jsem pochopil všechno (~ "zbytek").; p.s.	there are killings.; osvobodit: Lidé říkají "(to je) pro (jejich) osvobození" a pak dochází k zabíjení (~ "jsou zabíjení").;
ကလွဲလို့; apart from ° except (follows after noun) ° except ° besides; kromě (následuje po pod. jm.) ° mimo (kromě) °	ကွန်; net; síť; n.
kromě; suff. prep. (or) conj. (or) suff. adv.	ကွန် (abbrev. from ကွန်ပျူတာ); computer; počítač; n. col.
ကလွဲလို့: ခင်ဗျားကလွဲလို့ ဘယ်သူမှ မသိပါစေနဲ့။; except: May nobody know except you.; kromě: Kéž nikdo kromě tebe neví.; pol. um.	ကွန်(တစ်လုံး); house; dům; sg.
ကလွဲလို့: တခြားသူတွေကို သင်ပေးတာကလွဲလို့ ကိုယ့်ဘာသာလေ့လာနေတယ်။; apart from: Apart from teaching other people, (he) is studying himself (as well).; kromě: Kromě toho, že učí ostatní lidi, (také) se učí sám.; col.	ကွန်နက်ရှင်း; connection (Internet); spojení (internetové); n. E. connection
ကလွဲလို့: ထမင်းကလွဲလို့ ကျွန်တော် ဘာမှ မစားဘူး။; except: Except rice (I) don't eat anything.; kromě: Nejím nic kromě rýže.; um.	ကွန်နက်ရှင်း; connection (Internet) ° Internet connection; spojení (internetové) ° internetové spojení; n. E. connection
ကလွဲလို့: ပြဇာတ်ကလွဲလို့ ဘာမှ မကြည့်ချင်ပါဘူး။; except: I don't want to watch anything except the (theater) play.; než: Nechci vidět nic (jiného) než (tu) (divadelní) hru.; pol.	ကွန်နက်ရှင်း: ကွန်နက်ရှင်း မကောင်းတာ; connection (Internet): (Internet) connection is not good.; spojení (internetové): Internetové spojení není dobré.; col.
ကလွဲလို့: သမထ ဝိပဿနာလုပ်ခြင်းကလွဲလို့ ဘာလုပ်သေးလဲ။; apart from: What else do (you) do, apart from ("doing") samathā (and) vipassanā meditation?; kromě: Kromě samathā a vipassanā meditace, co ještě děláš?; inter.	ကွန်နက်ရှင်း; connection (Internet); spojení (internetové); n. E. connection
ကလီစာ; giblets; drůbky (kuřecí žaludky); n.	ကွန်ပျူတာ: အဘိဓာန်စာကို ကွန်ပျူတာထဲသို့ ကူးတယ်။; computer: (He) copies the dictionary (~ "writing") to computer.; počítač:
ကလေး; youngling (of an animal); mládě (zvířete); suff.	Kopíruje slovník (~ "slovníkové psaní") do počítače.; writ.
ကလေး (~ "မိန်းကလေး"): မိန်းကလေးလား။ ယောက်ျားလေးလား။; child (~ "girl"): Is (it) girl or boy? (enquiring about the sex of the other person's child); dítě (~ "holčička"): Je (to) holčička nebo chlapeček? (vyptávání se na pohlaví dítěte tázané osoby); inter.	ကွန်ပျူတာ(တစ်လုံး); computer; počítač; sg. E. computer
ကလေး: ကလေး ဘယ်နှစ်ယောက် ရှိသလဲ။; child: How many children do (you) have?; dítě: Kolik máte dětí?; inter.	ကွန်ပျူတာဖိုင်(တစ်ခု); file (on computer); soubor (na počítači); sg. E. computer-file
ကလေး: ကလေး(က) ဘယ်အရွယ် ရှိပြီလဲ။; child: How old is your child? ("What age has (your) child had?"); dítě: Kolik let je tvému dítěti? ("Jaký věk (už) má (tvoje) dítě?"); inter. p.p.	ကွန်ပျူတာဖိုင်: ကွန်ပျူတာဖိုင်အဖြစ် ပြင်ဆင်ထားသည့် သာအုပ်တစ်အုပ်; file (in computer): a book prepared as a file ("on computer"); soubor (na počítači): kniha připravovaná jakožto soubor ("na počítači");
ကလေး: ကလေးတွေ ဘယ်အရွယ်တွေ ရှိပြီလဲ။; children: How old are (your) children? ("What has been the age (of your) children?"); děti: Kolik let je tvým dětem? ("Jaký již byl věk (tvých) dětí?"); inter. p.p.	ကွန်ပျူတာ: ကွန်ပျူတာ ပျက်သွားပြီ။; computer: The computer is broken.; počítač: Počítač se (mi) rozbil.; p.p.
ကလေး: ကလေးရှိလား; child: Do (you) have a child?; dítě: Máte dítě?; inter.	ကွန်ပျူတာ: ကွန်ပျူတာနဲ့လုပ်နေရင်း; computer: while working with computer; počítač: zatímco pracuje na počítači;
ကလေး: ကလေးအသား ဖြူတယ်။; baby: Baby's skin is white.; miminko: Miminčina kůže je bílá.;	ကွန်ပျူတာ: အိတ်ဆောင် ကွန်ပျူတာလေး; computer: portable ("small") computer; počítač: přenosný ("malý") počítač;
ကလေး(တစ်ယောက်); baby ° child; dítě ° miminko; sg.	ကွန်ပျူတာ(တစ်လုံး); computer; počítač; sg. E. computer
ကလေးတွေ; children; děti; pl.	ကွန်ဖ်စ်; my ° mine; moje; pron. gen. writ.
ကလေးဘဝ; childhood ("baby life") ° childhood ("child life"); dětství ("miminkovský život") ° dětství ("dětský život"); n.	ကွမ်း; betel; bulat (betel) ° betel (bulat); n.
ကလေးအချိန်; childhood ("child time"); dětství ("dětský čas"); n.	ကွမ်း: မြန်မာလို တော်တော်ကျွမ်းတာပဲ နော်။; skilled, be. You are ("being") skilled in Myanmar (language) just very much, aren't (you)?; dovedný, být: Jsi prostě velice dovedný v myanmarském jazyce, že?; col.
ကလောင်(တစ်ချောင်း); pen (for writing); pero (na psaní); sg. rare	ကွဲ; different, be ° indicates friendly adress (at the end of sentence); značí přátelské oslovení (na konci věty) ° lišit se; l (or) interj.
ကွင်း; bracket ("circle") ° num. class. for round objects, places etc.; číselník kulatých věcí, míst atd. ° závorka ("kruh"); pow. (or) n.	ကွဲ: မိတ်တယ်ကွဲ။; friend: (It's) very good, friend, they say.; přáteli: (Je to) prý velice dobré, přáteli.; col.
ကွင်းပြင်: နွားတစ်ကောင် ကွင်းပြင်ပေါ်မှာ ရပ်နေတယ်။; field: A cow is standing on the field.; pole: Kráva stojí na poli.; cont.	ကွဲ: ရပါတယ် ကွဲ။; indicates friendly adress: It's alright, hey.; značí přátelské oslovení: Je to v pořádku, hele.; pol.
ကွင်းပြင်(တစ်ခု); field ("round exterior"); pole ("kulatý venek"); sg.	ကွဲ: အဘာက ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံနဲ့ ကွာတာပဲ။; different, be: In that is our country different.; lišit se: V tom se naše země liší.; col.
ကွတ်တမ်း: လူတွေက သူတို့ ကွတ်တမ်းရအောင်ဆိုပြီး သတ်ကြတာတွေ ရှိတယ်။; release: People say "(it is) to release (them)" and then	ကွဲခြား; differ ("differ (and) be-different") ° vary ("differ (and) be-different"); lišit se ("lišit-se (a) lišit-se") ° odlišovat se ("lišit-se (a) lišit-se"); l
	ကွေ့; turn (left etc.); zatočit (vlevo atd.); T
	ကွေ့: ဘဝတစ်ကား ဘယ်ဘက်ကွေ့တော့မယ်။; turn: The bus is going to turn left.; zatočit: Autobus zatočí vlevo.; fut.
	ကွေ့: ဘယ်ဘက်ကိုကွေ့လိုက် ညာဘက်မှာ ဟိုတယ် တွေ့လိမ့်မယ်။; turn: Turn left, (and) on the right (you) will certainly find a

hotel.;zatočit: Zatoč vlevo, (a) napravo jistě nalezneš hotel.;imper. fut.

ကွဲ; differ ° break (separate) ° broken, be ° separate; rozbít (oddělit) ° oddělit ° lišit se ° rozbitý, být; I (or) T

ကွဲ: လွှတ်ကျခဲ့တဲ့ ဖန်ကရားက မကွဲဘူး;; broken, get: The dropped glass jug did not get broken.; rozbít se: Upuštěná skleněná konvice se nerozbila.;

ကွဲပြားချက်; difference (“differ (and) vary {nouner}”); rozdíl (“lišit-se (a) odlišovat-se {jmenec}”); n.

ကာ; and ° having finished ° indicates change from verb to a noun in instrumental case ° just ° fence ° protect (“shield”) ° indicates simultaneousness of an action with another action ° after ° only ° whatever ° indicates change from one action to another ° indicates end of one action and start of another action ° while; a ° plotit ° během ° značí simultánnost jedné činnosti s druhou ° cokoliv ° značí konec jedné činnosti a začátek činnosti jiné ° právě ° po ukončení ° značí změnu z jedné aktivity na druhou ° ochraňovat (“štítit”) ° zatímco ° značí změnu ze slovesa na pod. jm. v instrumentálu ° oplotit ° jen ° po; suff. adv. (or) suff. (or) suff. pron. (or) T

ကား; indicates emphasis ° num. class. for movies (“canvas”) ° spread out; čítatel filmů (“plátno”) ° rozprostřít se ° rozprostřít ° značí zdůraznění; suff. (or) pow. (or) T

ကား: ကားက တစ်နာရီကိုလိုမီတာ ၄၀နှုန်းနဲ့ မောင်းတယ်;; car: The car's speed is 40 kms per hour. (“Car drives with rate (of) 40 kilometers (per) an hour.”); auto: Rychlost auta je 40 km za hodinu. (“Auto řídí s rychlostí 40 kilometrů (za) jednu hodinu.”); ကား: ကားပေါ် တက်တယ်;; car: get on the car; auto: nastoupit do auta.;

ကာ: ကားပေါ်မှာလဲ အကအဖွဲ့တွေပါပါတယ်;; vehicle: On the floats also there are dancing groups too (“included”).; vozidlo: Na (těch) vozidlech, také, jsou též taneční skupiny.; col. pol.

ကား: ကားမတော်တဆထိခိုက်မှု;; car: car accident; auto: automobilová nehoda;

ကား: တိုယိုတာ မာစီးဒီးစတွဲ ကားတွေ;; car.: Cars, such as Toyota, Mercedes etc.; auto: Auta jako Toyota, Mercedes atd.;

ကာ: ဖတ်နိုင်ကာ အားလုံးကို လေ့လာတယ်;; whatever: Whatever (he) can read, (he) studies (it) all.; cokoliv: Studuje cokoliv, co dokáže přečíst.;

ကား: ဘယ်လိုကားဝယ်မလဲ;; car: What kind of car will you buy?; automobil: Jaký automobil si koupíš?; inter. col.

ကာ: ဘာဝနာပွားကာ; having finished: having finished (“practising”) meditation; po ukončení: po ukončení (“praxe”) meditate;

ကာ: ဘာဝနာပွားခဲ့ကာ သွားခဲ့ပါတယ်;; after. After practice of meditation, (I) left.; po: Po praxi meditate jsem odešel.; p.s.

ကာ: ဘုရင့်နောင်သည် ရဲရင့်သောသူရဲကောင်းများကို ရွေးချယ်ကာ မြန်မာတပ်မတော်ကြီးကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်;; indicates change from verb to a noun in instrumental case: Choosing the brave heroes, king Naung organized a great Myanmar army.; značí změnu ze slovesa na pod. jm. v instrumentálu: Výběrem statečných hrdinů král Nau zorganizoval velkou Myanmarskou armádu.; p.s. writ.

ကား: သန်လျင်မြို့ကို ကားခေတ်မှီလက်နက်များနှင့် နိုင်ငံခြားသားများအကူအညီရရှိထားသဖြင့် မပေါက်နိုင်ရဲသည်။ လက်ရွေးစင် ရဲဘော်ကိုးကျိပ်သုံးယောက်က မြို့တွင်းကို

ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်မှု အောင်မြင်သည်;; vehicle: As it was not possible to penetrate the town Tanlyin (as), indeed, (they) had vehicles, modern weapons and help from foreigners (~ “people of other countries”), by elite of ninety-three brave-ones, entering (and) attacking (there), (he) conquered in the city.; vozidlo: Jelikož nebylo možné proniknout to města Tanlyen, (poněvadž), vskutku, měli vozidla , moderní zbraně a pomoc od cizinců (~ “lidí z jiných zemí”), (s) elitou devadesáti tří hrdinů, vstoupil (tam a) zaútočil, (a tím jej) dobyl.; writ.

ကာ: သုံးခွတွင် နေထိုင်ကာ; and: (she) lives in Thongwa and ...; a: žije v Thongwa a ...; writ.

ကား(တစ်စီး); car; auto ° vozidlo ° automobil; (or) sg. E. car ကား(တစ်စီး) (from အလပြကား); vehicle, decorated; vozidlo, ozdobné; sg.

ကာကွယ်; preserve (“shield (and) hide”) ° protect (“shield (and) hide”) ° defend (“shield (and) hide”); chránit (“zaštitovat (a) schovávat”) ° ochraňovat (“zaštitovat (a) schovávat”) ° uchovávat (“zaštitovat (a) schovávat”); T

ကားဂိတ်; bus depot; autobusové depo; n. E. car-gate

ကားဂိုဒေါင်(တစ်လုံး); garage (“car depot”); garáž (“vozidlové depo”); sg. E. godown, Ma. gudang

ကာစလေး; now, right ° just happen ° happen right now ° right now, happen; stát, právě se ° právě se stát ° právě teď se stát ° právě teď; suff.

ကာစလေး: ကလေးက မွေးကာစလေး;; just happen: Baby was just born.; právě se stát: Miminko se právě (teď) narodilo;

ကားစီး: ငါ ကားစီးရင်း သူနဲ့စကားပြောခဲ့တယ်;; vehicle: I spoke with him while in the vehicle.; auto: Mluvil jsem s ním když jsme byli ve vozidle.; p.s.

ကားဆရာ: ဟိုဘက်(က) လည်းဆရာ (~ ကားဆရာ) မေးကြည့်ပါလား;; taxi driver: Will (you) ask the taxi driver over there?; taxikář: Zeptáte se (toho) taxikáře tamhle?; inter. pol. ကားတံခါး(တစ်ချပ်); door of car (“car's door”); dveře od auta (“dveře¹ auta”); sg.

ကားတစ်စီး: စင်ရေမှာ ကားတစ်စီးနဲ့ တစ်စီးအလှူပိုင်ကြပါတယ်;; vehicle, a: In front of the stage one vehicle with another (~ “with one”) compete in beauty.; vozidlo, nějaké: Před pódíem jedno vozidlo s druhým (~ “s jedním”) soutěží v kráse.; col. pol.

ကားပစ္စည်း; car part ° part, car; automobilová součástka ° součástka, automobilová; n. P. paccaya (= requisites, means) ကာမဂုဏ်; sensual (“quality¹ (of) senses”); smyslový (“vlastnost¹ smyslu”); adj. P. kâma-guṇa (= senses-quality)

ကာမဂုဏ်: ကာမဂုဏ် အာရုံကြည်နူးမှု; sensual: sensual pleasure (“pleasure (by) sensual objects”); smyslný (~ smyslový): smyslná rozkoš (“rozkoš přeměty smyslu”);

ကားမှတ်တိုင်: လည်းတန်းဈေးကားမှတ်တိုင်နဲ့ ကျွန်တော့်အိမ် သိပ်မဝေးပါဘူး;; bus stop: My house is not very far (“with”) from Hledan Market bus stop.; autobusová zastávka: Můj dům není daleko od (“s”) autobusové zastávky Hledán Trhu.; col. pol. um.

ကားမှတ်တိုင်(တစ်ချပ်); bus stop (“sign¹ column² (for) car”); autobusová zastávka (“značkový¹ sloup² (pro) vozidlo”); sg.

ကားမုန်(တစ်ချပ်); window of car (“car's glass”) ° car window (“car's glass”); okno auta (“sklo¹ auta” ° auta, okno (“sklo¹ auta”); sg.

ကားမောင်း;drive ("drive¹ car");řidit ("řidit¹ auto");T
ကားမောင်းတို့သူ (တစ်ယောက်);driver ("person³ who² drives¹
car");řidič ("osoba³, která² řídí¹ auto");sg.
ကားမောင်းသူ(တစ်ယောက်);driver ("car driving person");řidič ("auto
řidící osoba");sg.
ကမ္ဘောဒီးယ(နိုင်ငံ) (WS. of ကမ္ဘောဒီးယား);Cambodia
(country);Kambodža (stát);name
ကာယကံ;kamma committed through bodily actions ("bodily
kamma");kamma vykonaná skrze tělesné činy ("tělesná
kamma");bh. P. kāya-kamma (= body - intentionally-done-
action)
ကာရံ;protect ("shield (and) be-in-attendance");ochraňovat ("štitit
(a) starat se o");T
ကာရံ: ထိုအချိန်တွင် မုဆိုးဖိုရွာသူကြီးဦးအောင်ဇေယျသည် မိမိ၏ ရွာကို
လျှိုအောင် ထန်းလုံးတပ်များကာရံသည်။;protect: At that time,
headman of Mushepo village U Aung Zeyya himself, for safety,
protected (his) own village (by) palm-tree trunks-forts.;ochránit:
Tehdy náčelník vesnice Mushópho Ú Aun Zeyya, pro bezpečí,
ochránil svou vesnici opevněními z palmových kmenů.;writ.
ကားရပ်ရန်နေရာ(တစ်ခု);car park ("place³ for² stopping¹
car");parkoviště ("místo³ k² zastavení¹ auta");sg.
ကိစ္စ (WS. from ကိစ္စ);problem;problém;n. WS. P. kicca (= duty)
ကိစ္စ: ကျွန်တော်ရဲ့ ကိစ္စကို နောက်ဆုံးထားပြီး ဆောင်ရွက်ပါ။;duty: Put the
duty for me tot he last (place) and then carry it out.;povinnost:
Dej tu povinnost pro mě na poslední (místo) a pak ji
vykonej.;imper. pol. col.
ကိစ္စ;duty ° problem ° work (to be done) ° issue
(problem);povinnost ° problém ° práce (k vykonání) ° potíž
(problém);n. P. kicca (= duty)
ကိစ္စ: ကိစ္စ မရှိပါဘူး။;problem: No problem.;problém: (To) není
problém.;pol. ans.
ကိစ္စ: ကိစ္စတွေ ပြဿနာတွေ အသစ်အသစ် ပေါ်လာကြတယ်။;trouble:
New and new troubles (and) problems appear.;potíž: Objevují
se nové a nové potíže (a) problémy.;
ကိစ္စ: ဗမာပြည် ဘာကိစ္စနဲ့ လာသလဲ။;for (~ "duty"): What have you
come to Burma ("country") for (~ to do)?;kvůli (~ "povinnost"):
Kvůli čemu jsi přijel do Barmy ("země")?;inter.
ကိစ္စ: ယောက်ျားနဲ့မိန်းမ အတူတူဆောင်ရွက်မှုအကျိုးရှိနိုင်တဲ့ကိစ္စတွေလဲ
တခါတလေရှိတတ်ပါတယ်။;duties: Sometimes, there may be also
duties, of which carrying them out together by men and women
is advantageous.;povinnosti: Někdy jsou také povinnosti, jejichž
vykonání muži i ženami pospolu je výhodné.;pol.
ကိစ္စ: လူ့ဘဝမှာ လူတွေဟာ အမျိုးမျိုးကိစ္စတွေ (~ ကိစ္စအမျိုးမျိုး)
ပြဿနာတွေ (~ ပြဿနာအမျိုးမျိုး) ရှိကြတယ်။;issues: In lay life, lay
people have various issues (and) problems.;problems: V
laickém životě, laici mají různé potíže (a) problémy.;
ကိစ္စ(တစ်ကိစ္စ);duty ° work (to do) ° problem ° case
(problem);povinnost ° problém ° práce (k udělení);sg. P. kicca
ကိစ္စ(တစ်ခု);difficulty ° problem;problém ° potíž;sg. P. kicca (=
duty) (or) sg.
ကိတ်မုန့်: ကိတ်မုန့်တစ်တံပဲ ကျန်တယ်။;cake: Only a quater of cake
remains.;dort: Zbyla jen čtvrtka dortu.;
ကိတ်မုန့်: မွန်းလွဲပိုင်းတွင် ကိတ်မုန့်စား၍ လွှက်ရည် သောက်သည်။;cake:
In the afternoon (she) is eating cake and drinking tea.;dort:
Odpoledne jí dort a pije čaj.;writ.

ကိတ်မုန့်(တစ်လုံး);cake ("cake snack");dort ("dortový zákusek");sg.
E. cake
ကိန်း(တစ်ခု);number;číslo;sg.
ကိန်းကန်း;numeral ("number (and) numeral") ° number
("number (and) numeral");číslice ("číslo (a) číslice") ° číslo
("číslo (a) číslice");n. P. gaṇanā (= number)
ကိရိယာ;implement;nástroj;sg.
ကိရိယာ(တစ်ခု);instrument ° tool;nástroj;sg.
ကို;about ° to ° indicates acc. ° brother, elder (used as title for
names of adult men) ° young man or sir (precedes a name) °
indicates name of a lad ("elder brother") ° indicates a name of
a young man;do ° značí 4. pád Českého jazyka ° značí jméno
mladého muže ° o ° mladý pan (předchází jméno) ° bratr,
starší (užíváno jakožto titul před jmény dospělých mužů) °
značí jméno mládence ("starší bratr");suff. prep. (or) prep. (or)
suff. (or) pref.
ကိုး;rely on ° indicates friendship ° right? ° indicates close
relationship ° offer to a spirit ° hey? ° nine ° indicates friendly
gesture ° dear ° isn't it? ° refer to;darovat něco duchovi ° devět
° co? ° jo? ° spoléhat se na ° ne? ° drahý ° značí přátelství °
týkat se ° značí přátelské gesto ° značí blízký vztah;suff. fr. (or)
suff. (or) col. (or) T (or) num. (or) suff. fr. col.
ကို ("~"): အဲဒါကြိုက်ပါတယ်။;indicates accusative ("~"): (I) like that
(one).;značí akuzativ ("~"): Mám rád tamten.;pol.
ကို: ကျွန်မ အဖေ့ကို ပြောပါမယ်။;to: I will tell (it) to father.;značí
akuzativ: Řeknu (to) otcí.;fut. pol. uw.
ကိုး: ချစ်တာကိုး;dear: (I) love (you very much), dear.;drahý: (Moc
tě) miluji, drahý.;col. fr.
ကို: စတုရန်းတိုတယ် သွားမယ်။;to ("~"): I (want) to go to Strand
Hotel. (can be told to a taxi driver, "(I) will go to Strand
Hotel.");do ("~"): (Chci) do Strand Hotelu. (lze říci taxikáři,
"Pojedu do Strand Hotelu.");fut. col.
ကို: ဒကာမတွေကို ပြောတာပါ။;about: (I) speak about the female
supporters.;o: Mluvím o podporovatelkách.;pol.
ကို: ဘုရားခန်းကိုး;to: to monk's room;značí směr: do mnichova
pokoje (tj. místnosti);adv.
ကို: ဦးဇနိန္ဒာ သူတို့ကို စောင့်နေတာ။;for: Ven. Janinda is waiting
for them.;na: Ct. Džaninda na ně čeká.;
ကို: ဦးဝါသကိုး;to: To ven. Vasava.;značí třetí pád českého
jazyka: ct. Vásavovi.;
ကိုးကွယ်;believe in (a particular religion, "rely-on" (and)
conceal") ° profess (a particular religion, "rely-on" (and)
conceal") ° follow (a religion, "rely-on" (and)
conceal");násldovat (náboženství, "spoléhat-se" (a) skryvat-se-
za") ° vyznávat (určité náboženství, "spoléhat-se" (a) skryvat-
se-za") ° věřit v (určité náboženství, "spoléhat-se" (a) skryvat-
se-za");sg.
ကိုးကွယ်: အရင်ကတည်းကော ဘာဘာသာကိုးကွယ်လဲ။;follow (a
religion): And what religion did (you) follow before?;následovat
(náboženství): A jaké náboženství jsi následoval dříve?;inter.
col.
ကိုးကွယ်ရာ(တစ်ပါး) တစ်ယောက်;devotee ("while² relying-on" (and)
concealing") ° worshipper ("while² relying-on" (and)
concealing");uctívač ("zatímco² se-spoléhá" (a) skrývá-se") °
ctitel ("zatímco² se-spoléhá" (a) skrývá-se");sg.

ကိုးကား;reference (“refer-to (and) spread-out”) ° refer (“refer-to (and) spread-out”) ° link (“refer-to (and) spread-out”);odkazovat (“odkazovat (a) rozšiřovat”) ° reference (“odkazovat (a) rozšiřovat”) ° odkaz (“odkazovat (a) rozšiřovat”);T (or) n.
 ကိုကာကိုလာ: ကိုကာကိုလာဘီယာစတော့သောက်စရာတွေ;Coca Cola: Drinks, such as Coca Cola, beer etc.;Coca Cola: Nápoje jako Coca Cola, pivo atd.;
 ကိုးကားချက်;reference (“refer-to (and) spread-out {nouner}”);odkaz (“odkazovat (a) rozšiřovat {imenec}”);n.
 ကိုကိုး [koukou:];cocoa (beverage);kakao (nápoj);n. E. cocoa ကိုက်;cut up ° bite ° cut ° cut away;říznout ° sekat ° štípat ° krájet ° kousat ° řezat;T
 ကိုက်: ကိုက်ရာ စိုးလို့;bite: because (we) were afraid that (he) would bite;kousat: protože jsme se obávali, že by kousal;col.
 ကိုက်: ခြင်္ကိုင်တယ်;bite: Mosquitos bite.;štípat: Komáři štípou.;
 ကိုက်: မနက်က ငါ ခွေးကိုခံရတယ်;bite: I was bitten by a dog in the morning.;kousnout: Ráno mě kousl pes. (“Ráno jsem dostávám psí kousnutí.”);
 ကိုက်ညီ;agree (correspond, “correspond (and) be-inaccord”) ° accord, be in (“correspond (and) be-inaccord”) ° correspond with (“correspond (and) be-inaccord”);shodě, být ve (souhlasit, “odpovídat (a) být-ve-shodě”) ° souhlasit (být ve shodě, “odpovídat (a) být-ve-shodě”) ° odpovídat (souhlasit, “odpovídat (a) být-ve-shodě”);T
 ကိုက်ညီ: လိင်တူချစ်သူတွေဟာ ဥပဒေနဲ့ မကိုက်ညီပါဘူး;accord, be in: Homosexuals are not in accord with the law.;shodě, být ve: Homosexuálové nejsou ve shodě se zákonem.;pol.
 ကိုက်လန်(တစ်လုံး);kale, Chinese (Chinese broccoli);kapusta, čínská (čínská brokolice);sg. Ch. gailan
 ကိုင်;hold;držet;T
 ကိုင်: ငွေ တိုက်ရိုက်မကိုင်ပါဘူး;use (~ “hold”): (He) does not use (~ “hold”) money directly. (may be used as a description of any monk, who does not use money);používat (~ “držet”): Přímo peníze nepoužívá (~ “nedrží”). (lze být použito jakožto popis kteréhokoliv mnicha, který nepoužívá peníze;pol. mn.
 ကိုင်: ငါ ငွေ မကိုင်ပါဘူး;use: I don't use money.;používat: Nepoužívám peníze.;col. pol. mn.
 ကိုင်(ထား);hold (“hold (and) fix”);držet (“držet (a) upevňovat”);T
 ကိုင်ထား: သူမ ဘာကိုင်ထားလဲ;hold: What is she holding?;držet: Co (“ona”) drží?;inter.
 ကိုင်းရှိုင်း;devout, be ° respect, show deep;respekt, prokázat hluboký ° oddaný, být;l (or) T
 ကိုင်းရှိုင်း: ဘာသာရေးကို အရမ်းကိုင်းရှိုင်းတယ်;devout, be: (I) am extremely devout to religion.;oddaný: Jsem nesmírně oddaný (svému) náboženství.;
 ကိုင်းရှိုင်း: အင်မတန်ကိုင်းရှိုင်းပါတယ်;respect: (I) extremely respect the religion (of Dhamma).;ctít: Nesmírně ctím náboženství (Dhammy).;pol.
 ကိုင်ရ(ဖို့);Cairo (town in Egypt);Cairo (město Egypta);name
 ကိုင်;hold (in hand etc.) ° pick up (telephone, “hold”);držet (v ruce atd.) ° zvednout (telefon, “držet”);T
 ကိုင်: ကျွန်တော် ကိုင်လိုက်ပါမယ် မေမေ;pick up (phone): I'll pick (it) up, mum.;zvednout (telefon): Já (to) zvednu, mami.;fut. col.
 ကိုင်: ကြည်ကြည် တယ်လီဖုန်းလာကိုင်;pick up: Kyi Kyi (“Clearly”)

comes and picks up the telephone;zvednout: Čí Čí (“Čistě”) přichází a zvedá telefon.;col.
 ကိုင်: တယောက်ယောက် ကိုင်လိုက်စမ်း;pick up: Somebody pick up (the phone)! (“Somebody well grab and try.”);zvednout (telefon): Někd zvedněte (ten telefon)! (“Někd (to) pořádně uchopte a zkuste.”);imper. col.
 ကိုင်: တယ်လီဖုန်းသွားကိုင်;pick up: go(es) (and) pick(s) up the telephone;zvednout: jde a zvedá telefon;col.
 ကိုင်းခွက်(တစ်ခွက်);cup (“branch cup”);hrnek (“větvový hrnek”);sg.
 ကိုင်ထား;hold on (“hold (and) fix”);vydržet (na telefonu, “držet (a) upevnit”);T
 ကိုင်ထား: ခဏကိုင်ထားပါ;hold on: Hold on a moment.;vydržet (na telefonu): Vydržte (~ počkejte) chvíli.;imper. col. pol.
 ကိုတော်(တစ်ပါး) (from ကိုယ်တော်);monk (“great body”) ° ven. Sir (“great body”);ct. pán (“ohromné tělo”) ° mnich (“ohromné tělo”);sg.
 ကိုယ်;body ° I (if you is mentioned in the sentence) ° oneself ° you (if he (or) she is mentioned in the sentence);ty (pokud on nebo ona je zmíněno ve větě) ° já (pokud ty je zmíněno ve větě) ° sám (o sobě) ° kdo (někdo) ° tělo;pron. col. (or) pron. (or) n.
 ကိုယ်;l (if you is mentioned in the sentence) ° you (if he (or) she is mentioned in the sentence);ty (pokud on nebo ona je zmíněno ve větě) ° já (pokud ty je zmíněno ve větě);pron. col.
 ကိုယ့် (from ကိုင်ပိုင်);one's own;vlastní (svůj);pron.
 ကိုယ့်: ကိုယ့်စကား နားထောင်ပါ;own, (my): Listen to me. (“Listen to (my) own speech.”);vlastní, (moje): Poslouchejte co říkám. (“Poslouchejte (moje) vlastní slova.”);imper. pol.
 ကိုယ်: ကိုယ်စားချင်တာ ကိုယ်စားပါ;oneself: Eat whatever (you) want to eat. (“What one wants to eat, (may) one eat.”);sám: Jez cokoli chceš (jíst). (“Cokoli kdo chce jíst, (kěž) to (“kdo”) jí.”);imper. pol.
 ကိုယ်: ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး;body: body (and) mind, both;tělo: tělo (a) mysl;
 ကိုယ့်: ကိုယ့်တိုင်းပြည်က မကောင်းတော့;own: Own country is not good, indeed.;vlastní: Vlastní země, vskutku, není dobrá.;col.
 ကိုယ်: ကိုယ်တော်တောင် ၂၅(-နှစ်)ထဲ ရောက်နေပြီ;body: Even as for body, it has come to 25 (years).;tělo: A co se týče těla, došlo do 25ti (let).;p.p. col.
 ကိုယ်: ကိုယ်ပေါ်မှာ တင်ထားတဲ့ လက်မောင်း;body: hand put on the body;tělo: ruka položená na těle;
 ကိုယ်: ကိုယ်လုပ်ရင် ကိုယ်ရတယ်;oneself: If one does oneself one will get it.;sám: Když si (to) jeden udělá sám, tak to (také) sám dostane.;prov.
 ကိုယ့်: ကိုယ့်ဘာသာကျနစွာသက်တော့ကလိုက်ပြီး ပြောနိုင်ကြပါတယ်;own (oneself): (They) can talk following (~ “having followed”) the side (~ group of speakers), which (they) themselves agree with (and) like.;sám: Mohou mluvit následující (tu) stranu (~ skupinu mluvčích), se kterou sami souhlasí (a) kterou mají rádi.;pol. col.
 ကိုယ့်: ကိုယ့်အိမ်ကို ပြန်သွားခဲ့ပါတယ်;own: (He) returned (“to own”) home.;svůj: Vrátil se (“do svého”) domu.;p.s. pol.
 ကိုယ့်: ကိုယ့်အိမ်ဒီမှာပါ;own, (my): Here's (my) own house.;vlastní: Tady je (můj) vlastní dům.;pol.
 ကိုယ်: ခင်ဗျားကိုယ် ခင်ဗျားဘာထင်သလဲ;oneself: What do you think

about yourself?;sobě: Co si o sobě myslíš?;inter. col.
 ကိုယ့်: သူက ကိုယ့်ကို ဒီလောက်တောင် ပြောနေတာ ကိုယ်က
 ဘာလို့သို့သွားတော့မှာလဲ။;you: (If) she is speaking even like this
 to you, (then) why would you ("want-to") come to (her)?;ty:
 Jestliže na tebe mluví dokonce takhle, (pak) proč bys chtěl za
 (ni) chodit?;inter. col.
 ကိုယ်: သူ့ကိုယ်သူ အချမ်းသာဆုံးလို့ ထင်ပါတယ်။;oneself: He thinks
 he is the richest.;sobě: Myslí si o sobě, že je nejbohatší.;pol.
 ကိုယ်(တစ်ကိုယ်);body;tělo;sg.
 ကိုယ်ကိုယ်ကိုယ်;oneself;sám (sebe sama);pron.
 ကိုယ်ကိုယ်ကိုယ်: တကယ်တော့ လူတွေဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်
 အထင်ကြီးတတ်ကြပါတယ်။;oneself (themselves): In fact, people
 may overestimate themselves.;sám sebe (sami sebe): Vskutku,
 lidé mohou přeceňovat sami sebe.;pol.
 ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်သတ်သေခြင်း;suicide ("kill³ own⁰ body¹ (and) die¹⁰
 oneself² [nouner]¹¹");sebevraždu, spáchat ("zabít³ vlastní⁰ tělo¹
 (a) zemřít¹⁰ sám² [jmenec]¹¹");T
 ကိုယ်စား;purpose of, with the ° on behalf of ° for (sth. or
 sb.);účelem, za ° pro dobro (či) ° kvůli (komu nebo čemu) ° za
 (něco či někoho) ° pro (něco či někoho) ° jménem;suff. prep.
 (or) adv.
 ကိုယ်စား: ကျွန်တော်ကိုယ်စား ခင်ဗျားသွားပါ။;on behalf of: Go on my
 behalf.;kvůli: Jdi kvůli mě.;imper. pol.
 ကိုယ်စား: တဦးကိုယ်စားတဦးက;for: one for another;pro: jeden
 druhému;
 ကိုယ်စား: ဒါကြောင့် တ(စ်)ဦးကိုယ်စားတ(စ်)ဦးက လုပ်ပေးတာတွေ
 အများကြီးပါ။;for (on behalf of): Therefore, there are many works
 that one gets done by (~ "that are done for another and
 taken") another.;pro: Proto je mnoho prací, které si jeden nechá
 udělat od druhého (~ "které jsou udělány pro druhého a
 přijaty");pol.
 ကိုယ်စား: နိုင်ငံကိုယ်စား ကျွန်တော် ပြောချင်ပါတယ်။;on behalf of: I
 want to speak on behalf of my country.;za: Chci mluvit za svou
 zem.;pol. um.
 ကိုယ်စား: အဲဒီစကားလုံးတွေ အားလုံးကို ကိုယ်စားပြုတဲ့ သဒ္ဒါဆိုင်ရာ
 စကားလုံး;for: a grammatical word made for all those words;pro:
 gramatický název (~ "slovo") vytvořený pro všechna ta slova;
 ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး;body and mind, both of;tělo a mysl, oboje;Bh.
 ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ;body and mind, both of;tělo a mysl, oboje;Bh.
 ow.
 ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ: ခင်ဗျား ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ကျန်းမာချမ်းသာပါစေ။;body
 and mind, both of: May both of your body (and) mind be
 healthy and satisfied.;tělo a mysl, oboje: Kéž jsou oboje, tvé
 tělo (i) mysl zdravé a spokojené.;w. pol.
 ကိုယ်တွေ့;experience ("body meets");zkušenost ("tělo
 potkává");n.
 ကိုယ်တိုင်;in person ° oneself, by ° oneself (in person) ° by
 oneself;sám sebou ° osobně ° vlastním úsilím ° sám (osobně) °
 osobně (sám sebou);adv. (or) pron.
 ကိုယ်တိုင်: သင့်နှလုံးသား(ကို) (သင်)ကိုယ်တိုင် သိနိုင်ပါစေ။;yourself:
 May (you) know for yourself the heart of yours.;sám: Kéž sám
 znáš své srdce.;pol. w.
 ကိုယ်တိုင်;in person ° self ° oneself;osobně ° sebe ° sám
 (sebe);pron. adv. (or) pron.
 ကိုယ်တိုင်: ကိုယ်တိုင်နိဗ္ဗာန် (~ ကိုယ်တွေ့: ကိုယ်တွေ့နိဗ္ဗာန်);by oneself:

Nibbāna by oneself;vlastním úsilím: Nibbāna (dosažená)
 vlastním úsilím;
 ကိုယ်တိုင်: ခင်ဗျားကိုယ်တိုင် မန္တလေးကို သွားပါ။;oneself: Go to
 Mandalay yourself.;sám: Jdi si do Mandalaje sám.;imper. pol.
 ကိုယ်တိုင်: ဒီနေ့ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ရေးမယ်။;oneself: Today I will
 write it myself.;sám: Dnes to napíšu (já) sám.;fut. um
 ကိုယ်တိုင်: လက်တွေ့ဘဝမှာတော့ ယောက်ျားတွေ
 ကိုယ်တိုင်မလုပ်နိုင်တာလဲရှိပါတယ်။;oneself (themselves): In the
 present life there are also (things) that men cannot do
 themselves.;sám (sami): V přítomnosti jsou také (věci), které si
 muži nemohou udělat sami.;pol.
 ကိုယ်တော်(တစ်ပါး);monk ("great¹ body⁰") ° ven. Sir ("great¹
 body⁰");ct. pán ("ohromné¹ tělo⁰") ° mnich ("ohromné¹ tělo⁰");sg.
 ကိုယ်တော်သံဃာ: တပည့်တော်တို့ ဂရုထံမှာ တစ်နိုင်ငံလုံးပထမရ
 စာချကိုယ်တော်(သံဃာ)တွေ ရှိပါတယ်။;monk: In our group there are
 the teacher-monks who won (~ "got") first (place) in whole the
 country.;mnich: V naší skupině jsou učitelští mniši, kteří dostali
 první (místo) v celé zemi.;pol. ubmn. mn.
 ကိုယ်တော်သံဃာ(တစ်ပါး);monk ("great¹ body⁰ (of a)
 monk²");mnich ("ohromné¹ tělo² mnicha⁰");sg. P. saṅgha (= community)
 ကိုယ်ပိုင်;own ("owned¹ (by) person⁰") ° own, one's;vlastní °
 vlastní ("vlastněno¹ osobou⁰");adj.
 ကိုယ်ပိုင်: ကိုယ်ပိုင်ဘဝ;own, one's: one's own life;vlastní: vlastní
 život;
 ကိုယ်ပိုင်;own ("body owns") ° own, one's ° one's own;vlastní
 (svůj, "tělo vlastní") ° svůj ° vlastní;pron. (or) pron. gen.
 ကိုယ်ပိုင်: ကိုယ်ပိုင်ပိုက်ဆံနဲ့ သူဝယ်ချင်ပါတယ်။;own: He wants to buy
 (it) with his own money.;vlastní: Chce to koupit vlastními
 penězi.;pol.
 ကိုယ်ပိုင်: ဒါကတော့ ကျွန်တော်ကိုယ်ပိုင်အမြင်ပါ။;own: As for this, it is
 my own view (~ opinion).;vlastní: Co se tohoto týče, je to (můj)
 vlastní názor.;pol.
 ကိုယ်ပိုင်: သူ့မှာ ကိုယ်ပိုင်အိမ် မရှိပါဘူး။;own: He (~ "in him") doesn't
 have (his) own house.;vlastní: ("V něm") nemá vlastní dům.;pol.
 ကိုယ်ဘာသာ;oneself;sám;adv. col.
 ကိုယ်ဘာသာ: တခြားသူတွေကို သင်ပေးတာကလွဲလို့
 ကိုယ်ဘာသာလေ့လာနေတယ်။;oneself: Apart from teaching other
 people, (he) is studying himself (as well).;sám: Kromě toho, že
 učí ostatní lidi, (také) se učí sám.;col.
 ကိုယ်ယစ်စားလှယ် လောင်း: ရွေးကောက်ပွဲမှာ ဝင်ပြိုင်ဆွဲတဲ့တစ်သီးပုဂ္ဂိုလ်
 ကိုယ်စားလှယ် လောင်းဖြစ်ပါတယ်။;candidate: (I) am the only
 independent candidate of the election.;kandidát: Jsem jediným
 nezávislým kandidátem (těch) voleb.;pol.
 ကိုယ်ရင်(တစ်ပါး) (later as ကိုရင်);novice (sāmaṇera) ° samanera
 (novice);novic (sāmaṇera) ° sāmaṇera (novic);sg. rare P.
 sāmaṇera (= novice)
 ကိုယ်အတွက်;for oneself ° inwardly ° oneself, for;pro sebe °
 sebe, pro ° vnitřně;adv. (or) acc.
 ကိုယ်အတွင်း: ကိုယ်အတွင်းစိတ်က ကိုယ့်ကို သစ္စာဖောက်ပြီး
 နာကျင်စမ်းနည်းခြင်းရဲ့ ကြရာပါဖြစ်သွားမှာပဲ ကြောက်ဖို့
 ကောင်းတာပါ။;inside oneself: It is good to be afraid of making
 one's faith holey inside oneself, (that being) auxiliary to
 suffering (and) sadness.;uvnitř sebe: Je dobře se obávat
 proděravění vlastní důvěry v sobě, (které je) nápomocné

utrpení (a) smutku.;prov. pol.
 ကိုရင်(တစ်ပါး);novice (monk, "lad");novic (mnich, "mládenec");sg. Bh. mn.
 ကိုရင်ငယ်လေး(တစ်ပါး);novice (very young, "novice (who is) small (and) small");novic (velice mladý, "novic (který je) malý (a) malý");sg.
 ကိုရင်ဘုရား(တစ်ပါး);novice monk ("lad lord");novic mnich ("mládenec pán");sg. Bh. mn.
 ကိုရင် (from ကိုယ်ရင်);novice (sāmanera) ° sāmanera (novice);sāmanéra (novic) ° novic (sāmanéra);sg. P. sāmaṇera (= novice)
 ကိုရို;goro (mental sickness of belief, that one's penis will get smaller and smaller and then, when it disappears, one will die, caused by little knowledge about one's body, can be healed by lecture on anatomy, originally from China);goro (psychická nemoc víry, že vlastní penis se bude zmenšovat a zmenšovat a pak, když zmizí, dojde k smrti, příčinou je nedostatek znalosti vlastního těla, lze léčit přednáškou o anatomii, původem z Číny);n.
 ကိုရို: ကိုရိုဟု ခေါ်သော ရောဂါ;koro: sickness called koro;koro: nemoc zvaná koro;
 ကိုလည်းမ -ဘူး: ကိုယ့်ရည်းစားကိုလည်းမ မပြခဲ့ဘူး;not even to: (He) didn't show (it) even to (his) own girlfriend.;ani (komu): Neukázal (to) ani své přítelkyni.;p.s. pol.
 ကိုလည်းမ -ဘူး;not even to;ani (komu);suff.
 ကိုလာ;Cola ° Coca-Cola ° Coke (beverage);Coca-Cola (nápoj) ° Cola (nápoj);n. E. Coca-Cola (or) n. E. Cola
 ကိုလာ: ကိုလာဖန်ခွက်က အပြည့်ပဲ;Cola: The glass of Cola is ("just") full.;Cola: Sklenice Coly je ("prostě") plná.;col.
 ကီလိုဂရမ်;kilogram;kilogram;n. E. kilogram
 ကီလိုမီတာ(တစ်ကီလိုမီတာ);kilometer (distance);kilometr (vzdálenost);sg. E. kilometer
 ကု;cure;léčit;T
 ကူး;compose (an essay);psát (esej);T
 ကု: ဆရာဝန်တစ်ယောက်အနေနဲ့ သူ လူနာကို ကုရမယ်;cure: As a doctor, he should cure sick people.;léčit: Coby doktor, měl by léčit nemocné lidi.;
 ကုဇေ;ten million;deset milionů;num. rare.
 ကုတင်: ကုတင်နှင့် ကပ်လျက်မှာ ကော်ဇောရှိတယ်;bed: Immediately at the bed, (there is) carpet.;postel: Bezprostředně u postele je koberec.;
 ကုတင်: လူနာက ဆေးရုံကုတင်မှာ လဲလျောင်းနေတယ်;bed: The patient is lying on the hospital-bed.;postel: Pacient leží na nemocniční posteli.;cont.
 ကုတင်(တစ်လုံး) [kəte~];bed ("supports hips");postel ("podpírá boky");sg.
 ကုတ်;Coke (beverage);Coke (nápoj);name
 ကုတ်: ကုတ်ကော ကြိုက်သလား;Coke: Do (you) like also Coke?;Cola: Máš rád také Colu?;inter. col.
 ကုဒေ (WS. from ကုဇေ);ten million;deset milionů;num. rare. WS.
 ကုန်;use up ° full ° end ° complete ° whole the ° have not (any more) ° finish ° deplete ° goods ° run out of ° whole;vy-potřebovat ° celý ° spotřebovat ° dojit (o zboží atd.) ° ukončit ° nemít (spotřebovat) ° úplný ° konec ° dojit

(spotřebovat) ° zboží;l (or) n. (or) adj.
 ကုန်: ကျွန်တော် လိုင်းပေါ်မှာတစ်နေ့ကျန်နီးပါး ရှိတယ်;whole the: I am online almost whole the day.;celý: Jsem online téměř celý den.;
 ကုန်: ကုန်သွားပြီ;run out of: (We) have run out of (the ordered food).;nemít (spotřebovat): Už (to) nemáme. (Došlo (nám to).);p.p.
 ကုန်: တစ်နေ့ကျန် ဆိုင်မှာပဲ ထိုင်ဖြစ်ပါတယ်;whole: I happen to sit in the shop whole the time (~ "life").;celý: ("Stalo (se, že)") sedím v obchodě celou dobu (~ "život").;pol.
 ကုန်: ထိုအနက်ကို ထွန်းကန်သည်;finish: finish denoting that mention;ukončit: ukončit označení té zmínky;
 ကုန်: လကုန်ရင်;end: at the end of month;konec: na konci měsíce;
 ကုန်: လကုန်ရင် ပျော်ကြတယ်;end: When month ends, (I) become happy.;skončit: Když měsíc končí, jsem (~ "stanu-se") šťastný.;col.
 ကုန်ဆုံး;finished, be completely;konce, být zcela u;
 ကုန်ဆုံး: တစ်နေ့တာကို ကုန်ဆုံးစေတယ်;finished, be completely: One day is completely finished, already.;konce, být zcela u: Jeden den je už zcela u konce.;col.
 ကုန်တင်ကား(တစ်စီး);truck ("car² (to) put¹ (in) goods");nákladní vůz ("vozidlo² (k) ukládání¹ zboží");sg.
 ကုန်တွေ: တရုတ်ပြည်က ကုန်တွေလဲ မန္တလေးကို အရင်ရောက်ပါတယ်;goods: Also, the goods from China arrive to Mandalay first.;zboží: Také, zboží z Číny se přiváží (~ "přijíždí") jako první do Mandalaje.;pol. col.
 ကုန်တိုက်(တစ်တိုက်);department store ("goods building");obchodní dům ("obchod" (se) zbožím");sg.
 ကုန်ပြီ;gone, it is ("run-out (and) finish");pryč, je to ("být-spotřebovaný (a) skončit");p.p.
 ကုန်သည်: ကုန်သည်အဖြစ်နှင့် အောင်မြင်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်;businessman: (I) became successful as a businessman.;podnikatel: Stal jsem se úspěšným jakožto podnikatel.;p.s. pol.
 ကုန်သည်(တစ်ယောက်);businessman ("goods dealer");podnikatel ("zprostředkovatel¹ zboží");sg.
 ကုန်သည်လမ်း;Merchant Road ");Obchodnická, ulice ");name
 ကုန်သွား;finish ("finish (and) go") ° finish ("be-used-up (and) go");skončit ("být-dokončen (a) jít") ° skončit ("skončit (a) jít");l (or) T
 ကုန်သွား: ဒီလိုနဲ့ပဲ ကုန်သွားမှာပဲ;finish (+ "(and) go"): It will finish just like this. ("Just like this (it) will just finish (and) go.");skončit (+ "(a) jít"): Skončí to právě takhle. ("Právě s takto to zrovna skončí a půjde.");fut.
 ကုန်သွား: ဘာဝနာအတွက် အချိန်ကုန်သွားသောအခါ;finish: when the time for meditation is finished;skončit: když čas na meditaci skončí;
 ကုမ္ပဏီ(တစ်ခု);company;společnost (komerční);sg. E. company
 ကုလသမဂ္ဂ;UNO (Organization of United Nations);OSN (Organizace Spojených Národů);n. P. samagga (= being-in-unity) abbrev.
 ကုလသမဂ္ဂ ပရောဂျက်;United Nations Organization project;Spojených Národů, projekt Organizace;n. E. project P. samagga (= being-in-unity) abbrev.
 ကုလား;foreign origin, of (especially Indian);cizího původu

(zejména indický);l
 ကုလား [kələ.];Indian ° Sinhalese ("Indian");indický ° sinhalský ("indický");adj.
 ကုလား(တစ်ယောက်);Indian (a person);Ind;sg.
 ကုလားစုတ်(တစ်ယောက်) [kələ.sou.];Indian or Sri lankan people, derogatory term for ("ragged" Indian°);Indy či Sinhálce, ponižující termín pro ("otrhaný" Ind°);sg. unpl.
 ကုလားထိုင်(တစ်လုံး);chair ("Indians sit");židle ("Indové sedí");sg.
 ကုလားထိုင်: ကျွန်တော့်အိမ် ဧည့်ခန်းမှာ ကုလားထိုင်တွေ ရှိပါတယ်။;chair: There are chairs in my house's living room.;židle: V obývacím pokoji mého domu jsou židle.;pol. um.
 ကုလားထိုင်(တစ်လုံး);chair ° chair ("Indian sitting");židle ° židle ("indické sezení");sg.
 ကုလားပြည် [kələ.pyɪ];people of India or Sri lanka ("(of) India country");lidé Indie nebo Srí lanky ("(z) Indické země");n.
 ကုလားအိတ်;Id-day (Bakra-Eid, Indian-Muslim festival during which animals are killed, "Indian Id day") ° Bakra-Eid (Id-day, Indian-Muslim festival during which animals are killed, "Indian Id day") ° day 'Id-day' (Bakra-Eid, Indian-Muslim festival during which animals are killed, "Indian Id day");Bakra-Eid (Id-den, Indicko-Muslimský svátek, během něhož jsou zabíjena zvířata, "indický id den") ° den 'Id-den' (Bakra-Eid, Indicko-Muslimský svátek, během něhož jsou zabíjena zvířata, "indický id den") ° Id-den (Bakra-Eid, Indicko-Muslimský svátek, během něhož jsou zabíjena zvířata, "indický id den");adv.
 ကုသ;medicate (an injured person, "treat (and) sharpen-knife") ° cure (an injured person, "treat (and) sharpen-knife") ° treat (an injured person, "treat (and) sharpen-knife") ° heal (an injured person, "treat (and) sharpen-knife");léčit (zraněnou osobu, "ošetřovat (a) ostříť-nůž") ° vyléčit (zraněnou osobu, "ošetřovat (a) ostříť-nůž") ° uzdravit (zraněnou osobu, "ošetřovat (a) ostříť-nůž") ° ošetřovat (zraněnou osobu, "ošetřovat (a) ostříť-nůž");T
 ကုသိုလ်(တစ်ခု);merit;zásluha;sg. P. puñña (= merit)
 ကူး;toss over (about water) ° cross ° spread ° copy ° cross over ° change;opisovat ° změnit ° překročit ° přejít ° kopírovat ° rozšířit ° přehodit (o vodě);T
 ကူး: စာစီစာကုံးကို ကူးခြား;copy: (I) was copying the essay.;opisovat: Opisoval (jsem) esej.;p.s.
 ကူး: ဘယ်လောက်ကူးလဲ။;copy: How much do (you) copy?;opisovat: Kolik (toho) opisuješ?;inter.
 ကူး: အဲဒီ အပိုင်းတွေကို အခြားတစ်နေရာမှာ ကူးပါတယ်။;copy: (I) copy those parts to another place.;kopírovat: Kopíruji ty části na nějaké jiné místo.;pol.
 ကူညီ;help ("help (to) be-equal");pomoci ("pomoci být-stejný");T
 ကူညီ: ကျွန်တော် ကူညီတာ အသုံးဝင်တယ်လို့ သိရတဲ့အတွက် ဝမ်းသာပါတယ်။;help: (I) am happy knowing, that my help is useful.;pomoc: Jsem šťastný vědouce, že má pomoc byla užitečná.;pol.
 ကူညီ: ကူညီနိုင်တာ ကူညီမှာပါ။;help: (I) will help (you with) what (I) can help (with).;pomoci: Pomohu (ti s tím, s) čím (ti) mohu pomoci.;col. pol.
 ကူညီ: ကူညီပေးရမလား။;help: Can (I) help (you)? ("Should (I) help (you)?");pomoci: Mohu (ti) pomoci? ("Měl bych (ti) pomoci?");inter.
 ကူညီ: ကူညီဖို့ ကတိကို ရခဲ့တယ်။;help: (I) got the promise to get

help (~ "for help").;pomoc: Dostal jsem slib, že (mi) pomůže (~ "pro pomoc").;p.s.
 ကူညီ: ခင်ဗျား အဆင်ပြေရင် ကျေးဇူးပြုပြီး ကူညီပါ။;help: If (you) like (~ "(are) satisfied"), please, help (me).;pomoci: Pokud chceš (~ "(jsi) spokojený"), prosím, pomoz mi.;imper. pol.
 ကူညီ: တတ်နိုင်သလောက် ကူညီပေးပါလို့ တောင်းပါရစေ။;help: (It) is requested, that (you) help (him) ("from the side of") (your) possibilities.;pomoci: Žádá se, abys (mu) pomohl ("ze strany") (svých) možností.;pol.
 ကူညီ: မင်း ငါ့ကို ကူညီနိုင်မလား။;help: Can you help me?;pomoci: Můžeš mi pomoci?;inter. col.
 ကူညီခြင်း;help ("agree" (to) assist° {nouns}²);pomoc ("souhlasit" (že) pomůže° {jmenec}³);n.
 ကူညီခြင်း: အကြီးမားဆုံးကူညီခြင်း;help: the hugest help;pomoc: nejohromnější pomoc;
 ကူညီတတ်;helpful, be ("can" help°) ° useful, be ("can" help°);nápomocný, být ("může" pomoci) ° užitečný, být ("může" pomoci);l
 ကူညီပေး;help (sb., "give" help°);pomoci (někomu, "dát" pomoci°);T
 ကူညီပေး: ကူညီပေးသည့်အတွက် (များစွာ)ကျေးဇူးတင်လို့ မဆုံးပါဘူး။;help (sb.): There is no end to the much of thanking for the ("given") help.;pomoc (někomu): Není konce mnohému děkování za tu ("dodanou") pomoc.;pol.
 ကူညီပေး: တတ်နိုင်သလောက် ကူညီပေးနိုင်ပါတယ်။;help (sb.): (I) will (~ "can") help as much as I can.;pomoci (někomu): Pomohu (~ "mohu pomoci") jak (jen) mohu.;pol.
 ကူပေး;help ("give" help°);pomoci ("dát" pomoc°);T
 ကူပေး: ကူနိုင်သလောက် ကူပေးပါမယ်။;help: (I) will help (you) as much as (I) can.;pomoci: Pomohu (ti) jak jen mohu.;fut. pol.
 ကောဘယ် တီဗွီ;cable TV;kabelová televize;n. E. cable-TV
 ကော;how about ° what about ° also ° indicates inclusion ° and also ° and what about, and;značí zahrnutí ° a také ° i ° také ° a co ° co třeba;suff. col. (or) col. (or) conj. col. (or) suff.
 ကော: ကုတ်ကော ကြိုက်သလား။;also: Do (you) like also Coke?;také: Máš rád také Colu?;inter. col.
 ကော: ဂျော့ဂျီကော။;what about: (And) what about George?;a co: A co George?;inter.
 ကော: ဗမာစာကော ဖတ်တတ်သလား။;also: Can (you) also read Burmese script?;také: Umiš také číst Barmské písmo?;inter.
 ကော: မင်းကော။;and what about: And what about you?;a co: A co ty?;inter. col.
 ကော: မြန်မာလိုကော ပြောတတ်နေပြီလား။;also: Can (you) talk already also in Myanmar (language)?;i: Umiš už mluvit i Myanmarsky?;inter.
 ကော: မိတ်ဆွေကော နာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ။;how about: (And) how about friends, what is (their) name?;a co: A co přátel, jak se jmenují?;inter.
 ကော: အဖေကော ကြိုက်သလား။;how about: How about father, does (he) like (it)?;a co: A co otec, má (to) rád?;inter.
 ကောကီး;collect ° gather ° pick up;sbírat (dohromady) ° sbírat ° vybírat ° sebrat;T
 ကောကီး: ကံကောကီးပါစေ။;collect: May (you) collect (good) kamma.;hromadit: Kéž hromadíš (dobrou) kammu.;w. pol.

ကောက်ကျစ်;dishonest, be ("twisted (and) curled") ° crooked, be ("twisted (and) curled") ° deceitful, be ("twisted (and) curled");podvodnický, být ("pokroucený (a) zakroucený") ° nečestný, být ("pokroucený (a) zakroucený") ° pokřivený, být ("pokroucený (a) zakroucený");l
ကောက်ကျစ်: ကောက်ကျစ်တို့ဝတ်မျိုး;crooked, be: a kind of a crooked mind;pokřivený, být: druh pokřivené mysli;
ကောက်ခံ;collect ("collect (and) take");sbírat ("sbírat (a) brát") ° vybírat ("sbírat (a) brát");T
ကောက်ခံ: ပိုက်ဆံကို လိုက်လံကောက်ခံတယ်။;collect: Go after (friends) and collect money (for act of generosity).;vybírat: Jít za (přáteli) a vybírat peníze (za účelem štedrého činu).;
ကောက်ချက်ချ;conclusion, come to ("lower¹ (to) conclusion") ° come to conclusion ("lower¹ (to) conclusion");dojít k závěru ("snížit¹ (ke) závěru") ° závěru, dojít k ("snížit¹ (ke) závěru");T
ကောက်ချက်ချ: ငါတို့ ကောက်ချက်ချလိုရန်ပါသည်။;conclusion, come to: we may come to conclusion;závěr: můžeme dojít k závěru;pol.
ကောက်ယူ;understand as ("pick-up (and) take") ° take as ("pick-up (and) take") ° accept as ("pick-up (and) take");chápat jakožto ("sbírat (a) vzít") ° přijmout za ("sbírat (a) vzít") ° mít za ("sbírat (a) vzít");T
ကောက်ယူ: ရင်းလင်းချက်တစ်ခုအဖြစ်လည်း ကောက်ယူနိုင်သည်။;take as: (It) can be also taken as an explanation.;vzít za: Může to také být bráno za vysvětlení.;writ.
ကောက်ရ;pick up for oneself (also about people, "collect (and) take");sebrat si (také o lidech, "vybrat (a) vzít");T
ကောင်း;fella ° guy;chlápek ° týpek;sg. sl.
ကောင်း;indicates probability ° indicates suitability ° proper, be ° good, be ° alright, be;značí možnost ° značí vhodnost ° správný, být ° dobrý, být ° fajn, být;l (or) suff.
ကောင်း -လိမ့်;maybe;možná;adv.
ကောင်း: ကျန်းမာရေးအတွက်ကောင်းတယ်။;good: (It) is good for health.;dobré: Je to dobré pro zdraví.;
ကောင်း: ကြောင်နှစ်ကောင် မတူကြဘူး။;num. class. for animals: The two cats are different.;čítatel zvířat: (Ty) dvě kočky nejsou stejné.;
ကောင်း: ကောင်းပြီလေ။;alright: That's alright, indeed. (answer to an excuse) ° fine: That's fine, indeed. (answer to an excuse);v pořádku: To je v pořádku, opravdu. (odpověď na omluvu);
ကောင်း: ကောင်းပါတယ်။;good, be: It (is) good.;dobrý, být: Je (to) dobré.;pol.
ကောင်း: ကောင်းပါပြီ;alright (~ "good"): Alright. (used to announce departure, "(It) was good.");dobře: Dobře. (užíváno k oznámení vlastního odchodu);pol. col.
ကောင်း: ကောင်းလှပါပြီ;alright (indicates desire to end the discussion): Alright. ("(That) was pretty good.");fajn (značí touhu ukončit diskuzi): Fajn. ("(To) bylo hezky dobré.");p.p. pol. col.
ကောင်း: နေကောင်းလား။;good: How are you? ("(Is) life good?");dobrý: Jak se máš? ("(Je) život dobrý?");inter.
ကောင်း: နောက်တစ်ကောင်;animal (num. class.): next animal;zvíře (čítatel): další zvíře;
ကောင်း: ဗမာစကား ပြောတာ သိပ်ကောင်းတာပဲ။;good: (Your) Burmese ("language talking") is ("just") very good! ;dobrý: (Tvoje) Barmština (~ "Barmským jazykem mluvení") je

("prostě") velice dobrá!;col.
ကောင်း: ဘာဝနာမဟုတ်ဘူးကြောင့်;because: because (I) didn't meditate;protože: protože (jsem) nemeditoval;p.s.
ကောင်း: မိတ်ဆွေကောင်း;good: a good friend;dobrý: dobrý přítel;
ကောင်း: ရေကူးခြင်းသည် ခန္ဓာကိုယ်အတွက် ကောင်းတယ်။;good: Swimming is good for body.;dobrý: Plavání je dobré pro tělo.;
ကောင်း: ဟိတ်ကောင်း;buddy: Hey, buddy!;kámo: Hej, kámo!;imper. sl.
ကောင်း: ဟိတ်ကောင် ခိုးမယ်ခိုးတော့ ငါတို့အတွက်ပါ ပိုခိုးပေးကွာ။;guy: Hey guy, if (you) steal, while stealing steal more for us (also), friend.;týpek: Hej, týpku, jestli budeš krást, při (tom) kradení pro nás (taký) ukradni, příteli.;imper. sl.
ကောင်း: အများတွေ ပြင်ပေးနိုင်ရင် သိပ်ကောင်းမှာပဲ။;good: If you can correct the mistakes, it (will) be just good.;dobrý: Pokud (mi) opravíš chyby, tak to bude prostě dobré.;col.
ကောင်း: အဲဒီမှာ နေလို့ ကောင်းပါတယ်။;good: Living there is good.;fajn (~ "good"): Je fajn (~ "dobré") tam žít.;pol.
ကောင်း:..လိမ့်: ပြန်လာကောင်းပြန်လာလိမ့်မယ်။;maybe: maybe (he) will come ("(If) returning (is) good, (he) may come.");možná: možná přijde. ("(Pokud bude) návrat dobrý, (pak) možná přijde.");fut.
ကောင်း(တစ်ကောင်);guy ° buddy;chlápek ° týpek;sg. sl.
ကောင်းကင်;sky ("good kamma");obloha ("dobrá kamma") ° nebe ("dobrá kamma");n. P. kamma (= intentionally-done-action)
ကောင်းကင်: ကောင်းကင်မှာ တိမ်တွေထူနေပြီ။;sky: The clouds in the sky are being thick.;obloha: Mraky na obloze jsou (najednou) velké (~ "tlusté");p.p.
ကောင်းကင်: ကောင်းကင်မှာ လေယာဉ်ပျံတစ်စီး ပျံနေတယ်။;sky: A plane is flying in the sky.;nebe: Letadlo létá v nebi.;cont.
ကောင်းကင်ဘုံ;heaven ("realm² (of) good° kamma");nebe ("svět² dobré° kammy");n. P. kamma (= action, deed)
ကောင်းကံဘုံ (WS. from ကောင်းကင်ဘုံ);heaven ("realm² (of) good° kamma");nebe ("svět² dobré° kammy");n. P. kamma (= action, deed)
ကောင်းကျိုး;benefit ("good effect");prospěch ("dobrý následek");n.
ကောင်းကျိုး: အများကောင်းကျိုးကို သယ်ပိုးဆောင်ရွက်တတ်သော ဦးနန္ဒဘုရား။;benefit: Ven. Sir Nanda, who can assume responsibility (and) perform (it) to benefit of many.;prospěch: Ct. Pán Nanda, který dokáže vzít zodpovědnost (a) vykonat (ji) k prospěchu mnohých.;
ကောင်ကလေး: ကောင်ကလေး ရေကူးခဲ့သည်။;boy, little: Little boy was swimming.;chlapec, malý: Malý chlapec plaval.;p.s.
ကောင်ကလေး(တစ်ယောက်);boy, little;chlapec, malý;sg.
ကောင်းကောင်း: ကောင်းကောင်းအဆင်ပြေပါတယ်။;quite (~ "well"): (I) am quite (~ "well") satisfied.;poměrně (~ "dobře"): Jsem poměrně (~ "dobře") spokojený;pol.
ကောင်းကောင်း: ဒါပေမယ့် တစ်ခုကိုတော့ ကောင်းကောင်းသိပါတယ်။;well: But one thing (I) know (very) well.;dobře: Ale jednu věc dobře vím.;pol.
ကောင်းကောင်း: မိခင်စာ (~ မိခင်ဘာသာစကား) မဟုတ်တာကို ကောင်းကောင်းကျွမ်းကျင်တာကို လေးစားပါတယ်။;well: (I) revere (you), who is well skilled in what is not (your) mother tongue.;dobře: Ctím (tebe,) který je dobře dovedný v tom, co není (tvou) mateřštinou.;pol.

ကောင်တာစာရေး(တစ်ယောက်);saleswoman("skilfull² (in) writing¹ (at) counter") ° sales assistant ("skilfull² (in) writing¹ (at) counter");prodavačka ("dovedný² (v) psaní¹ (u) pultu")sg. E. counter

ကောင်းပြီ;alright, (it) was (suggests end of a discussion or meeting) ° alright, be ("good (and) finished");v pořádku, být ("dobrý (a) ukončený") ° dobře, bylo (to) (navrhuje konec diskuze či setkání); (or) I

ကောင်းမြတ်;good, be ("good (and) noble");dobrý, být (dobrý (a) ušlechtilý");I

ကောင်းမြတ်လှ;good,,noble (and) beautiful, be;dobrý,,šlechetný (a) krásný, být;I

ကောင်မလေး(တစ်ယောက်);girl ("small² female¹ body")holka ("malé² ženské¹ tělo") ° dívka ("malé² ženské¹ tělo") ° děvče ("malé² ženské¹ tělo")sg.

ကောင်းမွန်;excellent, be ("good (and) noble") ° good ("good (and) noble") ° brilliant, be ("good (and) noble");dobrý ("dobrý (a) ušlechtilý") ° skvělý, být ("dobrý (a) ušlechtilý") ° výborný, být ("dobrý (a) ušlechtilý");I (or) adj.

ကောင်းမွန်: ငါ အရမ်းကောင်းမွန်တဲ့ ရဟန်းတ(စ်)ပါး ဖြစ်ဖို့ လုံးဝဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီ။ (~ အရမ်းတော်တဲ့ ရဟန်းတ(စ်)ပါး ဖြစ်ဖို့ ငါ လုံးဝဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီ။);excellent: I made a strong determination to be an excellent monk.;výborný: Učinil jsem pevné rozhodnutí být výborným mnichem.;p.p. col.

ကောင်းမွန်: ပြည်သူလူထု ပိုမို(ကောင်းမွန်) နားလည်သိရှိရန် (~ သိရှိနားလည်စေရန်);better (~ "good (and) noble"): for better understanding of general public;lepší (~ "dobrý (a) ušlechtilý"): pro lepší pochopení široké veřejnosti;writ.

ကောင်းမွန်မြင့်မြတ်: အရမ်းကို ကောင်းမွန်မြင့်မတ်တဲ့ စိတ်ကူးပါ ဘုရား;;excellent, be: I am extremely happy, (because of you,) ven. Sir. ("Extremely excellent mind, ven. Sir.");výborný, být: Jsem nesmírně šťastný (kvůli vám,) ct. Pane. ("Nesmírně výborná mysl, ct. Pane.");pol.

ကောင်းမွန်မြတ်;noble, be ("good, noble, noble (and) noble") ° good, be ("good, noble, noble (and) noble") ° praiseworthy, be ("good, noble, noble (and) noble") ° excellent, be ("good, noble, noble (and) noble");chvályhodný, být ("dobrý, ušlechtilý, ušlechtilý (a) ušlechtilý") ° noble, být ("dobrý, ušlechtilý, ušlechtilý (a) ušlechtilý") ° dobrý, být ("dobrý, ušlechtilý, ušlechtilý (a) ušlechtilý") ° výborný, být ("dobrý, ušlechtilý, ušlechtilý (a) ušlechtilý");I

ကောင်းလာ;improve ("be-good (and) come") ° increase (improve, "be-good (and) come");zlepšit se ("být-dobrý (a) přijít") ° zvýšit se (zlepšit se, "být-dobrý (a) přijít") ° stoupnout (zlepšit se, "být-dobrý (a) přijít");I

ကောင်းလာ: ကျွန်တော် ပိုကောင်းလာအောင်အထိ ငါကျ သုံးကြောင်းလောက်ပဲ ရေးပါမယ်;;improve: Until I improve, (I) will write only about three sentences.;zlepšit se: Dokud se nezlepším, nebudu psát více jak asi tři věty.;fut. pol. um.

ကောင်းလာ: ကျေးနီ ဝယ်အားလည်း အလားတူ ကောင်းလာတယ်;;increase (~ "improve"): The demand for copper also increased.;stoupnout (~ "zlepšit-se"): Poptávka po mědi také stoupla.;

ကောင်လုံး;whole (the animal to eat, "whole¹ animal")celý (o mase zvířete k jezení či ke koupi, "celé¹ zvíře")n.

ကောင်လေး(တစ်ယောက်);boy ("small¹ body")chlapec ("malé¹ tělo")sg.

ကောင်းသန့်: လေကောင်းလေသန့်ရှူဖို့လား;;clean: Should (we) breath clean air?;čistý: Měli bychom dýchat čistý vzduch?;inter.

ကောင်;num. class. for animals;čítatel zvířat;pow.

ကောင်း;abundant, be ° good, be ° suitable for, be;vhodný k, be ° dobrý, být ° hojný, být;I

ကောင်း: ကောင်းတာတွေကို ရွေးချယ်သည်;;good: select the good ones;dobrý: vybrat ty dobré;writ.

ကောင်း: ကောင်းပါပြီ;;well: Well. (when finishing a dialogue);dobře: Dobře. (při ukončování dialogu);pol.

ကောင်း: ကောင်းသားပဲ;;great: Just great (good)! ° good: Good idea!;dobrý: Dobrý nápad! ° výborný: Prostě výborný (dobrý)!;col.

ကောင်း: ဆရာသမားကောင်း;good: good teacher;dobrý: dobrý učitel;

ကောင်း: ဒါဟာ စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းတယ်;;good (for): This is interesting. ("This is good for interest.");dobré (na): To je zajímavé. ("To je dobré (na) zájem.");col.

ကောင်း: ဒါဟာ ဖျင်းစရာ ကောင်းတယ်;;good (for): This is boring. ("This is good (for) boredom.");dobrý (na): To je nudné. ("To je dobré (na) nudu.");col.

ကောင်း: အတော်လေးကောင်းတယ်;;good: (It)'s quite good.;dobré: Je to docela dobré.;col.

ကောင်း: အလွန်စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းပါတယ်;;good, be: (It) is extremely interesting. ("(It) is very good for interest.");vhodný: Je (to) nesmírně zajímavé. ("Je (to) nesmírně vhodné k zájmu.");pol.

ကောင်းကြီး: ငါ့ရဲ့ သူငယ်ချင်းကောင်းကြီး;;great: my great friend;skvělý ("ohromný"): můj skvělý přítel;n. col.

ကောင်းကောင်း;well;dobře;adv. (or) adj.

ကောင်းသန့်;clean, be (also about air, "good (and) clean");čistý, být (také o vzduchu, "dobrý (a) čistý");I

ကောင်းသော: ကောင်းသော ညနေခင်းပါ;;good: Good evening.;dobré: Dobrý večer.;w. pol.

ကောင်းသော: ကောင်းသော နံနက်ခင်းပါ;;good: Good morning.;dobré: Dobré ráno.;w. pol.

ကောင်းသော: ကောင်းသော နေ့လယ်ခင်းပါ;;good: Good afternoon.;dobré: Dobré odpoledne.;w. pol.

ကောလံ;era of Myanmar;letopočet Myanmar;adv.

ကောနရင်;connection;spojení;n. E. connection

ကောဖီ: ကောဖီထဲကို သကြားထည့်တယ်;;coffee: (He) sprinkles sugar into the coffee.;kávy: Sype (si) cukr do kávy.;

ကောလိပ်;college;střední škola;n. E. college

ကောလိပ်: အမျိုးသားကောလိပ်နှင့် အမျိုးသားကျောင်းများကို တည်ထောင်ကြပါသည်;;college: They founded (~ "built") national college (a) national (primary) schools.;střední škola: Založili (~ "postavili") národní střední školu (a) národní (základní) školy.;writ. pol. pl.

ကော်ဇော: ကုတင်နှင့် ကပ်လျက်မှာ ကော်ဇောရှိတယ်;;carpet: Immediately at the bed, (there is) carpet.;koberec: Bezprostředně u postele je koberec.;

ကော်ဇော(တစ်ချပ်);carpet;koberec;sg. P. koja (= mail armour)

ကော်နရင်;connection;spojení;n. E. connection

ကော်နရင်: မီးမပြိမ်လို့ ကော်နရင် မကောင်းဘူး။;connection: As the electricity is not stable, the connection is not good.;spojení: Poněvadž není elektrina stabilní, spojení není dobré.;col. ကော်ပြန့်ကြောက်(တစ်လိပ်) (WS. from ကော်ပြန့်ကြော်);spring rolls (roll like snack – vegetarian or with shrimp, “spread¹ (and) fried² paste”);jarní rohlíčky (zákusek v podobě rohlíčku – vegetariánský nebo s krevetou, “roztažená¹ (a) usmažená² pasta”);sg. WS.

ကော်ပြန့်ကြော်(တစ်လိပ်);spring rolls (roll like snack – vegetarian or with shrimp, “spread¹ (and) fried² paste”);jarní rohlíčky (zákusek v podobě rohlíčku – vegetariánský nebo s krevetou, “roztažená¹ (a) usmažená² pasta”);sg.

ကော်ပြန့်လိပ်ကြော်(တစ်လိပ်);spring rolls (roll like snack – vegetarian or with shrimp, “spread¹, rolled-up² (and) fried³ paste”);jarní rohlíčky (zákusek v podobě rohlíčku – vegetariánský nebo s krevetou, “roztažená¹, zarolovaná² (a) usmažená³ pasta”);sg.

ကော်ဖီ;coffee;káva;n. E. coffee

ကော်ဖီ: ကော်ဖီနှစ်ခွက်;coffee: two cups of coffee;káva: dva šálky kávy;

ကော်ဖီမှုန့်;coffee, instant (“coffee powder”);káva, instantní (“kávový prášek”);n. E. coffee

ကော်လံ: ကော်လံတစ်ခုကို ကြည့်နေစဉ်;column: while looking at one column;sloupec: zatímco se dívám na jeden sloupec;cont.

ကော်လံ: ကော်လံနှစ်ခုစီ သီးသန့်ခွဲပါတယ်။;column: (I) separate (it) to two equal columns.;sloupec: Rozdělím (to) na dva stejné sloupce.;pol.

ကော်လံ(တစ်ခု);column (of writing);sloupec;sg. E. column

ကဲ;go beyond (accepted limit) ° ok, then ° fine, and now ° overdo ° alright, then ° bad, be;jít za hranice (přijatých hranic) ° přehnat ° dobře, tedy ° špatný, být ° no, dobře ° a teď;T (or) interj. col. (or) T col.

ကဲ့ [gə.];now (“well, then”) ° well, then ° alright, then ° indicates suggestion to change a topic or start something;značí návrh změnit téma nebo něco začít ° teď (“dobře, tedy”) ° dobře, tedy;col. interj.

ကဲ: သိပ်ကဲတယ်။;bad, be: (I) am so bad. (about inappropriate thinking);špatný, být: Jsem tak špatná. (o nevhodném myšlení);col.

ကဲ့နဲ့;blame ° scold (sb.) ° laugh at (mock) ° mock ° vituperate;vysmívat se ° nadávat (někomu) ° hanit ° posmívat se ° obviňovat;T

ကဲ့သို့;such as ° as (such as) ° like (such as);jako třeba ° tj. ° tedy (jako např.) ° jako např.;suff. writ.

ကဲ့သို့: မိန်းမဟာ မီးလိုဘဲ ယောက်ျားအတွက် အန္တရာယ်များသလို ယောက်ျားဟာလည်း မီးကဲ့သို့ မိန်းမအတွက် အန္တရာယ်များတယ်။;like: Woman is to man very dangerous, like fire, man also is like fire, very dangerous to woman.;jako: Žena je pro muže velice nebezpečná, jako oheň, muž je pro ženu také velice nebezpečný, jako oheň.;

ကဲ့သို့: အဲဒါကို 'တောနာဟု ပေါရာဏာ'စသည် ကဲ့သို့ဂါထာများဖြင့် သိနိုင်ပါသည်။;like.: It can be seen by verses like “tenāhu porāṇā” and so on.;jako: Může to být vidět z veršů jako “tenāhu porāṇā” a tak dále.;writ. pol.

ခ;strike ° attend on ° attend upon ° wait upon ° fall (on the

ground);uhodit ° upadnout (na zem) ° obsluhovat (koho) ° starat se (o) ° posluhovat (komu) ° starat se o;l (or) T

ခံ;catch ° enjoy (taste etc.) ° endure (suffering etc.) ° accept;přijmout ° vychutnat si ° chytout ° vydržet (utrpení atd.);l (or) T

ခ: ရန်ကြီးအောင် ကုန်းဘောင်ခါ ငါးမည်ရ ပြည်ရွှေဘို၊ ဘေးရန်က ပြို။;attend on: For great enemy, Koun Baung attended on the town Shwe Bo of five-names, destroying the danger.;starat se o: Kvůli velkému nepříteli, Koun Baun se staral o město Šve Bo pěti jmen, a zničil nebezpečí.;sg.

ခက်;complicated, být ° difficult, be ° difficult;náročný ° složitý, být ° náročný, být ° obtížný, být ° těžký, být (nesnadný) ° náročný, být (nesnadný) ° nesnadný, být (nesnadný);l (or) adj.

ခက်: ဒီစာအုပ် ခက်လွန်းတယ်။;difficult: This book is too much difficult.;náročný: Tato kniha je příliš náročná.;

ခက်: သူ ပြောသလောက် ဒီစာအုပ် မခက်ပါဘူး။;difficult: According to what he says, this book is not difficult.;náročný: Podle toho, co říká, tato kniha není náročná.;pol.

ခက်: အင်္ဂလိပ်လို မတတ်တော့ ပြောပြလိုခက်မယ်။;difficult: Because (I) can't (talk) in English, explaining will be difficult.;náročný: Protože neumím anglicky, vysvětlování bude náročné.;fut.

ခက်ခဲ;difficult, be (“(be) difficult (and) hard”) ° uneasy, be (“difficult (and) difficult”) ° difficult, be (“difficult (and) difficult”) ° complicated, být (“(be) difficult (and) hard”) ° arduous, be (“difficult (and) difficult”);těžký, být (nesnadný, “(být) náročný (a) těžký”) ° náročný, být (obtížný, “být-obtížný (a) obtížný”) ° složitý, být (“(být) náročný (a) těžký”) ° obtížný, být (“být-obtížný (a) obtížný”) ° těžký, být (obtížný, “být-obtížný (a) obtížný”) ° nesnadný, být (“být-obtížný (a) obtížný”) ° nesnadný, být (nesnadný, “(být) náročný (a) těžký”) ° náročný, být (nesnadný, “(být) náročný (a) těžký”);l

ခက်ခဲ: ခက်ခဲမည် ဖြစ်ပါတယ်။;difficult, be: (It) will be (~ become) difficult.;náročný, být: Bude (~ stane se) (to) náročné.;pol.

ခက်ခဲ: ခက်ခဲသည့် စကားလုံးတွေ။;difficult, be: difficult words;obtížný, be: obtížná slova;pl. writ.

ခက်ခဲ: ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ နေရာ(ရ)ဖို့အတွက် ခက်ခဲလို့ပါ။;difficult: Because it is difficult to find a place. (“Because for places (it) is difficult.”);těžký: Protože je těžké najít místo. (“Protože pro místa je (to) náročné.”);pol.

ခက်ခဲ: မခက်ခဲပါဘူး။;difficult: (It) is not difficult.;těžký: Není (to) těžké.;pol.

ခခယယလင့်;flatter (fawningly, “do¹ fawningly”);lichotit (podlézavě, “dělat¹ podlézavě”);T

ခင်;friendship ° friendly, be ° friends, be ° love ° lovable, be;libezný, být ° přátelství ° láska ° přátel být ° přátelský, být;l (or) I un. (or) n.

ခင်း;roll out ° spread;rozbalit ° vyrolovat ° rozšířit;T

ခင်: ခင်ပါရစေ။;friendly, be: May (I) be (your) friend.;přátelský, být: Kéž jsem (tvým) přítelem.;pol.

ခင်: ခင်များတာဝန်မဲ့လုပ်တော့ ကိုယ့်ဘာကို ခံရမှာပေါ့။ (or it was “ခင်များတာဝန်မဲ့လုပ်တော့ ကိုယ့်ဘာသာ ခံရမှာပေါ့။” - but different meaning);love: As (you) don't fulfill any responsibilities of love (~ “loves”), (you) should punish yourself.;láska: Přestože neplníš (žádné) zodpovědnosti lásky (~ “lásek”), měl by ses potrestat.;imper. sl.

ခင်း: ခင်လို့ ရပါတယ်။;friends, be: (Yes,) we can be friends. (“(It) is ok to be friends.”);přátelé, být: Ano, můžeme být přátelé. (“Je v pořádku být přáteli.”);pol.

ခင်း မ-;before (an action);než (před nějakou činností) ° před (nějakou činností);pow.

ခင်း မ-: အဝတ်အစားတွေက မလျှော်ခင် ညှပ်ပတ်တယ်။;before (an action): Before washing the clothes, (it) is dirty.;před (nějakou činností): Než se prádlo vypere, je špinavé.;

ခင်းဖွန်း(တစ်ယောက်);huband (deferential, elevating, “rubs-off” love”);manžel (uctivě, pozdvihující, “obrušuje” lásku”);sg.

ခင်းချား;friend;příteli;voc. col.

ခင်းချား: ခင်းချား ဘယ်သူ့သားလဲ။;you: Whose son are you?;ty: Čí jsi (“ty”) syn?;inter. col. um.

ခင်းချား: ဘယ်သွားမလို့လဲ ခင်းချား။;friend: Where are (you) going, friend?;příteli: Kam jdeš, příteli?;inter.

ခင်းချား: မင်္ဂလာပါ ခင်းချား။;sir: Greetings, sir. (used by men);pane: Zdravím, pane. (užíváno muži);uw.

ခင်းချားတို့: ခင်းချားတို့ရှိတယ်။;you (pl.): You are.;vy: Vy jste.;

ခင်းချားတို့၏;your (pl.);vaše;pron. pl. um. writ.

ခင်းမင်း;fond of, be (“love (and) like”) ° befriend (“love (and) like”) ° friend, be a (“love (and) like”);zamilovaný do, být (“milovat (a) mít-rád”) ° přátelit se (“milovat (a) mít-rád”) ° spřízněný s (“milovat (a) mít-rád”) ° přítelem, být (“milovat (a) mít-rád”);T

ခင်းမင်း: ကိုရင် အတိုင်းမသိ လို့ကလို့စွာ ခင်းမင်းမိပါတယ်။;fond of, be: (I) happened to be immeasurably, warmly, fond of the novice-monk.;spřízněný, být: Stalo se, že (jsem) nezměrně, vroucně spřízněný s (tím) novicem (mnichem).;pol.

ခင်းမင်း: ခင်းချားနဲ့ ခင်းမင်းခွင့်ရတာကိုလည်း ကျွန်တော်မှ ဝမ်းသာပါတယ်။;befriend: I also happy that (I) was allowed to befriend with you.;přátelit se: Také mám radost, že mi bylo povoleno se s tebou přátelit.;pol. um. FB

ခင်းမင်း: ခင်းမင်းရင်းနှီးခွင့်ရချင်ပါတယ်။;friend, be: (I) want to be permitted to be (your) close friend.;přítel: Chci (“dostat”) svolení být (tvým) blízkým přítelem.;pol.

ခင်းမင်း: မမျှော်လင့်ပဲ ခင်းမင်းခွင့်ရတာ။;friend, be: Though not (even) hoping, (I) was permitted to be (your) friend.;přítelem, být: Aniž bych doufal, bylo (mi) povoleno být (tvým) přítelem.;

ခင်းမင်းရ;friend, become a (“get² loving¹ (and) liking^o”);přítelem, stát se (“dostat² lásku¹ (a) zalíbení^o”);T

ခင်းမင်းရ: ခုလိုခင်းမင်းရတာ ဝမ်းက .. ခုသာပါတယ်။;friend, become a: Now, becoming (your) friend, (my) mind (~ “stomach”) .. now, is happy (~ “shining”).;přítelem, stát se: Nyní, že jsem (tvým) přítelem, (moje) mysl (~ “žaludek”) ... nyní, je šťastná (~ “září”);pol.

ခင်းမင်းလေးစားလျက်;friendly with respect (at the end of a letter, “by² friendliness^o (and) respect¹”);přátelsky (a) s respectem (“skrže² přátelství^o (a) respekt¹”);adv.

ခင်းချား;yours ° your;tvá ° tvoje ° tvé;pron. um.

ခင်းချား;you (“friend”);ty (“příteli”);pron. pol. um.

ခင်းချားကို;you, to ° you (acc.);tobě ° tebe ° vám;pron. acc. (or) pron. acc. um.

ခင်းချားကို: ခင်းချားကို ကျွန်တော်တို့ အမြဲ ကြိုနှေ့ပါတယ်။;you (acc.): We always welcome you.;tebe: Vždycky jsi vítán. (“My tě vždycky vítáme.”);pol. um.

ခင်းမင်းလျက်;cordially (“by² friendliness^o (and) love¹”) ° cordially (inserted at the end of a letter, “by² being-friendly^o (and) love¹”) ° cordially (“while (in) friendship”);srdečně (“zatímco (v) přátelství”) ° srdečně (vloženo na konec dopisu, “s² přátelstvím^o (a) láskou¹”) ° srdečně (“přátelsky^o (a) s² láskou¹”);adv. (or) lett. (or)

ခင်းစား;enjoy ° feel (“take indeed”) ° experience;zažívat ° cítit (“brát vskutku”) ° užívat (si);I

ခင်းစား;feeling (“take indeed {nouner}”);cítit (“brát vskutku {jmenec}”);I

ခင်းစား: လက်အကြား၌ ထိခြင်းမှ (~ ထိသိသော) ခင်းစား;feeling: feeling of contact between hands;pocit: pocit doteku mezi rukama;writ.

ခင်းစားရ;feel (“take¹ experience^o”);cítit se (“vzít¹ prožitek^o”);I

ခင်းစားရ: ရင် ဘယ်လို ခင်းစားရလဲ။;feel: Sir, how do you feel?;cítit se: Pane, jak se cítíte?;inter. uw.

ခင်းစား;moment, for a ° while ° while (short) ° moment ° while, short;moment ° chvíličku, na ° chvílička ° chvílka ° chvíle;adv. (or) n. (or) sg.

ခင်းစား: ခင်းစားစောင့်ပါ။;moment: Wait a moment.;chvilka: Počkejte chvílku.;imper. pol.

ခင်းစား: ခင်းစား အလည်လာတာလေ။;while: (I) have visited (this place) only for a while, (“indeed”).;chvíle: Navštívil jsem (tohle místo) pouze na chvíli, (“opravdu”).;col.

ခင်းစား: ခင်းစားစွင့်တယ်။;moment, for a: (He) turns (it) on (~ “opens”) for a moment.;chvíličku, na: Na chvíličku (se) rozsvícuje (~ “zapíná”).;

ခင်းစား: ခင်းစားလေး နော်။;moment: (Wait) a moment, ok? ° wait (~ “moment”): (Wait) a moment, ok?;počkat (~ “moment”): (Počkejte) chvíličku, ano? ° chvílička: (Počkejte) chvíličku, ano?;col.

ခင်းစား: နောက်နှစ် ခင်းစားပြန်ဖို့ စိတ်ကူးရှိပါတယ်။;while: (I) have an intention to come back for a while next year.;chvíle: Mám záměr se příští rok na chvíli vrátit.;pol.

ခင်းစားခင်း;again and again (“moment, moment”) ° often ° repeatedly (“moment, moment”);často ° znovu a znovu (“moment, moment”) ° opakovaně (“moment, moment”);adv.

ခင်းစားခင်း: အိမ်မက်တွေ ခင်းစားခင်း မှတ်တာ။;again and again: (I) am again and again dreaming (“dreams”).;znovu a znovu: Znovu a znovu (“sním”) sny.;

ခင်းစားချောင်းကြည့်;peep (“peep¹ (and) look² (for a) moment”);nakouknout (CZ col., “nahlédnout¹ (a) podívat-se² (na) chvíličku^o”) ° nahlédnout (“nahlédnout¹ (a) podívat-se² (na) chvíličku^o”);T

ခင်းစားယူ [khanāyū];borrow (for a while, “take¹ (for a) while^o”);půjčit si (na chvílku, “vzít-si¹ (na) chvílku^o”);T

ခင်းစားလေး: ခင်းစားလေး သီးခံပါ နော်။;while, a short: Be patient for a while, ok?;chvíličku: Buďte chvíličku trpěliví, ano?;pol.

ခင်းစား;suddenly ° all of a sudden ° indicates abrupt happening ° abruptly;náhle ° neočekávaně ° značí překvapení, neočekávané dění ° z něho nic;suff. (or) suff. adv.

ခင်းစား;aggregates, five (of body, feelings, perception, conditions and consciousness, which make up a person);skupin, pět (těla, pocitů, vnímání, podmínek a vědomí, které utváří osobu);n. Bh. P. khandha (= aggregates)

ခင်းစားကိုယ်: ခင်းစားကိုယ်တစ်ခုလုံး;body: whole the body;tělo: celé tělo;

ခန္ဓာကိုယ်: ခန္ဓာကိုယ်အပေါ်ပိုင်း;body: upper part of the body;tělo: horní část těla;

ခန္ဓာကိုယ်: ဒီရုပ်ပုံက ခြေထောက်နှစ်ချောင်းပါတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကို ပြတယ်။;body: This picture shows a body with two legs.;tělo: Tento obrázek ukazuje tělo se dvěma nohama.;

ခန္ဓာကိုယ်: ရေကူးခြင်းသည် ခန္ဓာကိုယ်အတွက် ကောင်းတယ်။;body: Swimming is good for body.;tělo: Plavání je dobré pro tělo.;

ခန္ဓာကိုယ်(တစ်ကိုယ်);body (human, "body (and) body");tělo (lidské, "tělo (a) tělo");sg. P. khandha (= body)

ခန္ဓာကိုယ်(တစ်ခု);body ("aggregates body");tělo ("tělo¹ skupin");sg. P. khandha (= aggregates)

ခန္ဓာဉာဏ်;knowledge of five aggregates (of body, feelings, perception, conditions and consciousness, which make up a person);znalost pěti skupin (osoby: těla, pocitů, vnímání, podmínek a vědomí, které utváří osobu);n. Bh. P. khandha-ñāṇa (= aggregates - knowledge)

ခန္ဓာဗေဒ;anatomy ("body science");anatomie ("věda¹ (o) těle");n. P. khandha - veda (= trunk-of-body - science)

ခန္ဓာဉာဏ်: မြတ်ဘုရားဟောကြားခဲ့တဲ့ ဓမ္မတရားတွေကို စာအသိမဲ့ ခန္ဓာဉာဏ်ရောက် အသိဖြင့် သိမြင်လာနိုင်ပါစေ။;knowledge of five aggregates: May (you) be able to come and realize the the truths of Dhamma preached by the Noble Buddha, by knowledge and coming to knowledge of five aggregates through knowledge of what is written.;znalost pěti skupin (osoby): Kéž jsi schopen dojít a pochopit pravdy Dhammy přednesené Vznešeným Buddhou, znalostí a dosažením znalosti pěti skupin (osoby) skrze znalost toho, co je psáno.;w. pol.

ခန်း;num. class. for rooms;čítatel pokojů;pow.

ခန့်;appoint ° compare ° around ° approximately ° estimate ° about (around);ustanovit (někoho na určité postavení) ° okolo (asi) ° porovnat ° odhadnout ° asi ° přibližně;adv. (or) suff. (or) T

ခန့်: (မင်းရာဇာ)ဆိုတဲ့ ဘွဲ့ပေးပြီး အမတ် ခန့်သတဲ့;appoint: It is said, that having given him the status of Min Yaza, he appointed him a minister.;ustanovit (kým): Říká se, že mu udělil statut Men Yáza a ustanovil ho ministrem.;

ခန်း: ဘယ်နှစ်ခန်းလိုလဲ။;room: How many rooms do you want? (in hotel);pokoj: Kolik pokojů chcete? (v hotelu);inter.

ခန်း: ဘုရားခန်းကို;room: to monk's room;pokoj: do mnichova pokoje (tj. místnosti);adv.

ခန့်: လူတစ်ယောက် သက်တမ်းက နှစ်ပေခန့် ကြာတယ်။;around: The life span of a person is around 80 years.;asi: Délka života člověka je (~ "trvá") asi 80 let.;

ခန်းဆီး: ခန်းဆီးရဲ့ နောက်မှာ ပြူတင်းပေါက်ရှိတယ်။;curtain: behind the curtain (there is) a window;záclona: za záclonou je okno;

ခန်းဆီး(တစ်ခု);curtain ("veils¹ (the) room");záclona ("zahaluje¹ pokoj");sg.

ခန်းမ: ဆိုက်ရောက်မည့် ခန်းမဟုတ်;hall: in the arrival hall ("in the hall (where people) arrive");hala: v příletové hale ("v hale (kam lidé) přiletí");adv.

ခန်းမ(တစ်ခု);hall ("large¹ room");hala ("veliký¹ pokoj");sg.

ခန့်မှန်း;estimate ("estimate (and) guess") ° compare (also about qualities of people, "estimate (and) guess");odhadnout ("odhadnout (a) hádat") ° porovnat, porovnávat (také o kvalitách

lidí, "odhadnout (a) hádat");T

ခန့်မှန်း: ခင်ဗျားမခန့်မှန်းတတ်လို့ပါ။;compare: Because you cannot be compared (to her).;porovnávat: Protože tě (s ní) nikdo nemůže porovnávat.;pol.

ခံပြီး;believed, having;uvěřil, po tom, co;adv.

ခပ်;rather ° fairly ° slightly ° quite;docela ° poněkud ° poměrně ° spíše;adv.

ခပ်: ကျွန်ုပ်တို့ခပ်လွန်းလွန်းလှ;quite: quite far away from (~ "with") the buffalo.;docela: Docela daleko od (~ "s") buvola.;adv.

ခပ်စောစောတွင်;early, very ("fairly¹ in³ early² (and) early¹");brzy, velice ("docela¹ v³ brzy² (a) brzy¹");adv.

ခပ်ပြင်းပြင်း;deeply ("fairly intensively") ° deeply (about breath, "fairly intensively");hluboce (se nadechnout, "celkem intenzivně") ° zhluboka (se nadechnout, "celkem intenzivně");adv.

ခပ်ပြင်းပြင်း: အသက်ကို ခပ်ပြင်းပြင်းသုံးခါ ရှူသွင်းတယ်။ (~ အသက်ကို သုံးခါလောက် ခပ်ပြင်းပြင်း ရှူသွင်းတယ်။);deeply: (He) deeply breathes ("in") three times ("a breath").;zhluboka: Třikrát se zhluboka nadechne ("dech").;

ခမ်းနား;wonderful, be ° magnificent, be;úžasný, být ° grandiózní, být;l

ခမ်းနား: ကြီးကျယ်ခမ်းနား(သော) အိမ်တစ်အိမ်;magnificent: a house like palace ("a great (and) magnificent house");grandiózní, být: dům jako palác ("jeden ohromný (a) grandiózní dům);

ခမ်းနား: နန်းတော်တမျှ ခမ်းနားပြီး အိမ်ကြီးရခိုင်;magnificent: a huge house being magnificent like a great palace;grandiózní: obrovský dům ("jsoucí") grandiózní jako obrovský palác;

ခယဝယလင့်;flatter (fawningly, "do¹ fawningly");lichotit (podlézavě, "dělat¹ podlézavě");T

ခယူ;accept ("accept (and) take") ° believe ("accept (and) take") ° adopt ("accept (and) take") ° take ("take (and) take");přijmout ("přijmout (a) vzít si") ° věřit ("přijmout (a) vzít si") ° vzít si ("vzít-si (a) vzít-si") ° převzít ("přijmout (a) vzít si");T

ခယူ: အဲဒါကြောင့် သူတို့ ဖြစ်နေရတာဝက နိမ့်ကျတယ်လို့ လူတွေက ခယူထားတာ။;consider: Therefore, they are considered by people as (those) who live low in (this) life.;považovat: Proto jsou lidmi považováni za ty, kdo v (tomhle) životě žijí nízko.;

ခယူကာ;believing ("while² receiving¹ (and) taking¹") ° while believing ("while² receiving¹ (and) taking¹");věřice ("zatmco² přijímá¹ (a) bere¹") ° zatímco věří ("zatmco² přijímá¹ (a) bere¹");adv.

ခယူချက်;belief ("acceptance", "receive (and) take {nouner}") ° creed ("acceptance", "receive (and) take {nouner}");vyznání ("přijetí", "přijmout (a) vzít {jmenec}") ° víra ("přijetí", "přijmout (a) vzít {jmenec}");n.

ခယူခြင်း;acceptance ("receive (and) take {nouner}");přijetí ("přijmout (a) vzít {jmenec}");n.

ခယူခြင်း မပြုဝေ;refuse ("indeed³ not¹ make² accepting¹") ° accept, not to ("indeed³ not¹ make² acceptance");nepřijmout ("neudělat¹ přijetí") ° odmítnout ("neudělat¹ přijímání");T

ချ;strike ° lower ° drop ° put down;upustit ° uhodit ° pustit ° snížit (položít) ° ztáhnout ° snížit;T

ချ: ချလိုက်။;hang up: (I)'m hanging up.;položít (telefon): Pokládám (telefon).;col.

ချ: ငါ ဖုန်းချလိုက်တာမယ်။;hang up (phone): I am going to hang up phone.;položít (telefon): Jdu položít telefon. (Položím

telefon.);fut.

ချက်;belly button ° navel ° cook ° indicates change from verb to a noun of the particular phenomena, event and so on ° chat (by Internet);bavit se (po internetu) ° pupek ° vařit ° pupík (CZ col.) ° chatovat (bavit se po internetu) ° značí změnu ze slovesa na pod. jm. toho určitého jevu, události apod.;T E. chat (or) suff. (or) T (or) n.

ချက်: ကျွန်တော် အသားကို ချက်ဖို့ ပြင်နေတာ။;cook: I prepare for cooking meat.;vařit: Připravuji se na vaření masa.;cont. um.

ချက်: ချက်နေတယ်။;chat: (He) is chatting.;chatovat (bavit se): Chatuje. (baví se po internetu);col. cont.

ချက်: ခေတ်ပေါ်နဲ့ ချက်ပေါ်နေပြီ။;navel: With modernity, the navel shows up.;pupek: S moderní módou se ukazuje (i) pupek.;jk. col.

ချက်: ဒီ အစားစာကို ချက်ဖို့ အချိန်ဘယ်လောက်ကြာပါသလဲ။;cook: How long time does it take to cook this food?;vařit: Jak dlouho trvá uvařit tohle jídlo?;inter. pol.

ချက်: ဟင်းချက်တယ်။;cook: (He) cooks curry.;vařit: Vaří omáčku.;

ချက်: ဟင်းချက်မလားလို့ ... သီးစုံဟင်းချက်မယ်လို့ စိတ်ကူးထားတယ်။;cook: So, shall (I) cook curry? ... (I) have the idea, that (I would) cook the vegetable curry.;vařit: Tak, uvařím omáčku? ... Napadlo mě, že (bych) uvařil zeleninovou omáčku.;col.

ချက်ချင်း;immediately (“by¹ (a) strike”) ° instantly (“by¹ (a) strike”) ° at once (“by¹ (a) strike”);bezprostředně (hned, “uhozením”) ° okamžitě (hned, “uhozením”) ° najednou (hned, “uhozením”);adv.

ချက်ချင်း: ချက်ချင်း စာမ(ရေး)နိုင်တဲ့အတွက် စိတ်မကောင်းပါ။;immediately: (I) am sad that (I) could not write (you) immediately.;ihned: Jsem smutný, že jsem (ti) nenapsal ihned.;imper. pol.

ချက်ခြင်း (WS. from ချက်ချင်း);immediately (“by¹ (a) strike”);bezprostředně (hned, “uhozením”);adv. WS.

ချက်စကား: အင်္ဂလိပ်စကားမှ ချက်စကားလို့;Czech language (Czech): from English to Czech;český jazyk (čeština): z angličtiny do češtiny;

ချက်စ်;Czech ° Czechia (country);český ° Česko;adj.

ချက်စ်: ဦး သရဏ ချက်စ်ရဲ့;Czech: ven. Sarana from Czech;Česko: ct. Sarana z Česka;

ချက်စ်(နိုင်ငံ): ချက် နိုင်ငံမှ လာပါတယ်။;Czech (country, republic): (I) come from Czech Republic (~ “country”).;Česká Republika (~ “česká země”): Pocházím z České Republiky (~ “české země”);col. pol.

ချက်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ;Czech Republic (“country³ (of) Czech° people’s¹ agreement”);Česká Republika (“země¹o dohody³ lidí² země¹ české”);name P. sammata (= agreed upon)

ချက်ပြုတ်;cook (“cook (and) boil”);vařit (vařit (a) vést-k-varu”);T ချက်ပြုတ်: စားဖို့မူးက ချက်ပြုတ်နေတယ်။;cook: Cook is cooking.;kuchař: Kuchař vaří.;cont.

ချက်သမ္မတနိုင်ငံ;Czech Republic (“country² (of) Czech° republic¹”);Česká Republika (“země² Česk° republiky¹”);name ချင်း;indicates one-by-one sequence;značí souslednost jednoho po druhém;suff.

ချင် (“-”): တီဗီကြည့်ရင် ကြည့်။;want: If (I want) to watch TV, (I) watch.;chtít: Pokud se (chci) dívat na televizi, tak se dívám.;col.

ချင်း [jè~:];ginger;zázvor;n.

ချင်း: ထပ်ခါထပ်ခါ ပြုလုပ်ခြင်းသည် မှန်ဉာဏ်ရဲ့ အမေ့။;indicates one-by-one sequence: Repetition is the mother of wisdom. (“Doing again and again (“one-by-one”) is simply the mother of the right knowledge.”);značí souslednost jednoho po druhém: Opakování je matkou moudrosti. (“Dělání znovu a znovu (“jeden-po-druhém”) je (“prostě”) matkou správné znalosti.”);prov.

ချင်း နားချင်ပါတယ်။;want: (I) want to (take) a rest.;chtít: Chci si odpočinout;pol.

ချင်း ပျော်(ရွှင်)စေချင်လို့ပါ။;want: Because (I) want (you) to be happy.;chtít: Protože chci, abys byl šťastný.;pol.

ချင်း ဘယ်သူနဲ့ ပြောချင်ပါသလဲ။;want: Who do you want to speak with? (also in telephone conversation);chtít: S kým chcete mluvit? (i do telefonu);inter. col. pol.

ချင်း မစားချင်ပါဘူး။;want: (I) don't want to eat.;chtít: Nechci jíst.;pol.

ချင်း မရိုက်စေချင်ပါဘူး။;want: be (I) don't want to be photographed.;chtít: Nechci být vyfocený.;pol.

ချင်း မသွားချင်ပါဘူး။;want: (I) don't want to go.;chtít: Nechci jít.;pol.

ချင်း ဦးဘမြနဲ့ ပြောချင်ပါတယ်။;want: (I) want to speak with Mr. Bama. (also in telephone conversation);chtít: Chci mluvit s panem Bama. (i do telefonu);col. pol.

ချင်း -ရင်;as soon as;jakmile;adv.

ချင်ချင်ချိန်ချိန်;deliberately (“measuring (and) weighing”);rozházně (“měřice (a) vážice”) ° opatrně (“měřice (a) vážice”);adv.

ချင်ချိန်;deliberate, be (“measure (and) weigh”);opatrný, být (“měřit (a) vážit”) ° rozvážný, být (“měřit (a) vážit”);I

ချင်တယ်;want (preceded by verb);chtít (následuje za slovesem);T

ချင်းမိုင်(မြို့);Chiang Mai (town);Chiang Mai (město);name

ချင်သူ: ကျောင်းတက်ချင်သူ;applicant: an applicant for scholarship (~ “attending school”);uchazeč: uchazeč o studium na škole;

ချင်သူ(တစ်ယောက်);applicant (“person¹ (who) wants”);uchazeč (“osoba¹ (která) chce”) ° žadatel (“osoba¹ (která) chce”);sg.

ချင်;want to (preceded by verb);chtít (následuje za slovesem);T

ချင်း;as soon as (inserted after doubled verb);jakmile (vloženo za zdvojeným slovesem);suff. adv.

ချင် (from ချင်ရင်);if want ° want, if;chtít, jestli ° jestli chtít;v.

ချင် (from ချင်ရင်): လိုက်ချင်လိုက်သွားလေ။;want, it: If (you) want to go, (then) just go.;chtít, jestli: Jestli chceš jít, (tak) prostě jdi.;imper. col.

ချင်: ကျွန်တော် လာချင်လာမယ်။;if want: I will come if I want to (“come”).;jestli chtít: Přijdu jestli (se) mi bude chtít.;fut. um.

ချင်း: ကျောင်းရောက်ရောက်ချင်း စာအုပ်ဖတ်မယ်။;as soon as: As soon as I arrive at school, I will read the book.;jakmile: Jakmile dojdou do školy, (budu) číst tu knihu.;fut.

ချင်: ခင်ဗျားသွားချင်သွားပါ။;want, if: If you want to go, (then) go.;chtít, jestli: Jestli chceš jít, (tak) jdi.;imper. pol.

ချင်း: ထမင်းစားပြီးချင်းဈေးသွားမယ်။;as soon as: As soon as (I) finish eating (“meal” ~ “rice”) I will go to market.;jakmile:

Jakmile dojím (“jídlo” ~ “ryži”), půjdu na trh.;fut.

ချင်: ပဲခူးကို သွားချင်ပါတယ်။;want: I want to go to Bago.;chtít: Chci jet do Bago.;pol.

ချင်း: ဘယ်သူ လာချင်သလဲ။;want: Who wants to come?;přijít: Kdo chce přijít?;inter. col.
ချင်း: ရန်ကုန်ရောက်ရောက်ချင်း သတိထားမိမှာကတော့
ရွှေတိဂုံဘုရားပါ။;as soon as: As soon as (you) arrive to Yangon
(you) thus happen to notice Shwedagon Pagoda.;jakmile:
Jakmile dorazí do Švedagou pagody, stane se, že si tak
všimneš Švedagou pagody.;pol.
ချင်း: လာစေချင်ပါတယ်။;want: (I) want (you) to come.;chtít: Chci
abys přišel.;pol.
ချင်း: အကောင်းဆုံးစာအုပ်ကို ကျွန်တော် ဖတ်ချင်ပါတယ်။;want: I want
to read the best book.;chtít: Chci (si) číst nejlepší knihu.;pol.
um.
ချင်း(ပြည်နယ်);Chin (state of Union of Myanmar);Čjin (Čhen, stát
unie Myanmaru);name
ချင်(ရင်)..မယ်;may, if want;mohlo by, jestli chtít;v.
ချစ်;love;milovat;T
ချစ်: ချစ်တာကိုး;love: (I) love (you very much), dear.;milovat:
(Moc tě) miluji, drahý.;col. fr.
ချစ်: တအား ချစ်တယ်။;love: (He) loves extremely much.;milovat:
Miluje extrémě moc.;
ချစ်: ဒါပေမယ့် သမီးက ငည့်ကို သိပ်ချစ်လို့
လက်ထပ်ပေးလိုက်သတဲ့;love: It is said, that even though, as the
daughter loved Nga Nyo very much, (he) let them to get
married.;milovat: Říká se, že i přesto, poněvadž (jeho) dcera
byla do Ňa Ňo moc zamilovaná, svolil aby se vzali.;
ချစ်: ဒီကြောင် ချစ်စရာကောင်းတယ်။;adorable: This cat is adorable (~
lovely).;roztomilý: Tato kočka je vhodná k zamilování si (~
roztomilá).;col.
ချစ်: ဒီနေရာမှာ သေသွားတဲ့ သူမိဘုရားကို ချစ်လွန်းလို့ ဒီလို
လုပ်ထားတာပါ။;love: The statue was thus created as (he) so
much loved his queen, who died at the place.;milovat: Ta
socha byla takto vytvořena, protože tolik moc miloval svou
královnu, která na tomto místě zemřela.;pol.
ချစ်ကြိုက်;love, be in ("love (and) like");zamilovaný, být ("milovat
(a) mít-rád");T
ချစ်ကြိုက်: အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးတို့ ချစ်ကြိုက်နေကြတယ်။;love, be
in: The man and woman are in love.;zamilovaný, být: (Ten)
muž a (ta) žena jsou zamilovaní.;cont.
ချစ်ခြင်း;love;láska;n.
ချစ်ခြင်းအားဖြင့်;love, with (at the end of a letter);láskou, s (na
konci dopisu);adv. lett.
ချစ်တာဖြစ်;fall in love ("become¹ loving") ° love, fall in
("become¹ loving");zamilovat se ("stát-se¹ milující");I
ချစ်တာဖြစ်: ကောင်လေးကို ချစ်ခဲ့ကြတာဖြစ်ပါတယ်။;love, fall in:
(They) fell in love with the boy.;zamilovat se: Zamilovaly se do
toho chlapce.;pol.
ချစ်မိ;fall in love ("be-caught¹ (by) love") ° love, fall in ("be-
caught¹ (by) love");zamilovat se ("být-chycen¹ (do) lásky");I
ချစ်လွန်း;love, great ("much-of¹ love");láska, obrovská ("mnogo¹
lásky");adj.
ချစ်သွားမှာ;love, be in ("gone¹ in² love");zamilovaný, být
("odešel¹ do² lásky");adj.
ချစ်သွားမှာ: ချစ်သွားမှာ မဟုတ်ဘူး။;love, be in: (I) am not in
love.;zamilovaný, být: Nejsem zamilovaný.;

ချစ်သူမိန်းကလေး(တစ်ယောက်);girlfriend ("loved person,
girl");přítelkyně ("milovaný člověk, dívka");sg.
ချစ်သူယောက်ျားလေး(တစ်ယောက်);boyfriend ("loved person,
boy");přítel (milovaný, "milovaný člověk, chlapec");sg.
ချည်း;fasten ° bind (an animal to a pillar) ° tie;zavázat ° upevnit °
uvázat (zvíře ke sloupu);T
ချည်း;only ° simply ° just;prostě ° pouze ° jenom;suff. adv.
ချည်း: တချို့တဝက်တော့ဖြင့် လိမ်ညာထားတာ ချည်းပါပဲ (~
ချည်းပါပဲ)။;only: As for by some (people), (they) are only just
lying ("lies").;jenom: Co se týče některých (lidí), prostě, jenom
lžou (~ "lžou lži").;col. pol.
ချတ် (WS. from ချက်);chat (by Internet);bavit se (po internetu);T
E. chat
ချန်ထား;forsake ("leave-behind (and) fix") ° abandon ("leave-
behind (and) fix") ° leave behind ("leave-behind (and)
fix");opustit ("zanechat (a) upevnit") ° zanechat ("zanechat (a)
upevnit") ° nechat za sebou ("zanechat (a) upevnit");T
ချပ်;num. class. for anything flat, such as plate etc.;čítatel
čehokoliv plochého, placatého, např. talířů atd.;pow.
ချပ်: စားပွဲပေါ်မှာ ပန်းကန်ပြားလေးချပ်ရှိတယ်။;num. class. for
anything flat: There are four plates on the table.;čítatel
čehokoliv plochého: Na stole jsou čtyři talíře.;
ချမ်း: ငြိမ်းချမ်းပါစေ။;cool: May (you) be in calm (~ "extinguished")
and cooled. (May you be in calm.);chladný: Kéž jsi v jkudz (~
"vyhasnutý") a chladný. (Kéž jsi v klidu.);w. pol.
ချမ်းချမ်းသာသာ;calmly ° softly ("calmly");jemně ("klidně") °
klidně;adv.
ချမ်းမြေ့;calm, be (stay¹ calm) ° serene, be (stay¹ calm) °
peaceful, be (stay¹ calm);vyrovnaný, být ("zůstat¹ klidný") °
klidný, být ("zůstat¹ klidný");I
ချမ်းသာ;rich, be ("excel¹ (in) coolness") ° rich ° peaceful, be
(also about mind, "cool (and) pleasant") ° calm, be (also about
mind, "cool (and) pleasant") ° wealthy, be ("be-cold (and)
better") ° rich, be ("cool (and) pleasant");bohatý, být ("chladný
(a) příjemný") ° bohatý, být ("vynikat (v) chladnosti") ° pokojný,
být (také o mysli, "chladný (a) příjemný") ° bohatý, být ("být-
studený (a) lepší") ° klidný, být (také o mysli, "chladný (a)
příjemný") ° bohatý;I (or) adj.
ချမ်းသာ: ခင်ဗျား ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ကျန်းမာချမ်းသာပါစေ။;satisfied
("rich"): May both of your body (and) mind be healthy and
satisfied.;spokojený ("bohatý"): Kéž jsou oboje, tvé tělo (i) mysl
zdravé a spokojené.;w. pol.
ချမ်းသာ: ချမ်းသာပါစေ။;wealthy: may you be wealthy;bohatý: kéž
jsi bohatý;w.
ချမ်းသာ: ဒီလိုပြည်နယ်နဲ့ တိုင်းတွေ ခွဲထားပေမယ့်
မြန်မာတိုင်းရင်းသားအားလုံး ဆင်းရဲလဲ အတူတူ ချမ်းသာလဲ
အတူတူနေကြပါတယ်။;rich: Although these states and divisions
are divided, all Myanmar nations, including poor and rich, live
together.;bohatí: Přestože jsou tyto státy a správní oblasti
(regiony) rozděleny, všechny národnosti Myanmaru, včetně
chudých i bohatých, žijí pospolu.;col. pol.
ချမ်းသာကြွယ်ဝ;rich, be very ("riches exceed (and) wealthy (and)
fat");bohatý, být velice ("bohatství přesahuje (a) je-bohatý (a)
tlustý");I
ချမ်းသာကြွယ်ဝ: ပစ္စည်းဥစ္စာအများကြီး ချမ်းသာကြွယ်ဝတဲ့လူတွေ

ဘယ်လိုအသက်ရှင်နေထိုင်သလဲဆိုတာကို ငါ မြင်ခဲ့ဖူးပါ။;rich, very: I saw how very rich people, who (have) many things live (their) life.;bohátý, velice: Viděl jsem, jak velice bohatí lidé, kteří (mají) mnoho věcí, žijí (svůj) život.;p.s.

ချွတ်;kill (an animal) ° take off (clothes etc.) ° take off (clothes) ° remove;odstranit ° sundat si (oblečení) ° sundat (si oblečení atd.) ° zabít (zvíře);T

ချွတ်: တိရိစ္ဆာန်ဆိုတာ လူချွတ်မှ ကျွတ်တာ ကွဲ;kill: Animals means (they) get free when killed by people, friend.;zabít: Zvířata znamená, že jsou vysvobozena když (je) lidé zabijí, přáteli.;col.

ချွန်;sharpen ° sharp (to a point) ° excel ° sharpen (to a point);ostřit (do špičky) ° naostřit ° ostřit ° vynikat;T

ချွတ်: သူတို့ရဲ့ ချွတ်လိုက်တယ်;take off: (He), indeed, takes off his T-shirt.;sundat si: Vskutku, sundává si, tričko.;

ချွမ်း (exaggerated form of ကျွမ်း);skilled in, be;dovedný v, být;I

ချွမ်းမှု (exaggerated form of ကျွမ်းမှု);skill (“be-skillful {nouner}”);schopnost (“být-schopen {jmenec}”);n.

ချဉ်းကပ် -ကို;approach (“approach (and) come-close”) ° come to (“approach (and) come-close”);přijít k (“přiblížit-se (a) přijít-blíž”) ° přistoupit k (“přiblížit-se (a) přijít-blíž”);T

ချဉ်းကပ်လာ -ဆီ;draw near to sb. (“approach¹, come-close² (and) come³ towards”) ° approach sb. (“approach¹, come-close² (and) come³ towards”) ° come closer to sb. (“approach¹, come-close² (and) come³ towards”);přiblížit se k (někomu, “přiblížit-se¹, přijít-blíž² (a) přijít k³”) ° přijít k (někomu, “přiblížit-se¹, přijít-blíž² (a) přijít k³”) ° přistoupit k (někomu, “přiblížit-se¹, přijít-blíž² (a) přijít k³”);T

ချဉ်းကပ်လာ -ဆီ: ကျွန်တော်ဆီချဉ်းကပ်လာတော့ ကျွန်တော်သူကို ပြောခဲ့သည်;approach: After (he) approached me, I told (it) to him.;přijít: Když ke mě přišel, řekl jsem mu (to).;p.s. writ.

ချဉ်ပေါင်(တစ်ပင်);roselle (“sour thigh”);ibišek (“kyselé stehno”);sg.

ချိတ်;cheese;sýr;n. E. cheese

ချိတ်;hang ° hook up;pověsit ° zavěsit;T

ချိတ်: နံရံပေါ်မှာ ပန်းချီကားတစ်ချပ် ချိတ်ထားတယ်;hang: A picture is hung on the wall.;pověsit: Na stěně je pověšený obraz.;

ချိန်;aim at ° time;čas ° mířit na;T (or) n.

ချိန်: အလုပ် ပြန်ချိန်ရောက်ပြီ ဖြစ်တဲ့အတွက် ...;time: As it has come time for returning to work ...;čas: Poněvadž nastal čas vrátit se k práci ...;

ချိန်: အားချိန်နားချိန်;time: when I am free (“free time (and) resting time”);čas: když jsem volný (“volný čas (a) odpočinkový čas”);adv.

ချိန်: အဲဒီချိန်မှာ;time: at that time;čas: v ten čas;adv.

ချိန်ကြာ;take time;trvat dobu;I

ချိန်ကြာ: စာမေးပွဲ ဖြေချိန်က သုံးနာရီကြာပါတယ်;take (“time”): The examination (“answering”) takes three hours.;trvat (“dobu”): Zkouška (~ “odpovídání (u) zkoušky”) trvá tři hodiny.;pol.

ချိန်းထား;appointment, make an (“fix(a-date-etc.) (and) fix”) ° arrange (a date etc., “fix(a-date-etc.) (and) fix”);schůzku, domluvit si (“domluvit-se-na-čase (a) upevnit”) ° pořádat (schůzku atd., “domluvit-se-na-čase (a) upevnit”);T

ချိန်းထား: သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်နဲ့ ချိန်းထားလို့ အပြင်ထွက်ရမှာ;plan: As (I) have arranged with a friend (of mine), (I) am going to go out.;naplánovat: Protože jsem (si to) naplánoval s kamarádem,

chystám se (ted’) jít ven.;col.

ချိန်းထား -နဲ့;appointment, make an (“fix(a-date-etc.)” (and) fix² with”) ° plan (“fix(a-date-etc.)” (and) fix² with”) ;plánovat (“domluvit-se-na-čase¹ s^o (někým a) upevnit²”) ° schůzku, domluvit si (“domluvit-se-na-čase¹ s^o (někým a) upevnit²”);T

ချို;sweet, be ° pleasant, be;příjemný, být ° sladký, být;I

ချို;insufficient, be ° handicapped, be;postižený, být ° nedostačující, být;I

ချိုး;break ° cut ° turn (to a direction) ° crack;prasknout ° rozbit ° zatočit (směrem) ° seknout;T

ချိုး: ဘုရားလမ်းရောက်တဲ့အခါ ညာဘက် ချိုးပါ;turn: When (you) arrive to Pagoda road, turn right.;zatočit: Až (~ když) dojdeš do Pagoda ulice, zatoč v pravo.;imper. pol.

ချိုး: အနော်ရထာလမ်းမှာ ဘယ်ဘက်ကို ချိုးပါ;turn: Turn left at Anawyatha road.;zatočit: (Až budeš) v Anoyathá ulici, zatoč v levo.;imper. pol.

ချိုချဉ်;sweet and sour;sladkokyselý;adj.

ချိုငဲ့;poor, be (“handicapped (and) tilted”) ° needy, be (poor, “handicapped (and) tilted”);chudý, být (“být-postižený (a) nachýlený”) ° ubohý, být (“být-postižený (a) nachýlený”);I

ချို;carry ° lift ° rise (to a certain position);vystoupit (na vysokou pozici) ° nosit ° zvednout;T

ချိုး;respect ° respect, show ° shit (Eng. vul.);respektovat ° ctít ° hovno (Cz. vul.);T (or) n. vul.

ချိုး: ချိုးစားမလား၊ ယိုပေးမယ်;shit: Will (you) eat shit? (I’ll give (“same”) to (you).;hovno: Budeš jíst hovno? Dám ti (to) (“samé”).;fut.

ချိုး: အကျွန်ုပ်တို့ အကြိမ်ပေါင်းထောင်နှင့်ချီပြီး

မင်းဘုရင်များဖြစ်ခဲ့ပါတယ်;rise (to a certain position): We have risen thousand times to the (level of) king.;vystoupit (na určitou úroveň): (Už) jsme tisíckrát vystoupili (na úroveň) krále.;p.s. pol.

ချိုးကျူး;praise (“go-beyond¹ (in) praising”) ° honor of, speak in (“go-beyond¹ (in) praising”) ;chválit (“jít-za-hranice¹ (ve) chválení”) ° účtět k, mluvit v (“jít-za-hranice¹ (ve) chválení”) ;T

ချိုးကျူး: ခင်ဗျားစွန့်ပယ်ရဲ(ခဲ့)တဲ့စိတ် နေစိတ်ထားကို ချိုးကျူးတန်ဖိုးထားပါတယ်;prase: (I) praise (and) value the character of your mind, brave to abandon.;chválit: Chválím (a) hodnotím (vysoko) charakter tvé mysli, statečně zanechat.;pol.

ချိုးကျူး: ခင်ဗျား ရေးထားတာတွေလို တော်တော်လေးချိုးကျူးမိပါတယ်;praise: Finding (that) what you have written, (I) happen to praise (it as) seriously, very clever.;chválit: Shledal jsem, co jsi napsal, (a) (“stalo-se,že”) chválím (to jakožto) vážně, velice chytře.;pol.

ချိုးကျူး: အဘိညာဉ်ခြောက်ပါးနှင့်ပတ်သက်ပြီး ချိုးကျူးသည်;praise: (He) praised the six supernormal powers.;chválit: Chválil šest nadpřirozených mocí.;writ.

ချိုးမြှောက်;respect, show (“respect (and) elevate”) ° respect (“respect (and) elevate”) ° exalt (“lift (and) elevate”) ° encourage (“lift (and) elevate”) ° honor (“lift (and) elevate”);respektovat (“respektovat (a) pozvedávat”) ° velebit (“pozvednout (a) vyvýšit”) ° počtít (“pozvednout (a) vyvýšit”) ° ctít (“respektovat (a) pozvedávat”) ° pozvбудit (“pozvednout (a) vyvýšit”);T

ချုံ;reduce ° shrink;snížit ° smrštít;T

ချုံ: ပြန်ငယ်ချင်ရင် ပြန်ချုံလိုက်လေ;shrink: If (you) want to be again

small, (~ young) (you) have to shrink ("again").;scvrknout se: Jestli chceš být znovu malá (~ mladá), musíš se ("znovu") scvrknout.;jk.

ချုပ်ပတ်: အိမ်အရှေ့မှာ ချုပ်ပတ်ရှိတယ်။;bush: There is a bush in front of the house.;křoví: Před domem je křoví.;

ချုပ်ပတ်(တစ်ခု);bush ("bush beats");křoví ("křoví mlátí");sg.

ချုပ်;control ° sew ° bind (a book etc.);vázat (knihu atd.) ° šít ° ovládat;T

ချုပ်: တစ်ခါတရံ အဝတ်အစားတွေကို သိုးမွေးနဲ့ ချုပ်ကြတယ်။;sew: Sometimes the clothes is made (~ "sewn") of wool.;šít: Někdy je oblečení ušito z vlny.;

ချုပ်ချယ်;control ° dominate ° oppress;vést (ovládat) ° ovládat ° utlačovat;T

ချုပ်ချယ်: ထိုအချိန်မှစ၍ အင်္ဂလိပ်အစိုးရက မြန်မာတို့ကို အမျိုးမျိုးဖိနှိပ် ချုပ်ချယ်ခဲ့သည်။;oppress: Since that time, indeed, English government in various ways tyrannized (and) oppressed the Myanmar.;utlačovat: Od té doby anglická vláda různými způsoby utiskovala (a) utlačovala lid Myanmaru (~ "Myanmar").;p.s. writ.

ချေ;indicates emphasis ° defend (one's idea) ° actually ° settle ° pay (settle) ° rebut (one's idea);značí zdůraznění ° hájit ° obhájit ° zaplatit ° vskutku ° urovnat (zaplatit) ° vyvrátit (domněnku atd.);suff. writ. (or) T

ချေး;borrow (money) ° lend (money) ° lend;půjčit (někomu) ° půjčit (někomu peníze) ° půjčit (si peníze);T

ချေ: သို့သော် ကျန်စစ်သားက လက်မခံချေ။;actually: However, Kyansittha actually refused.;vskutku: Avšak Čansitá, vskutku, odmítl.;writ.

ချေ: ဤဥပဒေအရ တက္ကသိုလ်ပညာသင်လို(သူ)တိုင်း သင်ကြားခွင့်မရနိုင်သဖြင့် မြန်မာတမျိုးသားလုံးက မကျေနပ်ကြချေ။;indicates emphasis: According to this law, all who need to learn at university cannot get the permission to learn ("(and) listen"), therefore people of all the Myanmar nationalities were, indeed, not satisfied.;značí zdůraznění: Dle tohoto zákona, všichni, kdo se potřebují učit na universitě, nemohou dostat k učení ("(a) poslouchání") povolení, proto, vskutku, byli lidé ze všech Myanmarských národností nespokojeni.;pl. writ.

ချေပ;defend (one's idea) ° rebut (one's idea) ° refute (rival's view in debate);vyvrátit (domněnku atd.) ° vyvracet (názor protivníka v debatě) ° obhájit ° hájit;T

ချေပ: သူကလဲ ဆယ်မိနစ်တိတိ ချေပပါမယ်။;refute (rival's view in debate): He will also refute (rival's view in debate) exactly for ten minutes.;vyvracet (názor druhého): On bude také vyvracet (názor protivníka v debatě) přesně po deset minut.;pol. fut.

ချေးယူ;borrow (money, "borrow (and) take");půjčit (si peníze, "půjčit-si (a) vzít");T

ချောင်း;num. class. for oblong things ° num. class. for tools, kitchen utensils etc. of small, long shape;čítatel podlouhlých věcí ° čítatel nástrojů, kuchyňského nádobí atd. malého, podlouhlého tvaru;pow.

ချောင်း: ခေါင်းပေါ်မှာ တင်ထားတဲ့ လက်နှစ်ချောင်း;num. class. for oblong things: two hands put on the head;čítatel podlouhlých věcí: dvě ruce položené na hlavě;n.

ချောင်း: ဒီဘောပင်တစ်ချောင်း ဘယ်လောက်လဲ။;num. class. for long

thin things: How much is this (ball) pen?;čítatel dlouhých tenkých věcí: Kolik (stojí) toto (kuličkové) pero?;inter. col.

ချောင်း: လက်နှစ်ချောင်း ချေထောက်နှစ်ချောင်း;num. class. for oblong things: two hands (and) two legs;čítatel podlouhlých věcí: dvě ruce (a) dvě nohy;

ချောင်းဆိုး;cough, have ("cough (is) bad");kašel, mít ("kašel (je) špatný");l

ချောင်းဆိုး: ကျွန်မ ချောင်းတအားဆိုးနေလို့ နေလို့ မကောင်းဘူး။;cough: Because I am so much coughing, (I) am sick (~ "life is not good").;kašlat: Protože hrozně moc kašlu, jsem nemocná (~ "život není dobrý").;cont. uw.

ချောင်းဆိုး: ကောင်းလေးချောင်းဆိုးနေတယ်။;caugh, have: The boy is coughing.;kašel, mít: Chlapec kašle.;cont.

ချောင်းဆိုးခြင်း;cough ("cough (is) bad {nouner}");kašel, mít ("kašel (je) špatný {jmenec}");l

ချောင်း;num. class. for thin and rather long things, such as pens, fingers etc. ° num. class. for pens;čítatel per ° čítatel hubených a delších věcí, jako např. pera či prsty;pow.

ချောမွတ်;smooth, be ("smooth (and) smooth");hladký, být ("hladký (a) hladký");l

ချောမွတ်;fine, be ("smooth (and) pleasant") ° excellent, be ("smooth (and) pleasant") ° smooth, be ("smooth (and) pleasant");znamenitý, být ("hladký (a) příjemný") ° jemný, být ("hladký (a) příjemný") ° hladký, být ("hladký (a) příjemný");l

ချောမွတ်: ခရီးလမ်းချောမွတ်စေလို့ ဆုမွန်ကောင်းတောင်းလိုက်ပါတယ်။;smooth: Indeed, (I) wish (you) much that (your) path (you) travel by is smooth.;hladký: Vskutku, moc (ti) přeji, aby (tvá) cesta (kterou) cestuješ byla hladká.;w. pol.

ချောမွတ်: တရားအားထုတ်တာ အဆင်ပြေချောမွတ်စေ။;pleasant: May (your) meditating be satisfactory (and) pleasant.;příjemný: Kéž je tvé meditování uspokojivé (a) příjemné.;w. pol.

ချောမွတ်: နေ့စဉ် နားထောင်ရင်းနားရည်လောဘအခါ စကားပြော ဝိုဦး ချောမွတ်လာမယ်လို့ ထင်ပါတယ်။;excellent: While (you) listen every day, as (you) get to know (it) very well, (your) speaking will become more excellent, I think.;znamenitý: Když (budeš) poslouchat každý den, jak (to začneš) znát velice dobře, stane se (tvé) mluvení znamenitějším, myslím si.;pol.

ခရင်း(တစ်ခု) တစ်ချောင်း;fork;vidlička;sg.

ခရစ္စမတ်ကတ်ပြား(တစ်ချပ်);Christmass card ("flat² card¹ (for) Christmas") ° card, Christmas ("flat² card¹ (for) Christmas");Vánocům, přání k (kartička s přáním k Vánocům, "plochá² karta¹ (k) Vánocům") ° přání k Vánocům (kartička s přáním k Vánocům, "plochá² karta¹ (k) Vánocům");sg.

ခရစ်ကတ်;cricket (game);kriket;n. E. cricket

ခရစ်ကတ် (from ခရစ်ကတ်);cricket (game);kriket;n. WS. E. cricket

ခရစ်နှစ် အေစီ;AC (after Christ, "Christ's year AC") ° AD (anno domini = of our Lord (Christ), "Christ's year AC");AD (anno domini = Našeho Pána, "Kristova let AC") ° n.l. (našeho letopočtu, "Kristova let AC");adv. E. AC

ခရစ်ယာန်ဘာသာ;Christianity ("Christian religion");křesťanství ("křesťanské náboženství");n.

ခရစ်ယာန်ဘုရားကျောင်း(တစ်ကျောင်း);church ("monastery² of Christian° Lord¹");kostel ("klášter² křesťanského° pána¹");sg.

ခရစ်ယာန်ဘုရားရှိခိုးကျောင်း: လူတော်တော်များများ

ခရစ်ယာန်ဘုရားရှိခိုးကျောင်းတက်တယ်။;church: Many people come (~ “ascend”) to church.;kostel: Mnoho lidí jde (~ “stoupá”) do kostela.;

ခရစ်ယာန်ဘုရားရှိခိုးကျောင်း(တစ်ကျောင်း);church (“monastery³ (where) Christian⁰ Lord¹ (is) worshipped²”);kostel (“klášter³ (kde je) uctíván² Pán¹ křesťanů⁰”);sg.

ခရမ်းချဉ်သီးသုတ်;salad, tomato (“salad³ (of) tomato⁰ fruit¹”);salát, rajčatový (“salát³ (z) rajčatových⁰ plodů¹”);n.

ခရမ်းချဉ်သီး: ခရမ်းချဉ်သီးနုတ်;tomato: tomato sauce;rajče: rajčatová omáčka;n.

ခရမ်းချဉ်သီး(တစ်လုံး);tomato (“fruit² (of) sour¹ aubergine⁰”);rajče (“ovoce² kyselého¹ lilku⁰”);sg.

ခရမ်းရောင်;violet color (“aubergine’s color”) ° purple color (“aubergine’s color”);fialová barva (“barva¹ lilku⁰”);n.

ခရမ်းသီး(တစ်လုံး);brinjal (“fruit¹ (of) aubergine⁰”) ° aubergine (“fruit¹ (of) aubergine⁰”) ° eggplant (“fruit¹ (of) aubergine⁰”);lilek (“ovoce¹ lilku⁰”) ° brinjal (“ovoce¹ lilku⁰”) ° baklažán (“ovoce¹ lilku⁰”);sg.

ခရံသူ(တစ်ယောက်);victim (“caught (and) got person”);oběť (o lidech, “chycená (a) dostaná osoba”);sg.

ခရာ(တစ်ခု);whistle;pišťala;sg.

ခရီး: ခရီးလမ်းချောမွေ့ပါစေလို ဆုမွန်ကောင်းတောင်းလိုက်ပါတယ်။;travel: Indeed, (I) wish (you) much that (your) path (you) travel by is smooth.;cestovat: Vskutku, moc (ti) přeji, aby (tvá) cesta (kterou) cestuješ byla hladká.;w. pol.

ခရီး(တစ်ခါ);journey ° trip;cesta (výlet) ° výlet;sg.

ခရီး(တစ်ခု);travel ° journey ° trip;výlet (cesta) ° cesta (výlet);sg.

ခရီးဆောင်သောထွာ: ဒီခရီးဆောင်သောထွာက ထိုင်း(က)ဖြစ်မယ်။;luggage: This luggage looks like Thai.;zavazadlo: Toto zavazadlo se zdá být Thajské.;

ခရီးဆောင်သောထွာ(တစ်လုံး);luggage (“box² (to be) carried¹ (on) trips⁰”);zavazadlo (“bedna² (k) nošení¹ (na) výletech⁰”);sg.

ခရီးဆောင်အိတ်(တစ်လုံး);luggage (suitcase, “bag² (to be) carried¹ (on) trips⁰”) ° suitcase (“bag² (to be) carried¹ (on) trips⁰”);zavazadlo (kufr, “taška² (k) nošení¹ (na) výletech⁰”) ° kufr (“taška² (k) nošení¹ (na) výletech⁰”);sg.

ခရီးတွင်း;on the way (“inside¹ travelling⁰”);během cesty (“uvnitř cestování”);adv.

ခရီးထွက်;travel (“leave¹ (for) travel⁰”);cestovat (“odejít¹ (na) výlet⁰”);T

ခရီးထွက်: အနီးအနားက တရုတ်နိုင်ငံနဲ့ ထိုင်နိုင်ငံကိုတော့ ခရီးထွက်သွားဖူးပါတယ်။;travel: (I) have already travelled to the vicinity of China (“country”) and Thailand (“country”).;cestovat: Už jsem cestoval do blízkosti (“země”) Číny a (“země”) Thajska.;p.p. pol.

ခရီးသည်: ခရီးသည်တွေ စိတ်အဝင်စားဆုံးက ပုဂံမြို့ပါ။;traveller (traveler): Of the greatest travellers’ interest is the Pagan town.;cestovatel: (Je to právě) Pagan město, které (se jeví) cestovatelům nejzajímavější.;pol.

ခရီးသည်(တစ်ယောက်) [khaɪːdɛ];traveller (“traveling person”);cestovatel (“cestující osoba”);sg.

ခရီးသွား;travelling, go ° travel (“travel (and) go”);cestovat, jet na ° cestovat (“cestovat (a) jít”); (or) T

ခရီးသွား: ဒီမိသားစု အားလပ်ရက် ခရီးသွားမလို့။;travelling, go: This

family has the intention to (“go”) (to) travel (during) holidays.;cestovat, jet: Tato rodina má záměr (“jet”) cestovat (během) prázdnin.;col.

ခရီးသွားလုပ်ငန်း;working by travelling (“work² (and) duty³ (while) travelling⁰ (and) going¹”);práce při cestování (“práce² (a) povinnost³ (během) cestování⁰ (a) ježdění¹”);n.

ခရ(တစ်ကောင်);mollusc ° scroll (snail) ° oyster ° shellfish ° snail;hlemýžď ° ústřice ° šnek ° měkkýš;sg.

ခြင်း;indicates change from verb to a noun of action in its continuous form;značí změnu ze slovesa na pod. jm. činnosti v podobě průběhového času;suff.

ခြင်: ခြင်ကိုက်တယ်။;mosquito: Mosquitos bite.;komár: Komáři štípou.;

ခြင်(တစ်ကောင်);mosquito;komár;sg.

ခြင်း(တစ်ခု);basket;koš, košík;sg.

ခြင်း;indicates change from n. to v. ° -ness;-ství ° značí změnu ze slovesa na pod. jm.;suff.

ခြင်(တစ်ကောင်);mosquito;komár;sg.

ခြင်(တစ်ကောင်);mosquito;komár;sg.

ခြင်ထောင်(တစ်ခု တစ်လုံး);mosquito-net (“mosquito jail”);sít proti komárům (“komáři vězení”) ° moskitiéra (“komáři vězení”);sg.

ခြံစည်းရိုး;fence (“row² (of) fence¹ (for) garden⁰”);plotit (“řada² plotu¹ (pro) zahradu⁰”);n.

ခြစ်;grate;strouhat;T

ခြစ်ချ(တစ်ခု);grater (“high-thing¹ (for) grating⁰”);struhadlo (“vysoká-věc¹ (na) strouhání⁰”);sg.

ခြွင်းချက်;exception (“omit {nouner}”);výjimka (“opominout {jmenec}”);n.

ခြား;differ ° separated, be;lišit se ° oddělený, být;l

ခြားနားချက်;difference (“be-different (and) stop {nouner}”);rozdíl (“být-odlišný (a) zastavit {jmenec}”);n.

ခြေချောင်း: ခြေချောင်းထိပ်များ;toe: toe tips;konček: konečky prstů u nohou;

ခြေချောင်း(တစ်ချောင်း);toe;prst (u nohy);sg.

ခြေခြေငံ;courteously (“pleasantly (and) completely”) ° politely (“pleasantly (and) completely”);zdvořile (“příjemně (a) úplně”) ° slušně (“příjemně (a) úplně”);adv.

ခြေငံစွာ;politely (“be-pleasant (and) complete {adv.}”);zdvořile (“být-příjemný (a) úplný {příslovec}”) ° slušně (“být-příjemný (a) úplný {příslovec}”);adv.

ခြေငံစွာ: ဦးအောင်ဇေယျသည် အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့ကို ခြေငံစွာ ဆက်ဆံသည်။;politely: U Aung Zeyya treated both the groups politely.;zdvořile: Ú Aun Zeyya zacházel s oběma skupinama zdvořile.;writ.

ခြေထောက်: ကျွန်တော် ခြေထောက်ကျိုးသွားလို့ ဆေးရုံတက်နေရတာ။;leg: (I) must go (~ “ascend”) to hospital, because I broke (my) leg.;noha: Musím jít (~ “nastoupit”) do nemocnice, protože jsem si zlomil nohu.;cont. um.

ခြေထောက်: မင်းမှာ လက်နှစ်ဘက် ခြေထောက်နှစ်ဘက်ရှိတယ်။;legs: You have two hands (and) two legs.;nohy: Máš dvě ruce (a) dvě nohy.;

ခြေထောက်(တစ်ချောင်း);leg (“leg support”);noha (“nožní podpora”);sg.

ခြေထောက်(တစ်ဖက်၊ တစ်ချောင်း);leg (“leg’s support”);noha

(“podpora¹ nohy^o”);sg.
 ခြေထောက်: ခြေထောက်များ ဖြောင့်ထားတယ်။;leg: (I) straighten (my) legs.;noha: Narovná nohy.;
 ခြေထောင်(တစ်ချောင်း);leg (“leg (which) stands”);noha (“noha (která) stojí”);sg.
 ခြေနင်း(တစ်ရံ တစ်ဖက်);shoe (“foot treads-on”);bota (“noha našlapává”);sg. (pair, one piece)
 ခြေပွတ်တိုင်(တစ်ဖက်);ankle (“pillar² (which) brushes¹ leg^o”);kotník (“sloup² (který) obrušuje¹ nohu^o”);sg.
 ခြေဖဝါး: ခြေဖဝါးနှစ်ခု;sole: two soles;pata: dvě paty;
 ခြေဖဝါး(တစ်ခု);sole (“leg’s palm”);pata (“dlaň¹ nohy^o”);sg.
 ခြေဖဝါး(တစ်စုံ တစ်ဖက်);foot (leg (and) sole”);noha (od kotníku dolů, “noha (a) pata”);sg. (pair, one)
 ခြေဖဝါး(တစ်ဖက်);foot (“leg (and) sole”);noha (od kotníku dolů, “noha (a) chodidlo”);sg.
 ခြေသည်း(တစ်ခု);nail (of a toe, “leg’s strong(part)”);nehet (prstu nohy, “silná(část)¹ nohy^o”);sg.
 ခြေသလုံး(တစ်ဖက်);calf (of leg, “leg’s calf”);lýtko (nohy, “lýtko¹ nohy^o”);sg.
 ခြေအိတ်(တစ်စုံ);socks, a pair of;ponožek, pár;sg.
 ခြောက်;six ° dry, be;šest ° suchý, být;l (or) num.
 ခြောက်: ဘောင်းဘီတွေက ခြောက်တယ်။;dry: Trousers are dry.;suchý: Kalhoty jsou suché.;
 ခြောက်: အဝတ်လျှော်ပြီးနောက် အဝတ်များ ခြောက်ရန် လှမ်းတယ်။;dry: After washing the clothes, (he) hangs the clothes in order to dry (it).;sušit: Po vyprání oblečení, věší (~ pověšší [CZ col.]) (to) oblečení aby (je) usušil.;
 ခြောက်သွေ့;dry, be (“be-dry (and) dry”);suchý, být (“být-suchý (a) suchý”);l
 ခွက်;num. class. for cups and glasses;čítatel hrnků a skleniček;pow.
 ခွက်: ကော်ဖီနှစ်ခွက်;num. class. for cups and glasses: two cups of coffee;čítatel hrnků a skleniček: dva šálky kávy;
 ခွက်: လှိမ်းကြိုးခြောက်ခွက်။;num. class. for cups and glasses: six cups of lime juice;čítatel hrnků a skleniček: šest skleniček citronového džusu;
 ခွက်(တစ်ခွက်);teacup ° cup;hrneček ° hrnek ° šálek (hrnek);sg.
 ခွင့်;opportune, be ° favorable, be ° permission;příhodný, být ° povolení ° příznivý, být;l (or) n.
 ခွင့်: အိမ်ထောင်ပြုခွင့်လည်း မရှိပါဘူး။;permission: Also, there is no permission to get married.;povolení: A také, není povolení k ženění (~ vdávání) se.;pol.
 ခွင့်တောင်း;permission, ask for;svolení, žádat o;T
 ခွင့်ပြု;allow (“make¹ permission^o”) ° permission, give (“permit (and) do”) ° allow ° permit (“make¹ permission^o”);svolit (“udělat¹ povolení^o”) ° svolení, dát (“povolit (a) dělat”) ° povolit ° povolit (“udělat¹ svolení^o”);T
 ခွင့်ပြု: ခွင့်ပြုတော်မူပါ ဘုရား။;excuse: Excuse me, ven. Sir. (“Ven. Sir, make a great excuse.”);prominout: Promiňte, ct. pane. (“Ct. pane, udělejte velkou omluvu.”);imper. pol.
 ခွင့်ပြု: အစိုးရက ခွင့်မပြုဘူး။;permit: (It) is not permitted by the government.;povolit: Není to povoleno vládou.;
 ခွင့်ပြုမှု;permission (“permit (and) do {nouner}”);svolení (“povolit (a) dělat {jmenec}”);T

ခွင့်ပေး;permit (“give¹ permission^o”) ° allow (“give¹ permission^o”) ° permission, give;dovolit (“dát¹ svolení^o”) ° svolení, dát ° svolit (“dát¹ svolení^o”);T
 ခွင့်ရ;permission, have (“get¹ permission^o”) ° admit (to a university etc.) ° permitted, be (“receive¹ permission^o”) ° allowed, be (“permission (is) received”) ° permission, get (“take¹ permission^o”);povoleno, být (“povolení (je) přijaté”) ° svolení, mít (“dostat¹ svolení^o”) ° povolení, dostat (“dostat¹ povolení^o”) ° přijmout (na universitu atd.) ° svolení, dostat (“dostat¹ svolení^o”);l (or) T
 ခွင့်ရ: ကျွန်တော် ဂျပန်နိုင်ငံကို သွားခွင့်ရတယ်။;permit: I am permitted to go to Japan.;svolení, mít: Mám svolení jet do Japonska.;um.
 ခွင့်ရ: ခင်ဗျားနဲ့ ခင်မင်ခွင့်ရတာကိုလည်း ကျွန်တော်မှ ဝမ်းသာပါတယ်။;allowed, be: I also happy that (I) was allowed to befriend with you.;povoleno, být: Také mám radost, že mi bylo povoleno se s tebou přátelit.;pol. um. FB
 ခွင့်ရ: ဒီနှစ် သူတက္ကသိုလ်ဝင်ခွင့်ရတယ်။;admit: This year he was admitted to university.;přijmout: Tento rok byl (“on”) přijat na universitu.;
 ခွင့်ရ: ဘာသာစကားကို ဒီလိုမျိုးဖလှယ်ခွင့်ရတာ ကောင်းတယ်။;permission, have: Having a permission for such an exchange (~ discussion) in language is good.;svolení, mít: Je dobré, že mám svolení k takovéto diskuzi (~ “výměně”) v jazycích.;
 ခွင့်လွှတ် (from ခွင့်လွှတ်);forgive (“allow (and) set free”) ° excuse (“allow (and) set free”);prominout (“svolit (a) uvolnit”) ° odpustit (“svolit (a) uvolnit”);T
 ခွင့်လွှတ်;disown (of sb. or sth.) ° forgive (“allow (and) set free”) ° give up (of sb. or sth.) ° excuse (“allow (and) set free”);prominout (“svolit (a) uvolnit”) ° zřici se (někoho nebo něčeho) ° odpustit (“svolit (a) uvolnit”) ° zanechat (někoho nebo něčeho);T
 ခွင့်လွှတ်: ခွင့်လွှတ်ပါ ဆရာ။;forgive: Forgive (me), teacher.;odpustit: Odpusťte (mi), učiteli.;imper. pol.
 ခွင့်လွှတ်မသင့်;unauthorised, be (“not² suitable³ (to be) freed¹ (and) permitted^o”) ° unpardonable, be (“not² suitable³ (to be) freed¹ (and) permitted^o”);nepovolený, být (“ne² vhodný³ (k) uvolnění¹ (a) povolení^o”) ° neodpustitelný, být (“ne² vhodný³ (k) uvolnění¹ (a) povolení^o”);l
 ခွင့်လွှတ်မသင့်: ဖုန်းများကဲ့သို့သော ခွင့်လွှတ်မသင့်သည့် စက်များရှိပါတယ်။;unauthorised, be: (They) have phones and other unauthorised machines.;neodpustitelný: Mají telefony a další nepovolené stroje.;pol.
 ခွင့်လွှတ်သင့်;pardonable, be (“suitable² (to be) freed¹ (and) permitted^o”) ° excusable, be (“suitable² (to be) freed¹ (and) permitted^o”) ° justifiable, be (excusable, “suitable² (to be) freed¹ (and) permitted^o”);odpustitelný, být (“vhodný² (k) uvolnění¹ (a) povolení^o”) ° omluvitelný, být (“vhodný² (k) uvolnění¹ (a) povolení^o”) ° prominutelný, být (“vhodný² (k) uvolnění¹ (a) povolení^o”);l
 ခွင့်;turn in (about legs during walking);stáčet se (o nohách při chůzi);l
 ခွန်;duty ° strength ° tax (“duty”);daň (“povinnost”) ° povinnost ° síla;n.
 ခွန် (from ခုနစ်);seven;sedm;num.

ခွာ;leave ° abandon ° forsake;zanechat (co) ° opustit ° vzdát se (čeho);T

ခွေး;num. class. for reels, coils and rings;čítatel kotoučů, spirál a kroužků;pow.

ခွေး: ခွေးက ကြောင်ထက် ပိုရုပ်ဆိုးတယ်။;dog: The dog is uglier than the cat.;pes: (Ten) pes je ošklivější než (ta) kočka.;

ခွေး: ခွေးတစ်ကောင်ရဲ့ လျှာ;dog: tongue of a dog.;pes: jazyk nějakého psa;

ခွေး(တစ်ကောင်);dog;pes;sg.

ခွေး(တစ်ကောင်);dog;pes;sg.

ခွေးကလေး(တစ်ကောင်);puppy;štěně;sg.

ခွဲ;sort out ° divide ° separate ° sort (into types) ° divided, be ° split ° break ("split") ° sick, be (about parts of body, such as eyes, "divide");dělit ° třídít ° onemocnět (o částech těla, např. očích, "rozdělit se") ° roztržít ° rozbit ("rozštěpit") ° rozdělít ° rozdělený, být ° nemocný, být (o částech těla, např. očích, "rozdělit se") ° rozštěpit;l (or) T

ခွဲ: ၈ နာရီခွဲမှာ လာပါ။;half: Come at half past eight ("hours").;půl: Přijed' v půl deváté ("hodiny").;imper. pol.

ခွဲ: ကျေးဇူးပြုပြီး ဒီပန်းသီးလေးကို လေးစိတ်ခွဲပေးပါ။;divide: Please, divide this ("very") apple into four parts ("and give").;rozdělit: Prosím, rozdělte toto ("samotné") jablko na čtyři části ("a dejte").;imper. pol.

ခွဲ: ခုနစ်နာရီခွဲ;half: half past seven ("seven hours (and) half");půl: půl osmé ("sedm hodin (a) půl");adv.

ခွဲ: ဆယ့်နှစ်နာရီခွဲ;half: half past twelve ("twelve hours (and) half");půl: půl jedné ("dvanáct hodin (a) půl");

ခွဲ: ဒီလိုပြည်နယ်နဲ့ တိုင်းတွေ ခွဲထားပေမယ့် မြန်မာတိုင်းရင်းသားအားလုံး ဆင်းရဲလဲ အတူတူ ချမ်းသာလဲ အတူတူနေကြပါတယ်။;separated: Although these states and divisions are divided, all Myanmar nations, including poor and rich, live together.;rozdělený: Přestože jsou tyto státy a správní oblasti (regiony) rozděleny, všechny národnosti Myanmaru, včetně chudých i bohatých, žijí pospolu.;

ခွဲ: နှစ်ကျပ်ခွဲ;half: two kyats, fifty penny (~ "half") (historical price);polovina: dva čiat, padesát haléřů (~ "polovina") (historická cena);

ခွဲ: နှစ်နှစ်ခွဲလောက် စကားမပြောဖြစ်ခဲ့ပါဘူး။;half: (We) haven't talked for two and a half years.;půl: Nemluvili jsme (spolu) již dva a půl roku.;p.s.

ခွဲ: မနက် နှစ်နာရီခွဲပါ။;half: (It)'s morning half past two.;půl: Je ráno, půl třetí.;pol.

ခွဲ: မျက်လုံးခွဲထားရလို့ပါ။;sick, be (~ "divided"): Because (my) eyes got sick (~ "divided").;nemocný, být (~ "rozdělený"): Protože mi onemocněly oči. ("Protože (jsem) dostal rozdělení (a) upevnění očí.");pol.

ခွဲ: အဲဒီ အပိုင်းတွေကို ခွဲသည်;sort out: sort out those parts;roztřídit: roztřídit ty části;v.

ခွဲ(တစ်ခွဲ);half;polovina ° půlka;sg.

ခွဲထား;divide ° separate;dělit ° rozdělít;T

ခါး;bitter;hořký;adj.

ခါ: သွားခါနီးရင်;time: a while before (you) go ("when the time (of) going (is) near");doba: chvílku před tím, než půjdeš ("když je čas chození blízko");

ခါ၊ အချိန်;time;čas;n.

ခါ၊ အချိန်: လသာနေလျှင် ညအချိန်ခါ;time: When the moon is shining, (it is) night time.;čas: Když svítí měsíc, (je) noc (~ "noční čas").;writ.

ခါးပတ်(တစ်ထည်);belt ("waist wrapping");pásek ("ovinit' pasu");sg.

ခိုး;bow (when worshiping);poklona;n.

ခိုး: သူ့စွာ မခိုး။;steal: He doesn't steal (others') property.;krást: Nekrade majetek (druhých).;col.

ခိုး: ဟိတ်ကောင် ခိုးမယ့်ခိုးတော့ ငါတို့အတွက်ပါ ပိုခိုးပေးကွာ။;steal: Hey guy, if (you) steal, while stealing steal more for us (also), friend.;krást: Hej, týpku, jestli budeš krást, při (tom) kradení pro nás (taky) ukradni, příteli.;imper. sl.

ခိုင်း;order sb. to do sth. ° make sb do sth. ° request ° order;nařít ° přikázat někomu aby dělal něco ° žádat ° zapřít aby někdo něco udělal;T

ခိုင်း: ကျေးဇူးတင်ခိုင်းတယ်။;request: (She) requests thanks.;vyžadovat: Vyžaduje děkuji.;

ခိုင်း: အင်းဝကို သိမ်းပိုက်ပြီးသောဟံသာဝတီတပ်များသည် မြောက်ဇက်တလွှားကျေးရွာများကို သစ္စာခံခိုင်းရန် လာကြရာ မုဆိုးဖိုရွာသို့ ရောက်ရှိလာသည်။;force to: Hanthāwadi troops, who seized Inwa, in order to force the villages of northern region to make oath (of royalty) they arrived to Mushopho village where (they) had to arrive (for it).;přinutit k: Vojska Hentāvadī, která obsadili Envu, aby přinutili vesnice v severní oblasti k učinění přísaze (v jejich prospěch), přijeli do Mushópho vesnice (kam) pro to měli přijet.;p.s. writ.

ခိုင်(တစ်ခိုင်);bunch (of flowers);kytice;sg.

ခိုင်နှုန်း;percent ("bunch rate");procento ("svazkový poměr");n.

ခိုင်မာ;firm, be ("steadfast (and) firm") ° strong, be ("steadfast (and) firm") ° irrefutable, be ("steadfast (and) firm");nevyvratitelný, být ("vytrvalý (a) pevný") ° pevný, být ("vytrvalý (a) pevný");l

ခိုင်မာ: ငါ့ရဲ့ ကြိုးစားအားထုတ်မှုတွေကို ငါ့ရဲ့ဆိုမာတဲဆုံးဖြတ်ချက်တွေက ဆက်လက်ကူညီနေမှာပဲ။;strong: My strong determination helps me to continue in my effort.;pevný: Moje pevné rozhodnutí mi pomáhá pokračovat v mém úsilí.;col. cont.

ခိုင်မာ: ဆုံးဖြတ်ချက်က ဘာမှ အဲဒါကို မဖျက်နိုင်လောက် ခိုင်မာပါတယ်။;firm: The decision is so firm, that nothing can (ever) destroy it.;pevný: (To) rozhodnutí je tak pevné, že jej nic nemůže zničit.;pol.

ခိုင်;steadfast;vytrvalý;adj.

ခိုင်း;ask (sb. to do sth.) ° order (sb. to do sth.) ° request (from sb. to do sth.);žádat (aby někdo něco udělal) ° nařít (někomu aby něco udělal) ° požádat (aby někdo něco udělal);T

ခိုင်: ပြည်ခိုင်ခြီး;steadfast: steadfast, bountiful country;vytrvalý: vytrvalá, bohatá zem.;n.

ခိုင်း: သူ ကျွန်တော့်ကို (အ)လာခိုင်းတယ်။;ask to: He asks me to come. ("He asks me (for) coming.");žádat: Žádá mě abych přišel. ("Žádá mě (o) příchod.");um.

ခိုင်း: သူတို့ကို (အ)ထိုင်ခိုင်းပါ။;ask to: Ask them to sit. ("Request to them sitting.");požádat aby: Požádej je aby si sedli. ("Požádej je sednout (si).");imper. pol.

ခိုင်း: သူတို့ကို အထိုင်ခိုင်းပါ;ask (~ request): Ask (~ "request") them to sit.;požádat (~ nařít): Požádej je (~ "nařít jim") (at')

se posadí.;imper. pol.

ခိုင်ခိုင်မာမာ;strongly;pevně;adv.

ခိုးပြေး;steal (“steal (and) run”);ukrást (“ukrást (a) běžet”);T

ခိုးလာ: မိန်းမကျတော့ ခိုးလာတယ်။;elope: (He) elopes (and) comes after (he made) a woman (his) wife (~ girlfriend).;uprchnout (se ženou): Uprchne (a) přijde (s ní) po tom, co se stane jeho ženou.;T sl.

ခု;indicates a year ° era of ° num. class. of things;čítatel věcí ° období (čeho) ° značí rok;pow. suff. (or) suff. (or) pow.

ခု;elevated, sth. ° lifted, sth.;zvednutého, něco ° nadzdvihnutého, něco;n.

ခု: ခုတော့ မရွာတော့ဘူး။;now: As for now, it is not raining any more.;ted: A ted, už nepříš.;col.

ခု: ခုလောလောဆယ်;now: now, for the time being;ted: co se týče ted;

ခု: ဒီနေ့ ခုရက်ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၁ရက်။;indicates a year: Today is 21st (“day”) of February (“month”), 1987.;značí rok: Dnes je (“den”) 21. (“měsíce”) února 1987.;

ခု: နန်းတည်သက္ကရာဇ်ဖြစ်သော ၁၁၁၅ ခုကို 'ဥဩအော်မြည်ကုန်းဘောင်တည်'ဟု အမှတ်အသားပြုကြသည်။;indicates a year of a happening: There was created mnemonics 'oo-aw-aww-mye-koun-baun-tee' for the year 1115 ME, (when) the palace was built.;značí rok nějakého dění: Byla vytvořena mnemotechnika 'u-o-ó-mjí-koun-baun-dí' na rok 1115 Myan. I., (kdy) byl ten palác postaven.;writ.

ခု: ဖိနပ်လေးခု;num. class. for things: four (singled) shoes;čítatel věcí: čtyři (samostatné) boty;pl.

ခုခံ;defend (“be-offended (and) take”);bránit (“být-napaden (a) vzít”);T

ခုခံတွန်းလှန်;defend (“be-offended, take, urge (and) fight-back”) ° resist (“be-offended, take, urge (and) fight-back”);bránit (“být-napaden, vzít, naléhat (a) protiútočit”) ° ubránit se (“být-napaden, vzít, naléhat (a) protiútočit”);

ခုခံတွန်းလှန်: ဦးအောင်ဇေယျသည် သွေးသောက်ရဲဘော် ခြောက်ကျိပ်ရစ်ယောက်နှင့်အတူ ဦးစီးကာ အောင်မြင်စွာ ခုခံတွန်းလှန်နိုင်ခဲ့သည်။;defend: U Aung Zeyya together with his sixty-eight blood comrades-leaders could successfully resist while being the leader (~ “while leading”). ° together with: U Aung Zeyya together with his sixty-eight blood comrades could successfully resist while being the leader (~ “while leading”).;ubránit: Ú Aun Zeyya spolu se svými šedesáti osmi pokrevními přáteli vůdci se dokázal úspěšně ubránit zatímco (je) vedl. ° spolu s: Ú Aun Zeyya spolu se svými šedesáti osmi pokrevními přáteli se dokázal úspěšně ubránit zatímco (je) vedl.;p.s. writ.

ခုတင်;right now ° just now;právě ted;adv.

ခုတင်: ကောင်လေး ခုတင် ဖုန်းချလိုက်တာ။;just now: (The) boy just now hung up the phone, indeed.;právě ted: (Ten) chlapec právě ted zavěsil telefon.;col.

ခုတင်(တစ်လုံး);bed;postel;sg. rare

ခုတင်(တစ်လုံး) [khə̌tə~];bed (“supports hips”);postel (“podpírá boky”);sg.

ခုတလော;just now (I have understood);právě ted (jsem pochopil);adv.

ခုတ်;cut (with knife) ° hash (with knife) ° cut ° chop (with

knife);řezat (nožem) ° sekat (nožem) ° nasekat (nožem) °

řezat;T

ခုတ်: ကျွန်တော် ငါးခုတ်နေတာ။;chop: I am cutting the fish.;nasekat: Nasekávám rybu.;cont. um.

ခုထိ;until now (“until’ now”) ° upto now (“until’ now”);do ted (“do’ ted”) ° dosud (“do’ ted”);adv.

ခုထိ: ခုထိ ပြောတာတော့ အမှားကင်းပါတယ်။;until now of: Until now, as for what (you) said, (it) is devoid of mistakes.;do ted: Do ted, co se týče (toho), co (jsi) řekl, je (to) prosté chyby.;pol.

ခုနှစ် (WS. from ခုနှစ်);seven;sedm;num. WS.

ခုနှစ်;indicates a year other than decimal ° seven ° indicates a year of a happening ° this year;značí rok nějakého dění ° sedm ° tento rok ° značí rok jiný než desítkový ° značí rok nějaké události;suff. (or) num. (or) adv.

ခုနှစ်: ၁၉၄၈ခုနှစ်;indicates a year other than decimal: year 1948;značí rok jiný než desítkový: rok 1948;

ခုနှစ်: တစ်ထောင့်တိုးရာခြောက်ဆယ့်လေးခုနှစ်;year: (“year”) thousand nine hundred sixty-four;rok: (“rok”) tisíc devět set šedesát čtyři;

ခုနှစ်: မြန်မာနိုင်ငံသည် ၁၈၈၅ ခုနှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်တို့၏ လက်အောက်ခံဘဝသို့ ကျရောက်ခဲ့ပါသည်။;indicates a year of a happening: The Myanmar country has in the year 1889 fell (“(and) came”)into the state of English subordination.;značí rok nějaké události: Země Myanmaru v roce 1889 upadla (“(a) přišla) do stavu anglické podřízenosti.;p.s. writ.

ခုန်;jump;skákat;T

ခုန်: ခုန်ပြီ;jump: (it) started jumping;skákat: začalo skákat;p.p.

ခုန်: မြင်းခုန်နေတယ်။;jump: Horse is jumping.;skákat: Kůň (právě ted) skáče.;cont.

ခုလက်ရှိ အချိန်မတိုင်ခင် (အများကြီး);then (“before²before¹ arrival³ (of) present⁰ time¹”) ° formerly, long ago, (“before²before¹ arrival³ (of) present⁰ time¹”) ° before present, a long time (“before²before¹ arrival³ (of) present⁰ time¹”) ° by then (“before²before¹ arrival³ (of) present⁰ time¹”) ° ago, long (“before²before¹ arrival³ (of) present⁰ time¹”);před přítomností, dlouho (“před²před¹o příchodem³ přítomného⁰ času¹”) ° kdysi dávno (“před²před¹o příchodem³ přítomného⁰ času¹”) ° tehdy (“před²před¹o příchodem³ přítomného⁰ času¹”) ° dávno, velice (“před²před¹o příchodem³ přítomného⁰ času¹”) ° tenkrát (“před²před¹o příchodem³ přítomného⁰ času¹”);adv.

ခုလောလောဆယ်: ခုလောလောဆယ် လကုန်ရင် မွေးနေ့တရားစခန်းဖွင့်ဖို့အတွက် အလုပ်များနေတယ်။;this time: This time (I) am (“being”) busy with (~ “for”) the birthday meditation retreat at the end of (this) month.;v tuto dobu: V tuto dobu mám hodně práce s (~ “pro”) narozeninový meditační zásed, (který bude) na konci (tohoto) měsíce.;cont.

ခုသတင်း;news, present (what happens with particular person);novinky, nejnovější (co se děje s určitou osobou);n.

ခေတ်;period (era) ° era ° time;období ° éra ° doba;n.

ခေတ်: ဘုရင့်နောင်သည် တောင်သူခေတ်၌ ထင်ရှားသော ဘုရင်တပါး ဖြစ်သည်။;era: King Naung became a famous king in the Taungs' era.;období: Král Nau se v období Taunů stal slavným králem.;writ.

ခေတ်စား;fashionable, be (“era heartily”) ° popular, be (“era heartily”);slavný, být (“doba pořádně”) ° módní, být (“doba pořádně”);l

ခေတ်ပေါ်;modern ("modern¹ era") ° fashion, modern ("modern¹ era") ° modernity ("modern¹ era");modernost ("modern¹ éra") ° móda, nová ("modern¹ éra") ° moderní ("modern¹ éra");n. (or) adj.

ခေတ်ပေါ်: ခေတ်ပေါ်စကားလုံး;modern: a modern word;moderní: moderní slovo;

ခေတ်ပေါ်: ခေတ်ပေါ်စက်မှုပညာရဲ့ အဝေးမှာရှိတယ်;modern: (It) is far from modern technology.;moderní: Je (to) daleko od moderní technologie.;

ခေတ်ပေါ်: ခေတ်ပေါ်နဲ့ ချက်ပေါ်နေပြီ;modernity: With modernity, the navel shows up.;móda, moderní: S moderní módou se ukazuje (i) pupek.;jk. col.

ခေတ်ပေါ်: ခေတ်ပေါ်လောက;modern: modern world;moderní: moderní svět;

ခေတ်မီ;up to date ("era leaned-against") ° modern ("era leaned-against");aktuální ("doba (která) se-opírá") ° moderní ("doba (která) se-opírá");adj.

ခေတ်မီ: သန်လျင်မြို့ကို ကားခေတ်မီလက်နက်များနှင့် နိုင်ငံခြားသားများအကူအညီရရှိထားသဖြင့် မပေါက်နိုင်ရုံသာလျှင် လက်ရွေးစင် ရဲဘော်ကိုးကျိပ်သုံးယောက်က မြို့တွင်းကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်မှု အောင်မြင်သည်;modern: As it was not possible to penetrate the town Tanlyin (as), indeed, (they) had vehicles, modern weapons and help from foreigners (~ "people of other countries"), by elite of ninety-three brave-ones, entering (and) attacking (there), (he) conquered in the city.;moderní: Jelikož nebylo možné proniknout to města Tanlyen, (poněvadž), vskutku, měli vozidla , moderní zbraně a pomoc od cizinců (~ "lidí z jiných zemí"), (s) elitou devadesáti tří hrdinů, vstoupil (tam a) zaútočil, (a tím jej) dobyl.;writ.

ခေါက်;hit (knock) ° fold (a paper etc., "knock") ° knock (as a sound sign or on the door);přeložit (papír atd., "klepat") ° bušit (klepat) ° klepat (jakožto zvukový signál nebo na dveře);T

ခေါက်: ဆွမ်းစားတုံးခေါက်တော့မယ်;hit (knock): Meal gong is going to be hit (~ "knocked");bušit (klepat): (Brzy) se bude bušit (~ "klepat") na jídelní gong.;fut.

ခေါက်ဆွဲ;noodles ("knock (and) drag") ° spaghetti ("whisk (and) pull");nudle ("klepat (a) táhnout") ° špagety ("našlehat (a) vytahat");n. (or) n. Sh. khaw-shen

ခေါက်ဆွဲ: ကျွန်မ ခေါက်ဆွဲစားမယ်;noodles: I will eat noodles.;nudle: Budu jíst nudle.;uw

ခေါက်ဆွဲ: အိုးထဲကို အီတလီခေါက်ဆွဲထည့်နေတယ်;spaghetti: (He) is putting Italian spaghetti to the pot.;špagety: Vkládá do hrnce italské špagety.;cont.

ခေါက်ဆွဲကြော်;noodles, fried ("fried¹ spaghetti");nudle, smažené ("smažené¹ nudle");n.

ခေါက်ဆွဲပြုတ်;noodles, boiled ("boiled¹ spaghetti");nudle, vařené ("vařené¹ nudle");n.

ခေါင်းကိုက်: ကျွန်မ ခေါင်းတအားကိုက်နေလို့ နေလို့မကောင်းဘူး;headache, have a: (I) am sick (~ "life is not good) because my head aches so much.;bolest hlavy, mít: Jsem nemocná (~ "život není dobrý"), protože mě hrozně moc bolí hlava.;uw.

ခေါင်းကိုက်(နေ);headache, have ("head bites") ° cephalalgia, have (headache, "head bites");bolest hlavy, mít ("hlava kouše") ° hlavy, mít bolest ("hlava kouše");l

ခေါင်းကိုက်(နေ): အမျိုးသမီးခေါင်းကိုက်နေတယ်;headache, have: The woman has a headache.;bolest hlavy: (Tu) ženu bolí hlava.;cont.

ခေါင်းကိုက်ခြင်း;headache ("head bites {nouner}") ° cephalalgia (headache, "head bites {nouner}");bolest hlavy, mít ("hlava kouše {jmenec}") ° hlavy, mít bolest ("hlava kouše {jmenec}");l

ခေါင်းကိုက်ပျောက်ဆေး;aspirine ("medicine³ (of) disappearance² (of) head°-biting¹");aspirin ("lék³ (na) zmizení² kousání¹ hlavy");n.

ခေါင်းဆောင်: ရွှေဝါရောင်တော်လှန်ရေးမှာ ဗကသကျောင်းသား ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးပါ;leader: (He is) the leader-student of the Golden Shine Revolution's Burmese Students' Association.;vůdce: Je vůdčím studentem Revoluce Zlaté Záře (pořádané) Asociací Barmských Studentů.;pol.

ခေါင်းဆောင်(တစ်ဦး);တစ်ပါး;foreman ("carries¹ head") ° head (leader, "carries¹ head") ° leader ("carries¹ head") ° chief ("carries¹ head");šéf ("nosi¹ hlavu") ° vůdce ("nosi¹ hlavu") ° hlava (vůdce, "nosi¹ hlavu") ° předák ("nosi¹ hlavu");sg. (mn.)

ခေါင်းထိပ်;top of head ("head's top");temeno hlavy ("vrcholek¹ hlavy");n.

ခေါင်းပေါင်း(တစ်ထည်း);turban, Burmese ("head wrapping");turban, barmský ("hlavy omotávání");sg.

ခေါင်းမီး;roof ("high roof");střecha ("vysoká střecha");n.

ခေါင်းမီး(တစ်မီး);roof ("high sky(~roof)");střecha ("vysoké nebe(~střecha)");sg.

ခေါင်းလျှော်;wash hair ("wash¹ head") ° hair, wash ("wash¹ head");mýt si vlasy ("mýt¹ hlavu") ° vlasy, mýt si ("mýt¹ hlavu");T

ခေါင်းအုံး: ဒီခေါင်းအုံးက ပျော့တယ်;pillow: This pillow is soft.;polštář: Tento polštář je měkký.;

ခေါင်းအုံး(တစ်လုံး);(from ခေါင်းဦး);pillow ("head pillow");polštář ("polštář¹ (pro) hlavu");sg.

ခေါင်းဦး(တစ်လုံး);pillow ("head pillow");polštář ("polštář¹ (pro) hlavu");sg.

ခေါင်း;top ° high (of position);vysoko ° svrchní;adv. (or) adj.

ခေါင်း(တစ်လုံး);head;hlava;sg.

ခေါင်းစဉ်: လူကြီးမင်းများသိကြတဲ့အတိုင်း ဒီနေ့စကားရည်လုပ်ရဲ့ ခေါင်းစဉ်ကတော့ ယောက်ျားက မိန်းမ ထက် နိုင်ငံတာဝန်ကို ပိုထမ်းဆောင်နိုင်တယ် ဆိုတာပါ;topic: As the elders know, as for the today's discussion's topic, it is called "By men, more than by ladies, the country responsibilities (~ duties) can be carried out.";téma: Jak (již) ti starší ví, co se týče dnešního tématu diskuze, je nazván "Zodpovědnosti (~ povinnosti) (naší) země mohou být vykonány spíše muži než ženami.";pol.

ခေါင်းစဉ်(တစ်ခု);title ("lined-up¹ head") ° topic ("lined-up¹ head");téma ("seřazená¹ hlava") ° nadpis ("seřazená¹ hlava");sg.

ခေါင်းဆောင်: ကျွန်တော်ညာဘက်မှာ ထိုင်နေတဲ့အဆိုရှင်များရဲ့ ခေါင်းဆောင်ကတော့ ကျောင်းဆရာ ဦးမြမောင်ပါ;leader: As for the proposers' (~ "speakers") leader sitting on my right, (it) is U Mya Maung.;vůdce: Co se týče vůdce mluvčích, který sedí po mé pravé straně, (je to) Ú Mja Maun.;pol.

ခေါင်းဆောင်(တစ်ပါး);leader ("head-carrier");šéf ("nosič hlavy") ° vůdce ("nosič hlavy");sg. mn.

ခေါင်းဆောင်(တစ်ဦး);leader ("head-carrier");šéf ("nosič hlavy") °

vůdce ("nosič hlavy");sg.
 ခေါင်းနှောက်;headache ("head (is) turned-turbid");bolest hlavy ("hlava (je) zakalená");n.
 ခေါင်းမူး(တစ်မိုး၊ တစ်ခု);roof ("high sky");střecha ("vysoké nebe");sg.
 ခေါင်းမူး;headache ("head (is) dizzy");bolest hlavy ("hlava má závrat");n.
 ခေါင်းလျှော်;wash hair ° hair, wash;vlasý, umýt si ° umýt si vlasý;T
 ခေါင်းလျှော်: ခေါင်းလျှော်ပေးကြပါတယ်။;hair washing: (They) wash (them) hair. ("(They) give (them) hair washing.");vlasů, mytí: Umývají (jim) vlasý.;pol.
 ခေါင်းလောင်း: ဆွမ်းစားခေါင်းလောင်းတီးတော့မယ်။;gong: Meal gong is going to be beaten.;gong: (Brzy) se bude bušit na jídelní gong.;fut.
 ခေါင်းလောင်း(တစ်လုံး);bell ("reinforced" head°) ° gong ("reinforced" head°);gong ("posílená" hlava°) ° zvon ("posílená" hlava°);sg.
 ခေါင်းအုံး(တစ်လုံး);pillow ("head's pillow");polštář ("hlavový polštář");sg.
 ခေါ်;call (to come) ° take sb. with oneself ° called, be ° call ° name;přivolat ° jmenovat se ° zvaný, být ° nazývat se ° volat ° zavolat (aby přišel) ° vzít někoho s sebou;l (or) T
 ခေါ်: မင်းနာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ။;name (~ "call"): What is your name? ("How is your name called?");jmenovat se (~ "nazývat"): Jak se jmenuješ? ("Jak se nazývá tvé jméno?");inter. col.
 ခေါ်: ကျွန်တော် ခေါ်လိုက်ပါမယ်။;call (a person): I'll call (him). (used when going to call a certain person to come);zavolat (osobu): Zavolám (ho). (užito, když (někdo) jde zavolat určitou osobu aby přišla);fut. col pol.
 ခေါ်: ကိုရင်ကို ကိုရင်သရဏလို့ ခေါ်ရင် အခေါ်အဝေါ် ပိုပြီး ပြေပြစ်တာကို ပြောတာပါ။;call: (I) am telling (you), that when (I) call the novice as the novice Sarana, the nomenclature (will be) more elegant.;nazývat: Říkám (ti), že když budu nazývat novice jakožto novic Sarana, bude (to) názvosloví elegantnější.;pol.
 ခေါ်: ကိုရိုဟု ခေါ်သော ရောဂါ;called, be: sickness called koro;zvaný, být: nemoc zvaná koro;
 ခေါ်: ငည့်ဇနီးက သွားခေါ်ရတယ်။;call (to come): Nga Nyo's wife had to call (him).;zavolat (aby přišel): Ňa Ňova manželka (ho) měla zavolat.;
 ခေါ်: ဒကာလေးလို့ ခေါ်တာပိုသင့်ပါတယ်။;call (address): Calling (me) as a small supporter is more appropriate.;nazývat: Je vhodnější mě nazývat malým podporovatelem.;pol.
 ခေါ်: ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံလို့ ခေါ်ပါတယ်။;call: (It) is called as Union of Myanmar.;nazývat se: Nazývá se Unie Myanmaru.;pol.
 ခေါ်: ပြည်နယ်နဲ့ တိုင်းတွေစုနေလို့ ပြည်ထောင်စု ခေါ်တာပါ။;call: (It) is called union as the states and divisions are (~ "live") together.;nazývat se: Nazývá se unii protože státy a regiony jsou (~ "žijí") spolu.;pol.
 ခေါ်: ဘယ်မှာလာခေါ်စေချင်သလဲ။;take sb. with oneself: Where do (you) want (me) to come (and) take (you)?;vzít někoho s sebou: Kde chcete abych přijel (a) vzal (vás)?;inter. col.
 ခေါ်: ဘာဖြစ်လို့ အဲဒီလို ခေါ်သလဲ။;call: Why is (it) called like that?;nazývat se: Proč se (to) tak nazývá?;inter. col.
 ခေါ်: မင်းနာမည် ဘယ်လို ခေါ်သလဲ။;call: What is your name?

("How (is) called your name?");nazývat: Jak se jmenuješ? ("Jak se nazývá tvé jméno?");inter.
 ခေါ်: မိတ်ဆွေကော နာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ။;be (~ "call"): (And) how about friends, what is (their) name? ("(And) what about friends, how is (their) name called?");jmenovat se (~ "volat"): A co přátelé, jak se jmenují? ("A co přátelé, jak se volá (jejich) jméno?");inter. col.
 ခေါ်: ရှင်နာမည် ဘယ်လိုခေါ်လဲ။;name ("call"): What is your name, sir? ("How (is) sir's name called?");jmenovat se ("volat"): Jak se jmenujete, pane? ("Jak se pánovo jméno volá?");uw.
 ခေါ်: လမ်းမတော်လို့ ခေါ်ပါတယ်။;call: (It) is called Mataw road.;jmenovat se: (Tato ulice) se jmenuje ulice Mató.;
 ခေါ်: သူနာမည် မောင်မောင်လို့ ခေါ်ပါတယ်။;call: His name is ("called") Maung Maung.;jmenovat se: Jmenuje se Maun Maun. ("Jeho jméno se nazývá Maun Maun.");pol.
 ခေါ်: အမေ မြေက ဒီညပွဲကြည့်ဖို့ ခေါ်နေတယ်။;call (by phone): Mother, Mya Mya ("Emerald-Emerald") is calling (me by phone) to watch a show tonight.;volat (telefonem): Matko, Mja Mja ("Smaragd-Smaragd") (mi) volá abych šla ("podívala se") na představení dnes v noci.;cont.
 ခေါ်: အမေလို့ ခေါ်တာ ပိုနွေးထွေးပါတယ်။;call (address) and safe: Calling (me) as mum, is more warm and safe.;nazývat (~ "volat"): Zní tepleji a bezpečněji, když mě nazýváš maminkou. ("Volání (mě) jakožto maminka (je) více teplé (a) bezpečné.");pol.
 ခေါ်: အလ်ဘတ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။;name (~ "call"): My name is Albert. ("(My name) is called 'Albert'.");jmenovat se (~ "volat-se"): Jmenuji se Albert. ("(Mé jméno) se volá 'Albert'.");pol.
 ခေါ်: အဲဒါ ဝမာလို့ ဘယ်လိုခေါ်သလဲ။;call: How is it called in Burmese?;nazývat se: Jak se to nazývá Barmsky?;inter.
 ခေါ်: အဲဒီလို စာဖတ်လို့ သူကို {စာတို ငည့်}လို့ ခေါ်ကြတယ်။;call: As he was reading that way, he was called as "short writing Nga Nyo".;nazývat: Protože tak četl, nazývali ho "Ňa Nyo krátkého čtení".;
 ခေါ်: -လို့;call as;nazývat;T
 ခဲ;solid ° eat ("bite") ° hard ° stiff (solid);tuhý (pevný) ° jíst ("kousat") ° tvrdý ° pevný;n. (or) T col.
 ခဲ့;indicates imper. mode ° indeed ° indicates emphasis ° sure, for ° indicates past tense;značí rozkazovací způsob ° opravdu ° značí minulý čas ° skutečně (opravdu) ° značí zdůraznění;suff. (or) suff. adv.
 ခဲ့: နာရီခွဲ လာခဲ့ပါ။;sure, for: For sure, come (at) half past eight.;opravdu: Opravdu, přijďte v půl deváté.;imper. pol. col.
 ခဲ့: ငါ ကားစီးရင်း သူနဲ့ကားပြောခဲ့တယ်။;indicates past tense: I spoke with him while in the vehicle.;značí minulý čas: Mluvil jsem s ním když jsme byli ve vozidle.;p.s.
 ခဲ့: ဘတ်စ်ကားနဲ့လာခဲ့တယ်။;indicates past tense: I came by bus.;značí minulý čas: Přijel jsem autobusem.;p.s.
 ခဲ့: ဘယ်အချိန်လာခဲ့စေချင်သလဲ။;for sure: (At) want time do (you) want (me) to come for sure?;opravdu: V kolik hodin chcete, abych opravdu přijel?;inter. col.
 ခဲ့: မင်း ဘာလုပ် ခဲ့သလဲ။;indicates p.s.: What did you do?;značí min. č. prostý: Co jsi dělal(a)?;inter. col.
 ခဲ့: မရေးနိုင်ခဲ့ဘူး။;indicates p.s.: Could not write.;značí minulý čas prostý: Nemohl napsat.;p.s.

ခွဲ: ရောက်ခဲ့လျှင်; indicates p.s.: when (I) arrived.; značí minulý čas prostý: když jsem se dostavil; adv.

ခွဲ: အခွင့်အရေးကြုံခဲ့လျှင်; indicates fut. tense: Just if there is an opportunity.; značí bud. č.: Jen pokud (k tomu) bude příležitost.; col.

ခဲတံ(တစ်ချောင်း); pencil ("graphite stick"); tužka ("grafitová hůlka"); sg.

ခိုပြီး: တောင်ကို တက်ခဲ့ပြီး; indicates p.p.: (He) has climbed the mountain.; značí minulý čas dokonavý: Vylezl na horu.; p.p.

ခဲဖျက်(တစ်ခု); eraser ("destroy¹ graphite"); guma (na mazání psaného tužkou, "zničit¹ tuhu (~grafit⁰)"); sg.

ခဲဖွယ်; food (other than rice, cereals or meat, "hard (and) non-homogenous"); jídlo (jiné než rýže, obilniny nebo maso, "tvrdé (a) nestejnorodé"); n. mn.

ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်; food (offered for monks, "hard (and) non-homogenous food"); jídlo (nabídnuté mnichům, "tvrdé (a) nestejnorodé jídlo"); n. mn. P. bhojana (= food)

ခွဲ; indicates p.p.; značí minulý čas dokonavý; pow. writ.

ခွဲ: ဗယ်လက်ဖြင့် (~ ဘယ်လက်ဖြင့်) အဝတ်အစားများပေးမည်ဟု မိန့်ခွဲသည့်; indicates p.p.: (He, the king) has stated, that (he) would give clothes (to people) by (his) left hand.; značí minulý čas dokonavý: (Kráľ) prohlásil, že bude svou levou rukou dávat lidem oblečení.; p.p. writ.

ခွဲပြီး; already (finished) ° have already (finished); už (skončeno) ° již (skončeno); suff.

ခွဲပြီး: အောင်မြင်ခွဲပြီး; have already: already achieved; již: již dosáhl;

ခဲယဉ်း; uneasy, be ("difficult (and) difficult") ° difficult, be ("difficult (and) difficult") ° arduous, be ("difficult (and) difficult"); náročný, být (obtížný, "být-obtížný (a) obtížný") ° nesnadný, být ("být-obtížný (a) obtížný") ° obtížný, být ("být-obtížný (a) obtížný") ° těžký, být (obtížný, "být-obtížný (a) obtížný"); l

ခွဲပြီး; having (finished an action); po (určitě činnosti); suff.

ခွဲပြီး: ရောက်ခဲ့ပြီး; having (finished an action): having arrived; po (určitě činnosti): po příjezdu; p.p.

ဆွဲသင့်; should be; měl by být; suff.

ဆွဲသင့်: သင့်တော်သည့်နေရာကို ရှာဆွဲသင့်ပါတယ်; should be: Proper place should be found.; měl by být: Mělo by se najít správné místo.; pol.

ဂဏန်း(တစ်လုံး); number; číslo; sg. P. gánana (= number, counting)

ဂနိုင်း; jungle; džungle; n. rare

ဂန္ထဝင်; classical literature ° literature, classical; klasická literatura ° literatura, klasická; n.

ဂန္ထဝင်: ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ ဂန္ထဝင် စကားပြေအဖွဲ့တွေက စာအုပ်အနေနဲ့ပဲ ရှိတယ်၊ လျှပ်စစ်စာဖိုင်အနေနဲ့ မရှိဘူး; classical literature: We have the classical prosaic literature only as books, as electronic files (we) don't ("have").; klasická literatura: Máme klasickou prozaickou literaturu pouze jakožto knihy, jakožto elektronické soubory ne (~ "nemáme").;

ဂနွေရံ; odor (smell, "smell objects") ° smell (odor, "smell objects"); pach ("předměty¹ čichu") ° zápach ("předměty¹ čichu"); n. P. gandhārammaṇa (= smell-objects)

ဂနွေရံ: ဂနွေရံများအနံ့ရခြင်းကို သဘောပေါက်တယ်; smell: (I) realize the smelling of smells.; pach: Uvědomím si čichání pachů.;

ဂျင်း (WS. from ချင်း); ginger; zázvor; n. WS.

ဂျင်းဘောင်းဘီ: ကစားပြီးတော့ သူမဂျင်းဘောင်းဘီ ပေါက်သွားတယ်; trousers: After playing, her jeans get (~ "went" e.g., were) pot-holed.; kalhoty: Po hraní jsou (~ "šly" resp. byly) její kalhoty děravé.; p.s. col.

ဂျင်းဘောင်းဘီ(တစ်ထည်); jeans; džíny ° kalhoty - džíny; sg. E. jeans

ဂျင်းသုပ်; salad, ginger (fresh); salát, zázvorový (čerstvý); n.

ဂျပန်(နိုင်ငံ); Japan (country); Japonsko (země); name

ဂျပန်ဖိနပ်(တစ်ရံ၊ တစ်ခု); sandals, rubber ("japan shoes"); sandály, gumové ("japonské boty"); sg. (pair, piece)

ဂျာကင်(တစ်ထည်); jacket; bunda; sg. E. jacket

ဂျာနယ်: ပြည်တွင်းနည်းပညာဂျနယ်တစ်ခု; journal: a local technical journal; deník: jeden místní deník o technice ("jeden vnitrostátní technický deník");

ဂျာနယ်(တစ်ခု); journal; deník; sg. E. journal

ဂျာနယ်(တစ်အုပ်၊ တစ်စောင်); journal; deník (žurnál); sg. E. journal

ဂျာမနီ(နိုင်ငံ); Germany (country); Německo (země); name

ဂျိုင်း; armpit; podpaží; n.

ဂျိုးတော့; GTalk (program); GTalk (program); name E. Gtalk

ဂျိုးတော့: ဂျိုးတော့ကဲ့သို့သော ပရဂရမ်များ; GTalk: Gtalk and other such programs; GTalk: Gtalk a jiné takové programy;

ဂျူနိုင်း; flour ("flour powder"); mouka ("moučný prášek"); n.

ဂရင်းတီး; green tea; zelený čaj; E. green tea

ဂရမ်; gram; gram; n. E. gram

ဂရမ်: ပေါင်မုန့်က ၄၀၀ဂရမ်လေးတယ်; gram: The bread weighs 400 grams.; gram: (Ten) chléb váží 400 gramů.;

ဂရုစိုက် (WS. from ဂရုစိုက်); care for (one's health etc. or an injured or old person, "setup¹ seriousness"); starat se o (vlastní zdraví nebo zraněnou či letitou osobu "nastavit¹ vážnost"); T WS. P. garu (= heavy, serious)

ဂရု; group; skupina; n. E. group

ဂရု: တပည့်တော်တို့ ဂရုထဲမှာ တစ်နိုင်ငံလုံးပထမရ စာချုပ်ကိုယ်တော်(သံဃာ)တွေ ရှိပါတယ်; group: In our group there are the teacher-monks who won (~ "got") first (place) in whole the country.; skupina: V naší skupině jsou učitelští mniši, kteří dostali první (místo) v celé zemi.; pol. ubmn. mn.

ဂရုစိုက်; take care of ("setup¹ seriousness") ° care for (one's health etc. or an injured or old person, "setup¹ seriousness") ° cautious, be ("setup¹ heavy") ° careful, be ("setup¹ seriousness") ° care for ("setup¹ seriousness") ° careful, be ("setup¹ heavy") ° nurse of ("setup¹ seriousness") ° attend to ("setup¹ seriousness") ° look after ("setup¹ seriousness"); starat se o (vlastní zdraví nebo zraněnou či letitou osobu "nastavit¹ vážnost") ° pečovat o ("nastavit¹ vážnost") ° pozor, dávat ("nastavit¹ těžké") ° pozor, dávat ("nastavit¹ vážnost") ° starat se o ("nastavit¹ vážnost") ° opatrný, být ("nastavit¹ těžké") ° postarat se o ("nastavit¹ vážnost"); T P. garu (= heavy, serious) (or) T

ဂရုစိုက်: ကျန်းမာရေး ဂရုစိုက်ပါ; careful, be (take care): Take care of (your) health.; pozor, dávat si: Dávej si pozor na (své) zdraví.; imper. pol.

ဂရုစိုက်: ကျန်းမာရေးကို အထူးဂရုစိုက်ထားပါ; health: Be especially careful for (your) health.; zdraví: Zejména si dávej pozor na (své) zdraví.; imper. pol.

ဂရုစိုက်: ကျွန်တော့်လူနာနေမကောင်းလို့ ကျွန်တော် သူတို့
 ဂရုစိုက်နေတယ်။;take care of: Because (my) patient is ("being")
 sick, I take care of him. ° care for: Because (my) patient is
 ("being") sick, I care for him.;starat se o: Protože je můj pacient
 nemocný, ("já") starám se o něj. ° pečovat o: Protože je můj
 pacient nemocný, ("já") pečuji o něj.;cont. um.
 ဂရုစိုက်: ဂရုစိုက်ပါ။ မင်း အနာတရ ဖြစ်လိမ့်မယ်။;careful, be: Be
 careful, (or) you will (~ "may") get hurt.;pozor, dávat: Dávej
 pozor, (nebo) si ("možná") ublížíš.;imper. pol.
 ဂရုစိုက်: ရဲက ယာဉ်သွားယာဉ်လာကို ဂရုစိုက်နေတယ်။;care of, take:
 The policeman is taking care of the traffic.;starat se o: Policajt
 se stará o (silniční) dopravu.;cont.
 ဂရုတစိုက်နဲ့;carefully ("with² planting¹ heavily");pozorně ("se²
 sázením¹ těžce");adv.
 ဂရုတစိုက်နဲ့: ပိုပြီး ဂရုတစိုက်နဲ့ သင်ယူရပါတယ်။;carefully: (I) has to
 learn more carefully.;pozorně: Musím se učit pozorněji.;pol.
 ဂရုပြု: အထူးဂရုပြုရမည်။;attention, pay: (We) must pay
 attention.;pozor, dávat: Musíme dávat pozor.;
 ဂရုပြု (အထူး);attention to, pay ("(especially¹) make² weight¹") °
 pay attention to ("(especially¹) make² weight¹");dávat pozor
 na("zejména¹) udělat² váhu¹") ° pozor, dávat ("(zejména¹)
 udělat² váhu¹");T writ. P. garu (= weight)
 ဂလု;drool;slintat;T sl.
 ဂလု: ကမ္ဘာကြီး ... ယူနေလာပြီ နော် ... ဂလု;drool: (Oh) ("big") world
 ... warmth has come ... (I)'m drooling. (may be said by men
 when they see a beautiful girl);slintat: (Ach ty) ("velký") světe ...
 je (nějak) teplo ("přišlo teplo") ... slintám. (může být řečeno
 muži, když vidí hezkou slečnu);jk. sl.
 ဂွမ်း;cotton, absorbent ° cotton wool;vata;n.
 ဂါထာ: အဲဒါကို 'တောနာဟု ပေါရာကာ'စသည် ကဲ့သို့ဂါထာများဖြင့်
 သိနိုင်ပါသည်။;verse.: It can be seen by verses like "tenāhu
 porāṇā" and so on.;verš: Může to být vidět z veršů jako "tenāhu
 porāṇā" a tak dále.;writ. pol.
 ဂါထာ(တစ်ပုဒ်);verse;verš;sg. P. gāthā (= verses)
 ဂါလန်;gallon (around 4.5 liters);galon (asi 4.5 litrů);n.
 ဂါလန်: ဂါလန် နှစ်ဆယ်;gallon: twenty gallons;galon: dvacet
 galonů;
 ဂါလန်: ဆယ် ဂါလန်;gallon: ten gallons;galon: deset galonů;
 ဂါလန်: ဆယ့်ကိုး ဂါလန်;gallon: nineteen gallons;galon: devatenáct
 galonů;
 ဂိုးသမား: ချယ်ဆီးဂိုးသမားတော့ သိတယ်။;goal keeper: As for the
 Chelsea goal keeper, (him I) know.;brankář: Co se týče
 brankáře z Chelsea, (toho) znám.;col.
 ဂိုးသမား(တစ်ယောက်);goal keeper ("proficient¹ (in)
 goals");brankář ("zdatný¹ (v) gólech");sg.
 ဂီတ(တစ်ပုဒ်);song;píseň;sg.
 ဂုဏ်ပြု;respect, show ("make¹ quality") ° revere ("make¹
 quality");ctít ("dělat¹ kvalitu") ° respekt, prokázat ("dělat¹
 kvalitu");T
 ဂုဏ်ပြု: သူတို့ ဂုဏ်ပြုတဲ့အနေနဲ့ တင်စားတယ်။;revere: To revere him,
 (he) uses a metaphor.;uctít: Aby ho uctil, užívá metaforu.;
 ဂုဏ်ယူ;pride, take ("take¹ quality");hrdý, být ("vzít¹ kvalitu");T
 P. guṇa (= virtue, quality)
 ဂုဏ်ယူ: ကွန်တော်တို့နဲ့နယ်ရဲ့ ဆယ်ကြိမ်မြောက်စာဆိုတော်နေ

အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားမှာ သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရလို့
 အများကြီးဂုဏ်ယူပါတယ်။;pride, take: I take pride very much for
 being allowed to carry out the celebration of tenth anniversary
 of writers of our township as the chairman.;hrdý, být: Jsem
 velice hrdý, že jsem dostal svolení k vykonání (~ zúčastnění
 se) oslavy desátého výročí spisovatelů naší správní oblasti
 jakožto předsedající.;pol. um.
 ဂုဏ်ယူ: ဂုဏ်ယူမိပါတယ်။;proud, be: I am proud (of you). ("(I)
 happen to take pride.");hrdý, být: Jsem na (tebe) hrdý. ("Stalo
 se, že беру hrdost.");pol.
 ဂုဏ်ယူစွာ;proudly ("take¹ quality° {adverber}²");hrdě ("vzít¹
 kvalitu° {příslovec}");adv.
 ဂုဏ်သတင်းကြီး;prestigious, be ("(of) high² quality° (and)
 reputation¹") ° renowned, be ("(of) high² quality° (and)
 reputation¹");renomovaný, být ("vysoké² kvality° (a) reputace¹") °
 prestižní, být ("vysoké² kvality° (a) reputace¹");I
 ဂူပေါက်(တစ်ပေါက်);orifice;štěrbina;sg.
 ဂူ(တစ်ပေါက်);orifice;štěrbina;sg.
 ဂေါက်ကွင်း:golf course ("golf field");golfové hřiště ("golfové
 pole");n.
 ဂေါက်တောက်တောက်;crazy ("unstable-person (who) shines-
 much");šílený ("labilní-osoba (která) moc-září");adj. col.
 ဂေါ်ဇီထုပ်(တစ်ထုပ်);cabbage ("pack² (of) thrusting¹ shovel");zelí,
 hlávkové ("balík² (ze) zarážení¹ lopaty");sg.
 ဂေါ်ဘီထုပ်(တစ်ထုပ်) (WS. from ဂေါ်ဇီထုပ်);cabbage ("pack² (of)
 thrusting¹ shovel");zelí, hlávkové ("balík² (ze) zarážení¹
 lopaty");sg. WS.
 ဂေါ်ရခါး(တစ်ယောက်);Gurkha (member of a Nepalese martial
 clan);Gurkha (člen Nepálského válečného rodu);sg.
 ဂေါ်ရခါးသီး(တစ်လုံး);chayote (fruit of plant of gourd family
 cucurbitaceae, "Gurkha's fruit");čejot (jako avokádo vypadající
 plody tykvoité čeledi, "Gurkhské ovoce");sg.
 ငကြောင့်;crazy ("odd¹ guy");šílený ("divný¹ chlápek");adj. col.
 ငနမ်း;crazy ("slightly-insane¹ guy");šílený ("mírně-bláznivý¹
 chlápek");adj. col.
 ငပြာရည်;fish sauce ("completely° blue¹ drink²");rybí omáčka
 ("zcela° modrý¹ nápoj²");n.
 ငပိ (from ငါးပိ);fish paste ("flat¹ fish");rybí pasta ("placatá¹
 ryba");n.
 ငပေါ; crazy ("silly¹ guy");šílený (pitomý¹ chlápek");adj. col.
 ငမြောက်ငမြောက်;not much good ° good, not much;dobrý, ne
 moc ° ne moc dobrý;adj.
 ငယ်;young, be;mladý, být;I
 ငယ်: ပြန်ငယ်ချင်ရင် ပြန်ချုံ့လိုက်လေ။;small (~ young): If (you) want
 to be again small, (~ young) (you) have to shrink
 ("again").;malý (~ mladý): Jestli chceš být znovu malá (~
 mladá), musíš se ("znovu") scvrknout.;jk.
 ငယ်ငယ်;childhood ("small (and) small") ° childhood;dětství
 ("malý (a) malý") ° dětství;n.
 ငယ်ငယ်: ငယ်ငယ်တုန်းက;childhood: when (I) was a child;dětství:
 když jsem byl dítě;adv.
 ငယ်ငယ်: သီလရင်ဖြစ်ဖို့ မင်းငယ်ရွယ်စဉ်က (~ မင်းငယ်ငယ်တုန်းက)
 စဉ်းစားခဲ့လား။;child (~ "childhood"): Did you think about
 becoming a nun when (you) were a child (~ "during (your)

childhood"?;dítě (~ "dětství"): Přemýšlela jsi (o tom) stát se mniškou, když jsi byla dítě (~ "během (svého) dětství"?;p.s. inter.

ငယ်ငယ်ကတည်းက;childhood, since;dětství, již od;adv.

ငယ်ငယ်ကတည်းက: ငယ်ငယ်ကတည်းက ငည့်ဟာ အမြဲ စာဖတ်တယ်တဲ့;childhood since: It is said, that since childhood Nga Nyo has been always reading ("writings").;dětství, již od: Říká se, že již od dětství Na No pořád četl ("psaní").;

ငယ်ငယ်လေး;little, very ° small, very;malý, velice ° malíčkatý, velice;adj.

ငယ်ရွယ်;childhood ("small age") ° young, be (by age, ("small age") ° small, be (by age, ("small age") ° young, be ("(be of) small age");mladý, být (věkem, ("malý věk") ° mladý, být ("(být) malého věku") ° malý, být (věkem, ("malý věk") ° dětství ("malý věk");I (or) n.

ငယ်ရွယ်: ငယ်ရွယ်စဉ်;childhood: during childhood ° child (~ "childhood"): when (one) is a child;dětství: během dětství ° dítě (~ "dětství"): když je (někdo) dítě;

ငယ်ရွယ်: ငယ်ရွယ်တဲ့ရည်းစား;young, be: young girlfriend;mladý, být: mladá přítelkyně;

ငယ်ရွယ်: ငယ်ရွယ်သောမိန်းကလေးဖြစ်သောကြောင့် သူမမှာ ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိပါပေ။;small (by age): Because (she) is a small girl, she doesn't have wisdom.;malý (věkem): Protože je to malá holka, není moudrá (~ "one nemá moudrost").;pol. spis.

ငယ်ရွယ်: သီလရပ်ဖြစ်ဖို့ မင်းငယ်ရွယ်စဉ်က (~ မင်းငယ်ငယ်တုန်းက) စဉ်းစားခဲ့လား။;child (~ "childhood"): Did you think about becoming a nun when (you) were a child (~ "during (your) childhood"?;dítě (~ "dětství"): Přemýšlela jsi (o tom) stát se mniškou, když jsi byla dítě (~ "během (svého) dětství"?;p.s. inter.

ငယ်ရွယ်နုပျို;young, be ("small age (and) inexperienced (and) young");mladý, být ("malý věk (a) nezkušený (a) mladý");I

ငယ်ရွယ်နုပျို: ထင်ရှားပြီး ငယ်ရွယ်နုပျိုသောဆရာတော်;youthful: youthful teacher (~ chief monk), (who) became famous;nezkušený (~ mladý) (~ opat): nezkušený učitel (~ opat), (který) se stal slavným;

ငယ်လေး;small ("small (and) small");malý ("malý (a) malý");adj.

ငယ်လေး: မှတ်စုစာအုပ်ငယ်လေးထဲသို့;small: to a small notebook;malý: do malého notýsku;

ငယ်သေး;little, be ("small (and) small") ° small, be ("small (and) small") ° young, be (about children, "small (and) small");drobný, být ("malý (a) malý") ° malý, být ("malý (a) malý") ° mladý, být (o dětech, "malý (a) malý");I

ငရင် (WS. from ငလျင်);earthquake;zemětřesení;sg. WS.

ငရတ်;chilli;čili;n.

ငရတ်: ငရတ်ဆီ;chilli: chilli sauce;čili: čili omáčka;n.

ငရတ်ကောင်း;pepper corns ("good¹ chilli");pepřové klasy ("dobré¹ čili");

ငရတ်ကောင်းစေ့(တစ်စေ့);pepper (grain, "grain¹ (of) pepper");pepř ("zrno¹ pepře");sg.

ငရတ်ကောင်းမှုန့်;pepper ("good¹ powder² (of) chilli");pepř ("dobrý¹ prášek² (z) čili");n.

ငရတ်ကောင်းမှုန့်: တစ်စုံတစ်ယောက် အသားပေါ်မှာ ငရတ်ကောင်းမှုန့် ဖြူးနေတယ်။;pepper: Somebody is sprinkling pepper on the meat.;pepř: Někdo sype pepř na maso.;cont.

ငရတ်သီး(တစ်တောင့်);pepper (the fruit, "fruit¹ (of) chilli") ° chilli ("fruit¹ (of) chilli");paprička ("plod¹ čili") ° čili ("plod¹ čili");sg.

ငရူး;crazy ("crazy¹ guy");šílený ("šílený¹ chlápek");adj. col.

ငရဲ: ငါတို့ ငရဲ ရောက်ရောက် မရောက်ရောက် မင်းတို့နဲ့ မဆိုင်ဘူး။;hell: It's not your business whether we go to hell or not. ("It doesn't concern you (whether) we are going or are not going (to) hell.;peklo: To se vás netýká, jestli jdeme ("(nebo) nejdeme") do pekla.;col.

ငြင်းဆန်;reject ("refuse-to-accept (and) go-against") ° refuse ("refuse-to-accept (and) go-against");odmítnout ("odmítnout-darované (a) jít-proti");T

ငြင်းဆန်: တောင်းသောအခါမှ ငြင်းဆန်တယ်။;reject: (He) rejects when requested.;odmítnout: Odmítá, když (je) žádán.;

ငြင်းပယ်;reject ("refuse (and) remove");odmítnout ("odmítnout (a) odstranit");T

ငြိမ်;still, be ° stable, be ("be-calm");stabilní, být ("být-klidný") ° nehybný, být;I

ငြိမ်း;extinguished, be ° peace, be in ° calm, be in;uhašený, být ° míru, být v ° vyhasnutý, být ° klidný, být v;I

ငြိမ်း: ကျွန်မ ဒီငြိမ်းလင်း၏ အဒေါ်ပါ ရင်။;extinguished: Sir, I am aunt of this extinguished light.;uhašený: Pane, ("já") jsem teta tohohle uhašeného světla.;pol. idi.

ငြိမ်း: ငြိမ်းချမ်းပါစေ။;extinguished: May (you) be in calm (~ "extinguished") and cooled. (May you be in calm.);vyhasnutý: Kéž jsi v klidu (~ "vyhasnutý") a chladný. (Kéž jsi v klidu.);w. pol.

ငြိမ်: မီးမငြိမ်လို့ ကော်နရင် မကောင်းဘူး။;stable: As the electricity is not stable, the connection is not good.;stabilní: Poněvadž není elektřina stabilní, spojení není dobré.;col.

ငြိမ်းချမ်းရေး;peace ("state² (of) peace° (and) coolness¹");mír ("stav² míru° (a) chladu¹");n.

ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်း;peaceful (without war, "calmly (and) coolly");pokojný (bez války, "klidně (a) chladně");adj.

ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်း: ဒီရွာက ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်းပဲ။;peaceful: This village is ("just") peaceful.;pokojný: (Tato) vesnice je ("prostě") pokojná.;

ငြိမ်သက်;quiet, be ("calm (and) descending") ° calm, be ("calm (and) descending") ° subtle, be ("(of) soft life") ° stable, be ("calm (and) descending");stálý, být ("klidný (a) sestupující") ° tichý, být ("klidný (a) sestupující") ° klidný, být ("klidný (a) sestupující") ° jemný, být ("měkkého života");I

ငြိုတ် (WS. from ငရတ်);chilli;čili;n. WS.

ငလျင်: ငလျင်ကြောင့် တချို့ပြိုပျက်သွားပေမယ့် အများကြီး ကျန်ပါသေးတယ်။;earthquake: Thought due to the earthquake, some have been destroyed, many indeed remain.;zřetřesení: Přestože byly některé zničeny zřetřesením, mnoho se vskutku dochovalo.;pol.

ငလျင်(တစ်ခု);earthquake;zemětřesení;sg.

ငလျင်လှုပ်ခြင်း(တစ်ခု);earthquake ("be-earthquake (and) shake {nouner}");zemětřesení ("být-zemětřesení (a) třást-se {jmenec}");sg.

ငွေ;money ("silver") ° silver;stříbro ° peníze ("stříbro");n.

ငွေ ("ကျပ်"): လေးဆယ့်ခြောက်ကျပ်ပါ။;money (~ "kyat"): (It is) forty-six kyats.;peníze (~ "čiat"): (Je to) čtyřicet šest čiat.;pol.

ငွေ: ငွေ ငါးရာ။;money: five hundred kyat ("money five

hundred");peníze: pět set čiat ("peníze pět set");
ငွေ: တစ်ထောင်;money: one thousand kyat ("money one thousand");peníze: tisíc čiat ("peníze jeden tisíc");
ငွေ: နှစ်ဆယ်;money: twenty kyats (~ "money");peníze: dvacet čiat (~ "peněz");
ငွေ: လေးရာ;money: four hundred kyats (~ "money");peníze: čtyři sta čiat (~ "peněz");
ငွေ: ငွေအားက တောင့်တင်းတယ်;money: (I) have so much money. ("(I) am well-supplied (and) firm in money power.");peníze: Mám hrozně moc peněz. ("Jsem dobře-podporovaný (a) pevný v peněžní moci.");idi.
ငွေ: ငါ ငွေ မကိုင်ပါဘူး;money: I don't use money.;peníze: Nepoužívám peníze.;col. pol. mn.
ငွေစက္ကူ: တစ်ဒေါ်လာတန် ငွေစက္ကူ;bill (money): a bill worth of one Dollar;bankovka: bankovka hodnoty jednoho dolaru;
ငွေစက္ကူ(တစ်စောင်);bill (paper money, "money paper");bankovka ("peněžní papír");sg.
ငွေစာရင်း(တစ်ခု);bank account ("money account");bankovní účet ("peněžní účet");sg.
ငွေသား;cash ("money material");hotovost ("peněžní materiál");n.
ငှက်: ငှက်တစ်ကောင်၏ မျက်လုံး;bird: a bird's eye;pták: ptačí oko;writ.
ငှက်: ငှက်များ သီချင်းဆိုကြတယ်;bird: Birds are singing.;pták: Ptáci zpívají.;writ.
ငှက်(တစ်ကောင်);bird;pták;sg.
ငှက်(တစ်ကောင်);bird;pták (zvíře);sg.
ငှက်ပျောသီး(တစ်လုံး);banana ("fruit" (of) generous¹ birds^o) ° banana;banán ("ovoce² štědrých¹ ptáků^o") ° banán;sg.
ငှား;lend (a thing) ° borrow (a thing) ° lend ° rent (a house, "borrow");půjčit (někomu) ° půjčit (někomu něco) ° půjčit (si něco) ° pronajmout si (byt, "půjčit-si");T
ငှား: ငှားနေတဲ့တိုက်ခန်းက မြို့ထဲမှာပို ဆူညံလှတယ်;rent: The rented flat, as (it) is in town, (it) is pretty (~ much) noisy.;pronajmout: Ten pronajatý byt, poněvadž je ve městě, je hezky (~ hodně) hlučný.;col.
ငှား: အိမ်ခန်းငှားနေပါတယ်;rent: (I) rent (~ "am renting") an apartment.;pronajmout si: Pronajal (~ "pronajímám-si") jsem si byt.;pol. cont.
ငှား: (အဆောင်);rent (a flat or house, "borrow" building^o);pronajmout si ("půjčit-si" budovu^o) ° najmout si (byt či dům, "půjčit-si" budovu^o);T
ငှား: (အဆောင်): ပိုက်ဆံပေးပြီး အဆောင်ငှားနေတယ်;rent (a house): Having paid money, (they) rent a house.;pronajmout si (dům): Zaplatí peníze a pronajmou si dům.;cont.
ငှားထား;rented ("rented (and) fixed");pronajatý ("pronajatý (a) upevněný");adj.
ငှားထား: ကျွန်တော် ငှားထားသောတိုက်ခန်းတွင် ရည်းစားနှင့် နေခဲ့တယ်;rented, be: (I) stayed with my girlfriend in the flat rented by me.;pronajatý, být: Žil jsem se svou přítelkyní v bytě, který jsem si pronajal.;p.s.
ငှားရမ်းယူ;borrow (a thing, "borrow (and) take");půjčit si (něco, "půjčit-si (a) vzít");T
ငှားလာ;lend (sth. to sb.);půjčit (něco někomu);T
ငှားလာ: ကျွန်တော် ငှားလာခဲ့တယ်;lend (sth. to sb.): (He) lent (it) to

me.;půjčit (něco někomu): Půjčil mi (to).;um.
ငါ;I (used among friends or when talking to a younger person);já (užíváno mezi přáteli či při rozhovoru s mladší osobou);pron. frnd.
ငါး;five;pět;num.
ငါ: ငါ နည်းနည်းပြောတတ်တယ်;I: I can talk little bit.;já: Mohu (jen) trochu mluvit.;col.
ငါ: ငါတံတားပေါ့;my: What a pity! ("(This is) just the true-nature (of) my kamma.");můj: Škoda! (ohledně vlastního neštěstí, "(To je) prostě skutečný charakter mé kammy.");col.
ငါ: ငါပဲ;I: (It's) me. (also used during telephone conversation);Já: (To) jsem já. (také užito při telefonním hovoru);ans. col. pol.
ငါး(တစ်ကောင်);fish;ryba;sg.
ငါး(တစ်ကောင်);fish;ryba;sg.
ငါတို့;we;my;pron. col.
ငါတို့: ငါတို့ တရားအကြောင်း ပြောကြတယ်;we: We talk about the Law (Dhamma).;my: Povídáme si o Zákoně (Dhammě).;col.
ငါးထပ်ကြီးဘုရား [nádhə.ɕi];Ngadatkyi Pagoda ("pagoda³ (of) five^o big² storeys¹") ;Nádhatčí Pagoda ("pagoda³ pěti^o velkých² pater¹");name
ငါးထပ်ကြီးဘုရား: မနက်ဖန်နေ့လယ်
ငါးထပ်ကြီးဘုရားသွားချင်ပါတယ်;Ngadatkyi: Tomorrow at noon (I) want to go to Ngadatkyi Pagoda.;Nádhatčí: Zítra v poledne chci jet do Nádhatčí Pagody.;pol.
ငါးပိ;fish paste ("flat¹ fish^o");rybí pasta ("placatá¹ ryba^o");n.
ငါးရဲ;eel ("fish squirrel");úhoř ("rybí veverka");sg.
ငါ့;my (can be used by men and women) ° my ° mine;můj (lze užívat muži i ženami) ° mé ° moje;pron.
ငါ့: ငါ့ သူငယ်ချင်းကောင်းကြီး;my: my great friend;můj: můj skvělý ("ohromný") přítel;n. col.
ငါ့: ဒါဟာငါ့ အကြောင်းနည်းနည်းပါ။ (~ ဒါဟာငါ့ အကြောင်းအကြမ်းမျှင်းလေးပါ။);me ("mine"): This is little bit about me.;mě ("moje"): Toto je trochu o mě.;pol.
ငို;weep (cry) ° weep ° cry ° cry (weep);brečet ° plakat;T
ငို: ကျွန်မ ဝမ်းနည်းလွန်းလို့ ငိုချင်တယ်;cry: Because I am so much sad, (I) want to cry.;brečet: Protože jsem tak moc smutná, chce se mi brečet (~ plakat).;
ငို(တစ်လုံး);bud;květ;sg.
ငုပ်ဝင်(သွား): တင်ပါးဆုံးသို့ ပုန်းကွယ်သွားတယ်။ (~ တင်ပါးဆုံးထိ ငုပ်ဝင်သွားတယ်);hide: (It) disappears in the pelvis.;schovat se: Zmizí v pánvi (~ pánevní kosti).;
စ;start ° begin;začít;T
စ: နောက်မှာ စမယ်;start: (It) will start at eight o'clock.;začít: Začne v osm hodin.;fut. col.
စ: စတင်သည့်အခါတုန်းကလို့;start: like when (I) started meditation;začít: jako když jsem začínal meditaci;
စ: စာမေးပွဲ မနက်ဖန် စမယ်;start: The examination starts tomorrow.;začít: Zkouška začíná zítra.;fut.
စ: နှစ်စဉ် ဧပြီလ ၁၃ ရက်လောက်မှာ စတတ်ပါတယ်;start: It may start every year around 13th of April.;začít: Může začít každý rok okolo 13tého dubna.;pol.
စ: အခြားကြိုက်တဲ့အလုပ်ကို စလုပ်နိုင်ပါတယ်;start: (I) can start to do anything (I) like.;začít: Mohu začít dělat cokoli chci (~ "mám-

rád");.pol.

စ: အခု ရုပ်ရှင်စပြီး;start: The movie starts now. ("Movie has started now.");začít: Film začíná. ("Film ted' začal.");p.p.

စ: အပျင်းပြေ ခင်ဗျားကို စနေတာပါ။;tease: To get relief from boredom, (I) am teasing with you.;provokovat: Abych si ulevil z nudy, tak tě provokuji.;.pol. um.

စ: အဲဒါများ အောင်မြင်ဖို့ စပြီး ကြိုးပမ်းခဲ့တယ်။;start: (He) started to strive to attain them.;začít: Začal usilovat, aby jich dosáhnul.;p.s. pol.

စ: -ကိုး;joke with ° tease;provokovat ° vtipkovat s;T

စကတ်(တစ်ထည်);skirt;sukně;sg. E. skirt

စကား;sentence ("speech") ° utterance;výrok ° věta ("řeč");n.

စကား: ပြန်လည် ပြင်ဆင်လို့မရတော့တဲ့ အချိန်မှာ သုံးရတဲ့ စကားဖြစ်တယ်။;sentence: (It) is a sentence used when (it) is not possible to change (~ "correct again") (anything) any more.;věta: Je (to) věta užívaná když už není žádná možnost (cokoliv) změnit (~ "znovu opravit").;

စကား: အဲဒီစကားနှစ်မျိုးကို စာသင်ရတာ ကြိုက်တယ်။;language (~ speech): (I) like to learn those two kinds of language.;jazyk (~ "řeč"): Rád se učím ty dva druhy jazyka.;

စကား(တစ်ခု တစ်ဘာသာ);language;jazyk;sg.

စကားပြေ;prose ("loosened' speech") ° prosaic ("(of) loosened' speech");prozaický ("zmírněné' řeči") ° próza ("zmírněná' řeč");n. (or) adj.

စကားပြေ: ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ ဂန္ထဝင် စကားပြေအဖွဲ့တွေက စာအုပ်အနေနဲ့ပဲ ရှိတယ်။ လျှပ်စစ်စာဖိုင်အနေနဲ့ မရှိဘူး။;prosaic: We have the classical prosaic literature only as books, as electronic files (we) don't ("have").;prozaický: Máme klasickou prozaickou literaturu pouze jakožto knihy, jakožto elektronické soubory ne (~ "nemáme").;

စကားပြေ: စွယ်စုံကျော်ထင်ကျမ်းရယ်

မင်းဘူးဦးဩဘာသာရဲ့စကားပြေတွေရယ်;prose: book Swesoukyawthinkyan (~ "versatile (and) famous") and also U Obhasa of Min's proses (are) included;próza: kniha Swesoukyawthinkyan (~ "všestranný (a) slavný") a také prózy U Obhásy z Min (jsou) zahrnuty;writ.

စကားပြော;talk ("tell' speech");bavit se (povídat si, "říkat' řeč") ° povídat si ("říkat' řeč");T

စကားပြော: ကျွန်တော် မြန်မာစကားနည်းနည်းပြောတတ်ပါတယ်။;talk: I can talk in Myanmar language little bit.;mluvit: Umím trochu mluvit barmsky (myanmarsky);.pol. um.

စကားပြော: ခင်ဗျားကို အပြန်အလှန် စကားပြောပါမယ်။;talk: (I) will talk ("talks") with you mutually.;povídat: Budu si s tebou vzájemně povídat. ("Povím ti povídání vzájemně.");fut. pol.

စကားပြော: ထမင်းစားရင်း စကားပြောမယ်။;talk: (We) will talk while eating (the meal).;promluvit (si): Promluvíme (si) během jídla.;fut.

စကားပြော: နှစ်နှစ်ခွဲလောက် စကားမပြောဖြစ်ခဲ့ဘူး။;talk: (We) haven't talked for two and a half years.;mluvit: Nemluvili jsme (spolu) již dva a půl roku.;p.s.

စကားပြော: ဘယ်သူနဲ့စကားပြောချင်ပါသလဲ။;talk: With who do you want to talk? (also in phone conversation);mluvit: S kým chcete mluvit? (také při telefonní konverzaci);.inter. col. pol.

စကားပြော: ဘုန်းဘုန်းနဲ့ စကားမပြောတတ်ပါဘူး ရင့်။ သူငယ်ချင်းလို ပြောလို့ရပါမလား။;talk: (I) do not know how to talk with monks. Is

(it) alright, if (I) speak (with you) like with a friend?;bavit se s: Nevím jak se mluví se ct. Pány. Bude v pořádku, když (s tebou) budu mluvit jako s kamarádem?;.inter. fut. pol.

စကားပြော: မင်း အခုငါနဲ့စကားပြောဖို့ အချိန်ဘယ်လောက် စဉ်းစားထားလဲ။;talk: How long time do you plan to talk with me now?;povídat si: Jak dlouho si se mnou plánuješ povídat?;.inter. col.

စကားပြော: သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ စကားပြောနေတာ။;talk: (I) am talking with friends.;povídat si (bavit se): Povídám si (bavím se) s přáteli.;col. cont.

စကားပြောခြင်း;speaking ("speech speaking");mluvení ("mluvy mluvení");n.

စကားပြောဆို: ခင်ဗျားနဲ့ ရင်းနှီးပွင့်လင်းစွာ စကားပြောဆိုချင်ပါတယ်။;talk: (I) want to talk with you intimately (and) closely.;popovídat si: Chtěl bych si s tebou popovídat důvěrně (a) otevřeně.;.pol. um.

စကားမစပ်;anyhow ("not' connected' (to) the-speech") ° anyway ("not' connected' (to) the-speech") ° nevertheless ("not' connected' (to) the-speech");nicméně ("ne'spojený' (s) řeči") ° beztak ("ne'spojený' (s) řeči") ° v každém případě ("ne'spojený' (s) řeči") ° však ("ne'spojený' (s) řeči");adv.

စကားများ;talkative, be ("talking (is) much");upovídaný, být ("moc' povídání");l

စကားများများ: ကျွန်တော်အကြောင်း စကားများများ မကြိုက်ပါဘူး (~ မပြောချင်ပါဘူး)။;talk too much: (I) do not like to talk much about myself.;povídat moc: Nerad o sobě moc povídám.;.pol. um.

စကားရည်လွဲ: ဒါကြောင့် အခု စကားရည်လွဲဖြစ်လာတာပါ။;discussion: That is why this discussion has been (arranged).;diskuze: A (právě) proto je (zde tato) diskuze.;.pol.

စကားရည်လွဲ: အရင်အကြိမ်တွေတုန်းက ပြဇာတ်တွေ ဂီတပြိုင်ပွဲတွေ လုပ်ခဲ့ပေမယ့် ဒီတစ်ကြိမ်တော့

စကားရည်လွဲကျင်းပမာဖြစ်ပါတယ်။;discussion: Though previously we did dramas (and) music competitions, this time (~ "as for happening this time") we are going to have (~ "hold") discussion.;diskuze: Přestože jsme dříve dělali dramata (a) soutěže ve zpívání, dnes (~ "v tuto dobu") budeme diskutovat (~ "pořádat diskuzi");.pol. fut.

စကားရည်လွဲ(တစ်ပွဲ);debate (public) ° discussion (public) ° discussion (of many people);diskuse (veřejná) ° debata (veřejná) ° diskuze (mnoha lidí);sg.

စကားလုံး;saying ° vocabulary ("round' speech");řečení ° říkání ° slovíčka ("kulatá' mluva");n.

စကားလုံး: "ရသာ"ပါဠိစကားလုံးကို အသုံးပြုပြီး လောကန္တက ဆိုသည့် စကားလုံးကို အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုရင်းလင်းထားပါသည်။;word: The word 'lokuntaka' has been explained (and) interpreted making use of the Pāli word 'rassa'.;slovo: Slovo 'lokuntaka' bylo vysvětleno (a) vyloženo užitím Pāli slova 'rassa'.;pol. writ.

စကားလုံး: ခက်ခဲသည့် စကားလုံးတွေ။;word: difficult words;slovo: obtížná slova;pl. writ.

စကားလုံး: စကားလုံးနှစ်လုံး၊ ဒီထက်ပို၊ ရှိရင်;word: if there are two or more words;slovo: pokud jsou tam dvě nebo více slov;

စကားလုံး: တခြားတစ်ယောက်အတွက် ဆုတောင်းပေးတဲ့ စကားလုံးပါ။;saying: (It) is a saying to give blessings to somebody.;říkat (~ "řečení"): To se říká když někdo někomu žehná. ("Je (to) řečení k dání někomu požehnání.");.pol.

စကားလုံး: ပါဠိဝါကျရဲ့ စကားလုံးတိုင်း;vocabulary: all the words in the Pāli sentence ° word: all the words in the Pāli sentence;slovo: všechna slova v (té) pāli větě ° slovíčka: všechna slovíčka v (té) pāli větě;	bike costs one hundred sixty-nine Euro.;kolo (jízdní): Toto (jízdní) kolo stojí sto šedesát devět Euro.;
စကားလုံး: ရသဆုံးတဲ့စကားလုံး။;word: word “rassa”;slovo: slovo “rassa”;	စက်ဘီး(တစ်စီး);bike (“machine wheel”);kolo, jízdní (“kolový stroj”);sg.
စကားလုံး: သိမ်းထားခဲ့သော စကားလုံးတွေများ;word: the collected words;slovo: nasbíraná slova;	စက်မှုပညာ;technology (“wisdom ² (of) machine ¹ things”);technologie (“moudrost ² strojních ¹ věcí”);n.
စကားလုံး: အရေးကြီးဆုံးစကားလုံးပါ။;word: (it is) the most important word;slovo: (To) je (to) nejdůležitější slovo.;pol.	စက်မှုပညာ: ခေတ်ပေါ်စက်မှုပညာရဲ့ အဝေးမှာရှိတယ်။;technology: (It) is far from modern technology.;technologie: Je (to) daleko od moderní technologie.;
စကားလုံး(တစ်လုံး);word (“round ¹ speech”);slovo (“kulatá ¹ řeč”);sg.	စက်မှုအတက်ပညာရှင်: ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံ: ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံနှင့်ဆိုင်သော စက်မှုအတက်ပညာရှင်;engineer: structural engineer;inženýr: stavební inženýr;
စကားလုံးစကားစု;words, group of (as a part of sentence or phrase, “words (and) word-groups”) ° group of words (as a part of sentence or phrase, “words (and) word-groups”);slov, skupina (jakožto část věty nebo fráze, “slova (a) skupiny-slov”) ° skupina slov (jakožto část věty nebo fráze, “slova (a) skupiny-slov”);n.	စက်မှုအတက်ပညာရှင်(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);engineer (“lord ³ (of) wisdom ² (of) development ¹ (of) machinery”);inženýr (“pán ³ moudrosti ² vývoje ¹ zařízení”);sg.
စကားလုံးများဖြင့်;words, by;slovy;adv.	စက်ရုံ;factory (“public-building ¹ (of) machines”);továrna (“veřejná-budova ¹ strojů”);n.
စက္ကန့်;second;vteřina (CZ col.) ° sekunda;n. E. second	စက်ရုံ(တစ်ခု);factory (“machine building”);továrna (“budova ¹ strojů”);sg.
စက္ကန့်: စက္ကန့်တိုင်း;second: every second;sekunda: každou sekundu;	စက်ဝိုင်း(တစ်ဝိုင်း);circle (“circular ¹ circle”);kruh (“kruhovitý ¹ kruhu”);sg.
စက္ကူ(တစ်ရွက်);paper (a sheet of);papír (list papíru);sg.	စက်ဝိုင်းပုံ(တစ်ပုံ);circle (“shape ² (of) circular ¹ circle”);kruh (“tvar ² kruhovitého ¹ kruhu”);sg.
စက္ခအဘိညာဉ်;divine eye (clairvoyance, “higher-knowledge ¹ (of) eye”) ° dibbacakkhu (clairvoyance, “higher-knowledge ¹ (of) eye”) ° clairvoyance (“higher-knowledge ¹ (of) eye”);dibbacakkhu (jasnovidnost, “vyšší-znalost ¹ oka”) ° jasnovidnost (“vyšší-znalost ¹ oka”) ° božské oko (jasnovidnost, “vyšší-znalost ¹ oka”);n. Bh. P. cakkhu-abhiññā (“eye – higher-knowledge”)	စခန်း;camp ° stage;tábor (kemp) ° stupeň ° kemp;n.
စက္ခအဘိညာဉ်: စက္ခအဘိညာဉ် စည် ... အစဖော်ပေးလိုက်ရင် သိပါတယ်ခင်ဗျား။;clairvoyance: Indeed, if (you) say “clairvoyance etc. ...”, (they will) know, friend.;jasnovidnost: (“Vskutku,”) pokud řekneš: “jasnovidnost atd. ...”, (budou) vědět.;pol.	စခန်း: တရားရယူတဲ့အတွက်လည်း ၁၀ရက်စခန်းတွေ ၁၀စခန်းတွေ စသဖြင့် အများကြီး ရှိပါတယ်။;meditation retreat: For meditation, there are many of ten days meditation retreats, one month meditation retreats etc.;meditační zásed: Na meditaci je tu mnoho desetidenních meditačních zásedů, jednoměsíčních meditačních zásedů atd.;pol.
စက်;roundly ° computer (“machinery”) ° machinery;zařízení ° počítač (“zařízení”) ° kulatě;adv. (or) n. col. P. cakka (= circle) (or) n. P. cakka (= circle)	စခန်း(တစ်ခု);meditation center;meditační centrum;sg.
စက်: တစ်ခါတလေ စက်အနားမှာ လူမရှိပါ။;computer: Sometimes (there) is nobody near the computer.;počítač: Někdy u počítače není nikdo.;col. pol.	စခန်း(တစ်ခု) (abbrev. from တရားစခန်း);meditation retreat (“refuge”);meditační zásed (“útočiště”);sg.
စက်: ပစ္စုပ္ပန်စက်များ (~ ပစ္စုပ္ပန် စက်ပစ္စည်းများ);machine: modern machines;stroj: moderní stroje;pl.	စခန်းသာဟိုတယ်;Hotel Sakantha (“greater ¹ camp° hotel?”);Hotel Sakantá (“větší ¹ kemp° hotel?”);name
စက်(တစ်ခု);machine;stroj;sg.	စင်း;num. class. for oceans;čítatel oceánů;pow.
စက်(တစ်စက်);circle;kruh;sg. P. cakka	စင်း: ကမ္ဘာပေါ်တွင် သမုဒ္ဒရာကြီး ငါးစင်းရှိတယ်။;num. class. for oceans: In the world, there are four great oceans.;čítatel oceánů: Na světě jsou čtyři velké oceány.;
စက်တင်ဘာ(လ);September (month);září (měsíc);n. E. September	စင်(တစ်စင်);platform (stage);platforma (plošina);sg.
စက်ပြင်ဆရာ(တစ်ယောက်);service man (“master ² (in) repairing ¹ machines”) ° mechanic (“master ² (in) repairing ¹ machines”) ° repairman (“master ² (in) repairing ¹ machines”);opravář (“mistr ² (v) opravování ¹ strojů”) ° mechanik (“mistr ² (v) opravování ¹ strojů”);sg.	စင်(တစ်ထပ်);shelf (in a cupboard etc.);police (ve skříni atd.) ° polička;sg.
စက်ဘီး: စက်ဘီးနားမှာ;bike: near the bike;kolo, jízdní: blízko kola;	စင်ကြယ်;pure, be;čistý, být;l
စက်ဘီး: စက်ဘီးလေးစီး;bike: four bikes;kolo (jízdní): čtyři kola (jízdní);	စင်ကြယ်: စင်ကြယ်သော ဗုဒ္ဓဝါဒ;pure: pure Buddhism;čistý: čistý buddhismus;
စက်ဘီး: ဒီစက်ဘီးက ယူရိုတစ်ရာခြောက်ဆယ်ကိုး ကျတယ်။;bike: This	စင်တာ: ဗမာအလယ် (~ ဗမာစင်တာ) ဆိုပြီး သူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ထောင်ထားပါတယ်။;center: (He) builds an institution having called it “Burmese center”.;centrum: Staví instituci po (tom, co ji) nazval “Barmské centrum”.;pol.
	စင်မြင့်(တစ်စင်);platform (stage, “high ¹ stage”);platforma (plošina, “vysoké ¹ pódium”);sg.
	စင်္ကြာဘဝနာ;cankamana (“cankamana meditation”) ° walking meditation (“cankamana meditation”) ° meditation in walking (“cankamana meditation”);chůže, meditace (“meditace”

čankamana^{၁၀}) ° meditate chūze (“meditate^၁ čankamana^{၁၀}”) ° čankamana (“meditate^၁ čankamana^{၁၀}”);n. P. cankamana (= walking up and down)

စကြ်လမ်း;meditation in walking, path for (“cankamana path”) ° cankamana path “);čankamana chodníček (“chodníček^၁ (na) čankamanu”) ° čankamanu, chodníček na (“chodníček^၁ (na) čankamanu^{၁၀}”);n. P. cankamana (= walking up and down) P. cankamana (= walking up and down) (or) n. P. cankamana (= walking up and down)

စကြ်လျှောက်;cankamana, do the (“walk^၁ walking-meditatin^{၁၀}”) ° walking meditation, do the (“walk^၁ walking-meditatin^{၁၀}”);chūze, meditate (“chodit^၁ meditaci-chozen^{၁၀}”) ° čankamanu, chodit (“chodit^၁ meditaci-chozen^{၁၀}”);T P. caṅkamana (= walking up and down) P. cankamana (= walking up and down)

စကြ်လျှောက်: စကြ်လျှောက်ပြီး တရားပွားများခြင်းကို လျှောက်သည့်မေတ္တာဘာဝနာလို ဒီမှာ ဆိုလိုပါသည်။;walking meditation: here the walking meditation means loving-kindness in walking.;meditate v chūzi: Zde meditate v chūzi znamená milující-dobrotivost v chūzi.;pol. writ.

စကြ်လျှောက်ပြီး တရားပွားများခြင်း;meditation, walking (“developings^{၁၀} (of) Dhamma^၁ by^၁ walking^၁ cankamana^{၁၀} {nouner}^{၁၁၁}”);meditate v chūzi (“rozvíjení(pl.)^{၁၀} Dhammy^၁ skrze^၁ chození^၁ cankamany^၁ {jmenec}^{၁၁၁}”);n. P. cankamana (= walking up and down)

စင်္ကာပူ(နိုင်ငံ);Singapore (city-state);Singapur (městský stát);name စင်;clean, be;čistý, být;l

စင်: လမ်းဘေးမှာ စင်တွေ ဆောက်ပြီး အဲဒီစင်တွေပေါ်မှာ ကကြပါတယ်။;stages: We build stages over sidewalks and dancing groups dance on these stages.;pódia: Stavíme pódia nad chodníky (~ “postranními cestami”) a taneční skupiny na nich tancují.;pol.

စင်(တစ်ခု);stage;pódium;sg.

စင်(တစ်စင်);stage;pódium ° jeviště;sg.

စင်(တစ်စင်);stage;jeviště;sg.

စင်မြင့်(တစ်စင်);stage (“high^၁ stage^{၁၀}”);pódium (“vysoké^၁ pódium^{၁၀}”);sg.

စင်မြင့်: အဆိုအချေနဲ့ဘက်ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ပြောပြီးတဲ့အခါ လုပ်သားပြည်သူများထဲကလဲ ဒီစင်မြင့်ပေါ်ကို တက်ရောက်ပါဝင် ပြောဆိုနိုင်ကြပါတယ်။;stage: When the people of both sides, proposers (and) defendants have spoken, somebody from the (other) people (~ “male workers (and) female civilians”) may also come (“(and) enter”) on this stage and speak.;jeviště: Když lidé z obou (debatních) stran, navrhovatelé (svého názoru) (a) obhájci (jiného názoru) domluví, můžou někteří z (ostatních) lidí (~ “pracujících mužů (a) civilistek”) také přijít (“(a) vejít”) na toto jeviště a promluvit.;pol.

စင်ရေ: ကားတွေကို စင်ရေမှာ ရပ်ပြီး ကပြကြပါတယ်။;in front of: (They) stop the vehicles in front of the stage and (“exhibiting”) (they) dance.;před: Zastaví vozidla před pódíem a (“ukazující (se)”) tancují.;pol.

စင်;genuine, be ° check ° strain (“purify”) ° interrogate ° ask (others) ° check (sth. out, to know and have information) ° examine ° authentic, be ° pure, be ° test ° real, be ° war;testovat ° zkontrolovat ° cedit (“očist’ovat”) ° vyslýchat ° autentický, být ° čistý, být ° skutečný, být ° ptát se (druhých) °

válka ° opravdový, být ° kontrolovat (za účelem dozvědění se a informací) ° otestovat ° přezkoušet;l (or) T (or) n.

စစ်: စစ်ပြီး အကြောင်းပြန်ပေးပါမယ်။;check (sth. out): (I will) check (it) out and inform (you) (“in-return”);kontrolovat (za účelem dozvědění se a informací): Zkontroluji (to) a budu (tě) (“nazpátek”) informovat.;fut. pol.

စစ်: စစ်ဖြစ်တဲ့နရာနှင့် နီးသလား။;war: Is (it) near the place, where is the war?;válka: Je (to) poblíž místa, kde je válka?;inter. writ.

စစ်: စစ်များ;war: wars;válka: války;

စစ်: ဒီရွာမှာ စစ်ဖြစ်နေတယ်။;war: There is a war in this village.;válka: V této vesnici je válka.;

စစ်: အရည်စစ်နှင့် စစ်သည်။;strain: Strain with strainer.;cedit: Cedit (“s”) ceditkem.;

စစ်(တစ်ပွဲ);war;válka;sg.

စစ်ကိုင်(တိုင်);Sagaing (division);Sikain (správní středisko);name စစ်စစ်;genuine;pravý;adj.

စစ်စစ်: သီချင်းစစ်စစ်;genuine: genuine song;pravý: pravá píseň;

စစ်ဆေး;correct (a writing for someone, “test (and) clear”) ° examine (“check (and) clean”);prověřit (“zkontrolovat (a) vyčistit”) ° opravit (psaní někomu, “zkontrolovat (a) vyčistit”) ° prozkoumat (“zkontrolovat (a) vyčistit”);T

စစ်ဆေးပေး;correct (a writing for someone, “check, clear (and) give”);opravit (psaní někomu, “zkontrolovat, vyčistit (a) dát”);T

စစ်ပွဲ;war (“event^၁ (of) war^{၁၀}”);válka (“událost^၁ války^{၁၀}”);n.

စစ်ပွဲမှာသေတဲ့လူ (တစ်ယောက်);casualty (of battle, “person^{၁၀}, who^၁ died^၁ in^၁ battle^{၁၀}”);mrtvý (v bitvě, “osoba^{၁၀}, která^၁ zemřela^၁ v^၁ bitvě^{၁၀}”) ° oběť (v bitvě, “osoba^{၁၀}, která^၁ zemřela^၁ v^၁ bitvě^{၁၀}”);sg.

စစ်ပေး;check out (for sb., “clean (and) give”);zkontrolovat (pro někoho, “vyčistit (a) dát”);T

စစ်ဗိုလ်(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး) [si.bou];army officer (“army commander”);armádní důstojník (“armádní velitel”);sg.

စစ်သား: ကျောက်တုံးနဲ့ ထုထားတဲ့အမျိုးသားက စစ်သားပုံဖြစ်တယ်။ (~ ဒီရုပ်တုက ကျောက်တုံးနဲ့ ထုထားတဲ့စစ်သားရုပ်တု ဖြစ်တယ်။);soldier: This man is a statue (~ “form”) of a soldier made by (~ “hammered with”) stone.;voják: Tento muž je socha (~ “podoba”) vojáka zhotovená z (~ “utlučená s”) kamene.;

စစ်သား(တစ်ယောက်);soldier (“war man”);voják (“válečný muž”);sg.

စည်(တစ်လုံး);drum (double-handed);buben (obouručný);sg.

စည်းကမ်း;rules (“limit (and) limit”) ° training (“limit (and) limit”) ° discipline (training, “limit (and) limit”);disciplína (“omezení (a) omezení”) ° pravidla (“omezení (a) omezení”) ° tréning (“omezení (a) omezení”) ° kázeň (“omezení (a) omezení”);n.

စည်ကား;thriving ° flourish (“be-prosperous (and) spread”) ° crowded;vzkvétat (“být-úspěšný (a) rozšiřovat-se”) ° vzkvétající (o místě atd.) ° přelidněný;T (or) adj.

စည်ကား: ဒါကြောင့် အခုအခါ မှာ မန္တလေးဟာ အရင်ကထက်ပိုပြီး စည်ကားနေပါတယ်။;flourish: Therefore, nowadays Mandalay is flourishing more than before.;vzkvétat: Proto dnes Mandalaj vzkvétá více než dřív.;cont. pol.

စည်းမျဉ်းဥပဒေများ;rules (“line (and) ruling-line laws”);pravidla (“zákony” čáry^၁ (a) vedoucí-čáry^{၁၁၁});pl.

စည်းရုံး: ထိုနောက် ဦးအောင်ဇေယျသည် မြောက်ဗက်တလွှားရိရမ်းများနှင့် မြန်မာများကိုလည်း ဆက်သွယ်စည်းရုံးနိုင်ခဲ့သည်။;unite: Then U Aung

Zeyya could connect and unite Shans of northern region with Myanmar.;sjednotit: Pak se Ú Aun Zeyyovi podařilo připojit k a sjednotit Šany ze severní oblasti s Myanmar.;p.s. writ.

စည်းရုံးတည်ထောင်;build (and) set up (“organize (and) build”);postavit (a) zřít (“zorganizovat (a) postavit”);T စည်းရုံးတည်ထောင်: အလောင်းမင်းတရားကြီးသည် ဤသို့ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးကို တစုတစည်းတည်းဖြစ်အောင် ပြန်လည် စည်းရုံးတည်ထောင်နိုင်ခဲ့သည်။;build (and) set up: The great Alaung Min Taya thus could, indeed, again successfully unite the Myanmar country, build and set (it) up in order to (make it) well (“collected”) (and) organized.;postavit (a) zřít: Takto ohromný Alaung Min Tayá vskutku dokázal sjednotit zemi Myanmaru, postavit (a) zřít aby (byla) dobře (“posbíraná”) (a) organizovaná.;p.s. writ.

စည်းလုံး;unite (“(to) bunch (and to) ball”);sjednotit (“shromáždit (a) sbalit”);T စည်းလုံးညီညွတ်;united, be (“be-united (and) united”);sjednocený, být (“být-sjednocený (a) sjednocený”) ° jednotný, být (“být-sjednocený (a) sjednocený”);I စည်းလုံးညီညွတ်: ကျန်စစ်သားမင်းသည် နိုင်ငံတော်စည်းလုံးညီညွတ်အောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့၏။;united: King Kyansittha worked in order to (maintain) the great country united.;jednotný: Král Čansitá pracoval aby (udržel tu) ohromnou zemi jednotnou.;p.s. writ.

စည်းလုံးညီညွတ်: ဘုရင့်နောင်လက်ထက်တွင်မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီး စည်းလုံးညီညွတ်၍ အင်အားတောင့်တင်းသောနိုင်ငံအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။;united: During the reign of king Naung, Myanmar (“country”) became (~ “came to become”) a united and strong country.;sjednocený: Za vlády krále Nauna se Myanmarový stát stal sjednocenou a silnou zemí.;p.s. writ.

စည်းလုံးရေး: မွန်မြန်မာ စည်းလုံးရေးအတွက် မွန်မြန်မာသွေးပါသော မြေးတော်အလောင်းစည်သူကို နန်းအပ်ခဲ့သည်။;unity: On behalf of the Myanmar-Mon unity, (the king) entrusted the reign to (his) royal grandson Alaung Sithu of Myanmar (and) Mon blood.;jednota: Ve prospěch jednoty Myanmaru (a) Monu, (král) svěřil vládu (svému) královskému vnoučeti Alaun Sítuovi (který byl) Myanmarové (i) Monské krve.;p.s. writ.

စတင်;start (also in competition, “start (and) record”) ° begin (“start (and) stand-firm”);začít (také v soutěži, “začít (a) nahrávat”) ° začít (“začnout (a) stát-pevně”);T စတင်: ဦးအောင်ဇေယျသည် အလောင်းမင်းတရားဘွဲ့ကို ခံယူကာ ကုန်းဘောင်မင်းဆက်ကို စတင်တည်ထောင်သည်။;title: U Aung Zeyya, having accepted the title Alaung Min Taya (~ “future king (of) law”) (and) started (and) founded the dynasty Kounbaun.;započít: Ú Aun Zeyya, po přijetí titulu Alaun Men Dayá (~ “budoucí král zákona”) (a) započal (a) založil dynastii Kounbaun.;writ.

စတင်;start (“put¹ start⁰”) ° begin (“put¹ start⁰”);začít (“položít¹ začáteč⁰”);T စတင်တည်ထောင်;found (“start (and) found”);založit (“započít (a) založit”);T စတင်တည်ထောင်;start to build (“put¹ start⁰ (and) construct² (and) build³”);začít stavět (“položít¹ začáteč⁰ (a) budovat² (a) stavět³”);v.! စတင်;start to build (“put¹ start⁰ (and) construct² (and) build³”);začít stavět (“položít¹ začáteč⁰ (a) budovat² (a) stavět³”);v.! စတင်;start to build (“put¹ start⁰ (and) construct² (and) build³”);začít stavět (“položít¹ začáteč⁰ (a) budovat² (a) stavět³”);v.!

hotel);name စတိုးဆိုင်(တစ်ဆိုင်);department store (“store shop”);obchodní dům (“obchod, obchod”);sg. E. store စတုတ္ထ;fourth;čtvrtý;num. P. catuttha (= fourth) စတုရန်းပုံ(တစ်ပုံ);square (“shape² (of) four⁰ barriers¹”);čtverec (“podoba² čtyř⁰ bariér¹”);sg. P. catura-anta (= four ends) စတဲ့;etc. (followed by the general noun);atd. (následováno obecným pod. jm.) ° atp. (následováno obecným pod. jm.);pref. စတဲ့: ကယား ကရင် စတဲ့ဘိုင်းရင်းသားတွေဟာ အဲဒီ ပြည်နယ်တွေမှာ နေပါတယ်။;etc: Kayah, Kayin etc. nationalities live in those states.;atd.: Kajá, Kajen atd. národnosti žijí v těchto státech.;pol. စတဲ့: ကိုကာကိုလာဘီယာစတဲ့သောက်စရာတွေ;etc.: Drinks, such as Coca Cola, beer etc.;atd.: Nápoje jako Coca Cola, pivo atd.; စတဲ့: တိုယိုတာ မာစီးဒီးစတဲ့ ကားတွေ;etc.: Cars, such as Toyota, Mercedes etc.;atd.: Auta jako Toyota, Mercedes atd.; စတဲ့: မဟာ(မြတ်)မုနိ ကျောက်တော်ကြီးစတဲ့ဘုရားတွေကိုသွားပြီးဖူးနိုင်ပါသေးတယ်။;etc.: Pagodas Maha (Myat)muni, Kyauktaw Gyi etc. may still be visited and worshipped.;atd.: Je stále možno jít a navštívit pagody Mahá (Mja)muni, Čautóčí atd.;pol. စက်တင်ဘာ(လ) (WS. from စက်တင်ဘာလ);September (month);září (měsíc);n. E. September စတင်;start to build (“start building”) ° begin building “);začít stavět “); စနေနေ့;Saturday (“Saturn's day”);sobota (“den¹ Saturnu”);adv. စန်း;moon;měsíc;n. un. စပျစ်သီး;grape (“teasing (and) lumped fruit”);hrozen (“provokující (a) žmolkované ovoce”);n. စပြီး;since;od (časově);suff. conj. စပြီး: ဒီနေ့ကစပြီး သူ ဘီယာမသောက်တော့ဘူး;since: Since today he will no more drink beer.;od: Ode dneška už (nikdy) víc nebude pít pivo.; စပြီး: မနေ့က စပြီး;since: since yesterday;od: od včerejška; စပြီး: လေးနာရီကစပြီး ကျွန်တော် အားပါတယ်။;from: I am free from four o'clock.;od: Jsem volný od čtyř hodin.;pol. um. စပြီး: -တ;beginning with (an event) ° since (an event);počínaje (událostí) ° od (doby);prep. စပွန်ဆာ(တစ်ယောက်);supporter (sponsor) ° sponsor (supporter, person or institution, which may provide a recommendation letter to a foreigner in order to help him or her to get visa) ° supporter (sponsor, person or institution, which may provide a recommendation letter to a foreigner in order to help him or her to get visa);podporovatel (sponzor) ° podporovatel (sponzor, osoba nebo instituce, která může cizinci poskytnout dopis doporučení za účelem pomoci dostat vízum) ° sponzor

(podporovatel, osoba nebo instituce, která může cizinci poskytnout dopis doporučení za účelem pomoci dostat vízum);sg. col. E. sponsor (or) sg. E. sponsor

စပွန်ဆာ: မြန်မာပြည်စပွန်ဆာက ဘယ်တော့ရမှာလဲ။;sponsor: When will (you) get a Myanmar ("country") sponsor?;sponzor: Kdy budeš mít Myanmarského (~ "Myanmarské země") sponzora?;inter. col.

စပွန်ဆာ(တစ်ယောက်);supporter (sponsor);podporovatel (sponzor);sg. col. E. sponsor

စပွန်ဆာ(တစ်ယောက်) (from စပွန်ဆာ);supporter (sponsor);podporovatel (sponzor);sg. E. sponsor

စပါကလင်;Sparkling (beverage);Sparkling (nápoj);n. E. Sparkling

စပိနီ(နိုင်ငံ);Spain (country);Španělsko (země);name

စပ်;hot (tasty) ° spicy (hot);ostrý (kořeněný) ° pálivý;l

စပ်: စပ်သလား။;hot (tasty): Is (it) hot (tasty)?;pálivý: Je (to) pálivé?;inter.

စပ်: ဘယ်ဟာစပ်သလဲ။;spicy: Which (one) is spicy?;který: Který je kořeněný (~ pálivý)?;inter.

စပ်လျှဉ်း၍၊ နှင်း;with regards to ("being² intermingled¹ (and) connected") ° regards to, with ("being² intermingled¹ (and) connected") ° s ohledem na ("jsouce² promíchány¹ (a) spojený") ° ohledně ("jsouce² promíchány¹ (a) spojený");conj.

စမူဆာ: စမူဆာရမလား။;samusa: Will (you) take samusa?;samúsá: Vezmete si samúsá?;fut. inter.

စမူဆာ(တစ်လုံး);samusa (snack of triangular shape filled with meat);samúsá (zákusek tvaru trojúhelníku plněný masem);sg.

စမ်း;try (hard) ° try ° indicates insistence ° examine ° test ° strive (hard);vyzkoušet ° zkusit ° snažit se (hodně) ° usilovat (hodně) ° značí naléhání ° otestovat;suff. (or) T

စမ်း: ထိုင်စမ်း။;indicates imperative: Sit down!;značí rozkaz: Sedněte si!;imper. nř.

စမ်းကည့်: စမ်းကြည့်ပါ။;try: Try (it)!;zkusit: Zkus (to)!;imper. pol.

စမ်းကြည့်;try ("test (and) look") ° try ("try (and) see") ° test ("test (and) look");zkusit ("otestovat (a) dívat-se") ° vyzkoušet ("otestovat (a) dívat-se") ° zkusit ("zkusit (a) vidět");T

စမ်းသပ်;check ("check (and) wipe") ° examine ° try ° examine ("check (and) wipe") ° test ("check (and) wipe") ° test;vyzkoušet ("zkontrolovat (a) utřít") ° přezkoušet ("zkontrolovat (a) utřít") ° vyzkoušet ° zkusit ° otestovat ("zkontrolovat (a) utřít") ° otestovat;T

စမ်းသပ်: လက်သည်းကြားတွင် အပ်စိုက်၍ တူနှင့် ရိုက်ကာ စမ်းသပ်၏။;test: (He) stuck a needle between nails and while hitting (it) with hammer, (he) tested (them).;testovat: Zabodnul jehlu mezi nehty a zatímco (ji) zatloukal kladivem, testoval (je).;writ.

ချင်ဗုဒ္ဓဘာသာ (WS. of ဇင်ဗုဒ္ဓဘာသာ);Mahayana Buddhism (especially Japanese, "Buddhist¹ religion² (of) jhānas");Mahájánový buddhismus (zejména japonský, "Buddhistické¹ náboženství² džhán");name WS.

ချာနီ;jhana (any of the eight deep concentration levels of samathā meditation);džhána (kterýkoliv z osmi hlubokých stupňů koncentrace meditace samathā);n. Bh. P. jhāna (= meditation)

ဈေး ("ကျပ်"): လေးဆယ့်ခြောက်ကျပ်ပါ။;price "kyat": (It is) forty-six kyats.;cena "čiat": (Je to) čtyřicet šest čiat.;pol.

ဈေး [zhē:];price;cena;n.

ဈေး: ဈေးက လာပါတယ်။;market: I come from the market.;trh: Přicházím z trhu.;col.

ဈေး: စားဝတ်နေရေးအတွက် ဈေးရောင်းရတယ်။;shop: To survive, (I) have to sell the shop. ("For survival, shop must be sold.");obchod: Abych přežil, musím prodat (svůj) obchod. ("Pro přežití musí být obchod prodán.");

ဈေး: စာအိတ် ဝယ်ဖို့ ဈေးသွားတယ်။;shop: (He) goes to shop to buy an envelope.;obchod: Jde do obchodu aby koupil obálku.;

ဈေး: ဒါဘာဈေးလဲ။;price: How much does it cost? ("How much is it's price?") ° cost (~ "price"): How much does it cost? ("How much is it's price?");cena: Kolik to stojí? ("Kolik je toho cena?") ° stát (o ceně, ~ "cena"): Kolik to stojí? ("Kolik je toho cena?");imper. col.

ဈေး: ဒါအနည်းဆုံးဈေးပဲ။;price: This is just the least price.;cena: To je nejnižší cena.;col.

ဈေး: မန္တလေးဈေးချိုဟာ နာမည်ကြီးဈေးကြီးတ(စ်)ဈေးပါ။;market: Mandalay's Zaycho ("Sweet Market") is a famous market.;trh: Mandalaýský Zhéchu ("Sladký Trh") je ("nějaký") slavný trh.;pol. col.

ဈေး(တစ်ခု) [zhē:];market;obchod;sg.

ဈေး(တစ်ဈေး);price;cena;sg.

ဈေး(တစ်ဆိုင်);shop ° store (shop);obchod;sg.

ဈေးကြီး;expensive, be ("price (is) big");drahý, být ("cena (je) velká");l

ဈေးကြီး: ဈေးမကြီးပါဘူး။;expensive, be: (It) is not expensive.;drahý, být: Není (to) drahé.;pol.

ဈေးချို;cheap, be ("price (is) decreased");levný, být ("cena (je) snížena");l

ဈေးဆိုင်(တစ်ဆိုင်);shop ("market (and) shop") ° store (shop, "market (and) shop");obchod ("trh (a) obchod");sg.

ဈေးဆိုင်(တစ်ဆိုင်);shop ("market (and) shop");obchod ("trh (a) obchod");sg.

ဈေးပေါ;cheap, be ("price (is) cheap");levný, být ("cena (je) levná");l

ဈေးရောင်းသူ(တစ်ယောက်);seller ("person² (who) sells¹ (in) market");prodáváč ("osoba² (která) prodává¹ (na) trhu");sg.

ဈေးဝယ်တွက်;shopping, go ("leave² (to) buy¹ (in) shop");nákup, jít na ("odejít² nakupovat¹ (v) obchodě") ° nakupovat, jít ("odejít² nakupovat¹ (v) obchodě");T

ဈေးဝယ်တွက်ခြင်း;shopping, going ("going-out² (to) buy¹ (in) shop");nakupování ("odcházení² nakupovat¹ (v) obchodě");n.

ဈေးသည်(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);market stall holder ("market practitioner") ° seller ("market practitioner") ° shopkeeper ("market practitioner");stánkový majitel ("provozovatel¹ obchodu") ° majitel obchodu ("provozovatel¹ obchodu") ° obchodník ("provozovatel¹ obchodu");sg.

ဈေးအဖိုး;price ("price (and) value");cena ("cena (a) hodnota");n.

စရာ;what ° for ° have to ° to (with the purpose of, added to verbs) ° indicates noun ° indicates change of verb to noun ° for (with the purpose of, added to verbs);značí pod. jm. ° na (pro, za účelem, přidává se ke slovesům) ° k (pro, za účelem, přidává se ke slovesům) ° co ° značí změnu z pod. jm. na sloveso ° mít

na; suff. prep. (or) suff.

စရာ: ဖတ်စရာ စာအုပ်; for: book for reading; na: kniha na čtení; n.

စရာ: မောင်တင်မှာ ဖတ်စရာစာအုပ် မရှိပါဘူး; for: ("Young man") Ten doesn't have a book for reading.; na: ("Mladý pán") Ten nemá knihu na čtení; pol.

စရာ: ရေးစရာ စာအုပ်; to: book to write; k: kniha k napsání; n.

စရာ: လုပ်စရာ; what: what one does; co: co (někdo) udělá;

စရာ: လုပ်စရာရှိတာသာ လုပ်ပါ; have to: Do just the things that you have to do.; mít na: Dělej jen to, co máš na práci.; imper. pol.

စရာ: သင်စရာ; what: what one learns; co: co se (někdo) naučí.;

စရာ: အလွန်စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းပါတယ်; indicates change of verb to noun: (It) is extremely interesting. ("(It) is very good for interest."); značí změnu z pod. jm. na sloveso: Je (to) nesmírně zajímavé. ("Je (to) nesmírně vhodné k zájmu."); pol.

စရာကောင်း; -ly (follows after a v.) ° -able (follows after a v.); vhodný k; suff.

စရာကောင်း: ဒီကြောင် ချစ်စရာကောင်းတယ်; -able: This cat is adorable (~ lovely).; vhodný k: Tato kočka je vhodná k zamilování si (~ roztomilá).; col.

စရာကောင်း: ဒီနေ့ပျော်စရာကောင်းတယ်; -able: Today's enjoyable.; vhodný k: Dnešek je vhodný k potěšení.; col.

စရိုက်; character (of a person); charakter (člověka); n. P. carita
စလုံး; exception, without ("(from) start whole") ° all ("(from) start whole"); všichni ("(od) začátku celý") ° výjimky, bez ("(od) začátku celý"); adj.

စလုံး; ၵှ်-; both; oba; num.

စလုံး; ၵှ်-: ကြွက်နှင့် ငှက်နှစ်ကောင်စလုံး; both: both the rat and bird; oba: oba, krysa i pták;

စွတ် [su.]; wet, be; vlhký, být ° mokrý, být; l

စွန်း; stained, be; poskvněný, být ° potřísněný, být; l

စွန့်; abandon ° discard ° forsake; zanechat (opustit) ° odhodit ° opustit ° zanechat; T

စွန့်: မစွန့်နိုင်သေးတာ; abandon: still unable to abandon; zanechat: stále neschopen zanechat; n.

စွန်း: လက်ပေါ်မှာ သွေးစွန်းမနေဘူး; stain: There is no blood stain on the hand.; skvrna: Na ruce není žádná skvrna krve.;

စွန့်ခွာ; forsake ("abandon (and) pull-away") ° give up ("abandon (and) pull-away") ° abandon ("abandon (and) pull-away"); zanechat ("opustit (a) odstrčit") ° opustit ("opustit (a) odstrčit") ° přestat (s něčím, "opustit (a) odstrčit"); T

စွန့်ပယ်; abandon (also about renunciation, "refuse (and) reject") ° forsake (also about renunciation, "refuse (and)

reject"); zanechat (také o odřeknutí nebo odchodu do mnišského řádu, "odmítnout (a) odmítnout") ° opustit (také o odřeknutí nebo odchodu do mnišského řádu, "odmítnout (a) odmítnout"); T

စွန့်ပယ်: ခင်ဗျားစွန့်ပယ်ရဲ(ခွဲ)တဲ့ စိတ် နေ့စိတ်ထားကို ချီးကျူးတန်ဖိုးထားပါတယ်; abandon: (I) praise (and) value the character of your mind, brave to abandon.; zanechat: Chválím (a) hodnotím (vysoko) charakter tvé mysli, statečné zanechat.; pol.

စွန့်လွှတ်; forsake ("abandon (and) free") ° give up ("abandon (and) free") ° abandon ("abandon (and) free"); přestat (s něčím, "opustit (a) uvolnit") ° opustit ("opustit (a) uvolnit") ° zanechat

("opustit (a) uvolnit"); T

စွန့်လွှတ်: လူ့ဘောင်ကို မစွန့်လွှတ်နိုင်သရွေ့တော့ ဒီလိုပဲ နေရမှာပဲ; abandon: Not ("As much as not being") able to abandon the lay life, (we) must live like this.; zanechat: ("Jak moc") neschopní ("nejsouce schopní") zanechat laického života, musíme žít život takhle.; col.

စွန့်လွှတ်; abandon (solving a problem, "refuse (and) set-free") ° give up (solving a problem, "refuse (and) set-free"); zanechat (řešení problému, "odmítnout (a) uvolnit") ° vzdát se (řešení problému, "odmítnout (a) uvolnit"); T

စွန့်လွှတ်: အဲဒီစာကို စွန့်လွှတ်လိုက်ပါတယ်; give up: (I) give up (searching for) that letter.; zanechat: Zanechávám (hledání) toho dopisu.; pol.

စွပ် [su.]; put on (clothes); obléci si; T

စွပ်ကျယ်(တယ်ထည်); vest (worn by men, "put-on (and) be-wide"); vesta (pánská, "obléci-si (a) být-šíroký"); sg.

စွပ်စွဲချက်(တစ်ချ); accusation ("slip-over (and) tighten {nouner}"); obvinění ("navléknout (a) upevnit {jmenec}"); sg.

စွပ်ပြုတ်: စွပ်ပြုတ် သောက်တယ်; soup: drink soup; polévka: jíst (~ "pít") polévku;

စွပ်ပြုတ်: စွပ်ပြုတ်က ပူတယ်; soup: Soup is hot.; polévka: Polévka je horká.;

စွပ်ပြုတ်(တစ်ပွဲ); soup ("boiled" soup); polévka ("polévka" uvedená-k-varu); sg. (portion) E. soup

စွမ်း; able, be (to perform a feat) ° work (sth. for sb., be successful); fungovat (něco pro někoho, být úspěšný) ° schopný, být (vykonat); l (or) T rare

စွမ်းဆောင်; accomplish ("be-able (and) perform") ° successfully, do ("be-able (and) perform"); úspěšně, udělat (udělat, "být-schopný (a) provést") ° dokázat (udělat, "být-schopný (a) provést"); T

စွမ်းဆောင်: လက်မပါဘဲ အဲဒီ လုပ်ရပ်ကို စွမ်းဆောင်နိုင်လာပါတယ်; accomplish: (He) was able to accomplish that feat without (movement of) hand.; uskutečnit: Byl schopen uskutečnit (ten magický) skutek (i) bez (pohybu) ruky.; pol.

စွမ်းအင်; ability ("potency (and) power") ° power ("potency (and) power") ° power, magical ("capacity" (to) be-able") ° magical feat ("capacity" (to) be-able"); magický skutek ("schopnost" být-schopný") ° schopnost ("schopnost (a) moc") ° moc, magická ("schopnost" být-schopný") ° moc ("schopnost (a) moc"); n.

စွမ်းအင်: စွမ်းအင်ကို ပြတယ်; feat, magical ("magical power"): show a magical power; moc, skutek, magický ("magická moc"): ukázat magickou moc;

စွမ်းအင်: အမြင့်မားဆုံးစွမ်းအင်များ; magical power: the highest magical powers; magická moc: nejvyšší magické moci;

စွယ်စုံ; versatile ("jut-out completely"); všestranný ("vyčínat zcela"); adj. fig.

စွယ်စုံ: စွယ်စုံကျော်ထင်ကျမ်းရယ်

မင်းဘူးဦးဩဘာသာရဲ့ စကားပြေတွေရယ်; versatile: book Swesoukyawthinkyan (~ "versatile (and) famous") and also U Obhasa of Min's proses (are) included; všestranný: kniha Swesoukyawthinkyan (~ "všestranný (a) slavný") a také prózy U Obhásy z Min (jsou) zahrnuty; writ.

စွဲ; indicates adverb; značí příslovce; suff.

စွာဖြင့်;with ("by (and) by") ° by ("by (and) by");s ("{příslovec} (a) s");suff.

စွာဖြင့်;ရိသေစွာဖြင့်;by: by respect;s: s respektem;
စသည်;and so on ("by' start") ° etc. (et cetera, "by' start") °
and so on;atd. ("započítím") ° apod.. ("započítím") ° a tak
dále;suff. writ. (or) writ.

စသည်: အဲဒါကို 'တောနာဟု ပေါရာကာ'စသည် ကဲ့သို့ဝါထာများဖြင့်
သိနိုင်ပါသည်;and so on.: It can be seen by verses like "tenāhu
porāṇā" and so on.;a tak dále: Může to být vidět z veršů jako
"tenāhu porāṇā" a tak dále.;writ. pol.

စသည်တို့;etc. ° and others ° and so on;a další ° atd. ° a tak
dále;suff.

စသည်ဖြင့်;and so on ("by' start") ° etc. (et cetera, "by'
start");atd. ("započítím") ° apod.. ("započítím");writ.

စဉ်;indicates periodical recurrence ° kind ° every (as repeated
by time) ° arrange (in order) ° series ° number ° while ° every °
during;druh ° během ° každý ° počet ° upravit (do pořádku) °
každý (opakovaný časem) ° série ° značí periodické
opakování;adv. (or) n. (or) suff. (or) suff. pron. (or) T (or) adj.
(or) pron.

စဉ်: ကော်လံတစ်ခုကို ကြည့်နေစဉ်;while: while looking at one
column;zatímco: zatímco se dívám na jeden sloupec;cont.

စဉ်: ငယ်ရွယ်စဉ်;during: during childhood ° when (~ "during"):
when (one) is a child;během: během dětství ° když (~
"během"): když je (někdo) dítě;

စဉ်: နှစ်စဉ် ဧပြီလ ၁၃ ရက်လောက်မှာ စတတ်ပါတယ်;every: It may
start every year around 13th of April.;každý: Může začít každý
rok okolo 13tého dubna.;pol.

စဉ်: နေ့စဉ် လာပါ;every: Come every day.;každý: Přijď každý
den.;imper. pol.

စဉ်: ဟူးနေစဉ်;while: while practising;během: během praxe (~
"praktikování");

စဉ်: လစဉ် ရန်ကုန်ကို သွားပါတယ်;every: (I) go to Yangon every
month.;každý: Jezdím (~ jdu) do Rangúnu každý měsíc.;pol.

စဉ်: ဝါစဉ်ငယ်တို့ ရဟန်းက ဝါကြီးတို့ ရဟန်းကို လျှောက်တင်တော့မယ်
(~ လျှောက်တင်ရမယ်);kind: A monk of little number of rains (~
years of monkhood) approaches a monk of many rains (~
years of monkhood).;druh: Mnich malého počtu dešťů (~ let
mnišství) přistoupí k mnichovi mnoha dešťů (~ let mnišství).;

စဉ်: သီလရင်ဖြစ်ဖို့ မင်းငယ်ရွယ်စဉ်က (~ မင်းငယ်ငယ်တုန်းက)
စဉ်းစားခဲ့လား;when (~ "during"): Did you think about becoming
a nun when (you) were a child (~ "during (your)
childhood")?;když (~ "během"): Přemýšlela jsi (o tom) stát se
mniškou, když jsi byla dítě (~ "během (svého) dětství")?;p.s.
inter.

စဉ်: အမျိုးသားနေ့ကို နှစ်စဉ်ကျင်းပကာ မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ်ထာဝစဉ်
ရင်သန်အောင် ကြိုးပမ်းရမည်ဖြစ်ပါသည်;every: ("It is, that") attending
the National Day every year, (one) should try to always
maintain (~ "prosper") (own) national spirit.;každý: ("Je to (tak,
že)") účastí na Národním Dnu každý rok, by se měl (každý)
vždy snažit udržovat (~ "prospívat") vlasteneckého ducha.;pol.
writ.

စဉ်းစား;think (about sth.) ° think (contemplate about) ° think
("mince much") ° consider ("mince much") ° contemplate about
(think, "mince indeed");uvažovat ("nakrájet hodně") ° myslet

(přemýšlet, "nasekat, vskutku") ° přemýšlet (o něčem) ° myslet
("nakrájet hodně") ° přemýšlet;T

စဉ်းစား: စဉ်းစားလိုက်ဦးမယ်;think: Well, (I) will think about
it.;myslet: No, budu o tom přemýšlet.;fut.

စဉ်းစား: သီလရင်ဖြစ်ဖို့ မင်းငယ်ရွယ်စဉ်က (~ မင်းငယ်ငယ်တုန်းက)
စဉ်းစားခဲ့လား;think: Did you think about becoming a nun when
(you) were a child (~ "during (your) childhood")?;přemýšlet:
Přemýšlela jsi (o tom) stát se mniškou, když jsi byla dítě (~
"během (svého) dětství")?;p.s. inter.

စဉ်းစား: သေချာစဉ်းစားပါဦး;think: Think (it) over. ("Think for sure,
please.");rozmyslet si (~ "myslet"): Rozmysli si to. ("Mysli
najisto, prosím.");imper. pol.

စဉ်းစား: အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့် စဉ်းစားတဲ့အခါ;think: when (we)
think logically;myslet: pokud přemýšlíme logicky;

စဉ်းစားထား;plan (~ "think (and) fix");plánovat ("myslet (a)
upevňovat");T

စဉ်းစားထား: မင်း အခုငါနဲ့စကားပြောဖို့ အချိန်ဘယ်လောက်

စဉ်းစားထားလဲ;plan: How long time do you plan to talk with me
now?;plánovat: Jak dlouho si se mnou plánuješ povídat?;inter.
col.

စဉ်းစားထား: အဲဒီမှာ နေထိုင်ဖို့အချိန်ဘယ်လောက်

စဉ်းစားထားသလဲ;plan: How long time do (you) plan to stay
there?;plánovat: Jak dlouho tam plánuješ zůstat?;inter.

စဉ်တွင်;during;během;suff. prep. writ.

စဉ်တွင်: အဘယရင်ဘုရင်လက်ထက်၊ အဋ္ဌကထာနှင့်အတူ
ပိဋကတ်သုံးပုံကို ရေးသားစဉ်တွင် အဲဒါ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်;during: It took
place during the king Abhaya's reign, during writing down the
Tipitaka together with the commentaries.;během: Stalo se to
během vlády krále Abhaya, během sepisování Tipitaky spolu s
komentáři.;p.s. writ.

စဉ်တွင်;during ("while in");během ("zatímco v");prep. writ.

စဉ်တွင်: အဲဒီလုပ်စဉ်တွင်;during: during that work;během: během té
práce;writ.

စဉ်တုန်းက;when ° at that time;v tu dobu ° když;suff. conj.

စဉ်မှာ;during ("while in");během ("zatímco v");prep.

စဉ်မှာ: အဲဒီလုပ်စဉ်မှာ;during: during that work;během: během té
práce;

စဉ်လိုက်;various lengths, be of ° various kinds, be of ° various
numbers, be of;různých druhů, být ° různých počtů, být °
různých délek, být;n.

စဉ်လိုက်: ရဟန်းတော်တွေမှာ ဝါစဉ်လိုက်တယ်;various kinds, be of:
(There) are various kinds of ("great") monks' monkhood
length.;různých druhů, být: Jsou různé délky mnišského-životu
("velkých") mnichů.;mn. Bh.

စဉ်အတွင်း;during;během;adv. writ.

စဉ်အတွင်း: ထိုဟာပြုလုပ်စဉ်အတွင်း;during: during making
this;během: během dělání tohoto;writ.

စာ;script ("writing") ° written, what is ° writing;písmo ("psaní") °
psaní ° psáno, co je;n.

စား;indicates emphasis ° exceed ° go well (match) ° match (go
well) ° do (sth. for living) ° eat ° match;značí zdůraznění ° jíst °
přesáhnout ° pasovat (ladit) ° ladit dobře ° dělat (něco pro
život) ° shodovat se;l (or) suffv. (or) T

စား: ကျွန်တော် စားလဲစားမယ်၊ သောက်လဲ သောက်မယ်;eat: I will eat

as well as drink.;jíst: Budu jíst a také pít.;col.

စား: ကျွန်တော် ဖြေးဖြေးစားတယ်။;eat: I eat slowly.;jíst: Jím pomalu.;um.

စား: ကျွန်မ ခေါက်ဆွဲစားမယ်။;eat: I will eat noodles.;jíst: Budu jíst nudle.;uw

စား: ကျေးဇူးပြုပြီး အဲဒီအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး မင်းရဲ့ ထင်မြင်ချက်ကို စာနှင့် ရှင်းပြပေးနိုင်မလား။;letter: Please, can you explain your ideas regarding these things in (~ "with") letter?;dopis: Prosim, můžeš (mi) vysvětlit své názory ohledně těchto věcí v (~ "s") dopise?;inter.

စား: ခင်ဗျား ဘယ်တုန်းက စားသလဲ။;eat: Friend, when did you eat?;jíst: Příteli, kdy jsi jedl?;inter. p.s. um.

စား: ခင်ဗျား ဘာဟင်းနဲ့ စားမလဲ။;eat: Friend, what curry will you eat (it) with?;jíst: Příteli, s jakou omáčkou (to) budeš jíst?;inter. fut. col.

စား: ခင်ဗျားစာကို ရပါတယ်။;letter: I got (~ received) your letter.;dopis: Dostal (jsem) Tvůj dopis.;pol.

စား: ငါ ထောပတ်ကို ရေခဲသေတ္တာနားထိုင်နေတုန်းက ဘယ်သူမှမသိအောင် စားခဲ့တယ်။ (~ ငါ ရေခဲသေတ္တာနားထိုင်နေတုန်းက ဘယ်သူမှမသိအောင် ထောပတ်ကို စားခဲ့တယ်။);eat: I secretly ate butter sitting near the fridge.;máslo: Seděl jsem u ledničky (a) tajně jsem ("já") jedl máslo.;p.s. writ.

စား: စာပေါ်မှာ တံဆိပ်ခေါင်းတစ်ခုကို ကပ်တယ်။;letter: (He) sticks a stamp on a letter.;dopis: Přilepuje známku na dopis.;

စား: စာပေါ်မှာ တံဆိပ်ခေါင်းတွေ အများကြီးပဲ။;letter: There are just (so) many stamps on the letter.;dopis: Na dopise je tak hodně známek.;col.

စား: စားဖြစ်ရလောက်။;eat: (I) am just eating. ("I) just happened to eat");jíst: Právě jím. ("Stalo se, že právě jím.");col.

စား: စားဖို့ တစ်ခုခု ရှိလား။;eat: Do (you) have something to eat?;jíst: Máte něco k jídlu (~ "jezení")?;inter.

စား: တူနဲ့ ထမင်းစားတယ်။;eat: (He) eats rice with chopsticks.;jíst: Jí rýži čínskými hůlkami.;

စား: ထမင်းစားပြီးကတည်းက သူစာဖတ်တယ်။;from: From the time he finishes eating meal, he reads ("writings").;jakmile ("od"): Jakmile ("od") (doby, co) dojí, čte ("psaní").;

စား: ထမင်းစားပြီးကတည်းက သူစာဖတ်တယ်။;from: From the time he finishes eating meal, he reads ("writings").;jakmile ("od"): Jakmile ("od") (doby, co) dojí, čte ("psaní").;

စား: ဒီနေ့ထိ စာအချို့ကို ကူးပြီးခဲ့ပြီ။;writing: (We) have finished some writing until today.;psaní: Do dnes už jsme nějaké to psaní dokončili.;p.p.

စား: ဒီမှာ မစားနဲ့။;eat: Do not eat here.;jíst: Nejezte tady.;imper.

စား: ပါဠိစာကို အင်္ဂလိပ်လို ဘာသာပြန်ပါတယ်။;writing: I translate a Pāli ("writing") in English.;psaní: Překládám ("psaní (v)") páli do angličtiny.;pol.

စား: ပုံမှန်စားပါတယ်။;eat: (I) eat regularly.;jíst: Jím pravidelně.;pol.

စား: ဖြေးဖြေး စားပါ။;eat: Eat slowly.;jíst: Jez pomalu.;imper. pol.;

စား: ဘာစားမလဲ။;eat: What will you eat?;jíst: Co budeš jíst?;inter. col.

စား: ဘာမှ မစားချင်ဘူး။;eat: (I) don't want to eat anything.;jíst: Nechci nic jíst.;

စား: မစားချင်ပါဘူး။;eat: (I) don't want to eat.;jíst: Nechci jíst.;pol.

စား: သူ ဘာလဲ မစားဘူး။;eat: He doesn't eat although he is

hungry.;jíst: Přestože má hlad, nejí.;col.

စား: သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ကို ပေးတဲ့စာ ;letter: a letter ("given") to a friend;dopis: dopis ("daný") jednomu příteli;n.

စား: အမြန်: ကျွန်တော် အမြန်မစားတတ်ပါဘူး။ (possible answer to အားမနာပါနဲ့);eat: I can't eat quickly.;jíst: Nemohu jíst rychle.;pol. um.

စား: အဲဒီ စာကို ဖတ်ပြီး;letter: Having read the letter ..;dopis: Až si přečteš ten dopis ..;

စား: အဲလိုတွေ အမှန်ပြင်ပေးဖို့စာတွေ ကျွန်တော်ဆီကို ပို့ပေးရင် ကျွန်တော် အမှန်ပြင်ပေးပါမယ် ချင်ဗျား။;writing: If (you) send me such writings for correction, I will correct (them), friend.;psaní: Pokud mi pošleš taková psaní pro opravu, já (je) opravím.;fut. pol. um.

စာ(တစ်စောင်);letter;dopis;sg.

စာ(တစ်စောင်);letter (to send) ° writing;dopis ° psaní;sg.

စာကျက်;study ("learn" writings°) ° learn ("learn" writings°);učit se ("učit-se" psaní°) ° studovat ("učit-se" psaní°);T

စာကျက်: ငါ အခု စာကျက်ဖို့ အားပြည့်နေပြီ။;learn: Now I am full of energy to learn.;učit se: Ted' jsem plný energie k učení.;

စာကျက်: စာကျက်တော့မယ်။;learn: (I) am going to learn.;učit se: Jdu se učít.;fut.

စာကျက်: စာကျက်ဦးမယ်။;learn: I am going to (~ "will") learn.;učit se: Jdu (~ "budu") se učít.;fut.

စားကြည့်;taste ("eat (and) watch");ochutnat ("jíst a dívat se");T

စားကြည့်: ခင်ဗျား စားကြည့်တဲ့အခါ သိပါလိမ့်မယ်။;taste: When you taste ("eat (and) see"), you may know.;ochutnat: Když ochutnáš ("sníš (a) podíváš se"), asi poznáš.;pol. um.

စာကြည့်တိုက်: ပြတိုက်နဲ့ စာကြည့်တိုက်။;library: The museum and the library.;knihovna: Muzeum a knihovna.;col.

စာကြည့်တိုက်(တစ်ခု);library ("building" (of) watching books°);knihovna ("budova" sledování knih°);sg.

စာကြွင်း;PS (additional part of a letter, "writing's remainder") ° post scriptum (additional part of a letter, "writing's remainder");PS (doplňková část dopisu, "zbytek" psaní°) ° post scriptum (doplňková část dopisu, "zbytek" psaní°);n.

စာကြွင်း;PS (post scriptum, used as a postscript in letter, "remains (to) write") ° post scriptum (PS, used as a postscript in letter, "remains (to) write");PS (post scriptum, užito jakožto dodatek na konci dopisu, "zbývá napsat");n. rare

စာကြောင်း: စာကြောင်းမှားနေတယ်။;sentence: The sentence is wrong.;věta: Ta věta je špatně.;cont.

စာကြောင်း: ဒီ စာကြောင်းမှာ တစ်ခုခုတော့ လိုနေတယ်။;saentence: In this sentence there's something missing (~ "needed"), indeed.;věta: No, v této větě něco chybí (~ "je-třeba").;cont. col.

စာကြောင်း(တစ်ကြောင်း);sentence ("writing about");věta ("psaní o");sg.

စာကိုယ်;body (of a letter, essay or book, "writing's body");stat' (dopisu, eseje nebo knihy, "tělo" psaní°);n.

စာကူး;copy ("copy" (a) writing°);kopírovat ("opisovat" psaní°) ° opisovat ("opisovat" psaní°);T

စာကူး: စာကူးပြီးချိန် ဆွမ်းခံထွက်တယ်။;copy: After the copying, (I) go (~ "depart") for alms-round.;opisovat: Po opisování odcházím na almužní obchůzku.;ubmn.

စာချ;teach ("strike-down" writing°) ° teaching, be ("strike-down"

writing");učit ("uhodit-dolů¹ psaní^o") ° učít ("srazit-dolů¹ psaní^o") ° učitel'ský, být ("srazit-dolů¹ psaní^o");T

စာချ: စာချဆရာတော်;teach: monk teacher ("great teacher (who) teaches");učit: mnich učitel ("velký učitel (který) učí");

စာချ: တပည့်တော်တို့ ဂရုထဲမှာ တစ်နိုင်ငံလုံးပထမရ စာချကိုယ်တော်(သံဃာ)တွေ ရှိပါတယ်။;teaching, be: In our group there are the teacher-monks who won (~ "got") first (place) in whole the country.;učitel'ský, být: V naší skupině jsou učitelští mniši, kteří dostali první (místo) v celé zemi.;pol. ubmn. mn.

စာချပ်(တစ်စောင်);contact ("writing (to) bind");smlouva ("psaní (k) uvázání");sg. E. contract

စာချပ်စာတမ်း: ကန်ထရိုက် (~ စာချပ်စာတမ်း)

ရေးသားတယ်။;contract: (He) writes contracts.;smlouva: Píše smlouvy.;

စာစစ်(တစ်ပွဲ);examination ("writing test");zkouška ("psací test");sg.

စားစရာပရိဘောဂတွေ;utensils, kitchen ("eating tools");nádobí, kuchyňské ("nástroje¹ (na) jezení^o");pl. P. paribhoga (= use)

စားစရာပရိဘောဂတွေ (WS. from စားစရာပရိဘောဂတွေ);utensils, kitchen ("eating tools");nádobí, kuchyňské ("nástroje¹ (na) jezení^o");pl. WS. P. paribhoga (= use)

စာစီ;compose (an essay);psát (esej);T

စာစီစာကုံး: စာစီစာကုံးရေးခဲ့ပါတယ်။;essay: (I) wrote the essay.;esej: Psal (jsem) esej.;p.s.

စာစီစာကုံး: မော်နီတာဟာ ကြီးလို့ (~ ကြီးတော့) စာစီစာကုံးတွေ ရေးရတာ လွယ်ကူပါတယ်။;essay: because (the) monitor is big, writing the essays ("for oneself") is easy.;esej: Poněvadž je (ten) monitor velký, je snadné si psát eseje.;pol.

စာစီစာကုံး: ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာ ဒီစာစီစာကုံးတွေ(ကို) လက်နဲ့ ရေးရတယ်။;essay: Regrettably, these essays must be written by (~ "with") hand.;bohužel: esej, tyto eseje musí být napsány ("s") rukou.;col.

စာစီစာကုံး(တစ်ပုဒ်);essay (on sth., "compose (while) writing");esej (na téma, "psát (a také) sepsovat");sg.

စာဆက်သင်;study ("connect¹ writings^o (and) learn²");studovat ("spojit¹ psaní^o (a) učít-se²");T

စာဆွေးနွေး;discussion;diskuze;n.

စာဆွေးနွေး: စာဆက်ဆွေးနွေးနိုင်မလား။;discussion: Can we continue in the discussion?;diskuze: Můžeme pokračovat v diskuzi?;inter.

စာဆွေးနွေး: စာဆွေးနွေးတာ ရပ်တော့ရအောင် (~ ရပ်ကြရအောင်)။;discussion: Let's finish the ("writing") discussion, ("indeed.");diskuze: ("Vskutku,") zastavme diskuzi ("(o) psaní");.

စာဆိုတော်: ကွန်တော်တိုမြို့နယ်ရဲ့ ဆယ်ကြိမ်မြောက်စာဆိုတော်နေ့ အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားမှာ သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရလို့ အများကြီးဂုဏ်ယူပါတယ်။;writer: I take pride very much for being allowed to carry out the celebration of the tenth anniversary of writers of our township as the chairman.;spisovatel: Jsem velice hrdý, že jsem dostal svolení k vykonání (~ zúčastnění se) oslavy desátého výročí spisovatelů naší správní oblasti jakožto předsedající.;pol. um.

စာဆိုတော်နေ့(တစ်နေ့);writer's day;spisovatelů, den;sg.

စာတန်း;subtitles ("writing lines") ° line of writing ("writing lines");řádka psaní ("řádky¹ psaní^o") ° titulky ("řádky¹ psaní^o");n.

စာတန်းထိုး;subtitles, be with;otitulkovaný, být (o filmu);I

စာတန်းထိုး: အင်္ဂလိပ်စာတန်းထိုးဗမာရုပ်ရှင်တစ်ခု;subtitles, be with: a Burmese movie with English subtitles;titulkami, s: jeden barm'ský film s anglickými titulkami;

စာတမ်း(တစ်စောင်);treatise ("writing (to be) yearned-for");pojednání (učené, "psaní (po kterém se) touží");sg.

စာတမ်းတို(တစ်စောင်);essay ("short¹ treatise");esej ("krátké¹ pojednání");sg.

စာတွေ;notes;zápisky;pl.

စာတို;short stories (or short pieces of literature, "short¹ writing");krátké příběhy (nebo krátká díla literatury, "krátké¹ psaní");n.

စာတိုက်: စာတိုက် ပိတ်ပြီ။;post-office: Post-office is closed.;pošta: Na poště mají zavřeno. ("Pošta je zavřená.");p.p.

စာတိုက်(တစ်တိုက်);post-office ("letter building") ° post office ("letter building");pošta (budova, "budova¹ dopisů");sg.

စာတိုက်ပုံး(တစ်ပုံး);letterbox ("post-office box") ° mailbox ("post-office box") ° postbox ("post-office box");poštovní schránka ("poštovní krabice") ° schránka, poštovní ("poštovní krabice");sg.

စာတိုင်(တစ်ခု);column (of writing, "writing column");sloupec ("sloup¹ psaní");sg.

စားတော်ကဲ(တစ်ယောက်);chef ("great¹ meal^o well²");šéfkuchař ("ohromné¹ jídlo^o dobře");sg.

စားတော်ဆက်(တစ်ဆိုင်);restaurant ("(to) present² (with) great¹ food");restaurace ("obdarovat² ohromným¹ jídlem");n.

စာပြန်;reply (by a letter, "write (and) come-back") ° correspond (by a letter, "write (and) come-back") ° reply ("writing returns");dopisovat si (dopisem, "psát (a) vrátit-se") ° odpovědět (dopisem, "psát (a) vrátit-se") ° odpověď ("psaní se-vrací");T (or) n.

စာပြန်: ငါ အလုပ်နည်းနည်းများနေလို့ စာပြန်နောက်ကျနေပါတယ်။;reply (by letter): A I have little bit too much work, (I) am replying late.;odpovědět (dopisem): Poněvadž mám poněkud moc práce, odpovídám pozdě.;col.

စာပြန်: စာပြန်တာနောက်ကျတဲ့အတွက် လွင့်လွှတ်ပါ။;reply: Forgive (me), ("for") that (I) am replying late.;odpovědět: Odpuť (mi), ("pro") že odpovídám pozdě.;imper. pol.

စာပြန်: စာပြန်လာတဲ့အထိ;reply: until (your) reply comes;odpověď: než dojde odpověď;

စာပြန်: မင်းရဲ့ စာပြန်လာသည့်အထိ စောင့်နေမယ်။ (~ မင်းစာပြန်တဲ့အထိ စောင့်နေမယ်။);reply (in letter): (I) will wait for (~ "until") your answer arrives.;odpověď (v dopise): Budu čekat než tvá odpověď dorazí.;fut.

စာပြန်: မေးလ်နဲ့ စာပြန်လို့ ရပါတယ်။;reply: It is alright to reply by e-mail.;odpovědět: Je v pořádku odpovědět e-mailem.;pol.

စားပွဲ: စားပွဲမှာ ထိုင်နေကြတယ်။;table: (They) sit at the table.;stůl: Sedí u (~ "ve") stolu.;cont.

စားပွဲ: သူက ကွန်ပျူတာ စာပွဲထိုင်နေသည်။;table: He is sitting at the computer table.;stůl: Sedí u stolu s počítačem.;cont. writ.

စားပွဲ(တစ်စားပွဲ) တစ်လုံး;table ("(for) eating occasions");stůl ("(pro) událost¹ jezení");sg.

စားပွဲ(တစ်လုံး) [səbwě];table ("eating event");stůl ("událost¹ jezení");sg.

စာပိုဒ်(တစ်ပိုဒ်);sentence ("written word") ° stanza (a grouping of

lines with a set pattern of meter and rhyme); stanza (skupina řádek určitého vzorce metriky a rytmu) ° věta ("psané slovo"); sg. P. pada (= word, speech) (or) sg.

စာပိုဒ်သမား: စာပိုဒ်သမားက ပါဆယ်ထုတ်နှစ်ထုတ် အိမ်အရောက်ပို့တယ်။; postman: The postman delivers two parcels.; listonoš: Listonoš doručuje dva balíky.; စာပိုဒ်သမား(တစ်ယောက်); postman ("proficient² (in) sending¹ letters"); listonoš ("zdatný² (v) posílání¹ dopisů") ° pošťák (listonoš, "zdatný² (v) posílání¹ dopisů"); sg.

စာပေ; writing (skill of) ° literature ("palm-leaves¹ writings") ° literary ("(of) writing (and) palm-leaves"); psaní (schopnost) ° literární ("psaní (a) palmových-listů") ° literatura ("psaní (na) palmových-listech"); n. (or) adj.

စာပေ: ခင်ဗျားရဲ့ မြန်မာစာပေတတ်ကျွမ်းမှုက အံ့မခန်းလောက်ပါပဲ။; writing (skill of): Your skill in Myanmar writing is just incredible.; psaní (schopnost): Tvoje schopnost v psaní Myanmar sky je prostě neuvěřitelná.; pol. col.

စာပေ: အမျိုးသားစာပေ လေ့လာမှုလည်း ပွင့်လန်းလာပါသည်။; literature: The study of national literature also happened to be opened.; literatura: Také došlo k otevření studia národní literatury.; pol.

စာပေ(တစ်ခု); literary (product), a ("writing (and) palm-leave"); literární (product, "psaní (a) palmový-list"); sg.

စာဖတ်; read ° read ("read¹ writings"); číst ("číst¹ psaní") ° číst; T စာဖတ်: စာဖတ်နေလို့ မသိလိုက်ဘူး။; read: As (I) was reading, (I) didn't know, indeed.; číst: Opravdu, nevěděl jsem, protože jsem četl.; col.

စာဖတ်: အမျိုးသမီးက စာဖတ်နေတယ်။; read: The girl is reading.; číst: Děvče si čte.; cont.

စာဖိုင်(တစ်ခု); file (in computer, "file¹ (of) writing"); soubor (na počítači, "soubor¹ psaní"); sg. E. file

စားဖိုမှူး: စားဖိုမှူးက မီးဖိုချောင်ထဲမှာ ရှိတယ်။; chef: Chef is in the kitchen.; kuchař: Kuchař je v kuchyni.; စားဖိုမှူး(တစ်ယောက်); chef ("leader¹ (in) kitchen") ° cook ("leader¹ (in) kitchen"); šéfkuchař ("vedoucí¹ (v) kuchyni") ° kuchař ("vedoucí¹ (v) kuchyni"); sg.

စာမျက်နှာ: ခြောက်ရက်ပြည့်လျှင် စာမျက်နှာ နှစ်ဆယ်ငါးခု စာကူးလို့ ပြီးဆုံးပါမယ်။; page: After six days (I) will finish (~ complete), because (I) will copy twenty-five pages.; strana: Za šest dní (to) dokončím, protože budu kopírovat dvacet pět stránek.; fut. pol.

စာမျက်နှာ(တစ်ခု); page ("writing's face"); strana ("tvář¹ psaní"); sg.

စာမေးပွဲ: စာမေးပွဲ ဖြေချိန်က သုံးနာရီကြာပါတယ်။; examination: The examination ("answering") takes three hours.; zkouška: Zkouška (~ "odpovídání (u) zkoušky") trvá tři hodiny.; pol.

စာမေးပွဲ: စာမေးပွဲ မနက်ဖန် စမယ်။; examination: The examination starts tomorrow.; zkouška: Zkouška začíná zítra.; fut.

စာမေးပွဲ: စာမေးပွဲအပြီးမှာ ကျွန်တော် ရန်ကုန်ကို သွားမယ်။; exam: I will go to Yangon after (I) sit for (~ "answer") the exam.; zkouška: Pojedu do Rangúnu až po zkoušce (~ "až zodpovím zkoušku").; fut.

စာမေးပွဲ: စာမေးပွဲအပြီးမှာ ကျွန်တော် ရန်ကုန်ကို သွားမယ်။; exam: I will go to Yangon after the exam.; zkouška: Po zkoušce pojedou do Rangúnu.; fut.

စာမေးပွဲ(တစ်ခု); examination ("event² (of) asking¹ (and) writing"); zkouška (ve škole, "událost² ptaní¹ (a) psaní"); sg.

စာမေးပွဲဖြေ; examination, sit for ("answer³ (at the) event² (of) asking¹ (and) writing"); zkoušku, mít (ve škole, "odpovídat³ (při) události² ptaní¹ (a) psaní"); sg.

စာမေးပွဲဖြေ: မနှစ်က ကျတဲ့စာမေးပွဲကို ထပ်ဖြေဖို့ အခွင့်လိုတယ် (~ ခွင့်ထပ်လိုတယ်)။; examination, sit for: (He) needs permission to sit (~ "answer") again for the examination which (he) failed last year.; zkoušku, (mít): Potřebuje svolení k opakování (~ "opakovanému odpovídání (u)") zkoušky, kterou minulý rok neprošel.; စာရင်း; account ° list; účet ° seznam; n.

စာရင်း: ကြိုတင်စာရင်း ပေးရင်တော့ပေးတာပေါ့။; inventory: If (you) give the inventory in advance, then give (it to me).; inventář: Pokud (budeš) ten inventář dávat s předstihem, pak (ho) dej (mě).; imper. col.

စာရင်း(တစ်ခု); inventory ("basic¹ writing") ° certificate (inventory, "basic¹ writing") ° list ("basic¹ writing"); inventář ("základní¹ psaní") ° osvědčení (inventář, "základní¹ psaní") ° seznam ("základní¹ psaní"); sg.

စာရင်းကိုင်(တစ်ယောက်); accountant ("holds¹ inventories"); účetní ("drží¹ inventáře"); sg.

စာရွက်; writings ("writing-leaf"); psaní ("psaný-list"); sg. (or) pl.

စာရွက်: စာမေးပွဲရဲ့ စာရွက်တွေ (~ မေးခွန်းစာရွက်); paper: exam papers (~ "question papers"); testy ("zkouškové papíry" ~ "otázkové papíry"); စာရွက်: စာရွက်ပေါ်မှာ လိပ်စာတွေ ရေးထားတယ်။; paper: Addresses are written on the papers.; papír: Adresy jsou napsány na papírech.; စာရွက်: စာရွက်အပိုင်း; paper: a piece of paper; papír: kousek papíru;

စာရွက်: သူဌေးကို အတွင်းရေးမှူးက စာရွက် အချို့ ပေးနေတယ်။; paper: Secretary gives some papers to the boss.; papír: Sekretářka podává (~ "dává") několik papírů.; cont.

စာရွက်(တစ်ရွက်); paper ("leaf¹ (for) writing"); papír ("list¹ (na) psaní"); sg.

စာရွက်စာတမ်းအမျိုးအစားစာဖိုင်(တစ်ခု); DOC (and others, like TXT, ODT etc., "file¹⁰ (of) kind³ (of) kind² (of) written-lines¹ (and) writing-leaf"); DOC (a další, jako TXT, ODT atd., "soubor¹⁰ druhu³ druhu² psaných-linek¹ (a) popsaného-listu"); sg. E. file

စားရိပ်မြို့(တစ်ဆိုင်); restaurant ("barren(i.e. calm)² refuge¹ (with) food"); restaurace ("neplodné(tj. klidné)² útočiště¹ (s) jídlem"); n.

စာရိုက်: စာရိုက်ထားသည့် ဖိုင်များမှ; type: from the typed files; psát (na počítači): z těch napsaných souborů;

စာရိုက်မှား; mistake, typing ("mistake² (of) typing¹ writings"); chyba při psaní (na stroji či na počítači, "chyba² (při) vyklepávání¹ psaní" (na počítači)); n.

စာရိုက်မှား: စာရိုက်မှားသွားလို့ပါ ခင်ဗျား။; mistake, typing: Typing mistake, indeed, occurred (~ "went"), friend.; chyba, při psaní: Vskutku, došlo k chybě při psaní, příteli. ("Chyba vyklepávání šla, vskutku."); pol.

စာရေး; write ° write ("write¹ writings"); psát ° psát ("psát¹ psaní"); T

စာရေး: ငါ မင်းကို စာရေးရင် ငါ့ရဲ့ ထင်မြင်ချက်တွေကို ရေးသားနိုင်တာပေါ့။; write letter: If I write you a letter, (I) can write my ideas, indeed.; psát dopis: Pokud ti napíšu dopis, mohu ti, vskutku, napsat své myšlenky.; col. fr.

စာရေး: ပို့စကတ်တစ်ခုပေါ်မှာ စာရေးတယ်။;write: (He) writes on a postcard.;psát: Píše na pohled.;

စာရေး(တစ်ယောက်);secretary ("skilfull" (in) writing⁰) ° clerk ("write {nouns}") ;sekretářka ("dovedný" (v) psaní⁰) ° úředník ("psát {jmenec}") ;sg.

စာရေးစက္ကူ(တစ်ခု);paper (for writing, "paper² (for) writing¹ writings⁰) ;papír (na psaní, "papír² (na) psaní¹ psaného⁰) ;sg.

စာရေးဆရာ(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);writer ("master¹ (in) writing⁰) ;spisovatel ("mistr¹ psaní⁰) ;sg.

စာရေးဆရာမ(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);writer (female) ("master-female¹ (in) writing⁰) ;spisovatelka ("mistryně¹ psaní⁰) ;sg. f.

စာလုံး: စာလုံးသေးသောစိုင်းတွေအများကြီး တစ်ပြိုင်နက် ဖွင့်ထားလို့ ရတယ်။;letters (characters): (It) is alright to have opened many programs (~ "files") with small letters at once.;písmena: Je v pořádku mít otevřeno mnoho programů (~ "souborů") s malými písmeny najednou.;

စာလုံး(တစ်လုံး);character (letter, "written round") ° character (letter, "round¹ writing⁰) ° letter (character, "written round") ° letter (character, "round¹ writing⁰) ;znak (písmeno, "kulaté¹ psaní⁰) ° znak (písmeno, "napsaný kroužek") ° písmeno ("napsaný kroužek") ° písmeno (znak, "kulaté¹ psaní⁰) ;sg.

စာလုံးပေါင်း;spelling ("letters mixing");hláskování ("míchání písmenek");n.

စာလုံးပေါင်းပြ: ကျေးဇူးပြုပြီး မင်းနာမည် စာလုံးပေါင်းပြပါ။;spell: Please, spell your name.;hláskovat: Prosím, hláskuj své jméno.;imper. pol.

စားဝတ်နေရေး;survival ("eat, dress (and) live {nouns}") ;přežítí ("jíst, obléci-se (a) žít {jmenec}") ;n.

စားဝတ်နေရေး: စားဝတ်နေရေးအတွက် ဈေးရောင်းရတယ်။;survival: To survive, (I) have to sell the shop. ("For survival, shop must be sold.");přežítí: Abych přežil, musím prodat (svůj) obchod. ("Pro přežití musí být obchod prodán.");

စာသင်;study ("learn¹ writings⁰) ° teach ("teach¹ writings⁰) ;vyučovat ("učit¹ psaní⁰) ° studovat ("učit-se¹ psaní⁰) ;T

စာသင်: ဆရာက ကျောင်းသားတွေကို စာသင်နေတယ်။;teach: The teacher is teaching the students.;učit: Učitel vyučuje studenty.;cont.

စာသင်: ဗမာစာသင်တာကြာပြီလား။;study: Are you studying Burmese for a long time?;studovat: Studuješ barmštinu dlouho?;inter.

စာသင်သား(တစ်ယောက်၊ တစ်ပါး);student ("writings learning person") ;student ("psaní učící-se osoba") ;sg. (mn.)

စာသင်;learn;učit se;T

စာသား;text ("writing (and) inscribing") ;text ("psaní (a) vyrývání") ;n.

စာသား: အဲဒီစာသားကို အရင်းဆုံး ရေးချင်ပါတယ်။;text: (I) want to write the clearest explanation for that text.;text: Chci napsat nejjasnější vysvětlení toho (~ "tomu") textu.;pol.

စားသောက်;food (and) drink ° eat (and) drink);jídlo (a) pití ° jíst (a) pít;v. (or) n.

စားသောက်ဆိုင်(တစ်ဆိုင်);restaurant ("eat (and) drink shop") ;restaurace ("jíst (a) pít obchod") ;sg.

စားသောက်ဖွယ်ရာ;food (and) drink ("eating (and) drinking") ;n. writ.;

စားသောက်ဖွယ်ရာ: တိုင်းသူပြည်သားများအား ညာလက်ဖြင့် စားသောက်ဖွယ်ရာများပေးမည်။;food (and) drink ("eating (and) drinking"): He gave (~ "will give") food (and) drink to the people by (his) right hand.;jídlo (a) pití ("jezení (a) pití"): Dával (~ "dá") lidem jídlo a pití (svou) pravou rukou.;fut. & p.s. writ.

စာအိတ်: စာအိတ် ဝယ်ဖို့ ဈေးသွားတယ်။;envelope: (He) goes to shop to buy an envelope.;obálka: Jde do obchodu aby koupil obálku.;

စာအိတ်(တစ်အိတ်);envelope ("bag¹ (for) writing⁰) ;obálka ("taška¹ (pro) psaní⁰) ;sg.

စာအုပ်: ငါ စာအုပ်ကို ကြည့်ဖို့ လိုအပ်တယ်။;book: I need the book to see (it).;kniha: Potřebuji (tu) knihu abych se na (to) podíval.;col.

စာအုပ်: စာအုပ်ထဲမှာ ရှာနေတာလား။;book: Are you searching (for something) in books?;kniha: Hledáš (něco) v knihách?;inter.

စာအုပ်: စာအုပ်ရေးဆရာ;book: author of a book, book-writer;kniha: autor knihy, spisovatel knihy;n.

စာအုပ်: ဒါ မောင်မောင်စာအုပ်ပါ။;book: This is Maung Maung's book.;kniha: Tohle je Maung Maungova kniha.;pol.

စာအုပ်: ဒီစာအုပ် ဘယ်ဆိုင်မှာမှ မရှိဘူး။;book: This book isn't available at any shop.;kniha: Tato kniha není k dispozici v žádném obchodě.;

စာအုပ်: ဘယ်လိုစာအုပ်ဖတ်သလဲ။;books: What kind of books do you read?;knihy: Jaké knihy čteš?;inter. col.

စာအုပ်: သူ ဘာစာအုပ်ဖတ်မလဲ။;book: What book will he read?;kniha: Jakou knihu bude číst?;inter. fut. col.

စာအုပ်(တစ်အုပ်);book ("writing (with) cover") ;kniha ("psaní (s) obalem") ;sg.

စာအုပ်စင်(တစ်စင်);bookshelf ") ;police (na knihy, "knižní police") ;sg.

စာအုပ်စင်: အခန်းထဲက စာအုပ်စင်က (~ စာအုပ်စင်မှာ) နေရာလွတ် မရှိဘူး။;bookshelf: There is no free space in the bookshelf in the room.;police: Na polici v pokoji není žádné volné místo.;

စာအုပ်ဆိုင်(တစ်ဆိုင်);bookstore ") ° bookshop ") ;knihkupectví ("obchod¹ knih") ;sg.

စာအုပ်ဆိုင်: သူ စာအုပ်ဝယ်ချင်တယ်ဆိုလို့ ကျွန်တော် စာအုပ်ဆိုင်လိုက်ပို့ပါတယ်။;bookshop: As it was said, that he wanted to buy a book, I took him (in a car) to a bookshop.;knihkupectví: Protože bylo řečeno, že (si) chtěl koupit knihu, vzal jsem ho (autem) do knihkupectví.;pol.

စာအုပ်ဆိုင်(တစ်ဆိုင်);bookstore;knihovna;sg.

စိတ်;thought ° mood (to do sth.) ° part ° mind ° desire;touha ° část ° nálada (něco udělat) ° tužba ° mysl ° myšlenka;n. P. citta (= mind) (or) n.

စိတ်: ကျေးဇူးပြုပြီး ဒီပန်းသီးလေးကို လေးစိတ်ခွဲပေးပါ။;part: Please, divide this ("very") apple into four parts ("and) give").;část: Prosím, rozdělte toto ("samotné") jablko na čtyři části ("a) dejte").;imper. pol.

စိတ်: ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး;mind: body (and) mind, both;mysl: tělo (a) mysl;

စိတ်: ကောက်ကျစ်တဲ့စိတ်မျိုး;mind: a kind of a crooked mind;mysl: druh pokrivené mysli;

စိတ်: စိတ်က အပြင်ကို ထွက်ထွက်သွားတာ တစ်ခါတစ်ခါ ၄၊ ၅၊ ၁၀ မိနစ် ဝန်းကျင် ထွက်သွားတယ်။;mind: The mind goes again and again out, time to time four, five (or) ten minutes (it) roams around.;mysl: Mysl znovu a znovu odchází, čas od času se

čtyři, pět (či) deset minut potuluje okolo.;med.

စိတ်: စိတ်ကို သန့်ရှင်းအောင်ထား;mind: Establish (your) mind to purify (it).;mysl: Ustanov (svou) mysl abys (ji) pročistila.;imper. col.

စိတ်: စိတ်ကို ဦးတည်တယ်;mind: (He) directs (his) mind.;mysl: Zaměřuje (svou) mysl.;

စိတ်: စိတ်အမြဲနှစ်မြှုပ်ထားတာ ကောင်းမြတ်လှကြောင်းပါ;mind: Concentrating (one's) mind is good, noble (and) beautiful way, when (one) always concentrates (his) mind.;mysl: Soustředění (vlastní) myslí je to dobrou, šlechtinou (a) krásnou cestou.;pol. စိတ်: ဝင်ကြည့်ချင်စိတ်မရှိတော့ဘူး; mood: (I) don't have the mood to ("want to") come and see, any more.;nálada: Už nemám náladu ("chtít") (znovu) přijít a dívat se (na to).;col.

စိတ်ကုန်း;annoyed, be ("mind (is) used-up") ° fed up, be ("mind (is) used-up") ° sick, be (about momentary mental state, "mind (is) used-up");dost, mít toho (být znechucený, "mysl (je) vyčerpaná") ° znechucený, být (znechucený, "mysl (je) vyčerpaná") ° otrávený, být (znechucený, "mysl (je) vyčerpaná");l

စိတ်ကူး;imagine ("mind crosses") ° mind, state of ("mind crosses") ° thought ("mind crosses") ° think ("mind crosses") ° idea ("mind crosses") ° intention ° intend ("mind crosses");mysli, stav ("mysl překračuje") ° záměr ° myšlenka ("mysl přechází") ° představovat si ("mysl přechází") ° hodlat ("mysl přechází") ° nápad ("mysl přechází") ° myslet ("mysl přechází");T (or) n. : စိတ်ကူးများကို ထပ်တလဲလဲသဘောပေါက်သွားပြီး အဲဒါများကို ဝယ်ခွာတယ်;thought: Having realized (that I have) thoughts again and again, (I continuously) abandon them.;myšlenka: Znovu a znovu si uvědomuji, (že mám) myšlenky, a (neustále) je opouštím.;med.

: စိတ်ကူးအတွက် ဂုဏ်ယူစွာ တင်ပြတာ;thought: (I) am proudly presenting ("for") the thought.;myšlenka: Hrdě představuji ("pro") (tu) myšlenku.;

စိတ်ကူး: နောက်နှစ် ခဏပြန်ဖို့ စိတ်ကူးရှိပါတယ်;intention: (I) have an intention to come back for a while next year.;záměr: Mám záměr se příští rok na chvíli vrátit.;pol.

စိတ်ကူး: မွန်မြတ်စိတ်ဆိုတာ သာလွန်တဲ့ (~ အကောင်းဆုံး) စိတ်ကူးပါ;mind, state of: Noble mind means the excellent state of mind.;mysli, stav: Ušlechtilá mysl znamená vynikající stav mysli.;pol.

စိတ်ကူး: အရမ်းကို ကောင်းမွန်မြင့်မတ်တဲ့ စိတ်ကူးပါ ဘုရား;mind, state of: I am extremely happy, (because of you,) ven. Sir. ("Extremely excellent mind, ven. Sir.");mysli, stav: Jsem nesmírně šťastný (kvůli vám,) ct. Pane. ("Nesmírně výborná mysl, ct. Pane.");pol.

စိတ်ကူးကြစဉ်ပြီး ရနိုင်;conceivable, be ("can³ take² imagining° (and) thinking¹");myslitelný, být ("může³ brát² představování° (a) myšlení¹");l

စိတ်ကူးထား;idea, have an ("mind crosses (and) is-fixed");napadnout (o myšlence, "mysl překračuje (a) je-upevněné");l

စိတ်ကူးထား: ဟင်းချက်မလားလို့ ... သီးစုံဟင်းချက်မလားလို့ စိတ်ကူးထားတယ်;idea, have an: So, shall (I) cook curry? ... (I) have the idea, that (I would) cook the vegetable curry.;napadnout (o myšlence): Tak, uvařím omáčku? ...

Napadlo mě, že (bych) uvařil zeleninovou omáčku.;col.

စိတ်ကူးများ;thoughts ("mind crosses {pl.}");myšlenky ("mysl přechází {mn.č.}");pl.

စိတ်ချ;sure, be ("lower (the) mind") ° calm down ("lower¹ mind°") ° assured, be ("lower (the) mind");jistý, být si ("snižovat mysl") ° uklidnit se ("snížit¹ mysl°") ° ujištěný, být ("snižovat mysl");l (or) T

စိတ်ချ: စိတ်ချပါ;calm down: Calm down!;uklidnit se: Uklidni se!;imper. pol.

စိတ်ချ: စိတ်မချဘူး;sure, be: (I) am not sure.;jistý, být: Nejsem si jistý.;

စိတ်ချမ်းသာ;happy, be ("be-rich¹ mentally°");šťastný, být ("být-bohatý¹ mentálně°");l P. citta (= mind)

စိတ်ဆင်းရဲ;hurt, be (psychically, "mind (is) poor") ° gloomy, be (about situation, "mind (is) poor") ° dismal, be (about situation, "mind (is) poor");ubližený, být (psychicky, "mysl (je) chudá") ° zasmušilý, být (o situaci, "mysl (je) chudá") ° pochmurný, být (o situaci, "mysl (je) chudá");l

စိတ်ဆရာဝန်(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);psychologist ("master¹ (in) responsibilities² (regarding) mind°");doktor ("mistr¹ (ohledně) zodpovědnostech² myslí°");sg.

စိတ်ဆိုး;angry, be ("mind (is) bad") ° irate, be ("mind (is) bad");rozzlobený, být (mysl (je) zlá") ° naštvaný, být (mysl (je) zlá") ° naštvaný, být ("mysl (je) špatná");l

စိတ်ဆိုး: -နဲ့;infuriated, be ("mind (is) bad") ° angry, be ("mind (is) bad") ° irritated, be ("mind (is) bad");rozčilený, být ("mysl (je) špatná") ° naštvaný, být ("mysl (je) špatná") ° rozzlobený, být ("mysl (je) špatná") ° hněvat se ("mysl (je) špatná");l

စိတ်ဆိုး: နဲ့: သူ့အတွက် မကူညီနိုင်တဲ့အခါအခါ သူဟာ ငါနဲ့

စိတ်ဆိုးတယ်;angry with, be: Whenever (I) can't help him, he is angry with me.;naštvaný na, být: Kdykoliv mu nedokážu pomoci, je na mě naštvaný.;

စိတ်ညစ်;disappointed, be ("mind (is) dirty") ° unhappy, be ("mind (is) dirty") ° sad, be ("mind (is) dirty") ° depressed ("mind (is) dirty");nešťastný, být ("mysl (je) zašpiněná") ° nespokojený, být ("mysl (je) zašpiněná") ° deprimovaný, být ("mysl (je) zašpiněná") ° smutný, být ("mysl (je) zašpiněná");l

စိတ်ညစ်: စိတ်ညစ်တဲ့ရက်တွေမှာ တရားမှတ်လေ့ ရှိပါတယ်;disappointed: On days (when I am) disappointed, (I) tend to (~ "have") keep ("the right") mindfulness.;nespokojený: Ve dnech nespokojenosti mám (tendenci) udržovat ("správnou") všímavost.;pol.

စိတ်ညစ်ရ;disappointed, be ("mind° (is) received² dirty¹");nespokojený, být ("mysl° (je) přijata² zašpiněná¹");l

စိတ်တွင်;sound, without (about words, "in¹ mind°") ° mind, in (about words, "in¹ mind°");mysli, v (o slovech "v¹ myslí°") ° tiše (o slovech "v¹ myslí°");adv.

စိတ်တွင်: စကားကို စိတ်တွင် သုံးကြိမ် အသံမထွက်ဘဲ ပြောတယ် (~ အသံမထွက်ဘဲ စကားကို စိတ်ထဲမှာ သုံးကြိမ်ပြောတယ်);mind, in: (He) tells the saying three times silently, in mind.;mysli, v: Řekne si (tu) větu třikrát pro sebe, tiše.;med.

စိတ်ထဲမှာ;for oneself (in one's mind, e.g. recite something in one's mind, without pronouncing or making a sound) ° inwardly (in one's mind, e.g. recite something in one's mind, without pronouncing or making a sound) ° oneself, for (in one's mind,

e.g. recite something in one's mind, without pronouncing or making a sound);pro sebe (ve vlastní mysli, např. recitovat něco ve vlastní mysli, bez vyslovování či dělán zvučů) ° sebe, pro (ve vlastní mysli, např. recitovat něco ve vlastní mysli, bez vyslovování či dělán zvučů) ° vnitřně (ve vlastní mysli, např. recitovat něco ve vlastní mysli, bez vyslovování či dělán zvučů);adv.

စိတ်ထဲမှာ: ဒီနေရာမှာ 'စိတ်ထဲမှာ'လို့ သုံးတာ

အသင့်တော်ဆုံးပါး;inwardly: In this case (~ "place") the (word) 'inwardly' is the most suitable (one).;vnitřně: V tomhle případě (~ "místě") je (slovo) 'vnitřně' nejvhodnější.;pol.

စိတ်ဓါတ်;setting (spiritual, "mind matter") ° morale (mind matter) ° thinking, way of (mind matter) ° spirit (personal, "mind matter");duch (osobní, "mentální hmota") ° nastavení (duchovní, "mentální hmota") ° myšlení, způsob ("mentální hmota") ° morálka ("mentální hmota");n.

စိတ်နေစိတ်ထား;mood ("mind lives, mind fixes") ° mind, character of ("mind lives, mind fixes");nálad ("mysl žije, mysl se-upevňuje") ° mysl, vlastnost ("mysl žije, mysl se-upevňuje");n. P. citta (= mind)

စိတ်နေစိတ်ထား: ခင်ဗျားစွန့်ပယ်ရဲ(ခဲ့)တဲ့ စိတ် နေစိတ်ထားကို ချီးကျူးတန်ဖိုးထားပါတယ်။;mind, character of: (I) praise (and) value the character of your mind, brave to abandon.;mysli, charakter: Chválím (a) hodnotím (vysoko) charakter tvé mysli, statečně zanechat.;pol.

စိတ်ပညာ;psychology ° psychology ("wisdom" (about) mind°);psychologie ("moudrost" (o) myslí°) ° psychologie;n. P. citta-paññā (= mind – wisdom) (or) n.

စိတ်ပညာရပ်;psychology, (school) subject of;psychologie, (školní) předmět;n.

စိတ်ပညာရပ်: စိတ်ပညာရပ်ဘွဲ့ရထားတာ။;psychology, (school) subject of: I got a degree in ("subject of") psychology.;psychologie, (školní) předmět: Dostal jsem titul z ("předmětu") psychologie.;

စိတ်ပျက်;fed up, be ("mind (is) broken") ° disheartened, be ("mind (is) broken") ° annoyed, be ("mind (is) broken") ° downhearted, be ("mind (is) broken") ° disappointed, be ("mind (is) destroyed");otrávený, být (znehucený, "mysl (je) zničena") ° zklamaný, být ("mysl (je) zničena") ° sklíčený, být (znehucený, "mysl (je) zničena") ° znehucený, být (znehucený, "mysl (je) zničena") ° deprimovaný, být (znehucený, "mysl (je) zničena");l

စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ;psychic ("concerned-with² (the) part¹ (of) mind°") ° spiritual ("regarding² mind¹ part°") ° psychic (spiritual, "regarding² mind¹ part°") ° mental ("concerned-with² (the) part¹ (of) mind°");mentální ("týkající-se² části¹ myslí°") ° duchovní ("ohledně² části° myslí¹") ° duševní ("ohledně² části° myslí¹") ° psychický ("týkající-se² části¹ myslí°");adj. P. citta (= mind)

စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ: စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု;spiritual: spiritual development;duševní: duševní rozvoj;

စိတ်ဖိုး: ကောင်လေးစိတ်ဆိုး နေပုံပေါက်တယ်။;angry: The boy appears to be angry.;naštvaný: (Ten) kluk se zdá být naštvaný.;

စိတ်မကောင်း;bad, feel ("mind (is) not good") ° feel bad ("mind (is) not good");cítit se špatně ("mysl není dobrá") ° špatně, cítit se ("mysl není dobrá");l

စိတ်မကောင်း: ကောင်လေး စိတ်မကောင်းဘူး။;feel bad: The boy feels bad.;cítit se špatně: (Ten) chlapec se cítí špatně.;

စိတ်မကောင်း: ချက်ချင်း စာမ(ရေး)နိုင်တဲ့အတွက် စိတ်မကောင်းပါ။;sad, be: (I) am be sad that (I) could not write (you) immediately.;smutný, být: Jsem smutný, že jsem (ti) nenapsal ihned.;imper. pol.

စိတ်ရှုပ်;confused, be ("mind (is) entangled");zmatený, být ("mysl (je) zapletená");l

စိတ်ရှုပ်: စိတ်ရှုပ်စေတယ်;confused, be: to be confused;zmatený, být: aby byl zmatený;

စိတ်လှုပ်ရှား (~ ရင်ခုန်);excited, be ("mind moves (to be) rare");vzrušený, být ("mysl se-pohybuje (aby byla) vzácná");l

စိတ်ဝင်စား;interested, be ("mind enters much");zajímat ("mysl vstupuje hodně");l P. citta (= mind)

စိတ်ဝင်စား: ငါ တရားထိုင်တာကို စိတ်ဝင်စားပါတယ်။;interested, be: I am interested in (~ "to") meditation.;zajímat: Zajímá mě meditace.;pol.

စိတ်ဝင်စား: အင်း စိတ်ဝင်စားတုန်းဘဲ။;interested, be: Yep, (I)'m still ("just") interested.;zajímat: Jo, pořád (mě to) prostě zajímá.;col. fr.

စိတ်ဝင်စား;interesting, be ° interesting, be ("much entering (the) mind");zajímavé, být ° zajímavý, být ("hodně vcházet (do) myslí");l (or) adj.

စိတ်ဝင်စားစရာ;interesting, sth.;zajímavé, (to), co je;n.

စိတ်ဝင်စားစရာ: ဒါဟာ စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းတယ်။;interesting (interest): This is interesting. ("This is good for interest.");zajímavé ("zajímavost"): To je zajímavé. ("To je dobré (pro) zajímavost.");col.

စိတ်ဝင်စားစရာ: အလွန်စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းပါတယ်။;interesting ("for interest"): (It) is extremely interesting. ("(It) is very good for interest.");zajímavý ("k zájmu"): Je (to) nesmírně zajímavé. ("Je (to) nesmírně vhodné k zájmu.");pol.

စိတ်အနှောက်အယှက်ဖြစ်;disappointed, be ("mind made-turbid (and) entwined");zklamaný, být ("mysl zkalená (a) zapletená");l စိတ်အဝင်စား: ခရီးသည်တွေ စိတ်အဝင်စားဆုံးက ပုဂံမြို့ပါ။;interest: Of the greatest travellers' interest is the Pagan town.;zájem: (Je to právě) Pagan město, které (se jeví) cestovatelům nejzajímavější.;pol.

စိတ်အဝင်စားဆုံး;interesting, the most;nejzajímavější;adj.

စိတ်အားနည်း;psychically weak;be ("mind power (is) little");psychicky slabší, být ("mentální schopnost (je) malá");l

စိန်;diamond;diamant;n. un. (or) sg.

စိန်ခေါ်ခြင်း;challenge ("call" (the) word-of-challenge° {nouner}²);výzva ("volat¹ slovo-výzvy° {jmenec}²");n.

စိန်ခေါ်ခြင်း: စိန်ခေါ်ခြင်းကို ကြိုက်သလား။;challenge: Do you like challenges?;výzva: Máš rád výzvy?;inter.

စိမ်း;soak;namočit;T

စိမ်း: အသုပ်က စိမ်းနေတာပဲ။;color, green: The salad is just ("being") green.;barva, zelená: (Ten) salát je prostě zelený.;col.

စို;wet, be;mokry, být;l

စို့;let's ° may ° indicates suggestion and encouragement;značí návrh a povzbuzení ° pojdme ° necht ° značí přátelský návrh (např. "pojdme", "udělejme" atd.) ° -me (značí přátelský návrh);suff. col. (or) suff.

စိုး;control ° dominate ° afraid, be ° manage ° rule ° fear ° worry about ° worry ° operate;strachovat se ° panovat ° spravovat ° kontrolovat ° obávat se ° ovládat ° bát se ° vládnout;I (or) T un. (or) T

စိုး: ကန်တော့ကြပါစို့ ဗျီး;let's: let's worship!;pojdme (~ -me): Uctívejme!;imper. col. um.

စိုး: ကျွန်တော် စာနဲ့ပြောရရင် ကြာမှာစိုးလို့ အသိနဲ့ရရင်တော့ ကောင်းမယ်;afraid, be: As I am afraid, that if (I) had to explain (~ "tell") (it) in (~ "with") writing, (it) would take long time, (it) will be good if (you) understand (~ "get") (it) just by (~ "with") knowledge.;obávat se: Poněvadž se obávám, že kdybych (to) měl vysvětlit (~ "říci") ("s") psáním, trvalo by (to) dlouho, bude dobré, pokud (to) pochopíš pouze s (vlastní) znalostí.;fut.

စိုး: ကြွကြွစို့;let's: Let's go! (used for monks);-me: Pojdme! (užíváno pro mnichy);imper. utmn.

စိုး: ကိုက်မှာ စိုးလို့;afraid, be: because (we) were afraid that (he) would bite;obávat se: protože jsme se obávali, že by kousal;col.

စိုး: တိတိပြောကြစို့ ဆိုရင်တော့ ဒီနားမှာ အအေးဆိုင် မရှိတော့ပါဘူး;let us: OK, briefly said (~ "If was said, indeed, 'let (us) talk briefly'"), nearby there is no more (any) cold drinks bar.;necht: Dobře, stručně řečeno (~ "kdyby bylo řečeno, vskutku, 'necht' mluvíme stručně"), poblíž již není žádný obchod s chlazenými nápoji.;col. pol.

စိုး: တီရှက်တီ စိုနေတယ်;wet: T-shirt is wet.;mokry: Tričko je mokré.;cont.

စိုး: မိုးရွာနေလို့ ပန်းပွင့်(တွေ မိုး)စိုနေတယ်;wet: Because it is raining, flowers are ("being") wet.;mokry: Poněvadž prší, květiny jsou mokré.;cont.

စိုး: လာကြစို့;let's: Let's go (~ "come")!;-me: Pojdme! (~ "Přijďme!");imper. fr.

စိုး: လာစို့;indicates suggestion and encouragement: Come!;značí návrh a povzbuzení: Pojd!;imper. fr.

စိုး: လာသွားစို့;let's: Let's go (~ "come (and) go")!;-me: Pojdme! (~ "Přijďme (a) odejděme!");imper. fr.

စိုး: သွားစို့;let's: Let's go!;-me: Pojdme!;imper. fr.

စိုး: သူ့မှာပြောမိမှာ စိုးလို့ပါ;worry: Because he worries, that (he may) happen to say (something) wrong.;obávat se: Protože se obává, že se stane, že řekne (něco) špatně.;pol.

စိုး: အကြာကြီးဖြစ်သွားမှာ စိုးတယ်;afraid, be: (He) is afraid, that (it) will take long time.;obávat se: Obává se, že (to) bude trvat dlouho.;

စိုက်;stick (a knife etc.) ° plat;sázet ° zabodnout (nůž atd.);T

စိုက်: လက်သည်းကြားတွင် အပ်စိုက်၍ တူနှင့် ရိုက်ကာ စမ်းသပ်၏;stick (a needle): (He) stuck a needle between nails and while hitting (it) with hammer, (he) tested (them).;zabodnout: Zabodnul jehlu mezi nehty a zatímco (ji) zatloukal kladivem, testoval (je).;writ.

စိုစွတ်;wet, be ("be-wet (and) wet");mokry, být ("být-mokry (a) mokry");I

စိုစွတ် [sösu.];wet, be;vlhký, být;I

စိုစွတ်: မိုးကြောင့် စိုစွတ်လာမယ်;wet: (It) will get wet because of the rain.;zmoknout: Zmokne to, poněvadž prší. ("Namočí se to, poněvadž (je) déšť");I

စိုးထိတ်;worry ("worry (and) be-alarmed");obávat se ("obávat-se (a) být-poplašený");T

စိုးမြင့်သိန်း;boy's name, a ("successful-one² (who) rules° (and) has-high-life");chlapecké jméno, nějaké ("úspěšný-člověk², (který) vládne° (a) má-vysoký-život");name

စိုးမိုး;rule over ("rule (and) hold-over-head") ° control ("rule (and) hold-over-head") ° dominate ("rule (and) hold-over-head");panovat ("vládnout (a) držet-nad-hlavou") ° řídit (vládnout, "vládnout (a) držet-nad-hlavou") ° vládu nad, mít ("vládnout (a) držet-nad-hlavou");T

စိုးမိုး: အရာရာကို စိုးမိုးနိုင်ပြီး မြင့်မားတဲ့ဘဝကို ပိုင်ဆိုင်နိုင်ပါစေ;rule over: May (you) be able to rule over everything (and) may (you) be able to possess a lofty life.;vládu nad, mít: Kéž můžeš mít vládu nad vším (a) kéž můžeš mít (~ "vlastnit") vznešený život.;w. pol.

စိုးရိမ်;afraid, be ° worry;strach, že, mít ° obávat se ° obavy, mít;I (or) T

စိုးရိမ်: မစိုးရိမ်ပါနဲ့;worry: Don't worry.;obavy, mít: Neměj obavy. ° obávat se: Neobávej se.;imper. pol.

စိုးရိမ်စိတ်;worry ("worrying mind");obava ("obávající-se mysl");n.

စိုးရိမ်စိတ်: စိုးရိမ်စိတ်ကြောင့်ပါ;worry: because (I) worried;obava: protože (jsem) se obával;pol.

စီး;equally ° arrange (prepare) ° indicates equal distribution ° each;každý ° připravit ° značí stejnoměrné rozdělení ° stejně (stejněměrně);adv. (or) suff. (or) T

စီး;ride ° num. class. for vehicles ° wear (about shoes, "ride") ° go (by a vehicle, may be used for driver as well as for the passenger, "drive");řít ° čítatel vozidel ° nosit (o botách, "řít") ° jet (vozidlem, lze být užito pro řidiče i pro cestujícího, "řít");pow. (or) T

စီး: ကောင်မလေး မြင်းစီးတော့မယ်;ride: Girl is going to ride a horse.;jet na: Děvče se chystá jet na koni.;fut.

စီး: ကော်လံနပ်စ်ခွဲ သီးသန့်ခွဲပါတယ်;equal: (I) separate (it) to two equal columns.;stejný: Rozdělím (to) na dva stejné sloupce.;pol.

စီး: စက်သီးလေးစီး;num. class. for vehicles: four bikes;čítatel vozidel: čtyři kola (jízdní);

စီး: ဒီလိုဆို မစီးတော့ဘူး;go (~ "ride"): In that case, (I) won't go (~ "ride"). (can be told to a taxidriver when they don't want to decrease the price before giving a lift).;jet (~ "řít"): V tom případě ("už") nepojedu (~ "neřídím"). (lze říci taxikáři, když nechce snížit cenu před odvezením);col.

စီး: ဇိနပ်မစီးပါဘူး;wear (about shoes): (He) does not wear shoes. (may be used as a description of any monk, who does not use shoes);nosit (boty): Nenosí boty. (lze použít jakožto popis kteréhokoliv mnicha, který nepoužívá boty);pol. mn.

စီး: လေးနာရီလောက်စီ ကြာပါတယ်;each: Each takes (~ lasts) four hours.;každý: Každý trvá čtyři hodiny.;pol.

စီး: သူ့အဆိုကိုတော့ စာရေးဆရာ မောင်ခင်မင် (ခေဖြူ)နဲ့ အဆိုတော် ဒေါ်စန္ဒာဝင်းတို့က ငါးမိနစ်စီ ထောက်ခံပါလိမ့်မယ်;equally (by both): As for his view, it may be seconded exactly for five minutes by the writer Maung Khin Min (Dha Nu Phyu) with the singer Mrs. Sandar Win.;stejněměrně (obouma): Co se týče jeho názoru, může být obhajován obouma (~ "stejněměrně") pět minut, spisovatelem Maun Khen Men (Dha Nu Pšú) se zpěvačkou pí. Sandá Wen.;pol.

စီး;prepare (arrange);připravit;T;

စီးကရက် သောက်;smoke ("drink¹ cigarette");kouřit ("pít¹

cigaretu”);T

စီးကရက်(တစ်လိပ်);cigarette;cigareta;sg. E. cigarette

စီကုံး;compose (“line-up (and) compose”) ° compose (a writing, “compose¹ in-row”) ° formulate (a thought, “compose¹ in-row”) ;sepsat (“seřadit (a) sepsat”) ° formulovat (myšlenku, “sepisovat¹ do-řady”) ° sepisovat (psaní, “sepisovat¹ do-řady”) ;T

စီကုံး: ပြီးနောက် သူတို့စီကုံးခဲ့တာက (~ ရေးသားခဲ့တာက) သီရိလင်္ကာစကားမှာတော့ တစ်ထေရာတည်းပါပဲ။;compose: Then they were composed by the same thera in Sri Lankan language.;sepsat: Pak byly sepsány tím samým thérou ve Sri Lanském jazyce.;p.s.

စီစဉ် (WS. from စီစဉ်);organize (“line-up (and) arrange”);uspořádat (“seřadit (a) upravit”);T WS.

စီစဉ်: ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်အစိုးရက ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကို ဖွင့်လှစ်ရန် စီစဉ်သည်။;organize: At the end of the year 1920 the English government organized opening of the University of Yangon.;uspořádat: Na konci roku 1920 anglická vláda uspořádala otevření Yangonské University.;writ.

စီစဉ်;prepare (“line-up (and) arrange-in-order”) ° arrange (“line-up (and) arrange-in-order”);připravit (“seřadit (a) uspořádat-do-pořádku”) ° uspořádat (“seřadit (a) uspořádat-do-pořádku”);T စီစဉ်: ကျွန်တော် တည်းခိုနေထိုင်စရာ စီစဉ်ပေးပါမယ်။;arrange: (I) will arrange the accommodation to stay.;připravit: Připravím ubytování.;pol.

စီစဉ်ထား;schedule (“line-up, arrange-in-order (and) fix”) ° plan (“line-up, arrange-in-order (and) fix”);naplánovat (“seřadit, uspořádat-do-pořádku (a) upevnit”) ° plánovat (“seřadit, uspořádat-do-pořádku (a) upevnit”);T

စီစဉ်ထား: မနက်ဖြန်လုပ်ချင်တဲ့တာကို ကြိုပြီးစီစဉ်ထားပါ။;plan: Plan in advance what (you) want to do tomorrow.;plánovat: Předem si plánuj co chceš dělat zítra.;imper. pol. col. sl.

စီးပွား;prosperity (“possess (and) develop”) ° enterprise, commercial (“possess (and) develop”);blahobyt (“vlastnit (a) rozvíjet”) ° podnik, komerční (“vlastnit (a) rozvíjet”);n.

စီးပွားရေး;economics (“possess (and) develop {nouner}”) ° financial condition (“possess (and) grow {nouner}”) ° economy (“possess (and) grow {nouner}”) ° economy (“possess (and) develop {nouner}”);ekonomika (“vlastnit (a) rozvíjet {jmenec}”) ° finanční podmínky (“vlastnit (a) růst {jmenec}”) ° ekonomie (“vlastnit (a) rozvíjet {jmenec}”) ° ekonomie (“vlastnit (a) růst {jmenec}”);n.

စီးပွားရေး: ဒါ့ပြင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေလဲ အများကြီး ရှိပါတယ်။;financial: Moreover, (there) are also many financial businesses.;finanční: Navíc, je (zde) také mnoho finančního podnikání.;pol. col.

စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်(တစ်ယောက်);businessman (“lord² (of) economy^o work^{1m}”) ° businessman (“lord^{1o} (of) work³ (who) possess^o (and) develop¹ {nouner}^{2m}”);podnikatel (“pán² ekonomické práce^{1m}”) ° ekonomie (“pán^{1o} práce³ (který) vlastnit^o (a) rozvíjet¹ {jmenec}^{2m}”);n. (or) sg.

စီပေး;arrange (“line-up (and) give”);uspořádat (“zarovnat (a) dát”);T

စီပေး: စီပေးနေတုန်း;arrange: while arranging;uspořádat: při uspořádávání;

စီရင်ချက်;judgment (at court, “line-up (and) prepare {nouner}”) ° verdict (judgment, at court, “line-up (and) prepare {nouner}”);verdikt (rozsudek, u soudu, “zarovnat (a) připravit {jmenec}”) ° rozsudek (u soudu, “zarovnat (a) připravit {jmenec}”);n.

စီရင်ချက်ချ;sentence, pass a (at court, “strike³ line-up^o (and) prepare¹ {nouner}^{2m}”) ° judgment, pass a (at court, “strike³ line-up^o (and) prepare¹ {nouner}^{2m}”);rozsudek, vynést (u soudu, “uhodit³ zarovnat^o (a) připravit¹ {jmenec}^{2m}”);n.

စီရင်ချက်ချ: တရားရုံးက စီရင်ချက်ချပြီရင် ထိုအချိန် ဆုံးဖြတ်ခြင်း လုံးဝ ပြီးဆုံးပါတယ်။ (~ တရားရုံးက စီရင်ချက်ချပြီးချိန် ဆုံးဖြတ်ခြင်း လုံးဝ ပြီးဆုံးပါတယ်။);judgment, pass a: After passing a judgment at court, the deciding is completely finished.;rozsudek, vynést: Po vynesení rozsudku u soudu je rozhodování zcela dokončeno.;pol.

စု;collect;sbírat;T

စု;entire ° full (complete), be ° diverse, be in ° multifarious, be in ° many (all sorts of) ° heterogenous, be in ° variety, be in ° complete, be;rozličný, být ° úplný, být ° různorodý, být ° mnoho (mnoho druhů) ° pestrý, být ° celistvý (úplný), be ° rozmanitý, být ° celý (kompletní);I (or) adj.

စု;entire, be;celý, být;I

စု (WS. from ဆုံ);meet with;setkat se s;I WS.

စု: စာအုပ်စု ကျွန်တော် ဖတ်ပါမယ်။;entire: I will read the entire book.;celý: Přečtu (tu) knihu celou.;fut. pol.

စု: ပြည်နယ်နဲ့ တိုင်းတွေစုနေလို့ ပြည်ထောင်စု ခေါ်တာပါ။;together: (It) is called union as the states and divisions are (~ “live”) together.;spolu: Nazývá se unií protože státy a regiony jsou (~ “žijí”) spolu.;pol.

စု: သူ နိုင်ငံစုံ ရောက်ဖူးပါတယ်။;many (all sorts of): He has been to many (~ all sorts of) countries. (“he has already arrived to all countries”);mnoho (mnoho druhů): Navštívil mnoho zemí. (“(“On”) už dojel do všech zemí.”);pol.

စုစည်း;arrange (“collect (and) organize”) ° organize (“collect (and) organize”);zorganizovat (“sesbírat (a) zorganizovat”) ° organizovat (“sesbírat (a) zorganizovat”) ° arrange (“sesbírat (a) zorganizovat”);T writ. (or) T

စုစည်း: အလောင်းမင်းတရားသည် ဧရာဝတီနှင့် ချင်းတိုင်းဖြစ်နှစ်သွယ်အကြားဒေသများကို အခိုင်အမာ စုစည်းပြီး နောက် အင်းဝကို တိုက်ခိုက်အောင်မြင်သည်။;unite: Alaun Min Taya powerfully united the region between rivers Ayeyawaddy and Chin Twin, and then attacked (and) conquered Inwa.;sjednotit: Alaun Men Dajá mocně sjednotil oblast mezi řekami Ejávádí (Iravadi) a Čen Twen, a pak zaútočil (a) dobyl Envu.;writ.

စုံစမ်း;demand (ask about a matter, “test¹ completely”) ° search (“test¹ completely”) ° ask (about a matter, “test¹ completely”) ° investigate (“test¹ completely”);poptat se (“kompletně¹ vyzkoušet”) ° zeptat se (na určitou záležitost, “kompletně¹ vyzkoušet”) ° hledat (“kompletně¹ vyzkoušet”) ° zkoumat (“kompletně¹ vyzkoušet”);T

စုံစမ်း: စုံစမ်းကြည့်ဦးမယ်။;ask: (I) will ask and see.;zeptat se: Zeptám se (a) uvidím;fut.

စုံစမ်း: စုံစမ်းပေးပါမယ်။;ask (about a matter): (I) will ask (about it) (“(and) give”).;zeptat se (na určitou záležitost): Zeptám se na (to) (“(a) dám”).;pol. fut.

စုံစမ်း: စုံစမ်းလို့ ရပါလိမ့်မယ်။;enquire: (It) will be good, if (you) enquire.;poptat se: Bude dobré, když se poptáš.;fut.
စုန်း;go down a stream (flow downwards);téci směrem dolů;T
စုဝေး;gather (“collect (from) far”) ° assemble (“collect (from) far”) ° group (“collect (from) far”);sdružít se (“sbírat (z) daleka”) ° sejít se (“sbírat (z) daleka”) ° shromáždit se (“sbírat (z) daleka”);T
စုဝေး: အခြားနိုင်ငံသားများတစ်ခါတစ်ရံ ဒေသတွင်းနိုင်ငံသားများနှင့်ရင်ဆိုင် စုဝေးတယ်။ (~ တစ်ခါတစ်ရံ အခြားနိုင်ငံသားများက နိုင်ငံသားများကို ဆန့်ကျင်ပြီး စုဝေးကြတယ်။) ;group: Foreigners sometimes group against the native people.;sdružít se: Někdy se cizinci sdružují proti rodilým.;
စုဝေးရာ;center (“collected° while² far¹”);střed (“sesbíraný° zatímco² (je) daleko¹” (?));n.
စူး(တစ်ချောင်း);awl ° bradawl;šídlo;sg.
စူးချွန်;sharpen (“sharpen¹ (to) be-sharp”);naostřit (“ostřit¹ (aby) bylo-ostře”) ° ostřit (“ostřit¹ (aby) bylo-ostře”);T
စူးစမ်းချင်စိတ်ပြင်း;inquisitive, be (“ready² (with) mood¹ (to) enquire”) ° curious, be (“ready² (with) mood¹ (to) enquire”);zvědavý, být (“připraven² (s) náladou¹ vyzvídat”) ° zvědavý, být (“připraven² (s) náladou¹ vyzvídat”);I
စူပါတန်း;úžasný (“super (high) crossbar”) ° brilliant (“super (high) crossbar”) ° wonderful (“super (high) crossbar”) ° superb (“super (high) crossbar”);amazing (“super (vysoká) příčka”) ° skvělý (“super (vysoká) příčka”) ° super (“super (vysoká) příčka”) ° znamenitý (“super (vysoká) příčka”) ° obdivuhodný (“super (vysoká) příčka”);adj.
စူပါတန်း: ပရိတ်သတ်တို့၏ အချစ်တော်ဖြစ်လာခြင်းကြောင့် မကြာခင်စူပါတန်းဝင်တော့မည့် သရုပ်ဆောင်ရဲတိုက်။;superb: The actor Yedai, who, because of becoming much beloved by the spectators, will soon become superb.;znamenitý: Herec Jédai, který, protože se stal moc milovaným diváky, se brzy stane znamenitým.;writ.
စူပါမားကတ်(တစ်ခု);supermarket;hypermarket ° supermarket;sg. E. supermarket
စေ;already ° indicates change of verb from passive voice to active voice ° to (happen) ° indicates wish ° let (happen, inserted at the end of a wish) ° has (been) ° indicates effectuation ° to ° send (a person) ° make (change from one state to another) ° may (sth. happen, inserted at the end of a wish) ° indicates command ° to be ° is to be;necht’ (se stane, vloženo na konci přání) ° značí akuzativ a trpný rod ° měl by být ° značí uskutečnění ° dělat (měnit z jednoho stavu na jiný) ° poslat (osobu) ° značí přání ° už ° značí rozkaz nebo příkaz ° aby ° značí změnu slovesa z trpného rodu na rod činný ° značí vykonání ° značí minulý čas dokonavý vid; (or) conj. (or) T rare (or) suff. (or) suff. pol.
စေ့;seed of;semeno (čeho) ° semínka (čeho);suff. n.
စေ: ကြည့်စေချင်ပါတယ်။;to: (I) want (you) to see (it).;aby: Chci abys (to) viděl.;pol.
စေ: ခင်ဗျားကလွဲလို့ ဘယ်သူမှ မသိပါစေနဲ့။;may: May nobody know except you.;kéž: Kéž nikdo kromě tebe neví.;pol. um.
စေ: စိတ်ရပ်စေတယ်;to: to be confused;aby: aby byl zmatený;
စေ: တစ်နေ့တာကို ကုန်ဆုံးစေတယ်။;already: One day is completely finished, already.;už: Jeden den je už zcela u konce.;col.

စေ: ပျော်(ရွှင်)စေချင်လို့ပါ။;to: Because (I) want (you) to be happy.;aby: Protože chci, abys byl šťastný.;pol.
စေ: ဗဟုသုတ ဖြစ်စေတဲ့မေးလ်တွေ;is to be: e-mails that are to be of much knowledge;měl by být: e-maily, které mají obsahovat (~ “být”) hodně znalostí.;
စေ: ဘယ်မှာလာခေါ်စေချင်သလဲ။;to: Where do (you) want (me) to come (and) take (you)?;aby: Kde chcete abych přijel (a) vzal (vás)?;inter. col.
စေ: ဘယ်အချိန်လာဖွဲ့စေချင်သလဲ။;to: (At) want time do (you) want (me) to come for sure?;aby: V kolik hodin chcete, abych opravdu přijel?;inter. col.
စေ: ဘယ်အချိန်လာစေချင်သလဲ။;to: (At) What time do (you) want me to come?;aby: V kolik hodin chcete, abych přijel?;inter. col.
စေ: မရိုက်စေချင်ပါဘူး;to: be (I) don't want to be photographed.;značí akuzativ a trpný rod: Nechci být vyfocený.;pol.
စေ: လာစေချင်ပါတယ်။;to: (I) want (you) to come.;aby: Chci abys přišel.;pol.
စေ: အရသာအကောင်းဆုံးဖြစ်စေချင်တယ်။;to: (He) wants (it) to have the best taste.;aby: Chce, aby (to) mělo nejlepší chuť.;
စေ: အဝတ်လျှော်စက်က အဝတ်တွေကို သန့်ရှင်းစေတယ်။;indicates change of verb from passive voice to active voice: The washing machine washes clothes.;značí změnu slovesa z trpného rodu na rod činný: Pračka pere prádlo.;
စေ: အသံထွက် တော်တော်လေး အခက်တွေ့စေတယ်။;indicates effectuation: Pronunciation is extremely difficult. (“(With) pronunciation (I) have met extreme difficulty.”);značí uskutečnění: Výslovnost je nesmírně náročná. (“(S) výslovností jsem se setkal s nesmírnou náročností.”);
စေချင်: အားလုံးလည်း လာစေချင်ပါတယ်။;want to: Also, (I) want everybody to come.;chtít aby: A také, chci, aby všichni přišli.;pol.
စေချင်;wish (“want¹ to”);přát si (“chtít¹ aby”);T
စေ့သော ;effect of;následek;suff. n.
စေ့သော : မျိုးချစ်စိတ်နိုးကြားစေ့သော အမျိုးသားနေ့ကို မမေ့သင့်ပါ။;effect of: It is not proper to forget National Day as the effect of patriotic awakening.;následek: Není správné zapomínat na Národní Den jakožto následek vlasteneckého probuzení.;pol.
စေ့ဝင်ထား;engaged, be (before marriage);zasnoubený, být (před manželstvím);I
စေတနာ;intention;záměr;n. P. cetanā (= intention)
စေတနာ: ဒါတွင်မက အဲဒီစေတနာကို ဘယ်လိုပြည့်မြောက်ရမလဲဆိုတာကိုပါ သိသည်ဟု သူပြောခဲ့သည်။;intention: Not only that, he also said (“that”) (“he”) knows how to fulfill that intention.;záměr: Nejen to, také řekl, že ví, jak ten záměr uskutečnit.;p.s. writ. pol.
စေတနာ: သူ ပြောတာ သူ့မှာ ကောင်းသော စေတနာရှိပါတယ်။;intention: He says he has good intentions.;záměr: Říká, že má dobré záměry.;pol.
စေတမန်(တစ်ဦး);prophet (“commanding messenger”) ° messenger (prophet, “commanding messenger”);prorok (“rozkazující posel”) ° posel (prorok, “rozkazující posel”);sg.
စေတီ: စေတီတစ်ခုကို ရွှေသင်္ကန်းကပ်တယ်။;cetiya: (We) attach a golden coat to a cetiya.;čétije: Připevňujeme zlatý plášť na

pagodu.;

စေတီ(တစ်ဆူ);cetiya ° pagoda ° pagoda ° cetiya ° stupa °
stupa ;pagoda ° stúpa ° čétije;sg. P. cetiya (= pagoda) (or) sg.
Bh.

စောင့်;num. class. for letters, writings etc.;čitatel dopisů, psaní
atd.;pow.

စောင်း;late at;pozdě v;adv.

စောင့်;control ° keep (rules) ° observe (rules) ° guard ° restrain °

wait ° follow (rules);dodržovat (pravidla) ° bránit ° následovat
(pravidla) ° čekat ° kontrolovat ° držet (pravidla) ° strážit;T

စောင့်: ၈ နာရီမှာ ဒီမှာ စောင့်နေမယ်။;wait: (I) will be waiting here at
eight o'clock.;čekat: Budu tu čekat v osm hodin.;fut. cont.

စောင့်: ၁၈၈စောင့်ပါ။;wait: Wait a moment.;čekat: Počkejte
chvilku.;imper. pol.

စောင့်: ဒီမှာ စောင့်နေပါ။;wait: Wait here. ("Be waiting here.");čekat:
Čekej tady.;imper. pol.

စောင့်: မင်းရဲ့ စာပြန်လာသည့်အထိ စောင့်နေမယ်။ (~ မင်းစာပြန်
တဲ့အထိ စောင့်နေမယ်။);wait: (I) will wait for (~ "until") your
answer arrives.;čekat: Budu čekat než tvá odpověď dorazí.;fut.

စောင့်: ယုန်သည် မြက်ခင်းတခုသို့ ရောက်သောအခါ ငါသည် ပန်းတိုင်နှင့်
နီးကပ်လာပြီး လိပ်ကို စောင့်ရန်နားဦးမည်ဟု ဆိုကာ

တရေးအိပ်လေ၏။;wait: When the rabbit arrived to the turf, (it)
said: "while approaching the goal, in order to wait for (the)
turtle, I will first take a rest" and indeed, slept ("a stretch of
sleep").;čekat: Když králík dorazil na trávník, řekl: "zatímco se
přibližuji k cíli, abych posečkal na želvu, nejprve si odpočnu" a
vskutku, spal ("úsek spánku").;writ.

စောင့်: လပြည့်လကွယ် ဥပုသ်စီလစောင့်တယ်။;observe (rules): (I)
observe the Uposatha sīla on full moon (day) (and) new moon
(day).;dodržovat (pravidla): Dodržuji upósatha sílu na (den)
úplňku (i) na (den) novu.;Bh.

စောင့်: သူ လာမယ်ဆိုလို့ ကျွန်တော် စောင့်ပါတယ်။;wait: I waited
because it was said that he would come.;čekat: Čekal jsem,
protože se říkalo, že přijde.;pol.

စောင့်: အခု နောက်ဆုံး အောင်စာရင်းစောင့်နေပါတယ်။;wait: Now (I)
am waiting (for) the last examination result.;čekat: Teď čekám
(na) poslední vysvědčení.;cont. pol.

စောင့်: အမျိုးသမီးက စာတစ်စောင်ပေါ်မှာ လိပ်စာရေးနေတယ်။;num.
class. for letters, writings etc.: The woman is writing an address
on a letter.;čitatel dopisů, psaní atd.: (Ta) žena píše adresu na
nějaký dopis.;cont.

စောင့်: အမျိုးသားက စောင့်နေတယ်။;wait: The man is waiting.;čekat:
Ten muž čeká.;cont.

စောင့်: ဦးဇနိန္ဒက သူတို့ကို စောင့်နေတာ။;wait: Ven. Janinda is
waiting for them.;čekat: Ct. Džaninda na ně čeká.;

စောင့်တည်း: သီလ ငါးပါးဆိုတာ လူဝတ်မှာလည်း စောင့်တည်း (~
ဆောက်တည်း)လိုရပါတယ်။;protect (precepts, rules): As for five
precepts, (they) should be protected by lay people
too.;ochraňovat (pravidla): Co se týče pěti pravidel, (ta) by měla
být ochraňována i laiky.;pol.

စောင့်တည်း: -မှာ;train ("wait (and) build") ° protect (precepts or
rules, "wait (and) build") ° exercise (practise, "wait (and) build")
° observe (precepts or rules, "wait (and) build") ° practise ("wait
(and) build");cvičit (praktikovat, "čekat (a) stavět") ° ochraňovat
(pravidla, "čekat (a) stavět") ° praktikovat ("čekat (a) stavět") °

trénovat ("čekat (a) stavět") ° dodržovat (pravidla, "čekat (a)
stavět");T

စောင့်ထိန်း;observe (rules or precepts, "wait (and) control") °
control (rules or precepts, "wait (and) control");ovládat (pravidla,
"čekat (a) ovládat") ° dodržovat (pravidla, "čekat (a) ovládat");T

စောင့်ထိန်း: မနည်း စောင့်ထိန်းနေရတယ်။;observe (rules): (One)
must observe (rules) very well (~ "not little").;dodržovat
(pravidla): (Pravidla) se musí nemálo dodržovat.;

စောင့်ရောက်;bring up (a child, "wait° (and) cling¹") ° protect ("wait
(and) cling") ° raise (a child, "wait° (and) cling¹");ochraňovat

("čekat (a) lpět") ° vychovat (dítě, "čekat° (a) lpět¹");T
စောင့်ရောက်: အဖေနဲ့ အဘွားရဲ့ စောင့်ရောက်မှု ယူခဲ့တာပါ။;bring up: (I)
was brought up by father and grandmother. ("(I) took the
bringing up of father with grandmother.");vychovat: Byl jsem
vychován otcem a babičkou. ("Vzal jsem vychování otce s
babičkou.");p.s. pol.

စောင့်ရောက်မှုယူ;brought up, be ("take¹ bringing-up°", "take³ wait°
(and) cling¹ {nouner}²") ° raised, be ("take¹ bringing-up°", "take³
wait° (and) cling¹ {nouner}²");vychovaný, být ("brát¹ vychování°",
"brát³ čekat° (a) lpět¹ {jmenec}²");I

စောစော: စောစောပြင်ထား။;early: Prepare (to go) early.;brzo:
Připrav se (jít) brzy.;imper.
စောစော: ဟိုမှာ မနက်ခင်းစောစော အိပ်ယာထရမယ်။;early: There
(one) must get up ("from bed") early in the morning.;brzo: Tam
se musí vstávat ("z postele") brzy ráno.;fut.

စောစောကလေးတင်;while ago, a little ° ago, a little while;před
chvilku ° chvilku, před;adv.
စော်;smell (usually bad);zápach (obvykle nepříjemný);n.
စော်(တစ်ယောက်);girlfriend;přítelkyně;sg. vul.
ဆံ;hair;vlasy;n.

ဆံ: ဆံရှည်တယ်။;hair: Hair is long.;vlasy: Vlasy jsou dlouhé.;

ဆက်;offer respectfully ° continue ° connect ° present (sth. to
sb.) ° further ("continue");dál ("pokračovat") ° nabídnout s
respektem ° spojit ° darovat (něco někomu) ° pokračovat;T

ဆက်: စာဆက်ဆွေးနွေးနိုင်မလား။;continue: Can we continue in the
discussion?;pokračovat: Můžeme pokračovat v diskuzi?;inter.
ဆက်: ဆက်ပြောပါ။;continue: Continue. ("Talk further.") ° further:
Continue. ("Talk further.");Dál: Pokračuj. ("Mluv dál"). °

ဆက်: ဆက်ရေးပါလေ။;continue: Hey, continue in
writing.;pokračovat: Hele, pokračuj v psaní.;imper. pol.
ဆက်: မင်း ဒုတိယမီးဖိုချီးရင် ညာဘက်ကျွေ့ ပြီးတော့
မီတာ၂၀၀လောက် တည့်တည့်ဆက်သွားလိုက်ပါ။;further: ("You") turn
right after the second traffic light (and) then go further straight
ahead for 200 meters.;dál: ("Ty") zahni vpravo za druhým
semaforem (a) pak jed' dál rovně 200 metrů.;imper. pol.

ဆက်: မာစတာဆက်တတ်မှာလား;join (a degree): Will you be able
to join Master's (degree)?;nastoupit ("spojit"): Budeš schopn
nastoupit na Magisterské (studium)?;inter. col.

ဆက်: ရေတည့်တည့်ဆက်မောင်း;continue: Continue to drive
straight ahead.;pokračovat: Pokračuj v řízení přímo za
nosem.;imper.

ဆက်ခံခြင်း;succession ("connect (and) take {nouner}");pořadí
("spojit (a) brát {jmenec}");n.

ဆက်စပ်;joined, be (“connect (and) join”) ° connected, be (“connect (and) join”);spojený, být (“spojit-se (a) připojit-se”) ° připojený, být (“spojit-se (a) připojit-se”);I
ဆက်စပ်: ဆက်စပ်တဲ့စာပိုဒ်နဲ့ သက်ဆိုင်ပါတယ်။;relevant, be: (It) is relevant to the joined sentence.;týkat se: Týká se to (té) připojené věty.;pol.
ဆက်ဆံ;behave towards ° treat (people) ° dealings with sb., have ° treat (deal with) ° relationship with sb., have a ° connect;zacházet (s lidmi) ° chovat se k ° vztah s někým, mít ° spojit se ° obchodování s někým, účastnit se;T
ဆက်ဆံ: သံဃာနဲ့ လူနဲ့ ဆက်ဆံရေးတယ်။;connect: Monks get connected with lay people (and) write (them).;spojit: Mniši se spojí s laiky (a) píšou (jim).;col.
ဆက်ဆံ: ဦးအောင်ဇေယျသည် အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့ကို ခြေငုံစွာ ဆက်ဆံသည်။;treat (people): U Aung Zeyya treated both the groups politely.;zacházet (s lidmi): Ú Aun Zeyya zacházel s oběma skupinama zdvořile.;writ.
ဆက်လက်;keep on (“join (and) glitter”) ° continue (“join (and) glitter”);pokračovat (“spojit (a) třpytit-se”) ° setrvat v (“spojit (a) třpytit-se”);T
ဆက်လက်: ငါ့ရဲ့ ကြိုးစားအားထုတ်မှုတွေကို ငါ့ရဲ့ခိုင်မာတဲ့ဆုံးဖြတ်ချက်တွေက ဆက်လက်ကူညီနေမှာပဲ။;continue: My strong determination helps me to continue in my effort.;pokračovat: Moje pevné rozhodnutí mi pomáhá pokračovat v mém úsilí.;col. cont.
ဆက်လက်: မနက်ဖြန်လဲ ကျွန်တော်တို့ ဆက်လက်ဆွေးနွေးကြမယ်လေ။;continue: Surely, we will continue in discussing tomorrow also.;dále (pokračovat): Zítřka si budeme určitě dále povídat.;fut. um. col.
ဆက်လက်(သွား);continue (“continue, shine (and “go”));pokračovat;T
ဆက်လက်ရဲ;last (“have² continuing° (and) flashing¹”) ° continuous, be (“have² continuing° (and) flashing¹”);trvat (“mít² pokračování° (a) blískání¹”) ° nepřetržitý, být (“mít² pokračování° (a) blískání¹”);I
ဆက်လုပ်;continue (“continue (in) working”) ° continue (“continue (and) work”);pokračovat (“pokračovat (v) pracování”) ° pokračovat (“pokračovat (a) pracovat”);T
ဆက်လုပ်: လုပ်စရာရှိတာ ဆက်လုပ်ပါ။;continue: Continue in the work (that you) have to do.;pokračovat: Pokračuj v práci, kterou máš (“k děláni”).;imper. pol.
ဆက်သွယ်;connect with (“join (and) connect”) ° contact (“join (and) connect”);spojit s (“připojit-se (a) spojit”) ° spojit se s (“připojit-se (a) spojit”);T
ဆက်သွယ်: ထိုနောက် ဦးအောင်ဇေယျသည် မြောက်ဇက်တလွှားရီရမ်းများနှင့် မြန်မာများကိုလည်း ဆက်သွယ်စည်းရုံးနိုင်ခဲ့သည်။;connect to: Then U Aung Zeyya could connect and unite Shans of northern region with Myanmar.;spojit se s: Pak se Ú Aun Zeyyovi podařilo připojit k a sjednotit Šany ze severní oblasti s Myanmar.;p.s. writ.
ဆက်သွယ်: မိသားစုက ဘယ်သူမှ ဘယ်တုန်းကမှ မြန်မာပြည်နှင့် ဘယ်လိုမှ မဆက်သွယ်ခဲ့ပါဘူး။;connected, be: From (my) family was nobody ever in any way connected to (~ “with”) Myanmar country.;spojený, být: Z (mé) rodiny nikdo nikdy nebyl s Myanmarem (~ “Myanmarským státem”) jakkoliv spojený.;p.s.

pol.
ဆက်သွယ်: အင်္ဂါပြီး ဆက်သွယ်လို့ ရပါတယ်။;connect: (It) is alright to get connected after (you) add (me).;spojit se: Bude v pořádku se spojit po (tom), co si (mě) přidáš (do kontaktů).;pol.
ဆက်သွယ်: အဲဒီလိပ်စာကို စာရေးဆက်သွယ်လို့ ရပါတယ်။;connect: (It) will be alright if (you) write this address (and) connect (with me).;spojit se: Bude v pořádku, když si napíšeš tuto adresu a spojíš se (se mnou).;pol.
ဆင်း;get down from (a vehicle etc.);vystoupit (z vozidla atd.);T
ဆင်း: ကားပေါ်က ဆင်းတယ်။;get down: get down from (“on”) the car;vystoupit: vystoupit z auta;
ဆင်း: ကားအောက်သို့ ဆင်းသည်။;get down: get (“to”) down (from) car;vystoupit: vystoupit (“dolů”) (z) auta;writ.
ဆင်: ဆင်တစ်ကောင်နဲ့ လူတစ်ယောက်;elephant: an elephant and a person;slon: slon a člověk;
ဆင်(တစ်ကောင်);elephant;slon;sg.
ဆင့်(တစ်ဆင့်);level;stupeň;sg.
ဆင်ခြင်ဉာဏ်;wisdom (“assemble (and) measure knowledge”);moudrost (“znalost² sestavování° (a) měření¹”);n. P. ñāṇa (= knowledge, wisdom)
ဆင်ခြင်သုံးသပ်;consider (“build (and) measure use (and) wipe”);vzít v úvahu (“postavit (a) změnit, užít (a) utřít”);T
ဆင်ခြင်ဉာဏ်: ငယ်ရွယ်သောမိန်းကလေးဖြစ်သောကြောင့် သူမမှာ ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိပါပေ။;wisdom: Because (she) is a small girl, she doesn't have wisdom.;moudrost: Protože je to malá holka, není moudrá (~ “ona nemá moudrost”);.pol. spis.
ဆင်ခြေ: လောကီကိစ္စတွေနဲ့ အချိန်မပေးနိုင်ဘူးဆိုတဲ့ ဆင်ခြေနဲ့ (~ ဆင်ခြေပေးပြီး) ကျွန်တော် ပျင်းနေခဲ့တာပါ။;excuse: With the excuse, that with the worldly problems (I) cannot dedicate (it) time, I have been lazy.;výmluva: S výmluvou, že se světskými problémy tomu nemohu věnovat čas, jsem byl líný.;p.s. pol. um.
ဆင်ခြေ(တစ်ခု);reason (“design (of) base”) ° excuse (“design (of) base”) ° justification (“design (of) base”);důvod (“návrh základu”) ° odůvodnění (“návrh základu”) ° výmluva (“návrh základu”);sg.
ဆင်ခြေပေး;pretext (“give¹ justification”) ° excuse (“give¹ justification”);vymlouvat se (“dát¹ ospravedlnění”) ° záminku, uvádět jako (“dát¹ ospravedlnění”);T
ဆင်ခြေပေးတဲ့ကား;excuse (“speech³ which² gives¹ justification”) ° pretext (“speech³ which² gives¹ justification”);výmluva (“řeč³ která² dává¹ ospravedlnění”) ° záminka (“řeč³ která² dává¹ ospravedlnění”);n.
ဆင်းတုတော်(တစ်ဆူ);image (of a sacred person or object, “great² descending° (and) imitating¹”);obraz (posvátné osoby nebo předmětu, “ohromné² sestoupení° (a) napodobení¹”);sg.
ဆင်တူ;resemble (“appearance (is) same”) ° seem to be (“appearance (is) same”) ° look like (“appearance (is) same”);vypadat jako (“vzhled (je) stejný”) ° podobat se (“vzhled (je) stejný”) ° připadat (vypadat jako, “vzhled (je) stejný”);T
ဆင်နွဲ့;hold (a celebration, “assemble (and) participate”) ° participate (“assemble (and) participate”) ° celebrate (“assemble (and) participate”) ° take part (“assemble (and) participate”);pořádat (oslavu, “shromáždit-se (a) účastnit-se”) ° oslavovat (“shromáždit-se (a) účastnit-se”) ° účastnit se (“shromáždit-se (a) účastnit-se”) ° zúčastnit se (“shromáždit-se

(a) účastnit-se”);T

ဆင်းရဲ;poor, be (“descend (and) be-scattered”) ° miserable, be (“descend (and) be-scattered”);chudý, být (“sestoupit (a) být-rozptýlený”) ° chudý, být (“klesnout (a) být-rozhozen”) ° ubohý, být (“sestoupit (a) být-rozptýlený”) ° mizerný, být (“klesnout (a) být-rozhozen”);I

ဆင်းရဲ: ဆင်းရဲသောနိုင်ငံတွေက သူတို့နိုင်ငံသားတွေအတွက် အထောက်အပံ့လိုအပ်တယ်။;poor: Poor countries need aid for their people.;chudý: Chudé země potřebují vypomoci svým lidem.;

ဆင်းရဲ: နန်းနန်းတိုက် ဆင်းရဲပါတယ်။;poor, be: Nan Nan's (family) is poor.;chudý, být: (Rodina) (slečny) Nen Nen je chudá.;pol.

ဆင်းရဲ: လမ်းပေါ်မှာ ထိုင်နေတဲ့ အမျိုးသမီးက ဆင်းရဲတယ်။;poor. The woman who is sitting on the road is poor.;chudý: (Ta) žena která sedí na ulici je chudá.;

ဆင်းရဲ: သံသရာဆင်းရဲလို့ ပြောရမယ်။;miserable: (I) just should say, that Samsāra is miserable.;mizerný: Jen je třeba říci, že Samsāra je mizerná.;

ဆင်းရဲခြင်း;poverty (“descend (and) be-scattered {nouner}”);chudoba (“sestoupit (a) být-rozptýlený {jmenec}”);n.

ဆင်းဝါး(တစ်ခု);sandwich;sendvič;sg. E. sandwich

ဆင်းသက်လာ;derived, be (from an original word, “descend, descend (and) come”);derivovaný, být (od původního slova, “sejít, sejít (a) přijít”) ° odvozený, být (od původního slova, “sejít, sejít (a) přijít”);I

ဆင်;like, be ° resemble;jako, být ° podobat se;I

ဆင်(တစ်ကောင်);elephant;slon (zvíře);sg.

ဆင်းရဲ;poor;chudý;adj.

ဆင်းရဲ: ဒီလိုပြည်နယ်နဲ့ တိုင်းတွေ ခွဲထားပေမယ့်

မြန်မာတိုင်းရင်းသားအားလုံး ဆင်းရဲလဲ အတူတူ ချမ်းသာလဲ အတူတူနေကြပါတယ်။;poor: Although these states and divisions are divided, all Myanmar nations, including poor and rich, live together.;chudí: Přestože jsou tyto státy a správní oblasti (regiony) rozděleny, všechny národnosti Myanmaru, včetně chudých i bohatých, žijí pospolu.;

ဆံဝ;hairline (where the hair cover starts, “hair start”);vlasová čára (kde začíná pokrývka vlasů na hlavě, “vlasý začínají”);n.

ဆံစု(တစ်ခု);switch (for hair, “collects¹ hair”) ° hairnet (for hair, “collects¹ hair”);sítka (na vlasý, “sbírá¹ vlasý”);sg.

ဆည်းပူး;acquire (knowledge, merit, “approach (and) be-close-together”);získat (znalost, zásluhu, “přiblížit-se (a) být-blízko-u-sebe”);T

ဆည်းပူး: နိုင်ငံတကာက သံဃာတော်တွေ

ပညာလာဆည်းပူးကြပါတယ်။;acquire (knowledge): Monks from every country come and acquire knowledge (here).;získat (znalosti): Mniši z každé země (sem) přicházejí a získávají znalosti.;pol.

ဆဋ္ဌမ;sixt;šestý;num. P. chaṭṭhama (= sixth)

ဆထက်တဖိုး (WS. from ဆထက်တမ်းဖိုး);more and more;víc a víc;adv. WS.

ဆထက်တဖိုး: သာသနာ့အကျိုးကို ဆထက်ထမ်းဖိုး

သယ်ဖိုးဆောင်ရွက်နိုင်ပါစေ။;more and more: May (you) be able to assume more and more responsibility for carrying out the (Buddha's) present.;víc a víc: Kéž jsi schopen vzít víc a víc zodpovědnosti za vykonávání (Buddhova) daru.;w. pol.

ဆထက်ထမ်းဖိုး;more and more;víc a víc;adv.

ဆထက်ထမ်းဖိုး: ဘုရား ဗုဒ္ဓစာပေတွေလေ့လာခြင်းဖြင့် သာသနာ့အကျိုးကို ဆထက်တဖိုး (~ ဆထက်ထမ်းဖိုး) သယ်ဖိုးဆောင်ရွက်နိုင်တယ်။;more and more: The ven. Sir, by studying Buddhist literature can take more and more responsibility for carrying out the benefit of the (Buddha's) present.;víc a víc: Ct. pán, studiem Buddhistické literatury, může převzít víc a víc zodpovědnosti za vykonání prospěšností (Buddhova) daru.;

ဆန္ဒ: ဆန္ဒနဲ့ ဘဝ ထပ်တူဖြစ်နိုင်ပါစေ။;wish: May your wishes (and) life become same.;přání: Kéž jsou (tvá) přání a život stejné.;w. pol.

ဆန္ဒ: ဆန္ဒပြည့်ဝပါစေ။;wish: May (your) wishes fulfill.;přání: Kéž se splní (tvá) přání.;w. pol.

ဆန္ဒ: ဆန္ဒရှိတဲ့အချိန် ပြင်ဆင်ပါအုံး။;wish: Please, correct (this) whenever (you) wish.;přát si: Prosim, oprav (tohle) kdykoliv chceš (~ "budeš) si přát”);imper. pol.

ဆန္ဒ: ဆန္ဒရှိရင်;want (~ "desire”): if (you) want (“if you have (the) desire”);chtít (~ "toužit”): pokud chceš (“pokud máš touhu”);

ဆန္ဒ(တစ်ခု);desire ° wish;touha ° přání;sg.

ဆန္ဒပြပွဲ: ထိုအချိန်မှစ၍ မြန်မာအမျိုးသားတို့သည် အင်္ဂလိပ်အစိုးရကို ဆန့်ကျင် ဆန္ဒပြပွဲများ အဆက်မပြတ် ဆင်နွှဲကာ လွတ်လပ်ရေးကို တောင်းဆိုခဲ့ကြပါသည်။;strike (industrial): Since then the Myanmar citizens, unceasingly participating in the opposing strikes against the English government, demanded

independence.;stávka (průmyslová): Od té doby se Myanmarští obyvatelé nepřetržitě účastnili protestních stávek proti anglické vládě přičemž vyžadovali nezávislost.;p.s. pol. writ.

ဆန္ဒပြပွဲ(တစ်ပွဲ);demonstration (“event² (of) showing¹ wishes”) ° strike (industrial etc., “event² (of) showing¹ wishes”) ° picket (demonstration, “event² (of) showing¹ wishes”);demonstrace (“událost² ukazování¹ tužeb”) ° stávka (průmyslová atd., “událost² ukazování¹ tužeb”);sg.

ဆန္ဒပြ;wish (“make¹ (a) wish”) ;přát si (“dělat¹ přání”);T

ဆန့်;suitable, be (“resemble”) ° rice (uncooked) ° like, be ° resemble;jako, být ° vhodný, být (“podobat-se”) ° podobat se ° rýže (nevařená);I (or) n.

ဆန်း;strange, be ° new, be ° begin a year or season, to;nový, být ° začít rok nebo období ° divný, být ° zvláštní, být;I

ဆန်း: မြန်မာစကား ပိုဆန်ပါတယ်။;suitable, be (~ "resemble”): It is more Burmese (to say it like this). (“(It) resembles Burmese language more (like this).”);vhodný, být (~ "podobat-se”): Je barmštější (to říci takhle). (“Více se (to) podobá Barmštině.”);pol.

ဆန့်ကျင်;oppose (“extend (and) excel”) ° contradict (“extend (and) excel”);odporovat (“protáhnout (a) vynikat”) ° protiřečit si (“protáhnout (a) vynikat”);T

ဆန့်ကျင်: ထိုအချိန်မှစ၍ မြန်မာအမျိုးသားတို့သည် အင်္ဂလိပ်အစိုးရကို ဆန့်ကျင် ဆန္ဒပြပွဲများ အဆက်မပြတ် ဆင်နွှဲကာ လွတ်လပ်ရေးကို တောင်းဆိုခဲ့ကြပါသည်။;oppose: Since then the Myanmar citizens, unceasingly participating in the opposing strikes against the English government, demanded independence.;protestovat: Od té doby se Myanmarští obyvatelé nepřetržitě účastnili protestních stávek proti anglické vládě přičemž vyžadovali nezávislost.;p.s. pol. writ.

ဆန်းခွတ်ချ်(တစ်ခု);sandwich;sendvič;sg. E. sandwich

ဆန်းပြား;strange, be (“strange (and) varying”) ° unusual, be

(“strange (and) varying”) ° strange, be (“be-strange (and) varying”);neobvyklý, být (“divný (a) lišící-se”) ° divný, být (“být-divný (a) lišící-se”) ° divný, být (“divný (a) lišící-se”);I ဆန်းသစ်;new (“different (and) new”);nový (“odlišný (a) nový”);adj.
ဆံပင်;hair (“hair thread”);vlasý (“vlasové vlákno”);n.
ဆံပင်: ဆံပင် ရှည်တယ်;hair: hair is long;vlasý: vlasý jsou dlouhé;
ဆံပင်: ဆံပင်က နက်တယ်;hair: Hair is black.;vlasý: Vlasý jsou černé.;
ဆံပင်: ဆံပင်ရှည်တယ်;hair: Hair is long.;vlasý: Vlasý jsou dlouhé.;
ဆံပင်: အမျိုးသမီးက ဆံပင်ကောက်တယ်;hair: Hair of the woman curls.;vlasý: Vlasý (té) ženy kudrnatí.;
ဆံပင်(တစ်ပင်၊ တစ်ချောင်း);hair (“hair column(s)”);vlasý (“vlasový sloup(y)”);sg.
ဆံပင်ကောက်;curl (“hair column curls”);kudrnatět (“vlasový sloup kudrnatí”);T
ဆံပင်ကောက်: အမျိုးသမီးက ဆံပင်ကောက်တယ်;curl: Hair of the woman curls.;kudrnatět: Vlasý (té) ženy kudrnatí.;
ဆံပင်ကောက်: အမျိုးသားက ဆံပင်ကောက်ကောက် မုတ်ဆိတ်မွေးနဲ့;curl: The man with curled hair and beard;kudrnatět: (Ten) muž s kudrnatými vlasý a vousy.;col.
ဆံပင်ညှပ်ဆိုင်;barber's (“shop² (of) cutting¹ hair⁰”);kadeřnictví (“obchod² stříhání¹ vlasů⁰”) ° holiče, u (“obchod² stříhání¹ vlasů⁰”);n.
ဆင်း;suffer consequences ° millet ° consequences, suffer;proso ° následky, trpět ° trpět následky;l (or) n.
ဆင်း: ကံကြောင့် ပေးဆပ်နေရတယ်;suffer consequences: Because of (their previous) actions, (they) must stay (“(being) given”) suffering consequences.;trpět následky: Kvůli (svým předchozím) činům musí zůstat (“(a) dostávat (a)”) trpět následky.;
ဆင်ကပ်ပွဲ(တစ်ပွဲ);circus (“event² (of) repaying⁰ (and) approaching¹” (?));cirkus (“událost² splácení⁰ (a) přibližování-se¹” (?));sg.
ဆင်ပြာ(တစ်ခဲ);soap (“millet ash”);mýdlo (“prosa-popel”);sg.
ဆင်ပြာ(တစ်လုံး);soap (“blue¹ millet”);mýdlo (“modré¹ proso”);sg.
ဆမက၊ -ထက်;times more - than;krát více - než;suff. adv.
ဆမက၊ -ထက်: ဒီထက် ဆယ်ဆမက လှယ်;times more - than: (She) will be ten times more beautiful than this.;krát více - než: Bude desetkrát krásnější než tady (~ “tohle”).;fut.
ဆယ်;ten (usually preceding a noun);deset (obvykle před pod. jm.);
ဆယ်: ခြောက်ဆယ်နဲ့လေး;ten: sixty-four (“six tens and four”);deset: šedesát čtyři (“šest desítek a čtyři”);num.
ဆယ်: ငါးဆယ်နဲ့ကိုး;ten: fifty-nine (“five tens and nine”);deset: padesát devět (“pět desítek a devět”);num.
ဆယ်: ဆယ် ဂါလန်;ten: ten gallons;deset: deset galonů;
ဆယ်: ဆယ်မိနစ်;ten: fifteen minutes;patnáct minut;adv.
ဆယ်: ဆယ်ဒေါ်လာ;ten: ten Dollars;deset: deset dolarů;
ဆယ်: ဆယ်မိနစ်;ten: ten minutes;deset: deset minut;
ဆယ်: ဆယ်မီတာ;ten: ten meters;deset: deset metrů;
ဆယ်: သုံးဆယ်နဲ့ခြောက်;ten: thirty-six (“three tens and six”);deset: třicet šest (“tři desítky a šest”);num.

ဆယ်ကျော်သက်(တစ်ယောက်);adolescent (“ten exceeded age”) ° teenager (“ten exceeded age”);dospívající (“deset překročivší věk”) ° teenager (“deset překročivší věk”) ° náctiletý (“deset překročivší věk”);sg.
ဆယ့်တစ်: ဆယ့်တစ်နာရီမှာ;eleven: At eleven o'clock.;jedenáct: V jedenáct hodin.;adv.
ဆယ့်တစ်၊ (တစ်);eleven;jedenáct;num.
ဆယ့်နှစ်၊ (တစ်);twelve;dvanáct;num.
ဆယ်သန်း;ten million;deset milionů;num.
ဆယ်သိန်း;million (“ten lakhs”);milion (“deset stotísiců”);num. col.
ဆရာ;teacher ° teacher (used as title for names of male teachers);učitel (užíváno jakožto titul před jmény mužských užitelů) ° učitel;sg. m. (or) pref.
ဆရာ: ကျွန်တော် ဆရာပါ;teacher: I am a teacher.;učitel: Jsem učitel.;pol.
ဆရာ: ခွင့်လွှတ်ပါ ဆရာ;teach: Forgive (me), teacher.;učitel: Odpust'te (mi), učiteli.;imper. pol.
ဆရာ: ဆရာက ကျောင်းသားတွေကို စာသင်နေတယ်;teacher: The teacher is teaching the students.;students: Učitel vyučuje studenty.;cont.
ဆရာ: ဆရာ့ဓာတ်ပုံ;teacher: photo of teacher;učitel: fotka učitele (CZ col.);n.
ဆရာ: ဆရာဖြစ်တဲ့ ပန်းချီဆရာ;teacher: painter teacher;učitel: malíř učitel;
ဆရာ: တရားအသိဉာဏ် ပေးတဲ့အတွက် ကျွန်တော်ရဲ့ ဆရာတွေပါ;teacher: (They) are my teachers to give me knowledge of Dhamma.;učitel: Jsou mými učiteli, aby mi dali znalost Dhammy.;pol.
ဆရာ: သိပ်ကောင်းတဲ့ ဆရာတွေကို တွေ့ပြီး;teacher: Having met very good teachers;učitel: Potkal velice dobré učitele a;p.p.
ဆရာ: အဲဒီဆရာ ဦးပြဒီပပါ;teacher: That teacher is Mr. Pradeep.;učitel: Ten učitel je pan Pradyp.;pol.
ဆရာ(တစ်ပါး);teacher (only for monks);učitel (jen pro mnichy);sg. mn.
ဆရာ(တစ်ယောက်);teacher;učitel;sg.
ဆရာ(တစ်ဦး၊ တစ်ပါး);teacher;učitel;sg. (mn.)
ဆရာ(တစ်ဦး);teacher (only for lay people);učitel (jen pro laiky);sg.
ဆရာ့ကို;teacher, to;učiteli;sg. acc.
ဆရာတော်: စာချဆရာတော်;monk: monk teacher (“great teacher (who) teaches”);mnich: mnich učitel (“velký učitel (který) učí”);
ဆရာတော်: တပည့်တော် ခုမဲ့ ဆရာတစ်ပါး သို့မဟုတ် အကိုတစ်ယောက် ကောက်ရသလို ဝမ်းသာပီတိဖြစ်ရပါတယ်;teacher, big: I must be happy (and) joyful, as (I) have picked up now a teacher or an elder brother.;učitel, velký: Musím být šťastný (a) rozradostněný, poněvadž jsem si teď vzal (~ “sebral”) učitele nebo staršího bratra.;pol. utmn.
ဆရာတော်: ထင်ရှားပြီး ငယ်ရွယ်နုပျိုသောဆရာတော်;teacher (~ chief monk): youthful teacher (~ chief monk), (who) became famous;učitel (~ opat): nezkušený učitel (~ opat), (který) se stal slavným;
ဆရာတော်: အဲဒီမှာ ငါနဲ့ သင့်တော်တဲ့ဆရာတော် မတွေ့ခဲ့ပါဘူး;teacher (monk): I didn't find the proper teacher (monk) there.;učitel (mnich): Nenalezl jsem tam (toho) vhodného učitele

(mnicha).;p.s. pol.

ဆရာတော်(တစ်ပါး);monk (usually the abbot or chief monk of a monastery, "great¹ teacher⁰") ° teacher (monk, usually the abbot or chief monk of a monastery, "great¹ teacher⁰");učitel (mnich, obvykle opat kláštera, "velký¹ učitel⁰") ° mnich (obvykle opat kláštera, "velký¹ učitel⁰");sg.

ဆရာမ;teacher (used as title for names of female teachers) ° teacher;učitel (užíváno jakožto titul před jmény učitelek) ° učitelka;sg. f. (or) pref.

ဆရာမ: ခင်ဗျား ဆရာမလား;;teacher (female): Are you a female teacher?;učitelka: Jste učitelka?;inter. um.

ဆရာဝန်: ဆရာဝန်တစ်ယောက်အနေနဲ့ သူ လူနာကို ကုရမယ်;;doctor: As a doctor, he should cure sick people.;doktor: Coby doktor, měl by léčit nemocné lidi.;

ဆရာဝန်: ဆရာဝန်ဦးဇော်ဝင်းက ဆရာဝန်ပါ;;doctor: U Zaw Win is a doctor.;doktor: U Zó Wen je doktor.;pol.

ဆရာဝန်: သူ ဒီမြို့မှာ ဆရာဝန်အဖြစ် အလုပ်လုပ်နေပါတယ်;;doctor: He is working as a doctor in this city.;doktor: ("On") v tomto městě pracuje jakožto doctor.;pol.

ဆရာဝန်(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);doctor ("master (in) responsibilities");doktor ("mistr (v) zodpovědnostech");sg.

ဆရာဝန်(တစ်ယောက်);physician ("master (in) responsibilities");lékař ("mistr (v) zodpovědnostech");sg.

ဆရာသမား: ဆရာသမားကောင်း (~ "ဆရာကောင်း သမားကောင်း");teacher: good teacher;učitel: dobrý učitel;ဆရာသမား(တစ်ဦး);teacher ("skillful¹ (in being) teacher⁰");učitel ("zručný¹ (v bytí) učitelem⁰");sg.

ဆလတ်ရွက်(တစ်ရွက်);lettuce ("salad leaf");salát, hlávkový ("salátový list");sg. E. salad

ဆွတ်ဇလန်နိုင်ငံ;Switzerland;Švýcarsko;name

ဆွန်ဇလန်နိုင်ငံ;Switzerland;Švýcarsko;name

ဆွမ်း;food (for monks) ° meal (for monks);jídlo (pro mnichy) ° potrava (pro mnichy);n.

ဆွမ်း: ဆွမ်းတစ်နှစ်လောက် တစ်ပါးရစေ;;meal: May (I) offer (you) one meal.;jídlo: Kéž (ti mohu) nabídnout jedno jídlo.;utmn. col.

ဆွမ်း: မနက် ၁၀နာရီ ကျော်ရင် ဆွမ်းမစားတော့ဘူး;;food (for monks): After 10pm (I) do not eat (any) meal.;jídlo (pro mnichy): Po desáté polední už nejím. ("Ráno, když přejde desátá hodina, už nejím jídlo.");n.

ဆွမ်း: အရက်: တချို့ဆို နေ့တိုင်း အရက်ဆွမ်းလောင်း လှူကြပါတယ်;;meal, morning: As for some, (they religiously) offer morning meal (to monks during alms-round).;jídlo, ranní: A co se týče některých, (ti) darují ranní jídlo (mnichům během almužní obchůzky).;pol.

ဆွမ်း(တစ်နှစ်);meal (for monks);jídlo (pro mnichy);sg. mn.

ဆွမ်းကပ်;offer food (to monks, "offer¹ food⁰") ° offer food in one's house (to monks, "offer¹ food⁰");darovat jídlo ve vlastním domě (mnichům, "darovat¹ jídlo⁰") ° darovat jídlo (mnichům, "darovat¹ jídlo⁰");T Bh. mn. (or) mn.

ဆွမ်းခံ;alms-round, be at ("taking¹ food⁰") ° go for alms ("taking¹ food⁰");jít na almužnu ("brání¹ jídla⁰") ° almužní obchůzce, být na ("brání¹ jídla⁰");T mn.

ဆွမ်းခံ: ဆွမ်းခံကြပါ ဘုရား;alms-round: Ven. Sir, come for alms-round.;almužní obchůzka: Ctihodný pane, pojďte na almužní

obchůzku.;imper. pol. mn.

ဆွမ်းခံကြ;go for alms ("go² (to) take¹ food⁰");jít na almužnu ("jít² brát¹ jídlo⁰");T mn.

ဆွမ်းခံထွက်;alms-round, go for ("depart² (to) take¹ meal⁰");almužní obchůzku, jít na ("odejít² si-vzít¹ jídlo⁰");T mn.

ဆွမ်းခံထွက်: စာကူးပြီးချိန် ဆွမ်းခံထွက်တယ်;;alms-round, go for: After the copying, (I) go (~ "depart") for alms-round.;almužní obchůzku, jít na:Po opisování odcházím na almužní obchůzku.;ubmn.

ဆွမ်းစား: ဆွမ်းစားခေါင်းလောင်းတီးတော့မယ်;;meal: Meal gong is going to be beaten.;jídlo: (Brzy) se bude bušit na jídelní gong.;fut.

ဆွမ်းစား: နေ့ခင်းဆွမ်းစား;lunch (~ "meal"): lunch for monks ("noon food");oběd (~ "jídlo"): oběd pro mnichy ("polední jídlo");mn.

ဆွမ်းစား: နေ့လည်းဆွမ်းစား;lunch (~ "meal"): lunch for monks ("noon food");oběd (~ "jídlo"): oběd pro mnichy ("polední jídlo");mn.

ဆွမ်းစား: ရေချိုးလိုက်အံ့မယ်၊ ပြီးရင် ဆွမ်းစားလိုက်အံ့မယ်;;eat (for monks): (I) am going to take a shower, and then (I) will (~ "am going to") have a meal.;jíst (o mniších): Jdu se osprchovat a pak se jdu najíst.;fut. ubmn.

ဆွမ်းစား: အပြင်ဆွမ်းစား;meal: outside meal (lunch or breakfast, for monks);jídlo: jídlo venku (oběd nebo snídaně, o mniších);mn.

ဆွမ်းစားကျောင်း: ဆွမ်းစားကျောင်းထဲမှာ ဆွမ်းဟင်းတွေ ရှိတယ်;;refectory: In the refectory there is rice and curry.;jídelna: V jídelně je rýže a omáčky.;col. pres. mn.

ဆွမ်းစားခေါင်းလောင်း(တစ်လုံး);gong, food (used in monasteries to announce time for food, "food bell");gong, jídelní (užívány v klášterech k ohlášení času jídla, "jídelní zvon");sg.

ဆွမ်းစားတုံး: ဆွမ်းစားတုံးခေါက်တော့မယ်;;meal gong: Meal gong is going to be hit (~ "knocked");jídelní gong: (Brzy) se bude bušit (~ "klepat") na jídelní gong.;fut.

ဆွမ်းစားတုံး(တစ်တုံး၊ တစ်ချက်ခေါက်);meal gong (block of wood to be hit when meal is ready, "meal block-of-wood");jídelní gong (kvádr dřeva na bouchání když je jídlo hotové, "jídelní kvádr dřeva");sg. mn.

ဆွမ်းတစ်နှစ်စား;meal, one (for monks, "food³ (of) one¹ meal² (of) meal⁰");jídlo, jedno (pro mnichy, "potrava³ jednoho¹ jídla² jídla⁰");sg. mn.

ဆွမ်းတစ်နှစ်စား: နေ့တိုင်း ဆွမ်းတစ်နှစ်စားပဲ ဘဲဦးပေးပါတယ်;;meal, one: (I) eat only one meal per day.;jídlo, jedno: Jím jen jednou (~ "jedno jídlo") denně (~ "každý den").;pol. ubmn.

ဆွမ်းလောင်း;offer food during alms-round (to monks, "offer¹ food⁰");darovat jídlo během almužní obchůzky mnichům (mnichům, "darovat¹ jídlo⁰");T Bh. mn.

ဆွမ်းလောင်းအသင်း(တစ်ဖွဲ့);alms-round, groups of people offering food at ("food offering group");almužní obchůzce, skupiny lidí nabízejících jídlo na ("jídlo nabízející skupina");sg. Bh. mn.

ဆွယ်တာ(တစ်ထည်);sweater (cardigan) ° cardigan (sweater);svetr (pletený);sg. E. sweater

ဆွယ်တာအင်္ကျီ: အေးလို့ ကောင်းကလေးက ဆွယ်တာအင်္ကျီကို တပ်ဝတ်လိုက်တယ်;;sweater: Because it is cold, the young boy, indeed, puts on a sweatshirt.;svetr: Protože je zima, malý chlapec si, vskutku, obléká svetr.;col.

ဆွယ်တာအင်္ကျီ(တစ်ထည်);sweatshirt (“sweater shirt”);svetr (“svetrová košile”);sg. E. sweatshirt

ဆွေး;relative ° kin ° friend;přítel ° příbuzný;n. un.

ဆွေး;broken hearted, be;rozbitého srdce, být;l

ဆွေ (abbrev. from ဆွေမျိုး);relatives;příbuzní;n.

ဆွေးနွေး;chat (talk) ° discuss ° talk;diskutovat ° hovořit ° povídat si (s někým);T

ဆွေးနွေး: ဆွေးနွေးပြီးနောက် ကျွန်တော် ပြန်လာခဲ့တယ်။;talk: (I) returned after the talking.;povídat si: Po (tom) povídání jsem se vrátil.;p.s.

ဆွေးနွေး: ဓမ္မအကြောင်းနည်းနည်းဆွေးနွေးတယ်။;talk: Talk a little bit about the Dhamma.;hovořit: Hovořit trochu o Dhammē.;

ဆွေးနွေး: မနက်ဖြန်လဲ ကျွန်တော်တို့ ဆက်လက်ဆွေးနွေးကြမယ်လေ။;discuss: Surely, we will continue in discussing tomorrow also.;povídat si: Zítra si budeme určitě dále povídat.;fut. um. col.

ဆွေးနွေး: လွတ်လပ်ရင်းနီးစွာ မေးနိုင်ဆွေးနွေးနိုင်ပါတယ်။;discuss: (You) can discuss, (you) can ask freely (and) closely.;diskutovat: Můžeš volně a blízce diskutovat (a) ptát se.;pol.

ဆွေးနွေး: အားတော့မှ ဆွေးနွေးပါမယ်။;discuss: (We) will discuss just when (you) are free.;povídat si: Popovídáme si hned jak budeš volný.;fut. pol.

ဆွေးနွေးခြင်း;talk (“discuss {noun}”) ° discussion (“discuss {noun}”);rozhovor (“diskutovat {jmenec}”) ° diskuze (“diskutovat {jmenec}”);n.

ဆွေးနွေးခြင်း: ရင်းနှီးဖော်ရွေစွာ ဆွေးနွေးခြင်း;talk: Intimate (and) friendly talk;rozhovor: důvěrný (a) přátelský rozhovor;

ဆွေပြမျိုးပြ (from ဆွေပြမျိုးပြ);show one's powers (“show¹ to relatives”, show³ (to one's) kind²”);ukázat vlastní síly (“ukázat příbuzným”, ukázat³ (svému) druhu²”);T col.

ဆွေပြမျိုးပြ: ဆွေပြမျိုးပြသွား (~ ဆွေပြမျိုးပြသွား)။

ဘယ်နေရာသာတာလဲ။;show one's powers: Go (and) show (your) powers. Where are (you) greater?;ukázat vlastní síly: Jdi (a) ukaž (vlastní) síly. Kde jsi lepší?;inter. sl.

ဆွေမျိုး;relatives (“relatives (and) kind”);příbuzní (“příbuzní (a) druh”);n.

ဆွေမျိုး: မတော်ဘူးတဲ့ဆွေမျိုး;relative: not exactly a relative;příbuzný: ne přímo příbuzný;

ဆွေမျိုး(တစ်ယောက်);relative (“relative (of) kind”);příbuzný (“příbuzný druhu”);sg.

ဆွေမျိုးတော်;related, be (also just through religion);příbuzný, být (i pouze skrze náboženství);l

ဆွေမျိုးတော်: ဆွေမျိုးတော်ရင် (~ ဆွေမျိုးတော်ဆက်ရင်း) မိတ်ဆွေဖွဲ့ ခွင့်ပေးတဲ့အတွက် ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။;related, be: If (you) are related, (then) thank (you) for allowing (me) to make (me) a friend.;příbuzný, být: Pokud jsi příbuzný, (pak) děkuji, že jsi (mi) povolil si (mě) udělat přítelem.;pol. FB

ဆွေမျိုးသားချင်းများ;relatives (“relatives (and) siblings {pl.}”);příbuzní (“příbuzní (a) sourozenci {pl.}”);pl.

ဆွဲ;pull ° draw ° draw (pull) ° paint ° drag ° draw (picture) ° eat;jíst ° vláčet ° táhat ° kreslit ° malovat ° táhnout;col. (or) T

ဆွဲ: ပန်းချီဆရာက ပန်းချီကားတစ်ချပ်ကို ဆွဲနေတယ်။;paint: The painter is painting a picture.;malovat: Malíř maluje obraz.;cont.

ဆွဲ: ပန်းချီဆွဲတယ်။;paint: (He) paints a picture.;malovat: Maluje obraz.;

ဆွဲ: ပုံဆွဲတယ်။;draw: (He) draws a picture.;kreslit: Kreslí obraz.;

ဆံသဆိုင်;hairdresser's (“shop² (of) beautifying¹ hair”);kadeřnictví (“obchod² zkrášlování¹ vlasů”);n.

ဆာ;hungry, be;hladový, být;l

ဆား;salt;sůl;n.

ဆာ: ဆာတာမို့ သူ စားသောက်ဆိုင်သွားတယ်။;hungry, be: As (he) is hungry, he goes to a shop to eat (and) drink.;hlad, mít: Poněvadž má hlad, jde do obchodu jíst a pít.;col.

ဆာ: သူ ဆာလဲ မစားဘူး။;hungry: He doesn't eat although he is hungry.;hladový: Přestože má hlad, nejí.;col.

ဆာလောင်;hungry, be (“be-hungry (and) burn”);hlad, mít (“mít-hlad (a) hořet”);l

ဆိတ်(တစ်ကောင်);goat;koza;sg.

ဆိတ်သား;mutton meat “);skopové maso “);n.

ဆိတ်;port;přístav;sg.

ဆိတ်ကမ်း;port and harbor (“port (and) harbor”) ° port (“port (and) bank”);přístav ° přístavní (“přístav (a) přístav”);adj. (or) sg.

ဆိတ်ကမ်း: ဆိတ်ကမ်း အင်ဂျင်နီယာ;port and harbor: port (and) harbor engineer;přístavní: přístavní inženýr;

ဆို;named as ° known as (“called”) ° call (name) ° called ° as for (“say”) ° regarding (“say”) ° say ° as for ° declare;co se týče ° zvaný ° co se týče (“řici”) ° nazývat ° známý jako (“zvaný”) ° řici ° prohlásit ° jmenuje se ° vzhledem k (“řici”);conj. (or) T (or) adj.

ဆို;bad, be;špatný, být;l

ဆို: “သင့်ကိုမကြောက်”ဟု ဆို၏။;say: (He) said: “I am not afraid of you.”;řici: “Nebojím se tě.”;writ.

ဆို: ကောင်းတယ်ဆိုတဲ့ကာမ;say: female supporter, who said that (it is) good;řici: podporovatelka, která řekla, že (je to) dobré;

ဆို: တချို့ဆို နေ့တိုင်း အရက်ဆွမ်းလောင်း လှူကြပါတယ်။;as for: As for some, (they religiously) offer morning meal (to monks during alms-round).;co se týče: A co se týče některých, (ti) darují ranní jídlo (mnichům během almužní obchůzky).;pol.

ဆို: ထို့ကြောင့် လွတ်လပ်ရေးအစ အမျိုးသားနေ့ဟု၍ ဆိုကြပါသည်။;call: Therefore, since the independence they call it “National Day”.;nazývat: Proto ode (dne) nezávislosti to nazývají “Národní Den”.;pl. writ. pol.

ဆို: ဒီနေ့တွေမှာဆို;as for: as for these days ° regarding: regarding these days;co se týče: co se týče těchto dnů ° co se týče: vzhledem k těmto dnům;

ဆို: မဆိုးပါဘူး။;bad: It's not bad. (answer to a question about salary or life) ° bad, be: (It)'s not bad.;špatné, být: Není (to) špatné. ° špatný: Není to špatné. (odpověď na otázku ohledně platu či života);pol.

ဆို: လူတွေက သူတို့ ကျွတ်တမ်းရအောင်ဆိုပြီး သတ်ကြတာတွေ ရှိတယ်။;say: People say “(it is) to release (them)” and then there are killings.;řici: Lidé řeknou “(to je) pro (jejich) osvobození” a pak dochází k zabíjení (~ “jsou zabíjení”).;

ဆို: အထက်တွင် ဆိုခဲ့ပြီး ဖြစ်သော;mention: mentioned above;zmínit: zmíněno výše;

ဆို: အဲဒီလောက်ဆို လုံလောက်ပြီလို့ ကျွန်တော် ထင်ပါတယ်။;as for: I think (“as for”) this much is enough.;co se týče: (“Já”) si

myslím, že ("co se týče") tolika, stačí.;pol. um.
ဆိုကရေးတီး၊ မစ္စတာ;Socrates, Master (Greek
philosopher);Sokrates, Mistr (řecký filosof);name
ဆိုက်ကား(တစ်စီး);trishaw ° tuk tuk ° tringle (Burmese tuk
tuk);trojkolka (Barmská) ° trojkolák ° tuk tuk;sg. E. side-car
ဆိုက်ကားသမား(တစ်ယောက်);trishaw pedaller ("proficient" (in)
trishaw") ° tuk tuk pedaller ("proficient" (in) trishaw");trojkoláku,
řidič (zdatný' (v) trojkoláku") ° tuk tuku, řidič (zdatný' (v)
trojkoláku");sg. E. side-car
ဆိုက်ရောက်;arrive ("arrive (and) arrive");dostavit se ("dostavit-se
(a) dostavit-se");T
ဆိုက်ရောက်: ဆိုက်ရောက်မည့် ခန်းမမှာ;arrive: in the arrival hall ("in
the hall (where people) arrive");přilet: v přiletové hale ("v hale
(kam lidé) přiletí");adv.
ဆိုက်ရောက်ခြင်း;arrival ("arrive (and) arrive {nouner}");dostavit se
("dostavit-se (a) dostavit-se {imenec}");T
ဆိုင်း;meet ° regarding ° connected to, be (regarding abstract
things) ° belong to ° concerned, be;ohledně ° potkat ° spojitost
s, mít ° týkat se ° patřit (někomu);I (or) adv. (or) T
ဆိုင်း: ငါတို့ ငရဲ ရောက်ရောက် မရောက်ရောက် မင်းတို့နဲ့
မဆိုင်းဘူး;;concern: It's not your business whether we go to hell
or not. ("It doesn't concern you (whether) we are going or are
not going (to) hell.;týkat se: To se vás netýká, jestli jdeme
("nebo) nejdeme") do pekla.;col.
ဆိုင်း: ဆိုင်းကို ဓါတ်ပုံရိုက်မယ် နော်;;shop: (I) will take a photo of the
shop, ok?;obchod: Vyfotím si (ten) obchod, ano?;inter. fut.
ဆိုင်း: ဆိုင်းထဲက အမျိုးသားက လက်ကိုင်ဖုန်းတွေ ရောင်းနေတယ်;;shop:
The man in the shop is selling mobile phones.;obchod: Ten
muž v obchodě prodává mobilní telefony.;cont.
ဆိုင်း: ဆိုင်းပိတ်တယ်;;shop: (I) close the shop.;obchod: Zavírám
obchod.;
ဆိုင်း: ဆိုင်းဖွင့်ထားပါတယ်;;shop: I am opening a shop.;obchod:
Otevírám obchod.;pol.
ဆိုင်း: တစ်နေ့ကွန် ဆိုင်းမှာပဲ ထိုင်ဖြစ်ပါတယ်;;shop: I happen to sit in
the shop whole the time (~ "life").;obchod: ("Stalo (se, že)")
sedím v obchodě celou dobu (~ "Život").;pol.
ဆိုင်း: ပိုင်းဆိုင်း;concerned with, be: be concerned with parts;týkat
se: týkat se částí;I
ဆိုင်း: ဘယ်ဆိုင်းမှာ စားမလဲ;;shop: What shop will you eat
in?;obchod: V jakém obchodě budeš jíst?;inter.
ဆိုင်း: ဘာဆိုင်းလို့လဲ;;regarding: Regarding what? (With connection
to what?);ohledně: Ohledně čeho? (Se spojením k čemu?);inter.
ဆိုင်း: မဆိုင်းတာတွေ;concern: (things) which are not concerned
(with sb. or sth.);týkat se: (věci), které se netýkají (někoho nebo
něčeho);pl.
ဆိုင်း: မြူး;foggy, be;mlhavo, být;I
ဆိုင်း(တစ်ဆိုင်း);shop ° store (shop);obchod;sg.
ဆိုင်းရင်း: မနွှစ်ကတော့ ဆိုင်းရင်း ဆုံးသွားတာလား ဘာလား
မသိဘူး;;shopkeeper: Last year the shopkeeper died or what, (I)
don't know.;majitel obchodu: Minulý rok majitel obchodu zemřel
nebo co, nevím.;col.
ဆိုင်းရင်း(တစ်ယောက်);shopkeeper ("shop owner");obchodník
("majitel' obchodu") ° majite obchodu ("majitel' obchodu");sg.
ဆိုင်းရာ;about (relevant to,"be-related-to (and) proper") °

regarding ("be-concerned-with (and) proper") ° pertinent ("be-
related-to (and) proper") ° of ("be-concerned-with (and) proper")
° relevant ("be-related-to (and) proper") ° appropriate ("be-
related-to (and) proper");o (týkající se, "týkat-se (a) být-
správný") ° patřičný ("týkat-se (a) být-správný") ° ohledně
("týkat-se (a) být-správný") ° týkající se ("týkat-se (a) být-
správný") ° značí změnu z pod. jm. na příd. jm. ("týkat-se (a)
být-správný") ° náležitý ("týkat-se (a) být-správný") ° příslušný
("týkat-se (a) být-správný");suff. I (or) adj.
ဆိုင်းရာ: ဘုမ္မိရူပဗေဒ (~ ဘုမ္မိဗေဒ)
ဆိုင်းရာအနေအထားနှင့်ပတ်သက်လို့;indicates genitive: regarding the
geophysical situation;značí genitiv: ohledně geofyzické
polohy;writ.
ဆိုင်းရာ: သမိုင်းဆိုင်းရာ စာအုပ်;about: (a) book about history;o:
kniha o historii;writ.
ဆိုင်းရာ: သုတ္တပိဋကတ်မှာ ရှေးဦးအဋ္ဌကထာဆိုင်းရာ သဘောကို
ဖော်ပြသော တိကျသည့် အချက်အလက် တစ်ခုဖြစ်သည်;;of: (It) is a
specific item, which indicates the commentarial nature of Sutta
Piṭaka.;značí změnu z pod. jm. na příd. jm.: Je (to) specifická
věc, která naznačuje komentářský charakter Sutta Piṭaky.;writ.
ဆိုင်း;shop;obchod;sg.
ဆိုင်း;Sain (Burmese orchestra);Shain (Barmský orchestr);name
ဆိုင်း: ဆိုင်းနောက်မနီးမဝေးမှာ ရတယ်;;orchestra, Burmese: (It)
should be in a reasonable distance behind the Burmese
orchestra.;orchestr, Barmský: Mělo by (to) být v rozumné
vzdálenosti za Barmským orchestrem.;col.
ဆိုင်း: မြူး;မြူးဆိုင်းနေလို့ ကားတွေကို ဖြေးဖြေးမောင်းရတယ်;;foggy, be:
Because it's foggy, cars must go (~ "drive") slowly.;mlhavo,
být: Protože je mlha, auta musí jet (~ "řídít") pomalu.;
ဆိုင်း(တစ်ခု);shop;obchod;sg.
ဆိုင်းရာ: ဘာသာတရားဆိုင်းရာပို့ချချက်တွေ လေ့လာခဲ့တယ်;;regarding
(on): I studied the lectures on religion.;ohledně (o): Studoval
jsem přednášky o náboženství.;p.s.
ဆိုင်းတာ;that is ° means ("is said") ° is (means);je (znamená) °
znamená ("je řečeno") ° že je;suff. conj. (or) v.
ဆိုင်းတာ: စာအုပ်ဆိုင်းတာ ဘာလဲ;;is: What is "book"?;je: Co je (to)
"kniha"?;inter. col.
ဆိုင်းတာ: ပန်းတိုင်ဆိုင်းတာ ပြိုင်ပွဲမှာ နောက်ဆုံး(မ)
ရောက်ရမဲ့နေရာပါ;;means: Goal is the place in race, where (one)
has to finally arrive.;znamená (je): Cíl znamená místo v
závodě, kam (jeden) musí nakonec dorazit.;pol. col.
ဆိုင်းတာ: မိုက်ဆိုင်းတာ လွင်ပါတယ် (~ သန့်ရှင်းနေတာပဲ
မိုက်လိုက်တာ);that is: It is clear, that it is very good.;že je: Je
jasné, že je to velice dobré.;pol. col.
ဆိုင်းတာ: မောင်မောင်ဆိုင်းတာ ဘယ်သူလဲ;;is: Who is Maung Maung?;je:
Kdo je Maun Maun?;inter. col.
ဆိုင်းတာ: သင့်တော်တဲ့ဆရာတော်ဆိုင်းတာ ငါ
ယုံကြည်နိုင်လောက်တဲ့ဆရာတော်လို့ ငါ ထင်တယ်;;means: I believe,
that suitable teacher (monk) means ("(by) me") trustworthy
teacher (monk).;znamenat: Věřím, že vhodný učitel (mnich)
znamená ("mnou") důvěryhodný učitel.;
ဆိုင်းတာ: သင်္ကြန်ဆိုင်းတာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ဖွဲ့တတ်တစ်ခုပါ;;means ("is
called"): Thin-gyan means (~ "is called") one of festivals of
Myanmar country.;znamená (říká se): Tendžan se říká jednomu
z (celo)národních festivalů.;col. pol.

ဆိုတာ: သူတို့ ယုံကြည်ကြတာက နောက်ဆုံးပျောက်ကွယ်သွားပြီး သူတို့
သေဆုံးမယ် ဆိုတာပါ။;that: What they believe is, that finally (it)
disappears and they will ("simply") die.;žē: Čemu věří, tak
(právě,) že nakonec (to) zmizí a ("oni") ("prostě") zemřou.;pol.
ဆိုတာကို;that ("the one said (so)") ° that, to ("to² which¹ (was)
said") ° which, to ("to² which¹ (was) said") ° that;žē ° to ("to
takto řčené") ° kterému ("k² (tomu,) co¹ (bylo) řčeno") ° tomu
("k² (tomu,) co¹ (bylo) řčeno");conj. (or) pron. acc. (or) acc.
(or) suff. writ.

ဆိုတာကို: ဒါတွင်မက အဲဒီစေတနာကို
ဘယ်လိုပြည်မြောက်ရမလဲဆိုတာကိုပါ သိသည်ဟု သူပြောခဲ့သည်။;how:
Not only that, he also said ("that") ("he") knows how to fulfill
that intention.;jak: Nejen to, také řekl, že ví, jak ten záměr
uskutečnit.;p.s. writ. pol.

ဆိုတာကို: ဗုဒ္ဓဦးစွာအများကြီး ချမ်းသာကြွယ်ဝတို့လှတွေ
ဘယ်လိုအသက်ရှင်နေထိုင်သလဲဆိုတာကို ငါ မြင်ခဲ့ဖူးပါ။;how: I saw
how very rich people, who (have) many things live (their)
life.;jak: Viděl jsem, jak velice bohatí lidé, kteří (mají) mnoho
věcí, žijí (svůj) život.;p.s.

ဆိုတာကို: ဗဟုသုတ နည်းပါးတယ်ဆိုတာကို အကျွန်ုပ်တို့
သဘောပေါက်နိုင်သည်။;that: We can understand, that (he) was of
poor knowledge.;žē: Můžeme pochopit, že byl chabých
znalostí.;writ.

ဆိုတာကို: မင်းသီလရင်ဖြစ်ချင်ပါတယ်ဆိုတာကို ယုံကြည်ပါတယ်။;that: (I)
believe, that you want to become a nun.;žē: Věřím, že se
chceš stát mniškou.;pol.

ဆိုတာကို: အဋ္ဌကထာ ဗုဒ္ဓဟောသလက်ထက်မှာ ပေါ်လာတယ်ဆိုတာကို
ယေဘုယျအားဖြင့် လက်ခံကြသည်။;that: It is generally accepted
that the commentaries appeared during (ven.) Buddhaghosa's
time.;žē: Všeobecně se přijímá, že komentáře se objevily
během doby (ct.) Buddhaghósy.;writ.

ဆိုတာကို(ပါ);how ("to² that¹ said");jak ("k² tomu¹
řčenému");suff. adv.

ဆိုတော်(တစ်ယောက်);singer ("great¹ speaker");zpěvák ("velký¹
mluvič");sg.

ဆိုတဲ့;named as ° called ° indicates quotation marks at the
end;říká, čemuž se ° značí uvozovky na konci ° jmenuje, který
se ° zvaný;suff. (or) suff. adj. (or) adj.

ဆိုတဲ့: မန္တလေးဆိုတဲ့မြို့ ဘယ်မှာလဲ။;called: Where is the town called
"Mandalay"?;zvaný: Kde je to město zvané Mandalaj
(Mandalé)?;inter.

ဆိုတဲ့: မောင်မောင်ဆိုတဲ့ကျောင်းသား တွေဖူးသလား။;name, of the:
Have you ever met the student of the name Maung
Maung?;jménem: Setkal jsi se už se studentem jménem Maun
Maun?;inter. p.p.

ဆိုတဲ့: ရသဆီတဲ့ စကားလုံး။;indicates quotation marks at the end:
word "rassa";značí uvozovky na konci: slovo "rassa";

ဆိုတဲ့: ဦးမကရဆိုတဲ့ ဘုန်းကြီးတစ်ပါး;called: a monk called ven.
Makara;jmenuje, který se: mnich, který se jmenuje ct. Makara.;

ဆိုတဲ့: ဇေဇကီယလ်ဆိုတဲ့ဒီကောင်လေး ...;called: this boy called
Ezekiel ...;jmenuje, který se: tenhle kluk, který se jmenuje ... ;

ဆိုထားသည့် ဖော်ပြချက်;mention, which says (used after a
quotation, "mention³, which² says¹ (and) fixes") ;zmínka, která
říká (užito za citací, "zmínka³, která² říká¹ (a) upevňuje");writ.

ဆိုဒ်;website;webová stránka;n. E. site

ဆိုဖာ(တစ်ခု);sofa;pohovka;sg. E. sofa

ဆိုမ္း;indicates quotation marks;značí uvozovky;suff.

ဆိုမ္း: မြန်မာတွေက ဖန်ကရားဆိုမ္း ပိုပြီး သိကြလို့ပါ။;indicates quotation
marks: Because the Myanmars know the "glass jug"
more.;značí uvozovky: Protože Myanmaři znají "skleněnou
konvici" více.;pol.

ဆိုရင်;if were ("if (is) said") ° if ("if (is) said") ° then (used to
delay speech) ("if (is) said") ° as for ("if (is) said") ° in that case
("if (is) said") ° regarding ("if (is) said") ° if so ("if (is) said") °
if;jestli ° pokud ° kdyby byl ("je-li řčeno") ° jestli ("je-li řčeno")
° je-li ("je-li řčeno") ° tedy (užito ke zpoždění mluvy) ("je-li
řčeno") ° co se týče ("je-li řčeno") ° v tom případě ("je-li
řčeno");conj.

ဆိုရင်: တိုတိုပြောကြစို့ ဆိုရင်တော့ ဒီနားမှာ အအေးဆိုင်
မရှိတော့ပါဘူး။;if: OK, briefly said (~ "If was said, indeed, 'let
(us) talk briefly'", nearby there is no more (any) cold drinks
bar.;kdyby: Dobře, stručně řčeno (~ "kdyby bylo řčeno,
vskutku, 'necht' mluvíme stručně"), poblíž již není žádný obchod
s chlazenými nápoji.;col. pol.

ဆိုရင်: အမတအမြှိုက်နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်ရှိနိုင်တယ်ဆိုရင် ငါ အဲဒီကို
ရောက်လိမ့်မယ်။;if: If I can attain the deathless Nibbāna, I should
attain it.;pokud: Pokud mohu dosáhnout nesmrtelné Nibbāny,
(pak) bych ji měl dosáhnout.;fut.

ဆိုရင်;just (as for, "if¹ said");právě (co se týče, "když¹ (se)
řekne");adv.

ဆိုရင်: ကျွန်တော်ဆိုရင် ဒီလိုမလုပ်ဘူး။;if is: If I were (you), (I) would
not do (it) this way. ("If it is me, (I) would) not do (it) this way.").
° if were: If I were (you), (I) would not do (it) this way. ("If it is
me, (I) would) not do (it) this way.").;kdyby byl: Být tebou,
nedělal bych (to) takhle. ("Kdybych to byl já, nedělal bych
takhle.") ° je-li: Být tebou, nedělal bych (to) takhle. ("Kdybych to
byl já, nedělal bych takhle.");um.

ဆိုရင်: ခင်ဗျားလာမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော် ဝမ်းသာပါတယ်။;if: If you
come, I would be glad.;jestli: Jestli přijdeš, budu rád.;pol. um.

ဆိုရင်: တနင်္ဂနွေနေ့ဆိုရင် ကျွန်တော် ကန်ဒီရွာကို လာပါတယ်။;as for:
As for (last) Sunday, I came to Kandy ("village").;co se týče: Co
se týče (minulé) neděle, přijel jsem do ("vesnice") Kandy.;pol.
um.

ဆိုရင်: တနင်္လာနေ့ဆိုရင် ကျွန်တော် မိဂေါ့ဒွာမှာ နေပါတယ်။;as for: As
for Monday, I stay in Migoda village.;co se týče: Co se týče
pondělí, zůstávám (~ žiji) ve ("vesnici") Mígoda.;pol. um.

ဆိုရင်: ဒီနေ့ဟာဆိုရင် ကျွန်တော်ဟာဆိုရင် ရန်ကုန်မြို့ကို ဆိုရင်
သွားပါမယ်။;then (used to delay speech): Today, then, I, then,
will go to Yangon, then.;tedy (užito ke zpoždění mluvy): Dnes,
tedy, já, tedy, pojedu do Rangúnu, tedy.;fut. pol. um.

ဆိုရင်: ဒီလိုဆိုရင် ကျွန်တော် နက်ဖြန်မလာပါဘူး။;if so: If so, I won't
come tomorrow. ("If it is said so, I won't come tomorrow.");v
tom případě: V tom případě nepřijdu. ("Je-li takto řčeno, já
zítra nepřijdu.");pol. um.

ဆိုရင်: နက်ဖြန် ဆိုရင် အားပါတယ်။;as for: As for tomorrow, (I) am
free.;co se týče: Co se týče zítřka, mám volno (~ "jsem
volný").;pol.

ဆိုရင်: မနောက နေ့လည်က ဆိုရင်;as for: as for midday
yesterday;co se týče: co se týče včerejšího poledne.;

ဆိုရင်: အခုအချိန်မှာ ဆိုရင် အမှတ်ပေးဒိုင်လူကြီးများကလဲ

အဆင်သင့်ရောက်နေကြပါပြီ။;as for: Just now, at this time, the marking (~ “marks-giving”) judges are being ready (and) arrived.;právě: Právě teď, v tuto dobu, jsou bodující (~ “známky-dávající”) soudci připraveni (a) dostavili se.;p.p. pol.

ဆိုးရွား;dirty, be (about words) ° bad, be (about words) ° vulgar, be (about words);špatný, být (o sprostých slovech) ° vulgární, být (o sprostých slovech) ° sprostý, být (o sprostých slovech);l ဆိုးရွား: ကြမ်းတမ်းစွာဆိုးရွားသော (~ ဆိုးရွားကြမ်းတမ်းသော) စကားနဲ့ အော်တယ်။ (~ ဆိုးရွားတဲ့စကားတွေနဲ့ ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်း အော်တယ်။);dirty, be (about words): (He) violently shouts (“with”) dirty words.;sprostý, být (o slovech): Násilnicky křičí sprostá slova.;

ဆိုလျှင်;if (“+ (is) said”) ° in case if (“if (is) said”) ° be it (“if (is) said”);v případě, že (“jestli (je) řečeno”) ° je-li (“pokud (je) řečeno”) ° pokud (“+ (je) řečeno”);conj. writ.

ဆိုလျှင်: အသီးက လိမ္မော်ရောင်ဆိုလျှင် လိမ္မော်သီးဖြစ်နိုင်ခြေရှိတယ်။;if (“+ (is) said”): If the fruit is (“said (to be)”) of orange color, there is a possibility, (that it is) an orange.;jestli (“+ (je) řečeno”): Pokud je (to) ovoce (“řečeno (být)”) oranžové barvy, (pak) je možnost, (že je to) pomeranč.;

ဆိုလို့;hear that ° as is said ° because it is said ° called;nazvaný ° protože bylo řečeno ° jak je řečeno ° slyšet, že;suff.

ဆိုလို့ ရှိရင်;if (“if³ is² said⁰ that¹”);jestli (“pokud³ je² řečeno⁰ to¹”);conj.

ဆိုလို့: “မြန်မာပြည်ကို အလည်လာချင်တယ်”ဆိုလို့ ဝမ်းသာပါတယ်။;hear that: I am pleased to hear you want to visit Myanmar.;slyšet, že: Mám radost, že slyším, že chceš navštívit Myanmar.;pol.

ဆိုလို့: စကြာလျှောက်ပြီး တရားပွားများခြင်းကို လျှောက်သည့်မေတ္တာဘာဝနာလို့ ဒီမှာ ဆိုလိုပါသည်။;mean: here the walking meditation means loving-kindness in walking.;znamenat: Zde meditace v chůzi znamená milující-dobrotivost v chůzi.;pol. writ.

ဆိုလို့: သူ စာအုပ်ဝယ်ချင်တယ်ဆိုလို့ ကျွန်တော် စာအုပ်ဆိုင်လိုက်ပို့ပါတယ်။;as it is said: As it was said, that he wanted to buy a book, I took him (in a car) to a bookshop.;jak je řečeno: Protože bylo řečeno, že (si) chtěl koupit knihu, vzal jsem ho (autem) do knihkupectví.;pol.

ဆိုလို့: သူ လာမယ်ဆိုလို့ ကျွန်တော် စောင့်ပါတယ်။;because it is said: I waited because it was said that he would come.;protože se říká: Čekal jsem, protože se říkalo, že přijde.;pol.

ဆိုလိုတာ;said, what was;řečeno, co bylo;n.

ဆိုလိုတာ: ခင်ဗျားဆိုလိုတာက;said, what was: what you said (“what was said (by) you”);řekl (“co bylo řečeno”): co jsi řekl (“(to), co bylo tebou řečeno”);um.

ဆိုသည်;indicates quotation marks at the end;značí uvozovky na konci;suff. writ.

ဆိုသည်: “ရသသ”ပါဠိစကားလုံးကို အသုံးပြုပြီး လောကန္တက ဆိုသည့် စကားလုံးကို အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုရင်းလင်းထားပါသည်။;indicates quotation marks at the end: The word 'lokuntaka' has been explained (and) interpreted making use of the Pāli word 'rassa'.;značí uvozovky na konci: Slovo 'lokuntaka' bylo vysvětleno (a) vyloženo užitím Pāli slova 'rassa'.;pol. writ.

ဆိုသည်မှာ -ဖြစ်;means (“in² that¹ said⁰, (it) is³”);znamená (“v² tom¹ řečeném⁰ (to) je³”);suff.

ဆိုသည်အချက်ကို;that, to (“to³ (the) topic² which¹ (was) told⁰”) ° which, to (“to³ (the) topic² which¹ (was) told⁰”);tomu (“k³ tématu², které¹ (bylo) řečeno⁰”) ° ktererému (“k³ tématu², které¹ (bylo) řečeno⁰”);acc.!(or) acc.

ဆီ;oil ° indicates placement or direction;olej ° značí umístění nebo směr;suff. (or) n.

ဆီး;urine;moč;n.

ဆီ: ငရုတ်ဆီ;sauce: chilli sauce;omáčka: čili omáčka;n.

ဆီ: တပည့်တော်ဆီ အကြောင်းကြားပေးပါ။;indicates direction: Inform me.;značí směr: Informuj mě.;imper. pol. utmn.

ဆီ: ရုပ်ပုံထဲမှာ (~ ပန်းချီကားထဲမှာ) ဆီတွေ အများကြီးပဲ။;oil: There is a lot of oil (photographed) in the picture.;olej: Na obrázku je (vyfoceno) mnoho oleje.;

ဆီ: လမ်းပေါ်မှာ ဆီတွေ ဖိတ်နေတယ်။;oil: Much of oil is spilled on the road.;olej: Na ulici je hodně rozlitého oleje.;cont. col.

ဆီ: သူငယ်ချင်းဆီသွားတယ်။;indicates direction: (He) goes to (his) friend.;značí směr: Jde za kamarádem.;

ဆီ: သူ့ဆီမှာ;indicates placement or direction: at him;značí umístění nebo směr: u něj;

ဆီ: သူ့ဆီလာပြီ။;indicates direction: having come to him;značí směr: po té, co (jsem) k němu přišel;p.p.

ဆီ: အရှင်ဘုရားဆီကို;indicated direction: to ven. Sir;značí směr: ct. panu;

ဆီ: ဦးဝင်းဆီစာပြန်ပို့တယ်။;indicates direction: (He) sends the reply (letter) to the monk.;značí směr: Posílá odpověď (dopis) mnichovi.;

ဆီကနေ;from (a person) ° from;od (někoho) ° od ° z;suff. prep. (or) suff. pol.

ဆီကို;to (sb.);ke ° značí dativ;suff.

ဆီကို: ကျွန်တော့်ဆီကို လာပါ။;to: Come to me.;ke: Přijď ke mě.;pol. imper. um.

ဆီကို: ခင်ဗျားဆီကို စာမရေးနိုင်ပါဘူး။;to: I can't write you (a) letter.;značí dativ: Nemohu ti napsat dopis.;pol. um.

ဆီကို: အရှင်ဘုရားဆီကို;to: To the venerable Sir.;značí dativ: Ctihodnému pánovi.;

ဆီပြန်;stewed (“agan¹ oil⁰”);dušený (o jídle, “znovu¹ olej⁰”);adj.

ဆီဖြည့်;eat (Mandalay dialect, “fill¹ (with) oil⁰”);jíst (Mandalajský dialekt, “plnit-se¹ olejem⁰”);T col.

ဆီမှာ;at (sb.) ° at (one's house) ° indicates possession (about a person);u (někoho doma) ° u (někoho) ° značí vlastnictví (o osobě);prep. (or) suff.

ဆီမှာ: ကျွန်တော့်ဆီမှာ ခင်ဗျား နေနိုင်ပါတယ်။;at (one's house): You can live in my house (~ “at me”).;u (někoho doma): Můžeš žít u mě (doma).;pol. um.

ဆီမှာ: ကျွန်တော့်ဆီမှာ စာအုပ် မရှိဘူး။;indicates possession: I do not have (the) book.;značí vlastnictví: Nemám knihu.;um.

ဆီမှာ: ကျွန်မ သွားတွေမကောင်းလို သွားဆရာဝန်ဆီမှာ ပြနေတယ်။;to (~ “at”): As my teeth are not good, I show (~ “am showing”) (them) to the dentist.;značí akuzativ (~ “u”): Poněvadž nemám dobré zuby, ukazuji (je) zubaři.;cont. uw.

ဆီလျော်မှု ရှိ နှင့်;correspond with (“suitability¹ to⁰ have² with³”) ° relevant to, be (“suitability¹ to⁰ have² with³”);souviset s (“příslušnost¹ k⁰ mít² s³”) ° odpovídat čemu (“příslušnost¹ k⁰ mít² s³”);n.

ဆီလျော်မှု ရှိ နှင့် ပါဠိအဋ္ဌကထာနှင့်ဆီလျော်မှု ရှိပါတယ်။;relevance with: (There is) a relevance with the Pāli commentaries.;přislušnost k: (Je zde) přislušnost k Páli komentářům.;pol. writ.

ဆီးသီး(တစ်လုံး) [zhī:dī:];plum, wild ("plum fruit");švestka, polní ("švestkové ovoce");sg.

ဆုံး;decease ° as much as ° end ° most ° die ° come to an end ° most, the ° greatest ° indicates superlative ° pass away;zesnout (zemřít) ° zemřít ° nejvíce ° dojit na konec ° jak jen ° končit ° značí superlativ ° dojit konce ° nej- ° největší ° umřít;adv. (or) I (or) suff. (or) I pol. (or) T (or) adj. (or) I, T

ဆုံ ကံပါရင် ခင်ဗျားနဲ့ ချက်မှာဖြစ်စေ ရန်ကုန်မှာဖြစ်စေ ဆုံဖြစ်ပါ။;meet with: If there's enough (~ "contained") kamma, (I) may happen to meet you either in Czech (Republic) or in Yangon.;setkat se s: Jestli je dost (~ "obsažena") kamma, (pak) se může stát, že tě potkám buď v Česku nebo v Rangúnu.;pol.

ဆုံး ကုဉ်ပေးသည့်အတွက် (များစွာ)ကျေးဇူးတင်လို့ မဆုံးပါဘူး။;end: There is no end to the much of thanking for the ("given") help.;končit: Není konce mnohému děkování za tu ("dodanou") pomoc.;pol.

ဆုံး ခရီးသည်တွေ စိတ်အဝင်စားဆုံးက ပုဂံမြို့ပါ။;greatest: Of the greatest travellers' interest is the Pagan town.;největší: (Je to právě) Pagan město, které (se jeví) cestovatelům nejzajímavější.;pol.

ဆု ဆုတောင်းပေးပါတယ်။;wishes: (I) request (and) give (you) wishes.;přání: Vyžaduji (a) dávám (ti) přání.;w. pol.

ဆု ပေးတဲ့ဆုနဲ့ ပြည့်ချင်ပါတယ်။;wish: (I) want the given wishes (for me) to fulfill (for you as well).;přání: Chci, aby se ta přání (která jsi mi přál) splnila (i tobě).;w. ans. pol.

ဆု ပေးတဲ့ဆုနဲ့ ပြည့်ပါစေ။;wishes: May (things) fullfil with the given wishes (also to you). (answer to somebody's blessing or well-wishing);přání: Kéž se (věci) splní dle (tvých) přání (mě). (odpověď na přání či požehnání druhého);pol. w.

ဆုံး ဘယ်သူကို အချစ်ဆုံးလဲ။;most: Who do (you) love most?;nejvíce: Koho miluješ nejvíce?;inter.

ဆုံး မင်း ဗုဒ္ဓမြစွာဘုရားရဲ့ တရားတော်ဆီမှာ ဘယ်ဟာကို အကြိုက်ဆုံးလဲ။;most: What do (you) like most in the Lord Buddha's teachings?;nejvíce: Co máš z (~ "v") učení Pána Buddhy nejraději?;inter.

ဆုံး မရှိတော့ပါဘူး။ ဆုံးသွားပါပြီ။;die (~ pass away): (They) do not live any more. (Both parents) have passed away.;umřít (~ nežít): Už nežijí. (Oba rodiče) už zemřeli.;p.p. pol.

ဆုံး သူ့ကိုယ်သူ အချမ်းသာဆုံးလို့ ထင်ပါတယ်။;most: He thinks he is the richest.;nejvíce: Myslí si o sobě, že je nejbohatší.;pol.

ဆုံး အကြီးမားဆုံးကူညီခြင်း;most, the: the hugest help;nejvíce: nejohromnější pomoc;

ဆုံး အတတ်နိုင်ဆုံးကူညီပါမယ်။;as much as: (I) will help (you) as much as possible.;jak jen: Pomohu (ti) jak jen je možné.;fut. pol.

ဆုံး အတိုးတက်ဆုံး နိုင်ငံ;most: the most developed country;nejvíce: nejrozvinutější země;n.

ဆုံး အမေရှိပါတယ်။ အဖေဆုံးသွားပါပြီ။;pass away: (My) mother is (still) alive. Father has passed away.;zemřít: (Moje) matka je (stále) naživu. Otec (už) nežije (~ "zemřel").;p.p. pol.

ဆုံး အရေးကြီးဆုံးစကားလုံးပါ။;most: (it is) the most important

word;nejvíce: (To) je (to) nejdůležitější slovo.;pol.

ဆု အလှဆုံး အကအကောင်းဆုံး ကားတွေကို ဆုပေးပါတယ်။;prize: The most beautiful and the best (~ "most well") dancing vehicles are given a prize.;cena (ocenění): Nejkrásnější a nejlepší (~ "nejvíce dobře") tancující (skupiny z) vozidel jsou oceněni ("dostanou cenu").;col. pol.

ဆုံး အလှဆုံး အကအကောင်းဆုံး ကားတွေကို ဆုပေးပါတယ်။;most: The most beautiful and the best (~ "most well") dancing vehicles are given a prize.;nejvíce: Nejkrásnější a nejlepší (~ "nejvíce dobře") tancující (skupiny z) vozidel jsou oceněni ("dostanou cenu").;col. pol.

ဆုံး ဇဝရင်တောင်က ကမ္ဘာမှာ အမြင့်ဆုံး တောင်ပါ။;most: The mountain Everest is ("just") the highest mountain in the world.;nej-: Hora Everest je ("prostě") největší horou na světě.;

ဆု(တစ်ဆု တစ်ခု);prize ° award;cena (ocenění) ° ocenění;sg. ဆုတောင်း;respect (the Buddha, "request' (a) wish") ° wish ("request' (a) wish") ° pray ("request' (a) wish");modlit se ("žádat' (o) přání") ° ctít (Buddhu, "žádat' (o) přání") ° přát si ("žádat' (o) přání");T

ဆုတောင်း ဆုတောင်းတဲ့အခါ သုံးတာ။;wish: (It) is used when wishing.;přát: Užívá se při přání.;

ဆုတောင်း ဆုတောင်းပါတယ်;pray: (I) pray (for it to happen).;modlit se: Modlím se (aby se tak stalo).;pol.

ဆုတောင်း တခြားတစ်ယောက်အတွက် ဆုတောင်းပေးတဲ့ စကားလုံးပါ။;blessings, give: (It) is a saying to give blessings to somebody.;žehnat ("dát požehnání"): To se říká když někdo někomu žehná. ("Je (to) řečení k dání někomu požehnání.");pol.

ဆုတောင်း သတ္တဝါအားလုံးအတွက် ပျော်ရွှင်မှုကို ဆုတောင်းပေးပါတယ်။;wish: (I) wish all the beings to be happy (~ "happiness").;přát si: Přeji všem bytostem aby byly šťastné (~ "radost").;pol.

ဆုတောင်းပေး;bless (sb., "give² wishing¹ wishes") ° blessings, give ("give² wishing¹ wishes");požehnání, dát ("dát² žádání¹ přání") ° žehnat (někomu, "dát² žádání¹ přání");T

ဆုတ်;retreat (withdraw);ustoupit (vzdálit se);T

ဆုတ် တန်ဆောင်မုန်းလဆုတ် ၁၀ရက်နေ့သည် အမျိုးသားနေ့ဖြစ်ပါသည်။;waning: Tenth waning day of Tazhaungmouning month is the National Day.;ubývající: Desátý den obývajícího měsíce Tazhaunmounu je národní svátek (~ "den").;pol. writ.

ဆုတ်;hold;držet;T

ဆုံးဖြတ်;decide ("cross¹ end") ° determination, make a ("cross¹ end") ° decision, make ("cross¹ end") ° make up one's mind ("come-to-end (and) cross") ° decide ("come-to-end (and) cross");učinít rozhodnutí ("dojit-na-konec (a) přejít") ° učinit rozhodnutí ("překročit¹ konec") ° rozhodnout se ("překročit¹ konec") ° rozhodnout se ("dojit-na-konec (a) přejít") ° odhodlat se k ("překročit¹ konec");T

ဆုံးဖြတ် နေဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါတယ်။;decide: (I) decided to stay (there).;rozhodnout se: Rozhodl jsem se (tam) zůstat.;p.s. pol.

ဆုံးဖြတ်ချက်;decision ("cross¹ end" {nouner}²);rozhodnutí ("přejít¹ přes konec° {jmenec}²");n.

ဆုံးဖြတ်ချက် ငါ့ရဲ့ ကြိုးစားအားထုတ်မှုတွေကို ငါ့ရဲ့ခိုဏ်းဆုံးဖြတ်ချက်တွေက

ဆက်လက်တည်နေမှပဲ။;determination: My strong determination helps me to continue in my effort.;rozhodnutí: Moje pevné rozhodnutí mi pomáhá pokračovat v mém úsilí.;col. cont. ဆုံးဖြတ်ချက်: ဆုံးဖြတ်ချက်က ဘာမှ အဲဒါကို မဖျက်နိုင်လောက် ခိုင်မာပါတယ်။;decision: The decision is so firm, that nothing can (ever) destroy it.;rozhodnutí: (To) rozhodnutí je tak pevné, že jej nic nemůže zničit.;pol. ဆုံးဖြတ်ချက်: သူမရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဖျက်ပြီးပါပြီ။;decision: She changed her mind. ("Her decision has already changed.");rozhodnutí: (Ona) změnila (své) rozhodnutí. ("Její rozhodnutí se již změnilo.");p.p. pol. ဆုံးဖြတ်ချက်ချ;decision, make a ("strike³ cross¹ end⁰ {nouner²}) ° decide ("strike³ cross¹ end⁰ {nouner²});rozhodnutí, učinit ("uhodit³ přejít¹ (přes) konec⁰ {jmenec²}) ° rozhodnout ("uhodit³ přejít¹ (přes) konec⁰ {jmenec²});T ဆုံးဖြတ်ချက်ချရဲ့;decision, make a ("strike³ (and) be-brave¹⁰ (to) cross¹ end⁰ {nouner²}) ° decide ("strike³ (and) be-brave¹⁰ (to) cross¹ end⁰ {nouner²});rozhodnutí, učinit ("uhodit³ (a) být-statečný¹⁰, přejít¹ (přes) konec⁰ {jmenec²}) ° rozhodnout ("uhodit³ (a) být-statečný¹⁰, přejít¹ (přes) konec⁰ {jmenec²});T ဆုံးဖြတ်ချက်ဖျက်;change (one's) mind ("destroy¹ decision⁰") ° decision, change (change one's mind, "destroy¹ decision⁰");změnit rozhodnutí ("zničit¹ rozhodnutí⁰") ° rozhodnout se jinak (změnit rozhodnutí, "zničit¹ rozhodnutí⁰");T ဆုံးဖြတ်ခြင်း;deciding ("cross¹ end⁰ {nouner²});rozhodování ("přejít¹ (přes) konec⁰ {jmenec²});n. ဆုံးဖြတ်ခြင်း: တရားရုံးက စီရင်ချက် ချပြီရင် ထိုအချိန် ဆုံးဖြတ်ခြင်း လုံးဝ ပြီးဆုံးပါတယ်။ (~ တရားရုံးက စီရင်ချက်ချပြီးချိန် ဆုံးဖြတ်ခြင်း လုံးဝ ပြီးဆုံးပါတယ်။);deciding: After passing a judgment at court, the deciding is completely finished.;rozhodování: Po vynesení rozsudku u soudu je rozhodování zcela dokončeno.;pol. ဆုံးဖြတ်ခြင်း: ထိုအချိန် ဆုံးဖြတ်ခြင်း လုံးဝ ပြီးဆုံးပါတယ်။ (~ ထိုအချိန် လုံးဝဆုံးဖြတ် ပြီးပြီ။);deciding: At that time the deciding is completely finished.;rozhodování: V tu dobu je rozhodování zcela ukončeno.;pol. ဆုံးဖြတ်ထား;decision, make a ("cross¹ end⁰ (and) fix²) ° decide ("cross¹ end⁰ (and) fix²");rozhodnout ("přejít¹ (přes) konec⁰ (a) upevnit²) ° rozhodnutí, učinit ("přejít¹ (přes) konec⁰ (a) upevnit²");T ဆုံးဖြတ်ထား: အထုံစုဘိုတော့ (~ အထုံပိဇိတော့) ဆုံးဖြတ်ထားပါတယ်။;decide: (I) decided, indeed, to collect perfections (~ pāramī).;rozhodnout se: Vskutku, rozhodla jsem se sbírat dokonalosti (~ pāramī).;pol. ဆုံးဖြတ်လိုက်; determination, make a ("cross¹ end⁰ (and) follow²");rozhodnutí, učinit ("přejít¹ (přes) konec⁰ (a) následovat²");T ဆုံးဖြတ်လိုက်: ငါ အရမ်းကောင်းမွန်တဲ့ ရဟန်းတ(စ်)ပါး ဖြစ်ဖို့ လုံးဝဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီ။ (~ အရမ်းတော်တဲ့ ရဟန်းတ(စ်)ပါး ဖြစ်ဖို့ ငါ လုံးဝဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီ။);determination, make: I made a strong determination to be an excellent monk.;rozhodnutí, učinit: Učinil jsem pevné rozhodnutí být výborným mnichem.;p.p. col. ဆုံးမ;admonish ° tell off ° reprove ° punish;vynadat ° potrestat ° pokárat ° kárat;T ဆုံးမ: ဆုံးမသွန်သင်တယ်;admonish: admonish (and) instruct;napomínat: napomínat (a) instruovat;

ဆုံးမ: အမြင်မတော်ရင်လဲ ဆုံးမပါ။;admonish: If (you) see (anything) not good (with me), simply admonish (me).;pokárat: Pokud uvidíš (něco) nedobrého (se mnou), tak (mě) jednoduše pokárej.;imper. ဆုမွန်ကောင်းတောင်း;wish ("desire³ reward⁰ noble¹ (and) good² (for sb.)");přát ("toužit³ (po) odměně⁰ ušlechtilé¹ (a) dobré² (pro někoho)");T ဆုမွန်ကောင်းတောင်း: ခရီးလမ်းချောမွေ့ပါစေလို့ ဆုမွန်ကောင်းတောင်းလိုက်ပါတယ်။;wish much: Indeed, (I) wish (you) much that (your) path (you) travel by is smooth.;přát moc: Vskutku, moc (ti) přeji, aby (tvá) cesta (kterou) cestuješ byla hladká.;w. pol. ဆူညံ;noisy, be ("noisy (and) noisy");hlučný, být ("hlučný (a) hlučný");I ဆူညံ: ဘုရားနဲ့တို့က ခန်းက မြို့ထဲမှာမို့ ဆူညံလှတယ်။;noisy: The rented flat ("room"), as (it) is in town, (it) is pretty (~ much) noisy.;hlučný: Ten pronajatý byt ("pokoj"), poněvadž je ve městě, je hezky (~ hodně) hlučný.;col. ဆူးလေဘုရား;Sule Pagoda ("pagoda² (of) small¹ spike⁰");Súlejská Pagoda ("pagoda² malého¹ hrotu⁰");name ဆူးလေဘုရား: ဆူးလေဘုရားက ရွှေတိဂုံဘုရားကို သွားတဲ့လမ်း သိချင်သလား။;Sule pagoda: Do you want to know (walking) path from Sule pagoda to Shwedagon pagoda?;Sule pagoda: Chceš vědět cestu ze Sule pagody do Švedagou pagody?;inter. ဆေး;rinse (vegetables etc.) ° wash (also about kitchen utensils) ° do the washing up ° cleanse (vegetables etc.) ° wash ° clean (vegetables etc.);mýt ° umývat (také o nádobí) ° opláchnout (zeleninu atd.) ° čisit (zeleninu atd.) ° očistit (zeleninu atd.) ° mýt nádobí);T ဆေး: ကျွန်တော် ဟင်းရွက်စိမ်းတွေ ဆေးနေတာ။;cleanse: I am cleansing the vegetables.;oplachovat: ("Já") oplachuji zeleninu.;cont. um. ဆေး: လက်;wash (one's) hands;mýt si ruce ° umýt si ruce;T ဆေး: လက်: ထမင်းစားသည့်အခါ လက်ဆေးသည်။;wash (one's) hands: After eating, (he) washes (his) hands.;mýt (si) ruce: Po jídle (~ "jezení") si meje ruce.;writ. ဆေး(တစ်ခု);medicine ° drug (medicine) ° tobacco ° poison;tabák ° lék ° medicína ° jed;sg. ဆေးကြော;cleanse (vegetables etc.) ° clean (vegetables etc.) ° rinse (vegetables etc.);opláchnout (zeleninu atd.) ° čisit (zeleninu atd.) ° očistit (zeleninu atd.) ° oplachovat (zeleninu atd.);T ဆေးကုပေး;treat (an injured person, "give² medicine⁰ (and) care¹") ° medicate (an injured person, "give² medicine⁰ (and) care¹") ° treatment (give, administer, take or receive medical treatment, "give² medicine⁰ (and) care¹");léčba (ošetřovat nebo být ošetřován, "dát² léky⁰ (a) ošetřovat¹") ° léčit (zraněnou osobu, "dát² léky⁰ (a) ošetřovat¹") ° ošetřovat (zraněnou osobu, "dát² léky⁰ (a) ošetřovat¹");T ဆေးကုပေး: ကျွန်မကို ဆေးကုပေးတယ်။;treat: They give me a treatment.;ošetřit: Ošetřují mě. ("Dávají mi ošetření.");uw. ဆေးခန်း(တစ်ခန်း);clinic ("room¹ (of) medicine⁰");klinika (lékařská, "pokoj¹ léků⁰");sg. ဆေးခြောက်;THC (marijuana, "six(fold)¹ medicine⁰") ° cannabis ("six(fold)¹ medicine⁰") ° marihuana ("six(fold)¹ medicine⁰") °

marijuana ("six(fold)¹ medicine⁰"); marihuana ("šesterá¹ medicína⁰") ° THC (marihuana, "šesterá¹ medicína⁰") ° kanabis (marihuana, "šesterá¹ medicína⁰");n.

ဆေးဆိုင်: ကျွန်တော် ဆေးဝါးလိုအပ်လို့ ဆေးဆိုင် သွားတာ။;pharmacy: (I) am going to (a) shop as I need medicine.;lékárna: Jdu do lékárny, protože potřebuji lék.;cont.

ဆေးဆိုင်(တစ်ဆိုင်);dispensary ("medicine shop") ° pharmacy ("medicine shop");lékárnictví ("obchod¹ léků⁰") ° lékárna ("obchod¹ léků⁰");sg.

ဆေးထိုး: မနက်က ငါဆေးထိုးခွာသ်။;injection, be injected by an: In the morning I received an injection.;injekci, dostat: Ráno jsem dostal injekci.;p.s. col.

ဆေးပြား(တစ်ပြား၊ တစ်ခဲ);pellet (pill, "flat¹ medicine⁰") ° tablet (pill, "flat¹ medicine⁰") ° pill ("flat¹ medicine⁰");pilulka ("plochý¹ lék⁰") ° prášek (pilulka, "plochý¹ lék⁰") ° tabletky ("plochý¹ lék⁰");sg.

ဆေးရုံ: ကျွန်တော် ခြေထောက်ကျိုးသွားလို့ ဆေးရုံတက်နေရတာ။;hospital: (I) must go (~ "ascend") to hospital, because I broke (my) leg.;nemocnice: Musím jít (~ "nastoupit") do nemocnice, protože jsem si zlomil nohu.;cont. um.

ဆေးရုံ: ဆေးရုံနားမှာပါ။;hospital: It is near hospital.;nemocnice: Je poblíž nemocnice.;pol.

ဆေးရုံ: လူနာက ဆေးရုံကုတင်မှာ လဲလျောင်းနေတယ်။;hospital: The patient is lying on the hospital-bed.;nemocnice: Pacient leží na nemocniční posteli.;cont.

ဆေးရုံ(တစ်ခု);hospital ("building¹ (of) medicine⁰");nemocnice ("budova¹ léků⁰");sg.

ဆေးရုံ(တစ်ခု);hospital ("medical public-building");nemocnice ("lékařská veřejná-budova");sg.

ဆေးလိပ်: ဆေးလိပ်သောက်တယ်။;cigarette: (He) smokes cigarettes.;cigaretta: Kouří cigarety.;

ဆေးလိပ်(တစ်ခု၊ တစ်လိပ်);cigarette ("medicine roll");cigaretta ("léčivá rulička");sg.

ဆေးလိပ်(တစ်လိပ်);cigarette ("medicine roll");cigaretta ("lékařská rulička");sg.

ဆေးလိပ်ပြာခွက်(တစ်ခွက်);ashtray ("cup² (for) cigarette⁰ ash¹");popelník ("hrnek² (na) cigaretový⁰ popel¹");sg.

ဆေးလိပ်မသောက်ရ(အခန်း);non-smoking ("room") ("room¹⁴ (where one) should¹⁰ not² drink³ medicinal⁰ rolls¹");nekuřácký ("pokoj") ("pokoj¹¹ (kde se) nikoliv² mají¹⁰ pít³ léčivé⁰ závitky¹");n.

ဆေးလိပ်သောက်;smoke ("drink¹ cigarette⁰");kouřit ("pít¹ cigaretu⁰");T

ဆေးဝါး;drug (medicine, "medicinal bamboo-plant" (??) ° medicine ("medicinal bamboo-plant" (??);lék ("léčivá¹ bambusová-rostlina⁰") ° medicína ("léčivá¹ bambusová-rostlina⁰");n.

ဆေးဝါး: ကျွန်တော် ဆေးဝါးလိုအပ်လို့ ဆေးဆိုင် သွားတာ။;medicine: (I) am going to (a) pharmacy as I need medicine.;lék: Jdu do lékárny, protože potřebuji lék.;cont. um.

ဆောက်;build ° construct;budovat ° stavět;T

ဆောက်: အားကစားရုံက ဆောက်လုပ်ဆဲဖြစ်တယ်။;build (construct): The stadium is still under construction. ("Stadium building work still happens.");stavět: Stadión se stále staví. ("Stavební práce (na) stadionu se stále dějí.");

ဆောက်တည်: သီလ ငါးပါးဆိုတာ လူဝတ်မှာလည်း စောင့်တည် (~

ဆောက်တည်)လို့ရပါတယ်။;protect (precepts, rules): As for five precepts, (they) should be protected by lay people too.;ochraňovat (pravidla): Co se týče pěti pravidel, (ta) by měla být ochraňována i laiky.;pol.

ဆောက်ပေး;build for sb. ("build (and) give");postavit pro někoho ("postavit (a) dát");T

ဆောက်လုပ်;build ("build (and) do");stavět ("stavět (a) dělat") ° postavit ("stavět (a) dělat");T

ဆောက်လုပ်: ဒီအိမ်ကို ကျောက်တုံးများဖြင့် ဆောက်လုပ်ထားတယ်။;build: This house is built by stone.;postavit: Tento dům je postavený z kamene.;

ဆော့ခရိုတို;Socrates (Greek philosopher);Sokrates (řecký filosof);name

ဆောင်;carry;nosit;T

ဆောင်း;wear (on head);nosit (na hlavě);T

ဆောင်း: ကျန်မ အဖြူရောင်ဦးထုပ် ဆောင်းထားတယ်။;wear (on head): I wear a hat of white color (on my head).;nosit (na hlavě): Nosím (na hlavě) klobouk bílé barvy.;uw.

ဆောင်းပါး: ကျွန်တော် မနေ့က ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ဖတ်ရတယ်။;article (in newspapers etc.): I read an article ("for myself") yesterday.;article (in newspapers etc.): Včera jsem si četl jeden článek.;

ဆောင်းပါး(တစ်ပုဒ်) [shau~: bā:];article (in newspapers, "thin¹ contribution⁰");článek (v novinách, "tenké¹ příspěvky⁰");sg.

ဆောင်ရွက်;fulfill ("carry-in-hand (and) carry-on-head") ° carry out ("carry (and) attend-on") ° perform ("carry-in-hand (and) carry-on-head") ° carry out ("carry-in-hand (and) carry-on-head");vykonat ("nést (a) starat-se-o") ° vykonat ("nosit-v-ruce (a) nosit-na-hlavě") ° splnit ("nosit-v-ruce (a) nosit-na-hlavě") ° provést ("nosit-v-ruce (a) nosit-na-hlavě");T

ဆောင်ရွက်: တိရိစ္ဆာန်များအရေးဆောင်ရွက်ရန် ဖွဲ့စည်းထားသည့် အသင်း;found (an association): association founded for ("carrying-out") the benefit of animals;založit (sdružení): sdružení založené pro podporu zvířat (~ "pro vykonávání přínosu zvířatům");writ.

ဆောင်ရွက်: ဖြစ်နိုင်သမျှ အားလုံးကို ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ပေးပါမယ်။;carry out: (I) will fulfil (and) carry out ("(and) give") everything, what (I) can (do for you).;vykonat: Splním (a) vykonám ("(a) dám") všechno, co (pro tebe) mohu (udělat).;fut. pol.

ဆောင်ရွက်: သာသနာ့အကျိုးကို ဆထက်ထမ်းပိုးသယ်ပိုးဆောင်ရွက်နိုင်ပါစေ။;carry out: May (you) be able to assume more and more responsibility for carrying out the (Buddha's) present.;vykonávat: Kéž jsi schopen vzít víc a víc zodpovědnosti za vykonávání (Buddhova) daru.;w. pol.

ဆောင်ရွက်: အများကောင်းကျိုးကို သယ်ပိုးဆောင်ရွက်တတ်သော ဦးနန္ဒဘုရား။;perform: Ven. Sir Nanda, who can assume responsibility (and) perform (it) to benefit of many.;vykonat: Ct. Pán Nanda, který dokáže vzít zodpovědnost (a) vykonat (ji) prospěchu mnohých.;

ဆောင်ရွေး: ကျွန်တော်ရဲ့ ကိစ္စကို နောက်ဆုံးထားပြီး ဆောင်ရွေပါ။;carry out: Put the duty for me tot he last (place) and then carry it out.;vykonat: Dej tu povinnost pro mě na poslední (místo) a pak ji vykoněj.;imper. pol. col.

ဆောင်းရာသီ;winter ("winter season", November-February) °

winter ("winter season");zima ("zimní období", listopad-únor) ° zima (roční období, "zimní období");adv. (or) n.

ဆောင်းရာသီ: အများအားဖြင့် ဆောင်းရာသီတွင် လမ်းပေါ်၌ နှင်းများရှိတယ်။;winter ("+" season"): Mostly, during the summer ("season"), there is much of snow on the streets.;zimní ("+" období"): Většinou, během zimního ("období"), je na ulicích mnoho sněhu.;spis.

ဆောင်းဦးပေါက်;fall (autumn, "opportunity" before¹ winter^o);podzim ("příležitost" před¹ zimním-obdobím^o);n.

ဆောင်း;cold season (winter) ° winter;zima (období) ° studené období (zima);n.

ဆောင်း: ဆောင်းရာသီမှာ လာနိုင်ရင် အကောင်းဆုံးပါပဲ။;winter: If you can come in winter (season), it is just best.;zima (období): Pokud přijedeš v zimě (~ "v období zimy"), tak je to prostě nejlepší.;pol. col.

ဆောင်းပါး: ပြီးတော့ အယ်ဒီတာ့အဘော်တို့ ဆောင်းပါးတို့လည်း ပါပါသေးတယ်။;article: Then, also, editorials and articles are still published there.;článek: A pak, úvodníky a články jsou tam stále publikovány.;pol.

ဆောင်ရွက်;bring (benefit) ("carry-in-hand" (and) carry-on-head²) ° act (carry out) ("carry-in-hand (and) carry-on-head") ° perform ("carry-in-hand (and) carry-on-head") ° work (in order to, "carry-in-hand (and) be-responsible") ° work for (benefit of sb.) ° carry out ("carry-in-hand (and) carry-on-head");vykonat ("nést-v-ruce (a) nést-na-hlavě") ° uskutečnit ("nést-v-ruce (a) nést-na-hlavě") ° konat ("nést-v-ruce (a) nést-na-hlavě") ° přinášet (užitek, "nosit-v-ruce" (a) nosit-na-hlavě² prospěch^o) ° pracovat (aby, "nést-v-ruce (a) být-zodpovědný") ° pracovat (ve prospěch čí);T ဆောင်ရွက်: ကျန်စစ်သားမင်းဖြစ်သောအခါနိုင်ငံတော်ကျိုးအတွက် ဆောင်ရွက်ခဲ့၏။;work for (benefit of sb.): When Kyansittha became king, (he) worked for the benefit of the great country.;pracovat (ve prospěch čí): Když se Čansitá stal králem, pracoval ve prospěch té ohromné země.;p.s. writ. ဆောင်ရွက်: ကျန်စစ်သားမင်းသည် နိုင်ငံတော်စည်းလုံးညီညွတ်အောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့၏။;work (in order to): King Kyansittha worked in order to (maintain) the great country united.;pracovat (aby): Král Čansitá pracoval aby (udržel tu) ohromnou zemi jednotnou.;p.s. writ.

ဆောင်ရွက်: ကွန်တော်တိုမြို့နယ်ရဲ့ ဆယ်ကျွမ်မြောက်စာဆိုတော်နေ့ အတိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားမှာ သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရလို့ အများကြီးဂုဏ်ယူပါတယ်။;carry out: I take pride very much for being allowed to carry out the celebration of tenth anniversary of writers of our township as the chairman.;vykonat: Jsem velice hrdý, že jsem dostal svolení k vykonání (~ zúčastnění se) oslavy desátého výročí spisovatelů naší správní oblasti jakožto předsedající.;pol. um.

ဆောင်ရွက်: တချို့ကတော့ ယောက်ျားက ပိုဆောင်ရွက်နိုင်တယ်လို့ ထင်ကြတယ်။;perform: As for some people, (they) think, that men can perform (duties) more.;konat (povinnosti): Co se týče některých lidí, myslí si, že muži jsou více schopní konat (povinnosti).;

ဆောင်ရွက်: ယောက်ျားမိန်းမ ဆောင်ရွက်နိုင်ကြတာ

အတူတူပဲလား။;bring (benefit): Can men (as well as) women bring (benefit) equally? ("Is equal how men (and) women bring benefit?");přinášet (užitek): Mohou muži (a) ženy přinášet užitek

stejnou měrou? ("Je stejné jak muži (a) ženy mohou přinášet užitek?");inter.

ဆောင်ရွက်: ယောက်ျားနဲ့မိန်းမ

အတူတူဆောင်ရွက်မှုအကျိုးရှိနိုင်တော့စွေတွေလဲ

တခါတလေရှိတတ်ပါတယ်။;carry out: Sometimes, there may be duties, of which carrying them out together by men and women is advantageous.;vykonat: Někdy jsou povinnosti, jejichž vykonání muži i ženami pospolu je výhodné.;pol.

ဆောင်လာ;carry out ("carry-in-hand (and) come");vykonávat ("nosit-v-ruce (a) přijít");T

ဆောင်လာ: ဒီမြို့မှာ အနှစ်နှစ် အလလ ပညာရေးတာဝန် ထမ်းဆောင်လာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ပါ။;carry out: (He) is a person, who has carried out educational duties in this town for many years and months.;vykonávat: Je osobou, která v tomto městě vyučovala (~ "vykonávala vyučovací povinnosti") po mnoho let ("a měsíců").;pol.

ဆော့ရီး;excuse (me, expression used after making a mistake) ° sorry (expression used after making a mistake);promiňte (výraz užívaný po učinění chyby) ° sorry (CZ col., výraz užívaný po učinění chyby);interj. col. E. sorry

ဆော့ရီး: ဆော့ရီး နော်;sorry: (I'm) sorry, ok?;promiňte: Promiňte (mi), ano?;col.

ဆော့ရီး: ဆော့ရီး ပဲ;sorry: (I'm) just sorry.;sorry: ("Prostě") sorry;col.

ဆော့ရီး: ဆော့ရီးပဲ နော်;sorry: (I'm) just sorry, ok?;promiňte: Promiňte (mi), ano? ("Prostě se-omlouvám, ano?");col.

ဆော့ဝဲ;software ("play-around-with (and) circle-above");software ("pohrávat-si-s (a) kroužit-nad");n. E. software ဆဲ;revile ° swear at ° vituperate ° while ° curse ° still;stále ° spílat ° pořád ° nadávat na ° proklínat ° zatímco;suff. adv. (or) adv. (or) T

ဆဲ: ကျောင်းတက်နေဆဲပါပဲ။;still: (I) am still just attending school.;pořád: Pořád jen chodím do školy.;pol.

ဆဲ: ငါ ကြိုးစားနေဆဲပါ။;still: I am still trying.;stále: Stále se snažím.;pol.

ဆဲ: အားကစားရုံက ဆောက်လုပ်ဆဲဖြစ်တယ်။;still: The stadium is still under construction. ("Stadium building work still happens.");stále: Stadión se stále staví. ("Stavební práce (na) stadionu se stále dějí.");

ဆဲ: -နေ: သူ စာအုပ် ဖတ်ဆဲပါ။;still: He still reads the book.;stále: Stále čte knihu.;pol.

ဆဲ: -နေ: အခု မိုးရွာနေဆဲပါ။;still: It is still raining.;pořád: Pořád prší.;pol.

ဆဲဆဲမှာ;while still ° still;pořád ° zatímco pořád;adv.

ဆဲဆဲမှာ: တက္ကသိုလ်တက်မဲ့ ဆဲဆဲမှာ အိမ်ထောင်ကျခဲ့တာမို့ ဆက်မတတ်တော့မဲ့ (~ ဆက်မတတ်ခဲ့ဘူး)။;still: Though (I) was still attending school, as (I) got married, (I) cannot continue any more.;pořád: Přestože jsem pořád chodil do školy, poněvadž jsem se oženil, nemohu dál pokračovat.;fut. col.

ဆဲဖြဲ(လိုက်);tear away ("drag (and) tear ("well")");odtrhnout ("tahat (a) thát ("pořádně")") ° vytrhnout ("tahat (a) thát ("pořádně")");T

ဖကာ(တစ်ခု);grille (to filter things) ° filter (to filter things);filtr (k filtrování) ° mřížka (k filtrování);sg.

ဇင်ဗုဒ္ဓဘာသာ;Mahayana Buddhism (especially Japanese,

“drive”).;noc: V noci auta obvykle rozsvítí světla (a) jedou (~ “řídí”).;writ.

ညပိုင်း: ညပိုင်းလေးနာရီအိပ်ချိန်ဟာ မလုံလောက်ခဲ့ပေ။;night: (“time of”) four hours sleeping at night was not enough, indeed;noc: čtyři hodiny (~ “čas čtyř hodin”) spánku v noci, vskutku, nestačily.;p.s. writ.

ညံ့ဖျင်း;weak, be (in a certain skill, “be-inferior (and) stupid”) ° inferior, be (“be-inferior (and) stupid”) ° poor, be (“be-inferior (and) stupid”);špatně, být na tom (s nějakou schopností atd., “být-horší (a) hloupý”) ° ubohý, být (“být-horší (a) hloupý”) ° horší, být (“být-horší (a) hloupý”);I

ညံ့ဖျင်း: ကျွန်တော်ကိုက ဘာသာစကားမှာညံ့ဖျင်းလို့ပါ။;weak, be (in a skill): Because (I) am weak in languages.;špatně, být na tom (s nějakou schopností): Protože jsem na tom s jazyky špatně. (“Protože jsem v jazycích ubohý.”);pol. um.

ညဘက်ခြေထောက်ကို ပေါ်တွင်ထားကာ တင်ပျဉ်ခွေထိုင်ပုံ;lotus posture, half (with right leg up, “lotus-posture”¹¹ while¹⁰ placing³ right⁰ leg¹ up²) ° padmasanam, ardha (with right leg up, “lotus-posture”¹¹ while¹⁰ placing³ right⁰ leg¹ up²);padmāsana, poloviční (s pravou nohou nahoře, “lotosová-pozice”¹¹ zatímco¹⁰ pravá⁰ noha¹ (je) položena³ nahoru²);n. med.

ညွတ်;fall for sb.;padnout pro někoho;T

ညွန့်;best, be ° choicest, be;nejlepší, být ° nejvybranější, být;I un.

ညွှန်း;show;ukázat;T

ညွှန်ကြားချက်;advice (instruction, “direct (and) be-heard {nouner}”) ° instruction (“direct (and) be-heard {nouner}”);instrukce (“ukázat-směr (a) být-slyšen {jmenec}”) ° rada (instrukce, “ukázat-směr (a) být-slyšen {jmenec}”);n.

ညွှန်ကြားရေးမှူး(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);director (“leader”³ (to) direct⁰ (and) be-listened¹ {nouner}”);ředitel (“vedoucí”³ (který) ukaje-směr⁰ (a) je-poslouchán¹ {jmenec}”);sg.

ညွှန်ပြ;point out (“direct (and) show”);poukázat na (“nasměrovat (a) ukázat”);T

ညွှန်ပြ: ညွှန်ပြပုဒ်;point out: the word (which) points out;ukazovat: ukazovací slovo;

ညွှန်ပြထား;point out (“direct (and) show {emphasis}”);poukázat na (“nasměrovat (a) ukázat {důraz}”);T

ညှိသက်;soft, be (“(of) soft life”) ° subtle, be (“(of) soft life”);něžný, být (“měkkého života”) ° jemný, být (“měkkého života”);I

ညသန်းခေါင်;midnight (“night crosses-over (the) peak”);půlnoc (“noc překračuje vrchol”);adv.

ညှိ;cut (with scissors) ° hold (by teeth or between fingers);stříhat (nůžkami) ° držet (zuby nebo mezi prsty);T

ညှပ်ဖိနပ်(တစ်ရုံ၊ တစ်ခု);sandals, thong (“shoes”¹ (of) clamp⁰);sandály tong (“boty”¹ svírání⁰);sg. (pair, piece)

ညှိ;make (a friend, “level”) ° make a (friend, partner, “to-level”);udělat si (přítele, partnera, “urovnat”) ° udělat si (přítele, “vyrovnat”);T

ညအချိန်;night (“night time”);noc (“čas”¹ noci⁰);n.

ညအချိန်: ညအချိန်တွင် လသာသည်။;night: At night (“time”) the month is shining.;noc: V noci svítí měsíc.;writ.

ညအချိန်: လသာနေလျှင် ညအချိန်ခါ;night: When the moon is shining, (it is) night time.;noc: Když svítí měsíc, (je) noc (~

“noční čas”);;writ.

ညဉ့်;night;noc;n.

ညဉ့်နက်;night, late at (“black”¹ night⁰);noci, pozdě v (“černá”¹ noc⁰);adv.

ညဘက်;right, on the (“right direction”) ° right (to) (“right direction”) ° right (“right direction”);vpravo (“směr”¹ napravo⁰) ° pravý (“směr”¹ napravo⁰) ° pravo, (na) (“směr”¹ vpravo⁰) ° napravo (“směr”¹ napravo⁰);adv.

ညဘက်: ဘယ်ဘက်ကိုတွေ့လိုက် ညဘက်မှာ ဟိုတယ် တွေ့လိမ့်မယ်။;right: Turn left, (and) on the right (you) will certainly find a hotel.;napravo: Zatoč vlevo, (a) napravo jistě nalezneš hotel.;imper. fut.

ညဘက်မှာ: ကျွန်တော်ညဘက်မှာ ထိုင်နေတဲ့အဆိုရှင်များရဲ့ ခေါင်းဆောင်ကတော့ ကျောင်းဆရာ ဦးမြမောင်ပါ။;right side, on the: As for the proposers' (~ “speakers”) leader sitting on my right, (it) is U Mya Maung.;pravo, na: Co se týče vůdce mluvčích, který sedí po mé pravé straně, (je to) Ú Mja Maun.;pol.

ညီ;even, be ° united, be ° equal, be;vyrovnaný, být ° sjednocený, být ° rovný, být;I

ညီ(တစ်ယောက်);brother (younger, usually used only by male relatives);bratr (mladší, užito obvykle jen mužskými příbuznými);sg.

ညီညွတ်;unite (“be-united (and) fall-for(sb.)”) ° united, be (“be-united (and) fall-for(sb.)”);jednotný, být (“být-sjednocený (a) padnout-pro(někoho)”) ° sjednotit (“být-sjednocený (a) padnout-pro(někoho)”) ° sjednocený, být (“být-sjednocený (a) padnout-pro(někoho)”);I (or) T

ညီညာ;equal, be (“(be) even (and) at-right” (??)) ° even , be (“(be) even (and) at-right” (??));vyrovnaný, být (“být” rovný (a) napravo” (??)) ° rovný, být (“být” rovný (a) napravo” (??));I

ညီညာပြန့်ပြူး;even, be (about a surface etc., “even, wide (and) flat”);rovný, be (o povrchu atd., “rovný, široký a plochý”);I

ညီညာပြန့်ပြူး: ဒီမြေကြီးက ညီညာပြန့်ပြူးတယ်။;even, be: This great earth (~ “ground”) is even.;rovný, být: Tato (“velká”) země je plochá.;

ညီညီညာညာ;unitedly ° evenly;spojeně ° vyrovnaně;adv.

ညီမ: အကိုတစ်ယောက် အမတစ်ယောက်နဲ့

ညီမနှစ်ယောက်ရှိပါတယ်။;sister (younger): (I) have one elder brother, one elder sister and two younger sisters.;sestra (mladší): Mám jednoho staršího bratra, jednu starší sestru a dvě mladší sestry.;pol.

ညီမ(တစ်ယောက်);sister (younger, historically used only by female relatives);sestra (mladší, historicky užíváno pouze ženskými příbuznými);sg.

ညီမလေး(တစ်ယောက်);sister (younger, affectionate address);sestra (mladší, citově založené oslovení);sg.

ညီအကိုမောင်နှမ;brothers and sisters (“man's-younger-brother, elder-brother, womans'-younger-brother (and) man's-younger-sister”) ° siblings (“man's-younger-brother, elder-brother, womans'-younger-brother (and) man's-younger-sister”);bratři a sestry (“ mladší-bratr-muže, starší bratr, mladší-bratr-ženy (a) mladší-sestra-muže”) ° sourozenci (“ mladší-bratr-muže, starší bratr, mladší-bratr-ženy (a) mladší-sestra-muže”);n.

ညီအကိုမောင်နှမ: ညီအကိုမောင်နှမ ရှိသလား။;brothers and sisters: Do (you) have brothers and sisters?;sourozenci: Máš (nějaké)

sourozence?;inter.

ဌာန: ဌာနအမျိုးမျိုး(တွေ)ဘက်ကို;place: to the direction of various places;místo: směrem k různým místům.;col.

ဌာန(တစ်ခု);department ° place;oddělení (v instituci) ° místo;sg. P. thāna (= place, locality)

တ;wish for ° long for;přát si ° toužit po;T

တ -လုံး (from တစ် -လုံး);whole the;celý;pref. & suff. adj.

တ (from တစ်);a ° one;nějaký ° jeden;num.

တ: မင်းရာဇာဟာ

ထင်ရှားတဲ့မြန်မာပညာရှိကြီးတစ်ဦးဖြစ်လာတယ်။;one: Min Yaza became famous as one of the great wise men in Myanmar.;jeden: Men Yáza se stal slavným jakožto jeden z velkých moudrých mužů Myanmaru.;

တ: မန္တလေးဈေးချိုဟာ နာမည်ကြီးဈေးကြီးတစ်ခုပေါ့။;a: Mandalay's Zaycho ("Sweet Market") is a famous market.;nějaký:

Mandalajský Zhéchu ("Sladký Trh") je slavný trh.;pol. col.

တံ(တစ်ချောင်း);rod (or anything rod-like, often as a part of words);tyč (nebo cokoliv podobného tyči, obvykle užito coby část slov);sg.

တံ(တစ်ချောင်း);stick;hůlka;sg.

တကယ်;real ° certainly ° indeed ° actually ° surely ° truth ° true ° really;pravda ° skutečnosti, ve ° určitě ° skutečný ° jistě ° pravdivý ° vskutku ° skutečně;adv. (or) n. (or) adj.

တကယ်: တကယ်ပြောတာပါ။;truth: (I) speak truth.;pravda: Říkám pravdu.;pol.

တကယ်: တကယ်လက်တွေ့တရားအားထုတ်တယ်။;real: (He) strives (for) real ("experience").;skutečný: Skutečně usiluje. ("Usiluje o skutečnou zkušenost.");

တကယ်: ရွှေရုပ်တု တကယ် တွေ့သတဲ့ ;indeed: It is said, that one golden statu, indeed, was found.;vskutku: Říká se, že jedna zlatá socha byla vskutku nalezena.;

တကယ်ကို;for sure ("to reality") ° definitely ("to reality");rozhodně ("ke skutečnosti") ° jistě ("ke skutečnosti");adv (or) adv.

တကယ်ကို: တကယ်ကို ငါ မင်းကြောင်းကြားရလို့ သိဝမ်းသာပါတယ်။ (~ ငါ မင်းကြောင်းကြားရလို့ တကယ်ကို ဝမ်းသာပါတယ်။);indeed: Indeed, I am very happy about you ("of what (I) heard about you").;opravdu: Opravdu, mám z tebe (~ "z toho, co jsem o tobě slyšel") velkou radost .;pol.

တကယ်တော့;actually ("indeed" truly°);no ("vskutku" opravdu°) ° ve skutečnosti ("vskutku" opravdu°);adv.

တကယ်တော့ -ပါပဲ: တကယ်တော့ အထူးနည်းစနစ်အတိုင်းပါပဲ။;indeed: Indeed, according to a special system.;vskutku: Vskutku, dle speciálního systému.;pol.

တကယ်တော့ -ပါပဲ။;indeed;vskutku;adv.

တကယ်တော့: တကယ်တော့ လူတွေဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အထင်ကြီးတတ်ကြပါတယ်။;in fact: In fact, people may overestimate themselves.;vskutku: Vskutku, lidé mohou přeceňovat sami sebe.;pol.

တကွ;together (with sth.);spolu (s něčím);adv.

တကား;every;každý;suff.

တကား: နိုင်ငံတကာ;every: every country;každý: každá země;

တကား: နိုင်ငံတကာက သံဃာတော်တွေ ပညာလာဆည်းပူးကြပါတယ်။;every: Monks from every country come and acquire knowledge (here).;každý: Mniši z každé

země (sem) přicházejí a získávají znalosti.;pol.

တက္ကသိုလ်: တက္ကသိုလ်နားက အဆောင်မှာ;university: In the hostel near university.;univerzita: V ubytovně poblíž univerzity.;

တက္ကသိုလ်: ဒီနှစ် သူတက္ကသိုလ်ဝင်ခွင့်ရတယ်။;university: This year he was admitted to university.;universita: Tento rok byl ("on") přijat na universitu.;

တက္ကသိုလ်: ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်;university: University of Yangon.;univerzita: Rangunská Univerzita;

တက္ကသိုလ်(တစ်ခု တစ်ဆောင်);university ° campus;univerzita;sg.

တက္ကသိုလ်(တစ်ခု);university;univerzita;sg.

တက္ကသိုလ်ကစာ(တစ်စောင်);assignment, university;seminární práce, universitní;sg.

တက္ကသိုလ်စာ;assignment, university ("university writings");úkol, universitní ("universitní psaní");pl.

တက္ကသိုလ်ဆရာ(တစ်ယောက်);lecturer, university (male, "university teacher") ° teacher, university (male lecturer, "university teacher");učitel na univerzitě (univerzitní profesor, "univerzitní učitel") ° profesor, univerzitní (muž, "univerzitní učitel");sg.

တက္ကသိုလ်ဆရာမ(တစ်ယောက်);teacher, university (female lecturer, "university teacher female") ° lecturer, university (female, "university teacher female");profesorka, univerzitní (žena, "univerzitní učitelka") ° učitelka na univerzitě (univerzitní profesorka, "univerzitní učitelka");sg. f.

တက္ကသိုလ်ဆောင်(တစ်ခု တစ်ဆောင်);university ("university building");univerzita ("univerzitní budova");sg.

တက်;get into (a vehicle) ° get on (a car etc.) ° climb (go upwards) ° go (to hospital, "ascend") ° go upwards ° improve ° attend (a course, "ascend") ° come up ° ascend ° attend (school, "ascend") ° study (at an institute, "ascend") ° climb (up) ° come (up) ° climb up ° attend (a course or classes, "ascend");vyjít (nahoru) ° lézt (vzhůru) ° nastoupit (do auta atd.) ° nastoupit (do vozidla) ° zlepšit se ° účastnit se (kurzu nebo lekcí, "nastoupit") ° chodit do (školy, "nastoupit") ° studovat (v nějakém institutu, "nastoupit") ° účastnit se (kursu, "vystupovat-vzhůru") ° vystoupit (nahoru) ° vystupovat vzhůru ° docházet na (kurs, "vystupovat-vzhůru") ° lézt (nahoru) ° jít (do nemocnice, "nastoupit") ° jít vzhůru ° lézt ° vylézt;l (or) T

တက်: ကျွန်တော် ခြေထောက်ကျိုးသွားလို့ ဆေးရုံတက်နေရတာ။;go (~ "ascend"): (I) must go (~ "ascend") to hospital, because I broke (my) leg.;jít (~ "nastoupit"): Musím jít (~ "nastoupit") do nemocnice, protože jsem si zlomil nohu.;cont. um.

တက်: ကျောင်းသတက်။ (~ ကျောင်းပဲတက်။);attend: (I) just attend school.;chodit do (školy): Pouze chodím do školy.;col.

တက်: ကျောင်းမတက်ခဲ့တာ။ ;attend (school): (I) did not attend school.;škola: Nechodila jsem do školy.;p.s. col.

တက်: ကားပေါ် တက်တယ်;get on: get on the car;nastoupit: nastoupit do auta.;

တက်: တက္ကသိုလ်တက်မဲ့ ဆဲဆဲမှာ အိမ်ထောင်ကျခဲ့တာမို့ ဆက်မတက်တော့မဲ့ (~ ဆက်မတက်ခဲ့ဘူး)။;attend (school): Though (I) was still attending school, as (I) got married, (I) cannot continue any more.;chodit (do školy): Přestože jsem pořád chodil do školy, poněvadž jsem se oženil, nemohu dál pokračovat.;fut. col.

တက်: တက်တော်တော်တက်နေပြီ။;improve: (You) have improved very much.;zlepšit se: Hodně moc jsi se zlepšil.;p.p.

တက်: တက်ပါ။;get on (~ "ascend"): Get on. (a taxidriver may say this to their customer, "Ascend.");nastoupit: Nastupte si. (taxikář může toto říci zákazníkovi);imper. pol.

တက်: တက်ဖူးပါတယ်;attend (a course): (I) have already attended;účastnit se (kurzu): už jsem se účastnil (kurzu);pol.

တက်: တောင်ကို တက်ခဲ့ပြီ။;climb: (He) has climbed the mountain.;lézt: Vylezl na horu.;p.p.

တက်: တောင်ပေါ်ကိုတက်ပြီးကြည့်ရင် မန္တလေးကို မြင်နိုင်ပါတယ်။;climb: If one climbs the mountain and looks (one) may see Mandalay.;leze: Když vyleze(te) na horu a podívá(te) se, může(te) vidět Mandalaj.;

တက်: လေယာဉ်ပေါ်သို့ တက်နေသည်;get on: to get on the plane.;nastoupit: nastoupit do (~ "na") letadla.;writ.

တက်: အင်္ဂလိပ်လို သင်ကြားတဲ့အတန်းမှာ တက်နေပါတယ်။;attend: (I) am attending a course of ("teaching in") English.;chodit do (kursu): Chodím na kurs ("učení v") angličtině.;cont. pol.

တက်: အမျိုးသားတစ်ယောက် လှေကားပေါ်တက်နေတယ်။;go (~ "climb"): The man is going up (~ "climbing") the stairs.;jít (~ "lézt"): (Ten) muž jde (~ "leze") po schodech.;cont.

တက်: ကျောင်း;attend a school;chodit do školy;T

တက်ကြွ;active, be (about people, "ascend (and) rise") ° arouse ("ascend (and) rise") ° arise ("ascend (and) rise");být aktivní (o lidech, "vystoupit (a) povstat") ° zvedat se ("vystoupit (a) povstat") ° vyvolat (povzbudit, "vystoupit-vzhůru (a) stoupnout");T

တက်ကြွ: မြန်မာတမျိုးသားလုံးအား မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ် တက်ကြွအောင် လှုံ့ဆော်ပေးသော ထိုနေ့ကို အမျိုးသားနေ့ဟု၍ သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။;arouse: In order to arouse the nationalism towards the Myanmar nationality, encouraging, they have recognized this day as "National Day".;vyvolat: Aby vyvolali vlastenectví vůči Myanmarské národnosti, (za povzbudzování), rozeznávají tento den jakožto "Národní Den.";p.s. pl. pol. writ.

တက်ကြွနိုး;active, be ("ascend, rise (and) be-awake") ° active, be;činný, být ° aktivní, být ("vystoupit-vzhůru, stoupnout (a) být-probuzený");I

တက်ကြွနိုးကြား;wake up ("(be) active (and) alert");probudit se ("(být) aktivní (a) bdělý");I

တက်ရောက်;attend (a course etc., "ascend (and) arrive");účastnit se (kursu, "vystupovat-vzhůru (a) přijít");T

တက်ရောက်ရပ်;attend (a course etc., "ascend, arrive (and) stop");účastnit se (kursu, "vystupovat-vzhůru, přijít (a) zastavit");T

တက်လှမ်း;reach for a higher level ("ascend (and) step") ° strive for advancement ("ascend (and) step") ° attain (a certain level, "ascend (and) step");sahat k vyššímu stupni ("vystupovat (a) kráčet") ° dosáhnout (nějakého stupně, "vystupovat (a) kráčet") ° usilovat o pokrok ("vystupovat (a) kráčet");T

တက်သွား;get on (a trishaw etc., "ascend (and) go");nastoupit (na trojkolák atd., "nastoupit (a) jít");T

တက်သွား: တုတ်တုတ်တက်သွားတယ်။;get on: (He) gets on the trishaw.;nastoupit: Nastupuje na trojkolák.;

တခမ်းတနားဖြစ်;formal, be ("be¹ well-magnificent");formální, být ("být¹ dobře-skvělý");I

တချိန်ချိန်;time, certain;čas, určitý;adj.

တချိန်ချိန်: သင်ပေးထားတဲ့ညာတွေက နောင်တစ်ချိန်ချိန်မှာ

အသုံးဝင်လာမှာပါ။;time, certain: The wisdom that (you) taught will later become useful, at a certain time.;čas, určitý: Moudrost, kterou jsi učil, bude později, v určitou dobu, užitečná.;fut. pol.

တချိန်ချိန်မှာ (from တစ်ချိန်ချိန်မှာ);after some time ("in³ one° time¹ (of) time²");za určitou dobu ("v³ jeden° čas¹ času²");adv.

တချိန်တည်းမှ(ပင်);concurrently ° at the same time ° contemporaneously;souběžně (s čím) ° v tu samou dobu ° současně (s čím);adv. writ.

တချိန်တည်းမှာ (WS. from တစ်ချိန်တည်းမှာ);at the same time;v tu samou dobu;adv. WS.

တချိန်တည်းမှာပင်: တချိန်တည်းမှာပင် ကွေရှမ်းများကလည်း သစ္စာခံခိုင်းရန် ရောက်ရှိလာသည်။;at the same time: At the same time the Kweshams also came to force an oath (of royalty).;v tu samou dobu: V tu samou dobu Kvešané také přišli aby nutili k učinění přísahy.;p.s. writ.

တချိန်နဲ့တချိန်;time to time ("a time with a time");čas od času ("nějaký čas s nějakým časem");adv.

တချိုး;several ° some;některé ° někteří ° několik;pron. col. (or) pron. acc.

တချိုး: ငလျင်ကြောင့် တချိုးပျက်သွားပေမယ့် အများကြီး ကျန်ပါသေးတယ်။;some: Thought due to the earthquake, some have been destroyed, many indeed remain.;některé: Přestože byly některé zničeny zemětřesením, mnoho se vskutku dochovalo.;pol.

တချိုး: ဆရာတချိုးကို တွေ့ပါတယ်။;several: I meet several teachers.;několik: Potkávám několik učitelů.;col. pol.

တချိုး: တချိုးကတော့ ယောက်ျားက ပိုဆောင်ရွက်နိုင်တယ်လို့ ထင်ကြတယ်။;some (people): As for some people, (they) think, that men can perform (duties) more.;někteří (lidé): Co se týče některých lidí, myslí si, že muži jsou více schopní konat (povinnosti).;

တချိုး: တချိုးကတော့ အသင်းဖွဲ့ပြီး ကားကြီးကားငယ်တွေနဲ့ လည်(လည်)ကြပါတယ်။;some: As for some, (they) make groups and go around in big and small cars.;někteří: A někteří utvoří skupinky a projíždí se ve velkých a malých autech.;col. pol.

တချိုး: တချိုးကောင်းသား လာပါတယ်။ (~ တချိုးကျောင်းသားတွေ လာကြပါတယ်။);some: Some students come.;někteří: Někteří studenti přicházejí.;col. pol.

တချိုး: တချိုးဆို ဘာဝနာအကြောင်း မသိဘူး။;some (people): Some (of them) do not know about meditation.;někteří (lidé): Někteří (lidé) neví o meditaci.;

တချိုးတဝက်;some (people, "a-some, a-half");někteří (lidé, "někteří, polovina");pron. col.

တချိုးတဝက်: တချိုးတဝက်တော့ဖြင့် လိမ်ညာထားတာ ချည်းပါပဲ (~ ချည်းပါပဲ)။;some (people): As for by some (people), (they) are only just lying ("lies").;někteří (lidé): Co se týče některých (lidí), prostě, jenom lžou (~ "lžou lži").;col. pol.

တခြား;different ° other;jiné ° ostatní;adj. col. (or) adj.

တခြား: တခြား တိုင်းရင်းသားတွေလဲ နေပါတယ်။;other: Also other nationalities live (there).;ostatní: Také ostatní národnosti (tam) žijí.;pol.

တခြား: ဒီကျောင်းသားအပြင် တခြားကျောင်းသားမလာပါဘူး။;other: Apart from this student, no other student comes.;jiný: Mimo tohoto studenta nepřichází žádný jiný ("student").;pol.

တခြား: ဒီလို တခြားအရပ်တရပ် ကန်ဘောင်ထဲမှာ ရှိပါတယ်။;other: Other

statue of this kind is in the embarkment.;jiný: Jiná socha tohoto druhu je na nalodění.;pol.

တခြားအရာ;rest, the ("other things");zbytek ("ostatní věci");n. တခြားအရာ: ဒါတစ်ခုကလွဲပြီးတခြားအရာတွေ ငါနားလည်ခဲ့တယ်။;rest: Apart from this one I understood the rest.;zbytek: Kromě tohotohle jsem pochopil všechno (~ "zbytek").;p.s.

တံခါး;door;dveře;n.

တံခါး: အခန်းတံခါးပြင်တယ်;door: repair door (of a) room;dveře: opravit dveře (od) pokoje.;

တံခါး(တစ်ခု၊ တစ်ချပ်);door;dveře;sg.

တံခါး(တစ်ခု၊ တစ်ပေါက်၊ တစ်ချပ်);door;dveře;sg.

တခါတရံ (from တစ်ခါတစ်ရံ);sometimes ("one time, one instance");někdy ("jednu dobu, jeden okamžik");adv.

တခါတလေ: တခါတလေ စက်အနားမှာ လူမရှိပါ။;sometimes: Sometimes (there) is nobody near the computer.;někdy: Někdy u počítače není nikdo.;col. pol.

တခါတလေ: ယောက်ျားနဲ့မိန်းမ

အတူတူဆောင်ရွက်မှုအကျိုးရှိနိုင်တဲ့ကိစ္စတွေလဲ

တခါတလေရှိတတ်ပါတယ်။;sometimes: Sometimes, there may be also duties, of which carrying them out together by men and women is advantageous.;někdy: Někdy jsou také povinnosti, jejichž vykonání muži i ženami pospolu je výhodné.;pol.

တခါတလဲလဲ -မ;several times ("one time exchange (and) exchange by");několikrát ("jeden čas zaměnit (a) zaměnit skrze");adv.

တခါတလဲလဲ -မ; တခါတလဲလဲ (~ ထပ်ခါတလဲလဲ) ဖတ်မယ့် နားလည်လာတော့တယ်။;several times: Just after (I) read this letter several times, (I) understood.;několikrát: Právě po (tom, co) jsem si tehle dopis několikrát přečetl, jsem (jej) pochopil.;col.

တခုခု (from တစ်ခုခု);something;něco;n.

တင်း;put (sth. on sth.);položít (něco na něco);T

တင်း;stand firm (not give in);stát pevně (nepoddát se);T

တင်း;proper, be ° fitting, be;pasující, být ° vhodný, být;I un.

တင်း: စိတ်ကို တင်းမထားရဘူး။ လျှော့ထားမှ အေးချမ်းမှာပေါ့။;pressure: (One) should not put (much) pressure on (one's) mind. Having (calmed) down, one should be in peace.;tlak: Nemělo by se na mysl moc tlačit. Uklidněním (~ "snížením") je třeba být klidný.;col.

တင်း: လက်တစ်ဖက်ကို အခြားလက်တစ်ဖက်ပေါ်သို့ တင်တယ်။;place: (He) places one hand on another ("hand").;pokládat: Pokládá jednu ruku na druhou ("ruku").;

တင်းကျပ်မှု;limitation ("be-tight (and) tighten {nouner}");omezení ("být-těsný (a) těsnit {jmenec}");n.

တင်းကျပ်မှု: မြန်မာပြည်မှာက တင်းကျပ်မှုတွေ သိပ်များတယ်။;limitation: There are very much of limitations in the Myanmar country.;omezení: V zemi Myanmaru je mnoho omezení.;col.

တင်စား;metaphor, use;metafory, užít;T

တင်စား: မြန်မာလို တင်စား;idiom: an idiom in Myamar (language);idom: idiom v Myanmarštině;col.

တင်စား: လိုတင်စားပြီး ပြောပြတယ်။;metaphore, use a: (He) uses a metaphore and then (he) explains (it).;metafory, užít: Užije metafory a pak (ji) vysvětlí.;

တင်စား: သူ့ကို ဂုဏ်ပြုတဲ့အနေနဲ့ တင်စားတယ်။;metaphore, use: To

revere him, (he) uses a metaphore.;metafory, užít: Aby ho uctil, užívá metafory.;

တင်တား (from တံတား);bridge ("elevate (and) ban");most ("zvýšit (a) zakázat");n.

တင်တောင်း;give money (to the prospective bride's parents, "put (and) request") ° dowry, give ("put (and) request");dát peníze (rodičům té které nevěsty, "položít (a) žádat") ° věno, dát ("položít (a) žádat");T

တင်တောင်း: အုန်းပွဲငှက်ပျော်ပွဲနဲ့ တင်တောင်းပေါ့။;dowry, give: Give dowry of coconut ("tray") (and) banana tray.;věno, dát: Dej věno tácu kokosů (a) ("tácu") banánů.;imper. col.

တင်ထား;put (sth. swh., "put (and) fix") ° put ("place (and) put");položít (něco někam, "položít (a) upevnit") ° položit ("umístit (a) položit");T

တင်ထား: ခေါင်းပေါ်မှာ တင်ထားတဲ့ လက်နှစ်ချောင်း;put: two hands put on the head;položít: dvě ruce položené na hlavě;n.

တင်ထား: လက်မောင်းပေါ်မှာ ဦးခေါင်းတင်ထားတာကို ပြတယ်။;put: (He) shows head put on arms.;položít: Ukazuje hlavu položenou na pažích.;

တင်ထား: သူ့ရဲ့ပုံကို တင်ထားတာပါ။;put (~ publish): (I) put (~ publish) (here) his photo.;dát (~ uveřejnit): Dávám (~ uveřejňuji) (sem) jeho fotografii.;pol. FB

တင်းနစ် ကစား;tennis, play;tenis, hrát;T E. tennis

တင်းနစ်ပြိုင်ပွဲ: တင်းနစ်ပြိုင်ပွဲ မြက်ခင်းပေါ်မှာ ကျင်းပနေတယ်။;tennis match: The tennis match is ("being") held on the grass.;tenisový zápas: Tenisový zápas je pořádán na trávě.;cont.

တင်းနစ်ပြိုင်ပွဲ(တစ်ပွဲ);tennis match;tenisový zápas;sg. E. tennis တင်းနစ်ဘက်တံ(တစ်ခု);tennis racket ("tennis directing stick");tenisová pálka ("tenisový záměřující klacek");sg. E. tennis တင်ယူ၍ခွေထိုင်ပုံ;lotus posture ("sitting³ form¹⁰ (of) restrained² buttocks⁰-planks¹") ° padmasana (lotus posture, "sitting³ form¹⁰ (of) restrained² buttocks⁰-planks¹");padmāsana (lotosová pozice, "podoba¹⁰ sezení³ zkrocených² hýždových⁰ prken¹") ° lotosová pozice ("podoba¹⁰ sezení³ zkrocených² hýždových⁰ prken¹");n.

တင်ပြ;present (an idea, "put (and) show");představit (myšlenku, "položít (a) ukázat");T

တင်ပါ;yes (reply to a monk by a lay person or to an elder monk by a monk);ano (laikova odpověď mnichovi či mnichova odpověď staršímu mnichovi);mn.

တင်ပါ;hips ("cheeks¹ (of) buttocks⁰") ° buttocks ("cheeks¹ (of) buttocks⁰");boky ("tváře¹ zadku⁰") ° zadek ("tváře¹ zadku⁰");n.

တင်ပါ;yes (reply to a lay person by a monk or to a younger monk);ano (odpověď mnicha laikovi či mladšímu mnichovi);interj.

တင်ပါး: တင်ပါးများရဲ့မြေနှင့်ထိခြင်း (~ တင်ပါးသည် မြေနှင့် ထိလျင်ထိခြင်း);buttocks: contact of buttocks with ground;zadek: dotyk zadku se zemí;writ.

တင်ပါးဆုံရိုး;pelvis ("bones³ meeting² (in) faces¹ (of) hips⁰");pánev (pánevní kost, "kosti³ (které) se-setkávají² (v) tvářích¹ boků⁰");n.

တင်ပါးဆုံရိုး: တင်ပါးဆုံရိုးသို့ ပုန်းကွယ်သွားတယ်။ (~ တင်ပါးဆုံရိုးထဲ ငုပ်ဝင်သွားတယ်။);pelvis: (It) hides in the pelvis.;pánev (kost): Schovat se v páni (~ pánevní kosti).;

တင်းမာ;stretched, be (about not relaxed muscles, "be-taut (and) be-stiff");napnutý, být (o neuvolněných svalech. "být-napnutý (a

být-tuhý");T

တင်းမာ: တင်းမာနေသော ကြွက်သားများ;stretched, be: stretched muscles (ie. not relaxed muscles);napnutý, být: napnuté svaly (tj. neuvolněné);pl.

တင်သွင်း:include ("put (and) insert") ° import (to a country, "load (and) insert");zahrnout ("vložit (a) vsunout") ° dovážet (do státu, "naložit (a) vložit");T (or) T writ.

တင်သွင်း: သီရိလင်္ကာတွင်းသို့ တင်သွင်းသူ;import: person, who imports to Sri Lanka;dovážet: člověk, který dováží do Sri Lanky;

တင်း;taut, make ° tight, be ° stand firm;stát, pevně ° napnout ° těsný, být;l (or) T

တင်ပါး;yes (answer to a (senior) monk);ano (odpověď (staršímu) mnichovi);adv.

တင့်ပါး;yes (answer to a (junior) monk or a lay person by a monk);ano (odpověď (mladšímu) mnichovi nebo mnichem laikovi);adv.

တင်ပါး: တင်ပါး ဘုရား;yes (to a (senior) monk): Yes, venerable sir.;ano ((staršímu) mnichovi): Ano, ctihodný pane.;ans.

တစ်ဝတ် (from တစ်စိတ်);quarter;čtvrťina ° čtvrt (čtvrťka);n.

တစ်ဝတ်: ကိတ်မုန့်တစ်ဝတ်ပဲ ကျန်တယ်။;quarter: Only a quarter of cake remains.;čtvrť: Zbyla jen čtvrťka dortu.;

တစုတစည်း;organized, well ° organizingly;uspořádaně ° zorganizovaný, dobře;adv. (or) adj.

တစုတစည်းတည်း: အလောင်းမင်းတရားကြီးသည် ဤသို့ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးကို တစုတစည်းတည်းဖြစ်အောင် ပြန်လည် စည်းရုံးတည်ထောင်နိုင်ခဲ့သည်။;organized, well (~ "well collected (and) organized"): The great Alaung Min Taya thus could, indeed, again successfully unite the Myanmar country, build and set (it) up in order to (make it) well ("collected") (and) organized.;organizovaná, dobře (~ "dobře sesbírání (a) organizovaná"): Takto ohromný Alaung Min Tayá vskutku dokázal opět sjednotit zemi Myanmaru, postavit (a) zříditi aby (byla) dobře ("posbírání") (a) organizovaná.;p.s. writ.

တစ်;a ° per ("one") ° every ("one") ° one;každý ("jeden") ° nějaký ° jeden ° za ("jeden");indef. article (or) num. (or) adj.

တစ် -တည်း;same, the;samý, ten;pron.

တစ် -တည်း: ပြီးနောက် သူတို့စီးကူးတာက (~ ရေးသားခဲ့တာက)

သီရိလင်္ကာစကားမှာတော့ တစ်ထေရာတည်းပါပဲ။;same, the: Then they were composed by the same thera in Sri Lankan

language.;samý, ten: Pak byly sepsány tím samým thérou ve Srí Lanském jazyce.;p.s.

တစ် -တည်းပဲ;only ° just;jen ° pouze;adv.

တစ် -လုံး;whole ..;celý ..;suff. pref.

တစ် -လုံး: တစ်ဘဝလုံး;whole: whole the life;celý: celý život;

တစ်: တစ်ည ၅၀။;per (~ "one"): Per night 50 (kyat).;za (~ "jeden"): 50 (čiat) za noc.;col.

တစ်: တစ်လ ၂၀၀၀။;per (~ "one"): Per month 2000 (kyat).;za (~ "jeden"): 2000 (čiat) za měsíc.;col.

တစ်ကြောင်းလောက်;sentence, a ("about² one° sentence¹");věta (jedna, "asi² jedna° věta¹");sg.

တစ်ကိုယ်ရေတစ်ကာယ;single (not married, "one skin, one body");svobodný (neženatý, nevdaná, "jedna kůže, jedno tělo");adj.

တစ်ချိန်က;once (before ၁ "in² one° time¹");jednou (kdysi, "v² jednom° čase¹");adv.

တစ်ချိန်ချိန်;day, one;dne, jednoho;adv.

တစ်ချိန်ချိန်: ကျွန်တော်တို့ တစ်ချိန်ချိန်တွေမယ်။;day, one: We will meet at one time.;dne, jednoho: Jednoho dne se setkáme.;fut. um.

တစ်ချိန်ချိန်မှာ;after some time ("in³ one° time¹ (of) time²");za určitou dobu ("v³ jeden° čas¹ času²");adv.

တစ်ချိန်တည်းမှာ;concurrently ° at the same time ° simultaneously;zároveň (současně) ° současně ° v tu samou dobu;adv.

တစ်ခါတစ်ခါ;sometimes ("one time one time");někdy (jeden čas jeden čas");adv.

တစ်ခါတစ်ရံ;sometimes ("one time, one instance");někdy ("jednu dobu, jeden okamžik");adv.

တစ်ခါတစ်လေ;sometimes ("one time one wind");někdy ("jeden čas jeden vítr");adv.

တစ်ခါတရံ;sometimes ("one time one instance");někdy ("jeden čas jeden moment");adv.

တစ်ခါထပ်;once more ° one more time;ještě jednou;adv.

တစ်ခါထပ်: ကျွန်တော် တစ်ခါထပ် ပို့ပေးလိုက်တယ်။;one more time: I am sending (it) one more time.;ještě jednou: Posílám (to) ještě jednou.;

တစ်ခါမှ;never;nikdy;adv.

တစ်ခါမှ: ငါဘဝမှာ မြေသပိတ် တစ်ခါမှမြင်ဖူးဘူး။;never (haven't ever): I haven't ever seen a clay alms-bowl in my life.;nikdy: V životě jsem neviděl hliněnou almužní mísu.;col.

တစ်ခါမှ: တစ်ခါမှ မကြားဖူးတဲ့ ဥပဒေတွေ ထုတ်ပြန်ပြီး လုပ်ချင်သလို လုပ်နေကြပါတယ်။;never: (They) proclaim a law that (I) have never heard (and they) are doing how they want to do.;nikdy: Vyhlásí zákon který (jsem) ještě nikdy neslyšel a dělají jak se jim chce dělat.;pol.

တစ်ခု;thing, one;věc, jedna;n.

တစ်ခု: တစ်ခုကိုတော့ ဘယ်တော့မှ မမေ့ပါနဲ့။;thing, one: But never forget one thing.;věc, jedna: Ale jednu věc nikdy nezapomeň.;pol.

တစ်ခု: ဒါပေမယ့် တစ်ခုကိုတော့ ကောင်းကောင်းသိပါတယ်။;thing, one: But one thing (I) know (very) well.;věc, jedna: Ale jednu věc dobře vím.;pol.

တစ်ခုချင်း;each (about things, "by² one° thing¹");každý (o věcech, "po² jedné° věci¹");n.

တစ်ခုချင်း: တစ်ခုချင်းစီကို ဖြည်းဖြည်းချင်းလုပ်နေတယ်။;each: (I) am doing each little by little.;každý: Děláám každý po trošce.;

တစ်ခုချင်းစီကို;each (about things, "by¹ one° equally²");každý (o věcech, "po¹ jednom° rovnoměrně²");n.

တစ်ခုခု;something;něco;pron. (or) n.

တစ်ခုခု: စားဖို့ တစ်ခုခု ရှိလား။;something: Do (you) have something to eat?;něco: Máte něco k jídlu (~ "jezení")?;inter.

တစ်ခုတည်း;same, the ° only, be the ° only, the;samý, ten ° stejný, ten ° jediný, být ° jediný;l (or) adj.

တစ်ခုတည်း: တစ်ခုတည်းသော ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်;only, be the: the only intention (and) aim;jediný, být: jediný záměr (a) cíl;

တစ်ခုတည်း: ဒါဟာ ငါ့ရဲ့ တစ်ခုတည်းသော တောင်းဆိုချက်ပါတယ်။;only: This is my only wish;jediný: To je moje jediné přání;pol.

တစ်ခုတည်း: ဒီ အဋ္ဌကထာတစ်ခုတည်းကို;same, the: this same commentary;samý, ten: tento stejný komentář;acc.
တစ်ခုထက်ပို;one more ("one thing more over");ještě jeden ("jedna věc více přes");
တစ်ခုထက်ပို: ခြေရင်းဖို့ ပြဿနာတစ်ခုထက်ပို ရှိပါတယ်။;one more: There is one more problem to solve.;ještě jeden: Ještě je tu jeden problém k vyřešení.;pol.
တစ်ခုထက်ပို: မေးဖို့ မေးခွန်းတစ်ခုထက်ပို ရှိပါတယ်။;one more: (There) is one more question to ask.;ještě jeden: Ještě je (tu) jedna otázka k zeptání.;pol.
တစ်ချိုးတစ်ချိုး;one by one ("one and-then one") ° one by one ("one² after¹ one⁰");jeden za druhým ("jeden² po¹ jednom⁰") ° jeden za druhým ("jeden a-pak jeden");adv.
တစ်ခုပဲ;only one;pouze jeden;adv.
တစ်ခုပဲ;thing, just one more;věc, ještě jedna;n.
တစ်ခုပဲ: တစ်ခုပဲ ရှိတယ်။;thing, just one: (There is) just one (more) thing (to be said).;věc, jen jedna: (Je tu) ještě jedna věc (k řečení).;col.
တစ်စိတ်;quarter;čtvrtina ° čtvrt (čtvrtka);n.
တစ်စိတ်တစ်ဒေသအားဖြင့်;to a certain extent ("by² one-mind⁰ (and) one-region¹") ° extent, to a certain ("by² one-mind⁰ (and) one-region¹") ° partly ("by² one-mind⁰ (and) one-region¹");míry, do určité ("s² jednou-myslí⁰ (a) jednou-oblastí¹") ° do určité míry ("s² jednou-myslí⁰ (a) jednou-oblastí¹") ° částečně ("s² jednou-myslí⁰ (a) jednou-oblastí¹");adv.
တစ်စုံတစ်ခု;something ("one (of) variety, one thing");něco ("jedno (z) různosti, jedna věc");n.
တစ်စုံတစ်ယောက်;somebody ("a couple (or) a person");někdo ("nějaký pár (nebo) nějaký člověk");n.
တစ်စုံတစ်ယောက်: တစ်စုံတစ်ယောက် အသားပေါ်မှာ ငရုတ်ကောင်းမှုန့် ဖြူးနေတယ်။;somebody: Somebody is sprinkling pepper on the meat.;někdo: Někdo sype pepř na maso.;cont.
တစ်ဆင့်စကား;gossip ("one level talk") ° hearsay ("one level talk");doslech (klepy, "mluva² jednoho⁰ stupně¹") ° pověst (klepy, "mluva² jednoho⁰ stupně¹") ° klepy (fáma, "mluva² jednoho⁰ stupně¹");n.
တစ်ဆယ်;ten;deset;num.
တစ်ဆယ့်တစ်: ညဆယ့်တစ်နာရီအထိ;eleven: until 11 o'clock at night;jedenáct: do jedenácti hodin v noci;
တစ်ထပ်တည်းကျ;exact, be ("fall³ (in) just² one⁰ layer¹");přesný, být ("padnout³ pouze² (do) jedné⁰ vrstvy¹");l
တစ်နည်းဆိုသော်;in other words ("if³ said² (by) one⁰ mode¹");jinými slovy ("kdyby³ (bylo) řečeno² jedním⁰ způsobem¹");adv.
"တစ်နည်းနည်းဖြင့်;";somehow ("by³ a⁰ method¹ (or) another method²");nějak ("jedna metoda (nebo) druhá {instr.}");adv.
တစ်နည်းအားဖြင့်;in other words ("by³ (and) for² one⁰ mode¹");jinými slovy ("skrze³ (a) pro² jeden⁰ způsob¹");adv.
တစ်နေ့ကျန်;whole the life (spend);celý život (strávit);n.
တစ်နေ့ကျန်;whole the day;celý den;n.
တစ်နေ့တော့: တစ်နေ့တော့ ဘုရင်ကြီးတစ်ပါး ဝန်ဇင်းရွာကို ရောက်လာတယ်။;day, one: ("As for") one day, one great king arrives to the Wun Zin village.;dne, jednoho: Až jednoho dne, jeden velký král přijel do Wan Zen vesnice.;

တစ်နေရာရာ;somewhere;někam;adv.
တစ်နေရာရာ: မင်း ဘယ်အချိန်ပဲ လာလာ တစ်နေရာရာကို အမြန်ဆုံး မင်းသွားရမယ်။;somewhere: Whenever you come, (you) have to leave quickly somewhere.;někam: Kdykoliv přijdeš, musíš rychle někam jít.;fut. col.
တစ်ပတ်;week ("one week");týden ("jeden týden");sg.
တစ်ပြိုင်နက်;together (at once to many) ° at the same time (to many);dohromady (najednou mnoha) ° v tu samou dobu (mnoha);adv.
တစ်ပြိုင်နက်: စာလုံးသေးသောဖိုင်တွေအများကြီး တစ်ပြိုင်နက် ဖွင့်ထားလို့ ရတယ်။;at once: (It) is alright to have opened many programs (~ "files") with small letters at once.;najednou: Je v pořádku mít otevřeno mnoho programů (~ "souborů") s malými písmeny najednou.;
တစ်ပြိုင်တည်း;at once ° at the same time ("only² one⁰ parallel¹") ° together (at once, "only² one⁰ parallel¹");dohromady (najednou, "pouze² jedna⁰ analogie¹") ° najednou ° v tu samou dobu ("pouze² jedna⁰ analogie¹");adv.
တစ်ပြိုင်တည်း: တစ်ပြိုင်တည်း ကျွန်တော်အပါအဝင် သတ္တဝါအားလုံးအတွက် ပျော်ရွှင်မှုကို ဆုတောင်းပါတယ်။;at once (to many): (I) wish happiness at once to all beings including me.;najednou (mnoha): Přeji radost všem bytostem včetně mě najednou.;pol.
တစ်ပိုင်းနက်;at once (to many);najednou (mnoha);adv.
တစ်ပိုင်းတစ်စ;piece of ("one-part, one-starting");část z ("jedna-část, jedno-začínání");n.
တစ်ပိုင်းတစ်စ: စကားလုံးတစ်ပိုင်းတစ်စ;piece of: piece of a word;část z: část slova;
တစ်ဖက်ကလေ့လာ;study by oneself (without teacher, "study³ from² one⁰ side¹ {nouner}¹⁰⁰");sám, učit se (bez učitele, "studovat³ z² jedné⁰ strany¹ {jmenec}¹⁰⁰");T
တစ်ဖက်ကလေ့လာခြင်း;self-study ("study³ from² one⁰ side¹ {nouner}¹⁰⁰");samoučení ("studovat³ z² jedné⁰ strany¹ {jmenec}¹⁰⁰");n.
တစ်ဖက်စီ;separately ("one matching (and) line-up");odděleně ("jedno shodování (a) zarovnat");adv.
တစ်ဖက်သက်;one-sidedly;jednostranně;adv.
တစ်ဖက်သက်: တစ်ဖက်သက်ရင်ချန်နေတယ်။;one-sidedly: (I) am one-sidedly in love. (I am in platonic love.);jednostranně: Jsem jednostranně zamilovaný. (Jsem platonicky zamilovaný.);cont. col.
တစ်ဖက်သက်ရင်ချန်;love, be in platonic ° platonic love, be in ° love secretly;zamilovaný, být platonicky ° milovat tajně ° platonicky zamilovaný, být;T
တစ်ဖက်သတ် (WS. from တစ်ဖက်သက်);one-sidedly;jednostranně;adv. WS.
တစ်ဖြည်းဖြည်းနဲ့;step by step ° gradually ° little by little;po troškách ° krůček po krůčku ° pozvolna;adv.
တစ်ယောက်;one (person);jeden (osoba);n.
တစ်ယောက်: တစ်ယောက်ပြီး တစ်ယောက်လာပါ။;one (person): Come one by one.;jeden (osoba): Přijďte jeden za druhým.;imper. pol.
တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက်;one to another ("one³ person¹⁰ to² one⁰ person¹");jeden na druhého ("jedna³ osoba¹⁰ na² jednu⁰ osobu¹");adv.

တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက်: တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် ရေပက်
ကစားကြပါတယ်။;one to another: (They) play (by) throwing water
one to another.;jeden na druhého: Hrají si házením vody jeden
na druhého.;pol.

တစ်ယောက်တည်း;alone ° only, be the ° alone (about love or any
other situation);sám (o lásce nebo i o kterékoliv jiné situaci) °
samotný ° jediný, být ° sám ° sama (CZ f.);I (or) adv. (or) adj.

တစ်ယောက်တည်း: ကျွန်တော် တစ်ယောက်တည်းပါ။;alone: I am
alone.;sám: Jsem sám.;pol. um.

တစ်ယောက်တည်း: ငါ တစ်ယောက်တည်းပဲ။;alone: I am alone.;sám:
Jsem sám (~ sama);col.

တစ်ယောက်တည်း: တစ်ယောက်တည်းဖြစ်သောအခါ;alone: when (he)
is alone;sám: když je sám;

တစ်ယောက်တည်း: တစ်ယောက်တည်းသော မိဘဖြစ်သည့်အဖေ;only:
The only parent, father.;jediný: Jediný rodič, otec.;

တစ်ယောက်တည်း;lonely, just ° alone, just ° only one
(lonely);pouze jeden (osamocený) ° samotný (osamocený) °
osamělý (osamocený) ° sám, pouze (osamocený);adj. col.

တစ်ယောက်တည်း;lonely, just ° alone, just;osamělý (osamocený) °
sám, pouze (osamocený);adj. col.

တစ်ယောက်မဲ့;nobody;nikdo;prep.

တစ်ယောက်ယောက်;somebody;někdo;pron.

တစ်ယောက်ယောက်: ဒီနေ့ တစ်ယောက်ယောက်လာမယ်။;somebody:
Somebody will come today.;někdo: Někdo dnes přijde.;fut.

တစ်ရက်ခြား;once per time ("one° separate² day¹");jednou za čas
("jeden° oddělený² den¹");adv.

တစ်ရက်ခြား: ဒါပေမယ့် ကျွန်တော် တစ်ရက်ခြားလောက်ပဲ
သုံးဖြစ်ပါတယ်။;once per time (~ "one separate day¹"): But (I)
use (Internet) only once per time.;jednou za čas (~ "jeden
oddělený den¹"): Ale (já) používám internet pouze jednou za
čas.;pol. um.

တစ်ရာနှစ်ဆယ်;hundred and twenty, a;sto dvacet;num.

တစ်ဝက်;half;polovina ° půl (půlka);n.

တစ်ဝက်: ဖန်ခွက်ထဲမှာ ရေတစ်ဝက်ပဲ ရှိတယ်။;half: There is only a
half of water in the glass.;půlka: Ve sklenici je voda jen do
půlky. ("Ve sklenici je pouze půlka vody.");

တစ်သီး;only, the ("one (and) separate");jediný ("jeden (a)
oddělený");adj.

တစ်သီး: ရွေးကောက်ပွဲမှာ ဝင်ပြိုင်ဆွဲတဲ့တစ်သီးပုဂ္ဂိုလ် ကိုယ်စားလှယ်
လောင်းဖြစ်ပါတယ်။;only, the: (I) am the only independent
candidate of the election.;jediný: Jsem jediným nezávislým
kandidátem (těch) voleb.;pol.

တစ်ခဏလောက်;excuse me (let me speak, "about² one¹ (moment
of being) quiet") ° please (let me speak, "about² one¹ (moment
of being) quiet") ° sorry (let me speak, "about² one¹ (moment
of being) quiet");promiňte (nechte mě promluvit, "asi² jeden¹
(moment bytí) zticha") ° pardon (nechte mě promluvit, "asi²
jeden¹ (moment bytí) zticha") ° prosím vás (nechte mě
promluvit, "asi² jeden¹ (moment bytí) zticha");interj.

တံဆိပ်ခေါင်း: စာပေါ်မှာ တံဆိပ်ခေါင်းတစ်ခုကို တပ်တယ်။;stamp,
postage: (He) sticks a stamp on a letter.;známka, poštovní:
Přilepuje známku na dopis.;

တံဆိပ်ခေါင်း: စာပေါ်မှာ တံဆိပ်ခေါင်းတွေ အများကြီးပဲ။;stamp,
postage: There are just (so) many stamps on the
letter.;známka, poštovní: Na dopise je tak hodně známek.;col.

တံဆိပ်ခေါင်း(တစ်ခု);postage stamp ("stamp (with) head") ° stamp,
postage ("stamp (with) head");poštovní známka ("známka (s)
hlavou") ° známka, poštovní ("známka (s) hlavou");sg.

တည်;erect (one's back) ° place ° observe (precepts) ° construct
° concentrate (in meditation, "be-firm") ° exist ° build ° keep
(precepts) ° lie (rest);dodržovat (pravidla) ° napřímít (záda) °
existovat ° stavit ° postavit ° ležet (odpočívát) ° umístit °
soustředit se (při meditaci, "být-pevný") ° stavět;I (or) T
တည်း;stay (dwell) ° accomodate (oneself) ° put up
(accomodate) ° accommodated, be ° stay ° hut ° indicates end
of a written sentence ° lodge (live at) ° lodge ° dwell ° edit (a
text) ° shed (hut) ° tent;bydlet ° pobývat ° ubytovat se ° zůstat
(pobývat) ° značí konec spisovné věty ° být (pobývat) ° editovat
° chata ° stan ° být ubytovaný ° upravit (text) ° nociohovat °
přístřešek;suff. (or) T (or) n.

တည်;straight, be;přímý, být;I writ.

တည်: ကျောပြင်ကို တည့်တယ်။;erect (back): Erect (one's)
back.;napřímít (záda): Napřímít si záda.;

တည်: ငါးပါးသီလက လူဝတ်မှာလည်း တည့်လို့ရသေး(ပါ)ပဲ။;observe
(precepts): The five precepts should be especially observed by
(~ "in") lay people.;dodržovat (pravidla): Pět pravidel by měly
být dodržovány zejména laiky (~ "v laicích").;pol.

တည်: တတ်နိုင်သမျှ(သမာဓိ)တည်လို့
ရအောင်ကြိုးစားတယ်။;concentrate: (I) try to be concentrated as
much as (I) can.;soustředit se: Snažím se se soustředit jak jen
mohu.;med.

တည်: ပုဂံမြို့ ကျန်စစ်သားမင်းတည်ခဲ့သော အာနန္ဒာဘုရားကို ယခုတိုင်
ဖူးမြင်နိုင်ပါသည်။;build: The Ananda Pagoda built in Pagan
("town") by the king Kyansittha can be (religiously) visited (and)
seen up to today.;postavit: Ananda Pagodu postavenou v
("městě") Paganu králem Čansitá, je možno (nábožensky)
navštívit (a) vidět až do dnes.;pol. writ.

တည်: မုဆိုးဖိုရွာကို ရွှေဘိုဟု သမုတ်ကာ မြို့နန်းတည်သည်။;build:
Having called the Mushopho village as 'Shwebho' (~ "where is
gold") and built the city palace (therein).;postavit: Nazval
Mushopho vesnici jakožto 'Švebo' (~ "kde je zlato") a postavil
(tam) městský palác.;writ.

တည်း: သို့ရာတွင် လိပ်သည် ပန်းတိုင်သို့ ရေးဦးစွာ ရောက်နုင့်ပြီး
ဖြစ်လေသတည်း။;indicates end of a written sentence: However,
the turtle has already had arrived first to the goal.;značí konec
spisovné věty: Avšak želva již do cíle dorazila.;writ.

တည်း: အဲဒီမှာ တည်းနေတယ်။;stay: (He) is staying there.;bydlet:
Bydlí tam.;cont.

တည်းခို;stay ("stay (and) take-refuge") ° accomodated, be
("dwell (and) take-refuge") ° be accommodated ("stay (and)
take-refuge") ° dwell ("stay (and) take-refuge") ° stay (be
accommodated, "dwell (and) take-refuge") ° lodge ("dwell (and)
take-refuge") ° accommodated, be ("stay (and) take-refuge") °
dwell (be accommodated, "dwell (and) take-refuge");zůstat
("zůstávat (a) brát-ochranu") ° být ubytován ("zůstávat (a) brát-
ochranu") ° ubytován, být ("pobývat (a) brát-ochranu") °
přebývat ("zůstávat (a) brát-ochranu") ° bydlet ("pobývat (a)
brát-ochranu") ° ubytován, být ("pobývat (a) brát-ochranu") °
být ubytován, "pobývat (a) brát-ochranu") ° pobývat (být
ubytován, "pobývat (a) brát-ochranu");I (or) T

တည်းခို: တည်းခိုခို ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းလည်း ရှိပါတယ်။;stay: (I) am also in a monastery (in order) to stay.;pobývat: Jsem také v klášteře, abych (tam) pobýval.;pol.
တည်းခိုနေထိုင်;be (“dwell (and) dwell”) ° accommodated, be (“dwell (and) dwell”) ° stay (“dwell (and) dwell”) ° dwell (“dwell (and) dwell”);být (zůstávat, “přebývat (a) přebývat”) ° přebývat (zůstávat, “přebývat (a) přebývat”) ° ubytován, být (zůstávat, “přebývat (a) přebývat”) ° zůstat (“přebývat (a) přebývat”);T
တည်းခိုနေထိုင်: ကျွန်တော် တည်းခိုနေထိုင်ရာ စီစဉ်ပေးပါမယ်။;accommodation: (I) will arrange the accommodation to stay.;ubytování: Připravím ubytování.;pol.
တည်းခိုနေထိုင်: သီရိလင်္ကာနိုင်ငံမှာ တည်းခိုနေထိုင်ရတာ အစစအဆင်ပြေပါစေ။;stay: May (you) be satisfied with everything (while) staying in Sri Lanka (“country”).;být (ubytován): Kéž jsi spokojený se vším (zatímco) jsi na (~ “ve”) Srí Lance.;w. pol.
တည်းခိုနေထိုင်ရာ;accommodation;ubytování;n.
တည်ဆောက်;build (“build (and) build”) ° construct (“build (and) build”);konstruovat (“stavět (a) stavět”) ° stavět (“stavět (a) stavět”);T
တည်တံ့;continuous, be (“rotate (and) be-steadfast”) ° last (“rotate (and) be-steadfast”);vydržet (dlouho, “točit-se (a) být-vytrvalý”) ° nepřetržitý, být (“točit-se (a) být-vytrvalý”) ° trvat (dlouho, “točit-se (a) být-vytrvalý”);l
တည်တံ့: ယဉ်ကျေးမှုကို တည်တံ့ဖို့ ကြိုးစားနေတာပါ။;last (long): (He) tries to (make) the tradition last (long).;vydržet (dlouho): Snaží se, aby tradice vydržela (ještě dlouho).;cont. pol.
တည်တံ့: ရေရှည်တည်တံ့သွားစေချင်တာ။;last: (He) wants (it) to (“go (and)”) last for long time.;trvat: Chce aby to (“šlo (a)”) trvalo dlouho.;
တည်တည့်;straight ° straight ahead ° directly;rovně (za nosem) ° přímo ° přímo (za nosem);adv. writ.
တည်တည့်: ဒီလမ်းတည်တည့်သွား။;straight ahead: Go this way straight ahead.;přímou (za nosem): Jdi tudy (~ “touto cestou”) přímo (za nosem).;imper.
တည်တောင်: ဦးအောင်ဇေယျသည် အလောင်းမင်းတရားဘွဲ့ကို ခံယူကာ ကုန်းဘောင်မင်းဆက်ကို စတင်တည်ထောင်သည်။;found: U Aung Zeyya, having accepted the title Alaung Min Taya (~ “future king (of) law”) (and) started (and) founded the dynasty Kounbaun.;založit: Ú Aun Zeyya, po přijetí titulu Alaun Men Dayá (~ “budoucí král zákona”) (a) započal (a) založil dynastii Kounbaun.;writ.
တည်ထောင်;found (“build (and) set-up”) ° set up;založit (“postavit (a) ustavit”) ° zřítit;T
တည်ထောင်: အမျိုးသားကောလိပ်နှင့် အမျိုးသားကျောင်းများကို တည်ထောင်ကြပါသည်။;found (~ “build”): They founded (~ “built”) national college (a) national (primary) schools.;založit (~ “postavit”): Založili (~ “postavili”) národní střední školu (a) národní (základní) školy.;writ. pol. pl.
တည်းပဲ: တစ်-;only ° just;jen ° pouze;adv.
တည်းပဲ: တစ်- ဒီတစ်မျိုးတည်းပဲ ရှိပါတယ်။;only: (We) have only this kind.;pouze: Máme pouze tento druh.;pol.
တည်းအပ်(တစ်ချောင်း);pin (“needle¹ (to) tie-things-together”);špendlík (“jehla¹ (k) vázání-věcí-dohromady”);sg.
တံတွေး;spittle (“imagined¹ stick”) ° saliva (“imagined¹ stick”);sliny (“představovaný¹ klacík”) ° plivanec

(“představovaný¹ klacík”);n.
တံတွေး: တံတွေးတောင် မနည်းမျိုးချရလောက်။;saliva: It makes one extremely angry. (“(It is) so (much), that (one) even must swallow not little saliva.”);sliny: Pořádně to našťve. (“(Je to) tolik, že (jeden) musí dokonce spolknout nemálo slin.”);col. pol. idi.
တတိယ;third;třetí;num. P. tatiya (= third)
တတိယ: တတိယလမ်းချဉ်းရင် ဘယ်ဘက်ကွေ့လိုက်ပါ။;third: After the third intersection turn left.;třetí: Po třetí křižovatce zatoč doleva.;imper. pol.
တတိယ: တတိယအိမ်ဟာ ကျွန်တော့်အိမ်ပါ။;third: Third house is my house.;třetí: Třetí dům je můj dům.;pol. um.
တံတောင်(တစ်ချ);elbow (“stiff¹ stick”)°;loket (“tvrdý¹ klacek”);sg.
တတ်;can (be able to) ° know how to ° denotes skill ° clever, be (“be-able”) ° able, be ° can (do) ° can;značí dovednost ° vědět jak ° vědět jak (dělat) ° chytrý, být (“být-schopný”) ° umět ° schopný, být ° dokázat (o činu) ° moci;l (or) T
တတ် (WS. from တတ်);attend (school);chodit do (školy, kurzu atd.);T WS.
တတ်: ကျွန်တော် မြန်မာစကားနည်းနည်းပြောတတ်ပါတယ်။;can: I can talk in Myanmar language little bit.;umět: Umím trochu mluvit barmsky (myanmarsky).;pol. um.
တတ်: ကျွန်တော့်ဇနီးက ထမင်းဟင်း ကောင်းကောင်းချက်တတ်ပါတယ်။;can: My wife can cook rice and curry very well.;umí: Moje manželka umí velice dobře vařit rýži a omáčky.;pol. um.
တတ်: ငါ နည်းနည်းပြောတတ်တယ်။;can: I can talk little bit.;moci: Mohu (jen) trochu mluvit.;col.
တတ်: တကယ်တော့ လူတွေဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အထင်ကြီးတတ်ကြပါတယ်။;may: In fact, people may overestimate themselves.;moci: Vskutku, lidé mohou přeceňovat sami sebe.;pol.
တတ်: နောက်မြန်မာ စကားပြောတတ်တဲ့အခါ။;can: later when I can talk in Myanmar (language);umět: později až budu umět mluvit Myanmar sky;
တတ်: နိန့် ဖတ်တတ်ပါတယ်။;can: (I) can read (in Burmese) a little.;umět: Umím trochu číst (Barmsky).;pol. col.
တတ်: ပြောတတ်နေပြီ။;can: (You) can already speak (well). (may be said as a praise to sb.'s level of a language knowledge);moci: Umíš mluvit (dobře). (může být vyřčeno coby pochvala něčího stupně znalosti určitého jazyka);col.
တတ်: ဘယ်ပြောတတ်မလဲ မောင်ရင်ရယ်။;can: How can I talk (in English), dear lad?;moci: Jak bych mohla mluvit (anglicky), drahý mládenče?;inter. col.
တတ်: မတတ်ပါဘူး။;can: (I) cannot.;moci: Nemohu.;pol.
တတ်: မပြောတတ်ပါဘူး။;can: (I) cannot speak (English).;umět: Neumím (anglicky). (“(I) cannot speak (anglicky).”);
တတ်: မဖတ်တတ်သေးပါဘူး။;can: (I) still cannot read (in Burmese).;umět: Pořád neumím číst (Barmsky).;pol.
တတ်: မိန်းမတွေ မတတ်နိုင်တာလဲ ရှိပါတယ်။;can (do): There are also (things) that women cannot (do).;dokázat (o činu): Jsou také (věci), které ženy nedokážou.;pol. col.
တတ်: သိပ်မပြောတတ်သေးပါဘူး။;can: (I) still cannot speak much (well in Burmese).;umět: Ještě (Barmsky) moc (dobře) neumím (“mluvit”).;pol.

တတ်: အင်္ဂလိပ်စကား ပြောတတ်သလား။;can: Can you speak in English ("language")?;dokázat: Mluvíte anglicky? ("Dokážete mluvit anglickým jazykem?");inter.

တတ်: အင်္ဂလိပ်စကားက နည်းနည်းပါးပါတော့ တတ်ပါတယ် အရမ်းတော့ မတတ်ပါဘူး။;can: (I) can (talk) little bit in English, but much (I) cannot (talk).;umět: Umím trochu anglicky, ale moc, (to) neumím.;pol.

တတ်: အင်္ဂလိပ်လို မတတ်တော့ ပြောပြလိုက်မယ်။;can: Because (I) can't (talk) in English, explaining will be difficult.;umět: Protože neumím anglicky, vysvětlování bude náročné.;fut. col.

တတ်ကျွမ်း: ခင်ဗျားရဲ့ မြန်မာစာပေတတ်ကျွမ်းမှုက အံ့မခန်းလောက်ပါ။;skill: Your skill in Myanmar writing is just incredible.;schopnost: Tvoje schopnost v psaní Myanmaru je prostě neuvěřitelná.;pol. col.

တတ်ကျွမ်းမှု;skill ("can (and) be-skillful {nouner}");schopnost ("moci (a) být-schopen {jmenec}");n.

တတ်ချွမ်းမှု (exaggerated form of တတ်ကျွမ်းမှု);skill ("can (and) be-skillful {nouner}");schopnost ("moci (a) být-schopen {jmenec}");n.

တတ်နိုင်;able, be ("be-able (and) can") ° can ("be-able (and) can");schopný, být ("být-schopný (a) moci") ° moci ("být-schopný (a) moci");l

တတ်နိုင်: ကျွန်တော်လဲ တတ်နိုင်တာက ကူညီရလို့ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။;ability: ("I") also thank (you), that (you) took the help from the side of (my) ability.;schonost: ("Já") (ti) také děkuji, že jsi si vzal pomoc ze strany (mých) schopností.;pol.

တတ်နိုင်: တတ်နိုင်တာက ကူညီပေးပါလို့ တောင်းပါရစေ။;possibility (~ "able, be"): (It) is requested, that (you) help (him) ("from the side of") (your) possibilities.;možnosti (~ "schopný, být"): Žádá se, abys (mu) pomohl ("ze strany") (svých) možnostmi.;pol.

တတ်နိုင်တာ;possibility ("can (and) can {nouner}") ° capability ("can (and) can {nouner}") ° ability ("can (and) can {nouner}");možnost ("moci (a) moci {jmenec}") ° schopnost ("moci (a) moci {jmenec}");n.

တတ်နိုင်တာ: ကျွန်တော် တတ်နိုင်တာရိရင် ကြည့်ဖို့ အသင့်ပါ။;ability: If (I) have the ability, (I) am ready to look (at it).;schopnost: Pokud mám tu schopnot, pak jsem připravený se (na to) podívat.;pol.

တတ်နိုင်သမျှ;as much as (one) can;jak jen (někdo) může;adv.

တတ်နိုင်သမျှ: တတ်နိုင်သမျှ(သမာဓိ)တည်လို့ ရအောင်ကြိုးစားတယ်။;as much as (one) can: (I) try to be concentrated as much as (I) can.;jak jen (někdo) může: Snažím se se soustředit jak jen mohu.;

တတ်နိုင်သမျှ: မုသားစကားတတ်နိုင်သမျှ မပြောဘူးပေါ့။;as much as (one) can: As much as (I) can, (I) do not tell lies, indeed.;jak jen (někdo) může: Jak jen můžu, nelžu, opravdu.;col.

တတ်နိုင်;afford, can ("can (and) be-able");dovolit, moci si ("moci (a) umět");l

တတ်သိနားလည်;know ("be-able, know (and) understand");znát ("být-schopný, vědět (a) znát") ° vědět ("být-schopný, vědět (a) znát");T

တနင်္လာနေ့: တနင်္လာနေ့ ဘယ်တော့လဲ (~ ဘယ်ချိန်လဲ)။;Monday: When will be Monday?;pondělí: Kdy bude pondělí?;inter. col.

တနင်္လာနေ့: နောက် တနင်္လာနေ့ ပြန်မယ်။;Monday: I'll return next Monday.;pondělí: Vráťím se příští pondělí.;col.

တနင်္ဂနွေနေ့;Sunday ("Sun's day");neděle ("sluneční den");adv.

တနင်္ဂနွေနေ့: တနင်္ဂနွေနေ့တွေမှာ ကျွန်တော်တို့ ဘယ်ကိုမှ မသွားပါဘူး။;Sunday: We don't go anywhere on Sundays.;neděle: O nedělích nikam nechodíme.;pol. um.

တနင်္လာနေ့;Monday ("moon day");pondělí ("měsíční den");adv.

တနင်္သာရီ(တိုင်း);Taninthari (division);Tanentájí (správní středisko);name

တနေ့သ၌;day, on one;dne, jednoho;adv.

တနေ့သ၌: တနေ့သ၌ ယုန်နှင့်လိပ်တို့တွေ့ဆုံကြရာ ယုန်က "အဆွေလိပ်၊ သင်သည် အသွားနေသည်"ဟု ကဲ့ရဲ့၏။day, on one: On one day, when rabbit met turtle, rabbit mocked: "friend turtle, you go slowly.";dne, jednoho: Jednoho dne (~ "v jeden den"), když se králík potkal se želvou, králík se vysmíval: "příteli želvo, ("ty") jdeš pomalu.";writ.

တန့်;bill (of money) ° fit ° worthless ° worthy, be ° suitable, be ° useless ° befit ° worth, be;vhodný, být ° hodnotu, mít ° bezcenný ° hodit se k ° hoden, být ° bankovka ° hodné, být (vhodné pro) ° zbytečný;l (or) n. (or) adj.

တန့်;grade (also at school);třída (také ve škole);n.

တန့်: ကျွန်မ ဒေါ်လာတစ်ရာတန်ကို အကြွေမလဲနိုင်လို့ ရရဲမှာ အကြွေများ ရှိမလား။;bill (of money): Will you (~ "sir") have change, because I cannot exchange a one hundred Dollar bill.;bankovka: Budete mít ("pane") drobné, protože já nemohu směnit sto dolarovou bankovku.;fut. inter. uw.

တန့်: ဆယ်တန့်;grade: tenth grade (at school);třída: desátá třída (ve škole);n.

တန့်: တစ်ဒေါ်လာတန် ငွေစက္ကူ;worth, be: a bill worth of one Dollar;hodnotu, mít: bankovka hodnoty jednoho dolaru;

တန့်: သင်းနဲ့ တန်သလား။;worth, be: Is it worth ("with") him?;vhodný, být: Je to pro něj (~ "s ním") vhodné?;inter.

တန့်: အတန့်: ဘယ်နှစ်နာရီမှာ စမလဲ။;class (of course): When does the class begin? ("At how many hours will start the lesson?");lekce (kurzu): Kdy začíná lekce? ("V kolik hodin začne lekce?");inter. col.

တန့်:(တစ်ခု);form ° standard;forma ° norma;sg.

တန့်:(တစ်တန်း);class;třída;sg.

တန့်ခိုးကြီး;powerful, very ("big² smoke¹ value°");mocný, velice ("velká² hodnota° kouře¹");n.

တန့်ခိုးကြီး: တန့်ခိုးကြီးဘုရားတွေပေါ်များပါတယ်။ (~ ဘုန်းတန်းခိုးကြီးတဲ့ ဘုန်းကြီးတွေ အများကြီးရှိပါတယ်။);powerful, very: (There) are (~ "appear") many powerful monks.;mocný, velice: Jsou (~ "objevují-se") (tu) velice mocní mniši.;pol.

တန့်ခိုးအာဏာ;power ("potency (and) authority");moc ("vliv (a) pravomoc");n.

တန့်ဆား;genitals ("(is) worth (and) impaired") ° tool ("(is) worth (and) impaired") ° instrument ("(is) worth (and) impaired");nástroj ("(je) vhodný (a) poškozený") ° genitálie ("(je) vhodný (a) poškozený");n.

တန့်ဆောင်မုန်း: တန့်ဆောင်မုန်းလဆုတ် ၁၀ရက်နေ့သည် အချိုးသားနေ့ဖြစ်ပါသည်။;Tanzhaungmoung: Tenth waning day of Tanzhaungmoung month is the National Day.;Tanzhaunmoun: Desátý den obývajícího měsíce Tanzhaunmounu je národní svátek (~ "den").;pol. writ.

တန့်ဆောင်မုန်းလဆုတ်;Tanzaungmoung month, (day of) waning (probably August, "retreating month Tanzaung;Tanzhaunmoun měsíce, (den) ubývání (pravděpodobně srpen, "ustupující měsíc

Tanzhaunmoun");

တန်းတန်းမတ်မတ်: အိပ်ရာမှထ၊ ကွန်ပျူတာနီးသို့ တန်းတန်းမတ်မတ်ပဲ လာခဲ့သည်။;directly: (He) got up from the bed and went (~ "came") directly to the computer.;přimo: Vstal z postele a šel hned (~ "přimo") k počítači.;p.s. writ.

တန်းတန်းမတ်မတ်(ပဲ);straightly ("head-straight (and) make-right") ° directly ("head-straight (and) make-right");rovně ("jít-přimo-za (a) narovnat") ° přímo ("jít-přimo-za (a) narovnat");adv.

တန်ဖိုး;cost ("worth value") ° value ("worth value");cena ("vhodná hodnota") ° hodnota ("vhodná hodnota"); (or) n.

တန်ဖိုးကြီး;expensive, be ("worth value (is) big");drahý, být ("vhodná hodnota (je) velká");I writ.

တန်ဖိုးထား;respect (as good, "put² worth^o value¹") ° appreciate (as good, "put² worth^o value¹") ° value (as good, "put² worth^o value¹");ctít (jakožto dobré, "uložit² vhodnou^o hodnotu¹") ° ocenit (jakožto dobré, "uložit² vhodnou^o hodnotu¹") ° hodnotit (jakožto dobré, "uložit² vhodnou^o hodnotu¹");T

တန်ဖိုးနည်း;cheap, be ("worth value (is) little");levný, být ("vhodná hodnota (je) malá");I writ.

တန်ဖိုးထား (WS. from တန်ဖိုးထား);respect (as good, "put² worth^o value¹");ctít (jakožto dobré, "uložit² vhodnou^o hodnotu¹");T WS.

တန်ဖိုးထား: တရားကို တန်ဖိုးထားတယ်။;respect: (He) respects the Dhamma.;ctít: Ctí Dhammu.;col.

တန်းမတ်;direct, be ("head-straight (and) make-right");přímý, být ("jít-přimo-za (a) narovnat");adv.

တပည့်(တစ်ယောက်၊ တစ်ပါး);servant ° disciple ° student;učení ° student ° sluha;sg. (mn.)

တပည့်တော်;I (used when talking with a monk, "great disciple") ° I (used by lay people or monks when talking with a monk, "big disciple");já (užito při hovoru s mnichem, "velký žák") ° já (užíváno laiky nebo mnichy při diskuzi s mnichem, "velký učeň"); (or) pron. pol.

တပည့်မ: တပည့်မလေးက ကျွန်တော်ကို စာမေးနေတဲ့အတွက် ဖြေပေးနေရတယ်။;student (f.): (I) had to reply (~ "be replying") to (my) little-student (f.) when (~ "for") (she) was asking (me) in writing.;studentka: Musel jsem odpovědět (~ "odpovídat") (své) malé studentce, když se mě psaním ptala.;

တပည့်မ(တစ်ယောက်);disciple (f.) ° student (f.) ° pupil (f.);studentka ° žačka (žákyně) ° učednice;f.

တပည့်သာဝက(တစ်ပါး);apprentice (a monk, "disciple (and) disciple") ° disciple (a monk, "disciple (and) disciple");žák (o mniších, "žák (a) žák") ° učeň (o mniších, "žák (a) žák");mn. P. sāvaka (= disciple, "listener")

တပြိုင်တည်း (from တစ်ပြိုင်တည်း);at the same time;v tu samou dobu;adv.

တပြိုင်တည်း: အမျိုးသားက တပြိုင်တည်း ဖုန်းနှစ်လုံးဆက်နေတယ်။;at the same time: The man is calling by two phones at the same time.;najednou: (Ten) muž volá dvěma telefony najednou.;cont.

တပြိုင်နက် (from တစ်ပြိုင်နက်);at once;najednou;adv.

တပါး (from တစ်ပါး);one (king, monk or other respected person or phenomena);jeden (král, mnich nebo jiná respektovaná osoba či jev);suff.

တပေါင်းတည်းတည်း;as a whole ("only^{1o} one^o mixture¹, one² line³");v celku ("pouze^{1o} jedna^o smíchanina¹, jedna² linie³");adv.

တပ်;troop (military);vojsko;sg.

တပ်: မကြာမီပင် အင်းဝနေပြည်တော်ကြီးသည်

ဟံသာဝတီတပ်များလက်တွင်း သက်ဆင်းရဲတော့သည်။;troop: Indeed, not long after the great town Inwa fell in hands of the Hanthawadi's troops.;vojsko: Vskutku, zanedlouho poté ohromné město Enva padlo do rukou vojsk Hentávadí.;writ. တပ်ခွဲ(တပ်ခွဲ);military unit ("troop bundle") ° squadron ("troop bundle");letka (armádní jednotka, "armádní svazek") ° armádní jednotka ("armádní svazek");sg.

တပ်မက်မှု;greed ("crave (and) be-overly-fond-of {nouner}");chamtivost ("chamtit (a) být-přilíš-zamilovaný-do {jmenec}");n.

တပ်မတော်;military ("(of) great (military) division") ° army ("great (military) division");vojenský ("ohromné (armádní) divize") ° válečný ("ohromné (armádní) divize") ° armáda ("ohromná (armádní) divize");n. (or) adj.

တပ်မတော်: ဘုရင့်နောင်သည် ရဲရင့်သောသူရဲကောင်းများကို ရွေးချယ်ကာ မြန်မာတပ်မတော်ကြီးကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။;army (tatmadaw): Choosing the brave heroes, king Naung organized a great Myanmar army.;armáda (tatmadaw): Výběrem statečných hrdinů král Nau zorganizoval velikou Myanmarskou armádu.;p.s. writ.

တဖက်;boy's name, a ("one side");chlapecké jméno, nějaké ("jedna strana");name

တဖက်ကလေ့လာ (from တစ်ဖက်ကလေ့လာ);study by oneself (without teacher, "study³ from² one^o side¹ {nouner}^{1o}");sám, učít se (bez učitele, "studovat³ z² jedné^o strany¹ {jmenec}^{1o}");T

တဖက်ကလေ့လာ: အလုပ်လဲလုပ်ရင်း တဖက်ကလဲ လေ့လာပါတယ်။;study by oneself: While (I) have a job, (I) also study by myself (~ "from one side").;studovat, sám: Zatímco mám práci, také sám studuji.;pol.

တဖြည်းဖြည်း;gradually (about progress) ° little by little (about progress);po troškách (o pokroku) ° postupně (o pokroku);adv.

တဖြည်းဖြည်း: တဖြည်းဖြည်းသေးငယ်လာတယ်။;little by little: (It) little by little becomes small.;postupně: Postně se zmenšuje (~ "stává-se malým");

တမျှ;like a;jako;conj. writ.

တမြက်စည်း: မနက်အစောကြီး တမြက်စည်း လည်းနေတယ်။;broom: Early in the morning (he) is sweeping ("(with) broom").;koště: Brzy ráno zametá ("koštětem").;cont.

တမြက်စည်း(တစ်ချောင်း);broom ("one^o bunch² (of) grass¹");koště ("jeden^o svazek² trávy¹");sg.

တမြက်စည်း(တစ်ချောင်း);broom ("stick (of) grass bundle");koště ("tyč^o (ze) svazku² trávy¹");sg.

တမြန်နေ;day before yesterday, the ("one quick day") ° yesterday, the day before ("one quick day");předevčirem ("jeden rychlý den");adv.

တမ်းဆောင်;carry out ("yearn (and) carry-in-hand");vykonat ("toužit (a) nést-v-ruce");T

တယောက်ကိုတယောက်: ဒီလို ဘဝင်မြင်လေ

တ(စ်)ယောက်ကိုတ(စ်)ယောက် အထင်သေးလေပါပဲ။;one another ("they of others"), be: This way (they), being conceited, just belittle others.;jeden o druhém ("jeden druhému"): Takto, namyšlení, prostě ponižují druhé.;pol.

တယောက်နဲ့တယောက်: တ(စ်)ယောက်နဲ့တ(စ်)ယောက်

အဆင်မပြေတော့ပါဘူး။;one with another: One is no more satisfied with the other.;jeden s druhým: Jeden už není spokojený s

druhým.;pol.

တယောက်မှ;တယောက်မှ မရှိဘူး;;nobody: There is nobody.;nikdo: Nikdo (tu) není.;

တယောက်ယောက် (from

တစ်ယောက်ယောက်);somebody;někdo;pron. col.

တယ်;indicates end of sentence;značí konec věty;suff. col.

တယ်: မသီတာ လာပါတယ်;;indicates end of sentence: Miss Thida comes.;značí konec věty: Slečna Týdá přichází.;col.

တယ်: သူထမင်း ကျွန်တော် စားပါတယ်;;indicates end of sentence: I eat his rice.;značí konec věty: Jím jeho rýži.;pol. um.

တယ်: အေးပါတယ်;;indicates end of a sentence: (It) is cold.;značí konec věty: Je (to) studené.;pol.

တယ်လီဖုန်း: တယ်လီဖုန်းနံပါတ် ဘယ်လောက်လဲ;;telephone: What is your phone number? ° telephone: What is (your) telephone number?;telefon: Jaké je (tvé) telefonní číslo? ° telefon: Jaké je tvé telefonní číslo?;inter. (or) inter. col.

တယ်လီဖုန်း: တယ်လီဖုန်းလာနေတယ်;;telephone: Telephone is ringing. ("Telephone is coming.");telefon: Telefon zvoní. ("Telefon přichází.");cont.

တယ်လီဖုန်း(တစ်ခု);telephone;telefon;sg. E. telephone

တယ်လီဖုန်း(တစ်လုံး);telephone;telefon;sg. E. telephone

တယ်လီဖုန်းဆက်;telephone call (~ "telephone connection") ° call (by telephone, "connect" (by) telephone);telefonní hovor (~ "telefonní spojení") ° telefonovat ("spojit" (se) telefonem);n. E. telephone (or) T. E. telephone

တယ်လီဖုန်းဆက်: တယ်လီဖုန်းဆက်ဖို့ ဖိုက်ဆံအကြွ;telephone call (~ "telephone connection"): coins for telephone call;telefonní hovor (~ "telefonní spojení"): mince na telefonní hovor; တယ်လီဖုန်းဆက်ခြင်း;call (by telephone, "connection" (by) telephone) ° telephone call ("connection" (by) telephone);hovor, telefonní ("spojení" telefonem) ° telefonní hovor ("spojení" telefonem);n. E. telephone

တယ်လီဖုန်းနံပါတ် နှိပ်;dial (a phone number, "press" telephone-number);vytočit (číslo, "mačkat" telefonní-číslo);T E.

telephone-number

တရ;indicates change to verb;značí změnu na sloveso;suff. (?) တရဘယ်ရုံး(တစ်ရုံး);travel office ");cestovní kancelář ");sg. E. travel

တရွေ့ရွေ့;little by little ("by move (and) move");krůček po krůčku ("pohybem (a) pohybem");adv.

တရွေ့ရွေ့: လိပ်မှာမူကား မရပ်နားဘဲ တရွေ့ရွေ့ သွား၏;;little by little ("by move (and) move"): As for the turtle, not stopping (or) resting, (it) goes little by little.;krůček po krůčku ("pohybem (a) pohybem"): Co se týče želvy, aniž by se zastavila (nebo) si odpočala, krůček po krůčku jde.;writ.

တရွေ့ရွေ့ တဖြေးဖြေး;little by little ("movement by movement, slowly (and) slowly") ° gradually (in going on way, "movement by movement, slowly (and) slowly") ° step by step (in going on way, "movement by movement, slowly (and) slowly");povolna (o chození či ježdění po cestě, "pohyb po pohybu, pomalu (a) pomalu") ° krůček po krůčku ("pohyb po pohybu, pomalu (a) pomalu") ° postupně (o chození či ježdění po cestě, "pohyb po pohybu, pomalu (a) pomalu");adv.

တရား;character, true (of a phenomena) ° fair, be ° just, be ° Truth (Dhamma) ° Dhamma (the Buddha's teachings);Pravda

(Dhamma) ° fér, být (CZ col., spravedlivý) ° spravedlivý, být ° Dhamma (Buddhovo učení) ° charakter, skutečný (nějakého jevu);l (or) n. Bh.

တရား: ငါ့ကံတရားပေါ့;;character, true: What a pity! ("(This is) just the true-nature (of) my kamma.");character, skutečný: Škoda! (ohledně vlastního neštěstí, "(To je) prostě skutečný charakter mé kammy.");col.

တရား: စိတ်ညစ်တဲ့ရက်တွေမှာ တရားမှတ်လေ့ ရှိပါတယ်;;right: On days (when I am) disappointed, (I) tend to (~ "have") keep ("the right") mindfulness.;správný: Ve dnech nespokojenosti mám (tendenci) udržovat ("správnou") všímavost.;pol.

တရား: တရားကို တန်ဖိုးထားတယ်;;Dhamma: (He) respects the Dhamma.;Dhamma: Ctí Dhammu.;col.

တရား: တရားနည်းလမ်း;correct: correct method;správný: správný způsob;

တရား: တရားနာချင်ရင် နား;;Dhamma: If (I) want to listen to the Dhamma, (I) listen.;Dhamma: Když chci poslouchat Dhammu, tak poslouchám.;col.

တရား: တရားနာတယ်;;Dhamma: listen to Dhamma;Dhamma: poslouchat Dhammu;

တရား: တရားများကို ကျင့်ကြံပွားများနိုင်ပါစေ;;Dhamma: May (you) be able to practise the Dhamma much.;Dhamma: Kéž jsi schopen praktikovat Dhammu hodně.;pol.

တရား: တရားအကြောင်းကို သင်ယူနေပါတယ်;;Truth (Dhamma): I'm studying ("about") the Truth (Dhamma).;Pravda (Dhamma): Studuji Pravdu (Dhammu).;pol. cont.

တရား: တရားအသိဉာဏ် ပေးတဲ့အတွက် ကျွန်တော်ရဲ့ ဆရာတွေပါ;;Dhamma: (They) are my teachers to give me knowledge of Dhamma.;Dhamma: Jsou mými učiteli, aby mi dali znalost Dhammy.;pol.

တရား: ဗုဒ္ဓဟောကြားမြတ်တရား;;truth: the noble truth preached by the Buddha;pravda: ušlechtilá pravda přednesená Buddhou;Bh.

တရား: မြန်မာပြည်မှာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးတွေ တအားလုပ်နေတယ်;;extremely much: (There) is being done an extremely much (of) work (for) the development of Myanmar country.;extrémě moc: Dělá se extrémě moc práce (za účelem) rozvoje země Myanmaru.;cont.

တရားစခန်း: ခုလောလောဆယ် လကုန်ရင် မွေးနေ့တရားစခန်းဖွင့်ဖို့အတွက် အလုပ်များနေတယ်;;meditation retreat: This time (I) am ("being") busy with (~ "for") the birthday meditation retreat at the end of (this) month.;meditační zásed: V tuto dobu mám hodně práce s (~ "pro") narozeninový meditační-zásed, (který bude) na konci (tohoto) měsíce.;cont. တရားစခန်း: ဆယ်ရက်တရားစခန်း;meditation retreat: ten-days meditation retreat;meditační zásed: desetidenní meditační zásed;n.

တရားစခန်း: ဆယ်ရက်တရားစခန်းဝင်ဖြစ်ပါတယ်;;meditation retreat: (I) have attended (~ "entered") ten days meditation retreat.;meditační zásed: Absolvoval jsem (~ "vstoupil jsem") desetidenní meditační zásed.;pol.

တရားစခန်း: တရားစခန်းနှစ်တိုင်းဝင်ပါတယ်;;meditation retreat: (I) enter a meditation retreat every year.;meditační zásed: Chodím (~ "vstupuji") na meditační zásed každý rok.;pol.

တရားစခန်း: သူ တရားစခန်းဝင်တာ အကြိမ်အရေအတွက်အားဖြင့်လေးခါ ရှိပြီ;;meditation retreat: He has attended (~ "entered")

meditation retreat, in number, four times.;meditační zásed: ("On") účastnil se meditačních zásedů (~ "vešel"), číslem, čtyřikrát.;p.p.

တရားစခန်း(တစ်ခု);meditation retreat ("refuge" (of) truth°);meditační zásed ("útočiště pravdy°");sg.

တရားတော်;Dhamma (of the Buddha, "great" truth°) ° discourse (preaching of the Buddha, "great" truth°) ° sermon (preaching of the Buddha, "great" truth°) ° teachings (of the Buddha, "great" truth°);Dhamma (Buddhy, "ohromná pravda°") ° kázání (přednes Buddhy, "ohromná pravda°") ° promluva (přednes Buddhy, "ohromná pravda°") ° učení (Buddhy, "ohromná pravda°");n. Bh.

တရားတော်: မင်း ဗုဒ္ဓမြစွာဘုရားရဲ့ တရားတော်ဆွဲမှာ ဘယ်ဟာကို အကြိုက်ဆုံးလဲ။;teachings (of the Buddha): What do (you) like most in the Lord Buddha's teachings?;učení (Buddhy): Co máš z (~ "v") učení Pána Buddhy nejraději?;inter.

တရားထိုင်;meditate ("sit" (for) truth°);zameditovat si ("sedět" (pro) pravdu°);T

တရားထိုင်: ငါ တရားထိုင်တာကို စိတ်ဝင်စားပါတယ်။;meditate: I am interested in (~ "to") meditation.;meditace: Zajímá mě meditace.;pol.

တရားထိုင်: တရားထိုင်တာအပြင် မင်းဘာလုပ်နိုင်လဲ။;meditate: Apart from meditating, what (else) can (you) do?;meditovat: Co umíš, kromě meditování?;col.

တရားထိုင်: တရားလည်းမထိုင်ဖြစ်တော့ပြန်ပါဘူး။;meditate: Also, (I) even (do not) happen to meditate again. ° meditate: (I) even (do not) happen to meditate again.;meditovat: Dokonce se ani nestane, že bych si znovu zameditoval. ° zameditovat si: A dokonce se ani nestane, že bych si znovu zameditoval.;pol. col.

တရားထိုင်: နေ့တိုင်း တစ်နာရီ တရားထိုင်ရင် ကောင်းပါတယ်။ နှစ်နာရီ တရားထိုင်ရင်တော့ သိပ်ကောင်းတာပေါ့။;meditate: If (you) meditate every day one hour, (it) is good. But if (you) meditate every day two hours, (it) is very good, indeed.;meditovat: Pokud medituješ každý den jednu hodinu, je (to) dobré. Pokud ale medituješ každý den dvě hodiny, je (to), opravdu, velice dobré.;

တရားထိုင်: မင်းရဲ့ လက်ရှိဘဝ(မှာ)၊ လက်ရှိပတ်ဝန်းကျင်(မှာ)၊ လက်ရှိလူတန်းစားမှာ (~ လက်ရှိအသိုင်းအဝိုင်းထဲမှာပဲ) တရားထိုင်ပါတယ်။;meditate: (You) meditate in your present life, in (your) present environment (and) in (your) present society.;meditovat: Medituješ ve svém přítomném životě, ve (svém) přítomném prostředí (a) ve (své) přítomné společnosti.;pol.

တရားထိုင်ပုံထိုင်နည်း;posture, meditation ("method" (of) sitting³ (in) Dhamma° sitting¹ form²") ° meditation posture ("method" (of) sitting³ (in) Dhamma° sitting¹ form²");meditační pozice ("způsob¹ sezení³ (ve) tvaru² sezení¹ Dhammy°") ° pozice, meditační ("způsob¹ sezení³ (ve) tvaru² sezení¹ Dhammy°");n. တရားထိုင်;meditate ("sitting¹ (according to) Truth°");meditovat ("sedět¹ (podle) Pravdy°");T

တရားဓမ္မ;truth of Dhamma (the teachings of the Buddha) ° Dhamma, truth of (the teachings of the Buddha);pravda Dhammy (učení Buddhy) ° Dhammy, pravda (učení Buddhy);n. P. Dhamma (= law)

တရားဓမ္မဟောကြား;recite Dhamma ("preach² (and) be-listened-to³ (about) truth° (of) Dhamma°") ° preach Dhamma ("preach² (and)

be-listened-to³ (about) truth° (of) Dhamma°");recitovat Dhammu ("přednášet² (a) být-poslouchán³ (o) pravdě° Dhammy¹") ° přednášet Dhammu ("přednášet² (a) být-poslouchán³ (o) pravdě° Dhammy¹");T P. dhamma (= law)

တရားပြိုင်(တစ်ဦး);defendant ("competes¹ (for) truth°");obhájce ("soutěžit¹ (za) pravdu°");sg.

တရားပွားများခြင်း;meditation ("develop¹ meditation° {pl.} {nouner}");;meditace ("rozvíjet¹ meditaci° {mn.č.} {jmenec}");n.

တရားပွားများခြင်း: စကြာလျှောက်ပြီး တရားပွားများခြင်းကို လျှောက်သည့်မေတ္တာဘာဝနာလို ဒီမှာ ဆိုလိုပါသည်။;meditation: here the walking meditation means loving-kindness in walking.;meditace: Zde meditace v chůzi znamená milující-dobrotivost v chůzi.;pol. writ.

တရားပွဲ(တစ်ပွဲ);Dhamma preachings (conducted by lay people, "Dhamma event");Dhamma přednesy (vedené laiky, "Dhamma událost");sg.

တရားရှုမှတ်;meditate ("look¹ (and) notice² (according to) Dhamma°");meditovat ("vidět¹ (a) všimat-si² (podle) Dhammy°");T

တရားရှုမှတ်: တရားရှုမှတ်ဖို့အတွက်လည်း ၁၀ရက်စခန်းတွေ၊ ၁လစခန်းတွေ၊ စသဖြင့် အများကြီး ရှိပါတယ်။;meditate: For meditation, there are many of ten days meditation retreats, one month meditation retreats etc.;meditovat: Na meditaci je tu mnoho desetidenních meditačních zásedů, jednoměsíčních meditačních zásedů atd.;pol.

တရားရိပ်သာ(တစ်ခု);meditation center ("peaceful¹ refuge° (of) Dhamma°");meditační centrum ("poklidné¹ útočiště° Dhammy²");n.

တရားရုံး: တရားရုံးက စီရင်ချက်ချပြီးရင် ထိုအချိန် ဆုံးဖြတ်ခြင်း လုံးဝ ပြီးဆုံးပါတယ်။ (~ တရားရုံးက စီရင်ချက်ချပြီးချိန် ဆုံးဖြတ်ခြင်း လုံးဝ ပြီးဆုံးပါတယ်။);court: After passing a judgment at court, the deciding is completely finished.;soud: Po vynesení rozsudku u soudu je rozhodování zcela dokončeno.;pol.

တရားရုံး(တစ်ခု);court ("office¹ (of) law°");soud ("kancelář¹ zákona°");sg.

တရားဟော;preach (the Law, the Dhamma);kázat (Zákon, Dhammu) ° přednášet (Zákon, Dhammu);T mn. Bh.

တရားဟော: တရားဟောမှားမလား။;preaching: is preaching wrong?;přednášení (o Buddhismu): je přednášení (o Buddhismu) špatné?;inter.

တရားဟော: နားလည်ဆွဲဉာဏ် ပညာနဲ့ တရားဟောနိုင်ပါသည်။;preach: (We) may preach with the wisdom of (our)

understanding.;přednášet (Dhammu): Můžeme přednášet (Dhammu) moudrostí (našeho) pochopení.;pol. writ.

တရားဟော(တစ်ပုဒ်);preaching of Dhamma (the Buddha's teaching) ° discourse of Dhamma (the Buddha's teaching) ° sutta (the Buddha's or Arahants' teaching);sutta (učení Buddhy nebo Arahantů) ° promluva Dhammy (učení Buddhy) ° přednes Dhammy (učení Buddhy);n.

တရားဟောကြား;recite Dhamma ("preach² (and) be-listened-to³ (about) Dhamma°");recitovat Dhammu ("přednášet² (a) být-poslouchán³ (o) Dhamm°");T P. dhamma (= law)

တရားဟောကြား: တရားဟောကြားရန် နှင့် တရားထိုင်ရန် သွားတယ်။;to: (I) go to preach Dhamma and meditate.;aby: Jdu, abych přednášel Dhammu a meditoval.;writ.

တရားဟောခြင်းများ;discourses (of the Law, the Dhamma, “preach¹ law⁰ {nouner}² {pl.}³”);promluvy (Zákona, Dhammy, “kázat¹ zákon⁰ {jmenec}² {mn.č.}³”);pl. mn. Bh. writ.

တရားဟောများ;suttas (discourses of the Law, the Dhamma “right preachings”) ° preachings (the Law, the Dhamma “right preachings”);kázání (Zákon, Dhamma, “správná kázání”) ° sutty (promluvy Zákona, Dhamma, “správná kázání”);pl. mn. Bh. writ.

တရားဟောများ;discourses (the Law, the Dhamma “right preachings”);promluvy (Zákon, Dhamma, “správná kázání”);pl. mn. Bh. writ.;

တရားဟော: မြတ်ဗုဒ္ဓ အနုစိတ် ဟောကြားခဲ့သည့် တရားတော်တွေဟာ အခြေခံအားဖြင့် အဋ္ဌကထာရဲ့သဘောသဘာဝ သရဖီဖော်ပြပြီး ၎င်းကို သာရတ္ထဒီပနီမှာ ရည်ညွှန်းပါသည်။;discourse: The discourses with more details preached by the Buddha are basically depicting the commentarial nature, which is referred to in Sāratthadīpanī.;promluva: Promluvy s více podrobnostmi přednesené Buddhou v podstatě znázorňují komentátorský charakter, na který se odkazuje v Sāratthadīpanī.;pol. writ.

တရားအားထုတ်: တရားအားထုတ်ကောင်းမွန်းသိတော့ (~ တရားအားထုတ်ရကောင်းမွန်းသိပေမဲ့)

အများကြီးမလုပ်ဖြစ်ပါဘူး။;meditating: Though I envision, that meditation is good, (I) do not do (it) much.;meditování: Přestože předvídám, že meditace je dobrá, moc (ji) nedělám.;pol.

တရားအားထုတ်: တရားအားထုတ်တာ

အဆင်ပြေချောမွေ့ပါစေ။;meditating: May (your) meditating be satisfactory (and) pleasant.;meditování: Kéž je tvé meditování uspokojivé (a) příjemné.;w. pol.

တရားအားထုတ်ခြင်း;meditation (“striving¹ (by) law⁰”);meditace (“usilování¹ (dle) zákona⁰”);n.

တရားအားထုတ်ခြင်း;meditation (“striving¹ (according to) the-Truth⁰ {nouner}²”);meditace (“usilovat¹ (dle) Pravdy⁰ {jmenec}²”);n.

တရတ်;Chinese;čínský;adj.

တရတ်(နိုင်ငံ);China (country);Čína (stát);name

တရတ်ပြည်: တရတ်ပြည်က ကုန်တွေလဲ မန္တလေးကို အရင်ရောက်ပါတယ်။;China: Also, the goods from China arrive to Mandalay first.;Čína: Také, zboží z Číny se přiváží (~ “přijíždí”) jako první do Mandalaje.;pol. col.

တရပ်: ဗမာပြည်နဲ့ တရတ်(ပြည်)မှာ;China: in Burma (~ “Burmese country”) and China;Čína: v Barmě (a) Číně;

တရပ်(တစ်ယောက်);Chinese (a person);Číňan;sg.

တရေး;sleep, a stretch of;spánku, úsek;sg.

တရေး: ယန်သည် မြက်ခင်းတခုသို့ ရောက်သောအခါ ငါသည် ပန်းတိုင်နှင့် နီးကပ်လာပြီး၊ လိပ်ကို စောင့်ရန်နားဦးမည်ဟု ဆိုကာ တရေးအိပ်လေ၏။;sleep, a stretch: When the rabbit arrived to the turf, (it) said: “while approaching the goal, in order to wait for (the) turtle, I will first take a rest” and indeed, slept (“a stretch of sleep”).;spánku, úsek: Když králík dorazil na trávník, řekl: “zatímco se přibližuji k cíli, abych posečkal na želvu, nejprve si odpočnu” a vskutku, spal (“úsek spánku”).;writ.

တရေးအိပ်;sleep (have a stretch of sleep, “sleep² one⁰ stretch¹”) ° nap (have a stretch of sleep, “sleep² one⁰ stretch¹”);odpočinek (mít jeden úsek spánku, “spát² jeden⁰ úsek¹”) ° spát (mít jeden úsek spánku, “spát² jeden⁰ úsek¹”);T

တြိဂံပုံ: ထောင့်မန်စတုဂံပုံက တြိဂံပုံရဲ့ အနောက်မှာ။;triangle: The

rectangle (is) behind the triangle.;trojúhelník: Obdélník (je) za trojúhelníkem.;

တြိဂံပုံ(တစ်ပုံ);triangle (“shape² (of) three⁰ angles¹”);trojúhelník (“tvar² tří⁰ úhlů¹”);sg. S. trikoṇa (= three angles)

တလွဲ;erroneous (“just missing”) ° wrong (“just missing”);chybný (“prostě chybně”) ° špatný (“prostě chybně”);adj.

တလွဲ: အဲဒါကို တလွဲအဓိပ္ပါယ်ကောက်ရင်ရော။;wrong: And what if (it) is wrong interpretation?;špatný: A co když je (to) špatný výklad?;inter. col.

တဝက် (from တစ်ဝက်);half;polovina ° půl (půlka);n.

တဝက်: ပုလင်းက တဝက်ပဲ ရှိတယ်။;half: The bottle is only half-empty (“(There) is only half (of the) bottle.”);půl: Láhev je poloprázdná. (“Láhev je jen půl.”);

တဝန်းလုံး;all over (“the⁰ whole² compound¹”);všude po celém (“ten⁰ celý² dvůr¹”);n.

တဝန်းလုံး၌;all over (“in² whole¹ (the) surrounding⁰”);všude (po celém, “v² celém¹ okolí⁰”);adv. writ.

တဝန်းလုံး၌: ထိုနေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံ တဝန်းလုံး၌ အမျိုးသားနေ့ အခမ်းအနားများ ကျင်းပကြပါသည်။;all over: On that day all over Myanmar country the celebrations of National Day are held.;všude (po celém): Tehdy (~ “v tom dni”) se po celé zemi Myanmaru pořádají slavnosti Národního Dne.;writ.

တဝိုက်;around;okolo;prep.

တဝိုက်မှာ: မန္တလေးတဝိုက်မှာရေးက ဘုရားပုထိုးတွေလဲ ရှိပါတယ်။;around: Around Mandalay there are also ancient pagodas.;okolo: Okolo Mandalaje jsou také starověké pagody.;pol.

တွင်း;during ° at ° in;během ° u ° v;suff. prep. writ.

တွင်း;inside ° within;v mezích ° uvnitř ° v;suff. prep. writ. (or) prep.

တွင်း: နောက်ဆုံးသုံးနှစ်ခွဲတွင်း;during: during the last three and a half years;během: během posledních tří a půl let;writ.

တွင်း: ဘုရင့်နောင်လက်ထက်တွင်မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီး စည်းလုံးညီညွတ်၍ အင်အားတောင့်တင်း သောနိုင်ငံအဖြစ်သို့ရောက်ရှိခဲ့သည်။;during: During the reign of king Naung, Myanmar (“country”) became (~ “came to become”) a united and strong country.;za: Za vlády krále Nauna se Myanmarový stát stal sjednocenou a silnou zemí.;p.s. writ.

တွင်း;during ° in (place or time) ° on (place or time) ° at (place or time);během ° za (během) ° na (místě či čase) ° u (na místě či v čase) ° v (místě či čase);prep. (or) suff. prep.

တွင်း;inside ° within;uvnitř ° v;prep.

တွတ် [tu.];red, be;červený, být;l

တွန်း;push;strčit ° strkat;T

တွန်းလှန်;defend (“urge (and) fight-back”);bránit (“naléhat (a) protiútočit”);T

တွယ်;attack ° stick to ° hit ° eat ° cling;lpět na ° přilepit se k ° útočit ° jíst ° uhodit;l (or) T col.

တွယ်ဖက်ထား;cling (“stick-to, embrace (and) fix”);lpět (“přilepit-se, obejmout (a) upevnit”);T

တွေ;much of ° indicates plural ° lot of, a ° indicates big amount ° indicates a certain amount (also for uncountable nouns);značí množné číslo ° značí velké množství ° hodně ° značí určité množství (také pro nepočitatelná pod. jm.);pron. col. (or) suff.

adv. (or) suff.

တွေ့;see (find) ° discover ("meet-with") ° find ("meet-with") ° meet ° find ° see (encounter);najít ("setkat-se-s") ° uvidět (nalézt) ° setkat se s ° spatřit (setkat se s) ° nalézt ° najít ° objevit ("setkat-se-s") ° setkat se (s);I (or) T

တွေ့;think (contemplate about) ° contemplate about (think);přemýšlet ° myslet;T

တွေ့: ခင်ဗျား ဘယ်သူနဲ့ တွေ့ချင်သလဲ။;meet: Friend, who do you want to meet with?;setkat se s: Příteli, s kým se chceš setkat?;inter. col. um.

တွေ့: ခင်ဗျား မန္တလေးမသွားခင် ကျွန်တော့်ကို တွေ့ပါ။;visit: Meet (~ visit) me before you go to Mandalay.;navštívit: Navštiv mne (~ "setkej se se mnou") než pojeděš do Mandalaje.;imper. pol. um.

တွေ့: ငါ မင်းအကြောင်း တွေးနေတယ်။;think: I am thinking about you.;myslet: Myslím na tebe (~ o tobě);cont. col.

တွေ့: ငါ့မှာ သစ်သားကို ဖြတ်ဖို့ အင်အားတွေ အများကြီးရှိနေပြီ။;indicates big amount: I have a lot of energy to cut the wood.;značí velké množství: Mám spoustu energie na sekání dřeva.;p.p.

တွေ့: ငါ့အခန်းထဲမှာ ရေတွေ ရှိပါတယ်။;lot of, a: I have a lot of water in my room.;hodně: Mám v pokoji hodně vody.;pol.

တွေ့: တွေ့ရတာ ဝမ်းသာပါတယ်။;meet: Nice to see you. ("(I) am glad (that I) met you.");setkat se: Těší mě. ("Mám radost, že (jsem vás) potkal.");pol.

တွေ့: တွေ့သမျှ စာအမျိုးမျိုး ဖတ်တယ်တဲ့ ;find: It is said, that he reads all kinds of writings that he finds.;najít: Říká se, že čte všechny druhy psaní, jaké najde.;

တွေ့: နောက်ကျမှ တွေ့မယ်။;meet: (We) will meet later.;setkat se: Setkáme se později.;fut.

တွေ့: နောက်နေ့မှ တွေ့မယ်။;meet: We will meet on the next day.;setkat se: Setkáme se příště ("příští den").;fut.

တွေ့: နောက်ရက်မှာ ပြန်တွေ့မယ်။;meet: (We) will meet again on a next day.;setkat se: Setkáme se znovu (nějaký) příští den.;fut.

တွေ့: ဘယ်သူနဲ့ တွေ့တွေ့;meet: with whoever (you) meet;setkat se: at' už se setkáš s kýmkoliv;

တွေ့: မတွေ့တာကြာပြီ။;meet: (It) has been long (time) that (we) haven't met. ("Not-meeting has lasted long.");setkat se: Již dlouho jsme se neseekali. ("Nesetkání trvalo dlouho.");

တွေ့: မနက်ဖြန်မှ တွေ့ကြအောင်။;meet: Let's meet (on a day) since tomorrow.;setkat se: Pojdme se setkat (nějaký den) od zítřka.;col. fr.

တွေ့: မြန်မာနိုင်ငံကို တွေ့ပါလိမ့်မယ်။;see: (You) will ("certainly") see the country of Myanmar.;uvidět: ("Jistě") uvidíš stát Myanmar.;fut.

တွေ့: မြို့တိုင်း လမ်းတွေပေါ်မှာ ရေကစားနေတာ တွေ့နိုင်ပါတယ်။;see: On the streets of every town can be seen the water-playing.;spatřit: Na ulicích každého města je možno spatřit hraní s vodou.;pol.

တွေ့: ရွှေရုပ်တု တကယ် တွေ့သတဲ့ ;found: It is said, that one golden statu, indeed, was found.;nalezený: Říká se, že jedna zlatá socha byla vskutku nalezena.;

တွေ့: ရေနားတင် တွေ့မယ်။;see (~ "meet"): You will see it ahead of you. ("(You) will meet (it) ahead.");spatřit (~ "potkat"): Spatříte to před sebou. ("Potkáte (to) ve předu");fut.

တွေ့: လက်ပေါ်မှာ သွေးတွေ;indicates a certain amount: blood on hand;značí určité množství: krev na ruce;

တွေ့: လမ်းပေါ်မှာ ဆီတွေ ဖိတ်နေတယ်။;much of: Much of oil is spilled on the road.;hodně: Na ulici je hodně rozlitého oleje.;cont. col.

တွေ့: အဲဒီမှာ ငါနဲ့ သင့်တော်သည့်ဆရာတော် မတွေ့ခဲ့ပါဘူး။;find: I didn't find the proper teacher (monk) there.;nalézt: Nenalezl jsem tam (toho) vhodného učitele (mnicha).;p.s. pol.

တွေ့ခေါ်;think ("think (and) call") ° ponder ("think (and) call");myslet ("myslet (a) volat") ° přemýšlet ("myslet (a) volat");T

တွေ့ခေါ်: လူတွေလို မတွေးခေါ်နိုင်ဘူး။;think: (They) cannot think like people.;myslet: Nemohou myslet jako lidé.;

တွေ့ဆုံ;meet (sb., "meet (and) meet") ° meet (sb.);setkat (se s někým) ° potkat (někoho, "potkat (a) potkat");T

တွေ့ဆုံ: တနေ့သ၌ ယုန်နှင့်လိပ်တို့တွေ့ဆုံကြရာ ယုန်က "အဆွေလိပ်၊ သင်သည် အသွားနေသည်"ဟု ကဲရဲ့၏။;meet: On one day, when rabbit met turtle, rabbit mocked: "friend turtle, you go slowly.";potkat: Jednoho dne (~ "v jeden den"), když se králík potkal se želvou, králík se vysmíval: "příteli želvo, ("ty") jdeš pomalu.";writ.

တွေ့မြင်;notice ("meet (and) see") ° see ("meet (and) see") ° encounter ("meet (and) see");setkat se s ("setkat-se (a) vidět") ° setkat se s (střetnout se, "potkat (a) vidět") ° střetnout se s ("potkat (a) vidět") ° vidět ("setkat-se (a) vidět") ° všimnout si ("setkat-se (a) vidět");T

တွေ့မြင်: ခင်ဗျားတွေ့မြင်နိုင်မှာပါ။;encounter: (In the future you) may encounter (it);setkat se s: (V budoucnu) se (s tím) budeš moci setkat.;fut. pol.

တွေ့ရ;encounter ("meet (and) get") ° come across ("meet (and) get");potkat (potkat, "setkat-se (a) dostat") ° narazit na ("setkat-se (a) dostat");I

တွဲ;attach ° couple ° join ° pair with;spárovat ° spojit ° připojit ° párovat;T

တွဲ: စကားလုံးတွေတွဲပြီး သုံးနိုင်တယ်။;join: The words can be joined and used.;spojit: (Ta) slova lze spojit a používat.;

တဟုန်တည်း;quickly ("just°just² powerfully") ° as much as possible ("just°just² powerfully") ° as much as (one) can ("just°just² powerfully");jak jen (někdo) může ("prostě°prostě² mocně") ° jak jen to jde ("prostě°prostě² mocně") ° rychle ("prostě°prostě² mocně");adv.

တဟုန်တည်း: ယုန်သည် အိပ်နေရာမှ နိုးလတ်သော် ထ၍တဟုန်တည်း (~ ထ၍တဟုန်ထိုး) ပြေးလေ၏။;as much as (one) can: When the rabbit woke up at the place of resting, (it) got up and indeed ran as much as (he) could.;jak jen (někdo) může: Když se králík na místě odpočinku probudil, vstal a vskutku běžel jak jen mohl.;writ.

တဟုန်ထိုး;quickly ("to (be) powerful (and) pierce") ° as much as possible ("to (be) powerful (and) pierce");jak jen to jde ("být-mocný (a) propíchnout") ° rychle ("být-mocný (a) propíchnout");adv.

တအား;extremely much ° so much;hrozně moc ° extrémě moc;adv.

တအား: ကျွန်မ ချောင်းတအားဆိုးနေလို့ နေလို့ မကောင်းဘူး။;so much: Because I am so much coughing, (I) am sick (~ "life is not good");hrozně moc: Protože hrozně moc kašlu, jsem nemocná (~ "život není dobrý");.cont. uw.

တအား: ကျွန်မ ခေါင်းတအားကိုက်နေလို့ နေလို့မကောင်းဘူး။;so much: (I) am sick (~ "life is not good) because my head aches so much, .;hrozně moc: Jsem nemocná (~ "život není dobrý"), protože mě hrozně moc bolí hlava.;uw.

တအား: တအား ချစ်တယ်။;extremely much: (He) loves extremely much.;extrémě moc: Miluje extrémě moc.;

တအားကို;so much ° very much;velice ° hrozně moc;adv. col. (or) adv.

တဦး (from တစ်ဦး);person, one;osoba, jedna;sg.

တဦး (from တစ်ဦး): တဦးကိုယ်စားတဦးက;one (person): one for another;jeden (osoba): jeden druhému;

တာ;indicates change of verb to noun ° what, (that) ° indicates a state;značí změnu ze slovesa na pod. jm. ° značí stav ° značí změnu slovesa na pod. jm. ° co, (to);suff.

တာ (from တွာ , comparable to တယ်);indicates end of sentence;značí konec věty;suff.

တာ (from တွာ);that (used for relative clause) ° indicates noun or continuous tense ° which (used for relative clause) ° what (used for relative clause);značí pod. jm. nebo průběhový čas ° který (užito ve vztažné větě) ° jaký (užito ve vztažné větě) ° co (užito ve vztažné větě);suff.

တာ မဟုတ်(ပါ)ဘူး;which doesn't (~ isn't);který není;suff. pol.

တာ မဟုတ်ပါဘူး: ဒီစာအုပ် ဆရာမ ဖတ်တာ မဟုတ်ပါဘူး။;which isn't: This book is not what the (female) teacher reads.;který ne: Tohle není kniha kterou učitelka čte.;pol.;

တာ မဟုတ်ပါဘူး: သူထမင်း ကျွန်တော်စားတာ မဟုတ်ပါဘူး။;which doesn't: His rice is not what I eat.;co není: Jeho rýže není (to,) co jím.;pol. um.

တာ: ကျွန်တော် စားတာ;that: (the thing) that I (will) eat.;co: (to,) co budu jíst;n. col. um.

တာ: ကျွန်တော် ပြောတာမှန်လား။;what: Is it correct what I say?;co: Je co říkám správně?;inter. um.

တာ: ကျွန်တော် မနေ့က ရောက်တာဖြစ်ပါတယ်။;indicates change of verb to noun: It is, that I came yesterday. ("I happened (to be) coming yesterday.");značí změnu slovesa na pod. jm.: Je (to) právě, (že) jsem přišel včera. ("Stal jsem se včera přicházejícím.");pol. um.

တာ: ကျွန်တော် လုပ်တာ ;what, that: that, what I did;co, to: to, co jsem dělal;um.

တာ: ကျွန်တော်စားတာ ထမင်းပါ။;that: (The thing) (that) I eat is rice.;co: (To,) co jím, je rýže.;pol. um.

တာ: ကြည့်တာပေါ့။;indicates continuous tense: (I) am just looking. (may be told to the shopkeeper as a reaction to his question what customer wants to buy);značí průběhový čas: Jen se dívám. (může být řečeno majiteli obchodu jakožto reakce na jeho otázku co si chce zákazník koupit);col.

တာ: စာစီစာကုံးကို ကူးခဲ့တာ ;indicates cont. tense: (I) was copying the essay.;značí průběhový čas: Opisoval (jsem) esej.;p.s.

တာ: ဒါ သူပြောတာဖြစ်ပါတယ်။;what: It is this, what he says.;co, to: Je to tohle, co říká.;

တာ: ဒီစာအုပ် ဆရာမ ဖတ်တာပါ။;indicates continuous tense: This (female) teacher reads this book.;značí průběhový čas: Tato učitelka čte knihu.;pol.

တာ: မိန်းမတွေ မတတ်နိုင်တာလဲ ရှိပါတယ်။;that (used for relative clause) (things): There are also (things) that women cannot

(do).;která, (věc) (užito ve vztažné větě): Jsou také (věci), které ženy nedokážou.;pol. col.

တာ: လက်တွေ့ဘဝမှာတော့ ယောက်ျားတွေ ကိုယ်တိုင်မလုပ်နိုင်တာလဲရှိပါတယ်။;that, (things) (used for relative clause): In the present life there are also (things) that men cannot do themselves.;která, (věc) (užito ve vztažné větě): V přítomnosti jsou také (věci), které si muži nemohou udělat sami.;pol.

တာ: လက်မောင်းပေါ်မှာ ဦးခေါင်းတင်ထားတာကို ပြတယ်။;indicates a state: (He) shows head put on arms.;značí stav: Ukazuje hlavu položenou na pažích.;

တာ: သူ ပြောတာ;that: (the thing) that he will say;co: (to,) co řekne;n. col.

တာ: သူ ပြောတာ ကျွန်တော် နားမလည်ပါဘူး။;what: I don't understand what he says.;co: Nerozumím co říká.;col. pol. um.

တာ: သူထမင်း ကျွန်တော် စားတာပါ။;indicates end of sentence: I eat his rice.;značí konec věty: Jím jeho rýži.;col. pol. um.

တာထွက်မျဉ်း;starting line ("measured leaving line") ° line, starting ("measured leaving line");čára, startovní ("měřená opouštěcí čára") ° startovní čára ("měřená opouštěcí čára");n.

တာထွက်မျဉ်း: အားကစားသမားများဟာ တာထွက်မျဉ်းမှာ ရှိကြတယ်။;starting line: The sportsmen are on the starting line.;startovací čára: Sportovci jsou na startovní čáře.;

တားမြစ်;prohibit ("prohibit (and) forbid");zakázat ("zakázat (a) zapovědět");T

တားမြစ်: မတားမြစ်ထားခဲ့ဘူး။;prohibit: It was not prohibited.;zakázat: Nebylo to zakázáno.;p.s.

တားမြစ်: မတားမြစ်ထားဘူး။;prohibit: It is not prohibited.;zakázat: Není to zakázáno.;

တာဝန်;responsibility ("responsibility (and) burden");zodpovědnost ("zodpovědnost (a) zátěž");n.

တာဝန်: ခင်များတာဝန်မဲ့လုပ်တော့ ကိုယ့်ဘာကို ခံရမှာပေါ့။ (or it was "ခင်များတာဝန်မဲ့လုပ်တော့ ကိုယ့်ဘာသာ ခံရမှာပေါ့။" - but different meaning);responsibility: As (you) don't fulfill any responsibilities of love (~ "loves"), (you) should punish yourself.;zodpovědnost: Přestože neplníš (žádné) zodpovědnosti lásky (~ "lásek"), měl by ses potrestat.;imper. sl.

တာဝန်: လူကြီးမင်းများသိကြတဲ့အတိုင်း ဒီနေ့စကားရည်လုပ်ရဲ့ ခေါင်းစဉ်ကတော့ {ယောက်ျားက မိန်းမ ထက် နိုင်ငံတာဝန်ကို ပိုထမ်းဆောင်နိုင်တယ်} ဆိုတာပါ။;responsibility (duty): As the elders know, as for the today's discussion's topic, it is called "By men, more than by ladies, the country responsibilities (~ duties) can be carried out.";zodpovědnost (povinnost): Jak (již) ti starší ví, co se týče dnešního tématu diskuze, je nazván "Zodpovědnosti (~ povinnosti) (naší) země mohou být vykonány spíše muži než ženami.";pol.

တာဝန်(တစ်ခု);duty ("responsibility (and) burden") ° responsibility ("responsibility (and) burden") ° assignment ("duty", "responsibility (and) burden") ° homework ("duty", "responsibility (and) burden");zodpovědnost ("zodpovědnost (a) zátěž") ° povinnost ("zodpovědnost (a) zátěž") ° úkol ("povinnost", "zodpovědnost (a) zátěž");sg.

တာဝန်ယူခြင်း;responsibility ("take¹ responsibility° {nouner}²") ° duty ("take¹ responsibility° {nouner}²");zodpovědnost ("brát¹ zodpovědnost° {jmenec}²") ° povinnost ("brát¹ zodpovědnost°

{jmenec}”);sg.

တာဝန်ဝတ္တရား; duty (“responsibility (and) duty (of Dhamma”); povinnost (“zodpovědnost (a) povinnost Dhammy”); n. P. vatta (= duty)

တိကျ; specific, be (“trim (and) fall”) ° exact, be (“trim (and) fall”) ° particular, be (“trim (and) fall”); určítý, be (“ořezat (a) padat”) ° specifický, be (“ořezat (a) padat”) ° přesný, be (“ořezat (a) padat”); l

တိကျ; မတိကျပါဘူး; exact: (It) is not exact.; přesný: Není (to) přesně.; pol.

တိကျ; သုတ္တပိဋကတိမှာ ရေးဦးအဋ္ဌကထာဆိုင်ရာ သဘောကို ဖော်ပြသော တိကျသည့် အချက်အလက် တစ်ခုဖြစ်သည်။; specific: (It) is a specific item, which indicates the commentarial nature of Sutta Piṭaka.; specifický: Je (to) specifická věc, která naznačuje komentátorský charakter Sutta Piṭaky.; writ.

တိကျမှု; exactness (“trim (and) fall {nouner}”); přesnost (“ořezat (a) padat {jmenec}”); l

တိကျမှု; ဒီဘာသာပြန်က ရင်းလင်းမှု တိကျမှု မရှိဘူး; exact (~ “exactness”): This translation is neither clear, nor exact. (“This translation does not have clarity (and) exactness.”); přesný (~ “přesnost”): Tento překlad není ani jasný, ani přesný. (“Tento překlad nemá jasnost (a) přesnost.”);

တိတိ; exactly; přesně; adv.

တိတိ; ဒီနေ့ဟာ ကျွန်တော်ဟာ ကျွန်တော်ရဲ့ နှစ်ငါးလေး သီရိလင်္ကာသို့ လာခဲ့တာ လေးနှစ် တိတိ ပြည်ခဲ့ပြီ။; exactly: Today (it) has been exactly four years, since I came to Sri Lanka from my country.; přesně: Dnes už je tomu (~ to bylo) přesně čtyři roky, co jsem přijel na Srí Lanku z mé země.; p.p.

တိတိ; silent, be ° quiet, be; zticha, být ° tichý, být; l

တိတိဆိတ်; quiet, be (“silent (and) quiet”); tichý, být (“tichý (a) tichý”); l

တိတိဆိတ်; တိတိဆိတ်တဲ့နေရာ; quiet: a quiet place; tichý: tiché místo;

တိတိတိတိလေး; secretly; tajně; adv.

တိတိတိတိလေး; သူတစ်ပါးကို တိတိတိတိလေး အကောက်ကြသည်။; secretly: (He) makes a secret plot against somebody.; tajně: Kuje na někoho pikle. (“Dělá proti někomu tajně plán.”); writ.

တိန့်...; indicates a joking voice; značí vtípkující hlas; interj.

တိမ်; ကောင်းကင်မှာ တိမ်တွေထူနေပြီ။; cloud: The clouds in the sky are being thick.; mrak: Mraky na obloze jsou (nejednou) velké (~ “tlusté”); p.p.

တိမ်(တစ်ခု); cloud; mrak; sg. rare

တိမ်(တစ်လုံး); cloud; mrak; sg.

တိမ်ဆိုင်(တစ်ခု); cloud; mrak; sg.

တိမ်တောင်(တစ်ခု); cloud; mrak; sg.

တိရစ္ဆာန်(တစ်ကောင်); animal; zvíře; sg. P. tiracchāna (= animal) တိရစ္ဆာန်ရုံး; zoo (“public-building¹ (of) animals”); zoo (“veřejná-budova¹ zvířat”); n.

တိရစ္ဆာန်ရုံး; သဘာဝသမိုင်းပြတိုက်တို့ တိရစ္ဆာန်ရုံးတို့ ကရဝိတ်ဟိုတယ်တို့ပေါ့။; zoo: Indeed, Natural History Museum, zoo (and) Karawait Hotel (are there).; zoo: Vskutku, (je tam) Historicko-Přírodovědné Muzeum, zoo (a) Karavei Hotel.; တိရစ္ဆာန်ရုံး(တစ်ရုံး); zoo (“(public) building (of) animals”); zoo

(“veřejná budova zvířat”); sg. P. tiracchāna (= animal)

တိရစ္ဆာန်; တိရစ္ဆာန်က လူထက် ကြီးလည်းကြီးနိုင်သည်။ ငယ်လည်းငယ်နိုင်သည်။; animal: An animal may be bigger than human as well as (it) can be smaller.; zvíře: Zvíře může být větší než člověk a také může být menší.;

တိရစ္ဆာန်; တိရစ္ဆာန်ဆိုတာ လူ့ထက် ကျွတ်တာ ကွဲ; animals: Animals means (they) get free when killed by people, friend.; zvířata: Zvířata znamená, že jsou vysvobozena když (je) lidé zabijí, přáteli.; col.

တိရစ္ဆာန်; တိရစ္ဆာန်တွေဟာ လူတွေလောက် မမြင့်မြတ်ဘူး; animals: Animals are not as noble as people.; zvířata: Zvířata nejsou tak ušlechtilá jako lidé.;

တိရစ္ဆာန်(တစ်ကောင်); animal; zvíře; sg. P. tiracchāna (= animal) တို; short, be ° short, be (about things); krátký, být (o věcech) ° krátký, být; l

တို; indicates emphasis ° others, and ° indicates family of the person ° indicates pl. for animate noun (in written language also for inanimate nouns); ostatní, a ° značí mn.č. u životných pod. jm. (ve spisovném jazyce také u neživotných pod. jm.) ° značí zdůraznění ° značí rodinu té osoby; suff.

တိုး; increase ° advance ° grow (increase) ° go further ° improve; jít dál ° pokročit ° zvýšit (se) ° navýšit ° zlepšit se; T တိုး ကောင်းလေးနဲ့ ကောင်မလေးတို့ သဲသောင်ပြင်မှာ ကစားနေကြတယ်။; indicates pl.: Boy and girl are playing on sand (~ “beach”).; značí mn. č.: Chlapec a děvče si hrají na písku (~ “pláži”).; cont.

တိုး; စာအုပ်တို့ ဝက်ဘ်ဆိုက်တို့ထဲမှာ; indicates plural: among books and websites; značí mn. č.: mezi (~ “v”) knihami a webovými stránkami; adv.

တိုး; နန်းနန်းတို့က ဆင်းရဲပါတယ်။; indicates family of the person: Nan Nan's (family) is poor.; značí rodinu té osoby: (Rodina) (slečny) Nen Nen je chudá.; pol.

တိုး; နိုင်ငံ(နဲ့) အဖေတို့(ကို) ကောင်းကောင်းသတိရတယ်။; indicates plural: (I) remember (my) country and father well.; značí mn. č.: Dobře si pamatuji (svou) zemi (a) svého otce.;

တိုး; ပါဠိကျမ်းစာတို့တွင်; indicates pl.: in the Pāli books; značí mn.č.: v Pāli knihách; writ.

တိုး; အမေတို့ရော နေကောင်းလား။; others, and: Are mother and others also healthy?; ostatní, a: Jsou matka a ostatní také zdraví?; inter.

တိုး; အွန်လိုင်းပေါ်မှ မိတ်ဆွေအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့; indicates pl.: good friends, colleagues (and) great people from Internet (~ “online”); značí mn. č.: dobří přátelé, kolegové (a) velcí lidé z internetu (~ “online”);

တိုး၍တိုး၍; more and more (“develop and develop and”); víc a víc (“vyvíjet-se a vyvíjet-se a”); adv. writ.

တိုး၍တိုး၍; ဖြည်းဖြည်းတိုး၍တိုး၍; more and more: little by little, more and more; víc a víc: postupně, víc a víc;

တိုက်; building ° blow (about wind); foukat (o větru) ° budova; T (or) n.

တိုက်; ကမ္ဘာပေါ်တွင် တိုက်ကြီးခုနစ်တိုက် ရှိတယ်။; continent: On the earth there are seven continents.; kontinent: Na zemi je sedm kontinentů.;

တိုက်; လေအတော်(များများ)တိုက်၍ အမျိုးသားက ရွက်လွှင့်သွားနေတယ်။; blow (of wind): The wind blows very much,

(and therefore) the man is saling.;foukat (o větru): Vítr hodně fouká, (a proto ten) muž plachtí (~ pluje);cont. writ.

တိုက်(တစ်ဆောင်);building (of brick or stone);budova (z cihel nebo kamene);sg.

တိုက်(တစ်တိုက်);continent;kontinent;sg.

တိုက်ကြီး(တစ်တိုက်);continent ("big¹ continent⁰");kontinent ("velký¹ kontinent⁰");sg.

တိုက်ခန်း: ကျွန်တော် ငှားထားသောတိုက်ခန်းတွင် ရည်းစားနှင့် နေခဲ့ဖူးသည်။;flat: (I) stayed with my girlfriend in the flat rented by me.;byt: Žil jsem se svou přítelkyní v bytě, který jsem si pronajal.;p.s.

တိုက်ခန်း: ငှားနေတဲ့တိုက်ခန်းက မြို့ထဲမှာပဲ ဆူညံလှတယ်။;flat ("building room"): The rented flat ("room"), as (it) is in town, (it) is pretty (~ much) noisy.;byt ("budovni pokoj"): Ten pronajatý byt, poněvadž je ve městě, je hezky (~ hodně) hlučný.;col.

တိုက်ခန်း(တစ်ခန်း);flat ("building's room") ° apartment ("building's room");pokoj, hotelový ("pokoj¹ budovy") ° byt ("pokoj¹ budovy");sg.

တိုက်ခိုက်;attack (esp. in very negative sense, "dash-against (and) come-into-contact") ° fight (esp. in very negative sense, "dash-against (and) come-into-contact") ° attack ("bump-into (and) touch");bojovat (zejm. ve velice negativním smyslu, "vrhat-se-proti (a) přicházet-do-kontaktu") ° útočit ("narazit-do (a) dotknout-se") ° útočit (zejm. ve velice negativním smyslu, "vrhat-se-proti (a) přicházet-do-kontaktu");T

တိုက်ခိုက်: ဒီအမျိုးသားက တိုက်ခိုက်နေတယ်။;fight: This man is fighting.;bojovat: Tento muž bojuje.;cont.

တိုက်ခိုက်: မကီပူရကသည်များက အင်းဝနေပြည်တော်၏ မြောက်ဘက်တလွှားကို တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးသည်။;attack: Kathes of Manipur attacked and opposed the Northern region of Inwa.;útočit: Katýové z Manipúru útočili a vzdorovali v (~ "do") severní oblasti Envy.;writ.

တိုက်ခိုက်: ဟံသာဝတီတပ်ဖွဲ့ကို အပြန်ခရီးတွင် လမ်းမဖြတ်၍ တိုက်ခိုက်သည်။;attack: At the journey back (he) went past and attacked the group of Hanthawadi troops while they were crossing a path.;zaútočit: Na cestě zpátky je následoval a zaútočil na tu skupinu Hentávadí vojsk když přecházeli přes cestu.;writ.

တိုက်တွန်း;encourage ("brush (and) force") ° urge ("brush (and) force") ° exhort ("brush (and) force") ° induce ("brush (and) force");nabádat ("kartáčovat (a) nutit") ° povzbudit ("kartáčovat (a) nutit") ° odvahu, dodat ("kartáčovat (a) nutit") ° způsobit ("kartáčovat (a) nutit") ° naléhat ("kartáčovat (a) nutit");T

တိုက်တွန်း: မှူးမတ်များက ကျန်စစ်သားကို မင်းပြုရန် တိုက်တွန်းကြသည်။;urge: The ministers urged Kyansittha to become a king.;naléhat: Ministři naléhali, aby se Čansitá stal králem.;writ.

တိုက်တွန်း: ရွှေတိဂုံဘုရားမဖူးရသေးဘူးဆိုရင်လဲ ဖူးဖို့ တိုက်တွန်းပါတယ်။;urge: And if (it is) true (~ "said") that (you) have not yet visited the Shwedagon Pagoda, (then I) urge (you) to visit (it).;naléhat: A je-li pravda (~ "řečeno"), že (jsi) ještě nenavštívil Šwedagon Pagodu, (pak) naléhám, abys (ji) navštívil.;pol.

တိုက်ယုံအင်္ကျီ(တစ်ထည်);jacket (men's formal, "upper-garment² (of cell⁰ form¹");bunda (pánská, pro formální události, "svršek²

buňkového¹ tvaru⁰");sg.

တိုက်ရိုက်;directly ("brush (and) strike") ° straight ("brush (and) strike");přímou ("kartáčovat (a) uhodit");adv.

တိုက်ရိုက်: ငွေ တိုက်ရိုက်မကိုင်ပါဘူး။;directly: (He) does not use (~ "hold") money directly. (may be used as a description of any monk, who does not use money);přímou: Přímou peníze nepoužívá (~ "nedrží"). (Ize být použito jakožto popis kteréhokoli mnicha, který nepoužívá peníze;pol. mn.

တိုက်ခြင်း;shortness;krátkost;n.

တိုင်း (abbrev. from တိုင်းပြည်);country ° state;země ° stát;n.

တိုင်း: တရားစခန်းနှစ်တိုင်းဝင်ပါတယ်။;every: (I) enter a meditation retreat every year.;každý: Chodím (~ "vstupuji") na meditační zásed každý rok.;pol.

တိုင်း: ဒီတိုင်းနေလို့ ထမင်းစားလို့ မရဘူး။;country: As (I) live in this country, (it) is not possible to eat ("food"). (expression of unsatisfactoriness in one's country);země: Poněvadž žiji v této zemi, není možné se najíst (~ "jíst jídlo"). (vyjádření nespokojenosti se situací vlastní země);col.

တိုင်း: ဗုဒ္ဓယောသသည် သူ့အချိန်ကာလမတိုင်ခင် ရေးသားပြီးထားသည့် သီဟဠ်အဋ္ဌကထာများကို အနည်းငယ် နှစ်သက်ခဲ့သည့် ဆိုသည့် သဘော;come: notion, that Buddhaghosa preferred several Sinhalese commentaries ("which were") written before his time ("came").;přijít: dojem, že si Buddhaghósa oblíbil několik Sinhálských komentářů ("které byly") napsané před ním (~ "než přišla (jeho) doba");writ.

တိုင်(တစ်တိုင်);column ° pillar ° post (column);sloup ° sloupek;sg.

တိုင်ကပ်နာရီ;clock ("hours² stuck¹ (on) column⁰");hodiny (stroj, "hodiny přilepené¹ (na) sloupu⁰");n.

တိုင်ကပ်နာရီ: တိုင်ကပ်နာရီ မသုံးဘဲ;clock: without using clock;hodiny (stroj): aniž by používal hodiny;

တိုင်းတပ်ပါး(တစ်ယောက်);foreigner ("one¹ (of) administrative-unit⁰");cizinec ("někdo¹ (ze) správní-oblasti⁰");sg.

တိုင်းတပ်ပါးသား(တစ်ယောက်);foreigner ("one¹ (of) administrative-unit⁰, person³");cizinec ("někdo¹ (ze) správní-oblasti⁰, osoba³");sg.

တိုင်တပ်ပါး(တစ်ယောက်) (WS. from တိုင်းတပ်ပါး);foreigner ("one¹ (of) administrative-unit⁰");cizinec ("někdo¹ (ze) správní-oblasti⁰");sg. WS.

တိုင်ပင်;consult (sb.'s questions "request for-sure") ° ask (for advice or opinion, "request for-sure") ° consult ("request for-sure") ° discuss (sb.'s questions "request for-sure");žádat (o radu nebo názor, "žádat určitě") ° projednávat ("žádat určitě") ° diskutovat (něčí otázky, "žádat určitě") ° konzultovat (něčí otázky, "žádat určitě");T

တိုင်ပင်: လူကိုယ်တိုင်လာမှ တိုင်ပင်လို့ ရမယ်။;consult: It will be fine to consult (your questions) when (you) come personally.;konzultovat: Konsultace (tvých otázek) bude v pořádku, jestliže přijdeš osobně.;fut.

တိုင်ပင်: ဦးဇနိန္ဒာနဲ့ တိုင်ပင်(လိုက်) ဒီအလုပ်များ(နေ)တယ်။;ask (for advice): Ask ven. Janinda, I am busy.;požádat (o radu): Požádej ct. Džanindu, já nemám čas (~ "(mám) moc práce");fr.

တိုင်ပင်ကြည့်;consult ("request seriously (and) see") ° discuss ("request seriously (and) see") ° debate ("request seriously (and) see");konzultovat s ("vyžadovat vážně (a) dívat-se") °

debatovat ("vyžadovat vážně (a) dívat-se") ° projednávat ("vyžadovat vážně (a) dívat-se");T

တိုင်းပြည်: ကိုယ့်တိုင်းပြည်က မကောင်းတော့;country: Own country is not good, indeed.;země: Vlastní země, vskutku, není dobrá.;col.

တိုင်းပြည်(တစ်ပြည်);country ("division (and) state") ° state ("division (and) state");země ("správní-jednotka (a) stát") ° stát ("správní-jednotka (a) stát");sg.

တိုင်းရင်းသား: တိုင်းရင်းသားလား;;native: Are you of our nationality? ("Native?");rodilý: Jsi našeho ;

တိုင်းရင်းသား(တစ်ယောက်);native;rodilý;sg.

တိုင်;until ° up to ° until;až do;suff. prep. writ. (or) suff.

တိုင်း;as ° every ° like ° any time when ° every time when;každý ° jako ° vždy když ° jakožto ° kdykoliv;suff. prep. (or) suff. adv. (or) suff. (or) pron.

တိုင်း: ကျွန်တော်မေးတိုင်း သူဖြေနိုင်တယ်;;every time when: Every time when I ask, he can answer.;vždy když: Vždy když se zeptám, dokáže odpovědět.;um.

တိုင်း: စာအုပ်တိုင်း ကြည့်ပြီး;all: Having looked at all the books.;všechny: Po podívání se na všechny knihy.;p.p.

တိုင်း: ဒီတိုင်းတွေမှာတော့ များသောအားဖြင့် ဗမာတိုင်းရင်းသားတွေလဲ နေပါတယ်;;region (division): In these divisions also lives majority of the Burmese people.;správní oblast (region): Většina Barmských lidí žije také v těchto správních oblastech (regionech).;pol. col.

တိုင်: ဒီနေ့တိုင် ကျွန်တော် မှတ်မိတယ်;;until: I remember until today.;až do: Pamatuji si až do dnes.;um.

တိုင်း: ဒီလိုပြည်နယ်နဲ့ တိုင်းတွေ ခွဲထားပေမယ့် မြန်မာတိုင်းရင်းသားအားလုံး ဆင်းရဲလဲ အတူတူ ချမ်းသာလဲ အတူတူနေကြပါတယ်;;division (region): Although these states and divisions are divided, all Myanmar nations, including poor and rich, live together.;správní oblast: Přestože jsou tyto státy a správní oblasti (regiony) rozděleny, všechny národnosti Myanmaru, včetně chudých i bohatých, žijí pospolu.;

တိုင်း: နေ့တိုင်း;every: every day;každý: každý den;

တိုင်း: ပြည်နယ်နဲ့ တိုင်းတွေစုနေလို့ ပြည်ထောင်စု ခေါ်တာပါ;;division: (It) is called union as the states and divisions are (~ "live") together.;region: Nazývá se unií protože státy a regiony jsou (~ "žijí") spolu.;pol.

တိုင်း: ပြီးတော့ စစ်ကိုင်း တနင်္သာရီ ပဲခူး မကွေး မန္တလေး ရန်ကုန်တိုင်း ဧရာဝတီတိုင်းတွေကိုလဲ တွေ့နိုင်ပါတယ်;;division (region): Then (there) also may be seen Sagaing, Taninthari, Bago, Magway, Mandalay, Yangon and Ayeyawaddy.;region (divize): Pak je možné (tam) uvidět Sikain, Tanentáři, Peghú (Bago), Magvé, Mandalé (Mandalaj), region Rangúnu (a) region Ejáwadi (Iravadi).;pol.

တိုင်း: ပါဠိကျရဲ့ စကားလုံးတိုင်း;all: all the words in the Pāli sentence;všechno: všechna slova v (té) pāli větě;

တိုင်: မန္တလေးတိုင် သွားမယ်;;up to: I will go up to Mandalay.;až do: Půjdu až do Mandalaje.;pol.

တိုင်း: မြို့တိုင်း လမ်းတွေပေါ်မှာ ရေကစားနေတာ တွေ့နိုင်ပါတယ်;;every: On the streets of every town can be seen the water-playing.;každý: Na ulicích každého města je možno spatřit hrani s vodou.;pol.

တိုင်း: သူ နေ့တိုင်း ကျောင်းလာတယ်;;every: He goes to school every day.;každý: Chodí do školy každý den.;

တိုင်း: သူလာတိုင်း ကျွန်တော် အိမ်မှာ မရှိဘူး;every time when: Every time when he comes, I am not at home.;kdykoliv: Kdykoliv přijde, nejsem doma.;um.

တိုင်း(တစ်တိုင်း);administrative unit (in a country) ° region ° division;správní jednotka (ve státě) ° oblast ° úsek;sg.

တိုင်းပြည်(တစ်ပြည်);state (country, "country state") ° country (state, "country state");země (stát, "stát země") ° stát (země, "stát země");sg.

တိုင်းရင်းသား: ဒီတိုင်းတွေမှာတော့ များသောအားဖြင့် ဗမာတိုင်းရင်းသားတွေလဲ နေပါတယ်;;people: In these divisions also lives majority of the Burmese people.;lidé: Většina Barmských lidí žije také v těchto správních oblastech (regionech).;pol. col.

တိုင်းရင်းသား(တစ်ယောက်);citizen (native of a country, "person² related-to¹ region") ° native (of a country, "person² related-to¹ region");rodilý (určité země, "osoba² mající-vztah-k¹ oblasti") ° obyvatel (rodilý určité země, "osoba² mající-vztah-k¹ oblasti");sg.

တိုင်းရင်းသားတွေ: ကလေး ကရင် စတုတ္ထတိုင်းရင်းသားတွေဟာ အဲဒီ ပြည်နယ်တွေမှာ နေပါတယ်;;nationalities: Kayah, Kayin etc. nationalities live in those states.;národnosti: Kajá, Kajen atd. národnosti žijí v těchto státech.;pol.

တိုင်းလိုလို;almost every ("like¹ like² every");skoro každý ("jako¹ jako² každý") ° téměř každý ("jako¹ jako² každý");suff. adj.

တိုင်းလိုလို: ကျောင်းသားတိုင်းလိုလို ဒီဇာတ်လမ်း သိပါတယ်;;almost every: Almost every student knows this story.;téměř každý: Tento příběh zná téměř každý student.;pol.

တိုင်းလိုလို: ဒီစာအုပ် ဆိုင်တိုင်းမှာလိုလို ရနိုင်တယ်;;almost every: This book is available in almost every shop.;téměř každý: Tato kniha je k dispozici téměř v každém obchodě.;

တိုင်းသူပြည်သား;people ("country's persons (and) state's man");lidé ("osoby¹ země^o (a) muži³ státu²");n. writ.

တိုင်းသူပြည်သား: တိုင်းသူပြည်သားများအား ညာလက်ဖြင့် စားသောက်ဖွယ်ရာများပေးမည်;;people ("every woman (and) country man"): He gave (~ "will give") food (and) drink to the people by (his) right hand.;lidé ("každá žena (a) muž země"): Dával (~ "dá") lidem jídlo a pití (svou) pravou rukou.;fut. & p.s. writ.

တို့စရာ;to-zaya (food, "dippings");duzjá (jídlo, "namáčení");n.

တိုးတက်;develop, be (prosperous, "increase (and) improve") ° progress ("increase (and) ascend") ° improve ("increase (and) ascend") ° rise ("increase (and) ascend") ° progressed, be (prosperous, "increase (and) improve") ° prosperous, be ("increase (and) improve") ° develop ("increase (and) ascend") ° improve, be (prosperous, "increase (and) improve");prosperující, být ("zvyšovat-se (a) zlepšovat-se") ° zlepšovat se (prosperující, "zvyšovat-se (a) zlepšovat-se") ° zvyšovat se ("zvětšit-se (a) vystupovat") ° pokročilý, být (prosperující, "zvyšovat-se (a) zlepšovat-se") ° rozvinout se ("zvětšit-se (a) vystupovat") ° rozvíjet se (prosperující, "zvyšovat-se (a) zlepšovat-se") ° zlepšit se ("zvětšit-se (a) vystupovat");l (or) T

တိုးတက်: တိုးတက်အောင်မြင်မှု;progress: attainment of progress;pokrok: dosažení pokroku;n.

တိုးတက်: အရမ်းတိုးတက်နေတာ;rise: rising extremely;zvyšovat se: extrémě se zvyšující;

တိုးတက်မှု;development (“develop (and) ascend {nouner}”) ° progress (“develop (and) ascend {nouner}”);pokrok (“rozvinout-se (a) stoupat {jmenec}”) ° rozvoj (“rozvinout-se (a) stoupat {jmenec}”);n.

တိုးတက်မှု; စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု;development: spiritual development;rozvoj: duševní rozvoj;

တိုတို;short, be ° briefly ° shortly;stručně ° krátce ° krátký, být;l (or) adv.

တိုးတိုး;softly;jemně;adv.

တိုတို: တိုတိုနဲ့ပိုထိရောက်တာပေါ့;short, be: (It) is short and more exact. (about a translation);krátký, být: Je (to) krátké a přesnější. (o překladu);col.

တိုတို: တိုတိုပြောကြရဲ့ ဆိုရင်တော့ ဒီနားမှာ အအေးဆိုင် မရှိတော့ပါဘူး;briefly: OK, briefly said (~ “If was said, indeed, 'let (us) talk briefly'”), nearby there is no more (any) cold drinks bar.;stručně: Dobře, stručně řečeno (~ “kdyby bylo řečeno, vskutku, 'necht' mluvíme stručně”), poblíž již není žádný obchod s chlazenými nápoji.;col. pol.

တိုတောင်းခြင်း;shortness (“be-short much {nouner}”);krátkost (“být-krátký hodně {jmenec}”);n.

တိုးပြီးတိုးပြီး;more and more (“develop and develop and”);víc a víc (“vyvíjet-se a vyvíjet-se a”);adv.

တိုးပွား;increase (“increase (and) develop”) ° improve (“increase (and) develop”);zlepšit se (“zvýšit-se (a) rozvinout-se”) ° zvýšit se (“zvýšit-se (a) rozvinout-se”);l

တို့ပါပဲ;indicates end of a list ° indicates end of a list of things;značí seznamu ° značí konec seznamu věcí;suff. (or) suff.

တို့ဖြစ်ပါတယ်;indicates end of a list;značí seznamu;suff.

တိုယိုတာ: တိုယိုတာ မာစီးဒီစတို ကားတွေ;Toyota: Cars, such as Toyota, Mercedes etc.;Toyota: Auta jako Toyota, Mercedes atd.;

တိုးရစ်(တစ်ယောက်);tourist;turista;sg. E. tourist

တိုးလာ;increase (“increase (and) come”);zvyšovat (“zvyšovat (a) přijít”);T

တိုးလာ: တစ်ဖြည်းဖြည်းတိုးလာပါတယ်;increase: Little by little (I) increase.;zvyšovat: Postupně zvyšuji.;pol.

တီး;eat (“beat”) ° beat (drum, gong etc.);jíst (“bouchat”) ° bušit (na buben, gong atd.);T (or) T col.

တီး: ဆွမ်းစားခေါင်းလောင်းတီးတော့မယ်;beat: Meal gong is going to be beaten.;bušit: (Brzy) se bude bušit na jídelní gong.;fut.

တီ(တစ်ကောင်);earthworm;žížala;sg.

တီထွင်သမား(တစ်ယောက်);innovator (“proficient² (in) clearing-for-cultivation° (and) inventing¹”);inovátor (“zručný² (v) čištění-pro-kultivaci° (a) vynalézání¹”);sg.

တီဗွီ(တစ်လုံး);TV ° television;TV ° televizor ° televize;sg. E. TV

တီဗီ: တီဗီကြည့်ရင် ကြည့်;TV: If (I want) to watch TV, (I) watch.;TV: Pokud se (chci) dívat na televizi, tak se dívám.;col.

တီရှပ်: ကလေးက တီရှပ် ဝတ်မထားဘူး;T-shirt: Baby does not wear a T-shirt.;tričko: Mimonko nenosí tričko.;

တီရှပ်: တီရှပ် နှစ်ထောင်;t-shirt: two thousand t-shirts;tričko: dva tisíce triček;

တီရှပ်: တီရှပ်က စိုနေတယ်;T-shirt: T-shirt is wet.;tričko: Tričko je mokré.;cont.

တီရှပ်: တီရှပ်နှစ်ထည်;t-shirt: two t-shirts;tričko: dvě trička;

တီရှပ်: တီရှပ်အနီ;T-Shirt: red T-Shirt;tričko: červené tričko;n.

တီရှပ်(တစ်ထည်);T-shirt;tričko;sg.

တုံး;stupid, be;hloupý, být;l

တုံး(တစ်တုံး၊ တစ်ချက်ခေါက်);meal gong (block of wood to be hit when meal is ready, “block-of-wood”);jídelní gong (kvádř dřeva na bouchání když je jídlo hotové, “kvádř-dřeva”);sg. mn.

တုံးတို(တစ်ချက်);hyphen (“short¹ dash°”);spojovací čárka (“krátká pomlčka°”);sg.

တုတ်(တစ်ချောင်း);cane ° stick ° wand ° anther;klacek, klacík ° tyčinka ° hůlka ° klacík;sg.

တုတ်တုတ်: တုတ်တုတ်တက်သွားတယ်;trishaw: (He) gets on the trishaw.;trojkolák: Nastupuje na trojkolák.;

တုတ်တုတ်(တစ်စီး);trishaw ° tuk tuk ° threewheel;trojkolák ° tuk tuk;sg. E. tuk-tuk

တုတ်မီး(တစ်ချောင်း);flashlight (“fire¹ stick°”) ° torch (“fire¹ stick°”);svítilna (“ohnivý¹ klacík°”) ° baterka (“ohnivý¹ klacík°”);sg. P. dhātu (= element)

တုန်း;during ° while ° still ° indicates end of a question ° indicates continuing action;stále ° během ° značí konec otázky ° pořád ° zatímco ° značí probíhající činnost ° ještě, když ° při;prep. (or) conj. (or) suff. adv. (or) adv. (or) suff.

တုန်း: ၂၀၀၈ တုန်းက;in: in 2008;v: v (roce) 2008;

တုန်း: ကျောင်းတက်တုန်းပါ;still: (I) still attend school.;pořád: Pořád chodím do školy.;pol.

တုန်း: ကလေးဘဝတုန်းက;when (~ “still”): (when I) was (“still”) a child (~ “baby”);ještě, když: když jsem byl (ještě) dítě (~ “miminko”);adv.

တုန်း: ခင်ဗျားအိပ်နေတုန်းကျွန်တော် ကျောင်းသွားမယ်;while: I'll go to school while you are (still) sleeping.;zatímco: Půjdu do školy zatímco ty budeš (ještě) spát.;fut. um.

တုန်း: ငယ်ငယ်တုန်းက;when: when (I) was a child;když: když jsem byl dítě;adv.

တုန်း: စီပေးနေတုန်း;while: while arranging;při: při uspořádávání;

တုန်း: ပြောနေတုန်းသူရောက်လာတယ်;while: He arrives while talking.;zatímco: Mluví a při tom přichází. (“Zatímco mluví, přichází.”);

တုန်း: ဘာစားနေတာတုန်း;indicates end of a question: What are (you) eating?;značí konec otázky: Co jíš?;inter.

တုန်း: ဘာလုပ်နေတာတုန်း;indicates end of a question: What are (you) doing?;značí konec otázky: Co děláš?;inter.

တုန်း: ရေးကျင့်တုန်းပဲလေ;still: (I) am just still practising writing;stále: Stále jen nacvičuji psaní;

တုန်း: သားသားဟာကို ဘာလုပ်တာတုန်း (~ သားသား ဘာလုပ်နေတာတုန်း);still: What is the son (“still”) doing?;stále: Co (náš) syn (“stále”) dělá?;inter. lett.

တုန်း: သီလရင်ဖြစ်ဖို့ မင်းငယ်ရွယ်စဉ်က (~ မင်းငယ်ငယ်တုန်းက) စဉ်းစားခဲ့ဘူး;when (~ “during”): Did you think about becoming a nun when (you) were a child (~ “during (your) childhood”)?;když (~ “během”): Přemýšlela jsi (o tom) stát se mniškou, když jsi byla dítě (~ “během (svého) dětství”)?;p.s. inter.

တုန်း: သူ့စာအုပ် ကျွန်တော် ဖတ်တုန်းပါ;still: I am still reading his book.;stále: Stále čtu jeho knihu.;pol. um.

တုန်း: အင်း စိတ်ဝင်စားတုန်းဘဲ။;still: Yep, (I)'m still ("just") interested.;pořád: Jo, pořád (mě to) prostě zajímá.;col. fr. တုန်းက;in;v;suff. prep.

တုန်းက: အတိတ်ဘဝတုန်းက;in: in past lives;v: v minulých životech;

တုန်းက: အဲဒါကို လုပ်တုန်းက;during: during doing it;během: během děláni toho;adv.

တူ:like, be ° resemble ° same, be ° naive, be ° chopsticks ° alike, be;podobat se ° jako, být ° naivní, být ° hůlky, čínské ° podobný, být ° samý, být ° stejný, být;l (or) n.

တူး:overcooked, be ° dig ° burnt, be;spálený, být ° převařený, být ° kopat (zem);l (or) T

တူး: တူနဲ့ ထမင်းစားတယ်။;chopsticks: (He) eats rice with chopsticks.;hůlky, čínské: Jí rýži čínskými hůlkami.;

တူး: တူးသွားတတ်တာမျိုး;overcooked: a kind which can become overcooked;převařený: druh, který se může převařit;

တူး: ဒါကြောင့် ဘုရင့်အမိန့်အရ ကန်ဘောင်ကို တူးပြီးကြည့်ကြရတယ်။;dug: Therefore, according to the (king's) decree, having dug the embarkment, majesty should see.;proto: Proto, dle (králova) rozkazu, výsost by se (na to) měla podívat po vykopání toho nalodění.;

တူး: ဒါပေမယ့် တ(စ်)ယောက်နဲ့တ(စ်)ယောက် အမြင်မတူပါဘူး။;same: But one's opinion (~ "view") is not same as that of (another) one.;stejný: Ale názor jednoho není stejný jako (názor) druhého (~ "jednoho").;pol.

တူး: ဒါပေမယ့် အခုရေတွင်းတူး အခုရေကြည်သောက်ချင်လို့ မရဘူးလေ။;dig: However, indeed, it is not right to want to drink clear water now, (if) the well (has been) dug now.;kopat: Ale, vskutku, není dobré chtít pít čistou vodu teď, (jestliže) byla studna vykopána teď.;prov.

တူး: လက်သည်းကြားတွင် အပ်စိုက်၍ တူနှင့် ရိုက်ကာ စမ်းသပ်၏။;hammer: (He) stuck a needle between nails and while hitting (it) with hammer, (he) tested (them).;kladivo: Zabodnul jehlu mezi nehty a zatímco (ji) zatloukal kladivem, testoval (je).;writ.

တူး: အသုံးနှုန်းတူတယ်။;same, be: the usage is same;stejný, být: užití je stejné;

တူ(တစ်စုံ တစ်လက်);chopsticks ("(are) same");hůlky, čínské ("(jsou) stejné");n. (pair, one)

တူ(တစ်ယောက်);nephew;synovec;sg.

တူ(တစ်လက်၊ တစ်စုံ);hammer;kladivo;sg. (one, pair)

တူ(တစ်လက်);hammer;kladivo;sg.

တူညီ;correspond with ("be-similar (and) equal") ° same, be ("be-similar (and) equal") ° similar, be ("be-similar (and) equal") ° same, be ("similar (and) equal");podobný, být ("být-podobný (a) rovný") ° stejný, být ("být-podobný (a) rovný") ° correspond with ("být-podobný (a) rovný") ° stejný, být ("podobný (a) rovný"); (or) l

တူညီ: တူညီနေသည်, အချက်ဟာ;same: the same fact;stejný: stejný fakt;writ.

တူညီ: ပါဠိစကားနှင့် တူညီတယ်။;similar, be: (It) is similar to Pāli language.;podobný, být: Je podobný jazyce pāli.;writ.

တူညီဝတ်စုံ: အဖြူရောင်တူညီဝတ်စုံနဲ့ကစားသမားတွေက ပြိုင်ပွဲကို ရှုံးတယ်။;dress: The sportsmen in white dress (are) losing the game.;dres: Sportovci v bílém dresu prohrávají hru.;

တူညီဝတ်စုံ(တစ်စုံ);livery ("same°, equal¹ complete³ dress²") ° uniform ("same°, equal¹ complete³ dress²") ° dress (of sport etc., "same°, equal¹ complete³ dress²");dres (sportovní atd., "stejný°, stejný¹ kompletní³ oděv²") ° stejnokroj ("stejný°, stejný¹ kompletní³ oděv²") ° uniforma ("stejný°, stejný¹ kompletní³ oděv²");sg.

တူမ(တစ်ယောက်);niece;neteř;sg.

တူးရစ်: တူးရစ်ပါ။ (~ တိုးရစ်ပါ။);tourist: (I) am just a tourist.;turista: Jsem jen turista.;pol. col.

တူးရစ်(တစ်ယောက်);tourist;turista;sg. E. tourist

တေး(တစ်ခု);song;píseň ° písnička (CZ col.);n.

တေး(တစ်ပုဒ်);song;píseň ° písnička;sg.

တော့;even ° actually (indeed) ° because ° would ° when (at the time when) ° after ° however ° but ° actually ° as ° hey (EN col.) ° and (connects two sentences in a complex sentence) ° though ° any more ° no more ° really;opravdu ° po tom, co ° poněvadž ° no ° protože ° ale ° but ° když (v době, když) ° a (spojuje dvě jednoduché věty v souvětí) ° přestože ° už ° hele (CZ col.) ° dokonce ° už ne ° by; (or) adv. (or) suff. col. (or) suff. conj. col. (or) suff. (or) suff. (or) col. (or) conj. (or) conj. col. (or) interj. (or) interj. col.

တော့: မလုပ်တော့ပါ။;any more, not: Don't do (it) any more!;už ne: Už to nedělej!;imper. pol.

တော့: ၁၀၀ တော့ နှိပါတယ်။;really: 100 (kyats) is, really, little.;no: No, 100 (čiat) je málo.;pol. col.

တော့: ကျွန်တော်ဆီချဉ်းကပ်လာတော့ ကျွန်တော်သူကို ပြောခဲ့သည်။;when (at the time when): After (he) approached me, I told (it) to him.;když (v době, když): Když ke mě přišel, řekl jsem mu (to).;p.s. writ.

တော့: ကိုယ့်တိုင်းပြည်က မကောင်းတော့;indeed: Own country is not good, indeed.;vskutku: Vlastní země, vskutku, není dobrá.;col.

တော့: ကောင်မလေး မြင်းစီးတော့မယ်။;indicates near future: Girl is going to ride a horse.;značí blízkou budoucnost: Děvče se chystá řídit koně.;fut.

တော့: ခုတော့ မရွာတော့ဘူး။;as for: As for now, it is not raining any more. ° no more: As for now, it is not raining any more.;a: A teď, už neprší. ° už ne: A teď, už neprší.;col.

တော့: စာဆွေးနွေးတာ ရပ်တော့ရအောင် (~ ရပ်ကြရအောင်)။;indeed: Let's finish the ("writing") discussion, ("indeed.");vskutku: ("Vskutku,") zastavme diskuzi ("(o) psaní").;

တော့: တရားလည်းမထိုင်ဖြစ်တော့ပြန်ပါဘူး။;even: Also, (I) even (do not) happen to meditate again.;dokonce: A dokonce se ani nestane, že bych si znovu zameditoval.;pol. col.

တော့: တရားအားထုတ်ကောင်းမွန်းသိတော့ (~ တရားအားထုတ်ရကောင်းမွန်းသိပေမဲ့) အများကြီးမလုပ်ဖြစ်ပါဘူး။;though: Though I envision, that meditation is good, (I) do not do (it) much.;přestože: Přestože předvídám, že meditace je dobrá, moc (ji) nedělám.;pol.

တော့: ဒီ ထက်တော့ မလျော့နိုင်တော့ဘူး။;any more: Indeed, (I)cannot decrease (the price) ("any more") more than this.;už: Vskutku, více než tolik již nemohu zlevnit (~ "snížit").;col.

တော့: ဒီမှာ ရပ်တော့ ဟိုတယ်က မင်းရေမှာ။;and (connects two sentences in a complex sentence): Here (you) stop and the hotel (is) in front of you.;a (spojuje dvě jednoduché věty v souvětí): Zde zastavíš a hotel je před tebou.;col.

တော့: နေ့တိုင်း တစ်နာရီ တရားထိုင်ရင် ကောင်းပါတယ်။ နှစ်နာရီ တရားထိုင်ရင်တော့ သိပ်ကောင်းတာပေါ့။;but: If (you) meditate every day one hour, (it) is good. But if (you) meditate every day two hours, (it) is very good, indeed.;ale: Pokud medituješ každý den jednu hodinu, je (to) dobré. Pokud ale medituješ každý den dvě hodiny, je (to), opravdu, velice dobré.;

တော့: ပထမ အပိုင်းက ပါဠိဝါကျတွေရေးပြီးတော့ ဒုတိယ အပိုင်းကို အင်္ဂလိပ်လို ရေးပါတယ်။;just: Having just written the first Pāli sentence from the first part, I write (it) in the second part in English.;hned jak: Hned jak napíše první páli větu z první části, napíšu (ji) do druhé části anglicky.;pol.

တော့: ပြင်တာကို ဆရာလုပ်တယ်လို့တော့ မထင်ပါနဲ့ နော်။;but: But don't think, that (I) am ("doing (work of)") the correction-teacher, ok?;ale: Ale nemysli si, že dělám (práci) opravujícího učitele, jo?;col. pol.

တော့: ပြဇာတ်ပြီးရင် ငါတော့ အိပ်မှာပါ။;as for: After the (theater) play ("as for me,") I will go to sleep.;co se týče: Po (té) (divadelní) hře, ("co se týče (mě)") ("já") půjdu spát.;fut.

တော့: ပြဿနာကြီးတော့ မဟုတ်ဘူး။;actually: Actually, it wasn't a big problem.;no: No, nebyl to velký problém.;pol.

တော့: ဖန်တာတော့ ရပါတယ်။;however: However, Fanta is available.;ale: Ale Fantu máme. ("Ale Fanta je dostupná.");pol.

တော့: မကြာခင် မိုးရွာတော့မယ်။;indicates near future: Soon it will be raining.;značí blízkou budoucnost: Brzy bude pršet.;fut.

တော့: မကြာမှီပင် အင်းဝနေပြည်တော်ကြီးသည် ဟံသာဝတီတပ်များလက်တွင်း သက်ဆင်းရတော့သည်။;indeed: Indeed, not long after the great town Inwa fell in hands of the Hanthawadi's troops.;vskutku: Vskutku, zanedlouho poté ohromné město Enva padlo do rukou vojsk Hentávadí.;writ.

တော့: မရှိတော့ဘူး;no more: (he) has no more;už: už nemá;

တော့: ရင်းပြတော့;after: after (he) explains;po tom, co: po tom, co vysvětlí;

တော့: လက်ဖက်ရည်ဆိုင်လေးတော့ ရှိတယ်။;but: But a coffee bar is (here).;ale: Ale kavárna (tu) je.;

တော့: ဝင်ကြည့်ချင်စိတ်မရှိတော့ဘူး။;any more: (I) don't have the mood to ("want to") come and see, any more.;už ne: Už nemám náladu ("chtít") (znovu) přijít a dívat se (na to).;col.

တော့: သွားတော့မယ်။;going to: (I) am going to go.;chystat se: Chystám se jít.;fut.

တော့: သိတော့ဘူး။;indeed: Indeed, I don't know.;vskutku: Vskutku, nevím.;col.

တော့: သိပ်တော့ မသေချာဘူး။;actually: Actually, (I) am not very sure.;no: No, moc si jistý nejsem.;

တော့: အင်္ဂလိပ်လို မတတ်တော့ ပြောပြလိုခက်မယ်။;because: Because (I) can't (talk) in English, explaining will be difficult.;protože: Protože neumím anglicky, vysvětlování bude náročné.;fut. col.

တော့: အမျိုးသား (~ လူတစ်ယောက်သည်) ပင်လယ်ထဲသို့ ဒိုက်ပင်ထိုးတော့မယ်။;going to, be: The man is going to dive in the sea.;chystat se: (Ten) muž se chystá potápět v moři.;fut.

တော့: အရင်တုန်းကတော့;actually: actually, (long time) ago;ve skutečnosti: ve skutečnosti, (kdysi) před tím;

တော့: အလုပ်မလုပ်တော့ပါဘူး။;any more: (I) don't have (~ "do") a job any more.;práce: Už nemám (~ "nedělám") práci.;pol.

တော့: အဲဒီလို ရေးပြီးတော့ ဆရာကို ပေးပါတယ်။;just: Just after (I) write it that way, (I) give (it) to the teacher.;právě: Právě po

tom, co (to) tak (~ "tím způsobem") napíše, dám to učiteli.;pol.

တော့: ဦးထုပ်တော့ ရတာပေါ့ရဲ့ အမျိုးမျိုးပဲ။ ဒီမှာ ကြည့်။;as for: As for hats, (we) have (them), indeed, (we) have. ("Just") various kinds. Here, look.;co se týče: Co se týče klobouků, (ty) máme, vskutku, máme. ("Prostě") nejrůznější. Tady, podívejte.;col.

တော့: -က (from သော်);as for;co se týče;conj.

တော့: ပြီး;just after;hned po;adv.

တော့: ပြီး: အဲဒီလိုလုပ်ပြီးတော့ အခြားကျောင်းသားတွေကို ပေးပါတယ်။;just after: Just after (I) do it thus, (I) give it to other students.;hned po: Hned po tom, co (to) takto udělám, dávám (to) ostatním studentům.;pol.

တော့: မ;any more, not;už ne;suff.

တော့: မ-;not any more ° no longer ° not after all;už ne ° nikdy více ° ne, už ne;adv.

တော့: ကြီးမျက်မည်း;jungle ("great¹ forest^o (and) dark³ burl²");džungle ("velký¹ les^o (a) temný³ chuchvalec²");n. rare

တော့: တောက်တီးတောက်တုံး;nonsense;nesmysl;n. ow.

တော့: တောက်တောက်ကြော်;meat, fried minced ("luminously fried") ° fried minced meat ("luminously fried") ° meat, fried minced;maso, smažené mleté ° maso, osmažené mleté ("zářivě osmažený") ° osmažené mleté maso ("zářivě osmažený");n.

တော့: တောင်;even ° indeed;a ° dokonce i ° vskutku ° dokonce;conj. (or) adv. (or) suff. (or) suff. conj.

တော့: တောင်း;ask for;žádat o;T

တော့: တောင်း;endowed with, be;obdařený, být (čím);I

တော့: တောင်း: ကြိုးစားရင် ဘုရားတောင် ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။;even: If (one) tries, (one) may become even the Buddha.;dokonce: (Kdo) se snaží, může se stát dokonce i Buddhou.;pol.

တော့: တောင်: ငါတောင် မသိဘူး။;even: Even I don't know.;dokonce: Dokonce ani já nevím.;

တော့: တောင်း: ဆုတောင်းပေးပါတယ်။;request: (I) request (and) give (you) wishes.;vyžadovat: Vyžaduji (a) dávám (ti) přání.;w. pol.

တော့: တစ်နှစ်တောင် မပြည့်သေးပါဘူး။;even: Even one year still hasn't passed. ("Even one year is still not filled.");dokonce: Ještě tomu nebylo dokonce ani jeden rok. ("Dokonce (ani) jeden rok stále není naplněn.");pol.

တော့: တောင်ကို တက်ဖို့;mountain: (He) has climbed the mountain.;hora: Vylezl na horu.;p.p.

တော့: တောင်တွေက တောင်ဘက်မှာ;mountain: mountains are in the South;hora: hory jsou na jihu;

တော့: တောင်း: တောင်းသောအခါမှ ငြင်းဆန်တယ်။;request: (He) rejects when requested.;žádat: Odmítá, když (je) žádán.;

တော့: ဒီလောက်တောင် ပြောတတ်နေပြီ။;even: (You) could have said even this much (already).;dokonce: Už jsi (toho) dokázal dokonce i tolik namluvit.;p.p.

တော့: ရွာက တောင်တွေကြားမှာ ရှိတယ်။;mountain: The village is in (~ "among") mountains.;hora: (Ta) vesnice je v (~ "mezi") horách.;

တော့: အမျိုးသား တောင်ပေါ် တက်ပြီးပြီ။;mountain: The man has climbed the mountain.;hora: Ten muž (již) vylezl na horu.;p.p.

တော့: အရှေ့တောင် အာရှ;South: South-East Asia;Jih: Jihovýchodní Asie;adv.

တော့: ဧဝရက်တောင်က ကမ္ဘာမှာ အမြင့်ဆုံး တောင်ပဲ။;mountain: The mountain Everest is ("just") the highest mountain in the

world.;hora: Hora Everest je ("prostě") největší horou na světě.;
 တောင်(တစ်ခု၊ တစ်လုံး);mountain;hora;sg.
 တောင်ကြား;valley ("between' mountains");údolí ("mezi' horami");n.
 တောင်ကြား: တောင်ကြားလေးက ကျဉ်းလိက်တာ။;valley: The valley ("itself") is so narrow.;údolí: (To) údolí ("jako-takové") je tak úzké.;
 တောင်ခိုး: မိန်းမတောင်ခိုးလာပြီဘဲ ရာကျွေးပေါ့ ဗျ;elope: Having eloped the woman ("(and) just come"), care for (~ "search (and) feed") her.;uprchnout (se ženou od rodičů): Po uprchnutí s ženou (od rodičů), hned jak přijdeš, starej se (~ "hledej (a) krm") o ní.;imper. sl.
 တောင်းဆို;require ("request (and) say") ° demand ("request (and) say") ° request ("request (and) say") ° request ("say' request");vyžadovat ("žádat (a) říkat") ° žádat o (žádat (a) říci") ° vyžadovat (žádat (a) říci") ° žádat ("říci' žádost") ° požadovat (žádat (a) říci");T
 တောင်းဆို: ထိုအချိန်မှစ၍ မြန်မာအမျိုးသားတို့သည် အင်္ဂလိပ်အစိုးရကို ဆန့်ကျင် ဆန္ဒပြပွဲများ အဆက်မပြတ် ဆင်နွှဲကာ လွတ်လပ်ရေးကို တောင်းဆိုခဲ့ကြပါသည်။;demand: Since then the Myanmar citizens, unceasingly participating in the opposing strikes against the English government, demanded independence.;vyžadovat: Od té doby se Myanmarští obyvatelé nepřetržitě účastnili protestních stávek proti anglické vládě přičemž vyžadovali nezávislost.;p.s. pol. writ.
 တောင်းဆု: ဒါဟာ ငါ့ရဲ့ တစ်ခုတည်းသော တောင်းဆုဖြစ်ပါတယ်။;wish: This is my only wish;přání: To je moje jediné přání;pol.
 တောင်တက်;climb mountains ("ascend' mountains");lézt na hory (horolezectví, "lézt' (na) hory");T
 တောင်တက်: ကျွန်တော် တောင်တက်ဝါသနာပါတယ်။;climbing mountains: I have the hobby of climbing mountains. ("I include hobby (of) climbing mountains.");horolezectví: Mým koníčkem je horolezectví. ("Já zahrnuji koníček lezení (na) hory.");um.
 တောင့်တင်း;stout, be ("(be) well-supported (and) stand-firm") ° valorous, be ("(be) well-supported (and) stand-firm");neohrožený, být ("být) dobře-podporovaný)a) stát-pevně") ° rázný, být ("být) dobře-podporovaný)a) stát-pevně");I
 တောင့်တင်း: ငွေအားက တောင့်တင်းတယ်။;much ("well-supplied (and) firm"): (I) have so much money. ("(I) am well-supplied (and) firm in money power.");moc ("dobře-podporovaný (a) pevný"): Mám hrozně moc peněz. ("Jsem dobře-podporovaný (a) pevný v peněžní moci.");idi.
 တောင်းပန်;excuse (oneself, "request (and) beg") ° sorry, be ("request (and) beg") ° request ("request (and) beg");omlouvát se ("žádat (a) prosit") ° omluvit se ("žádat (a) prosit") ° žádat ("žádat (a) prosit");T
 တောင်းပန်: နည်းနည်းနောက်ကျသွားတဲ့အတွက် တောင်းပန်ပါတယ်။;sorry, be: (I) am sorry that (I) got little bit late.;omluvit se: Omlouvám se, že jsem se trochu zpozdil.;p.s. pol.
 တောင်းပန်: ပြန်စာနောက်ကျတဲ့အတွက် တောင်းပန်ပါတယ်။;sorry, be: I am sorry that (my) reply is late.;omluvit se: Omlouvám se, že se (má) odpověď zpozdila.;pol.
 တောင်ဘက်;South ("mountains' direction");jih ("směr' hor");n.
 တောင်ဘက်: တောင်တွေက တောင်ဘက်မှာ;South: mountains are in

the South;hora: hory jsou na jihu;
 တောင်ဝင်ရိုးစွန်း;South Pole ("south° spot² (of the) axis¹");Jižní Pól ("jižní° skvrna² osy¹");n.
 တောင်;even ° even (follows a n. or v.) ° south ° even though ° even, did not (follows a n. or v.);ani (následuje za pod. jm. nebo slovesem) ° dokonce ° Jih ° i (následuje za pod. jm. nebo slovesem) ° i přestože ° dokonce (následuje za pod. jm. nebo slovesem);suff. adv. (or) adv. (or) n.
 တောင်း;ask (for sth.) ° request (sth.);vyžadovat (něco) ° žádat (o něco);T
 တောင်: ကျွန်တော် သိတောင် မသိဘူး။;even: I don't even know.;ani: Ani nevím.;um.
 တောင်: ကျွန်တော်တောင် မသိဘူး။;even: Even I don't know.;dokonce: Dokonce ani já nevím.;um.
 တောင်: စာအုပ်တောင် သူ မဝယ်ဘူး။;even: He does not (~ did not) buy even book.;ani: Nekoupil (si) ani knihu.;um.
 တောင်: တောင်ပေါ်ကိုတက်ပြီးကြည့်ရင် မန္တလေးကို မြင်နိုင်ပါတယ်။;mountain: If one climbs the mountain and looks (one) may see Mandalay.;hora: Když vyleze(te) na horu a podívá(te) se, může(te) vidět Mandalaj.;
 တောင်: သူ စားတောင် စား(နေသေး)တယ်။;even: He even (still) eats.;dokonce: Dokonce (ještě) jí.;
 တောင်း: အကူအညီတောင်းခဲ့ပါတယ်။;ask for: (I) had to ask for help.;požádat o: Musel jsem požádat o pomoc.;p.s. pol.
 တောင်(တစ်တောင်);mountain ° hill;hora ° skála (hora);sg.
 တောင်းပန်;apologize ("request (and) beg");omluvit se ("žádat (a) prosit");T
 တော့ဘူး၊ မ-: တ(စ်)ယောက်နဲ့တ(စ်)ယောက် အဆင်မပြေတော့ပါဘူး။;no more: One is no more satisfied with the other.;už není: Jeden už není spokojený s druhým.;pol.
 တော့မယ်;going to, be (as in near future) ° indicates near future;jít (něco dělat, jako je v blízké budoucnosti) ° značí blízkou budoucnost;suff.
 တော့မယ်: ငါ ဖုန်းချလိုက်တော့မယ်။;indicates near future: I am going to hang up phone.;značí blízkou budoucnost: Jdu položit telefon. (Položím telefon.);fut. col.
 တော့မယ်: စာကျက်တော့မယ်။;going to, be (as in near future): (I) am going to learn. ° indicates near future: (I) am going to learn.;značí blízkou budoucnost: Jdu se učit. ° jít (něco dělat, jako je v blízké budoucnosti): Jdu se učit.;fut.
 တော့မယ်: ထွက်တော့မယ်။;going to: (I) am going to depart.;chystat se k: Chystám se odejít.;fut.
 တော့မှ;just when;hned jak ° právě když;suff. adv.
 တော့မှ: အားတော့မှ ဆွေးနွေးပါမယ်။;just when: (We) will discuss just when (you) are free.;hned jak: Popovídáme si hned jak budeš volný.;fut. pol.
 တောရ(တစ်ကျောင်း);monastery in forest ("take' forest");klášter v lese ("vzít' les");sg.
 တောရွာ: တောရွာ သင်္ကြန်ကတော့ ဒီလို မဟုတ်ပါဘူး။;village: Thinyan in village is not like that.;vesnice: Vesnický Tendžan takhle neprobíhá (~ "není");pol.
 တောရွာ(တစ်ရွာ);village ("rural village");vesnice ("venkovská vesnice");sg.
 တောသားလေး(တစ်ယောက်);wild child ("wild° small² child¹");divoké

dítě ("divoké^o malé² dítě¹");sg.

တော်;great ° clever, be ° stop ° really (about relatives) ° indicates connection ° exactly (about relatives) ° smart, be;přímě (o příbuzných) ° bystrý, být ° značí spojení ° chytrý, být ° ohromný ° zastavit ° zrovna (o příbuzných);I (or) suff. (or) adv. (or) T (or) suff. adj.

တော်: တော်တယ်;good: (That)'s good. ° right: (That)'s right.;správně: (To) je správně. ° dobré: (To) je dobré.;col.

တော်: တော်တော်ပေါ့တယ် ရန်ကုန်ထမ်းတွေ;very: (They) are very, very weak (in doing their work), the staff of the office.;velice: Jsou velice, velice slabí (v děláni své práce), zaměstnanci té kanceláře.;col.

တော်: တော်ပါတော့;stop: ("Just") stop!;zastavit: ("Prostě") zastav!;imper. pol.

တော်: ဘာလဲတော် (~ ဘာလို့ချင်လဲတော်);you (~ "great-one"): What do you want? ("What (is it), great-one?");ty (~ "velký"): Co chceš? ("Co (je to), veliký?");col.

တော်: မတော်ဘူးတဲ့ဆွေမျိုး;exactly: not exactly a relative;přímě: ne přímo příbuzný;

တော်: မတော်လို့ပါ;clever: I am sorry. ("Because (I) am not clever.");chytrý: Omlouvám se. ("Protože nejsem chytrý.");pol.

တော်: ယောက်ျားကလဲသူတို့တော်တယ်ထင်တယ်;skilful: Also men think, that they are more skilful.;dovedný: Také muži si myslí, že jsou dovednější.;

တော်: လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်းကိုးရာလောက်က မြို့တော်ပါ;great: (It is a) great city that is 900 years old.;ohromný: (Je to) ohromné město, které je staré 900 let.;pol.

တော်ကြာ;soon ("last' great");brzy ("trvat' ohromě");adv. col. တော်ကြာ: ဘာမှလဲ မကျွေးပဲနဲ့ တော်ကြာ ခြင်္သေ့သွားမှာပေါ့;soon: Also, if (you) do not offer anything, soon the mosquitoes will come (~ "enter") and lay (their) eggs.;brzy: Také, pokud nic nenabídneš, brzy přiletí (~ "vejdou") komáři a (začnou) klást vajíčka.;fut. col. sl.

တော်ကြီး: အလောင်းမင်းတရားကြီးသည် ဤသို့ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးကို တစုတစည်းတည်းဖြစ်အောင် ပြန်လည် စည်းရုံးတည်ထောင်နိုင်ခဲ့သည်;great: The great Alaung Min Taya thus could, indeed, again successfully unite the Myanmar country, build and set (it) up in order to (make it) well ("collected") (and) organized.;ohromný: Takto ohromný Alaung Min Tayá vskutku dokázal opět sjednotit zemi Myanmaru, postavit (a) zříditi aby (byla) dobře ("posbíraná") (a) organizovaná.;p.s. writ.

တော်စပ်;concerned with, be ("well related-to") ° related to, be ("well related-to");týkat se ("dobře se-týkat") ° vztah k, mít ("dobře se-týkat");I

တော်စပ်: ... ဘယ်လိုတော်စပ်ပါသလဲ;related to, be: How is ... related to (this)?;týkat se: Jak se ... týká (tohoto)?;inter.

တော်တော်;considerably ° very much ° very ° moderately ° quite ° much, very ° extremely;extrémě ° mírně ° velice ° moc, hodně ° docela ° značně ° hodně;adv.

တော်တော်: ခင်ဗျား ရေးထားတာတွေလို့ တော်တော်လေးချိုးကျူးမိတယ်;clever, very: Finding (that) what you have written, (I) happen to praise (it as) seriously, very clever.;chytré, velice: Shledal jsem, co jsi napsal, (a) ("stalo-se,že") chválím (to jakožto) vážně, velice chytré.;pol.

တော်တော်: တော်တော်တက်နေပြီ;much, very: (You) have improved very much.;moc, hodně: Hodně moc jsi se zlepšil.;p.p.

တော်တော်: တော်တော်ပျော်ဖြစ်တယ်;extremely: (He) becomes extremely happy.;extrémě: Stane se extrémě šťastným.;

တော်တော်: ဒီလမ်းအတိုင်းသွား ဒါပေမယ့်

တော်တော်ဝေးသေးတယ်;very: Go ("according to") this way, but (it is) still very far.;hodně: Jedte ("podle") této cesty, ale (je to) ještě hodně daleko.;imper.

တော်တော်: မြန်မာလို တော်တော်ကျွမ်းတာပဲ နော်;very much. You are ("being") skilled in Myanmar (language) just very much, aren't (you)?;velice: Jsi prostě velice dovedný v Myanmarském jazyce, že?;col.

တော်တော်တတ်ပြီ;quite fine ° fine, quite;docela dobré ° dobré, docela;adj. !

တော်တော်များများ;many ("well (and) much") ° many ° quite ("well (and) much") ° fairly ("well (and) much") ° so much ° plenty;tak moc ° spousta ° jakž takž ("dobře (a) hodně") ° mnoho ("dobře (a) hodně") ° docela ("dobře (a) hodně") ° mnoho;adv.

တော်တော်များများ: ဆရာတော် တော်တော်များများကို ကျွန်တော် မဖူးမြင်ရတယ် (~ မဖူးမြင်ရသေးဘူး);many: I haven't (ever) visited so many monks.;mnoho: (Ještě) jsem nenavštívil tolik ("hodně") mnichů.;um.

တော်တော်များများ: တော်တော်များများ ပြောတတ်တယ်;so much: (You) can talk so much. (expressed as a praise);tak moc: (Ty) toho dokážeš tolik říct. (vyjádřeno coby pochvala);

တော်တော်များများ: လူတော်တော်များများ ခရစ်ယာန်ဘုရားရှိခိုးကျောင်းတက်တယ်;many: Many people come (~ "ascend") to church.;mnoho: Mnoho lidí jde (~ "stoupá") do kostela.;

တော်တော်လေး;so much ("indeed¹, very-much^o") ° very much ("indeed¹, very-much^o");tak moc ("vskutku¹, velice^o") ° velice ("vskutku¹, velice^o");

တော်တော်လေး: တော်တော်လေးကောင်းတယ်;quite: (It)'s quite good.;docela: Je to docela dobré.;col.

တော်မူ;indicates great respect towards the other person;značí ohromný respekt vůči té druhé osobě;suff.

တော်မူ: ဆောင်ရွက်တော်မူ;indicates great respect towards the other person: (I) serve (you, my lord).;značí ohromný respekt vůči té druhé osobě: Jsem vám k službám, pane. ("Sloužím (vám), (pane).);

တော်မူ: မိန့်တော်မူပါ ဘုရား;indicates great respect towards the other person: Speak, ven. Sir.;značí ohromný respekt vůči té druhé osobě: Mluvte, ct. Pane.;pol.

တော်မူတော်မူ;used to show respect at departure;užíváno jakožto vyjádření úcty při odchodu;interj. rare

တော်လှန်;rebel ("stop (and) fight-back") ° revolt ("stop (and) fight-back");povstát (vzbouřit se, "zastavit (a) protiútočit") ° vzbouřit se ("zastavit (a) protiútočit");T

တော်လှန်ရေး;revolution ("stop (and) fight-back {nouner}");revoluce (vzbouřit se, "zastavit (a) protiútočit {jmenec}");T

တော်လှန်ရေး: ရွှေဝါရောင်တော်လှန်ရေးမှာ ဗကသကျောင်းသား ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးပါ;revolution: (He is) the leader-student of the Golden Shine Revolution's Burmese Students'

Association.;revoluce: Je vůdčím studentem Revoluce Zlaté Záře (pořádané) Asociací Barmských Studentů.;pol.

ဝဲး;stay (dwell) ° accommodated, be ° stay ° hut ° shed (hut) ° dwell ° tent;bydlet ° pobývat ° zůstat (pobývat) ° být (pobývat) ° chata ° stan ° být ubytovaný ° přistřešek;T (or) n.

ဝဲး;indicates change of preceding verb to adj. ° who is ° that ° who ° which ° indicates a state ° where ° which is;značí změnu předcházejícího slovesa na příd. jm. ° který je ° značí stav ° kdo je ° který;pron. (or) suff. (or) suff. pron.

ဝဲး (from တည်);straight, be;přímý, být;l. col.

ဝဲး (put at the end of sentence);indicates indirect speech ° that (indicates indirect speech) ° they say ° reportedly ° said, it is;říká se, že ° značí nepřímou řeč ° říkají, že ° prý ° že (značí nepřímou řeč);suff. (or) suff. adv.

ဝဲး;ကြိုက်တဲ့ဟာတွေ;which: (things) which (I) like;který: (věci), které mám rád;

ဝဲး;ကိုယ်ပေါ်မှာ တင်ထားတဲ့လက်မောင်း;indicates a state: hand put on the body;značí stav: ruka položená na těle;

ဝဲး;ကောင်းတယ်ဆိုတဲ့ကာမ;who: female supporter, who said that (it is) good;který: podporovatelka, která řekla, že (je to) dobré;

ဝဲး;ငည့်ရည်းစားက သူကြီးသမီးတို့;said that, it is: It is said, that Nga Nyo's girlfriend was a daughter of the village headman.;říká se, že: Říká se, že Na Nova přítelkyně byla dcera pána vesnice.;

ဝဲး;ဆရာမ ဖတ်တဲ့စာအုပ်;which: the book which the (female) teacher reads;který: kniha, kterou čte učitelka;n.

ဝဲး;ဒီနေ့ ဆရာ မန္တလေးသွားသတဲ့;reportedly: Reportedly, today the teacher goes to Mandalay.;prý: Prý dnes jde učitel do Mandalé (Mandalaje).;

ဝဲး;နက်ဖြန် မိုးရွာမတဲ့;they say that will: They say, that tomorrow will be raining.;říkají: Říkají, že zítra bude pršet.;

ဝဲး;နက်ဖြန်ခင်ဗျားလာမလာတဲ့;whether: (Sb. asked) whether you come tomorrow.;prý jestli: Prý jestli přijdeš zítra.;um.

ဝဲး;ဘယ်မှာ ဝဲနေသလဲ;stay: Where are (you) staying?;být (pobývat): Kde (ted) jsi (ubytován)?;inter. cont.

ဝဲး;ဘယ်မှာ ဝဲလဲ;stay: Where do (you) stay?;být (pobývat): Kde (ted) jsi (ubytován)?;inter.

ဝဲး;သူ ကျွန်တော့်အိမ်မှာ ထမင်းစားမတဲ့;said, it is: It is said, that he will eat meal (~ “rice”) in my home.;říká se: Říká se, že (“on”) bude jíst jídlo (~ rýži) u mě doma.;um.

ဝဲး;သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ကို ပေးတဲ့;indicates change from preceding verb to an adj.: a letter (“given”) to a friend;značí změnu předcházejícího slovesa na příd. jm.: dopis (“daný”) jednomu příteli;

ဝဲး;သူနာမည်က ငည့်တို့;said that, it is: It is said, that his name (was) Nga Nyo.;říká se: Říká se, že se jmenoval (~ “že jeho jméno (bylo)”) Na No.;

ဝဲး;သူလာမယ့်;that: (It is said) that he will come.;že: Prý (“on”) přijde.;col.

ဝဲး;ဟိုတယ်မှာ ဝဲနေပါတယ်;stay: (I) am staying in a hotel.;být (ubytován): Jsem (“(ubytován)”) v hotelu.;pol.

ဝဲး;အမေက လိုက်ချင်လိုက်တဲ့;said: Mother said: “If (you) want to go, (then) go.”;řekl: Matka řekla: “Jestli chceš jít, (tak) jdi.”;col.

ဝဲး;အဲဒီမှာ ဝဲရတာ အဆင်ပြေလား;stay: Are (you) satisfied

staying there?;být (ubytován): Jsi tam spokojen? (“Jsi spokojen, že (jsi) ubytovaný tam?”);inter.

ဝဲး;straight ahead ° directly;rovně (za nose) ° přímo (za nose);adv. col.

ဝဲး (from တည်တည်);straight;přímý;adv. col.

ဝဲးချိန်;when (“time” when°);když (“čas” kdy°);pron.

ဝဲးချိန်: တပည့်တော်တို့ အရင်ဘုရား(ရဲ)ကျောင်းကို ကြွေ့ချိန် (~ လာတုန်းက) အစစအရာရာ ကူညီတဲ့(အ)တွက်

ကျေးဇူးတင်ပါတယ်;when: Thank you for helping us with everything when we went to your (~ “ven. Sir’s”)

monastery.;když: Děkuje ti za pomoc se vším, když jsme šli do tvého (~ “ct. pána”) kláštera.;pol. ubmn. utmn.

ဝဲးခါ;when;když;suff. adv.

ဝဲးခါ: ရွာသူရွာသားတွေ မသိတာရှိတဲ့ခါ သူ့ကို မေးကြရသတဲ့;when: It is said, that the villagers (“male villagers (and) female villagers”) asked him (“for themselves”) when they didn't know (~ “when they had sth. unknown”).;když: Říká se, že vesničané (“vesničané (a) vesničanky”) se ho ptali když (“měli něco, co”) nevěděli.;

ဝဲးပြင်;except (preceded by a verb);kromě (následuje za slovesem);adv.

ဝဲးပြင်: အဘိဓာန်ရိုက်တဲ့အပြင်;except: except that (I) type a computer;kromě: kromě (toho, že) piši (na počítači) slovník;

ဝဲး;rise ° get up ° get up (also from bed);vstát (také z postele) ° vstát;T

ဝဲး;indicates direction ° to ° for;značí směr ° pro ° vůči ° ke;suff. prep. writ.

ဝဲး: ကျွန်တော်ထံ ခုနစ်ရက် လည်လာမယ်;to: He will visit me for seven days. (“(He) will visit to me seven days.”);ke: Navštíví mě na sedm dní. (“Bude mě ke mě navštěvovat sedm dní.”);fut.

ဝဲး: ယုန်သည် အိပ်နေရာမှ နိုးလတ်သော် ထ၍တဟုန်တည်း (~ ထ၍တဟုန်ထိုး) ပြေးလေ၏;get up: When the rabbit woke up at the place of resting, (it) got up and indeed ran as much as (he) could.;vstát: Když se králík na místě odpočinku probudil, vstal a vskutku běžel jak jen mohl.;writ.

ဝဲး: သူ့စားနေရာက ထပါပြီး;get up: He got up from (“the status of”) eating.;vstát: Po jídle vstal. (“Vstal ze statutu jezení.”);pol. p.p.

ဝဲး;gain (“get-up (and) rise-up”) ° rebel (“rise (and) rise up”) ° revolt (“rise (and) rise up”);bouřit se (o lidech, “vstát (a) povstat”) ° povstat (“vstát (a) povstat”) ° dostat (“vstát (a) vystoupnout”);T

ဝဲး;than, more ° rather (more) ° another (“more”) ° bright, be (in intellect) ° sharp, be (in intellect) ° than ° more;další (“více”) ° než ° více ° spíše (více) ° bystrý, být (o inteligenci) ° než, více;l (or) prep. & conj. (or) suff. adv. (or) adv.

ဝဲး: မြင်းက နွားထက် ပိုသွယ်လျတယ်;more than: The horse is thinner than the cow.;více než: Kůň je hubenější než kráva.;

ဝဲး: အမျိုးသားက အမျိုးသမီးထက် ပိုဝတ်တယ်;more than: The man is fatter than the woman.;více než: (Ten) muž je tlustší než (ta) žena.;

ဝဲး: ထက်တူပါပဲ;more: Even more (“the-same”) to (you)! (used as a reaction to a wish expressed by sb.);více: (Tobě) (“to samé”) ještě víc! (užíváno jako reakce na přání vyslovené někým);pol.

ထက်: ထက်တောင်တော်နေသေးတာကို အံ့သြမိပါတယ်။;bright, be: (I) ("happen to") wonder that (you) are even so much bright.;bystrý, být: ("Stalo se, (že)") se divím, že jsi dokonce tak moc bystrý.;pol.

ထက်: ဒီ ထက်တော့ မလျော့နိုင်တော့ဘူး။;than, more: Indeed, (I) cannot decrease (the price) ("any more") more than this.;než, více: Vskutku, více než tolik již nemohu zlevnit (~ "snížit").;col.

ထက်: ဒီထက် ဆယ်ဆမက လှမယ်။;more: (She) will be ten times more beautiful than this.;více: Bude desetkrát krásnější než tady (~ "tohle").;fut.

ထက်: မြန်မာစကားကို ဖွန်စကားထက် ပြောတတ်တယ်။;better (~ "more"): I can speak in Myanmar language better (~ "more") than in Mon language.;lépe (~ "více"): Umím mluvit Myanmarským jazykem lépe (~ "více") než Monským jazykem.;

ထက်: အားကစားသမားက အမျိုးသမီးထက် အသက်ပြင်းပြင်းရှူတယ်။;more: The sportsman breathes more intensively than the woman.;více: Sportovec dýchá intenzivněji než (ta) žena.;

ထက်ပို;increase ° more (followed by adj.) ° more than ° improve;více než ° zlepšit se ° zvětšit se ° víc(e) (následováno příd. jménem);I (or) adv.

ထက်ပို: ကျွန်တော့်မှာ ဘဏ်စာရင်း တစ်ခုထက်ပို ရှိတယ်။;more: I have one more bank account.;ještě: Mám ještě jeden bankovní účet.;um.

ထက်ပို: ခွေးက ကြောင်ထက် ပိုရုပ်ဆိုးတယ်။;more than: The dog is uglier than the cat.;více než: (Ten) pes je ošklivější než (ta) kočka.;

ထက်ပို: စကားလုံးနှစ်လုံး၊ ဒီထက်ပို ရှိရင်း;more: if there are two or more words;více: pokud jsou tam dvě nebo více slov;

ထက်ပို: တယောက်ငါးမိနစ်ထက် မပိုဘဲ ခြောက်ယောက်အထိ ပါဝင် ပြောဆိုခွင့်ပြုမယ်။;exceed ("more (than)") : There will be allowed maximum of six people to enter (the stage), (and) each of them (will) not exceed five minutes (in talking).;překročit ("více (než)") : Bude povoleno maximálně šesti lidem, aby vstoupili (na jeviště) (a) každý z nich nepřekročí pět minut (při povídání).;pol. fut.

ထက်ပို: ဒီစာအုပ်က ဟိုစာအုပ်ထက် ပိုကောင်းတယ်။;more: This book is better than that book.;více: Tato kniha je lepší než tamta kniha.;

ထက်ပို: ဗမာစကား တစ်ဆယ့် ဒါမ့ဟုတ်ဒီထက်ပိုတဲ့ မှာကြားချက် (~ ဗမာလို မှာကြားချက် ဆယ်ချက် (သို့) ဒီထက်ပိုသော မှာကြားချက်);more: ten or more message in Burmese language;více: deset a víc zpráv v Barmském jazyce;

ထက်ပို: ရထားက အမျိုးသားထက် ပိုမြန်တယ်။;more than: The train is quicker than the man.;více než: Vlak je rychlejší než (ten) muž.;

ထက်ပို: ဝင်းဒိုးနည်းစနစ်ထက် လီနက်စ်နည်းစနစ်က ပိုကောင်းပါတယ်။;better (~ "more good"): Better (~ "more good") than Windows system is the Linux system.;více než: Linux systém je lepší (~ "více dobrý") než systém Windows.;pol.

ထက်ပို: သီဟိုဠ်စကား ရိုက်ရန်အတွက် လင်းနက်စ်တွင် ဝင်းဒိုးထက်ပို လွယ်ကူပါတယ်။;more than: It is more easy to type Sinhalese in Linux than in Windows.;více než: Je snadnější psát (na klávesnici) Sinhálsky v Linux než ve Windows.;pol. writ.

ထက်ပို၍;more than;více než;adv. writ.

ထက်ပို၍: အဲသည်ထက်ပို၍ မြန်မာစကား ပြောတတ်ပါတယ်။;more than: (I) can speak in Myanmar language better than that.;více než: Umím mluvit Myanmarským jazykem lépe ("než to").;pol. writ.

ထက်ပိုကောင်း;better, be ("more good");lepší, být ("více dobrý");I ထက်ပိုကောင်း: ဒီဆရာတော်ထက် ပိုကောင်းသော ဆရာတော်;better: better teacher (~ chief monk) than this teacher (~ chief monk);lepší;

ထက်ပိုကောင်း;better, be;lepší, být;I ထက်ပိုပြီး -တော့ဘူး;more, no;více, ne;adv.

ထက်ပိုပြီး -တော့ဘူး: ဒီထက်ပိုပြီး ငါ ပိုလိမ့်မယ် မဟုတ်တော့ဘူး။;more, no: I won't send (you) more than this.;více, ne: ("Já") nepošlu ti více než tolik (~ "tohle").;

ထက်ဝက်;half ("sharp half");polovina ("ostrá půlka") ° půl ("ostrá půlka");n.

ထက်ဝက်: ထက်ဝက်လိုက်တာ။ (~ ရက်စက် လိုက်တာ။);cruel: (It) is so cruel!;krutý: Je (to) tak kruté!;col.

ထက်ဝက်(တစ်ဝက်);half ("sharp half");polovina ("ostrá polovina");sg.

ထက်သာ;better, be ("excell' more");lepší, být ("vynikat' více");I ထက်သာ: Sit က I တို့ ထက်သာပါတယ်။;better, be: Sit is better than me.;lepší, být: Sit je lepší než já.;pol. sl.

ထင်;remark (notice) ° visible, be ° think ° notice (remark);myslet ° upozorovat ° všimnout si (zpozorovat) ° viditelný, být;I (or) T ထင်: ငါ မင်းကို မလိုလားဘူးလို့ ဘာကြောင့် ထင်ရတာလဲ။;think: Why do (you) think, that (I) don't like (~ "need") you?;myslet (si): Proč si myslíš, že tě nemám rád (~ "nepotřebuji")?;inter.

ထင်: ပြင်တာကို ဆရာလုပ်တယ်လို့တော့ မထင်ပါနဲ့ နော်။;think: But don't think, that (I) am ("doing (work of)") the correction-teacher, ok?;myslet si: Ale nemysli si, že dělám (práci) opravujícího učitele, jo?;col. pol.

ထင်: ဘယ်လိုထင်သလဲ။;think: What do (you) think (about it)? ("How (you) think?");myslet si: Co si (o tom) myslíš? ("Jak myslíš?");inter.

ထင်: မင်း ထင်ချင်သလို ထင်။;think: Think as you like (~ "want") ("to think").;jak: Mysli si co (~ "jak") chceš ("myslet").;

ထင်: မင်းထင်ထားတယ်။;think: you yourself think;myslet si: ty sám si myslíš;

ထင်: လူတွေက နတ်ကွန်းထင်ပြီး ပူဇော်နေကြပါတယ် ဘုရား။;think: People thought it to be a spirit-house and worship it, majesty.;myslet si: Lidé si mysleli, že je to duchův (bůžkův) dům a uctívají jej, výsosti.;pol.

ထင်း: သစ်ပင်တစ်ပင်မှ သစ်သား (~ သစ်တွေ ~ ထင်းတွေ) အမြောက်အများရနိုင်တယ်။;wood: From a tree can be taken a lot of wood.;dřevo: Ze stromu lze získat hodně dřeva.;

ထင်: အဲလို ထင်တာပဲ။;think: (I) just think like that.;myslet: (Já) myslím prostě tak.;col.

ထင်းခြောက်;firewood ("dry' firewood");dříví ("suché' dříví") ° dřevo (na pálení, "suché' dříví");n.

ထင်မြင်ချက်;opinion ("think (and) see {nouner}");názor ("myslet (a) vidět {jmenec}");sg.

ထင်မြင်ချက်: ကျေးဇူးပြုပြီး အဲဒီအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး မင်းရဲ့ ထင်မြင်ချက်ကို စာနှင့် ရင်းပြပေးနိုင်မလား။;idea: Please, can you explain your ideas regarding these things in (~ "with")

letter?; názor: Prosim, můžeš (mi) vysvětlit své názory ohledně těchto věcí v (~ "s") dopise?; inter.

ထင်မြင်ချက်: ငါ မင်းကို စာရေးရင် ငါ့ရဲ့ ထင်မြင်ချက်တွေကို ရေးသားနိုင်တာပေါ့။; idea: If I write you a letter, (I) can write my ideas, indeed.; psát myšlenka: Pokud ti napíšu dopis, mohu ti, vskutku, napsat své myšlenky.; col. fr.

ထင်ရ: seem to be ("take' (by) thinking") ° look like ("take' (by) thinking") ° resemble ("take' (by) thinking"); připadat (vypadat jako, "brát' myšlením") ° vypadat jako ("brát' myšlením") ° podobat se ("brát' myšlením"); T

ထင်ရ: မြေပုံအရ ဒီလိုက်ကုတ်မှာ ရတနာရှိတယ်လို့ ထင်ရတယ်။; look like: According to the map, it looks like if there is a treasure in this cave.; vypadat jako: Podle mapy to vypadá, jako kdyby v této jeskyni byl poklad.;

ထင်ရှား: ထင်ရှားကျော်ကြားတဲ့ဆရာတော်; famous: famous (and) renowned (chief) monk; slavný: slavný (a) proslulý (hlavní) mnich; n.

ထင်ရှား: ထင်ရှားပြီး ငယ်ရွယ်နုပျိုသောဆရာတော်; famous: youthful teacher (~ chief monk), (who) became famous; slavný: nezkušený učitel (~ opat), (který) se stal slavným;

ထင်ရှား: ထင်ရှားသော အဆိုတော်; famous, be: famous singer; slavný, být: slavný zpěvák;

ထင်; think (have an idea); domnívat se (myslet si) ° myslet si (domnívat se); T

ထင်ရှား; famous, be ("visible (and) rare") ° well-known, be ("visible (and) rare") ° noted, be ("visible (and) rare"); významný, být ("viditelný (a) vzácný") ° slavný, být ("viditelný (a) vzácný") ° známý, být dobře ("viditelný (a) vzácný"); I

ထင်ရှား: ထိုသူရဲကောင်းတို့အနက် ကျန်စစ်သားသည် အထူးထင်ရှားသူဖြစ်သည်။; famous: Among these heroes Kyansittha became especially famous.; slavný: Z těchto hrdinů se stal Čansitá obzvlášť slavným.; writ.

ထင်ရှား: မင်းရာဇာဟာ ထင်ရှားတဲ့မြန်မာပညာရှိကြီးတစ်ဦးဖြစ်လာတယ်။; famous: Min Yaza became famous as one of the great wise men in Myanmar.; slavný: Men Yáza se stal slavným jakožto jeden z velkých moudrých mužů Myanmaru.;

ထင်ရှားကြော်ကြား: ဘုရင့်နောင်အုပ်ချုပ်သောမြန်မာတပ်မတော်ကြီးသည် အာရတိုက်တွင် ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့သည်။; famous ("famous (and) renowned"): The great Myanmar army led by the king Naung was very famous (~ "famous (and) renowned") in the Asian continent.; slavný ("slavný (a) věhlasný"): (Ta) velká Myanmarská armáda vedená králem Nau byla velice slavná (~ "slavná (a) věhlasná") po celém asijském kontinentě.; p.s. pol.

ထည့်; num. class. for individual robes ° num. class. for clothes; čítatel pro oblečení ° čítatel oblečení ° čítatel jednotlivých rób; pow.

ထည့်; put ° sprinkle (sugar etc., "put") ° flour (sugar etc., "put") ° put in ° insert; vložit ° posypat (cukrem atd., "vložit") ° sypat (cukr atd., "vložit") ° nasypat (cukr atd., "vložit") ° vkládat; T

ထည့်: ကျေးဇူးတင်တာကို လေးနက်စေချင်လို့ ထည့်ပေးလိုက်တာပါ။; use (~ "put"): (It) is used (~ "put") because a deep thanks was desired.; vložit: Vkládá se (to), protože se vyžaduje hluboké děkuji.; pol.

ထည့်: ကောဇီထဲကို သကြားထည့်တယ်။; sprinkle: (He) sprinkles

sugar into the coffee.; sypat: Sype (si) cukr do kávy.;

ထည့်: တီရှပ်နှစ်ထည်; num. class. for clothes: two t-shirts; čítatel oblečení: dvě trička;

ထည့်: သင်္ကန်း ဂုံထည်ပဲ ဆိုလား မသိဘူး။; num. class. for individual pieces of robes: (I) don't know, whether (he) says just three pieces of robes.; čítatel jednotlivých rób: Nevím, jestli říká pouze tři (jednotlivé) róby.; col. mn.

ထည့်: သူမ အဝတ်လျှော်စက်ထဲကို သူ့အဝတ်အစားတွေ ထည့်နေတယ်။; put in: She puts his clothes in the washing machine.; vkládat: ("Ona") vkládá jeho oblečení do pračky.; cont.

ထည့်: အဖြည့်ပုဒ် ထည့်ပေးထားခြင်း; insert: inserting a complementary word; vložit: vkládání dopřkového slova;

ထည့်: အိုးထဲကို အီတလီခေါက်ဆွဲထည့်နေတယ်။; put: (He) is putting Italian spaghetti to the pot.; vložit: Vkládá do hrnce italské špagety.; cont.

ထည့်ပေး; available, make ("put-in (and) give"); zpřístupnit ("vložit (a) dát"); T

ထည့်ပေး: website ထည့်ပေးလိုက်ပါတယ်။; available, make: (I) am, indeed, making the website available.; umožnit: Vskutku, zpřístupňuji tu webovou stránku.; pol. col.

ထည့်လေ; insert (in sentence, "insert (and) practise") ° use (in sentence, "insert (and) practise"); dávat (nějaké slovo někam ve větě, "vložit (a) praktikovat") ° používat (ve větě, "vložit (a) praktikovat"); T

ထည့်လေ: ကတ္တားပုဒ်နောက်မှာ "ဟာ"တို့ "သည်"တို့ကို အမြဲ ထည့်လေ့မရှိပါဘူး။; insert: "ဟာ" (and) "သည်" is not always inserted after the subject.; dávat (slovo ve větě): "ဟာ" (a) "သည်" se za podmět vždycky nedává.; pol.

ထည့်သွင်း; integrate ("put (and) insert") ° insert ("put (and) insert") ° install (a program, "insert (and) put-into") ° incorporate ("put (and) insert"); zahrnout ("vložit (a) vsunout") ° instalovat (program, "vložit (a) položit-do") ° vsunout ("vložit (a) vsunout") ° vložit ("vložit (a) vsunout") ° nainstalovat (program, "vložit (a) položit-do") ° začlení ("vložit (a) vsunout"); T (or) T writ.

ထည့်သွင်း: ကျွန်တော်ဟာ အဲဒါကို ထည့်သွင်းဖို့ မနေ့က ကြိုးစားခဲ့တယ်။; install (a program): Yesterday I tried to install it.; instalovat (program): Včera jsem se to snažil nainstalovat.;

ထန်၊ လေ; windy, be; větrno, být; I

ထန်၊ လေ: လေထန်နေတယ်။; windy, be: It's ("being") windy.; větrno, být: Je větrno.;

ထန်း(တစ်ပင်); palm (tree) ° palm, palmyra ° palm, toddy; palma, palmýrová ° palma; sg.

ထန်းဖူး [t̪ha~:bū]; palm bud "); palmový květ "); n.

ထန်းရွက်(တစ်ရွက်); manuscript ("toddy-palm leaf"); rukopis ("list' palmyrové-palmy"); sg.

ထန်းလက်; frond, palm ("palm hand") ° palm frond ("palm hand"); palmový stonkolist ("palmová ruka") ° stonkolist, palmový ("palmová ruka"); n.

ထန်းလျက် [t̪ha~:ñè, t̪ha~:hlyè]; jaggery (sugar from toddy palm, "palm licking"); hákuru (cukr z palmyrové palmy, "palmové lízání"); n.

ထန်းလုံးတပ်: ထိုအချိန်တွင် မုဆိုးဖိရွာသူကြီးဦးအောင်ဇေယျသည် မိမိ၏ ရွာကို လျှို့အောင် ထန်းလုံးတပ်များကာရံသည်။; palm-tree trunks-forts: At that time, headman of Mushepo village U Aung Zeyya himself, for safety, protected (his) own village (by) palm-tree

trunks-forts.;opevnění z palmových kmenů: Tehdy náčelník vesnice Mushópho Ú Aun Zeyya, pro bezpečí, ochránil svou vesnici opevněními z palmových kmenů.;writ.

ထန်းလုံးတပ်(တပ်တပ်);fort (made) by palm trunks ("fortification² round¹ (by) palms");opevnění z palmových kmenů ("opevnění² kulaté¹ palmami");sg.

ထပ်;another ° more;ještě ° další;suff. adv. (or) adj. (or) suff. adj.

ထပ်: ကျေးဇူးပြုပြီး အဲဒါကို တစ်ခါထပ်ပြောပါ။;more: Please, say it one more time.;ještě: Prosím, řekni to ještě jednou.;imper. pol.

ထပ်: ဆယ်ရက်ထပ်နေရန်;anther: to stay another ten days;dalsí: zůstat dalších deset dní;

ထပ်: နှစ်ရက်ထပ်နေဖို့ရန် အစီအစဉ်ရှိတာယ်။;more: (I) had a plan to stay two days more.;ještě: Plánoval jsem zůstat ještě dva dny.;p.s.

ထပ်: ဘွဲ့ထပ်ရလိုပါတယ်။ (~ ဘွဲ့ထပ်ယူလိုပါတယ်);more: (I) need to get (one) more degree.;ještě: Potřebuji dostat ještě (jeden) titul.;pol.

ထပ်ကျော့ပိုင်း(တစ်ပိုင်း);refrain (of a song, "verse² (which) repeats¹ again");refrén (písničky, "verš² (který) se-opakuje¹ znovu");sg. P. pada (= word)

ထပ်ခါတလဲလဲ -မ;တခါတလဲလဲ (~ ထပ်ခါတလဲလဲ) ဖတ်မှပဲ နားလည်လာတော့တယ်။;several times: Just after (I) read this letter several times, (I) understood.;několikrát: Právě po (tom, co) jsem si tenhle dopis několikrát přečetl, jsem (jej) pochopil.;col.

ထပ်ခါထပ်ခါ;repeatedly ("another time, another time") ° again and again ("another time, another time");znovu a znovu ("další čas, další čas") ° opětovně ("další čas, další čas") ° opakovaně ("další čas, další čas");adv.

ထပ်ခါထပ်ခါ: ထပ်ခါထပ်ခါ ပြုလုပ်ခြင်းသည် မှန်ဉာဏ်ရဲ့ အမေ့;again and again: Repetition is the mother of wisdom. ("Doing again and again ("one-by-one") is simply the mother of the right knowledge.");znovu a znovu: Opakování je matkou moudrosti. ("Dělání znovu a znovu ("jeden-po-druhém") je ("prostě") matkou správné znalosti.");prov.

ထပ်တလဲလဲ;again and again ° frequently ° repeatedly ("again changing (and) changing") ° repeatedly ° again and again ("again changing (and) changing");znovu a znovu ("znovu se-mění (a) mění") ° opakovaně ("znovu se-mění (a) mění") ° znovu a znovu ° opakovaně ° mnohdy;adv.

ထပ်တလဲလဲ: နားထဲမှာ ထပ်တလဲလဲ ကြားနေခဲ့ပါတယ်။;again and again: (I) was hearing (it) again and again in (my) ears.;znovu a znovu: Poslouchal jsem (to) znovu a znovu ve (svých) uších.;p.s. pol.

ထပ်တလဲလဲ: လုပ်သားပြည်သူများထပ်တလဲလဲကြားဖူးပါလိမ့်မယ်။;again and again: The gentlemen (and) the ladies have, certainly, already heard (it) many times (~ "again and again").;znovu a znovu: Pánové (a) dámy (to) již, jistě, mnohokrát (~ "znovu a znovu") slyšeli.;pol.

ထပ်တူ;same, be ("again (and) same") ° equally ("again same") ° identically ("again same");stejně ("znova stejný") ° shodně ("znova stejný") ° stejný, být ("znovu (a) stejný");l (or) adv.

ထပ်တူ: ဆန္ဒနဲ့ ဘဝ ထပ်တူဖြစ်နိုင်ပါစေ။;same, be: May your wishes (and) life become same.;stejný, být: Kéž jsou (tvá) přání a život stejné.;w. pol.

ထပ်တူ: မင်းလည်း ထပ်တူပါ။;same: Same to you! (answer to a wish);samé: To samé (i) Tobě!;w.

ထပ်ပြီးဖြည့်;add (as an information, "fill² by¹ adding");doplnit (jakožto informaci, "plnit² skrze¹ přidání") ° dodat (jakožto informaci, "plnit² skrze¹ přidání");T

ထပ်ပြော;repeat ("say¹ again");zopakovat ("říci¹ znovu") ° opakovat ("říci¹ znovu");T

ထပ်ပြော: ထပ်ပြောပါအုံး။;repeat: Please, repeat (it).;zopakovat: Prosím, zopakuj (to).;pol.

ထပ်ဖြည့်;add (as an information, "add (and) fill");dodat (jakožto informaci, "přidat (a) plnit") ° doplnit (jakožto informaci, "přidat (a) plnit");T

ထပ်ယူ;order (food, dish etc., "again take") ° want (order food, dish etc., "again take");objednat si (jídlo, pokrm atd., "znovu vzít") ° chtít (objednat si jídlo, pokrm atd., "znovu vzít");T

ထပ်ယူ: တခြားဘာများထပ်ယူဦးမလဲ။;order: What else will (you) (~ "are (you) going to") order? ° want: What else will (you) (~ "are (you) going to") want (~ "order")?;chtít: Co dalšího budete chtít (~ "objednávat")? ° objednat: Co dalšího si objednáte?;fut. inter.

ထပ်ဝတ်;put on (clothes) ("add (and) dress");obléci si ("přidat (a) obléci");T

ထပ်ဝတ်: အေးလို့ ကောင်ကလေးက ဆွယ်တာအင်္ကျီကို ထပ်ဝတ်လိုက်တယ်။;put on: Because it is cold, the young boy, indeed, puts on a sweatshirt.;obléci si: Protože je zima, malý chlapec si, vskutku, obléká svetr.;col.

ထာဘီ(တစ်ထည်);longyi (long skirt for women, worn by stage dancers, consisting three parts – sash, skirt and hem, "great-grandfather¹ gets-up");loundží (dlouhá dámská sukně nošená jevištními tanečnicemi, skládá se ze tří částí: šerpa, sukně a lem, "pradědeček¹ vstává");sg.

ထမင်းကြော်;rice, fried ("fried¹ rice");rýže, smažená ("smažená¹ rýže");n.

ထမင်းစား;eat ("eat rice");jíst ("jíst rýži");T

ထမင်းစား: ထမင်းစားသည်အခါ လက်ဆေးသည်။;eat: After eating, (he) washes (his) hands.;jíst: Po jídle (~ "jezení") si meje ruce.;writ.

ထမင်းစား: ဘာလို့ ထမင်းစားနေတာလဲလို့;eat ("eat rice"): (I asked) why are (you) eating rice?;jíst ("jíst rýži"): (Ptal jsem se) proč ("právě") jíš rýži?;inter. col.

ထမင်းဆိုင်;restaurant ("rice shop");restaurace ("rýžový obchod");n.

ထမင်းဆိုင်: ဒါ ထမင်းဆိုင်ပါ။restaurant: This is a restaurant.;restaurace: Tohle je restaurace.;pol.;

ထမင်း;rice;rýže;n.

ထမင်း: ကျွန်တော့်ဇနီးက ထမင်းဟင်း ကောင်းကောင်းချက်တတ်ပါတယ်။;rice: My wife can cook rice and curry very well.;rýže: Moje manželka umí velice dobře vařit rýži a omáčky.;pol. um.

ထမင်း: ထမင်းကလွဲလို့ ကျွန်တော် ဘာမှ မစားဘူး။;rice: Except rice (I) don't eat anything.;rýže: Nejím nic kromě rýže.;um.

ထမ်းဆောင်: လူကြီးမင်းများသိကြတဲ့အတိုင်း ဒီနေ့စကားရည်လုပ်ခဲ့ရဲ့ ခေါင်းစဉ်ကတော့ {ယောက်ျားက မိန်းမ ထက် နိုင်ငံတာဝန်ကို ပိုထမ်းဆောင်နိုင်တယ်} ဆိုတာပါ။;carry out: As the elders know, as for the today's discussion's topic, it is called "By men, more

than by ladies, the country responsibilities (~ duties) can be carried out.”;vykonat: Jak (již) ti starší ví, co se týče dnešního tématu diskuze, je nazván “Zodpovědnosti (~ povinnosti) (naši) země mohou být vykonány spíše muži než ženami.”;pol. ထမ်းလျက်;palm sugar (“palm-licking”) ° jaggery (“palm-licking”);palmový cukr (“lízání palmy”);n. ထရပ်ပယ်ရုံး(တစ်ရုံး);travel office “);cestovní kancelář “);sg. E. travel ထရပ်ပယ်ရုံး(တစ်ရုံး);travel office “);cestovní kancelář “);sg. E. travel ထွက်: ထွက်တော့မယ်;depart: (I) am going to depart.;odejít: Chystám se odejít.;fut. ထွက်: နိုင်ငံခြားကို ထွက်ဖူးလား;;go: Have you (ever) gone abroad?;jít: Jel jsi (někdy) do zahraničí?;inter. ထွက်: လူထွက်မှ လာမယ်ပြောတာလား;;leave: (So, you) say, that (as soon as you) left the lay life, (you) will come back (to it)?;opustit: (Takže ty) říkáš, že (jakmile jsi) opustil laický život, budeš se do něj vracet?;inter. utmn. ထွက်ခွာ;depart (by plane etc., “escape (and) leave”);odletět (letadlem atd., “uniknout (a) odejít”) ° odjet (“uniknout (a) odejít”);T : ထွက်ခွာသောနေ့တွင်;departure: on the day of departure;odjezd: v den odjezdu;writ. ထွက်ခွာ: လေယာဉ်ခရီးစဉ်ဘုတ်ကြီးပေါ်မှာ ထွက်ခွာမလေယာဉ် (အကြောင်း) သတင်း(တွေ)ရှိတယ်;;depart: On the big flight plan (“board”) there is information about departures of planes (~ “planes which will depart”);.odletět: Na velké (“tabuli”) letového řádu jsou informace o odletech letadel (~ “letadlech, která odletí”);. ထွက်သွား;go out (“leave (and) go”);odejít (“odejít (a) jít”);T ထွက်သွား: စိတ်က အပြင်ကို ထွက်ထွက်သွားတာ တစ်ခါတစ်ခါ ၄၊ ၅၊ ၁၀ မိနစ် ဝန်းကျင် ထွက်သွားတယ်;;go out: The mind goes again and again out, time to time four, five (or) ten minutes (it) roams around.;odejít: Mysl znovu a znovu odchází, čas od času se čtyři, pět (či) deset minut potuluje okolo.;med. ထွန်း;plough;orat;T ထွန်း;light (about a lamp etc.) ° excellent, be (“shine”) ° appear (“shine”) ° prominent, be (“shine”) ° denote ° indicate ° occur (“shine”) ° shine (about a lamp etc.);zářít (o lampě atd.) ° udávat ° objevit se (“zářít”) ° přední, být (“zářít”) ° ukazovat ° nastat (“zářít”) ° svítit (o lampě atd.) ° vynikající, být (“zářít”) ° prominentní, být (“zářít”);I (or) T ထွန်း: ညအချိန်တွင် လမ်းမီးထွန်းသည်;;light: At night the street lamps light.;svítit: V noci svítí pouliční lampy.; ထွန်း: ထိုအနက်ကို ထွန်းကုန်သည်;;denote: finish denoting that mention;naznačit: ukončit naznačení té zmínky; ထွန်းကား;excellent, be (“shine (and) spread-out”) ° prominent, be (“shine (and) spread-out”);prominentní, být (“zářít (a) rozšiřovat-se”) ° přední, být (“zářít (a) rozšiřovat-se”) ° vynikající, být (“zářít (a) rozšiřovat-se”);I ထွန်းကား: ဗုဒ္ဓဘာသာ ထွန်းကားရာဒေသ;prominent, be: the region, where Buddhism (~ “Buddha's religion”) (is) prominent;prominentní: oblast, kde je Buddhismus (~ “Buddhovo náboženství”) prominentní; ထွန်းကား: ဘာပဲပြောပြော သာသနာကို ထွန်းကားအောင် သယ်ပိုးသူမို့

ဝမ်းသာပါတယ်;;prominent, be: Anyway, (I) am happy, that (you) are a carrier of the responsibility to (maintain) the (Buddha's) gift prominent.;prominentní, být: Nicméně, jsem šťastný, že jsi nositel zodpovědnosti za (udržení) prominentnosti (Buddhova) daru.;pol. ထွန်းပြ;indicate (“denote (and) show”) ° denote (“denote (and) show”);naznačovat (“označovat (a) ukazovat”) ° udávat (“označovat (a) ukazovat”) ° ukazovat (“označovat (a) ukazovat”);T ထား;set aside ° make price (when bargaining) ° made, be (indicates passive mode) ° indicates past perfect ° indicates passive mode ° indicates pres. cont. tense ° denotes prior action ° keep (sth. somewhere) ° place ° indicates p.p. ° put ° indicates passive voice;značí minulý dokonavý čas ° značí minulý čas dokonavý ° značí přítomný průběhový čas ° snížit cenu (při smlouvání v obchodě) ° značí předcházející činnost ° uložit ° dělaný, být (značí trpný rod) ° dát (někam) ° značí rod trpný ° dát stranou ° uložit (něco někde) ° odložit stranou ° položit ° značí trpný rod;I (or) suff. I (or) suff. (or) T ထား: “ရသ”ပါဠိစကားလုံးကို အသုံးပြုပြီး လောကုတ္တက ဆိုသည့် စကားလုံးကို အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုရင်းလင်းထားပါသည်;;indicates passive mode: The word 'lokuntaka' has been explained (and) interpreted making use of the Pāli word 'rassa';značí rod trpný: Slovo 'lokuntaka' bylo vysvětleno (a) vyloženo užitím Pāli slova 'rassa';.pol. writ. ထား: ၁၅ကျပ် ထားပါ;;reduce (price): Reduce it to 15 kyats. (in bargaining);snížit (cenu): Snižte to na 15 čat. (při smlouvání v obchodě);imper. pol. col. ထား: ကျွန်တော့်ရဲ့ ကိစ္စကို နောက်ဆုံးထားပြီး ဆောင်ရွက်ပါ;;put: Put the duty for me tot he last (place) and then carry it out.;dát (někam): Dej tu povinnost pro mě na poslední (místo) a pak ji vykoněj.;imper. pol. col. ထား: ခရုက သူမအိမ်ကို သူမသယ်ပိုးထားတယ်;;indicates pres. cont. tense: The snail is carrying her house.;značí přítomný průběhový čas: Šnek si nese svůj dům.;cont. ထား: စာရွက်ပေါ်မှာ လိပ်စာတွေ ရေးထားတယ်;;indicates passive voice: Addresses are written on the papers.;značí trpný rod: Adresy jsou napsány na papírech.; ထား: တံခါးက ပိတ်ထားတယ်;;indicates passive voice: The door is closed.;značí trpný rod: Dveře jsou zavřené.; ထား: ဖော်ပြထားသည်;;indicates p.p.: (is) mentioned;značí minulý čas dokonavý: je zmíněno; ထား: ဘောပင်တစ်ချောင်း ၁၅ကျပ်ထားပါ;;make (~ reduce price): Make the (ball) pen to 15 kyats.;udělat (~ snížit cenu): Sniž (cenu) (kuličkového) pera na 15 čat.;imper. pol. ထား: မင်းထင်ထားတယ်;;oneself: you yourself think;sám: ty sám si myslíš; ထား: မထားမြင်ထားခဲ့ဘူး;;indicates passive voice: It was not prohibited.;značí trpný rod: Nebylo to zakázáno.;p.s. ထား: မဟာအဋ္ဌကထာကို သမန္တပါသာဒိကာမှာ ဖော်ပြထားသည်;;indicates passive voice: The Mahā Aṭṭhakathā is mentioned in Samantapāsādikā.;značí trpný rod: Mahā Aṭṭhakathā je zmíněna v Samantapāsādikā.;writ. ထား: ရွှေရုပ်မို့ ကန်ဘောင်ထဲမှာ မြှုပ်ထားပါတယ်;;have been: As it was a golden statue, it has been concealed on the

embarkment.;byl: Protože to byla zlatá socha, byla ukrytá na nalodění.;pol.

ထား: သမန္တပါသာဒိကာ ရေးသားဖို့ မဟာပစ္စရိယအဋ္ဌကထာကို အသုံးပြုထားသည်။;indicates passive voice: Mahāpaccariya commentary was used to compile the Samantapāsādikā.;značí trpný rod: K sepsání Samantapāsādikā byl použit Mahāpaccariya komentář.;writ.

ထား: အဋ္ဌကထာပါဠိတော်များကို သိထားကြသည်။;indicates passive voice: Pāli commentaries are known.;značí trpný rod: Pāli komentáře jsou známé.;writ.

ထား: အတွင်းရေးမှူးက အဘိဓာန်ကို စားပွဲပေါ်မှာ ထားနေတယ်။;put: The secretary is putting the dictionary on the table.;položít: Sekretářka pokládá slovník na stůl.;cont.

ထားစဉ်;always ° forever (“while¹ (being) forever⁰”) ° eternal (“while¹ (being) forever⁰”);vždy ° navždy (“během¹ věčnosti⁰”) ° věčný (“během¹ věčnosti⁰”);adv. P. thāvara (= immovable, firm) (or) adj. P. thāvara (= eternal)

ထားစဉ်: အမျိုးသားနေ့ကို နှစ်စဉ်ကျင်းပကာ မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ်ထားစဉ် ရင်သန်အောင် ကြိုးပမ်းရမည်ဖြစ်ပါသည်။;always: (“It is, that”) attending the National Day every year, (one) should try to always maintain (~ “prosper”) (own) national spirit.;vždy: (“Je to (tak, že)”) účastí na Národním Dnu každý rok, by se měl (každý) vždy snažit udržovat (~ “prospívat”) vlasteneckého ducha.;pol. writ.

ထားဝယ်မြို့;Thawe (town);Dhaué (město);name

ထားဝရ;forever ° eternal;navždy ° věčný;adj. P. thāvara (= eternal) (or) adv. P. thāvara (= eternal)

ထားဝရဘုရားသခင်;God (Creator, “eternal master (and) lord”);Būh (Stvořitel, “věčný mocnář a vládce”);n.

ထိ;touch ° until ° to (esp. for time) ° until (about time);dotknout se ° do (o čase) ° do (časově) ° do (zejm. o čase);prep. (or) suff. prep. (or) suff. (or) T

ထိ: တစ်လမှာ ၂၈ရက်မှ ၃၁ရက်ထိ ရှိနိုင်တယ်။;to: In one month (there) can be from 28 (“days”) to 31 days.;do: Jeden měsíc může mít 28 až 31 dní. (“V jednom měsíci může být od 28 dní do 31 dní.”);

ထိ: ဒီနေ့ထိ စာအချို့ကို ကူးပြီးခဲ့ပြီ။;until: (We) have finished some writing until today.;do: Do dnes už jsme nějaké to psaní dokončili.;p.p.

ထိ: မနက် နှစ်နာရီခွဲကနေ မနက် ခြောက်နာရီထိ;until: from half past two (“in the morning”) until six o'clock in the morning;do: od půl třetí (“ráno”) do šesti hodin ráno;

ထိ: မြေပြင်နှင့်ထိတယ်။;touch: touch (“with”) the ground;dotýkat se: dotýkat se (“se”) zemí;

ထိခြင်း: လက်အကြား၌ ထိခြင်းမဲ့ (~ ထိသိသော) ခံစားမှု;contact: feeling of contact between hands;dotek: pocit doteku mezi rukama;writ.

ထိခြင်း၊ -နင့်;contact (“touch¹ {nouner}² with⁰”);doty (“dotýkat-se¹ {jmenec}² s⁰”);n.

ထိခြင်း၊ နှင့်: တင်ပါးများရဲ့မြေနှင့်ထိခြင်း (~ တင်ပါးသည် မြေနှင့် ထိလျက်ထိခြင်း);contact: contact of buttocks with ground;dotyk: dotyk zadku se zemí;writ.

ထိခိုက်;injured, be (“touch (and) touch”) ° hit, be (with force, “touch (and) touch”) ° wounded, be (“touch (and) touch”);raněný, být (“dotknout-se (a) dotknout-se”) ° uhozen, být

(silou, “dotknout-se (a) dotknout-se”) ° zraněný, být (“dotknout-se (a) dotknout-se”);l

ထိခိုက်တဲ့လူ (တစ်ယောက်);wounded person (“person,³ who² (is) touched⁰ (and) contacted¹”);raněná osoba (“osoba³, která² (je) dotknutá⁰ (a) spojena¹”);sg.

ထိန်း;observe (rules, “subdue”) ° observe (rules or precepts) ° control (rules or precepts) ° look after ° control

(oneself);dodržovat (pravidla) ° starat se o ° ovládat (pravidla) ° dodržovat (pravidla, “podmanit-si”) ° kontrolovat se;T

ထိန်း: ငါးပါးသီလကို မကျိုးအောင် မနည်း ထိန်းနေရတယ်။;try: In order not to break the five precepts, one must much (~ “not little”) control (oneself);snažit se (pravidla): Aby nedošlo k porušení pěti pravidel, je třeba se nemálo kontrolovat.;

ထိန်းချုပ်;curb (“guard (and) rule”) ° restrain (“guard (and) rule”) ° reign (“guard (and) rule”) ° control (“guard (and) rule”);omezovat (“strážit (a) ovládat”) ° brzdít (“strážit (a) ovládat”) ° ovládat

(“strážit (a) ovládat”) ° vládnout (“strážit (a) ovládat”);T

ထိန်းချုပ်: ကျွန်တော် ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးဖြစ်တဲ့ ကမ္ဘာကြီးကို ထိန်းချုပ်ဖို့ပါ။;control: My goal is just to control this world of both body (and) mind.;ovládat: Mým cílem je prostě ovládnout tenhle svět těla (a) mysli.;pol.

ထိန်းချုပ်မှု;control (“control (and) bind {nouner}”) ° regime (“control (and) bind {nouner}”) ° rule (“control (and) bind {nouner}”);režim (“ovládat (a) svazovat {jmenec}”) ° vláda (“ovládat (a) svazovat {jmenec}”);n.

ထိန်းချုပ်မှု: ထိန်းချုပ်မှု အောက်မှာပဲ။;control: (The country) is just under control.;vláda: Ta země je ovládána (~ “pod vládou”).;

ထိန်းသိမ်း;maintain (“look-after (and) hold”) ° preserve (“look-after (and) collect”) ° preserve (“look-after (and)

hold”);zachovávat (“starat-se-o (a) držet”) ° uchovat (něco, “starat-se-o (a) shromažďovat”) ° udržovat (“starat-se-o (a) držet”);T

ထိန်းသိမ်း: နုပျိုခြင်း(ကို) ထိန်းသိမ်းပါ။;maintain: Maintain (your) youthfulness.;udržovat: Udržuj si (své) mládí.;imper. pol.

ထိန်းသိမ်း: မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုကို ထိန်းသိမ်းထားတို့ရှိပါ။;preserve: It is a town which preserved Myanmar culture.;uchovat: Je to město, které uchovalo Myanmarskou kulturu.;pol.

ထိပ်;tip (of finger or toe);koneček (prstu) ° špička (prstu);n.

ထိပ်: လက်ချောင်းထိပ်များ;tip: finger tips;konček: konečky prstů u rukou;

ထိပ်တန်း;quality, high (“top row”);kvalita, vysoká (“nejvyšší řada”);n.

ထိမှား: အိပ်ယာသိပ်ထိမှား မဟုတ်ဘူး။;exact, be (~ “touch”): The meaning is not very exact.;přesný, být (~ “dotýkat-se”): (Ten) význam není moc přesný.;col.

ထိမ်;telling, be (about a manner) ° expressive, be (about a manner);výrazný, být (vyjadřující, o způsobu) ° vypovídající, být (o způsobu);l

ထိမ်း: အချို့သောသူများကတော့ မထိန်းကြပါ။;observe (rules): As for some, many, people, (they) do not observe (the rules);dodržovat (pravidla): Co se týče některých, mnoha, lidí, (pravidla) nedodržují.;pol.

ထိရောက်;work (for sb., be successful, “touch (and) come”) ° exact, be (about a translation, “touch (and) come”) ° common usage, be in (about a translation, “touch (and) come”) ° clear,

be (about a translation, “touch (and) come”) ° fit (about a translation, “touch (and) come”) ° understandable, be (about a translation, “touch (and) come”);běžném užití, vyskytovat se v (o překladu “dotýkat-se (a) přicházet”) ° srozumitelný, být (o překladu “dotýkat-se (a) přicházet”) ° jasný, být (o překladu “dotýkat-se (a) přicházet”) ° sedět (CZ col. o překladu “dotýkat-se (a) přicházet”) ° přesný, být (o překladu “dotýkat-se (a) přicházet”) ° pracovat (být úspěšný, “dotýkat-se (a) přicházet”);T rare (or) T col.

ထိရောက်: တိတိနဲ့ထိရောက်တာပေါ့။;exact, be: (It) is short and more exact. (about a translation);přesný, být: Je (to) krátké a přesnější. (o překladu);col.

ထိလျင်ထိခြင်း၊ နှင့်: ခြေထောက်ရဲ့ ခြေနှင့်ထိသည့်ထိခြင်း (~ ခြေထောက်သည် ခြေနှင့် ထိလျင်ထိခြင်း);contact: contact of legs with the ground;dotyk: dotyk nohou se zemí;writ.

ထိသည့်ထိခြင်း၊ -နှင့်;contact (“contact² (of) contact¹ with⁰”);dotyk (“doteke² doteku¹ s⁰”);n. writ.

ထိသည့်ထိခြင်း၊ နှင့်: ခြေထောက်ရဲ့ ခြေနှင့်ထိသည့်ထိခြင်း (~ ခြေထောက်သည် ခြေနှင့် ထိလျင်ထိခြင်း);contact: contact of legs with the ground;dotyk: dotyk nohou se zemí;writ.

ထို;drunk, be ° that;opily, být ° to;pron. writ. (or) I sl.

ထိုး;play ° play (chess) ° strike (also about time) ° pierce ° fill up (with st.) ° strike (about clock and time) ° jab;naplnit (něčím) ° bodat ° uhodit (o hodinách a čase) ° probodnout ° udeřit (také o čase) ° propíchnout ° hrát (šachy) ° hrát;T

ထိုး ထိုကျောင်းများ ကြောင့်အမျိုးသားစိတ်ဓါတ်များလည်း ပိုမိုနိုးကြားဖွံ့ဖြိုးလာပါသည်။;these: Because of these students, the national spirit of the citizens also awakened and happened (~ “came”) to develop.;tito: Kvůli těmto studentům národní duch obyvatel ožil (a) přišel k rozvoji.;pol. writ.

ထိုး ထိုဟာ ရှိတယ်။;it: It is.;to: To je.;writ.

ထိုး ထိုအတူ;that: together with that;to: spolu s tím;

ထိုး ထိုအနက်ကို ထွန်းကုန်သည်;that: finish denoting that mention;to: ukončit naznačení té zmínky;

ထိုး ဘယ်နှစ်နာရီ ထိုးပြီလဲ။;time (“strike”): What is the time? (“How many hours have been struck?”);čas (“udeřit”): Kolik je hodin? (“Kolik hodin udeřilo?”);col.

ထိုး ရှစ်နာရီထိုး;at: at eight o'clock;v: v osm hodin;

ထိုး ရှစ်နာရီထိုးပြီး ငါး မိနစ်;strike (about clock and time): five minutes after five (“Fifth hour is struck (and) five minutes”);uhodit (o hodinách a čase): pět hodin pět minut (“pátá hodina uhodila (a) pět minut”);

ထိုးကြိတ်;play (“pierce (and) grind”);hrát (“probodávat (a) mlít”);T ထို့ကြောင့်;hence ° thus ° therefore;a tak ° proto;conj.

ထို့ကြောင့်: ထို့ကြောင့် လွတ်လပ်ရေးအစ အမျိုးသားနေ့ကဟူ၍ ဆိုကြပါသည်။;therefore: Therefore, since the independence they call it “National Day”.;proto: Proto ode (dne) nezávislosti to nazývají “Národní Den”.;pl. writ. pol.

ထိုချိန်;then (“(at) that time”);pak (“(v) tu dobu”);conj.

ထိုင်း;meditate (“sit”);meditovat (“sedět”);T

ထိုင်း;naive, be (“be-dull”);naivní, být (“být-tupý”);I idi.

ထိုင်း ကြာကြာမထိုင်နိုင်ဘူး။;meditate (~ “sit”): (I) cannot meditate (~ “sit”) long.;meditovat (~ “sedět”): Nedokážu meditovat (~ “sedět”) dlouho.;

ထိုင်း ငါ ထောပတ်ကို ရေခဲသေတ္တာနားထိုင်နေတုန်းက ဘယ်သူမှမသိအောင် စားခဲ့တယ်။ (~ ငါ ရေခဲသေတ္တာနားထိုင်နေတုန်းက ဘယ်သူမှမသိအောင် ထောပတ်ကို စားခဲ့တယ်။);sit: I secretly ate butter sitting near the fridge.;sedět: Seděl jsem u ledničky (a) tajně jsem (“já”) jedl máslo.;p.s. writ.

ထိုင်း စထိုင်သည့်အခါတုန်းကလို့;meditate: like when (I) started meditation;meditovat: jako když jsem začínal meditaci;

ထိုင်း တစ်နေ့ကုန် ဆိုင်မှာပဲ ထိုင်ဖြစ်ပါတယ်။;sit: I happen to sit in the shop whole the time (~ “life”).;sedět: (“Stalo (se, že)”) sedím v obchodě celou dobu (~ “život”).;pol.

ထိုင်း ဒီမှာ ထိုင်ပါ။;sit: Sit down here.;sedět: Sedněte si tady.;imper. pol.

ထိုင်း မထိုင်နဲ့;sit: Do not sit!;sednout si: Nesedej si!;imper.

ထိုင်း မထိုင်ပါနဲ့။;sit: Do not sit down.;sedět: Nesedejte si.;imper. pol.

ထိုင်း လမ်းပေါ်မှာ ထိုင်နေတဲ့ အမျိုးသမီးက ဆင်းရဲတယ်။;sit: The woman who is sitting on the road is poor.;sedět: (Ta) žena která sedí na ulici je chudá.;

ထိုင်း လေး ငါး မိနစ် ထိုင်ဖူးပါတယ်။;meditate (“sit”): (I) have been sitting for four, five minutes.;meditovat (“sedět”): Seděl jsem čtyři, pět minut.;pol. p.p.

ထိုင်း(နိုင်ငံ);Thailand (country);Thajsko (země);name.

ထိုင်စား;unemployed, be (“sit much”);nezaměstnaný, být (“sedět moc”);I

ထိုင်စား: ငယ်သေးလို့ မိဘလုပ်စာထိုင်စားတဲ့ အရွယ်ပါ။;unemployed: ‘Young’ (means) unemployed age, (taking from) parents’ earnings.;nezaměstnaný: ‘Mladý’ (znamená) nezaměstnaný věk, (brání z) výdělku rodičů.;pol.

ထိုင်းတိုင်းတိုင်း;naive (person, “be-dull (and) much-measured”);naivní, být (“být-tupý (a) moc-změřený”);n.

ထိုင်ပုံ;posture, meditation (“sitting form”) ° meditation posture (“sitting form”);pozice, meditační (“tvar¹ sezení⁰”) ° meditační pozice (“tvar¹ sezení⁰”);n.

ထိုင်ရ၊ လို: ကြည့်တယ်လို့ မြင်ရပါတယ်။ (~ ကြည့်တယ်လို့ ထင်ရပါတယ်။);look like: (It) looks like (if he were) watching (it).;vypadat jako: Vypadá (to), jakoby (to) sledoval.;pol.

ထိုင်ဝမ်(နိုင်ငံ);Tchaj-wan (Taiwan, country) ° Taiwan (country);Taiwan (země) ° Tchaj-wan (Taiwan, země);name

ထိုင်;sit down ° sit;sednout si ° sedět;I (or) T

ထိုင်ပုံ: အဲဒီ ထိုင်ပုံကဟာ;posture (meditation): in that (meditation) posture;pozice (meditační): v té (meditační) pozici;

ထိုနေ့တွင်;on that day (“on² that⁰ day¹”);tehdy (“v² tom⁰ dni¹”) ° ten den (“v² tom⁰ dni¹”);adv.

ထိုနေ့တွင်: ထိုနေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံ တဝန်းလုံး၌ အမျိုးသားနေ့ အခမ်းအနားများ ကျင်းပကြပါသည်။;on that day: On that day all over Myanmar country the celebrations of National Day are held.;tehdy (“v tom dni”): Tehdy (~ “v tom dni”) se po celé zemi Myanmaru pořádají slavnosti Národního Dne.;writ.

ထို့နောက်;then ° after that;po tom ° pak;adv.

ထို့နောက်: ထို့နောက် ဦးအောင်ဇေယျသည် မြောက်ဘက်တလွှားရှိရမ်းများနှင့် မြန်မာများကိုလည်း ဆက်သွယ်စည်းရုံးနိုင်ခဲ့သည်။;then: Then U Aung Zeyya could connect and unite Shans of northern region with Myanmar.;pak: Pak se Ú Aun Zeyyovi podařilo připojit k a sjednotit Šany ze severní oblasti s Myanmar.;p.s. writ.

ထိုနောက်တွင်: ထိုနောက်တွင် ပြည်၊ လွန်ဆေး၊ ဒဂုံမြို့များကို သိမ်းပိုက်သည်။;then: Then (he) seized towns Pyee, Lwanshe (and) Dagoung.;pak: Pak dobyl města Pjí, Lvanše (a) Dagoun.;writ.

ထိုနောက်တွင်;then ° after that;po tom ° pak;adv.

ထိုးပြီး;o'clock;hodin, je (tolik a tolik);

ထိုးဖောက်;pierce (“pierce (and) perforate”);probodnout (“probodnout (a) prorazit”);T

ထိုအချိန်တွင်: ထိုအချိန်တွင် မုဆိုးဖိရွာသူကြီးဦးအောင်ဇေယျသည် မိမိ၏ ရွာကို လျှို့ဝှက်အောင် ထန်းလုံးတပ်များကာရံသည်။;at that time: At that time, headman of Mushupo village U Aung Zeyya himself, for safety, protected (his) own village (by) palm-tree trunks-forts.;tehdy: Tehdy náčelník vesnice Mushópho Ú Aun Zeyya, pro bezpečí, ochránil svou vesnici opevněními z palmových kmenů.;writ.

ထိုအချိန်တွင်;at that time (“at² that¹ time¹”) ° by then (“at² that¹ time¹”);tehdy (“v² ten¹ čas¹”);adv.

ထိုအချိန်မှစ၍;since that time (“since² that¹ time¹”);od té doby (“od² té¹ doby¹”);adv.

ထိုအချိန်မှစ၍: ထိုအချိန်မှစ၍ မြန်မာအမျိုးသားတို့သည် အင်္ဂလိပ်အစိုးရကို ဆန့်ကျင် ဆန္ဒပြပွဲများ အဆက်မပြတ် ဆင်နွှဲကာ လွတ်လပ်ရေးကို တောင်းဆိုခဲ့ကြပါသည်။;since then: Since then the Myanmar citizens, unceasingly participating in the opposing strikes against the English government, demanded independence.;od té doby: Od té doby se Myanmarští obyvatelé nepřetržitě účastnili protestních stávek proti anglické vládě přičemž vyžadovali nezávislost.;p.s. pol. writ.

ထိုအချိန်မှစ၍: ထိုအချိန်မှစ၍ အင်္ဂလိပ်အစိုးရက မြန်မာတို့ကို အမျိုးမျိုးဖိနှိပ် ချုပ်ချယ်ခဲ့ပါသည်။;since that time: Since that time, indeed, English government in various ways tyrannized (and) oppressed the Myanmar.;od té doby: Od té doby anglická vláda různými způsoby utiskovala (a) utlačovala lid Myanmaru (~ “Myanmar”);.p.s. writ.

ထိုအခါ;time, at that;dobu, v tu ° tenkrát;adv. writ.

ထိုအခါ: ထိုအခါ လိပ်က “အဆွေယုန်သင်နှင့် ငါ အပြေးပြိုင်ဝံ့သည်။;time, at that: At that time turtle (said): “friend rabbit, with you I dare to race.;tenkrát: Tehdy želva (řekla: “příteli králíku, s tebou si troufám závodit.”);writ.

ထို့အပြင်;moreover (“out¹ (of) that¹”) ° besides (“out¹ (of) that¹”) ° furthermore (“out¹ (of) that¹”) ° then (“out¹ (of) that¹”);dále, a (“mimo¹ to¹”) ° mimo to (“mimo¹ to¹”) ° kromě toho (“mimo¹ to¹”) ° pak (“mimo¹ to¹”);adv.

ထို့အပြင် (WS. from ထို့အပြင်);moreover (“out¹ (of) that¹”);mimo to (“mimo¹ to¹”);adv. WS.

ထီး(တစ်ခု);umbrella;deštník;sg.

ထိုး;strike ° hammer (strike);zatloukat ° tlouci ° uhodit;T

ထိုး;naive, be (“be-dull”);naivní, být (“být-tupý”);I

ထုံးစံ(တစ်ခု);custom (“usage (and) criterion”);zvyk (“užití (a) kritérium”);sg.

ထုံးစံအတိုင်း;usually (“according-to² standard¹ usage¹”);obvykle (“dle² standardního¹ užití¹”);adv.

ထုံတုံတုံ;naive (person, “be-dull (and) halt-much”);naivní, být (“být-tupý (a) moc-zastavit”);n.

ထုတ်;take out ° publish;vydat (publikovat) ° publikovat ° uveřejnit ° vyjmout;T

ထုတ်: မြန်မာ နိုင်ငံမှာ သတင်းစာထုတ်ခဲ့တာကြာပါပြီ။;publish: In Myanmar, the newspaper have been indeed published for long time.;publikovat: V Myanmaru byly noviny publikovány již dlouho (dlouhou dobu).;pol.

ထုတ်ဆောင်လိုက်;consider (“extract, carry (and) follow”) ° take (consider, “extract, carry (and) follow”);zvažovat (brát v úvahu, “extrahovat, nosit (a) následovat”) ° brát v úvahu (“extrahovat, nosit (a) následovat”);T

ထုတ်နှုတ်ယူထား;extract (“extract, take (and) fix”) ° pick out (“extract, take (and) fix”);vybrat (“extrahovat, vzít (a) upevnit”) ° extrahovat (“extrahovat, vzít (a) upevnit”);T

ထုတ်ပစ်;kick out (expel, “remove (and) throw”) ° drive out (“remove (and) throw”) ° expel (“remove (and) throw”) ° throw out (expel, “remove (and) throw”);vykopnout (CZ col., vyhnat někoho, “odstranit (a) vyhodit”) ° vyhnat (“odstranit (a) vyhodit”) ° vykázat (“odstranit (a) vyhodit”) ° vyhodit (CZ col., vyhnat někoho, “odstranit (a) vyhodit”);T

ထုတ်ပြန်;proclaim (a law, “take out (and) return”);vyhlásit (zákon, “vyjmout (a) vrátit”);T

ထုတ်ပြန်: တစ်ခါမှ မကြားဖူးတဲ့ ဥပဒေတွေ ထုတ်ပြန်ပြီး လုပ်ချင်သလို လုပ်နေကြပါတယ်။;proclaim (a law): (They) proclaim a law that (I) have never heard (and they) are doing how they want to do.;vyhlásit (zákon): Vyhlásí zákon který (jsem) ještě nikdy neslyšel a dělají jak se jim chce dělat.;pol.

ထုတ်ဝိုး;pack (“add-to¹ package¹”) ° bundle (“add-to¹ package¹”) ° wrap (“add-to¹ package¹”);sbalit (“přidat-do¹ balíku¹”) ° balit (“přidat-do¹ balíku¹”) ° zabalit (“přidat-do¹ balíku¹”);T

ထုတ်ဝိုး: အဝတ်မလျှော်မီ အမျိုးသမီးက သူမအဝတ်တွေကို ထုတ်ဝိုးနေတယ်။;pack: The woman is packing the clothes before doing the laundry.;balit: (Ta) žena balí prádlo před tím, než (“prádlo”) vypere.;cont.

ထုတ်ဖြဲ(လိုက်);tear away (“tear¹ (to) remove¹ (well²)”);vytrhnout (“(pořádně²) trhat¹ (aby) se-odstranit¹”) ° odtrhnout (“(pořádně²) trhat¹ (aby) se-odstranit¹”);T

ထုတ်ဖြဲလိုက်: သတင်းကို သူဟာ ထုတ်ဖြဲလိုက်တယ်။;tear away: He torn the information away (from a diary).;vytrhnout: Vytrhnul tu informaci (z diáře).;

ထုထား;hammer (strike, “hammer (and) fix”);tlouci (“tlouci (a) upevňovat”) ° zatloukat (“tlouci (a) upevňovat”);T

ထုထား: ကျောက်တုံးနဲ့ ထုထားတဲ့အမျိုးသားက စစ်သားပုံဖြစ်တယ်။ (~ ဒီရပ်တုက ကျောက်တုံးနဲ့ ထုထားတဲ့စစ်သားရုပ်တု ဖြစ်တယ်။);make (~ “hammer”): This man is a statue (~ “form”) of a soldier made by (~ “hammered with”) stone.;zhotovit (~ “utlouci”): Tento muž je socha (~ “podoba”) vojáka zhotovená z (~ “utlučená s”) kamene.;

ထုံးနည်း;convention (“accustomed method”);konvence (“navykly způsob”);n.

ထုပ်ဝိုး;pack (up, “pack (and) add-on”) ° bundle (up, “pack (and) add-on”);sbalit (si, “balit (a) dodávat”) ° nabalit (si, “balit (a) dodávat”);T

ထူ;thick ° dense ° thick, be;tlustý, být ° hustý (o věcech) ° tlustý (o věcech);I (or) adj.

ထူး;extraordinary, be;neobyčejný, být;I

ထူး: ၁၉၉၀ကစပြီး သတင်းစာတွေ ထူပါတယ်။;thick: Since 1990 the newspapers were thick.;tlustý: Od 1990 (byly) noviny tlusté.;pol.

ထူး: ကောင်းကင်မှာ တိမ်တွေထူနေပြီ။;thick: The clouds in the sky are being thick.;tlusty: Mraky na obloze jsou (nejednou) velké (~ "tlusté");p.p.

ထူးခြား: strange, be (strange, "different (and) different") ° different, be (strange, "different (and) different") ° dissimilar, be (strange, "different (and) different");odlišný, být (divný, "odlišný (a) odlišný") ° divný, být (divný, "odlišný (a) odlišný") ° jiný, být (divný, "odlišný (a) odlišný");l

ထူးခြားကြိယာ(တစ်လုံး);irregular verb ("strange (and) other action");nepravdelné sloveso ("divná (a) jiná činnost");sg. S. křiž

ထူးဆန်း: strange, be ("special (and) strange") ° special, be (strange, "special (and) strange") ° odd, be (strange, "special (and) strange");zvláštní, být (divný, "zvláštní (a) divný") ° divný, být ("zvláštní (a) divný") ° podivný, být (divný, "zvláštní (a) divný");l

ထူးဆန်း: ထူးဆန်းတယ်;strange: (It) is strange.;divné: Je (to) divné.;

ထူးတွေ: important, be ("be-special (and) cause to) waver");důležitý, být ("zvláštní (a) vedoucí k) váhání");adj. col.

ထူးထူး: especially;zejména;adv.

ထူးထူး: ရန်ကုန်ထူးထူးပါး;especially: Especially (in) Yangon.;zejména: Zejména (v) Rangúnu.;pol.

ထူးထူးတွေ: important; důležitý;adj. col.

ထူးထူးတွေ: ထူးထူးတွေတွေအလုပ် မရှိဘူး;important: (I) have (no) important work.;důležitý: Nemám (žádnou) důležitou práci.;

ထူထောင်: found ("erect (and) set-up");založit (organizaci atd., "postavit (a) ustavit");T

ထူးလှ: important, be ("special (and) beautiful");důležité, být ("speciální (a) krásné");l

ထူးလှ: မထူးလှပါဘူး;important: (It was) not important. (answer to excuse for not understanding);důležité: Nebylo (to) důležité. (odpověď na omluvu za nepochopení);pol. col.

ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာ;Theravāda Buddhism ° Buddhism, Theravāda;buddhismus, theravádový ° théravádový buddhismus;name P. theravāda buddhasāsana (= Buddha's dispensation of Theravāda)

ထေရ်(တစ်ပါး);elder monk (thera) ° thera (elder monk);starší mnich (théra) ° théra (starší mnich);sg. P. thera (= elder)

ထောက်;investigate ° old, be;prozkoumat ° starý, být;l (or) T

ထောက်ခံ;second (support, "take¹ support") ° support (support, "take¹ support") ° recommend ("take¹ support") ° recommend (support, "take¹ support");doporučit ("vzít¹ podporu") ° sekundovat (podporovat, "vzít¹ podporu") ° podporovat (podporovat, "vzít¹ podporu") ° doporučit (podporovat, "vzít¹ podporu");T

ထောက်ခံ: သူ့အဆိုကိုတော့ စာရေးဆရာ မောင်ခင်မင် (နေဖြူ)နဲ့ အဆိုတော် ဒေါ်စန္ဒာဝင်းတို့က ငါးမိနစ်စီ ထောက်ခံပါလိမ့်မယ်;second (in debate): As for his view, it may be seconded equally for five minutes by the writer Maung Khin Min (Dha Nu Phyu) with the singer Mrs. Sandar Win.;obhajovat (názor v debatě): Co se týče jeho názoru, může být obhajován obouma (~ "stejněměrně") pět minut, spisovatelem Maun Khen Men (Dha Nu Pšú) se zpěvačkou pí. Sandá Wen.;pol.

ထောက်ခံချက်;recommendation ("be-supported (and) take

{nouns}") ° support ("be-supported (and) take {nouns}");podpora ("být-podpořen (a) vzít {jmenec}") ° doporučení ("být-podpořen (a) vzít {jmenec}");n.

ထောက်ခံစာ: ဝီဇာ ထောက်ခံစာ;recommendation letter: visa recommendation letter;dopis doporučení: dopis doporučení pro vízum;

ထောက်ခံစာ(တစ်စောင်);letter, recommendation ("letter² (to) give¹ support") ° recommendation letter ("letter² (to) give¹ support");dopis, doporučení ("dopis² (k) dodání¹ podpory") ° doporučení, dopis ("dopis² (k) dodání¹ podpory");sg.

ထောက်ခံမှု;recommendation ("be-supported (and) take {nouns}") ° support ("be-supported (and) take {nouns}");podpora ("být-podpořen (a) vzít {jmenec}") ° doporučení ("být-podpořen (a) vzít {jmenec}");n.

ထောက်ပံ့;procure ("support (and) help") ° provide ("support (and) help") ° help out ("support (and) help") ° supply ("support (and) help");vypomoci ("podporovat (a) pomoci") ° obstarat ("podporovat (a) pomoci") ° dodat ("podporovat (a) pomoci") ° poskytovat ("podporovat (a) pomoci");T

ထောက်ပံ့: မိသားစုကို အပြည့်အဝ ထောက်ပံ့နိုင်ဖို့;help out: to be able to help out (my) family completely;vypomoci: abych byl schopen (své) rodině plně vypomoci;

ထောင်;stand (mostly about things) ° set up ° stand ° prison;stát (obvykle o věcech) ° vězení ° nastavit ° stát;T (or) n.

ထောင်း;plump (thump) ° thump;bouchnout (pěstí do něčeho) ° bušit (pěstí do něčeho);T

ထောင်: ခြောက်ထောင်ငါးရာ;thousand: six thousand five hundred;tisíc: šest tisíc pět set;num.

ထောင်: တစ်သောင်းနှစ်ထောင် (10 000 + 2 000);thousand: twelve thousand ("10 000 + 2 000");tisíc: dvanáct tisíc ("10 000 + 2 000");num.

ထောင်: တစ်ရာ နှစ်ထောင်;thousand: two thousand t-shirts;tisíc: dva tisíce triček;

ထောင်: ထောင်ငါးရာ;thousand: thousand five hundred;tisíc: tisíc pět set;num.

ထောင်: ထောင်တစ်ရာ;thousand: one thousand one hundred;tisíc: tisíc sto;num.

ထောင်: ဖေါ်ညှိတာလေ ထောင်ထဲသွားရင် အတူတူဖြစ်အောင်လို့;prison: Make a partner, hey, so that (you have) same (punishment) if (you) go to a prison.;vězení: Udělej si partnera, hele, abyste (měli) stejný (trest), pokud půjdeš do vězení.;imper. sl.

ထောင်(တစ်ခု);jail (EN col.) ° prison;vězení ° kriminál (CZ col.);sg. (or) sg.

ထောင့်ကွင်း;bracket, square ("corner circle");závorka, hranatá ("rohový kruh");n.

ထောင်ထား;build (an association, "set-up (and) fix");budovat (sdružení atd., "postavit (a) upevnit");T

ထောင်ထား: ဗမာအလယ် (~ ဗမာစင်တာ) ဆိုပြီး သူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ထောင်ထားပါတယ်;build: (He) builds an institution having called it "Burmese center".;stavět: Staví instituci po (tom, co ji) nazval "Barmské centrum".;pol.

ထောင်ဒဏ်;imprisonment ("prison sentence") ° prison sentence ("prison sentence");uvěznění ("trest¹ vězení") ° vězení (trest, "trest¹ vězení");n.

ထောင်ဒဏ်: အခုလက်ရှိမူရယူထောင်တွင် ထောင်ဒဏ် ၁၅နှစ်ခွဲ

ကျခံနေရပါတယ်။;imprisonment: Right now (he) is sentenced to 15 and a half years imprisonment in the Moun village's prison.;vězení (trest): Právě teď je odsouzen k 15 a půl roku ("trestu") vězení ve věznici vesnice Moun.;pol. ထောင့်မှန်;right angle ("true" angle);pravý úhel ("opravdový úhel");n. ထောင့်မှန်စတုရန်းပုံ; ထောင့်မှန်စတုရန်းပုံက ကြိုက်ပုံရဲ့. အနောက်မှ;rectangle: The rectangle (is) behind the triangle.;obdélník: Obdélník (je) za trojúhelníkem.; ထောင့်မှန်စတုရန်းပုံ(တစ်ပုံ);rectangle ("shape" (of) right-cornered four angles);obdélník ("tvar" pravo-rohých čtyř úhlů);sg. ထောင်;set up ° thousand;zavést ° tisíc ° sestavit;num. (or) T ထောင်(တစ်ခု);jail ° prison;vězení;sg. ထောင်(တစ်ထောင်);thousand;tisíc;num. ထောပတ်;butter ("wrapped" butter);másló ("zabalené máslo");n. ထောပတ်: ငါ ထောပတ်ကို ရေခဲသေတ္တာနားထိုင်နေတုန်းက ဘယ်သူမှမသိအောင် စားခဲ့တာဟယ်။ (~ ငါ ရေခဲသေတ္တာနားထိုင်နေတုန်းက ဘယ်သူမှမသိအောင် ထောပတ်ကို စားခဲ့တာဟယ်။);butter: I secretly ate butter sitting near the fridge.;másló: Seděl jsem u ledničky (a) tajně jsem ("já") jedl máslo.;p.s. writ. ထောပတ်: ပေါင်မုန့်ထောပတ်သုတ်;butter: buttered bread ("bread greased (with) butter");másló: chleba s máslem ("chléb namazaný máslem"); ထောပတ်သီး(တစ်လုံး);avocado ("butter fruit");avokádo ("máslové ovoce");sg. ထဲ;to ° inside ° among ("in") ° in;do ° uvnitř ° v ° mezi ("v");prep. (or) suff. prep. col. ထဲ: ကိုယ်တော်တောင် ၂၅(-နှစ်)ထဲ ရောက်နေပြီ;to: Even as for body, it has come to 25 (years).;do: A co se týče těla, došlo do 25ti (let).;p.p. col. ထဲ: ကြောက်ဆယ်ကိုးနှစ်ထဲ;in (age): in (his) age of sixty-nine years;ve (věku): v jeho věku šedesáti devíti let;adv. ထဲက;in;v;suff. ထဲက: အခန်းထဲက စာအုပ်စင်က (~ စာအုပ်စင်မှာ) နေရာလွတ် မရှိဘူး;in: There is no free space in the bookshelf in the room.;v: Na polici v pokoji není žádné volné místo.; ထဲတွင်;in;v;suff. prep. writ. ထဲမှာ;inside ° among ("inside in") ° in;mezi ("v, v") ° uvnitř ° v;prep. ထဲမှာ: ငါ့အခန်းထဲမှာ ရေတွေ ရှိပါတယ်;in: I have a lot of water in my room.;v: Mám v pokoji hodně vody.;pol. ထဲမှာ: စာအုပ်တို ဝက်ဘ်ဆိုက်တို့ထဲမှာ;among: among books and websites;mezi ("v"): mezi (~ "v") knihami a webovými stránkami;adv. ထဲမှာ: အမျိုးသား နှင့် အမျိုးသမီး သစ်တောထဲမှာ ရှိကြပါတယ်;in: Man and woman are in the forest.;v: Muž a žena jsou v lese.;pol. ထဲမှာ: အဲဒီထဲမှာ အပိုင်းသုံးပိုင်းရှိပါတယ်;in: There are three parts in it.;v: Jsou tam tři části.;pol. ထဲသို့;to;do;suff. prep. writ. (or) writ. ထဲသို့: မှတ်စုစာအုပ်ငယ်လေးထဲသို့;to: to a small notebook;do: do malého notýsku;writ. ထဲသို့: ရုံးခန်းထဲသို့ ဝင်လာသည်;in: (He) enters ("in") the office.;do: Vchází do kanceláře.;writ.

ထဲသို့: အဘိဓာန်စာကို ကွန်ပျူတာထဲသို့ ကူးတယ်;to: (He) copies the dictionary (~ "writing") to computer.;do: Kopíruje slovník (~ "slovníkové psaní") do počítače.;writ. အကာ: ဒကာများလှူသည့်ဆွမ်းတွင် အားထားနေပါတယ်;lay person: (I) depend (~ "am depending") on the meal offered by the lay people.;laik: Závisím na jídle darovaném laiky.;pol. ubmn. writ. အကာ: ဘုန်းကြီးများအတွက် ဒကာအဖြစ်အလုပ်လုပ်တယ်;supporter: (He) works as a supporter for monks.;pomocník: Pracuje jakožto pomocník mnichů.; အကာ(တစ်ယောက်);supporter, male lay ° devotee, male ° lay supporter, male;laický podporovatel ° podporovatel, laický ° ctitel (podporovatel mnicha);sg. mn. P. dāyaka (= supporter) အကာမ;supporter, female;podporovatelka;f. mn. P. dāyaka (= supporter) အကာမ: ကောင်းတယ်ဆိုတဲ့အကာမ ;supporter, female: female supporter, who said that (it is) good;podporovatelka: podporovatelka, která řekla, že (je to) dobré; အကာမ: ဒကာမ နာမည်က မြမဉ္ဇူ ဖြစ်တယ်;supporter, female: (My) female supporter's name is Mya Mytzu.;podporovatelka: Jméno (mé) podporovatelky je Mjamenzu.; အကာမ(တစ်ယောက်);devotee, female (female-supporter) ° lay supporter, female;laická podporovatelka ° ctitelka (podporovatelka mnicha);sg. P. dāyaka (= supporter) (or) f. mn. P. dāyaka (= supporter) အုန်ဟိုတယ်;Hotel Dagon;Hotel Dagon;name အင်္ဂ(တစ်ခု);injury;zranění;sg. အင်္ဂရာ;wound ("deserved" punishment);zranění ("zasloužený trest");n. အင်္ဂရာ(တစ်ခု);injury;zranění;sg. အင်္ဂရာရ;injure (oneself, "get" injury) ° injured, be ("happen" (to) receive" wound") ° wound (oneself, "get" injury) ° injured, get (oneself, "get" injury) ° wounded, be ("happen" (to) receive" wound") ° hurt, be ("happen" (to) receive" wound");zraněný, být ("stát-se" (že) přijme" poranění") ° poraněný, být ("stát-se" (že) přijme" poranění") ° zranit se ("dostat" zranění") ° raněný, být ("stát-se" (že) přijme" poranění") ° poranit se ("dostat" zranění");l အင်္ဂရာရ: ကျွန်တော် ဓါးရလို့ အင်္ဂရာရသွားတယ်;injured, get: Because cut (myself) by knife, (I) got injured.;nůž: Protože jsem se říznul nožem, poranil jsem se.;p.s. um. အင်္ဂရာရ: ကောင်မလေး ခြေဖဝါး အင်္ဂရာရသွားတယ်;injure: The girl injured (her) foot.;poranit si: (To) děvče si poranilo nohu (od kotníku dolů).;p.s. အင်္ဂရာရ: အမျိုးသားတစ်ယောက် အင်္ဂရာရသွားတယ်;injured, get: A man got injured.;zranit se: Muž se zranil.;p.s. အင်္ဂရာရစေ;wounded, be ("happen" (to) receive" wound") ° hurt, be ("happen" (to) receive" wound") ° injured, be ("happen" (to) receive" wound");zraněný, být ("stát-se" (že) přijme" poranění") ° poraněný, být ("stát-se" (že) přijme" poranění") ° raněný, být ("stát-se" (že) přijme" poranění");l အင်္ဂရာရတဲ့သူ (တစ်ယောက်);wounded person ("person" who" received" injury);raněná osoba ("osoba", která" dostala" zranění");sg. ဒတ်ချ်;Dutch;holandský;adj. ဒတ်ချ်: ဒတ်ချ်လူမျိုးပါ;Dutch: (I) am of Dutch

nationality.;holandský: Jsem holandské národnosti.;pol.
 ဒတ်ချ်(နိုင်ငံ);Holland (country) ° Netherlands (country,
 Holland);Nizozemí (země, Holandsko) ° Holandsko
 (země);name E. Dutch
 ဒတ်ချ်လူမျိုး;Dutch nationality;Holandská národnost;n. E. Dutch
 ဒန်ပေါက်ထမင်း;rice, pulao (rice cooked in a seasoned broth
 ("rice² (like) young¹ copper°");rýže pulao ("rýže² (jako) mladá¹
 měd°");n.
 ဒပည့်တော်: ဥဒဝေလရွာက တပည့်တော်ရဲ့ ကျော့ဇာကို;I (about a lay
 person or monk when talking to another monk): to my
 monastery in Udavela village;já (o laikovi nebo mnichovi při
 diskuzi s jiným mnichem): do mého kláštera ve vesnici
 Udavela;utmn.
 ဒပ်လင်(မြို့) [dubli~];Dublin (town in Ireland);Dublin (město
 Irska);name
 ဒယ်အိုး: ကြက်ဥကို ဒယ်အိုးထဲမှာ ကြော်နေတယ်။;pan, frying: (She) is
 frying the ("chicken") egg in frying pan.;pánev: Smaží vejce na (
 ~ "na") pányi.;cont.
 ဒယ်အိုး(တစ်လုံး);pan, frying ("frying-pan (maybe as a) pot");pánev
 (na smažení, "pánev (možná coby) hrnec") ° pánvíčka (na
 smažení, "pánev (možná coby) hrnec");sg.
 ဒရိုင်ဘာ(တစ်ယောက်);driver;řidič;sg. E. driver
 ဒသမ;tenth;desátý;num. P. dasama (= tenth)
 ဒဿနပညာရှင်: သိပ္ပံပညာဆိုင်ရာ ဒဿနပညာရှင်;philosopher:
 philosopher of science;filosof: filosof vědy;
 ဒဿနပညာရှင်(တစ်ဦး) တစ်ပါး၊ တစ်ယောက်);philosopher ("lord² (of)
 wisdom¹ (of) seeing°);filosof ("pán² moudrosti¹ vidění°");sg.
 (mn.)
 ဒဿနိကဗေဒ;philosophy;filosofie;n.
 ဒါ;this;toto ° tohle;pron.
 ဒါ ဒါ ကောဖီ;that: that coffee;to: ta káva;
 ဒါ ဒါ ထမင်းဆိုင်ပါ။this: This is a restaurant.;tohle: Tohle je
 restaurace.;pol.;
 ဒါ ဒါ ဘယ်လောက်လဲ။;this: How much is this (one)?;tenhle: Kolik
 (stojí) tenhle?;inter.
 ဒါ ဒါ ဘာနိုင်ငံလဲ။;this: What country is this?;tohle: Co je tohle za
 stát?;inter. col.
 ဒါ ဒါ ဘာလဲ။;this: What is this?;tohle: Co je tohle?;inter. col.
 ဒါ ဒါ မောင်မောင်စာအုပ်ပါ။;this: This is Maung Maung's
 book.;tohle: Tohle je Maung Maungova kniha.;pol.
 ဒါ ဒါ ကျမ အကိုပါ။;this: This is my elder brother.;tohle: Tohle
 je můj starší bratr.;pol. uw.
 ဒါ ဒါ စပ်သလာ။;this: Is this hot (tasty)?;tohle: Je tohle
 pálivé?;inter.
 ဒါ ဒါ နော်;this: This is it, alright? ("just this, ok?") ° all: That's
 all, alright? ("just this, ok?");toto: To je vše, ano? ("pouze toto,
 ano?") ° toto: Toť vše, ano? ("pouze toto, ano?"); (or) col.
 ဒါကြောင့်;therefore;proto;conj.
 ဒါကြောင့်;because of this ° due to that ° therefore;kvůli tomu ° z
 tohoto důvodu ° proto;conj. (or) suff.
 ဒါကြောင့်;therefore;proto;adv.
 ဒါကြောင့်: ဒါကြောင့် ဘုရင့်အမိန့်အရ ကန်ဘောင်ကို
 တူးပြီးကြည့်ကြရတယ်။;therefore: Therefore, according to the
 (king's) decree, having dug the embankment, majesty should

see.;proto: Proto, dle (králova) rozkazu, výsost by se (na to)
 měla podívat po vykopání toho nalodění.;
 ဒါကြောင့်: ဒါကြောင့် သူ့သမီးနဲ့ သဘောမတူဘူးတဲ့ ;therefore: It is said,
 that because of that (he) did not agree with his daughter (about
 her chosen husband).;proto: Říká se, že proto nesouhlasil se
 svou dcerou (ohledně jejího vyvoleného).;
 ဒါကြောင့်: ဒါကြောင့် အခုအခါ မှာ မန္တလေးဟာ အရင်ကထက်ပိုပြီး
 စည်ကားနေပါတယ်။;therefore: Therefore, nowadays Mandalay is
 flourishing more than before.;proto: Proto dnes Mandalaj
 vzkvétá více než dřív.;cont. pol.
 ဒါကြောင့်: ဒါကြောင့် အဆိုရှင်များရဲ့ ခေါ်ငဲ့ဆောင် ဆရာဦးမြမောင်ကို
 အဆိုတင်(တွင်း)ဖို့ ဖိတ်ခေါ်ပါတယ် ခင်ဗျား။;therefore: Therefore, (I)
 invite the leader of proposers (in debate), teacher Mr. Mya
 Maung, to propose (his idea in the debate).;proto: Proto (nyní)
 zvu vůdce mluvčích (~ "navrhovatelů") (v této debatě), učitele
 pana Mja Mauna, aby vysvětlil (~ "navrhl") (svůj názor).;pol.
 um.
 ဒါ့ကြောင့်ဖြင့်;thereby ("by² that° reason¹") ° therefore ("by² that°
 reason¹") ° thus (thereby, "by² that° reason¹");tím (proto, "ten°
 důvod¹ instr.²") ° z toho důvodu ("ten° důvod¹ instr.²") ° proto
 ("ten° důvod¹ instr.²");adv.
 ဒါဆို;if so ° if so ("this said") ° in that case ° in that case ("this
 said");v tom případě ° je-li to tak ("toto řečeno") ° v tom případě
 ("toto řečeno") ° jestliže tak;conj.
 ဒါဆိုရင်;in that case ("if² this° (was) said¹") ° in that case;v tom
 případě ° v tom případě ("pokud² (bylo) toto° řečeno¹");conj. (or)
 adv.
 ဒါဆိုရင်;if so ("if² this° (was) said¹");je-li to tak ("pokud² (bylo)
 toto° řečeno¹");conj.
 ဒါတခု;this one ("this one thing");tohle ("táhle jedna věc");pron.
 ဒါတခု: ဒါတခုကလွဲပြီးတခြားအရာတွေ ငါနားလည်ခဲ့တယ်။;this one:
 Apart from this one I understood the rest.;tohle: Kromě tohotohle
 jsem pochopil všechno (~ "zbytek").;p.s.
 ဒါတွင်မက;furthermore ° not only that;dále pak ° nejen to;conj.
 ဒါတွင်မက: ဒါတွင်မက အဲဒီစေတနာကို
 ဘယ်လိုပြည့်မြောက်ရမလဲဆိုတာကိုပါ သိသည်ဟု သူပြောခဲ့ပါသည်။;not
 only that: Not only that, he also said ("that") ("he") knows how
 to fulfill that intention.;nejen to: Nejen to, také řekl, že ví, jak
 ten záměr uskutečnit.;p.s. writ. pol.
 ဒါနဲ့;by the way;mimochodem;adv.
 ဒါနဲ့:giving ° offering (giving) ° gift;nabízení (dávání) ° darování
 ° dar;n. P. dāna (= generosity)
 ဒါပြင် (ဒီဟာ+အပြင်);moreover;navíc ° mimo to ° nadto ° kromě
 toho;conj.
 ဒါပြင်: ဒါပြင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေလဲ အများကြီး ရှိပါတယ်။;moreover:
 Moreover, (there) are also many financial businesses.;navíc:
 Navíc, je (zde) také mnoho finančního podnikání.;pol. col.
 ဒါပေမယ့်;even though;i přesto;conj.
 ဒါပေမယ့်: ဒါပေမယ့် သမီးက ငည့်ကို သိပ်ချစ်လို့
 လက်ထပ်ပေးလိုက်သတဲ့ ;even though: It is said, that even though,
 as the daughter loved Nga Nyo very much, (he) let them to get
 married.;i přesto: Říká se, že i přesto, poněvadž (jeho) dcera
 byla do Ňa Ňo moc zamilovaná, svolil aby se vzali.;
 ဒါပေမယ့်: ဒါပေမယ့် ရွှေနဲ့လုပ်ထားတဲ့အရပ်ပါ။;however: However, it is
 statue made of gold.;ale: Ale to je socha vyrobená ze zlata.;pol.

ဒါပေမဲ့;however ° but;avšak ° ale;conj. col.
ဒါပဲ;all ("just¹ this°");všechno ("jen¹ tohle°");pron.
ဒါပဲ: ဒါပဲပဲ;all (~ "just this"): That's it. ("Just this.") ° all (~ "just this"): That's all. ("Just this.");Tot¹ vše. ("Jen tohle.") ° To je vše(chno). ("Jen tohle.");col. pol.
ဒါပဲ: ဒါပဲ နော်;all (~ "just this"): Is it all? ("Just this, ok?");všechno (~ "jen tohle"): Je to všechno? ("Jen tohle, ano?");inter.
ဒါပဲ: ဒါပဲနော်;that's it:that's it, alright?;to je: To je vše, ano?;col. inter.
ဒါပဲ: ဒါပဲလား;all (~ "just this"): Is that all? ("Just this?") ° all (~ "just this"): Is it all? ("Just this?");všechno (~ "jen tohle"): Je to všechno? ("Jen tohle?");inter.
ဒါပဲ: ဒါပဲပဲ;all (~ "just this"): That's all. ("Just this.");všechno: Je to všechno. ("Jen tohle.");pol.
ဒါဖြင့်;if so ° then (in that case) ° thus ("by¹ this°") ° then ("by¹ this°") ° in that case;pak ("skrze¹ toto°") ° v tom případě ° takto ("skrze¹ toto°") ° pak tedy ° pak (v tom případě);conj. (or) interj.
ဒါဖြင့်;so ("by¹ this°");takže ("skrze¹ toto°");conj.
ဒါဖြင့်: ဒါဖြင့် ဘယ်သူ့ကို ပြောနိုင်မလား;then: Then, who can I speak to? (also during telephone conversation);tak: Tak s kým mohu mluvit? (i do telefonu);inter. fut.
ဒါမျိုး;that kind;ten druh; n.
ဒါမှ;so ° or ° this ("from¹ this°");takže ° tohle ("od¹ tohohle°") ° nebo ° tak;pron. col. (or) conj. col.
ဒါမှ: ဒါမှ ပိုရင်းနှီးသွားတာပေါ့;this: This is more friendly, indeed.;tohle: Tohle je, vskutku, přátelštější.;col.
ဒါမှ: ဒါမှ အစဉ်ကျမှာ;so: So that (it) will become serial.;takže: Takže to bude opakovaně. ("Takže se (to) stane opakovaným.");fut. col.
ဒါမှမဟုတ်;or ("if¹ that° (is) not² ok³") ° or ("if¹ this° (is) not² true³");nebo ("pokud¹ to° není² správně³") ° nebo ("pokud¹ tohle° není² pravda³");conj.
ဒါမှမဟုတ်: ကျောင်းသွားမလား။ ဒါမှမဟုတ် ဈေးသွားမလား;or: Are (~ "will") you going to school or to the market?;nebo: (Půj)deš do školy nebo na trh?;inter. fut.
ဒါမှမဟုတ်: တရုတ်ပစ္စည်း လိုချင်သလား။ ဒါမှမဟုတ် အိန္ဒိယပစ္စည်း လိုချင်သလား;or: Do you need ("(and) want") Chinese or Indian goods?;nebo: Potřebuje(te) ("(a) chcete") čínské nebo indické zboží?;inter.
ဒါမှမဟုတ်: မြန်မာစကားလေ့လာ၊ ကွန်ပျူတာတွင် အလုပ်လုပ် ဒါမှမဟုတ် ဘာဝနာပွားပါတယ်;or: (I) study Myanmar language, work on computer or practise meditation.;nebo: Studuji mynarmarský jazyk, pracuji na počítači nebo praktikuji meditaci.;pol.
ဒါမှမဟုတ်: သူ ရန်ကုန်မှာ နေမယ်။ ဒါမှမဟုတ် မန္တလေးမှာ နေမယ်;or: He will live in Yangon or Mandalay.;nebo: Bude žít v Rangu nebo v Mandalaji.;fut.
ဒါရယ်;this one;tenhle;pron. col.
ဒါရယ်: ဒါရယ်၊ ဒါရယ်၊ ဒါရယ်;this one: This one, (and) this one, (and) this one. (may be said when showing several kinds of objects);tenhle: Tenhle, tenhle (a) tenhle. (Ize říci při ukazování na několik druhů předmětů.;col.
ဒါ့အပြင်;moreover ("out¹ (of) that°") ° besides ("out¹ (of) that°") ° furthermore ("out¹ (of) that°") ° then ("out¹ (of) that°");dále, a

("mimo¹ to°") ° mimo to ("mimo¹ to°") ° kromě toho ("mimo¹ to°") ° pak ("mimo¹ to°");adv.
ဒီနီခဲ;cheese ("hard¹ yoghurt°");sýr ("tvrdý¹ jogurt°");n.
ဒီ;I ° our ° we;my ° já ° naše;pron. ow. (or) col. fr.
ဒီ: ဒီနေ့ည ဒီညကြည့်မလို့;I: ("Indeed,") I'm going to see a concert tonight.;já: ("Vskutku,") dnes večer se jdu podívat na koncert.;fut. col.
ဒီ: ဦးဇနိန္ဒာ တိုင်ပင်(လိုက်) ဒီအလုပ်များ(နေ)တယ်;I: Ask ven. Janinda, I am busy.;já: Požádej ct. Džanindu, já nemám čas (~ "(mám) moc práce").;fr.
ဒိုက်ဝင်ထိုး;diver ("piercer¹ (by) diving°");potápět se ("propichovat¹ potápěním-se°");T E. diving
ဒိုက်ဝင်ထိုး: အမျိုးသား (~ လူတစ်ယောက်သည်) ပင်လယ်ထဲသို့ ဒိုက်ဝင်ထိုးတော့မယ်;diver: The man is going to dive in the sea.;potápět se: (Ten) muž se chystá potápět v moři.;fut.
ဒိုင်လူကြီး: အမှတ်ပေးဒိုင်လူကြီးများက အဆိုအချေနှစ်ဘက်စလုံးရဲ့ အမူအရာ လေယူလေသိမ်း အသုံးအနှုန်း အချက်အလက်တွေကိုကြည့်ရှုနားထောင်ပြီး အမှတ်ပေးကြပါလိမ့်မယ်;judge: The marking judges should give marks after (they) watch (and) listen to the behavior, gesticulation, usage (of words) (and according to the given) information from both the sides, of the proposer and defendant.;soudce: Znamkující soudci by (v této debatérské soutěži) měli dávat známky po sledování a poslouchání chování, gestikulace, užití (slov) (a dle uvedených) informací od obou stran, (tj.) navrhovatele (určitého názoru) a obhájce (jiného názoru);pol.
ဒိုင်လူကြီး(တစ်ဦး);referee (in game or discussion, "referee°", big² person¹") ° judge (also in game or discussion, "referee°", big² person¹");rozhodčí (ve hře nebo diskuzi, "rozhodčí°", velká² osoba¹") ° soudce (také ve hře nebo diskuzi, "rozhodčí°", velká² osoba¹");sg.
ဒီ;tide ° this;tohoto ° tomto (nebo tomhle) ° příliv;pron. (or) n.
ဒီ (abbrev. from ဒီမိုကရေစီ);democracy;demokracie;n. E. democracy
ဒီ: ဒီမြစ်များအကြောင်း;these: About these rivers.;tyto: O těchto řekách.;writ.
ဒီကနေ့;today ("day² of¹ this°");dnes ("den² od¹ tohoto°");n.
ဒီကို;here (acc., "to this") ° place, to this (acc., "to this");místa, do tohoto (4. p., "do tohoto") ° sem (4. p., "to this");acc.
ဒီဇင်ဘာ(လ);December (month);prosinec (měsíc);n. E. December
ဒီဇိုင်း;design;vzhled ° design;n. E. design
ဒီည: ဒီညပြဇာတ် ကောင်းသတဲ့;tonight: It is said, that tonight's (theater) play (will be) good.;dnes v noci: Říkají, že (divadelní) hra dnes v noci (bude) dobrá.;
ဒီတခါကျတော့: အရင်အကြိမ်တွေတုန်းက ပြဇာတ်တွေ ကိုတပြိုင်ပွဲတွေ လုပ်ခဲ့ပေမယ့် ဒီတခါကျတော့ စကားရည်လွှဲကျင်းပမှာဖြစ်ပါတယ်;today ("as for happening this time"): Though previously we did dramas (and) music competitions, this time (~ "as for happening this time") we are going to have (~ "hold") discussion.;dnes ("v tuto dobu"): Přestože jsme dříve dělali dramata (a) soutěže ve zpívání, dnes (~ "v tuto dobu") budeme diskutovat (~ "pořádat diskuzi");pol. fut.
ဒီတော့;so? ("after¹ this°") ° thus ("after¹ this°") ° so what? ("after¹ this°") ° so ("after¹ this°");takže ("po¹ tomto°") ° tak co? ("po¹

tomto") ° a tak ("po' tomto") ° tak? ("po' tomto") ° takto ("po' tomto");conj. (or) inter. col.

ဒီတော့: ဒီတော့ ဘုရင်ကြီးက ငည့်ကို ခေါ်ခိုင်းတယ်။;thus: Thus the king asked to call Nga Nyo.;a tak: A tak král požádal aby zavolali Na Ňo.;

ဒီနည်းအတိုင်း;thus (EN writ., "according² this⁰ method") ° this way ("according² this⁰ method");takto ("dle² této⁰ metody") ° takhle ("dle² této⁰ metody");adv.

ဒီနား;here ("near¹ this");tady ("poblíž¹ tohoto");adv.

ဒီနေ့;today ° today ("this day");dnes ("tento den") ° dnes;adv.

ဒီနေ့: ဒီနေ့ ၁၉၈၇ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၁ရက်။;today: Today is 21st ("day") of February ("month"), 1987.;dnes: Dnes je ("den") 21. ("měsíce") února 1987.;

ဒီနေ့: ဒီနေ့ ဘာနေ့လဲ။;today: What's the date today?;dnes: Co je dnes za den? (Jaké je datum?);inter.

ဒီနေ့: ဒီနေ့ ရက် ဘာသောက်မလဲ။;today: What will you drink today?;dnes: Co budete ("vy") dnes pít?;inter. col. uw.

ဒီနေ့: ဒီနေ့ကစပြီး သူ ဘိယာမသောက်တော့ဘူး;today: Since today he will no more drink beer.;dnes: Ode dneška už (nikdy) víc nebude pít pivo.;

ဒီနေ့: မနေ့ကထက် ဒီနေ့ ပိုအေးတယ်။;today: Today it's colder than yesterday.;dnes: Dnes je chladněji než včera.;

ဒီနေ့: သူ ဒီနေ့ သွားမယ်။;today: He will come today.;dnes: Přejde dneska.;fut.

ဒီနေ့ည: ဒီနေ့ည ဒီညကြည့်မလို့။;tonight: ("Indeed,") I'm going to see a concert tonight.;dnes večer: ("Vskutku,") dnes večer se jdu podívat na koncert.;fut. col.

ဒီနေ့အတွက်: ကျွန်တော် ဒီနေ့အတွက်

မြန်မာစကားသင်(တာ)ပြီးသွားပြီ။;today, (for): (For) today I finished learning Myanmar language.;dnes (pro dnešek): Pro dnešek jsem se skončil učit Myanmarsky.;p.p. um.

ဒီနောက်တော့: ဒီနောက်တော့ အင်ဂျင်နီယာ ဦးသန်းထွန်းနဲ့ ဆရာဝန် ဦးဝင်းသိန်းတို့က ငါးမိနစ်စီဆက်လက်ချေပလီမယ်။;then (~ "indeed, after this"): Then, engineer Mr. Than Tun with doctor. Mr. Win Thein should continue in refuting equally for five minutes.;poté (~ "vskutku, po tomto"): Poté by měli pan inženýr Tan Dhon s panem doktorem Wen Tein pokračovat ve vyvracení (názoru protivníka v debatě) oba (~ "stejnou dobu") po pět minut.;pol. ဒီနောက်မှာတော့;afterwards ("just² after¹ this") ° thereafter ("just² after¹ this");potom ("právě² po¹ tomto") ° od té doby ("právě² po¹ tomto");conj.

ဒီဘက်;this way;tudy;adv.

ဒီမှာ;here;zde ° tady;adv. col. (or) adv.

ဒီမှာ: ငါ ဒီမှာ အမှား အမြဲလုပ်တယ်။ (~ ငါ ဒီနားမှာ အမြဲ အမှားလုပ်မိတယ်။);here: Here I always make a mistake.;tady: Tady vždycky dělám chybu.;col.

ဒီမှာ: ဒီမှာ ထိုင်ပါ။;here: Sit down here.;tady: Sedněte si tady.;imper. pol.

ဒီမှာ: ဒီမှာ နေရတာ အဆင်ပြေလား။;here: Are (you) satisfied being here?;tady: Jste spokojený, že jste tady?;inter.

ဒီမှာ: ဒီမှာ မစားနဲ့။;here: Do not eat here.;tady: Nejezte tady.;imper.

ဒီမိုကရေစီ;democracy;demokracie;n. E. democracy

ဒီမိုကရေစီ: ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံအဖြစ်ကို သူတို့

ရောက်ချင်နေပါတယ်။;democracy: They want to become a democratic country.;demokracie: Chtějí se stát demokratickou zemí...;pol.

ဒီမိုကရေစီစနစ်;democracy ("demoracy system");demokracie ("system demokracie");n. E. democracy

ဒီမိုကရေစီ;democracy;demokracie;n. E. democracy

ဒီရေ;tide ("water¹ tide");přiliv ("vodní¹ příliv");n.

ဒီလို: ဒီနေရာမှာ သေသွားတဲ့ သမိုင်းဘုရားကို ချစ်လွန်းလို့ ဒီလို လုပ်ထားတာပါ။;thus: The statue was thus created as (he) so much loved his queen, who died at the place.;takto: Ta socha byla takto vytvořena, protože tolik moc miloval svou královnu, která na tomto místě zemřela.;pol.

ဒီလို: ဒီလို တခြားအရပ်တခု ကန်ဘောင်ထဲမှာ ရှိပါတယ်။;kind, this: Other statue of this kind is in the embarkment.;druhu, tohoto: Jiná socha tohoto druhu je na nalodění.;pol.

ဒီလို: ဒီလိုနဲ့ပဲ ကုန်သွားမှာပဲ။;like this: It will finish just like this.

("Just like this (it) will just finish (and) go.");takhle: Skončí to právě takhle. ("Právě s takto to zrovna skončí a půjde.");fut.

ဒီလို: ဒီလိုပဲ။;like this: Just like this (~ here).;tak jako: Stejně (- "tak") jako tohle (~ tady).;col.

ဒီလို: နှစ်သစ်ကျပြန်မာတွေ ဒီလိုကြိုကြပါတယ်။;this way: This way the Myanmar (people) perform New Year.;takto: Takto Myanmarští (lidé) konají o Novém Roce.;pol.

ဒီလိုဆို;if so ° in that case ° so;v tom případě ° jestliže tak ° tak;conj.

ဒီလိုဆို: ဒီလိုဆို မစီးတော့ဘူး။;in that case: In that case, (I) won't go (~ "ride"). (can be told to a taxidriver when they don't want to decrease the price before giving a lift).;v tom případě: V tom případě ("už") nepojedu (~ "neřídím"). (Ize říci taxikáři, když nechce snížit cenu před odvezením);col.

ဒီလိုဆို: ဒီလိုဆို မဝယ်တော့ပါဘူး။;in that case: In that case (I) will not buy it ("any more").;v tom případě: V tom případě si (to) ("už") nekoupím.;pol.

ဒီလိုဆို: ဒီလိုဆို သုံးလုံးပေးပါ။;in that case: In that case give (me) three ("bottles").;v tom případě: V tom případě (mi) dejte tři ("láhve").;imper. pol.

ဒီလိုဆို: ဒီလိုဆို အတန်း နောက်ကျပြီ။;so: So, (I'm) late for the class.;takže: Takže jdu na lekci pozdě. ("Takže lekce je pozdě.");col.

ဒီလိုမျိုး;such ("kind² like¹ this") ° that kind of ("kind² like¹ this");takovýto ("druh² jako¹ tento") ° tento druh ("druh² jako¹ tento");adj.

ဒီလောက်;this much ° like this ("this much");tolik ° takhle ("tohle množství");adv.

ဒီလောက်: ဒီလောက်တောင် ပြောတတ်နေပြီ။;this much: (You) could have said even this much (already).;tolik: Už jsi (toho) dokázal dokonce i tolik namluvit.;p.p.

ဒီလောက်တောင်;even like this ("even² this⁰ much");dokonce takhle ("dokonce² tohle⁰ množství");adv.

ဒီလောက်တောင်: သူက ကိုယ့်ကို ဒီလောက်တောင် ပြောနေတာ ကိုယ်က ဘာလိုသူဆိုသွားတော့မှာလဲ။;even like this: (If) she is speaking even like this to you, (then) why would you ("want-to") come to (her)?;dokonce takhle: Jestliže na tebe mluví dokonce takhle, (pak) proč bys chtěl za (ní) chodit?;inter. col.

ဒီဟာက;here;zde;adv.

ဒုက္ခပေး;harm ("give¹ suffering") ° troublesome, be ("give¹ suffering") ° bothersome, be ("give¹ suffering") ° annoying, be ("give¹ suffering");rušivý, být ("dávat¹ utrpení") ° otravný, být ("dávat¹ utrpení") ° ubližovat ("dát¹ utrpení") ° dotěrný, být ("dávat¹ utrpení");I (or) T

ဒုက္ခရောက်;suffer ("suffering comes");trpět ("utrpení přichází");T

ဒုက္ခသည်(တစ်ယောက်);refugee ("sufferer");utečenec ("trpitel");sg. P. dukkha (= suffering)

ဒုက္ခသည်စခန်း;refugee camp ("sufferer's camp");uprchlický tábor ("trpitský kemp");sg. P. dukkha (= suffering)

ဒုက္ခသည်စခန်း: ကျွန်ုပ် လောလောဆယ် ဒုက္ခသည်စခန်းထဲ ရောက်နေလို့ပါ။;refugee camp: Because for the time being (I) have arrived and stay in the refugee camp.;uprchlický tábor: Protože toudle dobou jsem přijela a žiji v uprchlickém táboře.;pol. uw.

ဒုစရိုက်;sin ("bad manner");hřích ("špatné chování");n. P. ducaritta

ဒုတိယ;second ° second (in order);druhý;num. P. dutiya (= second) (or) num. P. dutiya

ဒုတိယ: ဒုတိယအိမ်ဟာ ကျွန်တော့်အိမ်ပါ။;second: Second house is my house.;druhý: Druhý dům je můj dům.;pol. um.

ဒုတိယ: မန္တလေးက မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဒုတိယအကြီးဆုံး မြို့ပါ။;second: Mandalay is the second greatest town in Myanmar.;druhý: Mandalaj je druhé největší město Myanmaru.;pol.

ဒူး(တစ်လုံး);knee;koleno;sg.

ဒူးခေါင်း(တစ်လုံး);knee ("knee head");koleno ("kolenní hlava");sg.

ဒူးရင်းသီး(တစ်လုံး);durian (1-3 kg weighing large fruit with thorn-covered husk of genus Durio, "fruit² (of) knee^o base¹");durian (1-3 kg vážící velké ovoce s ostanatnou slupkou, "ovoce² základu¹ kolena^o");sg.

ဒေလီမြို့;Delhi (town in India);Dilí (město v Indii);name

ဒေသ(တစ်နေရာ);region;region;sg.

ဒေသတွင်း;local ("in¹ (the) territory");místní ("v¹ oblasti");adj.

ဒေသတွင်း: ဒေသတွင်းနိုင်ငံသားများ;local: local people ("local natives");místní: místní obyvatelé ("místní rodilí");pl.

ဒေသတွင်းနိုင်ငံသား: အခြားနိုင်ငံသားများတစ်ခါတစ်ရံ ဒေသတွင်းနိုင်ငံသားများနှင့်ရင်ဆိုင် စုဝေးတယ်။ (~ တစ်ခါတစ်ရံ အခြားနိုင်ငံသားများက နိုင်ငံသားများကို ဆန့်ကျင်ပြီး စုဝေးကြတယ်။);native person: Foreigners sometimes group against the native people.;místní (obyvatel): Někdy se cizinci sdružují proti rodilým.;

ဒေသတွင်းနိုင်ငံသား(တစ်ယောက်) တစ်ဦး၊ တစ်ပါး;native ("country² person³ in¹ (the) territory");rodilý ("zemská² osoba³ v¹ teritoriu");sg. (mn.)

ဒေါင်းလော့ဆွဲ;download ("drag¹ download");stahovat (z Internetu, "stahovat¹ download");T E. download

ဒေါသ;anger;vztek;n. P. dosa (= hatred)

ဒေါသထွက်;infuriated, be ("anger comes out") ° angry, be ("anger comes out") ° irritated, be ("anger comes out") ° angry, be ("mind (is) bad");rozčilený, být ("hněv vychází") ° hněvat se ("hněv vychází") ° rozzlobený, být ("hněv vychází") ° naštváný, být ("mysl (je) špatná");I writ.

ဒေါ်;Mrs. (used as title for names of older women) ° madam (used as title for names of older women) ° miss. (used as title

for names of older women);dáma (užíváno jakožto titul před jmény starších žen) ° Pí. (užíváno jakožto titul před jmény starších žen) ° mladá paní (užíváno jakožto titul před jmény starších žen) ° paní (užíváno jakožto titul před jmény starších žen);pref.

ဒေါ်-;lady (precedes name) ° Mrs.pí. ° indicates elder woman's name;značí jméno starší ženy ° paní (před jménem) ° pref.; (or) pref. (or) sg.

ဒေါ်ဒေါ်;madam (used as an address to an older unknown woman);teto (užito k oslovení starší, neznámé ženy);voc.

ဒေါ်ဒေါ်(တစ်ယောက်);aunt;teta;sg.

ဒေါ်လာ: ဆယ် ဒေါ်လာ;Dollar: ten Dollars;dolar: deset dolarů;

ဒေါ်လာ: တစ်ဒေါ်လာတန် ငွေစက္ကူ;Dollar: a bill worth of one Dollar;dolar: bankovka hodnoty jednoho dolaru;

ဒေါ်လာ: ဒေါ်လာ လေးဆယ်;Dollar: forty Dollars;dolar: čtyřicet dolarů;

ဒေါ်လာ: လေး ဒေါ်လာ;Dollar: four Dollars;dolar: čtyři dolary;

ဒေါ်လာ(တစ်ဒေါ်လာ);Dollar;dolar;sg. E. Dollar

ဒေါ်လာတစ်ရာတန်;hundred Dollars, a ("worth³ one¹ hundred² Dollars");sto dolarů ("hodnoty³ jednoho¹ sta² dolarů");n.

ဒေါ်လာတန်;Dollar bill;dolarová bankovka;n.

ဒေါ်လာတန်: ကျွန်ုပ် ဒေါ်လာတစ်ရာတန်ကို အကြွေမလဲနိုင်လို့ ရင့်မှာ အကြွေများ ရှိမလား။;Dollar bill: Will you (~ "sir") have change, because I cannot exchange a one hundred Dollar bill.;dolarová bankovka: Budete mít ("pane") drobné, protože já nemohu směnit sto dolarovou bankovku.;fut. inter. uw.

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်;Aung San Suu Kyi, Mrs.;Aun San Su Tí, pí.;name

ဓမ္မ: ဓမ္မဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ;Dhamma: Dhamma factors;Dhamma: Dhamma factory;writ.

ဓမ္မ: ဓမ္မအကြောင်းနည်းနည်းဆွေးနွေးတယ်။;Dhamma: Talk a little bit about the Dhamma.;Dhamma: Hovořit trochu o Dhammě.;

ဓမ္မတရား;truth of Dhamma (the teachings of the Buddha) ° Dhamma, truth of (the teachings of the Buddha);pravda Dhammy (učení Buddhy) ° Dhammy, pravda (učení Buddhy);n. P. Dhamma (= law)

ဓမ္မတရား: မြတ်ဘုရားဟောကြားခဲ့တဲ့ ဓမ္မတရားတွေကို စာအသိမဲ့ ခန္ဓာဉာဏ်ရောက် အသိဖြင့် သိမြင်လာနိုင်ပါစေ။;Dhamma, truths of: May (you) be able to come and realize the the truths of Dhamma preached by the Noble Buddha, by knowledge and coming to knowledge of five aggregates through knowledge of what is written.;Dhammy, pravda: Kéž jsi schopen dojít a pochopit pravdy Dhammy přednesené Vznešeným Buddhou, znalostí a dosažením znalosti pěti skupin (osoby) skrze znalost toho, co je psáno.;w. pol.

ဓမ္မမိတ်ဆွေ;friend in Dhamma;přítel v Dhammě;n.

ဓမ္မသူငယ်ချင်း;Dhamma, friend in ° friend in Dhamma;přítel v Dhammě ° Dhammě, přítel v;n.

ဓမ္မသူငယ်ချင်း: သင်ရဲ့ ဓမ္မသူငယ်ချင်း (~ ဓမ္မမိတ်ဆွေ)။;friend in Dhamma: Your friend in Dhamma.;přítel v Dhammě: Tvůj přítel v Dhammě.;fr. lett.

မီး: ကျွန်တော် မီးရလို့ ဒဏ်ရာရသွားတယ်။;knife: Because I cut (myself) with knife, (I) got injured.;nůž: Protože jsem se říznul nožem, poranil jsem se.;p.s. um.

ခါး(တစ်ချောင်း);knife;núž;sg.
 ခါတော်(တစ်ဆူ) (WS. from ခါတ်တော်);relic (“great¹ element⁰⁰”);relikvie (“ohromný element”);sg. Bh. WS. P. dhātu (= element)
 ဓာတ်;form (matter) ° matter (form) ° element;hmota (podoba) ° podoba (hmota) ° element;n. P. dhātu (= element)
 ခါတ်ခံ;predisposition (“taken¹ element⁰⁰”);náchylnost (“vzaný¹ element⁰⁰”) ° predispozice (“vzaný¹ element⁰⁰”);n.
 ခါတ်ခံ: ဘာသာရေးခါတ်ခံ အားနည်းတဲ့ မိရိုးဖလာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေကတော့ မိစ္ဆာအာဇီဝရူပိနဲ့ အသက်မွေးကြပါတယ်။;predisposition: The Buddhists who (are) weak in the predispositions (and) religious by birth (~ “traditional”), (they) make their living (“nurnure life”) by (~ “with”) the five kinds of wrong livelihood.;predispozice: Buddhisté, které jsou slabí ve (svých) predispozicích (a) přejali víru od rodičů (~ “tradiční”), vydělávají si na živobytí (“starají se (o) život”) (“s”) pěti druhy špatného živobytí.;pol.
 ဓာတ်ခဲ(တစ်ခု);battery (“solidified¹ element⁰⁰”);baterie (“ztvrdlý¹ element⁰⁰”);sg. P. dhātu (= element)
 ခါတ်တော်: ဗုဒ္ဓ၏ခါတ်တော်;relic: the Buddha's relic;relikvie: Buddhova relikvie;
 ခါတ်တော်(တစ်ဆူ);relic (“great¹ element⁰⁰”);ostatek (“ohromný element”) ° relikvie (“ohromný element”);sg. Bh. P. dhātu (= element)
 ဓာတ်ပုံ ရိုက်;photograph, take a;fotit;T P. dhātu (= element)
 ဓာတ်ပုံ ရိုက်;snapshot, take a;fotit;T
 ဓာတ်ပုံ ရိုက်;photograph, take a;vyfotit;T P. dhātu (= element)
 ဓာတ်ပုံ ရိုက်: ဓာတ်ပုံရိုက်ဖို့ လာပါတယ်။;photos, take: (I) came to take (some) photos.;fotit: Přijel jsem fotit.;pol.
 ဓာတ်ပုံ: ဆရာခါတ်ပုံ;photo: photo of teacher;fotografie: fotka učitele (CZ col.);n.
 ဓာတ်ပုံ: နံရံပေါ်မှာ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ရဲ့ ဓာတ်ပုံရှိတယ်။;photo: On the wall there is a photo of a woman.;fotografie: Na stěně je fotografie ženy.;
 ဓာတ်ပုံ ခါတ်ပုံ: ဓာတ်ပုံမရိုက်ဖို့ ပြောတာပါ။;photo: (I) tell (you) not to take the photo.;fotografie: Říkám, abys nefotil.;pol.
 ဓာတ်ပုံ(တစ်ပုံ);photo (“elements¹ image”) ° photograph (“image¹ of matter⁰⁰”);fotografie (“obraz¹ hmoty⁰⁰”) ° fotografie (“obraz¹ elementů⁰⁰”);sg. P. dhātu (= element) (or) sg.
 ဓာတ်ပုံဆရာ(တစ်ယောက်) တစ်ဦး;photographer (“master² (in) images¹ (of) elements⁰⁰”);fotograf (“mistr² (v) obrazech¹ elementů⁰⁰”);sg.
 ဓာတ်ပုံဆိုင်;photography shop “);fotoateliér (“obchod¹ fotografií⁰⁰”);n.
 ဓာတ်မီး(တစ်လက်);torch (“element (of) fire”) ° flashlight (“element (of) fire”);baterka (“element ohně”) ° svítilna (“element ohně”);sg. P. dhātu (= element)
 ဓာတ်အား;electric power;elektrický proud;n.
 ဓာတ်အားသွင်းသောကိရိယာ(တစ်ခု);charger (“tool (for) inserting essential energy”);nabíječka, elektronická (“nástroj (k) přidávání podstatné energie”);sg. rare
 နံ;drive away ° expel;odehnat ° odpudit;T
 နက်;black ° deep, be;černý ° hluboký, být;l (or) adj.
 နက်: ဆံပင်က နက်တယ်။;black: Hair is black.;černý: Vlasy jsou

černé.;
 နက်နဲ;deep, be ° deep, be (“deep method”) ° profound, be (“deep method”);pronikavý, být (“hluboký způsob”) ° hluboký, být ° hluboký, být (“hluboký způsob”);l (or) n.
 နက်ဖန် (from မနက်ဖြန်);tomorrow;zítřa;adv. rare
 နက်ဖန်: နက်ဖန်လဲ;tomorrow: tomorrow too;zítřa: zítřa taky (CZ col.);adv.
 နက်ဖြန်;tomorrow;zítřa;adv.
 နက်ဖြန် (from မနက်ဖြန်);tomorrow;zítřa;adv. rare
 နက်ဖြန်: ကျွန်တော် နက်ဖြန် လာမယ်။;tomorrow: I will come tomorrow.;zítřa: Přijdu zítřa.;fut. um.
 နက်ဖြန်: နက်ဖြန် ဆိုရင် အားပါတယ်။;tomorrow: As for tomorrow, (I) am free.;zítřa: Co se týče zítřka, mám volno (~ “jsem volný”);.pol.
 နဂို;birth, time of ° inborn ° inherent;narození, doba ° vlastní (vrozený) ° vrozený;adv. (or) adj.
 နဂို: နဂိုကတည်းက ဗုဒ္ဓဘာသာလား။;birth, time of: Are you a Buddhist by birth? (“Are (you of) Buddha's religion since (time of) birth?”);narození, doba: Jsi Buddhistou od narození? (“Jsi Buddhovo náboženství od (doby) narození?”);inter. col.
 နဂို: နဂိုကတည်းက ဦးရင်းက ဗုဒ္ဓဘာသာလား။;birth, time of: Is the ven. Sir a Buddhist since birth? (i.e. was he born in a Buddhist family);narození, doba: Je ct. Pán buddhistou již od narození? (tj. jestli se narodil v buddhistické rodině);inter. utmn.
 နင်း;you (slightly unpl.);ty (mírně unpl.);pron.
 နင်း: ကြည်ကြည်ဒီမှာ နင်းဖုန်းလာနေတယ်။;you: Kyi Kyi (“Clearly”), you (have) a phone call here. (“Kyi Kyi, here a phone comes (for) you.”);ty: Čí Čí (“Čistě”), máš telefon(ní hovor). (“Čí Čí, tady ti přichází telefon.”);cont. col.
 နင်း;you (used among friends or when talking to a younger person);já (užíváno mezi přáteli či při rozhovoru s mladší osobou);pron. frnd.
 နင်း: နင် လိုက်မလား။;you: Are you coming (with me)?;ty: Půjdeš (se mnou)?;fut.
 နစ်;sink;potopit se;l
 နည်း;few ° decrease ° method;snížit se ° několik ° způsob;l (or) n. (or) adj.
 နည်း: နည်းပေးလမ်းညွှန်ပေးပါ။;method: Tell me how to do it. (“Give method (and) give direction.”);způsob: Řekni mi, jak to mám udělat. (“Dej způsob (a) dej nasměrování.”);imper. pol.
 နည်းစနစ်: တကယ်တော့ အထူးနည်းစနစ်အတိုင်းပါပဲ။;system: Indeed, according to a special system.;systém: Vskutku, dle speciálního systému.;pol.
 နည်းစနစ်(တစ်သွယ်၊ တစ်ခု);method (“method (and) system”) ° way (method, “method (and) system”);metoda (“způsob (a) systém”) ° cesta (způsob, “způsob (a) systém”);sg.
 နည်းစနစ်(တစ်သွယ်၊တစ်ခု);method (“method (and) system”);způsob (“způsob (a) systém”);sg.
 နည်စပ် (WS. from နယ်စပ်);border (of a country, “regions edge”);hranice (státu, “oblastní okraj”);n. WS.
 နည်းစပ် (WS. from နယ်စပ်);border (of a country, “connects¹ districts⁰⁰”);hranice (státu, “spojuje¹ (se) okresy⁰⁰”);n. WS.
 နည်စပ်: အိန္ဒိယ မြန်မာနည်စပ်က ကုန်တွေလဲ မန္တလေးကို အရင်ရောက်ပါတယ်။;border: The goods from India-Myanmar

border also arrive first in Mandalay.;hranice: Zboží z Indo-myanmarské hranice se také nejprve dováží (~ "přijíždí") do Mandalaje.;pol. col.

နည်းတူ;as ("same¹ method") ° in the manner of ("same¹ method");jakožto ("stejný¹ způsob") ° coby ("stejný¹ způsob") ° jako (jakožto, "stejný¹ způsob") ° na způsob ("stejný¹ způsob");adv.

နည်းတူ -လည်း;as well as;stejně jako, i;conj.

နည်းတူ -လည်း: ဦးဝါသဝ နည်းတူ ဦးဝရိတ္တဟာလည်း;as well as: ven. Vasava, as well as ven. Varitta;stejně jako, i: stejně jako ct. Vāsava, i ct. Vāritta;

နည်းတူ: အခု သီလရင်နည်းတူ မနေရသေးပေမယ့်;as: though (you) still do not live as a nun;jakožto: přestože stále nežiješ jakožto mniška;

နည်းနည်း;relatively ("little, little") ° somewhat ("little, little") ° quite ("little, little") ° little, a ° some ° little bit ° few;celkem (poněkud, "trochu, trochu") ° trocha ° poněkud ° několik ° trochu ° poměrně (poněkud, "trochu, trochu") ° poněkud (poněkud, "trochu, trochu");adv. (or) pron.

နည်းနည်း: ကျွန်တော် မြန်မာစကားနည်းနည်းပြောတတ်ပါတယ်။;little bit: I can talk in Myanmar language little bit.;trochu: Umím trochu mluvit barmsky (myanmarsky).;pol. um.

နည်းနည်း: ဒီဟာနည်းနည်းလေးကျွန်တော်ရဲ့ အကြောင်းပါ။ (~ ဒီဟာကျွန်တော်အကြောင်း အကြမ်းဖျင်းလေးပါ။);little: Here is little about me.;trochu: Zde je trochu o mě.;pol.

နည်းနည်း: ဓမ္မအကြောင်းနည်းနည်းဆွေးနွေးတယ်။;little bit: Talk a little bit about the Dhamma.;trochu: Hovořit trochu o Dhammē.;

နည်းနည်း: နည်းနည်းနောက်ကျတယ်။;little bit: (He) is little bit late.;trochu: Trochu se opozdil. ("Je trochu pozdní.");

နည်းနည်း: နည်းနည်းနောက်ကျသွားတဲ့အတွက် တောင်းပန်ပါတယ်။;little bit: (I) am sorry that (I) got little bit late.;trochu: Omlouvám se, že jsem se trochu zpozdil.;p.s. pol.

နည်းနည်း: အရင်တုန်းက အောင်မြင်ခဲ့သည့်အဆင့်သို့ ရောက်ရန် နည်းနည်းနီးကပ်လာခဲ့ပါသည်။;almost: (I) almost approached to the level that (I) had attained before.;téměř: Téměř jsem se přiblížil ke stupni, kterého jsem dosáhl dříve.;pol.

နည်းနည်း: အောက်မှာ ဥပမာနည်းနည်းပြမယ်။;some: (I) will show (you) some examples below.;několik: Dole (ti) napíšu (~ "ukážu") několik příkladů.;fut.

နည်းနည်း: အောင်လံဆိုရင် ကျွန်တော်တို့နဲ့

နည်းနည်းပိုနီးလာတယ်။;quite: As for Aung Lan, (it) is quite close (~ "closer") to (~ "with") us.;celkem: Co se týče Aun Lenu, je k nám poměrně blízko.;

နည်းနည်း: အဲဒါ နည်းနည်းပြင်ဆင်ချိန် နောက်ကျရင် တောင်းပန်ပါတယ်။;little bit: If the time for correcting (your writing) got little bit delayed because of (it), (then I) am sorry.;trochu: Jestli se kvůli tomu trochu spozdil čas k opravě (tvého psaní), (pak) se omlouvám.;pol.

နည်းနည်းတော့;little, just a;trošku, jen;adv. col.

နည်းနည်းပါးပါး;little bit;trochu;adv.

နည်းနည်းပါးပါး: မြန်မာပြည်မှာ ဘာကြည့်စရာတွေရှိသလဲဆိုတဲ့ မေးခွန်းနဲ့ပတ်သက်လို့ ဒီစာမှာ နည်းနည်းပါးပါးဖော်ပြမယ်။;little bit: In this letter I will answer little bit regarding the question what are the place worth seeing in Myanmar ("country").;trochu: V tomto dopise trochu odpovím ohledně otázky jaká jsou v Myanmaru

místa vhodná návštěvy.;fut. pol.

နည်းနည်းပါးပါး: အင်္ဂလိပ်စကားက နည်းနည်းပါးပါးတော့ တတ်ပါတယ် အရမ်းတော့ မတတ်ပါဘူး။;little bit: (I) can (talk) little bit in English, but much (I) cannot (talk).;trochu: Umím trochu anglicky, ale moc, (to) neumím.;pol.

နည်းနည်းလေး;little, very ° nearby ("little bit") ° close ("little bit") ° small, very;malý, velice ° maličkatý, velice ° blízko ("trošičku"); (or) adj.

နည်းနည်းလေး: ဒီလမ်းအတိုင်းသွား နည်းနည်းလေးပဲ လိုတော့တယ်။;close: Go this way, it is very close. ("Go according to this way, indeed, just little bit is needed.");blízko: Jedte tudy, je to velice blízko. ("Jedte podle této cesty, již jen trochu je, vskutku, potřeba.");imper.

နည်းနည်းလေးပဲ: နည်းနည်းလေးပဲ နားလည်သေးတယ်။;little bit, just: (I) still understand just little bit.;trošičku, jen: Pořád rozumím jen trošičku.;

နည်းပညာ;technical ("wisdom¹ (of) method") ° technology ("wisdom¹ (of) method") ° methodology ("method wisdom");technický ("znalost¹ metody") ° technologie ("znalost¹ metody") ° metodologie ("moudrost¹ metody");n. (or) adj.

နည်းပညာ: ပြည်တွင်း: ပြည်တွင်းနည်းပညာဂျနယ်တစ်ခု;technical: a local technical journal;technický: jeden místní deník o technice ("jeden vnitrostátní technický deník");

နည်းပညာ: ရေးသားနည်းပညာ;methodology: methodology for writing;metodologie: metodologie psaní;

နည်းပြီး;decreased, having;snížil se a;p.p.

နည်းပါး;poor, be (about knowledge);chabý, být (o znalostech);I

နည်းပါး: ဗဟုသုတ နည်းပါးတယ်ဆိုတာကို အကျွန်ုပ်တို့ သဘောပေါက်နိုင်သည်။;poor (of knowledge): We can understand, that (he) was of poor knowledge.;chabý (o znalostech): Můžeme pochopit, že byl chabých znalostí.;writ.

နည်းလမ်း;technique;způsob;sg.

နည်းလမ်း: တရားနည်းလမ်း;method: correct method;způsob: správný způsob;

နည်းလမ်း: ပုံမှန်နည်းလမ်း;way: the usual way;způsob: obvyklý způsob;

နည်းလမ်း: အတွေ့အကြုံအရ ဘာဝနာနည်းလမ်း ဖွံ့ဖြိုးတယ်။;technique: (He) developed meditation technique according to (his) experience.;způsob: Rozvinul meditaci (~ "způsob meditace") dle (svých) zkušeností.;

နည်းလမ်း: အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုအနေနဲ့ ခက်ခဲသည့် စကားလုံးတွေကို ရင်းမြစ် သီဟိုဠ်အဋ္ဌကထာမှာ အမြဲလိုလို အလားတူ စကားလုံးတွေကို ပေးထားသည်။;method: As for the method of explaining meanings, Sinhalese Atthakathā usually give similar words to explain difficult words.;způsob: Co se týče metody vysvětlení významů, sinhálské komentáře obvykle uvádějí (~ "dávají (a) pokládají") podobná slova, aby byla obtížná slova vysvětlena.;writ.

နည်းလမ်း(တစ်သွယ်);method ("method (and) way") ° way (method, "method (and) way");cesta (způsob, "způsob (a) cesta") ° způsob ("způsob (a) cesta");sg.

နည်းလမ်းကျ;righteous, be ("fall² (according to) method° (and) way¹");spravedlivý, být ("padat² (podle) metody° (a) způsobu¹");I

နည်းလမ်းကျ: အဲဒါဟာ အရမ်းနည်းလမ်းမကျဘူး။ (~ အဲဒါဟာ တော်တော်ကို ရမ်းနည်းလမ်းမကျဘူး။);righteous, be: That is

extremely unrighteous. (about life);spravedlivý, být: To je extrémě nespravedlivé. (o životě);

နတ်(တစ်ပါး);spirit (usually good, usually worshiped by village people) ° god;bűh ° duch (obvykle dobrý, obvykle uctívány vesničany);sg.

နတ်ကွန်း: ရွာနားက ကန်ဘောင်မှာ နတ်ကွန်းတခု တွေ့သတဲ့ ;spirit house: It is said, that he found one spirit house on the embarkment of the late near the village.;ducha (bűžka), dům: Říká se, že našel jeden dům ducha (bűžka) u nalodění u (té) vesnice.;

နတ်ကွန်း: အဲဒါ နတ်ကွန်း မဟုတ်ပါဘူး အရင်ဘုရား;;spirit house: That is not a spirit house, majesty.;duchův (bűžkův) dům: To není bűžkův dům, výsosti.;pol.

နတ်ကွန်း(တစ်ကွန်း);spirit's house (a house with a (lower) god, "spirit's house");duchem (~ bűžkem), dům s ("duchův dům");sg.

နတ်စိ(တစ်ယောက်);nurse;sestřička;sg. E. nurse

နတ်စိမ(တစ်ယောက်);nurse;sestřička;sg. f. E. nurse

နတ်ဖြန့်: နတ်ဖြန့်ခင်ဗျားလာမလားတဲ့ ;tomorrow: (Sb. asked) whether you come tomorrow.;prý zítra: Prý jestli přijdeš zítra.;um.

နံနက်(က);morning ("expelled darknes");ráno ("odpuzené temno");adv.

နံနက်ခင်း;morning ("spread' morning");ráno ("rozšířený ráno");adv.

နံနက်ခင်း: မင်္ဂလာ နံနက်ခင်းပါ;;morning: Good morning.;ráno: Dobré ráno.;w. pol.

နံနက်စာ;breakfast ("morning eating");snídaně ("ranní jezení");n.

နံနက်ခင်း: ကောင်းသော နံနက်ခင်းပါ;;morning: Good morning.;ráno: Dobré ráno.;w. pol.

နန်း;reign;vláda;n.

နန်း: ဒီအဆောက်အဦးက နန်းတော်နဲ့တူတယ်;;palace: This building looks like a palace.;palác: Tato budova vypadá jako palác.;

နန်း: နန်းတော်တမျှ ခမ်းနားပြီး အိမ်ကြီးရခိုင်;palace: a huge house being magnificent like a great palace;palác: obrovský dům ("jsoucí") grandiózní jako obrovský palác;

နန်း: မုဆိုးဖိုရွာကို ရွှေဘိုဟု သမုတ်ကာ ပြို့နန်းတည်သည်;;palace: Having called the Mushopho village as 'Shwebho' (~ "where is gold") and built the city palace (therein).;palác: Nazval Mushopho vesnici jakožto 'Švebo' (~ "kde je zlato") a postavil (tam) městský palác.;writ.

နန်း(တစ်ဆောင်);palace;palác;sg.

နန်းကြိုး;noodles (thick, makaroni, "big' thread-of-gold") ° makaroni (thick, makaroni, "big' thread-of-gold");nudle (tlusté, makarony, "velký' provaz-zlata") ° makarony (tlusté, makarony, "velký' provaz-zlata") ° těstoviny (tlusté nudle, makarony, "velký' provaz-zlata");n.

နန်းဆောင်(တစ်ဆောင်);building ("palace building");budova ("palácová budova");sg.

နန်းတော်: နန်းတော် ဟောင်းနေရာ၊ ပြို့ရိုးနဲ့ကျုံးကို အခုထိ တွေ့နိုင်ပါသေးတယ်;;palace: It is indeed still possible to see the ancient palace, town-wall and moat.;palác: Je (tam), vskutku, stále možno vidět starověký palác, městskou zeď a vodní příkop.;pol.

နန်းတော်(တစ်ခု);palace ("great' palace");palác ("ohromný'

palác");sg.

နပြား;bread, Indian nan ("flat' nan") ° nan bread, Indian ("flat' nan");chléb, Indický nán ("plochý' nan") ° nán chléb, Indický ("plochý' nán");n. H. nānpalā

နပြား: နပြားထောပတ်သုတ်;nan bread, Indian: buttered nan ("nan greased (with) butter");nán chléb, Indický: nán s máslem ("nán namazaný máslem");

နံပါတ်: တယ်လီဖုန်းနံပါတ် ၃၁၅၅၉၅ပါ;;number: (My) telephone number is 317589.;číslo: (Moje) telefonní číslo je 317589.pol.;

နံပါတ်: တယ်လီဖုန်းနံပါတ် ဘယ်လောက်လဲ;;number: What is your phone number? ° number: What is (your) telephone number?;číslo: Jaké je tvé telefonní číslo? ° číslo: Jaké je (tvé) telefonní číslo?;inter. (or) inter. col.

နံပါတ်: နံပါတ် ၁ ဘာလဲ;;number: What (is) no. 1?;číslo: Co (je) číslo 1?;inter. col.

နံပါတ်: အိမ်နံပါတ် ၃၅ပါ;;number: Number of (my) house is 35.;číslo: Číslo (mého) domu je 35.;pol.

နံပါတ်: အိမ်နံပါတ် ဘယ်လောက်လဲ;;number: What is (your) house number?;číslo: Jaké (máš) číslo domu?;inter. col.

နံပါတ်(တစ်ခု);number;číslo;sg. E. number (or) sg.

နပ်;num. class. for meals;čítatel jídel;pow.

နပ်: ဆွမ်းတစ်နပ်လောက် ကပ်ပါရစေ;;num. class. for meals: May (I) offer (you) one meal.;čítatel jídel: Kéž (ti mohu) nabídnout jedno jídlo.;utmn. col.

နဖူး;forehead ("dull swelling");čelo ("tupá oteklin");n.

နမည်(တစ်ခု) ;name;jméno;sg. P. nāma (= name)

နမူနာပုံစံ;example ("example (and) design");příklad ("příklad (a) návrh");n.

နမူနာပုံစံ: နမူနာပုံစံလိုက်ရမလား;;example: Should (I) send (you) ("well") an example?;příklad: Mám (ti) ("dobře") poslat (~ vzor) ?;inter. fut.

နမူနာ;example;příklad;n.

နမူနာ(တစ်ခု);example;příklad;sg. H. namuna (?)

နယူးကာဆယ်(မြို့);Newcastle (city in United Kingdom);Newcastle (město ve Velké Británii);name

နယူးလန်(နိုင်ငံ);New Zealand (country);Nový Zéland (země);name

နယူးဒေလီ(မြို့);New Delhi (town in India);New Delhi (město Indie);name

နယူးယောက်(မြို့);New York (town);New York (město);name

နယ်;provincial ° regional;provinční ° oblastní;adj.

နယ်: ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများသပိတ်သည် အနယ်နယ်အရပ်ရပ်သို့ ပျံ့နှံ့သွားပြီး နယ်ကျောင်းများကလည်း သပိတ်မှောက်ကြပါသည်;;provincial: The boycott of the Yangon University students spread to various places and quarters and (then) also the provincial students (started to) boycott.;provinční: Bojkot studentů Ranguńské University se rozšířil do různých míst a čtvrtí a (pak) také provinční studentni (začli) bojkotovat.;pol. writ. pl.

နယ်(တစ်နယ်၊ တစ်မြို့နယ်);region;oblast;sg.

နယ်(တစ်နယ်);province ° territory;provincie ° oblast ° teritorium;sg.

နယ်စပ်;border (of a country, "connects' districts") ° border (of a country or state, "regions are-joined");hranice (státu, "spojuje'

(se) okresy^{၁၁}) ° hranice (země nebo státu, “oblasti jsou spojené”);n.

နယ်စပ်: ကားက နယ်စပ်ကို ဖြတ်သွားတယ်။;border: The car crosses (“(and) goes”) the (country) border.;hranice: (To) auto přeježdí hranici (toho státu) (“(a) jede”).;

နယ်စပ်);border (of a country, “regions edge”);hranice (státu, “oblastní okraj”);n. WS.

နယ်စပ်ဒေသ;border area (of a country, “area^၂ (which) connects districts”);pohraničí (státu, “oblast^၂, (která) spojuje^၁ (se) okresy^{၁၁}”);n.

နယ်စပ်ဖြတ်တံတမ်း;border crossing (“way^၃ which^၂ breaks^၁ (the) border”);hraniční přechod (“cesta^၃, která^၂ láme^၁ hranici”);n.

နံရံ;wall (“side (which) surrounds”);stěna (“strana (která) obklopuje”);n.

နံရံ: နံရံပေါ်မှာ ပန်းချီကားတစ်ချပ် ချိတ်ထားတယ်။;wall: A picture is hung on the wall.;stěna: Na stěně je pověšený obraz.;

နံရံ: နံရံပေါ်မှာ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ရဲ့ ဓာတ်ပုံရှိတယ်။;wall: On the wall there is a photo of a woman.;stěna: Na stěně je fotografie ženy.;

နံရိုး;rib (“side bone”);žebro (“kost^၁ (ze) strany”);n.

နဝမ;nineth;devátý;num. P. navama (= nineth)

နွယ်;lineage ° vine;víno (rostlina) ° rodokmen;n. un.

နွား: မြင်းက နွားထက် ပိုသွယ်လှတယ်။;cow: The horse is thinner than the cow.;kráva: Kůň je hubenější než kráva.;

နွား: သူ့နွားတွေကို လွှတ်လိုက်တယ်။;oxen: He untied (~ “released”) his oxen.;voli: Odvázal (~ “osvobodil”) své vozy.;col.

နွား(တစ်ကောင်);cow;kráva;sg.

နွား(တစ်ကောင်);ox;vůl;sg.

နွားနို့;milk (“cow's milk”);mléko (“kraví mléko”);n.

နွားနို့အေး;milk, cool (“cow's milk (which is) cool”);mléko, chlazené (“kraví mléko (které je) chlazené”);

နွေး;warm, be;teplý, být;l

နွေးထွေး;bosom, take into (“wrap^၁ (with) warmth” ° snuggling, be (“wrap^၁ (with) warmth” ° warm and safe, be (“wrap^၁ (with) warmth” ° gratifying, be (“wrap^၁ (with) warmth”);přítulný, být (“(být) teplem obalující”) ° hruď, vzít si na (“obalit^၁ teplem” ° příjemný, být (“(být) teplem obalující”) ° teplý a bezpečný, být (“obalit^၁ teplem”);l (or) T

နွေးထွေး: အမေလို ခေါ်တာ ပိုနွေးထွေးပါတယ်။;warm and safe: Calling (me) as mum, is more warm and safe.;teplý a bezpečný: Zní tepleji a bezpečněji, když mě nazýváš maminkou. (“Volání (mě) jakožto maminka (je) více teplé (a) bezpečné.”);pol.

နွေးနွေးထွေးထွေး;cosily ° snugly;pohodlně ° přítulně;adv.

နွေရာသီ;summer (“summer season”, March-May) ° summer (“summer season”);léto (“letní období”, březen-květen) ° léto (“letní období”);adv. (or) n.

နွေရာသီ: ပန်းများအရောင်အသွေးစုံလင်လာလျှင်

နွေရာသီရောက်ပြီ။;spring: If many flowers become colorful (and) adequate, the spring has come.;jaro: Pokud se (“stalo”) mnoho květin barevnými (a) přiměřenými, přišlo jaro.;p.p.

နွေဦး: သစ်ရွက်များ ဝေလာလျှင် နွေဦးရောက်ပြီ။;spring: When the leaves become grown (~ “distributed”), the spring has come.;jaro: Když vyroste (~ “jsou-rozdělené”) mnoho listů,

přišlo jaro.;p.p.

နွေဦးရာသီ;spring (“season^၂ before^၁ summer”);jaro (“období^၂ před^၁ létem”);n.

န့ဦး;and ° indicates end of a negative order ° while ° ahead (of time) ° in advance (of time);a ° s předstihem (v čase) ° napřed (v čase) ° předem (v čase) ° zatímco ° značí konec záporného příkazu;conj. (or) adv. (or) suff. writ.

န့ဦး (ကျ);snow (falls);sníh (padá);n.

န့ဦး ပတ်သက်သော;with regards to (sth., followed by a noun);co se týče (něčeho, následováno pod. jm.);suff.

န့ဦး အတူ;together with;spolu s;prep. writ.

န့ဦး ကျွန်တော် ခင်ဗျားအရင် ဒီကို ရောက်နှင့်ပါတယ်။;ahead (of time): I arrived here ahead (of time), before you.;napřed (o čase): Došel jsem sem napřed, před tebou.;pol. um.

န့ဦး ခြောက်ထောင်ငါးရာလေးဆယ်သုံးနှင့် နှစ်ဆယ့်တစ် (6543,21);point (~ “and”): six thousand five hundred and forty-three point twenty-one (6543,21);celých (~ “a”): šest tisíc pětset čtyřicet tři celých dvacet jedna (6543,21);num.

န့ဦး: န့ဦးကျပြီး ရာသီဥတု အေးတယ်။;snow: After snow falls, (the weather) is cold.;sníh: Po (tom, co) napadá sníh, je zima (~ “studené počasí”).;

န့ဦး: ယုန်သည် မြက်ခင်းတစ်ခုသို့ ရောက်သောအခါ ငါသည် ပန်းတိုင်နှင့် နီးကပ်လာပြီး၊ လိပ်ကို စောင့်ရန်နားဦးမည်ဟု ဆိုကာ တရေးအိပ်လေ၏။;while: When the rabbit arrived to the turf, (it) said: “while approaching the goal, in order to wait for (the) turtle, I will first take a rest” and indeed, slept (“a stretch of sleep”).;zatímco: Když králík dorazil na trávník, řekl: “zatímco se přibližuji k cíli, abych posečkal na želvu, nejprve si odpočnu” a vskutku, spal (“úsek spánku”).;writ.

န့ဦး အိပ်နှင့်ပုံ။;ahead (of time): Sleep ahead.;napřed (v čase): Spi napřed.;pol. writ.

န့ဦးခဲပြင် လျှောစီး;ski (“slide^၃ (and) ride^{၁၀} out^၂ (on) hard^၁ snow”);lyžovat (“klouzat^၃ (a) řídit^{၁၀} venku^၂ (na) tvrdém^၁ sněhu”);T

န့ဦးပတ်သက်၍;about (regarding, often followed by a verb, “after^၃ wrapped^၁ (and) descended^၂ with” ° concerning (often followed by a verb, “after^၃ wrapped^၁ (and) descended^၂ with” ° regarding (“as^၃ wrapped^၁ (and) descended^၂ with” ° with regards to (sth., followed by a verb);vzhledem k (obvykle následováno slovesem, “poněvadž^၃ zabalený^၁ (a) setoupený^၂ s” ° o (vzhledem k, obvykle následováno slovesem, “po^၃ zabalení^၁ (and) sestoupení^၂ s” ° co se týče (něčeho, následováno slovesem) ° ohledně (obvykle následováno slovesem, “po^၃ zabalení^၁ (and) sestoupení^၂ s”);suff. (or) adv. writ.

န့ဦးပတ်သက်၍: စကားလုံးနှင့်ပတ်သက်၍;about: about (the) word;o: o slově;writ.

န့ဦးပတ်သက်၍: မြန်မာ့ရုပ်ရှင်နှင့်ပတ်သက်လို့;about: about Myanmar movie;o: o Myanmarském filmu;writ.

န့ဦးပတ်သက်တဲ့;regarding (“which^၃ wraps^၁ (and) descends^၂ with” ° regarding (often followed by a noun, “which^၃ (is) wrapped^၁ (and) descended^၂ with”);ohledně (obvykle následováno pod. jménem, “který^၃ (je) zabalený^၁ (a) sestoupený^၂ s” ° ohledně (“který^၃ obaluje^၁ (a) sestupuje^၂ s”);

န့ဦးပတ်သက်တဲ့: ဘယ်သူလဲနှင့်ပတ်သက်တဲ့အတင်း;regarding: information regarding who is .. ;ohledně: informace ohledně

(toho), kdo je .. ;
 နှင့်ပတ်သက်ပြီး;regarding (often followed by a verb, "after³ wrapped¹ (and) descended² with^o") ° with regards to (sth., followed by a verb);vzhledem k (obvykle následováno slovesem, "po³ zabalení¹ (and) sestoupení² s^o") ° co se týče (něčeho, následováno slovesem);suff. (or) adv. writ.
 နှင့်ပတ်သက်ပြီး ဖြစ်လာမည်;connected with (about issues, characteristics etc., "which² happened¹ regarding^o");spojený s (o záležitostech, vlastnostech atd., "které² se-staly¹ ohledně^o");suff. writ.
 နှင့်ပတ်သက်ပြီး ဖြစ်လာမည်; အဲဒီဆရာတော်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ဖြစ်လာမည်, ပြဿနာတွေကို မမြင်နိုင်ခဲ့ပါဘူး။;connected with: (She) could not see the problems connected with that teacher (~ chief monk).;spojený s: Nedokázala vidět (ty) problémy spojené s tím učitelem.;pol. writ.
 နှင့်ပတ်သက်ပြီး; ဒီအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး;regarding: regarding this matter;vzhledem k: vzhledem k této záležitosti;
 နှင့်ပတ်သက်လို့;regarding (sth.);vzhledem k (něčemu);suff.
 နှင့်ပတ်သက်လို့; မြန်မာ့ရုပ်ရှင်နှင့်ပတ်သက်လို့;regarding: regarding Myanmar movie;co se týče: co se týče Myanmarského filmu;col.
 နှင့်ပြီး;already has;již;conj.
 နှင့်ပြီး; သို့ရာတွင် လိုက်သည် ပန်းတိုင်သို့ ရှေးဦးစွာ ရောက်နှင့်ပြီး ဖြစ်လေသတည်း။;already has: However, the turtle has already had arrived first to the goal.;již: Avšak želva již do cíle dorazila.;writ.
 နှစ်;two;dva;num.
 နှစ် (~ "၂၀၀၈): ၂၀၀၈ တန်းက;year (~ "2008"): in 2008;rok (~ "2008"): v (roce) 2008;
 နှစ် (~ "ဝါ"): ဘယ်နှစ်ဝါရပြီလဲ။;years (rains): How many rains (~ years of monkhood) (you) already have?;roky (dešťů): Kolik dešťů (let mnišství) už máš?;inter. p.p. mn.
 နှစ်- စလုံး;both;oba;num.
 နှစ်- စလုံး: ကြွက်နှင့် ငှက်နှစ်ကောင်စလုံး;both: both the rat and bird;oba: oba, krysa i pták;
 နှစ်: ၁၈၃၀ကတည်းကပါ။;year: Since (the year) 1830.;rok: Od (roku) 1830.;pol.
 နှစ်: ခရမ်းချဉ်သီးနှစ်;sauce: tomato sauce;omáčka: rajčatová omáčka;n.
 နှစ်: ခြောက်ဆယ်ကိုးနှစ်ထဲ;year: in (his) age of sixty-nine years;rok: v jeho věku šedesáti devíti let;adv.
 နှစ်: ခြောက်နှစ် ရှိပြီ။;year: (He) is (already) six years (old).;rok: Už je (mu, jí) šest let.;p.p.
 နှစ်: တစ်နှစ်မှာ ၃၆၅ရက် ရှိတယ်။;year: ("In") one year has 365 days.;rok: ("V jeden") rok má 365 dní.;
 နှစ်: နှစ်နှစ်ခွဲလောက် စကားမပြောဖြစ်ခဲ့ပါဘူး။;year: (We) haven't talked for two and a half years.;rok: Nemluvili jsme (spolu) již dva a půl roku.;p.s.
 နှစ်: နှစ်ဝက်;year: half of a year;rok: půl roku;
 နှစ်: မင်္ဂလာနှစ်သစ်ကူးပါ။;year: Happy New Year!;rok: Šťastný Nový Rok!;w.
 နှစ်: သားက ရှစ်နှစ် ရှိပြီ။;year: Son is ("already") eight years (old).;rok: Synovi je už osm ("let").;p.p.
 နှစ်: အခုဆိုရင် နယူးယောက်ရောက်တာ တစ်နှစ် ပြည့်ပါပြီ။;year: It has

been one years since I have arrived to New York.;rok: Je to rok, co jsem přijel do New Yorku.;p.p.
 နှစ်: အသက် ၂၄နှစ် အရွယ် မိန်းကလေးဖြစ်ပါတယ်။;year: (She) is a girl of age of 24 years.;rok: Je (to) slečna věku 24 let.;
 နှစ်(တစ်နှစ်);year;rok;sg.
 နှစ်မြိုက်;like (sb.'s behavior, "immerse (and) like");rád, mít (něčí chování, "potopit (a) mít-rád") ° líbit se (něčí chování, "potopit (a) mít-rád");l
 နှစ်ခုလုံး;both;oboje, obojí ° obě ° oba;num.
 နှစ်ခုလုံး: နှစ်ခုလုံးကြိုက်ပါတယ်။;both: (I) will take (~ "like") both.;oba (oboje): Vezmu si oboje. ("Mám rád oba.");pol.
 နှစ်စဉ်;every year ° year, every;každý rok ° rok, každý;n.
 နှစ်စဉ်: နှစ်စဉ် ဧပြီလ ၁၃ ရက်လောက်မှာ စတင်ပါတယ်။;every year: It may start every year around 13th of April.;každý rok: Může začít každý rok okolo 13tého dubna.;pol.
 နှစ်ဆန်းတစ်ရက်;year, the first day of a new ("one² day³ (of) new¹ year^o");roku, první den ("jeden² den³ nového¹ roku^o");sg.
 နှစ်ဆန်းတစ်ရက်: အဲဒီ သင်္ကြန်ရက်တွေပြီး နောက်တစ်ရက်ဟာ မြန်မာ နှစ်ဆန်းတစ်ရက်ပါပဲ။;year, the first day of: It is after the following day after Thin-gyan when is first day of the Myanmar year.;roku, první den: Je to právě následující den po Tendžanu, kdy (začíná) první den Myanmarského roku.;col. pol.
 နှစ်ဆယ်;twenty;dvacet;num.
 နှစ်ဆယ်တစ်;twenty-one;dvacet jedna;num.
 နှစ်တိုင်း;every year;každý rok;n.
 နှစ်ပတ်လည်;annual ("turns-round² (and) wraps¹ (the) year^o") ° anniversary ("turns-round² (and) wraps¹ (the) year^o") ° yearly ("turns-round² (and) wraps¹ (the) year^o");každoroční ("točí-se-okolo² (a) obaluje¹ rok^o") ° roční ("točí-se-okolo² (a) obaluje¹ rok^o") ° výroční ("točí-se-okolo² (a) obaluje¹ rok^o");adj.
 နှစ်ပတ်လည်: ရက်ကြိမ်မြောက်နှစ်ပတ်လည် အစည်းအဝေး;annual: Eighth Annual Meeting;výroční: Osmé Výroční Setkání;n.
 နှစ်ပေါင်း: လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်းကိုးရာလောက်က မြို့တော်ပါ။;years: (It is a) great city that is 900 years old.;roky: (Je to) ohromné město, které je staré 900 let.;pol.
 နှစ်ပေါင်း;years, many;let, mnoho;n.
 နှစ်ဘက်စလုံးရဲ့;both of ("of³ all-the² two^o sides¹");obou ("od³ všech² (těch) dvou^o směrů¹");n.
 နှစ်မြှုပ်ထား;concentrate (mind, "immerse, submerge (and) put") ° focus (mind, "immerse, submerge (and) put") ° dedicate (mind, "immerse, submerge (and) put");soustředit (mysl, "potopit, ponořit (a) uložit") ° směřovat (mysl, "potopit, ponořit (a) uložit") ° věnovat (čemu, "potopit, ponořit (a) uložit");T
 နှစ်မြှုပ်ထား: စိတ်အမြဲနှစ်မြှုပ်ထားတာ ကောင်းမြတ်လှကြောင်းပါ။;concentrate: Concentrating (one's) mind is good, noble (and) beautiful way, when (one) always concentrates (his) mind.;soustředit: Soustředění (vlastní) myslí je to dobrou, šlechtinou (a) krásnou cestou.;pol.
 နှစ်မြှုပ်ထား: မြတ်မြတ်သည်ရည်ရွယ်ချက်ကို အောင်မြင်ဖို့အတွက် နှစ်မြှုပ်ထားတယ်။;dedicate: (He) dedicates (himself) for the attainment of the noble purpose.;odevzdat se: Odevzdává se pro dosažení (toho) ušlechtilého cíle.;
 နှစ်ရက်: ဘယ်နှစ်ရက်နေ့လဲ။;day of month: What's the date (today)?;den v měsíci: Jaké je datum?;inter.

နှစ်လို့;pleased with, be ° delighted, be;těšit se ° nadšen, být ° potěšen, být;l
 နှစ်လို့ဖွယ်;pleasant (“to² immerse° (and) need¹”);příjemný (“aby² se-ponořilo° (a) potřebovalo¹”);adj.
 နှစ်လို့ဖွယ်: သူတို့သည် နှစ်လို့ဖွယ် ကောင်းသော ဘဝကို အတူတကွပိုင်ဆိုင်ကြ၍ ဖျော်ရွှင်ကြသည်။;pleasant: They are happy, as (they) together possess a pleasant, good life.;příjemný: Jsou šťastní, protože spolu mají příjemný, dobrý život.;writ.
 နှစ်သက်;like ° pleased with, be (“like (and) descend”) ° fond of, be (“like (and) descend”) ° like (“like (and) descend”) ° love (“like (and) descend”) ° prefer (“like (and) descend”) ° adore (“like (and) descend”) ° like (“immerse (and) descend”);rád, mít (“mít-rád (a) scházet-dolů”) ° rád, mít (“mít-rád (a) sestupovat”) ° rád, mít (“ponořit-se (a) snížit-se”) ° oblíbit si (“mít-rád (a) scházet-dolů”) ° potěšen (čím), být (“mít-rád (a) scházet-dolů”) ° líbit se ° zbožňovat (“mít-rád (a) scházet-dolů”) ° milovat (“mít-rád (a) scházet-dolů”) ° líbit se (“mít-rád (a) sestupovat”) ° rád, mít;l (or) T
 နှစ်သက်: ကိုယ့်သဘောကျနှစ်သက်တဲ့ဘက်ကလိုက်ပြီး ပြောနိုင်ကြပါတယ်။;like: (They) can talk following (~ “having followed”) the side (~ group of speakers), which (they) themselves agree with (and) like.;rád, mít: Mohou mluvit následující (tu) stranu (~ skupinu mluvčích), se kterou sami souhlasí (a) kterou mají rádi.;pol.
 နှစ်သက်: ပြင်သစ်နိုင်ငံကို နှစ်သက်လား။;like: do (you) like France (“country”)?;rád, mít: Máš rád Francii (“zemi”)?;inter.
 နှစ်သက်: ဗုဒ္ဓဟောသသည် သူ့အချိန်ကာလမတိုင်ခင် ရေးသားပြီးထားသည့် သီဟဠအဋ္ဌကထာများကို အနည်းငယ် နှစ်သက်ခဲ့သည်ဆိုသည့် သဘော;prefer: notion, that Buddhaghosa preferred several Sinhalese commentaries (“which were”) written before his time (“came”).;oblíbit si: dojem, že si Buddhaghósa oblíbil několik Sinhálských komentářů (“které byly”) napsané před ním (~ “než přišla (jeho) doba”).;writ.
 နှစ်သက်: မင်း ရင်းပြတော်ကတွေကို ငါ နှစ်သက်တယ် ကွာ။;like: What you explain, I like, (my) friend.;líbit se: Líbí se mi (~ “já rád”), co vysvětluješ, příteli.;
 နှစ်သက်: မင်းပြောတာ အားလုံးကို ငါနှစ်သက်တယ် (~ သဘောကျတယ်)။;like: All whatever you say, (I) like.;rád, mít: Všechno co říkáš, (“já”) mám rád.;
 နှစ်သက်: အနည်းငယ် နှစ်သက်ခဲ့သည်;prefer: preferred a few;oblíbit si: oblíbil si několik;p.s.
 နှစ်သက်ဖို့ကောင်း;beautiful, be (“good² for¹ liking°”);krásný, být (“dobrý² na¹ zalíbení°”);l
 နှစ်သက်ဖို့ကောင်း: အဆောက်အဦးက သိပ်တော့မကြီးဘူး ဒါပေမယ့်နှစ်သက်ဖို့ ကောင်းတယ်။;beautiful, be: The building is not very big, but (it) is beautiful.;krásný, být: (Ta) budova není moc velká, ale je krásná.;
 နှစ်သစ်: နှစ်သစ်ကိုမြန်မာတွေ ဒီလိုကြိုကြပါတယ်။;year, new: This way the Myanmar (people) perform New Year.;rok, nový: Takto Myanmarští (lidé) konají o Novém Roce.;pol.
 နှစ်သစ်ကူး;commence a new year (“cross² new¹ year°”) ° start a new year (“cross² new¹ year°”);začít nový rok (“překročit² nový¹ rok°”);T
 နှစ်သစ်ကူး: မြန်မာ နှစ်သစ်ကူးပွဲလို့လဲ ဆိုနိုင်ပါတယ်။;commence a new year (“new year crossing”): It can be also called (~ heard) as

“Myanmar new year crossing festival.”;začátek nového roku (“novoroční překročení”): Může být také nazváno (~ slyšeno) jakožto “Festival myanmarského novoročního překročení”.;col. pol.
 နှမ(တစ်ယောက်);sister (younger, historically used only by male relatives, today not much in use);sestra (mladší, historicky užíváno pouze mužskými příbuznými, dnes se již moc neužívá);sg. writ.
 နှလုံး(တစ်ခု);heart;srđce;sg.
 နှလုံးသား: သင့်နှလုံးသား(ကို) (သင်)ကိုယ်တိုင်သိနိုင်ပါစေ။;heart: May (you) know for yourself the heart of yours.;srđce: Kéž sám znáš své srdce.;pol. w.
 နှလုံးသား(တစ်ခု တစ်စုံ);heart (“heart meat”);srđce (“srdeční maso”);sg.
 နှာ(တစ်ခု);nose;nos;sg.
 နှာခေါင်း(တစ်ခု);nose (“nose head”);nos (“nosová hlava”);sg.
 နှာခေါင်း(တစ်လုံး);nose (“nose’s head”);nos (“nosová hlava”);sg.
 နှိပ်;massage;masírovat;T
 နှိပ်၊ နံပါတ်;dial (a phone number, “press¹ telephone-number°”);vytočit (číslo, “mačkat¹ telefonní-číslo°”);T E. telephone-number
 နှိပ်၊ နံပါတ်: လက်ကိုင်ဖုန်းဖြင့် ဖုန်းခေါ်ရန် နံပါတ်နှိပ်နေတယ်။;dial (phone number): (He) is dialing a phone number on (~ “by”) the mobile phone.;vytočit (telefonní číslo): Vytáčí (~ “mačká”) (“telefonní”) číslo na mobilním telefonu.;cont.
 နီး;place under sth. ° connected, be ° spread under sth.;umístit pod něco ° rozprostřít pod něco ° spojený, být;T
 နှုတ်(တစ်ပေါက်);mouth;ústa;sg.
 နှုတ်ခမ်း;líp;ret;n.
 နှုတ်ခမ်းများ;lips;rty;pl.
 နှုတ်ခွန်းဆက်;greeting (“mouth’s speech connection”);pozdrav (“ústní mluvy spojení”);n.
 နှုတ်ဆက်;bid farewell (“connect¹ (by) mouth°”) ° greet (“connect¹ (by) mouth°”);zdravit (“spojit-se ústy”);T
 နှုတ်ဖြင့်;orally (“by¹ mouth°”);ústně;adv.
 နှုန်း: ကားက တစ်နာရီလျှင်မီတာ ၄၀နှုန်းနဲ့ မောင်းတယ်။;speed (~ “rate”): The car’s speed is 40 kms per hour. (“Car drives with rate (of) 40 kilometers (per) an hour.”);rychlost: Rychlost auta je 40 km za hodinu. (“Auto řídí s rychlostí 40 kilometrů (za) jednu hodinu.”);
 နှေး;slow, be;pomalý, být;l
 နှေး: ဒီမှာ internet သုံးရတာနှေးပြီး သိပ်အဆင်မပြေတာတွေ ရှိတတ်ပါတယ်။;slow: While using Internet here, it is slow, (so) there may be (occasions) of not much satisfaction.;pomalý: Během používání internetu, je pomalý, (a tak) mohou být (chvilé) nevelké spokojenosti.;pol. col.
 နှောက်ယှက်;trouble (“stir (and) intertwine”) ° disturb (“stir (and) intertwine”);vyrušovat (“rozrušovat (a) proplétat(-se”) ° obtěžovat (“rozrušovat (a) proplétat(-se”)”;T
 နှောက်ယှက်: မင်း သူ့ကို မနှောက်ယှက်သင့်ဘူး။;disturb: You shouldn’t disturb him.;vyrušovat: Neměl bys ho (“ty”) vyrušovat.;fr.
 နှောင့်ယှက်: နှောင့်ယှက်မိတာ အားနာပါတယ်။;disturb: (I) am sorry for disturbing (you). (may be used in the beginning of a conversation);rušit: Omlouvám se, že ruším. (Ize použít na

začátku konverzace);pol.

နား;sore (“be painful”) ° painful, be ° listen ° sore ° hurt;bolet ° poslouchat ° bolest (“být bolestivý”) ° bolestivý, být;l (or) T နား;near ° stop ° rest, take a;odpočinout si ° poblíž ° blízko ° zastavit;adv. (or) T

နား: ကျွန်တော် လက်မောင်းနာနေလို့ နေသိပ် မကောင်းဘူး;;hurt: Because my arm hurts (~ “is hurting”), (I) am not very healthy.;bolet: Protože mě bolí paže, nejsem moc zdravý.;um.

နား: တရားနာချင်ရင် နား;;listen: If (I) want to listen to the Dhamma, (I) listen.;poslouchat: Když chci poslouchat Dhammu, tak poslouchám.;col.

နား: တရားနာတယ်;;listen: listen to Dhamma;poslouchat: poslouchat Dhammu;

နား: ဒီစာအုပ် ဖတ်မပြီးသမျှ မနားဘူး;;rest (take a): Until I finish reading this book I will not take a rest.;odpočinout si: Dokud nepřečtu tuto knihu, neodpočinu si.;

နား: နားချင်ပါတယ်;;stop: (I) want to stop. ° rest, take a: (I) want to (take) a rest.;odpočinout si: Chci si odpočinout ° zastavit: Chci zastavit.;pol.

နား: နားထဲမှာ ထပ်တလဲလဲ ကြားနေခဲ့ပါတယ်;;ear: (I) was hearing (it) again and again in (my) ears.;ucho: Poslouchal jsem (to) znovu a znovu ve (svých) uších.;p.s. pol.

နား: ဘုရားရဲ့ တရားကို နာဖြစ်တယ်;;listen to: (I) happen to be listening to the (Buddha's) Dhamma.;poslouchat: Přihodilo se, že poslouchám Buddhovu Dhammu.;

နား: ယင်ကောင်နားနေတယ်;;rest: Fly is resting.;odpočívát: Moucha odpočívá.;cont.

နား: လိပ်မှာမူကား မရပ်နားဘဲ တရွေ့ရွေ့ သွား၏;;rest: As for the turtle, not stopping (or) resting, (it) goes little by little.;odpočinout si: Co se týče želvy, aniž by se zastavila (nebo) si odpočala, krůček po krůčku jde.;writ.

နား: အရင်ဘုရား နာ(ယူ)တော့မယ် နော်;;listen: (I) will listen to the ven. Sir, ok?;poslouchat: Budu poslouchat (co) ct. Pán (řekne), ano?;inter. fut.

နား(တစ်ဖက်၊ တစ်ရွက်);ear;ucho;sg.

နား(တစ်ဖက်);ear;ucho;sg.

နာကျင်;suffer (“pain excels”) ° hurt, be (“pain excels”) ° pain (“pain excels”);trpět (“bolest vyniká”) ° bolet (“bolest vyniká”);l နားကျင်(ခြင်း): ကိုယ်အတွင်းစိတ်က ကိုယ့်ကို သစ္စာဖောက်ပြီး နာကျင်ဝမ်းနည်းခြင်းရဲ့ ကြံရာပါဖြစ်သွားမှာပဲ ကြောက်ဖို့ ကောင်းတာပါ;;suffering: It is good to be afraid of making one's faith holey inside oneself, (that being) auxiliary to suffering (and) sadness.;utrpení: Je dobře se obávat proděravění vlastní důvěry v sobě, (které je) nápomocné utrpení (a) smutku.;prov. pol.

နားကျင်ခြင်း;suffering;utrpení;n.

နားကွင်း(တစ်လုံး);earring “);náušnice (“ušní kruh”);sg.

နားတွင်း;near ° not far from ° close to;poblíž ° nedaleko ° blízko;prep. writ.

နားတွယ်: မြို့သည် ပင်လည်နားတွင် ရှိသည်;;near: The town is near sea.;blízko: (To) město je poblíž moře.;writ.

နားထောင်: နေ့စဉ် နားထောင်ရင်းနားရည်လာတော့စရာ စကားပြော ပိုပြီး ချောမွေ့လာမယ်လို့ ထင်ပါတယ်;;listen: While (you) listen every day, as (you) get to know (it) very well, (your) speaking will become

more excellent, I think.;poslouchat: Když (budeš) poslouchat každý den, jak (to začneš) znát velice dobře, stane se (tvé) mluvení znamenitějším, myslím si.;pol.

နားထောင်: ဘိုးဘိုးတို့ရဲ့ စကားကို မြေဝယ်ကျနားထောင်(နော်) သမီးလေး;;listen: Do what the grandparents say, to the letter, dear daughter.;poslouchat: Dělejte do písmene co (ti) prarodiče říkají.;imper. col.

နားထောင်: သီချင်းတွေကို နားထောင်တယ်;;listen: (He) listens to songs.;poslouchat: Poslouchá písničky.;

နားထောင်: သီချင်းနားထောင်ရင်းလေး;;listen: Just while (you) listen to a song.;poslouchat: Právě během toho, co posloucháš písničku.;col.

နားထောင်း: သီချင်းနားထောင်းရင် နားထောင်းပါတယ်;;listen: If (I) want to listen to songs, (I) listen.;poslouchat: Když (chci) poslouchat písničky, tak poslouchám.;pol. col.

နားထောင်;listen (“ear stands”);poslouchat (“ucho stojí”);T

နားထောင်: ကျေးဇူးပြု၍ နားထောင်ပါ;;listen: Please, listen.;poslouchat: Prosím, poslouchej(te).;imper. pol. writ.

နာနတ်သီး(တစ်လုံး) (WS. from နာနတ်သီး);pineapple (“fruit” (of) suffering¹ deity^o);ananas (“ovoce² trpícího¹ bůžka^o”);sg.

နာနတ်သီး(တစ်လုံး);pineapple (“fruit” (of) suffering¹ deity^o);ananas (“ovoce² trpícího¹ bůžka^o”);sg.

နာမည် (“-”): အလ်ဘတ်ပါ;;name (“-”): (My name is) Albert.;jmenovat se (“-”): Jmenuji se Albert.;pol.

နာမည်: မင်းနာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ;;name: What is your name? (“How is your name called?”);jméno: Jak se jmenuješ? (“Jak se nazývá tvé jméno?”);inter. col.

နာမည်: ကျနော် နာမည်က ကျော်ဝင်းဆန်းပါ;;name: My name is Kyaw Win San. (“My name (is) Famous, Bright (and) Special”).;jméno: Jmenuji se Ó Wen Shan. (“Moje jméno (je) Slavný, Světlý (a) Výjimečný.”);pol. col.

နာမည်: ကျွန်တော့်နာမည် စမြပါ;;name: My name is San Mya.;jméno: Jmenuji se Sen Mya. (“Moje jméno (je) Sen Mya.”);pol. um.

နာမည်: ကျေးဇူးပြုပြီး မင်းနာမည် စာလုံးပေါင်းပြပါ;;name: Please, spell your name.;jméno: Prosím, hláskuj své jméno.;imper. pol.

နာမည်: ကိုတော် ဆရာကို ပြန်မေးသင့်ကြောင်း နာမည်ကို (~ ကိုတော်ဆရာနာမည်ကို ပြန်မေးသင့်ကြောင်းပါ);name: The monk should ask (his) teacher again about (the teacher's) name.;jméno: Ten mnich by se měl zeptat (svého) učitele na jeho jméno.;sl.

နာမည်: ဒကာမ နာမည်က မြမဉ္ဇူ ဖြစ်တယ်;;name: (My) female supporter's name is Mya Mytzu.;jméno: Jméno (mé) podporovatelky je Mjamenzu.;

နာမည်: ဒီလမ်းနာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ;;name: What's the name of this road? (“How do you call the name of this road?”);jméno: Jak se jmenuje tato ulice? (“Jak nazýváš jméno této ulice?”);col.

နာမည်: နာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ;;name: What is the name? (“How is the name called?”);jméno: Jak se jmenuje? (“Jak se nazývá jméno?”);inter. col.

နာမည်: မင်း နာမည် ဘယ်သူလဲ;;name: What is your name? (“Who are you (by) name?”);jméno: Jak se jmenuješ? (“Kdo ty jsi jménem?”);interj. fr. col.

နာမည်: မင်းနာမည် ဘယ်လို ခေါ်သလဲ;;name: What is your name?

(“How (is) called your name?”);jméno: Jak se jmenuješ? (“Jak se nazývá tvé jméno?”);inter.
 နာမည်: မိတ်ဆွေကော နာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ။;name: (And) how about friends, what is (their) name?;jmenovat se (~ “jméno”): A co přátelé, jak se jmenují?;inter. col.
 နာမည်: ရင်နာမည် ဘယ်လိုခေါ်လဲ။;name: What is your name, sir? (“How (is) sir's name called?”);jméno: Jak se jmenujete, pane? (“Jak se pánovo jméno volá?”);uw.
 နာမည်: ရင်နာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ။;name: What is your name? (“How is the lord's name called?”);jméno: Jak se jmenuješ? (“Jak se nazývá pánovo jméno?”);inter. uw.;
 နာမည်: သူတို့ နာမည်တွေက မောင်အေးနဲ့ မောင်တင်ပါ။;name: Their names are (“young man”) Aye and (“young man”) Tin.;jméno: (“Oni”) se jmenují (“mladý pán”) É a (“mladý pán”) Ten.;col. pol.
 နာမည်: သူနာမည် မောင်မောင်လို ခေါ်ပါတယ်။;name: His name is (“called”) Maung Maung.;jméno: Jmenuje se Maun Maun. (“Jeho jméno se nazývá Maun Maun.”);pol.
 နာမည်: သူနာမည်က;name: his name (is);jméno: jmenuje se (“jeho jméno (je)”);
 နာမည်: သူနာမည်က ငည့်တို့။;name: It is said, that his name (was) Nga Nyo.;jméno: Říká se, že se jmenoval (~ “že jeho jméno (bylo)”) Na Ňo.;
 နာမည်(တစ်ခု);name;jméno;sg. P. nāma (= name)
 နာမည်က: မိတ်ဆက်ပေးမယ် နော်၊ ကျွန်တော်တို့ နာမည်က မောင်ထွန်းတင်နဲ့ မသောင်းစီပါ။;name, by: Let me introduce (us), ok? By name, we are (“young man”) TunTint and Ms. Thaung Si.;jménem: Představíme se, ano? Jsme (- “Jmenujeme se”) mladý pán ThonTen a slečna TauSí.;col. pol.
 နာမည်က: သူတို့ နာမည်က ကိုခင်မောင်ညိုနဲ့ မရင်ရင်ပါ။;name, by: They are, by name, (“young man”) Khin Maung Nyo and Mss. Yin Yin.;jménem: (“Oni”) jsou, jménem, mladý pán Khen Maun Ňu a slečna Yen Yen.;col. pol.
 နာမည်ကြီး;famous (“(of) great’ name”);slavný (“velkého’ jména”);adj.
 နာမည်ကြီး: မန္တလေးဈေးချိုဟာ နာမည်ကြီးဈေးကြီးတ(စ်)ဈေးပါ။;famous: Mandalay's Zaycho (“Sweet Market”) is a famous market.;slavný: Mandalajský Zhéčhu (“Sladký Trh”) je (“nějaký”) slavný trh.;pol. col.
 နာမည်ပေး;name (sth., “give’ name”) ° call (sth., “give’ name”);nazývat (něco, “dát’ jméno”) ° jmenovat (něco, “dát’ jméno”);T
 နားများ;ears;uší;pl.
 နားမလည်;understand, not (“ear (does) not spin”);nerozumět (“ucho (se) ne otáčí”);I
 နားမလည်: လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွေကို ကျွန်တော် နားမလည်တာတော့ အသေအချာပဲ။;understand, not: (I) just do not understand exactly the way to do (it).;nerozumět: Prostě nerozumím přesně, jak (to) mám udělat.;col.
 နားမလည်: အမှားတွေရေးလို့ ငါ နားမလည်ဘူး။;understand, not: As (you) write mistakes, I don't understand.;nerozumět: Poněvadž píšeš (s) chybami, já nerozumím.;col.
 နားမှာ;near ° nearby;poblíž ° u;prep. (or) adv.
 နားမှာ: ကျောင်းနားမှာ;near: near the school;blízko: blízko školy;
 နားမှာ: စက်ဘီးနားမှာ;near: near the bike;blízko: blízko kola;

နားမှာ: ဆေးရုံနားမှာပါ။;near, be: It is near hospital.;poblíž: Je poblíž nemocnice.;pol.
 နားမှာ: ဒီနားမှာ ဘယ်မှာ ရမလဲ မသိဘူး။ (~ ဒီအနီးအနားက ဘယ်မှာ ရနိုင်မလဲ မသိဘူး။);nearby: Where (you) will get (~ find) (it) nearby, (I) don't know.;poblíž: Nevím, kde to tady poblíž dostanete (~ najdete).;
 နားမှာ: ဒီနားမှာ ဘယ်မှာရမလဲ သိသလား။ (~ ဒီအနီးအနားက ဘယ်မှာ ရနိုင်မလဲ သိသလား။);nearby: Do (you) know, where (I) can get (~ find) (it)?;poblíž: Nevíte, kde poblíž bych (to) mohl dostat (~ najít)?;inter. fut.
 နားမှာ: ဒီနားမှာ မရှိပါဘူး။;nearby: (It) is not nearby.;poblíž: Poblíž (to) není.;pol.
 နားမှာ: နောက်ပြီးတော့ ရွှေတိဂုံဘုရားနားမှာပဲ တခြားကြည့်စရာတွေ ရှိပါသေးတယ်။;near: Then, there are indeed other things to see just near the Shwedagon pagoda.;poblíž: A pak, právě poblíž Švedagou pagody jsou vskutku další věci k vidění.;pol.;
 နားမှာ: သူနားမှာ (~ သူဆီမှာ) ရဟန်းပြုခဲ့တယ်။;under (~ “near”): Under (~ “near”) him (I) became a monk.;u: U něj jsem se stal mnichem.;p.s.
 နားမှာ: အိမ် ဘယ်နားမှာလဲ။;near, be: To where is your house near?;poblíž, být: Poblíž čeho je tvůj dům?;inter.
 နာမ်;name (or mind, esp. one of the main constituents of person) ° nāma (name or mind, esp. one of the main constituents of person) ° mind (or name esp. one of the main constituents of person);nāma (jméno či mysl, zejm. jedna z hlavních součástí bytosti) ° mysl (či jméno, zejm. jedna z hlavních součástí bytosti) ° jméno (či mysl, zejm. jedna z hlavních součástí bytosti);n. P. nāma (= mind, name)
 နာမ်စား;pronoun (“matches-with’ noun”);zájmeno (“ladí-k’ pod.jm.”);gram.
 နားရက်;holidays (“resting day”);prázdniny (“odpočívací den”);n.
 နားရက်: နားရက်မရှိသေးတယ်။;holidays: (I) still haven't had holidays.;prázdniny: Ještě jsem neměl prázdniny.;
 နားရည်ဝ;familiar through repeated hearing, be thoroughly ° know very well (through repeated hearing);obeznámen skrze opakovaný poslech, být zcela ° znát velice dobře (skrze opakovaný poslech);I
 နားရည်ဝ: နေ့စဉ် နားထောင်ရင်းနားရည်ဝလာတဲ့အခါ စကားပြော ပိုပြီး ချောမွေ့လာမယ်လို့ ထင်ပါတယ်။;know very well (through repeated hearing): While (you) listen every day, as (you) get to know (it) very well, (your) speaking will become more excellent, I think.;znát velice dobře (skrze opakovaný poslech): Když (budeš) poslouchat každý den, jak (to) začneš znát velice dobře, stane se (tvé) mluvení znamenitějším, myslím si.;pol.
 နားရွက်: မြည်းက နားရွက်ရည်ကြီး ရှိတယ်။;ears: The donkey has very long ears.;uší: Osel má velice dlouhé uši.;
 နားရွက်(တစ်ဖက်);ear (“listening leaf”) ° ear (“ear leaf”);ucho (“poslouchací list”) ° ucho (“ušní list”);sg.
 နားရွက်များ;ears (“ear leafs {pl.}”);uší (“ušní listy {pl.}”);pl.
 နာရီ;num. class. for hours ° o'clock;čitatel hodin ° hodina;pow. (or) n.
 နာရီ: ငှနာရီက ငါနာရီအထိ ကျွန်တော် ကစားမယ်။;o'clock (hour): I play from four o'clock to six.;hodiny: Hraji si od čtyř hodin do šesti.;um.
 နာရီ: ၈ နာရီခွဲမှာ လာပါ။;hour: Come at half past eight

(“hours”).;hodina: Přijed' v půl deváté (“hodiny”).;imper. pol.
 နာရီ: ၈ နာရီမှာ ဒီမှာ စောင့်နေမယ်။;o'clock: (I) will be waiting here
 at eight o'clock.;hodina: Budu tu čekat v osm hodin.;fut. cont.
 နာရီ: ၈နာရီမှာ စမယ်။;o'clock (~ “hours”): (It) will start at eight
 o'clock.;hodin: Začne v osm hodin.;fut. col.
 နာရီ: ဆယ်တစ်နာရီမှာ;hour: At eleven o'clock.;hodina: V jedenáct
 hodin.;adv.
 နာရီ: ဆယ်နှစ်နာရီခွဲ;hours: half past twelve (“twelve hours (and)
 half”);hodiny: půl jedné (“dvanáct hodin (a) půl”);
 နာရီ: ဆယ်နာရီ;o'clock: ten o'clock;hodin: deset hodin;
 နာရီ: ည ကိုးနာရီ မိနစ်နှစ်ဆယ်;hour: nine hours twenty minutes
 PM;hodina: devět hodin dvacet minut večer;
 နာရီ: ညဆယ်တစ်နာရီအထိ;o'clock: until 11 o'clock at
 night;hodiny: do jedenácti hodin v noci;
 နာရီ: တစ်နာရီမိနစ်နှစ်ဆယ်;hour: one hour twenty minutes;hodina:
 jedna hodina dvacet minut;
 နာရီ: နာရီအနည်းငယ်;hours: several hours;hodiny: několik hodin;
 နာရီ: ဘယ်နှစ်နာရီ ထိုးပြီလဲ။;hours: What is the time? (“How many
 hours have been struck?”);hodiny: Kolik je hodin? (“Kolik hodin
 udeřilo?”);col.
 နာရီ: ဘယ်နှစ်နာရီ ရှိပြီလဲ။;time (~ “hours”): What is the time?
 (“How many hours is (it)?”);hodiny: Kolik je hodin?;inter. col.
 နာရီ: မနက် ခုနစ်နာရီ လေးဆယ့်ငါးမိနစ်;hour: quarter to eight AM
 (“seven hours forty-five minutes AM”);hodina: čtvrt na osm ráno
 (“sedm hodin čtyřicet pět minut ráno”);
 နာရီ: မနက် နှစ်နာရီခွဲကနေ မနက် ခြောက်နာရီထိ;hour: from half past
 two (“in the morning”) until six o'clock in the morning;hodina: od
 půl třetí (“ráno”) do šesti hodin ráno;
 နာရီ: ရက်နာရီထိုးပြီး ငါး မိနစ်;hour: five minutes after five (“Fifth
 hour is struck (and) five minutes”);hodina: pět hodin pět minut
 (“pátá hodina uhodila (a) pět minut”);
 နာရီ: လေးနာရီကစပြီး ကျွန်တော် အားပါတယ်။;hour: I am free from
 four o'clock.;hodiny: Jsem volný od čtyř hodin.;pol. um.
 နာရီ: လေးနာရီသုံးဆယ့်ငါးမိနစ်;hour: four hours thirty-five
 minutes;hodina: čtyři hodiny třicet pět minut;
 နာရီ(တစ်နာရီ);hour;hodina;sg.
 နာရီ(တစ်လုံး);watch (clock) ° clock;hodiny (nástěnné atd.) °
 hodinky;sg.
 နားရော (from နားရည်);familiar through repeated hearing, be
 thoroughly ° know very well through repeated hearing;znát
 velice dobře skrze opakovaný poslech ° obeznámen skrze
 opakovaný poslech, být zcela;I WS.
 နားလည်;understand (“ear spins”);rozumět (“ucho se-otáčí”);T
 နားလည်: ကျွန်တော် နားလည်လာပြီ။;understand: I understood. (“I
 became understanding.”);pochopit: Pochopil jsem. (“Stal jsem
 se pochopivším.”);um.
 နားလည်: နည်းနည်းလေး နားလည်ရပါ။;understand: (I) understand
 just little.;rozumět: Rozumím jen trochu.;pol. col.
 နားလည်: နည်းနည်းလေးပဲ နားလည်သေးတယ်။;understand: (I) still
 understand just little bit.;rozumět: Pořád rozumím jen trošičku.;
 နားလည်: နားမလည်ပါဘူး။;understand: (I) don't
 understand.;rozumět: Nerozumím.;pol.
 နားလည်: နားမလည်ဘူး။ ရင်းမြစ်အုံး။;understand: (I) don't
 understand. Please, explain.;rozumět: Nerozumím. Prosím,

vysvětlí.;imper. pol. col.
 နားလည်: နားလည်ခဲ့တဲ့ဉာဏ်ပညာနဲ့
 တရားဟောနိုင်ပါသည်။;understand: (We) may preach with the
 wisdom of (our) understanding.;pochopit: Můžeme přednášet
 (Dhammu) moudrostí (našeho) pochopení.;pol. writ.
 နားလည်: နားလည်လား။;understand: Do (you)
 understand?;rozumět: Rozumíš?;inter.
 နားလည်: နဲ့နဲ့ နားလည်ပါတယ်။;understand: (I) understand a
 little.;rozumět: Trochu rozumím.;pol.
 နားလည်: ဗမာစကား အသံထွက်ကို
 နားလည်ရန်လေ့လာဖို့အတွက်;understand: in order to learn to
 understand the Burmese pronunciation;rozumět: abych se
 naučil rozumět barmské výslovnosti;
 နားလည်: သိပ်နားမလည်ဘူး။;understand: (I) don't understand
 much.;rozumět: Moc nerozumím.;
 နားလည်ပေး: ကြာမီရင် နားလည်ပေးစေချင်ပါတယ်။;understand: (I)
 want (you) to understand, if (it) takes long time. (precautionary
 warning that sth. may take long time);rozumět: Chci, abyste
 rozuměli, kdyby to trvalo dlouho. (preventivní varování, že by
 něco mohlo trvat dlouho);pol.
 နားလည်လာ;understand (“ear spins (and) comes”);pochopit
 (“ucho se-otáčí (a) přichází”);I
 နားလည်လာ: တစ်တလဲလဲ ဖတ်မှပဲ
 နားလည်လာတော့တယ်။;understand: Just after (I) read this letter
 several times, (I) understood.;pochopit: Právě po (tom, co) jsem
 si tenhle dopis několikrát přečetl, jsem (jej) pochopil.;col.
 နားလည်သိရီ;understanding (“have² knowledge¹ (and)
 undersatnding”);pochopení (“mít² znalost¹ (a) pochopení”);n.
 နားလည်သိရီ: ပြည်သူလူထု ပိုမို(ကောင်းမွန်) နားလည်သိရီရန် (~
 သိရီနားလည်စေရန်);understanding: for better understanding of
 general public;pochopení: pro lepší pochopení široké
 veřejnosti;writ.
 နားလေးပေး;understand (“give² ear^o spinning”);rozumět (“dát²
 točení^o ucha”);T
 နိကာယ်;nikāya (any of the five books of Sutta Piṭaka e.g., the
 first collection of the Buddha's discourses in Tipiṭaka);nikāya
 (kterákoliv z pěti knih Sutta Piṭaky tj. prvního souboru
 Buddhových promluv v Tipiṭace);Bh. lit. P. nikāya (= group,
 collection)
 နိကာယ်: နိကာယ်ငါးကျမ်း;nikāya: five nikāyas;nikāya: pět
 nikāyí;Bh. lit. pl. writ.
 နိဂုံး;conclusion (of a letter, essay or book);závěr (dopisu, eseje
 nebo knihy);n. P. nigamana (= conclusion)
 နိဒါန်း;introduction (of a letter, essay or book, “original
 giving”);úvod (dopisu, eseje nebo knihy, “původní dávání”);n. P.
 nidāna (= source, cause, origin)
 နိဗ္ဗာန်;enlightenment (Nibbāna) ° Nibbana (the Buddhist
 enlightenment);osvícení (Nibbāna) ° Nibbāna (Buddhistické
 osvícení);n.
 နိဗ္ဗာန်: နိဗ္ဗာန်ကို နီးကပ်လာသည်;Nibbāna: approach the
 Nibbāna;Nibbāna: přiblížit se k Nibbāně;
 နိဗ္ဗာန်: နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုမယ်ဆိုပါတော့ လူတိုင်း နိဗ္ဗာန်ကို
 လိုချင်ကြပါတယ်။;Nibbana: Anyone who is oriented towards
 Nibbāna wants to (attain) Nibbāna.;Nibbana: Kdokoliv, (kdo) je
 zaměřený na Nibbānu, chce (dosáhnout) Nibbāny.;pol.

နိမ့်;low, be;nízko, být ° nízký, být;l
 နိမ့်: မိုးတိမ်တွေ အတော်နိမ့်လာပြီ;low: Rain clouds are (~ “came”) very low.;nízko: Dešťové mraky (~ “přišly”) velice nízko.;p.p.
 နိမ့်ကျ;decline (“fall¹ low”) ° derogatory, be (“falls¹ down”) ° low, be (“fall¹ low”)°;ponižující, být (“padá¹ dolů”) ° nízko, být (“padat¹ nízko”) ° odmítnout (“padat¹ nízko”);l (or) T
 နိမ့်ကျ: နိမ့်ကျတဲ့ဘဝက လွတ်မြောက်ဖို့;low, be: to release (them) from the low life;nízko, být: aby (je) osvobodili z nízkého života;
 နိမ့်ကျ: အဲဒါကြောင့် သူတို့ ဖြစ်နေရတဲ့ဘဝက နိမ့်ကျတယ်လို့ လူတွေက ခံယူထားတာ;low, be: Therefore, they are considered by people as (those) who live low in (this) life.;nízko, být: Proto jsou lidmi považováni za ty, kdo v (tomhle) životě žijí nízko.;
 နိရုတ္တိ;etymology (word analysis);etymologie (slovní analýza);n. P. nirutti (= language, philology)
 နီသီထိုင်အခင်း;nisidana (sitting cloth, “sitting (and) sitting spreading”) ° sitting cloth (“sitting (and) sitting spreading”) ° mat for sitting (“sitting (and) sitting flooring”);nisidana (podložka na sezení, “prostírání² (na) sezení° (a) sezení¹”) ° sezení, prostřený kus látky na (“prostírání² (na) sezení° (a) sezení¹”) ° podložka na sezení (“podlahovina² (na) sezení° (a) sezení¹”);n. P. nisidana (= sitting) (or) n. P. nisidana (= sitting down)
 နို့;milk (of animal or person) ° milk;mléko ° mléko (lidské nebo zvířecí);n.
 နိုးကြား;watchful, be (“be-awake (and) hear”) ° awaken (“awaken (and) hear”) ° alert, be (“be-awake (and) hear”) ° vigilant, be (“be-awake (and) hear”) ° wake up (“be-awake (and) hear”);probudit (“probudit-se (a) slyšet”) ° bdělý, být (“být-probuzený (a) slyšet”) ° pozorný, být (“být-probuzený (a) slyšet”) ° probudit se (“být-probuzený (a) slyšet”) ° ožít (“probudit-se (a) slyšet”);l (or) n.
 နိုးကြား: ထိုကျောင်းများ ကြောင့်အမျိုးသားစိတ်ဓါတ်များလည်း ပိုမိုနိုးကြားဖွံ့ဖြိုးလာပါသည်;awaken: Because of these students, the national spirit of the citizens also awakened and happened (~ “came”) to develop.;ožít: Kvůli těmto studentům národní duch obyvatel ožil (a) přišel k rozvoji.;pol. writ.
 နိုးကြား: မျိုးချစ်စိတ်နိုးကြားစေခဲ့တာ အမျိုးသားနေ့ကို မမေ့သင့်ပါ;awakening (~ “awaken”): It is not proper to forget National Day as the effect of patriotic awakening.;probuzení (~ “probudit”): Není správné zapomínat na Národní Den jakožto následek vlasteneckého probuzení.;pol.
 နိုင်;work (sth. for sb.) ° may ° successful, be ° win;vyhrát ° úspěšný, být ° lze ° fungovat (něco pro někoho);l (or) col. (or) T
 နိုင်: တိရိစ္ဆာန်က လူထက် ကြီးလည်းကြီးနိုင်သည်။
 ငယ်လည်းငယ်နိုင်သည်;can: An animal may be bigger than human as well as (it) can be smaller.;moci: Zvíře může být větší než člověk a také může být menší.;
 နိုင်: နိုင်ငံတော်အကျိုးကို ဘယ်သူက ပိုဆောင်ရွက်နိုင်သလဲ;able to, be: Who is able to bring more benefit the country?;schopen, být: Kdo je schopen (naši) zemi přinášet více užitku?;inter.
 နိုင်: ပြောဆိုရေးသားနိုင်တာမြင်လို့;can: as (I) see, that (you) can speak and write;umět: poněvadž vidím, že umíš mluvit a psát;
 နိုင်: ဖြစ်နိုင်တာတော့ ...;may: as for what (it) may be ...;může: co by to mohlo být ...;
 နိုင်: မင်း ငါ့ကို ကူညီနိုင်မလား;can: Can you help me?;moci: Můžeš

mi pomoci?;inter. col.
 နိုင်: မနေနိုင်ပါဘူး;can: I can't stay (~ live).;moci: Nemohu zůstat (~ žít).;col. pol.
 နိုင်: သူတို့ ပြောပါ ဒီနေ့ ကျွန်တော် မလာနိုင်ပါဘူး;can: Tell him (that) I cannot come today.;moci: Řekni mu, že dnes nemohu přijít.;imper. pol. um.
 နိုင်ငံ: ကမ္ဘာပေါ်တွင် နိုင်ငံများစွာ ရှိတယ်;country: There are many countries on the earth.;země: Na světě je mnoho zemí.;writ.
 နိုင်ငံ: ကျွန်တော် အင်္ဂလန်နိုင်ငံကပါ ;state (country): I am from England.;země: Jsem z Anglie.;pol.
 နိုင်ငံ: ကျွန်တော် အင်္ဂလန်နိုင်ငံကပါ;country: I am from England.;stát: Jsem z Anglie.;pol.
 နိုင်ငံ: ငါ့နိုင်ငံကိုလဲ သွားစရာ မလိုပါဘူး;country: (I) don't have a need to go to my country.;země: Nemám potřebu jet do své země.;pol.
 နိုင်ငံ: ငါ့နိုင်ငံမှာက ဘုန်းကြီးတွေလဲ မရှိဘူး;country: There are no monks in my country.;země: V mé zemi nejsou žádní mniši.;
 နိုင်ငံ: ဒါ ဘာနိုင်ငံလဲ;country: What country is this?;země (stát): Co je tohle za stát?;inter. col.
 နိုင်ငံ: နိုင်ငံများ ပျက်စီးတယ်;country: Countries will be destroyed.;země: Země budou zničeny.;
 နိုင်ငံ: မင်းက ဂျာမနီနိုင်ငံကလား;country: Are you from Germany?;stát: (“Ty”) jsi z Německa?;inter.
 နိုင်ငံကူးလက်မှတ်(တစ်စောင်);passport (“hand² sign³ (for) country° crossing¹”);pas (“ruční² znamení³ (pro) přecházení¹ zemi°”);sg.
 နိုင်ငံခြား: နိုင်ငံခြား(ကို) ရောက်ဖူးလား;abroad: Have you ever gone (~ “arrived”) abroad?;jít: Jel (~ “dojel”) jsi už (někdy) do zahraničí?;p.p. inter. col.
 နိုင်ငံခြား: နိုင်ငံခြားကို ထွက်ဖူးလား;abroad: Have you (ever) gone abroad?;zahraničí: Jel jsi (někdy) do zahraničí?;inter.
 နိုင်ငံခြားသား: နိုင်ငံခြားသားအချို့;foreigner: several foreigners;cizinec: několik cizinců;
 နိုင်ငံခြားသား(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး၊ တစ်ပါး);foreigner (“person² (of) different¹ country°”);cizinec (“osoba² (z) jiné¹ země²”);sg. (mn.)
 နိုင်ငံတော်သီချင်း;anthem, national (“song² (of) great¹ country°”);hymna, národní (“píseň² velké¹ země°”);n.
 နိုင်ငံရပ်ခြား;abroad (“other² country's° territory¹”);zahraničí (“území¹ jiného² státu°”);n.
 နိုင်ငံရေး;political (“(of) politics”);politický (“(z) politiky”);adj.
 နိုင်ငံရေး: နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသား;political: political prisoner;politický: politický vězeň;
 နိုင်ငံသား: ဒေသတွင်းနိုင်ငံသားများ;native: local people (“local natives”);rodilý: místní obyvatelé (“místní rodilí”);pl.
 နိုင်ငံလောက်;as much as (one) can ° as much as (one) can (“can amount”);jak jen (někdo) může ° jak jen (někdo) může (“moci množství”); (or) suff.
 နိုင်ငံလောက်: ကျွန်တော် အားတဲ့အခါမှာ နိုင်ငံလောက် ဖြေပေးပါမယ်;as much as possible: When I am free, (I) will answer as much as possible.;jak jen mohu: Když budu volný, odpovím jak jen mohu.;
 နိုင်;possible, be ° able to, be ° win ° can be ° may (can) ° able, be ° can ° can (be) ° available, be;dostupný, být ° mohl by ° lze ° podařit se ° schopný, být ° možno, je ° schopen, být ° vyhrát ° moci ° možné, být;l (or) T (or) v.

နိုင်: စာဆက်ဆွေးနွေးနိုင်မလား။;can: Can we continue in the discussion?;moci: Můžeme pokračovat v diskuzi?;inter.
နိုင်: တချို့ကတော့ ယောက်ျားက ပိုဆောင်ရွက်နိုင်တယ်လို့ ထင်ကြတယ်။;can: As for some people, (they) think, that men can perform (duties) more.;schopný, být: Co se týče některých lidí, myslí si, že muži jsou více schopní konat (povinnosti).;နိုင်: မရေးနိုင်ဆွား;can: Could not write.;moci: Nemohl napsat.;p.s.
နိုင်: လူများများဖတ်နိုင်အောင် ဈေးတောင် မများပါဘူး။;available: In order to (make it) available for reading to many kinds of readers, even the price is not high.;dostupný: Aby byl dostupný ke čtení mnoha druhům lidí, dokonce ani cena není vysoká.;pol.
နိုင်ငံ(တစ်နိုင်ငံ);country;země (stát) ° stát (země);n.
နိုင်ငံကျော်;well-known (around the country, "country known");známý (po (vlastní) zemi, "zemsky známý");adj.
နိုင်ငံခြားသား(တစ်ယောက်);foreigner ("person² (of) other¹ country");cizinec (z cizí země, "osoba² jiné¹ země");sg.
နိုင်ငံတော်;homeland ("great¹ country") ° country, one's own ("great¹ country");domovina ("ohromná¹ země") ° země (stát), vlastní ("ohromná¹ země");n. resp. (or) n.
နိုင်ငံရေး;politics ("country subject";politika ("záležitost¹ země");n.
နိုင်လောက်;possible, can be;může být;v.
နို့ဆီ;milk, condensed ("milk oil");mléko, kondenzované ("mléčný olej");n.
နိုးထ;wake up ("wake-up (and) rise");probudit se ("probudit-se (a) vstát");l
နိုဘယ်;noble;ušlechtilý ° šlechtetný;adj. E. noble
နို့မှုန့်;milk powder ");mléčný prášek ");n.
နိုးလတ်;wake up ("wak-up (and) be fresh");vstát ("vstát (a) být čerstvý");T
နိုးလတ်: ယုန်သည် အိပ်နေရာမှ နိုးလတ်သော် ထ၍တဟုန်တည်း (~ ထ၍တဟုန်ထိုး) ပြေးလေ၏။;wake up: When the rabbit woke up at the place of resting, (it) got up and indeed ran as much as (he) could.;probudit se: Když se králík na místě odpočinku probudil, vstal a vskutku běžel jak jen mohl.;writ.
နိုဝင်ဘာ(လ);November (month);listopad (měsíc);n. E. November
နီ;red, be;červený, být;l
နီး;near, be ° close, be ° not far, be ° short, be (about way etc.);poblíž, být ° krátký, být (o cestě atd.) ° blízko, být ° nedaleko, být;l (or)
နီး: ကျွန်တော်အိမ် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်နဲ့ နီးပါတယ်။;near: My house is near Yangon University. ("My house is near with Yangon University");blízko: Můj dům je blízko Rangúnské Univerzity. ("Můj dům je blízko s Rangúnskou Univerzitou.");col. pol. um.
နီး: စစ်ဖြစ်တဲ့နေရာနှင့် နီးသလား။;near: Is (it) near the place, where is the war?;poblíž: Je (to) poblíž místa, kde je válka?;inter. writ.
နီး: ပိုပိုနီးလေ ပိုပိုလှလာလေပဲ။;near: Indeed, the more (you) are close, the more (it is) hot.;blízko: Vskutku, čím jsi blíž, tím víc je horko.;col.
နီး: သွားခါနီးရင်;before (~ "near"): a while before (you) go ("when the time (of) going (is) near");před (~ "blízko"): chvílku před tím, než půjdeš ("když je čas chození blízko");
နီးကပ်;close, be ("approach¹ near") ° near, be ("approach¹ near") ° not far, be ("approach¹ near");blízko, být ("přiblížit-se¹

blízko") ° poblíž, být ("přiblížit-se¹ blízko") ° nedaleko, být ("přiblížit-se¹ blízko");l
နီးကပ်လာ;approach ("come² close° (and) approach¹") ° close, get ("come² close° (and) approach¹");přiblížit se ("přijít² blízko" (a) přiblížit-se¹") ° blízko, dostat se ("přijít² blízko° (a) přiblížit-se¹");T
နီးကပ်လာ: နိဗ္ဗာန်ကို နီးကပ်လာသည်။;approach: approach the Nibbāna;přiblížit se k: přiblížit se k Nibbāně;
နီးကပ်လာ: ယုန်သည် မြက်ခင်းတစ်ခုသို့ ရောက်သောအခါ ငါသည် ပန်းတိုင်နှင့် နီးကပ်လာပြီး လိပ်ကို စောင့်ရှုနားဦးမည်ဟု ဆိုကာ တရေးအိပ်လေ၏။;approach: When the rabbit arrived to the turf, (it) said: "while approaching the goal, in order to wait for (the) turtle, I will first take a rest" and indeed, slept ("a stretch of sleep");.přiblížit se: Když králík dorazil na trávník, řekl: "zatímco se přibližuji k cili, abych posečkal na želvu, nejprve si odpočnu" a vskutku, spal ("úsek spánku");.writ.
နီးကပ်လာ: အနည်းဆုံးဖြစ်နိုင်သမျှ (~ အနည်းဆုံးတတ်နိုင်သမျှ) အဲဒါ(များ)နှင့် နီးကပ်လာချင်ပါတယ်။;approach: At least (I) want to approach them as much as possible.;přiblížit se: Minimálně se k nim chci přiblížit jak je jen možné.;pol.
နီးကပ်လာ: အရင်တုန်းက အောင်မြင်ခဲ့သည့် အဆင့်သို့ ရောက်ရန် နည်းနည်းနီးကပ်လာခဲ့ပါသည်။;approach: (I) almost approached to the level that (I) had attained before.;přiblížit se: Téměř jsem se přiblížil ke stupni, kterého jsem dosáhl dříve.;pol.
နီးကပ်လာ: အလွန်နီးကပ်လာတဲ့အခါ လောင်ကျွမ်းသွားရေပဲ။;close, get: When (you) get too much close, (you), indeed, get scorched.;blízko, dostat se: Když se dostaneš moc blízko, vskutku, popálíš se.;col.
နီးစပ်;close, be ("be-near (and) connected") ° near, be ("be-near (and) connected");blízko, být ("být poblíž (a) spojený") ° poblíž, být ("být poblíž (a) spojený");l
နီးစပ်: ဒါဟာ ပြာကရိတ်ဘာသာစကားနှင့် အတော်နီးစပ်ပါသည်။;near: This is very near to (~ "with") the Prakrit language.;blízko: To je velice blízko prákritu ("jazyku");.writ. pol.
နီးစပ်: အဲဒါနှင့် အတော်နီးစပ်ပါတယ်။;near: (It) is very close to (~ "with") it.;blízko: Je (to) tomu (~ "s tím") velice blízko.;pol.
နီတွတ် [tu.];red, be;červený, být;l
နီးနီး;almost ("near, near") ° nearly ("near, near");málem ("blízko, blízko") ° téměř ("blízko, blízko") ° skoro ("blízko, blízko");adv.
နီးပါး: ကျွန်တော် လိုင်းပေါ်မှာတစ်နေ့ကျန်နီးပါး ရှိတယ်။;almost: I am online almost whole the day.;téměř: Jsem online téměř celý den.;
နီးပါး(လောက်);almost ("("around")² near° (and) thin¹") ° nearly ("("around")² near° (and) thin¹");téměř ("("okolo")² blízko° (a) hubený¹") ° skoro ("("okolo")² blízko° (a) hubený¹") ° málem ("("okolo")² blízko° (a) hubený¹");adv.
နီးပါးလောက်: သင်ယူထားတာတွေ အားလုံးနီးပါးလောက် ရေးခဲ့လို့ အောင်မြင်ပါတယ်။;almost: As (I) wrote almost all what (I) have learned, the writing (at examination) was successful.;téměř: Poněvadž (jsem) napsal téměř všechno co jsem se naučil, bylo psaní (na zkoušce) úspěšné.;p.s. pol.
နီပေါ(နိုင်ငံ);Nepal (country);Nepál (země);name
နီးလာ;near, be ("come¹ near") ° close, be ("come¹ near");blízko, být ("přijít¹ blíž");l
နီးလာ: အောင်လံဆိုရင် ကျွန်တော်တို့နဲ့ နည်းနည်းပိုနီးလာတယ်။;close,

be: As for Aung Lan, (it) is quite close (~ "closer") to (~ "with") us.;blízko, být: Co se týče Aun Lenu, je k nám poměrně blízko.;

နီးသို့: အိပ်ရာမှထ၊ ကွန်ပျူတာနီးသို့ တန်းတန်းမတ်မတ်ပဲ လာခဲ့တယ်။;to: (He) got up from the bed and went (~ "came") directly to the computer.;;k: Vstal z postele a šel hned (~ "přímo") k počítači.;p.s. writ.

နု;indicates light color ° pale (of color) ° light (of color);bledě (o barvě) ° značí světlou barvu ° světlo (o barvě);suff.

နု;naive, be ("be-struck");naivní, být ("být-praštěný");I

နု: အဝါနု;light (of color): light yellow;světle (o barvě): světle žlutá;

နုညှိသိမ်မွေ့;soft, be ("tender, soft, small (and) delightful");jemný, být ("něžný, jemný, malý (a) rozkošný");I

နုပျို;youthful, be ("soft (and) tender");mladistvý, být ("jemný (a) něžný");I

နုပျို: နုပျိုခြင်း(ကို) ထိန်းသိမ်းပါ။;youthful: Maintain (your) youthfulness.;mladistvý: Udržuj si (své) mládí.;imper. pol. col.

နေ;indicates continuous tense ° stay (have home) ° sun ° -ing (continuous tense) ° stay ° live ° indicates a state ° wait ("be");bydlet ° žít ° značí průběhový čas ° značí stav ° -ní (průběhový čas) ° slunce ° čekat ("být");suff. (or) T (or) n. (or) sg.

နေ: ကျွန်တော် ကမာရွတ်မြို့နယ်မှာ နေပါတယ်။;live: I live in Kamayut township.;bydlet: Bydlím ve správní oblasti Kamáyo.;pol. um.

နေ: ကြာကြာ မနေဘူးလား။;stay: Won't you stay long(er)?;být: Nebudeš tu déle (~ dlouho)?;inter. col.

နေ: ကွန်ပျူတာနဲ့လုပ်နေရင်း;indicates continuous tense: while working with computer;značí průběhový čas: zatímco pracuje na počítači;

နေ: ကောင်းသောနေ့တွေ အမြဲပိုင်ဆိုင်နိုင်ပြီး တရားဘာဝနာ ဟူးနိုင်ပါစေ။;day: May you always meet (and) have the good days and (thus) be able to develop the right meditation.;den: Kéž (tě) vždy potkávají dobré dny a (tak) rozvíjíš dobrou meditaci.;w. pol.

နေ: ငါ မင်းအကြောင်း တွေးနေတယ်။;indicates cont. tense: I am thinking about you.;značí průb. čas: Myslím na tebe (~ o tobě);cont. col.

နေ: ငါးရက်မြောက်တဲ့နေ့;day: fifth day ("day which achieved day five");den: pátý den ("den, který dosáhnul den pět");n.

နေ: တခြား တိုင်းရင်းသားတွေလဲ နေပါတယ်။;live: Also other nationalities live (there).;žít: Také ostatní národnosti (tam) žijí.;pol.

နေ: တီရှပ်က စိုနေတယ်။;indicates continuous tense: T-shirt is wet.;značí průběhový čas: Tričko je mokré.;cont.

နေ: ဒီနေ့ ၁၉၈၇ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၁ရက်။;day: Today is 21st ("day") of February ("month"), 1987.;den: Dnes je ("den") 21. ("měsíce") února 1987.;

နေ: ဒီနေ့ ဘာနေ့လဲ။;day (date): What's the date today? ° date (~ "day"): What's the date today?;datum: Co je dnes za den? (Jaké je datum?) ° den: Co je dnes za den? (Jaké je datum?);inter.

နေ: ဒီမှာ နေရတာ အဆင်ပြေလား။;be: Are (you) satisfied being here?;být: Jste spokojený, že jste tady?;inter.

နေ: နေကောင်းလား။;how (~ "life"): How are you? ("(Is) life

good?");jak (~ "život"): Jak se máš? ("(Je) život dobrý?");inter.

နေ: နေ့တိုင်း;day: every day;den: každý den;

နေ: နေပါအုံးဗျာ။;wait: Please, wait, ("friend").;čekat: Prosím, počkej, ("příteli").;imper. col.

နေ: နေပူတယ်။;Sun: Sun shines. ("Sun (is) hot.");slunce: Slunce svítí. ("Slunce (je) horké.");

နေ: နေပူနေလို့ ရာသီဥတု ပူတာ။;sun: Because the sun is shining, the weather is hot.;slunce: Poněvadž slunce pálí, je horko (~ "počasí je horké").;col.

နေ: နေဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါတယ်။;stay: (I) decided to stay (there).;zůstat: Rozhodl jsem se (tam) zůstat.;p.s. pol.

နေ: နေဖို့အိမ်;live: house to live in;bydlet: dům k bydlení;

နေ: နေလို့ ကောင်းပါတယ်။;live: It's fine here. ("Life (here) is good.");žít: Je tu fajn. ("Žít tady je dobré.");pol.

နေ: နေဦးအမေ့ကို မေးဦးမယ်။;stay: (I) am going to ask (my) mother (whether I can) ("stay").;zůstat: Jdu se zeptat matky zda mohu ("zůstat").;fut. col.

နေ: နောက်နေ့မှ တွေ့မယ်။;day: We will meet on the next day.;den: Setkáme se příště ("příští den").;fut.

နေ: ပြုတင်းပေါက်က ပိတ်နေတယ်။;indicates a state: The window is ("being") closed.;značí stav: Okno je ("jsoucí") zavřené.;

နေ: ပြောနေကြတယ်။;indicates cont. tense: we were talking;značí průběhový čas: povídali jsme si;

နေ: ပုသိမ်မှာ နေပါတယ်။;stay: (I) stay in Pathein.;bydlet: Bydlím v Pateinu.;pol.

နေ: ဗမာပြည်မှာ နေရတာ ပျော်ရဲလား။;stay: Are you happy (~ "of happiness") staying in Burma ("country")?;být: Jste šťastný (~ "(pln) štěstí"), že jste v Barmě (~ "Barmské zemi")?;inter.

နေ: ဗမာပြည်မှာ နေရတာ ဘယ်လိုနေသလဲ။ ကောင်းပါတယ် ပျော်ပါတယ်။;live: How do you feel (~ "live") in Burma ("country")? Good. (I) am happy.;žít: Jak se žije (~ "žiješ") v Barmě (~ "Barmské zemi")? Je (to) dobré. Jsem šťastný.;inter.

နေ: ဗမာပြည်မှာ နေရတာ အဆင်ပြေလား။;be: Are (you) satisfied being in Burma ("country")?;být: Jste spokojený, že jste v Barmě (~ "Barmské zemi")?;inter.

နေ: ဘယ်နေ့ လာမလဲ။ ကြာသပတေးနေ့ လာမယ်။;day: What day (of week) will they come? (They) will come on Thursday.;den: Který den (v týdnu) přijedou? Přijedou ve čtvrtek.;inter.

နေ: ဘယ်မြို့မှာ နေနေ;live: whatever city (you) live in;žít: at' už žiješ v jakémkoliv městě;

နေ: ဘယ်မှာနေနေ;live: wherever (you) live;žít: kdekoliv žiješ;

နေ: ဘာမဂ္ဂဇင်း ဖတ်သလဲ။;indicates cont. tense: Which (~ "what") magazine do (you) read?;značí průběhový čas: Jaký (~ "co") magazin čtete?;inter. cont.

နေ: မနေနိုင်ပါဘူး။;stay: I can't stay (~ live).;zůstat: Nemohu zůstat (~ žít).;col. pol.

နေ: ရန်ကုန်မြို့မှာ နေပါတယ်။;live: (I) live in Yangon.;žít: Žiji v Rangunú.;col. pol.

နေ: ရင်းသန့်က ရန်ကုန်မှာ နေတာပါ။;stay: Shin Than (~ "Clear (and) Clean") lives in Yangon.;žít: Šen Tan (~ "Jasná (a) Čistá") žije v Rangunú.;pol.

နေ: ရင် ဘယ်သူနဲ့နေမလဲ။;live: Sir, who will you live with?;žít: Pane, s kým budete žít?;inter. fut. col.

နေ: လက်ပေါ်မှာ သွေးစွန်းမနေဘူး။;indicates a state: There is no

blood stain on the hand.;značí stav: Na ruce není žádná skvrna krve.;	become more excellent, I think.;každý den: Když (budeš)
နေ: လူဝတ်အဖြစ် မနေချင်ပါဘူး။;live: (I) don't want to live as a lay person.;žít: Nechci žít jakožto laik.;pol.	poslouchat každý den, jak (to začneš) znát velice dobře, stane se (tvé) mluvení znamenitějším, myslím si.;pol.
နေ: သူ ဘယ်မှာ နေသလဲ။;live: Where does he live?;žít: Kde žije? (on);inter.	နေ့စဉ်: နေ့စဉ် လာပါ။;every day: Come every day.;: Přijď každý den.;imper. pol.
နေ: သူ ရန်ကုန်မှာ နေမယ်။ ဒါမှမဟုတ်မန္တလေးမှာ နေမယ်။;live: He will live in Yangon or Mandalay.;žít: Bude žít v Rangúnu nebo v Mandalaji.;fut.	နေ့ဆွမ်း;lunch ("day-food");oběd ("dne-jídlo");mn.
နေ: သူက ထိုင်မနေဘူး။;indicates continuous tense: He is not sitting.;značí průběhový čas: On nesedí.;cont.	နေ့ဆွမ်း: နေ့ဆွမ်းဘုန်းပေး;lunch (for monks): eat lunch;oběd (pro mnichy): obědovat ("jíst oběd");v. .mn.
နေ: အခု ဘယ်မှာ နေသလဲ။;live: Where do you live now?;žít: Kde teď žiješ?;inter.	နေ့တိုင်း;every day ° daily;denně ° každý den;adv.
နေ: အခုဘယ်မှာ နေပါလဲ။;stay: Where do you stay now?;žít: Kde teď žiješ?;inter. pol.	နေ့တိုင်း: နေ့တိုင်း ဘာတွေလုပ်ဖြစ်သလဲ။;every day: What are the things (~ "works") that (you) happen to do every day?;každý den: Co děláš každý den? ("Jaké práce se stane, že děláš každý den?");inter. col.
နေ: အနော်ရထာလမ်းမှာ နေပါတယ်။;live: I live in Anoyatha road.;žít: Žiji v ulici Anoyatha.;	နေ့တိုင်း;daily ("every ¹ day ⁰ ") ° every day ("every ¹ day ⁰ ");každý den ("každý ¹ den ⁰ ") ° denně ("každý ¹ den ⁰ ");n.
နေ: အရင်နေ့တွေမှာ;day: during (~ "in") last (few) days;den: poslední dobou ("v posledních dnech");	နေ့တိုင်း: သူ နေ့တိုင်း ကျောင်းလာတယ်။;every day: He goes to school every day.;každý den: Chodí do školy každý den.;
နေ: အရမ်းတိုးတက်နေတာ;indicates cont. tense: rising extremely;značí průběhový čas: extrémě se zvyšující;	နေထိုင်: ကျွန်တော် ယခု နေထိုင်သော နေရာတွင်ပင်;stay (dwell): indeed, in the place where I stay now;žít (pobývat): vskutku, v místě, kde teď ("já") žiji;writ.
နေ: အိမ်မှာပဲ ကျွန်တော် နေမယ်။;be: I will be only at home.;být: ("Já") budu jen doma.;fut. um.	နေထိုင်မကောင်း;sick, be ("living (and) sitting (is) not good");nemocný, být ("být-živý (a) sedět není dobré");I
နေ: အဲဒီမှာ နေလို့ ကောင်းပါတယ်။;live: Living there is good.;žít: Je fajn (~ "dobré") tam žít.;pol.	နေထိုင်မကောင်းဖြစ်;sick, get ("(it) happens ¹⁰ , (that) living ⁰ (and) sitting ¹ (is) not ² good ³ ");onemocnět ("stane-se ¹⁰ (že) být-živý ⁰ (a) sedět ¹ není ² dobré ³ ");I
နေ့(တစ်ရက်);day;den;sg.	နေထိုင်မှု;place (residence, "live (and) sit {nouner}") ° residence ("live (and) sit {nouner}");sídlo ("žít (a) sedět {jmenec}") ° bydlíště ("Žít (a) sedět {jmenec}");n.
နေကြာ;sunflower ("sun lotus");slunečnice ("sluneční lotus");I	နေထိုင်: နေထိုင်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။;stay: (I) need to stay.;být: Potřebuji (tam) být.;
နေကောင်း;healthy, be (feel good, "life (is) good") ° fine, be (feel good, "life (is) good") ° feel good ("life (is) good") ° well, be ("life (is) good");dobře, mít se (být zdravý, "život (je) dobrý") ° cítit se dobře ("život (je) dobrý") ° v pořádku, být ("život (je) dobrý") ° zdravý, být ("život (je) dobrý");I	နေပြည်တော်: နောက်ဆုံး မြန်မာဘုရင်ရဲ့ နေပြည်တော်ပါ။;town: (It is) a town of the last Myanmar king.;město: (Je to) město posledního krále Myanmaru.;pol.
နေကောင်း: အမေတို့ရော နေကောင်းလား။;healthy, be: Are mother and others also healthy?;zdravý, být: Jsou matka a ostatní také zdraví?;inter.	နေပြည်တော်: မဟာမဇ္ဈိမရာဇာဓိပတိလက်ထက်တွင် အင်းဝနေပြည်တော်ကြီးသည် မငြိမ်မသက် ဖြစ်နေသည်။;town: At the time of the ruler king Mahādharmma, the great town Inwa became unstable.;město: V době vlády krále Mahādharmmy bylo ohromné město Enva nestabilní.;p.s. writ.
နေကောင်း;well, be;dobře, mít se;I	နေပြည်တော်(တစ်ခု);city ("great ² country's ¹ living ⁰ ");město ("obrovské ² zemské ¹ bytí ⁰ ");sg.
နေကောင်း: နေကောင်းရဲ့လား။;how (~ "healthy, be"): How are you? ("Are (you) healthy, for sure?");jak (~ "zdravý, být"): Jak se máš? ("Jsi určitě zdravý?");inter.	နေပြည်တော်(တိုင်း);Naypyidaw (division);Neipyijito (Nebídó, správní středisko);name
နေ့ခင်း;noon ("day (is) well");poledne ("den (je) dobře");adv.	နေပြီ;be (~ "has become") ° has become;být (~ "stal se") ° stalo se;p.p.
နေ့ခင်း: နေ့ခင်းဆွမ်းစား;noon: lunch for monks ("noon food");poledne: oběd pro mnichy ("polední jídlo");mn.	နေပြီ: မြေပုံက အရမ်းဟောင်းနေပြီ။;be (~ "has become"): The map is (~ "has become") so old.;být (~ "stala se"): (Ta) mapa je (~ "stala se") tak (moc) stará.;p.p.
နေ့ခင်းပိုင်း;daytime ("part ² (when) sun ⁰ (is) spread ¹ ");denní doba ("část ² (kdy je) slunce ⁰ rozšířené ¹ ");adv.	နေပုံ;look ("life form";vzhled ("podoba ¹ života ⁰ ");n.
နေ့ခင်း;afternoon ("day (is) spread");odpoledne ("den (se) roztáhnout");adv.	နေပုံပေါက်;appear to be (somehow, "life form appears") ° seem to be (somehow, "life form appears") ° look (somehow, "life form appears";vypadat ("podoba ¹ života ⁰ se-ukazuje ² ") ° zdát se být ("podoba ¹ života ⁰ se-ukazuje ² ");I
နေ့ခွဲ;have been;už (se něco děje určitou dobu);suff.	နေပုံပေါက်: ကောင်လေးစိတ်ဆိုး နေပုံပေါက်တယ်။;appear to be: The boy appears to be angry.;zdát se být: (Ten) kluk se zdá být
နေ့ခွဲ: ဗမာစကားကို ၁၀လပဲ လေ့လာ(နေ)ခဲ့ပါတယ်။;have been: (I) have been studying Burmese language only ten months.;už (se něco děje určitou dobu): Studuji barmský jazyk ("už") pouze deset měsíců.;p.p. pol.	
နေ့စဉ်: နေ့စဉ် နားထောင်ရင်းနားရည်လာတဲ့အခါ စကားပြော ဖို့ပြီး ချောမွေ့လာမယ်လို့ ထင်ပါတယ်။;every day: While (you) listen every day, as (you) get to know (it) very well, (your) speaking will	

naštváný.;

နေပုံပေါ်;appear to be (somehow, “life form appears” ° seem to be (somehow, “life form appears” ° look (somehow, “life form appears”;vypadat (“podoba¹ života° se-ukazuje²”) ° zdát se být (“podoba¹ života° se-ukazuje²”);I

နေပုံပေါ်: ကလေး ပျော်နေပုံပေါ်တယ်။;seem to be: The baby seems to be happy.;vypadat: Miminko vypadá šťastně.;

နေပုံပေါ်: ကောင်မလေး ဝမ်းနည်းနေပုံပေါ်တယ်။;look: The girl looks sad.;vypadat: Ta dívka vypadá smutně.;

နေမကောင်း;sick, be (“life not good”) ° ill, be (“life not good”);špatně, být někomu (“život není dobrý”) ° nemocný, být (“život není dobrý”);I

နေမကောင်း: ကျွန်တော် နေမကောင်းမဖြစ်ဘူး။;sick: I am not sick. (“My life didn’t become not good.”);nemocný: Nejsem nemocný. (“Můj život se nestal nedobrym.”);um.

နေမကောင်း: ကျွန်တော့်လူနာနေမကောင်းလို့ ကျွန်တော် သူ့ကို ဂရုစိုက်နေတယ်။;sick, be: Because (my) patient is (“being”) sick, I take care of him.;nemocný, být: Protože je můj pacient nemocný, (“já”) starám se o něj.;cont. um.

နေမကောင်း: ကျွန်မ အအေးမိနေလို့ နေလို့ မကောင်းဘူး။;sick, be: (I) am sick (~ “life is not good), because I have cold.;nemocný, být: Jsem nemocná (~ “život není dobrý”), protože jsem se nachladila.;uw.

နေမကောင်း: အမျိုးသမီး နေမကောင်းဘူး။;sick: The woman is sick.;nemocný: (Ta) paní je nemocná.;

နေမကောင်းဘူး;sick, be (“life is not good”) ° not well, be (sick, “life is not good”) ° ill, be (sick, “life is not good”);nemít se dobře (být nemocný, “život není dobrý”) ° nezdravý, být (být nemocný, “život není dobrý”) ° nemocný, být (“život není dobrý”);I

နေရာ: တခြားနေရာတွေလဲ အများကြီးရှိပါသေးတယ်။;place: There are indeed many other places also.;místo: Je (zde) také ještě mnoho jiných míst.;pol.

နေရာ: တိတ်ဆိတ်တဲ့နေရာ ;place: a quiet place;místo: tiché místo;

နေရာ: နေရာခြောက်နေရာလောက်ကို;place: to (“around”) six places;místo: (“asi”) na šest míst;

နေရာ: ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ နေရာ(ရ)ဖို့အတွက် ခက်ခဲလို့ပါ။;place: Because it is difficult to find a place. (“Becase for places (it) is difficult.”);místo: Protože je těžké najít místo. (“Protože pro místa je (to) náročné.”);pol.

နေရာ: သီဟိုဠ်အဋ္ဌကထာများသည် ပါဠိစာပေရဲ့ ပထမနေရာကို ရလာကြသည်။;place: Sinhalese commentaries achieved the first place in the Pāli literature.;místo: Sinhálské komentáře dosáhly prvního místa v Pāli literatuře.;writ.

နေရာ: အဲဒီ အပိုင်းတွေကို အခြားတစ်နေရာမှာ ကူးပါတယ်။;place: (I) copy those parts to another place.;místo: Kopíruji ty části na nějaké jiné místo.;pol.

နေရာ(တစ်နေရာ);place;místo;sg.

နေရာစုံ;everywhere (“place (is) complete”);všude (“místo (je) kompletní”);adv.

နေရာတိုင်း;everywhere (“just² (in) every¹ place°”);všude (“prostě² (v) každém¹ místě°”);adv.

နေရာတိုင်းမှာ;everywhere (“in² every¹ place°”);všude (“v² každém¹ místě°”);adv.

နေရာတိုင်းမှာ: နေရာတိုင်းမှာ သစ်ပင်တွေရှိတယ်။;everywhere: Trees

are everywhere.;všude: Stromy jsou všude.;

နေရာယူထား;sit (“take¹ (and) fix² place°”);sedět (“brát¹ (a) upevňovat² místo°”);T

နေရာယူထား: ကျွန်တော့်ဘယ်ဘက်မှာ နေရာယူထားကြတဲ့ အချေရင်များရဲ့ ခေါင်းဆောင်ကတော့ နိုင်ငံကျော် စာရေးဆရာမ ဒေါ်ငွေခက်ပါ။;sit (“occupy place”): As for the leader of defendants sitting (~ “occupying place”) on my left, (she) is a statewide known writer, Mrs. Ngwe Khet.;sedět (“zabírat místo”): Co se týče vůdce mluvčích nepřátelské strany (~ “vyvracečů”) sedících (~ “zabírajících místo”) po mé levé straně, je to celostátně známá spisovatelka pí. Nue Khek.;pol. um.

နေရာလွတ်;free space (“free¹ space°”) ° space, free “);volné místo (“volné¹ místo°”) ° místo, volné “);n.

နေရာလွတ်: အခန်းထဲက စာအုပ်စင်က (~ စာအုပ်စင်မှာ) နေရာလွတ် မရှိဘူး။;space, free: There is no free space in the bookshelf in the room.;místo, volné: Na polici v pokoji není žádné volné místo.;

နေရာအနှံ့;everywhere (“place (in) everywhere”);všude (“místo všude”);adv.

နေ့လည်း (WS. from နေ့လယ်);noon (“day (is) well”);poledne (“den (je) dobře”);adv. WS.

နေ့လည်း: နေ့လည်းဆွမ်းစား;noon: lunch for monks (“noon food”);poledne: oběd pro mnichy (“polední jídlo”);mn.

နေ့လည်: မနေ့က နေ့လည်က ဆိုရင်;midday: as for midday yesterday;poledne: co se týče včerejšího poledne.;

နေ့လည်စာ;lunch (“eating² (of) day° going-round¹”, “noon eating”);oběd (“jezení² obíhajících¹ dne°”, “polední jezení”);n.

နေ့လယ်;midday (“day-half”) ° noon (“day-half”) ° noon (“day (is) well”);poledne (“den (je) dobře”) ° poledne (“půlka dne”);adv.

နေ့လယ်: မနက်ဖန်နေ့လယ် ငါးထပ်ကြီးဘုရားသွားချင်ပါတယ်။;noon: Tomorrow at noon (I) want to go to Ngadatkyi Pagoda.;poledne: Zítra v poledne chci jet do Nādhací Pagody.;pol.

နေ့လယ်ခင်း: ကောင်းသော နေ့လယ်ခင်းပါ။;afternoon: Good afternoon.;ráno: Dobré odpoledne.;w. pol.

နေ့လယ်ခင်း: မင်္ဂလာ နေ့လယ်ခင်းပါ။;afternoon: Good afternoon.;odpoledne: Dobré odpoledne.;w. pol.

နေ့ဝင်;set (of sun, “sun enters”) ° sunset, be (“sun enters”);zapadat (o slunci, “slunce vstupuje”) ° západ slunce, být (“slunce vstupuje”);I

နေသာ;sunny, be;slunečno, být;I

နေသာ: နေသာနေတယ်။;sunny, be: It's (“being”) sunny.;slunečno, být: Je slunečno.;

နေသားကျ;get used to (“fall² (in) life° matter¹”) ° accustom (“fall² (in) life° matter¹”) ° get accustomed (“fall² (in) life° matter¹”);zvyknout si (“padnout² (do) materiálu¹ života°”) ° navyknout si (zvyknout si, “padnout² (do) materiálu¹ života°”) ° přizpůsobit se (“padnout² (do) materiálu¹ života°”);T

နေသော;indicates a momentary state;značí momentální stav;suff.

နေသော: လဲလျောင်းနေသော (~ လဲအိပ်နေသော)

ဝက်တစ်ကောင်;indicates a momentary state: lying pig;značí momentální stav: ležící prase;

နောက်;following (next) ° tease ° joke ° joke with ° later ° back °

next ° behind ° next (following) ° next (time) ° coming (next) ° after;vtipkovat ° další ° provokovat ° vzadu ° další (následující) ° příště ° za ° později ° vtipkovat s ° příští ° následující ° po ° následující (další);prep. (or) suff. prep. (or) adv. (or) adj. (or) T (or) adv

နောက်: နောက် တနင်္လာနေ့ ပြန်မယ်။;next: I'll return next Monday.;příští: Vráťím se příští pondělí.;col.

နောက်: နောက်တစ်ကောင်;next: next animal;další: další zvíře;

နောက်: နောက်တစ်နေရာတော့;other: as for the other place;další: co se týče toho dalšího místa;

နောက်: နောက်တစ်ပတ်;next: next week;příští: příští týden;

နောက်: နောက်တစ်ပတ် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင်;next: next week on Wednesday;příští: příští týden ve středu;writ.

နောက်: နောက်တာလား;joke: Are (you) joking?;vtipkovat: Vtipkuješ?;inter. pol.

နောက်: နောက်နှစ် ခဏပြန်ဖို့ စိတ်ကူးရှိပါတယ်။;next: (I) have an intention to come back for a while next year.;příští: Mám záměr se příští rok na chvíli vrátit.;pol.

နောက်: နောက်နေ့မှ တွေ့မယ်။;next: We will meet on the next day.;příští: Setkáme se příště ("příští den").;fut.

နောက်: နောက်နောင်လည်း ကောင်းအံ့မလဲ ;next (time): good e-mail also next (time) in future;příště: dobrý e-mail také příště v budoucnu;

နောက်: နောက်မြန်မာ စကားပြောတတ်တဲ့အခါ ;later: later when I can talk in Myanmar (language);později: později až budu umět mluvit Myanmaršsky;

နောက်: နောက်ရက်မှာ ပြန်တွေ့မယ်။;next: (We) will meet again on a next day.;příští: Setkáme se znovu (nějaký) příští den.;fut.

နောက်: နောက်သုံးလဆို မြန်မာပြည်ပြန်ပါတော့မယ်။;after: As for after three months, (I) am going to return (to) Myanmar ("country").;za: Co se týče za tři měsíce, chystám se vrátit do ("země") Myanmaru.;pol.

နောက်: နောက်အချို့ကြာတဲ့အခါ (~ နောက် နည်းနည်း(တော်တော်) ကြာတဲ့အခါ);after: After some time. ("When some 'laters' last.");za (časově): Za nějakou dobu. ("Když nějaké 'pozdějšky' potrvají.");

နောက်: ဘယ်ဘက်ကွေ့လိုက် နောက်တစ်လမ်း ကျော်ပြီးရင် ညာဘက်မှာ ဟိုတယ်တွေလိမ့်မယ်။;next: Turn left, (and) having passed the next street, on the right (you) should find the hotel.;další: Zahněte vlevo, (a) až přejedete další ulici, vpravo byste měl uvidět (~ "najít") hotel.;imper. fut. col.

နောက်: ဘဝနောက်ပိုင်းမှာ;last: at the last part of life;poslední: v poslední části života;

နောက်: မနောက်ပါနဲ့;joke: Do not joke.;vtipkovat: Nevtipkuj.;imper. pol.

နောက်: သန်လျင်ကျပြီးနောက် ဟံသာဝတီကို အလွယ်တကူ သိမ်းပိုက်နိုင်သည်။;after: After Tanyin fell, (he) could easily seize the Hanthawadis.;po: Po tom, co Tanlyen padlo, mohl snadno dobýt Hantávací.;writ.

နောက်: အလောင်းမင်းတရားသည် ဧရာဝတီနှင့် ချင်းတွင်းမြစ်နှစ်သွယ်အကြားဒေသများကို အခိုင်အမာ စုစည်းပြီး နောက် အင်းဝကို တိုက်ခိုက်အောင်မြင်သည်။;then: Alaun Min Taya then powerfully united the region between rivers Ayeyawaddy and Chin Twin, and then attacked (and) conquered Inwa.;pak: Alaun Men Dajá pak mocně sjednotil oblast mezi řekami

Ejávadí (Iravadi) a Čen Twen, a pak zaútočil (a) dobyl Envu.;writ.

နောက်: အဲဒီနောက်တော့ ဘာဖြစ်သွားလဲ။;after: What happened after that?;po: Co se stalo po tom?;inter.

နောက်ကျ: later ° late, be ("fall' behind") ° delayed, be ° late, get ("go² (and) fall' back") ° late, be ° fall behind ("fall' back");pozdě, být ° pozdě, být ("padnout' zpět") ° později ° zpozdit se ("padnout' zpět") ° zpozdit se ("jít² (a) padnout' zpět") ° opožděný, být;l (or) adv.

နောက်ကျ: ငါ အလုပ်နည်းနည်းများနေလို့ စာပြန်နောက်ကျနေပါတယ်။;late: A I have little bit too much work, (I) am replying late.;pozdě: Poněvadž mám poněkud moc práce, odpovídám pozdě.;col.

နောက်ကျ: စာပြန်တာနောက်ကျတဲ့အတွက် လွင့်လွတ်ပါ။;late, be: Forgive (me), ("for") that (I) am replying late.;pozdě, být: Odpust' (mi), ("pro") že odpovídám pozdě.;imper. pol.

နောက်ကျ: ဒီလိုဆို အတန်း နောက်ကျပြီ။;late, be: So, (I'm) late for the class.;pozdě, být: Takže jdu na lekci pozdě. ("Takže lekce je pozdě.");col.

နောက်ကျ: နည်းနည်းနောက်ကျသွားတဲ့အတွက် တောင်းပန်ပါတယ်။;late, get: (I) am sorry that (I) got little bit late.;zpozdit se: Omlouvám se, že jsem se trochu zpozdil.;p.s. pol.

နောက်ကျ: နောက်ကျမှ တွေ့မယ်။;later: (We) will meet later.;později: Setkáme se později.;fut.

နောက်ကျ: ပြန်စာနောက်ကျတဲ့အတွက် တောင်းပန်ပါတယ်။;late, be: I am sorry that (my) reply is late.;zpozdit se: Omlouvám se, že se (má) odpověď zpozдила.;pol.

နောက်ကျ: အခက်ခဲတွေကို ကျော်လွှား(ရ)နိုင်ရင် နောက်ကျတော့ မင်းလွယ်လွယ်ကူကူ သိလရင်ဘဝနှင့် အမြဲနေနိုင်မယ်။;later: If you can overcome the difficulties, later (you) will be able to live as a nun always (just) easily.;později: Pokud dokážeš překonat (ty) potíže, později budeš schopná žít jako mniška pořád snadno.;fut.

နောက်ကျတော့;later on ("after² falls¹ next");později ("až² padne¹ další");adv.

နောက်ကျပြီးအိပ်ရာဝင်ချိန်;night, late at ("time¹⁰ (of) being¹ late⁰ (to) enter³ bed²") ° late at night ("time¹⁰ (of) being¹ late⁰ (to) enter³ bed²");noci, pozdě v ("čas¹⁰ kdy-je¹ pozdě⁰ vstoupit³ (do) postele²") ° pozdě v noci ("čas¹⁰ kdy-je¹ pozdě⁰ vstoupit³ (do) postele²");adv.

နောက်ကျမှ;late;pozdě;adv.

နောက်ကျရင်;later on ("if² falls¹ next");později ("pokud² padne¹ další");adv.

နောက်ဆုံး;last (week, night etc., "last (and) last") ° finally ° at last ° last ("most¹ back");poslední (minu.ý týden, noc atd., "poslední (a) poslední") ° nakonec ° poslední ("nejvíce¹ vzadu") ° minulý (týden, noc atd., "poslední (a) poslední");adv. (or) adj.

နောက်ဆုံး -မရောက်ခင်;penultimate ("before¹before³ the-last⁰ comes²");předposlední ("před¹před³ (tím než) poslední⁰ přijde²");adj.

နောက်ဆုံး -မရောက်ခင်:

နောက်ဆုံးအပိုင်းမရောက်ခင်အပိုင်း;penultimate: the penultimate part ("the part coming before the last part");předposlední: předposlední část ("část přicházející před poslední částí");နောက်ဆုံး: နောက်ဆုံး မြန်မာဘုရင်ရဲ့ နေပြည်တော်ပါ။;last: (It is) a

town of the last Myanmar king.;poslední: (Je to) město posledního krále Myanmaru.;pol.

နောက်ဆုံး: နောက်ဆုံးသုံးနှစ်ခွဲတွင်;last: during the last three and a half years;poslední: během posledních tří a půl let;writ.

နောက်ဆုံး: နောက်ဆုံးအင်္ဂလိပ်တစ်ကြောင်းရိုက်ပါအုံးလား;;at last: Please, will (you) write (me) an English sentence at last?;nakonec: Prosím, napišeš mi nakonec (nějakou) anglickou větu?;inter. pol.

နောက်ဆုံး: ပန်းတိုင်ဆိုတာ ပြိုင်ပွဲမှာ နောက်ဆုံး(မ) ရောက်ရမနေရပါ။;finally: Goal is the place in race, where (one) has to finally arrive.;nakonec: Cíl znamená místo v závodě, kam (jeden) musí nakonec dorazit.;pol. col.

နောက်ဆုံး: သူတို့ ယုံကြည်ကြတာက နောက်ဆုံးပျောက်ကွယ်သွားပြီး သူတို့ သေဆုံးမယ် ဆိုတာပါ။;finally: What they believe is, that finally (it) disappears and they will ("simply") die.;nakonec: Čemu věří, tak (právě,) že nakonec (to) zmizí a ("oni") ("prostě") zemřou.;pol.

နောက်ဆုတ်;retreat ("back-retreat") ° step back ("back-retreat");counvout zpět ("zpátky ustoupit") ° ustoupit ("zpátky ustoupit");T

နောက်ဆုံးမှာ;finally ("in² (the) following⁰ end¹");nakonec ("v² následujícím⁰ konci¹");adv.

နောက်ဆုံးမှာတော့: ငါ တစ်ဘဝလုံး ပစ္စည်းဥစ္စာအမျိုးမျိုး ရရှိဖို့ အားကြိုးမာန်တက်ကြိုးစားပြီး နောက်ဆုံးမှာတော့ ငါ သေမယ်။;finally: I zealously try to get various things and finally I die.;nakonec: Horlivě se ("já") snažím dostat různé věci a nakonec zemřu.;fut. နောက်တစ်ကြိမ်;again ° once more ("once¹ more⁰") ° again ("once¹ more⁰");znovu ° ještě jednou ° opět ("ještě jednou") ° znovu ("ještě jednou");adv.

နောက်တစ်ကြိမ်: ပျောက်ကင်းသွားပြီး နောက်တစ်ကြိမ် မပေါ်လာတာပါ။;again: (It) disappeared and never appeared again.;znovu: Zmizel a už se nikdy ("znovu") neobjevil.;p.s. pol. နောက်တစ်ကြိမ်: ဘယ်တော့ မြန်မာပြည်ကို နောက်တစ်ကြိမ်ပြန်လာဖို့ ရှိလဲ။;again: When do (you) plan (~ "have") to come to Myanmar again.;znovu: Kdy plánuješ (~ "máš") znovu přijít do Myanmaru?;inter.

နောက်တစ်ကြိမ်တွင်;later on ("in³ another⁰ one¹ time²");později ("v³ jiný⁰ jeden¹ čas²");adv.

နောက်တွန့်;step back ("back-recoil") ° retreat ("back-recoil");ustoupit ("zpátky ucuknout");T

နောက်ထပ်;once more ("next more") ° again ("next more") ° another ("next more") ° more ("repeat (for the) following") ° more (another, "next (and) again");další (ještě, "další (a) znovu") ° další (jiný, "ještě¹ další⁰") ° ještě ("následně opakovat") ° znovu ("ještě¹ další⁰") ° ještě jednou ("ještě¹ další⁰");adv. (or) pron.

နောက်ထပ်: နောက်ထပ်ရက်နှစ်ဆယ်;more: twenty days more;další: dalších dvacet dní;

နောက်နေ့;next day;další den ° nadcházející den;adv.

နောက်ပြီး: နောက်ပြီး ဒီထက် လှအောင် ပြန်လို့ ရတယ်။;later on: (It) is fine if later on (sb.) corrects (it) to be more beautiful.;později: (Bude) dobře, pokud (to) někdo opraví aby to bylo krásnější než tohle.;col.

နောက်ပြီးတော့;after (that, "after² next⁰ finished¹") ° thereafter ("next⁰ po² skončení¹") ° then ("next⁰ after² finishing¹");potom

("příště⁰ po² skončení¹") ° pak ("příště⁰ po² skončení¹") ° po (tom, "až² další⁰ skončí¹");conj. (or) adv.

နောက်ပြီးတော့: နောက်ပြီးတော့ ရွှေတိဂုံဘုရားနားမှာပဲ တခြားကြည့်ရောတွေ ရှိပသေးတယ်။;then: Then, there are indeed other things to see just near the Shwedagon pagoda.;pak, a: A pak, právě poblíž Švedagou pagody jsou vskutku další věci k vidění.;pol.;

နောက်ပြောင်;joke ("joke (and) joke");vtipkovat ("vtipkovat (a) vtipkovat");I

နောက်ပြောင်ကျီစယ်;joke ("joke (and) tease");vtipkovat ("vtipkovat (a) provokovat");T

နောက်ပိုင်း;later ("next part");pozdější ("další část");adj.

နောက်ပိုင်း: မူရင်းကျမ်းအဋ္ဌကထာဆိုရာ သဘောတရားသည် နောက်ပိုင်းအဋ္ဌကထာများကို လုံးလုံးလျားလျား

ဩဇာလွှမ်းမိုးခဲ့သည်။;later: The commentarial character of the canon later thoroughly influenced the late commentaries.;pozdější: Komentátorský charakter kánonu později zcela ovlivnil pozdější komentáře.;p.s. writ.

နောက်ဖေးမှာ (WS. from နောက်ဘက်မှာ);behind;vzadu;adv. WS.

နောက်ဘက်: ခေါင်းနောက်ဘက်;back side: back side of the head;zadní strana: zadní strana hlavy;

နောက်ဘက်မှာ;aback ° behind;vzadu;adv.

နောက်မှ;later on ("from¹ back⁰") ° later on ° next time;později ° později ("ze¹ zadu⁰") ° příště;adv.

နောက်မှ: နောက်မှ အေးဆေးပြောမယ် နော်။;later on: (I'll tell (it to you) later, in calm, ok?;později: Řeknu (ti to) později, v klidu, jo?;inter. col.

နောက်မှ: နောက်မှဘဲ (~ နောက်မှပဲ) သင်မယ်။;later on: (We) will learn just later on.;později: Budeme se tedy učit později.;fut. col.

နောက်မှ: နောက်မှလဲ (~ နောက်တော့လဲ) Singapore မှပဲ ရှိနေအုံးမှာပါ။ (~ နောက်လည်း Singapore မှပဲ ရှိနေဦးမှာပါ။);next time: Next time (I) am going to stay only in Sinhapore.;příště: Příště budu pouze v Singapuru.;pol.

နောက်မှာ;behind ("in¹ back⁰");vzadu ("v¹ zadu⁰");adv.

နောက်မှာ: အပင်နောက်မှာ ကျားတစ်ကောင်;behind: a tiger behind plant;za: tygr za rostlinou;

နောက်မှာ: ရဲ;behind;za;prep.

နောင်;future, in ° future;budoucí ° budoucnu, v;adv. (or) adj.

နောင် -မှ;later ° indicates future;později ° značí budoucnost; (or) adv.

နောင် -မှ: နောင်နှစ်နှစ်လောက်မှ;later: around two years later;později: asi tak o dva roky později;adv.

နောင်: နောင်နောင်လည်း ကောင်းတဲ့မေးလ်;future, in: good e-mail also next (time) in future;budoucnu, v: dobrý e-mail také příště v budoucnu;

နောင်: နောင်လဲ လာလည်ပါအုံး။;later: Visit (us) later again, please!;příště: Příště (nás) navštív znovu, prosím!;imper. pol.

နောင်: သင်ပေးထားတဲ့ညာတွေက နောင်တစ်ချိန်ချိန်မှာ အသုံးဝင်လာမှာပါ။;later: The wisdom that (you) taught will later become useful, at a certain time.;později: Moudrost, kterou jsi učil, bude později, v určité době, užitečná.;fut. pol.

နောင်အခါ;later ("(in) future time");později ("(v) budoucí čas");adv.

နောင်တော်: ကျန်စစ်သားသည် နောင်တော်စောလူမင်းထံ အမှုထမ်းနေစဉ်

စောလူးမင်းကို ရန်သူများက ဖမ်းသွား၏။;brother, royal: While Kyansittha was serving his royal brother king Saw Lu, king Saw Lu was imprisoned by enemies.;bratr, královský: Zatímco Čansitá sloužil svému královskému bratru králi Solúovi, král Solú byl uvězněn nepřáteli.;p.s. writ.

နောင်တော်(တစ်ပါး);brother (royal, “future royalty”);bratr (“budoucí královský-majestát”);sg.

နော်;indicates question tag, such as aren't you? didn't he? wouldn't they? etc. ° isn't (it)? ° alright? ° ok? ° "aren't (you)? ° isn't it?;" ° značí tázací dovětek, např. ne?, ano?, že? atd. ° jo? ° ne? ° ano? ° že?; (or) ne? (or) interj. col. (or) interj.

နော်: ၂၀၀ နော်;ok: 200 (kyats), ok?;jo?: 200 čiat, jo?;col.

နော်: ဆောရီး နော်;ok?: (I'm) sorry, ok?;ano?: Promiňte (mi), ano?;col.

နော်: ထိုင် နော်;indicates request: Sit down, right? (requesting);značí žádost: Sedněte si, ano? (žádavé);imper.

နော်: ဒီနေ့ အားတယ် နော်;aren't (you)? Today (you) are free, aren't (you)?;ne?: Dnes (máš) volno, ne?;interj.

နော်;ok?;ano?;interj. col.

နဲ့;little ° too little;moc málo ° málo;adv.

နဲ့;and ° indicates negative command ° with (follows n.) ° indicates end of a negative order ° with ° by;a ° s (následuje za pod. jm.) ° s ° značí konec záporného příkazu ° značí záporný rozkaz;suff. prep. (or) suff. conj. col. (or) suff. (or) suff. imper. (or) conj. col. (or) prep.. col.

နဲ့ (“-”): နှစ်ရာ့ခြောက်ဆယ်ငါး;and (“-”): two hundred sixty five;a (“-”): dvě stě šedesát pět;num.

နဲ့ (“-”): သုံးဆယ့်ခြောက်;and (“-”): thirty-six (“three tens six”);a (“-”): třicet šest (“tři desítky šest”);num.

နဲ့ အတူ;together with;spolu s;prep.

နဲ့ အတူ: ကလေးဟာ သူ့အဘွားနဲ့ အတူရှိတယ်;together with: Baby is (“together”) with grandmother.;spolu s: Miminko je (“spolu”) s babičkou.;

နဲ့ ၁၀၀ တော့ နဲ့ပါတယ်;little: 100 (kyats) is, really, little.;málo: No, 100 (čiat) je málo.;pol. col.

နဲ့ ကျွန်တော့်အိမ် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်နဲ့ နီးပါတယ်;with: My house is near Yangon University. (“My house is near with Yangon University”);s: Můj dům je blízko Rangúnské Univerzity (“Můj dům je blízko s Rangúnskou Univerzitou.”);col. pol. um.

နဲ့ ကြက်သားနဲ့ စားမယ်;with: I will eat (it) with chicken.;s: Dám si to s kuřetem. (“Budu to jíst s kuřecím masem.”);col.

နဲ့ ကားနဲ့ သွားပါ;by (“with”): Go by car.;s: Jed' autem. (“Jed' s autem.”);imper. col.

နဲ့ ခင်ဗျား ဘယ်သူနဲ့ တွေ့ချင်သလဲ;with: Friend, who do you want to meet with?;s: Příteli, s kým se chceš setkat?;inter. col. um.

နဲ့ ခင်ဗျားနဲ့ ကျွန်တော်;and: You and I.;a: Ty a já.;col. um.

နဲ့ ငါးဆယ်နွှဲကို;and: fifty-nine (“five tens and nine”);a: padesát devět (“pět desítek a devět”);num.

နဲ့ ဒါ ဘယ်လောက်နဲ့ ရောင်းသလဲ;for (~ “with”): How much (do you) sell this for (~ “with”)?;za (~ “s”): Za kolik (~ “s kolika”) tohle prodáváte?;inter. col.

နဲ့ နှစ်ရာ့နှစ်ခြောက်ဆယ်ငါး;and: two hundred (“and”) sixty five;a: dvě stě (“a”) šedesát pět;num.

နဲ့ နဲ့တယ်ဗျာ;little: (This is too) little, friend. (can be said by a

taxidriver when he is not satisfied with the given amount of money);málo: (To je moc) málo, příteli. (může být řečeno taxikářem, pokud není spokojen s placeným množstvím peněz);col.

နဲ့ ပြတိုက်နဲ့ စာကြည့်တိုက်;and: The museum and the library.;a: Muzeum a knihovna.;col.

နဲ့ ဘယ်လောက်နဲ့ ဝယ်သလဲ;with: How much (money) do you buy (it) with?;za (~ “s”): Za kolik (~ “s kolika penězi”) (to) kupuješ?;inter. col.

နဲ့ မင်း ဝမ်းမနည်းပါနဲ့;indicates end of a negative order: Don't be sad.;značí konec záporného příkazu: nebud' smutný.;imper. pol.

နဲ့ လည်းတန်းဈေးကားမှတ်တိုင်နဲ့ ကျွန်တော့်အိမ် သိပ်မဝေးပါဘူး;from (“with”): My house is not very far (“with”) from Hledan Market bus stop.;od (“s”): Můj dům není daleko od (“s”) autobusové zastávky Hlédán Trhu.;col. pol. um.

နဲ့ သူ ဘာအသားနဲ့ စားမလဲ;with: What meat will he eat (it) with?;s: S jakým masem (to) bude jíst?;inter. fut. col.

နဲ့ ဟိုမှာ ဦးဘခင်နဲ့ ဒေါ်သူဇာလား;and: Are there Mr. Bakhin and Mrs. Thuza?;a: Jsou tam pan Bakhen a paní Tuza?;inter. col.

နဲ့ အမျိုးသားက ဆံပင်ကောက်ကောက် မုတ်ဆိတ်မွေးနဲ့;with: The man with curled hair and beard;s: (Ten) muž s kudrnatými vlasy a vousy.;col.

နဲ့ အရောင်းအဝယ်ကိစ္စနဲ့ လာပါတယ်;to (~ “with”): (I) came to do (~ “with”) business.;kvůli (~ “s”): Přijel jsem kvůli podnikání. (“Přijel jsem s podnikáním.”);pol.

နဲ့ အလုပ်နဲ့လာပါတယ်;to (~ “with”): I came (here) to do work. (“(I) come with work.”);aby (~ “s”): Přijel jsem kvůli práci. (“Přicházím s prací.”);pol.

နဲ့တူ;look like (“(be) same¹ with^o”);vypadat jako (“(být) stejný¹ s^o”);T

နဲ့တူ: ဒီအဆောက်အဦးက နန်းတော်နဲ့တူတယ်;look like: This building looks like a palace.;vypadat jako: Tato budova vypadá jako palác.;

နဲ့နဲ့;little, a ° little bit;poněkud ° trochu;adv.

နဲ့နဲ့ နဲ့နဲ့ နားလည်ပါတယ်;little, a: (I) understand a little.;trochu: Trochu rozumím.;pol.

နဲ့နဲ့ နဲ့နဲ့ ဖတ်တတ်ပါတယ်;little, a: (I) can read (in Burmese) a little.;trochu: Umím trochu číst (Barmsky).;pol. col.

နဲ့နဲ့ နဲ့နဲ့များပါတယ်;little bit: (This is) little bit too much.;poněkud: (To je) poněkud moc.;pol.

နဲ့နဲ့ပဲ;just a little;jen trochu;adv. col.

နဲ့နဲ့လေး;little, very ° small, very;malý, velice ° maličkatý, velice;adj. col.. (or) adj. col.

နဲ့နဲ့လေး: နဲ့နဲ့လေး ပျော့ကွက်(ပဲ) ရှိပါတယ်;small, very: (There) are only very small deficiencies (in the writing).;malý, velice: (V tom psaní) jsou jen velice malé nedostatky.;pol. col.

နဲ့ပတ်သက်၍;with regards to (sth., followed by a verb);co se týče (něčeho, následováno slovesem);suff.

နဲ့ပတ်သက်ပြီး;about (regarding, often followed by a verb, “after³ wrapped¹ (and) descended² with^o”) ° concerning (often followed by a verb, “after³ wrapped¹ (and) descended² with^o”) ° with regards to (sth., followed by a verb);ohledně (obvykle následováno slovesem, “po³ zabalení¹ (and) sestoupení² s^o”) ° o (vzhledem k, obvykle následováno slovesem, “po³ zabalení¹ (and) sestoupení² s^o”) ° co se týče (něčeho, následováno

slovesem);suff. (or) adv. writ.

နဲ့ပတ်သက်လို့;regarding (“as³ wrapped¹ (and) descended² with⁰”) ° concerning (“as³ wrapped¹ (and) descended² with⁰”) ° regarding (sth.);ohledně (“poněvadž³ zabalený¹ (a) setoupený² s⁰”) ° vzhledem k (“poněvadž³ zabalený¹ (a) setoupený² s⁰”) ° vzhledem k (něčemu);suff. (or) adv.

နဲ့ပတ်သက်လို့: ဒီကျောင်းသားနဲ့ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော်ဘာမှ မပြောချင်ပါဘူး;regarding: I don't want to say anything with regards to this student;co se týče: co se týče tohoto studenta, nechci nic říct.;pol.

နဲ့ပတ်သက်လို့: ဒီစာအုပ်နဲ့ပတ်သက်လို့ သူ အများကြီး သိပါတယ်;regarding: He knows very much regarding this book.;co se týče: Co se týče této knihy, ví mnoho.pol.; နဲ့ပတ်သက်သော;with regards to (sth., followed by a noun);co se týče (něčeho, následováno pod. jm.);suff.

နဲ့များစွာ (der. from အနဲ့အများတော့);more or less (“with many”);víceméně (“s mnoha”);adv.

နဲ့အတူ;together with;spolu s;prep.

နဲ့အတူ: ကျောင်းသားတွေနဲ့အတူ ဆရာလာမယ်;together with: Together with the students will come the teacher.;spolu s: Spolu se studenty přijde učitel.;fut.

နဲ့အတူ: သူ ကျွန်တော်နဲ့အတူ စားမယ်;together with: He will eat together with me.;spolu s: Bude jíst spolu se mnou.;fut. um.

ပကာရဏ;pakaraṇa (any of the seven books of Abhidhamma Piṭaka i.e., the third collection of the (purportedly) Buddha's discourses in Tipiṭaka);pakaraṇa (kterákoliv ze sedmi knih Abhidhamma Piṭaky, tj. třetího souboru údajně Buddhových promluv v Tipiṭace);Bh. lit. P. pakaraṇa (= exposition)

ပကာရဏ: အဘိဓမ္မာပိဋက ပကာရဏ ခုနစ်ကျမ်း;pakaraṇa: seven pakaraṇa books of Abhidhamma Piṭaka;pakaraṇa: sedm pakaraṇa knih Abhidhamma Piṭaky;Bh. lit. pl. writ.

ပက်စက်;covenly, be (“venture (and) compare”) ° ruthless, be (“venture (and) compare”);neupravený, být (“riskovat (a) porovnávat”) ° nedbalý, být (“riskovat (a) porovnávat”) ° nelítostný, být (“riskovat (a) porovnávat”);I

ပက်စီ;Pepsi (beverage);Pepsi (nápoj);name

ပက်စီ: ပက်စီ လေးလုံး;Pepsi: four bottles of Pepsi;Pepsi: čtyři lahve Pepsi;

ပခုံး(တစ်ဖက်);shoulder;rameno;sg.

ပခက်ကျ(မြို့);Paghoku (town, near Mandalay);Paghokú (město, poblíž Mandalaje);name

ပခုံးများ;shoulders;ramena;pl.

ပင်း;indicates emphasis ° heavy, be (about weight) ° plant of;sazenice (čeho) ° těžký, být (o váze) ° značí zdůraznění;I (or) suff. (or) suff. n.

ပင်း;invite (a monk);pozvat (mnicha);T

ပင်း: ကျွန်တော် ယခု နေထိုင်သော နေရာတွင်ပင်း;indicates emphasis: indeed, in the place where I stay now;značí zdůraznění: vskutku, v místě, kde teď (“já”) žiji;writ.

ပင်း: ပင်းလိုကြောင့် (~ ပင်းဆွာကြောင့်);invite (a monk): because (I) was invited;pozvat (mnicha): protože jsem byl pozvaný;mn.

ပင်းကူ(တစ်ကောင်);spider (animal, “raise (and) support”);pavouk (“zdvihnout (a) podpořit”);sg.

ပင်စင်;pension;penze;n. E. pension

ပင်စင်: မလုပ်တော့ပါဘူး;ပင်စင် ယူလိုက်ပြီ;pension: I don't have a job any more. I am retired. (“(I) don't work any more. (I) happened to take pension.”);penze: Už nemám zaměstnání. Jsem v penzi. (“Už nepracuji. Stalo se, že беру penzi.”);pol. ပင်စင်ယူ;retired, be (“take¹ pension”) ° pension, take (“take¹ pension”);duchodu, být v (“brát¹ penzi”) ° penzi, být v (“brát¹ penzi”);T pension

ပင်ပန်း;tired, be (“(be) heavily tired”);unavený, být (“(být) těžce unavený”);I

ပင်ပန်း: ကျွန်တော် အိပ်ရေးမဝလို့ အလွန်ပင်ပန်းတယ်;tired, be: Because I didn't sleep well, (I) am so tired. (“Because my sleep (was) not sufficient, (I) am extremely tired.”);unavený, být: Poněvadž jsem nespál dobře, jsem moc unavený. (“Poněvadž můj spánek (byl) nedostatečný, jsem extrémě unavený.”);um.

ပင်ပန်း: သူ ပင်ပန်းနေတယ်;tired, be: He is (“being”) tired.;unavený, být: Je unavený.;cont.

ပင်ပန်းတာ;tiredness (“heavily tired {nouner}”);únava (“těžce unavený {jmenec}”);n.

ပင်ပန်းနွမ်းနယ်;exhaustive, be very (“(be) heavily tired, withered (and) trodden”);vyčerpávající, být velice (“(být) těžce unavený, zvadlý (a) pošlapaný”);I

ပင်ပန်းနွမ်းနယ်: ဒီဘဝတွင် အဲဒီအရာများကို တစ်ဖန်ပြန်လုပ်ဖို့ အရမ်းပင်ပန်းနွမ်းနယ်ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်;exhaustive, be very: To do all the things one more time in this life would be very exhaustive.;vyčerpávající, být velice: (To) by bylo velice vyčerpávající, dělat všechny (ty) věci ještě jednou v tomhle životě.;fut. pol. writ.

ပင်းမင်းဆိုင်(တစ်ဆိုင်);laundry (shop, “laundry shop”);prádelna (“obchod” prádla”);sg.

ပင်းမင်းဆိုင်(တစ်ဆိုင်) (WS. from ပင်းမင်းဆိုင်);laundry (shop, “laundry shop”);prádelna (“obchod” prádla”);sg. WS.

ပင်မင်း (WS. from ပင်ပန်း);tired, be (“(be) heavily tired”);unavený, být (“(být) těžce unavený”);I WS.

ပင်လည်: မြို့သည် ပင်လည်နားတွင် ရှိသည်;sea: The town is near sea.;moře: (To) město je poblíž moře.;writ.

ပင်လယ်: ပင်လယ်သို့ ရေကူးရန် သွားနေသည်;sea: (They) go to sea to swim.;moře: Jdou do moře, aby plavali.;cont. writ.

ပင်လယ်: အမျိုးသား (~ လူတစ်ယောက်သည်) ပင်လယ်ထဲသို့ ဒိုက်ပင်ထိုးတော့မယ်;sea: The man is going to dive in the sea.;moře: (Ten) muž se chystá potápět v moři.;fut.

ပင်လယ်(တစ်ခု);sea (“heavy paddy-field”);moře (“těžké rýžové pole”);

ပစပို့(တစ်အုပ်);passport;pas (cestovní);sg. E. passport

ပစ္စည်း: တရုတ်ပစ္စည်း လိုချင်သလား; ဒါမှမဟုတ် အိန္ဒိယပစ္စည်း လိုချင်သလား;goods: Do you need (“(and) want”) Chinese or Indian goods?;zboží: Potřebuje(te) (“(a) chcete”) čínské nebo indické zboží?;inter.

ပစ္စည်း: ပစ္စည်းအသစ်တစ်ခု;thing: a new thing (something new);věc: nová věc (něco nového);

ပစ္စည်း: အစိမ်းရောင်ပစ္စည်းနှစ်ခု ပုံစံတူတယ်;object: The form (of) the two green objects is same.;předmět: Podoba (těch) dvou zelených předmětů je stejná.;

ပစ္စည်း: အစိမ်းရောင်ပစ္စည်းနဲ့ အနီရောင်ပစ္စည်း ပုံစံမတူကြဘူး;thing: The form of the green (“thing”) and red object is not same.;věc: Podoba zelené (“věci”) a červené věci není stejná.;

ပစ္စည်း: အနီရောင်ပစ္စည်းတွေက အပြာရောင်ပစ္စည်းတွေရဲ့.
အောက်မှာ;object: The red objects are under ("of") the blue objects.;předmět: Červené předměty jsou pod ("z") modrými předměty.;
ပစ္စည်း(တစ်ခု);object (any inanimate object, "bundle¹ (to) throw") ° product ("thing") ° thing (any inanimate object, "bundle¹ (to) throw");předmět (jakýkoliv neživotný předmět, "balík¹ (na) vyhození") ° věc (jakýkoliv neživotný předmět, "balík¹ (na) vyhození") ° výrobek ("věc");sg. P. paccaya (= requisite, means)
ပစ္စည်းတွေ;goods ° products;zboží ° produkty;pl. P. paccaya (= requisite, means)
ပစ္စည်းသယ်တန်းလည်း(တစ်စီး);suitcase cart ("cart³ (to) carry¹ (and) push² stuff") ;zavazadlový vozík ("vozík³ (ve kterém) nos¹ (a) strkej² věci") ;sg. P. paccaya (= requisite, means)
ပစ္စည်းဥစ္စာ;property ("things (and) property") ° things (as property, "things (and) property");vlastnictví ("věci (a) vlastnictví") ° věci (o vlastnictví, "věci (a) vlastnictví");n. P. paccaya (= requisites, means)
ပစ္စည်းဥစ္စာ: ငါ တစ်ဘဝလုံး ပစ္စည်းဥစ္စာအမျိုးမျိုး ရရှိဖို့ အားကြိုးမာန်တက်ကြိုးစားပြီး နောက်ဆုံးမှာတော့ ငါ သေမယ်;things: I zealously try to get various things and finally I die.;věci: Horlivě se ("já") snažím dostat různé věci a nakonec zemřu.;fut.
ပစ္စည်းဥစ္စာ: ဆိုင်ကို လာပြီး ကြိုက်တဲ့ပစ္စည်းဥစ္စာများကို ဈေးမကြည့်ပဲ ဝယ်ဆွဲတယ်;goods: (I) went to a shop and bought what ("goods") (I) liked without looking at the price.;zboží: Šel jsem do obchodu a koupil ("zboží") co jsem chtěl (~ "měl-rád") aniž bych se díval na cenu.;p.s. pol.
ပစ္စည်းဥစ္စာ: ပစ္စည်းဥစ္စာများကို သပ်သပ်ရပ်ရပ်ပြင်တယ်;nicely: He tidies up the (all) things.;hezky: (Všechny ty) věci uklidí.;
ပစ္စည်းဥစ္စာ: ပစ္စည်းဥစ္စာအများကြီး ချမ်းသာကြွယ်ဝတဲ့လူတွေ ဘယ်လိုအသက်ရှင်နေထိုင်သလဲဆိုတာကို ငါ မြင်ခဲ့တယ်;things: I saw how very rich people, who (have) many things live (their) life.;věci: Viděl jsem, jak velice bohatí lidé, kteří (mají) mnoho věcí, žijí (svůj) život.;p.s.
ပစိဖိတ်;Pacific (ocean);Pacifický (oceán);name
ပစ္စုပ္ပန်;modern ° present ° today;moderní ° přítomný (dnešní) ° dnešní;adj. P. paccuppanna (= present)
ပစ္စုပ္ပန်: ပစ္စုပ္ပန်စက်များ (~ ပစ္စုပ္ပန် စက်ပစ္စည်းများ);modern: modern machines;moderní: moderní stroje;pl.
ပစ်;indicates abandonment ° throw;vyhodit ° značí zanechání ° hodit;suff. (or) T
ပစ်: ကောင်လေးက ဘောလုံးကို ပစ်လွှဲမယ်;throw: The boy will certainly throw the ball.;hodit: Chlapec určitě hodí míčem.;fut.
ပစ်မှား (WS. from ပြစ်မှား);misconduct ("wrong¹ wronging");cizoložství ("špatný¹ chybování");n.
ပစ်မှား: အိမ်ယာ (~ အိမ်ရာ (?)) မပစ်မှား;misconduct: (he) does not commit sexual misconduct ("no misconduct (with) (other man's) wife");cizoložství: nepáchá cizoložství ("ne cizoložství (se) ženou (jiného muže)");col.
ပညတ်;term (for sth.) ° name (of sth.) ° designation;termín (pro něco) ° jméno (něčeho) ° pojmenování (jméno);n. P. paññatti (= designation, name)
ပညာ;education;vzdělání;n. P. pañña (= wisdom, knowledge)
ပညာ: ပညာစသင်တယ်;education: (He) started (his)

education.;vzdělání: Začal své vzdělání.;
ပညာ: သင်ပေးထားတဲ့ညာတွေက နောင်တစ်ချိန်ချိန်မှာ အသုံးဝင်လာမှာပါ;wisdom: The wisdom that (you) taught will later become useful, at a certain time.;moudrost: Moudrost, kterou jsi učil, bude později, v určitou dobu, užitečná.;fut. pol.
ပညာ: သတိတရားနှင့် ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်;wisdom: persons who have heedfulness and wisdom;moudrost: osoby, které mají pozornost a moudrost;pl. writ.
ပညာ: သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၊ ကြီးထွားလာခြင်းတို့;wisdom: (He) developed morality, concentration (and) wisdom.;moudrost: Rozvíjel ctnost, soustředění (a) moudrost.;p.s. pol.
ပညာရှင်(တစ်ယောက် ၊ တစ်ပါး);scholar ("lord¹ (of) wisdom");učenec ("pán¹ moudrosti");sg. (mn.)
ပညာရှိ;wise, be ("has¹ wisdom");moudrý, být ("má¹ moudrost");l
ပညာရှိ -မှာ;wisdom, have;moudrost, mít;l
ပညာရှိကြီး: မင်းရာဇာဘာ
တင်ရှေးတို့မြန်မာပညာရှိကြီးတ(စ်)ဦးဖြစ်လာတယ်;wise man: Min Yaza became famous as one of the great wise men in Myanmar.;moudrý muž: Men Yáza se stal slavným jakožto jeden z velkých moudrých mužů Myanmaru.;
ပညာရေး;education ("knowledge subject");vzdělání ("záležitost¹ znalosti") ° výuka ("záležitost¹ znalosti");n. P. pañña (= wisdom, knowledge) (or) n. P. paññā (= wisdom, knowledge)
ပညာရေး: ဒီမြို့မှာ အနှစ်နှစ် အလလ ပညာရေးတာဝန် ထမ်းဆောင်လာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပါ;education: (He) is a person, who has carried out educational duties in this town for many years and months.;vyučování: Je osobou, která v tomto městě vyučovala (~ "vykonávala vyučovací povinnosti") po mnoho let ("a měsíců").;pol.
ပညာသင်(တစ်ယောက်);trainee ("wisdom learning") ° student ("wisdom learning") ° disciple ("wisdom learning");učěň ("moudrost učící-se") ° student ("moudrost učící-se") ° žák ("moudrost učící-se");sg.
ပဋိပတ္တိသာသနာ;monks practitioners (who practise morality, meditation and wisdom);mniši praktikující (kteří praktikují morální pravidla, meditaci a moudrost);n. Bh. mn. P. paṭipatti-sāsana (= practice – dispensation)
ပဋိဝေသာသနာ;monks of high spiritual attainment (which they accrued through following practise and study of the Buddha's teaching);mniši vysokých spirituálních dosažení (kterých se jim dostalo skrze následování praxe a studia Buddhova učení);n. Bh. mn. P. pativedhasāsana (= attainment – dispensation)
ပဋိသန္ဓေနေခြင်း;birth ("live¹ (from) pregnancy⁰ {nouner}");zrození ("žít¹ (z) těhotenství⁰ {jmenec}");n. P. paṭisandhi (= conception)
ပတ်;week;týden;n.
ပတ် (~ "နေ့"): ဘယ်နေ့ လာမလဲ။ ကြာသပတေးနေ့ လာမယ်;week (~ "day"): What day (of week) will they come? (They) will come on Thursday.;týden (~ "den"): Který den (v týdnu) přijedou? Přijedou ve čtvrtek.;inter.
ပတ်: နှစ်ပတ်ကြာ;week: last (for) two weeks;týden: trvat dva týdny;
ပတ်: နောက်တစ်ပတ်;week: next week;týden: příští týden;
ပတ်: နောက်တစ်ပတ် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင်;week: next week on Wednesday;týden: příští týden ve středu;writ.

ပတ်: သုံးပတ် ရှိပြီ;week: (It) has been three weeks (since I have arrived to Burma).; týden: Už je to tři týdny, co jsem přijel do Barmy.;p.p.

ပတ်(တစ်ပတ်);week;týden;sg.

ပတ်စပို့: မြန်မာ ပတ်စပို့ကိုင်ထားရင် ဥရောပနဲ့ အမေရိက ဆိုတာ ဝင်ဖို့သိပ်ခဲတယ်;passport: If (you) have a Myanmar passport, ("as for") entering Europe and America, (it) is difficult.;pas: Pokud máš Myanmarský pas, je cestování do Evropy nebo Ameriky náročné. ("pokud držíš Myanmarský pas, co se týče vstupu do Evropy a Ameriky, je (to) těžké.");

ပတ်စပို့(တစ်အုပ်);passport;pas (cestovní);sg. E. passport

ပတ်တီး(တစ်လိပ်);bandage ("wrap (and) strike");obvaz ("obvázat (a) uhodit");sg.

ပတ်ဝန်းကျင်;environment (also about being in a society, "surrounding surroundings");prostředí (také o společnosti, "obklopující okolí");n.

ပတ်ဝန်းကျင်: မင်းရဲ့ လက်ရှိဘဝ(မှာ)၊ လက်ရှိပတ်ဝန်းကျင်(မှာ)၊ လက်ရှိလူတန်းစားမှာ (~ လက်ရှိအသိုင်းအဝိုင်းထဲမှာပဲ) တရားထိုင်ပါတယ်;environment: (You) meditate in your present life, in (your) present environment (and) in (your) present society.;prostředí: Medituješ ve svém přítomném životě, ve (svém) přítomném prostředí (a) ve (své) přítomné společnosti.;pol.

ပတ်ဝန်းကျင်: အင်္ဂလိပ်စကားပြောတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုမှာ နေပါတယ်;environment: (I) live in an environment of English language. (ie. where people speak in English);prostředí: Žiji v prostředí anglického jazyka. (tj. tam, kde lidé mluví anglicky);pol.

ပထမ;first;první;adj. num. P. paṭhama (= first) (or) num. P. paṭhama (= first) (or) adj. P. paṭhama (= first)

ပထမ: ပထမ ဖြစ်လာသည်;first: comes (as) first;první: přichází (jako) první;writ.

ပထမ: ပထမဆုံးပန်းဝင်တယ်;first: (He) enters the finishing line as first.;první: první se dostává (~ "vstupuje") na vítěznou čáru.; ပထမ: အပြာရောင်အင်္ကျီနဲ့ အမျိုးသားက ပထမ;first: The man with blue shirt is the first.;první: Pán v (~ "s") modré košili je první.;col.

ပထမဆုံး;first, the ("most¹ first⁰");první ("nejvíce¹ první⁰");adj. P. paṭhama (= first)

ပထမဆုံး: မင်းဟာ ငါ့ရဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်တွေ ပြောပြတဲ့ ပထမဆုံးလူပါ;first, the: You are the first person to who I reveal my secrets.;první: Jsi první ("člověk"), kterému odhaluji svá tajemství.;pol.

ပထမဆုံး: အပြာရောင်ကား ပထမဆုံးပန်းဝင်ပြီးပြီ;first: The blue car has entered the winning post (~ finishing line) ° first: The blue car has entered the winning post (~ finishing line) first.;první: Modré auto vstoupilo na vítěznou čáru (~ končící čáru) ° p.p.; (or) p.p.

ပထမသင်္ဂါယနာ;Council, First Buddhist ("first rehearsal");Koncil, První Buddhistický ("první společná-recitace");n. Bh. P. paṭhamasaṅgāyanā (= first rehearsal)

ပထမအကြိမ်အဖြစ်;first time, for the ("as² first⁰ time¹");na poprvé ("jakožto² první⁰ čas¹");adv.

ပထမအကြိမ်အဖြစ်: ပထမအကြိမ်အဖြစ် သူက လက်လှုပ်ရှားမှုနှင့်;first time, for the: for the first (time) with movement of hand;na poprvé: na poprvé ("s") pohybem ruky;

ပထမအားဖြင့်;firstly ° first, at;řádkem ("prvně") ° za prvé ("prvně") ° nejprve ("prvně");adj. num. P. paṭhama (= first)

ပထဝီ;geography;geografie;n. P. paṭhavī (= earth)

ပထဝီဝင်;geography ("entering¹ earth⁰");geografie ("vstup¹ (do) země⁰");n. P. paṭhavī (= earth)

ပန္နသီး(တစ်လုံး);jackfruit ("fruit² (of) method¹ (to make sth.) thin");chlebovník ("ovoce² způsobu¹ (jak něco dělat) tenkým");sg.

ပန်း;flower of ° winning post in a race ° spurt;květina (čeho) ° vítězná pozice při závodě ° stříkat;n. (or) T (or) suff. n.

ပန်း: ပန်းများအရောင်အသွေးစုံလင်လာလျှင် နွေရာသီရောက်ပြီ;flower: If many flowers become colorful (and) adequate, the spring has come.;květina: Pokud se ("stalo") mnoho květin barevnými (a) přiměřenými, přišlo jaro.;p.p.

ပန်း: အပြာရောင်ကား ပထမဆုံးပန်းဝင်ပြီးပြီ;winning post (in race): The blue car has entered the winning post (~ finishing line) first.;vítězná čára: Modré auto vstoupilo na vítěznou čáru (~ končící čáru);p.p.

ပန်း(တစ်ပွင့်);flower;květina;sg.

ပန်းကန်(တစ်ချပ်);dish ("buttressing¹ flower⁰") ° crockery, a piece of ("buttressing¹ flower⁰");nádobí ("je-oporou¹ květinám⁰");sg.

ပန်းကန်ခွက်ယောက်;crockery ("plate, cup (and) ladle");nádobí ("talíř, hrnek (a) naběračka");n.

ပန်းကန်ပြား: စားပွဲပေါ်မှာ ပန်းကန်ပြားလေးချပ်ရှိတယ်;plate: There are four plates on the table.;talíř: Na stole jsou čtyři talíře.; ပန်းကန်ပြား(တစ်ချပ်);plate ("flat¹ dish⁰");talíř ("ploché¹ nádoby⁰");sg.

ပန်းချီကား: နံရံပေါ်မှာ ပန်းချီကားတစ်ချပ် ချိတ်ထားတယ်;picture: A picture is hung on the wall.;obraz: Na stěně je pověšený obraz.;

ပန်းချီကား: ပန်းချီဆရာက ပန်းချီကားတစ်ချပ်ကို ဆွဲနေတယ်;picture: The painter is painting a picture.;obraz: Malíř maluje obraz.;cont.

ပန်းချီကား: ရုပ်ပုံထဲမှာ (~ ပန်းချီကားထဲမှာ) ဆီတွေ အများကြီးပဲ;picture: There is a lot of oil (photographed) in the picture.;obrázek: Na obrázku je (vyfoceno) mnoho oleje.;

ပန်းချီကား(တစ်ချပ်);picture ("canvas² (of) lifted¹ flowers⁰") ° picture ("canvas² carrying-away¹ flowers⁰");obraz ("květinu⁰ odnášející¹ napnuté-plátno²") ° obraz ("plátno² zdvihnutých¹ květin⁰");sg.

ပန်းချီဆရာ: ဆရာဖြစ်တဲ့ ပန်းချီဆရာ;painter: painter teacher;malíř: malíř učitel;

ပန်းချီဆရာ: ပန်းချီဆရာက ပန်းချီကားတစ်ချပ်ကို ဆွဲနေတယ်;painter: The painter is painting a picture.;malíř: Malíř maluje obraz.;cont.

ပန်းချီဆရာ(တစ်ယောက်);painter ("master² (in) lifting¹ flowers⁰") ° artist ("master² (in) lifting¹ flowers⁰");malíř ("mistr² (ve) zdání¹ květin⁰") ° umělec ("mistr² (ve) zdání¹ květin⁰");sg.

ပန်းချီလက်ရာ;painting handiworks ("handiwork¹ (of) painting⁰");malování, ruční práce ("ruční-práce¹ malování⁰");n.

ပန်းခြံ;garden ("flower enclosure") ° park ("flower enclosure");zahrada ("ohrada¹ květin⁰") ° park ("ohrada¹ květin⁰");n.

ပန်းဂေါ်ဖီ(တစ်ထုပ်);cauliflower ("flower⁰ (of) thrusting² shovel¹");květák ("květina⁰ (ze) zaráženi² lopaty¹");sg.

ပန်းဂေါ်ဘီ(တစ်ထုပ်) (WS. from ပန်းဂေါ်ဖီ);cauliflower ("flower⁰ (of)

thrusting² shovel¹);kvěťák (“květina^o (ze) zarážení² lopaty¹”);sg. WS.

ပန်းဆိုးတန်းလမ်း;Pansedan Street (“street² (of) dying^o stick¹”, “street³ (of) stick² (of) bad¹ flower^o”);Pansedan, ulice (“ulice² hůlky¹ (na) barvení^o”, “ulice³ hůlky² (ze) špatné¹ květiny^o”);name

ပန်းတိုင်: တစ်ခုတည်းသော ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်;aim: the only intention (and) aim;cíl: jediný záměr (a) cíl;

ပန်းတိုင်: ပန်းတိုင်ဆိုတာ ပြိုင်ပွဲမှာ နောက်ဆုံး(မှ) ရောက်ရမဲ့နေရာပါ။;goal: Goal is the place in race, where (one) has to finally arrive.;cíl: Cíl znamená místo v závodě, kam (jeden) musí nakonec dorazit.;pol. col.

ပန်းတိုင်: ယန်သည် မြက်ခင်းတခုသို့ ရောက်သောအခါ ငါသည် ပန်းတိုင်နှင့် နီးကပ်လာပြီး၊ လိပ်ကို စောင့်ရန်နားဦးမည်ဟု ဆိုကာ တရေးအိပ်လေ၏။;goal: When the rabbit arrived to the turf, (it) said: “while approaching the goal, in order to wait for (the) turtle, I will first take a rest” and indeed, slept (“a stretch of sleep”).;cíl: Když králík dorazil na trávník, řekl: “zatímco se přibližuji k cíli, abych posečkal na želvu, nejprve si odpočnu” a vskutku, spal (“úsek spánku”).;writ.

ပန်းတိုင်;goal (“flower column”) ° winning post (“flower column”);vítězné stanoviště (“květinový sloup”) ° cíl (“květinový sloup”);n.

ပန်းပင်(တစ်ပင်);flower (“flower column”);květina (“květinový sloup”);sg.

ပန်းပွင့်: ပန်းပွင့်က အဝါရောင်နဲ့ လိမ္မော်ရောင်။;flower: The flower is of yellow (“color”) and orange color.;květina: (Ta) květina je žluté (“barvy”) a oranžové barvy.;

ပန်းပွင့်: မိုးရွာနေလို့ ပန်းပွင့်(တွေ မိုး)စိုနေတယ်။;flowers: Because it is raining, flowers are (“being”) wet.;květiny: Poněvadž prší, květiny jsou mokré.;cont.

ပန်းပွင့်(တစ်ပွင့်);flower (“flower, flower”);květina (“květina, květina”);sg.

ပန်းပွင့်(တစ်ပွင့်);flower (“flower (to) blossom”) ° plant (flower, “flower (to) blossom”);rostlina (květina, “květina kvést”) ° květina (“květina kvést”);sg.

ပန်းရောင်;pink color (“flower’s color”);ružová barva (“květinová barva”);n.

ပန်းဝင်း;race, finishing line (“enter¹ flower^o”) ° race, cross the finishing line (“enter¹ flower^o”);závodu, překročit končící čáru v (“vstoupit¹ (do) květiny^o”) ° závodu, vstoupit na končící čáru v (“vstoupit¹ (do) květiny^o”);T

ပန်းဝင်း: ပထမဆုံးပန်းဝင်းတယ်။;winning post: (He) enters the finishing line as first.;končící čára: první se dostává (~ “vstupuje”) na vítěznou čáru.;

ပန်းသီး(တစ်လုံး);apple (“flower fruit”);jablko (“květinové ovoce”);sg.

ပမာဏ;size;míra;n. P. pamāṇa (= size)

ပယောဂဆန်နိုင်ခြင်း;magical power (“ability² resembling¹ magic^o”);magická moc (“schopnost² podobající-se¹ magii^o”);n.

ပယ်;reject (“remove”) ° remove ° reject;odmítnout (“odstranit”) ° odmítnout ° odstranit;T

ပယ်: ပယ်ထားခဲ့တယ်။;reject: (It) was rejected.;odmítnout: Bylo (to) odmítnuto.;p.s.

ပယ်ချ;reject (“abandon (and) lower”) ° refuse (when given, “abandon (and) lower”);odmítnout (darované, “opustit (a) snížit”)

° odmítnout (“opustit (a) snížit”);T

ပယ်ခွာ;abandon (“reject (and) leave”) ° relinquish (“reject (and) leave”) ° forsake (“reject (and) leave”);vzdát se (“odmítnout (a) odejít”) ° zanechat (“odmítnout (a) odejít”) ° opustit (“odmítnout (a) odejít”);T

ပယ်ခွာ: စိတ်ကူးများကို ထပ်တလဲလဲသဘောပေါက်သွားပြီး အဲဒါများကို ပယ်ခွာတယ်။;abandon: Having realized (that I have) thoughts again and again, (I continuously) abandon them.;opustit: Znovu a znovu si uvědomuji, (že mám) myšlenky, a (neustále) je opouštím.;med.

ပျံ;fly;létat;T

ပျံ: ကောင်းကင်မှာ လေယာဉ်ပျံတစ်စီး ပျံနေတယ်။;fly: A plane is flying in the sky.;létat: Letado létá v nebi.;cont.

ပျက်;break up (in relationship) ° broken, get ° break (stop functioning);rozbit se (přestat fungovat) ° rozejít se (ve vztahu) ° rozbit se;I (or) T

ပျက်: ဒီသီလရင်တွေမှာ ကွန်ပျူတာပျက်နေလို့ လာကြတာတဲ့ ;break: (Somebody) said, that as the computer of (~ “in”) these nuns got broken, they came.;rozbit se: Prý, že protože se počítá (“u”) těchto mnišek rozbil, (ony) přišly.;col.

ပျက်: ဓါတ်အားသွင်းတဲ့ကိရိယာပျက်သွားပါတယ်။;broken, get: The charger got broken.;rozbit se: Nabíječka se rozbila.;p.p. pol. writ.

ပျက်: မီးပျက်သွားပြီ။;destroy: Electricity is down. (“fire^o was² destroyed”);zničit: Vypli proud. (“ohně^o byl² zničen”);p.p.

ပျက်: လက်တော့လဲ ပျက်သွားပါတယ်။;break: Also, (my) laptop got broken.;rozbit se: Také, (můj) laptop se (mi) rozbil.;sg. pol.

ပျက်: အင်ဂျင်ပျက်နေလို့ ပြင်နေတာပါ။;break: (I) am repairing (this), because the engine got broken.;rozbit se: Opravuji (to), protože se rozbil motor.;pol.

ပျက်စီး;destroy (“attack¹ (and) destroy^o”) ° pass away (“be-attacked¹ (and) be-destroyed^o”) ° ruin (“attack¹ (and) destroy^o”) ° die (“be-attacked¹ (and) be-destroyed^o”);zničit (“zaútočit¹ (a) zničit^o”) ° zemřít (“být-napaden¹ (a) být-zničen^o”) ° umřít (“být-napaden¹ (a) být-zničen^o”);I (or) T

ပျက်စီး: နိုင်ငံများ ပျက်စီးတယ်။;destroy: Countries will be destroyed.;zničit: Země budou zničeny.;

ပျက်စီး: ပျက်စီးနေတဲ့ရွာတွေ ;ruined: ruined villages;zničit: zničené vesnice;

ပျက်ပြား;demolished, be (“destroy (and) be-scattered”) ° shattered, be (“destroy (and) be-scattered”) ° destroyed, be (“destroy (and) be-scattered”);zničený, být (“zničit (a) být-roztroušený”) ° rozdrčený, být (“zničit (a) být-roztroušený”) ° zdemolovaný, být (“zničit (a) být-roztroušený”);I

ပျက်ယွင်း;deteriorate (“be-destroyed (and) deviate”);zhoršit se (“zničit-se (a) odchýlit-se”);I

ပျက်သွား;broken, get;rozbit se;I p.p.

ပျင်း;lazy, be;líný, být;I

ပျင်း: လောကီကိစ္စတွေနဲ့ အချိန်မပေးနိုင်ဘူးဆိုတဲ့ ဆင်ခြေနဲ့ ကျွန်တော် ပျင်းနေတာပါ။ ;lazy, be: With the excuse, that with the worldly problems (I) cannot dedicate (it) time, I have been lazy.;líný, být: S výmluvou, že se světskými problémy tomu nemohu věnovat čas, jsem byl líný.;p.s. pol. um.

ပျင်း: သူ ပျင်းရာက ပျော်လာပြီ။;bored, be: He became happy from (“the status of”) being bored.;znuděný, být: Ze stavu

znudění (přešel do stavu) veselí.;pol. p.p.
 ပျင်း;bored, be;nudit se ° znuděný, být;l
 ပျင်းစရာ;boredom;nuda;n.
 ပျင်းစရာ: ဒါဟာ ပျင်းစရာ ကောင်းတယ်။;boredom: This is boring.
 ("This is good (for) boredom.");nuda: To je nudné. ("To je dobré (na) nudu.");col.
 ပျတ် (WS. from ပျက်);broken, be;rozbitý, být;l WS.
 ပျံ့;spread ("spread (and) be-everywhere");rozprostřít (se, "rozprostřít-se (a) být-všude");l
 ပျံ့: ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများသပိတ်သည် အနယ်နယ်အရပ်ရပ်သို့ ပျံ့နှံ့သွားပြီး နယ်ကျောင်းများကလည်း သပိတ်မှောက်ကြပါသည်။;spread: The boycott of the Yangon University students spread to various places and quarters and (then) also the provincial students (started to) boycott.;rozšířit se: Bojkot studentů Rangúnské University se rozšířil do různých míst a čtvrtí a (pak) také provinční studentni (začli) bojkotovat.;pol. writ. pl.
 ပျံသန်း;fly ("fly (and) hover-over") ° fly ("fly (and) hover (over)");létat ("létat (a) vznášet-se") ° létat ("létat (a) vznášet se (nad)");T
 ပျံသန်း: ပျံသန်းနေသော လေယာဉ်ပျံတစ်စီး;fly: a flying airplane;létat: létající letadlo;sg.
 ပျို;young (for women) ° tender (for women) ° young, be ° single (not married, for women);jemný (o ženách) ° mladý (o ženách) ° svobodný (nikoliv vdaná, o ženách) ° mladý, být;l (or) adj. f.
 ပျော့;soft, be;měkký, být;l
 ပျော့: ဒီခေါင်းအုံးက ပျော့တယ်။;soft: This pillow is soft.;měkký: Tento polštář je měkký.;
 ပျော့ကွက်;deficiency (in writing etc., "weak blot");nedostatek (v psaní atd., "slabá skvrna");n.
 ပျော့ကွက်: နဲ့လေး ပျော့ကွက်(ပဲ) ရှိပါတယ်။;deficiency: (There) are only very small deficiencies (in the writing).;nedostatek: (V tom psaní) jsou jen velice malé nedostatky.;pol. col.
 ပျောက်;lost, get ° break (about machines, computers etc.) ° lose;ztratit se ° ztratit ° rozbít se (o strojích, počítačích etc.);l (or) T
 ပျောက်: ကွန်ပျူတာ ပျောက်သွားပြီ;break: The computer is broken.;rozbít se: Počítač se (mi) rozbil.;p.p.
 ပျောက်: မလေ့ကျင့်ရင် ရပြီးသား စာလေးစကားလေးတွေဟာ ပျောက်တတ်တယ်တဲ့ ...။;lose: If (you) do not practise, what (you) have (already) got, the good (knowledge) of writing (and) good (knowledge) of speaking may get lost, (they) say ...;ztratit: Pokud netrénuješ, co (již) máš, ta dobrá (znalost) psaní (a) dobrá (zanlost) mluvení, se může ztratit, prý ...;col.
 ပျောက်ကင်း(သွား);lost, be ("be-lost, be-void (and) ("go")") ° disappear ("be-lost, be-void (and) ("go")");ztratit se ("být-ztracen, být-prost (a) ("jít")") ° zmizet ("být-ztracen, být-prost (a) ("jít")");l (or) T
 ပျောက်ကင်းသွား: ပျောက်ကင်းသွားပြီး နောက်တစ်ကြိမ် မပေါ်လာခဲ့တော့ပါဘူး။;disappear: (It) disappeared and never appeared again.;zmizet: Zmizel a už se nikdy ("znovu") neobjevil.;p.s. pol.
 ပျောက်ကွယ်(သွား);lost, be ("be-lost, hide (and) ("go")") ° disappear ("be-lost, hide (and) ("go")");zmizet ("být-ztracen, schovat-se (a) ("jít")") ° ztratit se ("být-ztracen, schovat-se (a)

("jít")");l (or) T
 ပျော်;enjoy ° gay, be (happy) ° happy, be ° glad, be ° enjoy, be;užívat si ° veselý, být ° radost, mít ° šťastný, být ° rád, být ° radovat se ° rád, být (mít radost) ° těšit se z ° vychutnávat si;l (or) T
 ပျော်: ကျွန်မ ပျော်လို့ ရယ်နေတာပေါ့။;happy: Because I am happy, (I) am smiling.;šťastný, být: Protože jsem šťastná, směji se.;col. cont. uw.
 ပျော်: ကလေး ပျော်နေပုံပေါ်တယ်။;happy: The baby seems to be happy.;šťastný: Miminko vypadá šťastně.;
 ပျော်: တော်တော်ပျော်ဖြစ်တယ်။;happy: (He) becomes extremely happy.;šťastný: Stane se extrémě šťastným.;
 ပျော်: ဒီနေ့ပျော်စရာကောင်းတယ်။;enjoy: Today's enjoyable.;potěšení: Dnešek je vhodný k potěšení.;col.
 ပျော်: ပျော်ကြတယ်။;happy, be: (they) are happy;radovat se: radují se;
 ပျော်: ပျော်ရဲ့လား။;happy: Are (you) happy ("for real")?;šťastný: Jsi skutečně šťastný?;inter.
 ပျော်: ဗမာပြည်မှာ နေရတာ ပျော်ရဲ့လား။;happy: Are you ("surely") happy staying in Burma ("country")?;šťastný: Jste ("opravdu") šťastný, že jste v Barmě (~ "Barmské zemi")?;inter.
 ပျော်: ဗမာပြည်မှာ နေရတာ ဘယ်လိုနေသလဲ။ ကောင်းပါတယ်။ ပျော်ပါတယ်။;happy: How do you feel (~ "live") in Burma ("country")? Good. (I) am happy.;šťastný: Jak se žije (~ "žiješ") v Barmě (~ "Barmské zemi")? Je (to) dobré. Jsem šťastný.;inter.
 ပျော်: ဘာစာအုပ်ဖတ်ဖတ် သူပျော်ပါတယ်။;enjoy: He enjoys whatever book (he) reads.;užívat si: Užívá si každé knihy (kterou) ("on") čte.;pol.
 ပျော်: လကုန်ရင် ပျော်ကြတယ်။;happy, být: When month ends, (I) become happy.;šťastný, být: Když měsíc končí, jsem (~ "stanu-se") šťastný.;col.
 ပျော်: လွတ်ပျော်တယ်။;happy, be: (I) am extremely happy.;šťastný, být: Jsem extrémě šťastný.;
 ပျော်: သကြာနံ့အခါမှာ တိုင်းရင်းသားအားလုံး အခါတိုင်းထက် ပိုပျော်ကြပါတယ်။;happy: During the Thin-gyan all nationalities are more happier than usually.;šťastný: Během Tendžanu jsou všechny národy šťastnější než obvykle.;pol.
 ပျော်: သိပ်ပျော်ပါတယ်။;happy, be: (I) am very happy.;šťastný, být: Jsem velice šťastný.;pol.
 ပျော်ပျော်;happily ° joyously;vesele ° šťastně;adv.
 ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်;happily ° joyfully;vesele ° radostně ° šťastně;adv.
 ပျော်ပွဲစားရ(တစ်ဆိုင်);restaurant ("public-building" (for) eating² (and) happy^o events¹);restaurace ("veřejná-budova³ (na) jezení² (a) radostně^o události¹");n.
 ပျော်ရွှင်မှု: ခင်ဗျားဆီမှာ ပျော်ရွှင်မှုတွေ အရမ်းဖြစ်လာတဲ့အချိန်မှာ (~ ခင်ဗျားအရမ်း ပျော်လာတဲ့အချိန်);happiness: Whenever a lot of happiness appears in you.;radost: Kdykoliv máš tolik moc radosti ("v tobě");um.
 ပျော်ရွှင်;happy, be ("happy (and) joyful");šťastný, být ("šťastný (a) radostný");l
 ပျော်ရွှင်: ပျော်(ရွှင်)စေချင်လို့ပါ။;happy: Because (I) want (you) to be happy.;šťastný: Protože chci, abys byl šťastný.;pol.
 ပျော်ရွှင်: ပျော်ရွှင်ပါစေ။;happy: May you be happy.;šťastný: Ať jsi

šťastný.;w. pol.

ပျော်ရွှင်မှု: သတ္တဝါအားလုံးအတွက် ပျော်ရွှင်မှုကို

ဆုတောင်းပေးပါတယ်။;happiness (~ "happy, be"): (I) wish all the beings to be happy (~ "happiness").;šťastný, být (~ "radost"): Přeji všem bytostem aby byly šťastné (~ "radost").;pol.

ပျော်ရွှင်မှု;happiness ("be-happy (and) rejoice {nouner}") ° joyfulness (happiness, "be-happy (and) rejoice {nouner}");šťěstí (radost, "být-šťastný (a) radovat-se {jmenec}") ° radost (šťěstí, "být-šťastný (a) radovat-se {jmenec}");n.

ပရစေ (from ပါရစေ);may I get to;kéž se mi dostane;

ပရာစေ (from ပါရစေ): ဆွမ်းတစ်နှစ်လောက် ကပ်ပါရစေ။;may: May (I) offer (you) one meal.;kéž: Kéž (ti mohu) nabídnout jedno jídlo.;utmn. col.

ပရိုတ်သတ်တို့;spectators (people) ° audience (people);posluchači (lidé) ° diváci (lidé);pl. P. parisā (= assembly)

ပရိုတ်သတ်တို့: ပရိုတ်သတ်တို့၏ အချစ်တော်ဖြစ်လာခြင်းကြောင့် မကြာခင်စူပါတန်းဝင်တော့မည့် သရုပ်ဆောင်ရတိုက်။;audience: The actor Yedai, who, because of becoming much beloved by the spectators, will soon become superb.;diváci: Herec Jédai, který, protože se stal moc milovaným diváky, se brzy stane znamenitým.;writ.

ပရိယတ္တိသာသနာ;monks who study (the Buddha's teaching, especially younger monks);mniši, studující (Buddhovo učení, zejména mladší mniši);n. Bh. mn. P. pariyattisāsana (= study – dispensation)

ပရိသတ်တို့;audience ° crowd (of people attending an event) ° people (who now attend an event);dav (lidí, kteří se právě účastní nějaké události) ° lidé (kteří se právě účastní nějaké události) ° posluchači;pl. P. parisā (= assembly)

ပရိုဂရမ်(တစ်ခု);program;program;sg. E. program

ပရိုဂရမ်း(တစ်ခု) (WS. from ပရိုဂရမ်);program;program;sg. E. program WS.

ပရဂရမ်: ဂျီးတော့ကဲ့သို့သော ပရဂရမ်များ;program: Gtalk and other such programs;program: Gtalk a jiné takové programy; ပရဖတ်ခြင်း;proofreading ("read' proof° {nouner}");korektura ("číst' korekturu° {jmenec}");n. E. proof

ပရောဂျက်(တစ်ခု);project;projekt;sg. E. project

ပြ;indicates demonstration (of sth.) ° show ° expose (to);ukázat ° odhalit ° značí ukázání (něčeho);suff. (or) T

ပြ: ကျွန်မ သွားတွေမကောင်းလို သွားဆရာဝန်ဆီမှာ ပြနေတယ်။;show: As my teeth are not good, I show (~ "am showing") (them) to the dentist.;ukázat: Poněvadž nemám dobré zuby, ukazuji (je) zubaři.;cont. uw.

ပြ: ကားတွေကို စင်ရေမှာ ရပ်ပြီး ကပြကြပါတယ်။;exhibit: (They) stop the vehicles in front of the stage and ("exhibiting") (they) dance.;ukazovat (se): Zastaví vozidla před pódiem a ("ukazující (se)") tancují.;pol.

ပြ: ပေါ်လွင်အောင်ပြတဲ့;show: shown to be evident;ukázat: ukázaný, aby byl evidentní;

ပြ: လက်မောင်းကို ပြတယ်။;show: (He) shows (his) arm.;ukázat: Ukazuje (svou) paži.;

ပြက္ခဒိန်(တစ်ခု);calendar;kalendář;sg. P. pakkha-dina (= visible day)

ပြင်;apart from ° repair ° ready, get;spravit (stroj atd.) ° připravit se ° opravit (stroj atd.) ° kromě;suff. adv. (or) T

ပြင်း;strong, be (about a phenomena) ° intense, be (about a phenomena);silný, být (o jevu) ° intenzivní, být (o jevu);I

ပြင် (preceded and followed by a noun);as well as;stejně jako;suff. pref.

ပြင်: ကျွန်တော် ငါးချက်မလို့ ပြင်နေတာ။;ready, get: As I'll cook fish, (I)'m getting ready.;připravit se: Že budu vařit rybu, připravuji se.;cont. um.

ပြင်: ကျွန်တော် အသားကို ချက်ဖို့ ပြင်နေတာ။;prepare: I prepare for cooking meat.;připravit se: Připravuji se na vaření masa.;cont.

ပြင်: ဒီပြင်;apart from: apart from this (one);kromě: kromě tohotohle;

ပြင်: ဒီပြင် နှင့်မျိုးရိပ်သေးတယ်။;except: Except this there (we) have two kinds more.;kromě: Kromě tohotohle máme ještě dva druhy.;pol.

ပြင်: ဒီပြင်ဘာရှိသေးသလဲ။;apart from: What else do (you) have apart from this?;kromě: Co ještě máte kromě tohotohle?;inter.

ပြင်: နောက်ပြီး ဒီထက် လှအောင် ပြင်လို့ ရတယ်။;correct: (It) is fine if later on (sb.) corrects (it) to be more beautiful.;oprait: (Bude) dobře, pokud (to) někdo opraví aby to bylo krásnější než tohle.;col.

ပြင်: ပြင်ကြည့်ပါအုံးမယ်။;repair: (I) will see (if I can) repair.;opravit: Podívám se, (zda to mohu) opravit.;fut. pol.

ပြင်: ပြင်တာကို ဆရာလုပ်တယ်လို့တော့ မထင်ပါနဲ့ နော်။;correct: But don't think, that (I) am ("doing (work of)") the correction-teacher, ok?;opravovat: Ale nemysli si, že dělám (práci) opravujícího učitele, jo?;col. pol.

ပြင်: ပြီးတော့ ပြင်လဲ ပြင်ဆင်ပြီးပါပြီ။;correction: Moreover, the correction is also finished. ("Then, correcting also is finished correcting.");oprava: A pak, oprava je také hotová. ("Pak, opravování je také skončeno opravováním.");p.p. pol.

ပြင်: အခန်းတံခါးပြင်တယ်။;repair: repair door (of a) room;opravit: opravit dveře (od) pokoje.;

ပြင်: အင်ဂျင်ယာကနေလို့ ပြင်နေတာပါ။;repair: (I) am repairing (this), because the engine got broken.;opravovat: Opravuji (to), protože se rozbil motor.;pol.

ပြင်: အမှားတွေ ပြင်ပေးနိုင်ရင် သိပ်ကောင်းမှာပဲ။;correct: If you can correct the mistakes, it (will) be just good.;opravit: Pokud (mi) opravíš chyby, tak to bude prostě dobré.;col.

ပြင်ဆင်;plan ("prepare (and) scheme") ° scheme ("prepare (and) scheme") ° prepare ("prepare (and) scheme");naplánovat ("připravit (a) naplánovat") ° plánovat ("připravit (a) naplánovat") ° připravit se ("připravit (a) naplánovat");T

ပြင်ဆင်: ကွန်ပျူတာဖိုင်အဖြစ် ပြင်ဆင်ထားသည့် သာအုပ်တစ်အုပ်;prepare: a book prepared as a file ("(on) computer");připravit: kniha připravovaná jakožto soubor ("(na) počítači");

ပြင်ဆင်: ပြင်ဆင်ဖို့အချိန်မရလိုက်ပါ။;correct (writing): (I) ("really") didn't get time to correct (your writing).;opravit (chyby): Opravdu jsem neměl (~ "nedostal") čas (ti to) opravit.;pol.

ပြင်ဆင်: မသွားခင် ပြင်ဆင်ထားတယ်။;prepare: (He) prepares before leaving.;připravit: Připravuje se před odchodem.;

ပြင်ဆင်: ရုံး(တွေကို) သွားဖို့ပြင်ဆင် နေပါတယ်။ (~ ရုံးသွားဖို့ ပြင်ဆင် နေပါတယ်။);prepare: (I) am preparing to go to the office (~ "offices").;připravit se: Připravuji se jít do kanceláře (~ "kanceláři").;pol. cont.

ပြင်ဆင်: သွားဖို့ ပြင်ဆင်နေပါတယ်။;prepare: (I) am preparing to go.;připravit se: Připravuji se jít.;cont. pol.
ပြင်ဆင်ချက်;correction (of a written work etc., "correct (and) assemble {nouner}");oprava (napsaného, "opavit (a) sestavit {jmenec}");n.
ပြင်ဆင်: ဆန္ဒရှိတဲ့အချိန် ပြင်ဆင်ပါအုံး။;correct (mistakes): Please, correct (this) whenever (you) wish.;opavit (chyby): Prosím, oprav (tohle) kdykoliv chceš (~ "(budeš) si přát");imper. pol.
ပြင်ဆင်: ပြန်လည် ပြင်ဆင်လို့မရတော့တဲ့ အချိန်မှာ သုံးရတဲ့ စကားဖြစ်တယ်။;change (~ "correct"): (It) is a sentence used when (it) is not possible to change (~ "correct again") (anything) any more.;změnit (~ "opavit"): Je (to) věta užívaná když už není žádná možnost (cokoliv) změnit (~ "znovu opavit");.
ပြင်းထန်;severe, be ("be-intense (and) strong") ° fierce, be ("be-intense (and) strong");krutý, být ("být-intenzivní (a) silný") ° drsný, být ("být-intenzivní (a) silný");l
ပြင်းပြင်း;intensively;intenzivně;adv.
ပြင်းပြင်း: အားကစားသမားက အမျိုးသမီးထက် အသက်ပြင်းပြင်းရှူတယ်။;intensively: The sportsman breathes more intensively than the woman.;intenzivně: Sportovec dýchá intenzivněji než (ta) žena.;
ပြင်သစ်(စကား);French (language);Francouzský (jazyk);name ပြင်သစ်(နိုင်ငံ);France (country);Francie (země);name ပြင်;repare, get ° prepare (oneself) ° ready, get;připravit se ° opavit;T col.
ပြင်ထား: စောစောပြင်ထား။;prepare: Prepare (to go) early.;připravit se: Připrav se (jít) brzy.;imper.
ပြင်ပေး;correct (mistakes for sb., "correct (and) give");opavit (chyby, pro někoho ("opavit (a) dát");T
ပြင်ပေး: အမှားတွေကို ပြင်ပေးနိုင်မလား။;correct (mistakes): Can you correct the mistakes?;opavit (chyby): Můžeš opavit chyby?;inter. fut.
ပြင်ပေး: အမှားပြင်ပေးတာတွေ;correct (for sb.): corrected mistakes;opavit (pro někoho): opravené chyby;
ပြစ်မှား;infidelity ("wrong¹ wronging^o") ° misconduct ("wrong¹ wronging^o");nevěra ("špatný¹ chybování^o") ° cizoložství ("špatný¹ chybování^o");n.
ပြဇာတ်: ဒီညပြဇာတ် ကောင်းသတဲ့။;play (theater): It is said, that tonight's (theater) play (will be) good.;hra (divadelní): Říkájí, že dnešní (divadelní) hra (bude) dobrá.;
ပြဇာတ်: အရင်အကြိမ်တွေတုန်းက ပြဇာတ်တွေ ဂီတပွဲတွေ လုပ်ခဲ့ပေမယ့် ဒီတစ်ကြိမ်တော့ စကားရည်လွှဲကျင်းပမှာဖြစ်ပါတယ်။;drama: Though previously we did dramas (and) music competitions, today (~ "as for happening this time") we are going to have (~ "hold") discussion.;drama: Přestože jsme dříve dělali dramata (a) soutěže ve zpívání, dnes (~ "v tuto dobu") budeme diskutovat (~ "pořádat diskuzi");.pol. fut.
ပြဇာတ်(တစ်ပု);drama ("shown drama") ° play (theatre, "shown drama");hra (divadelní, "ukázané drama") ° drama ("ukázané drama");sg.
ပြဇာတ်(တစ်ပုဒ်);drama;drama;sg.
ပြဇာတ်ရုံ(တစ်ရုံ);theater ("public-building¹ (of) drama^o");divadlo ("veřejná-budova¹ dramati^o");sg.

ပြည့်;full, get ° reach ("get-full") ° pass (about a year, month etc., "fill");naplnit se ° uběhnout (o roce, měsíci atd., "naplnit-se") ° dosáhnout ("naplnit-se");l
ပြည့်: ကျွန်တော် အသက် ၄၄ ပြည့်ပြီးပါပြီ။;full: I am already 44 years old. ("My age is filled 44.");plný: Je mi již 44 let. ("Můj věk je naplněných 44.");pol. um.
ပြည့်: ငါ အခု စာကျက်ဖို့ အားပြည့်နေပြီ။;full, be: Now I am full of energy to learn.;plný, být: Teď jsem plný energie k učení.;
ပြည့်: တစ်နှစ်တောင် မပြည့်သေးပါဘူး။;pass (~ "fill"): Even one year still hasn't passed. ("Even one year is still not filled.");naplnit se: Ještě tomu nebylo dokonce ani jeden rok. ("Dokonce (ani) jeden rok stále není naplněn.");pol.
ပြည့်: တစ်ပြည်လုံးမှာ သုံးလေးရက် ကျင်းပပါတယ်။;country: (People of) whole the country celebrate for three (or) four days.;země (vlast): Tři, čtyři dny (lidé) po (~ "v") celé zemi slaví.;pol.
ပြည့်: ပြည်ခိုင်ဖြိုး;country: steadfast, bountiful country;země (stát): vytrvalá, bohatá zem.;n.
ပြည့်: အသက်က ၂၀ပြည့်ပါတော့မယ်။;full, be: I am going to be 20. ("My) age is going to be full 20.");plný, být: Bude mi plných 20. ("Můj) věk bude plných 20.");fut.
ပြည်(တစ်ပြည်);country ° homeland (country) ° land (country;zem (stát) ° země (vlast) ° vlast;sg.
ပြည်ကြီးငါး(တစ်ကောင်);octopus ("big¹ fish² (of foreign country^o");chobotnice ("velká¹ ryba² (cizí) země^o");sg.
ပြည်ချီ;has been, already;už je (tomu);p.p.
ပြည်ချီ: ဒီနေ့ဟာ ကျွန်တော်ဟာ ကျွန်တော်ရဲ့ နှစ်ပတ်လည် လာခဲ့တာ လေးနှစ် တိတိ ပြည်ချီပြီ။;has been, already: Today (it) has been exactly four years, since I came to Sri Lanka from my country.;už je (tomu): Dnes už je tomu (~ to bylo) přesně čtyři roky, co jsem přijel na Srí Lanku z mé země.;p.p.
ပြည့်စုံ;fulfill ("fill (and) fill");splnit ("naplnit-se (a) naplnit-se");l
ပြည့်စုံ: တိုးတက်မှုရဲ့ တစ်ရာရာခိုင်နှုန်းပြီးပြည့်စုံပြီး ဖြစ်တယ်။ (~ ရာနှုန်းပြည့် တိုးတက်တယ်။);full, be: (It) is ("full") one hundred percent of progress.;plný, být: Je (to) ("plných") sto procent pokroku.;
ပြည့်စုံ: မင်္ဂလာအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံပါစေ။;complete: May the total (of) blessings be completed (for you).;naplnit: Kéž je (pro tebe) souhrn (všech) požehnání naplněn.;w. pol.
ပြည့်စုံ: မင်္ဂလာအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံပါစေ။;fulfill: May (your) blessings be many and fulfilled.;splnit: Kéž je (tvých) požehnání mnoho a (jsou) splněné.;w. pol.
ပြည်တွင်း;homegrown (in the country, "in¹ country^o") ° domestic (in the country, "in¹ country^o") ° internal (in the country, "in¹ country^o") ° local (in the country, "in¹ country^o");domácí (v zemi, "ve¹ státě^o") ° místní (v zemi, "ve¹ státě^o") ° tuzemský (v zemi, "ve¹ státě^o") ° vnitrostátní (v zemi, "ve¹ státě^o");adj.
ပြည်တွင်း: ပြည်တွင်းနည်းပညာကျနသတစ်ရဲ့;local: a local technical journal;místní: jeden místní deník o technice ("jeden vnitrostátní technický deník");
ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ;Union of Burma ("Myanmar³ country^{1o} (of) collected² (and) set-up¹ states^o");Unie Barmy ("Myanmarská³ země^{1o} sesbíraných² (a) ustavených¹ států^o");name ပြည်ထောင်စု: ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံလို့ ခေါ်ပါတယ်။;as: (It) is called as Union of Myanmar country.;jakožto: Nazývá se Unie Myanmaru.;pol.

ပြည်နယ်: ကချင်ပြည်နယ်;state: Kachin state;stát: stát
Kačen;name

ပြည်နယ်: ကချင် ကယား ကရင် ချင်း မွန် ရခိုင် ရှမ်း ပြည်နယ်တွေကို
တွေ့နိုင်ပါတယ်;state: (You) may see (there) states Kayah, Kayin,
Kachin, Chin, Mon, Yakhine (and) Shan.;stát: Můžeš (tam)
uvidět státy Kajá, Kajen, Kačen, Čhen, Mon, Jakhain (a)
Šan.;pol.

ပြည်နယ်: ဒီလိုပြည်နယ်နဲ့ တိုင်းတွေခွဲထားပေမယ့်
မြန်မာတိုင်းရင်းသားအားလုံး ဆင်းရဲလဲ အတူတူ ချမ်းသာလဲ
အတူတူနေကြပါတယ်;state: Although these states and divisions
are divided, all Myanmar nations, including poor and rich, live
together.;stát: Přestože jsou tyto státy a správní oblasti
(regiony) rozděleny, všechny národnosti Myanmaru, včetně
chudých i bohatých, žijí pospolu.;

ပြည်နယ်: ပြည်နယ်နဲ့ တိုင်းတွေဝေနေလို့ ပြည်ထောင်စု ခေါ်တာပါ;state:
(It) is called union as the states and divisions are (~ "live")
together.;stát: Nazývá se uníi protože státy a regiony jsou (~
"žijí") spolu.;pol.

ပြည်နယ်(တစ်ခု တစ်ပြည်နယ်);state (region, division) ° state ("state
(and) territory") ° region (division);správní středisko ° stát
(správní středisko) ° stát ("stát (a) teritorium");sg.

ပြည်နှစ်တွင်း;end of the year, at the ("in² filled^o year¹");konci roku,
na ("v² naplněném^o roce¹");adv.

ပြည်နှစ်တွင်း: ၁၉၂၀ ပြည်နှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်အစိုးရက ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကို
ဖွင့်လှစ်ရန် စီစဉ်သည်;end of year, at the: At the end of the year
1920 the English government organized opening of the
University of Yangon.;konci roku, na: Na konci roku 1920
anglická vláda uspořádala otevření Yangonské University.;writ.

ပြည်;abroad, be ("devoid-of¹ (our) country^o") ° foreign, be
("devoid-of¹ (our) country^o");zahraniční, být ("postrádající¹ (naši)
zemi^o") ° cizíně, být v ("postrádající¹ (naši) zemi^o");

ပြည်: ပြည်ပမှာ ရိတ်ရဟန်းသံဃာတွေ;abroad: the monks who live
abroad;zahraničí, v: mniši, kteří žijí v zahraničí;

ပြည်မြောက်;realize (fulfill, "fill (and) reach") ° fulfill ("fill (and)
reach") ° accomplish ("fill (and) reach");naplnit (uskutečnit,
"naplnit (a) dosáhnout") ° splnit ("naplnit (a) dosáhnout") °
realizovat ("naplnit (a) dosáhnout") ° uskutečnit ("naplnit (a)
dosáhnout");T

ပြည်မြောက်: ဒါတွင်မက အဲဒီစေတနာကို
ဘယ်လိုပြည်မြောက်ရမလဲဆိုတာကိုပါ သိသည်ဟု သူပြောခဲ့သည်;fulfill:
Not only that, he also said ("that") ("he") knows how to fulfill
that intention.;uskutečnit: Nejen to, také řekl, že ví, jak ten
záměr uskutečnit.;p.s. writ. pol.

ပြည်ရက်: နှစ်ဆယ့်လေးရက်ပြည်ရက် ပြီးဆုံးနိုင်မယ်;after: After twenty-
four days (I) can finish (~ complete).;po: Po dvaceti čtyřech
dnech (to) mohu dokončit.;fut.

ပြည်လမ်း;Pyay Road (Prom Road, "road¹ (of the) country^o") °
Prom Road (Pyay Road, "road¹ (of the) country^o");Pjé, ulice
(Prom, ulice, "ulice¹ státu^o") ° Prom, ulice (Pjé, ulice, "ulice¹
státu^o");name

ပြည်လျင်;after ("if¹ finished^o");za ("pokud¹ dokončeno^o");suff.
prep.

ပြည်လျင်: မြောက်ရက်ပြည်လျင် စာမျက်နှာ နှစ်ဆယ့်ငါးခု စာကူးလို့
ပြီးဆုံးပါမယ်;after: After six days (I) will finish (~ complete),
because (I) will copy twenty-five pages.;za: Za šest dní (to)

dokončím, protože budu kopírovat dvacet pět stránek.;fut. pol.

ပြည့်;fulfill ("get-full (and) fat");splnit se ("naplnit-se (a)
ztloustnout");l

ပြည့်: ဆန္ဒပြည့်ဝပါစေ;fulfill: May (your) wishes fulfill.;splnit se:
Kéž se splní (tvá) přání.;w. pol.

ပြည့်ဝခွင့်;visa ("permission² (to) enter¹ country^o");vízum
("povolení² (ke) vstup¹ (do) země^o");n.

ပြည့်သွားပြီ;full, is ("has² filled^o {p.s.}¹");plný, je ("naplnil-se¹
{min.č.}^o");p.p.

ပြည့်သွားပြီ: ကျွန်မတို့ဆီမှာ ပြည့်သွားပါပြီ;full, is: We have no room
available. (in hotel, "At us (it) has filled (and) gone.");plný, je:
U nás je plno. (v hotelu, "U nás se naplnilo (a) šlo.");p.p. pol.
uw.

ပြည်သူများ: လေးစားအပ်တဲ့ လုပ်သားပြည်သူများ ခင်ဗျား;ladies:
Ladies and gentlemen! ("You, respectable men and
women.");dámy: Dámy a pánové! ("Vy, úctyhodní pánové a
dámy.");imper.

ပြည်သူလူထု;general public ("mass³ (of) country's^o persons¹ (and)
people²") ° public, general ("mass³ (of) country's^o persons¹
(and) people²");široká veřejnost ("spousta³ osob¹ (a) lidí²
země^o") ° všeobecná veřejnost ("spousta³ osob¹ (a) lidí²
země^o") ° veřejnost, všeobecná ("spousta³ osob¹ (a) lidí²
země^o");n.

ပြည်သူလူထု: ပြည်သူလူထု ပိုမိုကောင်းမွန်(စွာ) နားလည်သိရှိရန် (~
သိရှိနားလည်စေရန်);general public: for better understanding of
general public;široká veřejnost: pro lepší pochopení široké
veřejnosti;writ.

ပြည်သူသမ္မတနိုင်ငံ;republic ("country³ (of) agreement² (of the)
country's^o people¹");republika ("země³ dohody² lidí¹ (té)
země^o");n. P. sammata (= agreed upon)

ပြဌာန်း;specify (to do or follow sth.) ° prescribe (to do or follow
sth.) ° particularize (to do or follow sth.);upřesnit (co se má
dělat či následovat) ° předepsat (co se má dělat či následovat)
° specifikovat (co se má dělat či následovat);T S. prasthāna
ပြဌာန်း: ဥပဒေကို;pass a law;přijmout zákon;T P. upadesa (=

advice, instruction) S. prasthāna
ပြဌာန်း: ဥပဒေကို: တက္ကသိုလ်ဥပဒေကိုလည်း ပြဌာန်းသည်;pass a law:
(They) also passed a law (regarding the) university.;přijmout
zákon: Také přijali zákon (ohledně té) university.;writ.

ပြတင်းပေါက်(တစ်ခု တစ်ပေါက်၊ တစ်ချပ်);window ("hole² (which)
stands-firm¹ (and) shows^o");okno ("díra² (která) pevně-stojí¹ (a)
ukazuje^o");sg.

ပြတင်းပေါက်(တစ်ခု တစ်ပေါက်၊ တစ်ချပ်);window ("exposing, firmly-
standing hole");okno ("odhalující, pevně-stojící díra");sg.

ပြတိုက်: ပြတိုက် ဘယ်မှာလဲ;museum: Where is the
museum?;muzeum: Kde je muzeum?;inter.

ပြတိုက်: ပြတိုက်နဲ့ စာကြည့်တိုက်;museum: The museum and the
library.;muzeum: Muzeum a knihovna.;col.

ပြတိုက်(တစ်ခု);museum ("showing-building") ° museum ("building¹
(of) showing^o");muzeum ("budova-ukazování") ° muzeum
("budova¹ ukazování");sg.

ပြတ်;break;rozbit;T

ပြတ်: ရည်းစားနဲ့ ပြတ်တယ်;break up (in relationship): Break up
with girlfriend.;rozejít se (ve vztahu): Rozejít se s přítelkyní.;col.

ပြတ်သား;decide ("be-desicive much") ° decisive, be ("break

explicitly") ° lucid, be ("break explicitly") ° decide ("break explicitly") ° decisive, be ("be-decisive much") ° distinct, be ("break explicitly");zřetelný, být ("rozbit výslovně") ° rozhodný, být ("rozbit výslovně") ° rozhodnout ("rozbit výslovně") ° rozhodnout se ("(být) hodně¹ rozhodný") ° rozhodný, být ("(být) hodně¹ rozhodný") ° zářivý, být ("rozbit výslovně");I
ပြတ်သား: ငါ့ဆီရင် ပြတ်သားတယ် လည်တောင်မကြည့်; decide: As for me, (when I) decide, (I) don't even look back (~ "turn (and) look").;rozhodnout se: Co se týče mě, (když já) rozhodnu, nepodívám se ani zpět (~ "otočit (a) podívat").;col.
ပြတ်သား: အာရှကလူတွေ (အထူးသဖြင့်မြန်မာတွေ)ရဲ့ စိတ်တွေက ဥရောပကလူတွေလို အရမ်းကြီး မပြတ်သားတတ်ကြဘူး;decisive, be: Minds of Asian people (especially Myanmars) cannot be as greatly decisive as (those of) European people.;rozhodný, být: Mysli asijských lidí (zejména Myanmarů) nedokážou být tak moc rozhodné jako (ty) Evropských lidí.;
ပြန်: get back (also in ပြန်လာ) ° again ° return (also in ပြန်လာ) ° back ° come back (also in ပြန်လာ) ° repair ("return") ° reply (also in ပြန်စာ);navrátit se (také v ပြန်လာ) ° vrátit se (také v ပြန်စာ) ° znovu ° zpět ° vracet se (také v ပြန်လာ) ° opravit ("vrátit") ° spravit ("vrátit") ° vrátit se (také v ပြန်သွား၊ ပြန်လာ);adv. (or) T
ပြန်: ကိုတော် ဆရာကို ပြန်မေးသင့်ကြောင်း နာမည်ကို။ (~ ကိုတော်ဆရာနာမည်ကို ပြန်မေးသင့်ကြောင်းပါ။);again: The monk should ask (his) teacher again about (the teacher's) name.;znovu: Ten mnich by se měl zeptat (svého) učitele na jeho jméno (~ jméno učitele).;sl.
ပြန်: ကိုယ့်အိမ်ကို ပြန်သွားခဲ့တယ်။;return: (He) returned ("to own") home.;vrátit se: Vrátil se ("do svého") domu.;p.s. pol.
ပြန်: တရားလည်းမထိုင်ဖြစ်တော့ပြန်ပါဘူး။;again: (I) even (do not) happen to meditate again.;znovu: Dokonce se ani nestane, že bych si znovu zameditoval.;pol. col.
ပြန်: ဒီ အိမ်မှာ မစားဘဲ မပြန်ပါနဲ့။;go back: Do not go (home) without eating here (~ "in this house").;vrátit se: Nevracej se (domů) aniž by ses tu najedl. ("Bez jezení v tomto domě se nevracej.");imper. pol.
ပြန်: နောက် တနင်္လာနေ့ ပြန်မယ်။;return: I'll return next Monday.;vrátit se: Vrátil se příští pondělí.;col.
ပြန်: နောက်နှစ် ခဏပြန်ဖို့ စိတ်ကူးရှိပါတယ်။;come back: (I) have an intention to come back for a while next year.;vrátit se: Mám záměr se příští rok na chvíli vrátit.;pol.
ပြန်: နောက်ရက်မှာ ပြန်တွေ့မယ်။;next: (We) will meet again on a next day.;příští: Setkáme se znovu (nějaký) příští den.;fut.
ပြန်: ပြန်ကြကွ။;go ("return"): Go away! ("Return, friends.");jít ("vrátit se"): Jděte pryč! ("Vraťte se, přátelé.");T
ပြန်: ပြန်ကွ။;go ("return"): Go away! ("Return, friend.");jít ("vrátit se"): Jdi pryč! ("Vrať se, příteli.");T
ပြန်: ပြန်ငယ်ချင်ရင် ပြန်ချုံ့လိုက်လေ။;again: If (you) want to be again small, (~ young) (you) have to shrink ("again").;znovu: Jestli chceš být znovu malá (~ mladá), musíš se ("znovu") scvrknout.;jk.
ပြန်: ပြန်မယ် နော်;later (~ "return"): See you later. ("(I) will return, ok?");později (~ "vrátit se"): Nashledanou. (~ "Vrátím se, ano?");fut. col.
ပြန်: ပြန်ရေးပါ။;again: Write it again.;znovu: Napiš to

znovu.;imper. pol.
ပြန်: ပြန်လုပ်ပါ။;again: Do it again.;znovu: Udělej to znovu.;imper. pol.
ပြန်: ဘယ်တော့ ပြန်မလဲ။;go back: When will you go back?;vrátit se: Kdy se vrátíš?;inter. fut. col.
ပြန်: ဘယ်တော့ မြန်မာပြည်ကို နောက်တစ်ကြိမ်ပြန်လာဖို့ ရှိလဲ။;come (back): When do (you) plan (~ "have") to come to Myanmar again.;přijít (zpět): Kdy plánuješ (~ "máš") znovu přijít do Myanmaru?;inter.
ပြန်: ဘယ်တော့မှ ပြန်မမြင်တော့ဘူး။;back: (He) never looks back.;zpět: Nikdy se nepodívá zpět.;
ပြန်: မပြန်နိုင်ပါဘူး။;reply: (I) cannot reply.;odpovědět: Nemohu odpovědět.;pol.
ပြန်: မပြန်သေးပါဘူး။;return: (I) still haven't returned.;vrátit se: Stále jsem se nevrátil.;pol.
ပြန်: သူ ကျွန်တော်ဆီကို မပြန်သေးပါဘူး။ (~ သူ ကျွန်တော်ကို ပြန်မဖြေသေးပါဘူး။);answer: He still did not answer me.;odpovědět: Stále mi neodpověděl.;pol. um.
ပြန်: ဟံသာဝတီတပ်ဖွဲ့များအထိအခိုက်အကူးအဆုံများစွာဖြင့်ပြန်ရသည်။;return : Groups of Hanthawadi troops had to return with mostly wounded (people and) casualties.;vrátit se: Skupiny Hentávadí vojsk se musely vrátit s většinou zraněných (lidí a) ztrátou životů.;writ.
ပြန်: အလုပ် ပြန်ချိန်ရောက်ပြီ ဖြစ်တဲ့အတွက် ...;return: As it has come time for returning to work ...;vrátit se: Poněvadž nastal čas vrátit se k práci ...;
ပြန်: အိမ် ပြန်မယ်။;go back: I am going back home. ("I will go back home.");vracet se: Vracím se domů. ("Vrátím se domů.");col. fut.
ပြန်ကျဲသွား;straggle ("go² having-gaps¹ (and) broad") ° scattered, get ("go² having-gaps¹ (and) broad");roztrousit se ("jit², mít-mezery¹ (a) být-široký") ° rozptýlit se ("jit², mít-mezery¹ (a) být-široký");I
ပြန်ကြွ;return (back to work etc., for monks);vrátit se (zpět k práci atd., pro mnichy);T ubmn.
ပြန်ကြွ: ပြန်ကြွလိုက်ပါဦးမယ်။;return: (I) am going to return (to work), ("for sure").. ° return: (I) am going to return (to work), ("for sure").;vrátit se: Jdu se vrátit zpět (k práci) ("rozhodně"). ° vrátit se: Jdu se vrátit zpět (k práci), ("rozhodně")...;pol. ubmn.
ပြန်ခေါ်;call again;zavolat znovu;T
ပြန်စာ: ပြန်စာနောက်ကျတဲ့အတွက် တောင်းပန်ပါတယ်။;reply: I am sorry that (my) reply is late.;odpovědět: Omlouvám se, že se (má) odpověď zpozdila.;pol.
ပြန်စာ(တစ်စောင်);reply ("return writing");odpověď ("zpáteční psaní");sg.
ပြန်ထွက်;return (to an activity after a long pause);vrátit se (k činnosti po dlouhé odmlce);T
ပြန်ထွက်: ပြန်ထွက်မယ်။;return: (I) will return (to meditation).;vrátit se: Vrátil se (k meditaci).;fut.
ပြန်ပြင်: တချို့ကိုပြန်ပြင်ပြီးပါပြီ။;repair: Some have been repaired.;opravit: Některé byly opraveny.;p.p.
ပြန်ပြု;wide and even, be;široký a rovný, být;I
ပြန်ပြော;respond ° repeat ("say¹ again");odpovědět ° zopakovat

(“řici¹ znovu⁰”) ° opakovat (“řici¹ znovu⁰”);T

ပြန်ပြော: ပြန်ပြောပါအုံး;;repeat: Please, repeat (it).;zopakovat: Prosím, zopakuj (to).;pol.

ပြန့်ပွား;proliferate (“spread (and) develop”) ° spread (“spread (and) develop”);šířit se (“šířit-se (a) rozvíjet-se”) ° rozšířit se (“šířit-se (a) rozvíjet-se”);I

ပြန်ပေး;translate for sb. (“translate (and) give”);přeložit pro někoho (“přeložit (a) dát”);T

ပြန်ပေး: ဝါကျ အစီအစဉ် ပြန်ပေးလိုက်မယ်;;translate for sb.: (I) am going to translate the sentence for (you) as (it) is.;přeložit pro někoho: Přeložím (tu) větu pro (tebe) tak, jak je;fut.

ပြန်ဖြေပေး: ပြန်ဖြေပေးတာ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်;;answer (“answer¹ back⁰ (and) give²”): Thank you for answering (me) back.;odpovědět: Děkuji za odpověď (“zpět”);.pol.

ပြန်ရေး;reply (in writing) ° translate (“write¹ reversely⁰”);odpovědět (písemně) ° přeložit (“psát opačně”);T

ပြန်ရေး: ...လို ပြန်ရေးလို ရပါလိမ့်မယ်;;translate: (It) will be alright to translated (it) as ...;přeložit: Bude správně (to) přeložit jakožto ...;fut. pol.

ပြန်ရေး: ကျွန်တော် ရေးသမျှ အားလုံး အဖေက ပြန်မရေးခဲ့ပါဘူး;;reply (in writing): (My) father did not reply to anything (~ “all whatever”) I wrote.;odpovědět (písemně): (Můj) otec neodpověděl na nic co (~ “všechno cokoliv”) jsem (mu) (“já”) napsal.;p.s. pol.

ပြန်လည်;again (“also¹ again⁰”) ° more (again, “also¹ again⁰”) ° in return (“also¹ again⁰”);znovu (“také¹ znovu⁰”) ° opět (“také¹ znovu⁰”) ° nazpátek (“také¹ znovu⁰”);adv.

ပြန်လည်: ပြန်လည် ပြင်ဆင်လိုမရတော့တဲ့ အချိန်မှာ သုံးရတဲ့ စကားဖြစ်တယ်;;again: (It) is a sentence used when (it) is not possible to change (~ “correct again”) (anything) any more.;znovu: Je (to) věta užívaná když už není žádná možnost (cokoliv) změnit (~ “znovu opravit”);.

ပြန်လည်: အလောင်းမင်းတရားကြီးသည် ဤသို့ဖြင့်

မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးကို တစုတစည်းတည်းဖြစ်အောင် ပြန်လည် စည်းရုံးတည်ထောင်နိုင်ခဲ့သည်;;again: The great Alaung Min Taya thus could, indeed, again successfully unite the Myanmar country, build and set (it) up in order to (make it) well (“collected”) (and) organized.;opět: Takto ohromný Alaung Min Tayá vskutku dokázal opět sjednotit zemi Myanmaru, postavit (a) zříditi aby (byla) dobře (“posbíraná”) (a) organizovaná.;p.s. writ.

ပြန်လည်ပြင်ဆင်;change (change thing which happened in the past, “correct¹ again⁰”) ° take back (change thing which happened in the past, “correct¹ again⁰”);vrátit zpátky (změnit věc, která se stala v minulosti, “znovu opravit”) ° změnit (změnit věc, která se stala v minulosti, “znovu opravit”);T

ပြန်လည်ပြင်ဆင်: လူတစ်ယောက်ကို သတ်လိုက်မိတယ်ဆိုရင် ဒီအမှားဟာ ပြန်လည်ပြင်ဆင်လို မရတဲ့ အမှားဖြစ်တယ်;;take back: Having killed a person, that is a mistake being a mistake which can never be taken back.;vrátit zpět: Zabití osoby, to je chyba (která) je chybou, jakou již nelze vrátit zpět. ;

ပြန်လည်ပြုပြင်;repair (“again do repair”);opravit (“znovu udělat opravu”);T

ပြန်လာ: ဆွေးနွေးပြီးနောက် ကျွန်တော် ပြန်လာခဲ့တယ်;;return: (I) returned after the talking.;vrátit se: Po (tom) povídání jsem se

vrátil.;p.s.

ပြန်လာ: မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ပြန်လာသည်;;return: (I) return to the meditation object of loving-kindness.;vrátit se: Vráťím se k meditačnímu předmětu milující-dobrotivosti.;writ.

ပြပွဲ: အမျိုးသားနေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ဟောပြောပွဲများနှင့် ပြပွဲ ပြိုင်ပွဲများကို ပြုလုပ်ကျင်းပကြပါသည်;;exhibition: As a commemoration of the National Day, lectures, exhibitions (and) competitions are held (~ “made”) (and) participated (by people).;přehlídka: Jakožto připomínka Národního Dne, přednášky, přehlídky (a) soutěže jsou pořádány (~ “dělány”) (a) zúčastněné (lidmi).;writ.

ပြပွဲ(တစ်ပွဲ);exhibition (“event¹ (of) showing⁰”);přehlídka (“událost¹ ukazování⁰”);sg.

ပြွတ် [pyu.];squirt (syringe);stříkat (stříkačkou);I

ပြဿနာ;problem ° issue (problem);problém ° potíž (problém);n. S. prašna (= problem) (or) n. S. prašna (= problem)

ပြဿနာ: ကိစ္စတွေ ပြဿနာတွေ အသစ်အသစ် ပေါ်လာကြတယ်;;problem: New and new troubles (and) problems appear.;problém: Objevují se nové a nové potíže (a) problémy.;

ပြဿနာ: ဒီလူဟာ သူကိုယ်သူပြဿနာကြီးကို ပြုလုပ်ခဲ့တယ်။ (~ ဒီလူဟာ သူ့ဘာသာ ပြဿနာကြီးကြီး လုပ်ခဲ့တယ်။);problém: This person has made a big problem to himself.;problém: Tento člověk má (~ “si sám udělal”) velký problém.;pol.

ပြဿနာ: ပြဿနာကြီးတော့ မဟုတ်ခဲ့ပါဘူး;;problem: Actually, it wasn't a big problem.;problém: No, nebyl to velký problém.;pol.

ပြဿနာ: ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းတယ်;;problem: (He) solved many problems.;problém: Vyřešil mnoho problémů.;

ပြဿနာ: လူ့ဘဝမှာ လူတွေဟာ အမျိုးမျိုးကိစ္စတွေ (~ ကိစ္စအမျိုးမျိုး) (~ ပြဿနာအမျိုးမျိုး) ပြဿနာတွေ ရှိကြတယ်;;problems: In lay life, lay people have various issues (and) problems.;problémy: V laickém životě, laici mají různé potíže (a) problémy.;

ပြဿနာ: အဲဒီဆရာတော်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ဖြစ်လာမည် ပြဿနာတွေကို မမြင်နိုင်ခဲ့ပါဘူး;;problem: (She) could not see the problems connected with that teacher (~ chief monk).;problém:

Nedokázala vidět (ty) problémy spojené s tím učitelem.;pol.

ပြဿနာ(တစ်ခု);difficulty ° problem;problém ° potíž;sg.

ပြား;ash;popel;n.

ပြား;shallow, be ° cent of kyat, currency in Myanmar and Burma (not used in modern day) ° penny ° cent (of kyat - not in use now) ° flat, be;setník (čiatu, dnes již není v oběhu) ° plochý, být ° haléř ° setník čatu, měny v Myanmaru a Barmě (dnes se již nepoužívá) ° placatý, být;I (or) (or) n.

ပြား: ဆယ်ရှစ်ကျပ် ခြောက်ပြား;penny: sixteen kyats, 6 penny (historical price);haléř: šestnáct čiat, šest haléřů (historická cena);

ပြား: လေးဆယ့်လေးကျပ် ပြားလေးဆယ်;;penny: forty-four kyats (and) forty penny (historical price);haléř: čtyřicet čtyři čiat (a) čtyřicet haléřů (historická cena);

ပြာကရိုက်;Prakrit (language);prákrit (jazyk);name

ပြာကရိုက်: ဒါဟာ ပြာကရိုက်ဘာသာစကားနှင့် အတော်နီးစပ်ပါသည်;;Prakrit: This is very near to (~ “with”) the Prakrit language.;prákrit: To je velice blízko prákritu (“jazyku”).;writ. pol.

ပြို;destroy ° slide ° fall down ° collapse ° scatter;svalit se ° rozptýlit ° roztrousit ° hroutit se ° zhroutit se ° zničit ° spadnout

dolů;T

ပိုး ရန်ကြီးအောင် ကုန်းဘောင်ခါ ငါးမည်ရ ပြည်ရွှေဘို ဘေးရန်က ပိုး;destroy: For great enemy, Koun Baung attended on the town Shwe Bo of five-names, destroying the danger.;zničit: Kvůli velkému nepříteli, Koun Baun se staral o město Šve Bo pěti jmen, a zničil nebezpečí.;sng. writ.

ပိုး သာသနာပြုနိုင်ပါစေ;spread: May (you) be able to spread the (Buddha's) present (~ the teachings).;šířít: Kéz jsi schopen šířit (Buddhův) dar (~ učení).;pol.

ပိုးကျ;topple (“collapse (and) fall”);svrhnout se (“zhroutit-se (a) spadnout”);I

ပိုးချ;topple (“strike (and) fall”);svrhnout (“udeřit-se (a) spadnout”);T

ပိုးပွဲ: အမျိုးသားနေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ဟောပြောပွဲများနှင့် ပြိုင်ပွဲများကို ပြုလုပ်ကျင်းပကြပါသည်။;competition: As a commemoration of the National Day, lectures, exhibitions (and) competitions are held (~ “made”) (and) participated (by people).;soutěž: Jakožto připomínka Národního Dne, přednášky, přehlídky (a) soutěže jsou pořádány (~ “dělány”) (a) zúčastněné (lidmi).;writ.

ပိုးဝှံ;compete (in game) ° compete ° contest;zápasit ° soutěžit;T

ပိုးဝှံ: သူ အစားပြိုင်ချင်ပါတယ်။;compete: He wants to compete in eating.;soutěžit: Chce soutěžit v jezení.;pol.

ပိုးဝှံ: အကပြိုင်ကြပါတယ်။;compete: (They) compete in dance.;soutěžit: Soutěží v tanci.;pol.

ပိုးဝှံ: ပန်းတိုင်ဆိုတာ ပြိုင်ပွဲမှာ နောက်ဆုံး(မှ) ရောက်ရမနေရပါ။;race: Goal is the place in race, where (one) has to finally arrive.;závod: Cíl znamená místo v závodě, kam (jeden) musí nakonec dorazit.;pol. col.

ပိုးဝှံ: သူ အပြေးပြိုင်ပွဲ ဝင်မယ်။;competition: He'll join a race (and run). (“He will join a running competition.”);soutěž: (“On”) bude závodit. (“On vstoupí do běhací soutěže..”);fut.

ပိုးဝှံ: အရင်အကြိမ်တွေတုန်းက ပြဇာတ်တွေ ဂီတပြိုင်ပွဲတွေ လုပ်ခဲ့ပေမယ့် ဒီတစ်ကြိမ်တော့ စကားရည်လှည့်ကျင်းပမှာဖြစ်ပါတယ်။;competition: Though previously we did dramas (and) music competitions, today (~ “as for happening this time”) we are going to have (~ “hold”) discussion.;soutěž: Přestože jsme dříve dělali dramata (a) soutěže ve zpívání, dnes (~ “v tuto dobu”) budeme diskutovat (~ “pořádat diskuzi”).;pol. fut.

ပိုးဝှံ(တစ်ပွဲ);competition (“competition event”) ° game (“competition event”) ° match (“competition event”);soutěž (“událost¹ soutěže”) ° hra (“událost¹ soutěže”) ° zápas (“událost¹ soutěže”);sg.

ပိုးပျက်;buckle (“collapse (and) break”) ° break down (“collapse (and) break”);zbořit se (“zhroutit se a rozbit se”) ° rozbit se (“zhroutit se a rozbit se”);I

ပိုးပျက်: ငလျင်ကြောင့် တချို့ပိုးပျက်သွားပေမယ့် အများကြီး ကျန်ပါသေးတယ်။;destroy (“collapse (and) break”): Thought due to the earthquake, some have been destroyed, many indeed remain.;rozbit se (“zhroutit se (a) rozbit se”): Přestože byly některé zničeny zemětřesením, mnoho se vskutku dochovalo.;pol.

ပိုး;indicates end or finish ° already ° already, be ° has been ° denotes past perfect tense ° denotes past perfect ° indicates past perfect tense ° indicates end of action ° yet;značí konec

činnosti ° už je to ° značí dokonavý vid slovesa ° značí minulý dokonavý čas ° je tomu už ° už ° již ° značí konec či ukončení ° už, být;suff. p.p. (or) suff. adv. (or) suff. (or) adv.

ပိုး;finish ° having ° having (followed by a verb in p.p.) ° indicates happening of sth. another ° after ° stop ° after (an action) ° and then ° and (connects two sentences in a complex sentence) ° by (in simple counting) ° and also ° end ° indicates following of another action or phenomenon (sth. having happened, sth. another happens) ° yet ° also, and;značí následování další činností či jevem (něco se stalo a po tom se stane něco dalšího) ° značí, že následuje něco jiného ° skončit ° a ještě ° zakončit ° už ° za (při jednoduchém počítání) ° po tom, co ° až (po činnosti) ° a pak ° a (spojuje dvě jednoduché věty v souvětí) ° ještě, a ° ukončit ° po (činnosti) ° po tom,co;suff. (or) T

ပိုး: ကျွန်တော် စာအုပ် တစ်အုပ်ပြီး တစ်အုပ် ဖတ်မယ်။;by: I will read books one by one.;za: (“Já”) budu číst knihy jednu za druhou.;fut. col. um.

ပိုး: ကျွန်တော် ဓောသွားပြီ။;already: I am already tired. (“I happened to be tired already.”);už se: Jsem už unavený. (“Už jsem se stal unaveným.”);p.p. um.

ပိုး: ကြာပြီ။;already, be: (It) has been long already.;už, být, trvat: Už je (to) dlouho.;

ပိုး: ကြာပြီလား။;has been: Has (it) been long?;už je (to): Je (to) už dlouho?;inter.

ပိုး: ကလေးမွေးဖွားပြီးလို့;indicates p.p.: because the baby is born;značí minulý čas dokonavého vidu: protože se narodilo miminko;p.p.

ပိုး: ကောင်းလှပါပြီ။;finish (indicates desire to end the discussion): skončit (“(That) was pretty good.”);fajn (značí touhu ukončit diskuzi): Fajn. (“(To) bylo hezky dobré.”);p.p. pol. col.

ပိုး: ခုန်ပြီ;start: (it) started jumping;začít: začalo skákat;p.p.

ပိုး: ဝါလာပြီ။;indicates past perfect: I've come. (also used when getting ready to come);značí minulý dokonavý čas: Přišel jsem. (také užito při přípravě k příchodu);col.

ပိုး: စာတိုက် ဝိတ်ပြီ။;indicates end of action: Post-office is closed.;značí konec činnosti: Na poště mají zavřeno. (“Pošta je zavřená.”);p.p.

ပိုး: စာအုပ်တိုင်း ကြည့်ပြီး;indicates p.p.: Having looked at all the books.;značí minulý dokonavý čas: Po podívání se na všechny knihy.;p.p.

ပိုး: တစ်ယောက်ပြီး တစ်ယောက်လာပါ။;by: Come one by one.;za: Přijďte jeden za druhým.;imper. pol.

ပိုး: ထမင်းစားပြီး ကျွန်တော် ကျောင်းသွားမယ်။;after: I will go to school after I eat the meal (~ “rice”).;až: Půjdu do školy až se najím (~ “až sním rýži”).;fut. col. um.

ပိုး: ဒီစာအုပ်ပြီး ဟိုစာအုပ် ကျွန်တော် ဖတ်မယ်။;and also: I will read this book and also that book.;a ještě: Budu číst tuto knihu a ještě tamtu knihu.;fut. col. um.

ပိုး: ဝဲခူးပြီး ရန်ကုန်ရောက်မယ်။;after: I will reach Bago after Yangon.;po: Po Rangúnu dojedu do Bago (Pekhú).;fut. col.

ပိုး: ဖျာဝယ်ပြီးပြီလား။;yet: Have you bought (~ booked) the mat (~ place to sit) yet?;už: Už jsi koupil (~ zarezervoval) podložku (~ místo k sezení)?;inter.

ပိုး: ဘယ်တော့ပြီးမှာလဲ။;finish: When do (you) plan to (~ “will”)

finish?;skončit: Kdy plánuješ (~ “budeš”) skončit?;inter.
 ပြီး: ဘာဝနာပွားပြီးတဲ့အချိန်တွင် လူများက မေးသော မေးခွန်းများကို ဖြေပါတယ်။;finish: When (we) finish (“practice (of)”) meditation, (I) answer the questions asked by the people.;skončit: Když skončíme (“praxi”) meditaci, odpovídám na otázky položené (~ “ptané”) lidmi.;pol. writ.
 ပြီး: မိုးရွာပြီး နေသာမယ်။;after: After the rain (~ “raining”), sun shines.;po: Slunce svítí po dešti (~ “zapršení”);fut.
 ပြီး: လာပြီး ထိုင်ပါတယ်။;after: After (he) comes, (he) sits (down).;po tom, co: Po tom, co přijde, sedne si.;
 ပြီး: သိပ်ကောင်းတဲ့ဆရာတွေကို တွေ့ပြီး ;indicates happening of sth. another: Having met very good teachers ...;značí, že následuje něco jiného: Potkal velice dobré učitele a ...;p.p.
 ပြီး: ဟောင်းနေပြီ;already: (it) is old (“already”);už: (“už”) je (to) staré;p.p.
 ပြီး: အိပ်ပြီး;having: having gone to sleep;po tom,,co: po tom, co (jsem) šel spát;p.p.
 ပြီး: အဲဒီလို ရေးပြီးတော့ ဆရာကို ပေးပါတယ်။;after: Just after (I) write it that way, (I) give (it) to the teacher.;po: Právě po tom, co (to) tak (~ “tím způsobem”) napíši, dám to učiteli.;pol.
 ပြီးချိန်;after (“(at the) time¹ (of) finishing⁰⁰”);po (“(v) době¹ ukončení⁰⁰”);adv.
 ပြီးချိန်: စာကူးပြီးချိန် ဆွမ်းခံတွက်တယ်။;after: After the copying, (I) go (~ “depart”) for alms-round.;po:Po opisování odcházím na almužní obchůzku.;ubmn.
 ပြီးခဲ့;ever;ještě nikdy;suff. pref. p.p.
 ပြီးခဲ့: မရှိပြီးခဲ့တာလား။ (~ မရှိခဲ့ဘူးလား);ever: Haven't (you) ever had?;ještě nikdy: Ještě jsi nikdy neměl?;p.p.
 ပြီးခဲ့တဲ့;last (previous, “which finished”);minulý (“který skončil”);adj.
 ပြီးခဲ့တဲ့: ပြီးခဲ့တဲ့အပတ် ကြာသပတေးနေ့က;last: last week on Thursday;minulý: minulý týden ve čtvrtek;
 ပြီးချိန်;finished, have;dokončené, mít;suff.
 ပြီးချိန်: ဒီနေ့ထိ စာအချို့ကို ကူးပြီးဆုံးပြီ။;finished, have: (We) have finished some writing until today.;dokončené, mít: Do dnes už jsme nějaké to psaní dokončili.;p.p.
 ပြီးဆုံး;finish;dokončit ° zakončit;T
 ပြီးဆုံး: ပြီးဆုံးသွားသည်အခါ;finish: when (it) was finished;dokončit: když (to) bylo dokončeno;adv. writ.
 ပြီးဆုံး;finish ° complete ° finish (“finish (and) come-to-end”);dokončit ° skončit (“ukončit (a) skončit”);T
 ပြီးဆုံး: ခြောက်ရက်ပြည့်လျှင် စာမျက်နှာ နှစ်ဆယ်ငါးခု စာကူးလို့ ပြီးဆုံးပါမယ်။;finish (~ complete): After six days (I) will finish (~ complete), because (I) will copy twenty-five pages.;dokončit: Za šest dní (to) dokončím, protože budu kopírovat dvacet pět stránek.;fut. pol.
 ပြီးဆုံး: နှစ်ဆယ်လေးရက်ပြည့်ရင် ပြီးဆုံးနိုင်မယ်။;finish: After twenty-four days (I) can finish (~ complete).;dokončit: Po dvaceti čtyřech dnech (to) mohu dokončit.;fut.
 ပြီးဆုံး: ဘာဝနာလုံးဝပြီးဆုံးတယ်။;finish: The meditation is completely finished.;ukončit: Meditace je zcela ukončena.;
 ပြီးဆုံး: လုံးလုံးပြီးဆုံးတယ်။;finish: (He) finishes (it) completely.;dokončit: Úplně (to) dokončuje;
 ပြီးတော့;then ° after (an activity etc.) ° after that (“after¹

finishing⁰⁰”) ° besides (then, furthermore, “after¹ finishing⁰⁰”) ° then (after that, “after¹ finish⁰⁰”) ° then (“after¹ finishing⁰⁰”) ° afterwards (“after¹ finishing⁰⁰”);po (nějaké činnosti atd.) ° pak (“po¹ skončení⁰⁰”) ° později (“po¹ skončení⁰⁰”) ° pak (po tom, “po¹ skončení⁰⁰”) ° kromě toho (dále pak, “po¹ skončení⁰⁰”) ° potom (“po¹ skončení⁰⁰”) ° poté (“po¹ skončení⁰⁰”) ° pak;adv. col. (or) conj. (or) adv.
 ပြီးတော့: ပြီးတော့ ရှေးဟောင်းအနုပညာလက်ရာတွေလဲ ရှိပါတယ်။;then: Then, there are also ancient artcrafts.;dále: Dále, jsou tam také starověká umělecká díla.;col. pol.
 ပြီးတော့: ပြီးတော့ အယ်ဒီတာ့အဘော်တို့ ဆောင်းပါးတို့လည်း ပါပါသေးတယ်။;Then: Then, also, editorials and articles are still published there.;Pak, a: A pak, úvodníky a články jsou tam stále publikovány.;pol.
 ပြီးတော့: ဘယ်ဘက်ကို အရင်ကျွန်းပြီးတော့ ညာဘက်ကိုကွေ့ အဲဒီမှာ ဟိုတယ်တွေလိမ့်မယ်။;then: First having turned left, then just turn right, (and) there (you) should find the hotel.;pak: Nejprve zatočte vlevo, a pak zatočte vpravo, (a) tam byste měl vidět (~ “najít”) hotel.;imper. fut. col.
 ပြီးတော့: မင်း ဒုတိယမီးဖိုချိန်ရင် ညာဘက်ကွေ့။ ပြီးတော့ မီတာ၂၀၀လောက် တည့်တည့်ဆက်သွားလိုက်ပါ။;then: (“You”) turn right after the second traffic light (and) then go further straight ahead for 200 meters.;pak: (“Ty”) zahni vpravo za druhým semaforem (a) pak jed' dál rovně 200 metrů.;imper. pol.
 ပြီးတော့: သင်တန်းပြီးတော့;after: after the lecture;po: po přednášce;adv.
 ပြီးထား;finish completely ° indicates p.p. in passive voice;ukončit zcela ° značí minulý čas dokonavý v trpném rodě;T (or) pass. p.p.
 ပြီးထား: ဗုဒ္ဓဟောသသည် သူ့အချိန်ကာလမတိုင်ခင် ရေးသားပြီးထားသည် သီဟဋ္ဌအဋ္ဌကထာများကို အနည်းငယ် နှစ်သက်ဆွဲသည့်ဆိုသည် သဘော;indicates p.p. in passive voice: notion, that Buddhaghosa preferred several Sinhalese commentaries (“which were”) written before his time (“came”).;značí minulý čas dokonavý v trpném rodě: dojem, že si Buddhaghósa oblíbil několik Sinhálských komentářů (“které byly”) napsané před ním (~ “než přišla (jeho) doba”).;writ.
 ပြီးနောက်;following after (“behind¹ finishing⁰⁰”) ° after (sth. is finished, “after¹ (it is) finished⁰⁰”);následující po (“za¹ skončení⁰⁰”) ° po (skončení něčeho, “po¹ skončení⁰⁰”);prep. (or) suff. adv.
 ပြီးနောက်: ပြီးနောက် သူတို့စီကုံးခဲ့တာက (~ ရေးသားခဲ့တာက) သီရိလင်္ကာစကားမှာတော့ တစ်ထေရာတည်းပါပဲ။;then: Then they were composed by the same therā in Sri Lankan language.;pak: Pak byly sepsány tím samým thérou ve Srí Lanském jazyce.;p.s.
 ပြီးနောက်: အဝတ်လျှော်ပြီးနောက် အဝတ်များ ခြောက်ရန် လှန်းတယ်။;after (it is finished): After washing the clothes, (he) hangs the clothes in order to dry (it).;po (skončení toho): Po vyprání oblečení, věší (~ pověší [CZ col.]) (to) oblečení aby (je) usušil.;
 ပြီးနောက်: အဲဒီ သင်္ကြန်ရက်တွေပြီး နောက်တစ်ရက်ဟာ မြန်မာ နှစ်ဆန်းတစ်ရက်ပါပဲ။;after: It is after the following day after Thin-gyan when is the first day of the Myanmar year.;po: Je to právě následující den po Tendžanu, kdy (začíná) první den Myanmarského roku.;col. pol.

ပြီးနောက်မှသာ;just after ° after, just;po, hned ° hned po tom °
hned na to ° po tom, hned;suff. writ. (or) adv. writ.

ပြီးပြီး;finished ° indicates completely finished action or
happening;ukončený ° skončený ° hotový ° značí kompletní
ukončení činnosti či události;suff. (or) adj. (or) suff. adj.

ပြီးပြီး ငါ မြန်မာစကား တစ်နှစ်လောက် လေ့လာပြီးပြီး;indicates p.p.: I
have been learning Myanmar language for around one
year.;značí minulý čas dokonavý: Učím se Myanmaršský jazyk
(již) asi jeden rok.;p.p. col.

ပြီးပြီး ပြီးတော့ ပြင်လဲ ပြင်ဆင်ပြီးပါပြီ;finished: Moreover, the
correction is also finished. ("Then, correcting also is finished
correcting.");hotový: A pak, oprava je také hotová. ("Pak,
opravování je také skončeno opravováním.");p.p. pol.

ပြီးပြီး ဝယ်ပြီးပြီး;indicates completely finished action or
happening: "It is" bought yet.;značí kompletní ukončení činnosti
či události: Už je (to) zakoupeno.;p.p.

ပြီးပြီး အမျိုးသား တောင်ပေါ် တက်ပြီးပြီး;indicates p.p.: The man has
climbed the mountain.;značí min. čas dokonavý: Ten muž (již)
vylezl na horu.;p.p.

ပြီးပြောက်;accomplish ("finish (and) reach-apex") ° finish ("finish
(and) reach-apex");dovršet (dokončit, "skončit (a) dosáhnout-
vrcholu") ° skončit ("skončit (a) dosáhnout-vrcholu") ° dokončit
("skončit (a) dosáhnout-vrcholu");T

ပြီးရင်;after ("if' (you) finish") ° after that, and ("if' finished") °
then, and ("if' finished");pak, a ("pokud' skončeno") ° za
("pokud' skončíš") ° potom, a ("pokud' skončeno");adv. (or)
suff. adv.

ပြီးရင် မင်း ဒုတိယ မီးဖိုချိန်ပြီးရင် ဘယ်ဘက်ကွေ့လိုက်ပါ။;after: After the
second traffic light ("you") turn left.;za: Za druhým semaforem
("ty") zatoč vlevo.;imper. pol.

ပြီးရင် မင်း ဒုတိယမီးဖိုချိန်ပြီးရင် ညာဘက်ကွေ့ ပြီးတော့
မီတာ၂၀၀လောက် တည့်တည့်ဆက်သွားလိုက်ပါ။;after: ("You") turn
right after the second traffic light (and) then go further straight
ahead for 200 meters.;za: ("Ty") zahni vpravo za druhým
semaforem (a) pak jed' dál rovně 200 metrů.;imper. pol.

ပြီးရင် ရေချိုးလိုက်အုံးမယ်၊ ပြီးရင် ဆွမ်းစားလိုက်အုံးမယ်။;then, and: (I)
am going to take a shower, and then (I) will (~ "am going to")
have a meal.;pak, a: Jdu se osprchovat a pak se jdu najíst.;fut.
ubmn.

ပြီးရင်;when (is something finished;když (je něco
dokončeno);conj.

ပြီးရင် စာသင်ပြီးရင်;when finishes: when the studying
finishes;když skončí: když studium skončí;p.p.

ပြီးရင် ပြဇာတ်ပြီးရင် ငါတော့ အိပ်မှာပါ။;after: After the (theater) play
("as for me,") I will go to sleep.;po: Po (té) (divadelní) hře, ("co
se týče (mě)") ("já") půjdu spát.;fut.

ပြီးရင် ဘယ်ဘက်ကွေ့လိုက် နောက်တစ်လမ်း ကျော်ပြီးရင် ညာဘက်မှာ
ဟိုတယ်တွေလိမ့်မယ်။;when (is something finished): Turn left,
(and) having passed the next street, on the right (you) should
find the hotel.;když (je něco dokončeno): Zahněte vlevo, (a) až
přejedete další ulici, vpravo byste měl uvidět (~ "najít")
hotel.;imper. fut. col.

ပြီးလျှင် တင်ပြီးလျှင် မျက်လုံးများဖွင့်ထားကာ ရေတည့်တည့်နေရာရိ
အောက်ကို ကြည့်ပါတယ်။;after: After (he) puts (one hand on
another), (he) looks in front, down on the floor, having opened

(his) eyes.;po tom, co: Po tom, co položí (jednu ruku na
druhou), dívá se dopředu, dolů na zem, otevřenýma očima.;pol.

ပြီးလျှင်;after, just;po, hned;suff. writ.

ပြီးသည့်အခါ;after ("(at) time² of¹ finishing") ° when (sth.) is
finished;když je (něco) hotové ° po ("(v) době² od¹
skončení");adv. (or) adv. writ.

ပြီးသွား;accomplish ("finishing has-gone") ° finish ("finishing has-
gone");skončit ("ukončení odešlo") ° dokončit ("ukončení
odešlo");T

ပြီးသွားပြီး ကျွန်တော် ဒီနေ့အတွက်
မြန်မာစကားသင်(တာ)ပြီးသွားပြီး;finished: (For) today I finished
learning Myanmar language.;skončil: Pro dnešek jsem se
skončil učit Myanmaršsky.;p.p. um.

ပြီးသား;yet ("finished definitely") ° already ("finished definitely");už
("skončeno definitivně") ° již ("skončeno definitivně");adv.

ပြီးသား ငါ့မှာ ကားတစ်စီး ရှိပြီးသား၊ ဒါကြောင့်
ဒီကားမလိုချင်တော့ဘူး။;already: I already have a car, therefore (I)
don't need this one (~ "car") any more.;už: Už jedno auto
mám, takže už nepotřebuji tohle ("auto").;

ပြု;do ° creat ° commit ° make ° act ° spread ("make") ° look
after ° inclined to, be ° become ° establish;vykonat ° stát se °
založit ° udělat ° sklon k, mít ° šířit ("dělat") ° dělat ° činit °
tvořit ° starat se o;l (or) T

ပြုံး;smile;usmívat se;T

ပြုံး ပုံတူတွင် ပြုံးနေရင်;smile: if (she) were smiling in the
picture;usmívat se: kdyby se na obrázku usmívala;

ပြုံး အမြဲတမ်းပဲ ပြုံးနေလိုက်ပါ။;smile: (I) am just always
smiling.;usmívat se: Prostě se pořád usmívám.;pol. cont.

ပြုစု;care for (a sick person, "make (and) collect") ° take care of
(a sick person, "make (and) collect") ° nurse (a sick person,
"make (and) collect") ° attend to (a sick person, "make (and)
collect") ° look after (a sick person, "make (and)
collect");pečovat o (nemocného, "dělat (a) sbírat") ° postarat se
o (nemocného, "dělat (a) sbírat") ° starat se o (nemocného,
"dělat (a) sbírat");T

ပြုစု သူနာပြုဆရာမက ကောင်မလေးကို ပြုစုနေတယ်။;nurse: The
nurse is nursing the girl.;pečovat o: Sestřička pečuje o
děvče.;cont.

ပြုစုရေးသား;write (a literary piece, "make, collect, write (and)
draw") ° compose ("make, collect, write (and) draw") ° compile
("make, collect, write (and) draw");sepsat ("udělat, sesbírat,
napsat (a) načrtnout") ° napsat (literární dílo, "udělat, sesbírat,
napsat (a) načrtnout");T

ပြုတ်;boiled (about food) ° boil;vařit ° uvařený (o jídle);T (or) adj.

ပြုတ်ကျ;fall ("get-loose (and) fall") ° fall ("be-detached (and) fall")
° drop ("get-loose (and) fall") ° fall ("lose (and) fall");upadat
("uvolnit (se a) padat") ° spadnout ("ztratit (a) padat") ° padat
("uvolnit (se a) padat") ° padat ("ztratit (a) padat") ° spadnout
("být-odpojený (a) padat") ° spadnout ("uvolnit (se a) padat");l
(or) T

ပြုပြင်;right ("make (and) correct") ° improve ("make (and)
correct") ° repair ("make (and) correct") ° reform ("make (and)
repair") ° develop (also about a country, "make (and)
repair");opravit ("udělat (a) opravit") ° reformovat ("vytvářet (a)
opravovat") ° rozvíjet (také o zemi, "vytvářet (a) opravovat") °

napravit ("udělat (a) opravit") ° zlepšit ("udělat (a) opravit");T
ပြင်ဆင်ခြင်းလဲ;reform ("make, repair (and) change (and)
change") ° develop (also about a country, "make, repair (and)
change (and) change");rozvíjet (také o zemi, "vytvářet,
opravovat (a) měnit (a) měnit") ° reformovat ("vytvářet,
opravovat (a) měnit (a) měnit");T
ပြင်ဆင်ခြင်းလဲရေး;development (also about a country, "make,
repair (and) change (and) change {nouner}");rozvíjet (také o
zemi, "vytvářet, opravovat (a) měnit (a) měnit {jmenec}");T
ပြင်ဆင်ခြင်းလဲရေး: မြန်မာပြည်မှာ ပြင်ဆင်ခြင်းလဲရေးတွေ
တအားလုံးနေတယ်။;development: (There) is being done an
extremely much (of) work (for) the development of Myanmar
country.;rozvoj: Dělá se extrémě moc práce (za účelem)
rozvoje země Myanmaru.;cont.
ပြုမူ;behave ("do (and) act");chovat se ("dělat (a) činit");T
ပြုမူပုံ;behavior ("way² to-do° (and) act");chování ("způsob² (jak
se) chovat° a činit");
ပြုလုပ်;create ("make (and) do") ° carry out ("make (and) do") °
produce (make, "make (and) do") ° make ("make (and)
do");dělat (vyrábět, "dělat (a) dělat") ° vytvářet (vyrábět, "dělat
(a) dělat") ° vyrábět (vyrábět, "dělat (a) dělat") ° vykonat
("udělat (a) dělat");T
ပြုလုပ်: ကားကို သတ္တုအခြောက်အများသုံးပြီး ပြုလုပ်ထားတယ်။;build (~
"make"): The car was build using plenty of metal.;postavit (~
"udělat"): Auto bylo postaveno užitím spousty kovu.;
ပြုလုပ်: ထပ်ခါထပ်ခါ ပြုလုပ်ခြင်းသည် မှန်ဉာဏ်ရဲ့ အမေ။;do:
Repetition is the mother of wisdom. ("Doing again and again
("one-by-one") is simply the mother of the right
knowledge.");dělat: Opakování je matkou moudrosti. ("Dělání
znovu a znovu ("jeden-po-druhém") je ("prostě") matkou
správné znalosti.");prov.
ပြုလုပ်: ထိုအရာက သူတို့နိဗ္ဗာန်လမ်းတွင် အဟန့်အတားများ
ပြုလုပ်နေပါသည်။;create: Because of that ("thing") they create
obstacles (to themselves) on the way to Nibbāna.;vytvářet:
Kvůli tomu (~ "té věci") si ("oni") vytvářejí překážky na cestě k
Nibbāně.;pol. writ.
ပြုလုပ်: အမျိုးသားနေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ဟောပြောပွဲများနှင့် ပြပွဲ
ပိုင်ပွဲများကို ပြုလုပ်ကျင်းပကြပါသည်။;hold (~ "made"): As a
commemoration of the National Day, lectures, exhibitions (and)
competitions are held (~ "made") (and) participated (by
people);.pořádat (~ "dělat"): Jakožto připomínka Národního
Dne, přednášky, přehlídky (a) soutěže jsou pořádány (~
"dělány") (a) zúčastněně (lidmi);.writ.
ပြုတင်းပေါက်: ခန်းဆီးရဲ့ နောက်မှာ ပြုတင်းပေါက်ရှိတယ်။;window:
behind the curtain (there is) a window;okno: za záclonou je
okno;
ပြုတင်းပေါက်: ပြုတင်းပေါက်က ပွင့်နေတယ်။;window: The window is
open.;okno: Okno je otevřené.;cont.
ပြေ;satisfied, be;spokojený, být;l
ပြေး;run;běžet ° běhat;T
ပြေ: ပြေပါတယ်။;satisfied, be: (I) satisfied.;spokojený, být: Jsem
spokojený...;
ပြေး: အမြန်ပြေးနေတယ်။;run: (He) runs quickly.;běhat: Běží
rychle.;cont.
ပြေပြစ်;elegant, be (about one's speech or manners, "pleasing

(and) wronging") ° smooth, be (about one's speech or manners,
"pleasing (and) wronging");hladký, být (o něčích způsobech či
řeči, "příjemný (a) chybný") ° elegantní, být (o něčích
způsobech či řeči, "příjemný (a) chybný");l
ပြေးပြိုင်ပွဲ(တစ်ပွဲ) (rather as အပြေးပြိုင်ပွဲ);race ("running
competition");závod ("soutěž" (v) běhání°);sg.
ပြေလျော့;relax (also about muscles, "loosen (and)
slacken");uvolnit se (také o svalectech, "povolit (a) povolit");l
ပြော;say ° talk ° speak;promluvit si ° říci ° bavit se (povídat si) °
povídat ° mluvit;T
ပြော (~ "စား"): ထမင်းစားရေသောက်လောက်တော့ရပါတယ်။;talk (~
"eat"): I can talk just a little bit in (English). ("As for (saying how
to) eat food (and) drink water, that's just right.") (answer to the
question about one's proficiency in a foreign language);mluvit
(~ "jít"): Umím mluvit (anglicky) jen trošičku. ("Je v pořádku
(tak možná říci) jíst jídlo (a) pít vodu.") (odpověď na otázku o
něčím schopnosti mluvit nějakým cizím jazykem);pol.
ပြော: ကျွန်တော် ခင်ဗျားကို ပြောချင်ပါတယ်။;talk: I want to talk with
you.;mluvit: Chci s tebou mluvit.;col. um.
ပြော: ကျွန်တော် စာနဲ့ပြောရရင် ကြာမှာစိုးလို့ အသိနဲ့ရရင်တော့
ကောင်းမယ်။;explain (~ "say"): As I am afraid, that if (I) had to
explain (~ "tell") (it) in (~ "with") writing, (it) would take long
time, (it) will be good if (you) understand (~ "get") (it) just by
(~ "with") knowledge.;vysvětlit (~ "říci"): Poněvadž se obávám,
že kdybych (to) měl vysvětlit (~ "říci") ("s") psaním, trvalo by
(to) dlouho, bude dobré, pokud (to) pochopíš pouze s (vlastní)
znalostí.;fut.
ပြော: ကျွန်မက လိပ်ပတ်လည်အောင် မပြောတတ်လို့ပါ။;tell: Because I
cannot tell it so that (you) understand thoroughly.;říci: Protože
to neumím říct tak, abys to pochopil úplně.;col. pol. uw.
ပြော: ကျွန်မက အင်္ဂလိပ် မပြောတတ်ပါဘူး။;speak: I can't speak in
English.;mluvit: Neumím mluvit anglicky.;pol. uw.
ပြော: ကျေးဇူးပြု၍ အဲဒါကို တစ်ခါထပ်ပြောပါ။;say: Please, say it one
more time.;říci: Prosím, řekni to ještě jednou.;imper. pol.
ပြော: ခင်ဗျား ရူးနေလားလို့ ပြောကြတယ်။;say: They say: "Aren't you
crazy?";říci: Řikají: "Nejsi šílená?";inter. col. um.
ပြော: ငါတို့ တရားအကြောင်း ပြောကြတယ်။;talk: We talk about the
Law (Dhamma);.povídat si: Povídáme si o Zákoně
(Dhammě);.col.
ပြော: စကားပြောပြောနေတယ်။;talk: (He) is talking and
talking.;mluvit: Mluví a mluví.;cont.
ပြော: ဆက်ပြောပါ။;talk: Continue. ("Talk further.");povídat:
Pokračuj. ("Mluv dál.");imper. pol.
ပြော: တိုတိုပြောကြစို့ ဆိုရင်တော့ ဒီနားမှာ အအေးဆိုင်
မရှိတော့ပါဘူး။;say (~ "talk"): OK, briefly said (~ "If was said,
indeed, 'let (us) talk briefly'", nearby there is no more (any)
cold drinks bar.;říci (~ "mluvit"): Dobře, stručně řečeno (~
"kdyby bylo řečeno, vskutku, 'necht' mluvíme stručně"), poblíž
již není žádný obchod s chlazenými nápoji.;col. pol.
ပြော: ဒကာမတွေကို ပြောတာပါ။;speak: (I) speak about the female
supporters.;mluvit: Mluví o podporovatelkách.;pol.
ပြော: ဒါဖြင့် ဘယ်သူ့ကို ပြောနိုင်မလား။;speak: Then, who can I
speak to? (also during telephone conversation);mluvit: Tak s
kým mohu mluvit? (i do telefonu);inter. fut.
ပြော: ဒီနေ့လာဖို့ သူ့ကို ကျွန်တော် ပြောပါမယ်။;tell: I will tell him to

come today.;řici: Řeknu mu, aby dnes přišel.;fut. pol. um.
 ပြော: နာရီဝက်လောက် ပြောဖြစ်ခဲ့တယ်;talk: (we) happened to talk
 around half of an hour;bavit se: ("stalo-se"), že jsme se bavili
 asi půl hodiny.;p.s.
 ပြော: ပြောဖြစ်ခဲ့တယ်;say: (I) happened to say;řici: stalo se, že
 (jsem) řekl;p.s.
 ပြော: ပြောရက်လိုက်တာ;;speaking: (Your way of) speaking is very
 cruel.;mluvit: (Způsob jakým) mluvíš, je velice krutý.;col.
 ပြော: ပြောလိုက်ပုံက ...;say: How to say it ... ("the shape (of) well
 saying ...");řici: Jak bych to řekl ... ("ten tvar správného
 řecení ...");
 ပြော: ဝါးစပ်က ပြောတယ်;;speak: (He) speaks by mouth.;mluvit:
 Mluví ústy.;
 ပြော: ဖြေးဖြေးလေး ပြောပါ;;speak: Speak slowly!.;mluvit: Mluv(te)
 pomalu!;imper. pol.
 ပြော: ဗမာစကား ပြောတာ သိပ်ကောင်းတာပဲ;;talk: (Your) Burmese
 ("language talking") is ("just") very good! ;Barmský jazyk:
 (Tvoje) Barmština (~ "Barmským jazykem mluvení") je
 ("prostě") velice dobrá!;col.
 ပြော: ဗမာလို ပြောပါ;;speak: Speak in Burmese.;mluvit: Mluv
 barmsky.;imper. pol.
 ပြော: ဘယ်ပြောတတ်မလဲ မောင်ရင်ရယ်;;talk: How can I talk (in
 English), dear lad?;mluvit: Jak bych mohla mluvit (anglicky),
 drahý mládenče?;inter. col.
 ပြော: ဘာစကားပြောပြော;say: whatever (you) say;řici: cokoliv
 řekneš;
 ပြော: ဘာမှ မပြောဘူး;;say: (I) said nothing.;řici: Nic (jsem)
 neřekl.;
 ပြော: မပြောတတ်ပါဘူး;;speak: (I) cannot speak (English).;mluvit:
 Neumím (anglicky). ("I) cannot speak (anglicky).");
 ပြော: မရက်ပါနဲ့ ပြောပါ;;tell: Don't be shy. Tell (it to me).;řici:
 Nestyd' se. Řekni (mi to).;imper. pol.
 ပြော: မြန်မာစကားကို မွန်စကားထက် ပြောတတ်တယ်;;speak: I can
 speak in Myanmar language better (~ "more") than in Mon
 language.;mluvit: Umím mluvit Myanmarským jazykem lépe (~
 "více") než Monským jazykem.;
 ပြော: လိုအပ်တာ ပြောပါ;;tell: Tell (me) what (you) need.;řici:
 Řekni (mi) co potřebuješ.;imper.
 ပြော: သိပ်မပြောတတ်သေးပါဘူး;;speak: (I) still cannot speak much
 (well in Burmese).;mluvit: Ještě (Barmsky) moc (dobře) neumím
 ("mluvit").;pol.
 ပြော: သူ ပြောတာ သူ့မှာ ကောင်းသော စေတနာရှိပါတယ်;;say: He
 says he has good intentions.;řici: Říká, že má dobré
 záměry.;pol.
 ပြော: သူ ပြောပေမယ့် ကျွန်တော် မယုံဘူး;;say: Though he says, I
 don't believe (it).;řikat: Přestože říká, nevěřím (tomu).;um.
 ပြော: သူ ဘယ်သူ့ကို ပြောသလဲ;;speak: Who did he speak
 with?;mluvit: S kým mluvil?;inter. col.
 ပြော: သူ့ကို ကွန်တော် အခါခါ ပြောပါတယ်;;tell: I told him many
 times.;řici: Řekl jsem mu (to) mnohokrát.;pol. um.
 ပြော: သူ့ကို ပြောပါ ဒီနေ့ ကျွန်တော် မလာနိုင်ပါဘူး;;tell: Tell him (that)
 I cannot come today.;řici: Řekni mu, že dnes nemohu
 přijít.;imper. pol. um.
 ပြော: သူ့ကို ပြောပေးပါ;;tell: Tell him for me. ("To him tell (and)

give.");řici: Řekni mu za mě. ("Jemu řekni (a) dej.");imper. pol.
 ပြော: သူ့ငါ့ကို အမြဲတမ်း အမုန့်ပဲ ပြောတယ်;;tell: He always tells me
 truth.;řici: Vždycky mi říká pravdu.;
 ပြော: သူ့လာမယ်လို့ ပြောပါတယ်;;say: (He) said ("that") he'll
 come.;řekl: Řekl, že přijde.;pol.
 ပြော: အကြောင်းအရာအများကြီးပြောတယ်;;talk: (They) talk (about)
 many things.;bavit se: Baví se o hodně věcech.;
 ပြော: အခု ဘယ်သူ ပြောနေသလဲ;;talk: Who is speaking ("now")?
 (also in telephone conversation);mluvit: Kdo je u telefonu?
 ("Kdo teď mluví?") (také do telefonu);inter. col.
 ပြော: အင်္ဂလိပ်စကား ပြောတတ်သလား;;speak: Can you speak in
 English ("language")?;mluvit: Mluvíte anglicky? ("Dokážete
 mluvit anglickým jazykem?");inter.
 ပြော: အင်္ဂလိပ်စကားကို အတော်အတန် ပြောနိုင်ပါတယ်;;speak: (I) can
 fairly speak in English.;mluvit: Anglicky docela umím
 ("mluvit").;pol.
 ပြော: အင်္ဂလိပ်လိုသာ ပြောတတ်ပါတယ်;;speak: (I) can speak only in
 English.;mluvit: Umím mluvit pouze anglicky ("v angličtině").;pol.
 ပြော: အားတဲ့အချိန်နဲ့ ကြုံရင် ပြောပါမယ်;;talk: When (I) am free (and
 we) meet (by chance), (we) will talk.;promluvit si: Když budu
 volný (a) (náhodou) se setkáme, promluvíme si.;fut. pol.
 ပြောကြည့်;explain ("say (and) look");vysvětlit ("řici (a) podívat-
 se");T col.
 ပြောကြည့်: ပြောကြည့်လေ;explain: Hey, explain (it).;vysvětlit: Hele,
 vysvětli to.;imper. col.
 ပြောငဲ့;joke;vtipkovat;T
 ပြောင်း;change (also about a place or person) ° translate
 ("change") ° change;měnit ° změnit (také o místě či osobě) °
 přeložit ("změnit") ° změnit ° měnit (také o místě či osobě);T
 (or) T col.
 ပြောင်း: ပါဠိကနေ မြန်မာကို ပြောင်းတာပါ;;translate: (I) translate from
 Pāli to Myanmar (language.);překládat: Překládám z Pāli do
 Myanmarštiny.;pol.
 ပြောင်(တစ်ကောင်);gaur (bovine animal);gaur (mohutný tur rodu
 přežvýkavců);sg.
 ပြောငဲ့;joke;vtipkovat;T;
 ပြောင်းခြင်း;change ("change {nouner}");změna ("měnit
 {jmenec}");n.
 ပြောင်းဖူး(တစ်ဖူး);maize (sweet corn, "bud' (of) maize") ° corn,
 sweet (maize, "bud' (of) maize");kukuřice, sladká ("květ'
 kukuřice") ° sladká kukuřice ("květ' kukuřice");sg.
 ပြောင်းရွှေ့;change residence ("change (and) move") ° migrate
 ("change (and) move");přestěhovat se ("změnit (a) pohybovat-
 se") ° stěhovat se ("změnit (a) pohybovat-se");T
 ပြောင်းလဲ;change ("change (and) change");měnit ("měnit (a)
 měnit") ° změnit ("měnit (a) měnit");T
 ပြောင်း;shift ("change") ° move (change position) ° modify °
 transform ° change;měnit ° posunout ("change") ° pohnout se
 (změnit pozici) ° změnit ° přeměnit;T
 ပြောင်း: အလုပ်ပုံကို ပြောင်းလဲတယ်;;change (transform): (I) also
 transform (it) to the form of změnit (přeměnit).;esej: Také (to)
 přeměním do formy eseje.;col.
 ပြောင်းလဲ;change ° alter (change);měnit ° změnit;T
 ပြောဆို;speak ("tell (and) say") ° declare ("tell (and) say") ° say

("tell (and) say") ° tell ("tell (and) say") ° speak ("speak (and) say");řici ("povědět (a) říci") ° mluvit ("mluvit (a) říkat") ° speak ("povědět (a) říci") ° prohlásit ("povědět (a) říci");T
 ပြောဆို: ပြောဆိုရေးသားနိုင်တာမြင်လို့;speak: as (I) see, that (you) can speak and write;mluvit: poněvadž vidím, že umíš mluvit a psát;
 ပြောဆို: အစီအစဉ်မှာတော့ ထုံးစံအတိုင်းအဆိုတလည်းအချေတလည်း ပြောဆိုသွားကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်။;speak: As for (what) is planned, as is the custom, (the speakers) will talk (as follows,) the proposer one turn (and) the defendant one turn. (Each turn another speaking group will talk.);mluvit: Co se týče naplánovaného, jak je zvykem, (mluvčí) budou mluvit tak, že navrhovatel (bude mluvit) jedno kolo (a) vyvraceč (také) jedno kolo. (Tj. každé kolo bude mluvit ta jiná skupina).;pol.
 ပြောတိုက်: what (one) says;co (někdo) říká;
 ပြောတိုက်: မင်းပြောတိုက် အားလုံးကို ငါနှစ်သက်တယ် (~ သဘောကျတယ်။);what (one) says: All what you say, (I) like.;co (někdo) říká: Všechno co říkáš, ("já") mám rád.;
 ပြောပြ: reveal ("tell (and) show") ° explain ("say (and) show");odhalit ("řici (a) ukázat") ° vysvětlit ("řici (a) ukázat");T
 ပြောပြ: မင်းဟာ ငါ့ရဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်တွေ ပြောပြတဲ့ ပထမဆုံးလူပါ။;reveal, the: You are the first person to who I reveal my secrets.;odhalit: Jsi první ("člověk"), kterému odhaluji svá tajemství.;pol.
 ပြောပြ: သူက ကျွန်တော့်ကို ပြောပြပါတယ်။;explain: He explains me.;vysvětlit: On mi vysvětluje.;pol. um.
 ပြောပြ: သူ့နားလည်တဲ့အပေါ်မှာ မူတည်ပြီး ပြောပြတာကောင်းပါတယ်။;explain: (It) is good to explain (it) based on his understanding.;vysvětlit: (Bude) dobré (mu to) vysvětlit v závislosti na jeho pochopení.;pol.
 ပြောပြ: အင်္ဂလိပ်လို မတတ်တော့ ပြောပြလို့ခက်မယ်။;explain: Because (I) can't (talk) in English, explaining will be difficult.;vysvětlit: Protože neumím anglicky, vysvětlování bude náročné.;fut. col.
 ပလာစတာ: ပလာစတာ ဘယ်နှစ်ဘူးယူမလဲ။;plaster: How many packets of plaster will you take?;náplast: Kolik balíčků náplastí si vezmete?;inter. fut.
 ပလာစတာ(တစ်ခု);plaster;náplast;sg. E. plaster
 ပလာတာ(တစ်လုံး);parata (Indian savoury pancake);paládá (Indický pálivý zákusek);sg.
 ပဝါ(တစ်ထည်);pawa (women's light scarf used for formal occasions, tabet or pawa, "yellow¹ outside") ° scarf (women's light scarf used for formal occasions, tabet or pawa, "yellow¹ outside");pawa (dámská lehká šála užívaná pro formální události, tabet nebo pawa, "žlutá¹ venku") ° šála (dámská lehká šála užívaná pro formální události, tabet nebo pawa, "žlutá¹ venku" (?));sg. P. pāvāra (= cloak, mantle)
 ပွင့်;num. class. for flowers ° open, be;otevřený, být ° čítatel květin;l (or) pow.
 ပွင့်: ကြာနီတစ်ပွင့် ခြုံတစ်ပွင့်;num. class. for flowers: one red lotus (and) one white (lotus);čítatel květin: jeden červený leknín (a) jeden bílý (leknín);
 ပွင့်: ပြုံးတင်းပေါက်က ပွင့်နေတယ်။;open, be: The window is open.;otevřený, být: Okno je otevřené.;cont.
 ပွင့်လင်း;open, be ("open (and) of-light");otevřený, být ("otevřený (a) světelný");l

ပွင့်လင်းစွာ;openly (about talking etc., "open (and) of-light");otevřeně (si popovídat atd., "otevřený (a) světelný");l
 ပွင့်လင်းစွာ: ခင်ဗျားနဲ့ ရင်းနှီးပွင့်လင်းစွာ စကားပြောဆိုချင်ပါတယ်။;openly: (I) want to talk with you intimately (and) closely.;otevřeně: Chtěl bych si s tebou popovídat důvěrně (a) otevřeně.;pol.
 ပွင့်လန်း;bloom ("open (and) be-fresh") ° blossom ("open (and) be-fresh");kvést ("otevřít-se (a) být-čerstvý");l
 ပွင့်လန်း: အမျိုးသားစာပေ လေ့လာမှုလည်း ပွင့်လန်းလာပါသည်။;open: The study of national literature also happened to be opened.;otevřít: Také došlo k otevření studia národní literatury.;pol.
 ပွစ်ပွစ်;carp (complain, "swell equally, swell equally") ° complain ("swell equally, swell equally") ° grumble (complain, "swell equally, swell equally");kritizovat (stěžovat si, "bobtnat rovnoměrně, bobtnat rovnoměrně") ° stěžovat si ("bobtnat rovnoměrně, bobtnat rovnoměrně") ° reptat (stěžovat si, "bobtnat rovnoměrně, bobtnat rovnoměrně");T col.
 ပွတ်;rub;třít;T
 ပျံ့ဖိုး: အတွေ့အကြုံအရ ဘာဝနာနည်းလမ်း ဖွံ့ဖြိုးတယ်။;develop: (He) developed meditation technique according to (his) experience.;rozvinout: Rozvinul meditaci (~ "způsob meditace") dle (svých) zkušeností.;
 ပွား;nurture (in meditation, "develop") ° train ° practise ("develop") ° progress (while training) ° practise ° improve (by usage);trénovat ° zlepšovat (užíváním) ° praktikovat ("rozvíjet") ° praktikovat ° pokročit (při tréninku) ° žít (v meditaci, "rozvíjet");T
 ပွား: မပွားဖူးလို့ ပြောရမလားပဲ။;develop: May I tell you, that I have never practised (meditation)? ("Should (I) tell (you), that (I) have already developed?");rozvinout: Mám ti říct, že jsem nikdy nepraktikovala (meditaci)? ("Měla bych (ti) říci, že (jsem) již rozvinula?");inter. col.
 ပွဲ;num. class. for helpings, platefuls or portions;čítatel porcí, plných talířů či údělů;pow.
 ပွဲ: ဒီနေ့ည ဒီပွဲကြည့်မလို့။;concert: ("Indeed,") I'm going to see a concert tonight.;koncert: ("Vskutku,") dnes večer se jdu podívat na koncert.;fut. col.
 ပွဲ: ဖစ်ရ်အင်ချစ် နှစ်ပွဲ;num. class. for helpings, platefuls or portions: two platefuls of fish & chips;čítatel porcí, plných talířů či údělů: dva plné talíře ryby a hranolek;
 ပွဲ: ဘယ်သူပွဲလဲ။;concert: Whose concert (is it)?;koncert: Čí (je to) koncert?;inter. col.
 ပွဲ: ဘိတ်ဘင်းလေးပွဲ;num. class. for helpings, platefuls or portions: four portions of baked beans;čítatel porcí, plných talířů či údělů: čtyři porce pečených fazolí;
 ပွဲ: မြန်မာ နှစ်သစ်ကူးပွဲလို့လဲ ဆိုနိုင်ပါတယ်။;festival: It can be also called (~ heard) as "Myanmar new year crossing festival.";festival: Může být také nazváno (~ slyšeno) jakožto "Festival myanmarského novoročního překročení";col. pol.
 ပွဲ: အုန်းပွဲငှက်ပျော်ပွဲနဲ့ တင်တောင်းပေါ့။;tray: Give dowry of coconut ("tray") (and) banana tray.;tác: Dej věno tácu kokosů (a) ("tácu") banánů.;imper. col.
 ပွဲ(တစ်ပွဲ);festival ° tray ° celebration;festival ° oslava ° táč;sg.
 ပွဲကြည့်ပရိသတ်;audience ("people² (who) watch¹ (the) event") ° assembly (spectators, "people² (who) watch¹ (the) event") °

people (spectators, "people² (who) watch¹ (the) event") ° spectators ("people² (who) watch¹ (the) event");shromáždění (diváci, "lidé² (kteří) sledují¹ událost") ° diváci ("lidé² (kteří) sledují¹ událost") ° posluchači ("lidé² (kteří) sledují¹ událost") ° lidé (diváci, "lidé² (kteří) sledují¹ událost");n. P. parisa (= assembly)

ပွဲစား(တစ်ယောက်);middle man ("affair letter") ° mediator ("affair letter") ° agent ("affair letter");zprostředkovatel ("dopis¹ záležitostí") ° jednatel ("dopis¹ záležitostí") ° zástupce ("dopis¹ záležitostí");sg.

ပွဲတော်;festival ("great¹ event")°;festival ("velká¹ událost");n.

ပွဲတော်: သင်္ကြန်ဆိုတာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ပွဲတော်တစ်ခုပါ။;festival: Thin-gyan means (~ "is called") one of festivals of Myanmar country.;festival: Tendžan se říká jednomu z (celo)národních festivalů.;col. pol.

ပွဲအကြောင်း(တစ်ခု);concert;koncert;sg.

ပဉ္စမ;fifth;pátý;num. P. pañcama (= fifth)

ပဉ္စလက်;tricks (of parlour magic) ° magic (parlour) ° sleight of hand;triky (jevištní magie) ° magie (jevištní);n.

ပဉ္စလည် (WS. from ပဉ္စလက်);magic (parlour);magie (jevištní);n. WS.

ပဉ္စသီလ;precepts, five (precepts for lay people, namely no killing, no stealing, no sexual misconduct, no lying and no taking intoxicants);pravidel, pět (pravidla pro laiky, tj. nezabíjení, nekrazení, vyhýbání se cizoložství, nelhaní a neužívání omamných látek včetně alkoholu);Bh. pañca-sīla (= five - morality)

ပါ;starring, be (in a movie) ° including ("include") ° indicates politeness ° with ("include") ° indicates polite ending of a verbless sentence ° contain ° include ° with, be;zahrnovat ° značí slušnost nebo úctu ° včetně ("zahrnovat") ° značí slušné zakončení neslovesné věty. ° obsahovat ° s ("zahrnovat") ° mít (s sebou, u sebe, v sobě) ° hrát hlavní roli (ve filmu);I (or) suff. (or) T (or) suff. pol.

ပါး;indicates emphasis ° indicates politeness;značí zdvořilost ° značí zdůraznění;suff.

ပါး;num. class. for monks ° num. class. for kings and other respected people and phenomena ° noble (used rather as num. class.) ° num. class. for mind and body ° thin;čítatel mnichů ° ušlechtilý (užíváno spíše coby čítatel) ° čítatel králů a dalších respektovaných lidí a jevů ° tenký ° čítatel myslí a těla;pow. (or) adj.

ပါး: ၁၉၇၀က ၁၉၈၉အထိ သတင်းစာတွေ ပါးပါတယ်။;thin: From 1970 until 1989 the newspapers were thin.;tenký: Od 1970 do 1989 byly noviny tenké.;pol.

ပါ: ကျွန်မ ဒေါ်မမပါ။;indicates politeness: I am Mrs. Mama.;značí zdvořilost: Jsem paní Mama.;pol. uw.

ပါ: ကားပေါ်မှာလဲ အကအဖွဲ့တွေပါပါတယ်။;too ("included"): On the floats also there are dancing groups too ("included").;též ("obsažený"): Na (těch) vozidlech, také, jsou též taneční skupiny.;col. pol.

ပါး: ကိုယ့်စိတ်နှစ်ပါး;num. class. for mind and body: body (and) mind, both;čítatel myslí a těla: tělo (a) mysl;

ပါး: ငါးပါးသီလ;noble: five ("noble") precepts;ušlechtilý: pět ("ušlechtilých") pravidel;

ပါ: တစ်ချောင်း ၂၅ကျပ်ပါ။;indicates politeness: One (pen) is 25 kyats.;značí zdvořilost: Jedno (pero) je 25 čat.;pol.

ပါ: ထိုင်ပါ။;indicates politeness: Sit down.;značí zdvořilost: Sedněte si.;imper. pol.

ပါ: ဒါ အသားမပါပါဘူး။;contain: This does not have meat in. ("This does not contain meat.");obsahovat: V tomhle není maso. ("Tohle neobsahuje maso.");pol.

ပါ: ဒီမှာ မထိုင်ပါနဲ့;indicates politeness: Do not sit down here.;značí zdvořilost: Nesedejte si tady.;pol.

ပါ: ဒီရုပ်ပုံက ခြေထောက်နှစ်ချောင်းပါတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကို ပြတယ်။;with: This picture shows a body with two legs.;se: Tento obrázek ukazuje tělo se dvěma nohama.;

ပါ: ဒီရုပ်ရှင်မှာ သူလူကြမ်းအဖြစ် ပါပါတယ်။;starring, be: In this movie he is starring as a villain.;hrát hlavní roli (ve filmu): V tomto filmu hraje hlavní roli darebáka.;pol.

ပါ: ဖြစ်: ဖြစ်ဖို့ကပါလာရင် ဖြစ်မှာပါ။;be ("be-included"): If there's kamma (for it) to happen, (then it) will just happen.;být ("být-zahrnutý"): Je-li kamma k tomu, aby se (to) stalo, (pak se to) stane.;pol.

ပါ: ဘယ်ဟာအသားပါသလဲ။;contain: Which contains meat?;obsahovat: Který je s masem? ("Který obsahuje maso?");inter.

ပါ: မြန်မာသတင်းစာမှာ ဘာသာရေး၊ ပညာရေး၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး သတင်းတွေ အားလုံး ပါပါတယ်။;include: In the Myanmar newspapers there are included all news on religions, education, economics and politics.;zahrnout: V Myanmarských novinách byly zahrnuty všechny novinky o náboženstvích, vzdělání, ekonomice a policice.;pol.

ပါ: မြန်မာ့အလင်းနဲ့ ကြေးမုံ သတင်းစာပါ။;indicates end of list of things in an answer: New Light of Myanmar and The Mirror. (names of newspapers);značí konec výčtu věcí v odpovědi: The New Light of Myanmar and the Mirror. ("Světlo Myanmaru a Zrcadlo" - jména novin).;pol.

ပါ: မသိတာပါ။;indicates politeness: (It is) miss Thida. ° indicates politeness: (Here is) miss Thida. (also in telephone conversation);značí zdvořilost: (Zde je) slečna Týdá (i do telefonu) ° značí zdvořilost: (Je to) slečna Týdá.;pol.

ပါ: ရှင် ဘာဝါသနာပါလဲ။;include: What are your hobbies, sir? ("Sir, what hobbies (are) included?");zahrnout: Jaké máte koníčky, pane? ("Pane, jaké koníčky (jsou) zahrnuty?");inter.

ပါ: လာပါ ခင်ဗျာ။;indicates politeness: Come in, please.;značí zdvořilost: Vstupte, prosím.;imper. pol. um.

ပါ: သူ ရေးသလို ရေးပါ။;indicates politeness: Write as he writes.;značí zdvořilost: Piš tak jako píše on.;imper. pol.

ပါ: သူ လာပါတယ်။;indicates politeness: He will come. ("He comes.");značí zdvořilost: (On) přijde. ("Přichází.");col.

ပါ: သူတို့နှစ်ယောက်ကို ကြည့်ပါ။;please (indicates politeness): Look at those two ("persons");prosím (značí slušnost): Podívej na ty dvě ("osoby");imper. pol.

ပါ: အမှားပါရင် ပြင်ပေးပါ။;contain: If (there) is ("contained") a mistake, correct (it).;obsahovat: Je-li (tam) ("obsažena") chyba, oprav (ji).;imper. pol.

ပါ: အဲဒါလဲ ပါမှာပေါ့။;include: That (one) is also included, indeed.;zahrnout: Ten je také zahrnutý, vskutku.;col.

ပါး: ဦးမကရဆိုတဲ့ ဘုန်းကြီးတစ်ပါး;num. class. for monks: a monk

called ven. Makara;čitatel mnichů: mnich, (který se) jmenuje ct. Makara.;

ပါ -ရာ-;as well as; suff.

ပါ -ရာ-: ခင်ဗျား အတွက်ရော ခင်ဗျားရည်းစားအတွက်ပါ ကူညီပေးနိုင်ပါတယ်။;as well as: (I) Can help you as well as your boyfriend. ("For you also, for your boyfriend including (I) can give help.");i: Mohu pomoci tobě i tvému příteli (~ milému). ("Pro tebe také, pro tvého přítele včetně, mohu dát pomoc.");pol.

ပါး(တစ်ခု);cheek;tvář;sg.

ပါး၏;indicates emphasis;značí zdůraznění;suff. writ.

ပါးစပ်: ပါးစပ်က ပြောတယ်။;mouth: (He) speaks by mouth.;ústa: Mluví ústy.;

ပါးစပ်: ပါးစပ်တွင် လျှာနှင့်နည်းနည်းလှုပ်တယ်။;mouth: (I) move (my) tongue a little in the mouth.;ústa: Pohnu trochu jazykem v ústech.;

ပါးစပ်: လက်လှုပ်မှု ပါးစပ်လှုပ်ရတာဝ ;mouth: live from hand to mouth ("life of movement of mouth from movement of hand");pusa: Žít z ruky do pusy ("život pohybu úst z pohybu ruky");idi.

ပါးစပ်(တစ်ခု);mouth ("cheeks (are) connected");pusa (ústa, "tváře (jsou) spojeny") ° ústa ("tváře (jsou) spojeny");sg.

ပါးစပ်(တစ်ပေါက်၊ တစ်ခု);mouth ("connected' cheeks");pusa (ústa, "spojené' tváře") ° ústa ("spojené' tváře");sg.

ပါးစပ်(တစ်ပေါက်);mouth ("connected' cheeks");pusa (část těla, "spojené' tváře");sg.

ပါးစုန့်(တစ်ခု);cheek;tvář;sg.

ပါဆယ်ထုပ်: စာပို့သမားက ပါဆယ်ထုပ်နှစ်ထုပ် အိမ်အရောက်ပို့တယ်။;parcel: The postman delivers two parcels.;balík: Listonoš doručuje dva balíky.;

ပါဆယ်ထုပ်(တစ်ထုပ်);parcel ("parcel package");balík ("balík, balík");sg. E. parcel

ပါတယ်;indicates end of sentence;značí konec věty;pol.

ပါတူး;does not ° not ° is not ° indicates negative verb or sentence;značí sloveso či větu v záporu ° ne- ° nikoliv ° není;suff. pol. (or) suff. & pref. col. pol.

ပါးများ;cheeks;tváře;pl.

ပါးမြို(တစ်ခု);cheek ("elevated' cheek");tvář ("vyvýšená' tvář");sg.

ပါမောက္ခ(တစ်ယောက်၊ တစ်ပါး);professor;profesor;sg. Pāl: pāmokkha (= chief, leader)

ပါရစေ;may (I) get to;kéž se mi dostane;

ပါရစေ: ဘွဲ့သိပါရစေ။;may (I) get to: May (I) get to know (your) name. (a request to a monk);kéž se mi dostane: Kéž se mi dostane vědění (tvého) jména. (žádost mnichovi);pol. utmn. ပါရစေ: အခု သဘာပတိအနေနဲ့ ကြွရောက်လာသူများကို အဆိုရှင်များနဲ့ မိတ်ဆက်ပေးပါရစေ။;may: Now, may (I), as the chairman, introduce the speakers to those, who came (~ to the audience).;kéž: Nyní, ("kéž,") jakožto předseda, představím mluvčí obecnstvu.;pol.

ပါရမီ;perfections (there are ten perfections, such as generosity, morality, compassion etc., which one must improve in order to attain enlightenment) ° parami (there are ten perfections, such as generosity, morality, compassion etc., which one must improve in order to attain enlightenment);pāramí (je deset

dokonalostí, např. štedrost, ctnost, soucit atd., které je třeba vylepšit aby bylo možné dosáhnout osvícení) ° dokonalosti (je deset dokonalostí, např. štedrost, ctnost, soucit atd., které je třeba vylepšit aby bylo možné dosáhnout osvícení);n. P. pāramī (= perfection)

ပါရမီ: ပါရမီ ဖြည့်စုံအတွက် ကျွန်တော် အနေနဲ့ အသင့်ပါ။;perfections: As for me, (I) am ready to fulfill (my) perfections.;dokonalosti: Co se týče mě, jsem připravený naplnit (své) dokonalosti.;pol. um.

ပါရမီ: ပါရမီထူးရှိသူလိုလဲ ယူဆပါတယ်။;perfections: (I) suppose, that (you) are person of extraordinary perfections.;dokonalosti: Domnívám se, že jsi člověk neobyčejných dokonalostí.;pol.

ပါရမီ: ပါရမီနဲ့ (နည်း)သေးလို့ ထင်ပါတယ်။;perfections: (I) think, (it) is because (I have) little perfections (~ pāramī).;dokonalosti: Myslím si, že je (to), protože (mám) málo dokonalostí (~ pāramī).;pol.

ပါရမီ;included, be ("include (and) be") ° contained, be ("include (and) be");zahrnutý, být ("obsahovat (a) být") ° obsažený, být ("obsahovat (a) být");T

ပါရမီ: ဝိနည်းပိဋကမှာ ဝိနည်းပါးကျမ်းပါရှိပါသည်။;included, be: There are five books of Vinaya included in Vinaya Piṭaka.;obsažený, být: Ve Vinaja Piṭace je obsaženo pět knih Vinaji.;writ. pol.

ပါဝင်;contained, be ("included (and) entered") ° included, be ("included (and) entered") ° included, be ("include (and) enter");zahrnutý, být ("obsažený (a) vstoupený") ° zahrnutý, být ("zahrnovat (a) vstupovat") ° obsažený, být ("obsažený (a) vstoupený");I

ပါဝင်: အဋ္ဌကထာဆိုင်ရာ အချင်းအရာများ ပါဝင်သည့် သုတ်များ အနက်တစ်သုံး ဖြစ်သည်။;contain: (It) is one of the suttas, which contains commentarial factors.;obsahovat: Je (to) jedna ze sutt, které obsahují komentátorské faktory.;

ပါဝင်: အဋ္ဌကထာမှာ ပါဝင်သော သမိုင်းဆိုင်ရာ အဖြစ်အပျက်များ;include: the historical events included in the commentaries;zahrnout: historické události zahrnuté v komentářích;writ.

ပါဝင်: အဲဒီမှာ အားလုံးပါဝင်တယ်။;included, be: (It) is completely included there.;obsažený, být: Je (to) tam zcela obsaženo.;

ပါသဖြင့်;with reference to;s ohledem na;

ပါဠိ: ပါဠိကနေ မြန်မာကို ပြောင်းတာပါ။;Pāli: (I) translate from Pāli to Myanmar (language).;Pāli: Překládám z Pāli do Myanmarštiny.;pol.

ပါဠိ: ပါဠိစာကို အင်္ဂလိပ်လို ဘာသာပြန်ပါတယ်။;Pāli (language): I translate a Pāli ("writing") in English.;pāli (jazyk): Překládám ("psaní (v)") pāli do angličtiny.;pol.

ပါဠိစကား;Pali language;Pāli, jazyk;n. P. pāli (= Pali (language))

ပါဠိတော်;Pāli (language etc., "great' Pāli");Pāli (jazyk atd., "ohromná' Pāli");n.

ပါဠိတော်: အဋ္ဌကထာပါဠိတော်ကို ဘာသာပြန်ထားပြီး(သား) ဖြစ်လိမ့်လို့ အချို့အတွေးအခေါ်ရှင်များက လက်ခံကြသည်။;Pāli: It is accepted by some philosophers, that the ("great") Pāli Aṭṭhakathā were certainly translated.;pāli: Některými filosofy je přijato, že Pāli Aṭṭhakathā byly jistě přeloženy.;writ.

ပါဠိတော်: အဋ္ဌကထာပါဠိတော်များကို သိထားကြသည်။;Pāli: Pāli commentaries are known.;Pāli: Pāli komentáře jsou známe.;writ.

ပါဠိသုတ်တော်;sutta ("Pāli sutta (which is) great") ° discourse ("Pāli sutta (which is) great");sutta ("Pāli sutta(~promluva) (která

je) ohromná") ° promluva ("Pāli sutta(~promluva) (která je) ohromná");n. Bh. P. pāli-sutta (= Pāli discourse)
 ပါဠိသုတ်တော်: ပါဠိသုတ်တော်တွေကို အိမ်မှာလည်း
 ရွက်ဖတ်ကြတယ်။;discourse: (They) recite Pāli suttas also at home.;promluva: Recitují pāli promluvy také doma.;
 ပိဋက;piṭaka (main collection of suttas or other Pāli sayings);piṭaka (hlavní sbírka sutt či jiných Pāli rozprav);n. Bh. lit. P. piṭaka (= canon)
 ပိဋကတ်သုံးပုံ;Tipiṭaka (Buddhist main scripture) ° Tipiṭaka (the main Buddhist Pāli scripture, "form² (of) three¹ collections");Tipiṭaka (hlavní spis buddhismu) ° Tipiṭaka (hlavní Buddhistický Pāli spis, "podoba² tří¹ kolekcí");name P. piṭaka (= canon) (or) name Bh. lit. P. piṭaka (= canon, basket)
 ပိဋကတ်သုံးပုံ: ပိဋကတ်သုံးပုံသာမက
 အဋ္ဌကထာအမျိုးအစားတစ်ခုကိုလည်း ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်သည်။;Tipiṭaka: Not only the Tipiṭaka, but also a kind of commentaries were rehearsed.;Tipiṭaka: Nejen Tipiṭaka, ale také druh komentářů byly recitovány.;writ.
 ပိဋကသုံးပုံလုံး: ဒါပေမယ့် အကျွန်ုပ်တို့ ပိဋကတ်သုံးပုံလုံး စစ်ဆေးရင်
 အဋ္ဌကထာသဘောသဘာဝများ ဖြစ်ကြသော
 ရေးသားဟောပြောချက်အချို့ကို အကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ရသည်။;pitakas, whole the three: But if we examine the whole three piṭakas, we come across some discourses that are of commentarial nature.;pitaky, celé tři: Ale pokud prozkoumáme celé tři piṭaky, narazíme na některé promluvy, které jsou komentátorského charakteru.;writ.
 ပိတ်;close ° turn off;vypnout ° zavřít;T
 ပိတ်: ဆရာအပြောအရ ဒီနေ့ကျောင်းပိတ်တယ်။;close: According to what the teacher said, today the school is closed.;zavřít: Podle toho co řekl učitel, je dnes škola zavřená.;
 ပိတ်: ဆိုင်ပိတ်တယ်။;close: Shop is closed. ° close: (I) close the shop.;zavřít: Zavírám obchod. ° zavřít: Obchod je zavřený.;
 ပိတ်: တံခါးက ပိတ်ထားတယ်။;close: The door is closed.;zavřít: Dveře jsou zavřené.;
 ပိတ်: ပိတ်ထားလိုက်တာ သတိထားမိတယ်။;close: I noticed, that (the shop) was ("completely") closed.;zavřít: Všimla jsem si, že (ten obchod) byl ("zcela") zavřený.;col.
 ပိန်;thin, be;hubený, být;I
 ပိန်းဥ(တစ်လုံး);taro (tropical flower, "bulb" (of) plant-of-Arum-family");taro (tropická rostlina, "hlíza" (z) rostliny-čeledi-Arum");
 ပိသုကာ(တစ်ယောက်) (WS. from ပိသုကာ);architect;architekt;sg. WS. P. visukamma (= spirit able to create anything)
 ပို;exceed ° overdo ° more (followed by adj. or v.) ° only ° too ° more;vice ° příliš ° pouze ° překročit (limit) ° přesáhnout ° víc(e) (následováno příd. jm. nebo slovesem) ° přehnat ° překročit (překonat) ° překonat;suff. (or) suff. adv. (or) adv. (or) T
 ပို့;send (a letter etc.);poslat (dopis atd.);T
 ပိုး;add on ° carry (on one's back);nosit (na zádech) ° dodat;T
 ပို့: ကျွန်တော့်မှာ ဘဏ်စာရင်းတစ်ခုပိုရှိတယ်။;only: I have only one bank account.;jenom: Mám jenom jeden bankovní účet. (CZ col.);um.
 ပို့: ခင်ဗျားဆီကို ပို့ပြီးတော့။;send: It is sent to you.;poslat: Už jsem to poslal. ("Je ti to posláno.");pol. um.
 ပို့: ငါတောင် မသိဘူး။ သူတို့ဆိုပိုဝေးသေး;too: Even I don't know. What they say is too far (for my understanding).;příliš: Ani já

nevím. Co říkají je příliš daleko (mému chápání).;col.
 ပို့: ထပ်ပို့ပေးပါဦးလို့ မေတ္တာရပ်ခံအပ်ပါတယ်။;send: (I) request (you) to send ("(and) give") (another one) again.;poslat: Zdvořile (tě) žádám, abys znovu (nějaký) poslal ("(a) dal");pol.
 ပို့: ဒကာလေးလို ခေါ်တာပိုသင့်ပါတယ်။;more: Calling (me) as a small supporter is more appropriate.;více: Je vhodnější mě nazývat malým podporovatelem.;pol.
 ပို့: ဒါမှ ပိုရင်းနှီးသွားတာပေါ့။;more: This is more friendly, indeed.;více: Tohle je, vskutku, přátelštější.;col.
 ပို့: ဒီစာအုပ်က ဟိုစာအုပ်ထက် ပိုကောင်းတယ်။;more: This book is better than that book.;více: Tato kniha je lepší než tamta kniha.;
 ပို့: ဒီထက်ပိုပြီး ငါ ပိုလိမ့်မယ် မဟုတ်တော့ဘူး။;send: I won't send (you) more than this.;poslat: ("Já") nepošlu ti více než tolik (~ "tohle").;
 ပို့: ဒေလီကို လာရင် မေးပို့လိုက်ပါ။;send: If you come to Delhi, indeed, send (me) an e-mail.;poslat: Pokud přijedeš do Dilí, pošli mi e-mail.;imper. pol.
 ပို့: မနေ့ကထက် ဒီနေ့ ပိုအေးတယ်။;more: Today it's colder than yesterday.;více: Dnes je chladnější než včera.;
 ပို့: မြန်မာစကား ပိုဆန်ပါတယ်။;more: It is more Burmese (to say it like this). ("(It) resembles Burmese language more (like this).");více: Je barmštější (to říci takhle). ("Více se (to) podobá Barmštině.");pol.
 ပို့: ယောက်ျားကလဲသူပိုတော်တယ်ထင်တယ်။;more: Also men think, that they are more skilful.;více: Také muži si myslí, že jsou dovednější.;
 ပို့: ဝါကျအချို့ ရေးပြီး ပို့ပါမယ်။;send: (I) will write several sentences and send it.;poslat: Napiši několik vět a pošlu (je).;fut.
 ပို့: သင်္ကြန်အခါမှာ တိုင်းရင်းသားအားလုံး အခါတိုင်းထက် ပိုပျော်ကြပါတယ်။;more: During the Thin-gyan all nationalities are more happier than usually.;více: Během Tendžanu jsou všechny národy šťastnější než obvykle.;pol.
 ပို့: အရေးအသားမပိုပါဘူး။;more: There is no more writing (to be done).;více: Není již více co psát (~ "psaní");pol.
 ပိုက်ဆံ;money ("net (of) hair");peníze ("sít vlasů");n.
 ပိုက်ဆံ: ကျွန်တော်မှာ အနည်းအကျဉ်းရှိပါတယ်။;money: I have a little (money).;peníze: Mám trochu (peněz).;pol. um.
 ပိုက်ဆံ: ခင်ဗျားဖို့ ပိုက်ဆံ ကျွန်တော် ပေးမယ်။;money: I will pay the money for you.;peníze: Zaplatím pro tebe (ty) peníze.;fut. um.
 ပိုက်ဆံ: ငါ ပိုက်ဆံကို မသုံးပါဘူး။;money: I don't use money.;peníze: ("Já") nepoužívám peníze.;pol. ubmn.
 ပိုက်ဆံ: ပိုက်ဆံ သိန်း ၅၀၀ ရှိတယ်ဆိုပြီး သူက ငါကို ကြွားဝါနေတာ။;money: He is boasting to me that he has 500 millions.;peníze: Chlubí se mi, že má 500 miliónů.;cont.
 ပိုက်ဆံ: ပိုက်ဆံဒီမှာ။;money: Here's the money.;peníze: Tady to máte. ("Peníze (jsou) zde.");col.
 ပိုက်ဆံ: ပိုက်ဆံပေးပြီး အဆောင်ငှားနေတယ်။;money: Having paid money, (they) rent a house.;peníze: Zaplatí peníze a pronajmou si dům.;cont.
 ပိုက်ဆံ: ပိုက်ဆံရင်းမယ်။;money: (I) will pay. ("(I) will settle the money.");peníze: Budu platit. ("Urovnám peníze.");fut.
 ပိုက်ဆံ: ပိုက်ဆံလုံးဝ မရှိဘူး။;money: (I) have no money at all.;peníze: Nemám vůbec žádné peníze.;

ပိုက်ဆံ: မင်းမှာ ပိုက်ဆံ ဘယ်လောက် ရှိလဲ။;money: How much money do you have?;peníze: Kolik máš peněz?;inter. fr. ပိုက်ဆံ: ရှင့်မှာ ပိုက်ဆံ ဘယ်လောက်ရှိလဲ။;money: How much money do (you) have, sir?;peníze: Kolik peněz máte, pane?;inter. uw. ပိုက်ဆံ: လိုက်ကောက်တယ် ပိုက်ဆံအလှူ။;money: (He) collects donated money.;peníze: Vybírá darované peníze.; ပိုက်ဆံအကြွေ: တယ်လီဖုန်းဆက်ဖို့ ပိုက်ဆံအကြွေ;coins: coins for telephone call;mince: mince na telefonní hovor;n. ပိုက်ဆံအကြွေ(တစ်ခု);coin (“money dropping-off”);mince (“peněžní od-padávání”);sg. ပိုက်ဆံအိပ်(တစ်ခု);purse (“money bag”);peněženka (“taška” (s) peněží”);sg. ပို့ချချက်(တစ်ခု);lecture (at university, “send (and) teach {nouner}”);přednáška (na universitě, “poslat (a) učít {nouner}”);sg. ပိုင်;accomplished, be ° own ° possess; mít (vlastnit) ° uskutečněný, být ° vlastnit;l (or) T ပိုင်း;part;část;n. ပိုင်း- ပိုင်း: နှစ်ပိုင်းတစ်ပိုင်း;indicates a fraction: one divided by two;značí zlomek: jedna lomeno dvěma; ပိုင်း: ဘဝနောက်ပိုင်းမှာ;part: at the last part of life;část: v poslední části života; ပိုင်း: အခြားပိုင်း;part: another part;část: jiná část; ပိုင်း: အပိုင်းလေးရဲ့ သုံးခု ပြောက်ပိုင်း;part: third part of four (“parts”);část: třetí část ze čtyř (“části”); ပိုင်း: ဦးခေါင်းပိုင်းကို ပြတယ်။;part: (He) shows a part of (his) head.;část: Ukazuje část (své) hlavy.; ပိုင်း..ပိုင်း;indicates a fraction;značí zlomek; ပိုင်းခြား;distinguish (“keep-separate” (as) parts”) ° separate (“keep-separate” (as) parts”) ° divide (“keep-separate” (as) parts”)°;oddělit (“nechat-odděleně” (coby) částí”) ° rozlišit (“nechat-odděleně” (coby) částí”) ° rozdělit (“nechat-odděleně” (coby) částí”)°;T ပိုင်ဆိုင်;own (“own (and) belong-to”) ° have (possess, “possess (and) concern”) ° belong (“own (and) belong-to”) ° own (“possess (and) concern”) ° possess (“possess (and) concern”);mít (vlastnit, “vlastnit (a) týkat-se”) ° vlastnit (“vlastnit (a) týkat-se”) ° vlastnit (“vlastnit (a) patřit”) ° patřit (“vlastnit (a) patřit”);l ပိုင်ဆိုင်: ကောင်းသောနေ့တွေ အမြဲပိုင်ဆိုင်နိုင်ပြီး တရားဘာဝနာ ဟူးနိုင်ပါစေ။;meet (and) have: May you always meet (and) have the good days and (thus) be able to develop the right meditation.;potkávat: Kéž (tě) vždy potkávají dobré dny a (tak) rozvíjíš dobrou meditaci.;w. pol. ပိုင်ဆိုင်: သူတို့သည် နှစ်လို့ဖွယ် ကောင်းသော ဘဝကို အတူတကွပိုင်ဆိုင်ကြ၍ ပျော်ရွှင်ကြသည်။;possess: They are happy, as (they) together possess a pleasant, good life.;mít: Jsou šťastní, protože spolu mají příjemný, dobrý život.;writ. ပိုင်ဆိုင်: အရာရာကို စိုးမိုးနိုင်ပြီး မြင့်မားတဲ့ဘဝကို ပိုင်ဆိုင်နိုင်ပါစေ။;possess: May (you) be able to rule over everything (and) may (you) be able to possess a lofty life.;mít (~ "vlastnit"): Kéž můžeš mít vládu nad vším (a) kéž můžeš mít (~ "vlastnit") vznešený život.;w. pol. ပိုင်ဆိုင်ခြင်း;possession (“own (and) concern {nouner}”);vlastnictví (“vlastnit (a) týkat-se {jmenec}”);n.

ပိုင်ဆိုင်;own (“possess (and) be-concerned-with”) ° possess (“possess (and) be-concerned-with”);mít (vlastnit, “vlastnit (a) týkat-se”) ° vlastnit (“vlastnit (a) týkat-se”);l ပိုင်ရှင်: မူရှင်းပိုင်ရှင်;owner: original owner;majitel: původní majitel; ပိုင်ရှင်: အခုမှဘဲ post ပိုင်ရှင်ဝင်ပြောရတော့မယ်။;owner: Right now the owner of (this) post is coming (and) will speak.;majitel: Právě teď majitel tohoto příspěvku přichází (a) bude mluvit.;fut. sl. ပိုင်ရှင်(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);proprietary (“lord” (who) owns”) ° owner (“lord” (who) owns”);vlastník (“pán” (který) vlastní”) ° majitel (“pán” (který) vlastní”)°;sg. ပိုင်;own;vlastnit;T ပိုင်း: ပိုင်းဆိုင်;part: be concerned with parts;část: týkat se částí;l ပိုင်း: အဲဒီထဲမှာ အပိုင်းသုံးပိုင်းရှိပါတယ်။;part: There are three parts in it.;části: Jsou tam tři části.;pol. ပို့ကတ်: ပို့ကတ်တစ်ခုပေါ်မှာ စာရေးတယ်။;postcard: (He) writes on a postcard.;pohled: Píše na pohled.; ပို့ကတ်: အီးမေးလ်ကို ပို့ကတ်ထက် မြန်မြန်ရောက်အောင်ပို့နိုင်တယ်။;postcard: (One) can send e-mail (“to (be)”) more quickly than a postcard.;pohled: Lze poslat e-mail, (“aby (byl)”) rychleji než pohled.; ပို့ကတ်(တစ်စောင်);postcard;pohlednice ° pohled;sg. E. postcard ပို့ကတ်(တစ်စောင်) (WS. from ပို့ကတ်);postcard;pohlednice;sg. WS. E. postcard ပို့ထား: စိတ်ကို ပို့ထားပြီး ပို့တာ;send: having send to send (“(and) fix”) the mind;poslat: pošle mysl (aby ji) poslal (“(a) upevnil”) a pak ... ; ပိုပြီး;more, be;vice, být;p.p. ပိုပြီး: ပိုပြီး ဂရုတစိုက်နဲ့ သင်ယူရပါတယ်။;more: (I) has to learn more carefully.;vice: Musím se učit pozorněji.;pol. ပိုပြီး: မြန်မာတွေက ဖန်ကုန်းဆီမှ ပိုပြီး သိကြလို့ပါ။;more: Because the Myanmar know the “glass jug” more.;vice: Protože Myanmar znají “skleněnou konvici” více.;pol. ပိုပြီး: အပြည့်အစုံ ကူးပေးတာက ဦးရင်းအနေနဲ့ ဖတ်ရတာ ပိုပြီးအဆင်ပြေစေချင်လို့ပါ။;more: (I) am copying (“(and) giving”) the full sentences for the ven. Sir as (I) want (him) to have the reading more comfortable.;vice: Kopíruji (ty) věty (“(a) dávám”) úplně ct. Pánovi, poněvadž chci, aby měl (to) čtení pohodlnější.; ပိုပြီးသင့်တော်;better (“being” more° appropriate² (and) great³”);lepší (“jsouce” více° vhodný² (a) ohromný³”);adj. ပိုပြီးသင့်တော်: ပိုပြီးသင့်တော်ပါလိမ့်မယ်။;better: (This) will be probably better.;lepší: (Tohle) bude asi lepší.;pol. ပိုပို- ပိုပို;the more, the more;čím víc, tím víc;adv. ပိုပို- ပိုပို: ပိုပိုနီးလေ ပိုပိုလွှာလေပဲ။;the more, the more: Indeed, the more (you) are close, the more (it is) hot. ° the more, the more: The more (you are) closer, the more (it is) hot.;čím víc, tím víc: Čím (jsi) blíž, tím víc (to) pálí. ° čím víc, tím víc: Vskutku, čím jsi blíž, tím víc je horko.;col. ပိုပို- ပိုပို: ပိုပိုလှလေ ပိုပိုမူးယစ်လာလေပဲ။;the more – the more -: The more (one) is beautiful, the more (one) is intoxicated (by it).;čím víc – tím víc -: Čím víc je (někdo) krásný, tím víc je (tím) opilý.; ပိုများ;prosperous (“be-in-excess (and) much”) ° develop (a

method, a thing, “be-in-excess (and) much”) ° progressed, be (prosperous, “be-in-excess (and) much”) ° developed, be (prosperous, “be-in-excess (and) much”);rozvinout (metodu, věc, “být v nadbytku (a) mnoho”) ° vyvinutý, být (prosperující, “být v nadbytku (a) mnoho”) ° pokročilý, být (prosperující, “být v nadbytku (a) mnoho”) ° prosperující, být (“být v nadbytku (a) mnoho”);I

ဝိများ: ဘဲ ၂ မိနစ်လောက်ဆို စိတ်က ထွက်သွားပြန်ရော ဒီလိုနဲ့ ကျွန်တော်လည်း အလုပ်လုပ်ရင်း နားနေရင်း သတိရရင်း မှတ်လိုက် မရတဲ့အခါ မမှတ်ဖြစ်တဲ့သတိမထားမိတဲ့ အချိန်က ဝိများပါတယ်။;many: With it, around one (or) two minutes (my) mind is back after leaving – (“with”) this way, while doing work, resting (and) taking mindfulness, when it is, indeed, not possible to notice – (such) times, when I also happen not to notice (and) not to establish (“(and) catch”) (my) mindfulness, are many.;mnoho: S tím, asi jednu (či) dvě minuty je (moje) mysl po odchodu zpět - (“s”) takto, během dělání práce, odpočívání (a) brání všímavosti, když, vskutku, není možné si všímat – (takových) období, kdy se stane, že si také nevšímám (a) neupevňuji (“(a) (ne)chytám”) všímavost, je mnoho.;med.

ဝိမို;more (“extra (and) overflowing”) ° more;více ° více (“navíc (a) překypující”);adv.

ဝိမို: ထိုကျောင်းများ ကြောင့်အမျိုးသားစိတ်ဓါတ်များလည်း ဝိမိုနိုးကြားမျိုးလာပါသည်။;more: Because of these students, the national spirit of the citizens also awakened and happened (~ “came”) to develop.;více: Kvůli těmto studentům národní duch obyvatel ožil (a) přišel k rozvoji.;pol. writ.

ဝိမို: ပြည်သူလူထု ဝိမို(ကောင်းမွန်) နားလည်သိရှိရန်;more: for better understanding of general public;více: pro lepší pochopení široké veřejnosti;writ.

ဝိုးဟပ်(တစ်ကောင်);cockroach (“biting¹ insect”);šváb (“kousavý hmyz”);sg.

ဝိုးဟပ်(တစ်ကောင်);cockroach (“insect (which) bites”);šváb (“hmyz (který) kouše”);sg.

ဝီး;accurate, be ° pronounce well ° distinct (in speech), be;přesný, být ° vyslovovat dobře ° zřetelný, být;I (or) T ဝီး ဗမာစကား ပြောတာ အရမ်းပီတာပဲ။;distinct, be (of speech): (Your) Burmese (“language talking”) is so distinct!;zřetelný, být (o mluvení): (Tvoje) Barmština (~ “Barmským jazykem mluvení”) je tak zřetelný!;col.

ဝီတိ: ဝမ်းသာပီတိဖြစ်မိပါတယ်။;joy: (I) happen to be happy (and) joyful.;radost: Najednou jsem šťastný a veselý.;pol.

ဝီတိဖြစ်: တပည့်တော် ခုမှ ဆရာတစ်ပါး သို့မဟုတ် အကိုတစ်ယောက် ကောက်ရသလို ဝမ်းသာပီတိဖြစ်ရပါတယ်။;joyful, be: I must be happy (and) joyful, as (I) have picked up now a teacher or an elder brother.;rozradostněný, být: Musím být šťastný (a) rozradostněný, poněvadž jsem si teď vzal (~ “sebral”) učitele nebo staršího bratra.;pol. utmn.

ပု;dwarfish ° short (about person);krátký (o osobě) ° skřítkovitý;adj.

ပုံ;picture (“form”) ° way;obraz (“podoba”) ° způsob;n.

ပုံ (preceded by v.);way (manner) ° manner (way);způsob ° styl (způsob);n.

ပုံ (preceded by v.): စာမေးပွဲမှာ သူဖြေပုံ သိပ်ကောင်းတယ်။;way: His way of answering questions at examination is very

good.;způsob: Způsob, jakým odpovídá při zkoušce, je velice dobrý.;col.

ပုံ (preceded by v.): သူပြောပုံကို ကျွန်တော် မကြိုက်ဘူး။;way: I don't like the way he speaks.;způsob: Nemám rád způsob, jakým mluví.;um.

ပုံ: ကျန်စစ်သား၏ သစ္စာရှိပုံကို မြန်မာသမိုင်းတွင် မှတ်တမ်းတင်ကြရသည်။;way: The way of loyalty of Kyansittha has been recorded in Myanmar history by many.;způsob: Způsob věrnosti Čansitáy byl mnohými zaznamenán v historii Myanmaru.;writ.

ပုံ: ဒီပုံလေးက ရင်ခုန်စရာကောင်းပါတယ်။;picture: This (“little”) picture is good for loving.;obrázek: Tenhle (“malý”) obrázek je dobrý k zamilování.;pol.

ပုံ: ပုံဆွဲတယ်။;picture: (He) draws a picture.;obraz: Kreslí obraz.;

ပုံ: ပုံထဲတွင် ပြုံးနေရင်;picture: if (she) were smiling in the picture;obrázek: kdyby se na obrázku usmívala;

ပုံ: ဘုရင့်နောင်၏ သူရဲကောင်းရွေးချယ်ပုံမှာ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသည်။;manner: The king Naung's manner of selecting heroes is interesting (~ “good to be interesting”).;způsob: Způsob, jakým král Nau vybíral hrdiny je zajímavý (~ “dobrý k zajímavosti”).;writ.

ပုံ: သူ့ရဲ့ပုံကို တင်ထားတာပါ။;photo: (I) put (~ publish) (here) his photo.;fotografie: Dávám (~ uveřejňuji) (sem) jeho fotografii.;pol. FB

ပုံ(တစ်ခု);shape ° appearance ° manner ° form;vzhled ° tvar ° podoba ° způsob;sg.

ပုံ(တစ်ပုံ);photo;fotografie;sg.

ပုခြင်း: ဒီစကားလုံးဟာ ပုခြင်းလို အဓိပ္ပါယ်ရသည်။;short man: This word gets the meaning of “short man”.;krátký muž: Toto slovo nabývá (~ “dostává”) významu “krátký muž”.;writ.

ပုခြင်း(တစ်ယောက်);dwarfish man (“shortness”) ° short man (“shortness”);krátký muž (“krátkost”) ° skřítkovský muž (“krátkost”);sg.

ပုဂံ(မြို့);Bagan (town);Pagan (town);name

ပုဂံမြို့ [paga~];Pagan (town);Pagan (město);name ပုဂ္ဂိုလ်: ဒီမြို့မှာ အနှစ်နှစ် အလလ ပညာရေးတာဝန် ထမ်းဆောင်လာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပါ။;person: (He) is a person, who has carried out educational duties in this town for many years and months.;osoba: Je osobou, která v tomto městě vyučovala (~ “vykonávala vyučovací povinnosti”) po mnoho let (“a měsícu”).;pol.

ပုဂ္ဂိုလ်: သတိတရားနှင့် ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်;person: persons who have heedfulness and wisdom;osoba: osoby, které mají pozornost a moudrost;pl. writ.

ပုဂ္ဂိုလ်: အင်္ဂလိပ်စာ အားနည်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ;person: the weak persons in English writing;člověk: lidé slabí v psané angličtině;

ပုဂ္ဂိုလ်: အဆိုအချေနှစ်ဘက်ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ပြောပြီးတဲ့အခါ လုပ်သားပြည်သူများထဲကလဲ ဒီစင်မြင်ပေါ်ကို တက်ရောက်ပါဝင် ပြောဆိုနိုင်ကြပါတယ်။;people (“persons”): When the people of both sides, proposers (and) defendants have spoken, somebody from the (other) people (~ “male workers (and) female civilians”) may also come (“(and) enter”) on this stage and speak.;lidé (“osoby”): Když lidé z obou (debatních) stran, navrhovatelé (svého názoru) (a) obhájci (jiného názoru) domluví, můžou někteří z (ostatních) lidí (~ “pracujících mužů

(a civilistek") také přijít ("(a) vejít") na toto jeviště a promluvit.;fut. pol.

ပုဂ္ဂိုလ်(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);person;osoba;sg. P. puggala (= person)

ပုဂ္ဂိုလ်(တစ်ယောက်);person;osoba;sg. P. puggala (= person)

ပုံစံ: အင်္ဂလိပ် အက္ခရာ L ပုံစံလို မြင်ရသည့် ထိုင်ပုံတွင် နေပါတယ်။ (~ အင်္ဂလိပ် အက္ခရာ L ပုံစံအတိုင်း ထိုင်နေပါတယ်);form: (I) stay in the position looking like English letter ("form (of)") 'L'.;tvar: Zůstávám v pozici vypadající jako ("tvar (který má)") anglické písmeno 'L'.;pol.

ပုံစံ: အစိမ်းရောင်ပစ္စည်းနှစ်ခု ပုံစံတူတယ်;;appearance: The form (of) the two green objects is same.;vzhled: Vzhled (těch) dvou zelených předmětů je stejný.;

ပုံစံ: အစိမ်းရောင်ပစ္စည်းနဲ့ အနီရောင်ပစ္စည်း ပုံစံမတူကြဘူး;form: The form of the green ("object") and red object is not same.;podobá: Podoba zeleného ("předmětu") a červeného předmětu není stejná.;

ပုံစံ(တစ်ခု);form ("standard' form") ° questionnaire ("standard' form") ° design ("standard' form") ° application (to fill, "standard' form") ° appearance ("standard' form") ° model ("standard' form");návrh ("standardní podoba") ° vzhled ("standardní podoba") ° podoba ("standardní podoba") ° dotazník ("standardní podoba") ° formulář ("standardní podoba") ° model ("standardní podoba");sg.

ပုံစံပြရ;show example ("show² (and) take³ standard' form") ° example, show ("show² (and) take³ standard' form");příklad, ukázat ("ukázat² (a) vzít³ standardní podobu") ° ukázat příklad ("ukázat² (a) vzít³ standardní podobu");T

ပုစွန်(တစ်ကောင်);crab ("short kite") ° prawn ("short kite") ° lobster ("short kite") ° shrimp ("short kite") ° scampi ("short kite");krevety, jistý druh ("krátký luňák") ° krab ("krátký luňák") ° kreveta ("krátký luňák") ° humr ("krátký luňák") ° garnát ("krátký luňák");sg.

ပုစွန်သုပ်;salad, shrimp ° salad, prawn;salát, krevetový ° salát, garnátový;n.

ပုဆိုး(တစ်ထည်) [pəso:];paso (long longyi for men worn on formal occasions);pasó (dlouhé lounčí nošené muži při formálních událostech);sg.

ပုစွန်(တစ်ကောင်) (WS. from ပုစွန်);prawn ("short kite");kreveta ("krátký luňák");sg.

ပုစွန်သုပ် (WS. from ပုစွန်သုပ်);salad, prawn;salát, krevetový;n.

ပညာ: ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား မိန့်ခဲ့သည်မှာ ပညာ(ကုသိုလ်)လုပ်ခြင်း လမ်းသုံးလမ်းရှိပါတယ်;;merit: According to (~ "in") what the Lord Buddha said, there are three ways for making merit.;zásluha: Dle toho, co (~ "v") Pán Buddha řekl, jsou tři způsoby dělání zásluh.;pol.

ပညာ(တစ်ခု);merit;zásluha;sg. P. puñña (= merit)

ပညာကောင်းမှု(တစ်ခု);merit ("merit (and) goodness");zásluha ("zásluha (a) dobro");sg. P. puñña (= merit)

ပုံတွေ;recognize sb. ("meet¹ form");poznat někoho (rozpoznat, "setkat-se¹ (s) podobou") ° rozpoznat někoho ("setkat-se¹ (s) podobou");T

ပုံတွေ: ပုံမတွေ့ဘူးလား;;recognize sb.: Don't (you) recognize (me)?;rozpoznat někoho: Copak (mě) ne(roz)poznáváš?;inter. col.

ပုထိုး (ဘုရားပုထိုး): ဘုရားပုထိုးတွေကို ရေသမ္ဘာယ်ကြပါတယ်;;pagoda: They wash (religiously) the pagodas.;pagoda: (Nábožensky) myjí pagody.;pol.

ပုထိုး(တစ်ဆူ);stupa (with a vaulted base);stúpa (s klenbovitou základnou);sg.

ပုထုဇဉ်လောကီသား(တစ်ယောက်);worldling (unenlightened person) ° puthujjana (unenlightened person) ° unenlightened person;puthujjana (neosvícená osoba) ° světák (neosvícená osoba) ° neosvícená osoba;sg. P. puthujjana-lokī (= wordling-worldly)

ပုဒ်;num. class. for writings, verses and songs;čítatel psaní, veršů a písní;pow. P. pada (= word)

ပုဒ်: ညွှန်ပြပုဒ်;word: the word (which) points out;slovo: ukazovací slovo;

ပုံနှိပ်;print ("press¹ (the) form")°;tisknout ("mačkat¹ podobu");T

ပုံနှိပ်: ပုံနှိပ်ရင် ဒီထက်ပို ကောင်းမယ်;;print: If (someone) prints (it), (it) will be better than this.;tisknout: Kdyby (to někdo) vytiskl, bylo by (to) lepší než tohle.;fut.

ပုံနှိပ်တိုက်(တစ်တိုက်);printing press ("image pressing building");tiskárna (budova, "budova² (pro) tisknutí¹ obrazů");sg.

ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေ;publish (a book etc., "press¹ form° (and) publish² (and) distribute³");publikovat (knihu atd., "vymačkat¹ podobu° (a) uveřejnit² (a) rozdat³");T

ပုန်း;hide;schovat se ° schovávat se;T

ပုန်ကန်;revolt ° rebel;bouřit se (o lidech) ° povstat (proti);T

ပုန်ကန်: အောက်မြန်မာနိုင်ငံ ဟံသာဝတီသားတို့ကလည်း ပုန်ကန်သည်;;rebel: Hanthawadis of lower Myanmar ("country") also rebelled.;bouřit se: Hentávadí z nižšího ("státu") Myanmaru se také bouřili.;writ.

ပုန်ကန်ထကြွ;rebel ("rebel (and) become active") ° rise up (rebel, "rebel (and) become active");povstát (vzbouřit se, "vzbouřit se (a) být aktivní") ° vzbouřit se ("vzbouřit se (a) být aktivní");T

ပုန်းကွယ်;hidden, be ("hide (and) conceal") ° hide ("hide (and) conceal");skryt se ("schovat-se (a) zakrýt") ° schovat se ("schovat-se (a) zakrýt") ° schovaný, být ("schovat-se (a) zakrýt");T

ပုန်းကွယ်(သွား): တင်ပါးဆုရိုးသို့ ပုန်းကွယ်သွားတယ်။ (~ တင်ပါးဆုရိုးထဲ ငုပ်ဝင်သွားတယ်);hide: (It) disappears in the pelvis.;schovat se: Zmizí v pánvi (~ pánevní kosti).;

ပုံပြင်(တစ်ပုဒ်);tale ° story ° yarn ° narration (tale);vyprávění (povídka) ° příběh ° povídka ° historka;sg.

ပုံပြင်(တစ်ပုဒ်);story;příběh;sg.

ပုပုလေး(တစ်ယောက်);dwarfish man ("shortly small") ° short man ("shortly small");skřítkovský muž ("krátce malý") ° malý muž ("krátce malý");sg.

ပုံများ;shapes;tvary;pl.

ပုံမျိုးအစားစာဖိုင်(တစ်ခု);PDF ("file³ (of) kind² (of) image° kind¹");PDF ("soubor³ druhu² obrázkového° druhu¹");sg. E. file

ပုံမှန်;usual ("right¹ form") ° normally ("reflecting¹ (the) form") ° regularly ("reflecting¹ (the) form");běžně ("zrcadlice¹ způsob°") ° obvykle ("zrcadlice¹ způsob°") ° obvyklý (správná¹ podoba°) ° pravidelně ("zrcadlice¹ způsob°");adv.

ပုံမှန်: ပုံမှန်စားပါတယ်;;regularly: (I) eat regularly.;pravidelně: Jím pravidelně.;pol.

ပုံမှန်: ပုံမှန်နည်းလမ်း;usual: the usual way;obvyklý: obvyklý způsob;
 ပုံမှန်ဆို;regularly ("(to) say² right¹ form⁰");pravidelně ("říci² správnou¹ podobu⁰");adv.
 ပုံမှန်ဆို: ပုံမှန်ဆို မနက် အိပ်ယာထပြီး ဘာဝနာပွားသည်။;regularly: (I) regularly get up from bed and practise meditation.;pravidelně: Pravidelně vstávám z postele a medituji.;writ.
 ပုံမှန်မဟုတ်(ဘူး);crazy ("is³ not² (of) right¹ appearance⁰");šílený ("nikoliv² (že) je³ správného¹ vzhledu⁰");adj. col.
 ပုံမှန်အတိုင်း;usually ("according-to² right¹ form⁰");obvykle ("dle² správného¹ způsobu⁰");adv.
 ပုံမှန်အတိုင်း: ပုံမှန်လုပ်နေကျအတိုင်း;usually: as (I) do (it) usually;obvykle: jako (to) tak obvykle dělám;
 ပုံမှန်အားဖြင့်;regularly ("by² reflecting¹ (the) form⁰") ° normally ("by² reflecting¹ (the) form⁰");pravidelně ("podle² zrcadlení¹ způsob⁰") ° obvykle ("podle² zrcadlení¹ způsob⁰") ° běžně ("podle² zrcadlení¹ způsob⁰");adv.
 ပုံမှန်အားဖြင့်: ညပိုင်းတွင် ပုံမှန်အားဖြင့် ကားများမီးဖွင့်မောင်းကြသည်။;normally: At night, the cars normally turn on the lights (and) go (~ "drive").;obvykle: V noci auta obvykle rozsvítí světla (a) jedou (~ "řídí").;writ.
 ပုရစ်(တစ်ကောင်);pheasant ("short pheasant");bažant ("krátký bažant");sg.
 ပုရစ်ကောင်(တစ်ကောင်) [pəyi.kau~];cricket (insect, "short thread body");cvrček (hmyz, "krátké vláknité tělo");sg.
 ပုရွက်ဆိတ်(တစ်ကောင်) [paywe.shei.];ant;mravenec;sg.
 ပုရွက်ဆိတ်(တစ်ကောင်) [payweshei];ant;mravenec;sg.
 ပုလင်း;num. class. for bottles and cans;čítatel lahví a plechovek;pow.
 ပုလင်း: ပုလင်းက တဝက်ပဲ ရှိတယ်။;half: The bottle is only half-empty ("(There) is only half (of the) bottle.");půl: Láhev je poloprázdná. ("Láhev je jen půl.");
 ပုလင်း(တစ်လုံး);bottle ("short (and) clear");láhev ("krátký (a) průhledný");sg.
 ပုလင်း(တစ်လုံး);bottle;láhev;sg.
 ပုသောသူ(တစ်ယောက်);short man ("short man") ° dwarfish man ("short man");malý muž ("krátký muž") ° skřítkovský muž ("krátký muž");sg.
 ပူ;afraid, be ° hot, be ° worry;horko, být ° horký, být ° bát se ° obávat se;l
 ပူ;stuck together, be;přilepený k sobě, být;l
 ပူ: ဒီမှာတော့ မတရားပူတယ်။;hot: As for here, it's too much hot.;horko: Co se týče tady, je (tu) příliš moc horko.;
 ပူ: နေပူတယ်။;shine: Sun shines. ("Sun (is) hot.");svítit: Slunce svítí. ("Slunce (je) horké.");
 ပူ: နေပူနေလို့ ရာသီဥတု ပူတာ။;shine: Because the sun is shining, the weather is hot.;pálit (o slunci): Poněvadž slunce páli, je horko (~ "počasí je horké").;col.
 ပူ: ဗမာပြည်မှာ ပူတယ် နော်။ ရာသီဥတု မပူဘူးလား။;hot, be: In Burma (~ "Burmese country") it's hot, isn't it? Isn't the weather (too) hot (for you)?;horko, být: V Barmě (~ "Barmské zemi") je horko, že? Není (vám zdejší) počasí moc horké?;inter.
 ပူ: မပူပါနဲ့။;worry: Don't worry.;bát se: Neboj se. (Neobávej se.);pol.

ပူ: သိပ်မပူပါဘူး။;hot, be: (It)'s not very hot.;horký, být: Není (to) moc horké.;pol.
 ပူ: ဟုတ်ကဲ့ ပူပါတယ်။;hot, be: Yes, (it) is hot.;horký, být: Ano, je to horké.;pol.
 ပူဇော်;pay homage ° homage, pay;úctu, vzdát ° vzdát úctu;T
 ပူဇော်: လူတွေက နတ်ကွန်းထင်ပြီး ပူဇော်နေကြပါတယ် ဘုရား။;worship: People thought it to be a spirit-house and worship it, majesty.;uctívat: Lidé si mysleli, že je to duchův (bůžkův) dům a uctívají jej, výsosti.;pol.
 ပူတင်း;pudding (dessert);pudink (dezert);n. E. pudding
 ပူဒင်း (WS. from ပူတင်း);pudding (dessert);pudink (dezert);n. WS. E. pudding
 ပူနွေး;warm ("hot (and) warm");teplý ("horký (a) teplý");adj., n.
 ပူနွေး: ကမ္ဘာကြီး ... ပူနွေးလာပြီ နော် ... ဝလူ။;warm: (Oh) ("big") world ... warmth has come ... (I)'m drooling. (may be said by men when they see a beautiful girl);teplo: (Ach ty) ("velký") světe ... je (nějak) teplo ("přišlo teplo") ... slintám. (může být řečeno muži, když vidí hezkou slečnu);jk. sl.
 ပူးပေါင်း;combine (together, "stick-together (and) join") ° join (together, "stick-together (and) join");zkombinovat (dohromady, "přilepit-k-sobě (a) spojit") ° kombinovat (dohromady, "přilepit-k-sobě (a) spojit") ° spojit (dohromady, "přilepit-k-sobě (a) spojit");T
 ပူဖောင်း(တစ်လုံး);bubble ° balloon (toy, "bublina");balón (nafukovací, "bublina") ° bublina;sg.
 ပူဖောင်းသည်(တစ်ယောက်);balloon seller;balónů, prodavač;sg.
 ပေး;is not ° indicates negative verb or sentence ° not ° be blunted ° move close ° dirty, be ° does not ° flatten;ne- ° uhladit ° značí sloveso či větu v záporu ° špinavý být ° otupený, být ° urovnat ° nikoliv ° není ° přiblížit se;suff. spis. (or) I (or) suff. spis.. (or) T
 ပေး;given, be ° indicates a service done for sb. ° give ° pay ° dedicate ° cause;dodat ° věnovat ° značí službu udělanou pro někoho ° platit ° dávat ° způsobit ° zaplatit ° dát ° dostat (být obdarován);I (or) suff. (or) T
 ပေး: ကျွန်တော်ကို ဒီစာအုပ် ဖတ်ပေးပါ။;do (for sb.) ("give"): Read me this book. ("For me this book read (and) give.");udělat (něco pro někoho) ("dát"): Přečti mi tuto knihu. ("Pro mě tuto knihu čti (a) dej.");imper. pol. um.
 ပေး: ကြိုတင်စာရင်း ပေးရင်တော့ပေးတာပေါ့။;give: If (you) give the inventory in advance, then give (it to me).;dát: Pokud (budeš) ten inventář dávat s předstihem, pak (ho) dej (mě).;imper. col.
 ပေး: ခင်ဗျားဖို့ ဖိုက်ဆ် ကျွန်တော် ပေးမယ်။;pay: I will pay the money for you.;platit: Zaplatím pro tebe (ty) peníze.;fut. um.
 ပေး: ခေါင်းလျှော်ပေးကြပါတယ်။;do (for sb.) ("give"): (They) wash (them) hair. ("(They) give (them) hair washing.");udělat (pro někoho) ("dát"): Umývají (jim) vlasy.;pol.
 ပေး: စုံစမ်းပေးပါမယ်။;indicates a service done for sb.: (I) will ask (about it) ("(and) give").;značí službu udělanou pro někoho: Zeptám se na (to) ("(a) dám").;pol. fut.
 ပေး: ဆုတောင်းပေးပါတယ်။;give: (I) request (and) give (you) wishes.;dát: Vyžaduji (a) dávám (ti) přání.;w. pol.
 ပေး: ဒီလိုဆို သုံးလုံးပေးပါ။;give: In that case give (me) three ("bottles").;dát: V tom případě (mi) dejte tři ("lahve").;imper. pol.
 ပေး: ဘယ်နှစ်ကျပ်ပေးရသလဲ။;pay (~ "give"): How many kyats

(you) have to pay?;zaplatit (~ "dát"): Kolik čat musíš zaplatit?;inter. col.;

ပေး: ဘယ်လောက် ပေးချင်သလဲ။;pay (~ "give"): How much do (you) want to pay (~ "give") (me)?;zaplatit (~ "dát"): Kolik mi chcete zaplatit (~ "dát")?;inter. col.

ပေး: ဘယ်လောက်ပေးချင်သလဲ။;pay (~ "give"): How much do (you) want to pay? (may be used by a taxidriver when customer refuses his desired amount);platit (~ "dát"): Kolik chcete zaplatit? (Ize být užito taxikářem když zákazník odmítne jím žádanou cenu);inter.

ပေး: ဘယ်လောက်ပေးမလဲ။;pay (~ "give"): How will (you) pay? (may be used by a taxidriver when customer refuses his desired amount);zaplatit (~ "dát"): Kolik zaplatíte? (Ize být užito taxikářem když zákazník odmítne jím žádanou cenu);inter. fut.

ပေး: ဘယ်လောက်ပေးရမလဲ။;pay (~ "give"): How much should (I) pay?;zaplatit (~ "dát"): Kolik mám zaplatit?;inter. fut.

ပေး: မင်းငွေသားနဲ့သာ ပေးနိုင်တယ်။;pay: You can pay only by coins.;platit: Můžeš platit pouze mincemi.;

ပေး: မည်သူ့သစ္စာကိုမျှ ခံယူခြင်းမပြုပေ။;indicates end of written negative sentence: (He) did not make (~ "undertake making") any oath to them.;značí konec spisovné záporné věty: Neučinil (~ nepodstoupil učinění) žádné přísahy jim.;writ.

ပေး: လောကီကိစ္စတွေနဲ့ အချိန်မပေးနိုင်ဘူးဆိုတဲ့ ဆင်ခြေနဲ့ (~ ဆင်ခြေပေးပြီး) ကျွန်တော် ပျင်းနေခဲ့တာပါ။;dedicate: With the excuse, that with the worldly problems (I) cannot dedicate (it) time, I have been lazy.;věnovat: S výmluvou, že se světskými problémy tomu nemohu věnovat čas, jsem byl líný.;p.s. pol. um.

ပေး: သူ့ကို ပြောပေးပါ။;do (for sb.) ("give"): Tell him for me. ("To him tell (and) give.");udělat (něco pro někoho) ("dát"): Řekni mu za mě. ("Jemu řekni (a) dej.");imper. pol.

ပေး: အခန်းခ ဘယ်လောက်ပေးရမလဲ။;pay: How much do (you) have to pay for rent?;platit: Kolik musíš platit za nájem?;inter.

ပေး: အများကြီးကျယ်ပြန့်ပါသဖြင့် တနှင့် ပေနှင့် ရှင်းမပြတတ်ပါ။;manuscript (old): (I) cannot explain much (and) broadly, with reference to (old) writings and manuscripts.;rukopis (starý): S ohledem na (stará) psaní a rukopisy nemohu moc (ani) široce vysvětlovat.;pol.

ပေး: အလှဆုံး အကအကောင်းဆုံး ကားတွေကို ဆုပေးပါတယ်။;give (be given): The most beautiful and the best (~ "most well") dancing vehicles are given a prize.;dostat: Nejkrásnější a nejlépe (~ "nejvíc dobře") tancující (skupiny z) vozidel jsou ocenění ("dostanou cenu").;col. pol.

ပေး: အလောင်းမင်းတရားကြီးသည် ဤသို့ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးကို တစုတစည်းတည်းဖြစ်အောင် ပြန်လည် စည်းရုံးတည်ထောင်နိုင်ခဲ့သည်။;indeed: The great Alaung Min Taya thus could, indeed, again successfully unite the Myanmar country, build and set (it) up in order to (make it) well ("collected") (and) organized.;vskutku: Takto ohromný Alaung Min Tayá vskutku dokázal sjednotit zemi Myanmaru, postavit (a) zříditi aby (byla) dobře ("posbírání") (a) organizovaná.;p.s. writ.

ပေး: အိန္ဒိယအမျိုးဇာတ်စနစ်အကြောင်းကို သဘောပေါက်နားလည်နိုင်စွမ်းမျှ မရှိခဲ့ပေ။;indicates negative verb or sentence: (He) had no comprehension of the caste system of India.;značí sloveso či

větu v záporu: Neměl žádné porozumění kastovního systému Indie.;p.s. writ.

ပေး(တစ်ရွက်);leaf, palm ° manuscript ("palm-leaf");rukopis ("palmový-list") ° list, palmový;sg.

ပေးgive;dát;T;

ပေးကျင်း(မြို့);Beijing (town in China) ° Peking (town in China);Peking (město Číny);name

ပေးချေ;pay up ("pay (and) settle") ° settle (by money, "pay (and) settle");splatit ("zaplatit (a) urovnat-penězi") ° zaplatit ("zaplatit (a) urovnat-penězi");T

ပေးတော့;hey (EN col.) ° really;opravdu ° hele (CZ col.);col.

ပေးမယ့်;although ° though;přesto ° přestože;suff. conj.

ပေးမယ့်: သူ ပြောပေးမယ့် ကျွန်တော် မယ့်ဘူး။;though: Though he says, I don't believe (it).;přestože: Přestože říká, nevěřím (tomu).;um.

ပေးမယ့်: သူပေးပေးမယ့် ကျွန်တော် မယ့်ဘူး။;although: I didn't take although he was giving.;přestože: Nevzal jsem si, přestože dával.;um.

ပေးမယ့်: အိမ်ထောင်ကျပေးမယ့် ငည့်ကတော့ အရင်ကလို စာအပြုဖတ်နေသတဲ့။;although: It is said, that although married, as for Nga Nyo, (he) was always reading ("writings") as before.;přestože: Říká se, že přestože svoji (po svatbě), co se týče Na Ňo, četl ("psaní") jako dřív.;

ပေးမဲ့: ရေးခဲ့မဲ့;tough: though (he) wrote;přestože: přestože napsal;

ပေးရွက်(တစ်ရွက်);leaf, palm ("leaf" palm-leaf°);list, palmový ("list" palmového-listu°);sg.

ပေးလှူ;offer (to a monk, "give (and) offer-respectfully");nabídnout, kéž mohu (mnichovi, "dát (a) uctivě-nabídnout");T

ပေးလိုက်: ဒါပေးမယ့် သမီးက ငည့်ကို သိပ်ချစ်လို့ လက်ထပ်ပေးလိုက်သတဲ့။;let (sb. do sth.): It is said, that even though, as the daughter loved Nga Nyo very much, (he) let them to get married.;svolit: Říká se, že i přesto, poněvadž (jeho) dcera byla do Na Ňo moc zamilovaná, svolil aby se vzali.;

ပေး;plentiful, be ° abundance, be;hojnost, být ° oplývat;l

ပေး;indicates emphasis ° like ° just ° indeed ° weak (about fulfilling duty) ° indicates politeness ° for sure ° light, be ° irresponsible, be;značí zdvořilost ° lehký, být ° značí zdůraznění ° holt (CZ col.) ° hele ° vskutku ° slabý (o plnění povinností) ° nezodpovědný, být ° tedy (jistě);l (or) suff. (or) suff. col. (or) suff. adv. (or) suff. inter. (or) l col. (or) interj. col.

ပေး: ကမ္မဋ္ဌာန်းရိပ်သာက မြန်မာမှာ ပေါတာ။;abundance, be: There is abundance of meditation centers in Myanmar.;hojnost, být: V Myanmaru je hojnost meditačních center.;col.

ပေး: ကြည့်တာပေါ့။;just: (I) am just looking. (may be told to the shopkeeper as a reaction to his question what customer wants to buy);jen: Jen se dívám. (může být řečeno majiteli obchodu jakožto reakce na jeho otázku co si chce zákazník koupit);col.

ပေး: တော်တော်ပေါ့တယ် ရုံးကဝန်ထမ်းတွေ။;weak (about fulfilling duty): (They) are very, very weak (in doing their work), the staff of the office.;slabý (o plnění povinností): Jsou velice, velice slabí (v dělání své práce), zaměstnanci té kanceláře.;col.

ပေး: ဒါပေါ့ ဗျာ။;right: That's right, friend.;tak: Je to tak, příteli.;col.

ပေါ့: ဒီကျောက်တုံးက ပေါ့တယ်။;light, be: This stone is light.;lehký, být: Tento kámen je lehký.;
 ပေါ့: ဘုရင်က ငည့်ကို သိပ်သဘောကျတာပေါ့။;for sure, be: The king was, for sure, very pleased with Nga Nyo.;tedy: Král byl tedy s Na No velice spokojený.;
 ပေါ့: ရေးထားတယ်ပေါ့။;indeed: Indeed, (it is known) to be written.;vskutku: Vskutku, (ví se, že) je napsaný.;
 ပေါ့: လူလိပ်တွေပေါ့တယ်။;abundant, be: People's lies are abundant.;spousta, být: Lidských lží je spousta.;
 ပေါ့: ဟာလီလောက် (~ ဟိုဟာလောက်) ပေးပေါ့ ၁၂၀။;like: how... oh... eh...: How much... oh... eh... much ... give ... like, 120 (kyats).;hele: Kolik... ehm... no... hele, dejte (mi) 120 (čiat).;col. ပေါ့: အဆင်ပြေပေါ့လား။;indicates politeness: Will (you) be satisfied?;značí zdvořilost: Budeš spokojený?;fut. inter. pol. ပေါ့: အတိုပေါ့။;indeed: End, indeed.;vskutku: Vskutku, konec.;col. ပေါ့: အမှားလုပ်မှ အမှန်ပေါ်မှာပေါ့။;indeed: Indeed, by making mistakes, correct(ness) will appear.;vskutku: Vskutku, děláním chyb se objevuje správné (psaní).;col. ပေါ့: အဲဒီနေရာတွေကိုတော့ ခင်ဗျားရောက်တဲ့အခါ သွားတာပေါ့။;surely: As for ("to") those places, you indeed (should) go (there) when you arrive.;rozhodně: Co se týče ("do") těchto míst, rozhodně tam ("ty") jdi až (tam) dojedeš.;pol. col. um. ပေါက်;teenage ° young (about people) ° get through ° hole, have a ° pot-holed, be ° through, get ° get (sth., "achieve");skrz, dostat se ° dostat se skrz ° mladý (člověk) ° díru, mít ° náctiletý ° děravý, být ° dostat (něco, "dosáhnout");l (or) T (or) adj. ပေါက်: ပေါက်ပြီးလား။;get: Have you got it?;dostat: Dostal jsi to (už)?;inter. p.p. ပေါက်: သန့်လျင်မြို့ကို ကားခေတ်မီလက်နက်များနှင့် နိုင်ငံခြားသားများအကူအညီရရှိထားသဖြင့် မပေါက်နိုင်ရဲပါဘူး။ လက်ရွေးစင် ရဲဘော်ကိုးကျိပ်သုံးယောက်က မြို့တွင်းကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်မှု အောင်မြင်သည်။;penetrate: As it was not possible to penetrate the town Tanlyin (as), indeed, (they) had vehicles, modern weapons and help from foreigners (~ "people of other countries"), by elite of ninety-three brave-ones, entering (and) attacking (there), (he) conquered in the city.;proniknout: Jelikož nebylo možné proniknout to města Tanlyen, (poněvadž), vskutku, měli vozidla , moderní zbraně a pomoc od cizinců (~ "lidí z jiných zemí"), (s) elitou devadesáti tří hrdinů, vstoupil (tam a) zaútočil, (a tím jej) dobyl.;writ. ပေါက်(တစ်ခု);dot ° facial expression;výraz tváře ° tečka;sg. ပေါက်(တစ်ပေါက်);orifice ° hole ° drop ° opening (orifice);díra ° štěrbinu ° kapka ° otvor;sg. ပေါက်ကရ;piŕfle ("hole taking") ° nonsense ("hole taking");nesmysl ("díru brání") ° žvást ("díru brání");n. ပေါက်ဝ;youngling (of an animal);mládě (zvířete);suff. ပေါက်စီ(တစ်လုံး);Chinese dumpling (sweet pack like snack, "equally¹ placed-in-row");Čínský knedlík (sladká taštička - zákusek, "rovnoměrně¹ zařazený");sg. ပေါက်တတ်;mad, be ("can¹ be-broken") ° crazy, be ("can¹ be-broken");blázen, být ("může¹ být-rozbitý") ° šílený, být ("může¹ být-rozbitý");l ပေါက်ပေါက်ရောက်ရောက်;success! ("breach, breach, arrive, arrive");úspěch! ("prolomit, prolomit, dojít, dojít");interj.

ပေါက်ပေါက်ရောက်ရောက်: ဒီလူက ပေါက်ပေါက်ရောက်ရောက်ရဲတယ်။;success: This person has success.;úspěch: Tenhle člověk má úspěch.;
 ပေါင်;pound (unit of weight, ca. 0.45 kg);libra (jednotka váhy, asi 0.45 kg);n. ပေါင်း;indicates plural ° steamed ° transliterate ("mix") ° transcribe ("mix");přepsat (transliterovat, "míchat") ° transliterovat (transkribovat, "míchat") ° pařený (o jídle) ° značí mn. č.;suff. (or) T (or) adj. ပေါင်း: Kyaw Thu ဆိုတာ အင်္ဂလိပ်လို ပေါင်းတာပါ။;transliterate: Kyaw Thu is the transcription ("Kyaw Thu means (I) transcribe (it) to English.");transliterovat (přepsat): Kyaw Thu je transliterace. ("Kyaw Thu znamená, (že) jsem to) transliteroval do angličtiny.");pol. ပေါင်း: နှစ်ပေါင်းအများကြီးကို ကြာတဲ့အထိရှိစေချင်တာ။;many (~ "long"): (He) wants it to last very, very long. ("(He) wants (it) to be until many long years (of) lasting.");mnoho (~ "dlouhý"): Chce, aby to tu bylo ještě hodně dlouho. ("Chce, aby (to tu) bylo až do mnoha dlouhých let trvání."); ပေါင်: ပေါင် ငါးရာ;pound: five hundred pounds (of weight);libra: pět set liber (váhy); ပေါင်း: အာဖရိကတိုက်တွင် နိုင်ငံပေါင်း ၅၀ကျော် ရှိသည်။;indicates plural: In the Africa continent, (there) are more than 50 countries.;značí mn. č.: Na africkém kontinentě je více než 50 zemí.;writ. ပေါင်(တစ်ဖက်);thigh;stehno;sg. ပေါင်းစီး;unite ("associate (and) attach");sjednotit se ("sdružovat-se (a) připojit-se");T ပေါင်တံ(တစ်ချောင်း၊ တစ်ဖက်);thigh;stehno;sg. ပေါင်းများစွာ;times (fold) ° indicates fold;krát (násobek) ° značí násobek;suff. adv. ပေါင်းများစွာ: ရာပေါင်းများစွာ;indicates fold: one hundred times;značí násobek: stokrát; ပေါင်းများစွာ: အကျန်ပိုတို့တွင် ရာပေါင်းများစွာသော ထောင်ပေါင်းများစွာသော ဇနီးများရှိပါသည်။;times (fold): We (already) had hundred times, thousand times wives.;krát (násobek): (Už) jsme ("my") měli stokrát, tisíckrát manželky.;p.s. pol. ပေါင်မုန့်: ပေါင်မုန့်က ၄၀၀ဂရမ်လေးတယ်။;bread: The bread weighs 400 grams.;chléb: (Ten) chléb váží 400 gramů.; ပေါင်မုန့်: ပေါင်မုန့်ထောပတ်သုတ်;bread: buttered bread ("bread greased (with) butter");chleba: chleba s máslem ("chléb namazaný máslem"); ပေါင်မုန့်: ပေါင်မုန့်ရောင်းနေတယ်။;bread: (He) is selling bread.;chléb: Prodává chléb.;cont. ပေါင်မုန့်(တစ်ခု၊ တစ်လုံး);bread ("pound (weighing) snack");chleba ("libru (vážící) zákusek") ° chléb ("libru (vážící) zákusek");sg. ပေါင်မုန့်(တစ်လုံး);bread ("pound snack");chléb ("svačina¹ (vážící jednu) libru");sg. ပေါင်း;add;přidat;T ပေါင်(တစ်ချောင်း၊ တစ်ဖက်);thigh;stehno;sg. ပေါတောတော;crazy ("silly (and) much-rustic");šílený ("pitomý (a) moc-venkovský");adj. col. ပေါ်;emerge ° arise ° show (up) ° appear ° occur;vystat ° vynořit se ° objevit se ° ukázat se;l (or) T

ပေါ်: ကမ်းခြေပေါ်မှာ ကစားပြီးပြီ။;on: (They) were playing on the beach (and finished).;na: Hráli si na pláži (a skončili).;p.p.
 ပေါ်: ကားပေါ် တက်တယ်;on: get on the car;do: nastoupit do auta.;
 ပေါ်: ခေတ်ပေါ်နဲ့ ချက်ပေါ်နေပြီ။;show (up): With modernity, the navel shows up.;ukázat se: S moderní módou se ukazuje (i) pupek.;jk. col.
 ပေါ်: တန်ခိုးကြီးဘုရားတွေပေါ်များပါတယ်။ (~ ဘုန်းတန်းခိုးကြီးတဲ့ ဘုန်းကြီးတွေ အများကြီးရှိပါတယ်။);be (~ "appear"): (There) are (~ "appear") many powerful monks.;být (~ "objevovat-se"): Jsou (~ "objevují-se") (tu) velice mocní mniši.;pol.
 ပေါ်: အဖြေမပေါ်ပါ။;appear: answer (still) does not appear;objevit se: odpověď se (stále) neobjevuje.;pol.
 ပေါ်: အမှားလုပ်မှ အမှန်ပေါ်မှာပေါ့။;appear: Indeed, by making mistakes, correct(ness) will appear.;objevovat se: Vskutku, děláním chyb se objevuje správné (psaní).;col.
 ပေါ်က;from (a car etc., "from on");z (auta atd., "z na");suff. adj.
 ပေါ်က: ကားပေါ်က ဆင်းတယ်;from: get down from ("on") the car;z: vystoupit z auta;
 ပေါ်ထွန်း;prominent, become ° prominent, become ("appear (and) shine");prominentním, stát se ° významným, stát se ("objevit se (a) zářit");l (or) T
 ပေါ်ထွန်း: ယုတ်ခေတ် အနောက်ရထားမင်းလက်ထက်တွင် ကျန်စစ်သား၊ ငထွန်း၊ ငလုံးလက်ဖယ်နှင့် ညောင်ဦးဖီးဟူသောသူရဲကောင်းလေးဦး ပေါ်ထွန်းခဲ့၏။;prominent, become: During the reign of Anawyatha king in the Pagan period, four heroes, (namely) Kyansittha, Ngaltwayyu, Ngaloun Letpkeh and Nyaung Oo Phi, became prominent.;prominentním, stát se: Během vlády krále Anojaty v období Paganském se stali čtyři hrdinové, (tj.) Čansitá, , Nádvejů, Nálou Lephé a Nau Ú Phí prominentními.;p.s. writ.
 ပေါ်မှာ;on ° over (above);na ° nad;prep. (or) suff. prep.
 ပေါ်မှာ: ကိုယ်ပေါ်မှာ တင်ထားတဲ့ လက်မောင်း;on: hand put on the body;na: ruka položena na těle;
 ပေါ်မှာ: ဘတ်စ်ကားပေါ်မှာ;on: on the bus;v (~ "na"): v autobuse;
 ပေါ်မှာ: ဘယ်ပေါ်မှာလဲ။;on: On what?;na: Na čem?;inter.
 ပေါ်မှာ: မြို့ပေါ်မှာ လက်ခနဲလင်းသွားတယ်။;over (above): Over the town there goes a lightning.;nad: Nad městem prochází blesk.;
 ပေါ်လွင်;evident, be ("appear (and) be-vivid");evidentní, být ("objevit-se (a) být-jasný");l
 ပေါ်လွင်: ပေါ်လွင်အောင်ပြတဲ့;evident, be: shown to be evident;evidentní, být: ukázaný, aby byl evidentní;
 ပေါ်လာ;occur ("appear (and) come") ° appear ("appear (and) come") ° appear ("come' up") ° come up (appear, "appear (and) come") ° occur ("come' up");zjevit se ("přijít' nahoru") ° objevit se ("objevit-se (a) přijít") ° zjevit se ("objevit-se (a) přijít") ° objevit se ("přijít' nahoru") ° naskytnout se ("objevit-se (a) přijít");l
 ပေါ်လာ: ပျောက်ကင်းသွားပြီး နောက်တစ်ကြိမ်
 မပေါ်လာခဲ့တော့ပါဘူး။;appear: (It) disappeared and never appeared again.;objevit se: Zmizel a už se nikdy ("znovu") neobjevil.;p.s. pol.
 ပေါ်လာ: အဋ္ဌကထာ ဗုဒ္ဓယောသလက်ထက်မှာ ပေါ်လာတယ်ဆိုတာကို ယေဘုယျအားဖြင့် လက်ခံကြသည်။;appear: It is generally accepted that the commentaries appeared during (ven.) Buddhaghosa's time.;objevit se: Všeobecně se přijímá, že komentáře se

objevily během doby (ct.) Buddhaghósy.;writ.
 ပဲ;even ° indicates emphasis ° it is, that.. ° just ° just (only) ° peas ° pulse ° only ° beans ° sixteenth, a;luštěniny ° pouze ° prostě ° právě ° hrách ° šestnáctina ° jen (pouze) ° dokonce ° je to právě .. ° značí zdůraznění ° fazole ° jen ° tak;suff. col. (or) suff. (or) suff. adv. (or) n. (or) adv.
 ပဲ: တစ်ခုပဲ ရှိတယ်။;more (~ "just"): (There is) just one (more) thing (to be said).;ještě (~ "jen"): (Je tu) ještě jedna věc (k řečení).;col.
 ပဲ: တူးရစ်ပါပဲ။ (~ တိုးရစ်ပါပဲ။);just: (I) am just a tourist.;jen: Jsem jen turista.;pol. col.
 ပဲ: ဒါပဲ နော်;just: That's it, alright? ("just this, ok?");pouze: Toť vše, ano? ("pouze toto, ano?");
 ပဲ: ဒါပဲရှိတယ်။;only: (We) have only this.;jenom: Máme jenom tohle.;
 ပဲ: ဒီလိုနဲ့ပဲ ကုန်သွားမှာပဲ။;just: It will finish just like this. ("Just like this (it) will just finish (and) go.");právě: Skončí to právě takhle. ("Právě s takto to zrovna skončí a půjde.");fut.
 ပဲ: ဒီလိုပါပဲ (also as an answer for ဘယ်လိုလဲ);just: Just fine. (~ So so.) ("Just like this.");prostě: Mám se. ("Prostě takhle.");col.
 ပဲ: ဗမာစကားပဲ ကျွန်တော် ပြောတတ်တယ်။;only: I can talk only in Burmese ("language").;jen: Umím mluvit pouze barmsky (~ "barmským jazykem").;um.
 ပဲ: ဘာဂါပဲ ယူပါမယ်။;only: (I) will take only the burger.;jenom: Vezmu si jenom hamburger.;fut. pol.
 ပဲ: မြန်မာလို တော်တော်ကျွမ်းတာပဲ နော်။;just: You are ("being") skilled in Myanmar (language) just very much, aren't (you)?;prostě: Jsi prostě velice dovedný v Myanmarském jazyce, že?;col.
 ပဲ: မှော်စွမ်းအင်တွေကို အောင်မြင်ချင်ခဲ့တာပါပဲ။;just: (I) just wanted to attain magical powers.;jen: Chtěl jsem jen dosáhnout magických mocí.;p.s. pol.
 ပဲ: လူတွေကြီးပဲ မဟုတ်ဘူး။;surely: ("Surely,") there are no people.;jistě: ("Jistě,") nejsou (tu) žádní lidé.;col.
 ပဲ: သီလရင်တွေပဲ ရှိတယ်။;only: (There) are only nuns.;pouze: Jsou (tam) pouze mnišky.;
 ပဲ: သူပဲ ဒီအကြောင်း သိတယ်။;only: Only he knows (about) this matter.;pouze: Pouze on ví (o) této záležitosti.;
 ပဲ: သူပဲသိတယ်။;only: Only he knows.;jen: Jen on ví.;
 ပဲ: အခု သတင်းစာ နှစ်မျိုးပဲ ရှိပါတယ်။;only: Now (there) are only two kinds of newspapers.;pouze: Teď jsou (zde) pouze dva druhy novin.;pol.
 ပဲ: အနေတော်ပါပဲ။;just: (Living here) is just right.;tak: (Život tady) je tak akorát (fajn).;pol.
 ပဲ: အသုပ်က စိမ်းနေတာပဲ။;just: The salad is just ("being") green.;prostě: (Ten) salát je prostě zelený.;col.
 ပဲ: အိမ်မှာပဲ ကျွန်တော် နေမယ်။;only: I will be only at home.;jen: ("Já") budu jen doma.;fut. um.
 ပဲခူး: ပဲခူးကို သွားချင်ပါတယ်။;Bago: I want to go to Bago.;Bago: Chci jet do Bago.;pol.
 ပဲခူး(တိုင်း) [pəgū:];Bago (division);Pegu (Bago, Paghú, správní středisko);name
 ပဲငယ် (from ပဲငါးပိ);sauce, soybean ("flat² fish¹ (of beans⁰));omáčka ze sojových bobů ("placatá² ryba¹ (z)

fazolí°);n.

ပဲငါးပိ;sauce, soybean (“flat² fish¹ (of) beans°”);omáčka ze sojových bobů (“placatá² ryba¹ (z) fazolí°”);n.

ပဲတောင့်ရှည်;bean, runner (“bean, stiff (and) long”);fazol šarlatový (“fazole, pevná (a) dlouhá”);n.

ပဲပင်ပေါက်;bean sprouts (“piercing² bean° plant¹”);fazolové výhonky (“propichující² fazolová° rostlina¹”);n.

ပဲပြား;bean curd (“flat¹ beans°”) ° tofu (“flat¹ beans°”);fazolová sraženina (“placaté¹ fazole°”) ° tofu (“placaté¹ fazole°”);n.

ပဲပွတ်;peas, dried (“cooked¹ peas°”);hrách, sušený (“uvařený¹ hrách°”);n.

ပဲရင်;indicates negative sense with condition;značí zápor s podmínkou;suff. col.

ပဲရင်: ငါ ညနေစာ မစားပဲ(နေ)ရင် ကောင်းမလားလို့;if not: (I thought), that (it would) be good, if I didn't eat dinner.;kdyby ne: (Myslel jsem), že (by bylo) dobré, kdybych nejedl večeri.;col.

ပဲရင် မ;if not;kdyby ne;suff. col.

ပဲရင်(မြို့) [pəris];Paris (town in France);Paříž (město Francie);name

ဝ (wrong from ဝါ);indicates politeness;značí zdvořilost;suff.

ဖက်;leaf (for wrapping) ° go together ° embrace ° hug;obejmout ° jít dohromady ° list (na balení věci);I (or) T (or) n.

ဖက်: ဖိနပ်လေးဖက်;num. class. for things out of pair: four (singled) shoes;čítatel věci které jsou právě mimo pár: čtyři (samostatné) boty;pl.

ဖက်(တစ်ခွက်);leaf (for wrapping, rolling, roofing etc.);list (k balení, svinutí, zastřešení atd.);sg.

ဖက်စစ်: အမျိုးသမီး(က) ခုတင် ဖက်စစ်စောင့်(ကို) လက်ခံရရှိတယ်။;fax: The woman is receiving a fax right now.;fax: (Ta) žena právě teď přijímá fax (~ faxovou zprávu).;

ဖက်စစ်(တစ်စောင်);fax (message);fax (zpráva);sg. E. fax

ဖက်တလွှာ;region ° places ° area;mista ° oblast ° kraj (oblast);n.

ဖက်တလွှား: မကပ္ပရကသည်းများက အင်းဝနေပြည်တော်၏ မြောက်ဖက်တလွှားကို တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးသည်။;region, of: Kathehs of Manipur attacked and opposed the Northern region of Inwa.;oblast: Katýové z Manipúru útočili a vzdorovali v (~ “do”) severní oblasti Envy.;writ.

ဖက်ထုပ်(တစ်ခု);dumpling, Chinese (wonton, “hug (and) bundle”) ° wonton (Chinese dumpling, “hug (and) bundle”);wonton (Chinese dumpling, “obejmout (a) zabalit”) ° knedlík, český (wonton, “obejmout (a) zabalit”);sg.

ဖင်း;arse (EN vul.) ° backside ° ass (EN vul.);prdel (CZ vul.) ° zadek ° řit' (CZ vul.);n. vul.

ဖစ်ရ်အင်ချစ်;fish and chips;ryba s hranolkami;n. E. fish and chips

ဖတ်;read;číst;T

ဖတ်: နဲ့နဲ့ ဖတ်တတ်ပါတယ်။;read: (I) can read (in Burmese) a little;číst: Umím trochu číst (Barmsky).;pol. col.

ဖတ်: ဗမာစကား (~ ဗမာစာ) ဖတ်တတ်သလား။;read: Can (you) read (in) Burmese language?;číst: Umiš číst (v) Barmském jazyce?;inter.

ဖတ်: ဗမာစာကော ဖတ်တတ်သလား။;read: Can (you) also read Burmese script?;číst: Umiš také číst Barmské pismo?;inter.

ဖတ်: မဖတ်တတ်သေးပါဘူး။;read: (I) still cannot read (in Burmese).;číst: Pořád neumím číst (Barmsky).;pol.

ဖတ်: သူ ဘာစာအုပ်ဖတ်မလဲ။;read: What book will he read?;číst: Jakou knihu bude číst?;inter. fut. col.

ဖတ်စရာ;reading (things to read);čtení (knihy atd. na čtení);n.

ဖတ်စရာ: မောင်အေးမှာ ဖတ်စရာစာအုပ်ရှိတယ်။;reading: (“Young man”) Aye has a book for reading.;čtení: (“Mladý pán”) É má knihu na čtení.;col.

ဖတ်ရှုခြင်း;proofreading (“read (and) watch {nouner}”);korektura (“číst (a) sledovat {jmenec}”);n.

ဖတ်ရှုခြင်း: အဲဒီ ဖတ်ရှုခြင်းကို ကွန်ပျူတာတွင် ပြုလုပ်တယ် (~ ဖတ်ရှုတယ်)။;proofreading: (He) is doing the proofreading on (his) computer.;korektura: Dělá korekturu na (svém) počítači.;

ဖတ်ရှုစစ်ဆေး;proofread (a book, “read, watch, clean (and) wash”);korekturu, číst (“číst, sledovat, čistit (a) omývat”) ° kontrola (korektura knihy, “číst, sledovat, čistit (a) omývat”);T

ဖန်;indicates frequency ° glass (material);sklo (materiál) ° značí četnost;suff. (or) n.

ဖန်: ဒီဘဝတွင် အဲဒီအရာများကို တစ်ဖန်ပြန်လုပ်ဖို့ အရမ်းပင်ပန်းနွမ်းနယ်ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။;indicates frequency: To do all the things one more time in this life would be very exhaustive.;značí četnost: (To) by bylo velice vyčerpávající, dělat všechny (ty) věci ještě jednou v tomhle životě.;fut. pol. writ.

ဖန်ကရား: လွှတ်ကျခဲ့တဲ့ ဖန်ကရားက မကွဲဘူး။;jug, glass: The dropped glass jug did not get broken.;konvice, skleněná: Upuštěná skleněná konvice se nerozbila.;

ဖန်ကရား(တစ်ဘူး);jug, glass (“glass jug”);konvice, skleněná (“skleněná konvice”);sg.

ဖန်ခွက်: ကိုလာဖန်ခွက်က အပြည့်ပဲ။;glass: The glass of Cola is (“just”) just full.;sklenice: Sklenice Coly je (“prostě”) plná.;col.

ဖန်ခွက်: ဖန်ခွက်ထဲမှာ ရေတဝက်ပဲ ရှိတယ်။;glass: There is only a half of water in the glass.;sklenice: Ve sklenici je voda jen do půlky.;

ဖန်ခွက်(တစ်ခွက်);glass (“glass cup”);sklenička (“skleněný hrnek”);sg.

ဖန်တာ;Fanta (beverage);Fanta (nápoj);n. E. Fanta

ဖန်တီး;make (“create (and) play”) ° create (“create (and) play”);udělat (“vytvářet (a) hrát”) ° vytvořit (“vytvářet (a) hrát”);T

ဖန်တီး: အပျင်းပြေ ဖန်တီးထားတဲ့ ပုံလေးတွေ။;create: Pictures created to relieve boredom.;vytvorit: Obrázky vytvořené aby zahrály nudu.;col.

ဖန်တီးခြင်း;creation (“create (and) play {nouner}”);stvoření (“tvořit (a) hrát {jmenec}”);n.

ဖမ်း;catch ° grasp ° imprison (“catch”) ° arrest (“catch”);uvěznit (“chytnout”) ° zatknout (“chytit”) ° chytnout ° chytit;T

ဖမ်း: ကျန်စစ်သားသည် နောင်တော်စောလူမင်းထံ အမှုထမ်းနေစဉ် စောလူးမင်းကို ရန်သူများက ဖမ်းသွား၏။;imprison: While Kyansittha was serving his royal brother king Saw Lu, king Saw Lu was imprisoned by enemies.;uvěznit: Zatímco Čansitá sloužil svému královskému bratru králi Solúovi, král Solú byl uvězněn nepřáteli.;p.s. writ.

ဖမ်း: သမာဓိလေးဖမ်းပြီး ဖြစ်ပျက်ရပါတယ်။;grasp: (I) grasp the concentration and watch what comes (and) goes.;chytnout: Chytnu (své) soustředění a sleduji co přichází a odchází.;pol. med.

ဖမ်းဆဆင့်;grasp (“catch (and) grasp”);chytnout;T

ဖမ်းဆီး;arrest ("catch (and) block");zatknout ("chytit (a) zablokovat");T
 ဖမ်းမိ;catch ("catch (and) catch");chytit ("chytit (a) chytit");T
 ဖယောင်းတိုင်: ဖယောင်းတိုင်ရဲ့ အလင်းရောင်က အဝါရောင် ဖြစ်တယ်။;candle: The color of candle's light is yellow.;svíčka: Barva světla svíčky je žlutá.;
 ဖယောင်းတိုင်(တစ်တိုင်);candle ("wax column");svíčka ("voskový sloup");sg.
 ဖယ်ထုတ်;discard ("push-aside (and) reject") ° reject ("push-aside (and) reject");odložit ("odstrčit-stranou (a) odmítnout") ° odmítnout ("odstrčit-stranou (a) odmítnout");T
 ဖယ်ရှား;expel ("put-aside (to) be-rare") ° kick out (expel from a place, "put-aside (to) be-rare") ° remove ("put-aside (to) be-rare");odstranit ("dát-stranou (aby) bylo-vzácné") ° vykopnout (vyhnat, "dát-stranou (aby) bylo-vzácné") ° vyhnat (odněkud, "dát-stranou (aby) bylo-vzácné");T
 ဖျက်: ဆုံးဖြတ်ချက်က ဘာမှ အဲဒါကို မဖျက်နိုင်လောက် ခိုင်မာပါတယ်။;destroy: The decision is so firm, that nothing can (ever) destroy it.;zničit: (To) rozhodnutí je tak pevné, že jej nic nemůže zničit.;pol.
 ဖျက်: သူမရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဖျက်ပြီးပါပြီ။;change: She changed her mind. ("Her decision has already changed.");změnit: (Ona) změnila (své) rozhodnutí. ("Její rozhodnutí se již změnilo.");p.p. pol.
 ဖျက်ဆီး;oppose ("destroy (and) block") ° counteract ("destroy (and) block") ° destroy ("destroy (and) block") ° break ("destroy (and) block") ° damage ("destroy (and) block") ° seduce ("destroy (and) block");vzdorovat ("zničit (a) blokovat") ° poničit ("zničit (a) zablokovat") ° svést (někoho, "zničit (a) blokovat") ° klást odpor ("zničit (a) blokovat") ° zničit ("zničit (a) zablokovat") ° zničit ("zničit (a) blokovat") ° oporovat ("zničit (a) zablokovat") ° svádět ("zničit (a) zablokovat") ° rozbit ("zničit (a) zablokovat");T
 ဖျက်ဆီး: ဒီ မျောက်က အမိုးကို ဖျက်စီးသွားပြီ။;damage: This monkey has damaged the roof.;poničit: Tahle opice poničila střechu.;p.p.
 ဖျက်ဆီး: မဏိပူရကသည်းများက အင်းဝနေပြည်တော်၏ မြောက်ဘက်တလွှားကို တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးသည်။;oppose: Kathehs of Manipur attacked and opposed the Northern reagon of Inwa.;vzdorovat: Katýové z Manipúru útočili a vzdorovali v (~ "do") severní oblasti Envy.;writ.
 ဖျတ်လတ်သိခြင်း;active knowledge ("blasting (and) fresh knowing");aktivní znalost ("výbušné (a) čerstvé vědění");n.
 ဖျာ (sl. from ဖျာ);friend;příteli;voc. sl.
 ဖျာ: ဖျာဝယ်ပြီးပြီလား။;mat (place to sit): Have you bought (~ booked) the mat (~ place to sit) yet?;podložka (místo k sezení): Už jsi koupil (~ zarezervoval) podložku (~ místo k sezení)?;inter.
 ဖျာ: ဟုတ်တယ် ဖျာ။;friend: OK, friend.;příteli: Dobrá, příteli.;sl.
 ဖျာ(တစ်ချပ်);mat (for sitting);podložka (na sezení);sg.
 ဖျာ(တစ်နေရာ);seat;sedadlo;sg.
 ဖျားစ် (sl. from ဘုရား);ven. Sir;ct. Pane;voc. sl. utmn.
 ဖျားစ်: ရာကျိပေးဝါဦးမယ် ဖျားစ် ...။ (~ ရာကြည့် ပေးဝါဦးမယ် ဘုရား။);ven. Sir: (I) will search and look (for it), ven. Sir;ct. Pane: Budu hledat (a) podívám se (po tom), ct. Pane ... ;fut. sl.
 ဖျားနာမှု;disease ("have-fever (or) be-hurt {nouner}") ° sickness

("have-fever (or) be-hurt {nouner}") ° illness ("have-fever (or) be-hurt {nouner}");nemoc ("mít-horečku (nebo) být-zraněn {jmenec}") ° onemocnění ("mít-horečku (nebo) být-zraněn {jmenec}") ° choroba ("mít-horečku (nebo) být-zraněn {jmenec}");n. writ.
 ဖျားနာမှု: အမှန်တကယ်ဖျားနာမှု;sickness: real sickness (not hypochondriac);nemoc: skutečná nemoc (ne hypochondrická);
 ဖျားနေ;pyrexia, have (fever, "fever lives") ° fever, have ("fever lives");horečku, mít ("horečka žije") ° teplotu, mít (horečku, "horečka žije");l.
 ဖျားနေ: ကောင်းလေးဖျားနေတယ်။;fever, have. The boy has fever.;horečku, mít: Chlapec má horečku.;cont.
 ဖျော့;light color, be of;světlé barvy, být;l
 ဖျော့လွှတ်;relax (stretched muscle, "relax well");uvolnit (napnutý sval, "uvolnit pořádně");T
 ဖျော်;dissolve (in liquid);rozpustit (v tekutině);T
 ဖျော်ဖြေ;amuse ("please (and) satisfy") ° entertain ("please (and) satisfy") ° cheer up ("please (and) satisfy");bavit (lidi, "potěšit (a) uspokojit") ° pobavit (pobavit, "potěšit (a) uspokojit") ° obveselit (pobavit, "potěšit (a) uspokojit");T
 ဖျော်ဖြေ: ဒီဇာတ်ရုံမှာ သရုပ်ဆောင်တစ်ယောက် ဖျော်ဖြေနေတယ်။;entertain: In this theater the actor is entertaining (the people).;bavit (lidi): V tomto divadle herec baví (lidi).;cont.
 ဖျော်ရည်;beverage (fruit drink etc., "dissolved liquid") ° juice, fruit ("mixed liquid") ° drink (of fruit etc., "dissolved liquid") ° fruit juice ("mixed liquid") ° juice (fruit drink etc., "dissolved liquid") ° juice ("mixed liquid");nápoj (ovocný atd., "rozpuštěná tekutina") ° ovocný džus (na pití, "zamíchaná tekutina") ° džus, ovocný ("zamíchaná tekutina") ° pití (ovocný nápoj atd., "rozpuštěná tekutina") ° džus (ovocný atd., "rozpuštěná tekutina") ° šťáva (na pití, "zamíchaná tekutina");n.
 ဖရဲ(တစ်လုံး);pumpkin ("exchanged shelter");dýně ("vyměněné přístřeší");sg.
 ဖရော်ဖက်ဆာ: ဖရော်ဖက်ဆာ ကောသမ္မိ၏ ရှုထောင့်အတိုင်း;professor: according to prof. Kosambi's point of view;profesor: z hlediska prof. Kosambi;writ.
 ဖရော်ဖက်ဆာ(တစ်ယောက်);professor;profesor;sg. E. professor
 ဖရော်ဖက်ဆာ(တစ်ရောက်၊ တစ်ပါး);professor;profesor;sg. E. professor (mn.);
 ဖရဲသီး(တစ်လုံး);watermelon ("fruit² (which makes one) masculine° (and) brave¹");meloun, vodní ("ovoce² (po kterém je jeden) mužný° (a) statečný¹");sg.
 ဖြင့်;indicates instrumental case ° therefore ("by") ° indicates change from v. to adv. ° indicates instr. case ° with ° by;značí instrumentál ° s ° značí změnu ze slovesa na příslovce ° proto ("značí instrumentál");suff. prep. (or) suff.
 ဖြင့်: မေတ္တာဖြင့်;indicates change from v. to adv.: Kindly (at the end of a letter);značí změnu ze slovesa na příslovce.: Dobrotivě (na konci dopisu);adv. lett.
 ဖြစ်;it is, that ° happen ° become ° happen to ° be (is);stát se ° stát se, že ° přihodit se ° právě, je (to) ° dít se ° být (je);l (or) T
 ဖြစ်: ကျွန်တော် နေမကောင်းမဖြစ်ဘူး။;become: I am not sick. ("My life didn't become not good.");stát se: Nejsem nemocný. ("Můj život se nestal nedobrym.");um.
 ဖြစ်: ခင်ဗျားဖြစ်တယ်။;be: You are.;být: Ty jsi.;um.

ဖြစ်: ငါ ဖြစ်တယ်။;be: I am.;být: Já jsem.;col.
ဖြစ်: တရားလည်းမထိုင်ဖြစ်တော့ပြန်ပါဘူး။;happen: Also, (I) even (do not) happen to meditate again.;stát se: A dokonce se ani nestane, že bych si znovu zmeditoval.;pol. col.
ဖြစ်: ဒါ သူပြောတာဖြစ်ပါတယ်။;be (is): It is this, what he says.;být (je): Je to tohle, co říká.;pol.
ဖြစ်: ဒီနေ့ သူလာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။;it is, that: It is today, that he will come.;právě, je (to): Je (to) právě dnes, (kdy) přijde.;fut. pol.
ဖြစ်: ဒီအမျိုးသားက ကောင်လေးရဲ့ အဘိုးဖြစ်တယ်။;be: This man is grandfather of the boy.;být: Tento pán je chlapcův dědeček.;
ဖြစ်: နာရီဝက်လောက် ပြောဖြစ်ခဲ့တယ်;happen to: (we) happened to talk around half of an hour;stát se, že: ("stalo se, že") jsme se bavili asi půl hodiny.;p.s.
ဖြစ်: ပြောဖြစ်ခဲ့ပါတယ်;happen to: (I) happened to say;stát se, že: stalo se, že (jsem) řekl;p.s.
ဖြစ်: ဖယောင်းတိုင်ရဲ့ အလင်းရောင်က အဝါရောင် ဖြစ်တယ်။;be: The color of candle's light is yellow.;je: Barva světla svíčky je žlutá.;
ဖြစ်: ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ဖြစ်တယ်။;is: is, that (there) was;je: je, že bylo;
ဖြစ်: ဖြစ်နိုင်တာကတော့;be: as for what (it) may be;být: co by to mohlo být;
ဖြစ်: ဖြစ်ဖို့ကံပါလာရင် ဖြစ်မှာပါ။;happen: If there's kamma (for it) to happen, (then it) will just happen.;stát se: Je-li kamma k tomu, aby se (to) stalo, (pak se to) stane.;pol.
ဖြစ်: ဘယ်လိုဖြစ်လို့ ဘုန်းကြီးဝတ်လိုက်တာလဲ။;happen: Because of how it happened, that (you), indeed, are a monk?;stát se: Jak se stalo, že kvůli tomu jsi, vskutku, mnichem?;inter. col.
ဖြစ်: ဘာဖြစ်သလဲ။;be: What's up? ("What happened?");být: Tak co je? ("Co se stalo?");inter.
ဖြစ်: ဘုရားရဲ့ တရားကို နာဖြစ်တယ်။;happen to: (I) happen to be listening to the (Buddha's) Dhamma.;přihodit se, že: Přihodilo se, že poslouchám Buddhovu Dhammu.;
ဖြစ်: မရာရဲဘဲဘဲ လိုဖြစ်နေပါတယ်။;happen: (I) happened to be wanting life (where) is no courage to search.;stát se: Stalo se, že chci život, (kde) není odvaha hledat.;pol.
ဖြစ်: ရောဂါဖြစ်ကြောင်း;be: that (it) is a sickness;být: že je (to) nemoc;
ဖြစ်: လုပ်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်;happen to: (I) happened to do;stát se, že: stalo se, že (jsem) udělal;p.s.
ဖြစ်: လုပ်သလို မဖြစ်တော့လဲ ဖြစ်သလို လုပ်ရမှာပေါ့။;happen: As (things) don't happen according to how (you) do them, (you) should do (things) as (they) happen.;stát se: Poněvadž se (věci) nedějí podle (toho) jak (je) děláš, měla bys (je) dělat (podle toho,) jak se dějí.;imper. pol. prov.
ဖြစ်: သူ လာမှာဖြစ်ပါတယ်။;it is, that: It is, that he will come.;právě, je (to): Je (to) právě, (že) přijde.;pol. fut.
ဖြစ်: သူတို့ ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံ ဖြစ်ချင်နေပါတယ်။;become: They want to become a democratic country.;stát se: Chtějí se stát demokratickou zemí.;pol.
ဖြစ်: အပြင်သွားသွားဖြစ်တယ်။;happen: (I) happen to go out, sometimes.;stát se: Stává se, že chodím občas ven.;
ဖြစ်: အဘိဓာန်စာကူးဖြစ်ပါတယ်။;happen to: (I) happen to copy a dictionary;stát se, že: Stalo se, že přepisuji slovník;
ဖြစ်ကျသော;which are;ktelé jsou;suff.

ဖြစ်ကြသော: ဒါပေမယ့် အကျွန်ုပ်တို့ ပိဋကတ်သုံးပုံလုံး စစ်ဆေးရင် အဋ္ဌကထာသဘောသဘာဝများ ဖြစ်ကြသော ရေးသားဟောပြောချက်အချို့ကို အကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ရသည်။;which are: But if we examine the whole three piṭakas, we come across some discourses that are of commentarial nature.;ktelé jsou: Ale pokud prozkoumáme celé tři piṭaky, narazíme na některé promluvy, které jsou komentátorského charakteru.;writ.
ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်;possible, be ("well" happens°, can³ happen²") ° prospective, be ("well" happens°, can³ happen²");perspektivní, být (být možný, "dobře¹ se-stát°, může³ se-stát²") ° možný, být ("dobře¹ se-stát°, může³ se-stát²");I
ဖြစ်ကောင်းဖြစ်ပါလိမ့်မယ်;maybe ("(if) happening° (is) good¹, (it) may³ happen²") ° Maybe. (may happen in the future, "(if) happening (is) good, happening may be");možná ("(pokud je) příhoda° dobrá¹, může³ (se) stát²") ° Možná. (může se stát v budoucnosti, "(pokud je) dění dobré, (pak) dění může být");pol. (or) suff. pol.
ဖြစ်ကောင်းဖြစ်ပါလိမ့်မယ်: သူ ဒေါက်တာဖြစ်ကောင်းဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။;maybe: Maybe he is a doctor.;možná: Možná je doktor.;pol.
ဖြစ်ခေါင်ဖြစ်ခဲ;scarcely ° rarely ° preciously ° seldom;vzácně ° mimořádně ° málokdy ° zřídka;adv.
ဖြစ်ခေါင်ဖြစ်ခဲ: အခြားနိုင်ငံသားများ နေထိုင်သည့်အဖွဲ့အစည်းတွင် အစစ်အမှန်ဖြစ်သည့် အပိုင်းအဖြစ်လည်း ဖြစ်ခေါင်ဖြစ်ခဲလက်ခံကြပါသည်။ (~ နိုင်ငံခြားသား အဖွဲ့အစည်းများတွင် အစစ်အမှန်ဖြစ်သည့် အပိုင်းအဖြစ်လည်း ဖြစ်တောင့်ဖြစ်ခဲလက်ခံကြပါသည်။);rarely: It happens rarely, that the foreigners would be accepted as genuine part of the society (they) live in.;zřídka;adv. Stává se zřídka, že by byli cizinci považováni za opravdovou součást společnosti, kde žijí.;pol.
ဖြစ်စဉ်(တစ်ခု);story ("lined-up¹ happening°");příběh ("zarovnaná¹ příhoda°");sg.
ဖြစ်စေ -ဖြစ်စေ;either, or;bud', a nebo;pron.
ဖြစ်စေ -ဖြစ်စေ: ကံပါရင် ခင်ဗျားနဲ့ ချက်မှာဖြစ်စေ ရန်ကုန်မှာဖြစ်စေ ဆုံဖြစ်ပါ။;either, or: If there's enough (~ "contained") kamma, (I) may happen to meet you either in Czech (Republic) or in Yangon.;bud', a nebo: Jestli je dost (~ "obsažena") kamma, (pak) se může stát, že tě potkám buď v Česku nebo v Rangúnu.;pol.
ဖြစ်တောင့်ဖြစ်ခဲ (WS. from ဖြစ်ခေါင်ဖြစ်ခဲ);rarely;vzácně;adv. WS. ဖြစ်ထွန်း;occur ("happen (and) shine(~occur°");objevit se ("stát-se (a) zářit(~nastat°");I
ဖြစ်ထွန်း: လောကုတ္တရာအကျိုးဖြစ်ထွန်းနိုင်ပါစေ။;occur: May the transcendental benefits ("be able to") occur (to you).;objevit: Kéž se (ti) mohou objevit nadpřirozené (příjemné) následky.;w. pol.
ဖြစ်ထွေး(တစ်ခု);story ("pronouncement¹ (of) happening°");příběh ("vyslovení¹ příhody°");sg.
ဖြစ်နိုင်ချေ (WS. from ဖြစ်နိုင်ခြေ);possibility ("can¹ happen° {nouns}²");možnost ("může¹ se-stát° {jmenec}²");n.
ဖြစ်နိုင်ခြေ;possibility ("can¹ happen° {nouns}²") ° probability ("can¹ happen° {nouns}²") ° chance ("can¹ happen° {nouns}²");šance ("může¹ se-stát° {jmenec}²") ° možnost ("může¹ se-stát° {jmenec}²") ° pravděpodobnost ("může¹ se-stát° {jmenec}²");n.

ဖြစ်နိုင်ခြေ: ဆင်က မီးရောင်ဆိုလျှင်

ဆင်အစစ်ဖြစ်နိုင်ခြေရှိတယ်။;chance: If the elephant is ("said (to be)") of grey color, there is a chance, (that it is) a real elephant.;šance: Pokud je (ten) slon ("řečný (být)") šedé barvy, (pak) je šance, (že je to) skutečný slon.;

ဖြစ်နိုင်ခြေ: အသီးက လိမ္မော်ရောင်ဆိုလျှင်

လိမ္မော်သီးဖြစ်နိုင်ခြေရှိတယ်။;possibility: If the fruit is ("said (to be)") of orange color, there is a possibility, (that it is) an orange.;možnost: Pokud je (to) ovoce ("řečeno (být)") oranžové barvy, (pak) je možnost, (že je to) pomeranč.;

ဖြစ်နိုင်ခြေနည်း;improbable, be ("possibility (is) little") °

implausible, be ("possibility (is) little");nepravděpodobný, být ("možnost (je) malá");l

ဖြစ်နိုင်ခြေနည်း: အာရှတိုက်မှ ဖြစ်နိုင်ခြေနည်းတယ်။;improbable, be: (It is) improbable, that (she) is from Asia

("continent").;nepravděpodobný, být: (Je) nepravděpodobné, že (je) z Asijského ("kontinentu").;

ဖြစ်နိုင်သမျှ;as much as possible;jak je jen možné;adv.

ဖြစ်နိုင်သမျှ: အနည်းဆုံးဖြစ်နိုင်သမျှ (~ အနည်းဆုံးတတ်နိုင်သမျှ)

အဲဒါ(များ)နှင့် နီးကပ်လာချင်ပါတယ်။;as much as possible: At least

(I) want to approach them as much as possible.;jak je jen možné: Minimálně se k nim chci přiblížit jak je jen možné.;pol.

ဖြစ်နိုင်;maybe ("can¹ be⁰") ° possible ("can¹ be⁰");možná ("může¹ být⁰") ° možný ("může¹ být⁰");l

ဖြစ်နေပြီ၊ -မှာ;have;mit;l

ဖြစ်နေပြီ၊ -မှာ: ငါ့မှာ သစ်သားကို ဖြတ်ဖို့ အင်အားတွေ

အများကြီးရှိနေပြီ။;have: I have a lot of energy to cut the wood.;mit: Mám spoustu energie na sekání dřeva.;p.p.

ဖြစ်ပျက်;happen ("happen (and) deteriorate") ° occur ("happen (and) deteriorate") ° come and go ("happen (and) be-broken") ° take place ("happen (and) deteriorate");stát se ("stát-se (a) zhoršit-se") ° přicházet a odcházet ("stát-se (a) rozbit-se") ° přihodit se ("stát-se (a) zhoršit-se");l

ဖြစ်ပျက်: ဘာသာစုံလေးဖမ်းပြီး ဖြစ်ပျက်ရပါတယ်။;come and go: (I) grasp the concentration and watch what comes (and) goes.;přicházet a odcházet: Chytnu (své) soustředění a sleduji co přichází a odchází.;pol. med.

ဖြစ်ပျက်: အဘယရင်ဘုရင်လက်ထက်၊ အဋ္ဌကထာနှင့်အတူ ပိဋကတ်သုံးပုံကို ရေးသားစဉ်တွင် အဲဒါ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်။;take place: It took place during the king Abhaya's reign, during writing down the Tipiṭaka together with the commentaries.;stát se: Stalo se to během vlády krále Abhaya, během sepisování Tipiṭaky spolu s komentáři.;p.s. writ.

ဖြစ်ပြချက်(တစ်ချက်);story ("show¹ happening⁰ {nouner}²");příběh ("ukázat¹ příhodu⁰ {jmenec}²");sg.

ဖြစ်ပြီး ရဟန္တာဖြစ်ပြီးတဲ့အရင်သူမြတ်တွေ;become, has: noble lords (~ monks) who have become Arahants;stal se: vznešení páni (~ mniši), kteří se stali Arahantem;

ဖြစ်ပွား;happen;stát se;l

ဖြစ်ပွား: မတော်တဆထိခိုက်မှုတစ်ခု ဖြစ်ပွားနေတယ်။;happen: There is (~ "is-happen") an accident.;stát se: Mají (~ "stává-se") nehodu.;cont.

ဖြစ်ပွားခဲ့;was;by;l p.s.

ဖြစ်ပွားခဲ့: မတော်တဆယာဉ်တိုက်မှု ဖြစ်ပွားခဲ့တယ်။;was (~ "happened"): (There) was (~ "happened") a car crash.;by;l (~

"stal-se"): Byla (~ "stala-se") tam bouračka. (CZ col.);p.s.

ဖြစ်ပါသည်;it is, that ("(it) is, (that)");je to tak, že ("je (to tak, že)");suff. adv. writ.

ဖြစ်ပါသည်: အမျိုးသားနေ့ကို နှစ်စဉ်ကျင်းပကာ မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ်ထားစဉ် ရင်သန်အောင် ကြိုးပမ်းရမည်ဖြစ်ပါသည်။;it is, (that): ("It is, (that)") attending the National Day every year, (one) should try to always maintain (~ "prosper") (own) national spirit.;je to (tak, že): ("Je to (tak, že)") účastí na Národním Dnu každý rok, by se měl (každý) vždy snažit udržovat (~ "prospívat") vlasteneckého ducha.;pol. writ.

ဖြစ်ပုံ;story ("image¹ (of) happening⁰");příběh ("obraz¹ příběhu⁰");n.

ဖြစ်ပုံ(တစ်ခု);story ("form¹ (of) happening⁰");příběh ("podoba¹ příběhu⁰");sg.

ဖြစ်ပုံ(တစ်ခု);event ("form¹ (of) happening⁰");událost ("podoba¹ dění⁰");sg.

ဖြစ်ပုံပျက်ပုံ(တစ်ခု);story ("happening form, ending form");příběh ("dějící-se podoba, končící podoba");sg.

ဖြစ်ဖြစ်;any;kterýkoliv;pron.

ဖြစ်ဖြစ် -ဖြစ်ဖြစ်;whatever;jakýkoliv;suff. prep.

ဖြစ်ဖြစ်..ဖြစ်ဖြစ်: တရုတ်ပစ္စည်းဖြစ်ဖြစ် အိန္ဒိယပစ္စည်းဖြစ်ဖြစ် မန္တလေးမှာ အားလုံးရပါတယ်။;whatever: Whatever Chinese (or) Indian products (~ "things") are all available in Mandalay.;jakékoliv: Jakékoliv čínské nebo indické zboží (~ "věci") je v Mandalaji ("všechno") k dispozici.;pol.

ဖြစ်မယ်;look like ("will¹ be⁰") ° seem to be ("will¹ be⁰") ° resemble ("will¹ be⁰");připadat (vypadat jako, "bude") ° zdát se být ("bude") ° vypadá jako ("bude") ° podobat se ("bude");v.

ဖြစ်မယ်: ဒီခရီးဆောင်သေတ္တာက ထိုင်း(က)ဖြစ်မယ်။;look like: This luggage looks like Thai.;vypadat jako: Toto zavazadlo se zdá být Thajské.;

ဖြစ်မြောက်;accomplish ("finish (and) reach-apex") ° succeed ("finish (and) reach-apex");dokončit ("skončit (a) dosáhnout-vrcholu") ° dosáhnout (čeho, "skončit (a) dosáhnout-vrcholu");T ဖြစ်မှုဖြစ်ရ;shame ("from¹ happening⁰ should³ happen²");ostuda ("z¹ dění⁰ mělo-by³ se-stát²");n.

ဖြစ်ရပ်(တစ်ရပ်);event ("happening (and) place");událost ("dění (a) místo");sg.

ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်;mastered ("simple¹ event⁰, every³ event²") ° deep-seated ("simple¹ event⁰, every³ event²") ° natural ("simple¹ event⁰, every³ event²");vžitý ("jednoduchá¹ událost⁰, každá³ událost²") ° přirozený ("jednoduchá¹ událost⁰, každá³ událost²") ° osvojený ("jednoduchá¹ událost⁰, každá³ událost²");sg.

ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်: အသံထွက်နဲ့ ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်တစ်ခု ဖြစ်လာပြီ။;natural, be: The pronunciation started to become natural (~ "something natural").;přirozený, být: Výslovnost se stala přirozenou (~ "něčím přirozeným").;

ဖြစ်လာ;become ("become (and) come") ° come ("become (and) come") ° come to (a certain state, position etc., "happen (and) come");stát se ("stát se (a) přijít") ° přijít ("stát-se (a) přijít") ° dojít (do určitého stavu, pozice atd., "stát-se (a) přijít");l (or) T ဖြစ်လာ: ဒါကြောင့် အခု စကားရည်လဲဖြစ်လာတာပါ။;become (be, "be (and) come"): That is why this discussion has been (arranged).;být (stát se, "být (a) přijít"): A (právě) proto je (zde tato) diskuze.;pol.

ဖြစ်လာ: ပထမ ဖြစ်လာသည်။;come: comes (as) first;přijít: přichází (jako) první;writ.

ဖြစ်လာ: ပရိတ်သတ်တို့၏ အချစ်တော်ဖြစ်လာခြင်းကြောင့် မကြာခင်စုပါတန်းဝင်တော့မည့် သရုပ်ဆောင်ရဲတိုက်။;become: The actor Yedai, who, because of becoming much beloved by the spectators, will soon become superb.;stát se: Herec Jédai, který, protože se stal moc milovaným diváky, se brzy stane znamenitým.;writ.

ဖြစ်လာ: သူ ကျွန်တော်ဆရာ ဖြစ်လာပါတယ်။;become: He became my teacher.;stát se: Stal se mým učitelem.;pol. um.

ဖြစ်လိမ့်; certainly ° should be;mělo by být ° jistě;

ဖြစ်လိမ့်: အဋ္ဌကထာပိဋိတော်ကို ဘာသာပြန်ထားပြီး(သား) ဖြစ်လိမ့်လို့ အချို့အတွေးအခေါ်ရင်များက လက်ခံကြသည်။;certainly: It is accepted by some philosophers, that the ("great") Pāli Aṭṭhakathā were certainly translated.;jistě: Některými filosofy je přijato, že Pāli Aṭṭhakathā byly jistě přeloženy.;writ.

ဖြစ်လို့;wish ("need" (to) happen°);přát si ("potřebovat" (aby) se-stalo°);T

ဖြစ်သွား;happen ("become (and) go");stát se ("stát-se (a) jít");I

ဖြစ်သွား: အဲဒီနောက်တော့ ဘာဖြစ်သွားလဲ။;happen: What happened after that?;stát se: Co se stalo po tom?;inter.

ဖြစ်သောကြောင့်;because ("because" (of) what" is°);protože ("kvůli" tomu°, (co) je°);writ.

ဖြစ်သောကြောင့်: ... ဖြစ်နေရမည် ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။;because: (It) is, because ... should be.;protože: Je (to), protože ... by mělo být.;writ.

ဖြစ်အင်(တစ်ခု);story ("measure" (of) happening°);příběh ("míra" příhody°);sg.

ဖြည့်;fulfill ° add ° complete;přidat ° splnit ° naplnit;T

ဖြည့်: နေ့တိုင်း စာမျက်နှာ တစ်ခုဖြည့်တယ်။;add: Add every day one (more) page.;přidat: Přidat každý den o jednu stránku (více).;

ဖြည့်ကျင့်;try (to attain, "practice" (to) fill°) ° strive (to attain, "practice" (to) fill°);snažit se (dosáhnout, "praktikovat" (pro) naplnění°) ° usilovat (dosáhnout, "praktikovat" (pro) naplnění°);T

ဖြည့်စွမ်း;fulfill ("be-able" (to) fill°);splnit ("být-schopen" naplnit°);T

ဖြည့်ဆည်း;fulfil (a need, "fulfill (and) approach");splnit (potřebu, "splnit (a) přiblížit-se");T

ဖြည့်ဆည်း: ဖြစ်နိုင်သမျှ အားလုံးကို ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ပေးပါမယ်။;fulfil: (I) will fulfil (and) carry out ("(and) give") everything, what (I) can (do for you).;splnit: Splním (a) vykonám ("(a) dám") všechno, co (pro tebe) mohu (udělat).;fut. pol.

ဖြည်းဖြည်း;slowly;pomalou;adv.

ဖြည်းဖြည်း: ဖြည်းဖြည်းတိုး၍တိုး၍;little by little: little by little, more and more;postupně: postupně, víc a víc;

ဖြည်းဖြည်းချင်း;slowly slowly ° gradually ° little by little;po trochu ° pomaloučku polehoučku ° postupně;adv.

ဖြည်းဖြည်းချင်း: တစ်ခုချင်းစီကို ဖြည်းဖြည်းချင်းလုပ်နေတယ်။;little by little: (I) am doing each little by little.;po trochu: Dělán každý po trochu.;

ဖြတ်;slice ° go across ° cut away ° go past ° stop ° mince ° cross ° chop ° break (to pieces) ° cut ° deduct ° hash (chop) ° cut up ° cut (wood);rozkrájet (na plátky) ° krájet ° sekat °

překročit ° přejít ° krájet (na plátky) ° nakrájet (na plátky) ° sekat (na plátky) ° říznot ° řezat ° rozbit se (na kousky) ° zastavit ° sekat (dříví) ° vyvodit ° nasekat (na plátky);I (or) T

ဖြတ်: ကားက နယ်စပ်ကို ဖြတ်သွားတယ်။;cross: The car crosses ("(and) goes") the (country) border.;přejet: (To) auto přejíždí hranici (toho státu) ("(a) jede").;

ဖြတ်: ငါ့မှာ သစ်သားကို ဖြတ်ဖို့ အင်အားတွေ အများကြီးရှိနေပြီ။;cut (wood): I have a lot of energy to cut the wood.;sekat (dřevo): Mám spoustu energie na sekání dřeva.;p.p.

ဖြတ်: မီးသီးတစ်လုံး ဖြတ်သွားသည်ကို (~ ကဲ့သို့သောတို့) မြင်တယ်။;break: (He) sees a broken bulb.;rozbit: Vidí rozbitou žárovku.;writ.

ဖြတ်: အနောက်မြစ်ကို ဖြတ်သွားတဲ့အခါမှာ မြင်းက အထီးလား အမလား။;cross: When the horse crossed over the Anoma river, (was it) a stallion or a mare?;přeskočit (~ "přejít"): Když (ten) kuň přeskakoval (~ "překračoval") řeku Anomu, (byl to) hřebec nebo klisna?;inter.

ဖြတ်ကူး;cross (over, "cross (and) cross");přejít (přes, "přejít (a) přejít");T

ဖြတ်ကူး: အမျိုးသမီး လမ်းဖြတ်ကူးသည်။;cross (over): The woman crosses over the street.;přejít (přes): (Ta) paní přechází přes ulici.;writ.

ဖြတ်တောက်;cut off ("cut (and) flick");odstříhnout ("stříhnout (a) mihnout-se") ° přestříhnout ("stříhnout (a) mihnout-se");T

ဖြတ်သန်း;pass through ("cross (and) cross") ° sail over ("cross (and) cross") ° go through ("cross (and) cross") ° cross over ("cross (and) cross") ° get over ("cross (and) cross");projet (kudy) ("přejít (a) přejít") ° překročit ("přejít (a) přejít") ° přejet ("přejít (a) přejít") ° přeplavit se ("přejít (a) přejít") ° přejít ("přejít (a) přejít");T

ဖြတ်သန်း: သဘောကြီးတွေ ဖြတ်သန်းသွားလာတဲ့ ဒီမြစ်က အတော်ကျယ်တယ်။;go over: This river is enough (~ "very") wide for big ships to go (and) come through.;projet (kudy): Tato řeka je dost (~ "velice") široká aby (ji) velké lodě jezdily (~ "jezdily (a) odjížděly přes").;

ဖြာ (later as ဝါး);num. class. for body and mind;čítatel těla a mysli;suff. ow.

ဖြာ: ခင်ဗျား ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ကျန်းမာချမ်းသာပါစေ။;num. class. for body and mind: May both of your body (and) mind be healthy and satisfied.;čítatel těla a mysli: Kéž jsou oboje, tvé tělo (i) mysl zdravé a spokojené.;w. pol.

ဖြိုး;full, be ° overflowing (in a positive sense) ° bountiful ° abundant, be ° rich ° abundant;hojný ° vydatný, být ° plný, být ° vydatný ° přetékající (v pozitivním smyslu) ° hojný, být ° bohatý;l (or) adj.

ဖြိုး: ပြည်ခိုင်ဖြိုး;abundant: steadfast, bountiful country;bohatý: vytrvalá, bohatá zem.;n.

ဖြူး;flour (salt, pepper etc.) ° sprinkle (salt, pepper etc.);nasypat (sůl, pepř atd.) ° sypat (sůl, pepř atd.) ° posypat (solí, pepřem atd.);T

ဖြူး: ကြက်ဥပေါ်မှာ ဆားဖြူးနေတယ်။;sprinkle: (She) is sprinkling salt over the egg.;sypat: Sypte sůl na vejíčko.;cont.

ဖြူ: ကလေးအသား ဖြူတယ်။;white: Baby's skin is white.;bíláý: Miminčina kůže je bílá.;

ဖြူး: တစ်စုံတစ်ယောက် အသားပေါ်မှာ ငရုတ်ကောင်းမှုန့်

ဖြူးနေတယ်။;sprinkle: Somebody is sprinkling pepper on the meat.;sympat: Někdo sype sůl na maso.;cont.

ဖြူဝင်း;honest, be ("white (and) pure");čestný, být ("bílý (a) čistý");I

ဖြူဝင်း မိတ်ဆွေ သင်(က) ဖြူဝင်တယ်။;honest: Friend, you are honest.;čestný: Přítely, ty jsi čestný.;fr. col.

ဖြူဝင်သန့်ရှင်း;purify ("clean² (and) clear³ (to be) white⁰ (and) pure¹");čistit ("čistit² (a) vyjasňovat³ (aby bylo) bílé⁰ (a) vyčistěné¹");T

ဖြူဖွေး;white, pure ("white (and) white");bílý, čistě ("bílý (a) bílý");adj.

ဖြူဖွေး လကဖြူဖွေးဝိုင်းစက်နေလျှင် လပြည့်ဖြစ်သည်။;white, pure: When the moon is pure white (and) perfectly round, it is full moon (day).;bílý, čistě: Když je měsíc čistě bílý (a) zcela kulatý, (pak) je (den) úplňku.;writ.

ဖြေ;reply ° examination, answer at ° write examination ("answer");zodpovědět ° odpovědět ° psát zkoušku ("odpovědět") ° zkoušky, odpovídat u;T

ဖြေ ကျွန်တော်မေးတိုင်း သူဖြေနိုင်တယ်။;answer: Every time when I ask, he can answer.;odpovědět: Vždy když se zeptám, dokáže odpovědět.;um.

ဖြေ စာမေးပွဲ ဖြေချိန်က သုံးနာရီကြာပါတယ်။;examination, answer at: The examination ("answering") takes three hours.;zkoušky, odpovídat u: Zkouška (~ "odpovídání (u) zkoušky") trvá tři hodiny.;pol.

ဖြေ စာမေးပွဲဖြေအပြီးမှာ ကျွန်တော် ရန်ကုန်ကို သွားမယ်။;sit (for exam) ("answer"): I will go to Yangon after (I) sit for (~ "answer") the exam.;zúčastnit se (zkoušky) ("odpovědět"): Pojedu do Rangúnu až po zkoušce (~ "až zodpovím zkoušku");.fut.

ဖြေ စာမေးပွဲမှာ သူဖြေပုံ သိပ်ကောင်းတယ်။;answer: His way of answering questions at examination is very good.;odpovídat: Způsob, jakým odpovídá při zkoušce, je velice dobrý.;col.

ဖြေ ဆရာမေးသမျှ ကျွန်တော်ဖြေနိုင်တယ်။;answer: Whatever the teacher asks, I can answer.;odpovědět: Na cokoliv se učitel zeptá, já dokážu odpovědět.;um.

ဖြေ ဒီနေ့ ဖြေရမယ့်ဘာသာက ဗုဒ္ဓသာသနာဗေဒဖြစ်ပါတယ်။;write (~ "answer (at examination)"): Today the subject to write (~ "answer") (at examination) is Buddhist Philosophy.;psát (~ "odpovědět (u zkoušky)"): Předmět, který musím dnes psát (~ "odpovědět") (u zkoušky) je Filosofie Buddhismu.;pol.

ဖြေ ဖြေနိုင်သလောက် ဖြေပေးမှာပါ။;answer: (I) will answer as much as (I) can answer for (you).;odpovědět: Odpovím (ti) jak jen (ti) budu moci odpovědět.;fut. pol.

ဖြေ ဘုရင်ကြီးက အဲဒီနတ်ကွန်းသမိုင်း မေးတဲ့အခါ ရွာသားတွေ ဘယ်သူမှ မဖြေနိုင်ဘူးတဲ့။;answer: It is said, that when the king asked about history of the spirit house, nobody of the villagers was able to answer.;odpovědět: Říká se, že když se král ptal na historii toho domu ducha (bůžka), nikdo z vesničanů nebyl schopný odpovědět.;

ဖြေ မဖြေခင်;write examination (~ "answer"): before answering (writing examination);psát zkoušku (~ "odpovědět"): před zodpovězením (napsáním písemné práce ve škole);

ဖြေးဖြေး;slowly;pomalů;adv.

ဖြေးဖြေး ကျွန်တော် ဖြေးဖြေးစားတယ်။;slowly: I eat slowly;pomalů: Jím pomalu.;um.

ဖြေးဖြေး ဖြေးဖြေး စားပါ။;slowly: Eat slowly.;pomalů: Jez pomalu.;imper. pol.;

ဖြေးဖြေး ဖြေးဖြေး လျှောက်နေတယ်။;slowly: (He) walks slowly.;pomalů: Chodí pomalu.;cont.

ဖြေးဖြေး မြူထိုင်းနေလို့ ကားတွေကို ဖြေးဖြေးမောင်းရတယ်။;slowly: Because it's foggy, cars must go (~ "drive") slowly.;pomalů: Protože je mlha, auta musí jet (~ "řídít") pomalu.;

ဖြေးဖြေး ယာဉ်ကြောပိတ်နေလို့ ကားတွေဖြေးဖြေးသွားရတယ်။;slowly: As there is a traffic jam, the cars must go slowly.;pomalů: Poněvadž je dopravní zácpa, auta musí jet pomalu.;

ဖြေးဖြေးလေး ဖြေးဖြေးလေး ပြောပါ။;slowly: Speak slowly!.;pomalů: Mluv(te) pomalu!;imper. pol.

ဖြေရှင်း;explain ("answer (and) clarify") ° solve ("answer (and) clarify");vyřešit ("odpovědět (a) vyjasnit") ° vysvětlit ("odpovědět (a) vyjasnit");T

ဖြေရှင်း ဖြေရှင်းဖို့ ပြဿနာတစ်ခုထက်ပို ရှိပါတယ်။;solve: There is one more problem to solve.;vyřešit: Ještě je tu jeden problém k vyřešení.;pol.

ဖြေရှင်းချက်;explanation ("answer (and) clarify {nouner}") ° clarification ("answer (and) clarify {nouner}") ° elucidation ("answer (and) clarify {nouner}");osvětlení ("odpovědět (a) osvětlit {jmenec}") ° objasnění ("odpovědět (a) osvětlit {jmenec}") ° vysvětlení ("odpovědět (a) osvětlit {jmenec}");n. ဖြေရှင်းချက် အကျယ်ချဲ့ဖြေရှင်းချက်ပေးသည်။;explanation: give an elaborated explanation;vysvětlení: podat podrobné vysvětlení;writ.

ဖြေရှင်းနည်း(တစ်ခု);solution ("method² (to) clarify¹ (and) solve⁰");řešení ("způsob² osvětlení¹ (a) vyřešení⁰");sg.

ဖြေလျှော့;relax (also about muscles, "relax (and) decrease");uvolnit (také o svalech, "uvolnit (a) snížit");T rare ဖြေလျှော့;relax (also about muscles, "relax (and) slacken");uvolnit (také o svalech, "uvolnit (a) povolit");T

ဖြော့;relax (also about muscles);uvolnit (také o svalech);T rare ဖြောင့်;straight, be ° obstacles, be without ° straighten;narovnat ° překážek, být bez ° přímý, být;I (or) T

ဖြောင့် ကျောပြင်ကို ဖြောင့်တယ်။;straighten: (He) straightens the back.;narovnat: Narovná záda.;

ဖြောင့် သွားလမ်းသာလို လာလမ်းဖြောင့်ပါစေ။;straight: May the way of going, just like the coming way, be straight.;přímý: Kéž je cesta odchodu, stejně jako cesta příchodu, přímá.;w. pol.

ဖြောင့်ထား;straighten ("straighten (and) fix");narovnat ("narovnat (a) upevnit");T

ဖြောင့်ထား ခြေထောင်းများ ဖြောင့်ထားတယ်။;straighten: (I) straighten (my) legs.;narovnat: Narovnáám nohy.;

ဖလင်(တစ်လိပ်၊ တစ်ကား);movie ° film;film;sg. (roll, movie) E. film

ဖလှယ်: ဘာသာစကားကို ဒီလိုမျိုးဖလှယ်ခွင့်ရတာ ကောင်းတယ်။;exchange: Having a permission for such an exchange (~ discussion) in language is good.;výměna: Je dobré, že mám svolení k takovéto diskuzi (~ "výměně") v jazycích.;

ဖွံ့;plump, be;buclatý, být;I

ဖွင့်;open ("open (and) open") ° open ° turn on;zapnout ° otevřít ° otevřít ("otevřít (a) otevřít");T

ဖွင့် စာလုံးသေးသောဖိုင်တွေအများကြီး တစ်ပြိုင်နက် ဖွင့်ထားလို့

ရတယ်။;open: (It) is alright to have opened many programs (~ "files") with small letters at once.;otevřít: Je v pořádku mít otevřeno mnoho programů (~ "souborů") s malými písmeny najednou.;

ဖွင့်: ဆိုင်ကို ဘယ်တုန်းက ဖွင့်တာလဲ မေးတာလား။;open: Are (you) asking (me) when (I) opened the shop? ;otevřít: Ptáš se (mě) kdy jsem otevřela (ten) obchod?;inter.

ဖွင့်ထား: ဆိုင်ဖွင့်ထားပါတယ်။;open: I am opening a shop.;otevřít: Otevírá obchod.;pol.

ဖွင့်လှစ်;open (an institution, "open (and) open");;otevřít (novou instituci atd., "otevřít (a) otevřít");T

ဖွင့်လှစ်ရန် စီစဉ်သည်။;open (an institution): At the end of the year 1920 the English government organized opening of the University of Yangon.;otevřít (novou instituci atd.): Na konci roku 1920 anglická vláda uspořádala otevření Yangonské University.;writ.

ဖွတ်(တစ်ကောင်) [phu];iguana;leguán;sg.

ဖွံ့ဖြိုး;developed, be (prosperous, "plump (and) abundant") ° develop ° prosperous, be ("plump (and) abundant") ° progressed, be (prosperous, "plump (and) abundant");rozvinout se ° prosperující ("buclatý (a) hojný") ° vyvinutý, být (prosperující, "buclatý (a) hojný") ° pokročilý, být (prosperující, "buclatý (a) hojný");l (or) adj.

ဖွံ့ဖြိုး: ထိုကျောင်းများ ကြောင့်အမျိုးသားစိတ်ဓါတ်များလည်း ပိုမိုနိုးကြားဖွံ့ဖြိုးလာပါသည်။;develop: Because of these students, the national spirit of the citizens also awakened and happened (~ "came") to develop.;rozvoj ("rozvinout se"): Kvůli těmto studentům národní duch obyvatel ožil (a) přišel k rozvoji.;pol. writ.

ဖွယ်ရာ;indicates change from v. to n.;značí změnu ze slovesa na pod. jm.;suff. writ.

ဖွယ်ရာ [fěyā] (from ဘုရား);Lord ° monkr ° ven. Sir;Pán ° ct. pán ° monk;n. utmn. WS.

ဖွယ်ရာ: တိုင်းသူပြည်သားများအား ညာလက်ဖြင့် စားသောက်ဖွယ်ရာများပေးမည်။;indicates change from v. to n.: He gave (~ "will give") food (and) drink to the people by (his) right hand.;značí změnu ze slovesa na pod. jm.: Dával (~ "dá") lidem jídlo a pití (svou) pravou rukou.;fut. & p.s. writ.

ဖွား;born, be ° birth, give;narozen, být ° porodit;l (or) T

ဖွားမြင်;birth, give ("be-born (and) see");porodit ("narodit-se (a) vidět");T writ.

ဖွားမြင်;born, be ("be-born (and) see");narozen, být ("narodit-se (a) vidět");l writ.

ဖွဲ့;organize ° form ° form (a group etc.) ° create (a group etc.) ° found (a group etc.) ° num. class. of groups;organizovat ° založit (skupinu atd.) ° utvořit (skupinu atd.) ° utvořit ° vytvořit (skupinu atd.) ° čítatel skupin;pow. (or) T

ဖွဲ့: တချို့ကတော့ အသင်းဖွဲ့ပြီး ကားကြီးကားငယ်တွေနဲ့ လည်(လည်)ကြပါတယ်။;create: As for some, (they) make (create) groups and go around in big and small cars.;utvořit: A někteří utvoří skupinky a projíždí se ve velkých a malých autech.;col. pol.

ဖွဲ့: ဦးအောင်ဇေယျသည် အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့ကို ခြေငုံစွာ ဆက်ဆံသည်။;num. class. for groups: U Aung Zeyya treated both the groups

politely.;čítatel skupin: U Aun Zeyya zacházel s oběma skupinama zdvořile.;writ.

ဖွဲ့ မိတ်ဆွေ;make a friend;udělat si přítele;T

ဖွဲ့ မိတ်ဆွေ: ဆွေမျိုးတော်ရင် (~ ဆွေမျိုးတော်ဆက်ရင်း) မိတ်ဆွေဖွဲ့ ခွင့်ပေးတဲ့အတွက် ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။;make a friend: If (you) are related, (then) thank (you) for allowing (me) to make (me) a friend.;udělat si přítele: Pokud jsi příbuzný, (pak) děkuji, že jsi (mi) povolil si (mě) udělat přítelem.;pol. FB

ဖွဲ့(တစ်ဖွဲ့);union (association) ° organization ° association;sdužení ° asociace ° organizace;sg.

ဖွဲ့စည်း;constitute ("unite (and) bind") ° form (union, "organize (and) line-up") ° found (an association, "form (and) tie-up") ° form ("unite (and) bind") ° organize ("organize (and) line-up") ° unite (also about people, "unite (and) bind");sjednotit (také o lidech, "sjednotit (a) svázat") ° utvořit ("sjednotit (a) svázat") ° zformovat ("sjednotit (a) svázat") ° zorganizovat ("zorganizovat (a) seřadit") ° založit (sdružení, "zformovat (a) svázat") ° utvořit sdružení ("zorganizovat (a) seřadit");T

ဖွဲ့စည်း: တိရိစ္ဆာန်များအရေးဆောင်ရွက်ရန် ဖွဲ့စည်းထားသည့် အသင်း;found: association founded for ("carrying-out") the benefit of animals;založit: sdružení založené pro podporu zvířat (~ "pro vykonávání přínosu zvířatům");writ.

ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံ;plan, structural ("image¹⁰, uniting^o (and) binding¹, (of) building² (and) building³") ° structure ("image¹⁰, uniting^o (and) limiting¹, (of) building² (and) building³");plán, stavební ("obraz¹⁰ sjednocování^o (a) svazování¹, stavění² (a) stavění³") ° struktura ("obraz¹⁰ sjednocování^o (a) ohraničování¹, stavění² (a) stavění³");n.

ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံ: ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံနှင့်ဆိုင်သော စက်မှုအတတ်ပညာရှင်;structure: structural engineer;stavba (~ "struktura"): stavební inženýr; ဖား(တစ်ကောင်);frog;žába;sg.

ဖါလူဒါ;faluda (Persian dessert drink mostly consisting of milk) ° falooda (Persian dessert drink mostly consisting of milk);Faluda (perský moučnickový nápoj sestávající zejména z mléka);n.

ဖားအောက်;Pa Auk (Myanmar meditation center);Pa Auk (Myanmarské meditační centrum);name

ဖားအောက်(တောရ);Pa-Auk Meditation Center;Pa-Auk, Meditační Centrum;name

ဖိတ်;invite ° spill;vylít ° pozvat ° zvat;T

ဖိတ်: ကျွန်တော် အခု ဖိတ်ပါတယ်။;invite: I invite (you) now.;zvat: Právě (tě) zvu.;pol. um.

ဖိတ်: အလည်ဖိတ်ပါတယ်။;invite: (I) invite (you for) a visit.;zvat: Zvu (tě na) návštěvu.;pol.

ဖိတ်(နေ);spilt, be ° spilled, be;vylitý, být ° rozlitý, být ° vytekly, být;l

ဖိတ်(နေ): လမ်းပေါ်မှာ ဆီတွေ ဖိတ်နေတယ်။;spilled, be: Much of oil is spilled on the road.;rozlitý, být: Na ulici je hodně rozlitého oleje.;cont. col.

ဖိတ်ခေါ်;invite ("invite (and) call");zvat ("zvat (a) volat") ° pozvat ("zvat (a) volat");T

ဖိတ်ခေါ်: ဒါကြောင့် အဆိုရှင်များရဲ့ ခေါ်ခေါ်ဆောင် ဆရာဦးမြမောင်ကို အဆိုတင်(တွင်း)ဖို့ ဖိတ်ခေါ်ပါတယ် ခင်ဗျား။;invite: Therefore, (I) invite the leader of proposers (in debate), teacher Mr. Mya Maung, to propose (his idea in the debate).;zvat: Proto (nyní) zvu vůdce

mluvčích (~ "navrhovatelů") (v této debatě), učitele pana Mja Mauna, aby vysvětlil (~ "navrhl") (svůj názor).;pol. um.
 ဖိတ်ခေါ် : သူတို့က ကျွန်တော်ကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။;invite: They invite me.;zvát: ("Oni") zvou mě.;pol.
 ဖိတ်ခေါ် : အကြံပြုပေးဖို့ အခြားလူများကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။;invite: (She) invites other people, to give (her) an advice.;pozvat: Zve ostatní lidi, aby (jí) poradili.;pol.
 ဖိနပ် : ဖိနပ်နှစ်ရံ;shoes: a pair of: two pairs of shoes;bot, pár: dva páry bot;pl.
 ဖိနပ် : ဖိနပ်မစီးပါဘူး။;shoes: (He) does not wear shoes. (may be used as a description of any monk, who does not use shoes);boty: Nenosí boty. (Ize použít jakožto popis kteréhokoliv mnicha, který nepoužívá boty);pol. mn.
 ဖိနပ် : ဖိနပ်လေးခု (~ ဖိနပ်လေးဖက်);shoe: four (singled) shoes;bota: čtyři (samostatné) boty;pl.
 ဖိနပ်(တစ်ရံ တစ်ဖက် တစ်ခု);shoes;boty;sg. (pair, one piece)
 ဖိနပ်(တစ်ရံ တစ်ဖက်);shoe ("press (and) be-smart");bota ("tlačit (a) být-chytrý");sg. (pair, one)
 ဖိနပ်(တစ်ရံ);shoes, a pair of ("press (and) be-smart") ° slippers, a pair of ("press (and) be-smart");bot, pár ("tlačit (a) být-chytrý") ° žabek, pár (boty, "tlačit (a) být-chytrý");sg.
 ဖိနပ်;suppress ("press (and) press") ° tyrannize ("press (and) press");utiskovat ("tlačit (a) tlačit") ° potlačit ("tlačit (a) tlačit");T
 ဖိနပ် : ထိုအချိန်မှစ၍ အင်္ဂလိပ်အစိုးရက မြန်မာတို့ကို အမျိုးမျိုးဖိနှိပ် ချုပ်ချယ်ခဲ့ပါသည်။;tyrannize: Since that time, indeed, English government in various ways tyrannized (and) oppressed the Myanmar.;utiskovat: Od té doby anglická vláda různými způsoby utiskovala (a) utlačovala lid Myanmaru (~ "Myanmar");.p.s. writ.
 ဖိစွတ်ခြင်း;emphasis (in speech, "press (and) carry {nouner}");zdůraznění (in speech, "tlačit (a) nést {jmenec}");n.
 ဖိ;bakery;pekařství;n. rare
 ဖို့;to, in order ° for ° to (followed by verb) ° for (followed by verb) ° should ° to ° in order to (followed by verb);aby (následováno slovesem) ° měl by ° za (následováno slovesem) ° k ° pro (následováno slovesem) ° kvůli (následováno slovesem) ° aby ° pro;suff. prep. (or) suff. col. (or) suff.
 ဖိုး;much;hodně;adv.
 ဖိုး ခင်ဗျားဖို့ ပိုက်ဆံ ကျွန်တော် ပေးမယ်။;for: I will pay the money for you.;pro: Zaplatím pro tebe (ty) peníze.;fut. um.
 ဖိုး စားဖို့ရာတာ။;to: (I) am searching for (something) to eat.;k: Hledám (něco) k jídlu.;
 ဖိုး စာအိတ် ဝယ်ဖို့ ဈေးသွားတယ်။;to: (He) goes to shop to buy an envelope.;aby: Jde do obchodu aby koupil obálku.;
 ဖိုး ဒါ ကျွန်တော့်ဖို့ စာအုပ်။;for: This is book for me.;pro: To je kniha pro mě.;um.
 ဖိုး ဒီနေ့လာဖို့ သူ့ကို ကျွန်တော် ပြောပါမယ်။;to: I will tell him to come today.;aby: Řeknu mu, aby dnes přišel.;fut. pol. um.
 ဖိုး နေဖို့အိမ်;to: house to live in;k: dům k bydlení;
 ဖိုး ဗမာပြည် ဘာလုပ်ဖို့ လာသလဲ;for: What have you come to Burma for (~ "to do")? ° why (~ "for"): Why have you come to Burma? (~ "to do")?;za: Za čím jsi přijel do Barmy? ("Pro jakou práci (jsi) přijel do Barmy?") ° kvůli: Kvůli čemu jsi přijel do Barmy? ("Pro jakou práci (jsi) přijel do Barmy?");inter.

ဖိုး မိသားစုကို အပြည့်အဝ ထောက်ပံ့နိုင်ဖို့;to: to be able to help out (my) family completely;aby: abych byl schopen (své) rodině plně vypomoci;
 ဖိုး သွားဖို့ အစီအစဉ်။;to: plan to go;k: plán jít ("plán k odchodu");
 ဖိုး အင်္ကျီဝယ်ဖို့ ကျွန်တော် ဆိုင်ကို သွားမယ်။;to, in order: I will go to (the) shop to buy (a) shirt.;aby: Půjdu do obchodu abych (si) koupil košili.;fut. um.
 ဖိုး အဝတ်အစည်း ဝတ်ဖို့ရာတာ။;to: I search clothes to dress.;k: Hledám oblečení k oblečení.;
 ဖိုး ဓါတ်ပုံ: ဓါတ်ပုံရိုက်ဖို့ ပြောတာပါ။;to: (I) tell (you) not to take the photo.;aby: Říkám, abys nefotil.;pol.
 ဖိုင်း;program ° file;soubor ° program;n. pc. E. file
 ဖိုင် : စာရိုက်ထားသည့် ဖိုင်များ။;file: from the typed files;soubor (na počítači): z těch napsaných souborů;
 ဖိုင်(တစ်ခု);file;soubor;sg. pc. E. file
 ဖိုးတွတ်;son (affectionate address by mother);synu (matčino volání);voc. col.
 ဖိုးလွှမ်း;cover ("spread' much");pokrýt ("hodně se-rozšířit");I
 ဖိုးလွှမ်း : ကမ္ဘာကြီး၏ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းကို ရေပြင်ဖြင့်
 ဖိုးလွှမ်းထားသည်။;cover: 70 percent of Earth is covered by water ("expanse");.pokrýt: 70 procent Země je pokryto vodou (~ "vodním útwarem");.writ.
 ဖိုးအတွက်;for (followed by verb) ° indicates infinitive (follows after a verb) ° to (followed by verb) ° in order to ° to ° to (follows after a verb) ° in order to (follows after a verb) ° in order to (followed by verb);aby (následováno slovesem) ° značí změnu slovesa na infinitive (následuje za slovesem) ° značí infinitiv ° pro (následováno slovesem) ° aby (následuje za slovesem) ° kvůli (následováno slovesem) ° aby ° značí změnu slovesa na infinitiv (následuje za slovesem);suff. (or) suff. conj.
 ဖိုးအတွက် (inserted after a noun);in order to;aby;suff. conj.
 ဖိုးအတွက် : ပါရမီ ဖြည့်ဖို့အတွက် ကျွန်တော် အနေနဲ့ အသင့်ပါ။;to: As for me, (I) am ready to fulfill (my) perfections.;značí změnu slovesa na infinitiv: Co se týče mě, jsem připravený naplnit (své) dokonalosti.;pol. um.
 ဖိုးအတွက် : ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ နေရာ(ရ)ဖို့အတွက် ခက်ခဲလို့ပါ။;find (~ "for"): Because it is difficult to find a place. ("Because for places (it) is difficult.");najít (~ "pro"): Protože je těžké najít místo. ("Protože pro místa je (to) náročné.");pol.
 ဖိုးအတွက် : လေ့ကျင့်ဖို့အတွက် ငါမာပြည်ကို သွားမယ်။;in order to: I will go to Burma ("country") in order to practise (meditation);aby: Pojedu do ("země") Barmy abych praktikoval meditaci.;fut.
 ဖိုးအတွက် : သဘောပေါက်ဖို့အတွက်;in order to: in order to realize;aby: aby si uvědomil;
 ဖိုး;conceal ° cover ° obscure ° hide;ukrýt ° skryt ° zakrýt ° utajit;T
 ဖိုးဆက် (WS. from ဖုန်းဆက်);call, make a (by phone, "phone connects");zavolat (telefonem, "telefon se-spojuje");T WS.
 ဖုတ်;baked;pečený;adj.
 ဖုတ် : မုန့်ဖုတ်သမားက ပေါင်မုန့်ဖုတ်နေတယ်။;bake: Baker is baking a bread.;péci: Pekař peče chleba.;cont.
 ဖုန်း : ကျွန်တော် ဖုန်းမသုံးပါဘူး။;mobile (phone): I do not use telephone.;mobil (telefon): Nepoužívám telefon.;pol. um.

ဖုန်း: ကြည်ကြည်ဒီမှာ နင့်ဖုန်းလာနေတယ်။;telephone: Kyi Kyi ("Clearly"), you (have) a phone call here. ("Kyi Kyi, here a phone comes (for) you.");telefon: Čí Čí ("Čistě"), máš telefon(ní hovor). ("Čí Čí, tady ti přichází telefon.");cont. col.

ဖုန်း: ငါ ဖုန်းချလိုက်တော့မယ်။;phone: I am going to hang up phone.;telefon: Jdu položit telefon. (Položím telefon.);fut.

ဖုန်း: အမျိုးသားက တပြိုင်တည်း ဖုန်းနှစ်လုံးဆက်နေတယ်။;telephone: The man is calling by two phones at the same time.;telefon: (Ten) muž volá dvěma telefony najednou.;cont.

ဖုန်း(တစ်လုံး);phone (telephone);telefon;sg. E. phone

ဖုန်းကတ်: ဖုန်းကတ်အပြာရောင်ကို အမျိုးသမီးသုံးနေတယ်။;phone card: The woman is using a blue phone card.;telefonní karta: (Ta) žena používá modrou telefonní kartu.;cont.

ဖုန်းကတ်(တစ်ခု);phone card;telefonní karta;sg. E. phone-card

ဖုန်းကဒ်(တစ်ခု) (WS. from ဖုန်းကတ်);phone card;telefonní karta;sg. WS. E. phone-card

ဖုန်းချ;hang up ("drop¹ phone⁰");zavěsit (telefon, "pustit¹ telefon⁰") ° položit (telefon, "pustit¹ telefon⁰");T E. phone

ဖုန်းချ: ကောင်လေး ခုတင် ဖုန်းချလိုက်တာ။;hang up: (The) boy just now hung up the phone, indeed.;zavěsit: (Ten) chlapec právě teď zavěsil telefon.;col.

ဖုန်းခေါ်;call ("call¹ (by) phone⁰");volat ("volat¹ telefonem⁰");T E. phone

ဖုန်းခေါ်: ငါ မင်းကို ဖုန်းခေါ်နေတာကြောင့် (~ ဖုန်းခေါ်နေလို့) မင်း ငါ့ကို ခေါ်လို့ မရတာ။;call (by) phone: As I was calling you by phone, you shouldn't have call me.;volat telefonem: Poněvadž jsem ti volal telefonem, neměla jsi volat ty mě.;col.

ဖုန်းခေါ်: သူဌေး ဖုန်းခေါ်နေတယ်။;call (by phone): Boss is calling.;volat (telefonem): Šéf volá.;cont.

ဖုန်းခေါ်ပေး;call (sb. by phone) ("give² calling¹ (by) phone⁰");zavolat (někomu telefonem, "dát² volání¹ telefonem⁰");T

ဖုန်းခေါ်ပေး: ဖုန်းခေါ်ပေးခဲ့တယ်။;call (sb.): (I) called ("by phone") to (sb.);zavolat (někomu): Zavolal (jsem někomu).;p.s.

ဖုန်းစာအုပ်(တစ်အုပ်);phonebook ");telefonní seznam ");sg.

ဖုန်းဆက်;call, make a (by phone, "phone connects") ° call (by phone, "phone connects");volat (telefonem, "telefon se-spojuje") ° zavolat (telefonem, "telefon se-spojuje");T (or) T WS.

ဖူး;already ° visit (a sacred place or person) ° indicates p.p. tense ° yet ° ever ° worship;uctívání ° už někdy ° už ° již ° navštívit (posvátné místo nebo osobu) ° značí minulý čas dokonavý vid; suff. (or) T (or) n.

ဖူး: ကြည့်ဖူးပါတယ်။;already: (I) have seen (it yet).;již: Již (jsem to) viděl.;ans. pol.

ဖူး: ကြားဖူးတာ;already: (I) have already heard it;už: už jsem (to) slyšel;p.p.

ဖူး: တက်ဖူးပါတယ်;already: (I) have already attended;už: už jsem se účastnil (kurzu);pol.

ဖူး: နိုင်ငံခြား(ကို) ရောက်ဖူးလား။;ever: Have you ever gone (~ "arrived") abroad?;už (někdy): Jel (~ "dojel") jsi už (někdy) do zahraničí?;p.p. inter. col.

ဖူး: ပြည်ပြည်က ငါ့ကို ပြောဖူးတယ်။;already: Pye Pye already told me.;již: Pje Pje mi (to) již řekla.;p.p. col.

ဖူး: ပုဂံမြို့ ကျန်စစ်သားမင်းတည်ခွဲသာ အာနန္ဒာဘုရားကို ယခုတိုင်

ဖူးမြင်နိုင်ပါသည်။;visit (religiously): The Ananda Pagoda built in Pagan ("town") by the king Kyansittha can be (religiously) visited (and) seen up to today.;navštívit (nábožensky): Ánanda Pagodu postavenou v ("městě") Paganu králem Čansitá, je možno (nábožensky) navštívit (a) vidět až do dnes.;pol. writ.

ဖူး: မဟာ(မြတ်)မုနိ

ကျောက်တော်ကြီးစတုဘုရားတွေကိုသွားပြီးဖူးနိုင်ပါသေးတယ်။;visit (a religious place): Pagodas Maha (Myat)muni, Kyauktaw Gyi etc. may still be visited and worshipped.;navštívit (náboženské místo): Je stále možno jít a navštívit pagody Mahá (Mja)muni, Čautóčí atd.;pol.

ဖူး: မောင်မောင်ဆိုတဲ့ကျောင်းသား တွေဖူးသလား။;ever: Have you ever met the student of the name Maung Maung?;už: Setkal jsi se už se studentem jménem Maun Maun?;inter. p.p.

ဖူး: ရန်ကုန်ကို ရောက်ဖူးတာ ဒါပထမအကြိမ်ပါ။;already: This is the first time I have already been to Yangon.;již: To je ("již") poprvé co jsem v Rangúnu.;col. pol.

ဖူး: ရွှေတိဂုံဘုရားမဖူးရသေးဘူးဆိုရင်လဲ ဖူးဖို့ တိုက်တွန်းပါတယ်။;visit (a sacred place): And if (it is) true (~ "said") that (you) have not yet visited the Shwedagon Pagoda, (then I) urge (you) to visit (it).;navštívit (posvátné místo): A je-li pravda (~ "řečeno"), že (jsi) ještě nenavštívil Šwedagon Pagodu, (pak) naléhám, abys (ji) navštívil.;pol.

ဖူး: အဲဒီဇာတ် နင်ကြည့်ဖူးသလား။;already: Have you seen that play (~ concert) already?;už: Už jsi se ("ty") (někdy) na tu divadelní hru (~ koncert) podíval?;inter. col.

ဖူး: -မ- ဘုရားအလုပ်မလုပ်ဖြစ်ပါဖူး။;indicates negative: (I) do not do the work of monks.;značí zápor: Nedělám práci mnichů.;pol. col.

ဖူးကား;porn ("swelling film");porno ("bobtnající film");n.

ဖူးကား: ဖူးကားကြည့်မလား။;porn: Will you watch a porn?;porno: Budeš se dívat na porno?;inter.

ဖူးမြင်: ဆရာတော် တော်တော်များများကို ကျွန်တော် မဖူးမြင်ရတယ် (~ မဖူးမြင်ရသေးဘူး)။;visit (a monk): I haven't (ever) visited so many monks.;navštívit (mnicha): (Ještě) jsem nenavštívil tolik ("hodně") mnichů.;um.

ဖူးမြင်;visit (religiously) (and) see ");navštívit (nábožensky)(a) vidět ");T

ဖေဖော်ဝါရီ(လ);February (month);únor (měsíc);n. E. February

ဖေဘွတ်;Facebook;Facebook;n. E. Facebook

ဖေဘွတ်: ဖေဘွတ်ကို ကြည့်တယ်။;Facebook: look at (~ log in) Faceebok;Facebook: dívat se (~ přihlásit se) na Facebook;

ဖောက်;holey, make;prodávět;T

ဖောက်တောက်တောက်;crazy ("goes-astray (and) shines-much");šílený ("jde-na-scestí (a) moc-září");adj. col.

ဖောက်ထွင်း;break in ("hole (and) bore") ° burgle ("hole (and) bore");vkrást se (do domu, "prorazit (a) vrtat") ° vloupat se (do domu, "prorazit (a) vrtat");T

ဖောက်ထွင်း: သူ့ခိုးက အိမ်တစ်အိမ်ကို ဖောက်ထွင်းနေတယ်။;break in: Thief is breaking in a house.;vloupat se: Zloděj se vlouπά do domu.;cont.

ဖောက်ပြန်;misconduct ("perforate (and) return") ° worsen ("perforate (and) return");cizoložství ("protrhnout (a) vrátit-se") ° zhoršit se ("protrhnout (a) vrátit-se");n.

ဖောင်း;font (for typing);font (pro psaní na počítači);n. E. font

ဖောင်တိန်(တစ်ချောင်း);pen, fountain ° fountain pen;plnící pero ° pero, plnící;sg. E. fountain

ဖော်: (အ)ဖော်ညီတာလေ ထောင်ထဲသွားရင်
အတူတူဖြစ်အောင်လို့;partner: Make a partner, hey, so that (you have) same (punishment) if (you) go to a prison.;partner: Udělej si partnera, hele, abyste (měli) stejný (trest), pokud půjdeš do vězení.;imper. sl.

ဖော်(တစ်ယောက်);partner ° comrade ° friend;partner ° kamarád ° přítel;sg. col.

ဖော်ဆောင်;elucidate (and reveal a meaning, “mention (and) depict”) ° explain (and reveal a meaning, “mention (and) depict”) ° reveal (and elucidate a meaning, “mention (and) depict”);odhalit (a vysvětlit význam, “zmínit (a) vykreslit”) ° vysvětlit (a odhalit význam, “zmínit (a) vykreslit”) ° objasnit (a odhalit význam, “zmínit (a) vykreslit”);T

ဖော်ဆောင်: အဓိပ္ပါယ် ဖော်ဆောင်တယ်;elucidate: elucidate the meaning;objasnit: objasnit význam;

ဖော်ပြ;show (“expose (and) show”) ° reveal (“expose (and) show”) ° mention (“expose (and) show”) ° indicate (“expose (and) show”);naznačit (“odhalit (a) ukázat”) ° odhalit (“odhalit (a) ukázat”) ° zmínit (“odhalit (a) ukázat”) ° poukázat na (“odhalit (a) ukázat”);T

ဖော်ပြ: ဖော်ပြခဲ့သည်အတိုင်း;mention: as was mentioned;zmínit: jak bylo zmíněno;writ.

ဖော်ပြ: ဖော်ပြထားသည်;mention: (is) mentioned;zmínit: je zmíněno;

ဖော်ပြ: မဟာအဋ္ဌကထာကို သမန္တပါသာဒိကာမှာ
ဖော်ပြထားသည်;mention: The Mahā Aṭṭhakathā is mentioned in Samantapāsādikā.;zmínit: Mahā Aṭṭhakathā je zmíněna v Samantapāsādikā.;writ.

ဖော်ပြ: အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည်;mention: mentioned above;zmínit: zmíněné výše;writ.

ဖော်ပြ: အဲဒီဖော်ပြခဲ့သည်။ (~ ဒီအတိုင်း ဖော်ပြခဲ့သည်။);mention: it was mentioned;zmínit: bylo to zmíněno;p.s.

ဖော်ပြ -က;mention (“by (sb.) expose (and) show”);zmínit (“(“kým”) odhalit (a) ukázat”);T

ဖော်ပြချက်;mention (“expose (and) show {nouner}”);zmínit (“odhalit (a) ukázat {jmenec}”);T

ဖော်ပေး;say (mention);řici (zmínit);T

ဖော်ပေး: စက္ခုအဘိညာဉ် စည် ... အစဖော်ပေးလိုက်ရင် သိပါတယ် ခင်ဗျား;say (~ mention): Indeed, if (you) say “clairvoyance etc. ...”, (they will) know, friend.;řici (zmínit): (“Vskutku,”) pokud řekneš: “jasnovidnost atd. ...”, (budou) vědět.;pol.

ဖော်ရွေ;friendly, be (“friendly (and) attending-on”);přátelský, být (“přátelský (a) starající-se-o”);I

ဖော်ရွေ: ရင်းနှီးဖော်ရွေစွာ ဆွေးနွေးခြင်း;friendly: Intimate (and) friendly talk;přátelský: důvěrný (a) přátelský rozhovor;

ဗကသ (abbrev. from ဗမာ ကျောင်းသား သမဂ္ဂ);Burmese Association of Students;Barmská Asociace Studentů;

ဗကသ: ရွှေဝါရောင်တော်လှန်ရေးမှာ ဗကသကျောင်းသား
ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးပါ;Burmese Men's Association: (He is) the leader-student of the Golden Shine Revolution's Burmese Students' Association.;Asociace Barmských Mužů: Je vůdčím studentem Revoluce Zlaté Záře (pořádané) Asociací Barmských Studentů.;pol.

ဗဂျီ(တစ်ယောက်) (from ပန်းချီဆရာ);artist;umělec;sg. der.

ဗန်းစကား;slang (“slang language”);slang (“slangový jazyk”);n.

ဗန်းစကား: ဗမာဗန်းစကားကို သင်ယူတယ်;slang: (He) learns the Burmese slang.;slang: Učí se Barmský slang.;

ဗမာ;Burma ° Burmese (language) ° Burma (a person of the nationality);Barmský ° Barmánek (CZ col.) ° barmština;adj. col. (or) n.

ဗမာ: ဗမာစာသင်တာကြာပြီလား;Burmese (language): Are you studying Burmese for a long time?;barmština: Studuješ barmštinu dlouho?;inter.

ဗမာ: ဗမာပြည် ဘာကိုစွန့် လာသလဲ;Burma: What have you come to Burma (“country”) for (~ to do)?;Barma: Kvůli čemu jsi přijel do Barmy (“země”)?;inter.

ဗမာ:ဗမာအမျိုးသမီး;Burma: Burmese lady.;Barma: Dáma (z) Barmy.;

ဗမာ(နိုင်ငံ);Burma (country);Barma (země);col.

ဗမာ(ပြည်);Burma (country);Barma (země);col.

ဗမာငွေ;money (“Burmese money”);peníze (“barmské peníze”);n.

ဗမာစကား: ဗမာစကား (~ ဗမာစာ) ဖတ်တတ်သလား;Burmese language: Can (you) read (in) Burmese language?;Barmský jazyk: Umíš číst (v) Barmském jazyce?;inter.

ဗမာစကား: ဗမာစကား ပြောတာ သိပ်ကောင်းတာပဲ;Burmese language: (Your) Burmese (“language talking”) is (“just”) very good! ;Barmský jazyk: (Tvoje) Barmština (~ “Barmským jazykem mluvení”) je (“prostě”) velice dobrá!;col.

ဗမာစကား: ဗမာစကား ပြောတာ အရမ်းဝီတာပဲ;Burmese language: (Your) Burmese (“language talking”) is so distinct!;Barmský jazyk: (Tvoje) Barmština (~ “Barmským jazykem mluvení”) je tak zřetelná!;col.

ဗမာစကား: ဗမာစကား သိပ်မပြောတတ်ပါဘူး;Burmese language: (I) cannot speak much Burmese (“language”).;Barmský jazyk: Barmsky (~ “Barmským jazykem”) moc mluvit neumím.;pol.

ဗမာစကား: ဗမာစကားပြောတာတော့ ဖွတ်နေတာပဲ;Burmese language: (Your) Burmese (“language speaking”) is just superb (~ “fluent”)!;Barmský jazyk: (Tvoje) Barmština (~ “mluvení Barmským jazykem”) je prostě skvělé (~ “plynulé”)!;cont.

ဗမာစကား: ဗမာစကားပဲ ကျွန်တော် ပြောတတ်တယ်;Burmese (+ “language”): I can talk only in Burmese (“language”).;barmsky (“Barmský jazyk”): Umím mluvit pouze barmsky (~ “barmským jazykem”).;um.

ဗမာပြည်: ဗမာပြည်နဲ့ တရုတ်(ပြည်)မှာ;Burma (“Burmese country”): in Burma (~ “Burmese country”) and China;Barma (“Barmská zem”): v Barmě (a) Číně;

ဗမာပြည်: ဗမာပြည်မှာ နေရတာ အဆင်ပြေလား;Burma: Are (you) satisfied being in Burma (“country”)?;Barma: Jste spokojený, že jste v Barmě (~ “Barmské zemi”)?;inter.

ဗမာလို;Burmese, in;Barmsky;adv.

ဗမာလို: ဗမာလို ပြောပါ;Burmese, in: Speak in Burmese.;barmsky: Mluv barmsky.;imper. pol.

ဗမာလို: အဲဒါ ဗမာလို ဘယ်လိုခေါ်သလဲ;Burmese, in: How is it called in Burmese?;Barmsky: Jak se to nazývá Barmsky?;inter.

ဗယ်ဘက် (WS. from ဘယ်ဘက်);left, (to) (“left direction”);levo, (na) (“směr vlevo”);adv. WS.

ဗျည်းသရအက္ခရာ;alphabet (“consonants (and) vowels

letters");abeceda ("souhlásky (a) samohlásky písmena");n. P. byañjana-sara-akkhara (= consonants – vowels - letters)
 ဗျည်းအက္ခရာ;consonant;souhláska;n. P. byañjana-akkhara (= consonants - letters)
 ဗျာ (abbrev. from ခင်ဗျာ);you ° friend ° sir ("friend");příteli ° pane ("příteli") ° ty;pron. um. voc.
 ဗျာ: ဒါပေါ် ဗျာ;friend: That's right, friend.;přitel: Je to tak, příteli.;col.
 ဗျိုး;indicates a response or suggestion made by a man;značí odpověď nebo návrh vznesený mužem;suff.
 ဗျိုး;indicates a response or suggestion made by a man;značí odpověď nebo návrh vznesený mužem;suff.
 ဗျိုး ကန်တောကြပါစို့ ဗျိုး;indicates a response or suggestion made by a man: let's worship!;značí odpověď nebo návrh vznesený mužem: Uctívejme!;imper. col. um.
 ဗြဟ္မက(တစ်ယောက်);Brahmin (member of the highest caste in India);Brahmin (člen nejvyšší kasty v Indii);sg.
 ဗြဟ္မကပုဂ္ဂိုလ်(တစ်ယောက်);Brahmin (member of the highest caste of India);Brahmin (člen nejvyšší kasty v Indii);sg. P. brāhmaṇapuruṇa (= complete Brahmin ?)
 ဗြိတိသျှသံရုံး;embassy, British ° British embassy;Britská ambasáda ° ambasáda, Britská;name E. British
 ဗလီ;mosque;mešita;n.
 ဗွေယု;offended, be;urazený, být;l
 ဗွေယု: ဗွေယုပါ;offended, be: Don't be offended.;urazit se: Neuraž se.;imper. pol.
 ဗဟုဝဉ် [bahous];plural;množné č.;gram. adj. P. bahu-vacana (= many words)
 ဗဟုသုတ;knowledge;znalosti ° vědomosti;n. P. bahusuta (= heard much)
 ဗဟုသုတ: ဗဟုသုတ နည်းပါးတယ်ဆိုတာကို အကျွန်ုပ်တို့ သဘောပေါက်နိုင်သည်။;knowledge: We can understand, that (he) was of poor knowledge.;znalosti: Můžeme pochopit, že byl chabých znalostí.;writ.
 ဗဟုသုတ: ဗဟုသုတ ဖြစ်စေတဲ့မေးလ်တွေ;knowledge, of much: e-mails that are to be of much knowledge;znalostí, hodně: e-maily, které mají obsahovat (~ "být") hodně znalostí.;
 ဗဟုသုတ: အသိပညာတွေ ဗဟုသုတတွေ ဖလှယ်တယ်။;well-versedness: (They) exchange (their) knowledge (and) well-versedness.;sečtělost: Vyměňují si znalosti a sečtělost.;
 ဗာကလေ(မြို့);Berkley (town in USA);Berkley (město v USA);name
 ဗားရှင်း;version;verze;n. E. version
 ဗိသုကာ(တစ်ယောက်);architect;architekt;sg. P. visukamma (= spirit able to create anything)
 ဗိသုကာပညာရှင်(တစ်ယောက်);architect ("architect scholar");architekt ("architekt učencem");sg. P. visukamma (= spirit able to create anything)
 ဗိုက်(တစ်လုံး);belly;břicho;sg.
 ဗိုက်ဆာ;hungry, be ("(have) hungry' stomach") ° hungry, be ("be-hungry' (by) stomach");hlad, mít ("mít-hlad' žaludkem") ° hladový, být ("(mít) hladový' žaludkem");l
 ဗိုက်ဆာ: ကျွန်ုပ်သေလောက်အောင် ဗိုက်ဆာနေတယ်။;hungry, be: I am hungry to death. ("I am being hungry by stomach about to

death.");hladový, být: Jsem k smrti hladový. ("Mám hlad žaludkem asi-tak k smrti.");cont. uw.
 ဗိုက်ဆာ: ငါ ဗိုက်ဆာတယ်။;hungry: I am hungry. ("I (have) hungry stomach.");hlad: Mám hlad. ("Mám hladový žaludek.");col.
 ဗိုက်သား(တစ်မြှောင်း);belly ("belly's meat");břicho ("břišní maso");sg.
 ဗိုလ်ချုပ်;Gen. (general, used as title for names of generals, "chief' commander");gen. (generál, užíváno jakožto titul před jmény generálů, "velitel (a) náčelník");pref.
 ဗိုလ်ချုပ်ကြီး(တစ်ဦး ၊ တစ်ယောက်) [bochou.cí:];general (in army);generál (v armádě);sg.
 ဗိုလ်ချုပ်ဈေး;Bogyoke Market ("general's market");Bočoukský Trh ("generálův trh");name
 ဗိုလ်တစ်ထောင်ဘုရား;Botahtaung Pagoda ("pagoda³ (of) one¹ thousand² generals⁰");Bódadhaun Pagoda ("pagoda³ jednoho¹ tisíce² generálů⁰");name
 ဗိုလ်တထောင်(မြို့နယ်);Botathaung (township);Bodadhau (správní oblast);name
 ဗိုလ်မှူး;Major (used as title for names of Majors, "commander (and) leader");major (užíváno jakožto titul před jmény majorů, "velitel (a) vůdce");pref.
 ဗီဇာ;visa;vízum ° víza;n. E. visa
 ဗီဇာ: ဗီဇာ ထောက်ခံစာ;visa: visa recommendation letter;víza: dopis doporučení pro vízum;
 ဗီရို(တစ်လုံး) [bīrō];cupboard;skříň (kredenc) ° kredenc (skříň);sg. E. bureau
 ဗုံ(တစ်လုံး);drum ° drum (double-handed);buben (obouručný) ° buben;sg.
 ဗုဒ္ဓ: ဗုဒ္ဓဟောကြားမြတ်တရား။;Buddha, the: the noble truth preached by the Buddha;Buddha: ušlechtilá pravda přednesená Buddhau;Bh.
 ဗုဒ္ဓယောသ;Buddhaghosa (Pāli commentator);Buddhaghosa (Pāli komentátor);name
 ဗုဒ္ဓယောသ: အဋ္ဌကထာ ဗုဒ္ဓယောသလက်ထက်မှာ ပေါ်လာတယ်ဆိုတာကို ယေဘုယျအားဖြင့် လက်ခံကြသည်။;Buddhaghosa: It is generally accepted that the commentaries appeared during (ven.) Buddhaghosa's time.;Buddhaghosa: Všeobecně se přijímá, že komentáře se objevily během doby (ct.) Buddhaghosy.;writ.
 ဗုဒ္ဓဒဿနိကဗေဒ;Buddhist Philosophy ("Buddha's philosophical knowledge");filosofie buddhismu ("Buddhovo filosofické vědění");n. P. buddha-dassanika (= buddhist - philosophical)
 ဗုဒ္ဓဒဿနိကဗေဒ: ဒီနေ့ ဖြေရမယ့်ဘာသာက
 ဗုဒ္ဓဒဿနိကဗေဒဖြစ်ပါတယ်။;Buddhist Philosophy: Today the subject to write (~ "answer") (at examination) is Buddhist Philosophy.;Buddhismu, Filosofie: Předmět, který musím dnes psát (~ "odpovědět") (u zkoušky) je Filosofie Buddhismu.;pol.
 ဗုဒ္ဓဘာသာ;Buddhism ("Buddhist religion");buddhismus ("buddhistické náboženství");n. P. bhāsā (= language)
 ဗုဒ္ဓဘာသာ: ဗုဒ္ဓဘာသာ ထွန်းကားရာဒေသ;Buddhism (~ "Buddha's religion"): the region, where Buddhism (~ "Buddhist religion") (is) prominent;buddhismus ("Buddhovo náboženství"): oblast, kde je Buddhismus (~ "Buddhovo náboženství") prominentní;
 ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်: ချင်ဗျား ဘာ(လို့) ယုံကြည်မှုတွေရလာလို့
 ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက် ဖြစ်လာရတာလဲ။;Buddhist: Because of what believes that you accepted, (you) happened to become a

Buddhist?;buddhista: Kvůli jakým vírám, které jsi přijal, se stalo, že jsi se stal buddhistou?;inter. um.	před Kamáyo trhem.;imper. pol.
ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်: အရမ်းကို ရိုသေလေးစားတတ်တဲ့	ဘက်: ကျွန်တော်လဲ တတ်နိုင်တဲ့ဘက်က ကူညီရလို့
ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက်;Buddhist: (I am) a Buddhist, who can extremely respect (and) revere (the Buddha, the Teachings and the monks);Buddhista: Jsem Buddhista, který dokáže nesmírně respektovat (a) ctít (Buddhu, Učení a mnichy).;	ကျေးဇူးတင်ပါတယ်;side: ("I") also thank (you), that (you) took the help from the side of (my) ability.;strana: ("Já") (ti) také děkuji, že jsi si vzal pomoc ze strany (mých) schopností.;pol.
ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်(တစ်ယောက်);Buddhist ("(who) entered ² religion ¹ (of) Buddha ⁰ ");buddhista ("(který) vstoupil ² (do) náboženství ¹ Buddhya ⁰ ");sg.	ဘက်: ကျိုးမြောက်ဘက်မှာ မန္တလေးတောင်ရှိပါတယ်;direction: Mandalay mountain is in North direction from the moat.;směr: Mandalažská hora je na sever od (toho) vodního příkopu.;pol.
ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်(တစ်ယောက်);Buddhist ("enterer ² (to) Buddha's ⁰ religion ¹ ");buddhista ("vstoupivší ² (do) Buddhova ⁰ náboženství ¹ ");sg.	ဘက်: ကိုယ့်ဘာသာကျနစွာသက်ဝံ့ဘက်ကလိုက်ပြီး ပြောနိုင်ကြပါတယ်;side: (They) can talk following (~ "having followed") the side (~ group of speakers), which (they) themselves agree with (and) like.;strana: Mohou mluvit následující (tu) stranu (~ skupinu mluvčích), se kterou sami souhlasí (a) kterou mají rádi.;pol. col.
ဗုဒ္ဓဘာသာအတွေးအခေါ်ကျင့်စဉ်;Buddhist Philosophy ("practice (of) Buddhist thinking");filosofie buddhismu ("praxe Buddhistického myšlení");n. P. buddha-bhāsā (= buddhist - language)	ဘက်: ဆူးလေဘုရားလမ်းအတိုင်း မြောက်ဘက်ကို သွားပါ;direction: Go North along the Sule pagoda road.;směr: jdi severně podél ulice Sule pagody.;imper. pol.
ဗုဒ္ဓဘာသာအတွေးအခေါ်ကျင့်စဉ်အကြောင်း;Buddhist philosophy ("subject of Buddhist practice and ideas");filosofie buddhismu ("předmět Buddhistické praxe a názorů");n.	ဘက်: ဌာနအမျိုးမျိုး(တွေ)ဘက်ကို;direction: to the direction of various places;směr: směrem k různým místům;col.
ဗုဒ္ဓဘုရား;Buddha ("Buddha Lord");Buddha ("Buddha Pán");ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား: ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား ဟောကြားခဲ့တဲ့အတိုင်း;Buddha, the Lord: according to what the Lord Buddha preached;Buddha, Pán: podle toho, co Pán Buddha přednesl;	ဘက်: ဒီဘက်မှာ;way (~ "direction"): (Go) this way!;tudy (~ "směr"): (Jdi) tudy!;
ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား: မင်း ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားရဲ့ တရားတော်ဆီမှာ ဘယ်ဟာကို အကြိုက်ဆုံးလဲ;Buddha, Lord: What do (you) like most in the Lord Buddha's teachings?;Buddha, Pán: Co máš z (~ "v") učení Pána Buddhya nejraději?;inter.	ဘက်: ဒီဘက်သွားပါ;direction: Go this direction.;směr: Jděte tímto směrem.;imper. pol.
ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား;Buddha, the Lord ("Buddha, (the) nobly lord") ° Buddha ("Buddha, Nobly Lord") ° Buddha ("Buddha nobly Lord");Buddha (Buddha vznešeně Pán) ° Buddha ("Buddha, Ušlechtilé Pán") ° Buddha, Pán ("Buddha, ušlechtilé Pán"); (or) name (or) Bh.	ဘက်: မင်းမှာ လက်နှစ်ဘက် ခြေထောက်နှစ်ဘက်ရှိတယ်;num. class. for limbs: You have two hands (and) two legs.;čítatel končetin: Máš dvě ruce (a) dvě nohy.;
ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား: ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား မိန့်ခဲ့သည်မှာ ပညာ(ကုသိုလ်)လုပ်ခြင်း လမ်းသုံးလမ်းရှိပါတယ်;Lord Buddha: According to (~ "in") what the Lord Buddha said, there are three ways for making merit.;Pán Buddha: Dle toho, co (~ "v") Pán Buddha řekl, jsou tři způsoby dělání zásluh.;pol.	ဘက်: အနော်ရထာလမ်းမှာ ဘယ်ဘက်ကို ချိုးပါ;direction: Turn left at Anawyatha road.;směr: (Až budeš) v Anoyathá ulici, zatoč v levo.;imper. pol.
ဗုဒ္ဓဝါဒ;Buddhism ("Buddhist philosophy");buddhismus ("buddhistická filosofie");n. P. buddha+vāda	ဘက်စိကား(တစ်စီး) (WS. from ဘတ်စိကား);bus;autobus;sg. WS. E. bus-car
ဗုဒ္ဓဝါဒ: စင်ကြယ်သော ဗုဒ္ဓဝါဒ;Buddhism: pure Buddhism;buddhismus: čistý buddhismus;	ဘက်သက်ဖက်သက်;separately ("to (a) life, embraced life");odděleně ("k životu, sevržený život");adv.
ဗုဒ္ဓဝါဒ(တစ်ပြိုင်);Buddhism ("Buddha's philosophy");buddhismus ("Buddhova filosofie");sg. P. buddhavāda	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်(နိုင်ငံ);Bangladesh (country);Bangladéš (stát);name
ဗုဒ္ဓဟူးနေ့;Wednesday ("Mercur's day");středa ("den ¹ Merkuru ⁰ ");adv.	ဘက်: ဘက်(တိုက်)မှာ အလုပ်လုပ်နေသေးသလား;bank: Are (you) still working in bank?;banka: Pořád pracuješ v bance?;inter.
ဗုဒ္ဓဟူးနေ့: ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ မနက်တွင်;Wednesday: on Wednesday morning;středa: ve středu ráno;writ.	ဘက်စာရင်း;bank account ");bankovní účet ");n.
ဗေဒင်;astrology;astrologie;n. P. vedāṅga (= science - limb)	ဘက်စာရင်း: ကျွန်တော့်မှာ ဘက်စာရင်း တစ်ခုထက်ပို ရှိတယ်;bank account: I have one more bank account.;bankovní účet: Mám ještě jeden bankovní účet.;um.
ဗေဒင်: ဗေဒင်ယုံသော မိန်းကလေးများ;astrology: girls, who believe in astrology;astrologie: dívky, které věří v astrologii;pl. writ.	ဘက်တိုက်;bank ("bank building");banka ("budova ¹ banky ⁰ ");n.
ဘက်;to (preceded by direction) ° side ° direction ° num. class. for limbs;strana ° čítatel končetin ° směr ° na (do, následuje za směrem);suff. (or) pow. (or) n.	ဘတ်စိကား: ဘတ်စိကားကို ရပ်ထားတယ်;bus: (He) stopped the bus.;autobus: Zastavil autobus.;
ဘက်: ကမာရူတ်ဈေးအရေဘက်လမ်းက လာပါ;direction: Come to ("by") the street in front of Kamayut Market.;směr: Přijď na ulici	ဘတ်စိကား: ဘတ်စိကားနဲ့လာခဲ့တယ်;bus: I came by bus.;autobus: Přijel jsem autobusem.;p.s.
	ဘတ်စိကား(တစ်စီး);bus;autobus;sg. E. bus-car
	ဘတ်စိကားမှတ်တိုင်(တစ်ခု);bus stop ("sign ¹ column ² (for) bus ⁰ ");autobusová zastávka ("sloup ² (se) značkou ¹ (pro) autobus ⁰ ");sg.
	ဘန်ကောက်(မြို့);Bangkok (town in Thailand);Bangkok (město Thajská);name
	ဘယ် -က: ဘယ်မြို့က မဆို;wherever from ("from any"): from any city;odkudkoliv ("z jakéhokoliv"): z jakéhokoliv města;
	ဘယ် -က: ဘယ်မြို့က လာလာ;whatever from: whatever city (you)

come from; jakéhokoliv: at' už přijdeš z jakéhokoliv města;
 ဘယ် -ကမ္ဘာ; from whatever; z čehokoliv; pron.
 ဘယ် -ကမ္ဘာ; ဘယ်မြို့ကမ္ဘာ; from whatever: from whatever city; z jakéhokoliv: z jakéhokoliv města; n.
 ဘယ် -ကို: ဘယ်မြို့ကို မဆို; wherever to ("to any"): to any city; kamkoliv ("do kteréhokoliv"): do jakéhokoliv města;
 ဘယ် -ကို: ဘယ်မြို့ကို သွားသွား; whatever: whatever city (you) go to; kteréhokoliv: at' už jdeš do kteréhokoliv města.;
 ဘယ် -ကိုမ; to whatever; do jakéhokoliv; pron.
 ဘယ် -ကိုမ; ဘယ်မြို့ကိုမ; to whatever: to whatever town; do jakéhokoliv: do jakéhokoliv města; n.
 ဘယ် -မဆို; anywhere ° wherever ° any; kdekoliv ° kterýkoliv; adv.
 ဘယ် -မဆို: ဘယ်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မဆို ဒီသဘောကို လက်ခံကြတယ်; any: Any Buddhist accepts this fact.; kterýkoliv: Kterýkoliv buddhista tento fakt přijímá.;
 ဘယ် -မ; anywhere, to ° wherever; kdekoliv ° kamkoliv; pron.
 ဘယ် -မ မ ဘူး: ကျွန်တော် ဘယ်မြို့မှ မသွားဘူး; anywhere (negative): I didn't go to any town.; nikam: Nešel jsem do žádného města.; um.
 ဘယ် -မှာ: ဘယ်မြို့မှာ နေနေ; whatever: whatever city (you) live in; jakýkoliv: at' už žiješ v jakémkoliv městě ° at' už: at' už žiješ v jakémkoliv městě;
 ဘယ် -မှာမဆို; wherever ("in any"); kdekoliv ("v kterémkoliv"); adv.
 ဘယ် -မှာမဆို: ဘယ်စာအုပ်မှာမဆို; wherever ("in any"): in any book; kdekoliv ("v kterémkoliv"): v kterémkoliv knize;
 ဘယ် -မှာမ; in whatever; v kterémkoliv; pron. loc.
 ဘယ် -မှာမ မ -ဘူး: ဒီစာအုပ် ဘယ်ဆိုင်မှာမ မရှိဘူး; anywhere (negative): This book isn't available at any shop.; nikde: Tato kniha není k dispozici v žádném obchodě.;
 ဘယ် -မှာမ; ဘယ်စာအုပ်မှာမ; in whatever: in whatever book.; v kterémkoliv: v kterémkoliv knize.; n.
 ဘယ် -လဲ; where (to) ° which; který ° kam; inter. adv. (or) adj. inter.
 ဘယ် -လဲ: ဒီနေ့ ဘယ်သွားမလဲ; where: Where will (you) go today?; kam: Kam dnes půjdeš?; col. inter.
 ဘယ် -လဲ: ဘယ်ဆိုင်မှာ စားမလဲ; what (~ "which"): What shop will you eat in?; jaký: V jakém obchodě budeš jíst?; inter.
 ဘယ် -လဲ: ဘယ်ပြောတတ်မလဲ မောင်ရင်ရယ်; how: How can I talk (in English), dear lad?; jak: Jak bych mohla mluvit (anglicky), drahý mládenče?; inter. col.
 ဘယ် -လဲ: ဘယ်လမှာလဲ; which: ("In") which month?; který: ("V") který měsíc?; inter.
 ဘယ် -လဲ: ဘယ်လိုက်ပို့ပေးရမလဲ; where (to): Where should (I) give (you) a lift?; kam: Kam (vás) mám svézt?; inter. fut.
 ဘယ် -လဲ: ဘယ်သွားမလို့လဲ ခင်ဗျား; where (to): Where are (you) going, friend?; kam: Kam jdeš, příteli?; inter.
 ဘယ် -လဲ: ဘယ်သွားမလဲ; where (to): Where are you going? ("Where will you go?"); kam: Kam jdeš? ("Kam půjdeš?"); inter. col. fut.
 ဘယ် -လဲ: ဘယ်ဦးဇင်းတွေလဲ; which: which monks?; který: kteří mniši?;
 ဘယ် -က: သူ ဘယ်အရပ်က လာလဲ; where from: Where does he come from? ("Which region does he come from?"); odkud: Odkud je? ("Z jaké oblasti ("on") přichází?");

ဘယ်: ဘယ်ဘက်မှာ; left: on the left; levý: na levo;
 ဘယ်: ဘယ်သွားသွား; wherever: wherever (you) go; kamkoliv: kamkoliv jdeš;
 ဘယ်က -လည်း; where from; odkud; pron. inter. spis.
 ဘယ်က -လဲ; where from; odkud; pron. inter. col.
 ဘယ်က -လဲ: ဘယ်က လာသလဲ; where from: Where do you come from?; odkud: Odkud přicházíš?; inter. col.
 ဘယ်က -လဲ: မင်း ဘယ်က လာတာလဲ; where from: Where do you come from?; odkud: Odkud jsi? ("Odkud přicházíš?"); inter. col.
 ဘယ်က -လဲ: မင်း ဘယ်က လာလဲ; where from: Where do you come from?; odkud: Odkud jsi? ("Odkud přicházíš?"); inter. col.
 ဘယ်က -လဲ: မင်း ဘယ်က လာသလဲ; where from: Where do you come from?; odkud: Odkud jsi? ("Odkud přicházíš?"); inter. col.
 ဘယ်က: ဘယ်အရပ်က လာသလဲ ဘီလီ; where from: Where are you from, Bill? ("From which place (you) come, Bill?"); odkud: Odkud jsi, Bille? ("Z jakého místa přicházíš, Bille?"); inter.
 ဘယ်ကိုမ: တနင်္ဂနွေနေ့တွေမှာ ကျွန်တော်တို့ ဘယ်ကိုမ မသွားပါဘူး; anywhere ("nowhere"): We don't go anywhere on Sundays.; nikam: O nedělích nikam nechodíme.; pol. um.
 ဘယ်ကိုလဲ; Where to?; Kam?; inter.
 ဘယ်ဆိုငမဆို; every shop ("not² saying³ which⁰ shop¹") ° any shop ("not² saying³ (in) which⁰ shop¹"); každý obchod ("neříkající² jaký⁰ obchod¹") ° jakýkoliv obchod ("neříkající² jaký⁰ obchod¹");
 ဘယ်တုန်းက -မဆို; any time (in past) ° whenever (in past); kdykoliv (v minulosti); adv.
 ဘယ်တုန်းက -လဲ; when (if related to past); kdy (pokud se týká minulosti); pron. inter. col.
 ဘယ်တုန်းက -သလဲ: ခင်ဗျား ဘယ်တုန်းက စားသလဲ; when (in past): Friend, when did you eat?; kdy (v minulosti): Příteli, kdy jsi jedl?; inter. p.s. um.
 ဘယ်တုန်းက -သလဲ: သူ ဘယ်တုန်းက လာသလဲ; when (in past): When did he come?; kdy (v minulosti): Kdy přišel (on)?; inter. col. p.s.
 ဘယ်တုန်းက လဲ: ဘယ်တုန်းက ဒီမြို့ကို ရောက်သလဲ; when (for past): When did you arrive to this town?; kdy (pro minulost): Kdy jsi přijel do tohoto města?; inter. col.
 ဘယ်တုန်းကမ: မိသားစုက ဘယ်သူမှ ဘယ်တုန်းကမှ မြန်မာပြည်နှင့် ဘယ်လိုမှ မဆက်သွယ်ခဲ့ပါဘူး; ever: From (my) family was nobody ever in any way connected to (~ "with") Myanmar country.; nikdy: Z (mé) rodiny nikdo nikdy nebyl s Myanmarem (~ "Myanmarským státem") jakkoliv spojený.; p.s. pol.
 ဘယ်တုန်းကလဲ: တနင်္လာနေ့ ဘယ်တုန်းကလဲ; when (in past): When was Monday?; kdy (v minulosti): Kdy bylo pondělí?; inter. col.
 ဘယ်တော့ -မဆို; whenever (in future) ° any time (in future); kdykoliv (v budoucnosti); adv.
 ဘယ်တော့ -မလဲ: ခင်ဗျား ဘယ်တော့ စားမလဲ; when (future): When will (you) eat, friend?; kdy (budoucí): Kdy budeš jíst, příteli?; inter. col. fut. um.
 ဘယ်တော့ -မလဲ: ဘယ်တော့ ပြန်မလဲ; when (future): When will you go back?; kdy (budoucí): Kdy se vrátíš?; inter. fut. col.
 ဘယ်တော့ -မလဲ: သူ ဘယ်တော့ လာမလဲ; when will: When will he come?; kdy (budoucí): Kdy přijde (on)?; inter. col. fut.
 ဘယ်တော့ -လဲ; when (if related to future); kdy (pokud se týká budoucnosti); pron. inter. col.

ဘယ်တော့: ဘယ်တော့ ကြည့်ကြည့်; whenever: whenever (you) look; kdykoliv: kdykoliv se podíváš;
 ဘယ်တော့: ဘယ်တော့ မြန်မာပြည်ကို နောက်တစ်ကြိမ်ပြန်လာဖို့ ရှိလဲ။; when: When do (you) plan (~ "have") to come to Myanmar again.; kdy: Kdy plánuješ (~ "máš") znovu přijít do Myanmaru?; inter.
 ဘယ်တော့: ဘယ်တော့ သွားချင်သလဲ။; when: When do (you) want to go?; kdy: Kdy chcete jet?; inter. col.
 ဘယ်တော့: ဘယ်တော့ပြီးမှာလဲ။; when (in future): When do (you) plan to (~ "will") finish?; kdy (v budoucnu): Kdy plánuješ (~ "budeš") skončit?; inter.
 ဘယ်တော့: မင်းမွေးနေ့ ဘယ်တော့လဲ။; when: When is your birthday?; kdy: Kdy máš narozeniny? ("Kdy bude den tvého narození?"); inter.
 ဘယ်တော့: အားလပ်ရက်က ဘယ်တော့လဲ။; when: When will (you have) holidays?; kdy: Kdy budou prázdniny?; inter.
 ဘယ်တော့မှဆို: ever ("not¹ saying² when") ° any time ("not¹ saying² when"); vždy ("neříkajíc¹ kdy") ° kdykoliv ("neříkajíc¹ kdy"); adv.
 ဘယ်တော့မှ; whenever (in future); kdykoliv (v budoucnu); pron.
 ဘယ်တော့မှ -ဘူး; never; nikdy; adv.
 ဘယ်တော့မှ -ဘူး: ဘယ်တော့မှ ပြန်မမြင်တော့ဘူး။; never: (He) never looks back.; nikdy: Nikdy se nepodívá zpět.;
 ဘယ်တော့မှ -မ; never; nikdy; adv.
 ဘယ်တော့လဲ (~ ဘယ်ချိန်လဲ): တနင်္လာနေ့ ဘယ်တော့လဲ (~ ဘယ်ချိန်လဲ)။; when (future): When will be Monday?; kdy (budoucí): Kdy bude pondělí?; inter. col.
 ဘယ်နှစ် -လဲ: ကလေး ဘယ်နှစ်ယောက် ရှိသလဲ။; how many: How many children do (you) have?; kolik: Kolik máte dětí?; inter.
 ဘယ်နှစ် -လဲ: ဘယ်နှစ်ကျပ်ပေးရသလဲ။; how many: How many kyats (you) have to pay?; kolik: Kolik čat musíš zaplatit?; inter. col.;
 ဘယ်နှစ် -လဲ: ဘယ်နှစ်ကျပ်လဲ။; how many: How many kyats?; kolik: Kolik čat?; inter. col.
 ဘယ်နှစ် -လဲ: ဘယ်နှစ်နာရီလဲ။; how many: How many hours?; kolik: Kolik hodin?; inter. col.
 ဘယ်နှစ် -လဲ: ဘယ်နှစ်ယောက်လဲ။; how many: How many people?; kolik: Kolik lidí?; inter. col.
 ဘယ်နှစ် -လဲ: ဘယ်နှစ်အုပ်လဲ။; how many: How many books?; kolik: Kolik knih?; inter. col.
 ဘယ်နှစ် -လဲ: ဘယ်နှစ်အုပ်လဲ။; how many: How many books?; kolik: Kolik knih?; inter. col.;
 ဘယ်နှစ် -လဲ: အခု ဘယ်နှစ်ပါးလောက် လိုက်ဖို့ ရှိလဲ။; how many: How many monks are enrolled?; kolik: Kolik mnichů je přihlášeno?; inter. col. mn.
 ဘယ်နှစ် -လဲ။; how many; kolik; pron. inter. col.
 ဘယ်နှစ်: ဒီက ပဲခူးကို ဘယ်နှစ်မိုင် ဝေးသလဲ။; how many: How many miles is it far from here to Bago?; kolik: Kolik milí je to odsud do Bago?; inter. col.
 ဘယ်နှစ်: ဘယ်နှစ်နာရီ ထိုးပြီလဲ။; what ("how many"): What is the time? ("How many hours have been struck?"); kolik: Kolik je hodin? ("Kolik hodin udeřilo?"); col.
 ဘယ်နှစ်..လဲ: ဘယ်နှစ်ခန်းလိုလဲ။; how many: How many rooms do you want? (in hotel); kolik: Kolik pokojů chcete? (v hotelu); inter.
 ဘယ်နှစ်[num. class.]လည်း; how many; kolik; pron. inter. spis.

ဘယ်နှစ်[num. class.]လဲ; how many; kolik; pron. inter. col.
 ဘယ်နှစ်num. class.လဲ; how many; kolik; pron. inter.
 ဘယ်နှစ်နာရီ; time, at what (~ "how many hours"); hodin, (v) kolik;
 ဘယ်နှစ်နာရီ: ဘယ်နှစ်နာရီ လာမလဲ။; What time: What time will (you) come?; V kolik hodin: V kolik hodin přijdeš?; inter. col.
 ဘယ်နှစ်နာရီ: ဘယ်နှစ်နာရီ သွားမလဲ။; time, at what (~ "how many hours"): (At) what time will (you) go?; hodin, v kolik: (V) kolik hodin půjdeš?; inter. col.
 ဘယ်နှစ်နာရီမှာ -မလဲ: အတန်း ဘယ်နှစ်နာရီမှာ စမလဲ။; when (~ "at how many hours"): When does the class begin? ("At how many hours will start the lesson?"); kdy (~ "v kolik hodin"): Kdy začíná lekce? ("V kolik hodin začne lekce?"); inter. col.
 ဘယ်နှစ်နာရီမှာ: ဘယ်နှစ်နာရီမှာ လာမလဲ။; what time, at: What time will (you) come?; kolik hodin, v: V kolik hodin přijdeš?; inter. fut.
 ဘယ်နှစ်နာရီမှာ: ဘယ်နှစ်နာရီမှာ သွားမလဲ။; what time, at: What time will (you) go?; kolik hodin, v: V kolik hodin půjdeš (odejdeš)?; inter. fut.
 ဘယ်နေ့ -လဲ; what day (in week); který den (v týdnu); inter.
 ဘယ်နေရာမဆို; anywhere ("not telling which place"); kdekoliv ("neříkajíc jaké místo"); adv.
 ဘယ်နေရာမဆို: ဘယ်နေရာမဆိုကြည့်လိုက်ရင် ဘုရားပုထိုးတွေ တွေ့ရပါမယ်။; wherever: Wherever (you) just look, (you) will see (~ "meet") the pagodas.; kamkoliv: Kamkoliv se jen podíváš, uvidíš (~ "setkáš se s") pagody.; fut. pol.
 ဘယ်နေရာမှာမှ; nowhere ("in² no⁰-no³ place"); nikde ("v² žádném⁰-žádném³ místě"); adv.
 ဘယ်နေရာမှာမှ မရှိ; nowhere, be ("in² no⁰-no³ place"); nikde, nebýt ("v² žádném⁰-žádném³ místě"); adv.
 ဘယ်နေရာမှာမှ မရှိ: ခွေးက ကမ်းခြေရဲ့ ဘယ်နေရာမှာမှ မရှိဘူး။; nowhere, be: The dog is nowhere on (~ "of") the beach.; nikde, nebýt: Pes není nikde na (~ "z") pláže.;
 ဘယ်ဘက်; left ("left direction") ° left, on the ("left direction") ° left, (to) ("left direction"); levý ("směr¹ nalevo") ° levo, (na) ("směr¹ vlevo") ° nalevo ("směr¹ nalevo") ° vlevo ("směr¹ nalevo"); adv.
 ဘယ်ဘက်: ဘဝတံဘက်က ဘယ်ဘက်ကွေ့တော့မယ်။; left: The bus is going to turn left.; vlevo: Autobus zatočí vlevo.; fut.
 ဘယ်ဘက်: ဘယ်ဘက်ကိုကြည့်ကြည့်အလွန် ကြည်နူးစရာကောင်းပါတယ်။; wherever: Wherever (you) look, it is extremely pleasurable.; kamkoliv: Kamkoliv se podíváš, je to velice příjemné (~ "vhodné k potěšení (se)"); pol.
 ဘယ်ဘက်: ဘယ်ဘက်ကိုကွေ့လိုက် ညာဘက်မှာ ဟိုတယ် တွေ့လိမ့်မယ်။; left: Turn left, (and) on the right (you) will certainly find a hotel.; vlevo: Zatoč vlevo, (a) napravo jistě nalezeš hotel.; imper. fut.
 ဘယ်ဘက်ခြေထောက်ကို ပေါ်တွင်ထားကာ တင်ယူခြင်းပုံ; padmasanam, ardha (with left leg up, "lotus-posture"¹¹ while¹⁰ placing³ right⁰ leg¹ up²) ° lotus posture, half (with left leg up, "lotus-posture"¹¹ while¹⁰ placing³ right⁰ leg¹ up²); padmāsana, poloviční (s levou nohou nahoře, "lotosová-pozice"¹¹ zatímco¹⁰ pravá⁰ noha¹ (je) položena³ nahoru²) ° lotosová pozice, poloviční (s levou nohou nahoře "lotosová-pozice"¹¹ zatímco¹⁰ pravá⁰ noha¹ (je) položena³ nahoru²); n. med.

ဘယ်မဆို;however (in any way, "not¹ saying² how^o");jakkoliv ("neřikajíc¹ jak^o");pron
 ဘယ်မဆို: ဘယ်စာအုပ်မဆို ဖတ်မယ်;any: I will read any book.;jakýkoliv: Přečtu jakoukoliv knihu.;fut.
 ဘယ်မဆို: ဘယ်မြို့မဆို ရောက်ဖူးတယ်;every: I have been already to every city.;každý: Navštívil jsem (~ "přijel") již každé město.;
 ဘယ်မ;whichever ° every ° any ° all;všechny ° kterýkoliv ° jakýkoliv;pron.
 ဘယ်မ -ဘူး: ဘယ်မ မသွားဘူး;anywhere: (I) won't go anywhere today.;nikam: Dnes nikam nepůjdu.;col.
 ဘယ်မ -မ;nowhere ° anywhere (in negative);nikde;adv.
 ဘယ်မှာ -လည်း;where;kde;pron. inter. spis.
 ဘယ်မှာ -လဲ: ဒီနားမှာ ဘယ်မှာရမလဲ သိသလား; (~ ဒီအနီးအနားက ဘယ်မှာ ရနိုင်မလဲ သိသလား);where: Do (you) know, where (I) can get (~ find) (it)?;kde: Nevíte, kde poblíž bych (to) mohl dostat (~ najít)?;inter. fut.
 ဘယ်မှာ -လဲ: ဘယ်မှာ စားသလဲ;where: Where do (~ "did") you eat?;Kde jíš? ("Kde jsi jedl?");inter.
 ဘယ်မှာ -လဲ: ဘယ်မှာ တဲနေသလဲ;where: Where are (you) staying?;kde: Kde (ted') jsi (ubytován)?;inter. cont.
 ဘယ်မှာ -လဲ: ဘယ်မှာ တဲလဲ;where: Where do (you) stay?;kde: Kde (ted') jsi ("ubytován")?;inter..
 ဘယ်မှာ -လဲ: ဘယ်မှာလာခေါ်စေချင်သလဲ;where: Where do (you) want (me) to come (and) take (you)?;kde: Kde chcete abych přijel (a) vzal (vás)?;inter. col.
 ဘယ်မှာ -လဲ: သူ ဘယ်မှာ နေသလဲ;where: Where does he live?;Kde žije? (on);inter.
 ဘယ်မှာ -လဲ: အခု ဘယ်မှာ နေသလဲ;where: Where do you live now?;kde: Kde ted' žiješ?;inter.
 ဘယ်မှာ -လဲ: အိမ် ဘယ်နားမှာလဲ;where: To where is your house near?;kde: Poblíž čeho je tvůj dům?;inter
 ဘယ်မှာ -လဲ;where;kde;pron. inter. col.
 ဘယ်မှာ: ဘယ်မှာနေနေ;wherever: wherever (you) live;kdekoliv: kdekoliv žiješ;
 ဘယ်မှာ: အခုဘယ်မှာ နေပါလဲ;where: Where do you stay now?;kde: Kde ted' žiješ?;inter. pol.
 ဘယ်မှာမဆို;anywhere ("not¹ saying² where^o") ° everywhere ("not¹ saying² where^o");kdekoliv ("neřikajíc¹ kde^o");adv. (or) adv..
 ဘယ်မှာလဲ: ပြတိုက် ဘယ်မှာလဲ;where: Where is the museum?;kde: Kde je muzeum?;inter.
 ဘယ်မှာလဲ: ဘယ်ပေါ်မှာလဲ;what (~ "where"): On what? ("On where?");čem (~ "kde"): Na čem? ("Na kde?");inter.
 ဘယ်မှာလဲ: မန္တလေးဆိုတိုင်း ဘယ်မှာလဲ;where: Where is the town called "Mandalay"?;kde: Kde je to město zvané Mandalaj (Mandalé)?;inter.
 ဘယ်လို -လဲ;how ° which way (~ "how");kudy (~ "jak") ° jak;conj. (or) pron.
 ဘယ်လို -လဲ: ဒါ ဘယ်လို ရောင်းသလဲ;how much (~ "how"): How much do you sell this for? ("How do (you) sell this?");kolik (~ "jak"): Za kolik tohle prodáváte? ("Jak tohle prodáváte?");inter. col.
 ဘယ်လို -လဲ: ဗမာပြည်မှာ နေရတာ ဘယ်လိုနေသလဲ။ ကောင်းပါတယ်၊ ပျော်ပါတယ်;how: How do you feel (~ "live") in Burma ("country")? Good. (I) am happy.;jak: Jak se žije (~ "žiješ") v

Barmě (~ "Barmské zemi")? Je (to) dobré. Jsem šťastný.;inter.
 ဘယ်လို -လဲ: ဘယ်လိုသွားရမလဲ;how: How should go to ... ;kudy (~ "jak"): Kudy mám jít do ... ;inter. fut.
 ဘယ်လို: ခင်ဗျား ဘယ်လို လာသလဲ;how: How did you come?;jak: Jak jsi přišel (~ přijel)?;inter. col. um.
 ဘယ်လို: ဒီလမ်း ဘယ်လိုလဲ။ (~ ဒီလမ်းက သွားရတာအဆင်ပြေလား);how: How's this road?;jak: Jaká je tato ulice? ("Jak je (na tom) tahle ulice?");inter. col.
 ဘယ်လို: ဒီလမ်းနာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ;how: What's the name of this road? ("How do you call the name of this road?");jak: Jak se jmenuje tato ulice? ("Jak nazýváš jméno této ulice?");inter. col.
 ဘယ်လို: နာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ;how: What is the name? ("How is the name called?");jak: Jak se jmenuje? ("Jak se nazývá jméno?");inter. col.
 ဘယ်လို: ပဲခူးမှာ ရာသီဥတု ဘယ်လိုလဲ;how: How's the weather in Bago?;jaké ("jak"): Jaké (- "Jak") je počasí v Bago?;inter. col.
 ဘယ်လို: ဘယ်လို သွားရမလဲ;how: How should (I) go?;jak: Jak bych měl jet? (Jak bych se tam měl dostat?);inter. col.
 ဘယ်လို: ဘယ်လိုကားဝယ်မလဲ;what kind of ("how"): What kind of car will you buy?;jaké ("jak"): Jaký automobil si koupíš?;inter. col.
 ဘယ်လို: ဘယ်လိုစာအုပ်ဖတ်သလဲ;what kind of ("how"): What kind of books do you read?;jaké ("jak"): Jaké knihy čteš?;inter. col.
 ဘယ်လို: ဘယ်လိုထင်သလဲ;what (~ "how"): What do (you) think (about it)? ("How (you) think?");co (~ "jak"): Co si (o tom) myslíš? ("Jak myslíš?");inter.
 ဘယ်လို: ဘယ်လိုဖြစ်လို့ ဘုန်းကြီးဝတ်လိုက်တာလဲ;how: Because of how it happened, that (you), indeed, are a monk?;jak: Jak se stalo, že kvůli tomu jsi, vskutku, mnichem?;inter. col.
 ဘယ်လို: ဘယ်လိုဘုန်းကြီး ဖြစ်လာသလဲ;how: How did (you) become (a) monk?;jak: Jak jsi se stal mnichem?;inter.
 ဘယ်လို: ဘယ်လိုလုပ်သလဲ;how: How will you do (it)?;jak: Jak to uděláš?;inter. col.
 ဘယ်လို: ဘယ်လိုသွားသလဲ;how (with what): How will you go?;čím ("jak"): Čím pojedesh?;inter. col.
 ဘယ်လို: ဘယ်လိုဟာ မျိုးလဲ;what: What kind of?;jaký (~ "co"): Jaký druh?;inter.
 ဘယ်လို: ရာသီဥတု ဘယ်လိုလဲ။ (~ ဘယ်လို ရာသီဥတုလဲ);how: How's the weather?;jaké ("jak"): Jaké je počasí? ("Jak je počasí?");inter. col.
 ဘယ်လို: အဲဒါ ဗမာလို ဘယ်လိုခေါ်သလဲ;how: How is it called in Burmese?;jak: Jak se to nazývá Barmsky?;inter.
 ဘယ်လိုမ;in no way;nijak;adv.
 ဘယ်လိုမ: ဘယ်လိုမ: ဘယ်လိုမ ကြိုမစဉ်နဲ့ ဆီးပြေးကူး;in no way: Don't plan in advance anything in no way and steal ("(and) run"), friend.;nijak: Nijak si předem nic neplánuj a ukradni ("(a) běž"), příteli.;imper. col. sl.
 ဘယ်လိုလဲ;So, what? (used to encourage sb. to do sth.);Tak, co? (užite k povzbuzení někoho k udělení něčeho);inter. col.
 ဘယ်လောက် -လဲ: ဘယ်လောက် ရှိသလဲ;how much: How much (money) do you have?;kolik: Kolik (peněz) máš?;inter. col.
 ဘယ်လောက် -လဲ: ဘယ်လောက်နဲ့ ဝယ်သလဲ;how much: How much (money) do you buy (it) with?;kolik: Za kolik (peněz) (to)

kupuješ?;inter. col.

ဘယ်လောက် -လဲ: ဘယ်လောက်ဝေးလဲ ကျွန်တော် အတိအကျ မသိဘူး;;how much: I don't know precisely how far it is.;jak ("+ moc"): Nevím přesně jak je to daleko.;um.

ဘယ်လောက် -လဲ: အခန်းခ ဘယ်လောက်ပေးရမလဲ;;how much (money): How much do (you) have to pay for rent?;kolik (peněz): Kolik musíš platit za nájem?;inter.

ဘယ်လောက်: ဒါ ဘယ်လောက်နဲ့ ရောင်းသလဲ;;how much: How much (do you) sell this for (~ "with")?;kolik: Za kolik (~ "s kolika") tohle prodáváte?;inter. col.

ဘယ်လောက်: ဒါ ဘယ်လောက်လဲ;;how much: How much is this (one)?;kolik: Kolik (stojí) tenhle?;inter.

ဘယ်လောက်: ဘယ်လောက်မေးမေး;;how often, (it doesn't matter): (it doesn't matter) how often (you) ask;kolikrát, (bez ohledu na to): (bez ohledu na to,) kolikrát se zeptáš;

ဘယ်လောက်: မင်းမှာ ဝိုက်ဆံ ဘယ်လောက် ရှိလဲ;;how much: How much money do you have?;kolik: Kolik máš peněz?;inter. fr.

ဘယ်လောက်: မင်းရဲ့ အသက်က ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ;;how (+ "much"): How old are you? ("How much has been your age?");kolik: Kolik je ti let? ("Kolik už byl tvůj věk?");inter. pol. um. col.

ဘယ်လောက်: အသက် ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ;;how much: How old are you? ("How much age have (you) had?");kolik: Kolik je ti let? ("Kolik věku už máš?");inter. p.p.

ဘယ်လောက်..လဲ: ရင့်မှာ ဝိုက်ဆံ ဘယ်လောက်ရှိလဲ;;how much: How much money do (you) have, sir?;kolik: Kolik peněz máte, pane?;inter. uw.

ဘယ်လောက်ကြာ -လဲ;how long time;jak dlouho;inter.

ဘယ်လောက်ကြာ -လဲ: ဒီ အစားစာကို ချက်ဖို့ အချိန်ဘယ်လောက်ကြာပါသလဲ;;how long time: How long time does it take to cook this food?;jak dlouho: Jak dlouho trvá uvařit tohle jídlo?;inter. pol.

ဘယ်လောက်ကြာ -လဲ: ဗမာပြည်ရောက်နေတာ

ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲ;;how long time: How long has it been since (you) arrived to Burma ("country")? ("How much did (it) last (that you) are being arrived (to) Burmese country?");jak dlouho: Jak dlouho je (to, co jsi) přijel do Barmy ("země")?;inter. p.p.

ဘယ်လောက်ကြာ -လဲ: မင်း အွန်လိုင်းမှာ ဘယ်လောက် ကြာဦးမှာလဲ;;how long time: How long time are you going to be online?;jak dlouho: Jak dlouho budeš (~ "se chystáš") být online?;inter. col.

ဘယ်လောက်လဲ;how much ° how many;kolik;pron. inter. col.

ဘယ်လောက်လဲ: တယ်လီဖုန်းနံပါတ် ဘယ်လောက်လဲ;;what (~ "how much"): What is (your) telephone number?;jaké (~ "kolik"): Jaké je (tvé) telefonní číslo?;inter.

ဘယ်လောက်လဲ: ဒီဘောလုံးတစ်လုံး ဘယ်လောက်လဲ;;how much: How much is this (ball) pen?;kolik: Kolik (stojí) toto (kuličkové) pero?;inter. col.

ဘယ်လောက်လဲ: မင်းအသက် ဘယ်လောက်လဲ;;how much: How old are you? ("Who much is your age?");kolik: Kolik je ti let? ("Kolik je tvůj věk?");inter. col.

ဘယ်လဲ;where (should I go);kam (bych měl jet);inter. col.

ဘယ်သူ -မဆို;whoever;kdokoliv;pron.

ဘယ်သူ -လဲ;whose ° Whose .. (n.)?;čí ° Čí .. (pod. jm.)? ° Koho .. (pod. jm.)? ° koho (čí);pron. inter. col. (or) pron. inter.

ဘယ်သူ -လဲ: ခင်ဗျား ဘယ်သူသားလဲ;;whose: Whose son are you?;čí: Čí jsi ("ty") syn?;inter. col. uml.

ဘယ်သူ -လဲ: ဘယ်သူအိမ် သွားသလဲ;;whose: Whose house does (he) go to?;čí: Do jakého ("čí") domu jde?;inter. col.

ဘယ်သူ -လဲ: အခု ဘယ်သူ ပြောနေသလဲ;;who: Who is speaking ("now")? (also in telephone conversation);kdo: Kdo je u telefonu? ("Kdo teď mluví?") (také do telefonu);inter. col.

ဘယ်သူ: ဘယ်သူ လာချင်သလဲ;;who: Who wants to come?;kdo: Kdo chce přijít?;inter. col.

ဘယ်သူ: ဘယ်သူ သိသိ;whoever: whoever knows;kdokoliv: kdokoliv ví;

ဘယ်သူ: ဘယ်သူပွဲလဲ;;whose: Whose concert (is it)?;čí: Čí (je to) koncert?;inter. col.

ဘယ်သူ: ဘယ်သူပါလဲ;;who: Who's (there)? (also used during telephone conversation);kdo: Kdo je (tam)? (také užito při telefonní konverzaci);inter. col. pol.

ဘယ်သူ;;Who? (also during telephone conversation);Kdo? (také při telefonním hovoru);inter. col.

ဘယ်သူက: ဘယ်သူက ဆရာလဲ;;who: Who is the teacher?;kdo: Kdo je učitel?;inter.

ဘယ်သူကို;who(m);kterého;pron.

ဘယ်သူကို -လဲ: ကျွန်တော် ဘယ်သူကို မေးမလဲ;;who: Who will I ask?;koho: Koho se zeptám?;inter. col. um.

ဘယ်သူကို -လဲ: ဒါဖြင့် ဘယ်သူကို ပြောနိုင်မလား;;to who: Then, who can I speak to? (also during telephone conversation);s kým (~ "do koho"): Tak s kým mohu mluvit? (i do telefonu);inter. fut.

ဘယ်သူကို -လဲ: သူ ဘယ်သူကို ပြောသလဲ;;who, with (~ "to who"): Who did he speak with?;kým, s (~ "komu"): S kým mluvil?;inter. col.

ဘယ်သူကိုမဲ့: ဘယ်သူကိုမဲ့ မယုံကြည်နိုင်ခဲ့ပါဘူး;;anybody (acc.): (I) could not trust anyone.;nikomu: Nemohl jsem nikomu důvěřovat.;p.s.

ဘယ်သူနဲ့ -မဆို;whoever, with;kýmkoliv, s;pron.

ဘယ်သူနဲ့ -မလဲ;Who will you .. (v.) with?;S kým .. (sloveso v bud. čase)?;pron. inter. fut. col.

ဘယ်သူနဲ့ -လဲ;Who do you .. (v.) with?;S kým .. (sloveso)?;pron. inter. col.

ဘယ်သူနဲ့ -လဲ: ဘယ်သူနဲ့ ပြောချင်ပါသလဲ;;with who: Who do you want to speak with? (also in telephone conversation);s kým: S kým chcete mluvit? (i do telefonu);inter. col. pol.

ဘယ်သူနဲ့: ဘယ်သူနဲ့ တွေ့တွေ့;whoever, with: with whoever (you) meet;kýmkoliv, s: at' už se setkáš s kýmkoliv;

ဘယ်သူနဲ့မဲ့;anybody, with;kýmkoliv, s;pron.

ဘယ်သူမဆို;everybody ("not² saying³ which^o person¹") ° anybody ("not² saying³ which^o person¹");kdokoliv ("neříkajíc¹ kdo^o") ° každý ("neříkajíc¹ kdo^o");pron.

ဘယ်သူမဲ့;anybody ° whoever;kdokoliv;pron.

ဘယ်သူမဲ့ -မ;noone (nobody) ° nobody ° anyone (negative);nikdo;pron.

ဘယ်သူမဲ့ -မ;noone (nobody);nikdo;pron.

ဘယ်သူမဲ့: ခင်ဗျားကလွဲလို့ ဘယ်သူမဲ့ မသိပါစေနဲ့;;nobody: May nobody know except you.;nikdo: Kéž nikdo kromě tebe neví.;pol. um.

ဘယ်သူမဲ့: ငည့်သိသလောက် ဘယ်သူမဲ့မသိကြပါဘူး;;nobody: Nobody

knows as much as Nga Nyo.;nikdo: Nikdo neví tolik, co Na
 Ño.;pol.
 ဘယ်သူမှမသိအောင်;secretly ("in-order-to³ (make) anybody° not¹
 knowing²");tajně ("aby³ nikdo° ne¹věděl²");adv.
 ဘယ်သူမှမသိအောင်: ငါ ထောပတ်ကို ရေခဲသေတ္တာနားထိုင်နေတုန်းက
 ဘယ်သူမှမသိအောင် စားခဲ့တယ်။ (~ ငါ ရေခဲသေတ္တာနားထိုင်နေတုန်းက
 ဘယ်သူမှမသိအောင် ထောပတ်ကို စားခဲ့တယ်။);secretly: I secretly ate
 butter sitting near the fridge.;tajně: Seděl jsem u ledničky (a)
 tajně jsem ("já") jedl máslo.;p.s. writ.
 ဘယ်သူလဲ;who;kdo;pron. inter. col.
 ဘယ်သူလဲ: မောင်မောင်ဆိုတာ ဘယ်သူလဲ။;who: Who is Maung
 Maung?;kdo: Kdo je Maun Maun?;inter. col.
 ဘယ်သူလဲ: သူ ဘယ်သူလဲ။;who: Who is that?;kdo: Kdo je
 to?;inter. col.
 ဘယ်ဟာ: ဘယ်ဟာစပ်သလဲ။;which: Which (one) is hot
 (tasty)?;který: Který je pálivý?;inter.
 ဘယ်ဟာ: ဘယ်ဟာပူသလဲ။;which: Which (one) is hot?;který: Který
 je horký?;inter.
 ဘယ်ဟာ: ဘယ်ဟာအသားပါသလဲ။;which: Which contains
 meat?;který: Který je s masem? ("Který obsahuje maso?");inter.
 ဘယ်ဟာ: မင်း ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားရဲ့ တရားတော်ထဲမှာ ဘယ်ဟာကို
 အကြိုက်ဆုံးလဲ။;what (~ "which"): What do (you) like most in the
 Lord Buddha's teachings?;co (~ "který"): Co máš z (~ "v")
 učení Pána Buddhy nejraději?;inter.
 ဘယ်ဟာကို;which (acc.);který (4.p.);n.
 ဘယ်အချိန် -မဆို;whenever ° any time;kdykoliv;adv.
 ဘယ်အချိန် -လဲ: ဘယ်အချိန်မျိုးမှာ အများဆုံးသုံးသလဲ။;when: When is
 (it) used most frequently? ("In what kind of times (it) is used
 most frequently?");kdy: Kdy je (to) nejvíce používáno? ("V
 jakém druhu časů se (to) používá nejčastěji?");inter.
 ဘယ်အချိန် -လဲ: အခု ဘယ်အချိန် ရှိပြီလဲ။;what time: What is the
 time now? ("What has been the time?");kolik (o čase) (~ "jaký
 čas"): Kolik je teď hodin? ("Jaký již byl čas?");inter. p.p. col.
 ဘယ်အချိန်: ဘယ်အချိန် စားစား;whenever: whenever (you)
 eat;kdykoliv: kdykoliv jíš;
 ဘယ်အချိန်: ဘယ်အချိန်လာခဲ့စေချင်သလဲ။;time, at what: (At) want
 time do (you) want (me) to come for sure?;hodin, v kolik (~
 "jaký čas"): V kolik hodin chcete, abych opravdu přijel?;inter.
 col.
 ဘယ်အချိန်ပဲ;whenever;kdykoliv;adv.
 ဘယ်အချိန်ပဲ: မင်း ဘယ်အချိန်ပဲ လာလာ တစ်နေရာရာကို အမြန်ဆုံး
 မင်းသွားရမယ်။;whenever: Whenever you come, (you) have to
 leave quickly somewhere.;kdykoliv: Kdykoliv přijdeš, musíš
 rychle někam jít.;fut. col.
 ဘယ်အချိန်မှ;whenever;kdykoliv;pron.
 ဘယ်အရာမဆို;anything ("not² telling³ which° thing¹") ° everything
 ("not² telling³ which° thing¹");cokoliv ("ne²řikající³ která° věc¹") °
 všechno ("ne²řikající³ která° věc¹");n.
 ဘရာဇီယာ(တစ်ထည်);bra;podprsenka;sg. F. brassiere
 ဘရူးနော့အဲ: ဘရူးနော့အဲနဲ့ ဝါရင့်တန်က
 ရစ်ထောင့်သုံးရာခုနစ်ဆယ်ခုနစ်ကီလိုမီတာ ဝေးတယ်။;Buenos Aires:
 Buenos Aires is 8377 km far from (~ "with")
 Washington.;Buenos Aires: Buenos Aires je 8377 km daleko od
 (~ "s") Washingtonu.;

ဘရူးနော့အဲ(မြို့) [brūnot ë];Buenos Aires (town in
 Argentina);Buenos Aires (město Argentiny);name
 ဘလော့;blog (in Internet);blog (na internetu);n. E. blog
 ဘလော့(တစ်ခု) (WS. from ဘလောက်);blog (on Internet);blog (na
 internetu);sg. E. blog WS.
 ဘလောက်(တစ်ခု);blog (on Internet);blog (na internetu);sg. E.
 blog
 ဘလောက်စုံ(တစ်ထည်);blouse;blůza;sg. E. blouse
 ဘဝ;life;život;n. P. bhava (= existence, life)
 ဘဝ: ကျွန်တော့်တစ်ဘဝလုံး;life: whole my life;život: celý můj život
 (po celý můj život);n.
 ဘဝ: ကိုယ်ပိုင်ဘဝ;life: one's own life;život: vlastní život;
 ဘဝ: ငါ တစ်ဘဝလုံး ပစ္စည်းဥစ္စာအမျိုးမျိုး ရရှိဖို့
 အားကြိုးမာန်တက်ကြိုးစားပြီး နောက်ဆုံးမှာတော့ ငါ သေမယ်။;life: I
 zealously try to get various things and finally I die.;život: Horlivě
 se ("já") snažím dostat různé věci a nakonec zemřu.;fut.
 ဘဝ: ငါ့ကို သူတို့က ဘဝအကြောင်း သင်ပေးခဲ့ကြတယ်။;life: They
 taught me about life.;život: ("Oni") mě učili o životě.;p.s.
 ဘဝ: ငါ့ဘဝမှာ;life: in my life;život: v mém životě;
 ဘဝ: ငါ့ဘဝမှာ မြေသပိတ် တစ်ခါမှမမြင်ဖူးဘူး။;life: I haven't ever
 seen a clay alms-bowl in my life.;život: V životě jsem neviděl
 hliněnou almužní mísu.;col.
 ဘဝ: ဆန္ဒနဲ့ ဘဝ ထပ်တူဖြစ်နိုင်ပါစေ။;life: May your wishes (and) life
 become same.;život: Kéž jsou (tvá) přání a život stejné.;w. pol.
 ဘဝ: တစ်ဘဝလုံး;life: whole the life;život: celý život;
 ဘဝ: ဘဝတစ်ခုကို ရယူ ဖြစ်မှာ;life: they are going to take (a new)
 life;život: dostanou nový život ("jsou dostávající jeden život");fut.
 col.
 ဘဝ: ဘဝနောက်ပိုင်းမှာ;life: at the last part of life;život: v poslední
 části života;
 ဘဝ: ဘဝရဲ့ ကျန်သည့်အပိုင်း;life: the remaining part of life;život:
 zbytek (~ "zbývající část") života;
 ဘဝ: မြင့်မြတ်တဲ့ဘဝ ;life: noble life;život: ušlechtilý život;
 ဘဝ: လက်လှုပ်မှ ပါးစပ်လှုပ်ရတဲ့ဘဝ ;live (~ "life"): live from hand to
 mouth ("life of movement of mouth from movement of hand");žít
 (~ "život"): Žít z ruky do pusy ("život pohybu úst z pohybu
 ruky");idi.
 ဘဝ: သူတို့သည် နှစ်လို့ဖွယ် ကောင်းသော ဘဝကို
 အတူတကွပိုင်ဆိုင်ကြ၍ ပျော်ရွှင်ကြသည်။;life: They are happy, as
 (they) together possess a pleasant, good life.;život: Jsou
 šťastní, protože spolu mají příjemný, dobrý život.;writ.
 ဘဝ၊ လူ;life, lay;život, laický;n.
 ဘဝ(တစ်ခု);life;život;sg.
 ဘဝမြင့်: ဒီလို ဘဝမြင့်လေ တ(စ်)ယောက်ကိုတ(စ်)ယောက်
 အထင်သေးလေပါ။;conceited, be: This way (they), being
 conceited, just belittle others.;namyšlený, být: Takto, namyšlený,
 prostě ponižují druhé.;pol.
 ဘဝမြင့်;conceited ("consciousness (is) high");namyšlený
 ("vědomí (je) vysoko");adj. P. bhavaṅga (= sub-consciousness)
 ဘဝမြင့်: ဒါကြောင့် ဘဝမြင့်ကြမာန်ကြီးကြပါတယ်။;conceited, be:
 Therefore, they are conceited and proud.;namyšlený, být: Proto,
 jsou namyšlení a hrdí.;pol.
 ဘွား: ဘိုးဘွား;grandmother: grandfather (and)
 grandmother;babička: dědeček (a) babička;

ဘွဲ့: {မင်းရာဇာ}ဆိုတဲ့ဘွဲ့ပေးပြီး အမတ် ခန့်သတ်; status: It is said, that having given him the status of Min Yaza, he appointed him a minister.; statut: Říká se, že mu udělil statut Men Yáza a ustanovil ho ministrem.;

ဘွဲ့: ဘွဲ့ထပ်ရလိုပါတယ်။ (~ ဘွဲ့ထပ်ယူလိုပါတယ်); degree: (I) need to get (one) more degree.; titul: Potřebuji dostat ještě (jeden) titul.; pol.

ဘွဲ့: ဘွဲ့သိပါရစေ; name (of a monk): May (I) get to know (your) name. (a request to a monk); jméno (mnicha): Kéž se mi dostane vědění (tvého) jména. (žádost mnichovi); pol. utmn.

ဘွဲ့: အရင်ဘုရားဘွဲ့ သိပါရစေ; name (of monk): May (I) know ven. Sir's name.; jméno (mnicha): Rád bych věděl jméno ct. pána. ("Kéž je jméno ct. pána známo."); pol.

ဘွဲ့: ဦးအောင်ဇေယျသည် အလောင်းမင်းတရားဘွဲ့ကို ခံယူကာ ကုန်းဘောင်မင်းဆက်ကို စတင်တည်ထောင်သည်; title: U Aung Zeyya, having accepted the title Alaung Min Taya (~ "future king (of) law") (and) started (and) founded the dynasty Kounbaun.; titul: U Aun Zeyya, po přijetí titulu Alaun Men Dayá (~ "budoucí král zákona") (a) započal (a) založil dynastii Kounbaun.; writ.

ဘွဲ့(တစ်ဘွဲ့); name (of a monk) ° title ° award ° name (of monk) ° position (in society); jméno (mnicha) ° ocenění ° postavení (ve společnosti) ° titul; sg. utmn. (or) sg. mn. (or) sg.

ဘွဲ့(ဘွဲ့); degree, university; titul, universitní; sg.

ဘဟုသုတ (WS. from ဗဟုသုတ); well-versedness ("heard' much"); sečťelost ("slyšel' hodně"); n. WS. P. bahusuta (= much-heard)

ဘာ; any ° whatever; cokoliv ° jakýkoliv; pron.

ဘာ -နဲ့ -မလဲ; indicates question in future tense on 'with what'; značí otázku v budoucím čase na 's čím'; pref. & suff. inter. fut. col.

ဘာ -နဲ့: ဘာအသားနဲ့ စားမလဲ; with what: What meat will you eat it with?; s čím: S jakým masem to budeš jíst?; col.

ဘာ -မဆို: ဘာစာအုပ်မဆို; whatever: whatever book; jakýkoliv: jakákoliv kniha;

ဘာ -မဆို: whatever; jakýkoliv; pron.;

ဘာ -မဆို: whichever; kterýkoliv; pron.;

ဘာ -မလဲ; indicates question or verb in interrogative future tense; značí otázku nebo sloveso v tázacím budoucím čase; pref. & suff. fut. col.

ဘာ -မလဲ: ခင်ဗျား ဘာစားမလဲ; indicates question in fut. tense: Friend, what will you eat?; značí otázku v bud. č.: Příteli, co budeš jíst?; inter. col. um.

ဘာ -မလဲ: ဘာစားမလဲ; indicates question in future tense: What will you eat?; značí otázku v bud. č.: Co budeš jíst?; inter. col.

ဘာ -မလဲ: ဘာအသားနဲ့ စားမလဲ; what (in fut. tense): What meat will you eat it with?; co (v bud. č.): S jakým masem to budeš jíst?; col.

ဘာ -မလဲ: သူ ဘာအသားနဲ့ စားမလဲ; indicates question in fut. tense: What meat will he eat (it) with?; značí otázku v bud. č.: S jakým masem (to) bude jíst?; inter. fut. col.

ဘာ -မ; any ° whatever; kterýkoliv ° jakýkoliv; pron.

ဘာ -မ မ; any (in negative); žádný; pron.

ဘာ -မ မ: ကျွန်တော် ဘာစာအုပ်မှ မဖတ်ဘူး; any (negative): I do not read any book.; žádný: Nečtu žádnou knihu.; um.

ဘာ -မ; ဘာစာအုပ်မှ; whatever: whatever book; jakýkoliv: jakákoliv kniha.; n.

ဘာ -လဲ; how ("what") ° indicates question or verb in interrogative mode; jak ("co") ° značí otázku nebo sloveso v tázacím tvaru; pref. & suff. col. (or) pron. inter.

ဘာ -လဲ: ဒါ ဘာနိုင်ငံလဲ; what: What country is this?; co: Co je tohle za stát?; inter. col.

ဘာ -လဲ: ဘာကြီးလဲ; how: How is it big? ("What (is) the-size?"); jak: Jak je velký? ("Jaká (je) velikost?"); inter. col.

ဘာ -လဲ: ဘာဘောပင် ဝယ်ချင်သလဲ; what (~ what kind of): What kind of ball pen you want to buy?; jaký (~ "co"): Jaké pero si chcete koupit?; inter. col.

ဘာ -လဲ: ဘာမဂ္ဂဇင်း ဖတ်သလဲ; which (~ "what"): Which (~ "what") magazine do (you) read?; jaký (~ "co"): Jaký (~ "co") magazin čtete?; inter.

ဘာ -လဲ: ဘာလိုချင်သလဲ; what: What do (you) want? (may be asked by a merchant in a shop); co: Co chcete? (může být otázkou prodavače v obchodě); inter.

ဘာ -လဲ: ဘာဝယ်ချင်လို့လဲ; what: What do (you) want to buy? ("What (is it), that (you) want to buy?"); chtít: Co chcete koupit? ("Co (je to), co chcete koupit?"); inter. col.

ဘာ -လဲ: ဘာဝယ်မလဲ ခင်ဗျား; what: What will you buy, friend?; co: Co si koupíš, příteli?; inter. um.

ဘာ -လဲ: မင်း ဘာလုပ် မှာလဲ; what: What did you do?; co: Co jsi dělal(a)?; inter. col.

ဘာ (followed by a doubled verb); whatever (followed by a verb) ° regardless which (followed by a verb); cokoliv (následováno slovesem) ° nehledě na to, jaký (následováno slovesem) ° kterýkoliv (následováno slovesem);

ဘာ (followed by a doubled verb): ခင်ဗျား ဘာလုပ်လုပ် ကျွန်တော်ကြိုက်ပါတယ်; whatever (followed by a verb): Whatever you do, I like.; cokoliv (následováno slovesem): Cokoliv uděláš, já mám rád.; pol. um.

ဘာ (followed by a doubled verb):

ဘာစားစားအရေးမကြီးပါဘူး; whatever (followed by a verb): Whatever (you) eat, it doesn't matter.; cokoliv (následováno slovesem): Je jedno, co jíš.; pol.

ဘာ (followed by a doubled verb): ဘာစာအုပ်ဖတ်ဖတ် သူ့ပျော်ပါတယ်; whatever (followed by a verb): He enjoys whatever book (he) reads.; kterýkoliv (následováno slovesem): Užívá si každé knihy (kterou) ("on") čte.; pol.

ဘာ (followed by a doubled verb): သူ့ဘာကားဝယ်ဝယ် အတူတူပါပဲ; whatever (followed by a verb): Whatever car he buys, (it is) ("indeed") same.; kterýkoliv: At' už koupí kterýkoliv auto, (je to) ("vskutku") to samé.; pol.

ဘာ: ဘာစကားပြောပြော; whatever: whatever (you) say; cokoliv: cokoliv řekneš;

ဘာ: ဘာဖြစ်သလဲ; what: What's up? ("What happened?"); co: Tak co je? ("Co se stalo?"); inter.

ဘာ: ဘာလုပ်လုပ်; whatever: whatever (you) do; cokoliv: cokoliv uděláš;

ဘာ: ရင် ဘာဖြစ်နေတာလဲ; how ("what"): How are you, sir? ("Sir, what is happening?"); jak ("co"): Jak se máte, pane? ("Pane, co se děje?"); inter. cont. col. uw.

ဘာ: သူ ဘာမှန်း မသိဘူး; who ("what"): (I) don't know ("the fact")

who (~ "what") he is.;kdo ("co"): Nevím ("skutečnost") kdo (~ "co") ("on") je.;

ဘာ။;What?;Cože?;inter. col.

ဘာကြောင့်: ငါ မင်းကို မလိုလားဘူးလို့ ဘာကြောင့် ထင်ရတာလဲ။;why: Why do (you) think, that (I) don't like (~ "need") you?;proč: Proč si myslíš, že tě nemám rád (~ "nepotřebuji")?;inter.

ဘာကြောင့်လဲ;why ° why ("what reason?");proč ° proč ("jaký důvod?");inter. col. (or) pron.

ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ -လို့(ပါ);because ("to¹⁰ say³ what⁰what² (is the) reason") ° as ("to¹⁰ say³ what⁰what² (is the) reason");protože ("k¹⁰ řečení³ co⁰co² (je) důvodem") ° poněvadž ("k¹⁰ řečení³ co⁰co² (je) důvodem");conj.

ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့: ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ နေရာ(ရ)ဖို့အတွက် ခက်ခဲလို့ပါ။;because: Because it is difficult to find a place. ("Becase for places (it) is difficult.");protože: Protože je těžké najít místo. ("Protože pro místa je (to) náročné.");pol.

ဘာကိုခံ (from ဘက်ကိုခံ (?));punish ("take² to¹ what⁰");potrestat ("vzít² k¹ čemu⁰");T sl.

ဘာကိုခံ: ခင်များတာဝန်မဲ့လုပ်တော့ ကိုယ့်ဘာကို ခံရမှာပေါ့။ (or it was "ခင်များတာဝန်မဲ့လုပ်တော့ ကိုယ့်ဘာသာ ခံရမှာပေါ့။" - but different meaning);punish: As (you) don't fulfill any responsibilities of love (~ "loves"), (you) should punish yourself.;potrestat: Přestože neplníš (žádné) zodpovědnosti lásky (~ "lásek"), měl by ses potrestat.;imper. sl.

ဘာဂါ (abbrev. from ဘတ်ဘာဂါ);burger (hamburger) ° hamburger;hamburger;sg. E. burger

ဘာဂါ: သူ ဘာဂါ စားနေတယ်။;burger: He's eating a burger.;hamburger: ("On") jí hamburger.;cont.

ဘာစာအုပ်မဆို;any book ("not² saying³ which⁰ book¹") ° every book ("not² saying³ which⁰ book¹");každá kniha ("neřikajíc² jaká kniha¹") ° jakákoliv kniha ("neřikajíc² jaká⁰ kniha¹");

ဘာဆိုင်လို့လဲ;why ("because-of² what⁰what³ connection");proč ("kvůli² jaké⁰jaké³ spojitosti");pron. inter. col.

ဘာပဲပြောပြော;anyway ("telling² (and) telling³ just¹ what(ever)⁰") ° nevertheless ("telling² (and) telling³ just¹ what(ever)⁰") ° anyhow ("telling² (and) telling³ just¹ what(ever)⁰");přecejenom ("řikajíce² (a) řikajíce³ prostě¹ co(koliv)⁰") ° v každém případě ("řikajíce² (a) řikajíce³ prostě¹ co(koliv)⁰") ° nicméně ("řikajíce² (a) řikajíce³ prostě¹ co(koliv)⁰");interj.

ဘာပဲပြောပြော: ဘာပဲပြောပြော သာသနာကို ထွန်းကားအောင် သယ်ယိုသန့်စို ဝမ်းသာပါတယ်။;anyway: Anyway, (I) am happy, that (you) are a carrier of the responsibility to (maintain) the (Buddha's) gift prominent.;nicméně: Nicméně, jsem šťastný, že jsi nositel zodpovědnosti za (udržení) prominentnosti (Buddhova) daru.;pol.

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်;nevertheless ° anyhow ° anyway;v každém případě (nicméně) ° nicméně ° beztak;adv.

ဘာဖြစ်ဖြစ်;nevertheless ° whatever (anyway) ° anyway;jedno, to je (mimochodem) ° nirméně ° mimochodem;adv.

ဘာဖြစ်လို့ -လဲ;why;proč;pron.

ဘာဖြစ်လို့ -လဲ: ဘာဖြစ်လို့ အဲဒီလို ခေါ်သလဲ။;why: Why is (it) called like that?;proč: Proč se (to) tak nazývá?;inter. col.

ဘာဖြစ်လို့လဲ။;Why?;Proč?;inter.

ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့;because;protože;conj. col.

ဘာမဆို;everything ("not¹ saying² what⁰") ° anything ("not¹

saying² what⁰") ° whatever ("not¹ saying² what⁰");cokoliv ("neřikajíc¹ co⁰");pron.

ဘာမဆို: ဘာစာအုပ်မဆို ဖတ်မယ်။;any: I will read any book.;jakýkoliv: Přečtu jakoukoliv knihu.;fut.

ဘာမဆို: ဘာမဆိုအခက်အခဲနဲ့ များစွာ ကြုံရပါတယ်။;any: (He) will have to undergo (it) with more or less any difficulties.;jakýkoliv: Bude (to) muset podstoupit bez ohledu na potíže (~ "s víceméně jakýmikoliv potížemi").;pol.

ဘာမဆို: ဘာမြို့မဆို ရောက်ဖူးတယ်။;every: I have been already to every city.;každý: Navštívil jsem (~ "přijel") již každé město.;

ဘာမဆို: သိချင်တာရှိရင် ဘာမဆို မေးပါ။;anything (positive): If (you) have anything that (you) want to know, ask (me) anything.;cokoliv: Pokud máš (něco), co bys chtěl vědět, ptej se na cokoliv.;imper. pol.

ဘာမ;all ° every ° any ° whatever;cokoliv ° všechno ° jakýkoliv;pron.

ဘာမ;မ;nothing;nic;pron.

ဘာမ;မ: ကျွန်တော် ဘာမ;မသိဘူး။;nothing: I know nothing.;nic: Nevím nic.;um.

ဘာမ; ကျွန်တော် ဘာကားနဲ့မ;မသွားဘူး။;no: I'll not go by any car.;žádný: Nepojedu žádným autem.;col. um.

ဘာမ; ထမင်းကလွဲလို့ ကျွန်တော် ဘာမ;မစားဘူး။;anything: Except rice (I) don't eat anything.;nic: Nejím nic kromě rýže.;um.

ဘာမ; ဘာမ;မစားချင်ဘူး။;anything (negative): (I) don't want to eat anything.;nic: Nechci nic jíst.;

ဘာမ; ဘာမ;မပြောဘူး။;nothing: (I) said nothing.;nic: Nic (jsem) neřekl.;

ဘာမ; သူ ဘာဘောင်းဘီမ;မဝယ်ဘူး။;any (negative): He didn't buy any pants.;žádné: Nekoupil žádné kalhoty.;

ဘာမ; အရာတစ်ခုကို ငါ သိတယ်။ ဒါက ဘာမ;မသိဘူး။ (~ ငါသိတာတစ်ခုကတော့ ငါ့ဘာမ;မသိသေးဘူးဆိုတာပဲ။);nothing: I know one thing. (And) that is, (that I) know nothing.;nic: Víím jednu věc. (A) to, (že) nic nevím.;

ဘာလင်(မြို့);Berlin (town in Germany);Berlín (město Německa);name

ဘာလား: မနှစ်ကတော့ ဆိုင်ရှင် ဆုံးသွားတာလား ဘာလား မသိဘူး။;or what: Last year the owner of the shop died or what, (I) don't know.;nebo co: Minulý rok majitel obchodu zemřel nebo co, nevím.;col.

ဘာလို့ -လဲ;why;proč;inter. pron. (or) inter. col.

ဘာလို့ -လဲ: ဘာလို့ ထမင်းစားနေရတာလဲလို့;why: (I asked) why are (you) eating ("rice"?);proč: (Ptal jsem se) proč ("právě") jíš ("rýži");inter. col.

ဘာလို့လဲ;why ("because¹ what⁰what²");proč ("kvůli¹ čemu⁰čemu²");pron.

ဘာလဲ;what;co;inter. zj. col.

ဘာလဲ: စာအုပ်ဆိုတာ ဘာလဲ။;what: What is "book"?;co: Co je (to) "kniha"?;inter. col.

ဘာလဲ: ဒါ ဘာလဲ။;what: What (is) this?;co: Co (je) tohle?;inter. col.

ဘာလဲ: နံပါတ် ၁ ဘာလဲ။;what: number: What (is) no. 1?;co: číslo: Co (je) číslo 1?;inter. col.

ဘာလဲ: ဘာလဲတော့။ (~ ဘာလို့ချင်လဲတော့။);what: What do you want? ("What (is it), great-one?");co: Co chceš? ("Co (je to),

veliký?");col.

ဘာလဲ။What?;Co?;inter. col.;

ဘာဝနာ: တချို့ဆို ဘာဝနာအကြောင်း မသိဘူး။;meditation: Some (of them) do not know about meditation.;meditace: Někteří (lidé) neví o meditaci.;

ဘာဝနာ: ဘာဝနာက အချိန်ပေးပြီး မလုပ်ဘူးလေ တစ်နေ့လုပ်နေတဲ့ အချိန်မှာ သိအောင်နေရတာပေါ့။;meditation: (I) do not work giving (special) time for meditation. (I) am mindful whole the day while (I) am working.;meditace: Nepracuji (tak, že bych) dával (speciální) čas meditaci. Jsem všímavý celý den během toho, co pracuji.;col.

ဘာဝနာ: ဘာဝနာများ သင်ကြားပေးတယ်။;meditation: (He) teaches meditation.;meditace: Učí meditaci.;

ဘာဝနာ: ဘာဝနာအတွက် အချိန်ကုန်သွားသောအခါ;meditation: when the time for meditation is finished.;meditace: když čas na meditaci skončí;

ဘာဝနာပွား;meditate ("practise¹ meditation");meditovat ("praktikovat¹ meditaci");

ဘာဝနာပွား: ဘာဝနာမပွားခဲ့သောကြောင့်;meditate: because (I) didn't meditate.;meditovat: protože (jsem) nemeditoval;p.s.

ဘာဝနာပွားများခြင်း;meditation ("practise¹ meditation" much² {nouner}³);meditace ("praktikovat¹ hodně² meditaci" {jmenec}³);n.

ဘာဝနာပွားများခြင်း: မေတ္တာဘာဝနာပွားများခြင်း;meditation: meditation on loving-kindness.;meditace: meditace dobrotivosti;

ဘာဝနာရိပ်သာ: ဗမာ့ဦးရင်းများ နှင့် ဗမာသီလရင်များသာ နေသည့် ဘာဝနာရိပ်သာဘယ်မှာလဲ။;meditation center: Where is a meditation center with only Burmese monks and nuns?;meditační centrum: Kde je meditační centrum s pouze barmskými mnichy a mniškami?;inter.

ဘာသာ;subject (at university etc.);předmět (na univerzitě atd.);n. P. bhāsā (= language)

ဘာသာ: ဘာသာမတူသူလူမျိုး;religion: person of religiously mixed parentage ("kind (of) person of people of different religion");náboženství: osoba nábožensky smíšeného rodičovství ("druh osoby lidí jiného náboženství");n.

ဘာသာ: ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးရေးပညာဘာသာကို သင်ယူနေသူတစ်ဦးပါ။;subject (at university etc.): (I am) a student of cinematography ("subject").;předmět (na univerzitě atd.): Jsem studentem předmětu kinematografie.;pol.

ဘာသာစကား;language ("language (and) language");jazyk ("jazyk (a) jazyk");n. P. bhāsā (= language)

ဘာသာစကား (~ "စား"):

ထမင်းစားရေသောက်လောက်တော့ရပါတယ်။;language (~ "eat"): I can talk just a little bit in (English). ("As for (saying how to) eat food (and) drink water, that's just right.") (answer to the question about one's proficiency in a foreign language);jazyk (~ "jít"): Umím mluvit (anglicky) jen trošičku. ("Je v pořádku (tak možná říci) jíst jídlo (a) pít vodu.") (odpověď na otázku o něčí schopnosti mluvit nějakým cizím jazykem);pol.

ဘာသာစကား: ကျွန်တော်ကိုက ဘာသာစကားမှာညံ့ဖျင်းလို့ပါ။;language: Because (I) am poor in languages.;jazyk: Protože jsem na tom s jazyky špatně. ("Protože jsem v jazycích ubohý.");pol. um.

ဘာသာစကား: စာအုပ်တစ်အုပ်ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားမှ ချက်ဘာသာစကားသို့ ဘာသာပြန်သည်။;language: Translate a book

from English ("language") to Czech ("language").;jazyk: Přeložit knihu z anglického jazyka do českého ("jazyka").;writ.

ဘာသာစကား: ဘာသာစကားကို ဒီလိုမျိုးဖလှယ်ခွင့်ရတာ ကောင်းတယ်။;language: Having a permission for such an exchange (~ discussion) in language is good.;jazyk: Je dobré, že mám svolení k takovéto diskuzi (~ "výměně") v jazycích.;ဘာသာစကား: အသုံးပြုခဲ့သည့် ဘာသာစကား;language: used language;jazyk: užívaný jazyk;

ဘာသာစကား(တစ်ခု တစ်ဘာသာ);language ("language (and) speaking") ° language;jazyk ° jazyk (jazyk (a) mluvení");sg. P. bhāsā (= language) (or) sg.

ဘာသာတရား;religion ("religion (and) the-truth");náboženství ("náboženství (a) pravda");n. P. bhāsā (= language)

ဘာသာတရား: ဘာသာတရား အင်မတန်ကိုင်းရှိုင်းပါတယ်။;religion: (I) extremely respect the religion (of Dhamma).;náboženství: Nesmírně ctím náboženství (Dhammy).;pol.

ဘာသာတရား: ဘာသာတရားဆိုင်ရာပို့ချချက်တွေ လေ့လာခဲ့တယ်။;religion: I studied the lectures on religion.;náboženství: Studoval jsem přednášky o náboženství.;p.s.

ဘာသာပြန်;translate ("return¹ (to a) language");přeložit ("vrátit¹ (do) jazyka");T

ဘာသာပြန်: စာအုပ်တစ်အုပ်ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားမှ ချက်ဘာသာစကားသို့ ဘာသာပြန်သည်။;translate: Translate a book from English ("language") to Czech ("language").;přeložit: Přeložit knihu z anglického jazyka do českého ("jazyka").;writ.

ဘာသာပြန်: ဒီဘာသာပြန်က ရင်းလင်းမှု တိကျမှု မရှိဘူး။;translation: This translation is neither clear, nor exact. ("This translation does not have clarity (and) exactness.");překlad: Tento překlad není ani jasný, ani přesný. ("Tento překlad nemá jasnost (a) přesnost.");

ဘာသာပြန်: ပါဠိစာကို အင်္ဂလိပ်လို ဘာသာပြန်ပါတယ်။;translate: I translate a Pāli ("writing") in English.;překládat: Překládám ("psaní (v)") páli do angličtiny.;pol.

ဘာသာပြန်: သီရိလင်္ကာစာအုပ်က အင်္ဂလိပ်စာအုပ်ကို ဘာသာပြန်ထားတယ်။;translate: The Sri Lankan book is a translation of an English book.;přeložit: (Ta) srí lanská kniha je překladem anglické knihy.;

ဘာသာပြန်: အဋ္ဌကထာပါဠိတော်ကို ဘာသာပြန်ထားပြီး(သား) ဖြစ်လိမ့်လို့ အချို့အတွေးအခေါ်ရင်များက လက်ခံကြသည်။;translate: It is accepted by some philosophers, that the ("great") Pāli Aṭṭhakathā were certainly translated.;přeložit: Někteřímy filosofy je přijato, že Pāli Aṭṭhakathā byly jistě přeloženy.;writ.

ဘာသာပြန်(တစ်ခု);translation;překlad;sg.

ဘာသာရပ်(တစ်ခု);subject (at school, "place¹ (of) subject");předmět (ve škole, "místo¹ předmětu");sg. P. bhāsā (= language)

ဘာသာရေး;religions (as a phenomenon, "subject¹ (of) religions") ° religion ("religion subject");náboženství ("záležitost¹ náboženství");n. P. bhāsā (= language)

ဘာသာရေး: ဘာသာရေးကို အရမ်းကိုင်းရှိုင်းတယ်။;religion: (I) am extremely devout to religion.;náboženství: Jsem nesmírně oddaný (svému) náboženství.;

ဘိစကပ်(တစ်ခု);biscuit;sušenka;sg. E. biscuit
ဘိစကွတ်(တစ်ခု);biscuit;sušenka;sg. E. biscuit

ဘိတ်ဘင်း;baked beans;pečené fazole;n. E. baked beans
 ဘိနပ်(တစ်ရံ) (WS. from ဖိနပ်);shoes, a pair of ("press (and) be-smart");bot, pár ("tlačit (a) být-chytrý");sg. WS.
 ဘိမန်း;Bengali (of Bangladesh);Bengálský (Bangladéše);adj.
 ဘိမန်းလေယာဉ်ရုံး;Bangladesh airline office ("Bengali³ office² (of air^o vehicle¹");Bangladéšská cestovní kancelář ("Bengálská³ kancelář² vzdušného^o vozidla¹");n.
 ဘီယာ: ကိုကာကိုလာဘီယာစတဲ့သောက်စရာတွေ;beer: Drinks, such as Coca Cola, beer etc.;pivo: Nápoje jako Coca Cola, pivo atd.;
 ဘီလပ်;Britain;Británie;name rare
 ဘီလပ်ရည်;drink (sweet and carbonated, "Britain juice");nápoj (sladký a perlivý, "Britský džus");n.
 ဘို (from ဖို);to ° indicates purpose;značí infinitiv slovesa ° aby ° značí účel;suff.
 ဘိုး: ဘိုးဘွား;grandfather: grandfather (and) grandmother;dědeček: dědeček (a) babička;
 ဘိုး မြန်မာပြည်လာဘို့ သေချာလား;;indicates purpose: Are (you) sure, that (you will) come to Myanmar country?;značí účel: Jsi si jistý, že přijedeš do ("země") Myanmaru?;inter.
 ဘိုး(တစ်လုံး);bore (of gun-barrel);průměr (hlavně zbraně);sg. E. bore
 ဘိုး(တစ်ဦး);grandfather;dědeček;sg.
 ဘိုင်;bye!;ahoj! (loučení);interj. col. E. bye
 ဘိုးဘိုးတို့;grandparents ("greandfather (and) grandfathers");prarodiče ("dědeček (a) dedečkové");pl. col.
 ဘိုးဘိုးတို့: ဘိုးဘိုးတို့ရဲ့ စကားကို မြေဝယ်ကျနားထောင်(နော်) သမီးလေး;;grandparents: Do what the grandparents say, to the letter, dear daughter.;prarodiče: Dělej do písmene co (ti) prarodiče říkají.;imper. col.
 ဘီး(တစ်ခု);comb (for combing hair);hřeben (na česání);sg.
 ဘီး(တစ်ဘီး);wheel;kolo;sg.
 ဘီယာ;beer;pivo;n. E. beer
 ဘီယာ: ဘီယာတစ်လုံး;beer: a bottle of beer;pivo: láhev piva;
 ဘီယာ: သူ့ဘီယာသောက်တယ်။ ဝိုင်ကျတော့ မသောက်ဘူး;;beer: He drinks beer. As for wine, he doesn't drink (it).;pivo: Pije pivo. Co se týče vína, (to) nepije.;col.
 ဘီလ်(တစ်စောင်);bill (paper money);bankovka;sg.
 ဘုံ(တစ်ခု);domain (of existence) ° level (of existence) ° realm (of existence);sféra (existence) ° svět (existence) ° stupeň (sféra, existence);sg.
 ဘုဒ္ဓဘာသာဝင်: ဘယ်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မဆို ဒီသဘောကို လက်ခံကြတယ်;;Buddhist: Any Buddhist accepts this fact.;buddhista: Kterýkoliv buddhista tento fakt přijímá.;
 ဘုန်းကြီး: ငါနိုင်ငံမှာက ဘုန်းကြီးတွေလဲ မရှိဘူး;;monk: There are no monks in my country.;mnich: V mé zemi nejsou žádní mniši.;
 ဘုန်းကြီး: ဘယ်လိုဘုန်းကြီး ဖြစ်လာသလဲ;;monk: How did (you) become (a) monk?;mnich: Jak jsi se stal mnichem?;inter.
 ဘုန်းကြီး: ဦးမကရဆိုတဲ့ ဘုန်းကြီးတစ်ပါး;monk: a monk called ven. Makara;mnich: mnich, (který se) jmenuje ct. Makara.;
 ဘုန်းကြီး(တစ်ပါး);monk ("great¹ power^o") ° ven. Sir ("great power");ct. Pán ("velká moc") ° mnich ("velká¹ moc^o");sg. mn.
 ဘုန်းကြီးကျောင်း: ဒီနေ့ ဘုန်းကြီးကျောင်းဝင်းထဲကို လည်းကျင်းပါတယ်;;monastery: Today (I) sweep ("in") the monastery compound.;klášter: Dnes zametám klášterní dvůr (~

"v klášterním dvoře");.pol. mn.
 ဘုန်းကြီးကျောင်း: ဘုန်းကြီးကျောင်းတွေကို သွားပြီး ရေလှူကြပါတယ်;;monastery: (They) go to monasteries and (religiously) offer water.;klášter: Jdou do klášterů a (náboženským způsobem) darují vodu.;pol.
 ဘုန်းကြီးကျောင်း(တစ်ကျောင်း);monastery (Buddhist, "monastery² (of) great¹ monks^o");klášter (buddhistický, "klášter² velkých¹ mnichů^o");sg.
 ဘုန်းကြီးဝတ်;monk, be a;mnichem, být;T P. vatta (= duty)
 ဘုန်းကြီးဝတ်: ဘယ်လိုဖြစ်လို့ ဘုန်းကြီးဝတ်လိုက်တာလဲ;;monk, be a: Because of how it happened, that (you), indeed, are a monk?;mnichem, být: Jak se stalo, že kvůli tomu jsi, vskutku, mnichem?;inter. col.
 ဘုန်းတော်ကြီး: တည်းခိုဖို့ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းလည်း ရှိပါတယ်;;monastery: (I) am also in a monastery (in order) to stay.;klášter: Jsem také v klášteře, abych (tam) pobýval.;pol.
 ဘုန်းတော်ကြီး: မွန်ဘုန်းတော်ကြီးတွေ သီတင်းသုံးသောကျောင်း;monk: the monastery, where the Mon ("great") monks live;mnich: klášter, kde žijí Monové, ("ohromní") mniši;mn.
 ဘုန်းတော်ကြီး(တစ်ပါး);monk ("great¹ (and) big² power^o");mnich ("ohromná² (a) velká¹ moc^o");sg.
 ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း(တစ်ကျောင်း);monastery ("monastery³ (of) great¹ big² monks^o");klášter ("klášter³ ohromných¹ velkých² mnichů^o");sg.
 ဘုန်းပေး;eat (about monks, "give¹ power^o");jíst (o mniších, "dát¹ sílu^o");T mn.
 ဘုန်းပေး: နေ့ဆွမ်းဘုန်းပေး;eat (about monks): eat lunch;jíst (o mniších): obědvat ("jíst oběd");v. mn.
 ဘုန်းပေး: မနက်စာဆွမ်း ဘုန်းပေးပြီး;eat (for monks): having eaten the breakfast;jíst (o mniších): po tom, co jsem snědl snídani;p.p. mn.
 ဘုန်းပေး: အဲဒါကိုပဲ အတူ ဘုန်းပေးဖြစ်ခဲ့ပါတယ် (~ ဘုန်းပေးဖြစ်ခဲ့ပါတယ်);;eat (for monks): (We) ate that just together.;jíst (o mniších): Právě to jsme jedli spolu.;p.s. pol.
 ဘုန်းပေး(ဖြစ်)(from ဘုန်းပေး);eat (about monks, "(happen-to)² give¹ food^o");jíst (o mniších, "(stát-se)² (že) dávat¹ jídlo^o");T mn. P. bhuñjana (= food)
 ဘုန်းဘုန်း: ဘုန်းဘုန်းနဲ့ စကားမပြောတတ်ပါဘူး ရင့်၊ သူငယ်ချင်းလို ပြောလိုရပါမလား;;ven. Sir: (I) do not know how to talk with monks. Is (it) alright, if (I) speak (with you) like with a friend?;ct. Pán: Nevím jak se mluví se ct. Pány. Bude v pořádku, když (s tebou) budu mluvit jako s kamarádem?;inter. fut. pol.
 ဘုန်းဘုန်း(တစ်ပါး);monk (Buddh., "power (and) power");(netýká se pán ("moc (a) moc");sg.
 ဘုန်းဘုန်း(တစ်ပါး);monk ("powerfully") ° ven. Sir ("powerfully");mnich ("mocně") ° ct. Pán ("mocně");sg. mn. (or) sg.
 ဘုန်းဘုန်း(တစ်ပါး);ven. sir ("power (and) power");ct. pán ("moc (a) moc");sg.;
 ဘုရင်မင်း(တစ်ပါး);king ("king, king");král (král, král);sg.
 ဘုရင်: ဘုရင့်နောင်သည် တောင်သူခေတ်၌ ထင်ရှားသော ဘုရင်တပါး ဖြစ်သည်;;king: King Naung became a famous king in the Taungs' era.;král: Král Nau se v období Taunů stal slavným králem.;writ.
 ဘုရင်ကြီး: ဒီတော့ ဘုရင်ကြီးက ငည့်ကို ခေါ်ခိုင်းတယ်;;king: Thus the

king asked to call Nga Nyo.;král: A tak král požádal aby zavolali Na Ňo.;

ဘုရင်ကြီးတစ်ပါး: တစ်နေ့တော့ ဘုရင်ကြီးတစ်ပါး ဝန်ဇင်းရွာကို ရောက်လာတယ်။;king, one: ("As for") one day, one great king arrives to the Wun Zin village.;king, one: Až jednoho dne, jeden velký král přijel do Wan Zen vesnice.;

ဘုရား:Buddha (title of certain enlightened persons);Buddha (titul určitých osvícených osob);

ဘုရား: ကြွကြွရအောင် ဘုရား။;ven. sir: Let's go, ven. sir.;ct. pán: Pojďme, ct. pane.;imper. utmn.

ဘုရား: ကြိုးစားရင် ဘုရားတောင် ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။;Buddha: If (one) tries, (one) may become even the Buddha.;Buddha: (Kdo) se snaží, může se stát dokonce i Buddhou.;pol.

ဘုရား: ယုတ်မြို့ ကျန်စစ်သားမင်းတည်ခဲ့သော အာနန္ဒဘုရားကို ယခုတိုင် ဖူးမြင်နိုင်ပါသည်။;pagoda: The Ananda Pagoda built in Pagan ("town") by the king Kyansittha can be (religiously) visited (and) seen up to today.;pagoda: Ānanda Pagodu postavenou v ("městě") Paganu králem Čansitá, je možno (nábožensky) navštívit (a) vidět až do dnes.;pol. writ.

ဘုရား: ဘုရားက မွေးခြင်း)နိဗ္ဗာန်ပေးထားတာဖြစ်တယ်။;Buddha: The Buddha gives a simile with (his previous) birth.;Buddha: Buddha (to) ukazuje na příkladu svého minulého života. ("Buddha dáva příklad se svým (minulým) zrozením.");

ဘုရား: ဘုရားခန်းကို;monk's: to monk's room;mnichovo: do mnichova pokoje (tj. místnosti);adv.

ဘုရား: ဘုရားအလုပ်မလုပ်ဖြစ်ပါဖူး။;monk: (I) do not do the work of monks.;mnich: Nedělám práci mnichů.;pol. col.

ဘုရား(တစ်ဆူ တစ်ပါး);Buddha (as the achievement, "the-power");Buddha (jakožto dosažení, "síla");sg. Bh.

ဘုရား(တစ်ဆူ);pagoda ° cetiya ("lord") ° stupa ("lord") ° pagoda ("lord");pagoda ° pagoda ("Pán") ° stúpa ("Pán") ° čítíje ("Pán");sg. (or) sg. Bh.

ဘုရား(တစ်ဆူ) [fěyā];pagoda;pagoda;sg.

ဘုရား(တစ်ပါး တစ်ဆူ);pagoda;pagoda;sg.

ဘုရား(တစ်ပါး) [fěyā];venerable sir ° lord;pán ° ctihodný pán;sg.

ဘုရား(တစ်ပါး): majesty (king or monk);výsost (král nebo mnich);sg.;

ဘုရားကျောင်း: ဘုရားကျောင်းတွေမှာလည်း အခါကြီးရက်ကြီးတွေမှာလည်း ရွတ်ကြပါတယ်။;monastery: Also in monasteries, at big times, big days, (they) recite (Pāli discourses).;klášter: Také v kláštorech, ve velkých chvílích, o velkých dnech, recitují (páli promluvy).;pol.

ဘုရားကျောင်းဆောင်(တစ်ဆောင်);altar (Buddhist, "building" (of) lord's° monastery");oltář (buddhistický, "budova² pánova° kláštera");

ဘုရားစင်(တစ်ထပ်);alter (Buddhist, "lord's shelf") ° shrine (Buddhist, "lord's shelf");oltář (buddhistický, "Pánova¹ polička") ° svatyně (buddhistická, "Pánova¹ polička");sg.

ဘုရားပုထိုး: ဘယ်နေရာမဆိုကြည့်လိုက်ရင် ဘုရားပုထိုးတွေ တွေ့ရပါမယ်။;pagoda: Wherever (you) just look, (you) will see (~ "meet") the pagodas.;pagoda: Kamkoliv se podíváš, uvidíš (~ "setkáš se s") pagody.;fut. pol.

ဘုရားပုထိုး(တစ်ဆူ);stupa (with a vaulted base ("lord's stupa");stúpa (s klenbovitou základnou, "pánova stúpa");sg.

ဘုရားရှိခိုးကျောင်း(တစ်ကျောင်း);church ("monastery" (where) Lord°

(is) worshipped");kostel ("klášter² (kde je) uctíván¹ Pán°");sg.

ဘုရားပေး: နေ့တိုင်း ဆွမ်းတစ်နှစ်စာပဲ ဘုရားပေးပါတယ်။;eat (about monks): (I) eat only one meal per day.;jíst (o mniších): Jím jen jednou (~ "jedno jídlo") denně (~ "každý den").;pol. ubmn.

ဘုရားပေး: အဲဒါကိုပဲ အတူ ဘုရားပေးဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။;eat (for monks): (We) ate that just together.;jíst (o mniších): Právě to jsme jedli spolu.;p.s. pol.

ဘုရားပေး(ဖြစ်);eat (about monks, "(happen-to)² give¹ food°");jíst (o mniších, "(stát-se)² (že) dává¹ jídlo°");T mn. P. bhuñjana (= food)

ဘူး;from ° is not ° of ° num. class. for packets, jars and tubes ° not ° indicates negative verb or sentence ° does not;čítatel balíčků, nádob a tub ° ne- ° značí sloveso či větu v záporu ° nikoliv ° není ° z;prep. writ. (or) suff. (or) pow.

ဘူး: စွယ်စုံကျော်ထင်ကျမ်းရယ် မင်းဘူးဦးဩဘာသာရဲ့စကားပြေတွေရယ်;of: book Swesoukyawthinkyan (~ "versatile (and) famous") and also U Obhasa of Min's proses (are) included;z: kniha Swesoukyawthinkyan (~ "všestranný (a) slavný") a také prózy U Obhásy z Min (jsou) zahrnuty;writ.

ဘူး: တစ်ဘူးယူမယ်။;num. class. for packets, jars and tubes: (I) will take one packet.;čítatel balíčků, nádob a tub: Vezmu si jeden balíček.;inter. fut.

ဘူး: ဒီစာအုပ် ဆရာမ ဖတ်တာ မဟုတ်ပါဘူး။;not: This book is not what the (female) teacher reads.;ne: Tohle není kniha kterou učitelka čte.;pol.;

ဘူး: ဒီစာအုပ် ဆရာမ မဖတ်ပါဘူး။;not: (Female) teacher does not read this book.;ne: Učitelka tuto knihu nečte.;pol.

ဘူး: ပလာစတာ ဘယ်နှစ်ဘူးယူမလဲ။;num. class. for packets, jars and tubes: How many packets of plaster will you take?;čítatel balíčků, nádob a tub: Kolik balíčků náplastí si vezmete?;inter. fut.

ဘူး: မင်းဘူးဦးဩဘာသာ;from: ven. Obhasa from Min;z: ct. Obhása z Men;writ.

ဘူး: သူထမင်း မစားပါဘူး။;not, do: I do not eat his rice.;ne: Nejím jeho rýži.;pol.

ဘူတာရုံ(တစ်ခု);railway station ("building¹ (of) train-station°") ° train station ("building¹ (of) train-station°");nádraží ("budova¹ nádraží°") ° vlaková stanice (nádraží, "budova¹ nádraží°");sg. H. guda

ဘူဘောင်း: ဘူဘောင်းသည် လာပါ။;balloon: Come (here), balloon seller!;balón: Pojď sem, prodavači balónů!;imper. pol. col.

ဘူဘောင်း(တစ်လုံး) (WS. from ပူဖောင်း);balloon (toy, "bubble");balón (nafukovací, "bublina");sg.

ဘူမိဗေဒ;geology ("science¹ (about) ground");geologie ("věda¹ (o) zemi°");n. P. bhūmi (= ground)

ဘူမိဗေဒ: ဘူမိရူပဗေဒ (~ ဘူမိဗေဒ) ဆိုင်ရာအနေအထားနှင့်ပတ်သက်လို့;geophysics: regarding the geophysical situation;geofyzika: ohledně geofyzické polohy;writ.

ဘူမိရူပဗေဒ;geophysics ("science² (about) earth's° appearance¹");geofyzika ("věda² (o) vzhledu¹ země°");n. P. bhūmi-rūpa (= ground-matter)

ဘူမိရူပဗေဒ: ဘူမိရူပဗေဒ (~ ဘူမိဗေဒ) ဆိုင်ရာအနေအထားနှင့်ပတ်သက်လို့;geophysics: regarding the geophysical situation;geofyzika: ohledně geofyzické polohy;writ.

ဘူးသီး(တစ်လုံး);gourd ("bottle fruit");tykev ("lahví¹ ovoce^o");sg.
 ဘေး;side- ° side ° danger;strana ° nebezpečí ° postranní;n.
 writ. (or) n. (or) suff. adj.
 ဘေး: ဘေးက မိတ်ဆွေက;side: of friend on the side;strana: od kamaráda na straně;
 ဘေး: လမ်းဘေးမှာ စင်တွေ ဆောက်ပြီး အဲဒီစင်တွေပေါ်မှာ ကကြပါတယ်;side: We build stages over sidewalks and dancing groups dance on these stages.;strana: Stavíme pódia nad chodníky (~ "postranními cestami") a taneční skupiny na nich tancují.;pol.
 ဘေး: ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းဘေးမှာရှိလို့ သာလဲသာယာပါတယ်;next to: As it is next to Irrawaddy river, ("also as for beauty,") (it) is also beautiful.;vedle: Poněvadž je vedle řeky Iravadi, ("také (co se týče) krásy") je krásné.;pol. col.
 ဘေး(တစ်ယောက်) တစ်ဦး;great-grandfather;pradědeček;sg.
 ဘေး(တစ်ယောက်);great-grandfather;dědeček;sg.
 ဘေးရန်;danger ("danger (and) hostility");nebezpečí ("nebezpečí (a) nepřátelství");n.
 ဘေးရန်ကင်း;safe ("void" (of) danger^o);bezpečný ("prostě¹ nebezpečí^o");adj.
 ဘေးရန်ကျိုး;safe ("scattered" danger^o);bezpečný ("rozptýlené¹ nebezpečí^o");adj.
 ဘေးလူ(တစ်ယောက်);friend, bad (a bad person, "side person") ° accomplice (a bad person, "side person") ° bystander (a bad person, "side person");spolupachatel (špatná osoba, "krajní osoba") ° přihlížející (špatná osoba, "krajní osoba") ° přítel, špatný (špatná osoba, "krajní osoba");sg.
 ဘောင်;realm ° life ° limit;svět ° limit ° život;n. P. bhava (= life) (or) n.
 ဘောင်: လူ့ဘောင်ကို မစွန့်လွှတ်နိုင်သရွေ့တော့ ဒီလိုပဲ နေရမှာပဲ;life: Not ("As much as not being") able to abandon the lay life, (we) must live like this.;život: ("Jak moc") neschopní ("nejsou schopní") zanechat laického života, musíme žít život takhle.;col.
 ဘောင်: သာသနာ့ဘောင်မှာ;limit: in the limits of (existence of) Sāsana;hranice: v hranicích (trvání) Sásany;
 ဘောင်(တစ်ယောက်);grandmother;babička;sg.
 ဘောင်းဘီ(တစ်ထည်);pants (trousers) ° trousers;kalhoty;sg.
 ဘောင်းဘီတွေ;trousers (a pair of);kalhoty (jedny);n.
 ဘောင်းဘီတွေ: ဘောင်းဘီတွေက ခြောက်တယ်;trousers, a pair of: Trousers are dry.;kalhoty, jedny: Kalhoty jsou suché.;
 ဘောင်းဘီတွေ: အဖြူရောင် ဘောင်းဘီတွေက ရည်တယ်;trousers (a pair of): The (pair of) trousers of white color is long.;kalhoty (jedny): Ty (jedny) kalhoty bílé barvy jsou dlouhé.;
 ဘောင်းဘီ;pants;kalhoty;sg.
 ဘောင်းဘီ: ဘောင်းဘီရော အင်္ကျီရော ကျွန်တော် ဝယ်မယ်;pants: I will buy pants as well as shirt.;kalhoty: Koupím kalhoty i košili.;fut. um.
 ဘောင်းဘီ: သူ ဘာဘောင်းဘီမှ မဝယ်ဘူး;pants: He didn't buy any pants.;kalhoty: Nekoupil žádné kalhoty.;
 ဘောပင်: ဘောပင် ဝယ်ချင်ပါတယ်;pen (~ "ball-pen"): I want to buy a (ball) pen.;pero (~ "kuličkové pero"): Chci si koupit (kuličkové) pero.;col. pol.
 ဘောပင်: ဘောပင်အနီ;ball pen: red ball pen;kuličkové pero: červené kuličkové pero;n.

ဘောပင်(တစ်ချောင်း);pen (also ballpoint);pero (také kuličkové);sg.
 E. ballpen
 ဘောလုံး: ကောင်လေးက ဘောလုံးကို ပစ်လိမ့်မယ်;ball: The boy will certainly throw the ball.;míč: Chlapec určitě hodí míčem.;fut.
 ဘောလုံးကန်အင်္ကျီ: အပြာရောင်ဘောလုံးကန်အင်္ကျီ ဝတ်ထားတယ်;football dress: (He) wears a blue football dress.;fotbalový dres: Nosí modrý fotbalový dres.;
 ဘောလုံးကန်အင်္ကျီ(တစ်ထည်);football dress ("shirt² (for) kicking¹ ball^o");fotbalový dres ("košile² (na) kopání¹ míče^o");sg.
 ဘောလုံးပွဲ(တစ်ပွဲ);football, game of ("event² (of) round¹ ball^o");fotbalu, hra ("událost² kulatého¹ míče^o") ° kopané, hra ("událost² kulatého¹ míče^o");sg.
 ဘောလုံးသမား: ဒီလူက ဘောလုံးသမားတစ်ယောက် ဖြစ်တယ်;footballer: This person is a footballer.;fotbalista: Tento člověk je fotbalista.;
 ဘောလုံးသမား(တစ်ယောက်);footballer ("proficient¹ (in) ball^o") ° footballer ("proficient¹ (in) football^o");brankář ("zdatný¹ (v) míči") ° fotbalista ("zdatný¹ (ve) fotbalu^o");sg.
 ဘော်ဒါ: ဘော်ဒါ ပြောတာ;friend: says friend;kamarád: říká kamarád;sl.
 ဘော်ဒါ(တစ်ယောက်) (from ဖော် (?));guy (friend) ° friend;týpek (kamarád) ° kamarád;sg. sl.
 ဘော်လီ(တစ်ထည်);bodice (worn by women);korzet (dámský);sg.
 ဘော်လုံး(တစ်လုံး);ball ("round¹ ball^o");míč ("kulatý¹ míč^o");sg.
 ဘဲ (col. from ဝဲ);just;právě;suff. col.
 ဘဲ (from ဝဲ);just;tedy ° prostě ° právě;suff.
 ဘဲ မ-;without;bez;suff. prep.
 ဘဲ မ-: နားမလည်ဘဲ မပြောပါနဲ့;without: Do not talk without understanding.;aniž: Nemluv aniž bys rozuměl.;imper. pol.
 ဘဲ မ-;without;aniž;suff. prep.
 ဘဲ: ကျေးဇူးဘဲ။ (~ ကျေးဇူးပဲ);just: Just, thank you.;tedy: (Tak) tedy, děkuji.;col.
 ဘဲ: ကျောင်းဘဲတက်။ (~ ကျောင်းပဲတက်);just: (I) just attend school.;pouze: Pouze chodím do školy.;col.
 ဘဲ: နောက်မှဘဲ (~ နောက်မှပဲ) သင်မယ်;just: (We) will learn just later on.;tedy: Budeme se tedy učit později.;fut. col.
 ဘဲ: မိဘညီကိုမောင်နှမအားလုံး(က) ဒီမှာဘဲ;just: All (my) relatives are just here.;právě: Všichni (moji) příbuzní jsou právě tady.;col.
 ဘဲ: ရေကန်ထဲမှာ ဘဲတစ်ကောင်;duck: a duck in a lake;kachna: kachna v jezeře;
 ဘဲ(တစ်ကောင်);duck ("boy");kačer ("chlapec") ° kachna ("chlapec");sg.
 ဘဲသား;duck meat ";kachní maso ";n.
 ဘဲဥ(တစ်လုံး);duck egg;kachní vejce;sg.
 မ;whether or not ° is not ° indicates negative verb or sentence ° indicates name of a young woman ("elder sister") ° Miss ° Miss (used as title for names of adult women);značí sloveso či větu v záporu ° slečna (užíváno jakožto titul před jmény dospělých žen) ° sl. (užíváno jakožto titul před jmény dospělých žen) ° slečna (předchází jméno) ° jestli nebo ne ° není ° značí jméno mladé slečny ("starší sestra");pow. (or) pref. col. pol. (or) pref. (or) pref. col.
 မ-ခင်: မဖြေခင်;before: before answering (writing examination);před: před zodpovězením (napsáním písemné

práce ve škole);

မ -ခင်: မသွားခင် ပြင်ဆင်ထားတယ်။;before: (He) prepares before leaving.;před: Připravuje se před odchodem.;

မ -ခင်;before (v.)ing ° before;než (před) ° před (v.)ím;pref. & suff.

မ -ခင်: ကျောင်းမသွားခင် ကျွန်တော် ရေချိုးမယ်။;before: I'll take a shower before I go to school.;před (než): Osprchuji se než půjdu do školy.;fut.

မ -ခင်: ခင်ဗျား မန္တလေးမသွားခင် ကျွန်တော့်ကို တွေ့ပါ။;before: Meet (~ visit) me before you go to Mandalay.;než: Navštiv mne (~ "setkej se se mnou") než pojeděš do Mandalaje.;imper. pol. um.

မ -ခင်: မလာခင် ကြိုတင်စာရေးပါ။;before: Write (me) in advance before (you) come.;než: Napiš (mi) předem než přijedeš.;

မ -နဲ့: မထိုင်ပါနဲ့။;don't: Don't sit there.;značí negativní příkaz: Nesedějte si tam.;imper. pol.

မ -နဲ့: မလာနဲ့။;indicates negative imperative: Do not come.;značí negativní rozkaz: Nepřicházej.;imper.

မ -နဲ့: မလာပါနဲ့။;indicates negative imperative: Do not come.;značí negativní rozkaz: Nepřicházej.;imper. pol.

မ -နဲ့: အားမနာပါနဲ့။;don't: Don't be shy. (Eat as much as you like.);ne: (Sněž) kolik chceš. ("Nestyd se.");pol.

မ -နဲ့။;Do not .. ° indicates negative command ° Don't ...;Ne .. ° značí záporný rozkaz ° Nedělej ...;pref. & suff. imper.

မ -ပါဘူး။;indicates negative verb or sentence ° is not;značí sloveso či větu v záporu ° není;pref. & suff. col. pol. (or) suff. & pref. col. pol.

မ -ပါဘူး။;does not ° not;ne- ° nikoliv;pref. & suff. col. pol.

မ -ပေး။;indicates negative verb or sentence ° is not;značí sloveso či větu v záporu ° není;pref. & suff. spis.

မ -ပေး။;does not ° not;ne- ° nikoliv;pref. & suff. spis.

မ -ပေးလား။;indicates question in negative form;značí otázku v záporu;pref. & suff. spis.;

မ -ပဲ;though not ° without;bez ° aniž by;pref. & suff.

မ -ပဲ: မမျှော်လင့်ပဲ ခင်မင်ခွင့်ရတာ။;though not: Though not (even) hoping, (I) was permitted to be (your) friend.;aniž by: Aniž bych doufal, bylo (mi) povoleno být (tvým) přítelem.;

မ -ဘူး။;indicates negative verb or sentence ° is not;značí sloveso či větu v záporu ° není;pref. & suff. col.

မ -ဘူး: ကိုသော်တာ မလာဘူးလား။;indicates negative: Young sir Thawda will not come?;značí zápor: Mladý pan Tódá nepřijde?;inter.

မ -ဘူး: ငါ ငွေ မကိုင်ပါဘူး။;indicates negative: I don't use money.;značí zápor: Nepoužívám peníze.;col. pol. mn.

မ -ဘူး: မရပါဘူး။;indicates negative: Impossible. ("It's not right." Also as a negative response during bargaining);značí zápor: To není možné. ("Není správné." Také jako negativní odpověď během smlouvání v obchodě.);pol. col.

မ -ဘူး: ရုံး ဦးဘမြ မရှိပါဘူး။;not, is: Mr. Bamyia is not here. (also in telephone conversation);není: Pan Bamyia tu není. (i do telefonu);col. pol.

မ -ဘူး: သူ မလာပါဘူး။;indicates negative: He will not come. ("He does not come.");značí zápor:Nepřijde. ("Nepřichází.");pol.

မ -ဘူး: သူထမင်း ကျွန်တော် မစားပါဘူး။;will not: I'll not eat his

rice.;nebude: Nebudu jíst jeho rýži.;pol. um.

မ -ဘူး။;does not ° not;ne- ° nikoliv;pref. & suff. col.

မ -ဘူးလား: ခင်ဗျား မမှားဘူးလား။;indicates negative question: Aren't you wrong?;značí negativní otázku: Nemýlíš se?;inter. um.

မ -ဘူးလား: သူ မလာဘူးလား။;indicates negative question: Won't he come? ("Doesn't he come?");značí zápornou otázku: Nepřijde? ("Nepřichází?");inter. pol.

မ -ဘူးလား။;indicates question in negative form;značí otázku v záporu;pref. & suff.;

မ -ဘဲ;though not ° without;bez ° aniž by;pref. prep. (or) adv.

မ -ဘဲ: တိုင်ကပ်နာရီ မသုံးဘဲ;without: without using clock;aniž by: aniž by používal hodiny;

မ -ဘဲ: ဒီ အိမ်မှာ မစားဘဲ မပြန်ပါနဲ့။;without: Do not go (home) without eating here (~ "in this house");bez: Nevracej se (domů) aniž by ses tu najedl. ("Bez jezení v tomto domě se nevracej.");imper. pol.

မ -ဘဲ: လိပ်မာမူကား မရပ်နားဘဲ တရွေ့ရွေ့ သွား၏။;without (not): As for the turtle, not stopping (or) resting, (it) goes little by little.;aniž by: Co se týče želvy, aniž by se zastavila (nebo) si odpočala, krůček po krůčku jde.;writ.

မ (shortened မည် or မယ်);indicates future tense and precedes certain suffix;značí budoucí čas a zároveň předchází jistou příponu;pow.

မ: ခင်ဗျားလာမလာ ပြောပါ။;whether or not: Tell (me) whether you come ("or not");jestli nebo ne: Řekni jestli přijdeš ("nebo ne");imper. pol. um.

မ: ဒီနေ့ည ဒီပွဲကြည့်မလို့။;indicates near future: ("Indeed,") I'm going to see a concert tonight.;značí blízkou budoucnost: ("Vskutku,") dnes večer se jdu podívat na koncert.;fut. col.

မ: မြင့်မိုရ်ထက်မလူ (~ မြင့်မိုရ်ထက် မြင့်သာလူ);great: person greater than the mountain Meru;ohromný: osoba ohromnější než hora Meru;

မ: မလာပါလား။;indicates negative sense: Won't (they) come?;značí negativní smysl: Nepřijdou?;inter. pol.

မ: သူ ကြိုက်မကြိုက် ကျွန်တော် မသိပါဘူး။;whether or not: I don't know whether he will come ("or not");jestli nebo ne: Nevím zda přijde ("nebo ne");pol. um.

မ..ဘဲ;without;aniž;suff. prep.

မ။;does not ° not;ne- ° nikoliv;pref. col.

မကြာခင်;not long after ° soon;zanedlouho ° brzy;adv.. writ. (or) adv..

မကြာခင်: ကျွန်တော် မကြာခင်ပဲ စားမှာပါ။;soon: I will eat just soon.;brzy: Budu jíst už brzy.;fut. pol. um.

မကြာခင်: ပရိတ်သတ်တို့၏ အချစ်တော်ဖြစ်လာခြင်းကြောင့် မကြာခင်စုပါတန်းဝင်တော့မည့် သရုပ်ဆောင်ရဲတိုက်။;soon: The actor Yedai, who, because of becoming much beloved by the spectators, will soon become superb.;brzy: Herec Jédai, který, protože se stal moc milovaným diváky, se brzy stane znamenitým.;writ.

မကြာခင်: မကြာခင် မိုးရွာတော့မယ်။;soon: Soon it will be raining.;brzy: Brzy bude pršet.;fut.

မကြာခင်;not long after ("not lasting before") ° soon ("not lasting before") ° before long ("not lasting before");zanedlouho

(“netrvající před”) ° brzy (“netrvající před”) ° ne dlouho po té (“netrvající před”);adv.

မကြာခင်: သူ မကြာခင်ပဲ လာမယ်။;before long: He will come before long.;zanedlouho: Přijde zanedlouho.;

မကြာခဏ;frequently (“not long moment”) ° often (“not long moment”);často (“ne dlouhá chvíle”) ° mnohdy (“ne dlouhá chvíle”);adv.

မကြာမကြာ;often (“not long, not long”) ° frequently (“not long, not long”);často (“ne dlouho, ne dlouho”) ° mnohdy (“ne dlouho, ne dlouho”);adv.

မကြာမကြာ: မကြာမကြာတော့ ဆောင်းပါးလေးရေးဖြစ်ပါတယ်။;often: (I) often happen to write several articles.;často: Často se stane, že napíšu několik článků.;pol.

မကြာမှီပင်;not long after ° soon;zanedlouho ° brzy;adv. writ.

မကြာမှီပင်: မကြာမှီပင် အင်းဝနေပြည်တော်ကြီးသည် ဟံသာဝတီတပ်များလက်တွင်း သက်ဆင်းရဲတော့သည်။;not long after: Indeed, not long after the great town Inwa fell in hands of the Hanthawadi's troops.;zanedlouho: Vskutku, zanedlouho poté ohromné město Enva padlo do rukou vojsk Hentávadi.;writ.

မကွေး(တိုင်း) [magwē];Magwe (division);Makwei (Magvé, správni středisko);name

မကောင်းမှု;sin (“non-goodness”);hřích (“nedobrota”);n.

မက်: အိမ်မက်လှလှမက်ပါစေ။;dream (v.): May (you) dream beautiful dreams. (“May (you) beautifully dream dreams.”);snít: Kéž sníš krásné sny. (“Kéž krásně sníš sny.”);w. pol.

မက်ဆွေ(တစ်ခု);message;zpráva (dopis);sg. E. message

မက်ဆွေချုံ(တစ်စောင်);message;zpráva (dopis atd.);sg. E. message

မက်တာ;dreaming (person);snící (člověk);n.

မက်မန်းသီး(တစ်လုံး);damson (“fruit² (of) dreaming^o (and) reciting-mantra”);slíva (“ovoce² snění^o (a) recitování-mantry”) ° švestka (“ovoce² snění^o (a) recitování-mantry”);sg.

မဂ္ဂဇင်း: ဘာမဂ္ဂဇင်း ဖတ်သလဲ။;magazine: Which (~ “what”) magazine do (you) read?;magazín: Jaký (~ “co”) magazín čtete?;inter.

မဂ္ဂဇင်း(တစ်အုပ်);magazine;magazín;sg. E. magazine

မဂ်ဖိုလ်;path and fruition (the two stages of each of the four levels of enlightenment – the stage of exercise (path) and the stage of attainment (fruition);stezka a plod (dvě stádia každého ze čtyř stupňů osvícení – stádium praxe (stezka) a stádium dosažení (plod));n. P. magga-phala (= path-fruition)

မငြိမ်မသက်;unstable, be (“not calm, not descending”);nestálý, být;l

မငြိမ်မသက်: မဟာဓမ္မရာဇာဓိပတိလက်ထက်တွင် အင်းဝနေပြည်တော်ကြီးသည် မငြိမ်မသက် ဖြစ်နေသည်။;unstable: At the time of the ruler king Mahādharmma, the great town Inwa became unstable.;nestabilní: V době vládcy krále Mahādharmmy bylo ohromné město Enva nestabilní.;p.s. writ.

မင်း;love;milovat;T

မင်းကွတ်သီး(တစ်လုံး);mangosteen (fruit of deep reddish purple color, “fruit² (of) kings^o lever¹”);mangustýn (ovoce tmavě načervenalé fialové barvy, “ovoce² královské^o páky¹”);sg.

မင်းဆက်: ဦးအောင်ဇေယျသည် အလောင်းမင်းတရားဘွဲ့ကို ခံယူကာ ကုန်းဘောင်မင်းဆက်ကို စတင်တည်ထောင်သည်။;dynastie: U Aung

Zeyya, having accepted the title Alaung Min Taya (~ “future king (of) law”) (and) started (and) founded the dynasty Kounbaun.;dynastie: Ú Aun Zeyya, po přijetí titulu Alaun Men Dayá (~ “budoucí král zákona”) (a) započal (a) založil dynastii Kounbaun.;writ.

မင်းဆက်(တစ်ဆက်);dynasty;dynastie;sg.

မင်္ဂတံ(တစ်ချောင်း);ink (to a pen, “ink stick”);inkoust (do pera, “inkoustu hůlka”);sg.

မင်းတိုး: မင်းတို့ ဟိုတယ်မှာ အခန်းတစ်ခန်းရနိုင်မလား။;your: Is a room available in your hotel? (“Can (I) take one room in your hotel?”);váš: Je ve vašem hotelu volný (~ “dostupný”) jeden pokoj? (“Mohu si vzít jeden pokoj ve vašem hotelu?”);inter.

မင်းဘုရင်: အကျွန်ုပ်တို့ အကြိမ်ပေါင်းထောင်နှင့်ချီပြီး မင်းဘုရင်များဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။;king: We have risen thousand times to the (level of) king.;král: (Už) jsme tisíckrát vystoupili (na úroveň) krále.;p.s. pol.

မင်းဘုရင်(တစ်ပါး);king (“king, king”);král (král, král);sg.

မင်္ဂလာ: မင်္ဂလာအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံပါစေ။;blessings: May the total (of) blessings be completed (for you).;požehnání: Kéž je (pro tebe) souhrn (všech) požehnání naplněn.;w. pol.

မင်္ဂလာ: မွေးနေ့မင်္ဂလာ။;blessings: Happy birthday! (“blessings (on your) birthday”);požehnání: Šťastné narozeniny! (“požehnání (na tvé) narozeniny”);w.

မင်္ဂလာပွဲကျင်းပ;celebrate (“attend² event¹ (of) blessings^o {nouner}³”);oslavovat (“účastnit-se² události¹ požehnání^o {jmenec}³”);n.

မင်္ဂလာပွဲကျင်းပခြင်း;celebration (“attend² event¹ (of) blessings^o {nouner}³”);oslava (“účastnit-se² události¹ požehnání^o {jmenec}³”);n.

မင်္ဂလာပါ: မင်္ဂလာပါ ခင်ဗျာ။;greetings: Greetings, sir. (used by men);zdravit: Zdravím, pane. (užíváno muži);w.

မင်း;like;rád, mít;T

မင်း;you (used for a friend or younger person);ty (užito pro kamaráda nebo mladší osobu);pron. fr.

မင်း: ကျန်စစ်သားမင်းသည် နိုင်ငံတော်စည်းလုံးညီညွတ်အောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့၏။;king: King Kyansittha worked in order to (maintain) the great country united.;král: Král Čansitá pracoval aby (udržel tu) ohromnou zemi jednotnou.;p.s. writ.

မင်း(တပါး);king ° monarch ° honorable one;vážená (osoba) ° král ° vládce;sg.

မင်းဆက်(တစ်ခု);dynasty (“connect kings”);dynastie (“spojit krále”);sg.

မင်းတိုး: {မင်းတို့ သွားချင်တဲ့နေရာ သွားတော့}လို့လဲ ပြောသတဲ့။;you (all): He also said: “Go wherever you want to go”.;vy: Také řekl: “Jděte kam chcete jít.”;col.

မင်းပြု;enthroned (“make¹ king^o”) ° king, be a (“make¹ king^o”);králem, být (“dělat¹ krále^o”) ° trůn, dosadit na (“dělat¹ krále^o”);T

မင်းပြု: မှူးမတ်များက ကျန်စစ်သားကို မင်းပြုရန် တိုက်တွန်းကြသည်။;king, be a: The ministers urged Kyansittha to become a king.;králem, být: Ministři naléhali, aby se Čansitá stal králem.;writ.

မင်းမှုထမ်း(တစ်ယောက်);king's or state's servant (“(who) carries² king's^o issues¹”) ° officer (person in service of a king or state, “(who) carries² king's^o issues¹”);úředník (osoba ve službě králi či státu, “(který) nosí² králov^o záležitosti¹”) ° králův či státní

služebník (“(který) nosí² královu^o záležitost¹”);sg.
မင်းရာဇာ;Min Yaza (“royal king”);Men Yázá (“královský král”);name
မင်းသမီး(တစ်ယောက်);actress (“king's daughter”);herečka (“králova dcera”);sg. f.
မင်းသား: မင်းသားတွေရော မင်းသမီးတွေပါ သိပ်ကောင်းတယ်။;actor: The actor as well as the actress are very good.;herec: Herec i herečka jsou velice dobří.;col.
မင်းသား(တစ်ယောက်);actor (“king's son”);herec (“králův syn”);sg. m.
မင်္ဂလာ;blessings;požehnání;n. P. maṅgala
မင်္ဂလာ: မင်္ဂလာ ညနေခင်းပါ။;good: Good evening.;dobré: Dobrý večer.;w. pol.
မင်္ဂလာ: မင်္ဂလာ နံနက်ခင်းပါ။;good: Good morning.;dobré: Dobré ráno.;w. pol.
မင်္ဂလာ: မင်္ဂလာ နေ့လယ်ခင်းပါ။;good: Good afternoon.;dobré: Dobré odpoledne.;w. pol.
မင်္ဂလာ: မင်္ဂလာနှစ်သစ်ကူးပါ။;happy (“blessings”): Happy New Year!;šťastný (“požehnání”): Šťastný Nový Rok!;w.
မင်္ဂလာ: မင်္ဂလာအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံပါစေ။;blessings: May (your) blessings be many and fulfilled.;požehnání: Kéž je (tvých) požehnání mnoho a (jsou) splněné.;w. pol.
မင်္ဂလာပါ;greetings! (generally used when sb. is met, “blessings!”);zdravím! (obvykle užito v případě setkání se s někým, “požehnání!”);w. P. *maṅgala*
မဝင်း;excrement ° shit (EN vul.) ° poo (EN col.);exkrement ° lejno (CZ col.) ° hovno (CZ vul.);n.
မဝင်း: မဝင်းစားမလားလို့ မေးတာ စားရင်ပါ ပေးမယ်လို့;shit: (I) asked whether (you) eat shit, because if (you) do (~ “eat”), (I) will give (it to you).;hovno: Ptal jsem se, jestli jíš hovna, protože jestli jo (~ “jíš”), tak (ti) dám.;fut. jk. vul.
မစ္စတာ;Mr.;Pan (titul);n. E. master
မဆို;all of (a number, “not saying”) ° any (“not saying”) ° every (“not saying”);jakýkoliv (“neříkajíc”) ° veškerý (“neříkajíc”) ° všechen (“neříkajíc”) ° každý (“neříkajíc”);suff.
မဆို: ဘယ်စာအုပ်မဆို ဖတ်မယ်။;any: I will read any book.;jakýkoliv: Přečtu jakoukoliv knihu.;fut.
မဆို: ဘယ်မြို့မဆို ရောက်ဖူးတယ်။;every: I have been already to every city.;každý: Navštívil jsem (~ “přijel”) již každé město.;
မဆို: ဘာစာအုပ်မဆို;whatever: whatever book;jakýkoliv: jakákoliv kniha;
မဆို: ဘာစာအုပ်မဆို ဖတ်မယ်။;any: I will read any book.;jakýkoliv: Přečtu jakoukoliv knihu.;fut.
မဆို: ဘာမြို့မဆို ရောက်ဖူးတယ်။;every: I have been already to every city.;každý: Navštívil jsem (~ “přijel”) již každé město.;
မဆို ဘယ်- မင်း ဘယ်မေးခွန်းမဆို မေးနိုင်တယ်။;any: You can ask any question.;jakýkoliv: Můžeš se zeptat na jakoukoliv otázku.;
မည်;indicates fut. tense ° indicates future tense;značí bud. čas ° značí budoucí čas;suff. spis. (or) suff. writ.
မည်;will, where ° which will;bude, kde ° který bude;suff. (or) suff. writ.
မည်: ဆိုက်ရောက်မည် ခန်းမမှာ;will, where: in the arrival hall (“in the hall (where people) arrive”);bude, kde: v příletové hale (“v hale (kam lidé) přiletí”);adv.

မည်: ဗယ်လက်ဖြင့် (~ ဘယ်လက်ဖြင့်) အဝတ်အစားများပေးမည်ဟု မိန့်ခွင့်သည်။;indicates fut. tense: (He, the king) has stated, that (he) would give clothes (to people) by (his) left hand.;značí bud. čas: (Král) prohlásil, že bude svou levou rukou dávat lidem oblečení.;p.p. writ.
မည်: ရန်ကြီးအောင် ကုန်းဘောင်ခ။ ငါးမည်ရ ပြည်ရွှေဘို၊ ဘေးရန်က ပြို။;name: For great enemy, Koun Baung attended on the town Shwe Bo of five-names, destroying the danger.;jméno: Kvůli velkému nepříteli, Koun Baun se staral o město Šve Bo pěti jmen, a zničil nebezpečí.;sng.
မည်(တစ်ခု);name;jméno;suff. sg. writ.
မည်သံ့ဝေါဟာရ;immoderately (in speech, “word³ attached² (to) calling^o (and) sound¹”) ° uncontrolled (in speech, “word³ attached² (to) calling^o (and) sound¹”) ° restraint, without (in speech, “word³ attached² (to) calling^o (and) sound¹”);neumírněně (v řeči, “slovo³ připojené² (k) volání^o (a) zvukům¹”) ° sebeovládání, bez (v řeči, “slovo³ připojené² (k) volání^o (a) zvukům¹”) ° nekontrolovaně (v řeči, “slovo³ připojené² (k) volání^o (a) zvukům¹”);adv. (n.) P. vohāra (= mode of speech)
မည်သည် (~ ဘယ်);who (not in question) ° what (not in question) ° where (not in question);co (ne v otázce) ° kdo (ne v otázce) ° kde (ne v otázce);pron. writ.!
မည်သည့်နေရာ (~ ဘယ်);where (not in question);kde (ne v otázce);pron. writ.!
မည်သို့ (~ ဘယ်);what (not in question);co (ne v otázce);pron. writ.!
မည်သူ;who (not in question) ° which (not in question);kdo (o lidech, ne v otázce) ° který (o lidech, ne v otázce);pron. writ.
မည်သူ: မည်သူသစ္စာကိုမျှ ခံယူခြင်းမပြုပေ။;they (them): (He) did not make (~ “undertake making”) any oath to them.;oni (jim): Neučinil (~ nepodstoupil učinění) žádné přísahy jim.;writ.
မည်သူကို (~ ဘယ်);who (not in question);kdo (ne v otázce);pron. writ.!
မတရား;too much (“not rightfully”);příliš moc (“ne správně”);adv.
မတရား: ဒီမှာတော့ မတရားပူတယ်။;too much: As for here, it's too much hot.;příliš moc: Co se týče tady, je (tu) příliš moc horko.;
မတိုင်ခင်;before (“not informing before”);před (“nikoliv informovat předem”);adv.
မတုန်မလှုပ်သိခြင်း;passive knowledge (“unshakeable (and) unmovable knowing”);pasivní znalost (“neotřesitelné (a) nepohnuté vědění”);n.
မတူ;different, be (“not be-same”) ° different, be (“not same”) ° same, not be (“not be-same”);jiný, být (“ne stejný”) ° stejný, nebýt (“ne být-stejný”) ° jiný, být (“ne být-stejný”);l
မတူ: ကြောင်နှစ်ကောင် မတူကြဘူး။;same, not be: The two cats are different.;stejný, nebýt: (Ty) dvě kočky nejsou stejné.;
မတူ(ဘူး);dissimilar, be (“not same”);odlišný, být (“ne stejný”);l
မတူညီ;different, be (“not same (or) similar”);odlišný, být (“ne stejný (nebo) podobný”) ° jiný, být (“ne stejný (nebo) podobný”);l
မတော်;good, not ° improper (“not clever”);nedobry ° nesprávný (“ne chytrý”);adj.
မတော်: မတော်လို့ပါ;sorry (“not clever”): I am sorry. (used after a small bodily accident or other inconvenience caused by oneself,

“Because (I) am not clever.”);omluva (“nechytrý”): Omlouvám se. (užito po malé tělesné nehodě nebo jiné nepříjemnosti způsobené sama sebou, “Protože jsem nechytrý.”);pol. မတော်: အမြင်မတော်ရင်လဲ ဆုံးမပေါ့။;good, not: If (you) see (anything) not good (with me), simply admonish (me).;nedobry: Pokud uvidíš (něco) nedobrého (se mnou), tak (mě) jednoduše pokárej.;imper. မတော်တဆထိခိုက်မှု;accident (“not well estimate (and) bump {nouner}”);nehoda (“nedobře odhadnout (a) narazit {jmenec}”);n. မတော်တဆထိခိုက်မှု: ကားမတော်တဆထိခိုက်မှု;accident: car accident;nehoda: automobilová nehoda; မတော်တဆထိခိုက်မှု: မတော်တဆထိခိုက်မှုတစ်ခု ဖြစ်ပွားနေတယ်။;accident: There is (~ “is-happen”) an accident.;nehoda: Mají (~ “stává-se”) nehodu.;cont. မတော်တဆယာဉ်တိုက်မှု;crash, car (“not° well° estimate² (and) collide¹⁰ (with) vehicle³ {nouner}¹¹”) ° accident (“not° well° estimate² (and) collide¹⁰ (with) vehicle³ {nouner}¹¹”);bouračka (CZ col., nehoda, “nedobře odhadnout (a) vozidlem narazit {jmenec}”) ° nehoda (“nedobře odhadnout (a) vozidlem narazit {jmenec}”);n. မတော်တဆယာဉ်တိုက်မှု: မတော်တဆယာဉ်တိုက်မှု ဖြစ်ပွားခဲ့တယ်။;crash, car: (There) was (~ “happened”) a car crash.;bouračka: Byla (~ “stala-se”) tam bouračka. (CZ col.);p.s. မတော်လို့: မတော်လို့ပါ။;sorry (“due-to not cleverness”): I am sorry. (“Because (I) am not clever.”);omluva (“kvůli nechytrosti”): Omlouvám se. (“Protože nejsem chytrý.”) ° promiňte (“kvůli nechytrosti”): Promiňte. (“Protože nejsem chytrý.”);pol. မတဲ့ (-မ(ယ့်)+တဲ့, put at the end of sentence);reportedly will ° said that will, it is ° they say, that will;řikají (~ říká se), že bude ° údajně;suff. adv. မတဲ့: သူ ကျွန်တော့်အိမ်မှာ ထမင်းစားမတဲ့;said that will, it is: It is said, that he will eat meal (~ “rice”) in my home.;řiká se že bude: Říká se, že (“on”) bude jíst jídlo (~ rýži) u mě doma.;um. မတ်;quarter of kyat (25 penny, “quarter”) ° mark (of money, Deutsche Mark) ° kyat, quarter of (25 penny, “quarter”) ° vertical, be ° steep, be ° upright, be;vzpřímený, být ° svislý, být ° kolmý, být ° čtvrtina čiatu (25 haléřů, “čtvrtina”) ° marka (o penězích, německá marka) ° příkrý, být ° čiatu, čtvrtina (25 haléřů, “čtvrtina”);l (or) n. မတ်: ဆယ်မတ်;mark: ten marks (historical price);marka: deset marek (historická cena); မတ်: တစ်မတ်;kyat, quarter of: twenty-five penny (“one quarter”) (historical price);čiatu, čtvrtina: dvacet pět haléřů (“jedna čtvrtina”) (historická cena); မတ်: သုံးမတ်;kyat, quarter of: seventy-five penny (“three quarters”) (historical price);čiatu, čtvrtina: sedmdesát pět haléřů (“tři čtvrtiny”) (historická cena); မတ်(လ);March (month);březen (měsíc);n. E. March မတ်တစ်ရပ်;stand (“be-upright, attached (and) stopped”);stát (“být-vzpřímený, upevněný (a) zastavený”);l မတ်ရပ်တီရီ(တစ်လုံး) [ma.ya.bīrō];closet (“upright standing cupboard”) ° wardrobe (“upright standing cupboard”);skříň (šatník, “vzpříma stojící kredenc”) ° šatník (skříň, “vzpříma

stojící kredenc”);sg. မထေရ်: မဟိန္ဒမထေရ်က အသင့်ပြင်ခဲ့သည်။;mahāthera (great elder monk): Great elder monk Mahinda prepared (it).;mahāthéra (velký starší mnich): Velký starší mnich Mahinda (to) připravil.;p.s. writ. မထေရ်(တစ်ပါး);mahāthera (great elder monk) ° great elder monk (mahathera);mahāthéra (velký starší mnich) ° velký starší mnich (mahāthera);sg. P. mahāthera (= great elder) မဒရစ်(မြို့) [maðərə.];Madrid (town in Spain);Madrid (město Španělska);name မနက်: ဝုဒ္ဓဟူးနေ့ မနက်တွင်;morning: on Wednesday morning;ráno: ve středu ráno;writ. မနက်: မနက် ၁၀ နာရီအထိ သူအိပ်မယ်။ (~ သူ မနက် ၁၀ နာရီအထိ အိပ်မယ်။);morning: He will sleep until 10 o'clock in the morning.;ráno: Bude spát (až) do deseti hodin ráno.; မနက်: မနက် ခုနစ်နာရီ လေးဆယ့်ငါးမိနစ်;AM: quarter to eight AM (“seven hours forty-five minutes AM”);ráno: čtvrt na osm ráno (“sedm hodin čtyřicet pět minut ráno”); မနက်: မနက် နှစ်နာရီခွဲပါ။;morning: (It)’s morning half past two.;ráno: Je ráno, půl třetí.;pol. မနက်: မနက်အစောကြီး တပြက်စည်း လည်းနေတယ်။;morning: Early in the morning (he) is sweeping (“(with) broom”).;ráno: Brzy ráno zametá (“koštětem”).;cont. မနက်: မနက်အစောကြီး အမှိုက် လည်းနေတယ်။;morning: Early in the morning (he) is sweeping the rubbish.;ráno: Brzy ráno zametá smetí.;cont. မနက်: မနက်အစောပိုင်းတွင်;morning: early in the morning (“in the early part of morning”);ráno: brzy ráno (“v brzké části rána”);adv. မနက်(က);AM (“not dark”) ° morning (“not dark”);ráno (“nikoliv temno”);adv. မနက်ခင်း;morning (“spread¹ morning°”);ráno (“rozšířen¹ ráno°”);adv. မနက်ခင်း: ဟိုမှာ မနက်ခင်းစောစော အိပ်ယာထရမယ်။;morning: There (one) must get up (“from bed”) early in the morning.;ráno: Tam se musí vstávat (“z postele”) brzy ráno.;fut. မနက်စာ;breakfast (“morning eating”);snídaně (“ranní jezení”);n. မနက်စာဆွမ်း;breakfast (for monks, “meal² (to) be-eaten¹ (in the morning°”);snídaně (pro mnichy, “jídlo² (k) jezení¹ ráno°”);n. မနက်စာဆွမ်း: မနက်စာဆွမ်း ဘုန်းပေးပြီး;breakfast (for monks): having eaten the breakfast;snídaně (o mniších): po tom, co jsem snědl snídani;p.p. mn. မနက်ဆွမ်း: ဦးဇနိန္ဒက မနက်ဆွမ်းယူလာပေးသည်။;breakfast (for monks): Ven. Janinda brought (“(and) gave (me)”) breakfast.;snídaně (pro mnichy): Ct. Džaninda přinesl (“(a) dal (mi)”) snídani.;writ. mn. မနက်ဖန်: စာမေးပွဲ မနက်ဖန် စမယ်။;tomorrow: The examination starts tomorrow.;zítra: Zkouška začíná zítra.;fut. မနက်ဖန်: မနက်ဖန်နေ့လယ် ငါးထပ်ကြီးဘုရားသွားချင်ပါတယ်။;tomorrow: Tomorrow at noon (I) want to go to Ngadatkyi Pagoda.;zítra: Zítra v poledne chci jet do Nādhací Pagody.;pol. col. မနက်ဖြန်;tomorrow;zítra;adv. rare မနက်ဖြန်: မနက်ဖြန်ဘာလုပ်မှာလဲ။;tomorrow: What will you do

tomorrow?;zítra: Co budeš dělat zítra?;fut. inter. col.
မနက်ဖြန်: မနက်ဖြန်လဲ ကျွန်တော်တို့
ဆက်လက်ဆွေးနွေးကြမယ်လေ;tomorrow: Surely, we will continue
in discussing tomorrow also.;zítra: Zítra si budeme určitě dále
povídat.;fut. um. col.
မနည်း;not little;nemálo;adv.
မနည်း: မနည်း စောင့်ထိန်းနေရတယ်;well, very (~ "not little"):
(One) must observe (rules) very well (~ "not little");nemálo:
(Pravidla) se musí nemálo dodržovat.;
မနှစ်;last year;minulý rok;adv.
မနှစ်က;last year ° last year ("not year");minulý rok ° minulý rok
("nerok");adv.
မနှစ်က: မနှစ်က ကျတော့မေးပွဲကို ထပ်ဖြေဖို့ အခွင့်လိုတယ် (~
ခွင့်ထပ်လိုတယ်);last year: (He) needs permission to sit (~
"answer") again for the examination which (he) failed last
year.;minulý rok: Potřebuje svolení k opakování (~
"opakovanému odpovídání (u)") zkoušky, kterou minulý rok
neprošel.;
မနှစ်က: မနှစ်ကတော့ ဆိုင်ရင် ဆုံးသွားတာလား ဘာလား မသိဘူး;last
year: Last year the shopkeeper died or what, (I) don't
know.;minulý rok: Minulý rok majitel obchodu zemřel nebo co,
nevím.;col.
မနာလိုခြင်း;jealousy ("want² without⁰ pain¹ {nouner}³");závist
{"chtít² bez⁰ bolesti¹ {jmenec}³");n.
မနိုင်;unable, be ("can¹ not⁰");neschopen, být ("nemůže");I
မနီးမဝေး: ဆိုင်းနောက်မနီးမဝေးမှာ ရတယ်;distance, in a
reasonable: (It) should be in a reasonable distance behind the
Burmese orchestra. ° distance, in a reasonable: (It) should be
in a reasonable distance from the Burmese
orchestra.;vzdálenosti, v rozumné: Mělo by (to) být v rozumné
vzdálenosti od Barmského orchestru. ° vzdálenosti, v rozumné:
Mělo by (to) být v rozumné vzdálenosti za Barmským
orchestrem.;col.
မနီးမဝေး;distance, in a reasonable ("in¹⁰ not⁰ near¹ not²
far³");vzdálenosti, v rozumné ("v¹⁰ ne⁰ daleko¹ ne² blízko³");adv.
မနေ့: မနေ့က စပြီး;yesterday: since yesterday;včera: od
včerejška;
မနေ့: မနေ့က နေ့လည်က ဆိုရင်;yesterday: as for midday
yesterday;včera: co se týče včerejšího poledne.;
မနေ့: မနေ့ညက ၁၂နာရီမှာ;yesterday: yesterday at night, at 12
o'clock;včera: včera v noci, ve 12 hodin;
မနေ့က;yesterday;včera;adv.
မနေ့က: မနေ့က မနက်အစောကြီး;Yesterday: Yesterday early in the
morning.;včera: Včera brzy ráno.;
မနေ့က: မနေ့ကထက် ဒီနေ့ ပိုအေးတယ်;yesterday: Today it's colder
than yesterday.;včera: Dnes je chladněji než včera.;
မန္တလေး: မန္တလေးက မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဒုတိယအကြီးဆုံး မြို့ပါ;Mandalay:
Mandalay is the second greatest town in Myanmar.;Mandalaj:
Mandalaj je druhé největší město Myanmaru.;pol.
မန္တလေး(တိုင်း);Mandalay (division);Mandalaj (Mandalé, správní
středisko);name
မန္တလေး(မြို့);Mandalay (town);Mandalaj (town);name
မန်း;Mandalay, belonging to;Mandalajský;adj.
မပြီး မ-:until .. will not;dokud .. nebude;suff.;

မပြီး မ- ဒီစာအုပ် ဖတ်မပြီးသမျှ မနားဘူး;until .. will not: Until I finish
reading this book I will not take a rest.;dokud .. nebude: Dokud
nepřečtu tuto knihu, neodpočinu si.;
မပါဘဲ;without ("not⁰not² included¹") ° without ("just² not⁰
including¹");bez ("prostě² ne⁰ zahrnutím¹") ° bez
("ne⁰ne²zahrnutý¹");adv. (or) adj.
မပါဘဲ: လက်မပါဘဲ အဲဒီ လုပ်ရပ်ကို စွမ်းဆောင်နိုင်လာပါတယ်;without:
(He) was able to accomplish that feat without (movement of)
hand.;bez: Byl schopen uskutečnit (ten magický) skutek (i) bez
(pohybu) ruky.;pol.
မပို;no more than, be;ne více než, být;adv.
မဖြစ်နိုင်;impossible, be ("can² not⁰ happen¹") ° cannot happen
("can² not⁰ happen¹");nemůže se stát ("ne⁰ může² se-stát¹") °
nemožný, být ("ne⁰ může² se-stát¹");I
မဘုရား: ရှေးမင်းတပါးရဲ့ မိဘုရားအရုပ်ပါ;queen: It is a statue of one
ancient king's wife.;královna: Je to socha královny jednoho
starověkého krále.;pol.
မမြန်;slow, be ("not quick");pomalý, být ("ne rychlý");I
မမီလိုက်(ဘူး);miss (a bus, a plane etc., "not catch (and)
follow");ujet (někomu autobus, letadlo atd., "nechytit (a)
následovat") ° propást (autobus, letadlo atd., "nechytit (a)
následovat");T
မမီလိုက်ဘူး: ဘတ်စ်ကား မမီလိုက်ဘူး;miss: (He) missed the
bus.;propást: Propásl autobus.;
မယား(တစ်ယောက်);wife (contemptuous, "(does) not
itch");manželka (pohrdavé, "nesvrbí");sg. writ.
မယ့်;indicates future tense;značí budoucí čas;suff.
မယ့်;which will;který bude;suff. writ.
မယ့်: နှာရီမှာ စမယ်;indicates fut. tense: (It) will start at eight
o'clock.;značí bud. č.: Začne v osm hodin.;fut. col.
မယ့်: ကျွန်တော် စားမယ်;indicates fut. tense: I will eat.;značí bud.
č.: Budu jíst.;fut.
မယ့်: ကျွန်မ ခေါက်ဆွဲစားမယ်;indicates future tense: I will eat
noodles.;značí bud. č.: Budu jíst nudle.;uw
မယ့်: ရင်ဆိုင်ရမယ့် အခက်ခဲတွေ;which will: the difficulties that (you)
will face;který bude: potíže, kterým budeš čelit;
မယ့်: သူ စာအုပ်လဲ ဝယ်မယ်;indicates fut. tense: He will buy a
book also.;značí budoucí čas: Koupí si také knihu.;col.
မယ့်: သူ ဒီဆိုင်မှာ စားပါမယ်;will: He will eat in this shop.;bude:
Bude jíst v tomto obchodě.;pol.
မယ့်: သူ လာမယ်;indicates fut. tense: He will come.;značí bud.
č.: Přijde.;fut.
မယ့်: သူ့ထမင်း ကျွန်တော် စားပါမယ်;indicates fut. tense: I will eat
his rice.;značí budoucí čas: Budu jíst jeho rýži.;fut. pol. um.
မယ့်: အိမ် ပြန်မယ်;indicates near future: I am going back home.
("I will go back home.");značí blízkou budoucnost: Vracím se
domů. ("Vrátím se domů.");col. fut.
မယ်လမုဘုရား [melamúfejá:];Mailamu Pagoda;Mélamú
Pagoda;name
မယ်သီလရင်(တစ်ပါး);nun ("mother⁰, lord² (in) morality¹");mniška
("matka⁰, pán² etiky¹");sg.
မျက်;eye, of;oční;adj.
မျက်: မျက်ရိုးတံ;grass: stalk of grass;tráva: stéblo trávy;
မျက်(တစ်လုံး);node ° burl;uzlina ° chuchvalec;sg.

မျက်ခင်း: တင်းနစ်ပြိုင်ပွဲ မြက်ခင်းပေါ်မှာ ကျင်းပနေတယ်။;grass (lawn): The tennis match is ("being") held on the grass.;tráva (trávník): Tenisový zápas je pořádán na trávě.;cont.

မျက်စိ(တစ်လုံး);eye ("equal" sight");oko ("rovnoměrný" zrak");sg.

မျက်နှာ: မျက်နှာ သစ်တော့မယ်။;face: (I) am going to wash my face.;obličej: Jdu si umýt obličej.;fut.

မျက်နှာ: မျက်နှာအချိုသာ;face: sweet peoples' faces;tvář: sladké lidské tváře;

မျက်နှာ: အမျိုးသမီးတစ်ယောက် မျက်နှာ;face: a woman's face;obličej: ženský obličej;

မျက်နှာ(တစ်ခု);face ("eye (and) nose");obličej ("oko (a) nos") ° tvář (obličej, "oko (a) nos");sg.

မျက်နှာတော် သစ်တာ;ritual of washing Buddha-image's face ("great" face° furbishing");rituál mytí obličeje Buddhovy sochy ("obnovení² ohromné¹ tváře°");n. Bh.

မျက်နှာတော် သစ်တာ: မျက်နှာတော် သစ်တာ သွားကြည့်ချင်တယ်လား။;ritual of washing Buddha-image's face: Do you want to go (and) see the ritual of washing Buddha-image's face?;rituál mytí obličeje Buddhovy sochy: Chcete jet (a) vidět rituál mytí obličeje Buddhovy sochy? ° rituál mytí obličeje Buddhovy sochy: Chcete jet (a) vidět rituál mytí obličeje Buddhovy sochy?;inter.

မျက်နှာပေါက်(တစ်ခု);facial expression °);výraz tváře ("výraz¹ obličeje°");sg.

မျက်နှာပျက်;face (a problem etc., "face (sth. by) face");čelit (problému atd., "čelit tváří");T

မျက်မှန်(တစ်စုံ);glasses, pair of (spectacles, "sight glass") ° spectacles (pair of glasses, "sight glass");brýle ("sklo¹ (pro) zrak°");sg. (pair)

မျက်မှောက်;immediate ("prostrated¹ (at one's) sight°") ° nose, under one's very ("prostrated¹ (at one's) sight°");bezprostřední ("ležící¹ (u něčího) zraku°") ° nosu, (být) u ("ležící¹ (u něčího) zraku°");adv.

မျက်မှောက်ပြု (maybe from မျက်နှာ+ရှေ့မှောက်);oriented towards, be ("do² face° forward¹") ° targeted to, be ("do² face° forward¹");zaměřený na, být ("dělat² tvář° vpřed¹") ° orientovaný, být ("dělat² tvář° vpřed¹");I

မျက်မှောက်ပြု: နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုမယ်ဆိုပါတော့ လူတိုင်း နိဗ္ဗာန်ကို လိုချင်ကြပါတယ်။;oriented, be: Anyone who is oriented towards Nibbāna wants to (attain) Nibbāna.;zaměřený na, být: Kdokoliv, (kdo) je zaměřený na Nibbānu, chce (dosáhnout) Nibbāny.;pol.

မျက်လည်ဆရာ(တစ်ဦး);magician, parlour ("master¹ (in) sleight-of-hand°");kouzelník, jevištní ("mistr¹ (v) kouzelnických-tricích°");

မျက်လုံး: ငှက်တစ်ကောင်၏ မျက်လုံး;eye: a bird's eye;oko: ptačí oko;writ.

မျက်လုံး: မျက်လုံးခွဲထားရလို့ပါ။;eyes: Because (my) eyes got sick (~ "divided").;oči: Protože mi onemocněly oči. ("Protože (jsem) dostal rozdělení (a) upevnění očí.");pol.

မျက်လုံး(တစ်လုံး);eye ("round¹ eye°") ° eye ("sight's ball");oko ("kulaté¹ oko°") ° oko ("zraková koule");sg.

မျှ;even ° even, be ° share ° equal, be;stejný, být (rovnající se) ° vyrovnaný, být ° sdílet ° ani;I (or) suff. adv. (or) T

မျှ: ငါ့မှာ သံသယ အနည်းငယ်မျှ မရှိပါဘူး။;even: I have no doubt. ("I have not even a little doubt.");ani: Nemám nejmenší pochybnosti. ("Nemám ani malou pochybnost.");pol.

မျှ: မည်သူ့သစ္စာကိုမျှ ခံယူခြင်းမပြုပေ။;any: (He) did not make (~ "undertake making") any oath to them.;žádný: Neučinil (~ nepodstoupil učinění) žádné přísahy jim.;writ.

မျှစ်;bamboo shoots;bambusové výhonky;n.

မျှော့(တစ်ကောင်);leech;pijavice;sg. gen.

မျှောက် (WS. from မြှောက်);flatter;lichotit;I col. WS.

မျှော်လင့်;expect ("look-forward-to (and) wait") ° hope ("look-forward-to (and) wait") ° wish ("look-forward-to (and) wait");očekávat ("těšit-se (a) čekat") ° přát si ("těšit-se (a) čekat") ° doufat ("těšit-se (a) čekat");T

မျှော်လင့်: မမျှော်လင့်ပဲ ခင်မင်ခွင့်ရတာ။;hope: Though not (even) hoping, (I) was permitted to be (your) friend.;doufat: Aniž bych doufal, bylo (mi) povoleno být (tvým) přítelem.;

မျှော်လင့်: မျှော်လင့်ပါတယ်။;hope: (I) hope.;doufat: Doufám.;pol.

မျှော်လင့်ချက်(တစ်ခု);wish ("expect (and) wait {nouner}") ° expectation ("expect (and) wait {nouner}");přání ("očekávat (a) čekat {jmenec}") ° očekávání ("očekávat (a) čekat {jmenec}");sg.

မျှော်လင့်ချက်မရှိ;hopeless, be ("(does) not¹ have² hope°");beznadějný, být ("ne¹mít² naději°");I

မျှော်လင့်ချက်မရှိ: ဒါက သီရိလင်္ကာတွင်မျှော်လင့်ချက်မရှိသော အချေအနေဖြစ်ပါတယ်။;hopeless, be: This is a hopeless situation, in Sri Lanka.;beznadějný, být: To je beznadějná situace, na Srí Lance.;pol.

မျဉ်း(တစ်ချောင်း);line;linka (čára) ° čára;sg.

မျဉ်းကြောင်း(တစ်ကြောင်း);line ("line's route");linka (čára, "cesta¹ čáry°") ° čára ("cesta¹ čáry°");sg.

မျဉ်းရှည်(တစ်ကြောင်း);တစ်လှိုင်း;dash ("long¹ line°");pomlčka ("dlouhá¹ čára°");sg.

များ;many ° many, be ° too much, be ° much ° much, be ° lot of, a ° denotes plurality ° too much ° indicate plural;moc, být ° mnoho, být ° příliš moc, být ° hodně ° mnoho ° značí mn. č. ° moc;I (or) suff. (or) adv. (or) suff. writ.

များ အနက်တစ်;one of;jeden z;suff. n.

များ အနက်တစ်: အဋ္ဌကထာဆိုင်ရာ အချင်းအရာများ ပါဝင်သည့် သုတ်များ အနက်တစ်သုံး ဖြစ်သည်။;one of: (It) is one of the suttas, which contains commentarial factors.;jeden z: Je (to) jedna ze sutt, které obsahují komentářské faktory.;

များ တရားများကို ကျင့်ကြံစားများနိုင်ပါစေ။;much: May (you) be able to practise the Dhamma much.;hodně: Kéž jsi schopen praktikovat Dhammu hodně.;pol.

များ ဒီအတန်းမှာ ကျောင်းသား များလွန်းတယ်။;many: There are too many students in this class.;mnoho: V této třídě je příliš mnoho studentů.;

များ နဲ့များပါတယ်။;too much: (This is) little bit too much.;moc: (To je) poněkud moc.;pol.

များ မြန်မာပြည်မှာက တင်းကျပ်မှုတွေ သိပ်များတယ်။;many, be: There are very much of limitations in the Myanmar country.;mnoho, být: V zemi Myanmaru je mnoho omezení.;col.

များ မိန်းမဟာ မီးလိုဘဲ ယောက်ျားအတွက် အန္တရာယ်များသလို ယောက်ျားဟာလည်း မီးကဲ့သို့ မိန်းမအတွက် အန္တရာယ်များတယ်။;very: Woman is to man very dangerous, like fire, man also is like fire, very dangerous to woman.;velice: Žena je pro muže velice nebezpečná, jako oheň, muž je pro ženu také velice nebezpečný, jako oheň.;

များ: လူများများဖတ်နိုင်အောင် ဈေးတောင် မများပါဘူး။;high: In order to (make it) available for reading to many kinds of readers, even the price is not high.;vysoký: Aby byl dostupný ke čtení mnoha druhům lidí, dokonce ani cena není vysoká.;pol.

များ: သစ်ရွက်များ ဝေတယ်။;many: Many leaves are growing (~ "distributed").;mnogo: Roste (~ "je-rozděleno") mnoho listů.;များ: သူတစ်ပါးကို မပြောချင်တဲ့နရာမျိုးမှာ သုံးတာ များပါတယ်။;much, be: (The word) is much used in the kind of places, where (sb.) doesn't want to tell (sth.);moc, být: Užívá se (toho slova) pro ta místa (~ "v druhu míst"), kde (někdo) nechce (něco) říct.;pol. များစွာ;many ° much ° more or less;moc ° velice ° víceméně ° hodně ° mnoho;adv. (or) adj.

များစွာ: ကမ္ဘာပေါ်တွင် နိုင်ငံများစွာ ရှိတယ်။;many: There are many countries on the earth.;mnogo: Na světě je mnoho zemí.;writ. များစွာ: ကူညီပေးသည့်အတွက် (များစွာ)ကျေးဇူးတင်လို့ မဆုံးပါဘူး။;much: There is no end to the much of thanking for the ("given") help.;mnogo: Není konce mnohému děkování za tu ("dodanou") pomoc.;pol.

များစွာ: ဘာမဆိုအခက်အခဲနဲ့ များစွာ ကြုံရပါတယ်။;more or less: (He) will have to undergo (it) with more or less any difficulties.;víceméně: Bude (to) muset podstoupit bez ohledu na potíže (~ "s víceméně jakýmikoliv potížemi").;pol.

များစွာ: ဟံသာဝတီတပ်ဖွဲ့များအထိအခိုက်အကျအဆုံးများစွာဖြင့်ပြန်ရသည်။;mostly y: Groups of Hanthawadi troops had to return with mostly wounded (people and) casualties.;většinou: Skupiny Hentávadí vojsk se musely vrátit s většinou zraněných (lidí a) ztrátou životů.;writ.

များမကြာမီက;recently ("in¹⁰ catching³ not¹ very⁰ long²");nedávno ("v¹⁰ chytání³ ne¹ moc⁰ dlouho²");adv.

များများ;many ° much;hodně ° mnoho;adv.

များများ: ကြက်သားဟင်း များများစားပါ။;much: Eat much of chicken curry.;hodně: Jez hodně kuřecího masa.;imper. pol.

များများ: လူများများဖတ်နိုင်အောင် ဈေးတောင် မများပါဘူး။;many kinds: In order to (make it) available for reading to many kinds of readers, even the price is not high.;mnogo druhů: Aby byl dostupný ke čtení mnoha druhům lidí, dokonce ani cena není vysoká.;pol.

များသောအားဖြင့်;predominantly ° especially ° mostly ° largely;většinou ° zejména ° ponejvíce ° povětšinou;adv.

များသောအားဖြင့်: များသောအားဖြင့် သကြားကို အမှုန့် အဖြစ်သုံးကြတယ်။;often: Sugar is (~ "are") mostly used as powder.;většinou: Cukr se většinou používá ve formě (~ "jakožto") prášek.;

မျိုး:gorge ° swallow;polykat ° spolknout;T

မျိုး;num. class. for kinds;čítatel druhů;pow.

မျိုး: တံတွေးတောင် မနည်းမျိုးချရလောက်။;swallow: It makes one extremely angry. ("(It is) so (much), that (one) even must swallow not little saliva.");spolknout: Pořádně to našťve. ("(Je to) tolik, že (jeden) musí dokonce spolknout nemálo slin.");col. pol. idi.

မျိုး: တူးသွားတတ်တာမျိုး;kind: a kind which can become overcooked;druh: druh, který se může převařit;

မျိုး: ဒါမျိုးကြိုက်လား;kind: Do (you) like this kind?;druh: Máš rád tenhle druh?;inter.

မျိုး: ဒီပြင် နှင့်မျိုးရိပ်သေးတယ်။;kind: Except this there (we) have two kinds more.;druh: Kromě tohoto máme ještě dva druhy.;pol.

မျိုး: ဘယ်လိုဟာ မျိုးလဲ။;kind: What kind of?;druh: Jaký druh?;inter.

မျိုး: သုံးမျိုး;kind: three kinds;druh: tři druhy;

မျိုး: အခု သတင်းစာ နှစ်မျိုးပဲ ရှိပါတယ်။;kind: Now (there) are only two kinds of newspapers.;druh: Teď jsou (zde) pouze dva druhy novin.;pol.

မျိုး: အဲဒီစကားနှစ်မျိုးကို စာသင်ရတာ ကြိုက်တယ်။;kind: (I) like to learn those two kinds of language.;druh: Rád se učím ty dva druhy jazyka.;

မျိုး(တစ်မျိုး);category ° kind ° type;druh ° kategorie ° typ;sg.

မျိုးချ:swallow ("swallow (and) lower") ° gorge ("swallow (and) lower");spolknout ("spolknout (a) snížit") ° polykat ("spolknout (a) snížit");T

မျိုးချစ်စိတ်;patriotic ("(of) mind² (to) love¹ (one's) kind⁰");vlastenecký ("myslí² lásky¹ (k vlastnímu) rodu⁰");adj.

မျိုးချစ်စိတ်: မျိုးချစ်စိတ်နိုးကြားစေခဲ့သော အမျိုးသားနေ့ကို မမေ့သင့်ပါ။;patriotic: It is not proper to forget National Day as the effect of patriotic awakening.;vlastenecký: Není správné zapomínat na Národní Den jakožto následek vlasteneckého probuzení.;pol.

မျိုးချစ်စိတ်ဝါတ်;nationalism ("spirit² (of) loving¹ (that) kind⁰") ° nationalism (patriotism, "spirit² (of) loving¹ (one's own) kind⁰") ° patriotism ("spirit² (of) loving¹ (one's own) kind⁰");vlastenectví ("duch² lásky¹ (tomu) druhu⁰") ° patriotismus ("duch² milování¹ (vlastního) druhu⁰") ° vlastenectví ("duch² milování¹ (vlastního) druhu⁰");n.

မျိုးချစ်စိတ်ဝါတ်: မြန်မာတမျိုးသားလုံးအား မျိုးချစ်စိတ်ဝါတ် တက်ကြွအောင် လှုံ့ဆော်ပေးသော ထိုနေ့ကို အမျိုးသားနေ့ဟူ၍ သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။;nationalism ("spirit (of) loving (that) kind"): In order to arouse the nationalism towards the Myanmar nationality, encouraging, they have recognized this day as "National Day".;vlastenectví ("duch lásky (tomu) druhu"): Aby vyvolali vlastenectví vůči Myanmarské národnosti, (za povzbuzování), rozeznávají tento den jakožto "Národní Den.";p.s. pl. pol. writ.

မျိုးတူစု;sort ("collect² similar¹ kinds⁰") ° classify ("collect² similar¹ kinds⁰") ° categorize ("collect² similar¹ kinds⁰");řídit ("sbírat² podobné¹ druhy⁰") ° klasifikovat ("sbírat² podobné¹ druhy⁰") ° rozřídít ("sbírat² podobné¹ druhy⁰");T

မျိုးနွယ်: ကချင်မျိုးနွယ်တစ်မျိုး;lineage: certain Kachin lineage;rodokmen: jistý rodokmen Kačenu;n.

မျိုးနွယ်(တစ်ခု);lineage ° kind (lineage) ° descent;druh (rodokmen) ° původ ° rodokmen;sg.

မျိုးနွယ်အစဉ်အဆက်(တစ်ခု);lineage ("lineage, succession (and) connection");rodokmen ("rodokmen, posloupnost (a) spojení");sg.

မျိုးပြပစ္စည်း;numerical classifier ("thing² showing¹ kind⁰");čítatel ("věc² ukazující¹ druh⁰");n. gram. P. paccaya (= requisites, means)

ပျောက်: ဒီ ပျောက်က အမိုးကို ဖျက်စီးသွားပြီ။;monkey: This monkey has damaged the roof.;opice: Tahle opice poničila střechu.;p.p.

ပျောက်: ပျောက်က သန်မာတယ်။;monkey: The monkey is

strong.;opice: Opice je silná.;
 မျောက်(တစ်ကောင်);monkey;opice;sg.
 မရ;should not;neměl by;v.
 မရ: ငါ မင်းကို ဖုန်းခေါ်နေတာကြောင့် (~ ဖုန်းခေါ်နေလို့) မင်း ငါ့ကို ခေါ်လို့ မရတာ;;should not: As I was calling you by phone, you shouldn't have call me.;neměl by: Poněvadž jsem ti volal telefonem, neměla jsi volat ty mě.;col.
 မရ: မရပါဘူး;;impossible, be: Impossible. ("It's not right." Also as a negative response during bargaining) ° wrong (~ "impossible"): (It)'s wrong. ("It's not right.");nemožné, být: To není možné. ("Není správné." Také jako negativní odpověď během smlouvání v obchodě.) ° špatný, být (~ "nemožný"): (To) je špatné. ("Není správné.");pol. (or) pol. col.
 မရနိုင်;occupied, be (also about a room in a hotel. "cannot' take") ° booked out, be (also about a room in a hotel. "cannot' take") ° unavailable, be (also about a room in a hotel. "cannot' take");obsazený, být (také o pokoji v hotelu, "nemůže' brát") ° nedostupný, být (také o pokoji v hotelu, "nemůže' brát") ° zamluvený, být (také o pokoji v hotelu, "nemůže' brát");l
 မရန်းသီး(တစ်လုံး);marian (plum, "fruit² (of) non^o-erection¹");;marinánská švestka ("ovoce² ne^o-zvedání¹");sg.
 မရဘူး: ခရမ်းချဉ်သီး ယူလို့ မရဘူး;;can't: I can't take tomatoes.;nemoci: Nemohu vzít rajčata.;col.
 မရွေး;regardless ("not choosing") ° every .. whether ("not choosing") ° any ("not choosing");každý .. at' už ("nevybírájce") ° nehledě na ("nevybírájce") ° jakýkoliv ("nevybírájce") ° bez ohledu na ("nevybírájce");suff. (or) adj.
 မရွေး: ကျွန်တော်အိမ်ကို အချိန်မရွေးလာပါ;;any: Come to my house any time.;jakýkoliv: Kdykoliv ke mě domů (můžeš) přijít. ("Přiď od mého domu (v) jakýkoliv čas.");imper. pol. um.
 မရွေး: ဒီစားသောက်ဆိုင်မှာ ဘာသာမရွေး စားနိုင်ပါတယ်;;regardless: In this restaurant can eat (anybody) regardless language. ("In this restaurant (you) can eat regardless language.");bez ohledu na: V této restauraci může jíst (kdokoliv), bez ohledu na jazyk. ("V této restauraci může(š) jíst bez ohledu na jazyk.");pol.
 မရွေး: ဦးမြမောင်ကိုတော့ ဒီမြို့က လူကြီးလူငယ်မရွေး သိကြပါတယ်;;every .. whether: As for U Mya Maung, every person, whether old (or) young probably knows (him);každý .. at' už: Co se týče Ú Mja Mauna, každý člověk, at' už starý nebo mladý, (je) pravděpodobně zná.;pol.
 မရီ: ဒီနေ့ အတန်း မရီပါဘူး;;not be: Today (there) is no class. ("Today the class is not.");nebyť: Dneska lekce není.;pol.
 မရီ: မောင်တင်မှာ ဖတ်စရာစာအုပ် မရီပါဘူး;;have, doesn't: ("Young man") Ten doesn't have a book for reading.;nemít: ("Mladý pán") Ten nemá knihu na čtení.;pol.
 မရီဘူး;absent, be ("not^onot² be¹");nepřítomen ("nebýt");v.
 မရီဘူး: သူလာတိုင်း ကျွန်တော် အိမ်မှာ မရီဘူး;absent, be: Every time when he comes, I am not at home.;nejsem: Kdykoliv přijde, nejsem doma.;um.
 မရီဘူး: အထူးမရီဘူး;;is not: It is not special.;není: Není to (nic) zvláštního.;
 မရီဘဲ;without ("not^onot² having¹");bez ("ne^one²mající¹");adj.
 မရီဘဲ: ငါ ကွန်ပျူတာမရီဘဲ အခုထက်ပို ပျော်မယ်;;without ("without having"): Without computer I (would) be happier than now.;bez ("aniž (by) měl"): Bez počítače bych byl šťastnější než (jsem)

ted';col. fut.
 မြ;emerald;smaragd;n. (or) n. un.
 မြက်;grass;tráva;n.
 မြက်ခင်း;lawn (grass, "spread¹ grass") ° grass (lawn, "spread¹ grass");trávník (tráva, "rozšířená¹ tráva") ° tráva (trávník, "rozšířená¹ tráva");n.
 မြက်ခင်း: မြက်ခင်းပေါ်မှာ ကြက်မတစ်ကောင် ဝပ်နေတယ်;;lawn: A hen is crouching on the lawn.;trávník: Slepice se krčí na trávníku.;
 မြက်ခင်း: ယုန်သည် မြက်ခင်းတခုသို့ ရောက်သောအခါ ငါသည် ပန်းတိုင်နှင့် နီးကပ်လာပြီး လိပ်ကို စောင့်ရှုနားဦးမည်ဟု ဆိုကာ တရေးအိပ်လေ၏;;turf: When the rabbit arrived to the turf, (it) said: "while approaching the goal, in order to wait for (the) turtle, I will first take a rest" and indeed, slept ("a stretch of sleep");trávník: Když králík dorazil na trávník, řekl: "zatímco se přibližuji k cíli, abych posečkal na želvu, nejprve si odpočnu" a vskutku, spal ("úsek spánku");.writ.
 မြက်ခင်းစိမ်း: မြက်ခင်းစိမ်းပေါ်မှာ;lawn: on the lawn;trávník: na trávníku;
 မြက်ခင်း;turf ("spread¹ grass") ° lawn ("spread¹ grass");trávník ("rozšířená¹ tráva");n.
 မြက်ခင်းစိမ်း;lawn ("green² spread¹ grass") ° turf ("green² spread¹ grass");trávník ("zelená² rozšířená¹ tráva");n.
 မြင့်;look;podívat se;T
 မြင့်;high ° tall ° high, be ° noble, be ("high") ° lofty, be ("high");vysoký ° dlouhý (do výšky) ° vznešený, být ° vysoký, být ° ušlechtilý, být ° vysoko, být;l (or) adj.
 မြင်း: ကောင်မလေး မြင်းစီးတော့မယ်;;horse: Girl is going to ride a horse.;kůň: Děvče se chystá jet na koni.;fut.
 မြင်း ခင်ဗျား ခင်ဗျားက လူကို ဘယ်လိုမြင်တတ်တာလဲ;;see: How do you see (~ "can see") people?;vidět: Jak se díváš (~ "můžeš se dívat") na lidi?;inter.
 မြင်း ပြောဆိုရေးသားနိုင်တာမြင်လို့;see: as (I) see, that (you) can speak and write;vidět: poněvadž vidím, že umíš mluvit a psát;
 မြင်း ဘယ်တော့မှ မြန်မမြင်တော့ဘူး;;look: (He) never looks back.;podívat se: Nikdy se nepodívá zpět.;
 မြင်း: မြင်းက နွားထက် ပိုသွယ်လျတယ်;;horse: The horse is thinner than the cow.;kůň: Kůň je hubenější než kráva.;
 မြင်း: မြင်းခုန်နေတယ်;;horse: Horse is jumping.;kůň: Kůň (právě ted') skáče.;cont.
 မြင်း မီးသီးတစ်လုံး ဖြတ်သွားသည်ကို (~ ကွဲသွားတာကို) မြင်တယ်;;see: (He) sees a broken bulb.;vidět: Vidí rozbitou žárovku.;writ.
 မြင်း အဆင့်အတန်းမြင့်တယ်;;high: the level is high;vysoký: úroveň je vysoká;
 မြင်း အဲဒီဆရာတော်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ဖြစ်လာမည် ပြဿနာတွေကို မမြင်နိုင်ခဲ့ပါဘူး;;see: (She) could not see the problems connected with that teacher (~ chief monk);vidět: Nedokázala vidět (ty) problémy spojené s tím učitelem.;pol.
 မြင်း(တစ်ကောင်);horse;kůň;sg.
 မြင့်မြတ်;lofty, be ("high (and) noble") ° noble, be ("high (and) noble");šlechtný, být ("vysoký (a) ušlechtilý") ° ušlechtilý, být ("vysoký (a) ušlechtilý");l
 မြင့်မြတ်: တိရိစ္ဆာန်တွေဟာ လူတွေလောက် မမြင့်မြတ်ဘူး;;noble: Animals are not as noble as people.;ušlechtilý: Zvířata nejsou tak ušlechtilá jako lidé.;

မြင့်မြတ်: မြင့်မြတ်ဘဝ; noble: noble life; ušlechtilý: ušlechtilý život;

မြင့်မြတ်: မြင့်မြတ်သည်ရည်ရွယ်ချက်ကို အောင်မြင်ဖို့အတွက် နှစ်မြှုပ်ထားတယ်; noble, be: (He) dedicates (himself) for the attainment of the noble purpose.; ušlechtilý, být: Odevzdává se pro dosažení (toho) ušlechtilého cíle.;

မြင့်မား; lofty, be ("high (and) grand") ° great ° tall ("high (and) great") ° noble, be ("high (and) grand"); vznešený, být ("vysoký (a) ohromný") ° obrovský ° vysoký ("vysoký (a) ohromný") ° ušlechtilý, být ("vysoký (a) ohromný"); I (or) adj.

မြင့်မား: အရာရာကို စိုးမိုးနိုင်ပြီး မြင့်မားတာဝန်ကို ပိုင်ဆိုင်နိုင်ပါစေ; lofty, be: May (you) be able to rule over everything (and) may (you) be able to possess a lofty life.; vznešený, být: Kéž můžeš mít vládu nad vším (a) kéž můžeš mít (~ "vlastnit") vznešený život.; w. pol.

မြင့်မား: ဤသို့ဖြင့် ဦးအောင်ဇေယျ၏ အရှိန်အဝါ မြင့်မားလာသည်; great: This way U Aung Zeyya's power became great.; obrovský: Tímto způsobem se stala moc Ú Aun Zeyyi obrovskou.; writ.

မြင့်မိုရ် [mye~.mou.]; Meru, the Mountain (the mountain supposed to be in the center of universe by Buddhist scriptures); Meru, hora (hora, o které se dle Buddhistických spisů předpokládá, že je ve středu vesmíru); name P. meru

မြင့်မိုရ်: မြင့်မိုရ်ထက်မလူ (~ မြင့်မိုရ်ထက် မြင့်သာလူ); Meru, mountain: person greater than the mountain Meru; Meru, hora: osoba ohromnější než hora Meru;

မြင်ရ: အင်္ဂလိပ် အက္ခရာ L ပုံစံလို မြင်ရသည်ထိုင်ပုံတွင် နေပါတယ်။ (~ အင်္ဂလိပ် အက္ခရာ L ပုံစံအတိုင်း ထိုင်နေပါတယ်); look like: (I) stay in the position looking like ("form (of)") English letter 'L'.; vypadat jako: Zůstávám v pozici vypadající jako ("tvar (který má)") anglické písmeno 'L'.; pol.

မြင်ရ၊ လို; look like ("take² look¹ like⁰"); vypadat jako ("brát² vidění¹ jako⁰"); I

မြင်ရ၊ လို: ကြည့်တယ်လို မြင်ရပါတယ်။ (~ ကြည့်တယ်လို ထင်ရပါတယ်); look like: (It) looks like (if he were) watching (it).; vypadat jako: Vypadá (to), jakoby (to) sledoval.; pol.

မြင်; see; vidět; I

မြစ်: ဝမ်းဘဲက မြစ်ထဲမှာ ရေကူးနေတယ်; river: Duck is swimming in the river.; řeka: Kačer plave v řece.; cont.

မြစ်(တစ်စင်း); river; řeka; sg.

မြည်း; cry (loudly) ° scold ° sound, make a; vynadat ° křičet (hlasitě) ° zvuk, udělat; T

မြည်း(တစ်ကောင်); donkey; osel; sg.

မြတ်; noble, be ° noble, be; šlechtný, být ° ušlechtilý, být; I

မြတ်: စိတ်အမြဲနှစ်မြှုပ်ထားတာ ကောင်းမြတ်လှကြောင်းပါ; noble: Concentrating (one's) mind is good, noble (and) beautiful way, when (one) always concentrates (his) mind.; šlechtný: Soustředění (vlastní) myslí je to dobrou, šlechtnou (a) krásnou cestou.; pol.

မြတ်: ဗုဒ္ဓဟောကြားမြတ်တရား; noble: the noble truth preached by the Buddha; ušlechtilý: ušlechtilá pravda přednesená Buddhau; Bh.

မြတ်စွာဘုရား: ကျွန်တော်တို့ မြတ်စွာဘုရားကို ဆုံးသုံးကြိမ် (~ ဦးသုံးကြိမ်) ရံခါးကြပါတယ်; Buddha, the Lord: We bow three ("bow") times to the Buddha.; Buddha, Pán: My se Pánu Buddhovi klaníme třikrát ("poklony").; pol. um.

မြတ်နိုး; adore ("gain-profit (and) wake-up") ° cherish ("gain-profit (and) wake-up"); opatrovat ("získat-užitek (a) probudit-se") ° zbožňovat ("získat-užitek (a) probudit-se"); T

မြတ်နိုး: မြန်မာတွေကိုလည်း မြတ်နိုးတယ်; adore: (He) also adores the Myanmar.; zbožňovat: Také zbožňuje Myanmar (~ lidi z Myanmaru).; col.

မြတ်ဗုဒ္ဓ; Buddha ("Noble Buddha"); Buddha ("Ušlechtilý Buddha"); name

မြတ်ဗုဒ္ဓ: မြတ်ဗုဒ္ဓ အနုစိတ် ဟောကြားခဲ့သည့် တရားတော်တွေဟာ အခြေခံအားဖြင့် အဋ္ဌကထာရဲ့ သဘောသဘာဝ သရုပ်ဖော်ပြီး ၎င်းကို သာရတ္ထဒီပနီမှာ ရည်ညွှန်းပါသည်; Buddha: The discourses with more details preached by the Buddha are basically depicting the commentarial nature, which is referred to in Sāratthadīpanī.; Buddha: Promluvy s více podrobnostmi přednesené Buddhau v podstatě znázorňují komentátorský charakter, na který se odkazuje v Sāratthadīpanī.; pol. writ.

မြန်; fast, be ° quick, be; rychlý, být; I

မြန်: ရထားက အမျိုးသားထက် ပိုမြန်တယ်; quick: The train is quicker than the man.; rychlý: Vlak je rychlejší než (ten) muž.;

မြန်မြန်; quickly; rychle; adv.

မြန်မြန်: သူ မြန်မြန် လမ်းလျှောက်တယ်; fast: He walks fast.; rychle: (On) jde rychle.;

မြန်မြန်: အီးမေးလ်ကို ပို့စကတ်ထက်

မြန်မြန်ရောက်အောင်ပို့နိုင်တယ်; quickly: (One) can send e-mail ("to (be)") more quickly than a postcard.; rychle: Lze poslat e-mail, ("aby (byl)") rychleji než pohled.;

မြန်မာ; Myanmar (a person of the nationality) °

Myanmar; Myanmar; Myanmar ° Myanmar (osoba té národnosti); adj. (or) sg.

မြန်မာ: မြန်မာတွေကိုလည်း မြတ်နိုးတယ်; Myanmar (the native): (He) also adores the Myanmar.; Myanmar (rodilý): Také zbožňuje Myanmar (~ lidi z Myanmaru).; col.

မြန်မာ: မြန်မာလူမျိုးတစ်ဦးပါ; Myanmar: (I) am of Myanmar nationality. ("(I) am one of Myanmar people kind."); Myanmar: Jsem Myanmarské národnosti. ("Jsem jeden z myanmarského druhu lidí."); pol.

မြန်မာ: မြန်မာအမျိုးသမီး; Myanmar: Myanmar lady.; Myanmar: Dáma (z) Myanmaru.;

မြန်မာ(တစ်ယောက်); Myanmar (native of the country); Myanmar (rodilý z té země); sg. col.

မြန်မာ(နိုင်ငံ); Myanmar (country); Myanmar (země); name

မြန်မာ(ပြည်); Myanmar (country); Myanmar (země); name

မြန်မာစကား; Myanmar language; myanmarský jazyk; n.

မြန်မာစကား: မင်း မြန်မာစကား သင်ပေးနိုင်မလား; Myanmar language: Can you teach (me) Myanmar language?; Myanmar; jazyk: Mohl bys mě učit myanmarský jazyk?; inter.

မြန်မာစကား: မြန်မာစကားကို မွန်စကားထက် ပြောတတ်တယ်; Myanmar language: I can speak in Myanmar language better (~ "more") than in Mon language.; Myanmar; jazyk: Umím mluvit myanmarským jazykem lépe (~ "více") než monským jazykem.;

မြန်မာစာ; Myanmar literature ° literature, Myanmar; Myanmar; literatura ° literatura, Myanmar; n.

မြန်မာစာ: မြန်မာစာနဲ့ကျောင်းပြီး ထားပါတယ်; literature, Myanmar: (I) have completely finished Myanmar literature (subject) at

school.;literatura, Myanmar: Zcela jsem dokončil (předmět) Myanmar literature ve škole.;pol. col.

မြန်မာတရားရုံး;Myanmar Travel Office ° Travel Office, Myanmar;Myanmar: Myanmar Cestovní Kancelář ° Cestovní Kancelář, Myanmar;name E. travel

မြန်မာတွေ: နှစ်သစ်ကံမြန်မာတွေ ဒီလိုကြိုကြပါတယ်။;Myanmar (people): This way the Myanmar (people) perform New Year.;Myanmar: (lidé): Takto Myanmarští (lidé) konají o Novém Roce.;pol.

မြန်မာတို့;Myanmar (Myanmar people);Myanmar: (lidé) ("Myanmar");pl.

မြန်မာတို့: ထိုအချိန်မှစ၍ အင်္ဂလိပ်အစိုးရက မြန်မာတို့ကို အမျိုးမျိုးဖိနှိပ် ချုပ်ချယ်ခဲ့ပါသည်။;Myanmar: Since that time, indeed, English government in various ways tyrannized (and) oppressed the Myanmar.;Myanmar: (lidé) (~ "Myanmar"): Od té doby anglická vláda různými způsoby utiskovala (a) utlačovala lid Myanmaru (~ "Myanmar");.p.s. writ.

မြန်မာထုလုပ်ငယ်ရုံး;Travel Office, Myanmar;Cestovní Kancelář, Myanmar;name E. travel

မြန်မာနိုင်ငံ: မြန်မာနိုင်ငံက အလွန်လှပါတယ်။;Myanmar ("+ country"): Myanmar ("country") is extremely beautiful.;Myanmar ("+ země"): Myanmar ("země") je nesmírně krásná.;pol.

မြန်မာပြည်: မြန်မာပြည် အလယ်ပိုင်းမှာ ရှိပါတယ်။;Myanmar ("country"): It is in the middle ("part") of Myanmar country.;Myanmar, ("země"): Je ve středu (~ "střední části") Myanmaru.;pol.

မြန်မာမှု;Myanmar culture (tradition and matters, "Myanmar case");Myanmar, kultura (tradice a záležitosti, "myanmarství");n.

မြန်မာလေယာဉ်ရုံး;Myanmar airline office ("Bengali³ office² (of) air vehicle");Myanmar: cestovní kancelář ("Bengálská³ kancelář² vzdušného^o vozidla");n.

မြန်မာ့အလင်း;New Light of Myanmar, The (name of a newspaper);New Light of Myanmar, The (jméno novin, "Světlo Myanmaru");name

မြန်မာ့အသံ;Voice of Myanmar (national broadcasting station);Hlas Myanmaru (národní vysílací stanice);name

မြန်အောင်;Myan Aung (= 'quick success');Myan Aun (= 'rychlý úspěch');name

မြန်အောင်: လွန်ဆေးကို မြန်အောင်ဟူ၍ သမုတ်သည်။;Myan Aung (~ 'quick success'): (He) named Lwan She (~ 'lwan medicine') as "Myan Aung" (~ 'quick success').;Myan Aun (~ 'rychlý úspěch'): Pojmenoval Lwan She (~ 'lék Ivan') jakožto "Myan Aun" (~ 'rychlý úspěch').;writ.

မြွေ: မြွေက အငယ်ဆုံး တိရစ္ဆာန်ပဲ။;snake: Snake is just the smallest animal.;had: Had je ("prostě") nejmenší zvíře.;

မြွေ(တစ်ကောင်);snake;had;sg.

မြှုပ်;conceal ° hide ° submerge;skrýt ° potopit ° zakrýt;T

မြှုပ်: ရွှေရုပ်မို့ ကန်ဘောင်ထဲမှာ မြှုပ်ထားပါတယ်။;conceal: As it was a golden statue, it has been concealed on the embarkment.;zakrýt: Protože to byla zlatá socha, byla ukrytá na nalodění.;pol.

မြှောက်;flatter ° raise ° elevate;zdvihnout ° lichotit ° pozdvihnout;I col. (or) T

မြှောက်: မြှောက်မနေနဲ့ သူ့ရည်းစား(က) ရိုက်လိမ့်မယ်။;flatter: Don't

flatter (her), her boyfriend may beat (you).;lichotit: Nelichot' jí, (nebo) by (tě) její přítel mohl zbít.;jk.

မြှောက်စား;encourage ("raise much") ° favor ("raise much") ° promote ("raise much");povýšit (o člověku, "vyzvednout hodně") ° oblíbit si ("vyzvednout hodně") ° povzbudit ("vyzvednout hodně");T

မြှောက်စား: ရဲစွမ်းသတ္တိရှိသောသူရဲကောင်းများကိုလည်း မြှောက်စားသည်။;promote: (He) also promoted heroes who had valour.;povýšit: Také povyšoval hrdiny, kteří měli chrabrost.;writ.

မြို့: ကျွန်တော် ဘယ်မြို့မှ မသွားဘူး။;town: I didn't go to any town.;město: Nešel jsem do žádného města.;um.

မြို့: ခင်ဗျား ဘယ်မြို့မှာနေမလဲ။;city: What city will you live in?;město: V jakém městě budeš žít?;inter. um.

မြို့: ငှားနေတဲ့ကန်ခန်းက မြို့ထဲမှာမို့ ဆူညံလှတယ်။;town: The rented flat ("room"), as (it) is in town, (it) is pretty (~ much) noisy.;město: Ten pronajatý byt ("pokoj"), poněvadž je ve městě, je hezky (~ hodně) hluchý.;col.

မြို့: မင်းတပ်မြို့;town: town Mendap;město: Město Menda;name မြို့(တစ်မြို့);town ° city;město;sg.

မြို့နယ်: ကျွန်တော် ကမာရွတ်မြို့နယ်မှာ နေပါတယ်။;township: I live in Kamayut township.;správní oblast: Bydlím ve správní oblasti Kamáyo.;pol.

မြို့နန်း: မုဆိုးဖိုရွာကို ရွှေဘိုဟု သမုတ်ကာ မြို့နန်းတည်သည်။;city palace: Having called the Mushopho village as 'Shwebho' (~ "where is gold") and built the city palace (therein).;městský palác: Nazval Mushopho vesnici jakožto 'Švebo' (~ "kde je zlato") a postavil (tam) městský palác.;writ.

မြို့နယ်(တစ်ခု တစ်မြို့နယ်);township ("town region");správní oblast ("městská oblast");sg.

မြို့ရိုး;bulwark ("city wall") ° city wall ° ° rampart ("city wall");opevnění ("městská zed") ° val ("městská zed") ° městská zed °;n.

မြို့ရိုး: နန်းတော် ဟောင်းနေရာ၊ မြို့ရိုးနဲ့ကျုံးကို အခုထိ တွေ့နိုင်ပါသေးတယ်။;town-wall: It is indeed still possible to see the ancient palace, town-wall and moat.;městská zed: Je (tam), vskutku, stále možno vidět starověký palác, městskou zed' a vodní příkop.;pol.

မြူ;fog;mlha;n.

မြူဆိုင်း: မြူဆိုင်းနေလို့ ကားတွေကို ဖြေးဖြေးမောင်းရတယ်။;foggy, be: Because it's foggy, cars must go (~ "drive") slowly.;mlhavo, být: Protože je mlha, auta musí jet (~ "řídít") pomalu.;

မြူဆိုင်း;foggy, be;mlhavo, být;I

မြေ;earth ° ground;půda (země) ° země;n.

မြေ: ခြေထောက်ရဲ့ မြေနှင့်ထိသည်ထိခြင်း (~ ခြေထောက်သည် မြေနှင့် ထိလျက်ထိခြင်း);ground: contact of legs with the ground;země: dotyk nohou se zemí;writ.

မြေ: ဒီမြေကြီးက ညီညာပြန့်ပြူးတယ်။;earth (~ "ground"): This great earth (~ "ground") is even.;země: Tato ("velká") země je plochá.;

မြေး(တစ်ယောက်);grandchild;vnouče;sg.

မြေကြွက်(တစ်ကောင်);rat ("ground rat");krysa ("zemní krysa") ° krysa ("pozemní krysa");sg.

မြေကြွက်(တစ်ကောင်);rat ("ground rat");krysa ("zemská krysa");sg.

မြေးတော်: မွန်မြန်မာ စည်းလုံးရေးအတွက် မွန်မြန်မာသွေးပါသော

မြေးတော်အလောင်းစည်သူကို နန်းအပ်ခဲ့သည်။;grandson, royal: On behalf of the Myanmar-Mon unity, (the king) entrusted the reign to (his) royal grandson Alaung Sithu of Myanmar (and) Mon blood.;vnouče, královské: Ve prospěch jednoty Myanmaru (a) Monu, (král) svěřil vládu (svému) královskému vnoučeti Alaun Sítuovi (který byl) Myanmarské (i) Monské krve.;p.s. writ.

မြေပြင်:ground (“ground surface”);země (“zemský povrch”);n.

မြေပြင်: မြေပြင်နှင့်ထိတယ်။;ground: touch (“with”) the ground;země: dotýkat se (“se”) zemí;

မြေပုံ: ဒီမြေပုံအရ ဒီလမ်းမှန်တယ်။;map: According to this map, this way is correct.;mapa: Podle této mapy je tato cesta správná.;

မြေပုံ: မြေပုံကို ကြည့်ပါ။;map: Look at the map.;mapa: podívej se na (tuto) mapu.;imper. pol.

မြေပုံ: မြေပုံအရ ဒီလိုဂူထဲမှာ ရတနာရှိတယ်လို့ ထင်ရတယ်။;map: According to the map, it looks like if there is a treasure in this cave.;mapa: Podle mapy to vypadá, jako kdyby v této jeskyni byl poklad.;

မြေပုံ(တစ်ပုံ);map (“earth’s form”);mapa (“podoba¹ země”);sg.

မြေးမိန်းကလေး(တစ်ယောက်);grandchild;vnoučka (vnouče);sg.

မြေးယောက်ျား(တစ်ယောက်);grandchild;vnuk (vnouče);sg.

မြေဝယ်မကျ;to the letter (obey, “buy¹ ground⁰ without² decreasing³”) ° literally (listen and do what sb. says, “buy¹ ground⁰ without² decreasing³”) ° exactly (listen and do what sb. says, “buy¹ ground⁰ without² decreasing³”);přesně (dělat doslova co druhý říká, “kupovat¹ zem⁰ bez² snižování³”) ° doslova (dělat doslova co druhý říká, “kupovat¹ zem⁰ bez² snižování³”) ° do písmene (poslouchat, “kupovat¹ zem⁰ bez² snižování³”);adv. fig.

မြေဝယ်မကျ: ဘိုးဘိုးတို့ရဲ့ စကားကို မြေဝယ်မကျနားထောင်(နော်) သမီးလေး။;to the letter: Do what the grandparents say, to the letter, dear daughter.;do písmene: Dělej do písmene co (ti) prarodiče říkají.;imper. col.

မြေသင်းခဲ;earth, chunk of burnt (“hard² pure¹ earth⁰”);země, kus spálené (“tvrdá² čistá¹ země⁰”);n.

မြေသပိတ်;alms-bowl, clay;almužní mísa, hliněná;sg.

မြေသပိတ်: ငါဘဝမှာ မြေသပိတ် တစ်ခါမှမြင်ဖူးဘူး။;alms-bowl, clay: I haven't ever seen a clay alms-bowl in my life.;almužní mísa, hliněná: V životě jsem neviděl hliněnou almužní mísu.;col.

မြေအောက်ထပ်;basement (“storey² under¹ ground⁰”);suterén (“patro² pod¹ zemí⁰”) ° sklep, sklepení (“patro² pod¹ zemí⁰”);n.

မြောက်;-th ° North ° indicates ordinal number;značí pořadové číslo ° -átý ° Sever;suff. (or) n.

မြောက်: ကျုံးမြောက်ဘက်မှာ မန္တလေးတောင်ရှိပါတယ်။;North: Mandalay mountain is in North direction from the moat.;sever: Mandalajská hora je na sever od (toho) vodního příkopu.;pol.

မြောက်: ကောင်းမလေးတစ်ယောက်က သူမရဲ့ ၂၃မြောက် မွေးနေ့ဖြစ်သည်။ (~ ဒီနေ့ ကောင်းမလေးတစ်ယောက်ရဲ့ ၂၃မြောက် မွေးနေ့ဖြစ်တယ်။);achieve: (It) is the day of a girl's birthday, achieving her 23.;dosáhnout: Je den narozenin slečny, (která právě) dosáhla svých 23.;writ.

မြောက်: ငါးရက်မြောက်တော့နဲ့;indicates ordinal number: fifth day (“day which achieved day five”);značí pořadové číslo: pátý den (“den, který dosáhnul den pět”);n.

မြောက်: ဆယ်နှစ်ယောက်မြောက် စစ်သား;indicates ordinal number: the twelfth soldier (“soldier (who) achieved person twelve”);značí pořadové číslo: dvanáctý voják (“voják, (který)

dosáhnul osoby dvanáct”);n.

မြောက်: သူ့ကို မြောက်အိန္ဒိယမှာ မွေးဖွားခဲ့တယ်။;North: He was born in North India.;sever: (“On”) se narodil v severní Indii.;p.s. writ.

မြောက်: အပိုင်းလေးရဲ့ သုံးခု မြောက်ပိုင်း;indicates place in order: third part of four (“parts”);značí místo v pořadí: třetí část ze čtyř (“části”);

မြောက်ဘက်;North (“aim's direction”) ° North, (to) (“North direction”);Sever (“směr¹ cíle”) ° Sever, (na) (“směr¹ Sever”);adv. (or) n.

မြောက်ဝင်ရိုးစွန်း;North Pole (“north⁰ spot² (of the) axis¹”);Severní Pól (“severní⁰ skvrna² osy¹”);n.

မြောက်ဝင်ရိုးစွန်း: မြောက်ဝင်ရိုးစွန်းမှာ အလွန်အေးတယ်။;North Pole: In the North Pole it's very cold.;Severní Pól: Na Severním Pólu je ohromná (~ “ohromně”) zima.;

မြောက်အမေရိက(တိုက်);North American (continent);Severoamerický (kontinent);name

မလား: ကျောင်းသွားမလား။ ဒါမှမဟုတ် ဈေးသွားမလား။;will you: Are (~ “will”) you going to school or to the market?;značí budoucí čas v tázacím způsobu: (Pů)jdeš do školy nebo na trh?;inter. fut.

မလို့;inclination to, have ° because will be ° indicates fut. tense ° plan to ° intention, have the ° about to ..;chystat se .. ° inklinovat k ° záměr, mít ° značí bud. čas ° plánu, mít v ° značí budoucnost ° protože bude;suff. col. (or) suff.

မလို့: ကျွန်တော် စာကြည့်တိုက်သွားမလို့။;about to ..: I am about to go to the library.;chystat se: Chystám se jít do knihovny.;fut.

မလို့: ကျွန်တော် အသားဝယ်မလို့။;indicates fut. tense: I will buy meat.;značí budoucí čas: (“Já”) koupím maso.;col. um.

မလို့: ကွန်ပျူတာအလုပ်လုပ်မလို့။;plan to: (I) plan to work on computer.;plánu, mít v: Plánuji pracovat na počítači.;col.

မလို့: ဒီနေ့ ခင်ဗျားအိမ် လာမလို့။;about to ..: Today you are about to come home.;chystat se: Dnes se chystáš přijít domů.;fut. um.

မလို့: ဒီမိသားစု အားလပ်ရက် ခရီးသွားမလို့။;intention, have: This family has the intention to (“go”) (to) travel (during) holidays.;záměr, mít: Tato rodina má záměr (“jet”) cestovat (během) prázdnin.;col.

မလို့: ဘောလုံးကန်မလို့။;plan to: (I) plan to kick the ball (play with ball);plánovat: plánuji si kopat s míčem;

မလို့: အမျိုးသမီးက သန့်ရှင်းရေးလုပ်မလို့ လက်အိတ်အပြာ ဝတ်ထားတယ်။;because will be: Because the woman will do the laundry, (she) is wearing blue gloves.;protože bude: Protože se (ta) žena bude prát prádlo, má na sobě (~ “nosí”) modré rukavice.;

မလုံလောက်;inadequate, be ° insufficient, be;nepostačující, být ° nedostatečný, být;l

မလေးရှား(နိုင်ငံ);Malaysia (country);Malajsie (stát);name

မွတ်;fluent in speaking, be ° smooth, be;hladký, být ° plynule mluvit;l

မွတ်စလင်(တစ်ယောက်) [mö.sle~];Muslim (person);muslim;sg. A. muslim

မွန်;Mon (nationality or state) ° Mon (a Myanmar ethnic nationality);Mon (národnost či stát) ° Mon (etnická menšina Myanmaru);name

မွန်: မွန်မြန်မာ စည်းလုံးရေးအတွက် မွန်မြန်မာသွေးပါသော

မြေးတော်အလောင်းစည်သူကို နန်းအပ်ခဲ့သည်။;Mon (nationality or state): On behalf of the Myanmar-Mon unity, (the king) entrusted the reign to (his) royal grandson Alaung Sithu of Myanmar (and) Mon blood.;Mon (národnost či stát): Ve prospěch jednoty Myanmaru (a) Monu, (král) svěřil vládu (svému) královskému vnoučeti Alaun Sítúovi (který byl) Myanmarské (i) Monské krve.;p.s. writ.

မွန်(ပြည်နယ်);Mon (state of Union of Myanmar);Mon (stát unie Myanmaru);name

မွန်စကား: မြန်မာစကားကို မွန်စကားထက် ပြောတတ်တယ်။;Mon language: I can speak in Myanmar language better (~ "more") than in Mon language.;Monský jazyk: Umím mluvit Myanmarským jazykem lépe (~ "více") než Monským jazykem.;

မွန်းတည့်ချိန်;noon ("time² (of) straight¹ noon°");poledne ("čas² přímého¹ poledne°");adv.

မွန်မြတ်: မွန်မြတ်စိတ်ဆိုတာ သာလွန်တဲ့ (~ အကောင်းဆုံး) စိတ်ကူးပါ။;noble: Noble mind means the excellent state of mind.;ušlechtilý: Ušlechtilá mysl znamená vynikající stav mysli.;pol.

မွန်းလွဲပိုင်း;afternoon ("part² (when) noon° (is) missed°");odpoledne ("část² (kdy je) poledne° minulé°");adv.

မွန်းလွဲပိုင်း: မွန်းလွဲပိုင်းတွင် ကိုတ်မုန့်စား၍ လွှတ်ရည် သောက်သည်။;afternoon: In the afternoon (she) is eating cake and drinking tea.;odpoledne: Odpoledne jí dort a pije čaj.;writ.

မွတ်: ဗမာစကားပြောတာတော့ မွတ်နေတာပဲ။;fluent (superb): (Your) Burmese ("language speaking") is just superb (~ "fluent")!;plynulý (skvělý): (Tvoje) Barmština (~ "mluvení Barmským jazykem") je prostě skvělé (~ "plynulé")!;cont.

မွေ;enjoy ° delight, take;užívat si ° radost, mít;l

မွေး;born, be;narodit se;l

မွေး: ကလေးက မွေးကာစလေး။;born, be: Baby was just born.;narodit se: Miminko se právě (ted') narodilo;

မွေး: ဘုရားက မွေးခြင်းနဲ့ဥပမာပေးထားတာဖြစ်တယ်။;birth (past): The Buddha gives a simile with (his previous) birth.;zrození (minulé): Buddha (to) ukazuje na příkladu svého minulého života. ("Buddha dává příklad se svým (minulým) zrozením.");

မွေးစား(တစ်ကောင်);pinkie ("is-born (and) eats") ° pet ("is-born (and) eats");mazlíček (týká se pouze zvířat, "narodil-se (a) žere") ° domácí miláček (týká se pouze zvířat, "narodil-se (a) žere");sg.

မွေးနေ့;birth, day of ("birth day") ° birthday ("birth day");narozeniny ("den¹ narození°") ° narození, den ("den¹ narození°");n.

မွေးနေ့: ကျွန်မ မွေးနေ့ ဧပြီမှာပါ။;birthday: My birthday is in April.;narozeniny: Mám narozeniny v dubnu. ("Můj den narození (je) v dubnu.");pol. uw.

မွေးနေ့: ကောင်းမလေးတစ်ယောက်က သူမရဲ့ ၂၃မြောက် မွေးနေ့ဖြစ်သည်။ (~ ဒီနေ့ ကောင်းမလေးတစ်ယောက်ရဲ့ ၂၃မြောက် မွေးနေ့ဖြစ်တယ်။);birthday: (It) is the day of a girl's birthday, achieving her 23.;narozeniny: Je den narozenin slečny, (která právě) dosáhla svých 23.;writ.

မွေးနေ့: ဘီလီရဲ့မွေးနေ့က ဖေဖော်ဝါရီမှာ။;birthday: Bill's birthday is in February.;narozeniny: Bill má narozeniny v únoru. ("Billovy narozeniny (jsou) v únoru.");

မွေးနေ့: မင်းမွေးနေ့ ဘယ်တော့လဲ။;birthday: When is your

birthday?;narozeniny: Kdy máš narozeniny? ("Kdy bude den tvého narození?");inter.

မွေးနေ့: မွေးနေ့မင်္ဂလာ။;birthday: Happy birthday! ("blessings (on your) birthday");narozeniny: Šťastné narozeniny! ("požehnání (na tvé) narozeniny");w.

မွေးနေ့: မွေးနေ့မှာ ကျွေးချင်တာရှိရင် အားမနာနဲ့။;birthday: If (you) have anything to offer on (your) birthday, don't be shy.;narozeniny: Pokud máš něco k nabídnutí (lidem), pak se nestyď.;col. sl.

မွေးနေ့ကတ်ပြား(တစ်ချပ်);card, birthday ("flat³ card² (for) birth° day°") ° birthday card ("flat³ card² (for) birth° day°");narozeninové přání (kartička s přáním k narozeninám, "plochá² karta³ dne¹ narození°") ° přání k narozeninám (kartička s přáním k narozeninám, "plochá² karta³ dne¹ narození°");sg.

မွေးဖွား: ကလေးမွေးဖွားပြီးလို့;born, be: because the baby is born;narodit se: protože se narodilo miminko;p.p.

မွေးဖွား: သူ့ကို မြောက်အိန္ဒိယမှာ မွေးဖွားခဲ့တယ်။;born, be: He was born in North India.;narodit se: ("On") se narodil v severní Indii.;p.s. writ.

မွေးဖွား: သူ့ကို မွေးဖွားခဲ့သည်။;born, be: He was born.;narodit se: ("On") se narodil.;p.s.

မွေးဖွား: -ကို;born, be ("be-born (and) be-born");narodit se ("být-narozen (a) být-narozen");l

မွေးဖွားရာနေရာ;birthplace ("place² (of) birth° event°");místo narození ("místo² události¹ narození°");n.

မသင့်မြတ်;unsuitable, be ("not suitable (and not) noble");nevhodný, být ("ne vhodný (a ne) ušlechtilý");l

မသာ;no more than, be;ne více než, být;adv.

မသိ;know not;nevědět;l

မသိ: ဒီနားမှာ ဘယ်မှာ ရမလဲ မသိဘူး။ (~ ဒီအနီးအနားက ဘယ်မှာ ရနိုင်မလဲ မသိဘူး။);know not: Where (you) will get (~ find) (it) nearby, (I) don't know.;nevědět: Nevím, kde to tady poblíž dostanete (~ najdete).;

မသိနားမလည်မှု;ignorance ("not-knowing, not-understanding");zasepenost ("nevědění, neporozumění");n.

မသိပါဘူး;l don't know.;Nevím.;pol.

မသိဘူး: ဒီနေ့သောကြာနေ့မုန်း မသိဘူး။;know not: (I) didn't know ("the fact that") today's Friday.;nevědět: Nevěděl jsem ("o skutečnosti,") že dnes je pátek.;

မသိဘဲ;unconsciously ("without¹without² knowing°") ° unwittingly ("without¹without² knowing°") ° unaware ("without¹without² knowing°");nevědomky ("bez¹bez² vědomí°") ° netušíc ("bez¹bez² vědomí°") ° neuvědomující si ("bez¹bez² vědomí°");adv.

မသဲကွဲ;unclear ° vague;nejasný ° vágní;adj.

မဟတ်တန်: မဟတ်တန်က ကျွန်းတစ်ကျွန်းပါ။;Manhattan (town in USA): Manhattan is an island.;Manhattan (město USA): Manhattan je ostrov.;pol.

မဟာစည်ရိပ်သာ;Mahasi Meditation Center °);Mahási Meditační Centrum °);name

မဟာဗန္ဓုလ၊ ဗိုလ်ချုပ်;Maha Bandula, gen. (fought against the British in the First Anglo-Burmese War 1824-1826);Mahá Bandula, gen. (bojoval proti Británcům v První Anglo-Barmské Válce 1824-1826);name

မဟာဘွဲ့ရသူ(တစ်ယောက်);MA (person, "person³ (who) got² great

title¹");Mgr. (osoba, "osoba³ (která) dostala² velký^o titul¹");sg.
မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့: Master's degree (MA.) ° degree MA. ° MA.
degree;Magistra titul (Mgr.) ° Mgr. titul ° titul Mgr.;n. P.
mahāvijjā (= great knowledge)
မဟုတ် မဟုတ်;no no ("not yes, not yes");ne ne ("nikoliv ano,
nikoliv ano");interj.
မဟုတ်(ပါ)ဘူး: ခင်ဗျား ဆရာ မဟုတ်ပါဘူး;not, be: You are not a
teacher.;nebýt: Nejsi učitel.;pol. um.
မဟုတ်(ပါ)ဘူး: သူ ကျောင်းသား မဟုတ်ပါဘူး;is not: No, he is not a
student.;není: Ne, není student.;pol.
မဟုတ်(ပါ)ဘူး: ဦးဘခင်နဲ့ ဒေါ်သူဇာ မဟုတ်ပါဘူး;indicates negative:
(They) are not Mr. Bakhin and Mrs. Thuza.;značí zápor: Nejsou
pan Bakhin a paní Tuza.;col. pol.
မဟုတ်တာ;who is not ° what is not ° which is not;kdo není ° co
není ° který není;n.
မဟုတ်တာ: မိခင်စာ (~ မိခင်ဘာသာစကား) မဟုတ်တာကို
ကောင်းကောင်းကျွမ်းကျင်တာကို လေးစားပါတယ်;what is not: (I)
revere (you), who is well skilled in what is not (your) mother
tongue.;co není: Respektuji (tebe,) který je dobře dovedný v
tom, co není (tvou) mateřštinou.;pol.
မဟုတ်ပါ;no ("not yes");ne ("nikoliv ano");interj. pol.
မဟုတ်ပါဘူး: တောရွာ သင်္ကြန်ကတော့ ဒီလို မဟုတ်ပါဘူး;is not: Thin-
gyan in village is not like that.;není: Vesnický Tendžan takhle
neprobíhá (~ "není");pol.
မဟုတ်ပါဘူး: မင်းမူထမ်းလဲ မဟုတ်ဘူး;is not: (He) is not even a
king's servant.;není: Není ani královým služebníkem.;
မဟုတ်ပါဘူး: အမှား မဟုတ်ပါဘူး; အမှန်လည်းမဟုတ်ပါဘူး;not, is: It is
not wrong, it is not right also.;není: Není to špatně, není to ani
dobře.;pol.
မဟုတ်ပါဘူး: အဲဒါ နတ်ကွန်း မဟုတ်ပါဘူး အရင်ဘုရား;is not: That is
not a spirit house, majesty.;není: To není bůžkův dům,
výsosti.;pol.
မဟုတ်ပါဘူး;No.;Ne.;pol.
မဟုတ်ဘူး;does not ° is not;nikoliv ° není;interj.
မှ;only if ° only ° when ° just ° of;jestliže ° pouze ° právě °
pouze pokud ° když ° jen ° značí genitiv;conj. (or) suff. adv.
(or) suff.
မှ (from မှ);even, not;ani, ne;suff.
မှ: ခင်ဗျားမေးမှ ကျွန်တော်ဖြေမယ်;only if: I will reply only if you
ask.;pouze pokud: Odpovím pouze pokud se zeptáš.;fut. um.
မှ: ဒီနေ့မှ သတိရပြီး ပြင်လိုက်ရတာ;just: Just today (I) remembered
and corrected (your letter) well.;právě: Právě dnes jsem si
vzpoměl a ("pořádně") opravil (ten tvůj dopis).;
မှ: မိတ်ဆွေတစ်ယောက်မှ မရှိဘူး;even, not: (She) doesn't have
even one friend.;ani, ne: Nemá ani jednoho kamaráda.;
မှ: သူလာမှ ကျွန်တော် လာမယ်;only if: I will come only if he
comes.;pouze pokud: Půjdu pouze pokud on (také) přijde.;fut.
um.
မှ: အမှားလုပ်မှ အမှန်ပေါ်မှာပေါ့;by: Indeed, by making mistakes,
correct(ness) will appear.;značí instrumentál: Vskutku, děláním
chyb se objevuje správné (psaní).;col.
မှပြီး;from – onwards;ode;suff. prep.
မှပြီး: ဒီနေ့မှပြီး ကျွန်တော်ရဲ့ကွန်ပျူတာမှာ သိမ်းထားပါတော့မည်;from
– onwards: From today onwards (I) will save (it) in my

computer.;ode: Ode dneška si (to) budu ukládat na (~ "ve")
svém počítači.;fut. writ.
မှပြီး: ရောက်တဲ့နေ့မှပြီး;since: since the day of (my) arrival;ode:
ode dne (mého) příjezdu;
မှတစ်ဆင့်;by (via) ("of one level") ° via ("of one level") ° by
means of ("of one level");skrze ("z jednoho stupně") ° po (užitím
čeho, "z jednoho stupně");adv.
မှတစ်ဆင့်: အင်တာနက်မှတစ်ဆင့် ပြောခဲ့တယ်;by: (We) spoke by
Internet.;po: Bavili jsme se po internetu.;p.s.
မှတစ်ပါး;except ° besides;mimo (kromě) ° kromě;suff. adv. (or)
suff. adv.
မှတ်;mark, make a ° remember ("note") ° notice °
remember;poznámku, udělat si ° remember ("zaznamenat") °
všimnout si ° všimát si ° pamatovat si;l (or) T
မှတ်: အရင်တုန်းကတည်းနဲ့ (~ အရင်တုန်းကတည်းက) အများကြီး
လေ့လာပြီး မှတ်သားခဲ့တယ်;remember: Long time ago (I) have
studied a lot and have yet remembered.;dávno, kdysi: Kdysi
dávno jsem (toho) hodně nastudoval, a ještě si pamatoval.;
မှတ်: ၁၂ မိနစ်လောက်ဆို စိတ်က ထွက်သွားပြန်ရော ဒီလိုနဲ့
ကျွန်တော်လည်း အလုပ်လုပ်ရင်း နားနေရင်း သတိရရင်း မှတ်လိုက်
မရတဲ့အခါ မမှတ်ဖြစ်တဲ့သတိမထားမိတဲ့ အချိန်က ပိုများပါတယ်;notice:
With it, around one (or) two minutes (my) mind is back after
leaving – ("with") this way, while doing work, resting (and)
taking mindfulness, when it is, indeed, not possible to notice –
(such) times, when I also happen not to notice (and) not to
establish ("(and) catch") (my) mindfulness, are many.;všimát si:
S tím, asi jednu (či) dvě minuty je (moje) mysl po odchodu zpět
– ("s") takto, během dělání práce, odpočívání (a) brání
všímavosti, když, vskutku, není možné si všimát – (takových)
období, kdy se stane, že si také nevšímám (a) neupevňuji ("(a)
(ne)chytám") všímavost, je mnoho.;med.
မှတ်: မနက်က စာတွေ မှတ်မိ(ပြီး)လား;remember: Do (you)
remember yesterday notes (~ "writings")?;pamatovat si:
Pamatuješ si včerejší zápisky (~ "psaní")?;inter.
မှတ်: ဝင်သက်ထွက်သက် မှတ်ပြီးကိုယ်စိတ် (ရပ်နာမ်) သဘာဝလေးကို
ကြည့်ဖြစ်ပါတယ်;notice: Noticing the breath, (I) happen to watch
the very nature (of my) mind ("rūpa – nāma");všimát si:
Všímající si (svého) dechu, ("stává se, (že)") sleduji samotnou
přirozenost (své) mysli ("rūpa – nāma");pol. med.
မှတ်: သတိရပြီး သတိထားပြီး ပြန်မှတ်တယ်;notice: Taking
mindfulness, establishing the mindfulness, (I) return to
noticing.;všimát si: Vezmu všímavost, upevním ji (~
"všímavost") (a) vrátím se k všimání si.;med.
မှတ်ကျောက်တင်ခြင်း;proof (to substantiate sth., "put² marking^o
stone¹ {nouner}³");důkaz (k doložení, "položiti² vyznačující^o
kámen¹ {jmenec}³");n.
မှတ်ချက်;post scriptum (PS, used as a postscript in letter, "note
{nouner}") ° remark ("note {nouner}") ° PS (post scriptum, used
as a postscript in letter, "note {nouner}") ° note ("note
{nouner}");poznámka ("poznámenat {jmenec}") ° podotknutí
("poznámenat {jmenec}") ° PS (post scriptum, užito jakožto
dodatek na konci dopisu, "poznámenat {jmenec}");n.
မှတ်စု;notes ("collection¹ (of) notes^o");poznámky ("sbírka¹
poznámek^o");n.
မှတ်စု(တစ်ပုဒ်);note ("notes collection");poznámka ("poznámek

sbírka");sg.

မှတ်စုစာအုပ်: မှတ်စုစာအုပ်ငယ်လေးထဲသို့;notebook: to a small notebook;notýsek: do malého notýsku;writ.

မှတ်စုစာအုပ်(တစ်အုပ်);pocketbook ("notes collecting book") ° notebook ("notes collecting book");zápisník ("poznámky sbírající kniha") ° notýsek ("poznámky sbírající kniha");sg.

မှတ်စုတွေ;notes ("mark collecting {pl.}") ° notes ("note collections");poznámky ("poznámek sbírání {mn.č.}") ° zápisky ("sbírky¹ poznámek^o");pl.

မှတ်စုမှတ်တမ်း: မှတ်စုမှတ်တမ်းတွေအရ သိနိုင်ပါတယ်။;notes and records: It can be known according to the notes and records.;poznámky a záznamy: Lze o tom vědět z (~ "podle") poznámek a záznamů.;pol.

မှတ်တမ်း;records ("noted (and) records");záznamy (zvukové, "zaznamenané nahrávky") ° nahrávky (zvukové, "zaznamenané nahrávky");n.

မှတ်တမ်းတင်;record ("(to) put² recording¹ mark^o");zaznamenat ("uložit² nahrávací¹ poznámku^o") ° nahrávat ("uložit² nahrávací¹ poznámku^o");T

မှတ်တမ်းတင်: ကျန်စစ်သား၏ သစ္စာရှိပုံကို မြန်မာသမိုင်းတွင် မှတ်တမ်းတင်ကြရသည်။;record: The way of loyalty of Kyansittha has been recorded in Myanmar history by many.;zaznamenat: Způsob věrnosti Čansitáy byl mnohými zaznamenán v historii Myanmaru.;writ.

မှတ်တိုင်;bus stop ("column¹ (of) sign^o");autobusová zastávka ("sloup¹ znamení^o");n.

မှတ်မိ;recollect ("note (and) catch") ° remember ("note (and) catch") ° remember ° recognize ° mind, keep in (remember) ° recognize sb. ("catch¹ mark^o");rozpoznat někoho (rozpoznat, "chytit¹ (s) znaménko^o") ° pamatovat si ° poznat někoho (rozpoznat, "chytit¹ (s) znaménko^o") ° vzpomenout si ("zaznamenat (a) chytit¹") ° paměti, udržovat v (pamatovat si) ° rozpoznat ° pamatovat (si) ° pamatovat si ("zaznamenat (a) chytit¹");l (or) T

မှတ်မိ: ကောင်းကောင်းမှတ်မိပါတယ်။;remember: (I) remember (it) well.;pamatovat si: Dobře si (to) pamatuji.;pol.

မှတ်မိ: ဒီနေ့တိုင် ကျွန်တော် မှတ်မိတယ်။;remember: I remember until today.;pamatovat si: Pamatuji si až do dnes.;um.

မှတ်မိ: မမှတ်မိဘူးလား။;remember: Don't (you) remember (me)?;pamatovat (si): (Copak si mě) nepamatuješ?;inter. col.

မှတ်ယူ;suppose ("take¹ sign^o") ° supposed to be, be ("take¹ sign^o");předpokládat ("brát¹ znamení^o") ° pokládán za, být ("brát¹ znamení^o") ° pokládat za ("brát¹ znamení^o");T

မှတ်လေ;mindfulness, keep ("practise¹ remembering^o") ° keep mindfulness ("practise¹ remembering^o");udržovat všímavost ("praktikovat¹ pamatování^o") ° všímavost, udržovat ("praktikovat¹ pamatování^o");T

မှတ်လေ: စိတ်ညစ်တဲ့အခါတွေမှာ တရားမှတ်လေ ရှိပါတယ်။;mindfulness, keep: On days (when I am) disappointed, (I) tend to (~ "have") keep ("the right") mindfulness.;všímavost, udržovat: Ve dnech nespokojenosti mám (tendenci) udržovat ("správnou") všímavost.;pol.

မှန်;right, be (correct) ° correct, be;správný, být;l

မှန်း;indicates cognizance ° guess ° indicates request to see sth. ° fact that ° estimate ° indicates fact of sth. being sth.;značí

fakt, že něco je ° značí požadavek podívání se na něco ° značí vědomí (něčeho) ° skutečnost, že ° odhadnout (míru) ° hádat (míru);prep. (or) suff. (or) T

မှန်း: ကျွန်တော် ပြောတာမှန်လား။;correct: Is it correct what I say?;správně: Je co říkám správně?;inter. um.

မှန်း: ဒီနေ့သောကြာနေ့မုန်း မသိဘူး။;fact: (I) didn't know ("the fact that") today's Friday.;skutečnost: Nevěděl jsem ("o skutečnosti,") že dnes je pátek.;

မှန်း: နင့်မုန်းမသိလို့ပါ။;fact, that: Indeed, (I) didn't know ("the fact that") it's you.;skutečnost, že: Vskutku, nevěděl jsem ("o skutečnosti"), že jsi to ty.;col. pol.

မှန်း: မှန်သွားပြီ;correct: (This) was correct.;správně: (Tohle) bylo správně.;p.p.l

မှန်း: ရေးတာတွေအားလုံးလိုလိုမှန်ပါတယ်။;correct: All what (you) write is mostly correct.;správný, být: Všechno co jsi napsal, je víceméně správně.;col. pol.

မှန်း: သူ ဘယ်သူမုန်း မသိဘူး။;fact: (I) don't know ("the fact") who he is.;skutečnost: Nevím ("skutečnost") kým (~ "kdo") ("on") je.;

မှန်း: သူ ဘာမုန်း မသိဘူး။;fact: (I) don't know ("the fact") who (~ "what") he is.;skutečnost: Nevím ("skutečnost") kdo (~ "co") ("on") je.;

မှန်း: သူ့ကျောင်းသားမုန်းမသိဘူး။;fact: (I) didn't know ("the fact that") he is a student.;skutečnost: Nevěděl jsem ("o skutečnosti,") že je student.;

မှန်း: သူ့လာမယ်မုန်းသိပါတယ်။;fact: (I) know ("the fact that") he will come.;skutečnost: Víím ("o skutečnosti,") že přijde.;pol.

မှန်း: သူ့လာမုန်း မသိဘူး။;fact: (I) didn't know ("the fact that") he comes.;skutečnost: Nevěděl jsem ("o skutečnosti,") že přichází.;

မှန်း: အများအားဖြင့် မှန်ပါတယ်။;correct, be: (It) is mostly correct.;správně, být: Je (to) povětšinou správně.;pol.

မှန်းခြေအားဖြင့်;hopefully ("to² (and) by³ basis¹ (of) hoping^o");snad ("k² (a) skrze³ základnu¹ doufání^o");adv.

မှန်းထား;plan to;plánovat (práci atd.);T

မှန်းထား: အနာဂတ် ဘာလုပ်ဖို့ မှန်းထားလည်း။ (~ ရေဆက် ဘာလုပ်မယ်မှန်းထားလည်း);plan to: What do (you) plan to do in future? ° plan: What do (you) plan to do in future?;plánovat (práci atd.): Co plánuješ dělat v budoucnu? ° plánovat: Co plánuješ dělat v budoucnu?;inter.

မှန်ပါ;yes (answer (especially) by a monk to an elder) ° right! ° correct!;dobře! ° správně! ° ano ((zejména) mnichova odpověď staršímu mnichovi);adv. pol. (or) adv.

မှန်မှန်;regularly ° correctly;správně ° pravidelně;adv.

မှန်လှ;good, be very ("good (and) pretty");dobrý, být velmi ("dobrý (a) hezký");l

မှန်းသိ: တရားအားထုတ်ကောင်းမှန်းသိတော့ (~ တရားအားထုတ်ရကောင်းမှန်းသိပေမဲ့)

အများကြီးမလုပ်ဖြစ်ပါဘူး။;envision: Though I envision, that meditation is good, (I) do not do (it) much.;předvídat: Přestože předvídám, že meditace je dobrá, moc (ji) nedělám.;pol.

မှဲ့;just after;hned po;suff. prep.

မှလွဲ၍;except (preceded by noun);kromě (následuje za pod. jm.);suff. writ.

မှအပ;apart from ° except ° besides;mimo (kromě) ° kromě;suff. adv. (or) conj. writ. (or) suff. adv.

မှအပ: အခြား သူများကို သင်ကြားပေးခြင်းမှအပ
 မိမိဘာသာလေ့လာသင်ယူသည်။;apart from: Apart from teaching
 other people, (he) is studying himself (as well).;kromě: Kromě
 toho, že učí ostatní lidi, (také) se učí sám.;writ.
 မှာ;be ° that will ° indicates future tense ° indicates possession
 ° on ° inside ° in ° indicates fut. tense ° order (food, dish etc. in
 restaurant) ° plan (~ "will") ° indicates genitive case ° that °
 what will ° who will ° at ° want ° which will ° indicates subject
 in sentence ° indicates tendency ° want (food, dish etc. in
 restaurant) ° going to, be;uvnitř ° být ° značí bud. čas °
 objednat si (jídlo, pokrm atd.) ° vevnitř ° značí genitiv ° že bude
 ° na ° značí tendenci ° chtít ° že ° chtít (jídlo, pokrm atd. v
 restauraci) ° značí bud. č. ° co bude ° značí vlastnictví ° značí
 budoucí čas ° kdo bude ° plánovat (~ "bude") ° značí podmět
 ve větě ° který bude ° chystat se ° v;suff. col. (or) suff. prep.
 (or) suff. (or) suff. (or) T
 မှား;wrong ° mistake, make a ° wrong, be ° err;chybovat °
 špatný, být ° chybu, udělat ° chybit ° mýlit se;l (or) T
 မှာ မဟုတ်(ပါ)ဘူး;what will not ° which will not ° that will not;co
 nebude ° který nebude;suff. col.
 မှာ မဟုတ်ပါဘူး: ဒီစာအုပ် ဆရာမ ဖတ်မှာ မဟုတ်ပါဘူး;;which will not:
 This is not the book which the (female) teacher will read.;který
 nebude: To není kniha, kterou bude učitelka číst.;col. pol.
 မှာ မဟုတ်ပါဘူး: သူထမင်း ကျွန်တော် စားမှာ မဟုတ်ပါဘူး;;what will
 not: His rice is not what I will eat.;co nebude: Jeho rýže není
 (to,) co budu jíst.;col. pol. um.
 မှာ: ကျွန်တော် စားမှာ;what will (~ whatever will): (that) what I will
 eat;co bude (~ cokoliv bude): (to,) co budu jíst;n. col. um.
 မှာ: ကျွန်တော် စားမှာ ထမင်းပါ;;what will: (That,) what I will eat is
 rice.;co bude: (To,) co budu jíst je rýže.;col. pol. um.
 မှာ: ကျွန်တော် မကြာခင်ပဲ စားမှာပါ;;indicates fut. tense: I will eat
 just soon.;značí bud. čas: Budu jíst už brzy.;fut. pol. um.
 မှာ: ကျွန်တော် မှားသလား;;wrong, be: Am I wrong?;mýlit se:
 Mýlím se?;inter. um.
 မှာ: ကျွန်တော် မှားသွားတယ်;;mistake, make a: I made a mistake.
 ("I happened to make a mistake.");chybu, udělat: Udělal jsem
 chybu. ("Stal jsem se chybujícím.");um.
 မှာ: ကျိုက္ကဆံမှာ;;in: (It is) in Kaikkasan.;v: (Je to) v
 Čajkkashen.;ans. col.
 မှာ: ကိုက်မှာ စိုးလို့;that: because (we) were afraid that (he) would
 bite;že: protože jsme se obávali, že by kousal;col.
 မှာ: ကူညီနိုင်တာ ကူညီမှာပါ;;will: (I) will help (you with) what (I)
 can help (with).;značí budoucí čas: Pomohu (ti s tím, s) čím (ti)
 mohu pomoci.;col. pol.
 မှာ: ခင်ဗျား မမှားပါဘူး;;wrong, be: You are not wrong.;mýlit se:
 Nemýlíš se.;col. pol.
 မှာ: ခင်ဗျား မှားပါတယ်;;wrong, be: You are wrong.;mýlit se: Mýlím
 se.;pol.
 မှာ: စာကြောင်းမှားနေတယ်;;wrong, be: The sentence is
 wrong.;špatně, být: Ta věta je špatně.;cont.
 မှာ: တရားဟောမှားမလား;;wrong: is preaching wrong?;špatně: je
 přednášení (o Buddhismu) špatně?;inter.
 မှာ: ဒီစာအုပ် ဆရာမ ဖတ်မှာပါ;;which will: This is the book (which)
 the (female) teacher will read.;který bude: Tato kniha je (ta,)
 kterou bude učitelka číst.;col. pol.

မှာ: ဒီနေ့ သူလာမှာ ဖြစ်ပါတယ်;;indicates fut. tense: It is today, that
 he will come.;značí budoucí čas: Je (to) právě dnes, (kdy)
 přijde.;fut. pol.
 မှာ: ပြဇာတ်ပြီးရင် ငါတော့ အိပ်မှာပါ;;indicates fut. tense: After the
 (theater) play ("as for me,") I will go to sleep.;značí budoucí
 čas: Po (té) (divadelní) hře, ("co se týče (mě)") ("já") půjdu
 spát.;fut.
 မှာ: ဖြေနိုင်သလောက် ဖြေပေးမှာပါ;;indicates fut. tense: (I) will
 answer as much as (I) can answer for (you).;značí bud. čas:
 Odpovím (ti) jak jen (ti) budu moci odpovědět.;fut. pol.
 မှာ: ဗမာပြည်နဲ့ တရုတ်(ပြည်)မှာ;;in: in Burma (~ "Burmese
 country") and China;v: v Barmě (a) Číně;
 မှာ: ဘယ်တော့ပြီးမှာလဲ;;plan (~ "will"): When do (you) plan to (~
 "will") finish?;plánovat (~ "bude"): Kdy plánuješ (~ "budeš")
 skončit?;inter.
 မှာ: ဘာမှာမလဲ;;order: What will (you) order?;objednat si: Co si
 objednáte?;inter. fut.
 မှာ: မနက်ဖြန်ဘာလုပ်မှာလဲ;;will: What will you do tomorrow?;bude:
 Co budeš dělat zítra?;fut. inter. col.
 မှာ: မောင်အေးမှာ ဖတ်စရာစာအုပ်ရှိတယ်;;at (the possession):
 ("Young man") Aye has a book for reading.;ve (vlastnictví):
 ("Mladý pán") É má knihu na čtení.;col.
 မှာ: ရွှေတိဂုံဘုရားကို ရောက်မှာပါ;;will: You will arrive at
 Shwedagon pagoda.;dojdeš ("budeš"): Dojdeš do Švedagou
 pagody.;col. pol.
 မှာ: သူ ဒီဆိုင်မှာ စားပါမယ်;;in: He will eat in this shop.;v: Bude jíst
 v tomto obchodě.;pol.
 မှာ: သူ ပြောမှာ;what will (~ whatever will): (that,) what he will
 say;co bude (~ cokoliv bude): (to,) co řekne;col.
 မှာ: သူ လာမှာ ကျွန်တော် မသိဘူး;;that will: I don't know that he'll
 come.;že bude: Nevím, že přijde.;um.
 မှာ: သူ လာမှာပါ;;indicates fut. tense: He will come.;značí bud.
 čas: ("On") přijde.;fut. pol.
 မှာ: သူထမင်း ကျွန်တော် စားမှာပါ;;that will: His rice is what I'll
 eat.;co budu: Jeho rýže je (to,) co budu jíst.;pol. um.
 မှာ: သူမှာ ဟိုမှာ သူငယ်ချင်းမရှိဘူး;;indicates possession: He
 doesn't have friends there. ("In him, there, are no
 friends.");značí vlastnictví: (On) tam nemá přátele. ("V něm,
 tam, nejsou přátele.");
 မှာ: သူမှားပြောမိမှာ စိုးလို့ပါ;;wrong: Because he worries, that (he
 may) happen to say (something) wrong.;špatný: Protože se
 obávám, že se stane, že řekne (něco) špatně.;pol.
 မှာ: အခု ဆရာကြီးက စကားပြောမှာ ဖြစ်ပါတယ်;;indicates fut. tense:
 It is now, that the ("big") teacher will speak.;značí budoucí čas:
 Je (to) právě teď, (kdy) bude ("velký") učitel mluvit.;fut. pol.
 မှာ: အနော်ရထာလမ်းမှာ နေပါတယ်;;in: I live in Anoyatha road.;v:
 Žiji v ulici Anoyatha.;
 မှာ: အမှားနဲ့ နေရာတွေ (~ မှားတဲ့နေရာတွေ);mistake: places with
 mistakes;chyba: místa s chybami;
 မှာ: အဲဒါ မမှာပါဘူး;;order: (I) didn't order that (one).;objednat si:
 Ten jsem si neobjednal.;pol.
 မှာ: အဲဒါလဲ ပါမှာပေါ့;;be: That (one) is also included, indeed.;být:
 Ten je také zahrnutý, vskutku.;col.
 မှာ: အဲဒီကို ငါ သွားမှာ မဟုတ်ဘူး;;indicates fut. tense: I won't go

there.;značí bud. čas: Tam ("já") nepůjdu.;fut. col.
 မာကျတော့;as for;co se týče;conj. col.
 မာကျတော့: ငါ့မာကျတော့;as for: as for me;co se týče: co se týče mě;col.
 မာကြားချက်: ငါ့, မာကြားချက်ကို (လက်ခံ)ရရှိခဲ့လား။;message: Have you received my message?;zpráva: Dostal jsi mou zprávu?;inter.
 မာကြားချက်: ဗမာစကား တစ်ဆယ့် ဒါမှမဟုတ်ဒီထက်ပိုတဲ့ မာကြားချက် (~ ဗမာလို မာကြားချက် ဆယ်ချက် (သို့) ဒီထက်ပိုသော မာကြားချက်);message: ten or more message in Burmese language;zpráva: deset a víc zpráv v Barmském jazyce;
 မာကြားချက်(တစ်ခု);message ("order-sth. (and) hear {nouner}");zpráva ("poručit-si (a) slyšet [jmenec]");sg. writ.
 မားတာတွေ;mistakes ("mistakings");chyby ("chybování");pl.
 မှို(တစ်ပင်);mushroom;houba;sg.
 မှီ;lean against;opřít se o;T
 မှီငြမ်း;link (to a book, "refuge¹ (to) lean-against^o") ° reference (to a book, "refuge¹ (to) lean-against^o");odkaz (na knihu, "útočiště¹ (o které se lze) opřít^o") ° reference (na knihu, "útočiště¹ (o které se lze) opřít^o");n.
 မှီငြမ်း: ကျွန်တော် ခင်ဗျားအနေနဲ့လိုအပ်ရင် မှီငြမ်းလို့ရအောင် အင်္ဂလိပ်လိုပဲ ရေးပေးခဲ့တာပါ။;reference: I wrote (this) in English for you in case if (you) need a reference.;reference: Napsal jsem ti ("já") (tohle) v angličtině pro případ, že bys (to) potřeboval k nahlédnutí (~ "referenci")i.;p.s. pol. um.
 မှီဝဲ;sex, have ("depend-on (and) hover-around") ° love, make ("depend-on (and) hover-around");milovat se (mít sex, "záviset (a) poletovat-nad") ° sex, mít (mít sex, "záviset (a) poletovat-nad");T ow.
 မှု;indicates change of word's type noun ° -ness ° treat with attention ° take care of;stvi ° pečovat, pozorně ° starat se o ° značí změnu druhu slova na pod. jm.;suff. (or) T
 မှုတ်;blow (by mouth) ° whiff (by mouth);foukat (pusou);T
 မှူး(တစ်ယောက်);supervisor ° leader;dozor ° vedoucí;sg.
 မှူးမတ်: မှူးမတ်များက ကျန်စစ်သားကို မင်းပြုရန် တိုက်တွန်းကြသည်။;minister: The ministers urged Kyansittha to become a king.;ministr: Ministři naléhali, aby se Čansitá stal králem.;writ.
 မှူးမတ်(တစ်ဦး);minister ("governing¹ supervisor^o");ministr ("vládnoucí¹ vedoucí^o");sg.
 မှောက်;overturn;převrátit;T
 မော့စွမ်းအင်: မော့စွမ်းအင်တွေကို အောင်မြင်ချင်တာပါပဲ။;magical power: (I) just wanted to attain magical powers.;magická moc: Chtěl jsem jen dosáhnout magických mocí.;p.s. pol.
 မော့စွမ်းအင်;magical power ("power² (and) potency¹ (of) sorcery^o");magická moc ("moc² (a) schopnost¹ magie^o");n.
 မော့ဆရာ(တစ်ဦး);magician, parlour ("master¹ (in) sleight-of-hand^o");kouzelník, jevištní ("mistr¹ (v) kouzelnických-tricích");sg.
 မာ;firm, be ° hard, be ° healthy, be;pevný, být ° zdravý, být ° tvrdý, být;l (or) I un.
 မာစတာ;Master's (degree) ° MA (degree) ° Master's (degree course);magisterské (studium) ° magisterský (titul) ° Mgr. (titul);n. E. Master
 မာစတာ: မာစတာဆက်တတ်မှာလား;Master's (degree): Will you be

able to join Master's (degree course)?;magisterské (studium): Budeš schopen nastoupit na Magisterské (studium)?;inter. col.
 မာစတာဘွဲ့;Master's degree (MA.) ° degree MA. ° MA. degree;Mgr. titul ° titul Mgr. ° Magistra, titul (Mgr.);n. E. master
 မာစီးဒီး: တိုယိုတာ မာစီးဒီးစတဲ့ ကားတွေ ;Mercedes.: Cars, such as Toyota, Mercedes etc.;Mercedes: Auta jako Toyota, Mercedes atd.;
 မာနကြီး;proud, be ("conceit (is) big");pyšný, být, "hrdost (je) velká";T P. māna (= conceit)
 မာနကြီး: ဒါကြောင့် ဘဝင်မြင့်ကြမာနကြီးကြပါတယ်။;proud, be: Therefore, they are conceited and proud.;hrdý, být: Proto, jsou namyšlení a hrdí.;pol.
 မာပါ;healthy, be ("include¹ health^o");zdravý, být ("obsahovat¹ zdraví^o");l
 မာပါ: ခင်ဗျားမာပါရဲ့လား;healthy, be: Are (you) healthy, for sure?;zdravý: Jsi skutečně zdravý?;inter.
 မာမီး;mummy ° mum;maminka ° mamka;col. E. mummy
 မာမီး: မာမိက (အ)ဝေးမှာလား။;mummy: Is mummy far away?;maminka: Je maminka daleko (pryč)?;inter. col.
 မာလကာသီး(တစ်လုံး);guava ("fruit¹ (of) Malacca^o");guáva ("ovoce¹ (z) Malaccy^o");sg.
 မိ;catch ° caught, be ° happen to;chycen, být ° stát se (komu) ° chytit ° stát se, že ° přihodit se ° najednou (se stát) ° stát se;suff. (or) adv.
 မိ: ကျွန်တော် ဒီမှာစာတွေ တကယ် အများအများကြီးလုပ်မိတာ။ (~ ဒီစာမှာ ကျွန်တော် တော်တော်များရေးတာပဲ။);happen to: Indeed, I happened to make many mistakes in these writings.;stát se: Vskutku, v tomto psaní se stalo, že jsem udělal mnoho chyb.;um.
 မိ: ကျွန်တော် ဒီလို နားလည်မိပါတယ်။;happen to: I happend to understand like this.;stát se: Stalo se, že jsem (to) takto pochopil.;pol. um.
 မိ: ကျွန်တော် ဒီလို ရေးမိပါတယ်။;happen to: I happened to write it like this.;stát se: Stalo se, že jsem to takto napsal.;pol. um.
 မိ: ဝမ်းသာပီတိဖြစ်မိပါတယ်။;happen to: (I) happen to be happy (and) joyful.;najednou: Najednou jsem šťastný a veselý.;pol.
 မိကျောင်းခေါင်းတို(တစ်ကောင်);alligator ("tends¹ (to) catch^o, short³ headed²");aligátor ("má-sklon¹ (k) chytání^o, krátká³ hlava²");sg.
 မိကျောင်းခေါင်းရှည်(တစ်ကောင်);alligator ("tends¹ (to) catch^o, long³ headed²");aligátor ("má-sklon¹ (k) chytání^o, dlouhá³ hlava²");sg.
 မိခင်(တစ်ယောက်);mother;matka;sg. writ.
 မိခင်စာ;mother language ("mother writing") ° mother tongue ("mother writing");mateřský jazyk ("mateřské psaní") ° mateřština ("mateřské psaní");n.
 မိခင်စာ: မိခင်စာ (~ မိခင်ဘာသာစကား) မဟုတ်တာကို ကောင်းကောင်းကျွမ်းကျင်တာကို လေးစားပါတယ်။;mother tongue: (I) revere (you), who is well skilled in what is not (your) mother tongue.;mateřský jazyk: Ctím (tebe,) který je dobře dovedný v tom, co není (tvou) mateřtinou.;pol.
 မိခင်ဘာသာစကား;maternal language ("mother's language") ° mother tongue ("mother's language") ° mother language ("mother language (and) speaking");mateřský jazyk ("mateřský jazyk (a) mluvení") ° mateřština (mateřský jazyk, "matčin jazyk") ° mateřský jazyk ("matčin jazyk");n.

မိစ္ဆာအာဇီဝဂ္ဂမျိုး;livelihood, five kinds of wrong (often understood as the five kinds of wrong business, namely: Business in (a) weapons, (b) human beings, (c) meat, (d) intoxicants and (e) poison);živobyť, pět druhů špatného (obvykle chápáno jakožto pět druhů špatného obchodu, tj. obchod se (a) zbraněmi, (b) lidskými bytostmi, (c) masem, (d) omamnými látkami a (e) jedem);n. Bh. P. micchā-ājīva (= wrong-living)

မိစ္ဆာအာဇီဝဂ္ဂမျိုး: မိစ္ဆာအာဇီဝဂ္ဂမျိုးကို အများစုက ရောင်ကြပါတယ်။;livelihood, five kinds of wrong: Majority avoid the five kinds of wrong livelihood.;živobyť, pět druhů špatného: Většina se vyhýbá pěti druhům špatného živobyťi.;pol. မိတွတ်;daughter (affectionate address by mother);dcero (matčino volání);voc. col.

မိတ္တူ;duplicate ("same¹ idea") ° copy ("same¹ idea");kopie ("stejný¹ nápad") ° duplikát ("stejný¹ nápad") ° opis ("stejný¹ nápad");n. P. mittha (= idea)

မိတ်ဆက်;introduce (people) ° introduce ("connect friend");představit (lidi) ° představit (někoho někomu, "spojit přítele");T မိတ်ဆက်ပေး: မိတ်ဆက်ပေးမယ် နော်၊ ကျွန်တော်တို့ နာမည်က မောင်ထွန်းတင်နဲ့ မသောင်းစီပါ။;let me introduce: Let me introduce (us), ok? By name, we are ("young man") TunTint and Ms. Thaung Si.;představíme se: Představíme se, ano? Jsme (- "Jmenujeme se") mladý pán ThonTen a slečna TauSí.;pol. မိတ်ဆက်ပေး: အခု သဘာပတိအနေနဲ့ ကြွရောက်လာသူများကို အဆိုရှင်များနဲ့ မိတ်ဆက်ပေးပါရစေ။;introduce: Now, may (I), as the chairman, introduce the proposers (~ "speakers") to those, who came (~ to the audience).;představit (někoho někomu): Nyní, ("kéž,") jakožto předseda, představím mluvčí obecnstvu.;pol.

မိတ်ဆက်ပေးခြင်း;introduction ("friendly connection giving {nouner}");úvod ("přátelské spojení darovat {jmenec}");n. မိတ်ဆွေ;friend, make a;přítel, udělat si;T မိတ်ဆွေ ဖွဲ့;make a friend;udělat si přítele;T မိတ်ဆွေ ဖွဲ့: ဆွေမျိုးတော်ရင် (~ ဆွေမျိုးတော်ဆက်ရင်း) မိတ်ဆွေဖွဲ့ ခွင့်ပေးတဲ့အတွက် ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။;friend, make a: If (you) are related, (then) thank (you) for allowing (me) to make (me) a friend.;přítel, udělat si: Pokud jsi příbuzný, (pak) děkuji, že jsi (mi) povolil si (mě) udělat přítelem.;pol. FB

မိတ်ဆွေ: ကျွန်တော်တို့ မိတ်ဆွေတွေပါ။;friend: We are friends.;přítel: Jsme přátelé.;pol. um. : မိတ်ဆွေကောင်း;friend: a good friend;přítel: dobrý přítel; : မိတ်ဆွေတစ်ယောက်မှ မရှိဘူး။;friend: (She) doesn't have even one friend.;kamarád: Nemá ani jednoho kamaráda.; : အွန်လိုင်းပေါ်မှ မိတ်ဆွေအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့;friend: good friends, colleagues (and) great people from Internet (~ "online");přítel: dobří přátelé, kolegové (a) velcí lidé z internetu (~ "online");

မိတ်ဆွေ(တစ်ယောက်);friend (close, "friend (and) relative") ° comrade ° comrade (close) ° friend;přítel ° kamarád (blízký) ° kamarád ° přítel (blízký, "kamarád (a) příbuzný");sg.

မိတ်ဆွေကောင်း(တစ်ယောက်၊ တစ်ပါး);friend, good ");přítel, dobrý ");sg. P. mitta (= friend)

မိတ်ဆွေအိမ်;friend's house;kamarádův dům ° přítelův dům;n. မိနစ်;minute;minuta;n. E. minute

မိနစ် ကားမှတ်တိုင်က ကျွန်တော်အိမ်ကို ဆယ်မိနစ်လောက် လမ်းလျှောက် ရပါမယ်။;minutes: I have to walk about 10 minutes from the bus stop to my house.;minuty: Musím jít asi 10 minut z autobusové zastávky do svého domu.;col. pol. um.

မိနစ်: ခြောက်နာရီ မိနစ်သုံးဆယ်;minute: half past six ("six hours, thirty minutes");minuta: půl sedmé ("šest hodin, třicet minut"); မိနစ်: ဆယ်နာရီနှင့် တစ်ဆယ့်ငါးမိနစ်;minute: ten fifteen ("ten hours (and) fifteen minutes");minuta: deset patnáct ("deset hodin (a) patnáct minut");

မိနစ်: တစ်နာရီမိနစ်နှစ်ဆယ်;minute: one hour twenty minutes;minuta: jedna hodina dvacet minut;

မိနစ်: နှစ်နာရီ မိနစ်နှစ်ဆယ်;minute: twenty minutes after two. ("two hours, twenty minutes");minuta: dvě hodiny dvacet minut;

မိနစ်: မိနစ် ခြောက်ဆယ်;minute: sixty minutes;minuta: šedesát minut;

မိနစ်: မိနစ်ခြောက်ဆယ်ရဲ့ ငါးဆယ့်ငါးမိနစ်;minute: fifty-five minutes of the sixty minutes;minuta: padesát pět minut z šedesáti ("minut");

မိနစ်: ရှစ်နာရီထိုးပြီး ငါး မိနစ်;minute: five minutes after five ("Fifth hour is struck (and) five minutes");minuta: pět hodin pět minut ("pátá hodina uhodila (a) pět minut");

မိနစ်: လေးနာရီသုံးဆယ်ငါးမိနစ်;minute: four hours thirty-five minutes;minuta: čtyři hodiny třicet pět minut;

မိနစ်(တစ်မိနစ်);minute;minuta;sg.

မိန့်;say (used for monks or king) ° tell (to a monk) ° say ° state (a statement) ° convey (a message to a monk);prohlásit ° říci ° sdělit (zprávu mnichovi) ° říci (užito pro mnichy či pro krále) ° říci (mnichovi);T mn. & k. (or) T mn. (or) T mn. & k. writ. (or) T မိန့်: ဗယ်လက်ဖြင့် (~ ဘယ်လက်ဖြင့်) အဝတ်အစားများပေးမည်ဟု မိန့်ခွင့်သည်။;state (a statement): (He, the king) has stated, that (he) would give clothes (to people) by (his) left hand.;prohlásit: (Král) prohlásil, že bude svou levou rukou dávat lidem oblečení.;p.p. writ.

မိန့်: ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား မိန့်ဆွယ်မှာ ပညာ(ကုသိုလ်)လုပ်ခြင်း လမ်းသုံးလမ်းရှိပါတယ်။;say (used for monks or kings): According to (~ "in") what the Lord Buddha said, there are three ways for making merit.;říci (užito pro mnichy či krále): Dle toho, co (~ "v") Pán Buddha řekl, jsou tři způsoby dělání zásluh.;pol.

မိန့်: မိန့်တော်မူပါ ဘုရား။;speak: Speak, ven. Sir.;mluvit: Mluvte, ct. Pane.;pol.

မိန့်ကြား;let know (about monks, "pronounce (and) be-heard") ° inform (about monks, "pronounce (and) be-heard") ° announce (about monks, "pronounce (and) be-heard");informovat (o mniších, "vyslovit (a) být-slyšen") ° oznámit (o mniších, "vyslovit (a) být-slyšen") ° dát vědět (o mniších, "vyslovit (a) být-slyšen");T mn.

မိန့်ကြား: ကိုရင် ဖြစ်ချင်တာကို မိန့်ကြားနိုင်ပါတယ်။;announce: The novice-monk may announce what (he) wants to happen.;oznámit: Novic-mnich (mi ted) může oznámit co si přeje (~ "chce") aby se stalo.;pol. mn.

မိန်းကလေး: ငယ်ရွယ်သောမိန်းကလေးဖြစ်သောကြောင့် သူမမှာ ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိပါပေ။;girl: Because (she) is a small girl, she doesn't have wisdom.;holka: Protože je to malá holka, není moudrá (~ "ona nemá moudrost").;pol. spis.

မိန်းကလေး: ဗေဒင်ယုံသော မိန်းကလေးများ;girl: girls, who believe in

astrology;dívka: dívky, které věří v astrologii;pl. writ.

မိန်းကလေး: မိန်းကလေးလား။ ယောက်ျားလေးလား။;girl: Is (it) girl or boy? (enquiring about the sex of the other person's child);holčička: Je (to) holčička nebo chlapeček? (vyptávání se na pohlaví dítěte tázané osoby);inter.

မိန်းကလေး: အသက် ၂၄နှစ် အရွယ် မိန်းကလေးဖြစ်ပါတယ်။;girl: (She) is a girl of age of 24 years.;slečna: Je (to) slečna věku 24 let.;

မိန်းကလေး(တစ်ယောက်);girl, baby (baby or child, "female baby") ° girlie (baby or child, "female baby") ° girl (also about adolescent and adult women, "small" girl°) ° girl ("girl baby") ° girl;děvčátko ° holka (CZ col.) ° dívka ("děvčátko") ° holčička (miminko nebo dítě, "ženské miminko") ° děvče ° slečna (také o dospívajících a dospělých ženách, "holčička") ° holka (také o dospívajících a dospělých ženách, "holčička") ° děvčátko (miminko nebo dítě, "ženské miminko") ° dívka (také o dospívajících a dospělých ženách, "holčička");sg.

မိန်းမ: မိန်းမကျတော့ ခိုးလာတယ်။;woman: (He) elopes (and) comes after (he made) a woman (his) wife (~ girlfriend).;žena:

Uprchne (a) přijde (s ní) po tom, co se stane jeho ženou.;T sl.

မိန်းမ: မိန်းမတောင်ခိုးလာပြီဘဲ ရာကျွေးပေါ့ ဗျ။;woman: Having eloped the woman ("(and) just come"), care for (~ "search (and) feed")

her.;žena: Po uprchnutí s ženou (od rodičů), hned jak přijdeš, starej se (~ "hledej (a) krm") o ní.;imper. sl.

မိန်းမ(တစ်ယောက်);woman ° female ("woman") ° wife ("woman");žena ° manželka ("žena");sg.

မိဖုရား(တစ်ပါး);queen;královna;sg.

မိဘ;parents ("mother father");rodiče ("matka otec");n.

မိဘ: တစ်ယောက်တည်းသော မိဘဖြစ်သည့်အဖေ;parents: The only parent, father.;rodiče: Jediný rodič, otec.;

မိဘညီကိုမောင်နှမ;relatives ("parents, man's-younger-brother, elder-brother, woman's-younger-brother (and) man's-younger-sister");příbuzní ("rodiče, mladší-bratr-muže, starší bratr, mladší-bratr-ženy (a) mladší-sestra-muže");n.

မိဘညီကိုမောင်နှမ: မိဘညီကိုမောင်နှမအားလုံး(က) ဒီမှာဘဲ။;relatives: All (my) relatives are just here.;příbuzní: Všichni (moji) příbuzní jsou právě tady.;col.

မိဘတွေ;parents ("mother (and) fater {pl.}");rodiče (matka (a) otec {mn.č.});n.

မိမိ: I ° own ° oneself ° one's;sebe ° vlastní ° já;adj. (or) pron. acc. (or) pron. (or) adj.

မိမိ၏;own;svůj ° vlastní;adj.

မိမိ၏: ထိုအချိန်တွင် မုဆိုးဖိရွာသူကြီးဦးအောင်ဇေယျသည် မိမိ၏ ရွာကို လျှို့ဝှက်အောင် ထန်းလုံးတပ်များကာရံသည်။;own: At that time, headman of Mushepo village U Aung Zeyya himself, for safety, protected (his) own village (by) palm-tree trunks-forts.;svůj: Tehdy náčelník vesnice Mushópho Ú Aun Zeyya, pro bezpečí, ochránil svou vesnici opevněními z palmových kmenů.;writ.

မိမိ၏: မိမိ၏ ဆွေမျိုးများအား ပြသတယ်။;own: (He) shows (it) to (his) own relatives.;vlastní: Ukazuje (to) svým vlastním příbuzným.;writ.

မိမိဘာသာ;oneself;sám;adv. writ.

မိမိဘာသာ: အခြား သူများကို သင်ကြားပေးခြင်းမူအပ

မိမိဘာသာလေ့လာသင်ယူသည်။;oneself: Apart from teaching other people, (he) is studying himself (as well).;sám: Kromě toho, že učí ostatní lidi, (také) se učí sám.;writ.

မိရိုးဖလာ;traditional practice ("(what) was-caught°, became-customary¹, was-exchanged² (and) came³") ° observance, traditional ("(what) was-caught°, became-customary¹, was-exchanged² (and) came³");tradiční praktiky ("(co) se-chytilo°, navyklo-na¹, proměnilo² (a) přišlo³") ° tradiční zvyky ("(co) se-chytilo°, navyklo-na¹, proměnilo² (a) přišlo³");n.

မိရိုးဖလာ: ဘာသာရေးမိတ်ဆုံ အားနည်းတဲ့ မိရိုးဖလာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေကတော့ မိစ္ဆာအာဇီဝဂ္ဂမျိုးနဲ့

အသက်မွေးကြပါတယ်။;traditional: The Buddhists who (are) weak in the predispositions (and) religious by birth (~ "traditional"), (they) make their living ("nurnure life") by (~ "with") the five kinds of wrong livelihood.;tradiční: Buddhisté, které jsou slabí ve (svých) predispozicích (a) přejali víru od rodičů (~ "tradiční"), vydělávají si na živobytí ("starají-se (o) život") ("s") pěti druhy špatného živobytí.;pol.

မိသားစု(တစ်ခု);family;rodina;sg.

မိုး;because ° just ° only ° elevated ° because of ° as ° due to;zdvihnutý ° jelikož ° pouze ° protože ° kvůli ° z důvodu, že ° z důvodu ° jen ° jenom;conj. (or) suff. (or) suff. conj. (or) suff. adj.

မိုး;sky ° rain;obloha ° déšť ° nebe;n.

မိုး: ကျောင်းသားမို့ သူ စာဖတ်တယ်။;because: Because (he) is a student, he reads ("writings").;protože: Protože je student, čte ("psaní").;

မိုး: ဆာတာမို့ သူ စားသောက်ဆိုင်သွားတယ်။;as: As (he) is hungry, he goes to a shop to eat (and) drink.;poněvadž: Poněvadž má hlad, jde do obchodu jíst a pít.;col.

မိုး: ဒီ မျောက်က အမိုးကို ဖျက်စီးသွားပြီ။;roof: This monkey has damaged the roof.;střecha: Tahle opice poničila střechu.;p.p.

မိုး: ဘုရင်အမိန့်မို့ ငည့်ဇနီးလဲ ကြောက်နေသတဲ့။;because of: It is said, that Nga Nyo's wife was also afraid because of the king's decree.;kvůli (z): Říká se, že Na Nova manželka také z (~ "kvůli") rozkazu krále dostala strach.;

မိုး: မင်းမို့ မိဘမို့;because of: because of you, because of parents;kvůli: kvůli tobě, kvůli rodičům;writ.

မိုး: မိုးကြောင့် စိုစွတ်လာမယ်။;rain: (It) will get wet because of the rain.;pršet (~ "déšť"): Zmokne to, poněvadž prší ("Namočí se to, poněvadž (je) déšť").;I

မိုး: မိုးစိုလိမ့်မယ်။;wet: (It) may get wet by the rain. ° rain: (It) may get wet by the rain.;zmoknout: Asi to deštěm zmokne (~ "namočí se"). ° déšť: Asi to deštěm zmokne.;fut.

မိုး(တစ်ပေါက်);drop;kapka;sg.

မိုး(တစ်မိုး: တစ်ခု);roof ("sky");střecha ("nebe");sg.

မိုးကုတ် ဆရာတော်;Mookout, ven. (famous Burmese teacher of Vipassana meditation, "rain coat");Můkou, ct. (slavný Barmský učitel vipassaná meditace, "dešťový plášť");name

မိုးကုတ်(တစ်ထည်);macintosh ("rain coat");pláštěnka ("dešťový plášť");sg. E. coat

မိုက်;insane, be ° good, be ° good, be (very) ° mad, be ° crazy, be;dobrý, být (velice) ° blázen, být ° dobrý, být ° šílený, být ° ztřeštěný, být;I ow. (or) I col.

မိုက်: မိုက်ဆိုတာ လွင်ပါတယ်။ (~ သန့်ရှင်းနေတာပဲ မိုက်လိုက်တာ);good, be (very): It is clear, that it is very good.;dobrý, být (velice): Je jasné, že je to velice dobré.;pol. col.

မိုက်: မိုက်တယ်ကွာ;good: (It's) very good, friend, they say.;dobré: (Je to) prý velice dobré, příteli.;col.
 မိုက်: မိုက်လိုက်တာ;good, be (very): It is very good.;dobry, být (velice): Je to velice dobré.;col.
 မိုးချုပ်;sunset, be ("sky (is) bound") ° dusk, be ("sky (is) bound") ° dark, get ("sky (is) bound");západ slunce, být ("nebe (je) svázáno") ° setmění, být ("nebe (je) svázáno") ° stmívat se ("nebe (je) svázáno");l
 မိုးချုပ်: မိုးချုပ်တော့မယ်;dark, get: (It's) going to get dark.;stmívat se: Bude se stmívat.;fut.
 မိုင်: ဆယ်မိုင်;mile: ten miles;míle: deset mil;
 မိုင်: နှစ်ရာ့ကိုးဆယ်ငါးမိုင်;mile: two hundred ninety five miles;míle: dvě stě devadesát pět mil;
 မိုင်: မိုင် သုံးရာ;mile: three hundred miles;míle: tři sta mil;
 မိုင်: ဒီက ဝဲချာကို ဘယ်နှစ်မိုင် ဝေးသလဲ;miles: How many miles is it far from here to Bago?;míle: Kolik milí je to odsud do Bago?;inter. col.
 မိုင်: မိုင် ၅၀လောက် ဝေးပါတယ်;miles: It is 50 miles far (from here);míle: Je to (odsud) 50 mil daleko.;pol.
 မိုင်: ရန်ကုန်က မိုင်လေးရာကျော် ဝေးပါတယ်;mile: Yangon is more than 400 miles away.;míle: Rangún je více než 400 mil daleko;pol.
 မိုင်(တစ်မိုင်);mile;míle;sg.
 မိုးစက် [mō:zē.];raindrop ");dešťová kapka ");n.
 မိုးတိမ်: မိုးတိမ်တွေ အတော်နိမ့်လာပြီ;cloud, rain: Rain clouds are (~ "came") very low.;mrak, dešťový: Dešťové mraky (~ "přišly") velice nízko.;p.p.
 မိုးတိမ်(တစ်ခု);cloud;mrak;sg.
 မိုးတိမ်(တစ်လုံး);cloud, rain ("rain cloud");mrak, dešťový ("dešťový mrak");sg.
 မိုးတိမ်တိုက်(တစ်ခု တစ်လုံး);rain cloud ("sky cloud building");dešťový mrak ("budova² nebeského² mraku");sg.
 မိုနီတာ(တစ်လုံး) (WS. of မော်နီတာ);monitor;monitor;sg. E. monitor WS.
 မိုးရွာ;rain ("sky rains");pršet ("nebe prší");T
 မိုးရွာ: နက်ဖြန် မိုးရွာမတဲ့ ;rain: They say, that tomorrow will be raining.;pršet: Říkájí, že zítra bude pršet.;
 မိုးရွာ: မိုးရွာပြီး နေသာမယ်;rain: After the rain (~ "raining"), sun shines.;pršet: Slunce svítí po dešti (~ "zapršení");fut.
 မိုးရွာ: မိုးအရမ်းရွာတယ်;rain: It's raining so much. ("Sky extremely rains.");pršet: Moc prší. ("Nebe moc prší.");
 မိုးရာသီ;rainy season ") (June-October);dešťové období ") (červen-srpen);adv.
 မီး;fire ° electricity ("fire");oheň ° elektřina ("oheň");n.
 မီး: မိန်းမဟာ မီးလိုဘဲ ယောက်ျားအတွက် အန္တရာယ်များသလို ယောက်ျားဟာလည်း မီးကဲ့သို့ မိန်းမအတွက် အန္တရာယ်များတယ်;fire: Woman is to man very dangerous, like fire, man also is like fire, very dangerous to woman.;oheň: Žena je pro muže velice nebezpečná, jako oheň, muž je pro ženu také velice nebezpečný, jako oheň.;
 မီး: မီးပျက်သွားပြီ;powecut (~ "fire"): There's a powercut. ("fire° was² destroyed") ° electricity: Electricity is down. ("fire° was² destroyed");proud: Vypli proud. ("oheň° byl² zničen¹");p.p.
 မီး: မီးမငြိမ်လို့ ကော်နရင် မကောင်းဘူး;electricity: As the electricity

is not stable, the connection is not good.;elektřina: Poněvadž není elektřina stabilní, spojení není dobré.;col.
 မီး မ-;before (an action);než (před nějakou činností) ° před (nějakou činností);pow. writ.
 မီး မ-: အဝတ် မလျှော်မီ;before (an action): before doing the laundry;před (nějakou činností): před praním prádla;
 မီး မ-: အဝတ်မလျှော်မီ အမျိုးသမီးက သူမအဝတ်တွေကို ထုတ်ပိုးနေတယ်;before (an action): The woman is packing the clothes before doing the laundry.;před (činností): (Ta) žena balí prádlo před tím, než ("prádlo") vypere.;cont.
 မီးခြစ်(တစ်ခု);lighter ("scrape¹ (for) fire°");zapalovač ("oškřabát¹ (pro) oheň°");sg.
 မီးခြစ်ဆ(တစ်ချောင်း);matchstick ("hair² (to) scrape¹ (for) fire°") ° match (matchstick, "hair² (to) scrape¹ (for) fire°");sírka (zápalka, "vlas² (k) oškřabání¹ (pro) oheň°") ° zápalka ("vlas² (k) oškřabání¹ (pro) oheň°");sg.
 မီးခြစ်ဘူး(တစ်ဘူး);matchbox ("box² (to) scrape¹ (for) fire°");krabička zápalek ("krabička² (k) oškřabání¹ (pro) oheň°");sg.
 မီးခိုး;smoke ("fire's smoke");kouřit ("ohnův kouř") ° kouř ("kouř¹ ohně°");T (or) n.
 မီးခိုးရောင်;gray color ("color² (of) fire¹ smoke°") ° grey color ("color² (of) fire¹ smoke°");šedá barva ("barva² kouře° ohně¹");T
 မီဂေါဒါရ;Migoda (a village in Sri Lanka);Mígoda (vesnice na Sri Lance);name
 မီးညှိ;light fire ("light¹ fire°");zapálit oheň ("zapálit¹ oheň°");T
 မီတာ: ဆယ်မီတာ;meter: ten meters;metr: deset metrů;
 မီတာ: ဘတ်စ်ကားက ၁၅မီတာရှိတယ်;meter: The bus measures (~ "has") 15 meters.;metr: Autobus měří (~ "má") 15 metrů.;
 မီတာ(တစ်မီတာ);meter (distance);metr (vzdálenost);sg. E. meter
 မီးတုတ်(တစ်ချောင်း);torch ("fire stick") ° flashlight ("fire stick");baterka ("ohnivý klacík") ° svítilna ("ohnivý klacík");sg.
 မီးတောက်ကြီး;fire, big (flames, "big² blazing¹ fire°") ° flames, big ("big² blazing¹ fire°") ° conflagration (flames, "big² blazing¹ fire°");plameny, velké ("velký² planoucí¹ oheň°") ° požár (plameny, "velký² planoucí¹ oheň°") ° oheň, velký (pleny, "velký² planoucí¹ oheň°");n.
 မီးထွန်း [mī: tho~.; mī:cho~.];light fire ("light¹ fire°");zapálit oheň ("zapálit¹ oheň°");T
 မီးပျံ့: မင်း ဒုတိယ မီးပျံ့ပြီးရင် ဘယ်ဘက်တွေလိုက်ပါ;traffic light: After the second traffic light ("you") turn left.;semafor: Za druhým semaforem ("ty") zatoč vlevo.;imper. pol.
 မီးပျံ့: မီးပျံ့ စိမ်းသွားလို့ ကားတွေမြန်မြန် မောင်းကြတယ်;traffic light: Because the traffic light became green, cars go (~ "drive") quickly.;silniční světlo: Protože je (~ "se-stalo") silniční světlo zelené, auta jedou (~ "řídí") rychle.;
 မီးပျံ့(တစ်ပျံ့);traffic light ("fire point");semafor ("bod¹ ohně°") ° silniční světlo ("bod¹ ohně°");sg. E. point
 မီးဖွင့်: ညပိုင်းတွင် ပုံမှန်အားဖြင့် ကားများမီးဖွင့်မောင်းကြသည်;light, turn on (~ "open fire"): At night, the cars normally turn on the lights (and) go (~ "drive").;světla, rozsvítit (~ "otevřít oheň"): V noci auta obvykle rozsvítí světla (a) jedou (~ "řídí").;writ.
 မီးဖို(တစ်ဖို);oven ("fire cooker") ° stove ("fire cooker") ° cooker (stove, "fire cooker");pec ("ohnivý vařič") ° sporák (kamna,

“ohnivý vaříč”) ° kamna (“ohnivý vaříč”);sg.

မီးဖိုချောင်: စားဖိုပွဲက မီးဖိုချောင်ထဲမှာ ရိတယ်။;kitchen: Chef is in the kitchen.;kuchyně: Kuchař je v kuchyni.;

မီးဖိုချောင်: မီးဖိုချောင်ထဲမှာ မီးဖို(အနက်)တစ်လုံး (~ မီးဖိုတစ်ဖို) ရိတယ်။;kitchen: In the kitchen there is a stove.;kuchyně: V kuchyni jsou kamna.;

မီးဖိုချောင်(တစ်ခု);kitchen (“fire-place nook”);kuchyně (“ohnišťový koutek”);sg.

မီးဖိုအနက်: မီးဖိုချောင်ထဲမှာ မီးဖို(အနက်)တစ်လုံး (~ မီးဖိုတစ်ဖို) ရိတယ်။;stove: In the kitchen there is a stove.;kamna: V kuchyni jsou kamna.;

မီးဖိုအနက်(တစ်ဖို);cooker (stove, “fire cooker (which is) black”);sporák (kamna, “ohnivý vaříč (který je) černý”);sg.

မီလိုက်;catch (a bus, a plane etc., “catch (and) follow”) ° be in time for (a bus, a plane etc., “catch (and) follow”);chytout (autobus, letadlo, atd., “chytit (a) následovat”) ° stihnout (autobus, letadlo, atd., “chytit (a) následovat”);T

မီလိုက်: ဘတ်စ်ကား မမီလိုက်ဘူး။;catch: (He) didn't catch the bus.;stihnout: Nestihl autobus.;

မီးလောင်;burn (“fire burns”);hořet (“oheň hoří”);I

မီးလောင်: အိမ်မီးလောင်နေတယ်။;burn: House is burning.;hořet: Dům hoří.;cont.

မီးသွေး;coal (“fire's blood”);uhlí (“krev' ohně”);n.

မီးသွေး: အသားကင်ဘို့ မီးသွေးကို သုံးကြတယ်။;coal: To barbecue meat is (~ “are”) used coal.;uhlí: Ke grilování masa se používá uhlí.;

မီးသီး: မီးသီးတစ်လုံး ဖြတ်သွားသည်ကို (~ ကွဲသွားတာကို)

မြင်တယ်။;bulb: (He) sees a broken bulb.;žárovka: Vidí rozbitou žárovku.;writ.

မီးသီး(တစ်လုံး);bulb (“fruit' (of) fire”) ° bulb (“fire wheel”);žárovka (“ohnivé kolo”) ° žárovka (“plod' ohně”);sg.

မီးအိမ်(တစ်ခု);lamp (“fire's home”);lampa (“domov' ohně”);sg.

မု(တစ်လုံး);bud;květ;sg.

မုဆိုး(တစ်ယောက်);hunter (professional);lovec (profesionální);sg.

မုတ်ဆိတ်မွေး (WS. from မုတ်ဆိတ်မွေး);beard (“cultivate² goat's¹ pearl”);vousy (“pěstovat² kozí¹ perlu”);n. WS.

မုတ်ဆိတ်မွေး;beard (“cultivate² goat's¹ pearl”);vousy (“pěstovat² kozí¹ perlu”);n.

မုတ်ဆိတ်မွေး: အမျိုးသားက ဆံပင်ကောက်ကောက်

မုတ်ဆိတ်မွေးနဲ့;beard: The man with curled hair and beard;vousy: (Ten) muž s kudrnatými vlasy a vousy.;col.

မုတ်ဆိတ်မွေး: အမျိုးသားက မုတ်ဆိတ်မွေးရိတယ်။;beard: The man has a beard.;vousy: (Ten) muž má vousy.;

မုန်း;hate;nenávidět;T

မုန့်: မုန့်လိုက်ဝယ်ကျွေးရမှာပေါ့။;dessert: (You) should buy and serve (us) dessert. (on one's birthday);zákusek: Měla bys (nám) nakoupit a nabídnout zákusky. (na své narozeniny);

မုန့်: သူ့ကိုရော မုန့် ပေးပါ။;snack: Give snack to him too.;zákusek: Jemu taky dej zákusek.;imper. pol.

မုန့်(တစ်ခု);food ° snack (small food) ° snack ° dessert (small food);zákusek (malé jídlo) ° zákusek ° svačina (malé jídlo) ° jídlo;sg.

မုန့်တိုက်(တစ်တိုက်);bakery (“snack building”);pekárna (“budova¹ zákusků”);sg.

မုန့်တိုင်း;storm;bouřka (CZ col., bouře) ° bouře;n.

မုန့်တိုင်း: သဘော့ မုန့်တိုင်းမိနေတယ်။;storm: Ship is in storm. (“Ship is catching storm.”);bouřka: Loď je v bouři. (“Loď chytá bouřku.”);cont.

မုန်းတီးခြင်း;hatred (“hate (and) strike {nouner}”);nenávisť (“nenávidět (a) udeřit {jmenec}”);n.

မုန့်ဖုတ်;bake (“bake¹ desserts”);péci (“péci¹ zákusky”);

မုန့်ဖုတ်သမား: မုန့်ဖုတ်သမားက ပေါင်မုန့်ဖုတ်နေတယ်။;baker: Baker is baking a bread.;pekař: Pekař peče chleba.;cont.

မုန့်ဖုတ်သမား(တစ်ယောက်);baker (“proficient² (in) baking¹ desserts”);pekař (“zdatný² (v) pečení¹ zákusků”);sg.

မုန့်လာ(တစ်လုံး);radish ° radish (“come¹ must”);ředkvička ° ředkvička (“přišedší¹ zuřivost”);sg.

မုန့်လာဥ: ငါ့ခေါင်းကိုရိတ်ပြီးတဲ့အခါ ကြည့်ရတာ မုန့်လာဥနဲ့ တူတယ်။;radish: When (I) shave my head, it looks like a radish.;ředkvička: Když si oholím hlavu, vypadá jako ředkvička.;

မုန့်လာဥ(တစ်လုံး);radish (“egg² (of) come¹ must”);ředkvička (“vajíčko² přišedší¹ zuřivosti”);sg.

မုန့်လာဥနီ(တစ်လုံး);beetroot (“red¹ radish”, “red³ egg² (of) come¹ must”);řepa, červená (“červená¹ ředkvička”, “červené³ vajíčko² přišedší¹ zuřivosti”);sg.

မုန့်လာဥဝါ(တစ်လုံး);carrot (“yellow¹ radish”);mrkev (“žlutá¹ ředkvička”, “žluté³ vajíčko² přišedší¹ zuřivosti”);sg.

မုန်းဟင်းခါး;mohinga (national dish of Burma, rice vermicelli in fish soup, “bitter² curry¹ (of) hatred”);mohenga (národní jídlo Barmy, rýžové vermicelli v rybí polévce, “hořká² omáčka¹ hněvu”);n.

မုန်းဟင်းခါး [mohengā];rice vermicellin in fish soup (mohinga, national dish of Burma, “bitter² curry¹ (of) hatred”);rýžové vermicelli v rybí polévce (mohenga, národní jídlo Barmy, “hořká² omáčka¹ hněvu”);n.

မုသားစကား;lie (“lying speech”);lež (“lživá mluva”);n. P. musā (= lie)

မုသားစကား: မုသားစကားတတ်နိုင်သမျှ မပြောဘူးပေါ့။;lie: As much as (I) can, (I) do not tell lies, indeed.;lhát: Jak jen můžu, nelžu, opravdu.;col.

မုသားစကား: မုသားစကားမဆို။;lie: (He) doesn't tell lies.;lhát: Nelže. (“Neříká lži.”);col.

မုသားစကားဆို;lie (“tell² lying° speech¹”);lhát (“říkat² lživou° mluvu¹”);n. P. musā (= lie)

မူး;kyat's dime (of Konbaung period) ° eighth (of a colonial currency's rupee, inch, acre) ° dime of kyat (of Konbaung period) ° tenth of kyat (of Konbaung period);osmina (rupie z kolonilální éry, palce či akru) ° desetník čiatu (z období Konbaung) ° čiatu, desetník (z období Konbaung);n.

မူး: ငါးမူး;kyat's dime: fifty penny (“five dimes”) (historical price);čiatu, desetník: padesát haléřů (“pět desetiníků”) (historická cena);

မူးweight, a unit of (eighth of kyattha, ~ 2 g);váhy, jednotka (osmina z čiatthā, ~ 2 g);n.;

မူကား;regarding ° as for ° especially;vzhledem k ° co se týče ° zejména;conj.

မူကား: လိပ်မှာမူကား မရပ်နားဘဲ တရွေရွေ သွား၏။;as for: As for the turtle, not stopping (or) resting, (it) goes little by little.;co se

týče: Co se týče želvy, aniž by se zastavila (nebo) si odpočala, krůček po krůčku jde.;writ.

မူတည်-အပေါ်မှာ;depending on ("make¹ (and) establish² on") ° based on, be ("make¹ (and) establish² on");závislosti na, v ("dělat¹ (a) stanovit² na") ° podle ("dělat¹ (a) stanovit² na");T မူတည်-အပေါ်မှာ: သူနားလည်တဲ့အပေါ်မှာ မူတည်ပြီး ပြောပြတာကောင်းပါတယ်။;based on: (It) is good to explain (it) based on his understanding.;závislosti na, v: (Bude) dobré (mu to) vysvětlit v závislosti na jeho pochopení.;pol.

မူးယစ်;intoxicated, be (also about one's pride etc., "(be) drunk (and) intoxicated") ° drunk, be (also about one's pride etc., "(be) drunk (and) intoxicated");opilý, být (také o vlastní pyše atd., "(být) opilý (a) opojený");I

မူးယစ်: ပိုပိုလှလေ ပိုပိုမူးယစ်လာလေပဲ။;intoxicated: The more (one) is beautiful, the more (one) is intoxicated (by it);opilý: Čím víc je (někdo) krásný, tím víc je (tím) opilý.;

မူရင်း;original ("be-closely-related¹ (to the) character") ;původní ("být-blízce-spjat¹ s-charakterem") ° originální ("být-blízce-spjat¹ s-charakterem");adj.

မူရင်း: စာအုပ်က မူရင်း;original: the original book;originál: originální kniha;

မူရင်း: မူရင်းကျမ်းအဋ္ဌကထာဆိုင်ရာ သဘောတရားသည် နောက်ပိုင်းအဋ္ဌကထာများကို လုံးလုံးလျားလျား ဩဇာလွှမ်းမိုးခဲ့သည်။;original: The commentarial character of the canon later thoroughly influenced the late commentaries.;originální: Komentátorský charakter kánonu později zcela ovlivnil pozdější komentáře.;p.s. writ.

မူရင်း: မူရင်းပိုင်ရှင်;original: original owner;původní: původní majitel;

မူရင်းကျမ်းအဋ္ဌကထာဆိုင်ရာ သဘောတရား;commentarial character of the canon ("character¹⁰ (and) truth¹¹ regarding³ (the) original scriptures¹¹ commentaries²⁰");komentátorský charakter kánonu ("charakter¹⁰ (a) pravda¹¹ ohledně³ komentářů² originálních⁰ spisů¹¹");n.

မူရင်းကျမ်းအဋ္ဌကထာဆိုင်ရာ သဘောတရား: မူရင်းကျမ်းအဋ္ဌကထာဆိုင်ရာ သဘောတရားသည် နောက်ပိုင်းအဋ္ဌကထာများကို လုံးလုံးလျားလျား ဩဇာလွှမ်းမိုးခဲ့သည်။;commentarial character of the canon: The commentarial character of the canon later thoroughly influenced the late commentaries.;komentátorský charakter kánonu: Komentátorský charakter kánonu později zcela ovlivnil pozdější komentáře.;p.s. writ.

မူရင်းပါဠိတော်;Pāli Canon (the Buddhist scripture consisting of the main texts in Pāli language, "great² Pāli¹ original");Pāli kánon (Buddhistický spis sestávající z hlavních textů v Pāli jazyce, "ohromný² Pāli¹ originál");name Bh. lit.

မူရင်းလက်ရေးမူကျမ်း;canonical script ("original hand written book");kanonický spis ("originální rukou psaná kniha");n.

မူလပကတိအဋ္ဌကထာကျမ်း;original Aṭṭhakathā scriptures ("original (and) original Aṭṭhakathā scriptures");originální Aṭṭhakathā spisy ("originální (a) originální Aṭṭhakathā spisy");n. P. mūlapakatiattakathā (= root (and) original commentaries)

မေး;forget;zapomenout;I (or) T

မေး;ask;ptát se ° zeptat se;T

မေး: ကျွန်တော် ဘယ်သူကို မေးမလဲ။;ask: Who will I ask?;ptát se:

Koho se zeptám?;inter. col. um.

မေး: ကျွန်တော် မေးတိုင်း သူဖြေနိုင်တယ်။;ask: Every time when I ask, he can answer.;zeptat se: Vždy když se zeptám, dokáže odpovědět.;um.

မေး: ကျွန်တော် မေ့သွားလို့ပါ။;forget: Because I forgot.;zapomenout: Protože jsem zapoměl.;pol.

မေး: ကျွန်တော် အချိန်အကြာကြီးမရေးဖြစ်တာကြောင့် အများကြီးမေ့သွားတယ်။ (~ ကျွန်တော် မရေးတာကြာလို့ တော်တော်မေ့သွားပြီ။);forget: As I haven't been writing for a very long time, (I) have forgotten a lot.;zapomenout: Poněvadž jsem velmi dlouho nepsal, hodně jsem zapoměl.;p.p. um.

မေး: ကျွန်တော့်ကို မေးခဲ့တယ်။;ask: (He) asked me.;zeptat se: Zeptal se mě.;p.s. um.

မေး: ကိုတော် ဆရာကို ပြန်မေးသင့်ကြောင်း နာမည်ကို။ (~ ကိုတော်ဆရာနာမည်ကို ပြန်မေးသင့်ကြောင်းပါ။);ask: The monk should ask (his) teacher again about (the teacher's) name.;zeptat se: Ten mnich by se měl zeptat (svého) učitele na jeho jméno (~ jméno učitele).;sl.

မေး: ဆရာမေးသမျှ ကျွန်တော်ဖြေနိုင်တယ်။;ask: Whatever the teacher asks, I can answer.;zeptat se: Na cokoliv se učitel zeptá, já dokážu odpovědět.;um.

မေး: တစ်ခုကိုတော့ ဘယ်တော့မှ မမေ့ပါနဲ့။;forget: But never forget one thing.;zapomenout: Ale jednu věc nikdy nezapomeň.;pol.

မေး: ဒေလီကို လာရင် မေးပို့လိုက်ပါ။;e-mail: If you come to Delhi, indeed, send (me) an e-mail.;e-mail: Pokud přijedeš do Dili, pošli mi e-mail.;imper. pol.

မေး: ဘယ်လောက်မေးမေး;ask: (it doesn't matter) how often (you) ask;ask: (bez ohledu na to,) kolikrát se zeptáš;

မေး: မင်း ဘယ်မေးခွန်းမဆို မေးနိုင်တယ်။;ask: You can ask any question.;zeptat se: Můžeš se zeptat na jakoukoliv otázku.;

မေး: မစင်းစားမလားလို့ မေးတာ စားရင်ပါ ပေးမယ်လို့။;ask: (I) asked whether (you) eat shit, because if (you) do (~ "eat"), (I) will give (it to you).;ptát se: Ptal jsem se, jestli jíš hovna, protože jestli jo (~ "jíš"), tak (ti) dám.;fut. jk. vul.

မေး: မျိုးချစ်စိတ်နိုးကြားစေခဲ့တာ အမျိုးသားနေ့ကို မမေ့သင့်ပါ။;forget: It is not proper to forget National Day as the effect of patriotic awakening.;zapomenout: Není správné zapomínat na Národní Den jakožto následek vlasteneckého probuzení.;pol.

မေး: မေးချင်ရာ မေးနိုင်တယ်။;ask: (You) can ask whatever you want.;zeptat se: Můžeš se zeptat (na) cokoliv ("ty") chceš.;col.

မေး: လက်ကိုင်ပဝါလဲ မမေ့နဲ့။;forget: Also, don't forget a handkerchief.;zapomenout (si): Nezapomeň si i kapesník.;pol.

မေး: သိချင်တာရှိရင် ဘာမဆို မေးပါ။;ask: If (you) have anything that (you) want to know, ask (me) anything.;ptát se: Pokud máš (něco), co bys chtěl vědět, ptej se na cokoliv.;imper. pol.

မေး: သိလိုတာရှိရင် မေးသာ မေးပါ။;ask: If (you) need to know anything, just ask.;zeptat se: Pokud (bys) potřeboval něco vědět, tak se prostě zeptej.;imper. pol.

မေး: အခြားမေးနိုင်ပါတယ်။;ask: others can ask;zeptat se: ostatní se mohou zeptat;pol.

မေး: အမျိုးသားက လမ်းမေးနေတယ်။;ask: The man asks for direction (~ "way").;ptát se: Pán se ptá na cestu.;cont.

မေး: အရင်ဘုရား ကြိုက်တဲ့အချိန်မှာ မေးချင်တာတွေ မေးနိုင်ပါတယ်။;ask: Whenever the ven. Sir likes, (he) may ask (me) whatever (he) wants to ask.;ptát se: Kdykoliv ct. Pán bude

chtít, může se mě zeptat na cokoliv chce ("se zeptat").;pol.
မေး(တစ်ခု) (WS. from မေးလ်);e-mail;e-mail;sg. E. mail
မေ(လ);May (month);květen (měsíc);n. E. May
မေးကြည့်;ask ("ask (and) watch") ° ask (sb. about sth., "ask (and) see");zeptat se (někoho na něco, "zeptat-se (a) dívat-se") ° zeptat se ("zeptat-se (a) pozorovat");T
မေးကြည့်: တစ်ခု မေးကြည့်ချင်ပါတယ်;ask: (I) want to ask one thing.;zeptat se: Chci se zeptat na jednu věc.;T
မေးကြည့်: ဟိုဘက်(က) လည်းဆရာ (~ ကားဆရာ)
မေးကြည့်ပါလား;ask: Will (you) ask the taxi driver over there?;zeptat se: Zeptáte se (toho) taxikáře tamhle?;inter. pol.
မေးခွန်း: ဘာဝနာပွားပြီးတဲ့အချိန်တွင် လူများက မေးသော မေးခွန်းများကို ဖြေပါတယ်;question: When (we) finish ("practice (of)") meditation, (I) answer the questions asked by the people.;otázka: Když skončíme ("praxi") meditaci, odpovídám na otázky položené (~ "ptané") lidmi.;pol. writ.
မေးခွန်း: မင်း ဘယ်မေးခွန်းမဆို မေးနိုင်တယ်;questions: You can ask any question.;otázka: Můžeš se zeptat na jakoukoliv otázku.;
မေးခွန်း: မေးဖို့ မေးခွန်းတစ်ခုထက်ပို ရှိပါတယ်;question: (There) is one more question to ask.;otázka: Ještě je (tu) jedna otázka k zeptání.;pol.
မေးခွန်း(တစ်ခု);question ("asking speech");otázka ("tázací mluva");sg.
မေဝံယံညို;Mesapalno (name of a female-singer, "brown² May^o jasmine¹");Mesapéño (jméno zpěvačky, "hnedý² květnový^o jasmín¹");name
မေးစေ(တစ်ခု);chin ("chin's seed");brada ("semeno¹ brady^o");sg.
မေတ္တာ;kindness ° love ° affection ° loving-kindness (also as one of the 40 Buddhist meditation techniques);dobrotivost ° milující-dobrotivost (také jakožto jedna ze čtyřiceti buddhistických metod meditace) ° láska ° zalíbení;n. P. mettā (= loving-kindness) (or) n. P. mettā (loving-kindness)
မေတ္တာ: စကြာလျှောက်ပြီး တရားပွားများခြင်းကို လျှောက်သည့်မေတ္တာဘာဝနာလို ဒီမှာ ဆိုလိုပါသည်;loving-kindness: here the walking meditation means loving-kindness in walking.;milující-dobrotivost: Zde meditace v chůzi znamená milující-dobrotivost v chůzi.;pol. writ.
မေတ္တာ: မေတ္တာဖြင့်;kindness: Kindly (at the end of a letter);dobrotivost: Dobrotivě (na konci dopisu);adv. lett.
မေတ္တာ: မေတ္တာအလင်းရောင်ပေးတယ်;loving-kindness: (He) shines loving-kindness.;milující dobrotivost: Zářící milující-dobrotivost.;
မေတ္တာ: သစ္စာ မေတ္တာဖြင့်;kindness: with faith (and) kindness;dobrotivost: s důvěrou (a) dobrotivostí;lett.
မေတ္တာ: အကာက အချစ် အနှစ်က မေတ္တာ;affection: love on surface, loving kindness in heart ("egg's white's love, yolks' affection");zalíbení: láska na povrchu, zalíbení v srdci ("láska bílku, zalíbení žloutku");prov.
မေတ္တာရပ်;ask (for sth., "request¹ kindness^o") ° request (sth., "request¹ kindness^o");žádat (o něco, "žádat¹ (o) laskavost^o") ° vyžadovat (něco, "žádat¹ (o) laskavost^o");T
မေတ္တာရပ်ခံအပ်;request politely ("stop¹ (and) take² kindness^o");žádat, zdvořile ("zastavit¹ (a) brát² dobrotivost^o");T
မေတ္တာရပ်ခံအပ်: ထပ်ပို့ပေးပါဦးလို့ မေတ္တာရပ်ခံအပ်ပါတယ်;request politely: (I) request (you) to send ("(and) give") (another one) again.;žádat, zdvořile: Zdvořile (tě) žádám, abys znovu (nějaký)

poslal ("(a) dal").;pol.
မေထွန်း;love, make;milovat se;T P. methuna (= sexual intercourse)
မေထွန်းမိတ်;sex, have ("have-sex (and) have-sex");sex, mít ("mít-sex (a) mít-sex");T P. methuna (= sexual intercourse)
မေထွန်းမိတ် (WS. from မေထွန်းမိတ်);love, make ("have-sex (and) have-sex");milovat se ("mít-sex (a) mít-sex");T P. methuna (= sexual intercourse)
မေးမြန်း;enquire ("ask (and) wander") ° ask ("ask (and) wander");vyptávat se ("ptát-se (a) putovat") ° ptát se ("ptát-se (a) putovat");T
မေမေ: ကျွန်တော် ကိုင်လိုက်ပါမယ် မေမေ;mun: I'll pick (it) up, mum.;mami Já (to) zvednu, mami.;fut. col.
မေမေ: မေမေ(နဲ့) အတူတူ;mun: together with mum;mamka: spolu s mamkou;adv. col.
မေမေ(တစ်ယောက်);mun ° mother ("mum");matka ("mamka") ° mamka;sg.
မေမေ့;mun Su (affectionate address to Mrs. Aung San Suu Kyi);mamka Su (milující oslovení pí. Aun San Suu Tí);name
မေ့လျော့;forget ("forget (and) diminish");zapomínat ("zapomenout (a) ubývat");I
မေးလ်(တစ်ခု);e-mail;e-mail;sg. E. mail
မော;very ° exceedingly ° tired, be;velice ° unavený, být ° nesmírně;I (or) adv. writ.
မော: ကျွန်တော် မောပါ (~ မောတယ် ~ မောပြီ);tired, be: I am tired.;unavený: Jsem unavený.;pol.
မောဂ္ဂလာန မထေရ်;အရင်း;Moggallāna, ven. (one of the two chief disciples of the Buddha);Moggallāna, ct. (jeden z dvou hlavních žáků Buddhya);name Bh. P. mahā-thera (= great-elder)
မောင်;brother, younger (used as title for names of younger men);bratr, mladší (užíváno jakožto titul před jmény mladších mužů);pref.
မောင်း;drive (a car) ° drive away;odehnat ° řídit (auto) ° jet (řídit auto);T
မောင်း: ကားက တစ်နာရီလီမီတာ ၄၀နှုန်းနဲ့ မောင်းတယ်;drive: The car's speed is 40 kms per hour. ("Car drives with rate (of) 40 kilometers (per) an hour.");řídit: Rychlost auta je 40 km za hodinu. ("Auto řídí s rychlostí 40 kilometrů (za) jednu hodinu.);
မောင်း: ညပိုင်းတွင် ပုံမှန်အားဖြင့် ကားများမီးဖွင့်မောင်းကြသည်;drive: At night, the cars normally turn on the lights (and) go (~ "drive").;řídit: V noci auta obvykle rozsvítí světla (a) jedou (~ "řídí").;writ.
မောင်း: မီးပိုင်း စိမ်းသွားလို့ ကားတွေဖြန့်ဖြန့် မောင်းကြတယ်;go (~ "drive"): Because the traffic light became green, cars go (~ "drive") quickly.;jet (~ "řídí"): Protože je (~ "se-stalo") silniční světlo zelené, auta jedou (~ "řídí") rychle.;
မောင်း: ရေတည့်တည့်ဆက်မောင်း;drive: Continue to drive straight ahead.;řídit (auto): Pokračuj v řízení přímo za noseem.;imper.
မောင်(တစ်ယောက်);brother (younger, usually used only by female relatives);bratr (mladší, užito obvykle jen ženskými příbuznými);sg. un.
မောင်နှမ;relatives ("woman's-younger-brother (and) man's-younger-sister") ° brother (and) sister ("woman's-younger-brother (and) man's-younger-sister");příbuzní ("mladší-bratr-ženy

(a) mladší-sestra-muže) ° bratr (a) sestra ("mladší-bratr-ženy (a) mladší-sestra-muže");n.

မောင်ရင်;lad ° young man (affectionate address of a woman to a man of same or lesser age, "chest" (of) younger-brother") ° young man (affectionate address of a woman to a man of same or lesser age, "sir", younger-brother");mládenec ° mladý pán (milující oslovení ženy muži stejného nebo nižšího věku, "pán", mladšího-bratra") ° mladý pán (milující oslovení ženy muži stejného nebo nižšího věku, "hrud" mladšího-bratra");n. (or) voc. col.

မောင်ရင်: ဘယ်ပြောတတ်မလဲ မောင်ရင်ရယ်;lad: How can I talk (in English), dear lad?;mládenec: Jak bych mohla mluvit (anglicky), drahý mládenče?;inter. col.

မောင်လေး: ကျွန်မ မောင်လေးရိပ်;child: I have a child.;dítě: ("Já") mám dítě.;pol.

မောင်လေး(တစ်ယောက်);child (one's own, "little" younger-brother");dítě (vlastní, "malý" mladší-bratr);sg.

မောင်း;drive (a car);řidit (auto);T

မော်;look upward;dívat se vzhůru;T

မော်ကြား;proud, be very ("be-proud (and) boast");pyšný, být velice ("být-pyšný (a) vytahovat-se");I

မော်စကို(မြို့);Moscow (town of Russia);Moskva (město Ruska);name

မော်တော်ဆိုင်ကယ်(တစ်စီး);motorcycle ° motorbike;motorka ° motocykl;sg. E. motorcycle

မော်နီတာ: မော်နီတာဟာ ကြီးလို့ (~ ကြီးတော့) စာစီစာကုံးတွေ ရေးရတာ လွယ်ကူပါတယ်;monitor: because (the) monitor is big, writing the essays ("for oneself") is easy.;monitor: Poněvadž je (ten) monitor velký, je snadné si psát eseje.;pol.

မော်နီတာ(တစ်လုံး);monitor;monitor;sg. E. monitor

မော်လမြိုင်(မြို့);Mawlamyín (town of Mon nationality in Myanmar);Mawlamyaing (ale správná výslovnost je Mólamjain, město Monské národnosti v Myanmaru);name

မဲ;indicates fut. tense;značí bud. čas;suff. col.

မဲ့;which (will, with connection to future) ° though ° what (will, with connection to future) ° which will;který (bude, se spojitostí k budoucnosti) ° jaký (bude, se spojitostí k budoucnosti) ° přestože ° který bude;suff. col. (or) conj. (or) conj. col.

မဲ့: ကျန်တော်တွေ့မိကျောင်းသား;which will (who will): Student who I will meet with.;který bude: Student, se kterým se potkám.;n. col. um.

မဲ့: ဆရာမ ဖတ်မဲ့စာအုပ်;which will: The book which the (female) teacher will read.;který bude: Kniha, kterou bude učitelka číst.;n. col.

မဲ့: လေယာဉ်ခရီးစဉ်ဘုတ်ကြီးပေါ်မှာ ထွက်ခွာမဲ့လေယာဉ် (အကြောင်း) သတင်း(တွေ)ရှိတယ်;which will: On the big flight plan ("board") there is information about departures of planes (~ "planes which will depart").;které bude: Na velké ("tabuli") letového řádu jsou informace o odletech letadel (~ "letadlech, která odletí").;

မဲ(တစ်ကောင်);cattle (animal);dobytek (zvíře);sg.

မဲ့နရာ ;where, place;kam, místo;n.

မဲ့နရာ : ပန်းတိုင်ဆိုတာ ပြိုင်ပွဲမှာ နောက်ဆုံး(မ)

ရောက်ရမဲ့နရာပါ။;where: Goal is the place in race, where (one) has to finally arrive.;kam: Cíl znamená místo v závodě, kam (jeden) musí nakonec dorazit.;pol. col.

မခင်က;before;předtím;adv.

ယခု;at present ° now ° present, in;přítomnosti, v ° právě (v přítomnosti) ° teď;adv.

ယခု: ယခု မလှတော့ပါဘူး;now: Now (she) is no more beautiful.;ted: Ted už není krásná.;pol.

ယခုတိုင်;up to today (~ up to now, "pillar" (of) now);až do dnes (~ až do teď, "sloup" nyní);adv.

ယခုတိုင်: ယုန်မြို့ ကျန်စစ်သားမင်းတည်ခဲ့သော အာနန္ဒာဘုရားကို ယခုတိုင် ဖူးမြင်နိုင်ပါသည်;up to today (~ "up to now"): The Ananda Pagoda built in Pagan ("town") by the king Kyansittha can be (religiously) visited (and) seen up to today.;až do dnes (~ "až do teď"): Ánanda Pagodu postavenou v ("městě") Paganu králem Čansitá, je možno (nábožensky) navštívit (a) vidět až do dnes.;pol. writ.

ယင်(တစ်ကောင်);fly;moucha;sg.

ယင်ကောင်: ယင်ကောင်နားနေတယ်;fly: Fly is resting.;moucha: Moucha odpočívá.;cont.

ယင်ကောင်(တစ်ကောင်);fly ("fly body");moucha ("muší tělo");sg.

ယင်ကောင်(တစ်ကောင်);fly;moucha;sg.

ယနေ့;present ° today ("this day");dnes ("tento den") ° přítomný;adv. (or) adj.

ယနေ့ခေတ်မှာ;nowadays;v dnešní době;adv.

ယနေ့ခေတ်မှာ: ယနေ့ခေတ်မှာ အဲလိုတွေပါ။;nowadays: Nowadays it is (just) that way.;v dnešní době: V dnešní době je to (právě) tak.;pol. col.

ယုဂ်စရာ;shyness ("be-shy {nouner}") ° shame ("be-shy {nouner}");ostuda ("stydlit-se {jmenec}") ° stud ("stydlit-se {jmenec}");n.

ယဉ်ကျေး;polite, be;zdvořilý, být;I

ယဉ်ကျေးမှု;politeness ° culture ° decency;slušnost ° kultura ° zdvořilost;n.

ယဉ်ကျေးမှု: မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုကို ထိန်းသိမ်းထားတဲ့မြို့ပါ။;culture: It is a town which preserved Myanmar culture.;kultura: Je to město, které uchovalo Myanmarskou kulturu.;

ယဉ်ကျေးမှု: ယဉ်ကျေးမှုကို တည်တံ့စွာ ကြိုးစားနေတာပါ။;tradition: (He) tries to (make) the tradition last (long).;tradice: Snaží se, aby tradice vydržela (ještě dlouho).;cont. pol.

ယဉ်ကျေးမှု: သူက ယဉ်ကျေးမှု သင်ပေးတယ်;culture: He teaches culture.;kultura: ("On") učí o kultuře (~ "kulturu").;

ယဉ်ကျေးမှု: သူ့မှာ လိမ္မာပါးနပ်မှု မရှိရဲတင်မက ယဉ်ကျေးမှုလဲ မရှိဘူး;politeness: (He) has neither shrewdness, nor politeness.;slušnost: Není ani slušný, ani chytrý. ("Nemá ani slušnost, ani nemá mazanost.");

ယား;itch;svědět;I

ယာယီ;temporary;dočasný;adj. P. yāyī (= going, one-who-goes)

ယာယီ: ယာယီပဲဝတ်ဖြစ်တယ်;temporary: (I) became only temporary (nun (or) monk).;dočasně: Stala jsem se mniškou (~ mnichem) jen dočasně.;

ယာဉ်: လူတွေဟာ ပိုက်ဆံ၊ ယာဉ်၊ အိမ်၊ ချစ်ခြင်း၊ အဝတ်အစား(လှ)၊ အောင်မြင်မှု၊ ကျော်ကြားမှု စသည်တို့ကို လိုက်စားကြတယ်;vehicle: Lay people chase after money, vehicles, houses, love, beautiful clothes, success, fame etc.;vozidlo: Laici se honí za penězi, vozidly, domy, láskou, krásným oblečením, úspěchem, slávou atd.;

ယာဉ်(တစ်စီး);vehicle;vozidlo;sg. P. yāna (= vehicle)
ယာဉ်ကြော;traffic artery;dopravní tepna;n.
ယာဉ်ကြောပိတ်;traffic jam, be a (“traffic artery (is) closed”);dopravní zácpa, být (“dopravní tepna (je) zavřená”);l
ယာဉ်ကြောပိတ်: ယာဉ်ကြောပိတ်နေလို့
ကားတွေဖြေးဖြေးသွားရတယ်။;traffic jam: As there is a traffic jam, the cars must go slowly.;dopravní zácpa: Poněvadž je dopravní zácpa, auta musí jet pomalu.;
ယာဉ်သွားယာဉ်လာ;traffic (in the street, “vehicles go, vehicles come”);provoz, silniční (“vozidla odjíždí, vozidla přijíždí”) ° silniční provoz (“vozidla odjíždí, vozidla přijíždí”);n.
ယာဉ်သွားယာဉ်လာ: ရဲက ယာဉ်သွားယာဉ်လာကို ဂရုစိုက်နေတယ်။;traffic: The policeman is taking care of the traffic.;doprava (silniční): Policajt se stará o (silniční) dopravu.;cont.
ယိုး: ချီးစားမလား။ ယိုးပေးမလား။;same: Will (you) eat shit? (I)‘ll give (“same”) to (you).;samé, to: Budeš jíst hovno? Dám ti (to) (“samé”).;fut.
ယိုးဒယား(နိုင်ငံ);Thailand (country);Thajsko (země);name
ယိုး;believe;věřit;T
ယိုး: ဗေဒင်ယူသော မိန်းကလေးများ;believe: girls, who believe in astrology;věřit: dívky, které věří v astrologii;pl. writ.
ယိုး: သူ ပြောပေမယ့် ကျွန်တော် မယုံဘူး။;believe: Though he says, I don't believe (it).;věřit: Přestože říká, nevěřím (tomu).;um.
ယိုးကြည်;trust (“believe (and) approve”) ° believe (“believe (and) approve”);důvěřovat (“věřit (a) schvalovat”) ° věřit (“věřit (a) schvalovat”);T
ယိုးကြည်: ချင်ဗျား ဘာ(လို့) ယိုးကြည်မှုတွေရလာလို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက် ဖြစ်လာတာလဲ။;believe: Because of what believes that you accepted, (you) happened to become a Buddhist?;víra: Kvůli jakým vírám, které jsi přijal, se stalo, že jsi se stal Buddhistou?;inter. um. col.
ယိုးကြည်: ဘယ်သူကိုမှ မယိုးကြည်နိုင်ခဲ့ဘူး။;trust: (I) could not trust anyone.;důvěřovat: Nemohl jsem nikomu důvěřovat.;p.s.
ယိုးကြည်: ယိုးကြည်သက်ဝင်စွာနဲ့
လေးလေးစားစားကိုးကွယ်တာပါ။;believe: (I) respectfully follow (the religion) believing (and) accepting.;věřit: Uctivě následuji (to náboženství) věřice a přijímající.;pol.
ယိုးကြည်: သူတို့ ယိုးကြည်ကြတာက နောက်ဆုံးပျောက်ကွယ်သွားပြီး သူတို့ သေဆုံးမယ် ဆိုတာပါ။;believe: What they believe is, that finally (it) disappears and they will (“simply”) die.;věřit: Čemu věří, tak (právě,) že nakonec (to) zmizí a (“oni”) (“prostě”) zemřou.;pol.
ယိုးကြည်: သူတို့ ယိုးကြည်ခဲ့ကြသည်။;believe: they believed;věřit: věřili;writ.
ယိုးကြည်နိုင်လောက်;trustworthy, be (“about³ (to) be-able² (to) believe° (and) approve¹”) ° credible, be (“about³ (to) be-able² (to) believe° (and) approve¹”);věrohodný, být (“snad³ být-schopen² věřit° (a) schvalovat¹”) ° důvěryhodný, být (“snad³ být-schopen² věřit° (a) schvalovat¹”);l
ယိုးကြည်နိုင်လောက်: သင့်တော်တဲ့ဆရာတော်ဆိုတာ ငါ ယိုးကြည်နိုင်လောက်တာဆရာတော်လို့ ငါ ထင်တယ်။;trustworthy: I believe, that suitable teacher (monk) means (“(by) me”) trustworthy teacher (monk).;důvěryhodný: Věřím, že vhodný učitel (mnich) znamená (“mnou”) důvěryhodný učitel.;
ယိုးတံ;derogatory, be (“be-deficient (and) be-

inferior”);ponižující, být (“být-nedostačující (a) být-horší”);l
ယိုး(တစ်ကောင်);rabbit;králík;sg.
ယိုးလေး;only ° just;prostě ° jen;adv.
ယိုး;take;vzít si ° brát (si) ° vzít;T
ယိုး (“ကြိုက်”): နှစ်ခုလုံးကြိုက်ပါတယ်။;take (~ “like”): (I) will take (~ “like”) both.;vzít si (~ “rád, mít”): Vezmu si oboje. (“Mám rád oba.”);pol.
ယိုး: တစ်ဘူးယူမယ်။;take: (I) will take one packet.;vzít si: Vezmu si jeden balíček.;inter. fut.
ယိုး: ဘာကိန္န အလူးချောင်းကြော် ယူမလား။;take: Will (you) take a burger with french-fries?;vzít si: Vezmete si hamburger s hranolkami?;inter. fut.
ယိုး: မင်းကြိုက်တဲ့ဘာ ယူနိုင်တယ်။;take: (You) can take whatever you want.;vzít: Můžeš si vzít cokoliv chceš (~ “máš rád”).;
ယိုးဆ;ponder (“take (and) consider”) ° consider (“take (and) consider”) ° suppose (“take (and) estimate”);uvažovat (“vzít (a) uvažovat”) ° domnívat se (“vzít (a) odhadovat”) ° brát v úvahu (“vzít (a) uvažovat”) ° rozvažovat (“vzít (a) uvažovat”);T
ယိုးဆ: ပါရမီထူးရှိသူလိုလဲ ယူဆပါတယ်။;suppose: (I) suppose, that (you) are person of extraordinary perfections.;domnívat se: Domnívám se, že jsi člověk neobyčejných dokonalostí.;pol.
ယိုးဆခြင်း;idea (“take (and) consider {nouner}”);názor (“vzít (a) uvažovat {jmenec}”);T
ယိုးဆထား;considered, is (“be-made² (to) take° (and) consider¹”);braný v úvahu, být (“být-dělán² (ke) brání° (a) uvažování¹”) ° považován za, být (“být-dělán² (ke) brání° (a) uvažování¹”);T
ယိုးဆထား: အတွေးအခေါ်ပညာရှင်များက ယိုးဆထားခဲ့ကြသည်။;consider: (it) has been considered by philosophers (as);považovat: bylo (to) filosofy považováno (za);p.s. writ.
ယိုးဆောင်;bring (here the action itself is emphasized, “take (and) carry”);přinést (zde je zdůrazněna ta činnost jako taková, “vzít (a) nést”);T
ယိုးဆောင်ထား;bring (here the action itself is emphasized, “take (and) carry {emphasis}”);přinést (zde je zdůrazněna ta činnost jako taková, “vzít (a) nést {důraz}”);T
ယိုးထူး;you too! (can be replied after being wished sth.);ty taky! (CZ col., lze odpovědět na něčí požehnání);sl. E. you-too
ယိုးရီ: ဒီစက်ဘီးက ယူရီတစ်ရာခြောက်ဆယ်ကိုး ကျတယ်။;Euro: This bike costs one hundred sixty-nine Euro.;Euro: Toto (jízdní) kolo stojí sto šedesát devět Euro.;
ယိုးရီ(တစ်ယူရီ);Euro (currency);Euro (měna);sg.
ယိုးလာ;bring (“take (and) come”) ° fetch (“take (and) come”);donést (“vzít (a) přijít”) ° nést (vzít (a) přijít”) ° přinést (“vzít (a) přijít”);T
ယိုးလာ: ဦးဇနိန္ဒက မနက်ဆွမ်းယူလာပေးသည်။;bring: Ven. Janinda brought (“(and) gave (me)”) breakfast.;přinést: Ct. Džaninda přinesl (“(a) dal (mi)”) snídani.;writ. mn.
ယိုးဘုယုအားဖြင့်;generally ° as a whole (generally, “by² (and) to¹ most°”);všeobecně ° v celku (obvykle, “skrze² (a) k¹ většinu°”);adv. P. yebhuyyena (or) adv. P. yebhuyya (= most)
ယိုးဘုယုအားဖြင့်: အဋ္ဌကထာ ဗုဒ္ဓဃောသလက်ထက်မှာ ပေါ်လာတယ်ဆိုတာကို ယိုးဘုယုအားဖြင့် လက်ခံကြသည်။;generally: It is generally accepted that the commentaries appeared during

(ven.) Buddhaghosa's time.;všeobecně: Všeobecně se přijímá, že komentáře se objevily během doby (ct.) Buddhaghósy.;writ. ယောက်;num. class. for people;čitatel lidí;pow.
ယောက်: ဆယ်နှစ်ယောက်မြောက် စစ်သား;num. class. for people: the twelfth soldier ("soldier (who) achieved person twelve");čitatel lidí: dvanáctý voják ("voják, (který) dosáhnul osoby dvanáct");n.
ယောက်: ဆရာတစ်ယောက်ဆီကနေ;num. class. for persons: from a teacher;čitatel osob: od učitele;pol.
ယောက်: တစ်ယောက်ရှိပါတယ်;child (~ "person"): (We) have one child (~ "person");.dítě (~ "osoba"): Máme jedno dítě (~ "osobu");.pol.
ယောက်: ရောက်တဲ့နေ့မှစပြီး;arrive: since the day of (my) arrival;přijet: ode dne (mého) příjezdu;
ယောက်: သားသုံးယောက် သမီးနှစ်ယောက်;son (~ "(num. class. for people)"): (I have) three sons (and) two daughters. ° daughter (~ "(num. class. for people)"): (I have) three sons (and) two daughters.;dcera (~ "(čitatel lidí)"): (Mám) tři syny (a) dvě dcery. ° syn (~ "(čitatel lidí)"): (Mám) tři syny (a) dvě dcery.;col.
ယောက်: သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ကို ပေးတဲ့စာ;num. class. for persons: a letter ("given") to a friend;čitatel osob: dopis ("daný") jednomu příteli;n.
ယောက်: သူတို့နှစ်ယောက်ကို ကြည့်ပါ;person (num. class.): Look at those two ("persons");osoba (čitatel): Podívej na ty dvě ("osoby");imper. pol.
ယောက်ကျား(တစ်ယောက်) (WS. from ယောက်ျား);man ("man tiger");muž ("muž tygr");sg. WS.
ယောက်ျား: ယောက်ျားတစ်ယောက်တွင် ရည်းစားသုံးယောက်ရှိတယ်;man: A man has three girlfriends.;muž: Jeden muž má tři přítelkyně.;
ယောက်ျား(တစ်ယောက်);man ("man tiger");muž ("muž tygr");sg.
ယောက်ျား(တစ်ယောက်) (probably der. from ယောက်ျား);husband (causal term, "false¹ buttress");manžel (toto slovo má lhostejné zabarvení, "falešná¹ podpěra");sg.
ယောက်ျား(တစ်ယောက်) [yauca:];man;muž;sg.
ယောက်ျားတန်ဆာ(တစ်ချောင်း);penis ("man's tool");penis ("mužův nástroj");sg.
ယောက်ျားလေး: မိန်းကလေးလား၊ ယောက်ျားလေးလား;boy: Is (it) girl or boy? (enquiring about the sex of the other person's child);chlapeček: Je (to) holčička nebo chlapeček? (vyptávání se na pohlaví dítěte tázané osoby);inter.
ယောက်ျားလေး(တစ်ယောက်);boy, baby (baby or child, "little¹ male") ° little boy (baby or child, "little¹ male");kluk (chlapeček, miminko nebo dítě, "malý¹ muž");° chlapeček (miminko nebo dítě, "malý¹ muž");sg.
ယောဂီ(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);yogi;jogín;sg. P. yogin (= applying oneself, working)
ရ;for oneself ° indicates order ° indicates p.p. ° indicates wish ° earn (money, "get") ° obtain ("get") ° should ° have to (must) ° take ° indicates capability ° fine, be ° oneself ° get ° may ° have to ° must ° receive ° has been ° available, be ° right, be ° get (also about letter and salary) ° alright, be;značí příkaz ° dispozici, být k ° v pořádku, být ° dostat (také o dopise a platu) ° třeba, být ° značí přání ° muset ° byl ° stačit (~ "být-v-

pořádku") ° získat ° dostat ° mohl by ° měl by ° značí schopnost ° moci ° sobě ° značí minulý čas dokonavý ° vydělávat (peníze, "dostat") ° si (sobě) ° mít (muset) ° obdržet ("dostat") ° pořádku, být v;pron. dat. (or) I (or) suff. (or) pow. (or) T (or) v. part.
ရ;num. class. for pairs of shoes ° num. class. for pairs;čitatel párů ° čitatel párů, např. bot;pow.
ရ, မ: လမ်းသွားရင်း ဆေးလိပ်မသောက်ရ;don't: Don't smoke while walking on the street.;ne: Nekuř když chodíš po ulici.;imper.
ရ: ကျန်စစ်သား၏ သစ္စာရှိပုံကို မြန်မာသမိုင်းတွင် မှတ်တမ်းတင်ကြရသည်;has been: The way of loyalty of Kyansittha has been recorded in Myanmar history by many.;byl: Způsob věrnosti Čansitáy byl mnohými zaznamenán v historii Myanmaru.;writ.
ရ: ကျွန်တော် မနေ့က ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ဖတ်ရတယ်;for oneself: I read an article ("for myself") yesterday.;si: Včera jsem si četl jeden článek.;
ရ: ကားမှတ်တိုင်က ကျွန်တော့်အိမ်ကို ဆယ်မိနစ်လောက် လမ်းလျှောက် ရပါမယ်;have to: I have to walk about 10 minutes from the bus stop to my house.;musím: Musím jít asi 10 minut z autobusové zastávky do svého domu.;col. pol. um.
ရ: ခင်ဗျားစာကို ရပါတယ်;get: I got (~ received) your letter.;dostat: Dostal (jsem) Tvůj dopis.;pol.
ရ: ငည့်ဇနီးက သွားခေါ်ရတယ်;have to (must): Nga Nyo's wife had to call (him);mít (muset): Na Nova manželka (ho) měla zavolat.;
ရ: ငါတို့ ကောက်ချက်ချလို့ရနိုင်ပါသည်;may, come to: we may come to conclusion;moci: můžeme dojít k závěru;pol.
ရ: စမူဆာရမလား;take: Will (you) take samusa?;vzít si: Vezmete si samúsá?;fut. inter.
ရ: ဆရာတော် တော်တော်များများကို ကျွန်တော် မဖူးမြင်ရတယ် (~ မဖူးမြင်ရသေးဘူး);indicates p.p.: I haven't (ever) visited so many monks.;značí minulý čas dokonavý: (Ještě) jsem nenavštívil tolik ("hodně") mnichů.;um.
ရ: တစ်ကျပ်တော့ လျော့လို့ ရတယ်;alright: One kyat (I) can decrease. ("As for one kyat, (it) is alright to decrease (so much).");v pořádku: O jeden čiat zlevnit můžu. ("Co se týče jednoho čiatu, je v pořádku (tolik) snížit.");
ရ: တရုတ်ပစ္စည်းဖြစ်ဖြစ် အိန္ဒိယပစ္စည်းဖြစ်ဖြစ် မန္တလေးမှာ အားလုံးရပါတယ်;available: Whatever Chinese (or) Indian products (~ "things") are all available in Mandalay.;dispozici, k: Jakékoliv čínské nebo indické zboží (~ "věci") je v Mandalaji ("všechno") k dispozici.;pol.
ရ: ဒီစာအုပ် ဆိုင်တိုင်းမှာလိုလို ရနိုင်တယ်;available, be: This book is available in almost every shop.;dispozici, být k: Tato kniha je k dispozici téměř v každém obchodě.;
ရ: ဒီတိုင်းနေလို့ ထမင်းစားလို့ မရဘူး;possible, be: As (I) live in this country, (it) is not possible to eat ("food"). (expression of unsatisfactoriness in one's country);možné, být: Poněvadž žiji v této zemi, není možné se najíst (~ "jíst jídlo"). (vyjádření nespokojenosti se situací vlastní země);col.
ရ: ပြင်ရမယ်;get: (I) will get (it) repaired.;dostat: Dostanu (to) opravené.;fut.
ရ: ပြန်လည် ပြင်ဆင်လို့မရတော့တဲ့ အချိန်မှာ သုံးရတဲ့ စကားဖြစ်တယ်;possible, be: (It) is a sentence used when (it) is

not possible to change (~ "correct again") (anything) any more.;věta: Je (to) věta užívaná když už není žádná možnost (cokoliv) změnit (~ "znovu opravit").;

ရ: ဖန်တာတော့ ရပါတယ်။;available: However, Fanta is available. ° take, can: As for Fanta, (you) can take (it).;mít (~ "(být) dostupný"): Ale Fantu máme. ("Ale Fanta je dostupná.") ° vzít, moci si: Co se týče Fanty, (tu) si můžete vzít.;pol.

ရ: ဖိနပ်နှစ်ရံ;num. class. for pairs: a pair of: two pairs of shoes;čítatel párů: dva páry bot;pl.

ရ: ဘယ်လောက် ပေးရမလဲ။;should: How much should be paid (~ "given")?;měl by: Kolik se musí zaplatit (~ "dát")?;inter. col.

ရ: ဘယ်အချိန်သွားရမလဲ။;should: When should I come?;měl by: Kdy bych měl přijít?;inter. col.

ရ: မရဘူး။;alright, be: (It) is not alright.;v pořádku, být: Není (to) v pořádku.;pol.

ရ: မရဘူး ဟု။;alright: No, sir. ("Not alright, sir.");v pořádku: Ne, pane. ("Nikoliv v pořádku, pane.");

ရ: ယာဉ်ကြောပိတ်နေလို့ ကားတွေဖြေးဖြေးသွားရတယ်။;must: As there is a traffic jam, the cars must go slowly.;muset: Poněvadž je dopravní zácpa, auta musí jet pomalu.;

ရ: ရပါတယ်။;alright: That's alright. ° alright, be: (It) is alright.;v pořádku, být: Je (to) v pořádku. ° pořádku, v: To je v pořádku.; (or) pol.

ရ: ရမလား။;alright: Will (this) be alright?;stačit (~ "v-pořádku"): Bude (tolik) stačit?;inter. fut.

ရ: ရယ်ရတယ်။;must: It is funny. ("(One) must laugh.");muset: Je to legrační. ("Jeden se musí smát.");col.

ရ: ရွာသူရွာသားတွေ မသိတာရှိတဲ့အခါ သူတို့ မေးကြရသတဲ့။;for oneself: It is said, that the villagers ("male villagers (and) female villagers") asked him ("for themselves") when they didn't know (~ "when they had sth. unknown").;se: Říká se, že vesničané ("vesničané (a) vesničanky") se ho ptali když ("měli něco, co") nevěděli.;

ရ: လက်မှတ်ရတယ်။;obtain: (He) obtained the certificate.;obdržet: Obdržel certifikát.;

ရ: လိုက်ရမလား။;right, be: Will (it) be right to go?;pořádku, v: Bude v pořádku (když) půjdu?;inter. col.

ရ: သစ်ပင်တစ်ပင်မှ သစ်သား (~ သစ်တွေ ~ ထင်းတွေ) အမြောက်အများရနိုင်တယ်။;take: From a tree can be taken a lot of wood.;získat: Ze stromu lze získat hodně dřeva.;

ရ: သောကြာနေ့တွင် ရနိုင်ရင်;get: if (I) can get (it) on Friday;dostat: kdybych (to) mohl dostat v pátek;writ.

ရ: ဟုတ်တဲ့ (~ ဟုတ်တဲ့) လို့ရေးလို့ရလား။;alright: Is (it) alright to write "ok"?;v pořádku: Je v pořádku napsat "ok"?;inter. col.

ရ: -ဆီမှာ;available at, be (to take) ° free at, be (to take);volný v, být (k braní) ° dostupný v, být (k braní);l

ရ: -ဆီမှာ: ကျွန်ုပ်တို့ဆီမှာ အခန်းတစ်ခန်းရမယ်။;available in, be: We (~ "in us") a room is available.;dostupný v, být: My (~ "v nás") je dostupný jeden pokoj.;fut. uw.

ရ: မ-;indicates negative imperative;značí rozkazovací způsob (věty) v záporu;suff.

ရက်;cruel, be (also about speech) ° rude, be (also about speech) ° num. class. for days;krutý, být (také v řeči) ° čítatel dnů ° surový, být (také v řeči);l (or) pow.

ရက်: စိတ်ညစ်တဲ့ရက်တွေမှာ တရားမှတ်လေ့ ရှိပါတယ်။;day: On days (when I am) disappointed, (I) tend to (~ "have") keep ("the right") mindfulness.;den: Ve dnech nespokojenosti mám (tendenci) udržovat ("správnou") všímavost.;pol.

ရက်: တစ်နှစ်မှာ ခုနစ်ရက် ရှိတယ်။;day: ("In") one year has 365 days.;den: ("V jeden") rok má 365 dní.;

ရက်: ဒီရက်များအတွင်း;day: ("in") these days;den: v těchto dnech;writ.

ရက်: ဒီသုံးရက် အတွင်း;day: during these three days;den: během těchto tří dnů;

ရက်: နှစ်စဉ် ဧပြီလ ၁၃ ရက်လောက်မှာ စတင်ပါတယ်။;day: It may start every year around 13th of April.;den: Může začít každý rok okolo 13tého dubna.;pol.

ရက်: နှစ်ရက်ထပ်နေဖို့ရန် အစီအစဉ်ရှိတာမို့။;day: (I) had a plan to stay two days more.;den: Plánoval jsem zůstat ještě dva dny.;p.s.

ရက်: နောက်ရက်မှာ ပြန်တွေ့မယ်။;day: (We) will meet again on a next day.;den: Setkáme se znovu (nějaký) příští den.;fut.

ရက်: ပြောရက်လိုက်တာ။;cruel, be: (Your way of) speaking is very cruel.;krutý, být: (Způsob jakým) mluvíš, je velice krutý.;col.

ရက်: ရက်ရက်;day: eight days;den: osm dní;

ရက်(တစ်ရက်);day;den;sg.

ရက်ကြီး: ဘုရားကျောင်းတွေမှာလည်း အခါကြီးရက်ကြီးတွေမှာလည်း ရွတ်ကြပါတယ်။;day, big: Also in monasteries, at big times, big days, (they) recite (Páli discourses).;den, velký: Také v klášterech, ve velkých chvílích, o velkých dnech, recitují (páli promluvy).;pol.

ရက်စက်;cruel, be ("weave (and) compare");krutý, být ("tkát (a) porovnávat");l

ရက်စွဲ (~ "နှစ်ရက်"): ဘယ်နှစ်ရက်နေ့လဲ။;date (~ "day of month"): What's the date (today)?;datum (~ "den v měsíci"): Jaké je datum?;inter.

ရက်စွဲ (~ "ရက်နေ့"): ဘယ်နှစ်ရက်နေ့ လာမလဲ။;date (~ "day of month"): What date (~ "day (in month)") will (they) come?;datum (~ "den v měsíci"): V jaké datum (~ "den (v měsíci)") přijedou?;inter.

ရက်စွဲ: (~ "ရက်နေ့"): တစ်ထောင့်ကိုးရာ လေးဆယ့်နှစ်ခုနှစ်၊ ဂျန်နဝါရီလ၊ လေးရက်နေ့;date (~ "day (in month)": fourth ("day (in month)") of January, nineteen forty-eight;datum (~ "den (v měsíci)": čtvrtého ("dne (v měsíci)") ledna, devatenáct set čtyřicet osm;

ရက်နေ့: ဆယ့်ခြောက်ရက်နေ့;day of month: sixteenth of ... (followed by a name of month);den měsíce: šestnáctého ...;

ရက်နေ့: တစ်ထောင့်ကိုးရာ လေးဆယ့်နှစ်ခုနှစ်၊ ဂျန်နဝါရီလ၊ လေးရက်နေ့;day (in month): fourth ("day (in month)") of January, nineteen forty-eight;den (v měsíci): čtvrtého ("dne (v měsíci)") ledna, devatenáct set čtyřicet osm;

ရက်နေ့: နှစ်ဆယ်ရက်နေ့;day of month: twentieth of ... (followed by a name of month);den měsíce: dvacátého ...;

ရက်နေ့(တစ်ရက်);day;den.;sg.

ရက်နေ့(တစ်ရက်);day of month;den měsíce;sg.

ရက်ရောမွ;generosity ("weave (and) mix {nouner}");štedrost ("tkát (a) míchat {jmenec}");n.

ရခိုင်;great ("properly steadfast");ohromný ("správně vytrvalý");adj.

ရခိုင်: အိမ်ကြီးရခိုင်; great: great house; ohromný: ohromný dům;
ရခိုင် (ကြီး); huge (“(“big”) (and) properly steadfast”); obrovský
(“(“velký”) (a) správně vytrvalý”); adj.
ရခိုင် (ကြီး): နန်းတော်တမျှ ခမ်းနားပြီး အိမ်ကြီးရခိုင်; huge: a huge
house being magnificent like a great palace; obrovský: obrovský
dům (“jsoucí”) grandózní jako obrovský palác;
ရခိုင် (ပြည်နယ်); Yakhine (state of Union of Myanmar); Rakhin
(Jakhain, stát unie Myanmaru); name
ရင်း; chest ° when ° at ° if; na ° pokud ° kdyby ° hruď ° když; suff.
col. (or) conj. (or) n.
ရင်း; while ° related to, be closely; zatímco ° vztah, mít blízký °
příbuzný, být blízce; l (or) conj.
ရင်း; dark (of color) ° indicates dark color ° deep (of color); tmavo-
(o barvě) ° značí tmavou barvu ° tmavě (o barvě); suff.
ရင်း -ချင်း; as soon as; jakmile; adv.
ရင်း တီဗီကြည့်ရင် ကြည့်; if: If (I want) to watch TV, (I)
watch.; pokud: Pokud se (chci) dívat na televizi, tak se
dívám.; col.
ရင်း ဖြောင့်နေရာမှာ ဖြေလျော့ဆိုရင် ပိုပြီး သင့်တော့ပါလိမ့်မယ်; if: If (you)
say ဖြေလျော့ at the place of ဖြောင့်, (it) will be more
suitable.; pokud: Pokud bys řekl ဖြေလျော့ na místě (kde teď je)
ဖြောင့်, bylo by (to) vhodnější.; fut.
ရင်း ရောက်ခဲ့ရင်; when: when (I) arrived.; když: když jsem se
dostavil; adv.
ရင်း လကုန်ရင်း; at: at the end of month; na: na konci měsíce;
ရင်း သွားခါနီးရင်း; when: a while before (you) go (“when the time
(of) going (is) near”); když: chvílku před tím, než půjdeš (“když
je čas chození blízko”);
ရင်း သီချင်းနားထောင်ရင်းလေ; while: Just while (you) listen to a
song.; během: Právě během toho, co posloucháš písničku.; col.
ရင်း အပြာရင်း; dark (of color): dark blue; tmavě (o barvě): tmavě
modrá;
ရင်း ကျက်; experienced, be (“be-matured (and) familiar-with”) °
matured, be (“be-matured (and) familiar-with”); zkušený, být
(“být-dospělý (a) obeznámený-s”) ° dospělý, být (“být-dospělý
(a) obeznámený-s”); l
ရင်း ကျက်: အတွေးအခေါ်မရင့်ကျက်; mature: not mature
thinking; myšlení: nedospělé myšlení;
ရင်း ကျမ်း; canon (“principal scripture”); kánon (“hlavní spis”); n.
ရင်း ကျမ်း: ရုပ်လွန်ပညာရင်းကျမ်း; canon: canon of
metaphysics; kánon: kánon metafyziky; n.
ရင်း ခွင်း; bust (“round¹ chest”) ° intimate (“round¹ chest”) ° bosom
(soothing, “round¹ chest”) ° chest (“round¹ chest”) ° bosom
(“round¹ chest”); důvěrný (“kulatá¹ hruď”) ° hruď (“kulatá¹
hruď”) ° náruč (ukonejšení, “kulatá¹ hruď”) ° poprsí (“kulatá¹
hruď”) ° ňadra (důvěrný, “kulatá¹ hruď”) ° blízký (důvěrný,
“kulatá¹ hruď”); n. (or) adj.
ရင်း ခွင်း: ရင်ခွင်သစ်; bosom: new bosom; náruč (ukonejšení): nová
náruč;
ရင်း ခု (WS. from ရင်ခွင်); love (“(heart) palpitates”, “breast
jumps”); milovat (“(srdce) buší”, “hruď skáče”); T WS.
ရင်း ခု; love (“(heart) palpitates”, “breast jumps”) ° excited, be
(“(heart) palpitates”, “breast jumps”) ° agitated, be (“(heart)
palpitates”, “breast jumps”); vzrušený, být (“(srdce) buší”, “hruď

skáče”) ° milovat (“(srdce) buší”, “hruď skáče”) ° rozrušený, být
(“(srdce) buší”, “hruď skáče”); T
ရင်း ခု: တစ်ဖက်သတ်ရင်ခွင်နေတယ်; love: (I) am one-sidedly (~
secretly) in love. (I am in platonic love.); milovat: Jsem
jednostranně (~ tajně) zamilovaný. (Jsem platonicky
zamilovaný.); cont. col.
ရင်း ခု: ဒီပုံလေးက ရင်ခွင်စရာကောင်းပါတယ်; love: This (“little”)
picture is good for loving.; milovat: Tenhle (“malý”) obrázek je
dobrý k zamilování.; pol.
ရင်း ဆိုင်; encounter (“encounter¹ (the) chest”) ° face (sth.,
“encounter¹ (the) chest”) ° against (“create (and) meet”); proti
(“vytvořit (a) setkat-se”) ° čelit (čemu, “střetnout-se-s¹ hruď”) °
střetnout se s (“střetnout-se-s¹ hruď”); l (or) adv.
ရင်း ဆိုင်: ရင်ဆိုင်ရမယ့် အခက်ခဲတွေ; encounter: the difficulties that
(you) will face; čelit: potíže, kterým budeš čelit;
ရင်း နှင့်; affected, be deeply (“chest (is) overloaded”) ° touched,
be deeply (“chest (is) overloaded”); ovlivněný, být hluboce
(“hruď (je) přetížená”) ° dotknutý, cítit se (“hruď (je) přetížená”); l
ရင်း နှင့်: ရင်နှင့် အောင်လွမ်း; touched, be deeply: I miss you
painfully. (“(I’m deeply-touched missing (you).”); dotknutý, být
hluboce: Bolestivě mi chybíš. (“Jsem hluboce dotknutý (tím, jak
mi) chytíš.”); col.
ရင်း နီး; intimate, be (“be-intimate (and) close”) ° familiar, be (“be-
intimate (and) close”) ° close, be (“be-intimate (and)
close”); blízký, být (“být-důvěrný (a) blízký”) ° důvěrný, být (“být-
důvěrný (a) blízký”) ° známý, být (“být-důvěrný (a) blízký”); l
ရင်း နီး: ခင်ဗျားနဲ့ ရင်းနီးပွင့်လင်းစွာ စကားပြောဆိုချင်ပါတယ်; intimate: (I)
want to talk with you intimately (and) closely.; důvěrný: Chtěl
bych si s tebou popovídat důvěrně (a) otevřeně.; pol. um.
ရင်း နီး: ရင်းနီးဖော်ရွေစွာ ဆွေးနွေးခြင်း; intimate: Intimate (and)
friendly talk; důvěrný: důvěrný (a) přátelský rozhovor;
ရင်း နီး: သူနဲ့တော့သိပ်မရင်းနီးဘူး; familiar, be: He is not very much
familiar to (me).; známý, být: Moc ho neznám. (“Nejsem s ním
hodně moc známý.”); col.
ရင်း နီးဖော်ရွေ; good-natured, be (“be-intimate (and) close (person
and) friendly”); dobrácký, být (“být-důvěrný (a) blízký (člověk a)
přátelský”) ° dobromyslný, být (“být-důvěrný (a) blízký (člověk
a) přátelský”); l
ရင်း နီးမြှုပ်နှံ; close, be (“be-intimate (and) of hidden-fact”) °
familiar, be (“be-intimate (and) of hidden-fact”); známý, být (“být-
důvěrný (a) skrytých-informací”) ° blízký, být (“být-důvěrný (a)
skrytých-informací”); l
ရင်း ရင်းနီးနီးဖြစ်; intimate, be (“became¹ intimately”) ° cordial, be
(“became¹ intimately”) ° friendly, be (“became¹
intimately”); srdečný, být (“stal-se¹ důvěrně”) ° důvěrný, být
(“stal-se¹ důvěrně”) ° přátelský, být (“stal-se¹ důvěrně”); l
ရင်း ရော; what if (“also¹ if”); co když (“také¹ když”); suff. col.
ရင်း ရော: အဲဒါကို တလွဲအဓိပ္ပါယ်ကောက်ရင်ရော; what if: And what if
(it) is wrong interpretation?; co když: A co když je (to) špatný
výklad?; inter. col.
ရင်း လဲ; if, also; pokud, také; suff. conj.
ရင်း သား (တစ်ဖက်); breast (“chest’s meat”); prso (“hruďní maso”); sg.
ရင်း; in case if ° when (if) ° if; jestli ° pokud ° kdyby ° v
případě, že ° když; suff. conj.
ရင်း; when (while) ° while; když (zatímco) ° zatímco; suff. adv.

ရင် (from လျင်);in case if (if) ° if;kdyby ° jestli(že) ° v případě že (jestli);suff. conj.

ရင်း: ကွန်ပျူတာနဲ့လုပ်နေရင်း;while: while working with computer;zatímco: zatímco pracuje na počítači;

ရင်း: ငါ ကားစီးရင်း သူနဲ့စကားပြောခဲ့တယ်။;while: I spoke with him while in the vehicle.;když: Mluvil jsem s ním když jsme byli ve vozidle.;p.s. col.

ရင်း: ထမင်းစားရင်း စကားပြောမယ်။;while: (We) will talk while eating (the meal).;během: Promluvíme (si) během jídla.;fut.

ရင်း: အနားယူရင်းလဲ ဖတ်တယ်။;while: Also while taking rest, (he) reads.;zatímco: Také zatímco odpočíval (si) četl.;col.

ရင်း: အလုပ် လုပ်ရင်းလဲ ဖတ်တယ်။;during: Also during work (he) reads.;během: Také během práce (si) čte.;col.

ရင်(တစ်ခု);chest (of body);hrud';sg.

ရင်ဘတ်(တစ်ခု);chest (of body);hrud';sg.

ရစေ;indicates passive voice in wish ° may be ("may (be) received") ° let be received (inserted at the end of a wish) ° may be received (inserted at the end of a wish);necht' je obdrženo (vloženo na konci přání) ° značí trpný rod v přání ° rád bych ("kéž (je) dostáno");suff. (or) suff. pol.

ရစေ: အရင်ဘုရားဘွဲ့ သိပ်ရစေ။;may be ("may (be) received"): May (I) know ven. Sir's name.;rád bych (~ "kéž (je) dostáno"): Rád bych věděl jméno ct. pána. ("Kéž je jméno ct. pána známo.");pol.

ရည်;juice ° fluid ° liquid;džus ° kapalný ° tekutý ° tekutina;n.

ရည်းစား: ငည့်ရည်းစားက သူကြီးသမီးတို့။;girlfriend: It is said, that Nga Nyo's girlfriend was a daughter of the village headman.;přítelkyně: Říká se, že Ňa Ňova přítelkyně byla dcera pána vesnice.;

ရည်းစား: မြောက်မနေနဲ့ သူရည်းစား(က) ရိုက်လိမ့်မယ်။;boyfriend: Don't flatter (her), her boyfriend may beat (you).;přítel (milovaný): Nelichot' jí, (nebo) by (tě) její přítel mohl zbit.;jk.

ရည်းစား: ယောက်ျားတစ်ယောက်တွင်

ရည်းစားသုံးယောက်ရှိတယ်။;girlfriend: A man has three girlfriends.;přítelkyně: Jeden muž má tři přítelkyně.;

ရည်းစား: ရည်းစားရှိပါတယ်။;boyfriend: (I) have a girlfriend. ° boyfriend: (I) have a boyfriend.;přítel (milovaný): Mám přítele. ° přítelkyně (milovaná): Mám přítelku.;pol.

ရည်းစား: လှပသောရည်းစား;girlfriend: beautiful girlfriend;přítelkyně: krásná přítelkyně;

ရည်းစား(တစ်ယောက်);boyfriend ("desire much") ° girlfriend ("desire much") ° boyfriend ("desire heartily") ° girlfriend ("desire heartily") ° sweetheart (girlfriend, "desire much");přítel (drahoušek, "toužit moc") ° přítel (milovaný, "toužit pořádně") ° přítelkyně ("toužit moc") ° drahoušek (přítelkyně, "toužit moc") ° přítelkyně ("toužit pořádně");sg.

ရည်ညွှန်း;mean ("hopefully refers-to");znamenat ("snad odkazuje-na");l

ရည်ညွှန်း: မြတ်ဗုဒ္ဓ အနုစိတ် ဟောကြားဆွဲသည့် တရားတော်တွေဟာ အခြေခံအားဖြင့် အဋ္ဌကထာရဲ့သဘောသဘာဝ သရဖီဖော်ပြပြီး ၎င်းကို သာရထွဒီပနီမှာ ရည်ညွှန်းပါသည်။;refer to: The discourses with more details preached by the Buddha are basically depicting the commentarial nature, which is referred to in Sāratthadīpanī.;odkazovat na: Promluvy s více podrobnostmi přednesené Buddhou v podstatě znázorňují komentátorský

charakter, na který se odkazuje v Sāratthadīpanī.;pol. writ.

ရည်ညွှန်း: -ကို;refer to ("aim-at (and) refer");odkazovat na ("mířit-na (a) odkazovat-na");T

ရည်မှန်း;aim ("hope-for (and) expect") ° hope for ("hope-for (and) expect") ° intend ("hope-for (and) expect");cíl, mít ("doufat-v (a) očekávat") ° doufat v ("doufat-v (a) očekávat") ° mít v úmyslu ("doufat-v (a) očekávat");T

ရည်မှန်းချက်;aim ("hope-for (and) expect {nouner}") ° goal ("hope-for (and) expect {nouner}") ° objective ("hope-for (and) expect {nouner}");cíl ("doufat-v (a) očekávat {jmenec}") ° účel ("doufat-v (a) očekávat {jmenec}");n.

ရည်ရွယ်;intend ("hope-for (and) intend") ° wish to happen ("aim-at (and) intend") ° aim at ("aim-at (and) intend") ° hope for ("hope-for (and) intend") ° hope for ("aim-at (and) intend") ° aim ("hope-for (and) intend");doufat aby ("mířit-k (a) mít-v-úmyslu") ° mířit k ("mířit-k (a) mít-v-úmyslu") ° mít v úmyslu ("doufat-v (a) hodlat") ° doufat v ("doufat-v (a) hodlat") ° přát si aby se stalo ("mířit-k (a) mít-v-úmyslu") ° cíl, mít ("doufat-v (a) hodlat");T

ရည်ရွယ်ချက်;aim (and an object, "hope-for (and) intend {nouner}") ° purpose ("hope-for (and) intend {nouner}");záměr ("doufat-v (a) hodlat {jmenec}") ° cíl (a předmět, "doufat-v (a) hodlat {jmenec}");n.

ရည်ရွယ်ချက်: ကျွန်တော် ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးဖြစ်တဲ့ကမ္ဘာကြီးကို (~ ရင်နှာခံလောကကို) ထိန်းချုပ်ဖို့ပါ။;goal: My goal is just to control this world of both body (and) mind.;cíl: Mým cílem je prostě ovládnout tenhle svět těla (a) mysli.;pol.

ရည်ရွယ်ချက်: တစ်ခုတည်းသော ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်;intention: the only intention (and) aim;záměr: jediný záměr (a) cíl;

ရည်ရွယ်ချက်: မြင်မြတ်သည့်ရည်ရွယ်ချက်ကို အောင်မြင်ဖို့အတွက် နှစ်မြှုပ်ထားတယ်။;purpose: (He) dedicates (himself) for the attainment of the noble purpose.;cíl: Odevzdává se pro dosažení (toho) ušlechtilého cíle.;

ရည်ရွယ်ချက်: ရည်ရွယ်ချက်ရှိတယ်။;objective: (He) has an objective.;cíl: Má cíl (~ očekávání).;

ရည်ရွယ်ချက်: အဆုံးမရှိသည့်ရည်ရွယ်ချက်;goal: eternal goal;cíl: věčný cíl;

ရတနာ;treasure;poklad;n. P. ratana (= treasure)

ရတနာ: မြေပုံအရ ဒီလိုက်ဂူထဲမှာ ရတနာရှိတယ်လို့ ထင်ရတယ်။;treasure: According to the map, it looks like if there is a treasure in this cave.;poklad: Podle mapy to vypadá, jako kdyby v této jeskyni byl poklad.;

ရတာ;indicates tendency ° because of ("taking");kvůli ("beroucí") ° značí tendenci;suff.

ရတာ: စကားပြောရတာ;because of: because of speaking;kvůli: kvůli mluvení;

ရတာ: အဲဒီစကားနှစ်မျိုးကို စာသင်ရတာ ကြိုက်တယ်။;indicates tendency: (I) like to learn those two kinds of language.;značí tendenci: Rád se učím ty dva druhy jazyka.;

ရထား: ရထားက အမျိုးသားထက် ပိုမြန်တယ်။;train: The train is quicker than the man.;vlak: Vlak je rychlejší než (ten) muž.;

ရထား(တစ်စီး);train;vlak;sg. P. ratha

ရနိုင်;free, be (also about a room in a hotel, "can¹ (be) taken") ° disposable, be (also about a room in a hotel, "can¹ (be) taken") ° available, be (also about a room in a hotel, "can¹ (be)

taken");dispozici, být k (také o pokoji v hotelu, "může" (být) brát") ° dostupný, být (také o pokoji v hotelu, "může" (být) brát") ° volný, být (také o pokoji v hotelu, "může" (být) brát");available: Is a room available in your hotel? ("Can (I) take one room in your hotel?");volný (~ "dostupný"): Je ve vašem hotelu volný (~ "dostupný") jeden pokoj? ("Mohu si vzít jeden pokoj ve vašem hotelu?");inter.

ရနိုင်: ဟိုတယ်မှာ အခန်းလွတ် ရနိုင်တယ်။;available: There are free rooms available in the hotel.;dostupný: V hotelu jsou ("dostupné") prázdné pokoje.;

ရန်;for (so as to, followed by a verb) ° hostility ° so as to (followed by a verb) ° to (so as to, followed by a verb) ° danger;nepřítelství ° aby ° nebezpečí;conj. (or) n. writ. ရန်: ကောင်းလေးနဲ့ ကောင်းမလေး ရန်ဖြစ်နေကြတယ်။;enemy: The boy and the girl are (for now) ("being") enemies.;nepřítel: (Ten) chlapec a (to) děvče jsou (pro teď) ("jsoucí") nepřáteli.;

ရန်: တရားဟောကြားရန် နှင့် တရားထိုင်ရန် သွားတယ်။;to: (I) go to preach Dhamma and meditate.;aby: Jdu, abych přednášel Dhammu a meditoval.;writ.

ရန်: ဗမာစကား အသံထွက်ကို နားလည်ရန်လေ့လာဖို့အတွက်;in order to: in order to learn to understand the Burmese pronunciation;aby: abych se naučil rozumět barmské výslovnosti;

ရန်: ဘာဝနာပွားရန် ကြိုးစားထားပါတယ်။;to: (I) put forth effort to meditate.;aby: vynakládám úsilí abych meditoval;pol.

ရန်: မှူးမတ်များက ကျန်စစ်သားကို မင်းပြုရန် တိုက်တွန်းကြသည်။;to: The ministers urged Kyansittha to become a king.;aby: Ministři naléhali, aby se Čansitá stal králem.;writ.

ရန်: ရန်ကြီးအောင် ကုန်းဘောင်ခါး ငါးမည်ရ ပြည်ရွှေဘို ဘေးရန်က ပြို။;enemy: For great enemy, Kounng Baung attended on the town Shwe Bo of five-names, destroying the danger.;nepřítel: Kvůli velkému nepříteli, Koun Baun se staral o město Šve Bo pěti jmen, a zničil nebezpečí.;sng.

ရန်ကုန်;Yangon (= 'end' (of) danger");Rangún (= 'konec' nebezpečí");name

ရန်ကုန်: ဒဂုံကို ရန်ကုန်ဟူ၍ သမုတ်သည်။;Yangon (~ 'end of danger'): (He) named Da Goun as "Yangon" (~ 'end of danger').;Rangún (~ 'konec nebezpečí'): Pojmenoval Da Goun jakožto "Yangoun" (Rangún) (~ 'konec nebezpečí').;writ.

ရန်ကုန်(မြို့): ရန်ကုန်မြို့မှာ နေပါတယ်။;Yangon (town): (I) live in Yangon.;Rangún (město): Žiji v Rangúnu.;pol.

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်;Yangon University;Rangúnská Univerzita;name ရန်ကုန်တိုင်း(တိုင်း);Yangon (division);Rangún (Jangoun, správní středisko);name

ရန်သူ: ကျန်စစ်သားသည် နောင်တော်စောလူမင်းထံ အမှုထမ်းနေစဉ် စောလူမင်းကို ရန်သူများက ဖမ်းသွား၏။;enemy: While Kyansittha was serving his royal brother king Saw Lu, king Saw Lu was imprisoned by enemies.;nepřítel: Zatímco Čansitá sloužil svému královskému bratru králi Solúovi, král Solú byl uvězněn nepřáteli.;p.s. writ.

ရန်သူ(တစ်ယောက်);enemy ("person" (of) enmity");nepřítel ("osoba" nepřítelství");sg.

ရပ်;stand upright ° park (a car etc.) ° stop;stát vzpříma ° zastavit ° zaparkovat (auto atd.);T

ရပ်: ကားတွေကို စင်ရေမှာ ရပ်ပြီး ကပြကြပါတယ်။;stand: (They) stop the vehicles in front of the stage and ("exhibiting") (they) dance.;stoupnout si: Zastaví vozidla před pódiem a ("ukazující (se)") tancují.;pol.

ရပ်: စာဆွေးနွေးတာ ရပ်တော့ရအောင် (~ ရပ်ကြရအောင်)။;stop: Let's finish the ("writing") discussion, ("indeed.");zastavit: ("Vskutku,") zastavme diskuzi ("(o) psaní").;

ရပ်: ဒီမှာ ရပ်ချင်သလား။;stop: Do (you) want to stop here? (may be said by taxidriver when approaching the destination);zastavit: Chcete zastavit tady? (může být řečeno taxikářem při přiblížení se k místu určení);inter.

ရပ်: ဒီမှာ ရပ်လား။;stop: Do (you) stop here? (may be said by taxidriver when approaching the destination);vystupovat (~ "zastavit"): Vystupujete (~ "zastavujete") tady? (může být řečeno taxikářem při přiblížení se k místu určení);inter.

ရပ်: နွားတစ်ကောင် ကွင်းပြင်ပေါ်မှာ ရပ်နေတယ်။;stand: A cow is standing on the field.;stát: Kráva stojí na poli.;cont.

ရပ်: ဘယ်မှာ ရပ်ရမလဲ။;stop: Where should (I) stop? (may be asked by taxidriver when approaching the destination);zastavit: Kde mám zastavit? (může být řečeno taxikářem při přiblížení se k místu určení);inter.

ရပ်: မရပ်နဲ့။;stop: Don't stop.;zastavit: Nezastavuj.;imper. col.

ရပ်: လိပ်မှာမူကား မရပ်နားဘဲ တရွေရွေ သွား၏။;stop: As for the turtle, not stopping (or) resting, (it) goes little by little.;zastavit: Co se týče želvy, aniž by se zastavila (nebo) si odpočala, krůček po krůčku jde.;writ.

ရပ်(တစ်ရပ်);place ° community;místo ° společnost;sg.

ရပ်ကွက်;quarter (of town, "marked-off" region") ° neighborhood (of town, "marked-off" region");sousedství (města, "označená" oblast") ° čtvrť (města, "označená" oblast");n.

ရပ်ဆိုင်း;stop ("stop (and) wait");zastavit ("zastavit (a) čekat");T ရပ်တည်မှု;position ("stop (and) repose {nouner}") ° existence ("stop (and) repose {nouner}");existence ("zastavit (a) odpočívát {jmenec}") ° pozice ("zastavit (a) odpočívát {jmenec}");n.

ရပ်တည်မှုကိုပြု;position, have a ("do" to "stop" (and) repose" {nouner}");pozice, mít ("dělat" to "zastavit" (a) odpočívát" {jmenec}");l

ရပ်ထား;stop ("stop (and) fix");zastavit ("zastavit (a) upevnit");T ရပ်ထား: ဘတ်စ်ကားကို ရပ်ထားတယ်။;stop ("stop (and) fix"): (He) stopped the bus.;zastavit ("zastavit (a) upevnit"): Zastavil autobus.;

ရဲဖန်ရဲခါးမသား;scarcely, just ("just" of "time" (to) make" (and) time (of) time") ° rarely, just ("just" of "time" (to) make" (and) time (of) time");zřídka;("pouze" to "doby" děláni" (a) doby" doby") ° málokdy ("pouze" to "doby" děláni" (a) doby" doby");adv.

ရဲဖန်ရဲခါးမသား: ရဲဖန်ရဲခါးမသား စကားပြောတယ်။;rarely: (He) talks just rarely.;málokdy: Mluví jen málokdy.;

မော့;going to, be ("take (and) be-going-to");chystat se ("vzít (a) chystat-se");suff.

ရယူ;attain ("get (and) take") ° achieve (a worldly thing or achievement, "receive (and) take") ° get (a worldly thing or achievement, "receive (and) take");dostat (světskou věc či dosažení, "dostat (a) vzít-si") ° dosáhnout (světské věci či dosažení, "dostat (a) vzít-si") ° dosáhnout ("dostat (a) vzít");l

(or) T

ရယူ: ရယူပြီးသောကြောင့်; attain: because (one)

attained; dosáhnout: protože dosáhl; p.s.

ရယူ: အရဟန္တာ အောင်မြင်စွာ ရယူနိုင်တဲ့အထိ (~ အရဟန္တာအဖြစ်သို့ အောင်မြင်စွာမရောက်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး); attain: until (we) can successfully attain Arahant-hood; dosáhnout: dokud můžeme úspěšně dosáhnout Arahantství; adv.

ရယူ: အောင်မြင်စွာ ရယူတယ်; attain: successfully attain; dosáhnout: úspěšně dosáhnout;

ရယ်; indicates emphasis ° denotes inclusion ° indicates inclusion ° laugh ° dear ° also in; značí zahrnutí ° drahý ° smát se ° také v ° značí zdůraznění; suff. prep. (or) suffn. (or) suff. (or) T (or) voc.

ရယ် [yí]; smile ° laugh; smát se ° usmívat se; T

ရယ်: ကျွန်မ ပျော်လို့ ရယ်နေတာပေါ့; smile: Because I am happy, (I) am smiling.; usmívat se: Protože jsem šťastná, směji se.; col. cont. uw.

ရယ်: စွယ်စုံကျော်ထင်ကျမ်းရယ်

မင်းဘူးဦးဩဘာသာရဲ့ စကားပြေတွေရယ်; indicates inclusion: book Swesoukyawthinkyan (~ "versatile (and) famous") and also U Obhasa of Min's proses (are) included; značí zahrnutí: kniha Swesoukyawthinkyan (~ "všestranný (a) slavný") a také prózy U Obhásy z Min (jsou) zahrnuty; writ.

ရယ်: ဇိနတ္ထပကာသနီရယ်; also in: also in Jinatthapakāsānī; také v: také v Džinatthappakāsānī;

ရယ်: ရယ်ရတယ်; laugh: It is funny. ("(One) must laugh."); smát: Je to legrační. ("Jeden se musí smát."); col.

ရယ်မော; laugh ("laugh exceedingly"); smát se ("smát se moc"); T ရယ်သွမ်းသွေး; laugh (ridicule, "laugh (of) evil blood") ° ridicule ("laugh (of) evil blood"); zesměšňovat ("smích zlomyslné krve") ° smát se (zesměšňovat, "smích zlomyslné krve"); T unpl.

ရရှိ; accept ("get (and) have") ° get ("receive (and) have") ° receive ("receive (and) have"); dostat ("dostat (a) mít") ° přijmout ("vzít (a) mít"); I (or) T

ရရှိအောင်မြင်; attain ("get, have, succeed (and) see"); dosáhnout ("dostat, mít, uspět (a) vidět"); T

ရရှိအောင်မြင်: အမတအမြိုက်နိဗ္ဗာန်ဆီသို့ ရရှိအောင်မြင်တယ်; attain: (He) attains the deathless Nibbāna.; dosáhnout: Dosahuje nesmrtelné Nibbāny.;

ရလာ; achieve (a certain state, position etc., "take (and) come") ° come to (a certain state, position etc., "take (and) come"); dosáhnout (do určitého stavu, pozice atd., "vzít (a) přijít") ° dojit (do určitého stavu, pozice atd., "vzít (a) přijít"); I

ရလာ: သီဟိုဠ်အဋ္ဌကထာများသည် ပါဠိစာပေရဲ့ ပထမနေရာကို ရလာကြသည်; achieved: Sinhalese commentaries achieved the first place in the Pāli literature.; dosáhnout: Sinhálské komentáře dosáhly prvního místa v Pāli literatuře.; writ.

ရှု; detest ° hate; nenávidět ° nesnášet; T

ရွက်; leaf of ° num. class. for papers ° num. class. for sheets (of papers, "leaves"); čítatel papírů ° čítatel listů (papíru, "listy") ° list (čeho); pow. (or) suff. n.

ရွက် (abbrev. from ရွက်ဖတ်); recite (Pāli text, "leaf"); recitovat (Pāli text, "list"); T Bh.

ရွက်(တစ်ရွက်); sail ("leaf"); plachta ("list"); sg.

ရွက်ဖတ်; recite (Pāli text, "read' leaves"); recitovat (Pāli text, "číst' listy"); T Bh.

ရွက်ဖတ်: ပါဠိသုတ်တော်တွေကို အိမ်မှာလည်း ရွက်ဖတ်ကြတယ်; recite: (They) recite Pāli suttas also at home.; recitovat: Recitují pāli promluvy také doma.;

ရွက်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်; chant (recite, Pāli text, " read' (and) recite² leaves") ° study (Pāli text, "read' (and) recite² leaves") ° recite (Pāli text, " read' (and) recite² leaves") ° zpívat (recitovat, Pāli text, " číst' (a) recitovat² listy") ° studovat (Pāli text, "číst' (a) recitovat² listy") ° recitovat (Pāli text, " číst' (a) recitovat² listy"); T Bh. P. sajjhāyati (= recite, study)

ရွက်လွင့်သွား; sail ("hoist' sail (~"leaf") ° (and) go²"); plavit se (plachtit, "zdvihnout' plachtu (~"list") ° (a) jet") ° plachtit (plavit se, "zdvihnout' plachtu (~"list") ° (a) jet"); T

ရွက်လွင့်သွား: လေအတော်(များများ)တိုက်၍ အမျိုးသားက

ရွက်လွင့်သွားနေတယ်; sail: The wind blows very much, (and therefore) the man is sailing.; plachtit: Vítr hodně fouká, (a proto ten) muž plachtí (~ pluje); cont. writ.

ရွက်လွင့်သွားလာ; sail ("hoist' sail (~"leaf") °, go² (and) come³"); plavit se (plachtit, "zdvihnout' plachtu (~"list") °, odjet² (a) přijet³"); T

ရွက်လွင့်သွားလာ: ကန်ထဲမှာလှေသင်္ဘောဖြင့်

ရွက်လွင့်သွားလာနေတယ်; sail: The ship is sailing in the lake.; plavit se: Loď se plaví po jezeře.; cont.

ရွတ်: ဘုရားကျောင်းတွေမှာလည်း အခါကြီးရက်ကြီးတွေမှာလည်း ရွတ်ကြပါတယ်; recite: Also in monasteries, at big times, big days, (they) recite (Pāli discourses).; recitovat: Také v klášterech, ve velkých chvílích, o velkých dnech, recitují (pāli promluvy).; pol.

ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်: ပိဋကတ်သုံးပုံသာမက

အဋ္ဌကထာအမျိုးအစားတစ်ခုကိုလည်း

ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်သည်; rehearse: Not only the Tipiṭaka, but also a kind of commentaries were rehearsed.; recitovat: Nejen Tipiṭaka, ale také druh komentářů byly recitovány.; writ.

ရွှင်: ရွှင်လန်းပါစေ; happy: May (you) be happy (and) fresh.; šťastný: Kéž (jsi) šťastný (a) čerstvý.; w.

ရွှင်လန်း; happy, be ("happy (and) fresh") ° cheerful, be ("happy (and) fresh") ° fresh, be (about people, "happy (and) fresh"); šťastný, být ("šťastný (a) čerstvý") ° čerstvý, být (o lidech, "šťastný (a) čerstvý") ° radostný, být ("šťastný (a) čerstvý"); I

ရွှင်လန်း: ကျန်းမာရွှင်လန်းပါစေ; cheerful: May (you) be healthy (and) cheerful.; radostný: Kéž (jsi) zdravý (a) radostný.; w. pol.

ရွှေ; gold; zlato; n.

ရွှေ; shift ° postpone ° move; odložit (časově) ° hýbat se ° posunout; T

ရွှေ: ဒါပေမဲ့ ရွှေနဲ့ လုပ်ထားတဲ့အရပ်ပါ; gold: However, it is statue made of gold.; zlato: Ale to je socha vyrobená ze zlata.; pol.

ရွှေ: ဒီလက်စွပ်ကို ရွှေနဲ့ လုပ်ထားတာ; gold: This ring is made of gold.; zlato: Tento prsten je ("udělaný") ze zlata.; col.

ရွှေကျင်; Sweijin (name of a Buddhist school from Northern Burma, also spread to Sri Lanka, "gold' pan") ° pan for gold ("gold' pan"); Svejdzin (jméno Buddhistické školy ze severní Barmy, také rozšířené na Sri Lanku, (rýžování) zlata, "zlatá' pánev") ° pánvička na (rýžování) zlata ("zlatá' pánev"); name (or) n.

ရွှေတိဂုံဘုရား [ʃwədəgou~]; Shwedagon pagoda; Šweitigoumská Pagoda (ale správnější výslovnost je "Šwedagoun") ° Šwedagon Pagoda (ale správnější výslovnost je "Šwedagoun"); name

ရွှေတိဂုံဘုရား [ʃwədəgou~fēyā.]; Shwedagon Pagoda; Švedagou pagoda; name

ရွှေတိဂုံဘုရား ဆူးလေဘုရားက ရွှေတိဂုံဘုရားကို သွားတဲ့လမ်း သိချင်သလား။; Shwedagon pagoda: Do you want to know (walking) path from Sule pagoda to Shwedagon pagoda?; Švedagou pagoda: Chceš vědět cestu ze Sule pagody do Švedagou pagody?; inter.

ရွှေတိဂုံဘုရား ရန်ကုန်ရောက်ရောက်ချင်း သတိထားမိမှာကတော့ ရွှေတိဂုံဘုရားပါ။; Shwedagon Pagoda: As soon as (you) arrive to Yangon (you) thus happen to notice Shwedagon Pagoda.; Švedagou pagoda: Jakmile dorazíš do Švedagou pagody, stane se, že si tak všimneš Švedagou pagody.; pol.

ရွှေတိဂုံဘုရား ရွှေတိဂုံဘုရားမဖူးရသေးဘူးဆိုရင်လဲ ဖူးဖို့ တိုက်တွန်းပါတယ်။; Shwedagon Pagoda: And if (it is) true (~ "said") that (you) have not yet visited the Shwedagon Pagoda, (then I) urge (you) to visit (it).; Šwedagon Pagoda: A je-li pravda (~ "řečeno"), že (jsi) ještě nenavštívil Šwedagon Pagodu, (pak) naléhám, abys (ji) navštívil.; pol.

ရွှေပြချိုးပြ (from ရွှေပြချိုးပြ); show one's powers ("show¹ gold^o, show³ (one's) kind²"); ukázat vlastní síly ("ukázat¹ zlato^o, ukázat³ (svůj) druh²"); T col.

ရွှေပြချိုးပြ: ရွှေပြချိုးပြသွား (~ ဆွေပြချိုးပြသွား)။ ဘယ်နေရာသာတာလဲ။; show one's powers: Go (and) show (your) powers. Where are (you) greater?; ukázat vlastní síly: Jdi (a) ukaž (vlastní) síly. Kde jsi lepší?; inter. sl.

ရွှေဘုံသာလမ်း; Shwebontha Street ("street³ (of) golden^o realm¹ (which is) greater²"); Šwebontá, ulice ("ulice³ zlatého^o světa¹ (který je) lepší²"); name

ရွှေမန်းသဘင်; Shweminthabin (a Burmese dance group, "Golden Mandalay Assembly"); Švemantaben (Barmská taneční skupina, "Zlaté Mandalajské Shromáždění"); name

ရွှေရောင်; brown color, light ° golden color; zlatá barva ° hnědá barva, světle; n.

ရွှေရောင်: ရွှေရောင်ဆံပင်နှင့် အမျိုးသမီးက အနက်ရောင်ဆံပင်နှင့် အမျိုးသားထက် အရပ်ပိုရည်တယ်။; golden color: The woman with blond (~ "golden") hair is taller than the man with dark hair.; zlatá barva: (Ta) žena s blondatými (~ "zlatými") vlasy je vyšší než (ten) muž s tmavými vlasy.;

ရွှေဝါရောင်: ရွှေဝါရောင်တော်လှန်ရေးမှာ ဗကသကျောင်းသား ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးပါ။; golden: (He is) the leader-student of the Golden Revolution's Burmese Students' Association.; zlatý: Je vůdčím studentem Revoluce Zlaté Záře (pořádané) Asociací Barmských Studentů.; pol.

ရွာ; rain; pršet; T

ရွာ: ခုတော့ မရွာတော့ဘူး။; rain: As for now, it is not raining any more.; pršet: A teď, už neprší.; col.

ရွာ: ညနေကတော့ ရွာတယ်။; rain: As for afternoon, it's raining.; pršet: Co se týče odpoledne, prší.;

ရွာ: မိုးအရမ်းရွာတယ်။; rain: It's raining so much. ("Sky extremely rains."); pršet: Moc prší. ("Nebe moc prší.");

ရွာ: ဥဒေလရွာက တပည့်တော်ရဲ့ ကျောင်းကို; village: to my monastery in Udavela village; vesnice: do mého kláštera ve

vesnici Udavela;

ရွာ(တစ်ရွာ); village; vesnice; sg.

ရွာသား(တစ်ယောက်); villager; vesničán; sg.

ရွာသားတွေ: ဘုရင်ကြီးက အဲဒီနတ်ကွန်းသမိုင်း မေးတဲ့အခါ ရွာသားတွေ ဘယ်သူမှ မဖြေနိုင်ဘူးတဲ့; villagers: It is said, that when the king asked about history of the spirit house, nobody of the villagers was able to answer.; vesničáné: Říká se, že když se král ptal na historii toho domu ducha (bůžka), nikdo z vesničanů nebyl schopný odpovědět.;

ရွေး; move ° displaced, be; přemístěn, být ° pohybovat se ° hýbat se ° hnout se; I (or) T

ရွေး; choose ° select; vybrat (si); T

ရွေးကောက်; elect ("select (and) pick-up") ° select ("select (and) pick-up") ° choose ("select (and) pick-up"); zvolit (si, "vybrat (a) zvednout") ° vybrat (si, "vybrat (a) zvednout"); T

ရွေးကောက်ပွဲ; election ("event² (of) choosing^o (and) picking-up"); volby ("událost² vybírání^o (a) vyzvedávání¹"); n.

ရွေးကောက်ပွဲ: ရွေးကောက်ပွဲမှာ ဝင်ပြိုင်ဆွဲတဲ့တစ်သီးပုဂ္ဂိုလ် ကိုယ်စားလှယ် လောင်းဖြစ်ပါတယ်။; election: (I) am the only independent candidate of the election.; volby: Jsem jediným nezávislým kandidátem (těch) voleb.; pol.

ရွေးကောက်ပွဲဝင် ကိုယ်စားလှယ် လောင်း(တစ်ဦး); candidate ("entered¹ election^o with-the-purpose-of² future^{1o} exchange³"); kandidát ("vstoupil¹ (k) volbám^o za-účelem² budoucí^o výměny³"); sg.

ရွေးချယ်; choose ° select; vybrat (si); T

ရွေးချယ်: ကောင်းတာတွေကို ရွေးချယ်သည်။; select: select the good ones; vybrat: vybrat ty dobré; writ.

ရွေးချယ်: ဒုတိယတစ်ခုကို ရွေးချယ်ခဲ့ပြီဆိုတာ သေချာပါတယ်။; choose: (It) is sure, that (he) chose the second (option).; vybrat si: Je jisté, že si vybral druhou (možnost).; pol.

ရွေးချယ်: ဘုရင့်နောင်၏ သူရဲကောင်းရွေးချယ်ပုံမှာ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသည်။; choose: The king Naung's manner of selecting heroes is interesting (~ "good to be interesting").; vybrat: Způsob, jakým král Nau vybíral hrdiny je zajímavý (~ "dobrý k zajímavosti").; writ.

ရွေးချယ်: သူမ ရွေးချယ်ခဲ့တယ်။; choose: She chose.; vybrat: Ona si vybrala.; p.s.

ရွေးချယ်စရာ; option ("sth.¹ (to) choose^o"); možnost ("něco¹ (k) vybrání^o"); n.

ရွေးချယ်စရာ: ရွေးချယ်စရာနှစ်ခု; option: two options; možnost: dvě možnosti;

ရွေးထား; select ("select (and) put aside"); vybrat ("vybrat (a) dát stranou"); T

ရသာရဲ့; taste (the sense, "taste object"); chuť (jeden ze smyslů, "chuťový předmět"); n. P. rasa-ārammaṇa (= taste object)

ရဟန္တာ: ရဟန္တာဖြစ်ပြီတဲ့ အရင်သူဖြစ်တော့; Arahant: noble lords (~ monks) who have become Arahants; Arahant: vznešení páni (~ mniši), kteří se stali Arahantem;

ရဟန္တာ(တစ်ပါး); Arahant (fully enlightened follower of Buddha's teaching, but it is used especially for monks generally); Arahant (plně osvícený následovník Buddhova učení, ale užívá se pro mnichy obecně); sg. P. Arahant (= worthy (of receiving four requisites))

ရဟန်း: ငါ အရမ်းကောင်းမွန်တဲ့ ရဟန်းတ(စ်)ပါး ဖြစ်ဖို့

လုံးဝဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီ။ (~ အရမ်းတော်တဲ့ ရဟန်းတ(စ်)ပါး ဖြစ်ဖို့ ငါ
လုံးဝဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီ။);monk: I made a strong determination to be
an excellent monk.;mnich: Učinil jsem pevně rozhodnutí být
výborným mnichem.;p.p. col.
ရဟန်း: ရဟန်းတော်တွေမှာ ဝိစဉ်လိုက်တယ်။;monk: (There) are
various kinds of ("great") monkhood-length.;mnich: Jsou různé
délky mnišského-života ("velkých") mnichů.;mn. Bh.
ရဟန်း: အာဇာနည် ရဟန်းတစ်ပါး;monk: the heroic monk;mnich:
jeden hrdinský mnich;sg.
ရဟန်း(တစ်ပါး);ven. Sir ("arahant") ° monk ("arahant") ° ven. Sir
° monk;mnich ("arahant") ° mnich ° ct. pán ° ct. Pán
("arahant";sg. mn. P. arahant (= worthy (to be given four
requisites)) (or) sg. Bh. mn. P. arahanta
ရဟန်းကိစ္စပြီး;arahantship, attain ("finish² duty¹ (of) monk") °
attain arahantship ("finish² duty¹ (of) monk");dosáhnout
arahantství ("dokončit² povinnost¹ mnicha") ° arahantství,
dokončit ("dokončit² povinnost¹ mnicha");T
ရဟန်းပြု;bhikkhu, become a (get higher ordination as a monk) °
monk, become a;bhikkhem, stát se (dostat vyšší vysvěcení na
mnicha) ° mnichem, stát se;I P. arahanta (= worthy (of
receiving four requisites))
ရဟန်းပြု: သူနားမှာ (~ သူ့ဆီမှာ) ရဟန်းပြုခဲ့တယ်။;monk, become a:
Under (~ "near") him (I) became a monk.;mnichem, stát se: U
něj jsem se stal mnichem.;p.s.
ရဟန်းဘဝ;monkhood (of higher ordained monks, "life¹ (of)
monk") ;mnišství (mnichů s vyšší ordinací, "život¹ mnicha");n.
P. bhava (= existence)
ရဟန်းဘောင်ဝင်;upasampada (get higher ordination, "enter² life¹
(of) monk") ° ordination, get higher (upasampadā, "enter² life¹
(of) monk");upasampadā (dostat vyšší ordinaci, "vstoupit² (do)
života¹ mnicha") ° ordinaci, dostat vyšší (upasampadā,
"vstoupit² (do) života¹ mnicha");T
ရဟန်းဝတ်;monkhood (of higher ordained monks, "clothes¹ (of)
monk") ;mnišství (mnichů s vyšší ordinací, "oblečení¹
mnicha");n. P. vatta (= observance, duty)
ရဟန်းဝတ်: ရဟန်းဝတ်ချင်ပါတယ်။;monkhood: (I) want to become a
monk. ("I) want monkhood.");mnišství: Chci se stát mnichem.
("Chci mnišství.");pol.
ရဟန်းသံဃာ: ပြည်ပမှာ ရိတဲ့ ရဟန်းသံဃာတွေ;monk: the monks
who live abroad;mnich: mniši, kteří žijí v zahraničí;
ရဟန်းသံဃာ(တစ်ပါး);monk ("monk (and) community");mnich
("mnich (a) společenství");sg. arahanta-saṅgha (= worthy-
community)
ရဟန်းသာမဏေ(တစ်ပါး);novice (newly ordained or very young
monk, "monk-novice");novic (nově ordinovaný mnich nebo
velice mladý mnich, "mnich-novic");sg. P. arahanta-sāmaṇera (=
worthy-one – little-ascetic)
ရဟန်းအမ(တစ်ယောက်);supporter, female (of a
monk);podporovatelka (mnicha);sg. P. arahanta (= worthy (of
gifts))
ရ: ကျွန်တော် မီးရလို့ ဒဏ်ရာရသွားတယ်။;cut (oneself): Because cut
(myself) by knife, (I) got injured.;říznout se: Protože jsem se
říznul nožem, poranil jsem se.;p.s. um.
ရ မီး;cut oneself by knife;říznout se nožem;I
ရုံး(တစ်ရုံး);office;kancelář;sg.

ရက်;diffident, be ° timid, be ° shy, be ° sheepish, be
(shy);nesmělý, být ° stydlivý, být ° stydět se ° ostýchat se;I
ရက်: မရက်ပါနဲ့ ပြောပါ။;shy, be: Don't be shy. Tell (it to
me).;stydět se: Nestyd' se. Řekni (mi to).;imper. pol.
ရင်း;you (used by women, for both men and women);ty (užíváno
ženami pro muže i ženy);pron. uw.
ရင်း;you (used by women, for both men and women);ty (užíváno
ženami pro muže i ženy);pron. uw.
ရင်း;clear ° clear, be ° clear up ° clarify ° settle ° solve ° settle
(a debt or bill, "brighten");vyřešit ° vyjasnit ° urovnat (dluh či
účet, "vyjasnit") ° urovnat ° jasný ° jasný, být ° objasnit;adj. un.
(or) I un. (or) T
ရင်း;what? (said in disappointment and wonder) ° yours °
your;cože? (řeceno v nespokojenosti a údivu) ° tvá ° tvoje °
tvé;interj. (or) pron. uw.
ရင်း (same like ရင်, but followed by certain suffixes) ;you
("lord's");vy ("pánovo");n.
ရင်း: ဒီနေ့ ရင် ဘာသောက်မလဲ။;you: What will you drink
today?;pán: Co ("vy") budete ("vy") dnes pít?;inter. col. uw.
ရင်း: နားမလည်ဘူး၊ ရင်းပြပါအုံး။;explain: (I) don't understand.
Please, explain.;vysvětlit: Nerozumím. Prosím, vysvětli.;imper.
pol. col.
ရင်း: ပိုက်ဆံရင်းမယ်။;pay (~ "settle"): (I) will pay. ("I) will settle
the money.");platit (~ "urovnat"): Budu platit. ("Urovnám
peníze.");fut.
ရင်း: ရင်က ဘာလူမျိုးလဲ။;you (~ "sir"): What is your (~ "sir's")
nationality?;ty (~ "pán"): Jaká je tvá (~ "pánovo")
národnost?;inter.
ရင်း: ရင်နာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ။;your: What is your name? ("How
is the lord's name called?");tvoje: Jak se jmenuješ? (~ "Jak se
nazývá páново jméno?");inter. uw.;
ရင်း: ရင် ဘယ်သူနဲ့နေမလဲ။;sir: Sir, who will you live with?;pán:
Pane, s kým budete žít?;inter. fut. col.
ရင်း: ရင် ဘာလူမျိုးလဲ။;your: What is your nationality?;vaše: Jaká je
vaše národnost?;inter. col. uw.
ရင်း: သိပ်ရင်းလာပါသည်။;clear: it becomes very clear;jasný: stává
se velice jasným;writ.
ရင်းကို;you, to;tobě ° vám;pron. acc. uw.
ရင်းပြ;explain ("elucidate (and) show");vysvětlit ("objasnit (a)
ukázat");T
ရင်းပြ: ရင်းပြတဲ့သဘောမျိုး;explain: a kind of explanation;vysvětlit:
druh vysvětlení;
ရင်းပြ: သူပြောတာသည် ရင်းပြတဲ့သဘောမျိုးဖြစ်တယ်။;explain: What
(he) says is a kind of explanation.;vysvětlit: Co říká je druh
vysvětlení.;writ.
ရင်းပြ: အများကြီးကျယ်ပြန့်ပါသဖြင့် စာနှင့် ဖေနှင့်
ရင်းမပြတတ်ပါ။;explain: (I) cannot explain much (and) broadly,
with reference to (old) writings and manuscripts.;vysvětlit: S
ohledem na (stará) psaní a rukopisy nemohu moc (ani) široce
vysvětlovat.;pol.
ရင်းပြတဲ့ဘာတွေ;what (one) explains;co (někdo) vysvětluje;pl.
ရင်းပြတဲ့ဘာတွေ: မင်း ရင်းပြတဲ့ဘာတွေကို ငါ နှစ်သက်တယ် (~
သဘောကျတယ်) ကွ။;what (one) explains: What you explain, I
like, (my) friend.;co (někdo) vysvětluje: Líbí se mi (~ "já rád"),

co vysvětluješ, příteli.;

ရှင်းပြပေး;explain ("elucidate, show (and) give");vysvětlit ("objasnit, ukázat (a) dát");T

ရှင်းပြပေး: ကျေးဇူးပြုပြီး အဲဒီအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး မင်းရဲ့ ထင်မြင်ချက်ကို စာနှင့် ရှင်းပြပေးနိုင်မလား;;explain: Please, can you explain your ideas regarding these things in (~ "with") letter?;vysvětlit: Prosím, můžeš (mi) vysvětlit své názory ohledně těchto věcí v (~ "s") dopise?;inter.

ရှင်ဘုရင်(တစ်ပါး);king ("lord (and) king");král ("pán (a) král");sg.

ရှင်းလင်းချက်;clarification ("clarify (and) elucidate {nouner}") ° explanation ("clarify (and) elucidate {nouner}") ° elucidation ("clarify (and) elucidate {nouner}");osvětlení ("osvětlit (a) objasnit {jmenec}") ° vysvětlení ("osvětlit (a) objasnit {jmenec}") ° objasnění ("osvětlit (a) objasnit {jmenec}");n.

ရှင်းလင်းချက်: ရှင်းလင်းချက်တစ်ခုအဖြစ်လည်း

ကောက်ယူနိုင်သည်;;explanation: (It) can be also taken as an explanation.;vysvětlení: Může to také být bráno za vysvětlení.;writ.

ရှင်းလင်းချက်မှတ်စု;commentary ("clarification° (and) collected² notes");komentáře ("objasnění° (a) sesbírané² poznámky");pl.

ရှင်းလင်းချက်မှတ်စု;commentaries (of Pāli, "clarification (and) notes");komentáře (Pāli, "objasnění (a) poznámky");pl.

ရှင်းလင်းစွာ;clearly ("be-clear (and) shine {adverber}") ° apparently ("be-clear (and) shine {adverber}") ° manifestly ("be-clear (and) shine {adverber}");zřejmě ("být-jasný (a) svítit {příslovec}") ° zjevně ("být-jasný (a) svítit {příslovec}") ° jasně ("být-jasný (a) svítit {příslovec}");adv.

ရှင်းလင်းမှု: ဒီဘာသာပြန်က ရှင်းလင်းမှု တိကျမှု မရှိဘူး;;clear (~ "clarity"): This translation is neither clear, nor exact. ("This translation does not have clarity (and) exactness.");jasný (~ "jasnost"): Tento překlad není ani jasný, ani přesný. ("Tento překlad nemá jasnost (a) přesnost.");

ရှင်းလင်းချက်;clarification ("clear (and) light {nouner}") ° explanation ("clear (and) light {nouner}");vysvětlení ("vyčistit (a) rozsvítit {jmenec}") ° objasnění ("vyčistit (a) rozsvítit {jmenec}");n.

ရှင်းလင်းစွာ သိ;clearly see (~ "know");jasně vidět (~ "vědět");l ရှင်ဝတ်ဖြစ်;monk, become a ("become² wearing¹ monkhood°");mnichem, stát se ("stát-se² nosícím¹ mnišství°");l ရှင်ဝတ်ဖြစ်: ရှင်ဝတ်ဖြစ်ဖို့လော့ခွဲပါတယ်;;monk, become a: (I) was in a hurry to become a monk.;mnichem, stát se: Spěchal jsem abych se stal mnichem.;p.s. pol.

ရှင်းသန့်;clear, be very ("clear (and) clean") ° girl's name, a ° clean, be very ("clear (and) clean");jasný, být velice ("jasný (a) čistý") ° dívčí jméno, nějaké ° čistý, být velice ("jasný (a) čistý");(or) name

ရှင်သန်: အမျိုးသားနေ့ကို နှစ်စဉ်ကျင်းပကာ မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ်ထားစဉ် ရှင်သန်အောင် ကြိုးပမ်းရမည်ဖြစ်ပါသည်;;maintain ("prosper"): ("It is, that") attending the National Day every year, (one) should try to always maintain (~ "prosper") (own) national spirit.;udržovat ("prospívat"): ("Je to (tak, že)") účastí na Národním Dnu každý rok, by se měl (každý) vždy snažit udržovat (~ "prospívat") vlasteneckého ducha.;pol. writ.

ရှင်အရဟံ(တစ်ပါး);monk ("lord, worthy") ° ven. sir ("lord, worthy");ct. pán ("pán, vhodný") ° mnich ("pán, vhodný");sg. P.

arahant (= worthy (of food, clothes, dwelling and medicine))

ရှင်;you ("lord") ° you;ty ("pane") ° ty;pron. pol. uw. (or) pron. uw.

ရှင်(တစ်ပါး);monk;mnich;sg. rare

ရှင်(တစ်ယောက်);owner;vlastník;sg.

ရှင်(တစ်ဦး);master;pán;sg.

ရှင်တို့;you (pl.);vy;pron. pl. uw.

ရှင်းပြ;explain ("clarify (and) show");vysvětlit ("osvětlit (a) ukázat");T

ရှင်းပြ: မင်း ငါ့ကို ရှင်းပြနိုင်မလား;;explain: Can you explain me?;vysvětlit: Můžeš mi vysvětlit?;inter. fut.

ရှင်သန်;flourish ("be-alive (and) thrive") ° thrive ("be-alive (and) thrive") ° prosper ("be-alive (and) thrive");kvést ("být-naživu (a) vzkvétat") ° vzkvétat ("být-naživu (a) vzkvétat") ° prosperovat ("být-naživu (a) vzkvétat");T

ရှစ်;eight;osm;num.

ရှည်;long, be;dlouhý, být;l

ရှည်: ဆံပင် ရှည်တယ်;long: hair is long;dlouhý: vlasy jsou dlouhé;

ရှည်: ဆံရှည်တယ်;;long: Hair is long.;dlouhý: Vlasy jsou dlouhé.;

ရှည်: အဖြူရောင် ဘောင်းဘီတွေက ရှည်တယ်;;long: The (pair of) trousers of white color is long.;dlouhý: Ty (jedny) kalhoty bílé barvy jsou dlouhé.;

ရှည်: အသက်ရာကျော်ရှည်ပါစေ;;long: May (your) life be longer (~ "long more") (than one) hundred (years). (wish expressed on a friend's birthday);dlouhý: Kéž je (tvůj) život delší (~ "dlouhý více") (než) sto (let). (přání vyjádřené na narozeninách přítele);w. pol.

ရှင်အင်္ကျီ(တစ်ထည်);shirt ("shirt shirt");košile ("košilová košile");sg. E. shirt

ရှမ်း: ထိုနောက် ဦးအောင်ဇေယျသည် မြောက်ဗက်တလွားရိရမ်းများနှင့် မြန်မာများကိုလည်း ဆက်သွယ်စည်းရုံးနိုင်ခဲ့သည်;;Shan (present Myanmar ethnic minority): Then U Aung Zeyya could connect and unite Shans of northern region with Myanmar.;Šan (přítomná myanmarská etnická menšina): Pak se Ú Aun Zeyyovi podařilo připojit k a sjednotit Šany ze severní oblasti s Myanmar.;p.s. writ.

ရှမ်း(ပြည်);Shan (state);Šan (stát);name

ရှမ်း(ပြည်နယ်);Shan (state of Union of Myanmar);Šan (stát unie Myanmaru);name

ရှည်(တစ်ကောင်);squirrel;veverka;sg.

ရှာ;search ° search (also for a job);hledat (i práci) ° hledat;T

ရှား;expensive, be ° rare, be;vzácný, být ° drahý, být;l

ရှာ: စားဖို့ရှာတာ;;search: (I) am searching for (something) to eat.;hledat: Hledám (něco) k jídlu.;

ရှာ: စာအုပ်ထဲမှာ ရှာနေတာလား;;search: Are you searching (for something) in books?;hledat: Hledáš (něco) v knihách?;inter.

ရှာ: တဖက်က အလုပ်တော့ရှာရမှာပေါ့;;search for: Indeed, Taphek must search for a job.;hledat: Skutečně, Daphek si musí hledat práci.;col.

ရှာ: မရာရဲဘဲလဲ လိုဖြစ်နေပါတယ်;;search: (I) happened to be wanting life (where) is no courage to search.;hledat: Stalo se, že chci život, (kde) není odvaha hledat.;pol.

ရှာ: လင်အရင် ရာမှာ;;search: First search (for) a guy. (EN col.);najít (~ "hledat"): Nej dřív si najdi chlapa. (CZ col.);

ရာ: ဟိုတယ်ကို ကျွန်မ ဘယ်လိုရှာရမလဲ။;search: Where can I find a hotel? ("How should I search the hotel?");hledat: Kde mohu najít hotel? ("Jak mám já hledat hotel?");fut. inter.

ရာ: အချိန်ရာကြိုတယ်။;search: search (and) encounter (free) time;hledat: hledat (a) najít (volný) čas;

ရာ: အင်တာနက်ရဲ့ဝက်ဆိုက်တွေမှာ ရှာတယ်။;search: (I) search in the Internet websites.;hledat: Hledám na webových stránkách.;

ရာ: အိမ်ဝယ်ဖို့ ရှာတာ။;search: I sell (somebody) to sell (him) house.;hledat: Hledám (někoho) abych (mu) prodal dům.;

ရာကျွေး;care for (sb., "search (and) feed");starat se o (někoho, "hledat (a) krmit);T

ရာကျွေး: မိန်းမတောင်ခိုးလာပြီဘဲ ရှာကျွေးပေါ့ ဗျား;care for (~ "search (and) feed"): Having eloped the woman ("(and) just come"), care for (~ "search (and) feed") her.;starat se o (~ "hledat (a) krmit"): Po uprchnutí s ženou (od rodičů), hned jak přijdeš, starej se (~ "hledej (a) krm") o ní.;imper. sl.

ရားရားပါးပါး;rarely ° once in a way;jednou za čas ° zřídka;adv. rare

ရံ;live (also as နေရံ) ° measure ("have") ° be (stay) ° stay ° have ° tend to ("have") ° possess;být ° zůstat ° vlastnit ° mít ° žít (také jakožto နေရံ) ° měřit ("mít") ° mít tendenci ("mít");I (or) T

ရံ (abbrev. from အိမ်ထောင်ရံ);married, be ("have");vdaná, být (mít) ° ženatý, být ("mít");I

ရံ: ကြည်ကြည်ရံပါသလား။;be: Is there Kyi Kyi ("Clearly")? (used when desiring to talk with sb. (e.g. Kyi Kyi) on phone);být: Je tam Či Či ("Čistě")? (užito v případě potřeby mluvit s určitou osobou (např. Či Či) po telefonu);inter. col. pol.

ရံ: ခင်ဗျားရံတယ်။;be: You are.;být: Ty jsi.;um.

ရံ: ငါ ရံတယ်။;be: I am.;být: Já jsem.;col.

ရံ: စိတ်ညစ်တဲ့ကံတွေမှာ တရားမမှတ်လေ့ ရံပါတယ်။;tend to (~ "have"): On days (when I am) disappointed, (I) tend to (~ "have") keep ("the right") mindfulness.;mít (tendenci): Ve dnech nespokojenosti mám (tendenci) udržovat ("správnou") všímavost.;pol.

ရံ: တည်းခိုဖို့ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းလည်း ရံပါတယ်။;be: (I) am also in a monastery (in order) to stay.;být: Jsem také v klášteře, abych (tam) pobýval.;pol.

ရံ: ဒါမျိုးပဲ ရံပါတယ်။;have: (We) have only this kind.;mít: Máme jen tenhle druh.;pol.

ရံ: ဒီစာအုပ်အပြင် တခြားစာအုပ်ရံပါသလား။;have: Do you have another book besides this ("book")?;mít: Máte (ještě) jinou knihu kromě této ("knihy")?;inter.

ရံ: ဒီတစ်မျိုးတည်းပဲ ရံပါတယ်။;have: (We) have only this kind.;mít: Máme pouze tento druh.;pol.

ရံ: ဒီပြင် နှင်မျိုးရံပါသေးတယ်။;have: Except this there (we) have two kinds more.;mít: Kromě tohoto máme ještě dva druhy.;pol.

ရံ: ဒီပြင်ဘာရံသေးသလဲ။;have: What else (~ "more") do (you) have apart from this?;mít: Co ještě máte kromě tohoto?;inter.

ရံ: ဒီမှာ အိမ်သာ ရံလား။;have: Do (you) have a toilet here?;mít: Máte tu toaletu?;inter.

ရံ: ဘတ်စ်ကားက ၁၅မီတာရံတယ်။;measure (~ "have"): The bus measures (~ "has") 15 meters.;měřit (~ "mít"): Autobus měří (~ "má") 15 metrů.;

ရံ: ဘယ်နှစ်ကျပ် ရံသလဲ။;have: How many kyats do you have?;mít: Kolik má(š) čat?;inter. col.

ရံ: မရိတော့ပါဘူး။ ကွဲသွားပါပြီ။;married, be: (No, I) am no more married. We (got) separated.;ženatý, být: (Ne,) už nejsem ženatý. Už nejsme spolu. (~ "Jsme už oddělení.") ° vdaná, být: (Ne,) už nejsem vdaná. Už nejsme spolu. (~ "Jsme už oddělení.");pol.

ရံ: မရိတော့ပါဘူး။ အမျိုးသမီးဆုံးသွားပါပြီ။;married, be: (I) am no more married. Wife passed away.;ženatý, být: Už nejsem ženatý. Žena zemřela.;p.p. pol.

ရံ: မရိတော့ပါဘူး။ အမျိုးသားဆုံးသွားပါပြီ။;married, be: (I) am no more married. Wife passed away.;vdaná, být: Už nejsem vdaná. Muž zemřel.;p.p. pol.

ရံ: မရိတော့ပါဘူး။ ဆုံးသွားပါပြီ။;live (~ "be"): (They) do not live any more. (Both parents) have passed away.;žít (~ "být"): Už nežijí. (Oba rodiče) už zemřeli.;p.p. pol.

ရံ: လုပ်စရာ ရံတာ လုပ်ပါ။;have: Do what (you) have to do.;mít: Dělej co máš dělat.;imper. pol. col.

ရံ: လောလောဆယ် သုံးမျိုးပဲ ရံပါတယ်။;have: At the moment (we) have only three kinds.;mít: Momentálně máme jen tři druhy.;pol.

ရံ: သားချင်းသုံးယောက် ရံပါတယ်။;be: (We) are three siblings.;být: Jsme tři sourozenci.;pol.

ရံ: သူ့မှာ ဟိုမှာ သူငယ်ချင်းမရှိဘူး။;have: He doesn't have friends there. ("In him, there, are no friends.");mít: (On) tam nemá přátele. ("V něm, tam, nejsou přátele.");

ရံ: သူလာတိုင်း ကျွန်တော် အိမ်မှာ မရှိဘူး။;am: Every time when he comes, I am not at home.;jsem: Kdykoliv přijde, nejsem doma.;um.

ရံ: အပြာ ရံလား။;have: Do (you) have blue (one)?;mít: Máte modrou?;inter. col.

ရံ: အဖေအမေ ရံသေးသလား။;alive (~ "have"): Are your parents still alive? ("Do (you) still have parents?");naživu (~ "mít"): Jsou (tvi) rodiče stále naživu? ("Máš stále rodiče?");inter.

ရံ: အမျိုးသား နှင့် အမျိုးသမီး သစ်တောထဲမှာ ရံကြပါတယ်။;be: Man and woman are in the forest.;být: Muž a žena jsou v lese.;pol.

ရံ: အမေရံပါတယ်။ အဖေဆုံးသွားပါပြီ။;live (~ "be"): (My) mother is (still) alive. Father has passed away.;naživu (~ "být"): (Moje) matka je (stále) naživu. Otec (už) nežije (~ "zemřel").;p.p. pol.

ရံ: အိမ်မှာ ရံပါတယ်။;stay: (We) stay (~ are) at home.;jsme: Jsme doma.;pol.

ရံ: ဦးထုပ်တော့ ရံတာပေါ့ရံ၊ အမျိုးမျိုးပဲ။ ဒီမှာ ကြည့်။;have: As for hats, (we) have (them), indeed, (we) have. ("Just") various kinds. Here, look.;mít: Co se týče klobouků, (ty) máme, vskutku, máme. ("Prostě") nejrůznější druhy. Tady, podívejte.;col.

ရံ: ဦးဘမြ မရံပါဘူး။;be: Mr. Bamya is not here. (also in telephone conversation);být: Pan Bamya tu není. (i do telefonu);col. pol.

ရံ: -ဖို့;plan to ("have");plánovat ("mít");T

ရံ: -မှာ;have ° possess;mít ° vlastnit;T

ရံ: -မှာ: ငါ့မှာ ရံတယ်။;have: I have (it).;mít: Já (to) mám.;

ရံ: -မှာ: မင်းမှာ ... ရံလား။;have: Do you have ...?;mít: Máš ...?;inter.

ရံခိုး;pay obeisance ("have (and) evaporate") ° bow (worship, "have (and) evaporate") ° worship ("have (and) evaporate");uctívat ("mít (a) vypařovat-se") ° projevít úctu ("mít

(a) vypařovat-se) ° klanět se (uctívat, “mít (a) vypařovat-se”);l (or) T

ရိုး: ကျွန်တော်တို့ မြတ်စွာဘုရားကို ခိုးသုံးကြိမ် (~ ဦးသုံးကြိမ်) ရိုးကြပါတယ်။;we: We bow three (“bow”) times to the Buddha.;my: My se Pánu Buddhovi klaníme třikrát (“poklony”).;pol. um.

ရိုး: used to be (“was”);bývalo (“bylo”);p.s.

ရိုး: အရင်တုန်းက ရိုးသွယ်။;used to be: Before (they) used to be.;bývalo: Předtím bývaly.;p.s.

ရိုး: stay;být;l

ရိုး: ကျွန်တော် သီရိလင်္ကာတွင်ရိုးနေတယ်ဆိုတာကိုတော့ အင်တင်တင်ဖြင့်လက်ခံတယ်။;be: (He) reluctantly accepts, that I stay in Sri Lanka.;být: Neochotně přijímá, že jsem na Sri Lance.;writ.

ရိုး: နောက်မလဲ (~ နောက်တော့မလဲ) Singapore မှပဲ ရိုးနေအံ့မှာပါ။ (~ နောက်လည်း Singapore မှပဲ ရိုးနေဦးမှာပါ။);stay: Next time (I) am going to stay only in Sinhapore.;být: Příště budu pouze v Singapuru.;pol.

ရိုး: has been (already);už je to ° je tomu už;suff.

ရိုး: ဆယ်ရက်လောက် ရိုးပြီး;has been (already): (It) has already been around ten days.;už je (to): Už je (to) asi deset dní.;

ရိုး: ဆယ်လလောက်ရိုးပြီး;has been (already): (It) has already been ten months.;už je (to): Už je to deset měsíců.;p.p.

ရိုး: သုံးပတ် ရိုးပြီး;has been: (It) has been three weeks (since I have arrived to Burma).;už je to: Už je to tři týdny, co jsem přijel do Barmy.;p.p.

ရိုး: အသက် သုံးဆယ်ရိုးပြီး;have been: (I) am thirty. (“Age has been thirty.”);už byl: Je mi třicet. (“Věk už byl třicet.”);p.p. col.

ရိုး: အသက် သုံးဆယ်သုံးနှစ် ရိုးပြီး;have been: (I) am thirty-three years old. (“Age has been thirty-three years.”);už bylo: Je mi třicet tři let. (“Věk už byl třicet tři let.”);p.p. col.

ရိုး: should (“have (and) need”);měl by (“mít (a) potřebovat”);T

ရိုး: သိရိလိုတာများ;should: things (one) should know;měl by: věci, které by měl (každý) vědět;

ရိုးသေး;left, be ° remain;zbýt ° zbývat;l

ရိုး;shy, be;stydlivý, být ° stydět se;l

ရိုး;see ° meditate ° look;meditovat ° vidět ° dívat se;l (or) T

ရိုး;lose;prohrát;T

ရိုး: အဖြူရောင်တူညီဝတ်စုံနဲ့ကစားသမားတွေက ပြိုင်ပွဲကို ရှုံးတယ်။;lose: The sportsmen in white dress (are) losing the game.;prohrát: Sportovci v bílém dresu prohrávají hru.;

ရိုးကွက်;learning method (“scheme” (to) see”);učební metoda (“plán” (a) vidění”);

ရိုးကွက်: သစ္စာတရား ရှုကွက်;learning method: the learning method of four noble truths;učební metoda: učební metoda pro čtyři ušlechtilé pravdy;Bh.

ရိုးင်း;landscape (“be-spread” (to) look”) ° scene (“be-spread” (to) look”) ° scenery (“be-spread” (to) look”) ° scéná (“být-rozšířený” (k) dívání”) ° krajina (“být-rozšířený” (k) dívání”) ° scénérie (“být-rozšířený” (k) dívání”);n.

ရိုးထောင့်;viewpoint (“corner” (of) view”) ° point of view (“corner” (of) view”) ° úhel pohledu (“roh” pohledu”) ° hledisko (“roh” pohledu”);n.

ရိုးထောင့်: ဖရော်ဖက်ဆာ ကောသမ္ဘီ၏ ရိုးထောင့်အတိုင်း;point of view:

according to prof. Kosambi's point of view;hledisko: z hlediska prof. Kosambi;writ.

ရိုး: အလုပ်ရှုပ်နေလား။;entangled: Are you busy? (“are (you) entangled (in) work?”);zamotaný: Jsi zaneprázdněný? (“jsi zamotaný (do) práce?”);inter. cont.

ရိုးမြင်သုံးသပ်;look at (consider, “see (and) ponder”) ° consider (“see (and) ponder”);dívat se na (zvažovat, “vidět (a) rozvažovat”) ° zvažovat (“vidět (a) rozvažovat”);T

ရိုးသွင်း: အသက်ကို;inhale (“breathe” in² breath”) ° breathe in (“breathe” in² breath”) ° breath, take a (“breathe” in² breath”) ° nadechnout se (vdechnout, “dýchat” dovnitř² dech”) ° vdechnout (“dýchat” dovnitř² dech”) ° dýchat (vdechnout, “dýchat” dovnitř² dech”);T

ရိုး: breath ° smoke (a drug) ° inhale ° encourage an animal, a word to;vdechovat ° kouřit (drogu) ° dýchat ° povzbuzení zvířete, slovo k;interj. (or) T

ရိုး: taper;zúžit;T

ရိုး: ဖိနပ်(တစ်စုံ တစ်ဖက်);shoe (“shoe, shoe”);bota (“bota, bota”);sg. (pair, one piece) E. shoe

ရိုးသွင်း;snuff (“breath (and) thrust-into”) ° sniff (“breath (and) thrust-into”);šňupat (“dýchat (a) zarážet-do”) ° vdechovat nosem (“dýchat (a) zarážet-do”);T

ရိုး;in front of ° forward ° future (“in-front”);vepředu ° budoucí (“ve-předu”) ° vpřed;adv. (or) adj.

ရိုး;past ° early ° ancient;minulý ° tehdejší ° starověký;adj.

ရိုး: စက်ရုံရေများ;in front of: in front of the factory;před: před továrnou;adv.

ရိုး: ရေးမင်းတပါးရဲ့ မိဘုရားအရိယ။;ancient: It is a statue of one ancient king's wife.;starověký: Je to socha královny jednoho starověkého krále.;pol.

ရိုးဆက်;future, be in (“move forward”);budoucnu, být v (“hýbat-se vpřed”);l

ရိုးဆက်: ရေးဆက်ပြီး အားလုံး အဆင်ပြေပါစေး။;future, be in: May everything be fine in the future.;budoucnu, být v: Kéž je v budoucnu všechno dobré.;w. pol.

ရိုးတည့်တည့်;in front ° directly (“in front (and) directly”) ° straight ahead (“in-front (and) straight (and) straight”) ° straight ahead (“in front (and) directly”);přímě (za nosem, “dopředu (a) přímo”) ° přímo (za nosem, “vpředu (a) vpřed (a) vpřed”) ° dopředu ° rovně (za nosem, “dopředu (a) přímo”);adv. (or) adv. writ.

ရိုးတည့်တည့်: တင်ပြီးလျှင် မျက်လုံးများဖွင့်ထားကာ ရိုးတည့်တည့်နေရာရှိ အောက်ကို ကြည့်ပါတယ်။ (~ တင်ပြီးလျှင် မျက်လွှာချလျက် ရိုးတည့်တည့် ကြည့်ပါတယ်။);in front: After (he) puts (one hand on another), (he) looks in front, down on the floor, having opened (his) eyes.;dopředu, co: Po tom, co položí (jednu ruku na druhou), dívá se dopředu, dolů na zem, otevřenýma očima.;pol.

ရိုးတည့်တည့်: ရေးတည့်တည့်ဆက်မောင်း;straight ahead: Continue to drive straight ahead.;přímě (za nosem): Pokračuj v řízení přímo za nosem.;imper.

ရိုးတွင်;in front of;vepředu ° před;suff. adv. writ.

ရိုးတုန်းက;once upon a time (“during” old° (times)”);bylo nebylo (“za” starého° (času)”);adv.

ရိုးတုန်းက: ရေးတုန်းက ဝန်ရင်းရွာမှာ လူငယ်တယောက် ရှိတယ်။;once upon a time: Once upon a time, there was a young man in

Wun Zin village.;bylo nebylo: Bylo nebylo, ve vesnici Wan Zen byl jeden mladý člověk.;

ရှေ့တံ့ (from ရှေ့တံ့တည်း);straight ahead ("in-front (and) straight (and) straight);přímě (za nosem, "vpředu (a) vpřed (a) vpřed");adv. col.

ရှေ့တံ့: ရှေ့တံ့သွားပါ။;straight ahead: Go straight ahead.;přímě za nosem: Jdi přímě za nosem.;imper. pol. col.

ရှေ့တံ့:ahead of (in front of, "put² in-front^o (and) near");ve předu ("položeno² ve-předu^o (a) poblíž");adv.

ရှေ့တံ့: ရှေ့တံ့ တွေ့မယ်။;ahead of: You will see it ahead of you. ("(You) will meet (it) ahead.");ve předu: Spatříte to před sebou. ("Potkáte (to) ve předu");fut.

ရှေ့တံ့:just over there ° near, in front ° over there, just;tamhle, zrovna ° zrovna tamhle ° poblíž, ve předu;adv.

ရှေ့တံ့: ရှေ့တံ့ ရပ်မယ်။;near, in front: I want to stop near, in front. ("(I) will stop near, in front.") (can be told to taxidriver when the destination is approached);poblíž, ve předu: Chci zastavit (tady) poblíž, ve předu. ("Zastavím poblíž, ve předu.") (může být řečeno taxikáři, když je cíl na blízku);fut.

ရှေ့နေ(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);lawyer ("lives¹ in-front^o") ° advocate ("lives¹ in-front^o");advokát ("žije¹ ve-předu^o") ° obhájce ("žije¹ ve-předu^o") ° právník ("žije¹ ve-předu^o");sg.

ရှေ့မှာ;in front of;vepředu ° před ° ve předu;adv. (or) suff. adv.

ရှေ့မှာ: စင်ရှေ့မှာ ကားတစ်စီးနဲ့ တစ်စီးအလှူပြိုင်ကြပါတယ်။;in front of: In front of the stage one vehicle with another (~ "with one") compete in beauty.;ve předu: Před pódiem jedno vozidlo s druhým (~ "s jedním") soutěží v kráse.;col. pol.

: ဒီမှာ ရပ်တော့ ဟိုတယ်က မင်းရှေ့မှာ။;in front of: Here (you) stop and the hotel (is) in front of you.;před: Zde zastavíš a hotel je před tebou.;col.

ရှေ့သိုတည်းတည်း;directly ("to¹ in-front^o straightly²") ° straight ahead ("to¹ in-front^o straightly²");rovně (za nosem, "do¹ předu^o rovně²") ° přímo (za nosem, "do¹ předu^o rovně²");adv. writ.

ရှေ့ဟောင်း;old, be ("ancient (and) old") ° ancient, be ("ancient (and) old");prastarý, být ("prastarý (a) starý") ° starodávny, být ("prastarý (a) starý") ° starý, být ("prastarý (a) starý");l

ရှေ့ဟောင်း: ရှေ့ဟောင်းရွာတွေ;ancient: ancient villages;starodávny: starodávne vesnice;

ရှေ့ဟောင်း;ancient ("old (and) aged") ° old (ancient, "old (and) aged");starý (starověký, "starý (a) starobylý") ° starověký ("starý (a) starobylý");adj.

ရှေ့ဟောင်း: ပြီးတော့ ရှေ့ဟောင်းအနုပညာလက်ရာတွေလဲ ရှိပါတယ်။;ancient: Then, there are also ancient artworks.;starověký: Dále, jsou tam také starověká umělecká díla.;col. pol.

ရှေ့ဦး;first, be ("early (and) first") ° primitive ("ancient (and) first") ° former, be ("early (and) first") ° former (primary, "ancient (and) first") ° first (primary, "ancient (and) first") ° primary ("ancient (and) first");prvotní ("starodávny (a) první") ° předchozí, být ("dříve (a) první") ° tehdejší (prvotní, "starodávny (a) první") ° první, být ("dříve (a) první") ° primitivní ("starodávny (a) první") ° první (prvotní, "starodávny (a) první");l (or) adj.

ရှေ့ဦး: သုတ္တံပိဋကတ်မှာ ရှေ့ဦးအဋ္ဌကထာဆိုင်ရာ သဘောကို ဖော်ပြသော တိကျသည့် အချက်အလက် တစ်ချို့ရှိသည်။;ancient: (It) is a specific

item, which indicates the commentarial nature of Sutta Piṭaka.;starodávny: Je (to) specifická věc, která naznačuje komentářský charakter Sutta Piṭaky.;writ.

ရှေ့ဦးစွာ;firstly ("early (and) first {adv.}") ° first ("old (and) first {adv.}") ° formerly ("early (and) first {adv.}");první ("dříve (a) první {adv.}") ° dříve ("dříve (a) první {adv.}") ° první, jako ("starý (a) první {adv.}");adv.

ရှေ့ဦးစွာ: သိရာတွင် လိပ်သည် ပန်းတိုင်သို့ ရှေ့ဦးစွာ ရောက်နှင့်ပြီး ဖြစ်လေသတည်း။;first: However, indeed, the turtle has already had arrived first to the goal.;první, jako: Avšak, vskutku, želva již do cíle dorazila jako první.;writ.

ရှေ့ဦးသန့်သန့်သောအိတ်(တစ်ခု);first-aid kit ("first^o medical¹ box² (and) bag³") ° first aid kit ("first^o medical¹ box² (and) bag³");lékárnička ("první^o lékařská¹ krabice² (a) taška³") ° krabička první pomoci ("první^o lékařská¹ krabice² (a) taška³");sg.

ရှေ့တံ့သီး(တစ်လုံး);grapefruit ("fruit¹ (of) erring^o");grapefruit (ovoce, "ovoce¹ chybování^o") ° grep (ovoce, "ovoce¹ chybování^o");sg.

ရှောင်: မိစ္ဆာအာဇီဝမျိုးကို အများစုက ရှောင်ကြပါတယ်။;avoid: Majority avoid the five kinds of wrong livelihood.;vyhýbat se: Většina se vyhýbá pěti druhům špatného živobytí.;pol.

ရှောင်: -ကို;avoid ° evade;vyhnout se ° obejit;T

ရအောင်;let's;pojďme;suff. pol.

ရအောင်: ကြွကြွရအောင် ဘုရား။;let's: Let's go, ven. sir.;-me: Pojďme, ct. pane.;imper. utmn.

ရအောင်: အဲဒါ ပြီးမှ အချိန်လည်ရအောင် နေ။;let's: After that let's have a talk. ("When that finishes, let's borrow (and) take (the) time, ok?");pojďme: Pak si popovídáme. ("Když to skončí, pojďme si půjčit (a) vzít čas, ano?");inter. pol.

ရအောင်;let's;značí přátelský návrh (např. "pojďme", "udělejme" atd.) ° -me (značí přátelský návrh);suff. pol.

ရအောင်: စာဆွေးနွေးတာ ရပ်တော့ရအောင် (~ ရပ်ကြရအောင်)။;let's: Let's finish the ("writing") discussion, ("indeed.");pojďme: ("Vskutku,") zastavme diskuzi ("(o) psaní").;

ရာ;proper, be ° indicates change from verb to noun ° hundred, one ° when ° possible ° indicates possibility ° indicates a status ° suitable, be ° proper ° suitable;značí určitý stav ° značí změnu ze slovesa na pod. jm. ° správný, být ° vhodné, být ° vhodný ° sto ° když ° značí možnost ° vhodný, být ° možné ° správný ° slušet se;l (or) suff. (or) num. (or) adv. (or) pow.

ရာ: ခုနစ်ရာ;hundred: seven hundred;set (~ "sto"): sedm set;num.

ရာ: စစ်သားသုံးရာ;hundred: three hundred soldiers;sto: sto vojáků;

ရာ: တစ်ရာကိုးဆယ်ရှစ်;hundred: one hundred ninety eight;sto: sto devadesát osm;num.

ရာ: တနေ့သည့် ယုန်နှင့်လိပ်တို့တွေ့ဆုံကြရာ ယုန်က "အဆွေလိပ်၊ သင်သည် အသွားနေသည့်"ဟု ကဲ့ရဲ့၏။;when: On one day, when rabbit met turtle, rabbit mocked: "friend turtle, you go slowly.";když: Jednoho dne (~ "v jeden den"), když se králík potkal se želvou, králík se vysmíval: "příteli želvo, ("ty") jdeš pomalu.";writ.

ရာ: ထောင့်ငါးရာ ;hundred: thousand five hundred;set (~ "sto"): tisíc pět set;num.

ရာ: နှစ်ရာနှစ်ခြောက်ဆယ်ငါး;hundred: two hundred ("and") sixty

five;sto: dvě stě ("a") šedesát pět;num.

ရာ: ဝတ်စားတတ်ကြောင်းက ရေးရာမှာ သုံးတယ်၊ ဒုတိယတစ်ကြောင်းက စကားပြောရာမှာ။;indicates change from verb to noun: First sentence is used in writing, second sentence is used in talking.;značí změnu ze slovesa na pod. jm.: První věta se užívá při psaní, druhá věta se užívá při mluvení.;col.

ရာ: ခေါင် ငါးရာ;hundred: five hundred pounds (of weight);sto: pět set liber (váhy);

ရာ: ရာသုံးရာ;hundred: three hundred miles;sto: tři sta mil;

ရာ: မေးချင်ရာ မေးနိုင်တယ်။;whatever (~ "things"): (You) can ask whatever you want.;cokoliv (~ "věci"): Můžeš se zeptat (na) cokoliv ("ty") chceš.;col.

ရာ: သူ ပျင်းရာက ပျော်လာပါပြီ။;indicates a status: He became happy from ("the status of") being bored.;značí určitý stav: Před tím se nudil, teď se raduje. ("Ze stavu znudění (přesšel do stavu) veselí.");pol. p.p.

ရာ: သူစားနေရာက ထပါပြီ။;indicates a status: He got up from ("the status of") eating.;značí určitý stav: Po jídle vstal. ("Vstal ze statutu jezení.");pol. p.p.

ရာခိုင်နှုန်း;percent ("bunch¹ rate² (of) hundred");procento ("svazkový¹ poměr² (ze) sta");n.

ရာခိုင်နှုန်း: ကမ္ဘာကြီး၏ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းကို ရေပြင်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းထားသည်။;percent: 70 percent of Earth is covered by water ("expanse").;procento: 70 procent Země je pokryto vodou (~ "vodním útwarem").;writ.

ရာခိုင်နှုန်း: တိုးတက်မှုရဲ့ တစ်ရာရာခိုင်နှုန်းပြီးပြည့်စုံပြီး ဖြစ်တယ်။ (~ ရာနှုန်းပြည့် တိုးတက်တယ်။);percent: (It) is ("full") one hundred percent of progress.;procento: Je (to) ("plných") sto procent pokroku.;

ရာစုနှစ်;century;století;adv.

ရာစုနှစ်: လေးရာစုနှစ်;century: fourth century;století: čtvrté století;

ရာဇာဓိပတိ: မဟာမေဇရာဇာဓိပတိလက်ထက်တွင် အင်းဝနေပြည်တော်ကြီးသည် မငြိမ်မသက် ဖြစ်နေသည်။;ruler king: At the time of the ruler king Mahādhamma, the great town Inwa became unstable.;vládce král: V době vládce krále Mahādhammy bylo ohromné město Enva nestabilní.;p.s. writ. ရာသီ: ဆောင်းရာသီမှာ လာနိုင်ရင် အကောင်းဆုံးပါပဲ။;season: If you can come in winter (season), it is just best.;období: Pokud přijedeš v zimě (~ "v období zimy"), tak je to prostě nejlepší.;pol. col.

ရာသီဥတု;weather;počasí;n.

ရာသီဥတု အပြောင်းအလဲတွေ;climatic changes ("climatic change (and) exchanging {pl.}");klimatické změny ("klimatická změna (a) záměna {pl.}");pl.

ရာသီဥတု: ဒီရာသီဥတု ကြမ်းတမ်းတယ်။;weather: This weather is rough.;počasí: Toto počasí je drsné.;

ရာသီဥတု: နေပူနေလို့ ရာသီဥတု ပူတာ။;weather: Because the sun is shining, ("the weather") is hot.;počasí: Poněvadž slunce páli, je horko (~ "počasí je horké").;col.

ရာသီဥတု: ပဲခူးမှာ ရာသီဥတု ဘယ်လိုလဲ။;weather: How's the weather in Bago?;počasí: Jaké (- "Jak") je počasí v Bago?;inter. col.

ရာသီဥတု: ဗမာပြည်မှာ ပူတယ် နော်။ ရာသီဥတု မပူဘူးလား။;weather: In Burma (~ "Burmese country") it's hot, isn't it? Isn't the weather (too) hot (for you)?;počasí: V Barmě (~ "Barmské

zemi") je horko, že? Není (vám zdejší) počasí moc horké?;inter. ရာသီဥတု: ရာသီဥတု ဘယ်လိုနေလဲ။;weather: What's the weather? ("How is weather being?");počasí: Jaké je počasí? ("Jak je počasí jsou?");inter.

ရာသီဥတု: ရာသီဥတု ဘယ်လိုလဲ။ (~ ဘယ်လို ရာသီဥတုလဲ။);weather: How's the weather?;počasí: Jaké je počasí? ("Jak je počasí?");inter. col.

ရိတ်;shave (head);holit se (hlavu) ° oholit se (hlavu);T

ရိတ်: ငါ့ခေါင်းကိုရိတ်ပြီးတဲ့အခါ ကြည့်ရတာ မုန့်လာပုံနဲ့ တူတယ်။;shave: When (I) shave my head, it looks like a radish.;holit se: Když si oholím hlavu, vypadá jako ředkvička.;

ရိပ်မြို့;retreat (secluded, quiet, "barren¹ refuge");ústraní (osamocené, utišené, "neploché¹ útočiště");n.

ရိပ်သာ(တစ်ခု);retreat, peaceful (place or time for meditation, "greater¹ shadow") ° meditation center, "greater¹ shadow") ° meditation center ("peaceful¹ refuge");meditační centrum ("lepší¹ stín") ° meditační centrum ("poklidné¹ útočiště") ° ústup, klidný (místo nebo čas na meditaci, "lepší¹ stín");n. (or) sg.

ရိုး;same, be;samý, být ° stejný, být;l

ရိုး;plain, be ° simple, be ° stem of;stonek (čeho) ° prostý, být ° jednoduchý, být;l (or) suff. n.

ရိုး(တစ်ချောင်း);bone;kost;sg.

ရိုက်;beat ° strike ° hit ° type (on keyboard, "beat") ° type (on keyboard);zbouchat ° uhodit ° praštit ° psát (na klávesnici, "bušit") ° mlátit ° bušit ° ztlouci ° zbit ° bouchnout ° tlouci ° psát (na klávesnici);T (or) T col.

ရိုက် (ခါတ်ပုံ): မရိုက်စေချင်ပါဘူး;photograph: (I) don't want to be photographed.;fotit: Nechci být vyfocený.;pol.

ရိုက်: စာတွေကို ရိုက်ကျင့်တာ ပိုလို့အကျိုးရှိပါလိမ့်မယ်။;type (in computer): There should be more benefit in practice of typing letters.;psát (na počítači): Mělo by být víc prospěchu při praxi psaní dopisů (na počítači).;pol.

ရိုက်: မရိုက်တတ်ဘူး။;type: I cannot type.;psát (na klávesnici): Neumím psát (na klávesnici).;

ရိုက်: မြှောက်မနေနဲ့ သူရည်းစား(က) ရိုက်လိမ့်မယ်။;beat: Don't flatter (her), her boyfriend may beat (you).;zbit: Nelichot' jí, (nebo) tě její přítel ztlouče (~ "mohl ztlouci").;j.k.

ရိုက်: လက်သည်းကြားတွင် အပ်စိုက်၍ တူနဲ့ ရိုက်ကာ စမ်းသပ်၏။;hit (with a hammer): (He) stuck a needle between nails and while hitting (it) with hammer, (he) tested (them).;zatloukat (kladivem): Zabodnul jehlu mezi nehty a zatímco (ji) zatloukal kladivem, testoval (je).;writ.

ရိုက်: သီဟိုဠ်စကား ရိုက်ရန်အတွက် လင်းနက်စ်တွင် ဝင်းဒိုးထက်ပို လွယ်ကူပါတယ်။;type: It is more easy to type Sinhalese in Linux than in Windows.;psát (na klávesnici): Je snadnější psát (na klávesnici) Sinhálsky v Linux než ve Windows.;pol. writ.

ရိုက်: (ခါတ်ပုံ);photograph;vyfotit si;T

ရိုက်: ဓာတ်ပုံ;photograph, take a;fotit ° vyfotit;T P. dhātu (= element)

ရိုက်: ဓာတ်ပုံ;take a photo;vyfotit si;T

ရိုက်: ဓာတ်ပုံ: ဆိုင်ကို ဓာတ်ပုံရိုက်မယ် နော်။;photo, take a: (I) will take a photo of the shop, ok?;vyfotit si: Vyfotím si (ten) obchod, ano?;inter. fut.

ရိုက်၊ ဓါတ်ပုံ၊ ဓါတ်ပုံမရိုက်ဖို့ ပြောတာပါ။;photo, take a: (I) tell (you) not to take the photo.;fotit: Říkám, abys nefotil.;pol.
ရိုင်း;rude, be (also about speech) ° rude, be;surový, být (také v řeči) ° hrubý, být (o člověku) ° nevychovaný, být;l
ရိုင်းဆိုင်း;impolite, be very (about person, “uncivilized (and) hung”) ° rude, be (about person, “uncivilized (and) hung”);neslušný, být velice (o osobě, “nezdvořilý (a) pověšený”) ° hrubý, být (o osobě, “nezdvořilý (a) pověšený”);l
ရိုးတံ;stalk (of grass, “stalk stick”);stéblo (trávy, “stéblová tyčka”);n.
ရိုးတံ: မျက်ရိုးတံ;stalk: stalk of grass;stéblo: stéblo trávy;
ရိုးမဟိုတယ်;Hotel Yoma (“hotel’ (of) mountain-range”);Hotel Yoma (“hotel’ horského-hřebenu”);name
ရိုးသား;honest, be (“delineate’ honesty”);čestný, být (“vykreslit’ čestnost”);l
ရိုးသား: သူ ရိုးသားတယ်။;honest, be: He is honest.;čestný: (“On”) je čestný.;
ရိုသေ;respect ° venerate;respektovat ° ctít;T
ရိုသေ: ရိုသေစွာဖြင့်;respect: by respect;respekt: s respektem;
ရိုသေမှု;respect (“to-respect {nouner}”);respekt (“respektovat {jmenec}”);n.
ရိုသေလေးစား;respect and revere;respektovat a ctít;T
ရိုသေလေးစား: အရမ်းကို ရိုသေလေးစားတတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက်။;respect (and) revere: (I am) a Buddhist, who can extremely respect (and) revere (the Buddha, the Teachings and the monks).;respektovat (a) ctít: Jsem Buddhista, který dokáže nesmírně respektovat (a) ctít (Buddhu, Učení a mnichy).;
ရိုဟင်ဂျာ;Rohingyas (group of Muslim people who occupy a minute part of Myanmar territory);Rohingyové (ale správná výslovnost je Rohendžá, skupina muslimů, která obsadila nepatrnou část Myanmarského teritoria);name
ရဲ့;only ° put on ° wear ° just ° indicates limit in an action;pouze ° obléci si (na sebe) ° nosit (na sobě) ° značí limit v činnosti ° jen ° jenom;adv. (or) suffv. (or) suff. (or) T
ရုံး: တော်တော်ပေါ့တယ် ရုံးကဝန်ထမ်းတွေ။;office: (They) are very, very weak (in doing their work), the staff of the office.;kancelář: Jsou velice, velice slabí (v děláni své práce), zaměstnanci té kanceláře.;col.
ရုံ: နည်းနည်းလေး နားလည်ရုံပါ။;just: (I) understand just little.;jen: Rozumím jen trochu.;pol. col.
ရုံ: နေလိုတေးလို့လောက် ရုံပေါ့။;just: Just about (to) live (and) eat. (answer to a question about salary);akorát: Akorát k přežití (a) jídlu. (odpověď na otázku ohledně platu);col.
ရုံး: ရုံး(တွေကို) သွားဖို့ပြင်ဆင် နေပါတယ်။ (~ ရုံးသွားဖို့ ပြင်ဆင် နေပါတယ်။);office: (I) am preparing to go to the office (~ “offices”).;kancelář: Připravuji se jít do kanceláře (~ “kanceláři”).;pol. cont.
ရုံး: ရုံးမှာ ရှိပါတယ်။;office: (I) am in the office.;kancelář: Jsem v kanceláři.;pol.
ရုံး(တစ်ခန်း);office;kancelář;sg.
ရုံး(တစ်ခု);office;kancelář;sg.
ရုံး(တစ်ဆောင်);building (large and public);budova (velká a veřejná);sg.

ရုံးခန်း: ရုံးခန်းထဲသို့ ဝင်လာသည်။;office: (He) enters (“in”) the office.;kancelář: Vchází do kanceláře.;writ.
ရုံးခန်း(တစ်ခု);office (“office room”);kancelář (“kancelářský pokoj”);sg.
ရုံတင်မက;neither, nor;ani, ani;suff. conj.
ရုံတင်မက: သူ့မှာ လယ်မရှိရုံတင်မက နွားလဲ မရှိဘူး။;neither, nor: (He) has neither field nor a cow.;ani, ani: Nemá ani pole, ani krávu.;
ရုံတင်မက: သူ့မှာ လိမ္မော်ပန်းနှစ်မျှ မရှိရုံတင်မက ယဉ်ကျေးမှုလဲ မရှိဘူး။;neither, nor: (He) has neither shrewdness, nor politeness.;ani, ani: Není ani slušný, ani chytrý. (“Nemá ani slušnost, ani nemá mazanost.”);
ရုံတင်မက: သူ့မှာ အိမ်မရှိရုံတင်မက ကားလဲ မရှိဘူး။;neither, nor: (He) has neither house, nor a car.;ani, ani: Nemá ani dům, ani auto.;
ရုံတင်မက: အတွေ့အကြုံမရှိရုံတင်မက အသိဉာဏ်လည်း မရှိဘူး။;neither, nor: (He) has neither experience, nor knowledge.;ani, ani: Nemá ani zkušenosti, ani znalosti.;
ရုန်းကန်;fight (struggle, “stuggle (and) kick”) ° struggle (“struggle (and) kick”) ° strain (struggle, “stuggle (and) kick”);usilovat (“usilovat (a) kopat”) ° bojovat (“usilovat (a) kopat”) ° namáhat se (“usilovat (a) kopat”); (or) T
ရုန်းကန်: အာဏာရှင်စနစ်အောက်က ဒီလိုနိုင်ငံမှာတော့ ပိုပြီး ရုန်းကန်ရတာပေါ့။;struggle: (We) just have to struggle more in a country of dictatorship like is this.;namáhat se: V zemi diktátorského režimu jako je tato, se musíme holt víc namáhat.;col.
ရုန်းထွက်;forsake (“struggle (and) leave”) ° abandon (“struggle (and) leave”) ° give up (“struggle (and) leave”);zanechat (“bojovat (a) odejít”) ° přestat (s něčím, “bojovat (a) odejít”) ° opustit (“bojovat (a) odejít”);T
ရုံးပတီသီး;okra (lady's fingers, the meal) ° lady's fingers (okra, the meal);okra (jídlo);n.
ရုံးပတေသီး (WS. from ရုံးပတီသီး);okra (lady's fingers, the meal);okra (jídlo);n. WS.
ရုပ်;rūpa (matter or body, esp. one of the main constituents of person) ° matter (or body, esp. one of the main constituents of person) ° appearance ° image ° body (or matter, esp. one of the main constituents of person);vzhled ° rūpa (hmota či tělo, zejm. jedna z hlavních součástí bytosti) ° hmota (či tělo, zejm. jedna z hlavních součástí bytosti) ° tělo (či hmota, zejm. jedna z hlavních součástí bytosti) ° obraz;n. P. rūpa (= matter, form) (or) n.
ရုပ်ဆိုး;hideous, be (“appearance (is) bad”) ° ugly, be (“appearance (is) bad”) ° horrid, be (“bad’ (by) appearance”);šeredný, být (“vzhledem špatný”) ° ošklivý, být (“vzhled (je) špatný”) ° škaredý, být (“vzhled (je) špatný”);l
ရုပ်ဆိုး: ခွေးက ကြောင်ထက် ပိုရုပ်ဆိုးတယ်။;ugly: The dog is uglier than the cat.;ošklivý: (Ten) pes je ošklivější než (ta) kočka.;
ရုပ်တု(တစ်ခု);statue (“imitates’ appearance”) ° statue (“imitates’ form”);obraz (“napodobuje’ podobu”) ° socha (“napodobuje’ vzezření”);sg.
ရုပ်နာမ်;body and mind (nāma-rūpa, the two principal constituents of person) ° rūpa-nāma (body and mind, the two principal constituents of person);tělo a mysl (rūpa-nāma, dvě základní součásti bytosti) ° rūpa-nāma (tělo a mysl, dvě základní součásti bytosti);n. P. nāma-rūpa (= mind - form)

ရုပ်ပုံ: ဒီရုပ်ပုံက ခြေထောက်နှစ်ချောင်းပါတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကို ပြတယ်။;picture: This picture shows a body with two legs.;obrázek: Tento obrázek ukazuje tělo se dvěma nohama.;
 ရုပ်ပုံ: ရုပ်ပုံက ဘာလဲ။;picture: What is in the picture?;obrázek: Co je na obrázku?;inter.
 ရုပ်ပုံ: ရုပ်ပုံထဲမှာ (~ ပန်းချီကားထဲမှာ) ဆီတွေ အများကြီးပဲ။;picture: There is a lot of oil (photographed) in the picture.;obrázek: Na obrázku je (vyfoceno) mnoho oleje.;
 ရုပ်ပုံ: ရုပ်ပုံထဲမှာ ဘာလဲ။;picture: What is in the picture?;obrázek: Co je na obrázku?;inter.
 ရုပ်ပုံ(တစ်ခု တစ်ပုံ);image;obraz;sg.
 ရုပ်ပုံ(တစ်ခု);picture (“shape¹ (of) form⁰”);obrázek (“tvar¹ podoby⁰” ° obraz (“tvar¹ podoby⁰”);sg.
 ရုပ်ပုံ(တစ်ပုံ);picture (“matter form”);obraz (“podoba¹ hmoty⁰”);sg.
 ရုပ်မြင်သံကြားစက်(တစ်လုံး);television (“images watching (and) sounds listening machine”) ° TV (“images watching (and) sounds listening machine”);televize (“obrazy pozorovací (a) zvuky poslouchací stroj”) ° TV (“obrazy pozorovací (a) zvuky poslouchací stroj”);sg.
 ရုပ်ရှင်: ရုပ်ရှင်အစမှာ;movie: at the beginning of the movie;film: na začátku filmu;
 ရုပ်ရှင်: အခု ရုပ်ရှင်စပြီ။;movie: The movie starts now. (“Movie has started now.”);film: Film začíná. (“Film ted začal.”);p.p.
 ရုပ်ရှင်: အင်္ဂလိပ်စာတန်းထိုးဗမာရုပ်ရှင်တစ်ခု;movie: a Burmese movie with English subtitles;film: jeden barmský film s anglickými titulkami;
 ရုပ်ရှင်(တစ်ကား);movie (“enliven¹ appearance⁰”) ° film (“enliven¹ appearance⁰”);film (“oživená¹ podoba⁰”);sg.
 ရုပ်ရှင်မင်းသမီး(တစ်ယောက်);actress (“king’s² daughter³ (in) moving¹ image⁰”);herečka (“králova² dcera³ (v) pohybujičím-se¹ obraze⁰”);sg.
 ရုပ်ရှင်မင်းသား(တစ်ယောက်);actor (“king’s² son³ (in) moving¹ image⁰”);herec (“králův² syn³ (v) pohybujičím-se¹ obraze⁰”);sg.
 ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးရေးပညာ;cinematography (“wisdom¹¹ (of) writing¹⁰, copying³ (and) striking² moving¹ images⁰”);kinematografie (“moudrost¹¹ psaní¹⁰, opisování³ (a) ražení² pohybujičích-se¹ obrazů⁰”);n.
 ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးရေးပညာ: ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးရေးပညာဘာသာကို သင်ယူနေသူတစ်ဦးပါ။;cinematography: (I am) a student of cinematography (“subject”).;kinematografie: Jsem studentem předmětu kinematografie.;pol.
 ရုပ်ရှင်ရုံ(တစ်ရုံ);cinema (“public-building² (of) enliven¹ appearance⁰”);kino (“veřejná-budova² oživené¹ podoby⁰”);sg.
 ရုပ်ရှင်: ရုပ်ရှင်အပြီးမှာ သူတို့ စားသောက်ဆိုင် သွားတယ်။;movie: They went to a restaurant after the movie.;film: Po filmu šli do restaurace.;
 ရုပ်ရှင်: သူ ရုပ်ရှင် ကြည့်တယ်။ စာအုပ်ကျတော့ မဖတ်ဘူး။;movie: He watches movie(s). As for books, (he) doesn't read (them).;film: Dívá se na filmy. Co se týče knih, (ty) nečte.;col.
 ရုပ်ရှင်(တစ်ကား);movie (“picture lives”) ° film (“picture lives”);film (“obraz žije”);sg.
 ရုပ်ရှင်ရုံ(တစ်ခု);movie theater (“public-building² (of) living¹ picture⁰”) ° cinema (“public-building² (of) living¹ picture⁰”);kino (“veřejná-budova² živoucího¹ obrazu⁰”);sg.

ရုပ်လွန်ပညာ: ရုပ်လွန်ပညာရင်းကျမ်း;metaphysics: canon of metaphysics;metafyzika: kánon metafyziky;n.
 ရုပ်သေးရုပ်(တစ်ခု);puppet (“image, small image”);loutka (“obraz, malý obraz”);sg.
 ရှိမက -ကိုလည်း;not only that .. „but also .. ;nejen,„že .. „ale také .. ;suff. conj.
 ရှိမက -ကိုလည်း: ပိဋကတ်သုံးပုံရှိမက အဋ္ဌကထာအမျိုးအစားတစ်ခုကိုလည်း ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်သည်။;Tipiṭaka: Not only the Tipiṭaka, but also a kind of commentaries were rehearsed.;Tipiṭaka: Nejen Tipiṭaka, ale také druh komentářů byly recitovány.;writ.
 ရှိမက -မဟုတ်ဘူး;not only that .. „but not even;nejen,„že .. „ale ani ..;suff. conj.
 ရှိမက: ရည်းစားရှိရှိမက သူဟာ ကိုမောင် မဟုတ်ဘူး။;not only, but also: Not only that (he) has a girlfriend, but he is not even Mr. Maung.;nejen, ale: Nejen, že má přítelkyni, ale ani není pan Maung.;
 ရုရှား(နိုင်ငံ);Russian (country);Ruská (země);name.
 ရုံသာမက -လည်းပဲ;not only .. but also;nejen .. ale i;suff. conj.
 ရုံသာမက -လည်းပဲ: အဆောက်အဦးက ကြီးရုံသာမက ကောင်းလည်းပဲ ကောင်းတယ်။;not only .. but also: The building is not only big, but also good.;nejen .. ale i: Ta budova je nejen velká, ale i dobrá.;
 ရူး;foolish, be ° insane, be ° stupid, be ° crazy, be ° mad, be;blázen, být ° hloupý, být ° ztřeštěný, být ° šílený, být;I (or) I col.
 ရူး: ခင်ဗျား ရူးနေလားလို့ ပြောကြတယ်။;crazy: They say: “Aren't you crazy?”;šílený: Řikají: “Nejsi šílená?”;inter. col. um.
 ရူး: ရူးတဲ့သူတွေ;mad, be: mad people;šílený, být: šílení lidé;pl.
 ရူးတူးတူး;crazy (“crazy (and) much-burnt”);šílený (“šílený (a) moc-spálený”);adj. col.
 ရုပ်;appearance;vzhled;n. writ. P. rūpa (= matter)
 ရေ;water ° skin;voda ° kůže;n.
 ရေး;indicates state or skill ° indicates a matter or concern ° indicates an action or skill ° indicates an object of concern ° write ° indicates a state ° num. class. for stretches of sleep;značí činnost či schopnost ° značí objekt zájmu ° psát ° značí stav nebo schopnost ° napsat ° značí nějaký stav ° značí stav ° čítatel úseků spánku ° značí záležitost;suff. (or) pow. (or) T
 ရေ: ငါ့အခန်းထဲမှာ ရေတွေ ရှိပါတယ်။;water: I have a lot of water in my room.;voda: Mám v pokoji hodně vody.;pol.
 ရေး: ပထမ အပိုင်းက ပါဠိဝါကျတွေရေးပြီးတော့၊ ဒုတိယ အပိုင်းကို အင်္ဂလိပ်လို ရေးပါတယ်။;write: Having just written the first Pāli sentence from the first part, I write (it) in the second part in English.;psát: Hned jak napíše první páli větu z první části, napíšu (ji) do druhé části anglicky.;pol.
 ရေ: ဘုန်းကြီးကျောင်းတွေကို သွားပြီး ရေလှူကြပါတယ်။;water: (They) go to monasteries and (religiously) offer water.;voda: Jdou do klášterů a (náboženským způsobem) darují vodu.;pol.
 ရေး: မြန်မာပြည် အကြောင်းကို ရေးပေးပါအုံးမယ်။;write: (I) will wrte, send (“(and) give”) (you) information about Myanmar country, please.;napsat: Napíšu, pošlu (“(a) dám”) (ti) informace o (“zemi”) Myanmaru, prosím.;fut. pol. col.
 ရေ: ရေက အရည်;water: water (is) liquid;voda: voda (je) tekutina;

ရေး: ဟိုမှာ မရေးပါနဲ့။;write: Do not write there.;write: Nepište tam.;imper. pol.
ရေး: အခုရေးတာ သူ့သူငယ်ချင်း။;write: Now his friend is writing.;psát: Právě píše jeho přítel.;
ရေး: အင်္ဂလိပ်လို ရေးပါ။;write: Write (it) in English.;napsat: Napiš to anglicky.;imper. pol.
ရေး: အမျိုးသမီးက သန့်ရှင်းရေးလုပ်မလို့ လက်အိတ်အပြာ ဝတ်ထားတယ်။;indicates action: Because the woman will do the laundry, (she) is wearing blue gloves.;značí činnost: Protože se (ta) žena bude prát prádlo, má na sobě (~ "nosi") modré rukavice.;
ရေး: အမှားတွေရေးလို့ ငါ နားမလည်ဘူး။;write: As (you) write mistakes, I don't understand.;psát: Poněvadž píšeš (s) chybami, já nerozumím.;col.
ရေ(တစ်ပေါက်);drop;kapka;sg.
ရေကန်: ရေကန်က အနောက်ဘက်မှာ;lake: the lake (is) in the West;jezero: jezero je na Západě;
ရေကန်: ရေကန်ထဲမှာ ဘဲတစ်ကောင်;lake: a duck in a lake;jezero: kachna v jezeře;
ရေကန်(တစ်ကန်);lake ("water pool");jezero ("vodní nádrž");sg.
ရေကျက်အေး;water, boiled (and) chilled ";voda, vařená (a) vychlazená;n.
ရေကြည်;water, pure ("pure¹ water⁰") ° pure water ("pure¹ water⁰");čistá voda ("čistá¹ voda⁰") ° voda, čistá ("čistá¹ voda⁰");n.
ရေကူး;swim ("cross¹ water⁰");plavat ("překročit¹ vodu⁰");T
ရေကူး: ကောင်ကလေး ရေကူးခဲ့သည်။;swim: Little boy was swimming.;plavat: Malý chlapec plaval.;p.s.
ရေကူး: ပင်လယ်သို့ ရေကူးရန် သွားနေသည်။;swim: (They) go to sea to swim.;plavat: Jdou do moře, aby plavali.;cont. writ.
ရေကူး: ရေကူးခြင်းသည် ခန္ဓာကိုယ်အတွက် ကောင်းတယ်။;swim: Swimming is good for body.;plavat: Plavání je dobré pro tělo.;
ရေကူး: ရေကူးတဲ့သူတွေ;swim: people who swim;plavat: lidé, kteří plavou;
ရေကူး: ရေမကူးရသေးတာ။;swim: (He) has not yet swum.;plavat: Ještě si nezaplaval.;
ရေကူး: ဝမ်းဘဲက မြစ်ထဲမှာ ရေကူးနေတယ်။;swim: Duck is swimming in the river.;plavat: Kačer plave v řece.;cont.
ရေကူးကန်(တစ်ကန်);lido (swimming pool, "water crossing pool") ° bathing place ("water crossing pool") ° swimming pool ("water crossing pool");plovárna ("nádrž² (na) přecházení¹ vody⁰") ° bazén ("nádrž² (na) přecházení¹ vody⁰") ° koupaliště ("nádrž² (na) přecházení¹ vody⁰");sg.
ရေကူးရ;swim (for oneself);zaplavat si ("vodu překročit (a) vzít");T
ရေချိုး;shower ("break¹ water⁰") ° bath, have a ("break¹ water⁰") ° bathe ("break¹ water⁰") ° shower, take a ("break¹ water⁰") ° shower, have a ° shower, have a ("break¹ water⁰");vysprchovat se ("rozbíjet¹ vodu⁰") ° sprchu, dát si ("rozbíjet¹ vodu⁰") ° sprchovat se ("rozbíjet¹ vodu⁰") ° sprchovat se ° dát si sprchu ("rozbíjet¹ vodu⁰") ° sprchovat se ("rozbíjet¹ vodu⁰") ° vykoupat se ("ohýbat¹ vodu⁰") ° osprchovat se ("rozbíjet¹ vodu⁰") ° koupat se ("ohýbat¹ vodu⁰");T
ရေချိုး: ကျောင်းမသွားခင် ကျွန်တော် ရေချိုးမယ်။;shower, take: I'll take

a shower before I go to school.;osprchovat se: Osprchuji se než půjdu do školy.;fut.
ရေချိုး: ရေချိုးလိုက်အုံးမယ်၊ ပြီးရင် ဆွမ်းစားလိုက်အုံးမယ်။;shower, take a: (I) am going to take a shower, and then (I) will (~ "am going to") have a meal.;sprchovat se: Jdu se osprchovat a pak se jdu najíst.;fut. ubmn.
ရေချိုး: ရေချိုးလိုက်ဦးမယ်။;shower: I am going to have a shower.;sprcha: Jdu si dát sprchu.;fut.
ရေချိုးခန်း(တစ်ခန်း);shower ("water-bending room") ° toilet ("water-bending room") ° bathroom ("water-bending room") ° WC ("water-bending room");toaleta ("vodu-ohýbací pokoj") ° koupelna ("vodu-ohýbací pokoj") ° záchod ("koupelový pokoj") ° sprcha ("vodu-ohýbací pokoj") ° WC ("koupelový pokoj");sg.
ရေခဲ;ice ("hard¹ water⁰");led ("tvrdá¹ voda⁰");n.
ရေခဲတုံး(တစ်တုံး);cube, ice ("blunt² hard¹ water⁰") ° ice cube ("blunt² hard¹ water⁰");ledová kostka ("tupá² tvrdá¹ voda⁰") ° kostka ledu ("tupá² tvrdá¹ voda⁰");sg.
ရေခဲတုံးတွေ;ice cubes ("blunt² hard¹ water⁰ {pl.}³") ° cubes, ice ("blunt² hard¹ water⁰ {pl.}³");ledová kostka ("tupá² tvrdá¹ voda⁰ {mn.č.}³") ° kostka ledu ("tupá² tvrdá¹ voda⁰ {mn.č.}³");pl.
ရေခဲပြင် လျှောစီး;ski ("slide³ (and) ride¹⁰ out² (on) hard¹ water⁰");lyžovat ("klouzat³ (a) řídit¹⁰ venku² (na) tvrdé¹ vodě⁰");T
ရေခဲမုန့်(တစ်ခွက်);ice cream ("snack² (of) hard¹ water⁰");zmrzlina ("zákusek² (z) tvrdé¹ vody⁰");sg.
ရေခဲသေတ္တာ: ငါ ထောပတ်ကို ရေခဲသေတ္တာနားထိုင်နေတုန်းက ဘယ်သူမှမသိအောင် စားခဲ့တယ်။ (~ ငါ ရေခဲသေတ္တာနားထိုင်နေတုန်းက ဘယ်သူမှမသိအောင် ထောပတ်ကို စားခဲ့တယ်။);fridge: I secretly ate butter sitting near the fridge.;lednička: Seděl jsem u ledničky (a) tajně jsem ("já") jedl máslo.;p.s. writ.
ရေခဲသေတ္တာ(တစ်လုံး);refrigerator ("box¹ (for) ice⁰") ° fridge ("box¹ (for) ice⁰");lednička ("bedna¹ (na) led⁰") ° chladnička ("bedna¹ (na) led⁰");sg.
ရေငုပ်;scuba dive ("water diving");potápět se (s kyslíkovou bombou, "vodní potápění");T
ရေးစရာ;writings (things to write);psaní (věci k psaní);n.
ရေစို;wet, be (by water);mokrý, být (vodou);I
ရေးဆရာ: စာအုပ်ရေးဆရာ;author: author of a book, book-writer;autor: autor knihy, spisovatel knihy;n.
ရေဆာ;thirsty, be ("hungry¹ (for) water⁰");žiznivý, být ("hladový¹ (po) vodě⁰");I
ရေဆာ: ငါ ရေဆာတယ်။;thirsty: I am thirsty. ("I (am) hungry for water.");žízeň: Mám žízeň. ("Já hladovím (po) vodě.");col,
ရေတွက်;count ("count (and) calculate");počítate ("počítat (a) vypočítávat");T
ရေတွင်း;well ("water inside");studna ("voda uvnitř");n.
ရေတွင်း: ဒါပေမယ့် အခုရေတွင်းတူး အခုရေကြည်သောက်ချင်လို့ မရဘူးလေ။;well: However, indeed, it is not right to want to drink clear water now, (if) the well (has been) dug now.;studna: Ale, vskutku, není dobré chtít pít čistou vodu teď, (jestliže) byla studna vykopána teď.;prov.
ရေးထား;write ("write (and) fix");psát ("psát (a) upevnit");T
ရေးထိုး;sign (signature, "write (and) pierce");podepsat (podpisem, "psát (a) propichovat");T
ရေးထိုး: ကျွန်တော် ရင်ဝတ်ဖြစ်ဖို့အတွက် စာရွက်အပိုင်းတွင်

(အဖေ)ကိုယ်တိုင်လက်မှတ်ရေးထိုးပေးတယ်။;sign (signature): (Father) himself signed (~ "signed signature") on a piece of paper so that I can become monk.;podepsat (podpisem): (Otec) sám se podepsal (~ "podepsal podpis") na kousek papíru, abych se (tak) mohl stát mnichem.;

ရေဒီယို(တစ်လုံး) [reidiyō];radio;rádio;sg. E. radio

ရေနွေးကြမ်း;plain tea ("plain² warm¹ water⁰") ° plain tea (beverage, "water warm (and) crude") ° tea, plain ("plain² warm¹ water⁰") ° tea, plain (beverage, "water warm (and) crude");pouze čaj ("pouhá² teplá¹ voda⁰") ° čaj, pouze (tj. bez mléka, "voda teplá (a) hrubá") ° pouze čaj (tj. bez mléka, "voda teplá (a) hrubá") ° čaj, pouze ("pouhá² teplá¹ voda⁰");n.

ရေပ: ညမှာတော့ ရေမပက်ကြပါဘူး။;throw water: At night, indeed, we do not (play) throwing water.;házet vodou: V noci, vskutku, neházíme vodou. (tj. nehrajeme házení vodou);pol.

ရေပက်;throw water (especially during Thin-Gyan festival) ° water, throw (especially during Thin-Gyan festival);házet vodou (zejména během Tendžan oslavy) ° splachovat vodou (zejména během Tendžan oslavy) ° vodou, házet (zejména během Tendžan oslavy);T

ရေပက်: တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် ရေပက် ကစားကြပါတယ်။;water throwing: (They) play (by) throwing water one to another.;vody, házení: Hrají si házením vody jeden na druhého.;pol.

ရေပြင်;water expanse ("water formation");vodní rozloha ("útvár vody");n.

ရေပြင်: ကမ္ဘာကြီး၏ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းကို ရေပြင်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းထားသည်။;water expanse: 70 percent of Earth is covered by water ("expanse").;vodní rozloha: 70 procent Země je pokryto vodou (~ "vodním útvarem").;writ.

ရေရှည်;long time ("long¹ counting⁰") ° long-term ("long¹ counting⁰") ° in the long run ("long¹ water⁰");koneckonců ("dlouhé¹ počítání") ° dlouho ("dlouhé¹ počítání") ° časem ("dlouhé¹ počítání");adv.

ရေရှည်: ရေရှည်တည်တံ့သွားစေချင်တာ။;long time: (He) wants (it) to ("go (and)") last for long time.;dlouho: Chce aby to ("šlo (a)") trvalo dlouho.;

ရေသပ္ပယ် (and also ရေသပ္ပယ်);wash (stupa and other rel. things, "(make) looking-sublime¹ (by) water⁰") ° clean (stupa and other rel. things, "(make) looking-sublime¹ (by) water⁰");mýt (stúpu a jiné náb. objekty, "udělat-vypadající-vznešeným¹ vodou⁰") ° čistit (stúpu a jiné náb. objekty, "udělat) vypadající-vznešeným¹ vodou⁰");T P. sappāya (= beneficial, suitable)

ရေသပ္ပယ်: ဘုရားပုထိုးတွေကို ရေသပ္ပယ်ကြပါတယ်။;wash (religiously): They wash (religiously) the pagodas.;mýt (nábožensky): (Nábožensky) myjí pagody.;pol.

ရေသွားကူး;swim ("go¹ (and) cross² water⁰");plavat ("jít¹ (a) přejít² vodu⁰");T

ရေးသား;answer, write ("write (and) inscribe") ° compose (write, "write (and) inscribe") ° write ("write (and) inscribe");psát ("psát (a) vyrývat") ° odpověď, napsat ("psát (a) vyrývat") ° sepisovat (psát, "psát (a) vyrývat");T

ရေးသား: ပြောဆိုရေးသားနိုင်တာမြင်လို့;write: as (I) see, that (you) can speak and write;psát: poněvadž vidím, že umíš mluvit a psát;

ရေးသား: ရေးသားဟောပြောချက်အချို့;written: several written discourses;napsaný: několik napsaných promluv;

ရေးသား: သမန္တပါသာဒိကာ ရေးသားဖို့ မဟာပစ္စရိယအဋ္ဌကထာကို အသုံးပြုထားသည်။;compile: Mahāpaccariya commentary was used to compile the Samantapāsādikā.;sepsat: K sepsání Samantapāsādikā byl použit Mahāpaccariya komentář.;writ.

ရေးသား: အဘယရင်ဘုရင်လက်ထက်၊ အဋ္ဌကထာနှင့်အတူ ပိဋကတ်သုံးပုံကို ရေးသားစဉ်တွင် အဲဒါ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်။;write down: It took place during the king Abhaya's reign, during writing down the Tipiṭaka together with the commentaries.;sepsat: Stalo se to během vlády krále Abhaya, během sepisování Tipiṭaky spolu s komentáři.;p.s. writ.

ရေးသားဟောပြောချက်;discourse (written down, sutta);promluva (zapsaná, sutta);n.

ရေးသားဟောပြောချက်: ဒါပေမယ့် အကျွန်ုပ်တို့ ပိဋကသုံးပုံလုံး စစ်ဆေးရင် အဋ္ဌကထာသဘောသာဝနများ ဖြစ်ကြသော ရေးသားဟောပြောချက်အချို့ကို အကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ရသည်။;discourse (written down): But if we examine the whole three piṭakas, we come across some discourses that are of commentarial nature.;promluva (zapsaná): Ale pokud prozkoumáme celé tři piṭaky, narazíme na některé promluvy, které jsou komentátorského charakteru.;writ.

ရေသောက်;drink (water);pít (vodu);T

ရေသောက်: ကြောင်ရေသောက်နေတယ်။;drink (water): Cat is drinking water.;pít (vodu): Kočka (právě teď) pije vodu.;cont.

ရေးအဖွဲ့;union of writers ("writing union");sdružení pisatelů ("psací sdružení");n.

ရေးအလုပ်;social work ("issues (and) work");sociální práce ("záležitosti (a) práce");n.

ရေးအလုပ်: ကျေးရွာလူမှု ရေးအလုပ်;social work: social work in village;sociální práce: sociální práce na vesnici;n.

ရေအိမ်(တစ်ခု);bathroom (toilet, "water house") ° toilet ("water house") ° WC ("water house");WC ("vodní dům") ° toaleta ("vodní dům") ° záchod ("vodní dům");sg.

ရေး;how about ° similarly (as well as) ° also ° as well as ° too ° and also ° and what about, and ° indicates inclusion;značí zahrnutí ° podobně (jako i) ° a také ° i ° také ° a co ° jako i;adv. (or) suff. col. (or) suff. (or) col. (or) conj. (or) conj. col.

ရေး -ပါ;as well as;i ° tak jako ° stejně jako;conj.

ရေး -ပါ: ခင်ဗျား အတွက်ရော ခင်ဗျားရည်းစားအတွက်ပါ ကူညီပေးနိုင်ပါတယ်။;also: (I) Can help you as well as your boyfriend. ("For you also, for your boyfriend including (I) can give help.");také: Mohu pomoci tobě i tvému příteli (~ milému). ("Pro tebe také, pro tvého přítele včetně, mohu dát pomoc.");pol.

ရေး -ပါ: ဘောင်းဘီရော အင်္ကျီပါ ကျွန်တော် ဝယ်မယ်။;as well as: (I) will buy pants as well as shirt.;i: Koupím kalhoty i košili.;fut.

ရေး -ပါ: မင်းသားတွေရော မင်းသမီးတွေပါ သိပ်ကောင်းတယ်။;as well as: The actor as well as the actress are very good.;i: Herec i herečka jsou velice dobří.;col.

ရေး -ရော;as well as;i ° tak jako ° stejně jako;conj.

ရေး -ရော: ဘောင်းဘီရော အင်္ကျီရော ကျွန်တော် ဝယ်မယ်။;as well as: I will buy pants as well as shirt.;i: Koupím kalhoty i košili.;fut. um.

ရေး -ရော: သူတို့ရော ကျွန်တော်တို့ရောသိတယ်။;as well as: They, as

well as we, know.;i: Oni i my víme.;

ရော- ဝါ;as well as; suff.

ရော: မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာကို မြန်မာလိုရော အင်္ဂလိပ်လိုရော ထုတ်ပါတယ်။;as well as: The newspaper The New Light of Myanmar is published in Myanmar as well as in English (language).;a také: Noviny The New Light of Myanmar jsou publikovány v barmštině (“myanmarštině”) a také v angličtině.;pol.

ရော: သူ့ကိုရော မုန့် ပေးပါ။;too: Give snack to him too.;taky: Jemu také dej zákusek.;imper. pol.

ရော: အရင်ကရော။;and what about: And what about before?;a co: A co předtím?;inter. col.

ရောက်;visit (“arrive to”) ° reach ° turn up ° attain (“arrive”) ° attain (a certain level, “arrive”) ° arrive ° come;navštívit (“dojet __nebo__ dojet”) ° dostavit se ° dostavit se do ° dosáhnout (čeho, “dojít”) ° přijít ° přijet ° dosáhnout (nějakého stupně, “dojít”);I (or) T

ရောက်: သစ်ရွက်များ ဝေလာလျှင် နွေဦးရောက်ပြီ။;come: When the leaves become grown (~ “distributed”), the spring has come.;přijít: Když vyroste (~ “jsou-rozdělené”) mnoho listů, přišlo jaro.;p.p.

ရောက်: ကျွန်မ ဆေးရုံမှာ ရောက်နေတယ်။;arrive: I have arrived to hospital. (“I am arriving in hospital.”);přijet: přijela jsem do nemocnice. (“Přijíždím v nemocnici.”);cont. uw.

ရောက်: ငါတို့ ငရဲ ရောက်ရောက် မရောက်ရောက် မင်းတို့နဲ့ မဆိုင်ဘူး။;go (~ “come”): It's not your business whether we go to hell or not. (“It doesn't concern you (whether) we are going or are not going (to) hell.”);jít (~ “přijít”): To se vás netýká, jestli jdeme (“(nebo) nejdeme”) do pekla.;col.

ရောက်: ပဲခူးပြီး ရန်ကုန်ရောက်မယ်။;reach (arrive to): I will reach Bago after Yangon.;dojet (dostavit se): Po Rangúnu dojedu do Bago (Pekhú).;fut. col.

ရောက်: ဗမာပြည်ရောက်နေတာ ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲ။;arrive: How long has it been since (you) arrived to Burma (“country”)? (“How much did (it) last (that you) are being arrived (to) Burmese country?”);přijet: Jak dlouho je (to, co jsi) přijel do Barmy (“země”)?;inter. p.p.

ရောက်: ဘယ်တုန်းက ဒီမြို့ကို ရောက်သလဲ။;arrive: When did you arrive to this town?;přijet: Kdy jsi přijel do tohoto města?;inter. col.

ရောက်: ရွှေတိဂုံဘုရားကို ရောက်မှာပါ။;arrive: You will arrive at Shwedagon pagoda.;přijít (dojít): Dojdeš do Švedagou pagody.;col. pol.

ရောက်: ရောက်ခဲ့ပြီ။;arrive: having arrived;přijet: po příjezdu;p.p.

ရောက်: လာမဲ့လုပ်ငန်းလောက်ဆို (~ လာမဲ့လုပ်ငန်းလောက်ဆို) ရောက်နေလောက်ရောပေါ့။;arrive: As for coming (“part (of)”) July (~ “7(th) month”), (I) may arrive.;přijet: Co se týče nadcházející (“části”) července (~ “7(.) měsíce”), možná přijedu.;fut. col.

ရောက်: သုံးနာရီကတည်းက ကျွန်တော် ရောက်ပါတယ်။;arrive: I've been arrived since 3 o'clock.;dostavit se: Dostavil jsem se již ve tři. (“Již od tří (jsem) Já přišel.”);pol. um.

ရောက်: သောကြာနေ့က ရောက်ပါတယ်။;arrive: I arrived on Friday.;přijet: Přijel(a) jsem v pátek.;col.

ရောက်: အရလတ္တံအဖြစ်သို့ အောင်မြင်စွာမရောက်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး;attain: until (we) can successfully attain

Arahanthood;dosáhnout: dokud můžeme úspěšně dosáhnout Arahanství;adv.

ရောက်တတ်ရာရာ;idle chatter (“can' arrive°, (but) unworthily²”) ° purposeless activity (“can' arrive°, (but) unworthily²”) ° aimless activity (or) talk (“can' arrive°, (but) unworthily²”) ° random talk (random talk, “can' arrive°, (but) unworthily²”) ° rambling talk (random talk, “can' arrive°, (but) unworthily²”);bezúčelná činnost (“může¹ (se) dostavit°, (ale) nevhodně²”) ° tlachání (“může¹ (se) dostavit°, (ale) nevhodně²”) ° nesouvislé povídání (“může¹ (se) dostavit°, (ale) nevhodně²”) ° bezcílná činnost (či) povídání (“může¹ (se) dostavit°, (ale) nevhodně²”);n.

ရောက်ရီ;attain (“arrive (and) have”);dosáhnout (čeho, “dojít (a) mít”);T

ရောက်ရီ: အမတအမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်ရီနိုင်တယ်ဆိုရင် ငါ အဲဒီကို ရောက်လိမ့်မယ်။;attain: If I can attain the deathless Nibbāna, I should attain it.;dosáhnout: Pokud mohu dosáhnout nesmrtelné Nibbāny, (pak) bych ji měl dosáhnout.;fut.

ရောက်လာ;arrive;přijít (~ přijet);T mn.

ရောက်လာ: တစ်နေ့တော့ ဘုရင်ကြီးတစ်ပါး ဝန်ဇင်းရွာကို ရောက်လာတယ်။;arrive: (“As for”) one day, one great king arrives to the Wun Zin village.;přijet: Až jednoho dne, jeden velký král přijel do Wan Zen vesnice.;

ရောက်လာ: ရောက်လာတဲ့စာများ ;arrive: the arrived letters;přijít: přišlé dopisy;

ရောက်လာခြင်း;arrival (“arrive (and) arrive {nouner}”);dostavit se (“dostavit-se (a) dostavit-se {jmenec}”);T

ရောဂါ;illness ° disease ° sickness;choroba ° nemoc ° onemocnění;n. P. roga (= sickness)

ရောဂါ: ကိုရိုဟု ခေါ်သော ရောဂါ;sickness: sickness called koro;nemoc: nemoc zvaná koro;

ရောင်း;sell;prodat;T

ရောင် (~ “အပြာ”): အပြာ ရိုလား;color (~ “blue”): Do (you) have blue (one)?;barva (~ “modrá”): Máte modrou?;inter. col.

ရောင် (~ “အဖြူ”): စာအုပ်အဖြူတိုက်ပါတယ်;color (~ “white”): (I) like the white book.;barva (~ “bílá”): Mám rád (tu) bílou knihu.;pol.

ရောင်: ကျန်မ အဖြူရောင်ဦးထုပ် ဆောင်းထားတယ်။;color: I wear a hat of white color (on my head).;barva: Nosím (na hlavě) klobouk bílé barvy.;uw.

ရောင်း: စားဝတ်နေရေးအတွက် ဈေးရောင်းရတယ်။;sell: To survive, (I) have to sell the shop. (“For survival, shop must be sold.”);prodat: Abych přežil, musím prodat (svůj) obchod. (“Pro přežití musí být obchod prodán.”);

ရောင်း: ဒါ ဘယ်လို ရောင်းသလဲ။;sell: How much do you sell this for? (“How do (you) sell this?”);prodat: Za kolik tohle prodáváte? (“Jak tohle prodáváte?”);inter. col.

ရောင်း: ဒါ ဘယ်လောက်နဲ့ ရောင်းသလဲ။;sell: How much (do you) sell this for (~ “with”)?;prodat: Za kolik (~ “s kolika”) tohle prodáváte?;inter. col.

ရောင်း: ပေါင်မုန့်ရောင်းနေတယ်။;sell: (He) is selling bread.;prodat: Prodává chléb.;cont.

ရောင်း: ဘယ်လောက်နဲ့ ရောင်းမလဲ။;sell: How much (money) will you sell it with?;prodat: Za kolik peněz to prodáš?;inter. col.

ရောင်: ဝက်ဝံက အဖြူရောင် ရှိတယ်။;color: The bear is white. (“Bear has white color.”);barva: Medvěd je bílý. (“Medvěd má bílou

barvu.”);

ရောင်း: အဖြူရောင် ဘောင်းဘီတွေက ရည်တယ်။;color: The (pair of) trousers of white color is long.;barva: Ty (jedny) kalhoty bílé barvy jsou dlouhé.;

ရောင်: အမဲရောင်နံပါတ် ရပ်;color: number eight of black color;barva: číslo osm černé barvy;

ရောင်စုံ;colorful (“full” (in) color”);barevný (“plný” barvy”);adj.

ရောင်စုံ: ရောင်စုံ အင်္ကျီ;colorful: colorful shirt;barevný: barevná košile;n.

ရောင်း;sell;prodat;T

ရောင်စုံမင်တံ(တစ်ချောင်း);highlighter (for highlighting, “stick” (of) ink” (for) full” color(ing)”);zvýrazňovač (“hůlka” inkoustu” (k) plnému” barvení”);sg.

ရောင်စုံမင်တား: အရေးကြီးတဲ့အပိုင်းတွေကို ရောင်စုံမင်တားတယ်။;highlight: highlight important parts;zvýraznit: zvýraznit důležité části;n.

ရောင်စုံမင်သား;highlight (with a highlighter, “draw” ink” (to) full” color”);zvýraznit (zvýrazňovačem, “kreslit” inkoustem” (do) plný” barvy”);T

ရဲ;brave, be ° daring, be ° denotes courage ° police ° indicates courage;police ° značí odvahu ° troufalý, být ° statečný, být;l (or) suffv. (or) suffn. adj. (or) n.

ရဲ;indicates certainty in interrogative sentence ° of (also for inanimate nouns) ° of ° indicates present or past tense ° for sure ° surely ° for real;opravdu ° značí přítomný či minulý čas ° značí genitiv (také u neživ. pod. jm.) ° jistě ° značí jistotu v tázací větě ° značí genitiv, druhý pád čs. jazyka ° skutečně ° z;suff. prep. (or) suff. (or) suff. adv.

ရဲ ပျော်ရဲ့လား;for real: Are (you) happy (“for real”)?;skutečně: Jsi skutečně šťastný?;inter.

ရဲ: ကြောက်တယ်။ မဝေးရဲ့ဘူး။;dare: (I) am afraid, not dare to ask.;troufat si: Bojím se, netroufám si se zeptat.;

ရဲ: ခင်ဗျားမာပါရဲ့လား;for sure: Are (you) healthy, for sure?;skutečně: Jsi skutečně zdravý?;inter.

ရဲ: ဒီ အဋ္ဌကထာရဲ;of (also for inanimate nouns): of this commentary;značí genitiv (také u neživ. pod. jm.): tohoto komentáře;gen.

ရဲ: နေကောင်းရဲ့လား;for sure: How are you? (“Are (you) healthy, for sure?”);určitě: Jak se máš? (“Jsi určitě zdravý?”);inter.

ရဲ: ဗမာပြည်မှာ နေရတာ ပျော်ရဲ့လား;surely: Are you (“surely”) happy staying in Burma (“country”)?;opravdu: Jste (“opravdu”) šťastný, že jste v Barmě (~ “Barmské zemi”)?;inter.

ရဲ: မရေရဲဝံ့ဘဲ လိုချင်နေပါတယ်။;brave: (I) happened to be wanting life (where) is no courage to search.;odvaha: Stalo se, že chci život, (kde) není odvaha hledat.;pol.

ရဲ: မိနစ်ခြောက်ဆယ်ရဲ့ ဝါးဆယ်စီးမိနစ်;of: fifty-five minutes of the sixty minutes;z: padesát pět minut z šedesáti (“minut”);

ရဲ: ရဲက ယာဉ်သွားယာဉ်လာကို ဂရုစိုက်နေတယ်။;policeman: The policeman is taking care of the traffic.;policajt: Policajt se stará o (silniční) dopravu.;cont.

ရဲ: ဟိုဟာ ဘယ်သူလဲ။ အဲဒါ ရဲတွေလေ။;policeman: Who is over there? Those are just policemen.;policajt: Kdo je támhle? Hele, to jsou jen policajti.;col.

ရဲ: ဦး သရဇာ ချက်စ်ရဲ;from: ven. Sarana from Czech;z: ct.

Sarana z Česka;

ရဲ(တစ်ယောက်);policeman;policejní strážník ° policajt (CZ col., policejní strážník);sg.

ရဲစွမ်းသတ္တိ;courage, heroic (“(being) brave, capable (and of) power”) ° valour (“(being) brave, capable (and of) power”);chrabrost (“(být) odvážný, schopný (a mít) moc”) ° odvaha, hrdinská (“(být) odvážný, schopný (a mít) moc”);n. (= power, strength) (or) n. P. satti (= power, strength)

ရဲစွမ်းသတ္တိ: ဘုရင့်နောင်သည် ရဲစွမ်းသတ္တိရှိသူဖြစ်သည်။;valour: King Naung became a person with (~ “having”) valour.;chrabrost: Král Nau se stal osobou s (~ “mající”) chrabrost.;writ.

ရဲစွမ်းသတ္တိ: ရဲစွမ်းသတ္တိရှိသောသူရဲကောင်းများကိုလည်း မြှောက်စားသည်။;valour: (He) also promoted heroes who had valour.;chrabrost: Také povýšoval hrdiny, kteří měli chrabrost.;writ.

ရဲဌာန;police station (“police place”);policejní stanice (“policejní místo”);n.

ရဲတိုက်;castle (“brave building”);hrad (“statečná budova”);n.

ရဲဘော်: သန်လျင်မြို့ကို ကားခေတ်မှီလက်နက်များနှင့် နိုင်ငံခြားသားများအကူအညီရရှိထားသဖြင့် မပေါက်နိုင်ချေသည်။

လက်ရွေးစင် ရဲဘော်ကိုးကျိပ်သုံးယောက်က မြို့တွင်းကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်မှု အောင်မြင်သည်။;brave one: As it was not possible to penetrate the town Tanlyin (as), indeed, (they) had vehicles, modern weapons and help from foreigners (~ “people of other countries”), by elite of ninety-three brave-ones, entering (and) attacking (there), (he) conquered in the city.;hrdina: Jelikož nebylo možné proniknout to města Tanlyen, (poněvadž), vskutku, měli vozidla , moderní zbraně a pomoc od cizinců (~ “lidí z jiných zemí”), (s) elitou devadesáti tří hrdinů, vstoupil (tam a) zaútočil, (a tím jej) dobyl.;writ.

ရဲဘော်(တစ်ယောက်);soldier (“brave silver”);voják (“statečné stříbro”);sg.

ရဲရင့်;brave, be (“(be) brave (and) mature”) ° courageous, be (“(be) brave (and) mature”) ° daring, be (“(be) brave (and) mature”);troufalý, být (“(být) statečný (a) dospělý”) ° statečný, být (“(být) statečný (a) dospělý”) ° odvážný, být (“(být) statečný (a) dospělý”);l

ရဲရင့်: ဘုရင့်နောင်သည် ရဲရင့်သောသူရဲကောင်းများကို ရွေးချယ်ကာ မြန်မာတပ်မတော်ကြီးကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။;brave: Choosing the brave heroes, king Naung organized a great Myanmar army.;statečný: Výběrem statečných hrdinů král Nau zorganizoval velkou myanmarskou armádu.;p.s. writ.

ရဲအရာရှိ(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);policeman (“has” status” (of) police”) ° cop (EN col., “has” status” (of) police”);policejní strážník (“má” status” policie”) ° policajt (CZ col., “má” status” policie”);sg.

လ;month (of calender and of space);měsíc (kalendářní i vesmírný);n.

လ (“-”): ကျွန်မ မွေးနေ့ ဧပြီမှာပါ။;month (“-”): My birthday is in April.;měsíc (“-”): Mám narozeniny v dubnu. (“Můj den narození (je) v dubnu.”);pol. uw.

လ: ၆လ;year (~ “month”): half of a year;rok (~ “měsíc”): půl roku;

လ: ကျွန်မကလေး အသက်က ဆယ့်ငါးလ။;month: My baby is 15 months old. (“My baby’s age (is) 15 months.”);měsíc: Moje

miminko má 15 měsíců. ("Věk mého miminka (je) 15 měsíců.");
 လ: ဆယ်လလောက်ရှိပြီ။;month: (It) has already been ten months.;měsíc: Už je to deset měsíců.;p.p.
 လ: ညအချိန်တွင် လသာသည်။;month: At night ("time") the month is shining.;měsíc: V noci svítí měsíc.;writ.
 လ: တစ်လမှာ ၂၈ရက်မှ ၃၁ရက်ထိ ရှိနိုင်တယ်။;month: In one month (there) can be from 28 ("days") to 31 days.;měsíc: Jeden měsíc může mít 28 až 31 dní. ("V jednom měsíci může být od 28 dní do 31 dní.");
 လ: ဒီနေ့ ၁၉၈၇ခု ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၁ရက်။;month: Today is 21st ("day") of February ("month"), 1987.;měsíc: Dnes je ("den") 21. ("měsíce") února 1987.;
 လ: မေလ;month: May ("May month");měsíc: květen ("květen měsíc");
 လ: လာမဲ့လပိုင်းလောက်ဆို (~ လာမဲ့လ-လပိုင်းလောက်ဆို) ရောက်နေလောက်တော့ပေါ့။;month: As for coming ("part (of) July (~ "7(th) month"), (I) may arrive.;měsíc: Co se týče nadcházející ("části") července (~ "7(.) měsíce"), možná přijedu.;fut. col.
 လ(တစ်လ);month;měsíc (v roce);sg.
 လကွယ်;new moon ("hidden¹ moon");nov ("schovaný¹ měsíc");n.
 လကွယ်: လပြည့်လကွယ် ဥပုသ်စီလစောင့်တယ်။;new moon: (I) observe the Uposatha sīla on full moon (day) (and) new moon (day).;nov: Dodržuji upósatha sílu na (den) úplňku (i) na (den) novu.;Bh.
 လက်: ခေါင်းပေါ်မှာ တင်ထားတဲ့ လက်နှစ်ချောင်း;hand: two hands put on the head;ruka: dvě ruce položené na hlavě;n.
 လက်: တိုင်းသူပြည်သားများအား ညာလက်ဖြင့် စားသောက်ဖွယ်ရာများပေးမည်။;hand: He gave (~ "will give") food (and) drink to the people by (his) right hand.;ruka: Dával (~ "dál") lidem jídlo a pití (svou) pravou rukou.;fut. & p.s. writ.
 လက်: မင်းမှာ လက်နှစ်ဘက် ခြေထောက်နှစ်ဘက်ရှိတယ်။;hands: You have two hands (and) two legs.;ruce: Máš dvě ruce (a) dvě nohy.;
 လက်(တစ်ချောင်း၊ တစ်စုံ);hand;ruka;sg. (one, pair)
 လက်(တစ်ချောင်း);hand;ruka;sg.
 လက်(တစ်ချောင်း);hand;ruka;sg.
 လက်(တစ်ဖက်);hand;ruka;sg.
 လက်ကိုင်ဖုန်း: ဆိုင်ထဲက အမျိုးသားက လက်ကိုင်ဖုန်းတွေ ရောင်းနေတယ်။;mobile phone: The man in the shop is selling mobile phones.;mobilní telefon: Ten muž v obchodě prodává mobilní telefony.;cont.
 လက်ကိုင်ဖုန်း: လက်ကိုင်ဖုန်းဖြင့် ဖုန်းခေါ်ရန် နံပါတ်နှိပ်နေတယ်။;mobile phone: (He) is dialing a phone number on (~ "by") the mobile phone.;mobilní telefon: Vytáčí ("telefonní") číslo na mobilním telefonu.;cont.
 လက်ကိုင်ဖုန်း(တစ်လုံး);mobile phone ("phone² held¹ (in) hand") ° phone, mobile ("phone² held¹ (in) hand") ° mobile phone ("phone² (to) hold¹ (in) hand") ° hand phone ("phone² held¹ (in) hand");mobilní telefon ("telefon² (k) držení¹ (v) ruce") ° mobilní telefon ("telefon² držení¹ (v) ruce") ° telefon, mobilní ("telefon² držení¹ (v) ruce");sg.
 လက်ကိုင်အိတ်: အမျိုးသမီးက လက်ကိုင်အိတ်အပေါ်လေးကို သယ်တယ်။;handbag: The woman carries a hand bag of little

weight (~ "lightness");kabelka: (Ta) slečna nosí lehkou kabelku (~ "kabelku malé lehkosti");
 လက်ကိုင်အိတ်(တစ်အိတ်);handbag ("bag² held¹ (in) hand");kabelka ("taška² držení¹ rukou");sg.
 လက်ကိုင်ပဝါ: လက်ကိုင်ပဝါလဲ မမေ့နဲ့။;handkerchief: Also, don't forget a handkerchief.;kapesník: Nezapomeň si i kapesník.;pol.
 လက်ကိုင်ပဝါ(တစ်ထည်);handkerchief ("scarf held (in) hand");kapesník ("krátký šátek držení¹ (v) ruce");sg.
 လက်ကောက်(တစ်ကွင်း);bracelet ("bents¹ (around) hand") ° bangle ("bents¹ (around) hand");řetízek (na zápěstí ruky, "ohýbá-se¹ (okolo) ruky") ° náramek ("ohýbá-se¹ (okolo) ruky");sg.
 လက်ကောက်ဝတ်(တစ်ခု);wrist ("wears¹ bracelet");zápěstí ("nosí¹ náramek");sg.
 လက်ကောက်ဝတ်များ;wrists;zápěstí;pl.
 လက်ခံ;accept ("take¹ (by) hand");přijmout ("vzít¹ rukou");T
 လက်ခံ: ကျွန်တော် သီရိလင်္ကာတွင်ရှိနေတယ်ဆိုတာကိုတော့ အင်တင်တင်ဖြင့်လက်ခံတယ်။;accept: (He) reluctantly accepts, that I stay in Sri Lanka.;přijmout: Neochotně přijímá, že jsem na Sri Lance.;writ.
 လက်ခံ: ဒုတိယကော်လံကို ပထမကော်လံအဖြစ် လက်ခံသည်။;accept: (I) accept the second column as the first column.;přijmout: Přijmu druhý sloupec za (~ "jakožto") první sloupec.;writ.
 လက်ခံ: လက်ခံလိုက်ပါ။;accept: (Come on,) accept!;přijmout: (No tak,) přijmi!;col. imper. pol.
 လက်ခံ: အဋ္ဌကထာ ဗုဒ္ဓဟောသလက်ထက်မှာ ပေါ်လာတယ်ဆိုတာကို ယေဘုယျအားဖြင့် လက်ခံကြသည်။;accept: It is generally accepted that the commentaries appeared during (ven.) Buddhaghosa's time.;přijmout: Všeobecně se přijímá, že komentáře se objevily během doby (ct.) Buddhaghósy.;writ.
 လက်ခံ: အဋ္ဌကထာပါဠိတော်ကို ဘာသာပြန်ထားပြီး(သား) ဖြစ်လိမ့်လို့ အချို့အတွေးအခေါ်ရှင်များက လက်ခံကြသည်။;accept: It is accepted by some philosophers, that the ("great") Pāli Atthakathā were certainly translated.;přijmout: Některými filosofy je přijato, že Pāli Atthakathā byly jistě přeloženy.;writ.
 လက်ခန့်လင်းသွား;lightning, go ("flash° abruptly¹ goes³ bright²") ° flash, go ("flash° abruptly¹ goes³ bright²");blesk, procházet ("blesk° neočekávaně¹ jde³ zářící²");l.
 လက်ခန့်လင်းသွား: မြို့ပေါ်မှာ လက်ခန့်လင်းသွားတယ်။;lightning, go: Over the town there goes a lightning.;blesk, procházet: Nad městem prochází blesk.;
 လက်ခန့်လင်းသွားခြင်း;lightning ("flash° abruptly¹ goes³ bright² {nouner}¹") ° flash ("flash° abruptly¹ goes³ bright² {nouner}¹");blesk ("blesk° neočekávaně¹ jde³ zářící² {jmenec¹}");n.
 လက်ချ;give up ("put-down¹ (the) hand");vzdát se ("snižít¹ ruku");T
 လက်ချောင်း: လက်ချောင်းထိပ်များ;finger: finger tips;prst: konečky prstů;
 လက်ချောင်း(တစ်ချောင်း);finger ("hand's stick");prst ("klacík¹ ruky");sg.
 လက်ချောင်း(တစ်ချောင်း);finger ("hand's stick");prst (u ruky, "klacík¹ ruky");sg.
 လက်ခံရရှိ;obtain ("have³ (by) getting² (and) receiving¹ (by) hand") ° receive ("have³ (by) getting² (and) receiving¹ (by)

hand^{၀၀}) ° get (“have^၁ (by) getting^၂ (and) receiving^၁ (by) hand^{၀၀})
 ° receive (“accept, take (and) have”);obdržet (“mít^၁ braním^၂ (a) dostáním^၁ rukou^{၀၀})” ° dostat (“přijmout, vzít (a) mít”) ° dostat (“mít^၁ braním^၂ (a) dostáním^၁ rukou^{၀၀})” ° přijmout (dostat, “mít^၁ braním^၂ (a) dostáním^၁ rukou^{၀၀})”);l
 လက်ခံရရှိ: ငါ့ရဲ့ မာကြားချက်ကို (လက်ခံ)ရရှိခဲ့လား။;receive: Have you received my message?;dostat: Dostal jsi mou zprávu?;inter.
 လက်ခံရရှိ: လက်ခံရရှိတဲ့စာများ;receive: the received letters;přijmout: přijaté dopisy;
 လက်ခံရရှိ: အမျိုးသမီး(က) ခုတင် ဖက်စ်တစ်စောင်(ကို) လက်ခံရရှိတယ်။;receive: The woman is receiving a fax right now.;přijímat: (Ta) žena právě teď přijímá fax (~ faxovou zprávu).;
 လက်စွပ်: ဒီလက်စွပ်ကို ရွှေနဲ့ လုပ်ထားတာ။;ring: This ring is made of gold.;prsten: Tento prsten je (“udělaný”) ze zlata.;col.
 လက်စွပ်: သည် လက်စွပ်က လှတယ်။;ring: This ring is beautiful.;prsten: Tento prsten je krásný.;writ.
 လက်စွပ်(တစ်ကွင်း);ring (“pull^၁ (on) hand^{၀၀}”);prsten (“natáhnout^၁ (na) ruku^{၀၀}”);sg.
 လက်ဆွဲအိတ်(တစ်လုံး);briefcase (“bag^၂ dragged^၁ (by) hand^{၀၀})” ° suitcase (“bag^၂ dragged[�] (by) hand^{၀၀}”);kufr (“taška^၂ tažená^၁ rukou^{၀၀})” ° diplomatka (kufr, “taška^၂ tažená^၁ rukou^{၀၀}”);sg.
 လက်ဆောင်(တစ်ခု);present (to give, “hand carries”);dárek (k darování, “ruka nosí”);sg.
 လက်ညှိုးထိုး;point finger (“prick^၁ (by) index-finger^{၀၀}”);ukázat prstem (“píchnout^၁ ukazováčkem^{၀၀}”);T
 လက်ညှိုးထိုးပြ;point finger (“prick^၁ (by) index-finger^၀ (and) show^{၂၀}”);ukázat prstem (“píchnout^၁ ukazováčkem^၀ (a) ukázat^{၂၀}”);T
 လက်ညှိုးထိုးပြ: သူမရဲ့အကိုကို ကော်ဖီလေးက လက်ညှိုးထိုးပြနေတယ်။;point finger: The girl is pointing finger to (“(and) showing”) her (elder) brother.;ukazovat prstem: Děvče ukazuje prstem na svého (staršího) bratra.;cont.
 လက်တစ်ဖက်;hand (“one^၁ leaf^၂ (of) hand^{၀၀}”);ruka (“jeden^၁ list^၂ ruky^{၀၀}”);n.
 လက်တစ်ဖက်: လက်တစ်ဖက်ကို အခြားလက်တစ်ဖက်ပေါ်သို့ တင်တယ်။;hand: (He) places one hand on another (“hand”).;dlaň: Pokládá jednu ruku na druhou (“ruku”).;
 လက်တွင်း;grasp (“inside^၁ hands^{၀၀})” ° hands (“inside^၁ hands^{၀၀})” ° clutches (“inside^၁ hands^{၀၀}”);uchopení (“v^၁ rukou^{၀၀})” ° spáry (“v^၁ rukou^{၀၀})” ° ruce (“v^၁ rukou^{၀၀}”);n.
 လက်တွေ့;experience (“hand meets”) ° practical (“meets^၁ hand^{၀၀}”);zkušenost (“ruka potkává”) ° praktický (“setkává-se^၁ (s) rukou^{၀၀}”);n. (or) adj.
 လက်တွေ့: တကယ်လက်တွေ့တရားအားထုတ်တယ်။;experience: (He) strives (for) real (“experience”).;zkušenost: Skutečně usiluje. (“Usiluje o skutečnou zkušenost.”);
 လက်တွေ့: လက်တွေ့ဘဝမှာတော့ ယောက်ျားတွေ ကိုယ်တိုင်မလုပ်နိုင်တာလဲရှိပါတယ်။;present: In the present life there are also (things) that men cannot do themselves.;přítomnost: V přítomnosti jsou také (věci), které si muži nemohou udělat sami.;pol.
 လက်တော့(ကွန်ပျူတာ)(တစ်လုံး);laptop;laptop;sg. E. laptop-computer
 လက်တော့(တစ်လုံး);laptop;laptop;sg. E. laptop
 လက်ထက်;period (era, of a personality) ° reign (period of) ° era

(of a personality) ° time (of a personality);vláda (období koho) ° éra (ohledně osoby) ° doba (ohledně osoby) ° období (ohledně osoby);n.
 လက်ထက်: ယုတ်ခေတ် အနောက်ရထားမင်းလက်ထက်တွင် ကျန်စစ်သား၊ ငထွေးရူး၊ ငလုံးလက်ဖယ်နှင့် ညောင်ဦးဖီးဟူသောသူရဲကောင်းလေးဦး ပေါ်ထွန်းခဲ့၏။;reign (period of): During the reign of Anawrytha king in the Pagan period, four heroes, (namely) Kyansittha, Ngaltwayyu, Ngallon Letpbeh and Nyaung Oo Phi, became prominent.;vláda (období koho): Během vlády krále Anojaty v období Paganském se stali čtyři hrdinové, (tj.) Čansitá, , Nádvejů, Nálou Lephé a Nau Ú Phí prominentními.;p.s. writ.
 လက်ထက်: ဘုရင့်နောင်လက်ထက်တွင်မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီး စည်းလုံးညီညွတ်၍ အင်အားတောင့်တင်းသောနိုင်ငံအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။;reign: During the reign of king Naung, Myanmar (“country”) became (~ “came to become”) a united and strong country.;vláda: Za vlády krále Nauna se Myanmarstý stát stal sjednocenou a silnou zemí.;p.s. writ.
 လက်ထက်: အဘယရင်ဘုရင်လက်ထက်၊ အဋ္ဌကထာနှင့်အတူ ပိဋကတ်သုံးပုံကို ရေးသားစဉ်တွင် အဲဒါ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်။;reign (~ period of): It took place during the king Abhaya's reign, during writing down the Tipitaka together with the commentaries.;vláda (~ období koho): Stalo se to během vlády krále Abhaya, během sepisování Tipitaky spolu s komentáři.;p.s. writ.
 လက်ထပ်;marry (get married, “ add^၁ hand^{၀၀})” ° marry (get married, “add^၁ hand^{၀၀}”);oženit se (“přidat^၁ ruku^{၀၀})” ° vdát se (“přidat^၁ ruku^{၀၀}”);T
 လက်ထပ်: ဒါပေမယ့် သမီးက ငညိုကို သိပ်ချစ်လို့ လက်ထပ်ပေးလိုက်သတဲ့။;marry: It is said, that even though, as the daughter loved Nga Nyo very much, (he) let them to get married.;vzít se: Říká se, že i přesto, poněvadž (jeho) dcera byla do Ňa Ňo moc zamilovaná, svolil aby se vzali.;
 လက်ထပ်: လက်မထပ်ရသေးပေမယ့် လက်ထပ်ပြီးသကဲ့သို့ နေထိုင်ခဲ့ကြပါတယ်။;married, be: (We) lived like if married, though (we) were not married.;svoji, být: Žili jsme jako kdybychom byli svoji, přestože jsme nebyli svoji.;p.s. pol.
 လက်ထပ်ရ;married, get (“get^၂ adding^၁ hand^{၀၀}”);vdát se (“vzít^၂ přidání^၁ ruky^{၀၀})” ° oženit se (“vzít^၂ přidání^၁ ruky^{၀၀})” ° svoji, být (manžel s manželkou, “vzít^၂ přidání^၁ ruky^{၀၀}”);T
 လက်ထပ်လက်စွပ်(တစ်ကွင်း);ring, wedding (“pull^၂ (on) hand^၁ (for) marriage^{၀၀})” ° wedding ring (“pull^၂ (on) hand^၁ (for) marriage^{၀၀}”);prsten, svatební (“natáhnout^၂ (na) ruku^၁ (k) svatbě^{၀၀})” ° svatební prsten (“natáhnout^၂ (na) ruku^၁ (k) svatbě^{၀၀}”);sg.
 လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);director's assistant (“supporting^၁ hand^၀ (of) leader^{၁၁} (to) direct^၂ (and) be-listened^၁ {nouner}^{၁၀၀}”);ředitel, asistent (“pomocná^၁ ruka^၀ vedoucího^{၁၁} (který) ukaje-směr^၂ (a) je-poslouchán^၁ {jmenec}^{၁၀၀}”);sg.
 လက်ထဲ;grasp (“inside^၁ hands^{၀၀})” ° hands (“inside^၁ hands^{၀၀})” ° clutches (“inside^၁ hands^{၀၀}”);uchopení (“v^၁ rukou^{၀၀})” ° spáry (“v^၁ rukou^{၀၀})” ° ruce (“v^၁ rukou^{၀၀}”);n.
 လက်နက်: သန်လျင်မြို့ကို ကားခေတ်စိုလက်နက်များနှင့် နိုင်ငံခြားသားများအကူအညီရရှိထားသဖြင့် မပေါက်နိုင်ခဲ့သည်။ လက်ရူးစင် ရဲဘော်ကိုးကျိပ်သုံးယောက်က မြို့တွင်းကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်မှု အောင်မြင်သည်။;weapon: As it was not possible to penetrate the town Tanlyin (as), indeed, (they) had vehicles, modern weapons and help from foreigners (~ “people

of other countries"), by elite of ninety-three brave-ones, entering (and) attacking (there), (he) conquered in the city.;zbraň: Jelikož nebylo možné proniknout to města Tanlyen, (poněvadž), vskutku, měli vozidla , moderní zbraně a pomoc od cizinců (~ "lidí z jiných zemí"), (s) elitou devadesáti tří hrdinů, vstoupil (tam a) zaútočil, (a tím jej) dobyl.;writ.

လက်နက်(တစ်ခု);arms (weapons, "black¹ (in) hand⁰⁰") ° weapon ("black¹ (in) hand⁰⁰");zbraň ("černá¹ (v) ruce⁰⁰") ° zbraně ("černá¹ (v) ruce⁰⁰");n. (or) sg.

လက်နိပ်တံဖီး(တစ်ခု တစ်လက်);flashlight ("fire³ element² (to) press¹ (in) hand⁰⁰") ° torch (flashlight, "fire³ element² (to) press¹ (in) hand⁰⁰");svítilna (do ruky, "element² ohně³ (k) mačkání¹ (v) ruce⁰⁰") ° baterka (svítilna, "element² ohně³ (k) mačkání¹ (v) ruce⁰⁰");sg. P. dhātu (= element)

လက်နဲ: ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာ ဒီစာစီစာကုံးတွေ(ကို) လက်နဲ ရေးရတယ်။;hand, by ("with hand"): Regrettably, these essays must be written by (~ "with") hand.;rukou ("s rukou"): eseje, tyto eseje musí být napsány ("s") rukou.;col.

လက်ပတ်နာရီ(တစ်လုံး);watch, wrist ("hand encircling clock");hodinky ("ruku obklopující hodiny");sg.

လက်ပံတော့(ကွန်ပျူတာ)(တစ်လုံး);laptop;laptop;sg. E. laptop-computer

လက်ဖက်ရည်;tea ("juice² (of) hand(picked)⁰ leaves¹") ° tea (beverage, "tea leave's juice");čaj ("džus² (z) ručně(natrhaných)⁰ listů¹") ° čaj (nápoj, "džus² čajových⁰ listů¹");n.

လက်ဖက်ရည်: လက်ဖက်ရည်ဆိုင်လေးတော့ ရှိတယ်။;coffee bar: But a coffee bar is (here).;kavárna: Ale kavárna (tu) je.;

လက်ဖက်ရည်ကြမ်း;plain tea (beverage, "rough³ tea⁰ leave's¹ juice²") ° tea, plain (beverage, "rough³ tea⁰ leave's¹ juice²");čaj, pouze (tj. bez mléka, "hrubý³ džus² (z) čajových⁰ listů¹") ° pouze čaj (tj. bez mléka, "hrubý³ džus² (z) čajových⁰ listů¹");n.

လက်ဖက်ရည်ဆိုင်;coffee bar ("tea shop") ° café ("tea shop");kavárna ("obchod¹ čaje⁰⁰") ° café ("obchod¹ čaje⁰⁰");n.

လက်ဖက်ရည်ဖွန်း(တစ်ချောင်း);teaspoon ("tea¹ spoon⁰⁰");kávová lžička ("čajová¹ lžice⁰⁰");sg.

လက်ဖဝါး(တစ်ခု);palm ("hand's palm");dlaň ("dlaň¹ ruky⁰⁰");sg.

လက်မခံ;decline ("not¹ take² (to) hand⁰") ° refuse ("not¹ take² (by) hand⁰⁰");odmítnout ("ne¹vzít² rukou⁰⁰") ° odmítnout ("ne¹vzít⁰ (do) ruky²⁰");T

လက်မခံ: သို့သော် ကျန်စစ်သားက လက်မခံချေ။;refuse: However, Kyansittha actually refused.;odmítnout: Avšak Čansitá, vskutku, odmítl.;writ.

လက်မ;hands of, from;z rukou (koho);prep.

လက်မ: စောလူးမင်းကို ရန်သူများလက်မ ကယ်ရန်ကြိုးစားသည်။;hands of, from: (He) tried to rescue king Saw Lu from hands of enemies.;rukou, z: Snažil se zachránit krále Só Lú z rukou nepřátel.;writ.

လက်မှတ်;signature ("hand sign");podpis ("ruční znak");n.

လက်မှတ်: ကျွန်တော် ရင်ဝတ်ဖြစ်ဖို့အတွက် စာရွက်အပိုင်းတွင် (အဖေ)ကိုယ်တိုင်လက်မှတ်ရေးထိုးပေးတယ်။;signature: (Father) himself signed (~ "signed signature") on a piece of paper so that I can become monk.;podpis: (Otect) sám se podepsal (~ "podepsal podpis") na kousek papíru, abych se (tak) mohl stát mnichem.;

လက်မှတ်: ဒီလက်မှတ်က တစ်လအတွက် (~ တစ်လအတွင်း)

အကျိုးဝင်တယ်။;ticket: This ticket is valid for one month.;lístek: Tento lístek má platnost jeden měsíc.;

လက်မှတ်: လက်မှတ်ရတယ်။;certificate: (He) obtained the certificate.;certifikát: Obdržel certifikát.;

လက်မှတ်(တစ်စောင်);certificate ("hand sign");certifikát ("ruční znamení");sg.

လက်မှတ်ရုံး(တစ်ရုံး);ticket office ("hand sign office");prodejna jízdenek (nebo letenek atd., "kancelář³ ručního⁰ znamení¹") ° výdejna jízdenek (nebo letenek atd., "kancelář³ ručního⁰ znamení¹");sg.

လက်မောင်း: ကျွန်တော် လက်မောင်းနာနေလို့ နေသိပ် မကောင်းဘူး။;arm: Because my arm hurts (~ "is hurting"), (I) am not very healthy.;paže: Protože mě bolí paže, nejsem moc zdravý.;um.

လက်မောင်း: လက်မောင်းပေါ်မှာ ဦးခေါင်းတင်ထားတာကို ပြတယ်။;arm: (He) shows head put on arms.;paže: Ukazuje hlavu položenou na pažích.;

လက်မောင်း(တစ်ဖက်);arm ("hand (and) arm") ° hand ("hand (and) arm");ruka ("ruka (a) paže") ° paže ("ruka (a) paže");sg.

လက်မောင်းများ;arms;paže;pl.

လက်ရည်: တစ်ယောက်ယောက်ရဲ့ လက်ရည်;level: somebody's level;úroveň: něčí úroveň;

လက်ရည်(တစ်ခု);level (of someone, "hand quality");úroveň (něčí, "kvalita¹ ruky⁰⁰");sg.

လက်ရည်ကွဲ;level, be at a different ("hand quality (is) different");úrovni, být na jiné ("kvalita¹ ruky⁰ (je) odlišná²");l

လက်ရည်တူ;level, be of same ("hand quality (is) same");úrovni, být na stejné ("kvalita¹ ruky⁰ (je) stejná²");l

လက်ရွေးစင်: သန်လျင်မြို့ကို ကားခေတ်မီလက်နက်များနှင့် နိုင်ငံခြားသားများအကူအညီရရှိထားသဖြင့် မပေါက်နိုင်ခဲ့သည်။ လက်ရွေးစင် ရဲဘော်ကိုးကျိပ်သုံးယောက်က မြို့တွင်းကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်မှု အောင်မြင်သည်။;elite: As it was not possible to penetrate the town Tanlyin (as), indeed, (they) had vehicles, modern weapons and help from foreigners (~ "people of other countries"), by elite of ninety-three brave-ones, entering (and) attacking (there), (he) conquered in the city.;elita: Jelikož nebylo možné proniknout to města Tanlyen, (poněvadž), vskutku, měli vozidla , moderní zbraně a pomoc od cizinců (~ "lidí z jiných zemí"), (s) elitou devadesáti tří hrdinů, vstoupil (tam a) zaútočil, (a tím jej) dobyl.;writ.

လက်ရွေးစဉ်;selected, those who were ("line² selected¹ (by) hand⁰⁰") ° elite ("line² selected¹ (by) hand⁰⁰");vybraní, ti co byli ("řada² vybraná¹ rukou⁰⁰") ° elita ("řada² vybraná¹ rukou⁰⁰");n.

လက်ရှိ;present, be ("have¹ (at) hand⁰⁰");přítomný, být ("mít¹ (při) ruce⁰⁰");l

လက်ရှိ: မင်းရဲ့ လက်ရှိဘဝ(မှာ)၊ လက်ရှိပတ်ဝန်းကျင်(မှာ)၊ လက်ရှိလူတန်းစားမှာ (~ လက်ရှိအသိုင်းအဝိုင်းထဲမှာပဲ) တရားထိုင်ပါတယ်။;present life: (You) meditate in your present life, in (your) present environment (and) in (your) present society.;přítomný život: Medituješ ve svém přítomném životě, ve (svém) přítomném prostředí (a) ve (své) přítomné společnosti.;pol.

လက်ရှိ: အခုလက်ရှိမုန့်တောင်တွင် ထောင်ဒဏ် ၁၅နှစ်ခွဲ ကျခံနေရပါတယ်။;right now: Right now (he) is sentenced to 15 and a half years imprisonment in the Moun village's prison.;právě teď: Právě teď je odsouzen k 15 a půl roku

(“trestu”) vězení ve věznici vesnice Moun.;pol.

လက်ရှိဘဝ;present life ° life, present;život, přítomný ° přítomný život;n.

လက်ရေးမူဖြင့်;in writing (“by³ hand⁰ writing¹ style^{2m}”);písemně (písemnou cestou, “formou² ručního¹ psaní^{1m}”) ° písemně (“formou² ručního¹ psaní^{1m}”);adv.

လက်လှုပ်;trigger (“hand moves”);spoušť (spoušť, “ruka (se) hýbe”) ° kohoutek (spoušť, “ruka (se) hýbe”);n.

လက်သင်(တစ်ယောက်);beginner (“hand-learning”) ° beginner (“hand learner”);začátečník (“ruční učenec”) ° začátečník (“ručně se učící”);sg.

လက်သည့်: လက်သည့်ကြားတွင် အပ်စိုက်၍ တူနှင့် ရိုက်ကာ စမ်းသပ်၏။;nail (of a finger): (He) stuck a needle between nails and while hitting (it) with hammer, (he) tested (them).;nehet: Zabodnul jehlu mezi nehty a zatímco (ji) zatloukal kladivem, testoval (je).;writ.

လက်သည့်(တစ်ခု);nail (of a finger, “hand’s strong(part)”);nehet (prstu ruky, “silná(část)¹ ruky^{0m}”);sg.

လက်သည့်(တစ်လုံး) [lě.dě.];nail, finger (“finger (is) strong”);nehet (“prst (je) silný”);sg.

လက်သည့်ခွံ(တစ်လုံး) [lě.dě.khwě~];nail, finger (“husk² (of) strong¹ finger^{0m}”);nehet (“slupka² silného¹ prstu^{0m}”);sg.

လက်အိတ်: အမျိုးသမီးက သန့်ရှင်းရေးလုပ်မလို လက်အိတ်အပြာ ဝတ်ထားတယ်။;gloves: Because the woman will do the laundry, (she) is wearing blue gloves.;rukavice: Protože se (ta) žena bude prát prádlo, má na sobě (~ “nosí”) modré rukavice.; လက်အိတ်(တစ်စုံ တစ်ဖက်);glove (“bag¹ (for) hand^{0m}”);rukavice (“taška¹ (pro) ruku^{0m}”);sg. (pair, one)

လက်အောက်ခံ;subordinate (“taken² under¹ hand^{0m}”);podřízený (“vzatý² pod¹ ruku^{0m}”);n.

လက်အောက်ခံ: မြန်မာနိုင်ငံသည် ၁၈၈၅ ခုနှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်တို့၏ လက်အောက်ခံဘဝသို့ ကျရောက်ခဲ့ပါသည်။;subordination: The Myanmar country has in the year 1889 fell (“(and) came”)into the state of English subordination.;podřízenost: Země Myanmaru v roce 1889 upadla (“(a) přišla) do stavu anglické podřízenosti.;p.s. writ.

လခ;salary;plat;n. writ.

လင်း;bright, be ° light, be ° clear, be;světly, být ° jasný, být (o světle) ° zářivý, být (o světle);l un.

လင့်;link;napojení ° odkaz;n. E. link

လင်း: ကျွန်မ ဒီဗြိမ်းလင်း၏ အဒေါ်ပါ ရှင်း;light: Sir, I am aunt of this extinguished light.;světlo: Pane, (“já”) jsem teta tohoto uhašeného světla.;pol. idi.

လင်း: ပန်းများအရောင်အသွေးတိုလင်လာလျှင် နွေရာသီရောက်ပြီ။;adequate: If many flowers become colorful (and) adequate, the spring has come.;přiměřený: Pokud se (“stalo”) mnoho květin barevnými (a) přiměřenými, přišlo jaro.;p.p.

လင်း: လင်အရင် ရာမှာ။;guy (husband): First search (for) a guy. (EN col.);manžel: Nejdřív si najdi chlapa. (CZ col.);

လင်း(တစ်ယောက်);guy (EN col., husband) ° husband (contemptuous, “(is) sufficient”) ° carl (EN col., husband);mužskej (CZ col., manžel) ° manžel (pohrdavé, “stačí”) ° chlap (CZ col., manžel);sg.

လင်းနက်စ်(နည်းစနစ်);Linux (system);Linux (systém);name E.

Linux

လင်း;bright, be ° clear, be;jasný, být ° světly, být;l

လင်မယား;husband (and) wife “);manžel (a) manželka “);n.

လစာ;salary ° earnings;výdělek ° plat;n.

လည်;function ° rotate ° visit ° work (about machines) ° work (especially about machines) ° spin;pracovat (o strojích) ° navštívit ° pracovat (zejména o strojích) ° fungovat ° otáčet se ° rotovat;l (or) T

လည်း;also;také ° ani;conj. (or) suff. writ.

လည်း-လည်း;and also ° as well as ° not only .. but also;nejen .. ale i ° a navíc ° a také ° a zároveň;suff. conj.

လည်း-လည်း: တိရိစ္ဆာန်က လူထက် ကြီးလည်းကြီးနိုင်သည်။ ငယ်လည်းငယ်နိုင်သည်။;as well as: An animal may be bigger than human as well as (it) can be smaller.;a také: Zvíře může být větší než člověk a také může být menší.;

လည်း: အမှား မဟုတ်ပါဘူး။ အမှန်လည်းမဟုတ်ပါဘူး။;also: It is not wrong, it is not right also.;ani: Není to špatně, není to ani dobře.;pol.

လည်: အဲဒါ ပြီးမှ အချိန်လည်ရအောင် နော်။;talk (~ “borrow”): After that let’s have a talk. (“When that finishes, let’s borrow (and) take (the) time, ok?”);povídat si (~ “půjčit si”): Pak si popovídáme. (“Když to skončí, pojďme si půjčit (a) vzít čas, ano?”);inter. pol.

လည်း: ဤဟာကိုလည်း;also: also this;také: také toto;writ.

လည်ပင်း;neck (“deaf¹ neck^{0m}”);krk (“hluchý¹ krk^{0m}”);n.

လည်ပတ်;work (function, about machines, “spins (and) wraps”) ° function (“spins (and) wraps”);pracovat (fungovat, o strojích, “otáčí-se (a) balí”) ° fungovat (“otáčí-se (a) balí”);T

လည်လာ: ကျွန်တော်ထံ ခုနစ်ရက် လည်လာမယ်။;visit: He will visit me for seven days. (“(He) will visit to me seven days.”);navštívit: Navštíví mě na sedm dní. (“Bude mě ke mě navštěvovat sedm dní.”);fut.

လတ်;indicates emphasis ° fresh, be;čerstvý, být ° značí zdůraznění;l (or) suff.

လတ်: သားလတ်;middle: middle son;střední: střední syn (ze synů);

လန်း;fresh, být;čerstvý, být;l

လန်း: ရွှင်လန်းပါစေ။;fresh: May (you) be happy (and) fresh.;čerstvý: Kéž (jsi) šťastný (a) čerstvý.;w.

လန်းဆန်း;ready, be fully (“fresh (and) new”) ° fresh, be (“fresh (and) new”);připravený, být zcela (“čerstvý (a) nový”) ° čerstvý, být (“čerstvý (a) nový”);l

လန်းဆန်း: ငါ အခု စာကျက်ဖို့ လန်းဆန်းနေပြီ။;ready, be fully (~ “fresh, be”): Now I am completely ready (~ “fresh”) to learn.;připravený, být zcela (~ “čerstvý, být”): Ted’ jsem zcela připravený (~ “čerstvý”) k učení.;

လန်ဒန်(မြို့);London (town of Great Britain);Londýn (město Velké Británie);name

လပြည့်;full moon (“full¹ moon^{0m}”);úplněk (“plný¹ měsíc^{0m}”);n.

လပြည့်: လကဖြူဖွေးဝိုင်းစက်နေလျှင် လပြည့်ဖြစ်သည်။;white: When the moon is pure white (and) perfectly round, it is full moon (day).;bílý: Když je měsíc čistě bílý (a) zcela kulatý, (pak) je (den) úplňku.;writ.

လပြည့်: လပြည့်လကွယ် ဥပုသ်စီလစောင့်တယ်။;full moon: (l) observe

the Uposatha sīla on full moon (day) (and) new moon (day).;úplněk: Dodržuji upósatha sīlu na (den) úplňku (i) na (den) novu.;Bh.

လပြည့်နေ့;full moon day (“day² (of) full¹ moon⁰”);úplněk (“den² plného¹ měsíce⁰”);n.

လပိုင်း;month (“parth¹ (of) month⁰”);měsíc (“část¹ měsíce⁰”);n.

လပိုင်း တစ်လပိုင်း;month: January (“first month part”);měsíc: leden (“první měsíc část”);

လဝ်;vacant;volný (neobsazený), být;l

လပ်တော့: လပ်တော့လဲ ပျက်သွားပါတယ်;laptop: Also, (my) laptop got broken.;laptop: Také, (můj) laptop se (mi) rozbil.;sg. pol.

လပ်တော့(ကွန်ပျူတာ)(တစ်လုံး);laptop;laptop;sg. E. laptop-computer

လမ်း: ကျွန်တော် လမ်းမသိလိုပါ။;way: Sorry, I don't know the way.;cesta: Omluvte mě, neznám to tady. (“Protože já cestu neznám.”);pol. um.

လမ်း: ဒီမြေပုံအရ ဒီလမ်းမှန်တယ်။;way: According to this map, this way is correct.;cesta: Podle této mapy je tato cesta správná.;

လမ်း: ဒီလမ်းတည့်တည့်သွား။;way: Go this way straight ahead.;cesta: Jdi tudy (~ “touto cestou”) přímo (za nosem).;imper.

လမ်း: ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား မိန့်ခွာသည်မှာ ဗည(ကုသိုလ်)လုပ်ခြင်း လမ်းသုံးလမ်းရှိပါတယ်။;way: According to (~ “in”) what the Lord Buddha said, there are three ways for making merit.;způsob: Dle toho, co (~ “v”) Pán Buddha řekl, jsou tři způsoby dělání zásluh.;pol.

လမ်း: မြို့တိုင်း လမ်းတွေပေါ်မှာ ရေကစားနေတာ တွေ့နိုင်ပါတယ်။;street: On the streets of every town can be seen the water-playing.;ulice: Na ulicích každého města je možno spatřit hraní s vodou.;pol.

လမ်း: သွားလမ်းသာလို လာလမ်းဖြောင့်ပါစေ။;way: May the way of going, just like the coming way, be straight.;cesta: Kéž je cesta odchodu, stejně jako cesta příchodu, přímá.;w. pol.

လမ်း: အနော်ရထာလမ်းမှာ နေပါတယ်။;road: I live in Anoyatha road.;ulice: Žiji v ulici Anoyatha.;

လမ်း: အမျိုးသမီး လမ်းဖြတ်ကူးသည်။;street: The woman crosses over the street.;cesta: (Ta) paní přechází přes ulici.;writ.

လမ်း: အမျိုးသားက လမ်းမေးနေတယ်။;way: The man asks for direction (~ “way”).;cesta: Pán se ptá na cestu.;cont.

လမ်း(တစ်ခု);path ° street ° way;ulice ° cesta;sg.

လမ်း(တစ်သွယ်၊ တစ်လမ်း);path ° street ° way ° road;ulice ° cesta;sg.

လမ်းခွ;intersection (“way splitting”) ° crossroad (“way splitting”);křižovatka (“cesty rozštěpení”) ° rozcestí (“cesty rozštěpení”);n.

လမ်းခွ: တတိယလမ်းခွပြီးရင် ဘယ်ဘက်ကွေ့လိုက်ပါ။;intersection: After the third intersection turn left.;křižovatka: Po třetí křižovatce zatoč do leva.;imper. pol.

လမ်းဆုံလမ်းခွ(တစ်ခု);crossroad (“streets meet, streets fork”);křižovatka (“ulice se-setkávají, ulice se-větví”);sg.

လမ်းညွှန်;direct (“point-out¹ (the) way⁰”) ° guide (direct¹ (the) way⁰) ° guide (directs¹ (the) way⁰) ° direction (directs¹ (the) way⁰);vedení (nasměrování, “ukazuje¹ cestu⁰”) ° směr, ukázat (“poukázat-na¹ cestu⁰”) ° nasměrovat (“poukázat-na¹ cestu⁰”) °

vést (nasměrovat, “ukazovat¹ cestu⁰”) ° nasměrování (“ukazuje¹ cestu⁰”);T (or) n.

လမ်းညွှန်: နည်းပေးလမ်းညွှန်ပေးပါ။;direct: Tell me how to do it. (“Give method (and) give direction.”);nasměrování: Řekni mi, jak to mám udělat. (“Dej způsob (a) dej nasměrování.”);imper. pol.

လမ်းညွှန်ပေး;instruct ° show way (also as idiom);instruovat ° ukázat cestu (také jako idiom);T

လမ်းညွှန်မျှ -အောက်မှာ;guidance under sb. (“path showing, under”);vedení pod (kým, “cestu ukazování, pod”);n.

လမ်းပြ;guide (“show¹ way⁰”);provádět (vodit, “ukazovat¹ cestu⁰”);T

လမ်းပြ: လမ်းပြအလုပ် လုပ်ချင်တယ်။;guide: She wants to be a guide. (“(She) wants to do work (of) guiding”);provádět (vodit): Chce být průvodce. (“Chce dělat práci provázení.”);

လမ်းဘေး: လမ်းဘေးမှာ စင်တွေ ဆောက်ပြီး အဲဒီစင်တွေပေါ်မှာ ကာကြပါတယ်။;sidewalk: We build stages over sidewalks and dancing groups dance on these stages.;chodník (“postranní cesta”): Stavíme pódia nad chodníky (~ “postranními cestami”) a taneční skupiny na nich tancují.;pol.

လမ်းမဖြတ်;cross a path (“cross² from¹ way⁰”);přejít (přes) cestu (“přejít² z¹ cesty⁰”);T

လမ်းမဖြတ်: တံဘာဝတီတပ်ဖွဲ့ကို အပြန်ခရီးတွင် လမ်းမဖြတ်၍ တိုက်ခိုက်သည်။;cross a path: At the journey back (he) went past and attacked the group of Hanthawadi troops while they were crossing a path.;přejít (přes) cestu: Na cestě zpátky je následoval a zaútočil na tu skupinu Hentávadí vojsk když přecházeli přes cestu.;writ.

လမ်းမီး: ညအချိန်တွင် လမ်းမီးထွန်းသည်။;street lamp: At night the street lamps light.;pouliční lampy: V noci svítí pouliční lampy.;

လမ်းမီး(တစ်တိုင်);lamp, street (“street fire”);lampa, pouliční (“pouliční oheň”);sg.

လမ်းလျှောက်: ကောင်လေးက သူ့သူငယ်ချင်းနဲ့ လမ်းလျှောက်နေတယ်။;walk: The boy is walking with his friend.;procházet se: Chlapec se prochází se svým kamarádem.;cont.

လမ်းလျှောက်;walk (“walk¹ (on) street⁰”);procházet se (“chodit¹ (po) ulici⁰”) ° procházet se (“procházet-se¹ (po) ulici⁰”) ° chodit (“procházet-se¹ (po) ulici⁰”);T

လမ်းလျှောက် [la~ šau];go (“walk the path”) ° walk (“walk the path”);procházet se (“chodit (po) cestě”) ° chodit (“chodit (po) cestě”);T

လမ်းလျှောက်: ကားမှတ်တိုင်က ကျွန်တော့်အိမ်ကို ဆယ်မိနစ်လောက် လမ်းလျှောက် ရပါမယ်။;walk: I have to walk about 10 minutes from the bus stop to my house.;jít: Musím jít asi 10 minut z autobusové zastávky do svého domu.;col. pol. um.

လမ်းလျှောက်: သူ မြန်မြန် လမ်းလျှောက်တယ်။;walk: He walks fast.;jít: (On) jde rychle.;

လမ်းလျှောက်ပြီး တရားပွားများခြင်း;cankamana (“developings¹⁰ (of) Dhamma³ by² walking¹ path⁰ {nouner}¹¹”) ° walking meditation (“developings¹⁰ (of) Dhamma³ by² walking¹ path⁰ {nouner}¹¹”) ° meditation, walking (“developings¹⁰ (of) Dhamma³ by² walking¹ path⁰ {nouner}¹¹”);meditace v chůzi (“rozvíjení(pl.)¹⁰ Dhammy³ skrze² chození¹ (po) stezce⁰ {jmenec}¹¹”) ° čankamana (“rozvíjení(pl.)¹⁰ Dhammy³ skrze² chození¹ (po) stezce⁰

{jmenec}¹¹") ° chūzi, meditace v ("rozvíjení(pl.)¹º Dhammy³ skrze² chození¹ (po) stezce° {jmenec}¹¹");n.
 လမ်းလျှောက်ရင်း ဘာဝနာ;meditation, walking ("meditation³ while² walking¹ path°") ° cankamana ("meditation³ while² walking¹ path°");meditace v chūzi ("meditování³ během² chození¹ (po) cestě°") ° čankamana ("meditování³ během² chození¹ (po) cestě°");n. P. bhāvanā (= meditation)
 လမ်းလျှောက်ရင်း ဘာဝနာ;walking meditation ("meditation³ while² walking¹ path°");chūze, meditace ("meditování³ během² chození¹ (po) cestě°");n. P. bhāvanā (= meditation)
 လယ်;field ° medium, be ° middle, be;prostřední, být ° pole ° střední, být;l (or) sg.
 လယ်(တစ်ကွက်);paddy field ° field, paddy;ryžové pole ° pole, ryžové;sg.
 လယ်ကွင်း;field, paddy ("field, open-field") ° paddy field ("field, open-field");ryžové pole ("pole, otevřeně-pole") ° pole, ryžové ("pole, otevřeně-pole");n.
 လယ်ကွင်း(တစ်ကွင်း);field, paddy ("field¹ (of) paddy-field°");pole, ryžové ("pole¹ ryžového-pole°");sg.
 လယ်ထွန်;plough ("till¹ (at) field");orat ("orat¹ (na) poli°");T
 လယ်ထွန်: အဲဒီအချိန်မှာ ငညိုက လယ်ထွန်ပြီး ခဏအနားယူရင်း စာဖတ်နေသတဲ့; plough: It is said, that at that time Nga Nyo, having ploughed, while resting for a while, (he) was reading ("writings").;orat: Řiká se, že v tu dobu Na No po tom, co zoral, chvílku odpočíval, přičemž četl (psaní).;cont.
 လယ်သမား(တစ်ယောက်);peasant ("proficient¹ (on) field°") ° farmer ("proficient¹ (on) field°");farmář ("zdatný¹ (na) poli°") ° zemědělec ("zdatný¹ (na) poli°");sg.
 လျ;slim, be;hubený, být;l
 လျက်;indicates instrumental ° lick ° by;značí instrumentál ° s ° lízat;suff. (or) pow. (or) T
 လျက်: ကန်တော့လျက်;indicates instrumental: respectfully (at the end of a letter);značí instrumentál: uctivě (na konci dopisu);adv.
 လျင်;at first;nejprve ° zprvu ° nejdříve (zprvu);adv.
 လျင်: ယုန်သည် လျင်မြန်စွာ ပြေးလေသည်;at first: Indeed, at first (the) rabbit runs quickly.;zprvu: Vskutku, zprvu králík běžel rychle.;writ.
 လျင်မြန်: အခက်အခဲတူသမျှ ကျော်လွှားနိုင်ပြီး လိုရာပန်းတိုင်သို့ လျင်မြန်စွာ တက်လှမ်းနိုင်ပါစေ;quickly: May (you) be able to overcome whatever difficulties and may (you) be able to strive quickly for advancement towards (your) goal.;rychle: Kéž jsi schopný překonat jakékoli těžkosti a kéž jsi schopný rychle usilovat o pokrok za (svým) cílem.;w. pol.
 လျင်မြန်စွာ;quickly ("fast (and) quick {adv.}");rychle ("rychlý (a) rychlý {adv.}");adv.
 လျင်မြန်စွာသိခြင်း;active knowledge ("quick (and) quickly knowing");aktivní znalost ("rychlý (a) rychle vědění");n.
 လျင်;in case if (if) ° if;kdyby ° jestli(že) ° v případě že (jestli);suff. conj.
 လျှံ;overflow;přetéci;l
 လျှက်;indicates pointing at sb. ° should be;měl by být ° značí ukazování na někoho;suff.
 လျှက်: ကျေးဇူးတင်လျှက်ပါ;should be: (You) should be thankful.;měl by být: Měl bys být vděčný.;imper. pol.

လျှင်;when (as condition) ° if;jestli ° pokud ° když;conj. writ. (or) adv.
 လျှင် ဆို: ဆင်က မီးခိုးရောင်ဆိုလျှင် ဆင်အစစ်ဖြစ်နိုင်ခြေရှိတယ်;if ("(+ (is) said"): If the elephant is ("said (to be)") of grey color, there is a chance, (that it is) a real elephant.;pokud ("(+ (je) řečeno"): Pokud je (ten) slon ("řečný (být)") šedé barvy, (pak) je šance, (že je to) skutečný slon.;
 လျှံထွက်;spill;rozlít se;l
 လျှပ်စစ်;electronic ("shining (and) true");elektronický ("zářivý (a) pravdivý");adj.
 လျှပ်စစ်မီးသီး(တစ်လုံး);bulb ("shining (and) true fire wheel");žárovka ("zářivé (a) pravdivé ohnivé kolo");sg.
 လျှာ;tongue;jazyk;n.
 လျှာ: ခွေးတစ်ကောင်ရဲ့ လျှာ;tongue: tongue of a dog;jazyk: jazyk nějakého psa;
 လျှာ: ဝါးစပ်တွင် လျှာ(နှုတ်)နှည်းနှည်းလှုပ်(နေ)တယ်;tongue: (I) move (my) tongue a little in the mouth.;jazyk: Pohnu trochu jazykem v ústech.;
 လျှာ(တစ်ခု);tongue;jazyk;sg.
 လျှိုက်လဲ (WS. from လျှိုက်လဲ);warm, be (fervent, "scoop (and) recline");vroucí, být ("nabírat (a) lehat-si");T WS.
 လျှိုက်(တစ်ခု) [hlyö.hwè. (or) šö.hwè.];secret, be;tajný, být;l
 လျှိုက်ချက်;secret;tajemství;n.
 လျှိုက်ချက်: မင်းဟာ ငါ့ရဲ့ လျှိုက်ချက်တွေ ပြောပြတဲ့ ပထမဆုံးလူပါ;secret: You are the first person to who I reveal my secrets.;tajemství: Jsi první ("člověk"), kterému odhaluji svá tajemství.;pol.
 လျှိုက်ချက်(တစ်ခု) [hlyö.hwè. (or) šö.hwè.];secret;tajemství;l
 လျှိုက်မှု(တစ်ခု) [hlyö.hwè. (or) šö.hwè.];secret;tajemství;l
 လျော့;calm down ("down") ° decrease (price etc.) ° decrease ° lessen;snížit (cenu atd.) ° zmenšit ° snížit ° uklidnit se ("snížit");T
 လျော့: စိတ်ကို တင်းမထားရဘူး။ လျော့ထားမှ အေးချမ်းမှာပေါ့;calm down ("down": (One) should not put (much) pressure on (one's) mind. Having (calmed) down, one should be in peace.;uklidnit se (~ "snížit"): Nemělo by se na mysl moc tlačit. Uklidněním (~ "snížením") je třeba být klidný.;col.
 လျော့: တစ်ကျပ်တော့ လျော့လို့ ရတယ်;decrease: One kyat (I) can decrease. ("As for one kyat, (it) is alright to decrease (so much).");zlevnit (~ "snížit"): O jeden čiat zlevnit můžu. ("Co se týče jednoho čiatu, je v pořádku (tolik) snížit.");
 လျော့: ဒီ ထက်တော့ မလျော့နိုင်တော့ဘူး;decrease (price): Indeed, (I) cannot decrease (the price) ("any more") more than this.;zlevnit (cenu, ~ "snížit"): Vskutku, více než tolik již nemohu zlevnit (~ "snížit").;col.
 လျော့: ဒီလောက်မလျော့နိုင်ပါဘူး;decrease: (I) cannot decrease this much. (may be said by a taxidriver when they are not satisfied with proposed amount of money to be paid);snížit: Tolik snížit nemohu. (může být řečeno taxikářem, pokud není spokojen s navrhnutým množstvím peněz k zaplacení);pol. col.
 လျော့: ဘယ်လောက်လျော့မလဲ;decrease: How much will (you) decrease?;slevit (~ "snížit"): Na kolik slevíte? ("Kolik snížíte?");inter. col.
 လျော့: လျော့ပါအုံး;decrease (price): Please, decrease (the

price).;snížít (cenu): Prosím, snižte (tu cenu).;imper. pol.

လျှော့: လျှော့ပါအုံးလား;;decrease (price): Please, would (you) decrease (the price)?;slevit (~ "snížít (cenu)": Prosím, slevit byste? ("Snižil byste?");inter. pol.

လျှော့: အတတ်နိုင်ဆုံး လျှော့ထားတာပဲ;;decrease (price): (Price) is decreased as much as possible.;zlevnit (~ "snížít"): Je to zlevněné (~ "sníženě") jak jen je možné.;col.

လျှောက်;address (a superior person, king or monk) ° say (to a king or monk) ° speak (to monks or kings) ° tell (to a king or monk);řici (králi nebo mnichovi) ° oslovit (osobu vyššího postavení, krále či mnicha) ° sdělit (řici, králi nebo mnichovi) ° mluvit (ke králům nebo mnichům);T

လျှောက်: ဖြေးဖြေး လျှောက်နေတယ်;;walk: (He) walks slowly.;chodit: Chodí pomalu.;cont.

လျှောက်: ဒါကြောင့် ငည့်သိပါလိမ့်မယ်လို့ လျှောက်ကြသတဲ့ ;tell (to king): It is said, that because of that, they told (to the king), that Nga Nyo may know.;řici (králi): Říká se, že (právě) proto řekli (královi), že Ňa Ňo by mohl vědět.;

လျှောက်: ဘုရင်နဲ့တွေ့တော့ ငည့်က ဒီလိုလျှောက်တယ်;;talk to (a king): As Nga Nyo met the king, he spoke this.;promluvit (ke králi): Když se Ňa Ňo setkal s králem, tak k němu takto promluvil.;

လျှောက်(ထား);tell (to a monk) ° convey (a message to a monk);řici (mnichovi) ° sdělit (zprávu mnichovi);T

လျှောက်တင်;talk to (a king or monk, "talk (and) place-on") ° approach (a king or monk, "talk (and) place-on");přistoupit k (králi či mnichovi, "mluvit (a) pokládat") ° mluvit k (králi či mnichovi, "mluvit (a) pokládat");T

လျှောက်ထား: ရှိသောစွာဖြင့် လျှောက်ထားအပ်ပါတယ်;;address (a monk): (It) is proper to address (you) with respect.;oslovovat (mnicha): Je správné (tě) oslovovat s respektem.;pol.

လျှောက်ထား: လျှောက်ထားလိုက်ပါတယ်;;tell: I have (already) told you, indeed. (said to a monk);řici: Již jsem ti, vskutku, řekl. (řečeno mnichovi);pol. utmn.

လျှောက်ထားပေး;tell ("tell, fix (and) give");řici ("řici, upevnit (a) dát");T utmn.

လျှောက်ထားပေး: သိမှတ်ထားသလောက် လျှောက်ထားပေးပါမယ်;;tell: (I) will tell ("and give") (you) as much as (I) know.;řici: Řeknu (ti) kolik vím.;fut. pol. utmn.

လျှောက်လွှာ;application (form, "speak astutely") ° petition ("speak astutely");petice ("mluvit bystře") ° žádost (formulář, "mluvit bystře");n.

လျှောက်လွှာ: အလုပ် လျှောက်လွှာဖြည့်နေတာ;;application (form): (I) am filling application form for work.;žádost (formulář): Vyplňuji žádost o práci.;cont.

လျှော့နည်း;decrease ("decrease (to be) little") ° lessen ("decrease (to be) little");zmenšit ("snížít (aby bylo) málo") ° snížit ("snížít (aby bylo) málo");T

လျှော်;wash ° clean;prát (čistit) ° čistit;T

လျှော်: သူ အဝတ်လျှော်နေတယ်;;wash: He is washing clothes.;prát: ("On") pere prádlo.;cont.

လျော့;lessen ° decrease;snížít ° zmenšit;T

လျော့နည်း;only ("loose method") ° just ("loose method") ° deliberately ("loose method") ° decrease ("lessen (and) decrease");jenom ("uvolněný způsob") ° prostě ("uvolněný způsob") ° úmyslně ("uvolněný způsob") ° snížit ("zmenšit (a

snížít");adv. col. (or) T

လျော့ပေါ့;relieving (relaxation, "slacken (and) lighten {nouner}") ° relaxation ("slacken (and) lighten {nouner}");uvolňování ("uvolňovat (a) ulehčovat {jmenec}") ° relaxace ("uvolňovat (a) ulehčovat {jmenec}");n.

လွင်;clear, be;jasný, být;l

လွင်: မိုက်ဆိုတာ လွင်ပါတယ် (~ သန့်ရှင်းနေတာပဲ မိုက်လိုက်တာ);clear, be: It is clear, that it is very good.;jasný, být: Je jasné, že je to velice dobré.;pol. col.

လွတ်;free, be;volný, být;l

လွတ်: ခွက်က လွတ်သွားပြီ;;empty, be p.p.: The glass မေန empty.;p.s.;

လွတ်: ဖန်ခွက်က လွတ်သွားပြီ (~ အလွတ်ပါ);empty: The glass is (~ "went") empty.;prázdný: Sklenice je (~ "odešla") prázdná.;p.p.

လွတ်: ဟိုတယ်မှာ အခန်းလွတ် ရနိုင်တယ်;;free: There are free rooms available in the hotel.;dostupný: V hotelu jsou ("dostupné") prázdné pokoje.;

လွတ်မြောက်;release (sb., "make-free (and) attain") ° release (prisoners, "achieve¹ freedom");pustit (vězně, "dosáhnout¹ svobody") ° osvobodit (někoho, "uvolnit (a) dosáhnout");T

လွတ်မြောက်: နိမ့်ကျတဲ့ဘဝက လွတ်မြောက်ဖို့;release: to release (them) from the low life;osvobodit: aby (je) osvobodili z nízkého života;

လွတ်မြောက်ရေး;release (of prisoners, "achieve¹ freedom {nouner}");pustit (vězně, "dosáhnout¹ svobody {jmenec}");T

လွတ်လပ်;independent, be ("be-empty (and) missing");nezávislý ("být-prázdný (a) chybějící");l

လွတ်လပ်: လွတ်လပ်ရင်းနှီးစွာ မေးနိုင်ဆွေးနွေးနိုင်ပါတယ်;;freely: (You) can discuss, (you) can ask freely (and) closely.;volně: Můžeš volně a blízce diskutovat (a) ptát se.;pol.

လွတ်လပ်ရေး;independence (political, "be-free (and) vacant {nouner}") ° independence ("state² (of) being-empty (and) missing¹");nezávislost (politická, "být-volný (a) prázdný {jmenec}") ° nezávislost ("stav² prázdnoty (a) chybění¹");n.

လွတ်လပ်ရေး: ထိုအချိန်မှစ၍ မြန်မာအမျိုးသားတို့သည် အင်္ဂလိပ်အစိုးရကို ဆန့်ကျင် ဆန္ဒပြပွဲများ အဆက်မပြတ် ဆင်နွှဲကာ လွတ်လပ်ရေးကို တောင်းဆိုခဲ့ကြပါသည်;;independence (political): Since then the

Myanmar citizens, unceasingly participating in the opposing strikes against the English government, demanded independence.;nezávislost (politická): Od té doby se Myanmarští obyvatelé nepřetržitě účastnili protestních stávek proti anglické vládě přičemž vyžadovali nezávislost.;p.s. pol. writ.

လွတ်သွားတာရီ;out of mind, be ("have³ go¹ free"

{nouner}²");mimo, být (o mentálním stavu, "mít³ jít¹ volný" {jmenec}²");n.

လွတ်သွားတာရီ: ဒီကတော့ တစ်ခါတစ်လေ

လွတ်သွားတာလည်းရှိတာပဲ;;out of mind, be: As for this, sometimes (I am) out of (my) mind.;mimo, být: Co se týče tohoto, někdy jsem mimo.;col.

လွန်း;beyond, go ° exceed ° too much ° transgress ° medicine, a kind of;přiliš ° jít za hranice ° přesáhnout ° léku, druh ° překročit;l (or) adv. (or) T (or) n.

လွန်း;enormous ° excessive ° very ° indicates excessiveness °

great ° so much ° too much;obrovský ° tak moc ° ohromný ° značí nadměrnost ° nadměrný ° příliš moc ° velmi;adv. rare. (or) suff. adv. (or) suff. adj. (or) adj.

လွန်း: ကျွန်မ ဝမ်းနည်းလွန်းလို့ ငိုချင်တယ်။;so much: Because I am so much sad, (I) want to cry.;tak moc: Protože jsem tak moc smutná, chce se mi brečet (~ plakat).;

လွန်း: ဒီစာအုပ် ခက်လွန်းတယ်။;too (much): This book is too much difficult.;přiliš (moc): Tato kniha je příliš náročná.;

လွန်း: ဒီနေရာမှာ သေသွားတဲ့ သူမိဘုရားကို ချစ်လွန်းလို့ ဒီလို လုပ်ထားတာပါ။;so much: The statue was thus created as (he) so much loved his queen, who died at the place.;moc, tak: Ta socha byla takto vytvořena, protože tolik moc miloval svou královnu, která na tomto místě zemřela.;pol.

လွန်း: ဒီအတန်းမှာ ကျောင်းသား များလွန်းတယ်။;too (many): There are too many students in this class.;přiliš (mnoho): V této třídě je příliš mnoho studentů.;

လွန်း: လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်းကိုးရာလောက်က မြို့တော်ပါ။;old, be: (It is a) great city that is 900 years old.;starý, být: (Je to) ohromné město, které je staré 900 let.;pol.

လွန်း: လွန်ပါတယ် ကွာ;too much: (It)'s too much, friend.;přiliš: (To) je příliš, příteli.;

လွမ်း;long for (sb.) ° miss (sb.);toužit po (někom) ° postrádat (někoho) ° chybět (někomu někdo) ° scházet (někomu někdo);I (or) T

လွမ်း: ငါ မင်းကို လွမ်းတယ်။;miss (sb.): I miss you.;chybět (scházet někomu někdo): Chybíš mi.;col.

လွမ်း: ရင်နင့် အောင်လွမ်း;miss (sb.): I miss you painfully. (“(I)'m deeply-touched missing (you).”);chybět (někomu někdo): Bolestivě mi chybíš. (“Jsem hluboce dotknutý (tím, jak mi) chytíš.”);col.

လွမ်း: လွမ်းလို့က်တာ။;miss (sb.): (I)'m missing (you) so much.;chybět (někomu): Moc (mi) chybíš.;col. fr.

လွမ်းသူ(တစ်ယောက်);missing sb., one who is (“person¹ (of) missing”);chybí, někdo, komu někdo (“osoba¹ chybění”);sg.

လွယ်;simple, be ° easy, be;snadné, být ° jednoduchý, být;I လွယ်: မလွယ်တော့ဘူး။;easy: (It) will be no more easy.;snadné: Už to nebude snadné.;

လွယ်ကူ;simple, be (“be-easy (and) assisting”) ° simple, be (easy, “be-easy (and) be-assisted”) ° easy, be (“be-easy (and) be-assisted”) ° easy, be (“be-easy (and) assisting”);jednoduchý, být (snadný, “být-snadný (a) dostat-pomoc”) ° snadný, být (“být-snadný (a) dostat-pomoc”) ° lehký, být (“být-snadný (a) pomocný”) ° jednoduchý, být (“být-snadný (a) pomocný”) ° snadný, být (“být-snadný (a) pomocný”);I

လွယ်ကူ: ရေးရတာတော့ လွယ်ကူပါတယ်။;easy: As for writing, it (was) easy.;snadný: Co se týče psaní, to bylo snadné.;pol.

လွယ်ကူမှု;benefit (easiness, “be-easy (and) assisting {nouner}”) ° easiness (“be-easy (and) assisting {nouner}”);prospěch (jednoduchost, “být-snadný (a) pomocný {jmenec}”) ° jednoduchost (“být-snadný (a) pomocný {jmenec}”);I

လွယ်လွယ်ကူကူ;easily ° effortlessly;snadno ° lehce;adj.

လွယ်အိပ်: လွယ်အိပ်ဝယ်ဖို့ လာပါတယ်။;Shan bag: (I) came to buy Shan bag.;Šanská taška: Přijel jsem koupit si Šanskou tašku.;pol.

လွယ်အိပ်(တစ်ခု);Shan bag (“easy bag”) ° handbag (“easy

bag”);Šanská taška (“lehká taška”) ° kabelka (“lehká taška”);sg.

လွတ်;liberate ° let go ° excessively ° release ° extremely ° free, set;extrémě ° nadměrně ° nechat jít ° vypustit ° uvolnit ° osvobodit;adv. col. (or) T

လွတ်: လွတ်ပျော်တယ်။;extremely: (I) am extremely happy.;extrémě: Jsem extrémě šťastný.;

လွတ်ကျ;fall (from hands, “get-free (and) fall”) ° drop (from hands, “get-free (and) fall”);vypadnout (z rukou, “uvolnit-se (a) padat”) ° upustit (z rukou, “uvolnit-se (a) padat”);I

လွတ်ကျ: လွတ်ကျခဲ့တဲ့ ဖန်ကရားက မကွဲဘူး။;drop: The dropped glass jug did not get broken.;upustit: Upuštěná skleněná konvice se nerozbila.;

လွတ်လိုက်: သူ့နွားတွေကို လွတ်လိုက်တယ်။;release (untie): He untied (~ “released”) his oxen.;osvobodit (odvázat): Odvázal (~ “osvobodil”) své vozy.;col.

လွှမ်းမိုးမှု;influence (“spread (and) roof {nouner}”);vliv (“rozšířit (a) zastřešit {jmenec}”);T

လွှာ: အမျိုးသားက ငါးလွှာမှာ;floor (storey): the man is in the fifth floor;patro (podlaží): (ten) pán je v pátém patře;

လွှာ(တစ်ခု);storey (floor) ° floor (storey);patro (podlaží) ° podlaží (patro);sg.

လွှဲ;change track ° entrust ° avoid;svěřit ° změnit dráhu ° vyhnout se;T

လွှဲ: လွှဲသွားပါလိမ့်မယ်။;divert: (It) may divert.;odchýlit: Mohlo by se to odchýlit.;

လွှဲသွား;avoid (“divert (and) go”);vyhýbat se (“odchýlit (a) jít”) ° vyhnout se (“odchýlit (a) jít”);T

လွှဲသွား: အဖြတ်အတောက်လွှဲသွားတာပါ။;avoid: (They just) avoid (being caught and) sentenced.;vyhýbat se: Vyhýbají se (chycení a odsouzení (u soudu).);pol. col.

လွေး;eat (with gusto);jíst (s chutí);T col.

လွဲပြီး;except;kromě;adv.

လွဲပြီး: ဒါကို မင်းလွဲပြီး (~ မင်းကလွဲရင်) အားလုံးသိကြတယ်။;except: Except you, everybody knows it.;kromě: Kromě tebe o tom ví všichni.;col.

လသာဆောင်: အိမ်အဖြူရောင်မှာ လသာဆောင် အကြီးကြီးရှိတယ်။;balcony: There is a huge balcony on the white house.;balkón: Na (tom) bílém domě je obrovský balkón.;

လသာဆောင်(တစ်ဆောင်);balcony (“carries² moon¹ shine”);balkón (“nese² měsíční¹ svit”);sg.

လဟာပြင်ဈေး;Open Air Market (“market¹ (of) open-space”);Open Airský Trh (“trh¹ prostranství”);name

လှ;indicates emphasis ° beautiful, be ° braw, be (beautiful) ° attractive, be (“beautiful, be”) ° pretty, be ° much, be (“be-pretty”) ° very, be (“be-pretty”) ° fine, be;hezky, být ° značí zdůraznění ° krásný, být ° pěkný, být ° velice, být (“být-hezký”) ° překrásný, být ° přitažlivý, být (“krásný, být”) ° hodně, být (“být-hezký”);I (or) (or) suff.

လှ: ငှားနေတဲ့ခန်းက ခန်းက မြို့ထဲမှာမို့ ဆူညံလှတယ်။;much (“pretty”): The rented flat (“room”), as (it) is in town, (it) is pretty (~ much) noisy.;hodně (“hezky”): Ten pronajatý byt (“pokoj”), poněvadž je ve městě, je hezky (~ hodně) hlučný.;col.

လှ: ဒီအိမ်က လှကားတွေက လှလိုက်တာ။;beautiful: Stairs of this house are very beautiful.;krásný: Schody tohoto domu jsou

velice krásné.;col.

လှ: နောက်ပြီး ဒီထက် လှအောင် ပြင်လို့ ရတယ်။;beautiful: (It) is fine if later on (sb.) corrects (it) to be more beautiful.;krásný: (Bude) dobře, pokud (to) někdo opraví aby to bylo krásnější než tohle.;col.

လှ: မြန်မာနိုင်ငံက အလွန်လှပါတယ်။;beautiful: Myanmar ("country") is extremely beautiful.;krásný: Myanmar ("země") je nesmírně krásná.;pol.

လှ: ယခု မလှတော့ပါဘူး။;beautiful: Now (she) is no more beautiful.;krásný: Teď už není krásná.;pol.

လှ: အကုန်လှတယ်။;beautiful: (It) is extremely beautiful.;krásný: Je (to) nesmírně krásné.;

လှ: အမျိုးသမီးနှစ်ယောက်က လှတယ်။;beautiful: The two women are beautiful.;krásný: (Ty) dvě ženy jsou krásné.;

လှ: အားလုံးလှတယ်။;beautiful, be: (It)'s completely beautiful.;krásný, být: Je (to) úplně krásné.;

လှ: အိမ်မက်လှလှပပပါစေ။;beautiful: May (you) dream beautiful dreams. ("May (you) beautifully dream dreams.");krásný: Kéž sníš krásné sny. ("Kéž krásně sníš sny.");w. pol.

လှည်း;go (by taxi, for taxidriver, "sweep");jet (taxikem, o taxikáři);T

လှည်း;go around (in car etc.) ° go around ° turn (in talking, game etc.) ° borrow (for a short time);projíždět se ° půjčit si (na krátkou dobu) ° jezdit (jít) okolo ° slovo (mít slovo) ° řada (být na řadě);adv. (or) T

လှည်း: ငါဆိုရင် ပြတ်သားတယ် လှည့်တောင်မကြည့်။;turn: As for me, (when I) decide, (I) don't even look back (~ "turn (and) look").;otočit se: Co se týče mě, (když já) rozhodnu, nepodívám se ani zpět (~ "otočit (a) podívat").;col.

လှည်း: တချို့ကတော့ အသင်းဖွဲ့ပြီး ကားကြီးကားငယ်တွေနဲ့ လှည့်(လှည့်)ကြပါတယ်။;go around: As for some, (they) make groups and go around in big and small cars.;projíždět se: A někteří utvoří skupinky a projíždí se ve velkých a malých autech.;col. pol.

လှည်း: မနက်အစောကြီး တမြက်စည်း လှည်းနေတယ်။;sweep: Early in the morning (he) is sweeping ("(with) broom");zametat: Brzy ráno zametá ("koštětem").;cont.

လှည်း: မနက်အစောကြီး အမှိုက် လှည်းနေတယ်။;sweep: Early in the morning (he) is sweeping the rubbish.;zametat: Brzy ráno zametá smetí.;cont.

လှည်း: လှည်း(ဝင်)စရာ ရှိတယ်။;go (for taxidriver): (I) have (already some) goings. (may be said by a taxidriver as an excuse for not giving a lift to customer);jet (o taxikáři): Už mám (nějaká) ježdění. (může být řečeno taxikářem jakožto omluva za odmítnutí svézt zákazníka);col.

လှည်း: အစီအစဉ်မှာတော့ ထုံးစံအတိုင်းအဆိုတလည် အချေတလည် ပြောဆိုသွားကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်။;turn (in debate): As for (what) is planned, as is the custom, (the speakers) will talk (as follows,) the proposer one turn (and) the defendant one turn. (Each turn another speaking group will talk.);kolo (řada, v debatě): Co se týče naplánovaného, jak je zvykem, (mluvčí) budou mluvit tak, že navrhovatel (bude mluvit) jedno kolo (a) vyvraceč (také) jedno kolo. (Tj. každé kolo bude mluvit ta jiná skupina).;pol.

လှည်း(တစ်လည်);turn (in debate);kolo (řada, v debatě);sg.

လှည်းကျင်း [hlě:ce~:];sweep (completely, "sweep (and)

spread");zametat ("zamést (a) rozšiřovat");T

လှည်းကျင်း: ဒီနေ့ ဘုန်းကြီးကျောင်းဝင်းထဲကို

လှည်းကျင်းပါတယ်။;sweep: Today (I) sweep ("in") the monastery compound.;zametat: Dnes zametám klášterní dvůr (~ "v klášterním dvoře").;pol. mn.

လှည်းစား;misleading, be ("deceiving", "deceive for-sure") ° misleading, be ("deceiving", "deceive for-sure") ° deceive ("deceive much");zavádějící, být ("podvodný", "určitě podvede") ° zradit ("zradit moc") ° klamný, být ("podvodný", "určitě podvede");I (or) T

လှည်းစား: သူ ငါ့ကို လှည်းစားတယ်။;deceive: He deceived me.;zradit: On mě zradil.;

လှည်းစားခြင်း;deception ("deceive much {nouner}");zradit ("zradit moc {jmenec}");n.

လှည်းဆရာ: ဟိုဘက်(က) လှည်းဆရာ (~ ကားဆရာ)

မေးကြည့်ပါလား။;taxi driver: Will (you) ask the taxi driver over there?;taxikář: Zeptáte se (toho) taxikáře tamhle?;inter. pol.

လှည်းဆရာ(တစ်ယောက်);taxi driver ("sweeping master");taxikář ("mistr' (v) zametání");sg. usu.

လှည်းတန်းဈေး;Hledan Market;Hlédanský Trh;name

လှတာ: အလှလေးတွေကို (~ လှတာလေးတွေကို) ပေးတယ်။;beauty: (It) gives ("the-beloved") beauty.;krása: Dodává ("milovanou") krásu.;col.

လှပ;beautiful, be ("beautiful (and) shining");krásný, být ("krásný (a) zářivý");I

လှပ: လှပသောရည်းစား;beautiful: beautiful girlfriend;krásný: krásná přítelkyně;

လှမ်း;reach out ° hang ° far, be;pověsit ° věsit ° daleko, být ° dosáhnout;I (or) T

လှမ်း: လှမ်းပြီး ခေါ်တယ်။;far, be: Call while being far.;daleko, být: Být daleko a volat.;

လှမ်း: အဝတ်လျှော်ပြီးနောက် အဝတ်များ ခြောက်ရန် လှမ်းတယ်။;hang: After washing the clothes, (he) hangs the clothes in order to dry (it).;věsit: Po vyprání oblečení, věs (~ pověš) [CZ col.] (to) oblečení aby (je) usušil.;

လှမ်းမေး;ask ("be-far (and) ask");zeptat se ("být-daleko (a) zeptat-se");T

လှမ်းမေး: လှမ်းမေးနိုင်ပါတယ်။;ask: (You) can ask ("being far").;zeptat se: Můžeš se zeptat ("jsouce daleko").;pol.

လှမ်းလှမ်း;distance, in ° afar ° far away;daleko ° v dálce;adv.

လှမ်းလှမ်း: ကျွန်ုပ်တို့ခရီးလှမ်းလှမ်းမှာ;far away: quite far away from (~ "with") the buffalo.;daleko: Docela daleko od (~ "s") buvola.;adv.

လှယ်;barter ° exchange;handlovat ° vyměnit (si s);T

လှိုက်လှဲ;warm, be (fervent, "scoop (and) recline");vroucí, být ("nabírat (a) lehat-si");I

လှိုက်လှဲ: ကိုရင် အတိုင်းမသိ လှိုက်လှဲစွာ ခင်မင်မိပါတယ်။;warm, be: (I) happened to be immeasurably, warmly, fond of the novice-monk.;vroucí, být: Stalo se, že (jsem) nezměrně, vroucně spřízněný s (tím) novicem (mnichem).;pol.

လှိုက်လှဲစွာ;very much (fervently, "scoop (and) recline {adverber}") ° extremely (fervently, "scoop (and) recline

{adverber}") ° warmly (fervently, "scoop (and) recline {adverber}");nesmírně ("nabírat (a) lehat-si {příslovec}") ° velice

("nabírat (a) lehat-si {příslovec}") ° vroucně ("nabírat (a) lehat-si {příslovec}");adv.
 လိုက်လံစွာ ကြိုဆို;welcome ("cordially welcome");vítat ("srdečně vítat");imper.
 လိုင်း;abundant, be;hojný, být;I un.
 လိုင်း(တစ်ခု);wave;vlna;sg.
 လိုင်းစီး;surf;serfovat;T
 လီး;slice ° cut up ° mince ° chop ° cut ° hash (chop);rozkrájet (na plátky) ° řezat ° krájet (na plátky) ° nakrájet (na plátky) ° sekat (na plátky) ° nasekat (na plátky);T
 လီး: ကျွန်တော် ဥဒ္ဓိလီးနေတာ;;chop: I am chopping the carrot.;nasekat: ("Já") nasekávám mrkev.;cont. um.
 လီးဖြတ်;chop ° cut up ° slice ° mince ° hash (chop);rozkrájet (na plátky) ° krájet (na plátky) ° nakrájet (na plátky) ° sekat (na plátky) ° nasekat (na plátky);T
 လှုံဆော်;encourage ("exhort (and) urge") ° stimulate ("exhort (and) urge") ° exhort ("exhort (and) urge");vyzvat ("vyzvat (a) naléhat") ° povzbudit ("vyzvat (a) naléhat") ° podnítit ("vyzvat (a) naléhat");T
 လှုပ်;move;pohnout ° hnout;T
 လှုပ်: ပါးစပ်တွင် လျှာ(နှင့်)နှင်းနည်းနည်းလှုပ်(နေ)တယ်;;move: (I) move (my) tongue a little in the mouth.;pohnout: Pohnu trochu jazykem v ústech.;
 လှုပ်: လက်လှုပ်မှ ပါးစပ်လှုပ်ရတာ;;move: live from hand to mouth ("life of movement of mouth from movement of hand");hýbat: žít z ruky do pusy ("život pohybu úst z pohybu ruky");idi.
 လှုပ်ရှား;stir ("move (to be) rare") ° active, be ("move (to be) rare") ° move about ("move (to be) rare");aktivní, být ("hýbat (aby bylo) vzácné") ° míchat ("hýbat (aby bylo) vzácné") ° pohybovat ("hýbat (aby bylo) vzácné");T
 လှုပ်ရှားမှု;movement ("move (to be) rare {nouner}");pohyb ("hýbat (aby bylo) vzácné {jmenec}");n.
 လှုပ်ရှားမှု: ပထမအကြိမ်အဖြစ် သူက လက်လှုပ်ရှားမှုနှင့်;movement: for the first (time) with movement of hand;pohyb: na poprvé ("s") pohybem ruky;
 လှုပ်ရှားမှု: လုံးဝ လှုပ်ရှားမှု မရှိဘဲ;movement: without any movement at all;pohyb: bez jakéhokoliv pohybu ruky ("absolutně bez vlastnění pohybu");
 လှုပ်လှုပ်ရှားရှား;alive and kicking ° unstable;nestálý ° živý a kopající;adj.
 လှူ;donate (in a religious way) ° offer (in a religious way);darovat (náboženským způsobem) ° nabídnout (náboženským způsobem);T
 လှူ: တချို့ဆို နေ့တိုင်း အရက်ဆွမ်းလောင်း လှူကြပါတယ်;;donate: As for some, (they religiously) donate morning meal (to monks during alms-round).;darovat: A co se týče některých, (ti) darují ranní potravu (mnichům během almužní obchůzky).;pol.
 လှူ: ဒကာများလှူသည့်ဆွမ်းတွင် အားထားနေပါတယ်;;offer (sth. to monks): (I) depend (~ "am depending") on the meal offered by the lay people.;darovat (něco mnichům): Závisím na jídle darovaném laiky.;pol. ubmn. writ.
 လှူ: ဘုန်းကြီးကျောင်းတွေကို သွားပြီး ရေလှူကြပါတယ်;;donate (in a religious way): (They) go to monasteries and (religiously) offer water.;darovat (náboženským způsobem): Jdou do klášterů a (náboženským způsobem) darují vodu.;pol.

လှူ ဆွမ်းလောင်း;offer food during alms-round (to monks, "offer" (and) offer² food°);darovat jídlo během almužní obchůzky mnichů (mnichům, "nabídnout" (a) nabídnout² jídlo°);T Bh. mn.
 လှေကား: ဒီအိမ်က လှေကားတွေက လှလှိုက်တာ;;stairs: Stairs of this house are very beautiful.;schody: Schody tohoto domu jsou velice krásné.;col.
 လှေကား: အမျိုးသားတစ်ယောက် လှေကားပေါ်တက်နေတယ်;;stairs: The man is going up (~ "climbing") the stairs.;schody: (Ten) muž jde (~ "leze") po schodech.;cont.
 လှေကား(တစ်ထပ်);stairs ("boat extension");schody ("rozšíření lodi");n.
 လှေသင်္ဘော(တစ်စင်း);ship ("boat (and) ship");lod ("člun (a) lod");sg.
 လှောင်;store away;uložit (mimo);T
 လှော်;parched (about food);vysušený (o jídle) ° vyprahlý (o jídle);adj.
 လွဲအိပ်: လွဲအိပ်နေသော ဝက်တစ်ကောင်;lie: lying pig;ležet: ležící prase;
 လာ;getting, be ° happen to be ° indicates change ° happen to ("come") ° become ° happen to (~ "come") ° come;dojít k ("přijít") ° stát se ° přijít k ° stávat se ° přihodit se ° přijít ° značí změnu;I (or) suff. I (or) suff. (or) T
 လား;whether ° whether (as a question) ° indicates question ° indicates end of question requiring answer 'yes' or 'no';jestli ° jestli(pak) (otázka) ° značí otázku ° značí konec otázky na 'ano' či 'ne' ° zdali(pak) (otázka);suff. col. (or) suff. (or) suff. col
 လား -လား;whether, or ° or ("question-tag, question-tag");nebo ("tázací-dovětek, tázací-dovětek") ° zda ° jestli, nebo jestli;suff. (or) suff. conj.
 လား -လား: ကိတ်မုန့်ကြိုက်လား ဒိန်ခဲကြိုက်လား;;or: Would (you) like cake or cheese?;nebo: Chtěl bys (~ "máš rád") dort nebo sýr?;inter. col.
 လား -လား: ဝက်အူချောင်းယူမလား အာလူချောင်းကြော် ယူမလား;;or: Will you take sausage or french-fries?;nebo: Vezmeš si párek nebo hranolky?;fut. inter.
 လား -လား: သားလား၊ သမီးလား;;or: Is (it) son or daughter?;nebo: Je (to) syn nebo dcera?;inter.
 လား ဘာလား;or what;nebo co;interj.
 လား မသိဘူး;maybe ("I don't know whether");možná ("nevím, jestli");suff.
 လား မသိဘူး: အတိတ်က သားတစ်ယောက်လား မသိဘူး;;maybe: Maybe (you) were (my) son in a past (life).;možná: Možná jsi byl v minulém životě (~ "minulosti") (mým) synem.;
 လား: ၈ နာရီခွဲ လာခဲ့ပါ။;come:: For sure, come (at) half past eight.;přijet: Opravdu, přijďte v půl deváté.;imper. pol. col.
 လား: ကမာရွတ်ဈေးအရောက်လမ်းက လာပါ။;come: Come to ("by") the street in front of Kamayut Market.;přijít: Přijď na ulici před Kamáyo trhem.;imper. pol.
 လား: ကျွန်တော် နားလည်လာပြီ;;become: I understood. ("I became understanding.");stát se: Pochopil jsem. ("Stal jsem se pochopivším.");um.
 လား: ကြည်ကြည်ဒီမှာ နင့်ဖုန်းလာနေတယ်;;come: Kyi Kyi ("Clearly"), you (have) a phone call here. ("Kyi Kyi, here a phone comes (for) you.");přijít: Čí Čí ("Čistě"), máš telefon(ní hovor). ("Čí Čí, tady ti přichází telefon.");cont. col.

လား: ကိုသော်တာ မလာဘူးလား။;indicates question: Young sir Thawda will not come?;značí otázku: Mladý pan Tódá nepřijde?;inter.

လား: ခင်ဗျား ဆရာမလား။;indicates question: Are you a female teacher?;značí otázku: Jste učitelka?;inter. um.

လား: ခင်ဗျား ဒေါ်မမလား။;indicates question: Are you Mrs. Mama?;značí otázku: Jste paní Mama?;inter. pol. um.

လား: ငါလာပြီ။;come: I've come. (also used when getting ready to come);přijít: Přišel jsem. (také užito při přípravě k příchodu);col.

လား: တနင်္ဂနွေနေ့ဆိုရင် ကျွန်တော် ကန်ဒီရွာကို လာပါတယ်။;come: As for (last) Sunday, I came to Kandy ("village").;přijet: Co se týče (minulé) neděle, přijel jsem do ("vesnice") Kandy.;pol. um.

လား: တဖြည်းဖြည်းသေးငယ်လာတယ်။;become: (It) little by little becomes small.;stát se: Postně se zmenšuje (~ "stává-se malým");

လား: တယ်လီဖုန်းလာနေတယ်။;ring ("come"): Telephone is ringing. ("Telephone is coming.");zvonit ("přicházet"): Telefon zvoní. ("Telefon přichází.");cont. col.

လား: ထိုကျောင်းများ ကြောင့်အမျိုးသားစိတ်ဓါတ်များလည်း ပိုမိုနိုးကြားဖွံ့ဖြိုးလာပါသည်။;happen to (~ "come"): Because of these students, the national spirit of the citizens also awakened and happened (~ "came") to develop.;přijít k: Kvůli těmto studentům národní duch obyvatel ožil (a) přišel k rozvoji.;pol. writ.

လား: ဓါတ်ပုံရိုက်ဖို့ လာပါတယ်။;come: (I) came to take (some) photos.;přijet: Přijel jsem fotit.;pol.

လား: ဗမာပြည် ဘာကိုစွန့် လာသလဲ။;come: What have you come to Burma ("country") for (~ to do)?;přijet: Kvůli čemu jsi přijel do Barmy ("země")?;inter.

လား: ဘယ်က လာသလဲ။;come: Where do you come from?;přijít: Odkud přicházíš?;inter. col.

လား: ဘယ်နေ့ လာမလဲ။ ကြာသပတေးနေ့ လာမယ်။;come: What day (of week) will they come? (They) will come on Thursday.;přijet: Který den (v týdnu) přijedou? Přijedou ve čtvrtek.;inter.

လား: ဘယ်မြို့က လာလား။;come: whatever city (you) come from;přijdeš: at' už přijdeš z jakéhokoliv města;

လား: ဘယ်မှာလာခေါ်စေချင်သလဲ။;come: Where do (you) want (me) to come (and) take (you)?;přijet: Kde chcete abych přijel (a) vzal (vás)?;inter. col.

လား: ဘယ်သူ လာချင်သလဲ။;come: Who wants to come?;přijít: Kdo chce přijít?;inter. col.

လား: ဘယ်အချိန်လာခဲ့စေချင်သလဲ။;come: (At) want time do (you) want (me) to come for sure?;přijet: V kolik hodin chcete, abych opravdu přijel?;inter. col.

လား: ဘယ်အချိန်လာမလဲ။;come: At what time will (you) come?;přijít: V kolik hodin (~ "v jaký čas") přijdeš?;inter.

လား: ဘယ်အချိန်လာရမလဲ။;come: At what time should (I) come?;přijet: V kolik hodin (~ "čas") mám přijet?;inter. fut. col.

လား: ဘယ်အရပ်က လာသလဲ ဘီလ်။;come: Where are you from, Bill? ("From which place (you) come, Bill?");přijít: Odkud jsi, Bille? ("Z jakého místa přicházíš, Bille?");inter.

လား: မင်းရဲ့ စာပြန်လာသည်အထိ စောင့်နေမယ်။ (~ မင်းစာပြန် ဝဲ့အထိ စောင့်နေမယ်။);arrive: (I) will wait for (~ "until") your answer arrives.;dorazit: Budu čekat než tvá odpověď dorazí.;fut.

လား: မင်း ဘယ်က လာတာလဲ။;come: Where do you come

from?;být (~ "přicházet"): Odkud jsi? ("Odkud přicházíš?");inter. col.

လား: မင်း ဘယ်က လာလဲ။;come: Where do you come from?;být (~ "přicházet"): Odkud jsi? ("Odkud přicházíš?");inter. col.

လား: မင်း ဘယ်က လာသလဲ။;come: Where do you come from?;být (~ "přicházet"): Odkud jsi? ("Odkud přicházíš?");inter. col.

လား: မသိတာ လာသလား။;indicates question: Does Miss Thida come?;značí otázku: Přijde slečna Týdá?;inter.

လား: ရေးသားလာခဲ့သည့်အချိန်မတိုင်ခင်;happen to be: before (it) happened to be written;stát se: před tím než ("se stalo, (že)") (to) bylo napsané;p.s. writ.

လား: လွယ်အိပ်ဝယ်ဖို့ လာပါတယ်။;come: (I) came to buy Shan bag.;přijet: Přijel jsem koupit si Šanskou tašku.;pol.

လား: လာကြစို့။;go (~ "come"): Let's go (~ "come")!;jít (~ "přijít"): Pojďme! (~ "Přijďeme!");imper. fr.

လား: လာစို့။;come: Come!;přijít: Pojď!;imper. fr.

လား: လာပါ။;come: Come (here).;přijít: Přijďte.;imper. pol.

လား: လာမယ်လို့ ကြားမိပါတယ်။;come: (I) have overheard ("heard (and) caught"), that (you) will come.;přijít: Zaslechl jsem ("slyšel (a) zachytil"), že přijdeš.;pol.

လား: သိပ်ရင်းလာပါသည်။;become: it becomes very clear;stát se: stává se velice jasným;writ.

လား: သူ ကျောင်းသားလား။;indicates question: Is he a student?;značí otázku: Je student?;inter.

လား: သူ ဘယ်တုန်းက လာသလဲ။;come: When did he come?;přijít: Kdy přišel (on)?;inter. col. p.s.

လား: သူ ဝလာတယ်။;getting: He is getting fat.;stávat se: Tlustne. ("Stává se tlustým.");

လား: သူ့ကို ပြောပါ ဒီနေ့ ကျွန်တော် မလာနိုင်ပါဘူး။;come: Tell him (that) I cannot come today.;přijít: Řekni mu, že dnes nemohu přijít.;imper. pol. um.

လား: သူ့ဆီလာပြီ။;come: having come to him;přijít: po té, co (jsem) k němu přišel;p.p.

လား: အင်္ဂလန်က လာပါတယ်။;come: (I) come from England.;být (~ "přicházet"): Jsem (~ "přicházím") z Anglie.;pol.

လား: အမျိုးသားစာပေ လေ့လာမှုလည်း ပွင့်လန်းလာပါသည်။;happen to (~ "come"): The study of national literature also happened to be opened.;dojít k: Také došlo k otevření studia národní literatury.;pol.

လား: အရောင်းအဝယ်ကိစ္စနဲ့ လာပါတယ်။;come: (I) came to do (~ "with") business.;přijet: Přijel jsem kvůli podnikání. ("Přijel jsem s podnikáním.");pol.

လား: အလည်ပဲ လာတာလား။;come: Have (you) come just for a visit?;přijet: Přijel jste pouze na návštěvu?;inter.

လား: အလည်ပဲ လာပါတယ်။;come: (I) came only for a visit.;přijet: Přijel jsem jen na návštěvu.;pol.

လား: အလုပ်ကားတွေက စင်ရီတဲနရာကို လာကြပါတယ်။;come: Floats come on these stages ("to the place where are the stages").;přijít: Ploché vozy se přidají (~ "přijdou") na tato pódia ("na místo, kde jsou pódia").;pol.

လား: အလုပ်နဲ့လာပါတယ်။;come: I came (here) to do work. ("(I) come with work.");přijet: Přijel jsem kvůli práci. ("Přicházím s prací.");pol.

လား: အလုပ်လုပ်ဖို့ လာပါတယ်။;come: (I) came to do work.;přijet:

Přijel jsem dělat práci.;pol.

လာ: အားလုံးလည်း လာစေချင်ပါတယ်။;come: Also, (I) want everybody to come.;přijít: A také, chci, aby všichni přišli.;pol.

လာ: ဤသို့ဖြင့် ဦးအောင်ဇေယျ၏ အရှိန်အဝါ မြင့်မားလာသည်။;become: This way U Aung Zeyya's power became great.;stát se: Tímto způsobem se stala moc Ú Aun Zeyyi obrovskou.;writ.

လာ၊ -မှ: ချက် နိုင်ငံမှ လာပါတယ်။;come from: (I) come from Czechia.;pocházet z: Pocházím z Česka.;col. pol.

လာစမ်း;come! (to friends or inferior people);pojd'! (užito k přátelům nebo mladším či nižším osobám);imper.

လာမဲ့: လာမဲ့လုပ်ငန်းလောက်ဆို (~ လာမဲ့လုပ်ငန်းလောက်ဆို) ရောက်နေလောက်ရောပေါ့။;coming: As for coming ("part (of)" July (~ "7(th) month"), (I) may arrive.;nadcházející: Co se týče nadcházející ("části") července (~ "7(.) měsíce"), možná přijedu.;fut. col.

လာရောက်: တံသာတီတပ်များသည် မုဆိုးဖို့ရွာကို လာရောက်တိုက်ခိုက်ကြပြန်သည်။;arrive: Hanthawadi troops arrived (and) again attacked the Mushopho village.;přijít: Hentávní vojska přišla (a) znovu zaútočila na vesnici Mushópho.;writ.

လာလည်;visit ("come (and) visit");navštívit ("přijít (a) navštívit");T လာလည်: နောင်လဲ လာလည်ပါအုံး။;visit: Visit (us) later again, please!;navštívit: Příště (nás) navštív zнову,prosím!;imper. pol.

လာလည်: လာလည်ပါ။;visit: Come (and) visit (me)!;navštívit: Přijď (a) navštív (mě)!;imper. pol.

လာလာ;come (not only once);přijít (ne jen jednou);T

လာလာ: မင်း ဘယ်အချိန်ပဲ လာလာ တစ်နေရာရာကို အမြန်ဆုံး မင်းသွားရမယ်။;come (not only once): Whenever you come, (you) have to leave quickly somewhere.;přijít (ne jen jednou): Kdykoliv přijdeš, musíš rychle někam jít.;fut. col.

လိင်ကျ [lei~c~];disrobed, be (for monks, "sex falls");disrobovaný, být (o mniších, "pohlaví padá");l

လိင်တူချစ်သူ: လိင်တူချစ်သူတွေဟာ ဥပဒေနဲ့ မကိုက်ညီပါဘူး။;homosexual: Homosexuals are not in accord with the law.;homosexuál: Homosexuálové nejsou ve shodě se zákonem.;pol.

လိင်တူချစ်သူ(တစ်ယောက်);gay ("person³ loving² (those of) same¹ sex") ° homosexual ("person³ loving² (those of) same¹ sex");homosexuál ("osoba³ milující² (lidi) stejného¹ pohlaví") ° gay ("osoba³ milující² (lidi) stejného¹ pohlaví");sg.

လိင်တောင်ခြင်း [lei~tau~che~];erection (of penis, "sex (is) stiff {nouner}");erekce (o pohlaví, "pohlaví (je) tuhé {jmenec}");n.

လိင်ပညာ [lei~peiñā];sexology ("wisdom¹ (of) sex")°;sexuologie ("moudrost¹ (o) pohlaví")°;n.

လိင်မူဝေ [lei~hmubeda];sexology ("science² (of) sex° {nouner}");sexuologie ("věda² (o) pohlaví° {jmenec}");n.

လိနက်(နည်းစနစ်);Linux (system);Linux (systém);name E. Linux လိနက်နည်းစနစ်: ဝင်းဒိုးနည်းစနစ်ထက် လင်းနက်နည်းစနစ်က ပိုကောင်းပါတယ်။;Linux (system): Better (~ "more good")than Windows system is the Linux system.;Linux (systém): Linux systém je lepší (~ "vice dobrý") než systém Windows.;pol.

လိပ်;num. class. for rolls of film and toilet paper;čítatel ruliček filmu do fotoaparátu a rolí toaletního papíru;pow.

လိပ်: ဖလင် ဘယ်နှစ်လိပ် ယူမလဲ။;num. class. for rolls of film and toilet papers: How many rolls of film will (you) take?;čítatel

ruliček filmu do fotoaparátu a rolí toaletního papíru: Kolik ruliček filmu si vezmete?;inter. fut.

လိပ်(တစ်ကောင်);turtle;želva;sg.

လိပ်စာ: စာရွက်ပေါ်မှာ လိပ်စာတွေ ရေးထားတယ်။;address:

Addresses are written on the papers.;adresa: Adresy jsou napsány na papírech.;

လိပ်စာ: အမျိုးသမီးက စာတစ်စောင်ပေါ်မှာ

လိပ်စာရေးနေတယ်။;address: The woman is writing an address on a letter.;adresa: (Ta) žena píše adresu na nějaký dopis.;cont.

လိပ်စာ: အဲဒီလိပ်စာကို စာရေးဆက်သွယ်လို့ ရပါတယ်။;address: (It) will be alright if (you) write this address (and) connect (with me).;adresa: Bude v pořádku, když si napíšeš tuto adresu a spojíš se (se mnou).;pol.

လိပ်စာ(တစ်ခု);address ("address (to) write") ° address ("address (for) writing");adresa ("adresa (k) napsání") ° adresa ("adresa (pro) psaní");sg.

လိပ်ပတ်လည်;understand thoroughly ("roll, wrap (and) rotate");pochopit úplně ("zavinout, zabalit (a) otáčet");T

လိပ်ပတ်လည်: ကျွန်မက လိပ်ပတ်လည်အောင် မပြောတတ်လို့ပါ။;understand thoroughly: Because I cannot tell it so that (you) understand thoroughly.;pochopit úplně: Protože to neumím říct tak, abys to pochopil úplně.;col. pol. uw.

လိပ်ပြာ;butterfly ("blue¹ turtle") ° spirit (of a person, "blue¹ turtle") ° consciousness ("blue¹ turtle") ° spirit (of human, "blue¹ turtle");vědomí ("modrá¹ želva") ° duch (lidský, "modrá¹ želva") ° motýl ("modrá¹ želva") ° duch (člověka, "modrá¹ želva");n.

လိပ်ပြာ: ဟိရိလိပ်ပြာ;spirit: modest spirit;duch (člověka): skromný duch (člověka);

လိမ္မာ;clever, be;chytrý, být;l

လိမ္မာ: လိမ္မာပါတော့ကွာ။;clever, be: Friend, be clever!;rozum, mít (~ "chytrý, být"): Příteli, měj rozum (~ "buď chytrý")!;

လိမ္မာပါးနပ်;canny, be ("clever (and) shrewd") ° clever, be ("clever (and) shrewd") ° skillful, be ("clever (and) shrewd");mazaný, být ("chytrý (a) mazaný") ° chytrý, být (mazaný, "chytrý (a) mazaný") ° šikovný, být ("chytrý (a) mazaný");l

လိမ္မာပါးနပ်: သူ့မှာ လိမ္မာပါးနပ်မှု မရှိရုံတင်မက ယဉ်ကျေးမှုလဲ မရှိဘူး။;shrewdness: (He) has neither shrewdness, nor politeness.;chytrost: Není ani slušný, ani chytrý. ("Nemá ani slušnost, ani nemá mazanost.");

လိမ္မာပါးနပ်မှု;shrewdness ("clever (and) shrewd {nouner}") ° caginess ("clever (and) shrewd {nouner}") ° handiness ("clever (and) shrewd {nouner}");chytrost ("chytrý (a) mazaný {jmenec}") ° mazanost ("chytrý (a) mazaný {jmenec}") ° šikovnost ("chytrý (a) mazaný {jmenec}");l

လိမ္မော်ရည်;orange juice ("liquid² (of) twisting° (and) looking-up¹") ° orange juice ° pomerančový džus ° pomerančový džus ("tekutina² kroucení° (a) vzhlížení¹");n. (or) n. WS.

လိမ္မော်ရောင်;orange color ("color² (of) looking-up¹ (to) terminalia-tree")°;oranžová barva ("barva² vzhlížení¹ (ke) stromu-terminalia")°;n.

လိမ္မော်ရောင်: ပန်းပွင့်က အဝါရောင်နဲ့ လိမ္မော်ရောင်။;orange color: The flower is of yellow ("color") and orange color.;oranžová barva:

(Ta) květina je žluté ("barvy") a oranžové barvy.;
 လိမ္မော်သီး;orange ("fruit" (of) looking-up¹ (to) terminalia-tree");pomoranč ("ovoce² vzhlížení¹ (ke) stromu-terminalia");n.
 လိမ်;lie (untruth) ° lie (tell lies) ° tell lies;lež (nepravda) ° lhát ° lži, říkat;T (or) n.
 လိမ်;may ° probably ° certainly ° indicates possibility;značí pravděpodobnost ° mohlo by ° určitě ° pravděpodobně;suff.
 လိမ်;ကောင်လေးက ဘောလုံးကို ပစ်လိမ့်မယ်; certainly: The boy will certainly throw the ball.;určitě: Chlapec určitě hodí míčem.;fut.
 လိမ်;ခင်ဗျား စားကြည့်တဲ့အခါ သိပါလိမ့်မယ်;may: When you taste ("eat (and) see"), you may know.;asi: Když ochutnáš ("sníš (a) podíváš se"), asi poznáš.;pol. um.
 လိမ်;လူလိမ်တွေပေါတယ်;lie: People's lies are abundant.;lež: Lidských lží je spousta.;
 လိမ်;သူ့ကို လိမ်တယ်;lie: He lies me.;lhát: ("On") lže mi.;
 လိမ်(မည်);certainly (will) ° assuredly (will) ° probably (will);jistě (bude) ° pravděpodobně (bude) ° dozajista (bude);suff. adv.
 လိမ်ညာ;lie ("lie" lies);lhát ("lhát" lži);n.
 လိမ်ညာ: တချို့တဝက်တော့ဖြင့် လိမ်ညာထားတာ ချည်းပါပဲ (~ ချည်းပါပဲ);lie: As for by some (people), (they) are only just lying ("lies").;lhát: Co se týče některých (lidí), prostě, jenom lžou (~ "lžou lži");.col. pol.
 လိမ်ပြော;lie ("tell" lies);lhát ("říkat" lži);T
 လိမ်မယ်;probably ("may+will") ° may ° indicates fut. tense ° should ° will ° indicates future tense ° certainly will;mohl by ° měl by ° značí bud. čas ° značí budoucí čas ° bude ° určitě bude ° pravděpodobně ("může+bude");suff. I (or) suff. (or) suff. (or) suff. fut.
 လိမ်မယ်: ...ကို ရေးရင် အကောင်းဆုံးဖြစ်ပါလိမ့်မယ်;indicates fut. tense: If (you) write ... , (it) will be best.;značí bud. čas: Pokud bys napsal ... , tak by (to) bylo nejlepší.;fut.
 လိမ်မယ်: ရရစိုက်ပါ မင်း အနာတရ ဖြစ်လိမ့်မယ်;may: Be careful, (or) you will (~ "may") get hurt.;možná: Dávej pozor, (nebo) si ("možná") ublížíš.;imper. pol.
 လိမ်မယ်: ဒါကြောင့် ငည့်သိပါလိမ့်မယ်လို့ လျှောက်ကြသတဲ့;may: It is said, that because of that, they told (to the king), that Nga Nyo may know.;mohl by: Říká se, že (právě) proto řekli (královi), že Ňa Ňo by mohl vědět.;
 လိမ်မယ်: မြန်မာနိုင်ငံကို တွေ့ပါလိမ့်မယ်; certainly will: (You) will ("certainly") see the country of Myanmar.;určitě bude: ("Jistě") uvidíš stát Myanmar.;fut. pol.
 လိမ်မယ်: လုပ်သားပြည်သူများထပ်တလဲလဲကြားဖူးပါလိမ့်မယ်;indicates assurance: The gentlemen (and) the ladies have, certainly, already heard (it) many times (~ "again and again").;značí ujištění: Pánové (a) dámy (to) již, jistě, mnohokrát (~ "znovu a znovu") slyšeli.;pol.
 လိမ်မယ်: ဦးမြမောင်က ဆယ်မိနစ်တိတိ အဆိုတင်သွင်းပါလိမ့်မယ်;should: U Mya Maung should propose exactly ("in") ten minutes.;měl by: Ú Mja Maun by měl mluvit ("navrhovat") přesně deset minut (~ "v deseti minutách");.pol.
 လိမ်မယ်: ဦးမြမောင်ကိုတော့ ဒီမြို့က လူကြီးလူငယ်မရူး သိကြပါလိမ့်မယ်;probably: As for U Mya Maung, every person, whether old (or) young probably knows (him).;pravděpodobně: Co se týče Ú Mja Mauna, každý člověk, ať už starý nebo mladý, (je) pravděpodobně zná.;pol.

လိမ်မာ (from လိမ့်မာ);clever, be ("to-twist (and) be-firm") ° clever, be ("two-twist (and) be-firm");rozum, mít ("kroutit (a) být-pevný") ° chytrý, být ("kroutit (a) být-pevný");l
 လိမ်မော်ရည် (WS. from လိမ့်မော်ရည်);orange juice ";pomorančový džus;n. WS.
 လို;lacking, be ° missing, be ° like ° needed, be ° indicates similarity ° into ° in ° wish for ° as ° want ° need, have a ° need ° like (a person);do ° chybět ° přát si ° jako ° značí podobnost ° mít rád (osobu) ° chtít ° potřebu, mít ° rád, mít (osobu) ° jak ° v ° potřebovat ° třeba, být ° potřeba, být ° scházet;suff. prep. (or) I (or) suff. adv. (or) suff. (or) T
 လို;because ° indeed ("as" or "because") ° indicates a thought ° that ° indicates quotation or name ° that (follows after direct speech) ° as ° say, that ° sorry ("because") ° indicates quotation ° indicates excuse;značí myšlenku ° značí omluvu ° jelikož ° poněvadž ° vskutku ("jelikož", "protože") ° protože ° značí citaci ° říkat, že ° to ° že ° značí citaci nebo jméno ° omluvte mě ("protože") ° že (následuje za přímou řečí) ° že (protože);conj. (or) suff. (or) pron. (or) suff. conj.
 လို; (မင်းတို့ သွားချင်တဲ့နေရာ သွားတော့) လိုလဲ ပြောသတဲ့;indicates direct speech: He also said: "Go wherever you want to go";.značí přímou řeč: Také řekl: "Jděte kam chcete jít";.col.
 လို; ကျွန်တော် ငါးချက်မလို ပြင်နေတာ;as: As I'll cook fish, (I)'m getting ready.;že: Že budu vařit rybu, připravuji se.;cont. um.
 လို; ကျွန်တော် လမ်းမသိလိုပါ;sorry: Sorry, I don't know the way.;omluvte mě: Omluvte mě, neznám to tady. ("Protože já cestu neznám.");.pol. um.
 လို; ကျွန်တော်ကို အသိပေးစေလိုပါတယ်;want: (I) want (you) to let me know.;chtít: Chci abys mi dal vědět.;pol.
 လို; ကောင်လေး ရေသွားသောက်မလို ရေခွက်က အပြည့်ပဲ;because: Because the boy goes (and) will drink water, the glass of water is (still) ("just") full.;poněvadž: Poněvadž chlapec jde (a) bude pít vodu, sklenice vody (stále) ("prostě") plná.;col.
 လို; ငါ ညနေစာ မစားပဲ(နေ)ရင် ကောင်းမလားလို့;indicates thought: (I thought), that (it would) be good, if I didn't eat dinner.;značí myšlenku: (Myslel jsem), že (by bylo) dobré, kdybych nejedl večeři.;col.
 လို; ငါ ပြောသလို လုပ်၊ ငါ လုပ်သလို မလုပ်နဲ့;as: Do as I say, don't do as I do.;jak: Dělej jak říkám, nedělej jak dělám.;imper.
 လို; ငါ မင်းကို မလိုလားဘူးလို့ ဘာကြောင့် ထင်ရတာလဲ;like: Why do (you) think, that (I) don't like (~ "need") you?;rád, mít: Proč si myslíš, že tě nemám rád (~ "nepotřebuji")?;inter.
 လို; ငါ့နိုင်ငံကိုလဲ သွားစရာ မလိုပါဘူး;need, have a: (I) don't have a need to go to my country.;potřebu, mít: Nemám potřebu jet do své země.;pol.
 လို; ငါမအားလို့;indeed: I am not free, indeed.;vskutku: Vskutku, nemám volno.;col.
 လို; ဒီ စာကြောင်းမှာ တစ်ခုခုတော့ လိုနေတယ်;missing, be (~ "need"): In this sentence there's something missing (~ "needed"), indeed.;chybět (~ "být-třeba"): No, v této větě něco chybí (~ "je-třeba");.cont. col.
 လို; ဒီနေ့ည ဒီ့ပြည်မလို့;indeed ("because"): ("Indeed,") I'm going to see a concert tonight.;vskutku ("protože"): ("Vskutku,") dnes večer se jdu podívat na koncert.;fut. col.
 လို; ဒီလမ်းအတိုင်းသွား နည်းနည်းလေးပဲ လိုတော့တယ်;need: Go this

way, it is very close. ("Go according to this way, indeed, just little bit is needed.");potřeba, být: Jedťte tudy, je to velice blízko. ("Jedťte podle této cesty, již jen trošičku je, vskutku, potřeba.");imper.

လို့ ဒီလိုပဲ။;like: Just like this (~ here).;jako: Stejně (- "tak") jako tohle (~ tady).;col.

လို့ ဒီသီလရင်တွေမှာ ကွန်ပျူတာပျက်နေလို့ လာကြတာတဲ့ ;as: (Somebody) said, that as the computer of (~ "in") these nuns got broken, they came.;poněvadž: Prý, že protože se počítač ("u") těchto mnišek rozbil, (ony) přišly.;col.

လို့ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံလို့ ခေါ်ပါတယ်။;as: (It) is called as Union of Myanmar.;jakožto: Nazývá se Unie Myanmaru.;pol.

လို့ ဘယ်နှစ်ခန်းလို့လဲ။;want: How many rooms do you want? (in hotel);chtít: Kolik pokojů chcete? (v hotelu);inter.

လို့ ဘယ်လိုလဲ။;how: How do you do? ("How (is it) like?");jak: Jak se máš? ("Jako jaké (to je)?");inter.

လို့ ဘာဝယ်ချင်လို့လဲ။;that: What do (you) want to buy? ("What (is it), that (you) want to buy?");co: Co chcete koupit? ("Co (je to), co chcete koupit?");inter. col.

လို့ မရာရဲတာဝ လိုဖြစ်နေပါတယ်။;want: (I) happened to be wanting life (where) is no courage to search.;chtít: Stalo se, že chci život, (kde) není odvaha hledat.;pol.

လို့ မသိလို့;because: because (I) don't know;protože: protože nevím.;col.

လို့ မသိသလိုဘဲလား။;like: like if (you) don't know;jako: jako bys nevěděš.;col.

လို့ မအားလို့ ကျွန်တော် မသွားပါဘူး။;because: I will not come because I am not free.;protože: Nepřijdu protože nemám volno.;pol. um.

လို့ မိုးရွာနေလို့ ပန်းပွင့်(တွေ) မိုးစိုနေတယ်။;because: Because it is raining, flowers are ("being") wet.;poněvadž: Poněvadž prší, květiny jsou mokré.;cont.

လို့ မော်နီတာဟာ ကြီးလို့ (~ ကြီးတော့) စာစီးစာကုံးတွေ ရေးရတာ လွယ်ကူပါတယ်။;because: because (the) monitor is big, writing the essays ("for oneself") is easy.;poněvadž: Poněvadž je (ten) monitor velký, je snadné si psát eseje.;pol.

လို့ ရှိတယ်လို့;that: that you stay;že: že zůstáváš;

လို့ လိုသေးတယ်။;need: (I) need to (go) more. (may be told to taxidriver when one wants to go beyond the place where they are going to stop);potřebovat: Potřebuji (jet) ještě (dál). (může být řečeno taxikáři, když někdo potřebuje jet za místo, kde se taxikář právě chystá zastavit);pol.

လို့ လူတွေလို မတွေးခေါ်နိုင်ဘူး။;like: (They) cannot think like people.;jako: Nemohou myslet jako lidé.;

လို့ သံသရာဆင်းရဲလို့ ပြောရမယ်။;just: (I) just should say, that Saṃsāra is miserable.;jen: Jen je třeba říci, že Saṃsāra je mizerná.;

လို့ သူ ဆာလို့ စားပါတယ်။;as: He eats as he's hungry.;protože: Jí, protože má hlad.;pol.

လို့ သူမှားပြောမိမှာ စိုးလို့ပါ။;because: Because he worries, that (he may) happen to say (something) wrong.;protože: Protože se obává, že se stane, že řekne (něco) špatně.;pol.

လို့ သူ့လာမယ်လို့ ပြောပါတယ်။;that: (He) said ("that") he'll come.;že: Řekl, že přijde.;pol.

လို့ ဟင်းချက်မလားလို့ ... သီးစိုဟင်းချက်မယ်လို့

စိတ်ကူးထားတယ်။;that: So, shall (I) cook curry? ... (I) have the idea, that (I would) cook the vegetable curry.;že: Tak, uvařím omáčku? ... Napadlo mě, že (bych) uvařil zeleninovou omáčku.;col.

လို့ အကူအညီလိုတာပြောပါ။;want: Tell what (you) need to help (with).;chtít: Řekni (s) čím chceš pomoci.;col. pol.

လို့ အင်္ဂလိပ်စကားမှ ချက်စကားလို့;to: from English to Czech;do: z angličtiny do češtiny;

လို့ အမှားတွေရေးလို့ ငါ နားမလည်ဘူး။;as: As (you) write mistakes, I don't understand.;poněvadž: Poněvadž píšeš (s) chybami, já nerozumím.;col.

လို့ အိမ်ထောင်ကျပေမယ့် ငည့်ကတော့ အရင်ကလို စာအမြဲဖတ်နေသတဲ့ ;as: It is said, that although married, as for Nga Nyo, (he) was always reading ("writings") as before.;jako: Říká se, že přestože svoji (po svatbě), co se týče Ňa Ňo, četl ("psaní") jako dřív.;

လို့ အဲဒါသိပ်ကောင်းတယ်လို့;that: That it is very good.;že: Že je to velice dobré.;ans. col.

လို့ အဲဒီလို စာဖတ်လို့ သူ့ကို {စာတို ငည့်}လို့ ခေါ်ကြတယ်။;as: As he was reading that way, he was called as "short writing Nga Nyo".;protože: Protože tak četl, nazývali ho "Ňa Nyo krátkého čtení".;

လို့ ဦးလေးကို ဓါတ်ပုံ ရိုက်မလို့လား။;that (follows after direct speech): (You say,) that (you) are going to take a photo of me (~ "sir")? ° tsay, that: (You) say, that (you) are going to take a photo of me (~ "sir")?;říkat, že: Říkáš, že si vyfotiš mě (~ "pána")? ° že (následuje za přímou řečí): (Říkáš,) že si vyfotiš mě (~ "pána")?;inter. fut.

လိုက်;indeed ° go ° follow ° happen to ° this and that ° indicates an order or suggestion ° come on! ° go around ° go after ° much ° fit (to) ° happen (due to an action) ° indicates emphasis ° indicates near future ° accompany ° very ° completely ° chase ° compatible with, be ° well ° allow ° permit ° agree;opravdu ° značí zdůraznění ° velice ° souhlasit ° vskutku ° jít za ° svolit ° no tak! ° pořádně ° slučitelný s, být ° dovolit ° sedět s (čím, CZ col.) ° přidat se k ° jít ° stát se (kvůli nějakému činu) ° následovat ° honit (co, koho) ° stát se, že ° značí blízkou budoucnost ° zcela ° chodit okolo ° značí rozkaz nebo návrh ° tohle a tamto;adv. col. (or) adv. (or) I (or) suff. (or) suff. I (or) inter. col. (or) pron. (or) T (or) suff. adv.

လိုက်: ကျွန်တော် ကိုင်လိုက်ပါမယ် မေမေ။;indicates near future: I'll pick (it) up, mum.;značí blízkou budoucnost: Já (to) zvednu, mami.;fut. col.

လိုက်: ကျွန်တော်က သူ့ကို ဒုတိယအကြိမ် သတိပေးလိုက်ပါတယ်။;indeed: Indeed, I reminded him for the second time.;vskutku: Vskutku, připoměl jsem mu to (již) po druhé.;pol. um.

လိုက်: ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံက ဟိုနိုင်ငံကို တရားငါးကြိမ်မြောက် သတိပေးလိုက်ပါတယ်။;indeed: Our country, indeed, gave 105 warning to that country.;vskutku: Naše zem varovala tamtu zem, vskutku, (již) po páté.;pol. um.

လိုက်: ငါလိုက်မယ်။;go: I will go.;jít: ("Já") půjdu.;fut. col.

လိုက်: စဉ်းစားလိုက်ဦးမယ်။;well: Well, (I) will think about it.;no: No, budu o tom přemýšlet.;fut.

လိုက်: စာဖတ်နေလို့ မသိလိုက်ဘူး။;indeed: As (I) was reading, (I)

didn't know, indeed.;opravdu: Opravdu, nevěděl jsem, protože jsem četl.;col.

လိက်: ဆယ်တစ်နာရီမှာ ကျွန်တော်သွားအိပ်လိုက်ပါတယ်။;indeed: At eleven o'clock I go (to bed and) sleep, indeed.;vskutku: Vskutku, v jedenáct hodin jdu (do postele a) spím.;pol. um.

လိက်: ဆိုင်မှာ လိုက်လုပ်ပေးလိုက်အုံးမယ်။;this and that: In the shop I have to do this and that. ("In shop (I) give this and that work, (I) will follow.");tohle a tamto: V obchodě musím dělat tohle a tamto. ("V obchodě dávám tuhle a tamtu práci, budu následovat.");fut. col.

လိက်: တတိယလမ်းချဉ်းရင် ဘယ်ဘက်ကွေ့လိုက်ပါ။;indicates order or suggestion: After the third intersection turn left.;značí rozkaz nebo návrh: Po třetí křižovatce zatoč do leva.;imper. pol.

လိက်: နမူနာပုံစံပို့လိုက်ရမလား။;well: Should (I) send (you) ("well") an example?;dobře: Mám (ti) ("dobře") poslat (~ vzor) ?;inter. fut.

လိက်: ပိတ်ထားလိုက်တာ သတိထားမိတယ်။;completely: I noticed, that (the shop) was ("completely") closed.;zcela: Všimla jsem si, že (ten obchod) byl ("zcela") zavřený.;col.

လိက်: ဘယ်နေရာမဆိုကြည့်လိုက်ရင် ဘုရားပုထိုးတွေ တွေ့ရပါမယ်။;just: Wherever (you) just look, (you) will see (~ "meet") the pagodas.;jen: Kamkoliv se jen podíváš, uvidíš (~ "setkáš se s") pagody.;fut. pol.

လိက်: ဘယ်ဘက်ကွေ့လိုက် နောက်တစ်လမ်း ကျော်ပြီးရင် ညာဘက်မှာ ဟိုတယ်တွေ့လိမ့်မယ်။;indicates an order or suggestion: Turn left, (and) having passed the next street, on the right (you) should find the hotel.;značí rozkaz nebo návrh: Zahněte vlevo, (a) až přejedete další ulici, vpravo byste měl uvidět (~ "najít") hotel.;imper. fut. col.

လိက်: ဘယ်ဘက်ကိုကွေ့လိုက် ညာဘက်မှာ ဟိုတယ် တွေ့လိမ့်မယ်။;indicates order or suggestion: Turn left, (and) on the right (you) will certainly find a hotel.;značí příkaz nebo návrh: Zatoč vlevo, (a) napravo jistě nalezneš hotel.;imper. fut.

လိက်: မလုပ်တော့ပါဘူး။ ပင်စင် ယူလိုက်ပြီ။;happen to: I don't have a job any more. I am retired. ("(I) don't work any more. (I) happened to take pension.");stát se, že: Už nemám zaměstnání. Jsem v penzi. ("Už nepracuji. Stalo se, že беру penzi.");pol.

လိက်: ယူလိုက်ရင်;indeed: indeed, if (I) take;vskutku: vskutku, když bych si vzal;col.

လိက်: လက်ခံလိုက်ပါ။;come on: (Come on,) accept!;no tak: (No tak,) přijmi!;col. imper. pol.

လိက်: လိုက်ချင်လိုက်သွားလေ။;go: If (you) want to go, (then) just go.;jít: Jestli chceš jít, (tak) prostě jdi.;imper. col.

လိက်: လိုက်မလိုက်;will: Will (you do it) or ("will") not?;značí budoucí čas: Uděláš to nebo ne? ("Budeš (nebo) nebudeš?");inter. col.

လိက်: လိုက်ရမလား။;go: Will (it) be right to go?;jít: Bude v pořádku (když) půjdu?;inter. col.

လိက်: သွားလိုက်ပါအုံးမယ်။;indeed: Indeed, (I) am going to go.;opravdu: Chystám se jít.;fut.

လိက်: သူတို့ရုပ် ချွပ်လိုက်တယ်။;indeed: (He), indeed, takes off his T-shirt.;vskutku: Vskutku, sundává si, tričko.;

လိက်: အိပ်ရေးဝအောင် အိပ်လိုက်ပါ။;much: To have a good sleep, sleep much.;pořádně: Spi pořádně abys měla dobrý

spánek.;imper. pol.

လိက်: အေးလို့ ကောင်းကလေးက ဆွယ်တာအင်္ကျီကို ထပ်ဝတ်လိုက်တယ်။;indeed: Because it is cold, the young boy, indeed, puts on a sweatshirt.;vskutku: Protože je zima, malý chlapec si, vskutku, obléká svetr.;col.

လိက်ကောက်;collect (money from friends, "go-around (and) collect");vybírat (peníze od přátel, "chodit-okolo (a) sbírat");T လိက်ကောက်: လိုက်ကောက်ဆိုတာ သူငယ်ချင်တွေဆီ သွားပြီး ပိုက်ဆန် အလှူခံ တောင်းတာ။;collect (money from friends): Collecting means, (that I) go to (my) friends and ask (them) to donate money (~ "to receive donation of money");vybírat (peníze od přátel): Vybírání znamená, že chodím za přáteli a žádám je aby darovali peníze (~ "abych dostal dar peněz");;

လိက်ကောက်: လိုက်ကောက်တယ် ပိုက်ဆံအလှူ။;collect (money from friends): (He) collects donated money.;vybírat (peníze od přátel): Vybírá darované peníze.;

လိက်စား။ -ဘက်ကို;chase after ("follow² much³ to¹ direction");honit se za ("moc¹ následovat⁰ do³ směru²");T လိက်စား။ -ဘက်ကို: လူတွေဟာ ပိုက်ဆံ၊ ယာဉ်၊ အိမ်၊ ချစ်ခြင်း၊ အဝတ်အစား(လှ)၊ အောင်မြင်မှု၊ ကျော်ကြားမှု စသည့်ဘက်ကို လိုက်စားကြတယ်။;chase after: Lay people chase after money, vehicles, houses, love, beautiful clothes, success, fame etc.;honit se za: Laici se honí za penězi, vozidly, domy, láskou, krásným oblečením, úspěchem, slávou atd.;

လိက်ဆို;repeat (what sb. else says, "follow (and) say");zopakovat (po někom, "následovat (a) říci");T

လိက်ဆို: လိုက်ဆိုပါ။;repeat: Repeat (what I say)!;zopakovat: Zopakuj (co říkám)!;imper. pol.

လိက်တာ;wow, it is ... ° it is so much ...;to je tak ... ° ty bláho, to je ...;suff. col.

လိက်နာ;follow ("follow (and) listen");následovat ("následovat (a) poslouchat");T

လိက်နာ: မလိုက်နာနိုင်ဘူး။;follow: (I) cannot follow.;následovat: Nemohu následovat.;

လိက်ပို့;take (sb. by a vehicle) ° lift, give a; "vzít (někoho vozidlem) ° svést (někoho);" (or) T

လိက်ပို့: နေရာစုံရောက်အောင် ကျွန်တော်လိုက်ပို့ပါမယ်။;take (sb. somewhere): In order to arrive everywhere, I will take you.;vzít (někoho někam): Vezmu tě (vozidlem) abys dojel do všech (těch) míst.;pol. um.

လိက်ပို့: သူ စာအုပ်ဝယ်ချင်တယ်ဆိုလို့ ကျွန်တော် စာအုပ်ဆိုင်လိုက်ပို့ပါတယ်။;take (by car): As it was said, that he wanted to buy a book, I took him (in a car) to a bookshop.;vzít (autem): Protože bylo řečeno, že (si) chtěl koupit knihu, vzal jsem ho (autem) do knihkupectví.;pol.

လိက်ပို့ပေး;lift, give a ("give² following⁰ (and) sending¹") ° take sb. sw. ("give² following⁰ (and) sending¹") ° ride to (give a lift, "give² following⁰ (and) sending¹");odvézt (taxíkem atd., "dát² následování⁰ (a) posílání¹") ° svézt ("dát² následování⁰ (a) posílání¹") ° zavézt (taxíkem atd., "dát² následování⁰ (a) posílání¹");T

လိက်ပို့ပေး: ကျွန်တော် လိုက်ပို့ပေးဖို့ အသင့်ပါ။;take (sb. sw.): I am ready to take (you anywhere). ° give a lift (to sb. sw.): I am ready to give (you) lift (anywhere);svézt (někoho někam): Jsem připraven (tě kamkoliv) svézt. ° vzít (někoho někam): Jsem

připraven (tě kamkoliv) vzít.;pol.

လိုက်ပို့ပေး: ဘယ်လိုက်ပို့ပေးရမလဲ။;lift, give a (by taxi): Where should (I) give (you) a lift?;svězt: Kam (vás) mám svězt?;inter. fut.

လိုက်ပို့ပေး: လိုက်ပို့ပေးနိုင်ပါတယ်။;lift, give a: (I) can give (you) a lift.;svězt: Mohu (vás) svězt.;pol.

လိုက်ပို့ပေး: လိုက်ပို့ပေးနိုင်မလား။;lift, give a: Can (you) give me a lift?;svězt: Můžete (mě) svězt?;inter. fut.

လိုက်ပို့ပေး: အိမ်လိုက်ပို့ပေးမယ်။;lift, give a: (I) will give (you) a lift home.;odvézt: Odvezu (tě) domů.;fut.

လိုက်ဖို့ရို: enrolled, be (“have² to¹ follow”);přihlášený, být (do kurzu, “muset² k¹ následovat”);I

လိုက်ဖို့ရို: အခု ဘယ်နှစ်ပါးလောက် လိုက်ဖို့ ရှိလဲ။;enrolled, be: How many monks are enrolled?;přihlášený, být (do kurzu atd.): Kolik mnichů je přihlášeno?;inter. col. mn.

လိုက်မ: နှင် လိုက်မလား။;indicates near future: Are you coming (with me)?;značí blízkou budoucnost: Půjdeš (se mnou)?;fut. လိုက်မယ်;indicates near future;značí blízkou budoucnost;suff. col.

လိုက်မယ်: ကျွန်တော် ခေါ်လိုက်ပါမယ်။;indicates near future: I'll call (him). (used when going to call a certain person to come);značí blízkou budoucnost: Zavolám (ho). (užito, když (někdo) jde zavolat určitou osobu aby přišla);fut. col. pol.

လိုက်မလိုက်;follow or not ° go or not;následovat nebo ne ° jít nebo ne;v.

လိုက်ရ;let (allow) ° allow to;nechat (svolit) ° svolit k;T လိုက်လံ;go after ° follow ° roam;potulovat se ° jít za ° následovat;T

လိုက်လံ: ဖိုက်ဆံကို လိုက်လံကောက်ခံတယ်။;go after: Go after (friends) and collect money (for act of generosity).;jít za: Jít za (přáteli) a vybírat peníze (za účelem šetrného činu).;

လိုက်အံ့: (from လိုက်ဦး);indicates near future (“follow (and) be-about-to”);značí blízkou budoucnost (“následovat (a) chystat-se”);suff. col.

လိုက်အံ့: ရေချိုးလိုက်အံ့မယ်။ ပြီးရင် ဆွမ်းစားလိုက်အံ့မယ်။;indicates near future: (I) am going to take a shower, and then (I) will (~ “am going to”) have a meal.;značí blízkou budoucnost: Jdu se osprchovat a pak se jdu najíst.;fut. ubmn.

လိုက်ဦး;indicates near future (“follow (and) be-about-to”);značí blízkou budoucnost (“následovat (a) chystat-se”);suff.

လိုက်ဦးမယ်;indicates near fut.;značí blízkou budoucnost;suff.

လိုက်ဦးမယ်: ရေချိုးလိုက်ဦးမယ်။;indicates near fut.: I am going to have a shower.;značí blízkou budoucnost: Jdu si dát sprchu.;fut.

လိုချင်;want (sth.);chtít (něco);T

လိုချင်: ငါ့မှာ ကားတစ်စီး ရှိပြီသာ။ ဒါကြောင့်

ဒီကားမလိုချင်တော့ဘူး။;need: I already have a car, therefore (I) don't need this one (~ “car”) any more.;potřebovat: Už jedno auto mám, takže už nepotřebuji tohle (“auto”).;

လိုချင်: ဘာလိုချင်သလဲ။;want: What do (you) want? (may be asked by a merchant in a shop);chtít: Co chcete? (může být otázkou prodáváče v obchodě);inter.

လိုချင်: မလိုချင်ပါဘူး။;want: (I) don't want (this). (can be used also in shop, restaurant etc.);chtít: Tohle nechci. (lze použít i v

obchodě, restauraci atd.);pol.

လိုချင်ခြင်း;greed (“need (and) want {nouner}”);chamtivost (“potřebovat (a) chtít {jmenec}”);n.

လိုချင်လဲ;need much (“need (and) want pretty-much”);potřebovat hodně (“potřebovat (a) chtít hezky”);T

လိုချင်;want (preceded by n.);chtít (následuje za pod. jm.);T

လိုချင်: တရုတ်ပစ္စည်း လိုချင်သလား။ ဒါမှမဟုတ် အိန္ဒိယပစ္စည်း လိုချင်သလား။;need: Do you need (“(and) want”) Chinese or Indian goods?;potřebovat: Potřebuje(te) (“(a) chcete”) čínské nebo indické zboží?;inter.

လိုင်း;Internet connection (“line”);internetové připojení (“linka”);n. E. line

လိုင်း: လိုင်းကျသွားလို့;Internet connection: because (we) lost the Internet connection (“because (the) line fell”);internetové připojení: protože jsme ztratili připojení (“protože linka spadla”);col.

လိုင်းကြိုး;juice, lime ° lime juice;džus, citronový ° citronový džus;n. E. lime juice

လိုင်းပေါ်မှာ;online (“in² on¹line”);online (“v² na¹ lince”);adv. E. online

လိုင်းပေါ်မှာ: ကျွန်တော် လိုင်းပေါ်မှာတစ်နေ့ကုန်နီးပါး ရှိတယ်။;online: I am online almost whole the day.;online: Jsem online téměř celý den.;

လိုက်;hollow (in a rock) ° cave ° grotto;dutina (ve skále) ° jeskyně;n. P. leňa (= cave)

လိုက်ဂူ;cave (“cave, cave”) ° grotto (“cave, cave”);jeskyně (“jeskyně, jeskyně”);n. P. leňa-guhā (= cave - cave) (or) n. P. leňa-guhā (= cave – cave)

လိုက်ဂူ: မြေပုံအရ ဒီလိုက်ဂူထဲမှာ ရတနာရှိတယ်လို့ ထင်ရတယ်။;cave: According to the map, it looks like if there is a treasure in this cave.;jeskyně: Podle mapy to vypadá, jako kdyby v této jeskyni byl poklad.;

လိုဘဲ (from လိုဝဲ);like, just “”;jako, právě “”;adv.

လိုဘဲ: မိန်းမဟာ မီးလိုဘဲ ယောက်ျားအတွက် အန္တရာယ်များသလို ယောက်ျားဟာလည်း မီးကဲ့သို့ မိန်းမအတွက် အန္တရာယ်များတယ်။;like: Woman is to man very dangerous, like fire, man also is like fire, very dangerous to woman.;jako: Žena je pro muže velice nebezpečná, jako oheň, muž je pro ženu také velice nebezpečný, jako oheň.;

လိုမ်းကြိုး;juice, lime ° lime juice;džus, citronový ° citronový džus;n. E. lime juice

လိုမ်းကြိုး: လိုမ်းကြိုးခြောက်ခွက်။;lime juice: six cups of lime juice;citronový džus: šest skleniček citronového džusu;

လိုရာပန်းတိုင်;goal (“needed thing (and) flower column”) ° aim (“needed thing (and) flower column”);zamíření (“potřebovaná věc (a) květinový sloup”) ° cíl (“potřebovaná věc (a) květinový sloup”);n.

လိုရာပန်းတိုင်: အခက်အခဲဟူသမျှ ကျော်လွှားနိုင်ပြီး လိုရာပန်းတိုင်သို့ လျင်မြန်စွာ တက်လှမ်းနိုင်ပါစေ။;goal: May (you) be able to overcome whatever difficulties and may (you) be able to strive quickly for advancement towards (your) goal.;cíl: Kéž jsi schopný překonat jakékoli těžkosti a kéž jsi schopný rychle usilovat o pokrok za (svým) cílem.;w. pol.

လိုလို;more or less (“like like”) ° mostly (“like like”);povětšinou (“jako jako”) ° většinou (“jako jako”) ° víceméně (“jako

jako”);adv. col.

လိုလို: ရေးတာတွေအားလုံးလိုလိုမှန်ပါတယ်။;mostly: All what (you) write is mostly correct.;víceméně: Všechno co jsi napsal, je víceméně správně.;col. pol.

လိုအပ်;need (“need (and) be-appropriate”) ° need (“need (and) put”);potřebovat (“potřebovat (a) pokládat”) ° potřebovat (“potřebovat (a) být-vhodný”);I (or) T

လိုအပ်: ကျွန်တော် ဆေးဝါးလိုအပ်လို့ ဆေးဆိုင် သွားတာ။;need: (I) am going to (a) shop as I need medicine.;potřebovat: Jdu do lékárny, protože potřebuji lék.;cont.

လိုအပ်: ငါ စာအုပ်ကို ကြည့်ဖို့ လိုအပ်တယ်။;need: I need the book to see (it).;potřebovat: Potřebuji (tu) knihu abych se na (to) podíval.;col.

လိုအပ်: ဆင်းရဲသောနိုင်ငံတွေက သူတို့နိုင်ငံသားတွေအတွက် အထောက်အပံ့လိုအပ်တယ်။;need: Poor countries need aid for their people.;potřebovat: Chudé země potřebují vypomoci svým lidem.;

လိုအပ်: နေထိုင်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။;need: (I) need to stay.;potřebovat: Potřebuji (tam) být.;

လိုအပ်: လိုအပ်တာ ပြောပါ။;need: Tell (me) what (you) need.;potřebovat: Řekni (mi) co potřebuješ.;imper.

လိုအပ်: လိုအပ်တာရှိရင် ကူညီနိုင်အောင် ကူညီပါမယ်။;need: If (you) have something needed, (I) will help (you) by the part of (mine) able to help.;potřebovat: Pokud máš něco (co) potřebuješ, pomohu (ti svou) částí schopnou pomáhat.;pol. fut.

လိုအပ်: လိုအပ်ရင် သုံးရတာပေါ့။;need: If (you) need, use (it).;potřebovat: Když budeš potřebovat, použij (to).;imper. col.

လိုအပ်ချက်;requirement (“need (and) be-appropriate {nouner}”);požadavek (“potřebovat (a) být-vhodný {jmenec}”);n.

လီး(တစ်ချောင်း);penis ° male sex organ;penis ° mužský pohlavní orgán;sg. vul.

လီတာ;liter;litr;n. E. liter

လီတာ: ပုလင်းထဲမှာ ရေလီတာရှိတယ်။;liter: There is one liter of water in the bottle.;litr: V láhvi je jeden litr vody.;

လီရာ;Kachin nationality's lineage, a;Kačen národnosti, generace;name

လုံ;safe, feel;bezpečně, cítit se;I

လုံး;whole, the (follows after the sequence n.-num.-num. class.) ° bottle (num. class. for bottles) ° indicates roundness ° ball (of fish etc. to eat, pulverized meat) ° spherical, be ° num. class. for snacks ° num. class. for bottles and cans ° num. class. for round things ° round, be;čítatel kulatých věcí ° čítatel zákusků ° celý (následuje za sledem pod. jm.-číslo-čítatel) ° kulovitý, být ° láhev (čítatel lahví) ° koule (rybí atd. na jení, rozdrčené maso) ° kulatý, být ° čítatel lahví a plechovek ° značí kulatost;I (or) suff. (or) pow. (or) n.

လုံး: တစ်နိုင်ငံလုံး;whole: whole the country;celý: celý stát;n.

လုံး: တစ်ပြည်လုံးမှာ သုံးလေးရက် ကျင်းပပါတယ်။;whole: (People of) whole the country celebrate for three (or) four days.;celý: Tři, čtyři dny (lidé) po (~ “v”) celé zemi slaví.;pol.

လုံး: ဒီလိုဆို သုံးလုံးပေးပါ။;num. class. for bottles: In that case give (me) three (“bottles”).;čítatel lahví: V tom případě (mi) dejte tři (“lahve”).;imper. pol.

လုံး: ဟက်စီ လေးလုံး;bottle (num. class. for bottles): four bottles of Pepsi;lahv (čítatel lahví): čtyři lahve Pepsi;

လုံး: ဘယ်နှစ်လုံးယူမလဲ။;num. class. for snacks: How many (“snacks”) will (you) take? ° snacks (num. class.): How many (“snacks”) will (you) take?;čítatel zákusků: Kolik (“zákusků”) si vezmeš? ° zákusky (čítatel): Kolik (“zákusků”) si vezmeš?;fut. inter.

လုံး: ဘီယာတစ်လုံး;bottle (num. class. for bottles): a bottle of beer;láhev (čítatel lahví): láhev piva;

လုံး: ဘောလုံးအကြီးနှစ်လုံး;num. class. for round things: two big balls;čítatel kulatých věcí: dva velké míče;n.

လုံး: သူ တစ်နေ့လုံး အိပ်တယ်။;whole: He sleeps whole the day.;celý: Spí celý den.;

လုံး: သူ သုံးအုပ်လုံး ဖတ်မယ်။;all (“whole”): He will read all (~ “whole”) the three books.;všechny (“celé”): Přečte všechny (~ “celé”) tři knihy.;fut.

လုံး: အဘိဓာန်တစ်အုပ်လုံး။;whole: whole the dictionary;celý: celý slovník;

လုံး: ဤဥပဒေအရ တက္ကသိုလ်ပညာသင်လို(သူ)တိုင်း သင်ကြားခွင့်မရနိုင်သဖြင့် မြန်မာတမျိုးသားလုံးက မကျေနပ်ကြချေ။;all: According to this law, all who need to learn at university cannot get the permission to learn (“(and) listen”), therefore people of all the Myanmar nationalities were, indeed, not satisfied.;všichni: Dle tohoto zákona, všichni, kdo se potřebují učit na universitě, nemohou dostat k učení (“(a) poslouchání”) povolení, proto, vskutku, byli lidé ze všech Myanmarských národností nespokojeni.;pl. writ.

လုံး: -တစ်;whole (“one whole”);celý (“jeden celý”);suff. adj.

လုံး: တစ်: ခေါင်းတစ်လုံး;whole: whole the head;hlava: celá hlava;

လုံး: တစ်: ခေါင်းတစ်လုံးလုံးတွင်;whole: in whole the head;celý: v celé hlavě;writ.

လုံချည်: မောင်အေး လုံချည်အစိမ်းဝတ်(ထား)တယ်။;longyi: (“Young man”) Aye is wearing green longyi.;loundží: (“Mladý pán”) É nosí zelené loundží.;

လုံချည်(တစ်ထည်) [lounj];sarong, Burmese (longyi, “tie¹ around”) ° longyi (Burmese sarong, “tie¹ around”);sarong, Barmský (loundží, “vázat¹ okolo”) ° loundží (Barmský sarong, “vázat¹ okolo”) ;sg.

လုံခြုံ;secure, be (“covered (and) wrapped”) ° safe, be (“covered (and) wrapped”) ° safe be (“be-protected (and) wrapped”);bezpečný, být (“přikrytý (a) zabalený”) ° bezpečný, být (“být-ochráněný (a) zabalený”) ° zabezpečený, být (“přikrytý (a) zabalený”);I

လုံခြုံ: ထိုအချိန်တွင် မုဆိုးဖိရွာသူကြီးဦးအောင်ဇေယျသည် မိမိ၏ ရွာကို လုံခြုံအောင် ထန်းလုံးတစ်များကားရသည်။;safe: At that time, headman of Mushepo village U Aung Zeyya himself, for safety, protected (his) own village (by) palm-tree trunks-forts.;bezpečný: Tehdy náčelník vesnice Mushópho Ú Aun Zeyya, pro bezpečí, ochránil svou vesnici opevněními z palmových kmenů.;writ.

လနီးပါး;nearly (almost, “nearly (and) nearly”) ° almost (“nearly (and) nearly”);téměř (“blízko (a) blízko”);adv. writ.

လုပ်;dělat ° do ° job, have a (“work”) ° work ° continue (“work”);dělat ° udělat ° pracovat ° zaměstnání, mít (“pracovat”) ° pokračovat (“pracovat”);T (or) I col.

လုပ်: ကျွန်တော် လုပ်ခဲ့တာ ;do: that, what I did;dělat: to, co jsem dělal;um.

လုပ်: ကျောင်းသားတစ်ယောက်အနေနဲ့ သူ ဒီလို မလုပ်သင့်ဘူး။;behave

(“do”): As a student, he should not behave (~ “do”) like this.;chovat se (“dělat”): Jako student by se takhle neměl chovat (~ “neměl by dělat”);

လုပ်: ကိုယ်လုပ်ရင် ကိုယ်ရတယ်။;do: If one does oneself one will get it.;dělat: Když si (to) jeden udělá sám, tak to (také) sám dostane.;prov.

လုပ်: စာဆက်သင်ဖို့လုပ်နေပါတယ်။;continue: (I)'m continuing to study.;pokračovat: Pokračuji ve studiu.;pol.

လုပ်: ဆရာဝန်လုပ် နေပါတယ်။;job (~ “work”): I have a job as a doctor. (“(I) am doing doctor's work.”);práce: Pracuji jakožto doktor. (“Dělám doktorskou práci.”);pol.

လုပ်: တစ်ခါမှ မကြားဖူးတဲ့ ဥပဒေတွေ ထုတ်ပြန်ပြီး လုပ်ချင်သလို လုပ်နေကြပါတယ်။;do: (They) proclaim a law that (I) have never heard (and they) are doing how they want to do.;dělat: Vyhlásí zákon který (jsem) ještě nikdy neslyšel a dělají jak se jim chce dělat.;pol.

လုပ်: တစ်ချင်းစီကို ဖြည့်ဖြည့်ချင်းလုပ်နေတယ်။;do: (I) am doing each little by little.;dělat: Dělám každý po trošce.;

လုပ်: နေ့တိုင်း ဘာတွေလုပ်ဖြစ်သလဲ။;do: What are the things (~ “works”) that (you) happen to do every day?;dělat: Co děláš každý den? (“Jaké práce se stane, že děláš každý den?”);inter. col.

လုပ်: ပုံမှန်လုပ်နေကျအတိုင်း;do: as (I) do (it) usually;dělat: jako (to) tak obvykle dělám;

လုပ်: ဗမာပြည် ဘာလုပ်ဖို့ လာသလဲ;work: What have you come to Burma for (~ “to do”)?;práce: Kvůli čemu jsi přijel do Barmy? (“Pro jakou práci (jsi) přijel do Barmy?”);inter.

လုပ်: ဘယ်လိုလုပ်သလဲ။;do: How will you do (it)?;dělat: Jak to uděláš?;inter. col.

လုပ်: ဘာတွေလုပ်နေလဲ။;work: What are you doing? (“what works are (you) doing?”);práce: Co děláš? (“Jaké práce děláš?”);inter.

လုပ်: ဘာလုပ်နေတာလဲ။;do: What are (you) doing?;dělat: Co děláš?;inter.

လုပ်: ဘာလုပ်ဖို့ အစီအစဉ် ရှိသလဲ။;do: What do (you) plan to do today?;dělat: Co máš dnes v plánu (dělat)?;inter. col.

လုပ်: ဘာလုပ်လုပ်;do: whatever (you) do;dělat: cokoliv uděláš;

လုပ်: ဘာအလုပ်လုပ်နေသလဲ။;do: What is your job? (“What work are (you) doing?”);dělat: Jaké je (vaše) zaměstnání? (“Jakou práci děláte?”);inter. cont.

လုပ်: ဘုန်းကြီးများအတွက် ဒကာအဖြစ်အလုပ်လုပ်တယ်။;work: (He) works as a supporter for monks.;pracovat: Pracuje jakožto pomocník mnichů.;

လုပ်: မင်း ဘာလုပ် နှံ့သလဲ။;do: What did you do?;dělat: Co jsi dělal(a)?;inter. col.

လုပ်: မလုပ်တော့ပါ။;do: Don't do (it) any more!;dělat: Už to nedělej!;imper. pol.

လုပ်: မလုပ်တော့ပါဘူး။ ပင်စင် ယူလိုက်ပြီ။;job, have a: I don't have a job any more. I am retired. (“(I) don't work any more. (I) happened to take pension.”);zaměstnání, mít: Už nemám zaměstnání. Jsem v penzi. (“Už nepracuji. Stalo se, že беру penzi.”);pol.

လုပ်: မလုပ်သေးပါဘူး။ ကျောင်းတက်နေပါတယ်။;job, have a: (I) still don't have a job. (I)'m attending a school.;zaměstnání, mít: Ještě zaměstnání nemám, chodím do školy (~ “nastupuji (na) školu.”);cont. pol.

လုပ်: လုပ်နေပါတယ်။;job (~ “work”): (I) have a job. (“(I) am working.”). ° work: (I) am working.;práce: Pracuji. ° zaměstnání: Chodím do zaměstnání. (“Pracuji.”);ocnt. pol. (or) cont. pol.

လုပ်: လုပ်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။;do: (I) happened to do;udělat: stalo se, že (jsem) udělal;p.s.

လုပ်: လုပ်သလို မဖြစ်တော့လဲ ဖြစ်သလို လုပ်ရမှာပေါ့။;do: As (things) don't happen according to how (you) do them, (you) should do (things) as (they) happen.;dělat: Poněvadž se (věci) nedějí podle (toho) jak (je) děláš, měla bys (je) dělat (podle toho,) jak se dějí.;imper. pol. prov.

လုပ်: လေယာဉ်ရုံးမှာ လုပ်နေပါတယ်။;job (~ “work”): I have a job in airline office. (“(I) am working in airline office.”);zaměstnání (~ “práce”): Jsem zaměstnaný v cestovní kanceláři. (“Pracuji v cestovní kanceláři.”);cont. pol.

လုပ်: သဘောရှိလုပ်ပေတော့။;do: Really, do as (you) like.;dělat: Hele, dělej jak chceš.;imper. col.

လုပ်: သားသားဟာကို ဘာလုပ်တာတုန်း။ (~ သားသား ဘာလုပ်နေတာတုန်း။);do: What is the son (“still”) doing?;dělat: Co (náš) syn (“stále”) dělá?;inter. lett.

လုပ်: အခြားကြိုက်တဲ့အလုပ်ကို စလုပ်နိုင်ပါတယ်။;do: (I) can start to do anything (I) like.;dělat: Mohu začít dělat cokoliv chci (~ “mám-rád”).;pol.

လုပ်: အနာဂတ် ဘာလုပ်ဖို့ မုန်းထားလည်း။ (~ ရေဆက် ဘာလုပ်မယ်မုန်းထားလည်း);do: What do (you) plan to do in future?;dělat: Co plánuješ dělat v budoucnu?;inter.

လုပ်: အမှားလုပ်မှ အမှန်ပေါ်မှာပေါ့။;make (mistakes): Indeed, by making mistakes, correct(ness) will appear.;dělat (chyby): Vskutku, děláním chyb se objevuje správné (psaní).;col.

လုပ်: အိမ်မှုကိစ္စ လုပ်ပါတယ်။;housework (~ “do”): I am a housewife. (“(I) do the house work.”);domácí práce (~ “pracovat”): Jsem žena v domácnosti. (“Dělám domácí práce.”);pol.

လုပ်(တစ်ခု);work ° employment (“work”) ° job (“work”);práce ° zaměstnání (“práce”);suff. sg. (or) sg.

လုပ်ငန်း;business (“work (and) duty”);podnikání (“práce (a) povinnost”) ° obchodní činnost (“práce (a) povinnost”) ° byznys (“práce (a) povinnost”);n.

လုပ်ငန်း: ဒါပြင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေလဲ အများကြီး ရှိပါတယ်။;business: Moreover, (there) are also many financial businesses.;podnikání: Navíc, je (zde) také mnoho finančního podnikání.;pol. col.

လုပ်ငန်း: မိုနီတာဆိုတာ ကွန်ပျူတာလုပ်ငန်း သရုပ်စစ်ပိုင်းပါ။;do work, to: Monitor is the part of computer (which), for doing work, (makes) forms real.;dělání práce, pro: Monitor je část počítače, (která), pro dělání práce, (uvádí) tvary ve skutečnost.;pol.

လုပ်ငန်း(တစ်ခု);work (“work (and) duty”) ° job (“work (and) duty”) ° occupation (“work (and) duty”);zaměstnání (“práce (a) povinnost”) ° úkol (“práce (a) povinnost”) ° práce (“práce (a) povinnost”);n.

လုပ်ငန်းစဉ်;work program (“regular² work⁰ (and) work¹”);pracovní program (“pravidelná² práce¹ (a) práce⁰”);n.

လုပ်ငန်းစဉ်(တစ်ခု);monitor (“(to) arranges-in-order² work⁰ to-do¹”);monitor (“uspořádává² práci⁰ k-děláním¹”);sg.

လုပ်စရာ;does, what one (“work {nouner}”) ° what one does (“work {nouner}”) ° work to do (“workings”);co někdo dělá

(“dělat [jmenec]”) ° dělá, co někdo (“dělat [jmenec]”) ° práce k děláni (“pracování”);n.

လုပ်စရာ: လုပ်စရာ ရှိတာ လုပ်ပါ။;do, what to: Do what (you) have to do.;dělat, co: Dělej co máš dělat.;imper. pol. col.

လုပ်စရာ: လုပ်စရာရှိတာ ဆက်လုပ်ပါ။;work to do: Continue in the work (that you) have to do.;práce k děláni: Pokračuj v práci, kterou máš (“k děláni”);imper. pol.

လုပ်စရာ: လုပ်စရာရှိတာသာ လုပ်ပါ။;do, that one has to: Do just the things that you have to do.;práci, co má jeden na: Dělej jen to, co máš na práci.;imper. pol.

လုပ်စရာ: လုပ်စရာအများကြီးကျန်သေးတယ်။;work: Still a lot of work remains.;práce: Zbývá ještě hodně práce.;

လုပ်စာ;salary (“work writing”) ° earnings (“writing” (of) work”);výdělek (“psaní” práce”) ° plat (“pracovní psaní”);n.

လုပ်စာ: ငယ်သေးလို့ မိဘလုပ်စာထိုင်စားတဲ့ အရွယ်ပါ။;earnings: ‘Young’ (means) unemployed age, (taking from) parents’ earnings.;výdělek: ‘Mladý’ (znamená) nezaměstnaný věk, (brání z) výdělku rodičů.;pol.

လုပ်ဆောင်ပုံ;behavior (“way to do (and) carry out”);chování (“způsob jak (se) chovat a vykonávat”);

လုပ်ထား: ဒါပေမဲ့ ရွှေနှင့်လုပ်ထားတဲ့အရပ်ပါ။;made of: However, it is statue made of gold.;vyrobený z: Ale to je socha vyrobená ze zlata.;pol.

လုပ်ထုံးလုပ်နည်း;way to do (“accustomed doing, method of doing”);způsob jak dělat (“navyké děláni, způsob děláni”);n.

လုပ်ထုံးလုပ်နည်း: လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွေကို ကျွန်တော် နားမလည်တာတွေ အသေအချာပဲ။;way to do: (I) just do not understand exactly the way to do (it).;způsob jak dělat: Prostě nerozumím přesně, jak (to) mám udělat.;col.

လုပ်နေကျ;natural, be (“falls” (with) working”) ° mastered, be (“falls” (with) working”) ° deep-seated, be (“falls” (with) working”) ° vžitý, být (“padá” (s) děláním”) ° osvojený, být (“padá” (s) děláním”) ° přirozený, být (“padá” (s) děláním”) ° I လုပ်ပေး: ဘာလုပ်ပေးရမလဲ။;do (for sb.): What can (~ “should”) (I) do for you?;udělat (pro někoho): Co pro (tebe) mohu (~ “musím”) udělat?;inter. fut.

လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်(တစ်ယောက်);colleague (“work colleague (who) holds (and) embraces”);kolega (“pracovní kolega (který) drží (a) objím;

လုပ်ရပ်;deed (“work (and) stop”) ° action (“work (and) stop”) ° act (“work (and) stop”) ° feat (also about magic, “work (and) stop”);čín (“pracovat (a) zastavit”) ° úkon (“pracovat (a) zastavit”) ° skutek (i o magii, “pracovat (a) zastavit”) ° akt (“pracovat (a) zastavit”);n.

လုပ်ရပ်: လက်မပါဘဲ အဲဒီ လုပ်ရပ်ကို စွမ်းဆောင်နိုင်လာပါတယ်။;feat: (He) was able to accomplish that feat without (movement of) hand.;skutek: Byl schopen uskutečnit (ten magický) skutek (i) bez (pohybu) ruky.;pol.

လုပ်သားပြည်သူ;working people (“working people, country people”);pracující lid (“pracující lidé, státní lidé”);n.

လုပ်သားပြည်သူများ: အဆိုအချေနှစ်ဘက်ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ပြောပြီးတဲ့အခါ လုပ်သားပြည်သူများထဲကလဲ ဒီစင်မြင်ပေါ်ကို တက်ရောက်ပါဝင် ပြောဆိုနိုင်ကြပါတယ်။;people (“male workers (and) female civilians”): When the people of both sides, proposers (and) defendants have spoken, somebody from the (other) people (~

“male workers (and) female civilians”) may also come (“(and) enter”) on this stage and speak.;lidé (“pracující muži (a) civilistky”): Když lidé z obou (debatních) stran, navrhovatelé (svého názoru) (a) obhájci (jiného názoru) domluví, můžou někteří z (ostatních) lidí (~ “pracujících mužů (a) civilistek”) také přijít (“(a) vejít”) na toto jeviště a promluvit.;fut. pol. လုပ်သားများ: လေးစားအပ်တဲ့ လုပ်သားပြည်သူများ ခင်ဗျား။;gentlemen: Ladies and gentlemen! (“You, respectable men and women.”);pánové: Dámy a pánové! (“Vy, úctyhodní pánové a dámy.”);imper.

လုံးလုံး;completely ° totally ° entirely;úplně ° kompletně ° zcela;adv.

လုံးလုံး: လုံးလုံးပြီးဆုံးတယ်။;completely: (He) finishes (it) completely.;úplně: Úplně (to) dokončuje;

လုံးလုံးလျားလျား;entirely (“all-around (and) extensively”) ° thoroughly (“all-around (and) extensively”) ° completely (“all-around (and) extensively”);zcela (“dokola (a) rozsáhle”) ° naprosto (“dokola (a) rozsáhle”) ° úplně (“dokola (a) rozsáhle”);adv.

လုံးလုံးလျားလျား: မူရင်းကျမ်းအဋ္ဌကထာဆိုင်ရာ သဘောတရားသည် နောက်ပိုင်းအဋ္ဌကထာများကို လုံးလုံးလျားလျား ဩဇာလွှမ်းမိုးခဲ့သည်။;entirely: The commentarial character of the canon later thoroughly influenced the late commentaries.;zcela: Komentátorský charakter kánonu později zcela ovlivnil pozdější komentáře.;p.s. writ.

လုံလုံလောက်လောက်;enough;dost(atek);adj.

လုံလုံလောက်လောက်: အချိန် လုံလုံလောက်လောက် မရှိဘူး။;enough: There is not enough time.;dost: Není dost času.;

လုံလောက်;enough, be ° enough, be (“be-enveloped (and) be-sufficient”) ° suffice (“be-enveloped (and) be-sufficient”);dostačovat ° dost, být (dostačovat, “být-obalený (a) být-dostačující”) ° stačit (“být-obalený (a) být-dostačující”) ° stačit;l

လုံလောက်: ညပိုင်းလေးနာရီအိပ်ချိန်ဟာ မလုံလောက်ခဲ့ပေ။;enough, be: (“time of”) four hours sleeping at night was not enough, indeed;stačit: čtyři hodiny (~ “čas čtyř hodin”) spánku v noci, vskutku, nestačily.;p.s. writ.

လုံလောက်: လုံလောက်သောပစ္စည်း;enough: enough things;dostatek: dostatek věcí;

လုံလောက်: အဲဒီလောက်ဆို လုံလောက်ပြီလို့ ကျွန်တော် ထင်ပါတယ်။;enough, be: I think this much is enough.;stačit: (“Já”) si myslím, že tolik stačí.;pol. um.

လုံးဝ;at all (“round (and) fat”) ° absolutely ° fully (“complete (and) fat”) ° totally (“complete (and) fat”) ° completely ° completely (“round (and) fat”) ° absolutely (“round (and) fat”) ° entirely (“complete (and) fat”);docela (“kompletní (a) tlustý”) ° naprosto (“kulatý (a) tlustý”) ° zcela (“kulatý (a) tlustý”) ° úplně (“kompletní (a) tlustý”) ° vůbec (“kulatý (a) tlustý”) ° absolutně (“kulatý (a) tlustý”) ° zcela (“kompletní (a) tlustý”) ° naprosto ° zcela;adv.

လုံးဝ: ကျွန်တော် အားကစားလုံးဝမလုပ်လို့ အားနည်းတယ်။;at all: Because I do not play sports at all, (I) am weak.;vůbec: Protože vůbec nesportuji, jsem slabý.;um.

လုံးဝ: ငါ အရမ်းကောင်းမွန်တဲ့ ရဟန်းတ(စ်)ပါး ဖြစ်ဖို့ လုံးဝဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီ။ (~ အရမ်းတော်တဲ့ ရဟန်းတ(စ်)ပါး ဖြစ်ဖို့ ငါ

လုံးဝဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီ။;strong (~ "absolutely"): I made a strong determination to be an excellent monk.;pevný (~ "naprosto"): Učinil jsem pevné rozhodnutí být výborným mnichem.;p.p. col. လုံးဝ: ထိုအချိန် ဆုံးဖြတ်ခြင်း လုံးဝ ပြီးဆုံးပါတယ်။ (~ ထိုအချိန် လုံးဝဆုံးဖြတ် ပြီးပြီ။);completely: At that time the deciding is completely finished.;zcela: V tu dobu je rozhodování zcela ukončeno.;pol.

လုံးဝ: ပိုက်ဆံလုံးဝ မရှိဘူး။;at all, not: (I) have no money at all. ° absolutely: (I) have absolutely no money.;vůbec: Nemám vůbec žádné peníze. ° vůbec: Nemám naprosto žádné peníze.; လုံးဝ: ဘာဝနာလုံးဝပြီးဆုံးတယ်။;completely: The meditation is completely finished.;zcela: Meditace je zcela ukončena.; လုံးဝ: လုံးဝ လှုပ်ရှားမှု မရှိဘဲ;at all, not (~ "absolutely"): without any movement at all;jakýkoliv (~ "absolutně"): bez jakéhokoli pohybu ruky ("absolutně bez vlastnění pohybu"); လုံးဝမ;absolutely not ("not² round° (and) fat¹") ° not at all ("not² round° (and) fat¹");vůbec ("nikoliv² kulatý° (a) tlustý¹") ° absolutně ne ("nikoliv² kulatý° (a) tlustý¹");adv.

လူ;lay people;laici;n.

လူ: မင်းဟာ ငါ့ရဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်တွေ ပြောပြတဲ့ ပထမဆုံးလူပါ။ ;person: You are the first person to who I reveal my secrets.;člověk: Jsi první ("člověk"), kterému odhaluji svá tajemství.;pol.

လူ: လူတစ်ယောက်အဖြစ်;lay person: as a lay person;laik: jakožto laik;

လူ: လူတွေဟာ ပိုက်ဆံ၊ ယာဉ်၊ အိမ်၊ ချစ်ခြင်း၊ အဝတ်အစား(လှ)၊ အောင်မြင်မှု၊ ကျော်ကြားမှု စသည့်ဘက်ကို လိုက်စားကြတယ်။;lay: Lay people chase after money, vehicles, houses, love, beautiful clothes, success, fame etc.;laik: Laici se honí za penězi, vozidly, domy, láskou, krásným oblečením, úspěchem, slávou atd.;

လူ: လူထွက်မှ လာမယ်ပြောတာလား။;lay life: (So, you) say, that (as soon as you) left the lay life, (you) will come back (to it)?;laický život: (Takže ty) říkáš, že (jakmile jsi) opustil laický život, budeš se do něj vracet?;inter. utmn.

လူ: လူပါ;lay person: (I) am a lay person.;laik: Jsem laik.;pol.

လူ: လူဘဝမှာ လူတွေဟာ အမျိုးမျိုးကိစ္စတွေ (~ ကိစ္စအမျိုးမျိုး) ပြဿနာတွေ (~ ပြဿနာအမျိုးမျိုး) ရှိကြတယ်။;lay person: In lay life, lay people have various issues (and) problems.;laik: V laickém životě, laici mají různé potíže (a) problémy.;

လူ: သံဃာနဲ့ လူနဲ့ ဆက်ဆံရေးတယ်။;lay people: Monks get connected with lay people (and) write (them).;laici: Mniši se spojí s laiky (a) píší (jim).;col.

လူ: အချိန်ကျလျင် လူအားလုံးအသက်အရွယ်ကြီးရင်၍ မကျန်းမာဖြစ်၍ သေဆုံးမယ်။ (~ အချိန်ကျလျင် လူအားလုံး အိုမယ်၊ နာမယ် အဆုံးသတ်မှာ သေကြဦးမယ်။);people: After some time, quickly, all people will get old, sick and then (they) die.;lidé: Za nějakou dobu lidé rychle zestárnou, onemocní a pak zemřou.;fut. writ.

လူ: အခြားလူများကို;people: to other people;lidé: ostatním lidem;acc. writ.

လူ(တစ်ယောက် ၊ တစ်ဦး);lay person;laik;sg.

လူ(တစ်ယောက်);person ° lay person ° human;laik ° člověk;sg.

လူကြမ်း: ဒီရုပ်ရှင်မှာ သူလူကြမ်းအဖြစ် ပါပါတယ်။;villain: In this movie he is starring as a villain ("In this movie he is included as a villain.");darebák: V tomto filmu hraje hlavní roli darebáka. ("V tomto filmu je on zahrnut jakožto darebák.");pol.

လူကြမ်း(တစ်ယောက်);villain ("threatened¹ person°");padouch ("vyhrožovaná¹ osoba°") ° darebák ("vyhrožovaná¹ osoba°");sg.

လူကြီး: ဦးမြမောင်ကိုတော့ ဒီမို့က လူကြီးလူငယ်မရွေး သိကြပါလိမ့်မယ်။;old (and respected) people: As for U Mya Maung, every person, whether old (or) young probably knows (him).;starší (a ctění) lidé: Co se týče U Mja Mauna, každý člověk, at' už starý nebo mladý, (jej) pravděpodobně zná.;pol.

လူကြီးတွေ;people ("big¹ people° {pl.}²");lidé ("velcí¹ lidé° {pl.}²");pl.

လူကြီးမင်း: လူကြီးမင်းများသိကြတဲ့အတိုင်း ဒီနေ့စကားရည်လူပွဲရဲ့ ခေါင်းစဉ်ကတော့ {ယောက်ျားက မိန်းမ ထက် နိုင်ငံတာဝန်ကို ပိုထမ်းဆောင်နိုင်တယ်} ဆိုတာပါ။;elder: As the elders know, as for the today's discussion's topic, it is called "By men, more than by ladies, the country responsibilities (~ duties) can be carried out.";starší (člověk): Jak (již) ti starší ví, co se týče dnešního tématu diskuze, je nazván "Zodpovědnosti (~ povinnosti) (naší) země mohou být vykonány spíše muži než ženami.";pol.

လူကြီးမင်း(တစ်ဦး);gentleman ("big¹ person° (and) king²");pán (gentleman, "velká¹ osoba° (a) král²");sg.

လူကြီးလူငယ်မရွေး;people, every ("not¹ choosing¹¹ (whether) big¹ people° (or) small² people³") ° anybody ("not¹ choosing¹¹ (whether) big¹ people° (or) small² people³");lidé, kteříkoliv ("ne¹⁰vybírajíce¹¹ (zda) velcí¹ lidé° (nebo) malí² lidé³") ° kdokoliv ("ne¹⁰vybírajíce¹¹ (zda) velcí¹ lidé° (nebo) malí² lidé³");n.

လူကြီးသားကြီး;elders (who deserve respect, "big¹ people° (and) big³ persons²");starší lidé (hodni úcty, "velcí¹ lidé° (a) velké³ osoby²");n.

လူကြီးသူမ;elders (who deserve respect, "big¹ people° (and) female³ persons²");starší lidé (hodni úcty, "velcí¹ lidé° (a) ženské³ osoby²");n.

လူကြီးသူမ: သင်္ကြန်ရက်တွေမှာ လူငယ်တွေက ရွာထဲမှာ ရိတ်လူကြီးသူမတွေကို ကန်တော့ကြပါတယ်။;elders, pay: On the Thin-gyan days youth pay obeisance to the elders (who) stay in the village.;starší lidé: Ve dnech Tendžanu mladí uctívají starší lidi (kteří) jsou ve vesnici.;pol.

လူကိုယ်တိုင်: လူကိုယ်တိုင်လာမှ တိုင်ပင်လို့ ရမယ်။;personally: It will be fine to consult (your questions) when (you) come personally.;osobně: Konsultace (tvých otázek) bude v pořádku, jestliže přijdeš osobně.;fut.

လူကိုယ်တိုင်;oneself ("person (by) oneself") ° personally ("person (by) oneself");osobně ("osoba sama-sebou") ° sám (osobně, "osoba sama-sebou");adv.

လူကောင်းယောင်ဆောင်ခြင်း;hypocrisy ("carry³ false² (image of) good¹ person° {nouner}¹⁰");pokrytectví ("nést³ falešnou² (podobu) dobré¹ osoby° {jmenec}¹⁰");n.

လူငယ်;youth ° people, young;lidé, mladí ° mladí lidé;n.

လူငယ်: ဦးမြမောင်ကိုတော့ ဒီမို့က လူကြီးလူငယ်မရွေး သိကြပါလိမ့်မယ်။;young people: As for U Mya Maung, every person, whether old (or) young probably knows (him).;mladí lidé: Co se týče U Mja Mauna, každý člověk, at' už starý nebo mladý, (jej) pravděpodobně zná.;pol.

လူငယ်တစ်ယောက်: ရေးတန်းက ဝန်ဇင်းရွာမှာ လူငယ်တယောက် ရှိတယ်။;young person, a: Once upon a time, there was a young man in Wun Zin village.;mladý člověk, nějaký: Bylo nebylo, ve vesnici Wan Zen byl jeden mladý člověk.;

လူတန်းစား; society (in general, "people stretch-out much"); společnost (všeobecně, "lidé se-roztahují hodně"); n.
 လူတန်းစား: မင်းရဲ့ လက်ရှိဘဝ(မှာ)၊ လက်ရှိပတ်ဝန်းကျင်(မှာ)၊ လက်ရှိလူတန်းစားမှာ (~ လက်ရှိအသိုင်းအဝိုင်းထဲမှာပဲ)
 တရားထိုင်ပါတယ်; society: (You) meditate in your present life, in (your) present environment (and) in (your) present society.; společnost: Medituješ ve svém přítomném životě, ve (svém) přítomném prostředí (a) ve (své) přítomné společnosti.; pol.
 လူတွေ: ရေကူးတဲ့လူတွေ; people: people who swim; lidé: lidé, kteří plavou;
 လူတွေ: လူတွေက နတ်ကွန်းထင်ပြီး ပူဇော်နေကြပါတယ် ဘုရား; people: People thought it to be a spirit-house and worship it, majesty.; lidé: Lidé si mysleli, že je to duchův (bůžkův) dům a uctívají jej, výsosti.; pol.
 လူတွေကြီး: လူတွေကြီးပဲ မဟုတ်ဘူး; people: ("Surely,") there are no people.; lidé: ("Jistě,") nejsou (tu) žádní lidé.; col.
 လူတိုင်း; everybody ° anybody (in positive sense) ° everybody ("every¹ human"); každý ° každý ("každý¹ člověk") ° kdokoliv; pron.
 လူတိုင်း; everybody ("every¹ person"); každý (člověk, "každá¹ osoba"); n.
 လူတိုင်း: လူတိုင်း သိတယ်; everybody: Everybody knows.; každý: Každý ví.;
 လူထု; people ("people's mass"); lid ("lidská masa"); n.
 လူနာ: ကျွန်တော့်လူနာနေမကောင်းလို့ ကျွန်တော် သူတို့ ဂရုစိုက်နေတယ်; patient: Because (my) patient is ("being") sick, I take care of him.; pacient: Protože je můj pacient nemocný, ("já") starám se o něj.; cont. um.
 လူနာ: ဆရာဝန်တစ်ယောက်အနေနဲ့ သူ လူနာကို ကုရမယ်; sick people: As a doctor, he should cure sick people.; nemocní lidé: Coby doktor, měl by léčit nemocné lidi.;
 လူနာ: လူနာက ဆေးရုံကုတင်မှာ လဲလျောင်းနေတယ်; patient: The patient is lying on the hospital-bed.; pacient: Pacient leží na nemocniční posteli.; cont.
 လူနာ(တစ်ယောက်); sick (person, "sick¹ person") ° patient (sick person, "paining¹ person"); nemocný (o osobě, "nemocná¹ osoba") ° pacient ("bolavá¹ osoba"); sg.
 လူနာတင်ယာဉ်(တစ်စီး); ambulance ("vehicle³ loading² paining¹ people"); ambulance ("vozidlo³ nakládající² bolavé¹ lidi") ° sanitka ("vozidlo³ nakládající² bolavé¹ lidi"); sg. P. yāna (= vehicle)
 လူနို့; milk of human; mléko, lidské; n.
 လူပျို(တစ်ယောက်); boy in puberty (single or virgin man, "tender person") ° bachelor (single or virgin man, "tender¹ person"); svobodný mládenec (svobodný muž nebo paník, "něžná¹ osoba") ° chlapec v pubertě (svobodný muž nebo paník, "něžná¹ osoba");
 လူပျိုကြီး(တစ်ယောက်); bachelor, old (can be used in common talk, not offensive) ° virgin, old (can be used in common talk, not offensive); paník, starý (CZ slovo je urážlivé, ale to barmské slovo lze užit při běžném rozhovoru, není urážlivé) ° paník, starý (CZ slovo je urážlivé, ale to barmské slovo lze užit při běžném rozhovoru, není urážlivé); sg. m.
 လူပြက်: လူပြက်တွေလဲကောင်းတယ်; comedians: The comedians

are also good.; komedianti: Komedianti jsou také dobří.; col.
 လူပြက်(တစ်ယောက်); comedian (clown) ° clown ("person (who) jests"); komediant (klaun) ° klaun ("osoba (která) žertuje"); sg.
 လူဘဝ; lay life; laický život; n.
 လူဘဝ: လူဘဝမှာ လူတွေဟာ အမျိုးမျိုးကိစ္စတွေ (~ ကိစ္စအမျိုးမျိုး) ပြဿနာတွေ (~ ပြဿနာအမျိုးမျိုး) ရှိကြတယ်; lay life: In lay life, lay people have various issues (and) problems.; laický život: V laickém životě, laici mají různé potíže (a) problémy.;
 လူများ; people ("many¹ people"); lidé ("mnoho¹ lidí"); pl.
 လူများ: မြန်မာလူများတွေက ကမ္ဘာမှာ မျက်နှာအချို့သာဆုံးနဲ့ အဖော်ရွေးဆုံးဆိုတာ သိရပါလိမ့်မယ်; people: (You) should be known, that Myanmar people are in the world those of the most sweet face and the most friendly (ones).; lidé: Měl bys vědět, že Myanmarští lidé jsou na světě ti s nejsladší tváří a (ti) nejpřátelštější.; pol.
 လူမျိုး: ဒတ်ချ်လူမျိုးပါ; nationality: (I) am of Dutch nationality.; národnost: Jsem holandské národnosti.; pol.
 လူမျိုး: မြန်မာလူမျိုးတစ်ဦးပါ; nationality: (I) am of Myanmar nationality. ("I) am one of Myanmar people kind."); národnost: Jsem Myanmarské národnosti. ("Jsem jeden z myanmarského druhu lidí."); pol.
 လူမျိုး: ရင်က ဘာလူမျိုးလဲ; nationality: What is your (~ "sir's") nationality?; národnost: Jaká je tvá (~ "pánovo") národnost?; inter.
 လူမှုရေးဆိုင်ရာသိပ္ပံပညာ; humanistic sciences ("science² concerning¹ humanity"); humanistika ("věda² ohledně¹ lidskosti"); n.
 လူမှုရေးအလုပ်; social work °; sociální práce °; n.
 လူနိုး; modest man ("modest¹ person"); skromný člověk ("skromná¹ osoba"); n.
 လူဝင်စား; incarnation ("person (who) enters for-sure") ° reincarnation ("person (who) enters for-sure") ° reborn person ("person (who) enters for-sure"); přerozená osoba ("osoba (která) vstupuje na-jisto") ° převtělení ("osoba (která) vstupuje na-jisto") ° vtělení ("osoba (která) vstupuje na-jisto"); n.
 လူဝင်စား: သူဟာ ကိုမောင်ရဲ့ လူဝင်စားဖြစ်တယ်; reincarnation: He is reincarnation of Mr. Maung.; vtělení: Je vtělení pana Maunga.;
 လူဝတ်; lay person ("lay-people's duty") ° lay life ("lay-people's duty"); laik ("laické povinnosti") ° laický život ("laické povinnosti"); n. P. vatta (= duty)
 လူဝတ်: ငါးပါးသီလက လူဝတ်မှာလည်း တည်လို့ရသား(ပါ)ပဲ; lay people: The five precepts should be especially observed by (~ "in") lay people.; laici: Pět pravidel by měly být dodržovány zejména laiky (~ "v laicích"); pol.
 လူဝတ်: သီလငါးပါးဆိုတာ လူဝတ်မှာလည်း စောင့်တည် (~ ဆောက်တည်)လို့ရပါတယ်; lay people (precepts, rules): As for five precepts, (they) should be protected by lay people too.; laici: Co se týče pěti pravidel, (ta) by měla být ochraňována i laiky.; pol.
 လူဝတ်ကြောင်; clothes of lay people (indicates difference between lay people and monks, "laity's clothes (like that of) cat"); oblečení laiků (naznačuje rozdíl mezi laiky a mnichy, "laické oblečení (jako to) kočky"); n. Bh. P. vattha (= clothes)
 လူအေး; modest man ("cool(~calm)¹ person"); skromný člověk ("chladná(~klidná)¹ osoba"); n.
 လေး; indicates emphasis ° just ° is ° indicates persuasion ° hey °

air ° indicates persuasion ° wind ° indicates assertion; značí zdůraznění ° značí přesvědčování ° značí přemlouvání ° vítr ° hele ° je ° jen ° značí ujištění ° vzduch; suff. adv. col. (or) n. (or) suff. col. (or) suff. (or) suffv. interj. (or) interj. လေး; usually ° tendency ° habit; sklon k ° zvyk ° obvykle; adv. (or) T

လေး; heavy ° good ° itself (very) ° several ("small") ° heavy, be ° four ° indicates affection to the preceding noun ° salty ° beloved ° dear ° weigh ° indicates indefinite article ° very (itself); těžký ° milovaný ° slaný ° těžký, být ° jako takový ° milý ° čtyři ° značí neurčitý člen ° několik ("malý") ° dobrý ° vážít, být ° samotný (jako takový) ° značí zalíbení v předcházejícím pod. jm.; I (or) suff. (or) num. (or) adj. (or) suff. adj.

လေး: ကျေးဇူးပြုပြီး ဒီပန်းသီးလေးကို လေးစိတ်ခွဲပေးပါ။; very: Please, divide this ("very") apple into four parts ("and give").; samotný: Prosím, rozdělte toto ("samotné") jablko na čtyři části ("a dejte").; imper. pol.

လေး: ခင်ဗျား ရေးထားတာတွေလို တော်တော်လေးချိုးကျူးမိပါတယ်။; seriously: Finding (that) what you have written, (I) happen to praise (it as) seriously, very clever.; vážně: Shledal jsem, co jsi napsal, (a) ("stalo-se, že") chválím (to jakožto) vážně, velice chytře.; pol.

လေး: စားပွဲလေး; small: small table; malý: malý stůl; လေး: ဆက်ရေးပါလေ။; hey: Hey, continue in writing.; hele: Hele, pokračuj v psaní.; imper. pol.

လေး: တောင်ကြားလေးက ကျဉ်းလိက်တာ။; itself: The valley ("itself") is so narrow.; jako takový: (To) údolí ("jako-takové") je tak úzké.; လေး: ထိုင်လေ။; indicates imperative: Sit down! (insisting); značí rozkaz: Sedněte si! (naléhavě); imper.

လေး: ဒေါ်လေး; younger: younger aunt; mladší. mladší teta; လေး: နောက်တွေ့မယ်လေ။; indicates emphasis: Next (time we) will meet.; značí zdůraznění: Příště se setkáme.; fut. col.

လေး: နောက်နေ့နံနက်၌ ယုန်နှင့်လိပ်တို့သည် အပြေးပြိုင်ကြလေ၏။; indicates emphasis: Indeed, next day in the morning rabbit and turtle competed (in) speed.; značí zdůraznění: Vskutku, následující den ("v") ráno králík a želva soutěžili (v) běhu.; writ.

လေး: ပြောကြည့်လေ; hey: Hey, explain (it).; hele: Hele, vysvětli to.; imper. col.

လေး: ပါမယ်ထုတ်က ဘက်လို့ရမ်းလေးတယ်။; weigh: The parcel weighs one kilogram.; vážít: (Ten) balík váží jeden kilogram.; လေး: ပေါင်မုန့်က ငှာဝဂရမ်းလေးတယ်။; weigh: The bread weighs 400 grams.; vážít: (Ten) chléb váží 400 gramů.;

လေး: မကြာမကြာတော့ ဆောင်းပါးလေးရေးဖြစ်ပါတယ်။; several: (I) often happen to write several articles.; několik: Často se stane, že napíšu několik článků.; pol.

လေး: မြေလေ။; is: (It's) Mya Mya ("Emerald-Emerald") (also during telephone conversation).; je: (To) je Mja Mja ("Smaragd-Smaragd") (také při telefonním hovoru); col.

လေး: မလေ့ကျင့်ရင် ရပြီးသား စာလေးစကားလေးတွေဟာ ပျောက်တတ်တယ်တဲ့ ...။; good: If (you) do not practise, what (you) have (already) got, the good (knowledge) of writing (and) good (knowledge) of speaking may get lost, (they) say ...; dobrý: Pokud netrénuješ, co (již) máš, ta dobrá (znalost) psaní (a) dobrá (zanlost) mluvení, se může ztratit, prý ...; col.

လေး: ရုပ်ပုံထဲမှာ (~ ပန်းချီကားထဲမှာ) ဆီတွေ အများကြီးပဲ။; air: There is a lot of oil (photographed) in the picture.; vzduch: Na obrázku je (vyfoceno) hodně oleje.;

လေး: လက်ဖက်ရည်ဆိုင်လေးတော့ ရှိတယ်။; indicates indefinite article: But a coffee bar is (here).; značí neurčitý člen: Ale kavárna (tu) je.;

လေး: လိုက်ချင်လိုက်သွားလေ။; just: If (you) want to go, (then) just go.; prostě: Jestli chceš jít, (tak) prostě jdi.; imper. col.

လေး: ဝင်သက်ထွက်သက် မုတ်ပြီးကိုယ်စိတ် (ရပ်နာမ်) သဘာဝလေးကို ကြည့်ဖြစ်ပါတယ်။; very: Noticing the breath, (I) happen to watch the very nature (of my) mind ("rūpa – nāma").; samotný: Všímající si (svého) dechu, ("stává se, (že)") sleduji samotnou přirozenost (své) mysli ("rūpa – nāma").; pol. med.

လေး: သွားလေ့မရှိဘူး။; habit: I do not have the habit of going (out). ° usually: I usually do not go (out). ("I do not have the habbit of going."); obvykle: Obvykle nechodím. ("Nemám zvyk chodit (ven).") ° zvyk: Nemám zvyk chodit (ven).;

လေး: တို့ဟာ ဘယ်သူလဲ။ အဲဒါ ရဲတွေလေ။; just: Who is over there? Those are just policemen.; jen: Kdo je támhle? Hele, to jsou jen policajti.; col.

လေး: အပြင်ကို ဘစ်ကားနဲ့ သွားလေ့ရှိတယ်။; habit: I have the habit of going out by bus.; zvyk: Jsem zvyklý jezdit ven autobusem.; လေး: အလှလေးတွေကို (~ လှတာလေးတွေကို) ပေးတယ်။; beloved: (It) gives ("the-beloved") beauty.; milovaný: Dodává ("milovanou") krásu.; col.

လေး: အဝါရောင်အဆောက်အဦးက ဟိုတယ်လေ။; indeed: The yellow building is a hotel, indeed.; vskutku: (Ta) žlutá budova je, vskutku, hotel.;

လေ့ကျင့်; train ("practise (and) train") ° practice ("practise (and) train") ° exercise ("practise (and) train"); praktikovat ("praktikovat (a) trénovat") ° procvičovat ("praktikovat (a) trénovat") ° cvičit ("praktikovat (a) trénovat") ° trénovat ("praktikovat (a) trénovat"); T

လေ့ကျင့်: မလေ့ကျင့်ရင် ရပြီးသား စာလေးစကားလေးတွေဟာ ပျောက်တတ်တယ်တဲ့ ...။; practise: If (you) do not practise, what (you) have (already) got, the good (knowledge) of writing (and) good (knowledge) of speaking may get lost, (they) say ...; cvičit: Pokud netrénuješ, co (již) máš, ta dobrá (znalost) psaní (a) dobrá (zanlost) mluvení, se může ztratit, prý ...; col.

လေ့ကျင့်: လေ့ကျင့်ဖို့အတွက် ငါမာပြည်ကို သွားမယ်။; practise (meditation): I will go to Burma ("country") in order to practise (meditation).; praktikovat (meditaci): Pojedu do ("země") Barmy abych praktikoval meditaci.; fut.

လေကြောင်းလိုင်း: အဘီစီလေကြောင်းလိုင်းက လေယာဉ်တစ်စီး; airline: an airplane of ABC airline; aerolinka: letadlo aerolinky ABC; လေကြောင်းလိုင်း(တစ်လိုင်း); airline ("air way line"); aerolinka ("linka" vzdušné° cesty"); sg.

လေချွန်; whistle ("sharpen" air"); píšťala ("zašpičatovat" vzduch"); T

လေးစား; revere ("exceedingly" attach-importance-to") ° respect ("exceedingly" attach-importance-to") ° honor ("exceedingly" attach-importance-to"); vážít si (někoho, "neobyčejně" přisuzovat-důležitost) ° respektovat (někoho, "neobyčejně" přisuzovat-důležitost) ° mít v úctě ("neobyčejně" přisuzovat-důležitost) °

ctít ("neobyčejně¹ přisuzovat-důležitost");T
 လေးစား: ကျွန်တော် အရမ်းဝမ်းမြောက်ပြီး (~ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ)
 လေးစားပါမိတယ်။;respect: I am extremely happy and (I) happen
 to respect (you).;respektovat: ("Já") jsem nesmírně šťastný (a)
 ("stalo se, že") (vás) respektuji.;pol.
 လေးစား: မိခင်စာ (~ မိခင်ဘာသာစကား) မဟုတ်တာကို
 ကောင်းကောင်းကျွမ်းကျင်တာကို လေးစားပါတယ်။;revere: (I) revere
 (you), who is well skilled in what is not (your) mother
 tongue.;ctít: Ctím (tebe,) který je dobře dovedný v tom, co není
 (tvou) mateřštinou.;pol.
 လေးစား: လေးစားပါတယ်။;honor: (I) honor (you).;respektovat:
 Respektuji (vás).;pol. utmn
 လေးစား: လေးစားအပ်တဲ့ လုပ်သားပြည်သူများ ခင်ဗျား။;respect: Ladies
 and gentlemen! ("You, respectable men and women.");úcta:
 Dámy a pánové! ("Vy, úctyhodní pánové a dámy.");imper.
 လေးစားအပ်တဲ့;respectable ("which² (is) place¹
 respect");úctyhodný ("který² (má) umístěný¹ respekt");adj.
 လေဆိပ်;airport ("air port") ° airport ("");letiště ("vzdušný
 přístav");n.
 လေထန်;windy, be;větrno, být;l
 လေထန်: လေထန်နေတယ်။;windy, be: It's ("being") windy.;větrno,
 být: Je větrno.;
 လေးနက်;weighty, be (worth consideration, "heavy (and) deep") °
 profound, be (worth consideration, "heavy (and) deep") ° deep,
 be (worth consideration, "heavy (and) deep") ° worthy of
 consideration ("heavy (and) deep");význačný, být (závažný,
 "těžký (a) hluboký") ° závažný, být ("těžký (a) hluboký") °
 hluboký, být (závažný, "těžký (a) hluboký");l
 လေးနက်: ကျေးဇူးတင်တာကို လေးနက်စေချင်လို့
 ထည့်ပေးလိုက်တာပါ။;deep: (It) is used (~ "put") because a deep
 thanks was desired.;hluboký: Vkládá se (to), protože se
 vyžaduje hluboké děkují.;pol.
 လေယာဉ်: လေယာဉ်ပေါ်သို့ airplane;get on: to get on the
 plane.;letadlo: nastoupit do (~ "na") letadla.;writ.
 လေယာဉ်: အေဘီစီလေကြောင်းလိုင်းက လေယာဉ်တစ်စီး;airplane: an
 airplane of ABC airline;letadlo: letadlo aerolinky ABC;
 လေယာဉ်(တစ်စီး);airplane ("air vehicle");letadlo ("vzdušné
 vozidlo");sg.
 လေယာဉ်ကွင်း;airfield ("field² (of) air⁰ vehicle^{1m}") ° airport ("air
 vehicle's field") ° airstrip ("field² (of) air⁰ vehicle^{1m}");přistávací
 dráha, letadlová (, "pole² vzdušného⁰ vozidla^{1m}") ° letiště ("pole²
 vzdušného⁰ vozidla^{1m}") ° letiště (zejména přistávací dráha, "pole²
 vzdušného⁰ vozidla^{1m}") ° startovací dráha, letadlová (, "pole²
 vzdušného⁰ vozidla^{1m}");n.
 လေယာဉ်ခရီးစဉ်ဘုတ်;flight plan ("air⁰ vehicle's¹ plan²
 board^{3m}");letový řád ("tabule³ (s) plánem² vzduchových¹
 vozidel^{0m}");n. E. board
 လေယာဉ်ခရီးစဉ်ဘုတ်: လေယာဉ်ခရီးစဉ်ဘုတ်ကြီးပေါ်မှာ
 ထွက်ခွာဖို့လေယာဉ် (အကြောင်း) သတင်း(တွေ)ရှိတယ်။;flight plan: On
 the big flight plan ("board") there is information about
 departures of planes (~ "planes which will depart");letový řád:
 Na velké ("tabuli") letového řádu jsou informace o odletech
 letadel (~ "letadlech, která odletí");;
 လေယာဉ်ပျံ: ကောင်းကင်မှာ လေယာဉ်ပျံတစ်စီး ပျံနေတယ်။;airplane:
 An airplane is flying in the sky.;letadlo: Letado létá v nebi.;cont.

လေယာဉ်ပျံ: ပျံသန်းနေသော လေယာဉ်ပျံတစ်စီး;airplane: a flying
 airplane;letadlo: létající letadlo;sg.
 လေယာဉ်ပျံ(တစ်စီး);airplane ("air vehicle (which) flies");letadlo
 ("vzdušné vozidlo (které) létá");sg.
 လေယာဉ်ရုံး;airline office ("office² (of) air⁰ vehicle^{1m}");cestovní
 kancelář ("kancelář² vzdušného⁰ vozidla^{1m}");n.
 လေယာဉ်လက်မှတ်(တစ်စောင်);air ticket ("air vehicle's hand sign") °
 plane ticket ("air vehicle's hand sign") ° airplane ticket ("air
 vehicle hand sign") ° flight ticket ("air vehicle's hand sign") °
 flight ticket ("air vehicle hand sign");letenka ("ruční² znamení³
 vzdušného⁰ vozidla^{1m}") ° letenka ("vzduchového vozidla ruční
 znamení");sg.
 လေယူလေသိမ်း;delivery (of a speech, "taking¹ air⁰ (and)
 collecting³ air^{2m}") ° gesticulation ("taking¹ air⁰ (and) collecting³
 air^{2m}");gestikulace ("braní¹ vzduchu⁰ (a) sbírání³ vzduchu^{2m}") °
 přednes (způsob přednesu, "braní¹ vzduchu⁰ (a) sbírání³
 vzduchu^{2m}");n.
 လေယူလေသိမ်း: အမှတ်ပေးဒိုင်လူကြီးများက အဆိုအချေနှစ်ဘက်စလုံးရဲ့
 အမူအရာ လေယူလေသိမ်း အသုံးအနှုန်း
 အချက်အလက်တွေကိုကြည့်ရှုနားထောင်ပြီး
 အမှတ်ပေးကြပါလိမ့်မယ်။;gesticulation: The marking judges should
 give marks after (they) watch (and) listen to the behavior,
 gesticulation, usage (of words) (and according to the given)
 information from both the sides, of the proposer and
 defendant.;gestikulace: Známkující soudci by (v této debatérské
 soutěži) měli dávat známky po sledování a poslouchání
 chování, gestikulace, užití (slov) (a dle uvedených) informací
 od obou stran, (tj.) navrhovatele (určitého názoru) a obhájce
 (jiného názoru).;pol.
 လေ့ရှိ;tend to ("have¹ habit^{0m}") ° usually ("have¹ habit^{0m}") ° habit of,
 have the ("have¹ habit^{0m}");mít sklon k ("mít¹ (ve) zvyku^{0m}") °
 zvyku, mít ve ("mít¹ (ve) zvyku^{0m}") ° obvykle ("mít¹ (ve) zvyku^{0m}");l
 (or) T
 လေ့လာ: ကျောင်းသူက စာအုပ်တစ်အုပ်ကို လေ့လာနေတယ်။;study:
 Student is studying a book.;studovat: Student studuje nějakou
 knihu.;cont.
 လေ့လာ: ငါ မြန်မာစကား တစ်နှစ်လောက် လေ့လာပြီးပြီ။;study: I have
 been learning Myanmar language for around one year.;učit se:
 Učím se Myanmar jazyk (již) asi jeden rok.;p.p. col.
 လေ့လာ: ဖတ်နိုင်တာ အားလုံးကို လေ့လာတယ်။;study: Whatever (he)
 can read, (he) studies (it) all.;studovat: Studuje cokoli, co
 dokáže přečíst.;
 လေ့လာ: ဗမာစကားကို ၁၀လပဲ လေ့လာ(နေ)ခဲ့ပါတယ်။;study: (I)
 have been studying Burmese language only ten
 months.;studovat: Studuji barmský jazyk ("už") pouze deset
 měsíců.;p.p. pol.
 လေ့လာ: ရေးသားသလို ဘာဝနာပွား ဗမာစကား လေ့လာတယ်။;study:
 (he) writes, meditates and also studies Burmese
 language;studovat: píše, medituje a také studuje;
 လေ့လာ: အလုပ်လဲလုပ်ရင်း တဖက်ကလဲ လေ့လာပါတယ်။;learn (~
 study): While (I) have a job, (I) also study by myself (~ "from
 one side");učit se (~ studovat): Zatímco mám práci, také sám
 studuji.;pol.
 လေ့လာမှု;study ("practice (and) come {nouner}");studium
 ("praktikovat (a) přicházet {jmenec}");n.

လေ့လာမှု: အမျိုးသားစာပေ လေ့လာမှုလည်း ပွင့်လန်းလာပါသည်။;study: The study of national literature also happened to be opened.;studium: Také došlo k otevření studia národní literatury.;pol.

လေးလေးစားစား: ယုံကြည်သက်ဝင်စွာနဲ့
လေးလေးစားစားကိုးကွယ်တာပါ။;respectfully: (I) respectfully follow (the religion) believing (and) accepting.;uctivě: Uctivě následuji (to náboženství) věřice a přijímající.;pol.

လေအေးပေးစက်: လေအေးပေးစက်ပါတဲ့အခန်း;air-conditioner: air-conditioned room;klimatizační zařízení: klimatizovaný pokoj;
လေအေးပေးစက်(တစ်လုံး);air-conditioner ("machine³ giving² cool¹ air");klimatizační zařízení ("stroj³ dávající² studený¹ vzduch");sg.

လော;haste, be in a ° hurry, be in a;spěchat ° spěch, mít na;T
လော: ရှင်ဝတ်ဖြစ်ဖို့လော့ဖို့တယ်။;hurry, be in a: (I) was in a hurry to become a monk.;spěchat: Spěchal jsem abych se stal mnichem.;p.s. pol.

လောက: ကျွန်တော် ရည်ရွယ်ချက်ကတော့
ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးဖြစ်တဲ့ကမ္ဘာကြီးကို (~ ရပ်နာမိလောကကို)
ထိန်းချုပ်ဖို့ပါပဲ။;world: My goal is just to control this world of both body (and) mind.;svět: Mým cílem je prostě ovládnout tenhle svět těla (a) mysli.;pol.

လောက: ခေတ်ပေါ်လောက;world: modern world;svět: moderní svět;

လောကီ;secular ° worldly;světský;adj. P. lokika (or) adj. P. lokī (= worldly)

လောကီ: လောကီကိစ္စတွေနဲ့ အချိန်မပေးနိုင်ဘူးဆိုတဲ့ ဆင်ခြေနဲ့ (~ ဆင်ခြေပေးပြီး) ကျွန်တော် ပျင်းနေခဲ့တာပါ။;worldly: With the excuse, that with the worldly problems (I) cannot dedicate (it) time, I have been lazy.;světský: S výmluvou, že se světскими problémy tomu nemohu věnovat čas, jsem byl líný.;p.s. pol. um.

လောကုတ္တရာ;supramundane ° metaphysical ° transcendental;transcendentální (nadsvětský) ° nadpřirozený ° nadsvětský;adj. P. lokuttara (loka+uttara = transcendental, above¹+world⁰)

လောကုတ္တရာ: လောကုတ္တရာအကျိုးဖြစ်ထွန်းနိုင်ပါစေ။;transcendental: May the transcendental benefits ("be able to") occur (to you).;nadpřirozené: Kéž se (ti) mohou objevit nadpřirozené (příjemné) následky.;w. pol.

လောက်;approximately (estimation) ° around ° around (estimation) ° according to what ° about (estimation) ° about (around) ° indicates quantity;podle toho, co ° okolo (asi) ° značí míru ° přibližně (odhad) ° okolo (odhad) ° asi tak ° asi (odhad) ° asi ° někdy (asi);prep. (or) suff. adv. (or) suff. (or) adv.

လောက်: ငါ မြန်မာစကား တစ်နှစ်လောက် လေ့လာပြီးပြီ။;around: I have been studying Myanmar language for around one year.;asi: Učím se Myanmaršský jazyk (již) asi jeden rok.;p.p. col.

လောက်: ငါ သိသလောက်တော့(ဆိုရင်);indicates quantity: as far as I know;značí míru: co já vím;(writ.)

လောက်: ဆယ်ရက်လောက် ရှိပြီ။;around (estimation): (It) has already been around ten days.;asi (odhad): Už je (to) asi deset dní.;

လောက်: နှစ်စဉ် ဧပြီလ ၁၃ ရက်လောက်မှာ စတတ်ပါတယ်။;around: It may start every year around 13th of April.;okolo: Může začít

každý rok okolo 13tého dubna.;pol.

လောက်: နေရာခြောက်နေရာလောက်ကို;around: to ("around") six places;asi: ("asi") na šest míst;

လောက်: နောင်နှစ်နှစ်လောက်မှ;around: around two years later;asi tak: asi tak o dva roky později;adv.

လောက်: မကြာသေးဘူး၊ ခြောက်လောက်ပဲ ရှိသေးတယ်။;around: Not long time. It has been already around six months.;asi: Ne dlouho. Je to už asi šest měsíců.;

လောက်: မုတ်ဆိတ်မွေးနှင့် အမျိုးသားက ဦးထုတ်နှင့် အမျိုးသားလောက် အရပ်ရှည်တယ်။;as: The man with the beard is as tall as the man with the hat.;jako: Ten muž s vousy je stejně vysoký jako ten muž s kloboukem.;

လောက်: သူ ပြောသလောက် ဒီစာအုပ် မခက်ပါဘူး။;according to what: According to what he says, this book is not difficult.;podle toho, co: Podle toho, co říká, tato kniha není náročná.;pol.

လောက်: အဲဒီလောက်ဆို လုံလောက်ပြီလို့ ကျွန်တော် ထင်ပါတယ်။;much: I think this much is enough.;tolik: ("Já") si myslím, že tolik stačí.;pol. um.

လောက်: ဧပြီလလောက်မှာ;around: around in April;někdy: někdy v dubnu;

လောင်;burn;hořet;l

လောင်: ဆွမ်း;offer food during alms-round (to monks, "offer¹ food");darovat jídlo během almužní obchůzky mnichů (mnichům, "darovat¹ jídlo");T Bh. mn.

လောင်ကျွမ်း;scorched, get ("burn (and) be-burnt-up");popálit se ("hořet (a) shořet");l

လောင်ကျွမ်း: အလွန်နီးကပ်လာတဲ့အခါ

လောင်ကျွမ်းသွားရောပဲ။;scorched, get: When (you) get too much close, (you), indeed, get scorched.;popálit se: Když se dostaneš moc blízko, vskutku, popálíš se.;col.

လောင်လူ၊ ဆွမ်း;offer food during alms-round (to monks, "offer¹ (and) offer² food");darovat jídlo během almužní obchůzky mnichů (mnichům, "nabídnout¹ (a) nabídnout² jídlo");T Bh. mn.

လောလောဆယ်;at the moment ° for the time being ° as for now;ted' zrovna (CZ col.) ° co se týče ted' ° momentálně ° touhle dobou;adv.

လောလောဆယ်: ကျွန်မ လောလောဆယ် ဒုက္ခသည်စခန်းထဲ ရောက်နေလို့ပါ။;for the time being: Because for the time being (I) have arrived and stay in the refugee camp.;touhle dobou: Protože touhle dobou jsem přijela a žiji v uprchlickém táboře.;pol. uw.

လောလောဆယ်: လောလောဆယ် သုံးမျိုးပဲ ရှိပါတယ်။;at the moment: At the moment (we) have only three kinds.;momentálně: Momentálně máme jen tři druhy.;pol.

လဲ;even ° tumble over ° indicates end of question requiring detail ° topple ° though ° exchange ° tumble ° keel over ° also ° although ° fall over ° overturn ° too (also) ° change;značí konec otázky na detailní informaci ° spadnout ° změnit ° přestože ° svalit se ° také ° přesto ° převrhnout se ° spadnout (přes co) ° zvrhnout se ° směnit ° dokonce ° přepadnout (přes co) ° přepadnout ° překotit se (přes co) ° proměnit;suff. col. (or) l (or) suff. col (or) T (or) suff. conj.

လဲ;limpid, be ° clear, be;čirý, být ° průzračný, být;l

လဲ -လဲ;and also ° as well as;i ° a také;suff. conj. col.

လဲ -လဲ: ကျွန်တော် စားလဲစားမယ်၊ သောက်လဲ သောက်မယ်။;as well as:

I will eat as well as drink. ° and also: I will eat as well as drink.;a také: Budu jíst a také pít. ° i: Budu jíst a také pít.;col. လဲ မ;even, is not;není ani;suff. လဲ မ: မင်းမူတမ်းလဲ မဟုတ်ဘူး;;even, is not: (He) is not even a king's servant.;ani, není: Není ani královým služebníkem.; လဲ: {မင်းတို့ သွားချင်တဲ့နေရာ သွားတော့;}လို့လဲ ပြောသတဲ့.;also: He also said: "Go wherever you want to go".;také: Také řekl: "Jděte kam chcete jít.";col. လဲ: ကျွန်မ ဒေါ်လာတစ်ရာတန်ကို အကြွေမလဲနိုင်လို့ ရင်မှာ အကြွေများ ရှိမလား;;exchange: Will you (~ "sir") have change, because I cannot exchange a one hundred Dollar bill.;směnit: Budete mít ("pane") drobné, protože já nemohu směnit sto dolarovou bankovku.;fut. inter. uw. လဲ: ကျေးဇူးလဲတင်ပါတယ်;;also: (I) thank you also.;také: Také vám děkuji.;pol. col. လဲ: သူ စာအုပ်လဲ ဝယ်မယ်;;also: He will buy a book also.;také: Koupí si také knihu.;col. လဲ: သူ ဆာလဲ မစားဘူး;;although: He doesn't eat although he is hungry.;přestože: Přestože má hlad, její.;col. လဲ: သူပေးလဲ ကျွန်တော်မယူဘူး;;although: Although he gives, I don't take.;přestože: Přestože dává, já si neberu.;col. um. လဲ: သူလဲ စာအုပ် ဝယ်မယ်;;also: He also will buy (a) book.;také: On také si koupí knihu.;col. လဲ: အလုပ်ပုံစံကို ပြောင်းလဲတယ်;;also: (I) also transform (it) to the form of změnit (přeměnit).;také: Také (to) přeměním do formy eseje.;col. လဲ: ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းဘေးမှာရှိလို့ သာလဲသာယာပါတယ်;;also: As it is next to Irrawaddy river, ("also as for beauty,") (it) is also beautiful.;také: Poněvadž je vedle řeky Iravadi, ("také (co se týče) krásy") je krásné.;pol. col. လဲမ..ဘူး. လဲမ..ဘူး: ကျွန်တော် စားလဲမစားဘူး. သောက်လဲ မသောက်ဘူး;;neither-nor: I will neither drink nor eat.;ani-ani: Nebudu ani jíst ani pít.;col. လဲယူ(လိုက်);changed, get (about mood, "get' changed");změnit se (o náladě, "dostat' proměnu");l လဲလျောင်း;lay ("fall-down (and) recline");ležet ("padnout-dolů (a) být-opřený");l လဲလျောင်း: လူနာက ဆေးရုံကုတင်မှာ လဲလျောင်းနေတယ်;;lie: The patient is lying on the hospital-bed.;ležet: Pacient leží na nemocniční posteli.;cont. လဲလျောင်း: လဲလျောင်းနေသော (~ လဲအိပ်နေသော) ဝက်တစ်ကောင်;lie: lying pig;ležet: ležící prase; လွှက်ရည် (from လက်ဖက်ရည်);tea (beverage, "tea leave's juice");čaj (nápoj, "džus² čajových¹ listů");n. လွှက်ရည်: မွန်းလွဲပိုင်းတွင် ကိတ်မုန့်စား၍ လွှက်ရည် သောက်သည်;;tea: In the afternoon (she) is eating cake and drinking tea.;čaj: Odpoledne jí dort a pije čaj.;writ. o;sufficient, be ° complete, be ° good, be ° full, be ° fat, be;dostatečný, být ° kompletní, být ° dobrý, být ° plný, být ° tlustý, být;l ဝံ့;dare;troufat si;T o (သည့်);0 (zero);0 (nula);num. o: ကျွန်တော် အိပ်ရေးမဝလို့ အလွန်ပင်ပန်းတယ်;;sufficient: Because I didn't sleep well, (I) am so tired. ("Because my sleep (was) not

sufficient, (I) am extremely tired.");dostatečný: Poněvadž jsem nespál dobře, jsem moc unavený. ("Poněvadž můj spánek (byl) nedostatečný, jsem extrémě unavený.");um. ဝံ့: ထိုအခါ လိပ်က "အဆွေယုန်သင်နှင့် ငါ အပြေးပြိုင်ဝံ့သည်";dare: At that time turtle (said): "friend rabbit, with you I dare to race.;troufat si: Tehdy želva (řekla: "příteli králíku, s tebou si troufám závodit.";writ. o: အမျိုးသားက အမျိုးသမီးတက် ပိုဝတယ်;;fat: The man is fatter than the woman.;tlustý: (Ten) muž je tlustší než (ta) žena.; o: အိပ်ရေးဝအောင် အိပ်လိုက်ပါ;;good: To have a good sleep, sleep much.;dobrý: Spi pořádně abys měla dobrý spánek.;imper. pol. ဝ(တစ်ကောင်);bear;medvěd;sg. ဝက်;half;půl(ka);n. ဝက်: နှစ်ဝက်;half: half of a year;půl: půl roku; ဝက်: နာရီဝက်လောက် ပြောဖြစ်ခဲ့တယ်;half: (we) happened to talk around half of an hour;půl: ("stalo-se"), že jsme se bavili asi půl hodiny.;p.s. ဝက်: လဲလျောင်းနေသော (~ လဲအိပ်နေသော) ဝက်တစ်ကောင်;pig: lying pig;prase: ležící prase; ဝက်: ဝက်အရေပြား;pig: pig's skin;prase: prasečí kůže; ဝက်(တစ်ကောင်);pig;prase;sg. ဝက်(တစ်ဝက်);half;polovina;sg. ဝက်ဆိုက်: အဲဒီ အဘိဓာန်က အော့ဖ်လင်းဝက်ဆိုက်တစ်ခုလို့ ဖြစ်ပါတယ်;;website: That dictionary is ("like") an offline website.;webová stránka: Ten slovník je ("jako") offline webová stránka.;pol. ဝက်ဆိုက်(တစ်ခု);website;stránka, internetová;sg. E. website ဝက်ဆိုက်(တစ်ခု) (WS. from ဝက်ဆိုက်);website;webová stránka;sg. WS. E. website ဝက်ဆိုက်: ဝက်ဘ်ဆိုက်ရဲ့ စာအုပ်;website: the book from website;stránka, internetová: kniha z internetové stránky;n. ဝက်ဆိုက်(တစ်ခု);website;webová stránka;sg. E. website ဝက်ဘ်ဆိုက်(တစ်ခု);website;stránka, internetová;sg. E. website ဝက်ဘ်ဆိုက်: အင်တာနက်ရဲ့ဝက်ဘ်ဆိုက်တွေမှာ ရှာတယ်;;website: (I) search in the Internet websites.;webová stránka: Hledám na webových stránkách.; ဝက်ဝ(တစ်ကောင်);bear ("pig bear");medvěd ("prasečí medvěd");sg. ဝက်သား;pork meat ("pig's meat");vepřové maso ("prasečí maso");n. ဝက်အူ: ကျွန်တော် ဝက်အူချောင်း ကင်မလို့;;sausages: I am going to barbecue sausages.;párky: Jdu grilovat párky.;fut. um. ဝက်အူချောင်း(တစ်ချောင်း);sausage ("stick² (of) pig's¹ intestine¹");párek ("tyčinka² (z) prasečího¹ střeva¹");sg. ဝဂ်;vagga (chapter in a Pāli texts);vagga (kapitola v Pāli textech);n. P. vagga (= chapter) ဝင်;come in ° enter ° attend ("enter") ° enter (a country);cestovat do (nějaké země, "vstoupit") ° absolvovat ("vstoupit") ° vstoupit ° vejít;T ဝင်း;radiant, be;zářivý, být;l un. ဝင်း: (derived from ကွင်း (?));compound (of a monastery etc.);dvůr (klášterní atd.);n. ဝင်: ဆယ်ရက်တရားစခန်းဝင်ဖြစ်ပါတယ်;;attend (~ "enter"): (I) have

attended (~ “entered”) ten days meditation retreat.;absolvovat (~ “vstoupit”): Absolvovat jsem (~ “vstoupil jsem”) desetidenní meditační zásed.;pol.	happen to watch the very nature (of my) mind “(rūpa – nāma)”.;dech: Všímající si (svého) dechu, (“stává se, (že)”) sleduji samotnou přirozenost (své) mysli “(rūpa – nāma)”.;pol.
ဝင်း: ဒီနေ့ ဘုန်းကြီးကျောင်းဝင်းထဲကို လည်းကျင်းပါတယ်။;compound (of a monastery etc.): Today (I) sweep (“in”) the monastery compound.;dvůr (klášterní atd.): Dnes zametám klášterní dvůr (~ “v klášterním dvoře”).;pol. mn.	med.
ဝင်း: မြန်မာ ပတ်ဝန်းကျင်ထဲသို့ ဥရောပနှင့် အမေရိက ဆိုတာ ဝင်ဖို့သိပ်ခဲတယ်။;enter (a country): If (you) have a Myanmar passport, (“as for”) entering Europe and America, (it) is difficult.;cestovat (do nějaké země): Pokud máš Myanmarský pas, je cestování do Evropy nebo Ameriky náročné. (“pokud držíš Myanmarský pas, co se týče vstupu do Evropy a Ameriky, je (to) těžké.”);	ဝင်း;join (a competition etc.) ° enter;vstoupit ° vstoupit (stát se členem);T
ဝင်ကြည့်;come (and) see;přijít (a) dívat se na;T	ဝင်း;glitter;třpytit se;T
ဝင်ကြည့်: ဝင်ကြည့်ချင်စိတ်မရှိတော့ဘူး။;come (and) see: (I) don't have the mood to (“want to”) come and see, any more.;přijít (a) dívat se na: Už nemám náladu (“chtít”) (znovu) přijít a dívat se (na to).;col.	ဝင်း: ရွှေရောင်တွေဝင်းနေပါတယ်။;glitter: The golden color(“s”) are glittering.;třpytit se: Zlatá barvy (~ “zlaté barvy”) se třpytí.;cont. pol.
ဝင်ကြေး;entrance fee (“coming money”);vstupné (“peníze” (za příchod”);n.	ဝင်း: သူ အပြေးပြိုင်ပွဲ ဝင်မယ်။;join: He'll join a race (and run). (“He will join a running competition.”);vstoupit: (“On”) bude závodit. (“On vstoupí do běhací soutěže..”);fut.
ဝင်ခွင့်;pass (an examination, “(get) permission” (to) enter”);projít (zkouškou, “(dostat) povolení” (ke) vstupu”);l	ဝစီကံ;Kamma committed through speech (“speech kamma”);Kamma vykonaná skrze mluvu (“Kamma” mluvy”);bh. P. vacī-kamma (= speech – intentionally-done-action)
ဝင်ခွင့်: တက္ကသိုလ်ဝင်ခွင့်အောင်မြင်တယ်။;pass (~ “permission (to) enter”): (He) passed the entrance examination of the university. (“(He) succeeded (in getting) permission to enter university.”);projít (~ “povolení (ke) vstupu”): Prošel vstupní zkouškou na univerzitu. (“Uspěl (a) dostal povolení (ke) vstupu na univerzitu.”);	ဝဏ္ဏ(တစ်လုံး);syllable;slabika;sg. P. vaṇṇa (= letter)
ဝင်ငွေရာ;earn money (“search” (for) entering° money”);vydělavat peníze (“hledat° vstupující° peníze”);T	ဝတ္တရား(တစ်ခု တစ်ပါး);duty (“duty (and) law”);povinnost (“povinnost (a) zákon”);sg. P. vatta (= duty)
ဝင်းဒိုး(နည်းစနစ်);Windows (system);Windows (systém);name E. Windows	ဝတ္ထု(တစ်ပုဒ်);story;příběh;sg. P. vatthu (= object, story)
ဝင်းဒိုးနည်းစနစ်: ဝင်းဒိုးနည်းစနစ်ထက် လင်းနက်စ်နည်းစနစ်က ပိုကောင်းပါတယ်။;Windows (systém): Better (~ “more good”)than Windows system is the Linux system.;Windows (systém): Linux systém je lepší (~ “více dobrý”) než systém Windows.;pol.	ဝတ်;fill a ° have a certain position in society ° be at a certain social position ° put on ° wear (clothes) ° put on (clothes) ° wear ° dress;obléci se ° oblékat si ° povinnost, plnit ° obléci si ° nosit (oblečení) ° mít určitou pozici ve společnosti ° být v určité sociální pozici ° obléknout si;T P. vatta (= duty) (or) T P. vattha (= cloth) (or) T
ဝင်ပြိုင်;independent, be (“enters (and) competes”);nezávislý, být (“vstupuje (a) soutěží”);l	ဝတ်: မောင်အေး လုံချည်အစိမ်းဝတ်(ထား)တယ်။;wear: (“Young man”) Aye is wearing green longyi.;nosit: (“Mladý pán”) É nosí zelené lounží.;
ဝင်ပြိုင်: ရွေးကောက်ပွဲမှာ ဝင်ပြိုင်ခဲ့တဲ့တစ်သီးပုဂ္ဂိုလ် ကိုယ်စားလှယ် လောင်းဖြစ်ပါတယ်။;independent, be: (I) am the only independent candidate of the election.;nezávislý, být: Jsem jediným nezávislým kandidátem (těch) voleb.;pol.	ဝတ်: အဝတ်အထည် ဝတ်ဖို့ရှာတာ။;dress: I search clothes to dress.;obléci se: Hledám oblečení k oblečení.;
ဝင်လာ;enter (“enter (and) come”);vstoupit (“vstoupit (a) přijít”) ° vejít (“vstoupit (a) přijít”);T	ဝတ်(တစ်ခု တစ်ပါး);duty ° responsibility;zodpovědnost ° povinnost;sg. P. vatta (= duty)
ဝင်လာ: ရုံးခန်းထဲသို့ ဝင်လာသည်။;enter: (He) enters the office.;vstoupit: Vchází do kanceláře.;writ.	ဝတ်စုံ: ဝတ်စုံအမဲနဲ့ အမျိုးသား;suit: the man with the black suit;oblek: muž v (~ “s”) černém obleku.;
ဝင့်ဝါ;arrogant, be (“boasting (and) bragging”) ° uppish, be (“boasting (and) bragging”);arogantní, být (“pyšný (a) chlubicí se”) ° namyšlený, být (“pyšný (a) chlubicí se”);l	ဝတ်စုံ(တစ်စုံ);suit (“complete” clothes”) ° dress (“complete” clothes”);oblek (“kompletní” oblečení”);sg.
ဝင်သက်ထွက်သက်;breath (“coming breath (and) escaping breath”) ° breath (“inbreath (and) outbreath”);dech (“nádech (a) výdech”) ° dech (“vcházející dech (a) vycházející dech”);n.	ဝတ်ထား;wear (“put-on (and) fix”);nosit (oblečení, “obléknout (a) upevnit”);T
ဝင်သက်ထွက်သက်: ဝင်သက်ထွက်သက် မှတ်ပြီးကိုယ်စိတ် (ရပ်နာမ်) သဘာဝလေးကို ကြည့်ဖြစ်ပါတယ်။;breath: Noticing the breath, (I)	ဝတ်ထား: ကလေးက တီရှပ် ဝတ်မထားဘူး။;wear: Baby does not wear a T-shirt.;nosit (oblečení): Mimonko nenosí tričko.;
	ဝတ်ထား: အမျိုးသမီးက သန့်ရှင်းရေးလုပ်မလို့ လက်အိတ်အပြာ ဝတ်ထားတယ်။;wear: Because the woman will do the laundry, (she) is wearing blue gloves.;nosit: Protože se (ta) žena bude prát prádlo, má na sobě (~ “nosí”) modré rukavice.;
	ဝတ်ဖြစ်;monk, become a (“happen-to” wear”);mnichem, stát se (“přihodit-se-že” nosí”);T P. vattha (= clothes)
	ဝတ်ဖြစ်: ယာယီပိတ်ဝတ်ဖြစ်တယ်။;monk, become a: (I) became only temporary (nun (or) monk).;mnichem, stát se: Stala jsem se mniškou (~ mnichem) jen dočasně.;
	ဝတ်လိုက်;put on (“put-on (and) follow”);obléci si (“obléknout (a) následovat”);T
	ဝန်း;responsibility ° burden;břemeno ° zodpovědnost;n.
	ဝန်းကျင်;around;okolo;adv.

ဝန်းကျင်: စိတ်က အပြင်ကို ထွက်ထွက်သွားတာ တစ်ခါတစ်ခါ ၎် ၅၊ ၁၀ မိနစ် ဝန်းကျင် ထွက်သွားတယ်။;around: The mind goes again and again out, time to time four, five (or) ten minutes (it) roams around.;okolo: Mysl znovu a znovu odchází, čas od času se čtyři, pět (či) deset minut potuluje okolo.;med.
ဝန်ကြီးရုံး;ministry ("minister's office", "office² (of) big¹ executive-officer⁰");ministerstvo ("ministrova kancelář", "kancelář² velkého¹ výkonného-úředníka⁰");n.
ဝန်အင်း(ရွာ);Wun Zin (village);Wan Zen (vesnice);name
ဝန်ထမ်း(တစ်ယောက်);employee (of an office, "carrying-on¹ responsibility⁰") ° staff ("carrying-on¹ responsibility⁰");zaměstnanec (v kanceláři, "vykonávající¹ zodpovědnost⁰") ° personál ("vykonávající¹ zodpovědnost⁰");sg.
ဝန်ထမ်း(တစ်ယောက်) [wə~dha~:];employee ("carries¹ responsibility⁰");zaměstnanec ("nese¹ zodpovědnost⁰");sg.
ဝန်ထမ်းတွေ: တော်တော်ပေါ့တယ် ရုံးကဝန်ထမ်းတွေ။;staff: (They) are very, very weak (in doing their work), the staff of the office.;zaměstnanci: Jsou velice, velice slabí (v děláni své práce), zaměstnanci té kanceláře.;col.
ဝပ်;crouch;krčēt (se);T
ဝပ်: မြက်ခင်းပေါ်မှာ ကြက်မတစ်ကောင် ဝပ်နေတယ်။;crouch: A hen is crouching on the lawn.;krčēt se: Slepice se krčí na trávníku.;
ဝပ်ရေး;seminary ° workshop;dílňa ° seminář;n. E. workshop
ဝမ်း;mind ("stomach") ° stomach;mysl ("žaludek") ° žaludek;n.
ဝမ်းကွဲ(တစ်ယောက်);cousin ("separated¹ stomach⁰");sestřenice ("oddělený¹ žaludek⁰") ° bratranec ("oddělený¹ žaludek⁰");sg.
ဝမ်းကွဲမောင်နှမ;cousins ("woman's-younger-brother² (and) man's-younger-sister³ (of) separated¹ stomach⁰");bratřenci a sestřenice ("mladší-bratr-ženy² (a) mladší-sestra-muže³ odděleného¹ žaludku⁰");
ဝမ်းနည်း;sad, be ("stomach (is) small") ° sorry, be ("stomach (is) small");nešťastný, být ("žaludek (je) malý") ° litovat ("žaludek (je) malý") ° smutný, být ("žaludek (je) malý");T
ဝမ်းနည်း: ကျွန်မ ဝမ်းနည်းလွန်းလို့ ငိုချင်တယ်။;sad, be: Because I am so much sad, (I) want to cry.;smutný, být: Protože jsem tak moc smutná, chce se mi brečet (~ plakat).;
ဝမ်းနည်း: ကောင်မလေး ဝမ်းနည်းနေပုံပေါ်တယ်။;sad: The girl looks sad.;smutný: Ta dívka vypadá smutně.;
ဝမ်းနည်း: မင်း ဝမ်းမနည်းပါနဲ့။;sad: Don't be sad.;smutný: nebuď smutný.;imper. pol.
ဝမ်းနည်း: ဟင့်အင်း။ ဝမ်းနည်းပါတယ်။;sorry, be: No, sorry.;litovat: Ne, lituji.;pol.
ဝမ်းနည်း: အသုဘမို့ လူတွေ ဝမ်းနည်းနေကြတယ်။;sad: People are sad because of the funeral.;smutný: Lidé jsou kvůli pohřbu nešťastní.;cont.
ဝမ်းနည်း: အို၊ မင်းကို ကြည့်ရတာ ဝမ်းနည်းနေတယ် ထင်တယ်။ မင်း ဘာဖြစ်တာလဲ။;sad, be: Oh, you seem to be sad, what happened to you?;smutný, být: Ah, ty vypadáš jako bys byl smutný, co se ti stalo?;inter. col.
ဝမ်းနည်းခြင်း;sadness ("stomach (is) little {nouner}");smutek ("žaludek (je) malý {jmenec}");n.
ဝမ်းနည်းခြင်း: ကိုယ့်အတွင်းစိတ်က ကိုယ့်ကို သစ္စာဖောက်ပြီး နာကျင်ဝမ်းနည်းခြင်းရဲ့ ကြရာပါခြံစွားမှာပဲ ကြောက်ဖို့ ကောင်းတာပါ။;sadness: It is good to be afraid of making one's faith holey inside oneself, (that being) auxiliary to suffering

(and) sadness.;smutek: Je dobře se obávat proděravění vlastní důvěry v sobě, (které je) nápomocné utrpení (a) smutku.;prov. pol.
ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာ;regrettably ("for¹ sadness⁰") ° unfortunately ("for¹ sadness⁰");bohužel ("pro¹ smutek⁰") ° naneštěstí ("pro¹ smutek⁰");adv.
ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာ: ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာ ဒီစာစီစာကုံးတွေ(ကို) လက်နဲ့ ရေးရတယ်။;regrettably: Regrettably, these essays must be written by (~ "with") hand.;bohužel: Bohužel, tyto eseje musí být napsány ("s") rukou.;col.
ဝမ်းဗိုက်;belly ("belly, belly");břicho ("břicho, břicho");n.
ဝမ်းဘဲ: ဝမ်းဘဲက မြစ်ထဲမှာ ရေကူးနေတယ်။;duck: Duck is swimming in the river.;kačer: Kačer plave v řece.;cont.
ဝမ်းဘဲ(တစ်ကောင်);duck ("stomach-boy");kačer ("břichatý-chlapec");sg.
ဝမ်းမြောက်;joyous, be ("stomach is-high") ° happy, be ("stomach is-high") ° happy, be ("stomach (is) high");radost, mít ("žaludek je-vysoko") ° šťastný, být ("žaludek je-vysoko") ° šťastný, být ("žaludek (je) vysoko") ° radost, mít ("žaludek (je) vysoko");I
ဝမ်းမြောက်: ကျွန်တော် အရမ်းဝမ်းမြောက်ပြီး (~ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ) လေးစားပါမိတယ်။;happy, be: I am extremely happy and (I) happen to respect (you).;šťastný, být: ("Já") jsem nesmírně šťastný (a) ("stalo se, že") (vás) respektuji.;pol.
ဝမ်းမြောက်: ဝမ်းမြောက်စွာနဲ့ ကြိုဆိုပါတယ်။;happy, be: (I) happily invite (you).;šťastný, být: Šťastně (tě) zvu.;pol.
ဝမ်းမြောက်: အထူးပင်ဝမ်းမြောက်သာရ ခေါ်ပါတယ်။;happy, be: Especially, being happy (I) call "well done", ven. Sir.;šťastný, být: Zejména, šťasten volám: "dobře!", ct. Pane.;pol.
ဝမ်းလျားမောက်;lie prone ("extend¹ belly⁰ (and) turn-face-down²") ° bow down ("extend¹ belly⁰ (and) turn-face-down²") ° prostrate oneself ("extend¹ belly⁰ (and) turn-face-down²") ° worship ("extend¹ belly⁰ (and) turn-face-down²");poklonit se ("natáhnout¹ břicho⁰ (a) natočit-obličej-dolů") ° ležet na břiše ("natáhnout¹ břicho⁰ (a) natočit-obličej-dolů") ° uctívat ("natáhnout¹ břicho⁰ (a) natočit-obličej-dolů") ° klanět se ("natáhnout¹ břicho⁰ (a) natočit-obličej-dolů");T
ဝမ်းလျားမောက်: သုံးကြိမ်ဝမ်းလျားမောက်တယ်။;bow down: (He) bows down (before him) three times.;poklonit se: Klaní se (mu) třikrát.;
ဝမ်းသာ;happy, be ("stomach (is) pleased") ° glad, be ("stomach (is) pleased") ° rejoice ("stomach (is) pleased") ° happy, be ("stomach (is) pleasant") ° glad, be ("stomach (is) pleasant") ° glad, be;šťastný, být ("žaludek (je) potěšen") ° potěšen, být ("žaludek (je) příjemný") ° těšit se ("žaludek (je) příjemný") ° rád, být ° šťastný, být ("žaludek (je) příjemný") ° radost, mít ("žaludek (je) příjemný") ° potěšen, být ("žaludek (je) potěšen") ° radovat se z ("žaludek (je) potěšen");I
ဝမ်းသာ: ခင်ဗျားလာမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော် ဝမ်းသာပါတယ်။;glad, be: If you come, I would be glad.;rád, být: Jestli přijdeš, budu rád.;pol. um.
ဝမ်းသာ: တကယ်ကို ငါ မင်းကြောင်းကြားရလို့ သိပ်ဝမ်းသာပါတယ်။ (~ ငါ မင်းကြောင်းကြားရလို့ တကယ်ကို ဝမ်းသာပါတယ်။);happy, be: Indeed, I am very happy about you ("of what (I) heard about you").;radost, mít: Opravdu, mám z tebe (~ "z toho, co jsem o tobě slyšel") velkou radost .;pol.

ဝမ်းသာ: တပည့်တော် ခုမှ ဆရာတစ်ပါး သို့မဟုတ် အကိုတစ်ယောက်
ကောက်ရသလို ဝမ်းသာပီတိဖြစ်ရပါတယ်။;happy: I must be happy
(and) joyful, as (I) have picked up now a teacher or an elder
brother.;šťastný: Musím být šťastný (a) rozradostněný,
poněvadž jsem si teď vzal (~ "sebral") učitele nebo staršího
bratra.;pol. utmn.
ဝမ်းသာ: တွေ့ရတာ ဝမ်းသာပါတယ်။;glad, be: Nice to see you. ("I
am glad (that I) met you.");těšit: Těší mě. ("Mám radost, že
(jsem vás) potkal.");pol.
ဝမ်းသာ: ဝမ်းသာပီတိဖြစ်မိပါတယ်။;happy: (I) happen to be happy
(and) joyful.;šťastný: Najednou jsem šťastný a veselý.;pol.
ဝမ်းသာသွား: ဘုရင်က ခေါ်တဲ့အကြောင်း သူ့နန်းက ပြောတော့ ငည့်
ဝမ်းသာ သွားသတဲ့;happy, become: It is said, that Nga Nyo
became happy as his wife told (him) about the king's call
up.;radost, mít: Říká se, že když mu manželka řekla o králově
zavolání, Ňa Ňo měl radost.;p.s.
ဝယ်;shopping, do the ° buy;koupit ° nakoupit ° nakupovat °
kupovat;T
ဝယ်: ကျွန်တော် အသားဝယ်မလို့;buy: I will by meat.;koupit: ("Já")
koupím maso.;col. um.
ဝယ်: ခင်ဗျား ဘာစာအုပ် ဝယ်ချင်ပါသလဲ;buy: Friend, what book do
you want to buy?;koupit: Jakou knihu (si) chceš koupit,
příteli?;inter. fut. col. um.
ဝယ်: စာအိတ် ဝယ်ဖို့ ဈေးသွားတယ်;buy: (He) goes to shop to buy
an envelope.;koupit: Jde do obchodu aby koupil obálku.;
ဝယ်: ဆိုင်ကို လာပြီး ကြိုက်တဲ့စွည်း ဥစ္စာများကို ဈေးမကြည့်ပဲ
ဝယ်ခဲ့ပါတယ်;buy: (I) went to a shop and bought what ("goods")
(I) liked without looking at the price.;koupit: Šel jsem do
obchodu a koupil ("zboží") co jsem chtěl (~ "měl-rád") aniž
bych se díval na cenu.;p.s. pol.
ဝယ်: ဒီလိုဆို မဝယ်တော့ပါဘူး;buy: In that case (I) will not buy it
("any more");koupit si: V tom případě si (to) ("už")
nekoupím.;pol.
ဝယ်: ဈာဝယ်ပြီးပြီလား;book ("buy"): Have you bought (~ booked)
the mat (~ place to sit) yet?;zarezerovat ("koupit"): Už jsi
koupil (~ zarezeroval) podložku (~ místo k sezení)?;inter.
ဝယ်: ဘယ်လောက်နဲ့ ဝယ်သလဲ;buy: How much (money) do you
buy (it) with?;kupovat: Za kolik (~ "s kolika penězi") (to)
kupuješ?;inter. col.
ဝယ်: ဘာဝယ်ချင်လို့လဲ;buy: What do (you) want to buy? ("What
(is it), that (you) want to buy?");koupit: Co chcete koupit? ("Co
(je to), co chcete koupit?");inter. col.
ဝယ်: ဘာဝယ်မလဲ ခင်ဗျား;buy: What will you buy, friend?;koupit:
Co si koupíš, příteli?;inter. um.
ဝယ်: ဘောင်းဘီရော အင်္ကျီပါ ကျွန်တော် ဝယ်မယ်;buy: (I) will buy
pants as well as shirt.;koupit: Koupím kalhoty i košili.;fut.
ဝယ်: သူ စာအုပ်လဲ ဝယ်မယ်;buy: He will buy a book also.;koupit
si: Koupí si také knihu.;col.
ဝယ်: အင်္ကျီဝယ်ဖို့ ကျွန်တော် ဆိုင်ကို သွားမယ်;buy: I will go to (the)
shop to buy (a) shirt.;koupit: Půjdu do obchodu abych (si)
koupil košili.;fut. um.
ဝယ်: အိမ်ဝယ်ဖို့ ရတာ;sell: I sell (somebody) to sell (him)
house.;prodat: Hledám (někoho) abych (mu) prodal dům.;
ဝယ်ကမ်း;welcome;vítej;imper. col. E. welcome
ဝယ်ပေး;buy (for sb., "buy (and) give");koupit (někomu, "koupit

(a) dát");T
ဝယ်အား;demand (economic, "buy power");poptávka
(ekonomická, "kupní moc");n.
ဝယ်အား: ကျေးနီ ဝယ်အားလည်း အလားတူ ကောင်းလာတယ်;demand
(economic): The demand for copper also increased.;poptávka
(ekonomická): Poptávka po mědi také stoupla.;
ဝါ;years (years of monkhood, "rains") ° age (years of
monkhood, "rains") ° rains (years of monkhood) ° monkhood,
length of;roky (roky mnišství, "rains") ° deště (roky mnišství) °
věk (roky mnišství, "rains") ° mnišství, délka;n. P. vassa (= rains)
(or) n. P. vassa (= rain)
ဝါး;bamboo;bambus;n.
ဝါ (ဆို);show off ° brag ° boast;chlubit se ° chvástat se °
vytahovat se;T
ဝါ: ဘယ်နှစ်ဝါပြီလဲ;rains (years of monkhood): How many rains
(~ years of monkhood) (you) already have?;deště (roky
mnišství): Kolik dešťů (let mnišství) už máš?;inter. p.p. mn.
ဝါ: ရဟန်းတော်တွေမှာ ဝါစဉ်လိုက်တယ်;monkhood, length of:
(There) are various kinds of ("great") monks' monkhood
length.;mnišského života, délka: Jsou různé délky mnišského
života ("velkých") mnichů.;mn. Bh.
ဝါ: ရဟန်းဝါ ဆယ်ဝါ;age (years of monkhood): Monk age is 10
years. ("Monk rains, ten rains.");věk (roky mnišství): Mnišský
věk je deset let. ("Mnišské deště, deset dešťů.");ubmn.
ဝါ: ဝါစဉ်ဝယ်တဲ့ ရဟန်းက ဝါကြီးတဲ့ ရဟန်းကို လျှောက်တင်တော့မယ် (~
လျှောက်တင်ရမယ်);rains (~ years of monkhood): A monk of
little number of rains (~ years of monkhood) approaches a
monk of many rains (~ years of monkhood).;deště (~ roky
mnišství): Mnich malého počtu dešťů (~ let mnišství) přistoupí
k mnichovi mnoha dešťů (~ let mnišství).;
ဝါကျ: ကျွန်တော် ပိုကောင်းလာအောင်အထိ ဝါကျ သုံးကြောင်းလောက်ပဲ
ရေးပါမယ်;sentence: Until I improve, (I) will write only about
three sentences.;věta: Dokud se nezlepším, nebudu psát více
jak asi tři věty.;fut. pol. um.
ဝါကျ: ပါဠိဝါကျရဲ့ စကားလုံးတိုင်း;sentence: all the words in the Pāli
sentence;věta: všechna slova v (té) pāli větě;
ဝါကျ: ဝါကျ အရိုတိုင်း ပြန်ပေးလိုက်မယ်;sentence: (I) am going to
translate the sentence for (you) as (it) is.;věta: Přeložím (tu)
větu pro (tebe) tak, jak je;fut.
ဝါကျ: ဝါကျအချို့ ရေးပြီး ပို့ပါမယ်;sentence: (I) will write several
sentences and send it.;věta: Napiši několik vět a pošlu (je).;fut.
ဝါကျ(တစ်ကြောင်း);sentence;věta;sg.
ဝါကျ(တစ်ကြောင်းလောက်);sentence (of language);věta;sg.
ဝါကျဖွဲ့ထိုး;syntax (of sentence, "composing² (and) forming¹ (of)
sentence");syntax (větný, "komponování² (a) formování¹
věty");n.
ဝါကျအထားအသို;syntax (of sentence, "fixing¹ (and) concealing²
(of) sentence");syntax (větný, "upevňování² (a) skrývání¹
věty");n.
ဝါရင်တန်း: ဘရူးနော့အဲနဲ့ ဝါရင်တန်က
ရပ်ထောင့်သုံးရာခုနစ်ဆယ်ခုနစ်ကီလိုမီတာ ဝေးတယ်;Washington:
Buenos Aires is 8377 km far from (~ "with")
Washington.;Washington: Buenos Aires je 8377 km daleko od (~
"s") Washingtonu.;
ဝါရင်တန်(မြို့);Washington (town in USA);Washington (město

USA);name

ဝါသနာ: ကျွန်တော် တောင်တက်ဝါသနာပါတယ်။;hobby: I have the hobby of climbing mountains. ("I include hobby (of) climbing mountains.");koníček: Mým koníčkem je horolezectví. ("Já zahrnuji koníček lezení (na) hory.");um.

ဝါသနာ: ကျွန်မ အကဝါသနာပါတယ်။;hobby: I have the hobby of dancing. ("I include hobby (of) dancing.");koníček: Mým koníčkem je tancování. ("Já zahrnuji koníček tancování.");uw.

ဝါသနာ: ရင် ဘာဝါသနာပါလဲ။;hobby: What are your hobbies, sir? ("Sir, what hobbies (are) included?");koníček: Jaké máte koníčky, pane? ("Pane, jaké koníčky (jsou) zahrnuty?");inter.

ဝါသနာ(တစ်ခု);hobby;koníček ° záliba;sg. P. vāsana (tendencies of the past)

ဝိနည်း;Vinaya (scripture of monks' rules);Vinaja (spis mnišských pravidel);name Bh. lit. P. vinaya (= code-of-rules)

ဝိနည်းကျင့်ဝတ်သီလ;Vinaya rules of conduct ("Vinaya's^o practice¹ (of) duty² (of) morality³");Vinajová pravidla chování ("Vinajová^o praxe¹ povinnosti² etiky³");n. Bh. P. vinaya-vatta (= code-of-rules - duties)

ဝိနည်းပိဋက;Vinaya Pitaka (original script containing monks' rules);Vinaja Piṭaka (původní spis obsahující mnišská pravidla);name Bh. lit. P. vinaya-piṭaka (= code-of-rules - canon)

ဝိနည်းပိဋက: ဝိနည်းပိဋကမှာ ဝိနည်းငါးကျမ်းပါရှိပါသည်။;Vinaya Piṭaka, be: There are five books of Vinaya included in Vinaya Piṭaka.;Vinaja Piṭaka: Ve Vinaja Piṭace je obsaženo pět knih Vinaji.;writ. pol.

ဝိပဿနာ;vipassana, meditation of (one of the two main kinds of meditation in Buddhism, leading directly to first and second level of enlightenment, and later with help of meditation of concentration even to third and the fourth level of enlightenment) ° insight, meditation of (one of the two main kinds of meditation in Buddhism, leading directly to first and second level of enlightenment, and later with help of meditation of concentration even to third and the fourth level of enlightenment);vipassanā, meditate (jeden z dvou hlavních druhů meditace v Buddhismu, vedoucí přímo k prvnímu a druhému stupni osvícení, a později s pomocí meditace soustředění dokonce i ke třetímu a čtvrtému stupni osvícení) ° vzhledu, meditate (jeden z dvou hlavních druhů meditace v Buddhismu, vedoucí přímo k prvnímu a druhému stupni osvícení, a později s pomocí meditace soustředění dokonce i ke třetímu a čtvrtému stupni osvícení);n. Bh. med. P. vipassanā (= insight)

ဝိပဿနာ: သမထ ဝိပဿနာလုပ်ခြင်းကလွဲလို့ ဘာလုပ်သေးလဲ။;vipassana: What else do (you) do, apart from ("doing") samathā (and) vipassanā meditation?;vipassanā: Kromě samathā a vipassanā meditace, co ještě děláš?;inter. ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း;Visuddhimagga (ven. Buddhaghosa's summary on the entire Buddha's teaching, "book¹ (of) Visuddhimagga^o");Visuddhimagga (shrnutí celého Buddhova učení dle ct. Buddhaghosy, "kniha¹ Visuddhimagga^o");name Bh. lit.

ဝိုင်း;gather (people) ° together ° circular, be ° collectively ° surround ° round, be;spolu ° shromáždit (lidi) ° obklopit °

kruhovitý, být ° kolektivně ° kulatý, být ° dohromady;l (or) adv. (or) T

ဝိုင်း: သူ့ဘီယာသောက်တယ်။ ဝိုင်ကျတော့ မသောက်ဘူး။;wine: He drinks beer. As for wine, he doesn't drink (it).;vino: Pije pivo. Co se týče vína, (to) nepije.;col.

ဝိုင်း: အကုန်လုံးဝိုင်းဖြေပေးကြတယ်။;together: (They) will answer (it) all together.;spolu: Odpoví na (to) všechno spolu.;

ဝိုင်းစက်: လကဖြူဖွေးဝိုင်းစက်နေလျှင် လပြည့်ဖြစ်သည်။;round, perfectly: When the moon is pure white (and) perfectly round, it is full moon (day).;kulatý, zcela: Když je měsíc čistě bílý (a) zcela kulatý, (pak) je (den) úplňku.;writ.

ဝိုင်အနီ;wine, red ("red¹ wine^o");vino, červené ("červené¹ vino^o");n. E. wine

ဝိုးဝိုးဝါးဝါး;unclear ° vague;nejasný ° vágní;adj.

ဝီစီ(တစ်ခု);whistle;píšťala;sg. E. whisky(?)

ဝေး;share out;sdilet (s někým);T

ဝေး;far, be;daleko, být;l

ဝေး: သစ်ရွက်များ ဝေလာလျှင် နွေဦးရောက်ပြီ။;grow (~ "be-distributed"): When the leaves become grown (~ "distributed"), the spring has come.;vyrůst (~ "být-rozdělen"): Když vyroste (~ "jsou-rozdělené") mnoho listů, přišlo jaro.;p.p.

ဝေး: ဒီက ဝဲရူးကို ဘယ်နှစ်မိုင် ဝေးသလဲ။;far: How many miles is it far from here to Bago?;daleko: Kolik milí je to odsud do Bago? ("Odsud to Bago, kolik milí je to daleko?");inter. col.

ဝေး: ဘယ်လောက်ဝေးလဲ ကျွန်တော် အတိအကျ မသိဘူး။;far: I don't know precisely how far it is.;daleko: Nevím přesně jak je to daleko.;um.

ဝေး: ဘရူးနော့အဲနဲ့ ဝါရင်တန်က ရစ်ထောင်သုံးရာခန့်ဆယ်ခန့်ကီလိုမီတာ ဝေးတယ်။;far: Buenos Aires is 8377 km far from (~ "with") Washington.;daleko: Buenos Aires je 8377 km daleko od (~ "s") Washingtonu.;ဝေး: မိုင် ၅၀လောက် ဝေးပါတယ်။;far: It is 50 miles far (from here);daleko: Je to (odsud) 50 mil daleko.;pol.

ဝေး: သစ်ရွက်များ ဝေတယ်။;grow ("distribute"): Many leaves are growing (~ "distributed").;růst (~ "rozdělit"): Mnoho listů roste (~ "je-rozděleno").;

ဝေဖန်;criticize;kritizovat;T

ဝေါဟာရ;vocabulary;slovíčka;n. P. vohāra (= expression, calling, use)

သ (shortened သည်);indicates end of information and precedes certain suffix;značí konec informace a zároveň předchází jistou příponu;pow.

သကြား [dejā:];sugar ("between¹ beauty^o");cukr ("mezi¹ krásou^o");n. P. sakkharā (= sugar)

သကြား: များသောအားဖြင့် သကြားကို အမှုန့် အဖြစ်သုံးကြတယ်။;sugar: Sugar is (~ "are") mostly used as powder.;cukr: Cukr se většinou používá ve formě (~ "jakožto") prášek.;

သကြားလုံး;sweets (candy, "sugar ball") ° candy (sweets, "sugar ball");bonbóny (sladkosti, "cukrová koule") ° sladkosti (bonbóny, "cukrová koule");n.

သကဲ့သို့;like if;jako kdyby;adv. writ.

သကဲ့သို့: လက်မထပ်ရသေးပေမယ့် လက်ထပ်ပြီးသကဲ့သို့ နေထိုင်ခဲ့ကြပါတယ်။;like if: (We) lived like if married, though (we) were not married.;jako kdyby: Žili jsme jako kdybychom byli

svoji, přestože jsme nebyli svoji.;p.s. pol.

သက္ကရာဇ်;Myanmar Era (ME) ° ME (Myanmar Era);Myanmarský letopočet (Myan. l.) ° Myan. l. (Myanmarský letopočet);n.

သက္ကရာဇ် နှစ် [takəré. hni.];era of Myanmar ("year² (of) king¹ Sakka⁰⁰");letopočet Myanmarů ("rok² krále¹ Sakky⁰⁰");adv. P. sakkarāja (= name of king of Heaven of Thirty-Three)

သက္ကရာဇ်: နန်းတည်သက္ကရာဇ်ဖြစ်သော ၁၁၁၅ ခုကို 'ဥဩအော်မြည်ကုန်းဘောင်တည်'ဟု အမှတ်အသားပြုကြသည်။;ME: There was created mnemonics 'oo-aw-aww-mye-e-koun-baun-tee' for the year 1115 ME, (when) the palace was built.;Myan. l.: Byla vytvořena mnemotechnika 'u-o-ó-mjí-koun-baun-dí' na rok 1115 Myan. l., (kdy) byl ten palác postaven.;writ.

သက်ဆင်း;captured, be ("descend (and) descend") ° fall in (be captured, "descend (and) descend");zajat, být ("sestoupit (a) sestoupit") ° padnout v (být zajat, "sestoupit (a) sestoupit");l

သက်ဆင်း: မကြာမှီပင် အင်းဝနေပြည်တော်ကြီးသည် ဟံသာဝတီတပ်များလက်တွင်း သက်ဆင်းရတော့သည်။;fall in: Indeed, not long after the great town Inwa fell in hands of the Hanthawadi's troops.;padnout do: Vskutku, zanedlouho poté ohromné město Enva padlo do rukou vojsk Hentávadí.;writ.

သက်ဆိုင်;concerned with, be ("descend (and) meet") ° relevant, be ("descend (and) meet");spojitost, mít (týkat se, "sestoupit (a) potkat") ° týkat se ("sestoupit (a) potkat");l

သက်ဆိုင်: ဆက်စပ်တော့မိနဲ့ သက်ဆိုင်ပါတယ်။;joined, be: (It) is relevant to the joined sentence.;připojený, být: Týká se to (té) připojené věty.;pol.

သက်တံ(တစ်ခု);rainbow ("descending stick");duha ("sestupující klacik");sg.

သက်တမ်း;lifespan ("life continuation") ° life span ("life line");života, délka ("životní čára") ° životnost ("pokračování života") ° délka života ("pokračování života");n.

သက်တမ်း: လူတစ်ယောက် သက်တမ်းက နှစ်ပေခန့် ကြာတယ်။;life span: The life span of a person is around 80 years.;života, délka: Délka života člověka je (~ "trvá") asi 80 let.;

သက်တော်;age (since birth, of a monk, "great¹ age");věk (od narození, mnicha, "ohromný věk");n.

သက်တော်: သက်တော် သုံးဆယ်။;age (since birth, of a monk): (As for) age, thirty.;věk (od narození, mnicha): (Co se týče) věku, (tak) třicet.;col.

သက်ရောက်;carry ("descend (and) come");nést ("sejít (a) přijít");T writ.

သက်ရောက်: အဓိပ္ပါယ် သက်ရောက်တယ်။;carry: (It) carries the meaning.;nést: Má (~ "nese") (ten) význam.;

သက်ဝင်;accept (believe, "descend (and) enter") ° believe ("descend (and) enter") ° include ("descend (and) enter");zahrnout ("sestoupit (a) vstoupit") ° věřit ("sestoupit (a) vstoupit") ° přijmout (věřit, "sestoupit (a) vstoupit");T

သက်ဝင်: ယုံကြည်သက်ဝင်စွာနဲ့ လေးလေးစားစားကိုးကွယ်တာပါ။;accept: (I) respectfully follow (the religion) believing (and) accepting.;přijímat: Uctivě následuji (to náboženství) věřice a přijímající.;pol.

သက်သက်;separately ("breat (and) breath") ° just ("breat (and) breath") ° only ("breat (and) breath");jen ("dech (a) dech") ° pouze ("dech (a) dech") ° odděleně ("dech (a) dech");adv.

သက်သက်: အလည်သက်သက်လာတာလား။;just: Have (you) come

just for a visit?;pouze: Přijel jsi pouze na návštěvu?;inter.

သက်သက်စီ;separately ("descend, descend (and) line-up");odděleně ("snižit, snížit (a) zarovnat");adv.

သက်သတ်လွတ်;vegetarian (food, "free² (from) killed¹ life⁰⁰");vegetariánský (o jídle, "prostý² zabitého¹ života⁰⁰");advj.

သက်သတ်လွတ်: ထိုက သက်သတ်လွတ်ကလွဲရင် အကုန်စားတယ်။;vegetarian: If it is not vegetarian, (then I) eat all (of it).;vegetariánský: Pokud (to) není vegetariánské, pak to sním všechno.;writ.

သက်သတ်လွတ်: ဒါ သက်သတ်လွတ်ပဲ။;vegetarian: This (one) is just vegetarian.;vegetariánský: Tenhle je pouze vegetariánský.;

သက်သေသဘာဝ;evidence ("evidence, evidence") ° proof ("evidence, evidence");evidence ("evidence, evidence") ° proof ("evidence, evidence");n. P. sādha (= proof)

သခွားသီး(တစ်လုံး);cucumber ("fruit¹ (of) cucumber⁰⁰");okurka ("plod¹ okurky⁰⁰");sg.

သံဃာ;monks;mniši;n. P. saṅgha (= community)

သံဃာ: သံဃာနဲ့ လူနဲ့ ဆက်ဆံရေးတယ်။;monks: Monks get connected with lay people (and) write (them).;mniši: Mniši se spojí s laiky (a) píšou (jim).;col.

သံဃာတော်: နိုင်ငံတကာက သံဃာတော်တွေ

ပညာလာဆည်းပူးကြပါတယ်။;monk: Monks from every country come and acquire knowledge (here).;mnich: Mniši z každé země (sem) přicházejí a získávají znalosti.;pol.

သံဃာတော်(တစ်ပါး) (originally from သဗ္ဗံ);monk ("great¹ Saṅgha⁰⁰");mnich ("velká¹ Saṅgha⁰⁰");sg. P. saṅgha (= community (of monks))

သံဃာတော်တွေ;monks;mniši;Bh. pl. P. saṅgha (= community) သံဃာတော်များ;monks ° Saṅgha (monks);Saṅgha (mniši) ° mniši;Bh. pl. writ. P. saṅgha (= community)

သင်း;you;ty;pron. fr.

သင်း;pure, be ° aromatic, be ° fragrant, be ° she ° virtuous, be ° he;on ° voňavý, být ° ctnostný, být ° aromatický, být ° ona ° čistý, být;l (or) l der. (or) l un. (or) pron. unpl.

သင့်;suitable, be ° should ° proper, be ° appropriate, be ° one's own;správný, být ° vhodný, být ° vlastní ° měl by;l (or) suff. (or) adj.

သင့်: "သင့်ကိုငါမကြောက်"ဟု ဆို၏။;you: (He) said: "I am not afraid of you.";ty: "Nebojím se tě.";writ.

သင့်: ငါတို့ အရဟန္တာဘဝ အောင်မြင်စွာ ရယူဖို့အတွက် ကြိုးပမ်းသင့်ပါတယ်။ (~ ရဟန္တာအဖြစ်ကို အောင်မြင်စွာ ရယူဖို့အတွက် ငါတို့အားလုံး ကြိုးပမ်းသင့်ပါတယ်။);should: We should strive in order to successfully attain Arahant-hood.;měl by: Měli bychom usilovat abychom úspěšně dosáhli Arahantství.;pol.

သင့်: မင်း သူ့ကို မနှောင့်ယှက်သင့်ဘူး။;should: You shouldn't disturb him.;měl by: Neměl bys ho ("ty") vyrušovat.;fr.

သင့်: မျိုးချစ်စိတ်နိုးကြားစေခဲ့သော အမျိုးသားနေ့ကို မမေ့သင့်ပါ။;proper: It is not proper to forget National Day as the effect of patriotic awakening.;správný: Není správné zapomínat na Národní Den jakožto následek vlasteneckého probuzení.;pol.

သင့်: မိတ်ဆွေ သင်(က) ဖြူစင်တယ်။;you: Friend, you are honest.;ty: Přítely, ty jsi čestný.;fr. col.

သင့်: သင့်နှလုံးသား(ကို) (သင်)ကိုယ်တိုင် သိနိုင်ပါစေ။;your: May (you) know for yourself the heart of yours.;vaše: Kéž sám znáš své

srdce.;pol. w.

သင်း: သင်းနဲ့ တန်သလား။;he: Is it worth ("with") him?;on: Je to pro něj (~ "s ním") vhodné?;inter.

သင်ကြား;teach ("teach (and) be-heard") ° learn ("learn (and) hear") ° study ("learn (and) hear");učit ("učit (a) být-slyšen") ° studovat ("učit se (a) slyšet") ° učit se ("učit se (a) slyšet");T သင်ကြား: အခြားသင်ကြားခြင်းကလွဲ၍ ငါသင်ယူနိုင်တယ်။;teach: Apart from teaching others, I can (also) learn (myself).;učit: Kromě učení druhých, (také) se umím učit (sám).;writ.

သင်ကြား: ဤဥပဒေအရ တက္ကသိုလ်ပညာသင်လို(သူ)တိုင်း သင်ကြားခွင့်မရနိုင်သဖြင့် မြန်မာတမျိုးသားလုံးက မကျေနပ်ကြချေ။;learn ("learn (and) listen"): According to this law, all who need to learn at univesity cannot get the permission to learn ("(and) listen"), therefore people of all the Myanmar nationalities were, indeed, not satisfied.;učit se ("učit-se (a) poslouchat"): Dle tohoto zákona, všichni, kdo se potřebují učit na universitě, nemohou dostat k učení ("(a) poslouchání") povolení, proto, vskutku, byli lidé ze všech Myanmarských národností nespokojeni.;pl. writ.

သင်ကြားပေး: ဘာဝနာများ သင်ကြားပေးတယ်။;teach (meditation): (He) teaches meditation;učit (meditaci): Učí meditaci.;

သင်စရာ: အထူးတလည် သင်စရာလိုလိမ့်မယ်။;learning: Especially, you may need learning.;učení: Zejména bys mohl potřebovat se učit (~ "učení").;fut.

သင်တန်း;course ("line¹ (of) teaching⁰");kurs ("linie¹ učení⁰");n.

သင်တန်း: အရောင်းအဝယ်ဆိုင်ရာ အင်္ဂလိပ်သင်တန်း;course: Business English course;kurs: kurs podnikatelské angličtiny;

သင်တန်းဆရာ(တစ်ယောက်);course teacher ("master² (of) line¹ (of) teaching⁰") ° teacher, course ("master² (of) line¹ (of) teaching⁰");učitel na kurzu ("mist² linie¹ učení⁰") ° kurzu, učitel na ("mist² linie¹ učení⁰");sg.

သင့်တော်;suitable, be ("suitable (and) great") ° suitable, be ° appropriate, be ("suitable (and) great") ° proper, be ("appropriate (and) great") ° appropriate, be ° due, be (suitable, "suitable (and) great");vhodný, být ° vhodný, být ("vhodný (a) ohromný") ° odpovídající, být ("vhodný (a) ohromný") ° patřičný, být ° správný, být ("správný (a) ohromný") ° patřičný, být ("vhodný (a) ohromný");l

သင့်တော်: ဖြောင့်နေရာမှာ ဖြေလျော့ဆိုရင် ပိုပြီး

သင့်တော့ပါလိမ့်မယ်။;suitable: If (you) say ဖြေလျော့ at the place of ဖြော့, (it) will be more suitable.;vhodný: Pokud bys řekl ဖြေလျော့ na místě (kde teď je) ဖြော့, bylo by (to) vhodnější.;fut.

သင့်တော်: သင့်တော်တုံ့ဆရာတော်ဆိုတာ ငါ ယုံကြည်နိုင်လောက်တုံ့ဆရာတော်လို ငါ ထင်တယ်။;suitable, be: I believe, that suitable teacher (monk) means ("(by) me") trustworthy teacher (monk).;vhodný, být: Věřím, že vhodný učitel (mnich) znamená ("mnou") důvěryhodný učitel.;

သင့်တော်: သင့်တော်သည့်နေရာကို ရှာဆွဲသင့်ပါတယ်။;proper, be: Proper place should be found.;správný, být: Mělo by se najít správné místo.;pol.

သင့်တော်: အဲဒီမှာ ငါနှင့် သင့်တော်တုံ့ဆရာတော် မတွေ့ခဲ့ပါဘူး။;suitable, be: I didn't find the proper teacher (monk) there.;vhodný, být: Nenalezl jsem tam (toho) vhodného učitele (mnicha).;p.s. pol.

သင်ပေး;teach ("teach (and) give");učit ("učit (a) dát");T

သင်ပေး: ငါ့ကို သူတို့က ဘဝအကြောင်း သင်ပေးကြတယ်။;teach: They

taught me about life.;učit: ("Oni") mě učili o životě.;p.s.

သင်ပေး: သူက ယဉ်ကျေးမှု သင်ပေးတယ်။;teach: He teaches culture.;učit: ("On") učí o kultuře (~ "kulturu").;

သင့်ဘူး၊ မ-: ကျောင်းသားတစ်ယောက်အနေနဲ့ သူ ဒီလို မလုပ်သင့်ဘူး။;should not: As a student, he should not behave (~ "do") like this.;neměl by: Jako student by se takhle neměl chovat (~ "neměl by dělat");

သင့်မြတ်;appropriate, be ("proper (and) noble") ° proper, be ("proper (and) noble") ° suitable, be ("proper (and) noble");vhodný, být ("správný (a) ušlechtilý") ° správný, být ("správný (a) ušlechtilý") ° patřičný, být ("správný (a) ušlechtilý");l

သင်ယူ;learn ("learn (and) take") ° study ("learn (and) take");učit se ("učit-se (a) brát") ° studovat ("učit-se (a) brát");T သင်ယူ: သင်ယူထားတာတွေ အားလုံးနီးပါးလောက် ရေးခဲ့လို့ အောင်မြင်ပါတယ်။;learn: As (I) wrote almost all what (I) have learned, the writing (at examination) was successful.;učit se: Poněvadž (jsem) napsal téměř všechno co jsem se naučil, bylo psaní (na zkoušce) úspěšné.;p.s. pol.

သင်ယူနေသူ: ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးရေးပညာဘာသာကို သင်ယူနေသူတစ်ဦးပါ။;student: (I am) a student of cinematography ("subject").;student: Jsem studentem předmětu kinematografie.;pol.

သင်ယူနေသူ(တစ်ဦး);student ("person³ (who) is² studying⁰ (and) taking¹") ° pupil ("person³ (who) is² studying⁰ (and) taking¹");žák ("osoba³ (která) je² studující⁰ (a) beroucí¹") ° student ("osoba³ (která) je² studující⁰ (a) beroucí¹");sg.

သင်ရဲ့ သင်ရဲ့ ဓမ္မသူငယ်ချင်း (~ ဓမ္မမိတ်ဆွေ)။;your: Your friend in Dhamma.;tvůj: Tvůj přítel v Dhammě.;fr. lett.

သင့်လျော်;suitable, be ° appropriate, be;vhodný, být ° patřičný, být;l writ.

သင်္ကန်း;pagoda's coat (golden, "robe");pagodový plášť (zlatý, "róba");n.

သင်္ကန်း: စေတီတစ်ခုကို ရွှေသင်္ကန်းကပ်တယ်။;pagoda's coat: (We) attach a golden coat to a cetiya.;pagodový plášť: Připevňujeme zlatý plášť na pagodu.;

သင်္ကန်း: သင်္ကန်း ဥထည် ထက်ပိုပြီး မသုံးဘူး။;robe: (He) doesn't use more than three robes.;róba: Nepoužívá více než tři róby.;mn.

သင်္ကန်း: သင်္ကန်း ဥထည်ပဲ ဆိုလား မသိဘူး။;robe: (I) don't know, whether (he) says just three pieces of robes.;róba: Nevím, jestli říká pouze tři (jednotlivé) róby.;col. mn.

သင်္ကန်း(တစ်စုံ တစ်ထည်);robe (of monks);róba (mnišská);sg. (one set, one piece)

သချပ်;maths ° mathematics;matematika;n. P. saṅkhyā (= calculation, enumeration)

သင်္ချေ;countless (1 times 10 potentiated by 140);nespočetný (jedna krát deset na sto čtyřicátou);l P. asaṅkhyeyya (= uncountable)

သင်္ဘော ကိုယ်ထည်ဘောင်;keel (part of a boat, "skeleton² (of) boat's⁰ body¹");kýl (část lodi, "kostra² lodního⁰ těla¹");sg.

သင်္ဘော: သင်္ဘော မုန်တိုင်းမိနေတယ်။;ship: Ship is in storm. ("Ship is catching storm.");lod: Lod' je v bouři. ("Lod' chytá bouřku.");cont.

သင်္ဘောဆိပ်;embarkation point ("ship port") ° dock ("ship port") ° harbor ("ship port");přístaviště ("lodní přístav") ° přístav ("lodní

přístav”);n.

သင်္ဘောသား(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);seaman (“boat man”) ° sailor (“boat man”);námořník (“lodní muž”);sg.

သင်္ဘောသီး(တစ်လုံး);pawpaw (“fruit” (like a) boat”) ° papaya (“fruit” (like a) boat”);papája (“ovoce” (jako) lod”);sg.

သင်;your ° peel ° weed;plít ° tvoje ° loupát;pron. spis. (or) T သင်ကြားပေး;teach (meditation, “teach, be-heard (and) give”);učit (meditaci, “učit, být-slyšen (a) dát”);T

သင်ခန်းစာ;lesson (of education, “written” chapter” (for) learning”);lekce (vyučování, “psaná” kapitola” (k) učení”);sg.

သင်ခန်းစာ: အက္ခရာတို့၊ လက်သင် (~ အခြေခံ) သင်ခန်းစာတွေတို့၊ ဥပစာသင်ခန်းစာတွေတို့;lesson: alphabet, beginner lessons, intermediate lessons;lekce: abeceda, lekce pro začátečníky, lekce pro pokročilé;n.

သင်တန်း(တစ်ခု);lecture (also at university, “learning line”);přednáška (také na universitě, “učební řada”);sg.

သင်တန်းစား(တစ်လက်);razor (“knife” (which is) still” removes”);žiletka (“nůž” (který) pořád” odstraňuje”);sg.

သင်ပေး;teach;učit;T

သင်ပေး: မင်း မြန်မာစကား သင်ပေးနိုင်မလား;;teach: Can you teach (me) Myanmar language?;učit: Mohl bys mě učit Myanmaršský jazyk?;inter.

သင်ယူ: တရားအကြောင်းကို သင်ယူနေပါတယ်;;learn: I'm studying (“about”) the Truth (Dhamma);učit se: Studuji Pravdu (Dhammu);pol. cont.

သင်္ကြန်;new year festival, Thin-gyan ° Thin-gyan, new year festival;novoroční oslava, Tendžan ° Tendžan, novoroční oslava;n.

သင်္ကြန်: တောရွာ သင်္ကြန်ကတော့ ဒီလို မဟုတ်ပါဘူး;;Thin-gyan: Thin-gyan in village is not like that.;Tendžan: Vesnický Tendžan takhle neprobíhá (~ “není”);pol.

သင်္ကြန်: သင်္ကြန်ဆိုတာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ဖွဲ့တတ်တစ်ခုပါ;;Thin-gyan: Thin-gyan means (~ “is called”) one of festivals of Myanmar country.;Tendžan: Tendžan se říká jednomu z (celo)národních festivalů.;col. pol.

သင်္ကြန်: သင်္ကြန်ရက်တွေမှာ လူငယ်တွေက ရွာထဲမှာ ရိတ်သင်္ကြန်သုံးသူတွေကို ကန်တော့ကြပါတယ်;;Thin-gyan day: On the Thin-gyan days youth pay obeisance to the elders (who) stay in the village.;Tendžan: Ve dnech Tendžanu mladí uctívají starší lidi (kteří) jsou ve vesnici.;pol.

သင်္ကြန်: သင်္ကြန်အခါမှာ တိုင်းရင်းသားအားလုံး အခါတိုင်းထက် ပိုပျော်ကြပါတယ်;;Thin-gyan: During the Thin-gyan all nationalities are more happier than usually.;Tendžan: Během Tendžanu jsou všechny národy šťastnější než obvykle.;pol.

သင်္ကြန်: အဲဒီ သင်္ကြန်ရက်တွေပြီး နောက်တစ်ရက်ဟာ မြန်မာ နှစ်ဆန်းတစ်ရက်ပါ;;Thin-gyan: It is after the following day after Thin-gyan when is the first day of the Myanmar year.;Tendžan: Je to právě následující den po Tendžanu, kdy (začíná) první den Myanmarského roku.;col. pol.

သစ္စာ;faith;důvěra;n. P. sacca (= truth)

သစ္စာ ခံယူခြင်း: မည်သူသစ္စာကိုမျှ ခံယူခြင်းမပြုပေ;;oath, making an: (He) did not make (~ “undertake making”) any oath to them.;přísahy, učinění: Neučinil (~ nepodstoupil učinění) žádně přísahy jim.;writ.

သစ္စာ: ကျန်စစ်သား၏ သစ္စာရှိပုံကို မြန်မာသမိုင်းတွင်

မှတ်တမ်းတင်ကြရသည်;;loyalty: The way of loyalty of Kyansittha has been recorded in Myanmar history by many.;věrnost: Způsob věrnosti Čansitáy byl mnohými zaznamenán v historii Myanmaru.;writ.

သစ္စာ: သစ္စာ မေတ္တာဖြင့်;faith: with faith (and) kindness;důvěra: s důvěrou (a) dobrotivostí;lett.

သစ္စာခံ;take an oath (“take” loyalty”) ° oath, take an (“take” loyalty”);přísahu, učinit (“vzít” věrnost”) ° učinit přísahu (“vzít” věrnost”);T

သစ္စာခံ: အင်းဝကို သိမ်းပိုက်ပြီးသောဟံသာဝတီတပ်များသည် မြောက်ဗက်တလွှားကျွန်းများကို သစ္စာခံခိုင်းရန် လာကြရာ မုဆိုးဖိုရွာသို့ ရောက်ရှိလာသည်;;oath, make an: Hanthāwadi troops, who seized Inwa, in order to force the villages of northern region to make oath (of royalty) they arrived to Mushopho village where (they) had to arrive (for it).;přísahu, učinit: Vojska Hentávadí, která obsadili Envu, aby přinutili vesnice v severní oblasti k učinění přísaze (v jejich prospěch), přijeli do Mushópho vesnice (kam) pro to měli přijet.;p.s. writ.

သစ္စာခံယူခြင်း;oath, making an (“taking” faith”);přísahy, učinění (“brání” důvěry”);n.

သစ္စာတရား;truths, four noble (taught by the Buddha, the truth of suffering, truth of cause of suffering, truth of cessation of suffering and the truth of the path leading out of suffering, “true”, true”);pravdy, čtyři ušlechtilé (učené Buddhou, pravda o utrpení, pravda o příčině utrpení, pravda o zániku utrpení a pravda o cestě vedoucí z utrpení, “pravda”, pravda”);n. Bh. P. sacca (= truth)

သစ္စာတရား: သစ္စာတရား ရှစ်လေး;truths, four noble: the learning method of four noble truths;pravdy, čtyři ušlechtilé: učební metoda pro čtyři ušlechtilé pravdy;Bh.

သစ္စာမရှိခြင်း;unfaithfulness (“not” having” faith”);nevěra (“nemít” věrnost” [jmenec]”);n.

သစ္စာရှိ;loyal, be (“have fidelity”) ° faithful, be (“have fidelity”);oddaný, být (“mít věrnost”) ° věrný, být (“mít věrnost”);l P. sacca

သစ္စာလေးပါး;truths, four noble (taught by the Buddha, the truth of suffering, truth of cause of suffering, truth of cessation of suffering and the truth of the path leading out of suffering, “four” noble” truths”);pravdy, čtyři ušlechtilé (učené Buddhou, pravda o utrpení, pravda o příčině utrpení, pravda o zániku utrpení a pravda o cestě vedoucí z utrpení, “čtyři” ušlechtilé” pravdy”);n. Bh. P. sacca (= truth)

သစ်;new ° new, be ° wash (one's mouth);nový ° nový, být ° umýt si (pusu);l (or) T (or) suff. adj.

သစ်: မျက်နှာ သစ်တော့မယ်;;wash (face): (I) am going to wash my face.;umýt si: Jdu si umýt obličej.;fut.

သစ်: သစ်ပင်တစ်ပင်မှ သစ်သား (~ သစ်တွေ ~ ထင်းတွေ)

အမြောက်အများရနိုင်တယ်;;wood: From a tree can be taken a lot of wood.;dřevo: Ze stromu lze získat hodně dřeva.;

သစ်တာ(တစ်လုံး) (now rather as သေတ္တာ);box (“wooden receptacle”);krabice (“dřevěná nádoba”);sg.

သစ်တော: သစ်တောက အရောင်စုံတယ်;;forest: The forest is colorful.;les: Les je barevný.;

သစ်တော: အမျိုးသား နှင့် အမျိုးသမီး သစ်တောထဲမှာ

ရှိကြပါတယ်;;forest: Man and woman are in the forest.;les: Muž a

žena jsou v lese.;pol.

သစ်တော(တစ်တော);forest (“wooden forest”);les (“dřevěný les”);sg.

သစ်တော်သီး(တစ်လုံး);pear (“fruit² (of) great¹ wood⁰”);hruška (“ovoce² ohromného¹ dřeva⁰”);sg.

သစ်ပင်: သစ်ပင်က ဟိုးအဝေးမှာ ရှိတယ်။;tree: The tree is far in the distance.;strom: Strom je daleko v dáli.;

သစ်ပင်: သစ်ပင်တစ်ပင်မှ သစ်သား (~ သစ်တွေ ~ ထင်းတွေ) အမြောက်အများရနိုင်တယ်။;tree: From a tree can be taken a lot of wood.;strom: Ze stromu lze získat hodně dřeva.;

သစ်ပင်(တစ်ပင်);tree (“wooden column”);strom (“dřevěný sloup”);sg.

သစ်ရွက်: သစ်ရွက်များ ဝေလာလျင် နွေဦးရောက်ပြီ။;leaf: When the leaves become grown (~ “distributed”), the spring has come.;list: Když vyrostle (~ “jsou-rozdělené”) mnoho listů, přišlo jaro.;p.p.

သစ်ရွက်: သစ်ရွက်များ ကြွေတယ်။;leaves: Leaves fall.;listy: Listy padají.;

သစ်ရွက်(တစ်ရွက်);leaf (“wood's leaf”);list (“list¹ (ze) dřeva⁰”);sg.

သစ်သား;wood (“wood meat”);dřevo (“dřevěné maso”);n.

သစ်သား: ငါ့မှာ သစ်သားကို ဖြတ်ဖို့ အင်အားတွေ အများကြီးရှိနေပြီ။;wood: I have a lot of energy to cut the wood.;dřevo: Mám spoustu energie na sekání dřeva.;p.p.

သစ်သား: သစ်ပင်တစ်ပင်မှ သစ်သား (~ သစ်တွေ ~ ထင်းတွေ) အမြောက်အများရနိုင်တယ်။;wood: From a tree can be taken a lot of wood.;dřevo: Ze stromu lze získat hodně dřeva.;

သစ်သီး;fruit (“wooden fruit”);ovoce (“dřevnaté plody”) ° ovoce (“dřevěné ovoce”);n.

သစ်သီး: သစ်သီးက ကျန်းမာရေးအတွက် အထောက်အကူပြုပါတယ်။;fruit: Fruit is (~ “makes”) helpful for health.;ovoce: Ovoce je (~ “dělá”) prospěšné zdraví.;pol.

သစ်သီး(တစ်လုံး);fruit;ovoce;sg.

သည်;this ° indicates person selling the thing indicated by the preceding part of the word ° dealer (usually specified by preceding syllable);tenhle ° toto ° značí osobu prodávající to, co je zmíněné v předcházející části slova ° zprostředkovatel (obvykle upřesněno předcházející slabikou) ° tento ° tohle;pron. writ. (or) suff.

သည်;who ° who is ° indicates change of preceding verb to adj. ° which ° where ° which is;značí změnu předcházejícího slovesa na příd. jm. ° který je ° kdo je ° který; suff. writ.

သည် [dē];indicates a certain person;značí určitou osobu;suff.

သည် [dī];indicates subject in sentence ° indicates end of a written sentence;značí konec spisovné věty ° značí podmět ve větě;suff.

သည်: ခက်ခဲသည့် စကားလုံးတွေ။;indicates change from verb to an adj.: difficult words;značí změnu ze slovesa na příd. jm.: obtížná slova;pl. writ.

သည်: အရမ်းကြိုးပမ်းကြသည့်ဦးရင်းသီတင်းသုံးသည့်ကျောင်း။ (~ အရမ်းကြိုးစားကြတဲ့ ဦးရင်းတွေ သီတင်းသုံးသည့်ကျောင်း။);who: A monastery, where live monks, who strive very much.;který: Klášter, kde žijí mniši, kteří velice usilují.;writ.

သည်(တစ်ယောက်);seller;prodáváč;sg. suff.

သည်းခံ;patient, be;trpělivý, být;l

သည်းခံ [dī:kh~];patient, be (“be-patient (and) receive”);trpělivý, být (“být-trpělivý (a) přijímat”);l

သည်အခါ;at the time of (sth. happened etc.) ° when (sth. happened etc.);v době, kdy (se něco stalo atd.) ° když (se něco stalo atd.);suff. writ.

သည်အပြင်;moreover (“out¹ (from) that⁰”);navíc, a (“mimo¹ to⁰”);adv.

သဏ္ဌာန်များ;shapes;tvary;pl. P. saṅghāna (= shape, form)

သတင်း;information ° news;informace ° novinky;n.

သတင်း: ဘယ်သူလဲနဲ့ပတ်သက်တဲ့သတင်း;information: information regarding who is .. ;informace: informace ohledně (toho), kdo je .. ;

သတင်း: လေယာဉ်ခရီးစဉ်ဘုတ်ကြီးပေါ်မှာ ထွက်ခွာမဲ့လေယာဉ် (အကြောင်း) သတင်း(တွေ)ရှိတယ်။;information: On the big flight plan (“board”) there is information about departures of planes (~ “planes which will depart”).;informace: Na velké (“tabuli”) letového řádu jsou informace o odletech letadel (~ “letadlech, která odletí”).;

သတင်း: သတင်းကို သူဟာ ထုတ်ပြလိုက်တယ်။;information: He torn the information away (from a diary).;informace: Vytrhnul tu informaci (z diáře).;

သတင်း(တစ်ချို့ တစ်ပုဒ်);news;novinka;sg.;

သတင်းထောက်(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);reporter (“maintains¹ news⁰”);reportér (“uchovává¹ novinky⁰”);sg.

သတင်းထောက်(တစ်ယောက်);news reporter (“maintain¹ news⁰”) ° reporter, news (“maintain¹ news⁰”);zpravodaj (“udržovat¹ zprávy⁰”);sg.

သတင်းပေး;inform (sb., “give¹ news⁰”);informovat (“dát¹ novinky⁰”);T

သတင်းသုံး (from သီတင်းသုံး);dwell (about monks);pobývat (o mniších);T WS.

သတင်း;news;zprávy (novinky) ° novinky;n.

သတင်းစာ;newspaper (“news writing”);noviny (“psaní¹ novinek⁰”);n.

သတင်းစာ: ၁၉၇၀က ၁၉၈၉အထိ သတင်းစာတွေ ပါးပါတယ်။;newspaper: From 1970 until 1989 the newspapers were thin.;noviny: Od 1970 do 1989 byly noviny tenké.;pol.

သတင်းစာ: မြန်မာ နိုင်ငံမှာ သတင်းစာထုတ်ဝေကြပါပြီ။;newspaper: In Myanmar, the newspaper have been indeed published for long time.;noviny: V Myanmaru byly noviny publikovány již dlouho (dlouhou dobu).;pol.

သတင်းစာ: မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာကို မြန်မာလိုရော အင်္ဂလိပ်လိုရော ထုတ်ပါတယ်။;newspaper: The newspaper The New Light of Myanmar is published in Myanmar as well as in English (language).;noviny: Noviny The New Light of Myanmar jsou publikovány v barmsťině (“myanmarštině”) a také v angličťině.;pol.

သတင်းတွေ: မြန်မာသတင်းစာမှာ ဘာသာရေး၊ ပညာရေး၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး သတင်းတွေ အားလုံး ပါပါတယ်။;news: In the Myanmar newspapers there are included all news on religions, education, economics and politics.;novinky: V Myanmarských novinách byly zahrnuty všechny novinky o náboženstvích, vzdělání, ekonomice a policice.;pol.

သတင်းမှတ်တမ်းဖြစ်;documentary, be (“is² (a) news⁰ recording¹”);dokumentární, být (“je² zaznamenávající¹”)

novinky^{၀၀});I

သတိ;attentiveness ° attention (mindfulness) °

mindfulness;všímavost ° pozornost (všímavost) ° pozornost;n.
Bh. med. P. sati (= mindfulness)

သတိ: ၁၊ ၂ မိနစ်လောက်ဆို စိတ်က ထွက်သွားပြန်ရော ဒီလိုနဲ့ ကျွန်တော်လည်း အလုပ်လုပ်ရင်း နားနေရင်း သတိရရင်း မှတ်လိုက် မရတဲ့အခါ မမှတ်ဖြစ်တဲ့သတိမထားမိတဲ့ အချိန်က

ပိုများပါတယ်။;mindfulness: With it, around one (or) two minutes (my) mind is back after leaving – (“with”) this way, while doing work, resting (and) taking mindfulness, when it is, indeed, not possible to notice – (such) times, when I also happen not to notice (and) not to establish (“(and) catch”) (my) mindfulness, are many.;všímavost: S tím, asi jednu (či) dvě minuty je (moje) mysl po odchodu zpět - (“s”) takto, během dělání práce, odpočívání (a) brání všímavosti, když, vskutku, není možné si všímat – (takových) období, kdy se stane, že si také nevšímám (a) neupevňuji (“(a) (ne)chytám”) všímavost, je mnoho.;med. သတိ: သတိရပြီး သတိထားပြီး ပြန်မှတ်တယ်။;mindfulness: Taking mindfulness, establishing the mindfulness, (I) return to noticing.;všímavost: Vezmu všímavost, upevním ji (~ “všímavost”) (a) vrátím se k všímání si.;med.

သတိ: အသိသတိလေးနဲ့ နေရတာပေါ့။;mindfulness: (I) am just living with knoweldge and mindfulness.;všímavost: Prostě žiji se znalostí a pozorností.;col.

သတိတရား: သတိတရားနှင့် ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်;heedfulness: persons who have heedfulness and wisdom;poznost: osoby, které mají pozornost a moudrost;pl. writ.

သတိထား;notice (“establish¹ mindfulness^{၀၀}”) ° careful, be (“fix¹ mindfulness^{၀၀}”);všimnout si (“upevnit¹ všímavost^{၀၀}”) ° pozorný, být (“upevnit¹ pozornost^{၀၀}”);I (or) T P. sati (= mindfulness)

သတိထား: ရန်ကုန်ရောက်ရောက်ချင်း သတိထားမိမှာတော့ ရွှေတိဂုံဘုရားပါ။;notice: As soon as (you) arrive to Yangon (you) thus happen to notice Shwedagon Pagoda.;všimnout si: Jakmile dorazí do Švedagou pagody, stane se, že si tak všimneš Švedagou pagody.;pol.

သတိထားမိ;notice (“establish¹ (and) catch² mindfulness^{၀၀}”);všimnout si (“upevnit¹ (a) chytit² všímavost^{၀၀}”);T သတိထားမိ: ပိတ်ထားလိုက်တာ သတိထားမိတယ်။;notice: I noticed, that (the shop) was (“completely”) closed.;všimnout si: Všimla jsem si, že (ten obchod) byl (“zcela”) zavřený.;col.

သတိထားမိ: မလှဘူးလို့ သတိထားမိတယ်။;notice: (I) noticed, that (she) is not beautiful.;všimnout si: Všiml jsem si, že není krásná.;

သတိပြု;observe (“make¹ mindfulness^{၀၀}”);sledovat (“dělat¹ všímavost^{၀၀}”);T

သတိပေး;warn (“give¹ attention^{၀၀}”) ° remind (“give¹ attention^{၀၀}”) ° alert (“give¹ attention^{၀၀}”);varovat (“dát¹ pozornost^{၀၀}”) ° upozornit (“dát¹ pozornost^{၀၀}”) ° připomenout (“dát¹ pozornost^{၀၀}”);T

သတိပေး: ကျွန်တော်က သူ့ကို ဒုတိယအကြိမ်

သတိပေးလိုက်ပါတယ်။;remind: Indeed, I reminded him for the second time.;připomenout: Vskutku, připoměl jsem mu to (již) po druhé.;pol. um.

သတိပေး: ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံက ဟိုနိုင်ငံကို တရားငြိမ်းမြောက် သတိပေးလိုက်ပါတယ်။;warn: Our country, indeed, gave 105 warning to that country.;varovat: Naše zem varovala tamtu

zem, vskutku, (již) po páté.;pol. um.

သတိရ;recollect (“take¹ mindfulness^{၀၀}”) ° remember (“take¹ mindfulness^{၀၀}”);vzpomenout si (“vzít¹ všímavost^{၀၀}”);

သတိရ: ဒီနေ့မှ သတိရပြီး ပြင်လိုက်ရတာ။;remember: Just today (I) remembered and corrected (your letter) well.;vzpomenout si: Právě dnes jsem si vzpoměl a (“pořádne”) opravil (ten tvůj dopis).;

သတိရ: နိုင်ငံ(နဲ့) အဖေတို့(ကို) ကောင်းကောင်းသတိရတယ်။;remember: (I) remember (my) country and father well.;pamatovat si: Dobře si pamatuji (svou) zemi (a) svého otce.;

သတိရှိ;careful, be ° attentive, be ° mindful, be;opatrný, být ° všímavý, být ° pozorný, být;I P. sati (= mindfulness)

သတိ (-သ(ည်)+တဲ့, put at the end of sentence);indicates indirect speech ° that (indicates indirect speech) ° reportedly ° they say;říká se, že ° značí nepřímou řeč ° prý ° že (značí nepřímou řeč);suff. (or) suff. adv.

သတ္တမ;seventh;sedmý;num. P. sattama (= seventh)

သတ္တဝါ;being ° creature;tvor ° bytost;n. P. sattavā (= living being, creature)

သတ္တဝါ: သတ္တဝါအားလုံးအတွက် ပျော်ရွှင်မှုကို ဆုတောင်းပေးပါတယ်။;beings: (I) wish all the beings to be happy (~ “happiness”).;bytosti: Přeji všem bytostem aby byly šťastné (~ “radost”).;pol.

သတ္တဝါ: အရောက်မှ သတ္တဝါ;beings: beings in front;bytosti: bytosti ve předu;

သတ္တဝါ: အခြားသတ္တဝါများ;being: (all) other beings;bytosti: (všechny) ostatní bytosti;pl.

သတ္တု;metal (“imitates¹ fighting^{၀၀}”);kov (“napodobuje¹ bojování^{၀၀}”);n.

သတ္တု: ကားကို သတ္တုအမြောက်အများသုံးပြီး ပြုလုပ်ထားတယ်။;metal: The car was build using plenty of metal.;kov: Auto bylo postaveno užitím spousty kovu.;

သတ်;kill;zabít;T

သတ်: လူတစ်ယောက်ကို သတ်လိုက်မိတယ်ဆိုရင် ဒီအမှားဟာ ပြန်လည်ပြင်ဆင်လို့ မရတဲ့ အမှားဖြစ်တယ်။;kill: Having killed a person, that is a mistake being a mistake which can never be taken back.;zabít: Zabití osoby, to je chyba (která) je chybou, jakou již nelze vrátit zpět. ;

သတ်: လူတွေက သူတို့ ကျွတ်တမ်းရအောင်ဆိုပြီး သတ်ကြတာတွေ ရှိတယ်။;kill: People say “(it is) to release (them)” and then there are killings.;zabít: Lidé řeknou “(to je) pro (jejich) osvobození” a pak dochází k zabíjení (~ “jsou zabíjení”).;

သတ်: သူ့ အသက် မသတ်။;kill: He doesn't kill living beings.;zabít: Nezabíjí živé bytosti.;col.

သတ်ပုံ;spelling (“form¹ (of) trimming^{၀၀}”);hláskování (“podoba¹ ořezávání^{၀၀}”);n.

သတ်မှတ်;remark (notice, “demarcate (and) mark”) ° notice (remark, “demarcate (and) mark”) ° recognize (“demarcate (and) note”) ° make out (recognize, “demarcate (and) note”);všimnout si (zpozorovat, “označit (a) vyznačit”) ° rozpoznat (“ohraničit (a) poznamenat”) ° rozeznat (“ohraničit (a) poznamenat”) ° zpozorovat (“označit (a) vyznačit”);I (or) T

သတ်မှတ်: မြန်မာတမျိုးသားလုံးအား မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ် တက်ကြွအောင် လှုံ့ဆော်ပေးသော ထိုနေ့ကို အမျိုးသားနေ့ဟူ၍

သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။;recognize: In order to arouse the nationalism

towards the Myanmar nationality, encouraging, they have recognized this day as "National Day".;rozeznávat: Aby vyvolali vlastenectví vůči Myanmarské národnosti, (za povzbuzování), rozeznávají tento den jakožto "Národní Den.";p.s. pl. pol. writ. သဒ္ဓါ: အဲဒီစကားလုံးတွေ အားလုံးကို ကိုယ်စားပြုတဲ့ သဒ္ဓါဆိုရ် စကားလုံး;grammar: a grammatical word made for all those words;gramatika: gramatický název (~ "slovo") vytvořený pro všechna ta slova;

သဓမ္မ;Buddhism, pure;buddhismu, čisté (učení);n. P. sadhamma (= pure teaching)

သနား;pity ° sad, be;smutný, být ° litovat (koho);I (or) T သနားစရာကောင်း;sad, be ("be suitable for pitying");smutný, být ("být vhodný ke smutku");adj.

သန့်;strong, be;silný, být;I သန့်;pass through ° million ° sail over ° get over ° go through ° cross over ° hover (over) ° million, a (for good fortune);projet (kudy) ° překročit ° přejít ° přejet ° milion ° milion (na dobré štěstí) ° vznášet se (nad) ° přelavit se ° přes, dostat se;I (or) num. (or) T (or) n. un.

သန့်;clean, be;čistý, být;I un. သန့်ဘက်ခါ;tomorrow, the day after ("time² (of) thriving° direction¹") ° day after tomorrow, the ("time² (of) thriving° direction¹");pozítí ("čas² bujného° nasměrování¹");adv. သန့်မာ;strong, be ("powerful (and) strong");silný, být ("mocný (a) silný");I သန့်မာ: မျောက်က သန့်မာတယ်;strong: The monkey is strong.;silný: Opice je silná.;

သန့်ရှင်း;refine ("clean (and) clear") ° clean, be ("(be) clean (and) clear") ° clean ("clean (and) clear") ° purify ("clean (and) clear");vyčistit ("vyčistit (a) vyjasnit") ° čistit ("vyčistit (a) vyjasnit") ° pročistit ("vyčistit (a) vyjasnit") ° čistý, být ("(být) čistý (a) jasný");I (or) T သန့်ရှင်း: စိတ်ကို သန့်ရှင်းအောင်ထား;purify: Establish (your) mind to purify (it).;pročistit: Ustanov (svou) mysl abys (ji) pročistila.;imper. col.

သန့်ရှင်း: မိုက်ဆိုတာ လွင်ပါတယ်။ (~ သန့်ရှင်းနေတာပဲ မိုက်လိုက်တာ);clear, be: It is clear, that it is very good.;jasný, být: Je jasné, že je to velice dobré.;pol. col.

သန့်ရှင်း: သူမ အဝတ်တွေက သန့်ရှင်းတယ်;clean, be: Her clothes is clean.;čistý, být: Její oblečení je čisté.;

သန့်ရှင်း: အမျိုးသမီးက သန့်ရှင်းရေးလုပ်မလို လက်အိတ်အပြာ ဝတ်ထားတယ်;laundry, do: Because the woman will do the laundry, (she) is wearing blue gloves.;prát prádlo: Protože se (ta) žena bude prát prádlo, má na sobě (~ "nosi") modré rukavice.;

သန့်ရှင်းစေ;clean ("make² clean° (and) clear¹") ° wash ("make² clean° (and) clear¹");čistit ("dělat² čisté¹ (a) jasné°") ° prát ("dělat² čisté° (a) jasné°");T သန့်ရှင်းစေ: အဝတ်လျှော်စက်က အဝတ်တွေကို သန့်ရှင်းစေတယ်;wash: The washing machine washes clothes.;pračka: Pračka pere prádlo.;

သံပရာရည်;lime juice °);limetkový džus °);n. သံပရာသီး(တစ်လုံး);lime (fruit);limeta (citrusový plod);sg. S. jambhira သပိတ်;boycott ("alms-bowl");bojkot ("almužní-mísa");n. P.

saṅgha-patta (= (monk-)Community's - alms-bowl) သပိတ်: ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများသပိတ်သည် အနယ်နယ်အရပ်ရပ်သို့ ပျံ့နှံ့သွားပြီး နယ်ကျောင်းများကလည်း သပိတ်မောက်ကြပါသည်။;boycott: The boycott of the Yangon University students spread to various places and quarters and (then) also the provincial students (started to) boycott.;bojkot: Bojkot studentů Rangúnské University se rozšířil do různých míst a čtvrtí a (pak) také provinční studentni (začli) bojkotovat.;pol. writ. pl.

သပိတ်: သပိတ်ဆေးရောင်တင်သည်;alms-bowl: painting alms-bowl ("put a medicine-color (on) alms-bowl");almužní mísa: barvit almužní mísu ("pokládat léčivou barvu na almužní mísu"); သပိတ်(တစ်လုံး);alms-bowl;almužní mísa;sg.

သပိတ်မောက်;boycott ("overturn¹ (the) alms-bowl°") ° strike ("overturn¹ (the) alms-bowl°");bojkotovat ("převrátit¹ almužní-mísu°") ° stávkovat ("převrátit¹ almužní-mísu°");T သပိတ်မောက်: ထို့ကြောင့် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားကြီးများက ဦးဆောင်၍ သပိတ်မောက်ခဲ့ကြသည်။;boycott: Therefore, (there) were boycotting led by the elder university students.;bojkotovat: Proto za vedení starších studentů university bojkotovali.;p.s. writ. သပ်သပ်ရပ်ရပ်;nice ("wiping (and) standing");hezky ("utírání (a) stavění");adv. သပ်သပ်ရပ်ရပ်: ပစ္စည်းဥစ္စာများကို သပ်သပ်ရပ်ရပ်ပြုပြင်တယ်;nicely: He tidies up the (all) things.;hezky: (Všechny ty) věci uklidí.; သပ်သပ်ရပ်ရပ်ပြုပြင်;tidy up ("nicely improve");uklidit ("hezky zlepšit");T သဖြင့်;as ° since ° because ° therefore;protože ° jelikož ° poněvadž ° proto;conj.

သဖြင့်: သန်လျင်မြို့ကို ကားခေတ်မီလက်နက်များနှင့် နိုင်ငံခြားသားများအကူအညီရရှိထားသဖြင့် မပေါက်နိုင်ရုံသည်။ လက်ရေးစင် ရဲဘော်ကိုးကျိပ်သုံးယောက်က မြို့တွင်းကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်မှု အောင်မြင်သည်။;as: As it was not possible to penetrate the town Tanlyin (as), indeed, (they) had vehicles, modern weapons and help from foreigners (~ "people of other countries"), by elite of ninety-three brave-ones, entering (and) attacking (there), (he) conquered in the city.;jelikož: Jelikož nebylo možné proniknout to města Tanlyen, (poněvadž), vskutku, měli vozidla , moderní zbraně a pomoc od cizinců (~ "lidí z jiných zemí"), (s) elitou devadesátí tří hrdinů, vstoupil (tam a) zaútočil, (a tím jej) dobyl.;writ.

သဖြင့်: ဤဥပဒေအရ တက္ကသိုလ်ပညာသင်လို(သူ)တိုင်း သင်ကြားခွင့်မရနိုင်သဖြင့် မြန်မာတမျိုးသားလုံးက မကျေနပ်ကြချေ။;therefore: According to this law, all who need to learn at univesity cannot get the permission to learn ("(and) listen"), therefore people of all the Myanmar nationalities were, indeed, not satisfied.;proto: Dle tohoto zákona, všichni, kdo se potřebují učit na universitě, nemohou dostat k učení ("(a) poslušání") povolení, proto, vskutku, byli lidé ze všech Myanmarských národností nespokojeni.;pl. writ.

သဘင်(တစ်ထည်);tabet (women's light scarf used for formal occasions, tabet or pawa, "way¹ (to) adorn°" (?));tabet (dámská lehká šála užívaná pro formální události, tabet nebo pawa, "způsob¹ zkrášlení-se°" (?));sg. သဘင်;festival ° ceremony ° assembly;festival ° oslava ° shromáždění;n.

သဘာပတိ: ကွန်တော်တိုဗိုလ်ချုပ်၊ ဆယ်ကြိမ်မြောက်စာဆိုတော်နေ့ အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားမှာ သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရလို့ အများကြီးဂုဏ်ယူပါတယ်။;chairman: I take pride very much for being allowed to carry out the celebration of tenth anniversary of writers of our township as the chairman.;předsedající: Jsem velice hrdý, že jsem dostal svolení k vykonání (~ zúčastnění se) oslavy desátého výročí spisovatelů naší správní oblasti jakožto předsedající.;pol. um.

သဘာပတိ(တစ်ယောက်);chairman;předseda;sg. P. sabhā-pati (= assembly - lord)

သဘာဝသမိုင်းပြတိုက်;Natural History Museum;Historicko-Přírodovědné Muzeum;name

သဘာဝသမိုင်းပြတိုက်: သဘာဝသမိုင်းပြတိုက်တို့ တိရစ္ဆာန်ရုံတို့ ကရဝိတ်ဟိုတယ်တို့ပေါ့။;Natural History Museum: Indeed, Natural History Museum, zoo (and) Karawait Hotel (are there).;Historicko-Přírodovědné Muzeum: Vskutku, (je tam) Historicko-Přírodovědné Muzeum, zoo (a) Karavei Hotel.;

သဘော(တစ်စင်း);ship;lod;sg.

သဘော;notion ("character") ° notion ("nature") ° character ° fact;dojem ("přirozenost") ° charakter ° potucha ("charakter") ° fakt;n.

သဘော -မဟုတ်ပါဘူး၊ (အဲဒီ);anything like ((that), ("of") ("that") nature") ° nothing like ((that), ("of") ("that") nature);nic takového ("("toho") charakteru");n.

သဘော -မဟုတ်ပါဘူး၊ (အဲဒီ):

အဲဒီသဘောပြောတာမဟုတ်ပါဘူး။;anything like (that): (I) do not say (~ mean) anything like that.;nic takového: Nic takového neříkám (~ nemíním).;

သဘော: ခံစားမှုရဲ့ သဘောnature: nature of feeling;charakter: charakter pocitu;

သဘော: ဗုဒ္ဓဇောသသည် သူ့အချိန်ကာလမတိုင်ခင် ရေးသားပြီးထားသည့် သီဟနွဲ့အဋ္ဌကထာများကို အနည်းငယ် နှစ်သက်ခဲ့သည့် ဆိုသည်

သဘော;notion: notion, that Buddhaghosa preferred several Sinhalese commentaries ("which were") written before his time ("came").;dojem: dojem, že si Buddhaghósa oblíbil několik Sinhálských komentářů ("které byly") napsané před ním (~ "než přišla (jeho) doba"). ° dojem: dojem, že si Buddhaghósa oblíbil několik Sinhálských komentářů ("které byly") napsané před ním (~ "než přišla (jeho) doba").;writ.

သဘော: ဘယ်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မဆို ဒီသဘောကို လက်ခံကြတယ်။;fact: Any Buddhist accepts this fact.;fakt: Kterýkoliv buddhista tento fakt přijímá.;

သဘော: သဘောဆိုတဲ့မြန်မာစာလုံးက ကျယ်ပြန့်တယ်။;nature: The Myanmar word "nature" is broad (~ has broad meaning).;přirozenost: Myanmarské slovo "přirozenost" je široké (~ má široký význam).;

သဘောကျ;pleased, be ("nature falls") ° agree ("nature falls") ° appreciate ("nature falls") ° like ("nature falls");potěšen (s), být ("charakter padá") ° souhlasit ("charakter padá") ° rád, mít ("charakter padá") ° ocenit ("charakter padá");T

သဘောကျ: ကိုယ့်သဘောကျနှစ်သက်တဲ့ဘက်ကလိုက်ပြီး ပြောနိုင်ကြပါတယ်။;agree: (They) can talk following (~ "having followed") the side (~ group of speakers), which (they) themselves agree with (and) like.;souhlasit: Mohou mluvit následující (tu) stranu (~ skupinu mluvčích), se kterou sami

souhlasí (a) kterou mají rádi.;pol.

သဘောကျ: ဘုရင်က ငည့်ကို သိပ်သဘောကျတာပေါ့။;pleased with (sb.), be: The king was, for sure, very pleased with Nga Nyo.;spokojený s (někým), být: Král byl tedy s Na Ňo velice spokojený.;

သဘောကျ: ရင် မြန်မာနိုင်ငံကို သဘောကျလား။;like: Sir, do (you) like Myanmar ("country")?;rád, mít: Pane, máte rád ("zemi") Myanmar?;inter. uw.

သဘောကောင်း;nature, be of good ("good¹ nature") ° kindhearted, be ("good¹ nature");povahy, být dobré ("dobrý¹ charakter") ° dobrosrdečný, být ("dobrý¹ charakter");I

သဘောဆိုး;nature, be of bad ("bad¹ nature") ° malevolent, be ("bad¹ nature");zlomyslný, být ("špatný¹ charakter") ° povahy, být nedobré ("špatný¹ charakter");I

သဘောတရား;ideology ("nature¹ (of) truth") ° principles ("nature¹ (of) truth");principy ("charakter¹ pravdy") ° ideologie ("charakter¹ pravdy");n.

သဘောတူ;agree ("nature (is) same");souhlasit ("charakter (je) stejný");T

သဘောတူ: ဒါကြောင့် သူ့သမီးနဲ့ သဘောမတူဘူးတဲ့;agree: It is said, that because of that (he) did not agree with his daughter (about her chosen husband).;souhlasit: Říká se, že proto nesouhlasil se svou dcerou (ohledně jejího vyvoleného).;

သဘောတူ -ကို;agree with;souhlasit s;T

သဘောတူ -ကို: အဲဒါကိုလည်း အမေဟာ သဘောတူခဲ့ဖူးပဲ။;agree with: Mother agreed with that also.;souhlasit s: Matka s tím také souhlasila.;p.s.

သဘောထား;consider ("put¹ nature") ° regard (consider, "put¹ nature");vzít v úvahu ("uložit¹ charakter") ° brát v úvahu ("uložit¹ charakter");T

သဘောပေါက်;understand ("pierce¹ (the) character") ° realize ("pierce¹ (the) character");rozumět ("probodnout¹ charakter") ° uvědomit si ("probodnout¹ charakter");I

သဘောပေါက်: နံ့ရများအနံ့ရခြင်းကို သဘောပေါက်တယ်။;realize: (I) realize the smelling of smells.;uvědomit si: Uvědomím si čichání pachů.;

သဘောပေါက်: စိတ်ကူးများကို ထပ်တလဲလဲသဘောပေါက်သွားပြီး အဲဒါများကို ပယ်ခွာတယ်။;realize: Having realized (that I have) thoughts again and again, (I continuously) abandon them.;uvědomit si: Znovu a znovu si uvědomuji, (že mám) myšlenky, a (neustále) je opouštím.;med.

သဘောပေါက်: သဘောပေါက်ဖို့အတွက်;realize: in order to realize;uvědomit si: aby si uvědomil;

သဘောပေါက်: သဘောပေါက်သွားပြီး;realize: having realized, that;uvědomit si: uvědomili si (to) a ... ;p.p.

သဘောပေါက်: သဘောမပေါက်ခဲ့လို့;realize: because (I) didn't realize;uvědomit si: protože jsem si neuvědomil;p.s.

သဘောပေါက်နားလည်နိုင်စွမ်း;apprehension ("power³ (and) ability² (to) realize° (and) understand¹") ° comprehension ("power³ (and) ability² (to) realize° (and) understand¹");chápavost ("moc³ (a) schopnost² pochopit° (a) porozumět¹") ° porozumění ("moc³ (a) schopnost² pochopit° (a) porozumět¹");n.

သဘောပေါက်နားလည်နိုင်စွမ်း: အိန္ဒိယအမျိုးဇာတ်စနစ်အကြောင်းကို သဘောပေါက်နားလည်နိုင်စွမ်းမျှ မရှိခဲ့ပဲ။;comprehension: (He) had no comprehension of the caste system of India.;porozumění:

Neměl žádné porozumění kastovního systému Indie.;p.s. writ.
 သဘောပေါက်မိ;catch (comprehend, "pierce¹ (and) catch² (the) character⁰⁰") ° realize ("pierce¹ (and) catch² (the) character⁰⁰") ° understand ("pierce¹ (and) catch² (the) character⁰⁰") ° comprehend ("pierce¹ (and) catch² (the) character⁰⁰");pochopit ("probodnout¹ (a) chytit² charakter⁰⁰") ° porozumět ("probodnout¹ (a) chytit² charakter⁰⁰") ° uvědomit si ("probodnout¹ (a) chytit² charakter⁰⁰") ° rozumět ("probodnout¹ (a) chytit² charakter⁰⁰");I သဘောမျိုး;kind of ("nature (and) kind");druh ("charakter (a) druh");n.
 သဘောမျိုး ရင်းပြတဲ့ သဘောမျိုး;kind: a kind of explanation;druh: druh vysvětlení;
 သဘောမျိုး သူပြောတာသည် ရင်းပြတဲ့ သဘောမျိုးဖြစ်တယ်။;kind of: What (he) says is a kind of explanation.;druh: Co říká je druh vysvětlení.;writ.
 သဘောရီး;likes, as (one);chce, jak (někdo);adv.
 သဘောရီး သဘောရီးလုပ်ပေတော့။;like, as one: Really, do as (you) like.;chce, jak (někdo): Hele, dělej jak chceš.;imper. col.
 သဘောသဘာဝ;character ("natural character") ° characteristics ("natural character") ° nature ("natural character");charakter ("přirozený charakter") ° přirozenost ("přirozený charakter") ° vlastnosti ("přirozený charakter");n.
 သဘောသဘာဝ မြတ်ဗုဒ္ဓ အနုစိတ် ဟောကြားခဲ့သည့် တရားတော်တွေဟာ အခြေခံအားဖြင့် အဋ္ဌကထာရဲ့ သဘောသဘာဝ သရုပ်ဖော်ပြီး ၎င်းကို သာရတ္ထိပနီမှာ ရည်ညွှန်းပါသည်။;nature: The discourses with more details preached by the Buddha are basically depicting the commentarial nature, which is referred to in Sāratthadīpanī.;charakter: Promluvy s více podrobnostmi přednesené Buddhou v podstatě znázorňují komentátorský charakter, na který se odkazuje v Sāratthadīpanī.;pol. writ.
 သဘောသရုပ်;aspects ("nature (of) nature") ° features ("nature (of) nature");aspekty ("charakter charakteru") ° vlastnosti ("charakter charakteru");n.
 သဘောအခြင်းအရာ;factor ("outline¹ (of) character⁰⁰");faktor ("nástin¹ charakteru⁰⁰") ° okolnost ("nástin¹ charakteru⁰⁰");n.
 သဘောအခြင်းအရာအချက်အလက်;factor ("outline¹ (and) information² (of) character⁰⁰");okolnost ("nástin¹ (a) informace-o² charakteru⁰⁰") ° faktor ("nástin¹ (a) informace-o² charakteru⁰⁰");n.
 သဘောအတိုင်း;likes, as (one);přeje, jak si (někdo);adv.
 သဘောအတိုင်း မင်းသဘောအတိုင်းပဲ။;likes, as (one): As you like.;přát si: Jak si ("ty") přeješ.;col.
 သမဂ္ဂ;union ° organization ° association ° society;asociace ° organizace ° jednota ° společnost;n. P. samagga (= union)
 သမထ;samatha, meditation of (one of the two main kinds of meditation in Buddhism, leading to deep concentration stages of jhanas, essential for third and fourth level of enlightenment) ° concentration, meditation of (one of the two main kinds of meditation in Buddhism, leading to deep concentration stages of jhanas, essential for third and fourth level of enlightenment);soustředění, meditace (jeden z dvou hlavních druhů meditace v Buddhismu vedoucí k hlubokým stupňům soustředění, tj. džhánám, nezbytným k dosažení třetího a čtvrtého stupně osvícení) ° samathá, meditace (jeden z dvou hlavních druhů meditace v Buddhismu vedoucí k hlubokým stupňům soustředění, tj. džhánám, nezbytným k dosažení

třetího a čtvrtého stupně osvícení);n. Bh. med. P. samathā (= concentration)
 သမထ သမထ ဝိပဿနာလုပ်ခြင်းကလွဲလို့ ဘာလုပ်သေးလဲ။;samatha: What else do (you) do, apart from ("doing") samathā (and) vipassanā meditation?;samathá: Kromě samathā a vipassanā meditace, co ještě děláš?;inter.
 သမ္ပု;as much as (follows after a v.) ° all what;tolik, kolik (následuje za slovesem) ° vše, co;suff.
 သမ္ပု (from -သည် + မှ);what;co;suff. pron.
 သမ္ပု, မ- သူ မပြောသမျှ ကျွန်တော် မယုံဘူး။;unless: Unless he doesn't tell me, I will not believe. ° as long as not: As long as he doesn't tell me, I will not believe.;dokud ne: Dokud mi (to) neřekne, tak neuvěřím. ° pokud ne: Pokud mi (to) neřekne, tak neuvěřím.;um.
 သမ္ပု ကျွန်တော် ရေးသမျှ အားလုံး အဖေက ပြန်မရေးခဲ့ပါဘူး။;anything (~ "whatever"): (My) father did not reply to anything (~ "all whatever") I wrote.;nic (~ "cokoliv"): (Můj) otec neodpověděl na nic co (~ "všechno cokoliv") jsem (mu) ("já") napsal.;p.s. pol.
 သမ္ပု ကျွန်တော်သိသမျှ ပြောပါမယ်။;all what: I will say all what I know.;vše, co: Řeknu vše, co vím.;pol. um.
 သမ္ပု ဆရာမေးသမျှ ကျွန်တော်ဖြေနိုင်တယ်။;whatever: Whatever the teacher asks, I can answer.;cokoliv: Na cokoliv se učitel zeptá, já dokážu odpovědět.;um.
 သမ္ပု တွေ့သမျှ စာအမျိုးမျိုး ဖတ်တယ်တဲ့။;all what: It is said, that he reads all kinds of writings that he finds.;všechno, jaké: Říká se, že čte všechny druhy psaní, jaké najde.;
 သမ္ပု ဖြစ်နိုင်သမျှ အားလုံးကို ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ပေးပါမယ်။;everything: (I) will fulfil (and) carry out ("(and) give") everything, what (I) can (do for you).;všechno: Splním (a) vykonám ("(a) dám") všechno, co (pro tebe) mohu (udělat).;fut. pol.
 သမ္ပု;whatever;cokoliv;suff.;
 သမ္ပု မ-;as long as not ° unless;pokud ne ° dokud ne;suff.
 သမား(တစ်ယောက်);physician;lékař;sg.
 သမာဓိ;concentration;soustředění;n. med. P. samādhī (= concentration)
 သမာဓိ သမာဓိလေးဖမ်းပြီး ဖြစ်ပျက်ရပါတယ်။;concentration: (I) grasp the concentration and watch what comes (and) goes.;soustředění: Chytnu (své) soustředění a sleduji co přichází a odchází.;pol. med.
 သမာဓိ သီလ၊ သမာဓိ ပညာ၊ ကြီးထွားလာခဲ့ပါတယ်။;concentration: (He) developed morality, concentration (and) wisdom.;soustředění: Rozvíjel ctnost, soustředění (a) moudrost.;p.s. pol.
 သမိုင်းဆိုင်ရာ;historical ("regarding¹ history⁰⁰");historický ("ohledně¹ historie⁰⁰");adj.
 သမိုင်း;history;historie;n.
 သမီး ကျွန်မ ဦးဘမြသမီးပါ။;daughter: I am Mr. Bamy's daughter.;dcera: Jsem dcera pana Bamy.;pol. uw.
 သမီး သမီးအကြီးက ၁၄-နှစ်၊ သမီးအငယ်က ၁၀။နှစ် ရှိပြီ။;daughter: Elder daughter is 14 years (old and) the younger one (~ "daughter") is already 10 years (old).;dcera: Starší dceři je 14 let (a) mladší (~ "dceři") je už 10 ("let").;p.p.
 သမီး သားလား၊ သမီးလား။;daughter: Is (it) son or

daughter?;dcera: Je (to) syn nebo dcera?;inter.
သမီး(တစ်ယောက်);daughter;dcera;sg.
သမုတ်;name (sth.) ° call (sth);jmenovat (něco) ° pojmenovat ° nazývat (něco);T
သမုတ်: ဒဂုံကို ရန်ကုန်ဟူ၍ သမုတ်သည်။;name: (He) named Da Goun as “Yangon” (~ ‘end of danger’);pojmenovat: Pojmenoval Da Goun jakožto “Yangoun” (Rangún) (~ ‘konec nebezpečí’);.writ.
သမုတ်: မုဆိုးဖိုရွာကို ရွှေဘိုဟု သမုတ်ကာ မြို့နန်းတည်သည်။;name: Having called the Mushopho village as ‘Shwebho’ (~ “where is gold”) and built the city palace (therein);.nazvat: Nazval Mushopho vesnici jakožto ‘Švebo’ (~ “kde je zlato”) a postavil (tam) městský palác.;writ.
သမုတ်: လွန်ဆေးကို မြန်အောင်ဟူ၍ သမုတ်သည်။;name (sth.): (He) named Lwan She (~ ‘lwan medicine’) as “Myan Aung” (~ ‘quick success’);pojmenovat: Pojmenoval Lwan She (~ ‘lék lvan’) jakožto “Myan Aun” (~ ‘rychlý úspěch’);.writ.
သမုဒယ;origin (of suffering or attachment);původ (utrpení nebo ulpívání);n. P. samudaya (= origin)
သမုဒ္ဒရာ;ocean;oceán;n. P. samudaya (= ocean)
သမုဒ္ဒရာ: ကမ္ဘာပေါ်တွင် သမုဒ္ဒရာကြီး ငါးစင်းရှိတယ်။;ocean: In the world, there are four great oceans.;oceán: Na světě jsou čtyři velké oceány.;
သမုဒ္ဒရာ(တစ်စင်း);ocean;oceán;sg. P. samudda (= ocean) & S. samudra
သမ္မတနိုင်ငံ;republic (“country¹ (of) agreement”) ° republic (“country¹ (of) agreement”);republika (“země¹ dohody”);n. P. sammata (= considered) (or) n. P. sammata (= agreed upon)
သမ္မတဟိုတယ်;Hotel President (“hotel¹ (of) democracy”);Hotel Prezident (“hotel¹ demokracie”);name
သယ်;carry;nosit;T
သယ်: အမျိုးသမီးက လက်ကိုင်အိတ်အပေါ်လေးကို သယ်တယ်။;carry: The woman carries a hand bag of little weight (~ “lightness”);.nosit: (Ta) slečna nosí lehkou kabelku (~ “kabelku malé lehkosti”);
သယ်: အမျိုးသားက အဝတ်သေတ္တာအလေးကြီးကို သယ်တယ်။;carry: The man carries a very heavy suitcase (~ clothes box (of) big weight);.nést: (Ten) pán nese velice těžký kufr (~ “kufr oblečení velké váhy”);.
သယ်: အိတ်တစ်လုံး သယ်နေကြတယ်။;carry: (They) are carrying a bag.;.nosit: Nosí tašku.;
သယ်ဆောင်;bring (“bring (and) carry”);přinést (“přinést (a) nést”);T
သယ်ပိုး: ခရုက သူမအိမ်ကို သူမသယ်ပိုးထားတယ်။;carry: The snail is carrying her house.;.nést: Šnek si nese svůj dům.;.cont.
သယ်ပိုး: အများကောင်းကျိုးကို သယ်ပိုးဆောင်ရွက်တတ်သော ဦးနန္ဒဘုရား။;responsibility, assume: Ven. Sir Nanda, who can assume responsibility (and) perform (it) to benefit of many.;.zodpovědnost, vzít: Ct. Pán Nanda, který dokáže vzít zodpovědnost (a) vykonat (ji) k prospěchu mnohých.;
သယ်ပိုး (-အကျိုးကို);responsibility, assume (“add-on² (and) carry¹ (the) benefits”) ° carry (on one's shoulder, “add-on² (and) carry¹ benefits”);zodpovědnost, vzít (“přidat² (a) nést¹ blaho”) ° nosit (na rameni, “přidat² (a) nést¹ blaho”);T
သယ်ပိုး (အကျိုးကို): သာသနာ့အကျိုးကို ဆထက်ထမ်းပိုး

သယ်ပိုးဆောင်ရွက်နိုင်ပါစေ။;responsibility, assume: May (you) be able to assume more and more responsibility for carrying out the (Buddha's) present.;zodpovědnost, vzít: Kéž jsi schopen vzít víc a víc zodpovědnosti za vykonávání (Buddhova) daru.;.w. pol.
သယ်ပိုးဆောင်ရွက်;carry out (“add-on¹ (and) carry⁰, carry-in-hand² (and) carry-on-head³”);vykonat, vykonávat (“přidat¹ (a) nést⁰, nést-v-ruce² (a) nést-na-hlavě³”);T
သယ်ပိုးဆောင်ရွက်: ဘုရား ဗုဒ္ဓစာပေတွေလေ့လာခြင်းဖြင့် သာသနာ့အကျိုးကို ဆထက်ထမ်းပိုး သယ်ပိုးဆောင်ရွက်နိုင်တယ်။;carry out: The ven. Sir, by studying Buddhist literature can take more and more responsibility for carrying out the benefit of the (Buddha's) present.;vykonat: Ct. pán, studiem Buddhisticke literatury, může převzít víc a víc zodpovědnosti za vykonání prospěšností (Buddhova) daru.;
သယ်ပိုးသူ(တစ်ယောက်);responsibility, person who assumes (“person² (who) adds-on¹ (and) carries”)zodpovědnost, člověk, který si bere (“osoba² (která) přidává¹ (a) nosí”);sg.
သရက်သီး(တစ်လုံး);mango (“fruit² (of) beautifying⁰ nectar¹”);mango (“ovoce² zkrášlujícího⁰ nektaru”);sg.
သရအက္ခရာ;vowel;samohláska;n. P. sara-akkhara (= vowels - letters)
သံရုံး(တစ်ရုံး);embassy (“envoy office”);velvyslanectví (“vyslanecká kancelář”) ° ambasáda (“vyslanecká kancelář”);n.
သရုပ်ဆောင်: ဒီဇာတ်ရုံမှာ သရုပ်ဆောင်တစ်ယောက် ဖျော်ဖြေနေတယ်။;actor: In this theater the actor is entertaining (the people);.herec: V tomto divadle herec baví (lidi);.cont.
သရုပ်ဆောင်: ပရိတ်သတ်တို့၏ အချစ်တော်ဖြစ်လာခြင်းကြောင့် မကြာခင်ရုပ်တုတော်တို့နှင့် သရုပ်ဆောင်ရဲတိုက်။;actor: The actor Yedai, who, because of becoming much beloved by the spectators, will soon become superb.;.herec: Herec Jédai, který, protože se stal moc milovaným diváky, se brzy stane znamenitým.;.writ.
သရုပ်ဆောင်(တစ်ယောက်);actor (“character carrier”);.herec (“nosič¹ charakteru”);sg.
သရုပ်ဖော်;depict (“reveal¹ the character”);znázornit (“odhalit¹ charakter”);T P. sarūpa (= of the same form)
သရုပ်ဖော်: မြတ်ဗုဒ္ဓ အနုစိတ် ဟောကြားခဲ့သည့် တရားတော်တွေဟာ အခြေခံအားဖြင့် အဋ္ဌကထာရဲ့သဘောသဘာဝ သရုပ်ဖော်ပြီး ၎င်းကို သာရတ္ထဒီပနီမှာ ရည်ညွှန်းပါသည်။;depict: The discourses with more details preached by the Buddha are basically depicting the commentarial nature, which is referred to in Sāratthadīpanī.;znázornovat: Promluvy s více podrobnostmi přednesené Buddhovi v podstatě znázorňují komentátorský charakter, na který se odkazuje v Sāratthadīpanī.;.pol. writ.
ဩဂုတ်(လ);August (month);srpen (měsíc);n. E. August
ဩစတြေးလျ(တိုက်);Australia (continent);Australie (kontinent);name
ဩစတြေးလျသံရုံး;embassy, Australian ° Australian embassy;Australská ambasáda ° ambasáda, Australská;name E. British
ဩဇာလွှမ်းမိုး;influence (“spread¹ (and) roof² (with) influence”);ovlivňovat (“rozšířit¹ (a) zastřešit² vlivem”);T
ဩဇာလွှမ်းမိုး: မူရင်းကျမ်းအဋ္ဌကထာဆိုရာ သဘောတရားသည် နောက်ပိုင်းအဋ္ဌကထာများကို လုံးလုံးလျားလျား

ဩဇာလွှမ်းမိုးခဲ့သည်။;influence: The commentarial character of the canon later thoroughly influenced the late commentaries.;ovlivnit: Komentátorský charakter kánonu později zcela ovlivnil pozdější komentáře.;p.s. writ. ဩဇာသီး(တစ်လုံး);custard-apple (bull's heart, fruit of tree <i>Annona reticulata</i>, "fruit¹ (of) authority", "fruit² (of) deferential^o netting¹") ° bull's heart (custard-apple, fruit of tree <i>Annona reticulata</i>, "fruit¹ (of) authority", "fruit² (of) deferential^o netting¹");volské srdce (ovoce stromu <i>Annona reticulata</i>, "ovoce¹ authority", "ovoce² uctivého^o sít'ování¹");sg. သလား;indicates question;značí otázku;suff. သလား: ကိုသော်တာ လာသလား;indicates end of question: Will young sir Thawda come? ("Does young sir Thawda come?");značí konec otázky: Přijde ("přichází") mladý pan Tódá?;inter. သလား: သူ လာသလား;indicates question: Will he come? ("Does he come?");značí otázku: Přijde? ("On přichází?");inter. သလို;as ° as (follows after a v.) ° as well as ° like (follows after a v.);jako ° tak, jako ° jak ° stejně jako i;suff. col. (or) suff. (or) suff. adv. သလို (သ(ည်)+လို);as;jak;suff. သလို: ငါ ပြောသလို လုပ်၊ ငါ လုပ်သလို မလုပ်နဲ့;as: Do as I say, don't do as I do.;jak: Dělej jak říkám, nedělej jak dělám.;imper. သလို: မင်း ထင်ချင်သလို ထင်;as: Think as you like (~ "want") ("to think").;jak: Mysli si co (~ "jak") chceš ("myslet").; သလို: ရေးသားသလို ဘာဝနာပွား၊ ဗမာစကား လေ့လာတယ်;and also: (he) writes, meditates and also studies Burmese language;a také: píše, medituje a také studuje; သလို: သူ ရေးသလို ရေးပါ;as: Write as he writes.;tak jako: Piš tak jako píše on.;imper. pol. သလောက်;as much as;jak jen ° tolik, kolik (následuje za slovesem);conj. (or) suff. သလောက် (သ(ည်)+လောက်);according to what;podle toho, co;suff. သလောက်: ငည့်သိသလောက် ဘယ်သူမှမသိကြပါဘူး;as much as: Nobody knows as much as Nga Nyo.;tolik, co: Nikdo neví tolik, co Ňa Ňo.;pol. သလောက်: တတ်နိုင်သလောက် ကူညီပေးနိုင်ပါတယ်;as much as: (I) will (~ "can") help as much as I can.;jak jen: Pomohu (~ "mohu pomoci") jak (jen) mohu.;pol. သလောက်: သူ ပြောသလောက် ဒီစာအုပ် မခက်ပါဘူး;according to what: According to what he says, this book is not difficult.;podle toho, co: Podle toho, co říká, tato kniha není náročná.;pol. သလောက်: သူ့သိသလောက် ကျွန်တော် မသိပါဘူး;as much as: I don't know as much as he knows.;tolik, kolik: Nevím tolik, kolik ví on.;pol. သွင်းနည်း(တစ်သွယ်);installation ("method¹ (to) put-into");instalace ("způsob¹ vkládání");sg. သွင်း;insert ° admit (allow to enter) ° in (a time unit) ° put (into) ° set (emplace) ° enter ° thrust (into) ° put into;vstoupit ° vpustit ° vložit ° zasunout ° vložit do ° umístit ° v (určitou dobu) ° zarazit (něco kam);suff. prep. (or) T (or) T writ. သွင်း: အလုပ်ပုံစံကို ပြောင်းလဲတယ်;form: (I) also transform (it) to the form of essay.;forma: Také (to) přeměním do formy eseje.;col.	သွင်း: ဦးမြမောင်က ဆယ်မိနစ်တိတိ အဆိုတင်သွင်းပါလိမ့်မယ်;in (a time unit): U Mya Maung should propose exactly ("in") ten minutes.;v (určitou dobu): Ú Mja Maun by měl mluvit ("navrhovat") přesně deset minut (~ "v deseti minutách").;pol. သွင်(တစ်ခု);appearance (form) ° form (appearance);podoba (forma) ° forma (podoba);sg. သွတ်;put in;vložit;T သွန်း;pour;vylít ° vylévat;T သွန်သင်;teach ("pour (and) teach") ° instruct ("pour (and) teach");učit ("nalévat (a) učit") ° instruovat ("nalévat (a) učit");T သွန်သင်: ဆုံးမသွန်သင်တယ်;instruct: admonish (and) instruct;instruovat: napomínat (a) instruovat; သွပ်;zinc;zinek;n. သွယ်;join ° connect ° num. class. for long sinuous things (e.g., paths, rivers, garlands, flowers, methods, means etc.);spojit ° čítatel dlouhých vlnitých věcí (např. cest, řek, věnců, květin, metod, způsobů atd.) ° připojit;pow. (or) T သွယ်လျ;slim, be ("slender (and) thin");hubený, být ("útlý (a) tenký");I သွယ်လျ: မြင်းက နွားထက် ပိုသွယ်လျတယ်;thin: The horse is thinner than the cow.;hubený: Kůň je hubenější než kráva.; သွား;became ("went") ° be ° denotes change in situation ° go (also by a vehicle, may be used for driver as well as for the passenger) ° occur (~ "go") ° leave ° become ("go") ° indicates p.p. ° teeth ° go ° happen to;stal se ("šel") ° značí minulý dokonavý čas ° zuby ° být ° přihodit se ° odejít ° jet (vozidlem, lze být užito pro řidiče i pro cestujícího) ° stát se ("jít") ° dojít k (~ "jít") ° značí trpný rod ° jít ° značí změnu situace;n. (or) I (or) suff. (or) p.s. (or) T (or) I col. သွား ("~"): ဒီဘက်မှာ;go (~ "direction"): (Go) this way!;jít (~ "směr"): (Jdi) tudy!; သွား: ကျွန်တော် ဂျပန်နိုင်ငံကို သွားခွင့်ရတယ်;go: I am permitted to go to Japan.;jet: Mám svolení jet do Japonska.;um. သွား: ကျွန်တော် မှားသွားတယ်;happened to: I made a mistake. ("I happened to make a mistake.");stát se: Udělal jsem chybu. ("Stal jsem se chybujičím.");um. သွား: ကျွန်တော် အချိန်အကြာကြီးမရေးဖြစ်တာကြောင့် အများကြီးမေ့သွားတယ်။ (~ ကျွန်တော် မရေးတာကြာလို့ တော်တော်မေ့သွားပြီ);indicates p.p.: As I haven't been writing for a very long time, (I) have forgotten a lot.;značí minulý čas dokonavý: Poněvadž jsem velmi dlouho nepsal, hodně jsem zapoměl.;p.p. um. သွား: ကျွန်တော် အဩဇာပေးပါတယ်;indicates past simple: I was wondering.;značí minulý čas prostý: Byl jsem udiven.;p.s. pol. um. သွား: ကျွန်မ သွားတွေမကောင်းလို့ သွားဆရာဝန်ဆီမှာ ပြနေတယ်;tooth: As my teeth are not good, I show (~ "am showing") (them) to the dentist.;zub: Poněvadž nemám dobré zuby, ukazuji (je) k zubaři.;cont. uw. သွား: ကောင်မလေး ခြေဖဝါး ဒဏ်ရာရသွားတယ်;indicates p.s.: The girl injured (her) foot.;značí minulý čas prostý: (To) děvče si poranilo nohu (od kotníku dolů).;p.s. သွား: ကောင်လေး ရေသွားသောက်မလို့ ရေခွက်က အပြည့်ပဲ;go: Because the boy goes (and) will drink water, the glass of water is (still) ("just") full.;jít: Poněvadž chlapec jde (a) bude pít vodu,

sklenice vody (stále) ("prostě") plná.;col.

သွား: ခင်ဗျားသွားချင်သွားပါ။;go: If you want to go, (then) go.;jít: Jestli chceš jít, (tak) jdi.;imper. pol.

သွား: စတုရန်းဟိုတယ် သွားမယ်။;go: I (want) to go to Strand Hotel. (can be told to a taxi driver, "(I) will go to Strand Hotel.");jít: (Chci) do Strand Hotelu. (lze říci taxikáři, "Pojeď do Strand Hotelu.");col.

သွား: စာရိုက်မှားသွားလို့ပါ ခင်ဗျား။;occur: Typing mistake, indeed, occurred (~ "went"), friend.;dojít k: Vskutku, došlo k chybě při psaní, příteli. ("Chyba vyklepávání šla, vskutku.");pol.

သွား: ဆယ့်တစ်နာရီမှာ ကျွန်တော်သွားအိပ်လိုက်ပါတယ်။;go (and): At eleven o'clock I go (to bed and) sleep, indeed.;jít (a): Vskutku, v jedenáct hodin jdu (do postele a) spím.;pol. um.

သွား: ထမင်းစားပြီး ကျွန်တော် ကျောင်းသွားမယ်။;go: I will go to school after I eat the meal (~ "rice").;jít: Půjdu do školy až se najím (~ "až sním rýži").;fut. col. um.

သွား: ဒါမှ ပိုရင်းနီးသွားတာပေါ့။;be: This is more friendly, indeed.;být: Tohle je, vskutku, přátelštější.;col.

သွား: ဒီဘက်သွားပါ။;go: Go this direction.;jít: Jděte tímto směrem.;imper. pol.

သွား: ဒီလမ်းတည့်တည့်သွား။;go: Go this way straight ahead.;jít: Jdi tudy (~ "touto cestou") přímo (za nose).;imper.

သွား: ဓါတ်အားသွင်းတဲ့ဂီရီယာပျက်သွားပါတယ်။;indicates p.p. tense: The charger got broken.;značí minulý dokonavý čas: Nabíječka se rozbila.;p.p. pol. writ.

သွား: ပင်လယ်သို့ ရေကူးရန် သွားနေသည်။;go: (They) go to sea to swim.;jít: Jdou do moře, aby plavali.;cont. writ.

သွား: ဘယ်တော့ သွားချင်သလဲ။;go: When do (you) want to go?;jet: Kdy chcete jet?;inter. col.

သွား: ဘယ်နှစ်နာရီ သွားမလဲ။;go: (At) what time will (you) go?;jít: (V) kolik hodin půjdeš?;inter. col.

သွား: ဘယ်မြို့ကို သွားသွား;go: whatever city (you) go to;jít: at' už jdeš do kteréhokoliv městě;

သွား: ဘယ်လိုသွားရမလဲ။;go: How should go to ... ;jít: Kudy mám jít do ... ;inter. fut.

သွား: ဘယ်လိုသွားသလဲ။;go: How will you go?;jet:: Čím pojedete?;inter. col.

သွား: ဘယ်သွားမလဲ။;go: Where are you going? ("Where will you go?");jít: Kam jdeš? ("Kam půjdeš?");inter. col. fut.

သွား: ဘယ်သွားသွား;go: wherever (you) go;jít: kamkoliv jdeš;

သွား: ဘယ်သူ့အိမ် သွားသလဲ။;go: Whose house does (he) go to?;jít: Do jakého ("čí") domu jde?;inter. col.

သွား: ဘယ်အချိန်သွားမလဲ။;go: When will (you) go?;jet: Kdy pojedete?;inter. col.

သွား: မနက်ဖန်နေ့လယ် ငါးထပ်ကြီးဘုရားသွားချင်ပါတယ်။;go: Tomorrow at noon (I) want to go to Ngadatkyi Pagoda.;jet: Zítra v poledne chci jet do Nādhātci Pagody.;pol. col.

သွား: မသွားချင်ပါဘူး။;go: (I) don't want to go.;jít: Nechci jít.;pol.

သွား: ဖီးပွင့် စိမ်းသွားလို့ ကားတွေမြန်မြန် မောင်းကြတယ်။;became: Because the traffic light became green, cars go (~ "drive") quickly.;stal se: Protože je (~ "se-stalo") silniční světlo zelené, auta jedou (~ "řídí") rychle.;

သွား: ရေတံတိုင်းသွားပါ။ ;go: Go straight ahead.;jít: Jdi přímo za nose.;imper. pol. col.

သွား: လစဉ် ရန်ကုန်ကို သွားပါတယ်။;go: (I) go to Yangon every month.;jezdit: Jezdím (~ jdu) do Rangúnu každý měsíc.;pol.

သွား: လည်း(ဝင်)စရာ ရှိတယ်။;go (for taxidriver): (I) have (already some) goings. (may be said by a taxidriver as an excuse for not giving a lift to customer);jet (o taxikáři): Už mám (nějaká) ježdění. (může být řečeno taxikářem jakožto omluva za odmítnutí svézt zákazníka);col.

သွား: သွားခါနီးရင်;go: a while before (you) go ("when the time (of) going (is) near");jít: chvílku před tím, než půjdeš ("když je čas chození blízko");

သွား: သွားစို့။;go: Let's go!;jít: Pojďme!;imper. fr.

သွား: သွားတော့မယ်။;go: (I) am going to go.;jít: Chystám se jít.;fut.

သွား: သွားပါအုံးမယ် နော်;see you ("go"): Goodbye. ("(I) am going to leave, ok?") ° goodbye ("go"): Goodbye. ("(I) am going to leave, ok?") ° bye ("go"): Goodbye. ("(I) am going to leave, ok?");na shledanou ("jít"): Nashledanou. ("Odcházím, ano?") ° mějte se ("jít"): Mějte se. ("Odcházím, ano?") ° ahoj (při odchodu, "jít"): Ahoj. (při odchodu, "Odcházím, ano?");fut. pol. col. (or) fut. (or) fut. col.

သွား: သွားဖို့ ပြင်ဆင်နေပါတယ်။;go: (I) am preparing to go.;jít: Připravuji se jít.;cont. pol.

သွား: သွားဖို့ အစီအစဉ်။;go: plan to go;jít: plán jít ("plán k odchodu");

သွား: အမျိုးသားတစ်ယောက် ဒဏ်ရာရသွားတယ်။;indicates p.s.: A man got injured.;značí min. č.: Muž se zranil.;p.s.

သွား: အဝတ်အစားတွေက လျှော်ပြီး သန့်ရှင်းသွားတယ်။;become: After the laundry is done, (it) becomes clean.;stát se: Po vyprání prádla je (~ "stane se") (to prádlo) čistým.;

သွား: အိပ်ဖို့ သွားရတယ်။;go: (I) must go to sleep.;jít: Musím jít spát.;

သွား(တစ်ချောင်း);tooth;zub;sg.

သွားကိုက်နာ;toothache ("pain² biting¹ teeth⁰");bolest zubu ("bolest² kousající¹ zub(y)⁰");n.

သွားစရာ;go, to ("goings") ° goings;jet ("ježdění") ° ježdění;inf. (or) n.

သွားစရာ: ငါ့နိုင်ငံကိုလဲ သွားစရာ မလိုပါဘူး။;go, to: (I) don't have a need to go to my country.;jet: Nemám potřebu jet do své země.;pol.

သွားဆရာဝန်: ကျွန်မ သွားတွေမကောင်းလို့ သွားဆရာဝန်ဆီမှာ ပြနေတယ်။;dentist: As my teeth are not good, I show (~ "am showing") (them) to the dentist.;zubař: Poněvadž nemám dobré zuby, ukazuji (je) zubaři.;cont. uw.

သွားဆရာဝန်(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);dentist ("master¹ (in) responsibilities² (regarding) teeth⁰");zubař ("mistr¹ (v) zodpovědnostech⁰ (ohledně) zubů⁰");sg.

သွားတိုက်ဆေး;toothpaste ("medicine² (for) brushing¹ teeth⁰");zubní pasta ("lék² (na) kartáčování¹ zubů⁰"); (or) n.

သွားတံလမ်း: ဆူးလေဘုရားက ရွှေတိဂုံဘုရားကို သွားတံလမ်း သိချင်သလား။;path: Do you want to know (walking) path from Sule pagoda to Shwedagon pagoda?;cesta: Chceš vědět cestu ze Sule pagody do Švedagou pagody?;inter.

သွားပြ;visit (people, "go (and) show");navštívit (lidi, "jít (a) ukázat");T

သွားပြီ;already happened to ° happened to, already ° indicates

p.p. ° was (“went (and) finished”);značí min. č. dokonavý vid ° stal se, již ° bylo (“šel (a) skončil”) ° značí minulý čas dokonavý ° již se stal ° značí min. č. dok. vid;suff. col. (or) suff. I p.p. (or) suff. (or) p.p.

သွားပြီ: ကျွန်တော် မောသွားပြီ;happened to: I am tired. (“I happened to be tired already.”);stal se: Jsem už unavený. (“Už jsem se stal unaveným.”);p.p. um.

သွားပြီ: ကုန်သွားပြီ;indicates p.p.: (We) have run out of (the ordered food);značí min. č. dokonavý vid: Už (to) nemáme. (Došlo (nám to).);p.p.

သွားပြီ: ခွက်က လွတ်သွားပြီ;indicates p.p.: The glass is empty.;značí minulý čas dokonavý: Sklenice je prázdná.;p.s.

သွားပြီ: ဒီ မျောက်က အစိုးကို ဖျက်စီးသွားပြီ;indicates p.p.: This monkey has damaged the roof.;značí min. č. dok. vid: Tahle opice poničila střechu.;p.p.

သွားပြီ: ဖန်ခွက်က လွတ်သွားပြီ (~ အလွတ်ပါ);indicates p.p.: The glass is (~ “went”) empty.;značí minulý čas dokonavý: Sklenice je (~ “odešla”) prázdná.;p.p.

သွားပြီ: မှန်သွားပြီ;was: (This) was correct.;bylo: (Tohle) bylo správně.;p.p.

သွားပြီ: အောင်မြင်သွားပြီ;indicates p.p.: (It) was successful.;značí minulý čas dokonavý: Bylo (to) úspěšné.;p.p.

သွားပွတ်တံ(တစ်ချောင်း);toothbrush (“stick² (for) rubbing¹ teeth”);zubní kartáček (“klacik² (na) leštění¹ zubů”);sg.

သွားပွတ်တံ(တစ်ချောင်း);toothbrush (“teeth-rubbing stick”);kartáček na zuby (“zuby třící hůlka”);

သွားများ;teeth;zuby;pl.

သွားလည်;visit (people, “go (and) visit”);navštívit (lidi, “jít (a) navštívit”);T

သွားသွား;go, sometimes;jít, občas;T

သွားသွား: အပြင်သွားသွားဖြစ်တယ်;go, sometimes: (I) happen to go out, sometimes.;jít, občas: Stává se, že chodím občas ven.;

သွေး;dry, be;suchý, být;l

သွေး;blood;krev;n.

သွေး: ကျွန်တော်မှာ ဂျာမန်သွေးလည်း အနည်းငယ် ရှိတယ်;blood: I have also a little bit of German blood (~ ancestors).;krev: Mám také trochu německé krve (~ několik německých předků).;

သွေး: မွန်မြန်မာ စည်းလုံးရေးအတွက် မွန်မြန်မာသွေးပါသော မြေးတော်အလောင်းစည်သူကို နန်းအပ်ခဲ့သည်;blood: On behalf of the Myanmar-Mon unity, (the king) entrusted the reign to (his) royal grandson Alaung Sithu of Myanmar (and) Mon blood.;krev: Ve prospěch jednoty Myanmaru (a) Monu, (král) svěřil vládu (svému) královskému vnoučeti Alaun Sítúovi (který byl) Myanmarské (i) Monské krve.;p.s. writ.

သွေး: လက်ပေါ်မှာ သွေးတွေ;blood: blood on hand;krev: krev na ruce;

သွေးပါ;blood, be of (certain) (“include blood”);krve, být (nějaké) (“zahrnovat krev”);l

သွေးသောက်(တစ်ယောက်);comrade, blood (“blood drinking”) ° brother, blood (“blood drinking”) ° companion (“blood drinking”);společník (“krev pijící”) ° bratr, pokrevní (“krev pijící”) ° přítel, pokrevní (“krev pijící”);sg.

သွေးသောက်ရဲဘော်: ဦးအောင်ဇေယျသည် သွေးသောက်ရဲဘော် ခြောက်ကျိပ်ရစ်ယောက်နှင့်အတူ ဦးစီးကာ အောင်မြင်စွာ

ခုခံတွန်းလှန်နိုင်ခဲ့သည်;together with: U Aung Zeyya together with his sixty-eight blood comrades could successfully resist while being the leader (~ “while leading”).;spolu s: Ú Aun Zeyya spolu se svými šedesáti osmi pokrevními přáteli se dokázal úspěšně ubránit zatímco (je) vedl.;p.s. writ.

သွေးသောက်ရဲဘော်(တစ်ယောက်);comrade, blood (“blood drinking brave silver”) ° brother, blood (“blood drinking brave silver”) ° companion (“blood drinking brave silver”);bratr, pokrevní (“krev pijící statečné stříbro”) ° přítel, pokrevní (“krev pijící statečné stříbro”) ° společník (“krev pijící statečné stříbro”);sg.

သံသဝိတ်;alms-bowl, iron;almužní mísa, kovová;sg.

သံသယ;doubt;pochybnost;n. P. samsaya (= doubt)

သံသယ: ငါ့မှာ သံသယ အနည်းငယ်မျှ မရှိပါဘူး;doubt: I have no doubt. (“I have not even a little doubt.”);pochybnost: Nemám nejmenší pochybnosti. (“Nemám ani malou pochybnost.”);pol.

သံသရာ;Samsāra (cycle of rebirth);Samsāra (koloběh

přerozování);n. Bh. P. samsāra (= cycle-of-births)

သံသရာ: သံသရာဆင်းရဲလို့ပဲ ပြောရမယ်;Samsāra: (I) just should say, that Samsāra is miserable.;Samsāra: Jen je třeba říci, že Samsāra je mizerná.;

သံအမတ်(တစ်ဦး);ambassador (“envoy minister”);velvyslanec (“vyslanecký minister”);sg. S. amātya (= minister)

သံအမတ်ကြီး(တစ်ဦး);ambassador (“envoy minister, big”);velvyslanec (“vyslanecký minister, veliký”);sg. S. amātya (= minister)

သား;shine ° exceed ° just ° just (only) ° excel ° shine (about sun) ° pleasant ° only ° shine (about sun and moon) ° peaceful, be ° better, be ° beautiful (pleasant);svítit (o slunci i měsíci) ° svítit (o slunci) ° krásný (příjemný) ° zářit ° pokojný, být ° pouze ° přesáhnout ° jen (pouze) ° příjemný ° zářit (o slunci i měsíci) ° lepší, být ° jen ° vynikát;l (or) suff. (or) suff. adv. (or) T (or) adj.

သား;indicates emphasis ° especially ° people ° very ° indeed ° surely ° indicates a person, usually masculine ° skin ° indicates a kind of meat;značí zdůraznění ° zejména ° značí osobu, obvykle mužského rodu ° velice ° kůže ° jistě ° lidé ° vskutku ° značí druh masa;suff. (or) suff. adv. (or) n.

သား: ခင်ဗျား ဘယ်သူ့သားလဲ;son: Whose son are you?;syn: Čí jsi (“ty”) syn?;inter. col. um.

သား: ငါးပါးသီလက လူဝတ်မှာလည်း တည်လို့ရသား(ပါ)ပဲ;especially: The five precepts should be especially observed by (~ “in”) lay people.;zejména: Pět pravidel by měly být dodržovány zejména laiky (~ “v laicích”).;pol.

သား: နောက်မတွန့်သူကိုသာ သူရဲကောင်းအဖြစ် ရွေးချယ်သည်;only: (He) selected only the one, (who) did not step back as a hero.;pouze: Pouze toho, (který) neustoupil, vybral za hrdinu.;writ.

သား: ဗမာဦးရင်းများ နှင့် ဗမာသီလရင်းများသာ နေသည့် ဘာဝနာရိပ်သာဘယ်မှာလဲ;only: Where is a meditation center with only Burmese monks and nuns?;pouze: Kde je meditační centrum s pouze barmským mnichy a mniškami?;inter.

သား: မင်းငွေသားနဲ့သာ ပေးနိုင်တယ်;only: You can pay only by coins.;pouze: Můžeš platit pouze mincemi.;

သား: မြန်မာလူမျိုးများသာ;only: only Burmese people (“only people (of) Myanmar kind”);jen: jen barmští (“pouze lidé

myanmarského druhu”);

သား: မလေ့ကျင့်ရင် ရပြီးသား စာလေးစကားလေးတွေဟာ ပျောက်တတ်တယ်တဲ့ ...။;what: If (you) do not practise, what (you) have (already) got, the good (knowledge) of writing (and) good (knowledge) of speaking may get lost, (they) say ...;co: Pokud netrénuješ, co (již) máš, ta dobrá (znalost) psaní (a) dobrá (zanlost) mluvení, se může ztratit, prý ...;col.

သား: မိုးရွာပြီး နေသာမယ်။;shine (about sun): After the rain (~ “raining”), sun shines.;svítit (o slunci): Slunce svítí po dešti (~ “zapršení”);fut.

သား: ရွှေပြချိုးပြသွား (~ ဆွေပြချိုးပြသွား)။ ဘယ်နေရာသာတာလဲ။;great: Go (and) show (your) powers. Where are (you) greater?;lepší (~ “ohromný”): Jdi (a) ukaž (vlastní) síly. Kde jsi lepší?;inter. sl.

သား: ရှိပြီးသား;person: a person (who) already has;osoba: osoba, (která) už má;

သား: လသာနေလျှင် ညအချိန်ပါ;shine: When the moon is shining, (it is) night time.;svítit: Když svítí měsíc, (je) noc (~ “noční čas”);.writ.

သား: လုပ်စရာရှိတာသာ လုပ်ပါ။;just: Do just the things that you have to do.;jen: Dělej jen to, co máš na práci.;imper. pol.

သား: သားက ရပ်နှစ် ရှိပြီ။;son: Son is (“already”) eight years (old);syn: Synovi je už osm (“let”);.p.p.

သား: သားလား၊ သမီးလား။;son: Is (it) son or daughter?;syn: Je (to) syn nebo dcera?;inter.

သား: သားသားဟာကို ဘာလုပ်တာတုန်း။ (~ သားသား ဘာလုပ်နေတာတုန်း။);son: What is the son (“still”) doing?;syn: Co (náš) syn (“stále”) dělá?;inter. lett.

သား: သူက သူ့သားကို အိတ်တစ်အိတ် ပေးတယ်။;son: He gives a bag to his son.;syn: (“On”) svému synovi dává tašku.;

သား: အင်္ဂလိပ်လိုသာ ပြောတတ်ပါတယ်။;just: (I) can speak only in English.;jen: Umím mluvit pouze anglicky (“v angličtině”);.pol.

သား: ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းဘေးမှာရှိလို့ သာလဲသာယာပါတယ်။;beautiful (“pleasant”): As it is next to Irrawaddy river, (“also as for beauty,”) (it) is also beautiful.;pol. col. ° krásný (“příjemný”): Poněvadž je vedle řeky Iravadi, (“také (co se týče) krásy”) je krásné.; (or) pol. col.

သား: နေ;sunny, be;slunečno, být;l

သား: နေ: နေသာနေတယ်။;sunny, be: It's (“being”)

sunny.;slunečno, být: Je slunečno.;

သား(တစ်ယောက်);person ° son ° child;osoba ° dítě ° syn;sg.

သားကောင်(တစ်ကောင်);prey (“meat (of) body”);oběť (o zvířatech atd., “maso těla”);sg.

သားချင်း;brothers and sisters (“co-equal¹ people⁰⁰”) ° siblings (“co-equal¹ people⁰⁰”);bratři a sestry (“soběrovní¹ lidé⁰⁰”) ° sourozenci (“soběrovní¹ lidé⁰⁰”);n.

သားချင်း: သားချင်းသုံးယောက် ရှိပါတယ်။;siblings: (We) are three siblings.;sourozenci: Jsme tři sourozenci.;pol.

သားခွဲ;yet (in past tense);ještě (v minulém čase);suff.

သားခွဲ: အရင်တုန်းကတည်းနဲ့ (~ အရင်တုန်းကတည်းက) အများကြီး လေ့လာပြီး မှတ်သားခွဲတယ်။;yet (in past tense): Long time ago (I) have studied a lot and have yet remembered.;dávno, ještě (v minulém čase): Kdysi dávno jsem (toho) hodně nastudoval, a ještě si pamatoval.;

သာကောအနေဖြင့်;example, for (“by² state¹ (of) proof⁰⁰”) ° for example (“by² state¹ (of) proof⁰⁰”);například (“stavem¹ důkazu⁰⁰”);instr. P. sādha (= proof)

သာရ;well done (“well”);dobře! “);adj. P. sādhu (= well)

သာရ: အထူးပင်ဝမ်းမြောက်သာရ ခေါ်ပါတယ်။;well done: Especially, being happy (I) call “well done”, ven. Sir.;dobře!: Zejména, šťasten volám: “dobře!”, ct. Pane.;pol.

သာရသာရသာရ;well done (“well, well, well”);správně (“správně, správně, správně”);adj., P. sādhu sādhu sādhu (= well, well, well)

သာမက -ကိုလည်း;not only that .. „but also .. ;nejen,,že.. „ale také .. ;suff. conj.

သာမက -ကိုလည်း: ပိဋကတ်သုံးပုံသာမက

အဋ္ဌကထာအမျိုးအစားတစ်ခုကိုလည်း ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်သည်။;not only..but also..: Not only the Tipiṭaka, but also a kind of commentaries were rehearsed.;nejen..ale také..: Nejen Tipiṭaka, ale také druh komentářů byly recitovány.;writ.

သာမန်;ordinary ° basic ° general;obvyklý ° základní ° běžný;adj. P. sāmañña (= generality, conformity)

သာယာ;pleasant, be;příjemný, být;l

သာယာနေ;happiness (“tasting (and) living”) ° joy (“tasting (and) living”);štěstí (radost, “chutnání (a) žití”) ° radost (“chutnání (a) žití”);n. P. sāyati (= taste)

သာရဋ္ဌဒီပနီ;Sāratthadīpanī (Vinaya subcommentary (ṭīkā));Sāratthadīpanī (podkomentář Vinaji, Vinaya ṭīkā);Bh. lit. P. sārattadīpanī (= explanation of the essence of the meaning: essence – meaning - explanation)

သာရိပုတ္တရာ မထေရ်၊ အရင်;Sāriputta, ven. (one of the two chief disciples of the Buddha);Sāriputta, ct. (jeden z dvou hlavních žáků Buddhy);name Bh. P. mahā-thera (= great-elder)

သားရေ;leather (material, “meat's skin”);kūḷe (materiál, “kūḷe¹ masa⁰⁰”);n.

သာလွန်;excel (“excel (and) exceed”) ° excellent, be (“excel (and) exceed”);vynikat (“vynikat (a) překračovat”) ° vynikající, být (“vynikat (a) překračovat”);l (or) T

သာလွန်: မွန်မြတ်စိတ်ဆိုတာ သာလွန်တဲ့ (~ အကောင်းဆုံး)

စိတ်ကူးပါ။;excellent, be: Noble mind means the excellent state of mind.;vynikající, být: Ušlechtilá mysl znamená vynikající stav mysli.;pol.

သားလောင်း(တစ်ယောက်);conceptus (embryo, “future¹ son⁰⁰”) ° embryo (“future¹ son⁰⁰”);zárodek (embryo, “budoucí¹ syn⁰⁰”) ° embryo (“budoucí¹ syn⁰⁰”);sg.

သာသနာ နှစ်;era of Buddhism (“dispensation year”);letopočet Buddhismu (“rok¹ (Buddhova) daru⁰⁰”);adv. P. sāsana (= dispensation)

သာသနာ: သာသနာ့ဘောင်မှာ;Sāsana: in the limits of (existence of) Sāsana;Sāsana: v hranicích (trvání) Sāsany;

သာသနာပြုဆရာ(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);missionary (religious, “master² (in) undertaking¹ dispensation⁰⁰”);misionář (náboženský, “mistr² (ve) vykonávání¹ (posvátného) daru⁰⁰”);sg.

သာသနာပြုအဖွဲ့: သာသနာပြုအဖွဲ့လုပ်ချိန်မှာ;missionary group: at the time of missionary activities;misionářská skupina: v době misionářských aktivit;adv.

သာသနာပြုအဖွဲ့(တစ်ဖွဲ့);missionary group;missionářská skupina;sg. P. sāsana (= (Buddha's) dispensation)

သားဦး;first-born ("first' son") ° firstborn ("first' son");prvorozený ("první' syn");n.
သိ;know;znát ° vědět;l
သိ: ကျွန်တော် လမ်းမသိလိုပါ။;know: Sorry, I don't know the way.;vědět: Omluvte mě, neznám to tady. ("Protože já cestu neznám.");pol. um.
သိ: ကျွန်တော် သိတောင် မသိဘူး။;know: I don't even know.;vědět: Ani nevím.;um.
သိ: ကျွန်တော်တောင် မသိဘူး။;know: Even I don't know.;vědět: Dokonce ani já nevím.;um.
သိ: ကျွန်တော်သိတဲ့ကျောင်းသား;know: the student I know;znát: student kterého znám;n. um.
သိ: ကြိုတင်သိထားတယ်။;know: (He) knows in advance.;vědět: Ví dopředu.;
သိ: ခင်ဗျား စားကြည့်တဲ့အခါ သိပါလိမ့်မယ်။;know: When you taste ("eat (and) see"), you may know.;poznat: Když ochutnáš ("sníš (a) podíváš se"), asi poznáš.;pol. um.
သိ: ငါ သိသလောက်တော့(ဆိုရင်);know: as far as I know;vědět: co já vím;(writ.)
သိ: ငါတို့ သိထားရမယ်;know: we should know, for sure;vědět: měli bychom jistě vědět;fut.
သိ: စာဖတ်နေလို့ မသိလိုက်ဘူး။;know: As (I) was reading, (I) didn't know, indeed.;vědět: Opravdu, nevěděl jsem, protože jsem četl.;col.
သိ: ဒါကို မင်းလွဲပြီး (~ မင်းကလွဲရင်) အားလုံးသိကြတယ်။;know: Except you, everybody knows it.;vědět: Kromě tebe o tom ví všichni.;col.
သိ: ဒါပေမယ့် တစ်ခုကိုတော့ ကောင်းကောင်းသိပါတယ်။;know: But one thing (I) know (very) well.;vědět: Ale jednu věc dobře vím.;pol.
သိ: ဘယ်သူ သိသိ;know: whoever knows;vědět: kdokoliv ví;
သိ: မသိဘူးအကြောင်း (~ သူတို့မသိသောကြောင့်);know: because (they) don't know;vědět: protože neví;
သိ: မသိလို့;know: because (I) don't know;vědět: protože nevím;col.
သိ: မသိသလိုဘဲလား;know: like if (you) don't know;vědět: jako bys nevěděl;col.
သိ: မေးခွန်းတွေရဲ့ အဖြေကို သိတယ်။;know: know the answer for the questions;znát: znát odpověď na otázky;
သိ: လူတိုင်း သိတယ်။;know: Everybody knows.;ví: Každý ví.;
သိ: သိချင်တာရှိရင် ဘာမဆို မေးပါ။;know: If (you) have anything that (you) want to know, ask (me) anything.;vědět: Pokud máš (něco), co bys chtěl vědět, ptej se na cokoliv.;imper. pol.
သိ: သိခွင့်ရှိင် သိပါရစေ။;know: If you don't mind, may (I) know?;vědět: Jestli to nevadí, mohl bych vědět?;w. pol.
သိ: သိတော့ဘူး။;know: Indeed, I don't know.;vědět: Vskutku, nevím.;col.
သိ: သိပါသလား။;know: Do you know?;vědět: Víš?;inter. pol.
သိ: သိရှိလိုတာများ;know: things (one) should know;vědět: věci, které by měl (každý) vědět;
သိ: သိလိုတာရှိရင် မေးသာ မေးပါ။;know: If (you) need to know anything, just ask.;vědět: Pokud (bys) potřeboval něco vědět, tak se prostě zeptej.;imper. pol.
သိ: သူတို့ရော ကျွန်တော်တို့ရောသိတယ်။;know: They, as well as we, know.;vědět: Oni i my víme.;

သိ: သူပဲ ဒီအကြောင်း သိတယ်။;know: Only he knows (about) this matter.;vědět: Pouze on ví (o) této záležitosti.;
သိ: သူလာမယ်မုန်းသိပါတယ်။;know: (I) know ("the fact that") he will come.;vědět: Víím ("o skutečnosti,") že přijde.;pol.
သိ: အဋ္ဌကထာပါဠိတော်များကို သိထားကြသည်။;know: Pāli commentaries are known.;znát: Pāli komentáře jsou známé.;writ.
သိ: အရင်ဘုရားဘွဲ့ သိပါရစေ။;know: May (I) know ven. Sir's name.;vědět: Rád bych věděl jméno ct. pána. ("Kéž je jméno ct. pána známo.");pol.
သိ: အရာတစ်ခုကို ငါ သိတယ်။ ဒါက ဘာမှ မသိဘူး။ (~ ငါသိတာတစ်ခုကတော့ ငါ့ဘာမှ မသိသေးဘူးဆိုတာပဲ။);know: I know one thing. (And) that is, (that I) know nothing.;vědět: Víím jednu věc. (A) to, (že) nic nevím.;
သိကျွမ်း;get to know well (also about people, "know (and) be-skillful") ° know well (also about people, "know (and) be-skillful");poznat dobře (také o lidech, "znát (a) být-dovedný") ° znát dobře (také o lidech, "znát (a) být-dovedný");T
သိကျွမ်း: ရလို့ သိကျွမ်းခွင့်ရတာ ဝမ်းသာပါတယ်။;know well: (I) am happy that (I) was allowed to know (you) well.;poznat dobře: Mám radost, že mi bylo povoleno (tě) dobře poznat.;pol. FB
သိခွင့်;permission ("know (and) allow") ° mind, not ("know (and) allow");nevadit ("vědět (a) povolit") ° povolení ("vědět (a) povolit");n.
သိခွင့်: သိခွင့်ရှိင် သိပါရစေ။;mind, not: If you don't mind, may (I) know?;nevadit: Jestli to nevadí, mohl bych vědět?;w. pol.
သိထား;known as, be ("be-made' known") ° known, be;známý, být (věděný) ° znám jakožto, být ("být-dělaný' známým");l
သိထား: သုတ်တွေအဖြစ် သိထားကြတယ်။;known, be: (They) are known as suttas.;znám jakožto, být: (Jsou) známé jakožto sutty.;
သိနေး နဲ့ မြန်မာပြည်က ဦးဇင်းဥပါသိကာမတစ်ယောက်နဲ့ သိနေပါတယ်။ (~ ဦးဇင်း မြန်မာပြည်က ဥပါသိကာမတစ်ယောက်နဲ့ သိပါတယ်။);know sb.: I (~ "the monk") know ("with") a female-lay supporter from Myanmar.;znát se s (někým): Zná se (~ "mnich se zná") s jednou laickou podporovatelkou z Myanmaru.;pol. mn.
သိန်း;lakhs, a (hundred thousand) ° hundred thousand, a;sto tisíc;num.
သိန်းတစ်ရာ;ten million ("a hundred of hundred thousand");deset milionů ("sto sto tisíců");num.
သိပ္ပံပညာ;science;věda;n.
သိပ္ပံပညာ;science ("wisdom' (of) knowledge") ;věda ("modrost' vědomost");n. P. sippam-paññā (= skill, knowledge - moudrost)
သိပ္ပံပညာ: သိပ္ပံပညာဆိုင်ရာ ဒဿနပညာရှင်;science: philosopher of science;věda: filosof vědy;
သိပ္ပံပညာရှင်;scientist ("lord' (of) wisdom' (of) knowledge") ;věda ("pán' modrosti' vědomosti");n. P. sippam-paññā (= skill, knowledge - wisdom)
သိပ်;very ° much ° so (much);velký ° velice ° tak (moc) ° velmi;adv. (or) adj.
သိပ် -တာပဲ;really ...!, it is;tak ...!, to je;col.
သိပ် ဒီမှာ internet သုံးရတာနှေးပြီး သိပ်အဆင် မပြေတာတွေ ရှိတတ်ပါတယ်။;much: While using Internet here, it is slow, (so) there may be (occasions) of not much satisfaction.;velký: Během používání internetu, je pomalý, (a tak) mohou být

(chvíle) nevelké spokojenosti.;pol. col.

သိပ်: ဗမာစကား သိပ်မပြောတတ်ပါဘူး။;much: (I) cannot speak much Burmese (“language”).;moc (~ “Barmským jazykem”) moc mluvit neumím.;pol.

သိပ်: မင်းသားတွေရော မင်းသမီးတွေပါ သိပ်ကောင်းတယ်။;very: The actor as well as the actress are very good.;velmi: Herec i herečka jsou velice dobří.;col.

သိပ်: သိပ် အဆင်မပြေပါဘူး။;very: (I) am not very satisfied.;moc: Nejsem moc spokojený.;pol.

သိပ်: သိပ်ကဲတယ်။;so: (I) am so bad. (about inappropriate thinking);tak: Jsem tak špatná. (o nevhodném myšlení);col.

သိပ်: သိပ်နားမလည်ဘူး။;much: (I) don't understand much.;moc: Moc nerozumím.;

သိပ်: သိပ်ပျော်ပါတယ်။;very: (I) am very happy.;velice: Jsem velice šťastný.;pol.

သိပ်: သိပ်မပြောတတ်သေးပါဘူး။;much: (I) still cannot speak much (well in Burmese).;moc: Ještě (Barmsky) moc (dobře) neumím (“mluvit”).;pol.

သိပ်: သိပ်မပူပါဘူး။;very: (It)'s not very hot.;moc: Není (to) moc horké.;pol.

သိပ်: သိပ်အဆင်ပြေပါတယ်။;very: (I) am very satisfied.;moc: Jsem moc spokojený.;pol.

သိပ်တော်;excellent! (“very clever”);výborně! (“velice chytrý”);col.

သိပ်ပြောင်မြောက်;excellent! (“attain² much^o shine¹”);výborně! (“dosáhnout² hodně^o záře¹”);col.

သိပ်မမှန်(ဘူး);crazy, be (“not¹ very^o correct²”);šílený, být (“ne¹ moc^o správný²”);I

သိမြင်;understand (“know (and) see”) ° realize (“know (and) see”) ° comprehend (“know (and) see”) ° see (know, “know (and) see”) ° understand clearly (“know (and) see”);chápat (“vědet (a) vidět”) ° rozumět (“vědet (a) vidět”) ° vidět (vědet, “vědet (a) vidět”) ° rozumět jasně (“vědet (a) vidět”);I

သိမြင်: ဒါကို သိမြင်နိုင်သည်။;see: This may be seen.;vidět: To lze vidět.;writ.

သိမြင်: မြတ်ဘုရားဟောကြားခဲ့တဲ့ ဓမ္မတရားတွေကို စာအသိမှ ခန္ဓာဉာဏ်ရောက် အသိဖြင့် သိမြင်လာနိုင်ပါစေ။;realize: May (you) be able to come and realize the the truths of Dhamma preached by the Noble Buddha, by knowledge and coming to knowledge of five aggregates through knowledge of what is written.;chápat: Kéž jsi schopen dojít a pochopit pravdy Dhammy přednesené Vzneseným Buddhou, znalostí a dosažením znalosti pěti skupin (osoby) skrze znalost toho, co je psáno.;w. pol.

သိမှတ်ထား;know (“know, note (and) fix”);vědet (“vědet, zaznamenat (a) upevnit”);I

သိမှတ်ထား: သိမှတ်ထားသလောက် လျှောက်ထားပေးပါမယ်။;know: (I) will tell (“and give”) (you) as much as (I) know.;vědet: Řeknu (ti) kolik vím.;fut. pol. utmn.

သိမ့်;inferior, be ° small, be;podřadný, být ° malý, být;I

သိမ်း;collect ° take possession of ° seize (“take-possession-of”) ° keep;zmocnit se (“přivlastnit-si”) ° uchovávat ° přivlastnit si ° sbírat ° nechávat si (u sebe);T

သိမ်ကြီးဈေး;Theingyi Market (“market² (of) big¹ hall^o”);Teindžijský Trh (“trh² velké¹ haly^o”);name

သိမ်းထား;keep (“keep (and) set-aside”) ° collect (“collect (and)

fix”) ° save (also in computer, “collect (and) fix”);ponechat si (“ponechat-si (a) dát-stranou”) ° uložit (také na počítači, “sbírat (a) upevňovat”) ° sbírat (“sbírat (a) upevňovat”);T

သိမ်းထား: ဒီနေ့မှစပြီး ကျွန်တော်ရဲ့ ကွန်ပျူတာမှာ

သိမ်းထားပါတော့မည်။;save (in computer): From today onwards (I) will save (it) in my computer.;ukládat (na počítači): Ode dneška si (to) budu ukládat na (~ “ve”) svém počítači.;fut. writ.

သိမ်းထား: သိမ်းထားခဲ့သာ စကားလုံးတွေများ;collect: the collected words;sbírat: nasbíraná slova;

သိမ်းပိုက်;usurp (“take-possession-of (and) cuddle”) ° succeed (“take (and) own”) ° seize (“take-possession-of (and) cuddle”) ° overrun (“take-possession-of (and) cuddle”);uspět (“vzít (a) vlastnit”) ° uchvátit (zmocnit se, “přivlastnit-si (a) hýčkat”) ° obsadit (“přivlastnit-si (a) hýčkat”) ° zmocnit se (“přivlastnit-si (a) hýčkat”);T

သိမ်းပိုက်: ထိုနောက်တွင် ပြည်၊ လွန်ဆေး၊ ဒဂုံမြို့များကို သိမ်းပိုက်သည်။;seize: Then (he) seized towns Pyee, Lwanshe (and) Dagoung.;dobýt: Pak dobyl města Pjí, Lvanše (a) Dagoun.;writ.

သိမ်းပိုက်: အင်းဝကို သိမ်းပိုက်ပြီးသောဟံသာဝတီတပ်များသည် မြောက်ဇက်တလွှားကျွန်းများကို သစ္စာခံခိုင်းရန် လာကြရာ မုဆိုးဖိရွာသို့ ရောက်ရှိလာသည်။;seize: Hanthāwadi troops, who seized Inwa, in order to force the villages of northern region to make oath (of royalty) they arrived to Mushopho village where (they) had to arrive (for it).;obsadit: Vojska Hentāvadí, která obsadili Envu, aby přinutili vesnice v severní oblasti k učinění přísaze (v jejich prospěch), přijeli do Mushópho vesnice (kam) pro to měli přijet.;p.s. writ.

သိမ်မွေ;soft, be (“be-small (and) delightful”) ° subtle, be (“be-small (and) delightful”);něžný, být (“být-malý (a) rozkošný”) ° jemný, být (“být-malý (a) rozkošný”);I

သိမ်းသွင်း;seize (“take-possession-of (and) enter”);obsadit (“vzít-do-vlastnictví (a) vstoupit”);T

သိမ်းသွင်းရ: အနီးအပါးကျွန်းရွာ လေးဆယ်မြောက်ရွာကို

သိမ်းသွင်းထားသည်။;seize: (He) seized forty-six nearby villages.;obsadit: Obsadil čtyřicet šest vesnic poblíž.;writ.

သိမ်းသွင်း;seize (“take-possession-of (and) enter”) ° usurp (“take-possession-of (and) enter”) ° overrun (“take-possession-of (and) enter”) ° zmocnit se (“přivlastnit-si (a) vstoupit”) ° uchvátit (zmocnit se, “přivlastnit-si (a) vstoupit”) ° obsadit (“přivlastnit-si (a) vstoupit”);T

သိလာ;get to know (“knowing (and) comes”) ° learn (get to know, “knowing (and) comes”);dozvědět se (“vědení (a) přichází”);T

သိအောင်;mindfully (“to¹ know^o”) ° attentively (“to¹ know^o”) ° awareness, with (“to¹ know^o”);vědomě (pozorně, “aby¹ věděl^o”) ° pozorně (“aby¹ věděl^o”) ° všímavě (“aby¹ věděl^o”);adv.

သိအောင်: ဘာဝနာက အချိန်ပေးပြီး မလုပ်ဘူးလေ တစ်နေ့လုပ်နေတဲ့ အချိန်မှာ သိအောင်နေရတာပေါ့။;mindfully: (I) do not work giving (special) time for meditation. (I) am mindful whole the day while (I) am working.;všímavě: Nepracuji (tak, že bych) dával (speciální) čas meditaci. Jsem všímavý celý den během toho, co pracuji.;col.

သို့;indicates direction ° to ° towards ° to (a place);do (místa) ° na (místo) ° značí směr (kam) ° značí směr ° směrem;suff.

prep. (or) prep. (or) suff.
သို့ (abbrev. from သို့မဟုတ်) [do.məhou.];or;nebo;conj.
သို့: မင်း ကျောင်းကို သွားမလား (သို့) မင်းတို့အားလုံး အလုပ်လုပ်ဖို့ သွားမလား;;or: Will you ("all") go to school or to work? ('you' is in pl.);nebo: ("Vy") půjdete do školy nebo ("vy všichni") půjdete ("pracovat") do práce?;inter.
သို့: မင်း ကျောင်းကို သွားမလား (သို့) မင်းအလုပ်ကို သွားမလား;;or: Will you go to school or to work?;nebo: Půjdeš do školy nebo do práce?;inter.
သို့: အိမ် သို့သွားနေသည်;;to: (He) is going to house.;do: Jde domů. ("Domů do (je) jdoucí.");writ.
သိုး(တစ်ကောင်);sheep;ovce;sg.
သိုင်းချောင်းမြို့;Thain Chau (town near Yangon);Tain Čchaun (město poblíž Rangúnu);name
သို့ပေမယ့်;however ° but;avšak ° ale;conj.
သို့ပေမဲ့ (from သို့ပေမယ့်);however ° but;avšak ° ale;conj.
သိုးမွေး;wool ("sheep's fur");vlna ("ovčí srst");n.
သိုးမွေး: တစ်ခါတရံ အဝတ်အစားတွေကို သိုးမွေးနဲ့ ချုပ်ကြတယ်;;wool: Sometimes the clothes is made (~ "sewn") of wool.;vlna: Někdy je oblečení ušito z vlny.;
သို့မဟုတ်;or ("to not yes");nebo ("k nikoliv ano");conj.
သို့ရာတွင်;however;avšak;conj.
သို့ရာတွင်: သို့ရာတွင် လိပ်သည် ပန်းတိုင်သို့ ရေဦးစွာ ရောက်နှင်ပြီး ဖြစ်လေသတည်း;;however: However, indeed, the turtle has already had arrived first to the goal.;avšak: Avšak želva již do cíle dorazila. ° avšak: Avšak, vskutku, želva již do cíle dorazila.;writ.
သို့သိသိသိဝံ;secretly ("conceal, conceal, compress, compress");tajně ("zakrýt, zakrýt, stlačit, stlačit");adv. writ.
သို့သိသိသိဝံ: ငါ ထောပတ်ကို ရေခဲသေတ္တာနားထိုင်နေတုန်းက သို့သိသိသိဝံ စားခဲ့တယ်။ (~ ငါ ရေခဲသေတ္တာနားထိုင်နေတုန်းက သို့သိသိသိဝံ ထောပတ်ကို စားခဲ့တယ်။);secretly: I secretly ate butter sitting near the fridge.;tajně: Seděl jsem u ledničky (a) tajně jsem ("já") jedl máslo.;p.s.
သို့သော်;nevertheless ° however;avšak ° nicméně;conj. writ.
သို့သော်လည်းဘဲ;however;nicméně;adv. writ.
သီ;compose (write, a song) ° write (compose, a song) ° sing;skládat (psát, píseň) ° zpívat ° psát (skládat, píseň);T
သီး;discrete ° fruit ° fruit of ° separate;ovoce (čeho) ° přerušovaný ° oddělený ° ovoce;suff. n. (or) n. (or) adj.
သီးခံ (WS. from သည်းခံ);patient, be ("be-patient (and) receive");trpělivý, být ("být-trpělivý (a) přijímat");I WS.
သီးခံ (ws. from သည်းခံ): ခဏလေး သီးခံပါ နော်;;patient, be: Be patient for a while, ok?;trpělivý, být: Buďte chvíličku trpěliví, ano?;pol.
သီချင်း: သီချင်းတွေကို နားထောင်တယ်;;song: (He) listens to songs.;písnicka: Poslouchá písničky.;
သီချင်း: သီချင်းနားထောင်ရင် နားထောင်ပါတယ်;;songs: If (I want) to listen to songs, (I) listen.;písničky: Když (chci) poslouchat písničky, tak poslouchám.;pol. col.
သီချင်းဆို: ငှက်များ သီချင်းဆိုကြတယ်;;sing ("+ song"): Birds are singing.;zpívat ("+ píseň"): Ptáci zpívají.;writ.
သီချင်း: မြန်မာအမျိုးသားသီချင်း;song: song (sang) by Myanmar natives;píseň: píseň (zpívaná) rodilými Myanmar;

သီချင်း(တစ်ပုဒ်);song;píseň;sg.
သီးစုံဟင်း;curry, vegetable ("curry² complete-in¹ fruits") ° vegetable, curry ("curry² complete-in¹ fruits");zeleninová omáčka ("omáčka² kompletně-z¹ ovoce") ° omáčka, zeleninová ("omáčka² kompletně-z¹ ovoce");n.
သီးစုံဟင်း: ဟင်းချက်မလားလို့ ... သီးစုံဟင်းချက်မယ်လို့ စိတ်ကူးထားတယ်;;vegetable curry: So, shall (I) cook curry? ... (I) have the idea, that (I would) cook the vegetable curry.;zeleninová omáčka: Tak, uvařím omáčku? ... Napadlo mě, že (bych) uvařil zeleninovou omáčku.;col.
သီဆို;sing ("sing¹ melody");zpívat ("zpívat¹ melodii");T
သီတင်းသုံး;live (dwell, about monks, "use¹ uposatha-precepts");žít (přebývat někde, o mniších, "užívat¹ pravidel-uposathy");T mn. P. sítam (= coolness)
သီတင်းသုံး: ခုသီတင်းသုံးနေထိုင်တဲ့နေရာ;;dwell (about monks): the current place of dwelling (and) staying;pobývat (o mniších): přítomné místo pobývání (a) bytí;n.
သီတင်းသုံး: ဘယ်မှာ သီတင်းသုံးနေတာလဲ;;dwell (for monks): Where are you dwelling?;pobývat (o mniších): Kde pobýváš?;inter. utmn.
သီတင်းသုံး: မွန်ဘုန်းတော်ကြီးတွေ သီတင်းသုံးသောကျောင်း;live (about monks): the monastery, where the Mon ("great") monks live;žít (o mniších): klášter, kde žijí Monové, ("ohromní") mniši;mn.
သီတင်းသုံး;reside (about monks "use¹ uposatha-precepts") ° dwell (about monks) ° dwell (about monks "use¹ uposatha-precepts") ° lodge (about monks "use¹ uposatha-precepts") ° pobývat (o mniších) ° pobývat (o mniších "užívat¹ pravidel-uposathy") ° přebývat (o mniších "užívat¹ pravidel-uposathy") ° ubytován, být (o mniších "užívat¹ pravidel-uposathy");T mn. P. sítam (= coolness) (or) T WS.
သီရိလင်္ကာ(နိုင်ငံ);Sri Lanka (country);Sri Lanka (země);name
သီလ: ငါးပါးသီလ;precepts: five ("noble") precepts;pravidla: pět ("ušlechtilých") pravidel;
သီလ: ငါးပါးသီလက လူဝတ်မှာလည်း တည်လို့ရသား(ပါ)ပဲ;;precepts: The five precepts should be especially observed by (~ "in") lay people.;pravidla: Pět pravidel by měly být dodržovány zejména laiky (~ "v laicích");pol.
သီလ: ငါးပါးသီလကို မကျိုးအောင် မနည်း ထိန်းနေရတယ်;;precepts: In order not to break the five precepts, one must much (~ "not little") control (oneself);pravidla: Aby nedošlo k porušení pěti pravidel, je třeba se nemálo kontrolovat.;
သီလ: သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၊ ကြီးထွားလာခဲ့ပါတယ်;;morality: (He) developed morality, concentration (and) wisdom.;ctnost: Rozvíjel ctnost, soustředění (a) moudrost.;p.s. pol.
သီလ: သီလငါးပါးဆိုတာ လူဝတ်မှာလည်း စောင့်တည် (~ ဆောက်တည်)လို့ရပါတယ်;;precepts: As for five precepts, (they) should be protected by lay people too.;pravidla: Co se týče pěti pravidel, (ta) by měla být ochraňována i laiky.;pol.
သီလရင်;nun ("morality lord");mniška ("pán¹ ctnosti");f. Bh.
သီလရင်: မင်းသီလရင်ဖြစ်ချင်ပါတယ်ဆိုတာကို ယုံကြည်ပါတယ်;;nun: (I) believe, that you want to become a nun.;mniška: Věřím, že se chceš stát mniškou.;pol.
သီလရင်(တစ်ပါး);nun ("lord¹ (in) morality");mniška ("pán¹ etiky");sg.
သီးသန့်;separate ("separate (and) chaff");oddělit ("oddělit (a

oddělit");T

သီးသန့်;special, be ("separate (and) picked-out") ° reserved, be ("separate (and) picked-out") ° particular, be ("separate (and) picked-out") ° purely ("separate (and) picked-out");čistě ("oddělený (a) vybraný") ° speciální, být ("oddělený (a) vybraný") ° vyhrazený, být ("oddělený (a) vybraný") ° zvláštní, být ("oddělený (a) vybraný");I (or) adv.

သီးသန့်: သီးသန့်ဗမာကျောင်း;purely: purely Burmese monastery;čistě: čistě Barmský klášter;

သီးသန့်: သီးသန့်အဓိပ္ပါယ်;special: special explanation;speciální: speciální vysvětlení;

သီးသန့်ခွဲ;separate ("separate, chaff (and) split");rozdělit ("oddělit, oddělit (a) rozštěpit");T

သီးသန့်ခွဲ: ကော်လံနပ်စ်ခွဲ သီးသန့်ခွဲပါတယ်;separate: (I) separate (it) to two equal columns.;rozdělit: Rozdělím (to) na dva stejné sloupce.;pol.

သီဟိုဠ်: ဒီသီဟိုဠ်အဋ္ဌကထာနဲ့ပတ်သက်လို့ အမြင်တွေအမျိုးမျိုးရှိပါတယ်;Sinhalese: There are many views regarding these Sinhalese Atthakathā (commentaries).;sinhálský: Je mnoho názorů ohledně těchto sinhálských atthakathā (komentářů).;pol. writ.

သီဟိုဠ်: သီဟိုဠ်ကျွန်း;Sri Lanka (~ "Sinhalese"): island of Sri Lanka;Srí Lanka (~ "Sinhálský"): Srí Lanka ("sinhálský ostrov");

သီဟိုဠ်: သီဟိုဠ်အဋ္ဌကထာဟာ ခြောက်ကျမ်းရှိပါတယ်;Sinhalese: There are six books of Sinhalese commentaries.;sinhálský: Je šest knih sinhálských komentářů.;pol.

သီဟိုဠ်စေ့;cashew nuts ("Sinhalese grain");kešu oříšky ("sinhálské semeno");n.

သီဟိုဠ်;Sinhalese;sinhálský;adj. P. sīhala (= Sinhalese) သီဟိုဠ်(နိုင်ငံ);Sri Lanka (country);Srí Lanka (země);name writ.

သုံး;use (in speech) ° use ° three ° utilize;používat ° užívat ° tři ° použít (v řeči) ° užít;num. (or) T

သုံး: ကျွန်တော် ဖုန်းမသုံးပါဘူး;use: I do not use telephone.;používat: Nepoužívám telefon.;pol. um.

သုံး: ငါ ဝိုက်ဆံကို မသုံးပါဘူး;use: I don't use money.;používat: ("Já") nepoužívám peníze.;pol. ubmn.

သုံး: ဆုတောင်းတဲ့အခါ သုံးတာ;use: (It) is used when wishing.;užívat: Užívá se při přání.;

သုံး: လိုအပ်ရင် သုံးရတာပေါ့;use: If (you) need, use (it).;použít: Když budeš potřebovat, použij (to).;imper. col.

သုံး: သူတစ်ပါးကို မပြောချင်တဲ့နေရာမျိုးမှာ သုံးတာ များပါတယ်;use: (The word) is much used in the kind of places, where (sb.) doesn't want to tell (sth.).;užít: Užívá se (toho slova) pro ta místa (~ "v druhu míst"), kde (někdo) nechce (něco) říct.;pol.

သုံးခွ(ရွာ);Thongwa (a village);Toungua (vesnice);name သုံးဆယ်;thirty;třicet;num.

သုည (ဝ);zero (0);nula (0);num.

သုတေသန;research;výzkum;n. P. sutesanā (= sut+esanā, seeking (other's) knowledge)

သုတေသနလုပ်;scrutinize ("do¹ investigation") ° investigate ("do¹ investigation");prozkoumat ("dělat¹ průzkum") ° zkoumat ("dělat¹ průzkum");T P. sutesanā (= sut+esanā, seeking (other's) knowledge)

သုတ္တန်ပိဋက;Sutta Piṭaka (first of the three main collections of

discourses in Tipiṭaka scripture);Sutta Piṭaka (první ze tří hlavních sbírek promluv ve spise Tipiṭaka);name Bh. lit. P. suttanta-piṭaka (= discourse - canon)

သုတ္တန်(တစ်ပုဒ်၊ တစ်ဂါထာ);suttanta (Buddhist preaching, preserved in Pāli language) ° discourse (Buddhist preaching, preserved in Pāli language);promluva (Buddhistická promluva, uchovaná v Pāli jazyce) ° sutta (Buddhistická promluva, uchovaná v Pāli jazyce);sg. (discourse, verse) Bh. lit. P. suttanta (= Buddha's preaching) (or) sg. (discourse, verse) Bh. lit. P. suttanta (= Buddha's preaching)

သုတ္တပိဋက;Sutta Piṭaka (first of the three main collections of discourses in Tipiṭaka scripture);Sutta Piṭaka (první ze tří hlavních sbírek promluv ve spise Tipiṭaka);name Bh. lit. P. sutta-piṭaka (= discourse - canon)

သုတ္တပိဋကတိ: သုတ္တပိဋကတိမှာ ရေးဦးအဋ္ဌကထာဆိုရာ သဘောကို ဖော်ပြသော တိကျသည့် အချက်အလက် တစ်ခုဖြစ်သည်;Sutta Piṭaka: (It) is a specific item, which indicates the commentarial nature of Sutta Piṭaka.;Sutta Piṭaka: Je (to) specifická věc, která naznačuje komentářský charakter Sutta Piṭaky.;writ.

သုတ်: ပေါင်မုန့်ထောပတ်သုတ်;grease: buttered bread ("bread greased (with) butter");mazat: chleba s máslem ("chléb namazaný máslem");

သုတ်(တစ်ပုဒ်၊ တစ်ဂါထာ);discourse (Buddhist preaching, preserved in Pāli language) ° sutta (Buddhist preaching, preserved in Pāli language);promluva (Buddhistická promluva, uchovaná v Pāli jazyce) ° sutta (Buddhistická promluva, uchovaná v Pāli jazyce);sg. (discourse, verse) Bh. lit. P. sutta (= Buddha's preaching) (or) sg. (discourse, verse) Bh. lit. P. sutta သုတ်တန်တရားဟောများ;suttas (discourses of the Law, the Dhamma "right¹ preachings² (of) discourses");suttý (promluvy Zákona, Dhamma, "správná¹ kázání² promluv");pl. mn. Bh. writ. P. sutta (= discourse)

သုံးဘီးကား(တစ်စီး);threewheel ("car² (of) three⁰ wheels") ° tuk tuk ("car² (of) three⁰ wheels") ° trishaw ("car² (of) three⁰ wheels");trojkolák ("auto² tří⁰ kol") ° tuk tuk ("auto² tří⁰ kol");sg.

သုံးသင်;ponder ("use (and) wipe") ° consider ("use (and) wipe");brát v úvahu ("užít (a) utřít") ° vzít v úvahu ("užít (a) utřít");T

သုံးသင်ဆင်ခြင်;consider ("use (and) wipe, build (and) measure");vzít v úvahu ("užít (a) utřít, postavit (a) změřit");T

သူ;indicates sb. who does something ° she ° he;on ° ona ° značí osobu, která něco dělá;suff. (or) pron. (or) pron.

သူ;somebody's ° his ° her;jeho ° něčí ° její;pron. (or) adj.

သူ (abbrev. from သူမ);she;ona;pron.

သူ: ကောင်လေးက သူ့သူငယ်ချင်းနဲ့ လမ်းလျှောက်နေတယ်;his: The boy is walking with his friend.;jeho (svůj): Chlapec se prochází se svým kamarádem.;cont.

သူ: ဘုရင့်နောင်သည် ရဲစွမ်းသတ္တိရှိသူဖြစ်သည်;person: King Naung became a person with (~ "having") valour.;osoba: Král Nau se stal osobou s (~ "mající") chabrost.;writ.

သူ: သူ ကျောင်းသားပါ;he: He is a student.;on: On je student.;pol.

သူ: သူ့နာမည် မောင်မောင်လို့ ခေါ်ပါတယ်;his: His name is ("called") Maung Maung.;jeho: Jmenuje se Maun Maun. ("Jeho jméno se

nazývá Maun Maun.”);pol.

သူကြီး: ငည့်ရည်းစားက သူကြီးသမီးတဲ့;headman (of village): It is said, that Nga Nyo's girlfriend was a daughter of the village headman.;pán (vesnický): Říká se, že Ňa Ňova přítelkyně byla dcera pána vesnice.;

သူကြီး(တစ်ယောက်);headman (of village, “big¹ person^o”) ° chief (“big¹ person^o”);šéf (“velká¹ osoba^o”) ° pán (vesnice, “velká¹ osoba^o”);sg.

သူကို;him ° him, to ° her, to;jí ° jemu;pron. acc.

သူကို: သူကို ပြောပါ ဒီနေ့ ကျွန်တော် မလာနိုင်ပါဘူး;him (to him): Tell him (that) I cannot come today.;mu (jemu): Řekni mu, že dnes nemohu přijít.;imper. pol. um.

သူကိုယ်တိုင်;himself, by;sám;pron.

သူကိုယ်သူ;oneself, to;sobě, sám;acc.

သူကိုယ်သူ: ဒီလူဟာ သူကိုယ်သူပြဿနာကြီးကို ပြုလုပ်ခဲ့ပါတယ်။ (~ ဒီလူဟာ သူ့ဘာသာ ပြဿနာကြီးကြီး လုပ်ခဲ့တယ်။);oneself, to: This person has made a big problem to himself.;sobě, sám: Tento člověk má (~ “si sám udělal”) velký problém.;pol.

သူခိုး: သူခိုးက အိမ်တစ်အိမ်ကို ဖောက်ထွင်းနေတယ်;thief: Thief is breaking in a house.;zloděj: Zloděj se vloupá do domu.;cont. သူခိုး(တစ်ယောက်) [təkhö:];thief (“person (who) steals”);zloděj (“osoba (která) krade”);sg.

သူငယ်ချင်း: ကောင်လေးက သူသူငယ်ချင်းနဲ့

လမ်းလျှောက်နေတယ်;friend: The boy is walking with his friend.;kamarád: Chlapec se prochází se svým kamarádem.;cont.

သူငယ်ချင်း: ထိုအဘိဓာန်အား မိတ်ဆွေတစ်ယောက်နှင့် အတူ ကူးကြပါတယ်;friend: (I) copy that dictionary (“together”) with a friend.;kamarád: Kopíruji ten slovník (“spolu”) s kamarádem.;pol.

သူငယ်ချင်း: အခုရေးတာ သူသူငယ်ချင်း;friend: Now his friend is writing.;přítel: Právě píše jeho přítel.;

သူငယ်ချင်း: ငါ့ရဲ့ သူငယ်ချင်းကောင်းကြီး;friend: my great friend;přítel: můj skvělý (“ohromný”) přítel;n. col.

သူငယ်ချင်း: သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ စကားပြောနေတာ;friend: (I) am talking with friends.;přítel (kamarád): Povídám si (bavím se) s přáteli.;col. cont.

သူငယ်ချင်း(တစ်ယောက်);comrade ° friend;přítel ° kamarád;sg.

သူငယ်ချင်းကြီး(တစ်ယောက်);friend, great;přítel, velký;sg.

သူမိမိ(တစ်ယောက်);beginner (“green¹ person^o”);začátečník (“zelená¹ osoba^o”);sg.

သူဌေး: သူဌေး ဖုန်းခေါ်နေတယ်;boss: Boss is calling.;šéf: Šéf volá.;cont.

သူဌေး: သူဌေးကို အတွင်းရေးမှူးက စာရွက် အချို့ ပေးနေတယ်;boss: Secretary gives some papers to the boss.;šéf: Sekretářka podává (~ “dává”) několik papírů.;cont.

သူဌေး(တစ်ယောက်) တစ်ဦး;richman ° šlechtic ° baron ° wealthy one;nobleman ° bohatýr ° baron;sg.

သူဌေး(တစ်ယောက်) [təhthē];boss (“he, (the) rich-one”);šéf (“on, bohatýr”);sg.

သူတစ်ပါး:somebody;někdo;pron.

သူတစ်ပါး: သူတစ်ပါးကို တိတ်တိတ်လေး

အကောက်ကြသည်;somebody: (He) makes a secret plot against somebody.;někdo: Kuje na někoho pikle. (“Dělá proti někomu

tajně plán.”);writ.

သူတစ်ပါး: သူတစ်ပါးကို မပြောချင်တဲ့နေရာမျိုးမှာ သုံးတာ

များပါတယ်;somebody: (The word) is much used in the kind of places, where (sb.) doesn't want to tell (sth.);někdo: Užívá se (toho slova) pro ta místa (~ “v druhu míst”), kde (někdo) nechce (něco) říct.;pol.

သူတို့;they (for animate and inanimate nouns) ° they;oni ° oni (pro životná i neživotná pod. jm.);pron. pl. (or) pron.

သူတို့: သူတို့ နာမည်တွေက မောင်အေးနဲ့ မောင်တင်ပါ;their (“they”): Their names are (“young man”) Aye and (“young man”) Tin.;oni: (“Oni”) se jmenují (“mladý pán”) É a (“mladý pán”) Ten.;col. pol.

သူတို့: သူတို့ရှိတယ်;they: They are.;oni: Oni jsou.;

သူတို့၏;their;jejich;pron. pl. writ.

သူတော်ကောင်းတရား;morality (“law³ (of) good², great¹ person^o”) ° ethics (“law³ (of) good², great¹ person^o”);mravnost (“zákon³ dobré² veliké¹ osoby^o”) ° etika (“zákon³ dobré² veliké¹ osoby^o”) ° morálka (“zákon³ dobré² veliké¹ osoby^o”);n.

သူနာ(တစ်ယောက်);patient (sick person, “paining¹ person^o”) ° sick (person, “sick¹ person^o”) ° sick person ° invalid (person);invalida ° nemocný (o osobě, “nemocná¹ osoba^o”) ° pacient (“bolavá¹ osoba^o”) ° nemocný (osoba);sg.

သူနာပြု;medical, be (“treats² pain^{ing}¹ persons^o”);lékařský, být (zdravotní, “ošetřuje² bolavé¹ osoby^o”);l

သူနာပြု(တစ်ယောက်);tender (nurse, “treats² pain^{ing}¹ persons^o”) ° nurse (“treats² pain^{ing}¹ persons^o”);sestřička (zdravotní, “ošetřuje² bolavé¹ osoby^o”) ° ošetřovatelka (zdravotní, “ošetřuje² bolavé¹ osoby^o”);sg.

သူနာပြုဆရာမ: သူနာပြုဆရာမက ကောင်မလေးကို ပြုစုနေတယ်; nurse: The nurse is nursing the girl.;sestřička: Sestřička pečuje o děvče.;cont.

သူနာပြုဆရာမ(တစ်ယောက်);nurse (“female^{1o} master³ (who) treats² pain^{ing}¹ persons^o”) ° tender (“female^{1o} master³ (who) treats² pain^{ing}¹ persons^o”);ošetřovatelka (zdravotní, “ženský^{1o} mistr³ (který) ošetřuje² bolavé¹ osoby^o”) ° sestřička (zdravotní, “ženský^{1o} mistr³ (který) ošetřuje² bolavé¹ osoby^o”);sg.

သူမ၏;her;její;pron. writ.

သူရင်းဌား(တစ်ယောက်);labourer (farm hand for entire season, “borrowed² intimate¹ person^o”);výpomoc (pomocná ruka na farmě na celou sezónu, “půjčená² důvěrná¹ osoba^o”);sg.

သူရာအရက်;alcohol (“alcohol (and) alcohol”) ° intoxicants (alcohol, “alcohol (and) alcohol”);alkohol (“alkohol (and) alkohol”) ° omamné látky (alkohol, “alkohol (and) alkohol”);n. P. surā (= alcohol), A. araq

သူရာအရက် သောက်;drunk, get (“drink² alcohol^o (and) alcohol¹”) ° drink alcohol (“drink² alcohol^o (and) alcohol¹”);opíjet se (“pít² alkohol^o (and) alkohol¹”) ° pít alkohol (“pít² alkohol^o (and) alkohol¹”);n. P. surā (= alcohol), A. araq

သူရာအရက်: သူရာအရက် မသောက်;alcohol: (He) does not drink alcohol.;alkohol: Nepije alkohol.;col.

သူရဲ့ကိုယ်ပိုင်;own, his (“owned³ (by) person² of¹ his^o”);vlastní, jeho (“vlastněno³ od¹ jeho^o osoby²”);adj.

သူရဲကောင်း: ရဲစွမ်းသတ္တိရှိသောသူရဲကောင်းများကိုလည်း

မြှောက်စားသည်;hero: (He) also promoted heroes who had valour.;hrdina: Také povyšoval hrdiny, kteří měli chrabrost.;writ.

သူရဲကောင်း: ပုဂံခေတ် အနောက်ရထားမင်းလက်ထက်တွင် ကျန်စစ်သား၊
 ငထွေး၊ ငလုံးလက်ဖယ်နှင့် ညောင်ဦးဖီးဟူသောသူရဲကောင်းလေးဦး
 ပေါ်ထွန်းခဲ့၏။;hero: During the reign of Anawyatha king in the
 Pagan period, four heroes, (namely) Kyansittha, Ngaltwayyu,
 Ngaloun Letpkeh and Nyaung Oo Phi, became
 prominent.;hrdina: Během vlády krále Anojaty v období
 Paganském se stali čtyři hrdinové, (tj.) Čansitá, , Nádvejů,
 Nálou Lephé a Nau Ú Phí prominentními.;p.s. writ.
 သူရဲကောင်း(တစ်ယောက်);hero (“person brave (and) good”);hrdina
 (“osoba statečná (a) dobrá”);sg.
 သူအိမ်ယာ(တစ်ယောက်);member, family (“his realty”) ° family
 member (“his realty”);rodiny, člen (“jeho nemovitost”) ° člen,
 rodiny (“jeho nemovitost”);sg.
 သေ;die ° wilt (“die”) ° de cease;uvadnout (“zemřít”) ° zemřít °
 zvadnout (“zemřít”) ° vadnout (“zemřít”) ° umřít;l (or) T
 သေး;indicates emphasis ° insufficient (not enough) ° urine °
 small ° little (not enough) ° so far ° more, be ° still ° yet °
 small, be;stále ° značí zdůraznění ° málo ° ještě, být °
 nedostatek ° malý ° zatím ° malý, být ° ještě ° moč ° dlouhý,
 být;l (or) suff. (or) adv. (or) n. vul. (or) adj.
 သေး အခု သီလရင်နည်းတူ မနေရသေးပေမယ့်;still: though (you) still
 do not live as a nun;stále: přestože stále nežiješ jakožto
 mniška;
 သေး: ကျွန်တော် မကြည့်ရသေးဘူး;yet. I haven't seen it yet.;ještě:
 Já jsem to ještě neviděl.;um.
 သေး: ကျွန်မသေလောက်အောင် ဖိုက်ဆာနေတယ်;die: I am hungry to
 death. (“I am being hungry by stomach about to death.”);smrt:
 Jsem k smrti hladová. (“Mám hlad žaludkem asi-tak k
 smrti.”);cont. uw.
 သေး: စာလုံးသေးသောဖိုင်တွေအများကြီး တစ်ပြိုင်နက် ဖွင့်ထားလို့
 ရတယ်;small: (It) is alright to have opened many programs (~
 “files”) with small letters at once.;malý: Je v pořádku mít
 otevřeno mnoho programů (~ “souborů”) s malými písmeny
 najednou.;
 သေး: ဆယ်ရက်လောက်ပဲ ရှိပါသေးတယ်;so far: So far (it) has been
 (~ “is”) only ten days.;zatím: Zatím (to) bylo jen deset dní.;pol.
 သေး: တခြားနေရာတွေလဲ အများကြီးရှိပါသေးတယ်;also: There are
 indeed many other places also.;ještě: Je (zde) také ještě
 mnoho jiných míst.;pol.
 သေး: တစ်နှစ်တောင် မပြည့်သေးပါဘူး;still: Even one year still
 hasn't passed. (“Even one year is still not filled.”);ještě: Ještě
 tomu nebylo dokonce ani jeden rok. (“Dokonce (ani) jeden rok
 stále není naplněn.”);pol.
 သေး: ဒီပြင်ဘာရှိသေးသလဲ;else (~ “more”): What else (~
 “more”) do (you) have apart from this?;ještě: Co ještě máte
 kromě tohoto?;inter.
 သေး: ဒီလမ်းအတိုင်းသွား ဒါပေမယ့် တော်တော်ဝေးသေးတယ်;still: Go
 (“according to”) this way, but (it is) still very far.;very: Jedťe
 (“podle”) této cesty, ale (je to) ještě hodně daleko.;imper.
 သေး: ဒီ့ညာညာပြင် နှင့်မျိုးရှိပါသေးတယ်;more: Except this there (we)
 have two kinds more.;ještě: Kromě tohoto máme ještě dva
 druhy.;pol.
 သေး: နည်းနည်းလေးပဲ နားလည်သေးတယ်;still: (I) still understand
 just little bit.;pořád: Pořád rozumím jen trošičku.;
 သေး: ပြီးတော့ အယ်ဒီတော့အဘော်တို့ ဆောင်းပါးတို့လည်း

ပါပါသေးတယ်;still: Then, also, editorials and articles are still
 published there.;stále: A pak, úvodníky a články jsou tam stále
 publikovány.;pol.
 သေး: ပါရမီနဲ့ (နည်း)သေးလို့ ထင်ပါတယ်;little: (I) think, (it) is
 because (I have) little perfections (~ pāramī).;málo: Myslím si,
 že je (to), protože (mám) málo dokonalostí (~ pāramī).;pol.
 သေး: မကြည့်ရသေးဘူး;yet: (I) haven't seen (it) yet.;ještě: Ještě
 (jsem to) neviděl.;
 သေး: မကြာသေးဘူး၊ ခြောက်လောက်ပဲ ရှိသေးတယ်;already: Not long
 time. It has been already around six months.;už: Ne dlouho. Je
 to už asi šest měsíců.;
 သေး: မစွန့်နိုင်သေးတာ;still: still unable to abandon;stále: stále
 neschopen zanechat;n.
 သေး: မပြန်သေးပါဘူး;still: (I) still haven't returned.;stále: Stále
 jsem se nevrátil.;pol.
 သေး: မဖတ်တတ်သေးပါဘူး;still: (I) still cannot read (in
 Burmese).;pořád: Pořád neumím číst (Barmsky).;pol.
 သေး: ရှိပါသေးတယ်;more, be: There is sth. more (to order - in
 restaurant).;ještě, být: Ještě něco (k objednání – v
 restauraci).;pol.
 သေး: ရေမကူးရသေးတာ;yet: (He) has not yet swum.;ještě: Ještě
 si nezaplaval.;
 သေး: လိုပါသေးတယ်;more: (I) need to (go) more. (may be told
 to taxidriver when one wants to go beyond the place where
 they are going to stop);ještě: Potřebuji (jet) ještě (dál). (může
 být řečeno taxikáři, když někdo potřebuje jet za místo, kde se
 taxikář právě chystá zastavit);pol.
 သေး: သူ ကျွန်တော်ဆီကို မပြန်သေးပါဘူး (~ သူ ကျွန်တော်ကို
 ပြန်မဖြေသေးပါဘူး);still: He still did not answer me.;stále: Stále
 mi neodpověděl.;pol. um.
 သေး: အနက်ရောင်ကားက အရောင်ဖျော့သောကားထက်
 ပိုသေးတယ်;small: The black car is smaller than the car of light
 color.;malý: (To) černé auto je menší než (to) auto světlé
 barvy.;
 သေး: အပင်က သေတော့မယ်;wilt (“die”): The plant is going to
 wilt.;zvadnout (“zemřít”): Rostlina zvadne.;fut.
 သေချာ;sure, be (“be-stable (and) spin”) ° certain, be (“be-stable
 (and) spin”);jistý, být (“být-stabilní (a) otáčet-se”);l
 သေချာ: ဒုတိယတစ်ခုကို ရွေးချယ်ချိန်ဆိုတာ သေချာပါတယ်;sure, be:
 (It) is sure, that (he) chose the second (option).;jistý, být: Je
 jisté, že si vybral druhou (možnost).;pol.
 သေချာ: မြန်မာပြည်လာဘို့ သေချာလား;sure: Are (you) sure, that
 (you will) come to Myanmar country?;jistý: Jsi si jistý, že
 přijedeš do (“země”) Myanmaru?;inter.
 သေချာ: သိပ်တော့ မသေချာဘူး;sure: Actually, (I) am not very
 sure.;jistý: No, moc si jistý nejsem.;
 သေချာ: သေချာစဉ်းစားပါဦး;for sure: Think (it) over. (“Think for
 sure, please.”);pro jistotu: Rozmysli si to. (“Mysli najisto,
 prosím.”);imper. pol.
 သေချာ: အဲဒါနဲ့ ကျွန်တော် သေချာပါတယ်;sure, be: I am sure with
 it.;jistý, být: (“Já”) jsem si tím jistý.;pol.
 သေချာပေါက်;for sure ° certainly;určitě ° jistě;adv.
 သေချာပေါက်;for sure ° certainly;určitě ° jistě;adv. col.
 သေးငယ်: တဖြည်းဖြည်းသေးငယ်လာတယ်;small: (It) little by little

becomes small.;malý: Postně se zmenšuje (~ "stává-se malým");
 သေးငယ်: သေးငယ်သောစားပွဲ;small: small table;malý: malý stůl;
 သေးငယ်: သေးငယ်သောအင်းဆက်ပိုးဖြစ်တယ်;small, be: (It) is a small insect.;malý, být: (Je to) malý hmyz.;
 သေးငယ်လာ;lessen ("become¹ small⁰") ° detract ("become¹ small⁰");zmenšit se (zlehčovat se, "stát-se¹ malým⁰") ° zmenšit se ("stát-se¹ malým⁰");I
 သေဆုံး;die ("die (and) finish");zemřít ("zemřít (a) skončit");I
 သေဆုံး: သူတို့ ယုံကြည်ကြတာက နောက်ဆုံးပျောက်ကွယ်သွားပြီး သူတို့ သေဆုံးမယ် ဆိုတာပါပဲ;die: What they believe is, that finally (it) disappears and they will ("simply") die.;zemřít: Čemu věří, tak (právě,) že nakonec (to) zmizí a ("oni") ("prostě") zemřou.;pol.
 သေတ္တာ(တစ်လုံး) (maybe from သစ်တာ);box;krabice;sg.
 သေးပန်း;urinate ("spurt-out¹ urine⁰") ° pee (EN col., "spurt-out¹ urine⁰");čůrat (CZ col., "stříkat¹ moč⁰") ° močit ("stříkat¹ moč⁰");T
 သေးဝေါက်;urinate ("let-out¹ urine⁰") ° pee (EN col., "let-out¹ urine⁰");čůrat (CZ col., "vypouštět¹ moč⁰") ° močit ("vypouštět¹ moč⁰");T
 သေသေချာချာရွေးထားတဲ့;elite ("people¹⁰ who³ (are) selected¹ (and) established² for-sure⁰");elita ("lidé¹⁰ kteří³ (jsou) vybraní (a) ustanovení² na-jisto⁰");n.
 သော;joke ° indicates change of preceding verb to adj.;značí změnu předchozího slova na příd. jm.. ° vtípkovat;suff. (or) T writ.
 သော: သော့ကို မင်းဆီမှာ ငါအပ်ထားချင်တယ်;key: (I) want to keep the key with you.;klíč: ("Já") chci (ten) klíč nechat u tebe.;
 သော(တစ်ချောင်း);key;klíč;sg.
 သောကြာနေ့;Friday ° Friday ("Venus's day");pátek ("den¹ Venuše⁰") ° pátek;adv.
 သောကြာနေ့: သောကြာနေ့က ရောက်ပါတယ်;Friday: I arrived on Friday.;pátek: Přijel(a) jsem v pátek.;col.
 သောကြောင့်;as ° because;protože ° jelikož ° poněvadž;conj. (or) suff. conj.
 သောကြောင့်: အမှားတွေရေးသောကြောင့် ငါ နားမလည်ဘူး;as: As (you) write mistakes, I don't understand.;nerozumět: Poněvadž píšeš (s) chybami, já nerozumím.;col.
 သောက်;smoke ("drink") ° drink;kouřit ("pít") ° pít;T
 သောက်: ကျွန်တော် စားလဲစားမယ်၊ သောက်လဲ သောက်မယ်;drink: I will eat as well as drink.;pít: Budu jíst a také pít.;col.
 သောက်: စွပ်ပြုတ် သောက်တယ်;drink: drink soup;jíst (~ "pít"): jíst (~ "pít") polévku;
 သောက်: ဆေးလိပ်သောက်တယ်;smoke ("drink"): (He) smokes cigarettes.;kouřit ("pít"): Kouří cigarety.;
 သောက်: ဒီနေ့ ရင် ဘာသောက်မလဲ;drink: What will you drink today?;pít: Co budete ("vy") dnes pít?;inter. col. uw.
 သောက်: သူ့အရက် မသောက်;drink: (He) does not drink alcohol.;pít: Nepije alkohol.;col.
 သောက်စရာ: ကိုကကလီလာဘီယာစတဲ့သောက်စရာတွေ;drinks: Drinks, such as Coca Cola, beer etc.;nápoje: Nápoje jako Coca Cola, pivo atd.;
 သောင်း: တစ်သောင်းနှစ်ထောင်;ten thousand: twelve thousand;deset tisíc: dvanáct tisíc;
 သောင်း: တစ်သောင်းနှစ်ထောင် (10 000 + 2 000);ten thousand:

twelve thousand ("10 000 + 2 000");deset tisíc: dvanáct tisíc ("10 000 + 2 000");num.
 သောင်း;ten thousand;deset tisíc;num.
 သော်;when ° if;když;conj. writ.
 သော် (later as တော);as for;co se týče;adv.
 သော်: ယုန်သည် အိပ်နေရာမှ နိုးလတ်သော် ထ၍တဟုန်တည်း (~ ထ၍တဟုန်တိုး) ပြေးလေ၏;when: When the rabbit woke up at the place of resting, (it) got up and indeed ran as much as (he) could.;když: Když se králík na místě odpočinku probudil, vstal a vskutku běžel jak jen mohl.;writ.
 သော်ငြားလည်း;however ("also², indeed¹, when⁰") ° nevertheless ("also², indeed¹, when⁰");nicméně ("také², vskutku¹, když⁰") ° avšak ("také², vskutku¹, když⁰");
 သော်ငြားလည်းစကားမူ;nevertheless ("nevertheless, however") ° however ("nevertheless, however");nicméně ("nicméně, avšak") ° avšak ("nicméně, avšak");adv.
 သော်လည်း;although ° though;přestože;adv. writ.
 သဲကွဲ;distinct ° clear;zřetelný ° jasný;adj.
 သဲသောင်;sand ("sand (on) beach");písek ("písek (na) pláži");n.
 သဲသောင်ပြင်;sand ("sand (on) beach surface");písek ("písek (na) plážovém povrchu");n.
 သဲသောင်ပြင်: ကောင်းလေးနဲ့ ကောင်းမလေးတို့ သဲသောင်ပြင်မှာ ကစားနေကြတယ်;sand (~ "beach"): Boy and girl are playing on sand (~ "beach").;písek (~ "pláž"): Chlapec a děvče si hrají na písku (~ "pláži").;cont.
 ဟ;laugh;smát se;T col.
 ဟ: မဟပါဘူး (~ မဟားပါဘူး);laugh: (I) don't laugh.;smát se: Nesměji se.;T col. pol.
 ဟက်ကား;erotic movie (without naked scenes, "chip-off film");erotický film (bez nahých scén, "usekávající film");n.
 ဟင်း;curry;omáčka;n.
 ဟင်း: ခင်ဗျား ဘာဟင်းနဲ့ စားမလဲ;curry: Friend, what curry will you eat (it) with?;omáčka: Příteli, s jakou omáčkou (to) budeš jíst?;inter. fut. col.
 ဟင်း: ဟင်းချက်တယ်;curry: (He) cooks curry.;omáčka: Vaří omáčku.;
 ဟင်း: ဟင်းချက်မလားလို့ ... သီးစုံဟင်းချက်မယ်လို့ စိတ်ကူးထားတယ်;curry: So, shall (I) cook curry? ... (I) have the idea, that (I would) cook the vegetable curry.;omáčka: Tak, uvařím omáčku? ... Napadlo mě, že (bych) uvařil zeleninovou omáčku.;col.
 ဟင်းချို;soup, light ("sweet¹ curry⁰");polévka, lehká ("sladká¹ omáčka⁰");n.
 ဟင်းရွက်စိမ်း;vegetables ("green² cookable⁰ leaves¹");zelenina ("zelené² vařitelné⁰ listy¹");n.
 ဟင်းရွက်စိမ်း: ကျွန်တော် ဟင်းရွက်စိမ်းတွေ ဆေးနေတာ;vegetables: I am cleansing the vegetables.;zelenina: ("Já") oplachuji zeleninu.;cont. um.
 ဟင်းသီးဟင်းရွက်;vegetables ("cooking fruit (and) cooking leaves");zelenina ("ovoce¹ na-vaření⁰ (a) listy³ na-vaření²");n.
 ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ;vegetables ("cooking fruit (and) cooking leaves {plural}");zelenina ("ovoce¹ na-vaření⁰ (a) listy³ na-vaření² {mn. č.}");pl.
 ဟင်းသီးဟင်းရွက်အစိမ်းသုပ်(တစ်ပွဲ);salad ("green¹⁰ group¹¹ (of)

cooking⁰ fruit¹ (and) cooking² leaves³);salát (“zelená¹¹ skupina¹² ovoce¹ na-vaření⁰ (a) listy³ na-vaření²”);sg. (portion)
ဟင်းအင်း;no;ne;interj. (or) interj. col.
ဟင်းအင်း: ဟင်းအင်း။ ဝမ်းနည်းပါတယ်။;no: No, sorry.;ne: Ne, lituji.;pol.
ဟင်းအင်း;no;ne;interj. ans. col.
ဟင်း;sauce ° curry (sauce);omáčka;n.
ဟန်;to ° as (sb.) ° for;jakožto (někdo) ° k ° pro;suff. writ.
ဟန်ဆောင်မှု;pretence (“posture carrying”);přetvářka (“pózy nošení”);n.
ဟံဘာဝါ(တစ်လုံး);hamburger;hamburger;sg. E. hamburger
ဟမ်ဘာဝါ(တစ်လုံး);hamburger;hamburger;sg. E. hamburger
ဟဝါလောက်;how much: how much... oh... eh... ;kolik: kolik... ehm... no...;interj.
ဟဝါလောက်: ဟဝါလောက် (~ ဟိုဟာလောက်) ပေးပေါ့ ၁၂၀။;how much: how... oh... eh...: How much... oh... eh... much ... give ... like, 120 (kyats);kolik: Kolik... ehm... no... hele, dejte (mi) 120 (čiat);col.
ဟာ;desire ° indicates subject ° indicates reference to the previous word ° want ° indicates emphasis;značí podměť ° toužit po ° značí odkaz na předchozí slovo ° značí zdůraznění ° chtít;suff. (or) T
ဟာ: ကိုယ့်ဟာနဲ့ကို (ကိုယ့်)အသိနဲ့(ကို);indicates reference to the previous word: (one) with one's own knowledge;značí odkaz na předchozí slovo: sám sobě se znalostí;col.
ဟား: မဟာပါဘူး။ (~ မဟားပါဘူး။);laugh: (I) don't laugh.;smát se: Nesměji se.;T col. pol.
ဟာတွေ;things (attached to the word for the things themselves to convey subject in sentence);věci (připojeno ke slovu pro ty věci jako takové aby byl vyjádřen podměť ve větě);pl.
ဟာသ;humor (a sense of);humor (smysl pro);n. P. hāsa (= laughter)
ဟာသ(တစ်ခု တစ်ပုဒ်);joke;vtip;n. P. hāsa (= laughter) (or) sg.
ဟာသမင်းသား(တစ်ယောက်);comedian (“actor¹ (of) jokes⁰” (or) “king's¹ son² (of) jokes⁰”);komediant (“hered¹ vtipů⁰” (nebo) “královský¹ syn² vtipů⁰”);sg. P. hāsa (= laughter)
ဟာသလုပ်;joke (“make¹ joke⁰”);vtipkovat (“dělat¹ vtip⁰”);T P. hāsa (= laughter, mirth)
ဟိတ်;hey;hele ° hej;interj.
ဟိတ်: ဟိတ်ကောင်;hey: Hey, buddy!;hej: Hej, kámo!;imper. sl.
ဟိတ်: ဟိတ်ကောင် ခိုးမယ့်ခိုးတော့ ငါတို့အတွက်ပါ ပိုခိုးပေးကွာ။;hey: Hey guy, if (you) steal, while stealing steal more for us (also), friend.;hej: Hej, týpku, jestli budeš krást, při (tom) kradení pro nás (taky) ukradni, příteli.;imper. sl.
ဟိရီ (WS. from ဟိရီ);shyness;stydlivost;n. WS. P. hiri (= shyness)
ဟို;to (a place);indicates direction;suff.
ဟို: ဒီစာအုပ်က ဟိုစာအုပ်ထက် ပိုကောင်းတယ်။;that: This book is better than that book.;tamta: Tato kniha je lepší než tamta kniha.;
ဟို: ဒီစာအုပ်ပြီး ဟိုစာအုပ် ကျွန်တော် ဖတ်မယ်။;that: I will read this book and also that book.;tamto: Budu číst tuto knihu a ještě tamtu knihu.;fut. col. um.
ဟိုတယ်: မင်းတို့ ဟိုတယ်မှာ အခန်းတစ်ခန်းရနိုင်မလား။;hotel: Is a

room available in your hotel? (“Can (I) take one room in your hotel?”);hotel: Je ve vašem hotelu volný (~ “dostupný”) jeden pokoj? (“Mohu si vzít jeden pokoj ve vašem hotelu?”);inter.
ဟိုတယ်: ဟိုတယ်ကို ကျွန်မ ဘယ်လိုရှာရမလဲ။;hotel: Where can I find a hotel? (“How should I search the hotel?”);hotel: Kde mohu najít hotel? (“Jak mám já hledat hotel?”);fut. inter.
ဟိုတယ်: ဟိုတယ်မှာ အခန်းလွတ် ရနိုင်တယ်။;hotel: There are free rooms available in the hotel.;hotel: V hotelu jsou (“dostupné”) prázdné pokoje.;
ဟိုတယ်(တစ်ခု);hotel;hotel;sg. E. hotel (or) sg.
ဟိုနေ့;day, on that (“that day”);tehdy (“ten den”);adv.
ဟိုဘက်;over there (“direction¹ over-there”) ° there (“direction¹ over-there”);tamhle (“směr¹ tamhle⁰”) ° tam (“směr¹ tamhle⁰”);adv. col.
ဟိုဘက်: ဟိုဘက်(က) လည်းဆရာ (~ ကားဆရာ) မေးကြည့်ပါလား။;over there: Will (you) ask the taxi driver over there?;tamhle: Zeptáte se (toho) taxikáře tamhle?;inter. pol.
ဟိုဘက်မှာ;that way (“in² direction¹ over-there⁰”);tam (“ve² směru¹ tamhle⁰”);adv.
ဟိုဘက်မှာ: ဟိုဘက်မှာ ရမယ်။;that way: That way (you) will get (~ find) (it).;tam: Tam to najdete. (“Ve směru tam (to) dostanete.”);
ဟိုမှာ;there;tam ° támhle (CZ col.);adv.
ဟိုမှာ: မထိုင်ပါနဲ့။;there: Don't sit there.;tam: Nesedejte si tam.;imper. pol.
ဟိုမှာ: ဟိုမှာ မနက်ခင်းစောစော အိပ်ယာထရမယ်။;there: There (one) must get up (“from bed”) early in the morning.;tam: Tam se musí vstávat (“z postele”) brzy ráno.;fut.
ဟိုမှာ: ဟိုမှာ မရေးပါနဲ့။;there: Do not write there.;tam: Nepište tam.;imper. pol.
ဟိုမှာ: ဟိုမှာ ဦးဘခင်နဲ့ ဒေါ်သူဇာလား။;there: Are there Mr. Bakhin and Mrs. Thuza?;tam: Jsou tam pan Bakhin a paní Tuza?;inter. col.
ဟိုးရေးရေးကတည်းက;ago, long time;dávno, kdysi;adv.
ဟိုဟာ;over there ° that ° there, over;tamto ° tamten ° tam (támhle – CZ col.) ° támhle (CZ col.) ° ten;adv. (or) pron.
ဟိုဟာ: ဟိုဟာ ဘယ်သူလဲ။;there: Who is there?;tam: Kdo je tam?;inter. col.
ဟိုဟာ: ဟိုဟာ ဘယ်သူလဲ။ အဲဒါ ရဲတွေလေ။;there, over: Who is over there? Those are just policemen.;támhle: Kdo je támhle? Hele, to jsou jen policajti.;col.
ဟိုဟာလောက်;how much: how much... oh... eh... ;kolik: kolik... ehm... no...;interj.
ဟိုဟာလောက်: ဟဝါလောက် (~ ဟိုဟာလောက်) ပေးပေါ့ ၁၂၀။;how much: how... oh... eh...: How much... oh... eh... much ... give ... like, 120 (kyats);kolik: Kolik... ehm... no... hele, dejte (mi) 120 (čiat);col.
ဟိုဟိုဒီဒီသွားလာ;run around (“there (and) there, here (and) here, go (and) come”);pobíhat (“tam (a) tam, sem (a) sem, jít (a) přicházet”);T
ဟိုအဝေးမှာ;far in the distance;daleko v dáli;adv.
ဟိုးအဝေးမှာ (WS. from ဟိုအဝေးမှာ);far in the distance;daleko v dáli;adv. WS.
ဟိုးအဝေးမှာ: သစ်ပင်က ဟိုးအဝေးမှာ ရှိတယ်။;far in the distance:

The tree is far in the distance.;daleko v dáli: Strom je daleko v dáli.;

ဟိရ်;shyness ° modesty;stydlivost ° skromnost;n. P. hiri (= shyness)

ဟိရ်: ဟိရ်လိဝ်ပြာ;modest, be: modest spirit;skromný: skromný duch (člověka);

ဟ;that (follows after direct speech) ° indicates end of direct speech ° that (closes a direct speech);že (uzavírá přímou řeč) ° že (následuje za přímou řečí) ° značí konec přímé řeči;suff. (or) suff. writ.

ဟ ဆိုခဲ့သည်;said (used after a quotation);řekl (užito za citací);p.s. writ.

ဟ: "သင့်ကိုငါမကြောက်"ဟု ဆို၏;indicates end of direct speech: (He) said: "I am not afraid of you.";značí konec přímé řeči: "Nebojím se tě.";writ.

ဟ: ဒါတွင်မက အဲဒီစေတနာကို ဘယ်လိုပြည့်မြောက်ရမလဲဆိုတာကိုပါ သိသည်ဟု သူပြောခဲ့ပါသည်;that: Not only that, he also said ("that") ("he") knows how to fulfill that intention.;že: Nejen to, také řekl, že ví, jak ten záměr uskutečnit.;p.s. writ. pol.

ဟ: ဗယ်လက်ဖြင့် (~ ဘယ်လက်ဖြင့်) အဝတ်အစားများပေးမည်ဟု မိန့်ခဲ့သည်;that (closes a direct speech): (He, the king) has stated, that (he) would give clothes (to people) by (his) left hand. ° indicates end of direct speech: (He, the king) has stated, that (he) would give clothes (to people) by (his) left hand.;značí konec přímé řeči: (Král) prohlásil, že bude svou levou rukou dávat lidem oblečení. ° že (uzavírá přímou řeč): (Král) prohlásil, že bude svou levou rukou dávat lidem oblečení.;p.p. writ.

ဟုဆိုရမည်ဖြစ် -သည်-;looks like ..., ... ("(it) will¹⁰ have-to-be³ said² that¹ ...° is¹¹");vypadá jako ..., ... ("bude¹⁰ muset-být³ řečeno² že¹ ...° je¹¹");v. writ.

ဟုတ်;yes ° OK ° indicates affirmation;značí souhlas ° dobrá ° ano;interj. (or) interj. col.

ဟုတ်: ဟုတ်၊ အဆင်ပြေသွားပြီ;OK: OK, (it)'s good.;Fajn: Fajn, (to) je dobré.;col.

ဟုတ်: ဟုတ်ကဲ့;yes: OK.;ano: Dobrá.;ans. col.

ဟုတ်: ဟုတ်တယ် ဖျား;OK: OK, friend.;Dobrá: Dobrá, příteli.;sl.

ဟုတ်ကဲ့;yes ("yes, hey");ano ("ano, hele");interj. pol.

ဟုတ်ကဲ့: ဟုတ်ကဲ့ရင်;alright: Alright, sir.;ano: Ano, pane.;pol. uw. col.

ဟုတ်ကဲ့: ဟုတ်ကဲ့ ပူပါတယ်;yes: Yes, (it) is hot.;ano: Ano, je to horké.;pol.

ဟုတ်ကဲ့;Alright. (affirmative) ° Yes.;Dobře. (souhlas) ° Ano.;col. (or) col. ans.

ဟုတ်တိတိတိ;earnestly;svědomitě;adv.

ဟုသော;indicates reference ("[which (or) who] said");značí odkaz na ("[který (nebo) kdo] řekl");suff. writ.

ဟူ၍;indicates end of quotation;značí konec citace;suff. writ.

ဟူ၍ (later as ဟ);indicates end of direct speech;značí konec přímé řeči;suff. writ.

ဟူ၍: ဒဂုံကို ရန်ကုန်ဟူ၍ သမုတ်သည်;indicates end of quotation: (He) named Da Goun as "Yangon" (~ 'end of danger').;značí konec citace: Pojmenoval Da Goun jakožto "Yangoun" (Rangún) (~ 'konec nebezpečí').;writ.

ဟူ၍: လွန်ဆေးကို မြန်အောင်ဟူ၍ သမုတ်သည်;indicates end of quotation: (He) named Lwan She (~ 'lwan medicine') as "Myan Aung" (~ 'quick success').;značí konec citace: Pojmenoval Lwan She (~ 'lék Ivan') jakožto "Myan Aun" (~ 'rychlý úspěch').;writ.

ဟူသမျှ;whatever ("whatever¹ called^o ...");jakékoliv ("cokoliv¹ zvaného^o ...");fut. writ.

ဟူသမျှ: အခက်ခဲဟူသမျှ ကျော်လွှားနိုင်သည်;whatever: (He) can overcome whatever difficulties.;jakékoliv: Dokáže překonat jakékoliv potíže.;writ.

ဟေ့;indicates address of an elder person or a friend ° hey;hele ° značí oslovení starší osoby nebo kamaráda;interj.

ဟေး;hey! (calling sb.);hej! (volání někoho);interj. col.

ဟေ့ကောင်;hey you ("hey animal");hele, ty ("hele zvíře");interj. imper. sl.

ဟော: တရားထိုင် ပြီးတော့ တရားလည်း ဟောခဲ့ပါတယ်;preach: (I) meditated (and) then also preached the Law (~ Dhamma).;přednášet (kázat): Meditoval jsem (a) pak jsem také přednášel Zákon (~ Dhammu).;p.s. pol.

ဟောကြား: ဗုဒ္ဓမြစွာဘုရား ဟောကြားခဲ့တဲ့အတိုင်း;preach: according to what the Lord Buddha preached;přednášet: podle toho, co Pán Buddha přednesl;

ဟောကြား: ဗုဒ္ဓဟောကြားမြတ်တရား;preach: the noble truth preached by the Buddha;přednášet: ušlechtilá pravda přednesená Buddhou;Bh.

ဟောကီ;hockey;hokej;n. E. hockey

ဟောင်း;old, be (esp. about inanimate nouns) ° ex- (of partner, husband or wife etc.) ° old (also about friends known for long time);dávny (také o přátelích známých dlouhou dobu) ° ex- (o příteli, přítelkyni, manželovi, manželce atd.) ° starý, být (zejm. o neživ. pod. jm.);I (or) adj.

ဟောင်း: မြေပုံက အရမ်းဟောင်းနေပြီ;old: The map is (~ "has become") so old.;starý: (Ta) mapa je (~ "stala se") tak (moc) stará.;p.p.

ဟောင်း: မိတ်ဆွေဟောင်း;old: old friend (of mine);dávny: moje dávná kamarádka;

ဟောင်း: အိမ်ဟောင်းကြီး;old: very old house;starý: velice starý dům;n.

ဟောင်း: ဟောင်းနေပြီ;old: (it) is old ("already");starý: ("už") je (to) staré;p.p.

ဟောင်း;ancient ° old;starý ° starověký;adj.

ဟော့ဒေါ့(တစ်လုံး);hotdog;párek v rohlíku;sg. E. hotdog

ဟောပြော;preach (the Law, the Dhamma);kázat (Zákon, Dhammu) ° přednášet (Zákon, Dhammu);T mn. Bh.

ဟောပြောချက်(တစ်ခု);lecture (at university, "preach (and) say {nouner}");přednáška (na univerzitě, "kázat (a) říci {jmenec}");sg.

ဟောပြောပွဲ: အမျိုးသားနေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ဟောပြောပွဲများနှင့် ပြပွဲ ပြိုင်ပွဲများကို ပြုလုပ်ကျင်းပကြပါသည်;lecture: As a commemoration of the National Day, lectures, exhibitions (and) competitions are held (~ "made") (and) participated (by people).;přednáška: Jakožto připomínka Národního Dne, přednášky, přehlídky (a) soutěže jsou pořádány (~ "dělány") (a) zúčastněné (lidmi).;writ.

ဟောပြောပွဲ(တစ်ပွဲ);lecture ('event' (of) preaching° (and) telling°);přednáška ("událost² kázání° (a) povídání°");sg.

အ;naive, be;naivní, být;l
 အ (followed by doubled noun);many;mnoho;num.
 အ (followed by doubled noun): သူ့ကို ကွန်တော် အခါခါ ပြောပါတယ်။;many: I told him many times.;mnoho: Řekl jsem mu (to) mnohokrát.;pol. um.
 အ (followed by doubled noun): အတိုင်းတိုင်းအပြည်ပြည်မှာ အင်္ဂလိပ်စကား ပြောပါတယ်။;many: English is spoken in many countries.;mnoho: Angličtina je mluveným (jazykem) v mnoha zemích.;pol.
 အ (followed by doubled noun): အနှစ်နှစ်;many: many years;mnoho: mnoho let;n.
 အ (followed by doubled noun): အလလ;many: many months;mnoho: mnoho měsíců;n.
 အက;dance;tanec;n.
 အက: ကျွန်မ အကပါသနာပါတယ်။;dancing: I have the hobby of dancing. ("I include hobby (of) dancing.");tancování: Mým koníčkem je tancování. ("Já zahrnuji koníček tancování.");uw.
 အက: အကပြိုင်ကြပါတယ်။;dance: (They) compete in dance.;tanec: Soutěží v tanci.;pol.
 အကန့်အသတ်;limit ("blocking (and) demarcating");zábrana ("blokování (a) ohraničování");n.
 အကန့်အသတ်: အကန့်အသတ်မရှိသော အနံ့အစပ် ပျော်ရွှင်မှု;limitless: limitless (and) omnipresent happiness;neomezený: neomezená (a) všudypřítomná radost;
 အကန့်အသတ်မရှိ;boundless, be ("(does) not² have³ blocking⁰ (and) demarcating¹") ° limitless, be ("(does) not² have³ blocking⁰ (and) demarcating¹");neomezený, být ("nemá² blokování⁰ (a) ohraničování¹") ° nekonečný, být ("nemá² blokování⁰ (a) ohraničování¹");n.
 အကယ်စင်စစ်;indeed ("really clean (and) tested") ° actually ("really clean (and) tested") ° for sure ("really clean (and) tested") ° really ("really clean (and) tested");opravdu ("vskutku čistý (a) prozkoušený") ° vskutku ("vskutku čistý (a) prozkoušený") ° jistě ("vskutku čistý (a) prozkoušený") ° ve skutečnosti ("vskutku čistý (a) prozkoušený");conj.
 အကျယ်ချဲ့;elaborate ("widely expand") ° expand (elaborate, "widely expand");rozvést (vypracovat, "široce rozšířit") ° vypracovat (rozvést, "široce rozšířit");T
 အကျယ်ချဲ့: အကျယ်ချဲ့ဖြေရှင်းချက်ပေးသည်။;elaborated: give an elaborated explanation;podrobné: podat podrobné vysvětlení;writ.
 အကျယ်ချဲ့ဟောပြောနိုင်သူ(တစ်ယောက်၊ တစ်ပါး);commentator ("person³ (who) can² elaborate⁰ (and) preach¹");komentátor ("osoba³ (která) může² rozpracovat⁰ (a) přednášet¹");sg. (mn.)
 အကျယ်တဝင့်;minutely ("widely (and) immodestly") ° details, in ("widely (and) immodestly") ° extensively ("widely (and) immodestly");podrobně ("široce (a) neskromně") ° rozsáhle ("široce (a) neskromně") ° detailech, v ("široce (a) neskromně");adv.
 အကျွန်ုပ်တို့ [ac(w)a~no(u)t̚ə.] (from ကျွန်တော်တို့);we;my;pron. writ.
 အကျွန်ုပ်တို့: ဒါပေမယ့် အကျွန်ုပ်တို့ ပိဋကတ်သုံးပုံလုံး စစ်ဆေးရင် အဋ္ဌကထာသဘောသဘာဝများ ဖြစ်ကြသော ရေးသားဟောပြောချက်အချို့ကို အကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ရသည်။;we: But if we examine the whole three piṭakas, we come across some discourses that are of commentarial nature.;my: Ale pokud

prozkoumáme celé tři piṭaky, narazíme na některé promluvy, které jsou komentátorského charakteru.;writ.
 အကျအဆုံး;casualty (of battle, "fall (and) end");ztráta životů (v bitvě, "pád (a) konec") ° oběť (v bitvě, "pád (a) konec") ° mrtvý (v bitvě, "pád (a) konec");n.
 အကျဉ်းချုပ်;in brief ("control (to be a) summary");stručně ("kontrolovat¹ (aby to bylo shrnutí⁰");adv.
 အကျဉ်းသား: နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသား;prisoner: political prisoner;vězeň: politický vězeň;
 အကျဉ်းသား(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး၊ တစ်ပါး);prisoner ("person¹ (of) prison⁰");vězeň ("osoba¹ (z) vězení⁰");sg. (mn.)
 အကျိုး;effect (good) ° benefit ° good (benefit) ° effect ° advantage;přínos ° prospěch ° následek (dobrý) ° efekt (přínos) ° výhoda ° dobro (prospěch);n.
 အကျိုး ဆောင်ရွက်: နိုင်ငံတော်အကျိုးကို ဘယ်သူက ပိုဆောင်ရွက်နိုင်သလဲ။;benefit, bring: Who is able to bring more benefit the country?;užitek: Kdo je schopen (naší) zemi přinášet více užitku?;inter.
 အကျိုး: ကျန်စစ်သားမင်းဖြစ်သောအခါနိုင်ငံတော်ကျိုးအတွက် ဆောင်ရွက်ခဲ့၏။;benefit: When Kyansittha became king, (he) worked for the benefit of the great country.;prospěch: Když se Čansitá stal králem, pracoval ve prospěch té ohromné země.;p.s. writ.
 အကျိုး: စာတွေကို ရိုက်ကျင့်တာ ပိုလို့အကျိုးရှိပါလိမ့်မယ်။;benefit: There should be more benefit in practice of typing letters.;prospěch: Mělo by být víc prospěchu při praxi psaní dopisů (na počítači).;pol.
 အကျိုးစီးပွား;benefit (economic, "economic¹ benefit⁰");prospěch (ekonomický, "ekonomický¹ prospěch⁰");n.
 အကျိုးဆောင်ရွက်;benefit, bring ("carry-in-hand¹ (and) carry-on-head² benefit⁰");užitek, přinášet ("nosit-v-ruce¹ (a) nosit-na-hlavě² prospěch⁰");T
 အကျိုးမယုတ်: ခင်ဗျားသင်ပေးရတာ အကျိုးမယုတ်ပါဘူး။;useless: What you taught is not in vain.;zbytečný: Co jsi učil nebylo marné.;pol. um.
 အကျိုးဝင်;inclusive, be ("benefit enters") ° valid, be ("benefit enters");platit (mít platnost, "prospěch vchází") ° platnost, mít ("prospěch vchází") ° zahrnutý, být ("prospěch vchází");l
 အကျိုးဝင်: ဒီလက်မှတ်က တစ်နှစ်လုံး အကျိုးဝင်တယ်။;valid: This ticket is valid for one whole year.;platit: Tento lístek platí po celý rok.;
 အကျိုးဝင်: ဒီလက်မှတ်က တစ်လအတွက် (~ တစ်လအတွင်း) အကျိုးဝင်တယ်။;valid, be: This ticket is valid for one month.;platnost, mít: Tento lístek má platnost jeden měsíc.;
 အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့်;logically ("proper¹ consequences⁰ (and) proper³ reasons²");logicky ("správné¹ následky⁰ (a) správné³ důvody²");adv.
 အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့်: အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့် စဉ်းစားတဲ့အခါ;logically: when (we) think logically;logicky: pokud přemýšlíme logicky;
 အကျိုးအယုတ်;useless, be ("void-of¹ benefit⁰");zbytečný, být ("prostý¹ přínosu⁰");l
 အကျော်;famous, foremost ° renown, foremost;slavný, nejprředněji ° proslulý, nejprředněji;adj.
 အကြံ;opinion ° idea;nápad ° názor;n.
 အကြံ ("~"): ကောင်းသားပဲ။;idea: Good idea!;nápad: Dobrý

nápad!;col.

အကြံ: အကြံများ;idea: ideas;názor: názory;

အကြံညာဏ်ပေး;advice, give an ("give² idea⁰ (and)

knowledge¹);poradit ("dát² názor⁰ (a) znalost¹");T

အကြံပြု;advise ("make¹ opinion⁰") ° suggest ("make¹ opinion⁰");poradit ("dělat¹ názor⁰") ° navrhnout ("dělat¹ názor⁰");T

အကြံပြု: အကြံပြုတာပါ။;advise: (I) am (only) advising (you).;radit: (Jen ti) radím.;pol.

အကြံပြုချက်;suggestion ("make¹ opinion⁰ {nouner}²") ° advice ("make¹ opinion⁰ {nouner}²");rada ("dělat¹ názor⁰ {jmenec}²") ° návrh (nápad, "dělat¹ názor⁰ {jmenec}²");T

အကြံပေး;advise (give¹ advice⁰);radit ("dát¹ radu⁰") ° poradit ("dát¹ radu⁰");T

အကြံပေး: တစ်ခုတော့ အကြံပေးချင်ပါတယ်။;advise: (I) would like to advise (you) one thing.;poradit: Rád bych (~ "chci") (ti) poradil jednu věc.;pol.

အကြမ်းဖက်မှု;violence ("wrap¹ (in) harshness⁰ {nouner}²");násilí ("zabalit¹ (do) hrubosti⁰ {jmenec}²");n.

အကြမ်းမဲ့;unconditionally ("remainderless");bezpodmínečně ("beze¹ zbytku⁰");adv.

အကြွေများ;change ("coins");drobné ("mince");pl.

အကြွေများ: ကျွန်မ ဒေါ်လာတစ်ရာတန်ကို အကြွေမလဲနိုင်လို့ ရင်မှာ အကြွေများ ရှိမလား;;change: Will you (~ "sir") have change, because I cannot exchange a one hundred Dollar bill.;drobné: Budete mít ("pane") drobné, protože já nemohu směnit sto dolarovou bankovku.;fut. inter. uw.

အကြွေဝယ်ကတ်ပြား(တစ်ချပ်);credit card ("flat² card² (to) buy¹ (for) debt⁰");kreditní karta ("plochá² karta² (k) nakupování¹ (na) dluh⁰");sg. E. card

အကြံအဖန်;idea (useful information, "number¹ (of) advices⁰") ° opinion (useful information, "number¹ (of) advices⁰") ° advice (useful information, "number¹ (of) advices⁰");názor (užitečná informace, "počet¹ rad⁰") ° rada (užitečná informace, "počet¹ rad⁰") ° nápad (užitečná informace, "počet¹ rad⁰");n.

အကြံညာဏ်ပေး: အကြံညာဏ်ပေးဖို့ အခြားလူများကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။;advice, give an: (She) invites other people, to give (her) an advice.;poradit: Zve ostatní lidi, aby (jí) poradili.;pol.

အကြာ;time, long;dlouho;adv.

အကြား: အလောင်းမင်းတရားသည် ဧရာဝတီနှင့် ချင်းတွင်းမြစ်နစ်သွယ်အကြားဒေသများကို အခိုင်အမာ စုစည်းပြီး နောက် အင်းဝကို တိုက်ခိုက်အောင်မြင်သည်။;between: Alaun Min Taya then powerfully united the region between rivers Ayeyawaddy and Chin Twin, and then attacked (and) conquered Inwa.;mezi: Alaun Men Dajá pak mocně sjednotil oblast mezi řekami Ejávádí (Iravadi) a Čen Twen, a pak zaútočil (a) dobyl Envu.;writ.

အကြား(တစ်ခု);pause ° break (pause) ° gap;pauza ° přestávka ° mezera; (or) sg.

အကြား၌;between ("in¹ between⁰");mezi ("v¹ mezi⁰");prep. writ. အကြား၌: လက်အကြား၌ ထိခြင်းမှ (~ ထိသိသော) ခံစားမှု;between: feeling of contact between hands;mezi: pocit doteku mezi rukama;writ.

အကြာကြီး;long time ("big¹ lasting⁰");dlouho ("velkého¹ trvání⁰");n.

အကြာကြီး: အကြာကြီးဖြစ်သွားမှာ စိုးတယ်။;long time: (He) is afraid, that (it) will take long time.;dlouho: Obává se, že (to) bude trvat dlouho.;

အကြာကြီး၊ အချိန်: ကျွန်တော် အချိန်အကြာကြီးမရေးဖြစ်တာကြောင့် အများကြီးမေ့သွားတယ်။ (~ ကျွန်တော် မရေးတာကြာလို့ တော်တော်မေ့သွားပြီ။);long time, very: As I haven't been writing for a very long time, (I) have forgotten a lot.;dlouho, velmi: Poněvadž jsem velmi dlouho nepsal, hodně jsem zapoměl.;p.s. um.

အကြောင်း: ငါတို့ တရားအကြောင်း ပြောကြတယ်။;about: We talk about the Law (Dhamma).;o: Povídáme si o Zákoně (Dhammě).;col.

အကြားတွင်;among ("in¹ between⁰");mezi ("v¹ mezi⁰");suff. prep.

အကြားတွင်;among ("in¹ between⁰");mezi ("v¹ mezi⁰");prep.

အကြိမ်;time (in number of times) ° time (ordinal number) ° multiple of;násobek ° značí pořadové číslo ° krát (když se něco opakuje);suff. (or) n.

အကြိမ်: ကျွန်တော်က သူ့ကို ဒုတိယအကြိမ် သတိပေးလိုက်ပါတယ်။;time: Indeed, I reminded him for the second time.;značí pořadové číslo: Vskutku, připoměl jsem mu to (již) po druhé.;pol. um.

အကြိမ်: ရန်ကုန်ကို ရောက်ဖူးတာ ဒါပထမအကြိမ်ပါ။;time: This is the first time I have already been to Yangon.;značí pořadové číslo: To je ("již") poprvé co jsem v Rangúnu.;col. pol.

အကြိမ်: အကြိမ်အရေအတွက်အားဖြင့်;time: in number of times;krát: několikrát ("pro (a) skrze počet časů");adv.

အကြိမ်ပေါင်း -နှင့်;times (fold) ° indicates fold;krát (násobek) ° značí násobek;adv. (or) adv. writ.

အကြိမ်ပေါင်း -နှင့်: အကျန်ပိတို့ အကြိမ်ပေါင်းထောင်နှင့်ချီပြီး မင်းဘုရင်များဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။;times (fold): We have risen thousand times to the (level of) king.;krát (násobek): (Už) jsme tisíckrát vystoupili (na úroveň) krále.;p.s. pol.

အကြိမ်ပေါင်း: အကြိမ်ပေါင်းထောင်;times (fold): thousand times;krát (násobek): tisíckrát;

အကြိမ်များစွာ;many times;mnohokrát;adv.

အကြိမ်အချို့;several times;několikrát;adv.

အကြိမ်အချို့: အကြိမ်အချို့ ဒီစာကို ဖတ်ပြီး နားလည်နိမ့်။;several times: (I) read this letter several times, and then (I) understood.;několikrát: Pochopil jsem po (tom, co) jsem si tenhle dopis několikrát přečetl.;p.p. writ.

အကြိမ်အရေအတွက်;frequency ("number¹ (of) times⁰");frekvence (výskytu, ("počet¹ časů");n.

အကြိမ်အရေအတွက်: သူ တရားစခန်းဝင်တာ

အကြိမ်အရေအတွက်အားဖြင့်လေးခါ ရှိပြီ။;number, in: He has attended (~ "entered") meditation retreat, in number, four times.;číslem: ("On") účastnil se meditačních zásedů (~ "vešel"), číslem, čtyřikrát.;p.p.

အကြိမ်အရေအတွက်အားဖြင့်;number, in ("number¹ (of) times⁰");číslem (výskytu, ("počet¹ časů");n.

အကြိုက်ဆုံး;favor ° like most ° prefer;upřednostňovat ° nejradši, mít ° nejraději, mít; (or) I (or) T

အကြိုက်ဆုံး: မင်း ဗုဒ္ဓမြစွာဘုရားရဲ့ တရားတော်ဆွဲမှာ ဘယ်ဟာကို အကြိုက်ဆုံးလဲ။;prefer: What do (you) prefer in the Lord Buddha's teachings?;nejraději, mít: Co máš z (~ "v") učení Pána Buddha nejraději?;inter.

အကြီး;elder ° big, be ° larger ° elder (relative) ° bigger;starší (sourozenec) ° velký, být ° starší ° větší;l (or) adj.

အကြီး: ဘောလုံးအကြီးနှစ်လုံး;big: two big balls;velký: dva velké míče;n.
 အကြီး: သမီးအကြီးက ၁၄-နှစ်၊ သမီးအငယ်က ၁၀-နှစ် ရှိပြီ။;elder (relative): Elder daughter is 14 years (old and) the younger one (~ "daughter") is already 10 years (old).;starší (sourozenec): Starší dceři je 14 let (a) mladší (~ "dceři") je už 10 ("let").;p.p.
 အကြီးဆုံး;biggest ("most" big);největší ("nejvíce" velký);adj.
 အကြီးဆုံး: ဖန္တလေးက မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဒုတိယအကြီးဆုံး မြို့ပါ။;greatest: Mandalay is the second greatest town in Myanmar.;největší: Mandalaj je druhé největší město Myanmaru.;pol.
 အကြီးမား;huge ° giant ° great;obrovský ° ohromný ° obrovitý;adj.
 အကြီးမား: အကြီးမားဆုံးကူညီခြင်း;great: the hugest help;ohromný: nejohromnější pomoc;
 အကြောင်း;matter ° information ("about");záležitost ° informace ("o");n.
 အကြောင့်;because;protože;conj.
 အကြောင်း: ကျွန်တော်အကြောင်း စကားများများ မကြိုက်ပါဘူး (~ မပြောချင်ပါဘူး)။;about: (I) do not like to talk much about myself.;o: Nerad o sobě moc povídám.;pol.
 အကြောင်း: ကျေးဇူးပြုပြီး အဲဒီအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး မင်းရဲ့ ထင်မြင်ချက်ကို စာနှင့် ရင်းပြပေးနိုင်မလား။;thing: Please, can you explain your ideas regarding these things in (~ "with") letter?;věc: Prosím, můžeš (mi) vysvětlit své názory ohledně těchto věcí v (~ "s") dopise?;inter.
 အကြောင်း: ငါ့ကို သူတို့က ဘဝအကြောင်း သင်ပေးခဲ့ကြတယ်။;about: They taught me about life.;o: ("Oni") mě učili o životě.;p.s.
 အကြောင်း: စစ်ပြီး အကြောင်းပြန်ပေးပါမယ်။;about: (I will) check (it) out and inform (you) ("in-return").;o: Zkontroluji (to) a budu (tě) ("nazpátek") informovat.;fut. pol.
 အကြောင်း: တကယ်ကို ငါ မင်းကြောင်းကြားရလို့ သိပ်ဝမ်းသာပါတယ်။ (~ ငါ မင်းကြောင်းကြားရလို့ တကယ်ကို ဝမ်းသာပါတယ်။);about: Indeed, I am very happy about you ("of what (I) heard about you").;o: Opravdu, mám z tebe (~ "z toho, co jsem o tobě slyšel") velkou radost .;pol.
 အကြောင်း: တချို့ဆို ဘာဝနာအကြောင်း မသိဘူး။;about: Some (of them) do not know about meditation.;někteří (lidé): Někteří (lidé) neví o meditaci.;
 အကြောင်း: ဒီမြစ်များအကြောင်း။;about: About these rivers.;o: O těchto řekách.;writ.
 အကြောင်း: ဒီအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး;matter: regarding this matter;záležitost: vzhledem k této záležitosti;
 အကြောင်း: မြန်မာပြည် အကြောင်းကို ရေးပို့ပေးပါအုံးမယ်။;information: (I) will wrte, send ("and) give") (you) information about Myanmar country, please.;informace: Napíšu, pošlu ("(a) dám") (ti) informace o ("zemi") Myanmaru, prosím.;fut. pol. col.
 အကြောင့်: မသိဘူးအကြောင့် (~ သူတို့မသိသောကြောင့်);because: because (they) don't know;protože: protože neví;
 အကြောင်း: လေယာဉ်ခရီးစဉ်ဘုတ်ကြီးပေါ်မှာ ထွက်ခွာမလွယ်ဘဲ (အကြောင်း) သတင်း(တွေ)ရှိတယ်။;about: On the big flight plan ("board") there is information about departures of planes (~ "planes which will depart").;o: Na velké ("tabuli") letového řádu jsou informace o odletech letadel (~ "letadlech, která odletí").;
 အကြောင့်: အကြောင့်တစ်ခုခုကြောင့်;reason: because of some reason;důvod: z nějakého důvodu;

အကြောင်း: အဲဒီအကြောင်း;about: about this;o: o tomhle;
 အကြောင်း(တစ်ခု);reason;důvod;sg.
 အကြောင်းကြား;tell ("(let) hear" whereabouts") ° let sb. know ("(let) hear" whereabouts") ° announce ("(let) hear" whereabouts") ° inform ("(let) hear" whereabouts");informovat ("(nechat) slyšet" informaci") ° říci ("(nechat) slyšet" informaci") ° oznámit ("(nechat) slyšet" informaci") ° dát vědět ("(nechat) slyšet" informaci");T
 အကြောင်းကြား: အရင်ဘုရား မြန်မာပြည်ရောက်ရင်သာ တပည့်တော်ကိုအကြောင်းကြားလိုက်ပါ။;let sb. know: Ven. Sir, just if you arrive to Myanmar country, let me know.;dát vědět: Ct. Pane, pokud jen dorazíte do ("země") Myanmaru, dejte mi vědět.;imper. pol. utmn.
 အကြောင်းကြားပေး;let sb. know (inform, "give" hearing" whereabouts") ° announce (inform, "give" hearing" whereabouts") ° tell (inform, "give" hearing" whereabouts") ° inform ("give" hearing" whereabouts");dát vědět (informovat, "dát" slyšet" informaci") ° říci (informovat, "dát" slyšet" informaci") ° informovat ("dát" slyšet" informaci") ° oznámit (informovat, "dát" slyšet" informaci");T
 အကြောင်းကြားပေး: တပည့်တော်ဆီ အကြောင်းကြားပေးပါ။;inform: Inform me.;informovat: Informuj mě.;imper. pol. utmn.
 အကြောင်းကို;about;o;prep. writ.
 အကြောင်းအရာ;things (to say etc.);věci (k řečení);n.
 အကြောင်းအရာ အခြေအနေ;context ("subject-matter, basis (and) situation");kontext ("téma, základ (a) situace");n.
 အကြောင်းအရာ: အကြောင်းအရာအများကြီးပြောတယ်။;things (to say etc.): (They) talk (about) many things.;věci (k povězení): Bavi se o hodně věcech.;
 အကြောင်းအရာ(တစ်ခု);matter, subject ("matter (and) thing") ° subject (matter, "matter (and) thing");problematika (záležitost, "záležitost (a) věc") ° záležitost (záležitost, "záležitost (a) věc") ° předmět (záležitost, "záležitost (a) věc");sg.
 အကြောင်း;reason ° cause ° about ° purpose;důvod ° účel ° příčina ° o;prep. (or) suff. prep. (or) n.
 အကြောင်း: ငါ မင်းအကြောင်း တွေးနေတယ်။;about: I am thinking about you.;o: Myslím na tebe (~ o tobě);cont. col.
 အကြောင်း: တရားအကြောင်းကို သင်ယူနေပါတယ်။;about: I'm studying ("about") the Truth (Dhamma).;Pravda (Dhamma): Studuji Pravdu (Dhammu).;pol. cont.
 အကြောင်း: ဒါဟာငါ့ရဲ့ အကြောင်းနည်းနည်းပါ။ (~ ဒါဟာငါ့ရဲ့ အကြောင်းအကြမ်းဖျင်းလေးပါ။);about: This is little bit about me.;o: Toto je trochu o mě.;pol.
 အကြောင်း: ဒီဟာနည်းနည်းလေးကျွန်တော်ရဲ့ အကြောင်းပါ။ (~ ဒီဟာကျွန်တော်အကြောင်း အကြမ်းဖျင်းလေးပါ။);about: Here is little about me.;o: Zde je trochu o mě.;pol.
 အကြောင်း: ဘုရင်က ခေါ်တဲ့အကြောင်း သူနန်းက ပြောတော့ ငည့် ဝမ်းသာ သွားသတဲ့။;about: It is said, that Nga Nyo became happy as his wife told (him) about the king's call up.;o: Říká se, že když mu manželka řekla o králově zavolání, Ňa Ňo měl radost.;
 အကြောင်း: သူပဲ ဒီအကြောင်း သိတယ်။;matter: Only he knows (about) this matter.;záležitost: Pouze on ví (o) této záležitosti.;
 အကြောင်း(တစ်ခု);reason ° cause ° purpose;důvod ° příčina ° záměr;sg.
 အကြောင်းအရာ;subject (of discussion) ° content (of

discussion);předmět (diskuze) ° obsah (diskuze);n.
 အကွက်;opportunity ° square (“marking-off”) ° ward (in hospital);čtverec (“vyznačení”) ° oddělení (nemocniční) ° příležitost;n.
 အကွာအဝေး;distance (“detachment (and) distance”);vzdálenost (“oddělení (a) vzdálenost”);n.
 အကအဖွဲ့: ကားပေါ်မှာလဲ အကအဖွဲ့တွေပါပါတယ်။;dancing group: On the floats also there are dancing groups too (“included”).;tanční skupina: Na (těch) vozidlech, také, jsou též taneční skupiny.;col. pol.
 အကာ;protection ° fence ° white of an egg;plot ° ochrana ° bílek (vajíčka);n.
 အကာ: အကာက အချစ် အနှစ်က မေတ္တာ;white (of egg): love on surface, loving kindness in heart (“egg's white's love, yolks' affection”);bílek (vajíčka): láska na povrchu, zalíbení v srdci (“láska bílku, zalíbení žloutku”);prov.
 အကို;brother (used as an address to a man of similar age as the addressee, “elder brother”);bratře, starší (užito k oslovení muže stejného věku jako je oslovující, “starší bratře”);voc.
 အကို: ဒါက ကျမ အကိုပါ။;brother (elder): This is my elder brother.;bratr (starší): Tohle je můj starší bratr.;pol. uw.
 အကို: သူမရဲ့အကိုကို ကော်မလေးက လက်ညှိုးထိုးပြနေတယ်။;brother (elder): The girl is pointing finger to (“(and) showing”) her (elder) brother.;bratr (starší): Děvče ukazuje prstem na svého (staršího) bratra.;cont.
 အကို: အကိုတစ်ယောက် အမတစ်ယောက်နဲ့ ညီမနှစ်ယောက်ရှိပါတယ်။;brother (elder): (I) have one elder brother, one elder sister and two younger sisters.;bratr (starší): Mám jednoho staršího bratra, jednu starší sestru a dvě mladší sestry.;pol.
 အကို(တစ်ယောက်) (from အစ်ကို);brother (elder);bratr (starší);sg.
 အကိုင်း(တစ်ကိုင်း);branch;větev;sg.
 အကုန်;exhaustively ° all ° thoroughly ° all (“depleting”) ° so much ° extremely ° completely ° all of (sth.) ° entirely ° totally ° everything (“depleting”);vyčerpávajícím způsobem ° kompletně ° důkladně ° všechno (“spotřebaování”) ° všechno ° tak moc ° úplně ° všechno to (zcela) ° nesmírně ° zcela ° vše (“spotřebaování”);adv. (or) pron. (or) T (or) adj.
 အကုန်: ထိုက သက်သတ်လွတ်ကလွဲရင် အကုန်စားတယ်။;all of: If it is not vegetarian, (then I) eat all (of it).;všechno to: Pokud (to) není vegetariánské, pak to sním všechno.;writ.
 အကုန်: အကုန်လှတယ်;extremely: (It) is extremely beautiful.;nesmírně: Je (to) nesmírně krásné.;
 အကုန်: ဦးဖင်းက အမြဲတမ်း(အတွက်) ဘုရားရဲ့သားတော်အနေနဲ့ပဲ တပည့်တော်ကို အကုန်မေးလိုရပါတယ်။;exhaustively: Ven. Sir can always ask me exhaustively, just like the Buddha's great son.;vyčerpávajícím způsobem: Ct. Pán mě může vždy vyčerpávajícím způsobem ptát, jako (by byl) právě Buddhův ohromný syn.;pol. utmn.
 အကုန်လုံး;everything (“depleting around”) ° all (“all around”) ° all (“depleting around”);všechno (“všechno dokola”) ° všechno (“spotřebaování dokola”) ° vše (“spotřebaování dokola”);pron.
 အကုန်လုံး: အကုန်လုံးကို စွန့်လွှတ်ပစ်နိုင်လောက်အောင် အရင်ဘုရားမှာ ခိုင်မာတဲ့ကြည်မှုတစ်ခု ရရှိလာခဲ့ဖူးတာဖြစ်မယ်လေ
 ဘုရား။;everything: Just in order to be able to forsake and throw

(away) everything, in ven. Sir there had to happen, that (he) accepted a strong belief, ven. Sir.;vše: Právě aby byl schopen všechno opustit a odhodit, ve ct. panu se muselo stát, že přijal nějakou silnou víru, ct. pane.;utmn.
 အကုန်လုံး: အကုန်လုံးဝိုင်းဖြေပေးကြတယ်။;all: (They) will answer (it) all together.;všechno: Odpoví na (to) všechno spolu.;
 အကူအညီ;handy (“help equally”) ° help (“help equally”) ° useful (“help equally”) ° helpful (“help equally”);hodící se (CZ col., být užitečný, “pomoc rovnoměrně”) ° pomoc (“pomoc rovnoměrně”) ° užitečný (“pomoc rovnoměrně”) ° nápomocný (“pomoc rovnoměrně”);adj.
 အကူအညီ: အကူအညီတောင်းခဲ့ပါတယ်။;help: (I) had to ask for help.;pomoc: Musel jsem požádat o pomoc.;p.s. pol.
 အကူအညီ: အကူအညီလိမ့်မယ် (~ ကူညီလိမ့်မယ်);helpful, be: may be helpful;hodit se: může se hodit;
 အကူအညီ: အကူအညီလိုတာပြောပါ။;help: Tell what (you) need to help (with).;pomoci: Řekni (s) čím chceš pomoci.;col. pol.
 အကောက်ကြံ;sly (“(of) crooked thinking”) ° shrewd (“(of) crooked thinking”) ° cunning (“(of) crooked thinking”) ° pisspoor (EN vul. “(of) crooked thinking”);mazaný (“pokřiveného myšlení”) ° vyčůraný (CZ vul., vychytralý, “pokřiveného myšlení”) ° prohnaný (vychytralý, “pokřiveného myšlení”) ° vychytralý (“pokřiveného myšlení”);adj.
 အကောက်ကြံ: သူတစ်ပါးကို တိတ်တိတ်လေး အကောက်ကြံသည်။;scheme (plot): (He) makes a secret plot against somebody.;kout pikle: Kuje na někoho pikle. (“Dělá proti někomu tajně plán.”);writ.
 အကောင့်(တစ်ခု);account (also in Internet messengers etc.);účet (také v Internetových chatovacích programech atc.);sg. E. account
 အကောင်းဆုံး;as much as possible (“most¹ good^o”) ° best (“most¹ good^o”);jak to jen jde (“nejvíce¹ dobrý^o”) ° nejlepší (“nejvíce¹ dobrý^o”) ° co nejvíce (“nejvíce¹ dobrý^o”);adj.
 အကောင်းဆုံး: ...လို့ ရေးရင် အကောင်းဆုံးဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။;best: If (you) write ... , (it) will be best.;nejlepší: Pokud bys napsal ... , tak by (to) bylo nejlepší.;fut.
 အကောင်းဆုံး: အကောင်းဆုံး ကြိုးစားပြီး ပြင်ပေးလိုက်ပါတယ်။;as much as possible: (I) tried as much as possible and (“completely”) corrected (this).;jak to jen jde: Snažil jsem se jak to jen šlo a (“zcela”) tohle opravil.;pol.
 အကောင်း;well;dobře;adv.
 အကောင်းဆုံး;best (“most¹ good^o”);nejlepší (“nejvíce¹ dobrý^o”);adj.
 အကောင်းဆုံး: ဆောင်းရာသီမှာ လာနိုင်ရင် အကောင်းဆုံးပါပဲ။;best: If you can come in winter (season), it is just best.;nejlepší: Pokud přijedeš v zimě (~ “v období zimy”), tak je to prostě nejlepší.;pol. col.
 အကောင်းဆုံး: ဒီစာအုပ်က အကောင်းဆုံးပါ။;best: This book is the best one.;nejlepší: Tato kniha je nejlepší.;pol.
 အကောင်းဆုံး: အကောင်းဆုံးစာအုပ်ကို ကျွန်တော် ဖတ်ချင်ပါတယ်။;best: I want to read the best book.;nejlepší: Chci (si) číst nejlepší knihu.;pol. um.
 အကောင်းအပေါင်းမသင့်ပြီး;unfortunately (“not² bringing-about³ (what is) good^o (and anything) plus¹ and¹⁰”);naneštěstí (“ne²přinášeje³ dobrotu^o (ani nic) navíc¹ a-pak¹⁰”);adv.
 အက္ခရာ;alphabet;abeceda;n. P. akkhara (= letter, syllable)

အကွရာ: အင်္ဂလိပ် အကွရာ L ပုံစံရှိ မြင်ရသည့် ထိုင်ပုံတွင် နေပါတယ်။ (~ အင်္ဂလိပ် အကွရာ L ပုံစံအတိုင်း ထိုင်နေပါတယ်။);letter: (I) stay in the position looking like (“form (of)”) English letter ‘L’.;písmeno: Zůstávám v pozici vypadající jako (“tvar (který má)”) anglické písmeno ‘L’.;pol.

အကွရာ(တစ်ခု);alphabet;abeceda;sg. P. akkhara (= letter, syllable)

အကွရာတို: အကွရာတို;လက်သင် (~ အခြေခံ) သင်ခန်းစာတွေတို;ဥပစာသင်ခန်းစာတွေတို;alphabet: alphabet, beginner lessons, intermediate lessons;abeceda: abeceda, lekce pro začátečníky, lekce pro pokročilé;n.

အကွရာဖလှယ်;transliterate (“exchange¹ (and) exchange² (the) letters”) ° transcribe (“exchange¹ (and) exchange² (the) letters”);transliterovat (“zaměnit¹ (a) zaměnit² písmena”) ° přepsat (transkribovat, “zaměnit¹ (a) zaměnit² písmena”);T P. akkhara (= letter)

အကွရာဖလှယ်မှု;transliteration (“exchange¹ (and) exchange² (the) letters” {nouner}³”);transliterace (“zaměnit¹ (a) zaměnit² písmena” {jmenec}³”);n. P. akkhara (= letter)

အက်;add;přidat;T E. add

အက်: အက်ပြီး ဆက်သွယ်လို့ ရပါတယ်။;add: (It) is alright to get connected after (you) add (me).;přidat: Bude v pořádku se spojit po (tom), co si (mě) přidáš (do kontaktu).;pol.

အက်ထား (from အဝ်ထား);add (into list of friends in an Internet messenger, “put-close-together (and) fix”);přidat (do seznamu přátel v chatovacím programu, “připojit-k-sobě (a) upevnit”);T

အက်ခဲ;difficulty (“difficult¹ difficulty”) ° trouble (difficulty, “difficult¹ difficulty”);potíž (“těžká¹ potíž”);n.

အက်ခဲ: ရင်ဆိုင်ရမယ့် အက်ခဲတွေ;difficulty: the difficulties that (you) will face;potíž: potíže, kterým budeš čelit;

အက်ခဲ: အက်ခဲတွေကို ကျော်လွှား(ရ)နိုင်ရင် နောက်ကျတော့ မင်းလွယ်လွယ်ကူကူ သီလရင်ဘဝနဲ့ အမြဲနေနိုင်မယ်။;difficulty: If you can overcome the difficulties, later (you) will be able to live as a nun always (just) easily.;potíž: Pokud dokážeš překonat (ty) potíže, později budeš schopná žít jako mniška pořád snadno.;fut.

အက်အခဲ;difficulties (“difficulties (and) hassles”);potíže (“potíže (a) těžkosti”);

အက်အခဲ: အက်အခဲဟူသမျှ ကျော်လွှားနိုင်သည်။;difficulties: (He) can overcome whatever difficulties.;potíže: Dokáže překonat jakékoliv potíže.;writ.

အခန်း;room;pokoj (místnost) ° místnost;sg.

အခန်း: ကျွန်ုပ်တို့ဆီမှာ အခန်းတစ်ခန်းရမယ်။;room: We (~ “in us”) a room is available.;pokojt: My (~ “v nás”) je dostupný jeden pokoj.;fut. uw.

အခန်း: မင်းတို့ ဟိုတယ်မှာ အခန်းတစ်ခန်းရနိုင်လား။;room: Is a room available in your hotel? (“Can (I) take one room in your hotel?”);pokoj: Je ve vašem hotelu volný (~ “dostupný”) jeden pokoj? (“Mohu si vzít jeden pokoj ve vašem hotelu?”);inter.

အခန်း: လေအေးပေးစက်ပါတဲ့အခန်း;room: air-conditioned room;pokoj: klimatizovaný pokoj;

အခန်း: ဟိုတယ်မှာ အခန်းလွတ် ရနိုင်တယ်။;room: There are free rooms available in the hotel.;pokoj: V hotelu jsou (“dostupné”) prázdné pokoje.;

အခန်း: အခန်းတံခါးပြင်တယ်;room: repair door (of a) room;pokoj:

opravit dveře (od) pokoje.;

အခန်း: အခန်းဟာ အဆင်သင့် မဖြစ်သောကြောင့်;room: because the room was not prepared;pokoj: protože ten pokoj nebyl připravený;

အခန်း(တစ်ခန်း);room;pokoj;sg.

အခန်းခ;room-charge (“(money for) attending-upon¹ (the) room”) ° rent (“(money for) attending-upon¹ (the) room”);nájem (“(peníze za) starání-se¹ (o) pokoj” ° nájem za pokoj (“(peníze za) starání-se¹ (o) pokoj”);n.

အခန်းခ: အခန်းခ ဘယ်လောက်ပေးရမလဲ။;rent: How much do (you) have to pay for rent?;nájem: Kolik musíš platit za nájem?;inter.

အခန်းတံခါး;door (“room’s door”);dveře (“pokojové dveře”);n.

အခမဲ့;free, for (“payment-free”) ° gratis (“payment-free”);zdarma (“bez¹platný”) ° zadarmo (“bez¹platný”);adv.

အခမ်းအနား: ကွန်တော်တိုမြို့နယ်ရဲ့ ဆယ်ကြိမ်မြောက်စာဆိုတော်နေ့ အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားမှာ သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရလို့ အများကြီးလှုပ်ယူပါတယ်။;celebration: I take pride very much for being allowed to carry out the celebration of tenth anniversary of writers of our township as the chairman.;oslava: Jsem velice hrdý, že jsem dostal svolení k vykonání (~ zúčastnění se) oslavy desátého výročí spisovatelů naší správní oblasti jakožto předsedající.;pol. um.

အခမ်းအနား: ထိုနေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံ တဝန်းလုံး၌ အမျိုးသားနေ့ အခမ်းအနားများ ကျင်းပကြပါသည်။;celebration: On that day all over Myanmar country the celebrations of National Day are held.;oslava: Tehdy (~ “v tom dni”) se po celé zemi Myanmaru pořádají slavnosti Národního Dne.;writ.

အခမ်းအနား(တစ်ခု);celebration (“celebration (and) hearing”);oslava (“oslavování (a) slyšení”);sg.

အခမ်းအနား(တစ်ခု)ceremony (“celebration (and) hearing”);ceremonie (“oslavování (a) slyšení”);sg.;

အချက်;fact;fakt;n.

အချက်: တူညီနေသည့် အချက်ဟာ;fact: the same fact;fakt: stejný fakt;writ.

အချက်ပေး ဥဩသံ(တစ်သံ);siren (“sound³ (of) siren² giving¹ sign”)°;siréna (“zvuk³ sirény² dávající¹ znamení”);sg.

အချက်အလက်;facts (“items (and) limbs”) ° item (“sign (and) branch”) ° information (“items (and) limbs”) ° data (“items (and) limbs”);informace (“věci (a) údy”) ° věc (“znamení (a) větev”) ° fakta (“věci (a) údy”) ° skutečnosti (fakta, “věci (a) údy”) ° data (fakta, “věci (a) údy”);n.

အချက်အလက်: ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်;facts: facts regarding the moral training;skutečnosti: skutečnosti ohledně etického tréninku;n.

အချက်အလက်: ကျွန်တော်အကြောင်း အချက်အလက်အချို့;facts: several facts about me;informace: několik informací o mě;

အချက်အလက်: ဓမ္မဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ;factor: Dhamma factors;faktor: Dhamma faktory;writ.

အချက်အလက်: သုတ္တပိဋကတ်မှာ ရေးဦးအဋ္ဌကထာဆိုင်ရာ သဘောကို ဖော်ပြသော တိကျသည့် အချက်အလက် တစ်ခုဖြစ်သည်။;item: (It) is a specific item, which indicates the commentarial nature of Sutta Piṭaka.;věc: Je (to) specifická věc, která naznačuje komentátorský charakter Sutta Piṭaky.;writ.

အချင်းချင်း;among one another ° mutually ° one to another;mezi sebou ° jeden druhému ° vzájemně;adv.

အချင်းအရာ;factor ("quality (and) item");faktor ("kvalita (a) věc") ° hodnota ("kvalita (a) věc");n.

အချင်းအရာ: အဋ္ဌကထာဆိုင်ရာ အချင်းအရာများ ပါဝင်သည့် သုတ်များ အနက်တစ်သုံး ဖြစ်သည်။;factor: (It) is one of the suttas, which contains commentarial factors.;faktor: Je (to) jedna ze sutt, které obsahují komentátorské faktory.;

အချစ်: တစ်ယောက်က အချစ်ကြီးတယ်၊ တစ်ယောက်က အမျက်ကြီးတယ်။ (~ အချစ်ကြီးတော့ အမျက်ကြီးတယ်။);love: Love of one is great, anger of (another) one is (also) great.;lásky: Lásky jednoho je velká, vztek druhého (~ "jednoho") je (také) velký.;

အချစ်: အကာက အချစ် အနှစ်က မေတ္တာ;love: love on surface, loving kindness in heart ("egg's white's love, yolks' affection");lásky: lásky na povrchu, zalíbení v srdci ("lásky bílku, zalíbení žloutku");prov.

အချစ်ရယ်;love! (address to one's sweetheart or spouse, in a love letter or song);lásky! (oslovení svému partnerovi v milostném vztahu, v milostném dopise či písni);voc.

အချည်း [achī:];person by oneself ° thing by itself;osoba sama o sobě ° věc sama o sobě;n.

အချည်းနီး [achī: hnī:];in vain ("thing-by-itself is-connected") ° uselessly ("thing-by-itself is-connected");zbytečně ("věc-sama-o-sobě (je) spojena"); (or) adv.

အချည်း:sour ° sauce, sour ("sourness");omáčka, hořká ("hořkost") ° kyselý;n. (or) adj.

အချိုး:much ° manifold;řůznorodý ° velice;adv. (or) adj.

အချိန်;time;čas;n.

အချိန် (~ "နာရီ"): နာရီချိန်;time (~ "hours"): It is half past eight. ("(It) has been 8 hours (and) half.");čas (~ "hodiny"): Je půl deváté. ("Již bylo 8 hodin (a) půl.");p.p. col.

အချိန်: ပြင်ဆင်ဖို့အချိန်မရလိုက်ပါ။;time: (I) ("really") didn't get time to correct (your writing).;čas: Opravdu jsem neměl čas (ti to) opravit.;pol.

အချိန်: ဘယ်အချိန် ခိုပြီလဲ။;time: What is the time?;čas: Jaký je (~ "již byl") čas? (Kolik je hodin?);inter. col.

အချိန်: ဘယ်အချိန်လာမလဲ။;time: At what time will (you) come?;hodiny (~ "čas"): V kolik hodin (~ "v jaký čas") přijdeš?;inter.

အချိန်: ဘယ်အချိန်လာရမလဲ။;time: At what time should (I) come?;čas: V kolik hodin (~ "čas") mám přijet?;inter. fut. col.

အချိန်: ဘယ်အချိန်လဲ။;time: At what time?;čas: Kdy? ("V jaký čas?");

အချိန်: ဘာဝနာအတွက် အချိန်ကုန်သွားသောအခါ;time: when the time for meditation is finished;skončit: když čas na meditaci skončí;

အချိန်: လောကီကိစ္စတွေနဲ့ အချိန်မပေးနိုင်ဘူးဆိုတဲ့ ဆင်ခြေနဲ့ (~ ဆင်ခြေပေးပြီး) ကျွန်တော် ပျင်းနေတာပါ။;time: With the excuse, that with the worldly problems (I) cannot dedicate (it) time, I have been lazy.;čas: S výmluvou, že se světskými problémy tomu nemohu věnovat čas, jsem byl líný.;p.s. pol. um.

အချိန်: အချိန် လုံလုံလောက်လောက် မရှိဘူး။;time: There is not enough time.;čas: Není dost času.;

အချိန်: အချိန်ရာကြတယ်။;time: search (and) encounter (free) time;čas: hledat (a) najít (volný) čas;

အချိန်: အဲဒါ ပြီးမှ အချိန်လည်ရအောင် နော်။;time: After that let's have a talk. ("When that finishes, let's borrow (and) take (the) time,

ok?");čas: Pak si popovídáme. ("Když to skončí, pojďme si pŕjčit (a) vzít čas, ano?");inter. pol.

အချိန်: အဲဒီအချိန်မှာ;time: at that time;doba: v tu dobu;

အချိန်- -တဲ့;whenever (sth. is);kdykoliv (něco je);suff.

အချိန်- -တဲ့: ခင်ဗျားဆီမှာ ပျော်ရင်မူတွေ အရမ်းဖြစ်လာတဲ့အချိန်မှာ (~ ခင်ဗျားအရမ်း ပျော်လာတဲ့အချိန်);whenever: Whenever a lot of happiness appears in you.;kdykoliv: Kdykoliv máš tolik moc radosti ("v tobě").;um.

အချိန်- -တဲ့: ဆန္ဒရှိတဲ့အချိန် ပြင်ဆင်ပါအုံး။;whenever: Please, correct (this) whenever (you) wish.;kdykoliv: Prosím, oprav (tohle) kdykoliv chceš (~ "(budeš) si přát").;imper. pol.

အချိန်ကျ;take time ("time falls") ° due ("time falls");trvat (dobu, "čas padá");l

အချိန်ကျ၍;after some time ("after² time⁰ falls¹");za nějakou dobu ("po² (tom, co) čas⁰ padá¹");l writ.

အချိန်ကျ၍: အချိန်ကျ၍ အသက်အရွယ်ကြီးရင့်လာကာ မကျန်းမာဖြစ်ကာ အပြီးသတ်တွင် သေဆုံးပါမယ်။ (~ အချိန်ကျလာတာနဲ့ အိုလာမယ်၊ နာလာမယ် နောက်ဆုံးတော့သေမယ်။);after some time: After some time (she) will become old, sick, (and) finally (she) will die.;za nějakou dobu: Za určitou dobu zestárne, onemocní (a) nakonec zemře.;fut. pol.

အချိန်ကျပြီး;after some time ("after² time⁰ falls¹");za nějakou dobu ("po² (tom, co) čas⁰ padá¹");l

အချိန်ကျလျင်;after some time, quickly ("time⁰ falls¹ quickly²");za nějakou dobu, rychle ("čas⁰ padá¹ rychle²");l writ.

အချိန်ကျလျင်: အချိန်ကျလျင် လူအားလုံးအသက်အရွယ်ကြီးရင့်၍ မကျန်းမာဖြစ်၍ သေဆုံးမယ်။ (~ အချိန်ကျလျင် လူအားလုံး အိုမယ်၊ နာမယ် အဆုံးသတ်မှာ သေကြဦးမယ်။);after some time, quickly: After some time, quickly, all people will get old, sick and then (they) die.;za nějakou dobu, rychle: Za nějakou dobu lidé rychle zestárnou, onemocní a pak zemřou.;fut. writ.

အချိန်ကျလာတာနဲ့: အချိန်ကျလာတာနဲ့ အိုလာမယ်၊ နာလာမယ် နောက်ဆုံးတော့သေမယ်။;after some time: After some time (she) will become old, sick, (and) finally (she) will die.;za nějakou dobu: Za určitou dobu zestárne, onemocní (a) nakonec zemře.;fut. pol.

အချိန်ကာလ;period ("time (and) time");období ("doba (a) období");n.

အချိန်ကာလ: ဗုဒ္ဓယောသသည် သူ့အချိန်ကာလမတိုင်ခင် ရေးသားပြီးထားသည့် သီဟဋ္ဌကထာများကို အနည်းငယ် နှစ်သက်ဆွဲသည့်ဆိုသည့် သဘော;time: notion, that Buddhaghosa preferred several Sinhalese commentaries ("which were") written before his time ("came").;doba: dojem, že si Buddhaghósa oblíbil několik Sinhálských komentářů ("které byly") napsané před ním (~ "než přišla (jeho) doba").;writ.

အချိန်တွင်;when;když;writ.

အချိန်တွင်: ဘာဝနာပွားပြီးတဲ့အချိန်တွင် လူများက မေးသော မေးခွန်းများကို ဖြေပါတယ်။;when: When (we) finish ("practice (of)") meditation, (I) answer the questions asked by the people.;když: Když skončíme ("praxi") meditaci, odpovídám na otázky položené (~ "ptané") lidmi.;pol. writ.

အချိန်ပိုင်း: အချိန်ပိုင်းအလုပ်;part-time: part-time job ("part¹ time⁰ job²");částecný úvazek (~ "čas"): práce na částecný úvazek ("práce² (na) částecný¹ čas");

အချိန်ဘယ်လောက် -လဲ;how long time;jak dlouho;inter.

အချိန်ဘယ်လောက် -လဲ: မင်း အချိန်စကားပြောဖို့ အချိန်ဘယ်လောက် စဉ်းစားထားလဲ;how long time: How long time do you plan to talk with me now?;jak dlouho: Jak dlouho si se mnou plánuješ povídat?;inter. col.

အချိန်မတိုင်ခင်;before the time;před tím, než;adv.

အချိန်မတိုင်ခင်: ရေးသားလာခဲ့သည့်အချိန်မတိုင်ခင်;before the time: before (it) happened to be written;před tím, než: před tím než (“se stalo, (že)”) (to) bylo napsané;p.s. writ.

အချိန်မှာ;while (“in¹ time⁰”);během toho, co (“v¹ čase⁰”);adv.

အချိန်မှာ: ဘာဝနာက အချိန်ပေးပြီး မလုပ်ဘူးလေ တစ်နေ့လုပ်နေတဲ့ အချိန်မှာ သိအောင်နေရတာပေါ့;while: (I) do not work giving (special) time for meditation. (I) am mindful whole the day while (I) am working.;během toho, co: Nepracuji (tak, že bych) dával (speciální) čas meditaci. Jsem všímavý celý den během toho, co pracuji.;col.

အချိန်မှာ၊ ကြိုက်တဲ့;whenever (sb.) wants;kdykoliv (někdo) chce;adv.

အချိန်မှာ၊ ကြိုက်တဲ့: အရင်ဘုရား ကြိုက်တဲ့အချိန်မှာ မေးချင်တာတွေ မေးနိုင်ပါတယ်;whenever (one) likes: Whenever the ven. Sir likes, (he) may ask (me) whatever (he) wants to ask.;kdykoliv (někdo) chce: Kdykoliv ct. Pán bude chtít, může se mě zeptat na cokoliiv chce (“se zeptat”);.pol.

အချိန်မီ;timely, be (“catching¹ time⁰”);včas, být (“chytout¹ čas⁰”);adv.

အချိန်ရ;time, find (to do sth., “take¹ time⁰”);čas, najít si (na něco, “vzít¹ čas⁰”);T

အချို;pleasant (“sweet”) ° sweet;sladký ° příjemný (“sladký”);adj.

အချို့;several ° some;několik; (or) pron. (or) adj.

အချိုး;proportion ° behavior;chování ° poměr;n.

အချိုး: ကျွန်တော်အကြောင်း အချက်အလက်အချိုး;several: several facts about me;několik: několik informací o mě;

အချိုး: ဒီနေ့ကမှစပြီး နေ့အချို့ကို (~ တချို့နေ့တွေကို);several: several days since today;několik: ode dneška několik dní;

အချိုး: နိုင်ငံခြားသားအချိုး;several: several foreigners;několik: několik cizinců;

အချိုး: နောက်အချို့ကြာတဲ့အခါ (~ နောက် နည်းနည်း(တော်တော်) ကြာတဲ့အခါ);some: After some time. (“When some 'laters' last.”);nějaké (časově): Za nějakou dobu. (“Když nějaké 'pozdějšky' potrvají.”);

အချိုး: မျက်နှာအချို့သာ;sweet: sweet peoples' faces;sladký: sladké lidské tváře;

အချိုး: မြန်မာလူများတွေက ကမ္ဘာမှာ မျက်နှာအချို့သာဆုံးနဲ့ အဖော်ရွေးဆုံးဆိုတာ သိရပါလိမ့်မယ်;sweet: (You) should be known, that Myanmar people are in the world those of the most sweet face and the most friendly (ones).;sladký: Měl bys vědět, že Myanmarští lidé jsou na světě ti s nejsladší tváří a (ti) nejpřátelštější.; pol.

အချိုး: ရေးသားဟောပြောချက်အချိုး;several: several written discourses;několik: několik napsaných promluv;

အချိုး: လူအချို့ကို;several: to several people;několik: několika lidem;

အချိုး: ဝါကျအချို့ ရေးပြီး ဝိုပါမယ်;several: (I) will write several sentences and send it.;několik: Napíši několik vět a pošlu (je).;fut.

အချိုး: အချို့သောသူများကတော့ မထိန်းကြပါ;some: As for some, many, people, (they) do not observe (the rules).;někteří: Co se týče některých, mnoha, lidí, (pravidla) nedodržují.;pol.

အချို့ပွဲ(တစ်ပွဲ);dessert (small food);zákusek (malé jídlo);sg.

အချိုးသယ်ယူ: သာသနာအကျိုးသယ်ယူနိုင်ပါစေ;assume responsibility: May (you) be able to assume responsibility for the (Buddha's) present.;vzít zodpovědnost: Kéž jsi schopen vzít (na sebe) zodpovědnost za (Buddhův) dar.;w. pol.

အချုပ်အားဖြင့်;briefly (“to¹ (and) by² binding⁰”) ° short, in (“to¹ (and) by² binding⁰”);krátce (“k¹ (a) podle² svazování⁰”) ° stručně (“k¹ (a) podle² svazování⁰”);adv.

အချေ(တစ်ဦး);defendant;obhájce;sg.

အချေရင်း: ကျွန်တော်ဘယ်ဘက်မှာ နေရာယူထားကြတဲ့အချေရင်များရဲ့ ခေါင်းဆောင်ကတော့ နိုင်ငံကျော် စာရေးဆရာမ ဒေါ်ငွေခက်ပါ;defendant (in debate, opposing teams' speaker): As for the leader of defendants taking place on my left, (she) is a statewide known writer, Mrs. Ngwe Khet.;mluvčí nepřátelské strany (v debatě, “vyvraceč”): Co se týče vůdce mluvčích nepřátelské strany (~ “vyvracečů”) beroucí místo po mé levé straně, je to celostátně známá spisovatelka pí. Nue Khek.;pol. um.

အချေအနေ: ဒါက သီရိလင်္ကာတွင်မျှော်လင့်ချက်မရှိသော အချေအနေဖြစ်ပါတယ်;situation: This is a hopeless situation, in Sri Lanka.;situace: To je beznadějná situace, na Srí Lance.;pol.

အခြား;other ° others (people);ostatní ° ostatní (lidé);pron. (or) adj.

အခြား: အခြားပိုင်း;another: another part;jiný: jiná část;

အခြား: အခြားမေးနိုင်ပါတယ်;others (people): others can ask;ostatní (lidé): ostatní se mohou zeptat;pol.

အခြား: အခြားလူများကို;other: to other people;ostatní: ostatním lidem;acc. writ.

အခြား: အဲဒီ အပိုင်းတွေကို အခြားတစ်နေရာမှာ ကူးပါတယ်;another: (I) copy those parts to another place.;jiný: Kopíruji ty části na nějaké jiné místo.;pol.

အခြားတိုင်းရင်းသား(တစ်ယောက်);foreigner (native of other administrative-unit);cizinec (rodilý jině správní-oblasti);sg.

အခြားနိုင်ငံသား(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး၊ တစ်ပါး);foreigner (“person² (of) different⁰ country”);cizinec (“osoba² (z) jině⁰ země”);sg. (mn.)

အခြားနိုင်ငံသား: အခြားနိုင်ငံသားများတစ်ခါတစ်ရံ ဒေသတွင်းနိုင်ငံသားများနှင့်ရင်ဆိုင် စုဝေးတယ် (~ တစ်ခါတစ်ရံ အခြားနိုင်ငံသားများက နိုင်ငံသားများကို ဆန့်ကျင်ပြီး စုဝေးကြတယ်);foreigner: Foreigners sometimes group against the native people.;cizinec: Někdy se cizinci sdružují proti rodilým.;

အခြေခံ;foundation (basis, “taking¹ base⁰”) ° basis (“taking¹ base⁰”) ° basics (“base taking”);základ (“braní¹ základu⁰”) ° základ (“základ brát”);n.

အခြေခံအားဖြင့်;basically (“by² base⁰ taking¹”) ° generally (basically, “by² base⁰ taking¹”);obecně (v podstatě, “braním¹ základu⁰”) ° v podstatě (“braním¹ základu⁰”);n.

အခြေအနေ;condition (“basis (and) situation”) ° state (condition, “basis (and) situation”) ° situation (“basis (and) situation”);podmínka (“základ (a) situace”) ° stav (podmínka, “základ (a) situace”) ° situace (“základ (a) situace”);n.

အခြေအဖြစ်မရှိ;unsubstantiated, be (“not² have³ basis⁰ (and) circumstances¹”) ° groundless, be (“not² have³ basis⁰ (and)

circumstances¹);nepodložený, být (“ne² mít³ základ^o (a) okolnosti¹”) ° bezdůvodný, být (“ne² mít³ základ^o (a) okolnosti¹”);l

အခြောက်;dried (about food);sušený (o jídle);adj.

အခွင့်အရေး;opportunity (“permission (and) cause”);příležitost (“svolení (a) příčina”);n.

အခွင့်အရေး: အခွင့်အရေးကြွေခိုင်းပေါ့;opportunity: Just if there is an opportunity.;příležitost: Jen pokud (k tomu) bude příležitost.;col.

အခွင့်အလမ်း;chance (“permission (and) way”) ° possibility (“permission (and) way”) ° opportunity (“permission (and) way”);šance (“svolení (a) cesta”) ° možnost (“svolení (a) cesta”) ° příležitost (“svolení (a) cesta”);n.

အခါ;during ° just after ° after ° when (used as a pron.) ° at the time;během ° když ° v době ° hned po ° kdy (užito coby zájm.) ° po;suff. (or) adv.

အခါ: တစ်ယောက်တည်းဖြစ်သောအခါ;when: when (he) is alone;když: když je sám;

အခါ: ထမင်းစားသည့်အခါ လက်ဆေးသည်;after: After eating, (he) washes (his) hands.;po: Po jídle (~ “jezení”) si meje ruce.;writ.

အခါ: နေတဲ့အခါ;when: when (sb.) lived;když: když (někdo) žil;adv.

အခါ: ဘုရားလမ်းရောက်တဲ့အခါ ညာဘက်ချိုးပါ;when: When (you) arrive to Pagoda road, turn right.;až (když): Až (~ když) dojdeš do Pagoda ulice, zatoč v pravo.;imper. pol.

အခါကြီး: ဘုရားကျောင်းတွေမှာလည်း အခါကြီးရက်ကြီးတွေမှာလည်း ရွတ်ကြပါတယ်;time, big: Also in monasteries, at big times, big days, (they) recite (Pāli discourses).;chvíle, velká: Také v klášterech, ve velkých chvílích, o velkých dnech, recitují (páli promluvy).;pol.

အခါတိုင်း;usually (“every¹ time^o”) ° everytime (“every¹ time^o”);vždy když (“každou¹ dobu^o”) ° obvykle (“každou¹ dobu^o”);adv.

အခါတိုင်း: သင်္ကြန်အခါမှာ တိုင်းရင်းသားအားလုံး အခါတိုင်းထက် ပိုပျော်ကြပါတယ်;usually: During the Thin-gyan all nationalities are more happier than usually.;obvykle: Během Tendžanu jsou všechny národy šťastnější než obvykle.;pol.

အခါတုန်း: စတင်သည့်အခါတုန်းကလို့;when: like when (I) started meditation;když: jako když jsem začínal meditaci;

အခါတုန်းက;when (something was happening);když (se něco dělo);suff. adv.

အခါမှာ;when (“in¹ time^o”);když (“v¹ čase^o”);adv.

အခါမှာ: ကျွန်တော် အားတဲ့အခါမှာ နိုင်သလောက် ဖြေပေးပါမယ်;when: When I am free, (I) will answer as much as possible.;když: Když budu volný, odpovím jak jen mohu.;

အခါအခါ;whenever;kdykoliv;

အခါအခါ: သူ့အတွက် မကူညီနိုင်တဲ့အခါအခါ သူဟာ ငါနဲ့ စိတ်ဆိုးတယ်;whenever: Whenever (I) can't help him, he is angry with me.;kdykoliv: Kdykoliv mu nedokážu pomoci, je na mě naštvaný.;

အခိုင်အမာ: အလောင်းမင်းတရားသည် ဧရာဝတီနှင့် ချင်းတွင်းမြစ်နစ်သွယ်အကြားဒေသများကို အခိုင်အမာ စုစည်းပြီး နောက် အင်းဝကို တိုက်ခိုက်အောင်မြင်သည်;powerfully: Alaun Min Taya then powerfully united the region between rivers Ayeyawaddy and Chin Twin, and then attacked (and) conquered Inwa.;mocně: Alaun Men Dajá pak mocně sjednotil oblast mezi

řekami Ejávadí (Iravadi) a Čen Twen, a pak zaútočil (a) dobyl Envu.;writ.

အခိုင်အမာ;strongly;pevně;adv.

အခု;now;právě ° teď;adv.

အခု: ဒါပေမယ့် အခုရေတွင်းတူး အခုရေကြည်သောက်ချင်လို့ မရဘူးလေ;now: However, indeed, it is not right to want to drink clear water now, (if) the well (has been) dug now.;ted': Ale, vskutku, není dobré chtít pít čistou vodu teď, (jestliže) byla studna vykopána teď.;prov.

အခု: အခု ဘယ်မှာ နေသလဲ;now: Where do you live now?;ted': Kde teď žiješ?;inter.

အခု: အခု ဘယ်သူ ပြောနေသလဲ;now: Who is speaking (“now”)? (also in telephone conversation);ted': Kdo je u telefonu? (“Kdo teď mluví?”) (také do telefonu);inter. col.

အခု: အခု ဘယ်အချိန် ရှိပြီလဲ;now: What is the time now? (“What has been the time?”);ted': Kolik je teď hodin? (“Jaký již byl čas?”);inter. p.p. col.

အခု: အခု ရင်ရင်စပြီ;now: The movie starts now. (“Movie has started now.”);ted': Film začíná. (“Film teď začal.”);p.p.

အခု: အခုဘယ်မှာ နေပါလဲ;now: Where do you stay now?;ted': Kde teď žiješ?;inter. pol.

အခု: အခုရေးတာ သူ့သူငယ်ချင်း;now: Now his friend is writing.;právě: Právě píše jeho přítel.;

အခု: အခုအချိန်မှာ ဆိုရင် အမှတ်ပေးဒိုင်လူကြီးများကလဲ အဆင်သင့်ရောက်နေကြပါပြီ;now: Just now, at this time, the marking (~ “marks-giving”) judges are being ready (and) arrived.;ted': Právě teď, v tuto dobu, jsou bodující (~ “známky-dávající”) soudci připraveni (a) dostavili se.;p.p. pol.

အခုကျတော့;as for now (“as-for² falling¹ now^o”);zatímco teď (“co-se-týče² padání¹ teď^o”) ° co se týče teď (“co-se-týče² padání¹ teď^o”);interj.

အခုချိန်;now, right (“time¹ (of) now^o”);ted', právě (“čas¹ teďka^o”);n.

အခုချိန်: အခုချိန်က: အခုချိန်ဟာ မနက်နှစ်နာရီခွဲဖြစ်သည်;now, right: Right now it is half past two in the morning.;ted', právě: Právě teď je půl třetí;writ.

အခုထိ: နန်းတော် ဟောင်းနေရာ၊ မြို့ရိုးနဲ့ကျုံးကို အခုထိ တွေ့နိုင်ပါသေးတယ်;until now: It is indeed still possible to see the ancient palace, town-wall and moat.;stále (“do teď”): Je (tam), vskutku, stále možno vidět starověký palác, městskou zeď a vodní příkop.;pol.

အခုမှစ;first time (“starting² from¹ now^o”);poprvé (“počínaje² od¹ teď^o”);adv.

အခုမှစ: ဒါဟာ ကျွန်တော်အနေနဲ့ အခုမှစကြဖူးတဲ့အရာပါ;first time: This I have encountered for the first time, now. (“This is a thing which, for me, (I) have met for starting from now.”);poprvé: S tímhle jsem se teď setkal poprvé. (“Tohle je věc, (se) kterou, pro mě, jsem se setkal počínaje od teď.”);pol.

အခုမှစပြီး;from now on (“having³ started² from¹ now^o”);od teď (“začnu² od¹ teď^o a-pak³”);adv.

အခုမှစ;now, right;ted', právě;adv.

အခုမှစ: အခုမှစ post ပိုင်ရှင်ဝင်ပြောရတော့မယ်;now, right: Right now the owner of (this) post is coming (and) will speak.;ted', právě: Právě teď majitel tohoto příspěvku přichází (a) bude mluvit.;fut. sl.

အခုလက်ရှိ;right now;právě teď;adv.

အခုလို့;for now ° now;právě ° ted' ("na ted");conj. col. (or) adv.
 အခုလို့ ကျေးဇူးပါ အခုလို့ သတိပေးတဲ့အတွက်။;for now: Thanks for reminding (me) ("for now").;ted' ("na ted"): Děkuji za upozornění ("na ted");col. pol.
 အခုလို့ အခုလို့ ကြားရတာ ဝမ်းသာပါတယ်။;now: (I) am happy to hear (from you) now.;právě: Jsem rád, že (tě) vidím (~ "právě slyším");pol.
 အခုအချိန်မှာ;now at (this) time ("in² time¹ now");ted' v tuto dobu ("v² době¹ ted");adv.
 အခုအခါမှာ;nowadays ("in² now's¹ time");dnes (v dnešní době, "v² ted¹ době¹");adv.
 အခုအခါမှာ: ဒါကြောင့် အခုအခါ မှာ မန္တလေးဟာ အရင်ကထက်ပိုပြီး စည်ကားနေပါတယ်။;nowadays: Therefore, nowadays Mandalay is flourishing more than before.;dnes: Proto dnes Mandalaj vzkvétá více než dřív.;cont. pol.
 အခေါ်အဝေါ်;term ° nomenclature;termín ° návosloví;n.
 အခေါ်အဝေါ် ကိုရင်ကို ကိုရင်သရဏာလို့ ခေါ်ရင် အခေါ်အဝေါ် ပိုပြီး ပြေပြစ်တာကို ပြောတာပါ။;nomenclature: (I) am telling (you), that when (I) call the novice as the novice Sarana, the nomenclature (will be) more elegant.;návosloví: Říkám (ti), že když budu nazývat novice jakožto novic Sarana, bude (to) návosloví elegantnější.;pol.
 အခဲ;solid, sth. ° hassles;tvrdého, něco ° těžkosti;n.
 အဝမ်း;desire, intense (to do sth.);touha, intenzivní (něco udělat);n.
 အဝမ်း: အဝမ်းမရ;desire, intense: can't conceal (one's) intense desire ("doesn't take intense-desire");touha, intenzivní: nemůže kontrolovat (vlastní) intenzivní touhu ("nebere intenzivní-touhu");col.
 အငယ်;lesser ° younger ° smaller ° younger (relative);menší ° mladší ° mladší (sourozenec);adj.
 အငယ်: သမီးအကြီးက ၁၄-နှစ်၊ သမီးအငယ်က ၁၀-နှစ် ရှိပြီ။;younger: Elder daughter is 14 years (old and) the younger one (~ "daughter") is already 10 years (old).;mladší: Starší dceři je 14 let (a) mladší (~ "dceři") je už 10 ("let");p.p.
 အငယ်ဆုံး;smallest ("most¹ small");nejmenší ("nejvíce¹ malý");adj.
 အငယ်ဆုံး: မြွေက အငယ်ဆုံး တိရစ္ဆာန်ပဲ။;smallest: Snake is just the smallest animal.;nejmenší: Had je ("prostě") nejmenší zvíře.;
 အငြင်း;argument ° dispute;hádky ° spor;n.
 အငြိမ်း;peace (and comfort);klid (a pohodlí);n.
 အငြိမ်းစားယူ;retired, be ("take² much-of¹ peace") ° pension, take ("take² much-of¹ peace");penzi, být v ("brát² hodně¹ klidu") ° důchodu, být v ("brát² hodně¹ klidu");T pension
 အငြိမ်းစားယူ: မလုပ်တော့ပါဘူး၊ ပင်စင် ယူလိုက်ပြီ။;retired, be: I don't have a job any more. (~ "(I) don't work any more.") I am retired. ;důchodu, být v: Už nemám zaměstnání. Jsem v důchodu;pol.
 အင်း;alright ° yep ° inn ° fine;hostinec ° fajn ° dobře ° jo;n. (or) interj. col.
 အင်း: အင်း စိတ်ဝင်စားတုန်းဘဲ။;yep: Yep, (I)'m still ("just") interested.;jo: Jo, pořád (mě to) prostě zajímá.;col. fr.
 အင်ကျီ(တစ်ထည်) (WS. from အင်ကျီ);shirt;tričko;sg. WS. H. aňgiya
 အင်ဂျင်;engine;motor;sg. E. engine

အင်ဂျင်: အင်ဂျင်ပျက်နေလို့ ပြင်နေတာပါ။;engine: (I) am repairing (this), because the engine got broken.;motor: Opravuji (to), protože se rozbil motor.;pol.
 အင်ဂျင်နီယာ: ဆိပ်ကမ်း အင်ဂျင်နီယာ;engineer and harbor: port (and) harbor engineer;inženýr: přístavní inženýr;
 အင်ဂျင်နီယာ(တစ်ယောက်);engineer;inženýr;sg. E. engineer
 အင်းစိန်ထောင်;Jail, Insain ("prison¹ (of) Insain(village)"), "prison² (of) diamond¹ lake");Vězení, Insein ("vězení¹ (vesnice) Insein"), "vězení² diamantového¹ jezera");name
 အင်းဆက်ပိုး: သေးငယ်သောအင်းဆက်ပိုးဖြစ်တယ်။;insect: (It) is a small insect.;hmyz: (Je to) malý hmyz.;
 အင်းဆက်ပိုး(တစ်ကောင်);insect ("insect, insect");hmyz ("hmyz, hmyz");sg. E. insect
 အင်တင်တင်ဖြင့်;reluctantly ("by³ putting¹ (and) putting² strength");neochotně ("skrze³ pokládání¹ (a) pokládání² síly");adv.
 အင်တင်တင်ဖြင့်: ကျွန်တော် သီရိလင်္ကာတွင်ရှိနေတယ်ဆိုတာကိုတော့ အင်တင်တင်ဖြင့်လက်ခံတယ်။;reluctantly: (He) reluctantly accepts, that I stay in Sri Lanka.;neochotně: Neochotně přijímá, že jsem na Srí Lance.;writ.
 အင်တာနက်;Internet;internet;n.
 အင်တာနက်: အင်တာနက်မှတစ်ဆင့် ပြောခဲ့တယ်။;Internet: (We) spoke by Internet.;po: Bavili jsme se po internetu.;p.s.
 အင်ဒိုနီးရှား;Indonesia;Indonésie;name
 အင်ဒိုက်လုပ်ထား;invite (in an Internet chat program, "do¹ invite² (and) fix²");pozvat (do programu na povídání si po internetu, "udělat¹ pozvání² (a) upevnit²");T E. invite
 အင်ဒိုက်လုပ်ထား: အင်ဒိုက်လုပ်ထားလိုက်ပါပြီ။;invite (in an Internet chat program): (I) have already invited (you), for sure.;pozvat (do programu na povídání si po internetu): Už jsem (tě) pozval, opravdu.;p.p. pol.
 အင်မတန်;exceedingly ("measure² doesn't¹ stop") ° very much ("measure² doesn't¹ stop") ° immeasurably ("measure² doesn't¹ stop") ° extremely ("measure² doesn't¹ stop");velice ("míra² ne¹zastavuje") ° nesmírně ("míra² ne¹zastavuje") ° extrémě ("míra² ne¹zastavuje") ° nezměrně ("míra² ne¹zastavuje");adv.
 အင်မတန်: အင်မတန်ကိုင်းရှိုင်းပါတယ်။;extremely: (I) extremely respect the religion (of Dhamma).;nesmírně: Nesmírně tím náboženství (Dhammy).;pol.
 အင်မတန်မ;extremely ("where³ measure² doesn't¹ stop");extrémě ("kde³ míra² ne¹zastavuje");adv. col.
 အင်မတန်မ: အင်မတန်မ ဝမ်းသာပါတယ်။;immeasurably: (I) am immeasurably happy.;nezměrně: Jsem nesmírně šťastný.;pol.
 အင်အား;energy ("power (and) strength");energie ("moc (a) síla");n.
 အင်အား: ငါ့မှာ သစ်သားကို ဖြတ်ဖို့ အင်အားတွေ အများကြီးရှိနေပြီ။;energy: I have a lot of energy to cut the wood.;energie: Mám spoustu energie na sekání dřeva.;p.p.
 အင်အားစု;force (of people, "group² (of) strength² (and) power¹") ° group (of people, "group² (of) strength² (and) power¹");síla (skupina lidí, "skupina² síly² (a) moci¹") ° skupina (lidí, "skupina² síly² (a) moci¹");n.
 အင်အားတောင့်တင်း: ဘုရင့်နောင်လက်ထက်တွင်မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီး စည်းလုံးညီညွတ်၍ အင်အားတောင့်တင်းသောနိုင်ငံအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိသည်။;strong: During the reign of king Naung,

Myanmar ("country") became (~ "came to become") a united and strong country.;silný: Za vlády krále Nauna se Myanmarští stát stal sjednocenou a silnou zemí.;p.s. writ.

အကျီ: အကျီဝယ်ဖို့ ကျွန်တော် ဆိုင်ကို သွားမယ်;shirt: I will go to (the) shop to buy (a) shirt.;košile: Půjdu do obchodu abych (si) koupil košili.;fut. um.

အကျီ: အပြာရောင်အကျီနဲ့ အမျိုးသားက ပထမ;shirt: The man with blue shirt is the first.;košile: Pán v (~ "s") modré košili je první.;col.

အကျီ(တစ်ထည်);shirt ° upper garment (such as shirt, blouse, jacket, coat);svrchní obleční (svršek, např. košile, blůza, bunda, plášt' atd.) ° tričko;sg. H. aŋgiya (or) sg.

အကျီ(တစ်ထည်);garment, upper (such as shirt, blouse, jacket, coat);svršek (svrchní oblečení, např. košile, blůza, bunda, plášt' atd.);sg.

အင် (abbrev. from အင်္ဂလိပ်);English;angličtina;sl.

အင်: ကျွန်မက အင်္ဂလိပ် မပြောတတ်ပါဘူး;English: I can't speak in English.;angličtina: Neumím mluvit anglicky.;pol. uw.

အင်္ဂလန်: အင်္ဂလန်က လာပါတယ်;England: (I) come from England.;Anglie: Jsem (~ "přicházím") z Anglie.;pol.

အင်္ဂလန်(နိုင်ငံ);England (country);Anglie (země);name

အင်္ဂလိပ်: Kyaw Thu ဆိုတာ အင်္ဂလိပ်လို ပေါင်းတာပါ;English: Kyaw Thu is the transcription ("Kyaw Thu means (I) transcribe (it) to English.");angličtina: Kyaw Thu je transliterace. ("Kyaw Thu znamená, (že jsem to) transliteroval do angličtiny.");pol.

အင်္ဂလိပ်: ထိုအချိန်မှစ၍ အင်္ဂလိပ်အစိုးရက မြန်မာတို့ကို အမျိုးမျိုးဖိနှိပ် ချုပ်ချယ်ခဲ့ပါသည်;English: Since that time, indeed, English government in various ways tyrannized (and) oppressed the Myanmar.;anglický: Od té doby anglická vláda různými způsoby utiskovala (a) utlačovala lid Myanmaru (~ "Myanmar");p.s. writ.

အင်္ဂလိပ်: အင်္ဂလိပ်စကား ပြောတတ်သလား;English: Can you speak in English ("language")?;anglický: Mluvíte anglicky? ("Dokážete mluvit anglickým jazykem?");inter.

အင်္ဂလိပ်စကား: အင်္ဂလိပ်စကားမှ ချက်စကားလို;English language (English): from English to Czech;anglický jazyk: z angličtiny do češtiny;

အင်္ဂလိပ်နိုင်ငံ: ကျွန်တော် အင်္ဂလန်နိုင်ငံကပါ;England: I am from England.;Anglie: Jsem z Anglie.;pol.

အင်္ဂလိပ်လို: အင်္ဂလိပ်လို မတတ်တော့ ပြောပြလိုက်မယ်;English, in: Because (I) can't (talk) in English, explaining will be difficult.;anglicky: Protože neumím anglicky, vysvětlování bude náročné.;fut. col.

အင်္ဂါနေ့: အင်္ဂါနေ့ ဘယ်တော့လဲ (~ ဘယ်ချိန်လဲ);Tuesday: When will be Tuesday?;úterý: Kdy bude úterý?;inter. col.

အင်း;alright (said by a friend or elder person) ° ok (said by a friend or elder person) ° fine (said by a friend or elder person);ok (řečeno kamarádem nebo starší osobou) ° dobrá (řečeno kamarádem nebo starší osobou) ° jo (řečeno kamarádem nebo starší osobou);interj. col. ans. fr.

အင်ကျီ: ဘောင်းဘီရော အကျီရော ကျွန်တော် ဝယ်မယ်;shirt: I will buy pants as well as shirt.;košile: Koupím kalhoty i košili.;fut. um.

အင်းကျီ(တစ်ထည်) (WS. from အကျီ);shirt;tričko;sg. WS. H. aŋgiya

အင်တာနက်;Internet;internet;n. E. Internet

အင်တာနက် ကွန်နက်ရှင်;Internet connection;internetové spojení;n.

E. Internet-connection

အင်းယားလိပ်ဟိုတယ်;Hotel Inya Lake;Hotel Enjá Leik;name

အင်အားကောင်း;strong, be ("(be of) good power (and) strength");silný, být ("(mít) dobrou moc (a) sílu");I

အင်အားတောင့်တင်း;strong, be ("(be of) power, strength, (be) well-supported (and) stand-firm");silný, být ("(mít) moc, sílu, (být) dobře-podporovaný (a) stát-pevně");I

အင်္ဂလိပ်: ပါဠိစာကို အင်္ဂလိပ်လို ဘာသာပြန်ပါတယ်;English: I translate a Pāli ("writing") in English.;angličtina: Překládám ("psaní (v)") páli do angličtiny.;pol.

အင်္ဂလိပ်စကား;English language;anglický jazyk;n.

အင်္ဂလိပ်လို: အင်္ဂလိပ်လို ရေးပါ;English, in: Write (it) in English.;anglicky: Napiš to anglicky.;imper. pol.

အင်္ဂါဂြိုဟ်(တစ်လုံး);Mars (planet);Mars (planeta);name

အင်္ဂါနေ့;Tuesday ("Mars' day");úterý ("den¹ Marsu");adv.

အဝ;introduction (of a letter, essay or book, "starting") ° start ° since ° beginning;úvod (dopisu, eseje nebo knihy, "začínání") ° ode (dne) ° začátek ° počátek;prep. (or) n.

အဝ: ထို့ကြောင့် လွတ်လပ်ရေးအစ အမျိုးသားနေ့ကဟူ၍ ဆိုကြပါသည်;since: Therefore, since the independence they call it "National Day";ode (dne): Proto ode (dne) nezávislosti to nazývají "Národní Den";pl. writ. pol.

အဝ: ရုပ်ရှင်အစမှာ;beginning: at the beginning of the movie;začátek: na začátku filmu;

အဝ: အစကတည်းက ကျွန်တော်တို့က သိပါတယ်;beginning: We (knew it already) from the beginning.;začátek: Věděli jsme (to už) od začátku.;pol. um.

အဝ: အစမှ ဖတ်တယ်;beginning: (He) reads from the beginning.;začátek: Čte od začátku.;

အစက်အပြောက်(တစ်ပြောက်၊ တစ်ခု);spot (dot, "dot, dot") ° dot ("dot, dot");puntík (tečka, "tečka, tečka") ° tečka ("tečka, tečka");sg.

အစစ;all;všechno;adv.

အစစ: သီရိလင်္ကာနိုင်ငံမှာ တည်းခိုနေထိုင်ရတာ အစစအဆင်ပြေပါစေ;everything: May (you) be satisfied with everything (while) staying in Sri Lanka ("country");všechno: Kéž jsi spokojený se vším (zatímco) jsi na (~ "ve") Srí Lance.;w. pol.

အစစအရာရာ;everything;všechno;pron.

အစစအရာရာ: တပည့်တော်တို့ အရင်ဘုရား(ရဲ့)ကျောင်းကို ကြွတဲ့အချိန် (~ လာတုန်းက) အစစအရာရာ ကူညီတဲ့(အ)တွက် ကျေးဇူးတင်ပါတယ်;everything: Thank you for helping us with everything when we went to your (~ "ven. Sir's") monastery.;všechno: Děkuje ti za pomoc se vším, když jsme šli do tvého (~ "ct. pána") kláštera.;pol. ubmn. utmn.

အစစ်;real;skutečný;adj.

အစစ်အမှန်;genuine ("pure (and) correct") ° true (genuine, "pure (and) correct");skutečný (opravdový, "čistý (a) správný") ° opravdový ("čistý (a) správný");adj.

အစစ်အမှန်: အခြားနိုင်ငံသားများ နေထိုင်သည့်အဖွဲ့အစည်းတွင် အစစ်အမှန်ဖြစ်သည့် အပိုင်းအဖြစ်လည်း ဖြစ်ခေါင်ဖြစ်ခဲလက်ခံကြပါသည် (~ နိုင်ငံခြားသား အဖွဲ့အစည်းများတွင် အစစ်အမှန်ဖြစ်သည့် အပိုင်းအဖြစ်လည်း ဖြစ်တောင့်ဖြစ်ခဲလက်ခံကြပါသည်);genuine: It happens rarely, that the foreigners would be accepted as

genuine part of the society (they) live in.;opravdový: Stává se zřídka, že by byli cizinci považováni za opravdovou součást společnosti, kde žijí.;pol.

အစည်းအဝေး: ရက်ကြီးမြောက်နှစ်ပတ်လည် အစည်းအဝေး;meeting: Eighth Annual Meeting;setkání: Osmé Výroční Setkání;n.

အစည်းအဝေး(တစ်ပွဲ);meeting;setkání;sg.

အစည်းအဝေးခန်းမ(တစ်ခန်း);meeting room ("main² room¹ (for) meetings");schůzovní hala ("hlavní² pokoj¹ (pro) schůze");sg.

အစဉ်;spicy (hot tasty) ° hot (tasty);kořeněný (pálivý) ° pálivý;adj.

အစဉ်;repeating ° serial ° repetitious;opakovaný ° sériový ° opakující se;adj.

အစဉ်: ဒါမှ အစဉ်ကျမှာ;serial: So that (it) will become serial.;opakovaný: Takže to bude opakovaně. ("Takže se (to) stane opakovaným.");fut. col.

အစား;eating ° instead of;namísto ° jezení ° místo (namísto);adv. (or) n.

အစား: ဒီဇင်ဘာလ(လို့)အစား နိုဝင်ဘာလလို့ ရေးတယ်;instead of: (He) wrote November instead of December.;místo: Místo prosince napsal listopad.;

အစား: ဘာဝနာအစား;instead of: instead of meditation;místo: místo meditace;

အစား: သူ အစားပြိုင်ချင်ပါတယ်;eating: He wants to compete in eating.;jezení: Chce soutěžit v jezení.;pol.

အစားစား: ဒီ အစားစာကို ချက်ဖို့ အချိန်ဘယ်လောက်ကြာပါသလဲ;food: How long time does it take to cook this food?;jídlo: Jak dlouho trvá uvařit tohle jídlo?;inter. pol.

အစားအစာ;nourishment ("eating (and) eating") ° food ("eating (and) eating");potrava ("jezení (a) jezení") ° jídlo ("jezení (a) jezení");n.

အစားအစာ: ရင် ဒီက အစားအစာကို ကြိုက်လား;food: Sir, do (you) like the local food (~ "food from here")?;jídlo: Pane, máte rád zdejší jídlo (~ "jídlo odsud")?;inter.

အစားအသောက်;food and drink ("eating, drinking");jídlo a pití ("jezení (a) pití");n.

အစိတ်;quarter;čtvrť;n.

အစိမ်း: ဘောလင်အစိမ်း;green: green ball pen;zelené: zelené kuličkové pero;n.

အစိမ်း: မောင်အေး လူချည်အစိမ်းဝတ်(ထား)တယ်;green: ("Young man") Aye is wearing green longyi.;zelené: ("Mladý pán") ě nosí zelené loundží.;

အစိမ်း(တစ်ယောက်);beginner ("greener") ° greener (EN col. "greener");začátečník ("zelenáč") ° zelenáč (CZ col. "zelenáč");sg.

အစိမ်း(ရောင်);green (color);zelená (barva);n.

အစိမ်းကြော်;vegetables, fried ("fried¹ vegetables") ° fried vegetables ("fried¹ vegetables");smažená zelenina ("smažená zelenina") ° zelenina, smažená ("smažená¹ zelenina");n.

အစိမ်းသက်သက်(တစ်ယောက်);beginner ("greener (to) ascend (and) ascend");začátečník ("zelenáč (k) sestoupení (a) sestoupení");

အစိုးရ: ထိုအချိန်မှစ၍ အင်္ဂလိပ်အစိုးရက မြန်မာတို့ကို အမျိုးမျိုးဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်ခဲ့ပါသည်;government: Since that time, indeed, English government in various ways tyrannized (and) oppressed the Myanmars.;vláda: Od té doby anglická vláda různými způsoby

utiskovala (a) utlačovala lid Myanmaru (~ "Myanmar");.p.s. writ.

အစိုးရ: အစိုးရက ခွင့်မပြုဘူး;government: (It) is not permitted by the government.;vláda: Není to povoleno vládou.;

အစိုးရ(တစ်ပွဲ);administration (government, "take¹ domination") ° rule ("take¹ domination") ° reign ("take¹ domination") ° government ("take¹ domination");panování ("vzít¹ nadvládu") ° vláda ("vzít¹ nadvládu") ° správa (vláda, "vzít¹ nadvládu");sg.

အစိုးရစစ်;government examination °;vládní zkouška °;n.

အစိုးရအမှုထမ်း(တစ်ယောက်);civil servant ("carries² duties¹ (of) government");úředník, státní ("nosi² povinnosti¹ vlády");sg.

အစီအစဉ်;context ("lining-up (and) arranging-in-order") ° program (plan, "lining-up (and) lining-up") ° plan (program, "lining-up (and) lining-up");plán (program, "zařazování (a) zařazování") ° program (plán, "zařazování (a) zařazování") ° kontext ("seřazení (a) uspořádání-do-pořádku");n.

အစီအစဉ်: ပါဠိတော်အဋ္ဌကထာ အစီအစဉ်ထဲမှာ;context: in the context of Pāli commentaries;kontext: v kontextu Pāli komentářů;

အစီအစဉ်: ဘာလုပ်ဖို့ အစီအစဉ် ရှိသလဲ;plan: What do (you) plan to do today?;plán: Co máš dnes v plánu (dělat)?;inter. col.

အစီအစဉ်: သွားဖို့ အစီအစဉ်;plan: plan to go;plán: plán jít ("plán k odchodu");

အစီအစဉ်: အစီအစဉ်မှာတော့ ထုံးစံအတိုင်းအဆိုတလည်အချေတလည် ပြောဆိုသွားကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်;plan: As for (what) is planned, as is the custom, (the speakers) will talk (as follows,) the proposer one turn (and) the defendant one turn. (Each turn another speaking group will talk.);plán: Co se týče naplánovaného, jak je zvykem, (mluvčí) budou mluvit tak, že navrhovatel (bude mluvit) jedno kolo (a) vyvraceč (také) jedno kolo. (Tj. každé kolo bude mluvit ta jiná skupina);.pol.

အစီအစဉ်(တစ်ခု);plan;plán;sg.

အစီအစဉ်ရံ;plan ("have² lining-up° (and) arranging-in-order") ° plan, have a ("have² lining-up° (and) arranging-in-order");plánovat ("mít² zarovnání¹ (a) uspořádání-do-pořádku") ° plán, mít ("mít² zarovnání¹ (a) uspořádání-do-pořádku");T

အစီအစဉ်ရံ: နှစ်ရက်ထပ်နေဖို့ရန် အစီအစဉ်ရှိခဲ့တယ်;plan, have a: (I) had a plan to stay two days more.;plánovat (~ "mít plán"):

Plánoval jsem zůstat ještě dva dny.;p.s.

အစီအစဉ်ရံ: ဘာအစီအစဉ်မှ မရှိဘူး;plan, have: (I) have no plan.;plánu, mít v: Nemám nic v plánu.;

အစုအဝေး;group (of people);skupina (lidi);n.

အစော: မနက်အစောပိုင်းတွင်;early: early in the morning ("in the early part of morning");brzy: brzy ráno ("v brzké části rána");adv.

အစောကြီး;early ("very¹ early");brzy ("velice¹ brzy");adv.

အစောကြီး: မနက်အစောကြီး တမြက်စည်း လည်းနေတယ်;early: Early in the morning (he) is sweeping ("(with) broom").;brzy: Brzy ráno zametá ("koštětem");.cont.

အစောကြီး: မနက်အစောကြီး အမှိုက် လည်းနေတယ်;early: Early in the morning (he) is sweeping the rubbish.;brzy: Brzy ráno zametá smetí;.cont.

အစောကြီး: မနေ့က မနက်အစောကြီး;early: Yesterday early in the morning.;brzy: Včera brzy ráno.;

အစောစောတွင်;early, very ("in² early¹ (and) early");brzy, velice ("v² brzy¹ (a) brzy");adv.

အစောစောတွင်: မနက်အစောစောတွင်;early, very: very early in the morning;brzy, velice: velice brzy ráno;
 အစောဆုံး;earliest ("most" early");nejdřívější ("nejvíce" brzy") ° nejranější ("nejvíce" brzy");adj.
 အစောတလျင်;hurry, in a;spěchu, ve;adv.
 အစ်ကို(တစ်ယောက်);brother (elder);bratr (starší);sg.
 အစ်မ: မန္တလေးက အစ်မဆီကိုပါ။;sister, elder: (I write) to elder sister from Mandalay.;sestra, starší: (Piši) starší sestře z Mandalaje.;pol. ans.
 အစ်မ(တစ်ယောက်);sister (elder);sestra (starší);sg. writ.
 အဆက်;girlfriend ° connection;spojení ° přítelkyně;n. rare (or) n.
 အဆက်မပြတ်;unceasingly ("not" breaking² (the) connection") ° incessantly ("not" breaking² (the) connection");nepřetržitě ("nerozbíjející spojení") ° neustále ("nerozbíjející spojení");adv.
 အဆက်မပြတ်: ထိုအချိန်မှစ၍ မြန်မာအမျိုးသားတို့သည် အင်္ဂလိပ်အစိုးရကို ဆန့်ကျင် ဆန္ဒပြပွဲများ အဆက်မပြတ် ဆင်နွှဲကာ လွတ်လပ်ရေးကို တောင်းဆိုခဲ့ကြပါသည်။;unceasingly: Since then the Myanmar citizens, unceasingly participating in the opposing strikes against the English government, demanded independence.;nepřetržitě: Od té doby se Myanmarští obyvatelé nepřetržitě účastnili protestních stávek proti anglické vládě přičemž vyžadovali nezávislost.;p.s. pol. writ.
 အဆက်သွယ်ရှိ;acquaintances, have (with important people, "have² connections¹ (and) connections") ° connections, have (with important people, "have² connections¹ (and) connections");znémé, mít (důležité lidi, "mít² spoje¹ (a) spoje") ° spoje, mít (na důležité lidi, "mít² spoje¹ (a) spoje");l
 အဆင့်;level (also in meditation);stupeň (také v meditaci);n.
 အဆင့်: အရင်တန်းက အောင်မြင်ခဲ့သည့် အဆင့်သို့ ရောက်ရန် နည်းနည်းနီးကပ်လာခဲ့ပါသည်။;level: (I) almost approached to the level that (I) had attained before.;stupeň: Téměř jsem se přiblížil ke stupni, kterého jsem dosáhl dříve.;pol.
 အဆင်ပြေ;ok, be ("satisfied" (with) situation") ° comfortable, be ("satisfied" (with) situation") ° satisfied, be ("satisfied" (with) situation") ° fine, be ("satisfied" (with) situation");spokojený, být ("spokojen" (se) situací") ° dobře, cítit se ("spokojen" (se) situací") ° dobré, být ("spokojen" (se) situací") ° ok, být ("spokojen" (se) situací");l
 အဆင်ပြေ: ကောင်းကောင်းအဆင်ပြေပါတယ်။;satisfied, be: (I) am quite (~ "well") satisfied.;spokojený, být: Jsem poměrně (~ "dobře") spokojený;pol.
 အဆင်ပြေ: ခင်ဗျား အဆင်ပြေရင် ကျေးဇူးပြုပြီး ကူညီပါ။;like (~ "(be) satisfied"): If (you) like (~ "(are) satisfied"), please, help (me).;chtít (~ "(být) spokojený"): Pokud chceš (~ "(jsi) spokojený"), prosím, pomoz mi.;imper. pol.
 အဆင်ပြေ: တရားအားထုတ်တာ အဆင်ပြေချောမွေ့ပါစေ။;satisfactory: May (your) meditating be satisfactory (and) pleasant.;uspokojivý: Kéž je tvé meditování uspokojivé (a) příjemné.;w. pol.
 အဆင်ပြေ: ဒီမှာ နေရတာ အဆင်ပြေလား။;satisfied: Are (you) satisfied being here?;spokojený: Jste spokojený, že jste tady?;inter.
 အဆင်ပြေ: ဗမာပြည်မှာ နေရတာ အဆင်ပြေလား။;satisfied: Are (you) satisfied being in Burma ("country")?;spokojený: Jste spokojený,

že jste v Barmě (~ "Barmské zemi")?;inter.
 အဆင်ပြေ: သိပ် အဆင်မပြေပါဘူး။;satisfied, be: (I) am not very satisfied.;spokojený, být: Nejsem moc spokojený.;pol.
 အဆင်ပြေ: သီရိလင်္ကာနိုင်ငံမှာ တည်းခိုနေထိုင်ရတာ အစစအဆင်ပြေပါစေ။;satisfied, be: May (you) be satisfied with everything (while) staying in Sri Lanka ("country").;spokojený, být: Kéž jsi spokojený se vším (zatímco) jsi na (~ "ve") Srí Lance.;w. pol.
 အဆင်ပြေ: အဆင်ပြေတယ်။;satisfactory, be: (It) is satisfactory.;uspokojivé: (Je to) uspokojivé.;
 အဆင်ပြေ: အဆင်ပြေပါတယ်။;satisfied, be: (I) satisfied.;spokojený, být: Jsem spokojený.;
 အဆင်ပြေ: အဆင်ပြေရင်;want (~ "(be) satisfied"): if (you) want (~ "(are) satisfied");chtít (~ "(být) spokojený"): pokud chceš (~ "(bys byl) spokojený");
 အဆင်ပြေ: အဆင်ပြေလား။;satisfied, be: Are (you) satisfied?;spokojený, být: Jsi spokojený?;inter.
 အဆင်ပြေ: အတားအဆီးနည်းပြီး ပိုပြီးအဆင်ပြေပါတယ်။;obstacles: Obstacles will decrease and comfort will increase (~ "(you) will be more satisfied").;překážky: Překážky se sníží a pohodlí se zvýší (~ "budeš spokojenější").;pol.
 အဆင်ပြေ: အပြည့်အစုံ ကူးပေးတာက ဦးစီးအနေနဲ့ ဖတ်ရတာ ပိုပြီးအဆင်ပြေစေချင်လို့ပါ။;comfortable: (I) am copying ("and) giving") the full sentences for the ven. Sir as (I) want (him) to have the reading more comfortable.;pohodlný: Kopíruji (ty) věty ("(a) dávám") úplně ct. Pánovi, poněvadž chci, aby měl (to) čtení pohodlnější.;
 အဆင်ပြေ: အဲဒါ အဆင်ပြေတယ်။;fine, be: That's fine.;pořádku, být v: To je v pořádku.;col. pres.
 အဆင်ပြေ: အဲဒီမှာ ဘဲရတာ အဆင်ပြေလား။;satisfied, be: Are (you) satisfied staying there?;spokojen, být: Jsi tam spokojen? ("Jsi spokojen, že (jsi) ubytovaný tam?");inter.
 အဆင်ပြေ: သိပ်အဆင်ပြေပါတယ်။;satisfied, be: (I) am very satisfied.;spokojený: Jsem moc spokojený.;pol.
 အဆင်ပြေတာ;satisfaction;spokojenost;n.
 အဆင်ပြေတာ: ဒီမှာ internet သုံးရတာနည်းပြီး သိပ်အဆင် မပြေတာတွေ ရှိတတ်ပါတယ်။;satisfaction: While using Internet here, it is slow, (so) there may be (occasions) of not much satisfaction.;spokojenost: Během používání internetu, je pomalý, (a tak) mohou být (chvíle) nevelké spokojenosti.;pol. col.
 အဆင်မပြေ;dissatisfied, be ° unsatisfied, be ° discontented, be;nespokojený, být;l
 အဆင့်မြင့်;quality, high ("high" level");kvalita, vysoká ("vysoký" stupeň");n.
 အဆင်သင့်;prepared, be ("appearance (is) right") ° ready, be ("appearance (is) right");nachystaný, be ("vzhled (je) správný") ° připravený, be ("vzhled (je) správný");l
 အဆင့်အတန်း;level ("level (and) grade") ° grade ("level (and) grade");úroveň ("úroveň (a) stupeň") ° stupeň ("úroveň (a) stupeň");n.
 အဆင့်အတန်း: အဆင့်အတန်းမြင့်တယ်။;level: the level is high;úroveň: úroveň je vysoká;
 အဆင့်အတန်း(တစ်ခု);standard ("level (and) standard");norma ("úroveň (a) norma");sg.
 အဆင်ပြေ;opportune ("(be) satisfied" (with) condition") °

appropriate, be (“(be) satisfied’ (with the) condition”) ° convenient, be (“(be) satisfied’ (with the) condition”) ° go with, well (“(be) satisfied’ (with) condition”) ° convenient, be (“condition is-satisfactory”) ° appropriate, be (“condition is-satisfactory”) ° satisfied, be (“condition is-satisfactory”);odpovídající, být (“stav je-uspokojivý”) ° pasovat k, dobře (“(být) spokojen’ (s) podmínkami”) ° uspokojivý, být (“stav je-uspokojivý”) ° vhodný, být (“(být) spokojený’ (s) podmínkami”) ° pohodlný, být (“(být) spokojený’ (s) podmínkami”) ° spokojený, být (“stav je-uspokojivý”) ° vhodný, být (“(být) spokojen’ (s) podmínkami”);I (or) T
အဆင်ပြေ: တ(စ်)ယောက်နဲ့တ(စ်)ယောက်
အဆင်မပြေတော့ပါဘူး။;satisfied: One is no more satisfied with the other.;spokojený: Jeden už není spokojený s druhým.;pol. အဆင်ပြေ: ဟုတ်၊ အဆင်ပြေသွားပြီ။;good: OK, (it)'s good.;dobře: Fajn, (to) je dobré.;col. အဆင်ပြေ: အဆင်မပြေဘူးလား;satisfied: Aren't (you) satisfied?;spokojený: Nejsi spokojený?;inter. အဆင်ပြေလား;ok? (“condition (is) satisfied?”;dobry? (“stav (je) uspokojivý?”);inter. အဆင်သင့်;favorable, be (“condition (is) proper”) ° ready (“condition (is) proper”) ° suitable, be (“condition (is) proper”) ° opportune, be (“condition (is) proper”);příznivý, být (“podmínka (je) správná”) ° připravený (“podmínka (je) správná”) ° vhodný, být (“podmínka (je) správná”);I (or) adj. အဆင်သင့်: အခုအချိန်မှာ ဆိုရင် အမှတ်ပေးဒိုင်လူကြီးများကလဲ အဆင်သင့်ရောက်နေကြပါပြီ။;ready: Just now, at this time, the marking (~ “marks-giving”) judges are being ready (and) arrived.;připravený: Právě teď, v tuto dobu, jsou budoucí (__ “známky-dávající”) soudci připraveni (a) dostavili se.;p.p. pol. အဆင်သင့်ရှိ;ready, be (“have² proper¹ appearance”);připravený, být (“mít² správnou¹ podobu”);I အဆွေ: တနေ့သည့် ယုန်နှင့်လိပ်တို့တွေ့ဆုံကြရာ ယုန်က “အဆွေလိပ်၊ သင်သည် အသွားနေ့သည်”ဟု ကဲရဲ့။;friend: On one day, when rabbit met turtle, rabbit mocked: “friend turtle, you go slowly.”;přítel: Jednoho dne (~ “v jeden den”), když se králík potkal se želvou, králík se vysmíval: “příteli želvo, (“ty”) jdeš pomalu.”;writ. အဆွေ(တစ်ယောက်);friend (close) ° comrade (close);přítel (blízky) ° kamarád (blízky);sg. အဆိပ်;poison;jed;sg. အဆို;motion (proposal) ° statement;návrh ° prohlášení;n. အဆို(တစ်ခု);idea;myšlenka;sg. အဆိုချေပသူ;proposer (and) defender (“person² (who) refutes¹ saying”);navrhující (názoru) a obhajující (názoru, v debatě, “osoba² (která) odmítá¹ řečené”);n. အဆိုင်းမင့်(တစ်စောင်);assignment (at university);seminární práce;sg. E. assignment အဆိုတင်;propose (in debate, “put¹ saying”) ° propose (in debate, “say (and) put”);mluvit (v debatě, “navrhovat”, “řici (a) položit”) ° navrhnout (názor, “uložit¹ řečení”) ° předložit (názor, “uložit¹ řečení”);T အဆိုတင်: ဒါကြောင့် အဆိုရှင်များရဲ့ ခေါ်ငါဆောင် ဆရာဦးမြမောင်ကို အဆိုတင်(သွင်း)ဖို့ ဖိတ်ခေါ်ပါတယ် ခင်ဗျား။;propose (one's idea in a

debate): Therefore, (I) invite the leader of proposers (in debate), teacher Mr. Mya Maung, to propose (his idea in the debate).;navrhnout (vlastní názor v debatě): Proto (nyní) zvu vůdce mluvčích (~ “navrhovatelů”) (v této debatě), učitele pana Mja Mauna, aby vysvětlil (~ “navrhl”) (svůj názor).;pol. um. အဆိုတင်: ဦးမြမောင်က ဆယ်မိနစ်တိတိ အဆိုတင်သွင်းပါလိမ့်မယ်။;propose (in debate): U Mya Maung should propose exactly (“in”) ten minutes.;mluvit (v debatě, “navrhovat”): Ú Mja Maun by měl mluvit (“navrhovat”) přesně deset minut (~ “v deseti minutách”).;pol. အဆိုတော်: ထင်ရှားသော အဆိုတော်;zpěvák: famous singer;zpěvák: slavný zpěvák; အဆိုတော်(တစ်ယောက်);singer (“great¹ speaker”) ° singer (“great¹ (in) singing”) ;zpěvák (“velký¹ mluvič”) ° zpěvák (“ohromný¹ (ve) zpívání”) ;sg. အဆိုရှင်: ကျွန်တော်ညာဘက်မှာ ထိုင်နေတဲ့အဆိုရှင်များရဲ့ ခေါင်းဆောင်ကတော့ ကျောင်းဆရာ ဦးမြမောင်ပါ။;proposer (~ “speaker”): As for the proposers’ (~ “speakers”) leader sitting on my right, (it) is U Mya Maung.;mluvčí: Co se týče vůdce mluvčích, který sedí po mé pravé straně, (je to) Ú Mja Maun.;pol. အဆိုရှင်: အခု သဘာပတိအနေနဲ့ ကြွရောက်လာသူများကို အဆိုရှင်များနဲ့ မိတ်ဆက်ပေးပါရစေ။;speaker: Now, may (I), as the chairman, introduce the speakers to those, who came (~ to the audience).;mluvčí: Nyní, (“kéž,”) jakožto předseda, představím mluvčí obecnstvu.;pol. အဆိုရှင်(တစ်ဦး);proposer (who proposed in debate, “lord¹ (of) saying”) ;navrhovatel (kdo předložil nějaký názor pro diskuzi, “pán¹ řečení”) ;sg. အဆိုအချေ;proposer (and) defender (in debate);navrhující (názoru) a obhajující (názoru, v debatě);n. အဆိုအရ;according to (“accoring¹ (to) saying”) ;podle (“podle řečeného”) ° dle (“podle řečeného”) ;adv. အဆိုအရ: သာရဋ္ဌဒီပနီ အဆိုအရလည်းပဲ;according to: also according to __Sāratthadīpanī__ ;podle: také podle Sāratthadīpanī; အဆုံး;conclusion (of a letter, essay or book, “finishing”);závěr (dopisu, eseje nebo knihy, “ukončení”);n. အဆုံး: အဆုံးအထိ;end: until the end;konec: až do konce; အဆုံးမရှိ;eternal, be (“(does) not¹ have² end”) ;věčný, být (“ne¹ má² konec”) ;I အဆုံးမရှိ: အဆုံးမရှိသည်ရည်ရွယ်ချက်;eternal, be: eternal goal;věčný, být: věčný cíl; အဆုံးမှာတော့;finally (“then² at¹ end”) ° eventually (“then² at¹ end”) ° after all (“then² at¹ end”) ° lastly (“then² at¹ end”) ;konečně (“pak² na¹ konci”) ° nakonec (“pak² na¹ konci”) ° konec konců (“pak² na¹ konci”) ;adv. အဆုံးသတ်;end (“finally quench”) ° finish (“finally quench”);skončit (“konečně uhasit”) ° ukončit (“konečně uhasit”); အဆုံးအကျ: ဟံသာဝတီတပ်ဖွဲ့များအထိအခိုက်အကျအဆုံးများစွာဖြင့်ပြန်ရသည်။;casualty: Groups of Hanthawadi troops had to return with mostly wounded (people and) casualties.;ztráta životů: Skupiny Hentávadí vojsk se musely vrátit s většinou zraněných (lidí a) ztrátou životů.;writ.

အဆုံးအမ;instruction (for meditation, “admonishing”);instrukce (na meditaci, “upozornění”);n.
 အဆုံးအမယူ;instruction, take (for meditation, “take¹ admonishing”);instrukci, vzít si (na meditaci, “vzít¹ upozornění”);n.
 အဆောက်အအုံ(တစ်ခု);building (“building (and) piling up”);budova (“stavění (a) hromadění”);sg.
 အဆောက်အအုံ(တစ်ခု) (WS. from အဆောက်အဦး);building (“building (and) preempting”);budova (“budování (a) zabraňování”);sg. WS.
 အဆောက်အဦး;equipment (“soft¹ (things for) building” ° tools (“soft¹ (things for) building”);nástroje (“měkké¹ (věci ke) stavění” ° nářadí (“měkké¹ (věci ke) stavění”);n.
 အဆောက်အဦး: ဒီအဆောက်အဦးက နန်းတော်နဲ့တူတယ်။;building: This building looks like a palace.;budova: Tato budova vypadá jako palác.;
 အဆောက်အဦး: အဆောက်အဦးက ကြီးရဲသာမက ကောင်းလည်းပဲ ကောင်းတယ်။;building: The building is not only big, but also good.;budova: Ta budova je nejen velká, ale i dobrá.;
 အဆောက်အဦး: အဝါရောင်အဆောက်အဦးက ဟိုတယ်လေ။;building: The yellow building is a hotel, indeed.;budova: (Ta) žlutá budova je, vskutku, hotel.;
 အဆောက်အဦ(တစ်ခု);building (“building (and) preempting”);budova (“budování (a) zabraňování”);sg.
 အဆောင်;hostel (“building”) ° dormitory (“building”) ° college (“building”);ubytovna (“budova”) ° kolej (studentská, “budova”) ° hostel (“budova”);n.
 အဆောင်: တက္ကသိုလ်နားက အဆောင်မှာ;hostel: In the hostel near university.;ubytovna: V ubytovně poblíž univerzity.;
 အညွန့်;potencial;potenciál;n.
 အညွန့်(တစ်လုံး);bud;květ;sg.
 အညို(ရောင်);brown (color);hnědá (barva);n.
 အဋ္ဌကထာ;commentaries (Aṭṭhakathā);komentáře (Aṭṭhakathā);n. P. aṭṭhakathā (= commentaries)
 အဋ္ဌကထာ: ဒီသီဟိုဠ်အဋ္ဌကထာနဲ့ပတ်သက်လို့ အမြင်တွေအမျိုးမျိုးရှိပါသည်။;aṭṭhakathā (commentaries): There are many views regarding these Sinhalese Aṭṭhakathā (commentaries).;aṭṭhakathā (komentáře): Je mnoho názorů ohledně těchto sinhálských aṭṭhakathā (komentářů).;pol. writ.
 အဋ္ဌကထာကျမ်းပြု(တစ်ယောက် ၊ တစ်ပါး);commentator (“maker² (of) commentary³ scriptures¹”);komentátor (“tvořitel² komentátorských³ spisů¹”);sg.
 အဋ္ဌကထာကျမ်းပြုဆရာ(တစ်ယောက် ၊ တစ်ပါး);commentator (“master³ (in) making² (of) commentary³ scriptures¹”);komentátor (“mistr³ (ve) tvoření² komentátorských³ spisů¹”);sg.
 အဋ္ဌကထာဆရာ(တစ်ယောက်၊ တစ်ပါး);commentator (“commentary master”);komentátor (“mistr¹ komentátorství”);sg. (mn.)
 အဋ္ဌကထာဆိုင်ရာသဘော;commentarial nature;komentátorský charakter;n.
 အဋ္ဌမ;eighth;osmý;num. P. aṭṭhama (= eighth)
 အတံ(တစ်ချောင်း);stick;hůlka;sg.
 အတင်း;very much ° much;moc ° velice;adv.
 အတတ်;possibility;možnost;n.
 အတတ်: အတတ်နိုင်ဆုံးကူညီပါမယ်။;possibility: (I) will help (you) as

much as possible.;možnost: Pomohu (ti) jak jen je možné.;fut. pol.
 အတတ်နိုင်ဆုံး;as much as possible.;jak jen je možné;adv.
 အတတ်နိုင်ဆုံး: အတတ်နိုင်ဆုံး လျှော့ထားတာပဲ။;as much as possible: (Price) is decreased as much as possible.;jak jen je možné: Je to zlevněné (~ “snížené”) jak jen je možné.;col.
 အတန်း: ဒီအတန်းမှာ ကျောင်းသား များလွန်းတယ်။;class: There are too many students in this class.;třída: V této třídě je příliš mnoho studentů.;
 အတန်း: အင်္ဂလိပ်လို သင်ကြားတဲ့အတန်းမှာ တက်နေပါတယ်။;course: (I) am attending a course of (“teaching in”) English.;kurs: Chodím na kurs (“učení v”) angličtině.;cont. pol.
 အတန်း(တစ်ခု တစ်တန်း);course ° lesson ° class;lekce ° kurs ° hodina (vyučovací);sg.
 အတွက်;for (for the sake of) ° indicates purpose ° during (“for”) ° to (for the sake of) ° on behalf of;aby (za účelem) ° pro (za účelem) ° během (“pro”) ° ve prospěch ° značí účel;prep. (or) suff. col. (or) suff. prep. (or) suff.
 အတွက်: ကျန်းမာရေးအတွက်ကောင်းတယ်။;for: (It) is good for health.;pro: Je to dobré pro zdraví.;
 အတွက်: တရားအသိဉာဏ် ပေးတဲ့အတွက် ကျွန်တော်ရဲ့ ဆရာတွေပါ။;to: (They) are my teachers to give me knowledge of Dhamma.;aby: Jsou mými učiteli, aby mi dali znalost Dhammy.;pol.
 အတွက်: ဒီညအတွက် မအိပ်ရသေးတာပါ။;during: (I) still haven't been sleeping (“during”) this night.;během: Ještě jsem (“během téhle noci”) nespál.;pol. col.
 အတွက်: မွန်မြန်မာ စည်းလုံးရေးအတွက် မွန်မြန်မာသွေးပါသော မြေးတော်အလောင်းစည်သူကို နန်းအပ်ခဲ့သည်။;on behalf of: On behalf of the Myanmar-Mon unity, (the king) entrusted the reign to (his) royal grandson Alaung Sithu of Myanmar (and) Mon blood.;ve prospěch: Ve prospěch jednoty Myanmaru (a) Monu, (král) svěřil vládu (svému) královskému vnoučeti Alaun Sítuovi (který byl) Myanmarské (i) Monské krve.;p.s. writ.
 အတွက်: အလုပ် ပြန်ချိန်ရောက်ပြီ ဖြစ်တဲ့အတွက်;for: As it has come time for returning to work;značí účel: Poněvadž nastal čas vrátit se k práci;
 အတွင်း;interior ° inside ° within;uvnitř ° vnitřek ° v;prep. (or) adv. (or) n.
 အတွင်း: ဒီရက်များအတွင်း;in: (“in”) these days;v: v těchto dnech;writ.
 အတွင်းကျိတ်;in secret (“inside (and) secretly”) ° secretly (“inside (and) secretly”);tajně (“uvnitř (a) tajně”) ° potajmu (“uvnitř (a) tajně”);n.
 အတွင်းစိတ်ကိုပေါ်လွင်စေ;expressive, be (“to¹ (be) evident³ to² inside° (of) mind¹”);výrazný, být (vyjadřující, o způsobu, “aby¹ (byl) zřejmý³ do² vnitřku° myslí¹”);l
 အတွင်းဘက်မှာ;inside (“in² (the) direction¹ (of) inside°”);vnitř, ve (“ve² směru¹ dovnitř°”) ° uvnitř (“ve² směru¹ dovnitř°”);adv.
 အတွင်းဘက်မှာ: အမျိုးသားက အတွင်းဘက်မှာ ရှိတယ်။;inside: The man is inside.;uvnitř: (Ten) muž je uvnitř.;
 အတွင်းရေးမှူး: သူဌေးကို အတွင်းရေးမှူးက စာရက် အချို့ ပေးနေတယ်။;secretary: Secretary gives some papers to the boss.;sekretářka: Sekretářka podává (~ “dává”) několik papírů.;cont.

အတွင်းရေးမှူး: အတွင်းရေးမှူးက အဘိဓာန်ကို စားပွဲပေါ်မှာ ထားနေတယ်။;secretary: The secretary is putting the dictionary on the table.;sekretářka: Sekretářka pokládá slovník na stůl.;cont.

အတွင်းရေးမှူး(တစ်ယောက်);secretary (“leader² (of) writing¹ within⁰) ° secretary (“leader² (in) writing¹ inside⁰);sekretář(ka) (“vedoucí² (v) psaní¹ uvnitř⁰”);sg.

အတွင်း;inside ° within;uvnitř ° v;prep.

အတွင်း: ဒီသုံးရက် အတွင်း;during: during these three days;během: během těchto tří dnů;

အတွေးနက်;deep, be (about a thought etc., “thinking (is) deep”);hluboký, být (o myšlence atd., “myšlení (je) hluboké”);l

အတွေ့အကြုံ;experience (“meeting (and) encountering”);zkušenost (“setkávání (a) potkávání”);n.

အတွေ့အကြုံ: အတွေ့အကြုံမရှိရုံတင်မက အသိဉာဏ်လည်း မရှိဘူး။;experience: (He) has neither experience, nor knowledge.;zkušenosti: Nemá ani zkušenosti, ani znalosti.;

အတွေးအခေါ်: အတွေးအခေါ်မရင့်ကျက်;thinking: not mature thinking;myšlení: nedospělé myšlení;

အတွေးအခေါ်(တစ်ခု);thought (“thinking (and) calling”) ° idea (“thinking (and) calling”);nápad (“myšlení (a) volání”) ° myšlenka (“myšlení (a) volání”);sg.

အတွေးအခေါ်ပညာရှင်: အတွေးအခေါ်ပညာရှင်များက ယူဆထားခဲ့ကြသည်။;philosopher: (it) has been considered by philosophers (as);filosof: bylo (to) filosofy považováno (za);p.s. writ.

အတွေးအခေါ်ပညာရှင်(တစ်ယောက် ၊ တစ်ပါး);philosopher (“lord³ (of) wisdom² (of) thinking¹ (and) calling¹”);filosof (“pán³ moudrosti² myšlení⁰ (a) volání¹”);sg. (mn.)

အတွေးအခေါ်ရင့်(တစ်ယောက် ၊ တစ်ပါး);philosopher (“lord² (of) thinking⁰ (and) calling¹”);filosof (“pán² myšlení⁰ (a) volání¹”);sg. (mn.)

အတွဲ(တစ်တွဲ);girlfriend;přítelkyně;sg. writ.

အတားအဆီး;obstacle (“preventing (and) obstructing”) ° hindrance (“preventing (and) obstructing”) ° obstruction (“preventing (and) obstructing”);bránění (“zabraňování (a) překážení”) ° zábrana (“zabraňování (a) překážení”) ° překážka (“zabraňování (a) překážení”);n.

အတိတ်: အတိတ်က သားတစ်ယောက်လား မသိဘူး။;past: Maybe (you) were (my) son in a past (life).;minulost: Možná jsi byl v minulém životě (~ “minulosti”) (mým) synem.;

အတိတ်ဘဝ;past lives “);minulé životy “);n.

အတိတ်ဘဝ: အကျန်ုပ်တို့ရဲ့ အတိတ်ဘဝများတွင်;past lives: in our past lives;minulé životy: v našich minulých životech;

အတိတ်ဘဝ: အတိတ်ဘဝတုန်းက;past lives: in past lives;minulé životy: v minulých životech;

အတိအကျ;categorically (“exactly (and) precisely”) ° exactly (“exactly (and) precisely”) ° precisely (“trimming (and) falling”) ° exactly (“trimming (and) falling”) ° precisely (“exactly (and) precisely”);přesně (“řezání (a) padání”) ° kategoricky (“přesně (a) přesně”) ° přesně (“přesně (a) přesně”);adv. (or) adv. writ.

အတိအကျ: ဘယ်လောက်ဝေးလဲ ကျွန်တော် အတိအကျ မသိဘူး။;precisely: I don't know precisely how far it is.;přesně: Nevím přesně jak je to daleko.;um.

အတိအကျ: အတိအကျဖော်ပြထားတယ်။;categorically: (It) was

categorically mentioned.;kategoricky: Bylo (to) kategoricky zmíněno.;

အတိအကျဆိုရသော်;namely (“if² said¹ exactly⁰”) ° i.e. (“if² said¹ exactly⁰”);tj. (“pokud² řečeno¹ přesně⁰”) ° jmenovitě (“pokud² řečeno¹ přesně⁰”);adv. writ.

အတိအကျပြောရရင်;namely (“if² said¹ exactly⁰”) ° i.e. (id est, that is , “if² said¹ exactly⁰”);totiž. (“pokud² řečeno¹ přesně⁰”) ° tj. (to jest, “pokud² řečeno¹ přesně⁰”);adv.

အတိအကျပြောရသော;namely;jmenovitě;adv.

အတို;short, be ° end;krátký, být ° konec;l (or) n.

အတို: အတိုပေါ့;end: End, indeed.;konec: Vskutku, konec.;col.

အတိုကောက်;shortcut (of a word“collect¹ (to) shortness⁰”) ° abbreviation (“collect¹ (to) shortness⁰”);zkratka (slova, “sbírat¹ (do) krátkosti⁰”);n.

အတိုကောက်ခြင်း;abbreviation (of words, “infer¹ (to) shortness⁰ {nouner²”);zkratka (slovní, “dedukovat¹ (na) krátkost⁰ {jmenec²”);n.

အတိုချုံ့ခြင်း;shortcut (of words, “reduce¹ (to) shortness⁰ {nouner²” ° abbreviation (of words, “reduce¹ (to) shortness⁰ {nouner²”);zkratka (slovní, “snižít¹ (na) krátkost⁰ {jmenec²”);n.

အတိုချုပ်;summarize (of words, “confine¹ (to) shortness⁰”) ° in brief (“control¹ (to be) shortly”);zestručnit (slovní, “omezit¹ (na) krátkost⁰”) ° stručně (“kontrolovat¹ (aby bylo) krátce⁰”);adv. (or) T

အတိုင်း;according to ° as (according to);jak (podle) ° podle;adv.

အတိုင်း: ဒီလမ်းအတိုင်းသွား ဒါပေမယ့် တော်တော်ဝေးသေးတယ်။;according to: Go (“according to”) this way, but (it is) still very far.;podle: Jedte (“podle”) této cesty, ale (je to) ještě hodně daleko.;imper.

အတိုင်း: ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း;as: as was mentioned;jak: jak bylo zmíněno;writ.

အတိုင်း: ဗုဒ္ဓဇောသာ ဖော်ပြခဲ့သည့် အတိုင်း;as: as Buddhaghosa mentioned;jak: (dle toho,) jak Buddhaghosa zmínil;writ.

အတိုင်းမသိ;immeasurably (“not¹ know² (the) measure⁰”) ° immensely (“not¹ know² (the) measure⁰”) ° indeterminably (“not¹ know² (the) measure⁰”);nesmírně (“ne'znát² míru⁰”) ° nezměrně (“ne'znát² míru⁰”) ° neurčitelně (“ne'znát² míru⁰”);adv.

အတိုင်းမသိ: ကိုရင် အတိုင်းမသိ လိုက်လံစွာ ခင်မင်မိပါတယ်။;immeasurably: (I) happened to be immeasurably, warmly, fond of the novice-monk.;nezměrně: Stalo se, že (jsem) nezměrně, vroucně spřízněný s (tím) novicem (mnichem).;pol.

အတိုင်း;along ° as ° according to ° like ° all;jako ° jakožto ° všechny ° podle ° podél;prep. (or) n.

အတိုင်း: ဆူးလေဘုရားလမ်းအတိုင်း မြောက်ဘက်ကို သွားပါ။;along: Go North along the Sule pagoda road.;Sever: jdi severně podél ulice Sule pagody.;imper. pol.

အတိုင်း: ဒီ အတိုင်း ဖတ်ပါတယ်။;all: (I) read all of them. (“All this (I) read.”);všechny: Čtu všechny (“tyto”).;pol.

အတိုးတက်;development (“development ascends”);rozvoj (“rozvoj vystupuje(vzhůru”);n.

အတိုးတက်: အတိုးတက်ဆုံး နိုင်ငံ;development: the most developed country;rozvoj: nejrozvinutější země;n.

အတိုးတက်ဆုံး;interesting, the most (“the-most¹ developed⁰”) ° developed, the most;nejvyvinutější ° nejzajímavější

(“nejvyvinutější”);adj.

အတူ;together;spolu ° dohromady;adv.

အတူ; ထိုအတူ;together with: together with that;spolu s: spolu s tím;

အတူ; မင်းငါနှင့် အတူ;together: you and me together;spolu: já a ty, spolu;

အတူ; အတူသာသနာ ပြုကြတာပေါ့;together: Together we make the Dispensation.;spolu: Spolu budeme udržovat (~ “dělat”) (Buddhův) dar.;col.

အတူ; အဲဒါကိုပဲ အတူ ဘုန်းပေးဖြစ်ခဲ့ပါတယ် (~ ဘုန်းပေးဖြစ်ခဲ့ပါတယ်);together: (We) ate that just together.;spolu: Právě to jsme jedli spolu.;p.s. pol.

အတူ -နှင့်;together with ° with, together;s, spolu ° spolu s;adv. (or) prep. writ.

အတူ -နှင့်; ထိုအဘိဓာန်အား မိတ်ဆွေတစ်ယောက်နှင့် အတူ ကူးကြပါတယ်;with, together: (I) copy that dictionary (“together”) with a friend.;s, spolu: Kopíruji ten slovník (“spolu”) s kamarádem.;pol.

အတူ -နဲ့;together with;spolu s;prep.

အတူ နှင့်; အဘယရင်ဘုရင်လက်ထက်၊ အဋ္ဌကထာနှင့်အတူ ပိဋကတ်သုံးပုံကို ရေးသားစဉ်တွင် အဲဒါ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်;together with: It took place during the king Abhaya's reign, during writing down the Tipiṭaka together with the commentaries.;spolu s: Stalo se to během vlády krále Abhaya, během sepisování Tipiṭaky spolu s komentáři.;p.s. writ.

အတူ နှင့်; ဦးအောင်ဇေယျသည် သွေးသောက်ရဲဘော် ခြောက်ကျိပ်ရစ်ယောက်နှင့်အတူ ဦးစီးကာ အောင်မြင်စွာ ခုခံတွန်းလှန်နိုင်ခဲ့သည်;together with: U Aung Zeyya together with his sixty-eight blood comrades could successfully resist while being the leader (~ “while leading”).;spolu s: Ú Aun Zeyya spolu se svými šedesáti osmi pokrevními přáteli se dokázal úspěšně ubránit zatímco (je) vedl.;p.s. writ.

အတူတကွ;in total (“together (and) friendly”) ° together (“together (and) friendly”) ° altogether (“together (and) friendly”);celkem (“spolu (a) přátelsky”) ° dohromady (“spolu (a) přátelsky”) ° spolu (“spolu (a) přátelsky”);adv.

အတူတကွ; သူတို့သည် နှစ်လို့ဖွယ် ကောင်းသော ဘဝကို အတူတကွပိုင်ဆိုင်ကြ၍ ပျော်ရွှင်ကြသည်;together: They are happy, as (they) together possess a pleasant, good life.;spolu: Jsou šťastní, protože spolu mají příjemný, dobrý život.;writ.

အတူတူ;together with ° same ° together ° equal;spolu ° stejný (stejného množství) ° samý, ten ° stejný ° spolu s ° dohromady ° pospolu;adv. (or) adj.

အတူတူ; ဒီလိုပြည်နယ်နဲ့ တိုင်းတွေ ခွဲထားပေမယ့် မြန်မာတိုင်းရင်းသားအားလုံး ဆင်းရဲလဲ အတူတူ ချမ်းသာလဲ အတူတူနေကြပါတယ်;together: Although these states and divisions are divided, all Myanmar nations, including poor and rich, live together.;pospolu: Přestože jsou tyto státy a správní oblasti (regiony) rozděleny, všechny národnosti Myanmaru, včetně chudých i bohatých, žijí pospolu.;

အတူတူ; မေမေ(နဲ့) အတူတူ;together with: together with mum;spolu s: spolu s mamkou;adv. col.

အတူတူ; ယောက်ျားမိန်းမ ဆောင်ရွက်နိုင်ကြတာ အတူတူပဲလား;equally: Can men (as well as) women bring (benefit) equally? (“Is equal how men (and) women bring

benefit?”);stejně (stejnou měrou): Mohou muži (a) ženy přinášet užitek stejnou měrou? (“Je stejné jak muži (a) ženy mohou přinášet užitek?”);inter.

အတူတူ; ယောက်ျားနဲ့မိန်းမ

အတူတူဆောင်ရွက်မှုအကျိုးရှိနိုင်တဲ့ကိစ္စတွေလဲ တခါတလေရှိတတ်ပါတယ်;together: Sometimes, there may be also duties, of which carrying them out together by men and women is advantageous.;spolu (pospolu): Někdy jsou také povinnosti, jejichž vykonání muži i ženami pospolu je výhodné.;pol.

အတော်;very ° fitting ° right ° very much ° quite;docela ° správný ° slušící se ° velmi ° velice;adv. (or) adj.

အတော်; ဒါဟာ ပြာကရိတ်ဘာသာစကားနှင့် အတော်နီးစပ်ပါသည်;very: This is very near to (~ “with”) the Prakrit language.;velice: To je velice blízko prákritu (“jazyku”).;writ. pol.

အတော်; မိုးတိမ်တွေ အတော်နိမ့်လာပြီ;very: Rain clouds are (~ “came”) very low.;velice: Dešťové mraky (~ “přišly”) velice nízko.;p.p.

အတော်; အတော်ကြာခဲ့တယ်;very much: took very long time (“was very much taking-time”);velice: trvalo velice dlouho (“velice trvalo”);p.s.

အတော်; အတော်တော့ အထောက်အကူဖြစ်ပါတယ်;very: (It) is very beneficial, indeed.;velice: Je (to), vskutku, velice prospěšné.;pol.

အတော်; အဲဒါနှင့် အတော်နီးစပ်ပါတယ်;very: (It) is very close to (~ “with”) it.;velice: Je (to) tomu (~ “s tím”) velice blízko.;pol.

အတော်များများ;very much ° so much ° greatly;hrozně (hodně) ° hodně ° velice;adv.

အတော်များများ; လေအတော်(များများ)တိုက်၍ အမျိုးသားက ရွက်လွှင့်သွားနေတယ်;very much: The wind blows very much, (and therefore) the man is saling.;hodně: Vítr hodně fouká, (a proto ten) muž plachtí (~ pluje) ;cont. writ.

အတော်လေး;quite (“much little”);docela (“hodně trochu”);adv.

အတော်လေး; အတော်လေးကောင်းတယ်;quite: (It)'s quite good.;docela: Je to docela dobré.;col.

အတော်အတန်;fairly (“quite (and) somewhat”) ° quite (“quite (and) somewhat”) ° little bit (“quite (and) somewhat”);trochu (“docela (a) poněkud”) ° docela (“docela (a) poněkud”) ° poměrně (“docela (a) poněkud”);adv.

အတော်အတန်; အင်္ဂလိပ်စကားကို အတော်အတန် ပြောနိုင်ပါတယ်;quite: (I) can fairly speak in English.;docela: Anglicky docela umím (“mluvit”).;pol.

အတ္လန္တိတ်;Atlantic (ocean);Atlantický (oceán);name

အတ္ထုပ္ပတ္တိ (WS. from အတ္ထုပ္ပတ္တိ);biography;životopis;n. P. atta – uppatti (= self – birth) WS.

အတ္ထုပ္ပတ္တိ;biography;životopis;n. P. atta – uppatti (= self – birth) အထက်တန်းကျောင်း;high school (“school² (of) high° standard”);střední škola (“škola² vysokého° standardu”);n.

အထက်တွင်;above;výše;adv. writ.

အထက်တွင်; အထက်တွင် ဆိုပြီး ဖြစ်သော;above: mentioned above;výše: zmíněno výše;

အထက်တွင်; အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည်;above: mentioned above;výše: zmíněné výše;writ.

အထက်ပါ;above mentioned, be (“included¹ above”) ° aforesaid,

be ("included¹ above⁰");výše uvedený, být ("zahrnutý výše");l
 အထက်မှာ;above ("in¹ above⁰") ° up ("in¹ above⁰");nahore ("v¹
 nad⁰") ° nad ("v¹ nad⁰");prep. (or) adv.
 အထင်မြင်မှားစေ;misguiding, be ("to³ (make) thinking⁰ (and)
 seeing¹ wrong²") ° misleading, be ("to³ (make) thinking⁰ (and)
 seeing¹ wrong²");klamný, být ("aby³ (udělalo) myšlení² (a)
 vidění¹ špatné⁰") ° zavadějící, být ("aby³ (udělalo) myšlení² (a)
 vidění¹ špatné⁰");l
 အထင်သေး: ဒီလို ဘဝင်မြင်လေ တ(စ်)ယောက်ကိုတ(စ်)ယောက်
 အထင်သေးလေပါ။;belittle: This way (they), being conceited, just
 belittle others.;ponižovat: Takto, namyšlení, prostě ponižují
 druhé.;pol.
 အထင်အမြင်(တစ်ခု);opinion ("thinking (and) seeing");názor
 ("myšlení (a) vidění");sg.
 အထင်ကြီး;admire ("thinking (is) big");obdivovat ("myšlení (je)
 velké");T
 အထင်ကြီး: တကယ်တော့ လူတွေဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်
 အထင်ကြီးတတ်ကြပါတယ်။;overestimate: In fact, people may
 overestimate themselves.;přeceňovat: Vskutku, lidé mohou
 přeceňovat sami sebe.;pol.
 အထင်ကြီး: သူကြီးက ငည့်ကို အထင်မကြီးပါဘူး။;headman (of village):
 The village headman did not admire Nga Nyo.;pán (vesnický):
 Pán vesnice Na No neobdivoval.;pol.
 အထင်ရှားဆုံး;famous, be the most ("visible (and) rare the-most")
 ° foremost, be ("visible (and) rare the-most");slavný, být nejvíce
 ("viditelný (a) vzácný") ° nejlepšší, být ("viditelný (a) vzácný");l
 အထင်သေး;belittle ("(make) thinking little");ponižovat ("(dělat)
 myšlení malým");T
 အထိ;upto ° until (follows after time) ° till ° up to ° maximum of
 ° until;do doby ° než ° maximálně ° až (maximálně) ° do
 (časově) ° dokud ° do, až (následuje za označením doby);prep.
 (or) suff. prep. (or) adv. (or) n.
 အထိ: ငနာရီက နှောရီအထိ ကျွန်တော် ကစားမယ်။;until: I play from
 four o'clock to six.;do: Hraji si od čtyř hodin do šesti.;um.
 အထိ: စာပြန်လာတဲ့အထိ;until: until (your) reply comes;než: než
 dojde odpověď;
 အထိ: တယောက်ပါးမိနစ်ထက် မလိုဘဲ ခြောက်ယောက်အထိ ပါဝင်
 ပြောဆိုခွင့်ပြုပါမယ်။;up to: There will be allowed up to six people
 to enter (the stage), (and) each of them (will) not exceed five
 minutes (in talking). ° maximum: There will be allowed
 maximum of six people to enter (the stage), (and) each of them
 (will) not exceed five minutes (in talking).;až: Bude povoleno až
 šesti lidem, aby vstoupili (na jeviště) (a) každý z nich
 nepřekročí pět minut (při povídání). ° maximálně: Bude
 povoleno maximálně šesti lidem, aby vstoupili (na jeviště) (a)
 každý z nich nepřekročí pět minut (při povídání).;pol. fut.
 အထိ: ပြဿနာဖြေရှင်းပြီးသည် အထိ;until: until the problems are
 solved ("until solving problems is finished");dokud: dokud (ty)
 problémy nejsou vyřešené ("do ukončení řešení problému");writ.
 အထိ: မင်းရဲ့ စာပြန်လာသည့်အထိ စောင့်နေမယ်။ (~ မင်းစာပြန်
 တဲ့အထိ စောင့်နေမယ်။);until: (I) will wait for (~ "until") your
 answer arrives.;dokud: Budu čekat než tvá odpověď dorazí.;fut.
 အထိ: မနက် ၁၀ နာရီအထိ သူအိပ်မယ်။ (~ သူ မနက် ၁၀ နာရီအထိ
 အိပ်မယ်။);until: He will sleep until 10 o'clock in the morning.;do:
 Bude spát (až) do deseti hodin ráno.;

အထိ: အဆုံးအထိ;until: until the end;až do: až do konce;
 အထိ: အရဟန္တာ အောင်မြင်စွာ ရယူနိုင်တဲ့အထိ (~ အရဟန္တာအဖြစ်သို့
 အောင်မြင်စွာမရောက်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး);until: until (we) can
 successfully attain Arahant-hood;dokud: dokud můžeme
 úspěšně dosáhnout Arahantství;adv.
 အထိန်း(တစ်ယောက်၊ တစ်ကောင်၊ တစ်ပါး);guardian ° guard °
 carer;ochránce ° opatrovník ° strážce;sg. (mn.)
 အထိမ်းအမှတ်: ကွန်တော်တို့မြို့နယ်ရဲ့ ဆယ်ကြိမ်မြောက်စာဆိုတော်နေ့
 အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားမှာ သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရလို့
 အများကြီးဂုဏ်ယူပါတယ်။;anniversary: I take pride very much for
 being allowed to carry out the celebration of tenth anniversary
 of writers of our township as the chairman.;výročí: Jsem velice
 hrdý, že jsem dostal svolení k vykonání (~ zúčastnění se)
 oslavy desátého výročí spisovatelů naší správní oblasti jakožto
 předsedající.;pol. um.
 အထိမ်းအမှတ်: အမျိုးသားနေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ဟောပြောပွဲများနှင့်
 ပြပွဲ ပြိုင်ပွဲများကို ပြုလုပ်ကျင်းပကြပါသည်။;commemoration: As a
 commemoration of the National Day, lectures, exhibitions (and)
 competitions are held (~ "made") (and) participated (by
 people).;připomínka: Jakožto připomínka Národního Dne,
 přednášky, přehlídky (a) soutěže jsou pořádány (~ "dělaný")
 (a) zúčastněně (lidmi).;writ.
 အထိမ်းအမှတ်(တစ်ခု);commemoration (anniversary, "marking
 (and) noting") ° anniversary (anniversary, "marking (and)
 noting") ° memorial (anniversary, "marking (and) noting");výročí
 (výročí, "označení (a) zaznamenávání") ° připomínka (výročí,
 "označení (a) zaznamenávání") ° památka (výročí, "označení
 (a) zaznamenávání");sg.
 အထိအခိုက်;wounded (person, "touched (and) contacted");raněný
 (osoba, "dotknutý (a) spojený");n.
 အထိအခိုက်:
 ဟံသာဝတီတပ်ဖွဲ့များအထိအခိုက်အကျအဆုံးများစွာဖြင့်ပြန်ရသည်။;woun
 ded: Groups of Hanthawadi troops had to return with mostly
 wounded (people and) casualties.;zranění: Skupiny Hentávadí
 vojsk se musely vrátit s většinou zraněných (lidí a) ztrátou
 životů.;writ.
 အထိုင်: သူတို့ကို (အ)ထိုင်ခိုင်းပါ။;sitting: Ask them to sit. ("Request
 to them sitting.");sezení: Požádej je aby si sedli. ("Požádej je
 sednout (si).");imper. pol.
 အထိုင်: သူတို့ကို အထိုင်ခိုင်းပါ;sit: Ask (~ "request") them to
 sit.;posadit se: Požádej je (~ "naříd jim") (ať) se posadí.;imper.
 pol.
 အထီး: အနောက်မြစ်ကို ဖြတ်သွားတဲ့အခါမှာ မြင်းက အထီးလား
 အမလား။;stallion: When the horse crossed over the Anoma
 river, (was it) a stallion or a mare?;hřebec: Když (ten) kůň
 přeskakoval (~ "překračoval") řeku Anomu, (byl to) hřebec
 nebo klisna?;inter.
 အထီး(တစ်ကောင်);stallion (male-horse);hřebec;sg.
 အထူး;perfections (there are ten perfections, such as generosity,
 morality, compassion etc., which one must improve in order to
 attain enlightenment) ° depth ° parami (there are ten
 perfections, such as generosity, morality, compassion etc.,
 which one must improve in order to attain
 enlightenment);páramí (je deset dokonalostí, např. štedrost,
 ctnost, soucit atd., které je třeba vylepšit aby bylo možné

dosáhnout osvícení) ° hloubka ° dokonalosti (je deset dokonalostí, např. štedrost, ctnost, soucit atd., které je třeba vylepšit aby bylo možné dosáhnout osvícení);n. P. pāramī (= perfection) (or) n.

အထူး;bulk ° mass ° thickness;objem ° tloušťka ° hmotnost;n. အထူး: အထူးစုံတော့ (~ အထူးပါစုံတော့) ဆုံးဖြတ်ထားပါတယ်။;parami: (I) decided, indeed, to collect perfections (~ pāramī).;pāramī: Vskutku, rozhodla jsem se sbírat dokonalosti (~ pāramī).;pol. အထူး(တစ်ထူး);package;balík;sg.

အထူး;especially ° special;obzvláště ° speciální ° výjimečný;adv. (or) adj.

အထူး: တကယ်တော့ အထူးနည်းစနစ်အတိုင်းပါပဲ။;special: Indeed, according to a special system.;speciální: Vskutku, dle speciálního systému.;pol.

အထူး: ထိုသူရဲကောင်းတို့အနက် ကျန်စစ်သားသည် အထူးထင်ရှားသဖြစ်သည်။;especially: Among these heroes Kyansittha became especially famous.;obzvláště: Z těchto hrdinů se stal Čansitá obzvláště slavným.;writ.

အထူး: အထူးကောင်လေး (~ ထူးခြားတဲ့ကောင်လေး။);special: special boy;výjimečný: výjimečný chlapec;

အထူး: အထူးမရှိဘူး။;special: It is not special.;zvláštní: Není to (nic) zvláštního.;

အထူးဂရုစိုက်: ကျန်းမာရေးကို အထူးဂရုစိုက်ထားပါ။;careful, be: Be especially careful for (your) health.;pozor, dávat si: Zejména si dávej pozor na (své) zdraví.;imper. pol.

အထူးဂရုပြု;pay attention to (“especially° make² weight¹”);dávat pozor na(“zejména° udělat² váhu¹”);T writ. P. garu (= weight)

အထူးတလည်;speciálně ° unusually ° exceptionally ° especially;speciálně ° zejména ° neobvykle ° výjimečně;adv.

အထူးတလည်: အထူးတလည် သင်စရာလိုလိမ့်မယ်။;especially: Especially, you may need learning.;zejména: Zejména bys mohl potřebovat se učit (~ “učení”).;fut.

အထူးပင်;especially (“specially indeed”);zejména (“vskutku¹, zejména°”);adv.

အထူးပင်: အထူးပင်ဝမ်းမြောက်သာရ ခေါ်ပါတယ် ဘုရား။;especially: Especially, being happy (I) call “well done”, ven. Sir;zejména: Zejména, šťasten volám: “dobře!”, ct. Pane.;pol.

အထူးပြု;qualify (“do¹ specially°”) ° modify (“do¹ specially°”) ° specialize (“do¹ specially°”);modifikovat (“dělat¹ speciálně°”) ° specializovat se (“dělat¹ speciálně°”) ° kvalifikovat se (“dělat¹ speciálně°”);T

အထူးပြု: အထူးပြုတ ဘာလဲ။;kind: What kind (is this? ° type: What type (is this?;druh: Co je (to) za druh? ° typ: Co je (to) za typ?;inter.

အထူးပြု(တစ်ခု);kind (“done¹ specially°”) ° sort (“done¹ specially°”);druh (“udělaný¹ speciálně°”) ° typ (“udělaný¹ speciálně°”);n.

အထူးဂရု;attention to, pay (“especially° make² weight¹”);pozor, dávat (“zejména° udělat² váhu¹”);T writ. P. garu (= weight)

အထူးသဖြင့်;especially (“by¹ specially°”);zejména (“speciálně”);adv.

အထူးသဖြင့်: အာရကလူတွေ (အထူးသဖြင့်မြန်မာတွေ)ရဲ့ စိတ်အတွက် ဥရောပကလူတွေလို အရမ်းကြီး မပြတ်သားတတ်ကြဘူး။;especially: Minds of Asian people (especially Myanmars) cannot be as greatly decisive as (those of) European people.;zejména: Mysli

asijských lidí (zejména Myanmarů) nedokážou být tak moc rozhodné jako (ty) Evropských lidí.;

အထောက်အကူ;beneficial (“support (and) assistance”) ° help (“support (and) assistance”) ° helpful (“support (and) assistance”) ° aid (“support (and) assistance”);prospěšný (“podpora (a) pomoc”) ° blahodárný (“podpora (a) pomoc”) ° pomoc (“podpora (a) pomoc”);n.

အထောက်အကူ: သစ်သီးက ကျန်းမာရေးအတွက် အထောက်အကူပြုပါတယ်။;helpful: Fruit is (~ “makes”) helpful for health.;prospěšný: Ovoce je (~ “dělá”) prospěšné zdraví.;pol. အထောက်အကူစောင့်;help (“watch-over² support° (and) help¹”) ° benefit (“watch-over² support° (and) help¹”);prospěšný: prospívat (“dohlížet-nad² podporou° (a) pomoci¹”) ° pomoci (“dohlížet-nad² podporou° (a) pomoci¹”);T

အထောက်အကူဖြစ်;helpful, be (“become² support° (and) help¹”) ° expedient, be (“become² support° (and) help¹”) ° beneficial, be (“become² support° (and) help¹”);prospěšný, být (“stát-se² podporou° (a) pomoci¹”) ° nápomocný, být (“stát-se² podporou° (a) pomoci¹”) ° blahodárný, být (“stát-se² podporou° (a) pomoci¹”);T

အထောက်အကူဖြစ်: အတော်တော့ အထောက်အကူဖြစ်ပါတယ်။;beneficial, be: (It) is very beneficial, indeed.;prospěšné, být: Je (to), vskutku, velice prospěšné.;pol. အထောက်အပံ့;help (esp. financial and political, “supporting° (and) helping¹”) ° aid (esp. financial and political, “supporting° (and) helping¹”);výpomoc (zejm. finanční a politická, “podpoření° (a) pomoc¹”);sg.

အထောက်အပံ့စွဲညှိုးထုတ်(တစ်ထုတ်);first-aid kit (“package³ (with) things² (for) supporting° (and) helping¹”);lékárnička (“balík³ věcí² (pro) podpoření° (a) pomoc¹”);sg.

အထောက်အပံ့: ဆင်းရဲသောနိုင်ငံတွေက သူတို့နိုင်ငံသားတွေအတွက် အထောက်အပံ့လိုအပ်တယ်။;aid: Poor countries need aid for their people.;výpomoc: Chudé země potřebují vypomoci svým lidem.;

အထဲ;inside ° in;uvnitř ° v;prep.

အထဲကို: အထဲကို ကြွပါ ဘုရား။;inside: Ven. Sir, come inside.;dovnitř: Ct. pane, pojďte dovnitř.;pol. mn.

အထဲမှာ;in;v;prep.

အဒေါ်: ကျွန်မ ဒီငြိမ်းလင်း၏ အဒေါ်ပါ ရင်။;aunt: Sir, I am aunt of this extinguished light.;teta: Pane, (“já”) jsem teta tohoto uhašeného světla.;pol. idi.

အဒေါ်(တစ်ယောက်);aunt;teta;sg.

အခွင့်ရှည်;continuous, be (“duration (is) long”) ° last (“duration (is) long”);trvat (“trvání (je) dlouhé”) ° nepřetržitý, být (“trvání (je) dlouhé”);l

အဓိက;most ° important ° mostly ° most often;nejčastěji ° nejvíce ° důležitý ° ponejvíce;adv. P. adhika (= exceeding) (or) adj. P. adhika (= exceeding)

အဓိက: သူတို့ရဲ့ အဓိကထားများအတွက်အဓိက ကျမ်းကိုးကျမ်းကားအဖြစ် အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။;important: (They) used (it) as an important reference for their commentaries.;důležitý: Používali to jakožto důležitý zdroj pro své komentáře.;p.s. writ.

အဓိကအရာ;main (“main (and) principal”);hlavní (“hlavní (a) hlavní”);adj.

အဓိပါယ်: ဒီစကားလုံးဟာ ပုခိုင်းလို့ အဓိပါယ်ရသည်။;meaning: This word gets the meaning of “short man”.;význam: Toto slovo

nabývá (~ "dostává") významu "krátký muž";writ.
 အမိပါယ်ရ (from အမိပါယ်ရ);mean ("take meaning");znamenat (vzít význam");T WS. P. adhippāya (= intention)
 အမိပါယ်ရ: အောက်ပါကဲ့သို့ အမိပါယ်ရဖွင့်ဆိုသည်။;explain: (It) was explained as follows.;vysvětlit: Bylo (to) vysvětleno, viz níže.;p.s. writ.
 အမိပါယ်ရဖွင့်ဆိုချက်;etymology ("say² (and) open¹ (the) meaning⁰ {nouns}");etymologie ("řici² (a) otevřít¹ význam⁰ {jmenec}");n. P. adhippāya (= intention)
 အမိပါယ်;meaning;význam;n. P. adhippāya (= intention)
 အမိပါယ်: အမိပါယ် ဖော်ဆောင်တယ်။;meaning: elucidate the meaning;význam: objasnit význam;
 အမိပါယ်: အမိပါယ် သက်ရောက်တယ်။;meaning: (It) carries the meaning.;význam: Má (~ "nese") (ten) význam.;
 အမိပါယ်: အမိပါယ်သိပ်ထိမှ မဟုတ်ဘူး။;meaning: The meaning is not very exact.;význam: (Ten) význam není moc přesný.;col.
 အမိပါယ်ကောက်;explanation ("collected¹ meanings") ° interpretation ("collected¹ meanings") ° interpret ("collected¹ meanings") ° explain ("collected¹ meanings");vyložit (vysvětlit, "nasbírané významy") ° interpretace ("nasbírané významy") ° interpretovat ("nasbírané významy") ° výklad ("nasbírané významy");T (or) n.
 အမိပါယ်ကောက်: အဲဒါကို
 တလွဲအမိပါယ်ကောက်ရင်ရော။;interpretation: And what if (it) is wrong interpretation?;výklad: A co když je (to) špatný výklad?;inter. col.
 အမိပါယ်ဖွင့်ဆို: အမိပါယ်ဖွင့်ဆိုသည် နည်းလမ်းတစ်ခုအနေနဲ့ ခက်ခဲသည် စကားလုံးတွေကို ရင်းမြစ် သိဟိဋ္ဌအဋ္ဌကထာမှာ အမြဲလိုလို အလားတူ စကားလုံးတွေကို ပေးထားသည်။;explain: As for the method of explaining meanings, Sinhalese Atthakathā usually give similar words to explain difficult words.;vysvětlit: Co se týče metody vysvětlení významů, sinhálské komentáře obvykle uvádějí (~ "dávají (a) pokládají") podobná slova, aby byla obtížná slova vysvětlena.;writ.
 အမိပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်;explanation ("open¹ (and) tell² (the) meaning⁰ {nouns}");vysvětlení ("otevřít¹ (a) říci² význam⁰ {jmenec}");n. P. adhippāya (= intention)
 အမိပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်: နာမည် အမိပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်;etymology: etymology of the (proper) name;etymologie (vlastního) jména;
 အမိပါယ်ရ;mean ("take meaning");znamenat (vzít význam");T P. adhippāya (= intention)
 အနက်;among ° mention ° out of;zmínka ° mezi ° z (mezi několika);prep. (or) n.
 အနက်: ထိုသူရဲကောင်းတို့အနက် ကျန်စစ်သားသည်
 အထူးထင်ရှားသဖြစ်သည်။;Among (~ out of): Among these heroes Kyansittha became especially famous.;z: Z těchto hrdinů se stal Čansitá obzvláště slavným.;writ.
 အနက်: ထိုအနက်ကို ထွန်းကုန်သည်;mention: finish denoting that mention;zmínka: ukončit naznačení té zmínky;
 အနက်(ရောင်);black (color);černá (barva);n.
 အနက်(ရောင်);black (color);černá (barva);n.
 အနက်တစ် -များ;one of;jeden z;suff. n.
 အနက်ရ;mean ("take¹ meaning") ° stand for ("take¹ meaning");význam, mít ("brát¹ význam") ° znamenat ("brát¹ význam");T

အနက်ရောင်;dark color;tmaová barva;n.
 အနက်အမိပါယ်ပေး;clarify (explain, "give² (the) depth⁰ (of the) meaning") ° meaning, give (explain, "give² (the) depth⁰ (of the) meaning") ° explain ("give² (the) depth⁰ (of the) meaning") ° vysvětlit ("dát² hloubku⁰ významu") ° význam, podat ("dát² hloubku⁰ významu") ° objasnit ("dát² hloubku⁰ významu");T P. adhippāya (= intention) (or) T P. adhippāya (= intention)
 အနက်အမိပါယ်ဖွင့်ဆို;clarify (explain, "open² (and) tell³ (the) depth⁰ (of the) meaning") ° meaning, give ("open² (and) tell³ (the) depth⁰ (of the) meaning") ° explain ("open² (and) tell³ (the) depth⁰ (of the) meaning");význam, podat ("otevřít² (a) říci³ hloubku⁰ významu") ° objasnit ("otevřít² (a) říci³ hloubku⁰ významu") ° vysvětlit ("otevřít² (a) říci³ hloubku⁰ významu");T P. adhippāya (= intention)
 အနည်းငယ်;several ("little (and) little") ° few ("little (and) little") ° some ° few ° several ° few ("little¹ (of) littleness");trocha ° málo ("málo¹ trochy") ° několik ° několik ("několik (a) malý");adv. (or) pron. (or) adj.
 အနည်းငယ်: ငါ့မှာ သံသယ အနည်းငယ်မျှ မရှိပါဘူး။;little: I have no doubt. ("I have not even a little doubt.");malý: Nemám nejmenší pochybnosti. ("Nemám ani malou pochybnost.");pol.
 အနည်းငယ်: စာအုပ်အနည်းငယ်ရှိခဲ့တယ်။;few: There were few books.;málo: Bylo tam málo knih.;p.s.
 အနည်းငယ်: နာရီအနည်းငယ်;several: several hours;několik: několik hodin;
 အနည်းငယ်: အနည်းငယ် နှစ်သက်ခဲ့သည်; a few: preferred a few;několik: oblíbil si několik;p.s.
 အနည်းဆုံး;at least;nejméně;adv.
 အနည်းဆုံး: အနည်းဆုံးဖြစ်နိုင်သမျှ (~ အနည်းဆုံးတတ်နိုင်သမျှ) အဲဒါ(များ)နှင့် နီးကပ်လာချင်ပါတယ်။;at least: At least (I) want to approach them as much as possible.;minimálně: Minimálně se k nim chci přiblížit jak je jen možné.;pol.
 အနည်းလေး;little;trochu;adv.
 အနည်းလေး: ကျန်ရှိနေတဲ့အပိုင်းက အနည်းလေးပါပဲ။;little: There is little more. ("The remaining part is just little.");trochu: Už zbývá jen trochu. ("Zbývající části je jen trochu.");pol.
 အနည်းအကျဉ်း;a little ("little (and) summary") ° some ("little (and) summary");několik ("trochu (a) shrnutí") ° trochu ("trochu (a) shrnutí");n.
 အနည်းအကျဉ်း: ကျွန်တော်မှာ အနည်းအကျဉ်းရှိပါတယ်။;a little: I have a little (money).;trochu: Mám trochu (peněz).;pol. um.
 အနယ်နယ်အရပ်ရပ်;various places (and) quarters;různá místa (a) čtvrti;n.
 အနယ်နယ်အရပ်ရပ်: ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများသပိတ်သည် အနယ်နယ်အရပ်ရပ်သို့ ပျံ့နှံ့သွားပြီး နယ်ကျောင်းများကလည်း သပိတ်မှောက်ကြပါသည်။;various places (and) quarters: The boycott of the Yangon University students spread to various places and quarters and (then) also the provincial students (started to) boycott.;různá místa (a) čtvrti: Bojkot studentů Ranguńské University se rozšířil do různých míst a čtvrtí a (pak) také provinční studentni (začli) bojkotovat.;pol. writ. pl.
 အနံ့ရ: ဂန့်ရံများအနံ့ရခြင်းကို သဘောပေါက်တယ်။;smell: (I) realize the smelling of smells.;čichat: Uvědomím si čichání pachů.;
 အနံ့ရခြင်း;smelling ("taking¹ smells⁰ {nouns}");čichání ("braní¹

pachů° {jmenec});n.
 အနှစ်;heartwood ° liquid, thick ° yolk;tekutina, hustá ° žloutek (vajíčka) ° jádrové dřevo;n.
 အနှစ်: အကာက အချစ် အနှစ်က မေတ္တာ;yolk: love on surface, loving kindness in heart (“egg's white's love, yolks' affection”);žloutek (vajíčka): láska na povrchu, zalíbení v srdci (“láska bílku, zalíbení žloutku”);prov.
 အနှစ်နှစ်: ဒီပြီမှာ အနှစ်နှစ် အလလ ပညာရေးတာဝန် ထမ်းဆောင်လာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပါ။;many years: (He) is a person, who has carried out educational duties in this town for many years and months.;mnogo let: Je osobou, která v tomto městě vyučovala (~ “vykonávala vyučovací povinnosti”) po mnoho let (“a měsíců”).;pol.
 အနှမ်း;crazy;šílený;adj. col.
 အန့်အစပ်;omnipresent (“inadequateness (and) blending”);všudypřítomný (“nepřiměřenost (a) míšení”);n.
 အန့်အစပ်: အကန့်အသတ်မရှိသော အန့်အစပ် ပျော်ရွှင်မှု;omnipresent: limitless (and) omnipresent happiness;všudypřítomný: neomezená (a) všudypřítomná radost;
 အနာဂတ်;future;budoucí;adj. P. anāgata (= future)
 အနာဂတ်: မုန်းထား: အနာဂတ် ဘာလုပ်ဖို့ မုန်းထားလည်း။ (~ ရေဆက် ဘာလုပ်မယ်မုန်းထားလည်း);future: What do (you) plan to do in future?;budoucnost: Co plánuješ dělat v budoucnu?;inter.
 အနာတရ;hurt (to one's body, “getting’ hurt”);ubližení (na těle, “dostání’ ubližení”);n.
 အနာတရ: ဂရုစိုက်ပါ။ မင်း အနာတရ ဖြစ်လိမ့်မယ်။;hurt: Be careful, (or) you will (~ “may”) get hurt.;ubližení: Dávej pozor, (nebo) si (“možná”) ublížíš.;imper. pol.
 အနာထဝိဇ္ဇာသုဋ္ဌေး;Anāthapiṇḍika, the wealthy one;Anāthapiṇḍika, bohatýr;name
 အနားမှာ;nearby (“in’ nearby”) ° at hand (“in’ nearby”) ° close (“in’ nearby”);poblíž (“v’ poblíž”) ° blízko (“v’ poblíž”) ° při ruce (“v’ poblíž”);adv.
 အနားမှာ: အနားမှာ အဘိဓာန်စာအုပ်ရှိရင် ပိုပြီးပြည့်စုံအောင် ရှင်းပြနိုင်မှာပါ။;at hand: If (I) had a dictionary at hand, (I) would explain (it) more to be complete.;při ruce: Kdybych měl při ruce slovník, vysvětlil bych to více, aby (to) bylo kompletní.;
 အနားယူ;repose (“take’ rest”) ° rest (“take’ rest”) ° rest, take a (“take’ resting”) ° retire (rest, “take’ rest”);odpočinout si (“vzít’ odpočinek”) ° odpočívát (“vzít’ odpočinek”);T
 အနားယူ: ဒီမိသားစု အားလပ်ရက် အနားယူနေတယ်။;rest, take: This family (“(is) taking”) rest (during) holidays.;odpočinout si: Tato rodina (na) prázdniny odpočívá.;cont.
 အနားယူ: အနားယူရင်းလဲ ဖတ်တယ်။;rest, take a: Also while taking rest, (he) reads.;odpočinout si: Také zatímco odpočíval (si) četl.;col.
 အနားယူ: အဲဒီအချိန်မှာ ငညိုက လယ်ထွန်ပြီး ခဏအနားယူရင်း စာဖတ်နေသတဲ့။;rest, take a: It is said, that at that time Nga Nyo, having ploughed, while resting for a while, (he) was reading (“writings”).;odpočívát: Říká se, že v tu dobu Na Ňo po tom, co zoral, chvilku odpočíval, přičemž četl (psaní).;cont.
 အနိုင်;victory;vítězství;n.
 အနိုင်: အနီရောင် ကားက အနိုင်ရတယ်။;victory: The red car will win (~ “takes victory”).;vítězství: Červené auto vyhrává (~ “bere vítězství”).;

အနီး;close to a;poblíž;adv.
 အနီး: ဆရာတော် အနီး;close to: close to a (“great”) teacher;poblíž: poblíž (“velkého”) učitele;
 အနီ: တီရှပ်အနီ;red: red T-Shirt;červený: červené tričko;n.
 အနီ: ဘောလင်အနီ;red: red ball pen;červené: červené kulíčkové pero;n.
 အနီ: မောင်တင် လုံချည် အနီဝတ်(ထား)တယ်။;red: (“Young man”) Tin is wearing red longyi.;červené: (“Mladý pán”) Ten nosí červené loundží.;
 အနီ(ရောင်);red (color);červená (barva);n.
 အနီးမှာ;nearby ° close to;poblíž ° blízko (čemu);prep.
 အနီးအနား;vicinity (“near (and) near”);blízkost (“blízko (a) blízko”);n.
 အနီးအနား: အနီးအနားက တရုတ်နိုင်ငံနဲ့ ထိုင်နိုင်ငံကိုတော့ ခရီးထွက်သွားဖူးပါတယ်။;vicinity: (I) have already travelled to the vicinity of China (“country”) and Thailand (“country”).;blízkost: Už jsem cestoval do blízkosti (“země”) Číny a (“země”) Thajska.;p.p. pol.
 အနီးအပါး;nearby (“near (and) near”) ° vicinity (“proximity (and) vicinity”) ° proximity (“proximity (and) vicinity”);poblíž (“blízko (a) blízko”) ° blízkost (“blízkost (a) okolí”) ° okolí (“blízkost (a) okolí”);adv. (or) n.
 အနီးအပါး: အနီးအပါးကျွေးရွာ လေးဆယ့်ခြောက်ရွာကို သိမ်းသွင်းထားသည်။;nearby: (He) seized forty-six nearby villages.;poblíž: Obsadil čtyřicet šest vesnic poblíž.;writ.
 အနုစိတ်;minutely (“soft mind”) ° in detail (“soft mind”);podrobně (“jemná mysl”) ° nepatrně (“jemná mysl”);adv. anu-citta (= along, after - mind)
 အနုစိတ်: မြတ်ဗုဒ္ဓ အနုစိတ် ဟောကြားခဲ့သည့် တရားတော်တွေဟာ အခြေခံအားဖြင့် အဋ္ဌကထာရဲ့သဘောသဘာဝ သရုပ်ဖော်ပြီး ၎င်းကို သာရထူဒီပနီမှာ ရည်ညွှန်းပါသည်။;in details: The discourses with more details preached by the Buddha are basically depicting the commentarial nature, which is referred to in Sāratthadīpanī.;podrobný (s více podrobnostmi): Promluvy s více podrobnostmi přednesené Buddhou v podstatě znázorňují komentátorský charakter, na který se odkazuje v Sāratthadīpanī.;pol. writ.
 အနုပညာလက်ရာ;artcraft (“fine-arts handiwork”);umělecká díla (“jemné-umění ruční práce”);n.
 အနုပညာလက်ရာ: ပြီးတော့ ရှေးဟောင်းအနုပညာလက်ရာတွေလဲ ရှိပါတယ်။;artcraft: Then, there are also ancient artcrafts.;umělecká díla: Dále, jsou tam také starověká umělecká díla.;col. pol.
 အနုပညာသမား(တစ်ယောက်);artist (“proficient² (in) tender° wisdom¹”);umělec (“zdatný² (v) jemné° moudrosti¹”);sg.
 အနေတော်;right (about a state, “state (is) great”);akorát (o stavu“stav (je) ohromný”);adv.
 အနေတော်: အနေတော်ပါပဲ။;right: (Living here) is just right.;akorát: (Život tady) je tak akorát (fajn).;pol.
 အနေနှင့်;on behalf of ° as for ° as (sb.) ° for;jako (coby) ° jakožto ° co se týče ° coby ° pro;prep. writ.
 အနေနှင့်;on behalf of ° as for ° as (sb.) ° for;jako (coby) ° jakožto ° co se týče ° coby ° pro;prep. (or) suff.
 အနေနဲ့: ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ ဂန္ထဝင် စကားပြေအဖွဲ့တွေက စာအုပ်အနေနဲ့ပဲ ရိတယ်။ လျှပ်စစ်စာဖိုင်အနေနဲ့ မရှိဘူး။;as: We have the classical

prosaic literature only as books, as electronic files (we) don't ("have").;jakožto: Máme klasickou prozaickou literaturu pouze jakožto knihy, jakožto elektronické soubory ne (~ "nemáme").; အနေနဲ့: ကျွန်တော်အနေနဲ့ ဘာမှမသိဘူး။;as for: As for me, (I) know nothing.;co se týče: Co se mě týče, nic nevím.;um. အနေနဲ့: ကျောင်းသားတစ်ယောက်အနေနဲ့ သူ ဒီလို မလုပ်သင့်ဘူး။;as: As a student, he should not behave (~ "do") like this.;jako (coby): Jako student by se takhle neměl chovat (~ "neměl by dělat"); အနေနဲ့: ဆရာဝန်တစ်ယောက်အနေနဲ့ သူ လူနာကို ကုရမယ်။;as: As a doctor, he should cure sick people.;coby: Coby doktor, měl by léčit nemocné lidi.; အနေနဲ့: ပါရမီ ဖြည့်ဖို့အတွက် ကျွန်တော် အနေနဲ့ အသင့်ပါ။;as for: As for me, (I) am ready to fulfill (my) perfections.;co se týče: Co se mě týče, jsem připravený naplnit (své) dokonalosti.;pol. um. အနေနဲ့: အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုအနေနဲ့ ခက်ခဲသည့် စကားလုံးတွေကို ရင်းပြဖို့ သိပ္ပံနည်းကျအတိုင်း အခြေခံအတိုင်း စကားလုံးတွေကို ပေးထားသည်။;as for: As for the method of explaining meanings, Sinhalese Atthakathā usually give similar words to explain difficult words.;co se týče: Co se týče metody vysvětlení významů, sinhálské komentáře obvykle uvádějí (~ "dávají (a) pokládají") podobná slova, aby byla obtížná slova vysvětlena.;writ. အနေဖြင့်:as (about a thing);coby (o věci) ° jakožto (o věci);prep. အနေဖြင့်: ကိုရင်အနေဖြင့်;as: as a novice;jakožto: jakožto novic; အနေအထား:state of ("measure (and) state") ° placement ("state (and) placement") ° position ("state (and) placement") ° conditions ("state (and) placement") ° situation ("state (and) placement");umístění ("stav (a) umístění") ° stav ("míra (a) stav") ° poloha ("stav (a) umístění") ° podmínky ("stav (a) umístění") ° pozice ("stav (a) umístění");n. writ. (or) n. အနေအထား: ... အနေအထားဖြစ်နေရမယ်။;state of: should be state of ... ;stav: měl by být stav ... ;fut. အနေအထား: ဘူမိဗေဒ (~ ဘူမိဗေဒ) အဆိုရအနေအထားနှင့်ပတ်သက်လို့;situation: regarding the geophysical situation;poloha: ohledně geofyzické polohy;writ. အနောက်;West;Západ;n. အနောက်ဘက်;West ("direction¹ (of) backside");západ ("směr¹ zadku");n. အနောက်ဘက်: ရေကန်က အနောက်ဘက်မှာ;West: the lake (is) in the West;západ: jezero je na západě; အနော်ရထာ မင်းဘုရင်;Anawratha king (king of Pagan 1044-1077);Anójadhá, král (král Paganu 1044-1077);name အနိမ့်;least;nejméně ° nejnižší;adv. အနိမ့်: ဒါ အနိမ့်ဆုံးပါ။;least: This is just the least. (may be said by a taxidriver or merchant during bargaining);nejnižší: To je ("prostě") nejnižší (cena). (může být řečeno taxikářem nebo obchodníkem při smlouvání);col. အနိမ့်ဆုံး: ဒါအနိမ့်ဆုံးစျေးပါ။;lowest (~ "least"): This is just the least price.;nejnižší: To je nejnižší cena.;col. အနိမ့်;as for;co se týče;conj. အနိမ့်အများ:more or less ("surely³, many² with¹ (the) method");víceméně ("určitě³ mnoho² tím¹ způsobem");adv. အန္တရာယ်;danger;nebezpečí;n. P. antarāya (= danger, obstacle) အန္တရာယ်: မိန်းမဟာ မီးလိုဘဲ ယောက်ျားအတွက် အန္တရာယ်များသလို

ယောက်ျားဟာလည်း မီးကဲ့သို့ မိန်းမအတွက် အန္တရာယ်များတယ်။;danger: Woman is to man very dangerous, like fire, man also is like fire, very dangerous to woman.;nebezpečí: Žena je pro muže velice nebezpečná, jako oheň, muž je pro ženu také velice nebezpečný, jako oheň.; အန္ဒြပြဒေရှ်;Andhrapradesh (a region in India);Andhrapradesh (oblast v Indii);name အပင်: အပင်က သေတော့မယ်။;plant: The plant is going to wilt.;rostlina: Rostlina zvadne.;fut. အပင်: အပင်းက အစိမ်းရောင်။;plant: The plant is green.;rostlina: (Ta) rostlina je zelená.; အပင်: အပင်နောက်မှာ ကျားတစ်ကောင်။;plant: a tiger behind plant;roslina: tygr za rostlinou; အပင်(တစ်ပင်);plant ° flower (plant);květina (rostlina) ° rostlina;sg. အပင်(တစ်ပင်);plant;rostlina;sg. အပတ်(တစ်ပတ်);week;týden;sg. အပတ်စဉ်;weekly ("every¹ week");týdně ("každý¹ týden");adv. အပန်း;tiredness;únava;n. အပန်းကြီး;tiresome, be ("tiredness (is) big") ° tiresome ("(be of) big¹ tiredness") ° difficult, find something ("(be of) big¹ tiredness") ° hard, be (difficult, "tiredness (is) big") ° difficult, be ("tiredness (is) big");náročný, být ("únava (je) velká") ° únavný, být ("únava (je) velká") ° únavné, být ("být) velké¹ únavy") ° náročné, shledat něco ("být) velké¹ únavy") ° těžký, být (náročný, "únava (je) velká");l အပန်းကြီး: ကျွန်တော်အတွက် အပန်းမကြီးပါဘူး။;difficult, be: (It) is not difficult for me.;těžký, být: Není to pro mě těžké (~ náročné).;pol. um. အပန်းကြီး: အပန်းမကြီးဘူး။;difficult, find sth.: I don't find it difficult.;náročné, shledat něco: Neshledávám to náročné.; အပန်းဖြေနားနေခြင်း;relieving (tension in muscles etc., "alleviate¹ tiredness" (and) resting² {nouner}³") ° relaxation (relieving tension in muscles etc., "alleviate¹ tiredness" (and) resting² {nouner}³);relaxace (těla, svalů, "umírnit¹ únavu" (a) odpočívání² {jmenec}³) ° uvolnění (těla, svalů, "umírnit¹ únavu" (a) odpočívání² {jmenec}³);n. အပျင်းပြေ;fun, have ("relieve¹ boredom") ° boredom, relieve ("relieve¹ boredom") ° boredom, get relief from ("be-satisfied¹ (from) boredom")°;nudu, zahnat ("uvolnit¹ nudu") ° užívat si (legraci, "uvolnit¹ nudu") ° nudy, ulevit si z ("být-spokojen¹ (z) nudy");l (or) T အပျင်းပြေ: အပျင်းပြေ ခင်ဗျားကို စနေတာပါ။;boredom, get relief from: To get relief from boredom, (I) am teasing with you.;nudy, ulevit si z: Abych si ulevil z nudy, tak tě provokuji.;pol. um. အပျင်းပြေ: အပျင်းပြေ ဖန်တီးထားတဲ့ ပုံလေးတွေ။;boredom, relieve: Pictures created to relieve boredom.;nudu, zahnat: Obrázky vytvořené aby zahnalý nudu.;col. အပျို;young (not married, esp. for women) ° single (not married, esp. for women) ° tender (for women) ° single (not married, for women) ° young (for women);jemný (o ženách) ° mladý (o ženách) ° svobodná (nevdaná, zejm. pro ženy) ° mladá (nevdaná, zejm. pro ženy) ° svobodný (nikoliv vdaná, o ženách);adj. f. (or) adj. အပျို: အမျိုးသမီးက အပျိုဖြစ်တယ်။;single (not married): The woman is single.;svobodný (ne v manželském svazku): (Ta) žena je

svobodná.;

အပျိုကြီး(တစ်ယောက်);virgin, old (can be used in common talk, not offensive) ° spinster, old (the Eng. word 'spinster' and any other similar word as well as the topic itself is extremely offensive in modern English, however, the Burmese word can be used in common talk, it is not not offensive);panna, stará (CZ slovo je urážlivé, ale to barmské slovo lze užít při běžném rozhovoru, není urážlivé) ° panna, stará (CZ slovo je urážlivé, ale to barmské slovo lze užít při běžném rozhovoru, není urážlivé);sg.

အပျိုစင်(တစ်ယောက်);virgin (of women, "maiden (who is) free-from");panna (o ženách, "panna (která je) prostá(čeho)");sg. အပျိုစင်(တစ်ယောက်) (but more accepted is အပျိုစင်);virgin (of women, "pure¹ maiden");panna (o ženách, "čistá¹ panna");sg. အပြင်;apart from ° besides ("out") ° outside (out of house etc.) ° apart from ("out") ° out;ven ° kromě ("venku") ° ven (z domu atd.) ° kromě ° mimo ("venku");adv.

အပြင်း;violently ° seriously ° severely;vážně (těžce) ° násilně ° těžce (vážně);adv.

အပြင်: စိတ်က အပြင်ကို ထွက်ထွက်သွားတာ တစ်ခါတစ်ခါ ၄၊ ၅၊ ၁၀ မိနစ် ဝန်းကျင် ထွက်သွားတယ်။;out: The mind goes again and again out, time to time four, five (or) ten minutes (it) roams around.;ven: Mysl znovu a znovu odchází, čas od času se čtyři, pět (či) deset minut potuluje okolo.;med.

အပြင်: တရားထိုင်တာအပြင် မင်းဘာလုပ်နိုင်လဲ။;apart from: Apart from meditating, what (else) can (you) do?;kromě: Co umíš, kromě meditování?;col.

အပြင်: သမထ ဝိပဿနာလုပ်ခြင်းအပြင် ဘာလုပ်သေးလဲ။;apart from: What else do (you) do, apart from ("doing") samathā (and) vipassanā meditation?;kromě: Kromě samathā a vipassanā meditace, co ještě děláš?;inter.

အပြင်: အပြင်ကို ဘစ်ကားနဲ့ သွားလေ့ရှိတယ်။;out: I have the habit of going out by bus.;ven: Jsem zvyklý jezdit ven autobusem.;

အပြင်: အပြင်ဆွမ်းစား;outside: outside meal (lunch or breakfast, for monks);venku: jídlo venku (oběd nebo snídaně, o mniších);mn.

အပြင်: အပြင်သွားသွားဖြစ်တယ်။;out: (I) happen to go out, sometimes.;ven: Stává se, že chodím občas ven.;

အပြင်: အလုပ်သုံးခု အပြင်;except: except the three works;kromě: kromě (těch) tří prací;

အပြင်ထွက်;escape ("leave¹ out") ° leave ("leave¹ out") ° go out ("leave¹ out");uniknout ("odejít¹ ven") ° odejít ("odejít¹ ven") ° jít ven ("odejít¹ ven");T

အပြင်ထွက်: သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်နဲ့ ချိန်းထားလို့ အပြင်ထွက်ရမှာ။;go out: As (I) have arranged with a friend (of mine), (I) am going to go out.;jít ven: Protože jsem si (to) naplánoval s kamarádem, chystám se (ted') jít ven.;col.

အပြင်ဘက်မှာ;outside ("in² (the) direction¹ out");venku ("ve² směru¹ ven");adv.

အပြင်ဘက်မှာ: အမျိုးသမီးက အပြင်ဘက်မှာ ရှိတယ်။;outside: The woman is outside.;venku: (Ta) žena je venku.;

အပြင်;apart from ° outside ° other than ° besides ° except;mimo (kromě) ° jiný než ° kromě ° venku;prep. (or) suff. adv.

အပြင်: ဒီကျောင်းသားအပြင် တခြားကျောင်းသားမလာပါဘူး။;apart from: Apart from this student, no other student comes.;mimo: Mimo

tohoto studenta nepřichází žádný jiný ("student").;pol.

အပြင်: ဒီစာအုပ်အပြင် တခြားစာအုပ်ရှိသလား။;besides: Do you have another book besides this ("book")?;kromě: Máte (ještě) jinou knihu kromě této ("knihy")?;inter.

အပြင်: သတင်းတွေအပြင် ကြော်ငြာတွေလည်း အများကြီးပါပါတယ်။;apart from: Apart from news (there are) also many advertisements included.;kromě: Kromě novinek je obsaženo také mnoho reklam.;writ. pol.

အပြစ်ရာ;criticize ° criticize ("search¹ guilt");kritizovat ("hledat¹ vinu") ° kritizovat;T

အပြည့်;full;plný;adj.

အပြည့်: ကိုလာဖန်ခွက်က အပြည့်ပဲ။;full: The glass of Cola is ("just") full.;plný: Sklenice Coly je ("prostě") plná.;col.

အပြည့်: ခွက်က အပြည့်ပဲ။;full: The glass is just full.;plný: Sklenice je prostě plná.;col.

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ;international, be ("concerned² (with) countries" (and) countries");mezinárodní, být ("týkající-se² zemí" (a) zemí");I

အပြည့်အစုံ;fully ("fully (and) completely") ° completely ("fully (and) completely") ° entirely ("fully (and) completely");kompletně ("plně (a) zcela") ° plně ("plně (a) zcela") ° zcela ("plně (a) zcela") ° úplně ("plně (a) zcela");adv.

အပြည့်အစုံ;fully ("fully (and) completely") ° completely ("fully (and) completely") ° entirely ("fully (and) completely");kompletně ("plně (a) zcela") ° plně ("plně (a) zcela") ° zcela ("plně (a) zcela");adv.

အပြည့်အစုံ: အပြည့်အစုံ ကူးပေးတာက ဦးရင်းအနေနဲ့ ဖတ်ရတာ ပိုပြီးအဆင်ပြေစေချင်လို့ပါ။;completely: (I) am copying ("(and) giving") the full sentences for the ven. Sir as (I) want (him) to have the reading more comfortable.;úplně: Kopíruji (ty) věty ("(a) dávám") úplně ct. Pánovi, poněvadž chci, aby měl (to) čtení pohodlnější.;

အပြည့်အဝ;completely ("fully (and) to-one's-satisfaction") ° fully ("fully (and) to-one's-satisfaction") ° entirely ("fully (and) to-one's-satisfaction");kompletně ("úplně (a) k-něčímu-uspokojení") ° úplně ("úplně (a) k-něčímu-uspokojení") ° zcela ("úplně (a) k-něčímu-uspokojení");adv.

အပြည့်အဝ: မိသားစုကို အပြည့်အဝ ထောက်ပံ့နိုင်ဖို့;completely: to be able to help out (my) family completely;plně: abych byl schopen (své) rodině plně vypomoci;

အပြန်ခရီး: ဟံသာဝတီတပ်ဖွဲ့ကို အပြန်ခရီးတွင် လမ်းမဖြတ်၍ တိုက်ခိုက်သည်။;journey back: At the journey back (he) went past and attacked the group of Hanthawadi troops while they were crossing a path.;cesta zpátky: Na cestě zpátky je následoval a zaútočil na tu skupinu Hentávadí vojsk když přecházeli přes cestu.;writ.

အပြန်အလှန်;reciprocally ("in-return (and) upside-down") ° one to another ("returning (and) changing-position") ° mutually ("returning (and) changing-position") ° mutually ("in-return (and) upside-down");jeden druhému ("vracení (a) změna-pozice") ° vzájemně ("vracení (a) změna-pozice") ° vzájemně ("nazpět (a) obráceně") ° navzájem ("nazpět (a) obráceně");adv.

အပြန်အလှန်: ခင်ဗျားကို အပြန်အလှန် စကားပြောပါမယ်။;mutually: (I) will talk ("talks") with you mutually.;vzájemně: Budu si s tebou vzájemně povídat. ("Povím ti povídání vzájemně.");fut. pol.

အပြန်အလှန်မေး; discuss (“ask¹ mutually”) ° talk about (“ask¹ mutually”); bavít se o (“ptát-se¹ vzájemně”) ° diskutovat (“ptát-se¹ vzájemně”); T

အပြာ(ရောင်); blue (color); modrá (barva); n.

အပြီး: ဒီမေးခွန်းတွေရဲ့ အဖြေကို ဒီစကားရည်လွှာအပြီးမှာ သိကြပါတော့မယ်။; end: We will know the answer to these questions at the end of this discussion.; konec: Na tyto otázky budeme znát odpověď na konci této diskuze.; fut. pol.

အပြီးမှာ; end of, at the (about time, “at¹ end”) ° after (about time, “at¹ end”); konci, na (o čase, “na¹ konci”) ° po (o čase, “na¹ konci”); prep.

အပြီးမှာ: စာမေးပွဲအပြီးမှာ ကျွန်တော် ရန်ကုန်ကို သွားမယ်။; after: I will go to Yangon after the exam.; po: Po zkoušce pojedu do Rangu. ; fut.

အပြီးမှာ: ရုပ်ရှင်ကြည့်အပြီးမှာ သူတို့ စားသောက်ဆိုင် သွားတယ်။; after (“at the end of”): After (~ at the end of”) watching the movie, they went to a restaurant.; po (“na konci”): Po (“na konci”) sledování filmu šli do restaurace.;

အပြီးမှာ: ရုပ်ရှင်အပြီးမှာ သူတို့ စားသောက်ဆိုင် သွားတယ်။; after: They went to a restaurant after the movie.; po: Po filmu šli do restaurace.;

အပြီးသတိ (WS. from အပြီးသတ်တွင်); finally (“in¹ ending”); nakonec (“v¹ končení”); adv.

အပြီးသတ်တွင်; lastly (“in¹ ending”) ° finally (“in¹ ending”); konečně (nakonec, “v¹ končení”) ° nakonec (“v¹ končení”); adv.

အပြီးသတ်တွင်: အချိန်ကျ၍ အသက်အရွယ်ကြီးရင့်လာကာ ၊ မကျန်းမာဖြစ်ကာ အပြီးသတ်တွင် သေဆုံးပါမယ်။; finally: After some time (she) will become old, sick, (and) finally (she) will die.; nakonec: Za určitou dobu zestárne, onemocní (a) nakonec zemře.; fut. pol.

အပြုအမူ; behavior (“doing (and) acting”); chování (“dělání (a) činění”); n.

အပြေးပြိုင်: ထိုအခါ လိပ်က “အဆွေယုန်သင်နှင့် ငါ အပြေးပြိုင်သွားသည်။; race: At that time turtle (said): “friend rabbit, with you I dare to race.; závodit: Tehdy želva (řekla: “příteli králíku, s tebou si trůfám závodit.”); writ.

အပြေးပြိုင်; race (“compete (in) running”) ° compete (in) running; soutěžit v běhu ° závodit (“soutěžit v běhu”); T

အပြေးပြိုင်: ယုန်ကလည်း “ကောင်းပြီ ငါတို့ အပြေးပြိုင်ကြမည်”ဟုပြော၏။; race (“compete (in) running”): Rabbit also said: “well then, we shall race (~ “compete (in) running”).”; závod: Králík také řekl: “dobře, tedy, budeme závodit (“(v) běhu”).”; writ.

အပြေးပြိုင်ပွဲ(တစ်ပွဲ); race (“running competition”); závod (“soutěž¹ (v) běhání”); sg.

အပြော: ဆရာအပြောအရ ဒီနေ့ကျောင်းပိတ်တယ်။; said, what (was): According to what the teacher said, today the school is closed.; řečeno (co bylo): Podle toho co řekl učitel, je dnes škola zavřená.;

အပြောင်းအလဲ; change (“change (and) change”); změna (“změna (a) změna”); n.

အပြောင်းအလဲတွေ (ရာသီဥတု); changes, climatic (“(climatic) change¹ (and) exchanging² {pl.}”); změny, klimatické (“(klimatická) změna¹ (a) záměna² {pl.}”); pl.

အပွား; increase ° develop; rozvinout ° zvýšit; T

အပါအဝင်; including (“including (and) entering”); včetně (“zahrnování (a) vcházení”); n.

အပါအဝင်: တစ်ပြိုင်တည်း ကျွန်တော်အပါအဝင် သတ္တဝါအားလုံးအတွက် ပျော်ရွှင်မှုကို ဆုတောင်းပါတယ်။; including: (I) wish happiness at once to all beings including me.; včetně: Přeji radost všem bytostem včetně mě najednou.; pol.

အပို; nonsense; nesmysl; n. col.

အပိုင်း: ကျန်ရှိနေတဲ့အပိုင်းက အနည်းလေးပါ။; part: There is little more. (“The remaining part is just little.”); část: Už zbývá jen trochu. (“Zbývající části je jen trochu.”); pol.

အပိုင်း: စာရွက်အပိုင်း; piece: a piece of paper; kousek: kousek papíru;

အပိုင်း: နောက်ဆုံးအပိုင်းမရောက်ခင်အပိုင်း; part: the penultimate part (“the part coming before the last part”); část: předposlední část (“část přicházející před poslední částí”);

အပိုင်း: ပထမ အပိုင်းက ပါဠိပါဌာနတွေရေးပြီးတော့ ဒုတိယ အပိုင်းကို အင်္ဂလိပ်လို ရေးပါတယ်။; part: Having just written the first Pāli sentence from the first part, I write (it) in the second part in English.; část: Hned jak napíši první páli větu z první části, napíšu (ji) do druhé části anglicky.; pol.

အပိုင်း: လိုအပ်တာရှိရင် ကူညီနိုင်တဲ့အပိုင်းက ကူညီပါမယ်။; part: If (you) have something needed, (I) will help (you) by the part of (mine) able to help.; část: Pokud máš něco (co) potřebuješ, pomohu (ti svou) částí schopnou pomáhat.; pol. fut.

အပိုင်း: အပိုင်းလေးရဲ့ သုံးခု ပြောက်ပိုင်း; part: third part of four (“parts”); část: třetí část ze čtyř (“části”);

အပိုင်း: အရေးကြီးတဲ့အပိုင်းတွေကို ရောင်စုံမင်တားတယ်။; part: highlight important parts; část: zvýraznit důležité části;

အပိုင်း: အဲဒီထဲမှာ အပိုင်းသုံးပိုင်းရှိပါတယ်။; part: There are three parts in it.; část: Jsou tam tři části.; pol.

အပိုင်း(တစ်ပိုင်း); part; část; sg.

အပိုတွေ: အပိုတွေလုပ်နေပါနဲ့။; nonsense: Do not talk nonsense.; nesmysl: Nepovídej nesmysly.; imper. pol. col. fr.

အပိုတွေပြော: အပိုတွေလုပ်ပြောနေပါနဲ့။; nonsense: Do not talk nonsense.; nesmysl: Nepovídej nesmysly.; imper. pol. col. fr.

အပိုတွေလုပ်; nonsense, talk ° talk nonsense; říkat nesmysly ° nesmysly, říkat; T col.

အပိုတွေလုပ်ပြော; nonsense, talk ° talk nonsense; říkat nesmysly ° nesmysly, říkat; T col.

အပူပေးစက်(တစ်လုံး); heater (“machine² (which) gives¹ heat”); ohříváč (“stroj² (který) dává¹ teplo”); sg.

အပူအပင်; worry (“fear (and) weariness”) ° anxiety (“fear (and) weariness”); úzkost (“strach (a) vyčerpanost”) ° obava (“strach (a) vyčerpanost”); n.

အပူအပင်: ရဟန်းဘဝက အပူအပင်ကင်းပါတယ်။; worry: Monkhood is devoid of worry.; obava: Mnišství je prostě obav.; pol.

အဝေါ; urine; moč; n.

အဝေါ: အမျိုးသမီးက လက်ကိုင်အိတ်အဝေါလေးကို သယ်တယ်။; lightness: The woman carries a hand bag of little weight (~ “lightness”).; lehkost: (Ta) slečna nosí lehkou kabelku (~ “kabelku malé lehkosti”);

အဝေါက်(တစ်ပေါက်); orifice ° hole ° opening (orifice); díra ° štěrбина ° otvor; sg.

အပေါင်း; addition ° many ° colleagues ° total ° plenty; spousta ° sčítání ° kolegové ° mnoho ° souhrn; n. math. (or) pron. (or) n.
 အပေါင်း: မင်္ဂလာအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံပါစေ။; total: May the total (of) blessings be completed (for you).; souhrn: Kéž je (pro tebe) souhrn (všech) požehnání naplněn.; w. pol.
 အပေါင်း: မင်္ဂလာအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံပါစေ။; many: May (your) blessings be many and fulfilled.; mnoho: Kéž je (tvých) požehnání mnoho a (jsou) splněné.; w. pol.
 အပေါင်း: အွန်လိုင်းပေါ်မှ မိတ်ဆွေအပေါင်း
 သူတော်ကောင်းတို့; colleagues: good friends, colleagues (and) great people from Internet (~ "online"); kolegové: dobří přátelé, kolegové (a) velcí lidé z internetu (~ "online");
 အပေါ်; upper ° above ° on; na ° horní ° nad; prep. (or) adj.
 အပေါ်: ခန္ဓာကိုယ်အပေါ်ပိုင်း; upper: upper part of the body; horní: horní část těla;
 အပေါ်ထပ်; floor, upper ("level" up°) ° level, upper ("level" up°); patro, vyšší ("stupeň" nahoře°) ° stupeň, vyšší ("stupeň" nahoře°); n.
 အပေါ်ထပ်: ကျွန်တော်က အပေါ်ထပ်မှာ နေပါတယ်။; floor, upper: I live on the upper floor.; patro, vyšší: Bydlím ve vyšším patře.; pol. um.
 အပေါ်ထပ်မှာ; upstairs ("in" level" up°); nahoru (tj. o poschodí výše, "ve" stupni" výše°) ° poschodí výše, o ("ve" stupni" výše°); adv.
 အပေါ်မှာ; on; na; prep.
 အပ်; apply (to a school) ° entrust ° give (entrust) ° proper, be; přihlásit se (do školy) ° dát (svěřit) ° správný, být ° svěřit; (or) T
 အပ်: ကျောင်းအပ်ပြီးပြီလား။; apply: Have (you) applied (for study at) school?; přihlásit se: Přihlásil (jsi) se (ke studiu) na škole?; inter.
 အပ်: မွန်မြန်မာ စည်းလုံးရေးအတွက် မွန်မြန်မာသွေးပါသော မြေးတော်အလောင်းစည်သူကို နန်းအပ်ခဲ့သည်။; entrust: On behalf of the Myanmar-Mon unity, (the king) entrusted the reign to (his) royal grandson Alaung Sithu of Myanmar (and) Mon blood.; svěřit: Ve prospěch jednoty Myanmaru (a) Monu, (král) svěřil vládu (svému) královskému vnoučeti Alaun Sítuovi (který byl) Myanmarské (i) Monské krve.; p.s. writ.
 အပ်: ရဲသေတ္တာဖြင့် လျှောက်ထားအပ်ပါတယ်။; proper, be: (It) is proper to address (you) with respect.; správný, být: Je správné (tě) oslovovat s respektem.; pol.
 အပ်: လက်သည်းကြားတွင် အပ်စိုက်၍ တူနှင့် ရိုက်ကာ စမ်းသပ်၏။; needle: (He) stuck a needle between nails and while hitting (it) with hammer, (he) tested (them).; jehla: Zabodnul jehlu mezi nehty a zatímco (ji) zatloukal kladivem, testoval (je).; writ.
 အပ်(တစ်ချောင်း); needle; jehla; sg.
 အပ်(ထား); suitable, be ("(can be) entrusted") ° entrust ° keep (sth. with sb.) ° put (sth. sw.°); vhodný, být ("může být" svěřen") ° položit (něco někam) ° zanechat (něco u někoho) ° svěřit ° ponechat (něco u někoho); l (or) T
 အပ်ထား; leave (keep sth. at sb., "place (and) fix") ° keep (sth. at sb., "place (and) fix") ° add (into list of friends in an Internet messenger, "put-close-together (and) fix"); nechat (něco u někoho, "umístit (a) upevnit") ° zanechat (něco u někoho,

"umístit (a) upevnit") ° přidat (do seznamu přátel v chatovacím programu, "připojit-k-sobě (a) upevnit"); T
 အပ်ထား: သော့ကို မင်းဆီမှာ ငါအပ်ထားချင်တယ်။; keep: (I) want to keep the key with you.; nechat: ("Já") chci (ten) klíč nechat u tebe.;
 အပျား; pyrexia (fever) ° fever; horečka ° teplota (horečka); n.
 အဖြစ်; being (which has become) ° as ° incident ° being (existence) ° existence ° event; příhoda ° coby ° za ° stanivší se ° událost ° jakožto ° existence ° jako (coby) ° jsoucnost; prep. (or) suff. prep. (or) n.
 အဖြစ်: ဒီရုပ်ရှင်မှာ သူလူကြမ်းအဖြစ် ပါပါတယ်။; as: In this movie he is starring as a villain ("In this movie he is included as a villain."): jakožto: V tomto filmu hraje hlavní roli darebáka. ("V tomto filmu je on zahrnut jakožto darebák."); pol.
 အဖြစ်: ဒုတိယကော်လံကို ပထမကော်လံအဖြစ် လက်ခံသည်။; as: (I) accept the second column as the first column.; za (~ "jakožto"): Přijmu druhý sloupec za (~ "jakožto") první sloupec.; writ.
 အဖြစ်: နောက်မတွန့်သူကိုသာ သူရဲကောင်းအဖြစ် ရွေးချယ်သည်။; as: (He) selected only the one, (who) did not step back as a hero.; za: Pouze toho, (který) neustoupil, vybral za hrdinu.; writ.
 အဖြစ်: ဘုန်းကြီးများအတွက် ဒကာအဖြစ်အလုပ်လုပ်တယ်။; as: (He) works as a supporter for monks.; jakožto: Pracuje jakožto pomocník mnichů.;
 အဖြစ်: လူဝတ်အဖြစ် မနေချင်ပါဘူး။; as: (I) don't want to live as a lay person.; jakožto: Nechci žít jakožto laik.; pol.
 အဖြစ်: သူ ဒီမြို့မှာ ဆရာဝန်အဖြစ် အလုပ်လုပ်နေပါတယ်။; as: He is working as a doctor in this city.; jakožto: ("On") v tomto městě pracuje jakožto doctor.; pol.
 အဖြစ်: အဋ္ဌကထာအဖြစ်; as: as commentary; jakožto: jakožto komentář; Bh. lit.
 အဖြစ်(တစ်ခု); event; událost; sg.
 အဖြစ်ကို ရောက်; become ("come to becoming"); stát se ("přijít ke stání se"); T
 အဖြစ်ကို ရောက်: ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံအဖြစ်ကို သူတို့ ရောက်ချင်နေပါတယ်။; become ("come to becoming"): They want to become a democratic country.; stát se ("přijít ke stání se"): Chtějí se stát demokratickou zemí.; pol.
 အဖြစ်ကို ရောက်: သူ ကျွန်တော်ဆရာ အဖြစ်ကို ရောက်ပါတယ်။; become ("come to becoming"): He became my teacher.; stát se ("přijít ke stání se"): Stal se mým učitelem.; um. pol.
 အဖြစ်သို့ ရောက်ရိုး; become ("have" come" (and) to" being°); stát se ("být" přišedší" ke" jsoucnosti°); l
 အဖြစ်သို့ ရောက်ရိုး: ဘုရင့်နောင်လက်ထက်တွင်မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီး စည်းလုံးညီညွတ်၍ အင်အားတောင့်တင်းသောနိုင်ငံအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။; become: During the reign of king Naung, Myanmar ("country") became (~ "came to become") a united and strong country.; stát se: Za vlády krále Nauna se Myanmarový stát stal sjednocenou a silnou zemí.; p.s. writ.
 အဖြစ်သို့ရောက်ရိုး; come to be ("become to come (and) be"); stát se ("stát se přijít (a) být"); T
 အဖြစ်အပျက်; happening ("happening (and) deterioration") ° occurrence (happening, "happening (and) deterioration") ° story (happening, "happening (and) deterioration") ° event ("happening (and) deterioration"); dění ("příhoda (a) úpadek") ° příhoda (dění, "příhoda (a) úpadek") ° příběh (dění, "příhoda (a)

úpadek") ° událost ("příhoda (a) úpadek");n.
 အဖြစ်အပျက်: အဋ္ဌကထာမှာ ပါဝင်သော သမိုင်းဆိုင်ရာ
 အဖြစ်အပျက်များ;event: the historical events included in the
 commentaries;událost: historické události zahrnuté v
 komentářích; (or) writ.
 အဖြစ်အပျက်(တစ်ခု);story ("happening (and) ending");příběh
 ("příhoda (a) ukončení");sg.
 အဖြည့်;complement ("filling");doplňek ("plnění");n.
 အဖြည့်ပုဒ်: အဖြည့်ပုဒ် ထည့်ပေးထားခြင်း;complementary word:
 inserting a complementary word;doplňek: vkládání dopňkového
 slova;
 အဖြည့်ပုဒ်(တစ်ပုဒ်);complementary word ("filling word");doplňkové
 slovo ("plnicí slovo");sg. gram. P. pada (= word)
 အဖြတ်အတောက်;sentence (at court, "cutting (and)
 flicking");odsouzení (u soudu, "střinutí (a) mihnutí-se");T col. idi.
 အဖြတ်အတောက်: အဖြတ်အတောက်လွှဲသွားတာပါ။;sentence (at
 court): (They just) avoid (being caught and)
 sentenced.;odsouzení (u soudu): Vyhýbají se (chycení a)
 odsouzení (u soudu).;pol. col.
 အဖြူ(ရောင်);white (color);bílá (barva);n.
 အဖြေ: ဒီမေးခွန်းတွေရဲ့ အဖြေကို ဒီစကားရည်လုလုအပြီးမှာ
 သိကြပါတော့မယ်။;answer: We will know the answer to these
 questions at the end of this discussion.;odpověď: Na tyto
 otázky budeme znát odpověď na konci této diskuze.;fut. pol.
 အဖြေ: မေးခွန်းတွေရဲ့ အဖြေကို သိတယ်။;answer: know the answer
 for the questions;odpověď: znát odpověď na otázky;
 အဖြေ: အဖြေမပေါ်ပါ။;answer: answer (still) does not
 appear;odpověď: odpověď se (stále) neobjevuje;pol.
 အဖြေ(တစ်ခု);answer ° solution;odpověď ° řešení;sg.
 အဖွား(တစ်ယောက်);(from အဘွား);grandmother;babička;sg.
 အဖွဲ့: စင်ပေါ်မှာ ရိုက္ခအဖွဲ့ကလဲ ကပြစဉ်ခံပါတယ်။;group: The group
 ("being") on the stage also ("exhibiting") dances (and)
 entertains.;skupina: Skupina ("jsoucí") na pódiu také ("ukazující
 se") tancuje a baví (ostatní lidi).;col. pol.
 အဖွဲ့: ဦးအောင်ဇေယျသည် အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့ကို ခြေငုံစွာ ဆက်ဆံသည်။;group
 (of people): U Aung Zeyya treated both the groups
 politely.;skupina (lidí): U Aun Zeyya zacházel s oběma
 skupinama zdvořile.;writ.
 အဖွဲ့(တစ်ဖွဲ့);union (association) ° organization ° group °
 association;sdržení ° asociace ° organizace ° skupina;sg.
 အဖွဲ့အစည်း;association ("group (and) bundle") ° society (large
 social grouping, "union (and) bundle");společnost (velké sociální
 uskupení, "sjednocení (a) svazek") ° asociace ("skupina (a)
 svazek");n.
 အဖွဲ့အစည်း: ဗမာအလယ် (~ ဗမာ့စင်တာ) ဆိုပြီး သူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု
 ထောင်ထားပါတယ်။;institution: (He) builds an institution having
 called it "Burmese center".;institute: Staví instituci po (tom, co
 ji) nazval "Barmské centrum".;pol.
 အဖွဲ့အစည်း: အခြားနိုင်ငံသားများ နေထိုင်သည့်အဖွဲ့အစည်းတွင်
 အစစ်အမှန်ဖြစ်သည့် အပိုင်းအဖြစ်လည်း ဖြစ်ခေါ်ခြင်းဖြစ်လက်ခံကြပါသည်။
 (~ နိုင်ငံခြားသား အဖွဲ့အစည်းများတွင် အစစ်အမှန်ဖြစ်သည့်
 အပိုင်းအဖြစ်လည်း ဖြစ်တောင်ဖြစ်ခဲလက်ခံကြပါသည်။);society: It
 happens rarely, that the foreigners would be accepted as
 genuine part of the society (they) live in.;společnost: Stává se
 zřídka, že by byli cizinci považováni za opravdovou součást

společnosti, kde žijí.;pol.
 အဖိုး(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး) (from အဘိုး);grandfather;dědeček;sg.
 အဖို့တော့;as for;co se týče;suff. conj.
 အဖို့တော့: ကျွန်တော့်အဖို့တော့;as for: as for me ("as for my
 part");co se týče: co se týče mě ("co se týče mé části");writ.
 အဖူး(တစ်လုံး);bud;květ;sg.
 အဖေ: ကျွန်မ အဖေကို ပြောပါမယ်။;father: I will tell (it) to
 father.;otec: Řeknu (to) otcí.;fut. pol. uw.
 အဖေ: သူ(က) ကျွန်တော့်အဖေပါ။;father: He is my father.;otec:
 ("On") je můj otec.;pol. um.
 အဖေ: အဖေကော ကြိုက်သလား။;father: How about father, does
 (he) like (it)?;otec: A co otec, má (to) rád?;inter.
 အဖေ(တစ်ယောက်);father;otec;sg.
 အဖေအမေ;parents ("father, mother");rodiče ("otec, matka");n.
 အဖေအမေ: အဖေအမေ ရှိသေးသလား။;parents: Are your parents
 still alive? ("Do (you) still have parents?");rodiče: Jsou (tví)
 rodiče stále naživu? ("Máš stále rodiče?");inter.
 အဖော်ရွေး: မြန်မာလူများတွေက ကမ္ဘာမှာ မျက်နှာအချိုသာဆုံးနဲ့
 အဖော်ရွေးဆုံးဆိုတာ သိရပါလိမ့်မယ်။;friendly: (You) should be
 known, that Myanmar people are in the world those of the most
 sweet face and the most friendly (ones).;přteľský: Měl bys
 vědět, že Myanmarští lidé jsou na světě ti s nejsladší tváří a (ti)
 nejpráteľštější.; pol.
 အဘယ်;what ° where ° which;kde ° co ° který;pron. (or) pron.
 အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်;because;protože;conj. writ.
 အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်;as ° because;protože ° poněvadž;conj.
 writ.
 အဘွား: ကလေးဟာ သူ့အဘွားနဲ့ အတူရှိတယ်။;grandmother: Baby is
 ("together") with grandmother.;babička: Miminko je ("spolu") s
 babičkou.;
 အဘွား(တစ်ယောက်);grandmother ° grandma;babička;sg.
 အဘွားအို: အဘွားအိုက အလွန်အားနည်းတယ်။;old woman: The old
 women is so weak.;stará paní: (Ta) stará paní je tak slabá.;
 အဘွားအို(တစ်ယောက်);old woman ("old" grandmother");stará
 paní ("stará" babička");sg.
 အဘိညာဉ်: အဘိညာဉ်ခြောက်ပါး;abhinna: six abhiññā;abhinna: šest
 abhiññā;Bh.
 အဘိညာဉ်(တစ်ပါး);abhinna (any of the six higher knowledges, (a)
 divine eye, (b) divine ear, (c) telepathy, (d) art of
 transformation, (e) memory of past lives (f) enlightenment) °
 higher knowledge (any of the six higher knowledges, (a) divine
 eye, (b) divine ear, (c) telepathy, (d) art of transformation, (e)
 memory of past lives (f) enlightenment);abhiññā (kterákoliv z
 šesti vyšších znalostí, (a) božské oko, (b) božské ucho, (c)
 telepatie, (d) umění proměny, (e) paměť minulých životů (f)
 osvícení) ° vyšší znalost (kterákoliv z šesti vyšších znalostí, (a)
 božské oko, (b) božské ucho, (c) telepatie, (d) umění proměny,
 (e) paměť minulých životů (f) osvícení);sg. Bh. P. abhiññā (= higher knowledge)
 အဘိဓမ္မာ;Abhidhamma (third great collection of Pāli texts in
 Tipiṭaka);Abhidhamma (třetí velká kolekce pāli textů v
 Tipiṭace);name Bh. lit. P. abhidhamma (= higher law)
 အဘိဓမ္မာပိဋက;Abhidhamma Pitaka (third great collection of Pāli
 texts in Tipiṭaka);Abhidhamma Pitaka (třetí velká kolekce pāli

textú v Tipiṭace);name Bh. lit. abhidhamma-piṭaka (= higher knowledge - canon)
 အဘိဓမ္မာပိဋက: အဘိဓမ္မာပိဋက ပကရဏ ခုနစ်ကျမ်း;Abhidhamma Piṭaka: seven pakaraṇa books of Abhidhamma
 Piṭaka;Abhidhamma Piṭaka: sedm pakaraṇa knih Abhidhamma Piṭaky;Bh. lit. pl. writ.
 အဘိဓါန: ပါဠိ-အင်္ဂလိပ် အဘိဓါန;dictionary: Pali-English Dictionary;slovník: Páli-Anglický Slovník;n.
 အဘိဓာန: အတွင်းရေးမှူးက အဘိဓာန်ကို စားပွဲပေါ်မှာ ထားနေတယ်;dictionary: The secretary is putting the dictionary on the table.;slovník: Sekretářka pokládá slovník na stůl.;cont.
 အဘိဓာန: အဘိဓာန်တစ်အုပ်လုံး;dictionary: whole the dictionary;slovník: celý slovník;
 အဘိဓာန်(တစ်အုပ်);dictionary;slovník;sg. P. abhidhāna (= name, appellation)
 အဘိုး: ဒီအမျိုးသားက ကောင်လေးရဲ့ အဘိုးဖြစ်တယ်;grandfather: This man is grandfather of the boy.;dědeček: Tento pán je chlapcův dědeček.;
 အဘိုး(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);grandpa ° grandfather;dědeček;sg.
 အမ;sister (used as an address to a woman of similar age as the addressee, "elder sister");sestro (užito k oslovení ženy stejného věku jako je oslovuující, "starší sestro");voc.
 အမ: အကိုတစ်ယောက် အမတစ်ယောက်နဲ့ ညီမနှစ်ယောက်ရှိပါတယ်;sisiter (elder): (I) have one elder brother, one elder sister and two younger sisters.;sestra (starší): Mám jednoho staršího bratra, jednu starší sestru a dvě mladší sestry.;pol.
 အမ: အနောက်မြစ်ကို ဖြတ်သွားတဲ့အခါမှာ မြင်းက အထီးလား အမလား;mare: When the horse crossed over the Anoma river, (was it) a stallion or a mare?;klisna: Když (ten) kůň přeskakoval (~ "překračoval") řeku Anomu, (byl to) hřebec nebo klisna?;inter.
 အမ(တစ်ကောင်);mare (female-horse);klisna;sg.
 အမ(တစ်ယောက်) (from အစ်မ);sister (elder);sestra (starší);sg.
 အံ့မခန်း;extreme, be ("wonder (is) not used-up") ° incredible, be ("wonder (is) not used-up") ° unbelievable, be ("wonder (is) not used-up") ° unbelieveable, be ("wonder (is) not used-up");neuvěřitelný, být ("div není vyčerpán") ° extrémní, být ("div není vyčerpán") ° úžasný, být ("div není vyčerpán");l
 အံ့မခန်း: ခင်ဗျားရဲ့ မြန်မာစာပေတတ်ကျွမ်းမှုက အံ့မခန်းလောက်ပါပဲ;incredible: Your skill in Myanmar writing is just incredible.;neuvěřitelný: Tvoje schopnost v psaní Myanmarsky je prostě neuvěřitelná.;pol. col.
 အမည်;name;jméno;n. writ.
 အမည်(တစ်ခု);name;jméno;sg. writ.
 အမည်ရသည့်;named ("which² took¹ name°");jmenovaný ("který² vzal¹ jméno°");adj. writ.
 အမည်ရသည့်: ပိဋကတ်အမည်ရသည့် ကျမ်းများ;named: books named 'piṭaka';pojmenovaný: knihy pojmenované 'piṭaka';writ.
 အမည်အရင်း;title ("name (of) basis");titul ("jméno základu");n.
 အမည်အရင်းမှာ;name, main ("in² basic¹ name°");jméno, hlavní ("v² základním¹ jméně°");n.
 အမည်အရည်;position (acquired, "name (and) characteristic") ° title ("name (and) characteristic");titul ("jméno (a)

charakteristika") ° poziice (získaná, "jméno (a) charakteristika");n.
 အမတ;deathless ° deathlessness ° eternal (deathless);věčnost ° nesmrtelný ° věčný (nesmrtelný);n. P. amata (= deathlessness) (or) adj. P. amata (= deathless)
 အမတအမြိုက်နိဗ္ဗာန်;Nibbāna, the deathless ("deathless (and) peaceful nibbāna") ° enlightenment, the deathless ("deathless (and) peaceful nibbāna");osvícení, nesmrtelné ("nesmrtelná (a) pokojná nibbāna") ° nibbāna, nesmrtelná ("nesmrtelná (a) pokojná nibbāna");n. Bh. P. amata-nibbāna (= deathless - extinction (of greed, hatred and ignorance))
 အမတအမြိုက်နိဗ္ဗာန်: အမတအမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်ရှိနိုင်တယ်ဆိုရင် ငါ အဲဒီကို ရောက်လိမ့်မယ်;Nibbāna, the deathless: If I can attain the deathless Nibbāna, I should attain it.;nibbāna: Pokud mohu dosáhnout nesmrtelné Nibbāny, (pak) bych ji měl dosáhnout.;fut.
 အမတအမြိုက်နိဗ္ဗာန်: အမတအမြိုက်နိဗ္ဗာန်ဆိုသို ရရှိအောင်မြင်တယ်;Nibbāna, the deathless: (He) attains the deathless Nibbāna.;Nibbāna, nesmrtelná: Dosahuje nesmrtelné Nibbāny.;
 အမတ်: {မင်းရာဇာ}ဆိုတဲ့ ဘွဲ့ပေးပြီး အမတ် ခန့်သတဲ့;minister: It is said, that having given him the status of Min Yaza, he appointed him a minister.;ministr: Říká se, že mu udělil statut Men Yáza a ustanovil ho ministrem.;
 အမတ်(တစ်ပါး);minister;ministr;sg.
 အမယ်;gosh! ° indicates amazement ("mother!") ° wow!;ty bláho! ° značí úžas ° páni!;interj.
 အမျက်;anger ° flaw ° defect ° rage;závada ° zuřivost ° defekt ° vztek;n.
 အများ;many (people);mnozí (lidé);n.
 အများ: တစ်ယောက်က အချစ်ကြီးတယ်၊ တစ်ယောက်က အမျက်ကြီးတယ် (~ အချစ်ကြီးတော့ အမျက်ကြီးတယ်);anger: Love of one is great, anger of (another) one is (also) great.;vztek: Lásky jednoho je velká, vztek druhého (~ "jednoho") je (také) velký.;
 အများ: အများကောင်းကျိုးကို သယ်ယိုဆောင်ရွက်တတ်သော ဦးနန္ဒဘုရား;many (people): Ven. Sir Nanda, who can assume responsibility (and) perform (it) to benefit of many.;mnozí (lidé): Ct. Pán Nanda, který dokáže vzít zodpovědnost (a) vykonat (ji) prospěchu mnohých.;
 အများကြီး;lot of, a ("many (and) much");spousta ("mnoho (a) moc");n.
 အများကြီး: အများကြီးကျယ်ပြန့်ပါသဖြင့် စာနှင့် ပေနှင့် ရင်းမပြတတ်ပါ;much: (I) cannot explain much (and) broadly, with reference to (old) writings and manuscripts.;moc: S ohledem na (stará) psaní a rukopisy nemohu moc (ani) široce vysvětlovat.;pol.
 အများကြီး: အလုပ်တွေအများကြီး;lot of, a: (I have) a lot of work.;spousta: (Mám) spoustu práce.;
 အများစု;most (of people, "group¹ (of) many°") ° majority ("group¹ (of) majority°") ° majority (of people, "group¹ (of) many°");majorita (většina lidí, "skupina¹ mnoha°") ° většina (lidí, "skupina¹ mnoha°") ° většina ("skupina¹ většiny°");n.
 အများစု: ဗုလင်းထဲမှာ ရေအများစုရှိတယ်;almost full (~ "majority"): The bottle is almost full of water. ("In the bottle (there) is

majority of water.”);téměř plný (~ “většina”): (Ta) láhev je téměř plná vody. (“V (té) láhvi je většina vody.”);
 အများစု: မိစ္ဆာအာဇီဝမျိုးကို အများစုက ရောင်ကြပါတယ်။;majority: Majority avoid the five kinds of wrong livelihood.;většina: Většina se vyhýbá pěti druhům špatného živobytí.;pol.
 အများဆုံး;most ° maximally ° most frequent;nejčastěji ° nejvíce ° maximálně;adv.
 အများဆုံး: ဘယ်အချိန်မျိုးမှာ အများဆုံးသုံးသလဲ။;most frequently: When is (it) used most frequently? (“In what kind of times (it) is used most frequently?”);nejčastěji: Kdy je (to) nejvíce používáno? (“V jakém druhu časů se (to) používá nejčastěji?”);inter.
 အများသုံးအိမ်သာ;public toilet (“toilet² used¹ (by) many⁰”);veřejné WC (“toaleta² užívaná¹ mnohými⁰”);n.
 အများအပြား;various (“many (and) various”) ° many (“multitude (and) diversity”) ° plenty (“multitude (and) diversity”) ° diverse (“many (and) various”);rozličné (“mnoho (a) různé”) ° spousta (“spousta (a) pestrost”) ° různé (“mnoho (a) různé”) ° mnoho (“spousta (a) pestrost”);n. (or) adj.
 အများအပြား ရှိ တွေ;many, be (“be many (and) various”);mnoho, být (“být mnoho (a) různé”);l
 အများအားဖြင့်;usually (“mostly”) ° mostly;většinou ° obvykle (“většinou”) ° povětšinou;adv.
 အများအားဖြင့်: အများအားဖြင့် ဆောင်းရာသီတွင် လမ်းပေါ်၌ နှင်းများရှိတယ်။;mostly: Mostly, during the summer (“season”), there is much of snow on the streets.;většinou: Většinou, během zimního (“období”), je na ulicích mnoho sněhu.;spis.
 အများအားဖြင့်: အများအားဖြင့် မှန်ပါတယ်။;mostly: (It) is mostly correct.;pověťšinou: Je (to) povětšinou správně.;pol.
 အမျိုးဇာတ်စနစ် (အိန္ဒိယ): အိန္ဒိယအမျိုးဇာတ်စနစ်အကြောင်းကို သဘောပေါက်နားလည်နိုင်စွမ်းမျှ မရှိခဲ့ပေ။;caste system (of India): (He) had no comprehension of the caste system of India.;kastovní systém (Indie): Neměl žádné porozumění kastovního systému Indie.;p.s. writ.
 အမျိုးဇာတ်စနစ် (အိန္ဒိယ);caste system (of India, “system³ (of) birth² kind¹ (in) (India⁰)”);kastovní systém (Indie, “(Indický⁰) systém³ druhu¹ narození²”);n.
 အမျိုးမျိုး;several kinds ° various ° various kinds, of ° manifold ° various ways, in;různých druhů ° rozmanitý ° různý ° různými způsoby ° různé ° rozličného druhu;adv. (or) adj.
 အမျိုးမျိုး: ထိုအချိန်မှစ၍ အင်္ဂလိပ်အစိုးရက မြန်မာတို့ကို အမျိုးမျိုးဖိနှိပ် ချုပ်ချယ်ခဲ့ပါသည်။;various ways, in: Since that time, indeed, English government in various ways tyrannized (and) oppressed the Myanmars.;různými způsoby: Od té doby anglická vláda různými způsoby utiskovala (a) utlačovala lid Myanmaru (~ “Myanmar”);.p.s. writ.
 အမျိုးမျိုး: လူ့ဘဝမှာ လူတွေဟာ အမျိုးမျိုးကိစ္စတွေ (~ ကိစ္စအမျိုးမျိုး) ပြဿနာတွေ (~ ပြဿနာအမျိုးမျိုး) ရှိကြတယ်။;various: In lay life, lay people have various issues (and) problems.;různé: V laickém životě, laici mají různé potíže (a) problémy.;
 အမျိုးမျိုး: အရင်က သတင်းစာအမျိုးမျိုး ရှိပါတယ်။;various: Before (there) were various kinds of newspapers.;různé: Před tím (zde) byly různé druhy novin.;pol.
 အမျိုးမျိုး: ဦးထုပ်တော့ ရတာပေါ့ရဲ့ အမျိုးမျိုးပဲ။ ဒီမှာ ကြည့်။;various kinds: As for hats, (we) have (them), indeed, (we) have. (“Just”

various kinds. Here, look.;nejrůznější druhy: Co se týče klobouků, (ty) máme, vskutku, máme. (“Prostě”) nejroznější druhy. Tady, podívejte.;col.
 အမျိုးသမီး: မြန်မာအမျိုးသမီး;lady: Myanmar lady.;dáma: Dáma (z) Myanmaru.;
 အမျိုးသမီး: အမျိုးသမီးက အပျိုဖြစ်တယ်။;woman: The woman is single.;žena: (Ta) žena je svobodná.;
 အမျိုးသမီး(တစ်ယောက်);wife (“kind's daughter”) ° woman (“kind's daughter”) ° girlfriend (“kind's daughter”);přítelkyně (“druhu dcera”) ° manželka (“druhu dcera”) ° žena (“druhu dcera”);sg.
 အမျိုးသား;national (“(of) persons¹ (of the) kind⁰”);národní (“lidí¹ (toho) druhu⁰”);adj.
 အမျိုးသား: မြန်မာအမျိုးသားသီချင်း;native: song (sang) by Myanmar natives;rodily: píseň (zpívaná) rodilými Myanmar;
 အမျိုးသား: အမျိုးသားကောလိပ်နှင့် အမျိုးသားကျောင်းများကို တည်ထောင်ကြပါသည်။;national: They founded (~ “built”) national college (a) national (primary) schools.;národní: Založili (~ “postavili”) národní střední školu (a) národní (základní) školy.;writ. pol. pl.
 အမျိုးသား: အမျိုးသားစာပေ လေ့လာမှုလည်း ပွင့်လန်းလာပါသည်။;national: The study of national literature also happened to be opened.;národní: Také došlo k otevření studia národní literatury.;pol.
 အမျိုးသား(တစ်ယောက်);boyfriend (“man¹ (of) the-kind⁰”) ° husband (“man¹ (of) the-kind⁰”) ° man (“man¹ (of) the-kind⁰”) ° native (“man¹ (of) the-kind⁰”) ° citizen (“person¹ (of the) kind⁰”);muž (“muž¹ toho-druhu”) ° manžel (“muž¹ toho-druhu”) ° přítel (milovaný, “muž¹ toho-druhu”) ° rodilý (“muž¹ toho-druhu”) ° občan (“osoba¹ (toho) druhu⁰”) ° obyvatel (“osoba¹ (toho) druhu⁰”);sg.
 အမျိုးသားနေ့;National Day (“day¹ (of) citizens⁰”);Národní Den (“den¹ občanů⁰”);n.
 အမျိုးသားနေ့: တန်ဆောင်မုန်းလဆုတ် ၁၀ရက်နေ့သည် အမျိုးသားနေ့ဖြစ်ပါသည်။;National Day: Tenth waning day of Tanzhaungmoung month is the National Day.;národní svátek (~ “den”): Desátý den obývacího měsíce Tanzhaunmounu je národní svátek (~ “den”);.pol. writ.
 အမျိုးသားသီချင်း;national song (any song sang by the native and reflecting the particular culture);národní píseň (jakákoliv píseň zpívaná rodilým a odrážející tu kterou kulturu);n.
 အမျိုးအစား;classification (“kinds (and) types”) ° categorization (“kinds (and) types”);kategorizace (“druhy (a) typy”) ° klasifikace (“druhy (a) typy”);n.
 အမျိုးအစား: ပါဠိအဋ္ဌကထာအမျိုးအစား;classification: classification of Pāli commentaries;klasifikace: klasifikace Pāli komentářů;n.
 အမျိုးအစား: ပိဋကတ်သုံးပုံသာမက အဋ္ဌကထာအမျိုးအစားတစ်ခုကိုလည်း ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်သည်။;kind of: Not only the Tipiṭaka, but also a kind of commentaries were rehearsed.;druh: Nejen Tipiṭaka, ale také druh komentářů byly recitovány.;writ.
 အမျိုးအစားများ;sorts (“kinds (and) types”) ° types (“kinds (and) types”);druhy (“druhy (a) typy”) ° typy (“druhy (a) typy”);pl.
 အမြင်;see (“seeing”) ° notion (“seeing”) ° view (idea);potucha (“vidění”) ° vidět (“vidění”) ° názor ° pojem (“vidění”);n.
 အမြင်: ဒါပေမယ့် တ(စ်)ယောက်နဲ့တ(စ်)ယောက် အမြင်မတူပါဘူး။;opinion (“view”): But one's opinion (~ “view”) is

not same as that of (another) one.;názor: Ale názor jednoho není stejný jako (názor) druhého (~ “jednoho”).;pol.

အမြင်: ဒီသီဟိုဠ်အဋ္ဌကထာနဲ့ပတ်သက်လို့

အမြင်တွေအမျိုးမျိုးရှိပါသည်။;view: There are many views regarding these Sinhalese Atthakathā (commentaries).;názor: Je mnoho názorů ohledně těchto sinhálských atthakathā (komentářů).;pol. writ.

အမြင်: အမြင်မတော်ရင်လဲ ဆုံးမပေါ့။;see: If (you) see (anything) not good (with me), simply admonish (me).;vidět: Pokud uvidíš (něco) nedobrého (se mnou), tak (mě) jednoduše pokárej.;imper.

အမြင်: စဝရက်တောင်က ကမ္ဘာမှာ အမြင့်ဆုံး တောင်ပဲ။;high: The mountain Everest is (“just”) the highest mountain in the world.;vysoký: Hora Everest je (“prostě”) největší horou na světě.;

အမြင်(တစ်ခု);opinion;názor;“sg.”

အမြင့်မား;high (“high (and) great”);vysoký (“vysoký (a) ohromný”);adj.

အမြင့်မားဆုံး;highest (“most² high^o (and) great¹”);vysoký (“nejvíce² vysoký^o (a) ohromný¹”);adj.

အမြင့်မားဆုံး: အမြင့်မားဆုံးစွမ်းအင်များ;highest: the highest magical powers;nejvyšší: nejvyšší magické moci;

အမြင်;appearance ° sight;vzhled ° vidění;n.

အမြင်: ဒါကတော့ ကျွန်တော့်ကိုယ်ပိုင်အမြင်ပါ။;opinion (“view”): As for this, it is my own view (~ opinion).;názor: Co se tohoto týče, je to (můj) vlastní názor.;pol.

အမြင်(တစ်ခု);opinion ° view;názor ° pohled (názor);sg.

အမြန်;quickly;rychle;adv.

အမြန်: ကျွန်တော် အမြန်မစားတတ်ပါဘူး။ (possible answer to အားမနာပါနဲ့);quickly: I can't eat quickly.;rychle: Nemohu jíst rychle.;pol. um.

အမြန်: အမြန်ပြေးနေတယ်။;quickly: (He) runs quickly.;rychle: Běží rychle.;cont.

အမြောက်အများ: ကားကို သတ္တုအမြောက်အမြားသုံးပြီး ပြုလုပ်ထားတယ်။;plenty: The car was build using plenty of metal.;spousta: Auto bylo postaveno užitím spousty kovu.;
အမြောက်အများ: သစ်ပင်တစ်ပင်မှ သစ်သား (~ သစ်တွေ ~ ထင်းတွေ) အမြောက်အများရနိုင်တယ်။;lot of, a: From a tree can be taken a lot of wood.;hodně: Ze stromu lze získat hodně dřeva.;
အမြောက်အမြား;huge ° great ° much ° lot of, a ° massive ° plenty;spousta ° masivní ° obrovský ° velice ° hodně ° ohromný;adv. (or) adj.

အမြဲ;always;vždy ° vždycky (CZ col., vždy);adv.

အမြဲ: ကောင်းသောနေ့တွေ အမြဲပိုင်ဆိုင်နိုင်ပြီး တရားဘာဝနာ ဟူးနိုင်ပါစေ။;always: May you always meet (and) have the good days and (thus) be able to develop the right meditation.;vždy: Kéž (tě) vždy potkávají dobré dny a (tak) rozvíjíš dobrou meditaci.;w. pol.

အမြဲ: ခင်ဗျားကို ကျွန်တော်တို့ အမြဲ ကြိုနေပါတယ်။;always: We always welcome you.;vždy: Vždycky jsi vítán. (“My tě vždycky vítáme.”);pol. um.

အမြဲ: ငါ ဒီမှာ အမှား အမြဲလုပ်တယ်။ (~ ငါ ဒီနားမှာ အမြဲ အမှားလုပ်မိတယ်။);always: Here I always make a mistake.;vždycky: Tady vždycky dělám chybu.;col.

အမြဲတမ်း;always (“always (and) continuously”) ° usually (“standard¹ (of) always^o”);obvykle (“standardem¹ vždy^o”) ° vždy (“vždy (a) neustále”) ° vždycky (CZ col., vždy, “vždy (a) neustále”);adv.

အမြဲတမ်း: သူ့ကို အမြဲတမ်း အမှန်ပဲ ပြောတယ်။;always: He always tells me truth.;vždy: Vždycky mi říká pravdu.;

အမြဲတမ်း: အမြဲတမ်းပဲ ပြုံးနေလိုက်ပါ။;always: (I) am just always smiling.;pořád: Prostě se pořád usmívám.;pol. cont.

အမြဲတမ်း: ဦးဇင်က အမြဲတမ်း(အတွက်) ဘုရားရဲ့သားတော်အနေနဲ့ပဲ တပည့်တော်ကို အကုန်မေးလို့ရပါတယ်။;always: Ven. Sir can always ask me exhaustively, just like the Buddha's great son.;vždy: Ct. Pán mě může vždy vyčerpávajícím způsobem ptát, jako (by byl) právě Buddhův ohromný syn.;pol. utmn.

အမြဲတမ်းပဲ;always, just (“just² (by) standard¹ (of) always^o”) ° usually (“just² (by) standard¹ (of) always^o”);vždy, prostě (“standardem¹ prostě² vždy^o”) ° obvykle (“standardem¹ prostě² vždy^o”);adv.

အမြဲတမ်းပဲ: အမြဲတမ်းပဲ မနက်တွင်;usually: usually in the morning;obvykle: obvykle ráno;writ.

အမြဲလိုလို;usually (“like^o always¹”) ° usually (“like¹ always^o”);obvykle (“jakoby¹ vždy^o”) ° obvykle (“asi-tak¹ vždy^o”);adv.

အမြဲလိုလို: အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုအနေနဲ့ ခက်ခဲသည့် စကားလုံးတွေကို ရင်းမြစ် သီဟိုဠ်အဋ္ဌကထာမှာ အမြဲလိုလို အလားတူ စကားလုံးတွေကို ပေးထားသည်။;usually: As for the method of explaining meanings, Sinhalese Atthakathā usually give similar words to explain difficult words.;obvykle: Co se týče metody vysvětlení významů, sinhálské komentáře obvykle uvádějí (~ “dávají (a) pokládají”) podobná slova, aby byla obtížná slova vysvětlena.;writ.

အမလေး;Wow! (“little¹ elder-sister^o”) ° Boy oh boy! (“little¹ elder-sister^o”);Ty bláho! (“malá¹ starší-sestra^o”) ° Ty jo! (“malá¹ starší-sestra^o”);interj.

အမလေးတော်;Oh! (“great² little¹ elder-sister^o”) ° Gosh! (“great² little¹ elder-sister^o”) ° Dear me! (“great² little¹ elder-sister^o”) ° indicates surprise or fear ° For God's sake! (“great² little¹ elder-sister^o”);Proboha! (“ohromná² malá¹ starší-sestra^o”) ° Ježíši Kriste! (“ohromná² malá¹ starší-sestra^o”) ° značí údiv nebo strach ° Ach! (“ohromná² malá¹ starší-sestra^o”);interj. col.

အမွှေး(များ);hairs (of body) ° fuzz (body-hair);chlupy;n.

အမွေပြတ်;inheritance, cease (“inheritance breaks”);dědictví, přerušit se (“dědictví (je) rozbito”);I

အမွေပြတ်;disinherit (“inheritance breaks”) ° inheritance, cessation of (“inheritance breaks”);dědictví, přerušení (“dědictví (je) rozbito”) ° vydědit (“dědictví (je) rozbito”); (or) T အမှတ်ထား;commit to memory (“fix¹ (in) observation^o”) ° bear in mind (“fix¹ (in) observation^o”) ° remember (“fix¹ (in) observation^o”) ° memorize (“fix¹ (in) observation^o”);pamatovat si (“upevnit¹ (se v) pozorování^o”) ° zapamatovat si (“upevnit¹ (se v) pozorování^o”) ° učit se nazpaměť (“upevnit¹ (se v) pozorování^o”);T

အမှတ်ပေး;mark (“give¹ marks^o”) ° mark (in competition, “give¹ marks^o”);známkovat (“dávát¹ známky^o”) ° známkovat (při soutěži, “dávát¹ známky^o”) ° bodovat (při soutěži, “dávát¹ známky^o”);T

အမှတ်ပေး: အမှတ်ပေးဒိုင်လူကြီးများက အဆိုအချေနဲ့ဘက်စလုံးရဲ့ အမှုအရာ လေယူလေသိမ်း အသုံးအနှုန်း အချက်အလက်တွေကိုကြည့်ရှုနားထောင်ပြီး အမှတ်ပေးကြပါလိမ့်မယ်။;mark (give marks): The marking judges should give marks after (they) watch (and) listen to the behavior, gesticulation, usage (of words) (and according to the given) information from both the sides, of the proposer and defendant.;známkovat (dávát známky): Známkující soudci by (v této debatérské soutěži) měli dávat známky po sledování a poslouchání chování, gestikulace, užití (slov) (a dle uvedených) informací od obou stran, (tj.) navrhovatele (určitého názoru) a obhájce (jiného názoru).;pol.

အမှတ်မထင်တွေ;come across ("not-thinking (of the) sign (and) meet-with");narazit na ("nemyslet (na) znamení (a) setkat-se- s");T

အမှတ်အသား: နန်းတည်သက္ကရာဇ်ဖြစ်သော ၁၁၁၅ ရက်ကို 'ဥဩအော်မြည်ကုန်းဘောင်တည်'ဟု အမှတ်အသားပြုကြသည်။;mnemonics: There was created mnemonics 'oo-aw-aww-mye-e-koun-baun-tee' for the year 1115 ME, (when) the palace was built.;mnemotechnika: Byla vytvořena mnemotechnika 'u-o-ó-mjí-koun-baun-di' na rok 1115 Myan. l., (kdy) byl ten palác postaven.;writ.

အမှတ်အသားပြု;memorize ("make' observation") ° bear in mind ("make' observation") ° remember ("make' observation");učit se nazpaměť ("dělat' pozorování") ° zapamatovat si ("dělat' pozorování") ° pamatovat si ("dělat' pozorování");T

အမှန်;correct(ness) ("being-correct") ° truth;pravda ° správné (psaní) ("byťi-správně");n.

အမှန်: သူ့ငါ့ကို အမြဲတမ်း အမှန်ပဲ ပြောတယ်။;truth: He always tells me truth.;pravda: Vždycky mi říká pravdu.;

အမှန်: အမှားလုပ်မှ အမှန်ပေါ်မှာပေါ့။;correct(ness): Indeed, by making mistakes, correct(ness) will appear.;správné (psaní): Vskutku, děláním chyb se objevuje správné (psaní).;col.

အမှန်တကယ်;real ("true (and) real");skutečný ("pravdivý (a) skutečný");adj.

အမှန်ပြင်ပေး: အဲလိုတွေ အမှန်ပြင်ပေးဖို့စာတွေ ကျွန်တော်ဆီကို ပို့ပေးရင် ကျွန်တော် အမှန်ပြင်ပေးပါမယ် ချင်ဗျား။;correct (a writing): If (you) send me such writings for correction, I will correct (them), friend.;opravit (psaní): Pokud mi pošleš taková psaní pro opravu, já (je) opravím.;fut. pol. um.

အမှား လုပ်;mistakes, make;chyby, dělat;T

အမှား လုပ်: ငါ ဒီမှာ အမှား အမြဲလုပ်တယ်။ (~ ငါ ဒီနားမှာ အမြဲ အမှားလုပ်မိတယ်။);mistake, make a: Here I always make a mistake.;chybu, dělat: Tady vždycky dělám chybu.;col.

အမှား: ကျွန်တော် ဒီမှာစာတွေ တကယ် အမှားအများကြီးလုပ်မိတာ။ (~ ဒီစာမှာ ကျွန်တော် တော်တော်မှားရတာပဲ။);mistake: Indeed, I happened to make many mistakes in these writings.;chyba: Vskutku, v tomto psaní se stalo, že jsem udělal mnoho chyb.;um.

အမှား: ခုထိ ပြောတာတော့ အမှားကင်းပါတယ်။;mistake: Until now, as for what (you) said, (it) is devoid of mistakes.;chyba: Do teď, co se týče (toho), co (jsi) řekl, je (to) prostě chyby.;pol.

အမှား: လူတစ်ယောက်ကို သတ်လိုက်မိတယ်ဆိုရင် ဒီအမှားဟာ ပြန်လည်ပြင်ဆင်လို့ မရတဲ့ အမှားဖြစ်တယ်။;mistake: Having killed a person, that is a mistake being a mistake which can never be

taken back.;chyba: Zabití osoby, to je chyba (která) je chybou, jakou již nelze vrátit zpět. ;

အမှား: အမှား မဟုတ်ပါဘူး။ အမှန်လည်းမဟုတ်ပါဘူး။;wrong: It is not wrong, it is not right also.;špatně: Není to špatně, není to ani dobře.;pol.

အမှား: အမှားတွေ ပြင်ပေးနိုင်ရင် သိပ်ကောင်းမှာပဲ။;mistake: If you can correct the mistakes, it (will) be just good.;chyba: Pokud (mi) opravíš chyby, tak to bude prostě dobré.;col.

အမှား: အမှားတွေကို ပြင်ပေးနိုင်မလား။;mistake: Can you correct the mistakes?;chyba: Můžeš opravit chyby?;inter. fut.

အမှား: အမှားတွေရေးလို့ ငါ နားမလည်ဘူး။;mistakes: As (you) write mistakes, I don't understand.;chyby: Poněvadž píšeš (s) chybami, já nerozumím.;col.

အမှား: အမှားနဲ့ နေရာတွေ (~ မှားတဲ့နေရာတွေ);mistake: places with mistakes;chyba: místa s chybami;

အမှား: အမှားပြင်ပေးတာတွေ;mistake: corrected mistakes;chyby: opravené chyby;pl.

အမှား: အမှားပါရင် ပြင်ပေးပါ။;mistake: If (there) is ("contained") a mistake, correct (it).;chyba: Je-li (tam) ("obsažena") chyba, oprav (ji).;imper. pol.

အမှား: အမှားလုပ်မှ အမှန်ပေါ်မှာပေါ့။;mistakes: Indeed, by making mistakes, correct(ness) will appear.;chyby: Vskutku, děláním chyb se objevuje správné (psaní).;col.

အမှား(တစ်ခု);fault ° wrong ° mistake ° error;chyba ° omyl ° pochybení;sg.

အမှားပြင်ခြင်း;correction of mistakes ("correct' mistakes° {nouner});oprava chyb ("opravit' chyby° {jmenec});n.

အမှားအလွင်း;mistake ("mistaking (and) erring") ° wrong ("mistaking (and) erring");chyba ("chybování (a) mylení-se") ° mýlka ("chybování (a) mylení-se");n.

အမှိုက်;litter ° garbage ° rubbish;odpad ° odpadky ° smetí;n.

အမှိုက်: မနက်အစောကြီး အမှိုက် လည်းနေတယ်။;rubbish: Early in the morning (he) is sweeping the rubbish.;smetí: Brzy ráno zmetá smetí.;cont.

အမှုထမ်း;serve ("carry' duty");sloužit ("nosit' zodpovědnost");T

အမှုထမ်းနေ: ကျန်စစ်သားသည် နောင်တော်စောလူမင်းထံ အမှုထမ်းနေစဉ် စောလူမင်းကို ရန်သူများက ဖမ်းသွား၏။;serve a king ("live (as) servant"): While Kyansittha was serving his royal brother king Saw Lu, king Saw Lu was imprisoned by enemies.;sloužit králi ("žít (jakožto) sluha"): Zatímco Čansitá sloužil svému královskému bratru králi Solůvi, král Solů byl uvězněn nepřáteli.;p.s. writ.

အမှုန့်;farina ° powder;prášek ° moučka;n.

အမှုန့်: များသောအားဖြင့် သကြားကို အမှုန့် အဖြစ်သုံးကြတယ်။;powder: Sugar is (~ "are") mostly used as powder.;prášek: Cukr se většinou používá ve formě (~ "jakožto") prášek.;

အမှန်တကယ်: အမှန်တကယ်များနာယူ;real: real sickness (not hypochondriac);skutečný: skutečná nemoc (ne hypochondrická);

အမိန့်;instruction (given by a very respected person) ° advice (instruction, given by a very respected person);instrukce (od velice respektované osoby) ° rada (instrukce, od velice respektované osoby);n.

အမိန့်: ဒါကြောင့် ဘုရင့်အမိန့်အရ ကန်ဘောင်ကို တူးပြီးကြည့်ကြရတယ်။;decree: Therefore, according to the (king's) decree, having dug the embarkment, majesty should

see.;rozkaz: Proto, dle (králová) rozkazu, výsost by se (na to) měla podívat po vykopání toho nalodění.;
 အမိန့်: ဘုရင်အမိန့်မို့ ငည့်ဇနီးလဲ ကြောက်နေသတဲ့;decree: It is said, that Nga Nyo's wife was also afraid because of the king's decree.;rozkaz: Říká se, že Na Ňova manželka také z (~ "kvůli") rozkazu krále dostala strach.;
 အမိန့်: အမိန့်ရှိပါ ခင်ဗျား;hello ("word"): Hello, ("you")! ("Have a word, you.");haló ("slovo"): Haló, ("ty")! ("Měj slovo, ty.");col. um. & uw.
 အမိန့်: အမိန့်ရှိပါ;hello (~ "speech"): Hello. (in telephone conversation, "have a speech!");haló (~ "mluva"): Haló. (do telefonu, "mluvte!", "mějte mluvu!");imper. pol. rare
 အမိန့်(တစ်ခု);order ° order (from a king etc.);rozkaz (králův atd.) ° rozkaz;sg (or) sg.
 အမိုး;roof;střecha;n.
 အမိုး(တစ်မိုး၊ တစ်ခု);roof ("sky");střecha ("nebe");sg.
 အမူအရာ;gesticulation (gestures, "behavior (and) things");gestikulace ("chování (a) věci") ° posunky (gestikulace, "chování (a) věci");n.
 အမေ: ထပ်ခါထပ်ခါ ပြုလုပ်ခြင်းသည် မှန်ဉာဏ်ရဲ့ အမေ;mother: Repetition is the mother of wisdom. ("Doing again and again ("one-by-one") is simply the mother of the right knowledge.");matka: Opakování je matkou moudrosti. ("Dělání znovu a znovu ("jeden-po-druhém") je ("prostě") matkou správné znalosti.");prov.
 အမေ: နေဦးအမေ့ကို မေးဦးမယ်;mother: (I) am going to ask (my) mother (whether I can) ("stay");matka: Jdu se zeptat matky zda mohu ("zůstat");fut. col.
 အမေ: အမေ မြမြက ဒီညပွဲကြည့်ဖို့ ခေါ်နေတယ်;mother: Mother, Mya Mya ("Emerald-Emerald") is calling (me by phone) to watch a show tonight.;matka: Matko, Mja Mja ("Smaragd-Smaragd") (mi) volá abych šla ("podívala se") na představení dnes v noci.;cont.
 အမေ: အမေလို ခေါ်တာ ပိုနွေးထွေးပါတယ်;mother (~ mum) and safe: Calling (me) as mum, is more warm and safe.;matka (~ maminka): Zní tepleji a bezpečněji, když mě nazýváš maminkou. ("Volání (mě) jakožto maminka (je) více teplé (a) bezpečné.");pol.
 အမေ(တစ်ယောက်);mother;matka;sg.
 အမေရိက;America;Amerika;name
 အမေရိကန်သံရုံး;American embassy ° embassy, American;Americká ambasáda ° ambasáda, Americká;name E. British
 အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု;USA ("collection³ (of) set-up² American⁰ countries¹") ° America (USA, "collection³ (of) set-up² American⁰ countries¹");Amerika (USA, "sbírka³ ustavených² amerických⁰ států²") ° USA ("sbírka³ ustavených² amerických⁰ států²");n.
 အမဲ: ဝတ်စုံအမဲနဲ့ အမျိုးသား;black: the man with the black suit;černý: muž v (~ "s") černém obleku.;
 အမဲ(ရောင်);black (color);černá (barva);n.
 အမဲ(ရောင်);black (color);černá (barva);n.
 အမဲရောင်: အမဲရောင်နံပါတ် ရစ်;black color: number eight of black color;černá barva: číslo osm černé barvy;
 အမဲသား;beef meat ("bovine meat");hovězí maso ");n.
 အယုတ်;worthless ° void of ° deficiency ° in vain ° without °

useless;marný ° nedostatek ° prostý (čeho) ° bezcenný ° bez ° zbytečný;prep. (or) n. (or) adj.
 အယူအဆ;interpretation ("taking (and) estimating") ° opinion ("taking (and) estimating");názor ("brání (a) hodnocení") ° výklad (interpretace, "brání (a) hodnocení");n.
 အယ်ဒီတာ(တစ်ယောက်);editor;redaktor ° editor;sg. E. editor
 အယ်ဒီတာ့အဘော်;editorials;úvodníky;n. E. editor-board(?)
 အယ်ဒီတာ့အဘော်: ပြီးတော့ အယ်ဒီတာ့အဘော်တို့ ဆောင်းပါးတို့လည်း ပါဝင်သေးတယ်;editorials: Then, also, editorials and articles are still published there.;úvodníky: A pak, úvodníky a články jsou tam stále publikovány.;pol.
 အရ;according to ° according to (follows after a v.);podle (následuje za slovesem) ° dle ° dle (následuje za slovesem);adv.
 အရ: ဆရာ့အပြောအရ ဒီနေ့ကျောင်းပိတ်တယ်;according to: According to what the teacher said, today the school is closed.;podle: Podle toho co řekl učitel, je dnes škola zavřená.;
 အရ: ဒီမြေပုံအရ ဒီလမ်းမှန်တယ်;according to: According to this map, this way is correct.;podle: Podle této mapy je tato cesta správná.;
 အရ: မလလသေကရ ပညာရင် အလိုအရ;according to: according to the idea of scholar Malalasekera;dle: dle myšlenky učence Malalasekary;writ.
 အရ: မှတ်စုမှတ်တမ်းတွေအရ သိနိုင်ပါတယ်;according to: It can be known according to the notes and records.;z ("podle"): Lze o tom vědět z (~ "podle") poznámek a záznamů.;pol.
 အရက်;alcohol;alkohol;n. A.araq
 အရက်ပါဝင်မှု;alcohol ("includes¹ alcohol⁰ {nouner}²");alkohol ("obsahuje¹ alkohol {jmenec}²");n. A.araq
 အရင်;before ° formerly ° first;nejprve ° dříve ° před ° nejdříve; (or) prep. (or) adv.
 အရင်: ကျွန်တော် ခင်ဗျားအရင် ဒီကို ရောက်နှင့်ပါတယ်;before (about time): I arrived here ahead (of time), before you.;před (o čase): Došel jsem sem napřed, před tebou.;pol. um.
 အရင်: ဘယ်ဘက်ကို အရင်ကျပြီးတော့ ညာဘက်ကိုကွေ့ အဲဒီမှာ ဟိုတယ်တွေလိမ့်မယ်;first: First having turned left, then just turn right, (and) there (you) should find the hotel.;nejprve: Nejprve zatočte vlevo, a pak zatočte vpravo, (a) tam byste měl uvidět (~ "najít") hotel.;imper. fut. col.
 အရင်က: အရင်ကရော;before: And what about before?;předtím: A co předtím?;inter. col.
 အရင်ကတည်း;earlier ° before;předtím ° dříve;adv.
 အရင်ကတည်း: အရင်ကတည်းကော ဘာဘာသာကိုးကွယ်လဲ;before: And what religion did (you) follow before?;dříve: A jaké náboženství jsi následoval dříve?;inter. col.
 အရင်ကလို: အိမ်ထောင်ကျပေမယ့် ငည့်ကတော့ အရင်ကလို စာအမြဲဖတ်နေသတဲ့;as before: It is said, that although married, as for Nga Nyo, (he) was always reading ("writings") as before.;jako dřív: Říká se, že přestože svoji (po svatbě), co se týče Ňa Ňo, četl ("psaní") jako dřív.;
 အရင်းခံ;basics ("take¹ basis⁰");základ ("vzít¹ základ⁰");n.
 အရင်းဆုံး;former, the most ° past, the most;minulý, nejvíce ° předešlý, nejvíce;adv.
 အရင်တည်းက;ago, long time;dávno, kdysi;adv.

အရင်တုန်းက;previous ("in² while¹ before") ° before ("in² while¹ before") ° once (before, "in² still¹ before");předchozí ("v² během¹ minule") ° jednou (kdysi, "v² stále¹ před") ° dříve (předtím, "v² během¹ minule") ° předtím ("v² během¹ minule");adj.. (or) adv.

အရင်တုန်းက ကတည်းနဲ့;ago, long time;dávno, kdysi;adv. col.

အရင်တုန်းက: အရင်တုန်းက ရှိခဲ့ဖူး;before: Before (they) used to be.;předtím: Předtím bývaly.;p.s.

အရင်တုန်းက: အရင်တုန်းက အောင်မြင်ခဲ့ဖူးသည့်အဆင့်သို့ ရောက်ရန် နည်းနည်းနီးကပ်လာခဲ့ပါသည်။;before: (I) almost approached to the level that (I) had attained before.;dříve: Téměř jsem se přiblížil ke stupni, kterého jsem dosáhl dříve.;pol.

အရင်တုန်းက: အရင်တုန်းကတော့;ago, long time: actually, (long time) ago;před tím, kdysi: ve skutečnosti, (kdysi) před tím;

အရင်တုန်းကတည်းက: အရင်တုန်းကတည်းနဲ့ (~ အရင်တုန်းကတည်းက) အများကြီး လေ့လာပြီး မှတ်သားခဲ့ဖူးတယ်။;ago, long time: Long time ago (I) have studied a lot and have yet remembered.;dávno, kdysi: Kdysi dávno jsem (toho) hodně nastudoval, a ještě si pamatoval.;

အရင်ဘဝ;previous life;minulý život;n. Bh.

အရင်;firstly ° previous ° before (about time) ° first;první ° nejprve ° předchozí ° nejdříve ° před (o čase) ° předešlý;adv. (or) adj.

အရင်: တရုတ်ပြည်က ကုန်တွေလဲ မန္တလေးကို အရင်ရောက်ပါတယ်။;first: Also, the goods from China arrive to Mandalay first.;první, jako: Také, zboží z Číny se přiváží (~ "přijíždí") jako první do Mandalaje.;pol. col.

အရင်: အရင်နေ့တွေမှာ;last: during (~ "in") last (few) days;poslední: poslední dobou ("v posledních dnech");

အရင်က;before;před;prep.

အရင်က: အရင်က သတင်းစာအမျိုးမျိုး ရှိပါတယ်။;before: Before (there) were various kinds of newspapers.;před tím: Před tím (zde) byly různé druhy novin.;pol.

အရင်ကထက်ပိုပြီး;more than before ° before, more than;více než dřív ° dřív, více než;adv.

အရင်ကထက်ပိုပြီး: ဒါကြောင့် အခုအခါ မှာ မန္တလေးဟာ အရင်ကထက်ပိုပြီး စည်ကားနေပါတယ်။;before, more than: Therefore, nowadays Mandalay is flourishing more than before.;dřív, více než: Proto dnes Mandalaj vzkvétá více než dřív.;cont. pol.

အရင်ကလို့;as before ° before, as;jako dřív ° dřív, jako;adv.

အရင်အကြိမ်တွေတုန်းက: အရင်အကြိမ်တွေတုန်းက ပြဇာတ်တွေ ဂီတပြိုင်ပွဲတွေ လုပ်ခဲ့ဖူးမယ့် ဒီတခါကျတော့ စကားရည်လွှဲကျင်းပမာမြင်ပါတယ်။;before ("in previous times"): Though previously we did dramas (and) music competitions, today (~ "as for happening this time") we are going to have (~ "hold") discussion.;dříve ("v minulých časech"): Přestože jsme dříve dělali dramata (a) soutěže ve zpívání, dnes (~ "v tuto dobu") budeme diskutovat (~ "pořádat diskuzi").;pol. fut.

အရဆိုရင်;according to;podle (čeho);prep.

အရည်;juice ° fluid ° liquid;džus ° tekutina ° šťáva ° kapalina;n.

အရည်: ရေက အရည်;liquid: water (is) liquid;tekutina: voda (je) tekutina;

အရည်စစ်: အရည်စစ်နှင့် စစ်သည်။;strainer: Strain with strainer.;cedítka: Cedit ("s") cedítkem.;

အရည်စစ်(တစ်ခဲ);strainer ("liquid straining");cedítka ("cezení tekutiny") ° sítko ("cezení tekutiny");sg.

အရပ်;region ° place ° location;umístění ° místo ° oblast;n.

အရပ်: ဘယ်အရပ်က လာသလဲ ဘီလ်။;place: Where are you from, Bill? ("From which place (you) come, Bill?");místo: Odkud jsi, Bille? ("Z jakého místa přicházíš, Bille?");inter.

အရပ်: သူ ဘယ်အရပ်က လာလဲ။;region: Where does he come from? ("Which region does he come from?");oblast: Odkud je? ("Z jaké oblasti ("on") přichází?");

အရပ်ရပ်;high, be ("long¹ (in) height") ;vysoký, být (o lidech, "dlouhý¹ výškou") ;l

အရပ်ရပ်: မုတ်ဆိတ်ဖွေးနှင့် အမျိုးသားက ဦးထုတ်နှင့် အမျိုးသားလောက် အရပ်ရပ်တယ်။;tall: The man with the beard is as tall as the man with the hat.;vysoký: Ten muž s vousy je stejně vysoký jako ten muž s kloboukem.;

အရပ်ရပ်: ရွှေရောင်ဆံပင်နှင့် အမျိုးသမီးက အနက်ရောင်ဆံပင်နှင့် အမျိုးသားထက် အရပ်ပိုရပ်တယ်။;tall: The woman with blond (~ "golden") hair is taller than the man with dark hair.;vysoký: (Ta) žena s blondatými (~ "zlatými") vlasy je vyšší než (ten) muž s tmavými vlasy.;

အရမ်း;very much ° very ° extremely ° tremendously ° stunningly ° amazingly ° so (so much);fantasticky ° úžasně ° velice ° extrémně ° tak (tak moc) ° nesmírně;adv.

အရမ်း: ကျေးဇူးအရမ်းတင်ပါတယ်။;so much: Thank you so much!;hrozně moc: Hrozně moc děkuji!;pol.

အရမ်း: မိုးအရမ်းရွာတယ်။;much: It's raining so much. ("Sky extremely rains.");moc: Moc prší. ("Nebe moc prší.");

အရမ်း: အရမ်းအရေးကြီးတဲ့;very: very important;velice: velice důležité;

အရမ်း: အဲဒါဟာ အရမ်းနည်းလမ်းမကျဘူး။ (~ အဲဒါဟာ တော်တော်ကို ရမ်းနည်းလမ်းမကျဘူး။);extremely: That is extremely unrighteous. (about life);extrémě: To je extrémě nespravedlivé. (o životě);

အရမ်းက;so much;hrozně moc;adv.

အရမ်းကို;extremely ("to¹ extremely") ° very much ° so much;extrémě ("do¹ extrémě") ° velice ° hrozně moc;adv. col. (or) adv.

အရမ်းကို: အရမ်းကို ရိုသေလေးစားတတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက်။;extremely: (I am) a Buddhist, who can extremely respect (and) revere (the Buddha, the Teachings and the monks).;nesmírně: Jsem Buddhista, který dokáže nesmírně respektovat (a) ctít (Buddhu, Učení a mnichy).;

အရမ်းကို: အရမ်းကို ဝမ်းသာပါတယ်။;extremely: (I) am extremely happy.;extrémě: Jsem extrémě šťastný.;pol.

အရမ်းကို: အရမ်းကို အရေးကြီးပါတယ်။;extremely: (It) is extremely important.;extrémě: Je (to) extrémě důležité.;pol.

အရွယ်;age (of human) ° size;věk (člověka) ° míra;n.

အရွယ် (~ "နှစ်"): ခြောက်နှစ် ရှိပြီ။;age (~ "years"): (He) is (already) six years (old).;věk (~ "rok"): Už je (mu, jí) šest let.;p.p.

အရွယ်: ကလေး(က) ဘယ်အရွယ် ရှိပြီလဲ။;age: How old is your child? ("What age has (your) child had?");věk: Kolik let je tvému dítěti? ("Jaký věk (už) má (tvoje) dítě?");inter. p.p.

အရွယ်: ငယ်သေးလို့ မိဘလုပ်စာထိုင်စားတဲ့ အရွယ်ပါ။;age: 'Young' (means) unemployed age, (taking from) parents' earnings.;věk: 'Mladý' (znamená) nezaměstnaný věk, (braní z) výdělků

rodičů.;pol.

အရွယ်: အရွယ်လေးရှိတုန်းပေါ့;age: (You) still have a young age.;věk: Jsi (~ "máš") pořád v mladém (~ "malém") věku.;col. အရသာ: အရသာအကောင်းဆုံးဖြစ်စေချင်တယ်; taste: (He) wants (it) to have the best taste.;chut': Chce, aby (to) mělo nejlepší chut'.; အရသာတွေ;enjoy ("meet' taste");užívat si ("nalézt' chut");T အရသာရဲ့;delicious, be ("have' taste") ° tasty, be ("have' taste");chutnat ("mít' chut") ° výborný, být ("mít' chut");I အရသာရဲ့: အလွန်အရသာရှိပါတယ်;delicious, be: It's is so delicious. ("(It) has so much (of) taste.");výborný, být: Je tak výborné. ("Má tak moc chuti.);pol.

အရဟတ္တဖိုလ်;enlightenment, the highest stage of ("fruit' (of) arahanthood");osvícení, nejvyšší stupeň ("plod' arahantství");n. Bh. P. arahanta-phala (= worthy-one – fruit (of))

အရဟန္တာ: အရဟန္တာ အောင်မြင်စွာ ရယူနိုင်တဲ့အထိ (~ အရဟန္တာအဖြစ်သို့ အောင်မြင်စွာမရောက်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး);Arahanthood: until (we) can successfully attain Arahanthood;Arahantship: dokud můžeme úspěšně dosáhnout Arahantství;adv.

အရဟန္တာ(တစ်ပါး);Arahant (fully enlightened follower of Buddha's teaching);Arahant (plně osvícený následovník Buddhova učení);sg. (= worthy (of receiving four requisites))

အရဟန္တာဘဝ: ငါတို့ အရဟန္တာဘဝ အောင်မြင်စွာ ရယူဖို့အတွက် ကြိုးပမ်းသင့်ပါတယ်။ (~ ရဟန္တာအဖြစ်ကို အောင်မြင်စွာ ရယူဖို့အတွက် ငါတို့အားလုံး ကြိုးပမ်းသင့်ပါတယ်);Arahanthood: We should strive in order to successfully attain Arahanthood.;Arahantství: Měli bychom usilovat abychom úspěšně dosáhli Arahantství.;pol.

အရက်;shyness ° shame;hanba ° ostuda ° stud;n.

အရင်းဆုံး;simplest ("clearest") ° clearest ° clearest ("most' clear");nejjednodušší ("nejjasnější") ° nejjasnější ("nejvíce' jasný") ° nejjasnější;adj.

အရင်းဆုံး: အဲဒီစာသားကို အရင်းဆုံး ရေးချင်ပါတယ်;clearest: (I) want to write the clearest explanation for that text.;nejjasnější: Chci napsat nejjasnější vysvětlení toho (~ "tomu") textu.;pol.

အရင်ဘုရား: အရင်ဘုရား နာ(ယူ)တော့မယ် နော်;ven. Sir: (I) will listen to the ven. Sir, ok?;ct. Pán: Budu poslouchat (co) ct. Pán (řekne), ano?;inter. fut.

အရင်ဘုရား: အရင်ဘုရားကောပဲ (~ အရင်ဘုရားရောပဲ);ven. Sir: And what about ven. Sir?;ct. Pán: A co ct. Pán?;inter. col.

အရင်သူမြတ်: ရဟန္တာဖြစ်ပြီးတဲ့ အရင်သူမြတ်တွေ;noble lords (~ monks): noble lords (~ monks) who have become Arahants;vznešení páni (~ mniši): vznešení páni (~ mniši), kteří se stali Arahantem;

အရင်(တစ်ခု);detached, sth. ° unfixed, sth.;neupevněného, něco ° odpojeného, něco;sg.

အရင်(တစ်ပါး);lord;pán;sg.

အရင်(တစ်ယောက်);owner ° master;pán ° majitel;sg.

အရင်ဘုရား: အရင်ဘုရားဆီကို;ven. Sir: to ven. Sir;ct. pán: ct. panu;

အရင်ဘုရား: အဲဒါ နတ်ကျွန်း မဟုတ်ပါဘူး အရင်ဘုရား;majesty: That is not a spirit house, majesty.;výsost: To není bůžkův dům, výsosti.;pol.

အရင်ဘုရား(တစ်ပါး);majesty (king or monk);výsost (král nebo mnich);sg.

အရှည်;long, be;dlouhý, být;l

အရီး;being ° having;vlastnění ° jsoucnost;n.

အရီတိုင်း;as is ("according-to' having");jak je, tak ("podle' jsoucnosti");adv. col.

အရီတိုင်း: ငါကျ အရီတိုင်း ပြန်ပေးလိုက်မယ်;as is: (I) am going to translate the sentence for (you) as (it) is.;jak je: Přeložím (tu) větu pro (tebe) tak, jak je;fut.

အရိန်အဝါ;power ("force (and) loudness");moc ("síla (a) hlasitost");n.

အရိန်အဝါ: ဤသို့ဖြင့် ဦးအောင်ဇေယျ၏ အရိန်အဝါ မြင့်မားလာသည်;power: This way U Aung Zeyya's power became great.;moc: Tímto způsobem se stala moc Ú Aun Zeyyi obrovskou.;writ.

အရှေ့;East;Východ;n.

အရှေ့: စက်ရုံရဲ့ အရှေ့မှာ;in front of: in front of the factory;před: před továrnou;adv.

အရှေ့: အရှေ့တောင် အာရှ;East: South-East Asia;východ: Jihovýchodní Asie;adv.

အရှေ့တောင်;South-East direction ("East South");Jihovýchod ("Východ Sever");adv.

အရှေ့ဘက်;East ("direction' (of) front");východ ("směr' předku");n.

အရှေ့ဘက်: ကမာရွတ်ဈေးအရှေ့ဘက်လမ်းက လာပါ;in front of: Come to ("by") the street in front of Kamayut Market.;před: Přijď na ulici před Kamáyo trhem.;imper. pol.

အရှေ့ဘက်: မြစ်ကအရှေ့ဘက်မှာ;East: the river is in the East;východ: řeka je na východě;

အရှေ့ဘက်: အရှေ့ဘက်မှ သတ္တဝါ;in front: beings in front;ve předu: bytosti ve předu;

အရှေ့မှာ;in front of;ve předu ° před;adv.

အရှေ့မှာ: အိမ်အရှေ့မှာ ချုံပုတ်ရှိတယ်;in front of: There is a bush in front of the house.;před: Před domem je křoví.;

အရာ;status ° position ° what (things);status ° postavení (status) ° čeho (věci) ° co (věci) ° pozice;pron. (or) n.

အရာ: ဒါဟာ ကျွန်တော်အနေနဲ့ အခုမှစကြူဖူးတဲ့အရာပါ;thing: This I have encountered for the first time, now. ("This is a thing which, for me, (I) have met for starting from now.");věc: S tímhle jsem se teď setkal poprvé. ("Tohle je věc, (se) kterou, pro mě, jsem se setkal počínaje od teď.");pol.

အရာ: အရာတစ်ခုကို ငါ သိတယ်။ ဒါက ဘာမှ မသိဘူး; (~ ငါသိတာတစ်ခုကတော့ ငါ့ဘာမှ မသိသေးဘူးဆိုတာပဲ);thing: I know one thing. (And) that is, (that I) know nothing.;věc: Vím jednu věc. (A) to, (že) nic nevím.;

အရာ: အောင်မြင်ချင်သည့်အရာအားလုံး;what ("things"): all what we want to achieve;čeho ("věci"): vše, čeho chceme dosáhnout; အရာ(တစ်ခု);thing;věc;sg.

အရာရာ;every matter ("thing is-suitable") ° everything ("thing is-suitable");všechno ("věc je-vhodná") ° veškerá záležitost ("věc je-vhodná");n.

အရာရာ: အရာရာကို စိုးမိုးနိုင်ပြီး မြင့်မားတဲ့ဘဝကို ပိုင်ဆိုင်နိုင်ပါစေ;everything: May (you) be able to rule over everything (and) may (you) be able to possess a lofty life.;všechno: Kéž můžeš mít vládu nad vším (a) kéž můžeš mít (~ "vlastnit") vznešený život.;w. pol.

အရာရာတိုင်း; anything (“every¹ thing⁰”) ° everything (“all¹ things⁰”); cokoliv (“kterákoli¹ věc⁰”) ° všechno (“všechny¹ věci⁰”); n.

အရာရာတိုင်း; each and every, in ° every, absolutely in; každém, v úplně ° každíčkém, v; adv. writ.

အရာအားလုံးအား; all (“to² all¹ things⁰”) ° everything (“to² all¹ things⁰”); všechno (“k² všem¹ věcem⁰”) ° vše (“k² všem¹ věcem⁰”); pron.

အရိုလက္ခဏာပြ; indicate (“show² characteristics¹ (of) indication⁰”) ° suggest (“show² characteristics¹ (of) indication⁰”); naznačit (“ukázat² vlastnosti¹ náznaku⁰”) ° implikovat (“ukázat² vlastnosti¹ náznaku⁰”); T P. lakkhaṇa (= sign, mark) (or) T P. lakkhaṇa (= sign, mark)

အရိုး: အရိုးနာတယ်; bone: Bone is painning.; kost: Kost bolí.; အရိုး(တစ်ချောင်း); bone; kost; sg.

အရိုး(တစ်ချောင်း); bone; kost; sg. (num. class. is given according to the shape)

အရက်ကပ်; morning meal, offer a (to monks, “offer¹ (in the) morning⁰”); jídlo, nabídnout (mnichům, “nabídnout¹ ráno⁰”); T P. aruṇa (= morning)

အရက်ဆွမ်း; breakfast (“dawn-food”); snídaně (“úsvitu-jídlo”); mn. P. aruṇa (= dawn)

အရက်ဆွမ်း: တချို့ဆို နေ့တိုင်း အရက်ဆွမ်းလောင်းလှူကြပါတယ်; morning meal: As for some, (they religiously) offer morning meal (to monks during alms-round); ranní jídlo: A co se týče některých, (ti) darují ranní jídlo (mnichům během almužní obchůzky); pol.

အရက်ဆွမ်းကပ်; morning meal, offer a (to monks, “offer² food¹ (in the) morning⁰”); jídlo, nabídnout (mnichům, “nabídnout² jídlo¹ ráno⁰”); T P. aruṇa (= morning) WS.

အရပ်: ဒါပေမဲ့ ရွှေနှင့်လုပ်ထားတဲ့အရပ်ပါ; statue: However, it is statue made of gold.; socha: Ale to je socha vyrobená ze zlata.; pol.

အရပ်: ဒီလို တခြားအရပ်တခု ကန်ဘောင်ထဲမှာ ရှိပါတယ်; statue: Other statue of this kind is in the embarkment.; statue: Jiná socha tohoto druhu je na nalodění.; pol.

အရပ်(တစ်ခု တစ်ပုံ); image ° figure; zobrazení ° obraz; sg.

အရပ်(တစ်ခု); effigy ° statue; socha ° socha (osoby); sg.

အရပ်(တစ်ရပ်); doll (“image”); panenka (“zobrazení”); sg. P. rūpa (= matter, form, body)

အရပ်ပု; dwarfish, be (“short¹ (by) appearance⁰”) ° short, be (“short¹ (by) appearance⁰”); trpasličího vzrůstu, být (o člověku, “vzhledem krátký”) ° krátký, být (o člověku, “vzhledem krátký”); l

အရပ်ပု: ကောင်မလေးက ကောင်လေးထက် အရပ်ပုတယ်; short (by appearance): The girl is shorter than the boy.; krátký (vzhledem): (Ta) dívka je menší (~ “kratší”) než (ten) chlapec.; အရပ်ရည်; tall, be (“long¹ (by) appearance⁰”); dlouhý, být (o člověku, “vzhledem dlouhý”); l

အရေ; skin; kůže; n.

အရေး; benefit ° good (advantage) ° advantage; prospěch (výhoda) ° přínos (výhoda) ° výhoda; n.

အရေးကြီး; serious, be ° matter (be important, “(of) big¹ writing⁰”) ° important (“big¹ issue⁰”) ° matter (be important) ° important, be ° important, be (“(of) big¹ writing⁰”); vážné, být ° důležitý, být ° důležité, být ° záleží na ° záleží na (být důležitý, “velkého

psaní⁰) ° důležitý, být (“velkého¹ psaní⁰) ° důležité (“velká¹ záležitost⁰”); l (or) T (or) adj.

အရေးကြီး: အရမ်းကို အရေးကြီးပါတယ်; important: (It) is extremely important.; důležitý: Je (to) extrémě důležité.; pol.

အရေးကြီး: အရေးကြီးဆုံးစကားလုံးပါ; important: (it is) the most important word; důležitý: (To) je (to) nejdůležitější slovo.; pol.

အရေးကြီး: အရေးကြီးတဲ့သတင်းအားလုံး ဖတ်နိုင်ပါတယ်; important: All important news could be read.; důležitý: Bylo lze číst všechny důležité novinky.; pol.

အရေပြား; skin (“skin (which is) flat”); kůže (“kůže (která je) plochá”); n.

အရေပြား: ဝက်အရေပြား; skin: pig's skin; kůže: prasečí kůže; အရေးပါ; matter, be (be important, “include¹ writing⁰”) ° important, be (“include¹ writing⁰”); záleží na (být důležitý, “zahrnovat¹ psaní⁰) ° důležitý, být (“zahrnovat¹ psaní⁰”); l

အရေးပေါ်; exigency (“affair appeared”) ° emergency (“affair appeared”) ° urgency (“affair appeared”); naléhavost (“záležitost se-objevila”) ° nouze (“záležitost se-objevila”) ° potřeba (“záležitost se-objevila”) ° mimořádná okolnost (“záležitost se-objevila”) ° pohotovost (“záležitost se-objevila”); n.

အရေးပေါ်: အရေးပေါ် ကိစ္စရှိတယ်; emergency: There is an emergency. (“(We) have (an) issue (of) emergency.”); pohotovost: Máme pohotovost. (“Máme záležitost pohotovosti.”);

အရေးမကြီးဘူး; matter, doesn't; jedno, je; l

အရေးမကြီးဘူး: ဘာစားစားအရေးမကြီးပါဘူး; matter, doesn't: Whatever (you) eat, it doesn't matter.; jedno, je: Je jedno, co jím.; pol.

အရေအတွက်; quantity (“counting (and) wavering”) ° number, numbers (“counting (and) wavering”); číslo, čísla (“počítání (a) váhání”) ° množství (“počítání (a) váhání”); n.

အရေအတွက်: အကြိမ်အရေအတွက်အားဖြင့်; number of: in number of times; počet: několikrát (“pro (a) skrze počet časů”); adv.

အရေးအသား; handwriting (“writing (and) composing”); rukopis (“psaní (a) vyrývání”); n.

အရေးအသား: အရေးအသားမပိုပါဘူး; writing: There is no more writing (to be done); psaní: Není již více co psát (~ “psaní”); pol.

အရောင် (“အပြာ”): အမျိုးသမီးက သန့်ရှင်းရေးလုပ်မလို့ လက်အိတ်အပြာ ဝတ်ထားတယ်; color (“blue”): Because the woman will do the laundry, (she) is wearing blue gloves.; barva (“modrá”): Protože se (ta) žena bude prát prádlo, má na sobě (~ “nosí”) modré rukavice.;

အရောင်: ကားက ဘာအရောင်လဲ; color: What is the color of the car? (“Which is the car's color?”); barva: Jakou barvu má to auto? (“Jaká je barva auta?”); inter.

အရောင်: ဒီအရောင်; color: this color; barva: tahle barva;

အရောင်(တစ်ရောင်); color; barva; sg.

အရောင်စုံ; colourful, be (“full¹ (in) color⁰”); barevný, být (“plný barev”); l

အရောင်စုံ: သစ်တောက အရောင်စုံတယ်; colorful: The forest is colorful.; barevný: Les je barevný.;

အရောင်ဖျော့; light color, be of; světlé barvy, být; l

အရောင်ဖျော့: အနက်ရောင်ကားက အရောင်ဖျော့သောကားထက်

သို့သေးတယ်။;light color: The black car is smaller than the car of light color.;světla barva: (To) černé auto je menší než (to) auto světlé barvy.;

အရောင်းအဝယ်: အရောင်းအဝယ်ဆိုင်ရာ အင်္ဂလိပ်သင်တန်း;business: Business English course;podnikatelský: kurs podnikatelské angličtiny;

အရောင်းအဝယ်ကိစ္စ;business (“selling (and) buying affairs”) ° biz (EN col., business, “selling (and) buying affairs”);byznys (“záležitosti² prodávání° (a) kupování¹”) ° obchodní činnost (“záležitosti² prodávání° (a) kupování¹”) ° podnikání (“záležitosti² prodávání° (a) kupování¹”);

အရောင်းအဝယ်ကိစ္စ: အရောင်းအဝယ်ကိစ္စနဲ့ လာပါတယ်။;business: (I) came to do (~ “with”) business.;podnikání: Přijel jsem kvůli podnikání. (“Přijel jsem s podnikáním.”);pol.

အရောင်အသွေးစုံ;colorful, be (“full² (in) color° (and) hue¹”);barevný, být (“plný² barvou¹ (a) odstínem°”);I

အရောင်အသွေးစုံ: ပန်းများအရောင်အသွေးစုံလင်လာလျှင် နွေရာသီရောက်ပြီ။;colorful: If many flowers become colorful (and) adequate, the spring has come.;barevný: Pokud se (“stalo”) mnoho květin barevnými (a) přiměřenými, přišlo jaro.;p.p.

အရောင်;color ° radiance ° glow;záření ° barva ° záře;n.

အရောင်(တစ်ရောင်);color;barva;sg.

အလံ(တစ်ခု);flag;vlajka;sg. A. alam

အလကား;freely ° gratis (about price) ° seriously, not ° free, for (about price) ° just (to no purpose) ° purpose, to no ° for nothing;zdarma (o ceně) ° volně ° zadarmo (o ceně) ° bezúčelně ° jen tak ° prostě jen tak ° pro nic;adv.

အလကား: ဒီ စာအုပ်က အလကားပဲ။;free (about price): This book is (“just”) for free. ° gratis (about price): This book is (“just”) gratis.;zadarmo: Tato kniha je (“jen”) zadarma. ° zadarmo: Tato kniha je (“jen”) zadarmo.;col.

အလကား: အလကားမေးနေတာပါ။;just (for no purpose): (I) was just asking. (may be replied as a reaction to travellers confession of not understanding);jen tak: Ptal jsem se jen tak. (může být řečeno jakožto reakce na přiznání cestovatele, že nerozumí);pol.

အလင်းရောင်;light (“light color”);světlo (“barva¹ světla°”);n.

အလင်းရောင်: ဖယောင်းတိုင်ရဲ့ အလင်းရောင်က အဝါရောင် ဖြစ်တယ်။;light: The color of candle's light is yellow.;světlo: Barva světla svíčky je žlutá.;

အလင်းရောင်ပေး;shine (“give² color¹ (of) light°”);zářít (“dávát² barvu¹ světla°”);T

အလင်ရောင်: မေတ္တာအလင်းရောင်ပေးတယ်။;shine: (He) shines loving-kindness.;zářít: Září milující-dobrotivost.;

အလည်;visit;návštěva;n.

အလည်: အလည်ပဲ လာတာလား။;visit: Have (you) come just for a visit?;navštěvu: Přijel jste pouze na návštěvu?;inter.

အလည်: အလည်ပဲ လာပါတယ်။;visit: (I) came only for a visit.;navštěva: Přijel jsem jen na návštěvu.;pol.

အလည်: အလည်ဖိတ်ပါတယ်။;visit: (I) invite (you) for a visit.;navštěva: Zvu (tě na) návštěvu.;pol.

အလည်: အလည်သက်သက်လာတာလား။;visit: Have (you) come just for a visit?;navštěva: Přijel jsi pouze na návštěvu?;inter.

အလည်လာ;visit (a place etc., “come¹ (to) visit°”);navštívit (místo

atd., “přijít¹ navštívit°”);T

အလည်လာ: “မြန်မာပြည်ကို အလည်လာချင်တယ်။”ဆိုလို့ ဝမ်းသာပါတယ်။;visit: I am pleased to hear you want to visit Myanmar.;navštívit: Mám radost, že slyším, že chceš navštívit Myanmar.;pol.

အလည်လာ: ခဏပဲ အလည်လာတာလေ။;visit: (I) have visited (this place) only for a while, (“indeed”).;navštívit: Navštívil jsem (tohle místo) pouze na chvíli, (“opravdu”).;col.

အလည်သွား;visit (a country etc., “go¹ (for a) visit°”);navštívit (zemi atd., “jít (na) návštěvu”);T

အလတ်;middle (of age or size);střední (o věku i míře);adj.

အလယ်;center;centrum ° střed;n.

အလယ်: ဗမာအလယ် (~ ဗမာ့စင်တာ) ဆိုပြီး သူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ထောင်ထားပါတယ်။;center: (He) builds an institution having called it “Burmese center”.;centrum: Staví instituci po (tom, co ji) nazval “Barmské centrum”.;pol.

အလယ်တန်း(တစ်ယောက်);intermediate (“middle grade”);pokročilý (stupeň, “střední stupeň”);sg.

အလယ်ပိုင်း;body (of a letter, essay or book, “middle part”);stat (dopisu, eseje nebo knihy, “střední část”);n.

အလယ်ပိုင်း;middle (part, “middle part”);střední (část, “střední část”) ° prostřední (část, “střední část”);adj.

အလယ်ပိုင်း: မြန်မာပြည် အလယ်ပိုင်းမှာ ရှိပါတယ်။;middle (“part”): It is in the middle (“part”) of Myanmar country.;střední (“část”): Je ve středu (~ “střední části”) Myanmaru.;pol.

အလယ်မှာ;middle, in the (“in¹ middle°”);uprostřed (“v¹ prostředku°”) ° prostřed, ve (“v¹ prostředku°”);adv.

အလယ်မှာ: တလေးက အလယ်မှာ ရှိတယ်။;middle, in the: The baby is in the middle.;uprostřed: Miminko je uprostřed.;

အလယ်အလတ်ဖြစ်;intermediate (experienced, “become² middle° (and) middle¹”), be;pokročilý (zkušený, “stát-se² středním° (a) středním¹”), být;l

အလျင်လော;hurry, be in a (“hurry¹ hastily”) ° haste, be in a (“hurry¹ hastily”);spěchat (“spěchat¹ narychlo”) ° spěch, mít na (“spěchat¹ narychlo”);T

အလျင်လော: အလျင်မလောပါနဲ့။;hurry, be in a: Don't be in a hurry.;spěchat: Nespěchej.;imper. pol.

အလျင်;quickly ° first;nejprve ° nejdříve ° rychle;adv. (or) adv. writ.

အလျင်စလို;quickly;rychle;adv.

အလွတ်;empty;prázdný;adj.

အလွတ်ကျက်;learn by heart (“learn¹ (for) freedom°”) ° memorize (“learn¹ (for) freedom°”) ° memorize;učit se nazpaměť (“učit-se¹ (pro) svobodu°”) ° učít se nazpaměť ° učít se z paměti (“učit-se¹ (pro) svobodu°”);T

အလွန်;so (much) ° extremely ° too much;extrémě ° příliš moc ° tak (moc) ° nesmírně;adv.

အလွန်: မြန်မာနိုင်ငံက အလွန်လှပါတယ်။;extremely: Myanmar (“country”) is extremely beautiful.;nesmírně: Myanmar (“země”) je nesmírně krásná.;pol.

အလွန်: အဘွားအိုက အလွန်အားနည်းတယ်။;so (much): The old women is so weak.;tak (moc): (Ta) stará paní je tak slabá.;

အလွန်: အလွန်စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းပါတယ်။;extremely: (It) is extremely interesting. (“(It) is very good for interest.”);nesmírně:

Je (to) nesmírně zajímavé. ("Je (to) nesmírně vhodné k zájmu.");pol.

အလွန်: အလွန်နီးကပ်လာတဲ့အခါ လောင်ကျွမ်းသွားရောပဲ။;too much: When (you) get too much close, (you), indeed, get scorched.;moc: Když se dostaneš moc blízko, vskutku, popálíš se.;col.

အလွန်: အလွန်ပူတယ်။;extremely: It's extremely hot.;extrémě: Je extrémě horko.;

အလွယ်;easy, sth. ° easy;snadného, něco ° snadný;n. (or) adj. အလွယ်ကလေး;easy task ("easy child") ° cinch (easy task, "easy child") ° piece of cake (easy task, "easy child") ° doddle (easy task, "easy child");lážo plážo (CZ col., snadný úkol, "snadné dítě") ° snadný úkol ("snadné dítě") ° lehárna (CZ col., snadný úkol, "snadné dítě") ° ulevárna (CZ col., snadný úkol, "snadné dítě");n.

အလွယ်တကူ;easily ° difficulty, without ° without difficulty;snadno ° obtíže, bez ° bez obtíží;adv.

အလွယ်တကူ: သန်လျင်ကျပြီးနောက် ဟံသာဝတီကို အလွယ်တကူ သိမ်းပိုက်နိုင်သည်။;easily: After Tanyin fell, (he) could easily seize the Hanthawadis.;snadno: Po tom, co Tanlyen padlo, mohl snadno dobýt Hantávadí.;writ.

အလဟဿ;useless, be;zbytečný, být ° nepotřebný, být;adj. P. alasa (= idle, lazy)

အလှ;good looks ° beauty;dobře vypadající ° krása;n.

အလှ: စင်ရေမှာ ကားတစ်စီးနဲ့ တစ်စီးအလှပြိုင်ကြပါတယ်။;beauty: In front of the stage one vehicle with another (~ "with one") compete in beauty.;krása: Před pódíem jedno vozidlo s druhým (~ "s jedním") soutěží v kráse.;col. pol.

အလှ: အလှလေးတွေကို (~ လှတာလေးတွေကို) ပေးတယ်။;beauty: (It) gives ("the-beloved") beauty.;krása: Dodává ("milovanou") krásu.;col.

အလှဆုံး;beautiful, most;nejkrásnější;adj.

အလှပြကား: အလှပြကားတွေက စင်ရိတ်နဲ့ရောက်တဲ့ လာကြပါတယ်။;float (flat vehicle): Floats come on these stages ("to the place where are the stages").;vozy, ploché: Ploché vozy přijdou na tato pódia ("na místo, kde jsou pódia").;pol.

အလှပြကား(တစ်စီး);float, ornamental (flat vehicle, "vehicle² showing¹ beauty");vůz, ozdobný ("vozidlo² ukazující¹ krásu");sg.

အလှူ;donated;darovaný;adj.

အလှူ: လိုက်ကောက်တယ် ပိုက်ဆံအလှူ။;donated: (He) collects donated money.;darovaný: Vybírá darované peníze.;

အလှူခံ;donation, ask for ("receive¹ donation") ° donation, receive ("receive¹ donation");dar, žádat o ("dostat¹ dar") ° dar, dostat ("dostat¹ dar");T

အလှူခံ: လိုက်ကောက်ဆိုတာ သူငယ်ချင်တွေဆီ သွားပြီး ပိုက်ဆံ အလှူခံ တောင်းတာ။;donation, receive: Collecting means, (that I) go to (my) friends and ask (them) to donate money (~ "to receive donation of money").;dar, dostat: Vybírání znamená, že chodím za přáteli a žádám je aby darovali peníze (~ "abych dostal dar peněz").;

အလာ: သူ ကျွန်တော့်ကို (အ)လာခိုင်းတယ်။;coming: He asks me to come. ("He asks me (for) coming.");příchod: Žádá mě abych přišel. ("Žádá mě (o) příchod.");um.

အလားတူ;similarly ("similar¹ form") ° also ("similar¹ form") ° as

("similar¹ form") ° similar, be ("similar¹ form") ° same, be ("similar¹ form");podobně ("podobný¹ tvar") ° jako ("podobný¹ tvar") ° také ("podobný¹ tvar") ° podobný, být ("podobný¹ tvar") ° stejný, být ("podobný¹ tvar");l (or) adv.

အလားတူ: အလားတူဖြစ်ပါစေ။;similar: May similar happen (to you too, answer to a somebody's blessing).;podobně: Kéž se podobné stane (i tobě, odpověď na něčí žehnání).;w. pol.

အလို;need;potřeba;n.

အလို: ဘာအလို ရှိပါသလဲ။;need: What do (you) need?;potřeba: Co potřebujete? ("Jakou máte potřebu?");inter. pol.

အလို: မလလသေကရ ပညာရှင် အလိုအရ;idea: according to the idea of scholar Malalasekera;myšlenka: dle myšlenky učence Malalasekary;writ.

အလို(တစ်ခု);idea;myšlenka;sg.

အလိုက်;according to;podle ° dle;adv.

အလိုရှိ;want ("have¹ need") ° need ("have¹ need");chtít ("mít¹ potřebu") ° potřebovat ("mít¹ potřebu");T

အလိုအရ;according to ("according-to¹ idea");podle ("podle¹ myšlenky");adv.

အလိုအရ: စာပိုဒ်အလိုအရ;according to: according to the stanza;podle: podle (té) stanzy;writ.

အလုံး;everything ° all (everything);všechno;pron.

အလုပ် (~ "ဆရာဝန်"): ဆရာဝန်ဦးဖော်ဝင်းက ဆရာဝန်ပါ။;job (~ "doctor"): U Zaw Win is a doctor.;zaměstnání (~ "doktor"): U Zó Wen je doktor.;pol.

အလုပ်: စာကူးခြင်းအလုပ်ကို ရက်နှစ်ဆယ်ကျော် လုပ်ဦးမည် ဖြစ်ပါတယ်။;work: It is (planned), that the copying work will take (~ "become") over twenty days.;práce: Plánuje se, že to kopírování (~ "práce kopírování") bude trvat (~ "stane-se dělaným") přes dvacet dní.;fut. pol.

အလုပ်: တဖက်က အလုပ်တော့ရာရမှာပေါ့။;job (~ "work"): Indeed, Taphek must search for a job.;práce: Skutečně, Daphek si musí hledat práci.;col.

အလုပ်: ထူးထူးတွေတွေအလုပ် မရှိဘူး။;work: (I) have (no) important work.;práce: Nemám (žádnou) důležitou práci.;

အလုပ်: ဘဏ်(တိုက်)မှာ အလုပ်လုပ်နေသေးသလား။;work: Are (you) still working in bank?;práce: Pořád pracuješ v bance?;inter.

အလုပ်: ဘာအလုပ်လုပ်နေသလဲ။;job: What is your job? ("What work are (you) doing?");zaměstnání: Jaké je (vaše) zaměstnání? ("Jakou práci děláte?");inter. cont.

အလုပ်: ဘုရားအလုပ်မလုပ်ဖြစ်ပါဖူး။;work: (I) do not do the work of monks.;práce: Nedělám práci mnichů.;pol. col.

အလုပ်: သုတေသနလုပ်ဖို့ လာပါတယ်။;research: (I) came to do research.;výzkum: Přijel jsem dělat výzkum.;pol.

အလုပ်: အချိန်ပိုင်းအလုပ်;job: part-time job ("part¹ time⁰ job");práce: práce na částečný úvazek ("práce² (na) částečný¹ čas");n.

အလုပ်: အလုပ် ပြန်ချိန်ရောက်ပြီ ဖြစ်တဲ့အတွက် ...;work: As it has come time for returning to work ...;práce: Poněvadž nastal čas vrátit se k práci ...;

အလုပ်: အလုပ် လျှောက်လွှာဖြည့်နေတာ။;application (form): (I) am filling application form for work.;žádost (formulář): Vyplňuji žádost o práci.;cont.

အလုပ်: အလုပ် သုံးခုကို လုပ်နေပါတယ်။;work: (He) is doing three

works.;práce: Dělá tři práce.;pol. cont.

အလုပ်: အလုပ်တွေအများကြီး;;work: (I have) a lot of work.;práce: (Mám) spoustu práce.;

အလုပ်: အလုပ်နဲ့ လာတာကို;;job: Have (you) come to (do) (~ "with") job, hey?;zaměstnání: Přišel jsi kvůli (~ "s") zaměstnání, co?;col.

အလုပ်: အလုပ်နဲ့လာပါတယ်;;work: I came (here) to do work. ("I) come with work.");práce: Přijel jsem kvůli práci. ("Přicházím s prací.");pol.

အလုပ်: အလုပ်ပုံစံကို ပြောင်းလဲတယ်;;essay: (I) also transform (it) to the form of essay.;esej: Také (to) přeměním do formy eseje.;col.

အလုပ်: အလုပ်မလုပ်တော့ပါဘူး;;job: (I) don't have (~ "do") a job any more.;práce: Už nemám (~ "nedělán") práci.;pol.

အလုပ်: အလုပ်ရှုပ်နေလား;;busy ("work"): Are you busy? ("are (you) entangled (in) work?");zanepřázdňný ("práce"): Jsi zaneprázdněný? ("jsi zamotaný (do) práce?");inter. cont.

အလုပ်: အလုပ်လုပ် နေသလား;;job: Do you have a job? ("Are (you) doing work?");práce (zaměstnání): Máš práci? ("Pracuješ práci?");inter. cont.

အလုပ်: အလုပ်လုပ်ဖို့ လာပါတယ်;;work: (I) came to do work.;práce: Přijel jsem dělat práci.;pol.

အလုပ်: အလုပ်လဲလုပ်ရင်း တဖက်ကလဲ လေ့လာပါတယ်;;job: While (I) have a job, (I) also study by myself (~ "from one side");práce: Zatímco mám práci, také sám studuji.;pol.

အလုပ်: အလုပ်အသစ်;work: new work;práce: nová práce;n.

အလုပ်(တစ်ခု);assignment ("work") ° employment ("work") ° homework ("work") ° work ° work ("working") ° job ("work");práce ° zaměstnání ("práce") ° práce ("pracování") ° úkol ("práce");n. (or) sg.

အလုပ်(တစ်စောင်);essay ("work");esej ("práce");sg.

အလုပ်ကြမ်း;labor, hard ("rough¹ work^o");práce, tvrdá ("hrubá¹ práce");n.

အလုပ်များ;work, have much ("lot-of¹ work^o") ° work, have too much (be busy, "much¹ work^o") ° busy, be ("much¹ work^o") ° free, be not ("lot-of¹ work^o") ° busy, be ("lot-of¹ work^o");zaměstnaný, být ("spousta¹ práce^o") ° volno, nemít ("spousta¹ práce^o") ° práce, mít moc (být zaneprázdněný, "moc¹ práce^o") ° zaneprázdněný, být ("moc¹ práce^o") ° zaneprázdněný, být ("mnoho¹ práce^o") ° práce, mít hodně ("spousta¹ práce^o");I အလုပ်များ: ခုလောလောဆယ် လကုန်ရင် မွေးနေ့တာရားစခန်းဖွင့်ဖို့အတွက် အလုပ်များနေတယ်;;busy, be: This time (I) am ("being") busy with (~ "for") the birthday meditation retreat at the end of (this) month.;práce, mít hodně: V tuto dobu mám hodně práce s (~ "pro") narozeninový meditační zásed, (který bude) na konci (tohoto) měsíce.;cont.

အလုပ်များ: မင်း အလုပ်များနေသလား;;work, too much (busy): Are you busy? ("(Do) you (have) too much work?") ° busy ("too much work"): Are you busy? ("(Do) you (have) too much work?");zanepřázdňný ("moc práce"): Jsi zaneprázdněný? ("Ty (máš) moc práce?") ° práce, moc (zanepřázdňný): Jsi zaneprázdněný? ("Ty (máš) moc práce?");inter. cont.

အလုပ်များ: အလုပ်များနေလား;;busy ("lot (of) work"): Are you ("being") busy?;zanepřázdňný: Jsi zaneprázdněný?;inter.

အလုပ်များ: အလုပ်များနေသောကြောင့်;busy, be: because (I) am

busy;práce, mít hodně: protože mám hodně práce;cont.

အလုပ်များ: ဦးဒနိန္ဒာနဲ့ တိုင်ပင်(လိုက်) ဒီအလုပ်များ(နေ)တယ်;;busy, be: Ask ven. Janinda, I am busy.;čas, nemít (~ "moc práce"): Požádej ct. Džanindu, já nemám čas (~ "mám moc práce");.fr.

အလုပ်များနေ;work, having too much;práce, mít moc;I အလုပ်ရှုပ်;busy, be ("be-entangled¹ (in) work^o") ° work, have too much ("be-entangled¹ (in) work^o");práce, mít moc ("být-zapleten¹ (do) práce^o") ° zaneprázdněný, být ("být-zapleten¹ (do) práce^o") ° čas, nemít ("být-zapleten¹ (do) práce^o");I

အလုပ်ရှုပ်: မင်း အလုပ်ရှုပ်နေသလား;;busy ("entangled (in) work"): Are you busy? ("(Are) you entangled (in) work?") ° work, too much ("entangled (in) work"): Are you busy? ("(Are) you entangled (in) work?");zanepřázdňný ("zapletený (do) práce"): Jsi zaneprázdněný? ("(Jsi) zapletený (do) práce?") ° práce, moc ("zapletený (do) práce"): Jsi zaneprázdněný? ("(Jsi) zapletený (do) práce?");inter. cont.

အလုပ်ရှုပ်: အလုပ်ရှုပ်နေမယ်လို့ ထင်တယ်;;busy, be: (I) think (you) are busy.;čas, nemít: Myslím, že nemáš čas.;fut.

အလုပ်ရုံ;workshop ("public-building¹ (of) work^o");dílňa ("veřejná-budova¹ práce^o");n.

အလုပ်ရုံ(တစ်ခု);workshop ("work building");dílňa ("pracovní budova");sg.

အလုပ်သမား(တစ်ယောက်);worker ("proficient¹ (in) work^o") ° laborer ("proficient¹ (in) work^o");dělník ("zdatný¹ (v) práci^o") ° pracovník ("zdatný¹ (v) práci^o");sg.

အလုပ်အကိုင်;job ("working (and) holding");práce (zaměstnání, "pracování (a) držení");n.

အလေး;weight;váha;n.

အလေး: အမျိုးသားက အဝတ်သေတ္တာအလေးကြီးကို သယ်တယ်;;heavy ("weight"): The man carries a very heavy suitcase (~ clothes box (of) big weight).;těžký ("váha"): (Ten) pán nese velice těžký kufr (~ "kufr oblečení velké váhy").;

အလေးချိန်;weight (esp. human's, "weight's time");váha (zejména lidská, "doba¹ váhy^o");n.

အလေးချိန်: အမျိုးသားရဲ့ အလေးချိန်က ၇၀ကီလိုဂရမ်;;weight (of human): The man's weight is 70 kilograms.;váha (lidí): Váha (toho) muže je 70 kilogramů.;

အလေးထားမှု;emphasis (in situation, attitude etc., "weight putting");zdůraznění (v situaci, postoji atd., "váhy pokládání");n.

အလေ့အကျင့်;exercise ("practising (and) training") ° practice ("practising (and) training") ° training ("practising (and) training");praxe (čím, "praxe (a) trénink") ° procvičování (čím, "praxe (a) trénink") ° trénink (čím, "praxe (a) trénink") ° cvičení (čím, "praxe (a) trénink");n.

အလောင်း;future, be ° destined, be (to become in future);budoucí, být ° určený, být (aby se stal v budoucnu);I အဝင်;entrance;vstup;n.

အဝတ်;laundry ° clothes;prádlo ° oblečení;n.

အဝတ်: သူ အဝတ်လျှော်နေတယ်;;clothes: He is washing clothes.;prádlo: ("On") pere prádlo.;cont.

အဝတ်: သူ့မ အဝတ်တွေက သန့်ရှင်းတယ်;;clothes: Her clothes is clean.;oblečení: Její oblečení je čisté.;

အဝတ်လျှော်;laundry, do the ("clean¹ clothes^o");vyprat (prádlo, "čistit¹ oblečení^o") ° práť (prádlo, "čistit¹ oblečení^o");T

အဝတ်လျှော်: အဝတ်မလျှော်မီ အမျိုးသမီးက သူမအဝတ်တွေကို ထုတ်ပိုးနေတယ်။;laundry, do the: The woman is packing the clothes before doing the laundry.;prát (prádlo): (Ta) žena balí prádlo před tím, než ("prádlo") vypere.;cont.

အဝတ်လျှော်စက်: သူမ အဝတ်လျှော်စက်ထဲကို သူ့အဝတ်အစားတွေ ထည့်နေတယ်။;washing mashine: She puts his clothes in the washing machine.;pračka: ("Ona") vkládá jeho oblečení do pračky.;cont.

အဝတ်လျှော်စက်(တစ်လုံး);washing mashine ("machine² washing¹ clothes");pračka ("stroj² (který) myje¹ prádlo");sg.

အဝတ်သေတ္တာ: အမျိုးသားက အဝတ်သေတ္တာအလေးကြီးကို သယ်တယ်။;suitcase (with clothes): The man carries a very heavy suitcase.;kufr (s oblečením): (Ten) pán nese velice těžký kufr.;

အဝတ်သေတ္တာ(တစ်ခု);luggage (with clothes, "clothes box") ° suitcase (with clothes, "clothes box");zavazadlo (s oblečením, "krabice¹ oblečení") ° kufr (s oblečením, "krabice¹ oblečení");sg.

အဝတ်အစား;clothing ("clothes (and) kinds (of it)") ° laundry ("clothes (and) kinds (of it)");oblečení ("oblečení (a jeho druhu)") ° prádlo ("oblečení (a jeho druhu)");n.

အဝတ်အစား: တစ်ခါတရံ အဝတ်အစားတွေကို သိုးမွေးနဲ့ ချုပ်ကြတယ်။;clothes: Sometimes the clothes is made (~ "sewn") of wool.;oblečení: Někdy je oblečení ušito z vlny.;

အဝတ်အစား: ဗယ်လက်ဖြင့် (~ ဘယ်လက်ဖြင့်)

အဝတ်အစားများပေးမည်ဟု မိန့်ခွေးသည်။;clothes: (He, the king) has stated, that (he) would give clothes (to people) by (his) left hand.;oblečení: (Král) prohlásil, že bude svou levou rukou dávat lidem oblečení.;p.p. writ.

အဝတ်အစား: လူတွေဟာ ဝိုက်ဆံ ယာဉ်၊ အိမ်၊ ချစ်ခြင်း၊ အဝတ်အစား(လှ)၊ အောင်မြင်မှု၊ ကျော်ကြားမှု စသည်တို့ကို လိုက်စားကြတယ်။;clothes: Lay people chase after money, vehicles, houses, love, beautiful clothes, success, fame etc.;oblečení: Laici se honí za penězi, vozidly, domy, láskou, krásným oblečením, úspěchem, slávou atd.;

အဝတ်အစား: သူမ အဝတ်လျှော်စက်ထဲကို သူ့အဝတ်အစားတွေ ထည့်နေတယ်။;clothes: She puts his clothes in the washing machine.;oblečení: ("Ona") vkládá jeho oblečení do pračky.;cont.

အဝတ်အစား: အဝတ်အစားတွေက လျှော်ပြီး သန့်ရှင်းသွားတယ်။;laundry: After the laundry is done, (it) becomes clean.;prádlo: Po vyprání prádla je (~ "stane se") (to prádlo) čistým.;

အဝတ်အထည်;clothes ("clothes (and) cloths") ° clothes (generally, "clothing (and) clothing");oblečení ("oblečení (a látky") ° oblečení ("oblékání (a) oblékání");n.

အဝတ်အထည်: အဝတ်အထည် ဝတ်ဖို့ရှာတာ။;clothes: I search clothes to dress.;oblečení: Hledám oblečení k oblečení.;

အဝါ(ရောင်);yellow (color);žlutá (barva);n.

အဝါရောင်: ပန်းပွင့်က အဝါရောင်နဲ့ လိမ္မော်ရောင်။;yellow color: The flower is of yellow ("color") and orange color.;žlutá barva: (Ta) květina je žluté ("barvy") a oranžové barvy.;

အဝေး: အဝေးက မြင်နိုင်ပါတယ်။;far (afar): (It) can be seen from afar.;daleko (zdaleka): Lze (jej) vidět zdaleka.;pol.

အဝေးမှာ: ခေတ်ပေါ်စက်မှုပညာရဲ့ အဝေးမှာရှိတယ်။;far, be: (It) is far from modern technology.;daleko, být: Je (to) daleko od moderní

technologie.;

အဝေးမှာ: မာမီက (အ)ဝေးမှာလား။;far (away): Is mummy far away?;daleko (pryč): Je maminka daleko (pryč)?;inter. col.

အွန်လိုင်း;online;online;adv. E. online

အွန်လိုင်းပေါ်: အွန်လိုင်းပေါ်မှ မိတ်ဆွေအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့;Internet (~ "online"): good friends, colleagues (and) great people from Internet (~ "online");internet (~ "online"): dobří přátelé, kolegové (a) velcí lidé z internetu (~ "online");

အသက်;age ° life;věk ° život;n.

အသက်: ကျွန်ုပ် အသက်က ၃၀ပါ။;years ("age"): I am 30 years old. ("My age (is) 30.") ° age: I am 30 years old. ("My age (is) 30.") ;roky ("věk"): Je mi 30. ("Můj věk (je) 30.") ° věk: Je mi 30. ("Můj věk (je) 30.");pol. um. col.

အသက်: ကျွန်တော် အသက် ၄၄ ပြည့်ပြီးပါပြီ။;age: I am already 44 years old. ("My age is filled 44.");věk: Je mi již 44 let. ("Můj věk je naplněných 44.");pol. um.

အသက်: ကျွန်မကလေး အသက်က ဆယ့်ငါးလ။;age: My baby is 15 months old. ("My baby's age (is) 15 months.");věk: Moje miminko má 15 měsíců. ("Věk mého miminka (je) 15 měsíců.");

အသက်: ငါ့ အသက်နှစ်ဆယ့်လေးနှစ် ရှိပါပြီ။;age: I am twenty-four years old. ("I have twenty-four years.");věk: Je mi dvacet-čtyři let ("Můj věk už byl dvacet čtyři let.");col. pol.

အသက်: မင်းရဲ့ အသက်ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ။;old ("age"): How old are you? ("How much has been your age?") ° age: How old are you? ("How much has been your age?");roky ("věk"): Kolik je ti let? ("Kolik už byl tvůj věk?") ° věk: Kolik je ti let? ("Kolik už byl tvůj věk?");inter. pol. um. col.

အသက်: မင်းအသက် ဘယ်လောက်လဲ။;age: How old are you? ("Who much is your age?");věk: Kolik je ti let? ("Kolik je tvůj věk?");inter. col.

အသက်: သူ အသက် မသတ်။;living beings: He doesn't kill living beings.;živé bytosti: Nezabíjí živé bytosti.;col.

အသက်: အသက် သုံးဆယ်ရှိပြီ။;age: (I) am thirty. ("Age has been thirty.");věk: Je mi třicet. ("Věk už byl třicet.");p.p. col.

အသက်: အသက် သုံးဆယ်သုံးနှစ် ရှိပြီ။;age: (I) am thirty-three years old. ("Age has been thirty-three years.");věk: Je mi třicet tři let. ("Věk už byl třicet tři let.");p.p. col.

အသက်: အသက် ၂၄နှစ် အရွယ် မိန်းကလေးဖြစ်ပါတယ်။;age: (She) is a girl of age of 24 years.;věk: Je (to) slečna věku 24 let.;

အသက်: အသက် ဆယ်ငါးနှစ်တွင်။;age: at the age of fifteen ("years");věk: ve věku patnácti let;

အသက်: အသက် ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ။;old (~ "age"): How old are you? ("How much age have (you) had?");let (~ "věk"): Kolik je ti let? ("Kolik věku už máš?");inter. p.p.

အသက်: အသက်က ၂၀ပြည့်ပါတော့မယ်။;age: I am going to be 20. ("My age is going to be full 20.");věk: Bude mi plných 20. ("Můj věk bude plných 20.");fut.

အသက်: အသက်က ၃၈နှစ် ကျော်ပါ။;age: (I) am over 38 years old. ("Of age, over 38 years.");věk: Je mi přes 38. ("Věku, přes 38 let.");pol.

အသက်: အသက်ကို ခပ်ပြင်းပြင်းသုံးခါ ရှူသွင်းတယ်။ (~ အသက်ကို သုံးခါလောက် ခပ်ပြင်းပြင်း ရှူသွင်းတယ်။);breath: (He) deeply breathes ("in") three times ("a breath").;dech: Třikrát se zhluboka nadechne ("dech").;

အသက်: အသက်ရှာကျော်ရည်ပါစေ။;age: May (your) life be longer (~ "long more") (than one) hundred (years). (wish expressed on a friend's birthday);věk: Kéž je (tvůj) život delší (~ "dlouhý více") (než) sto (let). (přání vyjádřené na narozeninách přítele);w. pol.

အသက်(တစ်ခု);breath;dech;n.

အသက်ကြီး;old, be ("(be of) big¹ age⁰");starý, být ("(být) velkého věku⁰");I

အသက်ကြီး: အမျိုးသားထက် ဝိအသက်ကြီးတယ်။;old: (He) is older than the man.;starý: Je starší než ten muž.;

အသက်ရှင်နေထိုင်;live life ("live¹ life⁰ (and) live² (and) sit³");žít život ("žít¹ život⁰ (a) žít² (a) sedět³");I

အသက်ရှင်နေထိုင်: ပစ္စည်းဥစ္စာအများကြီး ချမ်းသာကြွယ်ဝတဲ့လူတွေ ဘယ်လိုအသက်ရှင်နေထိုင်သလဲဆိုတာကို ငါ မြင်ခဲ့ဖူးတယ်။;live life: I saw how very rich people, who (have) many things live (their) life.;věci: Viděl jsem, jak velice bohatí lidé, kteří (mají) mnoho věcí, žijí (svůj) život.;p.s.

အသက်ရှူ;breathe ("breathe¹ breath⁰");dýchat ("dýchat¹ dech⁰");T

အသက်ရှူ: အားကစားသမားက အမျိုးသမီးထက် အသက်ပြင်းပြင်းရှူတယ်။;breat: The sportsman breathes more intensively than the woman.;dýchat: Sportovec dýchá intenzivněji než (ta) žena.;

အသက်ရှူခြင်း;breath ("breathe¹ breath⁰ {nouner}");dech ("dýchat¹ dech⁰ {jmenec}");n.

အသက်အရွယ်ကြီးရင့်;old, get ("(become) big² (and) mature³ age⁰, age¹");zestárnout ("(být) velkého² (a) dospělého³ věku⁰, věku¹");I

အသက်အရွယ်ကြီးရင့်လာ;old, get ("come¹⁰ (to) big² (and) mature³ age⁰, age¹");zestárnout ("dojít¹⁰ velkého² (a) dospělého³ věku⁰, věku¹");I

အသက်အရွယ်ကြီးရင့်လာ: အချိန်ကျ၍ အသက်အရွယ်ကြီးရင့်လာကာ ၊ မကျန်းမာဖြစ်ကာ အပြီးသတ်တွင် သေဆုံးပါမယ်။ (~ အချိန်ကျလာတာနဲ့ အိုလာမယ်၊ နာလာမယ် နောက်ဆုံးတော့သေမယ်။);old, get: After some time (she) will become old, sick, (and) finally (she) will die.;zestárnout: Za určitou dobu zestárne, onemocní (a) nakonec zemře.;fut. pol.

အသင်း;union ° foundation ° association ° society (association);nadace ° sdružení ° spolek (asociace) ° asociace;n.

အသင့်;properly ° ready, be ("suitability") ° suitably;vhodně ° správně ° připravený, být ("vhodnost");I (or) adv.

အသင်း: တိရိစ္ဆာန်များအရေးဆောင်ရွက်ရန် ဖွဲ့စည်းထားသည့် အသင်း;association: association founded for ("carrying-out") the benefit of animals;sdružení: sdružení založené pro podporu zvířat (~ "pro vykonávání přínosu zvířatům");writ.

အသင်း: ပထမအသင်းရုံးတော့မယ်။;team: The first team is going to lose.;tým: Ten první tým ("se chystá") prohrát.;fut.

အသင့်: ပါရမီ ဖြည့်ဖို့အတွက် ကျွန်တော် အနေနဲ့ အသင့်ပါ။;ready, be: As for me, (I) am ready to fulfill (my) perfections.;připravený, být: Co se týče mě, jsem připravený naplnit (své) dokonalosti.;pol.um.

အသင်း(တစ်ဖွဲ့);team (in sport) ° group (team);tým (sportovní) ° skupina (tým);sg.

အသင့်စောင့်;prepared, be well ("(be) ready (and) wait");připravený, být ("(být) připravený (a) připravený");I

အသင့်တော်;suitable ("suitable (and) great");vhodný ("vhodný (a)

ohromný");adj.

အသင့်တော်: ဒီနေရာမှာ 'စိတ်ထဲမှာ'လို သုံးတာ အသင့်တော်ဆုံးပါ။;suitable: In this case (~ "place") the (word) 'inwardly' is the most suitable (one).;vhodný: V tomhle případě (~ "místě") je (slovo) 'vnitřně' nejvhodnější.;pol.

အသင့်ပြင်;prepare ("correct (to) preparedness");připravit ("opravit (k) připravenosti");T

အသင့်ပြင်: မဟိန္ဒမထေရ်က အသင့်ပြင်ခဲ့သည်။;prepare: Great elder monk Mahinda prepared (it).;připravit: Velký starší mnich Mahinda (to) připravil.;p.s. writ.

အသင့်အတင့်;moderately ("readily (and) daringly") ° abstentiously ("readily (and) daringly") ° average, in ("readily (and) daringly");středně ("připraveně (a) troufale") ° průměrně ("připraveně (a) troufale") ° mírně ("připraveně (a) troufale");adv.

အသင့်အတင့်: အသင့်အတင့်ပါ။;moderately: Just moderately. (answer to the question on one's level of a language knowledge);průměrně: Tak průměrně. (odpověď na otázku o stupni znalosti jazyka);ans. pol.

အသင်းအဖွဲ့;group ("group (and) group");skupina ("skupina (a) skupina");n.

အသင်္ချေ;countless (1 times 10 potentiated by 140);nespočetný (jedna krát deset na sto čtyřicátou);I P. asaṅkheyya (= uncountable)

အသင်း(တစ်ခု);society ° club (group) ° group ° association;klub (skupina) ° společnost (skupina) ° asociace ° skupina;sg.

အသင်း(တစ်ဖွဲ့);team;tým;sg.

အသင်းဖွဲ့;group, make a ("form¹ group⁰");skupinu, utvořit ("utvořit skupinu⁰");T

အသင်းဖွဲ့: တချို့ကတော့ အသင်းဖွဲ့ပြီး ကားကြီးကားငယ်တွေနဲ့ လှည့်(လည်)ကြပါတယ်။;group, make: As for some, (they) make groups and go around in big and small cars.;skupinu, utvořit: A někteří utvoří skupinky a projíždí se ve velkých a malých autech.;col. pol.

အသစ်;new, be;nový, být;I

အသစ်: ကင်မရာအသစ်တစ်လုံး;new: a new camera;nový: nový fotoaparát;

အသစ်: စာအသစ်များ;new: new letters;nový: nové dopisy;

အသစ်: ပစ္စည်းအသစ်တစ်ခု;new: a new thing (something new);nový: nová věc (něco nového);

အသစ်: အပြာရောင် ရုပ်အင်္ကျီကအသစ်;new: (a) new, blue shirt;nový: nová, modrá košile;n.

အသစ်: အလုပ်အသစ်;new: new work;nový: nová práce;n.

အသစ်အသစ်;new (and) new;nové a nové ;adj.

အသစ်အသစ်: ကိစ္စတွေ ပြဿနာတွေ အသစ်အသစ် ပေါ်လာကြတယ်။;new (and) new: New and new troubles (and) problems appear.;nové (a) nové: Objevují se nové a nové potíže (a) problémy.;

အသည်း(တစ်ဖက်၊ တစ်ခြမ်း၊ တစ်စုံ);liver;játro;sg. (one, one, pair)

အသတ်;beings, living ° living beings;živé bytosti ° bytosti, živé;n.

အသံထွက်;pronunciation ° pronunciation ("sound escapes");výslovnost ° výslovnost ("zvuk uniká");n.

အသံထွက်: ဗမာစကား အသံထွက်ကို နားလည်ရန်လေ့လာဖို့အတွက်;pronunciation: in order to learn to understand the Burmese pronunciation;výslovnost: abych se

naučil rozumět barmské výslovnosti;
 အသံထွက်: မြန်မာအသံထွက်;pronunciation: Myanmar
 pronunciation;výslovnost: výslovnost Myanmarštiny;n.
 အသံထွက်: အသံထွက် တော်တော်လေး
 အခက်တွေ့စေတယ်။;pronunciation: Pronunciation is extremely
 difficult. (“(With) pronunciation (I) have met extreme
 difficulty.”);výslovnost: Výslovnost je nesmírně náročná. (“(S)
 výslovností jsem se setkal s nesmírnou náročností.”);
 အသံထွက်: အသံထွက်နဲ့ ဖြစ်ရုံဖြစ်စဉ်တစ်ခု ဖြစ်လာပါပြီ။;pronunciation:
 The pronunciation started to become natural (~ “something
 natural”).;výslovnost: Výslovnost se stala přirozenou (~ “něčím
 přirozeným”);.
 အသံဖမ်းခြင်း;recording (“sound catching”);nahrávání (“zvuku
 chytání”);n.
 အသံဗလံ;sound (“strength¹ (of) sound⁰”);zvuk (“síla¹ zvuku⁰”);n.
 P. balaṃ (= strength, power)
 အသံဗလံ: လာသည့် အသံဗလံ;sound: coming sounds;zvuk:
 přicházející zvuky;
 အသံမထွက်;silent, be (“sound (does) not escape”) ° quiet, be
 (“sound (does) not escape”);ztišený, být (“zvuk neodchází”) °
 tichý, být (“zvuk neodchází”);l
 အသံမထွက်ဘဲ;silently (“without¹without³ departing² sound⁰”) °
 mind, in (“without¹without³ departing² sound⁰”) ° sound, without
 (“without¹without³ departing² sound⁰”);mysli, v (“bez¹bez³
 odcházejícího² zvuku⁰”) ° tiše (v mysli, “bez¹bez³ odcházejícího²
 zvuku⁰”) ° pro sebe (říkat si v mysli, “bez¹bez³ odcházejícího²
 zvuku⁰”);adv.
 အသံမထွက်ဘဲ: စကားကို စိတ်တွင် သုံးကြိမ် အသံမထွက်ဘဲ ပြောတယ်။
 (~ အသံမထွက်ဘဲ စကားကို စိတ်ထဲမှာ သုံးကြိမ်ပြောတယ်။);silently:
 (He) tells the saying three times silently, in mind.;pro sebe (~
 “beze zvuku”): Řekne si (tu) větu třikrát pro sebe, tiše.;med.
 အံ့သြ:wonder (“wonder (and) respect”) ° amazed, be (“wonder
 (and) respect”) ° amazed, be (“wonder (with) respect”) °
 surprised, be (“wonder (and) respect”);překvapen, být (“divit-se
 (a) respektovat”) ° ohromen, být (“divit-se (s) úctou”) ° divit se
 (“divit-se (a) respektovat”) ° žasnout (“divit-se (a) respektovat”);l
 (or) T
 အံ့သြ: ကျွန်တော် အံ့သြသွားပါတယ်။;wonder: I was wondering.;divit
 se: Byl jsem udiven.;p.s. pol. um.
 အံ့သြ: ထက်တောင်တော်နေသေးတာကို အံ့သြမိပါတယ်။;wonder: (I)
 (“happen to”) wonder that (you) are even so much bright.;divit
 se: (“Stalo se, (že)”) se divím, že jsi dokonce tak moc
 bystrý.;pol.
 အံ့သြ: သူ့နီးက အံ့သြနေတယ်။;amazed: His wife was amazed. °
 wonder: His wife wondered. (“His wife was wondering.”);divit
 se: Jeho manželka se divila. ° překvapený, být: Jeho manželka
 byla překvapená.;cont.
 အံ့သြခြင်း;amazement (“wonder (and) respect {nouner}”) °
 wonder (“wonder (and) respect {nouner}”) ° surprise (“wonder
 (and) respect {nouner}”);překvapení (“divit-se (a) respektovat
 {jmenec}”) ° div (“divit-se (a) respektovat {jmenec}”) ° úžas
 (“divit-se (a) respektovat {jmenec}”);n.
 အံ့သြစရာ;amazement ° admirable thing (“(what one) have-to¹
 wonder-about⁰”) ° wonderful thing (“(what one) have-to¹
 wonder-about⁰”) ° wonder;úžas ° údiv ° podivuhodný (“(čemu)

se-jeden-má¹ divit⁰”) ° obdivuhodný (“(čemu) se-jeden-má¹
 divit⁰”);n. (or) adj.
 အံ့သြစရာ: အံ့သြစရာပဲ။;wonder: (I) just wonder.;úžas: Jen žasnu.;
 အသံလွှင့်ရုံ;broadcasting station (“public-building² (of) spreading¹
 sound⁰”) ° radio station (the building, “public-building² (of)
 spreading¹ sound⁰”);radiová stanice (radiová, “veřejná-budova²
 šíření¹ zvuku⁰”) ° vysílací stanice (radiová, “veřejná-budova²
 šíření¹ zvuku⁰”);n.
 အသွင်(တစ်ခု);appearance ° look ° form;vzhled ° vzezření °
 podoba;sg.
 အသား;meat ° skin;maso ° kůže;n.
 အသား: ကျွန်တော် အသားဝယ်မလို့။;meat: I will by meat.;maso:
 (“Já”) koupím maso.;col. um.
 အသား: ကလေးအသား ဖြူတယ်။;skin: Baby's skin is white.;kůže:
 Miminčina kůže je bílá.;
 အသား: ဘယ်ဟာအသားပါသလဲ။;meat: Which contains
 meat?;maso: Který je s masem? (“Který obsahuje
 maso?”);inter.
 အသား: ဘာအသားနဲ့ စားမလဲ။;meat: What meat will you eat it
 with?;maso: S jakým masem to budeš jíst?;col.
 အသား: အသားကင်ဘို့ မီးသွေးကို သုံးကြတယ်။;meat: To barbecue
 meat is (~ “are”) used coal.;maso: Ke grilování masa se
 používá uhlí.;
 အသားကင်;barbecue (meat, “grilled¹ meat⁰”);grilované maso
 (maso, “grilované¹ maso⁰”) ° barbecue (maso, “grilované¹
 maso⁰”);n.
 အသားကင်: အသားကင်ကို အလူးချောင်းကြော်နဲ့ စားမလား။;barbecue
 (meat): Will you eat barbecue with french-fries?;barbecue
 (maso): Dáte si (~ “budete jíst”) barbecue s hranolkami?;fut.
 inter.
 အသားကင်မီးဖို;barbecue (spit, “stove² (for) barbecuing¹
 meat⁰”);rožeň (“pec² (na) grilování¹ masa⁰”) ° gril (rožeň, “pec²
 (na) grilování¹ masa⁰”);n.
 အသာဆုံးအတော်ဆုံး;best (person, in a certain aspect, “greatest
 (and) most-clever”);nejlepší (osoba, v určitém ohledu,
 “nejohromnější (a) nejchytřejší”);adj.
 အသားညှပ်ပေါင်မုန့်(တစ်လုံး);sandwich (“meat clamped (by)
 bread”);sendvič (“maso sevřené chlebem”);sg.
 အသားပါ;meat, be inside (in a snack or meal, “meat (is)
 included”);maso, být uvnitř (v jídle, “maso (je) obsaženo”) °
 masný, být (o jídle, “maso (je) obsaženo”);l
 အသားပါ: ဒါ အသားပါသလား။;meat, be inside: Is meat inside?
 (“Does this contain meat?”);maso, být uvnitř: Je v tom maso?
 (“Obsahuje tohle maso?”);inter. pol.
 အသားပါ: ဒါ အသားမပါပါဘူး။;meat, be inside: This does not have
 meat in. (“This does not contain meat.”);maso, být uvnitř: V
 tomhle není maso. (“Tohle neobsahuje maso.”);pol.
 အသားပေးပေး;emphasis (in situation, attitude etc., “substance
 giving”);zdůraznění (v situaci, postoji atd., “podstaty dávání”);n.
 အသားရေး: အသားရေလဲ ကောင်းတယ်။;leather: (The one from)
 leather is also good.;kůže: (Ten z) kůže je také dobrý.;col.
 အသိ;knowing ° knowledge;znalost ° vědomost ° vědění;n.
 အသိ: ကျွန်တော် စာနဲ့ပြောရရင် ကြာမှာစိုးလို့ အသိနဲ့ရရင်တော့
 ကောင်းမယ်။;knowledge: As I am afraid, that if (I) had to explain

(~ "tell") (it) in (~ "with") writing, (it) would take long time, (it) will be good if (you) understand (~ "get") (it) just by (~ "with") knowledge.;znalost: Poněvadž se obávám, že kdybych (to) měl vysvětlit (~ "řici") ("s") psaním, trvalo by (to) dlouho, bude dobré, pokud (to) pochopíš pouze s (vlastní) znalostí.;fut. အသိ: ကိုယ့်ဟာနဲ့ကို (ကိုယ့်)အသိနဲ့(ကို);knowledge: (one) with one's own knowledge;znalost: sám sobě se znalostí;col. အသိ: အသိသတိလေးနဲ့ နေရတာပေါ့;;knowledge: (I) am just living with knoweldge and mindfulness.;znalost: Prostě žiji se znalostí a pozorností.;col. အသိ(တစ်ယောက်);acquaintance ("knowing") ° acquaintance (about people, "knowing");známý (známost, o vzdálených přátelích atd., "známost") ° známost (známost, o vzdálených přátelích atd., "známost");sg. အသိဉာဏ်;knowledge ("knowledge (and) knowledge") ° knowledge ("knowledge (and) knowledge");znalost ("znalost (a) znalost");n. (or) n. P. ñāṇa (= knowledge) အသိတရားရ;realize ("receive² (the) real¹ knowledge") ° realize ("take² knowledge⁰ (and) Truth¹") ° understand (realize, "receive² (the) knowledge⁰ (and) truth¹");uvědomit si ("vzít² znalost⁰ (a) Pravdu¹") ° uvědomit si ("dostat² skutečnou¹ znalost⁰") ° pochopit (uvědomit si, "dostat² znalost⁰ (a) pravdu¹");l အသိပညာ;knowledge ("knowledge (and) wisdom");znalost ("znalost (a) moudrost");n. အသိပညာ: အသိပညာတွေ ဗဟုသုတတွေ ဖလှည့်တယ်;;knowledge: (They) exchange (their) knowledge (and) well-versedness.;znalost: Vyměňují si znalosti a sečtělost.; အသိပေး;inform ("give¹ knowledge") ° let sb. know ("give¹ knowledge");informovat ("dát¹ znalost") ° dát vědět ("dát¹ znalost");T အသိပေး: ကျွန်တော်ကို အသိပေးစေလိုပါတယ်;;let know: (I) want (you) to let me know.;dát vědět: Chci abys mi dal vědět.;pol. အသိပေးကြေညာ;proclaim (everywhere, "give¹ knowledge⁰ (and) spread information) downwind-side² (and) upwindside³) ° notify (everywhere, "give¹ knowledge⁰ (and) spread information) downwind-side² (and) upwindside³) ° announce (everywhere, "give¹ knowledge⁰ (and) spread information) downwind-side² (and) upwindside³);oznámit (všude, "dát¹ znalost⁰ (a) rozšířit informaci) po-větru² (a) proti-větru³) ° uvědomit (všude, "dát¹ znalost⁰ (a) rozšířit informaci) po-větru² (a) proti-větru³) ° prohlásit (všude, "dát¹ znalost⁰ (a) rozšířit informaci) po-větru² (a) proti-větru³);T အသိဖြင့်;knowledge, by;znalostí;adv. အသိဖြင့်: မြတ်ဘုရားဟောကြားခဲ့တဲ့ ဓမ္မတရားတွေကို စာအသိမှ ခန္ဓာဉာဏ်ရောက် အသိဖြင့် သိမြင်လာနိုင်ပါစေ;;knowledge, by: May (you) be able to come and realize the the truths of Dhamma preached by the Noble Buddha, by knowledge and coming to knowledge of five aggregates through knowledge of what is written.;znalostí: Kéž jsi schopen dojít a pochopit pravdy Dhammy přednesené Vznešeným Buddhou, znalostí a dosažením znalosti pěti skupin (osoby) skrze znalost toho, co je psáno.;w. pol. အသိဉာဏ်: တရားအသိဉာဏ် ပေးတဲ့အတွက် ကျွန်တော့်ရဲ့ ဆရာတွေပါ;;knowledge: (They) are my teachers to give me

knowledge of Dhamma.;znalost: Jsou mými učiteli, aby mi dali znalost Dhammy.;pol. အသိဉာဏ်: အတွေ့အကြုံမရှိတင်မက အသိဉာဏ်လည်း မရှိဘူး;;knowledge: (He) has neither experience, nor knowledge.;znalosti: Nemá ani zkušenosti, ani znalosti.; အသုံးနှုန်း;usage ("frequency¹ (of) using") ;užítí ("četnost¹ užívání") ; အသုံးနှုန်း: အသုံးနှုန်းတူတယ်;;usage: the usage is same;užítí: užítí je stejné; အသုံးပြု;use ("make¹ use") ° use ("perform¹ usage") ° utilize ("make¹ use") ° utilize ("perform¹ usage");užívat ("dělat¹ užitek") ° používat ("vykonávat¹ užitečnost") ° užít ("dělat¹ užitek") ° užít ("vykonávat¹ užitečnost") ° používat ("dělat¹ užitek");T အသုံးပြု: "ရသ"ပါဠိစကားလုံးကို အသုံးပြုပြီး လောကန္တက ဆိုသည့် စကားလုံးကို အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုရှင်းလင်းထားပါသည်;;use: The word 'lokuntaka' has been explained (and) interpreted making use of the Pāli word 'rassa'.;užít: Slovo 'lokuntaka' bylo vysvětleno (a) vyloženo užitím Pāli slova 'rassa'.;pol. writ. အသုံးပြု: သမန္တပါသာဒိကာ ရေးသားဖို့ မဟာပစ္စရိယအဋ္ဌကထာကို အသုံးပြုထားသည်;;use: Mahāpaccariya commentary was used to compile the Samantapāsādikā.;použít: K sepsání Samantapāsādikā byl použit Mahāpaccariya komentář.;writ. အသုံးပြု: သုတိရဲ့ အဋ္ဌကထာများအတွက် အဓိက ကျမ်းကိုးကျမ်းကားအဖြစ် အသုံးပြုခဲ့ကြသည်;;use: (They) used (it) as an important reference for their commentaries.;používat: Používali to jakožto důležitý zdroj pro své komentáře.;p.s. writ. အသုံးပြု: အသုံးပြုခဲ့သည့် ဘာသာစကား;used: used language;užívaný: užívaný jazyk; အသုပ်;salad (dressed, combined with dressing);salát (s dressingem, se zálivkou);n. အသုပ်: အသုပ်က စိမ်းနေတာပဲ;;salad: The salad is just ("being") green.;salát: (Ten) salát je prostě zelený.;col. အသုပ်(တစ်ပွဲ);salad ("group");salát ("skupina");sg. (portion) အသုဘ;funeral;pohřeb;n. အသုံးမကျ;useless, be ("usage (does) not fall") ° unnecessary, be ("usage (does)nt fall") ° useless, be ("usage (does)nt fall") ° good-for-nothing ("usage (does)nt fall");nepotřebný, být ("užítí nepadá") ° zbytečný, být ("užítí nepadá") ° k ničemu, být ("užítí nepadá");l (or) adj. အသုံးမကျ: သူတို့ အသုံးမကျဘူး;;useless: They are useless.;k ničemu: ("Oni") jsou k ničemu.; အသုံးမကျဖြစ်;useless, be ("be³ (and) not¹ falling² (to) usage") ;zbytečný, být ("být³ (a) ne¹ padající² (k) užitku");l အသုံးမကျမဝင် ဖြစ်;unnecessary, be ("be¹¹ not³ coming¹⁰ (and) not² falling¹ (to) usage") ° worthless, be ("be¹¹ not³ coming¹⁰ (and) not² falling¹ (to) usage") ° useless, be ("be¹¹ not³ coming¹⁰ (and) not² falling¹ (to) usage");nepotřebný, být ("být¹¹ ne³ přicházející¹⁰ (a) ne² padající¹ (k) užitku") ° bezcenný, být ("být¹¹ ne³ přicházející¹⁰ (a) ne² padající¹ (k) užitku") ° zbytečný, být ("být¹¹ ne³ přicházející¹⁰ (a) ne² padající¹ (k) užitku");l အသုံးမဝင်ဖြစ်;useless, be ("be³ not¹ coming² (to) usage") ;zbytečný, být ("být³ ne¹ přicházející² (k) užitku");l အသုံးဝင်;useful, be ("enters¹ usage") ° useful, be ("enter¹

usage^{၀၀}); nápomocný, být ("vstupuje^၁ (do) užívání") ° užitečný, být ("vejít^၁ (do) užiti^{၀၀}"); l

အသုံးဝင်: ကျွန်တော် ကူညီတာ အသုံးဝင်တယ်လို့ သိရတဲ့အတွက်
ဝမ်းသာပါတယ်။; useful, be: (I) am happy knowing, that my help is
useful.; užitečný, být: Jsem šťastný vědouce, že má pomoc byla
užitečná.; pol.

အသုံးအနှုန်း; usage (of words in a sentence, "usage (and)
comparison") ° usage (words in sentence, "usage (and)
comparison"); užití (slov ve větě, "užití (a) porovnání"); n.

အသေး; small, be; dlouhý, být; l

အသေး: ဘောလုံးအသေးတစ်လုံး။; small: a small ball; malý: malý
míč; n.

အသေးစိတ်; minutely ("small mind") ° in detail ("small
mind"); nepatrně ("malá mysl") ° podrobně ("malá mysl"); adv. P.
citta (= mind)

အသေအချာ; for sure ° exactly ("stability (and) spinning") ° surely
° for sure ("stability (and) spinning") ° definitely ("stability (and)
spinning"); přesně ("stabilita (a) otáčení-se") ° samozřejmě ° jistě
("ke skutečnosti, "stability (and) spinning") ° rozhodně ("ke
skutečnosti, "stability (and) spinning") ° jistě; adv (or) adv.

အသေအချာ: လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွေကို ကျွန်တော် နားမလည်တာတော့
အသေအချာပဲ။; exactly: (I) just do not understand exactly the way
to do (it).; přesně: Prostě nerozumím přesně, jak (to) mám
udělat.; col.

အသေအချာ: အသေအချာပဲ။; for sure: That's for sure! ("just
surely"); samozřejmě: Samozřejmě! ("prostě jistě"); col.

အသံ(တစ်ဖက်) တစ်ခြမ်း၊ တစ်စုံ (from အသံညှိုး); liver; játro; sg. (one,
one, pair)

အဟန့်အတား; obstacles ("detering (and) obstacle"); překážky
("odrazování (a) překážka"); n.

အဟန့်အတား: ထိုအရာက သူတို့နိဗ္ဗာန်လမ်းတွင် အဟန့်အတားများ
ပြုလုပ်နေပါသည်။; obstacles: Because of that ("thing") they create
obstacles (to themselves) on the way to Nibbāna.; překážky:
Kvůli tomu (~ "tě věci") si ("oni") vytvářejí překážky na cestě k
Nibbāně.; pol. writ.

အအေး; cool drink ("sth.-cool") ° drink, cool ("sth.-cool") ° cold
drink ("sth.-cool"); studené pití ("něco-chladného") ° nápoj,
chlazený ("něco-chladného") ° chlazený nápoj ("něco-
chladného"); n.

အအေးဆိုင်; cold drinks bar ("coldness shop") ° kiosk with drinks
("coldness shop"); stánek s pitím ("obchod^၁ studena^{၀၀}") ° obchod
s chlazenými nápoji ("obchod^၁ studena^{၀၀}"); n.

အအေးဆိုင်: တိုတိုပြောကြစို့ ဆိုရင်တော့ ဒီနားမှာ အအေးဆိုင်
မရှိတော့ပါဘူး။; cold drinks bar: OK, briefly said (~ "If was said,
indeed, 'let (us) talk briefly'", nearby there is no more (any)
cold drinks bar.; obchod s chlazenými nápoji: Dobře, stručně
řečeno (~ "kdyby bylo řečeno, vskutku, 'necht' mluvíme
stručně"), poblíž již není žádný obchod s chlazenými nápoji.; col.
pol.

အအေးမိ: အမျိုးသမီး အအေးမိသွားတယ်။; cold, have: The woman
got cold.; rýmu, mít: (Ta) žena má (~ "chýtila") rýmu.; s.p.

အအေးမိ(နေ); cold, have (sickness, "catch^၁ coldness^{၀၀}"); nachladit
se ("chytout^၁ studeno^{၀၀}") ° nastydnout ("chytout^၁ studeno^{၀၀}") °
rýmu, mít ("chytout^၁ studeno^{၀၀}"); l.

အအေးမိ(နေ): ကျွန်မ အအေးမိနေလို့ နေလို့ မကောင်းဘူး။; cold, have:

(I) am sick (~ "life is not good), because I have cold.; nachladit
se: Jsem nemocná (~ "život není dobrý"), protože jsem se
nachladila.; uw.

အအေးမိခြင်း; cold (sickness, "catching^၁ coldness^{၀၀}"); rýma
("chytání^၁ studena^{၀၀}") ° nastydnutí ("chytání^၁ studena^{၀၀}") °
nachlazení ("chytání^၁ studena^{၀၀}"); n.

အစဦးအစ; early ("first (and) starting"); brzo ("prve (a)
počínaje"); adv.

အား; strength ° energy ° indicates dative case ° free, be ° to °
towards ° indicates dative ° strong, be ° free, be (not
busy); volný, být ° vůči ° energie ° značí dativ ° síla ° volno, mít
(nebýt zaneprázdněný) ° silný, být ° čas, mít (nebýt
zaneprázdněný) ° ku; prep. (or) suff. writ. (or) n. (or) l (or) suff.
(or) suff. pron..

အား: (အား) ကျန်းမာစေကြောင်း ဆုတောင်းလျက်; strong: wishing
("about") strong health (for you); silný: s přáním ("o") silném
zdraví; adv. lett.

အား: ကျွန်တော် အားတဲ့အခါမှာ နှိုင်းသလောက် ဖြေပေးပါမယ်။; free:
When I am free, (I) will answer as much as possible.; volný:
Když budu volný, odpovím jak jen mohu.;

အား: ငါ အခု စာကျက်ဖို့ အားပြည့်နေပြီ။; energy: Now I am full of
energy to learn.; energie: Teď jsem plný energie k učení.;

အား: ငါမအားလို့။; free: I am not free, indeed.; volný: Vskutku,
nemám volno.; col.

အား: တနင်္လာနေ့တိုင်း အားပါမယ်။; free: (I) will be free every
Monday.; volno, mít: Budu mít volno každé pondělí.; fut. pol.

အား: ထိုအဘိဓာန်အား မိတ်ဆွေတစ်ယောက်နှင့် အတူ
ကျူးကြပါတယ်။; indicates dative case: (I) copy that dictionary
("together") with a friend.; značí dativ: Kopíruji ten slovník
("spolu") s kamarádem.; pol.

အား: ဒီနေ့ အားတယ် နော်။; free (not busy): Today (you) are free,
aren't (you)?; volno, mít: Dnes (máš) volno, ne?; inter.

အား: မြန်မာတမျိုးသားလုံးအား မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ် တက်ကြွအောင်
လှုံ့ဆော်ပေးသော ထိုနေ့ကို အမျိုးသားနေ့ဟု၍
သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။; towards: In order to arouse the nationalism
towards the Myanmar nationality, encouraging, they have
recognized this day as "National Day".; vůči: Aby vyvolali
vlastenectví vůči Myanmarské národnosti, (za povzbuzování),
rozeznávají tento den jakožto "Národní Den."; p.s. pl. pol. writ.

အား: မအားဘူးလား။; free: Aren't (you) free?; čas ("volný"): Nemáš
čas? ("Nejsi volný?"); inter.

အား: မအားလို့ ကျွန်တော် မသွားပါဘူး။; free: I will not come because
I am not free.; volno: Nepřijdu protože nemám volno.; pol. um.

အား: မိမိ၏ ဆွေမျိုးများအား ပြသတယ်။; to: (He) shows (it) to (his)
own relatives.; značí dativ: Ukazuje (to) svým vlastním
příbuzným.; writ.

အား: လေးနာရီတစ်ပြီး ကျွန်တော် အားပါတယ်။; free: I am free from
four o'clock.; volný: Jsem volný od čtyř hodin.; pol. um.

အား: အားတဲ့အချိန် နဲ့ ကြုံရင် ပြောပါမယ်။; free: When (I) am free (and
we) meet (by chance), (we) will talk.; volný: Když budu volný (a)
(náhodou) se setkáme, promluvíme si.; fut. pol.

အားကစား; sport ("playing^၁ (by) strength^{၀၀}"); sport ("hraní
silou^{၀၀}"); n.

အားကစား လုပ်: ကျွန်တော် အားကစားလုံးမလုပ်လို့
အားနည်းတယ်။; play sports: Because I do not play sports at all,

(I) am weak.;sportovat: Protože vůbec nesportuji, jsem slabý.;um.

အားကစား: အားကစားလုပ်နေကြတယ်။;sport: (They) are doing a sport.;sport: Sportují. (“dělají sport”).;cont.

အားကစားကွင်း;sports field (“field² (of) playing¹ (with) strength⁰”) ° field, sports (“field² (of) playing¹ (with) strength⁰”);sportovní hřiště (“pole² hraní¹ (si se) silou⁰”) ° hřiště, sportovní (“pole² hraní¹ (si se) silou⁰”);n.

အားကစားပြုလုပ်;play sports (“do³ (and) do² strength⁰ playing¹”);sportovat (“dělat³ (and) dělat² hraní¹ síly⁰”);T

အားကစားပြုလုပ်ခြင်း: အားကစားပြုလုပ်ခြင်းသည် ကျန်းမာရေးအတွက် ကောင်းတယ်။;sports, doing: Doing sports is good for health.;sportování: Sportování je dobré pro zdraví.;

အားကစားဖိနပ်(တစ်ရံ);sport shoes “);sportovní boty “);sg. (pair)

အားကစားရုံ: အားကစားရုံက ဆောက်လုပ်ဆဲဖြစ်တယ်။;stadium: The stadium is still under construction. (“Stadium building work still happens.”);stadión: Stadión se stále staví. (“Stavební práce (na) stadionu se stále dějí.”);

အားကစားရုံ(တစ်ရံ);stadium (“sport building”);stadion (“sportovní budova”);sg.

အားကစားလုပ်;play sports ° play sports (“do² strength⁰ playing¹”);sportovat ° sportovat (“dělat² hraní¹ síly⁰”);T

အားကစားသမား: အားကစားသမားက အမျိုးသမီးထက် အသက်ပြင်းပြင်းရှူတယ်။;sportsman: The sportsman breathes more intensively than the woman.;sportovec: Sportovec dýchá intenzivněji než (ta) žena.;

အားကစားသမား(တစ်ယောက်);sportsman (“proficient¹ (in) sport⁰”);sportovec (“zdatný¹ (ve) sportu⁰”);sg.

အားကြီးမာန်တက်;zealously (“roar¹ power⁰ (and) ascend³ pride²”);horlivě (“řvát moc (a) nastoupit³ pýchu²”);adv.

အားကြီးမာန်တက်: ငါ တစ်ဘဝလုံး ပစ္စည်းဥစ္စာအမျိုးမျိုး ရရှိဖို့ အားကြီးမာန်တက်ကြိုးစားပြီး နောက်ဆုံးမှာတော့ ငါ သေမယ်။;zealously: I zealously try to get various things and finally I die.;horlivě:

Horlivě se (“já”) snažím dostat různé věci a nakonec zemřu.;fut.

အားကိုး;rely on (“rely-on¹ strength⁰”) ° depend upon (“rely-on¹ strength⁰”);spoléhat se na (“záviset-na¹ síle⁰”) ° záviset na (“záviset-na¹ síle⁰”);T

အာဂုံဆောင်;memorize (Pāli text, “carry¹ scriptures⁰”) ° study (Pāli text, “carry¹ scriptures⁰”) ° recite (Pāli text, “carry¹ scriptures⁰”);recitovat (Pāli text, “nosit¹ spisy⁰”) ° učit se nazpaměť (Pāli text, “nosit¹ spisy⁰”) ° studovat (Pāli text, “nosit¹ spisy⁰”);T Bh. P. āgama (= scripture)

အာဂုံဆောင်;memorize;učit se nazpaměť;T

အားငယ်;downhearted, be (“strength (is) low”) ° dejected, be (“strength (is) low”) ° depressed, be (“strength (is) low”) ° deprimovaný, být (“síla (je) nízko”) ° sklíčený, být (“síla (je) nízko”) ° skleslý, být (“síla (je) nízko”);I

အားငယ်: အားတော့မငယ်ပါနဲ့။;dejected, be: (“Indeed”), do not be dejected.;deprimovaný, být: (“Vskutku”), nebuď deprimovaný.;imper. pol.

အာဇာနည်: အာဇာနည် ရဟန်းတစ်ပါး;hero: the heroic monk;hrdina: jeden hrdinský mnich;sg.

အာဇာနည်(တစ်ဦး၊ တစ်ပါး);hero (who is ready to sacrifice his own life for a good cause) ° martyr (hero, who is ready to sacrifice his own life for a good cause);mučedník (hrdina, který je

připraven obětovat svůj život pro dobrou věc) ° hrdina (který je připraven obětovat svůj život pro dobrou věc);sg. (mn.) P.

ājāniya (= man of noble race)

အာဏာရှင်စနစ်;dictatorship (“system² (of) ordering⁰

lord¹”);diktátorství (“systém² nařizujícího pána¹”);n. P. āṇā (= command, authority) Mo. စွတ် [cwot]

အာဏာရှင်စနစ်: အာဏာရှင်စနစ်အောက်က ဒီလိုနိုင်ငံမှာတော့ ပိုပြီး ရုန်းကန်ရတာပေါ့။;dictatorship: (We) just have to struggle more in a country of dictatorship like is this.;diktátorský režim: V zemi diktátorského režimu jako je tato, se musíme holt víc namáhat.;col.

အာတိတ်;Arctic (ocean);Arktický (oceán);name

အားထားနေ၊ -တွင်;depend on (“live³ fixed² (and) free¹ in⁰”);záviset na (“žít³ upevně² (a) volný¹ v⁰”);I

အားထားနေ၊ -တွင်: ဒကာများလူသည်ဆွမ်းတွင်

အားထားနေပါတယ်။;depend on: (I) depend (~ “am depending”) on the meal offered by the lay people.;záviset na: Závisím na jídle darovaném laiky.;pol. ubmn. writ.

အားထုတ်;try (strive, “remove¹ energy⁰”) ° effort, make (strive, “remove¹ energy⁰”) ° strive (“remove¹ energy⁰”);úsilí, vynaložit

(usilovat, “odstraňovat¹ energii”) ° usilovat (“odstraňovat¹ energii”) ° snažit se (usilovat, “odstraňovat¹ energii”);T

အားထုတ်: တကယ်လက်တွေ့တရားအားထုတ်တယ်။;strive: (He) strives (for) real (“experience”).;usilovat: Skutečně usiluje.

(“Usiluje o skutečnou zkušenost.”);

အားထုတ်မှု;effort (“reject¹ strength⁰ {nouner}”);úsilí (“odmítnout¹ sílu⁰ {jmenec}”);n.

အားထုတ်မှုပြုလုပ်;effort, make (“make¹ (and) do² effort⁰”);snažit se (“vytvářet¹ (a) dělat² úsilí⁰”);T

အားနည်း;poor, be (in knowledge or skill, “strength (is) little”) ° weak, be (“strength (is) little”);slabý, být (o znalostech nebo dovednostech, “sily (je) málo”) ° slabý, být (“sily (je) málo”);I

အားနည်း: အင်္ဂလိပ်စာ အားနည်းတဲ့ဂျိလ်တွေ;weak: the weak persons in English writing;slabý: lidé slabí v psané angličtině;

အားနည်း: အဘွားအိုက အလွန်အားနည်းတယ်။;weak: The old women is so weak.;slabý: (Ta) stará paní je tak slabá.;

အားနာ;embarrassed, be (“strength hurts”) ° shy, be (“strength hurts”) ° worry;rozpačitý, být (“síla bolí”) ° stydět se (“síla bolí”) ° trapný, být (“síla bolí”) ° obávat se ° ztrapněný, být (“síla bolí”);I (or) T

အားနာ: နှောင့်ယှက်မိတာ အားနာပါတယ်။;sorry, be: (I) am sorry for disturbing (you). (may be used in the beginning of a conversation);omlouvat se: Omlouvám se, že ruším. (lze použít na začátku konverzace);pol.

အားနာ: မွေးနေ့မှာ ကျွေးချင်တာရှိရင် အားမနာနဲ့။;shy, be: If (you) have anything to offer on (your) birthday, don't be shy.;stydět se: Pokud máš něco k nabídnutí (lidem), pak se nestyď.;col. sl.

အားနာ: အားနာပါတယ်။;sorry: I am sorry. (after saying something wrong);omluva: Omlouvám se. (po vyřčení něčeho nesprávného);pol. ubmn.

အားနာ: အားမနာပါနဲ့။;shy: Don't be shy.;kolik (“stydět se”): (Sněž) kolik chceš. (“Nestyď se.”);pol.

အားနာစရာ;worry;obava;n.

အားနာစရာ: ကျွန်တော့်အိမ်မှာ ဘာမှ အားနာစရာ မရှိပါဘူး။;worry, anything to: There is nothing to worry (“no worryings”) about in

my house. (One can do there anything.);obava: V mém domě je vše bez obav. (Je možné tam dělat cokoliv.);pol. um. အားနာပါးနာ;embarrassed, be ("strength hurts, cheeks hurt");trapný, být ("síla bolí, tváře bolí") ° ztrapněný, být ("síla bolí, tváře bolí");!

အားပါးတရ;heartily ("what³ empty⁰ cheek¹ (can) take²") ° hungrily ("what³ empty⁰ cheek¹ (can) take²") ° satisfactorily ("what³ empty⁰ cheek¹ (can) take²");uspokojivě ("co³ prázdná⁰ tvář¹ (dokáže) vzít²") ° hladově ("co³ prázdná⁰ tvář¹ (dokáže) vzít²") ° srdečně ("co³ prázdná⁰ tvář¹ (dokáže) vzít²");adv.

အားပါးတရ: ကျွေးချင်တာရှိရင် အားပါးတရ ကျွေးနိုင်ပါတယ်။;heartily: If (you) have something (you) want to offer, (then you) may offer (it) heartily. (may be heard as an advice on one's birthday);uspokojivě: Pokud máš něco k nabídnutí, pak (to) můžeš uspokojivě nabídnout. (lze zaslechnout coby radu oslavenci narozenin);col. pol.

အားပေး;support ("give¹ strength⁰") ° encourage ("give¹ strength⁰");podpořit ("dát¹ sílu⁰") ° povzbudit ("dát¹ sílu⁰");T အာဖရိက(တိုက်);Africa (continent);Africký (kontinent);name အားဖြင့်;by ("to (and) by") ° through (for abstract things, "to (and) by");značí instrumentál ("do (a) skrze") ° skrze (o abstraktních věcech, "do (a) skrze");suff. writ.

အာမခံ;insurance ("take¹ guaranty⁰");pojištění ("brát¹ ujištění⁰");n. အားမြှောက်;support ("elevate¹ strength⁰") ° encourage ("elevate¹ strength⁰");povzbudit ("pozdvihnout¹ sílu⁰") ° podpořit ("pozdvihnout¹ sílu⁰");T အာမေဍိတ်;exclamation;zvolání;n. P. āmenḍita (= exclamation) အာမေဍိတ်ပြော;exclaim ("say¹ exclamation⁰");zvolat ("řici¹ zvolání⁰");T P. āmenḍita (= exclamation)

အားရကျေနပ်;please (do a favor);potěšit (udělat laskavost);T P. āyācana (= asking, addressing, vow, prayer)

အားရက်: အားရက်တစ်ရက်ပေါ့။;holidays: It's holidays.;prázdniny: Jsou prázdniny;col.

အားရက်(တစ်ရက်);holidays ("free day");prázdniny ("volný den");sg.

အာရ: အရှေ့တောင် အာရှ;Asia: South-East Asia;Asie: Jihovýchodní Asie;adv.

အာရ: အာရှကလူတွေ (အထူးသဖြင့်မြန်မာတွေ)ရဲ့ စိတ်ကွက် ဥရောပကလူတွေလို အရမ်းကြီး မပြတ်သားတတ်ကြဘူး။;Asia: Minds of Asian people (especially Myanmars) cannot be as greatly decisive as (those of) European people.;Ásie: Mysli asijských lidí (zejména Myanmarů) nedokážou být tak moc rozhodné jako (ty) Evropských lidí.;

အာရှ(တိုက်);Asia (continent) ° Asian (continent);Asijský (kontinent) ° Ásie (kontinent);name အာရှတိုက်: ဘုရင့်နောင်အုပ်ချုပ်သောမြန်မာတပ်မတော်ကြီးသည် အာရှတိုက်တွင် ထင်ရှားကျော်ကြားဆွာသည်။;Asian continent: The great Myanmar army led by the king Naung was very famous (~ "famous (and) renowned") in the Asian continent.;asijský kontinent: (Ta) velká Myanmarská armáda vedená králem Nau byla velice slavná (~ "slavná (a) věhlasná") po (celém) asijském kontinentě.;p.s. pol.

အာရှတိုက်: အာရှတိုက်မှ ဖြစ်နိုင်ခြေနည်းတယ်။;Asia ("+ continent"): (It is) improbable, that (she) is from Asia ("continent").;Ásie ("asijský kontinent"), být: (Je) nepravděpodobné, že (je) z

Asijského ("kontinentu").;

အာရံ;attention ° object (of senses or thought);předmět (smyslů nebo mysli) ° pozornost;n. P. ārammaṇa (= object)

အာရံ: ကာမဂုဏ် အာရုံကြည်နူးမှု;object (of senses): sensual pleasure ("pleasure (by) sensual objects");předmět (smyslů): smyslná rozkoš ("rozkoš přeměty smyslů");

အာရုံကပ် (WS. from အရက်ကပ်);morning meal, offer a (to monks, "offer¹ (in the) morning⁰");jídlo, nabídnout (mnichům, "nabídnout¹ ráno⁰");T P. aruṇa (= morning) WS.

အာရုံဆွမ်း (from အရက်ဆွမ်း);breakfast ("dawn-food");snídaně ("úsvitu-jídlo");mn. P. aruṇa (= dawn)

အာရက်ဆွမ်းကပ် (WS. from အရက်ဆွမ်းကပ်);morning meal, offer a (to monks, "offer² food¹ (in the) morning⁰");jídlo, nabídnout (mnichům, "nabídnout² jídlo¹ ráno⁰");T P. aruṇa (= morning) WS.

အားလပ်ရက်: ကျွန်တော့်အားလပ်ရက်က ဒီဇင်ဘာမှာ။;leave (holidays): I have holidays in December.;volno (z práce): Mám volno v prosinci.;

အားလပ်ရက်: ဒီမိသားစု အားလပ်ရက် ခရီးသွားမလို့။;holidays: This family has the intention to ("go") (to) travel (during) holidays.;prázdniny: Tato rodina má záměr ("jet") cestovat (během) prázdnin.;col.

အားလပ်ရက်: ဒီမိသားစု အားလပ်ရက် အနားယူနေတယ်။;holidays: This family ("(is) taking") rest (during) holidays.;prázdniny: Tato rodina (na) prázdniny odpočívá.;cont.

အားလပ်ရက်: အားလပ်ရက်က ဘယ်တော့လဲ။;holidays: When will (you have) holidays?;prázdniny: Kdy budou prázdniny?;inter.

အားလပ်ရက်(တစ်ရက်);vacancy ("vacant (and) missing day") ° holidays ("vacant (and) missing day") ° leave (holidays, "vacant (and) missing day");prázdniny ("prázdný (a) chybějící den") ° dovolená (prázdniny, "prázdný (a) chybějící den") ° volno (v práci, "prázdný (a) chybějící den");sg.

အားလုံး;fully ° everything ° completely ° entirely ° all;kompletně ° všichni ° úplně ° všechno ° zcela ° vše;adv. (or) pron.

အားလုံး: ကမ္ဘာပေါ်မှာ ရိက္ခာလူများအားလုံး;all: all people in (~ "on") the world;lidé: všichni lidé na světě;

အားလုံး: ဒါကို မင်းလို့ပြီ (~ မင်းကလွဲရင်)

အားလုံးသိကြတယ်။;everybody: Except you, everybody knows it.;všichni: Kromě tebe o tom ví všichni.;col.

အားလုံး: မင်းပြောတဲ့ဟာ အားလုံးကို ငါနှစ်သက်တယ် (~ သဘောကျတယ်)။;all: All whatever you say, (I) like.;všechno: Všechno co říkáš, ("já") mám rád.;

အားလုံး: အားလုံးလှတယ်။;completely: (It)'s completely beautiful.;úplně: Je (to) úplně krásné.;

အားလုံး: အဲဒီမှာ အားလုံးပါဝင်တယ်။;completely: (It) is completely included there.;zcela: Je (to) tam zcela obsaženo.;

အားလုံးတိုင်း၌;each and every, in ° every, absolutely in;každém, v úplně ° každičkém, v;adv. writ.

အားလုံးနီးပါးလောက်;all, almost;všechno, téměř;adv.

အားလုံးနီးပါးလောက်: သင်ယူထားတာတွေ အားလုံးနီးပါးလောက် ရေးခဲ့လို့ အောင်မြင်ပါတယ်။;all, almost: As (I) wrote almost all what (I) have learned, the writing (at examination) was successful.;všechno, téměř: Poněvadž (jsem) napsal téměř všechno co jsem se naučil, bylo psaní (na zkoušce) úspěšné.;p.s. pol.

အားလုံးအနေနှင့်;as a whole (“as¹ all⁰”);v celku (“jakožto¹ všecho⁰”);adv. writ.

အာလူး(တစ်လုံး);potato;brambor;sg. S. ālu (potato, yam)

အာလူးချောင်းကြော်;french-fries (“fried² potato⁰ sticks¹”);hranolky (“smažené² bramborové⁰ tyčinky¹”);n.

အာလူးချောင်းကြော်: ဘာဂါနဲ့ အာလူးချောင်းကြော် ယူမလား။;french-fries: Will (you) take a burger with french-fries?;hranolky: Vezmete si hamburger s hranolkami?;inter. fut.

အားသွင်းစက်(တစ်လုံး);ကွန်ပျူတာ;charger (for laptop, “energy-inputing machine”);nabíječka (na laptop, “energii-vkládající stroj”);sg.

အာသာ;desire ° want;toužit po ° chtít;T P. āsava (= fetter)

အားဦးချနေ;save (one's life, “live³ (and) strike² first¹ (one's) strength⁰”);zachránit (si život, “žít³ (a) uhoďt² nejprve¹ (svou) sílu⁰”);T

အိ;soft, be;měkký, být;I un.

အိတ်: သူက သူ့သားကို အိတ်တစ်အိတ် ပေးတယ်။;bag: He gives a bag to his son.;taška: (“On”) svému synovi dává tašku.;

အိတ်: အိတ်တစ်လုံး သယ်နေကြတယ်။;bag, a: (They) are carrying a bag.;taška, nějaká: Nosí tašku.;

အိတ်(တစ်လုံး);bag;taška;sg.

အိတ်(တစ်အိတ်);bag;taška;sg.

အိတ်ဆောင်;portable (“bag (to) carry”);přenosný (“taška (k) nošení”);adj.

အိတ်ဆောင် ကွန်ပျူတာလေး(တစ်လုံး);laptop (“portable⁰ small² computer¹”);laptop (“přenosný⁰ malý² počítač¹”);sg.

အိတ်ဆောင်: အိတ်ဆောင် ကွန်ပျူတာလေး;portable: portable (“small”) computer;přenosný: přenosný (“malý”) počítač;

: အိန္ဒိယ မြန်မာနယ်စပ်က ကုန်တွေလဲ မန္တလေးကို အရင်ရောက်ပါတယ်။;India: The goods from India-Myanmar border also arrive first in Mandalay.;Indie: Zboží z Indo-myanmarské hranice se také nejprve dováží (~ “přijíždí”) do Mandalaje.;pol. col.

အိန္ဒိယ(နိုင်ငံ);India (country);Indie (země);name

အိန္ဒိယ(ပြည်);India (country);Indie (země);name

အိန္ဒိယအမျိုးဇာတ်စနစ်;caste system (of India, “system³ (of) birth² kind¹ (in) India⁰”);kastovní systém (Indie, “Indický⁰ systém³ druhu¹ narození²”);n.

အိပ်;sleep ° rest, take a;odpočinout si ° spánek ° spát;T (or) n.

အိပ်: ဆယ့်တစ်နာရီမှာ ကျွန်တော်သွားအိပ်လိုက်ပါတယ်။;sleep: At eleven o'clock I go (to bed and) sleep, indeed.;spát: Vskutku, v jedenáct hodin jdu (do postele a) spím.;pol. um.

အိပ်: ညညနက်မှပဲ အိပ်တော့မယ်။;sleep: I'll go to sleep only late at night.;noci, spát: Půjdu spát jen pozdě v noci.;fut.

အိပ်: ညပိုင်းလေးနာရီအိပ်ချိန်ဟာ မလုံလောက်ခဲ့ပေ။;sleep: (“time of”) four hours sleeping at night was not enough, indeed;spánek: čtyři hodiny (~ “čas čtyř hodin”) spánku v noci, vskutku, nestačily.;p.s. writ.

အိပ်: ဒီညအတွက် မအိပ်ရသေးတာပါ။;sleep: (I) still haven't been sleeping (“during”) this night.;spát: Ještě jsem (“během téhle noci”) nespal.;pol. col.

အိပ်: အိပ်နဲ့ပါ။;sleep: Sleep ahead.;spát: Spi napřed.;pol. writ.

အိပ်: အိပ်ပြီး;sleep: having gone to sleep;spát: po tom, co (jsem) šel spát;p.p.

အိပ်: အိပ်ဖို့ သွားရတယ်။;sleep: (I) must go to sleep.;spát: Musím jít spát.;

အိပ်ခန်း(တစ်ခန်း);bedroom (“sleeping room”);ložnice (“spací pokoj”) ° ložnice (“pokoj¹ (na) spaní⁰”);sg.

အိပ်စက်;sleep (“sleep (and) sleep”);spát (“spát (a) spát”);T

အိပ်နေရာမှနိုး;wake up (“wake-up³ from² sleeping⁰ place¹”);probudit se (“probudit-se³ z² místa¹ spaní⁰”);T

အိပ်မက်(တစ်ခု);dream (“sleeping dreaming”);sen (“spavé snění”);sg.

အိပ်ယာထ;get up from bed (“rise¹ (from) bed⁰”) ° get up (“get-up¹ (from) bed⁰”);vstát z postele (“stoupnout¹ (z) postele⁰”) ° vstávat (“vstát¹ (z) postele⁰”);T

အိပ်ယာထ: ယုံမှန်ဆို မနက် အိပ်ယာထပြီး ဘာဝနာပွားသည်။;get up from bed: (I) regularly get up from bed and practise meditation.;vstát z postele: Pravidelně vstávám z postele a medituji.;writ.

အိပ်ရထ: ဟိုမှာ မနက်ခင်းစောစော အိပ်ယာထရမယ်။;get up (“from bed”): There (one) must get up (“from bed”) early in the morning.;vstávat (“z postele”): Tam se musí vstávat (“z postele”) brzy ráno.;fut.

အိပ်ရာ: အိပ်ရာမှထ၊ ကွန်ပျူတာနီးသို့ တန်းတန်းမတ်မတ်ပဲ လာခဲ့တယ်။;bed: (He) got up from the bed and went (~ “came”) directly to the computer.;postel: Vstal z postele a šel hned (~ “přímo”) k počítači.;p.s. writ.

အိပ်ရာ(တစ်ခု);bed (“place¹ (for) sleeping⁰”);postel (“místo¹ (ke) spaní⁰”);sg.

အိပ်ရာကနိုး;wake up (“wake-up² from¹ bed⁰”);probudit se (“probudit-se² z¹ postele⁰”);T

အိပ်ရေး;sleep (“sleep {nouner}”) ° sleep;spánek (“spát {jmenec}”) ° spánek (o spaní);n.

အိပ်ရေး: ကျွန်တော် အိပ်ရေးမဝလို့ အလွန်ပင်ပန်းတယ်။;sleep: Because I didn't sleep well, (I) am so tired. (“Because my sleep (was) not sufficient, (I) am extremely tired.”);spát: Poněvadž jsem nespal dobře, jsem moc unavený. (“Poněvadž můj spánek (byl) nedostatečný, jsem extrémě unavený.”);um.

အိပ်ရေး: အိပ်ရေးဝအောင် အိပ်လိုက်ပါ။;sleep: To have a good sleep, sleep much.;spánek: Spi pořádně abys měla dobrý spánek.;imper. pol.

အိမ်: ကြီးကျယ်ခမ်းနား(သော) အိမ်တစ်အိမ်;house: a house like palace (“a great (and) magnificent house”);dům: dům jako palác (“jeden ohromný (a) grandiózní dům”);

အိမ်: နေထိုင်ခန်း;house: house to live in;dům: dům k bydlení;

အိမ်: ဘယ်သူ့အိမ် သွားသလဲ။;house: Whose house does (he) go to?;dům: Do jakého (“čí”) domu jde?;inter. col.

အိမ်: သူဦးက အိမ်တစ်အိမ်ကို ဖောက်ထွင်းနေတယ်။;house: Thief is breaking in a house.;dům: Zloděj se vloupá do domu.;cont.

အိမ်: အိမ် ဘယ်နားမှာလဲ။;house: To where is your house near?;dům: Poblíž čeho je tvůj dům?;inter.

အိမ်: အိမ် လာမလား;home: Will (you) come home?;domů: Přijdeš domů?;inter., col.

အိမ်: အိမ်နံပါတ် ဘယ်လောက်လဲ။;house: What is (your) house number?;dům: Jaké (máš) číslo domu?;inter. col.

အိမ်: အိမ်လိုက်ပို့ပေးမယ်။;home: (I) will give (you) a lift home.;domov: Odvezu (tě) domů.;fut.

အိမ်: အိမ်ဝယ်ရုံ ရာတာ။;house: I sell (somebody) to sell (him) house.;dũm: Hledám (někoho) abych (mu) prodal dũm.;	beautiful dreams. ("May (you) beautifully dream dreams.");sen:
အိမ်(တစ်လုံး); တစ်အိမ်);home ° house;domov ° dũm;sg.	Kéž sníš krásné sny. ("Kéž krásně sníš sny.");w. pol.
အိမ်(တစ်လုံး);house;dũm;sg.	အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်;domestic animals ("house born animals");domáci zvířata ("zvířata² narozená¹ doma°");n. P. tiracchāna (= animal)
အိမ်ခန်း: အိမ်ခန်းငှားနေပါတယ်။;apartment: (I) rent (~ "am renting") an apartment.;byt: Pronajal (~ "pronajímám-si") jsem si byt.;pol. cont.	အိမ်မှုကိစ္စ;housework ("household duties");domáci práce ("povinnosti¹ domácnosti°");n.
အိမ်ခန်း(တစ်ခန်း);apartment ("house room") ° flat (apartment, "house room");byt ("domovní pokoj");sg.	အိမ်မှုကိစ္စ လုပ်;housewife, be a ("household duties") ° housework, do the ("household duties");domáci práce, dělat ("povinnosti¹ domácnosti°") ° ženou v domácnosti, být ("povinnosti¹ domácnosti°");I (or) T
အိမ်စာ(တစ်ပုဒ်);homework ("home writing");úkol ("domáci psaní");sg.	အိမ်မှုကိစ္စ: အိမ်မှုကိစ္စ လုပ်ပါတယ်။;housewife (~ "housework"): I am a housewife. ("I do the house work.");žena v domácnosti (~ "domáci práce"): Jsem žena v domácnosti. ("Dělám domáci práce.");pol.
အိမ်တိုင်ရာရောက်ပေးပို့;deliver ("send¹¹ (to) come³ (and) give¹⁰ (to) proper², requested¹ house°");doručit ("poslat¹¹ (aby) přišel³ (a) dal¹⁰ (do) správného², žádaného¹ domu°");T	အိမ်ယာ: အိမ်ယာ (~ အိမ်ရာ (?)) မပစ်မှား;wife (of another man): (he) does not commit sexual misconduct ("no misconduct (with) (other man's) wife);žena (jiného muže): nepáchá cizoložství ("ne cizoložství (se) ženou (jiného muže)");col.
အိမ်ထောင်: ကျွန်မက အိမ်ထောင်သည်ပါ။;married: I am married.;vdaná: Jsem vdaná.;pol. uw.	အိမ်ယာ(တစ်ယောက်) (WS. from အိမ်ရာ);wife (of another man);žena (jiného muže);n. WS.
အိမ်ထောင်: အမျိုးသားက အိမ်ထောင်သည် ဖြစ်တယ်။;married, be: The man is married.;ženatý: Ten muž je ženatý.;	အိမ်ရှင်မ: အိမ်ရှင်မပါ။;housewife: (I) am a housewife.;žena v domácnosti: Jsem žena v domácnosti.;pol.
အိမ်ထောင်ကျ;married, be (for young adults, "fall² (to) established¹ house°");ženatý, být (o mladých dospělých, "upadnout² (do) založeného¹ domu°") ° vdaná, být (o mladých dospělých, "upadnout² (do) založeného¹ domu°");T	အိမ်ရှင်မ(တစ်ယောက်);housewife ("female² lord¹ (of) house°");žena v domácnosti ("ženský² pán¹ domu°");sg.j
အိမ်ထောင်ကျ: အိမ်ထောင်ကျပြီလား။;married, be: Are (you) married yet? (may be given to a young adult);vdaná, být: Jsi už vdaná? (Ize položit mladému dospělému) ° ženatý, být: Jsi už ženatý? (Ize položit mladému dospělému);inter.	အိမ်ရာ;residencial building ("house place");obytná budova ("domovní místo");n.
အိမ်ထောင်စု စာရင်း;birth certificate ("list² (of) family° group¹") ° family membership list ("list² (of) family° group¹");rodiny, seznam členů ("seznam² rodinné° skupiny¹") ° rodný list ("seznam² rodinné° skupiny¹");n.	အိမ်ရာ(တစ်ယောက်);wife (of another man);žena (jiného muže);n.
အိမ်ထောင်ပြု: အိမ်ထောင် မပြုဖြစ်သေးပါဘူး။;married, be: I am still not ("happened to (be)") married.;vdaná: Pořád ještě ("se nestalo, (že bych byla)") vdaná. ° ženatý: Pořád ještě ("se nestalo, (že bych byl)") ženatý.;pol.	အိမ်ရာ(တစ်လုံး);house ("house (and) place");dũm ("dũm (a) místo");sg.
အိမ်ထောင်ပြု: အိမ်ထောင်ပြုခွင့်လည်း မရှိပါဘူး။;married, get: Also, there is no permission to get married.;ženní se: A také, není povolení k ženění (~ vdávání) se. ° vdávání se: A také, není povolení k ženění (~ vdávání) se.;pol.	အိမ်သာ: ဒီမှာ အိမ်သာ ရှိလား။;toilet: Do (you) have a toilet here?;toaleta: Máte tu toalety?;inter.
အိမ်ထောင်ရှိ;married, be ("have² established¹ house°") ° marital status ("have² set-up¹ (a) house°");vdaná, být ("mít² založený¹ dũm°") ° ženatý, být ("mít² založený¹ dũm°") ° manželský stav ("mít² zařízení¹ dũm°");T (or) n.	အိမ်သာ(တစ်ခု);WC ("peaceful¹ house°") ° bathroom (toilet, "peaceful¹ house°") ° toilet ("peaceful¹ house°");WC ("klidný¹ dũm°") ° záchod (toaleta, klidný¹ dũm°") ° toaleta ("klidný¹ dũm°");sg.
အိမ်ထောင်ရှိ: အိမ်ထောင်ရှိသလား။;married, be: Are (you) married?;ženatý, být: Jsi ženatý? ° vdaná, být: Jsi vdaná?;inter.	အိမ်အရောက်ပို့;deliver ("send² (by) coming¹ (to) house°");doručit ("poslat² příchodem¹ domů°");T
အိမ်ထောင် ကျ;married, get ("fall² (and) set-up¹ home°");oženit se (CZ m., "padnout² (a) založit¹ dũm°") ° vdát se (CZ f., "padnout² (a) založit¹ dũm°");T	အိမ်အရောက်ပို့တယ်။;deliver: The postman delivers two parcels.;doručit: Listonoš doručuje dva balíky.;
အိမ်ထောင်ကျ: အိမ်ထောင်ကျပေမယ့် ငည့်ကတော့ အရင်ကလို စာအမြဲဖတ်နေသတဲ့။;married, be: It is said, that although married, as for Nga Nyo, (he) was always reading ("writings") as before.;svoji, být (po svatbě): Říká se, že přestože svoji (po svatbě), co se týče Na Ňo, četl ("psaní") jako dřív.;	အိုး;old, be;starý, být;
အိမ်မက်: အိမ်မက်တွေ ခဏခဏ မက်တာ။;dream: (I) am again and again dreaming ("dreams").;sen: Znovu a znovu ("sním") sny.;	အိုး: အိုး၊ မင်းကို ကြည့်ရတာ ဝမ်းနည်းနေတယ် ထင်တယ်၊ မင်း ဘာဖြစ်တာလဲ။;oh: Oh, you seem to be sad, what happened to you?;ah: Ah, ty vypadáš jako bys byl smutný, co se ti stalo?;inter. col.
အိမ်မက်: အိမ်မက်လုလုမက်ပါစေ။;dream: May (you) dream	အိုး: အိုးထဲကို အီတလီခေါက်ဆွဲထည့်နေတယ်။;pot: (He) is putting Italian spaghetti to the pot.;hrnec: Vkládá do hrnce italské špagety.;cont.

အိုဗာတင်းတွေလုပ်;nonsense, talk ° talk nonsense;říkat nesmysly ° nesmysly, říkat;T col. E. overdone(?)

အိုကြာကွေး(တစ်ချ);dough stick (deep-fried and twisted, “curved” this° (which) takes-time1”);těstovinový klacíček (hluboko smažený a zakroucený, “zatočené” tohle° (které) trvá(dobu)1”)sg.;

အီတလီ(နိုင်ငံ);Italy (country);Itálie (země);name

အီတလီခေါက်ဆွဲ;spaghetti, Italian (“Italian spaghetti”);špagety, italské (“italské špagety”);n. E. Italy

အီဒီယမ်;idiom;idiom;n. E. idiom

အီးမေးလ်: အီးမေးလ်ကို ပို့စကတ်ထက် မြန်မြန်ရောက်အောင်ပို့နိုင်တယ်။;e-mail: (One) can send e-mail (“to (be)”) more quickly than a postcard.;e-mail: Lze poslat e-mail, (“aby (byl)”) rychleji než pohled.;

အီးမေးလ်(တစ်ချ);e-mail;e-mail;sg. E. e-mail

အီးမေးလ်(တစ်စောင်);e-mail;e-mail;sg. E. e-mail

အုံး (from ဦး);be about to ° indicates polite request ° please ° going to, be ° indicates near future (“be-about-to”);značí blízkou budoucnost (“chystat-se”) ° chystat se ° jít (chystat se k) ° prosím ° značí zdvořilý požadavek;suff. col.

အုံး: နားမလည်ဘူး၊ ရင်းပြပါအုံး။;please: (I) don't understand. Please, explain.;prosím: Nerozumím. Prosím, vysvětli.;imper. pol. col.

အုံး: ပြန်ပြောပါအုံး။;please: Please, repeat (it).;prosím: Prosím, zopakuj (to).;pol.

အုံး: လျှော့ပါအုံးလား။;please: Please, would (you) decrease (the price)?;prosím: Prosím, slevil byste? (“Prosím, snížil byste?”);inter. pol.

အုံး(တစ်လုံး);pillow;polštář;sg.

အုတ်: အုတ်ပိုင်းနှစ်ပိုင်း;brick: two pieces of brick;cihla: dva kusy cihly;

အုတ်(တစ်ချပ်);brick;cihla;sg. P. itřhaka (= brick)

အုန်း: အုန်းပွင့်ကိုပျော်ပွဲနဲ့ တင်တောင်းပေါ့။;coconut: Give dowry of coconut (“tray”) (and) banana tray.;kokos: Dej věno tácu kokosu (a) (“tácu”) banánů.;imper. col.

အုန်း(တစ်လုံး);coconut;kokos;sg.

အုန်းသီး(တစ်လုံး);coconut (“fruit” (of) boom°);kokos (“ovoce” dunění°);n.

အုပ်;num. class. for books;čítatel knih;pow.

အုပ်: ကျွန်တော် စာအုပ် တစ်အုပ်ပြီး တစ်အုပ် ဖတ်မယ်။;num. class. for books: I will read books one by one.;čítatel knih: (“Já”) budu číst knihy jednu za druhou.;fut. col. um.

အုပ်: ကျောင်းသူက စာအုပ်တစ်အုပ်ကို လေ့လာနေတယ်။;num. class. for books: Student is studying a book.;čítatel knih: Student studuje nějakou knihu.;cont.

အုပ်: သူ သုံးအုပ်လုံး ဖတ်မယ်။;book: He will read all (~ “whole”) the three books.;kniha: Přečte všechny (~ “celé”) tři knihy.;fut.

အုပ်: အုပ်၃၀;num. class. for books: 30 books;čítatel knih: 30 knih;

အုပ်(တစ်ချ) (WS. from အုတ်);brick;cihla;sg. WS. P. itřhaka (= brick)

အုပ်ချုပ်;direct (an army, “subdue (and) look-after”) ° administer (an army, “subdue (and) look-after”) ° lead (an army, “subdue (and) look-after”);kontrolovat (armádu, “krotit (a) starat-se-o”) °

vést (armádu, “krotit (a) starat-se-o”) ° spravovat (armádu, “krotit (a) starat-se-o”);T

အုပ်ချုပ်: ဘုရင့်နောင်အုပ်ချုပ်သောမြန်မာတပ်မတော်ကြီးသည် အာရှတိုက်တွင် ထင်ရှားကျော်ကြားဆူညံ။;lead: The great Myanmar army led by the king Naung was very famous (~ “famous (and) renowned”) in the Asian continent.;vést: (Ta) velká Myanmarská armáda vedená králem Nau byla velice slavná (~ “slavná (a) věhlasná”) po (celém) asijském kontinentě.;p.s. pol.

အုပ်စိုး;rule (“subdue (and) rule”);vládnout (“podmanit-si (a) vládnout”);T

အုံးမှာ (from ဦးမှာ);indicates near future;značí blízkou budoucnost;suff. col.

အူတူတူ;naive (person, “be-stupid (and) resemble-much”);naivní, být (“být-hloupý (a) moc-se-podobat”);n.

အေး;OK (used by elder person) ° calm, be ° cold, be ° cool;klidný, být ° dobře (užíváno starší osobou) ° chladný ° studený, být; (or) I un. (or) ans. (or) adj.

အေး: နှင်းကျပြီး ရာသီဥတု အေးတယ်။;cold: After snow falls, (the weather) is cold.;zima: Po (tom, co) napadá sníh, je zima (~ “studené počasí”).;

အေး: မနေ့ကထက် ဒီနေ့ ပိုအေးတယ်။;cold: Today it's colder than yesterday.;zima (chladný): Dnes je chladněji než včera.;

အေး: မြောက်ဝင်ရိုးစွန်းမှာ အလွန်အေးတယ်။;cold: In the North Pole it's very cold.;zima: Na Severním Pólu je ohromná (~ “ohromně”) zima.;

အေး: အေးလို့ ကောင်ကလေးက ဆွယ်တာအင်္ကျီကို ထပ်ဝတ်လိုက်တယ်။;cold: Because it is cold, the young boy, indeed, puts on a sweatshirt.;zima: Protože je zima, malý chlapec si, vskutku, obléká svetr.;col.

အေးချမ်း;peace, be (i.e., no war, “(be) cool (and) cool”) ° calm, be (“cool (and) feeling-cool”) ° peace, be in (“(be) cool (and) cool”);mír, být (tj. bez války, “(být) chladný (a) chladný”) ° klidný, být (“chladný (a) citící-chladno”) ° klidný, být (“(být) chladný (a) chladný”);I

အေးချမ်း: စိတ်ကို တင်းမထားရဘူး။ လျှော့ထားမှ အေးချမ်းမှာပေါ့။;peace, be in: (One) should not put (much) pressure on (one's) mind. Having (calmed) down, one should be in peace.;klidný, být: Nemělo by se na mysl moc tlačit. Uklidněním (~ “snížením”) je třeba být klidný.;col.

အေးချမ်း: အေးချမ်းပါစေ။;calm: May (you) be calm;klidný: Kéž (jsi) klidný.;w. pol.

အေးချမ်းမှု;peace (“cool coolness”);klid (“chladná chladnost”);n.

အေးဆေး;calm, in (“cool (and) cleaned”);klidu, v (“chladný (a) čistý”);adv.

အေးဆေး: နောက်မှ အေးဆေးပြောမယ် နော်။;calm, in: (I'll tell (it to you) later, in calm, ok?;klidu, v: Řeknu (ti to) později, v klidu, jo?;inter. col.

အေးဆေး: အေးဆေးနေပါပြီ။;easy (~ “calm”): Take it easy. (“(It) has been calm.”);klid: Buď v klidu. (“Bylo to v klidu.”);p.p. col. pol.

အေးဆေး(နေ);calm, be (“cool (and) cured”) ° placid, be (“cool (and) cured”) ° peaceful, be (“cool (and) cured”) ° peace, be in (“cool (and) cured”);klidu, být v (“chladný (a) vyléčený”) ° mírný, být (klidný, “chladný (a) vyléčený”) ° poklidný, být (“chladný (a) vyléčený”) ° klidný, být (“chladný (a) vyléčený”);I

အေးအေး;peacefully ° yes (used by elders) ° calmly ° ok (used by elders) ° alright (used by a friend or elder person);klidně ° dobře (užito kamarádem nebo starší osobou) ° ano (užíváno staršími lidmi) ° mírumilovně ° dobře (užíváno staršími lidmi);interj. (or) adv. (or) ans.

အောက်;lower ° under ° below ° offline, go (“down”);pod ° nižší ° offline, jít (“dolů”);prep. (or) T E. off (or) adj.

အောက်: အောက်ပြီ နော်;offline, go: (I) went offline, right?;offline, jít: Šel jsem offline, jo?;inter. sl.

အောက်: အောက်မြန်မာနိုင်ငံ ဟံသာဝတီသားတို့ကလည်း ပုန်ကန်သည်;lower: Hanthawadis of lower Myanmar (“country”) also rebelled.;nižší: Hentávadí z nižšího (“státu”) Myanmaru se také bouřili.;writ.

အောက်ခြေမှတ်ချက်;footnote (“note² (at) foot¹ below” {nouner}³);poznámka pod čarou (“poznámka² (u) nohy¹ dole” {jmenec}³);n.

အောက်တိုဘာ(လ);October (month);říjen (měsíc);n. E. October

အောက်ထပ်;floor, lower (“level¹ down”) ° level, lower (“level¹ down”);patro, nižší (“stupeň¹ dole”) ° stupeň, nižší (“stupeň¹ dole”);n.

အောက်ထပ်: အောက်ထပ်မှာ ကျောင်းဆရာတစ်ယောက် နေပါတယ်;floor, lower: A school-teacher lives (alone) in the lower floor.;patro, nižší: Učitel (“školní”) bydlí (sám) v nižším patře.;pol.

အောက်ထပ်မှာ;downstairs (“in² level¹ down”);poschodí níže, o (“ve² stupni¹ níže”) ° dolů (tj. o poschodí níže, “ve² stupni¹ níže”);adv.

အောက်ပါ;following, be (“included¹ under”);následující, být (“obsažená¹ dole”);l

အောက်ပါ: အောက်ပါ စကားလုံးတွေ;following: following words;následující (“obsažená¹ dole”): následující slova;pl.

အောက်ပါကဲ့သို့;see below ° as follows;viz níže;writ.

အောက်ပါကဲ့သို့: အောက်ပါကဲ့သို့ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုသည်;as follows: (It) was explained as follows.;viz níže: Bylo (to) vysvětleno, viz níže.;p.s. writ.

အောက်ပါတိုင်း;namely (“as² included¹ below”) ° i.e. (“as² included¹ below”) ° as follows (“as² included¹ below”);jmenovitě (“jak² obsaženo¹ níže”) ° tj. (“jak² obsaženo¹ níže”);adv.

အောက်မှာ;down there ° under;pod ° dole;prep. (or) adv.

အောက်လှိုင်း;offline;offline;adj. E. offline

အောက်လှိုင်း: အဲဒီ အဘိဓာန်က အောက်လှိုင်းဝက်ဆိုက်တစ်ခုလို ဖြစ်ပါတယ်;offline: That dictionary is (“like”) an offline website.;offline: Ten slovník je (“jako”) offline webová stránka.;pol.

အောက်သို့;down;dolů;adv. writ.

အောက်သို့: ကားအောက်သို့ ဆင်းသည်;down: get (“to”) down (from) car;dolů: vystoupit (“dolů”) (z) auta;writ.

အောင်;so that ° successful, be ° in order to ° let's ° conquer ° victorious, be ° indicates request of approval;dobýt ° úspěšný, být ° vítězný, být ° tak, aby ° značí požadavek souhlasu ° pojďme ° aby;l (or) conj. (or) imper. col. (or) suff. (or) T

အောင်: ကျန်စစ်သားမင်းသည် နိုင်ငံတော်စည်းလုံးညီညွတ်အောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့၏;in order to: King Kyansittha worked in order to (maintain) the great country united.;aby: Král Čansitá pracoval

aby (udržel tu) ohromnou zemi jednotnou.;p.s. writ.

အောင်: ကျွန်မက လိပ်စာလည်အောင် မပြောတတ်လို့ပါ;so that: Because I cannot tell it so that (you) understand thoroughly.;tak, aby: Protože to neumím říct tak, abys to pochopil úplně.;col. pol. uw.

အောင်: မနက်ဖြန်မှ တွေ့ကြုံအောင်;let's: Let's meet (on a day) since tomorrow.;pojďme: Pojďme se setkat (nějaký den) od zítřka.;col. fr.

အောင်: အီးမေးလ်ကို ပို့ကတ်ထက် မြန်မြန်ရောက်အောင်ပို့နိုင်တယ်;to (be): (One) can send e-mail (“to (be)”) more quickly than a postcard.;aby (byl): Lze poslat e-mail, (“aby (byl)”) rychleji než pohled.;

အောင်စာရင်း;result, examination (“success inventory”) ° certificate, examination (“success inventory”);certifikát (z kurzu nebo školy, “intentář¹ úspěchu”) ° vysvědčení (“intentář¹ úspěchu”);n.

အောင်စာရင်း: အခု နောက်ဆုံး အောင်စာရင်းစောင့်နေပါတယ်;result, examination: Now (I) am waiting (for) the last examination result.;vysvědčení: Teď čekám (na) poslední vysvědčení.;cont. pol.

အောင်ဆန်း;ဗိုလ်ချုပ်;Aung San, gen. (founder of modern Burmese army - Tatmadaw, brought about Burma's independence from the British, assassinated 1948);Aun San, gen. (zakladatel moderní Barmské armády – Tatmádó, zapříčinil nezávislost barmy od Británců, atentát 1948);name

အောင်ဆန်းစုကြည်;Aung San Suu Kyi;Aun San Su Tí;name

အောင်မြင်;successful, be (“conquer (and) see”) ° victorious, be (“conquer (and) see”) ° vanquish (“conquer (and) see”) ° come right (succeed, “succeed (and) see”) ° attain (“succeed (and) see”) ° bring off (succeed, “succeed (and) see”) ° conquer (“conquer (and) see”) ° come off (succeed, “succeed (and) see”) ° achieve (succeed, “succeed (and) see”) ° get ahead (succeed, “succeed (and) see”) ° succeed (“see¹ success”) ° succeed (“succeed (and) see”) ° successful, be (“see¹ success”);vydařit se (uspět, “uspět (a) vidět”) ° zdařit se (uspět, “uspět (a) vidět”) ° dosáhnout (uspět, “uspět (a) vidět”) ° vítězný, být (“dobýt (a) vidět”) ° úspěšný, být (“dobýt (a) vidět”) ° zvládnout (uspět, “uspět (a) vidět”) ° dobýt (“dobýt (a) vidět”) ° zdolat (“dobýt (a) vidět”) ° úspěšný, být (“vidět¹ úspěch”) ° docílit (dosáhnout, uspět, “uspět (a) vidět”) ° podařit se (uspět, “uspět (a) vidět”) ° uspět (uspět, “uspět (a) vidět”) ° uspět (“vidět¹ úspěch”);l (or) T

အောင်မြင်: ကုန်သည်အဖြစ်နှင့် အောင်မြင်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်;successful, be: (I) became successful as a businessman.;úspěšný, být: Stal jsem se úspěšným jakožto podnikatel.;p.s. pol.

အောင်မြင်: တက္ကသိုလ်ဝင်ခွင့်အောင်မြင်တယ်;succeed: (He) passed the entrance examination of the university. (“(He) succeeded (in getting) permission to enter university.”);uspět: Prošel vstupní zkouškou na univerzitu. (“Uspěl (a) dostal povolení (ke) vstupu na univerzitu.”);

အောင်မြင်: မှော်စွမ်းအင်တွေကို အောင်မြင်ချင်တာပါ;attain: (I) just wanted to attain magical powers.;dosáhnout: Chtěl jsem jen dosáhnout magických mocí.;p.s. pol.

အောင်မြင်: သင်ယူထားတာတွေ အားလုံးနီးပါးလောက် ရေးခဲ့လို့ အောင်မြင်ပါတယ်;successful, be: As (I) wrote almost all what (I)

have learned, the writing (at examination) was successful.;úspěšný, být: Poněvadž (jsem) napsal téměř všechno co jsem se naučil, bylo psaní (na zkoušce) úspěšné.;p.s. pol.

အောင်မြင်: အလောင်းမင်းတရားသည် ဧရာဝတီနှင့် ချင်းတွင်းမြစ်နှစ်သွယ်အကြားဒေသများကို အနိုင်အမာ စုစည်းပြီး နောက် အင်းဝကို တိုက်ခိုက်အောင်မြင်သည်။;conquer: Alaun Min Taya powerfully united the region between rivers Ayeyawaddy and Chin Twin, and then attacked (and) conquered Inwa. ° conquer: Alaun Min Taya then powerfully united the region between rivers Ayeyawaddy and Chin Twin, and then attacked (and) conquered Inwa.;dobýt: Alaun Men Dajá pak mocně sjednotil oblast mezi řekami Ejávadí (Iravadi) a Čen Twen, a pak zaútočil (a) dobyl Envu. ° dobýt: Alaun Men Dajá mocně sjednotil oblast mezi řekami Ejávadí (Iravadi) a Čen Twen, a pak zaútočil (a) dobyl Envu.;writ.

အောင်မြင်: အောင်မြင်ချင်သည့်အရာအားလုံး;achieve: all what we want to achieve;dosáhnout: vše, čeho chceme dosáhnout; အောင်မြင်: အောင်မြင်ပါလိမ့်မယ်။;successful, be: (I) may be successful.;úspěšný, být: Možná (budu) úspěšný.;fut.

အောင်မြင်: အောင်မြင်သွားပြီ။;successful, be: (It) was successful.;úspěšný: Bylo (to) úspěšné.;p.p.

အောင်မြင်: အဲဒါများ အောင်မြင်ဖို့ စပြီး ကြိုးပမ်းခဲ့ပါတယ်။;achieve: (He) started to strive to attain them.;dosáhnout: Začal usilovat, aby jich dosáhnul.;p.s. pol.

အောင်မြင်စွာ;successfully;úspěšně;adv.

အောင်မြင်စွာ: အောင်မြင်စွာ ရယူတယ်။;successfully: successfully attain;úspěšně: úspěšně dosáhnout;

အောင်မြင်စွာ: ဦးအောင်ဇေယျသည် သွေးသောက်ရဲဘော် ခြောက်ကျိပ်ရစ်ယောက်နှင့်အတူ ဦးစီးကာ အောင်မြင်စွာ ခုခံတန်းလှန်နိုင်ခဲ့သည်။;successfully: U Aung Zeyya together with his sixty-eight blood comrades could successfully resist while being the leader (~ “while leading”).;úspěšně: Ú Aun Zeyya spolu se svými šedesáti osmi pokrevními přáteli se dokázal úspěšně ubránit zatímco (je) vedl.;p.s. writ.

အောင်မြင်မှု;success (“see’ success° {nouner}²”) ° attainment (“be-successful (and) see {nouner}”);úspěch (“vidět’ úspěch° {jmenec}²”) ° dosažení (“být-úspěšný (a) vidět {jmenec}”);n.

အောင်မြင်မှု: တိုးတက်အောင်မြင်မှု;attainment: attainment of progress;dosažení: dosažení pokroku;n.

အောင်;in order to (follows after a v.) ° for (follows after a v.) ° order to, in ° to (follows after a v.) ° in order to;aby ° za účelem (následuje za slovesem) ° pro (následuje za slovesem) ° za účelem ° aby (následuje za slovesem);suff. prep. (or) suff. adv.

အောင်: နားလည်အောင် ဖတ်ပါ။;to: Read to understand.;aby: Čti abys pochopil (~ chápali);pol.

အောင်: နေကောင်းအောင် နေပါ။;in order to: Stay well. (“Stay in order to be well.”);aby: Zůstaň v pořádku. (“Zůstaň abys byl v pořádku.”);imper. pol.

အောင်: ရန်ကြီးအောင် ကုန်းဘောင်ခံ၊ ငါးမည်ရ ပြည်ရွှေဘို၊ ဘေးရန်က ပြို။;for: For great enemy, Koun Baung attended on the town Shwe Bo of five-names, destroying the danger.;kvůli: Kvůli velkému nepříteli, Koun Baun se staral o město Šve Bo pěti jmen, a zničil nebezpečí.;sng.

အောင်: လူများများဖတ်နိုင်အောင် ဈေးတောင် မများပါဘူး။;in order to:

In order to (make it) available for reading to many kinds of readers, even the price is not high.;aby: Aby byl dostupný ke čtení mnoha druhům lidí, dokonce ani cena není vysoká.;pol.

အောက်လိုင်;offline;offline;adj. E. offline

အောက်လိုင်: အဲဒီ အဘိဓာန်က အောက်လိုင်ဝက်ဆိုက်တစ်ခုလို ဖြစ်ပါတယ်။;offline: That dictionary is (“like”) an offline website.;offline: Ten slovník je (“jako”) offline webová stránka.;pol.

အော်;call (shout) ° shout ° oh (indicates humble realization);eh.. (značí skromné pochopení) ° volat (křičet) ° křičet;interj. (or) T

အော်: ကြမ်းတမ်းစွာဆိုးရွားသော (~ ဆိုးရွားကြမ်းတမ်းသော) စကားနဲ့ အော်တယ်။ (~ ဆိုးရွားတဲ့စကားတွေနဲ့ ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်း အော်တယ်။);shout: (He) violently shouts (“with”) dirty words.;křičet: Násilnicky křičí sprostá slova.;

အော်: အော်၊ ကြည့်အုံးမယ် နော်။;oh: Oh, (I) am going to look (more), ok? (may be said by customer as a reply to the merchant when offered goods are not desired);eh..: Eh.. podívám se (dál), ano? (může být řečeno zákazníkem jakožto odpověď obchodníkovi, když nechce nabízené zboží);col.

အော်(တစ်ခု);bay (about water);zátoka;sg.

အဲ့တာက ;in that ° that way;v tom ° tak;adv.

အဲ့တာက : အဲ့တာက ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံနဲ့ ကွာတာပဲ။;in that: In that is our country different.;v tom: V tom se naše země liší.;col.

အဲဒါ;because of ° that;tamto ° tamhleto ° kvůli ° tamhten ° tamten;col. (or) pron.

အဲဒါ: အဲဒါ ကောင်းတယ်။;that: That's fine.;to: To je v pořádku.;col. pres.

အဲဒါ: အဲဒါ နည်းနည်းပြင်ဆင်ချိန် နောက်ကျရင် တောင်းပန်ပါတယ်။;because of: If the time for correcting (your writing) got little bit delayed because of (it), (then I) am sorry.;kvůli: Jestli se kvůli tomu trochu spozdil čas k opravě (tvého psaní), (pak) se omlouvám.;pol.

အဲဒါ: အဲဒါ ပူသလား။;that: Is that (one) hot?;tamten: Je tamten horký?;inter.

အဲဒါ: အဲဒါ မယူပါဘူး။;that: (I) didn't order that (one).;ten: Ten jsem si neobjednal.;pol.

အဲဒါကြောင့်: အဲဒါကြောင့် သူတို့ ဖြစ်နေရတဲ့ဘဝက နိမ့်ကျတယ်လို့ လူတွေက ခံယူထားတာ။;therefore: Therefore, they are considered by people as (those) who live low in (this) life.;proto: Proto jsou lidmi považovány za ty, kdo v (tomhle) životě žijí nízko.;

အဲဒါတွေ;those things;ty věci;pl. col.

အဲဒါတွေကတော့ -တို့ပါပဲ;as for them,,they are ... ;co se týče jich,,jsou to ... ;adv.

အဲဒါတွေကတော့ -တို့ဖြစ်ကြပါတယ်။;as for them, they are .. ;co se jich týče, jsou to .. ;writ. pol.

အဲဒါများကို;them (“to² that° {pl.}¹”);je (“k² tomu° {mn.č.}”);acc.

အဲဒီ;this ° those ° that;to ° ty (tamty) ° tohle;pron.

အဲဒီ: အဲဒီဆရာ ဦးပြဒီပိပါ။;that: That teacher is Mr. Pradeep.;ten: Ten učitel je pan Pradyp.;pol.

အဲဒီ: အဲဒီဖော်ပြခဲ့သည်။ (~ ဒီအတိုင်း ဖော်ပြခဲ့သည်။);it: it was mentioned;to: bylo to zmíněno;p.s.

အဲဒီ: အဲဒီအကြောင်း;this: about this;tohle: o tomhle;

အဲဒီကို;there;tam;adv. acc. col.

အဲဒီကို: အဲဒီကို ငါ သွားမှာ မဟုတ်ဘူး။;there: I won't go there.;tam:

Tam ("já") nepůjdu.;fut. col.
 အဲဒီတော့ကတော့; i.e. ° namely, they are ° as follows, they are; jmenovitě, jsou to ° tj.;adv.
 အဲဒီနေရာတွင်; there ("at² that° place¹"); tam ("v² tom° místě¹");adv. writ.
 အဲဒီမှာ; there; tam;adv.
 အဲဒီလို; like that ("like¹ that°") ° thus ("that-way"); takto ("tak") ° tak (takto, "jako¹ to°");adv.
 အဲဒီလို: အဲဒီလို ရေးပြီးတော့ ဆရာကို ပေးပါတယ်။; way, that: Just after (I) write it that way, (I) give (it) to the teacher.; tak (~ tím způsobem): Právě po tom, co (to) tak (~ "tím způsobem") napiši, dám to učiteli.; pol.
 အဲဒီလို: အဲဒီလိုလုပ်ပြီးတော့ အခြားကျောင်းသားတွေကို ပေးပါတယ်။; thus: Just after (I) do it thus, (I) give it to other students.; takto: Hned po tom, co (to) takto udělám, dávám (to) ostatním studentům.; pol.
 အဲဒီလိုမျိုး; that kind of ("kind² like¹ that°") ° such ("kind² like¹ that°"); takový ("druh² jako¹ tamto°") ° ten druh ("druh² jako¹ tamto°");adj.
 အဲဒီလောက်; so much; tolik;adv.
 အဲဒီလောက်: အဲဒီလောက်ထိ မဟုတ်သေးပါဘူး။; so much: It is not so much yet. (humble comment on one's compliment of knowledge); tolik: Tolik to ještě není. (skromný komentář na vlastní pochvalu); pol.
 အဲလို; like that ("like¹ that°") ° that way ("like¹ that°"); tím způsobem ("jako¹ to°") ° tak (tím způsobem, "jako¹ to°");adv. col.
 အဲလို; this, like; takto; col.
 အဲလို: ယနေ့ခေတ်မှာ အဲလိုတွေပါ။; that way: Nowadays it is (just) that way.; takto: V dnešní době je to (právě) tak.; col. pol.
 အဲလို: အဲလို ထင်တာပဲ။; like that: (I) just think like that.; tak: (Já) myslím prostě tak.; col.
 အဲလို: အဲလိုတွေ အမှန်ပြင်ပေးဖို့စာတွေ ကျွန်တော်ဆီကို ပို့ပေးရင် ကျွန်တော် အမှန်ပြင်ပေးပါမယ် ချင်ဗျာ။; such: If (you) send me such writings for correction, I will correct (them), friend.; takový: Pokud mi pošleš taková psaní pro opravu, já (je) opravím.; fut. pol. um.
 အဲလိုတွေ; those things; tyto věci; col. pl.
 အဲသည်; that; to ° tamto; pron. writ.
 အဲသည်: အဲသည်ထက်ပို၍ မြန်မာစကား ပြောတတ်ပါတယ်။; that: (I) can speak in Myanmar language better than that.; to: Umím mluvit Myanmarským jazykem lépe ("než to").; pol.
 အဲသလို: အဲသလို ပြောရင် ကြိုက်ပါမလား။; that way: (If I) say it that way, would (you) like (it)?; tak (tím způsobem): Bude se (ti) to líbit, když to řeknu tak?; inter. pol.
 ဤ; this; toto; pron. writ.
 ဤ: ဤဟာကိုလည်း; this: also this; toto: také toto; writ.
 ဤ: ဤဥပဒေအရ တက္ကသိုလ်ပညာသင်လို(သူ)တိုင်း သင်ကြားခွင့်မရနိုင်သဖြင့် မြန်မာတမျိုးသားလုံးက မကျေနပ်ကြချေ။; this: According to this law, all who need to learn at university cannot get the permission to learn ("(and) listen"), therefore people of all the Myanmar nationalities were, indeed, not satisfied.; tento: Dle tohoto zákona, všichni, kdo se potřebují učit na universitě, nemohou dostat k učení ("(a) poslouchání") povolení, proto,

vskutku, byli lidé ze všech Myanmarských národností nespokojeni.; pl. writ.
 ဤသို့ဖြင့်; in this manner ° this way ° thus; takto ° tímto způsobem;adv. writ.
 ဤသို့ဖြင့်: အလောင်းမင်းတရားကြီးသည် ဤသို့ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးကို တစုတစည်းတည်းဖြစ်အောင် ပြန်လည် စည်းရုံးတည်ထောင်နိုင်ခဲ့ပသည်။; thus: The great Alaung Min Taya thus could, indeed, again successfully unite the Myanmar country, build and set (it) up in order to (make it) well ("collected") (and) organized.; takto: Takto ohromný Alaung Min Tayá vskutku dokázal opět sjednotit zemi Myanmaru, postavit (a) zříditi aby (byla) dobře ("posbíraná") (a) organizovaná.; p.s. writ.
 ဤသို့ဖြင့်: ဤသို့ဖြင့် ဦးအောင်ဇေယျ၏ အရိန်အဝါ မြင့်မားလာသည်။; this way: This way U Aung Zeyya's power became great.; tímto způsobem: Tímto způsobem se stala moc Ú Aun Zeyyi obrovskou.; writ.
 ဥ; tuber of ° lay eggs ° eggs, lay; bulva (čeho, rostliny) ° vajíčka, klást ° klást vajíčka ° hlíza (čeho); T (or) suff. n.
 ဥ: ဘာမှလဲ မကျွေးပဲနဲ့ တော်ကြာ ခြင်္သေ့သွားမှာပေါ့။; lay eggs: Also, if (you) do not offer anything, soon the mosquitoes will come (~ "enter") and lay (their) eggs.; klást vajíčka: Také, pokud nic nenabídneš, brzy přiletí (~ "vejdou") komáři a (začnou) klást vajíčka.; fut. col. sl.
 ဥ(တစ်လုံး); egg; vejce; sg.
 ဥစ္စာ; things (property) ° property; majetek ° věci (majetek); n. P. uccā (= high)
 ဥစ္စာ: သူဥစ္စာ မခိုး။; property: He doesn't steal (others') property.; majetek: Nekrade majetek (druhých).; col.
 ဥနီ: ကျွန်တော် ဥနီလီးနေတာ။; carrot: I am chopping the carrot.; mrkev: ("Já") nasekávám mrkev.; cont. um.
 ဥနီ(တစ်လုံး); carrot ("red¹ egg°"); mrkev ("červené¹ vejce°"); sg. rare
 ဥပစာ; intermediate (experienced); pokročilý (zkušený); adj.
 ဥပစာ(တစ်ယောက်); intermediate; pokročilý (stupeň); sg.
 ဥပဇ္ဈာယ်ခံယူ; ordained, be ("take¹ (and) take² higher-ordination°"); ordinovaný, být ("vzít¹ (a) vzít-si² vyšší-ordinaci°"); T P. upajjhāya (= preceptor)
 ဥပဒေ: တက္ကသိုလ်ဥပဒေကိုလည်း ပြဋ္ဌာန်းသည်။; law: (They) also passed a law (regarding the) university.; zákon: Také přijali zákon (ohledně té) university.; writ.
 ဥပဒေ: တစ်ခါမှ မကြားဖူးတဲ့ဥပဒေတွေ ထုတ်ပြန်ပြီး လုပ်ချင်သလို လုပ်နေကြပါတယ်။; law: (They) proclaim a law that (I) have never heard (and they) are doing how they want to do.; zákon: Vyhlásí zákon který (jsem) ještě nikdy neslyšel a dělají jak se jim chce dělat.; pol.
 ဥပဒေ: လိင်တူချစ်သူတွေဟာ ဥပဒေနဲ့ မကိုက်ညီပါဘူး။; law: Homosexuals are not in accord with the law.; zákon: Homosexuálové nejsou ve shodě se zákonem.; pol.
 ဥပဒေ(တစ်ပိုဒ်); law; zákon; sg. P. upadesa
 ဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်း; pass an Act (by government); přijmout zákon (vládu); T P. upadesa (= instruction, advice) S. prasthāna
 ဥပမာ: ဘုရားက မွေး(ခြင်း)နဲ့ဥပမာပေးထားတာဖြစ်တယ်။; simile: The Buddha gives a simile with (his previous) birth.; podobenství: Buddha (to) ukazuje na příkladu svého minulého života.

("Buddha dáva příklad se svým (minulým) zrozením.");
 ဥပမာ: အောက်မှာ ဥပမာနည်းနည်းပြမယ်။;example: (I) will show (you) some examples below.;příklad: Dole (ti) napíšu (~ "ukážu") několik příkladů.;fut.
 ဥပမာ(တစ်ခု);example;příklad;sg. P. upamā
 ဥပမာအနေနှင့်;example, as an ° for instance;příklad, na ° na příklad;adv. writ. P. upamā (= example)
 ဥပမာအနေနဲ့;for instance ° example, for;příklad, na;adv. P. upamā (= example)
 ဥပမာအားဖြင့်;for instance ° example, for;příklad, na ° na příklad;adv. P. upamā (= example)
 ဥပါသကာတွေ;lay supporters;laičtí podporovatelé;n. pl. P. upāsakā
 ဥပါသိကာမ: မြန်မာပြည်က ဦးဇင်းဥပါသိကာမတစ်ယောက်နဲ့ သိနေပါတယ်။ (~ ဦးဇင်း မြန်မာပြည်က ဥပါသိကာမတစ်ယောက်နဲ့ သိပါတယ်။);lay supporter (female): I (~ "the monk") know ("with") a female-lay supporter from Myanmar.;laická podporovatelka: Zná se (~ "mnich se zná") s jednou laickou podporovatelkou z Myanmaru.;pol. mn.
 ဥပါသိကာမ(တစ်ယောက်);lay supporter, female;laická podporovatelka;sg. P. upāsika (= female-supporter)
 ဥပုသ်;Uposatha (Buddhist festival when lay people more dedicate themselves to Buddhist practice and study);Upósatha (buddhistický svátek, kdy se laici více oddávají Buddhistické praxi a studiu);name P. uposatha (= auspicious festival)
 ဥပုသ်: ဥပုသ်စောင့်လေ့မရှိဘူး။;Uposatha: (I) do not have the habit of attending (~ "waiting on") Uposatha.;Upósatha: Nemám sklon k dodržování (~ "čekání") Upósathy.;
 ဥပုသ်စောင့်;observe 8 precepts on the Uposatha day ("observe" Uposatha");dodržovat 8 pravidel na den Uposatha ("dodržovat" Uposatha");T
 ဥပုသ်စောင့်: လူကြီးတွေက ဥပုသ်စောင့်ပြီး ဘုန်းကြီးကျောင်းတွေမှာ တစ်နေ့လုံးနေကြပါတယ်။;observe Uposatha: The elder people, having observed Uposatha (8 precepts), they stay in the monastery whole the day.;dodržovat Uposathu: Staří lidé dodržují Uposathu (8 pravidel) a po celý den zůstávají v klášteře.;pol.
 ဥပုသ်နေ့;uposatha day (A Buddhist festival, which occurs each month, two weeks or one week. On this day usually people go to monasteries, follow certain extra rules and meditate.);upósatha den (Buddhistický svátek, který je každý měsíc, dva týdny či týden. V tento den obvykle chodí lidé do klášterů, následují určitá další pravidla a meditují.);adv. P. uposatha (= auspicious-day)
 ဥယျာဉ်;park ° garden;zahrada ° park;n. P. uyyāna (= garden)
 ဥယျာဉ်: ပြည်သူ့ဥယျာဉ်;park: People's Park;park: Lidový Park (pův. People's Park);name
 ဥယျာဉ်(တစ်ခု);garden;zahrada;sg. P. uyyāna (= garden)
 ဥရောပ(တိုက်);Europe (continent);Evropa (kontinent);name
 ဥရောပတိုက်: သူ ဥရောပတိုက်ကပါ။;European continent: He is from European continent.;evropský kontinent: ("On") je z Evropského kontinentu.;pol.
 ဥဩ;keel (part of a boat);kyl (část lodi);sg.
 ဥဩ(တစ်သီ);siren;siréna;sg.

ဉာဏ်ပညာ: နားလည်ဖွဲ့ဘာဉာဏ်ပညာနဲ့ တရားဟောနိုင်ပါသည်။;wisdom: (We) may preach with the wisdom of (our) understanding.;moudrost: Můžeme přednášet (Dhammu) moudrostí (našeho) pochopení.;pol. writ.
 ဦး;Mr. (used as title for names of older men or monks) ° indicates polite request ° ahead, be ° indicates near future ("be-about-to") ° please ° sir (also used as title for names of older men or monks) ° be about to ° monk's title ° num. class. for people ° ven. (venerable) ° king's title ° going to, be;p. (užíváno jakožto titul před jmény starších mužů či mnichů) ° čitel lidí ° chystat se ° pan (také užíváno jakožto titul před jmény starších mužů či mnichů) ° královský titul ° ct. (ctihodný) ° mnišský titul ° značí zdvořilý požadavek ° značí blízkou budoucnost ("chystat-se") ° vpředu, být ° prosím ° jít (se, chystat se k);pow. (or) suff. (or) pref. utmn. (or) T (or) pref.
 ဦး;Mr. ° indicates elder man's name ° sir (precedes name);p. (pan) ° pan (před jménem) ° značí jméno staršího pána;pref.
 ဦး: နေဦးအမေ့ကို မေးဦးမယ်။;indicates fut. tense: (I) am going to ask (my) mother (whether I can) ("stay");.značí budoucí čas: Jdu se zeptat matky zda mohu ("zůstat");.fut. col.
 ဦး: မင်းဘူးဦးဩဘာသာ;ven.: ven. Obhasa from Min;ct.: ct. Obhása z Men;writ.
 ဦး: ဦးဘမြနဲ့ ပြောချင်ပါတယ်။;Mr.: (I) want to speak with Mr. Bamy. (also in telephone conversation);pan: Chci mluvit s panem Bamy. (i do telefonu);col. pol.
 ဦး: ဦးဝါရီထွဲ;ven.: ven. Varitta.;ct.: ct. Váritta.;name.
 ဦးခေါင်း(တစ်လုံး);head ("head (and) head");hlava ("hlava (a) hlava");sg.
 ဦးခေါင်း(တစ်လုံး);head ("head, head");hlava ("hlava, hlava");sg.
 ဦးစီး;lead ("head (and) ride");vést ("velet (a) řídit");T.
 ဦးစီး နှင့်: ဦးအောင်ဇေယျသည် သွေးသောက်ရဲဘော် ခြောက်ကျိပ်ရစ်ယောက်နှင့်အတူ ဦးစီးကာ အောင်မြင်စွာ ခုခံတွန်းလှန်နိုင်ခဲ့သည်။;lead: U Aung Zeyya together with his sixty-eight blood comrades could successfully resist while being the leader (~ "while leading");.vést: Ú Aun Zeyya spolu se svými šedesáti osmi pokrevními přáteli se dokázal úspěšně ubránit zatímco (je) vedl.;p.s. writ.
 ဦးစီး(တစ်ဦး);leader ("head (and) ride");vůdce ("velet (a) řídit");sg.
 ဦးဆောင်: ထို့ကြောင့် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားကြီးများက ဦးဆောင်၍ သပိတ်မှောက်ခဲ့ကြသည်။;lead: Therefore, (there) were boycotting led by the elder university students.;vést: Proto za vedení starších studentů university bojkotovali.;p.s. writ.
 ဦးဆောင်;lead ("carry" (the) priority);vést ("nést" prvenství);T
 ဦးဇင်း: နဂိုကတည်းက ဦးဇင်းက ဗုဒ္ဓဘာသာလား။;ven. Sir: Is the ven. Sir a Buddhist since birth? (i.e. was he born in a Buddhist family);ct. Pán: Je ct. Pán buddhistou již od narození? (tj. jestli se narodil v buddhistické rodině);inter.
 ဦးဇင်း: ဦးဇင်းဆီစာပြန်ပို့တယ်။;monk: (He) sends the reply (letter) to the monk.;mnich: Posílá odpověď (dopis) mnichovi.;
 ဦးဇင်း(တစ်ပါး) (from ဦးပဉ္စဇင်း);monk ("preceptor");mnich ("preceptor");sg. P. upajjhāya (= preceptor)
 ဦးဇင်း: မြန်မာပြည်က ဦးဇင်းဥပါသိကာမတစ်ယောက်နဲ့ သိနေပါတယ်။ (~ ဦးဇင်း မြန်မာပြည်က ဥပါသိကာမတစ်ယောက်နဲ့ သိပါတယ်။);I (monk): I (~ "the monk") know ("with") a female-lay supporter from Myanmar.;já (mnich): Zná se (~ "mnich se zná") s jednou

laickou podporovatelkou z Myanmaru.;pol. mn.

ဦးအင်း(တစ်ပါး) (from ဦးပဉ္စင်);monk (ven. Sir);mnich (ct. Pán);sg.

ဦးအင်း(တစ်ပါး) (from ဦးပဉ္စင်);ven. Sir ("preceptor") ° monk ("preceptor");mnich ("instruktor") ° ct. Pán ("instruktor");sg. mn. P. upajjhāya (= preceptor)

ဦးတင်;respect, show (worship by placing one's clasped hands on one's forehead, "place¹ (on) head") ° worship, show (worship by placing one's clasped hands on one's forehead, "place¹ (on) head");uctít (uctít dotknutím se čela sevřenými dlaněmi, "uložit¹ (na) hlavu") ° respekt, prokázat (uctít dotknutím se čela sevřenými dlaněmi, "uložit¹ (na) hlavu");T ဦးတည်;focus (also one's mind, "rotate¹ ahead") ° direct (also one's mind, "rotate¹ ahead");zaměřit (také vlastní mysl, "otáčet¹ dopředu") ° namířit (také vlastní mysl, "otáčet¹ dopředu");T ဦးတည်: စိတ်ကို ဦးတည်တယ်;direct: (He) directs (his) mind.;zaměřovat: Zaměřuje (svou) mysl.;

ဦးတည်ချက်;aim ("build¹ first" {nouner}) ° goal ("build¹ first" {nouner});cíl ("postavit¹ nejprve" {jmenec});n.

ဦးထုတ်: ကျန်မ အဖြူရောင်ဦးထုတ် ဆောင်းထားတယ်;hat: I wear a hat of white color (on my head).;klobouk: Nosím (na hlavě) klobouk bílé barvy.;uw.

ဦးထုတ်: မုတ်ဆိတ်မွေးနှင့် အမျိုးသားက ဦးထုတ်နှင့် အမျိုးသားလောက် အရပ်ရည်တယ်;hat: The man with the beard is as tall as the man with the hat.;klobouk: Ten muž s vousy je stejně vysoký jako ten muž s kloboukem.;

ဦးထုပ်(တစ်လုံး) [oudhou] (ဆောင်းထား);cap (wear) ° hat (wear);čepice (nosit) ° klobouk (nosit);sg.

ဦးပဉ္စင်(တစ်ပါး);monk ("preceptor");mnich ("preceptor");sg. P. upajjhāya (= preceptor)

ဦးပဉ္စင်(တစ်ပါး);ven. Sir (who has higher ordination) ° monk (who has higher ordination);ct. Pán (s vyšším vysvěcením, nikoliv novic) ° mnich (s vyšším vysvěcením, nikoliv novic);sg. P. upajjhāya (= preceptor)

ဦးပဉ္စင်(တစ်ပါး);ven. Sir ("preceptor") ° monk ("preceptor");mnich ("instruktor") ° ct. Pán ("instruktor");sg. mn. P. upajjhāya (= preceptor)

ဦးမယ်;indicates fut. tense;značí budoucí čas;suff.

ဦးမယ်: စဉ်းစားလိုက်ဦးမယ်;indicates near fut.: Well, (I) will think about it.;značí blízkou budoucnost: No, budu o tom přemýšlet.;fut.

ဦးမယ်: စာကျက်ဦးမယ်;indicates near future: I am going to (~ "will") study.;značí blízkou budoucnost: Jdu (~ "budu") se učít.;fut.

ဦးမယ်: စုံစမ်းကြည့်ဦးမယ်;indicates near future: (I) will ask and see.;značí blízkou budoucnost: Zeptám se (a) uvidím;fut.

ဦးမှာ;indicates near future;značí blízkou budoucnost;suff.

ဦးမှာ: မင်း အွန်လိုင်းမှာ ဘယ်လောက် ကြာဦးမှာလဲ;indicates near future: How long time are you going to be online?;značí blízkou budoucnost: Jak dlouho budeš (~ "se chystáš") být online?;inter. col.

ဦးလေး: ဦးလေးကို ဓါတ်ပုံ ရိုက်မလိုလား;sir: You say, that (you) are going to take a photo of me (~ "sir")?;pán: Říkáš, že si vyfotíš mě (~ "pána")?;inter. fut.

ဦးလေး(တစ်ယောက်);sir (used as an address to an older unknown man, "smal¹ sir") ° uncle ("smal¹ sir");strýc (užito k

oslovení staršího, neznámého pána, "malý¹ pán") ° strýc ("malý¹ pán"); (or) voc.

ဦးဝိစာရလမ်း;U Wisara Road ("road² (of) ven.º Vicāra");U Wisáry, ulice ("ulice² ct.º Vičáry");name

ဧကဝုဉ် [ekous];singular;jednotné č.;gram. adj. P. eka-vacana (= one word)

ဧည့်(တစ်ယောက်);guest;host;sg.

ဧည့်ခံ;host ("take¹ guest") ° entertain (sb., "take¹ guest");bavit (koho, "vzít¹ hosta") ° hostit ("vzít¹ hosta");T

ဧည့်ခံ: စင်ပေါ်မှာ ရီတဲအဖွဲ့ကလဲ ကပြဧည့်ခံပါတယ်;entertain: The group ("being") on the stage also ("exhibiting") dances (and) entertains.;bavit (koho): Skupina ("jsoucí") na pódiu také ("ukazující se") tancuje a baví (ostatní lidi).;pol.

ဧည့်ခန်း: ကျွန်တော်အိမ် ဧည့်ခန်းမှာ ကုလားထိုင်တွေ ရှိပါတယ်;living room: There are chairs in my house's living room.;obývací pokoj: V obývacím pokoji mého domu jsou židle.;pol. um.

ဧည့်ခန်း(တစ်ခန်း);living room ("guests' room");obývací pokoj ("pokoj¹ hostů");sg.

ဧည့်လမ်းညွှန်(တစ်ယောက်);tourist guide ("shows² way¹ (to) guests") ° guide ("shows² way¹ (to) guests");turistický průvodce ("ukazuje² cestu¹ hostům") ° průvodce ("ukazuje² cestu¹ hostům");sg.

ဧည့်သည်(တစ်ယောက်);guest ("guest person");host ("osoba¹ hosta");sg.

ဧပြီ(လ);April (month);duben (měsíc);n. E. April

ဧရာမ;large ° huge ° energy (power);obrovský ° energie (síla) ° veliký;adj. writ. (or) n.

ဧရာမ: ဧရာမထကြွလို့လကို တဖြည်းဖြည်း ယူသည်;energie: (He) gains little by little more energy.;energie: Postupně získává víc energie.;writ.

ဧရာဝတီ;Ayeyawadi (river in Myanmar);Irravady ([ejávatī], řeka v Myanmaru);name

ဧရာဝတီတိုင်း(တိုင်း);Ayeyarwady (division);Irravadi (Ejávadí, správni středisko);name

ဩဝါဒ;instruction;instrukce;sg. P. ovāda (= advice)

ဦး;at (about time or place) ° in (about time or place) ° on (about time or place) ° in;v (o čase či místě) ° u (o čase či místě) ° na (o čase či místě) ° v;suff. prep. writ.

ဦး: တနေ့သ၌ ယုန်နှင့်လိပ်တို့တွေ့ဆုံကြရာ ယုန်က "အဆွေလိပ်၊ သင်သည် အသွားနေသည့်"ဟု ကဲ့ရဲ့၏;in (on): On one day, when rabbit met turtle, rabbit mocked: "friend turtle, you go slowly.";v: Jednoho dne (~ "v jeden den"), když se králík potkal se želvou, králík se vysmíval: "příteli želvo, ("ty") jdeš pomalu.";writ.

ဦး: နောက်နေ့နံနက်၌ ယုန်နှင့်လိပ်တို့သည် အပြေးပြိုင်ကြလေ၏;in: Indeed, next day in the morning rabbit and turtle competed (in) speed.;v: Vskutku, následující den ("v") ráno králík a želva soutěžili (v) běhu.;writ.

ဦး: ပုဂံမြို့၌ ကျန်စစ်သားမင်းတည်ခဲ့သော အာနန္ဒာဘုရားကို ယခုတိုင် ဖူးမြင်နိုင်ပါသည်;in: The Ananda Pagoda built in Pagan ("town") by the king Kyansittha can be (religiously) visited (and) seen up to today.;v: Ānanda Pagodu postavenou v ("městě") Paganu králem Čansitá, je možno (nábožensky) navštívit (a) vidět až do dnes.;pol. writ.

ဦး: သူက ကွန်ပျူတာ စာပို့၌ ထိုင်နေသည်;at: He is sitting at the computer table.;u: Sedí u stolu s počítačem.;cont. writ.

၍;indicates end of one action and start of another action °
 having ... ° while ° and (connects two sentences in a complex
 sentence) ° indicates p.p. ° after ...;a (spojuje dvě jednoduché
 věty v souvětí) ° značí konec jedné činnosti a začátek činnosti
 jiné ° značí minulý čas dokonavý ° když ° po tom, co ...;conj.
 writ. (or) suff. writ. (or) suff.
 ၍ (from ရှိ);and ° while ° because;a ° zatímco ° poněvadž;conj.
 writ.
 ၍: ဟံသာဝတီတပ်ဖွဲ့ကို အပြန်ခရီးတွင် လမ်းမဖြတ်၍
 တိုက်ခိုက်သည်။;while: At the journey back (he) went past and
 attacked the group of Hanthawadi troops while they were
 crossing a path.;když: Na cestě zpátky je následoval a zaútočil
 na tu skupinu Hentávadí vojsk když přecházeli přes cestu.;writ.
 ၎င်း: ၎င်းက အပြာရောင်။;it: it (is of) blue color;to: (je) to modré
 barvy;writ.
 ၎င်းကို: မြတ်ဗုဒ္ဓ အနုစိတ် ဟောကြားခဲ့သည့် တရားတော်တွေဟာ
 အခြေခံအားဖြင့် အဋ္ဌကထာရဲ့သဘောသဘာဝ သရုပ်ဖော်ပြီး ၎င်းကို
 သာရတ္ထဒီပနီမှာ ရည်ညွှန်းပါသည်။;it, to: The discourses with more
 details preached by the Buddha are basically depicting the
 commentarial nature, which is referred to in Sāratthadīpanī.;to,
 na: Promluvy s více podrobnostmi přednesené Buddhou v
 podstatě znázorňují komentátorský charakter, na který se
 odkazuje v Sāratthadīpanī.;pol. writ.
 ၎င်း (from လည်းကောင်း) [lakau~:];it;to;pron. writ.
 ၎င်း၏ (from လည်းကောင်း၏) [lakau~:ī];its;toho;pron. writ.
 ၎င်းကို (from လည်းကောင်း၏) [lakau~:ī];to that;do toho;pron. writ.
 ၏;indicates genitive case ° indicates end of sentence ° indicates
 possession;značí vlastnictví ° značí konec (oznamovací) věty °
 značí genitiv;suff. writ.
 ၏: ငှက်တစ်ကောင်၏ မျက်လုံး;indicates possession: a bird's
 eye;značí vlastnictví: ptačí oko;writ.
 ၀ (သည့်);0 (zero);0 (nula);num.
 ၁ (တစ်);one;jeden;num.
 ၁၀;ten;deset;num.

၁၀ ၀၀၀ (သောင်း);10 000 (ten thousand);10 000 (deset tisíc);num.
 ၁၀၀;100 (a hundred);100 (sto);num.
 ၁၀၀၀;1000 (thousand);1000 (tisíc);num.
 ၁၀၀၀၀၀ (သိန်း);100 000 (a lakhs) ° 100 000 (a hundred
 thousand);100 000 (sto tisíc);num.
 ၁၀၀၀၀၀၀ ((တစ်)ဆယ်သိန်း၊ သန်း);1000 000 (million);1000 000
 (milion);num.
 ၁၀၀၀၀၀၀၀ (တုဇ္ဇ၊ ဆယ်သန်း၊ သိန်းတစ်ရာ);10 000 000 (ten
 million);10 000 000 (deset milionů);num.
 ၁၁;11 (eleven);11 (jedenáct);num.
 ၁၂;12 (twelve);12 (dvanáct);num.
 ၁၂၀;120 (a hundred and twenty);120 (sto dvacet);num.
 ၁၃;13 (thirteen);13 (třináct);num.
 ၂;two;dva;num.
 ၂၀;20 (twenty);20 (dvacet);num.
 ၂၁;21 (twenty-one);21 (dvacet jedna);num.
 ၃;three;tři;num.
 ၃၀;30 (thirty);30 (třicet);num.
 ၃၀၀၀၀၀ (သုံးသိန်း);300 000 (three lakhs);300 000 (třista
 tisíc);num.
 ၄;four;čtyři;num.
 ၅;five;pět;num.
 ၅၀၀၀၀ (ငါးသောင်း);50 000 (fifty thousand);50 000 (padesát
 tisíc);num.
 ၆;six;šest;num.
 ၆: ၆လ;half (~ "6"): half of a year;pūl (~ "6"): pūl roku;
 ၇;seven;sedm;num.
 ၇ (ခုနစ်၊ from ခုနစ်);7 (seven);7 (sedm);num.
 ၈;eight;osm;num.
 ၉;nine;devět;num.
 ၊တို့;I;já;sl.
 ၊တို့: Sit က ၊တို့ ထက်သာပါတယ်။;I: Sit is better than me.;já: Sit je
 lepší než já.;pol. sl.
 post;post (in FB etc.);příspěvek (na FB atd.);n. sl. FB

English-Myanmar/Burmese-Czech Part

-able (follows after a v.);စရာကောင်း;vhodný k;suff.
-able: This cat is adorable (~ lovely);.စရာကောင်း: ဒီကြောင်ချစ်စရာကောင်းတယ်;vhodný k: Tato kočka je vhodná k zamilování si (~ roztomilá);.col.
-able: Today's enjoyable.;စရာကောင်း: ဒီနေ့ပျော်စရာကောင်းတယ်;vhodný k: Dnešek je vhodný k potěšení.;col.
-ing (continuous tense);နေ;-ní (průběhový čas);suff.
-less;ကင်း;bez-;suff.
-ly (follows after a v.);စရာကောင်း;vhodný k;suff.
-ness;ခြင်း ° မှု;-ství;suff.
-th;မြောက်;-átý;suff.
-th (indicates ordinal number);ကြိမ်မြောက်;-tý (značí pořadovou číslovku);suff.
-th (indicates ordinal number): Our country, indeed, gave 105 warning to that country.;ကြိမ်မြောက်: ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံက ဟိန္ဒိန်နိုင်ငံကို တရုတ်ကြိမ်မြောက် သတိပေးလိုက်ပါတယ်;-tý (značí pořadové číslo): Naše zem varovala tamtu zem, vskutku, (již) po páté.;pol. um.
0 (zero);ဝ (သည) ° ဝ (သည);0 (nula);num.
10 000 (ten thousand);၁၀ ၀၀၀ (သောင်း);10 000 (deset tisíc);num.
10 000 000 (ten million);၁၀၀၀၀၀၀ (ကုဋေ၊ ဆယ်သန်း၊ သိန်းတစ်ရာ);10 000 000 (deset milionů);num.
100 (a hundred);၁၀၀;100 (sto);num.
100 000 (a hundred thousand);၁၀၀၀၀၀ (သိန်း);100 000 (sto tisíc);num.
100 000 (a lakhs);၁၀၀၀၀၀ (သိန်း);100 000 (sto tisíc);num.
1000 (thousand);၁၀၀၀;1000 (tisíc);num.
1000 000 (million);၁၀၀၀၀၀၀ ((တစ်)ဆယ်သိန်း၊ သန်း);1000 000 (milion);num.
11 (eleven);၁၁;11 (jedenáct);num.
12 (twelve);၁၂;12 (dvanáct);num.
120 (a hundred and twenty);၁၂၀;120 (sto dvacet);num.
13 (thirteen);၁၃;13 (třináct);num.
20 (twenty);၂၀;20 (dvacet);num.
21 (twenty-one);၂၁;21 (dvacet jedna);num.
30 (thirty);၃၀;30 (třicet);num.
300 000 (three lakhs);၃၀၀၀၀၀ (သုံးသိန်း);300 000 (třista tisíc);num.
50 000 (fifty thousand);၅၀၀၀၀ (ငါးသောင်း);50 000 (padesát tisíc);num.
7 (seven);၇ (ခုနစ် from ခုနစ်);7 (sedm);num.
a;ဘ (from တစ်) ° တစ်;nějaký;indef. article (or) num.

a few: preferred a few;အနည်းငယ်: အနည်းငယ် နှစ်သက်ခဲ့သည် ;několik: oblíbil si několik;p.s.
a little ("little (and) summary");အနည်းအကျဉ်း;trochu ("trochu (a) shrnutí");n.
a little: I have a little (money);.အနည်းအကျဉ်း: ကျွန်တော်မှာ အနည်းအကျဉ်းရှိပါတယ်;trochu: Mám trochu (peněz);.pol. um.
a: Mandalay's Zaycho ("Sweet Market") is a famous market.;တ: မန္တလေးဈေးချိုဟာ နာမည်ကြီးဈေးကြီးတ(စ်)ဈေးပါ;nějaký: Mandalažský Zhéchu ("Sladký Trh") je slavný trh.;pol. col.
aback;နောက်ဘက်မှာ);vzadu;adv.
abandon;ခွာ ° စွန့်;opustit ° zanechat ° vzdát se (čeho);T
abandon ("abandon (and) free");စွန့်လွှတ်;opustit ("opustit (a) uvolnit");T
abandon ("abandon (and) pull-away");စွန့်ခွာ;opustit ("opustit (a) odstrčit");T
abandon ("leave-behind (and) fix");ချန်ထား;zanechat ("zanechat (a) upevnit");T
abandon ("reject (and) leave");ပယ်ခွာ;opustit ("odmítnout (a) odejít");T
abandon ("struggle (and) leave");ရုန်းထွက်;opustit ("bojovat (a) odejít");T
abandon (also about renunciation, "refuse (and) reject");စွန့်ပယ်;opustit (také o odřeknutí nebo odchodu do mnišského řádu, "odmítnout (a) odmítnout");T
abandon (solving a problem, "refuse (and) set-free");စွန့်လွှတ်;vzdát se (řešení problému, "odmítnout (a) uvolnit");T
abandon: (I) praise (and) value the character of your mind, brave to abandon.;စွန့်ပယ်: ခင်ဗျားစွန့်ပယ်ရ(ခဲ့)တဲ့ စိတ် နေစိတ်ထားကို ချီးကျူးတန်ဖိုးထားပါတယ်;zanechat: Chválím (a) hodnotím (vysoko) charakter tvé mysli, statečně zanechat.;pol.
abandon: Having realized (that I have) thoughts again and again, (I continuously) abandon them.;ပယ်ခွာ: စိတ်ကူးများကို ထပ်တလဲလဲသဘောပေါက်သွားပြီး အဲဒါများကို ပယ်ခွာတယ်;opustit: Znovu a znovu si uvědomuji, (že mám) myšlenky, a (neustále) je opouštím.;med.
abandon: Not ("As much as not being") able to abandon the lay life, (we) must live like this.;စွန့်လွှတ်: လူဘောင်ကို မစွန့်လွှတ်နိုင်သရွေ့တော့ ဒီလိုပဲ နေရမှာပဲ;zanechat: ("Jak moc") neschopní ("nejsouce schopní") zanechat laického života, musíme žít život takhle.;col.
abandon: still unable to abandon;စွန့်: မစွန့်နိုင်သေးတာ;zanechat: stále neschopen zanechat;n.
abbreviation ("collect' (to) shortness");အတိုကောက်;zkratka (slova, "sbírat' (do) krátkosti");n.

abbreviation (of words, “infer¹ (to) shortness” {nouner}²);အတိုကောက်ခြင်း;zkратka (slovní, “dedukovat¹ (na) krátkost^o {jmenec}²);n.

abbreviation (of words, “reduce¹ (to) shortness” {nouner}²);အတိုချုပ်ခြင်း;zkратka (slovní, “snížit¹ (na) krátkost^o {jmenec}²);n.

Abhidhamma (third great collection of Pāli texts in Tipiṭaka);အဘိဓမ္မာ;Abhidhamma (třetí velká kolekce pāli textů v Tipiṭace);name Bh. lit. P. abhidhamma (= higher law)

Abhidhamma Pitaka (third great collection of Pāli texts in Tipiṭaka);အဘိဓမ္မာပိဋက;Abhidhamma Pitaka (třetí velká kolekce pāli textů v Tipiṭace);name Bh. lit. abhidhamma-piṭaka (= higher knowledge - canon)

Abhidhamma Piṭaka: seven pakaraṇa books of Abhidhamma Piṭaka;အဘိဓမ္မာပိဋက: အဘိဓမ္မာပိဋက ပဏရဏ ခန့်ဂ်ကျမ်း;Abhidhamma Piṭaka: sedm pakaraṇa knih Abhidhamma Piṭaky;Bh. lit. pl. writ.

abhinna (any of the six higher knowledges, (a) divine eye, (b) divine ear, (c) telepathy, (d) art of transformation, (e) memory of past lives (f) enlightenment);အဘိညာဉ်(တစ်ပါး);abhiññā (kterákoli z šesti vyšších znalostí, (a) božské oko, (b) božské ucho, (c) telepatie, (d) umění proměny, (e) paměť minulých životů (f) osvícení);sg. Bh. P. abhiññā (= higher knowledge)

abhinna: six abhiññā;အဘိညာဉ်: အဘိညာဉ်ခြောက်ပါး;abhinna: šest abhiññā;Bh.

ability (“can (and) can {nouner}”);တတ်နိုင်တာ;schopnost (“moci (a) moci {jmenec}”);n.

ability (“potency (and) power”);စွမ်းအင်;schopnost (“schopnost (a) moc”);n.

ability: (“I”) also thank (you), that (you) took the help from the side of (my) ability.;တတ်နိုင်: ကျွန်တော်လဲ တတ်နိုင်တာက ကူညီရလို့ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။;schonost: (“Já”) (ti) také děkuji, že jsi si vzal pomoc ze strany (mých) schopností.;pol.

ability: If (I) have the ability, (I) am ready to look (at it).;တတ်နိုင်တာ: ကျွန်တော် တတ်နိုင်တာရှိရင် ကြည့်ဖို့ အသင့်ပါ။;schopnost: Pokud mám tu schopnot, pak jsem připravený se (na to) podívat.;pol.

able to do sth., be;ကျွမ်း;schopný něco udělat, být;l

able to, be;နိုင်;schopen, být;l

able to, be: Who is able to bring more benefit the country?;နိုင်: နိုင်ငံတော်အကျိုးကို ဘယ်သူက ပိုဆောင်ရွက်နိုင်သလဲ။;schopen, být: Kdo je schopen (naší) zemi přinášet více užitku?;inter.

able, be;နိုင် ° တတ်;schopný, být;l

able, be (“be-able (and) can”);တတ်နိုင်;schopný, být (“být-schopný (a) moci”);l

able, be (to do sth., “be-skilled (and) excel {nouner}”);ကျွမ်းကျင်;schopný, být (něco udělat, “být-dovedný (a) vynikat {jmenec}”);l

able, be (to perform a feat);စွမ်း;schopný, být (vykonat);l

about;ကြောင်း ° ကို ° အကြောင်းကို ° အကြောင်း;na ° o;prep. (or) suff. prep. (or) prep. writ.

about (around);ခန့် ° လောက်;asi ° okolo (asi);adv. (or) suff.

about (estimation);လောက်;okolo (odhad);prep.

about (regarding, often followed by a verb, “after³ wrapped¹

(and) descended² with”);နင့်ပတ်သက်၍ ° နဲ့ပတ်သက်ပြီး;o (vzhledem k, obvykle následováno slovesem, “po³ zabalení¹ (and) sestoupení² s”);adv. writ.

about (relevant to, “be-related-to (and) proper”);ဆိုင်ရာ;o (týkající se, “týkat-se (a) být-správný”);adj.

about to ..;မလို့;chystat se ..;suff.

about to ..: I am about to go to the library.;မလို့: ကျွန်တော် စာကြည့်တိုက်သွားမလို့။;chystat se: Chystám se jít do knihovny.;fut.

about to ..: Today you are about to come home.;မလို့: ဒီနေ့ ခင်ဗျားအိမ် လာမလို့။;chystat se: Dnes se chystáš přijít domů.;fut. um.

about: (a) book about history;ဆိုင်ရာ: သမိုင်းဆိုင်ရာ စာအုပ်;o: kniha o historii;writ.

about: (I will) check (it) out and inform (you) (“in-return”);အကြောင်း: စစ်ပြီး အကြောင်းပြန်ပေးပါမယ်။;o: Zkontroluji (to) a budu (tě) (“nazpátek”) informovat.;fut. pol.

about: (I) do not like to talk much about myself.;အကြောင်း: ကျွန်တော်အကြောင်း စကားများများ မကြိုက်ပါဘူး (~ မပြောချင်ပါဘူး)။;o: Nerad o sobě moc povídám.;pol.

about: (I) speak about the female supporters.;ကို: အကာမတွေကို ပြောတာပါ။;o: Mluví o podporovatelkách.;pol.

about: about (the) word;နင့်ပတ်သက်၍: စကားလုံးနင့်ပတ်သက်၍;o: o slově;writ.

about: about Myanmar movie;နင့်ပတ်သက်၍: မြန်မာ့ရုပ်ရှင်နင့်ပတ်သက်လို့;o: o Myanmarském filmu;writ.

about: About these rivers.;အကြောင်း: ဒီမြစ်များအကြောင်း။;o: O těchto řekách.;writ.

about: about this;အကြောင်း: အဲဒီအကြောင်း;o: o tomhle;

about: Here is little about me.;အကြောင်း: ဒီဟာနည်းနည်းလေးကျွန်တော်ရဲ့ အကြောင်းပါ။ (~ ဒီဟာကျွန်တော့်အကြောင်း အကြမ်းဖျင်းလေးပါ။);o: Zde je trochu o mě.;pol.

about: I am thinking about you.;အကြောင်း: ငါ မင်းအကြောင်း တွေးနေတယ်။;o: Myslím na tebe (~ o tobě);cont. col.

about: I'm studying (“about”) the Truth (Dhamma).;အကြောင်း: တရားအကြောင်းကို သင်ယူနေပါတယ်။;Pravda (Dhamma): Studuji Pravdu (Dhammu).;pol. cont.

about: Indeed, I am very happy about you (“of what (I) heard about you”).;အကြောင်း: တကယ်ကို ငါ မင်းကြောင်းကြားရလို့ သိဝမ်းသာပါတယ်။ (~ ငါ မင်းကြောင်းကြားရလို့ တကယ်ကို ဝမ်းသာပါတယ်။);o: Opravdu, mám z tebe (~ “z toho, co jsem o tobě slyšel”) velkou radost .;pol.

about: It is said, that Nga Nyo became happy as his wife told (him) about the kings's call up.;အကြောင်း: ဘုရင်က ခေါ်တဲ့အကြောင်း သူ့နီးက ပြောတော့ ငည့် ဝမ်းသာ သွားသတဲ့ ;o: Říká se, že když mu manželka řekla o králově zavolání, Na Ňo měl radost.;

about: On the big flight plan (“board”) there is information about departures of planes (~ “planes which will depart”);အကြောင်း: လေယာဉ်ခရီးစဉ်ဘုတ်ကြီးပေါ်မှာ ထွက်ခွာဖွဲ့လေယာဉ် (အကြောင်း) သတင်း(တွေ့ရှိတယ်။;o: Na velké (“tabuli”) letového řádu jsou informace o odletech letadel (~ “letadlech, která odletí”).;

about: Some (of them) do not know about meditation.;အကြောင်း: တချို့ဆို ဘာဝနာအကြောင်း မသိဘူး။;někteří

(lidé): Někteří (lidé) neví o meditaci.;
 about: The monk should ask (his) teacher again about (the teacher's) name.;ကြောင်း: ကိုတော် ဆရာကို ပြန်မေးသင့်ကြောင်း နာမည်ကို။ (~ ကိုတော်ဆရာနာမည်ကို ပြန်မေးသင့်ကြောင်းပါ။);na: Ten mnich by se měl zeptat (svého) učitele na jeho jméno (~ jméno učitele).;sl.
 about: They taught me about life.;အကြောင်း: သူတို့က ဘဝအကြောင်း သင်ပေးခဲ့ကြတယ်။;o: ("Oni") mě učili o životě.;p.s.
 about: This is little bit about me.;အကြောင်း: ဒါဟာငါ့ရဲ့ အကြောင်းနည်းနည်းပါ။ (~ ဒါဟာငါ့ရဲ့ အကြောင်းအကြမ်းဖျင်းလေးပါ။);o: Toto je trochu o mě.;pol.
 about: We talk about the Law (Dhamma).;အကြောင်း: ငါတို့ တရားအကြောင်း ပြောကြတယ်။;o: Povídáme si o Zákoně (Dhammě).;col.
 above;အထက်တွင် ° အပေါ်;nad ° výše;prep. (or) adv. writ.
 above ("in¹ above°");အထက်မှာ;nad ("v¹ nad°");prep.
 above mentioned, be ("included¹ above°");အထက်ပါ;výše uvedený, být ("zahrnutý výše");l
 above: mentioned above;အထက်တွင်: အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည် ° အထက်တွင်: အထက်တွင် ဆိုချိုး ဖြစ်သော;výše: zmíněno výše ° výše: zmíněné výše; (or) writ.
 abroad ("other² country's° territory");နိုင်ငံရပ်ခြား;zahraníčí ("území¹ jiného² státu°");n.
 abroad, be ("devoid-of¹ (our) country°");ပြည်ပ;cizinec, být v ("postrádající¹ (naši) zemi°");
 abroad: Have you (ever) gone abroad?;နိုင်ငံခြား: နိုင်ငံခြားကို ထွက်ဖူးလား။;zahraníčí: Jel jsi (někdy) do zahraničí?;inter.
 abroad: Have you ever gone (~ "arrived") abroad?;နိုင်ငံခြား: နိုင်ငံခြား(ကို) ရောက်ဖူးလား။;jít: Jel (~ "dojel") jsi už (někdy) do zahraničí?;p.p. inter. col.
 abroad: the monks who live abroad;ပြည်ပ: ပြည်ပမှာ ရှိတဲ့ ရဟန်းသံဃာတွေ;zahraníčí, v: mniši, kteří žijí v zahraničí;
 abruptly;ခနဲ;neočekávaně;suff. adv.
 absent, be ("not°not² be°");မရှိဘူး;nepřítomen ("nebýt");v.
 absent, be: Every time when he comes, I am not at home.;မရှိဘူး: သူလာတိုင်း ကျွန်တော် အိမ်မှာ မရှိဘူး;nejsem: Kdykoliv přijde, nejsem doma.;um.
 absolutely;လုံးဝ;naprosto;adv.
 absolutely ("round (and) fat°");လုံးဝ;absolutně ("kulatý (a) tlustý") ° naprosto ("kulatý (a) tlustý");adv.
 absolutely not ("not² round° (and) fat°");လုံးဝမ;absolutně ne ("nikoliv² kulatý° (a) tlustý");adv.
 absolutely: (I) have absolutely no money.;လုံးဝ: ဝိုက်ဆံလုံးဝ မရှိဘူး။;vůbec: Nemám naprosto žádné peníze.;
 abstentiously ("readily (and) daringly");အသင့်အတင့်;střídmě ("připraveně (a) troufale");adv.
 abundance, be;ပေါ့;hojnost, být;l
 abundance, be: There is abundance of meditation centers in Myanmar.;ပေါ့: ကမ္ဘာ့ဂူနန်းရှိသောက မြန်မာမှာ ပေါတာ။;hojnost, být: V Myanmaru je hojnost meditačních center.;col.
 abundant;မြို့;vydatný;adj.
 abundant, be;မြို့ ° လှိုင် ° ကောင်း;vydatný, být ° hojný, být;l (or) l un.
 abundant, be: People's lies are abundant.;ပေါ့:

လူလိမ်တွေပေါတယ်။;spousta, být: Lidských lží je spousta.;
 abundant: steadfast, bountiful country;မြို့: ပြည်ခိုင်မြို့;bohatý: vytrvalá, bohatá zem.;n.
 AC (after Christ, "Christ's year AC");ခရစ်နှစ် အေစီ;n.l. (našeho letopočtu, "Kristova let AC");adv. E. AC
 accept;ခံ;přijmout;T
 accept ("accept (and) take");ခံယူ;přijmout ("přijmout (a) vzít si");T
 accept ("get (and) have");ရရှိ;přijmout ("vzít (a) mít");T
 accept ("take¹ (by) hand°");လက်ခံ;přijmout ("vzít¹ rukou°");T
 accept (believe, "descend (and) enter");သက်ဝင်;přijmout (věřit, "sestoupit (a) vstoupit");T
 accept as ("pick-up (and) take");ကောက်ယူ;přijmout za ("sbírat (a) vzít");T
 accept, not to ("indeed³ not¹ make² acceptance°");ခံယူခြင်း မပြုပေ;nepřijmout ("neudělat¹ přijetí°");T
 accept: (Come on,) accept!;လက်ခံ: လက်ခံလိုက်ပါ။;přijmout: (No tak,) přijmi!;col. imper. pol.
 accept: (He) reluctantly accepts, that I stay in Sri Lanka.;လက်ခံ: ကျွန်တော် သီရိလင်္ကာတွင်ရှိနေတယ်ဆိုတာကိုတော့ အင်တင်တင်ဖြင့်လက်ခံတယ်။;přijmout: Neochotně přijímá, že jsem na Srí Lance.;writ.
 accept: (I) accept the second column as the first column.;လက်ခံ: ဒုတိယကော်လံကို ပထမကော်လံအဖြစ် လက်ခံသည်။;přijmout: Přijmu druhý sloupec za (~ "jakožto") první sloupec.;writ.
 accept: (I) respectfully follow (the religion) believing (and) accepting.;သက်ဝင်: ယုံကြည်သက်ဝင်စွာနဲ့ လေးလေးစားစားကိုးကွယ်တာပါ။;přijímat: Uctivě následuji (to náboženství) věrice a přijímajíce.;pol.
 accept: It is accepted by some philosophers, that the ("great") Pāli Aṭṭhakathā were certainly translated.;လက်ခံ: အဋ္ဌကထာပါဠိတော်ကို ဘာသာပြန်ထားပြီး(သား) ဖြစ်လိမ့်လို့ အချို့အတွေးအခေါ်ရင်များက လက်ခံကြသည်။;přijmout: Některými filozofy je přijato, že Pāli Aṭṭhakathā byly jistě přeloženy.;writ.
 accept: It is generally accepted that the commentaries appeared during (ven.) Buddhaghosa's time.;လက်ခံ: အဋ္ဌကထာ ဗုဒ္ဓယောသလက်ထက်မှာ ပေါ်လာတယ်ဆိုတာကို ယေဘုယျအားဖြင့် လက်ခံကြသည်။;přijmout: Všeobecně se přijímá, že komentáře se objevily během doby (ct.) Buddhaghósy.;writ.
 acceptance ("receive (and) take {nouner}");ခံယူခြင်း;přijetí ("přijmout (a) vzít {jmenec}");n.
 accessory ("included² (and) proper¹ sugar-cane°");ကြရာပါ;příslušenství ("zahrnutá² (a) správná¹ cukrová-třtina°");n.
 accident ("not well estimate (and) bump {nouner}");မတော်တဆထိခိုက်မှု;nehoda ("nedobře odhadnout (a) narazit {jmenec}");n.
 accident ("not° well¹ estimate² (and) collide¹⁰ (with) vehicle³ {nouner}");မတော်တဆယာဉ်တိုက်မှု;nehoda ("nedobře odhadnout (a) vozidlem narazit {jmenec}");n.
 accident: car accident;မတော်တဆထိခိုက်မှု: ကားမတော်တဆထိခိုက်မှု;nehoda: automobilová nehoda;
 accident: There is (~ "is-happen") an

accident.;မတော်တဆထိခိုက်မှု; မတော်တဆထိခိုက်မှုတစ်ခု
 ဖြစ်ပွားနေတယ်။;nehoda: Mají (~ “stává-se”) nehodu.;cont.
 accommodated, be;တည်းခို ° တဲ;byť ubytovaný;T
 accommodated, be (“dwell (and) dwell”);တည်းခိုနေထိုင်;ubytován,
 být (zůstávat, “přebývat (a) přebývat”);T
 accommodated, be (“stay (and) take-refuge”);တည်းခို;ubytován,
 být (“zůstávat (a) brát-ochranu”);T
 accommodation: (I) will arrange the accommodation to
 stay.;တည်းခိုနေထိုင်: ကျွန်တော် တည်းခိုနေထိုင်စရာ
 စီစဉ်ပေးပါမယ်။;ubytování: Připravím ubytování.;pol.
 accommodate (oneself);တည်းခို;ubytovat se;T
 accomodated, be (“dwell (and) take-refuge”);တည်းခို;ubytován,
 být (“pobývat (a) brát-ochranu”);l
 accomodation;တည်းခိုနေထိုင်စရာ;ubytování;n.
 accompany;လိုက်;přidat se k;T
 accomplice (“included² (and) proper¹ sugar-
 cane⁰”);ကြရာပါ(တစ်ယောက်);spolupachatel (“zahrnutá² (a)
 správná¹ cukrová-třtina⁰”);sg.
 accomplice (a bad person, “side
 person”);ဘေးလူ(တစ်ယောက်);spolupachatel (špatná osoba,
 “krajní osoba”);sg.
 accomplish (“be-able (and) perform”);စွမ်းဆောင်;dokázat (udělat,
 “být-schopný (a) provést”);T
 accomplish (“fill (and) reach”);ပြည့်မြောက်;uskutečnit (“naplnit (a)
 dosáhnout”);T
 accomplish (“finish (and) reach-apex”);ဖြစ်မြောက် °
 ပြီးမြောက်;dovršet (dokončit, “skončit (a) dosáhnout-vrcholu”) °
 dokončit (“skončit (a) dosáhnout-vrcholu”);T
 accomplish (“finishing has-gone”);ပြီးသွား;dokončit (“ukončení
 odešlo”);T
 accomplish: (He) was able to accomplish that feat without
 (movement of) hand.;စွမ်းဆောင်: လက်မပါဘဲ အဲဒီ လုပ်ရပ်ကို
 စွမ်းဆောင်နိုင်လာပါတယ်။;uskutečnit: Byl schopen uskutečnit (ten
 magický) skutek (i) bez (pohybu) ruky.;pol.
 accomplished, be;ဝိုင်;uskutečněný, být;l
 accord, be in (“correspond (and) be-inaccord”);ကိုက်ညီ;shodě,
 být ve (souhlasit, “odpovídat (a) být-ve-shodě”);T
 accord, be in: Homosexuals are not in accord with the
 law.;ကိုက်ညီ: လိင်တူချစ်သူတွေဟာ ဥပဒေနဲ့ မကိုက်ညီပါဘူး။;shodě,
 být ve: Homosexuálové nejsou ve shodě se zákonem.;pol.
 according to;အရဆိုရင် ° အတိုင်း ° အတိုင်း ° အလိုက် ° အရ;podle °
 dle ° podle (čeho);prep. (or) adv.
 according to (“according-to¹ idea⁰”);အလိုအရ;podle (“podle¹
 myšlenky⁰”);adv.
 according to (“accoring¹ (to) saying⁰”);အဆိုအရ;podle (“podle
 řečeného”) ° dle (“podle řečeného”);adv.
 according to (follows after a v.);အရ;podle (následuje za
 slovesem) ° dle (následuje za slovesem);adv.
 according to what;သလောက် (သည့်)+လောက်) ° လောက်;podle
 toho, co;suff.
 according to what: According to what he says, this book is not
 difficult.;လောက်: သူ ပြောသလောက် ဒီစာအုပ် မခက်ပါဘူး။ °
 သလောက်: သူ ပြောသလောက် ဒီစာအုပ် မခက်ပါဘူး။;podle toho, co:
 Podle toho, co říká, tato kniha není náročná.;pol.

according to: according to the idea of scholar
 Malalasekera;အရ: မလလသောကရ ပညာရှင် အလိုအရ;dle
 myšlenky učence Malalasekary;writ.
 according to: according to the stanza;အလိုအရ:
 စာပိုဒ်အလိုအရ;podle: podle (té) stanzy;writ.
 according to: According to this map, this way is correct.;အရ:
 ဒီမြေပုံအရ ဒီလမ်းမှန်တယ်။;podle: Podle této mapy je tato cesta
 správná.;
 according to: According to what the teacher said, today the
 school is closed.;အရ: ဆရာအပြောအရ
 ဒီနေ့ကျောင်းပိတ်တယ်။;podle: Podle toho co řekl učitel, je dnes
 škola zavřená.;
 according to: also according to __Sāratthadīpanī__ ;အဆိုအရ:
 သာရဠဒီပနီ အဆိုအရလည်းပဲ;podle: také podle Sāratthadīpanī;
 according to: Go (“according to”) this way, but (it is) still very
 far.;အတိုင်း: ဒီလမ်းအတိုင်းသွား ဒါပေမယ့်
 တော်တော်ဝေးသေးတယ်။;podle: Jedťe (“podle”) této cesty, ale (je
 to) ještě hodně daleko.;imper.
 according to: It can be known according to the notes and
 records.;အရ: မှတ်စုမှတ်တမ်းတွေအရ သိနိုင်ပါတယ်။;z (“podle”): Lze
 o tom vědět z (~ “podle”) poznámek a záznamů.;pol.
 account;စာရင်း;účet;n.
 account (also in Internet messengers etc.);အကောင့်(တစ်ခု);účet
 (také v Internetových chatovacích programech atc.);sg. E.
 account
 accountant (“holds¹ inventories⁰”);စာရင်းကိုင်(တစ်ယောက်);účetní
 (“drží¹ inventáře⁰”);sg.
 accurate, be;ဝီ;přesný, být;l
 accusation (“slip-over (and) tighten
 {nouner}”);စွပ်စွဲချက်(တစ်ခု);obvinění (“navléknout (a) upevnit
 {jmenec}”);sg.
 accustom (“fall² (in) life⁰ matter¹”);နေသားကျ;zvyknout si
 (“padnout² (do) materiálu¹ života⁰”);T
 achieve (a certain state, position etc., “take (and)
 come”);ရလာ;dosáhnout (do určitého stavu, pozice atd., “vzít (a)
 přijít”);l
 achieve (a worldly thing or achievement, “receive (and)
 take”);ရယူ;dosáhnout (světské věci či dosažení, “dostat (a) vzít-
 si”);l
 achieve (succeed, “succeed (and) see”);အောင်မြင်;docílit
 (dosáhnout, uspět, “uspět (a) vidět”);l
 achieve: (He) started to strive to attain them.;အောင်မြင်: အဲဒါများ
 အောင်မြင်ဖို့ စပြီး ကြိုးပမ်းခဲ့ပါတယ်။;dosáhnout: Začal usilovat, aby
 jich dosáhnul.;p.s. pol.
 achieve: (It) is the day of a girl's birthday, achieving her
 23.;မြောက်: ကောင်းမလေးတစ်ယောက်က သူမရဲ့ ၂၃မြောက်
 မွေးနေ့ဖြစ်သည်။ (~ ဒီနေ့ ကောင်းမလေးတစ်ယောက်ရဲ့ ၂၃မြောက်
 မွေးနေ့ဖြစ်တယ်။);dosáhnout: Je den narozenin slečny, (která
 právě) dosáhla svých 23.;writ.
 achieve: all what we want to achieve;အောင်မြင်:
 အောင်မြင်ချင်သည့်အရာအားလုံး;dosáhnout: vše, čeho chceme
 dosáhnout;
 achieved: Sinhalese commentaries achieved the first place in
 the Pāli literature.;ရလာ: သီဟိုဠ်အဋ္ဌကထာများသည် ပါဠိစာပေရဲ့
 ပထမနေရာကို ရလာကြသည်။;dosáhnout: Sinhálské komentáře

dosáhly prvního místa v Pāli literatuře.;writ.
acquaintance (“knowing”);အသိ(တစ်ယောက်);známý (známost, o vzdálených přátelích atd., “známost”);sg.
acquaintance (about people, “knowing”);အသိ(တစ်ယောက်);známost (známost, o vzdálených přátelích atd., “známost”);sg.
acquaintances, have (with important people, “have² connections¹ (and) connections”);အဆက်သွယ်ရှိ;znémé, mít (důležité lidi, “mít² spoje¹ (a) spoje”);l
acquire (knowledge, merit, “approach (and) be-close-together”);ဆည်းပူး;získat (znalost, zásluhu, “přiblížit-se (a) být-blízko-u-sebe”);T
acquire (knowledge): Monks from every country come and acquire knowledge (here).;ဆည်းပူး: နိုင်ငံတကာက သံဃာတော်တွေ ပညာလာဆည်းပူးကြပါတယ်။;získat (znalosti): Mniši z každé země (sem) přicházejí a získávají znalosti.;pol.
act;ပြု;činit;T
act (“work (and) stop”);လုပ်ရပ်;akt (“pracovat (a) zastavit”);n.
act (according to intention, “practice (and) think”);ကျင့်ကြံ;činit (dle záměru, “praktikovat (a) myslet”);T
act (carry out) (“carry-in-hand (and) carry-on-head”);ဆောင်ရွက်;vykonat (“nést-v-ruce (a) nést-na-hlavě”);T
action (“work (and) stop”);လုပ်ရပ်;úkon (“pracovat (a) zastavit”);n.
action (previously or presently intentionally committed acts);ကံ;čin (dříve nebo v přítomnosti záměrně vykonané činy);n. P. kamma (= intentionally-done-action)
actions: Because of (their previous) actions, (they) must stay (“(being) given”) suffering consequences.;ကံ: ကံကြောင့် ပေးဆပ်နေရတယ်။;činy: Kvůli (svým předchozím) činům musí zůstat (“(a) dostávat (a)”) trpět následky.;
active knowledge (“blasting (and) fresh knowing”);ဖျတ်လတ်သိခြင်း;aktivní znalost (“výbušné (a) čerstvé vědění”);n.
active knowledge (“quick (and) quickly knowing”);လျင်မြန်စွာသိခြင်း;aktivní znalost (“rychlý (a) rychle vědění”);n.
active, be;တက်ကြွနိုး;činný, být;l
active, be (“ascend, rise (and) be-awake”);တက်ကြွနိုး;aktivní, být (“vystoupit-vzhůru, stoupnout (a) být-probuzený”);l
active, be (“move (to be) rare”);လှုပ်ရှား;aktivní, být (“hýbat (aby bylo) vzácně”);T
active, be (about people, “ascend (and) rise”);တက်ကြွ;být aktivní (o lidech, “vystoupit (a) povstat”);T
actor (“character carrier”);သရုပ်ဆောင်(တစ်ယောက်);herec (“nosič charakteru”);sg.
actor (“king's son”);မင်းသား(တစ်ယောက်);herec (“králův syn”);sg. m.
actor (“king's² son³ (in) moving¹ image”);ရုပ်ရှင်မင်းသား(တစ်ယောက်);herec (“králův² syn³ (v) pohybujícím-se¹ obraze”);sg.
actor: In this theater the actor is entertaining (the people).;သရုပ်ဆောင်: ဒီဇာတ်ရုံမှာ သရုပ်ဆောင်တစ်ယောက် ဖျော်ဖြေနေတယ်။;herec: V tomto divadle herec baví (lidi).;cont.

actor: The actor as well as the actress are very good.;မင်းသား: မင်းသားတွေရော မင်းသမီးတွေပါ သိပ်ကောင်းတယ်။;herec: Herec i herečka jsou velice dobří.;col.
actor: The actor Yedai, who, because of becoming much beloved by the spectators, will soon become superb.;သရုပ်ဆောင်: ပရိတ်သတ်တို့၏ အချစ်တော်ဖြစ်လာခြင်းကြောင့် မကြာခင်စူပါတန်းဝင်တော့မည့် သရုပ်ဆောင်ရဲတိုက်။;herec: Herec Jédei, který, protože se stal moc milovaným diváky, se brzy stane znamenitým.;writ.
actress (“king's daughter”);မင်းသမီး(တစ်ယောက်);herečka (“králova dcera”);sg. f.
actress (“king's² daughter³ (in) moving¹ image”);ရုပ်ရှင်မင်းသမီး(တစ်ယောက်);herečka (“králova² dcera³ (v) pohybujícím-se¹ obraze”);sg.
actually;တကယ် ° တော့ ° ချေ;skutečnosti, ve ° vskutku ° no;adv. (or) interj. (or) suff. writ.
actually (“indeed¹ truly”);တကယ်တော့;no (“vskutku¹ opravdu” ° ve skutečnosti (“vskutku¹ opravdu”);adv.
actually (“really clean (and) tested”);အကယ်စင်စစ်;ve skutečnosti (“vskutku čistý (a) prozkoušený”);conj.
actually (indeed);တော့;no;suff.
actually: Actually, (I) am not very sure.;တော့: သိပ်တော့ မသေချာဘူး။;no: No, moc si jistý nejsem.;
actually: actually, (long time) ago;တော့: အရင်တုန်းကတော့;ve skutečnosti: ve skutečnosti, (kdysi) před tím;
actually: Actually, it wasn't a big problem.;တော့: ပြဿနာကြီးတော့ မဟုတ်ခဲ့ပါဘူး။;no: No, nebyl to velký problém.;pol.
actually: However, Kyansittha actually refused.;ချေ: သို့သော် ကျန်စစ်သားက လက်မခံချေ။;vskutku: Avšak Čansitá, vskutku, odmítl.;writ.
AD (anno domini = of our Lord (Christ), “Christ's year AC”);ခရစ်နှစ် အေစီ;AD (anno domini = Našeho Pána, “Kristova let AC”);adv. E. AC
add;ဖြည့် ° ပေါင်း ° အက်;přidat;T E. add (or) T
add (as an information, “add (and) fill”);ထပ်ဖြည့်;dodat (jakožto informaci, “přidat (a) plnit”) ° doplnit (jakožto informaci, “přidat (a) plnit”);T
add (as an information, “fill² by¹ adding”);ထပ်ပြီးဖြည့်;doplnit (jakožto informaci, “plnit² skrze¹ přidání”) ° dodat (jakožto informaci, “plnit² skrze¹ přidání”);T
add (into list of friends in an Internet messenger, “put-close-together (and) fix”);အပ်ထား ° အက်ထား (from အပ်ထား);přidat (do seznamu přátel v chatovacím programu, “připojit-k-sobě (a) upevnit”);T
add on;ပို;dobat;T
add: (It) is alright to get connected after (you) add (me).;အက်: အက်ပြီး ဆက်သွယ်လို့ ရပါတယ်။;přidat: Bude v pořádku se spojit po (tom), co si (mě) přidáš (do kontaktů).;pol.
add: Add every day one (more) page.;ဖြည့်: နေ့တိုင်း စာမျက်နှာ တစ်ခုဖြည့်တယ်။;přidat: Přidat každý den o jednu stránku (více).; addition;အပေါင်း;sčítání;n. math.
address (“address (for) writing”);လိပ်စာ(တစ်ခု);adresa (“adresa (pro) psaní”);sg.
address (“address (to) write”);လိပ်စာ(တစ်ခု);adresa (“adresa (k)

napsání");sg.
address (a monk): (It) is proper to address (you) with respect.;လျှောက်ထား: ရိုသေစွာဖြင့်
လျှောက်ထားအပ်ပါတယ်။;oslovovat (mnicha): Je správné (tě) oslovovat s respektem.;pol.
address (a superior person, king or monk);လျှောက်;oslovit (osobu vyššího postavení, krále či mnicha);T
address: (It) will be alright if (you) write this address (and) connect (with me).;လိပ်စာ: အဲဒီလိပ်စာကို စာရေးဆက်သွယ်လို့ ရပါတယ်။;adresa: Bude v pořádku, když si napišeš tuto adresu a spojiš se (se mnou).;pol.
address: Addresses are written on the papers.;လိပ်စာ: စာရွက်ပေါ်မှာ လိပ်စာတွေ ရေးထားတယ်။;adresa: Adresy jsou napsány na papírech.;
address: The woman is writing an address on a letter.;လိပ်စာ: အမျိုးသမီးက စာတစ်စောင်ပေါ်မှာ လိပ်စာရေးနေတယ်။;adresa: (Ta) žena píše adresu na nějaký dopis.;cont.
adequate: If many flowers become colorful (and) adequate, the spring has come.;လင်း: ပန်းများအရောင်အသွေးစုံလင်လာလျှင် နွေရာသီရောက်ပြီ။;přiměřený: Pokud se ("stalo") mnoho květin barevnými (a) přiměřenými, přišlo jaro.;p.p.
adjacent;ကပ်လျက်မှာ နှင်း;přiléhající ° přilehlý;adv.
administer (an army, "subdue (and) look-after");အုပ်ချုပ်;spravovat (armádu, "krotit (a) starat-se-o");T
administration (government, "take¹ domination");အစိုးရ(တစ်ဖွဲ့);správa (vláda, "vzít¹ nadvládu");sg.
administrative unit (in a country);တိုင်း(တစ်တိုင်း);správní jednotka (ve státě);sg.
admirable thing ("(what one) have-to¹ wonder-about");အံ့သြစရာ;obdivuhodný ("(čemu) se-jeden-má divit");adj.
admire ("thinking (is) big");အထင်ကြီး;obdivovat ("myšlení (je) velké");T
admit (allow to enter);သွင်း;vpustit;T
admit (to a university etc.);ခွင့်ရ;přijmout (na universitu atd.);T
admit: This year he was admitted to university.;ခွင့်ရ: ဒီနှစ် သူတက္ကသိုလ်ဝင်ခွင့်ရတယ်။;přijmout: Tento rok byl ("on") přijat na universitu.;
admonish;ဆုံးမ;pokárat;T
admonish: admonish (and) instruct;ဆုံးမ: ဆုံးမသွန်သင်တယ်။;napomínat: napomínat (a) instruovat;
admonish: If (you) see (anything) not good (with me), simply admonish (me).;ဆုံးမ: အမြင်မတော်ရင်လဲ ဆုံးမပေါ့။;pokárat: Pokud uvidíš (něco) nedobrého (se mnou), tak (mě) jednoduše pokárej.;imper.
adolescent ("ten exceeded age");ဆယ်ကျော်သက်(တစ်ယောက်);dospívající ("deset překročivší věk");sg.
adopt ("accept (and) take");ခံယူ;převzít ("přijmout (a) vzít si");T
adorable: This cat is adorable (~ lovely).;ချစ်: ဒီကြောင် ချစ်စရာကောင်းတယ်။;roztomilý: Tato kočka je vhodná k zamilování si (~ roztomilá).;col.
adore ("gain-profit (and) wake-up");မြတ်နိုး;zbožňovat ("získat-užitek (a) probudit-se");T

adore ("like (and) descend");နှစ်သက်;zbožňovat ("mít-rád (a) scházet-dolů");T
adore: (He) also adores the Myanmars.;မြတ်နိုး: မြန်မာတွေကိုလည်း မြတ်နိုးတယ်။;zbožňovat: Také zbožňuje Myanmar (~ lidi z Myanmaru).;col.
advance;တိုး;pokročit;T
advance, in;ကြို;předem;adv.
advance, in ("(be) in-advance and-then");ကြိုပြီး;předem ("(být) předem a-pak");adv.
advance, in ("put¹ in-advance");ကြိုတင်;předem ("položít¹ předem") ° předem (s předstihem, "položít¹ předem");adv.
advantage;အကျိုး ° အရေး ° ကျိုး;výhoda;n.
advertisement ("shout (and) shout");ကြော်ငြာ(တစ်ခု);reklama ("křičet (a) křičet");sg.
advertisements: Apart from news (there are) also many advertisements included.;ကြော်ငြာ: သတင်းတွေအပြင် ကြော်ငြာတွေလည်း အများကြီးပါပါတယ်။;reklamy: Kromě novinek je obsaženo také mnoho reklam.;writ. pol.
advice ("make¹ opinion° {nouner}°");အကြံပြုချက်;rada ("dělat¹ názor° {jmenec}°");T
advice (instruction, "direct (and) be-heard {nouner}");ညွှန်ကြားချက်;rada (instrukce, "ukázat-směr (a) být-slyšen {jmenec}");n.
advice (instruction, given by a very respected person);အမိန့်;rada (instrukce, od velice respektované osoby);n.
advice (useful information, "number¹ (of) advices°");အကြံအဖန်;rada (užitečná informace, "počet¹ rad°");n.
advice, give an ("give² idea° (and) knowledge¹");အကြံဉာဏ်ပေး;poradit ("dát² názor° (a) znalost¹");T
advice, give an: (She) invites other people, to give (her) an advice.;အကြံဉာဏ်ပေး: အကြံဉာဏ်ပေးဖို့ အခြားလူများကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။;poradit: Zve ostatní lidi, aby (jí) poradili.;pol.
advise ("make¹ opinion°");အကြံပြု;poradit ("dělat¹ názor°");T
advise (give¹ advice°);အကြံပေး;radit ("dát¹ radu°") ° poradit ("dát¹ radu°");T
advise: (I) am (only) advising (you).;အကြံပြု: အကြံပြုတာပါ။;radit: (Jen ti) radím.;pol.
advise: (I) would like to advise (you) one thing.;အကြံပေး: တစ်ခုတော့ အကြံပေးချင်ပါတယ်။;poradit: Rád bych (~ "chci") (ti) poradil jednu věc.;pol.
advocate ("lives¹ in-front°");ရေးနေ(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);advokát ("Žije¹ ve-předu°") ° obhájce ("Žije¹ ve-předu°");sg.
aeon (extremely long period of time);ကမ္ဘာ့;eon (extrémě dlouhá doba);n. P. kappa (= aeon)
afar;လှမ်းလှမ်း;v dálce;adv.
affected, be deeply ("chest (is) overloaded");ရင်နင်း;ovlivněný, být hluboce ("hrud' (je) přetížená");I
affection;မေတ္တာ;zalíbení;n. P. mettā (loving-kindness)
affection: love on surface, loving kindness in heart ("egg's white's love, yolks' affection");မေတ္တာ: အကာက အချစ် အနှစ်က မေတ္တာ;zalíbení: láska na povrchu, zalíbení v srdci ("láska bílku, zalíbení žloutku");prov.
afford, can ("can (and) be-able");တတ်နိုင်;dovolit, moci si ("moci (a) umět");I

aforsaid, be ("included¹ above⁰");အထက်ပါ;výše uvedený, být ("zahrnutý výše");
 afraid of, be;ကြောက်;strach z, mít;
 afraid of, be: (He) said: "I am not afraid of you.";ကြောက်: "သင့်ကိုငါမကြောက်"ဟု ဆို၏; bát se (někoho): "Nebojím se tě.";writ.
 afraid, be;ကြောက် ° ဝူ ° စိုးရိမ် ° စိုး;strach,,že, mít ° bát se ° obávat se;I (or) T
 afraid, be: (He) is afraid, that (it) will take long time.;စိုး: အကြာကြီးဖြစ်သွားမှာ စိုးတယ်;obávat se: Obává se, že (to) bude trvat dlouho.;
 afraid, be: (I) am afraid, not dare to ask.;ကြောက်: ကြောက်တယ်၊ မမေးရဲဘူး; bát se: Bojím se, netroufám si se zeptat.;
 afraid, be: As I am afraid, that if (I) had to explain (~ "tell") (it) in (~ "with") writing, (it) would take long time, (it) will be good if (you) understand (~ "get") (it) just by (~ "with") knowledge.;စိုး: ကျွန်တော် စာနဲ့ပြောရရင် ကြာမှာစိုးလို့ အသိနဲ့ရရင်တော့ ကောင်းမယ်;obávat se: Poněvadž se obávám, že kdybych (to) měl vysvětlit (~ "říci") ("s") psáním, trvalo by (to) dlouho, bude dobré, pokud (to) pochopíš pouze s (vlastní) znalostí.;fut.
 afraid, be: because (we) were afraid that (he) would bite;စိုး: ကိုက်မှာ စိုးလို့;obávat se: protože jsme se obávali, že by kousal;col.
 afraid, be: It is good to be afraid of making one's faith holey inside oneself, (that being) auxiliary to suffering (and) sadness.;ကြောက်: ကိုယ့်အတွင်းစိတ်က ကိုယ့်ကို သစ္စာဖောက်ပြီး နာကျင်ဝမ်းနည်းခြင်းရဲ့ ကြရာပါဖြစ်သွားမှာပဲ ကြောက်ဖို့ ကောင်းတာပါ;obávat se: Je dobře se obávat proděravění vlastní důvěry v sobě, (které je) nápomocné utrpení (a) smutku.;prov. pol.
 afraid, be: It is said, that Nga Nyo's wife was also afraid because of the king's decree.;ကြောက်: ဘုရင့်အမိန့်မို့ ငည့်ဇနီးလဲ ကြောက်နေသတဲ့; bát se: Říká se, že Ňa Ňova manželka také z (~ "kvůli") rozkazu krále dostala strach.;
 Africa (continent);အာဖရိက(တိုက်);Africký (kontinent);name
 after;ကာ ° နောက် ° ပြီး ° အခါ ° ကျော် ° တော့;po tom, co ° po ° za;suff. prep. (or) suff. (or) suff. adv.
 after ...;၍;po tom, co ...;suff.
 after ("(at the) time¹ (of) finishing⁰");ပြီးချိန်;po ("(v) době¹ ukončení⁰");adv.
 after ("(at) time² of¹ finishing⁰");ပြီးသည့်အခါ;po ("(v) době² od¹ skončení⁰");adv. writ.
 after ("at the end of"): After (~ at the end of") watching the movie, they went to a restaurant.;အပြီးမှာ: ရုပ်ရှင်ကြည့်အပြီးမှာ သူတို့ စားသောက်ဆိုင် သွားတယ်;po ("na konci"): Po ("na konci") sledování filmu šli do restaurace.;
 after ("if¹ (you) finish⁰");ပြီးရင်;za ("pokud¹ skončíš⁰");adv.
 after ("if¹ finished⁰");ပြည့်လျင်;za ("pokud¹ dokončeno⁰");suff. prep.
 after ("last (and) finish");ကြာပြီး;za ("trvat (a) skončit");suff. adv.
 after (about time, "at¹ end⁰");အပြီးမှာ;po (o čase, "na¹ konci");prep.
 after (an action);ပြီး;po (činnosti) ° až (po činnosti);suff.
 after (an activity etc.);ပြီးတော့;po (nějaké činnosti atd.);adv.

after (it is finished): After washing the clothes, (he) hangs the clothes in order to dry (it).;ပြီးနောက်: အဝတ်လျှော်ပြီးနောက် အဝတ်များ ခြောက်ရန် လှမ်းတယ်;po (skončení toho): Po vyprání oblečení, věší (~ pověší [CZ col.]) (to) oblečení aby (je) usušil.;
 after (sth. is finished, "after¹ (it is) finished⁰");ပြီးနောက်;po (skončení něčeho, "po¹ skončení⁰");suff. adv.
 after (that, "after² next⁰ finished¹");နောက်ပြီးတော့;po (tom, "až² další⁰ skončí¹");adv.
 after all ("then² at¹ end⁰");အဆုံးမှာတော့;konec konců ("pak² na¹ konci⁰");adv.
 after some time ("after² time⁰ falls¹");အချိန်ကျ၍ ° အချိန်ကျပြီး;za nějakou dobu ("po² (tom, co) čas⁰ padá¹");I (or) I writ.
 after some time ("in³ one⁰ time¹ (of) time²");တစ်ချိန်ချိန်မှာ ° တချိန်ချိန်မှာ (from တစ်ချိန်ချိန်မှာ);za určitou dobu ("v³ jeden⁰ čas¹ času²");adv.
 after some time, quickly ("time⁰ falls¹ quickly²");အချိန်ကျလျင်;za nějakou dobu, rychle ("čas⁰ padá¹ rychle²");I writ.
 after some time, quickly: After some time, quickly, all people will get old, sick and then (they) die.;အချိန်ကျလျင်: အချိန်ကျလျင် လူအားလုံးအသက်အရွယ်ကြီးရင်၍ မကျန်းမာဖြစ်၍ သေဆုံးမယ် (~ အချိန်ကျလျင် လူအားလုံး အိုမယ်၊ နာမယ် အဆုံးသတ်မှာ သေကြဦးမယ်);za nějakou dobu, rychle: Za nějakou dobu lidé rychle zestárnou, onemocní a pak zemřou.;fut. writ.
 after some time: After some time (she) will become old, sick, (and) finally (she) will die.;အချိန်ကျ၍: အချိန်ကျ၍ အသက်အရွယ်ကြီးရင်လာကာ မကျန်းမာဖြစ်ကာ အပြီးသတ်တွင် သေဆုံးပါမယ် (~ အချိန်ကျလာတာနဲ့ အိုလာမယ်၊ နာလာမယ် နောက်ဆုံးတော့သေမယ်) ° အချိန်ကျလာတာနဲ့: အချိန်ကျလာတာနဲ့ အိုလာမယ်၊ နာလာမယ် နောက်ဆုံးတော့သေမယ်;za nějakou dobu: Za určitou dobu zestárne, onemocní (a) nakonec zemře.;fut. pol.
 after that;ထိုနောက် ° ထိုနောက်တွင်;po tom;adv.
 after that ("after¹ finishing⁰");ပြီးတော့;potom ("po¹ skončení⁰") ° pak ("po¹ skončení⁰");adv.
 after that, and ("if¹ finished⁰");ပြီးရင်;potom, a ("pokud¹ skončeno⁰");suff. adv.
 after, just;ပြီးနောက်မှသာ ° ပြီးလျှင်;po, hned ° po tom, hned;suff. writ. (or) adv. writ.
 after: ("You") turn right after the second traffic light (and) then go further straight ahead for 200 meters.;ပြီးရင်: မင်း ဒုတိယမီးပျံ့ပြီးရင် ညာဘက်ကွေ့၊ ပြီးတော့ မီတာ၂၀၀လောက် တည့်တည့်ဆက်သွားလိုက်ပါ;za: ("Ty") zahni vpravo za druhým semaforem (a) pak jed' dál rovně 200 metrů.;imper. pol.
 after: After (he) comes, (he) sits (down).;ပြီး: လာပြီး ထိုင်ပါတယ်;po tom, co: Po tom, co přijde, sedne si.;
 after: after (he) explains;တော့: ရင်းပြတော့;po tom, co: po tom, co vysvětlí;
 after: After (he) puts (one hand on another), (he) looks in front, down on the floor, having opened (his) eyes.;ပြီးလျှင်: တင်ပြီးလျှင် မျက်လုံးများဖွင့်ထားကာ ရေတည့်တည့်နေရာရှိ အောက်ကို ကြည့်ပါတယ်;po tom, co: Po tom, co položí (jednu ruku na druhou), dívá se dopředu, dolů na zem, otevřenýma očima.;pol.
 after: After 10pm (I) do not eat (any) meal.;ကျော်: မနက် ၁၀နာရီ ကျော်ရင် ဆွမ်းမစားတော့ဘူး;po: Po desáté polední už nejím.

("Ráno, když přejde desátá hodina, už nejím jídlo.");n.
 after: after around 20 years:ကြာပြီး ၂၀နှစ်လောက်ကြာပြီး;za: asi za 20 let;
 after: After eating, (he) washes (his) hands.;အခါ: ထမင်းစားသည်အခါ လက်ဆေးသည်;po: Po jídle (~ "jezení") si meje ruce.;writ.
 after: After six days (I) will finish (~ complete), because (I) will copy twenty-five pages.;ပြည့်လျှင်: ခြောက်ရက်ပြည့်လျှင် စာမျက်နှာ နှစ်ဆယ့်ငါးခု စာကူးလို့ ပြီးဆုံးပါမယ်;za: Za šest dní (to) dokončím, protože budu kopírovat dvacet pět stránek.;fut. pol.
 after: After some time. ("When some 'laters' last.");နောက်: နောက်အချို့ကြာတဲ့အခါ (~ နောက် နည်းနည်း(တော်တော်) ကြာတဲ့အခါ);za (časově): Za nějakou dobu. ("Když nějaké 'pozdějšky' potrvají.");
 after: After Tanyin fell, (he) could easily seize the Hanthawadis.;နောက်: သန်လျင်ကျပြီးနောက် ဟံသာဝတီကို အလွယ်တကူ သိမ်းပိုက်နိုင်သည်;po: Po tom, co Tanlyen padlo, mohl snadno dobýt Hantávádí.;writ.
 after: After the (theater) play ("as for me,") I will go to sleep.;ပြီးရင်: ပြဇာတ်ပြီးရင် ငါတော့ အိပ်မှာပါ;po: Po (té) (divadelní) hře, ("co se týče (mě)") ("já") půjdu spát.;fut.
 after: After the copying, (I) go (~ "depart") for alms-round.;ပြီးချိန်: စာကူးပြီးချိန် ဆွမ်းခံတွက်တယ်;po: Po opisování odcházím na almužní obchůzku.;ubmn.
 after: after the lecture;ပြီးတော့: သင်တန်းပြီးတော့;po: po přednášce;adv.
 after: After the rain (~ "raining"), sun shines.;ပြီး: မိုးရွာပြီး နေသာမယ်;po: Slunce svítí po dešti (~ "zapršení");fut.
 after: After the second traffic light ("you") turn left.;ပြီးရင်: မင်း ဒုတိယ မီးဖိုပြီးရင် ဘယ်ဘက်ကွေ့လိုက်ပါ;za: Za druhým semaforem ("ty") zatoč vlevo.;imper. pol.
 after: After twenty-four days (I) can finish (~ complete).;ပြည့်ရင်: နှစ်ဆယ့်လေးရက်ပြည့်ရင် ပြီးဆုံးနိုင်မယ်;po: Po dvaceti čtyřech dnech (to) mohu dokončit.;fut.
 after: As for after three months, (I) am going to return (to) Myanmar ("country").;နောက်: နောက်သုံးလဆို မြန်မာပြည်ပြန်ပါတော့မယ်;za: Co se týče za tři měsíce, chystám se vrátit do ("země") Myanmaru.;pol.
 after: I will go to school after I eat the meal (~ "rice").;ပြီး: ထမင်းစားပြီး ကျွန်တော် ကျောင်းသွားမယ်;až: Půjdu do školy až se najím (~ "až sním rýži");fut. col. um.
 after: I will go to Yangon after the exam.;အပြီးမှာ: စာမေးပွဲအပြီးမှာ ကျွန်တော် ရန်ကုန်ကို သွားမယ်;po: Po zkoušce pojedu do Rangúnu.;fut.
 after: I will reach Bago after Yangon.;ပြီး: ပဲခူးပြီး ရန်ကုန်ရောက်မယ်;po: Po Rangúnu dojedu do Bago (Pekhu);fut. col.
 after: It is after the following day after Thin-gyan when is the first day of the Myanmar year.;ပြီးနောက်: အဲဒီ သင်္ကြန်ရက်တွေပြီး နောက်တစ်ရက်ဟာ မြန်မာ နှစ်ဆန်းတစ်ရက်ပါ;po: Je to právě následující den po Tendžanu, kdy (začíná) první den Myanmarského roku.;col. pol.
 after: Just after (I) write it that way, (I) give (it) to the teacher.;ပြီး: အဲဒီလို ရေးပြီးတော့ ဆရာကို ပေးပါတယ်;po: Právě po tom, co (to) tak (~ "tím způsobem") napíši, dám to učiteli.;pol.

after: They went to a restaurant after the movie.;အပြီးမှာ: ရပ်ရင်အပြီးမှာ သူတို့ စားသောက်ဆိုင် သွားတယ်;po: Po filmu šli do restaurace.;
 after: What happened after that?;နောက်: အဲဒီနောက်တော့ ဘာဖြစ်သွားလဲ;po: Co se stalo po tom?;inter.
 after: After practice of meditation, (I) left.;ကာ: ဘာဝနာပွားခဲ့တာ သွားခဲ့ပါတယ်;po: Po praxi meditace jsem odešel.;p.s.
 afternoon ("day (is) spread");နေ့ခင်း;odpoledne ("den (se) roztáhnout");adv.
 afternoon ("part² (when) noon⁰ (is) missed");မွန်းလွဲပိုင်း;odpoledne ("část² (kdy je) poledne⁰ minulé");adv.
 afternoon: As for afternoon, it's raining.;ညနေ: ညနေကတော့ ရွာတယ်;odpoledne: Co se týče odpoledne, prší.;
 afternoon: Good afternoon.;နေ့လယ်ခင်း: ကောင်းသော နေ့လယ်ခင်းပါ။ ° နေ့လယ်ခင်း: မင်္ဂလာ နေ့လယ်ခင်းပါ;odpoledne: Dobré odpoledne. ° ráno: Dobré odpoledne.;w. pol.
 afternoon: In the afternoon (she) is eating cake and drinking tea.;မွန်းလွဲပိုင်း: မွန်းလွဲပိုင်းတွင် ကိုယ်မုန့်စား၍ လွှက်ရည် သောက်သည်;odpoledne: Odpoledne jí dort a pije čaj.;writ.
 afterwards ("after¹ finishing");ပြီးတော့;později ("po¹ skončení");adv.
 afterwards ("just² after¹ this");ဒီနောက်မှာတော့;od té doby ("právě² po¹ tomto");conj.
 again;နောက်တစ်ကြိမ် ° ပြန်;znovu;adv.
 again ("also¹ again");ပြန်လည်;znovu ("také¹ znovu");adv.
 again ("next more");နောက်ထပ်;znovu ("ještě¹ další");adv.
 again ("once¹ more");နောက်တစ်ကြိမ်;znovu ("ještě jednou");adv.
 again and again;ထပ်တလဲလဲ;znovu a znovu;adv.
 again and again ("again changing (and) changing");ထပ်တလဲလဲ;znovu a znovu ("znovu se-mění (a) mění");adv.
 again and again ("another time, another time");ထပ်ခါထပ်ခါ;znovu a znovu ("další čas, další čas");adv.
 again and again ("moment, moment");ခဏခဏ;znovu a znovu ("moment, moment");adv.
 again and again: (I) am again and again dreaming ("dreams");ခဏခဏ: အိမ်မက်တွေ ခဏခဏ မက်တာ;znovu a znovu: Znovu a znovu ("sním") sny.;
 again and again: (I) was hearing (it) again and again in (my) ears.;ထပ်တလဲလဲ: နားထဲမှာ ထပ်တလဲလဲ ကြားနေခဲ့ပါတယ်;znovu a znovu: Poslouchal jsem (to) znovu a znovu ve (svých) uších.;p.s. pol.
 again and again: Repetition is the mother of wisdom. ("Doing again and again ("one-by-one") is simply the mother of the right knowledge.");ထပ်ခါထပ်ခါ: ထပ်ခါထပ်ခါ ပြုလုပ်ခြင်းသည် မှန်ဉာဏ်ရဲ့ အမေပဲ;znovu a znovu: Opakování je matkou moudrosti. ("Dělání znovu a znovu ("jeden-po-druhém") je ("prostě") matkou správné znalosti.");prov.
 again and again: The gentlemen (and) the ladies have, certainly, already heard (it) many times (~ "again and again");ထပ်တလဲလဲ: လုပ်သားပြည်သူများထပ်တလဲလဲကြားဖူးပါလိမ့်မယ်;znovu a znovu: Pánové (a) dámy (to) již, jistě, mnohokrát (~ "znovu a znovu")

slyšeli.;pol.

again: (I) even (do not) happen to meditate again.;ပြန်: တရားလည်းမထိုင်ဖြစ်တော့ပြန်ပါဘူး။;znovu: Dokonce se ani nestane, že bych si znovu zameditoval.;pol. col.

again: (It) disappeared and never appeared again.;နောက်တစ်ကြိမ်: ပျောက်ကင်းသွားပြီး နောက်တစ်ကြိမ် မပေါ်လာခဲ့တော့ပါဘူး။;znovu: Zmizel a už se nikdy ("znovu") neobjevil.;p.s. pol.

again: (It) is a sentence used when (it) is not possible to change (~ "correct again") (anything) any more.;ပြန်လည်: ပြန်လည် ပြင်ဆင်လို့မရတော့တဲ့ အချိန်မှာ သုံးရတဲ့ စကားဖြစ်တယ်။;znovu: Je (to) věta užívaná když už není žádná možnost (cokoliv) změnit (~ "znovu opravit").; again: Do it again.;ပြန်: ပြန်လုပ်ပါ။;znovu: Udělej to znovu.;imper. pol.

again: If (you) want to be again small, (~ young) (you) have to shrink ("again").;ပြန်: ပြန်ငယ်ချင်ရင် ပြန်ချုံ့လိုက်လေ။;znovu: Jestli chceš být znovu malá (~ mladá), musíš se ("znovu") scvrknout.;jk.

again: The great Alaung Min Taya thus could, indeed, again successfully unite the Myanmar country, build and set (it) up in order to (make it) well ("collected") (and) organized.;ပြန်လည်: အလောင်းမင်းတရားကြီးသည် ဤသို့ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးကို တစုတစည်းတည်းဖြစ်အောင် ပြန်လည် စည်းရုံးတည်ထောင်နိုင်ခဲ့သည်။;opět: Takto ohromný Alaung Min Tayá vskutku dokázal opět sjednotit zemi Myanmaru, postavit (a) zříditi aby (byla) dobře ("posbíraná") (a) organizovaná.;p.s. writ.

again: The monk should ask (his) teacher again about (the teacher's) name.;ပြန်: ကိုတော် ဆရာကို ပြန်မေးသင့်ကြောင်း နာမည်ကို။ (~ ကိုတော်ဆရာနာမည်ကို ပြန်မေးသင့်ကြောင်းပါ။);znovu: Ten mnich by se měl zeptat (svého) učitee na jeho jméno (~ jméno učitele).;sl.

again: When do (you) plan (~ "have") to come to Myanmar again.;နောက်တစ်ကြိမ်: ဘယ်တော့ မြန်မာပြည်ကို နောက်တစ်ကြိမ်ပြန်လာဖို့ ရှိလဲ။;znovu: Kdy plánuješ (~ "máš") znovu přijít do Myanmaru?;inter.

again: Write it again.;ပြန်: ပြန်ရေးပါ။;znovu: Napiš to znovu.;imper. pol.

against ("create (and) meet");ရင်ဆိုင်;proti ("vytvořit (a) setkat-se");adv.

age;အသက်;věk;n.

age (~ "years"): (He) is (already) six years (old).;အရွယ် (~ "နှစ်"): ခြောက်နှစ် ရှိပြီ။;věk (~ "rok"): Už je (mu, jí) šest let.;p.p. age (of human);အရွယ်;věk (člověka);n.

age (since birth, of a monk, "great" age°);သက်တော်;věk (od narození, mnicha, "ohromný" věk°);n.

age (since birth, of a monk): (As for) age, thirty.;သက်တော်: သက်တော် သုံးဆယ်။;věk (od narození, mnicha): (Co se týče) věku, (tak) třicet.;col.

age (years of monkhood, "rains");ဝါ;věk (roky mnišství, "rains");n. P. vassa (= rain)

age (years of monkhood): Monk age is 10 years. ("Monk rains, ten rains.");ဝါ: ရဟန်းဝါ ဆယ်ဝါ။;věk (roky mnišství): Mnišský věk je deset let. ("Mnišské deště, deset dešťů.");ubmn.

age: 'Young' (means) unemployed age, (taking from) parents' earnings.;အရွယ်: ငယ်သေးလို့ မိဘလုပ်စာထိုင်စားတဲ့ အရွယ် ပါ။;věk: 'Mladý' (znamená) nezaměstnaný věk, (braní z) výdělků rodičů.;pol.

age: (I) am over 38 years old. ("Of age, over 38 years.");အသက်: အသက်က ၃၈နှစ် ကျော်ပါ။;věk: Je mi přes 38. ("Věku, přes 38 let.");pol.

age: (I) am thirty-three years old. ("Age has been thirty-three years.");အသက်: အသက် သုံးဆယ်သုံးနှစ် ရှိပြီ။;věk: Je mi třicet tři let. ("Věk už byl třicet tři let.");p.p. col.

age: (I) am thirty. ("Age has been thirty.");အသက်: အသက် သုံးဆယ်ရှိပြီ။;věk: Je mi třicet. ("Věk už byl třicet.");p.p. col.

age: (She) is a girl of age of 24 years.;အသက်: အသက် ၂၄နှစ် အရွယ် မိန်းကလေးဖြစ်ပါတယ်။;věk: Je (to) slečna věku 24 let.;

age: (You) still have a young age.;အရွယ်: အရွယ်လေးရှိတုန်းပေါ့။;věk: Jsi (~ "máš") pořád v mladém (~ "malém") věku.;col.

age: at the age of fifteen ("years");အသက်: အသက် ဆယ်ငါးနှစ်တွင်;věk: ve věku patnácti let;

age: How old are you? ("How much has been your age?");အသက်: မင်းရဲ့ အသက်က ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ။;věk: Kolik je ti let? ("Kolik už byl tvůj věk?");inter. pol. um. col.

age: How old are you? ("Who much is your age?");အသက်: မင်းအသက် ဘယ်လောက်လဲ။;věk: Kolik je ti let? ("Kolik je tvůj věk?");inter. col.

age: How old is your child? ("What age has (your) child had?");အရွယ်: ကလေး(က) ဘယ်အရွယ် ရှိပြီလဲ။;věk: Kolik let je tvému dítěti? ("Jaký věk (už) má (tvoje) dítě?");inter. p.p.

age: I am 30 years old. ("My age (is) 30.");အသက်: ကျွန်ုပ် အသက်က ၃၀ပါ။;věk: Je mi 30. ("Můj věk (je) 30.");pol. um. col.

age: I am already 44 years old. ("My age is filled 44.");အသက်: ကျွန်တော် အသက် ၄၄ ပြည့်ပြီးပါပြီ။;věk: Je mi již 44 let. ("Můj věk je naplněných 44.");pol. um.

age: I am going to be 20. ("(My) age is going to be full 20.");အသက်: အသက်က ၂၀ပြည့်ပါတော့မယ်။;věk: Bude mi plných 20. ("(Můj) věk bude plných 20.");fut.

age: I am twenty-four years old. ("I have twenty-four years.");အသက်: ငါ့ အသက်နှစ်ဆယ့်လေးနှစ် ရှိပါပြီ။;věk: Je mi dvacet čtyři let ("Můj věk už byl dvacet čtyři let.");col. pol.

age: May (your) life be longer (~ "long more") (than one) hundred (years). (wish expressed on a friend's birthday);အသက်: အသက်ရာကျော်ရှည်ပါစေ။;věk: Kéž je (tvůj) život delší (~ "dlouhý více") (než) sto (let). (přání vyjádřené na narozeninách přítele);w. pol.

age: My baby is 15 months old. ("My baby's age (is) 15 months.");အသက်: ကျွန်မကလေး အသက်က ဆယ့်ငါးလ။;věk: Moje miminko má 15 měsíců. ("Věk mého miminka (je) 15 měsíců."); agent ("affair letter");ပွဲစား(တစ်ယောက်);zástupce ("dopis" záležitosti°);sg.

aggregates, five (of body, feelings, perception, conditions and consciousness, which make up a person);ခန္ဓာ;skupin, pět (těla, pocitů, vnímání, podmínek a vědomí, které utváří osobu);n. Bh. P. khandha (= aggregates)

agitated, be ("(heart) palpitates", "breast jumps");ရင်ခုန်;rozrušený, být ("(srdce) buší", "hrud" skáče");T

ago, a little while;စောစောကလေးတင်;před chvílkou;adv.
ago, long (“before²before¹⁰ arrival³ (of) present⁰ time¹”);ခုလက်ရှိ
အချိန်မတိုင်ခင် (အများကြီး);dávno, velice (“před²před¹⁰ příchodem³
přítomného⁰ času¹”);adv.
ago, long time;အရင်တုန်းက ကတည်းနဲ့ ° အရင်တည်းက °
ဟိုးရှေးရှေးကတည်းက;dávno, kdysi;adv. col. (or) adv.
ago, long time: actually, (long time) ago;အရင်တုန်းက:
အရင်တုန်းကတော့;před tím, kdysi: ve skutečnosti, (kdysi) před
tím;
ago, long time: Long time ago (I) have studied a lot and have
yet remembered.;အရင်တုန်းကတည်းက: အရင်တုန်းကတည်းနဲ့ (~
အရင်တုန်းကတည်းက) အများကြီး လေ့လာပြီး
မှတ်သားခဲ့ဖူးတယ်။;dávno, kdysi: Kdysi dávno jsem (toho) hodně
nastudoval, a ještě si pamatoval.;
agree;လိုက်;souhlasit;T
agree (“nature (is) same”);သဘောတူ;souhlasit (“charakter (je)
stejný”);T
agree (“nature falls”);သဘောကျ;souhlasit (“charakter padá”);T
agree (correspond, “correspond (and) be-in-
accord”);ကိုက်ညီ;souhlasit (být ve shodě, “odpovídat (a) být-ve-
shodě”);T
agree with;သဘောတူ -ကို;souhlasit s;T
agree with: Mother agreed with that also.;သဘောတူ -ကို:
အဲဒါကိုလည်း အမေဟာ သဘောတူခဲ့တယ်။;souhlasit s: Matka s tím
také souhlasila.;p.s.
agree: (They) can talk following (~ “having followed”) the side (~
group of speakers), which (they) themselves agree with (and)
like.;သဘောကျ: ကိုယ့်သဘောကျနှင့်သက်ဆိုင်သော ကလိပ်ပြီး
ပြောနိုင်ကြပါတယ်။;souhlasit: Mohou mluvit následující (tu) stranu
(~ skupinu mluvčích), se kterou sami souhlasí (a) kterou mají
rádi.;pol.
agree: It is said, that because of that (he) did not agree with
his daughter (about her chosen husband).;သဘောတူ: ဒါကြောင့်
သူ့သမီးနဲ့ သဘောမတူဘူးတဲ့;souhlasit: Říká se, že proto
nesouhlasil se svou dcerou (ohledně jejího vyvoleného).;
ahead (“placed¹ ahead⁰”);ကြိုတင်;dopředu (dříve, “uložený¹
předem⁰”);adv.
ahead (of time);နည်း;napřed (v čase) ° předem (v čase);adv.
ahead (of time): I arrived here ahead (of time), before you.;နည်း:
ကျွန်တော် ခင်ဗျားအရင် ဒီကို ရောက်နဲ့ပါတယ်။;napřed (o čase):
Došel jsem sem napřed, před tebou.;pol. um.
ahead (of time): Sleep ahead.;နည်း: အိပ်နည်းပါ။;napřed (v čase):
Spi napřed.;pol. writ.
ahead of (in front of, “put² in-front⁰ (and) near¹”);ရှေ့နားတင်;ve
předu (“položeno² ve-předu⁰ (a) poblíž¹”);adv.
ahead of: You will see it ahead of you. (“(You) will meet (it)
ahead.”);ရှေ့နားတင်: ရှေ့နားတင် တွေ့မယ်။;ve předu: Spatříte to
před sebou. (“Potkáte (to) ve předu”);fut.
ahead, be;ဦး;vpředu, být;T
aid (“support (and) assistance”);အထောက်အကူ;pomoc (“podpora
(a) pomoc”);n.
aid (esp. financial and political, “supporting⁰ (and)
helping¹”);အထောက်အပံ့;výpomoc (zejm. finanční a politická,
“podpoření⁰ (a) pomoc¹”);sg.

aid: Poor countries need aid for their people.;အထောက်အပံ့:
ဆင်းရဲသောနိုင်ငံတွေက သူတို့နိုင်ငံသားတွေအတွက်
အထောက်အပံ့လိုအပ်တယ်။;výpomoc: Chudé země potřebují
vypomoci svým lidem.;
aim (“build¹ first⁰ {nouner}”);ဦးတည်ချက်;cíl (“postavit¹ nejprve⁰
{imenec}”);n.
aim (“hope-for (and) expect {nouner}”);ရည်မှန်းချက်;cíl (“doufat-v
(a) očekávat {imenec}”);n.
aim (“hope-for (and) expect”);ရည်မှန်း; cíl, mít (“doufat-v (a)
očekávat”);T
aim (“hope-for (and) intend”);ရည်ရွယ်; cíl, mít (“doufat-v (a)
hodlat”);T
aim (“needed thing (and) flower column”);လိုရာပန်းတိုင်;zamíření
(“potřebovaná věc (a) květinový sloup”);n.
aim (and an object, “hope-for (and) intend
{nouner}”);ရည်ရွယ်ချက်;cíl (a předmět, “doufat-v (a) hodlat
{imenec}”);n.
aim at;ချိန်;mířit na;T
aim at (“aim-at (and) intend”);ရည်ရွယ်;mířit k (“mířit-k (a) mít-v-
úmyslu”);T
aim: the only intention (and) aim;ပန်းတိုင်: တစ်ခုတည်းသော
ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်;cíl: jediný záměr (a) cíl;
aimless activity (or) talk (“can¹ arrive⁰, (but)
unworthily²”);ရောက်တတ်ရာရာ;bezcílná činnost (či) povídání
(“může¹ (se) dostavit⁰, (ale) nevhodně²”);n.
air;လေ;vzduch;n.
air ticket (“air vehicle's hand
sign”);လေယာဉ်လက်မှတ်(တစ်စောင်);letenka (“ruční² znamení³
vzdušného⁰ vozidla¹”);sg.
air-conditioner (“machine³ giving² cool¹
air⁰”);လေအေးပေးစက်(တစ်လုံး);klimatizační zařízení (“stroj³
dávající² studený¹ vzduch⁰”);sg.
air-conditioner: air-conditioned room;လေအေးပေးစက်:
လေအေးပေးစက်ပါတဲ့အခန်း;klimatizační zařízení: klimatizovaný
pokoj;
air: There is a lot of oil (photographed) in the picture.;လေ:
ရုပ်ပုံထဲမှာ (~ ပန်းချီကားထဲမှာ) ဆီတွေ အများကြီးပဲ။;vzduch: Na
obrázku je (vyfoceno) hodně oleje.;
airfield (“field² (of) air⁰ vehicle¹”);လေယာဉ်ကွင်း;letiště (zejména
přistávací dráha, “pole² vzdušného⁰ vozidla¹”);n.
airline (“air way line”);လေကြောင်းလိုင်း(တစ်လိုင်း);aerolinka (“linka³
vzdušné⁰ cesty¹”);sg.
airline office (“office² (of) air⁰ vehicle¹”);လေယာဉ်ရုံး;cestovní
kancelář (“kancelář² vzdušného⁰ vozidla¹”);n.
airline: an airplane of ABC airline;လေကြောင်းလိုင်း:
အေဘီစီလေကြောင်းလိုင်းက လေယာဉ်တစ်စီး;aerolinka: letadlo
aerolinky ABC;
airplane (“air vehicle (which) flies”);လေယာဉ်ပျံ(တစ်စီး);letadlo
(“vzdušné vozidlo (které) létá”);sg.
airplane (“air vehicle”);လေယာဉ်(တစ်စီး);letadlo (“vzdušné
vozidlo”);sg.
airplane ticket (“air vehicle hand
sign”);လေယာဉ်လက်မှတ်(တစ်စောင်);letenka (“vzduchového
vozidla ruční znamení”);sg.

airplane: a flying airplane;လေယာဉ်ပျံ: ပျံသန်းနေသော လေယာဉ်ပျံတစ်စီး;letadlo: létající letadlo;sg.
 airplane: An airplane is flying in the sky.;လေယာဉ်ပျံ: ကောင်းကင်မှာ လေယာဉ်ပျံတစ်စီး ပျံနေတယ်။;letadlo: Letado létá v nebi.;cont.
 airplane: an airplane of ABC airline;လေယာဉ်: အေဘီစီလေကြောင်းလိုင်းက လေယာဉ်တစ်စီး;letadlo: letadlo aerolinky ABC;
 airport “);လေဆိပ်;letiště (“vzdušný přístav”);n.
 airport (“air port”);လေဆိပ်;letiště (“vzdušný přístav”);n.
 airport (“air vehicle’s field”);လေယာဉ်ကွင်း;letiště (“pole² vzdušného^o vozidla¹”);n.
 airstrip (“field² (of) air^o vehicle¹”);လေယာဉ်ကွင်း;přistávací dráha, letadlová (, “pole² vzdušného^o vozidla¹”) ° startovací dráha, letadlová (, “pole² vzdušného^o vozidla¹”);n.
 alchemist (with magical powers);ဇော်(တစ်ယောက်) ° ဇော်ရှီ(တစ်ယောက်၊ တစ်ပါး);alchymista (který má magickou moc);sg.
 alcohol;အရက်;alkohol;n. A.araq
 alcohol (“alcohol (and) alcohol”);သူရဲအရက်;alkohol (“alkohol (and) alcohol”);n. P. surā (= alcohol), A.araq
 alcohol (“includes¹ alcohol^o {nouner}”);အရက်ပါဝင်မှု;alkohol (“obsahuje¹ alkohol {jmenec}”);n. A.araq
 alcohol: (He) does not drink alcohol.;သူရဲအရက်: သူရဲအရက် မသောက်;alkohol: Nepije alkohol.;col.
 alert (“give¹ attention”);သတိပေး;upozornit (“dát¹ pozornost”);T alert, be (“be-awake (and) hear”);နိုးကြား;bdělý, být (“být- probuzený (a) slyšet”);I
 alike, be;တူ;podobný, být;I
 alive (~ “have”): Are your parents still alive? (“Do (you) still have parents?”);ရှိ: အဖေအမေ ရှိသေးသလား။;naživu (~ “mít”): Jsou (tvi) rodiče stále naživu? (“Máš stále rodiče?”);inter.
 alive and kicking;လှုပ်လှုပ်ရှားရှား;živý a kopající;adj.
 all;ဘယ်မှ ° အားလုံး ° ဘာမှ ° အစစ ° အကုန် ° အတိုင်း;všichni ° všichni ° všechno ° vše;adv. (or) pron. (or) n.
 all (~ “just this”): Is it all? (“Just this, ok?”);ဒါပဲ: ဒါပဲ နော်။;všechno (~ “jen tohle”): Je to všechno? (“Jen tohle, ano?”);inter.
 all (~ “just this”): Is it all? (“Just this?”);ဒါပဲ: ဒါပဲလား။;všechno (~ “jen tohle”): Je to všechno? (“Jen tohle?”);inter.
 all (~ “just this”): Is that all? (“Just this?”);ဒါပဲ: ဒါပဲလား။;všechno (~ “jen tohle”): Je to všechno? (“Jen tohle?”);inter.
 all (~ “just this”): That’s all. (“Just this.”);ဒါပဲ: ဒါပဲ။ ° ဒါပဲ. ဒါပဲ။;To je vše(chno). (“Jen tohle.”) ° všechno: Je to všechno. (“Jen tohle.”);col. pol. (or) pol.
 all (~ “just this”): That’s it. (“Just this.”);ဒါပဲ: ဒါပဲ။;Tot’ vše. (“Jen tohle.”);col. pol.
 all (“(from) start whole”);စလုံး;všichni (“(od) začátku celý”);adj.
 all (“all around”);အကုန်လုံး;všechno (“všechno dokola”);pron.
 all (“depleting around”);အကုန်လုံး;vše (“spotřebování dokola”);pron.
 all (“depleting”);အကုန်;vše (“spotřebování”);pron.
 all (“just¹ this”);ဒါပဲ;všechno (“jen¹ tohle”);pron.
 all (“to² all¹ things”);အရာအားလုံးအား;vše (“k² všem¹

věcem”);pron.
 all (“whole”): He will read all (~ “whole”) the three books.;လုံး: သူ သုံးအုပ်လုံး ဖတ်မယ်။;všechny (“celé”): Přečte všechny (~ “celé”) tři knihy.;fut.
 all (everything);အလုံး;všechno;pron.
 all of (a number, “not saying”);မဆို;všechnen (“neříkající”) ° každý (“neříkající”);suff.
 all of (sth.);အကုန်;všechno to (zcela);T
 all of a sudden;ခနဲ;z ničeho nic;suff. adv.
 all of: If it is not vegetarian, (then I) eat all (of it);အကုန်: ထိုက သက်သတ်လွတ်ကလွဲရင် အကုန်စားတယ်။;všechno to: Pokud (to) není vegetariánské, pak to sním všechno.;writ.
 all over (“in² whole¹ (the) surrounding”);တဝန်းလုံး၌;všude (po celém, “v² celém¹ okolí”);adv. writ.
 all over (“the^o whole² compound”);တဝန်းလုံး;všude po celém (“ten^o celý² dvůr”);n.
 all over: On that day all over Myanmar country the celebrations of National Day are held.;တဝန်းလုံး၌: ထိုနေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံ တဝန်းလုံး၌ အမျိုးသားနေ့ အခမ်းအနားများ ကျင်းပကြပါသည်။;všude (po celém): Tehdy (~ “v tom dni”) se po celé zemi Myanmaru pořádají slavnosti Národního Dne.;writ.
 all what;သမျှ;vše, co;suff.
 all what: I will say all what I know.;သမျှ: ကျွန်တော်သိသမျှ ပြောပါမယ်။;vše, co: Řeknu vše, co vím.;pol. um.
 all what: It is said, that he reads all kinds of writings that he finds.;သမျှ: တွေ့သမျှ စာအမျိုးမျိုး ဖတ်တယ်တဲ့။;všechno, jaké: Říká se, že čte všechny druhy psaní, jaké najde.;
 all, almost;အားလုံးနီးပါးလောက်;všechno, téměř;adv.
 all, almost: As (I) wrote almost all what (I) have learned, the writing (at examination) was successful.;အားလုံးနီးပါးလောက်: သင်ယူထားတာတွေ အားလုံးနီးပါးလောက် ရေးခဲ့လို့ အောင်မြင်ပါတယ်။;všechno, téměř: Poněvadž (jsem) napsal téměř všechno co jsem se naučil, bylo psaní (na zkoušce) úspěšné.;p.s. pol.
 all: (I) read all of them. (“All this (I) read.”);အတိုင်း: ဒီ အတိုင်း ဖတ်ပါတယ်။;všechny: Čtu všechny (“tyto”);.pol.
 all: (They) will answer (it) all together.;အကုန်လုံး: အကုန်လုံးတိုင်းဖြေပေးကြတယ်။;všechno: Odpoví na (to) všechno spolu.;
 all: According to this law, all who need to learn at university cannot get the permission to learn (“(and) listen”), therefore people of all the Myanmar nationalities were, indeed, not satisfied.;လုံး: ဤဥပဒေအရ တက္ကသိုလ်ပညာသင်လို(သူ)တိုင်း သင်ကြားခွင့်မရနိုင်သဖြင့် မြန်မာတမျိုးသားလုံးက မကျေနပ်ကြချေ။;všichni: Dle tohoto zákona, všichni, kdo se potřebují učit na universitě, nemohou dostat k učení (“(a) poslouchání”) povolení, proto, vskutku, byli lidé ze všech Myanmarských národností nespokojeni.;pl. writ.
 all: all people in (~ “on”) the world;အားလုံး: ကမ္ဘာပေါ်မှာ ရှိတဲ့ လူများအားလုံး;lidé: všichni lidé na světě;
 all: all the words in the Pāli sentence;တိုင်း: ပါဠိဝါကျရဲ့ စကားလုံးတိုင်း;všechno: všechna slova v (té) pāli větě;
 all: All whatever you say, (I) like.;အားလုံး: မင်းပြောတဲ့အားလုံးကို ငါနှစ်သက်တယ် (~ သဘောကျတယ်)။;všechno: Všechno co říkáš, (“já”) mám rád.;

all: Having looked at all the books.;တိုင်း စာအုပ်တိုင်းကြည့်ပြီး;všechny: Po podívání se na všechny knihy.;p.p. all: That's all, alright? ("just this, ok?");ဒါ ဒါ နော်;toto: Tot' vše, ano? ("pouze toto, ano?");col.

alligator ("tends¹ (to) catch^o, long³ headed²ⁿ");မိကျောင်းခေါင်းရှည်(တစ်ကောင်);aligátor ("má-sklon¹ (k) chytání^o, dlouhá³ hlava²ⁿ");sg.

alligator ("tends¹ (to) catch^o, short³ headed²ⁿ");မိကျောင်းခေါင်းတို(တစ်ကောင်);aligátor ("má-sklon¹ (k) chytání^o, krátká³ hlava²ⁿ");sg.

allow;လိုက် ° ခွင့်ပြု;povolit ° dovolit ° svolit;T allow ("give¹ permission^o");ခွင့်ပေး;dovolit ("dát¹ svolení^o");T allow ("make¹ permission^o");ခွင့်ပြု;svolit ("udělat¹ povolení^o");T allow to;လိုက်ရ;svolit k;T

allowed, be ("permission (is) received");ခွင့်ရ;povoleno, být ("povolení (je) přijaté");I

allowed, be: I also happy that (I) was allowed to befriend with you.;ခွင့်ရ: ခင်ဗျားနဲ့ ခင်မင်ခွင့်ရတာကိုလည်း ကျွန်တော်မှ ဝမ်းသာပါတယ်။;povoleno, být: Také mám radost, že mi bylo povoleno se s tebou přátelit.;pol. um. FB

almost ("("around")² near^o (and) thin¹");နီးပါး(လောက်);téměř ("("okolo")² blízko^o (a) hubený¹") ° málem ("("okolo")² blízko^o (a) hubený¹");adv.

almost ("near, near");နီးနီး;málem ("blízko, blízko") ° téměř ("blízko, blízko");adv.

almost ("nearly (and) nearly");လနီးပါး;téměř ("blízko (a) blízko");adv. writ.

almost every ("like¹ like² every^o");တိုင်းလိုလို;skoro každý ("jako¹ jako² každý^o") ° téměř každý ("jako¹ jako² každý^o");suff. adj.

almost every: Almost every student knows this story.;တိုင်းလိုလို: ကျောင်းသားတိုင်းလိုလို ဒီဇာတ်လမ်း သိပါတယ်။;téměř každý: Tento příběh zná téměř každý student.;pol.

almost every: This book is available in almost every shop.;တိုင်းလိုလို: ဒီစာအုပ် ဆိုင်တိုင်းမှာလိုလို ရနိုင်တယ်။;téměř každý: Tato kniha je k dispozici téměř v každém obchodě.;

almost full (~ "majority"): The bottle is almost full of water. ("In the bottle (there) is majority of water.");အများစု: ပုလင်းထဲမှာ ရေအများစုရှိတယ်။;téměř plný (~ "většina"): (Ta) láhev je téměř plná vody. ("V (té) láhvi je většina vody.");

almost: (I) almost approached to the level that (I) had attained before.;နည်းနည်း: အရင်တုန်းက အောင်မြင်ခဲ့သည့် အဆင့်သို့ ရောက်ရန် နည်းနည်းနီးကပ်လာခဲ့ပါသည်။;téměř: Téměř jsem se přiblížil ke stupni, kterého jsem dosáhl dříve.;pol.

almost: As (I) wrote almost all what (I) have learned, the writing (at examination) was successful.;နီးပါးလောက်: သင်ယူထားတာတွေ အားလုံးနီးပါးလောက် ရေးဖို့ အောင်မြင်ပါတယ်။;téměř: Poněvadž (jsem) napsal téměř všechno co jsem se naučil, bylo psaní (na zkoušce) úspěšné.;p.s. pol.

almost: I am online almost whole the day.;နီးပါး: ကျွန်တော် လိုင်းပေါ်မှာတစ်နေ့ကုန်နီးပါး ရှိတယ်။;téměř: Jsem online téměř celý den.;

alms-bowl;သပိတ်(တစ်လုံး);almužní mísa;sg.

alms-bowl, clay;မြေသပိတ်;almužní mísa, hliněná;sg.

alms-bowl, clay: I haven't ever seen a clay alms-bowl in my

life.;မြေသပိတ်: ငါဘဝမှာ မြေသပိတ် တစ်ခါမှမမြင်ဖူးဘူး။;almužní mísa, hliněná: V životě jsem neviděl hliněnou almužní mísu.;col.

alms-bowl, iron;သံသပိတ်;almužní mísa, kovová;sg.

alms-bowl: painting alms-bowl ("put a medicine-color (on) alms-bowl");သပိတ်: သပိတ်ဆေးရောင်တင်သည်;almužní mísa: barvit almužní mísu ("pokládat léčivou barvu na almužní mísu");

alms-round, be at ("taking¹ food^o");ဆွမ်းခံ;almužní obchůzce, být na ("brání¹ jídla^o");T mn.

alms-round, go for ("depart² (to) take¹ meal^o");ဆွမ်းခံထွက်;almužní obchůzku, jít na ("odejít² si-vzít¹ jídlo^o");T mn.

alms-round, go for: After the copying, (I) go (~ "depart") for alms-round.;ဆွမ်းခံထွက်: စာကူးပြီးချိန် ဆွမ်းခံထွက်တယ်။;almužní obchůzku, jít na: Po opisování odcházím na almužní obchůzku.;ubmn.

alms-round, groups of people offering food at ("food offering group");ဆွမ်းလောင်းအသင်း(တစ်ဖွဲ့);almužní obchůzce, skupiny lidí nabízejících jídlo na ("jídlo nabízející skupina");sg. Bh. mn.

alms-round: Ven. Sir, come for alms-round.;ဆွမ်းခံ: ဆွမ်းခံကြွပါ ဘုရား;almužní obchůzka: Ctihodný pane, pojďte na almužní obchůzku.;imper. pol. mn.

alone;တစ်ယောက်တည်း;sama (CZ f.) ° samotný ° sám;adv.

alone (about love or any other situation);တစ်ယောက်တည်း;sám (o lásce nebo i o kterékoliv jiné situaci);adj.

alone, just;တစ်ယောက်ထဲ ° တစ်ယောက်တဲဝဲ;osamělý (osamocený);adj. col.

alone: I am alone.;တစ်ယောက်တည်း: ငါ တစ်ယောက်တည်းပဲ။ ° တစ်ယောက်တည်း: ကျွန်တော် တစ်ယောက်တည်းပါ။;sám: Jsem sám. ° sám: Jsem sám (~ sama);col. (or) pol. um.

alone: when (he) is alone;တစ်ယောက်တည်း: တစ်ယောက်တည်းဖြစ်သောအခါ;sám: když je sám;

along;အတိုင်း;podél;prep.

along: Go North along the Sule pagoda road.;အတိုင်း: ဆူးလေဘုရားလမ်းအတိုင်း မြောက်ဘက်ကို သွားပါ။;Sever: jdi severně podél ulice Sule pagody.;imper. pol.

alphabet;အက္ခရာ(တစ်ခု) ° အက္ခရာ;abeceda;sg. P. akkhara (= letter, syllable) (or) n. P. akkhara (= letter, syllable)

alphabet ("consonants (and) vowels letters");ဗျည်းသရအက္ခရာ;abeceda ("souhlásky (a) samohlásky písmena");n. P. byañjana-sara-akkhara (= consonants – vowels - letters)

alphabet: alphabet, beginner lessons, intermediate lessons;အက္ခရာတို့: အက္ခရာတို့ လက်သင် (~ အခြေခံ) သင်ခန်းစာတွေတို့ ဥပစာသင်ခန်းစာတွေတို့;abeceda: abeceda, lekce pro začátečníky, lekce pro pokročilé;n.

already;စေ ° ဖူး ° ပြီး;jíž ° už;suff. p.p. (or) suff. adv. (or) suff. adv.

already ("finished definitively");ပြီးသား;už ("skončeno definitivně");adv.

already (finished);ခွဲပြီး;jíž (skončeno);suff.

already happened to;သွားပြီး;jíž se stal;suff. I p.p.

already has;နင်ပြီး;jíž;conj.

already has: However, the turtle has already had arrived first to

the goal.;နဂါး: သို့ရာတွင် လိပ်သည် ပန်းတိုင်သို့ ရေးဦးစွာ ရောက်နဂါး: ဖြစ်လေသတည်း။;již: Avšak želva již do cíle dorazila.;writ.	alright, be: (It) is not alright.;ရ: မရပါဘူး။;v pořádku, být: Není (to) v pořádku.;pol.
already, be;ပြီး;už, být;suff.	alright, then;ကဲ့ [gè.] ° ကဲ့;dobře, tedy;col. interj. (or) interj. col.
already, be: (It) has been long already.;ပြီး ကြာပြီး;už, být, trvat: Už je (to) dlouho.;	alright: Alright, sir.;ဟုတ်ကဲ့: ဟုတ်ကဲ့ရင်။;ano: Ano, pane.;pol. uw. col.
already: (I) have already attended;ဖူး: တက်ဖူးပါတယ်;už: už jsem se účastnil (kurzu);pol.	alright: Is (it) alright to write "ok"?;ရ: ဟုတ်ကဲ့ (~ ဟုတ်ကဲ့) လို့ရေးလို့ရလား။;v pořádku: Je v pořádku napsat "ok"?;inter. col.
already: (I) have already heard it;ဖူး: ကြားဖူးတာ;už: už jsem (to) slyšel;p.p.	alright: No, sir. ("Not alright, sir.");ရ: မရဘူး ဗျာ။;v pořádku: Ne, pane. ("Nikoliv v pořádku, pane.");
already: (I) have seen (it yet).;ဖူး: ကြည့်ဖူးပါတယ်။;již: Již (jsem to) viděl.;ans. pol.	alright: One kyat (I) can decrease. ("As for one kyat, (it) is alright to decrease (so much).");ရ: တစ်ကျပ်တော့ လျော့လို့ရတယ်။;v pořádku: O jeden čiat zlevnit můžu. ("Co se týče jednoho čiatu, je v pořádku (tolik) snížit.");
already: (it) is old ("already");ပြီး ဟောင်းနေပြီး;už: ("už") je (to) staré;p.p.	alright: That's alright, indeed. (answer to an excuse);ကောင်း: ကောင်းပြီလေ။;v pořádku: To je v pořádku, opravdu. (odpověď na omluvu);
already: Have you seen that play (~ concert) already?;ဖူး: အဲဒီဇာတ် နှင့်ကြည့်ဖူးသလား။;už: Už jsi se ("ty") (někdy) na tu divadelní hru (~ koncert) podíval?;inter. col.	alright: That's alright.;ရ: ရပါတယ်။;pořádku, v: To je v pořádku.;
already: I already have a car, therefore (I) don't need this one (~ "car") any more.;ပြီးသား: ငါ့မှာ ကားတစ်စီး ရှိပြီသား။ ဒါကြောင့် ဒီကားမလိုချင်တော့ဘူး။;už: Už jedno auto mám, takže už nepotřebuji tohle ("auto").;	alright: Will (this) be alright?;ရ: ရမလား;stačit (~ "v-pořádku"): Bude (tolik) stačit?;inter. fut.
already: I am already tired. ("I happened to be tired already.");ပြီး ကျွန်တော် မောသွားပြီ;už se: Jsem už unavený. ("Už jsem se stal unaveným.");p.p. um.	alright?;နေနဲ့;ano?;interj. col.
already: Not long time. It has been already around six months.;သေး: မကြာသေးဘူး။ ခြောက်လောက်ပဲ ရှိသေးတယ်။;už: Ne dlouho. Je to už asi šest měsíců.;	Alright. (affirmative);ဟုတ်ကဲ့;Dobře. (souhlas);col.
already: One day is completely finished, already.;စေ: တစ်နေ့တာကို ကုန်ဆုံးစေတယ်။;už: Jeden den je už zcela u konce.;col.	also;လည်း ° လဲ ° ကော ° ရော;i ° také ° ani;col. (or) conj. (or) conj. col. (or) suff. writ. (or) suff. col.
already: Pye Pye already told me.;ဖူး: ပြည်ပြည်က ငါကို ပြောဖူးတယ်။;již: Pje Pje mi (to) již řekla.;p.p. col.	also ("similar" form);အလားတူ;také ("podobný" tvar);adv.
already: This is the first time I have already been to Yangon.;ဖူး: ရန်ကုန်ကို ရောက်ဖူးတာ ဒါပထမအကြိမ်ပါ။;již: To je ("již") poprvé co jsem v Rangu.;col. pol.	also in;ရယ်;také v;suff. prep.
alright;အင်း;dobře;interj. col.	also in: also in Jinatthapakāsani;ရယ်: ဇိနတ္ထပကာသနီရယ်;také v: také v Džinatthappakāsani;
alright (~ "good"): Alright. (used to announce departure, "(It) was good.");ကောင်း: ကောင်းပါပြီ;dobře: Dobře. (užíváno k oznámení vlastního odchodu);pol. col.	also, and;ပြီး;ještě, a;suff.
alright (indicates desire to end the discussion): Alright. ("(That) was pretty good.");ကောင်း: ကောင်းလှပါပြီ;fajn (značí touhu ukončit diskuzi): Fajn. ("(To) bylo hezky dobré.");p.p. pol. col.	also: (I) also transform (it) to the form of změnit (přeměnit).;လဲ: အလုပ်ပုံစံကို ပြောင်းလဲတယ်။;také: Také (to) přeměním do formy eseje.;col.
alright (said by a friend or elder person);အင်း;dobrá (řečeno kamarádem nebo starší osobou);interj. col. ans. fr.	also: (I) Can help you as well as your boyfriend. ("For you also, for your boyfriend including (I) can give help.");ရော -ပါ: ခင်ဗျား အတွက်ရော ခင်ဗျားရည်းစားအတွက်ပါ ကူညီပေးနိုင်ပါတယ်။;také: Mohu pomoci tobě i tvému příteli (~ milému). ("Pro tebe také, pro tvého přítele včetně, mohu dát pomoc.");pol.
alright (used by a friend or elder person);အေးအေး;dobře (užito kamarádem nebo starší osobou);ans.	also: (I) thank you also.;လဲ: ကျေးဇူးလဲတင်ပါတယ်။;také: Také vám děkuji.;pol. col.
alright, (it) was (suggests end of a discussion or meeting);ကောင်းပြီး;dobře, bylo (to) (navrhuje konec diskuze či setkání);	also: also this;လည်း: ဤဟာကိုလည်း;také: také toto;writ.
alright, be;ရ ° ကောင်း;stačit (~ "být-v-pořádku") ° v pořádku, být ° fajn, být;l	also: As it is next to Irrawaddy river, ("also as for beauty,") (it) is also beautiful.;လဲ: ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းဘေးမှာရှိလို့ သာလဲသာယာပါတယ်။;také: Poněvadž je vedle řeky Iravadi, ("také (co se týče) krásy") je krásné.;pol. col.
alright, be ("good (and) finished");ကောင်းပြီး;v pořádku, být ("dobrý (a) ukončený");l	also: Can (you) also read Burmese script?;ကော: ဗမာစာကော ဖတ်တတ်သလား။;také: Umiš také číst Barmské písmo?;inter.
alright, be: (It) is alright.;ရ: ရပါတယ်။;v pořádku, být: Je (to) v pořádku.;pol.	also: Can (you) talk already also in Myanmar (language)?;ကော: မြန်မာလိုကော ပြောတတ်နေပြီလား။;i: Umiš už mluvit i Myanmarsky?;inter.
	also: Do (you) like also Coke?;ကော: ကုတ်ကော ကြိုက်သလား။;také: Máš rád také Colu?;inter. col.
	also: He also said: "Go wherever you want to go".;လဲ: {မင်းတို့ သွားချင်တဲ့နေရာ သွားတော့}လို့လဲ ပြောသတဲ့ ;také: Také řekl: "Jděte kam chcete jít.";col.
	also: He also will buy (a) book.;လဲ: သူလဲ စာအုပ် ဝယ်မယ်။;také:

On také si koupí knihu.;col.

also: He will buy a book also.;လဲ: သူ စာအုပ်လဲ ဝယ်မယ်။;také:

Koupí si také knihu.;col.

also: It is not wrong, it is not right also.;လည်း: အမှား မဟုတ်ပါဘူး၊ အမှန်လည်းမဟုတ်ပါဘူး။;ani: Není to špatně, není to ani dobře.;pol.

also: There are indeed many other places also.;သေး:

တခြားနေရာတွေလဲ အများကြီးရှိပါသေးတယ်။;ještě: Je (zde) také ještě mnoho jiných míst.;pol.

altar (Buddhist, "building² (of) lord's⁰ monastery¹");ဘုရားကျောင်းဆောင်(တစ်ဆောင်);oltář (buddhistický, "budova² pánova⁰ kláštera¹");

alter (Buddhist, "lord's shelf");ဘုရားစင်(တစ်ထပ်);oltář (buddhistický, "Pánova¹ polička⁰");sg.

alter (change);ပြောင်းလဲ;měnit;T

although;ပေမယ့် ° လဲ ° သော်လည်း;přestože;suff. conj. (or) adv. writ.

although: Although he gives, I don't take.;လဲ: သူပေးလဲ ကျွန်တော်မယူဘူး;přestože: Přestože dává, já si neberu.;col. um.

although: He doesn't eat although he is hungry.;လဲ: သူ ဆာလဲ မစားဘူး;přestože: Přestože má hlad, nejí.;col.

although: I didn't take although he was giving.;ပေမယ့်: သူပေးပေမယ့် ကျွန်တော် မယူဘူး;přestože: Nevzal jsem si, přestože dával.;um.

although: It is said, that although married, as for Nga Nyo, (he) was always reading ("writings") as before.;ပေမယ့်:

အိမ်ထောင်ကျပေမယ့် ငည့်ကတော့ အရင်ကလို စာအမြဲဖတ်နေသတဲ့;přestože: Říká se, že přestože svoji (po svatbě), co se týče Na Ňo, četl ("psaní") jako dřív.; altogether ("together (and) friendly");အတူတကွ;dohromady ("spolu (a) přátelsky");adv.

always;ထာဝစဉ် ° အမြဲ;vždy ° vždycky (CZ col., vždy);adv. P. thāvara (= immovable, firm) (or) adv.

always ("always (and) continuously");အမြဲတမ်း;vždy ("vždy (a) neustále") ° vždycky (CZ col., vždy, "vždy (a) neustále");adv.

always, just ("just² (by) standard¹ (of) always⁰");အမြဲတမ်းပဲ;vždy, prostě ("standardem¹ prostě² vždy⁰");adv.

always: ("It is, that") attending the National Day every year, (one) should try to always maintain (~ "prosper") (own) national spirit.;ထာဝစဉ်: အမျိုးသားနေ့ကို နှစ်စဉ်ကျင်းပကာ မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ်ထာဝစဉ် ရင်သန်အောင် ကြိုးပမ်းရမည်ဖြစ်ပါသည်။;vždy: ("Je to (tak, že)") účastí na Národním Dnu každý rok, by se měl (každý) vždy snažit udržovat (~ "prospívat") vlasteneckého ducha.;pol. writ.

always: (I) am just always smiling.;အမြဲတမ်း: အမြဲတမ်းပဲ ပြုံးနေလိုက်ပါ။;pořád: Prostě se pořád usmívám.;pol. cont.

always: He always tells me truth.;အမြဲတမ်း: သူ့ငါ့ကို အမြဲတမ်း အမှန်ပဲ ပြောတယ်။;vždy: Vždycky mi říká pravdu.;

always: Here I always make a mistake.;အမြဲ: ငါ ဒီမှာ အမှား အမြဲလုပ်တယ်။ (~ ငါ ဒီနားမှာ အမြဲ အမှားလုပ်မိတယ်။);vždycky: Tady vždycky dělám chybu.;col.

always: May you always meet (and) have the good days and (thus) be able to develop the right meditation.;အမြဲ: ကောင်းသောနေ့တွေ အမြဲပိုင်ဆိုင်နိုင်ပြီး တရားဘာဝနာ ဟူးနိုင်ပါစေ။;vždy: Kéž (tě) vždy potkávají dobré dny a (tak)

rozvíjíš dobrou meditaci.;w. pol.

always: Ven. Sir can always ask me exhaustively, just like the Buddha's great son.;အမြဲတမ်း: ဦးဇင်းက အမြဲတမ်း(အတွက်) ဘုရားရဲ့သားတော်အနေနဲ့ပဲ တပည့်တော်ကို အကုန်မေးလို့ရပါတယ်။;vždy: Ct. Pán mě může vždy vyčerpávajícím způsobem ptát, jako (by byl) právě Buddhův ohromný syn.;pol. utmn.

always: We always welcome you.;အမြဲ: ခင်ဗျားကို ကျွန်တော်တို့ အမြဲ ကြိုနေပါတယ်။;vždy: Vždycky jsi vítán. ("My tě vždycky vítáme.");pol. um.

AM ("not dark");မနက်(က);ráno ("nikoliv temno");adv.

am: Every time when he comes, I am not at home.;ရီ: သူလာတိုင်း ကျွန်တော် အိမ်မှာ မရှိဘူး;jsem: Kdykoliv přijde, nejsem doma.;um.

AM: quarter to eight AM ("seven hours forty-five minutes AM");မနက်: မနက် ခုနစ်နာရီ လေးဆယ့်ငါးမိနစ်;ráno: čtvrt na osm ráno ("sedm hodin čtyřicet pět minut ráno");

amazed, be ("wonder (and) respect");အံ့သြ;žasnout ("divit-se (a) respektovat");l

amazed, be ("wonder (with) respect");အံ့သြ;ohromen, být ("divit-se (s) úctou");l

amazed: His wife was amazed.;အံ့သြ: သူ့ဇနီးက အံ့သြနေတယ်။;divit se: Jeho manželka se divila.;cont.

amazement;အံ့သြစရာ;údiv;n.

amazement ("wonder (and) respect {nouner}");အံ့သြခြင်း;úžas ("divit-se (a) respektovat {jmenec}");n.

amazingly;အရမ်း;úžasně;adv.

ambassador ("envoy minister, big");သံအမတ်ကြီး(တစ်ဦး);velvyslanec ("vyslanecký minister, veliký");sg. S. amātya (= minister)

ambassador ("envoy minister");သံအမတ်(တစ်ဦး);velvyslanec ("vyslanecký minister");sg. S. amātya (= minister)

ambulance ("vehicle³ loading² paining¹ people⁰");လူနာတင်ယာဉ်(တစ်စီး);ambulance ("vozidlo³ nakládající² bolavé¹ lidi⁰") ° sanitka ("vozidlo³ nakládající² bolavé¹ lidi⁰");sg. P. yāna (= vehicle)

America;အမေရိက;Amerika;name

America (USA, "collection³ (of) set-up² American⁰ countries¹");အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု;Amerika (USA, "sbírka³ ustavených² amerických⁰ států²");n.

American embassy;အမေရိကန်သံရုံး;Americká ambasáda;name E. British

among;ကြားမှာ ° အနက်;mezi;prep.

Among (~ out of): Among these heroes Kyansittha became especially famous.;အနက်: ထိုသူရဲကောင်းတို့အနက် ကျန်စစ်သားသည် အထူးထင်ရှားသူဖြစ်သည်။;z: Z těchto hrdinů se stal Čansitá obzvláště slavným.;writ.

among ("in");ထဲ;mezi ("v");prep.

among ("in¹ between⁰");အကြားတွင် ° အကြားတွင်း;mezi ("v¹ mezi⁰") ° mezi ("v¹ mezi");suff. prep. (or) prep.

among ("in² inside¹ among⁰");ကြားထဲမှာ;mezi ("v² uvnitř¹ mezi⁰");suff. prep.

among ("inside in");ထဲမှာ;mezi ("v, v");prep.

among one another;အချင်းချင်း;mezi sebou;adv.

among: among books and websites;ထဲမှာ: စာအုပ်တို့
 ဝက်ဘ်ဆိုက်တို့ထဲမှာ; mezi ("v"): mezi (~ "v") knihami a webovými
 stránkami;adv.
 amuse ("please (and) satisfy");ဖျော်ဖြေ:bavit (lidi, "potěšit (a)
 uspokojit");T
 Anāthapiṇḍika, the wealthy one;အနာထပိဏ်သူဌေး;Anāthapiṇḍika,
 bohatýr;name
 anatomy ("body science");ခန္ဓာဗေဒ;anatomie ("věda' (o) těle");n.
 P. khandha - veda (= trunk-of-body - science)
 Anawratha king (king of Pagan 1044-1077);အနော်ရထာ
 မင်းဘုရင်;Anójadhá, král (král Paganu 1044-1077);name
 ancient;ဟောင်း ° ရေး;starověký;adj.
 ancient ("old (and) aged");ရေးဟောင်း;starověký ("starý (a)
 starobylý");adj.
 ancient, be ("ancient (and) old");ရေးဟောင်း;prastarý, být
 ("prastarý (a) starý") ° starodávny, být ("prastarý (a) starý");I
 ancient: (It) is a specific item, which indicates the commentarial
 nature of Sutta Piṭaka.;ရေးဦး: သုတ္တပိဋကတ်မှာ
 ရေးဦးအဋ္ဌကထာဆိုင်ရာ သဘောကို ဖော်ပြသော တိကျသည့်
 အချက်အလက် တစ်ခုဖြစ်သည်။;starodávny: Je (to) specifická věc,
 která naznačuje komentátorský charakter Sutta Piṭaky.;writ.
 ancient: ancient villages;ရေးဟောင်း: ရေးဟောင်းရွာတွေ;starodávny:
 starodávne vesnice;
 ancient: It is a statue of one ancient king's wife.;ရေး
 ရေးမင်းတပါးရဲ့ မိဘုရားအရယ်။;starověký: Je to socha královny
 jednoho starověkého krále.;pol.
 ancient: Then, there are also ancient artcrafts.;ရေးဟောင်း:
 ပြီးတော့ ရေးဟောင်းအနုပညာလက်ရာတွေလဲ ရှိပါတယ်။;starověký:
 Dále, jsou tam také starověká umělecká díla.;col. pol.
 and;ကာ ° နဲ့ ° ဤ (from ရွှေ) ° နှင့်;a;conj. (or) conj. col. (or) suff.
 (or) conj. writ.
 and ("~"): two hundred sixty five;နဲ့ ("~"): နှစ်ရာ့ခြောက်ဆယ်ငါး;a
 ("~"): dvě stě šedesát pět;num.
 and ("~"): thirty-six ("three tens six");နဲ့ ("~"): သုံးဆယ်ခြောက်;a ("~"):
 třicet šest ("tři desítky šest");num.
 and (connects two sentences in a complex sentence);၍ ° ပြီး °
 တော့;a (spojuje dvě jednoduché věty v souvětí);suff. col. (or)
 suff. (or) suff. writ.
 and (connects two sentences in a complex sentence): Here
 (you) stop and the hotel (is) in front of you.;တော့: ဒီမှာ ရပ်တော့
 ဟိုတယ်က မင်းရေမှာ။;a (spojuje dvě jednoduché věty v souvětí):
 Zde zastavíš a hotel je před tebou.;col.
 and also;ပြီး ° လည်း -လည်း ° ကော ° ရော ° လဲ -လဲ;a ještě ° a
 navíc ° a také;conj. col. (or) suff. (or) suff. conj. col. (or) suff.
 conj.
 and also: (he) writes, meditates and also studies Burmese
 language;သလို: ရေးသားသလို ဘာဝနာပွား၊ ဗမာစကား
 လေ့လာတယ်။;a také: píše, medituje a také studuje;
 and also: I will eat as well as drink.;လဲ -လဲ: ကျွန်တော်
 စားလဲစားမယ်၊ သောက်လဲ သောက်မယ်။;a také: Budu jíst a také
 pít.;col.
 and also: I will read this book and also that book.;ပြီး: ဒီစာအုပ်ပြီး
 ဟိုစာအုပ် ကျွန်တော် ဖတ်မယ်။;a ještě: Budu číst tuto knihu a ještě
 tamtu knihu.;fut. col. um.

and others;စသည်တို့;a další;suff.
 and so on;စသည် ° စသည်တို့;a tak dále;suff. (or) suff. writ.
 and so on ("by' start");စသည်ဖြင့် ° စသည်;apod..
 ("započítím");writ.
 and so on.: It can be seen by verses like "tenāhu porāṇā" and
 so on.;စသည်: အဲဒါကို 'တေနာဟု ပေါရာကာ'စသည် ကဲ့သို့ဂါထာများဖြင့်
 သိနိုင်ပါသည်။;a tak dále: Může to být vidět z veršů jako "tenāhu
 porāṇā" a tak dále.;writ. pol.
 and then;ပြီး;a pak;suff.
 and what about, and;ကော ° ရော;a co;suff. col.
 and what about: And what about before?;ရော: အရင်ကရော။;a
 co: A co předtím?;inter. col.
 and what about: And what about you?;ကော: မင်းကော။;a co: A
 co ty?;inter. col.
 and: (she) lives in Thongwa and ...;ကာ: သုံးခွတွင် နေထိုင်ကာ;a:
 žije v Thongwa a ...;writ.
 and: Are there Mr. Bakhin and Mrs. Thuza?;နဲ့: ဟိုမှာ ဦးဘခင်နဲ့
 ဒေါ်သူဇာလား။;a: Jsou tam pan Bakhen a paní Tuza?;inter. col.
 and: fifty-nine ("five tens and nine");နဲ့: ငါးဆယ်နွှဲကိုး;a: padesát
 devět ("pět desítek a devět");num.
 and: The museum and the library.;နဲ့: ပြတိုက်နဲ့ စာကြည့်တိုက်။;a:
 Muzeum a knihovna.;col.
 and: two hundred ("and") sixty five;နဲ့: နှစ်ရာ့နဲ့ခြောက်ဆယ်ငါး;a:
 dvě stě ("a") šedesát pět;num.
 and: You and I.;နဲ့: ခင်ဗျားနဲ့ ကျွန်တော်။;a: Ty a já.;col. um.
 Andhrapradesh (a region in India);အန္ဒြပြဒေရှ်;Andhrapradesh
 (oblast v Indii);name
 anger;ဒေါသ ° အမျက်;vztek;n. (or) n. P. dosa (= hatred)
 anger: Love of one is great, anger of (another) one is (also)
 great.;အများ: တစ်ယောက်က အချစ်ကြီးတယ်၊ တစ်ယောက်က
 အမျက်ကြီးတယ်။ (~ အချစ်ကြီးတော့ အမျက်ကြီးတယ်။);vztek: Láska
 jednoho je velká, vztek druhého (~ "jednoho") je (také) velký.;
 angry with, be: Whenever (I) can't help him, he is angry with
 me.;စိတ်ဆိုး: နဲ့: သူ့အတွက် မကူညီနိုင်တဲ့အခါအခါ သူဟာ ငါနဲ့
 စိတ်ဆိုးတယ်။;naštvaný na, být: Kdykoliv mu nedokážu pomoci,
 je na mě naštvaný.;
 angry, be ("anger comes out");ဒေါသထွက်;hněvat se ("hněv
 vychází");I writ.
 angry, be ("mind (is) bad");ဒေါသထွက် ° စိတ်ဆိုး: -နဲ့ °
 စိတ်ဆိုး;hněvat se ("mysl (je) špatná") ° rozzlobený, být (mysl
 (je) zlá") ° naštvaný, být ("mysl (je) špatná");I (or) I writ.
 angry, get;ကြိမ်း(လိုက်);naštvat se (CZ col.);T
 angry, get: You may get angry with (me for what I am going to
 tell you now).;ကြိမ်း: ခင်ဗျား ကြိမ်းလိုက်ပါဦးမယ်။;rozčítit se: Asi se
 rozčítíš (na mě za to, co ti teď řeknu).;fut. pol.
 angry: The boy appears to be angry.;စိတ်ဖိုး: ကောင်လေးစိတ်ဆိုး
 နေပုံပေါက်တယ်။;naštvaný: (Ten) kluk se zdá být naštvaný.;
 animal;တိရစ္ဆာန်(တစ်ကောင်) ° တိရစ္ဆာန်(တစ်ကောင်);zvíře;sg. P.
 tiracchāna (= animal) (or) sg P. tiracchāna (= animal)
 animal (num. class.): next animal;ကောင်: နောက်တစ်ကောင်;zvíře
 (čítatel): další zvíře;
 animal: An animal may be bigger than human as well as (it)
 can be smaller.;တိရစ္ဆာန်: တိရစ္ဆာန်က လူထက်
 ကြီးလည်းကြီးနိုင်သည်၊ ငယ်လည်းငယ်နိုင်သည်။;zvíře: Zvíře může být

větší než člověk a také může být menší.;
 animals: Animals are not as noble as people.;တိရိစ္ဆာန်:
 တိရိစ္ဆာန်တွေဟာ လူတွေလောက် မမြင့်မြတ်ဘူး။; zvířata: Zvířata
 nejsou tak ušlechtilá jako lidé.;
 animals: Animals means (they) get free when killed by people,
 friend.;တိရိစ္ဆာန်: တိရိစ္ဆာန်ဆိုတာ လူ့ဘက်မှ ကျွတ်တာ ကူး။; zvířata:
 Zvířata znamená, že jsou vysvobozena když (je) lidé zabijí,
 přáteli.;col.
 ankle ("pillar² (which) brushes¹ leg⁰");ခေါင်းတိုင်(တစ်ဖက်);kotník
 ("sloup² (který) obrušuje¹ nohu⁰");sg.
 anniversary ("turns-round² (and) wraps¹ (the)
 year⁰");နှစ်ပတ်လည်;výroční ("točí-se-okolo² (a) obaluje¹
 rok⁰");adj.
 anniversary (anniversary, "marking (and)
 noting");အထိမ်းအမှတ်(တစ်ခု);výročí (výročí, "označení (a)
 zaznamenávání");sg.
 anniversary: I take pride very much for being allowed to carry
 out the celebration of tenth anniversary of writers of our
 township as the chairman.;အထိမ်းအမှတ်: ကွန်တော်တို့မြို့နယ်ရဲ့
 ဆယ်ကြိမ်မြောက်စာဆိုတော်နေ့ အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားမှာ
 သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရလို့ အများကြီးဂုဏ်ယူပါတယ်။;výročí:
 Jsem velice hrdý, že jsem dostal svolení k vykonání (~
 zúčastnění se) oslavy desátého výročí spisovatelů naší správní
 oblasti jakožto předsedající.;pol. um.
 announce ("(let) hear¹ whereabouts⁰");အကြောင်းကြား;oznámit
 ("(nechat) slyšet¹ informaci⁰");T
 announce (about monks, "pronounce (and) be-
 heard");မိန့်ကြား;oznámit (o mniších, "vyslovit (a) být-slyšen");T
 mn.
 announce (everywhere, "give¹ knowledge⁰ (and) spread
 information) downwind-side² (and)
 upwindside³");အသိပေးကြေညာ;oznámit (všude, "dát¹ znalost⁰ (a)
 rozšířit informaci) po-větru² (a) proti-větru³");T
 announce (inform, "give² hearing¹
 whereabouts⁰");အကြောင်းကြားပေး;oznámit (informovat, "dát²
 slyšet¹ informaci");T
 announce: The novice-monk may announce what (he) wants to
 happen.;မိန့်ကြား: ကိုရင် ဖြစ်ချင်တာကို မိန့်ကြားနိုင်ပါတယ်။;oznámit:
 Novic-mnich (mi teď) může oznámit co si přeje (~ "chce") aby
 se stalo.;pol. mn.
 annoyed, be ("mind (is) broken");စိတ်ပျက်;otrávený, být
 (znehucený, "mysl (je) zničena");I
 annoyed, be ("mind (is) used-up");စိတ်ကုန်;otrávený, být
 (znehucený, "mysl (je) vyčerpaná");I
 annoying, be ("give¹ suffering⁰");ဒုက္ခပေး;otravný, být ("dávat¹
 utrpení⁰");I
 annual ("turns-round² (and) wraps¹ (the)
 year⁰");နှစ်ပတ်လည်;roční ("točí-se-okolo² (a) obaluje¹ rok⁰");adj.
 annual: Eighth Annual Meeting;နှစ်ပတ်လည်:
 ရက်ကြိမ်မြောက်နှစ်ပတ်လည် အစည်းအဝေး;výroční: Osmé Výroční
 Setkání;n.
 another;ထပ်;další;suff. adj.
 another ("more");ထက်;další ("více");suff. adv.
 another ("next more");နောက်ထပ်;další (jiný, "ještě¹ další⁰");adv.
 another: (I) copy those parts to another place.;အခြား: အဲဒီ

အပိုင်းတွေကို အခြားတစ်နေရာမှာ ကူးပါတယ်။;jiný: Kopíruji ty části
 na nějaké jiné místo.;pol.
 another: another part;အခြား: အခြားပိုင်း;jiný: jiná část;
 answer;အဖြေ(တစ်ခု);odpověď;sg.
 answer ("answer¹ back⁰ (and) give²"): Thank you for answering
 (me) back.;ပြန်ဖြေပေး: ပြန်ဖြေပေးတာ
 ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။;odpověď: Děkuji za odpověď ("zpět");pol.
 answer, write ("write (and) inscribe");ရေးသား;odpověď, napsat
 ("psát (a) vyrývat");T
 answer: (I) will answer as much as (I) can answer for
 (you).;ဖြေ: ဖြေနိုင်သလောက် ဖြေပေးမှာပါ။;odpověď: Odpovím (ti)
 jak jen (ti) budu moci odpovědět.;fut. pol.
 answer: answer (still) does not appear;အဖြေ:
 အဖြေမပေါ်ပါ။;odpověď: odpověď se (stále) neobjevuje;pol.
 answer: Every time when I ask, he can answer.;ဖြေ:
 ကျွန်တော့်မေးတိုင်း သူဖြေနိုင်တယ်။;odpověď: Vždy když se
 zeptám, dokáže odpovědět.;um.
 answer: He still did not answer me.;ပြန်: သူ ကျွန်တော်ဆီကို
 မပြန်သေးပါဘူး။ (~ သူ ကျွန်တော်ကို ပြန်မဖြေသေးပါဘူး။);odpověď:
 Stále mi neodpověděl.;pol. um.
 answer: His way of answering questions at examination is very
 good.;ဖြေ: စာမေးပွဲမှာ သူဖြေပုံ သိပ်ကောင်းတယ်။;odpovídat: Způsob,
 jakým odpovídá při zkoušce, je velice dobrý.;col.
 answer: It is said, that when the king asked about history of the
 spirit house, nobody of the villagers was able to answer.;ဖြေ:
 ဘုရင်ကြီးက အဲဒီနတ်ကုန်းသမိုင်း မေးတဲ့အခါ ရွာသားတွေ ဘယ်သူမှ
 မဖြေနိုင်ဘူးတဲ့။;odpověď: Říká se, že když se král ptal na
 historii toho domu ducha (bůžka), nikdo z vesničanů nebyl
 schopný odpovědět.;
 answer: know the answer for the questions;အဖြေ: မေးခွန်းတွေရဲ့
 အဖြေကို သိတယ်။;odpověď: znát odpověď na otázky;
 answer: We will know the answer to these questions at the end
 of this discussion.;အဖြေ: ဒီမေးခွန်းတွေရဲ့ အဖြေကို
 ဒီစကားရည်လုပွဲအပြီးမှာ သိကြပါတော့မယ်။;odpověď: Na tyto otázky
 budeme znát odpověď na konci této diskuze.;fut. pol.
 answer: Whatever the teacher asks, I can answer.;ဖြေ:
 ဆရာမေးသမျှ ကျွန်တော်ဖြေနိုင်တယ်။;odpověď: Na cokoli se
 učitel zeptá, já dokážu odpovědět.;um.
 ant;ပုရွက်ဆိတ်(တစ်ကောင်) [payweshej] ° ပုရွက်ဆိတ်(တစ်ကောင်)
 [paywe.shei.];mravenec;sg.
 anthem, national ("song² (of) great¹
 country⁰");နိုင်ငံတော်သီချင်း;hymna, národní ("píseň² velké¹
 země⁰");n.
 anther;တုတ်(တစ်ချောင်း);tyčinka;sg.
 anther: to stay another ten days;ထပ်: ဆယ်ရက်ထပ်နေရန်;další:
 zůstat dalších deset dní;
 anxiety;ကြောင်းကြ;neklid;n.
 anxiety ("fear (and) weariness");အပူအပင်;úzkost ("strach (a)
 vyčerpanost");n.
 any;ဘာ -မှ ° ဘယ် -မဆို ° ဘာ ° ဘယ်မှ ° ဘာမှ ° ဖြစ်ဖြစ်;kterýkoliv
 ° jakýkoliv;adv. (or) pron.
 any ("not choosing");မရွေး;jakýkoliv ("nevybírajíce");suff.
 any ("not saying");မဆို;jakýkoliv ("neříkajíc");suff.
 any (in negative);ဘာ -မှ မ;žádný;pron.

any (negative): He didn't buy any pants.;ဘာမှ သူ ဘာဘောင်းဘီမှ မဝယ်ဘူး။;žádné: Nekoupil žádné kalhoty.;

any (negative): I do not read any book.;ဘာ -မှ မ:ကျွန်တော် ဘာစာအုပ်မှ မဖတ်ဘူး။;žádný: Nečtu žádnou knihu.;um.

any book ("not² saying³ which⁰ book¹");ဘာစာအုပ်မဆို;jakákoliv kniha ("neřikajíc² jaká⁰ kniha¹");

any more;တော့;už;adv.

any more, not;တော့;မ;už ne;suff.

any more, not: Don't do (it) any more!;တော့;မ: မလုပ်တော့ပါ။;už ne: Už to nedělej!;imper. pol.

any more: (I) don't have (~ "do") a job any more.;တော့: အလုပ်မလုပ်တော့ပါဘူး။;práce: Už nemám (~ "nedělám") práci.;pol.

any more: (I) don't have the mood to ("want to")come and see, any more.;တော့: ဝင်ကြည့်ချင်စိတ်မရှိတော့ဘူး။;už ne: Už nemám náladu ("chtít") (znovu) přijít a dívat se (na to).;col.

any more: Indeed, (I)cannot decrease (the price) ("any more") more than this.;တော့: ဒီ ထက်တော့ မလျော့နိုင်တော့ဘူး။;už: Vskutku, více než tolik již nemohu zlevnit (~ "snížit").;col.

any shop ("not² saying³ (in) which⁰ shop¹");ဘယ်ဆိုင်မဆို;jakýkoliv obchod ("neřikajíc² jaký⁰ obchod¹");

any time;ဘယ်အချိန် -မဆို;kdykoliv;adv.

any time ("not¹ saying² when⁰");ဘယ်တော့မဆို;kdykoliv ("neřikajíc¹ kdy⁰");adv.

any time (in future);ဘယ်တော့ -မဆို;kdykoliv (v budoucnosti);adv.

any time (in past);ဘယ်တုန်းက -မဆို;kdykoliv (v minulosti);adv.

any time when;တိုင်း;kdykoliv;suff. adv.

any: (He) did not make (~ "undertake making") any oath to them.;မျှ: မည်သူ့သစ္စာကိုမျှ ခံယူခြင်းမပြုပေ။;žádný: Neučinil (~ nepodstoupil učinění) žádné přísahy jim.;writ.

any: (He) will have to undergo (it) with more or less any difficulties.;ဘာမဆို: ဘာမဆိုအခက်အခဲနဲ့ များစွာ ကြုံရပါတယ်။;jakýkoliv: Bude (to) muset podstoupit bez ohledu na potíže (~ "s víceméně jakýmikoliv potížemi").;pol.

any: Any Buddhist accepts this fact.;ဘယ် -မဆို: ဘယ်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မဆို ဒီသဘောကို လက်ခံကြပါတယ်။;kterýkoliv: Kterýkoliv buddhista tento fakt přijímá.;

any: Come to my house any time.;မရွေး: ကျွန်တော့်အိမ်ကို အချိန်မရွေးလာပါ။;jakýkoliv: Kdykoliv ke mě domů (můžeš) přijít. ("Přijď od mého domu (v) jakýkoliv čas.");imper. pol. um.

any: I will read any book.;ဘာမဆို: ဘာစာအုပ်မဆို ဖတ်မယ်။ ° မဆို: ဘယ်စာအုပ်မဆို ဖတ်မယ်။ ° ဘယ်မဆို: ဘယ်စာအုပ်မဆို ဖတ်မယ်။ ° မဆို: ဘာစာအုပ်မဆို ဖတ်မယ်။;jakýkoliv: Přečtu jakoukoliv knihu.;fut.

any: You can ask any question.;မဆို ဘယ်-: မင်း ဘယ်မေးခွန်းမဆို မေးနိုင်တယ်။;jakýkoliv: Můžeš se zeptat na jakoukoliv otázku.;

anybody;ဘယ်သူမှ;kdokoliv;pron.

anybody ("not¹⁰ choosing¹¹ (whether) big¹ people⁰ (or) small² people³");လူကြီးလူငယ်မရွေး;kdokoliv ("ne¹⁰vybírájíc¹¹ (zda) velcí lidé⁰ (nebo) malí² lidé³");n.

anybody ("not² saying³ which⁰ person¹");ဘယ်သူမဆို;kdokoliv ("neřikajíc¹ kdo⁰");pron.

anybody (in positive sense);လူတိုင်း;kdokoliv;pron.

anybody, with;ဘယ်သူနဲ့မ;kýmkoliv, s;pron.

anyhow;ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်;bezta;adv.

anyhow ("not¹ connected² (to) the-speech⁰");စကားမစပ်;v každém případě ("ne¹spojený² (s) řečí⁰");adv.

anyhow ("telling² (and) telling³ just¹ what(ever)⁰");ဘာပဲပြောပြော;v každém případě ("řikajíc² (a) řikajíc³ prostě¹ co(koliv)⁰");interj.

anyone (acc.); (I) could not trust anyone.;ဘယ်သူကိုမှ: ဘယ်သူကိုမှ မယုံကြည်နိုင်ခဲ့ပါဘူး။;nikomu: Nemohl jsem nikomu důvěřovat.;p.s.

anyone (negative);ဘယ်သူမှ -မ;nikdo;pron.

anything (~ "whatever"); (My) father did not reply to anything (~ "all whatever") I wrote.;သမျှ: ကျွန်တော် ရေးသမျှ အားလုံး အဖေက ပြန်မရေးခဲ့ပါဘူး။;nic (~ "cokoliv"): (Můj) otec neodpověděl na nic co (~ "všechno cokoliv") jsem (mu) ("já") napsal.;p.s. pol.

anything ("every¹ thing⁰");အရာရာတိုင်း;cokoliv ("kterákoliv věc⁰");n.

anything ("not¹ saying² what⁰");ဘာမဆို;cokoliv ("neřikajíc¹ co⁰");pron.

anything ("not² telling³ which⁰ thing¹");ဘယ်အရာမဆို;cokoliv ("ne²řikajíc³ která⁰ věc¹");n.

anything (negative): (I) don't want to eat anything.;ဘာမှ: ဘာမှ မစားချင်ဘူး။;nic: Nechci nic jíst.;

anything (positive): If (you) have anything that (you) want to know, ask (me) anything.;ဘာမဆို: သိချင်တာရှိရင် ဘာမဆို မေးပါ။;cokoliv: Pokud máš (něco), co bys chtěl vědět, ptej se na cokoliv.;imper. pol.

anything like ((that), "(of) ("that") nature");သဘော -မဟုတ်ပါဘူး (အဲ့ဒီ);nic takového ("("toho") charakteru");n.

anything like (that): (I) do not say (~ mean) anything like that.;သဘော -မဟုတ်ပါဘူး (အဲ့ဒီ): အဲ့ဒီသဘောပြောတာမဟုတ်ပါဘူး။;nic takového: Nic takového neříkám (~ nemíním).;

anything: Except rice (I) don't eat anything.;ဘာမှ: ထမင်းကလွဲလို့ ကျွန်တော် ဘာမှ မစားဘူး။;nic: Nejím nic kromě rýže.;um.

anyway;ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ° ဘာဖြစ်ဖြစ်;nicméně ° mimochodem;adv.

anyway ("not¹ connected² (to) the-speech⁰");စကားမစပ်;bezta ("ne¹spojený² (s) řečí⁰") ° však ("ne¹spojený² (s) řečí⁰");adv.

anyway ("telling² (and) telling³ just¹ what(ever)⁰");ဘာပဲပြောပြော;nicméně ("řikajíc² (a) řikajíc³ prostě¹ co(koliv)⁰");interj.

anyway: Anyway, (I) am happy, that (you) are a carrier of the responsibility to (maintain) the (Buddha's) gift prominent.;ဘာပဲပြောပြော: ဘာပဲပြောပြော သာသနာကို ထွန်းကားအောင် သယ်ပိုးသူမို့ ဝမ်းသာပါတယ်။;nicméně: Nicméně, jsem šťastný, že jsi nositel zodpovědnosti za (udržení) prominentnosti (Buddhova) daru.;pol.

anywhere;ဘယ် -မဆို;kdekoliv;adv.

anywhere ("not telling which place");ဘယ်နေရာမဆို;kdekoliv ("neřikajíc jaké místo");adv.

anywhere ("not¹ saying² where⁰");ဘယ်မှာမဆို;kdekoliv ("neřikajíc¹ kde⁰");adv..

anywhere ("nowhere"): We don't go anywhere on Sundays.;ဘယ်ကိုမှ: တနင်္ဂနွေနေ့တွေမှာ ကျွန်တော်တို့ ဘယ်ကိုမှ မသွားပါဘူး။;nikam: O nedělích nikam nechodíme.;pol. um.

anywhere (in negative);ဘယ်မှ -မှ;nikde;adv.
 anywhere (negative): I didn't go to any town.;ဘယ် -မှ မ ဘူး:-
 ကျွန်တော် ဘယ်မြို့မှ မသွားဘူး။;nikam: Nešel jsem do žádného
 města.;um.
 anywhere (negative): This book isn't available at any
 shop.;ဘယ် -မှာမှ မ -ဘူး: ဒီစာအုပ် ဘယ်ဆိုင်ရာမှ မရှိဘူး။;nikde: Tato
 kniha není k dispozici v žádném obchodě.;
 anywhere, to;ဘယ် -မှ;kamkoliv;pron.
 anywhere: (I) won't go anywhere today.;ဘယ်မှ -ဘူး: ဘယ်မှ
 မသွားဘူး;nikam: Dnes nikam nepůjdu.;col.
 apart from;အပြင် ° အပြင် ° ပြင် ° မှအပ ° ကလွဲလို့ °
 ကလွဲ၍;kromě;prep. (or) adv. (or) suff. writ. (or) conj. writ. (or)
 conj. (or) suff. adv.
 apart from ("out");အပြင်;kromě ("venku");adv.
 apart from: Apart from meditating, what (else) can (you)
 do?;အပြင်: တရားထိုင်တာအပြင် မင်းဘာလုပ်နိုင်လဲ။;kromě: Co umíš,
 kromě meditování?;col.
 apart from: Apart from news (there are) also many
 advertisements included.;အပြင်: သတင်းတွေအပြင်
 ကြော်ငြာတွေလည်း အများကြီးပါတယ်။;kromě: Kromě novinek je
 obsaženo také mnoho reklam.;writ. pol.
 apart from: Apart from teaching other people, (he) is studying
 himself (as well).;မှအပ: အခြား သူများကို သင်ကြားပေးခြင်းမှအပ
 မိမိဘာသာလေ့လာသင်ယူသည်။ ° ကလွဲလို့: တခြားသူတွေကို
 သင်ပေးတာကလွဲလို့ ကိုယ့်ဘာသာလေ့လာနေတယ်။;kromě: Kromě
 toho, že učí ostatní lidi, (také) se učí sám.;col. (or) writ.
 apart from: Apart from teaching others, I can (also) learn
 (myself).;ကလွဲ၍: အခြားသင်ကြားခြင်းကလွဲ၍
 ငါသင်ယူနိုင်တယ်။;kromě: Kromě učení druhých, (také) se umím
 učit (sám).;writ.
 apart from: apart from this (one);ပြင်: ဒီပြင်;kromě: kromě
 tohotohle;
 apart from: Apart from this one I understood the rest.;ကလွဲပြီး:
 ဒါတစ်ခုကလွဲပြီးတခြားအရာတွေ ငါနားလည်ခဲ့တယ်။;kromě: Kromě
 tohotohle jsem pochopil všechno (~ "zbytek").;p.s.
 apart from: Apart from this student, no other student
 comes.;အပြင်: ဒီကျောင်းသားအပြင်
 တခြားကျောင်းသားမလာပါဘူး။;mimo: Mimo tohoto studenta
 nepřichází žádný jiný ("student").;pol.
 apart from: What else do (you) do, apart from ("doing")
 samathā (and) vipassanā meditation?;အပြင်: သမထ
 ဝိပဿနာလုပ်ခြင်းအပြင် ဘာလုပ်သေးလဲ။ ° ကလွဲလို့: သမထ
 ဝိပဿနာလုပ်ခြင်းကလွဲလို့ ဘာလုပ်သေးလဲ။;kromě: Kromě samathā
 a vipassanā meditace, co ještě děláš?;inter.
 apart from: What else do (you) have apart from this?;ပြင်:
 ဒီပြင်ဘာရှိသေးသလဲ။;kromě: Co ještě máte kromě tohotohle?;inter.
 apartment ("building's room");တိုက်ခန်း(တစ်ခန်း);pokoj, hotelový
 ("pokoj" budovy);sg.
 apartment: (I) rent (~ "am renting") an apartment.;အိမ်ခန်း:
 အိမ်ခန်းငှားနေပါတယ်။;byt: Pronajal (~ "pronajímám-si") jsem si
 byt.;pol. cont.
 apologize ("request (and) beg");တောင်းပန်;omluvit se ("žádat
 (a) prosit");T
 apparently ("be-clear (and) shine {adverb}");ရှင်းလင်းစွာ;zjevně
 ("být-jasný (a) svítit {příslovec}");adv.

apartment ("house room");အိမ်ခန်း(တစ်ခန်း);byt ("domovní
 pokoj");sg.
 appear;ပေါ်;objevit se;I (or) T
 appear ("appear (and) come");ပေါ်လာ;objevit se ("objevit-se (a)
 přijít");I
 appear ("come" up°);ပေါ်လာ;objevit se ("přijít nahoru");I
 appear ("shine");ထွန်း;objevit se ("zářit");I
 appear to be (somehow, "life form appears";နေပုံပေါ် °
 နေပုံပေါက်;zdát se být ("podobá života° se-ukazuje");I
 appear to be: The boy appears to be angry.;နေပုံပေါက်:
 ကောင်လေးစိတ်ဆိုး နေပုံပေါက်တယ်။;zdát se být: (Ten) kluk se zdá
 být naštvaný.;
 appear: (It) disappeared and never appeared again.;ပေါ်လာ:
 ပျောက်ကင်းသွားပြီး နောက်တစ်ကြိမ် မပေါ်လာခဲ့တာပါဘူး။;objevit se:
 Zmizel a už se nikdy ("znovu") neobjevil.;p.s. pol.
 appear: answer (still) does not appear;ပေါ်: အဖြေမပေါ်ပါ။;objevit
 se: odpověď se (stále) neobjevuje;pol.
 appear: Indeed, by making mistakes, correct(ness) will
 appear.;ပေါ်: အမှားလုပ်မှ အမှန်ပေါ်မှာပေါ့။;objevovat se: Vskutku,
 děláním chyb se objevuje správné (psaní).;col.
 appear: It is generally accepted that the commentaries
 appeared during (ven.) Buddhaghosa's time.;ပေါ်လာ: အဋ္ဌကထာ
 ဗုဒ္ဓယောသလက်ထက်မှာ ပေါ်လာတယ်ဆိုတာကို ယေဘုယျအားဖြင့်
 လက်ခံကြသည်။;objevit se: Všeobecně se přijímá, že komentáře
 se objevily během doby (ct.) Buddhaghósy.;writ.
 appearance;ပုံ(တစ်ခု) ° ရုပ် ° ရုပ် ° အမြင် ° အသွင်(တစ်ခု);vzhled °
 vzezření;n. writ. P. rūpa (= matter) (or) n. (or) sg.
 appearance ("standard" form°);ပုံစံ(တစ်ခု);vzhled ("standardní
 podoba°");sg.
 appearance (form);သွင်(တစ်ခု);podoba (forma);sg.
 appearance: The form (of) the two green objects is same.;ပုံစံ:
 အစိမ်းရောင်ပစ္စည်းနှစ်ခု ပုံစံတူတယ်။;vzhled: Vzhled (těch) dvou
 zelených předmětů je stejný.;
 apple ("flower fruit");ပန်းသီး(တစ်လုံး);jablko ("květinové
 ovoce");sg.
 applicant ("person" (who) wants°);ချင်သူ(တစ်ယောက်);uchazeč
 ("osoba" (která) chce°) ° žadatel ("osoba" (která) chce°);sg.
 applicant: an applicant for scholarship (~ "attending
 school");ချင်သူ: ကျောင်းတက်ချင်သူ;uchazeč: uchazeč o studium
 na škole;
 application (form, "speak astutely");လျှောက်လွှာ;žádost (formulář,
 "mluvit bystře");n.
 application (form): (I) am filling application form for
 work.;လျှောက်လွှာ: အလုပ် လျှောက်လွှာဖြည့်နေတာ။ ° အလုပ်: အလုပ်
 လျှောက်လွှာဖြည့်နေတာ။;žádost (formulář): Vyplňuji žádost o
 práci.;cont.
 application (to fill, "standard" form°);ပုံစံ(တစ်ခု);formulář
 ("standardní podoba°");sg.
 apply (to a school);အပ်;přihlásit se (do školy);T
 apply: Have (you) applied (for study at) school?;အပ်:
 ကျောင်းအပ်ပြီးပြီလား။;přihlásit se: Přihlásil (jsi) se (ke studiu) na
 škole?;inter.
 appoint;ခန့်;ustanovit (někoho na určité postavení);T
 appoint: It is said, that having given him the status of Min

Yaza, he appointed him a minister.;ခန့်: {မင်းရာဇာ}ဆိုတဲ့ ဘွဲ့ပေးပြီး အမတ် ခန့်သတ်; ustanovit (kým): Říká se, že mu udělil statut Men Yáza a ustanovil ho ministrem.; appointment, make an (“fix(a-date-etc.) (and) fix”);ချိန်းထား;schůzku, domluvit si (“domluvit-se-na-čase (a) upevnit”);T appointment, make an (“fix(a-date-etc.)”¹ (and) fix² with”);ချိန်းထား-နဲ့;schůzku, domluvit si (“domluvit-se-na-čase”¹ s° (někým a) upevnit²);T appreciate (“nature falls”);သဘောကျ;ocenit (“charakter padá”);T appreciate (as good, “put² worth° value”);တန်ဖိုးထား;ocenit (jakožto dobré, “uložit² vhodnou hodnotu”);T apprehension (“power³ (and) ability² (to) realize° (and) understand”);သဘောပေါက်နားလည်နိုင်စွမ်း;chápat (moc³ (a) schopnost² pochopit° (a) porozumět”);n. apprentice (a monk, “disciple (and) disciple”);တပည့်သာဝက(တစ်ပါး);učeň (o mniších, “žák (a) žák”);mn. P. sāvaka (= disciple, “listener”) approach;ကပ်;přiblížit se;T approach (“approach (and) come-close”);ချဉ်းကပ် -ကို;přistoupit k (“přiblížit-se (a) přijít-blíž”);T approach (“approach (and) come”);ကပ်လာ;přiblížit se (“přiblížit se (a) přijít”);T approach (“come² close° (and) approach”);နီးကပ်လာ;přiblížit se (“přijít² blízko° (a) přiblížit-se”);T approach (a king or monk, “talk (and) place-on”);လျှောက်တင်;přistoupit k (králi či mnichovi, “mluvit (a) pokládat”);T approach sb. (“approach¹, come-close² (and) come³ towards”);ချဉ်းကပ်လာ -ဆီ;přiblížit se k (někomu, “přiblížit-se¹, přijít-blíž² (a) přijít³ k”);T approach: (I) almost approached to the level that (I) had attained before.;နီးကပ်လာ: အရင်တုန်းက အောင်မြင်ခဲ့သည့် အဆင့်သို့ ရောက်ရန် နည်းနည်းနီးကပ်လာခဲ့ပါသည်။;přiblížit se: Téměř jsem se přiblížil ke stupni, kterého jsem dosáhl dříve.;pol. approach: After (he) approached me, I told (it) to him.;ချဉ်းကပ်လာ -ဆီ: ကျွန်တော်ဆီချဉ်းကပ်လာတော့ ကျွန်တော်သူကို ပြောခဲ့သည်။;přijít: Když ke mě přišel, řekl jsem mu (to).;p.s. writ. approach: approach the Nibbāna;နီးကပ်လာ: နိဗ္ဗာန်ကို နီးကပ်လာသည်;přiblížit se k: přiblížit se k Nibbāně; approach: At least (I) want to approach them as much as possible.;နီးကပ်လာ: အနည်းဆုံးဖြစ်နိုင်သမျှ (~ အနည်းဆုံးတတ်နိုင်သမျှ) အဲဒါ(များ)နှင့် နီးကပ်လာချင်ပါတယ်။;přiblížit se: Minimálně se k nim chci přiblížit jak je jen možné.;pol. approach: When the rabbit arrived to the turf, (it) said: “while approaching the goal, in order to wait for (the) turtle, I will first take a rest” and indeed, slept (“a stretch of sleep”).;နီးကပ်လာ: ယူနိုက်တက်ပြည်ထောင်စုသို့ ရောက်သောအခါ ငါသည် ပန်းတိုင်နှင့် နီးကပ်လာပြီး လိပ်ကို စောင့်ရန်နားဦးမည်ဟု ဆိုကာ တရေးအိပ်လေ၏။;přiblížit se: Když králík dorazil na trávník, řekl: “zatímco se přibližuji k cíli, abych posečkal na želvu, nejprve si odpočnu” a vskutku, spal (“úsek spánku”).;writ. appropriate (“be-related-to (and) proper”);ဆိုင်ရာ;patříčný (“týkat-se (a) být-správný”);adj. appropriate, be;သင့် သင့်တော် ° သင့်လျော်;patříčný, být °

vhodný, být;l (or) I writ. appropriate, be (“(be) satisfied¹ (with the condition”);အဆင်ပြေ;vhodný, být (“(být) spokojený¹ (s) podmínkami”);l appropriate, be (“condition is-satisfactory”);အဆင်ပြေ;odpovídající, být (“stav je-uspokojivý”);T appropriate, be (“proper (and) noble”);သင့်မြတ်;patříčný, být (“správný (a) ušlechtilý”);l appropriate, be (“suitable (and) great”);သင့်တော်;odpovídající, být (“vhodný (a) ohromný”);l approximately;ခန့်;přibližně;adv. approximately (estimation);လောက်;přibližně (odhad);prep. April (month);ဧပြီ(လ);duben (měsíc);n. E. April Arahan (fully enlightened follower of Buddha's teaching, but it is used especially for monks generally);ရဟန္တာ(တစ်ပါး);Arahant (plně osvícený následovník Buddhova učení, ale užívá se pro mnichy obecně);sg. P. Arahant (= worthy (of receiving four requisites)) Arahan (fully enlightened follower of Buddha's teaching);အရဟန္တာ(တစ်ပါး);Arahant (plně osvícený následovník Buddhova učení);sg. (= worthy (of receiving four requisites)) Arahan: noble lords (~ monks) who have become Arahan;ရဟန္တာ: ရဟန္တာဖြစ်ပြီးတဲ့ အရင်သူမြတ်တွေ;Arahant: vznešení páni (~ mniši), kteří se stali Arahantem; Arahantship: until (we) can successfully attain Arahantship;အရဟန္တာ: အရဟန္တာ အောင်မြင်စွာ ရယူနိုင်တဲ့အထိ (~ အရဟန္တာအဖြစ်သို့ အောင်မြင်စွာရောက်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး);Arahantship: dokud můžeme úspěšně dosáhnout Arahantství;adv. Arahantship: We should strive in order to successfully attain Arahantship.;အရဟန္တာဘဝ: ငါတို့ အရဟန္တာဘဝ အောင်မြင်စွာ ရယူဖို့အတွက် ကြိုးပမ်းသင့်ပါတယ်။ (~ ရဟန္တာအဖြစ်ကို အောင်မြင်စွာ ရယူဖို့အတွက် ငါတို့အားလုံး ကြိုးပမ်းသင့်ပါတယ်။);Arahantství: Měli bychom usilovat abychom úspěšně dosáhli Arahantství.;pol. arahantship, attain (“finish² duty¹ (of) monk”);ရဟန်းကိစ္စပြီး;arahantství, dokončit (“dokončit² povinnost¹ mnicha”);T architect;ဝိသုကာ(တစ်ယောက်) (WS. from ဝိသုကာ) ° ဝိသုကာ(တစ်ယောက်);architekt;sg. P. visukamma (= spirit able to create anything”) (or) sg. WS. P. visukamma (= spirit able to create anything”) architect (“architect scholar”);ဝိသုကာပညာရှင်(တစ်ယောက်);architekt (“architekt učenec”);sg. P. visukamma (= spirit able to create anything”) Arctic (ocean);အာတိတ်;Arktický (oceán);name arduous, be (“difficult (and) difficult”);ခဲယဉ်း ° ခက်ခဲ;náročný, být (obtížný, “být-obtížný (a) obtížný”);l area;ဇက်တလွှာ;kraj (oblast);n. “aren't (you)?”;“;နော်;ne?;interj. col. aren't (you)?: Today (you) are free, aren't (you)?;နော်: ဒီနေ့ အားတယ် နော်။;ne?: Dnes (máš) volno, ne?;inter. argue (defend one's idea, “block¹ (and) confine”);ကန့်ကွက်;dohadovat se (hájit vlastní názor, “blokovat (a) ohraničovat”);T

argument;အငြင်း;hádk;a;n.
 arise;ပေါ်;vystat;l
 arise ("ascend (and) rise");တက်ကြွ;zvedat se ("vystoupit (a) povstat");T
 arm ("hand (and) arm");လက်မောင်း(တစ်ဖက်);paže ("ruka (a) paže");sg.
 arm: (He) shows head put on arms.;လက်မောင်း:
 လက်မောင်းပေါ်မှာ ဦးခေါင်းတင်ထားတာကို ပြတယ်။;paže: Ukazuje hlavu položenou na pažích.;
 arm: Because my arm hurts (~ "is hurting"), (I) am not very healthy.;လက်မောင်း: ကျွန်တော် လက်မောင်းနာနေလို့ နေသိပ် မကောင်းဘူး။;paže: Protože mě bolí paže, nejsem moc zdravý.;um.
 armpit;ရှိုင်း;podpaží;n.
 arms;လက်မောင်းများ;paže;pl.
 arms (weapons, "black" (in) hand");လက်နက်(တစ်ခု);zbraně ("černá" (v) ruce");n.
 army ("great (military) division");တပ်မတော်;armáda ("ohromná (armádní) divize");n.
 army (tatmadaw): Choosing the brave heroes, king Naung organized a great Myanmar army.;တပ်မတော်: ဘုရင့်နောင်သည် ရဲရင့်သောသူရဲကောင်းများကို ရွေးချယ်ကာ မြန်မာတပ်မတော်ကြီးကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။;armáda (tatmadaw): Výběrem statečných hrdinů král Nau zorganizoval velikou Myanmarskou armádu.;p.s. writ.
 army officer ("army commander");စစ်ဗိုလ်(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး) [si.bou];armádní důstojník ("armádní velitel");sg.
 aromatic, be;သင်း;aromatický, být;l der.
 around;ဝန်းကျင် ° တဝိုက် ° ခန့် ° လောက်;asi ° okolo ° někdy (asi) ° asi tak ° okolo (asi);prep. (or) suff. (or) suff. adv. (or) adv.
 around (estimation);လောက်;asi (odhad);prep.
 around (estimation): (It) has already been around ten days.;လောက်: ဆယ်ရက်လောက် ရှိပြီ။;asi (odhad): Už je (to) asi deset dní.;
 around: around in April;လောက်: ဧပြီလလောက်မှာ;někdy: někdy v dubnu;
 around: Around Mandalay there are also ancient pagodas.;တဝိုက်မှာ: မန္တလေးတဝိုက်မှာရေက ဘုရားပုထိုးတွေလဲ ရှိပါတယ်။;okolo: Okolo Mandalaje jsou také starověké pagody.;pol.
 around: around two years later;လောက်: နောင်နှစ်နှစ်လောက်မှ;asi tak: asi tak o dva roky později;adv.
 around: I have been studying Myanmar language for around one year.;လောက်: ငါ မြန်မာစကား တစ်နှစ်လောက် လေ့လာပြီးပြီ။;asi: Učím se Myanmaršský jazyk (již) asi jeden rok.;p.p. col.
 around: It may start every year around 13th of April.;လောက်: နှစ်စဉ် ဧပြီလ ၁၃ ရက်လောက်မှာ စတင်ပါတယ်။;okolo: Může začít každý rok okolo 13tého dubna.;pol.
 around: Not long time. It has been already around six months.;လောက်: မကြာသေးဘူး။ ခြောက်လောက်ပဲ ရှိသေးတယ်။;asi: Ne dlouho. Je to už asi šest měsíců.;
 around: The life span of a person is around 80 years.;ခန့်: လူတစ်ယောက် သက်တမ်းက နှစ်ပေခန့် ကြာတယ်။;asi: Délka života člověka je (~ "trvá") asi 80 let.;
 around: The mind goes again and again out, time to time four,

five (or) ten minutes (it) roams around.;ဝန်းကျင်: စိတ်က အပြင်ကို ထွက်ထွက်သွားတာ တစ်ခါတစ်ခါ ၄၊ ၅၊ ၁၀ မိနစ် ဝန်းကျင် ထွက်သွားတယ်။;okolo: Mysl znovu a znovu odchází, čas od času se čtyři, pět (či) deset minut potuluje okolo.;med.
 around: to ("around") six places;လောက်:
 နေရာခြောက်နေရာလောက်ကို;asi: ("asi") na šest míst;
 arouse ("ascend (and) rise");တက်ကြွ;vyvolat (povzbudit, "vystoupit-vzhůru (a) stoupnout");T
 arouse: In order to arouse the nationalism towards the Myanmar nationality, encouraging, they have recognized this day as "National Day".;တက်ကြွ: မြန်မာတမျိုးသားလုံးအား မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ် တက်ကြွအောင် လှုံ့ဆော်ပေးသော ထိုနေ့ကို အမျိုးသားနေ့ဟု၍ သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။;vyvolat: Aby vyvolali vlastenectví vůči Myanmarské národnosti, (za povzbuzování), rozeznávají tento den jakožto "Národní Den.";p.s. pl. pol. writ.
 arrange ("collect (and) organize");စုစည်း;arrange ("sesbírat (a) zorganizovat");T writ.
 arrange ("line-up (and) arrange-in-order");စီစဉ်;uspořádat ("seřadit (a) uspořádat-do-pořádku");T
 arrange ("line-up (and) give");စီပေး;uspořádat ("zarovnat (a) dát");T
 arrange (a date etc., "fix(a-date-etc.) (and) fix");ချိန်းထား;pořádat (schůzku atd., "domluvit-se-na-čase (a) upevnit");T
 arrange (in order);စဉ်;upravit (do pořádku);T
 arrange (prepare);စီ;připravit;T
 arrange: (I) will arrange the accommodation to stay.;စီစဉ်: ကျွန်တော် တည်းခိုနေထိုင်ရာ စီစဉ်ပေးပါမယ်။;připravit: Připravím ubytování.;pol.
 arrange: while arranging;စီပေး: စီပေးနေတုန်း;uspořádat: při uspořádávání;
 arrest ("catch (and) block");ဖမ်းဆီး;zatknout ("chytit (a) zablokovat");T
 arrest ("catch");ဖမ်း;zatknout ("chytit");T
 arrival ("arrive (and) arrive {nouner}");ရောက်လာခြင်း ° ဆိုက်ရောက်ခြင်း;dosavit se ("dosavit-se (a) dostavit-se {jmenec}");T
 arrive;ရောက် ° ရောက်လာ;přijít (~ přijet) ° přijít ° přijet;T mn. (or) T
 arrive ("arrive (and) arrive");ဆိုက်ရောက်;dosavit se ("dosavit-se (a) dostavit-se");T
 arrive ("pace (and) arrive");ကြွရောက်;dosavit se ("kráčet (a) přijít");T resp.
 arrive: ("As for") one day, one great king arrives to the Wun Zin village.;ရောက်လာ: တစ်နေ့တော့ ဘုရင်ကြီးတစ်ပါး ဝန်ဇင်းရွာကို ရောက်လာတယ်။;přijet: Až jednoho dne, jeden velký král přijel do Wan Zen vesnice.;
 arrive: (I) will wait for (~ "until") your answer arrives.;လာ: မင်းရဲ့ စာပြန် လာသည့်အထိ စောင့်နေမယ်။ (~ မင်းစာပြန် တဲ့အထိ စောင့်နေမယ်။);dorazit: Budu čekat než tvá odpověď dorazí.;fut.
 arrive: As for coming ("part (of) July (~ "7(th) month"), (I) may arrive.;ရောက်: လာမဲ့လုပ်ပိုင်းလောက်ဆို (~ လာမဲ့လုပ်ပိုင်းလောက်ဆို) ရောက်နေလောက်ရော့ပေါ့။;přijet: Co se týče nadcházející ("části") července (~ "7(.) měsíce"), možná přijedu.;fut. col.
 arrive: Hanthawadi troops arrived (and) again attacked the

Mushopho village.;လာရောက်: ဟံသာဝတီတပ်များသည် မုဆိုးဖိုရွာကို လာရောက်တိုက်ခိုက်ကြပြန်သည်။;přijít: Hentávadí vojska přišla (a) znovu zaútočila na vesnici Mushópho.;writ.
 arrive: having arrived;ရောက်: ရောက်ခဲ့ပြီး;přijet: po příjezdu;p.p.
 arrive: How long has it been since (you) arrived to Burma ("country")? ("How much did (it) last (that you) are being arrived (to) Burmese country?");ရောက်: ဗမာပြည်ရောက်နေတာ ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲ။;přijet: Jak dlouho je (to, co jsi) přijel do Barmy ("země")?;inter. p.p.
 arrive: I arrived on Friday.;ရောက်: သောကြာနေ့က ရောက်ပါတယ်။;přijet: Přijel(a) jsem v pátek.;col.
 arrive: I have arrived to hospital. ("I am arriving in hospital.");ရောက်: ကျွန်မ ဆေးရုံမှာ ရောက်နေတယ်။;přijet: přijela jsem do nemocnice. ("Přijíždím v nemocnici.");cont. uw.
 arrive: I('ve been) arrived since 3 o'clock.;ရောက်: သုံးနာရီကတည်းက ကျွန်တော် ရောက်ပါတယ်;dostavit se: Dostavil jsem se již ve tři. ("Již od tří (jsem) Já přišel.");pol. um.
 arrive: in the arrival hall ("in the hall (where people arrive)");ဆိုက်ရောက်: ဆိုက်ရောက်မည့် ခန်းမမှာ;přilet: v příletové hale ("v hale (kam lidé) přiletí");adv.
 arrive: since the day of (my) arrival;ယောက်: ရောက်တဲ့နေ့မှစပြီး;přijet: ode dne (mého) příjezdu;
 arrive: the arrived letters;ရောက်လာ: ရောက်လာတဲ့စာများ;přijít: přišlé dopisy;
 arrive: When did you arrive to this town?;ရောက်: ဘယ်တုန်းက ဒီမြို့ကို ရောက်သလဲ။;přijet: Kdy jsi přijel do tohoto města?;inter. col.
 arrive: You will arrive at Shwedagon pagoda.;ရောက်: ရွှေတိဂုံဘုရားကို ရောက်မှာပါ။;přijít (dojít): Dojdeš do Švedagou pagody.;col. pol.
 arrogant, be ("boasting (and) bragging");ဝင့်ဝါ;arogantní, být ("pyšný (a) chlubící se");l
 arse (EN vul.);ဒင်, řiť (CZ vul.);n. vul.
 artcraft ("fine-arts handiwork");အနုပညာလက်ရာ;umělecká díla ("jemné-umění ruční práce");n.
 artcraft: Then, there are also ancient artcrafts.;အနုပညာလက်ရာ: ပြီးတော့ ရှေးဟောင်းအနုပညာလက်ရာတွေလဲ ရှိပါတယ်။;umělecká díla: Dále, jsou tam také starověká umělecká díla.;col. pol.
 article (in newspapers etc.): I read an article ("for myself") yesterday.;ဆောင်းပါး: ကျွန်တော် မနေ့က ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ဖတ်ရတယ်။;article (in newspapers etc.): Včera jsem si četl jeden článek.;
 article (in newspapers, "thin¹ contribution");ဆောင်းပါး(တစ်ပုဒ်) [shau~: bā:];článek (v novinách, "tenké¹ příspěvní");sg.
 article: Then, also, editorials and articles are still published there.;ဆောင်းပါး: ပြီးတော့ အယ်ဒီတာ့အဘော်တို့ ဆောင်းပါးတို့လည်း ပါပါသေးတယ်။;článek: A pak, úvodníky a články jsou tam stále publikovány.;pol.
 artist;ဗဂျီ(တစ်ယောက်) (from ပန်းချီဆရာ);umělec;sg. der.
 artist ("master² (in) lifting¹ flowers");ပန်းချီဆရာ(တစ်ယောက်);umělec ("mistr² (ve) zvdání¹ květin");sg.
 artist ("proficient² (in) tender¹ wisdom");အနုပညာသမား(တစ်ယောက်);umělec ("zdatný² (v) jemné¹ moudrosti");sg.

as;တိုင်း ° သောကြောင့် ° အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ° မို့ ° လို့ ° လို့ ° အဖြစ် ° သလို (သ(ည်)+လို့) ° တော့ ° အတိုင်း ° သလို ° သဖြင့်;že (protože) ° poněvadž ° coby ° za ° jakožto ° jak ° jako (coby) ° jelikož;suff. prep. (or) prep. (or) conj. writ. (or) suff. col. (or) suff. (or) suff. conj. (or) conj. (or) conj. col. (or) suff. adv.
 as ("same¹ method");နည်းတူ;jakožto ("stejný¹ způsob") ° coby ("stejný¹ způsob") ° jako (jakožto, "stejný¹ způsob");adv.
 as ("similar¹ form");အလားတူ;jako ("podobný¹ tvar");adv.
 as ("to¹⁰ say³ what¹⁰what² (is the) reason¹¹");ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ -လို့(ပါ);poněvadž ("k¹⁰ řečení³ co¹⁰co² (je) důvodem¹¹");conj.
 as (about a thing);အနေဖြင့်;coby (o věci) ° jakožto (o věci);prep. as (according to);အတိုင်း;jak (podle);adv.
 as (follows after a v.);သလို;tak, jako;suff. adv.
 as (sb.);အနေနှင့် ° အနေနဲ့ ° ဟန်;jakožto (někdo) ° jako (coby) ° jakožto ° coby;prep. (or) suff. writ. (or) prep. writ.
 as (such as);ကဲ့သို့;tedy (jako např.);suff. writ.
 as a whole ("as¹ all");အားလုံးအနေနှင့်;v celku ("jakožto¹ všechno");adv. writ.
 as a whole ("only¹⁰ one¹⁰ mixture¹, one² line³");တစ်ပေါင်းတစည်းတည်း;v celku ("pouze¹⁰ jedna¹⁰ smíchanina¹, jedna² linie³");adv.
 as a whole (generally, "by² (and) to¹ most");ယေဘုယျအားဖြင့်;v celku (obvykle, "skrze² (a) k¹ většině");adv. P. yebhuyya (= most)
 as before;အရင်ကလို့;jako dřív;adv.
 as before: It is said, that although married, as for Nga Nyo, (he) was always reading ("writings") as before.;အရင်ကလို့: အိမ်ထောင်ကျပေမယ့် ငည့်ကတော့ အရင်ကလို့ စာအမြဲဖတ်နေသတဲ့;jako dřív: Říká se, že přestože svoji (po svatbě), co se týče Ňa Ňo, četl ("psaní") jako dřív.;
 as follows;အောက်ပါကဲ့သို့;viz níže;writ.
 as follows ("as² included¹ below");အောက်ပါတိုင်း;jmenovitě ("jak² obsaženo¹ níže");adv.
 as follows, they are;အဲဒီတွေကတော့;jmenovitě, jsou to;adv.
 as follows: (It) was explained as follows.;အောက်ပါကဲ့သို့: အောက်ပါကဲ့သို့ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုသည်။;viz níže: Bylo (to) vysvětleno, viz níže.;p.s. writ.
 as for;မူကား ° အဖို့တော့ ° အနေနှင့် ° သော် (later as တော့) ° ဆို ° မှာကျတော့ ° အနဲ့နဲ့ ° ကတော့ ° အနေနဲ့ ° တော့ -က (from သော်);co se týče;prep. (or) adv. (or) suff. (or) prep. writ. (or) suff. conj. (or) conj. (or) conj. col. (or) suff. conj.
 as for ("if (is) said");ဆိုရင်;co se týče ("je-li řečeno");conj.
 as for ("indeed¹ falling");ကျတော့;co se týče ("vskutku¹ padající");suff.
 as for ("say");ဆို;co se týče ("řici");conj.
 as for now;လောလောဆယ်;ted' zrovna (CZ col.);adv.
 as for now ("as-for² falling¹ now");အခုကျတော့;zatímco ted' ("co-se-týče² padání¹ ted'") ° co se týče ted' ("co-se-týče² padání¹ ted'");interj.
 as for them, they are ..;အဲဒါတွေကတော့ -တို့ဖြစ်ကြပါတယ်။;co se jich týče, jsou to ..;writ. pol.
 as for them,,they are ...;အဲဒါတွေကတော့ -တို့ပါပဲ;co se týče jich,,jsou to ...;adv.
 as for: After the (theater) play ("as for me,") I will go to

sleep.;တော့: ပြဇာတ်ပြီးရင် ငါတော့ အိပ်မှာပါ။;co se týče: Po (té) (divadelní) hře, ("co se týče (mě)") ("já") půjdu spát.;fut.
 as for: As for (last) Sunday, I came to Kandy ("village").;ဆိုရင်: တနင်္ဂနွေနေ့ဆိုရင် ကျွန်တော် ကန်ဒီရွာကို လာပါတယ်။;co se týče: Co se týče (minulé) neděle, přijel jsem do ("vesnice") Kandy.;pol. um.
 as for: As for hats, (we) have (them), indeed, (we) have. ("Just") various kinds. Here, look.;တော့: ဦးထုပ်တော့ ရိတာပေါ့ရဲ့ အမျိုးမျိုးပဲ။ ဒီမှာ ကြည့်။;co se týče: Co se týče klobouků, (ty) máme, vskutku, máme. ("Prostě") nejruznější. Tady, podívejte.;col.
 as for: as for me;မှာကျတော့: ငါ့မှာကျတော့;co se týče: co se týče mě;col.
 as for: as for me ("as for my part");အဖို့တော့: ကျွန်တော်အဖို့တော့;co se týče: co se týče mě ("co se týče mé části");writ.
 as for: As for me, (I) am ready to fulfill (my) perfections.;အနေနဲ့: ပါရမီ ဖြည့်ဖို့အတွက် ကျွန်တော် အနေနဲ့ အသင့်ပါ။;co se týče: Co se týče mě, jsem připravený naplnit (své) dokonalosti.;pol. um.
 as for: As for me, (I) know nothing.;အနေနဲ့: ကျွန်တော်အနေနဲ့ ဘာမှမသိဘူး။;co se týče: Co se mě týče, nic nevím.;um.
 as for: as for midday yesterday;ဆိုရင်: မနက်က နေ့လည်က ဆိုရင်;co se týče: co se týče včerejšího poledne.;
 as for: As for Monday, I stay in Migoda village.;ဆိုရင်: တနင်္လာနေ့ဆိုရင် ကျွန်တော် မီဂိုဒါရွာမှာ နေပါတယ်။;co se týče: Co se týče pondělí, zůstávám (~ žiji) ve ("vesnici") Mígodu.;pol. um.
 as for: As for now, it is not raining any more.;တော့: ခုတော့ မရွာတော့ဘူး။;a: A teď, už neprší.;col.
 as for: As for some, (they religiously) offer morning meal (to monks during alms-round).;ဆို: တချို့ဆို နေ့တိုင်း အရက်ဆွမ်းလောင်း လှူကြပါတယ်။;co se týče: A co se týče některých, (ti) darují ranní jídlo (mnichům během almužní obchůzky).;pol.
 as for: As for the method of explaining meanings, Sinhalese Attāhakathā usually give similar words to explain difficult words.;အနေနဲ့: အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုအနေနဲ့ ခက်ခဲသည့် စကားလုံးတွေကို ရင်းပြန့် သိဟိဋ္ဌ်အဋ္ဌကထာမှာ အမြဲလိုလို အလားတူ စကားလုံးတွေကို ပေးထားသည်။;co se týče: Co se týče metody vysvětlení významů, sinhalské komentáře obvykle uvádějí (~ "dávají (a) pokládají") podobná slova, aby byla obtížná slova vysvětlena.;writ.
 as for: as for the other place;ကတော့: နောက်တစ်နေရာကတော့;co se týče: co se týče toho dalšího místa;
 as for: As for the turtle, not stopping (or) resting, (it) goes little by little.;မူကား: လိပ်မှာမူကား မရပ်နားဘဲ တရွေရွေ သွား၏။;co se týče: Co se týče želvy, aniž by se zastavila (nebo) si odpočala, krůček po krůčku jde.;writ.
 as for: as for these days;ဆို: ဒီနေ့တွေမှာဆို;co se týče: co se týče těchto dnů;
 as for: as for these six books;ကတော့: ဒီခြောက်ကျမ်းကတော့;co se týče: co se týče těchto šesti knih;
 as for: As for tomorrow, (I) am free.;ဆိုရင်: နက်ဖြန် ဆိုရင် အားပါတယ်။;co se týče: Co se týče zítra, mám volno (~ "jsem volný").;pol.
 as for: He doesn't talk with me. ("As for me, he doesn't

talk.");ကျတော့: ကွန်တော့ကျတော့ သူ မပြောဘူး။;co se týče: Nemluví se mnou. ("Co se týče mě, nemluví.");col. um.
 as for: He drinks beer. As for wine, he doesn't drink (it).;ကျတော့: သူဘီယာသောက်တယ်။ ဝိုင်ကျတော့ မသောက်ဘူး။;co se týče: Pije pivo. Co se týče vína, (to) nepije.;col.
 as for: He watches movie(s). As for books, (he) doesn't read (them).;ကျတော့: သူ ရုပ်ရှင် ကြည့်တယ်။ စာအုပ်ကျတော့ မဖတ်ဘူး။;co se týče: Dívá se na filmy. Co se týče knih, (ty) nečte.;col.
 as for: I think ("as for") this much is enough.;ဆို: အဲဒီလောက်ဆို လုံလောက်ပြီလို့ ကျွန်တော် ထင်ပါတယ်။;co se týče: ("Já") si myslím, že ("co se týče") tolika, stačí.;pol. um.
 as for: Just now, at this time, the marking (~ "marks-giving") judges are being ready (and) arrived.;ဆိုရင်: အခုအချိန်မှာ ဆိုရင် အမှတ်ပေးဒိုင်လူကြီးများကလဲ အဆင်သင့်ရောက်နေကြပါပြီ။;právě: Právě teď, v tuto dobu, jsou bodující (~ "známky-dávající") soudci připraveni (a) dostavili se.;p.p. pol.
 as is ("according-to¹ having");အရီတိုင်း;jak je, tak ("podle¹ jsoucnosti");adv. col.
 as is said;ဆိုလို့;jak je řečeno;suff.
 as is: (I) am going to translate the sentence for (you) as (it) is.;အရီတိုင်း: ဝါကျ အရီတိုင်း ပြန်ပေးလိုက်မယ်။;jak je: Přeložím (tu) větu pro (tebe) tak, jak je;fut.
 as it is said: As it was said, that he wanted to buy a book, I took him (in a car) to a bookshop.;ဆိုလို့: သူ စာအုပ်ဝယ်ချင်တယ်ဆိုလို့ ကျွန်တော် စာအုပ်ဆိုင်လိုက်ပို့ပါတယ်။;jak je řečeno: Protože bylo řečeno, že (si) chtěl koupit knihu, vzal jsem ho (autem) do knihkupectví.;pol.
 as long as not;သမျှ မ-;dokud ne;suff.
 as long as not: As long as he doesn't tell me, I will not believe.;သမျှ မ-: သူ မပြောသမျှ ကျွန်တော် မယုံဘူး။;dokud ne: Dokud mi (to) neřekne, tak neuvěřím.;um.
 as much as;သလောက် ° ဆုံး;jak jen ° tolik, kolik (následuje za slovesem);conj. (or) adv. (or) suff.
 as much as (follows after a v.);သမျှ;tolik, kolik (následuje za slovesem);suff.
 as much as (one) can;တတ်နိုင်သမျှ ° နိုင်သလောက်;jak jen (někdo) může;adv. (or) suff.
 as much as (one) can ("can amount");နိုင်သလောက်;jak jen (někdo) může ("moci množství");
 as much as (one) can ("just^ojust² powerfully¹");တဟုန်တည်း;jak jen (někdo) může ("prostě^oprostě² mocně¹");adv.
 as much as (one) can: (I) try to be concentrated as much as (I) can.;တတ်နိုင်သမျှ: တတ်နိုင်သမျှ(သမာဓိ)တည်လို့ ရအောင်ကြိုးစားတယ်။;jak jen (někdo) může: Snažím se se soustředit jak jen mohu.;
 as much as (one) can: As much as (I) can, (I) do not tell lies, indeed.;တတ်နိုင်သမျှ: မသားစကားတတ်နိုင်သမျှ မပြောဘူးပေါ့။;jak jen (někdo) může: Jak jen můžu, nelžu, opravdu.;col.
 as much as (one) can: When the rabbit woke up at the place of resting, (it) got up and indeed ran as much as (he) could.;တဟုန်တည်း: ယုန်သည် အိပ်နေရာမှ နိုးလတ်သော် ထ၍တဟုန်တည်း (~ ထ၍တဟုန်ထိုး) ပြေးလေ၏။;jak jen (někdo) může: Když se králík na místě odpočinku probudil, vstal a vskutku běžel jak jen mohl.;writ.
 as much as possible;အတတ်နိုင်ဆုံး ° ဖြစ်နိုင်သမျှ;jak je jen možné

° jak jen je možné;adv.

as much as possible (“just⁰just² powerfully¹”);တဟန်တည်း;jak jen to jde (“prostě⁰prostě² mocně¹”);adv.

as much as possible (“most¹ good⁰”);အကောင်းဆုံး;jak to jen jde (“nejvíce¹ dobrý⁰”) ° co nejvíce (“nejvíce¹ dobrý⁰”);adj.

as much as possible (“to (be) powerful (and) pierce”);တဟန်ထိုး;jak jen to jde (“být-mocný (a) propíchnout”);adv.

as much as possible: (I) tried as much as possible and (“completely”) corrected (this).;အကောင်းဆုံး: အကောင်းဆုံး ကြိုးစားပြီး ပြင်ပေးလိုက်ပါတယ်။;jak to jen jde: Snažil jsem se jak to jen šlo a (“zcela”) tohle opravil.;pol.

as much as possible: (Price) is decreased as much as possible.;အတတ်နိုင်ဆုံး: အတတ်နိုင်ဆုံး လျော့ထားတာ။;jak jen je možné: Je to zlevněné (~ “snížené”) jak jen je možné.;col.

as much as possible: At least (I) want to approach them as much as possible.;ဖြစ်နိုင်သမျှ: အနည်းဆုံးဖြစ်နိုင်သမျှ (~ အနည်းဆုံးတတ်နိုင်သမျှ) အဲဒါ(များ)နှင့် နီးကပ်လာချင်ပါတယ်။;jak je jen možné: Minimálně se k nim chci přiblížit jak je jen možné.;pol.

as much as possible: When I am free, (I) will answer as much as possible.;နိုင်သလောက်: ကျွန်တော် အားတဲ့အခါမှာ နိုင်သလောက် ဖြေပေးပါမယ်။;jak jen mohu: Když budu volný, odpovím jak jen mohu.;

as much as: (I) will (~ “can”) help as much as I can.;သလောက်: တတ်နိုင်သလောက် ကူညီပေးနိုင်ပါတယ်။;jak jen: Pomohu (~ “mohu pomoci”) jak (jen) mohu.;pol.

as much as: (I) will help (you) as much as possible.;ဆုံး: အတတ်နိုင်ဆုံးကူညီပါမယ်။;jak jen: Pomohu (ti) jak jen je možné.;fut. pol.

as much as: I don't know as much as he knows.;သလောက်: သူသိသလောက် ကျွန်တော် မသိပါဘူး။;tolik, kolik: Nevím tolik, kolik ví on.;pol.

as much as: Nobody knows as much as Nga Nyo.;သလောက်: ငှက်သိသလောက် ဘယ်သူမှမသိကြပါဘူး။;tolik, co: Nikdo neví tolik, co Ňa Ňo.;pol.

as soon as;ရင်-ချင်း ° ချင်း- ရင်း;jakmile;adv.

as soon as (inserted after doubled verb);ချင်း;jakmile (vloženo za zdvojeným slovesem);suff. adv.

as soon as: As soon as (I) finish eating (“meal” ~ “rice”) I will go to market.;ချင်း: ထမင်းစားပြီးချင်းဈေးသွားမယ်။;jakmile: Jakmile dojdím (“jídlo” ~ “ryž”) , půjdu na trh.;fut.

as soon as: As soon as (you) arrive to Yangon (you) thus happen to notice Shwedagon Pagoda.;ချင်း:

ရန်ကုန်ရောက်ရောက်ချင်း သတိထားမိမှာတော့ ရွှေတိဂုံဘုရားပါ။;jakmile: Jakmile dorazí do Švedagou pagody, stane se, že si tak všimneš Švedagou pagody.;pol.

as soon as: As soon as I arrive at school, I will read the book.;ချင်း: ကျောင်းရောက်ရောက်ချင်း စာအုပ်ဖတ်မယ်။;jakmile: Jakmile dojdou do školy, (budu) číst tu knihu.;fut.

as well as;ပြင် (preceded and followed by a noun) ° လည်း-လည်း: ° လဲ-လဲ ° သလို ° ရော-ရော ° ရော ° ရော- ပါ ° နည်းတူ-လည်း: ° ပါ-ရော- ° ရော-ပါ;tak jako ° a také ° i ° stejně jako i ° stejně jako, i ° stejně jako ° jako i ° a zároveň;suff. (or) suff. conj. col. (or) suff. pref. (or) suff. (or) suff. conj. (or) conj. as well as: (I) Can help you as well as your boyfriend. (“For

you also, for your boyfriend including (I) can give help.”);ပါ-ရော-: ခင်ဗျား အတွက်ရော ခင်ဗျားရည်းစားအတွက်ပါ ကူညီပေးနိုင်ပါတယ်။;i: Mohu pomoci tobě i tvému příteli (~ milému). (“Pro tebe také, pro tvého přítele včetně, mohu dát pomoc.”);pol.

as well as: (I) will buy pants as well as shirt.;ရော-ပါ: ဘောင်းဘီရော အင်္ကျီပါ ကျွန်တော် ဝယ်မယ်။;i: Koupím kalhoty i košili.;fut.

as well as: An animal may be bigger than human as well as (it) can be smaller.;လည်း- လည်း-: တိရစ္ဆာန်က လူထက် ကြီးလည်းကြီးနိုင်သည်၊ ငယ်လည်းငယ်နိုင်သည်။;a také: Zvíře může být větší než člověk a také může být menší.;

as well as: I will buy pants as well as shirt.;ရော-ရော: ဘောင်းဘီရော အင်္ကျီရော ကျွန်တော် ဝယ်မယ်။;i: Koupím kalhoty i košili.;fut. um.

as well as: I will eat as well as drink.;လဲ-လဲ: ကျွန်တော် စားလဲစားမယ်၊ သောက်လဲ သောက်မယ်။;i: Budu jíst a také pít.;col.

as well as: The actor as well as the actress are very good.;ရော-ပါ: မင်းသားတွေရော မင်းသမီးတွေပါ သိပ်ကောင်းတယ်။;i: Herec i herečka jsou velice dobří.;col.

as well as: The newspaper The New Light of Myanmar is published in Myanmar as well as in English (language).;ရော: မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာကို မြန်မာလိုရော အင်္ဂလိပ်လိုရော ထုတ်ပါတယ်။;a také: Noviny The New Light of Myanmar jsou publikovány v barmštině (“myanmarštině”) a také v angličtině.;pol.

as well as: They, as well as we, know.;ရော-ရော: သူတို့ရော ကျွန်တော်တို့ရောသိတယ်။;i: Oni i my víme.;

as well as: ven. Vasava, as well as ven. Varitta;နည်းတူ-လည်း: ဦးဝါသဝ နည်းတူ ဦးဝရိတ္တဟာလည်း;stejně jako, i: stejně jako ct. Vāsava, i ct. Váritta;

as: (He) selected only the one, (who) did not step back as a hero.;အဖြစ်: နောက်မတွန့်သူကိုသာ သူရဲကောင်းအဖြစ် ရွေးချယ်သည်။;za: Pouze toho, (který) neustoupil, vybral za hrdinu.;writ.

as: (He) works as a supporter for monks.;အဖြစ်: ဘုန်းကြီးများအတွက် ဒကာအဖြစ်အလုပ်လုပ်တယ်။;jakožto: Pracuje jakožto pomocník mnichů.;

as: (I) accept the second column as the first column.;အဖြစ်: ဒုတိယကော်လံကို ပထမကော်လံအဖြစ် လက်ခံသည်။;za (~ “jakožto”): Přijmu druhý sloupec za (~ “jakožto”) první sloupec.;writ.

as: (I) don't want to live as a lay person.;အဖြစ်: လူဝတ်အဖြစ် မနေချင်ပါဘူး။;jakožto: Nechci žít jakožto laik.;pol.

as: (It) is called as Union of Myanmar country.;ပြည်ထောင်စု: ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံလို ခေါ်ပါတယ်။;jakožto: Nazývá se Unie Myanmar.;pol.

as: (It) is called as Union of Myanmar.;လို: ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံလို ခေါ်ပါတယ်။;jakožto: Nazývá se Unie Myanmar.;pol.

as: (Somebody) said, that as the computer of (~ “in”) these nuns got broken, they came.;လို: ဒီသီလရင်တွေမှာ ကွန်ပျူတာပျက်နေလို့ လာကြတာတဲ့။;poněvadž: Prý, že protože se počítač (“u”) těchto mnišek rozbil, (ony) přišly.;col.

as: As (he) is hungry, he goes to a shop to eat (and) drink.;မိုး: ဆာတာမို့ သူ စားသောက်ဆိုင်သွားတယ်။;poněvadž: Poněvadž má

hlad, jde do obchodu jíst a pít.;col.

as: As (you) write mistakes, I don't understand.;လို:

အမှားတွေရေးလို့ ငါ နားမလည်ဘူး။ ° သောကြာငါ့:

အမှားတွေရေးသောကြာငါ့ ငါ နားမလည်ဘူး။;poněvadž: Poněvadž píšeš (s) chybami, já nerozumím. ° nerozumět: Poněvadž píšeš (s) chybami, já nerozumím.;col.

as: As a doctor, he should cure sick people.;အနေနဲ့:

ဆရာဝန်တစ်ယောက်အနေနဲ့ သူ လူနာကို ကုရမယ်။;coby: Coby doktor, měl by léčit nemocné lidi.;

as: as a novice;အနေဖြင့်: ကိုရင့်အနေဖြင့်;jakožto: jakožto novic;

as: As a student, he should not behave (~ "do") like

this.;အနေနဲ့: ကျောင်းသားတစ်ယောက်အနေနဲ့ သူ ဒီလို မလုပ်သင့်ဘူး။;jako (coby): Jako student by se takhle neměl chovat (~ "neměl by dělat");

as: as Buddhaghosa mentioned;အတိုင်း: ဗုဒ္ဓဇောသာ ဖော်ပြခဲ့သည် အတိုင်း;jak: (dle toho,) jak Buddhaghosa zmínil;writ.

as: as commentary;အဖြစ်: အဋ္ဌကထာအဖြစ်;jakožto: jakožto komentář;Bh. lit.

as: As he was reading that way, he was called as "short writing Nga Nyo".;လို: အဲဒီလို စာဖတ်လို့ သူ့ကို {စာတို ငည့်}လို့ ခေါ်ကြတယ်။;protože: Protože tak četl, nazývali ho "Na Nyo krátkého čtení".;

as: As I'll cook fish, (I)'m getting ready.;လို: ကျွန်တော် ငါးချက်မလို့ ပြင်နေတာ။;že: Že budu vařit rybu, připravuji se.;cont. um.

as: As it was not possible to penetrate the town Tanlyin (as), indeed, (they) had vehicles, modern weapons and help from foreigners (~ "people of other countries"), by elite of ninety-three brave-ones, entering (and) attacking (there), (he) conquered in the city.;သဖြင့်: သန်လျင်မြို့ကို ကားခေါက်မိုလက်နက်များနှင့် နိုင်ငံခြားသားများအကူအညီရရှိထားသဖြင့် မပေါက်နိုင်ခဲ့ပါ။ လက်ရွေးစင် ရဲဘော်ကိုးကျိပ်သုံးယောက်က မြို့တွင်းကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်မှု အောင်မြင်သည်။;jelikož: Jelikož nebylo možné proniknout to města Tanlyen, (poněvadž), vskutku, měli vozidla , moderní zbraně a pomoc od cizinců (~ "lidí z jiných zemí"), (s) elitou devadesáti tří hrdinů, vstoupil (tam a) zaútočil, (a tím jej) dobyl.;writ.

as: as was mentioned;အတိုင်း: ဖော်ပြခဲ့သည်အတိုင်း;jak: jak bylo zmíněno;writ.

as: Do as I say, don't do as I do.;လို: ငါ ပြောသလို လုပ်၊ ငါ လုပ်သလို မလုပ်နဲ့။ ° သလို: ငါ ပြောသလို လုပ်၊ ငါ လုပ်သလို မလုပ်နဲ့။;jak: Dělej jak říkám, nedělej jak dělám.;imper.

as: He eats as he's hungry.;လို: သူ ဆာလို့ စားပါတယ်။;protože: Ji, protože má hlad.;pol.

as: He is working as a doctor in this city.;အဖြစ်: သူ ဒီမြို့မှာ ဆရာဝန်အဖြစ် အလုပ်လုပ်နေပါတယ်။;jakožto: ("On") v tomto městě pracuje jakožto doctor.;pol.

as: In this movie he is starring as a villain ("In this movie he is included as a villain.");.အဖြစ်: ဒီရုပ်ရှင်မှာ သူလူကြမ်းအဖြစ် ပါပါတယ်။;jakožto: V tomto filmu hraje hlavní roli darebáka. ("V tomto filmu je on zahrnut jakožto darebák.");pol.

as: It is said, that although married, as for Nga Nyo, (he) was always reading ("writings") as before.;လို: အိမ်ထောင်ကျပေမယ့် ငည့်ကတော့ အရင်ကလို စာအမြဲဖတ်နေသတဲ့။;jako: Říká se, že přestože svoji (po svatbě), co se týče Na Ňo, četl ("psaní") jako dřív.;

as: The man with the beard is as tall as the man with the hat.;လောက်: မုတ်ဆိတ်မွေးနှင့် အမျိုးသားက ဦးထုပ်နှင့်

အမျိုးသားလောက် အရပ်ရည်တယ်။;jako: Ten muž s vousy je stejně vysoký jako ten muž s kloboukem.;

as: Think as you like (~ "want") ("to think").;သလို: မင်း ထင်ချင်သလို ထင်။;jak: Mysli si co (~ "jak") chceš ("myslet").;

as: though (you) still do not live as a nun;နည်းတူ: အခု သီလရင်နည်းတူ မနေရသေးပေမယ့်;jakožto: přestože stále nežijíš jakožto mniška;

as: We have the classical prosaic literature only as books, as electronic files (we) don't ("have").;အနေနဲ့: ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ လူ့စင် စကားပြေအဖွဲ့တွေက စာအုပ်အနေနဲ့ပဲ ရှိတယ်။ လျှပ်စစ်စာဖိုင်အနေနဲ့ မရှိဘူး။;jakožto: Máme klasickou prozaickou literaturu pouze jakožto knihy, jakožto elektronické soubory ne (~ "nemáme").;

as: Write as he writes.;သလို: သူ ရေးသလို ရေးပါ။;tak jako: Piš tak jako píše on.;imper. pol.

ascend;တက်;vystoupit (nahoru);T

ash;ပြာ;popel;n.

ashtray ("cup² (for) cigarette^o

ash");ဆေးလိပ်ပြာခွက်(တစ်ခွက်);popelník ("hrnek² (na) cigaretový^o popel");sg.

Asia ("+ continent"): (It is) improbable, that (she) is from Asia ("continent").;အာရှတိုက်: အာရှတိုက်မှ ဖြစ်နိုင်ခြေနည်းတယ်။;Asie ("asijský kontinent"), být: (Je) nepravděpodobné, že (je) z Asijského ("kontinentu").;

Asia (continent);အာရှ(တိုက်);Ásie (kontinent);name

Asia: Minds of Asian people (especially Myanmars) cannot be as greatly decisive as (those of) European people.;အာရှ:

အာရှကလူတွေ (အထူးသဖြင့်မြန်မာတွေ)ရဲ့ စိတ်အတွက် ဥရောပကလူတွေလို အရမ်းကြီး မပြတ်သားတတ်ကြဘူး။;Ásie: Mysli asijských lidí (zejména Myanmarů) nedokážou být tak moc rozhodné jako (ty) Evropských lidí.;

Asia: South-East Asia;အာရှ: အရှေ့တောင် အာရှ;Asie: Jihovýchodní Asie;adv.

Asian (continent);အာရှ(တိုက်);Asijský (kontinent);name

Asian continent: The great Myanmar army led by the king Naung was very famous (~ "famous (and) renowned") in the Asian continent.;အာရှတိုက်:

ဘုရင့်နောင်အုပ်ချုပ်သောမြန်မာတပ်မတော်ကြီးသည် အာရှတိုက်တွင် ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့သည်။;asijský kontinent: (Ta) velká Myanmarská armáda vedená králem Nau byla velice slavná (~ "slavná (a) věhlasná") po (celém) asijském kontinentě.;p.s. pol.

ask;မေး;ptát se ° zeptat se;T

ask (~ request): Ask (~ "request") them to sit.;ခိုင်း: သူတို့ကို အထိုင်ခိုင်းပါ;požádat (~ nařít): Požádej je (~ "nařít jim") (at') se posadí.;imper. pol.

ask ("ask (and) wander");မေးမြန်း;ptát se ("ptát-se (a) putovat");T ask ("ask (and) watch");မေးကြည့်;zeptat se ("zeptat-se (a) pozorovat");T

ask ("be-far (and) ask");လှမ်းမေး;zeptat se ("být-daleko (a) zeptat-se");T

ask (about a matter, "test¹ completely");စုံစမ်း;zeptat se (na určitém záležitosti, "kompletně¹ vyzkoušet");T

ask (about a matter): (I) will ask (about it) ("(and) give").;စုံစမ်း:

စုံစမ်းပေးပါမယ်။;zeptat se (na určitou záležitost): Zeptám se na (to) (“(a) dám”).;pol. fut.
ask (for advice or opinion, “request for-sure”);တိုင်ပင်;žádat (o radu nebo názor, “žádat určitě”);T
ask (for advice): Ask ven. Janinda, I am busy.;တိုင်ပင်: ဦးနေနွဲ့နွဲ့ တိုင်ပင်(လိုက်) ဒီအလုပ်များ(နေ)တယ်။;požádat (o radu): Požádej ct. Džanindu, já nemám čas (~ “(mám) moc práce”).;fr.
ask (for sth., “request¹ kindness”);မေတ္တာရပ်;žádat (o něco, “žádat¹ (o) laskavost”);T
ask (for sth.);တောင်း;žádat (o něco);T
ask (others);စစ်;ptát se (druhých);T
ask (sb. about sth., “ask (and) see”);မေးကြည့်;zeptat se (někoho na něco, “zeptat-se (a) dívat-se”);T
ask (sb. to do sth.);ခိုင်း;požádat (aby někdo něco udělal);T
ask for;တောင်း;žádat o;T
ask for: (I) had to ask for help.;တောင်း:
အကူအညီတောင်းခဲ့ပါတယ်။;požádat o: Musel jsem požádat o pomoc.;p.s. pol.
ask to: Ask them to sit. (“Request to them sitting.”);ခိုင်း: သူတို့ကို (အ)ထိုင်ခိုင်းပါ။;požádat aby: Požádej je aby si sedli. (“Požádej je sednout (si).”);imper. pol.
ask to: He asks me to come. (“He asks me (for) coming.”);ခိုင်း: သူ ကျွန်တော့်ကို (အ)လာခိုင်းတယ်။;žádat: Žádá mě abych přišel. (“Žádá mě (o) příchod.”);um.
ask: (He) asked me.;မေး: ကျွန်တော့်ကို မေးခဲ့တယ်။;zeptat se: Zeptal se mě.;p.s. um.
ask: (I) asked whether (you) eat shit, because if (you) do (~ “eat”), (I) will give (it to you).;မေး: မစင်းစားမလားလို့ မေးတာ စားရင်ပါ ပေးမယ်လို့။;ptát se: Ptal jsem se, jestli jíš hovna, protože jestli jo (~ “jíš”), tak (ti) dám.;fut. jk. vul.
ask: (I) want to ask one thing.;မေးကြည့်: တစ်ခု မေးကြည့်ချင်ပါတယ်။;zeptat se: Chci se zeptat na jednu věc.;T
ask: (I) will ask and see.;စုံစမ်း: စုံစမ်းကြည့်ဦးမယ်။;zeptat se: Zeptám se (a) uvidím.;fut.
ask: (it doesn't matter) how often (you) ask;မေး: ဘယ်လောက်မေးမေး;ask: (bez ohledu na to,) kolikrát se zeptáš;
ask: (You) can ask (“being far”).;လှမ်းမေး: လှမ်းမေးနိုင်ပါတယ်။;zeptat se: Můžeš se zeptat (“jsouce daleko”).;pol.
ask: (You) can ask whatever you want.;မေး: မေးချင်ရာ မေးနိုင်တယ်။;zeptat se: Můžeš se zeptat (na) cokoli (“ty”) chceš.;col.
ask: Every time when I ask, he can answer.;မေး: ကျွန်တော် မေးတိုင်း သူဖြေနိုင်တယ်။;zeptat se: Vždy když se zeptám, dokáže odpovědět.;um.
ask: If (you) have anything that (you) want to know, ask (me) anything.;မေး: သိချင်တာရှိရင် ဘာမဆို မေးပါ။;ptát se: Pokud máš (něco), co bys chtěl vědět, ptej se na cokoli.;imper. pol.
ask: If (you) need to know anything, just ask.;မေး: သိလိုတာရှိရင် မေးသာ မေးပါ။;zeptat se: Pokud (bys) potřeboval něco vědět, tak se prostě zeptej.;imper. pol.
ask: The man asks for direction (~ “way”).;မေး: အမျိုးသားက လမ်းမေးနေတယ်။;ptát se: Pán se ptá na cestu.;cont.
ask: The monk should ask (his) teacher again about (the

teacher's) name.;မေး: ကိုတော် ဆရာကို ပြန်မေးသင့်ကြောင်း နာမည်ကို။ (~ ကိုတော်ဆရာနာမည်ကို ပြန်မေးသင့်ကြောင်းပါ။);zeptat se: Ten mnich by se měl zeptat (svého) učitele na jeho jméno (~ jméno učitele).;sl.
ask: Whatever the teacher asks, I can answer.;မေး: ဆရာမေးသမျှ ကျွန်တော်ဖြေနိုင်တယ်။;zeptat se: Na cokoli se učitel zeptá, já dokážu odpovědět.;um.
ask: Whenever the ven. Sir likes, (he) may ask (me) whatever (he) wants to ask.;မေး: အရင်ဘုရား ကြိုက်တဲ့အချိန်မှာ မေးချင်တာတွေ မေးနိုင်ပါတယ်။;ptát se: Kdykoliv ct. Pán bude chtít, může se mě zeptat na cokoli chce (“se zeptat”).;pol.
ask: Who will I ask?;မေး: ကျွန်တော် ဘယ်သူကို မေးမလဲ။;ptát se: Koho se zeptám?;inter. col. um.
ask: Will (you) ask the taxi driver over there?;မေးကြည့်: ဟိုဘက်(က) လည်းဆရာ (~ ကားဆရာ) မေးကြည့်ပါလား။;zeptat se: Zeptáte se (toho) taxikáře tamhle?;inter. pol.
ask: You can ask any question.;မေး: မင်း ဘယ်မေးခွန်းမဆို မေးနိုင်တယ်။;zeptat se: Můžeš se zeptat na jakoukoliv otázku.;
ask: others can ask;မေး: အခြားမေးနိုင်ပါတယ်။;zeptat se: ostatní se mohou zeptat;pol.
asparagus (“dance (and) droop”);ကညွတ်(တစ်လုံး);chřest (“tancovat (a) klesat”) ° asparagus (“tancovat (a) klesat”);sg.
aspects (“nature (of) nature”);သဘောသရုပ်;aspekty (“charakter charakteru”);n.
aspirine (“medicine³ (of) disappearance² (of) head⁰-biting¹”);ခေါင်းကိုက်ပျောက်ဆေး;aspirin (“lék³ (na) zmizení² kousání¹ hlavy⁰”);n.
ass (EN vul.);ဗင်;prdel (CZ vul.);n. vul.
assemble (“collect (from) far”);စုဝေး;sejít se (“sbírat (z) daleka”);T
assembly;သဘင်;shromáždění;n.
assembly (spectators, “people² (who) watch¹ (the) event”);ပွဲကြည့်ပရိသတ်;shromáždění (diváci, “lidé² (kteří) sledují¹ událost”);n. P. paris (= assembly)
assignment (“duty”, “responsibility (and) burden”);တာဝန်(တစ်ခု);úkol (“povinnost”, “zodpovědnost (a) zátěž”);sg.
assignment (“work”);အလုပ်(တစ်ခု);úkol (“práce”);sg.
assignment (at university);အဆင့်မင့်(တစ်စောင်);seminární práce;sg. E. assignment
assignment, university;တက္ကသိုလ်ကစာ(တစ်စောင်);seminární práce, universitní;sg.
assignment, university (“university writings”);တက္ကသိုလ်စာ;úkol, universitní (“universitní psaní”);pl.
association;ဖွဲ့(တစ်ဖွဲ့) ° သမဂ္ဂ ° အဖွဲ့(တစ်ဖွဲ့) ° အသင်း(တစ်ခု) ° အသင်း;asociace;n. P. samagga (= union) (or) n. (or) sg.
association (“group (and) bundle”);အဖွဲ့အစည်း;asociace (“skupina (a) svazek”);n.
association: association founded for (“carrying-out”) the benefit of animals;အသင်း: တိရိစ္ဆာန်များအရေးဆောင်ရွက်ရန် ဖွဲ့စည်းထားသည့် အသင်း;sdržení: sdržení založené pro podporu zvířat (~ “pro vykonávání přínosu zvířatům”);writ.
assume responsibility: May (you) be able to assume responsibility for the (Buddha's) present.;အချိုးသယ်ဖိုး:

သာသနာအကျိုးသယံဇာတ; vzít zodpovědnost: Kéz jsi schopen vzít (na sebe) zodpovědnost za (Buddhův) dar.;w. pol. assured, be ("lower (the) mind");စိတ်ချ;ujištěný, být ("snižovat mysl");l

assuredly (will);လိမ့်(မည်);dozajista (bude);suff. adv. astrology;ဗေဒင်;astrologie;n. P. vedāṅga (= science - limb) astrology: girls, who believe in astrology;ဗေဒင်: ဗေဒင်ယုံသော မိန်းကလေးများ;astrologie: dívky, které věří v astrologii;pl. writ. at;မှာ ° ရင် ° တွင်;na ° u ° v;suff. prep. writ. (or) suff. prep. (or) suff. col.

at (about time or place);၌;u (o čase či místě);suff. prep. writ. at (one's house);ဆီမှာ;u (někoho doma);suff.

at (one's house): You can live in my house (~ "at me").;ဆီမှာ: ကျွန်တော်ဆီမှာ ခင်ဗျား နေနိုင်ပါတယ်။;u (někoho doma): Můžeš žít u mě (doma).;pol. um.

at (place or time);တွင်;u (na místě či v čase);suff. prep. at (sb.);ဆီမှာ;u (někoho);prep.

at (the possession): ("Young man") Aye has a book for reading.;မှာ: မောင်အေးမှာ ဖတ်စရာစာအုပ်ရှိတယ်။;ve (vlastnictví): ("Mladý pán") É má knihu na čtení.;col.

at all ("round (and) fat");လုံးဝ;vůbec ("kulatý (a) tlustý");adv. at all, not (~ "absolutely"): without any movement at all;လုံးဝ: လုံးဝ လှုပ်ရှားမှု မရှိဘဲ;jakýkoliv (~ "absolutně"): bez jakéhokoliv pohybu ruky ("absolutně bez vlastnění pohybu");

at all, not: (I) have no money at all.;လုံးဝ: ဝိုက်ဆံလုံးဝ မရှိဘူး။;vůbec: Nemám vůbec žádné peníze.;

at all: Because I do not play sports at all, (I) am weak.;လုံးဝ: ကျွန်တော် အားကစားလုံးဝမလုပ်လို့ အားနည်းတယ်။;vůbec: Protože vůbec nesportuji, jsem slabý.;um.

at first;လျင်;nejprve ° zprvu ° nejdříve (zprvu);adv. at first: Indeed, at first (the) rabbit runs quickly.;လျင်: ယုန်သည် လျင်မြန်စွာ ပြေးလေသည်။;zprvu: Vskutku, zprvu králík běžel rychle.;writ.

at hand ("in¹ nearby");အနားမှာ;při ruce ("v¹ poblíž");adv. at hand: If (I) had a dictionary at hand, (I) would explain (it) more to be complete.;အနားမှာ: အနားမှာ အဘိဓာန်စာအုပ်ရှိရင် ပိုပြီးပြည့်စုံအောင် ရှင်းပြနိုင်မှာပါ။;při ruce: Kdybych měl při ruce slovník, vysvětlil bych to více, aby (to) bylo kompletní.;

at last;နောက်ဆုံး;nakonec;adv. at last: Please, will (you) write (me) an English sentence at last?;နောက်ဆုံး: နောက်ဆုံးအင်္ဂလိပ်စာကြောင်းရိုက်ပါအုံးလား။;nakonec: Prosím, napišeš mi nakonec (nějakou) anglickou větu?;inter. pol.

at least;အနည်းဆုံး;nejméně;adv. at least: At least (I) want to approach them as much as possible.;အနည်းဆုံး: အနည်းဆုံးဖြစ်နိုင်သမျှ (~ အနည်းဆုံးတတ်နိုင်သမျှ) အဲဒါ(များ)နှင့် နီးကပ်လာချင်ပါတယ်။;minimálně: Minimálně se k nim chci přiblížit jak je jen možné.;pol.

at once;တပြိုင်နက် (from တစ်ပြိုင်နက်) ° တစ်ပြိုင်တည်း;najednou;adv. at once ("by¹ (a) strike");ချက်ချင်း;najednou (hned, "uhozením");adv. at once (to many);တစ်ပြိုင်နက်;najednou (mnoha);adv.

at once (to many): (I) wish happiness at once to all beings including me.;တစ်ပြိုင်တည်း: တစ်ပြိုင်တည်း ကျွန်တော်အပါအဝင် သတ္တဝါအားလုံးအတွက် ပျော်ရွှင်မှုကို ဆုတောင်းပါတယ်။;najednou (mnoha): Přeji radost všem bytostem včetně mě najednou.;pol. at once: (It) is alright to have opened many programs (~ "files") with small letters at once.;တစ်ပြိုင်နက်: စာလုံးသေးသောဖိုင်တွေအများကြီး တစ်ပြိုင်နက် ဖွင့်ထားလို့ ရတယ်။;najednou: Je v pořádku mít otevřeno mnoho programů (~ "souborů") s malými písmeny najednou.;

at present;သခု;právě (v přítomnosti);adv. at that time;စဉ်တန်းက;v tu dobu;suff. conj. at that time ("at² that⁰ time");ထိုအချိန်တွင်;tehdy ("v² ten⁰ čas");adv.

at that time: At that time, headman of Mushepo village U Aung Zeyya himself, for safety, protected (his) own village (by) palm-tree trunks-forts.;ထိုအချိန်တွင်: ထိုအချိန်တွင် မုဆိုးဖိရွာသူကြီးဦးအောင်ဇေယျသည် မိမိ၏ ရွာကို လျှိုအောင် ထန်းလုံးတပ်များကာရံသည်။;tehdy: Tehdy náčelník vesnice Mushópho Ú Aun Zeyya, pro bezpečí, ochránil svou vesnici opevněními z palmových kmenů.;writ.

at the moment;လောလောဆယ်;momentálně;adv. at the moment: At the moment (we) have only three kinds.;လောလောဆယ်: လောလောဆယ် သုံးမျိုးပဲ ရှိပါတယ်။;momentálně: Momentálně máme jen tři druhy.;pol.

at the same time;တချိန်တည်းမှ(ပင်) ° တချိန်တည်းမှာ (WS. from တစ်ချိန်တည်းမှာ) ° တပြိုင်တည်း (from တစ်ပြိုင်တည်း) ° တစ်ချိန်တည်းမှာ;v tu samou dobu;adv. (or) adv. WS. (or) adv. writ.

at the same time ("only² one⁰ parallel");တစ်ပြိုင်တည်း;v tu samou dobu ("pouze² jedna⁰ analogie");adv. at the same time (to many);တစ်ပြိုင်နက်;v tu samou dobu (mnoha);adv.

at the same time: At the same time the Kweshams also came to force an oath (of royalty).;တချိန်တည်းမှာပင်: တချိန်တည်းမှာပင် ကွေရှမ်းများကလည်း သစ္စာခံခိုးရန် ရောက်ရှိလာသည်။;v tu samou dobu: V tu samou dobu Kvešané také přišli aby nutili k učinění přísahy.;p.s. writ.

at the same time: The man is calling by two phones at the same time.;တပြိုင်တည်း: အမျိုးသားက တပြိုင်တည်း ဖုန်းနှစ်လုံးဆက်နေတယ်။;najednou: (Ten) muž volá dvěma telefony najednou.;cont.

at the time;အခါ;v době;adv. at the time of (sth. happened etc.);သည့်အခါ;v době, kdy (se něco stalo atd.);suff. writ.

at: at eight o'clock;ထိုး: ရက်နာရီထိုး;v: v osm hodin;

at: at the end of month;ရင်: လကုန်ရင်;na: na konci měsíce;

at: He is sitting at the computer table.;၌: သူက ကွန်ပျူတာ စာပွဲထိုင်နေသည်။;u: Sedí u stolu s počítačem.;cont. writ.

Atlantic (ocean);အတ္လန္တိတ်;Atlantický (oceán);name attach;တွဲ;připojit;T attach (also about golden coat for pagoda);ကပ်;upevnit (také o zlatém plášti pro pagodu);T attach: (We) attache a golden coat to a cetiya.;ကပ်: စေတီတစ်ခုကို ရွှေသင်္ကန်းကပ်တယ်။;připevnit: Připevňujeme zlatý

plášť na pagodu.;
 attack;တုတ်;útočit;T col.
 attack (“bump-into (and) touch”);တိုက်ခိုက်;útočit (“narazit-do (a) dotknout-se”);T
 attack (esp. in very negative sense, “dash-against (and) come-into-contact”);တိုက်ခိုက်;útočit (zejm. ve velice negativním smyslu, “vrhat-se-proti (a) přicházet-do-kontaktu”);T
 attack: At the journey back (he) went past and attacked the group of Hanthawadi troops while they were crossing a path.;တိုက်ခိုက်: ဟံသာဝတီတပ်ဖွဲ့ကို အပြန်ခရီးတွင် လမ်းမဖြတ်၍ တိုက်ခိုက်သည်။;zaútočit: Na cestě zpátky je následoval a zaútočil na tu skupinu Hentávadí vojsk když přecházeli přes cestu.;writ.
 attack: Kathéhs of Manipur attacked and opposed the Northern reigion of Inwa.;တိုက်ခိုက်: မကီပူရကသည်းများက အင်းဝနေပြည်တော်၏ မြောက်ဘက်လွှားကို တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးသည်။;útočit: Katýové z Manipúru útočili a vzdorovali v (~ “do”) severní oblasti Envy.;writ.
 attain (“arrive (and) have”);ရောက်ရှိ;dosáhnout (čeho, “dojít (a) mít”);T
 attain (“arrive”);ရောက်;dosáhnout (čeho, “dojít”);T
 attain (“get (and) take”);ရယူ;dosáhnout (“dostat (a) vzít”);T
 attain (“get, have, succeed (and) see”);ရရှိအောင်မြင်;dosáhnout (“dostat, mít, uspět (a) vidět”);T
 attain (“succeed (and) see”);အောင်မြင်;dosáhnout (uspět, “uspět (a) vidět”);I
 attain (a certain level, “arrive”);ရောက်;dosáhnout (nějakého stupně, “dojít”);I
 attain (a certain level, “ascend (and) step”);တက်လှမ်း;dosáhnout (nějakého stupně, “vystupovat (a) kráčet”);T
 attain arahantship (“finish² duty¹ (of monk^o)”);ရဟန်းကိစ္စပြီး;dosáhnout arahantství (“dokončit² povinnost¹ mnicha^o)”);T
 attain: (He) attains the deathless Nibbāna.;ရရှိအောင်မြင်: အမတအမြိုက်နိဗ္ဗာန်ဆီသို့ ရရှိအောင်မြင်တယ်။;dosáhnout: Dosahuje nesmrtelné Nibbāny.;
 attain: (I) just wanted to attain magical powers.;အောင်မြင်: မှော်စွမ်းအင်တွေကို အောင်မြင်ချင်တာပါပဲ။;dosáhnout: Chtěl jsem jen dosáhnout magických mocí.;p.s. pol.
 attain: because (one) attained;ရလှူ: ရယူခဲ့ပြီးသောကြောင့်;dosáhnout: protože dosáhl;p.s.
 attain: If I can attain the deathless Nibbāna, I should attain it.;ရောက်ရှိ: အမတအမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်ရှိနိုင်တယ်ဆိုရင် ငါ အဲဒီကို ရောက်လိမ့်မယ်။;dosáhnout: Pokud mohu dosáhnout nesmrtelné Nibbāny, (pak) bych ji měl dosáhnout.;fut.
 attain: successfully attain;ရလှူ: အောင်မြင်စွာ ရယူတယ်။;dosáhnout: úspěšně dosáhnout;
 attain: until (we) can successfully attain Arahantship;ရောက်: အရဟန္တာအဖြစ်သို့ အောင်မြင်စွာရောက်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး ° ရလှူ: အရဟန္တာ အောင်မြင်စွာ ရယူနိုင်တဲ့အထိ (~ အရဟန္တာအဖြစ်သို့ အောင်မြင်စွာရောက်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး);dosáhnout: dokud můžeme úspěšně dosáhnout Arahantství;adv.
 attainment (“be-successful (and) see {nouner}”);အောင်မြင်မှု;dosazení (“být-úspěšný (a) vidět {jmenec}”);n.

attainment: attainment of progress;အောင်မြင်မှု;
 တိုးတက်အောင်မြင်မှု;dosazení: dosažení pokroku;n.
 attempt;ကြိုးပမ်း;pokusit se;T
 attend (~ “enter”): (I) have attended (~ “entered”) ten days meditation retreat.;ဝင်:
 ဆယ်ရက်တရားစခန်းဝင်ဖြစ်ပါတယ်။;absolvovat (~ “vstoupit”): Absolvoval jsem (~ “vstoupil jsem”) desetidenní meditační zásed.;pol.
 attend (“enter”);ဝင်;absolvovat (“vstoupit”);T
 attend (a course etc., “ascend (and) arrive”);တက်ရောက်;účastnit se (kursu, “vystupovat-vzhůru (a) přijít”);T
 attend (a course etc., “ascend, arrive (and) stop”);တက်ရောက်ရပ်;účastnit se (kursu, “vystupovat-vzhůru, přijít (a) zastavit”);T
 attend (a course or classes, “ascend”);တက်;účastnit se (kurzu nebo lekcí, “nastoupit”);T
 attend (a course, “ascend”);တက်;docházet na (kurs, “vystupovat-vzhůru”) ° účastnit se (kursu, “vystupovat-vzhůru”);T
 attend (a course): (I) have already attended;တက်: တက်ဖူးပါတယ်;účastnit se (kurzu): už jsem se účastnil (kurzu);pol.
 attend (school, “ascend”);တက်;chodit do (školy, “nastoupit”);T
 attend (school);တတ် (WS. from တက်);chodit do (školy, kurzu atd.);T WS.
 attend (school): (I) did not attend school.;တက်: ကျောင်းမှ မတက်ခဲ့တာ။;škola: Nechodila jsem do školy.;p.s. col.
 attend (school): Though (I) was still attending school, as (I) got married, (I) cannot continue any more.;တက်: တက္ကသိုလ်တက်မဲ့ ဆဲဆဲမှာ အိမ်ထောင်ကျတာနဲ့ ဆက်မတတ်တော့မဲ့ (~ ဆက်မတတ်တာနဲ့);chodit (do školy): Přestože jsem pořád chodil do školy, poněvadž jsem se oženil, nemohu dál pokračovat.;fut. col.
 attend a school;တက်;ကျောင်း;chodit do školy;T
 attend on;ခ;obsluhovat (koho) ° starat se o;T
 attend on: For great enemy, Koung Baung attended on the town Shwe Bo of five-names, destroying the danger.;ခ:
 ရန်ကြီးအောင် ကုန်းဘောင်ခ၊ ငါးမည်ရ ပြည်ရွှေဘို၊ ဘေးရန်က ပြို။;starat se o: Kvůli velkému nepříteli, Koun Baun se staral o město Šve Bo pěti jmen, a zničil nebezpečí.;sng.
 attend school (“ascend” school^o);ကျောင်းတက်;chodit do školy (“nastupovat” (do) školy^o);T
 attend school: (I) am still just attending school.;ကျောင်းတက်: ကျောင်းတက်နေဆဲပါပဲ။;chodit do školy: Pořád jen chodím do školy.;pol.
 attend to (“setup” seriousness^o);ဂရုစိုက်;pečovat o (“nastavit” vážnost^o);T P. garu (= heavy, serious)
 attend to (a sick person, “make (and) collect”);ပြုစု;pečovat o (nemocného, “dělat (a) sbírat”);T
 attend upon;ခ;starat se (o);T
 attend: (“It is, that”) attending the National Day every year, (one) should try to always maintain (~ “prosper”) (own) national spirit.;ကျင်းပ: အမျိုးသားနေ့ကို နှစ်စဉ်ကျင်းပတာ မျိုးချစ်စိတ်ဝါတ်ထားစဉ် ရင်သန်အောင် ကြိုးပမ်းရမည်ဖြစ်ပါသည်။;účastnit se: (“Je to (tak, že)”) účasti na

Národním Dnu každý rok, by se měl (každý) vždy snažit udržovat (~ “prospívat”) vlasteneckého ducha.;pol. writ. attend: (I) am attending a course of (“teaching in”) English.;တက်: အင်္ဂလိပ်လို သင်ကြားတဲ့အတန်းမှာ တက်နေပါတယ်။;chodit do (kursu): Chodím na kurs (“učení v”) angličtině.;cont. pol. attend: (I) just attend school.;တက်: ကျောင်းသဲတက်။ (~ ကျောင်းပဲတက်။);chodit do (školy): Pouze chodím do školy.;col. attention;အာရုံ;pozornost;n. P. ārammaṇa (= object) attention (mindfulness);သတိ;pozornost (všíímavost);n. Bh. med. P. sati (= mindfulness) attention to, pay (“(especially^o) make² weight¹”);ဝရပြု (အထူး);pozor, dávat (“(zejména^o) udělat² váhu¹”);T writ. P. garu (= weight) attention to, pay (“(especially^o) make² weight¹”);အထူးရပြု;pozor, dávat (“(zejména^o) udělat² váhu¹”);T writ. P. garu (= weight) attention, pay: (We) must pay attention.;ဝရပြု: အထူးဝရပြုရမည်။;pozor, dávat: Musíme dávat pozor.; attentive, be;သတိရှိ;pozorný, být;l P. sati (= mindfulness) attentively (“to¹ know^o”);သိအောင်;pozorně (“aby¹ věděl^o”);adv. attentiveness;သတိ;pozornost;n. Bh. med. P. sati (= mindfulness) atṭhakathā (commentaries): There are many views regarding these Sinhalese Atṭhakathā (commentaries).;အဋ္ဌကထာ: ဒီသီဟိုဠ်အဋ္ဌကထာနဲ့ပတ်သက်လို့ အမြင်တွေအမျိုးမျိုးရှိပါသည်။;atṭhakathā (komentáře): Je mnoho názorů ohledně těchto sinhálských atṭhakathā (komentářů).;pol. writ. attractive, be (“beautiful, be”);လှ;přitažlivý, být (“krásný, být”);l aubergine (“fruit¹ (of) aubergine^o”);ခရမ်းသီး(တစ်လုံး);lilek (“ovoce¹ lilku^o”);sg. audience;ပရိသတ်တို့;posluchači;pl. P. pirisā (= assembly) audience (“people² (who) watch¹ (the) event^o”);ပွဲကြည့်ပရိသတ်;posluchači (“lidé² (kteří) sledují¹ událost^o”);n. P. parisa (= assembly) audience (“those (who) came (and) arrived”): Now, may (I), as the chairman, introduce the speakers to those, who came (~ to the audience).;ကြွရောက်လာသူများ: အခု သဘာပတိအနေနဲ့ ကြွရောက်လာသူများကို အဆိုရှင်များနဲ့ မိတ်ဆက်ပေးပါရစေ။;obecenstvo (“ti, kteří přišli (a) dostavili se”): Nyní, (“kéž,”) jakožto předseda, představím mluvčí obecenstvu.;pol. audience (people);ပရိသတ်တို့;posluchači (lidé);pl. P. parisa (= assembly) audience: The actor Yedai, who, because of becoming much beloved by the spectators, will soon become superb.;ပရိသတ်တို့: ပရိသတ်တို့၏ အချစ်တော်ဖြစ်လာခြင်းကြောင့် မကြာခင်စူပါတန်းဝင်တော့မည် သရုပ်ဆောင်ရဲတိုက်။;diváci: Herec Jédai, který, protože se stal moc milovaným diváky, se brzy stane znamenitým.;writ. August (month);ဩဂုတ်(လ);srpen (měsíc);n. E. August Aung San Suu Kyi;အောင်ဆန်းစုကြည်;Aun San Su Tí;name Aung San Suu Kyi, Mrs.;ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်;Aun San Su Tí, pí.;name

Aung San, gen. (founder of modern Burmese army - Tatmadaw, brought about Burma's independence from the British, assassinated 1948);အောင်ဆန်း၊ ဗိုလ်ချုပ်;Aun San, gen. (zakladatel moderní Barmské armády – Tatmádó, zapříčinil nezávislost barmy od Británců, atentát 1948);name aunt;အဒေါ်(တစ်ယောက်) ° ဒေါ်ဒေါ်(တစ်ယောက်);teta;sg. aunt: Sir, I am aunt of this extinguished light.;အဒေါ်: ကျွန်မ ဒီငြိမ်းလင်း၏ အဒေါ်ပါ ရင်။;teta: Pane, (“já”) jsem teta tohoto uhašeného světla.;pol. idi. Australia (continent);ဩစတြေးလျ(တိုက်);Austrálie (kontinent);name Australian embassy;ဩစတြေးလျသံရုံး;Australská ambasáda;name E. British authentic, be;စစ်;autentický, být;l author: author of a book, book-writer;ရေးဆရာ: စာအုပ်ရေးဆရာ;autor: autor knihy, spisovatel knihy;n. auxiliary (“includes² proper¹ advice^o”);ကြံရာပါ;nápomocný (“zahrnuje² správnou¹ radu^o”);adj. auxiliary: It is good to be afraid of making one's faith holey inside oneself, (that being) auxiliary to suffering (and) sadness.;ကြံရာပါ: ကိုယ့်အတွင်းစိတ်က ကိုယ့်ကို သစ္စာဖောက်ပြီး နာကျင်ဝမ်းနည်းခြင်းရဲ့ ကြံရာပါဖြစ်စွာမှာပဲ ကြောက်ဖို့ ကောင်းတာပါ။;nápomocný: Je dobře se obávat proděravění vlastní důvěry v sobě, (které je) nápomocné utrpení (a) smutku.;prov. pol. available at, be (to take);ရ၊ -ဆီမှာ;dostupný v, být (k braní);l available in, be: We (~ “in us”) a room is available.;ရ၊ -ဆီမှာ: ကျွန်မတို့ဆီမှာ အခန်းတစ်ခန်းရမယ်။;dostupný v, být: My (~ “v nás”) je dostupný jeden pokoj.;fut. uw. available, be;ရ ° နိုင်;dostupný, být ° dispozici, být k;l (or) T available, be (also about a room in a hotel, “can¹ (be) taken^o”);ရနိုင်;dostupný, být (také o pokoji v hotelu, “může¹ (být) brát^o”);l available, be: This book is available in almost every shop.;ရ: ဒီစာအုပ် ဆိုင်တိုင်းမှာလိုလို ရနိုင်တယ်။;dispozici, být k: Tato kniha je k dispozici téměř v každém obchodě.; available, make (“put-in (and) give”);ထည့်ပေး;zpřístupnit (“vložit (a) dát”);T available, make: (I) am, indeed, making the website available.;ထည့်ပေး: website ထည့်ပေးလိုက်ပါတယ်။;umožnit: Vkutku, zpřístupňuji tu webovou stránku.;pol. col. available: However, Fanta is available.;ရ: ဖန်တာတော့ ရပါတယ်။;mit (~ “(být) dostupný”): Ale Fantu máme. (“Ale Fanta je dostupná.”);pol. available: In order to (make it) available for reading to many kinds of readers, even the price is not high.;နိုင်: လူများများဖတ်နိုင်အောင် ဈေးတောင် မများပါဘူး။;dostupný: Aby byl dostupný ke čtení mnoha druhům lidí, dokonce ani cena není vysoká.;pol. available: Is a room available in your hotel? (“Can (I) take one room in your hotel?”);ရနိုင်: မင်းတို့ ဟိုတယ်မှာ အခန်းတစ်ခန်းရနိုင်မလား။;volný (~ “dostupný”): Je ve vašem hotelu volný (~ “dostupný”) jeden pokoj? (“Mohu si vzít jeden pokoj ve vašem hotelu?”);inter. available: There are free rooms available in the hotel.;ရနိုင်:

ဟိုတယ်မှာ အခန်းလွတ် ရနိုင်တယ်။;dostupný: V hotelu jsou
 (“dostupné”) prázdné pokoje.;
 available: Whatever Chinese (or) Indian products (~ “things”)
 are all available in Mandalay.;ရ: တရုတ်ပစ္စည်းဖြစ်ဖြစ်
 အိန္ဒိယပစ္စည်းဖြစ်ဖြစ် မန္တလေးမှာ အားလုံးရပါတယ်။;dispozici, k:
 Jakékoliv čínské nebo indické zboží (~ “věci”) je v Mandalaji
 (“všechno”) k dispozici.;pol.
 average, in (“readily (and) daringly”);အသင့်အတင့်;průměrně
 (“připraveně (a) troufale”);adv.
 avocado (“butter fruit”);ထောပတ်သီး(တစ်လုံး);avokádo (“máslové
 ovoce”);sg.
 avoid;ရှောင် -ကို ° လွှဲ;vyhnout se;T
 avoid (“divert (and) go”);လွှဲသွား;vyhýbat se (“odchýlit (a) jít”) °
 vyhnout se (“odchýlit (a) jít”);T
 avoid: (They just) avoid (being caught and) sentenced.;လွှဲသွား:
 အဖြတ်အတောက်လွှဲသွားတာပါ။;vyhýbat se: Vyhýbají se (chycení
 a) odsouzení (u soudu).;pol. col.
 avoid: Majority avoid the five kinds of wrong livelihood.;ရှောင်:
 မိစ္ဆာအာဒိဝ္ဗမျိုးကို အများစုက ရှောင်ကြပါတယ်။;vyhýbat se: Většina
 se vyhýbá pěti druhům špatného živobytí.;pol.
 awaken (“awaken (and) hear”);နိုးကြား;probudit (“probudit-se (a)
 slyšet”) ° ožít (“probudit-se (a) slyšet”);I (or) T col.
 awaken: Because of these students, the national spirit of the
 citizens also awakened and happened (~ “came”) to
 develop.;နိုးကြား: ထိုကျောင်းများ ကြောင့်အမျိုးသားစိတ်ဓါတ်များလည်း
 ပိုမိုနိုးကြားဖွံ့ဖြိုးလာပါသည်။;ožít: Kvůli těmto studentům národní
 duch obyvatel ožil (a) přišel k rozvoji.;pol. writ.
 awakening (~ “awaken”): It is not proper to forget National Day
 as the effect of patriotic awakening.;နိုးကြား:
 မျိုးချစ်စိတ်နိုးကြားစေခဲ့သော အမျိုးသားနေ့ကို မမေ့သင့်ပါ။;probuzení (~
 “probudit”): Není správné zapomínat na Národní Den jakožto
 následek vlasteneckého probuzení.;pol.
 award;ဘွဲ့(တစ်ဘွဲ့) ° ဆု(တစ်ဆု တစ်ခု);cena (ocenění) °
 ocenění;sg.
 awareness, with (“to¹ know”);သိအောင်;vědomě (pozorně, “aby¹
 věděl”);adv.
 awl;စူး(တစ်ချောင်း);šídlo;sg.
 Ayeyarwady (division);ဧရာဝတီတိုင်း(တိုင်း);Irvadi (Ejávadí,
 správní středisko);name
 Ayeyawadi (river in Myanmar);ဧရာဝတီ;Irvady ([ejávátí], řeka v
 Myanmaru);name
 baby;ကလေး(တစ်ယောက်);miminko;sg.
 baby: Baby's skin is white.;ကလေး: ကလေးအသား
 ဖြူတယ်။;miminko: Miminčina kůže je bílá.;
 bachelor (single or virgin man, “tender¹
 person”);လူပျို(တစ်ယောက်);svobodný mládenec (svobodný muž
 nebo panic, “něžná osoba”);
 bachelor, old (can be used in common talk, not
 offensive);လူပျိုကြီး(တစ်ယောက်);panic, starý (CZ slovo je
 urážlivé, ale to barmské slovo lze užít při běžném rozhovoru,
 není urážlivé);sg. m.
 back;ပြန် ° နောက်;zpět ° vzadu;adv (or) adv.
 back (“bent¹ back”);ကျောကုန်း;záda (“ohnutá¹ záda”);n.
 back (dorsum, “back's surface”);ကျောပြင်(တစ်ခု);záda (“povrch¹

zad”);sg.
 back (of body);ကျော;záda;n.
 back (part of body, “back exterior”);ကျောပြင်;záda (“zadní
 vnějšek”);n.
 back side (“back direction”);ကျောဘက်;zadní strana (“zadní
 směr”);n.
 back side: back side of the head;နောက်ဘက်: ခေါင်းနောက်ဘက် °
 ကျောဘက်: ခေါင်းကျောဘက် (~ ခေါင်းနောက်ဘက်);zadní strana:
 zadní strana hlavy;
 back: (He) never looks back.;ပြန်: ဘယ်တော့မှ
 ပြန်မမြင်တော့ဘူး။;zpět: Nikdy se nepodívá zpět.;
 back: (He) straightens the back.;ကျောပြင်: ကျောပြင်ကို
 ဖြောင့်တယ်။;záda: Narovná záda.;
 back: Erect (one's) back.;ကျောပြင်: ကျောပြင်ကို တညွှတ်တယ်။;záda:
 Napřímít si záda.;
 backpack (“bag² (to) carry-on¹ back”);ကျောပိုးအိတ်(တစ်လုံး ,
 တစ်အိတ်);batoh (“taška² (která se) nosí-na¹ zádech” ° krosna
 (“taška² (která se) nosí-na¹ zádech” ° ruksak (“taška² (která
 se) nosí-na¹ zádech”);sg.
 backside;ဇင်;zadek;n. vul.
 bad, be;ဆိုး ° ကဲ;špatný, být;I (or) T col.
 bad, be (about words);ဆိုးရွား;špatný, být (o sprostých slovech);I
 bad, be: (I) am so bad. (about inappropriate thinking);ကဲ:
 သိပ်ကဲတယ်။;špatný, být: Jsem tak špatná. (o nevhodném
 myšlení);col.
 bad, be: (It)'s not bad.;ဆိုး: မဆိုးပါဘူး။;špatné, být: Není (to)
 špatné.;pol.
 bad, feel (“mind (is) not good”);စိတ်မကောင်း;špatně, cítit se
 (“mysl není dobrá”);I
 bad: It's not bad. (answer to a question about salary or life);ဆိုး:
 မဆိုးပါဘူး။;špatný: Není to špatné. (odpověď na otázku ohledně
 platu či života);pol.
 bag;အိတ်(တစ်အိတ်) ° အိတ်(တစ်လုံး);taška;sg.
 bag, a: (They) are carrying a bag.;အိတ်: အိတ်တစ်လုံး
 သယ်နေကြတယ်။;taška, nějaká: Nosí tašku.;
 bag: He gives a bag to his son.;အိတ်: သူက သူ့သားကို
 အိတ်တစ်အိတ် ပေးတယ်။;taška: (“On”) svému synovi dává tašku.;
 Bagan (town);ပုဂံ(မြို့);Pagan (town);name
 Bago (division);ပဲခူး(တိုင်း) [pəgū];Pegu (Bago, Paghú, správní
 středisko);name
 Bago: I want to go to Bago.;ပဲခူး: ပဲခူးကို သွားချင်ပါတယ်။;Bago:
 Chci jet do Bago.;pol.
 bake (“bake¹ desserts”);မုန့်ဖုတ်;péci (“péci¹ zákusky”);
 bake: Baker is baking a bread.;ဖုတ်: မုန့်ဖုတ်သမားက
 ပေါင်မုန့်ဖုတ်နေတယ်။;péci: Pekař peče chleba.;cont.
 baked;ကင် ° ဖုတ်;pečený;adj.
 baked beans;ဘိတ်ဘင်း;pečené fazole;n. E. baked beans
 baker (“proficient² (in) baking¹
 desserts”);မုန့်ဖုတ်သမား(တစ်ယောက်);pekař (“zdatný² (v) pečení¹
 zákusků”);sg.
 baker: Baker is baking a bread.;မုန့်ဖုတ်သမား: မုန့်ဖုတ်သမားက
 ပေါင်မုန့်ဖုတ်နေတယ်။;pekař: Pekař peče chleba.;cont.
 bakery;ဖိုး;pekařství;n. rare
 bakery (“snack building”);မုန့်တိုက်(တစ်တိုက်);pekárna (“budova¹

zákusků");sg.

Bakra-Eid (Id-day, Indian-Muslim festival during which animals are killed, "Indian Id day");ကုလားအိတ်နေ့;Bakra-Eid (Id-den, Indicko-Muslimský svátek, během něhož jsou zabíjena zvířata, "indický id den");adv.

balcony ("carries² moon¹ shine");လသာဆောင်(တစ်ဆောင်);balkón ("nese² měsíční¹ svit");sg.

balcony: There is a huge balcony on the white house.;လသာဆောင်: အိမ်အပြုရောင်မှာ လသာဆောင်

အကြီးကြီးရှိတယ်။;balkón: Na (tom) bílém domě je obrovský balkón.;

ball ("round¹ ball");ဘောလုံး(တစ်လုံး);mič ("kulatý¹ mič");sg.

ball (of fish etc. to eat, pulverized meat);လုံး;koule (rybí atd. na jezení, rozdrčené maso);n.

ball pen: red ball pen;ဘောပင်: ဘောပင်အနီ;kuličkové pero: červené kuličkové pero;n.

ball: The boy will certainly throw the ball.;ဘောလုံး: ကောင်လေးက ဘောလုံးကို ပစ်လွှဲမယ်။;mič: Chlapec určitě hodí míčem.;fut.

balloon (toy, "bubble");ဘူဘောင်း(တစ်လုံး) (WS. from ပူဖောင်း);balón (nafukovací, "bublina");sg.

balloon (toy, "bublina");ပူဖောင်း(တစ်လုံး);balón (nafukovací, "bublina");sg.

balloon seller;ပူဖောင်းသည်(တစ်ယောက်);balónů, prodavač;sg.

balloon: Come (here), balloon seller!;ဘူဘောင်း: ဘူဘောင်းသည် လာပါ။;balón: Pojd' sem, prodavači balónů!;imper. pol. col.

bamboo;ဝါး;bambus;n.

bamboo shoots;မျှစ်;bambusové výhonky;n.

banana;ငှက်ပျောသီး(တစ်လုံး);banán;sg.

banana ("fruit² (of) generous¹ birds");ငှက်ပျောသီး(တစ်လုံး);banán ("ovoce² štědrých¹ ptáků");sg.

bandage ("wrap (and) strike");ပတ်တီး(တစ်လိပ်);obvaz ("obvázat (a) uhodit");sg.

Bangladesh (country);ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်(နိုင်ငံ);Bangladěš (stát);name Bangkok (town in Thailand);ဘန်ကောက်(မြို့);Bangkok (město Thajska);name

Bangladesh airline office ("Bengali³ office² (of) air⁰ vehicle¹");ဘီမန်းလေယာဉ်ရုံး;Bangladěšská cestovní kancelář ("Bengálská³ kancelář² vzdušného⁰ vozidla¹");n.

bangle ("bents¹ (around) hand");လက်ကောက်(တစ်ကွင်း);řetízek (na zápěstí ruky, "ohýbá-se¹ (okolo) ruky");sg.

bank ("bank building");ဘဏ်တိုက်;banka ("budova¹ banky");n.

bank (of a river etc.);ကမ်း(တစ်ခု);břeh;sg.

bank account ("money account");ငွေစာရင်း(တစ်ခု);bankovní účet ("peněžní účet");sg.

bank account ("");ဘဏ်စာရင်း;bankovní účet ("");n.

bank account: I have one more bank account.;ဘဏ်စာရင်း: ကျွန်တော်မှာ ဘဏ်စာရင်း တစ်ခုထက်ပို ရှိတယ်။;bankovní účet: Mám ještě jeden bankovní účet.;um.

bank of a river;ကမ်း;břeh řeky;sg.

bank: Are (you) still working in bank?;ဘဏ်: ဘဏ်(တိုက်)မှာ အလုပ်လုပ်နေသေးသလား။;banka: Pořád pracuješ v bance?;inter.

barbecue (meat, "grilled¹ meat");အသားကင်;grilované maso (maso, "grilované¹ maso") ° barbecue (maso, "grilované¹ maso");n.

barbecue (meat): Will you eat barbecue with french-fries?;အသားကင်: အသားကင်ကို အာလူးချောင်းကြော်နဲ့

စားမလား။;barbecue (maso): Dáte si (~ "budete jíst") barbecue s hranolkami?;fut. inter.

barbecue (spit, "stove² (for) barbecuing¹

meat");အသားကင်မီးဖို;rožeň ("pec² (na) grilování¹ masa") ° gril (rožeň, "pec² (na) grilování¹ masa");n.

barbecue: I am going to barbecue sausages.;ကင်: ကျွန်တော် ဝက်အူချောင်း ကင်မလို့။;grilovat: Jdu grilovat párky.;fut. um.

barbecue: To barbecue meat is (~ "are") used coal.;ကင်: အသားကင်ဘို့ မီးသွေးကို သုံးကြတယ်။;grilovat: Ke grilování masa se používá uhlí.;

barber's ("shop² (of) cutting¹ hair");ဆံပင်ညှပ်ဆိုင်;kadeřnictví ("obchod² střihání¹ vlasů") ° holiče, u ("obchod² střihání¹ vlasů");n.

baron;သူဌေး(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);baron;sg.

barter;လုပ်ငန်း;handlovat;T

based on, be ("make¹ (and) establish² on");မူတည်၊ -အပေါ်မှာ;závislosti na, v ("dělat¹ (a) stanovit² na");T

based on: (It) is good to explain (it) based on his understanding.;မူတည်၊ -အပေါ်မှာ: သနားလည်တဲ့အပေါ်မှာ မူတည်ပြီး ပြောပြတာကောင်းပါတယ်။;závislosti na, v: (Bude) dobré (mu to) vysvětlit v závislosti na jeho pochopení.;pol.

basement ("storey² under¹ ground");မြေအောက်ထပ်;suterén ("patro² pod¹ zemí") ° sklep, sklepení ("patro² pod¹ zemí");n.

basic;သာမန်;základní;adj. P. sāmāñña (= generality, conformity)

basically ("by² base⁰ taking¹");အခြေခံအားဖြင့်;v podstatě ("braním¹ základu");n.

basics ("base taking");အခြေခံ;základ ("základ brát");n.

basics ("take¹ basis");အရင်းခံ;základ ("vzít¹ základ");n.

basis ("taking¹ base");အခြေခံ;základ ("braní¹ základu");n.

basket;ခြင်း(တစ်ခု);koš, košík;sg.

bath, have a ("break¹ water");ချေချိုး;vykoupat se ("ohýbat¹ vodu");T

bathe ("break¹ water");ချေချိုး;koupat se ("ohýbat¹ vodu");T

bathing place ("water crossing

pool");ချေကူးကန်(တစ်ကန်);plovárna ("nádrž² (na) přecházení¹ vody");sg.

bathroom ("water-bending room");ချေချိုးခန်း(တစ်ခု);koupelna ("vodu-ohýbací pokoj") ° záchod ("koupelový pokoj");sg.

bathroom (toilet, "peaceful¹ house");အိမ်သာ(တစ်ခု);záchod (toaleta, klidný¹ dům");sg.

bathroom (toilet, "water house");ချေအိမ်(တစ်ခု);záchod ("vodní dům");sg.

battery ("solidified¹ element");ဓာတ်ခဲ(တစ်ခု);baterie ("ztvrdlý¹ element");sg. P. dhātu (= element)

bay (about water);အော်(တစ်ခု);zátoka;sg.

be;မှာ ° သွား;byť;suff. (or) I col.

be (~ "appear"): (There) are (~ "appear") many powerful monks.;ပေါ်: တန်ခိုးကြီးသူရားတွေပေါ်များပါတယ်။ (~ ဘုန်းတန်းခိုးကြီးတဲ့ ဘုန်းကြီးတွေ အများကြီးရှိပါတယ်။);být (~ "objevovat-se"): Jsou (~ "objevují-se") (tu) velice mocní mniši.;pol.

be (~ "call"): (And) how about friends, what is (their) name?

(“And) what about friends, how is (their) name called?”);ခေါ်: မိတ်ဆွေကော နာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ။;jmenovat se (~ “volat”): A co přátelé, jak se jmenují? (“A co přátelé, jak se volá (jejich) jméno?”);inter. col.

be (~ “fall”): (It) is (~ “fall”) 250 (kyats).;ကျ: ၂၅၀ ကျတယ်။;být (o ceně, ~ “padat”): Je (to) 250 (čiat).;col.

be (~ “happen-by-chance”): Just if there is an opportunity.;ကြ: အခွင့်အရေးကြုံရင်ပေါ့။;být (~ “stát-se-náhodou”): Jen pokud (k tomu) bude příležitost.;col.

be (~ “has become”);နေပြီ;být (~ “stal se”);p.p.

be (~ “has become”): The map is (~ “has become”) so old.;နေပြီ: မြေပုံက အရမ်းဟောင်းနေပြီ။;být (~ “stala se”): (Ta) mapa je (~ “stala se”) tak (moc) stará.;p.p.

be (“be-included”): If there's kamma (for it) to happen, (then it) will just happen.;ပါ: ဖြစ်: ဖြစ်ဖို့ကပါလာရင် ဖြစ်မှာပါ။;být (“být-zahrnutý”): Je-li kamma k tomu, aby se (to) stalo, (pak se to) stane.;pol.

be (“dwell (and) dwell”);တည်းခိုနေထိုင်;být (zůstávat, “přebývat (a) přebývat”);T

be (“happen-by-chance”);ကြ:;být (“stát-se-náhodou”);I

be (is);ဖြစ်;být (je);I

be (is): It is this, what he says.;ဖြစ်: ဒါ သူပြောတာဖြစ်ပါတယ်။;být (je): Je to tohle, co říká.;pol.

be (last);ကြာ;být (trvat);I

be (stay);ရှိ;být;I

be about to;အုံး (from ဦး) ° ဦး;chystat se;suff. col. (or) suff.

be accommodated (“stay (and) take-refuge”);တည်းခို;být ubytován (“zůstávat (a) brát-ochranu”);T

be at a certain social position;ဝတ်;být v určité sociální pozici;T P. vatta (= duty)

be blunted;ဝေ;otupený, být;I

be in time for (a bus, a plane etc., “catch (and) follow”);မီလိုက်;stihnout (autobus, letadlo, atd., “chytit (a) následovat”);T

be it (“if (is) said”);ဆိုလျှင်;je-li (“pokud (je) řečeno”);conj. writ.

be: (He) reluctantly accepts, that I stay in Sri Lanka.;ရှိနေ: ကျွန်တော် သီရိလင်္ကာတွင်ရှိနေတယ်ဆိုတာကိုတော့ အင်တင်တင်ဖြင့်လက်ခံတယ်။;být: Neochotně přijímá, že jsem na Srí Lance.;writ.

be: (I) am also in a monastery (in order) to stay.;ရှိ: တည်းခိုဖို့ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းလည်း ရှိပါတယ်။;být: Jsem také v klášteře, abych (tam) pobýval.;pol.

be: (We) are three siblings.;ရိုး သားချင်းသုံးယောက် ရှိပါတယ်။;být: Jsme tři sourozenci.;pol.

be: Are (you) satisfied being here?;နေ: ဒီမှာ နေရတာ အဆင်ပြေလား။;být: Jste spokojený, že jste tady?;inter.

be: Are (you) satisfied being in Burma (“country”)?;နေ: ဗမာပြည်မှာ နေရတာ အဆင်ပြေလား။;být: Jste spokojený, že jste v Barmě (~ “Barmské zemi”)?;inter.

be: as for what (it) may be ...;ဖြစ်: ဖြစ်နိုင်တာကတော့ ...;být: co by to mohlo být ...;

be: I am.;ရှိ: ငါ ရှိတယ်။ ° ဖြစ်: ငါ ဖြစ်တယ်။;být: Já jsem.;col.

be: I will be only at home.;နေ: အိမ်မှာပဲ ကျွန်တော် နေမယ်။;být: (“Já”) budu jen doma.;fut. um.

be: Is there Kyi Kyi (“Clearly”)? (used when desiring to talk with sb. (e.g. Kyi Kyi) on phone);ရိုး: ကြည်ကြည်ရှိပါသလား။;být: Je tam Čí Čí (“Čistě”)? (užito v případě potřeby mluvit s určitou osobou (např. Čí Čí) po telefonu);inter. col. pol.

be: Man and woman are in the forest.;ရိုး: အမျိုးသား နှင့် အမျိုးသမီး သစ်တောထဲမှာ ရှိကြပါတယ်။;být: Muž a žena jsou v lese.;pol.

be: Mr. Bamya is not here. (also in telephone conversation);ရိုး: ဦးဘမြ မရှိဘူး။;být: Pan Bamya tu není. (i do telefonu);col. pol.

be: that (it) is a sickness;ဖြစ်: ရောဂါဖြစ်ကြောင်း;být: že je (to) nemoc;

be: That (one) is also included, indeed.;မှာ: အဲဒါလဲ ပါမှာပေါ့။;být: Ten je také zahrnutý, vskutku.;col.

be: The color of candle's light is yellow.;ဖြစ်: ဖယောင်းတိုင်ရဲ့ အလင်းရောင်က အဝါရောင် ဖြစ်တယ်။;je: Barva světla svíčky je žlutá.;

be: The life span of a person is around 80 years.;ကြာ: လူတစ်ယောက် သက်တမ်းက နှစ်၈၀ခန့် ကြာတယ်။;být: Délka života člověka je (~ “trvá”) asi 80 let.;

be: This is more friendly, indeed.;သွား: ဒါမှ ပိုရင်းနှီးသွားတာပေါ့။;být: Tohle je, vskutku, přátelštější.;col.

be: This man is grandfather of the boy.;ဖြစ်: ဒီအမျိုးသားက ကောင်လေးရဲ့ အဘိုးဖြစ်တယ်။;být: Tento pán je chlapcův dědeček.;

be: What's up? (“What happened?”);ဖြစ်: ဘာဖြစ်သလဲ။;být: Tak co je? (“Co se stalo?”);inter.

be: You are.;ဖြစ်: ခင်ဗျားဖြစ်တယ်။ ° ရိုး: ခင်ဗျားရှိတယ်။;být: Ty jsi.;um.

beach (“bank base”);ကမ်းခြေ(တစ်ခု);pláž (“pobřežní základna”);sg.

beach (“shore base”);ကမ်းခြေ;pláž (“pobřežní základna”);n.

beach: (They) were playing on the beach (and finished).;ကမ်းခြေ: ကမ်းခြေပေါ်မှာ ကစားပြီးပြီ။;pláž: Hráli si na pláži (a skončili).;p.p.

beach: The dog is nowhere on (~ “of”) the beach.;ကမ်းခြေ: ခွေးက ကမ်းခြေရဲ့ ဘယ်အရပ်မှာမှ မရှိဘူး။;pláž: Pes není nikde na (~ “z”) pláži.;

bean curd (“flat” beans”);ပဲပြား;fazolová sraženina (“placaté” fazole”);n.

bean sprouts (“piercing² bean⁰ plant”);ပဲပင်ပေါက်;fazolové výhonky (“propichující² fazolová rostlina”);n.

bean, runner (“bean, stiff (and) long”);ပဲတောင့်ရှည်;fazol šarlatový (“fazole, pevná (a) dlouhá”);n.

beans;ပဲ;fazole;n.

bear;ဝံ(တစ်ကောင်);medvěd;sg.

bear (“pig bear”);ဝက်ဝံ(တစ်ကောင်);medvěd (“prasečí medvěd”);sg.

bear in mind (“fix¹ (in) observation”);အမှတ်ထား;pamatovat si (“upevnit¹ (se v) pozorování”);T

bear in mind (“make¹ observation”);အမှတ်အသားပြု;pamatovat si (“dělat¹ pozorování”);T

beard (“cultivate² goat's¹ pearl”);မုတ်ဆိတ်မွေး ° မုတ်ဆိတ်မွေး (WS. from မုတ်ဆိတ်မွေး);vousy (“pěstovat² kozí¹ perlu”);n. (or) n. WS.

beard: The man has a beard.;မုတ်ဆိတ်မွေး: အမျိုးသားက မုတ်ဆိတ်မွေးရှိတယ်။;vousy: (Ten) muž má vousy.;

beard: The man with curled hair and beard;မုတ်ဆိတ်မွေး: အမျိုးသားက ဆံပင်ကောက်ကောက် မုတ်ဆိတ်မွေးနဲ့;vousy: (Ten) muž s kudrnatými vlasy a vousy.;col.

beat;ရိုက်;bušit ° zbit ° mlátit ° zbouchat ° ztlouci;T beat (drum, gong etc.);တီး;bušit (na buben, gong atd.);T beat: Don't flatter (her), her boyfriend may beat (you).;ရိုက်: မြှောက်မနေနဲ့ သူ့ရည်းစား(က) ရိုက်လိမ့်မယ်;zbít: Nelichot' jí, (nebo) tě její přítel ztluče (~ "mohl ztlouci").;jk.

beat: Meal gong is going to be beaten.;တီး: ဆွမ်းစားခေါင်းလောင်းတီးတော့မယ်;bušit: (Brzy) se bude bušit na jídelní gong.;fut.

beautiful ("pleasant"): As it is next to Irrawaddy river, ("also as for beauty,") (it) is also beautiful.;သား: ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းဘေးမှာရှိလို့ သာလဲသာယာပါတယ်;pol. col. ° krásný ("příjemný"): Poněvadž je vedle řeky Iravadi, ("také (co se týče) krásy") je krásné.; (or) pol. col.

beautiful (pleasant);သား;krásný (příjemný);adj.

beautiful, be;လှ;krásný, být;

beautiful, be ("beautiful (and) shining");လှပ;krásný, být ("krásný (a) zářivý");l

beautiful, be ("good² for¹ liking");နှစ်သက်ဖို့ကောင်း;krásný, být ("dobrý² na¹ zalíbení");l

beautiful, be: (It)'s completely beautiful.;လှ: အားလုံးလှတယ်;krásný, být: Je (to) úplně krásné.;

beautiful, be: The building is not very big, but (it) is beautiful.;နှစ်သက်ဖို့ကောင်း: အဆောက်အဦးက သိပ်တော့မကြီးဘူး ဒါပေမယ့်နှစ်သက်ဖို့ ကောင်းတယ်;krásný, být: (Ta) budova není moc velká, ale je krásná.;

beautiful, most;အလှဆုံး;nejkrásnější;adj.

beautiful: (It) is extremely beautiful.;လှ: အကုန်လှတယ်;krásný: Je (to) nesmírně krásné.;

beautiful: (It) is fine if later on (sb.) corrects (it) to be more beautiful.;လှ: နောက်ပြီး ဒီထက် လှအောင် ပြင်လို့ ရတယ်;krásný: (Bude) dobře, pokud (to) někdo opraví aby to bylo krásnější než tohle.;col.

beautiful: beautiful girlfriend;လှပ: လှပသောရည်းစား;krásný: krásná přítelkyně;

beautiful: May (you) dream beautiful dreams. ("May (you) beautifully dream dreams.");လှ: အိမ်မက်လှလှမက်ပါစေ;krásný: Kéž sníš krásné sny. ("Kéž krásně sníš sny.");w. pol.

beautiful: Myanmar ("country") is extremely beautiful.;လှ: မြန်မာနိုင်ငံက အလွန်လှပါတယ်;krásný: Myanmar ("země") je nesmírně krásná.;pol.

beautiful: Now (she) is no more beautiful.;လှ: ယခု မလှတော့ပါဘူး;krásný: Teď už není krásná.;pol.

beautiful: Stairs of this house are very beautiful.;လှ: ဒီအိမ်က လှကားတွေက လှလိုက်တာ;krásný: Schody tohoto domu jsou velice krásné.;col.

beautiful: The two women are beautiful.;လှ: အမျိုးသမီးနှစ်ယောက်က လှတယ်;krásný: (Ty) dvě ženy jsou krásné.;

beauty;အလှ;krása;n.

beauty: (It) gives ("the-beloved") beauty.;အလှ: အလှလေးတွေကို (~ လှတာလေးတွေကို) ပေးတယ်; ° လှတာ: အလှလေးတွေကို (~

လှတာလေးတွေကို) ပေးတယ်;krása: Dodává ("milovanou") krásu.;col.

beauty: In front of the stage one vehicle with another (~ "with one") compete in beauty.;အလှ: စင်ရေမှာ ကားတစ်စီးနဲ့ တစ်စီးအလှပြိုင်ကြပါတယ်;krása: Před pódiem jedno vozidlo s druhým (~ "s jedním") soutěží v kráse.;col. pol.

became ("went");သွား;stal se ("šel");p.s.

became: Because the traffic light became green, cars go (~ "drive") quickly.;သွား: မီးပွင့် စိမ်းသွားလို့ ကားတွေမြန်မြန် မောင်းကြတယ်;stal se: Protože je (~ "se-stalo") silniční světlo zelené, auta jedou (~ "řídí") rychle.;

because;ကြောင့် ° သောကြောင့် ° အကြောင့် ° ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ° အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ° မို့ ° လို့ ° အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ° တော့ ° ရှိ (from ရှေ့) ° သဖြင့်;protože ° poněvadž;conj. (or) conj. col. (or) suff. (or) suff. conj. (or) conj. writ.

because ("because² (of) what¹ is") ;ဖြစ်သောကြောင့်;protože ("kvůli² tomu¹, (co) je");writ.

because ("to¹⁰ say³ what⁰what² (is the) reason");ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ -လို့(ပါ);protože ("k¹⁰ řečení³ co⁰co² (je) důvodem¹");conj.

because it is said;ဆိုလို့;protože bylo řečeno;suff.

because it is said: I waited because it was said that he would come.;ဆိုလို့: သူ လာမယ်ဆိုလို့ ကျွန်တော် စောင့်ပါတယ်;protože se říká: Čekal jsem, protože se říkalo, že přijde.;pol.

because of;အဲဒါ ° က ° မို့;kvůli ° z důvodu;col. (or) conj. (or) suff.

because of ("taking");ရတာ;kvůli ("beroucí");suff.

because of this;ဒါကြောင့်;z tohoto důvodu;suff.

because of: because of speaking;ရတာ: စကားပြောရတာ;kvůli: kvůli mluvení;

because of: because of that thing;က: ထိုအရာက;kvůli: kvůli té záležitosti;writ.

because of: Because of these students, the national spirit of the citizens also awakened and happened (~ "came") to develop.;ကြောင့်: ထိုကျောင်းများ ကြောင့်အမျိုးသားစိတ်ဓါတ်များလည်း ပိုမိုနိုးကြားဖွံ့ဖြိုးလာပါသည်;kvůli: Kvůli těmto studentům národní duch obyvatel ožil (a) přišel k rozvoji.;pol. writ.

because of: because of you, because of parents;မို့: မင်းမို့ မိဘမို့;kvůli: kvůli tobě, kvůli rodičům;writ.

because of: If the time for correcting (your writing) got little bit delayed because of (it), (then I) am sorry.;အဲဒါ: အဲဒါ နည်းနည်းပြင်ဆင်ချိန် နောက်ကျရင် တောင်းပန်ပါတယ်;kvůli: Jestli se kvůli tomu trochu spozdil čas k opravě (tvého psaní), (pak) se omlouvám.;pol.

because of: It is said, that Nga Nyo's wife was also afraid because of the king's decree.;မို့: ဘုရင့်အမိန့်မို့ ငည့်ဇနီးလဲ ကြောက်နေသတဲ့;kvůli (z): Říká se, že Na Nova manželka také z (~ "kvůli") rozkazu krále dostala strach.;

because will be;မလို့;protože bude;suff.

because will be: Because the woman will do the laundry, (she) is wearing blue gloves.;မလို့: အမျိုးသမီးက သန့်ရှင်းရေးလုပ်မလို့ လက်အိတ်အပြာ ဝတ်ထားတယ်;protože bude: Protože se (ta) žena bude prát prádlo, má na sobě (~ "nosí") modré rukavice.;

because: (It) is, because ... should be.;ဖြစ်သောကြောင့်: ... ဖြစ်နေရမည် ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်;protože: Je (to), protože ... by mělo být.;writ.

because: Because (he) is a student, he reads ("writings").;မိုး: ကျောင်းသားမို့ သူ စာဖတ်တယ်။;protože: Protože je student, čte ("psaní").;

because: because (I) am busy;ကြောင့်: အလုပ်များနေသောကြောင့်;protože: protože mám hodně práce;cont.

because: Because (I) can't (talk) in English, explaining will be difficult.;တော့: အင်္ဂလိပ်လို မတတ်တော့ ပြောပြလိုက်မယ်။;protože: Protože neumím anglicky, vysvětlování bude náročné.;fut. col.

because: because (I) didn't meditate;ကောင့်: ဘာဝနာမပွားခဲ့သောကြောင့်;protože: protože (jsem) nemeditoval;p.s.

because: because (I) don't know;လို့: မသိလို့;protože: protože nevím;col.

because: because (I) worried;ကြောင့်: စိုးရိမ်စိတ်ကြောင့်ပါ။;protože: protože (jsem) se obával;pol.

because: because (one) attained;ကြောင့်: ရယူခဲ့ပြီးသောကြောင့်;protože: protože dosáhl;p.s.

because: because (the) monitor is big, writing the essays ("for oneself") is easy.;လို့: မော်နီတာဟာ ကြီးလို့ (~ ကြီးတော့) စာစီးစာကုံးတွေ ရေးရတာ လွယ်ကူပါတယ်။;poněvadž: Poněvadž je (ten) monitor velký, je snadné si psát eseje.;pol.

because: because (they) don't know;အကြောင့်: မသိဘူးအကြောင့် (~ သူတို့မသိသောကြောင့်);protože: protože neví;

because: Because he worries, that (he may) happen to say (something) wrong.;လို့: သူများပြောမိမှာ စိုးလို့ပါ။;protože: Protože se obává, že se stane, že řekne (něco) špatně.;pol.

because: Because it is difficult to find a place. ("Because for places (it) is difficult.");ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့: ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ နေရာ(ရ)ဖို့အတွက် ခက်ခဲလို့ပါ။;protože: Protože je těžké najít místo. ("Protože pro místa je (to) náročné.");pol.

because: Because it is raining, flowers are ("being") wet.;လို့: မိုးရွာနေလို့ ပန်းပွင့်(တွေ မိုး)စိုနေတယ်။;poněvadž: Poněvadž prší, květiny jsou mokré.;cont.

because: because of some reason;ကြောင့်: အကြောင့်တစ်ခုခုကြောင့်;kvůli (~ z): z nějakého důvodu;

because: Because the boy goes (and) will drink water, the glass of water is (still) ("just") full.;လို့: ကောင်လေး ရေသွားသောက်မလို့ ရေခွက်က အပြည့်ပါ။;poněvadž: Poněvadž chlapec jde (a) bude pít vodu, sklenice vody (stále) ("prostě") plná.;col.

because: I will not come because I am not free.;လို့: မအားလို့ ကျွန်တော် မသွားပါဘူး။;protože: Nepřijdu protože nemám volno.;pol. um.

beckon ("say¹ to-meet-on-arrival");ကြိုဆို: zvat ("řici¹ shledat-se při-přijezdu");T

become;လာ ° ဖြစ် ° ပြု ° ကျ;stávat se ° stát se;l (or) suff. I (or) I col. (or) T

become ("become (and) come");ဖြစ်လာ;stát se ("stát se (a) přijít");T

become ("come to becoming");အဖြစ်ကို ရောက်;stát se ("přijít ke stání se");T

become ("come to becoming"): He became my teacher.;အဖြစ်ကို ရောက်: သူ ကျွန်တော်ဆရာ အဖြစ်ကို ရောက်ပါတယ်။;stát se ("přijít ke stání se"): Stal se mým učitelem.;um. pol.

become ("come to becoming"): They want to become a democratic country...;အဖြစ်ကို ရောက်: ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံအဖြစ်ကို သူတို့ ရောက်ချင်နေပါတယ်။;stát se ("přijít ke stání se"): Chtějí se stát demokratickou zemí.;pol.

become ("fall");ကျ;stát se ("spadnout");T

become ("go");သွား;stát se ("jít");l

become ("have³ come² (and) to¹ being");အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိ;stát se ("být³ přišedší² ke¹ jsoucnosti");l

become (be, "be (and) come"): That is why this discussion has been (arranged).;ဖြစ်လာ: ဒါကြောင့် အခု စကားရည်လုပ်ဖြစ်လာတာပါ။;být (stát se, "být (a) přijít"): A (právě) proto je (zde tato) diskuze.;pol.

become, has: noble lords (~ monks) who have become Arahants;ဖြစ်ပြီး: ရဟန္တာဖြစ်ပြီတဲ့ အရင် သူမြတ်တွေ;stal se: vznešení páni (~ mniši), kteří se stali Arahantem;

become: (He) elopes (and) comes after (he made) a woman (his) wife (~ girlfriend).;ကျ: မိန်းမကျတော့ ဆိုးလာတယ်။;stát se: Uprchne (a) přijde (s ní) po tom, co se stane jeho ženou.;T sl.

become: (It) little by little becomes small.;လာ: တဖြည်းဖြည်းသေးငယ်လာတယ်။;stát se: Postně se zmenšuje (~ "stává-se malým");

become: After the laundry is done, (it) becomes clean.;သွား: အဝတ်အစားတွေက လျှော်ပြီး သန့်ရှင်းသွားတယ်။;stát se: Po vyprání prádla je (~ "stane se") (to prádlo) čistým.;

become: During the reign of king Naung, Myanmar ("country") became (~ "came to become") a united and strong country.;အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိ: ဘုရင့်နောင်လက်ထက်တွင်မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီး စည်းလုံးညီညွတ်၍ အင်အားတောင့်တင်းသောနိုင်ငံအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။;stát se: Za vlády krále Nauna se Myanmarský stát stal sjednocenou a silnou zemí.;p.s. writ.

become: He became my teacher.;ဖြစ်လာ: သူ ကျွန်တော်ဆရာ ဖြစ်လာပါတယ်။;stát se: Stal se mým učitelem.;pol. um.

become: I am not sick. ("My life didn't become not good.");ဖြစ်: ကျွန်တော် နေမကောင်းမဖြစ်ဘူး။;stát se: Nejsem nemocný. ("Můj život se nestal nedobrým.");um.

become: I understood. ("I became understanding.");လာ: ကျွန်တော် နားလည်လာပြီ။;stát se: Pochopil jsem. ("Stal jsem se pochopivším.");um.

become: it becomes very clear;လာ: သိပ်ရှင်းလာပါသည်။;stát se: stává se velice jasným;writ.

become: So that (it) will become serial.;ကျ: ဒါမှ အစဉ်ကျမှား;stát se: Takže to bude opakovaně. ("Takže se (to) stane opakovaným.");fut. col.

become: The actor Yedai, who, because of becoming much beloved by the spectators, will soon become superb.;ဖြစ်လာ: ပရိတ်သတ်တို့၏ အချစ်တော်ဖြစ်လာခြင်းကြောင့် မကြာခင်စူပါတန်းဝင်တော့မည့် သရုပ်ဆောင်ရဲတိုက်။;stát se: Herec Jédai, který, protože se stal moc milovaným diváky, se brzy stane znamenitým.;writ.

become: They want to become a democratic country.;ဖြစ်: သူတို့ ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံ ဖြစ်ချင်နေပါတယ်။;stát se: Chtějí se stát demokratickou zemí.;pol.

become: This way U Aung Zeyya's power became great.;လာ: ဤသို့ဖြင့် ဦးအောင်ဇေယျ၏ အရှိန်အဝါ မြင့်မားလာသည်။;stát se: Tímto

způsobem se stala moc Ú Aun Zeyyi obrovskou.;writ.
 bed;ခုတင်(တစ်လုံး);postel;sg. rare
 bed ("place' (for) sleeping");အိပ်ရာ(တစ်ခု);postel ("místo' (ke) spaní");sg.
 bed ("supports hips");ခုတင်(တစ်လုံး) [kʰətɛ~] ° ကုတင်(တစ်လုံး) [kʰətɛ~];postel ("podpírá boky");sg.
 bed: (He) got up from the bed and went (~ "came") directly to the computer.;အိပ်ရာ: အိပ်ရာမှထ၊ ကွန်ပျူတာနီးသို့ တန်းတန်းမတ်မတ်ပဲ လာခဲ့တယ်။;postel: Vstal z postele a šel hned (~ "přimo") k počítači.;p.s. writ.
 bed: Immediately at the bed, (there is) carpet.;ကုတင်: ကုတင်နှင့် ကပ်လျက်မှာ ကော်ဇောရှိတယ်။;postel: Bezprostředně u postele je koberec.;
 bed: The patient is lying on the hospital-bed.;ကုတင်: လူနာက ဆေးရုံကုတင်မှာ လဲလျောင်းနေတယ်။;postel: Pacient leží na nemocniční posteli.;cont.
 bedroom ("sleeping room");အိပ်ခန်း(တစ်ခန်း);ložnice ("spací pokoj") ° ložnice ("pokoj' (na) spaní");sg.
 beef meat ("bovine meat");အမဲသား;hovězí maso ");n.
 beer;ဘီယာ;pivo;n. E. beer
 beer: a bottle of beer;ဘီယာ: ဘီယာတစ်လုံး;pivo: láhev piva;
 beer: Drinks, such as Coca Cola, beer etc.;ဘီယာ: ကိုကာကိုလာဘီယာစတဲ့သောက်စရာတွေ;pivo: Nápoje jako Coca Cola, pivo atd.;
 beer: He drinks beer. As for wine, he doesn't drink (it).;ဘီယာ: သူ့ဘီယာသောက်တယ်။ ဝိုင်ကျတော့ မသောက်ဘူး။;pivo: Pije pivo. Co se týče vína, (to) nepije.;col.
 beetroot ("red' radish", "red' egg' (of) come' must");မုန့်လာဥနီ(တစ်လုံး);řepa, červená ("červená' ředkvička", "červené' vajíčko' přišedší' zuřivosti");sg.
 befit;တန်;hodit se k;I
 before;အရင်ကတည်း ° မ -ခင် ° ယခင်က ° အရင် ° အရင်က;předtím ° dříve ° než (před) ° před;prep. (or) adv. (or) pref. & suff.
 before (~ "near"): a while before (you) go ("when the time (of) going (is) near");နီး: သွားခါနီးရင်;před (~ "blízko"): chvílku před tím, než půjdeš ("když je čas chození blízko");
 before ("in previous times"): Though previously we did dramas (and) music competitions, today (~ "as for happening this time") we are going to have (~ "hold") discussion.;အရင်အကြိမ်တွေတုန်းက: အရင်အကြိမ်တွေတုန်းက ပြဇာတ်တွေ ဂီတပြိုင်ပွဲတွေ လုပ်ခဲ့ပေမယ့် ဒီတခါကျတော့ စကားရည်လွဲကျင်းပမှုမြှုပ်ပါတယ်။;dříve ("v minulých časech"): Přestože jsme dříve dělali dramata (a) soutěže ve zpívání, dnes (~ "v tuto dobu") budeme diskutovat (~ "pořádat diskuzi");.pol. fut.
 before ("in-advance and-then");ကြိုပြီး;před ("napřed a-pak");adv.
 before ("in' while' before");အရင်တုန်းက;dříve (předtím, "v' během' minule") ° předtím ("v' během' minule");adv.
 before ("not informing before");မတိုင်ခင်;před ("nikoliv informovat předem");adv.
 before (about time);အရင်;před (o čase);adv.
 before (about time): I arrived here ahead (of time), before you.;အရင်: ကျွန်တော် ခင်ဗျားအရင် ဒီကို ရောက်နိုင်ပါတယ်။;před (o čase): Došel jsem sem napřed, před tebou.;pol. um.

before (an action);မီ မ- ° ခင် မ-;než (před nějakou činností) ° před (nějakou činností);pow. writ. (or) pow.
 before (an action): before doing the laundry;မီ မ-: အဝတ် မလျှော်မီ;před (nějakou činností): před praním prádla;
 before (an action): Before washing the clothes, (it) is dirty.;ခင် မ-: အဝတ်အစားတွေက မလျှော်ခင် ညစ်ပတ်တယ်။;před (nějakou činností): Než se prádlo vypere, je špinavé.;
 before (an action): The woman is packing the clothes before doing the laundry.;မီ မ-: အဝတ်မလျှော်မီ အမျိုးသမီးက သူမအဝတ်တွေကို ထုတ်ပိုးနေတယ်။;před (činností): (Ta) žena balí prádlo před tím, než ("prádlo") vypere.;cont.
 before (v.)ing;မ -ခင်;před (v.)im;pref. & suff.
 before long ("not lasting before");မကြာခင်;zanedlouho ("netrvající před");adv.
 before long: He will come before long.;မကြာခင်: သူ မကြာခင်ပဲ လာမယ်။;zanedlouho: Přejde zanedlouho.;
 before present, a long time ("before'before' arrival' (of) present' time");ခလက်ရီ အချိန်မတိုင်ခင် (အများကြီး);před přítomností, dlouho ("před'před' příchodem' přítomného času");adv.
 before the time;အချိန်မတိုင်ခင်;před tím, než;adv.
 before the time: before (it) happened to be written;အချိန်မတိုင်ခင်: ရေးသားလာခဲ့သည့်အချိန်မတိုင်ခင်;před tím, než: před tím než ("se stalo, (že)") (to) bylo napsané;p.s. writ.
 before, as;အရင်ကလို့;dřív, jako;adv.
 before, more than;အရင်ကထက်ပိုပြီး;dřív, více než;adv.
 before, more than: Therefore, nowadays Mandalay is flourishing more than before.;အရင်ကထက်ပိုပြီး: ဒါကြောင့် အခုအခါ မှာ မန္တလေးဟာ အရင်ကထက်ပိုပြီး စည်ကားနေပါတယ်။;dřív, více než: Proto dnes Mandalaj vzkvétá více než dřív.;cont. pol.
 before: (He) prepares before leaving.;မ -ခင်: မသွားခင် ပြင်ဆင်ထားတယ်။;před: Připravuje se před odchodem.;
 before: (I) almost approached to the level that (I) had attained before.;အရင်တုန်းက: အရင်တုန်းက အောင်မြင်ခဲ့သည့်အဆင့်သို့ ရောက်ရန် နည်းနည်းနီးကပ်လာခဲ့ပါသည်။;dříve: Téměř jsem se přiblížil ke stupni, kterého jsem dosáhl dříve.;pol.
 before: And what about before?;အရင်က: အရင်ကရော။;předtím: A co předtím?;inter. col.
 before: And what religion did (you) follow before?;အရင်ကတည်း: အရင်ကတည်းကော ဘာဘာသာကိုးကွယ်လဲ။;dříve: A jaké náboženství jsi následoval dříve?;inter. col.
 before: Before (there) were various kinds of newspapers.;အရင်က: အရင်က သတင်းစာအမျိုးမျိုး ရှိပါတယ်။;před tím: Před tím (zde) byly různé druhy novin.;pol.
 before: Before (they) used to be.;အရင်တုန်းက: အရင်တုန်းက ရှိခဲ့တယ်။;předtím: Předtím bývaly.;p.s.
 before: before answering (writing examination);မ -ခင်: မဖြေခင်;před: před zodpovězením (napsáním písemné práce ve škole);
 before: I'll take a shower before I go to school.;မ -ခင်: ကျောင်းမသွားခင် ကျွန်တော် ချိုးချိုးမယ်။;před (než): Osprchuji se než půjdu do školy.;fut.
 before: Meet (~ visit) me before you go to Mandalay.;မ -ခင်: ခင်ဗျား မန္တလေးမသွားခင် ကျွန်တော့်ကို တွေ့ပါ။;než: Navštiv mne (~

“setkej se se mnou”) než pojedeš do Mandalaje.;imper. pol. um.

before: Write (me) in advance before (you) come.;မ -ခင်: မလာခင် ကြိုတင်စာရေးပါ။;než: Napiš (mi) předem než přijedeš.;befriend (“love (and) like”);ခင်မင်း;prátelít se (“milovat (a) mít-rád”);T

befriend: I also happy that (I) was allowed to befriend with you.;ခင်မင်း: ခင်များနဲ့ ခင်မင်ခွင့်ရတာကိုလည်း ကျွန်တော်မှ ဝမ်းသာပါတယ်။;prátelít se: Také mám radost, že mi bylo povoleno se s tebou přátelít.;pol. um. FB

begin;စ;začít;T

begin (“put¹ start⁰”);စတင်;začít (“položít¹ začátek⁰”);T

begin (“start (and) stand-firm”);စတင်;začít (“začnout (a) stát-pevně”);T

begin a year or season, to;ဆန်း;začít rok nebo období;I begin building “);စတင်;začít stavět “);

beginner (“green¹ person”);သူစိမ်း(တစ်ယောက်);začátečník (“zelená¹ osoba”);sg.

beginner (“greener (to) ascend (and) ascend”);အစိမ်းသက်သက်(တစ်ယောက်);začátečník (“zelenáč (k) sestoupení (a) sestoupení”);

beginner (“greener”);အစိမ်း(တစ်ယောက်);začátečník (“zelenáč”);sg.

beginner (“hand learner”);လက်သင်(တစ်ယောက်);začátečník (“ruční učenec”);sg.

beginner (“hand-learning”);လက်သင်(တစ်ယောက်);začátečník (“ručně se učící”);sg.

beginning;အစ;začátek;n.

beginning with (an event);စပြီး; -က ° ကစပြီး (~ -က စပြီး) ° ကတည်းက (-က တည်းက);počínaje (událostí);prep.

beginning: (He) reads from the beginning.;အစ: အစမှ ဖတ်တယ်။;začátek: Čte od začátku.;

beginning: at the beginning of the movie;အစ: ရုပ်ရှင်အစမှာ;začátek: na začátku filmu;

beginning: We (knew it already) from the beginning.;အစ: အစကတည်းက ကျွန်တော်တို့က သိပါတယ်။;začátek: Věděli jsme (to už) od začátku.;pol. um.

behave (“do (and) act”);ပြုမူ;chovat se (“dělat (a) činit”);T

behave (“do”): As a student, he should not behave (~ “do”) like this.;လုပ်: ကျောင်းသားတစ်ယောက်အနေနဲ့ သူ ဒီလို မလုပ်သင့်ဘူး။;chovat se (“dělat”): Jako student by se takhle neměl chovat (~ “neměl by dělat”);

behave towards;ဆက်ဆံ;chovat se k;T

behavior;အချိုး;chování;n.

behavior (“doing (and) acting”);အပြုအမူ;chování (“dělání (a) činění”);n.

behavior (“way to do (and) carry out”);လုပ်ဆောင်ပုံ;chování (“způsob jak (se) chovat a vykonávat”);

behavior (“way² to-do⁰ (and) act¹”);ပြုမူပုံ;chování (“způsob² (jak se) chovat⁰ a činit¹”);

behind;နောက်မှာ;ရဲ့ ° နောက်ဘက်မှာ) ° နောက်ဖေးမှာ (WS. from နောက်ဘက်မှာ) ° နောက်;za ° vzadu;prep. (or) adv. (or) adv. WS.

behind (“in¹ back⁰”);နောက်မှာ;vzadu (“v¹ zadu”);adv.

behind (side, “back direction”);ကျောဘက်;vzadu (“zadní směr”);n.

behind: a tiger behind plant;နောက်မှာ: အပင်နောက်မှာ ကျားတစ်ကောင်;za: tygr za rostlinou;

Beijing (town in China);ပေကျင်း(မြို့);Peking (město Číny);name being;သတ္တဝါ ° အရီး;jsoucnost ° bytost;n. P. sattavā (= living being, creature) (or) n.

being (existence);အဖြစ်;jsoucnost;n.

being (which has become);အဖြစ်;stanivší se;n.

being: (all) other beings;သတ္တဝါ: အခြားသတ္တဝါများ;bytosti: (všechny) ostatní bytosti;pl.

beings, living;အသက်;bytosti, živé;n.

beings: (I) wish all the beings to be happy (~ “happiness”);.သတ္တဝါ: သတ္တဝါအားလုံးအတွက် ပျော်ရွှင်မှုကို ဆုတောင်းပေးပါတယ်။;bytosti: Přeji všem bytostem aby byly šťastné (~ “radost”);.pol.

beings: beings in front;သတ္တဝါ: အရောက်မှ သတ္တဝါ;bytosti: bytosti ve předu;

belief (“acceptance”, “receive (and) take {nouner}”);ခံယူချက်;víra (“přijetí”, “přijmout (a) vzít {jmenec}”);n.

believe;ယုံ;věřit;T

believe (“accept (and) take”);ခံယူ;věřit (“přijmout (a) vzít si”);T

believe (“believe (and) approve”);ယုံကြည်;věřit (“věřit (a) schvalovat”);T

believe (“descend (and) enter”);သက်ဝင်;věřit (“sestoupit (a) vstoupit”);T

believe in (a particular religion, “rely-on⁰ (and) conceal¹”);ကိုးကွယ်;věřit v (určité náboženství, “spoléhat-se⁰ (a) skrývat-se-za¹”);sg.

believe: (I) respectfully follow (the religion) believing (and) accepting.;ယုံကြည်: ယုံကြည်သက်ဝင်စွာနဲ့ လေးလေးစားစားကိုးကွယ်တာပါ။;věřit: Uctivě následuji (to náboženství) věřice a přijímající.;pol.

believe: Because of what believes that you accepted, (you) happened to become a Buddhist?;ယုံကြည်: ချင်များ ဘာ(လို့) ယုံကြည်မှုတွေရလာလို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက် ဖြစ်လာတာလဲ။;víra: Kvůli jakým vírám, které jsi přijal, se stalo, že jsi se stal Buddhistou?;inter. um. col.

believe: girls, who believe in astrology;ယုံ: ဗေဒင်ယုံသော မိန်းကလေးများ;věřit: dívky, které věří v astrologii;pl. writ.

believe: they believed;ယုံကြည်: သူတို့ ယုံကြည်ခဲ့ကြသည်။;věřit: věřili;writ.

believe: Though he says, I don't believe (it).;ယုံ: သူ ပြောပေမယ့် ကျွန်တော် မယုံဘူး။;věřit: Přestože říká, nevěřím (tomu).;um.

believe: What they believe is, that finally (it) disappears and they will (“simply”) die.;ယုံကြည်: သူတို့ ယုံကြည်ကြတာက နောက်ဆုံးပျောက်ကွယ်သွားပြီး သူတို့ သေဆုံးမယ် ဆိုတာပါပဲ။;věřit: Čemu věří, tak (právě), že nakonec (to) zmizí a (“oni”) (“prostě”) zemřou.;pol.

believed, having;ခံပြီး;uvěřil, po tom, co;adv.

believing (“while² receiving⁰ (and) taking¹”);ခံယူကာ;věřice (“zatmco² přijímá⁰ (a) bere¹”);adv.

belittle (“(make) thinking little”);အထင်သေး;ponižovat (“(dělat) myšlení malým”);T

belittle: This way (they), being conceited, just belittle others.;အထင်သေး: ဒီလို ဘဝမြင်လေ တ(စ်)ယောက်ကိုတ(စ်)ယောက်

အထင်သေးလေပါ။;ponižovat: Takto, namyšlení, prostě ponižují druhé.;pol.

bell ("reinforced" head°);ခေါင်းလောင်း(တစ်လုံး);zvon ("posílená hlava°");sg.

belly;ပိုက်(တစ်လုံး);břicho;sg.

belly ("belly, belly");ဝမ်းပိုက်;břicho ("břicho, břicho");n.

belly ("belly's meat");ပိုက်သား(တစ်မြောင်း);břicho ("břišní maso");sg.

belly button;ချက်;pupík (CZ col.);n.

belong ("own (and) belong-to");ပိုင်ဆိုင်;patřit ("vlastnit (a) patřit");I belong to;ဆိုင်;patřit (někomu);I

beloved;လေး;milovaný;suff. adj.

beloved: (It) gives ("the-beloved") beauty.;လေး: အလှလေးတွေကို (~ လှတာလေးတွေကို) ပေးတယ်;milovaný: Dodává ("milovanou") krásu.;col.

below;အောက်;pod;prep.

belt ("waist wrapping");ခါးပတ်(တစ်ထည်);pásek ("ovnutí pasu°");sg.

beneficial ("support (and) assistance");အထောက်အကူ;blahodárný ("podpora (a) pomoc");n.

beneficial, be ("become" support° (and) help°);အထောက်အကူဖြစ်;blahodárný, být ("stát-se" podporou° (a) pomoci°");T

beneficial, be: (It) is very beneficial, indeed.;အထောက်အကူဖြစ်: အတော်တော့ အထောက်အကူဖြစ်ပါတယ်;prospěšné, být: Je (to), vskutku, velice prospěšné.;pol.

benefit;အကျိုး ° အရေး ° ကျေးဇူး ° ကျိုး;přínos (výhoda) ° přínos ° prospěch ° dobrodiní;n.

benefit ("good effect");ကောင်းကျိုး;prospěch ("dobrý následek");n.

benefit ("watch-over" support° (and) help°);အထောက်အကူစောင့်;prospívat ("dohlížet-nad" podporou° (a) pomoci°");T

benefit (easiness, "be-easy (and) assisting {noun}");လွယ်ကူမှု;prospěch (jednoduchost, "být-snadný (a) pomocný {jmenec}");I

benefit (economic, "economic" benefit°);အကျိုးစီးပွား;prospěch (ekonomický, "ekonomický" prospěch°);n.

benefit, bring ("carry-in-hand" (and) carry-on-head° benefit°);အကျိုးဆောင်ရွက်;užitek, přinášet ("nosit-v-ruce" (a) nosit-na-hlavě° prospěch°");T

benefit, bring: Who is able to bring more benefit the country?;အကျိုး ဆောင်ရွက်: နိုင်ငံတော်အကျိုးကို ဘယ်သူက ပိုဆောင်ရွက်နိုင်သလဲ;užitek: Kdo je schopn (naší) zemi přinášet více užitku?;inter.

benefit: There should be more benefit in practice of typing letters.;အကျိုး: စာတွေကို ရိုက်ကုတ်တာ ပိုလိုအကျိုးရှိပါလိမ့်မယ်;prospěch: Mělo by být víc prospěchu při praxi psaní dopisů (na počítači).;pol.

benefit: Ven. Sir Nanda, who can assume responsibility (and) perform (it) to benefit of many.;ကောင်းကျိုး: အများကောင်းကျိုးကို သယ်ပိုးဆောင်ရွက်တတ်သော ဦးနန္ဒဘုရား;prospěch: Ct. Pán Nanda, který dokáže vzít zodpovědnost (a) vykonat (ji) k prospěchu mnohých.;

benefit: When Kyansittha became king, (he) worked for the

benefit of the great country.;အကျိုး: ကျန်စစ်သားမင်းဖြစ်သောအခါနိုင်ငံတော်ကျိုးအတွက် ဆောင်ရွက်ခဲ့၏;prospěch: Když se Čansitá stal králem, pracoval ve prospěch té ohromné země.;p.s. writ.

Bengali (of Bangladesh);ဘီမန်း;Bengálský (Bangladéše);adj.

Berkley (town in USA);ဗာကလေ(မြို့);Berkley (město v USA);name

Berlin (town in Germany);ဘာလင်(မြို့);Berlín (město Německa);name

besides;မှတစ်ပါး ° အပြင် ° ကလွဲလို့ ° မှအပ;mimo (kromě);prep. (or) suff. adv.

besides ("out");အပြင်;mimo ("venku");adv.

besides ("out" (of) that°);ဒါ့အပြင် ° ထိုအပြင်;kromě toho ("mimo" to°);adv.

besides (then, furthermore, "after" finishing°);ပြီးတော့;kromě toho (dále pak, "po" skončení°);conj.

besides: Do you have another book besides this ("book")?;အပြင်: ဒီစာအုပ်အပြင် တခြားစာအုပ်ရှိသလား;kromě: Máte (ještě) jinou knihu kromě této ("knihy")?;inter.

best ("most" good°);အကောင်းဆုံး ° အကောင်းဆုံး;nejlepší ("nejvíce" dobrý°);adj.

best (of boat, house etc.);ဇော်;nejlepší (o lodi, domu atd.);adj.

best (person, in a certain aspect, "greatest (and) most-clever");အသာဆုံးအတော်ဆုံး;nejlepší (osoba, v určitém ohledu, "nejohromnější (a) nejchytřejší");adj.

best, be;ညွှန်း;nejlepší, být;I un.

best: I want to read the best book.;အကောင်းဆုံး: အကောင်းဆုံးစာအုပ်ကို ကျွန်တော် ဖတ်ချင်ပါတယ်;nejlepší: Chci (si) číst nejlepší knihu.;pol. um.

best: If (you) write ... , (it) will be best.;အကောင်းဆုံး: ...လို့ ရေးရင် အကောင်းဆုံးဖြစ်ပါလိမ့်မယ်;nejlepší: Pokud bys napsal ... , tak by (to) bylo nejlepší.;fut.

best: If you can come in winter (season), it is just best.;အကောင်းဆုံး: ဆောင်းရာသီမှာ လာနိုင်ရင် အကောင်းဆုံးပါပဲ;nejlepší: Pokud přijedeš v zimě (~ "v období zimy"), tak je to prostě nejlepší.;pol. col.

best: This book is the best one.;အကောင်းဆုံး: ဒီစာအုပ်က အကောင်းဆုံးပါ;nejlepší: Tato kniha je nejlepší.;pol.

betel;ကွမ်း;bulat (betel) ° betel (bulat);n.

better (~ "more good"): Better (~ "more good")than Windows system is the Linux system.;ထက်ပို: ဝင်းဒိုးနည်းစနစ်ထက် လိုနက်စ်နည်းစနစ်က ပိုကောင်းပါတယ်;více než: Linux systém je lepší (~ "více dobrý") než systém Windows.;pol.

better (~ "good (and) noble"): for better understanding of general public;ကောင်းမွန်: ပြည်သူလူထု ပိုမို(ကောင်းမွန်) နားလည်သိရှိရန် (~ သိရှိနားလည်စေရန်);lepší (~ "dobrý (a) ušlechtilý"): pro lepší pochopení široké veřejnosti;writ.

better (~ "more"): I can speak in Myanmar language better (~ "more") than in Mon language.;ထက်: မြန်မာစကားကို မွန်စကားထက် ပြောတတ်တယ်;lépe (~ "více"): Umím mluvit Myanmarským jazykem lépe (~ "více") než Monským jazykem.;

better ("being" more° appropriate° (and) great°);ပိုပြီးသင့်တော်;lepší ("jsouce" více° vhodný° (a) ohromný°);adj.

better, be;ထက်ပိုကောင်း ° သာ;lepší, být;l
better, be ("excell¹ more^o");ထက်သာ;lepší, být ("vynikat¹ více^o");l
better, be ("more good");ထက်ပိုကောင်း;lepší, být ("více dobrý");l
better, be: Sit is better than me.;ထက်သာ: Sit က I တို့
ထက်သာပါတယ်။;lepší, být: Sit je lepší než já.;pol. sl.
better: (This) will be probably better.;ပိုပြီးသင့်တော်:
ပိုပြီးသင့်တော်ပါလိမ့်မယ်။;lepší: (Tohle) bude asi lepší.;pol.
better: better teacher (~ chief monk) than this teacher (~
chief monk);ထက်ပိုကောင်း: ဒီဆရာတော်ထက် ပိုကောင်းသော
ဆရာတော်;lepší;
between ("in¹ between^o");အကြား၌;mezi ("v¹ mezi^o");prep. writ.
between, in;ကြား;mezi;prep.
between: (He) stuck a needle between nails and while hitting
(it) with hammer, (he) tested (them).;ကြားတွင်:
လက်သည်းကြားတွင် အပ်စိုက်၍ တူနှင့် ရိုက်ကာ စမ်းသပ်၏။;mezi:
Zabodnul jehlu mezi nehty a zatímco (ji) zatloukal kladivem,
testoval (je).;writ.
between: Alaun Min Taya then powerfully united the region
between rivers Ayeyawaddy and Chin Twin, and then attacked
(and) conquered Inwa.;အကြား: အလောင်းမင်းတရားသည်
ဧရာဝတီနှင့် ချင်းတွင်းမြစ်နှစ်သွယ်အကြားဒေသများကို အခိုင်အမာ
စုစည်းပြီး နောက် အင်းဝကို တိုက်ခိုက်အောင်မြင်သည်။;mezi: Alaun
Men Dajá pak mocně sjednotil oblast mezi řekami Ejávádí
(Iravadi) a Čen Twen, a pak zaútočil (a) dobyl Envu.;writ.
between: feeling of contact between hands;အကြား၌:
လက်အကြား၌ ထိခြင်းမူ (~ ထိသိသော) ခံစားမှု;mezi: pocit doteku
mezi rukama;writ.
beverage (fruit drink etc., "dissolved liquid");ဖျော်ရည်;pítí (ovocný
nápoj atd., "rozpuštěná tekutina");n.
beyond, go;လွန်;jit za hranice;l
bhikkhu, become a (get higher ordination as a
monk);ရဟန်းပြု;bhikkhem, stát se (dostat vyšší vysvěcení na
mnicha);l P. arahanta (= worthy (of receiving four requisites))
bid farewell ("connect¹ (by) mouth^o");နှုတ်ဆက်;zdravit ("spojit-se
ústý");T
big, be;အကြီး ° ကြီး;velký, být;l
big: two big balls;အကြီး: ဘောလုံးအကြီးနှစ်လုံး;velký: dva velké
míče;n.
bigger;အကြီး;větší;adj.
biggest ("most¹ big^o");အကြီးဆုံး;největší ("nejvíce¹ velký^o");adj.
bike ("machine wheel");စက်ဘီး(တစ်စီး);kolo, jízdní ("kolový
stroj");sg.
bike: four bikes;စက်ဘီး: စက်ဘီးလေးစီး;kolo (jízdní): čtyři kola
(jízdní);
bike: near the bike;စက်ဘီး: စက်ဘီးနားမှာ;kolo, jízdní: blízko kola;
bike: This bike costs one hundred sixty-nine Euro.;စက်ဘီး:
ဒီစက်ဘီးက ယူရိုတစ်ရာခြောက်ဆယ်ကိုး ကျတယ်။;kolo (jízdní): Toto
(jízdní) kolo stojí sto šedesát devět Euro.;
bill (money): a bill worth of one Dollar;ငွေစက္ကူ: တစ်ဒေါ်လာတန်
ငွေစက္ကူ;bankovka: bankovka hodnoty jednoho dolaru;
bill (of money);တန်;bankovka;n.
bill (of money): Will you (~ "sir") have change, because I
cannot exchange a one hundred Dollar bill.;တန်: ကျွန်မ
ဒေါ်လာတစ်ရာတန်ကို အကြွေမလဲနိုင်လို့ ရင့်မှာ အကြွေများ

ရိမလား။;bankovka: Budete mít ("pane") drobné, protože já
nemohu směnit sto dolarovou bankovku.;fut. inter. uw.
bill (paper money, "money paper");ငွေစက္ကူ(တစ်စောင်);bankovka
("penežní papír");sg.
bill (paper money);ဘီလ်(တစ်စောင်);bankovka;sg.
bind (a book etc.);ချုပ်;vázat (knihu atd.);T
bind (an animal to a pillar);ချည်;uvázat (zvíře ke sloupu);T
biography;အတ္ထုပ္ပတ္တိ (WS. from အတ္ထုပ္ပတ္တိ) ° အတ္ထုပ္ပတ္တိ;životopis;n.
P. atta – uppatti (= self – birth) WS. (or) n. P. atta – uppatti (=
self – birth)
bird;ငှက်(တစ်ကောင်) ° ငှက်(တစ်ကောင်);pták (zvíře) ° pták;sg.
bird: a bird's eye;ငှက်: ငှက်တစ်ကောင်၏ မျက်လုံး;pták: ptačí
oko;writ.
bird: Birds are singing.;ငှက်: ငှက်များ သီချင်းဆိုကြတယ်။;pták: Ptáci
zpívají.;writ.
birth ("live¹ (from) pregnancy^o {nouner}^{2o}");ပဋိသန္ဓေနေခြင်း;zrození
("žít¹ (z) těhotenství^o {jmenec}^{2o}");n. P. paṭisandhi (= conception)
birth (past): The Buddha gives a simile with (his previous)
birth.;မွေး: ဘုရားက မွေး(ခြင်း)နဲ့ပမာပေးထားတာဖြစ်တယ်။;zrození
(minulé): Buddha (to) ukazuje na příkladu svého minulého
života. ("Buddha dává příklad se svým (minulým) zrozením.");
birth certificate ("list² (of) family^o group^{1o}");အိမ်ထောင်စု
စာရင်း;rodný list ("seznam² rodinné skupiny^{1o}");n.
birth, day of ("birth day");မွေးနေ့;narození, den ("den¹
narození");n.
birth, give;ဖွား;porodit;T
birth, give ("be-born (and) see");ဖွားမြင်;porodit ("narodit-se (a)
vidět");T writ.
birth, time of;နဂို;narození, doba;adv.
birth, time of: Are you a Buddhist by birth? ("Are (you of)
Buddha's religion since (time of) birth?");နဂို: နဂိုကတည်းက
ဗုဒ္ဓဘာသာလား။;narození, doba: Jsi Buddhistou od narození?
("Jsi Buddhovo náboženství od (doby) narození?");inter. col.
birth, time of: Is the ven. Sir a Buddhist since birth? (i.e. was
he born in a Buddhist family);နဂို: နဂိုကတည်းက ဦးဇင်းက
ဗုဒ္ဓဘာသာလား။;narození, doba: Je ct. Pán buddhistou již od
narození? (tj. jestli se narodil v buddhistické rodině);inter. utmn.
birthday ("birth day");မွေးနေ့;narozeniny ("den¹ narození");n.
birthday card ("flat³ card² (for) birth^o
day^{1o}");မွေးနေ့ကတ်ပြား(တစ်ချပ်);narozeninové přání (kartička s
přáním k narozeninám, "plochá² karta³ dne¹ narození");sg.
birthday: (It) is the day of a girl's birthday, achieving her
23.;မွေးနေ့: ကောင်းမလေးတစ်ယောက်က သူမရဲ့ ၂၃မြောက်
မွေးနေ့ဖြစ်သည်။ (~ ဒီနေ့ ကောင်းမလေးတစ်ယောက်ရဲ့ ၂၃မြောက်
မွေးနေ့ဖြစ်တယ်။);narozeniny: Je den narozenin slečny, (která
právě) dosáhla svých 23.;writ.
birthday: Bill's birthday is in February.;မွေးနေ့: ဘီလ်ရဲ့မွေးနေ့က
ဖေဖော်ဝါရီမှာ။;narozeniny: Bill má narozeniny v únoru. ("Billovy
narozeniny (jsou) v únoru.");
birthday: Happy birthday! ("blessings (on your) birthday");မွေးနေ့:
မွေးနေ့မင်္ဂလာ။;narozeniny: Šťastné narozeniny! ("požehnání (na
tvé) narozeniny");w.
birthday: If (you) have anything to offer on (your) birthday, don't
be shy.;မွေးနေ့: မွေးနေ့မှာ ကျွေးချင်တာရိရင် အားမနာနဲ့။;narozeniny:

Pokud máš něco k nabídnutí (lidem), pak se nestyď.;col. sl. birthday: My birthday is in April.;မွေးနေ့: ကျွန်မ မွေးနေ့ ဧပြီမှာပါ။;narozeniny: Mám narozeniny v dubnu. ("Můj den narození (je) v dubnu.");pol. uw. birthday: When is your birthday?;မင်းမွေးနေ့ ဘယ်တော့လဲ။;narozeniny: Kdy máš narozeniny? ("Kdy bude den tvého narození?");inter. birthplace ("place² (of) birth⁰ event¹");မွေးဖွားရာနေရာ;místo narození ("místo² události¹ narození⁰");n. biscuit;ဘိစကပ်(တစ်ချပ်) ° ဘိစကွတ်(တစ်ချပ်);sušenka;sg. E. biscuit bite;ကိုက်;štípat ° kousat;T bite: because (we) were afraid that (he) would bite;ကိုက် ကိုက်မှာ စိုးလို့;kousat: protože jsme se obávali, že by kousal;col. bite: I was bitten by a dog in the morning.;ကိုက် မနက်က ငါ ခွေးကိုက်ခံရတယ်။;kousnout: Ráno mě kousl pes. ("Ráno jsem dostávám psí kousnutí."); bite: Mosquitos bite.;ကိုက်: ခြင်္သေ့ကိုက်တယ်။;štípat: Komáři štípou.; bitter;ခါး;hořký;adj. bitter gourd ("bitter² fruit³ (of) chicken⁰ curry¹");ကြက်ဟင်းခါးသီး(တစ်လုံး);hořká tykev ("hořké² ovoce³ kuřecí⁰ omáčky¹");sg. biz (EN col., business, "selling (and) buying affairs");အရောင်းအဝယ်ကိစ္စ;byznys ("záležitosti² prodávání⁰ (a) kupování¹"); black;နက်;černý;adj. black (color);အမဲ(ရောင်) ° အနက်(ရောင်) ° အမဲ(ရောင်) ° အနက်(ရောင်);černá (barva);n. black color: number eight of black color;အမဲရောင်: အမဲရောင်နံပါတ် ရစ်;černá barva: číslo osm černé barvy; black: Hair is black.;နက် ဆံပင်က နက်တယ်။;černý: Vlasy jsou černé.; black: the man with the black suit;အမဲ: ဝတ်စုံအမဲနဲ့ အမျိုးသား;černý: muž v (~ "s") černém obleku.; blame;ကဲ့ရဲ့;obviňovat;T bless (sb., "give² wishing¹ wishes⁰");ဆုတောင်းပေး;žehnat (někomu, "dát² žádání¹ přání⁰");T blessings;မင်္ဂလာ;požehnání;n. P. maṅgala blessings, give ("give² wishing¹ wishes⁰");ဆုတောင်းပေး;požehnání, dát ("dát² žádání¹ přání⁰");T blessings, give: (It) is a saying to give blessings to somebody.;ဆုတောင်း: တခြားတစ်ယောက်အတွက် ဆုတောင်းပေးတဲ့ စကားလုံးပါ။;žehnat ("dát požehnání"): To se říká když někdo někomu žehná. ("Je (to) řečení k dání někomu požehnání.");pol. blessings: Happy birthday! ("blessings (on your) birthday");မင်္ဂလာ: မွေးနေ့မင်္ဂလာ။;požehnání: Šťastné narozeniny! ("požehnání (na tvé) narozeniny");w. blessings: May (your) blessings be many and fulfilled.;မင်္ဂလာ: မင်္ဂလာအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံပါစေ။;požehnání: Kéž je (tvých) požehnání mnoho a (jsou) splněné.;w. pol. blessings: May the total (of) blessings be completed (for you).;မင်္ဂလာ: မင်္ဂလာအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံပါစေ။;požehnání: Kéž je (pro tebe) souhrn (všech) požehnání naplněn.;w. pol. blind, be;ကန်း;slepý, být;l

blog (in Internet);ဘလော့;blog (na internetu);n. E. blog blog (on Internet);ဘလောက်(တစ်ခု) ° ဘလော့(တစ်ခု) (WS. from ဘလောက်);blog (na internetu);sg. E. blog (or) sg. E. blog WS. blood;သွေး;krev;n. blood, be of (certain) ("include blood");သွေးပါ;krve, být (nějaké) ("zahrnovat krev");l blood: blood on hand;သွေး: လက်ပေါ်မှာ သွေးတွေ;krev: krev na ruce; blood: I have also a little bit of German blood (~ ancestors).;သွေး: ကျွန်တော်မှာ ဂျာမန်သွေးလည်း အနည်းငယ် ရှိတယ်။;krev: Mám také trochu německé krve (~ několik německých předků).; blood: On behalf of the Myanmar-Mon unity, (the king) entrusted the reign to (his) royal grandson Alaung Sithu of Myanmar (and) Mon blood.;သွေး: မွန်မြန်မာ စည်းလုံးရေးအတွက် မွန်မြန်မာသွေးပါသော မြေးတော်အလောင်းစည်သူကို နန်းအပ်ခဲ့သည်။;krev: Ve prospěch jednoty Myanmaru (a) Monu, (král) svěřil vládu (svému) královskému vnoučeti Alaun Sítuovi (který byl) Myanmarské (i) Monské krve.;p.s. writ. bloom ("open (and) be-fresh");ပွင့်လန်း;kvést ("otevřít-se (a) být-čerstvý");l blossom ("open (and) be-fresh");ပွင့်လန်း;kvést ("otevřít-se (a) být-čerstvý");l blouse;ဘလောက်စ်(တစ်ထည်);blůza;sg. E. blouse blow (about wind);တိုက်;foukat (o větru);T blow (by mouth);မူတ်;foukat (pusou);T blow (of wind): The wind blows very much, (and therefore) the man is saling.;တိုက်: လေအတော်(များများ)တိုက်၍ အမျိုးသားက ရွက်လွင့်သွားနေတယ်။;foukat (o větru): Vitr hodně fouká, (a proto ten) muž plachtí (~ pluje);cont. writ. blue (color);အပြာ(ရောင်);modrá (barva);n. boast;ကြွား ° ဝါ (ဆိုး);vytahovat se (pyšnit se) ° vyťahovat se;T boast ("boast (and) brag");ကြွားဝါ (ဆိုး);vyťahovat se ("vyťahovat-se (a) chvástat-se");T boast: He is boasting to me that he has 500 millions.;ကြွားဝါ: ယိုက်ဆံ သိန်း ၅၀၀ ရှိတယ်ဆိုပြီး သူက ငါကို ကြွားဝါနေတာ။;chlubit se: Chlubí se mi, že má 500 milionů.;cont. boast: I do not boast.;ကြွား: ကျွန်တော် ကြွားတာ မဟုတ်ပါဘူး။;chvástat se: Nechvástám se. ° vyťahovat se: Nevyťahuji se.;pol. um. bodice (worn by women);ဘော်လီ(တစ်ထည်);korzet (dámský);sg. body;ကိုယ် ° ကိုယ်(တစ်ကိုယ်);tělo;n. (or) sg. body (or matter, esp. one of the main constituents of person);ရပ်;tělo (či hmota, zejm. jedna z hlavních součástí bytosti);n. P. rūpa (= matter, form) body ("aggregates body");ခန္ဓာကိုယ်(တစ်ခု);tělo ("tělo¹ skupin⁰");sg. P. khandha (= aggregates) body (human, "body (and) body");ခန္ဓာကိုယ်(တစ်ကိုယ်);tělo (lidské, "tělo (a) tělo");sg. P. khandha (= body) body (of a letter, essay or book, "middle part");အလယ်ပိုင်း;stat (dopisu, eseje nebo knihy, "střední část");n. body (of a letter, essay or book, "writing's body");စာကိုယ်;stat (dopisu, eseje nebo knihy, "tělo¹ psaní⁰");n. body and mind (nāma-rūpa, the two principal constituents of

person);ရုပ်နာမ်;tělo a mysl (rūpa-nāma, dvě základní součásti bytosti);n. P. nāma-rūpa (= mind - form)
body and mind, both of;ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး ° ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ;tělo a mysl, oboje;Bh. ow. (or) Bh.
body and mind, both of: May both of your body (and) mind be healthy and satisfied.;ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ: ခင်ဗျား ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ကျန်းမာချမ်းသာပါစေ။;tělo a mysl, oboje: Kéz jsou oboje, tvé tělo (i) mysl zdravé a spokojené.;w. pol.
body: body (and) mind, both;ကိုယ်: ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး;tělo: tělo (a) mysl;
body: Even as for body, it has come to 25 (years).;ကိုယ်: ကိုယ်တော်တောင် ၂၅(-နှစ်)ထဲ ရောက်နေပြီ;tělo: A co se týče těla, došlo do 25ti (let).;p.p. col.
body: hand put on the body;ကိုယ်: ကိုယ်ပေါ်မှာ တင်ထားတဲ့ လက်မောင်း;tělo: ruka položena na těle;
body: Swimming is good for body.;ခန္ဓာကိုယ်: ရေကူးခြင်းသည် ခန္ဓာကိုယ်အတွက် ကောင်းတယ်။;tělo: Plavání je dobré pro tělo.;
body: This picture shows a body with two legs.;ခန္ဓာကိုယ်: ဒီရုပ်ပုံက ခြေထောက်နှစ်ချောင်းပါတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကို ပြတယ်။;tělo: Tento obrázek ukazuje tělo se dvěma nohami.;
body: upper part of the body;ခန္ဓာကိုယ်: ခန္ဓာကိုယ်အပေါ်ပိုင်း;tělo: horní část těla;
body: whole the body;ခန္ဓာကိုယ်: ခန္ဓာကိုယ်တစ်ခုလုံး;tělo: celé tělo;
Bogyoke Market ("general's market");ဗိုလ်ချုပ်ဈေး;Bočoukyský Trh ("generálův trh");name
boil;ကျက် ° ပြုတ်;vařit;T
boiled (about food);ပြုတ်;uvařený (o jídle);adj.
bone;အရိုး(တစ်ချောင်း) ° ရိုး(တစ်ချောင်း) ° အရိုး(တစ်ချောင်း);kost;sg. (num. class. is given according to the shape) (or) sg.
bone: Bone is painning.;အရိုး: အရိုးနာတယ်။;kost: Kost bolí.;
book;ကျမ်း(တစ်စောင်);kniha;sg. writ.
book ("buy"): Have you bought (~ booked) the mat (~ place to sit) yet?;ဝယ်: ဖျာဝယ်ပြီးပြီလား။;zarezerovat ("koupit"): Už jsi koupil (~ zarezeroval) podložku (~ místo k sezení)?;inter.
book ("writing (with) cover");စာအုပ်(တစ်အုပ်);kniha ("psaní (s) obalem");sg.
book (scripture, usually sacred, "book writing");ကျမ်းစာ(တစ်စောင်);kniha (spis, obv. posvátný, "knižní psaní");sg.
book (scripture, usually sacred, "book, book");ကျမ်းစာအုပ်(တစ်အုပ်);kniha (spis, obv. posvátný, "book, book") ° kniha (spis, obv. posvátný, "kniha, kniha");sg.
book (scripture, usually sacred,);ကျမ်း(တစ်အုပ်);kniha (spis, obv. posvátný,);sg.
book: Are you searching (for something) in books?;စာအုပ်: စာအုပ်ထဲမှာ ရှာနေတာလား။;kniha: Hledáš (něco) v knihách?;inter.
book: author of a book, book-writer;စာအုပ်: စာအုပ်ရေးဆရာ;kniha: autor knihy, spisovatel knihy;n.
book: He will read all (~ "whole") the three books.;အုပ်: သူ သုံးအုပ်လုံး ဖတ်မယ်။;kniha: Přečte všechny (~ "celé") tři knihy.;fut.
book: I need the book to see (it).;စာအုပ်: ငါ စာအုပ်ကို ကြည့်ဖို့ လိုအပ်တယ်။;kniha: Potřebuji (tu) knihu abych se na (to) podíval.;col.

book: seven pakaraṇa books of Abhidhamma Piṭaka;ကျမ်း: အဘိဓမ္မာဝိဇ္ဇက ပကရဏ ခုနစ်ကျမ်း;knih: sedm pakaraṇa knih Abhidhamma Piṭaky;Bh. lit. pl. writ.
book: There are five books of Vinaya included in Vinaya Piṭaka.;ကျမ်း: ဝိနည်းပိဋကမှာ ဝိနည်းငါးကျမ်းပါရှိပါသည်။;kniha: Ve Vinaja Piṭace je obsaženo pět knih Vinaji.;writ. pol.
book: There are six books of Sinhalese commentaries.;ကျမ်း: သီဟိုဠ်အဋ္ဌကထာဟာ ခြောက်ကျမ်းရှိပါတယ်။;kniha: Je šest knih sinhálských komentářů.;pol.
book: This book isn't available at any shop.;စာအုပ်: ဒီစာအုပ် ဘယ်ဆိုင်မှာမှ မရှိဘူး။;kniha: Tato kniha není k dispozici v žádném obchodě.;
book: This is Maung Maung's book.;စာအုပ်: ဒါ မောင်မောင်စာအုပ်ပါ။;kniha: Tohle je Maung Maungova kniha.;pol.
book: What book will he read?;စာအုပ်: သူ ဘာစာအုပ်ဖတ်မလဲ။;kniha: Jakou knihu bude číst?;inter. fut. col.
booked out, be (also about a room in a hotel. "cannot" take");မရနိုင်;zamluvený, být (také o pokoji v hotelu, "nemůže" brát");l
books: What kind of books do you read?;စာအုပ်: ဘယ်လိုစာအုပ်ဖတ်သလဲ။;knihy: Jaké knihy čteš?;inter. col.
bookshelf ("");စာအုပ်စင်(တစ်ထပ်);police (na knihy, "knižní police");sg.
bookshelf: There is no free space in the bookshelf in the room.;စာအုပ်စင်: အခန်းထဲက စာအုပ်စင်က (~ စာအုပ်စင်မှာ) နေရာလွတ် မရှိဘူး။;police: Na polici v pokoji není žádné volné místo.;
bookshop ("");စာအုပ်ဆိုင်(တစ်ဆိုင်);knihupectví ("obchod" knih");sg.
bookshop: As it was said, that he wanted to buy a book, I took him (in a car) to a bookshop.;စာအုပ်ဆိုင်: သူ စာအုပ်ဝယ်ချင်တယ်ဆိုလို့ ကျွန်တော် စာအုပ်ဆိုင်လိုက်ပို့ပါတယ်။;knihupectví: Protože bylo řečeno, že (si) chtěl koupit knihu, vzal jsem ho (autem) do knihupectví.;pol.
bookstore;စာအုပ်ဆိုင်(တစ်ဆိုင်);knihovna;sg.
bookstore ("");စာအုပ်ဆိုင်(တစ်ဆိုင်);knihupectví ("obchod" knih");sg.
border (of a country or state, "regions are-joined");နယ်စပ်;hranice (země nebo státu, "oblasti jsou-spojené");n.
border (of a country, "connects" districts");နည်းစပ် (WS. from နယ်စပ်) ° နယ်စပ်;hranice (státu, "spojuje" (se) okresy");n. (or) n. WS.
border (of a country, "regions edge");နယ်စပ် ° နယ်စပ် (WS. from နယ်စပ်);hranice (státu, "oblastní okraj");n. WS.
border area (of a country, "area" (which) connects" districts");နယ်စပ်ဒေသ;pohraničí (státu, "oblast", (která) spojuje" (se) okresy");n.
border crossing ("way" which" breaks" (the) border");နယ်စပ်ဖြတ်တူးလမ်း;hraniční přechod ("cesta", která láme" hranici");n.
border: The car crosses ("(and) goes") the (country)
border.;နယ်စပ်: ကားက နယ်စပ်ကို ဖြတ်သွားတယ်။;hranice: (To) auto přejíždí hranici (toho státu) ("(a) jede").;

border: The goods from India-Myanmar border also arrive first in Mandalay.;နည်စပ်: အိန္ဒိယ မြန်မာနည်စပ်က ကုန်တွေလဲ မန္တလေးကို အရင်ရောက်ပါတယ်။;hranice: Zboží z Indo-myanmarské hranice se také nejprve dováží (~ "přijíždí") do Mandalaje.;pol. col. boredom, get relief from ("be-satisfied" (from) boredom");အပျင်းပြေ;nudy, ulevit si z ("být-spokojen" (z) nudy");I
bore (of gun-barrel);ဘိုး(တစ်လုံး);průměr (hlavně zbraně);sg. E. bore
bored, be;ပျင်း;nudit se ° znuděný, být;I
bored, be: He became happy from ("the status of") being bored.;ပျင်း: သူ ပျင်းရက ပျော်လာပါပြီ။;znuděný, být: Ze stavu znudění (přešel do stavu) veselí.;pol. p.p.
boredom;ပျင်းစရာ;nuda;n.
boredom, get relief from: To get relief from boredom, (I) am teasing with you.;အပျင်းပြေ: အပျင်းပြေ ခင်ဗျားကို စနေတာပါ။;nudy, ulevit si z: Abych si ulevil z nudy, tak tě provokuji.;pol. um.
boredom, relieve ("relieve" boredom");အပျင်းပြေ;nudu, zahnat ("uvolnit" nudu");T
boredom, relieve: Pictures created to relieve boredom.;အပျင်းပြေ: အပျင်းပြေ ဖန်တီးထားတဲ့ ပုံလေးတွေ။ ;nudu, zahnat: Obrázky vytvořené aby zahnal nudu.;col.
boredom: This is boring. ("This is good (for) boredom.");ပျင်းစရာ: ဒါဟာ ပျင်းစရာ ကောင်းတယ်။;nuda: To je nudné. ("To je dobré (na) nudu.");col.
born, be;မွေး ° ၆း;narozen, být ° narodit se;I
born, be ("be-born (and) be-born");မွေး၆း-ကို;narodit se ("být-narozen (a) být-narozen");I
born, be ("be-born (and) see");၆းမြင်;narozen, být ("narodit-se (a) vidět");I writ.
born, be: Baby was just born.;မွေး: ကလေးက မွေးကာစလေး။;narodit se: Miminko se právě (ted) narodilo;
born, be: because the baby is born;မွေး၆း:
ကလေးမွေး၆းပြီးလို့;narodit se: protože se narodilo miminko;p.p.
born, be: He was born in North India.;မွေး၆း: သူ့ကို မြောက်အိန္ဒိယမှာ မွေး၆းခဲ့တယ်။;narodit se: ("On") se narodil v severní Indii;p.s. writ.
born, be: He was born.;မွေး၆း: သူ့ကို မွေး၆းခဲ့တယ်။;narodit se: ("On") se narodil;p.s.
borrow (a thing, "borrow (and) take");ငှားရမ်းယူ;půjčit si (něco, "půjčit-si (a) vzít");T
borrow (a thing);ငှား;půjčit (si něco);T
borrow (for a short time);လည်း;půjčit si (na krátkou dobu);T
borrow (for a while, "take" (for a) while");ခဏယူ [khanāyū];půjčit si (na chvílku, "vzít-si" (na) chvílku");T
borrow (money, "borrow (and) take");ချေးယူ;půjčit (si peníze, "půjčit-si (a) vzít");T
borrow (money);ချေး;půjčit (si peníze);T
bosom ("round" chest");ရင်ခွင်;ňadra (důvěrný, "kulatá" hrud") ° blízky (důvěrný, "kulatá" hrud");adj.
bosom (soothing, "round" chest");ရင်ခွင်;náruč (ukonejšení, "kulatá" hrud");n.
bosom, take into ("wrap" (with) warmth");နွေးထွေး;hrud', vzít si na ("obalit" teplem");T

bosom: new bosom;ရင်ခွင်: ရင်ခွင်သစ်;náruč (ukonejšení): nová náruč;
boss ("he, (the) rich-one");သူဌေး(တစ်ယောက်) [təʈhē];šéf ("on, bohatýr");sg.
boss: Boss is calling.;သူဌေး: သူဌေး ဖုန်းခေါ်နေတယ်။;šéf: Šéf volá.;cont.
boss: Secretary gives some papers to the boss.;သူဌေး: သူဌေးကို အတွင်းရေးမှူးက စာရွက် အချို့ ပေးနေတယ်။;šéf: Sekretářka podává (~ "dává") několik papírů.;cont.
Botahtaung Pagoda ("pagoda" (of) one¹ thousand² generals");ဗိုလ်တစ်ထောင်ဘုရား;Bódadhaun Pagoda ("pagoda" jednoho¹ tisíce² generálů");name
Botathaung (township);ဗိုလ်တထောင်(မြို့နယ်);Bodadhau (správní oblast);name
both;နှစ်- စလုံး ° နှစ်ခုလုံး ° စလုံး၊ နှစ်-;oboje, obojí ° obě ° oba;num.
both of ("of" all-the² two⁰ sides¹");နှစ်ဘက်စလုံးရဲ့;obou ("od" všech² (těch) dvou⁰ směrů¹");n.
both: (I) will take (~ "like") both.;နှစ်ခုလုံး: နှစ်ခုလုံးကြိုက်ပါတယ်။;oba (oboje): Vezmu si oboje. ("Mám rád oba.");pol.
both: both the rat and bird;စလုံး၊ နှစ်-: ကြွက်နှင့် ငှက်နှစ်ကောင်စလုံး ° နှစ်- စလုံး: ကြွက်နှင့် ငှက်နှစ်ကောင်စလုံး;oba: oba, krysa i pták;
bothersome, be ("give" suffering");ဒုက္ခပေး;dotěrný, být ("dávat" utrpení");I
bottle;ပုလင်း(တစ်လုံး);láhev;sg.
bottle ("short (and) clear");ပုလင်း(တစ်လုံး);láhev ("krátký (a) průhledný");sg.
bottle (num. class. for bottles);လုံး;láhev (čitatel lahví);n.
bottle (num. class. for bottles): a bottle of beer;လုံး: ဘီယာတစ်လုံး;láhev (čitatel lahví): láhev piva;
bottle (num. class. for bottles): four bottles of Pepsi;လုံး: ဟက်စီ လေးလုံး;lahev (čitatel lahví): čtyři lahve Pepsi;
boundless, be ("(does) not" have³ blocking⁰ (and) demarcating¹");အကန့်အသတ်မရှိ;nekonečný, být ("nemá" blokování⁰ (a) ohraničování¹");n.
bountiful;မြီး;hojný;adj.
bow (when worshiping);ခိုး;poklona;n.
bow (worship, "have (and) evaporate");ရိခိုး;klanět se (uctívat, "mít (a) vypařovat-se");I
bow down ("extend" belly⁰ (and) turn-face-down²");ဝမ်းလျားမောက်;poklonit se ("natáhnout" břicho⁰ (a) natočit-obličej-dolů");T
bow down: (He) bows down (before him) three times.;ဝမ်းလျားမောက်: သုံးကြိမ်ဝမ်းလျားမောက်တယ်။;poklonit se: Klaní se (mu) třikrát.;
box;သေတ္တာ(တစ်လုံး) (maybe from သစ်တာ);krabice;sg.
box ("wooden receptacle");သစ်တာ(တစ်လုံး) (now rather as သေတ္တာ);krabice ("dřevěná nádoba");sg.
boy ("small" body");ကောင်လေး(တစ်ယောက်);chlapec ("malé" tělo");sg.
boy in puberty (single or virgin man, "tender" person");လူပျို(တစ်ယောက်);chlapec v pubertě(svobodný muž nebo panic, "něžná" osoba");

Boy oh boy! ("little¹ elder-sister⁰");အမလေး;Ty bláho! ("malá¹ starší-sestra⁰");interj.

boy, baby (baby or child, "little¹ male⁰");ယောက်ျားလေး(တစ်ယောက်);chlapec (miminko nebo dítě, "malý¹ muž⁰");sg.

boy, little;ကောင်ကလေး(တစ်ယောက်);chlapec, malý;sg.

boy, little: Little boy was swimming.;ကောင်ကလေး: ကောင်ကလေး ရေကူးခဲ့သည်။;chlapec, malý: Malý chlapec plaval.;p.s.

boy: Is (it) girl or boy? (enquiring about the sex of the other person's child);ယောက်ျားလေး: မိန်းကလေးလား။
ယောက်ျားလေးလား။;chlapec: Je (to) holčička nebo chlapec? (vyptávání se na pohlaví dítěte tázané osoby);inter.

boy's name, a ("one side");တဖက်;chlapecké jméno, nějaké ("jedna strana");name

boy's name, a ("successful-one² (who) rules⁰ (and) has-high-life¹");စိုးမြင့်သိန်း;chlapecké jméno, nějaké ("úspěšný-člověk², (který) vládne⁰ (a) má-vysoký-život¹");name

boycott ("alms-bowl");သပိတ်;bojkot ("almužní-mísa");n. P. saṅgha-patta (= (monk-)Community's - alms-bowl)

boycott ("overturn¹ (the) alms-bowl⁰");သပိတ်မောက်;bojkotovat ("převrátit¹ almužní-mísu⁰");T

boycott: The boycott of the Yangon University students spread to various places and quarters and (then) also the provincial students (started to) boycott.;သပိတ်: ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများသပိတ်သည် အနယ်နယ်အရပ်ရပ်သို့ ပျံ့နှံ့သွားပြီး နယ်ကျောင်းများကလည်း သပိတ်မောက်ကြပါသည်။;bojkot: Bojkot studentů Rangúnské University se rozšířil do různých míst a čtvrtí a (pak) také provinční studentni (začli) bojkotovat.;pol. writ. pl.

boycott: Therefore, (there) were boycotting led by the elder university students.;သပိတ်မောက်: ထို့ကြောင့် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားကြီးများက ဦးဆောင်၍ သပိတ်မောက်ခဲ့ကြသည်။;bojkotovat: Proto za vedení starších studentů university bojkotovali.;p.s. writ.

boyfriend ("desire heartily");ရည်းစား(တစ်ယောက်);přítel (milovaný, "toužit pořádně");sg.

boyfriend ("desire much");ရည်းစား(တစ်ယောက်);přítel (drahoušek, "toužit moc");sg.

boyfriend ("loved person, boy");ချစ်သူယောက်ျားလေး(တစ်ယောက်);přítel (milovaný, "milovaný člověk, chlapec");sg.

boyfriend ("man¹ (of) the-kind⁰");အမျိုးသား(တစ်ယောက်);přítel (milovaný, "muž¹ toho-druhu");sg.

boyfriend: (I) have a boyfriend.;ရည်းစား: ရည်းစားရှိပါတယ်။;přítel (milovaný): Mám přítele.;pol.

boyfriend: (I) have a girlfriend.;ရည်းစား: ရည်းစားရှိပါတယ်။;přítelkyně (milovaná): Mám přítele.;pol.

boyfriend: Don't flatter (her), her boyfriend may beat (you).;ရည်းစား: မြှောက်မနေနဲ့ သူ့ရည်းစား(က) ရိုက်လိမ့်မယ်။;přítel (milovaný): Nelichot' jí, (nebo) by (tě) její přítel mohl zbit.;jk.

bra;ဘရာဇီယာ(တစ်ထည်);podprsenka;sg. F. brassiere

bracelet ("bents¹ (around) hand⁰");လက်ကောက်(တစ်ကွင်း);náramek ("ohýbá-se¹ (okolo) ruky⁰");sg.

bracket ("circle");ကွင်း;závorka ("kruh");n.

bracket, square ("corner circle");ထောင့်ကွင်း;závorka, hranatá ("rohový kruh");n.

bradawl;စူး(တစ်ချောင်း);šídlo;sg.

brag;ကြား ° ဝါ (ဆို);chvástat se ° pyšnit se;T

brag ("boast (and) brag");ကြားဝါ (ဆို);chvástat se ("vytahovat-se (a) chvástat-se");T

Brahmin (member of the highest caste in India);ဗြဟ္မဏ(တစ်ယောက်);Brahmín (člen nejvyšší kasty v Indii);sg.

Brahmin (member of the highest caste of India);ဗြဟ္မဏပုဂ္ဂိုလ်(တစ်ယောက်);Brahmín (člen nejvyšší kasty v Indii);sg. P. brāhmaṇapuruṣa (= complete Brahmin ?)

branch;အကိုင်း(တစ်ကိုင်း);větev;sg.

brave one: As it was not possible to penetrate the town Tanlyin (as), indeed, (they) had vehicles, modern weapons and help from foreigners (~ "people of other countries"), by elite of ninety-three brave-ones, entering (and) attacking (there), (he) conquered in the city.;ရဲဘော်: သန်လျင်မြို့ကို ကားခေတ်မီလက်နက်များနှင့် နိုင်ငံခြားသားများအကူအညီရရှိထားသဖြင့် မပေါက်နိုင်ခဲ့ပါ။ လက်ရွေးစင် ရဲဘော်တို့ကျိပ်သုံးယောက်က မြို့တွင်းကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်မှု အောင်မြင်သည်။;hrdina: Jelikož nebylo možné proniknout to města Tanlyen, (poněvadž), vskutku, měli vozidla , moderní zbraně a pomoc od cizinců (~ "lidí z jiných zemí"), (s) elitou devadesáti tří hrdinů, vstoupil (tam a) zaútočil, (a tím jej) dobyl.;writ.

brave, be;ရဲ;statečný, být;I

brave, be ("(be) brave (and) mature");ရဲရင့်;statečný, být ("(být) statečný (a) dospělý");I

brave: (I) happened to be wanting life (where) is no courage to search.;ရဲ: မရာရဲတဲ့ဘဝ လျစ်ဖြစ်နေပါတယ်။;odvaha: Stalo se, že chci život, (kde) není odvaha hledat.;pol.

brave: Choosing the brave heroes, king Naung organized a great Myanmar army.;ရဲရင့်: ဘုရင့်နောင်သည် ရဲရင့်သောသူရဲကောင်းများကို ရွေးချယ်ကာ မြန်မာတပ်မတော်ကြီးကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။;statečný: Výběrem statečných hrdinů král Nau zorganizoval velikou myanmarskou armádu.;p.s. writ.

braw, be (beautiful);လှ;překrásný, být;

bread ("pound (weighing) snack");ပေါင်မုန့်(တစ်ချု တစ်လုံး);chleba ("libru (vážící) zákusek") ° chléb ("libru (vážící) zákusek");sg.

bread ("pound snack");ပေါင်မုန့်(တစ်လုံး);chléb ("svačina¹ (vážící jednu libru⁰");sg.

bread, Indian nan ("flat¹ nan⁰");နပြား;chléb, Indický nán ("plochý¹ nan⁰");n. H. nānpalā

bread: (He) is selling bread.;ပေါင်မုန့်: ပေါင်မုန့်ရောင်းနေတယ်။;chléb: Prodává chléb.;cont.

bread: buttered bread ("bread greased (with) butter");ပေါင်မုန့်: ပေါင်မုန့်ထောပတ်သုတ်;chleba: chleba s máslem ("chléb namazaný máslem");

bread: The bread weighs 400 grams.;ပေါင်မုန့်: ပေါင်မုန့်က ၄၀၀ဂရမ်လေးတယ်။;chléb: (Ten) chléb váží 400 gramů.;

break;ပြတ် ° ချိုး;rozbít;T

break ("destroy (and) block");ဖျက်ဆီး;rozbít ("zničit (a) zablokovat");T

break ("split");ခွဲ;rozbít ("rozštěpit");T

break (a leg etc.): (I) must go (~ "ascend") to hospital, because I broke (my) leg.;ကျိုး: ကျွန်တော် ခြေထောက်ကျိုးသွားလို့ ဆေးရုံတက်နေရတာ။;złomit si (nohu atd.): Musím jít (~ "nastoupit") do nemocnice, protože jsem si zlomil nohu.;cont. um.

break (a rule or precept, "violate (and) perforate");ကျိုးပေါက်;porušit (pravidlo, "porušit (a) prorazit");T

break (about machines, computers etc.);ပျက်;rozbit se (o strojích, počítačích etc.);I

break (bone of leg etc.);ကျိုး;zlomit si (nohu atd.);I

break (fracture);ကျိုး;zlomit;T

break (pause);အကြား(တစ်ခု);přestávka;

break (precepts);ကျိုး;porušit (pravidla);T

break (precepts): In order not to break the five precepts, one must much (~ "not little") control (oneself).;ကျိုး: ငါးပါးသီလကို မကျိုးအောင် မနည်း ထိန်းနေရတယ်။;porušit (pravidla): Aby nedošlo k porušení pěti pravidel, je třeba se nemálo kontrolovat.;

break (rules, "break (and) perforate");ကျိုးပေါက်;porušit (pravidla, "rozbit (a) prorazit");T

break (separate);ကွဲ;rozbit (oddělit);T

break (stop functioning);ပျက်;rozbit se (přestat fungovat);I

break (to pieces);ဖြတ်;rozbit se (na kousky);I

break down ("collapse (and) break");ပျက်;rozbit se ("zhroutit se a rozbit se");I

break in ("hole (and) bore");ဖောက်ထွင်း;vloupat se (do domu, "prorazit (a) vrtat");T

break in: Thief is breaking in a house.;ဖောက်ထွင်း သူခိုးက အိမ်တစ်အိမ်ကို ဖောက်ထွင်းနေတယ်။;vloupat se: Zloděj se vlouπά do domu.;cont.

break up (in relationship);ပျက်;rozejít se (ve vztahu);T

break up (in relationship): Break up with girlfriend.;ပြတ်: ရည်းစားနဲ့ ပြတ်တယ်။;rozejít se (ve vztahu): Rozejít se s přítelkyní.;col.

break: (He) sees a broken bulb.;ဖြတ်: မီးသီးတစ်လုံး ဖြတ်သွားသည်ကို (~ ကွဲသွားတာကို) မြင်တယ်။;rozbit: Vidí rozbitou žárovku.;writ.

break: (I) am repairing (this), because the engine got broken.;ပျက်: အင်ဂျင်ပျက်နေလို့ ပြင်နေတာပါ။;rozbit se: Opravuji (to), protože se rozbil motor.;pol.

break: (Somebody) said, that as the computer of (~ "in") these nuns got broken, they came.;ပျက်: ဒီသီလရင်တွေမှာ ကွန်ပျူတာပျက်နေလို့ လာကြတာတဲ့။;rozbit se: Prý, že protože se počítač ("u") těchto mnišek rozbil, (ony) přišly.;col.

break: Also, (my) laptop got broken.;ပျက်: လက်တော့လဲ ပျက်သွားပါတယ်။;rozbit se: Také, (můj) laptop se (mi) rozbil.;sg. pol.

break: The computer is broken.;ပျက်: ကွန်ပျူတာ ပျက်သွားပြီ။;rozbit se: Počítač se (mi) rozbil.;p.p.

breakfast ("dawn-food");အာရုံဆွမ်း (from အရက်ဆွမ်း) ° အရက်ဆွမ်း;snídaně ("úsvitu-jídlo");mn. P. aruṇa (= dawn)

breakfast ("morning eating");မနက်စာ ° နံနက်စာ;snídaně ("ranní jezení");n.

breakfast (for monks, "meal² (to) be-eaten¹ (in the) morning");မနက်စာဆွမ်း;snídaně (pro mnichy, "jídlo² (k) jezení¹

ráno");n.

breakfast (for monks): having eaten the breakfast;မနက်စာဆွမ်း: မနက်စာဆွမ်း ဘုန်းပေးပြီး;snídaně (o mniších): po tom, co jsem snědl snídaní;p.p. mn.

breakfast (for monks): Ven. Janinda brought ("(and) gave (me)") breakfast.;မနက်ဆွမ်း: ဦးဇနိန္ဒက မနက်ဆွမ်းယူလာပေးသည်။;snídaně (pro mnichy): Ct. Džaninda přinesl ("(a) dal (mi)") snídaní.;writ. mn.

breast ("chest's meat");ရင်သား(တစ်ဖက်);prso ("hrudní maso");sg.

breat: The sportsman breathes more intensively than the woman.;အသက်ရှူ အားကစားသမားက အမျိုးသမီးထက် အသက်ပြင်းပြင်းရှူတယ်။;dýchat: Sportovec dýchá intenzivněji než (ta) žena.;

breath;အသက်(တစ်ခု) ° ရှူ;dech ° dýchat;T (or) n.

breath ("breathe¹ breathe⁰ {nouner}²");အသက်ရှူခြင်း;dech ("dýchat¹ dech⁰ {jmenec}²");n.

breath ("coming breath (and) escaping breath");ဝင်သက်ထွက်သက်;dech ("vcházející dech (a) vycházející dech");n.

breath ("inbreath (and) outbreath");ဝင်သက်ထွက်သက်;dech ("nádech (a) výdech");n.

breath, take a ("breathe¹ in² breathe⁰");ရှူသွင်း; အသက်ကို;vdechnout ("dýchat¹ dovnitř² dech⁰");T

breath: (He) deeply breathes ("in") three times ("a breath").;အသက်: အသက်ကို ခပ်ပြင်းပြင်းသုံးခါ ရှူသွင်းတယ်။ (~ အသက်ကို သုံးခါလောက် ခပ်ပြင်းပြင်း ရှူသွင်းတယ်။);dech: Třikrát se zhluboka nadechne ("dech").;

breath: Noticing the breath, (I) happen to watch the very nature (of my) mind ("rūpa – nāma").;ဝင်သက်ထွက်သက်: ဝင်သက်ထွက်သက် မှတ်ပြီးကိုယ်စိတ် (ရုပ်နာမ်) သဘာဝလေးကို ကြည့်ဖြစ်ပါတယ်။;dech: Všimajíce si (svého) dechu, ("stává se, (že)") sleduji samotnou přirozenost (své) mysli ("rūpa – nāma").;pol. med.

breathe ("breathe¹ breathe⁰");အသက်ရှူ;dech ("dýchat¹ dech⁰");T

breathe in ("breathe¹ in² breathe⁰");ရှူသွင်း; အသက်ကို;nadechnout se (vdechnout, "dýchat¹ dovnitř² dech⁰");T

brick;အုတ်(တစ်ခု) (WS. from အုတ်) ° အုတ်(တစ်ချပ်);cihla;sg. WS. P. itṭhaka (= brick) (or) sg. P. itṭhaka (= brick)

brick: two pieces of brick;အုတ်: အုတ်ပိုင်းနှစ်ပိုင်း;cihla: dva kusy cihly;

bridge ("elevate (and) ban");တင်တား (from တံတား);most ("zvýšit (a) zakázat");n.

briefcase ("bag² dragged¹ (by) hand⁰");လက်ဆွဲအိတ်(တစ်လုံး);kufr ("taška² tažená¹ rukou⁰");sg.

briefly;တိုတို;stručně;adv.

briefly ("to¹ (and) by² binding⁰");အချုပ်အားဖြင့်;stručně ("k¹ (a) podle² svazování⁰");adv.

briefly: OK, briefly said (~ "If was said, indeed, 'let (us) talk briefly'", nearby there is no more (any) cold drinks bar.;တိုတို: တိုတိုပြောကြစို့ ဆိုရင်တော့ ဒီနားမှာ အအေးဆိုင် မရှိတော့ပါဘူး။;stručně: Dobře, stručně řečeno (~ "kdyby bylo řečeno, vskutku, 'necht' mluvíme stručně"), poblíž již není žádný obchod s chlazenými nápoji.;col. pol.

bright, be;လင်း ° လင်း;světly, být ° zářivý, být (o světlo);I (or) I

un.

bright, be (in intellect);ထက်;bystrý, být (o inteligenci);I

bright, be: (I) ("happen to") wonder that (you) are even so much bright.;ထက်: ထက်တောင်တော်နေသေးတာကို အံ့သြမိပါတယ်။;bystrý, být: ("Stalo se, (že)") se divím, že jsi dokonce tak moc bystrý.;pol.

brilliant ("super (high) crossbar");ရူပတန်း;skvělý ("super (vysoká) příčka");adj.

brilliant, be ("good (and) noble");ကောင်းမွန်;skvělý, být ("dobrý (a) ušlechtilý");I

bring ("bring (and) carry");သယ်ဆောင်;přinést ("přinést (a) nést");T

bring ("take (and) come");ယူလာ;nést (vzít (a) přijít) ° přinést ("vzít (a) přijít");T

bring (benefit) ("carry-in-hand¹ (and) carry-on-head²");ဆောင်ရွက်;přinášet (užitek, "nosit-v-ruce¹ (a) nosit-na-hlavě² prospěch");T

bring (benefit): Can men (as well as) women bring (benefit) equally? ("Is equal how men (and) women bring benefit?");ဆောင်ရွက်: ယောက်ျားမိန်းမ ဆောင်ရွက်နိုင်ကြတာ အတူတူလား။;přinášet (užitek): Mohou muži (a) ženy přinášet užitek stejnou měrou? ("Je stejné jak muži (a) ženy mohou přinášet užitek?");inter.

bring (here the action itself is emphasized, "take (and) carry {emphasis}");ယူဆောင်ထား;přinést (zde je zdůrazněna ta činnost jako taková, "vzít (a) nést {důraz}");T

bring (here the action itself is emphasized, "take (and) carry");ယူဆောင်;přinést (zde je zdůrazněna ta činnost jako taková, "vzít (a) nést");T

bring off (succeed, "succeed (and) see");အောင်မြင်;zvládnout (uspět, "uspět (a) vidět");I

bring up (a child, "wait⁰ (and) cling¹");စောင့်ရှောက်;vychovat (dítě, "čekat⁰ (a) lpět¹");T

bring up: (I) was brought up by father and grandmother. ("I) took the bringing up of father with grandmother.");စောင့်ရှောက်: အဖေနှင့် အဘွားရဲ့ စောင့်ရှောက်မှု ယူခဲ့တာပါ။;vychovat: Byl jsem vychován otcem a babičkou. ("Vzal jsem vychování otce s babičkou.");p.s. pol.

bring: Ven. Janinda brought ("(and) gave (me)")

breakfast;ယူလာ: ဦးဖန့်နွှာ မနက်ဆွမ်းယူလာပေးသည်။;přinést: Ct. Džaninda přinesl ("(a) dal (mi)") snídani.;writ. mn.

brinjal ("fruit¹ (of) aubergine");ခရမ်းသီး(တစ်လုံး);brindžol ("ovoce¹ lilku");sg.

Britain;ဘီလင်;Británie;name rare

British embassy;ဗြိတိသျှသံရုံး;Britská ambasáda;name E. British broad, be (about range, "wide (and) flat");ကျယ်ပြန့်;široký, být (o rozsahu, "široký (a) plochý");I

broad, be (about range);ကျယ်;široký, být (o rozsahu;I

broad, be: The meaning is broad.;ကျယ်ပြန့်:

အဓိပ္ပါယ်ပြန့်တယ်။;široký: Význam je široký.;

broad, be: The Myanmar word "nature" is broad (~ has broad meaning).;ကျယ်ပြန့်: သဘောဆိုတဲ့မြန်မာစာလုံးက

ကျယ်ပြန့်တယ်။;široký, být: Myanmarské slovo "přirozenost" je široké (~ má široký význam).;

broad: (I) cannot explain much (and) broadly, with reference to (old) writings and manuscripts.;ကျယ်ပြန့်:

အများကြီးကျယ်ပြန့်ပါသဖြင့် စာနှင့် ပေနှင့် ရင်းမပြတ်ပါ။;široce: S ohledem na (stará) psaní a rukopisy nemohu moc (ani) široce vysvětlovat.;pol.

broadcasting station ("public-building² (of) spreading¹ sound");အသံလွှင့်ရုံ;vysílací stanice (radiová, "veřejná-budova² šíření¹ zvuku");n.

broken hearted, be;ဆွေး;rozbitého srdce, být;I

broken, be;ပျက် (WS. from ပျက်) ° ကွဲ;rozbitý, být;I (or) I WS.

broken, get;ပျက်သွား ° ပျက်;rozbit se;I (or) I p.p.

broken, get: The charger got broken.;ပျက်:

ခါတ်အားသွင်းတဲ့ဂီရိယာပျက်သွားပါတယ်။;rozbit se: Nabíječka se rozbila.;p.p. pol. writ.

broken, get: The dropped glass jug did not get broken.;ကွဲ: လွှတ်ကျခဲ့တဲ့ ဖန်ကရားက မကွဲဘူး။;rozbit se: Upuštěná skleněná konvice se nerozbila.;

broom ("one⁰ bunch² (of) grass¹");တမြက်စည်း(တစ်ချောင်း);koště ("jeden⁰ svazek² trávy");sg.

broom ("stick (of) grass bundle");တမြက်စည်း(တစ်ချောင်း);koště ("tyč⁰ (ze) svazku² trávy");sg.

broom: Early in the morning (he) is sweeping ("(with) broom").;တမြက်စည်း: မနက်အစောကြီး တမြက်စည်း

လည်းနေတယ်။;koště: Brzy ráno zametá ("koštětem").;cont.

brother (and) sister ("woman's-younger-brother (and) man's-younger-sister");မောင်နှမ;bratr (a) sestra ("mladší-bratr-ženy (a) mladší-sestra-muže");n.

brother (elder);အစ်ကို(တစ်ယောက်) ° အကို(တစ်ယောက်) (from အစ်ကို);bratr (starší);sg.

brother (elder): (I) have one elder brother, one elder sister and two younger sisters.;အကို: အကိုတစ်ယောက် အမတစ်ယောက်နဲ့ ညီမနှစ်ယောက်ရှိပါတယ်။;bratr (starší): Mám jednoho staršího bratra, jednu starší sestru a dvě mladší sestry.;pol.

brother (elder): The girl is pointing finger to ("(and) showing") her (elder) brother.;အကို: သူမရဲ့အကိုကို ကောသလေးက လက်ညှိုးထိုးပြနေတယ်။;bratr (starší): Děvče ukazuje prstem na svého (staršího) bratra.;cont.

brother (elder): This is my elder brother.;အကို: ဒါက ကျမ အကိုပါ။;bratr (starší): Tohle je můj starší bratr.;pol. uw.

brother (royal, "future royalty");နောင်တော်(တစ်ပါး);bratr ("budoucí královský-majestát");sg.

brother (used as an address to a man of similar age as the addressee, "elder brother");အကို;bratře, starší (užito k oslovení muže stejného věku jako je oslovující, "starší bratře");voc.

brother (younger, usually used only by female relatives);မောင်(တစ်ယောက်);bratr (mladší, užito obvykle jen ženskými příbuznými);sg. un.

brother (younger, usually used only by male relatives);ညီ(တစ်ယောက်);bratr (mladší, užito obvykle jen mužskými příbuznými);sg.

brother, blood ("blood drinking brave silver");သွေးသောက်ရဲဘော်(တစ်ယောက်);bratr, pokrevní ("krev pijící statečné stříbro");sg.

brother, blood ("blood drinking");သွေးသောက်(တစ်ယောက်);bratr, pokrevní ("krev pijící");sg.

brother, elder (used as title for names of adult men);ကို;bratr, starší (užíváno jakožto titul před jmény dospělých mužů);pref. brother, royal: While Kyansittha was serving his royal brother king Saw Lu, king Saw Lu was imprisoned by enemies.;နောင်တော်: ကျန်စစ်သားသည် နောင်တော်စောလူမင်းထံ အမှုထမ်းနေစဉ် စောလူမင်းကို ရန်သူများက ဖမ်းသွား၏။;bratr, královský: Zatímco Čansitá sloužil svému královskému bratru králi Solúovi, král Solú byl uvězněn nepřáteli.;p.s. writ. brother, younger (used as title for names of younger men);မောင်;bratr, mladší (užíváno jakožto titul před jmény mladších mužů);pref. brothers and sisters ("co-equal" people°);သားချင်း;bratři a sestry ("soběrovní" lidé°);n. brothers and sisters ("man's-younger-brother, elder-brother, womans'-younger-brother (and) man's-younger-sister");ညီအကိုမောင်နှမ;bratři a sestry (" mladší-bratr-muže, starší bratr, mladší-bratr-ženy (a) mladší-sestra-muže");n. brothers and sisters: Do (you) have brothers and sisters?;ညီအကိုမောင်နှမ: ညီအကိုမောင်နှမ ရှိသလား။;sourozenci: Máš (nějaké) sourozence?;inter. brought up, be ("take" bringing-up°, "take" wait° (and) cling" {nouner}°);စောင့်ရှောက်မှုယူ;vychovaný, být ("brát" vychování°, "brát" čekat° (a) Ipět" {jmenec}°);I brown (color);အညို(ရောင်);hnědá (barva);n. brown color, light;ရွှေရောင်;hnědá barva, světle;n. bubble;ပူဖောင်း(တစ်လုံး);bublina;sg. buckle ("collapse (and) break");ပြိုပျက်;zbořit se ("zhroutit se a rozbít se");I bud;အညွန့်(တစ်လုံး) ° ငို(တစ်လုံး) ° အဖူး(တစ်လုံး) ° မို(တစ်လုံး);květ;sg. Buddha ("Buddha Lord");ဗုဒ္ဓဘုရား;Buddha ("Buddha Pán"); Buddha ("Buddha nobly Lord");ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား;Buddha (Buddha vznešeně Pán); Buddha ("Buddha, Nobly Lord");ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား;Buddha ("Buddha, Ušlechtilé Pán");name Buddha ("Noble Buddha");မြတ်ဗုဒ္ဓ;Buddha ("Ušlechtilý Buddha");name Buddha (as the achievement, "the-power");ဘုရား(တစ်ဆူ တစ်ပါး);Buddha (jakožto dosažení, "síla");sg. Bh. Buddha (title of certain enlightened persons);ဘုရား;Buddha (titul určitých osvícených osob); Buddha, Lord: What do (you) like most in the Lord Buddha's teachings?;ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား: မင်း ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားရဲ့ တရားတော်ထဲမှာ ဘယ်ဟာကို အကြိုက်ဆုံးလဲ။;Buddha, Pán: Co máš z (~ "v") učení Pána Buddhý nejraději?;inter. Buddha, the Lord ("Buddha, (the) nobly lord");ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား;Buddha, Pán ("Buddha, ušlechtilé Pán");Bh. Buddha, the Lord: according to what the Lord Buddha preached;ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား: ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား ဟောကြားခဲ့တဲ့အတိုင်း;Buddha, Pán: podle toho, co Pán Buddha přednesl; Buddha, the Lord: We bow three ("bow") times to the Buddha.မြတ်စွာဘုရား: ကျွန်တော်တို့ မြတ်စွာဘုရားကို သုံးသုံးကြိမ် (~

ပြီးသုံးကြိမ်) ရံခါးကြပါတယ်။;Buddha, Pán: My se Pánu Buddhovi klaníme třikrát ("poklony").;pol. um. Buddha, the: the noble truth preached by the Buddha;ဗုဒ္ဓ: ဗုဒ္ဓဟောကြားမြတ်တရား။;Buddha: ušlechtilá pravda přednesená Buddhau;Bh. Buddha: If (one) tries, (one) may become even the Buddha.;ဘုရား: ကြိုးစားရင် ဘုရားတောင် ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။;Buddha: (Kdo) se snaží, může se stát dokonce i Buddhau.;pol. Buddha: The Buddha gives a simile with (his previous) birth.;ဘုရား: ဘုရားက မွေး(ခြင်း)နဲ့ဥပမာပေးထားတာဖြစ်တယ်။;Buddha: Buddha (to) ukazuje na příkladu svého minulého života. ("Buddha dáva příklad se svým (minulým) zrozením."); Buddha: The discourses with more details preached by the Buddha are basically depicting the commentarial nature, which is referred to in Sāratthadīpanī.;မြတ်ဗုဒ္ဓ: မြတ်ဗုဒ္ဓ အနုစိတ် ဟောကြားခဲ့သည့် တရားတော်တွေဟာ အခြေခံအားဖြင့် အဋ္ဌကထာရဲ့သဘောသဘာဝ သရုပ်ဖော်ပြီး ၎င်းကို သာရတ္ထဒီပနီမှာ ရည်ညွှန်းပါသည်။;Buddha: Promluvy s více podrobnostmi přednesené Buddhau v podstatě znázorňují komentářský charakter, na který se odkazuje v Sāratthadīpanī.;pol. writ. Buddhaghosa (Pāli commentator);ဗုဒ္ဓယောသ;Buddhaghosa (Pāli komentátor);name Buddhaghosa: It is generally accepted that the commentaries appeared during (ven.) Buddhaghosa's time.;ဗုဒ္ဓယောသ: အဋ္ဌကထာ ဗုဒ္ဓယောသလက်ထက်မှာ ပေါ်လာတယ်ဆိုတာကို ယေဘုယျအားဖြင့် လက်ခံကြသည်။;Buddhaghōsa: Všeobecně se přijímá, že komentáře se objevily během doby (ct.) Buddhaghósy.;writ. Buddhism (~ "Buddha's religion"): the region, where Buddhism (~ "Buddhist religion") (is) prominent;ဗုဒ္ဓဘာသာ: ဗုဒ္ဓဘာသာ ထွန်းကားရာဒေသ;buddhismus ("Buddhovo náboženství"): oblast, kde je buddhismus (~ "Buddhovo náboženství") prominentní; Buddhism ("Buddha's philosophy");ဗုဒ္ဓဝါဒ(တစ်ပြိုင်);buddhismus ("Buddhova filosofie");sg. P. buddhavāda Buddhism ("Buddhist philosophy");ဗုဒ္ဓဝါဒ;buddhismus ("buddhistická filosofie");n. P. buddha+vāda Buddhism ("Buddhist religion");ဗုဒ္ဓဘာသာ;buddhismus ("buddhistické náboženství");n. P. bhāsā (= language) Buddhism, pure;သဓမ္မ;buddhismu, čisté (učení);n. P. sadhamma (= pure teaching) Buddhism, Theravāda;ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာ;buddhismus, theravádový;name P. theravādabuddhasāsana (= Buddha's dispensation of Theravāda) Buddhism: pure Buddhism;ဗုဒ္ဓဝါဒ: စင်ကြယ်သော ဗုဒ္ဓဝါဒ;buddhismus: čistý buddhismus; Buddhist ("(who) entered" religion" (of) Buddha°);ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်(တစ်ယောက်);buddhista ("(který) vstoupil" (do) náboženství" Buddhý°);sg. Buddhist ("enterer" (to) Buddha's° religion"");ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်(တစ်ယောက်);buddhista ("vstoupivší" (do) Buddhova° náboženství");sg. Buddhist Philosophy ("Buddha's philosophical knowledge");ဗုဒ္ဓဒဿနိကဗေဒ;filosofie buddhismu ("Buddhovo filosofické vědění");n. P. buddha-dassanika (= buddhist - philosophical)

Buddhist Philosophy ("practice (of) Buddhist thinking");ဗုဒ္ဓဘာသာအတွေးအခေါ်ကျင့်စဉ်;filosofie buddhismu ("praxe Buddhistického myšlení");n. P. buddha-bhāsā (= buddhist - language)

Buddhist philosophy ("subject of Buddhist practice and ideas");ဗုဒ္ဓဘာသာအတွေးအခေါ်ကျင့်စဉ်အကြောင်း;filosofie buddhismu ("předmět Buddhistické praxe a názorů");n.

Buddhist Philosophy: Today the subject to write (~ "answer") (at examination) is Buddhist Philosophy.;ဗုဒ္ဓဒဿနိကဗေဒ: ဒီနေ့ ဖြေရမယ့်ဘာသာက ဗုဒ္ဓဒဿနိကဗေဒဖြစ်ပါတယ်။;Buddhismu, Filosofie: Předmět, který musím dnes psát (~ "odpovědět") (u zkoušky) je Filosofie Buddhismu.;pol.

Buddhist: (I am) a Buddhist, who can extremely respect (and) revere (the Buddha, the Teachings and the monks).;ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်: အရမ်းကို ရိုသေလေးစားတတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက်။;Buddhista: Jsem Buddhista, který dokáže nesmírně respektovat (a) ctít (Buddhu, Učení a mnichy).;

Buddhist: Any Buddhist accepts this fact.;ဘုဒ္ဓဘာသာဝင်: ဘယ်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မဆို ဒီသဘောကို လက်ခံကြတယ်။;buddhista: Kterýkoliv buddhista tento fakt přijímá.;

Buddhist: Because of what believes that you accepted, (you) happened to become a Buddhist?;ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်: ချင်ဗျား ဘာ(လို့) ယုံကြည်မှုတွေရလာလို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက် ဖြစ်လာရတာလဲ။;buddhista: Kvůli jakým vírám, které jsi přijal, se stalo, že jsi se stal buddhistou?;inter. um.

buddy;ကောင်(တစ်ကောင်);chlápek;sg. sl.

buddy: Hey, buddy!;ကောင်: ဟိတ်ကောင်;kámo: Hej, kámo!;imper. sl.

Buenos Aires (town in Argentina);ဘရူးနော့အဲ(မြို့) [brūnot ě];Buenos Aires (město Argentiny);name

Buenos Aires: Buenos Aires is 8377 km far from (~ "with") Washington.;ဘရူးနော့အဲ: ဘရူးနော့အဲနဲ့ ဝါရှင်တန်က ရစ်ထောင့်သုံးရာခန့်စပ်ဆယ်ခန့်ကီလိုမီတာ ဝေးတယ်။;Buenos Aires: Buenos Aires je 8377 km daleko od (~ "s") Washingtonu.;

buffalo;ကျွဲ(တစ်ကောင်);buvol;sg.

buffalo: quite far away from (~ "with") the buffalo.;ကျွဲ: ကျွဲနဲ့ခပ်လှမ်းလှမ်းမှ;buvol: Docela daleko od (~ "s") buvola.;adv.

build;ဆောက် ° တည်;postavit ° stavět ° stavit;T

build (~ "make"): The car was build using plenty of metal.;ပြုလုပ်: ကားကို သတ္တုအမြောက်အများသုံးပြီး ပြုလုပ်ထားတယ်။;postavit (~ "udělat"): Auto bylo postaveno užitím spousty kovu.;

build ("build (and) build");တည်ဆောက်;stavět ("stavět (a) stavět");T

build ("build (and) do");ဆောက်လုပ်;stavět ("stavět (a) dělat") ° postavit ("stavět (a) dělat");T

build (an association, "set-up (and) fix");ထောင်ထား;budovat (sdružení atd., "postavit (a) upevnit");T

build (and) set up ("organize (and) build");စည်းရုံးတည်ထောင်;postavit (a) zřítit ("zorganizovat (a) postavit");T

build (and) set up: The great Alaung Min Taya thus could, indeed, again successfully unite the Myanmar country, build and set (it) up in order to (make it) well ("collected") (and)

organized.;စည်းရုံးတည်ထောင်: အလောင်းမင်းတရားကြီးသည် ဤသို့ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးကို တစုတစည်းတည်းဖြစ်အောင် ပြန်လည် စည်းရုံးတည်ထောင်နိုင်ခဲ့ပေသည်။;postavit (a) zřítit: Takto ohromný Alaung Min Tayá vskutku dokázal sjednotit zemi Myanmaru, postavit (a) zřítit aby (byla) dobře ("posbíraná") (a) organizovaná.;p.s. writ.

build (construct): The stadium is still under construction. ("Stadium building work still happens.");ဆောက်: အားကစားရုံက ဆောက်လုပ်ဆဲဖြစ်တယ်။;stavět: Stadión se stále staví. ("Stavební práce (na) stadionu se stále dějí.");

build for sb. ("build (and) give");ဆောက်ပေး;postavit pro někoho ("postavit (a) dát");T

build: (He) builds an institution having called it "Burmese center".;ထောင်ထား: ဗမာအလယ် (~ ဗမာ့စင်တာ) ဆိုပြီး သူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ထောင်ထားပါတယ်။;stavět: Staví instituci po (tom, co ji) nazval "Barmské centrum".;pol.

build: Having called the Mushopho village as 'Shwebho' (~ "where is gold") and built the city palace (therein).;တည်: မုဆိုးဖိုရွာကို ရွှေဘိုဟု သမုတ်ကာ မြို့နန်းတည်သည်။;postavit: Nazval Mushopho vesnici jakožto 'Švebo' (~ "kde je zlato") a postavil (tam) městský palác.;writ.

build: The Ananda Pagoda built in Pagan ("town") by the king Kyansittha can be (religiously) visited (and) seen up to today.;တည်: ပုဂံမြို့၌ ကျန်စစ်သားမင်းတည်ခဲ့သော အာနန္ဒာဘုရားကို ယခုတိုင် ဖူးမြင်နိုင်ပါသည်။;postavit: Ánanda Pagodu postavenou v ("městě") Paganu králem Čansitá, je možno (nábožensky) navštívit (a) vidět až do dnes.;pol. writ.

build: This house is built by stone.;ဆောက်လုပ်: ဒီအိမ်ကို ကျောက်တုံးများဖြင့် ဆောက်လုပ်ထားတယ်။;postavit: Tento dům je postavený z kamene.;

building;တိုက်;budova;n.

building ("building (and) piling up");အဆောက်အအုံ(တစ်ခု);budova ("stavění (a) hromadění");sg.

building ("building (and) preempting");အဆောက်အအုံ(တစ်ခု) (WS. from အဆောက်အအုံ) ° အဆောက်အအုံ(တစ်ခု);budova ("budování (a) zabraňování");sg. (or) sg. WS.

building ("palace building");နန်းဆောင်(တစ်ဆောင်);budova ("palácová budova");sg.

building (large and public);ရုံ(တစ်ဆောင်);budova (velká a veřejná);sg.

building (of brick or stone);တိုက်(တစ်ဆောင်);budova (z cihel nebo kamene);sg.

building (rather as a rest house);ရပ်(တစ်ဆောင်);budova (spíše jakožto hotel);sg. Mo. ဖြစ်

building: The building is not only big, but also good.;အဆောက်အအုံ: အဆောက်အအုံက ကြီးရုံသာမက ကောင်းလည်းပဲ ကောင်းတယ်။;budova: Ta budova je nejen velká, ale i dobrá.;

building: The yellow building is a hotel, indeed.;အဆောက်အအုံ: အဝါရောင်အဆောက်အအုံက ဟိုတယ်လေ။;budova: (Ta) žlutá budova je, vskutku, hotel.;

building: This building looks like a palace.;အဆောက်အအုံ: ဒီအဆောက်အအုံက နန်းတော်နဲ့တူတယ်။;budova: Tato budova vypadá jako palác.;

bulb ("fire wheel");မီးသီး(တစ်လုံး);žárovka ("ohnivé kolo");sg.

bulb ("fruit" (of) fire°);မီးသီး(တစ်လုံး);žárovka ("plod" ohně°);sg.

bulb ("shining (and) true fire wheel");လျှပ်စစ်မီးသီး(တစ်လုံး);žárovka ("zářivé (a) pravdivé ohnivé kolo");sg.

bulb: (He) sees a broken bulb.;မီးသီး: မီးသီးတစ်လုံး ဖြတ်သွားသည့်ကို (~ ကွဲသွားတာကို) မြင်တယ်။;žárovka: Vidi rozbitou žárovku.;writ.

bulk;အထုံး;objem;n.

bull's heart (custard-apple, fruit of tree *Annona reticulata*, "fruit" (of) authority", "fruit" (of) deferential netting");ဩဇာသီး(တစ်လုံး);volské srdce (ovoce stromu *Annona reticulata*, "ovoce" authority", "ovoce" uctivého síťování");sg.

bulwark ("city wall");မြို့ရိုး;val ("městská zed");n.

bunch (of flowers);ခိုင်(တစ်ခိုင်);kytice;sg.

bundle ("add-to" package");ထုတ်ပိုး;sbalit ("přidat-do" balíku");T

bundle (up, "pack (and) add-on");ထုတ်ပိုး;nabalit (si, "balit (a) dodávat");T

burden;ဝန်;břemeno;n.

burger (hamburger);ဘာဂါ (abbrev. from ဟမ်ဘာဂါ);hamburger;sg. E. burger

burger: He's eating a burger.;ဘာဂါ: သူ ဘာဂါ စားနေတယ်။;hamburger: ("On") jí hamburger.;cont.

burgle ("hole (and) bore");ဖောက်ထွင်း;vkrást se (do domu, "prorazit (a) vrtat");T

burl;မျက်(တစ်လုံး);chuchvalec;sg.

Burma;ဗမာ;Barmský;adj. col.

Burma ("Burmese country"): in Burma (~ "Burmese country") and China;ဗမာပြည်: ဗမာပြည်နဲ့ တရုတ်(ပြည်)မှာ;Barma ("Barmská zem"): v Barmě (a) Číně;

Burma (a person of the nationality);ဗမာ;Barmánec (CZ col.);adj. col.

Burma (country);ဗမာ(ပြည်) ° ဗမာ(နိုင်ငံ);Barma (země);col.

Burma: Are (you) satisfied being in Burma ("country")?;ဗမာပြည်: ဗမာပြည်မှာ နေရတာ အဆင်ပြေလား။;Barma: Jste spokojený, že jste v Barmě (~ "Barmské zemi")?;inter.

Burma: Burmese lady.;ဗမာ:ဗမာအမျိုးသမီး;Barma: Dáma (z) Barmy.;

Burma: What have you come to Burma ("country") for (~ to do)?;ဗမာ: ဗမာပြည် ဘာကိုစွန့် လာသလဲ။;Barma: Kvůli čemu jsi přijel do Barmy ("země")?;inter.

Burmese (+ "language"): I can talk only in Burmese ("language").;ဗမာစကား: ဗမာစကားပဲ ကျွန်တော် ပြောတတ်တယ်။;barmsky ("Barmský jazyk"): Umím mluvit pouze barmsky (~ "barmským jazykem").;um.

Burmese (language);ဗမာ;barmština;n.

Burmese (language): Are you studying Burmese for a long time?;ဗမာ: ဗမာစာသင်တာကြာပြီလား။;barmština: Studuješ barmštinu dlouho?;inter.

Burmese Association of Students;ဗကသ (abbrev. from ဗမာ ကျောင်းသား သမဂ္ဂ);Barmská Asociace Studentů;

Burmese language: (I) cannot speak much Burmese ("language").;ဗမာစကား: ဗမာစကား သိပ်မပြောတတ်ပါဘူး။;Barmský jazyk: Barmsky (~ "Barmským jazykem") moc mluvit neumím.;pol.

Burmese language: (Your) Burmese ("language speaking") is

just superb (~ "fluent")!;ဗမာစကား: ဗမာစကားပြောတာတော့ မှတ်နေတာပဲ။;Barmský jazyk: (Tvoje) Barmština (~ "mluvení Barmským jazykem") je prostě skvělé (~ "plynulé")!;cont.

Burmese language: (Your) Burmese ("language talking") is ("just") very good! ;ဗမာစကား: ဗမာစကား ပြောတာ သိပ်ကောင်းတာပဲ။;Barmský jazyk: (Tvoje) Barmština (~ "Barmským jazykem mluvení") je ("prostě") velice dobrá!;col.

Burmese language: (Your) Burmese ("language talking") is so distinct!;ဗမာစကား: ဗမာစကား ပြောတာ အရမ်းပီတာပဲ။;Barmský jazyk: (Tvoje) Barmština (~ "Barmským jazykem mluvení") je tak zřetelné!;col.

Burmese language: Can (you) read (in) Burmese language?;ဗမာစကား: (~ ဗမာစာ) ဖတ်တတ်သလား။;Barmský jazyk: Umíš číst (v) Barmském jazyce?;inter.

Burmese Men's Association: (He is) the leader-student of the Golden Shine Revolution's Burmese Students' Association.;ဗကသ: ရွှေဝါရောင်တော်လှန်ရေးမှာ ဗကသကျောင်းသား ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးပါ။;Asociace Barmských Mužů: Je vůdcím studentem Revoluce Zlaté Záře (pořádané) Asociací Barmských Studentů.;pol.

Burmese, in;ဗမာလို;Barmsky;adv.

Burmese, in: How is it called in Burmese?;ဗမာလို: အဲဒါ ဗမာလို ဘယ်လိုခေါ်သလဲ။;Barmsky: Jak se to nazývá Barmsky?;inter.

Burmese, in: Speak in Burmese.;ဗမာလို: ဗမာလို ပြောပါ။;barmsky: Mluv barmsky.;imper. pol.

burn;လောင်;hořet;l

burn ("fire burns");မီးလောင်;hořet ("ohně hoří");l

burn: House is burning.;မီးလောင်: အိမ်မီးလောင်နေတယ်။;hořet: Dům hoří.;cont.

burnt up, be;ကျွမ်း;spálený, být;l

burnt, be;တူး;spálený, být;l

bus;ဘတ်စ်ကား(တစ်စီး) ° ဘတ်စ်ကား(တစ်စီး) (WS. from ဘတ်စ်ကား);autobus;sg. WS. E. bus-car (or) sg. E. bus-car

bus depot;ကားဂိတ်;autobusové depo;n. E. car-gate

bus stop ("column" (of) sign);မှတ်တိုင်;autobusová zastávka ("sloup" znamení");n.

bus stop ("sign" column" (for) bus");ဘတ်စ်ကားမှတ်တိုင်(တစ်ခု);autobusová zastávka ("sloup" (se) značkou" (pro) autobus");sg.

bus stop ("sign" column" (for) car");ကားမှတ်တိုင်(တစ်ခု);autobusová zastávka ("značkový" sloup" (pro) vozidlo");sg.

bus stop: My house is not very far ("with") from Hledan Market bus stop.;ကားမှတ်တိုင်: လည်းတန်းဈေးကားမှတ်တိုင်နဲ့ ကျွန်တော့်အိမ် သိပ်မဝေးပါဘူး။;autobusová zastávka: Můj dům není daleko od ("s") autobusové zastávky Hledán Trhu.;col. pol. um.

bus: (He) stopped the bus.;ဘတ်စ်ကား: ဘတ်စ်ကားကို ရပ်ထားတယ်။;autobus: Zastavil autobus.;

bus: I came by bus.;ဘတ်စ်ကား: ဘတ်စ်ကားနဲ့လာခဲ့တယ်။;autobus: Přijel jsem autobusem.;p.s.

bush ("bush beats");ချုံပုတ်(တစ်ခု);křoví ("křoví mlátí");sg.

bush: There is a bush in front of the house.;ချုံပုတ်: အိမ်အရှေ့မှာ ချုံပုတ်ရှိတယ်။;křoví: Před domem je křoví.;

business ("selling (and) buying affairs");အရောင်းအဝယ်ကိစ္စ;obchodní činnost ("záležitosti² prodávání^o (a) kupování¹") ° podnikání ("záležitosti² prodávání^o (a) kupování¹");

business ("work (and) duty");လုပ်ငန်း;podnikání ("práce (a) povinnost") ° obchodní činnost ("práce (a) povinnost") ° byznys ("práce (a) povinnost");n.

business: (I) came to do (~ "with")

business.:အရောင်းအဝယ်ကိစ္စ: အရောင်းအဝယ်ကိစ္စနဲ့ လာပါတယ်;podnikání: Přijel jsem kvůli podnikání. ("Přijel jsem s podnikáním.");pol.

business: Business English course;အရောင်းအဝယ်: အရောင်းအဝယ်ဆိုင်ရာ အင်္ဂလိပ်သင်တန်း;podnikatelský: kurs podnikatelské angličtiny;

business: Moreover, (there) are also many financial businesses.;လုပ်ငန်း: ဒါ့ပြင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေလဲ အများကြီး ရှိပါတယ်;podnikání: Navíc, je (zde) také mnoho finančního podnikání.;pol. col.

businessman ("goods dealer");ကုန်သည်(တစ်ယောက်);podnikatel ("zprostředkovatel¹ zboží^o");sg.

businessman ("lord^{1o} (of) work³ (who) possess^o (and) develop¹ {nouner}²");စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်(တစ်ယောက်);ekonomie ("pán^{1o} práce³ (který) vlastnit^o (a) rozvíjet¹ {jmenec}²");n.

businessman ("lord² (of) economy^o work¹");စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်(တစ်ယောက်);podnikatel ("pán² ekonomické práce¹");sg.

businessman: (I) became successful as a businessman.;ကုန်သည်: ကုန်သည်အဖြစ်နှင့် အောင်မြင်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်;podnikatel: Stal jsem se úspěšným jakožto podnikatel.;p.s. pol.

bust ("round¹ chest^o");ရင်ခွင်;poprsí ("kulatá¹ hrud^o");n.

busy ("entangled (in) work"): Are you busy? ("(Are) you entangled (in) work?");အလုပ်ရှုပ်: မင်း အလုပ်ရှုပ်နေသလား;zanepřázdňený ("zapletený (do) práce"): Jsi zaneprázdněný? ("(Jsi) zapletený (do) práce?");inter. cont.

busy ("lot (of) work"): Are you ("being") busy?;အလုပ်များ: အလုပ်များနေလား;zanepřázdňený: Jsi zaneprázdněný?;inter. cont.

busy ("too much work"): Are you busy? ("(Do) you (have) too much work?");အလုပ်များ: မင်း အလုပ်များနေသလား;zanepřázdňený ("moc práce"): Jsi zaneprázdněný? ("Ty (máš) moc práce?");inter. cont.

busy ("work"): Are you busy? ("are (you) entangled (in) work?");အလုပ်: အလုပ်ရှုပ်နေလား;zanepřázdňený ("práce"): Jsi zaneprázdněný? ("jsi zamotaný (do) práce?");inter. cont.

busy, be ("be-entangled¹ (in) work^o");အလုပ်ရှုပ်;zanepřázdňený, být ("být-zapleten¹ (do) práce^o") ° čas, nemít ("být-zapleten¹ (do) práce^o");l

busy, be ("lot-of¹ work^o");အလုပ်များ;zaměstnaný, být ("spousta¹ práce^o");l

busy, be ("much¹ work^o");အလုပ်များ;zanepřázdňený, být ("moc¹ práce^o") ° zaneprázdněný, být ("mnoho¹ práce^o");l

busy, be: (I) think (you) are busy.;အလုပ်ရှုပ်: အလုပ်ရှုပ်နေမယ်လို့ ထင်တယ်;čas, nemít: Myslím, že nemáš čas.;fut.

busy, be: Ask ven. Janinda, I am busy.;အလုပ်များ: ဦးဇနိနဲ့ တိုင်ပင်(လိုက်) ဒို့အလုပ်များ(နေ)တယ်;čas, nemít (~ "moc práce"):

Požádej ct. Džanindu, já nemám čas (~ "mám moc práce").;fr. busy, be: because (I) am busy;အလုပ်များ: အလုပ်များနေသောကြောင့်;práce, mít hodně: protože mám hodně práce;cont.

busy, be: This time (I) am ("being") busy with (~ "for") the birthday meditation retreat at the end of (this) month.;အလုပ်များ: ခုလောလောဆယ် လကုန်ရင် မွေးနေ့တရားစခန်းဖွင့်ဖို့အတွက် အလုပ်များနေတယ်;práce, mít hodně: V tuto dobu mám hodně práce s (~ "pro") narozeninový meditační zásed, (který bude) na konci (tohoto) měsíce.;cont.

but;သို့ပေမယ့် ° သို့မဟုတ် (from သို့မဟုတ်) ° တော့ ° ဒါပေမဲ့;ale;conj. (or) conj. col.

but: But a coffee bar is (here).;တော့: လက်ဖက်ရည်ဆိုင်လေးတော့ ရှိတယ်;ale: Ale kavárna (tu) je.;

but: But don't think, that (I) am ("doing (work of)") the correction-teacher, ok?;တော့: ပြင်တာကို ဆရာလုပ်တယ်လို့တော့ မထင်ပါနဲ့ နော်;ale: Ale nemysli si, že dělám (práci) opravujícího učitele, jo?;col. pol.

but: If (you) meditate every day one hour, (it) is good. But if (you) meditate every day two hours, (it) is very good, indeed.;တော့: နေ့တိုင်း တစ်နာရီ တရားထိုင်ရင် ကောင်းပါတယ်၊ နှစ်နာရီ တရားထိုင်ရင်တော့ သိပ်ကောင်းတာပေါ့;ale: Pokud medituješ každý den jednu hodinu, je (to) dobré. Pokud ale medituješ každý den dvě hodiny, je (to), opravdu, velice dobré.;

butter ("wrapped¹ butter^o");ထောပတ်;máslo ("zabalené¹ máslo^o");n.

butter: buttered bread ("bread greased (with) butter");ထောပတ်: ပေါင်မုန့်ထောပတ်သုတ်;máslo: chleba s máslem ("chléb namazaný máslem");

butter: I secretly ate butter sitting near the fridge.;ထောပတ်: ငါ ထောပတ်ကို ရေခဲသေတ္တာနားထိုင်နေတုန်းက ဘယ်သူမှမသိအောင် စားခဲ့တယ်။ (~ ငါ ရေခဲသေတ္တာနားထိုင်နေတုန်းက ဘယ်သူမှမသိအောင် ထောပတ်ကို စားခဲ့တယ်။);máslo: Seděl jsem u ledničky (a) tajně jsem ("já") jedl máslo.;p.s. writ.

butterfly ("blue¹ turtle^o");လိပ်ပြာ;motýl ("modrá¹ želva^o");n.

buttocks ("cheeks¹ (of) buttocks^o");တင်ပါး;zadek ("tváře¹ zadku^o");n.

buttocks: contact of buttocks with ground;တင်ပါး: တင်ပါးများရဲ့ မြေနှင့်ထိခြင်း (~ တင်ပါးသည် မြေနှင့် ထိလျင်ထိခြင်း);zadek: dotyk zadku se zemí;writ.

buy;ဝယ်;koupit ° nakoupit ° kupovat;T

buy (for sb., "buy (and) give");ဝယ်ပေး;koupit (někomu, "koupit (a) dát");T

buy: (He) goes to shop to buy an envelope.;ဝယ်: စာအိတ် ဝယ်ဖို့ ဈေးသွားတယ်; koupit: Jde do obchodu aby koupil obálku.;

buy: (I) went to a shop and bought what ("goods") (I) liked without looking at the price.;ဝယ်: ဆိုင်ကို လာပြီး ကြိုက်တဲ့စွဲစွဲ: ဥစ္စာများကို ဈေးမကြည့်ဘဲ ဝယ်ခဲ့ပါတယ်; koupit: Šel jsem do obchodu a koupil ("zboží") co jsem chtěl (~ "měl-rád") aniž bych se díval na cenu.;p.s. pol.

buy: (I) will buy pants as well as shirt.;ဝယ်: ဘောင်းဘီရော အင်္ကျီပါ ကျွန်တော် ဝယ်မယ်; koupit: Koupím kalhoty i košili.;fut.

buy: Friend, what book do you want to buy?;ဝယ်: ခင်ဗျား ဘာစာအုပ် ဝယ်ချင်ပါသလဲ; koupit: Jakou knihu (si) chceš koupit, příteli?;inter. fut. col. um.

buy: He will buy a book also.;ဝယ်: သူ စာအုပ်လဲ ဝယ်မယ်။;koupit si: Koupí si také knihu.;col.

buy: How much (money) do you buy (it) with?;ဝယ်: ဘယ်လောက်နဲ့ ဝယ်သလဲ။;kupovat: Za kolik (~ "s kolika penězi") (to) kupuješ?;inter. col.

buy: I will buy meat.;ဝယ်: ကျွန်တော် အသားဝယ်မလို့။;koupit: ("Já") koupím maso.;col. um.

buy: I will go to (the) shop to buy (a) shirt.;ဝယ်: အင်္ကျီဝယ်ဖို့ ကျွန်တော် ဆိုင်ကို သွားမယ်။;koupit: Půjdu do obchodu abych (si) koupil košili.;fut. um.

buy: In that case (I) will not buy it ("any more").;ဝယ်: ဒီလိုဆို မဝယ်တော့ပါဘူး။;koupit si: V tom případě si (to) ("už") nekoupím.;pol.

buy: What do (you) want to buy? ("What (is it), that (you) want to buy?");ဝယ်: ဘာဝယ်ချင်လို့လဲ။;koupit: Co chcete koupit? ("Co (je to), co chcete koupit?");inter. col.

buy: What will you buy, friend?;ဝယ်: ဘာဝယ်မလဲ ခင်ဗျား။;koupit: Co si koupíš, příteli?;inter. um.

by;နဲ့ ° လျက် ° ဖြင့်;značí instrumentál ° s;prep.. col. (or) suff.

by ("by (and) by");စွာဖြင့်;s ("{příslovec} (a) s");suff.

by ("to (and) by");အားဖြင့်;značí instrumentál ("do (a) skrze");suff. writ.

by ("with"): Go by car.;နဲ့ ကားနဲ့ သွားပါ။;s: Jed' autem. ("Jed' s autem.");imper. col.

by (in simple counting);ပြီး;za (při jednoduchém počítání);suff.

by (via) ("of one level");မှတစ်ဆင့်;skrze ("z jednoho stupně");adv.

by means of ("of one level");မှတစ်ဆင့်;po (užitím čeho, "z jednoho stupně");adv.

by oneself;ကိုယ်တိုင်;vlastním úsilím;adv.

by oneself: Nibbāna by oneself;ကိုယ်တိုင်: ကိုယ်တိုင်နိဗ္ဗာန် (~ ကိုယ်တွေ့ ကိုယ်တွေ့နိဗ္ဗာန်);vlastním úsilím: Nibbāna (dosažená) vlastním úsilím;

by the way;ဒါနဲ့;mimochodem;adv.

by then ("at² that⁹ time¹");ထိုအချိန်တွင်;tehdy ("v² ten⁹ čas¹");adv.

by then ("before²before¹⁰ arrival³ (of) present⁹ time¹");ခင်္ဂလင်္ကာရီ အချိန်မတိုင်ခင် (အများကြီး);tehdy ("před²před¹⁰ příchodem³ přítomného⁹ času¹");adv.

by: (We) spoke by Internet.;မှတစ်ဆင့်: အင်တာနက်မှတစ်ဆင့် ပြောခဲ့သလဲ။;po: Bavili jsme se po internetu.;p.s.

by: by me;က: ကျွန်မက;mnou;uw.

by: by respect;စွာဖြင့်: ရိုသေစွာဖြင့်;s: s respektem;

by: Come one by one.;ပြီး: တစ်ယောက်ပြီး တစ်ယောက်လာပါ။;za: Přijďte jeden za druhým.;imper. pol.

by: I will read books one by one.;ပြီး: ကျွန်တော် စာအုပ် တစ်အုပ်ပြီး တစ်အုပ် ဖတ်မယ်။;za: ("Já") budu číst knihy jednu za druhou.;fut. col. um.

by: Indeed, by making mistakes, correct(ness) will appear.;မှ: အမှားလုပ်မှ အမှန်ပေါ်မှာပေါ့။;značí instrumentál: Vskutku, děláním chyb se objevuje správné (psaní).;col.

bye ("go"): Goodbye. ("(I) am going to leave, ok?");သွား: သွားပါအုံးမယ် နော်;ahoj (při odchodu, "jit"): Ahoj. (při odchodu, "Odcházím, ano?");fut. pol. col.

bye!;ဘိုင်း;ahoj! (loučení);interj. col. E. bye

bystander (a bad person, "side

person");ဘေးလူ(တစ်ယောက်);přihlížející (špatná osoba, "krajní osoba");sg.

cabbage ("pack² (of) thrusting¹ shovel⁹");ဂေါ်ဒီထုပ်(တစ်ထုပ်) ° ဂေါ်ဘီထုပ်(တစ်ထုပ်) (WS. from ဂေါ်ဒီထုပ်);zelí, hlávkové ("balík² (ze) zarážení¹ lopaty⁹");sg. WS. (or) sg.

cable TV;ကေဘယ် တီဗွီ ° ကယ်ဗလ် တီဗွီ;kabelová televize;n. E. cable-TV

café ("tea shop");လက်ဖက်ရည်ဆိုင်;café ("obchod¹ čaj⁹");n.

caginess ("clever (and) shrewd {nouner}");လိမ္မာပါးနပ်မှု;mazanost ("chytrý (a) mazaný {jmenec}");l

Cairo (town in Egypt);ကိုင်ရီ(မြို့);Cairo (město Egypta);name

cake ("cake snack");ကိတ်မုန့်(တစ်လုံး);dort ("dortový zákusek");sg. E. cake

cake: In the afternoon (she) is eating cake and drinking tea.;ကိတ်မုန့်: မွန်းလွဲပိုင်းတွင် ကိတ်မုန့်စား၍ လွက်ရည် သောက်သည်။;dort: Odpoledne jí dort a pije čaj.;writ.

cake: Only a quater of cake remains.;ကိတ်မုန့်: ကိတ်မုန့်တစ်တံပဲ ကျန်တယ်။;dort: Zbyla jen čtvrtka dortu.;

calendar;ပြက္ခဒိန်(တစ်ခု);kalendář;sg. P. pakkha-dina (= visible day)

calf (of leg, "leg's calf");ခြေသလုံး(တစ်ဖက်);lýtko (nohy, "lýtko¹ nohy⁹");sg.

call;ခေါ်;volat;T

call ("call¹ (by) phone⁹");ဖုန်းခေါ်;volat ("volat¹ telefonem⁹");T E. phone

call (a person): I'll call (him). (used when going to call a certain person to come);ခေါ်: ကျွန်တော် ခေါ်လိုက်ပါမယ်။;zavolat (osobu): Zavolám (ho). (užito, když (někdo) jde zavolat určitou osobu aby přišla);fut. col. pol.

call (address) and safe: Calling (me) as mum, is more warm and safe.;ခေါ်: အမေလို ခေါ်တာ ပိုနွေးထွေးပါတယ်။;nazývat (~ "volat"): Zní tepleji a bezpečněji, když mě nazýváš maminkou. ("Volání (mě) jakožto maminka (je) více teplé (a) bezpečné.");pol.

call (address): Calling (me) as a small supporter is more appropriate.;ခေါ်: ဒကာလေးလို ခေါ်တာပိုသင့်ပါတယ်။;nazývat: Je vhodnější mě nazývat malým podporovatelem.;pol.

call (by phone, "phone connects");ဖုန်းဆက်;volat (telefonem, "telefon se-spojuje");T

call (by phone): Boss is calling.;ဖုန်းခေါ်: သူဌေး ဖုန်းခေါ်နေတယ်။;volat (telefonem): Šéf volá.;cont.

call (by phone): Mother, Mya Mya ("Emerald-Emerald") is calling (me by phone) to watch a show tonight.;ခေါ်: အမေ မြေမြေက ဒီညပွဲကြည့်ဖို့ ခေါ်နေတယ်။;volat (telefonem): Matko, Mja Mja ("Smaragd-Smaragd") (mi) volá abych šla ("podívala se") na představení dnes v noci.;cont.

call (by telephone, "connect¹ (by) telephone⁹");တယ်လီဖုန်းဆက်;telefonovat ("spojit¹ (se) telefonem⁹");T. E. telephone

call (by telephone, "connection¹ (by) telephone⁹");တယ်လီဖုန်းဆက်ခြင်း;hovor, telefonní ("spojení¹ telefonem⁹");n. E. telephone

call (by) phone: As I was calling you by phone, you shouldn't have call me.;ဖုန်းခေါ်: ငါ မင်းကို ဖုန်းခေါ်နေတာကြောင့် (~

ဖုန်းခေါ်နေလို့ မင်း ငါ့ကို ခေါ်လို့ မရတာ။;volat telefonem: Poněvadž jsem ti volal telefonem, neměla jsi volat ty mě.;col.
 call (name);ဆို;nazývat;T
 call (sb. by phone) ("give² calling¹ (by phone)");ဖုန်းခေါ်ပေး;zavolat (někomu telefonem, "dát² volání¹ telefonem");T
 call (sb.): (I) called ("by phone") to (sb.);ဖုန်းခေါ်ပေး: ဖုန်းခေါ်ပေးခဲ့တယ်။;zavolat (někomu): Zavolal (jsem někomu).;p.s.
 call (shout);အော်;volat (křičet);T
 call (sth., "give¹ name");နာမည်ပေး;nazývat (něco, "dát¹ jméno");T
 call (sth);သမုတ်;nazývat (něco);T
 call (to come);ခေါ်;přivolat ° zavolat (aby přišel);T
 call (to come): Nga Nyo's wife had to call (him);ခေါ်: ငည့်နီက သွားခေါ်ရတယ်။;zavolat (aby přišel): Na Nova manželka (ho) měla zavolat.;
 call again;ပြန်ခေါ်;zavolat znovu;T
 call as;ခေါ် -လို့;nazývat;T
 call, make a (by phone, "phone connects");ဖုန်းဆက် ° ဖုံးဆက် (WS. from ဖုန်းဆက်);zavolat (telefonem, "telefon se-spojuje");T WS.
 call: (I) am telling (you), that when (I) call the novice as the novice Sarana, the nomenclature (will be) more elegant.;ခေါ်: ကိုရင်ကို ကိုရင်သရဏာလို့ ခေါ်ရင် အခေါ်အဝေါ် ပိုပြီး ပြေပြစ်တာကို ပြောတာပါ။;nazývat: Říkám (ti), že když budu nazývat novice jakožto novic Sarana, bude (to) názvosloví elegantnější.;pol.
 call: (It) is called as Union of Myanmar.;ခေါ်: ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံလို့ ခေါ်ပါတယ်။;nazývat se: Nazývá se Unie Myanmaru.;pol.
 call: (It) is called Mataw road.;ခေါ်: လမ်းမတော်လို့ ခေါ်ပါတယ်။;jmenovat se: (Tato ulice) se jmenuje ulice Mató.;
 call: (It) is called union as the states and divisions are (~ "live") together.;ခေါ်: ပြည်နယ်နဲ့ တိုင်းတွေစုနေလို့ ပြည်ထောင်စု ခေါ်တာပါ။;nazývat se: Nazývá se unií protože státy a regiony jsou (~ "žijí") spolu.;pol.
 call: As he was reading that way, he was called as "short writing Nga Nyo".;ခေါ်: အဲဒီလို စာဖတ်လို့ သူ့ကို {စာတို ငည့်}လို့ ခေါ်ကြတယ်။;nazývat: Protože tak četl, nazývali ho "Na Nyo krátkého čtení".;
 call: His name is ("called") Maung Maung.;ခေါ်: သူ့နာမည် မောင်မောင်လို့ ခေါ်ပါတယ်။;jmenovat se: Jmenuje se Maun Maun. ("Jeho jméno se nazývá Maun Maun.");pol.
 call: How is it called in Burmese?;ခေါ်: အဲဒါ ဗမာလို ဘယ်လိုခေါ်သလဲ။;nazývat se: Jak se to nazývá Barmsky?;inter.
 call: Therefore, since the independence they call it "National Day".;ဆို: ထို့ကြောင့် လွတ်လပ်ရေးအစ အမျိုးသားနေ့ကဟူ၍ ဆိုကြပါသည်။;nazývat: Proto ode (dne) nezávislosti to nazývají "Národní Den".;pl. writ. pol.
 call: What is your name? ("How (is) called your name?");ခေါ်: မင်းနာမည် ဘယ်လို ခေါ်သလဲ။;nazývat: Jak se jmenuješ? ("Jak se nazývá tvé jméno?");inter.
 call: Why is (it) called like that?;ခေါ်: ဘာဖြစ်လို့ အဲဒီလို ခေါ်သလဲ။;nazývat se: Proč se (to) tak nazývá?;inter. col.
 called;ဆိုလို့ ° ဆို ° ဆိုတဲ့;nazvaný ° jmenuje, který se °

zvaný;suff. (or) suff. adj. (or) adj.
 called, be;ခေါ်;jmenovat se ° zvaný, být;l
 called, be: sickness called koro;ခေါ်: ကိုရိုဟု ခေါ်သော ရောဂါ;zvaný, být: nemoc zvaná koro;
 called: a monk called ven. Makara;ဆိုတဲ့: ဦးမကရဆိုတဲ့ ဘုန်းကြီးတစ်ပါး;jmenuje, který se: mnich, který se jmenuje ct. Makara.;
 called: this boy called Ezekiel ...;ဆိုတဲ့: ဇေကိယလ်ဆိုတဲ့ဒီကောင်လေး;jmenuje, který se: tenhle kluk, který se jmenuje ... ;
 called: Where is the town called "Mandalay"?;ဆိုတဲ့: မန္တလေးဆိုတဲ့မြို့ ဘယ်မှာလဲ။;zvaný: Kde je to město zvané Mandalaj (Mandalé)?;inter.
 calm down ("down": (One) should not put (much) pressure on (one's) mind. Having (calmed) down, one should be in peace.;လျှော့: စိတ်ကို တင်းမထားရဘူး။ လျှော့ထားမှ အေးချမ်းမှာပေါ့။;uklidnit se (~ "snížit"): Nemělo by se na mysli moc tlačit. Uklidněním (~ "snížením") je třeba být klidný.;col.
 calm down ("down");လျှော့;uklidnit se ("snížit");T
 calm down ("lower¹ mind");စိတ်ချ;uklidnit se ("snížit¹ mysl");T
 calm down: Calm down!;စိတ်ချ: စိတ်ချပါ။;uklidnit se: Uklidni se!;imper. pol.
 calm, be;အေး;klidný, být;l un.
 calm, be ("calm (and) descending");ငြိမ်သက်;klidný, být ("klidný (a) sestupující");l
 calm, be ("cool (and) cured");အေးဆေး(နေ);klidný, být ("chladný (a) vyléčený");l
 calm, be ("cool (and) feeling-cool");အေးချမ်း;klidný, být ("chladný (a) cítící-chladno");l
 calm, be (also about mind, "cool (and) pleasant");ချမ်းသာ;klidný, být (také o mysli, "chladný (a) příjemný");l
 calm, be (stay¹ calm);ချမ်းမြေ့;klidný, být ("zůstat¹ klidný");l
 calm, be in;ငြိမ်း;klidný, být v;l
 calm, in ("cool (and) cleaned");အေးဆေး;klidu, v ("chladný (a) čistý");adv.
 calm, in: (I)'ll tell (it to you) later, in calm, ok?;အေးဆေး: နောက်မှ အေးဆေးပြောမယ် နော်။;klidu, v: Řeknu (ti to) později, v klidu, jo?;inter. col.
 calm: May (you) be calm;အေးချမ်း: အေးချမ်းပါစေ။;klidný: Kéž (jsi) klidný.;w. pol.
 calmly;အေးအေး ° ချမ်းချမ်းသာသာ;klidně;adv.
 Cambodia (country);ကာမ္ဘောဒီးယ(နိုင်ငံ) (WS. of ကမ္ဘောဒီးယား) ° ကမ္ဘောဒီးယား(နိုင်ငံ);Kambodža (stát);name
 camera;ကင်မရာ(တစ်လုံး);foťák (CZ col.) ° fotoaparát;sg. E. camera
 camera: a new camera;ကင်မရာ: ကင်မရာအသစ်တစ်လုံး;fotoaparát: nový fotoaparát;
 camp;စခန်း;tábor (kemp) ° kemp;n.
 campus;တက္ကသိုလ်(တစ်ခု တစ်ဆောင်);univerzita;sg.
 can;နိုင် ° တတ်;podařit se ° moci;l
 can ("be-able (and) can");တတ်နိုင်;moci ("být-schopný (a) moci");l
 can (be able to);တတ်;umět;l
 can (be);နိုင်;lze;v.

can (do);တတ်;dokázat (o činu);T
 can (do): There are also (things) that women cannot (do).;တတ်:
 မိန်းမတွေ မတတ်နိုင်တာလဲ ရှိပါတယ်။;dokázat (o činu): Jsou také
 (věci), které ženy nedokážou.;pol. col.
 can be;နိုင်;možno, je;l
 can: (I) can (talk) little bit in English, but much (I) cannot
 (talk).;တတ်: အင်္ဂလိပ်စကားက နည်းနည်းပါးပါတော့ တတ်ပါတယ်
 အရမ်းတော့ မတတ်ပါဘူး။;umět: Umím trochu anglicky, ale moc,
 (to) neumím.;pol.
 can: (I) can read (in Burmese) a little;တတ်: နဲ့
 ဖတ်တတ်ပါတယ်။;umět: Umím trochu číst (Barmsky).;pol. col.
 can: (I) cannot speak (English).;တတ်: မပြောတတ်ပါဘူး။;umět:
 Neumím (anglicky). (“(I) cannot speak (anglicky).”);
 can: (I) cannot.;တတ်: မတတ်ပါဘူး။;moci: Nemohu.;pol.
 can: (I) still cannot read (in Burmese).;တတ်:
 မဖတ်တတ်သေးပါဘူး။;umět: Pořád neumím číst (Barmsky).;pol.
 can: (I) still cannot speak much (well in Burmese).;တတ်:
 သိပ်မပြောတတ်သေးပါဘူး။;umět: Ještě (Barmsky) moc (dobře)
 neumím (“mluvit”).;pol.
 can: (You) can already speak (well). (may be said as a praise
 to sb.'s level of a language knowledge);တတ်:
 ပြောတတ်နေပြီပဲ။;moci: Umíš mluvit (dobře). (může být vyřčeno
 coby pochvala něčího stupně znalosti určitého jazyka);col.
 can: An animal may be bigger than human as well as (it) can
 be smaller.;နိုင်: တိရစ္ဆာန်က လူထက် ကြီးလည်းကြီးနိုင်သည်၊
 ငယ်လည်းငယ်နိုင်သည်။;moci: Zvíře může být větší než člověk a
 také může být menší.;
 can: as (I) see, that (you) can speak and write;နိုင်:
 ပြောဆိုရေးသားနိုင်တာမြင်လို့;umět: poněvadž vidím, že umíš mluvit
 a psát;
 can: As for some people, (they) think, that men can perform
 (duties) more.;နိုင်: တချို့ကတော့ ယောက်ျားက
 ပိုဆောင်ရွက်နိုင်တယ်လို့ ထင်ကြတယ်။;schopný, být: Co se týče
 některých lidí, myslí si, že muži jsou více schopní konat
 (povinnosti).;
 can: Because (I) can't (talk) in English, explaining will be
 difficult.;တတ်: အင်္ဂလိပ်လို မတတ်တော့ ပြောပြလိုခက်မယ်။;umět:
 Protože neumím anglicky, vysvětlování bude náročné.;fut. col.
 can: Can we continue in the discussion?;နိုင်:
 စာဆက်ဆေးနွဲ့နိုင်မလား။;moci: Můžeme pokračovat v
 diskuzi?;inter.
 can: Can you help me?;နိုင်: မင်း ငါ့ကို ကူညီနိုင်မလား။;moci: Můžeš
 mi pomoci?;inter. col.
 can: Can you speak in English (“language”)?:တတ်:
 အင်္ဂလိပ်စကား ပြောတတ်သလား။;dokázat: Mluvíte anglicky?
 (“Dokážete mluvit anglickým jazykem?”);inter.
 can: Could not write.;နိုင်: မရေးနိုင်ဘူး။;moci: Nemohl napsat.;p.s.
 can: How can I talk (in English), dear lad?;တတ်:
 ဘယ်ပြောတတ်မလဲ မောင်ရင်ရယ်။;moci: Jak bych mohl mluvit
 (anglicky), drahý mládenče?;inter. col.
 can: I can talk in Myanmar language little bit.;တတ်: ကျွန်တော်
 မြန်မာစကားနည်းနည်းပြောတတ်ပါတယ်။;umět: Umím trochu mluvit
 barmsky (myanmarsky).;pol. um.
 can: I can talk little bit.;တတ်: ငါ နည်းနည်းပြောတတ်တယ်။;moci:
 Mohu (jen) trochu mluvit.;col.

can: I can't stay (~ live).;နိုင်: မနေနိုင်ပါဘူး။;moci: Nemohu zůstat
 (~ žít).;col. pol.
 can: later when I can talk in Myanmar (language);တတ်:
 နောက်မြန်မာ စကားပြောတတ်တဲ့အခါ;umět: později až budu umět
 mluvit Myanmarsky;
 can: My wife can cook rice and curry very well.;တတ်:
 ကျွန်တော့်ဇနီးက ထမင်းဟင်း ကောင်းကောင်းချက်တတ်ပါတယ်။;umí:
 Moje manželka umí velice dobře vařit rýži a omáčky.;pol. um.
 can: Tell him (that) I cannot come today.;နိုင်: သူ့ကို ပြောပါ ဒီနေ့
 ကျွန်တော် မလာနိုင်ပါဘူး။;moci: Řekni mu, že dnes nemohu
 přijít.;imper. pol. um.
 can't: I can't take tomatoes.;မရဘူး: ခရမ်းချဉ်သီး ယူလို့
 မရဘူး။;nemoci: Nemohu vzít rajčata.;col.
 candidate (“entered¹ election^o with-the-purpose-of² future^{1o}
 exchange³”);ရွေးကောက်ပွဲဝင် ကိုယ်စားလှယ် လောင်း(တစ်ဦး);kandidát
 (“vstoupil¹ (k) volbám^o za-účelem² budoucí^{1o} výměny³”);sg.
 candidate: (I) am the only independent candidate of the
 election.;ကိုယ်စားလှယ် လောင်း: ရွေးကောက်ပွဲမှာ
 ဝင်ပြိုင်ခွင့်တစ်သီးပုဂ္ဂိုလ် ကိုယ်စားလှယ် လောင်းဖြစ်ပါတယ်။;kandidát:
 Jsem jediným nezávislým kandidátem (těch) voleb.;pol.
 candle (“wax column”);ဖယောင်းတိုင်(တစ်တိုင်);svíčka (“voskový
 sloup”);sg.
 candle: The color of candle's light is yellow.;ဖယောင်းတိုင်:
 ဖယောင်းတိုင်ရဲ့ အလင်းရောင်က အဝါရောင် ဖြစ်တယ်။;svíčka: Barva
 světla svíčky je žlutá.;
 candy (sweets, “sugar ball”);သကြားလုံး;bonbóny (sladkosti,
 “cukrová koule”);n.
 cane;တုတ်(တစ်ချောင်း);hůlka;sg.
 cankamana (“cankamana meditation”);စင်္ကြာဘဝနာ;čankamana
 (“meditace¹ čankamana^o”);n. P. cankamana (= walking up and
 down)
 cankamana (“developings^{1o} (of) Dhamma³ by² walking¹ path^o
 {nouner}”);လမ်းလျှောက်ပြီး တရားပွားများခြင်း;čankamana
 (“rozvíjení(pl.)^{1o} Dhammy³ skrze² chození¹ (po) stezce^o
 {jmenec}”);n.
 cankamana (“meditation³ while² walking¹ path^o”);လမ်းလျှောက်ရင်း
 ဘာဝနာ;čankamana (“meditování³ během² chození¹ (po)
 cestě^o”);n. P. bhāvanā (= meditation)
 cankamana path “);စင်္ကြာလမ်း;čankamanu, chodníček na
 (“chodníček¹ (na) čankamanu^o”);n. P. cankamana (= walking up
 and down)
 cankamana, do the (“walk¹ walking-
 meditati^o”);စင်္ကြာလျှောက်;čankamanu, chodit (“chodit¹ meditaci-
 chození^o”);T P. cañkamana (= walking up and down) P.
 cankamana (= walking up and down)
 cannabis (“six(fold)¹ medicine^o”);ဆေးခြောက်;kanabis (marihuana,
 “šesterá¹ medicína^o”);n.
 cannot happen (“can² not^o happen¹”);မဖြစ်နိုင်;nemůže se stát
 (“ne^o může² se-stát¹”);l
 canny, be (“clever (and) shrewd”);လိမ္မာပါးနပ်;mazaný, být
 (“chytrý (a) mazaný”);l
 canon (“principal scripture”);ရင်းကျမ်း;kánon (“hlavní spis”);n.
 canon (“principal¹ scripture^o”);ကျမ်းရင်း;kánon (“hlavní¹ spis^o”);n.
 canon: canon of metaphysics;ရင်းကျမ်း:

ရပ်လွန်ပညာရင်းကျမ်း;kánon: kánon metafyziky;n.
canonical script ("original hand written
book");မူရင်းလက်ရေးမူကျမ်း;kanonický spis ("originální rukou
psaná kniha");n.
cap (wear);ဦးထုပ်(တစ်လုံး) [oudhou] (ဆောင်းထား);čepice
(nosit);sg.
capability ("can (and) can {nouner}");တတ်နိုင်တာ;schopnost
("moci (a) moci {jmenec}");n.
captured, be ("descend (and) descend");သက်ဆင်း;zajat, být
("sestoupit (a) sestoupit");l
car;ကား(တစ်စီး);auto ° vozidlo ° automobil; (or) sg. E. car
car park ("place³ for² stopping¹
car°");ကားရပ်ရန်နေရာ(တစ်ခု);parkoviště ("místo³ k² zastavení¹
auta°");sg.
car part;ကားပစ္စည်း;automobilová součástka;n. P. paccaya (=
requisites, means)
car window ("car's glass");ကားမုန်(တစ်ချပ်);auta, okno ("sklo¹
auta°");sg.
car: car accident;ကား: ကားမတော်တဆထိခိုက်မှု;auto:
automobilová nehoda;
car: get on the car;ကား: ကားပေါ် တက်တယ်;auto: nastoupit do
auta.;
car: The car's speed is 40 kms per hour. ("Car drives with rate
(of) 40 kilometers (per) an hour.");ကား: ကားက
တစ်နာရီကိုလိုတာ ၄၀နန်းနဲ့ မောင်းတယ်;auto: Rychlost auta je 40
km za hodinu. ("Auto řídí s rychlostí 40 kilometrů (za) jednu
hodinu.);
car: What kind of car will you buy?;ကား:
ဘယ်လိုကားဝယ်မလဲ;automobil: Jaký automobil si koupíš?;inter.
col.
car.: Cars, such as Toyota, Mercedes etc.;ကား: တိုယိုတာ
မာစီးဒီးစတိုးကားတွေ;auto: Auta jako Toyota, Mercedes atd.;
card (also with greetings, "flat¹ card°");ကဒ်ပြား(တစ်ချပ်) (WS.
from ကတ်ပြား) ° ကတ်ပြား(တစ်ချပ်);karta (také coby přání k
Vánocům atd., "plochá¹ karta°") ° přání (kartička s přáním k
Vánocům atd., "plochá¹ karta°");sg.
card, birthday ("flat³ card² (for) birth°
day°");မွေးနေ့ကတ်ပြား(တစ်ချပ်);přání k narozeninám (kartička s
přáním k narozeninám, "plochá² karta³ dne¹ narození°");sg.
card, Christmas ("flat² card¹ (for)
Christmas°");ခရစ္စမတ်ကတ်ပြား(တစ်ချပ်);přání k Vánocům (kartička
s přáním k Vánocům, "plochá² karta¹ (k) Vánocům°");sg.
cardigan (sweater);ဆွယ်တာ(တစ်ထည်);svetr (pletený);sg. E.
sweater
care for (~ "search (and) feed"): Having eloped the woman
("and) just come"), care for (~ "search (and) feed")
her.;ရှာကျွေး: မိန်းမတောင်မိုးလာပြီဘဲ ရှာကျွေးပေါ့ ဗျ;starat se o (~
"hledat (a) krmit"): Po uprchnutí s ženou (od rodičů), hned jak
přijdeš, starej se (~ "hledej (a) krm") o ní.;imper. sl.
care for ("setup¹ seriousness°");ဂရုစိုက်;starat se o ("nastavit¹
vážnost°");T P. garu (= heavy, serious)
care for (a sick person, "make (and) collect");ပို့စု;starat se o
(nemocného, "dělat (a) sbírat");T
care for (one's health etc. or an injured or old person, "setup¹

seriousness°");ဂရုစိုက် (WS. from ဂရုစိုက်) ° ဂရုစိုက်;starat se o
(vlastní zdraví nebo zraněnou či letitou osobu "nastavit¹
vážnost°");T WS. P. garu (= heavy, serious) (or) T P. garu (=
heavy, serious)
care for (sb., "search (and) feed");ရှာကျွေး;starat se o (někoho,
"hledat (a) krmit");T
care for: Because (my) patient is ("being") sick, I care for
him.;ဂရုစိုက်: ကျွန်တော့်လူနာနေမကောင်းလို့ ကျွန်တော် သူ့ကို
ဂရုစိုက်နေတယ်;starat se o: Protože je můj pacient nemocný,
("já") starám se o něj.;cont. um.
care of, take: The policeman is taking care of the traffic.;ဂရုစိုက်:
ရဲက ယာဉ်သွားယာဉ်လာကို ဂရုစိုက်နေတယ်;starat se o: Policiajt se
stará o (silniční) dopravu.;cont.
careful, be;သတိရှိ;opatrný, být;l P. sati (= mindfulness)
careful, be ("fix¹ mindfulness°");သတိထား;pozorný, být ("upevnit¹
pozornost°");l
careful, be ("setup¹ heavy°");ဂရုစိုက်;pozor, dávat ("nastavit¹
těžké°");T
careful, be ("setup¹ seriousness°");ဂရုစိုက်;pozor, dávat
("nastavit¹ vážnost°");T P. garu (= heavy, serious)
careful, be (take care): Take care of (your) health.;ဂရုစိုက်:
ကျန်းမာရေး ဂရုစိုက်ပါ။;pozor, dávat si: Dávej si pozor na (své)
zdraví.;imper. pol.
careful, be: Be careful, (or) you will (~ "may") get hurt.;ဂရုစိုက်:
ဂရုစိုက်ပါ။ မင်း အနာတရ ဖြစ်လိမ့်မယ်။;pozor, dávat: Dávej pozor,
(nebo) si ("možná") ublížíš.;imper. pol.
careful, be: Be especially careful for (your) health.;အထူးဂရုစိုက်:
ကျန်းမာရေးကို အထူးဂရုစိုက်ထားပါ။;pozor, dávat si: Zejména si
dávej pozor na (své) zdraví.;imper. pol.
carefully ("with² planting¹ heavily°");ဂရုတစိုက်နဲ့;pozorně ("se²
sázením¹ těžce°");adv.
carefully: (I) has to learn more carefully.;ဂရုတစိုက်နဲ့ ပိုပြီး
ဂရုတစိုက်နဲ့ သင်ယူရပါတယ်။;pozorně: Musím se učit
pozorněji.;pol.
carer;အထိန်း(တစ်ယောက်၊ တစ်ကောင်၊ တစ်ပါး);opatrovník;sg. (mn.)
carl (EN col., husband);လင်(တစ်ယောက်);chlap (CZ col.,
manžel);sg.
carp (complain, "swell equally, swell equally");ပွတ်ပွတ်;kritizovat
(stěžovat si, "bobtnat rovnoměrně, bobtnat rovnoměrně");T col.
carpet;ကော်ဇော(တစ်ချပ်);koberec;sg. P. koja (= mail armour)
carpet: Immediately at the bed, (there is) carpet.;ကော်ဇော:
ကုတင်နဲ့ တပ်လျက်မှာ ကော်ဇောရှိတယ်။;koberec: Bezprostředně u
postele je koberec.;
carrot ("red¹ egg°");ဥနီ(တစ်လုံး);mrkev ("červené¹ vejce°");sg.
rare
carrot ("yellow¹ radish°");မုန်လာဥဝါ(တစ်လုံး);mrkev ("žlutá¹
ředkvička", "žluté³ vajíčko³ přišedší¹ zuřivosti°");sg.
carrot: I am chopping the carrot.;ဥနီ: ကျွန်တော်
ဥနီလီးနေတာ။;mrkev: ("Já") nasekávám mrkev.;cont. um.
carry;ချီ ° သယ် ° ဆောင်;nosit;T
carry ("descend (and) come");သက်ရောက်;nést ("sejít (a) přijít");T
writ.
carry (on one's back);ပိုး;nosit (na zádech);T
carry (on one's shoulder, "add-on² (and) carry¹

benefits^{၀၀});သယ်ပိုး (-အကျိုးကို);nosit (na rameni, "přidat^၂ (a) nést^၁ blaho^{၀၀}");T

carry out:ကြီး;konat;T writ. P. kiriya (= action, deed) rare

carry out ("add-on^၁ (and) carry^၀, carry-in-hand^၂ (and) carry-on-head^၃);သယ်ပိုးဆောင်ရွက်;vykonat, vykonávat ("přidat^၁ (a) nést^၀, nést-v-ruce^၂ (a) nést-na-hlavě^၃");T

carry out ("carry (and) attend-on");ဆောင်ရွက်;vykonat ("nést (a) starat-se-o");T

carry out ("carry-in-hand (and) carry-on-head");ဆောင်ရွက် ° ဆောင်ရွက်;uskutečnit ("nést-v-ruce (a) nést-na-hlavě") ° provést ("nosit-v-ruce (a) nosit-na-hlavě");T

carry out ("carry-in-hand (and) come");ဆောင်လာ;vykonávat ("nosit-v-ruce (a) přijít");T

carry out ("make (and) do");ပြုလုပ်;vykonat ("udělat (a) dělat");T

carry out ("yearn (and) carry-in-hand");တမ်းဆောင်;vykonat ("toužit (a) nést-v-ruce");T

carry out: (He) is a person, who has carried out educational duties in this town for many years and months.;ဆောင်လာ: ဒါနိယှာ အနှစ်နှစ် အလလ ပညာရေးတာဝန် ထမ်းဆောင်လာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပါ။;vykonávat: Je osobou, která v tomto městě vyučovala (~ "vykonávala vyučovací povinnosti") po mnoho let ("a měsíců").;pol.

carry out: (I) will fulfil (and) carry out ("(and) give") everything, what (I) can (do for you).;ဆောင်ရွက်: ဖြစ်နိုင်သမျှ အားလုံးကို ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက် ပေးပါမယ်။;vykonat: Splním (a) vykonám ("(a) dám") všechno, co (pro tebe) mohu (udělat).;fut. pol.

carry out: As the elders know, as for the today's discussion's topic, it is called "By men, more than by ladies, the country responsibilities (~ duties) can be carried out.";ထမ်းဆောင်: လူကြီးမင်းများသိကြတဲ့အတိုင်း ဒီနေ့စကားရည်လုပ်ရဲ့ ခေါ်ဝေါ်ကတော့ {ယောက်ျားက မိန်းမ ထက် နိုင်ငံတာဝန်ကို ပိုထမ်းဆောင်နိုင်တယ်} ဆိုတာပါ။;vykonat: Jak (již) ti starší ví, co se týče dnešního tématu diskuze, je nazván "Zodpovědnosti (~ povinnosti) (naši) země mohou být vykonány spíše muži než ženami.";pol.

carry out: I take pride very much for being allowed to carry out the celebration of tenth anniversary of writers of our township as the chairman.;ဆောင်ရွက်: ကွန်တော်တိုမြို့နယ်ရဲ့ ဆယ်ကြိမ်မြောက်စာဆိုတော်နေ့ အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားမှာ သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရလို့ အများကြီးဂုဏ်ယူပါတယ်။;vykonat: Jsem velice hrdý, že jsem dostal svolení k vykonání (~ zúčastnění se) oslavy desátého výročí spisovatelů naší správní oblasti jakožto předsedající.;pol. um.

carry out: May (you) be able to assume more and more responsibility for carrying out the (Buddha's) present.;ဆောင်ရွက်: သာသနာ့အကျိုးကို ဆထက်ထမ်းပိုး သယ်ပိုးဆောင်ရွက်နိုင်ပါစေ။;vykonávat: Kéž jsi schopen vzít víc a víc zodpovědnosti za vykonávání (Buddhova) daru.;w. pol.

carry out: Put the duty for me tot he last (place) and then carry it out.;ဆောင်ရွေး: ကျွန်တော်ရဲ့ ကိစ္စကို နောက်ဆုံးထားပြီး ဆောင်ရွေးပါ။;vykonat: Dej tu povinnost pro mě na poslední (místo) a pak ji vykoněj.;imper. pol. col.

carry out: Sometimes, there may be duties, of which carrying them out together by men and women is advantageous.;ဆောင်ရွက်: ယောက်ျားနဲ့မိန်းမ အတူတူဆောင်ရွက်မှုအကျိုးရှိနိုင်တဲ့ကိစ္စတွေလဲ

တခါတလေရီတတ်ပါတယ်။;vykonat: Někdy jsou povinnosti, jejichž vykonání muži i ženami pospolu je výhodné.;pol.

carry out: The ven. Sir, by studying Buddhist literature can take more and more responsibility for carrying out the benefit of the (Buddha's) present.;သယ်ပိုးဆောင်ရွက်: ဘုရား ဗုဒ္ဓစာပေတွေလေ့လာခြင်းဖြင့် သာသနာ့အကျိုးကို ဆထက်ထမ်းပိုး သယ်ပိုးဆောင်ရွက်နိုင်တယ်။;vykonat: Ct. pán, studiem Buddhistické literatury, může převzít víc a víc zodpovědnosti za vykonání prospěšností (Buddhova) daru.;

carry: (It) carries the meaning.;သက်ရောက်: အဓိပ္ပါယ် သက်ရောက်တယ်။;nést: Má (~ "nese") (ten) význam.;

carry: (They) are carrying a bag.;သယ်: အိတ်တစ်လုံး သယ်နေကြတယ်။;nosit: Nosí tašku.;

carry: The man carries a very heavy suitcase (~ clothes box (of) big weight).;သယ်: အမျိုးသားက အဝတ်သေတ္တာအလေးကြီးကို သယ်တယ်။;nést: (Ten) pán nese velice těžký kufr (~ "kufr oblečení velké váhy").;

carry: The snail is carrying her house.;သယ်ပိုး: ခရုက သူမအိမ်ကို သူမသယ်ပိုးထားတယ်။;nést: Šnek si nese svůj dům.;cont.

carry: The woman carries a hand bag of little weight (~ "lightness").;သယ်: အမျိုးသမီးက လက်ကိုင်အိတ်အလေးကို သယ်တယ်။;nosit: (Ta) slečna nosí lehkou kabelku (~ "kabelku malé lehkosti");

case (problem);ကိစ္စ(တစ်ကိစ္စ);problém;sg. P. kicca

cash ("money material");ငွေသား;hotovost ("peněžní materiál");n.

cashew nuts ("Sinhalese grain");သီဟိုဠ်စေ့;kešu oříšky ("sinhálské semeno");n.

caste system (of India, "system^၁ (of) birth^၂ kind^၁ (in) (India^၀");အမျိုးဇာတ်စနစ် (အိန္ဒိယ);kastovní systém (Indie, "(Indický)" systém^၁ druhu^၁ narození^၂");n.

caste system (of India, "system^၁ (of) birth^၂ kind^၁ (in) India^၀");အိန္ဒိယအမျိုးဇာတ်စနစ်;kastovní systém (Indie, "Indický" systém^၁ druhu^၁ narození^၂");n.

caste system (of India): (He) had no comprehension of the caste system of India.;အမျိုးဇာတ်စနစ် (အိန္ဒိယ): အိန္ဒိယအမျိုးဇာတ်စနစ်အကြောင်းကို သဘောပေါက်နားလည်နိုင်စွမ်းမျှ မရှိခဲ့ပါ။;kastovní systém (Indie): Neměl žádné porozumění kastovního systému Indie.;p.s. writ.

castle ("brave building");ရဲတိုက်;hrad ("statečná budova");n.

casualty (of battle, "fall (and) end");အကျဆုံး;ztráta životů (v bitvě, "pád (a) konec") ° obět (v bitvě, "pád (a) konec") ° mrtvý (v bitvě, "pád (a) konec");n.

casualty (of battle, "person^၁, who^၁ died^၂ in^၁ battle^၀");စစ်ပွဲမှာသေတဲ့လူ (တစ်ယောက်);mrtvý (v bitvě, "osoba^၁, která^၁ zemřela^၂ v^၁ bitvě^၀") ° obět (v bitvě, "osoba^၁, která^၁ zemřela^၂ v^၁ bitvě^၀");sg.

casualty (of battle, "person^၁, who^၁ (is) fallen^၀ (and) ended^၁");ကျဆုံးတဲ့လူ (တစ်ယောက်);obět (v bitvě, "osoba^၁, která^၁ padla^၁ (a) skončila^၁") ° mrtvý (v bitvě, "osoba^၁, která^၁ padla^၁ (a) skončila^၁");sg.

casualty: Groups of Hanthawadi troops had to return with mostly wounded (people and) casualties.;အဆုံးအကျ: ဟံသာဝတီတပ်ဖွဲ့များအထိအခိုက်အကျအဆုံးများစွာဖြင့်ပြန်ရသည်။;ztráta životů: Skupiny Hentávadí vojsk se musely vrátit s většinou zraněných (lidí a) ztrátou životů.;writ.

cat;ကြောင် ° ကြောင်(တစ်ကောင်) ° ကြောင်(တစ်ကောင်);kočka;sg.

cat: Cat is drinking water.;ကြောင်:

ကြောင်ရေသောက်နေတယ်။;kočka: Kočka (právě teď) pije vodu.;cont.

cat: The dog is uglier than the cat.;ကြောင်: ခွေးက ကြောင်ထက် ပိုရုပ်ဆိုးတယ်။;kočka: (Ten) pes je ošklivější než (ta) kočka.; catch;ခံ ° မိ ° ဖမ်း;chytnout ° chytit;adv. (or) T catch (“catch (and) catch”);ဖမ်းဖမ်း;chytit (“chytit (a) chytit”);T catch (a bus, a plane etc., “catch (and) follow”);မီလိုက်;chytnout (autobus, letadlo, atd., “chytit (a) následovat”);T catch (comprehend, “pierce¹ (and) catch² (the) character”);သဘောပေါက်မိ;pochopit (“probodnout¹ (a) chytit² charakter”);I

catch: (He) didn't catch the bus.;မီလိုက်: ဘတ်စ်ကား

မမီလိုက်ဘူး။;stihnout: Nestihl autobus.;

categorically (“exactly (and) precisely”);အတိအကျ;kategoricky (“přesně (a) přesně”);adv.

categorically: (It) was categorically mentioned.;အတိအကျ: အတိအကျဖော်ပြထားတယ်။;kategoricky: Bylo (to) kategoricky zmíněno.;

categorization (“kinds (and) types”);အမျိုးအစား;kategorizace (“druhy (a) typy”);n.

categorize (“collect² similar¹ kinds”);မျိုးတူစု;roztřídit (“sbírat² podobné¹ druhy”);T

category;မျိုး(တစ်မျိုး);kategorie;sg.

cattle (animal);ခဲ(တစ်ကောင်);dobytek (zvíře);sg.

caucious, be (“setup¹ heavy”);ဂရုစိုက်;opatrný, být (“nastavit¹ těžké”);T

caugh, have: The boy is coughing.;ချောင်းဆိုး:

ကောင်းလေးချောင်းဆိုးနေတယ်။;kašel, mít: Chlapec kašle.;cont.

caught, be;မိ;chycen, být;adv.

cauliflower (“flower⁰ (of) thrusting² shovel”);ပန်းဂေါ်ဘီ(တစ်ထုပ်) (WS. from ပန်းဂေါ်ဖီ ° ပန်းဂေါ်ဖီ(တစ်ထုပ်);květák (“květina⁰ (ze) zarážení² lopaty”);sg. WS. (or) sg.

cause;အကြောင်း ° အကြောင်း(တစ်ခု) ° ပေး;způsobit ° příčina;T (or) n. (or) sg.

cave;လိုက်;jeskyně;n. P. leŋa (= cave)

cave (“cave, cave”);လိုက်ဂူ;jeskyně (“jeskyně, jeskyně”);n. P. leŋa-guhā (= cave – cave)

cave: According to the map, it looks like if there is a treasure in this cave.;လိုက်ဂူ: မြေပုံအရ ဒီလိုက်ဂူထဲမှာ ရတနာရှိတယ်လို့ ထင်ရတယ်။;jeskyně: Podle mapy to vypadá, jako kdyby v této jeskyni byl poklad.;

celebrate;ကျင်းပ;slavit;T

celebrate (“assemble (and) participate”);ဆင်နွှဲ;oslavovat (“shromáždit-se (a) účastnit-se”);T

celebrate (“attend² event¹ (of) blessings” {nouner}³);မင်္ဂလာပွဲကျင်းပ;oslavovat (“účastnit-se² události¹ požehnání⁰ {jmenec}³);n.

celebrate (festival);ကျင်းပ;oslavovat;T

celebrate: (People of) whole the country celebrate for three (or) four days.;ကျင်းပ: တစ်ပြည်လုံးမှာ သုံးလေးရက် ကျင်းပပါတယ်။;slavit: Tři, čtyři dny (lidé) po (~ “v”) celé zemi slaví.;pol.

celebration;ပွဲ(တစ်ပွဲ);oslava;sg.

celebration (“attend² event¹ (of) blessings”

{nouner}³);မင်္ဂလာပွဲကျင်းပခြင်း;oslava (“účastnit-se² události¹ požehnání⁰ {jmenec}³);n.

celebration (“celebration (and)

hearing”);အခမ်းအနား(တစ်ခု);oslava (“oslavování (a) slyšení”);sg.

celebration: I take pride very much for being allowed to carry out the celebration of tenth anniversary of writers of our township as the chairman.;အခမ်းအနား: ကွန်တော်တိုရှိနယ်ရဲ့

ဆယ်ကြိမ်မြောက်စာဆိုတော်နေ့ အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားမှာ သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရလို့ အများကြီးဂုဏ်ယူပါတယ်။;oslava: Jsem velice hrdý, že jsem dostal svolení k vykonání (~ zúčastnění se) oslavy desátého výročí spisovatelů naší správní oblasti jakožto předsedající.;pol. um.

celebration: On that day all over Myanmar country the celebrations of National Day are held.;အခမ်းအနား: ထိုနေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံ တဝန်းလုံး၌ အမျိုးသားနေ့ အခမ်းအနားများ ကျင်းပကြပါသည်။;oslava: Tehdy (~ “v tom dni”) se po celé zemi Myanmaru pořádají slavnosti Národního Dne.;writ.

cent (of kyat - not in use now);ပြား;setník (čiatu, dnes již není v oběhu);n.

cent of kyat, currency in Myanmar and Burma (not used in modern day);ပြား;setník čatu, měny v Myanmaru a Barmě (dnes se již nepoužívá);

center;အလယ်;centrum ° střed;n.

center (“collected⁰ while² far”);စုဝေးရာ;střed (“sesbíraný⁰ zatímco² (je) daleko¹” (?));n.

center: (He) builds an institution having called it “Burmese center”.;အလယ်: ဗမာအလယ် (~ ဗမာစင်တာ) ဆိုပြီး

သူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ထောင်ထားပါတယ်။ ° စင်တာ: ဗမာအလယ် (~ ဗမာစင်တာ) ဆိုပြီး သူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ထောင်ထားပါတယ်။;centrum: Staví instituci po (tom, co ji) nazval “Barmské centrum”.;pol.

century;ရာစုနှစ်;století;adv.

century: fourth century;ရာစုနှစ်: လေးရာစုနှစ်;století: čtvrté století; cephalalgia (headache, “head bites

{nouner}”);ခေါင်းကိုက်ခြင်း;hlavy, mít bolest (“hlava kouše {jmenec}”);I

cephalgia, have (headache, “head bites”);ခေါင်းကိုက်(နေ);hlavy, mít bolest (“hlava kouše”);I

ceremonie (“oslavování (a) slyšení”);အခမ်းအနား(တစ်ခု)ceremony (“celebration (and) hearing”);sg.;

ceremony;သဘင်;oslava;n.

certain, be (“be-stable (and) spin”);သေချာ;jistý, být (“být-stabilní (a) otáčet-se”);I

certainly;တကယ် ° လိမ့် ° သေချာပေါက် ° သေချာပေါက် ° ဖြစ်လိမ့်;určitě ° jistě; (or) suff. (or) adv. col. (or) adv.

certainly (will);လိမ့်မည်;jistě (bude);suff. adv.

certainly will;လိမ့်မယ်;určitě bude;suff. fut.

certainly will: (You) will (“certainly”) see the country of Myanmar.;လိမ့်မယ်: မြန်မာနိုင်ငံကို တွေ့ပါလိမ့်မယ်။;určitě bude: (“Jistě”) uvidíš stát Myanmar.;fut. pol.

certainly: It is accepted by some philosophers, that the (“great”) Pāli Aṭṭhakathā were certainly translated.;ဖြစ်လိမ့်:

အဋ္ဌကထာပါဠိတော်ကို ဘာသာပြန်ထားပြီး(သား) ဖြစ်လိမ့်လို့ အချို့အတွေးအခေါ်ရပ်များက လက်ခံကြသည်။;jistě: Některými filosofy je přijato, že Pāli Aṭṭhakathā byly jistě přeloženy.;writ.

certainly: The boy will certainly throw the ball.;လိမ့်: ကောင်လေးက ဘောလုံးကို ပစ်လိမ့်မယ်။;určitě: Chlapec určitě hodí míčem.;fut.

certificate (“hand sign”);လက်မှတ်(တစ်စောင်);certifikát (“ruční znamení”);sg.

certificate (inventory, “basic¹ writing”);စာရင်း(တစ်ခု);osvědčení (inventář, “základní¹ psaní”);sg.

certificate, examination (“success inventory”);အောင်စာရင်း;certifikát (z kurzu nebo školy, “intentář¹ úspěchu”);n.

certificate: (He) obtained the certificate.;လက်မှတ်: လက်မှတ်ရတယ်။;certifikát: Obdržel certifikát.;

cetiya;စေတီ(တစ်ဆူ);čétije;sg. P. cetiya (= pagoda)

cetiya ;စေတီ(တစ်ဆူ);čétije;sg. Bh.

cetiya (“lord”);ဘုရား(တစ်ဆူ);čétije (“Pán”);sg. Bh.

cetiya: (We) attach a golden coat to a cetiya.;စေတီ: စေတီတစ်ခုကို ရွှေသင်္ကန်းကပ်တယ်။;čétije: Připevňujeme zlatý plášť na pagodu.;

chair;ကုလားထိုင်(တစ်လုံး);židle;sg.

chair (“Indian sitting”);ကုလားထိုင်(တစ်လုံး);židle (“indické sezení”);sg.

chair (“Indians sit”);ကုလားထိုင်(တစ်လုံး);židle (“Indové sedí”);sg.

chair: There are chairs in my house’s living room.;ကုလားထိုင်: ကျွန်တော်အိမ် ဧည့်ခန်းမှာ ကုလားထိုင်တွေ ရှိပါတယ်။;židle: V obývacím pokoji mého domu jsou židle.;pol. um.

chairman;သဘာပတိ(တစ်ယောက်);předseda;sg. P. sabhā-pati (= assembly - lord)

chairman: I take pride very much for being allowed to carry out the celebration of tenth anniversary of writers of our township as the chairman.;သဘာပတိ: ကွန်တော်တို့မြို့နယ်ရဲ့ ဆယ်ကြိမ်မြောက်စာဆိုတော်နေ့ အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားမှာ သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရလို့ အများကြီးဂုဏ်ယူပါတယ်။;předsedající: Jsem velice hrdý, že jsem dostal svolení k vykonání (~ zúčastnění se) oslavy desátého výročí spisovatelů naší správní oblasti jakožto předsedající.;pol. um.

challenge (“call¹ (the) word-of-challenge” {nouner}²);စိန်ခေါ်ခြင်း;výzva (“volat¹ slovo-výzvy” {jmenec}²);n.

challenge: Do you like challenges?;စိန်ခေါ်ခြင်း: စိန်ခေါ်ခြင်းကို ကြိုက်သလား။;výzva: Máš rád výzvy?;inter.

chance (“can¹ happen” {nouner}²);ဖြစ်နိုင်ခြေ;šance (“může¹ se-stát” {jmenec}²);n.

chance (“permission (and) way”);အခွင့်အလမ်း;šance (“svolení (a) cesta”);n.

chance: If the elephant is (“said (to be)”) of grey color, there is a chance, (that it is) a real elephant.;ဖြစ်နိုင်ခြေ: ဆင်က မီးခိုးရောင်ဆိုလျှင် ဆင်အစစ်ဖြစ်နိုင်ခြေရှိတယ်။;šance: Pokud je (ten) slon (“řečný (být)”) šedé barvy, (pak) je šance, (že je to) skutečný slon.;

change;လဲ ° ပြောင်း ° ကူး ° ပြောင်းလဲ;měnit ° změnit;T change (~ “correct”): (It) is a sentence used when (it) is not possible to change (~ “correct again”) (anything) any more.;ပြင်ဆင်: ပြန်လည် ပြင်ဆင်လို့မရတော့တဲ့ အချိန်မှာ သုံးရတဲ့ စကားဖြစ်တယ်။;změnit (~ “opravit”): Je (to) věta užíváná když

už není žádná možnost (cokoliv) změnit (~ “znovu opravit”);;

change (“change (and) change”);ပြောင်းလဲ ° အပြောင်းအလဲ;měnit (“měnit (a) měnit”) ° změnit (“měnit (a) měnit”) ° změna (“změna (a) změna”);T (or) n.

change (“change {nouner}”);ပြောင်းခြင်း;změna (“měnit {jmenec}”);n.

change (“coins”);အကြွေများ;drobné (“mince”);pl.

change (also about a place or person);ပြောင်း;změnit (také o místě či osobě) ° měnit (také o místě či osobě);T

change (change thing which happened in the past, “correct¹ again”);ပြန်လည်ပြင်ဆင်;změnit (změnit věc, která se stala v minulosti, “znovu opravit”);T

change (one’s) mind (“destroy¹ decision”);ဆုံးဖြတ်ချက်ဖျက်;změnit rozhodnutí (“zničit¹ rozhodnutí”);T

change (transform): (I) also transform (it) to the form of změnit (přeměnit).;ပြောင်း: အလုပ်ပုံကို ပြောင်းလဲတယ်။;esej: Také (to) přeměním do formy eseje.;col.

change residence (“change (and) move”);ပြောင်းရွှေ့;stěhovat se (“změnit (a) pohybovat-se”);T

change track;လွဲ;změnit dráhu;T

change: She changed her mind. (“Her decision has already changed.”);ဖျက်: သူမရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဖျက်ပြီးပါပြီ။;změnit: (Ona) změnila (své) rozhodnutí. (“Její rozhodnutí se již změnilo.”);p.p. pol.

change: Will you (~ “sir”) have change, because I cannot exchange a one hundred Dollar bill.;အကြွေများ: ကျွန်မ ဒေါ်လာတစ်ရာတန်ကို အကြွေမလဲနိုင်လို့ ရင့်မှာ အကြွေများ ရှိမလား။;drobné: Budete mít (“pane”) drobné, protože já nemohu směnit sto dolarovou bankovku.;fut. inter. uw.

changed, get (about mood, “get¹ changed”);လဲယူ(လိုက်);změnit se (o náladě, “dostat¹ proměnu”);I

changes, climatic (“(climatic°) change¹ (and) exchanging² {pl.}³”);အပြောင်းအလဲတွေ (ရာသီဥတု);změny, klimatické (“(klimatická°) změna¹ (a) záměna² {pl.}³”);pl.

chant (recite, Pāli text, “ read¹ (and) recite² leaves”);ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်;zpívat (recitovat, Pāli text, “ číst¹ (a) recitovat² listy”);T Bh. P. sajjhāyati (= recite, study)

character;သဘော;charakter;n.

character (“natural character”);သဘောသဘာဝ;charakter (“přirozený charakter”);n.

character (letter, “round¹ writing”);စာလုံး(တစ်လုံး);znak (písmeno, “kulaté¹ psaní”);sg.

character (letter, “written round”);စာလုံး(တစ်လုံး);znak (písmeno, “napsaný kroužek”);sg.

character (of a person);စရိုက်;charakter (člověka);n. P. carita

character, true (of a phenomena);တရား;charakter, skutečný (nějakého jevu);n. Bh.

character, true: What a pity! (“(This is) just the true-nature (of my kamma.”);တရား: ငါ့တံတရားပေါ့။;charakter, skutečný: Škoda! (ohledně vlastního neštěstí, “(To je) prostě skutečný charakter mé kammy.”);col.

characteristics (“natural character”);သဘောသဘာဝ;vlastnosti (“přirozený charakter”);n.

charger ("tool (for) inserting essential energy");ခါတ်အားသွင်းသောကိရိယာ(တစ်ခု);nabíječka, elektronická ("nástroj (k) přidávání podstatné energie");sg. rare
charger (for laptop, "energy-inputing machine");အားသွင်းစက်(တစ်လုံး);ကွန်ပျူတာ;nabíječka (na laptop, "energii-vkládající stroj");sg.
chase;လိုက်;honit (co, koho);T
chase after ("follow² much³ to¹ direction");လိုက်စား
-ဘက်ကို;honit se za ("moc¹ následovat^o do³ směru");T
chase after: Lay people chase after money, vehicles, houses, love, beautiful clothes, success, fame etc.;လိုက်စား; -ဘက်ကို: လူတွေဟာ ပိုက်ဆံ၊ ယာဉ်၊ အိမ်၊ ချစ်ခြင်း၊ အဝတ်အစား(လ)၊ အောင်မြင်မှု၊ ကျော်ကြားမှု စသည်ဘက်ကို လိုက်စားကြတယ်။;honit se za: Laici se honí za penězi, vozidly, domy, láskou, krásným oblečením, úspěchem, slávou atd.;
chat (by Internet);ချတ် (WS. from ချက်) ° ချက်;bavit se (po internetu) ° chatovat (bavit se po internetu);T E. chat
chat (talk);ဆွေးနွေး;povídat si (s někým);T
chat: (He) is chatting.;ချက်နေတယ်။;chatovat (bavit se): Chatuje. (baví se po internetu);col. cont.
chayote (fruit of plant of gourd family cucurbitaceae, "Gurkha's fruit");ဂေါ်ရခါးသီး(တစ်လုံး);čejot (jako avokádo vypadající plody tykvovité čeledi, "Gurkhské ovoce");sg.
cheap, be ("price (is) cheap");ချေးပေါ;levný, být ("cena (je) levná");I
cheap, be ("price (is) decreased");ချေးချို;levný, být ("cena (je) snižená");I
cheap, be ("worth value (is) little");တန်ဖိုးနည်း;levný, být ("vhodná hodnota (je) malá");I writ.
check;စစ်;zkontrolovat;T
check ("check (and) wipe");စမ်းသပ်;přezkoušet ("zkontrolovat (a) utřít");T
check (sth. out, to know and have information);စစ်;kontrolovat (za účelem dozvěděni se a informací);T
check (sth. out): (I will) check (it) out and inform (you) ("in-return");.စစ်: စစ်ပြီး အကြောင်းပြန်ပေးပါမယ်။;kontrolovat (za účelem dozvěděni se a informací): Zkontroluji (to) a budu (tě) ("nazpátek") informovat.;fut. pol.
check out (for sb., "clean (and) give");စစ်ပေး;zkontrolovat (pro někoho, "vyčistit (a) dát");T
cheek;ပါး(တစ်ခု) ° ပါးစုန့်(တစ်ခု);tvář;sg.
cheek ("elevated¹ cheek");ပါးမို(တစ်ခု);tvář ("vyvýšená¹ tvář");sg.
cheeks;ပါးများ;tváře;pl.
cheer up ("please (and) satisfy");ဖျော်ဖြေ;obveselit (pobavit, "potěšit (a) uspokojit");T
cheerful, be ("happy (and) fresh");ရွှင်လန်း;radostný, být ("šťastný (a) čerstvý");I
cheerful: May (you) be healthy (and) cheerful.;ရွှင်လန်း: ကျန်းမာရွှင်လန်းပါစေ။;radostný: Kéž (jsi) zdravý (a) radostný.;w. pol.
cheese;ချစ်;sýr;n. E. cheese
cheese ("hard¹ yoghurt");ဒိန်ခဲ;sýr ("tvrdý¹ jogurt");n.
chef ("great¹ meal^o well²");စားတော်ကံ(တစ်ယောက်);šéfkuchař ("ohromné¹ jídlo^o dobře²");sg.

chef ("leader¹ (in) kitchen");စားဖိုမှူး(တစ်ယောက်);šéf kuchař ("vedoucí¹ (v) kuchyni");sg.
chef: Chef is in the kitchen.;စားဖိုမှူး: စားဖိုမှူးက မီးဖိုချောင်ထဲမှာ ရှိတယ်။;kuchař: Kuchař je v kuchyni.;
cherish ("gain-profit (and) wake-up");မြတ်နိုး;opatrovat ("získat-užitek (a) probudit-se");T
chest;ရင်;hrud';n.
chest ("round¹ chest");ရင်ခွင်;hrud' ("kulatá¹ hrud'");n.
chest (of body);ရင်(တစ်ခု) ° ရင်ဘတ်(တစ်ခု);hrud';sg.
Chiang Mai (town);ချင်းမိုင်(မြို့);Chiang Mai (město);name
chicken;ကြက်(တစ်ကောင်);kuře;sg.
chicken (meat): I will eat (it) with chicken.;ကြက်သား: ကြက်သားနဲ့ စားမယ်။;kuře (~ "kuřecí maso"): Dám si to s kuřetem. ("Budu to jíst s kuřecím masem.");col.
chicken curry ("curry² (of) chicken^o meat");ကြက်သားဟင်း(တစ်ခွက်);kuřecí omáčka ("omáčka² (z) kuřecího^o masa");sg. (portion)
chicken meat ";ကြက်သား;kuřecí maso ");n.
chicken meat: Eat much of chicken curry.;ကြက်သား: ကြက်သားဟင်း များများစားပါ။;kuřecí maso: Jez hodně kuřecího masa.;imper. pol.
chief ("big¹ person");သူကြီး(တစ်ယောက်);šéf ("velká¹ osoba");sg.
chief ("carries¹ head");ခေါင်းဆောင်(တစ်ဦး၊ တစ်ပါး);šéf ("nosí¹ hlavu");sg. (mn.)
child;သား(တစ်ယောက်) ° ကလေး(တစ်ယောက်);dítě;sg.
child (~ "childhood"): Did you think about becoming a nun when (you) were a child (~ "during (your) childhood")?;ငယ်ငယ်: သီလရင်ဖြစ်ဖို့ မင်းငယ်ရွယ်စဉ်က (~ မင်းငယ်ငယ်တုန်းက) စဉ်းစားခဲ့တာ။ ° ငယ်ရွယ်: သီလရင်ဖြစ်ဖို့ မင်းငယ်ရွယ်စဉ်က (~ မင်းငယ်ငယ်တုန်းက) စဉ်းစားခဲ့တာ။;dítě (~ "dětství"): Přemýšlela jsi (o tom) stát se mniškou, když jsi byla dítě (~ "během (svého) dětství")?;p.s. inter.
child (~ "childhood"): when (one) is a child;ငယ်ရွယ်: ငယ်ရွယ်စဉ်;dítě (~ "dětství"): když je (někdo) dítě;
child (~ "girl"): Is (it) girl or boy? (enquiring about the sex of the other person's child);ကလေး (~ "မိန်းကလေး"): မိန်းကလေးလား။ ယောက်ျားလေးလား။;dítě (~ "holčička"): Je (to) holčička nebo chlapeček? (vyptávání se na pohlaví dítěte tázané osoby);inter.
child (~ "person"): (We) have one child (~ "person");.ယောက်: တစ်ယောက်ရှိပါတယ်။;dítě (~ "osoba"): Máme jedno dítě (~ "osobu");.pol.
child (one's own, "little¹ younger-brother");မောင်လေး(တစ်ယောက်);dítě (vlastní, "malý¹ mladší-bratr");sg.
child: Do (you) have a child?;ကလေး: ကလေးရှိလား;dítě: Máte dítě?;inter.
child: How many children do (you) have?;ကလေး: ကလေး ဘယ်နှစ်ယောက် ရှိသလဲ။;dítě: Kolik máte dětí?;inter.
child: How old is your child? ("What age has (your) child had?");ကလေး: ကလေး(က) ဘယ်အရွယ် ရှိပြီလဲ။;dítě: Kolik let je tvému dítěti? ("Jaký věk (už) má (tvoje) dítě?");inter. p.p.
child: I have a child.;မောင်လေး: ကျွန်မ မောင်လေးရှိပါ။;dítě: ("Já") mám dítě.;pol.
childhood;ငယ်ငယ်;dětství;n.

childhood ("baby life");ကလေးဘဝ;dětství ("miminkový život");n.	chop (with knife);ခုတ်;sekat (nožem);T
childhood ("child life");ကလေးဘဝ;dětství ("dětský život");n.	chop: I am chopping the carrot.;လီး: ကျွန်တော် ဥနီလီးနေတာ။;nasekat: ("Já") nasekávám mrkev.;cont. um.
childhood ("child time");ကလေးအချိန်;dětství ("dětský čas");n.	chop: I am cutting the fish.;ခုတ်: ကျွန်တော် ငါးခုတ်နေတာ။;nasekat: Nasekávám rybu.;cont. um.
childhood ("small (and) small");ငယ်ငယ်;dětství ("malý (a) malý");n.	chopsticks;တူ;hůlky, čínské;n.
childhood ("small age");ငယ်ရွယ်;dětství ("malý věk");n.	chopsticks ("(are) same");တူ(တစ်စုံ တစ်လက်);hůlky, čínské ("(jsou) stejné");n. (pair, one)
childhood since: It is said, that since childhood Nga Nyo has been always reading ("writings").;ငယ်ငယ်ကတည်းက: ငယ်ငယ်ကတည်းက ငည့်ဟာ အမြဲ စာဖတ်တယ်တဲ့။;dětství, již od: Říká se, že již od dětství Na No pořád četl ("psaní").;	chopsticks: (He) eats rice with chopsticks.;တူ: တူနဲ့ ထမင်းစားတယ်။;hůlky, čínské: Jí rýží čínskými hůlkami.;
childhood, since;ငယ်ငယ်ကတည်းက;dětství, již od;adv.	Christianity ("Christian religion");ခရစ်ယာန်ဘာသာ;křesťanství ("křesťanské náboženství");n.
childhood: during childhood;ငယ်ရွယ်: ငယ်ရွယ်စဉ်;dětství: během dětství;	Christmass card ("flat² card¹ (for) Christmas");ခရစ္စမတ်ကတ်ပြား(တစ်ချပ်);Vánocům, přání k (kartička s přáním k Vánocům, "plochá² karta¹ (k) Vánocům");sg.
childhood: when (I) was a child;ငယ်ငယ်: ငယ်ငယ်တုန်းက;dětství: když jsem byl dítě;adv.	church ("monastery² (where) Lordº (is) worshipped²");ဘုရားရှိခိုးကျောင်း(တစ်ကျောင်း);kostel ("klášter² (kde je) uctíván¹ Pánº");sg.
children;ကလေးတွေ;děti;pl.	church ("monastery² of Christianº Lord¹ (is) worshipped²");ခရစ်ယာန်ဘုရားကျောင်း(တစ်ကျောင်း);kostel ("klášter² křesťanskéhoº pána¹");sg.
children: How old are (your) children? ("What has been the age (of your) children?");ကလေး: ကလေးတွေ ဘယ်အရွယ်တွေ ရှိပြီလဲ။;děti: Kolik let je tvým dětem? ("Jaký již byl věk (tvých) dětí?");inter. p.p.	church ("monastery³ (where) Christianº Lord¹ (is) worshipped²");ခရစ်ယာန်ဘုရားရှိခိုးကျောင်း(တစ်ကျောင်း);kostel ("klášter³ (kde je) uctíván² Pán¹ křesťanůº");sg.
chilli;ဖြတ် (WS. from ငရုတ်) ° ငရုတ်;čili;n. WS. (or) n.	church: Many people come (~ "ascend") to church.;ခရစ်ယာန်ဘုရားရှိခိုးကျောင်း: လူတော်တော်များများ ခရစ်ယာန်ဘုရားရှိခိုးကျောင်းတက်တယ်။;kostel: Mnoho lidí jde (~ "stoupá") do kostela.;
chilli ("fruit¹ (of) chilliº");ငရုတ်သီး(တစ်တောင့်);čili ("plod¹ čiliº");sg.	cigarette;စီးကရက်(တစ်လိပ်);cigareta;sg. E. cigarette
chilli: chilli sauce;ငရုတ်: ငရုတ်ဆီ;čili: čili omáčka;n.	cigarette ("medicine roll");ဆေးလိပ်(တစ်လိပ်) ° ဆေးလိပ်(တစ်ချပ် တစ်လိပ်);cigareta ("lékařská rulička") ° cigareta ("léčivá rulička");sg.
chin ("chin's seed");မေးစေ့(တစ်စုံ);brada ("semeno¹ bradyº");sg.	cigarette: (He) smokes cigarettes.;ဆေးလိပ်: ဆေးလိပ်သောက်တယ်။;cigareta: Kouří cigarety.;
Chin (state of Union of Myanmar);ချင်း(ပြည်နယ်);Čin (Čhen, stát unie Myanmaru);name	cinch (easy task, "easy child");အလွယ်ကလေး;ulejvána (CZ col., snadný úkol, "snadné dítě");n.
China (country);တရုတ်(နိုင်ငံ);Čína (stát);name	cinema ("public-building² (of) enliven¹ appearanceº");ရုပ်ရှင်ရုံ(တစ်ရုံ);kino ("veřejná-budova² oživené¹ podobyº");sg.
China: Also, the goods from China arrive to Mandalay first.;တရုတ်ပြည်: တရုတ်ပြည်က ကုန်တွေလဲ မန္တလေးကို အရင်ရောက်ပါတယ်။;Čína: Také, zboží z Číny se přiváží (~ "přijíždí") jako první do Mandalaje.;pol. col.	cinema ("public-building² (of) living¹ pictureº");ရုပ်ရှင်ရုံ(တစ်ရုံ);kino ("veřejná-budova² živoucího¹ obrazuº");sg.
China: in Burma (~ "Burmese country") and China;တရုတ်: ဗမာပြည်နဲ့ တရုတ်(ပြည်)မှာ;Čína: v Barmě (a) Číně;	cinematography ("wisdom¹¹ (of) writing¹º, copying³ (and) striking² moving¹ imagesº");ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးရေးပညာ;kinematografie ("moudrost¹¹ psaní¹º, opisování³ (a) ražení² pohybujících-se¹ obrazůº");n.
Chinese;တရုတ်;čínský;adj.	cinematography: (I am) a student of cinematography ("subject").;ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးရေးပညာ: ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးရေးပညာဘာသာကို သင်ယူနေသူတစ်ဦးပါ။;kinematografie: Jsem studentem předmětu kinematografie.;pol.
Chinese (a person);တရုတ်(တစ်ယောက်);Číňan;sg.	circle;စက်(တစ်စက်);kruh;sg. P. cakka
Chinese dumpling (sweet pack like snack, "equally¹ placed-in-rowº");ပေါက်စီ(တစ်လုံး);Čínský knedlík (sladká taštička - zákusek, "rovnoměrně¹ zařazenýº");sg.	circle ("circular¹ circleº");စက်ဝိုင်း(တစ်ဝိုင်း);kruh ("kruhovitý¹ kruhuº");sg.
choicest, be;ညွန့်;nejvybranější, být;l un.	circle ("shape² (of) circular¹ circleº");စက်ဝိုင်းပုံ(တစ်ပုံ);kruh ("tvar²
choose;ရွေးချယ် ° ရွေး;vybrat (si);T	
choose ("select (and) pick-up");ရွေးကောက်;vybrat (si, "vybrat (a) zvednout");T	
choose: (It) is sure, that (he) chose the second (option).;ရွေးချယ်: ဒုတိယတစ်ခုကို ရွေးချယ်ချိန်ဆိုတာ သေချာပါတယ်။;vybrat si: Je jisté, že si vybral druhou (možnost).;pol.	
choose: She chose.;ရွေးချယ်: သူမ ရွေးချယ်ခဲ့တယ်။;vybrat: Ona si vybrala.;p.s.	
choose: The king Naung's manner of selecting heroes is interesting (~ "good to be interesting").;ရွေးချယ်: ဘုရင့်နောင်၏ သူရဲကောင်းရွေးချယ်ပုံမှာ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသည်။;vybrat: Způsob, jakým král Nau vybíral hrdiny je zajímavý (~ "dobrý k zajímavosti").;writ.	
chop;လီး ° လီးဖြတ် ° ဖြတ်;sekat (na plátky);T	

kruhovitého¹ kruhu^o);sg.
circular, be;ဝိုင်း;kruhovitý, být;l
circus (“event² (of) repaying^o (and) approaching¹”
(?));ဆပ်ကပ်ပွဲ(တစ်ပွဲ);cirkus (“událost² splácení^o (a) přibližování-
se¹” (?));sg.
citizen (“person¹ (of the) kind^o”);အမျိုးသား(တစ်ယောက်);občan
(“osoba¹ (toho) druhu^o”) ° obyvatel (“osoba¹ (toho) druhu^o”);sg.
citizen (native of a country, “person² related-to¹
region^o”);တိုင်းရင်းသား(တစ်ယောက်);obyvatel (rodilý určité země,
“osoba² mající-vztah-k¹ oblasti^o”);sg.
city;မြို့(တစ်မြို့);město;sg.
city (“great² country’s¹ living^o”);နေပြည်တော်(တစ်ခု);město
(“obrovské² zemské¹ bytí^o”);sg.
city palace: Having called the Mushopho village as ‘Shwebho’
(~ “where is gold”) and built the city palace (therein).မြို့နန်း:
မုဆိုးဖိုရွာကို ရွှေဘိုဟု သမုတ်ကာ မြို့နန်းတည်သည်။;městský palác:
Nazval Mushopho vesnici jakožto ‘Švebo’ (~ “kde je zlato”) a
postavil (tam) městský palác.;writ.
city wall “);မြို့ရိုး;městská zeď “);n.
city: What city will you live in?;မြို့: ခင်ဗျား ဘယ်မြို့မှာနေမလဲ။;město:
V jakém městě budeš žít?;inter. um.
civil servant (“carries² duties¹ (of)
government^o”);အစိုးရအမှုထမ်း(တစ်ယောက်);úředník, státní (“nosi²
povinnosti¹ vlády^o”);sg.
clairvoyance (“higher-knowledge¹ (of)
eye^o”);စက္ကူအဘိညာဉ်;jasnovidnost (“vyšší-znalost¹ oka^o”);n. Bh.
P. cakkhu-abhiññā (“eye – higher-knowledge”)
clairvoyance: Indeed, if (you) say “clairvoyance etc. ...”, (they
will) know, friend.;စက္ကူအဘိညာဉ်: စက္ကူအဘိညာဉ် စည် ...
အစဖော်ပေးလိုက်ရင် သိပါတယ် ခင်ဗျား။;jasnovidnost: (“Vskutku,”)
pokud řekneš: “jasnovidnost atd. ...”, (budou) vědět.;pol.
clarification (“answer (and) clarify {nouner}”);ဖြေရှင်းချက်;osvětlení
(“odpověď (a) osvětlit {jmenec}”);n.
clarification (“clarify (and) elucidate
{nouner}”);ရှင်းလင်းချက်;osvětlení (“osvětlit (a) objasnit
{jmenec}”);n.
clarification (“clear (and) light {nouner}”);ရှင်းလင်းချက်;objasnění
(“vyčistit (a) rozsvítit {jmenec}”);n.
clarify;ရှင်း;vyjasnit;T
clarify (explain, “give² (the) depth^o (of the)
meaning¹”);အနက်အဓိပ္ပါယ်ပေး;objasnit (“dát² hloubku^o
významu¹”);T P. adhippāya (= intention)
clarify (explain, “open² (and) tell³ (the) depth^o (of the)
meaning¹”);အနက်အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆို;objasnit (“otevřít² (a) říci³
hloubku^o významu¹”);T P. adhippāya (= intention)
class;တန်း(တစ်တန်း) ° အတန်း(တစ်ခု တစ်တန်း);třída ° hodina
(vyučovací);sg.
class (of course): When does the class begin? (“At how many
hours will start the lesson?”);တန်း: အတန်း ဘယ်နှစ်နာရီမှာ
စမလဲ။;lekce (kurzu): Kdy začíná lekce? (“V kolik hodin začne
lekce?”);inter. col.
class: There are too many students in this class.;အတန်း:
ဒီအတန်းမှာ ကျောင်းသား များလွန်းတယ်။;třída: V této třídě je příliš
mnoho studentů.;

classical literature;ဂန္ထဝင်;klasická literatura;n.
classical literature: We have the classical prosaic literature only
as books, as electronic files (we) don’t (“have”).;ဂန္ထဝင်:
ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ ဂန္ထဝင် စကားပြေအဖွဲ့တွေက စာအုပ်အနေနဲ့ပဲ ရှိတယ်။
လျှပ်စစ်တိုင်အနေနဲ့ မရှိဘူး။;klasická literatura: Máme klasickou
prozaickou literaturu pouze jakožto knihy, jakožto elektronické
soubory ne (~ “nemáme”).;
classification (“kinds (and) types”);အမျိုးအစား;klasifikace (“druhy
(a) typy”);n.
classification: classification of Pāli commentaries;အမျိုးအစား:
ပါဠိအဋ္ဌကထာအမျိုးအစား;klasifikace: klasifikace Pāli komentářů;n.
classify (“collect² similar¹ kinds^o”);မျိုးတူစု;klasifikovat (“sbírat²
podobné¹ druhy^o”);T
clean;လျှော်, čistit;T
clean (“clean (and) clear”);သန့်ရှင်း;čistit (“vyčistit (a) vyjasnit”);T
clean (“make² clean^o (and) clear¹”);သန့်ရှင်းစေ;čistit (“dělat² čistě¹
(a) jasné^o”);T
clean (stupa and other rel. things, “(make) looking-sublime¹ (by)
water^o”);ရေသပ္ပယ် (and also ရေသဗ္ဗယ်);čistit (stupu a jiné náb.
objekty, “(udělat) vypadající-vznešeným¹ vodou^o”);T P. sappāya
(= beneficial, suitable)
clean (vegetables etc.);ဆေးကြော ° ဆေး;čistit (zeleninu atd.);T
clean, be;စင် ° ကြည် ° သန့်;čistý, být;l (or) l un. (or) adj.
clean, be (“(be) clean (and) clear”);သန့်ရှင်း;čistý, být (“(být) čistý
(a) jasný”);l
clean, be (also about air, “good (and) clean”);ကောင်းသန့်;čistý,
být (také o vzduchu, “dobrý (a) čistý”);l
clean, be very (“clear (and) clean”);ရှင်းသန့်;čistý, být velice
(“jasný (a) čistý”);
clean, be: Her clothes is clean.;သန့်ရှင်း: သူမ အဝတ်တွေက
သန့်ရှင်းတယ်။;čistý, být: Její oblečení je čisté.;
clean: Should (we) breath clean air?;ကောင်းသန့်:
လေကောင်းလေသန့်ရှူဖို့လား။;čistý: Měli bychom dýchat čistý
vzduch?;inter.
cleanse (vegetables etc.);ဆေးကြော ° ဆေး;očistit (zeleninu
atd.);T
cleanse: I am cleansing the vegetables.;ဆေး: ကျွန်တော်
ဟင်းရွက်စိမ်းတွေ ဆေးနေတာ။;oplachovat: (“Já”) oplachuji
zeleninu.;cont. um.
clear;သဲကွဲ ° ရှင်း;jasný;adj. un. (or) adj.
clear (~ “clarity”): This translation is neither clear, nor exact.
(“This translation does not have clarity (and)
exactness.”);ရှင်းလင်းမှု: ဒီဘာသာပြန်က ရှင်းလင်းမှု တိကျမှု
မရှိဘူး။;jasný (~ “jasnost”): Tento překlad není ani jasný, ani
přesný. (“Tento překlad nemá jasnost (a) přesnost.”);
clear up;ရှင်း;objasnit;T
clear, be;လင်း ° လုံ ° လွင် ° လင်း ° ကြည် ° ရှင်း;jasný, být (čistý) °
jasný, být ° čirý, být ° jasný, být (o světle);l (or) l un. (or) adj.
clear, be (about a translation, “touch (and)
come”);ထိရောက်;jasný, být (o překladu “dotýkat-se (a)
přicházet”);T col.
clear, be very (“clear (and) clean”);ရှင်းသန့်;jasný, být velice
(“jasný (a) čistý”);
clear, be: It is clear, that it is very good.;သန့်ရှင်း: မိုက်ဆိုတာ

လွင်ပါတယ်။ (~ သန့်ရှင်းနေတာပဲ မိုက်လိုက်တာ) ° လွင်: မိုက်ဆိုတာ
လွင်ပါတယ်။ (~ သန့်ရှင်းနေတာပဲ မိုက်လိုက်တာ);jasný, být: Je jasné,
že je to velice dobré.;pol. col.
clear: it becomes very clear;ရှင်း: သိပ်ရှင်းလာပါသည်;jasný: stává
se velice jasným;writ.
clearest;အရှင်းဆုံး;nejjasnější;adj.
clearest ("most¹ clear");အရှင်းဆုံး;nejjasnější ("nejvíce¹
jasný");adj.
clearest: (I) want to write the clearest explanation for that
text.;အရှင်းဆုံး: အဲဒီစာသားကို အရှင်းဆုံး ရေးချင်ပါတယ်.;nejjasnější:
Chci napsat nejjasnější vysvětlení toho (~ "tomu") textu.;pol.
clearly ("be-clear (and) shine {adverber}");ရှင်းလင်းစွာ;jasně ("být-
jasný (a) svítit {příslovec}");adv.
clearly see (~ "know");ရှင်းလင်းစွာ သိ;jasně vidět (~ "věděť");I
clerk ("write {nouner}");စာရေး(တစ်ယောက်);úředník ("psát
{jmenec}");sg.
clever, be;တော် ° လိမ္မာ;chytrý, být;l
clever, be ("be-able");တတ်;chytrý, být ("být-schopný");l
clever, be ("clever (and) shrewd");လိမ္မာပါးနပ်;chytrý, být
(mazaný, "chytrý (a) mazaný");l
clever, be ("to-twist (and) be-firm");လိမ်မာ (from လိမ္မာ);chytrý,
být ("kroutit (a) být-pevný");l
clever, be ("two-twist (and) be-firm");လိမ်မာ (from လိမ္မာ);rozum,
mít ("kroutit (a) být-pevný");l
clever, be: Friend, be clever!;လိမ္မာ: လိမ္မာပါတော့ကွာ;rozum, mít (~
"chytrý, být"): Příteli, měj rozum (~ "bud' chytrý")!;
clever, very: Finding (that) what you have written, (I) happen to
praise (it as) seriously, very clever.;တော်တော်: ခင်ဗျား
ရေးထားတာတွေလို တော်တော်လေးချီးကျူးမိပါတယ်.;chytré, velice:
Shledal jsem, co jsi napsal, (a) ("stalo-se,že") chválím (to
jakožto) vážně, velice chytré.;pol.
clever: I am sorry. ("Because (I) am not clever.");တော်:
မတော်လို့ပါ;chytrý: Omlouvám se. ("Protože nejsem
chytrý.");pol.
climatic changes ("climatic change (and) exchanging
{pl.}");ရာသီဥတု အပြောင်းအလဲတွေ;klimatické změny ("klimatická
změna (a) záměna {pl.}");pl.
climb (go upwards);တက်;vystupovat vzhůru;T
climb (up);တက်;lézt (vzhůru) ° lézt (nahoru);T
climb mountains ("ascend¹ mountains");တောင်တက်;lézt na hory
(horolezectví, "lézt¹ (na) hory");T
climb up;တက်;lézt;T
climb: (He) has climbed the mountain.;တက်: တောင်ကို
တက်ခဲ့ပြီ.;lézt: Vylezl na horu.;p.p.
climb: If one climbs the mountain and looks (one) may see
Mandalay.;တက်: တောင်ပေါ်ကိုတက်ပြီးကြည့်ရင် မန္တလေးကို
မြင်နိုင်ပါတယ်.;leze: Když vyleze(te) na horu a podívá(te) se,
může(te) vidět Mandalaj.;
climbing mountains: I have the hobby of climbing mountains. ("I
include hobby (of) climbing mountains.");တောင်တက်: ကျွန်တော်
တောင်တက်ဝါသနာပါပါတယ်.;horolezectví: Mým koníčkem je
horolezectví. ("Já zahrnuji koníček lezení (na) hory.");um.
cling;တွယ်;lpět na;l
cling ("stick-to, embrace (and) fix");တွယ်ဖက်ထား;lpět ("přilepit-

se, obejmout (a) upevnit");T
clinic ("room¹ (of) medicine");ဆေးခန်း(တစ်ခန်း);klinika (lékařská,
"pokoj¹ léků");sg.
clock;နာရီ(တစ်လုံး);hodiny (nástěnné atd.);sg.
clock ("hours² stuck¹ (on) column");တိုင်ကပ်နာရီ;hodiny (stroj,
"hodiny přilepené¹ (na) sloupu");n.
clock: without using clock;တိုင်ကပ်နာရီ: တိုင်ကပ်နာရီ
မသုံးဘဲ;hodiny (stroj): aniž by používal hodiny;
close;ပိတ်;zavřít;T
close ("in¹ nearby");အနားမှာ;blízko ("v¹ poblíž");adv.
close ("little bit");နည်းနည်းလေး;blízko ("trošičku");
close to;နားတွင် ° အနီးမှာ;blízko (čemu) ° blízko;prep. (or) prep.
writ.
close to a;အနီး;poblíž;adv.
close to: close to a ("great") teacher;အနီး: ဆရာတော်
အနီး;poblíž: poblíž ("velkého") učitele;
close, be;နီး;poblíž, být ° blízko, být;l (or)
close, be ("approach¹ near");နီးကပ်;poblíž, být ("přiblížit-se¹
blízko");l
close, be ("be-intimate (and of) hidden-fact");ရှင်းနီးမြှုပ်နှံ;blízký,
být ("být-důvěrný (a) skrytých-informací");l
close, be ("be-intimate (and) close");ရှင်းနီး;blízký, být ("být-
důvěrný (a) blízký");l
close, be ("be-near (and) connected");နီးစပ်;blízko, být ("být
poblíž (a) spojený");l
close, be ("come¹ near");နီးလာ;blízko, být ("přijít blíž");l
close, be: As for Aung Lan, (it) is quite close (~ "closer") to (~
"with") us.;နီးလာ: အောင်လံဆိုရင် ကျွန်တော်တို့နဲ့
နည်းနည်းပိုနီးလာတယ်.;blízko, být: Co se týče Aun Lenu, je k
nám poměrně blízko.;
close, get ("come² close^o (and) approach¹");နီးကပ်လာ;blízko,
dostat se ("přijít² blízko^o (a) přiblížit-se¹");T
close, get: When (you) get too much close, (you), indeed, get
scorched.;နီးကပ်လာ: အလွန်နီးကပ်လာတဲ့အခါ
လောင်ကျွမ်းသွားရောပဲ.;blízko, dostat se: Když se dostaneš moc
blízko, vskutku, popálíš se.;col.
close: (I) close the shop.;ပိတ်: ဆိုင်ပိတ်တယ်.;zavřít: Zavírám
obchod.;
close: According to what the teacher said, today the school is
closed.;ပိတ်: ဆရာအပြောအရ ဒီနေ့ကျောင်းပိတ်တယ်.;zavřít: Podle
toho co řekl učitel, je dnes škola zavřená.;
close: Go this way, it is very close. ("Go according to this way,
indeed, just little bit is needed.");နည်းနည်းလေး: ဒီလမ်းအတိုင်းသွား
နည်းနည်းလေးပဲ လိုတော့တယ်.;blízko: Jed'te tudy, je to velice
blízko. ("Jed'te podle této cesty, již jen trochu je, vskutku,
potřeba.");imper.
close: I noticed, that (the shop) was ("completely") closed.;ပိတ်:
ပိတ်ထားလိုက်တာ သတိထားမိတယ်.;zavřít: Všimla jsem si, že (ten
obchod) byl ("zcela") zavřený.;col.
close: Shop is closed.;ပိတ်: ဆိုင်ပိတ်တယ်.;zavřít: Obchod je
zavřený.;
close: The door is closed.;ပိတ်: တံခါးက ပိတ်ထားတယ်.;zavřít:
Dveře jsou zavřené.;
closet ("upright standing cupboard");မတ်ရပ်ဗီရီ(တစ်လုံး)

[ma.ya.bīrō];šatník (skříň, “vzpríma stojící kredenc”);sg.
clothes;အဝတ်;oblečení;n.
clothes (“clothes (and) cloths”);အဝတ်အထည်;oblečení (“oblečení (a) látky”);n.
clothes (generally, “clothing (and) clothing”);အဝတ်အထည်;oblečení (“oblékání (a) oblékání”);n.
clothes of lay people (indicates difference between lay people and monks, “laity’s clothes (like that of cat”);လူဝတ်ကြောင့်;oblečení laiků (naznačuje rozdíl mezi laiky a mnichy, “laické oblečení (jako to) kočky”);n. Bh. P. vattha (= clothes)
clothes: (He, the king) has stated, that (he) would give clothes (to people) by (his) left hand.;အဝတ်အစား: ဗယ်လက်ဖြင့် (~ ဘယ်လက်ဖြင့်) အဝတ်အစားများပေးမည်ဟု မိန့်ခွဲသည်။;oblečení: (Král) prohlásil, že bude svou levou rukou dávat lidem oblečení.;p.p. writ.
clothes: He is washing clothes.;အဝတ်: သူ အဝတ်လျှော်နေတယ်။;prádlo: (“On”) pere prádlo.;cont.
clothes: Her clothes is clean.;အဝတ်: သူမ အဝတ်တွေက သန့်ရှင်းတယ်။;oblečení: Její oblečení je čisté.;
clothes: I search clothes to dress.;အဝတ်အထည်: အဝတ်အထည် ဝတ်ဖို့ရှာတာ။;oblečení: Hledám oblečení k oblečení.;
clothes: Lay people chase after money, vehicles, houses, love, beautiful clothes, success, fame etc.;အဝတ်အစား: လူတွေဟာ ပိုက်ဆံ၊ ယာဉ်၊ အိမ်၊ ချစ်ခြင်း၊ အဝတ်အစား(လူ)၊ အောင်မြင်မှု၊ ကျော်ကြားမှု စသည်တို့ကို လိုက်စားကြတယ်။;oblečení: Laici se honí za penězi, vozidly, domy, láskou, krásným oblečením, úspěchem, slávou atd.;
clothes: She puts his clothes in the washing machine.;အဝတ်အစား: သူမ အဝတ်လျှော်စက်ထဲကို သူ့အဝတ်အစားတွေ ထည့်နေတယ်။;oblečení: (“Ona”) vkládá jeho oblečení do pračky.;cont.
clothes: Sometimes the clothes is made (~ “sewn”) of wool.;အဝတ်အစား: တစ်ခါတရံ အဝတ်အစားတွေကို သိုးမွေးနဲ့ ချုပ်ကြတယ်။;oblečení: Někdy je oblečení ušito z vlny.;
clothing (“clothes (and) kinds (of it)”);အဝတ်အစား;oblečení (“oblečení (a jeho) druhy”);n.
cloud;တိမ်(တစ်ခု) ° တိမ်တောင်(တစ်ခု) ° တိမ်ဆိုင်(တစ်ခု) ° မိုးတိမ်(တစ်ခု) ° တိမ်(တစ်လုံး);mrak;sg. rare (or) sg.
cloud, rain (“rain cloud”);မိုးတိမ်(တစ်လုံး);mrak, dešťový (“dešťový mrak”);sg.
cloud, rain: Rain clouds are (~ “came”) very low.;မိုးတိမ်: မိုးတိမ်တွေ အတော်နိမ့်လာပြီ။;mrak, dešťový: Dešťové mraky (~ “přišly”) velice nízko.;p.p.
cloud: The clouds in the sky are being thick.;တိမ်: ကောင်းကင်မှာ တိမ်တွေထူနေပြီ။;mrak: Mraky na obloze jsou (nejednou) velké (~ “tlusté”);p.p.
clown (“person (who) jests”);လူပြက်(တစ်ယောက်);klaun (“osoba (která) žertuje”);sg.
club (group);အသင်း(တစ်ခု);klub (skupina);sg.
clutches (“inside¹ hands”);လက်ထဲ ° လက်တွင်း;spáry (“v¹ rukou”);n.
Co?;ဘာလဲ။What?;inter. col.;
coal (“fire’s blood”);မီးသွေး;uhlí (“krev¹ ohně”);n.

coal: To barbecue meat is (~ “are”) used coal.;မီးသွေး: အသားကင်သို့ မီးသွေးကို သုံးကြတယ်။;uhlí: Ke grilování masa se používá uhlí.;
coast (“shore base”);ကမ်းခြေ;pobřeží (“pobřeží¹ základna”);n.
Coca Cola: Drinks, such as Coca Cola, beer etc.;ကိုကာကိုလာ: ကိုကာကိုလာဘီယာစတဲ့သောက်စရာတွေ;Coca Cola: Nápoje jako Coca Cola, pivo atd.;
Coca-Cola;ကိုလာ;Coca-Cola (nápoj);n. E. Coca-Cola
cockroach (“biting¹ insect”);ပိုးဟပ်(တစ်ကောင်);šváb (“kousavý¹ hmyz”);sg.
cockroach (“insect (which) bites”);ပိုးဟပ်(တစ်ကောင်);šváb (“hmyz (který) kouše”);sg.
cocoa (beverage);ကိုကိုး [koukou:];kacao (nápoj);n. E. cocoa
coconut;အုန်း(တစ်လုံး);kokos;sg.
coconut (“fruit¹ (of) boom”);အုန်းသီး(တစ်လုံး);kokos (“ovoce¹ dunění”);n.
coconut: Give dowry of coconut (“tray”) (and) banana tray.;အုန်း: အုန်းပွင့်ကိုပျော်ပွဲနဲ့ တင်တောင်းပေါ့။;kokos: Dej věno tácu kokosů (a (“tácu”) banánů.;imper. col.
coffee;ကော်ဖီ;káva;n. E. coffee
coffee bar (“tea shop”);လက်ဖက်ရည်ဆိုင်;kavárna (“obchod¹ čaj”);n.
coffee bar: But a coffee bar is (here).;လက်ဖက်ရည်: လက်ဖက်ရည်ဆိုင်လေးတော့ ရှိတယ်။;kavárna: Ale kavárna (tu) je.;
coffee, instant (“coffee powder”);ကော်ဖီမှုန့်;káva, instantní (“kávový prášek”);n. E. coffee
coffee: (He) sprinkles sugar into the coffee.;ကော်ဖီ: ကော်ဖီထဲကို သကြားထည့်တယ်။;kávy: Sypte (si) cukr do kávy.;
coffee: two cups of coffee;ကော်ဖီ: ကော်ဖီနှစ်ခွက်;káva: dva šálky kávy;
coin (“money dropping-off”);ပိုက်ဆံအကြွ(တစ်ခု);mince (“peněžní od-padávání”);sg.
coins: coins for telephone call;ပိုက်ဆံအကြွ: တယ်လီဖုန်းဆက်ဖို့ ပိုက်ဆံအကြွ;mince: mince na telefonní hovor;n.
Coke (beverage);ကုတ် ° ကိုလာ;Coke (nápoj) ° Cola (nápoj);n. E. Cola (or) name
Coke: Do (you) like also Coke?;ကုတ်: ကုတ်ကော ကြိုက်သလား။;Cola: Máš rád také Colu?;inter. col.
cokoliv;သမျှ;whatever;suff.;
Cola;ကိုလာ;Cola (nápoj);n. E. Cola
Cola: The glass of Cola is (“just”) full.;ကိုလာ: ကိုလာဖန်ခွက်က အပြည့်ပဲ။;Cola: Sklenice Coly je (“prostě”) plná.;col.
cold (sickness, “catching¹ coldness”);အအေးမိခြင်း;rýma (“chytání¹ studena” ° nastydnutí (“chytání¹ studena” ° nachlazení (“chytání¹ studena”);n.
cold drink (“sth.-cool”);အအေး;studené pití (“něco-chladného”);n.
cold drinks bar (“coldness shop”);အအေးဆိုင်;obchod s chlazenými nápoji (“obchod¹ studena”);n.
cold drinks bar: OK, briefly said (~ “If was said, indeed, ‘let (us) talk briefly’”), nearby there is no more (any) cold drinks bar.;အအေးဆိုင်: တိုတိုပြောကြစို့ ဆိုရင်တော့ ဒီနားမှာ အအေးဆိုင် မရှိတော့ပါဘူး။;obchod s chlazenými nápoji: Dobře, stručně řečeno (~ “kdyby bylo řečeno, vskutku, ‘necht¹ mluvíme stručně”), poblíž již není žádný obchod s chlazenými nápoji.;col.

pol.
cold season (winter);ဆောင်း;studené období (zima);n.
cold, be;အေး;studený, být; (or) I un.
cold, have (sickness, "catch" coldness);အအေးမိ(နေ);nachladit se ("chytnout" studeno) ° nastydnout ("chytnout" studeno) ° rýmu, mít ("chytnout" studeno);l.
cold, have: (I) am sick (~ "life is not good), because I have cold.;အအေးမိ(နေ): ကျွန်မ အအေးမိနေလို့ နေလို့ မကောင်းဘူး;;nachladit se: Jsem nemocná (~ "život není dobrý"), protože jsem se nachladila.;uw.
cold, have: The woman got cold.;အအေးမိ: အမျိုးသမီး အအေးမိသွားတယ်;;rýmu, mít: (Ta) žena má (~ "chýtila") rýmu.;s.p.
cold: After snow falls, (the weather) is cold.;အေး: နှင်းကျပြီး ရာသီဥတု အေးတယ်;;zima: Po (tom, co) napadá sníh, je zima (~ "studené počasí");.
cold: Because it is cold, the young boy, indeed, puts on a sweatshirt.;အေး: အေးလို့ ကောင်ကလေးက ဆွယ်တာအင်္ကျီကို ထပ်ဝတ်လိုက်တယ်;;zima: Protože je zima, malý chlapec si, vskutku, obléká svetr.;col.
cold: In the North Pole it's very cold.;အေး: မြောက်ဝင်ရိုးစွန်းမှာ အလွန်အေးတယ်;;zima: Na Severním Pólu je ohromná (~ "ohromně") zima.;
cold: Today it's colder than yesterday.;အေး: မနေ့ကထက် ဒီနေ့ ဝိုအေးတယ်;;zima (chladný): Dnes je chladněji než včera.;
colleagues: good friends, colleagues (and) great people from Internet (~ "online");အပေါင်း: အွန်လိုင်းပေါ်မှ မိတ်ဆွေအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့;kolegové: dobří přátelé, kolegové (a) velcí lidé z internetu (~ "online");
collapse;ပြို;hroutit se ° zhroutit se;T
colleague ("work colleague (who) holds (and) embraces");လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်(တစ်ယောက်);kolega ("pracovní kolega (který) drží (a) objím;
colleagues;အပေါင်း;kolegové;n.
collect;သိမ်း ° ကောက် ° စု;sbírat ° vybírat;T
collect ("collect (and) fix");သိမ်းထား;sbírat ("sbírat (a) upevňovat");T
collect ("collect (and) take");ကောက်ခံ;sbírat ("sbírat (a) brát") ° vybírat ("sbírat (a) brát");T
collect (money from friends, "go-around (and) collect");လိုက်ကောက်;vybírat (peníze od přátel, "chodit-okolo (a) sbírat");T
collect (money from friends): (He) collects donated money.;လိုက်ကောက်: လိုက်ကောက်တယ် ပိုက်ဆံအလှူ;vybírat (peníze od přátel): Vybírá darované peníze.;
collect (money from friends): Collecting means, (that I) go to (my) friends and ask (them) to donate money (~ "to receive donation of money");လိုက်ကောက်: လိုက်ကောက်ဆိုတာ သူငယ်ချင်တွေဆီ သွားပြီး ပိုက်ဆံနဲ့ အလှူခံ တောင်းတာ;;vybírat (peníze od přátel): Vybírání znamená, že chodím za přáteli a žádám je aby darovali peníze (~ "abych dostal dar peněz");.
collect: Go after (friends) and collect money (for act of generosity);ကောက်ခံ: ပိုက်ဆံကို လိုက်လံကောက်ခံတယ်;;vybírat: Jít za (přáteli) a vybírat peníze (za účelem štědrého činu);.

collect: May (you) collect (good) kamma.;ကောက်: ကံကောက်ပါစေ;;hromadit: Kéž hromadíš (dobrou) kammu.;w. pol.
collect: the collected words;သိမ်းထား: သိမ်းထားခဲ့သာ စကားလုံးတွေများ;sbírat: nasbíraná slova;
collectively;ဝိုင်း;kolektivně;adv.
college;ကောလိပ်;střední škola;n. E. college
college ("building");အဆောင်;kolej (studentská, "budova");n.
college: They founded (~ "built") national college (a) national (primary) schools.;ကောလိပ်: အမျိုးသားကောလိပ်နှင့် အမျိုးသားကျောင်းများကို တည်ထောင်ကြပါသည်;;střední škola: Založili (~ "postavili") národní střední školu (a) národní (základní) školy.;writ. pol. pl.
color;အရောင်(တစ်ရောင်) ° အရောင် ° အရောင်(တစ်ရောင်);barva;n. (or) sg.
color (~ "blue"): Do (you) have blue (one)?;ရောင် (~ "အပြာ"): အပြာ ရိလား;barva (~ "modrá"): Máte modrou?;inter. col.
color (~ "white"): (I) like the white book.;ရောင် (~ "အဖြူ"): စာအုပ်အဖြူကြိုက်ပါတယ်;;barva (~ "bílá"): Mám rád (tu) bílou knihu.;pol.
color ("blue"): Because the woman will do the laundry, (she) is wearing blue gloves.;အရောင် ("အပြာ"): အမျိုးသမီးက သန့်ရှင်းရေးလုပ်မလို့ လက်အိတ်အပြာ ဝတ်ထားတယ်;;barva ("modrá"): Protože se (ta) žena bude prát prádlo, má na sobě (~ "nosí") modré rukavice.;
color, green: The salad is just ("being") green.;စိမ်း: အသင့်က စိမ်းနေတာပဲ;;barva, zelená: (Ten) salát je prostě zelený.;col.
color: I wear a hat of white color (on my head);ရောင်: ကျန်မ အဖြူရောင်ဦးထုပ် ဆောင်းထားတယ်;;barva: Nosím (na hlavě) klobouk bílé barvy.;uw.
color: number eight of black color;ရောင်: အမဲရောင်နံပါတ် ရှစ်;;barva: číslo osm černé barvy;
color: The (pair of) trousers of white color is long.;ရောင်: အဖြူရောင် ဘောင်းဘီတွေက ရှည်တယ်;;barva: Ty (jedny) kalhoty bílé barvy jsou dlouhé.;
color: The bear is white. ("Bear has white color.");ရောင်: ဝက်ဝံက အဖြူရောင် ရိတယ်;;barva: Medvěd je bílý. ("Medvěd má bílou barvu.");
color: this color;အရောင်: ဒီအရောင်;;barva: tahle barva;
color: What is the color of the car? ("Which is the car's color?");အရောင်: ကားက ဘာအရောင်လဲ;;barva: Jakou barvu má to auto? ("Jaká je barva auta?");inter.
colorful ("full" (in) color);ရောင်စုံ;barevný ("plný" barvy);adj.
colorful, be ("full" (in) color) (and) hue);အရောင်အသွေးစုံ;barevný, být ("plný" barvou" (a) odstínem");l
colorful: colorful shirt;ရောင်စုံ: ရောင်စုံ အင်္ကျီ;barevný: barevná košile;n.
colorful: If many flowers become colorful (and) adequate, the spring has come.;အရောင်အသွေးစုံ: ပန်းများအရောင်အသွေးစုံလင်လာလျှင် နွေရာသီရောက်ပြီ;;barevný: Pokud se ("stalo") mnoho květin barevnými (a) přiměřenými, přišlo jaro.;p.p.
colorful: The forest is colorful.;အရောင်စုံ: သစ်တောက

အရောင်စုံတယ်။;barevný: Les je barevný.;
 colourful, be ("full" (in) color°);အရောင်စုံ;barevný, být ("plný
 barev°");l
 column;တိုင်(တစ်တိုင်);sloup;sg.
 column (of writing, "writing column");စာတိုင်(တစ်ခု);sloupec
 ("sloup" psaní°);sg.
 column (of writing);ကော်လံ(တစ်ခု);sloupec;sg. E. column
 column: (I) separate (it) to two equal columns.;ကော်လံ:
 ကော်လံနှစ်ခုစီ သီးသန့်ခွဲပါတယ်။;sloupec: Rozdělím (to) na dva
 stejné sloupce.;pol.
 column: while looking at one column;ကော်လံ: ကော်လံတစ်ခုကို
 ကြည့်နေစဉ်;sloupec: zatímco se dívám na jeden sloupec;cont.
 comb (for combing hair);ဘီး(တစ်ခု);hřeben (na česání);sg.
 combine (together, "stick-together (and)
 join");ပူးပေါင်း;kombinovat (dohromady, "přilepit-k-sobě (a) spojit")
 ° zkombinovat (dohromady, "přilepit-k-sobě (a) spojit");T
 come;ရောက် ° လာ;přijít;T
 come ("become (and) come");ဖြစ်လာ;přijít ("stát-se (a) přijít");l
 come ("pace (and) arrive");ကြွရောက်;přijít ("kráčet (a) přijít");T
 resp.
 come (about monks, "come" (by) going°);ကြွလာ;přijít (o
 mniších, "přijít" chozením°);T mn.
 come (about monks);ကြွ;přijít (o mniších);T mn.
 come (and) see;ဝင်ကြည့်;přijít (a) dívat se na;T
 come (and) see: (I) don't have the mood to ("want to") come
 and see, any more.;ဝင်ကြည့်: ဝင်ကြည့်ချင်စိတ်မရှိတော့ဘူး။;přijít (a)
 dívat se na: Už nemám náladu ("chtít") (znovu) přijít a dívat se
 (na to).;col.
 come (back): When do (you) plan (~ "have") to come to
 Myanmar again.;ပြန်: ဘယ်တော့ မြန်မာပြည်ကို
 နောက်တစ်ကြိမ်ပြန်လာဖို့ ရှိလဲ။;přijít (zpět): Kdy plánuješ (~ "máš")
 znovu přijít do Myanmaru?;inter.
 come (for monks);ကြွ;přijít (pro mnichy);T utmn.
 come (for monks): day of coming (in future, for monks);ကြွ:
 ကြွမယ်ရက်;přijít (o mniších): den příjezdu (v budoucnu, pro
 mnichy);
 come (not only once);လာလာ;přijít (ne jen jednou);T
 come (not only once): Whenever you come, (you) have to
 leave quickly somewhere.;လာလာ: မင်း ဘယ်အချိန်ပဲ လာလာ
 တစ်နေရာရာကို အမြန်ဆုံး မင်းသွားရမယ်။;přijít (ne jen jednou):
 Kdykoliv přijdeš, musíš rychle někam jít.;fut. col.
 come (up);တက်;vyjít (nahoru);T
 come across ("meet (and) get");တွေ့ရ;narazit na ("setkat-se (a)
 dostat");l
 come across ("not-thinking (of the) sign (and) meet-
 with");အမှတ်မထင်တွေ့;narazit na ("nemyslet (na) znamení (a)
 setkat-se-s");T
 come and go ("happen (and) be-broken");ဖြစ်ပျက်;přicházet a
 odcházet ("stát-se (a) rozbit-se");l
 come and go: (I) grasp the concentration and watch what
 comes (and) goes.;ဖြစ်ပျက်: သမာဓိလေးဖမ်းပြီး
 ဖြစ်ပျက်ပျက်ပါတယ်။;přicházet a odcházet: Chytnu (své) soutředění
 a sleduji co přichází a odchází.;pol. med.
 come back (also in ပြန်လာ);ပြန်;vracet se (také v ပြန်လာ);T

come back: (I) have an intention to come back for a while next
 year.;ပြန်: နောက်နှစ် ခဏပြန်ဖို့ စိတ်ကူးရှိပါတယ်။;vrátit se: Mám
 záměr se příští rok na chvíli vrátit.;pol.
 come close;တပ်;přijít blíže;T
 come closer to sb. ("approach", come-close² (and) come³
 towards°);ချဉ်းကပ်လာ -ဆီး;přistoupit k (někomu, "přiblížit-se¹,
 přijít-blíž² (a) přijít³ k°");T
 come from: (I) come from Czechia.;လာ -မှ: ချက် နိုင်ငံမှ
 လာပါတယ်။;pocházet z: Pocházím z Česka.;col. pol.
 come in;ဝင်;vejít;T
 come off (succeed, "succeed (and) see");အောင်မြင်;vydařit se
 (uspět, "uspět (a) vidět");l
 come on: (Come on,) accept!;လိုက်: လက်ခံလိုက်ပါ။;no tak: (No
 tak,) přijmi!;col. imper. pol.
 come on!;လိုက်;no tak!;inter. col.
 come right (succeed, "succeed (and) see");အောင်မြင်;podařit se
 (uspět, "uspět (a) vidět");l
 come to ("approach (and) come-close");ချဉ်းကပ် -တိုး;přijít k
 ("přiblížit-se (a) přijít-blíž");T
 come to (a certain state, position etc., "happen (and)
 come");ဖြစ်လာ;dojít (do určitého stavu, pozice atd., "stát-se (a)
 přijít");l
 come to (a certain state, position etc., "take (and)
 come");ရလာ;dojít (do určitého stavu, pozice atd., "vzít (a)
 přijít");l
 come to an end;ဆုံး;dojít konce ° dojít na konec;T
 come to be ("become to come (and) be");အဖြစ်သို့ရောက်ရှိ;stát
 se ("stát se přijít (a) být");T
 come to conclusion ("lower¹ (to) conclusion°");ကောက်ချက်ချ;dojít
 k závěru ("snížit¹ (ke) závěru°");T
 come up;တက်;vylézt;T
 come up (appear, "appear (and) come");ပေါ်လာ;objevit se
 ("objevit-se (a) přijít");l
 come: (At) want time do (you) want (me) to come for
 sure?;လာ: ဘယ်အချိန်လာမဲ့စေချင်သလဲ။;přijet: V kolik hodin
 chcete, abych opravdu přijel?;inter. col.
 come: (I) came only for a visit.;လာ: အလည်ပဲ လာပါတယ်။;přijet:
 Přijel jsem jen na návštěvu.;pol.
 come: (I) came to buy Shan bag.;လာ: လွယ်အိပ်ဝယ်ဖို့
 လာပါတယ်။;přijet: Přijel jsem koupit si Šanskou tašku.;pol.
 come: (I) came to do (~ "with") business.;လာ:
 အရောင်းအဝယ်ကိစ္စနဲ့ လာပါတယ်။;přijet: Přijel jsem kvůli podnikání.
 ("Přijel jsem s podnikáním.");pol.
 come: (I) came to do work.;လာ: အလုပ်လုပ်ဖို့ လာပါတယ်။;přijet:
 Přijel jsem dělat práci.;pol.
 come: (I) came to take (some) photos.;လာ: ဓါတ်ပုံရိုက်ဖို့
 လာပါတယ်။;přijet: Přijel jsem fotit.;pol.
 come: (I) come from England.;လာ: အင်္ဂလန်က လာပါတယ်။;být (~
 "přicházet"): Jsem (~ "přicházím") z Anglie.;pol.
 come: (I) have overheard ("heard (and) caught"), that (you) will
 come.;လာ: လာမယ်လို့ ကြားမိပါတယ်။;přijít: Zaslechl jsem ("slyšel
 (a) zachytil"), že přijde.;pol.
 come: Also, (I) want everybody to come.;လာ: အားလုံးလည်း
 လာစေချင်ပါတယ်။;přijít: A také, chci, aby všichni přišli.;pol.

come: As for (last) Sunday, I came to Kandy ("village").;လာ: တနင်္ဂနွေနေ့ဆိုရင် ကျွန်တော် ကန်ဒီရွာကို လာပါတယ်။;přijet: Co se týče (minulé) neděle, přijel jsem do ("vesnice") Kandy.;pol. um. come: At what time should (I) come?;လာ: ဘယ်အချိန်လာရမလဲ။;přijet: V kolik hodin (~ "čas") mám přijet?;inter. fut. col. come: At what time will (you) come?;လာ: ဘယ်အချိန်လာမလဲ။;přijít: V kolik hodin (~ "v jaký čas") přijdeš?;inter. come: Come (here).;လာ: လာပါ။;přijít: Přijďte.;imper. pol. come: Come to ("by") the street in front of Kamayut Market.;လာ: ကမာယုတ်ဈေးအရေဘက်လမ်းက လာပါ။;přijít: Přijď na ulici před Kamáyo trhem.;imper. pol. come: Come, ven. Sir.;ကြွ: ကြွပါ ဘုရား;přijít: Pojďte, ctihodný pane.;imper. pol. mn. come: Come!;လာ: လာစို့။;přijít: Pojď!;imper. fr. come: comes (as) first;ဖြစ်လာ: ပထမ ဖြစ်လာသည်။;přijít: přichází (jako) první;writ. come: Floats come on these stages ("to the place where are the stages").;လာ: အလပြကားတွေက စင်ရီတဲနရာကို လာကြပါတယ်။;přijít: Ploché vozy se přidají (~ "přijdou") na tato pódia ("na místo, kde jsou pódia").;pol. come: Have (you) come just for a visit?;လာ: အလည်ပဲ လာတာလား။;přijet: Přijel jste pouze na návštěvu?;inter. come: having come to him;လာ: သူ့ဆီလာပြီး;přijít: po té, co (jsem) k němu přišel;p.p. come: I came (here) to do work. ("(I) come with work.");လာ: အလုပ်နဲ့လာပါတယ်။;přijet: Přijel jsem kvůli práci. ("Přicházím s prací.");pol. come: I've come. (also used when getting ready to come);လာ: ငါလာပြီ။;přijít: Přišel jsem. (také užito při přípravě k příchodu);col. come: Kyi Kyi ("Clearly"), you (have) a phone call here. ("Kyi Kyi, here a phone comes (for) you.");လာ: ကြည်ကြည်အီမှာ နှင့်ဖုန်းလာနေတယ်။;přijít: Či Či ("Čistě"), máš telefon(ní hovor). ("Či Či, tady ti přichází telefon.");cont. col. come: notion, that Buddhaghosa preferred several Sinhalese commentaries ("which were") written before his time ("came").;တိုင်း ဗုဒ္ဓယောသသည် သူ့အချိန်ကာလမတိုင်ခင် ရေးသားပြီးထားသည့် သီဟဠ်အဋ္ဌကထာများကို အနည်းငယ် နှစ်သက်ခဲ့သည့်ဆိုသည့် သဘော;přijít: dojem, že si Buddhaghósa oblíbil několik Sinhálských komentářů ("které byly") napsané před ním (~ "než přišla (jeho) doba").;writ. come: Tell him (that) I cannot come today.;လာ: သူ့ကို ပြောပါ ဒီနေ့ ကျွန်တော် မလာနိုင်ပါဘူး။;přijít: Řekni mu, že dnes nemohu přijít.;imper. pol. um. come: Ven. Sir, come for alms-round.;ကြွ: ဆွမ်းခကြွပါ ဘုရား;pojďte: Ctihodný pane, pojdte na almužní obchůzku.;imper. pol. mn. come: What day (of week) will they come? (They) will come on Thursday.;လာ: ဘယ်နေ့ လာမလဲ။ ကြာသပတေးနေ့ လာမယ်။;přijet: Který den (v týdnu) přijedou? Přijedou ve čtvrtek.;inter. come: What have you come to Burma ("country") for (~ to do)?;လာ: ဗမာပြည် ဘာကိုစွန့် လာသလဲ။;přijet: Kvůli čemu jsi přijel do Barmy ("země")?;inter.

come: whatever city (you) come from;လာ: ဘယ်မြို့က လာလာ;přijdeš: at' už přijdeš z jakéhokoliv města; come: When did he come?;လာ: သူ ဘယ်တုန်းက လာသလဲ။;přijít: Kdy přišel (on)?;inter. col. p.s. come: When the leaves become grown (~ "distributed"), the spring has come.;ရောက်: သစ်ရွက်များ ဝေလာလျင် နွေဦးရောက်ပြီ။;přijít: Když vyroste (~ "jsou-rozdělené") mnoho listů, přišlo jaro.;p.p. come: Where are you from, Bill? ("From which place (you) come, Bill?");လာ: ဘယ်အရပ်က လာသလဲ ဘီလ်။;přijít: Odkud jsi, Bille? ("Z jakého místa přicházíš, Bille?");inter. come: Where do (you) want (me) to come (and) take (you)?;လာ: ဘယ်မှာလာခေါ်စေချင်သလဲ။;přijet: Kde chcete abych přijel (a) vzal (vás)?;inter. col. come: Where do you come from?;လာ: မင်း ဘယ်က လာသလဲ။ ° လာ: ဘယ်က လာသလဲ။ ° လာ: မင်း ဘယ်က လာတာလဲ။ ° လာ: မင်း ဘယ်က လာလဲ။;přijít: Odkud přicházíš? ° být (~ "přicházet"): Odkud jsi? ("Odkud přicházíš?");inter. col. come: Who wants to come?;လာ: ဘယ်သူ လာချင်သလဲ။;přijít: Kdo chce přijít?;inter. col. come: For sure, come (at) half past eight.;လာ: ခ နာရီခွဲ လာခွဲပါ။;přijet: Opravdu, přijďte v půl deváté.;imper. pol. col. come! (to friends or inferior people);လာစမ်း;pojď! (užito k přátelům nebo mladším či nižším osobám);imper. comedian ("actor" (of) jokes" (or) "king's" son" (of) jokes");ဟာသမင်းသား(တစ်ယောက်);komediant ("herec" vtipů" (nebo) "královský" syn" vtipů");sg. P. hāsa (= laughter) comedian (clown);လူပြက်(တစ်ယောက်);komediant (klaun);sg. comedians: The comedians are also good.;လူပြက်: လူပြက်တွေလဲကောင်းတယ်။;komedianti: Komedianti jsou také dobří.;col. comfortable, be ("satisfied" (with) situation");အဆင်ပြေ;dobře, cítit se ("spokojen" (se) situací");I comfortable: (I) am copying ("(and) giving") the full sentences for the ven. Sir as (I) want (him) to have the reading more comfortable.;အဆင်ပြေ: အပြည့်အစုံ ကူးပေးတာက ဦးဖင်းအနေနဲ့ ဖတ်ရတာ ပိုပြီးအဆင်ပြေစေချင်လို့ပါ။;pohodlný: Kopíruji (ty) věty ("(a) dávám") úplně ct. Pánovi, poněvadž chci, aby měl (to) čtení pohodlnější.; coming (next);နောက်;příští;adj. coming: As for coming ("part (of)" July (~ "7(th) month"), (I) may arrive.;လာမဲ့: လာမဲ့လပိုင်းလောက်ဆို (~ လာမဲ့-လပိုင်းလောက်ဆို) ရောက်နေလောက်ရောပေါ့။;nadcházející: Co se týče nadcházející ("části") července (~ "7(.) měsíce"), možná přijedu.;fut. col. coming: He asks me to come. ("He asks me (for) coming.");အလာ: သူ ကျွန်တော့်ကို (အ)လာခိုင်းတယ်။;příchod: Žádá mě abych přišel. ("Žádá mě (o) příchod.");um. commemoration (anniversary, "marking (and) noting");အထိမ်းအမှတ်(တစ်ခု);připomínka (výročí, "označení (a) zaznamenávání");sg. commemoration: As a commemoration of the National Day, lectures, exhibitions (and) competitions are held (~ "made") (and) participated (by people).;အထိမ်းအမှတ်: အမျိုးသားနေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ဟောပြောပွဲများနှင့် ပြပွဲ ပြိုင်ပွဲများကို

ပြုလုပ်ကျင်းပကြပါသည်။;připomínka: Jakožto připomínka Národního Dne, přednášky, přehlídky (a) soutěže jsou pořádány (~ “dělány”) (a) zúčastněné (lidmi).;writ.
commence a new year (“cross² new¹ year⁰”);နှစ်သစ်ကျူး;začít nový rok (“překročit² nový¹ rok⁰”);T
commence a new year (“new year crossing”): It can be also called (~ heard) as “Myanmar new year crossing festival.”;နှစ်သစ်ကျူး: မြန်မာ နှစ်သစ်ကျူးပွဲလိုလဲ ဆိုနိုင်ပါတယ်။;začátek nového roku (“novoroční překročení”): Může být také nazváno (~ slyšeno) jakožto “Festival myanmarského novoročního překročení”.;col. pol.
commentarial character of the canon (“character¹⁰ (and) truth¹¹ regarding³ (the) original⁰ scriptures¹ commentaries^{2m}”);မူရင်းကျမ်းအဋ္ဌကထာဆိုင်ရာ သဘောတရား;komentátorský charakter kánonu (“charakter¹⁰ (a) pravda¹¹ ohledně³ komentářů² originálních⁰ spisů¹”);n.
commentarial character of the canon: The commentarial character of the canon later thoroughly influenced the late commentaries.;မူရင်းကျမ်းအဋ္ဌကထာဆိုင်ရာ သဘောတရား: မူရင်းကျမ်းအဋ္ဌကထာဆိုင်ရာ သဘောတရားသည် နောက်ပိုင်းအဋ္ဌကထာများကို လုံးလုံးလျားလျား ဩဇာလွှမ်းမိုးခဲ့သည်။;komentátorský charakter kánonu: Komentátorský charakter kánonu později zcela ovlivnil pozdější komentáře.;p.s. writ.
commentarial nature;အဋ္ဌကထာဆိုင်ရာသဘော;komentátorský charakter;n.
commentaries (Aṭṭhakathā);အဋ္ဌကထာ;komentáře (Aṭṭhakathā);n. P. aṭṭhakathā (= commentaries)
commentaries (of Pāli, “clarification (and) notes”);ရှင်းလင်းချက်မှတ်တွေ;komentáře (Pāli, “objasnění (a) poznámky”);pl.
commentary (“clarification⁰ (and) collected² notes¹”);ရှင်းလင်းချက်မှတ်စု;komentáře (“objasnění⁰ (a) sesbírané² poznámky¹”);pl.
commentator (“commentary master”);အဋ္ဌကထာဆရာ(တစ်ယောက်) တစ်ပါး;komentátor (“mistr¹ komentátorství⁰”);sg. (mn.)
commentator (“maker² (of) commentary⁰ scriptures¹”);အဋ္ဌကထာကျမ်းပြု(တစ်ယောက် ၊ တစ်ပါး);komentátor (“tvořitel² komentátorských⁰ spisů¹”);sg.
commentator (“master³ (in) making² (of) commentary⁰ scriptures¹”);အဋ္ဌကထာကျမ်းပြုဆရာ(တစ်ယောက် ၊ တစ်ပါး);komentátor (“mistr³ (ve) tvoření² komentátorských⁰ spisů¹”);sg.
commentator (“person³ (who) can² elaborate⁰ (and) preach¹”);အကျယ်ချဲ့ဟောပြောနိုင်သူ(တစ်ယောက်) တစ်ပါး;komentátor (“osoba³ (která) může² rozpracovat⁰ (a) přednášet¹”);sg. (mn.)
commit;ပြု;vykonat;T
commit to memory (“fix¹ (in) observation⁰”);အမှတ်ထား;zapamatovat si (“upevnit¹ (se v) pozorování⁰”);T
common usage, be in (about a translation, “touch (and) come”);ထိရောက်;běžném užití, vyskytovat se v (o překladu “dotýkat-se (a) přicházet”);T col.
community;ရပ်(တစ်ရပ်);společnost;sg.
companion (“blood drinking brave

silver”);သွေးသောက်ရဲဘော်(တစ်ယောက်);společník (“krev pijící statečné stříbro”);sg.
companion (“blood drinking”);သွေးသောက်(တစ်ယောက်);společník (“krev pijící”);sg.
company;ကုမ္ပဏီ(တစ်ခု);společnost (komerční);sg. E. company
compare;ခန့်;porovnat;T
compare (also about qualities of people, “estimate (and) guess”);ခန့်မှန်း;porovnat, porovnávat (také o kvalitách lidí, “odhadnout (a) hádat”);T
compare: Because you cannot be compared (to her).;ခန့်မှန်း: ခင်ဗျားမခန့်မှန်းတတ်လို့ပါ။;porovnávat: Protože tě (s ní) nikdo nemůže porovnávat.;pol.
compassionate, be;ကြင်နာ;soucitný, být;I
compatible with, be;လိုက်;slučitelný s, být;I
compete;ပြိုင်;soutěžit;T
compete (in game);ပြိုင်;soutěžit;T
compete (in) running;အပြေးပြိုင်;soutěžit v běhu;T
compete: (They) compete in dance.;ပြိုင်: အကပြိုင်ကြပါတယ်။;soutěžit: Soutěží v tanci.;pol.
compete: He wants to compete in eating.;ပြိုင်: သူ အစားပြိုင်ချင်ပါတယ်။;soutěžit: Chce soutěžit v jezení.;pol.
competition (“competition event”);ပြိုင်ပွဲ(တစ်ပွဲ);soutěž (“událost¹ soutěž⁰”);sg.
competition: As a commemoration of the National Day, lectures, exhibitions (and) competitions are held (~ “made”) (and) participated (by people).;ပြိုင်ပွဲ: အမျိုးသားနေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ဟောပြောပွဲများနှင့် ပြပွဲ ပြိုင်ပွဲများကို ပြုလုပ်ကျင်းပကြပါသည်။;soutěž: Jakožto připomínka Národního Dne, přednášky, přehlídky (a) soutěže jsou pořádány (~ “dělány”) (a) zúčastněné (lidmi).;writ.
competition: He'll join a race (and run). (“He will join a running competition.”);ပြိုင်ပွဲ: သူ အပြေးပြိုင်ပွဲ ဝင်မယ်။;soutěž: (“On”) bude závodit. (“On vstoupí do běhací soutěže.”);fut.
competition: Though previously we did dramas (and) music competitions, today (~ “as for happening this time”) we are going to have (~ “hold”) discussion.;ပြိုင်ပွဲ: အရင်အကြိမ်တွေတုန်းက ပြဇာတ်တွေ ကိုတပြိုင်ပွဲတွေ လုပ်ခဲ့ပေမယ့် ဒီတစ်ကြိမ်တော့ စကားရည်လွှဲကျင်းပမှာဖြစ်ပါတယ်။;soutěž: Přestože jsme dříve dělali dramata (a) soutěže ve zpívání, dnes (~ “v tuto dobu”) budeme diskutovat (~ “pořádat diskuzi”).;pol. fut.
compile (“make, collect, write (and) draw”);ပြုစုရေးသား;sepsat (“udělat, sesbírat, napsat (a) načrtnout”);T
compile: Mahāpaccariya commentary was used to compile the Samantapāsādikā.;ရေးသား: သမန္တပါသာဒိကာ ရေးသားဖို့ မဟာပစ္စရိယအဋ္ဌကထာကို အသုံးပြုထားသည်။;sepsat: K sepsání Samantapāsādikā byl použit Mahāpaccariya komentář.;writ.
complain (“swell equally, swell equally”);ပွတ်ပွတ်;stěžovat si (“bobtnat rovnoměrně, bobtnat rovnoměrně”);T col.
complement (“filling”);အဖြည့်;doplňek (“plnění”);n.
complementary word (“filling word”);အဖြည့်ပုဒ်(တစ်ပုဒ်);doplňkové slovo (“plnicí slovo”);sg. gram. P. pada (= word)
complementary word: inserting a complementary word;အဖြည့်ပုဒ်: အဖြည့်ပုဒ် ထည့်ပေးထားခြင်း;doplňek: vkládání dopřikového slova;
complete;ကုန် ° ပြီးဆုံး ° ဖြည့်;dokončit ° naplnit ° úplný;T (or) adj.

complete (has neg. connotation, "use-up" (the limit^o);ကမ်းကုန်;kompletní (má spíše negativní význam, "spotřebať limit^o");T

complete, be;စုံ ° o;kompletní, být ° úplný, být;l

complete: May the total (of) blessings be completed (for you).ပြည်စုံ: မင်္ဂလာအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံပါစေ။;naplnit: Kéž je (pro tebe) souhrn (všech) požehnání naplněn.;w. pol.

completely;လိုက် ° လုံးဝ ° အကုန် ° လုံးလုံး ° အားလုံး;zcela ° kompletně;adv. (or) suff. adv. (or) T

completely ("all-around (and) extensively");လုံးလုံးလျားလျား;úplně ("dokola (a) rozsáhle");adv.

completely ("fully (and) completely");အပြည့်အစုံ ° အပြည့်အစုံ;kompletně ("plně (a) zcela") ° zcela ("plně (a) zcela");adv.

completely ("fully (and) to-one's-satisfaction");အပြည့်အဝ;kompletně ("úplně (a) k-něčímu-uspokojení");adv.

completely ("round (and) fat");လုံးဝ;zcela ("kulatý (a) tlustý");adv.

completely: (He) finishes (it) completely.;လုံးလုံး: လုံးလုံးပြီးဆုံးတယ်။;úplně: Úplně (to) dokončuje;

completely: (I) am copying ("and) giving") the full sentences for the ven. Sir as (I) want (him) to have the reading more comfortable.;အပြည့်အစုံ: အပြည့်အစုံ ကူးပေးတာက ဦးရင်းအနေနဲ့ ဖတ်ရတာ ပိုပြီးအဆင်ပြေစေချင်လို့ပါ။;úplně: Kopíruji (ty) věty ("(a) dávám") úplně ct. Pánovi, poněvadž chci, aby měl (to) čtení pohodlnější.;

completely: (It) is completely included there.;အားလုံး: အဲဒီမှာ အားလုံးပါဝင်တယ်။;zcela: Je (to) tam zcela obsaženo.;

completely: (It)'s completely beautiful.;အားလုံး: အားလုံးလှတယ်။;úplně: Je (to) úplně krásné.;

completely: At that time the deciding is completely finished.;လုံးဝ: ထိုအချိန် ဆုံးဖြတ်ခြင်း လုံးဝ ပြီးဆုံးပါတယ်။ (~ ထိုအချိန် လုံးဝဆုံးဖြတ် ပြီးပြီ။);zcela: V tu dobu je rozhodování zcela ukončeno.;pol.

completely: I noticed, that (the shop) was ("completely") closed.;လိုက်: ပိတ်ထားလိုက်တာ သတိထားမိတယ်။;zcela: Všimla jsem si, že (ten obchod) byl ("zcela") zavřený.;col.

completely: The meditation is completely finished.;လုံးဝ: ဘာဝနာလုံးဝပြီးဆုံးတယ်။;zcela: Meditace je zcela ukončena.;

completely: to be able to help out (my) family

completely;အပြည့်အဝ: မိသားစုကို အပြည့်အဝ ထောက်ပံ့နိုင်ဖို့;plně: abych byl schopen (své) rodině plně vypomoci;

complicated, být;ခက်;složitý, být;l

complicated, být ("(be) difficult (and) hard");ခက်ခဲ;složitý, být ("(být) náročný (a) těžký");l

compose ("line-up (and) compose");စီကုံး;sepsat ("seřadit (a) sepsat");T

compose ("make, collect, write (and) draw");ပြုစုရေးသား;sepsat ("udělat, sesbírat, napsat (a) načrtnout");T

compose (a writing, "compose" in-row^o);စီကုံး;sepisovat (psaní, "sepisovat" do-řady^o);T

compose (an essay);ကုံး ° စာစီ;psát (esej);T

compose (write, "write (and) inscribe");ရေးသား;sepisovat (psát, "psát (a) vyrývat");T

compose (write, a song);သီ;skládat (psát, píseň);T

compose: Then they were composed by the same therā in Sri Lankan language.;စီကုံး: ပြီးနောက် သူတို့စီကုံးခဲ့တာက (~ ရေးသားခဲ့တာက) သီရိလင်္ကာစကားမှာတော့ တစ်ထောရာတည်းပါ။;sepsat: Pak byly sepsány tím samým thérōu ve Sri Lanském jazyce.;p.s.

compound (of a monastery etc.);ဝင်း (derived from ကွင်း (?));dvůr (klášterní atd.);n.

compound (of a monastery etc.): Today (I) sweep ("in") the monastery compound.;ဝင်း: ဒီနေ့ ဘုန်းကြီးကျောင်းဝင်းထဲကို လည်းကျင်းပါတယ်။;dvůr (klášterní atd.): Dnes zametám klášterní dvůr (~ "v klášterním dvoře").;pol. mn.

comprehend ("know (and) see");သိမြင်;chápat ("vědet (a) vidět");l

comprehend ("pierce" (and) catch² (the) character^o);သဘောပေါက်မိ;porozumět ("probodnout" (a) chytit² charakter^o);l

comprehension ("power³ (and) ability² (to) realize^o (and) understand");သဘောပေါက်နားလည်နိုင်စွမ်း;porozumění ("moc³ (a) schopnost² pochopit^o (a) porozumět¹");n.

comprehension: (He) had no comprehension of the caste system of India.;သဘောပေါက်နားလည်နိုင်စွမ်း: အိန္ဒိယအမျိုးဇာတ်စနစ်အကြောင်းကို သဘောပေါက်နားလည်နိုင်စွမ်းမျှ မရှိခဲ့ပါ။;porozumění: Neměl žádné porozumění kastovního systému Indie.;p.s. writ.

computer;ကွန် (abbrev. from ကွန်ပျူတာ) ° ကွန်ပျူတာ(တစ်လုံး) ° ကွန်ပြူတာ(တစ်လုံး);počítač;sg. E. computer (or) n. col.

computer ("machinery");စက်;počítač ("zařízení");n. col. P. cakka (= circle)

computer: (He) copies the dictionary (~ "writing") to computer.;ကွန်ပျူတာ: အဘိဓာန်စာကို ကွန်ပျူတာထဲသို့ ကူးတယ်။;počítač: Kopíruje slovník (~ "slovníkové psaní") do počítače.;writ.

computer: portable ("small") computer;ကွန်ပြူတာ: အိတ်ဆောင် ကွန်ပြူတာလေး;počítač: přenosný ("malý") počítač;

computer: Sometimes (there) is nobody near the computer.;စက်: တခါတလေ စက်အနားမှာ လူမရှိပါ။;počítač: Někdy u počítače není nikdo.;col. pol.

computer: The computer is broken.;ကွန်ပြူတာ: ကွန်ပြူတာ ပျောက်သွားပြီ။;počítač: Počítač se (mi) rozbil.;p.p.

computer: while working with computer;ကွန်ပြူတာ: ကွန်ပြူတာနဲ့လုပ်နေရင်း;počítač: zatímco pracuje na počítači;

comrade;ဖော်(တစ်ယောက်) ° မိတ်ဆွေ(တစ်ယောက်) ° သူငယ်ချင်း(တစ်ယောက်);kamarád;sg. col. (or) sg.

comrade (close);အဆွေ(တစ်ယောက်) ° မိတ်ဆွေ(တစ်ယောက်);kamarád (blízky);sg.

comrade, blood ("blood drinking brave silver");သွေးသောက်ရဲဘော်(တစ်ယောက်);přítel, pokrevní ("krev pijící statečné stříbro");sg.

comrade, blood ("blood drinking");သွေးသောက်(တစ်ယောက်);přítel, pokrevní ("krev pijící");sg.

conceal;မြှုပ် ° ဖုံး;ukrýt ° zakrýt;T

conceal: As it was a golden statue, it has been concealed on the embarkment.;မြှုပ်: ရွှေရုပ်သို့ ကန်ဘောင်ထဲမှာ မြှုပ်ထားပါတယ်။;zakrýt: Protože to byla zlatá socha, byla ukrytá

na nalodění.;pol.

conceited ("consciousness (is) high");ဘဝင်မြင့်;namyšlený ("vědomí (je) vysoko");adj. P. bhavaṅga (= sub-consciousness) conceited, be: Therefore, they are conceited and proud.;ဘဝင်မြင့်: ဒါကြောင့် ဘဝင်မြင့်ကြမနကြီးကြပါတယ်။;namyšlený, být: Proto, jsou namyšlení a hrdí.;pol.

conceited, be: This way (they), being conceited, just belittle others.;ဘဝင်မြင့်: ဒီလို ဘဝင်မြင့်လေ တ(စ်)ယောက်ကတ(စ်)ယောက် အထင်သေးလေပါ။;namyšlený, být: Takto, namyšlení, prostě ponížují druhé.;pol.

conceivable, be ("can³ take² imagining⁰ (and) thinking¹");စိတ်ကူးကြစည်ပြီး ရနိုင်;myslitelný, být ("může³ brát² představování⁰ (a) myšlení¹");I

concentrate (in meditation, "be-firm");တည်;soustředit se (při meditaci, "být-pevný");T

concentrate (mind, "immerse, submerge (and) put");နှစ်မြုပ်ထား;soustředit (mysl, "potopit, ponořit (a) uložit");T concentrate: (I) try to be concentrated as much as (I) can.;တည်: တတ်နိုင်သမျှ(သမာဓိ)တည်လို

ရအောင်ကြိုးစားတယ်။;soustředit se: Snažím se se soustředit jak jen mohu.;med.

concentrate: Concentrating (one's) mind is good, noble (and) beautiful way, when (one) always concentrates (his) mind.;နှစ်မြုပ်ထား: စိတ်အမြဲနှစ်မြုပ်ထားတာ ကောင်းမြတ်လှကြောင်းပါ။;soustředit: Soustředění (vlastní) myslí je to dobrou, šlechetnou (a) krásnou cestou.;pol.

concentration;သမာဓိ;soustředění;n. med. P. samādhī (= concentration)

concentration, meditation of (one of the two main kinds of meditation in Buddhism, leading to deep concentration stages of jhanas, essential for third and fourth level of enlightenment);သမထ;soustředění, meditace (jeden z dvou hlavních druhů meditace v Buddhismu vedoucí k hlubokým stupňům soustředění, tj. džhánám, nezbytným k dosažení třetího a čtvrtého stupně osvícení);n. Bh. med. P. samathā (= concentration)

concentration: (He) developed morality, concentration (and) wisdom.;သမာဓိ: သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၊

ကြီးထွားလာခဲ့ပါတယ်။;soustředění: Rozvíjel ctnost, soustředění (a) moudrost.;p.s. pol.

concentration: (I) grasp the concentration and watch what comes (and) goes.;သမာဓိ: သမာဓိလေးဖမ်းပြီး

ဖြစ်ပျက်ပွားတယ်။;soustředění: Chytnu (své) soustředění a sleduji co přichází a odchází.;pol. med.

conceptus (embryo, "future¹ son⁰");သားလောင်း(တစ်ယောက်);zárodek (embryo, "budoucí¹ syn⁰");sg.

concern: (things) which are not concerned (with sb. or sth.);ဆိုင်: မဆိုင်တာတွေ;tykat se: (věci), které se netýkají (někoho nebo něčeho);pl.

concern: It's not your business whether we go to hell or not. ("It doesn't concern you (whether) we are going or are not going (to) hell.;ဆိုင်: ငါတို့ ငရဲ ရောက်ရောက် မရောက်ရောက် မင်းတို့နဲ့ မဆိုင်ဘူး။;tykat se: To se vás netýká, jestli jdeme ("(nebo)

nejdeme") do pekla.;col.

concerned with, be ("descend (and) meet");သက်ဆိုင်;tykat se ("sestoupit (a) potkat");I

concerned with, be ("well related-to");တော်စပ်;vztah k, mít ("dobře se-týkat");I

concerned with, be: be concerned with parts;ဆိုင်: ပိုင်းဆိုင်;tykat se: týkat se částí;I

concerned, be;ဆိုင်;tykat se;I

concerning ("as³ wrapped¹ (and) descended² with⁰");နဲ့ပတ်သက်လို့;ohledně ("poněvadž³ zabalený¹ (a) setoupený² s⁰");adv.

concerning (often followed by a verb, "after³ wrapped¹ (and) descended² with⁰");နဲ့ပတ်သက်၍ ° နဲ့ပတ်သက်ပြီး;ohledně (obvykle následováno slovesem, "po³ zabalení¹ (and) sestoupení² s⁰") ° ohledně (obvykle následováno slovesem, "po³ zabalení¹ (and) sestoupení² s⁰");adv. writ.

concert;ပွဲအကြောင်း(တစ်ခု);koncert;sg.

concert: ("Indeed,") I'm going to see a concert tonight.;ပွဲ: ဒီနေ့ည ဒီပွဲကြည့်မလို့;koncert: ("Vskutku,") dnes večer se jdu podívat na koncert.;fut. col.

concert: Whose concert (is it)?;ပွဲ: ဘယ်သူ့ပွဲလဲ။;koncert: Čí (je to) koncert?;inter. col.

conclusion (of a letter, essay or book, "finishing");အဆုံး;závěr (dopisu, eseje nebo knihy, "ukončení");n.

conclusion (of a letter, essay or book);နိဂုံး;závěr (dopisu, eseje nebo knihy);n. P. nigamana (= conclusion)

conclusion, come to ("lower¹ (to)

conclusion⁰");ကောက်ချက်ချ;závěru, dojit k ("snížit¹ (ke) závěru");T

conclusion, come to: we may come to conclusion;ကောက်ချက်ချ: ငါတို့ ကောက်ချက်ချလို့ရနိုင်ပါသည်;závěr: můžeme dojit k závěru;pol.

concurrently;တချိန်တည်းမှ(ပင်) ° တစ်ချိန်တည်းမှာ;souběžně (s čím) ° současně;adv. (or) adv. writ.

condition ("basis (and) situation");အခြေအနေ;podmínka ("základ (a) situace");n.

conditions ("state (and) placement");အနေအထား;podmínky ("stav (a) umístění");n. writ.

conflagration (flames, "big² blazing¹ fire⁰");မီးတောက်ကြီး;požár (plameny, "velký² planoucí¹ oheň⁰");n.

confused, be ("mind (is) entangled");စိတ်ရှုပ်;zmatený, být ("mysl (je) zapletená");I

confused, be: to be confused;စိတ်ရှုပ်: စိတ်ရှုပ်စေတယ်;zmatený, být: aby byl zmatený;

connect;ဆက်ဆံ ° ဆက် ° သွယ်;spojit ° spojit se;T

connect to: Then U Aung Zeyya could connect and unite Shans of northern region with Myanmar.;ဆက်သွယ်: ထိုနောက် ဦးအောင်ဇေယျသည် မြောက်ဇက်တလွှားရိရမ်းများနှင့် မြန်မာများကိုလည်း ဆက်သွယ်စည်းရုံးနိုင်ခဲ့သည်။;spojit se s: Pak se U Aun Zeyyovi podařilo připojit k a sjednotit Šany ze severní oblasti s Myanmar.;p.s. writ.

connect with ("join (and) connect");ဆက်သွယ်;spojit s ("připojit-se (a) spojit");T

connect: (It) is alright to get connected after (you) add

(me).;ဆက်သွယ်: အက်ပြီး ဆက်သွယ်လို့ ရပါတယ်။;spojit se: Bude v pořádku se spojit po (tom), co si (mě) přidáš (do kontaktu).;pol. connect: (It) will be alright if (you) write this address (and) connect (with me).;ဆက်သွယ်: အဲဒီလိပ်စာကို စာရေးဆက်သွယ်လို့ ရပါတယ်။;spojit se: Bude v pořádku, když si napíšeš tuto adresu a spojíš se (se mnou).;pol.

connect: Monks get connected with lay people (and) write (them).;ဆက်ဆံ: သံဃာနဲ့ လူနဲ့ ဆက်ဆံရေးတယ်။;spojit: Mniši se spojí s laiky (a) píšu (jim).;col.

connected to, be (regarding abstract things);ဆိုင်;spojitost s, mít;l

connected with (about issues, characteristics etc., “which² happened¹ regarding”);နင့်ပတ်သက်ပြီး ဖြစ်လာမည်;spojený s (o záležitostech, vlastnostech atd., “které² se-staly¹ ohledně”);suff. writ.

connected with: (She) could not see the problems connected with that teacher (~ chief monk).;နင့်ပတ်သက်ပြီး ဖြစ်လာမည်: အဲဒီဆရာတော်နဲ့ပတ်သက်ပြီး ဖြစ်လာမည် ပြဿနာတွေကို မမြင်နိုင်ခဲ့ပါဘူး။;spojený s: Nedokázala vidět (ty) problémy spojené s tím učitelem.;pol. writ.

connected, be;နီး;spojený, být;T

connected, be (“connect (and) join”);ဆက်စပ်;spojený, být (“spojit-se (a) připojit-se”);l

connected, be: From (my) family was nobody ever in any way connected to (~ “with”) Myanmar country.;ဆက်သွယ်: မိသားစုက ဘယ်သူမှ ဘယ်တုန်းကမှ မြန်မာပြည်နှင့် ဘယ်လိုမှ မဆက်သွယ်ခဲ့ပါဘူး။;spojený, být: Z (mé) rodiny nikdo nikdy nebyl s Myanmarem (~ “Myanmarským státem”) jakkoliv spojený.;p.s. pol.

connection;ကောနရင် ° ကော်နရင် ° အဆက်;spojení;n. E.

connection (or) n.

connection (Internet);ကွန်းနက်ရင် ° ကွန်နက်ရင် ° ကွန်နက်ရင်;spojení (internetové);n. E. connection

connection (Internet): (Internet) connection is not good.;ကွန်းနက်ရင်: ကွန်းနက်ရင် မကောင်းတာ;spojení (internetové): Internetové spojení není dobré.;col.

connection: As the electricity is not stable, the connection is not good.;ကော်နရင်: မီးမငြိမ်လို့ ကော်နရင် မကောင်းဘူး။;spojení: Poněvadž není elektřina stabilní, spojení není dobré.;col.

connections, have (with important people, “have² connections¹ (and) connections”);အဆက်သွယ်ရီး;spoje, mít (na důležité lidi, “mít² spoje¹ (a) spoje”);l

conquer;အောင်;dobýt;T

conquer (“conquer (and) see”);အောင်မြင်;dobýt (“dobýt (a) vidět”);T

conquer: Alaun Min Taya powerfully united the region between rivers Ayeyawaddy and Chin Twin, and then attacked (and) conquered Inwa.;အောင်မြင်: အလောင်းမင်းတရားသည် ဧရာဝတီနှင့် ချင်းတွင်းမြစ်နှစ်သွယ်အကြားဒေသများကို အခိုင်အမာ စုစည်းပြီး နောက် အင်းဝကို တိုက်ခိုက်အောင်မြင်သည်။;dobýt: Alaun Men Dajá mocně sjednotil oblast mezi řekami Ejávadí (Iravadi) a Čen Twen, a pak zaútočil (a) dobyl Envu.;writ.

conquer: Alaun Min Taya then powerfully united the region between rivers Ayeyawaddy and Chin Twin, and then attacked (and) conquered Inwa.;အောင်မြင်: အလောင်းမင်းတရားသည်

ဧရာဝတီနှင့် ချင်းတွင်းမြစ်နှစ်သွယ်အကြားဒေသများကို အခိုင်အမာ စုစည်းပြီး နောက် အင်းဝကို တိုက်ခိုက်အောင်မြင်သည်။;dobýt: Alaun Men Dajá pak mocně sjednotil oblast mezi řekami Ejávadí (Iravadi) a Čen Twen, a pak zaútočil (a) dobyl Envu.;writ. consciousness (“blue¹ turtle”);လိပ်ပြာ;vědomí (“modrá¹ želva”);n.

consequences, suffer;ဆင်;následky, trpět;l

consider (“build (and) measure” use (and)

wipe”);ဆင်ခြင်သုံးသပ်;vzít v úvahu (“postavit (a) změřit, užít (a) utřít”);T

consider (“extract, carry (and) follow”);ထုတ်ဆောင်လိုက်;brát v úvahu (“extrahovat, nosit (a) následovat”);T

consider (“mince much”);စဉ်းစား;uvažovat (“nakrájet hodně”);T

consider (“put¹ nature”);သဘောထား;vzít v úvahu (“uložit¹ charakter”);T

consider (“see (and) ponder”);ရှုမြင်သုံးသပ်;zvažovat (“vidět (a) rozvažovat”);T

consider (“take (and) consider”);ယူဆ;uvažovat (“vzít (a) uvažovat”);T

consider (“use (and) wipe, build (and) measure”);သုံးသပ်ဆင်ခြင်;vzít v úvahu (“užít (a) utřít, postavit (a) změřit”);T

consider (“use (and) wipe”);သုံးသပ်;brát v úvahu (“užít (a) utřít”);T

consider: (it) has been considered by philosophers

(as);ယူဆထား: အတွေးအခေါ်ပညာရှင်များက

ယူဆထားခဲ့ကြသည်။;považovat: bylo (to) filosofy považováno (za);p.s. writ.

consider: Therefore, they are considered by people as (those) who live low in (this) life.;ခံယူ: အဲဒါကြောင့် သူတို့ ဖြစ်နေရတဲ့ဘဝက နိမ့်ကျတယ်လို့ လူတွေက ခံယူထားတာ။;považovat: Proto jsou lidmi považováni za ty, kdo v (tomhle) životě žijí nízko.;

considerably;တော်တော်;značně;adv.

considered, is (“be-made² (to) take⁰ (and)

consider”);ယူဆထား;braný v úvahu, být (“být-dělán² (ke) brání⁰ (a) uvažování¹”) ° považován za, být (“být-dělán² (ke) brání⁰ (a) uvažování¹”);T

consonant;ဗျည်းအက္ခရာ;souhláska;n. P. byañjana-akkhara (= consonants - letters)

conspire (“scheme (and) be-prosperous”);ကြံစည်;spiknout (se, “plánovat (a) být úspěšný”);T

constitute (“unite (and) bind”);ဖွဲ့စည်း;utvořit (“sjednotit (a) svázat”);T

construct;ဆောက် ° တည်;postavit ° budovat;T

construct (“build (and) build”);တည်ဆောက်;konstruovat (“stavět (a) stavět”);T

consult (“request for-sure”);တိုင်ပင်;projednávat (“žádat určitě”);T

consult (“request seriously (and) see”);တိုင်ပင်ကြည့်;konzultovat s (“vyžadovat vážně (a) dívat-se”);T

consult (sb.'s questions “request for-sure”);တိုင်ပင်;konzultovat (něčí otázky, “žádat určitě”);T

consult: It will be fine to consult (your questions) when (you) come personally.;တိုင်ပင်: လူကိုယ်တိုင်လာမှ တိုင်ပင်လို့ ရမယ်။;konzultovat: Konsultace (tvých otázek) bude v pořádku,

jestliže přijdeš osobně.;fut.
 contact;ကန်ထရိုက်(တစ်စောင်);smlouva;sg. E. contract
 contact (“contact² (of) contact¹ with^o”);ထိသည့်ထိခြင်း၊ -နှင့်;dotyk
 (“dotek² doteku¹ s^o”);n. writ.
 contact (“join (and) connect”);ဆက်သွယ်;spojit se s (“připojit-se
 (a) spojit”);T
 contact (“touch¹ {nouner}² with^o”);ထိခြင်း၊ -နှင့်;doty (“dotýkat-se¹
 {jmenec}² s^o”);n.
 contact (“writing (to) bind”);စာချုပ်(တစ်စောင်);smlouva (“psaní (k)
 uvázání”);sg. E. contract
 contact: contact of buttocks with ground;ထိခြင်း၊ နှင့်:
 တင်ပါးများရဲ့ မြေနှင့် ထိခြင်း (~ တင်ပါးသည် မြေနှင့်
 ထိလျင်ထိခြင်း);dotyk: dotyk zadku se zemí;writ.
 contact: contact of legs with the ground;ထိသည့်ထိခြင်း၊ နှင့်:
 ခြေထောက်ရဲ့ မြေနှင့် ထိသည့်ထိခြင်း (~ ခြေထောက်သည် မြေနှင့်
 ထိလျင်ထိခြင်း) ° ထိလျင်ထိခြင်း၊ နှင့်: ခြေထောက်ရဲ့ မြေနှင့်
 ထိသည့်ထိခြင်း (~ ခြေထောက်သည် မြေနှင့် ထိလျင်ထိခြင်း);dotyk:
 dotyk nohou se zemí;writ.
 contact: feeling of contact between hands;ထိခြင်း: လက်အကြား၌
 ထိခြင်းမှ (~ ထိသိသော) ခံစားမှု;dotek: pocit doteku mezi
 rukama;writ.
 contain;ဝါ;obsahovat;l
 contain: (It) is one of the suttas, which contains commentarial
 factors.;ဝါဝင်: အဋ္ဌကထာဆိုင်ရာ အချင်းအရာများ ဝါဝင်သည့် သုတ်များ
 အနက်တစ်သုံး ဖြစ်သည်။;obsahovat: Je (to) jedna ze sutt, které
 obsahují komentátorské faktory.;
 contain: If (there) is (“contained”) a mistake, correct (it).;ဝါ:
 အမှားပါရင် ပြင်ပေးပါ။;obsahovat: Je-li (tam) (“obsažena”) chyba,
 oprav (ji).;imper. pol.
 contain: This does not have meat in. (“This does not contain
 meat.”);ဝါ: ဒါ အသားမပါပါဘူး။;obsahovat: V tomhle není maso.
 (“Tohle neobsahuje maso.”);pol.
 contain: Which contains meat?;ဝါ:
 ဘယ်ဟာအသားပါသလဲ။;obsahovat: Který je s masem? (“Který
 obsahuje maso?”);inter.
 contained, be (“include (and) be”);ပါရှိ;zahrnutý, být (“obsahovat
 (a) být”);T
 contained, be (“included (and) entered”);ဝါဝင်;zahrnutý, být
 (“obsažený (a) vstoupený”);l
 contemplate about (think, “mince indeed”);စဉ်းစား;myslet
 (přemýšlet, “nasekat, vskutku”);T
 contemplate about (think);တွေ့;myslet;T
 contemporaneously;တချိန်တည်းမှ(ပင်);současně (s čím);adv. writ.
 content (of discussion);အကြောင်းအရာ;obsah (diskuze);n.
 contest;ပြိုင်;zápasit;T
 context (“lining-up (and) arranging-in-order”);အစီအစဉ်;kontext
 (“seřazení (a) uspořádání-do-pořádku”);n.
 context (“subject-matter, basis (and) situation”);အကြောင်းအရာ
 အခြေအနေ;kontext (“téma, základ (a) situace”);n.
 context: in the context of Pāli commentaries;အစီအစဉ်:
 ပါဠိတော်အဋ္ဌကထာ အစီအစဉ်ထဲမှာ;kontext: v kontextu Pāli
 komentářů;
 continent;တိုက်(တစ်တိုက်);kontinent;sg.
 continent (“big¹ continent^o”);တိုက်ကြီး(တစ်တိုက်);kontinent (“velký¹

kontinent^o”);sg.
 continent: On the earth there are seven continents.;တိုက်:
 ကမ္ဘာပေါ်တွင် တိုက်ကြီးချစ်တိုက် ရှိတယ်။;kontinent: Na zemi je
 sedm kontinentů.;
 continue;ဆက်;pokračovat;T
 continue (“continue (and) work”);ဆက်လုပ်;pokračovat
 (“pokračovat (a) pracovat”);T
 continue (“continue (in) working”);ဆက်လုပ်;pokračovat
 (“pokračovat (v) pracování”);T
 continue (“continue, shine (and
 “go”)”);ဆက်လက်(သွား);pokračovat;T
 continue (“join (and) glitter”);ဆက်လက်;pokračovat (“spojit (a)
 třpytit-se”);T
 continue (“work”);လုပ်;pokračovat (“pracovat”);T
 continue: (I’m continuing to study.);လုပ်:
 စာဆက်သင်ဖို့လုပ်နေပါတယ်။;pokračovat: Pokračuji ve studiu.;pol.
 continue: Can we continue in the discussion?;ဆက်:
 စာဆက်ဆွေးနွေးနိုင်မလား။;pokračovat: Můžeme pokračovat v
 diskuzi?;inter.
 continue: Continue in the work (that you) have to do.;ဆက်လုပ်:
 လုပ်ရေရှိတာ ဆက်လုပ်ပါ။;pokračovat: Pokračuj v práci, kterou
 máš (“k děláni”).;imper. pol.
 continue: Continue to drive straight ahead.;ဆက်:
 ရေတည့်တည့်ဆက်မောင်း;pokračovat: Pokračuj v řízení přímo za
 nosem.;imper.
 continue: Continue. (“Talk further.”);ဆက်:
 ဆက်ပြောပါ။;pokračovat: Pokračuj. (“Mluv dál.”);imper. pol.
 continue: Hey, continue in writing.;ဆက်:
 ဆက်ရေးပါလေ။;pokračovat: Hele, pokračuj v psaní.;imper. pol.
 continue: My strong determination helps me to continue in my
 effort.;ဆက်လက်: ငါ့ရဲ့ ကြိုးစားအားထုတ်မှုတွေကို
 ငါ့ရဲ့ ဆိုဗာတံဆိပ်ဖြတ်ချက်တွေက ဆက်လက်ကူညီနေမှာပဲ။;pokračovat:
 Moje pevné rozhodnutí mi pomáhá pokračovat v mém úsilí.;col.
 cont.
 continue: Surely, we will continue in discussing tomorrow
 also.;ဆက်လက်: မနက်ဖြန်လဲ ကျွန်တော်တို့
 ဆက်လက်ဆွေးနွေးကြမယ်လေ။;dále (pokračovat): Zítra si budeme
 určitě dále povídat.;fut. um. col.
 continuous, be (“duration (is) long”);အစွန့်ရှည်;nepřetržitý, být
 (“trvání (je) dlouhé”);l
 continuous, be (“have² continuing^o (and)
 flashing”);ဆက်လက်ရှိ;nepřetržitý, být (“mít² pokračování^o (a)
 blískání”);l
 continuous, be (“rotate (and) be-steadfast”);တည်တံ့;nepřetržitý,
 být (“točit-se (a) být-vytrvalý”);l
 contract: (He) writes contracts.;စာချုပ်စာတမ်း: ကန်ထရိုက် (~
 စာချုပ်စာတမ်း) ရေးသားတယ်။ ° ကန်ထရိုက်: ကန်ထရိုက် (~
 စာချုပ်စာတမ်း) ရေးသားတယ်။;smlouva: Píše smlouvy.;
 contradict (“extend (and) excel”);ဆန့်ကျင်;protiředit si
 (“protáhnout (a) vynikat”);T
 control;ချုပ် ° ချုပ်ချယ် ° စောင့် ° စိုး;vést (ovládat) ° kontrolovat °
 ovládat;T un. (or) T
 control (“control (and) bind {nouner}”);ထိန်းချုပ်မှု;vláda (“ovládat
 (a) svazovat {jmenec}”);n.

control ("guard (and) rule");ထိန်းချုပ်;ovládat ("strážit (a) ovládat");T

control ("rule (and) hold-over-head");စိုးမိုး;řídít (vládnout, "vládnout (a) držet-nad-hlavou");T

control (oneself);ထိန်း;kontrolovat se;T

control (rules or precepts, "wait (and) control");စောင့်ထိန်း;ovládat (pravidla, "čekat (a) ovládat");T

control (rules or precepts);ထိန်း;ovládat (pravidla);T

control: (The country) is just under control.;ထိန်းချုပ်မှု ထိန်းချုပ်မှု အောက်မှာပဲ;vláda: Ta země je ovládána (~ "pod vládou").;

control: My goal is just to control this world of both body (and) mind.;ထိန်းချုပ် ကျွန်တော် ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးဖြစ်တဲ့ ကမ္ဘာကြီးကို ထိန်းချုပ်ဖို့ပါပဲ;ovládat: Mým cílem je prostě ovládnout tenhle svět těla (a) mysli.;pol.

convenient, be ("(be) satisfied' (with the condition°)");အဆင်ပြေ;pohodlný, být ("(být) spokojený' (s podmínkami°)");I

convenient, be ("condition is-satisfactory");အဆင်ပြေ;uspokojivý, být ("stav je-uspokojivý");T

convention ("accustomed method");ထုံးနည်း;konvence ("navyklý způsob");n.

convey (a message to a monk);လျှောက်(ထား) ° မိန့်;sdělit (zprávu mnichovi);T

cook;ချက်;vařit;T

cook ("cook (and) boil");ချက်ပြုတ်;vařit (vařit (a) vést-k-varu");T

cook ("leader' (in) kitchen°");စားဖို့မျှူး(တစ်ယောက်);kuchař ("vedoucí' (v) kuchyni°");sg.

cook (properly);ကျက်;uvařit (pořádně);T

cook: (He) cooks curry.;ချက်: ဟင်းချက်တယ်;vařit: Vaří omáčku.;

cook: Cook is cooking.;ချက်ပြုတ်: စားဖို့မျှူးက ချက်ပြုတ်နေတယ်;kuchař: Kuchař vaří.;cont.

cook: How long time does it take to cook this food?;ချက်: ဒီ အစားစာကို ချက်ဖို့ အချိန်ဘယ်လောက်ကြာပါသလဲ;vařit: Jak dlouho trvá uvařit tohle jídlo?;inter. pol.

cook: I prepare for cooking meat.;ချက်: ကျွန်တော် အသားကို ချက်ဖို့ ပြင်နေတာ;vařit: Připravuji se na vaření masa.;cont. um.

cook: So, shall (I) cook curry? ... (I) have the idea, that (I would) cook the vegetable curry.;ချက်: ဟင်းချက်မလားလို့ ... သီးစုံဟင်းချက်မယ်လို့ စိတ်ကူးထားတယ်;vařit: Tak, uvařím omáčku? ... Napadlo mě, že (bych) uvařil zeleninovou omáčku.;col.

cooker (stove, "fire cooker (which is) black");မီးဖိုအုန်(တစ်ဖို);sporák (kamna, "ohnivý vařič (který je) černý");sg.

cooker (stove, "fire cooker");မီးဖို(တစ်ဖို);sporák (kamna, "ohnivý vařič");sg.

cool;အေး;chladný;adj.

cool drink ("sth.-cool");အအေး;chlazený nápoj ("něco-chladného");n.

cool: May (you) be in calm (~ "extinguished") and cooled. (May you be in calm.);ချမ်း: ငြိမ်းချမ်းပါစေ;chladný: Kéž jsi v jkudz (~ "vyhasnutý") a chladný. (Kéž jsi v klidu.);w. pol.

cop (EN col., "has² status' (of) police°");ရဲအရာရှိ(တစ်ယောက်);တစ်ဦး;policiajt (CZ col., "má² status' policie°");sg.

copper ("red' bronz°");ကြေးနီ;měď ("červený' bronz°");n.

copper: The demand for copper also increased.;ကြေးနီ: ကြေးနီ ဝယ်အားလည်း အလားတူ ကောင်းလာတယ်;měď: Poptávka po mědi také stoupla.;

copy;ကူး;opisovat ° kopírovat;T

copy ("copy' (a) writing°");စာကူး;kopírovat ("opisovat' psaní°) ° opisovat ("opisovat' psaní°");T

copy ("same' idea°");မိတ္တူ;kopie ("stejný' nápad°) ° opis ("stejný' nápad°");n. P. mittha (= idea)

copy: (I) copy those parts to another place.;ကူး: အဲဒီ အပိုင်းတွေကို အခြားတစ်နေရာမှာ ကူးပါတယ်;kopírovat: Kopíruji ty části na nějaké jiné místo.;pol.

copy: (I) was copying the essay.;ကူး: စာစီစာကုံးကို ကူးခဲ့တာ;opisovat: Opisoval (jsem) esej.;p.s.

copy: After the copying, (I) go (~ "depart") for alms-round.;စာကူး: စာကူးပြီးချိန် ဆွမ်းခံတွက်တယ်;opisovat: Po opisování odcházím na almužní obchůzku.;ubmn.

copy: How much do (you) copy?;ကူး: ဘယ်လောက်ကူးလဲ;opisovat: Kolik (toho) opisuješ?;inter.

cordial, be ("became' intimately°");ရင်းရင်းနှီးနှီးဖြစ်;srdečný, být ("stal-se' důvěrně°");I

cordially ("by² friendliness° (and) love¹");ခင်မင်လျက်;srdečně ("přátelsky° (a) s² láskou¹");adv.

cordially ("while (in) friendship");ခင်မင်လျက်;srdečně ("zatímco (v) přátelství");lett.

cordially (inserted at the end of a letter, "by² being-frindly° (and) love¹");ခင်မင်လျက်;srdečně (vloženo na konec dopisu, "s² přátelstvím° (a) láskou¹");

corn, sweet (maize, "bud¹ (of) maize°");ပဲပြာငွေ(တစ်ဖူး);sladká kukuřice ("květ¹ kukuřice°");sg.

correct (a writing for someone, "check, clear (and) give");စစ်ဆေးပေး;opravit (psaní někomu, "zkontrolovat, vyčistit (a) dát");T

correct (a writing for someone, "test (and) clear");စစ်ဆေး;opravit (psaní někomu, "zkontrolovat (a) vyčistit");T

correct (a writing): If (you) send me such writings for correction, I will correct (them), friend.;အမှန်ပြင်ပေး: အဲလိုတွေ အမှန်ပြင်ပေးဖို့စာတွေ ကျွန်တော်ဆီကို ပို့ပေးရင် ကျွန်တော် အမှန်ပြင်ပေးပါမယ် ချင်ဗျား;opravit (psaní): Pokud mi pošleš taková psaní pro opravu, já (je) opravím.;fut. pol. um.

correct (for sb.): corrected mistakes;ပြင်ပေး: အမှားပြင်ပေးတာတွေ;opravit (pro někoho): opravené chyby;

correct (mistakes for sb., "correct (and) give");ပြင်ပေး;opravit (chyby, pro někoho ("opravit (a) dát");T

correct (mistakes): Can you correct the mistakes?;ပြင်ပေး: အမှားတွေကို ပြင်ပေးနိုင်မလား;opravit (chyby): Můžeš opravit chyby?;inter. fut.

correct (mistakes): Please, correct (this) whenever (you) wish.;ပြင်ဆင်: ဆန္ဒရှိတဲ့အချိန် ပြင်ဆင်ပါအုံး;opravit (chyby): Prosím, oprav (tohle) kdykoliv chceš (~ "(budeš) si přát").;imper. pol.

correct (writing): (I) ("really") didn't get time to correct (your writing).;ပြင်ဆင်: ပြင်ဆင်ဖို့အချိန်မရလိုက်ပါ;opravit (chyby): Opravdu jsem neměl (~ "nedostal") čas (ti to) opravit.;pol.

correct, be;မှန်;správný, být;I

correct, be: (It) is mostly correct.;မှန်: အများအားဖြင့်

မှန်ပါတယ်။;správně, být: Je (to) povětšinou správně.;pol. correct: (It) is fine if later on (sb.) corrects (it) to be more beautiful.;ပြင်: နောက်ပြီး ဒီထက် လှအောင် ပြင်လို့ ရတယ်။;oprait: (Bude) dobře, pokud (to) někdo opraví aby to bylo krásnější než tohle.;col. correct: (This) was correct.;မှန်: မှန်သွားပြီ;správně: (Tohle) bylo správně.;p.p.! correct: All what (you) write is mostly correct.;မှန်: ရေးတာတွေအားလုံးလို့လှိုမှန်ပါတယ်။;správný, být: Všechno co jsi napsal, je víceméně správně.;col. pol. correct: But don't think, that (I) am ("doing (work of)") the correction-teacher, ok?;ပြင်: ပြင်တာကို ဆရာလုပ်တယ်လို့တော့ မထင်ပါနဲ့ နော်။;opravovat: Ale nemysli si, že dělám (práci) opravujícího učitele, jo?;col. pol. correct: correct method;တရား: တရားနည်းလမ်း;správný: správný způsob; correct: If you can correct the mistakes, it (will) be just good.;ပြင်: အမှားတွေ ပြင်ပေးနိုင်ရင် သိပ်ကောင်းမှာပဲ။;opravit: Pokud (mi) opravíš chyby, tak to bude prostě dobré.;col. correct: Is it correct what I say?;မှန်: ကျွန်တော် ပြောတာမှန်လား။;správně: Je co říkám správně?;inter. um. correct!;မှန်ပါ;správně!;adv. pol. correct(ness) ("being-correct");အမှန်;správné (psaní) ("byty-správně");n. correct(ness): Indeed, by making mistakes, correct(ness) will appear.;အမှန်: အမှားလုပ်မှ အမှန်ပေါ်မှာပေါ့။;správné (psaní): Vskutku, děláním chyb se objevuje správné (psaní).;col. correction (of a written work etc., "correct (and) assemble {nouner}");ပြင်ဆင်ချက်;oprava (napsaného, "opravit (a) sestavit {jmenec}");n. correction of mistakes ("correct¹ mistakes⁰ {nouner}");အမှားပြင်ခြင်း;oprava chyb ("opravit¹ chyby⁰ {jmenec}");n. correction: Moreover, the correction is also finished. ("Then, correcting also is finished correcting.");ပြင်: ပြီးတော့ ပြင်လဲ ပြင်ဆင်ပြီးပါပြီ။;oprava: A pak, oprava je také hotová. ("Pak, opravování je také skončeno opravováním.");p.p. pol. correctly;မှန်မှန်;správně;adv. correspond (by a letter, "write (and) come-back");စာပြန်;dopisovat si (dopisem, "psát (a) vrátit-se");T correspond with ("be-similar (and) equal");တူညီ;correspond with ("být-podobný (a) rovný"); correspond with ("correspond (and) be-in-accord");ကိုက်ညီ;odpovídat (souhlasit, "odpovídat (a) být-ve-shodě");T correspond with ("suitability¹ to⁰ have² with³");ဆီလျော်မှု ရှိ နှင့်;odpovídat čemu ("příslušnost¹ k⁰ mít² s³");n. cosily;ခွေးခွေးထွေးထွေး;poohodlně;adv. cost (~ "fall"): (It) costs (~ "fall") 250 (kyats).;ကျ: ၂၅၀ ကျတယ်။;stát (o ceně, ~ "padat"): Stojí (to) 250 (čias).;col. cost (~ "fall"): How much does (it) cost?;ကျ: ဘယ်လောက်ကျသလဲ။;stát (o ceně, ~ "fall"): Kolik to stojí?;inter. col. cost (~ "price"): How much does it cost? ("How much is it's

price?");ဈေး: ဒါဘာဈေးလဲ။;stát (o ceně, ~ "cena"): Kolik to stojí? ("Kolik je toho cena?");imper. col. cost ("worth value");တန်ဖိုး;cena ("vhodná hodnota"); cost (money, "fall");ကျ;stát (o penězích, "padat");I cost: This bike costs one hundred sixty-nine Euro.;ကျ: ဒီစက်ဘီးက ယူရိုတစ်ရာခြောက်ဆယ်ကိုး ကျတယ်။;stát (o ceně): Toto (jízdní) kolo stojí sto šedesát devět Euro.; cotton wool;ဝှမ်း;vata;n. cotton, absorbent;ဝှမ်း;vata;n. cough ("cough (is) bad {nouner}");ချောင်းဆိုးခြင်း;kašel, mít ("kašel (je) špatný {jmenec}");I cough, have ("cough (is) bad");ချောင်းဆိုး;kašel, mít ("kašel (je) špatný");I cough: Because I am so much coughing, (I) am sick (~ "life is not good").;ချောင်းဆိုး: ကျွန်မ ချောင်းတအားဆိုးနေလို့ နေလို့ မကောင်းဘူး။;kašlat: Protože hrozně moc kašlu, jsem nemocná (~ "život není dobrý").;cont. uw. Council, First Buddhist ("first rehearsal");ပထမသင်္ဂါယနာ;Koncil, První Buddhistický ("první společná-recitace");n. Bh. P. pathamasāṅgāyanā (= first rehearsal) count ("count (and) calculate");ရေတွက်;počítate ("počítat (a) vypočítávat");T counteract ("destroy (and) block");ဖျက်ဆီး;klást odpor ("zničit (a) blokovat");T countless (1 times 10 potentiated by 140);အသရေ^၀ သရေ;nespočetný (jedna krát deset na sto čtyřicátou);I P. asaṅkhyeyya (= uncountable) country;ပြည်(တစ်ပြည်) ° တိုင်း (abbrev. from တိုင်းပြည်) ° နိုင်ငံ(တစ်နိုင်ငံ);země (stát) ° stát (země) ° země ° zem (stát);n. (or) sg. country ("division (and) state");တိုင်းပြည်(တစ်ပြည်);země ("správní-jednotka (a) stát");sg. country (state, "country state");တိုင်းပြည်(တစ်ပြည်);země (stát, "stát země");sg. country, one's own ("great¹ country⁰");နိုင်ငံတော်;země (stát), vlastní ("ohromná¹ země⁰");n. country: (I) don't have a need to go to my country.;နိုင်ငံ: ငါ့နိုင်ငံကိုလဲ သွားစရာ မလိုပါဘူး။;země: Nemám potřebu jet do své země.;pol. country: (People of) whole the country celebrate for three (or) four days.;ပြည်: တစ်ပြည်လုံးမှာ သုံးလေးရက် ကျင်းပပါတယ်။;země (vlast): Tři, čtyři dny (lidé) po (~ "v") celé zemi slaví.;pol. country: Are you from Germany?;နိုင်ငံ: မင်းက ဂျာမနီနိုင်ငံကလား။;stát: ("Ty") jsi z Německa?;inter. country: As (I) live in this country, (it) is not possible to eat ("food"). (expression of unsatisfactoriness in one's country);တိုင်း: ဒီတိုင်းနေလို့ ထမင်းစားလို့ မရဘူး။;země: Poněvadž žiji v této zemi, není možné se najíst (~ "jíst jídlo"). (vyjádření nespokojenosti se situací vlastní země);col. country: Countries will be destroyed.;နိုင်ငံ: နိုင်ငံများ ပျက်စီးတယ်။;země: Země budou zničeny.; country: I am from England.;နိုင်ငံ: ကျွန်တော် အင်္ဂလန်နိုင်ငံကပါ။;stát: Jsem z Anglie.;pol. country: Own country is not good, indeed.;တိုင်းပြည်:

ကိုယ်တိုင်ပြည်က မကောင်းတော့;země: Vlastní země, vskutku, není dobrá.;col.
country: steadfast, bountiful country;ပြည်: ပြည်ခိုင်ဖြိုး;země (stát): vytrvalá, bohatá zem.;n.
country: There are many countries on the earth.;နိုင်ငံ: ကမ္ဘာပေါ်တွင် နိုင်ငံများစွာ ရှိတယ်;země: Na světě je mnoho zemí.;writ.
country: There are no monks in my country.;နိုင်ငံ: ငါ့နိုင်ငံမှာက ဘုန်းကြီးတွေလဲ မရှိဘူး;země: V mé zemi nejsou žádní mniši.;
country: What country is this?;နိုင်ငံ: ဒါ ဘာနိုင်ငံလဲ;země (stát): Co je tohle za stát?;inter. col.
couple;တွဲ;spárovat;T
courage, heroic (“(being) brave, capable (and of) power”);ရဲစွမ်းသတ္တိ;odvaha, hrdinská (“(být) odvážný, schopný (a mít) moc”);n. (= power, strength)
courageous, be (“(be) brave (and) mature”);ရဲရင့်;odvážný, být (“(být) statečný (a) dospělý”);I
course;အတန်း(တစ်ခု တစ်တန်း);kurs;sg.
course (“line¹ (of) teaching”);သင်တန်း;kurs (“linie¹ učení”);n.
course teacher (“master² (of) line¹ (of) teaching”);သင်တန်းဆရာ(တစ်ယောက်);kurzu, učitel na (“mist² linie¹ učení”);sg.
course: (I) am attending a course of (“teaching in”) English.;အတန်း: အင်္ဂလိပ်လို သင်ကြားတဲ့အတန်းမှာ တက်နေပါတယ်;kurs: Chodím na kurs (“učení v”) angličtině.;cont. pol.
course: Business English course;သင်တန်း: အရောင်းအဝယ်ဆိုင်ရာ အင်္ဂလိပ်သင်တန်း;kurs: kurs podnikatelské angličtiny;
coursebook (“book used (in) school”);ကျောင်းသုံးစာအုပ်(တစ်အုပ်);učebnice (“kniha užívaná (ve) škole”);sg.
court (“office¹ (of) law”);တရားရုံး(တစ်ခု);soud (“kancelář¹ zákona”);sg.
court: After passing a judgment at court, the deciding is completely finished.;တရားရုံး: တရားရုံးက စီရင်ချက်ချပြီရင် ထိုအချိန် ဆုံးဖြတ်ခြင်း လုံးဝ ပြီးဆုံးပါတယ်။ (~ တရားရုံးက စီရင်ချက်ချပြီးချိန် ဆုံးဖြတ်ခြင်း လုံးဝ ပြီးဆုံးပါတယ်။);soud: Po vynesení rozsudku u soudu je rozhodování zcela dokončeno.;pol.
courteously (“pleasantly (and) completely”);ခြေခြေငံငံ;slušně (“příjemně (a) úplně”);adv.
cousin (“separated¹ stomach”);ဝမ်းကွဲ(တစ်ယောက်);sestřenice (“oddělený¹ žaludek”) ° bratranec (“oddělený¹ žaludek”);sg.
cousins (“woman’s-younger-brother² (and) man’s-younger-sister³ (of) separated¹ stomach”);ဝမ်းကွဲမောင်နှမ;bratrance a sestřenice (“mladší-bratr-ženy² (a) mladší-sestra-muže³ odděleného¹ žaludku”);
covenly, be (“venture (and) compare”);ဝက်စက်;neupravený, být (“riskovat (a) porovnávat”) ° nedbalý, být (“riskovat (a) porovnávat”);I
cover;ဖုံး;zakrýt;T
cover (“spread¹ much”);ဖိုးလွှမ်း;pokrýt (“hodně se-rozšířit”);I
cover: 70 percent of Earth is covered by water (“expanse”);ဖိုးလွှမ်း: ကမ္ဘာကြီး၏ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းကို ရေပြင်ဖြင့် ဖိုးလွှမ်းထားသည်;pokrýt: 70 procent Země je pokryto vodou (~

“vodním útwarem”);writ.
cow;နွား(တစ်ကောင်);kráva;sg.
cow: The horse is thinner than the cow.;နွား: မြင်းက နွားထက် ပိုသွယ်လျှတယ်;kráva: Kuň je hubenější než kráva.;
crab (“short kite”);ငှက်(တစ်ကောင်);krab (“krátký luňák”);sg.
crack;ချိုး;prasknout;T
crash, car (“not^o well¹ estimate² (and) collide^{1o} (with) vehicle³ {nouner}”);မတော်တဆယာဉ်တိုက်မှု;bouačka (CZ col., nehoda, “nedobře odhadnout (a) vozidlem narazit {jmenec}”);n.
crash, car: (There) was (~ “happened”) a car crash.;မတော်တဆယာဉ်တိုက်မှု: မတော်တဆယာဉ်တိုက်မှု ဖြစ်ပွားခဲ့တယ်;bouačka: Byla (~ “stala-se”) tam bouačka. (CZ col.);p.s.
crazy;အနမ်း;šílený;adj. col.
crazy (“crazy (and) much-burnt”);ရူးတူးတူး;šílený (“šílený (a) moc-spálený”);adj. col.
crazy (“crazy¹ guy”);ငရူး;šílený (“šílený¹ chlápek”);adj. col.
crazy (“goes-astay (and) shines-much”);ဖောက်တောက်တောက်;šílený (“jde-na-scestí (a) moc-září”);adj. col.
crazy (“is³ not² (of) right¹ appearance”);ပုံမှန်မဟုတ်(ဘူး);šílený (“nikoliv² (že) je³ správného¹ vzhledu”);adj. col.
crazy (“odd (and) much-stiff”);ကြောင်တောင်တောင်;šílený (“divný (a) moc-tvrdý”);adj. col.
crazy (“odd¹ guy”);ငကြောင်;šílený (“divný¹ chlápek”);adj. col.
crazy (“silly (and) much-rustic”);ပေါတောတော;šílený (“pitomý (a) moc-venkovský”);adj. col.
crazy (“silly¹ guy”);ငပေါ;šílený (pitomý¹ chlápek”);adj. col.
crazy (“slightly-insane¹ guy”);ငနမ်း;šílený (“mírně-bláznivý¹ chlápek”);adj. col.
crazy (“unstable-person (who) shines-much”);ဝေါက်တောက်တောက်;šílený (“labilní-osoba (která) moc-září”);adj. col.
crazy, be;မိုက် ° ရူး;šílený, být;I col.
crazy, be (“can¹ be-broken”);ပေါက်တတ်;šílený, být (“může¹ být-rozbitý”);I
crazy, be (“not¹ very^o correct”);သိပ်မမှန်(ဘူး);šílený, být (“ne¹ moc^o správný”);I
crazy: They say: “Aren’t you crazy?”;ရူး: ခင်ဗျား ရူးနေလားလို့ ပြောကြတယ်;šílený: Říkají: “Nejsi šílená?”;inter. col. um.
creat;ပြု;tvorit;T
create (“create (and) play”);ဖန်တီး;vytvořit (“vytvářet (a) hrát”);T
create (“make (and) do”);ပြုလုပ်;vytvářet (vyrábět, “dělat (a) dělat”);T
create (a group etc.);ဖွဲ့;vytvořit (skupinu atd.);T
create: As for some, (they) make (create) groups and go around in big and small cars.;ဖွဲ့: တချို့ကတော့ အသင်းဖွဲ့ပြီး ကားကြီးကားငယ်တွေနဲ့ လည်(လည်)ကြပါတယ်;utvořit: A někteří utvoří skupinky a projíždí se ve velkých a malých autech.;col. pol.
create: Because of that (“thing”) they create obstacles (to themselves) on the way to Nibbāna.;ပြုလုပ်: ထိုအရာက သူတို့နိဗ္ဗာန်လမ်းတွင် အဟန့်အတားများ ပြုလုပ်နေပါသည်;vytvářet: Kvůli tomu (~ “té věci”) si (“oni”) vytvářejí překážky na cestě k

Nibbāṇē.;pol. writ.

create: Pictures created to relieve boredom.;ဖန်တီး: အပျင်းပြု
ဖန်တီးထားတဲ့ ပုံလေးတွေ။;vytvořit: Obrázky vytvořené aby zahrnaly
nudu.;col.

creation (“create (and) play {nouner}”);ဖန်တီးခြင်း;stvoření (“tvořit
(a) hrát {jmenec}”);n.

creature;သတ္တဝါ;tvor;n. P. sattavā (= living being, creature)

credible, be (“about³ (to) be-able² (to) believe⁰ (and)
approve¹”);ယုံကြည်နိုင်လောက်;věrohodný, být (“snad³ být-
schopen² věřit⁰ (a) schvalovat¹”);l

credit card (“flat³ card² (to) buy¹ (for)
debt⁰”);အကြွေးဝယ်ကတ်ပြား(တစ်ချပ်);kreditní karta (“plochá³ karta²
(k) nakupování¹ (na) dluh⁰”);sg. E. card
creed (“acceptance”, “receive (and) take
{nouner}”);ခံယူချက်;vyznání (“přijetí”, “přijmout (a) vzít
{jmenec}”);n.

cress (watercress, “above¹ pond⁰”);ကန်စွန်း(တစ်ပင်);řeřicha (“nad¹
rybníkem⁰”);sg.

cricket (game);ခရစ်ကတ် (from ခရစ်ကတ်) ° ခရစ်ကတ်;kriket;n. E.
cricket (or) n. WS. E. cricket

cricket (insect, “short thread body”);ပုရစ်ကောင်(တစ်ကောင်)
[pəyi.kau~];cvrček (hmyz, “krátké vláknité tělo”);sg.

criticise (object, “block (and) mark-off”);ကန့်ကွက်;kritizovat
(nesouhlasit, “zablokovat (a) ohraničit”);T

criticize;ဝေဖန် ° အပြစ်ရှာ;kritizovat;T
criticize (“search¹ guilt⁰”);အပြစ်ရှာ;kritizovat (“hledat¹ vinu⁰”);T
crockery (“plate, cup (and) ladle”);ပန်းကန်ခွက်ယောက်;nádobí
(“talíř, hrnek (a) naběračka”);n.

crockery (“pot, cup (and) plate {pl.}”);အိုးခွက်ပန်းကန်များ;nádobí
(“hrnec, hrnek (a) talíř {mn.č.}”);n.

crockery, a piece of (“buttressing¹
flower⁰”);ပန်းကန်(တစ်ချပ်);nádobí (“je-oporou¹ květinám⁰”);sg.

crooked, be (“twisted (and) curled”);ကောက်ကျစ်;pokřivený, být
(“pokroucený (a) zakroucený”);l

crooked, be: a kind of a crooked mind;ကောက်ကျစ်:
ကောက်ကျစ်တဲ့စိတ်မျိုး;pokřivený, být: druh pokřivené mysli;
cross;ဖြတ် ° ကူး;přejít ° překročit;T

cross (over, “cross (and) cross”);ဖြတ်ကူး;přejít (přes, “přejít (a)
přejít”);T

cross (over): The woman crosses over the street.ဖြတ်ကူး:
အမျိုးသမီး လမ်းဖြတ်ကူးသည်။;přejít (přes): (Ta) paní přechází přes
ulici.;writ.

cross a path (“cross² from¹ way⁰”);လမ်းမဖြတ်;přejít (přes) cestu
(“přejít² z¹ cesty⁰”);T

cross a path: At the journey back (he) went past and attacked
the group of Hanthawadi troops while they were crossing a
path...လမ်းမဖြတ်: တံသာဝတီတပ်ဖွဲ့ကို အပြန်ခရီးတွင် လမ်းမဖြတ်၍
တိုက်ခိုက်သည်။;přejít (přes) cestu: Na cestě zpátky je následoval
a zaútočil na tu skupinu Hentávadí vojsk když přecházeli přes
cestu.;writ.

cross over;သန်း ° ကူး;přejít ° překročit;T

cross over (“cross (and) cross”);ဖြတ်သန်း;přejít (“přejít (a)
přejít”);T

cross: The car crosses (“(and) goes”) the (country) border.;ဖြတ်:

ကားက နယ်စပ်ကို ဖြတ်သွားတယ်။;přejít: (To) auto přejíždí hranici
(toho státu) (“(a) jede”).;

cross: When the horse crossed over the Anoma river, (was it) a
stallion or a mare?;ဖြတ်: အနောမမြစ်ကို ဖြတ်သွားတဲ့အခါမှာ မြင်းက
အထီးလား အမလား။;přeskočit (~ “přejít”): Když (ten) kůň
přeskakoval (~ “překračoval”) řeku Anomu, (byl to) hřebec
nebo klisna?;inter.

crossroad (“streets meet, streets
fork”);လမ်းဆုံလမ်းခွ(တစ်ခု);křižovatka (“ulice se-setkávají, ulice
se-větví”);sg.

crossroad (“way splitting”);လမ်းခွ;rozcestí (“cesty rozštěpení”);n.

crouch;ဝင်;krčēt (se);T

crouch: A hen is crouching on the lawn.;ဝင်: မြက်ခင်းပေါ်မှာ
ကြက်မတစ်ကောင် ဝင်နေတယ်။;krčēt se: Slepice se krčí na
trávniku.;

crowd (of people attending an event);ပရိသတ်တို့;dav (lidí, kteří
se právě účastní nějaké události);pl. P. pirisā (= assembly)
crowded;စည်ကား;přelidněný;adj.

cruel, be (“weave (and) compare”);ရက်စက်;krutý, být (“tkát (a)
porovnávat”);l

cruel, be (also about speech);ရက်;krutý, být (také v řeči);l

cruel, be: (Your way of) speaking is very cruel.;ရက်:
ပြောရက်လိုက်တာ။;krutý, být: (Způsob jakým) mluvíš, je velice
krutý.;col.

cruel: (It) is so cruel!;ထက်ဝက်: ထက်ဝက်လိုက်တာ။ (~ ရက်စက်
လိုက်တာ။);krutý: Je (to) tak kruté!;col.

crushed, be;ကျေ;rozdrčen, být;l

cry;ငို;brečēt;T

cry (loudly);မြည်;křičēt (hlasitě);T

cry (weep);ငို;brečēt;T

cry: Because I am so much sad, (I) want to cry.;ငို: ကျွန်မ
ဝမ်းနည်းလွန်းလို့ ငိုချင်တယ်။;brečēt: Protože jsem tak moc smutná,
chce se mi brečēt (~ plakat).;

ct. pán (“moc (a) moc”);ဘုန်းဘုန်း(တစ်ပါး);ven. sir (“power (and)
power”);sg.;

cube, ice (“blunt² hard¹ water⁰”);ရေခဲတုံး(တစ်တုံး);kostka ledu
(“tupá² tvrdá¹ voda⁰”);sg.

cubes, ice (“blunt² hard¹ water⁰ {pl.}”);ရေခဲတုံးတွေ;kostka ledu
(“tupá² tvrdá¹ voda⁰ {mn.č.}”);pl.

cucumber (“fruit¹ (of) cucumber⁰”);သခွားသီး(တစ်လုံး);okurka
(“plod¹ okurky⁰”);sg.

culture;ယဉ်ကျေးမှု;kultura;n.

culture: He teaches culture.;ယဉ်ကျေးမှု: သူက ယဉ်ကျေးမှု
သင်ပေးတယ်။;kultura: (“On”) učí o kultuře (~ “kulturu”).;

culture: It is a town which preserved Myanmar
culture.;ယဉ်ကျေးမှု: မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုကို
ထိန်းသိမ်းထားတဲ့မြို့။;kultura: Je to město, které uchovalo
Myanmarskou kulturu.;

cunning (“(of) crooked thinking”);အကောက်ကြံ;vychytralý
(“pokřiveného myšlení”);adj.

cup;ခွက်(တစ်ခွက်);hrneček ° hrnek;sg.

cup (“branch cup”);ကိုင်းခွက်(တစ်ခု);hrnek (“větvový hrnek”);sg.

cupboard;ခီရီ(တစ်လုံး) [bīrō];skříň (kredenc) ° kredenc (skříň);sg.
E. bureau

cupboard ("cat's house");ကြောင်အိမ်(တစ်လုံး);skříň (kredenc, "kočičí dům") ° kredence (kredenc, "kočičí dům");sg.

curb ("guard (and) rule");ထိန်းချုပ်;brzdit ("strážit (a) ovládat");T

cure;ကု;léčit;T

cure (an injured person, "treat (and) sharpen-knife");ကုသ;vyléčit (zraněnou osobu, "ošetřovat (a) ostřit-nůž");T

cure: As a doctor, he should cure sick people.;ကု: ဆရာဝန်တစ်ယောက်အနေနဲ့ သူ လူနာကို ကုရမယ်။;léčit: Coby doktor, měl by léčit nemocné lidi.;

curious, be ("ready² (with) mood¹ (to) enquire⁰");စူးစမ်းချင်စိတ်ပြင်း;zvědavý, být ("připraven² (s) náladou¹ vyztvídat⁰");I

curl ("hair column curls");ဆံပင်ကောက်;kudrnatět ("vlasový sloup kudrnatí");T

curl: Hair of the woman curls.;ဆံပင်ကောက်: အမျိုးသမီးက ဆံပင်ကောက်တယ်။;kudrnatět: Vlasy (té) ženy kudrnatí.;

curl: The man with curled hair and beard;ဆံပင်ကောက်: အမျိုးသားက ဆံပင်ကောက်ကောက် မုတ်ဆိတ်မွေးနဲ့;kudrnatět: (Ten) muž s kudrnatými vlasy a vousy.;col.

curry;ဟင်း;omáčka;n.

curry (sauce);ဟင်း;omáčka;n.

curry, vegetable ("curry² complete-in¹ fruits⁰");သီးစုံဟင်း;omáčka, zeleninová ("omáčka² kompletně-z¹ ovoce⁰");n.

curry: (He) cooks curry.;ဟင်း: ဟင်းချက်တယ်။;omáčka: Vaří omáčku.;

curry: Friend, what curry will you eat (it) with?;ဟင်း: ခင်ဗျား ဘာဟင်းနဲ့ စားမလဲ။;omáčka: Příteli, s jakou omáčkou (to) budeš jíst?;inter. fut. col.

curry: So, shall (I) cook curry? ... (I) have the idea, that (I would) cook the vegetable curry.;ဟင်း: ဟင်းချက်မလားလို့ ... သီးစုံဟင်းချက်မယ်လို့ စိတ်ကူးထားတယ်။;omáčka: Tak, uvařím omáčku? ... Napadlo mě, že (bych) uvařil zeleninovou omáčku.;col.

curse;ဆဲ;proklínat;T

curtain ("veils¹ (the) room⁰");ခန်းဆီး(တစ်ခု);záclona ("zahaluje¹ pokoj⁰");sg.

curtain: behind the curtain (there is) a window;ခန်းဆီး: ခန်းဆီးရဲ့နောက်မှာ ပြူတင်းပေါက်ရှိတယ်။;záclona: za záclonou je okno;

custard-apple (bull's heart, fruit of tree Annona reticulata, "fruit¹ (of) authority⁰", "fruit² (of) deferential⁰ netting¹");ဩဇာသီး(တစ်လုံး);volské srdce (ovoce stromu Annona reticulata, "ovoce¹ authority⁰", "ovoce² uctivého⁰ síťování¹");sg.

custom ("usage (and) criterion");ထုံးစံ(တစ်ခု);zvyk ("užití (a) kritérium");sg.

cut;လှီး ° ဖြတ် ° ကိုက် ° ခုတ် ° ချိုး;sekat ° řezat ° seknout;T

cut (oneself): Because cut (myself) by knife, (I) got injured.;ရ: ကျွန်တော် ခါးရလို့ ဒဏ်ရာရသွားတယ်။;říznout se: Protože jsem se říznul nožem, poranil jsem se.;p.s. um.

cut (with knife);ခုတ်;řezat (nožem);T

cut (with scissors);ညှပ်;stříhat (nůžkami);T

cut (wood);ဖြတ်;sekat (dříví);T

cut (wood): I have a lot of energy to cut the wood.;ဖြတ်: ငါ့မှာ သစ်သားကို ဖြတ်ဖို့ အင်အားတွေ အများကြီးရှိနေပြီ။;sekat (dřevo):

Mám spoustu energie na sekání dřeva.;p.p.

cut away;ဖြတ် ° ကိုက်;krájet;T

cut off ("cut (and) flick");ဖြတ်တောက်;odstříhnout ("stříhnout (a) mihnout-se") ° přestříhnout ("stříhnout (a) mihnout-se");T

cut oneself by knife;ရ ခါး;říznout se nožem;I

cut up;လှီး ° ဖြတ် ° လှီးဖြတ် ° ကိုက်;rozkrájet (na plátky) ° říznout;T

Czech;ချက်ခ်;český;adj.

Czech (country, republic): (I) come from Czech Republic (~ "country").;ချက်ခ်(နိုင်ငံ): ချက် နိုင်ငံမှ လာပါတယ်။;Česká Republika (~ "česká země"): Pocházím z České Republiky (~ "české země").;col. pol.

Czech language (Czech): from English to Czech;ချက်စကား: အင်္ဂလိပ်စကားမှ ချက်စကားလို့;český jazyk (čeština): z angličtiny do češtiny;

Czech Republic ("country² (of) Czech⁰ republic¹");ချက်သမ္မတနိုင်ငံ;Česká Republika ("země² České republiky¹");name

Czech Republic ("country³ (of) Czech⁰ people's¹ agreement⁰");ချက်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ;Česká Republika ("země¹⁰ dohody³ lidí² země¹ české⁰");name P. sammata (= agreed upon)

Czech: ven. Sarana from Czech;ချက်ခ်: ဦး သရဏ ချက်ခ်ရဲ့;Česko: ct. Sarana z Česka;

Czechia (country);ချက်ခ်;Česko;adj.

daily;နေ့တိုင်း;denně;adv.

daily ("every¹ day⁰");နေ့တိုင်း;denně ("každý¹ den⁰");n.

damage ("destroy (and) block");ဖျက်ဆီး;poničit ("zničit (a) zablokovat");T

damage: This monkey has damaged the roof.;ဖျက်ဆီး: ဒီ မျောက်က အမိုးကို ဖျက်စီးသွားပြီ။;poničit: Tahle opice poničila střechu.;p.p.

damson ("fruit² (of) dreaming⁰ (and) reciting-mantra¹");မက်မန်းသီး(တစ်လုံး);slíva ("ovoce² snění⁰ (a) recitování-mantry¹");sg.

dance;က ° အက;tanec ° tancovat;T (or) n.

dance ("(and) exhibit"): The group ("being") on the stage also ("exhibiting") dances (and) entertains.;ကပြ: စင်ပေါ်မှာ ရိုက်အဖွဲ့ကလဲ ကပြဆွဲနေပါတယ်။;tancovat ("(a) ukazovat (se)"): Skupina ("jsouci") na pódiu také ("ukazující se") tancuje a baví (ostatní lidi).;col. pol.

dance: (They) compete in dance.;အက: အကပြိုင်ကြပါတယ်။;tanec: Soutěží v tanci.;pol.

dance: We build stages over sidewalks and dancing groups dance on these stages.;က: လမ်းဘေးမှာ စင်တွေ ဆောက်ပြီး အဲဒီစင်တွေပေါ်မှာ ကပြပါတယ်။;tancovat: Stavíme pódia nad chodníky (~ "postranními cestami") a taneční skupiny na nich tancují.;pol.

dancing group: On the floats also there are dancing groups too ("included").;အကအဖွဲ့: ကားပေါ်မှာလဲ အကအဖွဲ့တွေပါပါတယ်။;taneční skupina: Na (těch) vozidlech, také, jsou též taneční skupiny.;col. pol.

dancing: I have the hobby of dancing. ("I include hobby (of) dancing.");အက: ကျွန်မ အကဝါသနာပါတယ်။;tancování: Mým

koničkem je tancování. ("Já zahrnuji koníček tancování.");uw.
 danger;ဘေး ° ရန် ° အန္တရာယ်;nebezpečí;n. writ. (or) n. P.
 antarāya (= danger, obstacle)
 danger ("danger (and) hostility");ဘေးရန်;nebezpečí ("nebezpečí (a) nepřátelství");n.
 danger: Woman is to man very dangerous, like fire, man also is like fire, very dangerous to woman.;အန္တရာယ်: မိန်းမဟာ မီးလိုဘဲ ယောက်ျားအတွက် အန္တရာယ်များသလို ယောက်ျားဟာလည်း မီးကဲ့သို့ မိန်းမအတွက် အန္တရာယ်များတယ်။;nebezpečí: Žena je pro muže velice nebezpečná, jako oheň, muž je pro ženu také velice nebezpečný, jako oheň.;
 dare;ဝံ့;troufat si;T
 dare: (I) am afraid, not dare to ask.;ရဲ: ကြောက်တယ်၊ မဝေးရဲဘူး။;troufat si: Bojím se, netroufám si se zeptat.;
 dare: At that time turtle (said): "friend rabbit, with you I dare to race.;ဝံ့: ထိုအခါ လိပ်က "အဆွေယုန်သင်နှင့် ငါ အပြေးပြိုင်သွားသည်။;troufat si: Tehdy želva (řekla: "příteli králíku, s tebou si troufám závodit.";writ.
 daring, be;ရဲ;troufalý, být;l
 daring, be ("(be) brave (and) mature");ရဲရင့်;troufalý, být ("(být) statečný (a) dospělý");l
 dark (of color);ရင့်;tmavě (o barvě);suff.
 dark (of color): dark blue;ရင့်: အပြာရင့်;tmavě (o barvě): tmavě modrá;
 dark color;အနက်ရောင်;tmavá barva;n.
 dark, get ("sky (is) bound");မိုးချုပ်;stmívat se ("nebe (je) svázáno");l
 dark, get: (It)'s going to get dark.;မိုးချုပ်: မိုးချုပ်တော့မယ်။;stmívat se: Bude se stmívat.;fut.
 dash ("long' line");မျဉ်းရှည်(တစ်ကြောင်း၊ တစ်လျှိုင်း);pomlčka ("dlouhá' čára");sg.
 dát;ပေး;give;T;
 data ("items (and) limbs");အချက်အလက်;data (fakta, "věci (a) údy");n.
 date (~ "day (in month)"): fourth ("day (in month)") of January, nineteen forty-eight;ရက်စွဲ: (~ "ရက်နေ့"): တစ်ထောင့်ကိုးရာ လေးဆယ့်နှစ်ခုနှစ်၊ ဂျန်နဝါရီလ၊ လေးရက်နေ့;datum (~ "den (v měsíci)"): čtvrtého ("dne (v měsíci)") ledna, devatenáct set čtyřicet osm;
 date (~ "day of month"): What date (~ "day (in month)") will (they) come?;ရက်စွဲ (~ "ရက်နေ့"): ဘယ်နှစ်ရက်နေ့ လာမလဲ။;datum (~ "den v měsíci"): V jaké datum (~ "den (v měsíci)") přijedou?;inter.
 date (~ "day of month"): What's the date (today)?;ရက်စွဲ (~ "နှစ်ရက်"): ဘယ်နှစ်ရက်နေ့လဲ။;datum (~ "den v měsíci"): Jaké je datum?;inter.
 date (~ "day"): What's the date today?;နေ့: ဒီနေ့ ဘာနေ့လဲ။;datum: Co je dnes za den? (Jaké je datum?);inter.
 daughter;သမီး(တစ်ယောက်);dcera;sg.
 daughter (~ "(num. class. for people)"): (I have) three sons (and) two daughters.;ယောက်: သားသုံးယောက် သမီးနှစ်ယောက်။;dcera (~ "(čítatel lidí)"): (Mám) tři syny (a) dvě dcery.;col.
 daughter (affectionate address by mother);မိတွတ်;dcero

(matčino volání);voc. col.
 daughter: Elder daughter is 14 years (old and) the younger one (~ "daughter") is already 10 years (old).;သမီး: သမီးအကြီးက ၁၄-နှစ်၊ သမီးအငယ်က ၁၀။နှစ် ရှိပြီ။;dcera: Starší dceři je 14 let (a) mladší (~ "dceři") je už 10 ("let").;p.p.
 daughter: I am Mr. Bamy's daughter.;သမီး: ကျွန်မ ဦးဘမြသမီးပါ။;dcera: Jsem dcera pana Bamy.;pol. uw.
 daughter: Is (it) son or daughter?;သမီး: သားလား၊ သမီးလား။;dcera: Je (to) syn nebo dcera?;inter.
 day;ရက်နေ့(တစ်နေ့) ° ရက်(တစ်ရက်) ° နေ့(တစ်ရက်);den. ° den;sg.
 day 'Id-day' (Bakra-Eid, Indian-Muslim festival during which animals are killed, "Indian Id day");ကုလားအစ်နေ့;den 'Id-den' (Bakra-Eid, Indicko-Muslimský svátek, během něhož jsou zabijena zvířata, "indický id den");adv.
 day (date): What's the date today?;နေ့: ဒီနေ့ ဘာနေ့လဲ။;den: Co je dnes za den? (Jaké je datum?);inter.
 day (in month): fourth ("day (in month)") of January, nineteen forty-eight;ရက်နေ့: တစ်ထောင့်ကိုးရာ လေးဆယ့်နှစ်ခုနှစ်၊ ဂျန်နဝါရီလ၊ လေးရက်နေ့;den (v měsíci): čtvrtého ("dne (v měsíci)") ledna, devatenáct set čtyřicet osm;
 day after tomorrow, the ("time" (of) thriving^o direction¹);သန့်ဘက်ခါ;pozitří ("čas" bujného nasměrování");adv.
 day before yesterday, the ("one quick day");တမြန်နေ့;předevčírem ("jeden rychlý den");adv.
 day of month;ရက်နေ့(တစ်ရက်);den měsíce;sg.
 day of month: sixteenth of ... (followed by a name of month);ရက်နေ့: ဆယ့်ခြောက်ရက်နေ့;den měsíce: šestnáctého ...;
 day of month: twentieth of ... (followed by a name of month);ရက်နေ့: နှစ်ဆယ်ရက်နေ့;den měsíce: dvacátého ...;
 day of month: What's the date (today)?;နှစ်ရက်: ဘယ်နှစ်ရက်နေ့လဲ။;den v měsíci: Jaké je datum?;inter.
 day, big: Also in monasteries, at big times, big days, (they) recite (Pāli discourses).;ရက်ကြီး: ဘုရားကျောင်းတွေမှာလည်း အခါကြီးရက်ကြီးတွေမှာလည်း ရွတ်ကြပါတယ်။;den, velký: Také v klášterech, ve velkých chvílích, o velkých dnech, recitují (páli promluvy).;pol.
 day, on one;တနေ့သွဉ်း;dne, jednoho;adv.
 day, on one: On one day, when rabbit met turtle, rabbit mocked: "friend turtle, you go slowly.";တနေ့သွဉ်း ယုန်နှင့်လိပ်တို့တွေ့ဆုံကြရာ ယုန်က "အဆွေလိပ်၊ သင်သည် အသွားနေ့သည်"ဟု ကဲရဲ၏။;dne, jednoho: Jednoho dne (~ "v jeden den"), když se králík potkal se želvou, králík se vysmíval: "příteli želvo, ("ty") jdeš pomalu.";writ.
 day, on that ("that day");ဟိုနေ့;tehdy ("ten den");adv.
 day, one;တစ်ချိန်ချိန်;dne, jednoho;adv.
 day, one: ("As for") one day, one great king arrives to the Wun Zin village.;တစ်နေ့တော့: တစ်နေ့တော့ ဘုရင်ကြီးတစ်ပါး ဝန်ဇင်းရွာကို ရောက်လာတယ်။;dne, jednoho: Až jednoho dne, jeden velký král přijel do Wan Zen vesnice.;
 day, one: We will meet at one time.;တစ်ချိန်ချိန်: ကျွန်တော်တို့ တစ်ချိန်ချိန်တွေ့မယ်။;dne, jednoho: Jednoho dne se setkáme.;fut. um.
 day: ("In") one year has 365 days.;ရက်: တစ်နှစ်မှာ ၃၆၅ရက်

ရိုတယ်;den: ("V jeden") rok má 365 dní.;
 day: ("in") these days;ရက်: ဒီရက်များအတွင်း;den: v těchto dnech;writ.
 day: (I) had a plan to stay two days more.;ရက်: နှစ်ရက်ထပ်နေဖို့ရန် အစီအစဉ်ရှိခဲ့တယ်;den: Plánoval jsem zůstat ještě dva dny.;p.s.
 day: (We) will meet again on a next day.;ရက်: နောက်ရက်မှာ ပြန်တွေ့မယ်;den: Setkáme se znovu (nějaký) příští den.;fut.
 day: during (~ "in") last (few) days;နေ့: အရင်နေ့တွေမှာ;den: poslední dobou ("v posledních dnech");
 day: during these three days;ရက်: ဒီသုံးရက် အတွင်း;den: během těchto tří dnů;
 day: eight days;ရက်: ရပ်ရက်;den: osm dní;
 day: every day;နေ့: နေ့တိုင်း;den: každý den;
 day: fifth day ("day which achieved day five");နေ့: ငါးရက်မြောက်တဲ့နေ့;den: pátý den ("den, který dosáhnul den pět");n.
 day: It may start every year around 13th of April.;ရက်: နှစ်စဉ် ဧပြီလ ၁၃ ရက်လောက်မှာ စတင်ပါတယ်;den: Může začít každý rok okolo 13tého dubna.;pol.
 day: May you always meet (and) have the good days and (thus) be able to develop the right meditation.;နေ့: ကောင်းသောနေ့တွေ အမြဲပိုင်ဆိုင်နိုင်ပြီး တရားဘာဝနာ ပွားနိုင်ပါစေ;den: Kéž (tě) vždy potkávají dobré dny a (tak) rozvíjíš dobrou meditaci.;w. pol.
 day: On days (when I am) disappointed, (I) tend to (~ "have") keep ("the right") mindfulness.;ရက်: စိတ်ညစ်တဲ့ရက်တွေမှာ တရားမှတ်လေ့ ရှိပါတယ်;den: Ve dnech nespokojenosti mám (tendenci) udržovat ("správnou") všímavost.;pol.
 day: Today is 21st ("day") of February ("month"), 1987.;နေ့: ဒီနေ့ ၁၉၈၇ခု ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၁ရက်;den: Dnes je ("den") 21. ("měsíce") února 1987.;
 day: We will meet on the next day.;နေ့: နောက်နေ့မှာ တွေ့မယ်;den: Setkáme se příště ("příští den").;fut.
 day: What day (of week) will they come? (They) will come on Thursday.;နေ့: ဘယ်နေ့ လာမလဲ။ ကြာသပတေးနေ့ လာမယ်;den: Který den (v týdnu) přijedou? Přijedou ve čtvrtek.;inter.
 daytime ("part² (when) sun⁰ (is) spread¹");နေခင်းပိုင်း;den: denní doba ("část ²(kdy je) slunce⁰ rozšířené¹");adv.
 dealer (usually specified by preceding syllable);သည်;zpřístupňovatel (obvykle upřesněno předcházející slabikou);suff.
 dealings with sb., have;ဆက်ဆံ;obchodování s někým, účastnit se;T
 dear;ကိုး ° ရယ် ° လေး;drahý ° milý;suff. fr. col. (or) adj. (or) voc. (or) suff. adj.
 Dear me! ("great² little¹ elder-sister⁰");အမလေးတော်;Ježíši Kriste! ("ohromná² malá¹ starší-sestra⁰");interj. col.
 dear: (I) love (you very much), dear.;ကိုး: ချစ်တာကိုး;drahý: (Moc tě) miluji, drahý.;col. fr.
 deathless;အမတ;nesmrtelný;adj. P. amata (= deathless)
 deathlessness;အမတ;věčnost;n. P. amata (= deathlessness)
 debate ("request seriously (and) see");တိုင်ပင်ကြည့်;debatovat ("vyžadovat vážně (a) dívat-se");T

debate (public);စကားရည်လွှဲ(တစ်လွှဲ);debata (veřejná);sg.
 decease;သေ ° ဆုံး;zesnout (zemřít) ° zemřít;l pol. (or) T
 deceitful, be ("twisted (and) curled");ကောက်ကူစ်;podvodnický, být ("pokroucený (a) zakroucený");l
 deceive ("deceive much");လည်စား;zradit ("zradit moc");T
 deceive: He deceived me.;လည်စား: သူ ငါ့ကို လည်စားတယ်;zradit: On mě zradil.;
 December (month);ဒီဇင်ဘာ(လ);prosinec (měsíc);n. E. December
 decency;ယဉ်ကျေးမှု;slušnost;n.
 deception ("deceive much {nouner}");လည်စားခြင်း;zradit ("zradit moc {jmenec}");n.
 decide ("be-desicive much");ပြတ်သား;rozhodnout se ("(být) hodně¹ rozhodný");l
 decide ("break explicitly");ပြတ်သား;rozhodnout ("rozbit výslovně");l
 decide ("come-to-end (and) cross");ဆုံးဖြတ်;rozhodnout se ("dojít-na-konec (a) přejít");T
 decide ("cross¹ end⁰ (and) fix²");ဆုံးဖြတ်ထား;rozhodnout ("přejít¹ (přes) konec⁰ (a) upevnit²");T
 decide ("cross¹ end⁰");ဆုံးဖြတ်;rozhodnout se ("překročit¹ konec⁰");T
 decide ("strike³ (and) be-brave¹⁰ (to) cross¹ end⁰ {nouner}²");ဆုံးဖြတ်ချက်ချရဲ;rozhodnout ("uhodit³ (a) být-statečný¹⁰, přejít¹ (přes) konec⁰ {jmenec}²");T
 decide ("strike³ cross¹ end⁰ {nouner}²");ဆုံးဖြတ်ချက်ချ;rozhodnout ("uhodit³ přejít¹ (přes) konec⁰ {jmenec}²");T
 decide: (I) decided to stay (there).;ဆုံးဖြတ်: နေဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါတယ်;rozhodnout se: Rozhodl jsem se (tam) zůstat.;p.s. pol.
 decide: (I) decided, indeed, to collect perfections (~ pāramī);ဆုံးဖြတ်ထား: အထုံစုဘို့တော့ (~ အထုံပါဇိတော့) ဆုံးဖြတ်ထားပါတယ်;rozhodnout se: Vskutku, rozhodla jsem se sbírat dokonalosti (~ pāramī);pol.
 decide: As for me, (when I) decide, (I) don't even look back (~ "turn (and) look").;ပြတ်သား: ငါဆိုရင် ပြတ်သားတယ် လည်တောင်မကြည့်;rozhodnout se: Co se týče mě, (když já) rozhodnu, nepodívám se ani zpět (~ otočit (a) podívat);col.
 deciding ("cross¹ end⁰ {nouner}²");ဆုံးဖြတ်ခြင်း;rozhodování ("přejít¹ (přes) konec⁰ {jmenec}²");n.
 deciding: After passing a judgment at court, the deciding is completely finished.;ဆုံးဖြတ်ခြင်း: တရားရုံးက စီရင်ချက် ချပြီရင် ထိုအချိန် ဆုံးဖြတ်ခြင်း လုံးဝ ပြီးဆုံးပါတယ်။ (~ တရားရုံးက စီရင်ချက်ချပြီးချိန် ဆုံးဖြတ်ခြင်း လုံးဝ ပြီးဆုံးပါတယ်);rozhodování: Po vynesení rozsudku u soudu je rozhodování zcela dokončeno.;pol.
 deciding: At that time the deciding is completely finished.;ဆုံးဖြတ်ခြင်း: ထိုအချိန် ဆုံးဖြတ်ခြင်း လုံးဝ ပြီးဆုံးပါတယ်။ (~ ထိုအချိန် လုံးဝဆုံးဖြတ် ပြီးပြီ);rozhodování: V tu dobu je rozhodování zcela ukončeno.;pol.
 decision ("cross¹ end⁰ {nouner}²");ဆုံးဖြတ်ချက်;rozhodnutí ("přejít¹ přes konec⁰ {jmenec}²");n.
 decision, change (change one's mind, "destroy¹ decision⁰");ဆုံးဖြတ်ချက်ဖျက်;rozhodnout se jinak (změnit rozhodnutí, "zničit¹ rozhodnutí⁰");T

decision, make ("cross¹ end⁰");ဆုံးဖြတ်;odhodlat se k ("překročit¹ konec⁰");T

decision, make a ("cross¹ end⁰ (and) fix²");ဆုံးဖြတ်ထား;rozhodnutí, učinit ("přejít¹ (přes) konec⁰ (a) upevnit²");T

decision, make a ("strike³ (and) be-brave¹⁰ (to) cross¹ end⁰ {nouner}²");ဆုံးဖြတ်ချက်ချရ;rozhodnutí, učinit ("uhodit³ (a) být-statečn¹⁰, přejít¹ (přes) konec⁰ {jmenec}²");T

decision, make a ("strike³ cross¹ end⁰ {nouner}²");ဆုံးဖြတ်ချက်ချ;rozhodnutí, učinit ("uhodit³ přejít¹ (přes) konec⁰ {jmenec}²");T

decision: She changed her mind. ("Her decision has already changed.");ဆုံးဖြတ်ချက်: သူမရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဖျက်ပြီးပါပြီ;rozhodnutí: (Ona) změnila (své) rozhodnutí. ("Její rozhodnutí se již změnilo.");p.p. pol.

decision: The decision is so firm, that nothing can (ever) destroy it.;ဆုံးဖြတ်ချက်: ဆုံးဖြတ်ချက်က ဘာမှ အခါကို မဖျက်နိုင်လောက် ခိုင်မာပါတယ်;rozhodnutí: (To) rozhodnutí je tak pevné, že jej nic nemůže zničit.;pol.

decisive, be ("be-desicive much");ပြတ်သား;rozhodný, být ("(být) hodně¹ rozhodný");l

decisive, be ("break explicitly");ပြတ်သား;rozhodný, být ("rozbít výslovně");l

decisive, be: Minds of Asian people (especially Myanmars) cannot be as greatly decisive as (those of) European people.;ပြတ်သား: အာရှကလူတွေ (အထူးသဖြင့်မြန်မာတွေ)ရဲ့ စိတ်တွေက ဥရောပကလူတွေလို အရမ်းကြီး မပြတ်သားတတ်ကြဘူး;rozhodný, být: Mysli asijských lidí (zejména Myanmarů) nedokážou být tak moc rozhodné jako (ty) Evropských lidí.;

declare;ဆို;prohlásit;T

declare ("tell (and) say");ပြောဆို;prohlásit ("povědět (a) říci");T

decline ("fall¹ low⁰");နိမ့်ကျ;odmítnout ("padat¹ nízko⁰");T

decline ("not¹ take² (to) hand⁰");လက်မခံ;odmítnout ("ne¹vzít⁰ (do) ruky²");T

decrease;နည်း ° လျော့ ° လျော့;snížit se ° snížit;l (or) T

decrease ("decrease (to be) little");လျော့နည်း;snížit ("snížit (aby bylo) málo");T

decrease ("lessen (and) decrease");လျော့နည်း;snížit ("zmenšit (a) snížit");T

decrease (price etc.);လျော့;snížit (cenu atd.);T

decrease (price): (Price) is decreased as much as possible.;လျော့: အတတ်နိုင်ဆုံး လျော့ထားတာပဲ;zlevnit (~ "snížit"): Je to zlevněné (~ "snížené") jak jen je možné.;col.

decrease (price): Indeed, (I) cannot decrease (the price) ("any more") more than this.;လျော့: ဒီ ထက်တော့ မလျော့နိုင်တော့ဘူး;zlevnit (cenu, ~ "snížit"): Vskutku, více než tolik již nemohu zlevnit (~ "snížit").;col.

decrease (price): Please, decrease (the price).;လျော့: လျော့ပါအုံး;snížit (cenu): Prosím, snižte (tu cenu).;imper. pol.

decrease (price): Please, would (you) decrease (the price)?;လျော့: လျော့ပါအုံးလား;slevit (~ "snížit (cenu)"): Prosím, slevil byste? ("Snižil byste?");inter. pol.

decrease: (I) cannot decrease this much. (may be said by a

taxidriver when they are not satisfied with proposed amount of money to be paid);လျော့: ဒီလောက်မလျော့နိုင်ပါဘူး;snížit: Tolik snížit nemohu. (může být řečeno taxikářem, pokud není spokojen s navrhnutým množstvím peněz k zaplacení);pol. col.

decrease: How much will (you) decrease?;လျော့: ဘယ်လောက်လျော့မလဲ;slevit (~ "snížit"): Na kolik slevíte? ("Kolik snížíte?");inter. col.

decrease: One kyat (I) can decrease. ("As for one kyat, (it) is alright to decrease (so much).");လျော့: တစ်ကျပ်တော့ လျော့လို့ ရတယ်;zlevnit (~ "snížit"): O jeden čiat zlevnit můžu. ("Co se týče jednoho čiatu, je v pořádku (tolik) snížit.");

decreased, having;နည်းပြီး;snížil se a;p.p.

decree: It is said, that Nga Nyo's wife was also afraid because of the king's decree.;အမိန့်: ဘုရင့်အမိန့်မို့ ငည့်နီးလဲ ကြောက်နေသတဲ့;rozkaz: Říká se, že Na Nova manželka také z (~ "kvůli") rozkazu krále dostala strach.;

decree: Therefore, according to the (king's) decree, having dug the embarkment, majesty should see.;အမိန့်: ဒါကြောင့် ဘုရင့်အမိန့်အရ ကန်ဘောင်ကို တူးပြီးကြည့်ကြရတယ်;rozkaz: Proto, dle (králova) rozkazu, výsost by se (na to) měla podívat po vykopání toho nalodění.;

dedicate;ပေး;věnovat;T

dedicate (mind, "immerse, submerge (and) put");နှစ်မြှုပ်ထား;věnovat (čemu, "potopit, ponořit (a) uložit");T

dedicate: (He) dedicates (himself) for the attainment of the noble purpose.;နှစ်မြှုပ်ထား: မြင့်မြတ်သည့်ရည်ရွယ်ချက်ကို အောင်မြင်ဖို့အတွက် နှစ်မြှုပ်ထားတယ်;odevzdat se: Odevzdává se pro dosažení (toho) ušlechtilého cíle.;

dedicate: With the excuse, that with the worldly problems (I) cannot dedicate (it) time, I have been lazy.;ပေး: လောကီကိစ္စတွေနဲ့ အချိန်မပေးနိုင်ဘူးဆိုတဲ့ ဆင်ခြေနဲ့ (~ ဆင်ခြေပေးပြီး) ကျွန်တော် ဖျင်းနေခဲ့တာပါ;věnovat: S výmluvou, že se světskými problémy tomu nemohu věnovat čas, jsem byl líný.;p.s. pol. um.

deduct;ဖြတ်;vyvodit;T

deed ("work (and) stop");လုပ်ရပ်;čín ("pracovat (a) zastavit");n.

deed (previously or presently intentionally committed acts);ကံ;skutek (dříve nebo v přítomnosti záměrně vykonané činy);n. P. kamma (= intentionally-done-action)

deed, good;ကျေးဇူး;čín, dobrý;n.

deep (of color);ရင့်;tmavo- (o barvě);suff.

deep-seated ("simple¹ event⁰, every³ event²");မြစ်ရိုးမြစ်စဉ်;vžítý ("jednoduchá¹ událost⁰, každá³ událost²");sg.

deep-seated, be ("falls¹ (with) working⁰");လုပ်နေကျ;vžítý, být ("padá¹ (s) děláním⁰");l

deep, be;နက် ° နက်နဲ;hluboký, být;l

deep, be ("deep method");နက်နဲ;hluboký, být ("hluboký způsob");n.

deep, be (about a thought etc., "thinking (is) deep");အတွေးနက်;hluboký, být (o myšlence atd., "myšlení (je) hluboké");l

deep, be (worth consideration, "heavy (and) deep");လေးနက်;hluboký, být (závažný, "těžký (a) hluboký");l

deep: (It) is used (~ "put") because a deep thanks was

desired.;လေးနက်: ကျေးဇူးတင်တာကို လေးနက်စေချင်လို့
ထည့်ပေးလိုက်တာပါ။;hluboký: Vkládá se (to), protože se vyžaduje
hluboké děkuji.;pol.
deeply (“fairly intensively”);ခပ်ပြင်းပြင်း;zhluboka (se nadechnout,
“celkem intenzivně”);adv.
deeply (about breath, “fairly intensively”);ခပ်ပြင်းပြင်း;hluboce (se
nadechnout, “celkem intenzivně”);adv.
deeply: (He) deeply breathes (“in”) three times (“a
breath”).;ခပ်ပြင်းပြင်း: အသက်ကို ခပ်ပြင်းပြင်းသုံးခါ ရှူသွင်းတယ်။ (~
အသက်ကို သုံးခါလောက် ခပ်ပြင်းပြင်း ရှူသွင်းတယ်။);zhluboka: Třikrát
se zhluboka nadechne (“dech”).;
defect;အမှတ်;defekt;n.
defend (“be-offended (and) take”);ခုခံ;bránit (“být-napaden (a)
vzít”);T
defend (“be-offended, take, urge (and) fight-
back”);ခုခံတွန်းလှန်;bránit (“být-napaden, vzít, naléhat (a)
protiútočit”);
defend (“shield (and) hide”);ကာကွယ်;chránit (“zaštitovat (a)
schovávat”);T
defend (“urge (and) fight-back”);တွန်းလှန်;bránit (“naléhat (a)
protiútočit”);T
defend (one's idea, “block¹ (and) confine”);ကန့်ကွက်;hájit
(vlastní názor, “blokovat (a) ohraničovat”);T writ.
defend (one's idea);ချေပ ° ချေ;obhájit ° hájit;T
defend: U Aung Zeyya together with his sixty-eight blood
comrades-leaders could successfully resist while being the
leader (~ “while leading”).;ခုခံတွန်းလှန်: ဦးအောင်ဇေယျသည်
သွေးသောက်ရဲဘော် ခြောက်ကျိပ်ရစ်ယောက်နှင့်အတူ ဦးစီးကာ
အောင်မြင်စွာ ခုခံတွန်းလှန်နိုင်ခဲ့သည်။;ubránit: U Aun Zeyya spolu se
svými šedesáti osmi pokrevními přáteli vůdci se dokázal
úspěšně ubránit zatímco (je) vedl.;p.s. writ.
defendant;အချေ(တစ်ဦး);obhájce;sg.
defendant (“competes¹ (for) truth”);တရားပြိုင်(တစ်ဦး);obhájce
(“soutěží¹ (za) pravdu”);sg.
defendant (in debate, opposing teams' speaker): As for the
leader of defendants taking place on my left, (she) is a
statewide known writer, Mrs. Ngwe Khet.;အချေရင်:
ကျွန်တော့်ဘယ်ဘက်မှာ နေရာယူထားကြတဲ့ အချေရင်များရဲ့
ခေါင်းဆောင်ကတော့ နိုင်ငံကျော် စာရေးဆရာမ ဒေါ်ဇေဝက်ပါ။;mluvčí
nepřátelské strany (v debatě, “vyvraceč”): Co se týče vůdce
mluvčích nepřátelské strany (~ “vyvraceč”) beroucí místo po
mé levé straně, je to celostátně známá spisovatelka pí. Nue
Khek.;pol. um.
deficiency;အယုတ်;nedostatek;n.
deficiency (in writing etc., “weak blot”);ပျော့ကွက်;nedostatek (v
psaní atd., “slabá skvrna”);n.
deficiency: (There) are only very small deficiencies (in the
writing).;ပျော့ကွက်: နဲနဲလေး ပျော့ကွက်(ပဲ) ရှိပါတယ်။;nedostatek: (V
tom psaní) jsou jen velice malé nedostatky.;pol. col.
definitely (“stability (and) spinning”);အသေအချာ;rozhodně (“ke
skutečnosti, “stability (and) spinning”);adv
definitely (“to reality”);တကယ်ကို;rozhodně (“ke skutečnosti”);adv
degree MA.;မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့ ° မာစတာဘွဲ့;titul Mgr.;n. P. mahāvijjā (=
great knowledge) (or) n. E. master

degree, university;ဘွဲ့(ဘွဲ့);titul, universitní;sg.
degree: (I) need to get (one) more degree.;ဘွဲ့:
ဘွဲ့ထပ်ရလိုပါတယ်။ (~ ဘွဲ့ထပ်ယူလိုပါတယ်);titul: Potřebuji dostat
ještě (jeden) titul.;pol.
dejected, be (“strength (is) low”);အားငယ်;deprimovaný, být (“síla
(je) nízko”);I
dejected, be: (“Indeed”,) do not be dejected.;အားငယ်:
အားတော့မငယ်ပါနဲ့;;deprimovaný, být: (“Vskutku”), nebuď
deprimován.;imper. pol.
dělat;လုပ်;dělat;T
delayed, be;နှောင့်ကျ;opozděný, být;I
Delhi (town in India);ဒေလီမြို့;Dilí (město v Indii);name
deliberate, be (“measure (and) weigh”);ချင့်ချိန်;opatrný, být
(“měřit (a) vážit”) ° rozvážný, být (“měřit (a) vážit”);I
deliberately (“loose method”);လျော့နည်း;úmyslně (“uvolněný
způsob”);adv. col.
deliberately (“measuring (and) weighing”);ချင့်ချိန်ချိန်ချိန်;rozvážně
(“měřice (a) vážice”) ° opatrně (“měřice (a) vážice”);adv.
delicious, be (“have¹ taste”);အရသာရှိ;výborný, být (“mít¹
chut”);I
delicious, be: It's is so delicious. (“(It) has so much (of)
taste.”);အရသာရှိ: အလွန်အရသာရှိပါတယ်။;výborný, být: Je tak
výborné. (“Má tak moc chuti.”);pol.
delight, take;ဇွေး;radost, mít;I
delighted, be;နှစ်လို;nadšen, být;I
deliver (“send¹¹ (to) come³ (and) give¹⁰ (to) proper², requested¹
house”);အိမ်တိုင်ရာရောက်ပေးပို့;doručit (“poslat¹¹ (aby) přišel³ (a)
dal¹⁰ (do) správného², žádaného¹ domu”);T
deliver (“send² (by) coming¹ (to) house”);အိမ်အရောက်ပို့;doručit
(“poslat² příchodem¹ domů”);T
deliver: The postman delivers two parcels.;အိမ်အရောက်ပို့:
စာပို့သမားက ပါဆယ်ထုတ်နှစ်ထုတ် အိမ်အရောက်ပို့တယ်။;doručit:
Listonoš doručuje dva balíky.;
delivery (of a speech, “taking¹ air⁰ (and) collecting³
air²”);လေယူလေသိမ်း;přednes (způsob přednesu, “braní¹
vzduchu⁰ (a) sbírání³ vzduchu²”);n.
demand (“request (and) say”);တောင်းဆို;vyžadovat (“žádat (a)
říkat”) ° vyžadovat (žádat (a) říci”);T
demand (ask about a matter, “test¹ completely”);စုံစမ်း;poptat se
(“kompletně¹ vyzkoušet”);T
demand (economic, “buy power”);ဝယ်အား;poptávka
(ekonomická, “kupní moc”);n.
demand (economic): The demand for copper also
increased.;ဝယ်အား: ကျေးနီ ဝယ်အားလည်း အလားတူ
ကောင်းလာတယ်။;poptávka (ekonomická): Poptávka po mědi také
stoupla.;
demand: Since then the Myanmar citizens, unceasingly
participating in the opposing strikes against the English
government, demanded independence.;တောင်းဆို: ထိုအချိန်မှစ၍
မြန်မာအမျိုးသားတို့သည် အင်္ဂလိပ်အစိုးရကို ဆန့်ကျင် ဆန္ဒပြပွဲများ
အဆက်မပြတ် ဆင်နွှဲကာ လွတ်လပ်ရေးကို
တောင်းဆိုခဲ့ကြပါသည်။;vyžadovat: Od té doby se Myanmarští
obyvatelé nepřetržitě účastnili protestních stávek proti anglické
vládě přičemž vyžadovali nezávislost.;p.s. pol. writ.

democracy; ဒီမိုကရေစီ ° ဒီ (abbrev. from ဒီမိုကရေစီ) °
ဒီမိုကရေစီ;demokracie;n. E. democracy
democracy (“democracy system”);ဒီမိုကရေစီစနစ်;demokracie
 (“system demokracie”);n. E. democracy
democracy: They want to become a democratic
country.;ဒီမိုကရေစီ: ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံအဖြစ်ကို သူတို့
ရောက်ချင်နေပါတယ်။;demokracie: Chtějí se stát demokratickou
zemí...;pol.
demolished, be (“destroy (and) be-
scattered”);ပျက်ပြား;zdemolovaný, být (“zničit (a) být-
roztrošený”);l
demonstration (“event² (of) showing¹
wishes”);ဆန္ဒပြပွဲ(တစ်ပွဲ);demonstrace (“událost² ukazování¹
tužeb”);sg.
denote;ထွန်း;udávat;T
denote (“denote (and) show”);ထွန်းပြ;udávat (“označovat (a)
ukazovat”);T
denote: finish denoting that mention;ထွန်း: ထိုအနက်ကို
ထွန်းကုန်သည်;naznačit: ukončit naznačení té zmínky;
denotes change in situation;သွား;značí změnu situace;suff.
denotes courage;ရဲ;značí odvahu;suffn. adj.
denotes inclusion;ရယ်;značí zahrnutí;suff.
denotes past perfect;ပြီ;značí minulý dokonavý čas;suff.
denotes past perfect tense;ပြီ;značí dokonavý vid slovesa;suff.
denotes plurality;များ;značí mn. č.;suff.
denotes prior action;ထား;značí předcházející činnost;suff.
denotes skill;တတ်;značí dovednost;l
dense;ထူ;hustý (o věcech);adj.
dentist (“master¹ (in) responsibilities² (regarding)
teeth”);သွားဆရာဝန်(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);zubař (“mistr¹ (v)
zodpovědnostech^o (ohledně) zubů”);sg.
dentist: As my teeth are not good, I show (~ “am showing”)
(them) to the dentist.;သွားဆရာဝန်: ကျွန်မ သွားတွေမကောင်းလို
သွားဆရာဝန်ဆီမှာ ပြနေတယ်။;zubař: Poněvadž nemám dobré
zuby, ukazuji (je) zubaři.;cont. uw.
depart (by plane etc., “escape (and) leave”);ထွက်ခွာ;odletět
(letadlem atd., “uniknout (a) odejít”) ° odjet (“uniknout (a)
odejít”);T
depart: (I) am going to depart.;ထွက်: ထွက်တော့မယ်။;odejít:
Chystám se odejít.;fut.
depart: On the big flight plan (“board”) there is information
about departures of planes (~ “planes which will
depart”).;ထွက်ခွာ: လေယာဉ်ခရီးစဉ်ဘုတ်ကြီးပေါ်မှာ
ထွက်ခွာဖွဲ့လေ့ရှိတဲ့ (အကြောင်း) သတင်း(တွေ)ရှိတယ်။;odletět: Na
velké (“tabuli”) letového řádu jsou informace o odletech letadel
(~ “letadlech, která odletí”).;
department;ဌာန(တစ်ခု);oddělení (v instituci);sg. P. ṭhāna (= place, locality)
department store (“goods building”);ကုန်တိုက်(တစ်တိုက်);obchodní
dům (“obchod¹ (se) zbožím”);sg.
department store (“store shop”);စတိုးဆိုင်(တစ်ဆိုင်);obchodní dům
 (“obchod, obchod”);sg. E. store
departure: on the day of departure;ထွက်ခွာ:
ထွက်ခွာသောနေ့တွင်;odjezd: v den odjezdu;writ.

depend on (“live³ fixed² (and) free¹ in^o”);အားထားနေ၊ -တွင်;záviset
na (“žít³ upevně² (a) volný¹ v^o”);l
depend on: (I) depend (~ “am depending”) on the meal offered
by the lay people.;အားထားနေ၊ -တွင်: ဒကာများလှူသည့်ဆွမ်းတွင်
အားထားနေပါတယ်။;záviset na: Závisím na jídle darovaném
laiky.;pol. ubmn. writ.
depend upon (“rely-on¹ strength^o”);အားကိုး;záviset na (“záviset-
na¹ síle^o”);T
depending on (“make¹ (and) establish² on^o”);မူတည်၊
-အပေါ်မှာ;podle (“dělat¹ (a) stanovit² na^o”);T
depict (“reveal¹ the character^o”);သရုပ်ဖော်;znázornit (“odhalit¹
charakter^o”);T P. sarūpa (= of the same form)
depict: The discourses with more details preached by the
Buddha are basically depicting the commentarial nature, which
is referred to in Sāratthadīpanī.;သရုပ်ဖော်: မြတ်ဗုဒ္ဓ အနုစိတ်
ဟောကြားဆွဲသည့် တရားတော်တွေဟာ အခြေခံအားဖြင့်
အဋ္ဌကထာရဲ့သဘောသဘာဝ သရုပ်ဖော်ပြီး ၎င်းကို သာရတ္ထဒီပနီမှာ
ရည်ညွှန်းပါသည်။;znázornovat: Promluvy s více podrobnostmi
přednesené Buddhou v podstatě znázorňují komentátorský
charakter, na který se odkazuje v Sāratthadīpanī.;pol. writ.
deplete;ကုန်;spotřebovat;l
depressed (“mind (is) dirty”);စိတ်ညစ်;deprimovaný, být (“mysl
(je) zašpiněná”);l
depressed, be (“strength (is) low”);အားငယ်;skleslý, být (“síla (je)
nízko”);l
depth;အထူး;hloubka;n.
derived, be (from an original word, “descend, descend (and)
come”);ဆင်းသက်လာ;derivovaný, být (od původního slova, “sejít,
sejít (a) přijít”) ° odvozený, být (od původního slova, “sejít, sejít
(a) přijít”);l
derogatory, be (“be-deficient (and) be-
inferior”);ယုတ်ညံ့;ponižující, být (“být-nedostačující (a) být-
horší”);l
derogatory, be (“falls¹ down^o”);နိမ့်ကျ;ponižující, být (“padá¹
dolů^o”);l
descent;မျိုးနွယ်(တစ်ခု);původ;sg.
design;ဒီဇိုင်း;vzhled ° design;n. E. design
design (“standard¹ form^o”);ပုံစံ(တစ်ခု);návrh (“standardní¹
podoba^o”);sg.
designation;ပညတ်;pojmenování (jméno);n. P. paññatti (= designation, name)
desire;ဟာ ° စိတ် ° ဆန္ဒ(တစ်ခု) ° အာသာ;touha ° tužba ° toužit
po;T P. āsava (= fetter) (or) T (or) n. (or) sg.
desire, intense (to do sth.);အင်း;touha, intenzivní (něco
udělat);n.
desire, intense: can't conceal (one's) intense desire (“doesn't
take intense-desire”);အင်း: အင်းမရ;touha, intenzivní: nemůže
kontrolovat (vlastní) intenzivní touhu (“nebere intenzivní-
touhu”);col.
dessert (small food);အချိုပွဲ(တစ်ပွဲ) ° မုန့်(တစ်ခု);zákusek (malé
jídlo);sg.
dessert: (You) should buy and serve (us) dessert. (on one's
birthday);မုန့်: မုန့်လိုက်ဝယ်ကျွေးရမှာပေါ့။;zákusek: Měla bys (nám)
nakoupit a nabídnout zákusky. (na své narozeniny);

destined, be (to become in future);အလောင်း;určený, být (aby se stal v budoucnu);l

destroy;ပျက်;zničit;T

destroy (“attack” (and) destroy”);ပျက်စီး;zničit (“zaútočit” (a) zničit”);l

destroy (“collapse (and) break”): Thought due to the earthquake, some have been destroyed, many indeed remain.;ပျက်: ငလျင်ကြောင့်တချို့ပျက်သွားပေမယ့် အများကြီး ကျန်ပါသေးတယ်။;rozbit se (“zhrounit se (a) rozbit se”): Přestože byly některé zničeny zemětřesením, mnoho se vskutku dochovalo.;pol.

destroy (“destroy (and) block”);ပျက်ဆီး;zničit (“zničit (a) zablokovat”) ° zničit (“zničit (a) blokovat”);T

destroy: Countries will be destroyed.;ပျက်စီး: နိုင်ငံများ ပျက်စီးတယ်။;zničit: Země budou zničeny.;

destroy: Electricity is down. (“fire” was² destroyed”);ပျက်: မီးပျက်သွားပြီ။;zničit: Vypli proud. (“oheň” byl² zničen”);p.p.

destroy: For great enemy, Koun Baung attended on the town Shwe Bo of five-names, destroying the danger.;ပျက်: ရန်ကြီးအောင် ကုန်းဘောင်ခါး ငါးမည်ရ ပြည်ရွှေဘို ဘေးရန်က ပြို။;zničit: Kvůli velkému nepříteli, Koun Baun se staral o město Šve Bo pěti jmen, a zničil nebezpečí.;sng. writ.

destroy: The decision is so firm, that nothing can (ever) destroy it.;ပျက်: ဆုံးဖြတ်ချက်က ဘာမှ အဲဒါကို မပျက်နိုင်လောက် ခိုင်မာပါတယ်။;zničit: (To) rozhodnutí je tak pevné, že jej nic nemůže zničit.;pol.

destroyed, be (“destroy (and) be-scattered”);ပျက်ပြား;zničený, být (“zničit (a) být-roztroušeny”);l

detached, sth.;အရင်(တစ်ခု);odpojeného, něco;sg.

details, in (“widely (and) immodestly”);အကျယ်တဝင့်;detailch, v (“široce (a) neskromně”);adv.

deteriorate (“be-destroyed (and) deviate”);ပျက်ယွင်း;zhoršit se (“zničit-se (a) odchýlit-se”);l

determination, make (“cross” end” (and) follow”);ဆုံးဖြတ်လိုက်;rozhodnutí, učinit (“přejít” (přes) konec” (a) následovat”);T

determination, make a (“cross” end”);ဆုံးဖြတ်;učinit rozhodnutí (“překročit” konec”);T

determination, make: I made a strong determination to be an excellent monk.;ဆုံးဖြတ်လိုက်: ငါ အရမ်းကောင်းမွန်တဲ့ ရဟန်းတ(စ်)ပါး ဖြစ်ဖို့ လုံးဝဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီ။ (~ အရမ်းတော်တဲ့ ရဟန်းတ(စ်)ပါး ဖြစ်ဖို့ ငါ လုံးဝဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီ။);rozhodnutí, učinit: Učinil jsem pevné rozhodnutí být výborným mnichem.;p.p. col.

determination: My strong determination helps me to continue in my effort.;ဆုံးဖြတ်ချက်: ငါ့ရဲ့ ကြိုးစားအားထုတ်မှုတွေကို ငါ့ရဲ့ ဆိုတာဆုံးဖြတ်ချက်တွေက ဆက်လက်ကူညီနေမှာပဲ။;rozhodnutí: Moje pevné rozhodnutí mi pomáhá pokračovat v mém úsilí.;col. cont.

detest;ရှု;nenávidět;T

detract (“become” small”);သေးငယ်လာ;zmenšit se (zlehčovat se, “stát-se” malým”);l

develop;အဖွား ° ဖွံ့ဖြိုး;rozvinout se ° rozvinout;l (or) T

develop (“come” (to) be-big” (and) large”);ကြီးထွားလာ;rozvinout (“dojít (stavu, že) je-velký” (a) veliký”);l

develop (“increase (and) ascend”);တိုးတက်;rozvinout se (“zvětšit-se (a) vystupovat”);T

develop (a method, a thing, “be-in-excess (and) much”);ပိုများ;rozvinout (metodu, věc, “být v nadbytku (a) mnoho”);l

develop (also about a country, “make (and) repair”);ပြုပြင်;rozvíjet (také o zemi, “vytvářet (a) opravovat”);T

develop (also about a country, “make, repair (and) change (and) change”);ပြုပြင်ပြောင်းလဲ;rozvíjet (také o zemi, “vytvářet, opravovat (a) měnit (a) měnit”);T

develop, be (prosperous, “increase (and) improve”);တိုးတက်;rozvíjet se (prosperující, “zvyšovat-se (a) zlepšovat-se”);l

develop: (He) developed meditation technique according to (his) experience.;ဖွံ့ဖြိုး: အတွေ့အကြုံအရ ဘာဝနာနည်းလမ်း ဖွံ့ဖြိုးတယ်။;rozvinout: Rozvinul meditaci (~ “způsob meditace”) dle (svých) zkušeností.;

develop: (He) developed morality, concentration (and) wisdom.;ကြီးထွားလာ: သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၊ ကြီးထွားလာခဲ့တယ်။;rozvinout: Rozvíjel ctnost, soustředění (a) moudrost.;p.s. pol.

develop: Because of these students, the national spirit of the citizens also awakened and happened (~ “came”) to develop.;ဖွံ့ဖြိုး: ထိုကျောင်းများ ကြောင့်အမျိုးသားစိတ်ဓါတ်များလည်း ပိုမိုနိုးကြားဖွံ့ဖြိုးလာပါသည်။;rozvoj (“rozvinout se”): Kvůli těmto studentům národní duch obyvatel ožil (a) přišel k rozvoji.;pol. writ.

develop: May I tell you, that I have never practised (meditation)? (“Should (I) tell (you), that (I) have already developed?”);ပွား: မပွားဖူးလို့ ပြောရမလားပဲ။;rozvinout: Mám ti říct, že jsem nikdy nepraktikovala (meditaci)? (“Měla bych (ti) říci, že (jsem) již rozvinula?”);inter. col.

developed, be (prosperous, “be-in-excess (and) much”);ပိုများ;vyvinutý, být (prosperující, “být v nadbytku (a) mnoho”);l

developed, be (prosperous, “plump (and) abundant”);ဖွံ့ဖြိုး;vyvinutý, být (prosperující, “buclatý (a) hojný”);l

developed, the most;အတိုးတက်ဆုံး;nejvyvinutější;adj.

development (“develop (and) ascend {nouner}”);တိုးတက်မှု;rozvoj (“rozvinout-se (a) stoupat {jmenec}”);n.

development (“development ascends”);အတိုးတက်;rozvoj (“rozvoj vystupuje(vzhůru”);n.

development (also about a country, “make, repair (and) change (and) change {nouner}”);ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး;rozvíjet (také o zemi, “vytvářet, opravovat (a) měnit (a) měnit {jmenec}”);T

development: (There) is being done an extremely much (of) work (for) the development of Myanmar country.;ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး: မြန်မာပြည်မှာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးတွေ တအားလုပ်နေတယ်။;rozvoj: Dělá se extrémě moc práce (za účelem) rozvoje země Myanmaru.;cont.

development: spiritual development;တိုးတက်မှု: စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု;rozvoj: duševní rozvoj;

development: the most developed country;အတိုးတက်: အတိုးတက်ဆုံး နိုင်ငံ;rozvoj: nejrozvinutější země;n.

devoid of, be;ကင်း;nemít ° postrádající, být;l

devoid of, be: Monkhood is devoid of worry.;ကင်း ရဟန်းဘဝက အယူအပင်ကင်းပါတယ်။;prostý (čeho), být: Mnišství je prosté obav.;pol.

devoid of: Until now, as for what (you) said, (it) is devoid of mistakes.;ကင်း: ခုထိ ပြောတာတော့ အမှားကင်းပါတယ်။;prostý (čeho), být: Do teď, co se týče (toho), co (jsi) řekl, je (to) prosté chyb. ° prostý (čeho), být: Doted, co se týče (toho), co (jsi) řekl, je (to) prosté chyb.;pol.

devotee ("while² relying-on^o (and) concealing¹");ကိုးကွယ်ရာ(တစ်ပါး၊ တစ်ယောက်);ctitel ("zatímco² se-spolehá^o (a) skrývá-se¹");sg.

devotee, female (female-supporter);ဒကာမ(တစ်ယောက်);ctitelka (podporovatelka mnicha);f. mn. P. dāyaka (= supporter)

devotee, male;ဒကာ(တစ်ယောက်);ctitel (podporovatel mnicha);sg. mn. P. dāyaka (= supporter)

devout, be;ကိုင်းရှိုင်း;oddaný, být;l

devout, be: (I) am extremely devout to religion.;ကိုင်းရှိုင်း: ဘာသာရေးကို အရမ်းကိုင်းရှိုင်းတယ်။;oddaný: Jsem nesmírně oddaný (svému) náboženství.;

Dhamma (of the Buddha, "great¹ truth^o");တရားတော်;Dhamma (Buddhy, "ohromná¹ pravda^o");n. Bh.

Dhamma (the Buddha's teachings);တရား;Dhamma (Buddhovo učení);n. Bh.

Dhamma preachings (conducted by lay people, "Dhamma event");တရားပွဲ(တစ်ပွဲ);Dhamma přednesy (vedené laiky, "Dhamma událost");sg.

Dhamma, friend in;ဓမ္မသုလင်ချင်း;Dhammē, přítel v;n.

Dhamma, truth of (the teachings of the Buddha);တရားဓမ္မ ° ဓမ္မတရား;Dhammy, pravda (učení Buddhy);n. P. Dhamma (= law)

Dhamma, truths of: May (you) be able to come and realize the the truths of Dhamma preached by the Noble Buddha, by knowledge and coming to knowledge of five aggregates through knowledge of what is written.;ဓမ္မတရား: မြတ်ဘုရားဟောကြားခဲ့တဲ့ ဓမ္မတရားတွေကို စာအသိမှ ခန္ဓာဉာဏ် ရောက် အသိဖြင့် သိမြင်လာနိုင်ပါစေ။;Dhammy, pravda: Kéž jsi schopen dojít a pochopit pravdy Dhammy přednesené Vznešeným Buddhau, znalostí a dosažením znalosti pěti skupin (osoby) skrze znalost toho, co je psáno.;w. pol.

Dhamma: (He) respects the Dhamma.;တရား: တရားကို တန်ဖိုးထားတယ်။;Dhamma: Ctí Dhammu.;col.

Dhamma: (They) are my teachers to give me knowledge of Dhamma.;တရား: တရားအသိဉာဏ် ပေးတဲ့အတွက် ကျွန်တော့်ရဲ့ ဆရာတွေပါ။;Dhamma: Jsou mými učiteli, aby mi dali znalost Dhammy.;pol.

Dhamma: Dhamma factors;ဓမ္မ: ဓမ္မဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ;Dhamma: Dhamma faktory;writ.

Dhamma: If (I) want to listen to the Dhamma, (I) listen.;တရား: တရားနာချင်ရင် နား။;Dhamma: Když chci poslouchat Dhammu, tak poslouchám.;col.

Dhamma: listen to Dhamma;တရား: တရားနာတယ်;Dhamma: poslouchat Dhammu;

Dhamma: May (you) be able to practise the Dhamma much.;တရား: တရားများကို ကျင့်ကြံပွားများနိုင်ပါစေ။;Dhamma: Kéž jsi schopen praktikovat Dhammu hodně.;pol.

Dhamma: Talk a little bit about the Dhamma.;ဓမ္မ: ဓမ္မအကြောင်းနည်းနည်းဆွေးနွေးတယ်။;Dhamma: Hovořit trochu o Dhammē.;

dial (a phone number, "press¹ telephone-number^o");နံပါတ် ° တယ်လီဖုန်းနံပါတ် နံပါတ်;vytočit (číslo, "mačkat¹ telefonní-číslo^o");T E. telephone-number

dial (phone number): (He) is dialing a phone number on (~ "by") the mobile phone.;နံပါတ်: လက်ကိုင်ဖုန်းဖြင့် ဖုန်းခေါ်ရန် နံပါတ်နံပါတ်နံပါတ်;vytočit (telefonní číslo): Vytáčí (~ "mačká") ("telefonní") číslo na mobilním telefonu.;cont.

diamond;စိန်;diamant;n. un. (or) sg.

dibbacakkhu (clairvoyance, "higher-knowledge¹ (of) eye^o");ဝိညာဉ်သိညာဉ်;dibbacakkhu (jasnovidnost, "vyšší-znalost¹ oka^o");n. Bh. P. cakkhu-abhiññā ("eye – higher-knowledge")

dictatorship ("system² (of) ordering^o lord¹");အာဏာရှင်စနစ်;diktátorství ("systém² nařizujícího pána¹");n. P. āṇā (= command, authority) Mo. စွတ် [cwot]

dictatorship: (We) just have to struggle more in a country of dictatorship like is this.;အာဏာရှင်စနစ်: အာဏာရှင်စနစ်အောက်က ဒီလိုနိုင်ငံမှာတော့ ပိုပြီး ရုန်းကန်ရတာပေါ့။;diktátorský režim: V zemi diktátorského režimu jako je tato, se musíme holt víc namáhat.;col.

dictionary;အဘိဓာန်(တစ်အုပ်);slovník;sg. P. abhidhāna (= name, appellation)

dictionary: Pali-English Dictionary;အဘိဓိန်း: ပါဠိ-အင်္ဂလိပ် အဘိဓိန်း;slovník: Páli-Anglický Slovník;n.

dictionary: The secretary is putting the dictionary on the table.;အဘိဓာန်: အတွင်းရေးမှူးက အဘိဓာန်ကို စားပွဲပေါ်မှာ ထားနေတယ်။;slovník: Sekretářka pokládá slovník na stůl.;cont.

dictionary: whole the dictionary;အဘိဓာန်: အဘိဓာန်တစ်အုပ်လုံး။;slovník: celý slovník;

die;သေ ° ဆုံး;zemřít ° umřít;l pol. (or) l (or) T

die (~ pass away): (They) do not live any more. (Both parents) have passed away.;ဆုံး: မရှိတော့ပါဘူး။ ဆုံးသွားပါပြီ။;umřít (~ nežít): Už nežijí. (Oba rodiče) už zemřeli.;p.p. pol.

die ("be-attacked¹ (and) be-destroyed^o");ပျက်စီး;umřít ("být-napaden¹ (a) být-zničen^o");l

die ("die (and) finish");သေဆုံး;zemřít ("zemřít (a) skončit");l

die: I am hungry to death. ("I am being hungry by stomach about to death.");သေ: ကျွန်မသေလောက်အောင် ဖိုက်ဆာနေတယ်။;smrt: Jsem k smrti hladová. ("Mám hlad žaludkem asi-tak k smrti.");cont. uw.

die: What they believe is, that finally (it) disappears and they will ("simply") die.;သေဆုံး: သူတို့ ယုံကြည်ကြတာက နောက်ဆုံးပျောက်ကွယ်သွားပြီး သူတို့ သေဆုံးမယ် ဆိုတာပါပဲ။;zemřít: Čemu věří, tak (právě,) že nakonec (to) zmizí a ("oni") ("prostě") zemřou.;pol.

differ;ခြား ° ကွဲ;lišit se;l

differ ("differ (and) be-different");ကွာခြား;lišit se ("lišit-se (a) lišit-se");l

difference ("be-different (and) stop {nouner}");ခြားနားချက်;rozdíl ("být-odlišný (a) zastavit {jmenec}");n.

difference ("differ (and) vary {nouner}");ကွဲပြားချက်;rozdíl ("lišit-se (a) odlišovat-se {jmenec}");n.

different;တခြား;jiné;adj. col.
different, be;ကွာ;lišit se;I
different, be (“not be-same”);မတူ;jiný, být (“ne být-stejný”);I
different, be (“not same (or) similar”);မတူညီ;odlišný, být (“ne stejný (nebo) podobný”) ° jiný, být (“ne stejný (nebo) podobný”);I
different, be (“not same”);မတူ;jiný, být (“ne stejný”);I
different, be (strange, “different (and) different”);ထူးခြား;jiný, být (divný, “odlišný (a) odlišný”);I
different, be: In that is our country different.;ကွာ: အဲ့တာက ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံနဲ့ ကွာတာပဲ;lišit se: V tom se naše země liší.;col.
difficult;ခက်;náročný;adj.
difficult, be;ခက်;náročný, být ° obtížný, být ° nesnadný, být (nesnadný) ° náročný, být (nesnadný) ° těžký, být (nesnadný);I
difficult, be (“(be) difficult (and) hard”);ခက်ခဲ;nesnadný, být (nesnadný, “(být) náročný (a) těžký”) ° těžký, být (nesnadný, “(být) náročný (a) těžký”) ° náročný, být (nesnadný, “(být) náročný (a) těžký”);I
difficult, be (“difficult (and) difficult”);ခဲယဉ်း ° ခက်ခဲ;obtížný, být (“být-obtížný (a) obtížný”) ° těžký, být (obtížný, “být-obtížný (a) obtížný”);I
difficult, be (“tiredness (is) big”);အပန်းကြီး;náročný, být (“únava (je) velká”);I
difficult, be: (It) is not difficult for me.;အပန်းကြီး ကျွန်တော်အတွက် အပန်းမကြီးပါဘူး;těžký, být: Není to pro mě těžké (~ náročné).;pol. um.
difficult, be: (It) will be (~ become) difficult.;ခက်ခဲ: ခက်ခဲမည် ဖြစ်ပါတယ်;náročný, být: Bude (~ stane se) (to) náročné.;pol.
difficult, be: difficult words;ခက်ခဲ: ခက်ခဲသည် စကားလုံးတွေ;obtížný, be: obtížná slova;pl. writ.
difficult, find something (“(be of) big tiredness”);အပန်းကြီး;náročné, shledat něco (“(být) velké únavy”);I
difficult, find sth.: I don't find it difficult.;အပန်းကြီး: အပန်းမကြီးဘူး;náročné, shledat něco: Neshledávám to náročné.;
difficult: (It) is not difficult.;ခက်ခဲ: မခက်ခဲပါဘူး;těžký: Není (to) těžké.;pol.
difficult: According to what he says, this book is not difficult.;ခက်: သူ ပြောသလောက် ဒီစာအုပ် မခက်ပါဘူး;náročný: Podle toho, co říká, tato kniha není náročná.;pol.
difficult: Because (I) can't (talk) in English, explaining will be difficult.;ခက်: အင်္ဂလိပ်လို မတတ်တော့ ပြောပြလို့ခက်မယ်;náročný: Protože neumím anglicky, vysvětlování bude náročné.;fut.
difficult: Because it is difficult to find a place. (“Because for places (it) is difficult.”);ခက်ခဲ: ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ နေရာ(ရ)ဖို့အတွက် ခက်ခဲလို့ပါ;těžký: Protože je těžké najít místo. (“Protože pro místa je (to) náročné.”);pol.
difficult: This book is too much difficult.;ခက်: ဒီစာအုပ် ခက်လွန်းတယ်;náročný: Tato kniha je příliš náročná.;
difficulties (“difficulties (and) hassles”);အခက်အခဲ;potíže (“potíže (a) těžkosti”);
difficulties: (He) can overcome whatever difficulties.;အခက်အခဲ: အခက်အခဲဟူသမျှ ကျော်လွှားနိုင်သည်;potíže: Dokáže překonat

jakékoliv potíže.;writ.
difficulty;ပြဿနာ(တစ်ခု) ° ကိစ္စ(တစ်ခု);potíž;sg.
difficulty (“difficult” difficulty”);အခက်ခဲ;potíž (“těžká” potíž”);n.
difficulty, without;အလွယ်တကူ;obtěž, bez;adv.
difficulty: If you can overcome the difficulties, later (you) will be able to live as a nun always (just) easily.;အခက်ခဲ: အခက်ခဲတွေကို ကျော်လွှား(ရ)နိုင်ရင် နောက်ကျတော့ မင်းလွယ်လွယ်ကူကူ သီလရင်ဘဝနဲ့ အမြဲနေနိုင်မယ်;potíž: Pokud dokážeš překonat (ty) potíže, později budeš schopná žít jako mniška pořád snadno.;fut.
difficulty: the difficulties that (you) will face;အခက်ခဲ: ရင်ဆိုင်ရမယ့် အခက်ခဲတွေ;potíž: potíže, kterým budeš čelit;
diffident, be;ရက်;ostýchat se;I
dig;တူး;kopat (zem);T
dig: However, indeed, it is not right to want to drink clear water now, (if) the well (has been) dug now.;တူး: ဒါပေမယ့် အခုရေတွင်းတူး အခုရေကြည်သောက်ချင်လို့ မရဘူးလေ;kopat: Ale, vskutku, není dobré chtít pít čistou vodu teď, (jestliže) byla studna vykopána teď.;prov.
dime of kyat (of Konbaung period);မူး;desetník čiatu (z období Konbaung);n.
dinner (“afternoon eating”);ညနေစာ;večeře (“odpolední jezení”);n.
dinner (“night eating”);ညစာ;večeře (“noční jezení”);n.
dinner: (I thought), that (it would) be good, if I didn't eat dinner.;ညနေစာ: ငါ ညနေစာ မစားဝဲ(နေ)ရင် ကောင်းမလားလို့;večeře: (Myslel jsem), že (by bylo) dobré, kdybych nejedl večeři.;col.
direct (“point-out” (the) way”);လမ်းညွှန်;směr, ukázat (“poukázat-na” cestu”) ° nasměrovat (“poukázat-na” cestu”);T
direct (also one's mind, “rotate” ahead”);ဦးတည်;namířit (také vlastní mysl, “otáčet” dopředu”);T
direct (an army, “subdue (and) look-after”);အုပ်ချုပ်;kontrolovat (armádu, “krotit (a) starat-se-o”);T
direct, be (“head-straight (and) make-right”);တန်းမတ်;přímý, být (“jít-přímo-za (a) narovnat”);adv.
direct: (He) directs (his) mind.;ဦးတည်: စိတ်ကို ဦးတည်တယ်;zaměřovat: Zaměřuje (svou) mysl.;
direct: Tell me how to do it. (“Give method (and) give direction.”);လမ်းညွှန်: နည်းပေးလမ်းညွှန်ပေးပါ;nasměrování: Řekni mi, jak to mám udělat. (“Dej způsob (a) dej nasměrování.”);imper. pol.
direction;ဘက်;směr;n.
direction (directs” (the) way”);လမ်းညွှန်;nasměrování (“ukazuje” cestu”);n.
direction: Come to (“by”) the street in front of Kamayut Market.;ဘက်: ကမာရွတ်ဈေးအရောက်လမ်းက လာပါ;směr: Přejď na ulici před Kamáyo trhem.;imper. pol.
direction: Go North along the Sule pagoda road.;ဘက်: ဆူးလေဘုရားလမ်းအတိုင်း မြောက်ဘက်ကို သွားပါ;směr: jdi severně podél ulice Sule pagody.;imper. pol.
direction: Go this direction.;ဘက်: ဒီဘက်သွားပါ;směr: Jděte tímto směrem.;imper. pol.
direction: Mandalay mountain is in North direction from the moat.;ဘက်: ကျုံးမြောက်ဘက်မှာ မန္တလေးတောင်ရှိပါတယ်;směr: Mandalajská hora je na sever od (toho) vodního příkopu.;pol.

direction: to the direction of various places;ဘက်: ဌာနအမျိုးမျိုး(တွေ)ဘက်ကို;směr: směrem k různým místům;col. direction: Turn left at Anawyatha road.;ဘက်: အနော်ရထာလမ်းမှာ ဘယ်ဘက်ကို ချိုးပါ။;směr: (Až budeš) v Anoyathá ulici, zatoč v levo.;imper. pol. directly;တည့်တည့် ° တဲ့;rovně (za nosem);adv. col. (or) adv. writ. directly ("brush (and) strike");တိုက်ရိုက်;přimo ("kartáčovat (a) uhodit");adv. directly ("head-straight (and) make-right");တန်းတန်းမတ်မတ်(ပဲ);přimo ("jit-přimo-za (a) narovnat");adv. directly ("in front (and) directly");ရှေ့တည့်တည့်;rovně (za nosem, "dopředu (a) přimo");adv. directly ("to in-front^o straightly²");ရှေ့သို့တည့်တည့်;rovně (za nosem, "do^o předu^o rovně²");adv. writ. directly: (He) does not use (~ "hold") money directly. (may be used as a description of any monk, who does not use money);တိုက်ရိုက်: ငွေ တိုက်ရိုက်မကိုင်ပါဘူး။;přimo: Přimo peníze nepoužívá (~ "nedrží"). (lze být použit jakožto popis kteréhokoliv mnicha, který nepoužívá peníze;pol. mn. directly: (He) got up from the bed and went (~ "came") directly to the computer.;တန်းတန်းမတ်မတ်: အိပ်ရာမှထ၊ ကွန်ပျူတာနီးသို့ တန်းတန်းမတ်မတ်ပဲ လာခဲ့တယ်။;přimo: Vstal z postele a šel hned (~ "přimo") k počítači.;p.s. writ. director ("leader³ (to) direct^o (and) be-listened¹ {nouner}²");ညွှန်ကြားရေးမှူး(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);ředitel ("vedoucí³ (který) ukaje-směr^o (a) je-poslouchán¹ {jmenec}²");sg. director's assistant ("supporting¹ hand^o (of) leader¹¹ (to) direct² (and) be-listened³ {nouner}¹⁰");လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);ředitel, asistent ("pomocná¹ ruka^o vedoucího¹¹ (který) ukaje-směr² (a) je-poslouchán¹ {jmenec}¹⁰");sg. dirty, be;ပေး;špinavý být;l dirty, be ("surrounded¹ (by) dirt^o");ညစ်ပတ်;špinavý, být ("obklopený¹ špinou^o");l dirty, be (about words);ဆိုးရွား;sprostý, být (o sprostých slovech);l dirty, be (about words): (He) violently shouts ("with") dirty words.;ဆိုးရွား: ကြမ်းတမ်းစွာဆိုးရွားသော (~ ဆိုးရွားကြမ်းတမ်းသော) စကားနဲ့ အော်တယ်။ (~ ဆိုးရွားတဲ့စကားတွေနဲ့ ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်း အော်တယ်။);sprostý, být (o slovech): Násilnický křičí sprostá slova.; dirty, be: Before washing the clothes, (it) is dirty.;ညစ်ပတ်: အဝတ်အစားတွေက မလျှော်ခင် ညစ်ပတ်တယ်။;špinavý, být: Než se prádlo vypere, je špinavé.; dirty: His clothes is very dirty.;ညစ်ပတ်: သူ့အဝတ်တွေက ညစ်ပတ်လို့ကတား;špinavý: Jeho oblečení je velice špinavé.;col. disappear ("be-lost, be-void (and) ("go")");ပျောက်ကင်း(သွား);zmizet ("být-ztracen, být-prost (a) ("jít")");T disappear ("be-lost, hide (and) ("go")");ပျောက်ကွယ်(သွား);zmizet ("být-ztracen, schovat-se (a) ("jít")");T disappear: (It) disappeared and never appeared again.;ပျောက်ကင်းသွား: ပျောက်ကင်းသွားပြီး နောက်တစ်ကြိမ်

မပေါ်လာခဲ့တော့ပါဘူး။;zmizet: Zmizel a už se nikdy ("znovu") neobjevil.;p.s. pol. disappointed, be ("mind (is) destroyed");စိတ်ပျက်;zklamáný, být ("mysl (je) zničena");l disappointed, be ("mind (is) dirty");စိတ်ညစ်;nespokojený, být ("mysl (je) zašpiněná");l disappointed, be ("mind made-turbid (and) entwined");စိတ်အနှောက်အယှက်ဖြစ်;zklamáný, být ("mysl zkalená (a) zapletená");l disappointed, be ("mind^o (is) received² dirty¹");စိတ်ညစ်ရ;nespokojený, být ("mysl^o (je) přijata² zašpiněná¹");l disappointed: On days (when I am) disappointed, (I) tend to (~ "have") keep ("the right") mindfulness.;စိတ်ညစ်: စိတ်ညစ်တဲ့ရက်တွေမှာ တရားမှတ်လေ့ ရှိပါတယ်။;nespokojený: Ve dnech nespokojenosti mám (tendenci) udržovat ("správnou") všímavost.;pol. discard;စွန့်;odhodit;T discard ("push-aside (and) reject");ဖယ်ထုတ်;odložit ("odstrčit-stranou (a) odmítnout");T disciple;တပည့်(တစ်ယောက်၊ တစ်ပါး);učedník;sg. (mn.) disciple ("wisdom learning");ပညာသင်(တစ်ယောက်);žák ("moudrost učící-se");sg. disciple (a monk, "disciple (and) disciple");တပည့်သာဝက(တစ်ပါး);žák (o mniších, "žák (a) žák");mn. P. sāvaka (= disciple, "listener") disciple (f.);တပည့်မ(တစ်ယောက်);učednice;f. discipline (training, "limit (and) limit");စည်းကမ်း;disciplína ("omezení (a) omezení") ° kázeň ("omezení (a) omezení");n. discontented, be;အဆင်မပြေ;nespokojený, být;l discourse ("Pāli sutta (which is) great");ပါဠိသုတ်တော်;promluva ("Pāli sutta(~promluva) (která je) ohromná");n. Bh. P. pāli-sutta (= Pāli discourse) discourse (Buddhist preaching, preserved in Pāli language);သုတ်(တစ်ပုဒ်၊ တစ်ဂါထာ) ° သုတ္တန်(တစ်ပုဒ်၊ တစ်ဂါထာ);promluva (Buddhistická promluva, uchovaná v Pāli jazyce);sg. (discourse, verse) Bh. lit. P. sutta (= Buddha's preaching) (or) sg. (discourse, verse) Bh. lit. P. suttanta (= Buddha's preaching) discourse (preaching of the Buddha, "great¹ truth^o");တရားတော်;promluva (přednes Buddhý, "ohromná¹ pravda^o");n. Bh. discourse (written down, sutta);ရေးသားဟောပြောချက်;promluva (zapsaná, sutta);n. discourse (written down): But if we examine the whole three piṭakas, we come across some discourses that are of commentarial nature.;ရေးသားဟောပြောချက်: ဒါပေမယ့် အကျွန်ုပ်တို့ ပိဋကသုံးပုံလုံး စစ်ဆေးရင် အဋ္ဌကထာသဘောသဘာဝများ ဖြစ်ကြသော ရေးသားဟောပြောချက်အချို့ကို အကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ရသည်။;promluva (zapsaná): Ale pokud prozkoumáme celé tři piṭaky, narazíme na některé promluvy, které jsou komentátorského charakteru.;writ. discourse of Dhamma (the Buddha's teaching);တရားဟော(တစ်ပုဒ်);promluva Dhammy (učení Buddhý);n.

discourse: (They) recite Pāli suttas also at home.;ပါဠိသုတ်တော်: ပါဠိသုတ်တော်တွေကို အိမ်မှာလည်း ရွက်ဖတ်ကြတယ်။;promluva: Recitují pāli promluvy také doma.;

discourse: The discourses with more details preached by the Buddha are basically depicting the commentarial nature, which is referred to in Sāratthadīpanī.;တရားဟော: မြတ်ဗုဒ္ဓ အနုစိတ်ဟောကြားခဲ့သည့် တရားဟောတွေဟာ အခြေခံအားဖြင့် အဋ္ဌကထာရဲ့သဘောသဘာဝ သရုပ်ဖော်ပြီး ၎င်းကို သာရတ္ထဒီပနီမှာ ရည်ညွှန်းပါသည်။;promluva: Promluvy s více podrobnostmi přednesené Buddhou v podstatě znázorňují komentátorský charakter, na který se odkazuje v Sāratthadīpanī.;pol. writ. discourses (of the Law, the Dhamma, “preach¹ law” {nouner}² {pl.}³);တရားဟောခြင်းများ;promluvy (Zákona, Dhammy, “kázat¹ zákon” {jmenec}² {mn.č.}³);pl. mn. Bh. writ.

discover (“meet-with”);တွေ့;objevit (“setkat-se-s”);T

discrete;သီး;přerušovaný;adj.

discuss;ဆွေးနွေး;diskutovat;T

discuss (“ask¹ mutually”);အပြန်အလှန်မေး;diskutovat (“ptát-se¹ vzájemně”);T

discuss (“request seriously (and) see”);တိုင်ပင်ကြည့်;projednávat (“vyžadovat vážně (a) dívat-se”);T

discuss (sb.'s questions “request for-sure”);တိုင်ပင်;diskutovat (něčí otázky, “žádat určitě”);T

discuss: (We) will discuss just when (you) are free.;ဆွေးနွေး: အားတော့မှ ဆွေးနွေးပါမယ်။;povídat si: Popovídáme si hned jak budeš volný.;fut. pol.

discuss: (You) can discuss, (you) can ask freely (and) closely.;ဆွေးနွေး: လွတ်လပ်ရင်းနီးစွာ မေးနိုင်ဆွေးနွေးနိုင်ပါတယ်။;diskutovat: Můžeš volně a blízce diskutovat (a) ptát se.;pol.

discuss: Surely, we will continue in discussing tomorrow also.;ဆွေးနွေး: မနက်ဖြန်လဲ ကျွန်တော်တို့ ဆက်လက်ဆွေးနွေးကြမယ်လေ။;povídat si: Zítra si budeme určitě dále povídat.;fut. um. col.

discussion;စာဆွေးနွေး;diskuze;n.

discussion (“discuss {nouner}”);ဆွေးနွေးခြင်း;diskuze (“diskutovat {jmenec}”);n.

discussion (of many people);စကားရည်လွဲ(တစ်ပွဲ);diskuze (mnoha lidí);sg.

discussion (public);စကားရည်လွဲ(တစ်ပွဲ);diskuze (veřejná);sg.

discussion: Can we continue in the discussion?;စာဆွေးနွေး: စာဆက်ဆွေးနွေးနိုင်မလား။;diskuze: Můžeme pokračovat v diskuzi?;inter.

discussion: Let's finish the (“writing”) discussion, (“indeed.”);စာဆွေးနွေး: စာဆွေးနွေးတာ ရပ်တော့ရအောင် (~ ရပ်ကြရအောင်)။;diskuze: (“Vskutku,”) zastavme diskuzi (“(o psaní)”);.

discussion: That is why this discussion has been (arranged).;စကားရည်လွဲ: ဒါကြောင့် အခု စကားရည်လွဲဖြစ်လာတာပါ။;diskuze: A (právě) proto je (zde tato) diskuze.;pol.

discussion: Though previously we did dramas (and) music competitions, this time (~ “as for happening this time”) we are going to have (~ “hold”) discussion.;စကားရည်လွဲ: အရင်အကြိမ်တွေတုန်းက ပြဇာတ်တွေ ဂီတပြိုင်ပွဲတွေ လုပ်ခဲ့ပေမယ့်

ဒီတစ်ကြိမ်တော့ စကားရည်လွဲကျင်းပမှာဖြစ်ပါတယ်။;diskuze: Přestože jsme dříve dělali dramata (a) soutěže ve zpívání, dnes (~ “v tuto dobu”) budeme diskutovat (~ “pořádat diskuzi”).;pol. fut.

disease;ရောဂါ;choroba;n. P. roga (= sickness)

disease (“have-fever (or) be-hurt {nouner}”);ဖျားနာမှု;choroba (“mít-horečku (nebo) být-zraněn {jmenec}”);n. writ.

dish (“buttressing¹ flower”);ပန်းကန်(တစ်ချပ်);nádobí (“je-oporou¹ květinám”);sg.

disheartened, be (“mind (is) broken”);စိတ်ပျက်;deprimovaný, být (znehucený, “mysl (je) zničena”);I

dishonest, be (“twisted (and) curled”);တောက်ကျစ်;nečestný, být (“pokroucený (a) zakroucený”);I

disinherit (“inheritance breaks”);အမွေဖြတ်;vydědit (“dědictví (je) rozbito”);T

dismal, be (about situation, “mind (is) poor”);စိတ်ဆင်းရဲ;pochmurný, být (o situaci, “mysl (je) chudá”);I

disown (of sb. or sth.);ခွင့်လွှတ်;zřici se (někoho nebo něčeho);T

dispensary (“medicine shop”);ဆေးဆိုင်(တစ်ဆိုင်);lékárna (“obchod¹ léků”);sg.

displaced, be;ရွေ;přemístěn, být;I

disposable, be (also about a room in a hotel, “can¹ (be) taken”);ရနိုင်;dispozici, být k (také o pokoji v hotelu, “může¹ (být) brát”);I

dispute;အငြင်း;spor;n.

disrobed, be (for monks, “sex falls”);လိင်ကျ [lei~c-];disrobovaný, být (o mniších, “pohlaví padá”);I

dissatisfied, be;အဆင်မပြေ;nespokojený, být;I

dissimilar, be (“not same”);မတူ(ဘူး);odlišný, být (“ne stejný”);I

dissimilar, be (strange, “different (and) different”);ထူးခြား;odlišný, být (divný, “odlišný (a) odlišný”);I

dissolve (in liquid);ဖျော်;rozpustit (v tekutině);T

distance (“detachment (and) distance”);အကွာအဝေး;vzdálenost (“oddělení (a) vzdálenost”);n.

distance, in;လှမ်းလှမ်း;v dálce;adv.

distance, in a reasonable (“in¹⁰ not⁰ near¹ not² far”³);မနီးမဝေးမှာ;vzdálenosti, v rozumné (“v¹⁰ ne⁰ daleko¹ ne² blízko”³);adv.

distance, in a reasonable: (It) should be in a reasonable distance behind the Burmese orchestra.;မနီးမဝေး: ဆိုင်းနောက်မနီးမဝေးမှာ ရတယ်။;vzdálenosti, v rozumné: Mělo by (to) být v rozumné vzdálenosti za Barmským orchestrem.;col.

distance, in a reasonable: (It) should be in a reasonable distance from the Burmese orchestra.;မနီးမဝေး: ဆိုင်းနောက်မနီးမဝေးမှာ ရတယ်။;vzdálenosti, v rozumné: Mělo by (to) být v rozumné vzdálenosti od Barmského orchestru.;col.

distinct;သဲကွဲ;zřetelný;adj.

distinct (in speech), be;ဝီ;zřetelný, být;I

distinct, be (“break explicitly”);ပြတ်သား;zřetelný, být (“rozbit výslovně”);I

distinct, be (of speech): (Your) Burmese (“language talking”) is so distinct!;ဝီ: ဗမာစကား ပြောတာ အရမ်းပီတာပဲ။;zřetelný, být (o mluvení): (Tvoje) Barmština (~ “Barmským jazykem mluvení”) je tak zřetelná!;col.

distinguish (“keep-separate¹ (as) parts”);ပိုင်းခြား;rozlišit (“nechat-

odděleně ¹ (coby) části ^o);T	(něco pro někoho) ("dát"): Přečti mi tuto knihu. ("Pro mě tuto knihu čti (a) dej.");imper. pol. um.
disturb ("stir (and) intertwine");နော့က်ယုက်;vyrušovat ("rozrušovat (a) proplétat(-se)");T	do (for sb.) ("give"): Tell him for me. ("To him tell (and) give.");ဝေး: သူ့ကို ပြောပေးပါ။;udělat (něco pro někoho) ("dát"): Řekni mu za mě. ("Jemu řekni (a) dej.");imper. pol.
disturb: (I) am sorry for disturbing (you). (may be used in the beginning of a conversation);နော့က်ယုက်: နော့က်ယုက်မိတာ အားနာပါတယ်။;rušit: Omlouvám se, že ruším. (Ize použít na začátku konverzace);pol.	do (for sb.): What can (~ "should") (I) do for you?;လုပ်ပေး: ဘာလုပ်ပေးရမလဲ။;udělat (pro někoho): Co pro (tebe) mohu (~ "musím") udělat?;inter. fut.
disturb: You shouldn't disturb him.;နော့က်ယုက်: မင်း သူ့ကို မနော့က်ယုက်သင့်ဘူး။;vyrušovat: Neměl bys ho ("ty") vyrušovat.;fr. dive ("pierce ¹ (by) diving");ဒိုက်ပင်ထိုး;potápět se ("propichovat ¹ potápěním-se ^{oo} ");T E. diving	do (perform);ကြီး;dělat (vykonat);T writ. P. kiriya (= action, deed) rare
dive: The man is going to dive in the sea.;ဒိုက်ပင်ထိုး: အမျိုးသား (~ လူတစ်ယောက်သည်) ပင်လယ်ထဲသို့ ဒိုက်ပင်ထိုးတော့မယ်။;potápět se: (Ten) muž se chystá potápět v moři.;fut.	do (sth. for living);စား;dělat (něco pro život);T
diverse ("many (and) various");အများအပြား;rozličné ("mnoho (a) různé");adj.	Do not ...;မ -နဲ့;Nedělej ...;pref. & suff. imper.
diverse, be in;စိုး;rozličný, být;l	do the washing up;ဆေး;mýt nádobí);T
divert: (It) may divert.;လွှဲ: လွှဲသွားပါလိမ့်မယ်။;odchýlit: Mohlo by se to odchýlit.;	do work, to: Monitor is the part of computer (which), for doing work, (makes) forms real.;လုပ်ငန်း: မိနီတာဆိုတာ ကွန်ပျူတာလုပ်ငန်း သရုပ်စစ်ပိုင်းပါ။;dělání práce, pro: Monitor je část počítače, (která), pro dělání práce, ('uvádí) tvary ve skutečnost.;pol.
divide;ခွဲထား ° ခွဲ;dělit ° rozdělit;T	do, that one has to: Do just the things that you have to do.;လုပ်စရာ: လုပ်စရာရှိတာသာ လုပ်ပါ။;práci, co má jeden na: Dělej jen to, co máš na práci.;imper. pol.
divide ("keep-separate ¹ (as) parts ^{oo} ");ပိုင်းခြား;rozdělit ("nechat-odděleně ¹ (coby) části ^{oo} ");T	do, what to: Do what (you) have to do.;လုပ်စရာ: လုပ်စရာ ရှိတာ လုပ်ပါ။;dělat, co: Dělej co máš dělat.;imper. pol. col.
divide: Please, divide this ("very") apple into four parts ("(and) give").;ခွဲ: ကျေးဇူးပြုပြီး ဒီပန်းသီးလေးကို လေးစိတ်ခွဲပေးပါ။;rozdělit: Prosím, rozdělte toto ("samotné") jablko na čtyři části ("(a) dejte").;imper. pol.	do: (I) am doing each little by little.;လုပ်: တစ်ချင်းစီကို ဖြည့်ဖြည့်ချင်းလုပ်နေတယ်။;dělat: Dělam každý po trošce.;
divided, be;ခွဲ;rozdělený, být;l	do: (I) can start to do anything (I) like.;လုပ်: အခြားကြိုက်တဲ့အလုပ်ကို စလုပ်နိုင်ပါတယ်။;dělat: Mohu začít dělat cokoliv chci (~ "mám-rád").;pol.
divine eye (clairvoyance, "higher-knowledge ¹ (of) eye ^{oo} ");စက္ခုအဘိညာဉ်;božské oko (jasnovidnost, "vyšší-znalost ¹ oka ^{oo} ");n. Bh. P. cakkhu-abhiññā ("eye – higher-knowledge")	do: (I) happened to do;လုပ်: လုပ်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။;udělat: stalo se, že (jsem) udělal;p.s.
division;တိုင်း(တစ်တိုင်း);úsek;sg.	do: (They) proclaim a law that (I) have never heard (and they) are doing how they want to do.;လုပ်: တစ်ခါမှ မကြားဖူးတဲ့ ဥပဒေတွေ ထုတ်ပြန်ပြီး လုပ်ချင်သလို လုပ်နေကြပါတယ်။;dělat: Vyhlašil zákon který (jsem) ještě nikdy neslyšel a dělají jak se jim chce dělat.;pol.
division (region): Although these states and divisions are divided, all Myanmar nations, including poor and rich, live together.;တိုင်း: ဒီလိုပြည်နယ်နဲ့ တိုင်းတွေ ခွဲထားပေမယ့် မြန်မာတိုင်းရင်းသားအားလုံး ဆင်းရဲလဲ အတူတူ ချမ်းသာလဲ အတူတူနေကြပါတယ်။;správní oblast: Přestože jsou tyto státy a správní oblasti (regiony) rozděleny, všechny národnosti Myanmaru, včetně chudých i bohatých, žijí pospolu.;	do: as (I) do (it) usually;လုပ်: ပုံမှန်လုပ်နေကျအတိုင်း;dělat: jako (to) tak obvykle dělám;
division (region): Then (there) also may be seen Sagaing, Taninthari, Bago, Magway, Mandalay, Yangon and Ayeyawaddy.;တိုင်း: ပြီးတော့ စစ်ကိုင်း တနင်္သာရီ ပဲခူး မကွေး မန္တလေး ရန်ကုန်တိုင်း ဧရာဝတီတိုင်းတွေကိုလဲ တွေ့နိုင်ပါတယ်။;region (divize): Pak je možné (tam) uvidět Sikain, Tanentáří, Peghú (Bago), Magvé, Mandalé (Mandalaj), region Rangúnu (a) region Ejáwadi (Iravadi).;pol.	do: As (things) don't happen according to how (you) do them, (you) should do (things) as (they) happen.;လုပ်: လုပ်သလို မဖြစ်တော့လဲ ဖြစ်သလို လုပ်ရမှာပေါ့။;dělat: Poněvadž se (věci) nedějí podle (toho) jak (je) děláš, měla bys (je) dělat (podle toho.) jak se dějí.;imper. pol. prov.
division: (It) is called union as the states and divisions are (~ "live") together.;တိုင်း: ပြည်နယ်နဲ့ တိုင်းတွေစုနေလို့ ပြည်ထောင်စု ခေါ်တာပါ။;region: Nazývá se unií protože státy a regiony jsou (~ "žijí") spolu.;pol.	do: Don't do (it) any more!;လုပ်: မလုပ်တော့ပါ။;dělat: Už to nedělej!;imper. pol.
do;လုပ် ° ပြု;dělat ° udělat;T	do: How will you do (it)?;လုပ်: ဘယ်လိုလုပ်သလဲ။;dělat: Jak to uděláš?;inter. col.
do (for sb.) ("give"): (They) wash (them) hair. ("(They) give (them) hair washing.");ဝေး: ခေါင်းလျှော်ပေးကြပါတယ်။;udělat (pro někoho) ("dát"): Umývají (jim) vlasy.;pol.	do: If one does oneself one will get it.;လုပ်: ကိုယ်လုပ်ရင် ကိုယ်ရတယ်။;dělat: Když si (to) jeden udělá sám, tak to (také) sám dostane.;prov.
do (for sb.) ("give"): Read me this book. ("For me this book read (and) give.");ဝေး: ကျွန်တော့်ကို ဒီစာအုပ် ဖတ်ပေးပါ။;udělat	do: Really, do as (you) like.;လုပ်: သဘောရှိလုပ်ပေတော့။;dělat: Hele, dělej jak chceš.;imper. col.
	do: Repetition is the mother of wisdom. ("Doing again and again ("one-by-one") is simply the mother of the right knowledge.");ပြုလုပ်: ထပ်ခါထပ်ခါ ပြုလုပ်ခြင်းသည် မှန်ဉာဏ်ရဲ့ အမေပဲ။;dělat: Opakování je matkou moudrosti. ("Dělání znovu a znovu ("jeden-po-druhém") je ("prostě") matkou správné

znalosti.”);prov.

do: that, what I did;လုပ်: ကျွန်တော် လုပ်ခဲ့တာ ;dělat: to, co jsem dělal;um.

do: What are (you) doing?;လုပ်: ဘာလုပ်နေတာလဲ;;dělat: Co děláš?;inter.

do: What are the things (~ "works") that (you) happen to do every day?;လုပ်: နေ့တိုင်း ဘာတွေလုပ်ဖြစ်သလဲ;;dělat: Co děláš každý den? (“Jaké práce se stane, že děláš každý den?”);inter. col.

do: What did you do?;လုပ်: မင်း ဘာလုပ် ခဲ့သလဲ;;dělat: Co jsi dělal(a)?;inter. col.

do: What do (you) plan to do in future?;လုပ်: အနာဂတ် ဘာလုပ်ဖို့ မှန်းထားလည်း။ (~ ရေဆက် ဘာလုပ်မယ်မှန်းထားလည်း);dělat: Co plánuješ dělat v budoucnu?;inter.

do: What do (you) plan to do today?;လုပ်: ဘာလုပ်ဖို့ အစီအစဉ် ရှိသလဲ;;dělat: Co máš dnes v plánu (dělat)?;inter. col.

do: What is the son (“still”) doing?;လုပ်: သားသားဟာကို ဘာလုပ်တာတုန်း။ (~ သားသား ဘာလုပ်နေတာတုန်း);dělat: Co (náš) syn (“stále”) dělá?;inter. lett.

do: What is your job? (“What work are (you) doing?”);လုပ်: ဘာအလုပ်လုပ်နေသလဲ;;dělat: Jaké je (vaše) zaměstnání? (“Jakou práci děláte?”);inter. cont.

do: whatever (you) do;လုပ်: ဘာလုပ်လုပ်;dělat: cokoliv uděláš; DOC (and others, like TXT, ODT etc., “file¹⁰ (of) kind³ (of) kind² (of) written-lines¹ (and) writing-leaf¹⁰);စာရွက်စာတမ်းအမျိုးအစားစာဖိုင်(တစ်ခု);DOC (a další, jako TXT, ODT atd., “soubor¹⁰ druhu³ druhu² psaných-linek¹ (a) popsaneho-listu¹⁰”);sg. E. file

dock (“ship port”);သင်္ဘောဆိပ်;přístav (“lodní přístav”);n.

doctor (“master (in) responsibilities”);ဆရာဝန်(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);doktor (“mistr (v) zodpovědnostech”);sg.

doctor: As a doctor, he should cure sick people.;ဆရာဝန်: ဆရာဝန်တစ်ယောက်အနေနဲ့ သူ လူနာကို ကုရမယ်;;doktor: Coby doktor, měl by léčit nemocné lidi.;

doctor: He is working as a doctor in this city.;ဆရာဝန်: သူ ဒီမြို့မှာ ဆရာဝန်အဖြစ် အလုပ်လုပ်နေပါတယ်;;doktor: (“On”) v tomto městě pracuje jakožto doctor.;pol.

doctor: U Zaw Win is a doctor.;ဆရာဝန်: ဆရာဝန်ဦးဇော်ဝင်းက ဆရာဝန်ပါ;;doktor: U Zó Wen je doktor.;pol.

documentary, be (“is² (a) news⁰ recording¹⁰”);သတင်းမှတ်တမ်းဖြစ်;dokumentární, být (“je² zaznamenávající¹ novinky¹⁰”);l

doddle (easy task, “easy child”);အလွယ်ကလေး;lehárna (CZ col., snadný úkol, “snadné dítě”);n.

does not;မ -ပါဘူး။ ° ပါဘူး ° မ -ပေ။ ° ပေ ° မဟုတ်ဘူး။ ° မ -ဘူး။ ° မ။ ° ဘူး;ne- ° nikoliv;suff. spis.. (or) suff. (or) suff. pol. (or) pref. col. (or) pref. & suff. col. pol. (or) pref. & suff. col. (or) interj. (or) pref. & suff. spis.

does, what one (“work {nouner}”);လုပ်စရာ;dělá, co někdo (“dělat {jmenec}”);n.

dog;ခွေး(တစ်ကောင်) ° ခွေး(တစ်ကောင်);pes;sg.

dog: The dog is uglier than the cat.;ခွေး: ခွေးက ကြောင်ထက် ပိုရုပ်ဆိုးတယ်;;pes: (Ten) pes je ošklivější než (ta) kočka.;

dog: tongue of a dog;ခွေး: ခွေးတစ်ကောင်ရဲ့ လျှာpes: jazyk

nějakého psa;

dokud .. nebude;မ-:until .. will not;suff.;

doll (“image”);အရုပ်(တစ်ရုပ်);panenka (“zobrazení”);sg. P. rupa (= matter, form, body)

Dollar;ဒေါ်လာ(တစ်ဒေါ်လာ);dolar;sg. E. Dollar

Dollar bill;ဒေါ်လာတန်း;dolarová bankovka;n.

Dollar bill: Will you (~ “sir”) have change, because I cannot exchange a one hundred Dollar bill.;ဒေါ်လာတန်း: ကျွန်မ ဒေါ်လာတစ်ရာတန်ကို အကြွေမလဲနိုင်လို့ ရင့်မှာ အကြွေများ ရှိမလား;;dolarová bankovka: Budete mít (“pane”) drobné, protože já nemohu směnit sto dolarovou bankovku.;fut. inter. uw.

Dollar: a bill worth of one Dollar;ဒေါ်လာ: တစ်ဒေါ်လာတန် ငွေစက္ကူ;dolar: bankovka hodnoty jednoho dolaru;

Dollar: four Dollars;ဒေါ်လာ: လေး ဒေါ်လာ;dolar: čtyři dolary;

Dollar: fourty Dollars;ဒေါ်လာ: ဒေါ်လာ လေးဆယ်;dolar: čtyřicet dolarů;

Dollar: ten Dollars;ဒေါ်လာ: ဆယ် ဒေါ်လာ;dolar: deset dolarů;

domain (of existence);ဘုံ(တစ်ခု);sféra (existence);sg.

domestic (in the country, “in¹ country¹⁰”);ပြည်တွင်း;domáci (v zemi, “ve¹ státě¹⁰”);adj.

domestic animals (“house born animals”);အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်;domáci zvířata (“zvířata² narozená¹ doma¹⁰”);n. P. tiracchāna (= animal)

dominate;ချုပ်ချယ် ° စိုး;panovat ° ovládat;T un. (or) T

dominate (“rule (and) hold-over-head”);စိုးမိုး;panovat (“vládnout (a) držet-nad-hlavou”);T

Don't ...;မ -နဲ့;;Ne ..;pref. & suff. imper.

don't: Don't be shy. (Eat as much as you like.);မ -နဲ့: အားမနာပါနဲ့;;ne: (Sněž) kolik chceš. (“Nestyd se.”);pol.

don't: Don't sit there.;မ -နဲ့: မထိုင်ပါနဲ့;;značí negativní příkaz: Nesedejte si tam.;imper. pol.

don't: Don't smoke while walking on the street.;ရ, မ:

လမ်းသွားရင်း ဆေးလိပ်မသောက်ရ;;ne: Nekuř když chodíš po ulici.;imper.

donate (in a religious way);လှူ;darovat (náboženským způsobem);T

donate (in a religious way): (They) go to monasteries and (religiously) offer water.;လှူ: ဘုန်းကြီးကျောင်းတွေကို သွားပြီး ရေလှူကြပါတယ်;;darovat (náboženským způsobem): Jdou do klášterů a (náboženským způsobem) darují vodu.;pol.

donate: As for some, (they religiously) donate morning meal (to monks during alms-round).;လှူ: တချို့ဆို နေ့တိုင်း အရက်ဆွမ်းလောင်း လှူကြပါတယ်;;darovat: A co se týče některých, (ti) darují ranní potravu (mnichům během almužní obchůzky).;pol.

donated;အလှူ;darovaný;adj.

donated: (He) collects donated money.;အလှူ: လိုက်ကောက်တယ် ပိုက်ဆံအလှူ;;darovaný: Vybírá darované peníze.;

donation, ask for (“receive¹ donation¹⁰”);အလှူခံ;dar, žádat o (“dostat¹ dar¹⁰”);T

donation, receive (“receive¹ donation¹⁰”);အလှူခံ;dar, dostat (“dostat¹ dar¹⁰”);T

donation, receive: Collecting means, (that I) go to (my) friends and ask (them) to donate money (~ “to receive donation of money”).;အလှူခံ: လိုက်ကောက်ဆိုတာ သူငယ်ချင်တွေဆီ သွားပြီး

ပိုက်ဆံနဲ့ အလှူခံ တောင်းတာ။;dar, dostat: Vybírání znamená, že chodím za přáteli a žádám je aby darovali peníze (~ "abych dostal dar peněz").;

donkey;မြည်း(တစ်ကောင်);osel;sg.

door;တံခါး(တစ်ခု၊ တစ်ပေါက်၊ တစ်ချပ်) ° တံခါး ° တံခါး(တစ်ခု၊ တစ်ချပ်);dveře;n. (or) sg.

door ("room's door");အခန်းတံခါး;dveře ("pokojové dveře");n.

door of car ("car's door");ကားတံခါး(တစ်ခု);dveře od auta ("dveře¹ auta");sg.

door: repair door (of a) room;တံခါး: အခန်းတံခါးပြင်တယ်;dveře: opravit dveře (od) pokoje.;

dormitory ("building");အဆောင်;ubytovna ("budova");n.

dorsum (back, "back's surface");ကျောပြင်(တစ်ခု);záda ("povrch¹ zad");sg.

dot;ပေါက်(တစ်ခု);tečka;sg.

dot ("dot, dot");အစက်အပြောက်(တစ်ပြောက်၊ တစ်ခု);tečka ("tečka, tečka");sg.

doubt;သံသယ;pochybnost;n. P. samsaya (= doubt)

doubt: I have no doubt. ("I have not even a little doubt.");သံသယ: ငါ့မှာ သံသယ အနည်းငယ်မျှ မရှိပါဘူး။;pochybnost: Nemám nejmenší pochybnosti. ("Nemám ani malou pochybnost.");pol.

dough stick (deep-fried and twisted, "curved² this^o (which) takes-time¹");အိတ်ကြာကွေး(တစ်ခု);těstovinový klacíček (hluboko smažený a zakroucený, "zatočené² tohle^o (které) trvá(dobu)¹");sg.;

down;အောက်သို့;dolů;adv. writ.

down there;အောက်မှာ;dole;adv.

down: get ("to") down (from) car;အောက်သို့: ကားအောက်သို့ ဆင်းသည်။;dolů: vystoupit ("dolů") (z) auta;writ.

downhearted, be ("mind (is) broken");စိတ်ပျက်;sklíčený, být (znehucený, "mysl (je) zničena");l

downhearted, be ("strength (is) low");အားငယ်;sklíčený, být ("síla (je) nízká");l

download ("drag¹ download");ဒေါင်းလော့ဆွဲ;stahovat (z Internetu, "stahovat¹ download");T E. download

downstairs ("in² level¹ down");အောက်ထပ်မှာ;poschodí níže, o ("ve² stupni¹ níže") ° dolů (tj. o poschodí níže, "ve² stupni¹ níže");adv.

dowry, give ("put (and) request");တင်တောင်း;věno, dát ("položít (a) žádat");T

dowry, give: Give dowry of coconut ("tray") (and) banana tray.;တင်တောင်း: အုန်းပွဲငှက်ပျော်ပွဲနဲ့ တင်တောင်းပေါ့။;věno, dát: Dej věno tácu kokosů (a) ("tácu") banánů.;imper. col.

drag;ဆွဲ;vláčet;T

drama;ပြဇာတ်(တစ်ပုဒ်);drama;sg.

drama ("shown drama");ပြဇာတ်(တစ်ပုဒ်);drama ("ukázané drama");sg.

drama: Though previously we did dramas (and) music competitions, today (~ "as for happening this time") we are going to have (~ "hold") discussion.;ပြဇာတ်: အရင်အကြိမ်တွေတုန်းက ပြဇာတ်တွေ ဂီတပြိုင်ပွဲတွေ လုပ်ခဲ့ပေမယ့် ဒီတခါကျတော့ စကားရည်လွဲကျင်းပမှာဖြစ်ပါတယ်။;drama: Přestože jsme dříve dělali dramata (a) soutěže ve zpívání, dnes (~ "v

tuto dobu") budeme diskutovat (~ "pořádat diskuzi").;pol. fut.

draw;ဆွဲ;kreslit;T

draw (picture);ဆွဲ;kreslit;T

draw (pull);ဆွဲ;táhnout;T

draw near to sb. ("approach¹, come-close² (and) come³ towards");ချဉ်းတပ်လာ။ -ဆီ;přijít k (někomu, "přiblížit-se¹, přijít-blíž² (a) přijít³ k");T

draw: (He) draws a picture.;ဆွဲ: ပုံဆွဲတယ်။;kreslit: Kreslí obraz.;

dream ("sleeping dreaming");အိပ်မက်(တစ်ခု);sen ("spavé snění");sg.

dream (v.): May (you) dream beautiful dreams. ("May (you) beautifully dream dreams.");မက်: အိပ်မက်လုလုမက်ပါစေ။;snít: Kéž sníš krásné sny. ("Kéž krásně sníš sny.");w. pol.

dream: (I) am again and again dreaming ("dreams").;အိပ်မက်: အိပ်မက်တွေ ခဏခဏ မက်တာ။;sen: Znovu a znovu ("sním") sny.;

dream: May (you) dream beautiful dreams. ("May (you) beautifully dream dreams.");အိပ်မက်: အိပ်မက်လုလုမက်ပါစေ။;sen: Kéž sníš krásné sny. ("Kéž krásně sníš sny.");w. pol.

dreaming (person);မက်တာ;snící (člověk);n.

dress;ဝတ်;obléci se ° obléknout si;T P. vattha (= cloth) (or) T

dress ("complete¹ clothes");ဝတ်စုံ(တစ်စုံ);oblek ("kompletní¹ oblečení");sg.

dress (of sport etc., "same^o, equal¹ complete³ dress²");တူညီဝတ်စုံ(တစ်စုံ);dres (sportovní atd., "stejný^o, stejný¹ kompletní³ oděv²");sg.

dress: I search clothes to dress.;ဝတ်: အဝတ်အထည် ဝတ်ဖို့ရှာတာ။;obléci se: Hledám oblečení k oblečení.;

dress: The sportsmen in white dress (are) losing the game.;တူညီဝတ်စုံ: အဖြူရောင်တူညီဝတ်စုံနဲ့ကစားသမားတွေက ပြိုင်ပွဲကို ရှုံးတယ်။;dres: Sportovci v bílém dresu prohrávají hru.;

dried (about food);အခြောက်;sušený (o jídle);adj.

drink;သောက်;pít;T

drink (of fruit etc., "dissolved liquid");ဖျော်ရည်;nápoj (ovocný atd., "rozpuštěná tekutina");n.

drink (sweet and carbonated, "Britain juice");ဘိလပ်ရည်;nápoj (sladký a perlivý, "Britský džus");n.

drink (water);ရေသောက်;pít (vodu);T

drink (water): Cat is drinking water.;ရေသောက်: ကြောင်ရေသောက်နေတယ်။;pít (vodu): Kočka (právě teď) pije vodu.;cont.

drink alcohol ("drink² alcohol^o (and) alcohol¹");သုရာအရက် သောက်;pít alkohol ("pít² alkohol^o (and) alkohol¹");n. P. surā (= alcohol), A. araq

drink, cool ("sth.-cool");အအေး;nápoj, chlazený ("něco-chladného");n.

drink: (He) does not drink alcohol.;သောက်: သုရာအရက် မသောက်;pít: Nepije alkohol.;col.

drink: drink soup;သောက်: စွပ်ပြုတ် သောက်တယ်;jíst (~ "pít"): jíst (~ "pít") polévku;

drink: I will eat as well as drink.;သောက်: ကျွန်တော် စားလဲစားမယ်၊ သောက်လဲ သောက်မယ်။;pít: Budu jíst a také pít.;col.

drink: What will you drink today?;သောက်: ဒီနေ့ ရင် ဘာသောက်မလဲ။;pít: Co budete ("vy") dnes pít?;inter. col. uw.

drinks: Drinks, such as Coca Cola, beer etc.;သောက်စရာ:

ကိုကာကိုလာဘီယာစတိုးသက်စရာတွေ; nápoje: Nápoje jako Coca Cola, pivo atd.;

drive (“drive¹ car⁰”); ကားမောင်း; řidit (“řidit¹ auto⁰”); T

drive (a car); မောင်း ° မောင်း; řidit (auto) ° jet (řidit auto); T

drive away; မောင်း ° နံ; odehnat; T

drive out (“remove (and) throw”); ထုတ်ပစ်; vyhnat (“odstranit (a) vyhodit”); T

drive: At night, the cars normally turn on the lights (and) go (~ “drive”).; မောင်း: ညပိုင်းတွင် ဖုန်အားဖြင့်

ကားများမီးဖွင့်မောင်းကြသည်။; řidit: V noci auta obvykle rozsvítí světla (a) jedou (~ “řidí”).; writ.

drive: Continue to drive straight ahead.; မောင်း:

ရေတည့်တည့်ဆက်မောင်း; řidit (auto): Pokračuj v řízení přímo za noselem.; imper.

drive: The car's speed is 40 kms per hour. (“Car drives with rate (of) 40 kilometers (per) an hour.”); မောင်း: ကားက တစ်နာရီကိုလိုမီတာ ၄၀နံနံနံ မောင်းတယ်။; řidit: Rychlost auta je 40 km za hodinu. (“Auto řídí s rychlostí 40 kilometrů (za) jednu hodinu.”);

driver; ဒရိုင်ဘာ(တစ်ယောက်); řidič; sg. E. driver

driver (“car driving person”); ကားမောင်းသူ(တစ်ယောက်); řidič (“auto řidící osoba”); sg.

driver (“person³ who² drives¹ car⁰”); ကားမောင်းတုံသူ(တစ်ယောက်); řidič (“osoba³, která² řídí auto⁰”); sg.

drool; ဝလု; slintat; T sl.

drool: (Oh) (“big”) world ... warmth has come ... (I)‘m drooling. (may be said by men when they see a beautiful girl); ဝလု: ကမ္ဘာကြီး ... ပူနွေးလာပြီ နော် ... ဝလု။; slintat: (Ach ty) (“velký”) světe ... je (nějak) teplo (“přišlo teplo”) ... slintám. (může být řečeno muži, když vidí hezkou slečnu); jk. sl.

drop; မိုး(တစ်ပေါက်) ° ပေါက်(တစ်ပေါက်) ° ရေ(တစ်ပေါက်) ° ချ ° ကျ; upadat ° upustit ° kapka ° pustit; I (or) T (or) sg.

drop (“get-loose (and) fall”); ပြုတ်ကျ; upadat (“uvolnit (se a) padat”); T

drop (from hands, “get-free (and) fall”); လွှတ်ကျ; vypadnout (z rukou, “uvolnit-se (a) padat”); I

drop: The dropped glass jug did not get broken.; လွှတ်ကျ: လွှတ်ကျခဲ့တဲ့ ဖန်ကရားက မကွဲဘူး။; upustit: Upuštěná skleněná konvice se nerozbila.;

drug (medicine, “medicinal bamboo-plant” (?)); ဆေးဝါး; medicína (“léčivá¹ bambusová-rostlina⁰”); n.

drug (medicine); ဆေး(တစ်ခု); medicína; sg.

drum; ဝို(တစ်လုံး); buben; sg.

drum (double-handed); ဝို(တစ်လုံး) ° စည်(တစ်လုံး); buben (obouručný); sg.

drunk, be; ထို; opilý, být; I sl.

drunk, be (also about one's pride etc., “(be) drunk (and) intoxicated”); မူးယစ်; opilý, být (také o vlastní pyše atd., “(být) opilý (a) opojený”); I

drunk, get (“drink² alcohol⁰ (and) alcohol¹”); သူ့အရက် သောက်; opíjet se (“pít² alkohol⁰ (and) alkohol¹”); n. P. surā (= alcohol), A. araq

dry, be; ခြောက် ° သွေ; suchý, být; I

dry, be (“be-dry (and) dry”); ခြောက်သွေ; suchý, být (“být-suchý (a) suchý”); I

dry: After washing the clothes, (he) hangs the clothes in order to dry (it).; ခြောက်: အဝတ်လျှော်ပြီးနောက် အဝတ်များ ခြောက်ရန် လှမ်းတယ်။; sušit: Po vyprání oblečení, věší (~ pověšá [CZ col.]) (to) oblečení aby (je) usušil.;

dry: Trousers are dry.; ခြောက်: ဘောင်းဘီတွေက ခြောက်တယ်။; suchý: Kalhoty jsou suché.;

Dublin (town in Ireland); ဒလ်လင်(မြို့) [dubli~]; Dublin (město Irska); name

duck (“boy”); ဘဲ(တစ်ကောင်); kačer (“chlapec”) ° kachna (“chlapec”); sg.

duck (“stomach-boy”); ဝမ်းဘဲ(တစ်ကောင်); kačer (“břichatý-chlapec”); sg.

duck egg; ဘဲဥ(တစ်လုံး); kachní vejce; sg.

duck meat “); ဘဲသား; kachní maso “); n.

duck: a duck in a lake; ဘဲ: ရေကန်ထဲမှာ ဘဲတစ်ကောင်; kachna: kachna v jezeře;

duck: Duck is swimming in the river.; ဝမ်းဘဲ: ဝမ်းဘဲက မြစ်ထဲမှာ ရေကူးနေတယ်။; kačer: Kačer plave v řece.; cont.

due (“time falls”); အချိန်ကျ; trvat (dobu, “čas padá”); I

due to; ကြောင့် ° မိုး; kvůli ° z důvodu, že; conj. (or) suff.

due to that; ဒါကြောင့်; kvůli tomu; suff.

due, be (suitable, “suitable (and) great”); သင့်တော်; patřičný, být (“vhodný (a) ohromný”); I

dug: Therefore, according to the (king's) decree, having dug the embarkment, majesty should see.; တူး: ဒါကြောင့် ဘုရင့်အမိန့်အရ ကန်ဘောင်ကို တူးပြီးကြည့်ကြရတယ်။; proto: Proto, dle (králova) rozkazu, výsost by se (na to) měla podívat po vykopání toho nalodění.;

dumpling, Chinese (wonton, “hug (and) bundle”); ဖက်ထုပ်(တစ်ခု); knedlík, český (wonton, “obejmout (a) zabalit”); sg.

duplicate (“same¹ idea⁰”); မိတ္တူ; duplikát (“stejný¹ nápad⁰”); n. P. mittha (= idea)

durian (1-3 kg weighing large fruit with thorn-covered husk of genus Durio, “fruit² (of) knee⁰ base¹”); ဒူးရင်းသီး(တစ်လုံး); durian (1-3 kg vážící velké ovoce s ostanatnou slupkou, “ovoce² základu¹ kolena⁰”); sg.

during; တွင် ° စဉ်အတွင်း ° အခါ ° တွင် ° တုန်း ° စဉ် ° စဉ်တွင်; během ° za (během); suff. prep. writ. (or) prep. (or) adv. (or) adv. writ.

during (“for”); အတွက်; během (“pro”); suff. col.

during (“while in”); စဉ်မှာ ° စဉ်တွင်; během (“zatímco v”); prep. (or) prep. writ.

during: (I) still haven't been sleeping (“during”) this night.; အတွက်: ဒီညအတွက် မအိပ်ရသေးတာပါ။; během: Ještě jsem (“během téhle noci”) nespál.; pol. col.

during: Also during work (he) reads.; ရင်း: အလုပ် လုပ်ရင်းလဲ ဖတ်တယ်။; během: Také během práce (si) čte.; col.

during: during childhood; စဉ်: ငယ်ရွယ်စဉ်; během: během dětství;

during: during doing it; တုန်းက: အဲဒါကို လုပ်တုန်းက; během: během děláni toho; adv.

during: during making this; စဉ်အတွင်း:

ထိုဟာပြုလုပ်စဉ်အတွင်း; během: během děláni tohoto; writ.

during: during that work;စဉ်မှာ: အဲဒီလုပ်စဉ်မှာ ° စဉ်တွင်း: အဲဒီလုပ်စဉ်တွင်း;během: během té práce; (or) writ.

during: during the last three and a half years;တွင်း: နောက်ဆုံးသုံးနှစ်ခွဲတွင်း;během: během posledních tří a půl let;writ.

during: During the reign of king Naung, Myanmar (“country”) became (~ “came to become”) a united and strong country.;တွင်း: ဘုရင့်နောင်လက်ထက်တွင်းမြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီး စည်းလုံးညီညွတ်၍ အင်အားတောင့်တင်းသောနိုင်ငံအဖြစ်သို့ရောက်ရှိခဲ့သည်။;za: Za vlády krále Nauna se Myanmar stál sjednocenou a silnou zemí.;p.s. writ.

during: during these three days;အတွင်း: ဒီသုံးရက် အတွင်း;během: během těchto tří dnů;

during: It took place during the king Abhaya's reign, during writing down the Tipitaka together with the commentaries.;စဉ်တွင်း: အဘယရင်ဘုရင်လက်ထက်၊ အဋ္ဌကထာနှင့်အတူ ပိဋကတ်သုံးပုံကို ရေးသားစဉ်တွင် အဲဒါ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်။;během: Stalo se to během vlády krále Abhaya, během sepisování Tipitaky spolu s komentáři.;p.s. writ.

dusk, be (“sky (is) bound”);မိုးချုပ်;setmění, být (“nebe (je) svázáno”);I

Dutch;ဒတ်ချ်;holandský;adj.

Dutch nationality;ဒတ်ချ်လူမျိုး;Holandská národnost;n. E. Dutch Dutch: (I) am of Dutch nationality.;ဒတ်ချ်: ဒတ်ချ်လူမျိုးပါ။;holandský: Jsem holandské národnosti.;pol. duties: Sometimes, there may be also duties, of which carrying them out together by men and women is advantageous.;ကိစ္စ: ယောက်ျားနဲ့မိန်းမ အတူတူဆောင်ရွက်မှုအကျိုးရှိနိုင်တဲ့ကိစ္စတွေလဲ တစ်ခါတလေရှိတတ်ပါတယ်။;povinnosti: Někdy jsou také povinnosti, jejichž vykonání muži i ženami pospolu je výhodné.;pol. duty;ခွန် ° ကိစ္စ ° ကိစ္စ(တစ်ကိစ္စ) ° ဝတ်(တစ်ခု တစ်ပါး);povinnost;sg. P. kicca (or) n. P. kicca (= duty) (or) n. (or) sg. P. vatta (= duty)

duty (“duty (and) law”);ဝတ္တရား(တစ်ခု တစ်ပါး);povinnost (“povinnost (a) zákon”);sg. P. vatta (= duty)

duty (“responsibility (and) burden”);တာဝန်(တစ်ခု);povinnost (“zodpovědnost (a) zátěž”);sg.

duty (“responsibility (and) duty (of) Dhamma”);တာဝန်ဝတ္တရား;povinnost (“zodpovědnost (a) povinnost Dhammy”);n. P. vatta (= duty)

duty (“take¹ responsibility^o {nouner}²”);တာဝန်ယူခြင်း;povinnost (“brát¹ zodpovědnost^o {jmenec}²”);sg.

duty, fulfill a;ဝတ်;povinnost, plnit;T P. vatta (= duty)

duty: Put the duty for me tot he last (place) and then carry it out.;ကိစ္စ: ကျွန်တော်ရဲ့ ကိစ္စကို နောက်ဆုံးထားပြီး ဆောင်ရွက်ပါ။;povinnost: Dej tu povinnost pro mě na poslední (místo) a pak ji vykoněj.;imper. pol. col.

dwarfish;ပု;skřítkovitý;adj.

dwarfish man (“short man”);ပုသောသူ(တစ်ယောက်);skřítkovský muž (“krátký muž”);sg.

dwarfish man (“shortly small”);ပုပုလေး(တစ်ယောက်);skřítkovský muž (“krátce malý”);sg.

dwarfish man (“shortness”);ပုခြင်း(တစ်ယောက်);skřítkovský muž (“krátkost”);sg.

dwarfish, be (“short¹ (by) appearance^o”);အရပ်ပု;trpasličího

vzrůstu, být (o člověku, “vzhledem krátký”);I

dwell;တည်း ° တဲ;pobývat;T

dwell (“dwell (and) dwell”);တည်းခိုနေထိုင်;přebývat (zůstávat, “přebývat (a) přebývat”);T

dwell (“stay (and) take-refuge”);တည်းခို;přebývat (“zůstávat (a) brát-ochranu”);T

dwell (about monks “use¹ uposatha-precepts”);သီတင်းသုံး;pobývat (o mniších “užívat¹ pravidel-uposathy^o”);T mn. P. sītam (= coolness)

dwell (about monks);သီတင်းသုံး ° သတင်းသုံး (from သီတင်းသုံး);pobývat (o mniších);T WS.

dwell (about monks): the current place of dwelling (and) staying;သီတင်းသုံး: ခုသီတင်းသုံးနေထိုင်တဲ့နေရာ။;pobývat (o mniších): přítomné místo pobývání (a) bytí;n.

dwell (be accommodated, “dwell (and) take-refuge”);တည်းခို;pobývat (být ubytován, “pobývat (a) brát-ochranu”);I

dwell (for monks): Where are you dwelling?;သီတင်းသုံး: ဘယ်မှာ သီတင်းသုံးနေတာလဲ။;pobývat (o mniších): Kde pobýváš?;inter. utmn.

dynastie: U Aung Zeyya, having accepted the title Alaung Min Taya (~ “future king (of) law”) (and) started (and) founded the dynasty Kounbaun.;မင်းဆက်: ဦးအောင်ဇေယျသည် အလောင်းမင်းတရားဘွဲ့ကို ခံယူကာ ကုန်းဘောင်မင်းဆက်ကို စတင်တည်ထောင်သည်။;dynastie: U Aun Zeyya, po přijetí titulu Alaun Men Dayá (~ “budoucí král zákona”) (a) započal (a) založil dynastii Kounbaun.;writ.

dynasty;မင်းဆက်(တစ်ဆက်);dynastie;sg.

dynasty (“connect kings”);မင်းဆက်(တစ်ခု);dynastie (“spojit krále”);sg.

e-mail;မေးလ်(တစ်ခု) ° အီးမေးလ်(တစ်စောင်) ° မေး(တစ်ခု) (WS. from မေးလ်) ° အီးမေးလ်(တစ်ခု);e-mail;sg. E. mail (or) sg. E. e-mail e-mail: (One) can send e-mail (“to (be)”) more quickly than a postcard.;အီးမေးလ်: အီးမေးလ်ကို ပို့တတ်ထက် မြန်မြန်ရောက်အောင်ပို့နိုင်တယ်။;e-mail: Lze poslat e-mail, (“aby (byl)”) rychleji než pohled.;

e-mail: If you come to Delhi, indeed, send (me) an e-mail.;မေး: ဒေလီကို လာရင် မေးပို့လိုက်ပါ။;e-mail: Pokud přijedeš do Dilí, pošli mi e-mail.;imper. pol.

each;စီး;každý;suff.

each (about things, “by¹ one^o equally²”);တစ်ခုချင်းစီကို;každý (o věcech, “po¹ jednom^o rovnoměrně²”);n.

each (about things, “by² one^o thing¹”);တစ်ခုချင်း;každý (o věcech, “po² jedné^o věci¹”);n.

each and every, in;အားလုံးတိုင်း၌ ° အရာရာတိုင်း၌;každíčkém, v;adv. writ.

each: (I) am doing each little by little.;တစ်ခုချင်းစီကို ဖြည်းဖြည်းချင်းလုပ်နေတယ်။;každý: Děláám každý po trošce.;

each: Each takes (~ lasts) four hours.;စီး: လေးနာရီလောက်စီ ကြာပါတယ်။;každý: Každý trvá čtyři hodiny.;pol.

ear;နား(တစ်ဖက်) ° နား(တစ်ဖက်၊ တစ်ရွက်);ucho;sg.

ear (“ear leaf”);နားရွက်(တစ်ဖက်);ucho (“ušní list”);sg.

ear (“listening leaf”);နားရွက်(တစ်ဖက်);ucho (“poslouchací list”);sg.

ear: (I) was hearing (it) again and again in (my) ears.;နား:

နားထဲမှာ ထပ်တလဲလဲ ကြားနေခဲ့တာဟာ။;ucho: Poslouchal jsem (to) znovu a znovu ve (svých) uších.;p.s. pol.
 earlier;အရင်ကတည်း;předtím;adv.
 earliest ("most¹ early");အစောဆုံး;nejdřívější ("nejvíce¹ brzy") ° nejranější ("nejvíce¹ brzy");adj.
 early;ရေး;tehdejší;adj.
 early ("first (and) starting");အဦးအစ;brzo ("prve (a) počínaje");adv.
 early ("very¹ early");အစောကြီး;brzy ("velice¹ brzy");adv.
 early, very ("fairly⁰ in³ early² (and) early¹");ခင်စောစောတွင်;brzy, velice ("docela⁰ v³ brzy² (a) brzy¹");adv.
 early, very ("in² early¹ (and) early⁰");အစောစောတွင်;brzy, velice ("v² brzy¹ (a) brzy⁰");adv.
 early, very: very early in the morning;အစောစောတွင်: မနက်အစောစောတွင်;brzy, velice: velice brzy ráno;
 early: early in the morning ("in the early part of morning");အစော: မနက်အစောပိုင်းတွင်;brzy: brzy ráno ("v brzké části rána");adv.
 early: Early in the morning (he) is sweeping ("(with) broom");.အစောကြီး: မနက်အစောကြီး တမြက်စည်းလည်းနေတယ်။;brzy: Brzy ráno zametá ("koštětem");.cont.
 early: Early in the morning (he) is sweeping the rubbish.;အစောကြီး: မနက်အစောကြီး အမှိုက် လည်းနေတယ်။;brzy: Brzy ráno zametá smetí.;cont.
 early: Prepare (to go) early.;စောစော: စောစောပြင်ထား။;brzo: Připrav se (jít) brzy.;imper.
 early: There (one) must get up ("from bed") early in the morning.;စောစော: ဟိုမှာ မနက်ခင်းစောစော အိပ်ယာထရမယ်။;brzo: Tam se musí vstávat ("z postele") brzy ráno.;fut.
 early: Yesterday early in the morning.;အစောကြီး: မနေ့က မနက်အစောကြီး။;brzy: Včera brzy ráno.;
 earn (money, "get");ရ;vydělavat (peníze, "dostat");T
 earn money ("search² (for) entering⁰ money¹");ဝင်ငွေရှာ;vydělavat peníze ("hledat² vstupující⁰ peníze¹");T
 earnestly;ဟုတ်တိတိတိ;svědomitě;adv.
 earnings;လစာ;výdělek;n.
 earnings ("writing¹ (of) work⁰");လုပ်စာ;výdělek ("psaní práce");n.
 earnings: 'Young' (means) unemployed age, (taking from) parents' earnings.;လုပ်စာ: ငယ်သေးလို့ မိဘလုပ်စာထိုင်စားတဲ့ အရွယ်ပါ။;výdělek: 'Mladý' (znamená) nezaměstnaný věk, (brání) výdělku rodičů.;pol.
 earring ("");နားကွင်း(တစ်လုံး);náušnice ("ušní kruh");sg.
 ears;နားများ;uš;pl.
 ears ("ear leafs {pl.}");နားရွက်များ;uš; ("ušní listy {pl.}");pl.
 ears: The donkey has very long ears.;နားရွက်: မြည်းက နားရွက်ရှည်ကြီး ရှိတယ်။;uš; Osel má velice dlouhé uši.;
 earth;မြေ;země;n.
 earth (~ "ground"): This great earth (~ "ground") is even.;မြေ: ဒီမြေကြီးက ညီညာပြန့်ပြူးတယ်။;země: Tato ("velká") země je plochá.;
 earth (planet);ကမ္ဘာ;země (planeta);n. P. kappa(?) (= aeon)
 Earth (planet);ကမ္ဘာ;Země (planeta);n. P. kappa (= aeon)
 earth (planet): On the earth there are seven continents.;ကမ္ဘာ:

ကမ္ဘာပေါ်တွင် တိုက်ကြီးခုနစ်တိုက် ရှိတယ်။;země (planeta): Na zemi je sedm kontinentů.;
 earth (world): Earth (world) will also get destroyed.;ကမ္ဘာကြီး: ကမ္ဘာကြီးလည်း ပျက်စီးမယ်။;země (svět): Země (svět) bude také zničen.;fut.
 earth, chunk of burnt ("hard² pure¹ earth");မြေသင်းခဲ;země, kus spálené ("tvrdá² čistá¹ země");n.
 Earth: 70 percent of Earth is covered by water ("expanse").;ကမ္ဘာကြီး: ကမ္ဘာကြီး၏ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းကို ရေပြင်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းထားသည်။;Země: 70 procent Země je pokryto vodou (~ "vodním útwarem");.writ.
 earthquake;ငလျင်(တစ်ခု) ° ငရင် (WS. from ငလျင်);zemětřesení;sg. (or) sg. WS.
 earthquake ("be-earthquake (and) shake {nouner}");ငလျင်လှုပ်ခြင်း(တစ်ခု);zemětřesení ("být-zemětřesení (a) třást-se {jmenec}");sg.
 earthquake: Thought due to the earthquake, some have been destroyed, many indeed remain.;ငလျင်: ငလျင်ကြောင့် တချို့ပျက်သွားပေမယ့် အများကြီး ကျန်ပါသေးတယ်။;zemětřesení: Přestože byly některé zničeny zemětřesením, mnoho se vskutku dochovalo.;pol.
 earthworm;တီ(တစ်ကောင်);žížala;sg.
 easily;အလွယ်တကူ ° လွယ်လွယ်ကူကူ;snadno ° lehce;adv. (or) adj.
 easily: After Tanyin fell, (he) could easily seize the Hanthawadis.;အလွယ်တကူ: သန်လျင်ကျပြီးနောက် ဟံသာဝတီကို အလွယ်တကူ သိမ်းယိုက်နိုင်သည်။;snadno: Po tom, co Tanlyen padlo, mohl snadno dobýt Hantávadí.;writ.
 easiness ("be-easy (and) assisting {nouner}");လွယ်ကူမှု;jednoduchost ("být-snadný (a) pomocný {jmenec}");l
 East;အရှေ့;Východ;n.
 East ("direction¹ (of) front");အရှေ့ဘက်;východ ("směr předku");n.
 East: South-East Asia;အရှေ့ အရှေ့တောင် အာရှ;východ: Jihovýchodní Asie;adv.
 East: the river is in the East;အရှေ့ဘက်: မြစ်ကအရှေ့ဘက်မှာ;východ: řeka je na východě;
 easy;အလွယ်;snadný;adj.
 easy (~ "calm"): Take it easy. ("It has been calm.");အေးဆေး: အေးဆေးနေပါပြီ;klid: Buď v klidu. ("Bylo to v klidu.");p.p. col. pol.
 easy task ("easy child");အလွယ်ကလေး;snadný úkol ("snadné dítě");n.
 easy, be;လွယ်;snadné, být;l
 easy, be ("be-easy (and) assisting");လွယ်ကူ;lehký, být ("být-snadný (a) pomocný") ° snadný, být ("být-snadný (a) pomocný");l
 easy, be ("be-easy (and) be-assisted");လွယ်ကူ;snadný, být ("být-snadný (a) dostat-pomoc");l
 easy, sth.;အလွယ်;snadného, něco;n.
 easy: (It) will be no more easy.;လွယ်: မလွယ်တော့ဘူး။;snadné: Už to nebude snadné.;
 easy: As for writing, it (was) easy.;လွယ်ကူ: ရေးရတာတော့ လွယ်ကူပါတယ်။;snadný: Co se týče psaní, to bylo snadné.;pol.
 eat;ဆွဲ ° စား ° တွယ်;jíst;col. (or) T (or) T col.

eat ("beat");တီး;jíst ("bouchat");T col.
eat ("bite");ခဲ;jíst ("kousat");T col.
eat ("eat rice");ထမင်းစား;jíst ("jíst rýži");T
eat ("eat rice"): (I asked) why are (you) eating rice?;ထမင်းစား: ဘာလို့ ထမင်းစားနေတာလဲလို့;jíst ("jíst rýži"): (Ptal jsem se) proč ("právě") jíš rýži?;inter. col.
eat (about monks, "(happen-to)² give¹ food");ဘုန်းပေး(ဖြစ်) ° ဘုန်းပေး(ဖြစ်)(from ဘုန်းပေး);jíst (o mniších, "(stát-se)² (že) dává¹ jídlo");T mn. P. bhuñjana (= food)
eat (about monks, "give¹ power");ဘုန်းပေး;jíst (o mniších, "dát¹ sílu");T mn.
eat (about monks): (I) eat only one meal per day.;ဘုန်းပေး: နေ့တိုင်း ဆွမ်းတစ်နှစ်တစ် ဘုန်းပေးပါတယ်။;jíst (o mniších): Jím jen jednou (~ "jedno jídlo") denně (~ "každý den");.pol. ubmn.
eat (about monks): eat lunch;ဘုန်းပေး: နေ့ဆွမ်းဘုန်းပေး;jíst (o mniších): obědvat ("jíst oběd");v. mn.
eat (and) drink;စားသောက်;jíst (a) pít;v.
eat (for monks): (I) am going to take a shower, and then (I) will (~ "am going to") have a meal.;ဆွမ်းစား: ရေချိုးလိုက်အုံးမယ်၊ ပြီးရင် ဆွမ်းစားလိုက်အုံးမယ်။;jíst (o mniších): Jdu se osprchovat a pak se jdu najíst.;fut. ubmn.
eat (for monks): (We) ate that just together.;ဘုန်းပေး: အဲဒါကိုပဲ အတူ ဘုန်းပေးဖြစ်ခဲ့ပါတယ် (~ ဘုန်းပေးဖြစ်ခဲ့ပါတယ်) ° ဘုန်းပေး: အဲဒါကိုပဲ အတူ ဘုန်းပေးဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။;jíst (o mniších): Právě to jsme jedli spolu.;p.s. pol.
eat (for monks): having eaten the breakfast;ဘုန်းပေး: မနက်စာဆွမ်း ဘုန်းပေးပြီး;jíst (o mniších): po tom, co jsem snědl snídani;p.p. mn.
eat (Mandalay dialect, "fill" (with) oil");ဆီဖြည့်;jíst (Mandalajský dialekt, "plnit-se¹ olejem");T col.
eat (with gusto);လွေး;jíst (s chutí);T col.
eat: (He) eats rice with chopsticks.;စား: တူနဲ့ ထမင်းစားတယ်။;jíst: Jí rýži čínskými hůlkami.;
eat: (I) am just eating. ("(I) just happened to eat");စား: စားဖြစ်ရလောက်။;jíst: Právě jím. ("Stalo se, že právě jím.");col.
eat: (I) don't want to eat anything.;စား: ဘာမှ မစားချင်ဘူး။;jíst: Nechci nic jíst.;
eat: (I) don't want to eat.;စား: မစားချင်ပါဘူး။;jíst: Nechci jíst.;pol.
eat: (I) eat regularly.;စား: ပုံမှန်စားပါတယ်။;jíst: Jím pravidelně.;pol.
eat: After eating, (he) washes (his) hands.;ထမင်းစား: ထမင်းစားသည့်အခါ လက်ဆေးသည်။;jíst: Po jídle (~ "jezení") si meje ruce.;writ.
eat: Do (you) have something to eat?;စား: စားဖို့ တစ်ခုခု ရှိလား။;jíst: Máte něco k jídlu (~ "jezení");?;inter.
eat: Do not eat here.;စား: ဒီမှာ မစားနဲ့။;jíst: Nejezte tady.;imper.
eat: Friend, what curry will you eat (it) with?;စား: ခင်ဗျား ဘာဟင်းနဲ့ စားမလဲ။;jíst: Příteli, s jakou omáčkou (to) budeš jíst?;inter. fut. col.
eat: Friend, when did you eat?;စား: ခင်ဗျား ဘယ်တုန်းက စားသလဲ။;jíst: Příteli, kdy jsi jedl?;inter. p.s. um.
eat: He doesn't eat although he is hungry.;စား: သူ ဆာလဲ မစားဘူး။;jíst: Přestože má hlad, nejí.;col.
eat: I can't eat quickly.;စား: အမြန်: ကျွန်တော် အမြန်မစားတတ်ပါဘူး။ (possible answer to အားမနာပါနဲ့);jíst: Nemohu jíst rychle.;pol.

um.
eat: I eat slowly;စား: ကျွန်တော် ဖြေးဖြေးစားတယ်။;jíst: Jím pomalu.;um.
eat: I secretly ate butter sitting near the fridge.;စား: ငါ ထောပတ်ကို ရေခဲသေတ္တာနားထိုင်နေတုန်းက ဘယ်သူမှမသိအောင် စားခဲ့တယ်။ (~ ငါ ရေခဲသေတ္တာနားထိုင်နေတုန်းက ဘယ်သူမှမသိအောင် ထောပတ်ကို စားခဲ့တယ်။);máslo: Seděl jsem u ledničky (a) tajně jsem ("já") jedl máslo.;p.s. writ.
eat: I will eat as well as drink.;စား: ကျွန်တော် စားလဲစားမယ်၊ သောက်လဲ သောက်မယ်။;jíst: Budu jíst a také pít.;col.
eat: I will eat noodles.;စား: ကျွန်မ ခေါက်ဆွဲစားမယ်။;jíst: Budu jíst nudle.;uw
eat: What will you eat?;စား: ဘာစားမလဲ။;jíst: Co budeš jíst?;inter. col.
eating;အစား;jezení;n.
eating: He wants to compete in eating.;အစား: သူ အစားပြိုင်ချင်ပါတယ်။;jezení: Chce soutěžit v jezení.;pol.
economics ("possess (and) develop {nouns}");စီးပွားရေး;ekonomie ("vlastnit (a) rozvíjet {jmenec}");n.
economy ("possess (and) develop {nouns}");စီးပွားရေး;ekonomika ("vlastnit (a) rozvíjet {jmenec}");n.
economy ("possess (and) grow {nouns}");စီးပွားရေး;ekonomie ("vlastnit (a) růst {jmenec}");n.
edit (a text);တည်း;editovat ° upravit (text);T
editor;အယ်ဒီတာ(တစ်ယောက်);redaktor ° editor;sg. E. editor
editorials;အယ်ဒီတာ့အဘော်;úvodníky;n. E. editor-board(?)
editorials: Then, also, editorials and articles are still published there.;အယ်ဒီတာ့အဘော်: ပြီးတော့ အယ်ဒီတာ့အဘော်တို့ ဆောင်းပါးတို့လည်း ပါပေးတယ်။;úvodníky: A pak, úvodníky a články jsou tam stále publikovány.;pol.
education;ပညာ;vzdělání;n. P. paňňa (= wisdom, knowledge)
education ("knowledge subject");ပညာရေး;vzdělání ("záležitost znalosti") ° výuka ("záležitost znalosti");n. P. paňňa (= wisdom, knowledge) (or) n. P. paňňā (= wisdom, knowledge)
education: (He) is a person, who has carried out educational duties in this town for many years and months.;ပညာရေး: ဒီမြို့မှာ အနှစ်နှစ် အလလ ပညာရေးတာဝန် ထမ်းဆောင်လာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပါ။;vyučování: Je osobou, která v tomto městě vyučovala (~ "vykonávala vyučovací povinnosti") po mnoho let ("a měsíců");.pol.
education: (He) started (his) education.;ပညာ: ပညာစသင်တယ်။;vzdělání: Začal své vzdělání.;
eel ("fish squirrel");ငါးရဉ်(တစ်ကောင်);úhoř ("rybí veverka");sg.
effect;အကျိုး;efekt (přínos);n.
effect (good);အကျိုး;následek (dobrý);n.
effect of;စေ့ဆွဲသော ;následek;suff. n.
effect of: It is not proper to forget National Day as the effect of patriotic awakening.;စေ့ဆွဲသော : ဖျိုးချစ်စိတ်နိုးကြားစေ့ဆွဲသော အမျိုးသားနေ့ကို မမေ့သင့်ပါ။;následek: Není správné zapomínat na Národní Den jakožto následek vlasteneckého probuzení.;pol.
effigy;အရုပ်(တစ်ခု);socha (osoby);sg.
effort ("reject" strength {nouns})²;အားထုတ်မှု;úsilí ("odmítnout¹ sílu" {jmenec})²;n.
effort ("try (and) strive {nouns}");ကြိုးစားအားထုတ်မှု;úsilí ("snažit-

se (a) usilovat {jmenec});n.
 effort, make ("make¹ (and) do² effort");အားထုတ်မှုပြုလုပ်;snazit se ("vytvářet¹ (a) dělat² úsilí");T
 effort, make (strive, "remove¹ energy");အားထုတ်;úsilí, vynaložit (usilovat, "odstraňovat¹ energii");T
 effort, put forth:ကြိုးစားထား;úsilí, vynaložit;T
 effort: put forth: (I) put forth effort to meditate.;ကြိုးစားထား: ဘာဝနာပွားရန် ကြိုးစားထားပါတယ်။;úsilí, vynaložit: vynakládám úsilí abych meditoval;pol.
 effort: My strong determination helps me to continue in my effort.;ကြိုးစားအားထုတ်မှု: ငါ့ရဲ့ ကြိုးစားအားထုတ်မှုတွေကို ငါ့ရဲ့ ဆိုတာဆုံးဖြတ်ချက်တွေက ဆက်လက်ကူညီနေမှာပဲ။;úsilí: Moje pevné rozhodnutí mi pomáhá pokračovat v mém úsilí.;col. cont. effortlessly;လွယ်လွယ်ကူကူ;snadno;adj.
 egg;ဥ(တစ်လုံး);vejce;sg.
 egg ("+ chicken"): (She) is frying the ("chicken") egg in frying pan.;ကြက်ဥ: ကြက်ဥကို ဒယ်အိုးထဲမှာ ကြော်နေတယ်။;vejce ("+ kuřecí"): Smaží vejce na (~ "na") pánvi.;cont.
 egg, chicken ("chicken egg");ကြက်ဥ(တစ်လုံး);vejce, slepičí ("kuřecí vejce") ° vajíčko, slepičí ("kuřecí vejce");sg.
 egg: (She) is sprinkling salt over the ("chicken") egg.;ကြက်ဥ: ကြက်ဥပေါ်မှာ ဆားဖြူးနေတယ်။;vajíčko: Sype sůl na ("kuřecí") vajíčko.;cont.
 eggplant ("fruit¹ (of) aubergine");ခရမ်းသီး(တစ်လုံး);baklažán ("ovoce¹ lilku");sg.
 eggs, lay;ဥ;vajíčka, klást;T
 eight;ရှစ် ° ၈;osm;num.
 eighth;အဋ္ဌမ;osmý;num. P. atthama (= eighth)
 eighth (of a colonial currency's rupee, inch, acre);မူး;osmina (rupie z kolonilální éry, palce či akru);n.
 either, or;ဖြစ်စေ -ဖြစ်စေ;bud', a nebo;pron.
 either, or: If there's enough (~ "contained") kamma, (I) may happen to meet you either in Czech (Republic) or in Yangon.;ဖြစ်စေ -ဖြစ်စေ: ကံပါရင် ခင်ဗျားနဲ့ ချက်မှာဖြစ်စေ ရန်ကုန်မှာဖြစ်စေ ဆုံဖြစ်ပါ။;bud', a nebo: Jestli je dost (~ "obsažena") kamma, (pak) se může stát, že tě potkám buď v Česku nebo v Rangúnu.;pol.
 elaborate ("widely expand");အကျယ်ချဲ့;vypracovat (rozvést, "široce rozšířit");T
 elaborated: give an elaborated explanation;အကျယ်ချဲ့: အကျယ်ချဲ့ဖြေရှင်းချက်ပေးသည်။;podrobné: podat podrobné vysvětlení;writ.
 elbow ("stiff¹ stick");တံတောင်(တစ်ခု);loket ("tvrdý¹ klacek");sg.
 elder;အကြီး;starší;adj.
 elder (relative);အကြီး;starší (sourozenec);adj.
 elder (relative): Elder daughter is 14 years (old and) the younger one (~ "daughter") is already 10 years (old).;အကြီး: သမီးအကြီးက ၁၄-နှစ်၊ သမီးအငယ်က ၁၀။နှစ် ရှိပြီ။;starší (sourozenec): Starší dceři je 14 let (a) mladší (~ "dceři") je už 10 ("let").;p.p.
 elder monk (thera);ထေရ်(တစ်ပါး);starší mnich (théra);sg. P. thera (= elder)
 elder: As the elders know, as for the today's discussion's topic, it is called "By men, more than by ladies, the country

responsibilities (~ duties) can be carried out.";လူကြီးမင်း: လူကြီးမင်းများသိကြတဲ့အတိုင်း ဒီနေ့စကားရည်လုပ်ရဲ့ ခေါ်စဉ်ကတော့ {ယောက်ျားက မိန်းမ ထက် နိုင်ငံတာဝန်ကို ပိုထမ်းဆောင်နိုင်တယ်} ဆိုတာပါ။;starší (člověk): Jak (již) ti starší ví, co se týče dnešního tématu diskuze, je nazván "Zodpovědnosti (~ povinnosti) (naši) země mohou být vykonány spíše muži než ženami.";pol.
 elder: the elder one among (one's) elder brothers;ကြီး: အကြီး;starší: starší ze starších bratr;
 elders (who deserve respect, "big¹ people⁰ (and) big³ persons");လူကြီးသူကြီး;starší lidé (hodni úcty, "velcí¹ lidé⁰ (a) velké³ osoby");n.
 elders (who deserve respect, "big¹ people⁰ (and) female³ persons");လူကြီးသူမ;starší lidé (hodni úcty, "velcí¹ lidé⁰ (a) ženské³ osoby");n.
 elders, pay: On the Thin-gyan days youth pay obeisance to the elders (who) stay in the village.;လူကြီးသူမ: သင်္ကြန်ရက်တွေမှာ လူငယ်တွေက ရွာထဲမှာ ရိတ်လူကြီးသူမတွေကို ကန်တော့ကြပါတယ်။;starší lidé: Ve dnech Tendžanu mladí uctívají starší lidi (kteří) jsou ve vesnici.;pol.
 elect ("select (and) pick-up");ရွေးကောက်;zvolit (si, "vybrat (a) zvednout");T
 election ("event² (of) choosing⁰ (and) picking-up");ရွေးကောက်ပွဲ;volby ("událost² vybírání⁰ (a) vyzvedávání¹");n.
 election: (I) am the only independent candidate of the election.;ရွေးကောက်ပွဲ: ရွေးကောက်ပွဲမှာ ဝင်ပြိုင်ဆွဲတစ်သီးပုဂ္ဂိုလ် ကိုယ်စားလှယ် လောင်းဖြစ်ပါတယ်။;volby: Jsem jediným nezávislým kandidátem (těch) voleb.;pol.
 electric power;ဓါတ်အား;elektrický proud;n.
 electricity ("fire");မီး;elektřina ("oheň");n.
 electricity: As the electricity is not stable, the connection is not good.;မီး: မီးမငြိမ်လို့ ကော်နရင် မကောင်းဘူး။;elektřina: Poněvadž není elektřina stabilní, spojení není dobré.;col.
 electricity: Electricity is down. ("fire⁰ was² destroyed");မီး: မီးပျက်သွားပြီ။;proud: Vypli proud. ("oheň⁰ byl² zničen");p.p.
 electronic ("shining (and) true");လျှပ်စစ်;elektronický ("zářivý (a) pravdivý");adj.
 elegant, be (about one's speech or manners, "pleasing (and) wronging");ပြေပြစ်;elegantní, být (o něčích způsobech či řeči, "příjemný (a) chybující");l
 element;ဓာတ်;element;n. P. dhātu (= element)
 elephant;ဆင်(တစ်ကောင်) ° ဆင်(တစ်ကောင်);slon ° slon (zvíře);sg.
 elephant: an elephant and a person;ဆင်: ဆင်တစ်ကောင်နဲ့ လူတစ်ယောက်;slon: slon a člověk;
 elevate;မြှောက်;pozdvihnout;T
 elevated;မိုး;zdvihnutý;suff. adj.
 elevated, sth.;မိုး;nadzdvihnutého, něco;n.
 eleven;ဆယ့်တစ် (တစ်);jedenáct;num.
 eleven: At eleven o'clock.;ဆယ့်တစ်: ဆယ့်တစ်နာရီမှာ;jedenáct: V jedenáct hodin.;adv.
 eleven: until 11 o'clock at night;တစ်ဆယ့်တစ်: ညဆယ့်တစ်နာရီအထိ;jedenáct: do jedenácti hodin v noci;
 elite ("line² selected¹ (by) hand");လက်ရွေးစဉ်;elita ("řada² vybraná¹ rukou");n.

elite ("people¹⁰ who³ (are) selected¹ (and) established² for-sure⁰");သေသေချာချာရွေးထားတဲ့လူ;elita ("lidé¹⁰ kteří³ (jsou) vybrání¹ (a) ustanovení² na-jisto⁰");n.

elite: As it was not possible to penetrate the town Tanlyin (as), indeed, (they) had vehicles, modern weapons and help from foreigners (~ "people of other countries"), by elite of ninety-three brave-ones, entering (and) attacking (there), (he) conquered in the city.;လက်ရွေးစင်: သန်လျင်မြို့ကို ကားဆော်မီလက်နက်များနှင့် နိုင်ငံခြားသားများအကူအညီရရှိထားသဖြင့် မပေါက်နိုင်ရုံသည်။ လက်ရွေးစင် ရဲဘော်ကိုးကျိပ်သုံးယောက်က မြို့တွင်းကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်မှု အောင်မြင်သည်။;elita: Jelikož nebylo možné proniknout to města Tanlyen, (poněvadž), vskutku, měli vozidla , moderní zbraně a pomoc od cizinců (~ "lidí z jiných zemí"), (s) elitou devadesátí tří hrdinů, vstoupil (tam a) zaútočil, (a tím jej) dobyl.;writ.

elope: (He) elopes (and) comes after (he made) a woman (his) wife (~ girlfriend).;ခိုးလာ: မိန်းမကျတော့ ခိုးလာတယ်။;uprchnout (se ženou): Uprchne (a) přijde (s ní) po tom, co se stane jeho ženou.;T sl.

elope: Having eloped the woman ("(and) just come"), care for (~ "search (and) feed") her.;တောင်ခိုး: မိန်းမတောင်ခိုးလာပြီဘဲ ရာကျွေးပေါ့ ဗျ.;uprchnout (se ženou od rodičů): Po uprchnutí s ženou (od rodičů), hned jak přijdeš, starej se (~ "hledej (a) krm") o ní.;imper. sl.

else (~ "more"): What else (~ "more") do (you) have apart from this?;သေး: ဒီပြင်ဘာရှိသေးသလဲ။;ještě: Co ještě máte kromě tohotohle?;inter.

elucidate (and reveal a meaning, "mention (and) depict");ဖော်ဆောင်;objasnit (a odhalit význam, "zmínit (a) vykreslit");T

elucidate: elucidate the meaning;ဖော်ဆောင်: အဓိပ္ပါယ် ဖော်ဆောင်တယ်။;objasnit: objasnit význam;

elucidation ("answer (and) clarify {nouner}");ဖြေရှင်းချက်;objasnění ("odpovědět (a) osvětlit {jmenec}");n.

elucidation ("clarify (and) elucidate {nouner}");ရှင်းလင်းချက်;objasnění ("osvětlit (a) objasnit {jmenec}");n.

embarrassed, be ("strength hurts, cheeks hurt");အားနာပါးနာ;trapný, být ("síla bolí, tváře bolí") ° ztrapněný, být ("síla bolí, tváře bolí");l

embarrassed, be ("strength hurts");အားနာ;rozpačitý, být ("síla bolí") ° trapný, být ("síla bolí") ° ztrapněný, být ("síla bolí");l

embarkation point ("ship port");သင်္ဘောဆိပ်;přístaviště ("lodní přístav");n.

embarkment of lake ("lake's limit");ကန်ဘောင်;nalodění (v jezeře, "jezerní hranice");n.

embarkment: It is said, that he found one spirit house on the embarkment of the late near the village.;ကန်ဘောင်: ရွာနားက ကန်ဘောင်မှာ နတ်ကွန်းတခု တွေ့သတဲ့။;nalodění: Říká se, že nalezl jeden dům ducha (bůžka) u nalodění u (té) vesnice.;

embarkment: Other statue of this kind is in the embarkment.;ကန်ဘောင်: ဒီလို တခြားအရပ်တခု ကန်ဘောင်ထဲမှာ ရှိပါတယ်။;nalodění: Jiná socha tohoto druhu je na nalodění.;pol.

embassy ("envoy office");သံရုံး(တစ်ရုံး);velvyslanectví

("vyslanecká kancelář") ° ambasáda ("vyslanecká kancelář");n. embassy, American;အမေရိကန်သံရုံး;ambasáda, Americká;name E. British

embassy, Australian;ဩစတြေးလျသံရုံး;ambasáda, Australská;name E. British

embassy, British;ဗြိတိသျှသံရုံး;ambasáda, Britská;name E. British

embrace;ဖက်;obejmout;T

embryo ("future¹ son⁰");သားလောင်း(တစ်ယောက်);embryo ("budoucí¹ syn⁰");sg.

emerald;မြ;smaragd;n. (or) n. un.

emerge;ပေါ်;vynořit se;l

emergency ("affair appeared");အရေးပေါ်;nouze ("záležitost se-objevila") ° mimořádná okolnost ("záležitost se-objevila") ° pohotovost ("záležitost se-objevila");n.

emergency: There is an emergency. ("(We) have (an) issue (of) emergency.");အရေးပေါ်: အရေးပေါ် ကိစ္စရှိတယ်။;pohotovost: Máme pohotovost. ("Máme záležitost pohotovosti.");

emphasis (in situation, attitude etc., "substance giving");အသားပေးမှု;z důraznění (v situaci, postoji atd., "podstaty dávání");n.

emphasis (in situation, attitude etc., "weight putting");အလေးထားမှု;z důraznění (v situaci, postoji atd., "váhy pokládání");n.

emphasis (in speech, "press (and) carry {nouner}");ဖိနှုတ်ခြင်း;z důraznění (in speech, "tlačit (a) nést {jmenec}");n.

employee ("carries¹ responsibility⁰");ဝန်ထမ်း(တစ်ယောက်) [wə~dha~];zaměstnanec ("nese¹ zodpovědnost⁰");sg.

employee (of an office, "carrying-on¹ responsibility⁰");ဝန်ထမ်း(တစ်ယောက်);zaměstnanec (v kanceláři, "vykonávající¹ zodpovědnost⁰");sg.

employment ("work");အလုပ်(တစ်ခု) ° လုပ်(တစ်ခု);zaměstnání ("práce");sg. (or) suff. sg.

empty;အလွတ်;prázdný;adj.

empty, be p.p.: The glass မေန empty.;လွတ်: ခွက်က လွတ်သွားပြီ။;p.s.;

empty: The glass is (~ "went") empty.;လွတ်: ဖန်ခွက်က လွတ်သွားပြီ (~ အလွတ်ပါ)။;prázdný: Sklenice je (~ "odešla") prázdná.;p.p.

encounter;ကြုံ;setkat se s (nějakou záležitostí);l

encounter ("encounter¹ (the) chest⁰");ရင်ဆိုင်;střetnout se s ("střetnout-se-s¹ hrudí⁰");l

encounter ("meet (and) get");တွေ့ရ;potkat (potkat, "setkat-se (a) dostat");l

encounter ("meet (and) see");တွေ့မြင်;setkat se s ("setkat-se (a) vidět") ° setkat se s (střetnout se, "potkat (a) vidět") ° střetnout se s ("potkat (a) vidět");T

encounter by chance;ကြုံ;narazit na, náhodou;l

encounter: (In the future you) may encounter (it).;တွေ့မြင်: ခင်ဗျားတွေ့မြင်နိုင်မှာပါ။;setkat se s: (V budoucnu) se (s tím) budeš moci setkat.;fut. pol.

encounter: search (and) encounter (free) time;ကြုံ: အချိန်ရာကြာတယ်။;najít: hledat (a) najít (volný) čas;

encounter: the difficulties that (you) will face;ရင်ဆိုင်: ရင်ဆိုင်ရမယ်

အခက်ခဲတွေ;čelit: potíže, kterým budeš čelit;
 encounter: This I have encountered for the first time, now. ("This is a thing which, for me, (I) have met for starting from now.");ကြ: ဒါဟာ ကျွန်တော်အနေနဲ့ အခုမှစကြဖူးတဲ့အရာပါ။;setkat se s: S tímhle jsem se teď setkal poprvé. ("Tohle je věc, (se) kterou, pro mě, jsem se setkal počínaje od teď.");pol. encourage ("brush (and) force");တိုက်တွန်း;povzbudit ("kartáčovat (a) nutit") ° odvahy, dodat ("kartáčovat (a) nutit");T encourage ("elevate¹ strength");အားမြှောက်;povzbudit ("pozdvihnout¹ sílu");T encourage ("exhort (and) urge");လှုံ့ဆော်;povzbudit ("vyzvat (a) naléhat");T encourage ("give¹ strength");အားပေး;povzbudit ("dát¹ sílu");T encourage ("lift (and) elevate");ချီးမြှောက်;povzbudit ("pozvednout (a) vyvýšit");T encourage ("raise much");မြှောက်စား;povzbudit ("vyzvednout hodně");T encourage an animal, a word to;ရူ;povzbuzení zvířete, slovo k;interj. end;ကုန် ° အတို ° ပြီး ° ဆုံး;končit ° konec ° ukončit;T (or) n. (or) I, T end ("finally quench");အဆုံးသတ်;ukončit ("konečně uhasit"); end of the year, at the ("in² filled° year¹");ပြည့်နှစ်တွင်;konci roku, na ("v² naplněném° roce¹");adv. end of year, at the: At the end of the year 1920 the English government organized opening of the University of Yangon.;ပြည့်နှစ်တွင်: ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်အစိုးရက ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကို ဖွင့်လှစ်ရန် စီစဉ်သည်။;konci roku, na: Na konci roku 1920 anglická vláda uspořádala otevření Yangonské University.;writ. end of, at the (about time, "at¹ end°");အပြီးမှာ;konci, na (o čase, "na¹ konci°");prep. end: at the end of month;ကုန်: လကုန်ရင်;konec: na konci měsíce; end: End, indeed.;အတို: အတိုပေါ့။;konec: Vskutku, konec.;col. end: There is no end to the much of thanking for the ("given") help.;ဆုံး: ကူညီပေးသည့်အတွက် (များစွာ)ကျေးဇူးတင်လို့ မဆုံးပါဘူး။;končit: Není konce mnohému děkování za tu ("dodanou") pomoc.;pol. end: until the end;အဆုံး: အဆုံးအထိ;konec: až do konce; end: We will know the answer to these questions at the end of this discussion.;အပြီး: ဒီမေးခွန်းတွေရဲ့ အဖြေကို ဒီစကားရည်လုပွဲအပြီးမှာ သိကြပါတော့မယ်။;konec: Na tyto otázky budeme znát odpověď na konci této diskuze.;fut. pol. end: When month ends, (I) become happy.;ကုန်: လကုန်ရင် ပျော်ကြတယ်။;skončit: Když měsíc končí, jsem (~ "stanu-se") šťastný.;col. endeavor;ကြိုးပမ်း;namáhat se;T endeavor ("strive much");ကြိုးစား;namáhat se ("snažit-se moc");T endowed with, be;တောင့်;obdařený, být (čím);I endure (suffering etc.);ခံ;vydržet (utrpení atd.);I enemy ("person¹ (of) enmity°");ရန်သူ(တစ်ယောက်);nepřítel ("osoba¹ nepřátelství°");sg. enemy: For great enemy, Kounng Baung attended on the town

Shwe Bo of five-names, destroying the danger.;ရန်: ရန်ကြီးအောင် ကုန်းဘောင်ခါ ငါးမည်ရ ပြည်ရွှေဘို ဘေးရန်က ပြို။;nepřítel: Kvůli velkému nepříteli, Koun Baun se staral o město Šve Bo pěti jmen, a zničil nebezpečí.;sng. enemy: The boy and the girl are (for now) ("being") enemies.;ရန်: ကောင်းလေးနဲ့ ကောင်းမလေး ရန်ဖြစ် နေကြတယ်။;nepřítel: (Ten) chlapec a (to) děvče jsou (pro teď) ("jsouci") nepřáteli.; enemy: While Kyansittha was serving his royal brother king Saw Lu, king Saw Lu was imprisoned by enemies.;ရန်သူ: ကျန်စစ်သားသည် နောင်တော်စောလူမင်းထံ အမှုထမ်းနေစဉ် စောလူမင်းကို ရန်သူများက ဖမ်းသွား၏။;nepřítel: Zatímco Čansitá sloužil svému královskému bratru králi Soluovi, král Solů byl uvězněn nepřáteli.;p.s. writ. energie: (He) gains little by little more energy.;ဧရာမ: ဧရာမထကြလို့လကို တဖြည်းဖြည်း ယူသည်။;energie: Postupně získává víc energie.;writ. energy;အား;energie;n. energy ("power (and) strength");အင်အား;energie ("moc (a) síla");n. energy (power);ဧရာမ;energie (síla);n. energy: I have a lot of energy to cut the wood.;အင်အား: ငါ့မှာ သစ်သားကို ဖြတ်ဖို့ အင်အားတွေ အများကြီးရှိနေပြီ။;energie: Mám spoustu energie na sekání dřeva.;p.p. energy: Now I am full of energy to learn.;အား: ငါ အခု စာကျက်ဖို့ အားပြည့်နေပြီ။;energie: Teď jsem plný energie k učení.; engaged, be (before marriage);စေ့စပ်ထား;zasnoubený, být (před manželstvím);I engine;အင်ဂျင်;motor;sg. E. engine engine: (I) am repairing (this), because the engine got broken.;အင်ဂျင်: အင်ဂျင်ပျက်နေလို့ ပြင်နေတာပါ။;motor: Opravuji (to), protože se rozbil motor.;pol. engineer;အင်ဂျင်နီယာ(တစ်ယောက်);inženýr;sg. E. engineer engineer ("lord³ (of) wisdom² (of) development¹ (of) machinery°");စက်မှုအတတ်ပညာရှင်(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);inženýr ("pán³ moudrosti² vývoje¹ zařízení°");sg. engineer and harbor: port (and) harbor engineer;အင်ဂျင်နီယာ: ဆိပ်ကမ်း အင်ဂျင်နီယာ;inženýr: přístavní inženýr; engineer: structural engineer;စက်မှုအတတ်ပညာရှင်: ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံ: ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံနှင့်ဆိုင်သော စက်မှုအတတ်ပညာရှင်;inženýr: stavební inženýr; England (country);အင်္ဂလန်(နိုင်ငံ);Anglie (země);name England: (I) come from England.;အင်္ဂလန်: အင်္ဂလန်က လာပါတယ်။;Anglie: Jsem (~ "přicházím") z Anglie.;pol. England: I am from England.;အင်္ဂလိပ်နိုင်ငံ: ကျွန်တော် အင်္ဂလန်နိုင်ငံကပါ။;Anglie: Jsem z Anglie.;pol. English;အင် (abbrev. from အင်္ဂလိပ်);angličtina;sl. English language;အင်္ဂလိပ်စကား;anglický jazyk;n. English language (English): from English to Czech;အင်္ဂလိပ်စကား: အင်္ဂလိပ်စကားမှ ချက်စကားလို့;anglický jazyk: z angličtiny do češtiny; English, in: Because (I) can't (talk) in English, explaining will be difficult.;အင်္ဂလိပ်လို့: အင်္ဂလိပ်လို့ မတတ်တော့ ပြောပြလို့ခက်မယ်။;anglický: Protože neumím anglicky,

vysvětlování bude náročné.;fut. col.

English, in: Write (it) in English.;အင်္ဂလိပ်လို: အင်္ဂလိပ်လို ရေးပါ။;anglicky: Napiš to anglicky.;imper. pol.

English: Can you speak in English ("language")?;အင်္ဂလိပ်: အင်္ဂလိပ်စကား ပြောတတ်သလား။;anglický: Mluvíte anglicky? ("Dokážete mluvit anglickým jazykem?");inter.

English: I can't speak in English.;အင်္ဂ: ကျွန်မက အင်္ဂလို မပြောတတ်ပါဘူး။;angličtina: Neumím mluvit anglicky.;pol. uw.

English: I translate a Pāli ("writing") in English.;အင်္ဂလိပ်: ပါဠိစာကို အင်္ဂလိပ်လို ဘာသာပြန်ပါတယ်။;angličtina: Překládám ("psaní (v)") páli do angličtiny.;pol.

English: Kyaw Thu is the transcription ("Kyaw Thu means (I) transcribe (it) to English.");အင်္ဂလိပ်: Kyaw Thu ဆိုတာ အင်္ဂလိပ်လို ပေါင်းတာပါ။;angličtina: Kyaw Thu je transliterace. ("Kyaw Thu znamená, (že jsem to) transliteroval do angličtiny.");pol.

English: Since that time, indeed, English government in various ways tyrannized (and) oppressed the Myanmar.;အင်္ဂလိပ်: ထိုအချိန်မှစ၍ အင်္ဂလိပ်အစိုးရက မြန်မာတို့ကို အမျိုးမျိုးဖိနှိပ် ချုပ်ချယ်ခဲ့သည်။;anglický: Od té doby anglická vláda různými způsoby utiskovala (a) utlačovala lid Myanmaru (~ "Myanmar");.p.s. writ.

enjoy;ခစား ° ပျော် ° မွေ;užívat si ° těšit se z ° vychutnávat si ° užívat (si);I (or) T

enjoy ("meet¹ taste");အရသာတွေ;užívat si ("nalézt¹ chut");T enjoy (taste etc.);ခ;vychutnat si;T

enjoy, be;ပျော်;užívat si;T

enjoy: He enjoys whatever book (he) reads.;ပျော်: ဘာစာအုပ်ဖတ်ဖတ် သူပျော်ပါတယ်။;užívat si: Užívá si každé knihy (kterou) ("on") čte.;pol.

enjoy: Today's enjoyable.;ပျော်:

ဒီနေ့ပျော်စရာကောင်းတယ်။;potěšení: Dnešek je vhodný k potěšení.;col.

enlightenment (Nibbāna);နိဗ္ဗာန်;osvícení (Nibbāna);n.

enlightenment, the deathless ("deathless (and) peaceful nibbāna");အမတအမြိုက်နိဗ္ဗာန်;osvícení, nesmrtné ("nesmrtné (a) pokojná nibbāna");n. Bh. P. amata-nibbāna (= deathless - extinction (of greed, hatred and ignorance))

enlightenment, the highest stage of ("fruit¹ (of) arahanthood");အရဟတ္တဖိုလ်;osvícení, nejvyšší stupeň ("plod¹ arahantství");n. Bh. P. arahanta-phala (= worthy-one - fruit (of))

enormous;လွန်း;obrovský;adj.

enough;လုံလုံလောက်လောက်;dost(atek);adj.

enough, be;လုံလောက်;dostačovat ° stačit;I

enough, be ("be-enveloped (and) be-sufficient");လုံလောက်;dost, být (dostačovat, "být-obalený (a) být-dostačující");I

enough, be: ("time of") four hours sleeping at night was not enough, indeed;လုံလောက်: ညပိုင်းလေးနာရီအိပ်ချိန်ဟာ မလုံလောက်ခဲ့ပေ။;stačit: čtyři hodiny (~ "čas čtyř hodin") spánku v noci, vskutku, nestačily.;p.s. writ.

enough, be: I think this much is enough.;လုံလောက်: အဲဒီလောက်ဆို လုံလောက်ပြီလို့ ကျွန်တော် ထင်ပါတယ်။;stačit: ("Já") si myslím, že tolik stačí.;pol. um.

enough: enough things;လုံလောက်: လုံလောက်သောပစ္စည်း;dostatek:

dostatek věcí;

enough: There is not enough time.;လုံလုံလောက်လောက်: အချိန် လုံလုံလောက်လောက် မရှိဘူး။;dost: Není dost času.;

enquire ("ask (and) wander");မေးမြန်း;vyptávat se ("ptát-se (a) putovat");T

enquire: (It) will be good, if (you) enquire.;စုံစမ်း: စုံစမ်းလို့ ရပါလိမ့်မယ်။;poptat se: Bude dobré, když se poptáš.;fut.

enrage;ကြိမ်း(လိုက်);hněvat se;T

enrolled, be ("have² to¹ follow");လိုက်ဖို့ရိုး;přihlášeny, být (do kurzu, "muset² k¹ následovat");I

enrolled, be: How many monks are enrolled?;လိုက်ဖို့ရိုး: အခု ဘယ်နှစ်ပါးလောက် လိုက်ဖို့ ရှိလဲ။;přihlášeny, být (do kurzu atd.): Kolik mnichů je přihlášeno?;inter. col. mn.

entangled: Are you busy? ("are (you) entangled (in) work?");ရှုပ်: အလုပ်ရှုပ်နေလား။;zamotaný: Jsi zaneprázdněný? ("jsi zamotaný (do) práce?");inter. cont.

enter;ဝင် ° ဝင် ° သွင်း;vstoupit;T (or) T writ.

enter ("enter (and) come");ဝင်လာ;vstoupit ("vstoupit (a) přijít") ° vejít ("vstoupit (a) přijít");T

enter (a country);ဝင်;cestovat do (nějaké země, "vstoupit");T enter (a country): If (you) have a Myanmar passport, ("as for")

entering Europe and America, (it) is difficult.;ဝင်: မြန်မာ ပတ်စပို့ကိုင်ထားရင် ဥရောပနဲ့ အမေရိက ဆိုတာ ဝင်ဖို့သိပ်ခဲတာ။;cestovat (do nějaké země): Pokud máš Myanmarský pas, je cestování do Evropy nebo Ameriky náročné. ("pokud držíš Myanmarský pas, co se týče vstupu do Evropy a Ameriky, je (to) těžké.");

enter: (He) enters the office.;ဝင်လာ: ရုံးခန်းထဲသို့ ဝင်လာသည်။;vstoupit: Vchází do kanceláře.;writ.

enterprise, commercial ("possess (and) develop");စီးပွား;podnik, komerční ("vlastnit (a) rozvíjet");n.

entertain ("please (and) satisfy");ပျော်ဖြေ;pobavit (pobavit, "potěšit (a) uspokojit");T

entertain (sb., "take¹ guest");ပျော်ခံ;bavit (koho, "vzít¹ hosta");T entertain: In this theater the actor is entertaining (the

people).;ပျော်ဖြေ: ဒီဇာတ်ရုံမှာ သရုပ်ဆောင်တစ်ယောက် ပျော်ဖြေနေတယ်။;bavit (lidi): V tomto divadle herec baví (lidi);cont.

entertain: The group ("being") on the stage also ("exhibiting") dances (and) entertains.;ပျော်ခံ: စင်ပေါ်မှာ ရိုဘာ့ဖွဲ့ကလဲ ကပြပျော်ခံပါတယ်။;bavit (koho): Skupina ("jsoucí") na pódiu také ("ukazující se") tancuje a baví (ostatní lidi);pol.

enthroned ("make¹ king");မင်းပြု;trůn, dosadit na ("dělat¹ krále");T entire;စုံ;celý (kompletní);adj.

entire (has neg. connotation, "use-up¹ (the) limit");ကမ်းကုန်;neprostý (má spíše negativní význam, "spotřebovat¹ limit");T

entire, be;စုံ;celý, být;I

entire: I will read the entire book.;စုံ: စာအုပ်စုံ ကျွန်တော် ဖတ်ပါမယ်။;celý: Přečtu (tu) knihu celou.;fut. pol.

entirely;အကုန် ° လုံးလုံး ° အားလုံး;zcela ° úplně;adv. (or) T entirely ("all-around (and) extensively");လုံးလုံးလျားလျား;naprosto ("dokola (a) rozsáhle");adv.

entirely ("complete (and) fat");လုံးဝ;docela ("kompletní (a)

tlustý");adv.

entirely ("fully (and) completely");အပြည့်အစုံ ° အပြည့်အစုံ;úplně ("plně (a) zcela") ° zcela ("plně (a) zcela");adv.

entirely ("fully (and) to-one's-satisfaction");အပြည့်အဝ;zcela ("úplně (a) k-něčímu-uspokojení");adv.

entirely: The commentarial character of the canon later thoroughly influenced the late commentaries.;လုံးလုံးလျားလျား:

မူရင်းကျမ်းအဋ္ဌကထာဆိုရာ သဘောတရားသည်

နောက်ပိုင်းအဋ္ဌကထာများကို လုံးလုံးလျားလျား

ဩဇာလွှမ်းမိုးခဲ့သည်။;zcela: Komentátorský charakter kánonu později zcela ovlivnil pozdější komentáře.;p.s. writ.

entrance;အဝင်;vstup;n.

entrance fee ("coming money");ဝင်ကြေး;vstupné ("peníze¹ (za) příchod");n.

entrust;အပ်(ထား) ° လွှဲ ° အပ်;svěřit;T

entrust: On behalf of the Myanmar-Mon unity, (the king)

entrusted the reign to (his) royal grandson Alaung Sithu of

Myanmar (and) Mon blood.;အပ်: မွန်မြန်မာ စည်းလုံးရေးအတွက်

မွန်မြန်မာသွေးပါသော မြေးတော်အလောင်းစည်သူကို

နန်းအပ်ခဲ့သည်။;svěřit: Ve prospěch jednoty Myanmaru (a) Monu,

(král) svěřil vládu (svému) královskému vnoučeti Alaun Sítuovi

(který byl) Myanmarské (i) Monské krve.;p.s. writ.

envelope ("bag¹ (for) writing");စာအိတ်(တစ်အိတ်);obálka ("taška¹ (pro) psaní");sg.

envelope: (He) goes to shop to buy an envelope.;စာအိတ်:

စာအိတ် ဝယ်ဖို့ ဈေးသွားတယ်။;obálka: Jde do obchodu aby koupil obálku.;

environment (also about being in a society, "surrounding surroundings");ပတ်ဝန်းကျင်;prostředí (také o společnosti, "obklopující okolí");n.

environment: (I) live in an environment of English language. (ie. where people speak in English);ပတ်ဝန်းကျင်: အင်္ဂလိပ်စကားပြောတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုမှာ နေပါတယ်။;prostředí: Žiji v prostředí anglického jazyka. (tj. tam, kde lidé mluví anglicky);pol.

environment: (You) meditate in your present life, in (your)

present environment (and) in (your) present

society.;ပတ်ဝန်းကျင်: မင်းရဲ့ လက်ရှိဘဝ(မှာ)၊ လက်ရှိပတ်ဝန်းကျင်(မှာ)၊

လက်ရှိလူတန်းစားမှာ (~ လက်ရှိအသိုင်းအဝိုင်းထဲမှာပဲ)

တရားထိုင်ပါတယ်။;prostředí: Medituješ ve svém přítomném

životě, ve (svém) přítomném prostředí (a) ve (své) přítomné

společnosti.;pol.

envision: Though I envision, that meditation is good, (I) do not

do (it) much.;မုန်းသိ: တရားအားထုတ်ကောင်းမုန်းသိတော့ (~

တရားအားထုတ်ရကောင်းမုန်းသိပေမဲ့)

အများကြီးမလုပ်ဖြစ်ပါဘူး။;předvídat: Přestože předvídám, že

meditace je dobrá, moc (ji) nedělám.;pol.

equal;အတူတူ;stejný (stejného množství);adj.

equal, be;ညီ ° မျှ;stejný, být (rovnající se) ° vyrovnaný, být;I

equal, be ("(be) even (and) at-right" (?));ညီညာ;vyrovnaný, být

("(být) rovný (a) napravo" (?));I

equal: (I) separate (it) to two equal columns.;စီး ကော်လံနှစ်ခုစီ

သီးသန့်ခွဲပါတယ်။;stejný: Rozdělím (to) na dva stejné sloupce.;pol.

equally;စီး;stejně (stejnoměrně);adv.

equally ("again same");ထပ်တူ;shodně ("znova stejný");adv.

equally (by both): As for his view, it may be seconded exactly

for five minutes by the writer Maung Khin Min (Dha Nu Phyu) with the singer Mrs. Sandar Win.;စီး သူအဆိုကိုတော့ စာရေးဆရာ မောင်ခင်မင် (နေဖြူ)နဲ့ အဆိုတော် ဒေါ်စန္ဒာဝင်းတို့က ငါးမိနစ်စီ တောက်ခံပါလိမ့်မယ်။;stejnoměrně (obouma): Co se týče jeho názoru, může být obhajován obouma (~ "stejnoměrně") pět minut, spisovatelem Maun Khen Men (Dha Nu Pšú) se zpěvačkou pí. Sandá Wen.;pol.

equally: Can men (as well as) women bring (benefit) equally?

("Is equal how men (and) women bring benefit?");အတူတူ:

ယောက်ျားမိန်းမ ဆောင်ရွက်နိုင်ကြတာ အတူတူပဲလား။;stejně

(stejnou měrou): Mohou muži (a) ženy přinášet užitek stejnou

měrou? ("Je stejné jak muži (a) ženy mohou přinášet

užitek?");inter.

equipment ("soft¹ (things for) building");အဆောက်အအုံ;nářadí

("měkké¹ (věci ke) stavění");n.

era;ခေတ်;éra;n.

era (of a personality);လက်ထက်;éra (ohledně osoby);n.

era of;ခ;období (čeho);pow. suff.

era of Buddhism ("dispensation year");သာသနာ နှစ်;letopočet

Buddhismu ("rok¹ (Buddhova) daru");adv. P. sāsaṇa (=

dispensation)

era of Myanmar;ကောဇာ နှစ်;letopočet Myanmarů;adv.

era of Myanmar ("year² (of) king¹ Sakka");သက္ကရာဇ် နှစ် [takəɾə.

hni.];letopočet Myanmarů ("rok² krále¹ Sakky");adv. P.

sakkarāja (= name of king of Heaven of Thirty-Three)

era: King Naung became a famous king in the Taungs'

era.;ခေတ်: ဘုရင့်နောင်သည် တောင်သူခေတ်၌ ထင်ရှားသော

ဘုရင်တပါး ဖြစ်သည်။;období: Král Nau se v období Taunů stal

slavným králem.;writ.

eraser ("destroy¹ graphite");ခဲဖျက်(တစ်ခု);guma (na mazání

psaného tužkou, "zničit¹ tuhu(~grafit");sg.

erect (back): Erect (one's) back.;တည်: ကျောပြင်ကို

တည့်တယ်။;napřimit (záda): Napřimit si záda.;

erect (one's back);တည်;napřimit (záda);T

erection (of penis, "sex (is) stiff {nouner}");လိင်တောင်ခြင်း

[lei~tau~che~];erekce (o pohlaví, "pohlaví (je) tuhé

{jmenec}");n.

erotic movie (without naked scenes, "chip-off

film");ဟက်ကား;erotický film (bez nahých scén, "usekávající

film");n.

err;မှား;chybovat;T

erroneous ("just missing");တလွဲ;chybný ("prostě chybně");adj.

error;အမှား(တစ်ခု);chyba;sg.

escape ("leave¹ out");အပြင်ထွက်;uniknout ("odejít¹ ven");T

especially;မူကား ° များသောအားဖြင့် ° အထူးတလည် ° သား ° ထူးထူး

° အထူး;obzvláště ° zejména;conj. (or) suff. adv. (or) adv.

especially ("by¹ specially");အထူးသဖြင့်;zejména

("speciálně");adv.

especially ("specially indeed");အထူးပင်;zejména ("vskutku¹,

zejména");adv.

especially: Among these heroes Kyansittha became especially

famous.;အထူး: ထိုသူရဲကောင်းတို့အနက် ကျန်စစ်သားသည်

အထူးထင်ရှားသူဖြစ်သည်။;obzvláště: Z těchto hrdinů se stal

Čansitá obzvláště slavným.;writ.

especially: Especially (in) Yangon.;ထူးထူး:
ရန်ကုန်ထူးထူးပါး;zejména: Zejména (v) Rangúnu.;pol.
especially: Especially, being happy (I) call “well done”, ven.
Sir;အထူးပင်: အထူးပင်ဝမ်းမြောက်သာရ ခေါ်ပါတယ် ဘုရား;zejména:
Zejména, št’asten volám: “dobře!”, ct. Pane.;pol.
especially: Especially, you may need learning.;အထူးတလည်:
အထူးတလည် သင်စရာလိုလိမ့်မယ်;zejména: Zejména bys mohl
potřebovat se učit (~ “učení”).;fut.
especially: Minds of Asian people (especially Myanmars) cannot
be as greatly decisive as (those of) European
people.;အထူးသဖြင့်: အာရှကလူတွေ (အထူးသဖြင့်မြန်မာတွေ)ရဲ့
စိတ်တွေက ဥရောပကလူတွေလို အရမ်းကြီး
မပြတ်သားတတ်ကြဘူး;zejména: Mysli asijských lidí (zejména
Myanmarů) nedokážou být tak moc rozhodné jako (ty)
Evropských lidí.;
especially: The five precepts should be especially observed by
(~ “in”) lay people.;သား: ငါးပါးသီလက လူဝတ်မှာလည်း
တည်လီရသား(ပါ)ပဲ;zejména: Pět pravidel by měly být
dodržovány zejména laiky (~ “v laicích”).;pol.
essay (“short¹ treatise”);စာတမ်းတို(တစ်စောင်);esej (“krátké¹
pojednání”);sg.
essay (“work”);အလုပ်(တစ်စောင်);esej (“práce”);sg.
essay (on sth., “compose (while) writing”);စာစီစာကုံး(တစ်ပုဒ်);esej
(na téma, “psát (a také) sepisovat”);sg.
essay: (I) also transform (it) to the form of essay.;အလုပ်:
အလုပ်ပုံစံကို ပြောင်းလဲတယ်;esej: Také (to) přeměním do formy
eseje.;col.
essay: (I) wrote the essay.;စာစီစာကုံး: စာစီစာကုံးရေးခဲ့ပါတယ်;esej:
Psal (jsem) esej.;p.s.
essay: because (the) monitor is big, writing the essays (“for
oneself”) is easy.;စာစီစာကုံး: မော်နီတာဟာ ကြီးလို့ (~ ကြီးတော့)
စာစီစာကုံးတွေ ရေးရတာ လွယ်ကူပါတယ်;esej: Poněvadž je (ten)
monitor velký, je snadné si psát eseje.;pol.
essay: Regrettably, these essays must be written by (~ “with”)
hand.;စာစီစာကုံး: ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာ ဒီစာစီစာကုံးတွေ(ကို) လက်နဲ့
ရေးရတယ်;bohuzel: esej, tyto eseje musí být napsány (“s”)
rukou.;col.
establish;ပြု;založit;T
estimate;ခန့် ° မှန်း;odhadnout (míru) ° odhadnout;T
estimate (“estimate (and) guess”);ခန့်မှန်း;odhadnout (“odhadnout
(a) hádat”);T
etc.: Kayah, Kayin etc. nationalities live in those states.;စတဲ့:
ကယား ကရင် စတဲ့ငိုင်းရင်းသားတွေဟာ အဲဒီ ပြည်နယ်တွေမှာ
နေပါတယ်;atd.: Kajá, Kajen atd. národnosti žijí v těchto
státech.;pol.
etc.;စသည်တို့;atd.;suff.
etc. (et cetera, “by” start”);စသည်ဖြင့် ° စသည်;atd.
(“započítím”);writ.
etc. (followed by the general noun);စတဲ့;atd. (následováno
obecným pod. jm.) ° atp. (následováno obecným pod. jm.);pref.
etc.: Cars, such as Toyota, Mercedes etc.;စတဲ့: တိုယိုတာ
မာစီးဒီးစတဲ့ကားတွေ;atd.: Auta jako Toyota, Mercedes atd.;
etc.: Drinks, such as Coca Cola, beer etc.;စတဲ့:
ကိုကကိုလာဘီယာစတဲ့သောက်စရာတွေ;atd.: Nápoje jako Coca
Cola, pivo atd.;

etc.: Pagodas Maha (Myat)muni, Kyauktaw Gyi etc. may still be
visited and worshipped.;စတဲ့: မဟာ(မြတ်)မုနိ
ကျောက်တော်ကြီးစတဲ့ဘုရားတွေကိုသွားပြီးဖူးနိုင်ပါသေးတယ်;atd.: Je
stále možno jít a navštívit pagody Mahá (Mja)muni, Čautóči
atd.;pol.
eternal;တာဝရ;věčný;adj. P. thāvara (= eternal)
eternal (“while¹ (being) forever”);တာဝစဉ်;věčný (“během¹
věčnosti”);adj. P. thāvara (= eternal)
eternal (deathless);အမတ;věčný (nesmrtelný);adj. P. amata (=
deathless)
eternal, be (“(does) not¹ have² end”);အဆုံးမရှိ;věčný, být
(“ne¹má² konec”);I
eternal, be: eternal goal;အဆုံးမရှိ:
အဆုံးမရှိသည်ရည်ရွယ်ချက်;věčný, být: věčný cíl;
ethics (“law³ (of) good², great¹
person”);သူတော်ကောင်းတရား;etika (“zákon³ dobré² veliké¹
osoby”);n.
etymology (“say² (and) open¹ (the) meaning”
{nouner}”);အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်;etymologie (“řici² (a) otevřít¹ význam”
{jmenec}”);n. P. adhippāya (= intention)
etymology (word analysis);နိရုတ္တိ;etymologie (slovní analýza);n.
P. nirutti (= language, philology)
etymology: etymology of the (proper) name;အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်:
နာမည် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်;etymologie (vlastního) jména;
Euro (currency);ယူရို(တစ်ယူရို);Euro (měna);sg.
Euro: This bike costs one hundred sixty-nine Euro.;ယူရို:
ဒီစက်ဘီးက ယူရိုတစ်ရာခြောက်ဆယ်ကိုး ကျတယ်;Euro: Toto (jízdní)
kolo stojí sto šedesát devět Euro.;
Europe (continent);ဥရောပ(တိုက်);Evropa (kontinent);name
European continent: He is from European
continent.;ဥရောပတိုက်: သူ ဥရောပတိုက်ကပါ;evropský kontinent:
(“On”) je z Evropského kontinentu.;pol.
evade;ရောင်; -ကို;obejit;T
even;မျှ ° ပဲ ° တောင် ° တော့ ° လဲ ° တောင်;a ° dokonce i ° ani °
dokonce;suff. col. (or) conj. (or) suff. adv. (or) suff.
conj.
even , be (“(be) even)and) at-right” (?);ညီညာ;rovný, být (“(být)
rovný (a) napravo” (?));I
even (follows a n. or v.);တောင်;i (následuje za pod. jm. nebo
slovesem) ° dokonce (následuje za pod. jm. nebo
slovesem);adv.
even like this (“even² this¹”);ဒီလောက်တောင်;dokonce
takhle (“dokonce² tohle¹ množství”);adv.
even like this: (If) she is speaking even like this to you, (then)
why would you (“want-to”) come to (her)?;ဒီလောက်တောင်: သူက
ကိုယ့်ကို ဒီလောက်တောင် ပြောနေတာ ကိုယ်က
ဘာလိုသုဆီသွားတော့မှာလဲ;dokonce takhle: Jestliže na tebe mluví
dokonce takhle, (pak) proč bys chtěl za (ní) chodit?;inter. col.
even though;တောင် ° ဒါပေမယ့်;i přesto ° i přestože;conj. (or)
suff. adv.
even though: It is said, that even though, as the daughter loved
Nga Nyo very much, (he) let them to get married.;ဒါပေမယ့်:
ဒါပေမယ့် သမီးက ငှက်ကို သိပ်ချစ်လို့ လက်ထပ်ပေးလိုက်သတဲ့;i přesto:
Říká se, že i přesto, poněvadž (jeho) dcera byla do Na No moc

zamilovaná, svolil aby se vzali.;
 even, be:ညီ ° မျှ;vyrovnaný, být ° rovný, být;l
 even, be (about a surface etc., "even, wide (and
 flat");ညီညာပြန့်ပြူး;rovný, be (o povrchu atd., "rovný, široký a
 plochý");l
 even, be: This great earth (~ "ground") is even.ညီညာပြန့်ပြူး:
 ဒီမြေကြီးက ညီညာပြန့်ပြူးတယ်။;rovný, být: Tato ("velká") země je
 plochá.;
 even, did not (follows a n. or v.);တောင်;ani (následuje za pod.
 jm. nebo slovesem);adv.
 even, is not;လဲ မ;není ani;suff.
 even, is not: (He) is not even a king's servant.;လဲ မ:
 မင်းမူထမ်းလဲ မဟုတ်ဘူး။;ani, není: Není ani královým
 služebníkem.;
 even, not;မ (from မျှ);ani, ne;suff.
 even, not: (She) doesn't have even one friend.;မ:
 မိတ်ဆွေတစ်ယောက်မှ မရှိဘူး။;ani, ne: Nemá ani jednoho
 kamaráda.;
 even: (You) could have said even this much (already).;တောင်:
 ဒီလောက်တောင် ပြောတတ်နေပြီ။;dokonce: Už jsi (toho) dokázal
 dokonce i tolik namluvit.;p.p.
 even: Also, (I) even (do not) happen to meditate again.;တော့:
 တရားလည်းမထိုင်ဖြစ်တော့ပြန်ပါဘူး။;dokonce: A dokonce se ani
 nestane, že bych si znovu zmeditoval.;pol. col.
 even: Even I don't know.;တောင်: ငါတောင် မသိဘူး။ ° တောင်:
 ကျွန်တော်တောင် မသိဘူး။;dokonce: Dokonce ani já nevím.; (or)
 um.
 even: Even one year still hasn't passed. ("Even one year is still
 not filled.");တောင်: တစ်နှစ်တောင် မပြည့်သေးပါဘူး။;dokonce: Ještě
 tomu nebylo dokonce ani jeden rok. ("Dokonce (ani) jeden rok
 stále není naplněn.");pol.
 even: He does not (~ did not) buy even book.;တောင်:
 စာအုပ်တောင် သူ မဝယ်ဘူး။;ani: Nekoupil (si) ani knihu.;um.
 even: He even (still) eats.;တောင်: သူ စားတောင်
 စား(နေသေး)တယ်။;dokonce: Dokonce (ještě) jí.;
 even: I don't even know.;တောင်: ကျွန်တော် သိတောင် မသိဘူး။;ani:
 Ani nevím.;um.
 even: I have no doubt. ("I have not even a little doubt.");မျှ: ငါ့မှာ
 သံသယ အနည်းငယ်မျှ မရှိပါဘူး။;ani: Nemám nejmenší
 pochybnosti. ("Nemám ani malou pochybnost.");pol.
 even: If (one) tries, (one) may become even the
 Buddha.;တောင်: ကြိုးစားရင် ဘုရားတောင် ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။;dokonce:
 (Kdo) se snaží, může se stát dokonce i Buddhou.;pol.
 evenfall ("evening sun's edge");ညနေစောင်း;podvečer ("hrana²
 nočního° slunce¹");adv.
 evening ("night-sun (is) spread");ညနေခင်း;večer ("noční slunce
 se-rozšířilo");adv.
 evening ("night-sun part");ညနေပိုင်း;večer ("část² nočního°
 slunce¹");adv.
 evening ("night-sun");ညနေ;večer ("noční slunce");adv.
 evening: Good evening.;ညနေခင်း: ကောင်းသော ညနေခင်းပါ။ °
 ညနေခင်း: မင်္ဂလာ ညနေခင်းပါ။;ráno: Dobrý večer. ° odpoledne:
 Dobrý večer.;w. pol.
 evenly;ညီညီညာညာ;vyrovnaně;adv.

event;အဖြစ် ° အဖြစ်(တစ်ခု);událost ° příhoda;n. (or) sg.
 event ("form¹ (of) happening°");ဖြစ်ပုံ(တစ်ပုံ);událost ("podoba¹
 dění°");sg.
 event ("happening (and) deterioration");အဖြစ်အပျက်;událost
 ("příhoda (a) úpadek");n.
 event ("happening (and) place");ဖြစ်ရပ်(တစ်ရပ်);událost ("dění (a)
 místo");sg.
 event: the historical events included in the
 commentaries;အဖြစ်အပျက်: အဋ္ဌကထာမှာ ပါဝင်သော သမိုင်းဆိုင်ရာ
 အဖြစ်အပျက်များ;událost: historické události zahrnuté v
 komentářích; (or) writ.
 eventually ("then² at¹ end°");အဆုံးမှာတော့;konečně ("pak² na¹
 konci°");adv.
 ever;ပြီးခဲ့ ° ဖူး;ještě nikdy ° už někdy;suff. (or) suff. pref. p.p.
 ever ("not¹ saying² when°");ဘယ်တော့မဆို;vždy ("neřikajíc¹
 kdy°");adv.
 ever: From (my) family was nobody ever in any way connected
 to (~ "with") Myanmar country.;ဘယ်တုန်းကမှ; မိသားစုက
 ဘယ်သူမှ ဘယ်တုန်းကမှ မြန်မာပြည်နှင့် ဘယ်လိုမှ
 မဆက်သွယ်ခဲ့ပါဘူး။;nikdy: Z (mé) rodiny nikdo nikdy nebyl s
 Myanmarem (~ "Myanmarským státem") jakkoliv spojený.;p.s.
 pol.
 ever: Have you ever gone (~ "arrived") abroad?;ဖူး: နိုင်ငံခြား(ကို)
 ရောက်ဖူးလား။;už (někdy): Jel (~ "dojel") jsi už (někdy) do
 zahraničí?;p.p. inter. col.
 ever: Have you ever met the student of the name Maung
 Maung?;ဖူး: မောင်မောင်ဆိုတဲ့ကျောင်းသား တွေ့ဖူးသလား။;už: Setkal
 jsi se už se studentem jménem Maun Maun?;inter. p.p.
 ever: Haven't (you) ever had?;ပြီးခဲ့: မရှိပြီးဆွဲလား။ (~
 မရှိခဲ့ဘူးလား);ještě nikdy: Ještě jsi nikdy neměl?;p.p.
 every;ဘယ်မှ ° စဉ် ° တိုင်း ° တကာ ° ဘာမှ;každý ° cokoliv °
 kterýkoliv;suff. pron. (or) suff. (or) pron. (or) adj.
 every .. whether ("not choosing");မရွေး;každý .. at' už
 ("nevybírajíce");adj.
 every .. whether: As for U Mya Maung, every person, whether
 old (or) young probably knows (him).;မရွေး: ဦးမြမောင်ကိုတော့
 ဒီမြို့က လူကြီးလူငယ်မရွေး သိကြပါလိမ့်မယ်။;každý .. at' už: Co se
 týče U Mja Mauna, každý člověk, at' už starý nebo mladý, (jej)
 pravděpodobně zná.;pol.
 every ("not saying");မဆို;veškerý ("neřikajíc");suff.
 every ("one");တစ်;každý ("jeden");adj.
 every (as repeated by time);စဉ်;každý (opakovaný časem);adj.
 every book ("not² saying³ which° book¹");ဘာစာအုပ်မဆို;každá
 kniha ("neřikajíc² jaká° kniha¹");
 every day;နေ့တိုင်း;každý den;adv.
 every day ("every¹ day°");နေ့တိုင်း;každý den ("každý¹ den°");n.
 every day: Come every day.;နေ့စဉ်: နေ့စဉ် လာပါ။;Přijď každý
 den.;imper. pol.
 every day: He goes to school every day.;နေ့တိုင်း: သူ နေ့တိုင်း
 ကျောင်းလာတယ်။;každý den: Chodí do školy každý den.;
 every day: What are the things (~ "works") that (you) happen
 to do every day?;နေ့တိုင်း: နေ့တိုင်း ဘာတွေလုပ်ဖြစ်သလဲ။;každý
 den: Co děláš každý den? ("Jaké práce se stane, že děláš
 každý den?");inter. col.

every day: While (you) listen every day, as (you) get to know (it) very well, (your) speaking will become more excellent, I think.;နေ့စဉ်: နေ့စဉ် နားထောင်ရင်းနားရည်ဝလာတဲ့အခါ စကားပြော ပိုပြီး ချောမွေ့လာမယ်လို့ ထင်ပါတယ်။;každý den: Když (budeš) poslouchat každý den, jak (to začneš) znát velice dobře, stane se (tvé) mluvení znamenitějším, myslím si.;pol. every matter ("thing is-suitable");အရာရာ;veškerá záležitost ("vše je-vhodná");n. every shop ("not² saying³ which⁰ shop¹");ဘယ်ဆိုင်မဆို;každý obchod ("neřikajíc² jaký⁰ obchod¹"); every time when;တိုင်း;vždy když;suff. adv. every time when: Every time when he comes, I am not at home.;တိုင်း: သူလာတိုင်း ကျွန်တော် အိမ်မှာ မရှိဘူး;kdykoliv: Kdykoliv přijde, nejsem doma.;um. every time when: Every time when I ask, he can answer.;တိုင်း: ကျွန်တော့်မေးတိုင်း သူဖြေနိုင်တယ်။;vždy když: Vždy když se zeptám, dokáže odpovědět.;um. every year;နှစ်တိုင်း ° နှစ်စဉ်;každý rok;n. every year: It may start every year around 13th of April.;နှစ်စဉ်: နှစ်စဉ် ဧပြီလ ၁၃ ရက်လောက်မှာ စတတ်ပါတယ်။;každý rok: Může začít každý rok okolo 13tého dubna.;pol. every, absolutely in;အားလုံးတိုင်း၌ ° အရာရာတိုင်း၌;každém, v úplně;adv. writ. every: ("It is, that") attending the National Day every year, (one) should try to always maintain (~ "prosper") (own) national spirit.;စဉ်: အမျိုးသားနေ့ကို နှစ်စဉ်ကျင်းပကာ မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ်ထားစဉ် ရင်သန်အောင် ကြိုးပမ်းရမည်ဖြစ်ပါသည်။;každý: ("Je to (tak, že)") účastí na Národním Dnu každý rok, by se měl (každý) vždy snažit udržovat (~ "prospívat") vlasteneckého ducha.;pol. writ. every: (I) enter a meditation retreat every year.;တိုင်း: တရားစခန်းနှစ်တိုင်းဝင်ပါတယ်။;každý: Chodím (~ "vstupuji") na meditační zased každý rok.;pol. every: (I) go to Yangon every month.;စဉ်: လစဉ် ရန်ကုန်ကို သွားပါတယ်။;každý: Jezdím (~ jdu) do Rangúnu každý měsíc.;pol. every: Come every day.;စဉ်: နေ့စဉ် လာပါ။;každý: Přijď každý den.;imper. pol. every: every country;တကား: နိုင်ငံတကာ;každý: každá země; every: every day;တိုင်း: နေ့တိုင်း;každý: každý den; every: He goes to school every day.;တိုင်း: သူ နေ့တိုင်း ကျောင်းလာတယ်။;každý: Chodí do školy každý den.; every: I have been already to every city.;မဆို: ဘာမြို့မဆို ရောက်ဖူးတယ်။ ° မဆို: ဘယ်မြို့မဆို ရောက်ဖူးတယ်။ ° ဘယ်မဆို: ဘယ်မြို့မဆို ရောက်ဖူးတယ်။ ° ဘာမဆို: ဘာမြို့မဆို ရောက်ဖူးတယ်။;každý: Navštívil jsem (~ "přijel") již každé město.; every: It may start every year around 13th of April.;စဉ်: နှစ်စဉ် ဧပြီလ ၁၃ ရက်လောက်မှာ စတတ်ပါတယ်။;každý: Může začít každý rok okolo 13tého dubna.;pol. every: Monks from every country come and acquire knowledge (here).;တကား: နိုင်ငံတကာက သံဃာတော်တွေ ပညာလာဆည်းပူးကြပါတယ်။;každý: Mniši z každé země (sem) přicházejí a získávají znalosti.;pol. every: On the streets of every town can be seen the water-playing.;တိုင်း: မြို့တိုင်း လမ်းတွေပေါ်မှာ ရေကစားနေတာ

တွေ့နိုင်ပါတယ်။;každý: Na ulicích každého města je možno spatřit hraní s vodou.;pol. everybody;လူတိုင်း;každý;pron. everybody ("every¹ human⁰");လူတိုင်း;každý ("každý¹ člověk⁰");pron. everybody ("every¹ person⁰");လူတိုင်း;každý (člověk, "každá¹ osoba⁰");n. everybody ("not² saying³ which⁰ person¹");ဘယ်သူမဆို;každý ("neřikajíc¹ kdo⁰");pron. everybody: Everybody knows.;လူတိုင်း: လူတိုင်း သိတယ်။;každý: Každý ví.; everybody: Except you, everybody knows it.;အားလုံး: ဒါကို မင်းလွဲပြီး (~ မင်းကလွဲရင်) အားလုံးသိကြတယ်။;všichni: Kromě tebe o tom ví všichni.;col. everything;အလုံး ° အစစအရာရာ ° အားလုံး;všechno;pron. everything ("all¹ things⁰");အရာရာတိုင်း;všechno ("všechny¹ věci⁰");n. everything ("depleting around");အကုန်လုံး;všechno ("spotřebování dokola");pron. everything ("depleting");အကုန်;všechno ("spotřebování");pron. everything ("not¹ saying² what⁰");ဘာမဆို;cokoliv ("neřikajíc¹ co⁰");pron. everything ("not² telling³ which⁰ thing¹");ဘယ်အရာမဆို;všechno ("neřikajíce³ která⁰ věc¹");n. everything ("thing is-suitable");အရာရာ;všechno ("vše je-vhodná");n. everything ("to² all¹ things⁰");အရာအားလုံးအား;všechno ("k² všem¹ věcem⁰");pron. everything: (I) will fulfil (and) carry out ("(and) give") everything, what (I) can (do for you).;သမျှ: ဖြစ်နိုင်သမျှ အားလုံးကို ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက် ပေးပါမယ်။;všechno: Splním (a) vykonám ("(a) dám") všechno, co (pro tebe) mohu (udělat).;fut. pol. everything: Just in order to be able to forsake and throw (away) everything, in ven. Sir there had to happen, that (he) accepted a strong belief, ven. Sir.;အကုန်လုံး: အကုန်လုံးကို စွန့်လွှတ်ပစ်နိုင်လောက်အောင် အရင်ဘုရားမှာ ဆိုင်မာတဲ့ယူကြည်မှုတစ်ခု ရရှိလာခဲ့ဖူးတာဖြစ်မယ်လေ ဘုရား။;vše: Právě aby byl schopen všechno opustit a odhodit, ve ct. panu se muselo stát, že přijal nějakou silnou víru, ct. pane.;utmn. everything: May (you) be able to rule over everything (and) may (you) be able to possess a lofty life.;အရာရာ: အရာရာကို စိုးမိုးနိုင်ပြီး မြင့်မားတဲ့ဘဝကို ပိုင်ဆိုင်နိုင်ပါစေ။;všechno: Kéž můžeš mít vládu nad vším (a) kéž můžeš mít (~ "vlastnit") vznešený život.;w. pol. everything: May (you) be satisfied with everything (while) staying in Sri Lanka ("country").;အစစ: သီရိလင်္ကာနိုင်ငံမှာ တည်းခိုနေထိုင်ရတာ အစစအဆင်ပြေပါစေ။;všechno: Kéž jsi spokojený se vším (zatímco) jsi na (~ "ve") Srí Lance.;w. pol. everything: Thank you for helping us with everything when we went to your (~ "ven. Sir's") monastery.;အစစအရာရာ: တပည့်တော်တို့ အရင်ဘုရား(ရဲ့)ကျောင်းကို ကြွတဲ့အချိန် (~ လာတုန်းက) အစစအရာရာ ကူညီတဲ့(အ)တွက် ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။;všechno: Děkuje ti za pomoc se vším, když jsme šli do tvého (~ "ct. pána") kláštera.;pol. ubmn. utmn. everytime ("every¹ time⁰");အခါတိုင်း;vždy když ("každou¹

dobu^{၀၀});adv.
 everywhere (“in^၂ every^၁ place^{၀၀}”);နေရာတိုင်းမှာ;všude (“v^၂ každém^၁ místě^{၀၀}”);adv.
 everywhere (“just^၂ (in) every^၁ place^{၀၀}”);နေရာတိုင်းပဲ;všude (“prostě^၂ (v) každém^၁ místě^{၀၀}”);adv.
 everywhere (“not^၁ saying^၂ where^{၀၀}”);ဘယ်မှာမဆို;kdekoliv (“neřikajíc^၁ kde^{၀၀}”);adv.
 everywhere (“place (in) everywhere”);နေရာအနှံ့;všude (“místo všude”);adv.
 everywhere (“place (is) complete”);နေရာစုံ;všude (“místo (je) kompletní”);adv.
 everywhere: Trees are everywhere.;နေရာတိုင်းမှာ: နေရာတိုင်းမှာ သစ်ပင်တွေရှိတယ်။;všude: Stromy jsou všude.;
 evidence (“evidence, evidence”);သက်သေသားကား;evidence (“evidence, evidence”);n. P. sādha (= proof)
 evident, be (“appear (and) be-vivid”);ပေါ်လွင်;evidentní, být (“objevit-se (a) být-jasný”);I
 evident, be: shown to be evident;ပေါ်လွင်:
 ပေါ်လွင်အောင်ပြတဲ့;evidentní, být: ukázaný, aby byl evidentní;
 ex- (of partner, husband or wife etc.);ဟောင်း;ex- (o příteli, přítelkyni, manželovi, manželce atd.);adj.
 exact (~ “exactness”): This translation is neither clear, nor exact. (“This translation does not have clarity (and) exactness.”);တိကျမှု: ဒီဘာသာပြန်က ရင်းလင်းမှု တိကျမှု မရှိဘူး။;přesný (~ “přesnost”): Tento překlad není ani jasný, ani přesný. (“Tento překlad nemá jasnost (a) přesnost.”);
 exact (“falling (and) dull”);ကျနု;přesný (“padající (a) tupý”);I
 exact, be (~ “touch”): The meaning is not very exact.;ထိမှ: အဓိပ္ပါယ်သိပ်ထိမှ မဟုတ်ဘူး။;přesný, být (~ “dotýkat-se”): (Ten) význam není moc přesný.;col.
 exact, be (“fall^၁ (in) just^၁ one^၀ layer^၁”);တစ်ထပ်တည်းကျ;přesný, být (“padnout^၁ pouze^၂ (do) jedné^၀ vrstvy^၁”);I
 exact, be (“trim (and) fall”);တိကျ;přesný, be (“ořezat (a) padat”);I
 exact, be (about a translation, “touch (and) come”);ထိရောက်;přesný, být (o překladu “dotýkat-se (a) přicházet”);T col.
 exact, be: (It) is short and more exact. (about a translation);ထိရောက်: တိုတိုနဲ့ပိုထိရောက်တာပေါ့။;přesný, být: Je (to) krátké a přesnější. (o překladu);col.
 exact: (It) is not exact.;တိကျ: မတိကျပါဘူး။;přesný: Není (to) přesné.;pol.
 exactly;တိတိ;přesně;adv.
 exactly (“exactly (and) precisely”);အတိအကျ;přesně (“přesně (a) přesně”);adv.
 exactly (“falling-falling, dull-dull”);ကျကျနုနု;přesně (“padající-padající, tupý-tupý”);adv.
 exactly (“stability (and) spinning”);အသေအချာ;přesně (“stabilita (a) otáčení-se”);adv.
 exactly (“trimming (and) falling”);အတိအကျ;přesně (“řezání (a) padání”);adv.
 exactly (about relatives);တော်;přímě (o příbuzných);adv.
 exactly (listen and do what sb. says, “buy^၁ ground^၀ without^၂ decreasing^၁”);မြေဝယ်မကျ;přesně (dělat doslova co druhý říká, “kupovat^၁ zem^၀ bez^၂ snižování^၁”);adv. fig.

exactly: (I) just do not understand exactly the way to do (it).;အသေအချာ: လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွေကို ကျွန်တော် နားမလည်တာတော့ အသေအချာပဲ။;přesně: Prostě nerozumím přesně, jak (to) mám udělat.;col.
 exactly: not exactly a relative;တော်: မတော်ဘူးတဲ့ ဆွေမျိုး;přímě: ne přímě příbuzný;
 exactness (“trim (and) fall {nouns}”);တိကျမှု;přesnost (“ořezat (a) padat {jmenec}”);I
 exacty: Today (it) has been exactly four years, since I came to Sri Lanka from my country.;တိတိ: ဒီနေ့ဟာ ကျွန်တော်ဟာ ကျွန်တော်ရဲ့နိုင်ငံမှ သီရိလင်္ကာသို့ လာခဲ့တာ လေးနှစ် တိတိ ပြည်ခဲ့ပါပြီ။;přesně: Dnes už je tomu (~ to bylo) přesně čtyři roky, co jsem přijel na Srí Lanku z mé země.;p.p.
 exalt (“lift (and) elevate”);ချီးမြှောက်;velebit (“pozvednout (a) vyvýšit”);T
 exam: I will go to Yangon after (I) sit for (~ “answer”) the exam.;စာမေးပွဲ: စာမေးပွဲဖြေအပြီးမှာ ကျွန်တော် ရန်ကုန်ကို သွားမယ်။;zkouška: Pojedu do Rangúnu až po zkoušce (~ “až zodpovím zkoušku”).;fut.
 exam: I will go to Yangon after the exam.;စာမေးပွဲ: စာမေးပွဲအပြီးမှာ ကျွန်တော် ရန်ကုန်ကို သွားမယ်။;zkouška: Po zkoušce pojedu do Rangúnu.;fut.
 examination (“event^၂ (of) asking^၁ (and) writing^၀”);စာမေးပွဲ(တစ်ပွဲ);zkouška (ve škole, “událost^၂ ptaní^၁ (a) psaní^၀”);sg.
 examination (“writing test”);စာစစ်(တစ်ပွဲ);zkouška (“psací test”);sg.
 examination, answer at;ဖြေ;zkoušky, odpovídat u;T
 examination, answer at: The examination (“answering”) takes three hours.;ဖြေ: စာမေးပွဲ ဖြေချိန်က သုံးနာရီကြာပါတယ်။;zkoušky, odpovídat u: Zkouška (~ “odpovídání (u) zkoušky”) trvá tři hodiny.;pol.
 examination, sit for (“answer^၁ (at the) event^၂ (of) asking^၁ (and) writing^၀”);စာမေးပွဲဖြေ;zkoušku, mít (ve škole, “odpovídat^၁ (při) událostí^၂ ptaní^၁ (a) psaní^၀”);sg.
 examination, sit for: (He) needs permission to sit (~ “answer”) again for the examination which (he) failed last year.;စာမေးပွဲဖြေ: မနှစ်က ကျတဲ့စာမေးပွဲကို ထပ်ဖြေဖို့ အခွင့်လိုတယ် (~ ခွင့်ထပ်လိုတယ်)။;zkoušku, (mít): Potřebuje svolení k opakování (~ “opakovanému odpovídání (u)”) zkoušky, kterou minulý rok neprošel.;
 examination: The examination (“answering”) takes three hours.;စာမေးပွဲ: စာမေးပွဲ ဖြေချိန်က သုံးနာရီကြာပါတယ်။;zkouška: Zkouška (~ “odpovídání (u) zkoušky”) trvá tři hodiny.;pol.
 examination: The examination starts tomorrow.;စာမေးပွဲ: စာမေးပွဲ မနက်ဖန် စမယ်။;zkouška: Zkouška začíná zítra.;fut.
 examine;စမ်း ° စမ်းသပ် ° စစ်;vyzkoušet ° přezkoušet;T
 examine (“check (and) clean”);စစ်ဆေး;prověřit (“zkontrolovat (a) vyčistit”) ° prozkoumat (“zkontrolovat (a) vyčistit”);T
 examine (“check (and) wipe”);စမ်းသပ်;vyzkoušet (“zkontrolovat (a) utřít”);T
 example;နမူနာ ° နမူနာ(တစ်ခု) ° ဥပမာ(တစ်ခု);příklad;sg. H. namuna (?) (or) n. (or) sg. P. upamā
 example (“example (and) design”);နမူနာပုံစံ;příklad (“příklad (a) návrh”);n.

example, as an;ဥပမာအနေနှင့်;příklad, na;adv. writ. P. upamā (= example)

example, for;ဥပမာအားဖြင့် ° ဥပမာအနေနှင့်;příklad, na;adv. P. upamā (= example)

example, for (“by² state¹ (of) proof⁰”);သာကောအနေဖြင့်;například (“stavem¹ důkazu⁰”);instr. P. sādha (= proof)

example, show (“show² (and) take³ standard¹ form⁰”);ပုံစံပြရ;příklad, ukázat (“ukázat² (a) vzít³ standardní podobu⁰”);T

example: (I) will show (you) some examples below.;ဥပမာ: အောက်မှာ ဥပမာနည်းနည်းပြမယ်။;příklad: Dole (ti) napíšu (~ “ukážu”) několik příkladů.;fut.

example: Should (I) send (you) (“well”) an example?;နမူနာပို့စ: နမူနာပို့လိုက်ရမလား။;příklad: Mám (ti) (“dobře”) poslat (~ vzor) ?;inter. fut.

exceed;ကျော် ° စား ° သာ ° လွန် ° ပို;překročit (limit) ° přehnat ° překonat ° přesáhnout ° překročit (překonat);I (or) T

exceed (“more (than)”: There will be allowed maximum of six people to enter (the stage), (and) each of them (will) not exceed five minutes (in talking).;ထက်ပို: တယောက်ငါးမိနစ်ထက် မပိုဘဲ ခြောက်ယောက်အထိ ပါဝင် ပြောဆိုခွင့်ပြုပါမယ်။;překročit (“více (než)”: Bude povoleno maximálně šesti lidem, aby vstoupili (na jeviště) (a) každý z nich nepřekročí pět minut (při povídání).;pol. fut.

exceedingly;မော;nesmírně;adv. writ.

exceedingly (“measure² doesn’t stop⁰”);အင်မတန်;nesmírně (“míra² ne’zastavuje”);adv.

excel;ချွန် ° သာ;vynikat;T

excel (“excel (and) exceed”);သာလွန်;vynikat (“vynikat (a) překračovat”);T

excellent, be (“excel (and) exceed”);သာလွန်;vynikající, být (“vynikat (a) překračovat”);I

excellent, be (“good (and) noble”);ကောင်းမွန်;výborný, být (“dobrý (a) ušlechtilý”);I

excellent, be (“good, noble, noble (and) noble”);ကောင်းမွန်မြတ်;výborný, být (“dobrý, ušlechtilý, ušlechtilý (a) ušlechtilý”);I

excellent, be (“shine (and) spread-out”);ထွန်းကား;prominentní, být (“zářit (a) rozšiřovat-se”) ° vynikající, být (“zářit (a) rozšiřovat-se”);I

excellent, be (“shine”);ထွန်း;vynikající, být (“zářit”);I

excellent, be (“smooth (and) pleasant”);ချောမွေ့;znamenitý, být (“hladký (a) příjemný”);I

excellent, be: I am extremely happy, (because of you,) ven. Sir. (“Extremely excellent mind, ven. Sir.”);ကောင်းမွန်မြတ်မြတ်: အရမ်းကို ကောင်းမွန်မြတ်မတ်တဲ့ စိတ် ကူးပါ ဘုရား။;výborný, být: Jsem nesmírně šťastný (kvůli vám,) ct. Pane. (“Nesmírně výborná mysl, ct. Pane.”);pol.

excellent, be: Noble mind means the excellent state of mind.;သာလွန်: မွန်မြတ်စိတ်ဆိုတာ သာလွန်တဲ့ (~ အကောင်းဆုံး) စိတ်ကူးပါ;vynikající, být: Ušlechtilá mysl znamená vynikající stav mysli.;pol.

excellent: I made a strong determination to be an excellent monk.;ကောင်းမွန်: ငါ အရမ်းကောင်းမွန်တဲ့ ရဟန်းတ(စ်)ပါး ဖြစ်ဖို့ လုံးဝဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီ။ (~ အရမ်းတော်တဲ့ ရဟန်းတ(စ်)ပါး ဖြစ်ဖို့ ငါ

လုံးဝဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီ။);výborný: Učinil jsem pevné rozhodnutí být výborným mnichem.;p.p. col.

excellent: While (you) listen every day, as (you) get to know (it) very well, (your) speaking will become more excellent, I think.;ချောမွေ့: နေ့စဉ် နားထောင်ရင်းနားရည်လာတဲ့အခါ စကားပြော ပိုပြီး ချောမွေ့လာမယ်လို့ ထင်ပါတယ်။;znamenitý: Když (budeš) poslouchat každý den, jak (to začneš) znát velice dobře, stane se (tvé) mluvení znamenitějším, myslím si.;pol.

excellent! (“attain² much⁰ shine¹”);သိပ်ပြောင်မြောက်;výborně! (“dosáhnout² hodně⁰ záře¹”);col.

excellent! (“very clever”);သိပ်တော်;výborně! (“velice chytrý”);col.

except;မှတစ်ပါး ° အပြင် ° ကလွဲလို့ ° လွဲပြီး ° မှအပ;kromě;suff. adv. (or) prep. (or) suff. adv. (or) adv.

except (follows after noun);ကလွဲလို့;kromě (následuje po pod. jm.);suff. prep.

except (preceded by a verb);တဲ့အပြင်;kromě (následuje za slovesem);adv.

except (preceded by noun);မှလွဲ၍;kromě (následuje za pod. jm.);suff. writ.

except: Except rice (I) don’t eat anything.;ကလွဲလို့: ထမင်းကလွဲလို့ ကျွန်တော် ဘာမှ မစားဘူး။;kromě: Nejím nic kromě rýže.;um.

except: except that (I) type a computer;တဲ့အပြင်: အဘိဓာန်ရိုက်တဲ့အပြင်;kromě: kromě (toho, že) píši (na počítači) slovník;

except: except the three works;အပြင်: အလုပ်သုံးခု အပြင်;kromě: kromě (těch) tři prací;

except: Except this there (we) have two kinds more.;ပြင်: ဒီပြင် နှင့်မျိုးရိပ်သေးတယ်။;kromě: Kromě tohoto máme ještě dva druhy.;pol.

except: Except you, everybody knows it.;လွဲပြီး: ဒါကို မင်းလွဲပြီး (~ မင်းကလွဲရင်) အားလုံးသိကြတယ်။;kromě: Kromě tebe o tom ví všichni.;col.

except: I don’t want to watch anything except the (theater) play.;ကလွဲလို့: ပြဇာတ်ကလွဲလို့ ဘာမှ မကြည့်ချင်ပါဘူး။;než: Nechci vidět nic (jiného) než (tu) (divadelní) hru.;pol.

except: May nobody know except you.;ကလွဲလို့: ခင်ဗျားကလွဲလို့ ဘယ်သူမှ မသိပါစေနဲ့။;kromě: Kéž nikdo kromě tebe neví.;pol. um.

exception (“omit {nouns}”);ခွဲခြားချက်;výjimka (“opominout {jmenec}”);n.

exception, without (“(from) start whole”);စလုံး;výjimky, bez (“(od) začátku celý”);adj.

exceptionally;အထူးတလည်;výjimečně;adv.

exercise (practise, “wait (and) build”);စောင့်တည်၊ -မှာ;cvičit (praktikovat, “čekat (a) stavět”);T

excessive;လွန်း;nadměrný;adj.

excessively;လွတ်;nadměrně;adv. col.

exchange;လဲ ° လှယ်;směnit ° proměnit ° vyměnit (si s);T

exchange: Having a permission for such an exchange (~ discussion) in language is good.;လှယ်: ဘာသာစကားကို ဒီလိုမျိုးလှယ်ခွင့်ရတာ ကောင်းတယ်။;výměna: Je dobré, že mám svolení k takovéto diskuzi (~ “výměně”) v jazycích.;

exchange: Will you (~ “sir”) have change, because I cannot exchange a one hundred Dollar bill.;လဲ: ကျွန်မ ဒေါ်လာတစ်ရာတန်ကို အကြွမလဲနိုင်လို့ ရင်မှာ အကြွများ

ရိုမလား;směnit: Budete mít ("pane") drobné, protože já nemohu směnit sto dolarovou bankovku.;fut. inter. uw.
 excited, be ("(heart) palpitates", "breast jumps");ရင်ခုန်;vzrušený, být ("(srdce) buší", "hrud' skáče");T
 excited, be ("mind moves (to be) rare");စိတ်လွှဲရှား (~ ရင်ခုန်);vzrušený, být ("mysl se-pohybuje (aby byla) vzácná");I
 exclaim ("say¹ exclamation");အာမေဇိုတ်ပြော;zvolať ("řici' zvolání");T P. āmenđita (= exclamation)
 exclamation;အာမေဇိုတ်;zvolať;n. P. āmenđita (= exclamation)
 excrement;မစင်;excrement;n.
 excusable, be ("suitable² (to be) freed¹ (and) permitted");ခွင့်လွှတ်သင့်;omluvitelný, být ("vhodný² (k) uvolnění¹ (a) povolení");I
 excuse ("allow (and) set free");ခွင့်လွှတ် ° ခွင့်လွှတ် (from ခွင့်လွှတ်);odpustit ("svolit (a) uvolnit");T
 excuse ("design (of) base");ဆင်ခြေ(တစ်ခု);výmluva ("návrh základu");sg.
 excuse ("give¹ justification");ဆင်ခြေပေး;vymlouvat se ("dát¹ ospravedlnění");T
 excuse ("speech³ which² gives¹ justification");ဆင်ခြေပေးတဲ့ကား;výmluva ("řeč³ která² dává¹ ospravedlnění");n.
 excuse (me, expression used after making a mistake);ဆောရီး;promiňte (výraz užívaný po učinění chyby);interj. col. E. sorry
 excuse (oneself, "request (and) beg");တောင်းပန်;omlouvát se ("žádat (a) prosit");T
 excuse me (let me speak, "about² one¹ (moment of being) quiet");တဆိတ်လောက်;promiňte (nechte mě promluvit, "asi² jeden¹ (moment byti) zticha");interj.
 excuse: Excuse me, ven. Sir. ("Ven. Sir, make a great excuse.");ခွင့်ပြု: ခွင့်ပြုတော်မူပါ ဘုရား;promiňte, ct. pane. ("Ct. pane, udělejte velkou omluvu.");imper. pol.
 excuse: With the excuse, that with the worldly problems (I) cannot dedicate (it) time, I have been lazy.;ဆင်ခြေ: လောကီကိစ္စတွေနဲ့ အချိန်မပေးနိုင်ဘူးဆိုတဲ့ ဆင်ခြေနဲ့ (~ ဆင်ခြေပေးပြီး) ကျွန်တော် ဖျင်းနေတာပါ။;výmluva: S výmluvou, že se světskými problémy tomu nemohu věnovat čas, jsem byl líný.;p.s. pol. um.
 exercise ("practise (and) train");လေ့ကျင့်;cvičit ("praktikovat (a) trénovat");T
 exercise ("practising (and) training");အလေ့အကျင့်;cvičení (čím, "praxe (a) trénink");n.
 exercise (practise);ကျင့်;cvičit (praktikovat);T
 exhaustive, be very ("(be) heavily tired, withered (and) trodden");ပင်ပန်းနွမ်းနယ်;vyčerpávající, být velice ("(být) těžce unavený, zvadlý (a) pošlapaný");I
 exhaustive, be very: To do all the things one more time in this life would be very exhaustive.;ပင်ပန်းနွမ်းနယ်: ဒီဘဝတွင် အဲဒီအရာများကို တစ်ဖန်ပြန်လုပ်ဖို့ အရမ်းပင်ပန်းနွမ်းနယ်ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။;vyčerpávající, být velice: (To) by bylo velice vyčerpávající, dělat všechny (ty) věci ještě jednou v tomhle životě.;fut. pol. writ.
 exhaustively;အကျဉ်း;vyčerpávajícím způsobem;adj.

exhaustively: Ven. Sir can always ask me exhaustively, just like the Buddha's great son.;အကျဉ်း: ဦးဖင်းက အမြဲတမ်း(အတွက်) ဘုရားရဲ့သားတော်အနေနဲ့ပဲ တပည့်တော်ကို အကျဉ်းမေးလို့ရပါတယ်။;vyčerpávajícím způsobem: Ct. Pán mě může vždy vyčerpávajícím způsobem ptát, jako (by byl) právě Buddhův ohromný syn.;pol. utmn.
 exhibit: (They) stop the vehicles in front of the stage and ("exhibiting") (they) dance.;ပြ: ကားတွေကို စင်ရေမှာ ရပ်ပြီး ကပြကြပါတယ်။;ukazovat (se): Zastaví vozidla před pódiem a ("ukazující (se)") tancují.;pol.
 exhibition ("event¹ (of) showing");ပြပွဲ(တစ်ပွဲ);přehlídka ("událost¹ ukazování");sg.
 exhibition: As a commemoration of the National Day, lectures, exhibitions (and) competitions are held (~ "made") (and) participated (by people).;ပြပွဲ: အမျိုးသားနေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ဟောပြောပွဲများနှင့် ပြပွဲ ပြိုင်ပွဲများကို ပြုလုပ်ကျင်းပကြပါသည်။;přehlídka: Jakožto připomínka Národního Dne, přednášky, přehlídky (a) soutěže jsou pořádány (~ "dělány") (a) zúčastněné (lidmi).;writ.
 exhort ("brush (and) force");တိုက်တွန်း;nabádat ("kartáčovat (a) nutit");T
 exhort ("exhort (and) urge");လှုံ့ဆော်;vyzvat ("vyzvat (a) naléhat");T
 exigency ("affair appeared");အရေးပေါ်;naléhavost ("záležitost se-objevila");n.
 exist;တည်;existovat;I
 existence;အဖြစ်;existence;n.
 existence ("stop (and) repose {nouner}");ရပ်တည်မှု;existence ("zastavit (a) odpočívát {jmenec}");n.
 expand (elaborate, "widely expand");အကျယ်ချဲ့;rozvést (vypracovat, "široce rozšířit");T
 expect ("look-forward-to (and) wait");မျှော်လင့်;očekávat ("těšit-se (a) čekat");T
 expectation ("expect (and) wait {nouner}");မျှော်လင့်ချက်(တစ်ခု);očekávání ("očekávat (a) čekat {jmenec}");sg.
 expedient, be ("become² support⁰ (and) help¹");အထောက်အကူဖြစ်;prospěšný, být ("stát-se² podporou⁰ (a) pomocí");T
 expel;နု;odpudit;T
 expel ("put-aside (to) be-rare");ဖယ်ရှား;vyhnat (odněkud, "dát-stranou (aby) bylo-vzácné");T
 expel ("remove (and) throw");ထုတ်ပစ်;vykázat ("odstranit (a) vyhodit");T
 expensive, be;ရား;drahý, být;I
 expensive, be ("price (is) big");ဈေးကြီး;drahý, být ("cena (je) velká");I
 expensive, be ("worth value (is) big");တန်ဖိုးကြီး;drahý, být ("vhodná hodnota (je) velká");I writ.
 expensive, be: (It) is not expensive.;ဈေးကြီး: ဈေးမကြီးပါဘူး။;drahý, být: Není (to) drahé.;pol.
 experience;ခံစား;zažívat;I
 experience ("body meets");ကိုယ်တွေ့;zkušenost ("tělo potkává");n.
 experience ("hand meets");လက်တွေ့;zkušenost ("ruka

potkává”);n.

experience (“meeting (and) encountering”);အတွေ့အကြုံ;zkkušenost (“setkávání (a) potkávání”);n.

experience: (He) has neither experience, nor

knowledge.;အတွေ့အကြုံ;အတွေ့အကြုံမရှိရုံတင်မက အသိဉာဏ်လည်း မရှိဘူး;;zkusnosti: Nemá ani zkušenosti, ani znalosti.;

experience: (He) strives (for) real (“experience”).;လက်တွေ့ တကယ်လက်တွေ့တရားအားထုတ်တယ်;;zkusnost: Skutečně usiluje. (“Usiluje o skutečnou zkušenost.”);

experienced, be (“be-matured (and) familiar-with”);ရင့်ကျက်;zkusený, být (“být-dospělý (a) obeznámený-s”);I

explain (~ “say”): As I am afraid, that if (I) had to explain (~ “tell”) (it) in (~ “with”) writing, (it) would take long time, (it) will be good if (you) understand (~ “get”) (it) just by (~ “with”) knowledge.;

ပြော: ကျွန်တော် စာနဲ့ပြောရရင် ကြာမှာစိုးလို့ အသိနဲ့ရရင်တော့ ကောင်းမယ်;;vysvětlit (~ “řici”): Poněvadž se obávám, že kdybych (to) měl vysvětlit (~ “řici”) (“s”) psaním, trvalo by (to) dlouho, bude dobré, pokud (to) pochopíš pouze s (vlastní) znalostí.;fut.

explain (“answer (and) clarify”);ဖြေရှင်း;vysvětlit (“odpovědět (a) vyjasnit”);T

explain (“clarify (and) show”);ရှင်းပြ;vysvětlit (“osvětlit (a) ukázat”);T

explain (“collected’ meanings”);အဓိပ္ပါယ်ကောက်;vyložit (vysvětlit, “nasbírané významy”);T

explain (“elucidate (and) show”);ရှင်းပြ;vysvětlit (“objasnit (a) ukázat”);T

explain (“elucidate, show (and) give”);ရှင်းပြပေး;vysvětlit (“objasnit, ukázat (a) dát”);T

explain (“give² (the) depth^o (of the) meaning¹”);အနက်အဓိပ္ပါယ်ပေး;vysvětlit (“dát² hloubku^o významu¹”);T P. adhippāya (= intention)

explain (“open² (and) tell³ (the) depth^o (of the) meaning¹”);အနက်အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆို;vysvětlit (“otevřít² (a) říci³ hloubku^o významu¹”);T P. adhippāya (= intention)

explain (“say (and) look”);ပြောကြည့်;vysvětlit (“řici (a) podívat-se”);T col.

explain (“say (and) show”);ပြောပြ;vysvětlit (“řici (a) ukázat”);T

explain (and reveal a meaning, “mention (and) depict”);ဖော်ဆောင်;vysvětlit (a odhalit význam, “zmínit (a) vykreslit”);T

explain: (I) cannot explain much (and) broadly, with reference to (old) writings and manuscripts.;ရှင်းပြ:

အများကြီးကျယ်ပြန့်ပါသဖြင့် စာနှင့် ပေနှင့် ရှင်းမပြတတ်ပါ;;vysvětlit: S ohledem na (stará) psaní a rukopisy nemohu moc (ani) široce vysvětlovat.;pol.

explain: (I) don’t understand. Please, explain.;ရှင်း: နားမလည်ဘူး၊ ရှင်းပြပါအံ့;;vysvětlit: Nerozumím. Prosím, vysvětlí.;imper. pol. col.

explain: (It) is good to explain (it) based on his understanding.;ပြောပြ: သနားလည်တဲ့အပေါ်မှာ မူတည်ပြီး ပြောပြတာကောင်းပါတယ်;;vysvětlit: (Bude) dobré (mu to) vysvětlit v závislosti na jeho pochopení.;pol.

explain: (It) was explained as follows.;အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်: အောက်ပါကဲ့သို့ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ခဲ့သည်;;vysvětlit: Bylo (to) vysvětleno, viz níže.;p.s.

writ.

explain: a kind of explanation;ရှင်းပြ: ရှင်းပြတဲ့ သဘောမျိုး ;vysvětlit: druh vysvětlení;

explain: As for the method of explaining meanings, Sinhalese Atthakathā usually give similar words to explain difficult words.;အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆို: အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုအနေနဲ့ ခက်ခဲသည့် စကားလုံးတွေကို ရှင်းပြဖို့ သီဟိုဠ်အဋ္ဌကထာမှာ အမြဲလိုလို အလားတူ စကားလုံးတွေကို ပေးထားသည်;;vysvětlit: Co se týče metody vysvětlení významů, sinhálské komentáře obvykle uvádějí (~ “dávají (a) pokládají”) podobná slova, aby byla obtížná slova vysvětlena.;writ.

explain: Because (I) can’t (talk) in English, explaining will be difficult.;ပြောပြ: အင်္ဂလိပ်လို မတတ်တော့ ပြောပြလိုခက်မယ်;;vysvětlit: Protože neumím anglicky, vysvětlování bude náročné.;fut. col.

explain: Can you explain me?;ရှင်းပြ: မင်း ငါကို ရှင်းပြနိုင်လား;;vysvětlit: Můžeš mi vysvětlit?;inter. fut.

explain: He explains me.;ပြောပြ: သူက ကျွန်တော့်ကို ပြောပြပါတယ်;;vysvětlit: On mi vysvětluje.;pol. um.

explain: Hey, explain (it).;ပြောကြည့်: ပြောကြည့်လေ;;vysvětlit: Hele, vysvětlí to.;imper. col.

explain: Please, can you explain your ideas regarding these things in (~ “with”) letter?;ရှင်းပြပေး: ကျေးဇူးပြုပြီး အဲဒီအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး မင်းရဲ့ ထပ်မြင်ချက်ကို စာနှင့် ရှင်းပြပေးနိုင်လား;;vysvětlit: Prosím, můžeš (mi) vysvětlit své názory ohledně těchto věcí v (~ “s”) dopise?;inter.

explain: What (he) says is a kind of explanation.;ရှင်းပြ: သူပြောတာသည် ရှင်းပြတဲ့ သဘောမျိုးဖြစ်တယ်;;vysvětlit: Co říká je druh vysvětlení.;writ.

explanation (“answer (and) clarify {nouner}”);ဖြေရှင်းချက်;vysvětlení (“odpovědět (a) osvětlit {jmenec}”);n.

explanation (“clarify (and) elucidate {nouner}”);ရှင်းလင်းချက်;vysvětlení (“osvětlit (a) objasnit {jmenec}”);n.

explanation (“clear (and) light {nouner}”);ရှင်းလင်းချက်;vysvětlení (“vyčistit (a) rozsvítit {jmenec}”);n.

explanation (“collected’ meanings”);အဓိပ္ပါယ်ကောက်;výklad (“nasbírané významy”);n.

explanation (“open¹ (and) tell² (the) meaning^o {nouner}”);အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်;vysvětlení (“otevřít¹ (a) říci² význam^o {jmenec}”);n. P. adhippāya (= intention)

explanation: (It) can be also taken as an explanation.;ရှင်းလင်းချက်: ရှင်းလင်းချက်တစ်ခုအဖြစ်လည်း ကောက်ယူနိုင်သည်;;vysvětlení: Může to také být bráno za vysvětlení.;writ.

explanation: give an elaborated explanation;ဖြေရှင်းချက်: အကျယ်ချဲ့ဖြေရှင်းချက်ပေးသည်;;vysvětlení: podat podrobné vysvětlení.;writ.

expose (to);ပြ:odhalit;T

expressive, be (“to^{1o} (be) evident² to² inside^o (of) mind¹”);အတွင်းစိတ်ကိုပေါ်လွင်စေ;výrazný, být (vyjadřující, o způsobu, “aby^{1o} (byl) zřejmý³ do² vnitřku^o mysli¹”);I

expressive, be (about a manner);ထိမ်;výrazný, být (vyjadřující, o způsobu);I

extensive, be (“big (and) wide”);ကြီးကျယ်;rozsáhlý, být (“velký

(a) široký");adj.
 extensively ("widely (and) immodestly");အကျယ်တဝင့်;rozsáhle
 ("široce (a) neskromně");adv.
 extent, to a certain ("by² one-mind^o (and) one-
 region¹");တစ်စိတ်တစ်ဒေသအားဖြင့်;míry, do určité ("s² jednou-
 myslí^o (a) jednou-oblastí¹");adv.
 extinguished, be;ငြိမ်း;uhašený, být ° vyhasnutý, být;l
 extinguished: May (you) be in calm (~ "extinguished") and
 cooled. (May you be in calm.);ငြိမ်း ငြိမ်းချမ်းပါစေ;vyhasnutý: Kéž
 jsi v klidu (~ "vyhasnutý") a chladný. (Kéž jsi v klidu.);w. pol.
 extinguished: Sir, I am aunt of this extinguished light.;ငြိမ်း
 ကျွန်မ ဒီငြိမ်းလင်း၏ အဒေါ်ပါ ရင်း;uhašený: Pane, ("já") jsem teta
 tohoto uhašeného světla.;pol. idi.
 extract ("extract, take (and) fix");ထုတ်နှုတ်ယူထား;extrahovat
 ("extrahovat, vzít (a) upevnit");T
 extraordinary, be;ထူး;neobyčejný, být;l
 extreme, be ("wonder (is) not used-up");အံ့မခန်း;extrémní, být
 ("div není vyčerpán");l
 extremely;တော်တော် ° အလွန် ° အကုန် ° လွတ် ° အရမ်း;extrémě °
 extrémně ° nesmírně;adv. col. (or) adv.
 extremely ("measure² doesn't¹ stop");အင်မတန်;extrémě ("míra²
 ne¹zastavuje");adv.
 extremely ("to¹ extremely^o");အရမ်းကို;extrémě ("do¹
 extrémě^o");adv.
 extremely ("where³ measure² doesn't¹ stop");အင်မတန်မှ;extrémě
 ("kde³ míra² ne¹zastavuje");adv. col.
 extremely (fervently, "scoop (and) recline
 {adverber}");လျှိုက်လျှော့;nesmírně ("nabírat (a) lehat-si
 {příslovec}");adv.
 extremely much;တအား;extrémě moc;adv.
 extremely much: (He) loves extremely much.;တအား တအား
 ချစ်တယ်;extrémě moc: Miluje extrémě moc.;
 extremely much: (There) is being done an extremely much (of)
 work (for) the development of Myanmar country.;တရား
 မြန်မာပြည်မှာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးတွေ တအားလုပ်နေတယ်;extrémě
 moc: Dělá se extrémě moc práce (za účelem) rozvoje země
 Myanmaru.;cont.
 extremely: (He) becomes extremely happy.;တော်တော်
 တော်တော်ပျော်မြင်တယ်;extrémě: Stane se extrémě šťastným.;
 extremely: (I am) a Buddhist, who can extremely respect (and)
 revere (the Buddha, the Teachings and the monks).;အရမ်းကို
 အရမ်းကို ရိုသေလေးစားတတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက်;nesmírně:
 Jsem Buddhista, který dokáže nesmírně respektovat (a) ctít
 (Buddhu, Učení a mnichy).;
 extremely: (I) am extremely happy.;အရမ်းကို အရမ်းကို
 ဝမ်းသာပါတယ် ° လွတ်: လွတ်ပျော်တယ်;extrémě: Jsem extrémě
 šťastný.; (or) pol.
 extremely: (I) extremely respect the religion (of
 Dhamma).;အင်မတန် အင်မတန်ကိုင်းရှိုင်းပါတယ်;nesmírně:
 Nesmírně ctím náboženství (Dhammy).;pol.
 extremely: (It) is extremely beautiful.;အကုန်
 အကုန်လှတယ်;nesmírně: Je (to) nesmírně krásné.;
 extremely: (It) is extremely important.;အရမ်းကို အရမ်းကို
 အရေးကြီးပါတယ်;extrémě: Je (to) extrémě důležité.;pol.

extremely: (It) is extremely interesting. ("(It) is very good for
 interest.");အလွန် အလွန်စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းပါတယ်;nesmírně:
 Je (to) nesmírně zajímavé. ("Je (to) nesmírně vhodné k
 zájmu.");pol.
 extremely: It's extremely hot.;အလွန် အလွန်ပူတယ်;extrémě: Je
 extrémě horko.;
 extremely: Myanmar ("country") is extremely beautiful.;အလွန်
 မြန်မာနိုင်ငံ အလွန်လှပါတယ်;nesmírně: Myanmar ("země") je
 nesmírně krásná.;pol.
 extremely: That is extremely unrighteous. (about life);အရမ်း
 အဲဒါဟာ အရမ်းနည်းလမ်းမကျဘူး (~ အဲဒါဟာ တော်တော်ကို
 ရမ်းနည်းလမ်းမကျဘူး);extrémě: To je extrémě nespravedlivé. (o
 životě);
 eye ("equal¹ sight^o");မျက်စိ(တစ်လုံး);oko ("rovnoměrný¹ zrak^o");sg.
 eye ("round¹ eye^o");မျက်လုံး(တစ်လုံး);oko ("kulatě¹ oko^o");sg.
 eye ("sight's ball");မျက်လုံး(တစ်လုံး);oko ("zraková koule");sg.
 eye, of;မျက်;oční;adj.
 eye: a bird's eye;မျက်လုံး: ငှက်တစ်ကောင်၏ မျက်လုံး;oko: ptačí
 oko;writ.
 eyes: Because (my) eyes got sick (~ "divided").;မျက်လုံး
 မျက်လုံးခွဲထားရလို့ပါ;oči: Protože mi onemocněly oči. ("Protože
 (jsem) dostal rozdělení (a) upevnění očí.");pol.
 face ("eye (and) nose");မျက်နှာ(တစ်ခု);obličej ("oko (a) nos") °
 tvář (obličej, "oko (a) nos");sg.
 face (a problem etc., "face (sth. by) face");မျက်နှာမူး;čelit
 (problému atd., "čelit tváři");T
 face (difficulties);ကြုံ;čelit (potížím);l
 face (sth., "encounter¹ (the) chest^o");ရင်ဆိုင်;čelit (čemu,
 "střetnout-se-s¹ hrudí^o");l
 face: (I) am going to wash my face.;မျက်နှာ မျက်နှာ
 သစ်တော့မယ်;obličej: Jdu si umýt obličej.;fut.
 face: a woman's face;မျက်နှာ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်
 မျက်နှာ;obličej: ženský obličej;
 face: sweet peoples' faces;မျက်နှာ မျက်နှာအချို့သာ;tvář: sladké
 lidské tváře;
 Facebook;ဖေ့ဘွတ်;Facebook;n. E. Facebook
 Facebook: look at (~ log in) Faceebok;ဖေ့ဘွတ်: ဖေ့ဘွတ်ကို
 ကြည့်တယ်;Facebook: dívat se (~ přihlásit se) na Facebook;
 facial expression;ပေါက်(တစ်ခု);výraz tváře;sg.
 facial expression ");မျက်နှာပေါက်(တစ်ခု);výraz tváře ("výraz¹
 obličej^o");sg.
 fact;အချက် ° သဘော;fakt;n.
 fact that;မှန်း;skutečnost, že;suff.
 fact, that: Indeed, (I) didn't know ("the fact that") it's you.;မှန်း
 နင်မှန်းမသိလို့ပါ;skutečnost, že: Vskutku, nevěděl jsem ("o
 skutečnosti"), že jsi to ty.;col. pol.
 fact: (I) didn't know ("the fact that") he comes.;မှန်း သူလာမှန်း
 မသိဘူး;skutečnost: Nevěděl jsem ("o skutečnosti,") že přichází.;
 fact: (I) didn't know ("the fact that") he is a student.;မှန်း
 သူကျောင်းသားမှန်းမသိဘူး;skutečnost: Nevěděl jsem ("o
 skutečnosti,") že je student.;
 fact: (I) didn't know ("the fact that") today's Friday.;မှန်း
 ဒီနေ့သောကြာနေ့မှန်း မသိဘူး;skutečnost: Nevěděl jsem ("o
 skutečnosti,") že dnes je pátek.;

fact: (I) don't know ("the fact") who (~ "what") he is.;မန်း: သူ ဘာမန်း မသိဘူး;;skutečnost: Nevím ("skutečnost") kdo (~ "co") ("on") je.;

fact: (I) don't know ("the fact") who he is.;မန်း: သူ ဘယ်သူမန်း မသိဘူး;;skutečnost: Nevím ("skutečnost") kým (~ "kdo") ("on") je.;

fact: (I) know ("the fact that") he will come.;မန်း: သူလာမယ်မန်းသိပါတယ်;;skutečnost: Víím ("o skutečnosti") že přijde.;pol.

fact: Any Buddhist accepts this fact.;သဘော: ဘယ်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မဆို ဒီသဘောကို လက်ခံကြတယ်;;fakt: Kterýkoliv buddhista tento fakt přijímá.;

fact: the same fact;အချက်: တူညီနေသည့် အချက်ဟာ;fakt: stejný fakt;writ.

factor ("outline¹ (and) information² (of) character");သဘောအခြင်းအရာအချက်အလက်;okolnost ("nástin¹ (a) informace-o² charakteru") ° faktor ("nástin¹ (a) infomace-o² charakteru");n.

factor ("outline¹ (of) character");သဘောအခြင်းအရာ;faktor ("nástin¹ charakteru") ° okolnost ("nástin¹ charakteru");n.

factor ("quality (and) item");အချင်းအရာ;faktor ("kvalita (a) věc") ° hodnota ("kvalita (a) věc");n.

factor: (It) is one of the suttas, which contains commentarial factors.;အချင်းအရာ: အဋ္ဌကထာဆိုင်ရာ အချင်းအရာများ ပါဝင်သည့် သုတ်များ အနက်တစ်သုံး ဖြစ်သည်;;faktor: Je (to) jedna ze sutt, které obsahují komentátorské faktory.;

factor: Dhamma factors;အချက်အလက်: ဓမ္မဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ;faktor: Dhamma faktory;writ.

factory ("machine building");စက်ရုံ(တစ်ခု);továrna ("budova¹ strojů");sg.

factory ("public-building¹ (of) machines");စက်ရုံ;továrna ("veřejná-budova¹ strojů");n.

facts ("items (and) limbs");အချက်အလက်;fakta ("věci (a) údy") ° skutečnosti (fakta, "věci (a) údy");n.

facts: facts regarding the moral training;အချက်အလက်: ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်;skutečnosti: skutečnosti ohledně etického tréninku;n.

facts: several facts about me;အချက်အလက်: ကျွန်တော်အကြောင်း အချက်အလက်အချို့;informace: několik informací o mě;

fail (at examination): (He) needs permission to sit (~ "answer") again for the examination which (he) failed last year.;ကျ: မနှစ်က ကျတော့မေးပွဲကို ထပ်ဖြေဖို့ အခွင့်လိုတယ် (~ ခွင့်ထပ်လိုတယ်)။;neprojit (u zkoušky): Potřebuje svolení k opakování (~ "opakovanému odpovídání (u)") zkoušky, kterou minulý rok neprošel.;

fair, be;တရား;spravedlivý, být;l

fairly;ခပ်;poměrně;adv.

fairly ("quite (and) somewhat");အတော်အတန်;poměrně ("docela (a) poněkud");adv.

fairly ("well (and) much");တော်တော်များများ;jakž takž ("dobře (a) hodně");adv.

faith;သစ္စာ;důvěra;n. P. sacca (= truth)

faith: with faith (and) kindness;သစ္စာ: သစ္စာ မေတ္တာဖြင့်;důvěra: s důvěrou (a) dobrotivostí;lett.

faithful, be ("have fidelity");သစ္စာရှိ;věrný, být ("mít věrnost");l P.

sacca

fall;ကျ;spadnout ° padat;l (or) T

fall ("be-detached (and) fall");ပြုတ်ကျ;spadnout ("být-odpojený (a) padat");l

fall ("get-loose (and) fall");ပြုတ်ကျ;padat ("uvolnit (se a) padat") ° spadnout ("uvolnit (se a) padat");T

fall ("lose (and) fall");ပြုတ်ကျ;spadnout ("ztratit (a) padat") ° padat ("ztratit (a) padat");l

fall (about defeat of a town);ကျ;pád (o porážce města);l

fall (autumn, "opportunity² before¹ winter");ဆောင်းဦးပေါက်;podzim ("příležitost² před¹ zimním-obdobím");n.

fall (from hands, "get-free (and) fall");လွှတ်ကျ;upustit (z rukou, "uvolnit-se (a) padat");l

fall (of leaves, fruits etc.);ခွက်;padat (o listech, ovoci atd.);l

fall (on the ground);ခ;upadnout (na zem);l

fall behind ("fall¹ back");နောက်ကျ;zpozdit se ("padnout¹ zpět");l

fall down;ပြို;spadnout dolů;T

fall for sb.;ညွတ်;padnout pro někoho;T

fall in (be captured, "descend (and) descend");သက်ဆင်း;padnout v (být zajat, "sestoupit (a) sestoupit");l

fall in love ("be-caught¹ (by) love");ချစ်မိ;zamilovat se ("být-chycen¹ (do) lásky");l

fall in love ("become¹ loving");ချစ်တာဖြစ်;zamilovat se ("stát-se¹ milujícím");l

fall in: Indeed, not long after the great town Inwa fell in hands of the Hanthawadi's troops.;သက်ဆင်း: မကြာမှီပင် အင်းဝနေပြည်တော်ကြီးသည် ဟံသာဝတီတပ်များလက်တွင်း သက်ဆင်းရတော့သည်။;padnout do: Vskutku, zanedlouho poté ohromné město Enva padlo do rukou vojsk Hentávadí.;writ.

fall into ("fall (and) come");ကျရောက်;upadnout do ("upadnout (a) přijít");l

fall into: The Myanmar country has in the year 1889 fell ("(and) came")into the state of English subordination.;ကျရောက်: မြန်မာနိုင်ငံသည် ၁၈၈၉ ခုနှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်တို့၏ လက်အောက်ခံဘဝသို့ ကျရောက်ခဲ့ပါသည်။;upadnout do: Země Myanmaru v roce 1889 upadla ("(a) přišla) do stavu anglické podřízenosti.;p.s. writ.

fall over;လဲ;svalit se ° přepadnout (přes co);l

fall: After snow falls, (the weather) is cold.;ကျ: နှင်းကျပြီး ရာသီဥတု အေးတယ်။;paadat: Po (tom, co) napadá sníh, je zima (~ "studené počasí").;

fall: After Tanyin fell, (he) could easily seize the Hanthawadis.;ကျ: သန်လျင်ကျပြီးနောက် ဟံသာဝတီကို အလွယ်တကူ သိမ်းပိုက်နိုင်သည်။;padnout: Po tom, co Tanlyen padlo, mohl snadno dobýt Hantávadí.;writ.

falooda (Persian dessert drink mostly consisting of milk);မိလူးဒါ;Faluda (perský moučnickový nápoj sestávající zejména z mléka);n.

faluda (Persian dessert drink mostly consisting of milk);မိလူးဒါ;Faluda (perský moučnickový nápoj sestávající zejména z mléka);n.

fame ("be-famous (and) heard {nouser}");ကျော်ကြားမှု;sláva ("být-slavný (a) slyšen {jmenec}");n.

familiar through repeated hearing, be thoroughly;နားရည်ဝ °
နားရေဝ (from နားရည်ဝ);obeznámen skrze opakovaný poslech,
být zcela;l (or) l WS.
familiar with, be;ကျွမ်း;znalost ohledně, mít;l
familiar, be ("be-intimate (and of) hidden-
fact");ရင်းနှီးမြှုပ်နှံ;známý, být ("být-důvěrný (a) skrytých-
informací");l
familiar, be ("be-intimate (and) close");ရင်းနှီး;známý, být ("být-
důvěrný (a) blízký");l
familiar, be: He is not very much familiar to (me).;ရင်းနှီး:
သူနဲ့တော့သိပ်မရင်းနှီးဘူး;;známý, být: Moc ho neznám. ("Nejsem s
ním hodně moc známý.");col.
family;မိသားစု(တစ်စု);rodina;sg.
family member ("his realty");သူ့အိမ်ယာ(တစ်ယောက်);rodiny, člen
("jeho nemovitost");sg.
family membership list ("list² (of) family° group¹");အိမ်ထောင်စု
စာရင်း;rodiny, seznam členů ("seznam² rodinné skupiny¹");n.
famous ("(of) great¹ name°");နာမည်ကြီး;slavný ("velkého¹
jména°");adj.
famous ("famous (and) renowned"): The great Myanmar army
led by the king Naung was very famous (~ "famous (and)
renowned") in the Asian continent.;ထင်ရှားကြော်ကြား:
ဘုရင့်နောင်အုပ်ချုပ်သောမြန်မာတပ်မတော်ကြီးသည် အာရှတိုက်တွင်
ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့သည်;;slavný ("slavný (a) věhlasný"): (Ta)
velká Myanmarská armáda vedená králem Nau byla velice
slavná (~ "slavná (a) věhlasná") po celém asijském
kontinentě.;p.s. pol.
famous person ("famous (and) heard
person");ကျော်ကြားသူ(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး၊ တစ်ပါး);slavná osoba
("slavný (a) slyšený člověk");n. (mn.)
famous, be;ကျော်;slavný, být;l
famous, be ("be-famous (and) sit-astride");ကျော်ခွ;slavný, být
("být-slavný (a) sedět-obkročmo");l
famous, be ("visible (and) rare");ထင်ရှား;slavný, být ("viditelný
(a) vzácný");l
famous, be the most ("visible (and) rare the-
most");အထင်ရှားဆုံး;slavný, být nejvíce ("viditelný (a) vzácný");l
famous, be: famous singer;ထင်ရှား: ထင်ရှားသော
အဆိုတော်;slavný, být: slavný zpěvák;
famous, foremost;ကျော် ° အကျော်;slavný, nejprředněji;adj.
famous: Among these heroes Kyansittha became especially
famous.;ထင်ရှား: ထိုသူရဲကောင်းတို့အနက် ကျန်စစ်သားသည်
အထူးထင်ရှားသူဖြစ်သည်;;slavný: Z těchto hrdinů se stal Čansitá
obzvláště slavným.;writ.
famous: famous (and) renowned (chief) monk;ထင်ရှား:
ထင်ရှားကျော်ကြားတဲ့ဆရာတော်;slavný: slavný (a) proslulý (hlavní)
mnich;n.
famous: Mandalay's Zaycho ("Sweet Market") is a famous
market.;နာမည်ကြီး: မန္တလေးဈေးချိုဟာ
နာမည်ကြီးဈေးကြီးတ(စ်)ဈေးပါ;;slavný: Mandalajský Zhéchu
("Sladký Trh") je ("nějaký") slavný trh.;pol. col.
famous: Min Yaza became famous as one of the great wise
men in Myanmar.;ထင်ရှား: မင်းရာဇာဟာ
ထင်ရှားတဲ့မြန်မာပညာရှိကြီးတ(စ်)ဦးဖြစ်လာတယ်;;slavný: Men Yáza
se stal slavným jakožto jeden z velkých moudrých mužů

Myanmaru.;
famous: youthful teacher (~ chief monk), (who) became
famous;ထင်ရှား: ထင်ရှားပြီး ငယ်ရွယ်သူပျိုသောဆရာတော်;slavný:
nezkušený učitel (~ opat), (který) se stal slavným;
Fanta (beverage);ဖန်တာ;Fanta (nápoj);n. E. Fanta
far (afar): (It) can be seen from afar.;အဝေး: အဝေးက
မြင်နိုင်ပါတယ်;;daleko (zdaleka): Lze (jej) vidět zdaleka.;pol.
far (away): Is mummy far away?;အဝေးမှာ: မာမီက
(အ)ဝေးမှာလား;;daleko (pryč): Je maminka daleko (pryč)?;inter.
col.
far away;လှမ်းလှမ်း;daleko;adv.
far away: quite far away from (~ "with") the buffalo.;လှမ်းလှမ်း:
ကျွန်ုပ်ခပ်လှမ်းလှမ်းမှာ;daleko: Docela daleko od (~ "s")
buvola.;adv.
far in the distance;ဟိုအဝေးမှာ ° ဟိုးအဝေးမှာ (WS. from
ဟိုအဝေးမှာ);daleko v dáli;adv. (or) adv. WS.
far in the distance: The tree is far in the distance.;ဟိုးအဝေးမှာ:
သစ်ပင်က ဟိုးအဝေးမှာ ရှိတယ်;;daleko v dáli: Strom je daleko v
dáli.;
far, be;ဝေး ° လှမ်း;daleko, být;l
far, be: (It) is far from modern technology.;အဝေးမှာ:
ခေတ်ပေါ်စက်မှုပညာရဲ့ အဝေးမှာရှိတယ်;;daleko, být: Je (to) daleko
od moderní technologie.;
far, be: Call while being far.;လှမ်း: လှမ်းပြီး ခေါ်တယ်;;daleko, být:
Být daleko a volat.;
far: Buenos Aires is 8377 km far from (~ "with")
Washington.;ဝေး: ဘရူးနော့အဲနဲ့ ဝါရှင်တန်က
ရပ်ထောင့်သုံးရာခန့်ခပ်လှမ်းကီလီမီတာ ဝေးတယ်;;daleko: Buenos
Aires je 8377 km daleko od (~ "s") Washingtonu.;
far: How many miles is it far from here to Bago?;ဝေး: ဒီက
ပဲခူးကို ဘယ်နှစ်မိုင် ဝေးသလဲ;;daleko: Kolik milí je to odsud do
Bago? ("Odsud to Bago, kolik milí je to daleko?");inter. col.
far: I don't know precisely how far it is.;ဝေး: ဘယ်လောက်ဝေးလဲ
ကျွန်တော် အတိအကျ မသိဘူး;;daleko: Nevím přesně jak je to
daleko.;um.
far: It is 50 miles far (from here);ဝေး: မိုင် ၅၀လောက်
ဝေးပါတယ်;;daleko: Je to (odsud) 50 mil daleko.;pol.
farina;အမှုန့်;moučka;n.
farmer ("proficient¹ (on) field°");လယ်သမား(တစ်ယောက်);farmář
("zdatný¹ (na) poli°");sg.
fashion, modern ("modern¹ era°");ခေတ်ပေါ်;móda, nová
("moderní¹ éra°");n.
fashionable, be ("era heartily");ခေတ်စား;módní, být ("doba
pořádně");l
fast, be;မြန်;rychlý, být;l
fast: He walks fast.;မြန်မြန်: သူ မြန်မြန် လမ်းလျှောက်တယ်;;rychle:
(On) jde rychle.;
fasten;ချည်;upevnit;T
fat, be;ဝ;tlustý, být;l
fat: The man is fatter than the woman.;ဝ: အမျိုးသားက
အမျိုးသမီးထက် ပိုဝတယ်;;tlustý: (Ten) muž je tlustší než (ta)
žena.;
father;အဖေ(တစ်ယောက်);otec;sg.
father: He is my father.;အဖေ: သူ(က) ကျွန်တော့်အဖေပါ;;otec:

(“On”) je můj otec.;pol. um.

father: How about father, does (he) like (it)?;အဖေ: အဖေကော
ကြိုက်သလား;;otec: A co otec, má (to) rád?;inter.

father: I will tell (it) to father.;အဖေ: ကျွန်မ အဖေကို
ပြောပါမယ်;;otec: Řeknu (to) otci.;fut. pol. uw.

fault;အမှား(တစ်ခု);omyl;sg.

favor;အကြိုက်ဆုံး;upřednostňovat;T

favor (“raise much”);မြှောက်စား;oblíbit si (“vyzvednout hodně”);T
favorable, be;ခွင့်;příznivý, být;l

favorable, be (“condition (is) proper”);အဆင်သင့်; příznivý, být
 (“podmínka (je) správná”);l

fax (message);ဖက်စ်(တစ်စောင်);fax (zpráva);sg. E. fax

fax: The woman is receiving a fax right now.;ဖက်စ်:

အမျိုးသမီး(က) ခုတင် ဖက်စ်တစ်စောင်(ကို) လက်ခံရရှိတယ်;;fax: (Ta)
žena právě teď přijímá fax (~ faxovou zprávu).;

fear;ကြောက် ° စိုး;strachovat se ° strach, mít;l

feat (also about magic, “work (and) stop”);လုပ်ရပ်;skutek (i o
magii, “pracovat (a) zastavit”);n.

feat, magical (“magical power”): show a magical power;စွမ်းအင်:
စွမ်းအင်ကို ပြတယ်;;moc, skutek, magický (“magická moc”):

ukázat magickou moc;

feat: (He) was able to accomplish that feat without (movement
of) hand.;လုပ်ရပ်: လက်မပါဘဲ အဲဒီ လုပ်ရပ်ကို

စွမ်းဆောင်နိုင်လာပါတယ်;;skutek: Byl schopen uskutečnit (ten
magický) skutek (i) bez (pohybu) ruky.;pol.

features (“nature (of) nature”);သဘောသရုပ်;vlastnosti (“charakter
charakteru”);n.

February (month);ဖေဖော်ဝါရီ(လ);únor (měsíc);n. E. February

fed up, be (“mind (is) broken”);စိတ်ပျက်;znechucený, být
(znechucený, “mysl (je) zničena”);l

fed up, be (“mind (is) used-up”);စိတ်ကုန်;znechucený, být
(znechucený, “mysl (je) vyčerpaná”);l

feed (esp. an animal);ကျွေး;krmit (zejm. zvíře);T

feel (“take indeed”);ခံစား;cítit (“brát vskutku”);l

feel (“take¹ experience”);ခံစားရ;cítit se (“vzít¹ prožitek”);l

feel bad (“mind (is) not good”);စိတ်မကောင်း;cítit se špatně (“mysl
není dobrá”);l

feel bad: The boy feels bad.;စိတ်မကောင်း: ကောင်လေး
စိတ်မကောင်းဘူး;;cítit se špatně: (Ten) chlapec se cítí špatně.;

feel good (“life (is) good”);နေကောင်း;cítit se dobře (“život (je)
dobrý”);l

feel: Sir, how do you feel?;ခံစားရ: ရင် ဘယ်လို ခံစားရလဲ;;cítit se:
Pane, jak se cítíte?;inter. uw.

feeling (“take indeed {nouner}”);ခံစားမှု;cítit (“brát vskutku
{jmenec}”);l

feeling: feeling of contact between hands;ခံစားမှု: လက်အကြား၌
ထိခြင်းမူ (~ ထိသိသော) ခံစားမှု;pocit: pocit doteku mezi
rukama;writ.

fella;ကောင်;chlápek;sg. sl.

female (“woman”);မိန်းမ(တစ်ယောက်);žena;sg.

fence;ကာ ° အကာ;plotit ° plot ° oplotit;T (or) n.

fence (“row² (of) fence¹ (for) garden”);ခြံစည်းရိုး;plotit (“řada²
plotu¹ (pro) zahradu”);n.

festival;ပွဲ(တစ်ပွဲ) ° သဘင်;festival;n. (or) sg.

festival (“great¹ event”);ပွဲတော်;festival (“velká¹ událost”);n.

festival: It can be also called (~ heard) as “Myanmar new year
crossing festival.”;ပွဲ: မြန်မာ နှစ်သစ်ကူးပွဲလိုလဲ ဆိုနိုင်ပါတယ်;;festival:
Může být také nazváno (~ slyšeno) jakožto “Festival
myanmarského novoročního překročení.”;col. pol.

festival: Thin-gyan means (~ “is called”) one of festivals of
Myanmar country.;ပွဲတော်: သင်္ကြန်ဆိုတာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့

ပွဲတော်တစ်ခုပါ;;festival: Tendžan se říká jednomu z
(celo)národních festivalů.;col. pol.

fetch (“take (and) come”);ယူလာ;donést (“vzít (a) přijít”);T

fever;အဖျား;horečka;n.

fever, have (“fever lives”);ဖျားနေ;horečku, mít (“horečka žije”);l.

fever, have. The boy has fever.;ဖျားနေ:

ကောင်းလေးဖျားနေတယ်;;horečku, mít: Chlapec má horečku.;cont.

few;နည်း ° နည်းနည်း ° အနည်းငယ်;trocha ° několik;pron. (or) adj.

few (“little (and) little”);အနည်းငယ်;několik (“několik (a) malý”);adj.

few (“little¹ (of) littleness”);အနည်းငယ်;málo (“málo¹ trochy”);adv.

few: There were few books.;အနည်းငယ်:

စာအုပ်အနည်းငယ်ရှိခဲ့တယ်;;málo: Bylo tam málo knih.;p.s.

field;လယ်;pole;sg.

field (“round exterior”);ကွင်းပြင်(တစ်ခု);pole (“kulatý venek”);sg.

field, paddy;လယ်(တစ်ကွက်);pole, rýžové;sg.

field, paddy (“field, open-field”);လယ်ကွင်း;pole, rýžové (“pole,
otevřeně-pole”);n.

field, paddy (“field¹ (of) paddy-field”);လယ်ကွင်း(တစ်ကွင်း);pole,
rýžové (“pole¹ rýžového-pole”);sg.

field, sports (“field² (of) playing¹ (with)

strength”);အားကစားကွင်း;hrřiště, sportovní (“pole² hraní¹ (si se)
silou”);n.

field: A cow is standing on the field.;ကွင်းပြင်: နွားတစ်ကောင်
ကွင်းပြင်ပေါ်မှာ ရပ်နေတယ်;;pole: Kráva stojí na poli.;cont.

fierce, be (“be-intense (and) strong”);ပြင်းထန်;krutý, být (“být-
intenzivní (a) silný”);l

fifth;ပဉ္စမ;pátý;num. P. pañcama (= fifth)

fight (esp. in very negative sense, “dash-against (and) come-
into-contact”);တိုက်ခိုက်;bojovat (zejm. ve velice negativním
smyslu, “vrhat-se-proti (a) přicházet-do-kontaktu”);T

fight (struggle, “stuggle (and) kick”);ရန်ကန်;bojovat (“usilovat (a)
kopat”);

fight: This man is fighting.;တိုက်ခိုက်: ဒီအမျိုးသားက
တိုက်ခိုက်နေတယ်;;bojovat: Tento muž bojuje.;cont.

figure;အရုပ်(တစ်ခု တစ်ပုံ);zobrazení;sg.

file;ဖိုင် ° ဖိုင်(တစ်ခု);soubor;n. pc. E. file (or) sg. pc. E. file

file (in computer, “file¹ (of) writing”);စာဖိုင်(တစ်ခု);soubor (na
počítači, “soubor¹ psaní”);sg. E. file

file (in computer): a book prepared as a file (“(on)
computer”);ကွန်ပျူတာဖိုင်: ကွန်ပျူတာဖိုင်အဖြစ် ပြင်ဆင်ထားသည့်
သာအုပ်တစ်အုပ်;soubor (na počítači): kniha připravovaná jakožto
soubor (“(na) počítači”);

file (on computer);ကွန်ပျူတာဖိုင်(တစ်ခု);soubor (na počítači);sg. E.
computer-file

file: from the typed files;ဖိုင်: စာရိုက်ထားသည့် ဖိုင်များမူ;soubor (na
počítači): z těch napsaných souborů;

fill up (with st.);ထိုး;naplnit (něčím);T

film;ဖလင်(တစ်လိပ်၊ တစ်ကား);film;sg. (roll, movie) E. film
 film ("enliven' appearance");ရပ်ရပ်(တစ်ကား);film ("oživená'
 podoba");sg.
 film ("picture lives");ရပ်ရပ်(တစ်ကား);film ("obraz žije");sg.
 filter (to filter things);ဖကာ(တစ်ခု);filtr (k filtrování);sg.
 finally;နောက်ဆုံး;nakonec;adv.
 finally ("in' ending");အပြီးသတ်တွင် (WS. from အပြီးသတ်တွင်) °
 အပြီးသတ်တွင်;nakonec ("v' končení");adv.
 finally ("in² (the) following° end¹");နောက်ဆုံးမှာ;nakonec ("v²
 následujícím° konci¹");adv.
 finally ("then² at¹ end");အဆုံးမှာတော့;nakonec ("pak² na¹
 konci");adv.
 finally: After some time (she) will become old, sick, (and) finally
 (she) will die.;အပြီးသတ်တွင်: အချိန်ကျ၍
 အသက်အရွယ်ကြီးရင့်လာကာ၊ မကျန်းမာဖြစ်ကာ အပြီးသတ်တွင်
 သေဆုံးပါမယ်။;nakonec: Za určitou dobu zestárne, onemocní (a)
 nakonec zemře.;fut. pol.
 finally: Goal is the place in race, where (one) has to finally
 arrive.;နောက်ဆုံး: ပန်းတိုင်ဆိုတာ ပြိုင်ပွဲမှာ နောက်ဆုံး(မှ)
 ရောက်ရမနေရာပါ။;nakonec: Cíl znamená místo v závodě, kam
 (jeden) musí nakonec dorazit.;pol. col.
 finally: I zealously try to get various things and finally I
 die.;နောက်ဆုံးမှာတော့: ငါ တစ်ဘဝလုံး ပစ္စည်းဥစ္စာအမျိုးမျိုး ရရှိဖို့
 အားကြိုးမာန်တက်ကြိုးစားပြီး နောက်ဆုံးမှာတော့ ငါ သေမယ်။;nakonec:
 Horlivě se ("já") snažím dostat různé věci a nakonec zemřu.;fut.
 finally: What they believe is, that finally (it) disappears and they
 will ("simply") die.;နောက်ဆုံး: သူတို့ ယုံကြည်ကြတာက
 နောက်ဆုံးပျောက်ကွယ်သွားပြီး သူတို့ သေဆုံးမယ် ဆိုတာပါပဲ။;nakonec:
 Čemu věří, tak (právě,) že nakonec (to) zmizí a ("oni")
 ("prostě") zemřou.;pol.
 financial condition ("possess (and) grow
 {nouner}");စီးပွားရေး;finanční podmínky ("vlastnit (a) růst
 {jmenec}");n.
 financial: Moreover, (there) are also many financial
 businesses.;စီးပွားရေး: ဒါပြင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေလဲ အများကြီး
 ရှိပါတယ်။;finanční: Navíc, je (zde) také mnoho finančního
 podnikání.;pol. col.
 find;တွေ့;najít ° nalézt;l (or) T
 find (~ "for"): Because it is difficult to find a place. ("Becase for
 places (it) is difficult.");ဖို့အတွက်: ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့
 နေရာ(ရ)ဖို့အတွက် ခက်ခဲလို့ပါ။;najít (~ "pro"): Protože je těžké
 najít místo. ("Protože pro místa je (to) náročné.");pol.
 find ("meet-with");တွေ့;najít ("setkat-se-s");T
 find: I didn't find the proper teacher (monk) there.;တွေ့: အဲဒီမှာ
 ငါနှင့် သင့်တော်သည့်ဆရာတော် မတွေ့ခဲ့ပါဘူး။;nalézt: Nenalezl jsem
 tam (toho) vhodného učitele (mnicha).;p.s. pol.
 find: It is said, that he reads all kinds of writings that he
 finds.;တွေ့: တွေ့သမျှ စာအမျိုးမျိုး ဖတ်တယ်တဲ့ ;najít: Říká se, že čte
 všechny druhy psaní, jaké najde.;
 fine;အင်း;fajn;interj. col.
 fine (said by a friend or elder person);အင်း;jo (řeceno
 kamarádem nebo starší osobou);interj. col. ans. fr.
 fine, and now;ကဲ;a teď;interj. col.
 fine, be;ရ ° လှ;pěkný, být ° v pořádku, být;l (or)

fine, be ("satisfied' (with) situation");အဆင်ပြေ;dobré, být
 ("spokojen' (se) situací");l
 fine, be ("smooth (and) pleasant");ချောမွေ့;jemný, být ("hladký (a)
 příjemný");l
 fine, be (feel good, "life (is) good");နေကောင်း;v pořádku, být
 ("život (je) dobrý");l
 fine, be: That's fine.;အဆင်ပြေ: အဲဒါ အဆင်ပြေတယ်။;pořádku, být
 v: To je v pořádku.;col. pres.
 fine, quite;တော်တော်တတ်ပြီ;dobré, docela;adj. !
 fine: That's fine, indeed. (answer to an excuse);ကောင်း:
 ကောင်းပြီလေ။;v pořádku: To je v pořádku, opravdu. (odpověď na
 omluvu);
 finger ("hand's stick");လက်ချောင်း(တစ်ချောင်း);prst ("klacík'
 ruky");sg.
 finger ("hand's stick");လက်ချောင်း(တစ်ချောင်း);prst (u ruky, "klacík'
 ruky");sg.
 finger: finger tips;လက်ချောင်း: လက်ချောင်းထိပ်များ;prst: konečky
 prstů;
 finish;ကုန် ° ပြီးဆီး ° ပြီးဆုံး ° ပြီး;dokončit ° skončit ° ukončit °
 zakončit;l (or) T
 finish (~ complete): After six days (I) will finish (~ complete),
 because (I) will copy twenty-five pages.;ပြီးဆုံး:
 ခြောက်ရက်ပြည့်လျှင် စာမျက်နှာ နှစ်ဆယ်ငါးခု စာကူးလို့
 ပြီးဆုံးပါမယ်။;dokončit: Za šest dní (to) dokončím, protože budu
 kopírovat dvacet pět stránek.;fut. pol.
 finish ("be-used-up (and) go");ကုန်သွား;skončit ("být-dokončen
 (a) jít");l
 finish ("finally quench");အဆုံးသတ်;skončit ("konečně uhasit");
 finish ("finish (and) come-to-end");ပြီးဆုံး;skončit ("ukončit (a)
 skončit");T
 finish ("finish (and) go");ကုန်သွား;skončit ("skončit (a) jít");T
 finish ("finish (and) reach-apex");ပြီးမြောက်;skončit ("skončit (a)
 dosáhnout-vrcholu");T
 finish ("finishing has-gone");ပြီးသွား;skončit ("ukončení odešlo");T
 finish (+ "(and) go"): It will finish just like this. ("Just like this (it)
 will just finish (and) go.");ကုန်သွား: ဒီလိုနဲ့ပဲ ကုန်သွားမှာပဲ။;skončit
 (+ "(a) jít"): Skončí to právě takhle. ("Právě s takto to zrovna
 skončí a půjde.");fut.
 finish (indicates desire to end the discussion): skončit ("(That)
 was pretty good.");ပြီး: ကောင်းလှပါပြီ။;fajn (značí touhu ukončit
 diskuzi): Fajn. ("(To) bylo hezky dobré.");p.p. pol. col.
 finish completely;ပြီးထား;ukončit zcela;T
 finish: (He) finishes (it) completely.;ပြီးဆုံး:
 လုံးလုံးပြီးဆုံးတယ်။;dokončit: Úplně (to) dokončuje;
 finish: After twenty-four days (I) can finish (~ complete).;ပြီးဆုံး:
 နှစ်ဆယ်လေးရက်ပြည့်ရင် ပြီးဆုံးနိုင်မယ်။;dokončit: Po dvaceti
 čtyřech dnech (to) mohu dokončit.;fut.
 finish: finish denoting that mention;ကုန်: ထိုအနက်ကို
 ထွန်းကုန်သည်;ukončit: ukončit naznačení té zmínky;
 finish: The meditation is completely finished.;ပြီးဆုံး:
 ဘာဝနာလုံးဝပြီးဆုံးတယ်။;ukončit: Meditace je zcela ukončena.;
 finish: when (it) was finished;ပြီးဆီး: ပြီးဆီးသွားသည်အခါ;dokončit:
 když (to) bylo dokončeno;adv. writ.
 finish: When (we) finish ("practice (of)") meditation, (I) answer

the questions asked by the people.ပြီး: ဘာဝနာပွားပြီးတဲ့အချိန်တွင် လူများက မေးသော မေးခွန်းများကို ဖြေပါတယ်။;skončit: Když skončíme ("praxi") meditaci, odpovídám na otázky položené (~ "ptané") lidmi.;pol. writ.

finish: When do (you) plan to (~ "will") finish?;ပြီး: ဘယ်တော့ပြီးမှာလဲ။;skončit: Kdy plánuješ (~ "budeš") skončit?;inter.

finish: when the time for meditation is finished;ကုန်သွား: ဘာဝနာအတွက် အချိန်ကုန်သွားသောအခါ;skončit: když čas na meditaci skončí;

finished;ပြီးပြီး: ukončený ° skončený ° hotový;adj. (or) suff. adj.

finished, be completely;ကုန်ဆုံး;konce, být zcela u;

finished, be completely: One day is completely finished, already.;ကုန်ဆုံး: တစ်နေ့တာကို ကုန်ဆုံးစေတယ်။;konce, být zcela u: Jeden den je už zcela u konce.;col.

finished, have;ပြီးပြီ;dokončené, mít;suff.

finished, have: (We) have finished some writing until today.;ပြီးပြီ: ဒီနေ့ထိ စာအချို့ကို ကူးပြီးခဲ့ပါပြီ။;dokončené, mít: Do dnes už jsme nějaké to psaní dokončili.;p.p.

finished: (For) today I finished learning Myanmar language.;ပြီးသွားပြီး: ကျွန်တော် ဒီနေ့အတွက် မြန်မာစကားသင်(တာ)ပြီးသွားပြီ။;skončil: Pro dnešek jsem se skončil učit Myanmarsky.;p.p. um.

finished: Moreover, the correction is also finished. ("Then, correcting also is finished correcting.");ပြီးပြီး: ပြီးတော့ ပြင်လဲ ပြင်ဆင်ပြီးပါပြီ။;hotový: A pak, oprava je také hotová. ("Pak, opravování je také skončeno opravováním.");p.p. pol.

fire;မီး;ohněn;n.

fire, big (flames, "big² blazing¹ fire");မီးတောက်ကြီး;ohněn, velký (pleny, "velký² planoucí¹ ohněn");n.

fire: Woman is to man very dangerous, like fire, man also is like fire, very dangerous to woman.;မီး: မိန်းမဟာ မီးလိုဘဲ ယောက်ျားအတွက် အန္တရာယ်များသလို ယောက်ျားဟာလည်း မီးကဲ့သို့ မိန်းမအတွက် အန္တရာယ်များတယ်။;ohněn: Žena je pro muže velice nebezpečná, jako ohněn, muž je pro ženu také velice nebezpečný, jako ohněn.;

firewood ("dry¹ firewood");ထင်းခြောက်; dříví ("suché¹ dříví") ° dřevo (na pálení, "suché¹ dříví");n.

firm, be;မာ;pevný, být;I un.

firm, be ("steadfast (and) firm");ခိုင်မာ;pevný, být ("vytrvalý (a) pevný");I

firm: The decision is so firm, that nothing can (ever) destroy it.;ခိုင်မာ: ဆုံးဖြတ်ချက်က ဘာမှ အဲဒါကို မဖျက်နိုင်လောက် ခိုင်မာပါတယ်။;pevný: (To) rozhodnutí je tak pevné, že jej nic nemůže zničit.;pol.

first;အလျင် ° ပထမ ° အရင် ° အရင်;první ° nejprve ° nejdříve; (or) adv. (or) adj. P. paṭhama (= first) (or) adj. num. P. paṭhama (= first) (or) num. P. paṭhama (= first) (or) adv. writ.

first ("old (and) first {adv.}");ရှေးဦးစွာ;první, jako ("starý (a) první {adv.}");adv.

first (ahead, "placed¹ ahead");ကြိုတင်;napřed (dříve, "uložený¹ předem");adv.

first (primary, "ancient (and) first");ရှေးဦး;první (prvotní, "starodávny (a) první");adj.

first aid kit ("first⁰ medical¹ box² (and) bag");ရှေးဦးသူနာပြုသေတ္တာအိတ်(တစ်ခု);krabička první pomoci ("první⁰ lékařská¹ krabice² (a) taška³");sg.

first time ("starting² from¹ now⁰");အခုမှစ;poprvé ("počínaje² od¹ teď⁰");adv.

first time, for the ("as² first⁰ time¹");ပထမအကြိမ်အဖြစ်;na poprvé ("jakožto² první⁰ čas¹");adv.

first time, for the: for the first (time) with movement of hand;ပထမအကြိမ်အဖြစ်: ပထမအကြိမ်အဖြစ် သူက လက်လှုပ်ရှားမှုနှင့်;na poprvé: na poprvé ("s") pohybem ruky;

first time: This I have encountered for the first time, now. ("This is a thing which, for me, (I) have met for starting from now.");အခုမှစ: ဒါဟာ ကျွန်တော်အနေနဲ့ အခုမှစကြဖူးတဲ့ အရာပါ။;poprvé: S tímhle jsem se teď setkal poprvé. ("Tohle je věc, (se) kterou, pro mě, jsem se setkal počínaje od teď.");pol.

first-aid kit ("first⁰ medical¹ box² (and)

bag");ရှေးဦးသူနာပြုသေတ္တာအိတ်(တစ်ခု);lékárníčka ("první⁰ lékařská¹ krabice² (a) taška³");sg.

first-aid kit ("package³ (with) things² (for) supporting⁰ (and) helping¹");အထောက်အပံ့ပစ္စည်းထုတ်(တစ်ထုတ်);lékárníčka ("balík³ věcí² (pro) podpoření⁰ (a) pomoc¹");sg.

first-born ("first¹ son⁰");သားဦး;prvorozený ("první¹ syn⁰");n.

first, at;ပထမအားဖြင့်;nejprve ("prvně");adj. num. P. paṭhama (= first)

first, be ("early (and) first");ရှေးဦး;první, být ("dříve (a) první");I first, the ("most¹ first⁰");ပထမဆုံး;první ("nejvíce¹ první⁰");adj. P. paṭhama (= first)

first, the: You are the first person to who I reveal my secrets.;ပထမဆုံး: မင်းဟာ ငါ့ရဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်တွေ ပြောပြတဲ့ ပထမဆုံးလူပါ။;první: Jsi první ("člověk"), kterému odhaluji svá tajemství.;pol.

first: (He) enters the finishing line as first.;ပထမ: ပထမဆုံးပန်းဝင်တယ်။;první: první se dostává (~ "vstupuje") na vítěznou čáru.;

first: Also, the goods from China arrive to Mandalay first.;အရင်: တရုတ်ပြည်က ကုန်တွေလဲ မန္တလေးကို အရင်ရောက်ပါတယ်။;první, jako: Také, zboží z Číny se přiváží (~ "přijíždí") jako první do Mandalaje.;pol. col.

first: comes (as) first;ပထမ: ပထမ ဖြစ်လာသည်။;první: přichází (jako) první;writ.

first: First having turned left, then just turn right, (and) there (you) should find the hotel.;အရင်: ဘယ်ဘက်ကို အရင်ကျွန်းတော့ ညာဘက်ကိုကျွန်း အဲဒီမှာ ဟိုဘယ်တွေ့လိမ့်မယ်။;nejprve: Nejprve zatočte vlevo, a pak zatočte vpravo, (a) tam byste měl vidět (~ "najít") hotel.;imper. fut. col.

first: However, indeed, the turtle has already had arrived first to the goal.;ရှေးဦးစွာ: သို့ရာတွင် လိပ်သည် ပန်းတိုင်သို့ ရှေးဦးစွာ ရောက်နိုင်ပြီး ဖြစ်လေသတည်း။;první, jako: Avšak, vskutku, želva již do cíle dorazila jako první.;writ.

first: The blue car has entered the winning post (~ finishing line);ပထမဆုံး: အပြာရောင်ကား ပထမဆုံးပန်းဝင်ပြီးပြီ။;p.p.;

first: The blue car has entered the winning post (~ finishing line) first.;ပထမဆုံး: အပြာရောင်ကား ပထမဆုံးပန်းဝင်ပြီးပြီ။;první: Modré auto vstoupilo na vítěznou čáru (~ končící čáru);p.p.

first: The man with blue shirt is the first.;ပထမ: အပြာရောင်အင်္ကျီနဲ့

အမျိုးသားက ပထမ;první: Pán v (~ "s") modré košili je první.;col.
 firstborn ("first¹ son⁰");သားဦး;prvorozený ("první¹ syn⁰");n.
 firstly;ပထမအားဖြင့် ° အရင်း;první ° především ("prvně") ° za prvé ("prvně");adj. num. P. pathama (= first) (or) adv.
 firstly ("early (and) first [adv.]);ရှေးဦးစွာ;první ("dříve (a) první [adv.]);adv.
 fish;ငါး(တစ်ကောင်) ° ငါး(တစ်ကောင်);ryba;sg.
 fish and chips;ဖစ်ရှ်အင်ချစ်;ryba s hranolkami;n. E. fish and chips
 fish paste ("flat¹ fish⁰");ငပိ (from ငါးပိ) ° ငါးပိ;rybí pasta ("placatá¹ ryba⁰");n.
 fish sauce ("completely⁰ blue¹ drink²");ငပြာရည်;rybí omáčka (" zcela⁰ modrý¹ nápoj²");n.
 fit;တန်;hodit se k;l
 fit (about a translation, "touch (and) come");ထိရောက်;sedět (CZ col. o překladu "dotýkat-se (a) přicházet");T col.
 fit (to);လိုက်;sedět s (čím, CZ col.);l
 fitting;အတော်;slušící se;adj.
 fitting, be;တင့်;pasující, být;l un.
 five;၅ ° ငါး;pět;num.
 flag;အလံ(တစ်ခု);vlajka;sg. A. alam
 flames, big ("big² blazing¹ fire⁰");မီးတောက်ကြီး;plameny, velké ("velký² planoucí¹ oheň⁰");n.
 flash ("flash⁰ abruptly¹ goes³ bright² {nouner}¹⁰");လက်ခနဲလင်းသွားခြင်း;blesk ("blesk⁰ neočekávaně¹ jde³ zářící² [jmenec¹⁰]");n.
 flash, go ("flash⁰ abruptly¹ goes³ bright²");လက်ခနဲလင်းသွား;blesk, procházet ("blesk⁰ neočekávaně¹ jde³ zářící²");l.
 flashlight ("element (of) fire");ဓာတ်မီး(တစ်လက်);svítilna ("element ohně");sg. P. dhātu (= element)
 flashlight ("fire stick");မီးတုတ်(တစ်ချောင်း);svítilna ("ohnivý klacík");sg.
 flashlight ("fire¹ stick⁰");တုတ်မီး(တစ်ချောင်း);svítilna ("ohnivý¹ klacík⁰");sg. P. dhātu (= element)
 flashlight ("fire³ element² (to) press¹ (in) hand⁰");လက်နှိပ်ဓာတ်မီး(တစ်ခု တစ်လက်);svítilna (do ruky, "element² ohně³ (k) mačkáni¹ (v) ruce⁰");sg. P. dhātu (= element)
 flat ("building room"): The rented flat ("room"), as (it) is in town, (it) is pretty (~ much) noisy.;တိုက်ခန်း: ငှားနေတဲ့တိုက်ခန်းက မြို့ထဲမှာမို့ ဆူညံလှတယ်;;byť ("budovní pokoj"): Ten pronajatý byt, poněvadž je ve městě, je hezky (~ hodně) hlučný.;col.
 flat ("building's room");တိုက်ခန်း(တစ်ခန်း);byť ("pokoj¹ budovy⁰");sg.
 flat (apartment, "house room");အိမ်ခန်း(တစ်ခန်း);byť ("domovní pokoj");sg.
 flat, be;ပြား;plochý, být;l
 flat: (I) stayed with my girlfriend in the flat rented by me.;တိုက်ခန်း: ကျွန်တော် ငှားထားသောတိုက်ခန်းတွင် ရည်းစားနှင့် နေခဲ့တယ်;;byť: Žil jsem se svou přítelkyní v bytě, který jsem si pronajal.;p.s.
 flatten;ပေ;urovnat ° uhladit;T
 flatter;မြှောက် ° မျှောက် (WS. from မြှောက်);lichotit;l col. WS. (or) l col.

flatter (fawningly, "do¹ fawningly⁰");ခယယလည် °
 ခယယလည်;lichotit (podlézavě, "dělat¹ podlézavě⁰");T
 flatter: Don't flatter (her), her boyfriend may beat (you).;မြှောက်: မြှောက်မနေနဲ့ သူရည်းစား(က) ရိုက်လိမ့်မယ်;;lichotit: Nelichot' jí, (nebo) by (tě) její přítel mohl zbít.;jk.
 flaw;အမျက်;závada;n.
 flight plan ("air⁰ vehicle's¹ plan² board³");လေယာဉ်ခရီးစဉ်ဘုတ်;letový řád ("tabule³ (s) plánem² vzduchových¹ vozidel⁰");n. E. board
 flight plan: On the big flight plan ("board") there is information about departures of planes (~ "planes which will depart").;လေယာဉ်ခရီးစဉ်ဘုတ်: လေယာဉ်ခရီးစဉ်ဘုတ်ကြီးပေါ်မှာ ထွက်ခွာဖူးလေယာဉ် (အကြောင်း) သတင်း(တွေ)ရှိတယ်;;letový řád: Na velké ("tabuli") letového řádu jsou informace o odletech letadel (~ "letadlech, která odletí");.
 flight ticket ("air vehicle hand sign");လေယာဉ်လက်မှတ်(တစ်စောင်);letenka ("vzduchového vozidla ruční znamení");sg.
 flight ticket ("air vehicle's hand sign");လေယာဉ်လက်မှတ်(တစ်စောင်);letenka ("ruční² znamení³ vzdušného⁰ vozidla¹");sg.
 float (flat vehicle): Floats come on these stages ("to the place where are the stages").;အလှပြကား: အလှပြကားတွေက စင်ရီတဲနရာကို လာကြပါတယ်;;vozy, ploché: Ploché vozy přijdou na tato pódia ("na místo, kde jsou pódia").;pol.
 float, ornamental (flat vehicle, "vehicle² showing¹ beauty⁰");အလှပြကား(တစ်စီး);vůz, ozdobný ("vozidlo² ukazující¹ krásu⁰");sg.
 floor ("floor's flat-surface", "rough surface");ကြမ်းပြင်;podlaha ("rovný-povrch⁰ podlahy¹", "hrubý povrch");n.
 floor (storey);လွှာ(တစ်ခု);podlaží (patro);sg.
 floor (storey): the man is in the fifth floor;လွှာ: အမျိုးသားက ငါးလွှာမှာ;patro (podlaží): (ten) pán je v pátém patře;
 floor, lower ("level¹ down⁰");အောက်ထပ်;patro, nižší ("stupeň¹ dole⁰");n.
 floor, lower: A school-teacher lives (alone) in the lower floor.;အောက်ထပ်: အောက်ထပ်မှာ ကျောင်းဆရာတစ်ယောက် နေပါတယ်;;patro, nižší: Učitel ("školní") bydlí (sám) v nižším patře.;pol.
 floor, upper ("level¹ up⁰");အပေါ်ထပ်;patro, vyšší ("stupeň¹ nahore⁰");n.
 floor, upper: I live on the upper floor.;အပေါ်ထပ်: ကျွန်တော်က အပေါ်ထပ်မှာ နေပါတယ်;;patro, vyšší: Bydlím ve vyšším patře.;pol. um.
 flour ("flour powder");လှူမှုန့်;mouka ("moučný prášek");n.
 flour (salt, pepper etc.);ဖြူး;nasypat (sůl, pepř atd.);T
 flour (sugar etc., "put");ထည့်;nasypat (cukr atd., "vložit");T
 flourish ("be-alive (and) thrive");ရှင်သန်;kvést ("být-naživu (a) vzkvétat");T
 flourish ("be-prosperous (and) spread");စည်ကား;vzkvétat ("být-úspěšný (a) rozšiřovat-se");T
 flourish: Therefore, nowadays Mandalay is flourishing more than before.;စည်ကား: ဒါကြောင့် အခုခေါ်မှာ မန္တလေးဟာ အရင်ကထက်ပိုပြီး စည်ကားနေပါတယ်;;vzkvétat: Proto dnes

Mandalaj vzkvétá více než dřív.;cont. pol.

flower;ပန်း(တစ်ပွင့်);květina;sg.

flower ("flower (to) blossom");ပန်းပွင့်(တစ်ပွင့်);květina ("květina kvést");sg.

flower ("flower column");ပန်းပင်(တစ်ပင်);květina ("květinový sloup");sg.

flower ("flower, flower");ပန်းပွင့်(တစ်ပွင့်);květina ("květina, květina");sg.

flower (plant);အပင်(တစ်ပင်);květina (rostlina);sg.

flower of;ပန်း;květina (čeho);suff. n.

flower: If many flowers become colorful (and) adequate, the spring has come.;ပန်း: ပန်းများအရောင်အသွေးစုံလင်လာလျှင် နွေရာသီရောက်ပြီ;květina: Pokud se ("stalo") mnoho květin barevnými (a) přiměřenými, přišlo jaro.;p.p.

flower: The flower is of yellow ("color") and orange color.;ပန်းပွင့်: ပန်းပွင့်က အဝါရောင်နဲ့ လိမ္မော်ရောင်;květina: (Ta) květina je žluté ("barvy") a oranžové barvy.;

flowers: Because it is raining, flowers are ("being") wet.;ပန်းပွင့်: မိုးရွာနေလို့ ပန်းပွင့်(တွေ မိုး)စိုနေတယ်;květiny: Poněvadž prší, květiny jsou mokré.;cont.

fluent (superb): (Your) Burmese ("language speaking") is just superb (~ "fluent")!;မွတ်: ဗမာစကားပြောတာတော့ မွတ်နေတာပဲ;plynulý (skvělý): (Tvoje) Barmština (~ "mluvení Barmským jazykem") je prostě skvělé (~ "plynulé")!;cont.

fluent in speaking, be;မွတ်;plynule mluvit;l

fluid;အရည် ° ရည်;kapalný ° kapalina;n.

fly;ယင်ကောင်(တစ်ကောင်) ° ယင်(တစ်ကောင်) ° ပျံ;létat ° moucha;T (or) sg.

fly ("fly (and) hover (over)");ပျံသန်း;létat ("létat (a) vznášet se (nad)");T

fly ("fly (and) hover-over");ပျံသန်း;létat ("létat (a) vznášet-se");T

fly ("fly body");ယင်ကောင်(တစ်ကောင်);moucha ("muší tělo");sg.

fly: a flying airplane;ပျံသန်း: ပျံသန်းနေသော လေယာဉ်ပျံတစ်စီး;létat: létající letadlo;sg.

fly: A plane is flying in the sky.;ပျံ: ကောင်းကင်မှာ လေယာဉ်ပျံတစ်စီး ပျံနေတယ်;létat: Letado létá v nebi.;cont.

fly: Fly is resting.;ယင်ကောင်: ယင်ကောင်နားနေတယ်;moucha: Moucha odpočívá.;cont.

focus (also one's mind, "rotate" ahead°);ဦးတည်;zaměřit (také vlastní mysl, "otáčet" dopředu°);T

focus (mind, "immerse, submerge (and) put");နှစ်မြှုပ်ထား;směřovat (mysl, "potopit, ponořit (a) uložit");T fog;မြူ;mlha;n.

foggy, be;မြူဆိုင်း ° ဆိုင်း;မြူ;mlhavo, být;l

foggy, be: Because it's foggy, cars must go (~ "drive") slowly.;မြူဆိုင်း: မြူဆိုင်းနေလို့ ကားတွေကို ဖြေးဖြေးမောင်းရတယ် ° ဆိုင်း: မြူ: မြူဆိုင်းနေလို့ ကားတွေကို ဖြေးဖြေးမောင်းရတယ်;mlhavo, být: Protože je mlha, auta musí jet (~ "řídit") pomalu.;

fold (a paper etc., "knock");ခေါက်;přeložit (papír atd., "klepat");T

follow;လိုက် ° လိုက်လံ;následovat;T

follow ("follow (and) listen");လိုက်နာ;následovat ("následovat (a) poslouchat");T

follow (a religion, "rely-on" (and) conceal°);ကိုးကွယ်;násldovat (náboženství, "spoléhat-se" (a) skryvat-se-za°);sg.

follow (a religion): And what religion did (you) follow before?;ကိုးကွယ်: အရင်ကတည်းကော

ဘာဘာသာကိုးကွယ်လဲ; následovat (náboženství): A jaké náboženství jsi následoval dříve?;inter. col.

follow (rules);စောင့်;následovat (pravidla);T

follow or not;လိုက်မလိုက်;následovat nebo ne;v.

follow: (I) cannot follow.;လိုက်နာ: မလိုက်နာနိုင်ဘူး; následovat: Nemohu následovat.;

following (next);နောက်;následující ° následující (další);prep. (or) adj.

following after ("behind" finishing°);ပြီးနောက်;následující po ("za" skoncením°);prep.

following, be ("included" under°);အောက်ပါ;následující, být ("obsažená" dole°);l

following: following words;အောက်ပါ: အောက်ပါ စကားလုံးတွေ;následující ("obsažená" dole°): následující slova;pl. fond of, be ("like (and) descend");နှစ်သက်;rád, mít ("mít-rád (a) scházet-dolů");T

fond of, be ("love (and) like");ခင်မင်;zamilovaný do, být ("milovat (a) mít-rád") ° spřízněný s ("milovat (a) mít-rád");T

fond of, be: (I) happened to be immeasurably, warmly, fond of the novice-monk.;ခင်မင်: ကိုရင် အတိုင်းမသိ လိုက်လံစွာ ခင်မင်မိပါတယ်;spřízněný, být: Stalo se, že (jsem) nezměrně, vroucně spřízněný s (tím) novicem (mnichem).;pol.

font (for typing);ဖောင့်;font (pro psaní na počítači);n. E. font

food;မုန့်(တစ်ခု);jídlo;sg.

food ("eating (and) eating");အစားအစာ;jídlo ("jezení (a) jezení");n.

food (and) drink;စားသောက်;jídlo (a) pití;n.

food (and) drink ("eating (and) drinking");စားသောက်ဖွယ်ရာ;n. writ.;

food (and) drink ("eating (and) drinking"): He gave (~ "will give") food (and) drink to the people by (his) right hand.;စားသောက်ဖွယ်ရာ: တိုင်းသူပြည်သားများအား ညာလက်ဖြင့် စားသောက်ဖွယ်ရာများပေးမည်;lídlo (a) pití ("jezení (a) pití"): Dával (~ "dá") lidem jídlo a pití (svou) pravou rukou.;fut. & p.s. writ.

food (for monks);ဆွမ်း;potrava (pro mnichy);n.

food (for monks): After 10pm (I) do not eat (any) meal.;ဆွမ်း: မနက် ၁၀နာရီ ကျော်ရင် ဆွမ်းမစားတော့ဘူး;jídlo (pro mnichy): Po desáté polední už nejím. ("Ráno, když přejde desátá hodina, už nejím jídlo.");n.

food (offered for monks, "hard (and) non-homogenous food");ခဲဖွယ်သောဇဉ်;jídl (nabídnuté mnichům, "tvrdé (a) nestejnorodé jídlo");n. mn. P. bhojana (= food)

food (other than rice, cereals or meat, "hard (and) non-homogenous");ခဲဖွယ်;jídlo (jiné než rýže, obilniny nebo maso, "tvrdé (a) nestejnorodé");n. mn.

food and drink ("eating, drinking");အစားအသောက်;jídlo a pití ("jezení (a) pití");n.

food: How long time does it take to cook this food?;အစားစာ: ဒီ အစားစာကို ချက်ဖို့ အချိန်ဘယ်လောက်ကြာပါသလဲ;jídlo: Jak dlouho trvá uvařit tohle jídlo?;inter. pol.

food: Sir, do (you) like the local food (~ "food from here")?;အစားအစာ: ရင် ဒီက အစားအစာကို ကြိုက်လား;jídlo: Pane,

máte rád zdejší jídlo (~ "jídlo odsud")?;inter.
 foolish, be;ရူး;šílený, být;I
 foot ("leg (and) sole");ခြေဖဝါး(တစ်ဖက်);noha (od kotníku dolů,
 "noha (a) chodidlo");sg.
 foot (leg (and) sole);ခြေဖဝါး(တစ်ဖက် တစ်ဖက်);noha (od kotníku
 dolů, "noha (a) pata");sg. (pair, one)
 football dress ("shirt" (for) kicking'
 ball");ဘောလုံးကန်အင်္ကျီ(တစ်ထည်);fotbalový dres ("košile" (na)
 kopání' míče");sg.
 football dress: (He) wears a blue football
 dress.;ဘောလုံးကန်အင်္ကျီ: အပြာရောင်ဘောလုံးကန်အင်္ကျီ
 ဝတ်ထားတယ်။;fotbalový dres: Nosí modrý fotbalový dres.;
 football, game of ("event" (of) round'
 ball");ဘောလုံးပွဲ(တစ်ပွဲ);fotbalu, hra ("událost' kulatého' míče") °
 kopané, hra ("událost' kulatého' míče");sg.
 footballer ("proficient" (in)
 ball");ဘောလုံးသမား(တစ်ယောက်);brankář ("zdatný' (v) míči");sg.
 footballer ("proficient" (in)
 football");ဘောလုံးသမား(တစ်ယောက်);fotbalista ("zdatný' (ve)
 fotbalu");sg.
 footballer: This person is a footballer.;ဘောလုံးသမား: ဒီလူက
 ဘောလုံးသမားတစ်ယောက် ဖြစ်တယ်။;fotbalista: Tento člověk je
 fotbalista.;
 footnote ("note" (at) foot' below°
 {nouner}³");အောက်ခြေမှတ်ချက်;poznámka pod čarou ("poznámka²
 (u) nohy' dole° {jmenec}³");n.
 for;ထံ ° အနေနှင့် ° ထို့ ° အနေနှင့် ° စရာ ° ဟန်;k ° pro;suff. prep. (or)
 prep. (or) suff. writ. (or) suff. prep. writ. (or) suff. (or) prep. writ.
 for (~ "duty"): What have you come to Burma ("country") for
 (~ to do)?;ကိစ္စ: ဗမာပြည် ဘာကိစ္စနဲ့ လာသလဲ။;kvůli (~
 "povinnost"): Kvůli čemu jsi přijel do Barmy ("země")?;inter.
 for (~ "with"): How much (do you) sell this for (~ "with")?;နဲ့: ဒါ
 ဘယ်လောက်နဲ့ ရောင်းသလဲ။;za (~ "s"): Za kolik (~ "s kolika")
 tohle prodáváte?;inter. col.
 for (followed by verb);ဖို့ ° ဖို့အတွက်;aby (následováno slovesem)
 ° kvůli (následováno slovesem) ° za (následováno
 slovesem);suff.
 for (follows after a v.);အောင်;pro (následuje za slovesem);suff.
 adv.
 for (for the sake of);အတွက်;pro (za účelem);prep.
 for (on behalf of): Therefore, there are many works that one
 gets done by (~ "that are done for another and taken")
 another.;ကိုယ်စား: ဒါကြောင့် တစ်(စ်)ဦးကိုယ်စားတစ်(စ်)ဦးက
 လုပ်ပေးရတာတွေ အများကြီးပါ။;pro: Proto je mnoho prací, které si
 jeden nechá udělat od druhého (~ "které jsou udělány pro
 druhého a přijaty");pol.
 for (so as to, followed by a verb);ရန်;aby;conj.
 for (sth. or sb.);ကိုယ်စား;za (něco či někoho) ° pro (něco či
 někoho);suff. prep.
 for (with the purpose of, added to verbs);စရာ;pro (za účelem,
 přidává se ke slovesům) ° k (pro, za účelem, přidává se ke
 slovesům);suff.
 for example ("by² state¹ (of) proof");သာကောအနေဖြင့်;například
 ("stavem¹ důkazu");instr. P. sādha (= proof)

For God's sake! ("great² little¹ elder-
 sister");အမလေးတော်;Proboha! ("ohromná² malá¹ starší-
 sestra");interj. col.
 for instance;ဥပမာအနေနှင့် ° ဥပမာအားဖြင့် ° ဥပမာအနေနှင့်;příklad,
 na ° na příklad;adv. P. upamā (= example) (or) adv. writ. P.
 upamā (= example)
 for nothing;အလကား;pro nic;adv.
 for now;အခုလို့;ted' ("na ted");conj. col.
 for now: Thanks for reminding (me) ("for now").;အခုလို့: ကျေးဇူးပါ
 အခုလို သတိပေးတဲ့အတွက်။;ted' ("na ted"): Děkuji za upozornění
 ("(na) ted").;col. pol.
 for oneself;ရ ° ကိုယ့်အတွက်;pro sebe ° si (sobě);acc. (or) pron.
 dat.
 for oneself (in one's mind, e.g. recite something in one's mind,
 without pronouncing or making a sound);စိတ်ထဲမှာ;pro sebe (ve
 vlastní mysli, např. recitovat něco ve vlastní mysli, bez
 vyslovování či dělání zvuků);adv.
 for oneself: I read an article ("for myself") yesterday.;ရ:
 ကျွန်တော် မနေ့က ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ဖတ်ရတယ်။;si: Včera jsem si
 četl jeden článek.;
 for oneself: It is said, that the villagers ("male villagers (and)
 female villagers") asked him ("for themselves") when they didn't
 know (~ "when they had sth. unknown").;ရ: ရွာသူရွာသားတွေ
 မသိတာရှိတဲ့အခါ သူ့ကို မေးကြရတယ်။;se: Říká se, že vesničané
 ("vesničané (a) vesničanky") se ho ptali když ("měli něco, co")
 nevěděli.;
 for real;ရဲ့;skutečně;suff. adv.
 for real: Are (you) happy ("for real")?;ရဲ့: ပျော်ရဲ့လား။;skutečně: Jsi
 skutečně šťastný?;inter.
 for sure;ပေါ့ ° ရဲ့ ° သေချာပေါက် ° သေချာပေါက် °
 အသေအချာ;samozřejmě ° opravdu ° tedy (jistě) ° určitě;adv. (or)
 adv. col. (or) suff. adv. (or) suff. inter.
 for sure ("really clean (and) tested");အကယ်စင်စစ်;jistě ("vskutku
 čistý (a) prozkoušený");conj.
 for sure ("stability (and) spinning");အသေအချာ;jistě ("ke
 skutečnosti, "stability (and) spinning");adv
 for sure ("to reality");တကယ်တော့;jistě ("ke skutečnosti");adv.
 for sure, be: The king was, for sure, very pleased with Nga
 Nyo.;ပေါ့: ဘုရင်က ငည့်ကို သိပ်သဘောကျတာပေါ့။;tedy: Král byl
 tedy s Ňa Ňo velice spokojený.;
 for sure: (At) want time do (you) want (me) to come for
 sure?;ခွဲ: ဘယ်အချိန်လာခွဲစချင်သလဲ။;opravdu: V kolik hodin
 chcete, abych opravdu přijel?;inter. col.
 for sure: Are (you) healthy, for sure?;ရဲ့;
 ခင်ဗျားမာပါရဲ့လား။;skutečně: Jsi skutečně zdravý?;inter.
 for sure: How are you? ("Are (you) healthy, for sure?");ရဲ့;
 နေကောင်းရဲ့လား။;určitě: Jak se máš? ("Jsi určitě zdravý?");inter.
 for sure: That's for sure! ("just surely");အသေအချာ:
 အသေအချာပဲ။;samozřejmě: Samozřejmě! ("prostě jistě");col.
 for sure: Think (it) over. ("Think for sure, please.");သေချာ:
 သေချာစဉ်းစားပါဦး။;pro jistotu: Rozmysli si to. ("Mysli najisto,
 prosím.");imper. pol.
 for the time being;လောလောဆယ်;co se týče ted' ° touhle
 dobou;adv.

for the time being: Because for the time being (I) have arrived and stay in the refugee camp.;လောလောဆယ်: ကျွန်မ လောလောဆယ် ဒုက္ခသည်စခန်းထဲ ရောက်နေလို့ပါ။;toughle dobou: Protože toughle dobou jsem přijela a žiji v uprchlickém táboře.;pol. uw.	foreigner ("person ² (of) different ¹ country ⁰ ");နိုင်ငံခြားသား(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး၊ တစ်ပါး);cizinec ("osoba ² (z) jiné ¹ země ² ");sg. (mn.)
for: ("Young man") Ten doesn't have a book for reading.;စရာ: မောင်တင်မှာ ဖတ်စရာစာအုပ် မရှိပါဘူး။;na: ("Mladý pán") Ten nemá knihu na čtení.;pol.	foreigner ("person ² (of) different ⁰ country ¹ ");အခြားနိုင်ငံသား(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး၊ တစ်ပါး);cizinec ("osoba ² (z) jiné ⁰ země ¹ ");sg. (mn.)
for: (It) is good for health.;အတွက်: ကျန်းမာရေးအတွက်ကောင်းတယ်။;pro: Je to dobré pro zdraví.;	foreigner ("person ² (of) other ¹ country ⁰ ");နိုင်ငံခြားသား(တစ်ယောက်);cizinec (z cizí země, "osoba ² jiné ¹ země ⁰ ");sg.
for: a grammatical word made for all those words;ကိုယ်စား: အဲဒီစကားလုံးတွေ အားလုံးကို ကိုယ်စားပြုတဲ့ သဒ္ဒါဆိုင်ရာ စကားလုံး;pro: gramatický název (~ "slovo") vytvořený pro všechna ta slova;	foreigner (native of other administrative-unit);အခြားတိုင်းရင်းသား(တစ်ယောက်);cizinec (rodilý jiné správní-oblasti);sg.
for: As it has come time for returning to work;အတွက်: အလုပ် ပြန်ချိန်ရောက်ပြီ ဖြစ်တဲ့အတွက်;značí účel: Poněvadž nastal čas vrátit se k práci;	foreigner: Foreigners sometimes group against the native people.;အခြားနိုင်ငံသား: အခြားနိုင်ငံသားများတစ်ခါတစ်ရံ ဒေသတွင်းနိုင်ငံသားများနှင့်ရင်ဆိုင် စုဝေးတယ်။ (~ တစ်ခါတစ်ရံ အခြားနိုင်ငံသားများက နိုင်ငံသားများကို ဆန့်ကျင်ပြီး စုဝေးကြတယ်။);cizinec: Někdy se cizinci sdružují proti rodilým.;
for: book for reading;စရာ: ဖတ်စရာ စာအုပ်;na: kniha na čtení;n.	foreigner: several foreigners;နိုင်ငံခြားသား: နိုင်ငံခြားသားအချို့;cizinec: několik cizinců;
for: For great enemy, Kounng Baung attended on the town Shwe Bo of five-names, destroying the danger.;အောင်: ရန်ကြီးအောင် ကုန်းဘောင်ခံ၊ ငါးမည်ရ ပြည်ရွှေဘို၊ ဘေးရန်က ပြို။;kvůli: Kvůli velkému nepříteli, Koun Baun se staral o město Šve Bo pěti jmen, a zničil nebezpečí.;sng.	foreman ("carries ¹ head ⁰ ");ခေါင်းဆောင်(တစ်ဦး၊ တစ်ပါး);předák ("nosí ¹ hlavu ⁰ ");sg. (mn.)
for: I will pay the money for you.;ဖို: ခင်ဗျားဖို့ ယိုက်ဆံ ကျွန်တော် ပေးမယ်။;pro: Zaplatím pro tebe (ty) peníze.;fut. um.	foremost, be ("visible (and) rare the-most");အထင်ရှားဆုံး;nejlepší, být ("viditelný (a) vzácný");l
for: one for another;ကိုယ်စား: တဦးကိုယ်စားတဦးက;pro: jeden druhému;	forest ("wooden forest");သစ်တော(တစ်တော);les ("dřevěný les");sg.
for: This is book for me.;ဖို: ဒါ ကျွန်တော်ဖို့ စာအုပ်။;pro: To je kniha pro mě.;um.	forest: Man and woman are in the forest.;သစ်တော: အမျိုးသား နှင့် အမျိုးသမီး သစ်တောထဲမှာ ရှိကြပါတယ်။;les: Muž a žena jsou v lese.;pol.
for: Ven. Janinda is waiting for them.;ကို: ဦးဇနိန္ဒက သူတို့ကို စောင့်နေတာ။;na: Ct. Džaninda na ně čeká.;	forest: The forest is colorful.;သစ်တော: သစ်တောက အရောင်စုံတယ်။;les: Les je barevný.;
for: What have you come to Burma for (~ "to do")?;ဖို: ဗမာပြည် ဘာလုပ်ဖို့ လာသလဲ;kvůli: Kvůli čemu jsi přijel do Barmy? ("Pro jakou práci (jsi) přijel do Barmy?");inter.	forever;ထာဝရ;navždy;adv. P. thāvara (= eternal)
force (of people, "group ² (of) strength ⁰ (and) power ¹ ");အင်အားစု;síla (skupina lidí, "skupina ² síly ⁰ (a) moci ¹ ");n.	forever ("while ¹ (being) forever ⁰ ");ထာဝစဉ်;navždy ("během ¹ věčnosti ⁰ ");adj. P. thāvara (= eternal)
force to: Hanthāwadi troops, who seized Inwa, in order to force the villages of northern region to make oath (of royalty) they arrived to Mushopho village where (they) had to arrive (for it).;ခိုင်း: အင်းဝကို သိမ်းပိုက်ပြီးသောဟံသာဝတီတပ်များသည် မြောက်ဘက်တလွှားကျွေးရွာများကို သစ္စာခံခိုင်းရန် လာကြရာ မုဆိုးဖိုရွာသို့ ရောက်ရှိလာသည်။;přinutit k: Vojska Hentávadí, která obsadili Envu, aby přinutili vesnice v severní oblasti k učinění přísaze (v jejich prospěch), přijeli do Mushópho vesnice (kam) pro to měli přijet.;p.s. writ.	forget;မေ့;zapomenout;l (or) T
forehead ("dull swelling");နဖူး;čelo ("tupá otekliná");n.	forget ("forget (and) diminish");မေ့လျော့;zapomínat ("zapomenout (a) ubývat");l
foreign origin, of (especially Indian);ကုလား;cizího původu (zejména indický);l	forget: Also, don't forget a handkerchief.;မေ့: လက်ကိုင်ပဝါလဲ မမေ့နဲ့။;zapomenout (si): Nezapomeň si i kapesník.;pol.
foreign, be ("devoid-of ¹ (our) country ⁰ ");ပြည်ပ;zahraniční, být ("postrádající ¹ (naši) zemi ⁰ ");	forget: As I haven't been writing for a very long time, (I) have forgotten a lot.;မေ့: ကျွန်တော် အချိန်အကြာကြီးမရေးဖြစ်တာကြောင့် အများကြီးမေ့သွားတယ်။ (~ ကျွန်တော် မရေးတာကြာလို့ တော်တော်မေ့သွားပြီ။);zapomenout: Poněvadž jsem velmi dlouho nepsal, hodně jsem zapoměl.;p.p. um.
foreigner ("one ¹ (of) administrative-unit ⁰ , person ³ ");တိုင်းတစ်ပါးသား(တစ်ယောက်);cizinec ("někdo ¹ (ze) správní-oblasti ⁰ , osoba ³ ");sg.	forget: Because I forgot.;မေ့: ကျွန်တော် မေ့သွားလို့ပါ။;zapomenout: Protože jsem zapoměl.;pol.
foreigner ("one ¹ (of) administrative-unit ⁰ ");တိုင်းတစ်ပါး(တစ်ယောက်) ° တိုင်တပါး(တစ်ယောက်) (WS. from တိုင်းတစ်ပါး);cizinec ("někdo ¹ (ze) správní-oblasti ⁰ ");sg. WS. (or) sg.	forget: But never forget one thing.;မေ့: တစ်ခုကိုတော့ ဘယ်တော့မှ မမေ့ပါနဲ့။;zapomenout: Ale jednu věc nikdy nezapomeň.;pol.
	forget: It is not proper to forget National Day as the effect of patriotic awakening.;မေ့: မျိုးချစ်စိတ်နိုးကြားစေခဲ့သော အမျိုးသားနေ့ကို မမေ့သင့်ပါ။;zapomenout: Není správné zapomínat na Národní Den jakožto následek vlasteneckého probuzení.;pol.
	forgive ("allow (and) set free");ခွင့်လွှတ် ° ခွင့်လွှတ် (from ခွင့်လွှတ်);prominout ("svolit (a) uvolnit");T
	forgive: Forgive (me), teacher.;ခွင့်လွှတ်: ခွင့်လွှတ်ပါ

ဆရာ။;odpustit: Odpust'te (mi), učiteli.;imper. pol.
fork;ခရင်း(တစ်ခု တစ်ချောင်း);vidlička;sg.
form;ပုံ(တစ်ခု) ° တန်း(တစ်ခု) ° အသွင်(တစ်ခု) ° ဖွဲ့;forma ° podoba °
utvořit;T (or) sg.
form ("standard' form");ပုံ(တစ်ခု);podoba ("standardní
podoba");sg.
form ("unite (and) bind");ဖွဲ့စည်း;zformovat ("sjednotit (a)
svázat");T
form (a group etc.);ဖွဲ့;utvořit (skupinu atd.);T
form (appearance);သွင်(တစ်ခု);forma (podoba);sg.
form (matter);တတ်;podoba (hmota);n. P. dhātu (= element)
form (union, "organize (and) line-up");ဖွဲ့စည်း;utvořit sdružení
("zorganizovat (a) seřadit");T
form: (I) also transform (it) to the form of essay.;သွင်:
အလုပ်ပုံကို ပြောင်းလဲတယ်။;forma: Také (to) přeměním do formy
eseje.;col.
form: (I) stay in the position looking like English letter ("form
(of)") 'L';ပုံ: အင်္ဂလိပ် အက္ခရာ L ပုံလို မြင်ရသည့် ထိုင်ပုံတွင်
နေပါတယ်။ (~ အင်္ဂလိပ် အက္ခရာ L ပုံအတိုင်း ထိုင်နေပါတယ်။);tvar:
Zůstávám v pozici vypadající jako ("tvar (který má)") anglické
písmeno 'L'.;pol.
form: The form of the green ("object") and red object is not
same.;ပုံ: အစိမ်းရောင်ပစ္စည်းနဲ့ အနီရောင်ပစ္စည်း
ပုံမတူကြဘူး;podoba: Podoba zeleného ("předmětu") a
červeného předmětu není stejná.;
formal, be ("be' well-magnificent");တမ်းတန်းဖြစ်;formální, být
("být' dobře-skvělý");I
former (primary, "ancient (and) first");ရှေးဦး;tehdejší (prvotní,
"starodávny (a) první");adj.
former, be ("early (and) first");ရှေးဦး;předchozí, být ("dříve (a)
první");I
former, the most;အရင်းဆုံး;především, nejvíce;adv.
formerly;အရင်;dříve;adv.
formerly ("early (and) first {adv.}");ရှေးဦးစွာ;dříve ("dříve (a) první
{adv.}");adv.
formerly, long ago, ("before²before¹ arrival³ (of) present⁰
time¹");ခလက်ရီ အချိန်မတိုင်ခင် (အများကြီး);kdysi dávno
("před²před¹o příchodem³ přítomného⁰ času¹");adv.
formulate (a thought, "compose¹ in-row");စီကုံး;formulovat
(myšlenku, "sepisovat¹ do-řady");T
forsake;ခွာ ° စွန့်;zanechat (co) ° zanechat (opustit);T
forsake ("abandon (and) free");စွန့်လွှတ်;zanechat ("opustit (a)
uvolnit");T
forsake ("abandon (and) pull-away");စွန့်ခွာ;zanechat ("opustit (a)
odstrčit");T
forsake ("leave-behind (and) fix");ချန်ထား;opustit ("zanechat (a)
upevnit");T
forsake ("reject (and) leave");ပယ်ခွာ;vzdát se ("odmítnout (a)
odejít");T
forsake ("struggle (and) leave");ရန်ထွက်;zanechat ("bojovat (a)
odejít");T
forsake (also about renunciation, "refuse (and)
reject");စွန့်ပယ်;zanechat (také o odřeknutí nebo odchodu do
mnišského řádu, "odmítnout (a) odmítnout");T

fort (made) by palm trunks ("fortification² round¹ (by)
palms⁰");တန်းလုံးတင်(တစ်တင်);opevnění z palmových kmenů
("opevnění² kulaté¹ palmami⁰");sg.
fortunate, be ("good¹ kamma⁰");တံကောင်း;štěstí, mít ("dobrá¹
kamma⁰");I P. kamma (= intentionally-done-action)
forward;ရှေ့;vpřed;adv.
found (~ "build"): They founded (~ "built") national college (a)
national (primary) schools.;တည်ထောင်: အမျိုးသားကောလိပ်နှင့်
အမျိုးသားကျောင်းများကို တည်ထောင်ကြပါသည်။;založit (~
"postavit"): Založili (~ "postavili") národní střední školu (a)
národní (základní) školy.;writ. pol. pl.
found ("build (and) set-up");တည်ထောင်;založit ("postavit (a)
ustavit");T
found ("erect (and) set-up");ထူထောင်;založit (organizaci atd.,
"postavit (a) ustavit");T
found ("start (and) found");စတင်တည်ထောင်;založit ("započít (a)
založit");T
found (a group etc.);ဖွဲ့;založit (skupinu atd.);T
found (an association, "form (and) tie-up");ဖွဲ့စည်း;založit
(sdružení, "zformovat (a) svázat");T
found (an association): association founded for ("carrying-out")
the benefit of animals;ဆောင်ရွက်: တိရိစ္ဆာန်များအရေးဆောင်ရွက်ရန်
ဖွဲ့စည်းထားသည့် အသင်း;založit (sdružení): sdružení založené pro
podporu zvířat (~ "pro vykonávání přínosu zvířatům");writ.
found: association founded for ("carrying-out") the benefit of
animals;ဖွဲ့စည်း: တိရိစ္ဆာန်များအရေးဆောင်ရွက်ရန် ဖွဲ့စည်းထားသည့်
အသင်း;založit: sdružení založené pro podporu zvířat (~ "pro
vykonávání přínosu zvířatům");writ.
found: It is said, that one golden statu, indeed, was found.;တွေ့:
ရွှေရုပ်တု တကယ် တွေ့သတဲ့။;nalezený: Říká se, že jedna zlatá
socha byla vskutku nalezena.;
found: U Aung Zeyya, having accepted the title Alaung Min
Taya (~ "future king (of) law") (and) started (and) founded the
dynasty Kounbaun.;တည်တောင်: ဦးအောင်ဇေယျသည်
အလောင်းမင်းတရားဘွဲ့ကို ခံယူကာ ကုန်းဘောင်မင်းဆက်ကို
စတင်တည်ထောင်သည်။;založit: U Aun Zeyya, po přijetí titulu
Alaun Men Dayá (~ "budoucí král zákona") (a) započal (a)
založil dynastii Kounbaun.;writ.
foundation;အသင်း;nadace;n.
foundation (basis, "taking¹ base⁰");အခြေခံ;základ ("brání¹
základu⁰");n.
fountain pen;ဖောင်တီန့်(တစ်ချောင်း);plnicí pero;sg. E. fountain
four;၄ ° လေး;čtyři;num.
fourth;စတုတ္ထ;čtvrtý;num. P. catuttha (= fourth)
fracture (bone of leg etc.);ကျိုး;zlomit si (nohu atd.);I
fragrant, be;သင်း;voňavý, být;I un.
France (country);ပြင်သစ်(နိုင်ငံ);Francie (země);name
free (about price): This book is ("just") for free.;အလကား: ဒီ
စာအုပ်က အလကားပဲ။;zadarmo: Tato kniha je ("jen") zdarma.;col.
free (not busy): Today (you) are free, aren't (you)?;အား: ဒီနေ့
အားတယ် နော်။;volno, mít: Dnes (máš) volno, ne?;inter.
free at, be (to take);ရ၊ -ခဏ်း;volný v, být (k brání);I
free from, be;တင်း;volný z, být;I
free space ("free¹ space⁰");နေရာလွတ်;volné místo ("volné¹

místo°);n.

free, be;အား ° ကင်း ° လွတ်;volný, být ° prostý (čeho), být;l

free, be (also about a room in a hotel, "can' (be) taken°");ရနိုင်;volný, být (také o pokoji v hotelu, "může' (být) brát°");l

free, be (not busy);အား;volno, mít (nebýt zaneprázdněný) ° čas, mít (nebýt zaneprázdněný);l

free, be (not fettered);ကျွတ်;volný, být (neomezený);l

free, be not ("lot-of' work°");အလုပ်များ;volno, nemít ("spousta' práce°");l

free, for ("payment-free");အခမဲ့;zdarma ("bez'platný°");adv.

free, for (about price);အလကား;zdarma (o ceně);adv.

free, get: Animals means (they) get free when killed by people, friend.;ကျွတ်: တိရစ္ဆာန်ဆိုတာ လူချွတ်မှ ကျွတ်တာ ကွဲ;vysvobodit: Zvířata znamená, že jsou vysvobozena když (je) lidé zabijí, přáteli.;col.

free, set;လွတ်;vypustit;T

free: (I) will be free every Monday.;အား: တနင်္လာနေ့တိုင်း အားပါမယ်;volno, mít: Budu mít volno každé pondělí.;fut. pol.

free: Aren't (you) free?;အား: မအားဘူးလား;čas ("volný"): Nemáš čas? ("Nejsi volný?");inter.

free: I am free from four o'clock.;အား: လေးနာရီကစပြီး ကျွန်တော် အားပါတယ်;volný: Jsem volný od čtyř hodin.;pol. um.

free: I am not free, indeed.;အား: ငါမအားလို့;volný: Vskutku, nemám volno.;col.

free: I will not come because I am not free.;အား: မအားလို့ ကျွန်တော် မသွားပါဘူး;volno: Nepřijdu protože nemám volno.;pol. um.

free: There are free rooms available in the hotel.;လွတ်: ဟိုတယ်မှာ အခန်းလွတ် ရနိုင်တယ်;volný: V hotelu jsou ("dostupné") prázdné pokoje.;

free: When (I) am free (and we) meet (by chance), (we) will talk.;အား: အားတဲ့အချိန် နဲ့ကြုံရင် ပြောပါမယ်;volný: Když budu volný (a) (náhodou) se setkáme, promluvíme si.;fut. pol.

free: When I am free, (I) will answer as much as possible.;အား: ကျွန်တော် အားတဲ့အခါမှာ နှိုင်းသလောက် ဖြေပေးပါမယ်;volný: Když budu volný, odpovím jak jen mohu.;

freely;အလကား;volně;adv.

freely: (You) can discuss, (you) can ask freely (and) closely.;လွတ်လပ်: လွတ်လပ်ရင်းနှီးစွာ မေးနိုင်ဆွေးနွေးနိုင်ပါတယ်;volně: Můžeš volně a blízce diskutovat (a) ptát se.;pol.

French (language);ပြင်သစ်(စကား);Francouzský (jazyk);name french-fries ("fried² potato° sticks¹");အာလူးချောင်းကြော်;hranolky ("smažené² bramborové° tyčinky¹");n.

french-fries: Will (you) take a burger with french-fries?;အာလူးချောင်းကြော်: ဘာဂါနဲ့ အာလူးချောင်းကြော် ယူမလား;hranolky: Vezmete si hamburger s hranolkami?;inter. fut.

frequency ("number¹ (of) times°");အကြိမ်အရေအတွက်;frekvence (výskytu, ("počet¹ časů°"));n.

frequently;ထပ်တလဲလဲ;opakovaně;adv.

frequently ("not long moment");မကြာခဏ;mnohdy ("ne dlouhá chvíle");adv.

frequently ("not long, not long");မကြာမကြာ;mnohdy ("ne dlouho, ne dlouho");adv.

fresh, be;လတ်;čerstvý, být;l

fresh, be ("fresh (and) new");လန်းဆန်း;čerstvý, být ("čerstvý (a) nový");l

fresh, be (about people, "happy (and) fresh");ရွှင်လန်း;čerstvý, být (o lidech, "šťastný (a) čerstvý");l

fresh, být;လန်း;čerstvý, být;l

fresh: May (you) be happy (and) fresh.;လန်း:

ရွှင်လန်းပါစေ;čerstvý: Kéž (jsi) šťastný (a) čerstvý.;w.

Friday;သောကြာနေ့;pátek;adv.

Friday ("Venus's day");သောကြာနေ့;pátek ("den¹ Venuše°");adv.

Friday: I arrived on Friday.;သောကြာနေ့: သောကြာနေ့က ရောက်ပါတယ်;pátek: Přijel(a) jsem v pátek.;col.

fridge ("box¹ (for) ice°");ရေခဲသေတ္တာ(တစ်လုံး);lednička ("bedna¹ (na) led°");sg.

fridge: I secretly ate butter sitting near the fridge.;ရေခဲသေတ္တာ: ငါ ထောပတ်ကို ရေခဲသေတ္တာနားထိုင်နေတုန်းက ဘယ်သူမှမသိအောင် စားခဲ့တယ်။ (~ ငါ ရေခဲသေတ္တာနားထိုင်နေတုန်းက ဘယ်သူမှမသိအောင် ထောပတ်ကို စားခဲ့တယ်။);lednička: Seděl jsem u ledničky (a) tajně jsem ("já") jedl máslo.;p.s. writ.

fried;ကြော်;smažený;adj.

fried minced meat ("luminously

fried");တောက်တောက်ကြော်;osmažené mleté maso ("zářivě osmažený");n.

fried vegetables ("fried¹ vegetables°");အစိမ်းကြော်;smažená zelenina ("smažená¹ zelenina°");n.

friend;ဘော်ဒါ(တစ်ယောက်) (from ဖော် (?)) ° ဗျ (abbrev. from

ခင်ဗျာ) ° ခင်ဗျာ ° ဗျ (sl. from ဗျ) ° မိတ်ဆွေ(တစ်ယောက်) °

ဖော်(တစ်ယောက်) ° သူငယ်ချင်း(တစ်ယောက်) ° ဆွေ;přítel ° příteli ° kamarád;sg. sl. (or) voc. sl. (or) voc. col. (or) sg. col. (or) sg.

(or) pron. um. voc. (or) n. un.

friend (close, "friend (and) relative");မိတ်ဆွေ(တစ်ယောက်);přítel (blízký, "kamarád (a) příbuzný");sg.

friend (close);အဆွေ(တစ်ယောက်);přítel (blízký);sg.

friend in Dhamma;ဓမ္မမိတ်ဆွေ ° ဓမ္မသူငယ်ချင်း;přítel v Dhammě;n.

friend in Dhamma: Your friend in Dhamma.;ဓမ္မသူငယ်ချင်း: သင်ရဲ့ ဓမ္မသူငယ်ချင်း (~ ဓမ္မမိတ်ဆွေ);přítel v Dhammě: Tvůj přítel v Dhammě.;fr. lett.

friend, bad (a bad person, "side

person");ဘေးလူ(တစ်ယောက်);přítel, špatný (špatná osoba, "krajní osoba");sg.

friend, be a ("love (and) like");ခင်မင်;přítelem, být ("milovat (a) mít-rád");T

friend, be: (I) want to be permitted to be (your) close

friend.;ခင်မင်: ခင်မင်ရင်းနှီးခွင့်ရချင်ပါတယ်;přítel: Chci ("dostat") svolení být (tvým) blízkým přítelem.;pol.

friend, be: Though not (even) hoping, (I) was permitted to be (your) friend.;ခင်မင်: မမျှော်လင့်ပဲ ခင်မင်ခွင့်ရတာ;přítelem, být: Aniž bych doufal, bylo (mi) povoleno být (tvým) přítelem.;

friend, become a ("get² loving¹ (and) liking°");ခင်မင်ရ;přítelem, stát se ("dostat² lásku¹ (a) zalíbení°");T

friend, become a: Now, becoming (your) friend, (my) mind (~ "stomach") .. now, is happy (~ "shining").;ခင်မင်ရ:

ခုလိုင်ခင်ရတာ ဝမ်းက .. ခုသာပါတယ်။;přitelem, stát se: Nyní, že jsem (tvým) přítelem, (moje) mysl (~ "žaludek") ... nyní, je šťastná (~ "zář");pol.

friend, good ");မိတ်ဆွေကောင်း(တစ်ယောက်၊ တစ်ပါး);přítel, dobrý ");sg. P. mitta (= friend)

friend, good ("good friend");ကလျာနမိတ္တ;:přítel, dobrý ("dobrý přítel");Bh. P. kalyāna-mitta (= good friend)

friend, great;သူငယ်ချင်းကြီး(တစ်ယောက်);přítel, velký;sg.

friend, make a;မိတ်ဆွေ;přítel, udělat si;T

friend, make a: If (you) are related, (then) thank (you) for allowing (me) to make (me) a friend.;မိတ်ဆွေ ဖွဲ့ ဆွေမျိုးတော်ရင် (~ ဆွေမျိုးတော်ဆက်ရင်း) မိတ်ဆွေဖွဲ့ ခွင့်ပေးတဲ့အတွက် ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။;přítel, udělat si: Pokud jsi přibuzný, (pak) děkuji, že jsi (mi) povolil si (mě) udělat přítelem.;pol. FB

friend: (I) am talking with friends.;သူငယ်ချင်း: သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ စကားပြောနေတာ။;přítel (kamarád): Povídám si (bavím se) s přáteli.;col. cont.

friend: (I) copy that dictionary ("together") with a friend.;သူငယ်ချင်း: ထိုအဘိဓာန်အား မိတ်ဆွေတစ်ယောက်နှင့် အတူ ကူးကြပါတယ်။;kamarád: Kopíruji ten slovník ("spolu") s kamarádem.;pol.

friend: (It's) very good, friend, they say.;ကွာ: မိုက်တယ်ကွာ။;příteli: (Je to) prý velice dobré, příteli.;col.

friend: (She) doesn't have even one friend.;မိတ်ဆွေ: မိတ်ဆွေတစ်ယောက်မှ မရှိဘူး။;kamarád: Nemá ani jednoho kamaráda.;

friend: a good friend;မိတ်ဆွေ: မိတ်ဆွေကောင်း;přítel: dobrý přítel;

friend: good friends, colleagues (and) great people from Internet (~ "online");မိတ်ဆွေ: အွန်လိုင်းပေါ်မှ မိတ်ဆွေအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့;přítel: dobří přátelé, kolegové (a) velcí lidé z internetu (~ "online");

friend: my great friend;သူငယ်ချင်း: ငါ့ရဲ့ သူငယ်ချင်းကောင်းကြီး;přítel: můj skvělý ("ohromný") přítel;n. col.

friend: Now his friend is writing.;သူငယ်ချင်း: အခုရေးတာ သူသူငယ်ချင်း။;přítel: Právě píše jeho přítel.;

friend: OK, friend.;ဗျာ: ဟုတ်တယ် ဗျာ။;příteli: Dobrá, příteli.;sl.

friend: On one day, when rabbit met turtle, rabbit mocked: "friend turtle, you go slowly.";အဆွေ: တနေ့သ၌ ယုန်နှင့်လိပ်တို့တွေ့ဆုံကြရာ ယုန်က "အဆွေလိပ်၊ သင်သည် အသွားနှေးသည်"ဟု ကဲရဲ့၏။;přítel: Jednoho dne (~ "v jeden den"), když se králík potkal se želvou, králík se vysmíval: "příteli želvo, ("ty") jdeš pomalu.";writ.

friend: says friend;ဘော်ဒါ: ဘော်ဒါ ပြောတာ;kamarád: říká kamarád;sl.

friend: That's right, friend.;ဗျာ: ဒါပေါ့ ဗျာ။;přítel: Je to tak, příteli.;col.

friend: The boy is walking with his friend.;သူငယ်ချင်း: ကောင်လေးက သူသူငယ်ချင်းနဲ့ လမ်းလျှောက်နေတယ်။;kamarád: Chlapec se prochází se svým kamarádem.;cont.

friend: We are friends.;မိတ်ဆွေ: ကျွန်တော်တို့ မိတ်ဆွေတွေပါ။;přítel: Jsme přátelé.;pol. um.

friend: Where are (you) going, friend?;ခင်ဗျာ: ဘယ်သွားမလို့လဲ ခင်ဗျာ။;příteli: Kam jdeš, příteli?;inter.

friend's house;မိတ်ဆွေအိမ်;kamarádův dům ° přítelův dům;n.

friendly with respect (at the end of a letter, "by² friendliness" (and) respect¹");ခင်မင်လေးစားလျက်;přátelsky (a) s respektem ("skrze přátelství" (a) respekt¹");adv.

friendly, be;ခင်;přátelský, být;l

friendly, be ("became¹ intimately");ရင်းရင်းနှီးနှီးဖြစ်;přátelský, být ("stal-se¹ důvěrně");l

friendly, be ("friendly (and) attending-on");ဖော်ရွေ;přátelský, být ("přátelský (a) starající-se-o");l

friendly, be: May (I) be (your) friend.;ခင်: ခင်ပါရစေ။;přátelský, být: Kéž jsem (tvým) přítelem.;pol.

friendly: (You) should be known, that Myanmar people are in the world those of the most sweet face and the most friendly (ones).;အဖော်ရွေ: မြန်မာလူများတွေက ကမ္ဘာမှာ မျက်နှာအချိုသာဆုံးနဲ့ အဖော်ရွေဆုံးဆိုတာ သိရပါလိမ့်မယ်။;přítelský: Měl bys vědět, že Myanmarští lidé jsou na světě ti s nejsladší tváří a (ti) nejprátelštější.; pol.

friendly: Intimate (and) friendly talk;ဖော်ရွေ: ရင်းနှီးဖော်ရွေစွာ ဆွေးနွေးခြင်း;přátelský: důvěrný (a) přátelský rozhovor;

friends, be;ခင်;přátelé být;l

friends, be: (Yes,) we can be friends. ("(It) is ok to be friends.");ခင်: ခင်လို ရပါတယ်။;přátelé, být: Ano, můžeme být přátelé. ("Je v pořádku být přáteli.");pol.

friendship;ခင်;přátelství;n.

frog;ဖား(တစ်ကောင်);žába;sg.

from;က ° ကတည်းက ° ဘူး ° ဆီကနေ;z ° od;suff. prep. (or) prep. (or) prep. writ.

from – onwards;မှစပြီး;ode;suff. prep.

from – onwards: From today onwards (I) will save (it) in my computer.;မှစပြီး: ဒီနေ့မှစပြီး ကျွန်တော်ရဲ့ကွန်ပျူတာမှာ သိမ်းထားပါတော့မည်။;ode: Ode dneška si (to) budu ukládat na (~ "ve") svém počítači.;fut. writ.

from ("with"): My house is not very far ("with") from Hledan Market bus stop.;နဲ့: လည်းတန်းစွေးကားမှတ်တိုင်နဲ့ ကျွန်တော်အိမ် သိပ်မဝေးပါဘူး။;od ("s"): Můj dům není daleko od ("s") autobusové zastávky Hledán Trhu.;col. pol. um.

from (a car etc., "from on");ပေါ်က;z (auta atd., "z na");suff. adj.

from (a certain time);ကနေ;od (určitého času);suff.

from (a person);ကနေ ° ဆီကနေ;od (někoho);suff. (or) suff. pol.

from (sb.): from a teacher;ကနေ: ဆရာတစ်ယောက်ဆီကနေ;od (někoho): od učitele;

from now on ("having³ started² from¹ now⁰");အခုမှစပြီး;od ted ("začnu² od¹ ted⁰ a-pak³");adv.

from whatever;ဘယ် -ကမှ;z čehokoliv;pron.

from whatever: from whatever city;ဘယ် -ကမှ: ဘယ်မြို့ကမှ;z jakéhokoliv: z jakéhokoliv města;n.

from: from half past two ("in the morning") until six o'clock in the morning;ကနေ: မနက် နှစ်နာရီခွဲကနေ မနက် ခြောက်နာရီထိ;od: od půl třetí ("ráno") do šesti hodin ráno;

from: from me;က: ကျွန်မက;od: ode mě;uw.

from: from that monastery;ကနေ: အဲဒီ ကျောင်းကနေ;z: z toho kláštera;

from: From the time he finishes eating meal, he reads ("writings").;စာ: ထမင်းစားပြီးကတည်းက သူစာဖတ်တယ်။ ° ကတည်းက: ထမင်းစားပြီးကတည်းက သူစာဖတ်တယ်။ ° စား:

ထမင်းစားပြီးကတည်းက သူ့စာဖတ်တယ်။;jakmile (“od”): Jakmile (“od”) (doby, co) dojít, čte (“psaní”).;

from: get down from (“on”) the car;ပေါ်က: ကားပေါ်က ဆင်းတယ်;z: vystoupit z auta;

from: I am free from four o'clock.;စပြီး: လေးနာရီကစပြီး ကျွန်တော် အားပါတယ်။ ° ကစပြီး: လေးနာရီကစပြီး ကျွန်တော် အားပါတယ်။;od: Jsem volný od čtyř hodin.;pol. um.

from: I am from England.;က: ကျွန်တော် အင်္ဂလန်နိုင်ငံကပါ။;z: Jsem z Anglie.;pol.

from: I come from the market.;က: ဈေးက လာပါတယ်။;z: Přicházím z trhu.;col.

from: ven. Obhasa from Min;ဘူး: မင်းဘူးဦးဩဘာသာ;z: ct. Obhása z Men;writ.

from: ven. Sarana from Czech;ရဲ: ဦး သရဏ ချက်ရဲ;z: ct. Sarana z Česka;

from: We (knew it already) from the beginning.;ကတည်းက: အစကတည်းက ကျွန်တော်တို့က သိပါတယ်။;od: Věděli jsme (to už) od začátku.;pol. um.

frond, palm (“palm hand”);ထန်းလက်;stonkolist, palmový (“palmová ruka”);n.

fruit;သစ်သီး(တစ်လုံး) ° သီး;ovoce;n. (or) sg.

fruit (“wooden fruit”);သစ်သီး;ovoce (“dřevnaté plody”) ° ovoce (“dřevěné ovoce”);n.

fruit juice (“mixed liquid”);ဖျော်ရည်;ovocný džus (na pití, “zamíchaná tekutina”);n.

fruit of;သီး;ovoce (čeho);suff. n.

fruit: Fruit is (~ “makes”) helpful for health.;သစ်သီး: သစ်သီးက ကျန်းမာရေးအတွက် အထောက်အကူပြုပါတယ်။;ovoce: Ovoce je (~ “dělá”) prospěšné zdraví.;pol.

fry;ကြော်;smažit;T

fry: I am going to fry fish.;ကြော်: ကျွန်တော် ငါးကြော်မလို့;smažit: Jdu si usmažit rybu.;fut. um.

fulfil (a need, “fulfill (and) approach”);ဖြည့်ဆည်း;splnit (potřebu, “splnit (a) přiblížit-se”);T

fulfil: (I) will fulfil (and) carry out (“(and) give”) everything, what (I) can (do for you).;ဖြည့်ဆည်း: ဖြစ်နိုင်သမျှ အားလုံးကို ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက် ပေးပါမယ်။;splnit: Splním (a) vykonám (“(a) dám”) všechno, co (pro tebe) mohu (udělat).;fut. pol.

fulfill;ဖြည့်;splnit;T

fulfill (“be-able” (to) fill”);ဖြည့်စွမ်း;splnit (“být-schopen” naplnit”);T

fulfill (“carry-in-hand (and) carry-on-head”);ဆောင်ရွက်;splnit (“nosit-v-ruce (a) nosit-na-hlavě”);T

fulfill (“fill (and) fill”);ပြည့်စုံ;splnit (“naplnit-se (a) naplnit-se”);I

fulfill (“fill (and) reach”);ပြည့်မြောက်;naplnit (uskutečnit, “naplnit (a) dosáhnout”) ° splnit (“naplnit (a) dosáhnout”);T

fulfill (“get-full (and) fat”);ပြည့်ဝ;splnit se (“naplnit-se (a) ztloustnout”);I

fulfill: May (your) blessings be many and fulfilled.;ပြည့်စုံ: မင်္ဂလာအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံပါစေ။;splnit: Kéž je (tvých) požehnání mnoho a (jsou) splněné.;w. pol.

fulfill: May (your) wishes fulfill.;ပြည့်ဝ: ဆန္ဒပြည့်ဝပါစေ။;splnit se: Kéž se splní (tvá) přání.;w. pol.

fulfill: Not only that, he also said (“that”) (“he”) knows how to

fulfill that intention.;ပြည့်မြောက်: ဒါကွင်မက အဲဒီစေတနာကို ဘယ်လိုပြည့်မြောက်ရမလဲဆိုတာကိုပါ သိသည်ဟု သူပြောခဲ့သည်။;uskutečnit: Nejen to, také řekl, že ví, jak ten záměr uskutečnit.;p.s. writ. pol.

full;ကုန် ° အပြည့်;celý ° plný;adv.

full (complete), be;စုံ;celistvý (úplný), be;I

full moon (“full” moon”);လပြည့်;úplněk (“plný” měsíce”);n.

full moon day (“day” (of) full” moon”);လပြည့်နေ့;úplněk (“den” plného” měsíce”);n.

full moon: (I) observe the Upasatha sīla on full moon (day) (and) new moon (day).;လပြည့်: လပြည့်လကွယ် ဥပုသ်စီလစောင့်တယ်။;úplněk: Dodržuji upósatha sīlu na (den) úplňku (i) na (den) novu.;Bh.

full, be;ဖြိုး ° o;plný, být;I

full, be: (It) is (“full”) one hundred percent of progress.;ပြည့်စုံ: တိုးတက်မှုရဲ့ တစ်ရာရာခိုင်နှုန်းပြီးပြည့်စုံပြီး ဖြစ်တယ်။ (~ ရာနှုန်းပြည့် တိုးတက်တယ်။);plný, být: Je (to) (“plných”) sto procent pokroku.;

full, be: I am going to be 20. (“(My) age is going to be full 20.”);ပြည့်: အသက်က ၂၀ပြည့်ပါတော့မယ်။;plný, být: Bude mi plných 20. (“(Můj) věk bude plných 20.”);fut.

full, be: Now I am full of energy to learn.;ပြည့်: ငါ အခု စာကျက်ဖို့ အားပြည့်နေပြီ။;plný, být: Teď jsem plný energie k učení.;

full, get;ပြည့်;naplnit se;I

full, is (“has” filled” {p.s.}”);ပြည့်သွားပြီ;plný, je (“naplnil-se” {min.č.}”);p.p.

full, is: We have no room available. (in hotel, “At us (it) has filled (and) gone.”);ပြည့်သွားပြီ: ကျွန်မတို့ဆီမှာ ပြည့်သွားပါပြီ။;plný, je: U nás je plno. (v hotelu, “U nás se naplnilo (a) šlo.”);p.p. pol. uw.

full: I am already 44 years old. (“My age is filled 44.”);ပြည့်: ကျွန်တော် အသက် ၄၄ ပြည့်ပြီးပါပြီ။;plný: Je mi již 44 let. (“Můj věk je naplněných 44.”);pol. um.

full: The glass of Cola is (“just”) full.;အပြည့်: ကိုလာဖန်ခွက်က အပြည့်ပါ။;plný: Sklenice Coly je (“prostě”) plná.;col.

full: The glass is just full.;အပြည့်: ခွက်က အပြည့်ပါ။;plný: Sklenice je prostě plná.;col.

fully;အားလုံး;zcela;adv.

fully (“complete (and) fat”);လုံးဝ;zcela (“kompletní (a) tlustý”);adv.

fully (“fully (and) completely”);အပြည့်အစုံ ° အပြည့်အစုံ;plně (“plně (a) zcela”);adv.

fully (“fully (and) to-one's-satisfaction”);အပြည့်အဝ;úplně (“úplně (a) k-něčímu-uspokojení”);adv.

fun, have (“relieve” boredom”);အပျင်းဖြေ;užívat si (legraci, “uvolnit” nudu”);T

function;လည်;fungovat;T

function (“spins (and) wraps”);လည်ပတ်;fungovat (“otáčí-se (a) balí”);T

funeral;အသုဘ;pohřeb;n.

further (“continue”);ဆက်;dál (“pokračovat”);T

further: (“You”) turn right after the second traffic light (and) then go further straight ahead for 200 meters.;ဆက်: မင်း ဒုတိယမီးဖွင့်ပြီးရင် ညာဘက်ကွေ့၊ ပြီးတော့ မီတာ၂၀၀လောက် တည့်တည့်ဆက်သွားလိုက်ပါ။;dál: (“Ty”) zahni vpravo za druhým

semaforem (a) pak jed' dál rovně 200 metrů.;imper. pol. further: Continue. ("Talk further.");ဆက်: ဆက်ပြောပါ။;Dál: Pokračuj. ("Mluv dál");imper. pol. furthermore;ဒါတွင်မက;dale pak;conj. furthermore ("out' (of) that");ဒါ့အပြင် ° ထိုအပြင်;dale, a ("mimo' to");adv. future;အနာဂတ် ° နောင်;budoucí;adj. P. anāgata (= future) (or) adj. future ("in-front");ရေး;budoucí ("ve-předu");adj. future, be;အလောင်း;budoucí, být;l future, be in ("move forward");ရေးဆက်;budoucnu, být v ("hýbat-se vpřed");l future, be in: May everything be fine in the future.;ရေးဆက်: ရေးဆက်ပြီး အားလုံး အဆင်ပြေပါစေ။;budoucnu, být v: Kéž je v budoucnu všechno dobré.;w. pol. future, in;နောင်;budoucnu, v;adv. future, in: good e-mail also next (time) in future;နောင်: နောက်နောင်လည်း ကောင်းတဲ့မေးလ်;budoucnu, v: dobrý e-mail také příště v budoucnu; future: What do (you) plan to do in future?;အနာဂတ်: မုန်းထား: အနာဂတ် ဘာလုပ်ဖို့ မုန်းထားလည်း။ (~ ရေးဆက် ဘာလုပ်မယ်မုန်းထားလည်း);budoucnost: Co plánuješ dělat v budoucnu?;inter. fuzz (body-hair);အမွေး(များ);chlupy;n. gain ("get-up (and) rise-up");ထကြွ;dostat ("vstát (a) vystoupnout");T gallon (around 4.5 liters);ဂါလန်;galon (asi 4.5 litrů);n. gallon: nineteen gallons;ဂါလန်: ဆယ်ကိုး ဂါလန်;galon: devatenáct galonů; gallon: ten gallons;ဂါလန်: ဆယ် ဂါလန်;galon: deset galonů; gallon: twenty gallons;ဂါလန်: ဂါလန် နှစ်ဆယ်;galon: dvacet galonů; game;ကစား(တစ်ပွဲ);hra;sg. game ("competition event");ပွိုင့်ပွဲ(တစ်ပွဲ);hra ("událost' soutěže");sg. gap;အကြား(တစ်ခု);mezera;sg. garage ("car depot");ကားဂိုဒေါင်(တစ်လုံး);garáž ("vozidlové depo");sg. E. godown, Ma. gudang garbage;အမှိုက်;smetí;n. garden;ဥယျာဉ် ° ဥယျာဉ်(တစ်ခု);zahrada;n. P. uyyāna (= garden) (or) sg. P. uyyāna (= garden) garden ("flower enclosure");ပန်းခြံ;zahrada ("ohrada' květin");n. garlic ("taut, spilled (and) white");ကြက်သွန်ဖြူ;česnek ("napnutý, rozlitý (a) bílý");n. garment, upper (such as shirt, blouse, jacket, coat);အင်္ကျီ(တစ်ထည်);svršek (svrchní oblečení, např. košile, blůza, bunda, plášť atd.);sg. gather;ကောက်;sbírat (dohromady);T gather ("collect (from) far");စုဝေး;shromáždit se ("sbírat (z) daleka");T gather (people);ဝိုင်း;shromáždit (lidi);T gaur (bovine animal);မြောင်(တစ်ကောင်);gaur (mohutný tur rodu přežvýkavců);sg. gay ("person³ loving² (those of) same¹

sex⁰");လိင်တူချစ်သူ(တစ်ယောက်);gay ("osoba³ milující² (lidi) stejného¹ pohlaví⁰");sg. gay, be (happy);ပျော်;veselý, být;l Gen. (general, used as title for names of generals, "chief' commander");ဗိုလ်ချုပ်;gen. (generál, užíváno jakožto titul před jmény generálů, "velitel (a) náčelník");pref. general;သာမန်;obvyklý;adj. P. sāmāñña (= generality, conformity) general (in army);ဗိုလ်ချုပ်ကြီး(တစ်ဦး ၊ တစ်ယောက်) [bochou.čí:];generál (v armádě);sg. general public ("mass³ (of) country's⁰ persons¹ (and) people²");ပြည်သူလူထု;široká veřejnost ("spousta³ osob¹ (a) lidí² země⁰") ° všeobecná veřejnost ("spousta³ osob¹ (a) lidí² země⁰");n. general public: for better understanding of general public;ပြည်သူလူထု: ပြည်သူလူထု ပိုမိုကောင်းမွန်(စွာ) နားလည်သိရှိရန် (~ သိရှိနားလည်စေရန်);široká veřejnost: pro lepší pochopení široké veřejnosti;writ. generally;ယေဘုယျအားဖြင့်;všeobecně;adv. P. yebhuyyena generally (basically, "by² base⁰ taking¹");အခြေခံအားဖြင့်;obecně (v podstatě, "bráním¹ základu⁰");n. generally: It is generally accepted that the commentaries appeared during (ven.) Buddhaghosa's time.;ယေဘုယျအားဖြင့်: အဋ္ဌကထာ ဗုဒ္ဓယောသလက်ထက်မှာ ပေါ်လာတယ်ဆိုတာကို ယေဘုယျအားဖြင့် လက်ခံကြသည်။;všeobecně: Všeobecně se přijímá, že komentáře se objevily během doby (ct.) Buddhaghósy.;writ. generosity ("weave (and) mix {nouner}");ရက်ရာမှု;štědrost ("tkát (a) míchat {jmenec}");n. genitals ("(is) worth (and) impaired");တန်ဆာ;genitálie ("(je) vhodný (a) poškozený");n. gentle;ညင်သာ;jemný;adv. gentleman ("big¹ person⁰ (and) king²");လူကြီးမင်း(တစ်ဦး);pán (gentleman, "velká¹ osoba⁰ (a) král²");sg. gentlemen: Ladies and gentlemen! ("You, respectable men and women.");လုပ်သားများ: လေးစားအပ်တဲ့ လုပ်သားပြည်သူများ ခင်ဗျား။;pánové: Dámy a pánové! ("Vy, úctyhodní pánové a dámy.");imper. gently;ညင်ညင်သာသာ;jemně;adv. genuine;စစ်စစ်;pravý;adj. genuine ("pure (and) correct");အစစ်အမှန်;opravdový ("čistý (a) správný");adj. genuine, be;စစ်;opravdový, být;l genuine: genuine song;စစ်စစ်: သီချင်းစစ်စစ်;pravý: pravá píseň; genuine: It happens rarely, that the foreigners would be accepted as genuine part of the society (they) live in.;အစစ်အမှန်: အခြားနိုင်ငံသားများ နေထိုင်သည့်အဖွဲ့အစည်းတွင် အစစ်အမှန်ဖြစ်သည့် အပိုင်းအဖြစ်လည်း ဖြစ်ခေါင့်ဖြစ်ခဲလက်ခံကြပါသည်။ (~ နိုင်ငံခြားသား အဖွဲ့အစည်းများတွင် အစစ်အမှန်ဖြစ်သည့် အပိုင်းအဖြစ်လည်း ဖြစ်တောင့်ဖြစ်ခဲလက်ခံကြပါသည်။);opravdový: Stává se zřídka, že by byli cizinci považováni za opravdovou součást společnosti, kde žijí.;pol. geography;ပထဝီ;geografie;n. P. pathavī (= earth) geography ("entering¹ earth⁰");ပထဝီဝင်;geografie ("vstup¹ (do)

země^o);n. P. pathavī (= earth)
geology ("science¹ (about) ground");ဘူမိဗေဒ;geologie ("věda¹ (o) zemi^o");n. P. bhūmi (= ground)
geophysics ("science² (about) earth's^o appearance¹");ဘူမိရူပဗေဒ;geofyzika ("věda² (o) vzhledu¹ země^o");n. P. bhūmi-rūpa (= ground-matter)
geophysics: regarding the geophysical situation;ဘူမိဗေဒ: ဘူမိရူပဗေဒ (~ ဘူမိဗေဒ) ဆိုင်ရာအနေအထားနှင့်ပတ်သက်လို့ ° ဘူမိရူပဗေဒ: ဘူမိရူပဗေဒ (~ ဘူမိဗေဒ) ဆိုင်ရာအနေအထားနှင့်ပတ်သက်လို့;geofyzika: ohledně geofyzické polohy;writ.
Germany (country);ဂျာမနီ(နိုင်ငံ);Německo (země);name
gesticulation ("taking¹ air^o (and) collecting³ air²");လေယူလေသိမ်း;gestikulace ("braní¹ vzduchu^o (a) sbírání³ vzduchu²");n.
gesticulation (gestures, "behavior (and) things");အမူအရာ;gestikulace ("chování (a) věci") ° posunky (gestikulace, "chování (a) věci");n.
gesticulation: The marking judges should give marks after (they) watch (and) listen to the behavior, gesticulation, usage (of words) (and according to the given) information from both the sides, of the proposer and defendant.;လေယူလေသိမ်း: အမှတ်ပေးဒိုင်လူကြီးများက အဆိုအချေနှစ်ဘက်စလုံးရဲ့ အမူအရာ လေယူလေသိမ်း အသုံးအနှုန်း အချက်အလက်တွေကိုကြည့်ရှုနားထောင်ပြီး အမှတ်ပေးကြပါလိမ့်မယ်;gestikulace: Známkující soudci by (v této debatérské soutěži) měli dávat známky po sledování a poslouchání chování, gestikulace, užití (slov) (a dle uvedených) informací od obou stran, (tj.) navrhovatele (určitého názoru) a obhájce (jiného názoru).;pol.
get;ရ;dosťat;T
get ("have³ (by) getting² (and) receiving¹ (by) hand^o");လက်ခံရရှိ;dosťat ("mít³ bráním² (a) dostáním¹ rukou^o");l
get ("receive (and) have");ရရှိ;dosťat ("dostát (a) mít");l
get (a worldly thing or achievement, "receive (and) take");ရယူ;dosťat (světskou věc či dosažení, "dostát (a) vzít-si");l
get (also about letter and salary);ရ;dosťat (také o dopise a platu);T
get (sth., "achieve");ပေါက်;dosťat (něco, "dosáhnout");l
get accustomed ("fall² (in) life^o matter¹");နေသားကျ;navyknout si (zvyknout si, "padnout² (do) materiálu¹ života^o");T
get ahead (succeed, "succeed (and) see");အောင်မြင်;uspět (uspět, "uspět (a) vidět");l
get back (also in ပြန်လာ);ပြန်;navrátit se (také v ပြန်လာ);T
get down from (a vehicle etc.);ဆင်း;vystoupit (z vozidla atd.);T
get down: get ("to") down (from) car;ဆင်း: ကားအောက်သို့ ဆင်းသည်;vystoupit: vystoupit ("dolů") (z) auta;writ.
get down: get down from ("on") the car;ဆင်း: ကားပေါ်က ဆင်းတယ်;vystoupit: vystoupit z auta;
get into (a vehicle);တက်;nostoupit (do vozidla);T
get on (~ "ascend");Get on. (a taxidriver may say this to their customer, "Ascend.");တက်: တက်ပါ;nostoupit: Nastupte si. (taxikář může toto říci zákazníkovi);imper. pol.
get on (a car etc.);တက်;nostoupit (do auta atd.);T

get on (a trishaw etc., "ascend (and) go");တက်သွား;nostoupit (na trojkolák atd., "nostoupit (a) jít");T
get on: (He) gets on the trishaw.;တက်သွား: တုတ်တုတ်တက်သွားတယ်;nostoupit: Nastupuje na trojkolák.;
get on: get on the car;တက်: ကားပေါ် တက်တယ်;nostoupit: nostoupit do auta.;
get on: to get on the plane.;တက်: လေယာဉ်ပေါ်သို့ တက်နေသည် ° လေယာဉ်: လေယာဉ်ပေါ်သို့ airplane;nostoupit: nostoupit do (~ "na") letadla. ° letadlo: nostoupit do (~ "na") letadla.;writ.
get over;သန်း;přes, dostát se ° překročit;T
get over ("cross (and) cross");ဖြတ်သန်း;překročit ("přejít (a) přejít");T
get through;ပေါက်;dosťat se skrz;T
get to know ("knowing (and) comes");သိလာ;dozvědět se ("vědění (a) přichází");T
get to know well (also about people, "know (and) be-skillful");သိကျွမ်း;poznat dobře (také o lidech, "znát (a) být-dovedný");T
get up;ဝ;vstát;T
get up ("from bed"): There (one) must get up ("from bed") early in the morning.;အိပ်ရထ: ဟိုမှာ မနက်ခင်းစောစော အိပ်ယာထရမယ်;vstávat ("z postele"): Tam se musí vstávat ("z postele") brzy ráno.;fut.
get up ("get-up¹ (from) bed^o");အိပ်ယာထ;vstávat ("vstát¹ (z) postele^o");T
get up (also from bed);ဝ;vstát (také z postele);T
get up from bed ("rise¹ (from) bed^o");အိပ်ယာထ;vstát z postele ("stoupnout¹ (z) postele^o");T
get up from bed: (I) regularly get up from bed and practise meditation.;အိပ်ယာထ: ပုံမှန်ဆို မနက် အိပ်ယာထပြီး ဘာဝနာပွားသည်;vstát z postele: Pravidelně vstávám z postele a medituji.;writ.
get up: He got up from ("the status of") eating.;ထ: သူ့စားနေရာက ထပါပြီး;vstát: Po jídle vstal. ("Vstal ze statutu jezení.");pol. p.p.
get up: When the rabbit woke up at the place of resting, (it) got up and indeed ran as much as (he) could.;ထ: ယုန်သည် အိပ်နေရာမှ နိုးလတ်သော် ထ၍တဟုန်တည်း (~ ထ၍တဟုန်ထိုး) ပြေးလေ၏;vstát: Když se králík na místě odpočinku probudil, vstal a vskutku běžel jak jen mohl.;writ.
get used to ("fall² (in) life^o matter¹");နေသားကျ;přizpůsobit se ("padnout² (do) materiálu¹ života^o");T
get: (I) will get (it) repaired.;ရ: ပြင်ရမယ်;dosťat: Dostanu (to) opravené.;fut.
get: Have you got it?;ပေါက်: ပေါက်ပြီးလား;dosťat: Dostal jsi to (už)?;inter. p.p.
get: I got (~ received) your letter.;ရ: ခင်ဗျားစာကို ရပါတယ်;dosťat: Dostal (jsem) Tvůj dopis.;pol.
get: if (I) can get (it) on Friday.;ရ: သောကြာနေ့တွင် ရနိုင်ရင်;dosťat: kdybych (to) mohl dostát v pátek;writ.
getting, be;လာ;stávat se;suff. I
getting: He is getting fat.;လာ: သူ ဝလာတယ်;stávat se: Tloustne. ("Stává se tlustým.");
giant;အကြီးမား;obrovitý;adj.
giant, be ("big (and) huge");ကြီးမား;obří, být ("velký (a)

obrovský"); I P. mahā (= big)
 giblets;ကလီဇာ;drůbky (kuřecí žaludky);n.
 gift;ဒါန;dar;n. P. dāna (= generosity)
 gigantic, be ("big (and) huge");ကြီးမား;gigantický, být ("velký (a) obrovský"); I P. mahā (= big)
 ginger;ချင်း [jè~]; ° ချင်း (WS. from ချင်း;zázvor;n. WS. (or) n.
 girl;မိန်းကလေး(တစ်ယောက်);děvče ° holka (CZ col.);sg.
 girl ("girl baby");မိန်းကလေး(တစ်ယောက်);děvčátko ° dívka ("děvčátko");sg.
 girl ("small² female¹ body⁰");ကောင်မလေး(တစ်ယောက်);holka ("malé² ženské¹ tělo⁰") ° dívka ("malé² ženské¹ tělo⁰") ° děvče ("malé² ženské¹ tělo⁰");sg.
 girl (also about adolescent and adult women, "small" girl⁰);မိန်းကလေး(တစ်ယောက်);slečna (také o dospívajících a dospělých ženách, "holčička") ° holka (také o dospívajících a dospělých ženách, "holčička") ° dívka (také o dospívajících a dospělých ženách, "holčička");sg.
 girl, baby (baby or child, "female baby");မိန်းကလေး(တစ်ယောက်);holčička (miminko nebo dítě, "ženské miminko");sg.
 girl: (She) is a girl of age of 24 years.;မိန်းကလေး: အသက် ၂၄နှစ် အရွယ် မိန်းကလေးဖြစ်ပါတယ်။;slečna: Je (to) slečna věku 24 let.;
 girl: Because (she) is a small girl, she doesn't have wisdom.;မိန်းကလေး: ငယ်ရွယ်သောမိန်းကလေးဖြစ်သောကြောင့် သူမမှာ ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိပါပေ။;holka: Protože je to malá holka, není moudrá (~ "ona nemá moudrost");.pol. spis.
 girl: girls, who believe in astrology;မိန်းကလေး: ဗေဒယုံသော မိန်းကလေးများ;dívka: dívky, které věří v astrologii;pl. writ.
 girl: Is (it) girl or boy? (enquiring about the sex of the other person's child);မိန်းကလေး: မိန်းကလေးလား၊ ယောက်ျားလေးလား။;holčička: Je (to) holčička nebo chlapec? (vyptávání se na pohlaví dítěte tázané osoby);inter.
 girl's name, a;ရင်းသန့်;dívčí jméno, nějaké;name
 girlfriend;အဆက် ° စော်(တစ်ယောက်) ° အတွဲ(တစ်တွဲ);přítelkyně;sg. vul. (or) sg. writ. (or) n. rare
 girlfriend ("desire heartily");ရည်းစား(တစ်ယောက်);přítelkyně ("toužit pořádně");sg.
 girlfriend ("desire much");ရည်းစား(တစ်ယောက်);přítelkyně ("toužit moc");sg.
 girlfriend ("kind's daughter");အမျိုးသမီး(တစ်ယောက်);přítelkyně ("druhu dcera");sg.
 girlfriend ("loved person, girl");ချစ်သူမိန်းကလေး(တစ်ယောက်);přítelkyně ("milovaný člověk, dívka");sg.
 girlfriend: A man has three girlfriends.;ရည်းစား: ယောက်ျားတစ်ယောက်တွင် ရည်းစားသုံးယောက်ရှိတယ်။;přítelkyně: Jeden muž má tři přítelkyně.;
 girlfriend: beautiful girlfriend;ရည်းစား: လှသောရည်းစား;přítelkyně: krásná přítelkyně;
 girlfriend: It is said, that Nga Nyo's girlfriend was a daughter of the village headman.;ရည်းစား: ငည့်ရည်းစားက သူကြီးသမီးတို့; přítelkyně: Říká se, že Na Nyo's přítelkyně byla dcera pána vesnice.;
 girlie (baby or child, "female

baby");မိန်းကလေး(တစ်ယောက်);děvčátko (miminko nebo dítě, "ženské miminko");sg.
 give;ပေး;dodat ° dát ° dávat;T
 give (be given): The most beautiful and the best (~ "most well") dancing vehicles are given a prize.;ပေး: အလှဆုံး အကအကောင်းဆုံး ကားတွေကို ဆုပေးပါတယ်။;dostat: Nejkrásnější a nejlepší (~ "nejvíce dobře") tancující (skupiny z) vozidel jsou oceněni ("dostanou cenu");.col. pol.
 give (entrust);အပ်;dát (svěřit);T
 give a lift (to sb. sw. h.): I am ready to give (you) lift (anywhere).;လိုက်ပို့ပေး ကျွန်တော် လိုက်ပို့ပေးဖို့ အသင့်ပါ။;svězt (někoho někam): Jsem připraven (tě kamkoliv) svězt;.pol.
 give money (to the prospective bride's parents, "put (and) request");တင်တောင်း; dát peníze (rodičům té které nevěsty, "položít (a) žádat");T
 give up ("abandon (and) free");စွန့်လွှတ်;přestat (s něčím, "opustit (a) uvolnit");T
 give up ("abandon (and) pull-away");စွန့်ခွာ;přestat (s něčím, "opustit (a) odstrčit");T
 give up ("put-down¹ (the) hand⁰");လက်ချ;vzdát se ("snižít ruku");T
 give up ("struggle (and) leave");ရုန်းထွက်;přestat (s něčím, "bojovat (a) odejít");T
 give up (of sb. or sth.);ခွင့်လွှတ်;zanechat (někoho nebo něčeho);T
 give up (solving a problem, "refuse (and) set-free");စွန့်လွှတ်;zanechat (řešení problému, "odmítnout (a) uvolnit");T
 give up: (I) give up (searching for) that letter.;စွန့်လွှတ်: အဲဒီစာကို စွန့်လွှတ်လိုက်ပါတယ်။;zanechat: Zanechávám (hledání) toho dopisu;.pol.
 give: (I) request (and) give (you) wishes.;ပေး: ဆုတောင်းပေးပါတယ်။;dát: Vyžaduji (a) dávám (ti) přání;.w. pol.
 give: If (you) give the inventory in advance, then give (it to me).;ပေး: ကြိုတင်စာရင်း ပေးရင်တော့ပေးတာပေါ့။;dát: Pokud (budeš) ten inventář dávat s předstihem, pak (ho) dej (mě);.imper. col.
 give: In that case give (me) three ("bottles").;ပေး: ဒီလိုဆို သုံးလုံးပေးပါ။;dát: V tom případě (mi) dejte tři ("lahve");.imper. pol.
 given, be;ပေး;dostat (být obdarován);I
 giving;ဒါန;darování;n. P. dāna (= generosity)
 glad, be;ပျော် ° ဝမ်းသာ;radost, mít ° rád, být (mít radost) ° rád, být;I (or) T
 glad, be ("stomach (is) pleasant");ဝမ်းသာ;těšit se ("žaludek (je) příjemný") ° potěšen, být ("žaludek (je) příjemný");I
 glad, be ("stomach (is) pleased");ဝမ်းသာ;potěšen, být ("žaludek (je) potěšen");I
 glad, be: If you come, I would be glad.;ဝမ်းသာ: ခင်ဗျားလာမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော် ဝမ်းသာပါတယ်။;rád, být: Jestli přijdeš, budu rád;.pol. um.
 glad, be: Nice to see you. ("(I) am glad (that I) met you.");ဝမ်းသာ: တွေ့ရတာ ဝမ်းသာပါတယ်။;těšit: Těší mě. ("Mám radost, že (jsem vás) potkal.");pol.
 glass ("glass cup");ဖန်ခွက်(တစ်ခွက်);sklenička ("skleněný

hrnek");sg.
 glass (material);ဖန်;sklo (materiál);n.
 glass: The glass of Cola is ("just") just full.;ဖန်ခွက်:
 ကိုလာဖန်ခွက်က အပြည့်ပဲ။;sklenice: Sklenice Coly je ("prostě")
 plná.;col.
 glass: There is only a half of water in the glass.;ဖန်ခွက်:
 ဖန်ခွက်ထဲမှာ ရေတဝက်ပဲ ရှိတယ်။;sklenice: Ve sklenici je voda jen
 do půlky.;
 glasses, pair of (spectacles, "sight glass");မျက်မှန်(တစ်စုံ);brýle
 ("sklo" (pro) zrak");sg. (pair)
 glitter;ဝင်း;třpytit se;T
 glitter: The golden color("s") are glittering.;ဝင်း:
 ရွှေရောင်တွေဝင်းနေပါတယ်။;třpytit se: Zlatá barvy (~ "zlaté barvy")
 se třpytí.;cont. pol.
 gloomy, be (about situation, "mind (is)
 poor");စိတ်ဆင်းရဲ;zasmušilý, být (o situaci, "mysl (je) chudá");I
 glove ("bag" (for) hand");လက်အိတ်(တစ်စုံ တစ်ဖက်);rukavice
 ("taška" (pro) ruku");sg. (pair, one)
 gloves: Because the woman will do the laundry, (she) is
 wearing blue gloves.;လက်အိတ်: အမျိုးသမီးက သန့်ရှင်းရေးလုပ်မလို့
 လက်အိတ်အပြာ ဝတ်ထားတယ်။;rukavice: Protože se (ta) žena
 bude prát prádlo, má na sobě (~ "nosí") modré rukavice.;
 glow;အရောင်;zářet;n.
 go;လိုက် ° သွား;jít;T
 go (~ "come"): It's not your business whether we go to hell or
 not. ("It doesn't concern you (whether) we are going or are not
 going (to) hell.;ရောက်: ငါတို့ ငရဲ ရောက်ရောက် မရောက်ရောက်
 မင်းတို့နဲ့ မဆိုင်ဘူး။;jít (~ "přijít"): To se vás netýká, jestli jdeme
 ("(nebo) nejdeme") do pekla.;col.
 go (~ "come"): Let's go (~ "come")!;လာ: လာကြစို့;jít (~
 "přijít"): Pojďme! (~ "Přijďme!");imper. fr.
 go (~ "direction"): (Go) this way!;သွား ("~"): ဒီဘက်မှာ;jít (~
 "směr"): (Jdi) tudy!;
 go (~ "ride"): In that case, (I) won't go (~ "ride"). (can be told
 to a taxidriver when they don't want to decrease the price
 before giving a lift).;စီး: ဒီလိုဆို မစီးတော့ဘူး။;jet (~ "řídít"): V tom
 případě ("už") nepojedu (~ "neřídím"). (Ize říci taxikáři, když
 nechce snížit cenu před odvezením);col.
 go (~ "ascend"): (I) must go (~ "ascend") to hospital, because
 I broke (my) leg.;တက်: ကျွန်တော် ခြေထောက်ကျိုးသွားလို့
 ဆေးရုံတက်နေရတာ။;jít (~ "nastoupit"): Musím jít (~ "nastoupit")
 do nemocnice, protože jsem si zlomil nohu.;cont. um.
 go (~ "climb"): The man is going up (~ "climbing") the
 stairs.;တက်: အမျိုးသားတစ်ယောက် လှေကားပေါ်တက်နေတယ်။;jít (~
 "lézt"): (Ten) muž jde (~ "leze") po schodech.;cont.
 go (~ "drive"): Because the traffic light became green, cars go
 (~ "drive") quickly.;မောင်း: မီးဖိုင့် စိမ်းသွားလို့ ကားတွေမြန်မြန်
 မောင်းကြတယ်။;jet (~ "řídít"): Protože je (~ "se-stalo") silniční
 světlo zelené, auta jedou (~ "řídí") rychle.;
 go ("return"): Go away! ("Return, friend.");ပြန်: ပြန်ကွာ။;jít ("vrátit
 se"): Jdi pryč! ("Vrať se, příteli.");T
 go ("return"): Go away! ("Return, friends.");ပြန်: ပြန်ကြကွာ။;jít
 ("vrátit se"): Jděte pryč! ("Vraťte se, přátelé.");T
 go ("walk the path");လမ်းလျှောက် [la~ sau];chodit ("chodit (po

cestě");T
 go (about monks, "go" (by) going");ကြသွား;jít (o mniších, "jít"
 chozením");T mn.
 go (about monks);ကြ;jít (o mniších);T mn.
 go (also by a vehicle, may be used for driver as well as for the
 passenger);သွား;jet (vozidlem, lze být užito pro řidiče i pro
 cestujícího);T
 go (and): At eleven o'clock I go (to bed and) sleep,
 indeed.;သွား: ဆယ်တစ်နာရီမှာ ကျွန်တော်သွားအိပ်လိုက်ပါတယ်။;jít (a):
 Vskutku, v jedenáct hodin jdu (do postele a) spím.;pol. um.
 go (by a vehicle, may be used for driver as well as for the
 passenger, "drive");စီး;jet (vozidlem, lze být užito pro řidiče i pro
 cestujícího, "řídít");T
 go (by taxi, for taxidriver, "sweep");လည်း;jet (taxikem, o
 taxikáři);T
 go (for monks);ကြ;jít (pro mnichy);T utmn.
 go (for monks): Let's go, ven. sir.;ကြ: ကြွကြရအောင် ဘုရား။;jít (o
 mniších): Pojďme, ct. pane.;imper. utmn.
 go (for monks): Let's go!;ကြ: ကြွကြစို့;jít (o mniších):
 Pojďme!;imper. utmn.
 go (for monks): Thank you for helping us with everything when
 we went to your (~ "ven. Sir's") monastery.;ကြ: တပည့်တော်တို့
 အရှင်ဘုရား(ရဲ့)ကျောင်းကို ကြွတဲ့အချိန် (~ လာတုန်းက) အစစအရာရာ
 ကူညီတဲ့(အ)တွက် ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။;jít (pro mnichy): Děkuje ti
 za pomoc se vším, když jsme šli do tvého (~ "ct. pána")
 kláštera.;pol. ubmn. utmn.
 go (for taxidriver): (I) have (already some) goings. (may be said
 by a taxidriver as an excuse for not giving a lift to
 customer);သွား: လည်း(ဝင်)စရာ ရှိတယ်။ ° လည်း: လည်း(ဝင်)စရာ
 ရှိတယ်။;jet (o taxikáři): Už mám (nějaká) ježdění. (může být
 řečeno taxikářem jakožto omluva za odmítnutí svézt
 zákazníka);col.
 go (only for ven. sirs): Ven. Sir, come inside.;ကြ: အထဲကို ကြွပါ
 ဘုရား။;dovnitř : Ct. pane, poďte dovnitř.;pol. mn.
 go (to hospital, "ascend");တက်;jít (do nemocnice, "nastoupit");T
 go across;ဖြတ်;přejít;T
 go after;လိုက် ° လိုက်လံ;jít za;T
 go after: Go after (friends) and collect money (for act of
 generosity).;လိုက်လံ: ပိုက်ဆံကို လိုက်လံကောက်ခံတယ်။;jít za: Jít za
 (přáteli) a vybírat peníze (za účelem štedrého činu).;
 go around;လိုက် ° လည်း;chodit okolo ° jezdit (jít) okolo;T
 go around (in car etc.);လည်း;projíždět se;T
 go around: As for some, (they) make groups and go around in
 big and small cars.;လည်း: တချို့ကတော့ အသင်းဖွဲ့ပြီး
 ကားကြီးကားငယ်တွေနဲ့ လည်း(လည်း)ကြပါတယ်။;projíždět se: A
 někteří utvoří skupinky a projíždí se ve velkých a malých
 autech.;col. pol.
 go back: Do not go (home) without eating here (~ "in this
 house").;ပြန်: ဒီ အိမ်မှာ မစားဘဲ မပြန်ပါနဲ့။;vrátit se: Nevrať se
 (domů) aniž by ses tu najedl. ("Bez jezení v tomto domě se
 nevracej.");imper. pol.
 go back: I am going back home. ("I will go back home.");ပြန်:
 အိမ် ပြန်မယ်။;vracet se: Vracím se domů. ("Vrátím se
 domů.");col. fut.

go back: When will you go back?;ပြန်: ဘယ်တော့ ပြန်မလဲ။;vrátit se: Kdy se vrátíš?;inter. fut. col.

go beyond (accepted limit);ကဲ;jít za hranice (přijatých hranic);T

go down a stream (flow downwards);စုန်;téci směrem dolů;T

go for alms ("go² (to) take¹ food");ဆွမ်းခံကြွ;jít na almužnu ("jít² brát¹ jídlo");T mn.

go for alms ("taking¹ food");ဆွမ်းခံ;jít na almužnu ("braní¹ jídla");T mn.

go further;တိုး;jít dál;T

go or not;လိုက်မလိုက်;jít nebo ne;v.

go out ("leave (and) go");ထွက်သွား;odejít ("odejít (a) jít");T

go out ("leave¹ out");အပြင်ထွက်;jít ven ("odejít¹ ven");T

go out: As (I) have arranged with a friend (of mine), (I) am going to go out.;အပြင်ထွက်: သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်နဲ့ ချိန်းထားလို့ အပြင်ထွက်ရမှာ။;jít ven: Protože jsem si (to) naplánoval s kamarádem, chystám se (ted) jít ven.;col.

go out: The mind goes again and again out, time to time four, five (or) ten minutes (it) roams around.;ထွက်သွား: စိတ်က အပြင်ကို ထွက်ထွက်သွားတာ တစ်ခါတစ်ခါ ၄၊ ၅၊ ၁၀ မိနစ် ဝန်းကျင် ထွက်သွားတယ်။;odejít: Mysl znovu a znovu odchází, čas od času se čtyři, pět (či) deset minut potuluje okolo.;med.

go over: This river is enough (~ "very") wide for big ships to go (and) come through.;ဖြတ်သန်း: သဘောကြီးတွေ ဖြတ်သန်းသွားလာတဲ့ ဒီမြစ်က အတော်ကျယ်တယ်။;projet (kudy): Tato řeka je dost (~ "velice") široká aby (jí) velké lodě jezdily (~ "jezdily (a) odjížděly přes").;

go past;ဖြတ်;přejít;T

go through;သန်း;přejet;T

go through ("cross (and) cross");ဖြတ်သန်း;přejet ("přejít (a) přejít");T

go together;ဖက်;jít dohromady;l

go upwards;တက်;jít vzhůru;l

go well (match);စား;ladit dobře;l

go with, well ("(be) statisfied¹ (with condition)");အဆင်ပြေ;pasovat k, dobře ("(být) spokojen¹ (s podmínkami)");l

go, sometimes;သွားသွား;jít, občas;T

go, sometimes: (I) happen to go out, sometimes.;သွားသွား: အပြင်သွားသွားဖြစ်တယ်။;jít, občas: Stává se, že chodím občas ven.;

go, to ("goings");သွားစရာ;jet ("ježdění");inf.

go, to: (I) don't have a need to go to my country.;သွားစရာ: ငါ့နိုင်ငံကိုလဲ သွားစရာ မလိုပါဘူး။;jet: Nemám potřebu jet do své země.;pol.

go: (At) what time will (you) go?;သွား: ဘယ်နှစ်နာရီ သွားမလဲ။;jít: (V) kolik hodin půjdeš?;inter. col.

go: (I) am going to go.;သွား: သွားတော့မယ်။;jít: Chystám se jít.;fut.

go: (I) am preparing to go.;သွား: သွားဖို့ ပြင်ဆင်နေပါတယ်။;jít: Připravuji se jít.;cont. pol.

go: (I) don't want to go.;သွား: မသွားချင်ပါဘူး။;jít: Nechci jít.;pol.

go: (I) go to Yangon every month.;သွား: လစဉ် ရန်ကုန်ကို သွားပါတယ်။;jezdit: Jezdím (~ jdu) do Rangúnu každý měsíc.;pol.

go: (I) must go to sleep.;သွား: အိပ်ဖို့ သွားရတယ်။;jít: Musím jít spát.;

go: (They) go to sea to swim.;သွား: ဟင်လယ်သို့ ရေကူးရန် သွားနေသည်။;jít: Jdou do moře, aby plavali.;cont. writ.

go: a while before (you) go ("when the time (of) going (is) near");သွား: သွားခါနီးရင်;jít: chvilku před tím, než půjdeš ("když je čas chození blízko");

go: Because the boy goes (and) will drink water, the glass of water is (still) ("just") full.;သွား: ကောင်လေး ရေသွားသောက်မလို့ ရေခွက်က အပြည့်ပဲ။;jít: Poněvadž chlapec jde (a) bude pít vodu, sklenice vody (stále) ("prostě") plná.;col.

go: Go straight ahead.;သွား: ရေတံခွံသွားပါ။;jít: Jdi přímo za nosem.;imper. pol. col.

go: Go this direction.;သွား: ဒီဘက်သွားပါ။;jít: Jděte tímto směrem.;imper. pol.

go: Go this way straight ahead.;သွား: ဒီလမ်းတည့်တည့်သွား။;jít: Jdi tudy (~ "touto cestou") přímo (za nosem).;imper.

go: go to start (racing, "start (and) leave");.စထွက်: စထွက်တော့မယ်။;jít: Jít začít (závodit, "začít (a) odejít") ° jít: Jít začít (závodit. "začít (a) odejít");fut.

go: Have you (ever) gone abroad?;ထွက်: နိုင်ငံခြားကို ထွက်ဖူးလား။;jít: Jel jsi (někdy) do zahraničí?;inter.

go: How should go to ... ;သွား: ဘယ်လိုသွားရမလဲ။;jít: Kudy mám jít do ... ;inter. fut.

go: How will you go?;သွား: ဘယ်လိုသွားသလဲ။;jet: Čím pojedesh?;inter. col.

go: I (want) to go to Strand Hotel. (can be told to a taxi driver, "(I) will go to Strand Hotel.");သွား: စတုရင်းဟိုတယ် သွားမယ်။;jít: (Chci) do Strand Hotelu. (Ize říci taxikáři, "Pojedu do Strand Hotelu.");col.

go: I am permitted to go to Japan.;သွား: ကျွန်တော် ဂျပန်နိုင်ငံကို သွားခွင့်ရတယ်။;jet: Mám svolení jet do Japonska.;um.

go: I will go to school after I eat the meal (~ "rice").;သွား: ထမင်းစားပြီး ကျွန်တော် ကျောင်းသွားမယ်။;jít: Půjdu do školy až se najím (~ "až sním rýži").;fut. col. um.

go: I will go.;လိုက်: ငါလိုက်မယ်။;jít: ("Já") půjdu.;fut. col.

go: If (you) want to go, (then) just go.;လိုက်: လိုက်ချင်လိုက်သွားလေ။;jít: Jestli chceš jít, (tak) prostě jdi.;imper. col.

go: If you want to go, (then) go.;သွား: ခင်ဗျားသွားချင်သွားပါ။;jít: Jestli chceš jít, (tak) jdi.;imper. pol.

go: Let's go!;သွား: သွားစို့;jít: Pojďme!;imper. fr.

go: plan to go;သွား: သွားဖို့ အစီအစဉ်;jít: plán jít ("plán k odchodu");

go: Tomorrow at noon (I) want to go to Ngadatkyi Pagoda.;သွား: မနက်ဖန်နေ့လယ် ငါးထပ်ကြီးဘုရားသွားချင်ပါတယ်။;jet: Zítra v poledne chci jet do Nādhací Pagody.;pol. col.

go: whatever city (you) go to;သွား: ဘယ်မြို့ကို သွားသွား;jít: at' už jdeš do kteréhokoliv městě;

go: When do (you) want to go?;သွား: ဘယ်တော့ သွားချင်သလဲ။;jet: Kdy chcete jet?;inter. col.

go: When will (you) go?;သွား: ဘယ်အချိန်သွားမလဲ။;jet: Kdy pojedete?;inter. col.

go: Where are you going? ("Where will you go?");သွား:

ဘယ်သွားမလဲ။;jít: Kam jdeš? (“Kam půjdeš?”);inter. col. fut. go: wherever (you) go;သွား: ဘယ်သွားသွား;jít: kamkoliv jdeš; go: Whose house does (he) go to?;သွား: ဘယ်သူ့အိမ် သွားသလဲ။;jít: Do jakého (“čí”) domu jde?;inter. col. go: Will (it) be right to go?;လိုက်: လိုက်ရမလား။;jít: Bude v pořádku (když) půjdu?;inter. col. goal (“build” first° {nouner});ဦးတည်ချက်;cíl (“postavit” nejprve° {jmenec});n. goal (“flower column”);ပန်းတိုင်;cíl (“květinový sloup”);n. goal (“hope-for (and) expect {nouner}”);ရည်မှန်းချက်;cíl (“doufat-v (a) očekávat {jmenec}”);n. goal (“needed thing (and) flower column”);လိုရာပန်းတိုင်;cíl (“potřebovaná věc (a) květinový sloup”);n. goal keeper (“proficient” (in) goals”);ဂိုးသမား(တစ်ယောက်);brankář (“zdatný” (v) gólech”);sg. goal keeper: As for the Chelsea goal keeper, (him I) know.;ဂိုးသမား: ချယ်ဆီးဂိုးသမားတော့ သိတယ်။;brankář: Co se týče brankáře z Chelsea, (toho) znám.;col. goal: eternal goal;ရည်ရွယ်ချက်: အဆုံးမရှိသည့်ရည်ရွယ်ချက်;cíl: věčný cíl; goal: Goal is the place in race, where (one) has to finally arrive.;ပန်းတိုင်: ပန်းတိုင်ဆိုတာ ပြိုင်ပွဲမှာ နောက်ဆုံး(မှ) ရောက်ရမနေရာပါ။;cíl: Cíl znamená místo v závodě, kam (jeden) musí nakonec dorazit.;pol. col. goal: May (you) be able to overcome whatever difficulties and may (you) be able to strive quickly for advancement towards (your) goal.;လိုရာပန်းတိုင်: အခက်အခဲတူသမျှ ကျော်လွှားနိုင်ပြီး လိုရာပန်းတိုင်သို့ လျင်မြန်စွာ တက်လှမ်းနိုင်ပါစေ။;cíl: Kéž jsi schopný překonat jakékoli těžkosti a kéž jsi schopný rychle usilovat o pokrok za (svým) cílem.;w. pol. goal: My goal is just to control this world of both body (and) mind.;ရည်ရွယ်ချက်: ကျွန်တော် ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးဖြစ်တဲ့ကာကြီးကို (~ ရပ်နာမိလောက်ကို) ထိန်းချုပ်ဖို့ပါ။;cíl: Mým cílem je prostě ovládnout tenhle svět těla (a) mysli.;pol. goal: When the rabbit arrived to the turf, (it) said: “while approaching the goal, in order to wait for (the) turtle, I will first take a rest” and indeed, slept (“a stretch of sleep”).;ပန်းတိုင်: ယန်သည် မြက်ခင်းတခုသို့ ရောက်သောအခါ ငါသည် ပန်းတိုင်နှင့် နီးကပ်လာပြီး လိပ်ကို စောင့်ရန်နားဦးမည်ဟု ဆိုကာ တရေးအိပ်လေ၏။;cíl: Když králík dorazil na trávník, řekl: “zatímco se přibližuji k cíli, abych posečkal na želvu, nejprve si odpočnu” a vskutku, spal (“úsek spánku”).;writ. goat;ဆိတ်(တစ်ကောင်);koza;sg. god;နတ်(တစ်ပါး);bůh;sg. God (Creator, “eternal master (and) lord”);ထားဝရဘုရားသခင်;Bůh (Stvořitel, “věčný mocnář a vládce”);n. going to, be;မှာ ° ဦး ° အုံး (from ဦး);chystat se ° jít (chystat se k) ° jít (se, chystat se k);suff. col. (or) suff. (or) suff. going to, be (“take (and) be-going-to”);ရမှာ;chystat se (“vzít (a) chystat-se”);suff. going to, be (as in near future);တော့မယ်;jít (něco dělat, jako je v blízké budoucnosti);suff. going to, be (as in near future): (I) am going to learn.;တော့မယ်:

စာကျက်တော့မယ်။;jít (něco dělat, jako je v blízké budoucnosti): Jdu se učit.;fut. going to, be: The man is going to dive in the sea.;တော့: အမျိုးသား (~ လူတစ်ယောက်သည်) ပင်လယ်ထဲသို့ ဒိုက်ဝင်ထိုးတော့မယ်။;chystat se: (Ten) muž se chystá potápět v moři.;fut. going to: (I) am going to depart.;တော့မယ်: ထွက်တော့မယ်။;chystat se k: Chystám se odejít.;fut. going to: (I) am going to go.;တော့: သွားတော့မယ်။;chystat se: Chystám se jít.;fut. goings;သွားစရာ;ježdění;n. gold;ရွှေ;zlato;n. gold: However, it is statue made of gold.;ရွှေ: ဒါပေမဲ့ ရွှေနဲ့လုပ်ထားတဲ့အရုပ်ပါ။;zlato: Ale to je socha vyrobená ze zlata.;pol. gold: This ring is made of gold.;ရွှေ: ဒီလက်စွပ်ကို ရွှေနဲ့ လုပ်ထားတာ။;zlato: Tento prsten je (“udělaný”) ze zlata.;col. golden color;ရွှေရောင်;zlatá barva;n. golden color: The woman with blond (~ “golden”) hair is taller than the man with dark hair.;ရွှေရောင်: ရွှေရောင်ဆံပင်နှင့် အမျိုးသမီးက အနက်ရောင်ဆံပင်နှင့် အမျိုးသားထက် အရပ်ပိုရည်တယ်။;zlatá barva: (Ta) žena s blondátými (~ “zlatými”) vlasy je vyšší než (ten) muž s tmavými vlasy.; golden: (He is) the leader-student of the Golden Revolution’s Burmese Students’ Association.;ရွှေဝါရောင်: ရွှေဝါရောင်တော်လှန်ရေးမှာ ဗကသကျောင်းသား ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးပါ။;zlatý: Je vůdčím studentem Revoluce Zlaté Záře (pořádané) Asociací Barmských Studentů.;pol. golf course (“golf field”);ဂေါက်ကွင်း;golfové hřiště (“golfové pole”);n. gone, it is (“run-out (and) finish”);ကုန်ပြီ;pryč, je to (“být-spotřebovaný (a) skončit”);p.p. gong (“reinforced” head”);ခေါင်းလောင်း(တစ်လုံး);gong (“posílená hlava”);sg. gong, food (used in monasteries to announce time for food, “food bell”);ဆွမ်းစားခေါင်းလောင်း(တစ်လုံး);gong, jídelní (užívaný v klášterech k ohlášení času jídla, “jídelní zvon”);sg. gong: Meal gong is going to be beaten.;ခေါင်းလောင်း: ဆွမ်းစားခေါင်းလောင်းတီးတော့မယ်။;gong: (Brzy) se bude bušit na jídelní gong.;fut. good;လေး;dobrý;suff. adj. good (“good (and) noble”);ကောင်းမွန်;dobrý (“dobrý (a) ušlechtilý”);adj. good (advantage);အရေး;prospěch (výhoda);n. good (benefit);အကျိုး;dobro (prospěch);n. good (for): This is boring. (“This is good (for) boredom.”);ကောင်း: ဒါဟာ ဖျင်းစရာ ကောင်းတယ်။;dobrý (na): To je nudné. (“To je dobré (na) nudu.”);col. good (for): This is interesting. (“This is good for interest.”);ကောင်း: ဒါဟာ စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းတယ်။;dobré (na): To je zajímavé. (“To je dobré (na) zájem.”);col. good deed (for others);ကျေးဇူး;dobrý čin (pro druhé);n. good looks;အလှ;dobře vypadající;n. good-for-nothing (“usage (does)’nt fall”);အသုံးမကျ;k ničemu, být

(“užití nepadá”);l

good-natured, be (“be-intimate (and) close (person and) friendly”);ရင်းနှီးဖော်ရွေ;dobrácký, být (“být-důvěrný (a) blízký (člověk a) přátelský”) ° dobromyslný, být (“být-důvěrný (a) blízký (člověk a) přátelský”);l

good, be;မိုက် ° ကောင်း ° ကောင်း ° o;dobrý, být;l (or) l col.

good, be (“good (and) noble”);ကောင်းမြတ်;dobrý, být (dobrý (a) ušlechtilý”);l

good, be (“good, noble, noble (and) noble”);ကောင်းမွန်မြတ်;dobrý, být (“dobrý, ušlechtilý, ušlechtilý (a) ušlechtilý”);l

good, be (very);မိုက်;dobrý, být (velice);l col.

good, be (very): It is clear, that it is very good.;မိုက်: မိုက်ဆိုတာ လွင်ပါတယ်။ (~ သန့်ရှင်းနေတာပဲ မိုက်လိုက်တာ);dobrý, být (velice): Je jasné, že je to velice dobré.;pol. col.

good, be (very): It is very good.;မိုက်: မိုက်လိုက်တာ;;dobrý, být (velice): Je to velice dobré.;col.

good, be very (“good (and) pretty”);မုန်လှ;dobrý, být velmi (“dobrý (a) hezký”);l

good, be: (It) is extremely interesting. (“(It) is very good for interest.”);ကောင်း: အလွန်စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းပါတယ်;;vhodný: Je (to) nesmírně zajímavé. (“Je (to) nesmírně vhodné k zájmu.”);pol.

good, be: It (is) good.;ကောင်း: ကောင်းပါတယ်;;dobrý, být: Je (to) dobré.;pol.

good, not;မတော်;nedobry;adj.

good, not much;မမြောက်မြောက်;dobrý, ne moc;adj.

good, not: If (you) see (anything) not good (with me), simply admonish (me).;မတော်: အမြင်မတော်ရင်လဲ ဆုံးမပေါ့;;nedobry: Pokud uvidíš (něco) nedobrého (se mnou), tak (mě) jednoduše pokárej.;imper.

good,,noble (and) beautiful, be;ကောင်းမြတ်လှ;dobrý,,šlechetný (a) krásný, být;l

good: (It's) very good, friend, they say.;မိုက်:

မိုက်တယ်ကွာ;;dobré: (Je to) prý velice dobré, příteli.;col.

good: (It) is good for health.;ကောင်း:

ကျန်းမာရေးအတွက်ကောင်းတယ်;;dobré: Je to dobré pro zdraví.;

good: (It's) quite good.;ကောင်း: အတော်လေးကောင်းတယ်;;dobré: Je to docela dobré.;col.

good: (That)'s good.;တော်: တော်တယ်;;dobré: (To) je dobré.;col.

good: (Your) Burmese (“language talking”) is (“just”) very good! ;ကောင်း: ဗမာစကား ပြောတာ သိပ်ကောင်းတာပဲ;;dobrý: (Tvoje) Barmština (~ “Barmským jazykem mluvení”) je (“prostě”) velice dobrá!;col.

good: a good friend;ကောင်း: မိတ်ဆွေကောင်း;;dobrý: dobrý přítel;

good: Good afternoon.;ကောင်းသော: ကောင်းသော နေ့လယ်ခင်းပါ။ ° မင်္ဂလာ: မင်္ဂလာ နေ့လယ်ခင်းပါ;;dobré: Dobré odpoledne.;w. pol.

good: Good evening.;မင်္ဂလာ: မင်္ဂလာ ညနေခင်းပါ။ ° ကောင်းသော: ကောင်းသော ညနေခင်းပါ;;dobré: Dobrý večer.;w. pol.

good: Good idea!;ကောင်း: ကောင်းသားပဲ;;dobrý: Dobrý nápad!;col.

good: Good morning.;ကောင်းသော: ကောင်းသော နံနက်ခင်းပါ။ ° မင်္ဂလာ: မင်္ဂလာ နံနက်ခင်းပါ;;dobré: Dobré ráno.;w. pol.

good: good teacher;ကောင်း: ဆရာသမားကောင်း;;dobrý: dobrý učitel;

good: How are you? (“(Is) life good?”);ကောင်း:

နေကောင်းလား;;dobrý: Jak se máš? (“(Je) život dobrý?”);inter.

good: If (you) do not practise, what (you) have (already) got, the good (knowledge) of writing (and) good (knowledge) of speaking may get lost, (they) sayလေး: မလေ့ကျင့်ရင် ရပြီးသား စာလေးစကားလေးတွေဟာ ပျောက်တတ်တယ်တဲ့;;dobrý: Pokud netrénuješ, co (již) máš, ta dobrá (znanost) psaní (a) dobrá (zanost) mluvení, se může ztratit, prý;col.

good: If you can correct the mistakes, it (will) be just good.;ကောင်း: အမှားတွေ ပြင်ပေးနိုင်ရင် သိပ်ကောင်းမှာပဲ;;dobrý: Pokud (mi) opravíš chyby, tak to bude prostě dobré.;col.

good: Living there is good.;ကောင်း: အဲဒီမှာ နေလို့ ကောင်းပါတယ်;;fajn (~ “good”): Je fajn (~ “dobré”) tam žít.;pol.

good: OK, (it)'s good.;အဆင်ပြေ: ဟုတ်၊ အဆင်ပြေသွားပြီ;;dobré: Fajn, (to) je dobré.;col.

good: select the good ones;ကောင်း: ကောင်းတာတွေကို ရွေးချယ်သည်;;dobrý: vybrat ty dobré;writ.

good: Swimming is good for body.;ကောင်း: ရေကူးခြင်းသည် ခန္ဓာကိုယ်အတွက် ကောင်းတယ်;;dobrý: Plavání je dobré pro tělo.;

good: To have a good sleep, sleep much.;o: အိပ်ရေးဝအောင် အိပ်လိုက်ပါ;;dobrý: Spi pořádně abys měla dobrý spánek.;imper. pol.

goodbye (“go”): Goodbye. (“(I) am going to leave, ok?”);သွား: သွားပါအုံးမယ် နော်;na shledanou (“jit”): Nashledanou. (“Odcházím, ano?”);fut. col.

goods;ကုန် ° ပစ္စည်းတွေ;zboží;pl. P. paccaya (= requisite, means) (or) n.

goods: (I) went to a shop and bought what (“goods”) (I) liked without looking at the price.;ပစ္စည်းဥစ္စာ: ဆိုင်ကို လာပြီး ကြိုက်တဲ့ပစ္စည်းဥစ္စာများကို ဈေးမကြည့်ပဲ ဝယ်ခဲ့ပါတယ်;;zboží: Šel jsem do obchodu a koupil (“zboží”) co jsem chtěl (~ “měl-rád”) aniž bych se díval na cenu.;p.s. pol.

goods: Also, the goods from China arrive to Mandalay first.;ကုန်တွေ: တရုတ်ပြည်က ကုန်တွေလဲ မန္တလေးကို အရင်ရောက်ပါတယ်;;zboží: Také, zboží z Číny se přiváží (~ “přijíždí”) jako první do Mandalaje.;pol. col.

goods: Do you need (“(and) want”) Chinese or Indian goods?;ပစ္စည်း: တရုတ်ပစ္စည်း လိုချင်သလား၊ ဒါမှမဟုတ် အိန္ဒိယပစ္စည်း လိုချင်သလား;;zboží: Potřebuje(te) (“(a) chcete”) čínské nebo indické zboží?;inter.

gorge;မျိုးpolykat;T

gorge (“swallow (and) lower”);မျိုးချ;polykat (“spolkout (a) snížit”);T

gosh!;အမယ်;páni!;interj.

Gosh! (“great² little¹ elder-sister”);အမလေးတော်;Proboha! (“ohromná² malá¹ starší-sestra”);interj. col.

gossip (“one level talk”);တစ်ဆင့်စကား;klepy (fáma, “mluva² jednoho° stupně¹”);n.

gourd (“bottle fruit”);ဘူးသီး(တစ်လုံး);tykev (“lahví¹ ovoce”);sg.

government (“take¹ domination”);အစိုးရ(တစ်ဖွဲ့);vláda (“vzít¹ nadvládu”);sg.

government examination “);အစိုးရစစ်;vládní zkouška “);n.

government: (It) is not permitted by the government.;အစိုးရ: အစိုးရက ခွင့်မပြုဘူး;;vláda: Není to povoleno vládou.;

government: Since that time, indeed, English government in various ways tyrannized (and) oppressed the Myanmars.;အစိုးရ: ထိုအချိန်မှစ၍ အင်္ဂလိပ်အစိုးရက မြန်မာတို့ကို အမျိုးမျိုးဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်ခဲ့ပါသည်။;vláda: Od té doby anglická vláda různými způsoby utiskovala (a) utlačovala lid Myanmaru (~ "Myanmar").;p.s. writ.	စည်းလုံးရေးအတွက် မွန်မြန်မာသွေးပါသော မြေးတော်အလောင်းစည်သူကို နန်းအပ်ခဲ့သည်။;vnouče, královské: Ve prospěch jednoty Myanmaru (a) Monu, (král) svěřil vládu (svému) královskému vnoučeti Alaun Sítuovi (který byl) Myanmarské (i) Monské krve.;p.s. writ.
grade ("level (and) grade");အဆင့်အတန်း;stupeň ("úroveň (a) stupeň");n.	grape ("teasing (and) lumped fruit");စုပေါင်း;hrozen ("provokující (a) žmolované ovoce");n.
grade (also at school);တန်း;třída (také ve škole);n.	grapefruit ("fruit" (of) erring°);ရောက်သီး(တစ်လုံး);grapefruit (ovoce, "ovoce" chybování°) ° grep (ovoce, "ovoce" chybování°);sg.
grade: tenth grade (at school);တန်း: ဆယ်တန်း;třída: desátá třída (ve škole);n.	grasp;ဖမ်း;chytnout;T
gradually;ဖြည်းဖြည်းချင်း ° တစ်ဖြည်းဖြည်းနဲ့;pozvolna ° postupně;adv.	grasp ("catch (and) grasp");ဖမ်းဆည်း;chytnout;T
gradually (about progress);တဖြည်းဖြည်း;postupně (o pokroku);adv.	grasp ("inside" hands°);လက်ထဲ ° လက်တွင်း;uchopení ("v" rukou°);n.
gradually (in going on way, "movement by movement, slowly (and) slowly");တဖြည်းဖြည်း;pozvolna (o chození či ježdění po cestě, "pohyb po pohybu, pomalu (a) pomalu");adv.	grasp: (I) grasp the concentration and watch what comes (and) goes.;ဖမ်း: သမာဓိလေးဖမ်းပြီး ဖြစ်ပျက်ရပါတယ်။;chytnout: Chytnu (své) soutředění a sleduji co přichází a odchází.;pol. med.
gram;ဂရမ်;gram;n. E. gram	grass;မြက်;tráva;n.
gram: The bread weighs 400 grams.;ဂရမ်: ပေါင်မုန့်က ၄၀၀ဂရမ်လေးတယ်။;gram: (Ten) chléb váží 400 gramů.;	grass (lawn, "spread" grass°);မြက်ခင်း;tráva (trávník, "rozšířená" tráva°);n.
grammar: a grammatical word made for all those words;သဒ္ဒါ: အဲဒီစကားလုံးတွေ အားလုံးကို ကိုယ်စားပြုတဲ့ သဒ္ဒါဆိုလို့ရာ	grass (lawn): The tennis match is ("being") held on the grass.;မြက်ခင်း: တင်းနစ်ပြိုင်ပွဲ မြက်ခင်းပေါ်မှာ ကျင်းပနေတယ်။;tráva (trávník): Tenisový zápas je pořádán na trávě.;cont.
စကားလုံး;gramatika: gramatický název (~ "slovo") vytvořený pro všechny ta slova;	grass: stalk of grass;မြက်: မျက်ရိုးတံ;tráva: stéblo trávy;
grandchild;မြေးယောက်ျား(တစ်ယောက်) ° မြေးမိန်းကလေး(တစ်ယောက်) ° မြေး(တစ်ယောက်);vnuk (vnouče) ° vnouče ° vnučka (vnouče);sg.	grate;မြစ်;strouhat;T
grandfather;အဖိုး(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး) (from အဘိုး) ° ဘိုး(တစ်ဦး) ° အဘိုး(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);dědeček;sg.	grater ("high-thing" (for) grating°);ခြစ်ခုံ(တစ်ခုံ);struhadlo ("vysoká-věc" (na) strouhání°);sg.
grandfather: grandfather (and) grandmother;ဘိုး: ဘိုးဘွား;dědeček: dědeček (a) babička;	gratifying, be ("wrap" (with) warmth°);နွေးထွေး;příjemný, být ("být" teplem obalující°);I
grandfather: This man is grandfather of the boy.;အဘိုး: ဒီအမျိုးသားက ကောင်လေးရဲ့ အဘိုးဖြစ်တယ်။;dědeček: Tento pán je chlapcův dědeček.;	gratis ("payment-free");အခမဲ့;zadarmo ("bez"platný°);adv.
grandma;အဘွား(တစ်ယောက်);babička;sg.	gratis (about price);အလကား;zadarmo (o ceně);adv.
grandmother;အဘွား(တစ်ယောက်) (from အဘွား) ° အဘွား(တစ်ယောက်) ° ဘောင်(တစ်ယောက်);babička;sg.	gratis (about price): This book is ("just") gratis.;အလကား: ဒီ စာအုပ်က အလကားပဲ။;zadarmo: Tato kniha je ("jen") zadarmo.;col.
grandmother: Baby is ("together") with grandmother.;အဘွား: ကလေးဟာ သူ့အဘွားနဲ့ အတူရှိတယ်။;babička: Miminko je ("spolu") s babičkou.;	gratitude;ကျေးဇူး;vděčnost ° vděk;n.
grandmother: grandfather (and) grandmother;ဘွား: ဘိုးဘွား;babička: dědeček (a) babička;	gray color ("color" (of) fire" smoke°);မီးခိုးရောင်;šedá barva ("barva" kouře° ohně°);T
grandpa;အဘိုး(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);dědeček;sg.	grease: buttered bread ("bread greased (with) butter");သုတ်: ပေါင်မုန့်ထောပတ်သုတ်;mazat: chleba s máslem ("chléb namazaný máslem");
grandparents ("greandfather (and) grandfathers");ဘိုးဘိုးတို့;prarodiče ("dědeček (a) dedečkové");pl. col.	great;အကြီးမား ° တော် ° အမြောက်အမြား ° မြင့်မား ° လွန်း;obrovský ° ohromný;adj. (or) suff. adj.
grandparents: Do what the grandparents say, to the letter, dear daughter.;ဘိုးဘိုးတို့: ဘိုးဘိုးတို့ရဲ့ စကားကို မြေဝယ်ယူကျနားထောင်(နေ) သမီးလေး။;prarodiče: Dělej do písmene co (ti) prarodiče říkají.;imper. col.	great ("properly steadfast");ရခိုင်;ohromný ("správně vytrvalý");adj.
grandson, royal: On behalf of the Myanmar-Mon unity, (the king) entrusted the reign to (his) royal grandson Alaung Sithu of Myanmar (and) Mon blood.;မြေးတော်: မွန်မြန်မာ	great elder monk (mahathera);မထေရ်(တစ်ပါး);velký starší mnich (mahāthera);sg. P. mahāthera (= great elder)
	great-grandfather;ဘေး(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး) ° ဘေး(တစ်ယောက်);pradědeček ° dědeček;sg.
	great, be ("big (and) huge");ကြီးမား;ohromný, být ("velký (a) obrovský");I P. mahā (= big)
	great, be ("big (and) wide");ကြီးကျယ်;ohromný, být ("velký (a) široký");adj.
	great, be: a house like palace ("a great (and) magnificent house");ကြီးကျယ်: ကြီးကျယ်ခမ်းနား(သော) အိမ်တစ်အိမ်;ohromný,

být: dům jako palác ("jeden ohromný (a) grandiózní dům);
 great: (It is a) great city that is 900 years old.;တော်: လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်းကိုးရာလောက်က မြို့တော်ပါ။;ohromný: (Je to) ohromné město, které je staré 900 let.;pol.
 great: Go (and) show (your) powers. Where are (you) greater?;သား: ရွှေပြချိုးပြသွား (~ ဆွေပြချိုးပြသွား)။
 ဘယ်နေရာသာတာလဲ။;lepší (~ "ohromný"): Jdi (a) ukaž (vlastní) síly. Kde jsi lepší?;inter. sl.
 great: great house;ရခိုင်: အိမ်ကြီးရခိုင်;ohromný: ohromný dům;
 great: Just great (good)!;ကောင်း: ကောင်းသားပဲ။;výborný: Prostě výborný (dobrý)!;col.
 great: my great friend;ကောင်းကြီး: ငါ့ရဲ့ သူငယ်ချင်းကောင်းကြီး;skvělý ("ohromný"): můj skvělý přítel;n. col.
 great: person greater than the mountain Meru;မ: မြင့်မိုရ်ထက်မလူ (~ မြင့်မိုရ်ထက် မြင့်သောလူ);ohromný: osoba ohromnější než hora Meru;
 great: The great Alaung Min Taya thus could, indeed, again successfully unite the Myanmar country, build and set (it) up in order to (make it) well ("collected") (and) organized.;တော်ကြီး: အလောင်းမင်းတရားကြီးသည် ဤသို့ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးကို တစုတစည်းတည်းဖြစ်အောင် ပြန်လည် စည်းရုံးတည်ထောင်နိုင်ခဲ့ပေသည်။;ohromný: Takto ohromný Alaung Min Tayá vskutku dokázal opět sjednotit zemi Myanmaru, postavit (a) zříditi aby (byla) dobře ("posbíraná") (a) organizovaná.;p.s. writ.
 great: the hugest help;အကြီးမား: အကြီးမားဆုံးကူညီခြင်း;ohromný: nejohromnější pomoc;
 great: This way U Aung Zeyya's power became great.;မြင့်မား: ဤသို့ဖြင့် ဦးအောင်ဇေယျ၏ အရှိန်အဝါ မြင့်မားလာသည်။;obrovský: Tímto způsobem se stala moc Ú Aun Zeyyi obrovskou.;writ.
 greatest;ဆုံး;největší;adj.
 greatest: Mandalay is the second greatest town in Myanmar.;အကြီးဆုံး: မန္တလေးက မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဒုတိယအကြီးဆုံး မြို့ပါ။;největší: Mandalaj je druhé největší město Myanmaru.;pol.
 greatest: Of the greatest travellers' interest is the Pagan town.;ဆုံး: ခရီးသည်တွေ စိတ်အဝင်စားဆုံးက ပုဂံမြို့ပါ။;největší: (Je to právě) Pagan město, které (se jeví) cestovatelům nejzajímavější.;pol.
 greatly;အတော်များများ;velice;adv.
 greed ("crave (and) be-overly-fond-of {nouner}");တပ်မက်မှု;chamtivost ("chamtit (a) být-přilíš-zamilovaný-do {jmenec}");n.
 greed ("need (and) want {nouner}");လိုချင်ခြင်း;chamtivost ("potřebovat (a) chtít {jmenec}");n.
 green (color);အစိမ်း(ရောင်);zelená (barva);n.
 green tea;ဂရင်းတီး;zelený čaj;E. green tea
 green: ("Young man") Aye is wearing green longyi.;အစိမ်း: မောင်အေး လုံချည်အစိမ်းဝတ်(ထား)တယ်။;zelené: ("Mladý pán") É nosí zelené loundží.;
 green: green ball pen;အစိမ်း: ဘောပင်အစိမ်း;zelené: zelené kuličkové pero;n.
 greener (EN col. "greener");အစိမ်း(တစ်ယောက်);zelenáč (CZ col. "zelenáč");sg.
 greet ("connect' (by) mouth");နှုတ်ဆက်;zdravit ("spojit-se

ústý");T
 greeting ("mouth's speech connection");နှုတ်ခွန်းဆက်;pozdrav ("ústní mluvy spojení");n.
 greetings: Greetings, sir. (used by men);မင်္ဂလာပါ: မင်္ဂလာပါ ခင်ဗျာ။;zdravit: Zdravím, pane. (užíváno muži);w.
 greetings! (generally used when sb. is met, "blessings!");မင်္ဂလာပါ;zdravím! (obvykle užito v případě setkání se s někým, "požehnání!");w. P. *maṅgala*
 grey color ("color² (of) fire¹ smoke°");မီးခိုးရောင်;šedá barva ("barva² kouře° ohně¹");T
 grille (to filter things);ဧတာ(တစ်ခု);mřížka (k filtrování);sg.
 grilled;ကင်;grilovaný;adj.
 grotto;ငိုက်;jeskyně;n. P. leṇa (= cave)
 grotto ("cave, cave");ငိုက်ဂူ;jeskyně ("jeskyně, jeskyně");n. P. leṇa-guhā (= cave - cave)
 ground;မြေ;půda (země);n.
 ground ("ground surface");မြေပြင်;země ("zemský povrch");n.
 ground: contact of legs with the ground;မြေ: ခြေထောက်ရဲ့ မြေနှင့် ထိသည်ထိခြင်း (~ ခြေထောက်သည် မြေနှင့် ထိလျင်ထိခြင်း);země: dotyk nohou se zemí;writ.
 ground: touch ("with") the ground;မြေပြင်: မြေပြင်နှင့်ထိတယ်။;země: dotýkat se ("se") zemí;
 groundless, be ("not² have³ basis° (and) circumstances¹");အခြေအဖြစ်မရှိ;nepodložený, být ("ne² mít³ základ° (a) okolnosti¹");l
 group;အဖွဲ့(တစ်ဖွဲ့) ° ဂရ ° အသင်း(တစ်ခု);skupina;sg. (or) n. E. group
 group ("collect (from) far");စုဝေး;sdužit se ("sbírat (z) daleka");T
 group ("group (and) group");အသင်းအဖွဲ့;skupina ("skupina (a) skupina");n.
 group (of people, "group² (of) strength° (and) power¹");အင်အားစု;skupina (lidí, "skupina² síly° (a) moci¹");n.
 group (of people);အစုအဝေး;skupina (lidí);n.
 group (of people): U Aung Zeyya treated both the groups politely.;အဖွဲ့: ဦးအောင်ဇေယျသည် အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့ကို ခြေငုံစွာ ဆက်ဆံသည်။;skupina (lidí): Ú Aun Zeyya zacházel s oběma skupinama zdvořile.;writ.
 group (team);အသင်း(တစ်ဖွဲ့);skupina (tým);sg.
 group of words (as a part of sentence or phrase, "words (and) word-groups");စကားလုံးစကားစု;skupina slov (jakožto část věty nebo fráze, "slova (a) skupiny-slov");n.
 group, make a ("form¹ group°");အသင်းဖွဲ့;skupinu, utvořit ("utvořit skupinu°");T
 group, make: As for some, (they) make groups and go around in big and small cars.;အသင်းဖွဲ့: တချို့ကတော့ အသင်းဖွဲ့ပြီး ကားကြီးကားငယ်တွေနဲ့ လှည့်(လည်)ကြပါတယ်။;skupinu, utvořit: A někteří utvoří skupinky a projíždí se ve velkých a malých autech.;col. pol.
 group: Foreigners sometimes group against the native people.;စုဝေး: အခြားနိုင်ငံသားများတစ်ခါတစ်ရံ ဒေသတွင်းနိုင်ငံသားများနှင့်ရင်ဆိုင် စုဝေးတယ်။ (~ တစ်ခါတစ်ရံ အခြားနိုင်ငံသားများက နိုင်ငံသားများကို ဆန့်ကျင်ပြီး စုဝေးကြတယ်။)
 ;sdužit se: Někdy se cizinci sdružují proti rodilým.;
 group: In our group there are the teacher-monks who won (~

"got") first (place) in whole the country.;ဂရ: တပည့်တော်တို့
 ဂရထဲမှာ တစ်နိုင်ငံလုံးပထမရ စာချုပ်တော်(သံဃာ)တွေ
 ရှိပါတယ်။;skupina: V naší skupině jsou učitelští mniši, kteří
 dostali první (místo) v celé zemi.;pol. ubmn. mn.
 group: The group ("being") on the stage also ("exhibiting")
 dances (and) entertains.;အဖွဲ့: စင်ပေါ်မှာ ရိုက်အဖွဲ့ကလဲ
 ကပြနေပါတယ်။;skupina: Skupina ("jsouci") na pódiu také
 ("ukazující se") tancuje a baví (ostatní lidi).;col. pol.
 grow (~ "be-distributed"): When the leaves become grown (~
 "distributed"), the spring has come.;ဝေ: သစ်ရွက်များ ဝေလာလျင်
 နွေဦးရောက်ပြီ။;vyrůst (~ "být-rozdělen"): Když vyroste (~ "jsou-
 rozdělené") mnoho listů, přišlo jaro.;p.p.
 grow ("distribute"): Many leaves are growing (~
 "distributed").;ဝေ: သစ်ရွက်များ ဝေတယ်။;růst (~ "rozdělit"): Mnoho
 listů roste (~ "je-rozděleno").;
 grow (increase);တိုး;zvýšit (se);T
 grumble (complain, "swell equally, swell equally");ပွစ်ပွစ်;reptat
 (stěžovat si, "bobtnat rovnoměrně, bobtnat rovnoměrně");T col.
 GTalk (program);ဂျီတော့;GTalk (program);name E. Gtalk
 GTalk: Gtalk and other such programs;ဂျီတော့: ဂျီတော့ကဲ့သို့သော
 ပရဂရမ်များ;GTalk: Gtalk a jiné takové programy;
 guard;အထိန်း(တစ်ယောက်၊ တစ်ကောင်၊ တစ်ပါး) ° စောင့်;strážce °
 strážit;sg. (mn.) (or) T
 guardian;အထိန်း(တစ်ယောက်၊ တစ်ကောင်၊ တစ်ပါး);ochránce;sg.
 (mn.)
 guava ("fruit¹ (of) Malacca");မာလကာသီး(တစ်လုံး);guáva ("ovoce¹
 (z) Malaccy");sg.
 guess;မှန်း;hádat (míru);T
 guest;ဧည့်(တစ်ယောက်);host;sg.
 guest ("guest person");ဧည့်သည်(တစ်ယောက်);host ("osoba¹
 hosta");sg.
 guidance under sb. ("path showing, under");လမ်းညွှန်မှု
 -အောက်မှာ;vedení pod (kým, "cestu ukazování, pod");n.
 guide ("show¹ way");လမ်းပြ;provádět (vodit, "ukazovat¹
 cestu");T
 guide ("shows² way¹ (to)
 guests");ဧည့်လမ်းညွှန်(တစ်ယောက်);průvodce ("ukazuje² cestu¹
 hostům");sg.
 guide (direct¹ (the) way");လမ်းညွှန်;vést (nasměrovat, "ukazovat¹
 cestu");T
 guide (directs¹ (the) way");လမ်းညွှန်;vedení (nasměrování,
 "ukazuje¹ cestu");n.
 guide: She wants to be a guide. ("(She) wants to do work (of)
 guiding");လမ်းပြ: လမ်းပြအလုပ် လုပ်ချင်တယ်။;provádět (vodit):
 Chce být průvodce. ("Chce dělat práci provázení.");
 Gurkha (member of a Nepalese martial
 clan);ဂေါ်ရခါး(တစ်ယောက်);Gurkha (člen Nepálského válečného
 rodu);sg.
 guy;ကောင်(တစ်ကောင်) ° ကောင်;týpek;sg. sl.
 guy (EN col., husband);လင်(တစ်ယောက်);mužskej (CZ col.,
 manžel);sg.
 guy (friend);ဘော်ဒါ(တစ်ယောက်) (from ဖော် (?));týpek
 (kamarád);sg. sl.
 guy (husband): First search (for) a guy. (EN col.);လင်: လင်အရင်

ရာမှာ;manžel: Nejdřív si najdi chlapa. (CZ col.);
 guy: Hey guy, if (you) steal, while stealing steal more for us
 (also), friend.;ကောင်: ဟိတ်ကောင် ခိုးမယ်ခိုးတော့ ငါတို့အတွက်ပါ
 ဝိုခိုးပေးကွာ။;týpek: Hej, týpku, jestli budeš krást, při (tom)
 kradení pro nás (taky) ukradni, příteli.;imper. sl.
 habit;လေ;zvyk;T
 habit of, have the ("have¹ habit");လေရဲ့;zvyku, mít ve ("mít¹ (ve)
 zvyku");I
 habit: I do not have the habit of going (out).;လေ:
 သွားလေ့မရှိဘူး။;zvyk: Nemám zvyk chodit (ven).;
 habit: I have the habit of going out by bus.;လေ: အပြင်ကို
 ဘတ်ကားနဲ့ သွားလေ့ရှိတယ်။;zvyk: Jsem zvyklý jezdit ven
 autobusem.;
 hair;ဆံ;vlasy;n.
 hair ("hair column(s)");ဆံပင်(တစ်ပင်၊ တစ်ချောင်း);vlasy ("vlasový
 sloup(y)");sg.
 hair ("hair thread");ဆံပင်;vlasy ("vlasové vlákno");n.
 hair washing: (They) wash (them) hair. ("(They) give (them) hair
 washing.");ခေါင်းလျှော်: ခေါင်းလျှော်ပေးကြပါတယ်။;vlasů, mytí:
 Umývají (jim) vlasy.;pol.
 hair, wash;ခေါင်းလျှော်;vlasy, umýt si;T
 hair, wash ("wash¹ head");ခေါင်းလျှော်;vlasy, mýt si ("mýt¹
 hlavu");T
 hair: Hair is black.;ဆံပင်: ဆံပင်က နက်တယ်။;vlasy: Vlasy jsou
 černé.;
 hair: hair is long;ဆံပင်: ဆံပင် ရှည်တယ်။;vlasy: vlasy jsou dlouhé;
 hair: Hair is long.;ဆံပင်: ဆံပင်ရှည်တယ်။ ° ဆံ: ဆံရှည်တယ်။;vlasy:
 Vlasy jsou dlouhé.;
 hair: Hair of the woman curls.;ဆံပင်: အမျိုးသမီးက
 ဆံပင်ကောက်တယ်။;vlasy: Vlasy (té) ženy kudrnatí.;
 hairdresser's ("shop² (of) beautifying¹ hair");ဆံသဆိုင်;kadeřnictví
 ("obchod² zkrášlování¹ vlasů");n.
 hairline (where the hair cover starts, "hair start");ဆံစ;vlasová
 čára (kde začíná pokrývka vlasů na hlavě, "vlasy začínají");n.
 hairnet (for hair, "collects¹ hair");ဆံစုံ(တစ်စုံ);sítka (na vlasy,
 "sbírá¹ vlasy");sg.
 hairs (of body);အမွေး(များ);chlupy;n.
 half;ခွဲ(တစ်ခွဲ) ° တစ်ဝက် ° တဝက် (from တစ်ဝက်) ° ဝက် °
 ဝက်(တစ်ဝက်);polovina ° půlka ° půl (půlka) ° půl(ka);n. (or) sg.
 half (~ "6"): half of a year;၆: ၆လ;půl (~ "6"): půl roku;
 half ("sharp half");ထက်ဝက်(တစ်ဝက်) ° ထက်ဝက်;polovina ("ostrá
 půlka") ° půl ("ostrá půlka") ° polovina ("ostrá polovina");n. (or)
 sg.
 half-caste (person of mixed parentage);ကပြားလူ(တစ်ယောက်) °
 ကပြား(တစ်ယောက်);smíšeného původu, potomek;sg.
 half: (It)'s morning half past two.;ခွဲ: မနက် နှစ်နာရီခွဲပါ။;půl: Je
 ráno, půl třetí.;pol.
 half: (we) happened to talk around half of an hour;ဝက်:
 နာရီဝက်လောက် ပြောဖြစ်ခဲ့တယ်;půl: ("stalo-se"), že jsme se bavili
 asi půl hodiny.;p.s.
 half: (We) haven't talked for two and a half years.;ခွဲ:
 နှစ်နှစ်ခွဲလောက် စကားမပြောဖြစ်ခဲ့ပါဘူး။;půl: Nemluvili jsme (spolu)
 již dva a půl roku.;p.s.
 half: Come at half past eight ("hours").;ခွဲ: ၈ နာရီခွဲမှာ လာပါ။;půl:

Přijed' v půl deváté ("hodiny").;imper. pol.
half: half of a year;ဝက်: နှစ်ဝက်;půl: půl roku;
half: half past seven ("seven hours (and) half");ခွဲ: ခုနစ်နာရီခွဲ;půl:
půl osmé ("sedm hodin (a) půl");adv.
half: half past twelve ("twelve hours (and) half");ခွဲ:
ဆယ်နှစ်နာရီခွဲ;půl: půl jedné ("dvanáct hodin (a) půl");
half: The bottle is only half-empty ("(There) is only half (of the)
bottle.");ပုလင်း: ပုလင်းက တဝက်ပဲ ရှိတယ်။ ° တဝက်: ပုလင်းက
တဝက်ပဲ ရှိတယ်။;půl: Láhev je poloprázdná. ("Láhev je jen půl.");
half: There is only a half of water in the glass.;တစ်ဝက်:
ဖန်ခွက်ထဲမှာ ရေတစ်ဝက်ပဲ ရှိတယ်။;půlka: Ve sklenici je voda jen
do půlky. ("Ve sklenici je pouze půlka vody.");
half: two kyats, fifty penny (~ "half") (historical price);ခွဲ:
နှစ်ကျပ်ခွဲ;polovina: dva čiat, padesát haléřů (~ "polovina")
(historická cena);
hall ("large¹ room");ခန်းမ(တစ်ခု);hala ("veliký¹ pokoj");sg.
hall: in the arrival hall ("in the hall (where people) arrive");ခန်းမ:
ဆိုက်ရောက်မည့် ခန်းမမှာ;hala: v příletové hale ("v hale (kam lidé)
přiletí");adv.
hamburger;ဘာဂါ (abbrev. from ဟမ်ဘာဂါ) ° ဟမ်ဘာဂါ(တစ်လုံး) °
ဟံဘာဂါ(တစ်လုံး);hamburger;sg. E. hamburger (or) sg. E. burger
hammer;တူ(တစ်လက်) ° တူ(တစ်လက်၊ တစ်စုံ);kladivo;sg. (one,
pair) (or) sg.
hammer (strike, "hammer (and) fix");ထုထား;tlouci ("tlouci (a)
upevňovat") ° zatloukat ("tlouci (a) upevňovat");T
hammer (strike);ထု;zatloukat ° tlouci;T
hammer: (He) stuck a needle between nails and while hitting
(it) with hammer, (he) tested (them).;တူ: လက်သည်းကြားတွင်
အပ်စိုက်၍ တူနှင့် ရိုက်ကာ စမ်းသပ်၏။;kladivo: Zabodnul jehlu mezi
nehty a zatímco (ji) zatloukal kladivem, testoval (je).;writ.
hand;လက်(တစ်ချောင်း၊ တစ်စုံ) ° လက်(တစ်ချောင်း) ° လက်(တစ်ဖက်)
° လက်(တစ်ချောင်း);ruka;sg. (one, pair) (or) sg.
hand ("hand (and) arm");လက်မောင်း(တစ်ဖက်);ruka ("ruka (a)
paže");sg.
hand ("one¹ leaf² (of) hand");လက်တစ်ဖက်;ruka ("jeden¹ list²
ruky");n.
hand phone ("phone² held¹ (in)
hand");လက်ကိုင်ဖုန်း(တစ်လုံး);mobilní telefon ("telefon² držený¹
(v) ruce");sg.
hand, by ("with hand"): Regrettably, these essays must be
written by (~ "with") hand.;လက်နဲ့: ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာ
ဒီစာစာတန်းတွေ(ကို) လက်နဲ့ ရေးရတယ်။;rukou ("s rukou"): eseje, tyto
eseje musí být napsány ("s") rukou.;col.
hand: (He) places one hand on another ("hand").;လက်တစ်ဖက်:
လက်တစ်ဖက်ကို အခြားလက်တစ်ဖက်ပေါ်သို့ တင်တယ်။;dlaň: Pokládá
jednu ruku na druhou ("ruku").;
hand: He gave (~ "will give") food (and) drink to the people by
(his) right hand.;လက်: တိုင်းသူပြည်သားများအား ညာလက်ဖြင့်
စားသောက်ဖွယ်ရာများပေးမည်။;ruka: Dával (~ "dá") lidem jídlo a
pití (svou) pravou rukou.;fut. & p.s. writ.
hand: two hands put on the head;လက်: ခေါင်းပေါ်မှာ တင်ထားတဲ့
လက်နှစ်ချောင်း;ruka: dvě ruce položené na hlavě;n.
handbag ("bag² held¹ (in)
hand");လက်ကိုင်အိတ်(တစ်အိတ်);kabelka ("taška² držená¹

rukou");sg.
handbag ("easy bag");လွယ်အိတ်(တစ်ခု);kabelka ("lehká taška");sg.
handbag: The woman carries a hand bag of little weight (~
"lightness").;လက်ကိုင်အိတ်: အမျိုးသမီးက လက်ကိုင်အိတ်အပေါ့လေးကို
သယ်တယ်။;kabelka: (Ta) slečna nosí lehkou kabelku (~
"kabelku malé lehkosti");
handicapped, be;ချို့: postižený, být;l
handiness ("clever (and) shrewd
{nouner}");လိမ္မာပါးနပ်မှု;šikovnost ("chytrý (a) mazaný {jmenec}");l
handkerchief ("scarf held (in)
hand");လက်ကိုင်ပဝါ(တစ်ထည်);kapesník ("krátký šátek držený (v)
ruce");sg.
handkerchief: Also, don't forget a handkerchief.;လက်ကိုင်ပဝါ:
လက်ကိုင်ပဝါလဲ မမေ့နဲ့။;kapesník: Nezapomeň si i kapesník.;pol.
hands ("inside¹ hands");လက်ထဲ ° လက်တွင်း;ruce ("v¹ rukou");n.
hands of, from;လက်မှ;z rukou (koho);prep.
hands of, from: (He) tried to rescue king Saw Lu from hands of
enemies.;လက်မှ: စောလူးမင်းကို ရန်သူများလက်မှ
တယ်ရန်ကြိုးစားသည်။;rukou, z: Snažil se zachránit krále Só Lù z
rukou nepřátel.;writ.
hands: You have two hands (and) two legs.;လက်: မင်းမှာ
လက်နှစ်ဘက် ခြေထောက်နှစ်ဘက်ရှိတယ်။;ruce: Máš dvě ruce (a)
dvě nohy.;
handwriting ("writing (and) composing");အရေးအသား;rukopis
("psaní (a) vyprávání");n.
handy ("help equally");အကူအညီ;hodící se (CZ col., být užitečný,
"pomoc rovnoměrně");adj.
hang;ချိတ် ° လှမ်း;pověsit ° věsit;T
hang up ("drop¹ phone");ဖုန်းချ;zavěsit (telefon, "pustit¹ telefon")
° položit (telefon, "pustit¹ telefon");T E. phone
hang up (phone): I am going to hang up phone.;ချ: ငါ
ဖုန်းချလိုက်တော့မယ်။;položit (telefon): Jdu položit telefon.
(Položím telefon.);fut.
hang up: (I)'m hanging up.;ချ: ချလိုက်။;položit (telefon):
Pokládám (telefon).;col.
hang up: (The) boy just now hung up the phone, indeed.;ဖုန်းချ:
ကောင်လေး ခုတင် ဖုန်းချလိုက်တာ။;zavěsit: (Ten) chlapec právě teď
zavěsil telefon.;col.
hang: A picture is hung on the wall.;ချိတ်: နံရံပေါ်မှာ
ပန်းချီကားတစ်ချပ် ချိတ်ထားတယ်။;pověsit: Na stěně je pověšený
obraz.;
hang: After washing the clothes, (he) hangs the clothes in order
to dry (it).;လှမ်း: အဝတ်လျှော်ပြီးနောက် အဝတ်များ ခြောက်ရန်
လှမ်းတယ်။;věsit: Po vyprání oblečení, věsí (~ pověší [CZ col.])
(to) oblečení aby (je) usušil.;
happen;ဖြစ်ပွား ° ဖြစ်;stát se ° přihodit se ° dít se;l
happen ("become (and) go");ဖြစ်သွား;stát se ("stát-se (a) jít");l
happen ("happen (and) deteriorate");ဖြစ်ပျက်;stát se ("stát-se (a)
zhoršit-se");l
happen (by chance);ကြုံ;stát se (náhodou);l (or) T
happen (due to an action);လိုက်;stát se (kvůli nějakému činu);T
happen by chance;ကြုံ;stát (se) náhodou;l
happen right now;ကာစလေး;právě teď se stát;suff.
happen to;လိုက် ° မိ ° ဖြစ် ° သွား;stát se (komu) ° stát se, že °

přihodit se ° značí trpný rod ° najednou (se stát) ° stát se; I (or) suff. I (or) suff. (or) adv.

happen to (~ “come”): Because of these students, the national spirit of the citizens also awakened and happened (~ “came”) to develop.; လာ: ထိုကျောင်းများကြောင့်အမျိုးသားစိတ်ဓါတ်များလည်း ပိုမိုနိုးကြားဖွံ့ဖြိုးလာပါသည်။; přijít k: Kvůli těmto studentům národní duch obyvatel ožil (a) přišel k rozvoji.; pol. writ.

happen to (~ “come”); လာ; přijít k; I

happen to (~ “come”): The study of national literature also happened to be opened.; လာ: အမျိုးသားစာပေ လေ့လာမှုလည်း ပွင့်လန်းလာပါသည်။; dojít k: Také došlo k otevření studia národní literatury.; pol.

happen to (“come”); လာ; dojít k (“přijít”); I

happen to be; လာ; přihodit se ° stát se; I

happen to be: before (it) happened to be written.; လာ: ရေးသားလာသည့်အချိန်မတိုင်ခင်; stát se: před tím než (“se stalo, (že)”) (to) bylo napsané; p.s. writ.

happen to: (I) happen to be happy (and) joyful.; မိ: ဝမ်းသာတီတီဖြစ်မိပါတယ်။; najednou: Najednou jsem šťastný a veselý.; pol.

happen to: (I) happen to be listening to the (Buddha's) Dhamma.; ဖြစ်: ဘုရားရဲ့ တရားကို နာဖြစ်တယ်။; přihodit se, že: Přihodilo se, že poslouchám Buddhovu Dhammu.;

happen to: (I) happen to copy a dictionary.; ဖြစ်: အဘိဓာန်စာကျုံးဖြစ်ပါတယ်။; stát se, že: Stalo se, že přepisuji slovník;

happen to: (I) happened to do; ဖြစ်: လုပ်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။; stát se, že: stalo se, že (jsem) udělal; p.s.

happen to: (I) happened to say; ဖြစ်: ပြောဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။; stát se, že: stalo se, že (jsem) řekl; p.s.

happen to: (we) happened to talk around half of an hour.; ဖြစ်: နာရီဝက်လောက် ပြောဖြစ်ခဲ့တယ်။; stát se, že: (“stalo se, že”) jsme se bavili asi půl hodiny.; p.s.

happen to: I don't have a job any more. I am retired. (“(I) don't work any more. (I) happened to take pension.”); လိုက်: မလုပ်တော့ပါဘူး။ ပင်စင် ယူလိုက်ပြီ။; stát se, že: Už nemám zaměstnání. Jsem v penzi. (“Už nepracuji. Stalo se, že беру penzi.”); pol.

happen to: I happend to understand like this.; မိ: ကျွန်တော် ဒီလို နားလည်မိပါတယ်။; stát se: Stalo se, že jsem (to) takto pochopil.; pol. um.

happen to: I happened to write it like this.; မိ: ကျွန်တော် ဒီလို ရေးမိပါတယ်။; stát se: Stalo se, že jsem to takto napsal.; pol. um.

happen to: Indeed, I happened to make many mistakes in these writings.; မိ: ကျွန်တော် ဒီမှာစာတွေ တကယ် အမှားအများကြီးလုပ်မိတာ။ (~ ဒီစာမှာ ကျွန်တော် တော်တော်မှားရေးတာပဲ။); stát se: Vskutku, v tomto psaní se stalo, že jsem udělal mnoho chyb.; um.

happen: (I) happen to go out, sometimes.; ဖြစ်:

အပြင်သွားသွားဖြစ်တယ်။; stát se: Stává se, že chodím občas ven.;

happen: (I) happened to be wanting life (where) is no courage to search.; ဖြစ်: မရာရဲတော့ဝ လိုဖြစ်နေပါတယ်။; stát se: Stalo se, že chci život, (kde) není odvaha hledat.; pol.

happen: Also, (I) even (do not) happen to meditate again.; ဖြစ်:

တရားလည်းမထိုင်ဖြစ်တော့ပြန်ပါဘူး။; stát se: A dokonce se ani nestane, že bych si znovu zmeditoval.; pol. col.

happen: As (things) don't happen according to how (you) do them, (you) should do (things) as (they) happen.; ဖြစ်: လုပ်သလို မဖြစ်တော့လို့ ဖြစ်သလို လုပ်ရမှာပေါ့။; stát se: Poněvadž se (věci) nedějí podle (toho) jak (je) děláš, měla bys (je) dělat (podle toho), jak se dějí.; imper. pol. prov.

happen: Because of how it happened, that (you), indeed, are a monk?; ဖြစ်: ဘယ်လိုဖြစ်လို့ ဘုန်းကြီးဝတ်လိုက်တာလဲ။; stát se: Jak se stalo, že kvůli tomu jsi, vskutku, mnichem?; inter. col.

happen: If there's kamma (for it) to happen, (then it) will just happen.; ဖြစ်: ဖြစ်ဖို့ကံပါလာရင် ဖြစ်မှာပဲ။; stát se: Je-li kamma k tomu, aby se (to) stalo, (pak se to) stane.; pol.

happen: There is (~ “is-happen”) an accident.; ဖြစ်ပွား: မတော်တဆဝင်ခိုက်မှုတစ်ခု ဖြစ်ပွားနေတယ်။; stát se: Mají (~ “stává-se”) nehodu.; cont.

happen: What happened after that?; ဖြစ်သွား: အဲဒီနောက်တော့ ဘာဖြစ်သွားလဲ။; stát se: Co se stalo po tom?; inter.

happened to, already; သွားပြီ; stal se, již; suff. I p.p.

happened to: I am tired. (“I happened to be tired already.”); သွားပြီ: ကျွန်တော် မောသွားပြီ။; stal se: Jsem už unavený. (“Už jsem se stal unaveným.”); p.p. um.

happened to: I made a mistake. (“I happened to make a mistake.”); သွား: ကျွန်တော် မှားသွားတယ်။; stát se: Udělal jsem chybu. (“Stal jsem se chybujícím.”); um.

happening (“happening (and) deterioration”); အဖြစ်အပျက်; dění (“příhoda (a) úpadek”); n.

happily; ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် ° ပျော်ပျော်; vesele ° šťastně; adv.

happiness (~ “happy, be”): (I) wish all the beings to be happy (~ “happiness”).; ပျော်ရွှင်မှု: သတ္တဝါအားလုံးအတွက် ပျော်ရွှင်မှုကို ဆုတောင်းပေးပါတယ်။; šťastný, být (~ “radost”): Přejí všem bytostem aby byly šťastné (~ “radost”).; pol.

happiness (“be-clear (and) shrivel-up {nouner}”); ကြည်နူးမှု; štěstí (radost, “být-jasný (a) vraštit-se {jmenec}”); n.

happiness (“be-happy (and) rejoice {nouner}”); ပျော်ရွှင်မှု; štěstí (radost, “být-šťastný (a) radovat-se {jmenec}”); n.

happiness (“be-joyous (and) tender {nouner}”); ကြည်နူးမှု; radost (“být-veselý (a) jemný {jmenec}”); adj.

happiness (“tasting (and) living”); သာယာနေ; štěstí (radost, “chutnání (a) žití”); n. P. sāyati (= taste)

happiness: Whenever a lot of happiness appears in you.; ပျော်ရွှင်မှု: ခင်ဗျားဆီမှာ ပျော်ရွှင်မှုတွေ အရမ်းဖြစ်လာတဲ့အချိန်မှာ (~ ခင်ဗျားအရမ်း ပျော်လာတဲ့အချိန်); radost: Kdykoliv máš tolik moc radosti (“v tobě”).; um.

happy (“blessings”): Happy New Year!; မင်္ဂလာ: မင်္ဂလာနှစ်သစ်ကူးပါ။; šťastný (“požehnání”): Šťastný Nový Rok!; w.

happy, be; ပျော်; šťastný, být ° radovat se; I (or) T

happy, be (“be-rich¹ mentally”); စိတ်ချမ်းသာ; šťastný, být (“být-bohatý¹ mentálně”); I P. citta (= mind)

happy, be (“happy (and) fresh”); ရွှင်လန်း; šťastný, být (“šťastný (a) čerstvý”); I

happy, be (“happy (and) joyful”); ပျော်ရွှင်; šťastný, být (“šťastný (a) radostný”); I

happy, be (“stomach (is) high”); ဝမ်းမြောက်; šťastný, být (“žaludek

(je) vysoko") ° radost, mít ("žaludek (je) vysoko");l
happy, be ("stomach (is) pleasant");ဝမ်းသာ;radost, mít ("žaludek (je) příjemný") ° šťastný, být ("žaludek (je) příjemný");l
happy, be ("stomach (is) pleased");ဝမ်းသာ;šťastný, být ("žaludek (je) potěšen");l
happy, be ("stomach is-high");ဝမ်းမြောက်;šťastný, být ("žaludek je-vysoko");l
happy, be: (I) am extremely happy.;ပျော်လွှတ်ပျော်တယ်;šťastný, být: Jsem extrémě šťastný.;
happy, be: (I) am very happy.;ပျော်သိပ်ပျော်ပါတယ်;šťastný, být: Jsem velice šťastný.;pol.
happy, be: (I) happily invite (you).;ဝမ်းမြောက်စွာခေါ်ဆိုပါတယ်;šťastný, být: Šťastně (tě) zvu.;pol.
happy, be: (they) are happy.;ပျော်ကြတယ်;radovat se: raduji se;
happy, be: Especially, being happy (I) call "well done", ven. Sir.;ဝမ်းမြောက်အထူးပင်ဝမ်းမြောက်သာခေါ်ပါတယ်;šťastný, být: Zejména, šťasten volám: "dobře!", ct. Pane.;pol.
happy, be: I am extremely happy and (I) happen to respect (you).;ဝမ်းမြောက်ကျွန်တော်အရမ်းဝမ်းမြောက်ပြီး (~ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ) လေးစားပါမိတယ်;šťastný, být: ("Já") jsem nesmírně šťastný (a) ("stalo se, že") (vás) respektuji.;pol.
happy, be: Indeed, I am very happy about you ("of what (I) heard about you").;ဝမ်းသာတကယ်ကိုငါမင်းကြောင်းကြားရလို့သိဝမ်းသာပါတယ် (~ ငါမင်းကြောင်းကြားရလို့တကယ်ကိုဝမ်းသာပါတယ်);radost, mít: Opravdu, mám z tebe (~ "z toho, co jsem o tobě slyšel") velkou radost .;pol.
happy, become: It is said, that Nga Nyo became happy as his wife told (him) about the king's call up.;ဝမ်းသာသွားဘုရင်ကခေါ်တဲ့အကြောင်းသူ့နီးကပြောတော့ငါ့ညိုဝမ်းသာသွားသတဲ့;radost, mít: Říká se, že když mu manželka řekla o králově zavolání, Ňa Ňo měl radost.;p.s.
happy, být: When month ends, (I) become happy.;ပျော်လကုန်ရင်ပျော်ကြတယ်;šťastný, být: Když měsíc končí, jsem (~ "stanu-se") šťastný.;col.
happy: (He) becomes extremely happy.;ပျော်တော်တော်ပျော်ဖြစ်တယ်;šťastný: Stane se extrémě šťastným.;
happy: (I) happen to be happy (and) joyful.;ဝမ်းသာဝမ်းသာဝီတိဖြစ်မိပါတယ်;šťastný: Najednou jsem šťastný a veselý.;pol.
happy: Are (you) happy ("for real")?;ပျော်ပျော်ရဲ့လား;šťastný: Jsi skutečně šťastný?;inter.
happy: Are you ("surely") happy staying in Burma ("country")?;ပျော်စရာပြည်မှာနေရတာပျော်ရဲ့လား;šťastný: Jste ("opravdu") šťastný, že jste v Barmě (~ "Barmské zemi")?;inter.
happy: Because (I) want (you) to be happy.;ပျော်ခွင့်ပျော်(ရွှင်)စေချင်လို့ပါ;šťastný: Protože chci, abys byl šťastný.;pol.
happy: Because I am happy, (I) am smiling.;ပျော်ကျွန်မပျော်လို့ရယ်နေတာပေါ့;šťastný, být: Protože jsem šťastná, směji se.;col. cont. uw.
happy: During the Thin-gyan all nationalities are more happier than usually.;ပျော်သကြွနီအခါမှာတိုင်းရင်းသားအားလုံးအခါတိုင်းထက်ပိုပျော်ကြပါတယ်;šťastný: Během Tendžanu jsou všechny národy šťastnější než obvykle.;pol.
happy: How do you feel (~ "live") in Burma ("country")? Good.

(I) am happy.;ပျော်စရာပြည်မှာနေရတာဘယ်လိုနေသလဲ။
ကောင်းပါတယ်၊ ပျော်ပါတယ်;šťastný: Jak se žije (~ "žiješ") v Barmě (~ "Barmské zemi")? Je (to) dobré. Jsem šťastný.;inter.
happy: May (you) be happy (and) fresh.;ရွှင်ရွှင်လန်းပါစေ;šťastný: Kéž (jsi) šťastný (a) čerstvý.;w.
happy: May you be happy.;ပျော်ရွှင်ပျော်ရွှင်ပါစေ;šťastný: Ať jsi šťastný.;w. pol.
happy: The baby seems to be happy.;ပျော်ကလေးပျော်နေပုံပေါ်တယ်;šťastný: Miminko vypadá šťastně.;
happy: I must be happy (and) joyful, as (I) have picked up now a teacher or an elder brother.;ဝမ်းသာတပည့်တော်ခုမှဆရာတစ်ပါးသို့မဟုတ်အကိုတစ်ယောက်ကောက်ရသလို့ဝမ်းသာဝီတိဖြစ်ရပါတယ်;šťastný: Musím být šťastný (a) rozradostněný, poněvadž jsem si teď vzal (~ "sebral") učitele nebo staršího bratra.;pol. utmn.
harbor ("ship port");သင်္ဘောဆိပ်;přístav ("lodní přístav");n. hard;ခဲ;tvrdý;n.
hard, be;မာ;tvrdý, být;l
hard, be (difficult, "tiredness (is) big");အပန်းကြီး;těžký, být (náročný, "únava (je) velká");l
harm ("give" suffering");ဒုက္ခပေး;ubližovat ("dát" utrpení");T
harsh, be (about situation etc.);ကြမ်း;drsny, být (o povrchu, situaci atd.);l
harsh, be (about situation, etc.);ကြမ်းတမ်း;drsny, být (o povrchu, situaci atd.);l
has (been);စေ;značí minulý čas dokonavý vid;suff.
has become;နေပြီ;stalo se;p.p.
has been;ရ ° ပြီး;byl ° už je to ° je tomu už;suff. (or) pow.
has been (already);ရှိပြီ;už je to ° je tomu už;suff.
has been (already): (It) has already been around ten days.;ရှိပြီးဆယ်ရက်လောက်ရှိပြီ;už je (to): Už je (to) asi deset dní.;
has been (already): (It) has already been ten months.;ရှိပြီးဆယ်လလောက်ရှိပြီ;už je (to): Už je to deset měsíců.;p.p.
has been, already;ပြည့်ချီပြီ;už je (tomu);p.p.
has been, already: Today (it) has been exactly four years, since I came to Sri Lanka from my country.;ပြည့်ချီပြီးဒီနေ့ဟာကျွန်တော်ဟာ ကျွန်တော်ရဲ့နိုင်ငံမှသီရိလင်္ကာသို့လာခဲ့တာလေးနှစ်တိတိပြည့်ချီပြီ;už je (tomu): Dnes už je tomu (~ to bylo) přesně čtyři roky, co jsem přijel na Srí Lanku z mé země.;p.p.
has been: (It) has been three weeks (since I have arrived to Burma).;ရှိပြီးသုံးပတ်ရှိပြီ;už je to: Už je to tři týdny, co jsem přijel do Barmy.;p.p.
has been: Has (it) been long?;ပြီးကြာပြီလား;už je (to): Je (to) už dlouho?;inter.
has been: The way of loyalty of Kyansittha has been recorded in Myanmar history by many.;ရ: ကျန်စစ်သား၏သစ္စာရှိပုံကိုမြန်မာသမိုင်းတွင်မှတ်တမ်းတင်ကြရသည်;byl: Způsob věrnosti Čansitáy byl mnohými zaznamenán v historii Myanmaru.;writ.
hash (chop);လီး ° လီးဖြတ် ° ဖြတ်;nasekat (na plátky);T
hash (with knife);ခတ်;nasekat (nožem);T
hassles;အခဲ;těžkosti;n.
haste, be in a;လော;spěch, mít na;T
haste, be in a ("hurry" hastily);အလျင်လော;spěch, mít na ("spěchat" narychlo");T

hat (wear);ဦးထုပ်(တစ်လုံး) [oudhou] (ဆောင်းထား);klobouk (nosit);sg.
 hat: I wear a hat of white color (on my head).;ဦးထုပ်: ကျွန်မ အဖြူရောင်ဦးထုပ် ဆောင်းထားတယ်။;klobouk: Nosím (na hlavě) klobouk bílé barvy.;uw.
 hat: The man with the beard is as tall as the man with the hat.;ဦးထုပ်: မုတ်ဆိတ်မွေးနှင့် အမျိုးသားက ဦးထုပ်နှင့် အမျိုးသားလောက် အရပ်ရပ်တယ်။;klobouk: Ten muž s vousy je stejně vysoký jako ten muž s kloboukem.;
 hate;ရှုံ ° မုန်း;nenávidět ° nesnášet;T
 hatred (“hate (and) strike {nouner}”);မုန်းတီးခြင်း;nenávisť (“nenávidět (a) udeřit {jmenec}”);n.
 have;ဖြစ်နေပြီ -မှာ ° ရှိ ° ရှိ -မှာ;mit;l (or) T
 have (possess, “possess (and) concern”);ပိုင်ဆိုင်;mit (vlastnit, “vlastnit (a) týkat-se”);l
 have a certain position in society;ဝတ်;mit určitou pozici ve společnosti;T P. vatta (= duty)
 have already (finished);ဆုံးဖြတ်ပြီ;už (skončeno);suff.
 have already: already achieved;ဆုံးဖြတ် ပြီး အောင်မြင်ဆုံးဖြတ်;již: již dosáhl;
 have been;နေခဲ့;už (se něco děje určitou dobu);suff.
 have been: (I) am thirty-three years old. (“Age has been thirty-three years.”);ရှိပြီး အသက် သုံးဆယ်သုံးနှစ် ရှိပြီ။;už bylo: Je mi třicet tři let. (“Věk už byl třicet tři let.”);p.p. col.
 have been: (I) am thirty. (“Age has been thirty.”);ရှိပြီး အသက် သုံးဆယ်ရှိပြီ။;už byl: Je mi třicet. (“Věk už byl třicet.”);p.p. col.
 have been: (I) have been studying Burmese language only ten months.;နေခဲ့ : ဗမာစကားကို ၁၀လပဲ လေ့လာ(နေ)ခဲ့ပါတယ်။;už (se něco děje určitou dobu): Studuji barmský jazyk (“už”) pouze deset měsíců.;p.p. pol.
 have been: As it was a golden statue, it has been concealed on the embarkment.;ထား: ရွှေရုပ်တု ကန်ဘောင်ထဲမှာ မြှုပ်ထားပါတယ်။;byl: Protože to byla zlatá socha, byla ukrytá na nalodění.;pol.
 have not (any more);ကုန်;nemít (spotřebovat);l
 have to;ရ ° စရာ;třeba, být ° mít na;l (or) suff.
 have to (must);ရ;mit (muset);T
 have to (must): Nga Nyo's wife had to call (him).;ရ: ငည့်ဇနီးက သွားခေါ်ရတယ်။;mit (muset): Na Ňova manželka (ho) měla zavolat.;
 have to: Do just the things that you have to do.;စရာ: လုပ်စရာရှိတာသာ လုပ်ပါ။;mit na: Dělej jen to, co máš na práci.;imper. pol.
 have to: I have to walk about 10 minutes from the bus stop to my house.;ရ: ကားမှတ်တိုင်က ကျွန်တော့်အိမ်ကို ဆယ်မိနစ်လောက် လမ်းလျှောက် ရပါမယ်။;musím: Musím jít asi 10 minut z autobusové zastávky do svého domu.;col. pol. um.
 have, doesn't: (“Young man”) Ten doesn't have a book for reading.;မရှိ: မောင်တင်မှာ ဖတ်စရာစာအုပ် မရှိပါဘူး။;nemít: (“Mladý pán”) Ten nemá knihu na čtení;pol.
 have: (We) have only this kind.;ရှိ: ဒီတစ်မျိုးတည်းပဲ ရှိပါတယ်။ ° ရှိ: ဒါမျိုးပဲ ရှိပါတယ်။;mit: Máme pouze tento druh. ° mít: Máme jen tenhle druh.;pol.
 have: As for hats, (we) have (them), indeed, (we) have. (“Just”)

various kinds. Here, look.;ရှိ: ဦးထုပ်တော့ ရှိတာပေါ့ရှိ အမျိုးမျိုးပဲ။ ဒီမှာ ကြည့်။;mit: Co se týče klobouků, (ty) máme, vskutku, máme. (“Prostě”) nejrůznější druhy. Tady, podívejte.;col.
 have: At the moment (we) have only three kinds.;ရှိ: လောလောဆယ် သုံးမျိုးပဲ ရှိပါတယ်။;mit: Momentálně máme jen tři druhy.;pol.
 have: Do (you) have a toilet here?;ရှိ: ဒီမှာ အိမ်သာ ရှိလား။;mit: Máte tu toaletu?;inter.
 have: Do (you) have blue (one)?;ရှိ: အပြာ ရှိလား။;mit: Máte modrou?;inter. col.
 have: Do what (you) have to do.;ရှိ: လုပ်စရာ ရှိတာ လုပ်ပါ။;mit: Dělej co máš dělat.;imper. pol. col.
 have: Do you have ...?;ရှိ -မှာ: မင်းမှာ ... ရှိလား။;mit: Máš ...?;inter.
 have: Do you have another book besides this (“book”)?;ရှိ: ဒီစာအုပ်အပြင် တခြားစာအုပ်ရှိသလား။;mit: Máte (ještě) jinou knihu kromě této (“knihy”)?;inter.
 have: Except this there (we) have two kinds more.;ရှိ: ဒီပြင် နှင့်မျိုးရှိသေးတယ်။;mit: Kromě tohoto máme ještě dva druhy.;pol.
 have: He doesn't have friends there. (“In him, there, are no friends.”);ရှိ: သူမှာ ဟိုမှာ သူငယ်ချင်းမရှိဘူး။;mit: (On) tam nemá přátele. (“V něm, tam, nejsou přátele.”);
 have: How many kyats do you have?;ရှိ: ဘယ်နှစ်ကျပ် ရှိသလဲ။;mit: Kolik má(š) čat?;inter. col.
 have: I have (it).;ရှိ -မှာ: ငါ့မှာ ရှိတယ်။;mit: Já (to) mám.;
 have: I have a lot of energy to cut the wood.;ဖြစ်နေပြီ -မှာ: ငါ့မှာ သစ်သားကို ဖြတ်ဖို့ အင်အားတွေ အများကြီးရှိနေပြီ။;mit: Mám spoustu energie na sekání dřeva.;p.p.
 have: What else (~ “more”) do (you) have apart from this?;ရှိ: ဒီပြင်ဘာရှိသေးသလဲ။;mit: Co ještě máte kromě tohoto?;inter.
 having;ပြီး ° အရှိ;vlastnění ° po tom,co;suff. (or) n.
 having ...;ရှိ;po tom, co ...;suff.
 having (finished an action);ခဲ့ပြီး;po (určité činnosti);suff.
 having (finished an action): having arrived;ခဲ့ပြီး : ရောက်ခဲ့ပြီး;po (určité činnosti): po příjezdu;p.p.
 having (followed by a verb in p.p.);ပြီး;a pak;suff.
 having finished;ကာ;po ukončen;suff.
 having finished: having finished (“practising”) meditation;ကာ: ဘာဝနာပွားကာ;po ukončení: po ukončení (“praxe”) meditace;
 having: having gone to sleep;ပြီး: အိပ်ပြီး;po tom,co: po tom, co (jsem) šel spát;p.p.
 he;သူ ° သင်း;on;pron. (or) pron. (or) pron. unpl.
 he: He is a student.;သူ: သူ ကျောင်းသားပါ။;on: On je student.;pol.
 he: Is it worth (“with”) him?;သင်း: သင်းနဲ့ တန်သလား။;on: Je to pro něj (~ “s ním”) vhodné?;inter.
 head;ခေါင်း(တစ်လုံး);hlava;sg.
 head (“head (and) head”);ဦးခေါင်း(တစ်လုံး);hlava (“hlava (a) hlava”);sg.
 head (“head, head”);ဦးခေါင်း(တစ်လုံး);hlava (“hlava, hlava”);sg.
 head (leader, “carries¹ head”);ခေါင်းဆောင်(တစ်ဦး၊ တစ်ပါး);hlava (vůdce, “nosi¹ hlavu”);sg. (mn.)
 headache (“head (is) dizzy”);ခေါင်းမူး;bolest hlavy (“hlava má závrat”);n.

headache ("head (is) turned-turbid");ခေါင်းနောက်;bolest hlavy ("hlava (je) zakalená");n.

headache ("head bites {nouner}");ခေါင်းကိုက်ခြင်း;bolest hlavy, mít ("hlava kouše {jmenec}");l

headache, have ("head bites");ခေါင်းကိုက်(နေ);bolest hlavy, mít ("hlava kouše");l

headache, have a: (I) am sick (~ "life is not good) because my head aches so much.;ခေါင်းကိုက် ကျွန်မ ခေါင်းတအားကိုက်နေလို့ နေလို့မကောင်းဘူး။;bolest hlavy, mít: Jsem nemocná (~ "život není dobrý"), protože mě hrozně moc bolí hlava.;uw.

headache, have: The woman has a headache.;ခေါင်းကိုက်(နေ): အမျိုးသမီးခေါင်းကိုက်နေတယ်။;bolest hlavy: (Tu) ženu bolí hlava.;cont.

headman (of village, "big¹ person");သူကြီး(တစ်ယောက်);pán (vesnice, "velká¹ osoba");sg.

headman (of village): It is said, that Nga Nyo's girlfriend was a daughter of the village headman.;သူကြီး: ငည့်ရည်းစားက သူကြီးသမီးတဲ့; pán (vesnický): Říká se, že Na Nova přítelkyně byla dcera pána vesnice.;

headman (of village): The village headman did not admire Nga Nyo.;အထင်ကြီး: သူကြီးက ငည့်ကို အထင်မကြီးပါဘူး။;pán (vesnický): Pán vesnice Na No neobdivoval.;pol.

heal (an injured person, "treat (and) sharpen-knife");ကုသ;uzdravit (zraněnou osobu, "ošetřovat (a) ostřit-nůž");T

health ("state-of³ health° (and) health¹");ကျန်းမာရေး;zdraví ("stav³ zdraví° (a) zdraví¹");n.

health: (It) is good for health.;ကျန်းမာရေး: ကျန်းမာရေးအတွက်ကောင်းတယ်။;zdraví: Je to dobré pro zdraví.;

health: Be especially careful for (your) health.;ဂရုစိုက်: ကျန်းမာရေးကို အထူးဂရုစိုက်ထားပါ။;zdraví: Zejména si dávej pozor na (své) zdraví.;imper. pol.

health: Doing sports is good for health.;ကျန်းမာ: အားကစားပြုလုပ်ခြင်းသည် ကျန်းမာရေးအတွက် ကောင်းတယ်။;zdraví: Sportování je dobré pro zdraví.;

health: May (you) be healthy (and) cheerful.;ကျန်းမာ: ကျန်းမာရွှင်လန်းပါစေ။;zdraví: Kéž (jsi) zdravý (a) radostný.;w. pol.

health: Take care of (your) health.;ကျန်းမာရေး: ကျန်းမာရေး ဂရုစိုက်ပါ။;zdraví: Dávej si pozor na (své) zdraví.;imper. pol.

healthy, be;မာ;zdravý, být;l un.

healthy, be ("(be) strong (and) firm");ကျန်းမာ;zdravý, být ("(být) silný (a) pevný");l

healthy, be ("be-healthy (and) firm");ကျန်းမာ;zdravý, být ("být-zdravý (a) pevný");l

healthy, be ("include¹ health°");မာပါ;zdravý, být ("obsahovat¹ zdraví°");l

healthy, be (feel good, "life (is) good");နေကောင်း;zdravý, být ("život (je) dobrý");l

healthy, be: Are (you) healthy, for sure?;မာပါ: ခင်ဗျားမာပါရဲ့လား။;zdravý: Jsi skutečně zdravý?;inter.

healthy, be: Are mother and others also healthy?;နေကောင်း: အမေတို့ရော နေကောင်းလား။;zdravý, být: Jsou matka a ostatní také zdraví?;inter.

healthy, be: I am healthy.;ကျန်းမာ: ကျွန်တော် ကျန်းမာတယ်။;zdravý, být: ("Já") jsem zdravý.;

healthy: may you be healthy;ကျန်းမာ: ကျန်းမာပါစေ။;zdravý: kéž jsi zdravý;w.

hear;ကြား;slyšet;l

hear that;ဆိုလို့;slyšet, že;suff.

hear that: I am pleased to hear you want to visit Myanmar.;ဆိုလို့: "မြန်မာပြည်ကို အလည်လာချင်တယ်"ဆိုလို့ ဝမ်းသာပါတယ်။;slyšet, že: Mám radost, že slyším, že chceš navštívit Myanmar.;pol.

hear: (I) am happy to hear (from you) now.;ကြား: အခုလို ကြားရတာ ဝမ်းသာပါတယ်။;slyšet: Jsem rád, že (tě) vidím (~ "právě slyším").;pol.

hear: (I) have already heard it;ကြား: ကြားဖူးတာ;slyšet: už jsem (to) slyšel;p.p.

hear: (I) was hearing (it) again and again in (my) ears.;ကြား: နားထဲမှာ ထပ်တလဲလဲ ကြားနေခဲ့ပါတယ်။;poslouchat (~ "slyšet"): Poslouchal jsem (to) znovu a znovu ve (svých) uších.;p.s. pol.

hear: (They) proclaim a law that (I) have never heard (and they) are doing how they want to do.;ကြား: တစ်ခါမှ မကြားဖူးတဲ့ ဥပဒေတွေ ထုတ်ပြန်ပြီး လုပ်ချင်သလို လုပ်နေကြပါတယ်။;slyšet: Vyhlásí zákon který (jsem) ještě nikdy neslyšel a dělají jak se jim chce dělat.;pol.

hear: Indeed, I am very happy about you ("of what (I) heard about you").;ကြား: တကယ်ကို ငါ မင်းကြောင်းကြားရလို့ သိပ်ဝမ်းသာပါတယ်။ (~ ငါ မင်းကြောင်းကြားရလို့ တကယ်ကို ဝမ်းသာပါတယ်။);slyšet: Opravdu, mám z tebe (~ "z toho, co jsem o tobě slyšel") velkou radost .;pol.

hear: Now, indeed, (I) hear.;ကြား: အခုလို ကြားရတာ။;slyšet: Teď zrovna slyším.;col.

hear: The gentlemen (and) the ladies have, certainly, already heard (it) many times (~ "again and again").;ကြား: လုပ်သားပြည်သူများထပ်တလဲလဲကြားဖူးပါလိမ့်မယ်။;slyšet: Pánové (a) dámy (to) již, jistě, mnohokrát (~ "znovu a znovu") slyšeli.;pol.

hearsay ("one level talk");တစ်ဆင့်စကား;doslech (klepy, "mluva² jednoho° stupně¹") ° pověst (klepy, "mluva² jednoho° stupně¹");n.

heart;နှလုံး(တစ်ခု);srdce;sg.

heart ("heart meat");နှလုံးသား(တစ်ခု တစ်စုံ);srdce ("srdeční maso");sg.

heart: May (you) know for yourself the heart of yours.;နှလုံးသား: သင့်နှလုံးသား(ကို) (သင်)ကိုယ်တိုင်သိနိုင်ပါစေ။;srdce: Kéž sám znáš své srdce.;pol. w.

heartily ("what³ empty° cheek¹ (can) take²");အားပါးတရ;srděčně ("co³ prázdná° tvář¹ (dokáže) vzít²");adv.

heartily: If (you) have something (you) want to offer, (then you) may offer (it) heartily. (may be heard as an advice on one's birthday);အားပါးတရ: ကျွေးချင်တာရိရင် အားပါးတရ ကျွေးနိုင်ပါတယ်။;uspokojivě: Pokud máš něco k nabídnutí, pak (to) můžeš uspokojivě nabídnout. (lze zaslechnout coby radu oslavenci narozenin);col. pol.

heartwood;အနှစ်;jádrové dřevo;n.

heater ("machine² (which) gives¹ heat°");အပူပေးစက်(တစ်လုံး);ohříváč ("stroj² (který) dává¹ teplo°");sg.

heaven ("realm² (of) good^o kamma¹");ကောင်းကင်ဘုံ ° ကောင်းကင်ဘုံ
(WS. from ကောင်းကင်ဘုံ);nebe ("svět² dobré^o kammy¹");n. P.
kamma (= action, deed)
heavy;လေး;těžký;adj.
heavy ("weight"): The man carries a very heavy suitcase (~
clothes box (of) big weight);အလေး: အမျိုးသားက
အဝတ်သေတ္တာအလေးကြီးကို သယ်တယ်။;těžký ("váha"): (Ten) pán
nese velice těžký kufr (~ "kufr oblečení velké váhy");;
heavy, be;လေး;těžký, být;l
heavy, be (about weight);ဝင်;těžký, být (o váze);l
heedfulness: persons who have heedfulness and
wisdom;သတိတရား: သတိတရားနှင့် ပညာရှိသော
ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်;pozornost: osoby, které mají pozornost a
moudrost;pl. writ.
hell: It's not your business whether we go to hell or not. ("It
doesn't concern you (whether) we are going or are not going
(to) hell.;ငရဲ: ငါတို့ ငရဲ ရောက်ရောက် မရောက်ရောက် မင်းတို့နဲ့
မဆိုင်ဘူး။;peklo: To se vás netýká, jestli jdeme ("(nebo)
nejdeme") do pekla.;col.
hello (~ "speech"): Hello. (in telephone conversation, "have a
speech!");အမိန့်: အမိန့်ရှိပါ။;haló (~ "mluva"): Haló. (do telefonu,
"mluvte!", "mějte mluvu!");imper. pol. rare
hello ("word"): Hello, ("you")! ("Have a word, you.");အမိန့်:
အမိန့်ရှိပါ ခင်ဗျား။;haló ("slovo"): Haló, ("ty")! ("Měj slovo, ty.");col.
um. & uw.
help;ကယ်;pomoci;T
help ("agree¹ (to) assist^o {nouner}");ကူညီခြင်း;pomoc ("souhlasit"
(že) pomůže^o {jmenec}");n.
help ("give¹ help^o");ကူပေး;pomoci ("dát¹ pomoc");T
help ("help (to) be-equal");ကူညီ;pomoci ("pomoci být-stejný");T
help ("help equally");အကူအညီ;pomoc ("pomoc
rovnoměrně");adj.
help ("support (and) assistance");အထောက်အကူ;pomoc
("podpora (a) pomoc");n.
help ("watch-over² support^o (and)
help¹");အထောက်အကူစောင့်;pomoci ("dohlížet-nad² podporou^o (a)
pomocí");T
help (esp. financial and political, "supporting^o (and)
helping¹");အထောက်အပံ့;výpomoc (zejm. finanční a politická,
"podpoření (a) pomoc");sg.
help (sb., "give¹ help^o");ကူညီပေး;pomoci (někomu, "dát¹
pomocí");T
help (sb.): (I) will (~ "can") help as much as I can.;ကူညီပေး:
တတ်နိုင်သလောက် ကူညီပေးနိုင်ပါတယ်။;pomoci (někomu): Pomohu
(~ "mohu pomoci") jak (jen) mohu.;pol.
help (sb.): There is no end to the much of thanking for the
("given") help.;ကူညီပေး: ကူညီပေးသည်အတွက်
(များစွာ)ကျေးဇူးတင်လို့ မဆုံးပါဘူး။;pomoc (někomu): Není konce
mnohému děkování za tu ("dodanou") pomoc.;pol.
help out ("support (and) help");ထောက်ပံ့;vypomoci ("podporovat
(a) pomoci");T
help out: to be able to help out (my) family
completely;ထောက်ပံ့: မိသားစုကို အပြည့်အဝ
ထောက်ပံ့နိုင်ဖို့;vypomoci: abych byl schopen (své) rodině plně

vypomoci;
help: (I) am happy knowing, that my help is useful.;ကူညီ:
ကျွန်တော် ကူညီတာ အသုံးဝင်တယ်လို့ သိရတဲ့အတွက်
ဝမ်းသာပါတယ်။;pomoc: Jsem šťastný vědouce, že má pomoc
byla užitečná.;pol.
help: (I) got the promise to get help (~ "for help");.ကူညီ: ကူညီဖို့
ကတိကို ရခဲ့တယ်။;pomoc: Dostal jsem slib, že (mi) pomůže (~
"pro pomoc");.p.s.
help: (I) had to ask for help.;အကူအညီ:
အကူအညီတောင်းခဲ့ပါတယ်။;pomoc: Musel jsem požádat o
pomoc.;p.s. pol.
help: (I) will help (you with) what (I) can help (with);.ကူညီ:
ကူညီနိုင်တာ ကူညီမှာပါ။;pomoci: Pomohu (ti s tím, s) čím (ti)
mohu pomoci.;col. pol.
help: (I) will help (you) as much as (I) can.;ကူပေး:
ကူနိုင်သလောက် ကူပေးပါမယ်။;pomoci: Pomohu (ti) jak jen
mohu.;fut. pol.
help: (It) is requested, that (you) help (him) ("from the side of")
(your) possibilities.;ကူညီ: တတ်နိုင်သလောက်ကကူညီပေးပါလို့
တောင်းပါရစေ။;pomoci: Žádá se, abys (mu) pomohl ("ze strany")
(svých) možností.;pol.
help: Can (I) help (you)? ("Should (I) help (you)?");ကူညီ:
ကူညီပေးရမလား။;pomoci: Mohu (ti) pomoci? ("Měl bych (ti)
pomoci?");inter.
help: Can you help me?;ကူညီ: မင်း ငါ့ကို ကူညီနိုင်မလား။;pomoci:
Můžeš mi pomoci?;inter. col.
help: If (you) like (~ "(are) satisfied"), please, help (me);.ကူညီ:
ခင်ဗျား အဆင်ပြေရင် ကျေးဇူးပြုပြီး ကူညီပါ။;pomoci: Pokud chceš (~
"(jsi) spokojený"), prosím, pomoz mi.;imper. pol.
help: Tell what (you) need to help (with);.အကူအညီ:
အကူအညီလိုတာပြောပါ။;pomoci: Řekni (s) čím chceš pomoci.;col.
pol.
help: the hugest help;ကူညီခြင်း: အကြီးမားဆုံးကူညီခြင်း;pomoc:
nejohromnější pomoc;
helpful ("help equally");အကူအညီ;nápomocný ("pomoc
rovnoměrně");adj.
helpful ("support (and) assistance");အထောက်အကူ;prospěšný
("podpora (a) pomoc");n.
helpful, be ("become² support^o (and)
help¹");အထောက်အကူဖြစ်;nápomocný, být ("stát-se² podporou^o
(a) pomocí");T
helpful, be ("can¹ help^o");ကူညီတတ်;nápomocný, být ("může¹
pomoci");l
helpful, be: may be helpful;အကူအညီ: အကူအညီလိမ့်မယ် (~
ကူညီလိမ့်မယ်);hodit se: může se hodit;
helpful: Fruit is (~ "makes") helpful for health.;အထောက်အကူ:
သစ်သီးက ကျန်းမာရေးအတွက် အထောက်အကူပြုပါတယ်။;prospěšný:
Ovoce je (~ "dělá") prospěšné zdraví.;pol.
hen ("chicken female");ကြက်မ(တစ်ကောင်);slepice ("kuře
žena");sg.
hence;ထိုကြောင့်;proto;conj.
her;သူမ၏ ° သူ့;její;pron. writ. (or) pron.
her, to;သူ့ကို;ji;pron. acc.
here;ဒီမှာ ° ဒီဟာက;zde ° tady;adv. col. (or) adv.

here (~ "look"): Here you are. (invitation to look on the goods);ကြည့်: ကြည့်ပါ။;zde (~ "dívat se"): Zde. (pozvání k podívání se na zboží v obchodě);imper. pol.

here ("near" this°);ဒီနား;tady ("poblíž" tohoto°);adv.

here (acc., "to this");ဒီကို;sem (4. p., "to this");acc.

here: Are (you) satisfied being here?;ဒီမှာ: ဒီမှာ နေရတာ အဆင်ပြေလား။;tady: Jste spokojený, že jste tady?;inter.

here: Do not eat here.;ဒီမှာ: ဒီမှာ မစားနဲ့။;tady: Nejezte tady.;imper.

here: Here I always make a mistake.;ဒီမှာ: ငါ ဒီမှာ အမှား အမြဲလုပ်တယ်။ (~ ငါ ဒီနားမှာ အမြဲ အမှားလုပ်မိတယ်။);tady: Tady vždycky dělám chybu.;col.

here: Sit down here.;ဒီမှာ: ဒီမှာ ထိုင်ပါ။;tady: Sedněte si tady.;imper. pol.

hero ("person brave (and) good");သူရဲကောင်း(တစ်ယောက်);hrdina ("osoba statečná (a) dobrá");sg.

hero (who is ready to sacrifice his own life for a good cause);အာဇာနည်(တစ်ဦး၊ တစ်ပါး);hrdina (který je připraven obětovat svůj život pro dobrou věc);sg. (mn.) P. ājāniya (= man of noble race)

hero: (He) also promoted heroes who had valour.;သူရဲကောင်း: ရဲစွမ်းသတ္တိရှိသောသူရဲကောင်းများကိုလည်း မြှောက်စားသည်။;hrdina: Také povyšoval hrdiny, kteří měli chrabrost.;writ.

hero: During the reign of Anawyatha king in the Pagan period, four heroes, (namely) Kyansittha, Ngaltwayyu, Ngaloun Letpheh and Nyaung Oo Phi, became prominent.;သူရဲကောင်း: ပုဂံခေတ် အနောက်ရတနာမင်းလက်ထက်တွင် ကျန်စစ်သား၊ ငထွေရူး၊ ငလုံးလက်ဖယ်နှင့် ညောင်ဦးမီးဟူသောသူရဲကောင်းလေးဦး ပေါ်ထွန်းခဲ့၏။;hrdina: Během vlády krále Anojaty v období Paganském se stali čtyři hrdinové, (tj.) Čansitá, , Nádvejů, Nálou Lephé a Ňau Ú Phi prominentními.;p.s. writ.

hero: the heroic monk;အာဇာနည်: အာဇာနည် ရဟန်းတစ်ပါး;hrdina: jeden hrdinský mnich;sg.

heterogenous, be in;စုံ;různorodý, být;l

hey;လေ ° ဟိတ် ° ဟေ့;hele ° hej;interj. (or) suffv. interj.

hey (EN col.);ဟေတော့ ° တော့;hele (CZ col.);col.

hey you ("hey animal");ဟေ့ကောင်;hele, ty ("hele zvíře");interj. imper. sl.

hey: Hey guy, if (you) steal, while stealing steal more for us (also), friend.;ဟိတ်: ဟိတ်ကောင် ခိုးမယ်ဆိုတော့ ငါတို့အတွက်ပါ ပိုခိုးပေးကွာ။;hej: Hej, týpku, jestli budeš krást, při (tom) kradení pro nás (taky) ukradni, příteli.;imper. sl.

hey: Hey, buddy!;ဟိတ်: ဟိတ်ကောင်;hej: Hej, kámo!;imper. sl.

hey: Hey, continue in writing.;လေ: ဆက်ရေးပါလေ။;hele: Hele, pokračuj v psaní.;imper. pol.

hey: Hey, explain (it).;လေ: ပြောကြည့်လေ;hele: Hele, vysvětlí to.;imper. col.

hey! (calling sb.);ဟေး;hej! (volání někoho);interj. col.

hey?;ကိုး;co?;col.

hidden, be ("hide (and) conceal");ပုန်းကွယ်;schovaný, být ("schovat-se (a) zakrýt");T

hide;ပုန်း ° မြှုပ် ° ဖုံး;skrýt ° utajit ° schovat se ° schovávat se;T

hide ("hide (and) conceal");ပုန်းကွယ်;schovat se ("schovat-se (a) zakrýt") ° skrýt se ("schovat-se (a) zakrýt");T

hide: (It) disappears in the pelvis.;ငုပ်ဝင်(သွား): တင်ပါးဆုံရိုးသို့ ပုန်းကွယ်သွားတယ်။ (~ တင်ပါးဆုံရိုးထဲ ငုပ်ဝင်သွားတယ်။) °

ပုန်းကွယ်(သွား): တင်ပါးဆုံရိုးသို့ ပုန်းကွယ်သွားတယ်။ (~ တင်ပါးဆုံရိုးထဲ ငုပ်ဝင်သွားတယ်။);schovat se: Zmizí v páni (~ pánevní kosti).; hideous, be ("appearance (is) bad");ရုပ်ဆိုး;škarý, být ("vzhled (je) špatný");l

high;မြင့်;vysoký;adj.

high ("high (and) great");အမြင့်မား;vysoký ("vysoký (a) ohromný");adj.

high (of position);ခေါင်;vysoko;adv.

high school ("school² (of) high° standard¹");အထက်တန်းကျောင်း;střední škola ("škola² vysokého° standardu¹");n.

high, be;မြင့်;vysoko, být ° vysoký, být;l

high, be ("long¹ (in) height°");အရင်ရည်;vysoký, být (o lidech, "dlouhý¹ výškou°");l

high: In order to (make it) available for reading to many kinds of readers, even the price is not high.;များ: လူများများဖတ်နိုင်အောင် ဈေးတောင် မများပါဘူး။;vysoký: Aby byl dostupný ke čtení mnoha druhům lidí, dokonce ani cena není vysoká.;pol.

high: the level is high;မြင့်: အဆင့်အတန်းမြင့်တယ်။;vysoký: úroveň je vysoká;

high: The mountain Everest is ("just") the highest mountain in the world.;အမြင့်: ဧဝရက်တောင်က ကမ္ဘာမှာ အမြင့်ဆုံး တောင်ပဲ။;vysoký: Hora Everest je ("prostě") největší horou na světě.;

higher knowledge (any of the six higher knowledges, (a) divine eye, (b) divine ear, (c) telepathy, (d) art of transformation, (e) memory of past lives (f) enlightenment);အဘိညာဉ်(တစ်ပါး);vyšší znalost (kterákoli z šesti vyšších znalostí, (a) božské oko, (b) božské ucho, (c) telepatie, (d) umění proměny, (e) paměť minulých životů (f) osvěcení);sg. Bh. P. abhiññā (= higher knowledge)

highest ("most² high° (and) great¹");အမြင့်မားဆုံး;vysoký ("nejvíce² vysoký° (a) ohromný¹");adj.

highest: the highest magical powers;အမြင့်မားဆုံး: အမြင့်မားဆုံးစွမ်းအင်များ;nejvyšší: nejvyšší magické moci;

highlight (with a highlighter, "draw³ ink² (to) full¹ color°");ရောင်စုံမင်သား;zvýraznit (zvýrazňovačem, "kreslit³ inkoustem² (do) plně¹ barvy°");T

highlight: highlight important parts;ရောင်စုံမင်တား: အရေးကြီးတဲ့အပိုင်းတွေကို ရောင်စုံမင်တားတယ်။ ;zvýraznit: zvýraznit důležité části;n.

highlighter (for highlighting, "stick³ (of) ink² (for) full¹ color(ing)°");ရောင်စုံမင်တံ(တစ်ချောင်း);zvýrazňovač ("hůlka³ inkoustu² (k) plněmu¹ barvení°");sg.

hill;တောင်(တစ်တောင်);hora;sg.

him;သူ့ကို;jemu;pron. acc.

him (to him): Tell him (that) I cannot come today.;သူ့ကို: သူ့ကို ပြောပါ ဒီနေ့ ကျွန်တော် မလာနိုင်ပါဘူး။;mu (jemu): Řekni mu, že dnes nemohu přijít.;imper. pol. um.

him, to;သူ့ကို;jemu;pron. acc.

himself, by;သူ့ကိုယ်တိုင်;sám;pron.

hindrance (“preventing (and) obstructing”);အတားအဆီး;zábrana (“zabraňování (a) překážení”);n.
 hips (“cheeks¹ (of) buttocks”);တင်ပါး;boky (“tváře¹ zadku”);n.
 his;သူ့;jeho;pron.
 his: His name is (“called”) Maung Maung.;သူ့ သူနာမည် မောင်မောင်လို ခေါ်ပါတယ်။;jeho: Jmenuje se Maun Maun. (“Jeho jméno se nazývá Maun Maun.”);pol.
 his: The boy is walking with his friend.;သူ့ ကောင်လေးက သူ့သူငယ်ချင်းနဲ့ လမ်းလျှောက်နေတယ်။;jeho (svůj): Chlapec se prochází se svým kamarádem.;cont.
 historical (“regarding¹ history”);သမိုင်းဆိုင်ရာ;historický (“ohledně¹ historie”);adj.
 history;သမိုင်း;historie;n.
 hit;တွယ် ° ရိုက်;bouchnout ° uhodit;T (or) T col.
 hit (knock);ခေါက်;bušit (klepat);T
 hit (knock): Meal gong is going to be hit (~ “knocked”);ခေါက်: ဆွမ်းစားတုံးခေါက်တော့မယ်။;bušit (klepat): (Brzy) se bude bušit (~ “klepat”) na jídelní gong.;fut.
 hit (with a hammer): (He) stuck a needle between nails and while hitting (it) with hammer, (he) tested (them).;ရိုက်: လက်သည်းကြားတွင် အဝီစိုက်၍ တူနွဲ့ ရိုက်ကာ စမ်းသပ်၏။;zatloukat (kladivem): Zabodnul jehlu mezi nehty a zatímco (ji) zatloukal kladivem, testoval (je).;writ.
 hit, be (with force, “touch (and) touch”);ထိခိုက်;uhozen, být (silou, “dotknout-se (a) dotknout-se”);l
 Hledan Market;လည်းတန်းဈေး;Hledánský Trh;name
 hobby;ဝါသနာ(တစ်ခု);koníček ° záliba;sg. P. vāsanā (tendencies of the past)
 hobby: I have the hobby of climbing mountains. (“I include hobby (of) climbing mountains.”);ဝါသနာ: ကျွန်တော် တောင်တက်ဝါသနာပါတယ်။;koníček: Mým koníčkem je horolezectví. (“Já zahrnuji koníček lezení (na) hory.”);um.
 hobby: I have the hobby of dancing. (“I include hobby (of) dancing.”);ဝါသနာ: ကျွန်မ အကဝါသနာပါတယ်။;koníček: Mým koníčkem je tancování. (“Já zahrnuji koníček tancování.”);uw.
 hobby: What are your hobbies, sir? (“Sir, what hobbies (are) included?”);ဝါသနာ: ရင် ဘာဝါသနာလဲ။;koníček: Jaké máte koníčky, pane? (“Pane, jaké koníčky (jsou) zahrnuty?”);inter.
 hockey;ဟောကီ;hokej;n. E. hockey
 hold;ကျင်းပ ° ကိုင် ° ဆုပ်;pořádat ° držet;T
 hold (~ “made”): As a commemoration of the National Day, lectures, exhibitions (and) competitions are held (~ “made”) (and) participated (by people).;ပြုလုပ်: အမျိုးသားနေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ဟောပြောပွဲများနှင့် ပြပွဲ ပြိုင်ပွဲများကို ပြုလုပ်ကျင်းပကြပါသည်။;pořádat (~ “dělat”): Jakožto připomínka Národního Dne, přednášky, přehlídky (a) soutěže jsou pořádány (~ “dělány”) (a) zúčastněné (lidmi).;writ.
 hold (“hold (and) fix”);ကိုင်(ထား);držet (“držet (a) upevňovat”);T
 hold (a celebration, “assemble (and) participate”);ဆင်နွှဲ;pořádat (oslavu, “shromáždit-se (a) účastnit-se”);T
 hold (a meeting);ကျင်းပ;schůzi, mít;T
 hold (by teeth or between fingers);ညှပ်;držet (zuby nebo mezi prsty);T
 hold (in hand etc.);ကိုင်;držet (v ruce atd.);T

hold on (“hold (and) fix”);ကိုင်ထား;vydržet (na telefonu, “držet (a) upevnit”);T
 hold on: Hold on a moment.;ကိုင်ထား: ခဏကိုင်ထားပါ။;vydržet (na telefonu): Vydržte (~ počkejte) chvíli.;imper. col. pol.
 hold: On that day all over Myanmar country the celebration of National Day is held.;ကျင်းပ: ထိုနေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံ တဝန်းလုံး၌ အမျိုးသားနေ့ အခမ်းအနားများ ကျင်းပကြပါသည်။;pořádat: Tehdy (~ “v tom dni”) se po celé zemi Myanmaru pořádají slavnosti Národního Dne.;writ.
 hold: The tennis match is (“being”) held on the grass.;ကျင်းပ: တင်းနစ်ပြိုင်ပွဲ မြက်ခင်းပေါ်မှာ ကျင်းပနေတယ်။;pořádat: Tenisový zápas je pořádán na trávě.;cont.
 hold: What is she holding?;ကိုင်ထား: သူမ ဘာကိုင်ထားလဲ။;držet: Co (“ona”) drží?;inter.
 hole;ပေါက်(တစ်ပေါက်) ° အပေါက်(တစ်ပေါက်);díra;sg.
 hole, have a;ပေါက်;díru, mít;l
 holey, make;ဖောက်;proděravět;T
 holidays (“free day”);အားရက်(တစ်ရက်);prázdniny (“volný den”);sg.
 holidays (“resting day”);နားရက်;prázdniny (“odpočívací den”);n.
 holidays (“vacant (and) missing day”);အားလပ်ရက်(တစ်ရက်);prázdniny (“prázdný (a) chybějící den”);sg.
 holidays: (I) still haven't had holidays.;နားရက်: နားရက်မရှိသေးတယ်။;prázdniny: Ještě jsem neměl prázdniny.;
 holidays: It's holidays.;အားရက်: အားရက်တစ်ရက်ပေါ့။;prázdniny: Jsou prázdniny;col.
 holidays: This family (“(is) taking”) rest (during) holidays.;အားလပ်ရက်: ဒီမိသားစု အားလပ်ရက် အနားယူနေတယ်။;prázdniny: Tato rodina (na) prázdniny odpočívá.;cont.
 holidays: This family has the intention to (“go”) (to) travel (during) holidays.;အားလပ်ရက်: ဒီမိသားစု အားလပ်ရက် ခရီးသွားမလို့။;prázdniny: Tato rodina má záměr (“jet”) cestovat (během) prázdnin.;col.
 holidays: When will (you have) holidays?;အားလပ်ရက်: အားလပ်ရက်က ဘယ်တော့လဲ။;prázdniny: Kdy budou prázdniny?;inter.
 Holland (country);အတ်ရှ်(နိုင်ငံ);Holandsko (země);name E. Dutch
 hollow (in a rock);လိုက်;dutina (ve skále);n. P. leňa (= cave)
 homage, pay;ပူဇော်;úctu, vzdát;T
 home;အိမ်(တစ်လုံး) တစ်အိမ်;domov;sg.
 home: (I) will give (you) a lift home.;အိမ်: အိမ်လိုက်ပို့ပေးမယ်။;domov: Odvezu (tě) domů.;fut.
 home: Will (you) come home?;အိမ်: အိမ် လာမလား;domů: Přijdeš domů?;inter., col.
 homegrown (in the country, “in¹ country”);ပြည်တွင်း;tuzemský (v zemi, “ve¹ státě”);adj.
 homeland (“great¹ country”);နိုင်ငံတော်;domovina (“ohromná¹ země”);n. resp.
 homeland (country);ပြည်(တစ်ပြည်);vlast;sg.
 homework (“duty”, “responsibility (and) burden”);တာဝန်(တစ်ခု);úkol (“povinnost”, “zodpovědnost (a) zátěž”);sg.

homework (“home writing”);အိမ်စာ(တစ်ပုဒ်);úkol (“domáci psaní”);sg.
 homework (“work”);အလုပ်(တစ်ခု);úkol (“práce”);sg.
 homosexual (“person³ loving² (those of) same¹ sex⁰”);လိင်တူချစ်သူ(တစ်ယောက်);homosexuál (“osoba³ milující² (lidi) stejného¹ pohlaví⁰”);sg.
 homosexual: Homosexuals are not in accord with the law.;လိင်တူချစ်သူ: လိင်တူချစ်သူတွေဟာ ဥပဒေနဲ့ မကိုက်ညီပါဘူး။;homosexuál: Homosexuálové nejsou ve shodě se zákonem.;pol.
 honest, be (“delineate¹ honesty⁰”);ရိုးသား;čestný, být (“vykreslit¹ čestnost⁰”);I
 honest, be (“white (and) pure”);ဖြူစင်;čestný, být (“bílý (a) čistý”);I
 honest, be: He is honest.;ရိုးသား: သူ ရိုးသားတယ်။;čestný: (“On”) je čestný.;
 honest: Friend, you are honest.;ဖြူစင်: မိတ်ဆွေ သင်(က) ဖြူစင်တယ်။;čestný: Příteli, ty jsi čestný.;fr. col.
 honor (“exceedingly¹ attach-importance-to⁰”);လေးစား;respektovat (někoho, “neobyčejně¹ přisuzovat-důležitost⁰”);T
 honor (“lift (and) elevate”);ချီးမြှောက်;pocítit (“pozvednout (a) vyvýšit”);T
 honor of, speak in (“go-beyond¹ (in) praising⁰”);ချီးကျူး;úctě k, mluvit v (“jít-za-hranice¹ (ve) chválení⁰”);T
 honor: (I) honor (you).;လေးစား: လေးစားပါတယ်။;respektovat: Respektuji (vás).;pol. utmn
 honorable one;မင်း(တပါး);vážená (osoba);sg.
 hook up;ချိတ်;zavěsit;T
 hope (“look-forward-to (and) wait”);မျှော်လင့်;doufat (“těšit-se (a) čekat”);T
 hope for (“aim-at (and) intend”);ရည်ရွယ်;doufat aby (“mít-v-úmyslu”);T
 hope for (“hope-for (and) expect”);ရည်မှန်း;doufat v (“doufat-v (a) očekávat”);T
 hope for (“hope-for (and) intend”);ရည်ရွယ်;doufat v (“doufat-v (a) hodlat”);T
 hope: (I) hope.;မျှော်လင့်: မျှော်လင့်ပါတယ်။;doufat: Doufám.;pol.
 hope: Though not (even) hoping, (I) was permitted to be (your) friend.;မျှော်လင့်: မမျှော်လင့်ပဲ ခင်မင်ခွင့်ရတာ။;doufat: Aniž bych doufal, bylo (mi) povoleno být (tvým) přítelem.;
 hopefully (“to² (and) by³ basis¹ (of) hoping⁰”);မုန်းခြေအားဖြင့်;snad (“k² (a) skrze³ základnu¹ doufání⁰”);adv.
 hopeless, be (“(does) not¹ have² hope⁰”);မျှော်လင့်ချက်မရှိ;beznadějný, být (“ne¹mít² naději⁰”);I
 hopeless, be: This is a hopeless situation, in Sri Lanka.;မျှော်လင့်ချက်မရှိ: ဒါက သီရိလင်္ကာတွင်မျှော်လင့်ချက်မရှိသော အချေအနေဖြစ်ပါတယ်။;beznadějný, být: To je beznadějná situace, na Srí Lance.;pol.
 horrid, be (“bad¹ (by) appearance⁰”);ရင်ဆိုး;šeredný, být (“vzhledem špatný”);I
 horror (“be-scared (and) shrink-from {nouner}”);ကြောက်ရွံ့ခြင်း;horor (“být-vystrašený (a) choulit-se {jmenec}”);n.

horse;မြင်း(တစ်ကောင်);kůň;sg.
 horse: Girl is going to ride a horse.;မြင်း: ကောင်မလေး မြင်းစီးတော့မယ်။;kůň: Děvče se chystá jet na koni.;fut.
 horse: Horse is jumping.;မြင်း: မြင်းခုန်နေတယ်။;kůň: Kůň (právě ted) skáče.;cont.
 horse: The horse is thinner than the cow.;မြင်း: မြင်းက နွားထက် ပိုသွယ်လှတယ်။;kůň: Kůň je hubenější než kráva.;
 hospital (“building¹ (of) medicine⁰”);ဆေးရုံ(တစ်ခု);nemocnice (“budova¹ lékú⁰”);sg.
 hospital (“medical public-building”);ဆေးရုံ(တစ်ရုံ);nemocnice (“lékařská veřejná-budova”);sg.
 hospital: (I) must go (~ “ascend”) to hospital, because I broke (my) leg.;ဆေးရုံ: ကျွန်တော် ခြေထောက်ကျိုးသွားလို့ ဆေးရုံတက်နေရတာ။;nemocnice: Musím jít (~ “nastoupit”) do nemocnice, protože jsem si zlomil nohu.;cont. um.
 hospital: It is near hospital.;ဆေးရုံ: ဆေးရုံနားမှာပါ။;nemocnice: Je poblíž nemocnice.;pol.
 hospital: The patient is lying on the hospital-bed.;ဆေးရုံ: လူနာက ဆေးရုံကုတင်မှာ လဲလျောင်းနေတယ်။;nemocnice: Pacient leží na nemocniční posteli.;cont.
 host (“take¹ guest⁰”);ဧည့်ခံ;hostit (“vzít¹ hosta⁰”);T
 hostel (“building”);အဆောင်;hostel (“budova”);n.
 hostel (“school building”);ကျောင်းဆောင်(တစ်ဆောင်);kolej (studentská, “školní budova”);n.
 hostel: In the hostel near university.;အဆောင်: တက္ကသိုလ်နားက အဆောင်မှာ;ubytovna: V ubytovně poblíž univerzity.;
 hostility;ရန်;nepřítelství;n. writ.
 hot (tasty);စပ် ° အစပ်;pálivý;I (or) adj.
 hot (tasty): Is (it) hot (tasty)?;စပ်: စပ်သလား။;pálivý: Je (to) pálivé?;inter.
 hot, be;ပူ;horko, být ° horký, být;I
 hot, be: (It)'s not very hot.;ပူ: သိပ်မပူပါဘူး။;horký, být: Není (to) moc horké.;pol.
 hot, be: In Burma (~ “Burmese country”) it's hot, isn't it? Isn't the weather (too) hot (for you)?;ပူ: ဗမာပြည်မှာ ပူတယ် နော်။ ရာသီဥတု မပူဘူးလား။;horko, být: V Barmě (~ “Barmské zemi”) je horko, že? Není (vám zdejší) počasí moc horké?;inter.
 hot, be: Yes, (it) is hot.;ပူ: ဟုတ်ကဲ့ ပူပါတယ်။;horký, být: Ano, je to horké.;pol.
 hot: As for here, it's too much hot.;ပူ: ဒီမှာတော့ မတရားပူတယ်။;horko: Co se týče tady, je (tu) příliš moc horko.;
 hotdog;ဟော့ဒေါ့(တစ်လုံး);párek v rohlíku;sg. E. hotdog
 hotel;ဟိုတယ်(တစ်ခု);hotel;sg. E. hotel (or) sg.
 Hotel Dagon;ဒဂုံဟိုတယ်;Hotel Dagon;name
 Hotel Inya Lake;အင်းယားလိပ်ဟိုတယ်;Hotel Enjá Leik;name
 Hotel Karaweik (hotel and restaurant);ကရဝိတ်ဟိုတယ် (~ ကရဝိတ်ဟိုတယ်);Hotel Karaveik (hotel a restaurace);name
 Hotel President (“hotel¹ (of) democracy⁰”);သမ္မတဟိုတယ်;Hotel Prezident (“hotel¹ demokracie⁰”);name
 Hotel Sakantha (“greater¹ camp⁰ hotel²”);စခန်းသာဟိုတယ်;Hotel Sakantá (“větší¹ kemp⁰ hotel²”);name
 Hotel Strand;စတရန်းဟိုတယ်;Hotel Strand;name
 Hotel Yoma (“hotel¹ (of) mountain-range⁰”);ရိုးမဟိုတယ်;Hotel Yoma (“hotel¹ horského-hřeben⁰”);name

hotel: Is a room available in your hotel? ("Can (I) take one room in your hotel?");ဟိုတယ်: မင်းတို့ ဟိုတယ်မှာ အခန်းတစ်ခန်းရနိုင်မလား။;hotel: Je ve vašem hotelu volný (~ "dostupný") jeden pokoj? ("Mohu si vzít jeden pokoj ve vašem hotelu?");inter.

hotel: There are free rooms available in the hotel.;ဟိုတယ်: ဟိုတယ်မှာ အခန်းလွတ် ရနိုင်တယ်။;hotel: V hotelu jsou ("dostupné") prázdné pokoje.;

hotel: Where can I find a hotel? ("How should I search the hotel?");ဟိုတယ်: ဟိုတယ်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ဘယ်လိုရှာရမလဲ။;hotel: Kde mohu najít hotel? ("Jak mám já hledat hotel?");fut. inter.

hour;နာရီ(တစ်နာရီ);hodina;sg.

hour: At eleven o'clock.;နာရီ: ဆယ့်တစ်နာရီမှာ;hodina: V jedenáct hodin.;adv.

hour: Come at half past eight ("hours").;နာရီ: ၈ နာရီခွဲမှာ လာပါ။;hodina: Přijed' v půl deváté ("hodiny").;imper. pol.

hour: five minutes after five ("Fifth hour is struck (and) five minutes");နာရီ: ရက်နာရီထိုးပြီး ငါး မိနစ်;hodina: pět hodin pět minut ("pátá hodina uhodila (a) pět minut");

hour: four hours thirty-five minutes;နာရီ: လေးနာရီသုံးဆယ်ငါးမိနစ်;hodina: čtyři hodiny třicet pět minut;

hour: from half past two ("in the morning") until six o'clock in the morning;နာရီ: မနက် နှစ်နာရီခွဲကနေ မနက် ခြောက်နာရီထိ;hodina: od půl třetí ("ráno") do šesti hodin ráno;

hour: I am free from four o'clock.;နာရီ: လေးနာရီကစပြီး ကျွန်တော် အားပါတယ်။;hodiny: Jsem volný od čtyř hodin.;pol. um.

hour: nine hours twenty minutes PM;နာရီ: ည ကိုးနာရီ မိနစ်နှစ်ဆယ်;hodina: devět hodin dvacet minut večer;

hour: one hour twenty minutes;နာရီ: တစ်နာရီမိနစ်နှစ်ဆယ်;hodina: jedna hodina dvacet minut;

hour: quarter to eight AM ("seven hours forty-five minutes AM");နာရီ: မနက် ခုနစ်နာရီ လေးဆယ်ငါးမိနစ်;hodina: čtvrt na osm ráno ("sedm hodin čtyřicet pět minut ráno");

hours: half past twelve ("twelve hours (and) half");နာရီ: ဆယ့်နှစ်နာရီခွဲ;hodiny: půl jedné ("dvanáct hodin (a) půl");

hours: several hours;နာရီ: နာရီအနည်းငယ်;hodiny: několik hodin;

hours: What is the time? ("How many hours have been struck?");နာရီ: ဘယ်နှစ်နာရီ ထိုးပြီလဲ။;hodiny: Kolik je hodin? ("Kolik hodin udeřilo?");col.

house;အိမ်(တစ်လုံး၊ တစ်အိမ်) ° အိမ်(တစ်လုံး) ° ကွန်(တစ်လုံး);dům;sg.

house ("house (and) place");အိမ်ရာ(တစ်လုံး);dům ("dům (a) místo");sg.

house: a house like palace ("a great (and) magnificent house");အိမ်: ကြီးကျယ်ခမ်းနား(သော) အိမ်တစ်အိမ်;dům: dům jako palác ("jeden ohromný (a) grandiózní dům");

house: house to live in;အိမ်: နေဖို့အိမ်;dům: dům k bydlení;

house: I sell (somebody) to sell (him) house.;အိမ်: အိမ်ဝယ်ဖို့ ရာတာ။;dům: Hledám (někoho) abych (mu) prodal dům.;

house: Thief is breaking in a house.;အိမ်: သူချိုးက အိမ်တစ်အိမ်ကို ဖောက်ထွင်းနေတယ်။;dům: Zloděj se vloupá do domu.;cont.

house: To where is your house near?;အိမ်: အိမ် ဘယ်နားမှာလဲ။;dům: Poblíž čeho je tvůj dům?;inter.

house: What is (your) house number?;အိမ်: အိမ်နံပါတ်

ဘယ်လောက်လဲ။;dům: Jaké (máš) číslo domu?;inter. col.

house: Whose house does (he) go to?;အိမ်: ဘယ်သူ့အိမ် သွားသလဲ။;dům: Do jakého ("čí") domu jde?;inter. col.

housewife (~ "housework"): I am a housewife. ("(I) do the house work.");အိမ်မူကိစ္စ: အိမ်မူကိစ္စ လုပ်ပါတယ်။;žena v domácnosti (~ "domácí práce"): Jsem žena v domácnosti. ("Dělám domácí práce").;pol.

housewife ("female² lord¹ (of) house");အိမ်ရှင်မ(တစ်ယောက်);žena v domácnosti ("ženský² pán¹ domu");sg.j

housewife, be a ("household duties");အိမ်မူကိစ္စ လုပ်;ženou v domácnosti, být ("povinnosti¹ domácnosti");l

housewife: (I) am a housewife.;အိမ်ရှင်မ: အိမ်ရှင်မပါ။;žena v domácnosti: Jsem žena v domácnosti.;pol.

housework (~ "do"): I am a housewife. ("(I) do the house work.");လုပ်: အိမ်မူကိစ္စ လုပ်ပါတယ်။;domácí práce (~ "pracovat"): Jsem žena v domácnosti. ("Dělám domácí práce").;pol.

housework ("household duties");အိမ်မူကိစ္စ;domácí práce ("povinnosti¹ domácnosti");n.

housework, do the ("household duties");အိမ်မူကိစ္စ လုပ်;domácí práce, dělat ("povinnosti¹ domácnosti");T

hover (over);သန်း;vznášet se (nad);l

how;ဘယ်လို -လဲ;jak;conj. (or) pron.

how (~ "healthy, be"): How are you? ("Are (you) healthy, for sure?");နေကောင်း: နေကောင်းရဲ့လား။;jak (~ "zdravý, být"): Jak se máš? ("Jsi určitě zdravý?");inter.

how (~ "life"): How are you? ("(Is) life good?");နေ: နေကောင်းလား။;jak (~ "život"): Jak se máš? ("(Je) život dobrý?");inter.

how ("to² that¹ said");ဆိုတာကို(ဝါ);jak ("k² tomu¹ řečenému");suff. adv.

how ("what");ဘာ -လဲ;jak ("co");pron. inter.

how ("what"): How are you, sir? ("Sir, what is happening?");ဘာ: ရင် ဘာဖြစ်နေတာလဲ။;jak ("co"): Jak se máte, pane? ("Pane, co se děje?");inter. cont. col. uw.

how (+ "much"): How old are you? ("How much has been your age?");ဘယ်လောက်: မင်းရဲ့ အသက်ဘာ ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ။;kolik: Kolik je ti let? ("Kolik už byl tvůj věk?");inter. pol. um. col.

how (with what): How will you go?;ဘယ်လို: ဘယ်လိုသွားသလဲ။;čím ("jak"): Čím pojeděš?;inter. col.

how about;ကော ° ရော;a co;suff. col.

how about: (And) how about friends, what is (their) name?;ကော: မိတ်ဆွေကော နာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ။;a co: A co přátelé, jak se jmenují?;inter.

how about: How about father, does (he) like (it)?;ကော: အဖေကော ကြိုက်သလား။;a co: A co otec, má (to) rád?;inter.

how long time;အချိန်ဘယ်လောက် -လဲ ° ဘယ်လောက်ကြာ -လဲ;jak dlouho;inter.

how long time: How long has it been since (you) arrived to Burma ("country")? ("How much did (it) last (that you) are being arrived (to) Burmese country?");ဘယ်လောက်ကြာ -လဲ: ဗမာပြည်ရောက်နေတာ ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲ။;jak dlouho: Jak dlouho je (to, co jsi) přijel do Barmy ("země")?;inter. p.p.

how long time: How long time are you going to be online?;ဘယ်လောက်ကြာ -လဲ: မင်း အွန်လိုင်းမှာ ဘယ်လောက်

ကြာဦးမှာလဲ။;jak dlouho: Jak dlouho budeš (~ "se chystáš") být online?;inter. col.

how long time: How long time do you plan to talk with me now?;အချိန်ဘယ်လောက် -လဲ: မင်း အခုငါနဲ့စကားပြောဖို့ အချိန်ဘယ်လောက် စဉ်းစားထားလဲ။;jak dlouho: Jak dlouho si se mnou plánuješ povídat?;inter. col.

how long time: How long time does it take to cook this food?;ဘယ်လောက်ကြာ -လဲ: ဒီ အစားစာကို ချက်ဖို့ အချိန်ဘယ်လောက်ကြာပါသလဲ။;jak dlouho: Jak dlouho trvá uvařit tohle jídlo?;inter. pol.

how many;ဘယ်နှစ်num. class.လဲ ° ဘယ်လောက်လဲ ° ဘယ်နှစ်[num. class.]လည်း ° ဘယ်နှစ်[num. class.]လဲ ° ဘယ်နှစ် -လဲ။;kolik;pron. inter. spis. (or) pron. inter. col. (or) pron. inter. how many: How many books?;ဘယ်နှစ် -လဲ: ဘယ်နှစ်အုပ်လဲ။;kolik: Kolik knih?;inter. col.

how many: How many children do (you) have?;ဘယ်နှစ် -လဲ: ကလေး ဘယ်နှစ်ယောက် ရှိသလဲ။;kolik: Kolik máte dětí?;inter. how many: How many hours?;ဘယ်နှစ် -လဲ: ဘယ်နှစ်နာရီလဲ။;kolik: Kolik hodin?;inter. col.

how many: How many kyats?;ဘယ်နှစ် -လဲ: ဘယ်နှစ်ကျပ်လဲ။;kolik: Kolik čat?;inter. col.

how many: How many miles is it far from here to Bago?;ဘယ်နှစ်: ဒီက ပဲခူးကို ဘယ်နှစ်မိုင် ဝေးသလဲ။;kolik: Kolik milí je to odsud do Bago?;inter. col.

how many: How many monks are enrolled?;ဘယ်နှစ် -လဲ: အခု ဘယ်နှစ်ပါးလောက် လိုက်ဖို့ ရှိလဲ။;kolik: Kolik mnichů je přihlášeno?;inter. col. mn.

how many: How many people?;ဘယ်နှစ် -လဲ: ဘယ်နှစ်ယောက်လဲ။;kolik: Kolik lidí?;inter. col.

how many: How many rooms do you want? (in hotel);ဘယ်နှစ်..လဲ: ဘယ်နှစ်ခန်းလိုလဲ။;kolik: Kolik pokojů chcete? (v hotelu);inter.

how much;ဘယ်လောက်လဲ;kolik;pron. inter. col.

how much (~ "how"): How much do you sell this for? ("How do (you) sell this?");ဘယ်လို -လဲ: ဒါ ဘယ်လို ရောင်းသလဲ။;kolik (~ "jak"): Za kolik tohle prodáváte? ("Jak tohle prodáváte?");inter. col.

how much (money): How much do (you) have to pay for rent?;ဘယ်လောက် -လဲ: အခန်းခ ဘယ်လောက်ပေးရမလဲ။;kolik (peněz): Kolik musíš platit za nájem?;inter.

how much: How much (do you) sell this for (~ "with")?;ဘယ်လောက်: ဒါ ဘယ်လောက်နဲ့ ရောင်းသလဲ။;kolik: Za kolik (~ "s kolika") tohle prodáváte?;inter. col.

how much: How much (money) do you buy (it) with?;ဘယ်လောက် -လဲ: ဘယ်လောက်နဲ့ ဝယ်သလဲ။;kolik: Za kolik (peněz) (to) kupuješ?;inter. col.

how much: How much (money) do you have?;ဘယ်လောက် -လဲ: ဘယ်လောက် ရှိသလဲ။;kolik: Kolik (peněz) máš?;inter. col.

how much: How much is this (ball) pen?;ဘယ်လောက်လဲ: ဒီဘောပင်တစ်ချောင်း ဘယ်လောက်လဲ။;kolik: Kolik (stojí) toto (kuličkové) pero?;inter. col.

how much: How much is this (one)?;ဘယ်လောက်: ဒါ ဘယ်လောက်လဲ။;kolik: Kolik (stojí) tenhle?;inter.

how much: How much money do (you) have, sir?;ဘယ်လောက်..လဲ: ရင့်မှာ ဖိုက်ဆံ ဘယ်လောက်ရှိလဲ။;kolik: Kolik

peněz máte, pane?;inter. uw.

how much: How much money do you have?;ဘယ်လောက်: မင်းမှာ ဖိုက်ဆံ ဘယ်လောက် ရှိလဲ။;kolik: Kolik máš peněz?;inter. fr.

how much: how much... oh... eh... ;ဘယ်လောက် ° ဟိုဟာလောက်;kolik: kolik... ehm... no...;interj.

how much: How old are you? ("How much age have (you) had?");ဘယ်လောက်: အသက် ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ။;kolik: Kolik je ti let? ("Kolik věku už máš?");inter. p.p.

how much: How old are you? ("Who much is your age?");ဘယ်လောက်လဲ: မင်းအသက် ဘယ်လောက်လဲ။;kolik: Kolik je ti let? ("Kolik je tvůj věk?");inter. col.

how much: how... oh... eh...: How much... oh... eh... much ... give ... like, 120 (kyats);ဟိုဟာလောက်: ဟာလောက် (~ ဟိုဟာလောက်) ပေးပေါ့ ၁၂၀။ ° ဟာလောက်: ဟာလောက် (~ ဟိုဟာလောက်) ပေးပေါ့ ၁၂၀။;kolik: Kolik... ehm... no... hele, dejte (mi) 120 (čiat)..;col.

how much: I don't know precisely how far it is.;ဘယ်လောက် -လဲ: ဘယ်လောက်ဝေးလဲ ကျွန်တော် အတိအကျ မသိဘူး။;jak ("+ moc"): Nevím přesně jak je to daleko.;um.

how often, (it doesn't matter): (it doesn't matter) how often (you) ask;ဘယ်လောက်: ဘယ်လောက်မေးမေး;kolikrát, (bez ohledu na to): (bez ohledu na to,) kolikrát se zeptáš;

how: Because of how it happened, that (you), indeed, are a monk?;ဘယ်လို: ဘယ်လိုဖြစ်လို့ ဘုန်းကြီးဝတ်လိုက်တာလဲ။;jak: Jak se stalo, že kvůli tomu jsi, vskutku, mnichem?;inter. col.

how: How can I talk (in English), dear lad?;ဘယ် -လဲ: ဘယ်ပြောတတ်မလဲ မောင်ရင်ရယ်။;jak: Jak bych mohl mluvit (anglicky), drahý mládenče?;inter. col.

how: How did (you) become (a) monk?;ဘယ်လို: ဘယ်လိုဘုန်းကြီး ဖြစ်လာသလဲ။;jak: Jak jsi se stal mnichem?;inter.

how: How did you come?;ဘယ်လို: ခင်ဗျား ဘယ်လို လာသလဲ။;jak: Jak jsi přišel (~ přijel)?;inter. col. um.

how: How do you do? ("How (is it) like?");လို: ဘယ်လိုလဲ။;jak: Jak se máš? ("Jako jaké (to je)?");inter.

how: How do you feel (~ "live") in Burma ("country")? Good. (I) am happy.;ဘယ်လို -လဲ: ဗမာပြည်မှာ နေရတာ ဘယ်လိုနေသလဲ။ ကောင်းပါတယ်၊ ပျော်ပါတယ်။;jak: Jak se žije (~ "žiješ") v Barmě (~ "Barmské zemi")? Je (to) dobré. Jsem šťastný.;inter.

how: How is it big? ("What (is) the-size?");ဘာ -လဲ: ဘာကြီးလဲ။;jak: Jak je velký? ("Jaká (je) velikost?");inter. col.

how: How is it called in Burmese?;ဘယ်လို: အဲဒါ ဗမာလို ဘယ်လိုခေါ်သလဲ။;jak: Jak se to nazývá Barmsky?;inter.

how: How should (I) go?;ဘယ်လို: ဘယ်လို သွားရမလဲ။;jak: Jak bych měl jet? (Jak bych se tam měl dostat?);inter. col.

how: How should go to ... ;ဘယ်လို -လဲ: ဘယ်လိုသွားရမလဲ။;kudy (~ "jak"): Kudy mám jít do ... ;inter. fut.

how: How will you do (it)?;ဘယ်လို: ဘယ်လိုလုပ်သလဲ။;jak: Jak to uděláš?;inter. col.

how: How's the weather in Bago?;ဘယ်လို: ပဲခူးမှာ ရာသီဥတု ဘယ်လိုလဲ။;jaké ("jak"): Jaké (- "Jak") je počasí v Bago?;inter. col.

how: How's the weather?;ဘယ်လို: ရာသီဥတု ဘယ်လိုလဲ။ (~ ဘယ်လို ရာသီဥတုလဲ။);jaké ("jak"): Jaké je počasí? ("Jak je počasí?");inter. col.

how: How's this road?;ဘယ်လို: ဒီလမ်း ဘယ်လိုလဲ။ (~ ဒီလမ်းက သွားရတာအဆင်ပြေလား);jak: Jaká je tato ulice? ("Jak je (na tom) tahle ulice?");inter. col.

how: I saw how very rich people, who (have) many things live (their) life.;ဆိုတာကို: ပစ္စည်းဥစ္စာအများကြီး ချမ်းသာကြွယ်ဝတဲ့လူတွေ ဘယ်လိုအသက်ရှင်နေထိုင်သလဲဆိုတာကို ငါ မြင်ခဲ့ဖူးပါ။;jak: Viděl jsem, jak velice bohatí lidé, kteří (maji) mnoho věcí, žijí (svůj) život.;p.s.

how: Not only that, he also said ("that") ("he") knows how to fulfill that intention.;ဆိုတာကို: ဒါတွင်မက အဲဒီစေတနာကို ဘယ်လိုပြည့်မြောက်ရမလဲဆိုတာကိုပါ သိသည်ဟု သူပြောခဲ့ပါသည်။;jak: Nejen to, také řekl, že ví, jak ten záměr uskutečnit.;p.s. writ. pol.

how: What is the name? ("How is the name called?");ဘယ်လို: နာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ။;jak: Jak se jmenuje? ("Jak se nazývá jméno?");inter. col.

how: What's the name of this road? ("How do you call the name of this road?");ဘယ်လို: ဒီလမ်းနာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ။;jak: Jak se jmenuje tato ulice? ("Jak nazýváš jméno této ulice?");inter. col.

however;သို့ပေမဲ့ (from သို့မဟုတ်) ° သို့သော် ° သို့မဟုတ် ° သို့သော်လည်းဘဲ ° သို့ရာတွင် ° တော့ ° ဒါပေမဲ့;avšak ° nicméně ° but;conj. (or) suff. conj. col. (or) adv. writ. (or) conj. col. (or) conj. writ.

however ("also², indeed¹, when⁰");သော်ငြားလည်း;avšak ("také², vskutku¹, když⁰");

however ("nevertheless, however");သော်ငြားလည်းစကောမူ;avšak ("nicméně, avšak");adv.

however (in any way, "not¹ saying² how⁰");ဘယ်မဆို;jakkoliv ("neříkajíc¹ jak⁰");pron

however: However, Fanta is available.;တော့: ဖန်တာတော့ ရပါတယ်။;ale: Ale Fantu máme. ("Ale Fanta je dostupná.");pol.

however: However, indeed, the turtle has already had arrived first to the goal.;သို့ရာတွင်: သို့ရာတွင် လိုသည့် ပန်းတိုင်သို့ ရှေးဦးစွာ ရောက်နုတ်ပြီး ဖြစ်လေသတည်း။;avšak: Avšak želva již do cíle dorazila. ° avšak: Avšak, vskutku, želva již do cíle dorazila.;writ.

however: However, it is statue made of gold.;ဒါပေမယ့်: ဒါပေမဲ့ ရွှေနဲ့လုပ်ထားတဲ့အရုပ်ပါ။;ale: Ale to je socha vyrobená ze zlata.;pol.

huband (deferential, elevating, "rubs-off¹ love⁰");ခင်ပွန်း(တစ်ယောက်);manžel (uctivé, pozdvihující, "obrušuje¹ lásku⁰");sg.

huge;အကြီးမား ° အမြောက်အမြား ° ရောမ;obrovský;adj. writ. (or) adj.

huge ("("big") (and) properly steadfast");ရခိုင်၊ (ကြီး);obrovský ("("velký") (a) správně vytrvalý");adj.

huge ("big (and) big");ကြီးကြီး;obrovský ("velký (a) velký");adj.

huge, be ("big (and) huge");ကြီးမား;obrovský, být ("velký (a) obrovský");I P. mahā (= big)

huge: (It's) so huge!ကြီးမား ကြီးမားလိုက်တာ။;obrovské: (Je) to tak obrovské!;col.

huge: a huge house being magnificent like a great palace;ရခိုင်၊ (ကြီး): နန်းတော်တမျှ ခမ်းနားပြီး အိမ်ကြီးရခိုင်;obrovský: obrovský dům ("jsoucí") grandózní jako obrovský palác;

human;လူ(တစ်ယောက်);člověk;sg.

humanistic sciences ("science² concerning¹ humanity⁰");လူမှုရေးဆိုင်ရာသိပ္ပံပညာ;humanistika ("věda² ohledně¹ lidskosti⁰");n.

humor (a sense of);ဟာသ;humor (smysl pro);n. P. hāsa (= laughter)

hundred and twenty, a;တစ်ရာနှစ်ဆယ်;sto dvacet;num.

hundred Dollars, a ("worth³ one¹ hundred² Dollars⁰");ဒေါ်လာတစ်ရာတန်;sto dolarů ("hodnoty³ jednoho¹ sta² dolarů⁰");n.

hundred thousand, a;သိန်း;sto tisíc;num.

hundred, one;ရာ;sto;num.

hundred: five hundred pounds (of weight);ရာ: ပေါင် ငါးရာ;sto: pět set liber (váhy);

hundred: one hundred ninety eight;ရာ: တစ်ရာကိုးဆယ်ရှစ်;sto: sto devadesát osm;num.

hundred: seven hundred;ရာ: ခုနစ်ရာ;set (~ "sto"): sedm set;num.

hundred: thousand five hundred;ရာ: ထောင်ငါးရာ;set (~ "sto"): tisíc pět set;num.

hundred: three hundred miles;ရာ: မိုင် သုံးရာ;sto: tři sta mil;

hundred: three hundred soldiers;ရာ: စစ်သားသုံးရာ;sto: sto vojáků;

hundred: two hundred ("and") sixty five;ရာ: နှစ်ရာနဲ့ခြောက်ဆယ်ငါး;sto: dvě stě ("a") šedesát pět;num.

hundredth of a viss (viss is 1.63 kg, therefore kyatta is 16.3 g);ကျပ်သား;setina vissu (viss je 1.63 kg, proto číattā je 16.3 g);n.

hungrily ("what³ empty⁰ cheek¹ (can) take²");အားပါးတရ;hladově ("co³ prázdná⁰ tvář¹ (dokáže) vzít²");adv.

hungry, be;ဆာ;hladový, být;l

hungry, be ("(have) hungry¹ stomach⁰");ဗိုက်ဆာ;hladový, být ("(mít) hladový¹ žaludek⁰");l

hungry, be ("be-hungry (and) burn");ဆာလောင်;hlad, mít ("mít-hlad (a) hořet");l

hungry, be ("be-hungry¹ (by) stomach⁰");ဗိုက်ဆာ;hlad, mít ("mít-hlad¹ žaludkem⁰");l

hungry, be: As (he) is hungry, he goes to a shop to eat (and) drink.;ဆာ: ဆာတာမို့ သူ စားသောက်ဆိုင်သွားတယ်။;hlad, mít: Poněvadž má hlad, jde do obchodu jíst a pít.;col.

hungry, be: I am hungry to death. ("I am being hungry by stomach about to death.");ဗိုက်ဆာ: ကျွန်မသေလောက်အောင် ဗိုက်ဆာနေတယ်။;hladový, být: Jsem k smrti hladová. ("Mám hlad žaludkem asi-tak k smrti.");cont. uw.

hungry: He doesn't eat although he is hungry.;ဆာ: သူ ဆာလဲ မစားဘူး။;hladový: Přestože má hlad, nejí.;col.

hungry: I am hungry. ("I (have) hungry stomach.");ဗိုက်ဆာ: ငါ ဗိုက်ဆာတယ်။;hlad: Mám hlad. ("Mám hladový žaludek.");col.

hunter (professional);မုဆိုး(တစ်ယောက်);lovec (profesionální);sg.

hurry, be in a;လော;spěchat;T

hurry, be in a ("hurry¹ hastily⁰");အလျင်လော;spěchat ("spěchat¹ narychlo⁰");T

hurry, be in a: (I) was in a hurry to become a monk.;လော: ရင်ဝတ်ဖြစ်ဖို့လော့ခဲ့ပါတယ်။;spěchat: Spěchal jsem abych se stal

mnichem.;p.s. pol.
hurry, be in a: Don't be in a hurry.;အလျင်လော:
အလျင်မလောပါနဲ့.;spěchat: Nespěchej.;imper. pol.
hurry, in a;အစောတလျင်.;spěchu, ve;adv.
hurt;နာ;bolet;l
hurt (to one's body, "getting¹ hurt⁰");အနာတရ;ubližení (na těle, "dostání¹ ublížení⁰");n.
hurt, be ("happen² (to) receive¹ wound⁰");ဒဏ်ရာရစေ °
ဒဏ်ရာရ;raněný, být ("stát-se² (že) přijme¹ poranění⁰");l
hurt, be ("pain excels");နာကျင်;bolet ("bolest vyniká");l
hurt, be (psychically, "mind (is) poor");စိတ်ဆင်းရဲ;ubližený, být (psychicky, "mysl (je) chudá");l
hurt: Be careful, (or) you will (~ "may") get hurt.;အနာတရ:
ဂရုစိုက်ပါ။ မင်း အနာတရ ဖြစ်လိမ့်မယ်။;ubližení: Dávej pozor, (nebo) si ("možná") ublížíš.;imper. pol.
hurt: Because my arm hurts (~ "is hurting"), (I) am not very healthy.;နာ: ကျွန်တော် လက်မောင်းနာနေလို့ နေသိင် မကောင်းဘူး။;bolet: Protože mě bolí paže, nejsem moc zdravý.;um.
husband ("man¹ (of) the-kind⁰");အမျိုးသား(တစ်ယောက်);manžel ("muž¹ toho-druhu");sg.
husband (and) wife °);လင်မယား;manžel (a) manželka °);n.
husband (causal term, "false¹ buttress⁰");ယောက်ျား(တစ်ယောက်) (probably der. from ယောက်ျား);manžel (toto slovo má lhostejné zabarvení, "falešná¹ podpěra⁰");sg.
husband (contemptuous, "(is) sufficient");လင်(တစ်ယောက်);manžel (pohrdavé, "stačí");sg.
hut;တည်း ° တဲ;chata;n.
hybrid (person of mixed parentage);ကပြားလူ(တစ်ယောက်) ° ကပြား(တစ်ယောက်);hybrid (potomek smíšeného původu);sg.
hyphen ("short¹ dash⁰");တုံးတို(တစ်ချက်);spojovací čárka ("krátká pomlčka");sg.
hypocrisy ("carry³ false² (image of) good¹ person⁰ {nouner}¹⁰");လူကောင်းယောင်ဆောင်ခြင်း;pokrytectví ("nést³ falešnou² (podobu) dobré¹ osoby⁰ {jmenec}¹⁰");n.
I;ကျနော် (from ကျွန်တော်) ° ကျမ (from ကျွန်မ) ° I တို့ ° ကျွန်တော် (from ကျွန်တော်) ° ဒို့ ° မိမိ;já;col. fr. (or) sl. (or) pron. (or) pron. um. col. (or) pron. um. (or) pron. uw.
I ("femail servant");ကျွန်မ;já ("služka");pron. pol. uw.
I ("great servant");ကျွန်တော်;já ("velký sluha");pron. pol. um.
I (about a lay person or monk when talking to another monk): to my monastery in Udavela village;ဒုဗညတော်: ဥဒဝေလရွာက တပည့်တော်ရဲ့ ကျောငဲ့ကို;já (o laikovi nebo mnichovi při diskuzi s jiným mnichem): do mého kláštera ve vesnici Udavela;utmn.
I (f.): I am a teacher.;ကျွန်မ ကျွန်မ ဆရာမပါ။;já (f.): Jsem učitelka.;pol. uw.
I (f.): I am Mrs. Mama.;ကျွန်မ ကျွန်မ ဒေါ်မမပါ။;já (f.): Jsem paní Mama.;pol. uw.
I (f.): You can talk with me. (also during telephone conversation);ကျွန်မ ကျွန်မကို ပြောနိုင်ပါတယ်။;já (f.): Můžete mluvit se mnou.;col. pol. uw.
I (if you is mentioned in the sentence);ကိုယ့် ° ကိုယ့်;já (pokud ty je zmíněno ve větě);pron. col.
I (m.): I am Maung Maung. (also in telephone

conversation);ကျွန်တော်: ကျွန်တော် မောင်မောင်ပါ။;já (m.): Já jsem Maun Maun. (I do telefonu);pol. um.
I (monk): I (~ "the monk") know ("with") a female-lay supporter from Myanmar.;ဦးဇင်း: မြန်မာပြည်က ဦးဇင်းဥပါသိကာမတစ်ယောက်နဲ့ သိနေပါတယ်။ (~ ဦးဇင်း: မြန်မာပြည်က ဥပါသိကာမတစ်ယောက်နဲ့ သိပါတယ်။);já (mnich): Zám se (~ "mnich se zná") s jednou laickou podporovatelkou z Myanmaru.;pol. mn.
I (used among friends or when talking to a younger person);ငါ;já (užíváno mezi přáteli či při rozhovoru s mladší osobou);pron. frnd.
I (used by lay people or monks when talking with a monk, "big disciple");တပည့်တော်;já (užíváno laiky nebo mnichy při diskuzi s mnichem, "velký učeň");
I (used by women);ကျမ (from ကျွန်မ);já (užíváno ženami);pron. uw. col.
I (used by women): I?;ကျမ: ကျမလား။;já (užíváno ženami): Já?;inter. col.
I (used when talking with a monk, "great disciple");တပည့်တော်;já (užito při hovoru s mnichem, "velký žák");pron. pol.
I don't know.;မသိပါဘူး;Nevím.;pol.
I: ("Indeed,") I'm going to see a concert tonight.;ဒို့: ဒီနေ့ည ဒို့့ကြည့်မလို့။;já: ("Vskutku,") dnes večer se jdu podívat na koncert.;fut. col.
I: (It's) me. (also used during telephone conversation);ငါ: ငါပါ။;Já: (To) jsem já. (také užito při telefonním hovoru);ans. col. pol.
I: Ask ven. Janinda, I am busy.;ဒို့: ဦးဇန်နနဲ့ တိုင်ပင်(လိုက်) ဒို့အလုပ်များ(နေ)တယ်။;já: Požádej ct. Džanindu, já nemám čas (~ "mám) moc práce");.fr.
I: I am also fine.;ကျနော်: ကျနော်လည်း နေကောင်းပါတယ်။;já ("-"): Také se mám dobře.;col. pres.
I: I can talk little bit.;ငါ: ငါ နည်းနည်းပြောတတ်တယ်။;já: Mohu (jen) trochu mluvit.;col.
I: Sit is better than me.;I တို့: Sit က I တို့ ထက်သာပါတယ်။;já: Sit je lepší než já.;pol. sl.
i.e.;အဲဒီတွေကတော့;tj.;adv.
i.e. ("as² included¹ below⁰");အောက်ပါတိုင်း;tj. ("jak² obsaženo¹ níže⁰");adv.
i.e. ("if²said¹ exactly⁰");အတိအကျဆိုရသော်;tj. ("pokud² řečeno¹ přesně⁰");adv. writ.
i.e. (followed by a list);ကတော့;t.j. (následováno seznamem);suff.
i.e. (id est, that is , "if² said¹ exactly⁰");အတိအကျပြောရရင်;tj. (to jest, "pokud² řečeno¹ přesně⁰");adv.
ice ("hard¹ water⁰");ခဲခဲ;led ("tvrdá¹ voda⁰");n.
ice cream ("snack² (of) hard¹ water⁰");ခဲခဲမုန့်(တစ်ချ);zmrzlina ("zákusek² (z) tvrdé¹ vody⁰");sg.
ice cube ("blunt² hard¹ water⁰");ခဲခဲတုံး(တစ်တုံး);ledová kostka ("tupá² tvrdá¹ voda⁰");sg.
ice cubes ("blunt² hard¹ water⁰ {pl.}³");ခဲခဲတုံးတွေ;ledová kostka ("tupá² tvrdá¹ voda⁰ {mn.č.}³");pl.
Id-day (Bakra-Eid, Indian-Muslim festival during which animals are killed, "Indian Id day");တုလားအစ်နေ့;Id-den (Bakra-Eid, Indicko-Muslimský svátek, během něhož jsou zabíjena zvířata, "indický id den");adv.

idea;အကြံ ° အဆို(တစ်ခု) ° အလို(တစ်ခု);myslenka ° nápad;n. (or) sg.

idea (“mind crosses”);စိတ်ကူး;nápad (“mysl přechází”);n.

idea (“take (and) consider {nouner}”);ယူဆခြင်း;názor (“vzít (a) uvažovat {jmenec}”);T

idea (“thinking (and) calling”);အတွေးအခေါ်(တစ်ခု);nápad (“myšlení (a) volání”);sg.

idea (useful information, “number¹ (of) advices”);အကြံအစဉ်;nápad (užitečná informace, “počet¹ rad”);n.

idea, have an (“mind crosses (and) is-fixed”);စိတ်ကူးထား;nápadnout (o myšlence, “mysl překračuje (a) je-upevněné”);I

idea, have an: So, shall (I) cook curry? ... (I) have the idea, that (I would) cook the vegetable curry.;စိတ်ကူးထား: ဟင်းချက်မလားလို့ ... သီးစုံဟင်းချက်မယ်လို့ စိတ်ကူးထားတယ်။;napadnout (o myšlence): Tak, uvařím omáčku? ... Napadlo mě, že (bych) uvařil zeleninovou omáčku.;col.

idea: according to the idea of scholar Malalasekera;အလို: မလလသေကရ ပညာရှင် အလိုအရ;myslenka: dle myšlenky učence Malalasekary;writ.

idea: Good idea!;အကြံ (“-”): ကောင်းသားပဲ။;nápad: Dobrý nápad!;col.

idea: ideas;အကြံ: အကြံများ;názor: názory;

idea: If I write you a letter, (I) can write my ideas, indeed.;ထင်မြင်ချက်: ငါ မင်းကို စာရေးရင် ငါ့ရဲ့ ထင်မြင်ချက်တွေကို ရေးသားနိုင်တာပေါ့။;psát myšlenka: Pokud ti napíšu dopis, mohu ti, vskutku, napsat své myšlenky.;col. fr.

idea: Please, can you explain your ideas regarding these things in (~ “with”) letter?;ထင်မြင်ချက်: ကျေးဇူးပြုပြီး အဲဒီအကြောင်းနဲ့ပတ်သက်ပြီး မင်းရဲ့ ထင်မြင်ချက်ကို စာနဲ့ ရှင်းပြပေးနိုင်မလား။;názor: Prosím, můžeš (mi) vysvětlit své názory ohledně těchto věcí v (~ “s”) dopise?;inter.

identically (“again same”);ထပ်တူ;stejně (“znova stejný”);adv.

ideology (“nature¹ (of) truth”);သဘောတရား;ideologie (“charakter¹ pravdy”);n.

idiom;အီဒီယမ်;idiom;n. E. idiom

idiom: an idiom in Myamar (language);တင်စား: မြန်မာလို တင်စား;idom: idiom v Myanmarštině;col.

idle chatter (“can¹ arrive°, (but) unworthily²”);ရောက်တတ်ရာရာ;tlachání (“může¹ (se) dostavit°, (ale) nevhodně²”);n.

if;ရင် (from လျှင်) ° ရင် ° သော် ° လျှင် ° ရင် ° လျှင် ° ဆိုရင်;když ° jestli ° pokud ° jestli(že) ° kdyby;conj. (or) suff. conj. (or) conj. writ.

if (“+ (is) said”);ဆိုလျှင်;pokud (“+ (je) řečeno”);conj. writ.

if (“+ (is) said”): If the elephant is (“said (to be)”) of grey color, there is a chance, (that it is) a real elephant.;လျှင် ဆို: ဆင်က မီးခိုးရောင်ဆိုလျှင် ဆင်အစစ်ဖြစ်နိုင်ခြေရှိတယ်။;pokud (“+ (je) řečeno”): Pokud je (ten) slon (“řečný (být)”) šedé barvy, (pak) je šance, (že je to) skutečný slon.;

if (“+ (is) said”): If the fruit is (“said (to be)”) of orange color, there is a possibility, (that it is) an orange.;ဆိုလျှင်: အသီးက လိမ္မော်ရောင်ဆိုလျှင် လိမ္မော်သီးဖြစ်နိုင်ခြေရှိတယ်။;jestli (“+ (je)

řečeno”): Pokud je (to) ovoce (“řečeno (být)”) oranžové barvy, (pak) je možnost, (že je to) pomeranč.;

if (“if (is) said”);ဆိုရင်;je-li (“je-li řečeno”) ° jestli (“je-li řečeno”);conj.

if (“if³ is² said° that¹”);ဆိုလို့ ရှိရင်;jestli (“pokud³ je² řečeno° to¹”);conj.

if is: If I were (you), (I) would not do (it) this way. (“If it is me, (I) would) not do (it) this way.”);ဆိုရင်: ကျွန်တော်ဆိုရင် ဒီလိုမလုပ်ဘူး။;je-li: Být tebou, nedělal bych (to) takhle. (“Kdybych to byl já, nedělal bych takhle.”);um.

if not;ပဲရင် မ; kdyby ne;suff. col.

if not: (I thought), that (it would) be good, if I didn't eat dinner.;ပဲရင်: ငါ ညနေစာ မစားပဲ(နေ)ရင် ကောင်းမလားလို့;kdyby ne: (Myslel jsem), že (by bylo) dobré, kdybych nejedl večeři.;col.

if so;ဒီလိုဆို ° ဒါဆို ° ဒါဖြင့်;pak tedy ° jestliže tak;conj. (or) interj.

if so (“if (is) said”);ဆိုရင်;v tom případě (“je-li řečeno”);conj.

if so (“if² this° (was) said¹”);ဆိုရင်;je-li to tak (“pokud² (bylo) toto° řečeno¹”);conj.

if so (“this said”);ဆိုရင်;je-li to tak (“toto řečeno”);conj.

if so: If so, I won't come tomorrow. (“If it is said so, I won't come tomorrow.”);ဆိုရင်: ဒီလိုဆိုရင် ကျွန်တော် နက်ဖြန်မလာပါဘူး။;v tom případě: V tom případě nepřijdu. (“Je-li takto řečeno, já zítra nepřijdu.”);pol. um.

if want;ချင် (from ချင်ရင်);jestli chtít;v.

if want: I will come if I want to (“come”).;ချင်: ကျွန်တော် လာချင်တာမယ်။;jestli chtít: Přijdu jestli (se) mi bude chtít.;fut. um.

if were (“if (is) said”);ဆိုရင်;kdyby byl (“je-li řečeno”);conj.

if were: If I were (you), (I) would not do (it) this way. (“If it is me, (I) would) not do (it) this way.”);ဆိုရင်: ကျွန်တော်ဆိုရင် ဒီလိုမလုပ်ဘူး။;kdyby byl: Být tebou, nedělal bych (to) takhle. (“Kdybych to byl já, nedělal bych takhle.”);um.

if, also;ရင်လဲ;pokud, také;suff. conj.

if: If (I want) to watch TV, (I) watch.;ရင်: တီဗီကြည့်ရင် ကြည့်။;pokud: Pokud se (chci) dívat na televizi, tak se dívám.;col.

if: If (you) say ဖြေလျော့ at the place of ဖြော့, (it) will be more suitable.;ရင်: ဖြော့နေရာမှာ ဖြေလျော့ဆိုရင် ပိုပြီး သင့်တော်ပါလိမ့်မယ်။;pokud: Pokud bys řekl ဖြေလျော့ na místě (kde teď je) ဖြော့, bylo by (to) vhodnější.;fut.

if: If I can attain the deathless Nibbāna, I should attain it.;ဆိုရင်: အမတအမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်ရှိနိုင်တယ်ဆိုရင် ငါ အဲဒီကို ရောက်လိမ့်မယ်။;pokud: Pokud mohu dosáhnout nesmrtelné Nibbāny, (pak) bych ji měl dosáhnout.;fut.

if: If you come, I would be glad.;ဆိုရင်: ခင်ဗျားလာမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော် ဝမ်းသာပါတယ်။;jestli: Jestli přijdeš, budu rád.;pol. um.

if: OK, briefly said (~ “If was said, indeed, 'let (us) talk briefly”); nearby there is no more (any) cold drinks bar.;ဆိုရင်: တိုတိုပြောကြစို့ ဆိုရင်တော့ ဒီနားမှာ အအေးဆိုင် မရှိတော့ပါဘူး။;kdyby: Dobře, stručně řečeno (~ “kdyby bylo řečeno, vskutku, 'necht' mluvíme stručně”), poblíž již není žádný obchod s chlazenými nápoji.;col. pol.

ignorance (“not-knowing, not-understanding”);မသိနားမလည်မှု;zaslepenost (“nevědění, neporozumění”);n.

iguana; ဣဝါ(တစ်ကောင်) [phu]; leguán; sg.
 ill, be ("life not good"); နေမကောင်း; špatně, být někomu ("život není dobrý"); l
 ill, be (sick, "life is not good"); နေမကောင်းဘူး; nezdravý, být (být nemocný, "život není dobrý"); l
 illness; ရောဂါ; onemocnění; n. P. roga (= sickness)
 illness ("have-fever (or) be-hurt {nouner}"); ဖျားနာမှု; onemocnění ("mít-horečku (nebo) být-zraněn {jmenec}"); n. writ.
 image; ရုပ်ပုံ(တစ်ခု တစ်ပုံ) ° ရုပ် ° အရုပ်(တစ်ခု တစ်ပုံ); obraz; n. (or) sg.
 image (of a sacred person or object, "great² descending⁰ (and) imitating¹"); ဆင်းတုတော်(တစ်ဆူ); obraz (posvátné osoby nebo předmětu, "ohromné² sestoupení⁰ (a) napodobení¹"); sg.
 imagine ("mind crosses"); စိတ်ကူး; představovat si ("mysl přechází"); T
 immeasurably ("measure² doesn't¹ stop⁰"); အင်မတန်; nezměrně ("míra² ne¹ zastavuje⁰"); adv.
 immeasurably ("not¹ know² (the) measure⁰"); အတိုင်းမသိ; nezměrně ("ne¹ znát² míru⁰"); adv.
 immeasurably: (I) am immeasurably happy; အင်မတန်မှ; အင်မတန်မှ ဝမ်းသာပါတယ်; nezměrně: Jsem nesmírně šťastný; pol.
 immeasurably: (I) happened to be immeasurably, warmly, fond of the novice-monk; အတိုင်းမသိ: ကိုရင် အတိုင်းမသိ လှိုက်လွှဲစွာ ခင်မင်မိပါတယ်; nezměrně: Stalo se, že (jsem) nezměrně, vroucně spřízněný s (tím) novicem (mnichem); pol.
 immediate ("prostrated¹ (at one's) sight⁰"); မျက်မှောက်; bezprostřední ("ležící¹ (u něčího) zraku⁰"); adv.
 immediately ("by¹ (a) strike⁰"); ချက်ချင်း (WS. from ချက်ချင်း) ° ချက်ချင်း; bezprostředně (hned, "uhozením"); adv. (or) adv. WS.
 immediately at ; ကပ်လျက်မှာ ;နှင့်; bezprostředně u; adv.
 immediately at: Immediately at the bed, (there is) carpet; ကပ်လျက်မှာ ;နှင့်: ကုတင်နှင့် ကပ်လျက်မှာ ကော်ဇောရှိတယ်; bezprostředně u: Bezprostředně u postele je koberec.;
 immediately: (I) am sad that (I) could not write (you) immediately; မျက်ချင်း: မျက်ချင်း စာမ(ရေး)နိုင်တဲ့အတွက် စိတ်မကောင်းပါ; ihned: Jsem smutný, že jsem (ti) nenapsal ihned; imper. pol.
 immensely ("not¹ know² (the) measure⁰"); အတိုင်းမသိ; nesmírně ("ne¹ znát² míru⁰"); adv.
 immoderately (in speech, "word³ attached² (to) calling⁰ (and) sound¹"); မည်သစ်ွေဝေါဟာရ; neumírněně (v řeči, "slovo³ připojené² (k) volání⁰ (a) zvukům¹"); adv. (n.) P. vohāra (= mode of speech)
 implausible, be ("possibility (is) little"); ဖြစ်နိုင်ခြေနည်း; nepravděpodobný, být ("možnost (je) malá"); l
 implement; ကိရိယာ; nástroj; sg.
 impolite, be very (about person, "uncivilized (and) hung"); ရိုင်းဆိုင်း; neslušný, být velice (o osobě, "nezdvořilý (a) pověšený"); l
 import (to a country, "load (and) insert"); တင်သွင်း; dovážet (do

státu, "naložit (a) vložit"); T
 import: person, who imports to Sri Lanka; တင်သွင်း: သီရိလင်္ကာတွင်းသို့ တင်သွင်းသူ; dovážet: člověk, který dováží do Sri Lanky;
 important; အဓိက ° ထူးထူးထွေထွေ; důležitý; adj. col. (or) adj. P. adhika (= exceeding)
 important ("big¹ issue⁰"); အရေးကြီး; důležité ("velká¹ záležitost⁰"); adj.
 important, be; အရေးကြီး; důležité, být ° důležité, být; l
 important, be ("(of) big¹ writing⁰"); အရေးကြီး; důležitý, být ("velkého¹ psaní⁰"); l
 important, be ("be-special (and) cause to) waver"); ထူးထူးထွေထွေ; důležitý, být ("zvláštní (a) vedoucí k) váhání"); adj. col.
 important, be ("include¹ writing⁰"); အရေးပါ; důležitý, být ("zahrnovat¹ psaní⁰"); l
 important, be ("special (and) beautiful"); ထူးလှ; důležité, být ("speciální (a) krásné"); l
 important: (I) have (no) important work; ထူးထူးထွေထွေ: ထူးထူးထွေထွေအလုပ် မရှိဘူး; důležitý: Nemám (žádou) důležitou práci.;
 important: (it is) the most important word; အရေးကြီး: အရေးကြီးဆုံးစကားလုံးပါ; důležitý: (To) je (to) nejdůležitější slovo.; pol.
 important: (It was) not important. (answer to excuse for not understanding); ထူးလှ: မထူးလှပါဘူး; důležité: Nebylo (to) důležité. (odpověď na omluvu za nepochopení); pol. col.
 important: (It) is extremely important; အရေးကြီး: အရမ်းကို အရေးကြီးပါတယ်; důležitý: Je (to) extrémě důležité.; pol.
 important: (They) used (it) as an important reference for their commentaries; အဓိက: သူတို့ရဲ့ အဋ္ဌကထာများအတွက်အဓိက ကျမ်းကိုးကျမ်းကားအဖြစ် အသုံးပြုခဲ့ကြသည်; důležitý: Používali to jakožto důležitý zdroj pro své komentáře.; p.s. writ.
 important: All important news could be read; အရေးကြီး: အရေးကြီးတဲ့သတင်းအားလုံး ဖတ်နိုင်ပါတယ်; důležitý: Bylo lze číst všechny důležité novinky.; pol.
 impossible, be ("can² not⁰ happen¹"); မဖြစ်နိုင်; nemožný, být ("ne⁰ může² se-stát¹"); l
 impossible, be: Impossible. ("It's not right." Also as a negative response during bargaining); မရ: မရပါဘူး; nemožné, být: To není možné. ("Není správné." Také jako negativní odpověď během smlouvání v obchodě.); pol. col.
 imprison ("catch"); ဖမ်း; uvěznit ("chytout"); T
 imprison: While Kyansittha was serving his royal brother king Saw Lu, king Saw Lu was imprisoned by enemies; ဖမ်း: ကျန်စစ်သားသည် နောင်တော်စောလူမင်းထံ အမှုထမ်းနေစဉ် စောလူမင်းကို ရန်သူများက ဖမ်းသွား၏; uvěznit: Zatímco Čansitá sloužil svému královskému bratru králi Solūovi, král Solū byl uvězněn nepřáteli.; p.s. writ.
 imprisonment: Right now (he) is sentenced to 15 and a half years imprisonment in the Moun village's prison; ထောင်ဒဏ်: အခုလက်ရှိမှီရွာထောင်တွင် ထောင်ဒဏ် ၁၅နှစ်ခွဲ ကျခံနေရပါတယ်; vězení (trest): Právě teď je odsouzen k 15 a půl roku ("trestu") vězení ve věznici vesnice Moun.; pol.
 imprisonment ("prison sentence"); ထောင်ဒဏ်; uvěznění ("trest¹

vězení^{၀၀});n.

improbable, be ("possibility (is)

little");ဖြစ်နိုင်ခြေနည်း;nepravděpodobný, být ("možnost (je) malá");l

improbable, be: (It is) improbable, that (she) is from Asia

("continent").ဖြစ်နိုင်ခြေနည်း: အာရှတိုက်မှ

ဖြစ်နိုင်ခြေနည်းတယ်;nepravděpodobný, být: (Je)

nepravděpodobné, že (je) z Asijského ("kontinentu").;

improper ("not clever");မတော်;nesprávný ("ne chytrý");adj.

improve;တိုး ° ထက်ဝို ° တက်;zlepšit se;l (or) T

improve ("be-good (and) come");ကောင်းလာ;zlepšit se ("být-dobry (a) přijít");l

improve ("come² (to) be-big^၀ (and) large^{၁၁}");ကြီးထွားလာ;vyvinout ("dojít (stavu, že) je-velký^၀ (a) veliký^{၁၁}");l

improve ("increase (and) ascend");တိုးတက်;zlepšit se ("zvětšit-se (a) vystupovat");T

improve ("increase (and) develop");တိုးပွား;zlepšit se ("zvýšit-se (a) rozvinout-se");l

improve ("make (and) correct");ပြင်;zlepšit ("udělat (a) opravit");T

improve (by usage);ပွား;zlepšovat (užíváním);T

improve, be (prosperous, "increase (and)

improve");တိုးတက်;zlepšovat se (prosperující, "zvyšovat-se (a) zlepšovat-se");l

improve: (You) have improved very much.;တက်:

တက်တော်တော်တက်နေပြီ;zlepšit se: Hodně moc jsi se zlepšil.;p.p.

improve: Until I improve, (I) will write only about three sentences.;ကောင်းလာ: ကျွန်တော် ပိုကောင်းလာအောင်အထိ ဝါကျ သုံးကြောင်းလောက်ပဲ ရေးပါမယ်;zlepšit se: Dokud se nezlepším, nebudu psát více jak asi tři věty.;fut. pol. um.

in;တုန်းက ° ထဲတွင် ° အထဲမှာ ° ထဲ ° ထဲက ° ဌိ ° က ° ကမှာ ° အထဲ ° လို့ ° တွင် ° မှာ ° ထဲမှာ;na ° vevnitř ° v;suff. prep. (or) suff. prep. writ. (or) suff. (or) prep.

in (~ "among"): The village is in (~ "among") mountains.;ကြား: ရွာက တောင်တွေကြားမှာ ရှိတယ်;v (~ "mezi"): (Ta) vesnice je v (~ "mezi") horách.;

in (a time unit);သွင်း;v (určitou dobu);suff. prep.

in (a time unit): U Mya Maung should propose exactly ("in") ten minutes.;သွင်း: ဦးမြမောင်က ဆယ်မိနစ်တိတိ အဆိုတင်သွင်းပါလိမ့်မယ်;v (určitou dobu): Ú Mja Maun by měl mluvit ("navrhovat") přesně deset minut (~ "v deseti minutách");.pol.

in (about time or place);၌;v (o čase či místě);suff. prep. writ.

in (age): in (his) age of sixty-nine years;ထဲ:

ခြောက်ဆယ်ကိုးနှစ်ထဲ;ve (věku): v jeho věku šedesáti devíti let;adv.

in (on): On one day, when rabbit met turtle, rabbit mocked:

"friend turtle, you go slowly.";၌: တနေ့သ၌ ယုန်နှင့်လိပ်တို့တွေ့ဆုံကြရာ ယုန်က "အဆွေလိပ်၊ သင်သည် အသွားနေသည်"ဟု ကဲရဲ၏;v: Jednoho dne (~ "v jeden den"), když se králík potkal se želvou, králík se vysmíval: "příteli želvo, ("ty") jdeš pomalu.";writ.

in (place or time);တွင်;v (místě či čase);suff. prep.

in advance;ကြို;předem;adv.

in advance ("(be) in-advance and-then");ကြိုပြီး;předem ("(být) předem a-pak");adv.

in advance ("placed^၁ ahead^{၀၀}");ကြိုတင်;předem (dříve, "uložený^၁ předem^{၀၀}");adv.

in advance ("put^၁ in-advance^{၀၀}");ကြိုတင်;předstihem, s (předem, "položít^၁ předem^{၀၀}") ° předem ("položít^၁ předem^{၀၀}");adv.

in advance (of time);နှင့်;s předstihem (v čase);adv.

in advance: (He) knows in advance.;ကြိုတင်:

ကြိုတင်သိထားတယ်; dopředu: Ví dopředu.;

in advance: Plan in advance what (you) want to do tomorrow.;ကြိုပြီး: မနက်ဖြန်လုပ်ချင်တာကို

ကြိုပြီးစဉ်ထားပါ; předem: Předem si plánuj co chceš dělat zítra.;imper. pol. col.

in advance: Write (me) in advance before (you) come.;ကြိုတင်: မလာခင် ကြိုတင်စာရေးပါ; předem: Napiš (mi) předem než přijedeš.;

in between;ကြားမှာ;mezi;prep.

in brief ("control (to be a) summary");အကျဉ်းချုပ်;stručně ("kontrolovat^၁ (aby to bylo) shrnutí^{၀၀}");adv.

in brief ("control^၁ (to be) shortly^၀");အတိုချုပ်;stručně ("kontrolovat^၁ (aby bylo) krátce^{၀၀}");adv.

in case if;ရင်;jestli ° v případě,že;suff. conj.

in case if ("if (is) said");ဆိုလျှင်;v případě, že ("jestli (je) řečeno);conj. writ.

in case if (if);လျှင် ° ရင် (from လျှင်);v případě že (jestli);suff. conj.

in detail ("small mind");အသေးစိတ်;podrobně ("malá mysl");adv. P. citta (= mind)

in detail ("soft mind");အနုစိတ်;podrobně ("jemná mysl");adv. anu-citta (= along, after - mind)

in details: The discourses with more details preached by the Buddha are basically depicting the commentarial nature, which is referred to in Sāratthadīpanī.;အနုစိတ်: မြတ်ဗုဒ္ဓ အနုစိတ် ဟောကြားခဲ့သည့် တရားတော်တွေဟာ အခြေခံအားဖြင့် အဋ္ဌကထာရဲ့သဘောသဘာဝ သရုပ်ဖော်ပြီး ၎င်းကို သာရတ္ထဒီပနီမှာ ရည်ညွှန်းပါသည်;podrobný (s více podrobnostmi): Promluvy s více podrobnostmi přednesené Buddhou v podstatě znázorňují komentátorský charakter, na který se odkazuje v Sāratthadīpanī.;pol. writ.

in fact: In fact, people may overestimate themselves.;တကယ်တော့: တကယ်တော့ လူတွေဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အထင်ကြီးတတ်ကြပါတယ်;vskutku: Vskutku, lidé mohou přeceňovat sami sebe.;pol.

in front;ရှေ့တည့်တည့်;dopředu;adv.

in front of;ရှေ့မှာ ° ရှေ့ ° ရှေ့တွင် ° အရှေ့မှာ;vepředu ° před ° ve předu;suff. adv. (or) suff. adv. writ. (or) adv.

in front of: (They) stop the vehicles in front of the stage and ("exhibiting") (they) dance.;စင်ရှေ့: ကားတွေကို စင်ရှေ့မှာ ရပ်ပြီး ကပြကြပါတယ်;před: Zastaví vozidla před pódíem a ("ukazující (se)") tancují.;pol.

in front of: Come to ("by") the street in front of Kamayut Market.;အရှေ့ဘက်: ကမာယွတ်ဈေးအရှေ့ဘက်လမ်းက လာပါ;před: Přijď na ulici před Kamáyo trhem.;imper. pol.

in front of: Here (you) stop and the hotel (is) in front of you.;ဧရာ: ဒီမှာ ရပ်တော့ ဟိုတယ်က မင်းရေမှာ။;před: Zde zastavíš a hotel je před tebou.;col.

in front of: in front of the factory;အရေး: စက်ရုံရဲ့ အရေမှာ ° ရေ: စက်ရုံရေမှာ;před: před továrnou;adv.

in front of: In front of the stage one vehicle with another (~ "with one") compete in beauty.;ဧရာ: စင်ရေမှာ ကားတစ်စီးနဲ့ တစ်စီးအလှပြိုင်ကြပါတယ်။;ve předu: Před pódiem jedno vozidlo s druhým (~ "s jedním") soutěží v kráse.;col. pol.

in front of: There is a bush in front of the house.;အရေမှာ: အိမ်အရေမှာ ချုံပုတ်ရှိတယ်။;před: Před domem je křoví.;

in front: After (he) puts (one hand on another), (he) looks in front, down on the floor, having opened (his) eyes.;ရေတည်တည်း: တင်ပြီးလျှင် မျက်လုံးများဖွင့်ထားကာ ရေတည်တည်နေရာရှိ အောက်ကို ကြည့်ပါတယ်။ (~ တင်ပြီးလျှင် မျက်လွှာချလျက် ရေတည်တည် ကြည့်ပါတယ်။);dopředu, co: Po tom, co položí (jednu ruku na druhou), dívá se dopředu, dolů na zem, otevřenýma očima.;pol.

in front: beings in front;အရေဘက်: အရေဘက်မှ သတ္တဝါ;ve předu: bytosti ve předu;

in no way;ဘယ်လိုမှ;nijak;adv.

in no way: Don't plan in advance anything in no way and steal ("(and) run"), friend.;ဘယ်လိုမှ: ဘယ်လိုမှ ကြိုမစဉ်နဲ့ ခိုးပြေးကွ။;nijak: Nijak si předem nic neplánuj a ukradni ("(a) běž"), příteli.;imper. col. sl.

in order to;အောင် ° အောင် ° ဖို့အတွက် (inserted after a noun) ° ဖို့အတွက်;aby;suff. prep. (or) conj. (or) suff. conj.

in order to (followed by verb);ဖို့ ° ဖို့အတွက်;kvůli (následováno slovesem);suff.

in order to (follows after a v.);အောင်;za účelem (následuje za slovesem);suff. adv.

in order to (follows after a verb);ဖို့အတွက်;aby (následuje za slovesem);suff.

in order to: I will go to Burma ("country") in order to practise (meditation).;ဖို့အတွက်: လေ့ကျင့်ဖို့အတွက် ငါမော့ပြည်ကို သွားမယ်။;aby: Pojedu do ("země") Barmy abych praktikoval meditaci.;fut.

in order to: In order to (make it) available for reading to many kinds of readers, even the price is not high.;အောင်: လူများဖတ်နိုင်အောင် ဈေးတောင် မများပါဘူး။;aby: Aby byl dostupný ke čtení mnoha druhům lidí, dokonce ani cena není vysoká.;pol.

in order to: in order to learn to understand the Burmese pronunciation;ရန်: ဗမာစကား အသံထွက်ကို နားလည်ရန်လေ့လာဖို့အတွက်;aby: abych se naučil rozumět barmské výslovnosti;

in order to: in order to realize;ဖို့အတွက်: သဘောပေါက်ဖို့အတွက်;aby: aby si uvědomil;

in order to: King Kyansittha worked in order to (maintain) the great country united.;အောင်: ကျန်စစ်သားမင်းသည် နိုင်ငံတော်စည်းလုံးညီညွတ်အောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့၏။;aby: Král Čansitá pracoval aby (udržel tu) ohromnou zemi jednotnou.;p.s. writ.

in order to: Stay well. ("Stay in order to be well.");အောင်: နေကောင်းအောင် နေပါ။;aby: Zůstaň v pořádku. ("Zůstaň abys byl v pořádku.");imper. pol.

in other words ("by³ (and) for² one⁰ mode¹");တစ်နည်းအားဖြင့်;jinými slovy ("skrze³ (a) pro² jeden⁰ způsob¹");adv.

in other words ("if³ said² (by) one⁰ mode¹");တစ်နည်းဆိုသော်;jinými slovy ("kdyby³ (bylo) řečeno² jedním⁰ způsobem¹");adv.

in person;ကိုယ်တိုင် ° ကိုယ်တိုင်;osobně ° osobně (sám sebou);pron. adv. (or) adv. (or) pron.

in return ("also¹ again⁰");ပြန်လည်;nazpátek ("také¹ znovu⁰");adv.

in secret ("inside (and) secretly");အတွင်းကျိတ်;potajmu ("uvnitř (a) tajně");n.

in that;အဲ့ဘက်;v tom;adv.

in that case;ဒီလိုဆို ° ဒီလို ° ဒီဖြင့် ° ဒီဆိုရင်;v tom případě;conj. (or) adv. (or) interj.

in that case ("if (is) said");ဆိုရင်;v tom případě ("je-li řečeno");conj.

in that case ("if² this⁰ (was) said¹");ဒီဆိုရင်;v tom případě ("pokud² (bylo) toto⁰ řečeno¹");conj.

in that case ("this said");ဒီဆို;v tom případě ("toto řečeno");conj.

in that case: In that case (I) will not buy it ("any more").;ဒီလိုဆို: ဒီလိုဆို မဝယ်တော့ပါဘူး။;v tom případě: V tom případě si (to) ("už") nekoupím.;pol.

in that case: In that case give (me) three ("bottles").;ဒီလိုဆို: ဒီလိုဆို သုံးလုံးပေးပါ။;v tom případě: V tom případě (mi) dejte tři ("láhve").;imper. pol.

in that case: In that case, (I) won't go (~ "ride"). (can be told to a taxidriver when they don't want to decrease the price before giving a lift).;ဒီလိုဆို: ဒီလိုဆို မစီးတော့ဘူး။;v tom případě: V tom případě ("už") nepojedu (~ "neřídím"). (Ize říci taxikář, když nechce snížit cenu před odvezením);col.

in that: In that is our country different.;အဲ့ဘက်: အဲ့ဘက် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံနဲ့ ကွာတာပဲ။;v tom: V tom se naše země liší.;col.

in the long run ("long¹ water⁰");ရေရည်;časem ("dlouhé¹ počítání⁰");adv.

in the manner of ("same¹ method⁰");နည်းတူ;na způsob ("stejný¹ způsob⁰");adv.

in this manner;ဤသို့ဖြင့်;tímto způsobem;adv. writ.

in total ("together (and) friendly");အတူတကွ;celkem ("spolu (a) přátelsky");adv.

in vain;အယုတ်;marný;adj.

in vain ("thing-by-itself is-connected");အချည်းနီး [achī: hnī:];zbytečně ("věc-sama-o-sobě (je) spojena");adv.

in whatever;ဘယ် -မှာမှ;v kterémkoliv;pron. loc.

in whatever: in whatever book.;ဘယ် -မှာမှ: ဘယ်စာအုပ်မှာမှ;v kterémkoliv: v kterémkoliv knize.;n.

in writing ("by³ hand⁰ writing¹ style²");လက်ရေးမျိုး;písemně (písemnou cestou, "formou² ručního⁰ psaní¹") ° písemně ("formou² ručního⁰ psaní¹");adv.

in: ("in") these days;အတွင်း: ဒီရက်များအတွင်း;v: v těchto dnech;writ.

in: (He) enters ("in") the office.;ထဲသို့: ရုံးခန်းထဲသို့ ဝင်လာသည်။;do: Vchází do kanceláře.;writ.

in: (It is) in Kaikkasan.;မှာ: ကျိုက္ကဆံမှာ။;v: (Je to) v Čajkkashen.;ans. col.

in: He will eat in this shop.;မှာ: သူ ဒီဆိုင်မှာ စားပါမယ်။;v: Bude jíst v tomto obchodě.;pol.

in: I have a lot of water in my room.;ထဲမှာ: ငါ့အခန်းထဲမှာ ရေတွေ ရှိပါတယ်။;v: Mám v pokoji hodně vody.;pol.

in: I live in Anoyatha road.;မှာ: အနော်ရထာလမ်းမှာ နေပါတယ်။;v: Žiji v ulici Anoyatha.;

in: in 2008;တုန်း: ၂၀၀၈ တုန်းက;v: v (roce) 2008;

in: in Burma (~ "Burmese country") and China.;မှာ: ဗမာပြည်နဲ့ တရုတ်(ပြည်)မှာ;v: v Barmě (a) Číně;

in: in past lives;တုန်းက: အတိတ်ဘဝတုန်းက;v: v minulých životech;

in: in that (meditation) posture;ကမှာ: အဲဒီ ထိုင်ပုံကမှာ;v: v té (meditační) pozici;

in: Indeed, next day in the morning rabbit and turtle competed (in) speed.;၌: နောက်နေ့နံနက်၌ ယုန်နှင့်လိပ်တို့သည် အပြေးပြိုင်ကြလေ၏။;v: Vskutku, následující den ("v") ráno králík a želva soutěžili (v) běhu.;writ.

in: Man and woman are in the forest.;ထဲမှာ: အမျိုးသား နှင့် အမျိုးသမီး သစ်တောထဲမှာ ရှိကြပါတယ်။;v: Muž a žena jsou v lese.;pol.

in: The Ananda Pagoda built in Pagan ("town") by the king Kyansittha can be (religiously) visited (and) seen up to today.;၌: ယုဂ်မြို့၌ ကျန်စစ်သားမင်းတည်ခဲ့သော အာနန္ဒာဘုရားကို ယခုတိုင် ဖူးမြင်နိုင်ပါသည်။;v: Ánanda Pagodu postavenou v ("městě") Paganu králem Čansitá, je možno (nábožensky) navštívit (a) vidět až do dnes.;pol. writ.

in: There are three parts in it.;ထဲမှာ: အဲဒီထဲမှာ အပိုင်းသုံးပိုင်းရှိပါတယ်။;v: Jsou tam tři části.;pol.

in: There is no free space in the bookshelf in the room.;ထဲက: အခန်းထဲက စာအုပ်စင်က (~ စာအုပ်စင်မှာ) နေရာလွတ် မရှိဘူး။;v: Na polici v pokoji není žádné volné místo.;

in: What is in the picture?;က: ရုပ်ပုံက ဘာလဲ။;na: Co je na obrázku?;inter.

inadequate, be;မလုံလောက်;nepostačující, být;l

inborn;နဂို;vrozený;adj.

incarnation ("person (who) enters for-sure");လူဝင်စား;vtělení ("osoba (která) vstupuje na-jisto");n.

incessantly ("not¹ breaking² (the) connection");အဆက်မပြတ်;neustále ("nerozbíjejíce¹ spojení");adv.

incident;အဖြစ်;událost;n.

inclination to, have;မလို;inklinovat k; suff.

inclined to, be;ပြ;sklon k, mít;l

include;ပါ;zahrnovat;T

include ("descend (and) enter");သက်ဝင်;zahrnout ("sestoupit (a) vstoupit");T

include ("put (and) insert");တင်သွင်း;zahrnout ("vložit (a) vsunout");T writ.

include: In the Myanmar newspapers there are included all news on religions, education, economics and politics.;ပါ: မြန်မာသတင်းစာမှာ ဘာသာရေး၊ ပညာရေး၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး သတင်းတွေ အားလုံး ပါပါတယ်။;zahrnout: V Myanmarských novinách byly zahrnuty všechny novinky o náboženstvích, vzdělání, ekonomice a police.;pol.

include: That (one) is also included, indeed.;ပါ: အဲဒါလဲ ပါမှာပေါ့။;zahrnout: Ten je také zahrnutý, vskutku.;col.

include: the historical events included in the commentaries;ပါဝင်: အဋ္ဌကထာမှာ ပါဝင်သော သမိုင်းဆိုင်ရာ အဖြစ်အပျက်များ;zahrnout: historické události zahrnuté v komentářích;writ.

include: What are your hobbies, sir? ("Sir, what hobbies (are) included?");ပါ: ရင် ဘာဝါသနာပါလဲ။;zahrnout: Jaké máte koníčky, pane? ("Pane, jaké koníčky (jsou) zahrnuty?");inter.

included, be ("include (and) be");ပါရှိ;obsažený, být ("obsahovat (a) být");T

included, be ("include (and) enter");ပါဝင်;zahrnutý, být ("zahrnovat (a) vstupovat");l

included, be ("included (and) entered");ပါဝင်;obsažený, být ("obsažený (a) vstoupený");l

included, be: (It) is completely included there.;ပါဝင်: အဲဒီမှာ အားလုံးပါဝင်တယ်။;obsažený, být: Je (to) tam zcela obsaženo.;

included, be: There are five books of Vinaya included in Vinaya Piṭaka.;ပါရှိ: ဝိနည်းပိဋကမှာ ဝိနည်းငါးကျမ်းပါရှိပါသည်။;obsažený, být: Ve Vinaja Piṭace je obsaženo pět knih Vinaji.;writ. pol.

including ("include");ပါ;včetně ("zahrnovat");l

including ("including (and) entering");အပါအဝင်;včetně ("zahrnování (a) vcházení");n.

including: (I) wish happiness at once to all beings including me.;အပါအဝင်: တစ်ပြိုင်တည်း ကျွန်တော်အပါအဝင် သတ္တဝါအားလုံးအတွက် ပျော်ရွှင်မှုကို ဆုတောင်းပါတယ်။;včetně: Přejí radost všem bytostem včetně mě najednou.;pol.

inclusive, be ("benefit enters");အကျိုးဝင်;zahrnutý, být ("prospěch vchází");l

incorporate ("put (and) insert");ထည့်သွင်း;zahrnout ("vložit (a) vsunout");T writ.

increase;ထက်ပို ° တိုး ° အဖွား;zvýšit ° navýšit ° zvětšit se;l (or) T

increase (~ "improve"): The demand for copper also increased.;ကောင်းလာ: ကျေးနီ ဝယ်အားလည်း အလားတူ ကောင်းလာတယ်။;stoupnout (~ "zlepšit-se"): Poptávka po mědi také stoupla.;

increase ("increase (and) come");တိုးလာ;zvýšovat ("zvýšovat (a) přijít");T

increase ("increase (and) develop");တိုးဖွား;zvýšit se ("zvýšit-se (a) rozvinout-se");l

increase (improve, "be-good (and) come");ကောင်းလာ;zvýšit se (zlepšit se, "být-dobry (a) přijít") ° stoupnout (zlepšit se, "být-dobry (a) přijít");l

increase: Little by little (I) increase.;တိုးလာ: တစ်ဖြည်းဖြည်းတိုးလာပါတယ်။;zvýšovat: Postupně zvyšují.;pol.

incredible, be ("wonder (is) not used-up");အံ့မခန်း;neuvěřitelný, být ("div není vyčerpán");l

incredible: Your skill in Myanmar writing is just incredible.;အံ့မခန်း: ခင်ဗျားရဲ့ မြန်မာစာပေတတ်ကျွမ်းမှုက အံ့မခန်းလောက်ပါပဲ။;neuvěřitelný: Tvoje schopnost v psaní Myanmar sky je prostě neuvěřitelná.;pol. col.

indeed;ပေါ့ ° သား ° ခွဲ ° လိုက် ° တကယ် ° တကယ်တော့ -ပါပဲ။ ° တောင်;opravdu ° vskutku;adv. (or) suff. (or) suff. adv. (or) suff. inter.

indeed ("as" or "because");လို့;vskutku ("jelikož", "protože");suff.

indeed ("because"): ("Indeed,") I'm going to see a concert tonight.;လိ: ဒီနေ့ည ဒီပွဲကြည့်မလို့;vskutku ("protože"): ("Vskutku,") dnes večer se jdu podívat na koncert.;fut. col.

indeed ("really clean (and) tested");အကယ်စင်စစ်;opravdu ("vskutku čistý (a) prozkoušený");conj.

indeed: (He), indeed, takes off his T-shirt.;လိက်: သူတီရင် ချွတ်လိုက်တယ်;vskutku: Vskutku, sundavá si, tričko.;

indeed: As (I) was reading, (I) didn't know, indeed.;လိက်: စာဖတ်နေလို့ မသိလိုက်ဘူး;opravdu: Opravdu, nevěděl jsem, protože jsem četl.;col.

indeed: At eleven o'clock I go (to bed and) sleep, indeed.;လိက်: ဆယ့်တစ်နာရီမှာ ကျွန်တော်သွားအိပ်လိုက်ပါတယ်;vskutku: Vskutku, v jedenáct hodin jdu (do postele a) spím.;pol. um.

indeed: Because it is cold, the young boy, indeed, puts on a sweatshirt.;လိက်: အေးလို့ ကောင်ကလေးက ဆွယ်တာအင်္ကျီကို ထပ်ဝတ်လိုက်တယ်;vskutku: Protože je zima, malý chlapec si, vskutku, obléká svetr.;col.

indeed: End, indeed.;ပေါ့: အတိုပေါ့;vskutku: Vskutku, konec.;col.

indeed: I am not free, indeed.;လိ: ငါမအားလို့;vskutku: Vskutku, nemám volno.;col.

indeed: Indeed, (I) am going to go.;လိက်: သွားလိုက်ပါအုံးမယ်;opravdu: Chystám se jít.;fut.

indeed: Indeed, (it is known) to be written.;ပေါ့: ရေးထားတယ်ပေါ့;vskutku: Vskutku, (ví se, že) je napsaný.;

indeed: Indeed, according to a special system.;တကယ်တော့ -ပါပဲ: တကယ်တော့ အထူးနည်းစနစ်အတိုင်းပါပဲ;vskutku: Vskutku, dle speciálního systému.;pol.

indeed: Indeed, by making mistakes, correct(ness) will appear.;ပေါ့: အမှားလုပ်မှ အမှန်ပေါ်မှာပေါ့;vskutku: Vskutku, děláním chyb se objevuje správné (psaní).;col.

indeed: Indeed, I am very happy about you ("of what (I) heard about you").;တကယ်ကို: တကယ်ကို ငါ မင်းကြောင်းကြားရလို့ သိပ်ဝမ်းသာပါတယ်။ (~ ငါ မင်းကြောင်းကြားရလို့ တကယ်ကို ဝမ်းသာပါတယ်);opravdu: Opravdu, mám z tebe (~ "z toho, co jsem o tobě slyšel") velkou radost .;pol.

indeed: Indeed, I don't know.;တော့: သိတော့ဘူး;vskutku: Vskutku, nevím.;col.

indeed: Indeed, I reminded him for the second time.;လိက်: ကျွန်တော်က သူ့ကို ဒုတိယအကြိမ် သတိပေးလိုက်ပါတယ်;vskutku: Vskutku, připoměl jsem mu to (již) po druhé.;pol. um.

indeed: indeed, if (I) take;လိက်: ယူလိုက်ရင်;vskutku: vskutku, když bych si vzal;col.

indeed: Indeed, not long after the great town Inwa fell in hands of the Hanthawadi's troops.;တော့: မကြာမှီပင် အင်းဝနေပြည်တော်ကြီးသည် ဟံသာဝတီတပ်များလက်တွင်း သက်ဆင်းရတော့သည်;vskutku: Vskutku, zanedlouho poté ohromné město Enva padlo do rukou vojsk Hentávadi.;writ.

indeed: It is said, that one golden statu, indeed, was found.;တကယ်: ရွှေရုပ်တု တကယ် တွေ့သတဲ့;vskutku: Říká se, že jedna zlatá socha byla vskutku nalezena.;

indeed: Let's finish the ("writing") discussion, ("indeed.");တော့: စာဆွေးနွေးတာ ရပ်တော့ရအောင် (~ ရပ်ကြရအောင်);vskutku: ("Vskutku,") zastavme diskuzi ("(o) psaní").;

indeed: Our country, indeed, gave 105 warning to that country.;လိက်: ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံက ဟိန္ဒိုင်းကို တရားငါးကြိမ်မြောက်

သတိပေးလိုက်ပါတယ်;vskutku: Naše zem varovala tamtu zem, vskutku, (již) po páté.;pol. um.

indeed: Own country is not good, indeed.;တော့: ကိုယ့်တိုင်းပြည်က မကောင်းတော့;vskutku: Vlastní země, vskutku, není dobrá.;col.

indeed: The great Alaung Min Taya thus could, indeed, again successfully unite the Myanmar country, build and set (it) up in order to (make it) well ("collected") (and) organized.;ပေ: အလောင်းမင်းတရားကြီးသည် ဤသို့ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးကို တစုတစည်းတည်းဖြစ်အောင် ပြန်လည် စည်းရုံးတည်ထောင်နိုင်ခဲ့သည်;vskutku: Takto ohromný Alaung Min Tayá vskutku dokázal sjednotit zemi Myanmaru, postavit (a) zříditi aby (byla) dobře ("posbíraná") (a) organizovaná.;p.s. writ.

indeed: The yellow building is a hotel, indeed.;လေ: အဝါရောင်အဆောက်အဦးက ဟိုတယ်လေ;vskutku: (Ta) žlutá budova je, vskutku, hotel.;

independence ("state² (of) being-empty^o (and) missing");လွတ်လပ်ရေး;nezávislost ("stav² prázdnoty^o (a) chybění¹");n.

independence (political, "be-free (and) vacant {nouner}");လွတ်လပ်ရေး;nezávislost (politická, "být-volný (a) prázdny {menec}");n.

independence (political): Since then the Myanmar citizens, unceasingly participating in the opposing strikes against the English government, demanded independence.;လွတ်လပ်ရေး: ထိုအချိန်မှစ၍ မြန်မာအမျိုးသားတို့သည် အင်္ဂလိပ်အစိုးရကို ဆန့်ကျင် ဆန္ဒပြပွဲများ အဆက်မပြတ် ဆင်နွှဲကာ လွတ်လပ်ရေးကို တောင်းဆိုခဲ့ကြပါသည်;nezávislost (politická): Od té doby se Myanmarští obyvatelé nepřetržitě účastnili protestních stávek proti anglické vládě přičemž vyžadovali nezávislost.;p.s. pol. writ.

independent, be ("be-empty (and) missing");လွတ်လပ်;nezávislý ("být-prázdny (a) chybějící");l

independent, be ("enters (and) competes");ဝင်ပြိုင်;nezávislý, být ("vstupuje (a) soutěží");l

independent, be: (I) am the only independent candidate of the election.;ဝင်ပြိုင်: ရွေးကောက်ပွဲမှာ ဝင်ပြိုင်ခဲ့တဲ့တစ်သီးပုဂ္ဂိုလ် ကိုယ်စားလှယ် လောင်းဖြစ်ပါတယ်;nezávislý, být: Jsem jediným nezávislým kandidátem (těch) voleb.;pol.

indeterminably ("not¹ know² (the) measure");အတိုင်းမသိ;neurčitelně ("ne¹znát² míru");adv.

India (country);အိန္ဒိယ(ပြည်) ° အိန္ဒိယ(နိုင်ငံ);Indie (země);name

India: The goods from India-Myanmar border also arrive first in Mandalay.;အိန္ဒိယ: အိန္ဒိယ မြန်မာနယ်စပ်က ကုန်တွေလဲ မန္တလေးကို အရင်ရောက်ပါတယ်;Indie: Zboží z Indo-myanmarské hranice se také nejprve dováží (~ "přijíždí") do Mandalaje.;pol. col.

Indian;ကုလား [kəla:];indický;adj.

Indian (a person);ကုလား(တစ်ယောက်);Ind;sg.

Indian or Sri lankan people, derogatory term for ("ragged¹ Indian");ကုလားစုတ်(တစ်ယောက်) [kəla:sou.];Indy či Sinhálce, ponižující termín pro ("otrhaný¹ Ind");sg. unpl.

indicate;ထွန်း;ukazovat;T

indicate ("denote (and) show");ထွန်းပြ;naznačovat ("označovat (a) ukazovat") ° ukazovat ("označovat (a) ukazovat");T

indicate ("expose (and) show");ဖော်ပြ;naznačit ("odhalit (a)

ukázat");T
 indicate ("show² characteristics¹ (of
 indication");အရိပ်လက္ခဏာပြ; naznačit ("ukázat² vlastností
 náznaku");T P. lakkhaṇa (= sign, mark)
 indicate plural;များ; značí mn. č.;suff. writ.
 indicated direction: to ven. Sir;ဆီ: အရှင်ဘုရားဆီကို; značí směr:
 ct. panu;
 indicates a certain amount (also for uncountable
 nouns);တွေ; značí určité množství (také pro nepočitatelná pod.
 jm.);suff.
 indicates a certain amount: blood on hand;တွေ: လက်ပေါ်မှာ
 သွေးတွေ; značí určité množství: krev na ruce;
 indicates a certain person;သည့် [dē]; značí určitou osobu;suff.
 indicates a fraction;ပိုင်း; značí zlomek;
 indicates a fraction: one divided by two;ပိုင်း -ပိုင်း:
 နှစ်ပိုင်းတစ်ပိုင်း; značí zlomek: jedna lomeno dvěma;
 indicates a joking voice;တိန့်...; značí vtipkující hlas;interj.
 indicates a kind of meat;သား; značí druh masa;suff.
 indicates a matter or concern;ရေး; značí záležitost;suff.
 indicates a momentary state;နေသော; značí momentální
 stav;suff.
 indicates a momentary state: lying pig;နေသော:
 လဲလျောင်းနေသော (~ လဲအိပ်နေသော) ဝက်တစ်ကောင်; značí
 momentální stav: ležící prase;
 indicates a name of a young man;ကို; značí jméno mladého
 muže;pref.
 indicates a person, usually masculine;သား; značí osobu, obvykle
 mužského rodu;suff.
 indicates a response or suggestion made by a man;ဗျို °
 ဗျို; značí odpověď nebo návrh vznesený mužem;suff.
 indicates a response or suggestion made by a man: let's
 worship!;ဗျို: ကန်တော့ကြပါစို့ ဗျို; značí odpověď nebo návrh
 vznesený mužem: Uctívejme!;imper. col. um.
 indicates a service done for sb.;ပေး; značí službu udělanou pro
 někoho;suff.
 indicates a service done for sb.: (I) will ask (about it) ("(and)
 give");ပေး: စုံစမ်းပေးပါမယ်; značí službu udělanou pro někoho:
 Zeptám se na (to) ("(a) dám");.pol. fut.
 indicates a state;တာ ° နေ ° ရေး ° တွဲ; značí nějaký stav ° značí
 stav;suff.
 indicates a state: (He) shows head put on arms.;တာ:
 လက်မောင်းပေါ်မှာ ဦးခေါင်းတင်ထားတာကို ပြတယ်; značí stav:
 Ukazuje hlavu položenou na pažích.;
 indicates a state: hand put on the body;တွဲ: ကိုယ်ပေါ်မှာ
 တင်ထားတဲ့ လက်မောင်း; značí stav: ruka položená na těle;
 indicates a state: The window is ("being") closed.;နေ:
 ပြူတင်းပေါက်က ပိတ်နေတယ်; značí stav: Okno je ("jsoucí")
 zavřené.;
 indicates a state: There is no blood stain on the hand.;နေ:
 လက်ပေါ်မှာ သွေးစွန်းမနေဘူး; značí stav: Na ruce není žádná
 skvrna krve.;
 indicates a status;ရာ; značí určitý stav;pow.
 indicates a status: He became happy from ("the status of")
 being bored.;ရာ: သူ ပျင်းရာက ပျော်လာပါပြီ; značí určitý stav:

Před tím se nudil, teď se raduje. ("Ze stavu znudění (přesl do
 stavu) veselí.");pol. p.p.
 indicates a status: He got up from ("the status of") eating.;ရာ:
 သူစားနေရာက ထပါပြီ; značí určitý stav: Po jídle vstal. ("Vstal ze
 statutu jezení.");pol. p.p.
 indicates a thought;လို့; značí myšlenku;suff.
 indicates a year;ခု; značí rok;suff.
 indicates a year of a happening;ခုနှစ်; značí rok nějakého dění °
 značí rok nějaké události;suff.
 indicates a year of a happening: The Myanmar country has in
 the year 1889 fell ("(and) came") into the state of English
 subordination.;ခုနှစ်: မြန်မာနိုင်ငံသည် ၁၈၈၉ ခုနှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်တို့၏
 လက်အောက်ခံဘဝသို့ ကျရောက်ခဲ့ပါသည်; značí rok nějaké události:
 Země Myanmaru v roce 1889 upadla ("(a) přišla) do stavu
 anglické podřízenosti.;p.s. writ.
 indicates a year of a happening: There was created mnemonics
 'oo-aw-aww-mye-koun-baun-tee' for the year 1115 ME, (when)
 the palace was built.;ခု: နန်းတည်သက္ကရာဇ်ဖြစ်သော ၁၁၁၅ ခုကို
 'ဥဩအော်မြည်ကုန်းဘောင်တည်'ဟု အမှတ်အသားပြုကြသည်; značí rok
 nějakého dění: Byla vytvořena mnemotechnika 'u-o-6-mji-koun-
 baun-dí' na rok 1115 Myan. l., (kdy) byl ten palác
 postaven.;writ.
 indicates a year other than decimal;ခုနှစ်; značí rok jiný než
 desítkový;suff.
 indicates a year other than decimal: year 1948;ခုနှစ်:
 ၁၉၄၈ခုနှစ်; značí rok jiný než desítkový: rok 1948;
 indicates a year: Today is 21st ("day") of February ("month"),
 1987.;ခု: ဒီနေ့ ၁၉၈၇ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၁ရက်; značí rok: Dnes je
 ("den") 21. ("měsíce") února 1987.;
 indicates abandonment;ဝစ်; značí zanechání;suff.
 indicates abrupt happening;ခနဲ; značí překvapení, neočekávané
 dění;suff.
 indicates acc.;ကို; značí 4. pád Českého jazyka;suff.
 indicates accusative ("-"): (I) like that (one).;ကို ("-"): အဲဒါကို
 ကိုက်ပါတယ်; značí akuzativ ("-"): Mám rád tamten.;pol.
 indicates action done by two or more people: (they) are
 happy;ကြ: ပျော်ကြတယ်; značí činnost činěnou dvěma a více
 osobami: radují se;
 indicates action done by two or more people: we were
 talking;ကြ: ပြောနေကြတယ်; značí činnost činěnou dvěma a více
 osobami: povídali jsme si;
 indicates action: Because the woman will do the laundry, (she)
 is wearing blue gloves.;ရေး: အမျိုးသမီးက သန့်ရှင်းရေးလုပ်မလို့
 လက်အိတ်အပြာ ဝတ်ထားတယ်; značí činnost: Protože se (ta)
 žena bude prát prádlo, má na sobě (~ "nosí") modré rukavice.;
 indicates address of an elder person or a friend;ဟေ့; značí
 oslovení starší osoby nebo kamaráda;interj.
 indicates adverb;စွဲ; značí příslovce;suff.
 indicates affection to the preceding noun;လေး; značí zalíbení v
 předcházejícím pod. jm.;suff.
 indicates affirmation;ဟုတ်; značí souhlas;interj.
 indicates amazement ("mother!");အမယ်; značí úžas;interj.
 indicates an action or skill;ရေး; značí činnost či schopnost;suff.
 indicates an object of concern;ရေး; značí objekt zájmu;suff.

indicates an order or suggestion;လိုက်;značí rozkaz nebo návrh;suff.

indicates an order or suggestion: Turn left, (and) having passed the next street, on the right (you) should find the hotel.;လိုက်: ဘယ်ဘက်ကွေ့လိုက် နောက်တစ်လမ်း ကျော်ပြီးရင် ညာဘက်မှာ ဟိုတယ်တွေ့လိမ့်မယ်။;značí rozkaz nebo návrh: Zahněte vlevo, (a) až přejedete další ulici, vpravo byste měl uvidět (~ “najít”) hotel.;imper. fut. col.

indicates assertion;လေ;značí ujištění;suff. col.

indicates assurance: The gentlemen (and) the ladies have, certainly, already heard (it) many times (~ “again and again”).;လိမ့်မယ်: လုပ်သားပြည်သူများထပ်တလဲလဲကြားဖူးပါလိမ့်မယ်။;značí ujištění: Pánové (a) dámy (to) již, jistě, mnohokrát (~ “znovu a znovu”) slyšeli.;pol.

indicates big amount;တွေ;značí velké množství;suff.

indicates big amount: I have a lot of energy to cut the wood.;တွေ: ငါ့မှာ သစ်သားကို ဖြတ်ဖို့ အင်အားတွေ အများကြီးရှိနေပြီ။;značí velké množství: Mám spoustu energie na sekání dřeva.;p.p.

indicates capability;ရ;značí schopnost;suff.

indicates certainty in interrogative sentence;ရဲ့;značí jistotu v tázací větě;suff.

indicates change;လာ;značí změnu;suff.

indicates change from n. to v.;ခြင်း;značí změnu ze slovesa na pod. jm.;suff.

indicates change from one action to another;ကာ;značí změnu z jedné aktivity na druhou;suff.

indicates change from preceding verb to an adj.: a letter (“given”) to a friend;တဲ့: သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ကို ပေးတဲ့စာ;značí změnu předcházejícího slovesa na příd. jm.: dopis (“daný”) jednomu příteli;

indicates change from v. to adv.;ဖြင့်;značí změnu ze slovesa na příslovce;suff.

indicates change from v. to adv.: Kindly (at the end of a letter);ဖြင့်: မေတ္တာဖြင့်။;značí změnu ze slovesa na příslovce.: Dobrotivě (na konci dopisu);adv. lett.

indicates change from v. to n.;ဖွယ်ရာ;značí změnu ze slovesa na pod. jm.;suff. writ.

indicates change from v. to n.: He gave (~ “will give”) food (and) drink to the people by (his) right hand.;ဖွယ်ရာ: တိုင်းသူပြည်သားများအား ညာလက်ဖြင့် စားသောက်ဖွယ်ရာများပေးမည်။;značí změnu ze slovesa na pod. jm.: Dával (~ “dá”) lidem jídlo a pití (svou) pravou rukou.;fut. & p.s. writ.

indicates change from verb to a noun in instrumental case;ကာ;značí změnu ze slovesa na pod. jm. v instrumentálu;suff.

indicates change from verb to a noun in instrumental case: Choosing the brave heroes, king Naung organized a great Myanmar army.;ကာ: ဘုရင့်နောင်သည် ရဲရင့်သောသူရဲကောင်းများကို ရွေးချယ်ကာ မြန်မာတပ်မတော်ကြီးကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။;značí změnu ze slovesa na pod. jm. v instrumentálu: Výběrem statečných hrdinů král Nau zorganizoval velikou Myanmarskou armádu.;p.s. writ.

indicates change from verb to a noun of action in its continuous form;ခြင်း;značí změnu ze slovesa na pod. jm. činnosti v podobě průběhového času;suff.

indicates change from verb to a noun of the particular phenomena, event and so on;ချက်;značí změnu ze slovesa na pod. jm. toho určitého jevu, události apod.;suff.

indicates change from verb to an adj.: difficult words;သည့်: ခက်ခဲသည့် စကားလုံးတွေ။;značí změnu ze slovesa na příd. jm.: obtížná slova;pl. writ.

indicates change from verb to noun;ရာ;značí změnu ze slovesa na pod. jm.;suff.

indicates change from verb to noun: First sentence is used in writing, second sentence is used in talking.;ရာ: ပထမတစ်ကြောင်းက ရေးရာမှာ သုံးတယ်၊ ဒုတိယတစ်ကြောင်းက စကားပြောရာမှာ။;značí změnu ze slovesa na pod. jm.: První věta se užívá při psaní, druhá věta se užívá při mluvení.;col.

indicates change of preceding verb to adj.;သည့် ° သော ° တဲ့;značí změnu předchozího slova na příd. jm.: ° značí změnu předcházejícího slovesa na příd. jm.;suff. (or) suff. writ.

indicates change of verb from passive voice to active voice;စေ;značí změnu slovesa z trpného rodu na rod činný;suff.

indicates change of verb from passive voice to active voice: The washing machine washes clothes.;စေ: အဝတ်လျှော်စက်က အဝတ်တွေကို သန့်ရှင်းစေတယ်။;značí změnu slovesa z trpného rodu na rod činný: Pračka pere prádlo.;

indicates change of verb to noun;တာ ° စရာ;značí změnu ze slovesa na pod. jm. ° značí změnu z pod. jm. na sloveso ° značí změnu slovesa na pod. jm.;suff.

indicates change of verb to noun: (It) is extremely interesting. (“(It) is very good for interest.”);စရာ: အလွန်စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းပါတယ်။;značí změnu z pod. jm. na sloveso: Je (to) nesmírně zajímavé. (“Je (to) nesmírně vhodné k zájmu.”);pol.

indicates change of verb to noun: It is, that I came yesterday. (“I happened (to be) coming yesterday.”);တာ: ကျွန်တော် မနေ့က ရောက်တာဖြစ်ပါတယ်။;značí změnu slovesa na pod. jm.: Je (to) právě, (že) jsem přišel včera. (“Stal jsem se včera přicházejícím.”);pol. um.

indicates change of word's type noun;မှု;značí změnu druhu slova na pod. jm.;suff.

indicates change to verb;တရ;značí změnu na sloveso;suff. (?)

indicates close relationship;ကိုး;značí blízký vztah;suff. fr.

indicates cognizance;မုန်း;značí vědomí (něčeho);suff.

indicates command;စေ;značí rozkaz nebo příkaz;suff.

indicates completely finished action or happening;ပြီးပြီ;značí kompletní ukončení činnosti či události;suff.

indicates completely finished action or happening: “It is” bought yet..;ပြီးပြီ: ဝယ်ပြီးပြီ။;značí kompletní ukončení činnosti či události: Už je (to) zakoupeno.;p.p.

indicates connection;တော်;značí spojení;suff.

indicates cont. tense: (I) was copying the essay.;တာ: စာစီစာကုံးကို ကူးခဲ့တာ;značí průběhový čas: Opisoval (jsem) eseji.;p.s.

indicates cont. tense: I am thinking about you.;နေ့: ငါ မင်းအကြောင်း တွေးနေတယ်။;značí průb. čas: Myslím na tebe (~ o tobě);cont. col.

indicates cont. tense: rising extremely;နေး
အရမ်းတိုးတက်နေတာ;značí průběhový čas: extrémě se zvyšující;
indicates cont. tense: we were talking;နေး
ပြောနေကြတယ်;značí průběhový čas: povídali jsme si;
indicates cont. tense: Which (~ "what") magazine do (you)
read?;နေး ဘာမဂ္ဂဇင်း ဖတ်သလဲ;značí průběhový čas: Jaký (~
"co") magazin čtete?;inter. cont.
indicates continuing action;တုန်း;značí probíhající činnost;suff.
indicates continuous tense;နေ;značí průběhový čas;suff.
indicates continuous tense: (I) am just looking. (may be told to
the shopkeeper as a reaction to his question what customer
wants to buy);တာ: ကြည့်တာပေါ့;značí průběhový čas: Jen se
dívám. (může být řečeno majiteli obchodu jakožto reakce na
jeho otázku co si chce zákazník koupit);col.
indicates continuous tense: He is not sitting.;နေး သူက
ထိုင်မနေဘူး;značí průběhový čas: On nesedí.;cont.
indicates continuous tense: T-shirt is wet.;နေး တီရှပ်က
စိုနေတယ်;značí průběhový čas: Tričko je mokré.;cont.
indicates continuous tense: This (female) teacher reads this
book.;တာ: ဒီစာအုပ် ဆရာမ ဖတ်တာပါ;značí průběhový čas: Tato
učitelka čte knihu.;pol.
indicates continuous tense: while working with computer;နေး
ကွန်ပျူတာနဲ့လုပ်နေရင်း;značí průběhový čas: zatímco pracuje na
počítači;
indicates courage;ရဲ;značí odvahu;suffv.
indicates dark color;ရင့်;značí tmavou barvu;suff.
indicates dative;အား;značí dativ;suff.
indicates dative case;အား;značí dativ;suff. (or) suff. writ.
indicates dative case: (I) copy that dictionary ("together") with a
friend.;အား: ထိုအဘိဓာန်အား မိတ်ဆွေတစ်ယောက်နှင့် အတူ
ကူးကြပါတယ်;značí dativ: Kopíruji ten slovník ("spolu") s
kamarádem.;pol.
indicates demonstration (of sth.);ပြ;značí ukázání (něčeho);suff.
indicates direct speech: He also said: "Go wherever you want
to go";လို့: {မင်းတို့ သွားချင်တဲ့နေရာ သွားတော့}လို့လဲ ပြောသတဲ့;značí
přímou řeč: Také řekl: "Jděte kam chcete jít.";col.
indicates direction;ထံ ° သို့;značí směr;suff. prep. writ. (or) prep.
(or) suff. prep. (or) suff.
indicates direction: (He) goes to (his) friend.;ဆီ:
သူငယ်ချင်းဆီသွားတယ်;značí směr: Jde za kamarádem.;
indicates direction: (He) sends the reply (letter) to the monk.;ဆီ:
ဦးဇင်းဆီစာပြန်ပို့တယ်;značí směr: Posílá odpověď (dopis)
mnichovi.;
indicates direction: having come to him;ဆီ: သူ့ဆီလာပြီ;značí
směr: po té, co (jsem) k němu přišel;p.p.
indicates direction: Inform me.;ဆီ: တပည့်တော်ဆီ
အကြောင်းကြားပေးပါ;značí směr: Informuj mě.;imper. pol. utmn.
indicates effectuation;စေ;značí uskutečnění ° značí
vykonání;suff.
indicates effectuation: Pronunciation is extremely difficult.
("With) pronunciation (I) have met extreme difficulty.");စေ:
အသံထွက် တော်တော်လေး အခက်တွေ့စေတယ်;značí uskutečnění:
Výslovnost je nesmírně náročná. ("(S) výslovností jsem se
setkal s nesmírnou náročností.");

indicates elder man's name;ဦး;značí jméno staršího pána;pref.
indicates elder woman's name;ဒေါ်;značí jméno starší
ženy;pref.
indicates emphasis;လတ် ° လိုက် ° စား ° သား ° ပျံ ° ခဲ့ ° ပင် ° သေး
° ပေါ့ ° ဟာ ° လှ ° ပဲ ° လေ ° ကား ° တို့ ° ရယ် ° ပါ၏ ° ချေး;značí
zdůraznění;suffn. (or) suff. writ. (or) suff. col. (or) suffv. (or)
suff. (or) suff. inter.
indicates emphasis: According to this law, all who need to learn
at univesity cannot get the permission to learn ("(and) listen"),
therefore people of all the Myanmar nationalities were, indeed,
not satisfied.;ချေး: ဤဥပဒေအရ တက္ကသိုလ်ပညာသင်လို(သူ)တိုင်း
သင်ကြားခွင့်မရနိုင်သဖြင့် မြန်မာတမျိုးသားလုံးက မကျေနပ်ကြချေ;značí
zdůraznění: Dle tohoto zákona, všichni, kdo se potřebují učit na
univerzitě, nemohou dostat k učení ("(a) poslouchání") povolení,
proto, vskutku, byli lidé ze všech Myanmarských národností
nespokojeni.;pl. writ.
indicates emphasis: indeed, in the place where I stay now;ပင်:
ကျွန်တော် ယခု နေထိုင်သော နေရာတွင်ပင်;značí zdůraznění:
vskutku, v místě, kde teď ("já") žiji;writ.
indicates emphasis: Indeed, next day in the morning rabbit and
turtle competed (in) speed.;လေး: နောက်နေ့နံနက်၌
ယုန်နှင့်လိပ်တို့သည် အပြေးပြိုင်ကြလေ၏;značí zdůraznění: Vskutku,
následující den ("v") ráno králík a želva soutěžili (v) běhu.;writ.
indicates emphasis: Next (time we) will meet.;လေး:
နောက်တွေ့မယ်လေ;značí zdůraznění: Příště se setkáme.;fut. col.
indicates end of a list;တို့ဖြစ်ပါတယ် ° တို့ပါပဲ;značí seznamu;suff.
(or) suff.
indicates end of a list of things;တို့ပါပဲ;značí konec seznamu
věcí;suff.
indicates end of a negative order;နဲ့ ° နှင့်;značí konec
záporného příkazu;suff. (or) suff. writ.
indicates end of a negative order: Don't be sad.;နဲ့: မင်း
ဝမ်းမနည်းပါနဲ့;značí konec záporného příkazu: nebuď
smutný.;imper. pol.
indicates end of a question;တုန်း;značí konec otázky;suff.
indicates end of a question: What are (you) doing?;တုန်း:
ဘာလုပ်နေတာတုန်း;značí konec otázky: Co děláš?;inter.
indicates end of a question: What are (you) eating?;တုန်း:
ဘာစားနေတာတုန်း;značí konec otázky: Co jíš?;inter.
indicates end of a sentence: (It) is cold.;တယ်: အေးပါတယ်;značí
konec věty: Je (to) studené.;pol.
indicates end of a written sentence;တည်း ° သည် [dī];značí
konec spisovné věty;suff.
indicates end of a written sentence: However, the turtle has
already had arrived first to the goal.;တည်း: သို့ရာတွင် လိပ်သည်
ပန်းတိုင်သို့ ရှေးဦးစွာ ရောက်နှင့်ပြီး ဖြစ်လေသတည်း;značí konec
spisovné věty: Avšak želva již do cíle dorazila.;writ.
indicates end of action;ပြီ;značí konec činnosti;suff.
indicates end of action: Post-office is closed.;ပြီ: စာတိုက်
ပိတ်ပြီ;značí konec činnosti: Na poště mají zavřeno. ("Pošta je
zavřená.");p.p.
indicates end of direct speech;ဟု ° ဟူ၍ (later as ဟု);značí
konec přímé řeči;suff. writ. (or) suff. writ.
indicates end of direct speech: (He, the king) has stated, that
(he) would give clothes (to people) by (his) left hand.;ဟု:

ဗယ်လက်ဖြင့် (~ ဘယ်လက်ဖြင့်) အဝတ်အစားများပေးမည်ဟု မိန့်ခွဲသည့်။;značí konec přímé řeči: (Král) prohlásil, že bude svou) levou rukou dávat lidem oblečení.;p.p. writ.

indicates end of direct speech: (He) said: "I am not afraid of you.";ဟု: "သင့်ကိုငါမကြောက်"ဟု ဆို၏။;značí konec přímé řeči: "Nebojím se tě.";writ.

indicates end of information and precedes certain suffix;သ (shortened သည်);značí konec informace a zároveň předchází jistou příponu;pow.

indicates end of list of things in an answer: New Light of Myanmar and The Mirror. (names of newspapers);ဝါ: မြန်မာ့အလင်းနဲ့ ကြေးမုံ သတင်းစာပါ။;značí konec výčtu věcí v odpovědi: The New Light of Myanmar and the Mirror. ("Světlo Myanmaru a Zrcadlo" - jména novin).;pol.

indicates end of one action and start of another action;ကာ ° ရှိ;značí konec jedné činnosti a začátek činnosti jiné;suff.

indicates end of question requiring answer 'yes' or 'no';လား;značí konec otázky na 'ano' či 'ne';suff. col

indicates end of question requiring detail;လဲ;značí konec otázky na detailní informaci;suff. col

indicates end of question: Will young sir Thawda come? ("Does young sir Thawda come?");သလား: ကိုသော်တာ လာသလား။;značí konec otázky: Přijde ("přichází") mladý pan Tódá?;inter.

indicates end of quotation;ဟူ၍;značí konec citace;suff. writ.

indicates end of quotation: (He) named Da Goun as "Yangon" (~ 'end of danger').;ဟူ၍: ဒဂုံကို ရန်ကုန်ဟူ၍ သမုတ်သည်။;značí konec citace: Pojmenoval Da Goun jakožto "Yangoun" (Rangún) (~ 'konec nebezpečí').;writ.

indicates end of quotation: (He) named Lwan She (~ 'lwan medicine') as "Myan Aung" (~ 'quick success').;ဟူ၍: လွန်ဆေးကို မြန်အောင်ဟူ၍ သမုတ်သည်။;značí konec citace: Pojmenoval Lwan She (~ 'lék lvan') jakožto "Myan Aun" (~ 'rychlý úspěch').;writ.

indicates end of sentence;တယ် ° တာ (from တဲ့တာ, comparable to တယ်) ° ဖို;značí konec věty ° značí konec (oznamovací) věty;suff. col. (or) pol. (or) suff. (or) suff. writ.

indicates end of sentence: I eat his rice.;တယ်: သူ့ထမင်း ကျွန်တော် စားပါတယ်။ ° တာ: သူ့ထမင်း ကျွန်တော် စားတာပါ။;značí konec věty: Jím jeho rýži.;col. pol. um. (or) pol. um.

indicates end of sentence: Miss Thida comes.;တယ်: မသီတာ လာပါတယ်။;značí konec věty: Slečna Týdá přichází.;col.

indicates end of written negative sentence: (He) did not make (~ "undertake making") any oath to them.;ပေး မည်သူသစ္စာကိုမျှ ခံယူခြင်းမပြုပေး။;značí konec spisovné záporné věty: Neučinil (~ nepodstoupil učinění) žádné přísahy jim.;writ.

indicates end or finish;ပြီး;značí konec či ukončení;suff.

indicates equal distribution;စီး;značí stejnoměrné rozdělení;suff.

indicates excuse;လို့;značí omluvu;suff.

indicates excessiveness;လွန်း;značí nadměrnost;suff. adv.

indicates fact of sth. being sth.;မှန်း;značí fakt, že něco je;suff.

indicates family of the person;တို့;značí rodinu té osoby;suff.

indicates family of the person: Nan Nan's (family) is poor.;တို့: နန်းနန်းတို့က ဆင်းရဲပါတယ်။;značí rodinu té osoby: (Rodina) (slečny) Nen Nen je chudá.;pol.

indicates fold;ပေါင်းများစွာ ° အကြိမ်ပေါင်း -နုင့်;značí násobek;adv. (or) suff. adv.

indicates fold: one hundred times;ပေါင်းများစွာ: ရာပေါင်းများစွာ;značí násobek: stokrát;

indicates following of another action or phenomenon (sth. having happened, sth. another happens);ပြီး;značí následování další činností či jevem (něco se stalo a po tom se stane něco dalšího);suff.

indicates frequency;ဖန်;značí četnost;suff.

indicates frequency: To do all the things one more time in this life would be very exhaustive.;ဖန်: ဒီဘဝတွင် အဲဒီအရာများကို တစ်ဖန်ပြန်လုပ်ဖို့ အရမ်းပင်ပန်းနွမ်းနယ်ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။;značí četnost: (To) by bylo velice vyčerpávající, dělat všechny (ty) věci ještě jednou v tomhle životě.;fut. pol. writ.

indicates friendly address (at the end of sentence);ကွာ;značí přátelské oslovení (na konci věty);interj.

indicates friendly address: It's alright, hey.;ကွာ: ရပါတယ် ကွာ။;značí přátelské oslovení: Je to v pořádku, hele.;pol.

indicates friendly gesture;ကိုး;značí přátelské gesto;suff.

indicates friendship;ကိုး;značí přátelství;suff. fr.

indicates fut. tense: ဦးမယ် ° မည် ° မဲ ° မှာ ° လိမ့်မယ် ° မလို့;značí bud. č. ° značí budoucnost ° značí bud. čas ° značí budoucí čas;suff. col. (or) suff. (or) suff. writ.

indicates fut. tense: (He, the king) has stated, that (he) would give clothes (to people) by (his) left hand.;မည်: ဗယ်လက်ဖြင့် (~ ဘယ်လက်ဖြင့်) အဝတ်အစားများပေးမည်ဟု မိန့်ခွဲသည့်။;značí bud. čas: (Král) prohlásil, že bude svou) levou rukou dávat lidem oblečení.;p.p. writ.

indicates fut. tense: (I) am going to ask (my) mother (whether I can) ("stay").;ဦး: နေဦးအမေကို မေးဦးမယ်။;značí budoucí čas: Jdu se zeptat matky zda mohu ("zůstat").;fut. col.

indicates fut. tense: (I) will answer as much as (I) can answer for (you).;မှ: ဖြေနိုင်သလောက် ဖြေပေးမှာပါ။;značí bud. čas: Odpovím (ti) jak jen (ti) budu moci odpovědět.;fut. pol.

indicates fut. tense: (It) will start at eight o'clock.;မယ်: နနာရီမှာ စမယ်။;značí bud. č.: Začne v osm hodin.;fut. col.

indicates fut. tense: After the (theater) play ("as for me,") I will go to sleep.;မှ: ပြဇာတ်ပြီးရင် ငါတော့ အိပ်မှာပါ။;značí budoucí čas: Po (té) (divadelní) hře, ("co se týče (mě)") ("já") půjdu spát.;fut.

indicates fut. tense: He will buy a book also.;မယ်: သူ စာအုပ်လဲ ဝယ်မယ်။;značí budoucí čas: Koupí si také knihu.;col.

indicates fut. tense: He will come.;မယ်: သူ လာမယ်။ ° မှာ: သူ လာမှာပါ။;značí bud. č.: Přijde. ° značí bud. čas: ("On") přijde.;fut. (or) fut. pol.

indicates fut. tense: I will by meat.;မလို့: ကျွန်တော် အသားဝယ်မလို့။;značí budoucí čas: ("Já") koupím maso.;col. um.

indicates fut. tense: I will eat his rice.;မယ်: သူ့ထမင်း ကျွန်တော် စားပါမယ်။;značí budoucí čas: Budu jíst jeho rýži.;fut. pol. um.

indicates fut. tense: I will eat just soon.;မှ: ကျွန်တော် မကြာခင်ပဲ စားမှာပါ။;značí bud. čas: Budu jíst už brzy.;fut. pol. um.

indicates fut. tense: I will eat.;မယ်: ကျွန်တော် စားမယ်။;značí bud. č.: Budu jíst.;fut.

indicates fut. tense: I won't go there.;မှ: အဲဒီကို ငါ သွားမှာ မဟုတ်ဘူး။;značí bud. čas: Tam ("já") nepůjdu.;fut. col.

indicates fut. tense: If (you) write ... , (it) will be best.;လိမ့်မယ်: ...လို့ ရေးရင် အကောင်းဆုံးဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။;značí bud. čas: Pokud bys napsal ... , tak by (to) bylo nejlepší.;fut. indicates fut. tense: It is now, that the ("big") teacher will speak.;မှာ: အခု ဆရာကြီးက စကားပြောမှာ ဖြစ်ပါတယ်။;značí budoucí čas: Je (to) právě teď, (kdy) bude ("velký") učitel mluvit.;fut. pol. indicates fut. tense: It is today, that he will come.;မှာ: ဒီနေ့ သူလာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။;značí budoucí čas: Je (to) právě dnes, (kdy) přijde.;fut. pol. indicates fut. tense: Just if there is an opportunity.;ခွဲ: အခွင့်အရေးကြုံရင်ပေါ့။;značí bud. č.: Jen pokud (k tomu) bude příležitost.;col. indicates future;နောင် -မ;značí budoucnost; indicates future tense;မယ် ° မည် ° လိမ့်မယ် ° မှာ;značí budoucí čas;suff. spis. (or) suff. indicates future tense and precedes certain suffix;မ (shortened မည် or မယ်);značí budoucí čas a zároveň předchází jistou příponu;pow. indicates future tense: I will eat noodles.;မယ်: ကျွန်မ ခေါက်ဆွဲစားမယ်။;značí bud. č.: Budu jíst nudle.;uw indicates genitive;က;značí 2. pád Českého jazyka;suff. indicates genitive case;မှာ ° ၏;značí genitiv;suff. (or) suff. writ. indicates genitive: regarding the geophysical situation;ဆိုင်ရာ: ဘူမိဗေဒ (~ ဘူမိဗေဒ) ဆိုင်ရာအနေအထားနှင့်ပတ်သက်လို့;značí genitiv: ohledně geofyzické polohy;writ. indicates great respect towards the other person;တော်မူ;značí ohromný respekt vůči té druhé osobě;suff. indicates great respect towards the other person: (I) serve (you, my lord).;တော်မူ: ဆောင်ရွက်တော်မူ;značí ohromný respekt vůči té druhé osobě: Jsem vám k službám, pane. ("Sloužím (vám), (pane).); indicates great respect towards the other person: Speak, ven. Sir.;တော်မူ: မိန့်တော်မူပါ ဘုရား။;značí ohromný respekt vůči té druhé osobě: Mluvte, ct. Pane.;pol. indicates happening of sth. another;ပြီး;značí, že následuje něco jiného;suff. indicates happening of sth. another: Having met very good teachers ...;ပြီး: သိပ်ကောင်းတဲ့ ဆရာတွေကို တွေ့ပြီး ;značí, že následuje něco jiného: Potkal velice dobré učitele a ...;p.p. indicates imper. mode;ခွဲ;značí rozkazovací způsob;suff. indicates imperative: Sit down!;စမ်း ထိုင်စမ်း။;značí rozkaz: Sedněte si!;imper. nř. indicates imperative: Sit down! (insisting);လေး ထိုင်လေး။;značí rozkaz: Sedněte si! (naléhavě);imper. indicates inclusion;ကော ° ရော ° ရယ်;značí zahrnutí;suff. indicates inclusion: book Swesoukyawthinkyan (~ "versatile (and) famous") and also U Obhasa of Min's proses (are) included;ရယ်: စွယ်စုံကျော်ထင်ကျမ်းရယ် မင်းဘူးဦးဩဘာသာရဲ့ စကားပြေတွေရယ်;značí zahrnutí: kniha Swesoukyawthinkyan (~ "všestranný (a) slavný") a také prózy U Obhásy z Min (jsou) zahrnuty;writ. indicates indefinite article;လေး;značí neurčitý člen;suff. indicates indefinite article: But a coffee bar is (here).;လေး:

လက်ဖက်ရည်ဆိုင်လေးတော့ ရှိတယ်။;značí neurčitý člen: Ale kavárna (tu) je.; indicates indirect speech;သတဲ့ (-သ(ည်)+တဲ့, put at the end of sentence) ° တဲ့ (put at the end of sentence);značí nepřímou řeč;suff. indicates infinitive (follows after a verb);ဖို့အတွက်;značí změnu slovesa na infinitive (následuje za slovesem);suff. indicates insistence;စမ်း;značí naléhání;suff. indicates instr. case;ဖြင့်;značí instrumentál;suff. indicates instrumental;လျက်;značí instrumentál;pow. indicates instrumental case;ဖြင့်;značí instrumentál;suff. indicates instrumental: respectfully (at the end of a letter);လျက်: ကန်တော့လျက်;značí instrumentál: uctivě (na konci dopisu);adv. indicates light color;နု;značí světlou barvu;suff. indicates limit in an action;ရဲ့;značí limit v činnosti;suffv. indicates name of a lad ("elder brother");ကို;značí jméno mládece ("starší bratr");pref. indicates name of a young woman ("elder sister");မ;značí jméno mladé slečny ("starší sestra");pref. indicates near fut.;လိုက်ဦးမယ်;značí blízkou budoucnost;suff. indicates near fut.: I am going to have a shower.;လိုက်ဦးမယ်: ရေချိုးလိုက်ဦးမယ်။;značí blízkou budoucnost: Jdu si dát sprchu.;fut. indicates near fut.: Well, (I) will think about it.;ဦးမယ်: စဉ်းစားလိုက်ဦးမယ်။;značí blízkou budoucnost: No, budu o tom přemýšlet.;fut. indicates near future;လိုက် ° ဦးမှာ ° အဲ့မှာ (from ဦးမှာ) ° တော့မယ် ° လိုက်မယ်;značí blízkou budoucnost;suff. col. (or) suff. indicates near future ("be-about-to");အဲ့ (from ဦး) ° ဦး;značí blízkou budoucnost ("chystat-se");suff. col. (or) suff. indicates near future ("follow (and) be-about-to");လိုက်ဦး ° လိုက်အဲ့ (from လိုက်ဦး);značí blízkou budoucnost ("následovat (a) chystat-se");suff. col. (or) suff. indicates near future: ("Indeed,") I'm going to see a concert tonight.;မ: ဒီနေ့ည ဒီပွဲကြည့်မလို့;značí blízkou budoucnost: ("Vskutku,") dnes večer se jdu podívat na koncert.;fut. col. indicates near future: (I) am going to learn.;တော့မယ်: စာကျက်တော့မယ်။;značí blízkou budoucnost: Jdu se učit.;fut. indicates near future: (I) am going to take a shower, and then (I) will (~ "am going to") have a meal.;လိုက်အဲ့: ရေချိုးလိုက်အဲ့မယ်၊ ပြီးရင် ဆွမ်းစားလိုက်အဲ့မယ်။;značí blízkou budoucnost: Jdu se osprchovat a pak se jdu najíst.;fut. ubmn. indicates near future: (I) will ask and see.;ဦးမယ်: စုံစမ်းကြည့်ဦးမယ်။;značí blízkou budoucnost: Zeptám se (a) uvidím;fut. indicates near future: Are you coming (with me)?;လိုက်မ: နင် လိုက်မလား။;značí blízkou budoucnost: Půjdeš (se mnou)?;fut. indicates near future: Girl is going to ride a horse.;တော့: ကောင်မလေး မြင်းစီးတော့မယ်။;značí blízkou budoucnost: Děvče se chystá řídit koně.;fut. indicates near future: How long time are you going to be online?;ဦးမှာ: မင်း အွန်လိုင်းမှာ ဘယ်လောက် ကြာဦးမှာလဲ။;značí blízkou budoucnost: Jak dlouho budeš (~ "se chystáš") být online?;inter. col.

indicates near future: I am going back home. ("I will go back home.");မယ်: အိမ် ပြန်မယ်; značí blízkou budoucnost: Vracím se domů. ("Vrátím se domů.");col. fut.

indicates near future: I am going to (~ "will") study.;ဦးမယ်: စာကျက်ဦးမယ်; značí blízkou budoucnost: Jdu (~ "budu") se učít.;fut.

indicates near future: I am going to hang up phone.;တော့မယ်: ငါ ဖုန်းချလိုက်တော့မယ်; značí blízkou budoucnost: Jdu položit telefon. (Položím telefon.);fut. col.

indicates near future: I'll call (him). (used when going to call a certain person to come);လိုက်မယ်: ကျွန်တော် ခေါ်လိုက်ပါမယ်; značí blízkou budoucnost: Zavolám (ho). (užito, když (někdo) jde zavolat určitou osobu aby přišla);fut. col. pol.

indicates near future: I'll pick (it) up, mum.;လိုက်: ကျွန်တော် ကိုင်လိုက်ပါမယ် မေမေ; značí blízkou budoucnost: Já (to) zvednu, mami.;fut. col.

indicates near future: Soon it will be raining.;တော့: မကြာခင် မိုးရွာတော့မယ်; značí blízkou budoucnost: Brzy bude pršet.;fut.

indicates negative command;နဲ့ ° မ -နဲ့; značí záporný rozkaz;pref. & suff. imper. (or) suff. imper.

indicates negative imperative;ရဲ မ-; značí rozkazovací způsob (věty) v záporu;suff.

indicates negative imperative: Do not come.;မ -နဲ့: မလာနဲ့ ° မ -နဲ့: မလာပါနဲ့; značí negativní rozkaz: Nepřicházej.;imper. (or) imper. pol.

indicates negative question: Aren't you wrong?;မ -ဘူးလား: ခင်ဗျား မမှားဘူးလား; značí negativní otázku: Nemýlíš se?;inter. um.

indicates negative question: Won't he come? ("Doesn't he come?");မ -ဘူးလား: သူ မလာဘူးလား; značí zápornou otázku: Nepřijde? ("Nepřichází?");inter. pol.

indicates negative sense with condition;ပဲရင်; značí zápor s podmínkou;suff. col.

indicates negative sense: Won't (they) come?;မ -လာပါလား; značí negativní smysl: Nepřijdou?;inter. pol.

indicates negative verb or sentence;မ -ပေ ° ပါဘူး ° ပေ ° မ ° မ -ဘူး ° မ -ပါဘူး ° ဘူး; značí sloveso či větu v záporu;suff. spis. (or) suff. (or) pref. col. pol. (or) suff. & pref. col. pol. (or) pref. & suff. col. (or) pref. & suff. spis.

indicates negative verb or sentence: (He) had no comprehension of the caste system of India.;ပေ: အိန္ဒိယအမျိုးဇာတ်စနစ်အကြောင်းကို သဘောပေါက်နားလည်နိုင်စွမ်းမျှ မရှိခဲ့ပေ; značí sloveso či větu v záporu: Neměl žádné porozumění kastovního systému Indie.;p.s. writ.

indicates negative: (I) do not do the work of monks.;ဖူး -မ: ဘုရားအလုပ်မလုပ်ဖြစ်ပါဖူး; značí zápor: Nedělám práci mnichů.;pol. col.

indicates negative: (They) are not Mr. Bakhin and Mrs. Thuza.;မဟုတ်(ပါ)ဘူး: ဦးဘခင်နဲ့ ဒေါ်သူဇာ မဟုတ်ပါဘူး; značí zápor: Nejsou pan Bakhen a paní Tuza.;col. pol.

indicates negative: He will not come. ("He does not come.");မ -ဘူး: သူ မလာပါဘူး; značí zápor:Nepřijde. ("Nepřichází.");pol.

indicates negative: I don't use money.;မ -ဘူး: ငါ ငွေ မကိုင်ပါဘူး; značí zápor: Nepoužívám peníze.;col. pol. mn.

indicates negative: Impossible. ("It's not right." Also as a

negative response during bargaining);မ -ဘူး: မရပါဘူး; značí zápor: To není možné. ("Není správné." Také jako negativní odpověď během smlouvání v obchodě.);pol. col.

indicates negative: Young sir Thawda will not come?;မ -ဘူး: ကိုသော်တာ မလာဘူးလား; značí zápor: Mladý pan Tódá nepřijde?;inter.

indicates noun;စရာ; značí pod. jm.;suff.

indicates noun or continuous tense;တာ (from တွာ); značí pod. jm. nebo průběhový čas;suff.

indicates number of repetition or appearance;ကြိမ်; značí počet opakování nebo výskytu;suff.

indicates one-by-one sequence;ချင်း; značí souslednost jednoho po druhém;suff.

indicates one-by-one sequence: Repetition is the mother of wisdom. ("Doing again and again ("one-by-one") is simply the mother of the right knowledge.");ချင်း: ထပ်ခါထပ်ခါ ပြုလုပ်ခြင်းသည် မှန်ဉာဏ်ရဲ့ အမေ; značí souslednost jednoho po druhém: Opakování je matkou moudrosti. ("Dělání znovu a znovu ("jeden-po-druhém") je ("prostě") matkou správné znalosti.);prov.

indicates order;ရ; značí příkaz;suff.

indicates order or suggestion: After the third intersection turn left.;လိုက်: တတိယလမ်းချပြီးရင် ဘယ်ဘက်ကွေ့လိုက်ပါ; značí rozkaz nebo návrh: Po třetí křižovatce zatoč do leva.;imper. pol.

indicates order or suggestion: Turn left, (and) on the right (you) will certainly find a hotel.;လိုက်: ဘယ်ဘက်ကိုကွေ့လိုက် ညာဘက်မှာ ဟိုတယ် တွေ့လိမ့်မယ်; značí příkaz nebo návrh: Zatoč vlevo, (a) napravo jistě nalezneš hotel.;imper. fut.

indicates ordinal number;ကြိမ်မြောက် ° မြောက်; značí pořadové číslo;suff.

indicates ordinal number: Eighth Annual Meeting;ကြိမ်မြောက်: ရက်ကြိမ်မြောက်နှစ်ပတ်လည် အစည်းအဝေး; značí pořadové číslo: Osmé Výroční Setkání;n.

indicates ordinal number: fifth day ("day which achieved day five");မြောက်: ငါးရက်မြောက်တော့နဲ့; značí pořadové číslo: pátý den ("den, který dosáhnul den pět");n.

indicates ordinal number: fourth;ကြိမ်မြောက်: လေးကြိမ်မြောက်; značí pořadové číslo: čtvrtý;

indicates ordinal number: tenth;ကြိမ်မြောက်: ဆယ်ကြိမ်မြောက်; značí pořadové číslo: desátý;

indicates ordinal number: the twelfth soldier ("soldier (who) achieved person twelve");မြောက်: ဆယ်နှစ်ယောက်မြောက် စစ်သား; značí pořadové číslo: dvanáctý voják ("voják, (který) dosáhnul osoby dvanáct");n.

indicates ordinal number: This is the fourth time I have been to Yangon.;ကြိမ်မြောက်: ရန်ကုန်ကို ရောက်ဖူးတာ ဒါလေးကြိမ်မြောက်ပါ; značí pořadové číslo: Toto je počtvrté, co jsem v Rangúnu.;pol.

indicates p.p.;၍ ° မွဲး ° သွား ° ရ ° ထား ° သွားပြီး; značí min. č. dokonavý vid ° značí minulý dokonavý čas ° značí min. č. dok. vid ° značí minulý čas dokonavý;suff. col. (or) suff. (or) pow. writ.

indicates p.p. in passive voice;ပြီးထား; značí minulý čas dokonavý v trpném rodě;pass. p.p.

indicates p.p. in passive voice: notion, that Buddhaghosa

preferred several Sinhalese commentaries ("which were") written before his time ("came").:ပြီးထား: ဗုဒ္ဓဟောသသည် သူ့အချိန်ကာလမတိုင်ခင် ရေးသားပြီးထားသည် သီဟဋ္ဌအဋ္ဌကထာများကို အနည်းငယ် နှစ်သက်ခဲ့သည်ဆိုသည့် သဘော;značí minulý čas dokonavý v trpném rodě: dojem, že si Buddhaghósa oblíbil několik Sinhálských komentářů ("které byly") napsané před ním (~ "než přišla (jeho) doba").;writ.

indicates p.p. tense;ဖူး;značí minulý čas dokonavý vid;suff.

indicates p.p. tense: The charger got broken.;သွား: ဓါတ်အားသွင်းတဲ့ကိရိယာပျက် သွားပါတယ်;značí minulý dokonavý čas: Nabíječka se rozbila.;p.p. pol. writ.

indicates p.p.: (He, the king) has stated, that (he) would give clothes (to people) by (his) left hand.;ဖူး: ဗယ်လက်ဖြင့် (~ ဘယ်လက်ဖြင့်) အဝတ်အစားများပေးမည်ဟု မိန့်ခွေးသည်;značí minulý čas dokonavý: (Král) prohlásil, že bude svou levou rukou dávat lidem oblečení.;p.p. writ.

indicates p.p.: (He) has climbed the mountain.;နိုး: တောင်ကို တက်ခဲ့ပြီ;značí minulý čas dokonavý: Vylezl na horu.;p.p.

indicates p.p.: (is) mentioned;ထား: ဖော်ပြထားသည်;značí minulý čas dokonavý: je zmíněno;

indicates p.p.: (It) was successful.;သွားပြီး: အောင်မြင်သွားပြီ;značí minulý čas dokonavý: Bylo (to) úspěšné.;p.p.

indicates p.p.: (We) have run out of (the ordered food).;သွားပြီး: ကုန်သွားပြီ;značí min. č. dokonavý vid: Už (to) nemáme. (Došlo (nám to).);p.p.

indicates p.p.: As I haven't been writing for a very long time, (I) have forgotten a lot.;သွား: ကျွန်တော် အချိန်အကြာကြီးမရေးဖြစ်တာကြောင့် အများကြီးမေ့သွားတယ်။ (~ ကျွန်တော် မရေးတာကြာလို့ တော်တော်မေ့သွားပြီ);značí minulý čas dokonavý: Poněvadž jsem velmi dlouho nepsal, hodně jsem zapoměl.;p.p. um.

indicates p.p.: because the baby is born;ပြီး: ကလေးမွေးဖွားပြီးလို့;značí minulý čas dokonavého vidu: protože se narodilo miminko;p.p.

indicates p.p.: Having looked at all the books.;ပြီး: စာအုပ်တိုင်း ကြည့်ပြီး;značí minulý dokonavý čas: Po podívání se na všechny knihy.;p.p.

indicates p.p.: I have been learning Myanmar language for around one year.;ပြီးပြီး: ငါ မြန်မာစကား တစ်နှစ်လောက် လေ့လာပြီးပြီ;značí minulý čas dokonavý: Učím se Myanmarský jazyk (již) asi jeden rok.;p.p. col.

indicates p.p.: I haven't (ever) visited so many monks.;ရ: ဆရာတော် တော်တော်များများကို ကျွန်တော် မဖူးမြင်ရတယ် (~ မဖူးမြင်ရသေးဘူး);značí minulý čas dokonavý: (Ještě) jsem nenavštívil tolik ("hodně") mnichů.;um.

indicates p.p.: The glass is (~ "went") empty.;သွားပြီး: ဖန်ခွက်က လွတ်သွားပြီ (~ အလွတ်ပါ);značí minulý čas dokonavý: Sklenice je (~ "odešla") prázdná.;p.p.

indicates p.p.: The glass is empty.;သွားပြီး: ခွက်က လွတ်သွားပြီ;značí minulý čas dokonavý: Sklenice je prázdná.;p.s.

indicates p.p.: The man has climbed the mountain.;ပြီးပြီး: အမျိုးသား တောင်ပေါ် တက်ပြီးပြီ;značí min. čas dokonavý: Ten muž (již) vylezl na horu.;p.p.

indicates p.p.: This monkey has damaged the roof.;သွားပြီး: ဒီ

မျောက်က အမိုးကို ဖျက်စီးသွားပြီ;značí min. č. dok. vid: Tahle opice poničila střechu.;p.p.

indicates p.s.: A man got injured.;သွား: အမျိုးသားတစ်ယောက် အင်္ဂရာရသွားတယ်;značí min. č.: Muž se zranil.;p.s.

indicates p.s.: Could not write.;ခွဲ: မရေးနိုင်ခဲ့ဘူး;značí minulý čas prostý: Nemohl napsat.;p.s.

indicates p.s.: The girl injured (her) foot.;သွား: ကောင်မလေး ခြေဖဝါး အင်္ဂရာရသွားတယ်;značí minulý čas prostý: (To) děvče si poranilo nohu (od kotníku dolů).;p.s.

indicates p.s.: What did you do?;ခွဲ: မင်း ဘာလုပ် ခဲ့သလဲ;značí min. č. prostý: Co jsi dělal(a)?;inter. col.

indicates p.s.: when (I) arrived.;ခွဲ: ရောက်ခဲ့ရင်;značí minulý čas prostý: když jsem se dostavil;adv.

indicates participation of several people;ကြ:značí účast několika lidí;suff.

indicates participation of several people: We talk about the Law (Dhamma).;ကြ: ငါတို့ တရားအကြောင်း ပြောကြတယ်;značí účast několika lidí: Povídáme si o Zákone (Dhammě).;col.

indicates passive mode;ထား;značí rod trpný;suff.

indicates passive mode: The word 'lokuntaka' has been explained (and) interpreted making use of the Pāli word 'rassa'.;ထား: "ရသာ"ပါဠိစကားလုံးကို အသုံးပြုပြီး လောကန္တက ဆိုသည့် စကားလုံးကို အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုရင်းလင်းထားပါသည်;značí rod trpný: Slovo 'lokuntaka' bylo vysvětleno (a) vyloženo užitím Pāli slova 'rassa'.;pol. writ.

indicates passive voice;ထား;značí trpný rod;suff. I

indicates passive voice in wish;ရစေ;značí trpný rod v přání;suff.

indicates passive voice: Addresses are written on the papers.;ထား: စာရွက်ပေါ်မှာ လိပ်စာတွေ ရေးထားတယ်;značí trpný rod: Adresy jsou napsány na papírech.;

indicates passive voice: It was not prohibited.;ထား: မထားမြစ်ထားခဲ့ဘူး;značí trpný rod: Nebylo to zakázáno.;p.s.

indicates passive voice: Mahāpaccariya commentary was used to compile the Samantapāsādikā.;ထား: သမ္မုပ္ပါသာဒိကာ ရေးသားဖို့ မဟာပစ္စရိယအဋ္ဌကထာကို အသုံးပြုထားသည်;značí trpný rod: K sepsání Samantapāsādikā byl použit Mahāpaccariya komentář.;writ.

indicates passive voice: Pāli commentaries are known.;ထား: အဋ္ဌကထာပါဠိတော်များကို သိထားကြသည်;značí trpný rod: Pāli komentáře jsou známe.;writ.

indicates passive voice: The door is closed.;ထား: တံခါးက ပိတ်ထားတယ်;značí trpný rod: Dveře jsou zavřené.;

indicates passive voice: The Mahā Aṭṭhakathā is mentioned in Samantapāsādikā.;ထား: မဟာအဋ္ဌကထာကို သမ္မုပ္ပါသာဒိကာမှာ ဖော်ပြထားသည်;značí trpný rod: Mahā Aṭṭhakathā je zmíněna v Samantapāsādikā.;writ.

indicates past perfect;ထား;značí minulý dokonavý čas;suff.

indicates past perfect tense;ပြီး;značí minulý dokonavý čas;suff. p.p.

indicates past perfect: I've come. (also used when getting ready to come);ပြီး: ငါလာပြီ;značí minulý dokonavý čas: Přišel jsem. (také užito při přípravě k příchodu);col.

indicates past simple: I was wondering.;သွား: ကျွန်တော် အကြံသွားပါတယ်;značí minulý čas prostý: Byl jsem udiven.;p.s.

pol. um.
 indicates past tense;ခွဲ;značí minulý čas;suff.
 indicates past tense: I came by bus.;ခွဲ:
 ဘတ်စ်ကားနဲ့လာခဲ့တယ်။;značí minulý čas: Přijel jsem autobusem.;p.s.
 indicates past tense: I spoke with him while in the vehicle.;ခွဲ: ငါ ကားစီးရင်း သူနဲ့စကားပြောခဲ့တယ်။;značí minulý čas: Mluvil jsem s ním když jsme byli ve vozidle.;p.s.
 indicates periodical recurrence;စဉ်;značí periodické opakování;suff.
 indicates person selling the thing indicated by the preceding part of the word;သည့်;značí osobu prodávající to, co je zmíněné v předcházející části slova;suff.
 indicates persuasion;လေ;značí přesvědčování;suffv. interj.
 indicates persuasion;လေ;značí přemlouvání;suff.
 indicates pl. for animate nounse (in written language also for inanimate nouns);တို့;značí mn.č. u životných pod. jm. (ve spisovném jazyce také u neživotných pod. jm.);suff.
 indicates pl.: (They) are carrying a bag.;ကြ: အိတ်တစ်လုံး သယ်နေကြတယ်။;značí plurál: Nosí tašku.;
 indicates pl.: Boy and girl are playing on sand (~ "beach").;တို့: ကောင်းလေးနဲ့ ကောင်းမလေးတို့ သဲသောင်ပြင်မှာ ကစားနေကြတယ်။;značí mn. č.: Chlapec a děvče si hrají na písku (~ "pláži");;cont.
 indicates pl.: good friends, colleagues (and) great people from Internet (~ "online");တို့: အွန်လိုင်းပေါ်မှ မိတ်ဆွေအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့;značí mn. č.: dobří přátelé, kolegové (a) velcí lidé z internetu (~ "online");
 indicates pl.: in the Pāli books;တို့: ပါဠိကျမ်းစာတို့တွင်;značí mn.č.: v Pāli knihách;writ.
 indicates place in order: third part of four ("parts");မြောက်: အပိုင်းလေးရဲ့ သုံးခု မြောက်ပိုင်း;značí místo v pořadí: třetí část ze čtyř ("části");
 indicates placement or direction;ဆီ;značí umístění nebo směr;suff.
 indicates placement or direction: at him;ဆီ: သူဆီမှာ;značí umístění nebo směr: u něj;
 indicates plural;ပေါင်း ° တွေ;značí množné číslo ° značí mn. č.;suff.
 indicates plural (about people);ကြ;značí mn. č. (o lidech);suff.
 indicates plural of the preceding verb;ကြ;značí množné číslo předcházejícího slovesa;suff.
 indicates plural: (I) remember (my) country and father well.;တို့: နိုင်ငံ(နဲ့) အဖေတို့(ကို) ကောင်းကောင်းသတိရတယ်။;značí mn. č.: Dobře si pamatuji (svou) zemi (a) svého otce.;
 indicates plural: among books and websites;တို့: စာအုပ်တို့ ဝက်ဘ်ဆိုက်တို့ထဲမှာ;značí mn. č.: mezi (~ "v") knihami a webovými stránkami;adv.
 indicates plural: In the Africa continent, (there) are more than 50 countries.;ပေါင်း: အာဖရိကတိုက်တွင် နိုင်ငံပေါင်း ၅၀ကျော် ရှိသည်။;značí mn. č.: Na africkém kontinentě je více než 50 zemí.;writ.
 indicates plural: Therefore, they are conceited and proud.;ကြ: ဒါကြောင့် ဘဝင်မြင်ကြမာနကြီးကြပါတယ်။;značí mn. č.: Proto, jsou

namyšlení a hrdí.;pol.
 indicates plural: they believed;ကြ: သူတို့ ယကြည်ခဲ့ကြသည်။;značí mn. č.: věřili;writ.
 indicates pointing at sb.;လျှက်;značí ukazování na někoho;suff.
 indicates polite ending of a verbless sentence;ဝါ;značí slušné zakončení neslovesné věty.;suff. pol.
 indicates polite request;အုံး (from ဦး) ° ဦး;značí zdvořilý požadavek;suff. col. (or) suff.
 indicates politeness;ဝါ ° ပေါ့ ° ဝိ (wrong from ဝါ) ° ဝါ;značí slušnost nebo úctu ° značí zdvořilost;suff.
 indicates politeness: (Here is) miss Thida. (also in telephone conversation);ဝါ: မသီတာဝါ။;značí zdvořilost: (Zde je) slečna Týdá (i do telefonu);pol.
 indicates politeness: (It is) miss Thida.;ဝါ: မသီတာဝါ။;značí zdvořilost: (Je to) slečna Týdá.;pol.
 indicates politeness: Come in, please.;ဝါ: လာပါ ခင်ဗျ။;značí zdvořilost: Vstupte, prosím.;imper. pol. um.
 indicates politeness: Do not sit down here.;ဝါ: ဒီမှာ မထိုင်ပါနဲ့;značí zdvořilost: Nesedejte si tady.;pol.
 indicates politeness: He will come. ("He comes.");ဝါ: သူ လာပါတယ်။;značí zdvořilost: (On) přijde. ("Přichází.");col.
 indicates politeness: I am Mrs. Mama.;ဝါ: ကျွန်မ ဒေါ်မမပါ။;značí zdvořilost: Jsem paní Mama.;pol. uw.
 indicates politeness: One (pen) is 25 kyats.;ဝါ: တစ်ချောင်း ၂၅ကျပ်ပါ။;značí zdvořilost: Jedno (pero) je 25 čat.;pol.
 indicates politeness: Sit down.;ဝါ: ထိုင်ပါ။;značí zdvořilost: Sedněte si.;imper. pol.
 indicates politeness: Will (you) be satisfied?;ပေါ့: အဆင်ပြေပေါ့မလား။;značí zdvořilost: Budeš spokojený?;fut. inter. pol.
 indicates politeness: Write as he writes.;ဝါ: သူ ရေးသလို ရေးပါ။;značí zdvořilost: Piš tak jako píše on.;imper. pol.
 indicates possession;မှာ ° ၏;značí vlastnictví;suff. (or) suff. writ.
 indicates possession (about a person);ဆီမှာ;značí vlastnictví (o osobě);suff.
 indicates possession: a bird's eye;၏: ငှက်တစ်ကောင်၏ မျက်လုံး;značí vlastnictví: ptačí oko;writ.
 indicates possession: He doesn't have friends there. ("In him, there, are no friends.");မှာ: သူ့မှာ ဟိုမှာ သူငယ်ချင်းမရှိဘူး။;značí vlastnictví: (On) tam nemá přátele. ("V něm, tam, nejsou přátele.");
 indicates possession: I do not have (the) book.;ဆီမှာ: ကျွန်တော့်ဆီမှာ စာအုပ် မရှိဘူး။;značí vlastnictví: Nemám knihu.;um.
 indicates possibility;လိမ့် ° ရာ;značí možnost ° značí pravděpodobnost;suff.
 indicates pres. cont. tense;ထား;značí přítomný průběhový čas;suff.
 indicates pres. cont. tense: The snail is carrying her house.;ထား: ခရုက သူမအိမ်ကို သူမသယ်ပိုးထားတယ်။;značí přítomný průběhový čas: Šnek si nese svůj dům.;cont.
 indicates present or past tense;ရဲ့;značí přítomný či minulý čas;suff.
 indicates probability;ကောင်း;značí možnost;suff.

indicates purpose;အတွက် ° ဘို့ (from ဖို့);značí účel;suff.
indicates purpose: Are (you) sure, that (you will) come to Myanmar country?;ဘို့ မြန်မာပြည်လာဘို့ သေချာလား;;značí účel:
Jsi si jistý, že přijedeš do ("země") Myanmaru?;inter.
indicates quantity;လောက်;značí míru;suff.
indicates quantity: as far as I know;လောက်: ငါ သိသလောက်တော့(ဆိုရင်);značí míru: co já vím;(writ.)
indicates question;သလား ° လား;značí otázku;suff.
indicates question in fut. tense: Friend, what will you eat?;ဘာ -မလဲ: ခင်ဗျား ဘာစားမလဲ;;značí otázku v bud. č.: Příteli, co budeš jíst?;inter. col. um.
indicates question in fut. tense: What meat will he eat (it) with?;ဘာ -မလဲ: သူ ဘာအသားနဲ့ စားမလဲ;;značí otázku v bud. č.: S jakým masem (to) bude jíst?;inter. fut. col.
indicates question in future tense on 'with what';ဘာ -နဲ့ -မလဲ;značí otázku v budoucím čase na 's čím';pref. & suff. inter. fut. col.
indicates question in future tense: What will you eat?;ဘာ -မလဲ: ဘာစားမလဲ;;značí otázku v bud. č.: Co budeš jíst?;inter. col.
indicates question or verb in interrogative future tense;ဘာ -မလဲ;značí otázku nebo sloveso v tázacím budoucím čase;pref. & suff. fut. col.
indicates question or verb in interrogative mode;ဘာ -လဲ;značí otázku nebo sloveso v tázacím tvaru;pref. & suff. col.
indicates question tag, such as aren't you? didn't he? wouldn't they? etc.;နော်;značí tázací dovětek, např. ne?, ano?, že? atd.;
indicates question: Are you a female teacher?;လား: ခင်ဗျား ဆရာမလား;;značí otázku: Jste učitelka?;inter. um.
indicates question: Are you Mrs. Mama?;လား: ခင်ဗျား ဒေါ်မမလား;;značí otázku: Jste paní Mama?;inter. pol. um.
indicates question: Does Miss Thida come?;လား: မသိတာ လာသလား;;značí otázku: Přijde slečna Týdá?;inter.
indicates question: Is he a student?;လား: သူ ကျောင်းသားလား;;značí otázku: Je student?;inter.
indicates question: Will he come? ("Does he come?");သလား: သူ လာသလား;;značí otázku: Přijde? ("On přichází?");inter.
indicates question: Young sir Thawda will not come?;လား: ကိုသော်တာ မလာဘူးလား;;značí otázku: Mladý pan Tódá nepřijde?;inter.
indicates quotation;လို့;značí citaci;suff.
indicates quotation marks;ဆိုမဲ့;značí uvozovky;suff.
indicates quotation marks at the end;ဆိုသည် ° ဆိုတဲ့;značí uvozovky na konci;suff. (or) suff. writ.
indicates quotation marks at the end: The word 'lokuntaka' has been explained (and) interpreted making use of the Pāli word 'rassa'.;ဆိုသည်: "ရသာ"ပါဠိစကားလုံးကို အသုံးပြုပြီး လောကန္တက ဆိုသည် စကားလုံးကို အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုရင်းလင်းထားပါသည်;;značí uvozovky na konci: Slovo 'lokuntaka' bylo vysvětleno (a) vyloženo užitím Pāli slova 'rassa'.;pol. writ.
indicates quotation marks at the end: word "rassa";ဆိုတဲ့: ရသာဆိုတဲ့ စကားလုံး;;značí uvozovky na konci: slovo "rassa";
indicates quotation marks: Because the Myanmars know the "glass jug" more.;ဆိုမဲ့: မြန်မာတွေက ဖန်ကရားဆိုမှ ပိုပြီး သိကြလို့ပါ;;značí uvozovky: Protože Myanmaři znají "skleněnou

konvici" více.;pol.
indicates quotation or name;လို့;značí citaci nebo jméno;suff.
indicates rank;ကြိမ်မြောက်;značí pořadí;suff.
indicates rank: tenth;ကြိမ်မြောက်: ဆယ်ကြိမ်မြောက်;značí pořadí: desátý;
indicates reference ("[which (or) who] said");ဟုသော;značí odkaz na ("[který (nebo) kdo] řekl");suff. writ.
indicates reference to the previous word;ဟာ;značí odkaz na předchozí slovo;suff.
indicates reference to the previous word: (one) with one's own knowledge;ဟာ: ကိုယ့်ဟာနဲ့ကို (ကိုယ့်)အသိနဲ့(ကို);značí odkaz na předchozí slovo: sám sobě se znalostí;col.
indicates request of approval;အောင်;značí požadavek souhlasu;suff.
indicates request to see sth.;မုန်း;značí požadavek podívání se na něco;prep.
indicates request: Sit down, right? (requesting);နော်: ထိုင်နော်;;značí žádost: Sedněte si, ano? (žádavé);imper.
indicates roundness;လုံး;značí kulatost;suff.
indicates sb. who does something;သူ;značí osobu, která něco dělá;suff.
indicates similarity;လို့;značí podobnost;suff.
indicates simultaneousness of an action with another action;ကာ;značí simultánnost jedné činnosti s druhou;suff.
indicates state or skill;ရေး;značí stav nebo schopnost;suff.
indicates subject;ဟာ ° က;značí podmět;suff.
indicates subject in sentence;ရာ ° သည် [dī];značí podmět ve větě;suff. prep. (or) suff.
indicates subject: Baker is baking a bread.;က: မုန့်ဖုတ်သမားက ပေါင်မုန့်ဖုတ်နေတယ်;;značí podmět: Pekař peče chleba.;cont.
indicates suggestion and encouragement;စို့;značí návrh a povzbuzení;suff. col.
indicates suggestion and encouragement: Come!;စို့: လာစို့;;značí návrh a povzbuzení: Pojď!;imper. fr.
indicates suggestion to change a topic or start something;ကဲ့ [gé.];značí návrh změnit téma nebo něco začít;col. interj.
indicates suitability;ကောင်း;značí vhodnost;suff.
indicates superlative;ဆုံး;značí superlativ;suff.
indicates surprise or fear;အမလေးတော်;značí údiv nebo strach;interj. col.
indicates ten-fold;ကျိပ်;značí desetinásobek;num. writ.
indicates ten-fold: U Aung Zeyya together with his sixty-eight blood comrades-leaders could successfully resist while being the leader (~ "while leading").;ကျိပ်: ဦးအောင်ဇေယျသည် သွေးသောက်ရဲဘော် ခြောက်ကျိပ်ရစ်ယောက်နှင့်အတူ ဦးစီးကာ အောင်မြင်စွာ ခုခံတွန်းလှန်နိုင်ခဲ့သည်;;značí desetinásobek: U Aun Zeyya spolu se svými šedesáti osmi pokrevními přáteli vůdci se dokázal úspěšně ubránit zatímco (je) vedl.;p.s. writ.
indicates tendency;ရာ ° ရတာ;značí tendenci;suff.
indicates tendency: (I) like to learn those two kinds of language.;ရတာ: အဲဒီစကားနှစ်မျိုးကို စာသင်ရတာ ကြိုက်တယ်;;značí tendenci: Rád se učím ty dva druhy jazyka.;
indicates thought: (I thought), that (it would) be good, if I didn't eat dinner.;လို့: ငါ ညနေစာ မစားပဲ(နေ)ရင် ကောင်းမလားလို့;značí

myšlenku: (Myslel jsem), že (by bylo) dobré, kdybych nejedl večeři.;col.
 indicates wish;ရ ° စေ;značí přání;suff.
 Indonesia;အင်ဒိုနီးရှား;Indonésie;name
 induce (“brush (and) force”);တိုက်တွန်း;způsobit (“kartáčovat (a) nutit”);T
 inferior, be;ည့် ° သိမ်း;podřadný, být ° horší, být;l
 inferior, be (“be-inferior (and) stupid”);ည့်ဖင်း;horší, být (“být-horší (a) hloupý”);l
 infidelity (“wrong¹ wronging^o”);ပြစ်မှား;nevěra (“špatný¹ chybování^o”);n.
 influence (“spread (and) roof {nouner}”);လွှမ်းမိုးမှု;vliv (“rozšířit (a) zastřešit {jmenec}”);T
 influence (“spread¹ (and) roof² (with) influence^o”);ပြောလွှမ်းမိုး;ovlivňovat (“rozšířit¹ (a) zastřešit² vlivem^o”);T
 influence: The commentarial character of the canon later thoroughly influenced the late commentaries.;ပြောလွှမ်းမိုးမှုရင်းကျမ်းအဋ္ဌကထာဆိုရာ သဘောတရားသည် နောက်ပိုင်းအဋ္ဌကထာများကို လုံးလုံးလျားလျား ပြောလွှမ်းမိုးခဲ့သည်။;ovlivnit: Komentátorský charakter kánonu později zcela ovlivnil pozdější komentáře.;p.s. writ.
 inform (“(let) hear¹ whereabouts^o”);အကြောင်းကြား;informovat (“(nechat) slyšet¹ informaci^o”);T
 inform (“give¹ knowledge^o”);အသိပေး;informovat (“dát znalost^o”);T
 inform (“give² hearing¹ whereabouts^o”);အကြောင်းကြားပေး;informovat (“dát² slyšet¹ informaci^o”);T
 inform (about monks, “pronounce (and) be-heard”);မိန့်ကြား;informovat (o mniších, “vyslovit (a) být-slyšen”);T mn.
 inform (sb., “give¹ news^o”);သတင်းပေး;informovat (“dát novinky^o”);T
 inform: Inform me.;အကြောင်းကြားပေး: တပည့်တော်ဆီ အကြောင်းကြားပေးပါ။;informovat: Informuj mě.;imper. pol. utmn.
 information;သတင်း;informace;n.
 information (“about”);အကြောင်း;informace (“o”);n.
 information (“items (and) limbs”);အချက်အလက်;informace (“věci (a) údy”);n.
 information: (I) will wrte, send (“(and) give”) (you) information about Myanmar country, please.;အကြောင်း: မြန်မာပြည် အကြောင်းကို ရေးပို့ပေးပါအုံးမယ်။;informace: Napíšu, pošlu (“(a) dám”) (ti) informace o (“zemi”) Myanmaru, prosím.;fut. pol. col.
 information: He torn the information away (from a diary).;သတင်း: သတင်းကို သူဟာ ထုတ်ဖြုတ်လိုက်တယ်။;informace: Vytrhnul tu informaci (z diáře).;
 information: information regarding who is .. ;သတင်း: ဘယ်သူလဲနဲ့ပတ်သက်တဲ့သတင်း;informace: informace ohledně (toho), kdo je .. ;
 information: On the big flight plan (“board”) there is information about departures of planes (~ “planes which will depart”).;သတင်း: လေယာဉ်ခရီးစဉ်ဘုတ်ကြီးပေါ်မှာ ထွက်ခွာမဲ့လေယာဉ် (အကြောင်း) သတင်း(တွေ)ရှိတယ်။;informace: Na

velké (“tabuli”) letového řádu jsou informace o odletech letadel (~ “letadlech, která odletí”).;
 informed, be;ကြား;informován o, být;l
 infuriated, be (“anger comes out”);ဒေါသထွက်;rozzlobený, být (“hněv vychází”);l writ.
 infuriated, be (“mind (is) bad”);စိတ်ဆိုး -နဲ့;rozzlobený, být (“mysl (je) špatná”);l
 inhale;ရှူ;vdechovat;T
 inhale (“breathe¹ in² breath²”);ရှူသွင်း;အသက်ကို;dýchat (vdechout, “dýchat¹ dovnitř² dech^o”);T
 inherent;နဂို;vlastní (vrozený);adj.
 inheritance, cease (“inheritance breaks”);အမျှော်;dědictví, přerušit se (“dědictví (je) rozbito”);l
 inheritance, cessation of (“inheritance breaks”);အမျှော်;dědictví, přerušení (“dědictví (je) rozbito”);
 injection, be injected by an: In the morning I received an injection.;ဆေးထိုး မနက်က ငါဆေးထိုးခဲ့တယ်။;injekci, dostat: Ráno jsem dostal injekci.;p.s. col.
 injure (oneself, “get¹ injury^o”);ဒဏ်ရာရ;zranit se (“dostat¹ zranění^o”);l
 injure: The girl injured (her) foot.;ဒဏ်ရာရ: ကောင်မလေး ခြေဖဝါး ဒဏ်ရာရသွားတယ်။;poranit si: (To) děvče si poranilo nohu (od kotníku dolů).;p.s.
 injured, be (“happen² (to) receive¹ wound^o”);ဒဏ်ရာရစေ ° ဒဏ်ရာရ;poraněný, být (“stát-se² (že) přijme¹ poranění^o”);l
 injured, be (“touch (and) touch”);ထိခိုက်;zraněný, být (“dotknout-se (a) dotknout-se”);l
 injured, get (oneself, “get¹ injury^o”);ဒဏ်ရာရ;poranit se (“dostat¹ zranění^o”);l
 injured, get: A man got injured.;ဒဏ်ရာရ: အမျိုးသားတစ်ယောက် ဒဏ်ရာရသွားတယ်။;zranit se: Muž se zranil.;p.s.
 injured, get: Because cut (myself) by knife, (I) got injured.;ဒဏ်ရာရ: ကျွန်တော် ခါးရလို့ ဒဏ်ရာရသွားတယ်။;nůž: Protože jsem se říznul nožem, poranil jsem se.;p.s. um.
 injury;ဒဏ်(တစ်ခု) ° ဒဏ်ရာ(တစ်ခု);zranění;sg.
 ink (to a pen, “ink stick”);မင်တံ(တစ်ချောင်း);inkoust (do pera, “inkoustu hůlka”);sg.
 inn;အင်း;hostinec;n.
 innovator (“proficient² (in) clearing-for-cultivation^o (and) inventing¹”);တီထွင်သမား(တစ်ယောက်);inovátor (“zručný² (v) čištění-pro-kultivaci^o (a) vynalézání¹”);sg.
 inquisitive, be (“ready² (with) mood¹ (to) enquire^o”);စူးစမ်းချင်စိတ်ပြင်း;zvědavý, být (“připraven² (s) náladou¹ vyvídat^o”);l
 insane, be;မိုက် ° ရူး;ztřeštěný, být;l ow. (or) l col.
 insect (“insect, insect”);အင်းဆက်ပိုး(တစ်ကောင်);hmyz (“hmyz, hmyz”);sg. E. insect
 insect: (It) is a small insect.;အင်းဆက်ပိုး: သေးငယ်သောအင်းဆက်ပိုးဖြစ်တယ်။;hmyz: (Je to) malý hmyz.;
 insert;ထည့် ° သွင်း;vložit ° zasunout;T
 insert (“put (and) insert”);ထည့်သွင်း;vsunout (“vložit (a) vsunout”) ° vložit (“vložit (a) vsunout”);T writ.
 insert (in sentence, “insert (and) practise”);ထည့်လေ့;dávat (nějaké slovo někam ve větě, “vložit (a) praktikovat”);T

insert: “ဟာ” (and) “သည်” is not always inserted after the subject.;ထည့်လေး: ကတ္တားလုံးနောက်မှာ “ဟာ”တို့ “သည်”တို့ကို အမြဲ ထည့်လေးမရှိပါဘူး;;dávát (slovo ve větě): “ဟာ” (a) “သည်” se za podmět vždycky nedává.;pol.

insert: inserting a complementary word;ထည့်: အခြည့်ပုဒ် ထည့်ပေးထားခြင်း;vložit: vkládání dopňkového slova;

inside;အထဲ ° ထဲ ° အတွင်း ° မှာ ° တွင်း ° အတွင်း ° ထဲမှာ ° တွင်း;uvnitř ° v;suff. prep. writ. (or) prep. (or) suff. prep. (or) adv.

inside (“in² (the) direction¹ (of) inside”);အတွင်းဘက်မှာ;vnitř, ve (“ve² směru¹ dovnitř”) ° uvnitř (“ve² směru¹ dovnitř”);adv.

inside oneself: It is good to be afraid of making one's faith holey inside oneself, (that being) auxiliary to suffering (and) sadness.;ကိုယ့်အတွင်း: ကိုယ့်အတွင်းစိတ်က ကိုယ့်ကို သစ္စာဖောက်ပြီး နာကျင်ဝမ်းနည်းခြင်းရဲ့ ကြံရာပါဖြစ်ပွားမှာပဲ ကြောက်ဖို့ ကောင်းတာပါ;;uvnitř sebe: Je dobře se obávat proděravění vlastní důvěry v sobě, (které je) nápomocné utrpení (a) smutku.;prov. pol.

inside: The man is inside.;အတွင်းဘက်မှာ: အမျိုးသားက အတွင်းဘက်မှာ ရှိတယ်;;uvnitř: (Ten) muž je uvnitř.;

inside: Ven. Sir, come inside.;အထဲကို: အထဲကို ကြွပါ ဘုရား;;dovnitř: Ct. pane, pojdte dovnitř.;pol. mn.

insight, meditation of (one of the two main kinds of meditation in Buddhism, leading directly to first and second level of enlightenment, and later with help of meditation of concentration even to third and the fourth level of enlightenment);ဝိပဿနာ;vhledu, meditace (jeden z dvou hlavních druhů meditace v Buddhismu, vedoucí přímo k prvnímu a druhému stupni osvícení, a později s pomocí meditace soustředění dokonce i ke třetímu a čtvrtému stupni osvícení);n. Bh. med. P. vipassanā (= insight)

install (a program, “insert (and) put-into”);ထည့်သွင်း;instalovat (program, “vložit (a) položit-do”) ° nainstalovat (program, “vložit (a) položit-do”);T

install (a program): Yesterday I tried to install it.;ထည့်သွင်း: ကျွန်တော်ဟာ အဲဒါကို ထည့်သွင်းဖို့ မနေ့က ကြိုးစားခဲ့တယ်;;instalovat (program): Včera jsem se to snažil nainstalovat.;

installation (“method¹ (to) put-into”);သွင်းနည်း(တစ်သွယ်);instalace (“způsob¹ vkládání”);sg.

instantly (“by¹ (a) strike”);ချက်ချင်း;okamžitě (hned, “uhozením”);adv.

instead of;အစား;namísto ° místo (namísto);adv.

instead of: (He) wrote November instead of December.;အစား: ဒီဇင်ဘာလ(လို့)အစား နိုဝင်ဘာလလို့ ရေးတယ်;;místo: Místo prosince napsal listopad.;

instead of: instead of meditation;အစား: ဘာဝနာအစား;místo: místo meditace;

institution: (He) builds an institution having called it “Burmese center”.;အဖွဲ့အစည်း: ဗမာအလယ် (~ ဗမာစင်တာ) ဆိုပြီး သူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ထောင်ထားပါတယ်;;instituce: Staví instituci po (tom, co ji) nazval “Barmské centrum”.;pol.

instruct;လမ်းညွှန်ပေး;instruovat;T

instruct (“pour (and) teach”);သွန်သင်;instruovat (“nalévat (a) učit”);T

instruct: admonish (and) instruct;သွန်သင်: ဆုံးမသွန်သင်တယ်;instruovat: napomínat (a) instruovat;

instruction;ကြံ့ဝါဒ;instrukce;sg. P. ovāda (= advice)

instruction (“direct (and) be-heard {nouner}”);ညွှန်ကြားချက်;instrukce (“ukázat-směr (a) být-slyšen {jmenec}”);n.

instruction (for meditation, “admonishing”);အဆုံးအမ;instrukce (na meditaci, “upozornění”);n.

instruction (given by a very respected person);အမိန့်;instrukce (od velice respektované osoby);n.

instruction, take (for meditation, “take¹ admonishing”);အဆုံးအမယူ;instrukci, vzít si (na meditaci, “vzít¹ upozornění”);n.

instrument;ကိရိယာ(တစ်ခု);nástroj;sg.

instrument (“(is) worth (and) impaired”);တန်ဆာ;nástroj (“(je) vhodný (a) poškozený”);n.

insufficient (not enough);သေး;nedostatek;adv.

insufficient, be;ချို့ ° မလုံလောက်;nedostačující, být ° nedostatečný, být;l

insurance (“take¹ guaranty”);အာမခံ;pojištění (“brát¹ ujištění”);n.

integrate (“put (and) insert”);ထည့်သွင်း;začlení (“vložit (a) vsunout”);T writ.

intend (“hope-for (and) expect”);ရည်မှန်း;mít v úmyslu (“doufat-v (a) očekávat”);T

intend (“hope-for (and) intend”);ရည်ရွယ်;mít v úmyslu (“doufat-v (a) hodlat”);T

intend (“mind crosses”);စိတ်ကူး;hodlat (“mysl přechází”);T

intense, be (about a phenomena);ပြင်း;intenzivní, být (o jevu);l

intensively;ပြင်းပြင်း;intenzivně;adv.

intensively: The sportsman breathes more intensively than the woman.;ပြင်းပြင်း: အားကစားသမားက အမျိုးသမီးထက် အသက်ပြင်းပြင်းရှူတယ်;;intenzivně: Sportovec dýchá intenzivněji než (ta) žena.;

intention;စိတ်ကူး ° စေတနာ;záměr;n. P. cetanā (= intention) (or) n.

intention, have the;မလို;záměr, mít;suff.

intention, have: This family has the intention to (“go”) (to) travel (during) holidays.;မလို: ဒီမိသားစု အားလပ်ရက် ခရီးသွားမလို;;záměr, mít: Tato rodina má záměr (“jet”) cestovat (během) prázdnin.;col.

intention: (I) have an intention to come back for a while next year.;စိတ်ကူး: နောက်နှစ် ခဏပြန်ဖို့ စိတ်ကူးရှိပါတယ်;;záměr: Mám záměr se příští rok na chvíli vrátit.;pol.

intention: He says he has good intentions.;စေတနာ: သူ ပြောတာ သူ့မှာ ကောင်းသော စေတနာရှိပါတယ်;;záměr: Říká, že má dobré záměry.;pol.

intention: Not only that, he also said (“that”) (“he”) knows how to fulfill that intention.;စေတနာ: ဒါတွင်မက အဲဒီစေတနာကို ဘယ်လိုပြည့်မြောက်ရမလဲဆိုတာကိုပါ သိသည်ဟု သူပြောခဲ့ပါသည်;;záměr: Nejen to, také řekl, že ví, jak ten záměr uskutečnit.;p.s. writ. pol.

intention: the only intention (and) aim;ရည်ရွယ်ချက်: တစ်ခုတည်းသော ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်;záměr: jediný záměr (a) cíl;

interest: Of the greatest travellers' interest is the Pagan town.;စိတ်အဝင်စား: ခရီးသည်တွေ စိတ်အဝင်စားဆုံးက ပုဂံမြို့ပါ;;zájem: (Je to právě) Pagan město, které (se jeví) cestovatelům

nejzajímavější.;pol.	internetu.;p.s.
interested, be ("mind enters much");စိတ်ဝင်စား;zajímat ("mysl vstupuje hodně");I P. citta (= mind)	interpret ("collected' meanings°");အဓိပ္ပါယ်ကောက်;interpretovat ("nasbírané významy");T
interested, be: I am interested in (~ "to") meditation.;စိတ်ဝင်စား: ငါ တရားထိုင်တာကို စိတ်ဝင်စားပါတယ်။;zajímat: Zajímá mě meditace.;pol.	interpretation ("collected' meanings°");အဓိပ္ပါယ်ကောက်;interpretace ("nasbírané významy");n.
interested, be: Yep, (I)'m still ("just") interested.;စိတ်ဝင်စား: အင်း စိတ်ဝင်စားတုန်းဘေး;zajímat: Jo, pořád (mě to) prostě zajímá.;col. fr.	interpretation ("taking (and) estimating");အယူအဆ;výklad (interpretace, "braní (a) hodnocení");n.
interesting ("for interest"): (It) is extremely interesting. ("(It) is very good for interest.");စိတ်ဝင်စားစရာ: အလွန်စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းပါတယ်။;zajímavý ("k zájmu"): Je (to) nesmírně zajímavé. ("Je (to) nesmírně vhodné k zájmu.");pol.	interpretation: And what if (it) is wrong interpretation?;အဓိပ္ပါယ်ကောက်: အဲဒါကို တလွဲအဓိပ္ပါယ်ကောက်ရင်ရော။;výklad: A co když je (to) špatný výklad?;inter. col.
interesting (interest): This is interesting. ("This is good for interest.");စိတ်ဝင်စားစရာ: ဒါဟာ စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းတယ်။;zajímavé ("zajímavost"): To je zajímavé. ("To je dobré (pro) zajímavost.");col.	interrogate;စစ်;vyslýchat;T
interesting, be;စိတ်ဝင်စား;zajímavé, být;adj.	intersection ("way splitting");လမ်းခွဲ;křižovatka ("cesty rozštěpení");n.
interesting, be ("much entering (the) mind");စိတ်ဝင်စား;zajímavý, být ("hodně vcházet (do) myslí");I	intersection: After the third intersection turn left.;လမ်းခွဲ: တတိယလမ်းခွဲပြီးရင် ဘယ်ဘက်ကွေ့လိုက်ပါ။;křižovatka: Po třetí křižovatce zatoč do leva.;imper. pol.
interesting, sth.;စိတ်ဝင်စားစရာ;zajímavé, (to), co je;n.	intimate ("round' chest°");ရင်ခွင်;důvěrný ("kulatá' hruď°");adj.
interesting, the most;စိတ်အဝင်စားဆုံး;nejzajímavější;adj.	intimate, be ("be-intimate (and) close");ရင်းနှီး;důvěrný, být ("být-důvěrný (a) blízký");I
interesting, the most ("the-most' developed°");အတိုးတက်ဆုံး;nejzajímavější ("nejvyvinutější");adj.	intimate, be ("became' intimately°");ရင်းရင်းနှီးနှီးဖြစ်;důvěrný, být ("stal-se' důvěrně°");I
interior;အတွင်း;vnitřek;n.	intimate: (I) want to talk with you intimately (and) closely.;ရင်းနှီး: ခင်ဗျားနဲ့ ရင်းနှီးပွင့်လင်းစွာ စကားပြောဆိုချင်ပါတယ်။;důvěrný: Chtěl bych si s tebou popovídat důvěrně (a) otevřeně.;pol. um.
intermediate;ဥပစာ(တစ်ယောက်);pokročilý (stupeň);sg.	intimate: Intimate (and) friendly talk;ရင်းနှီး: ရင်းနှီးဖော်ရွေစွာ ဆွေးနွေးခြင်း;důvěrný: důvěrný (a) přátelský rozhovor;
intermediate ("middle grade");အလယ်တန်း(တစ်ယောက်);pokročilý (stupeň, "střední stupeň");sg.	into;လို;do;suff. prep.
intermediate (experienced, "become² middle° (and) middle¹"); be;အလယ်အလတ်ဖြစ်;pokročilý (zkušený, "stát-se² středním° (a) středním¹");, být;I	intoxicants (alcohol, "alcohol (and) alcohol°");သုရာအရက်;omamné látky (alkohol, "alkohol (and) alkohol°");n. P. surā (= alcohol), A. araq
intermediate (experienced);ဥပစာ;pokročilý (zkušený);adj.	intoxicated, be (also about one's pride etc., "(be) drunk (and) intoxicated");မူးယစ်;opilý, být (také o vlastní pýše atd., "(být) opilý (a) opojený");I
internal (in the country, "in¹ country°");ပြည်တွင်း;vnitrostátní (v zemi, "ve¹ státě°");adj.	intoxicated: The more (one) is beautiful, the more (one) is intoxicated (by it).;မူးယစ်: ပိုလှလေ ပိုမူးယစ်လာလေ။;opilý: Čím víc je (někdo) krásný, tím víc je (tím) opilý.;
international, be ("concerned² (with) countries° (and) countries¹");အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ;mezinárodní, být ("týkající-se² zemí° (a) zemí¹");I	introduce ("connect friend");မိတ်ဆက်;představit (někoho někomu, "spojit přítele");T
Internet;အင်တာနက် ° အင်တာနက်;internet;n. E. Internet (or) n. Internet (~ "online"): good friends, colleagues (and) great people from Internet (~ "online");အွန်လိုင်းပေါ်: အွန်လိုင်းပေါ်မှ မိတ်ဆွေအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့;internet (~ "online"): dobří přátelé, kolegové (a) velcí lidé z internetu (~ "online");	introduce (people);မိတ်ဆက်;představit (lidi);T
Internet connection;ကွန်နက်ရှင်း;internetové spojení;n. E. Internet-connection	introduce: Now, may (I), as the chairman, introduce the proposers (~ "speakers") to those, who came (~ to the audience).;မိတ်ဆက်ပေး: အခု သဘာပတိအနေနဲ့ ကြွရောက်လာသူများကို အဆိုရှင်များနဲ့ မိတ်ဆက်ပေးပါရစေ။;představit (někoho někomu): Nyní, ("kéž,") jakožto předseda, představím mluvčí obecnstvu.;pol.
Internet connection ("line");လိုင်း;internetové připojení ("linka");n. E. line	introduction ("friendly connection giving {nouner}");မိတ်ဆက်ပေးခြင်း;úvod ("přátelské spojení darovat {jmenec}");n.
Internet connection: because (we) lost the Internet connection ("because (the) line fell");လိုင်း: လိုင်းကျသွားလို့;internetové připojení: protože jsme ztratili připojení ("protože linka spadla");col.	introduction (of a letter, essay or book, "original giving");နိဒါန်း;úvod (dopisu, eseje nebo knihy, "původní dávání");n. P. nidāna (= source, cause, origin)
Internet: (We) spoke by Internet.;အင်တာနက်: အင်တာနက်မှတစ်ဆင့် ပြောခဲ့တယ်။;po: Bavili jsme se po	introduction (of a letter, essay or book, "starting");အစ;úvod

(dopisu, eseje nebo knihy, “začínání”);n.
 invalid (person);သူနာ(တစ်ယောက်);invalida;sg.
 inventory (“basic¹ writing”);စာရင်း(တစ်ခု);inventář (“základní psaní”);sg.
 inventory: If (you) give the inventory in advance, then give (it to me).;စာရင်း: ကြိုတင်စာရင်း ပေးရင်တော့ပေးတာပေါ့။;inventář: Pokud (budeš) ten inventář dávat s předstihem, pak (ho) dej (mě).;imper. col.
 investigate;ထောက်;prozkoumat;T
 investigate (“do¹ investigation”);သူတေသနလုပ်;zkoumat (“dělat průzkum”);T P. sutesanā (= sut+esanā, seeking (other’s) knowledge)
 investigate (“test¹ completely”);စုံစမ်း;zkoumat (“kompletně vyzkoušet”);T
 invite;ဖိတ်;zvát ° pozvat;T
 invite (“invite (and) call”);ဖိတ်ခေါ်;zvát (“zvát (a) volat”) ° pozvat (“zvát (a) volat”);T
 invite (“say¹ to-meet-on-arrival”);ကြိုဆို;pozvat (“řici¹ shledat-se-při-příjezdu”);T
 invite (a monk);ပင့်;pozvat (mnicha);T
 invite (a monk): because (I) was invited;ပင့်: ပင့်လိုကြောင့် (~ ပင့်ခေါ်ကြောင့်);pozvat (mnicha): protože jsem byl pozvaný;mn.
 invite (in an Internet chat program, “do¹ invite° (and) fix²”);အင်ဒိုက်လုပ်ထား;pozvat (do programu na povídání si po internetu, “udělat¹ pozvání° (a) upevnit²”);T E. invite
 invite (in an Internet chat program): (I) have already invited (you), for sure.;အင်ဒိုက်လုပ်ထား: အင်ဒိုက်လုပ်ထားလို့က်ပါပြီ။;pozvat (do programu na povídání si po internetu): Už jsem (tě) pozval, opravdu.;p.p. pol.
 invite: (I) happily invite (you).;ကြိုဆို: ဝမ်းမြောက်စွာနဲ့ ကြိုဆိုပါတယ်။;zvát: Šťastně (tě) zvu.;pol.
 invite: (I) invite (you for) a visit.;ဖိတ်: အလည်ဖိတ်ပါတယ်။;zvát: Zvu (tě na) návštěvu.;pol.
 invite: (She) invites other people, to give (her) an advice.;ဖိတ်ခေါ်: အကြံဉာဏ်ပေးဖို့ အခြားလူများကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။;pozvat: Zve ostatní lidi, aby (ji) poradili.;pol.
 invite: I invite (you) now.;ဖိတ်: ကျွန်တော် အခု ဖိတ်ပါတယ်။;zvát: Právě (tě) zvu.;pol. um.
 invite: Therefore, (I) invite the leader of proposers (in debate), teacher Mr. Mya Maung, to propose (his idea in the debate).;ဖိတ်ခေါ်: ဒါကြောင့် အဆိုရှင်များရဲ့ ခေါင်းဆောင် ဆရာဦးမြမောင်ကို အဆိုတင်(တွင်း)ဖို့ ဖိတ်ခေါ်ပါတယ် ခင်ဗျား။;zvát: Proto (nyní) zvu vůdce mluvčích (~ “navrhovatelů”) (v této debatě), učitele pana Mja Mauna, aby vysvětlil (~ “navrhl”) (svůj názor).;pol. um.
 invite: They invite me.;ဖိတ်ခေါ်: သူတို့က ကျွန်တော်ကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။;zvát: (“Oni”) zvou mě.;pol.
 inwardly;ကိုယ်အတွက်;vnitřně;adv.
 inwardly (in one’s mind, e.g. recite something in one’s mind, without pronouncing or making a sound);စိတ်ထဲမှာ;vnitřně (ve vlastní mysli, např. recitovat něco ve vlastní mysli, bez vyslovování či dělání zvuků);adv.
 inwardly: In this case (~ “place”) the (word) ‘inwardly’ is the most suitable (one).;စိတ်ထဲမှာ: ဒီနေရာမှာ ‘စိတ်ထဲမှာ’လို့ သုံးတာ

အသင့်တော်ဆုံးပါ။;vnitřně: V tomhle případě (~ “místě”) je (slovo) ‘vnitřně’ nejvhodnější.;pol.
 irate, be (“mind (is) bad”);စိတ်ဆိုး;naštvaný, být (mysl (je) zlá);I irrefutable, be (“steadfast (and) firm”);ခိုင်မာ;nevyratitelný, být (“vytrvalý (a) pevný”);I
 irregular verb (“strange (and) other action”);ထူးခြားကြိယာ(တစ်လုံး);nepravidelné sloveso (“divná (a) jiná činnost”);sg. S. kiyā
 irresponsible, be;ပေါ့;nezodpovědný, být;I col.
 irritated, be (“anger comes out”);ဒေါသထွက်;rozčilený, být (“hněv vychází”);I writ.
 irritated, be (“mind (is) bad”);စိတ်ဆိုး;နဲ့;rozčilený, být (“mysl (je) špatná”);I
 irritated, become;ကြိမ်း(လိုက်);rozhněvat se;T
 is;လေ;je;suff. col.
 is (means);ဆိုတာ;je (znamená);v.
 is not;မ -ပေ ° ပါဘူး ° ပေ ° မဟုတ်ဘူး။ ° မ ° မ -ဘူး ° မ -ပါဘူး ° ဘူး;není;suff. spis. (or) suff. (or) suff. pol. (or) pref. col. (or) pref. & suff. col. pol. (or) pref. & suff. col. (or) interj. (or) pref. & suff. spis.
 is not: (He) is not even a king’s servant.;မဟုတ်ပါဘူး: မင်းမူထမ်းလဲ မဟုတ်ဘူး။;není: Není ani královým služebníkem.;
 is not: It is not special.;မရှိဘူး: အထူးမရှိဘူး။;není: Není to (nic) zvláštního.;
 is not: No, he is not a student.;မဟုတ်(ပါ)ဘူး: သူ ကျောင်းသား မဟုတ်ပါဘူး။;není: Ne, není student.;pol.
 is not: That is not a spirit house, majesty.;မဟုတ်ပါဘူး: အဲဒါ နတ်ကျွန်း မဟုတ်ပါဘူး အရှင်ဘုရား။;není: To není bůžkův dům, výsosti.;pol.
 is not: Thin-gyan in village is not like that.;မဟုတ်ပါဘူး: တောရွာ သင်္ကြန်ကတော့ ဒီလို မဟုတ်ပါဘူး။;není: Vesnický Tendžan takhle neprobíhá (~ “není”);pol.
 is to be;စေ;měl by být;
 is to be: e-mails that are to be of much knowledge;စေ: ဗဟုသုတ ဖြစ်စေတဲ့မေးလ် တွေ;měl by být: e-maily, které mají obsahovat (~ “být”) hodně znalostí.;
 is: (It’s) Mya Maung (“Emerald-Emerald”) (also during telephone conversation).;လေ: မြမြလေ။;je: (To) je Mja Mja (“Smaragd-Smaragd”) (také při telefonním hovoru);col.
 is: is, that (there) was;ဖြစ်: ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ဖြစ်တယ်။;je: je, že bylo;
 is: What is “book”?;ဆိုတာ: စာအုပ်ဆိုတာ ဘာလဲ။;je: Co je (to) “kniha”?;inter. col.
 is: Who is Maung Maung?;ဆိုတာ: မောင်မောင်ဆိုတာ ဘယ်သူလဲ။;je: Kdo je Maun Maun?;inter. col.
 island;ကျွန်း(တစ်ကျွန်း);ostrov;sg.
 island: island of Sri Lanka;ကျွန်း: သီဟိုဠ်ကျွန်း;ostrov: Srí Lanka (“sinhálský ostrov”);
 island: Manhattan is an island.;ကျွန်း: မဟတ်တန်က ကျွန်းတစ်ကျွန်းပါ။;ostrov: Manhattan je ostrov.;pol.
 isn’t (it)?;နော်;žé?;interj. col.
 isn’t it?;ကိုး ° နော်;ne?;col. (or) interj.
 issue (problem);ကိစ္စ ° ပြဿနာ;potíž (problém);n. P. kicca (= duty) (or) n. S. prašna (= problem)

issues: In lay life, lay people have various issues (and) problems.;ကိစ္စ: လူ့ဘဝမှာ လူတွေဟာ အမျိုးမျိုးကိစ္စတွေ (~ ကိစ္စအမျိုးမျိုး) ပြဿနာတွေ (~ ပြဿနာအမျိုးမျိုး) ရှိကြတယ်။;problems: V laickém životě, laici mají různé potíže (a) problémy.;

it;၎င်း (from လည်းကောင်း) [lakau~.];to;pron. writ.

it is so muchလိုက်တာ;to je tak ...;suff. col.

it is, (that): ("It is, (that)") attending the National Day every year, (one) should try to always maintain (~ "prosper") (own) national spirit.;ဖြစ်ပါသည်: အမျိုးသားနေ့ကို နှစ်စဉ်ကျင်းပကာ မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ်တဝစဉ် ရင်သန်အောင် ကြိုးပမ်းရမည်ဖြစ်ပါသည်။;je to (tak, že): ("Je to (tak, že)") účastí na Národním Dnu každý rok, by se měl (každý) vždy snažit udržovat (~ "prospívat") vlasteneckého ducha.;pol. writ.

it is, that;ဖြစ်;právě, je (to);T

it is, that ("(it) is, (that)");ဖြစ်ပါသည်;je to tak, že ("je (to tak, že)");suff. adv. writ.

it is, that: It is today, that he will come.;ဖြစ်: ဒီနေ့ သူလာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။;právě, je (to): Je (to) právě dnes, (kdy) přijde.;fut. pol.

it is, that: It is, that he will come.;ဖြစ်: သူ လာမှာဖြစ်ပါတယ်။;právě, je (to): Je (to) právě, (že) přijde.;pol. fut.

it is, that...;ဝဲ;je to právě ...;suff. col.

it, to: The discourses with more details preached by the Buddha are basically depicting the commentarial nature, which is referred to in Sāratthadīpanī.;၎င်းကို: မြတ်ဗုဒ္ဓ အနုစိတ် ဟောကြားခဲ့သည့် တရားတော်တွေဟာ အခြေခံအားဖြင့် အဋ္ဌကထာရဲ့သဘောသဘာဝ သရုပ်ဖော်ပြီး ၎င်းကို သာရထွဒီပနီမှာ ရည်ညွှန်းပါသည်။;to, na: Promluvy s více podrobnostmi přednesené Buddhou v podstatě znázorňují komentářový charakter, na který se odkazuje v Sāratthadīpanī.;pol. writ.

it: it (is of) blue color;၎င်း: ၎င်းက အပြာရောင်။;to: (je) to modré barvy;writ.

it: It is.;ထို: ထိုဟာ ရှိတယ်။;to: To je.;writ.

it: it was mentioned;အဲဒီ: အဲဒီဖော်ပြခဲ့သည်။ (~ ဒီအတိုင်း ဖော်ပြခဲ့သည်။);to: bylo to zmíněno;p.s.

Italy (country);အီတလီ(နိုင်ငံ);Itálie (země);name

itch;ယား;svědět;l

item ("sign (and) branch");အချက်အလက်;věc ("znamení (a) větev");n.

item: (It) is a specific item, which indicates the commentarial nature of Sutta Piṭaka.;အချက်အလက်: သုတ္တပိဋကတ်မှာ ရှေးဦးအဋ္ဌကထာဆိုင်ရာ သဘောကို ဖော်ပြသော တိကျသည့် အချက်အလက် တစ်ခုဖြစ်သည်။;věc: Je (to) specifická věc, která naznačuje komentářový charakter Sutta Piṭaky.;writ.

its;၎င်း၏ (from လည်းကောင်း၏) [lakau~.];toho;pron. writ.

itself (very);လေး;jako takový;adj.

itself: The valley ("itself") is so narrow.;လေး: တောင်ကြားလေးက ကျဉ်းလိုက်တာ။;jako takový: (To) údolí ("jako-takové") je tak úzké.;

jab;ထီး;bodat;T

jacket;ဂျက်ကင်(တစ်ထည်);bunda;sg. E. jacket

jacket (men's formal, "upper-garment" (of) cell^o form");တိုက်ပုံအင်္ကျီ(တစ်ထည်);bunda (pánská, pro formální

události, "svršek² buňkového¹ tvaru");sg.

jackfruit ("fruit" (of) method¹ (to make sth.) thin");ပန္နသီး(တစ်လုံး);chlebovník ("ovoce² způsobu¹ (jak něco dělat) tenkým");sg.

jaggery ("palm-licking");ထမ်းလျက်;palmový cukr ("lízání palmy");n.

jaggery (sugar from toddy palm, "palm licking");ထန်းလျက် [t̪ha~:ñè., t̪ha~:hlyè.];hákuru (cukr z palmyrové palmy, "palmové lízání");n.

jail;ထောင်(တစ်ခု);vězení;sg.

jail (EN col.);ထောင်(တစ်ခု);kriminál (CZ col.);sg.

Jail, Insain ("prison" (of) Insain(village)^o, "prison" (of) diamond¹ lake");အင်းစိန်ထောင်;Vězení, Insein ("vězení" (vesnice) Insein^o, "vězení" diamantového¹ jezera");name

jakýkoliv;ဘာ -မဆို;whatever;pron.;

January (month);ဇန်နဝါရီ(လ);leden (měsíc);n. E. January

Japan (country);ဂျပန်(နိုင်ငံ);Japonsko (země);name

jealousy ("want² without^o pain" {nouner}³);မနာလိုခြင်း;závist {"chtít² bez^o bolesti" {jmenec}³);n.

jeans;ဂျင်းဘောင်းဘီ(တစ်ထည်);džiny ° kalhoty - džíny;sg. E. jeans

jhana (any of the eight deep concentration levels of samathā meditation);ဈာန်;džhána (kterýkoliv z osmi hlubokých stupňů koncentrace meditace samathā);n. Bh. P. jhāna (= meditation)

jíst: Jez pomalu.;စား: ဖြေးဖြေး စားပါ။eat: Eat slowly.;imper. pol.;

jméno: Jak se jmenuješ? ("Jak se nazývá pánovo jméno?");နာမည်: ရှင့်နာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ။;name: What is your name? ("How is the lord's name called?");inter. uw.;

job (~ "doctor"): U Zaw Win is a doctor.;အလုပ် (~ "ဆရာဝန်"): ဆရာဝန်ဦးဇော်ဝင်းက ဆရာဝန်ပါ။;zaměstnání (~ "doktor"): U Zó Wen je doktor.;pol.

job (~ "work"): (I) have a job. ("(I) am working.");လုပ်: လုပ်နေပါတယ်။;zaměstnání: Chodím do zaměstnání. ("Pracuji.");cont. pol.

job (~ "work"): I have a job as a doctor. ("(I) am doing doctor's work.");လုပ်: ဆရာဝန်လုပ် နေပါတယ်။;práce: Pracuji jakožto doktor. ("Dělám doktorskou práci.");pol.

job (~ "work"): I have a job in airline office. ("(I) am working in airline office.");လုပ်: လေယာဉ်ရုံးမှာ လုပ်နေပါတယ်။;zaměstnání (~ "práce"): Jsem zaměstnaný v cestovní kanceláři. ("Pracuji v cestovní kanceláři.");cont. pol.

job (~ "work"): Indeed, Taphek must search for a job.;အလုပ်: တဖက်က အလုပ်တော့ရှာရမှာပေါ့။;práce: Skutečně, Daphek si musí hledat práci.;col.

job ("work (and) duty");လုပ်ငန်း(တစ်ခု);úkol ("práce (a) povinnost");n.

job ("work");အလုပ်(တစ်ခု) ° လုပ်(တစ်ခု);zaměstnání ("práce");sg. (or) suff. sg.

job ("working (and) holding");အလုပ်အကိုင်;práce (zaměstnání, "pracování (a) držení");n.

job, have a ("work");လုပ်;zaměstnání, mít ("pracovat");I col.

job, have a: (I) still don't have a job. (I)'m attending a school.;လုပ်: မလုပ်သေးပါဘူး။ ကျောင်းတက်နေပါတယ်။;zaměstnání, mít: Ještě zaměstnání nemám, chodím do školy (~ "nastupuji (na) školu");cont. pol.

job, have a: I don't have a job any more. I am retired. (“(I) don't work any more. (I) happened to take pension.”);လုပ်: မလုပ်တော့ပါဘူး; ပင်စင် ယူလိုက်ပြီ; zaměstnání, mít: Už nemám zaměstnání. Jsem v penzi. (“Už nepracuji. Stalo se, že беру penzi.”);pol.

job: (I) don't have (~ "do") a job any more.;အလုပ်: အလုပ်မလုပ်တော့ပါဘူး; práce: Už nemám (~ "nedělám") práci.;pol.

job: Do you have a job? (“Are (you) doing work?”);အလုပ်: အလုပ်လုပ် နေသလား; práce (zaměstnání): Máš práci? (“Pracuješ práci?”);inter. cont.

job: Have (you) come to (do) (~ "with") job, hey?;အလုပ်: အလုပ်နဲ့ လာတာကိုး; zaměstnání: Přišel jsi kvůli (~ "s") zaměstnání, co?;col.

job: part-time job (“part¹ time^o job?”);အလုပ်: အချိန်ပိုင်းအလုပ်; práce: práce na částečný úvazek (“práce² (na) částečný¹ čas^o”);n.

job: What is your job? (“What work are (you) doing?”);အလုပ်: ဘာအလုပ်လုပ်နေသလဲ; zaměstnání: Jaké je (vaše) zaměstnání? (“Jakou práci děláte?”);inter. cont.

job: While (I) have a job, (I) also study by myself (~ "from one side”);.အလုပ်: အလုပ်လုပ်ရင်း တဖက်ကလဲ လေ့လာပါတယ်; práce: Zatímco mám práci, také sám studuji.;pol.

join;သွယ် ° တွဲ; spojit ° připojit;T

join (a competition etc.);ဝင်; vstoupit (stát se členem);T

join (a degree): Will you be able to join Master's (degree)?;ဆက်: မာစတာဆက်တတ်မှာလား; nastoupit (“spojit”): Budeš schopen nastoupit na Magisterské (studium)?;inter. col.

join (together, “stick-together (and) join”);ယူပေါင်း; spojit (dohromady, “přilepit-k-sobě (a) spojit”);T

join: He'll join a race (and run). (“He will join a running competition.”);ဝင်: သူ အပြေးပြိုင်ပွဲ ဝင်မယ်; vstoupit: (“On”) bude závodit. (“On vstoupí do běhací soutěže.”);fut.

join: The words can be joined and used.;တွဲ: စကားလုံးတွေတွဲပြီး သုံးနိုင်တယ်; spojit: (Ta) slova lze spojit a používat.;

joined, be (“connect (and) join”);ဆက်စပ်; připojený, být (“spojit-se (a) připojit-se”);I

joined, be: (It) is relevant to the joined sentence.;သက်ဆိုင်: ဆက်စပ်တဲ့စာပိုဒ်နဲ့ သက်ဆိုင်ပါတယ်; připojený, být: Týká se to (té) připojené věty.;pol.

joke;ကျီစယ် ° ပြောင် ° သော ° ဟာသ(တစ်ခု တစ်ပုဒ်) ° နောက်;vtipkovat ° vtip;n. P. hāsa (= laughter) (or) sg. (or) T (or) T writ.

joke (“joke (and) joke”);နောက်ပြောင်;vtipkovat (“vtipkovat)a) vtipkovat”);I

joke (“joke (and) tease”);နောက်ပြောင်ကျီစယ်;vtipkovat (“vtipkovat (a) provokovat”);T

joke (“make¹ joke^o”);ဟာသလုပ်;vtipkovat (“dělat¹ vtip^o”);T P. hāsa (= laughter, mirth)

joke with;ဝါ -ကျီ ° နောက်;vtipkovat s;T

joke: Are (you) joking?;နောက်: နောက်တာလား;vtipkovat: Vtipkuješ?;inter. pol.

joke: Do not joke.;နောက်: မနောက်ပါနဲ့;vtipkovat: Nevtipkuj.;imper. pol.

journal;ဂျာနယ်(တစ်အုပ်၊ တစ်စောင်) ° ဂျာနယ်(တစ်ခု);deník (žurnál) ° deník;sg. E. journal

journal: a local technical journal;ဂျာနယ်: ပြည်တွင်းနည်းပညာဂျာနယ်တစ်ခု;deník: jeden místní deník o technice (“jeden vnitrostátní technický deník”);

journey;ခရီး(တစ်ခု) ° ခရီး(တစ်ခါ);cesta (výlet) ° výlet;sg.

journey back: At the journey back (he) went past and attacked the group of Hanthawadi troops while they were crossing a path...;အပြန်ခရီး: ဟံသာဝတီတပ်ဖွဲ့ကို အပြန်ခရီးတွင် လမ်းမဖြတ်၍ တိုက်ခိုက်သည်; cesta zpátky: Na cestě zpátky je následoval a zaútočil na tu skupinu Hentávadí vojsk když přecházeli přes cestu.;writ.

joy (“be-clear (and) shrivel-up {nouner}”);ကြည်နူးမှု;radost (“být-jasný (a) vraštit-se {jmenec}”);n.

joy (“tasting (and) living”);သာယာနေ;radost (“chutnání (a) žití”);n. P. sāvati (= taste)

joy: (I) happen to be happy (and) joyful.;ဝီတီ: ဝမ်းသာဝီတီဖြစ်မိပါတယ်; radost: Najednou jsem šťastný a veselý.;pol.

joyful, be: I must be happy (and) joyful, as (I) have picked up now a teacher or an elder brother.;ဝီတီဖြစ်: တပည့်တော် ခုမှ ဆရာတစ်ပါး သို့မဟုတ် အကိုတစ်ယောက် ကောက်ရသလို ဝမ်းသာဝီတီဖြစ်ရပါတယ်; rozradostněný, být: Musím být šťastný (a) rozradostněný, poněvadž jsem si teď vzal (~ “sebral”) učitele nebo staršího bratra.;pol. utmn.

joyfully;ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်;vesele ° radostně;adv.

joyfulness (happiness, “be-happy (and) rejoice {nouner}”);ပျော်ရွှင်မှု;radost (šťěstí, “být-šťastný (a) radovat-se {jmenec}”);n.

joyous, be;ကြည်;radostný, být ° veselý, být;adj.

joyous, be (“stomach is-high”);ဝမ်းမြောက်;radost, mít (“žaludek je-vysoko”);I

joyously;ပျော်ပျော်;šťastně;adv.

judge (also in game or discussion, “referee^o, big² person”);ဒိုင်လူကြီး(တစ်ဦး);soudce (také ve hře nebo diskuzi, “rozhodčí^o, velká² osoba”);sg.

judge: The marking judges should give marks after (they) watch (and) listen to the behavior, gesticulation, usage (of words) (and according to the given) information from both the sides, of the proposer and defendant.;ဒိုင်လူကြီး: အမှတ်ပေးဒိုင်လူကြီးများက အဆိုအချေနှစ်ဘက်စလုံးရဲ့ အမူအရာ လေယူလေသိမ်း အသုံးအနှုန်း အချက်အလက်တွေကိုကြည့်ရှုနားထောင်ပြီး အမှတ်ပေးကြပါလိမ့်မယ်; soudce: Známkující soudci by (v této debatérské soutěži) měli dávat známky po sledování a poslouchání chování, gestikulace, užití (slov) (a dle uvedených) informací od obou stran, (tj.) navrhovatele (určitého názoru) a obhájce (jiného názoru).;pol.

judgment (at court, “line-up (and) prepare {nouner}”);စီရင်ချက်;rozsudek (u soudu, “zarovnat (a) připravit {jmenec}”);n.

judgment, pass a (at court, “strike³ line-up^o (and) prepare¹ {nouner}”);စီရင်ချက်ချ;rozsudek, vynést (u soudu, “uhodit³ zarovnat^o (a) připravit¹ {jmenec}”);n.

judgment, pass a: After passing a judgment at court, the deciding is completely finished.;စီရင်ချက်ချ: တရားရုံးက

စီရင်ချက်ချပြီရင် ထိုအချိန် ဆုံးဖြတ်ခြင်း လုံးဝ ပြီးဆုံးပါတယ်။ (~ တရားရုံးက စီရင်ချက်ချပြီးချိန် ဆုံးဖြတ်ခြင်း လုံးဝ ပြီးဆုံးပါတယ်။);rozsudok, vynést: Po vynesení rozsudku u soudu je rozhodování zcela dokončeno.;pol.
jug, glass ("glass jug");ဖန်ကရား(တစ်ဘူး);konvice, skleněná ("skleněná konvice");sg.
jug, glass: The dropped glass jug did not get broken.;ဖန်ကရား: လွှတ်ကျခဲ့တဲ့ ဖန်ကရားက မကွဲဘူး။;konvice, skleněná: Upuštěná skleněná konvice se nerozbila.;
juice;အရည် ° ရည်;džus ° šťáva;n.
juice ("mixed liquid");ဖျော်ရည်;šťáva (na pití, "zamíchaná tekutina");n.
juice (fruit drink etc., "dissolved liquid");ဖျော်ရည်;džus (ovocný atd., "rozpuštěná tekutina");n.
juice, fruit ("mixed liquid");ဖျော်ရည်;džus, ovocný ("zamíchaná tekutina");n.
juice, lime;လိမ်းကြိုး ° လိုင်းကြိုး;džus, citronový;n. E. lime juice July (month);ဇူလိုင်(လ) [jūlai~lā<];červenec (měsíc);n. E. July jump;ခုန်;skákat;T
jump over the jump rope ("jump¹ (the) rope⁰");ကြိုးခုန်;skákat přes provaz ("skákat¹ provaz⁰");T
jump rope ("rope³ of² jumping¹ (over) rope⁰");ကြိုးခုန်တဲ့ကြိုး;švihadlo ("provaz² skákání¹ (přes) provaz⁰");n.
jump: (it) started jumping;ခုန် ပြီး;skákat: začalo skákat;p.p.
jump: Horse is jumping.;ခုန် မြင်းခုန်နေတယ်။;skákat: Kůň (právě teď) skáče.;cont.
June (month);ဇွန်(လ) [jo~lā<];červen (měsíc);n. E. June jungle;ဂနိုင်း;džungle;n. rare
jungle ("great¹ forest⁰ (and) dark³ burl²");တောကြီးမျက်မည်း;džungle ("velký¹ les⁰ (a) temný³ chuchvalec²");n. rare
just;ကာ ° မှ ° ပဲ ° မှီ ° တစ် -တည်းပဲ ° သာ ° ပေါ့ ° ဘဲ (col. from ပဲ) ° ယုံလေး ° ရံ ° ဘဲ (from ပဲ) ° လေ ° ချည်း ° တည်းပဲ၊ တစ်-;pouze ° prostě ° holt (CZ col.) ° právě ° tedy ° jen ° tak;adv. (or) suff. adv. col. (or) suff. col. (or) suff. (or) conj. (or) suff. adv.
just ("breat (and) breath");သက်သက်;pouze ("dech (a) dech");adv.
just ("loose method");လျော့နည်း;prostě ("uvolněný způsob");adv. col.
just (as for, "if¹ said⁰");ဆိုရင်;právě (co se týče, "když¹ (se) řekne⁰");adv.
just (for no purpose): (I) was just asking. (may be replied as a reaction to travellers confession of not understanding);အလကား: အလကားမေးနေတာပါ။;jen tak: Ptal jsem se jen tak. (může být řečeno jakožto reakce na přiznání cestovatele, že nerozumí);pol.
just (only);ပဲ ° သာ;jen (pouze) ° pouze;suff. (or) suff. adv.
just (to no purpose);အလကား;prostě jen tak;adv.
just a little;နဲ့နဲ့ပဲ;jen trochu;adv. col.
just after;ပြီးနောက်မှသော ° အခါ ° မှပဲ ° တော့ ပြီး;hned po ° hned na to ° hned po tom;suff. prep. (or) adv. (or) adv. writ.
just after: Just after (I) do it thus, (I) give it to other students.;တော့ ပြီး အဲဒီလိုလုပ်ပြီးတော့ အခြားကျောင်းသားတွေကို

ပေးပါတယ်။;hned po: Hned po tom, co (to) takto udělám, dávám (to) ostatním studentům.;pol.
just happen;ကာစလေး;právě se stát;suff.
just happen: Baby was just born.;ကာစလေး: ကလေးက မွေးကာစလေး။;právě se stát: Miminko se právě (teď) narodilo;
just now;ခုတင်;právě teď;adv.
just now (I have understood);ခုတလော;právě teď (jsem pochopil);adv.
just now: (The) boy just now hung up the phone, indeed.;ခုတင်: ကောင်လေး ခုတင် ဖုန်းချလိုက်တာ။;právě teď: (Ten) chlapec právě teď zavěsil telefon.;col.
just over there;ရေနားမှာ;zrovna tamhle;adv.
just when;တော့မှ;hned jak ° právě když;suff. adv.
just when: (We) will discuss just when (you) are free.;တော့မှ: အားတော့မှ ဆွေးနွေးပါမယ်။;hned jak: Popovídáme si hned jak budeš volný.;fut. pol.
just, be;တရား;fér, být (CZ col., spravedlivý);I
just: (I) am just a tourist.;ပဲ: တူးရစ်ပါပဲ။ (~ တိုးရစ်ပါပဲ။);jen: Jsem jen turista.;pol. col.
just: (I) am just looking. (may be told to the shopkeeper as a reaction to his question what customer wants to buy);ပေါ့: ကြည့်တာပေါ့။;jen: Jen se dívám. (může být řečeno majiteli obchodu jakožto reakce na jeho otázku co si chce zákazník koupit);col.
just: (I) can speak only in English.;သာ: အင်္ဂလိပ်လိုသာ ပြောတတ်ပါတယ်။;jen: Umím mluvit pouze anglicky ("v angličtině").;pol.
just: (I) just attend school.;ဘဲ: ကျောင်းဘဲတက်။ (~ ကျောင်းပဲတက်။);pouze: Pouze chodím do školy.;col.
just: (I) just should say, that Saṃsāra is miserable.;လို: သံသရာဆင်းရဲလို့ပဲ ပြောရမယ်။;jen: Jen je třeba říci, že Saṃsāra je mizerná.;
just: (I) just wanted to attain magical powers.;ပဲ: မှော်စွမ်းအင်တွေကို အောင်မြင်ချင်ခဲ့တာပါပဲ။;jen: Chtěl jsem jen dosáhnout magických mocí.;p.s. pol.
just: (I) understand just little.;ရုံ: နည်းနည်းလေး နားလည်ရုံပါ။;jen: Rozumím jen trochu.;pol. col.
just: (Living here) is just right.;ပဲ: အနေတော်ပါပဲ။;tak: (Život tady) je tak akorát (fajn).;pol.
just: (We) will learn just later on.;ဘဲ: နောက်မှဘဲ (~ နောက်မှပဲ) သင်မယ်။;tedy: Budeme se tedy učit později.;fut. col.
just: All (my) relatives are just here.;ဘဲ: မိဘညီကိုမောင်နှမအားလုံး(က) ဒီမှာဘဲ။;právě: Všichni (moji) příbuzní jsou právě tady.;col.
just: Do just the things that you have to do.;သာ: လုပ်ရမှာတာသာ လုပ်ပါ။;jen: Dělej jen to, co máš na práci.;imper. pol.
just: Have (you) come just for a visit?;သက်သက်: အလည်သက်သက်လာတာလား။;pouze: Přijel jsi pouze na návštěvu?;inter.
just: Having just written the first Pāli sentence from the first part, I write (it) in the second part in English.;တော့: ပထမ အပိုင်းက ပါဠိဝါကျတွေရေးပြီးတော့ ဒုတိယ အပိုင်းကို အင်္ဂလိပ်လို ရေးပါတယ်။;hned jak: Hned jak napíše první páli větu z první

části, napíšu (ji) do druhé části anglicky.;pol.
 just: If (you) want to go, (then) just go.;လေး:
 လိုက်ချင်လိုက်သွားလေး;prostě: Jestli chceš jít, (tak) prostě
 jdi.;imper. col.
 just: It will finish just like this. ("Just like this (it) will just finish
 (and) go.");ပဲ: ဒီလိုနဲ့ပဲ ကုန်သွားမှာပဲ;právě: Skončí to právě takhle.
 ("Právě s takto to zrovna skončí a půjde.");fut.
 just: Just about (to) live (and) eat. (answer to a question about
 salary);ရ: နေလို့စားလို့လောက် ရဲပေါ့;akorát: Akorát k přežití (a)
 jídlu. (odpověď na otázku ohledně platu);col.
 just: Just after (I) write it that way, (I) give (it) to the
 teacher.;တော့: အဲဒီလို ရေးပြီးတော့ ဆရာကို ပေးပါတယ်;právě:
 Právě po tom, co (to) tak (~ "tím způsobem") napíši, dám to
 učiteli.;pol.
 just: Just fine. (~ So so.) ("Just like this.");ပဲ: ဒီလိုပဲ (also as
 an answer for ဘယ်လိုလဲ);prostě: Mám se. ("Prostě takhle.");col.
 just: Just today (I) remembered and corrected (your letter)
 well.;မှ: ဒီနေ့မှ သတိရပြီး ပြင်လိုက်ရတာ;právě: Právě dnes jsem si
 vzpoměl a ("pořádně") opravil (ten tvůj dopis).;
 just: Just, thank you.;ဘဲ: ကျေးဇူးဘဲ (~ ကျေးဇူးပဲ);tedy: (Tak)
 tedy, děkuji.;col.
 just: That's it, alright? ("just this, ok?");ပဲ: ဒါပဲ နော်;pouze: Tot'
 vše, ano? ("pouze toto, ano?");
 just: The salad is just ("being") green.;ပဲ: အသုပ်က
 စိမ်းနေတာပဲ;prostě: (Ten) salát je prostě zelený.;col.
 just: Wherever (you) just look, (you) will see (~ "meet") the
 pagodas.;လိုက်: ဘယ်နေရာမဆိုကြည့်လိုက်ရင် ဘုရားပုထိုးတွေ
 တွေ့ရပါမယ်;jen: Kamkoliv se jen podíváš, uvidíš (~ "setkáš se
 s") pagody.;fut. pol.
 just: Who is over there? Those are just policemen.;လေး: တို့ဟာ
 ဘယ်သူလဲ။ အဲဒါ ရဲတွေလေး;jen: Kdo je támhle? Hele, to jsou jen
 policajti.;col.
 just: You are ("being") skilled in Myanmar (language) just very
 much, aren't (you)?;ပဲ: မြန်မာလို တော်တော်ကျွမ်းတာပဲ နော်;prostě:
 Jsi prostě velice dovedný v Myanmarském jazyce, že?;col.
 justifiable, be (excusable, "suitable" (to be) freed¹ (and)
 permitted²);ခွင့်လွှတ်သင့်;prominutelný, být ("vhodný" (k)
 uvolnění¹ (a) povolení²);I
 justification ("design (of) base");ဆင်ခြေ(တစ်ခု);odůvodnění
 ("návrh základu");sg.
 Kachin (state of Union of Myanmar);ကချင်(ပြည်နယ်);Kachen
 (stát unie Myanmaru);name
 Kachin nationality's lineage, a;လီဇော;Kačen národnosti,
 generace;name
 Kaikkasan (a place which was formerly a race
 course);ကျိုက်ကွဆ်;Čajkkashen (místo, které bylo původně
 závodní dráhou);name
 kale, Chinese (Chinese broccoli);ကိုက်လန်(တစ်လုံး);kapusta,
 čínská (čínská brokolice);sg. Ch. gailan
 Kamayut (township);ကမာရွတ်(မြို့နယ်);Kamáyo (správní
 oblast);name
 kamma (previously or presently intentionally committed acts);ကံ
 ° ကင် (rather as ကံ);kamma (dříve nebo v přítomnosti záměrně
 vykonané činy);n. P. kamma (= intentionally-done-action)

kamma committed through bodily actions ("bodily
 kamma");ကာယကံ;kamma vykonaná skrze tělesné činy ("tělesná
 kamma");bh. P. kāya-kamma (= body - intentionally-done-
 action)
 kamma committed through speech ("speech
 kamma");ဝစီကံ;kamma vykonaná skrze mluvu ("kamma'
 mluvy");bh. P. vacī-kamma (= speech – intentionally-done-
 action)
 kamma: If there's enough (~ "contained") kamma, (I) may
 happen to meet you either in Czech (Republic) or in
 Yangon.;ကံ: ကံပါရင် ခင်ဗျားနဲ့ ချက်မှာဖြစ်စေ ရန်ကုန်မှာဖြစ်စေ
 ဆုံဖြစ်ပါ;kamma: Jestli je dost (~ "obsažena") kamma, (pak) se
 může stát, že tě potkám buď v Česku nebo v Rangúnu.;pol.
 kamma: May (you) collect (good) kamma.;ကံ:
 ကံကောက်ပါစေ;kamma: Kéž hromadiš (dobrou) kammu.;w. pol.
 kamma: What a pity! ("(This is) just kamma.");ကံ:
 ကံပေါ့;kamma: Škoda! (ohledně vlastního neštěstí, "(To je)
 prostě kamma.");col.
 kamma: What a pity! ("(This is) just the true-nature (of) my
 kamma.");ကံ: ငါ့ကံတရားပေါ့;kamma: Škoda! (ohledně vlastního
 neštěstí, "(To je) prostě skutečný charakter mé kammy.");col.
 Karawait Hotel: Indeed, Natural History Museum, zoo (and)
 Karawait Hotel (are there).;ကရဝိုက်ဟိုတယ်:
 သဘာဝသမိုင်းပြတိုက်တို့ တိရစ္ဆာန်ရုံတို့ ကရဝိုက်ဟိုတယ်တို့ပေါ့;Karavei
 Hotel: Vskutku, (je tam) Historicko-Přírodovědné Muzeum, zoo
 (a) Karavei Hotel.;
 Kayah (state of Union of Myanmar);ကယား(ပြည်နယ်);Kajá (stát
 unie Myanmaru);name
 Kayin (state of Union of Myanmar);ကရင်(ပြည်နယ်);Kajen (stát
 unie Myanmaru);name
 keel (part of a boat, "skeleton" (of) boat's^o body¹);သင်္ဘော
 ကိုယ်ထည်ဘောင်;kýl (část lodi, "kostra" lodního^o těla¹);sg.
 keel (part of a boat);ဥဩ;kýl (část lodi);sg.
 keel over;လဲ;překotit se (přes co);I
 keep;သိမ်း;uchovávat ° nechávat si (u sebe);T
 keep ("keep (and) set-aside");သိမ်းထား;ponechat si ("ponechat-si
 (a) dát-stranou");T
 keep (precepts);တည်း;dodržovat (pravidla);T
 keep (rules);စောင့်;držet (pravidla);T
 keep (sth. at sb., "place (and) fix");အပ်ထား;nechat (něco u
 někoho, "umístit (a) upevnit");T
 keep (sth. somewhere);ထား;uložit (něco někde);T
 keep (sth. with sb.);အပ်(ထား);zanechat (něco u někoho) °
 ponechat (něco u někoho);T
 keep mindfulness ("practise¹ remembering");မှတ်လေ့;udržovat
 všímavost ("praktikovat¹ pamatování");T
 keep on ("join (and) glitter");ဆက်လက်;setrvat v ("spojit (a)
 třpytit-se");T
 keep: (I) want to keep the key with you.;အပ်ထား: သော့ကို
 မင်းဆီမှာ ငါအပ်ထားချင်တယ်;nechat: ("Já") chci (ten) klíč nechat
 u tebe.;
 key;သော့(တစ်ချောင်း);klíč;sg.
 key: (I) want to keep the key with you.;သော့: သော့ကို မင်းဆီမှာ
 ငါအပ်ထားချင်တယ်;klíč: ("Já") chci (ten) klíč nechat u tebe.;

kick;ကန်;kopnout ° kopat;T
kick out (expel from a place, “put-aside (to) be-rare”);ဖယ်ရှား;vykopnout (vyhnat, “dát-stranou (aby) bylo-vzácné”);T
kick out (expel, “remove (and) throw”);ထုတ်ပစ်;vykopnout (CZ col., vyhnat někoho, “odstranit (a) vyhodit”);T
kill;သတ်;zabít;T
kill (an animal);ချွတ်;zabít (zvíře);T
kill: Animals means (they) get free when killed by people, friend.;ချွတ်: တိရစ္ဆာန်ဆိုတာ လူချွတ်မှ ကျွတ်တာ ကွ။;zabít: Zvířata znamená, že jsou vysvobozena když (je) lidé zabijí, přáteli.;col.
kill: Having killed a person, that is a mistake being a mistake which can never be taken back.;သတ်: လူတစ်ယောက်ကို သတ်လိုက်မိတယ်ဆိုရင် ဒီအမှားဟာ ပြန်လည်ပြင်ဆင်လို့ မရတဲ့ အမှားဖြစ်တယ်။;zabít: Zabití osoby, to je chyba (která) je chybou, jakou již nelze vrátit zpět. ;
kill: He doesn't kill living beings.;သတ်: သူ အသက် မသတ်။;zabít: Nezabijí živé bytosti.;col.
kill: People say “(it is) to release (them)” and then there are killings.;သတ်: လူတွေက သူတို့ ကျွတ်တမ်းရအောင်ဆိုပြီး သတ်ကြတာတွေ ရှိတယ်။;zabít: Lidé řeknou “(to je) pro (jejich) osvobození” a pak dochází k zabíjení (~ “jsou zabíjení”);.
kilogram;ကီလိုဂရမ်;kilogram;n. E. kilogram
kilometer (distance);ကီလိုမီတာ(တစ်ကီလိုမီတာ);kilometr (vzdálenost);sg. E. kilometer
kin;ဆွေ;přibuzný;n. un.
kind;စဉ် ° မျိုး(တစ်မျိုး);druh;n. (or) sg.
kind (“done¹ specially”);အထူးပြု(တစ်ခု);druh (“udělaný¹ speciálně”);n.
kind (lineage);မျိုးနွယ်(တစ်ခု);druh (rodokmen);sg.
kind of (“nature (and) kind”);သဘောမျိုး;druh (“charakter (a) druh”);n.
kind of: Not only the Tipitaka, but also a kind of commentaries were rehearsed.;အမျိုးအစား: ပိဋကတ်သုံးပုံသာမက အဋ္ဌကထာအမျိုးအစားတစ်ခုကိုလည်း ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်သည်။;druh: Nejen Tipitaka, ale také druh komentářů byly recitovány.;writ.
kind of: What (he) says is a kind of explanation.;သဘောမျိုး: သူပြောတာသည် ရင်းပြတဲ့ သဘောမျိုးဖြစ်တယ်။;druh: Co říká je druh vysvětlení.;writ.
kind, be;ကြင်နာ;hodný, být;l
kind, this: Other statue of this kind is in the embarkment.;ဒီလို: ဒီလို တခြားအရပ်တခု ကန်ဘောင်ထဲမှာ ရှိပါတယ်။;druhu, tohoto: Jiná socha tohoto druhu je na nalodění.;pol.
kind: (I) like to learn those two kinds of language.;မျိုး: အဲဒီစကားနှစ်မျိုးကို စာသင်ရတာ ကြိုက်တယ်။;druh: Rád se učím ty dva druhy jazyka.;
kind: a kind of explanation;သဘောမျိုး: ရင်းပြတဲ့ သဘောမျိုး ;druh: druh vysvětlení;
kind: a kind which can become overcooked;မျိုး:
တူးသွားတတ်တာမျိုး;druh: druh, který se může převažit;
kind: A monk of little number of rains (~ years of monkhood) approaches a monk of many rains (~ years of monkhood).;စဉ်: ဝါစဉ်ငယ်တဲ့ ရဟန်းက ဝါကြီးတဲ့ ရဟန်းကို လျှောက်တင်တော့မယ် (~ လျှောက်တင်ရမယ်)။;druh: Mnich malého počtu dešťů (~ let

mnišství) přistoupí k mnichovi mnoha dešťů (~ let mnišství).;.
kind: Do (you) like this kind?;မျိုး: ဒါမျိုးကြိုက်လား;druh: Máš rád tenhle druh?;inter.
kind: Except this there (we) have two kinds more.;မျိုး: ဒီပြင် နှင်မျိုးရှိသေးတယ်။;druh: Kromě tohoto máme ještě dva druhy.;pol.
kind: Now (there) are only two kinds of newspapers.;မျိုး: အခု သတင်းစာ နှစ်မျိုးပဲ ရှိပါတယ်။;druh: Ted' jsou (zde) pouze dva druhy novin.;pol.
kind: three kinds;မျိုး: သုံးမျိုး;druh: tři druhy;
kind: What kind (is this?);အထူးပြု: အထူးပြုက ဘာလဲ။;druh: Co je (to) za druh?;inter.
kind: What kind of?;မျိုး: ဘယ်လိုဟာ မျိုးလဲ။;druh: Jaký druh?;inter.
kindhearted, be (“good¹ nature”);သဘောကောင်း;dobrosrdečný, být (“dobrý¹ charakter”);l
kindness;မေတ္တာ;dobrotivost;n. P. mettā (= loving-kindness) (or) n. P. mettā (loving-kindness)
kindness: Kindly (at the end of a letter);မေတ္တာ: မေတ္တာဖြင့်;dobrotivost: Dobrotivě (na konci dopisu);adv. lett.
kindness: with faith (and) kindness;မေတ္တာ: သစ္စာ မေတ္တာဖြင့်;dobrotivost: s důvěrou (a) dobrotivostí;lett.
king;မင်း(တပါး);král;sg.
king (“king, king”);ဘုရင်မင်း(တစ်ပါး) ° မင်းဘုရင်(တစ်ပါး);král (král, král);sg.
king (“lord (and) king”);ရှင်ဘုရင်(တစ်ပါး);král (“pán (a) král”);sg.
king, be a (“make¹ king”);မင်းပြု;králem, být (“dělat¹ krále”);T
king, be a: The ministers urged Kyansittha to become a king.;မင်းပြု: မှူးမတ်များက ကျန်စစ်သားကို မင်းပြုရန် တိုက်တွန်းကြသည်။;králem, být: Ministři naléhali, aby se Čansitá stal králem.;writ.
king, one: (“As for”) one day, one great king arrives to the Wun Zin village.;ဘုရင်ကြီးတစ်ပါး: တစ်နေ့တော့ ဘုရင်ကြီးတစ်ပါး ဝန်ဇင်းရွာကို ရောက်လာတယ်။;king, one: Až jednoho dne, jeden velký král přijel do Wan Zen vesnice.;
king: King Kyansittha worked in order to (maintain) the great country united.;မင်း: ကျန်စစ်သားမင်းသည် နိုင်ငံတော်စည်းလုံးညီညွတ်အောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့၏။;král: Král Čansitá pracoval aby (udržel tu) ohromnou zemi jednotnou.;p.s. writ.
king: King Naung became a famous king in the Taungs' era.;ဘုရင်: ဘုရင့်နောင်သည် တောင်သူခေတ်၌ ထင်ရှားသော ဘုရင်တပါး ဖြစ်သည်။;král: Král Nau se v období Taunů stal slavným králem.;writ.
king: Thus the king asked to call Nga Nyo.;ဘုရင်ကြီး: ဒီတော့ ဘုရင်ကြီးက ငှက်ကို ခေါ်ခိုင်းတယ်။;král: A tak král požádal aby zavolali Ňa Ňo.;
king: We have risen thousand times to the (level of) king.;မင်းဘုရင်: အကျန်ပီတို့ အကြိမ်ပေါင်းထောင်နှင့်ချီပြီး မင်းဘုရင်များဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။;král: (Už) jsme tisíckrát vystoupili (na úroveň) krále.;p.s. pol.
king's or state's servant (“(who) carries² king's^o issues”);မင်းမှုထမ်း(တစ်ယောက်);králův či státní služebník (“(který) nosí² královy^o záležitosti”);sg.
king's title;ဦး;královský titul;pref.

kiosk with drinks ("coldness shop");အအေးဆိုင်;stánek s pitím ("obchod" studena");n.
 kitchen ("fire-place nook");မီးဖိုချောင်(တစ်ခု);kuchyně ("ohnišťový koutek");sg.
 kitchen: Chef is in the kitchen.;မီးဖိုချောင်: စားဖိုမူက မီးဖိုချောင်ထဲမှာ ရှိတယ်။;kuchyně: Kuchař je v kuchyni.;
 kitchen: In the kitchen there is a stove.;မီးဖိုချောင်: မီးဖိုချောင်ထဲမှာ မီးဖို(အနက်)တစ်လုံး (~ မီးဖိုတစ်ဖို ရှိတယ်။;kuchyně: V kuchyni jsou kamna.;
 kitten;ကြောင်ပေါက်စ(တစ်ကောင်) ° ကြောင်ကလေး(တစ်ကောင်);kotě;sg.
 knee;ဒူး(တစ်လုံး);koleno;sg.
 knee ("knee head");ဒူးခေါင်း(တစ်လုံး);koleno ("kolenní hlava");sg.
 knife;ခါး(တစ်ချောင်း);nůž;sg.
 knife: Because I cut (myself) with knife, (I) got injured.;ခါး: ကျွန်တော် ခါးရလို ဒဏ်ရာရသွားတယ်။;nůž: Protože jsem se říznul nožem, poranil jsem se.;p.s. um.
 knock (as a sound sign or on the door);ခေါက်;klepat (jakožto zvukový signál nebo na dveře);T
 know;သိ;znát ° vědět;l
 know ("be-able, know (and) understand");တတ်သိနားလည်;znát ("být-schopný, vědět (a) znát") ° vědět ("být-schopný, vědět (a) znát");T
 know ("know, note (and) fix");သိမှတ်ထား;vědět ("vědět, zaznamenat (a) upevnit");l
 know how;ကျွမ်း;vědět jak;l
 know how ("be-skilled (and) excel {nouner}");ကျွမ်းကျင်;vědět jak ("být-dovedný (a) vynikat {jmenec}");l
 know how to;တတ်;vědět jak ° vědět jak (dělat);l (or) T
 know not;မသိ;nevědět;l
 know not: (I) didn't know ("the fact that") today's Friday.;မသိဘူး: ဒီနေ့သောကြာနေ့မုန်း မသိဘူး။;nevědět: Nevěděl jsem ("o skutečnosti,") že dnes je pátek.;
 know not: Where (you) will get (~ find) (it) nearby, (I) don't know.;မသိ: ဒီနားမှာ ဘယ်မှာ ရမလဲ မသိဘူး။ (~ ဒီအနီးအနားက ဘယ်မှာ ရနိုင်မလဲ မသိဘူး။);nevědět: Nevím, kde to tady poblíž dostanete (~ najdete).;
 know sb.: I (~ "the monk") know ("with") a female-lay supporter from Myanmar.;သိနေ: နဲ့ မြန်မာပြည်က ဦးဇင်းဥပါသိကာမတစ်ယောက်နဲ့ သိနေပါတယ်။ (~ ဦးဇင်း မြန်မာပြည်က ဥပါသိကာမတစ်ယောက်နဲ့ သိပါတယ်။);znát se s (někým): Zná se (~ "mnich se zná") s jednou laickou podporovatelkou z Myanmaru.;pol. mn.
 know very well (through repeated hearing);နားရည်ဝ;znát velice dobře (skrže opakovaný poslech);l
 know very well (through repeated hearing): While (you) listen every day, as (you) get to know (it) very well, (your) speaking will become more excellent, I think.;နားရည်ဝ: နေ့စဉ် နားထောင်ရင်းနားရည်ဝလာတဲ့အခါ စကားပြော ပိုပြီး ချောမွေ့လာမယ်လို့ ထင်ပါတယ်။;znát velice dobře (skrže opakovaný poslech): Když (budeš) poslouchat každý den, jak (to začneš) znát velice dobře, stane se (tvé) mluvení znamenitějším, myslím si.;pol.
 know very well through repeated hearing;နားရေဝ (from နားရည်ဝ);znát velice dobře skrže opakovaný poslech;l WS.

know well (also about people, "know (and) be-skilful");သိကျွမ်း;znát dobře (také o lidech, "znát (a) být-dovedný");T
 know well: (I) am happy that (I) was allowed to know (you) well.;သိကျွမ်း: ခုလို သိကျွမ်းခွင့်ရတာ ဝမ်းသာပါတယ်။;poznat dobře: Mám radost, že mi bylo povoleno (tě) dobře poznat.;pol. FB
 know: (He) knows in advance.;သိ: ကြိုတင်သိထားတယ်။;věděť: Ví dopředu.;
 know: (I) know ("the fact that") he will come.;သိ: သူလာမယ်မုန်းသိပါတယ်။;věděť: Ví ("o skutečnosti,") že přijde.;pol.
 know: (I) will tell ("and give") (you) as much as (I) know.;သိမှတ်ထား: သိမှတ်ထားသလောက် လျှောက်ထားပေးပါမယ်။;věděť: Řeknu (ti) kolik vím.;fut. pol. utmn.
 know: As (I) was reading, (I) didn't know, indeed.;သိ: စာဖတ်နေလို့ မသိလိုက်ဘူး။;věděť: Opravdu, nevěděť jsem, protože jsem četl.;col.
 know: as far as I know;သိ: ငါ သိသလောက်တော့(ဆိုရင်);věděť: co já vím;(writ.)
 know: because (I) don't know;သိ: မသိလို့;věděť: protože nevím;col.
 know: because (they) don't know;သိ: မသိဘူးအကြောင့် (~ သူတို့မသိသောကြောင့်);věděť: protože neví;
 know: But one thing (I) know (very) well.;သိ: ဒါပေမယ့် တစ်ခုတို့တော့ ကောင်းကောင်းသိပါတယ်။;věděť: Ale jednu věc dobře vím.;pol.
 know: Do you know?;သိ: သိပါသလား။;věděť: Víš?;inter. pol.
 know: Even I don't know.;သိ: ကျွန်တော်တောင် မသိဘူး။;věděť: Dokonce ani já nevím.;um.
 know: Everybody knows.;သိ: လူတိုင်း သိတယ်။;ví: Každý ví.;
 know: Except you, everybody knows it.;သိ: ဒါကို မင်းလွဲပြီး (~ မင်းကလွဲရင်) အားလုံးသိကြတယ်။;věděť: Kromě tebe o tom ví všichni.;col.
 know: I don't even know.;သိ: ကျွန်တော် သိတောင် မသိဘူး။;věděť: Ani nevím.;um.
 know: I know one thing. (And) that is, (that I) know nothing.;သိ: အရာတစ်ခုကို ငါ သိတယ်။ ဒါက ဘာမှ မသိဘူး။ (~ ငါသိတာတစ်ခုကတော့ ငါ့ဘာမှ မသိသေးဘူးဆိုတာပဲ။);věděť: Ví jednu věc. (A) to, (že) nic nevím.;
 know: If (you) have anything that (you) want to know, ask (me) anything.;သိ: သိချင်တာရှိရင် ဘာမဆို မေးပါ။;věděť: Pokud máš (něco), co bys chtěl vědět, ptej se na cokoliv.;imper. pol.
 know: If (you) need to know anything, just ask.;သိ: သိလိုတာရှိရင် မေးသာ မေးပါ။;věděť: Pokud (bys) potřeboval něco vědět, tak se prostě zeptej.;imper. pol.
 know: If you don't mind, may (I) know?;သိ: သိခွင့်ရှိင် သိပါရစေ။;věděť: Jestli to nevadí, mohl bych vědět?;w. pol.
 know: Indeed, I don't know.;သိ: သိတော့ဘူး။;věděť: Vskutku, nevím.;col.
 know: know the answer for the questions;သိ: မေးခွန်းတွေရဲ့ အဖြေကို သိတယ်;znát: znát odpověď na otázky;
 know: like if (you) don't know;သိ: မသိသလိုဘဲလား;věděť: jako bys nevěděť;col.
 know: May (I) know ven. Sir's name.;သိ: အရင်ဘုရားဘွဲ့

သိပါရစေ။;vĕdět: Rád bych věděl jméno ct. pána. (“Kéž je jméno ct. pána známo.”);pol.

know: Only he knows (about) this matter.;သိ: သူ့ပဲ ဒီအကြောင်း သိတယ်။;vĕdět: Pouze on ví (o) této záležitosti.;

know: Pāli commentaries are known.;သိ: အဋ္ဌကထာပါဠိတော်များကို သိထားကြသည်။;znát: Pāli komentáře jsou známé.;writ.

know: Sorry, I don't know the way.;သိ: ကျွန်တော် လမ်းမသိလို့ပါ။;vĕdět: Omluvte mě, neznám to tady. (“Protože já cestu neznám.”);pol. um.

know: the student I know;သိ: ကျွန်တော်သိတဲ့ကျောင်းသား;znát: student kterého znám;n. um.

know: They, as well as we, know.;သိ: သူတို့ရော ကျွန်တော်တို့ရောသိတယ်။;vĕdět: Oni i my víme.;

know: things (one) should know;သိ: သိရှိလိုတာများ;vĕdět: věci, které by měl (každý) vědět;

know: we should know, for sure;သိ: ငါတို့ သိထားရမယ်;vĕdět: měli bychom jistě vědět;fut.

know: When you taste (“eat (and) see”), you may know.;သိ: ခင်ဗျား စားကြည့်တဲ့အခါ သိပါလိမ့်မယ်။;poznat: Když ochutnáš (“sníš (a) podíváš se”), asi poznáš.;pol. um.

know: whoever knows;သိ: ဘယ်သူ သိသိ;vĕdět: kdokoliv ví; knowing;အသိ;vĕdění;n.

knowledge;ဗဟုသုတ ° ဉာဏ် (WS. from ဉာဏ်) ° ဉာဏ် ° အသိ;znalosti ° znalost ° vědomost ° vědomosti;n. P. bahusuta (= heard much) (or) n. P. ñāṇa (= knowledge) WS. (or) n. (or) n. P. ñāṇa (= knowledge)

knowledge (“knowledge (and) knowledge”);အသိဉာဏ်;znalost (“znalost (a) znalost”);n.

knowledge (“knowledge (and) knowledge”);အသိဉာဏ်;znalost (“znalost (a) znalost”);n. P. ñāṇa (= knowledge)

knowledge (“knowledge (and) wisdom”);အသိပညာ;znalost (“znalost (a) moudrost”);n.

knowledge of five aggregates (of body, feelings, perception, conditions and consciousness, which make up a person);ခန္ဓာဉာဏ်;znalost pěti skupin (osoby: těla, pocitů, vnímání, podmínek a vědomí, které utváří osobu);n. Bh. P. khandha-ñāṇa (= aggregates - knowledge)

knowledge of five aggregates: May (you) be able to come and realize the the truths of Dhamma preached by the Noble Buddha, by knowledge and coming to knowledge of five aggregates through knowledge of what is written.;ခန္ဓာဉာဏ်: မြတ်ဘုရားဟောကြားခဲ့တဲ့ ဓမ္မတရားတွေကို စာအသိမှ ခန္ဓာဉာဏ်ရောက် အသိဖြင့် သိမြင်လာနိုင်ပါစေ။;znalost pěti skupin (osoby): Kéž jsi schopen dojít a pochopit pravdy Dhammy přednesené Vznešeným Buddhou, znalostí a dosažením znalosti pěti skupin (osoby) skrze znalost toho, co je psáno.;w. pol.

knowledge, by;အသိဖြင့်;znalostí;adv.

knowledge, by: May (you) be able to come and realize the the truths of Dhamma preached by the Noble Buddha, by knowledge and coming to knowledge of five aggregates through knowledge of what is written.;အသိဖြင့်: မြတ်ဘုရားဟောကြားခဲ့တဲ့ ဓမ္မတရားတွေကို စာအသိမှ ခန္ဓာဉာဏ်ရောက် အသိဖြင့် သိမြင်လာနိုင်ပါစေ။;znalostí: Kéž jsi schopen dojít a pochopit pravdy Dhammy přednesené Vznešeným Buddhou, znalostí a dosažením znalosti pěti skupin (osoby) skrze znalost

toho, co je psáno.;w. pol.

knowledge, of much: e-mails that are to be of much knowledge;ဗဟုသုတ: ဗဟုသုတ ဖြစ်စေတဲ့မေးလ်တွေ;znalostí, hodně: e-maily, které mají obsahovat (~ “být”) hodně znalostí.;

knowledge: (He) has neither experience, nor knowledge.;အသိဉာဏ်: အတွေ့အကြုံမရှိတင်မက အသိဉာဏ်လည်း မရှိဘူး။;znalosti: Nemá ani zkušenosti, ani znalosti.;

knowledge: (I) am just living with knoweldge and mindfulness.;အသိ: အသိသတိလေးနဲ့ နေရတာပေါ့။;znalost: Prostě žiji se znalostí a pozorností.;col.

knowledge: (one) with one's own knowledge;အသိ: ကိုယ့်ဟာနဲ့ကို (ကိုယ့်)အသိနဲ့(ကို);znalost: sám sobě se znalostí;col.

knowledge: (They) are my teachers to give me knowledge of Dhamma.;အသိဉာဏ်: တရားအသိဉာဏ် ပေးတဲ့အတွက် ကျွန်တော့်ရဲ့ ဆရာတွေပါ။;znalost: Jsou mými učiteli, aby mi dali znalost Dhammy.;pol.

knowledge: (They) exchange (their) knowledge (and) well-versedness.;အသိပညာ: အသိပညာတွေ ဗဟုသုတတွေ ဖလှယ်တယ်။;znalost: Vyměňují si znalosti a sečtělost.;

knowledge: As I am afraid, that if (I) had to explain (~ “tell”) (it) in (~ “with”) writing, (it) would take long time, (it) will be good if (you) understand (~ “get”) (it) just by (~ “with”) knowledge.;အသိ: ကျွန်တော် စာနဲ့ပြောရရင် ကြာမှာစိုးလို့ အသိနဲ့ရရင်တော့ ကောင်းမယ်။;znalost: Poněvadž se obávám, že kdybych (to) měl vysvětlit (~ “říci”) (“s”) psaním, trvalo by (to) dlouho, bude dobré, pokud (to) pochopíš pouze s (vlastní) znalostí.;fut.

knowledge: We can understand, that (he) was of poor knowledge.;ဗဟုသုတ: ဗဟုသုတ နည်းပါးတယ်ဆိုတာကို အကျွန်ုပ်တို့ သဘောပေါက်နိုင်သည်။;znalosti: Můžeme pochopit, že byl chabých znalostí.;writ.

knowledgeable, be (“be-skilled (and) excel {nouner}”);ကျွမ်းကျင်;znalý, být (“být-dovedný (a) vynikat {jmenec}”);I

known as (“called”);ဆို;známý jako (“zvaný”);adj.

known as, be (“be-made¹ known”);သိထား;znám jakožto, být (“být-dělaný¹ známým”);I

known, be;သိထား;známý, být (věděný);I

known, be: (They) are known as suttas.;သိထား: သုတ်တွေအဖြစ် သိထားကြတယ်။;znám jakožto, být: (Jsou) známé jakožto sutty.;

kolik: Kolik čat musí(š) zaplatit?;ဘယ်နှစ် -လဲ: ဘယ်နှစ်ကျပ်ပေးရသလဲ။how many: How many kyats (you) have to pay?;inter. col.;

kolik: Kolik knih?;ဘယ်နှစ် -လဲ: ဘယ်နှစ်အုပ်လဲ။how many: How many books?;inter. col.;

koro (mental sickness of belief, that one's penis will get smaller and smaller and then, when it disappears, one will die, caused by little knowledge about one's body, can be healed by lecture on anatomy, originally from China);ကိုရို;koro (psychická nemoc víry, že vlastní penis se bude zmenšovat a zmenšovat a pak, když zmizí, dojde k smrti, příčinou je nedostatek znalosti vlastního těla, lze léčit přednáškou o anatomii, původem z Číny);n.

koro: sickness called koro;ကိုရို: ကိုရိုဟု ခေါ်သော ရောဂါ;koro: nemoc zvaná koro;

který ne: Tohle není kniha kterou učitelka čte.;တာ မဟုတ်ပါဘူး: ဒီစာအုပ် ဆရာမ ဖတ်တာ မဟုတ်ပါဘူး။;which isn't: This book is not what the (female) teacher reads.;pol.;
 kterýkoliv;ဘာ -မဆို;whichever;pron.;
 kyat (~ "money"): four hundred kyats (~ "money");ကျပ် (~ "ငွေ"): ငွေ လေးရာ;čiat (~ "peníze"): čtyři sta čiat (~ "peněz");
 kyat (~ "money"): twenty kyats (~ "money");ကျပ် (~ "ငွေ"): ငွေ နှစ်ဆယ်;čiat (~ "peníze"): dvacet čiat (~ "peněz");
 kyat (~ "money");ten kyats (~ "money");ကျပ် (~ "ငွေ"): ငွေ တစ်ဆယ်;čiat (~ "peníze"): deset čiat (~ "peněz");
 kyat ("~"): 200 (kyats), ok?;ကျပ် ("~"): ၂၀၀ နော်;kyat ("~"): 200 čiat, jo?;col.
 kyat (currency in Myanmar and Buma);ကျပ်;čat (měna v Myanmaru a Barmě);sg.
 kyat (Myanmar currency);ကျပ်;kyat (ale správná výslovnost je čiat nebo řiat) Myanmarská měna ° čiat (nebo řiat) Myanmarská měna;name
 kyat, quarter of (25 penny, "quarter");မတ်;čiatu, čtvrtina (25 haléřů, "čtvrtina");n.
 kyat, quarter of: seventy-five penny ("three quarters") (historical price);မတ်: သုံးမတ်;čiatu, čtvrtina: sedmdesát pět haléřů ("tři čtvrtiny") (historická cena);
 kyat, quarter of: twenty-five penny ("one quarter") (historical price);မတ်: တစ်မတ်;čiatu, čtvrtina: dvacet pět haléřů ("jedna čtvrtina") (historická cena);
 kyat: (It is) forty-six kyats.;ကျပ်: လေးဆယ်ခြောက်ကျပ်ပါး;čiat: (Je to) čtyřicet šest čiat.;pol.
 kyat: forty-four kyats (and) forty penny (historical price);ကျပ်: လေးဆယ်လေးကျပ် ပြေးလေးဆယ်;čiat: čtyřicet čtyři čiat (a) čtyřicet haléřů (historická cena);
 kyat: sixteen kyats, 6 penny (historical price);ကျပ်: ဆယ်ရှစ်ကျပ် ခြောက်ပြေး;čiat: šestnáct čiat, šest haléřů (historická cena);
 kyat: two kyats, fifty penny (~ "half") (historical price);ကျပ်: နှစ်ကျပ်ခွဲ;haléř: dva čiat, padesát haléřů (~ "polovina") (historická cena) ° čiat: dva čiat, padesát haléřů (~ "polovina") (historická cena);
 kyat's dime (of Konbaung period);မူး;čiatu, desetiník (z období Konbaung);n.
 kyat's dime: fifty penny ("five dimes") (historical price);မူး: ငါးမူး;čiatu, desetiník: padesát haléřů ("pět desetiníků") (historická cena);
 kyats: 20 kyats;ကျပ်: ၂၀ကျပ်;čat: 20 čat;
 kyats: How many kyats (you) have to pay?;ကျပ်: ဘယ်နှစ်ကျပ်ပေးရသလဲ;čat: Kolik čat musí(š) zaplatit?;inter. col.
 labor, hard ("rough" work°);အလုပ်ကြမ်း;práce, tvrdá ("hrubá" práce°);n.
 laborer ("proficient" (in work°);အလုပ်သမား(တစ်ယောက်);pracovník ("zdatný" (v práci°);sg.
 labourer (farm hand for entire season, "borrowed" intimate" person°);သူရင်းဌား(တစ်ယောက်);výpomoc (pomocná ruka na farmě na celou sezónu, "půjčená" důvěrná" osoba°);sg.
 lacking, be;လို့;chybět;l
 lad;မောင်ရင်;mládenec;n.

lad: How can I talk (in English), dear lad?;မောင်ရင်: ဘယ်ပြောတတ်မလဲ မောင်ရင်ရယ်;mládenec: Jak bych mohl mluvit (anglicky), drahý mládenče?;inter. col.
 ladies: Ladies and gentlemen! ("You, respectable men and women.");ပြည်သူများ: လေးစားအပ်တဲ့ လူတိုင်းပြည်သူများ ခင်ဗျား;dámy: Dámy a pánové! ("Vy, úctyhodní pánové a dámy.");imper.
 lady (precedes name);ဒေါ်;paní (před jménem);sg.
 lady: Myanmar lady.;အမျိုးသမီး: မြန်မာအမျိုးသမီး;dáma: Dáma (z Myanmaru.);
 lady's fingers (okra, the meal);ရုံးပတီသီး;okra (jídlo);n.
 lake ("water pool");ရေကန်(တစ်ကန်);jezero ("vodní nádrž");sg.
 lake: a duck in a lake;ရေကန်: ရေကန်ထဲမှာ ဘဲတစ်ကောင်;jezero: kachna v jezeře;
 lake: the lake (is) in the West;ရေကန်: ရေကန်က အနောက်ဘက်မှာ;jezero: jezero je na Západě;
 lake: The ship is sailing in the lake.;ကန်: ကန်ထဲမှာလှေသင်္ဘောဖြင့် ရွက်လွင့်သွားလာနေတယ်;jezero: Loď se plaví po jezeře.;cont.
 lakhs, a (hundred thousand);သိန်း;sto tisíc;num.
 lamp ("fire's home");မီးအိမ်(တစ်ခု);lampa ("domov" ohně°);sg.
 lamp, street ("street fire");လမ်းမီး(တစ်တိုင်);lampa, pouliční ("pouliční oheň");sg.
 land (country);ပြည်(တစ်ပြည်);země (vlast);sg.
 landscape ("be-spread" (to) look°);ရူခင်း;krajinna ("být-rozšířený" (k) dívání°);n.
 language;စကား(တစ်ခု တစ်ဘာသာ) ° ဘာသာစကား(တစ်ခု တစ်ဘာသာ);jazyk;sg.
 language (~ "eat"): I can talk just a little bit in (English). ("As for (saying how to) eat food (and) drink water, that's just right.") (answer to the question about one's proficiency in a foreign language);ဘာသာစကား (~ "စား");
 တမင်းစားရေသောက်လောက်တော့ရပါတယ်;jazyk (~ "jít"): Umím mluvit (anglicky) jen trošičku. ("Je v pořádku (tak možná říci) jíst jídlo (a) pít vodu.") (odpověď na otázku o něčí schopnosti mluvit nějakým cizím jazykem);pol.
 language (~ speech): (I) like to learn those two kinds of language.;စကား: အဲဒီစကားနှစ်မျိုးကို စာသင်ရတာ ကြိုက်တယ်;jazyk (~ "řeč"): Rád se učím ty dva druhy jazyka.;
 language ("language (and) language");ဘာသာစကား;jazyk ("jazyk (a) jazyk");n. P. bhāsā (= language)
 language ("language (and) speaking");ဘာသာစကား(တစ်ခု တစ်ဘာသာ);jazyk (jazyk (a) mluvení);sg. P. bhāsā (= language)
 language: Because (I) am poor in languages.;ဘာသာစကား: ကျွန်တော်ကိုက ဘာသာစကားမှာညံ့ဖျင်းလို့ပါ;jazyk: Protože jsem na tom s jazyky špatně. ("Protože jsem v jazycích ubohý.");pol. um.
 language: Having a permission for such an exchange (~ discussion) in language is good.;ဘာသာစကား: ဘာသာစကားကို ဒီလိုမျိုးဖလှယ်ခွင့်ရတာ ကောင်းတယ်;jazyk: Je dobré, že mám svolení k takovéto diskuzi (~ "výměně") v jazycích.;
 language: Translate a book from English ("language") to Czech ("language");ဘာသာစကား: စာအုပ်တစ်အုပ်ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားမှ ချက်ဘာသာစကားသို့ ဘာသာပြန်သည်;jazyk: Přeložit knihu z anglického jazyka do českého ("jazyka");.writ.

language: used language;ဘာသာစကား: အသုံးပြုဆွဲသည့်
ဘာသာစကား;jazyk: užívaný jazyk;
laptop;လက်တော့(တစ်လုံး) ° လက်တော့(ကွန်ပျူတာ)(တစ်လုံး) °
လက်တော့(ကွန်ပျူတာ)(တစ်လုံး) ° လက်တော့(ကွန်ပျူတာ)
(တစ်လုံး);laptop;sg. E. laptop (or) sg. E. laptop-computer
laptop (“portable^o small² computer¹”);အိတ်ဆောင်
ကွန်ပျူတာလေး(တစ်လုံး);laptop (“přenosný malý² počítač¹”);sg.
laptop: Also, (my) laptop got broken.;လက်တော့: လက်တော့လဲ
ပျက်သွားပါတယ်;;laptop: Také, (můj) laptop se (mi) rozbil.;sg. pol.
large;ရောမ;veliký;adj. writ.
largely;များသောအားဖြင့်;ponejvíce;adv.
larger;အကြီး;větší;adj.
last;ကြာ;trvat;l
last (“duration (is) long”);အရှည်ရှည်;trvat (“trvání (je) dlouhé”);l
last (“have² continuing^o (and) flashing¹”);ဆက်လက်ရှိ;trvat (“mít²
pokračování^o (a) blískání¹”);l
last (“most¹ back^o”);နောက်ဆုံး;poslední (“nejvíce¹ vzadu^o”);adj.
last (“rotate (and) be-steadfast”);တည်တံ့;vydržet (dlouho, “točit-
se (a) být-vytrvalý”) ° trvat (dlouho, “točit-se (a) být-vytrvalý”);l
last (about days of week, months etc.);က;minulý (o dnech v
týdnu, měsících atd.);suff. adj.
last (about days): I came last Monday.;က: တနင်္လာနေ့က
ကျွန်တော် လာတယ်;;minulý (o dnech): Přijel jsem minulé
pondělí.;col.
last (long);ကြာ;trvat (dlouho);T
last (long): (He) tries to (make) the tradition last (long).;တည်တံ့:
ယဉ်ကျေးမှုကို တည်တံ့ဖို့ ကြိုးစားနေတာပါ;;vydržet (dlouho): Snaží
se, aby tradice vydržela (ještě dlouho).;cont. pol.
last (long): (It) has been long (time) that (we) haven't met.
("Not-meeting has lasted long.");ကြာ: မတွေ့တာကြာပြီ;;trvat
(dlouho): Již dlouho jsme se nesetkali. ("Nesetkání trvalo
dlouho.");
last (previous, “which finished”);ပြီးခဲ့တဲ့;minulý (“který
skončil”);adj.
last (take time);ကြာ;trvat;l
last (week, night etc., “last (and) last”);နောက်ဆုံး;poslední
(minu.ý týden, noc atd., “poslední (a) poslední”) ° minulý
(týden, noc atd., “poslední (a) poslední”);adj.
last long;ကြာ;trvat dlouho;l
last year;မနှစ် ° မနှစ်က;minulý rok;adv.
last year (“not year”);မနှစ်က;minulý rok (“nerok”);adv.
last year: (He) needs permission to sit (~ “answer”) again for
the examination which (he) failed last year.;မနှစ်က: မနှစ်က
ကျတော့မေးပွဲကို ထပ်ဖြေဖို့ အခွင့်လိုတယ် (~ ခွင့်ထပ်လိုတယ်);minulý
rok: Potřebuje svolení k opakování (~ “opakovanému
odpovídání (u)”) zkoušky, kterou minulý rok neprošel.;
last year: Last year the shopkeeper died or what, (I) don't
know.;မနှစ်က: မနှစ်ကတော့ ဆိုင်ရှင် ဆုံးသွားတာလား ဘာလား
မသိဘူး;;minulý rok: Minulý rok majitel obchodu zemřel nebo co,
nevím.;col.
last: (He) wants (it) to (“go (and)”) last for long time.;တည်တံ့:
ရှေ့တည်တံ့သွားစေချင်တာ;;trvat: Chce aby to (“šlo (a)”) trvalo
dlouho.;
last: (He) wants it to last very, very long. (“(He) wants (it) to be

until many long years (of) lasting.”);ကြာ: နှစ်ပေါင်းအများကြီးကို
ကြာတဲ့အထိရှိစေချင်တာ;;trvat: Chce, aby to tu bylo ještě hodně
dlouho. (“Chce, aby (to tu) bylo až do mnoha dlouhých let
trvání.”);
last: (It is) a town of the last Myanmar king.;နောက်ဆုံး: နောက်ဆုံး
မြန်မာဘုရင်ရဲ့ နေပြည်တော်ပါ;;poslední: (Je to) město posledního
krále Myanmaru.;pol.
last: After some time. (“When some 'laters' last.”);ကြာ:
နောက်အချို့ကြာတဲ့အခါ (~ နောက် နည်းနည်း(တော်တော်)
ကြာတဲ့အခါ);trvat: Za nějakou dobu. (“Když nějaké 'pozdějšky'
potrvají.”);
last: at the last part of life;နောက်: ဘဝနောက်ပိုင်းမှာ;poslední: v
poslední části života;
last: during (~ “in”) last (few) days;အရင်:
အရင်နေ့တွေမှာ;poslední: poslední dobou (“v posledních dnech”);
last: during the last three and a half years;နောက်ဆုံး:
နောက်ဆုံးသုံးနှစ်ခွဲတွင်;poslední: během posledních tří a půl
let;writ.
last: last (for) two weeks;ကြာ: နှစ်ပတ်ကြာ;trvat: trvat dva týdny;
last: last week on Thursday;ပြီးခဲ့တဲ့: ပြီးခဲ့တဲ့အပတ်
ကြာသပတေးနေ့က;minulý: minulý týden ve čtvrtek;
lastly (“in¹ ending^o”);အပြီးသတ်တွင်;konečně (nakonec, “v¹
končení^o”);adv.
lastly (“then² at¹ end^o”);အဆုံးမှာတော့;konečně (“pak² na¹
konci^o”);adv.
late;နောက်ကျမှ;pozdě;adv.
late at;စောင်း;pozdě v;adv.
late at afternoon (“evening sun's edge”);ညနေစောင်း;pozdě v
poledne (“hrana² nočního slunce¹”);adv.
late at night;ညညနက်;pozdě v noci;adv.
late at night (“time^{1o} (of) being¹ late^o (to) enter³
bed²”);နောက်ကျပြီးအိပ်ရာဝင်ချိန်;pozdě v noci (“čas^{1o} kdy-je¹
pozdě^o vstoupit³ (do) postele²”);adv.
late, be;နောက်ကျ;pozdě, být;l
late, be (“fall¹ behind^o”);နောက်ကျ;pozdě, být (“padnout¹ zpět^o”);l
late, be: Forgive (me), (“for”) that (I) am replying late.;နောက်ကျ:
စာပြန်တာနောက်ကျတဲ့အတွက် လွင့်လွတ်ပါ;;pozdě, být: Odpust¹ (mi),
(“pro”) že odpovídám pozdě.;imper. pol.
late, be: I am sorry that (my) reply is late.;နောက်ကျ:
ပြန်စာနောက်ကျတဲ့အတွက် တောင်းပန်ပါတယ်;;zpozdit se: Omlouvám
se, že se (má) odpověď zpozčila.;pol.
late, be: So, (I'm) late for the class.;နောက်ကျ: ဒီလိုဆို အတန်း
နောက်ကျပြီ;;pozdě, být: Takže jdu na lekci pozdě. (“Takže lekce
je pozdě.”);col.
late, get (“go² (and) fall¹ back^o”);နောက်ကျ;zpozdit se (“jít² (a)
padnout¹ zpět^o”);l
late, get: (I) am sorry that (I) got little bit late.;နောက်ကျ:
နည်းနည်းနောက်ကျသွားတဲ့အတွက် တောင်းပန်ပါတယ်;;zpozdit se:
Omlouvám se, že jsem se trochu zpozdil.;p.s. pol.
late: A I have little bit too much work, (I) am replying
late.;နောက်ကျ: ငါ အလုပ်နည်းနည်းများနေလို့
စာပြန်နောက်ကျနေပါတယ်;;pozdě: Poněvadž mám poněkud moc
práce, odpovídám pozdě.;col.
later;နောင် -မှ ° နောက်ကျ ° နောက်;později;adv.

later (~ "return"): See you later. ("(I) will return, ok?");ပြန်: ပြန်မယ် နော်;později (~ "vrátit se"): Nashledanou. (~ "Vrátím se, ano?");fut. col.

later ("(in) future time");နောင်အခါ;později ("(v) budoucí čas");adv.

later ("next part");နောက်ပိုင်း;pozdější ("další část");adj.

later on;နောက်မှ;později;adv.

later on ("after² falls¹ next⁰");နောက်ကျတော့;později ("až padne¹ další⁰");adv.

later on ("from¹ back⁰");နောက်မှ;později ("ze¹ zadu⁰");adv.

later on ("if² falls¹ next⁰");နောက်ကျရင်;později ("pokud² padne¹ další⁰");adv.

later on ("in³ another⁰ one¹ time²");နောက်တစ်ကြိမ်တွင်;později ("v³ jiný⁰ jeden¹ čas²");adv.

later on: (I)'ll tell (it to you) later, in calm, ok?;နောက်မှ; နောက်မှ အေးဆေးပြောမယ် နော်;později: Řeknu (ti to) později, v klidu, jo?;inter. col.

later on: (It) is fine if later on (sb.) corrects (it) to be more beautiful.;နောက်ပြီး: နောက်ပြီး ဒီထက် လှအောင် ပြန်လို့ ရတယ်;později: (Bude) dobře, pokud (to) někdo opraví aby to bylo krásnější než tohle.;col.

later on: (We) will learn just later on.;နောက်မှ; နောက်မှဘဲ (~ နောက်မှပဲ) သင်မယ်;později: Budeme se tedy učit později.;fut. col.

later: (We) will meet later.;နောက်ကျ: နောက်ကျမှ တွေ့မယ်;později: Setkáme se později.;fut.

later: around two years later;နောင် -မှ; နောင်နှစ်နှစ်လောက်မှ;později: asi tak o dva roky později;adv.

later: If you can overcome the difficulties, later (you) will be able to live as a nun always (just) easily.;နောက်ကျ: အခက်ခဲတွေကို ကျော်လွှား(ရ)နိုင်ရင် နောက်ကျတော့ မင်းလွယ်လွယ်ကူကူ သီလရင်ဘဝနှင့် အမြဲနေနိုင်မယ်;později: Pokud dokážeš překonat (ty) potíže, později budeš schopná žít jako mniška pořád snadno.;fut.

later: later when I can talk in Myanmar (language);နောက်: နောက်မြန်မာ စကားပြောတတ်တဲ့အခါ;později: později až budu umět mluvit Myanmaršsky;

later: The commentarial character of the canon later thoroughly influenced the late commentaries.;နောက်ပိုင်း: မူရင်းကျမ်းအဋ္ဌကထာဆိုရာ သဘောတရားသည် နောက်ပိုင်းအဋ္ဌကထာများကို လုံးလုံးလျားလျား ဩဇာလွှမ်းမိုးခဲ့သည်;později: Komentátorský charakter kánonu později zcela ovlivnil pozdější komentáře.;p.s. writ.

later: The wisdom that (you) taught will later become useful, at a certain time.;နောင်: သင်ပေးထားတဲ့ညာတွေက နောင်တစ်ချိန်ချိန်မှာ အသုံးဝင်လာမှာပါ;později: Moudrost, kterou jsi učil, bude později, v určité době, užitečná.;fut. pol.

later: Visit (us) later again, please!;နောင်: နောင်လဲ လာလည်ပါအုံး;příště: Příště (nás) navštív znovu, prosím!;imper. pol.

laugh;ရယ် [y] ° ရယ် ° ဟ;smát se;T (or) T col.

laugh ("laugh exceedingly");ရယ်မော;smát se ("smát se moc");T

laugh (ridicule, "laugh (of) evil blood");ရယ်သွမ်းသွေး;smát se (zesměšňovat, "smích zlomyslné krve");T unpl.

laugh at (mock);ကဲ့ရဲ့;vysmívat se;T

laugh: (I) don't laugh.;ဟား: မဟပါဘူး; (~ မဟားပါဘူး); ° ဟ: မဟပါဘူး; (~ မဟားပါဘူး);smát se: Nesměji se.;T col. pol.

laugh: It is funny. ("(One) must laugh.");ရယ်: ရယ်ရတယ်;smát: Je to legrační. ("Jeden se musí smát.");col.

laundry;အဝတ်;prádlo;n.

laundry ("clothes (and) kinds (of it)");အဝတ်အစား;prádlo ("oblečení (a jeho) druhy");n.

laundry (shop, "laundry shop");ပင်မင်းဆိုင်(တစ်ဆိုင်) (WS. from ပင်းမင်းဆိုင်) ° ပင်းမင်းဆိုင်(တစ်ဆိုင်);prádelna ("obchod¹ prádla⁰");sg. WS. (or) sg.

laundry, do the ("clean¹ clothes⁰");အဝတ်လျှော်;vyprat (prádlo, "čistit¹ oblečení⁰") ° prát (prádlo, "čistit¹ oblečení⁰");T

laundry, do the: The woman is packing the clothes before doing the laundry.;အဝတ်လျှော်: အဝတ်မလျှော်မီ အမျိုးသမီးက သူမအဝတ်တွေကို ထုတ်ပိုးနေတယ်;prát (prádlo): (Ta) žena balí prádlo před tím, než ("prádlo") vypere.;cont.

laundry, do: Because the woman will do the laundry, (she) is wearing blue gloves.;သန့်ရှင်း: အမျိုးသမီးက သန့်ရှင်းရေးလုပ်မလို့ လက်အိတ်အပြာ ဝတ်ထားတယ်;prát prádlo: Protože se (ta) žena bude prát prádlo, má na sobě (~ "nosi") modré rukavice.;

laundry: After the laundry is done, (it) becomes clean.;အဝတ်အစား: အဝတ်အစားတွေက လျှော်ပြီး သန့်ရှင်းသွားတယ်;prádlo: Po vyprání prádla je (~ "stane se") (to prádlo) čistým.;

law;ဥပဒေ(တစ်ပိုင်း);zákon;sg. P. upadesa

law: (They) also passed a law (regarding the) university.;ဥပဒေ: တက္ကသိုလ်ဥပဒေကိုလည်း ပြဋ္ဌာန်းသည်;zákon: Také přijali zákon (ohledně té) university.;writ.

law: (They) proclaim a law that (I) have never heard (and they) are doing how they want to do.;ဥပဒေ: တစ်ခါမှ မကြားဖူးတဲ့ ဥပဒေတွေ ထုတ်ပြန်ပြီး လုပ်ချင်သလို လုပ်နေကြပါတယ်;zákon: Vyhlásí zákon který (jsem) ještě nikdy neslyšel a dělají jak se jim chce dělat.;pol.

law: Homosexuals are not in accord with the law.;ဥပဒေ: လိင်တူချစ်သူတွေဟာ ဥပဒေနဲ့ မကိုက်ညီပါဘူး;zákon: Homosexuálové nejsou ve shodě se zákonem.;pol.

lawn ("green² spread¹ grass⁰");မြက်ခင်းစိမ်း;trávník ("zelená² rozšířená¹ tráva⁰");n.

lawn ("spread¹ grass⁰");မြက်ခင်း;trávník ("rozšířená¹ tráva⁰");n.

lawn (grass, "spread¹ grass⁰");မြက်ခင်း;trávník (tráva, "rozšířená¹ tráva⁰");n.

lawn: A hen is crouching on the lawn.;မြက်ခင်း: မြက်ခင်းပေါ်မှာ ကြက်မတစ်ကောင် ဝင်နေတယ်;trávník: Slepice se krčí na trávníku.;

lawn: on the lawn;မြက်ခင်းစိမ်း: မြက်ခင်းစိမ်းပေါ်မှာ;trávník: na trávníku;

lawyer ("lives¹ in-front⁰");ရေနေ(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);právník ("žije¹ ve-předu⁰");sg.

lay ("fall-down (and) recline");လဲလျောင်း;ležet ("padnout-dolů (a) být-opřený");l

lay eggs;ဥ;klást vejčeka;T

lay eggs: Also, if (you) do not offer anything, soon the mosquitoes will come (~ "enter") and lay (their) eggs.;ဥ: ဘာမှလဲ မကျွေးပဲနဲ့ တော်ကြာ ခြင်္သေ့ဥသွားမှာပေါ့;klást vejčeka: Také,

pokud nic nenabídneš, brzy přileť (~ "vejdou") komáři a (začnou) klást vajíčka.;fut. col. sl.

lay life;လူဘဝ;laický život;n.

lay life ("lay-people's duty");လူဝတ်;laický život ("laické povinnosti");n. P. vatta (= duty)

lay life: (So, you) say, that (as soon as you) left the lay life, (you) will come back (to it)?;လူ: လူထွက်မှ လာမယ်ပြောတာလား;;laický život: (Takže ty) říkáš, že (jakmile jsi) opustil laický život, budeš se do něj vracet?;inter. utmn.

lay life: In lay life, lay people have various issues (and) problems.;လူဘဝ: လူဘဝမှာ လူတွေဟာ အမျိုးမျိုးကိစ္စတွေ (~ ကိစ္စအမျိုးမျိုး) ပြဿနာတွေ (~ ပြဿနာအမျိုးမျိုး) ရှိကြတယ်;;laický život: V laickém životě, laici mají různé potíže (a) problémy.; lay people;လူ;laici;n.

lay people (precepts, rules): As for five precepts, (they) should be protected by lay people too.;လူဝတ်: သီလငါးပါးဆိုတာ လူဝတ်မှာလည်း စောင့်တည် (~ ဆောက်တည်)လို့ရပါတယ်;;laici: Co se týče pěti pravidel, (ta) by měla být ochraňována i laiky.;pol. lay people: Monks get connected with lay people (and) write (them).;လူ: သံဃာနဲ့ လူနဲ့ ဆက်ဆံရေးတယ်;;laici: Mniši se spojí s laiky (a) píší (jim).;col.

lay people: The five precepts should be especially observed by (~ "in") lay people.;လူဝတ်: ငါးပါးသီလက လူဝတ်မှာလည်း တည်လို့ရသား(ပါ)ပဲ;;laici: Pět pravidel by měly být dodržovány zejména laiky (~ "v laicích").;pol.

lay person;လူ(တစ်ယောက်) ၊ တစ်ဦး ၊ လူ(တစ်ယောက်);laik;sg.

lay person ("lay-people's duty");လူဝတ်;laik ("laické povinnosti");n. P. vatta (= duty)

lay person: (I) am a lay person.;လူ: လူပါ;;laik: Jsem laik.;pol.

lay person: (I) depend (~ "am depending") on the meal offered by the lay people.;ဒကာ: ဒကာများလူသည်ဆွမ်းတွင် အားထားနေပါတယ်;;laik: Závisím na jídle darovaném laiky.;pol. ubmn. writ.

lay person: as a lay person;လူ: လူတစ်ယောက်အဖြစ်;;laik: jakožto laik;

lay person: In lay life, lay people have various issues (and) problems.;လူ: လူဘဝမှာ လူတွေဟာ အမျိုးမျိုးကိစ္စတွေ (~ ကိစ္စအမျိုးမျိုး) ပြဿနာတွေ (~ ပြဿနာအမျိုးမျိုး) ရှိကြတယ်;;laik: V laickém životě, laici mají různé potíže (a) problémy.;

lay supporter (female): I (~ "the monk") know ("with") a female-lay supporter from Myanmar.;ဥပါသကာမ: မြန်မာပြည်က ဦးဇင်းဥပါသကာမတစ်ယောက်နဲ့ သိနေပါတယ်။ (~ ဦးဇင်း မြန်မာပြည်က ဥပါသကာမတစ်ယောက်နဲ့ သိပါတယ်။);laická podporovatelka: Známe se (~ "mnich se zná") s jednou laickou podporovatelkou z Myanmaru.;pol. mn.

lay supporter, female;ဥပါသကာမ(တစ်ယောက်) ၊ ဒကာမ(တစ်ယောက်);laická podporovatelka;sg. P. dāyaka (= supporter) (or) sg. P. upāsika (= female-supporter)

lay supporter, male;ဒကာ(တစ်ယောက်);laický podporovatel;sg. mn. P. dāyaka (= supporter)

lay supporters;ဥပါသကာတွေ;laičtí podporovatelé;n. pl. P. upāsakā

lay: Lay people chase after money, vehicles, houses, love, beautiful clothes, success, fame etc.;လူ: လူတွေဟာ ဖိုက်ဆံ၊ ယာဉ်၊ အိမ်၊ ချစ်ခြင်း၊ အဝတ်အစား(လှ)၊ အောင်မြင်မှု၊ ကျော်ကြားမှု

စသည်ဘက်ကို လိုက်စားကြတယ်;;laik: Laici se honí za penězi, vozidly, domy, láskou, krásným oblečením, úspěchem, slávou atd.;

lazy, be;ပျင်း;líný, být;l

lazy, be: With the excuse, that with the worldly problems (I) cannot dedicate (it) time, I have been lazy.;ပျင်း: လောကီကိစ္စတွေနဲ့ အချိန်မပေးနိုင်ဘူးဆိုတဲ့ ဆင်ခြေနဲ့ ကျွန်တော် ပျင်းနေတာပါ။;líný, být: S výmluvou, že se světskými problémy tomu nemohu věnovat čas, jsem byl líný.;p.s. pol. um.

lead ("carry" (the) priority);ဦးဆောင်;vést ("nést" prvenství);T

lead ("head (and) ride");ဦးစီး;vést ("velet (a) řídit");T.

lead (an army, "subdue (and) look-after");အုပ်ချုပ်;vést (armádu, "krotit (a) starat-se-o");T

lead: The great Myanmar army led by the king Naung was very famous (~ "famous (and) renowned") in the Asian continent.;အုပ်ချုပ်: ဘုရင့်နောင်အုပ်ချုပ်သောမြန်မာတပ်မတော်ကြီးသည် အာရှတိုက်တွင် ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့သည်;;vést: (Ta) velká Myanmarská armáda vedená králem Nau byla velice slavná (~ "slavná (a) věhlasná") po (celém) asijském kontinentě.;p.s. pol.

lead: Therefore, (there) were boycotting led by the elder university students.;ဦးဆောင်: ထို့ကြောင့် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားကြီးများက ဦးဆောင်၍ သပိတ်မှောက်ခဲ့ကြသည်;;vést: Proto za vedení starších studentů university bojkotovali.;p.s. writ.

lead: U Aung Zeyya together with his sixty-eight blood comrades could successfully resist while being the leader (~ "while leading").;ဦးစီး: နှင့်: ဦးအောင်ဇေယျသည် သွေးသောက်ရဲဘော် ခြောက်ကျိပ်ရစ်ယောက်နှင့်အတူ ဦးစီးကာ အောင်မြင်စွာ ခုခံတွန်းလှန်နိုင်ခဲ့သည်;;vést: U Aun Zeyya spolu se svými šedesáti osmi pokrevními přáteli se dokázal úspěšně ubránit zatímco (je) vedl.;p.s. writ.

leader;ဦး(တစ်ယောက်);vedoucí;sg.

leader ("carries" head);ခေါင်းဆောင်(တစ်ဦး၊ တစ်ပါး);vůdce ("nosi" hlavu);sg. (mn.)

leader ("head (and) ride");ဦးစီး(တစ်ဦး);vůdce ("velet (a) řídit");sg.

leader ("head-carrier");ခေါင်းဆောင်(တစ်ဦး) ၊ ခေါင်းဆောင်(တစ်ပါး);šéf ("nosič hlavy") ၊ vůdce ("nosič hlavy");sg. mn. (or) sg.

leader: (He is) the leader-student of the Golden Shine Revolution's Burmese Students' Association.;ခေါင်းဆောင်: ရွှေဝါရောင်တော်လှန်ရေးမှာ ဗကသကျောင်းသား ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးပါ။;vůdce: Je vůdčím studentem Revoluce Zlaté Záře (pořádané) Asociací Barmských Studentů.;pol.

leader: As for the proposers' (~ "speakers") leader sitting on my right, (it) is U Mya Maung.;ခေါင်းဆောင်: ကျွန်တော်ညာဘက်မှာ ထိုင်နေတဲ့အဆိုရှင်များရဲ့ ခေါင်းဆောင်ကတော့ ကျောင်းဆရာ ဦးမြမောင်ပါ။;vůdce: Co se týče vůdce mluvčích, který sedí po mé pravé straně, (je to) U Mja Maun.;pol.

leaf ("wood's leaf");သစ်ရွက်(တစ်ရွက်);list ("list" (ze) dřeva);sg.

leaf (for wrapping, rolling, roofing etc.);ဖက်(တစ်ရွက်);list (k balení, svinutí, zastřešení atd.);sg.

leaf (for wrapping);ဖက်;list (na balení věcí);n.

leaf of;ရွက်;list (čeho);suff. n.

leaf, palm;ပေ(တစ်ရွက်);list, palmový;sg.

leaf, palm ("leaf" palm-leaf);ပေရွက်(တစ်ရွက်);list, palmový ("list"

palmového-listu^{၀၀});sg.

leaf: When the leaves become grown (~ “distributed”), the spring has come.;သစ်ရွက်: သစ်ရွက်များ ဝေလာလျှင် နွေဦးရောက်ပြီ။;list: Když vyroste (~ “jsou-rozdělené”) mnoho listů, přišlo jaro.;p.p.

lean against;ဝီ;opřít se o;T

learn;စာသင်;učit se;T

learn (~ study): While (I) have a job, (I) also study by myself (~ “from one side”).;လေ့လာ: အလုပ်လဲလုပ်ရင်း တဖက်ကလဲ လေ့လာပါတယ်။;učit se (~ studovat): Zatímco mám práci, také sám studuji.;pol.

learn (“learn (and) hear”);သင်ကြား;učit se (“učit se (a) slyšet”);T
learn (“learn (and) listen”): According to this law, all who need to learn at university cannot get the permission to learn (“(and) listen”), therefore people of all the Myanmar nationalities were, indeed, not satisfied.;သင်ကြား: ဤဥပဒေအရ တက္ကသိုလ်ပညာသင်လို(သူ)တိုင်း သင်ကြားခွင့်မရနိုင်သဖြင့် မြန်မာတမျိုးသားလုံးက မကျေနပ်ကြချေ။;učit se (“učit-se (a) poslouchat”): Dle tohoto zákona, všichni, kdo se potřebují učit na universitě, nemohou dostat k učení (“(a) poslouhání”) povolení, proto, vskutku, byli lidé ze všech Myanmarských národností nespokojeni.;pl. writ.

learn (“learn (and) take”);သင်ယူ;učit se (“učit-se (a) brát”);T

learn (“learn¹ writings^{၀၀}”);စာကျက်;učit se (“učit-se¹ psaní^{၀၀}”);T

learn (by heart);ကျက်;učit se (nazpaměť);T

learn (get to know, “knowing (and) comes”);သိလာ;dozvědět se (“věděni (a) přichází”);T

learn by heart (“learn¹ (for) freedom^{၀၀}”);အလွတ်ကျက်;učit se nazpaměť (“učit-se¹ (pro) svobodu^{၀၀}”);T

learn: (I) am going to learn.;စာကျက်: စာကျက်တော့မယ်။;učit se: Jdu se učit.;fut.

learn: As (I) wrote almost all what (I) have learned, the writing (at examination) was successful.;သင်ယူ: သင်ယူထားတာတွေ အားလုံးနီးပါးလောက် ရေးခဲ့လို့ အောင်မြင်ပါတယ်။;učit se: Poněvadž (jsem) napsal téměř všechno co jsem se naučil, bylo psaní (na zkoušce) úspěšné.;p.s. pol.

learn: I am going to (~ “will”) learn.;စာကျက်: စာကျက်ဦးမယ်။;učit se: Jdu (~ “budu”) se učit.;fut.

learn: I'm studying (“about”) the Truth (Dhamma).;သင်ယူ: တရားအကြောင်းကို သင်ယူနေပါတယ်။;učit se: Studuji Pravdu (Dhammu).;pol. cont.

learn: Now I am full of energy to learn.;စာကျက်: ငါ အခု စာကျက်ဖို့ အားပြည့်နေပြီ။;učit se: Teď jsem plný energie k učení.;
learning method (“scheme¹ (to) see^{၀၀}”);ရှုကွက်;učební metoda (“plán¹ (a) vidění”);

learning method: the learning method of four noble truths;ရှုကွက်: သစ္စာတရား ရှုကွက်;učební metoda: učební metoda pro čtyři ušlechtilé pravdy;Bh.

learning: Especially, you may need learning.;သင်စရာ: အထူးတလည် သင်စရာလိုလိမ့်မယ်။;učení: Zejména bys mohl potřebovat se učit (~ “učení”).;fut.

least;အနိမ့်ဆုံး;nejméně ° nejnižší;adv.

least: This is just the least. (may be said by a taxidriver or merchant during bargaining);အနိမ့်ဆုံး: ဒါ အနိမ့်ဆုံးပဲ။;nejnižší: To je

(“prostě”) nejnižší (cena). (může být řečeno taxikářem nebo obchodníkem při smlouvání);col.

leather (matterial, “meat's skin”);သားရေ;kůže (materiál, “kůže¹ masa^{၀၀}”);n.

leather: (The one from) leather is also good.;အသားရေ: အသားရေလဲ ကောင်းတယ်။;kůže: (Ten z) kůže je také dobrý.;col.

leave;ခွာ ° သွား;opustit ° odejít;T

leave (“leave¹ out^{၀၀}”);အပြင်ထွက်;odejít (“odejít¹ ven^{၀၀}”);T

leave (holidays, “vacant (and) missing day”);အားလပ်ရက်(တစ်ရက်);volno (v práci, “prázdný (a) chybějící den”);sg.

leave (holidays): I have holidays in December.;အားလပ်ရက်: ကျွန်တော့်အားလပ်ရက်က ဒီဇင်ဘာမှာ။;volno (z práce): Mám volno v prosinci.;

leave (keep sth. at sb., “place (and) fix”);အပ်ထား;zanechat (něco u někoho, “umístit (a) upevnit”);T

leave behind (“leave-behind (and) fix”);ချန်ထား;nechat za sebou (“zanechat (a) upevnit”);T

leave: (So, you) say, that (as soon as you) left the lay life, (you) will come back (to it)?;ထွက်: လူထွက်မှ လာမယ်ပြောတာလား။;opustit: (Takže ty) říkáš, že (jakmile jsi) opustil laický život, budeš se do něj vracet?;inter. utmn.

leaves: Leaves fall.;သစ်ရွက်: သစ်ရွက်များ ကြွေတယ်။;listy: Listy padají.;

lecture (“event² (of) preaching^၀ (and)

telling¹”);ဟောပြောပွဲ(တစ်ပွဲ);přednáška (“událost² kázání^၀ (a) povídání¹”);sg.

lecture (also at university, “learning line”);သင်တန်း(တစ်ခု);přednáška (také na universitě, “učební řada”);sg.

lecture (at university, “preach (and) say {nouner}”);ဟောပြောချက်(တစ်ခု);přednáška (na univerzitě, “kázat (a) říci {jmenec}”);sg.

lecture (at university, “send (and) teach {nouner}”);ပို့ချချက်(တစ်ခု);přednáška (na universitě, “poslat (a) učit {nouner}”);sg.

lecture: As a commemoration of the National Day, lectures, exhibitions (and) competitions are held (~ “made”) (and) participated (by people).;ဟောပြောပွဲ: အမျိုးသားနေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ဟောပြောပွဲများနှင့် ပြပွဲ ပြိုင်ပွဲများကို ပြုလုပ်ကျင်းပကြပါသည်။;přednáška: Jakožto připomínka Národního Dne, přednášky, přehlídky (a) soutěže jsou pořádány (~ “dělány”) (a) zúčastněné (lidmi).;writ.

lecturer, university (female, “university teacher female”);တက္ကသိုလ်ဆရာမ(တစ်ယောက်);profesorka, univerzitní (žena, “univerzitní učitelka”);sg. f.

lecturer, university (male, “university teacher”);တက္ကသိုလ်ဆရာ(တစ်ယောက်);profesor, univerzitní (muž, “univerzitní učitel”);sg.

leech;မျှော့(တစ်ကောင်);pijavice;sg. gen.

leech (small, of land);ကျွတ်(တစ်ကောင်);pijavice (malá, žijící na souši);sg.

left (“left direction”);ဘယ်ဘက်;levý (“směr¹ nalevo^{၀၀}”) ° nalevo (“směr¹ nalevo^{၀၀}”);adv.

left behind, be;ကျန်;zanechán, být;l
left, (to) ("left direction");ဘယ်ဘက် ° ဗယ်ဘက် (WS. from
ဘယ်ဘက်);levo, (na) ("směr' vlevo");adv. (or) adv. WS.
left, be;ရိသေး ° ကျန်;zbýt ° zbývat;l
left, on the ("left direction");ဘယ်ဘက်;vlevo ("směr'
nalevo");adv.
left: on the left;ဘယ်: ဘယ်ဘက်မှာ;levý: na levo;
left: The bus is going to turn left.;ဘယ်ဘက်: ဘစဝ်စိကား
ဘယ်ဘက်ကွေ့တော့မယ်;vlevo: Autobus zatočí vlevo.;fut.
left: Turn left, (and) on the right (you) will certainly find a
hotel.;ဘယ်ဘက်: ဘယ်ဘက်ကိုကွေ့လိုက် ညာဘက်မှာ ဟိုတယ်
တွေလိမ့်မယ်;vlevo: Zatoč vlevo, (a) napravo jistě nalezeš
hotel.;imper. fut.
leg ("leg (which) stands");ခြေထောင်(တစ်ချောင်း);noha ("noha
(která) stojí");sg.
leg ("leg support");ခြေထောက်(တစ်ချောင်း);noha ("nožní
podpora");sg.
leg ("leg's support");ခြေထောက်(တစ်ဖက်၊ တစ်ချောင်း);noha
("podpora' nohy");sg.
leg: (I) must go (~ "ascend") to hospital, because I broke (my)
leg.;ခြေထောက်: ကျွန်တော် ခြေထောက်ကျိုးသွားလို့
ဆေးရုံတက်နေရတာ;noha: Musím jít (~ "nastoupit") do
nemocnice, protože jsem si zlomil nohu.;cont. um.
leg: (I) straighten (my) legs.;ခြေထောင်း: ခြေထောင်းများ
ဖြောင့်ထားတယ်;noha: Narovnáám nohy.;
legs: You have two hands (and) two legs.;ခြေထောက်: မင်းမှာ
လက်နှစ်ဘက် ခြေထောက်နှစ်ဘက်ရှိတယ်;nohy: Máš dvě ruce (a)
dvě nohy.;
lend;ငှား ° ချေး;půjčit (někomu);T
lend (a thing);ငှား;půjčit (někomu něco);T
lend (money);ချေး;půjčit (někomu peníze);T
lend (sth. to sb.);ငှားလာ;půjčit (něco někomu);T
lend (sth. to sb.): (He) lent (it) to me.;ငှားလာ: ကျွန်တော်
ငှားလာခဲ့တယ်;ပို့ပို့ (něco někomu): Půjčil mi (to).;um.
lessen;လျော့ ° လျှော့;zmenšit;T
lessen ("become' small");သေးငယ်လာ;zmenšit se ("stát-se'
malým");l
lessen ("decrease (to be) little");လျော့နည်း;zmenšit ("snížit (aby
bylo) málo");T
lesser;အငယ်;menší;adj.
lesson;အတန်း(တစ်ခု၊ တစ်တန်း);lekce;sg.
lesson (of education, "written' chapter' (for)
learning");သင်ခန်းစာ;lekce (vyučování, "psaná' kapitola' (k)
učení");sg.
lesson: alphabet, beginner lessons, intermediate
lessons;သင်ခန်းစာ: အက္ခရာတို၊ လက်သင် (~ အခြေခံ)
သင်ခန်းစာတွေတို့၊ ဥပစာသင်ခန်းစာတွေတို့;lekce: abeceda, lekce pro
začátečníky, lekce pro pokročilé;n.
let (allow);လိုက်ရ;nechat (svolit);T
let (happen, inserted at the end of a wish);စေ;necht' (se stane,
vloženo na konci přání);suff. pol.
let (sb. do sth.): It is said, that even though, as the daughter
loved Nga Nyo very much, (he) let them to get
married.;ပေးလိုက်: ဒါပေမယ့် သမီးက ငည့်ကို သိပ်ချစ်လို့

လက်ထပ်ပေးလိုက်သတဲ့;svolit: Říká se, že i přesto, poněvadž
(jeho) dcera byla do Ňa Ňo moc zamilovaná, svolil aby se
vzali.;
let be received (inserted at the end of a wish);ရစေ;necht' je
obdrženo (vloženo na konci přání);suff. pol.
let go;လွှတ်;nechat jít;T
let know (about monks, "pronounce (and) be-heard");မိန့်ကြား; dát
vědět (o mniších, "vyslovit (a) být-slyšen");T mn.
let know: (I) want (you) to let me know.;အသိပေး: ကျွန်တော်ကို
အသိပေးစေလိုပါတယ်; dát vědět: Chci abys mi dal vědět.;pol.
let me introduce: Let me introduce (us), ok? By name, we are
("young man") TunTint and Ms. Thauung Si.;မိတ်ဆက်ပေး:
မိတ်ဆက်ပေးမယ် နော်၊ ကျွန်တော်တို့ နာမည်က မောင်ထွန်းတင့်နဲ့
မသောင်းစီပါ; představíme se: Představíme se, ano? Jsme (-
"Jmenujeme se") mladý pán ThonTen a slečna TauSi.;pol.
let sb. know ("(let) hear' whereabouts");အကြောင်းကြား; dát vědět
("nechat) slyšet' informaci");T
let sb. know ("give' knowledge");အသိပေး; dát vědět ("dát'
znalost");T
let sb. know (inform, "give' hearing'
whereabouts");အကြောင်းကြားပေး; dát vědět (informovat, "dát'
slyšet' informaci");T
let sb. know: Ven. Sir, just if you arrive to Myanmar country,
let me know.;အကြောင်းကြား: အရင်ဘုရား မြန်မာပြည်ရောက်ရင်သာ
တပည့်တော်ကိုအကြောင်းကြားလိုက်ပါ; dát vědět: Ct. Pane, pokud
jen dorazíte do ("země") Myanmaru, dejte mi vědět.;imper. pol.
utmn.
let us: OK, briefly said (~ "If was said, indeed, 'let (us) talk
briefly"), nearby there is no more (any) cold drinks bar.;စို့:
တိုတိုပြောကြစို့ ဆိုရင်တော့ ဒီနားမှာ အအေးဆိုင် မရှိတော့ပါဘူး;necht':
Dobře, stručně řečeno (~ "kdyby bylo řečeno, vskutku, 'necht'
mluvíme stručně"), poblíž již není žádný obchod s chlazenými
nápoji.;col. pol.
let's;စို့ ° ရအောင် ° ရအောင် ° အောင်;pojd'me ° značí přátelský
návrh (např. "pojd'me", "udělejme" atd.) ° -me (značí přátelský
návrh);imper. col. (or) suff. (or) suff. pol.
let's: After that let's have a talk. ("When that finishes, let's
borrow (and) take (the) time, ok?");ရအောင်: အဲဒါ ပြီးမှ
အချိန်လည်ရအောင် နော်;pojd'me: Pak si popovídáme. ("Když to
skončí, pojd'me si půjčit (a) vzít čas, ano?");inter. pol.
let's: Let's finish the ("writing") discussion, ("indeed.");ရအောင်:
စာဆွေးနွေးတာ ရပ်တော့ရအောင် (~ ရပ်ကြရအောင်);pojd'me:
("Vskutku,") zastavme diskuzi ("(o) psaní");;
let's: Let's go (~ "come (and) go");စို့: လာသွားစို့;-me: Pojd'me! (~
"Přijďme (a) odejděme!");imper. fr.
let's: Let's go (~ "come");စို့: လာကြစို့;-me: Pojd'me! (~
"Přijďme!");imper. fr.
let's: Let's go, ven. sir.;ရအောင်: ကြွကြွရအောင် ဘုရား;-me:
Pojd'me, ct. pane.;imper. utmn.
let's: Let's go!စို့: သွားစို့;-me: Pojd'me!;imper. fr.
let's: Let's go! (used for monks);စို့: ကြွကြွစို့;-me: Pojd'me!
(užíváno pro mnichy);imper. utmn.
let's: Let's meet (on a day) since tomorrow.;အောင်: မနက်ဖြန်မှ
တွေ့ကြအောင်;pojd'me: Pojd'me se setkat (nějaký den) od
zítrka.;col. fr.

let's: let's worship!;စို့: ကန်တောကြပါစို့ ဗျို;pojdme (~ -me):
Uctívejme!;imper. col. um.
letter;စာ(တစ်စောင်);dopis;sg.
letter (character, "round" writing°);စာလုံး(တစ်လုံး);písmeno (znak, "kulaté" psaní°);sg.
letter (character, "written round");စာလုံး(တစ်လုံး);písmeno ("napsaný kroužek");sg.
letter (to send);စာ(တစ်စောင်);dopis;sg.
letter, recommendation ("letter" (to) give¹ support°);ထောက်ခံစာ(တစ်စောင်);dopis, doporučení ("dopis" (k) dodání¹ podpory°);sg.
letter: (He) sticks a stamp on a letter.;စာ: စာပေါ်မှာ တံဆိပ်ခေါင်းတစ်ခုကို ကပ်တယ်။;dopis: Přilepuje známku na dopis.;
letter: (I) stay in the position looking like ("form (of)") English letter 'L'.;အကွေး: အင်္ဂလိပ် အက္ခရာ L ပုံစံလို မြင်ရသည် ထိုင်ပုံတွင် နေပါတယ်။ (~ အင်္ဂလိပ် အက္ခရာ L ပုံစံအတိုင်း ထိုင်နေပါတယ်။);písmeno: Zůstávám v pozici vypadající jako ("tvar (který má)") anglické písmeno 'L'.;pol.
letter: a letter ("given") to a friend;စာ: သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ကို ပေးတဲ့စာ ;dopis: dopis ("daný") jednomu příteli;n.
letter: Having read the letter ...;စာ: အဲဒီ စာကို ဖတ်ပြီး;dopis: Až si přečteš ten dopis ...;
letter: I got (~ received) your letter.;စာ: ခင်ဗျားစာကို ရပါတယ်။;dopis: Dostal (jsem) Tvůj dopis.;pol.
letter: Please, can you explain your ideas regarding these things in (~ "with") letter?;စာ: ကျေးဇူးပြုပြီး အဲဒီအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး မင်းရဲ့ ထင်မြင်ချက်ကို စာနှင့် ရင်းပြပေးနိုင်မလား။;dopis: Proším, můžeš (mi) vysvětlit své názory ohledně těchto věcí v (~ "s") dopise?;inter.
letter: There are just (so) many stamps on the letter.;စာ: စာပေါ်မှာ တံဆိပ်ခေါင်းတွေ အများကြီးပဲ။;dopis: Na dopise je tak hodně známek.;col.
letterbox ("post-office box");စာတိုက်ယုံး(တစ်ယုံး);poštovní schránka ("poštovní krabice");sg.
letters (characters): (It) is alright to have opened many programs (~ "files") with small letters at once.;စာလုံး: စာလုံးသေးသောဖိုင်တွေအများကြီး တစ်ပြိုင်နက် ဖွင့်ထားလို့ ရတယ်။;písmena: Je v pořádku mít otevřeno mnoho programů (~ "souborů") s malými písmeny najednou.;
lettuce ("salad leaf");ဆလတ်ရွက်(တစ်ရွက်);salát, hlávkový ("salátový list");sg. E. salad
level;ဆင့်(တစ်ဆင့်);stupeň;sg.
level ("level (and) grade");အဆင့်အတန်း;úroveň ("úroveň (a) stupeň");n.
level (also in meditation);အဆင့်;stupeň (také v meditaci);n.
level (of existence);ဘုံ(တစ်ခု);stupeň (sféra, existence);sg.
level (of someone, "hand quality");လက်ရည်(တစ်ခု);úroveň (něčí, "kvalita" ruky°);sg.
level, be at a different ("hand quality (is) different");လက်ရည်ကွာ;úrovni, být na jiné ("kvalita" ruky° (je) odlišná°);l
level, be of same ("hand quality (is) same");လက်ရည်တူ;úrovni, být na stejné ("kvalita" ruky° (je) stejná°);l
level, lower ("level" down°);အောက်ထပ်;stupeň, nižší ("stupeň

dole°);n.
level, upper ("level" up°);အပေါ်ထပ်;stupeň, vyšší ("stupeň" nahore°);n.
level: (I) almost approached to the level that (I) had attained before.;အဆင့်: အရင်တုန်းက အောင်မြင်ခဲ့သည့်အဆင့်သို့ ရောက်ရန် နည်းနည်းနီးကပ်လာခဲ့ပါသည်။;stupeň: Téměř jsem se přiblížil ke stupni, kterého jsem dosáhl dříve.;pol.
level: somebody's level;လက်ရည်: တစ်ယောက်ယောက်ရဲ့ လက်ရည်;úroveň: něčí úroveň;
level: the level is high;အဆင့်အတန်း: အဆင့်အတန်းမြင့်တယ်။;úroveň: úroveň je vysoká;
liberate;လွတ်;osvobodit;T
liberate ("record" releasing°);ကျွတ်တမ်း;osvobodit ("nahrát osvobození");T
library ("building" (of) watching¹ books°);စာကြည့်တိုက်(တစ်ခု);knihovna ("budova" sledování knih°);sg.
library: The museum and the library.;စာကြည့်တိုက်: ပြတိုက်နဲ့ စာကြည့်တိုက်။;knihovna: Muzeum a knihovna.;col.
lick;လျက်;lízat;T
lido (swimming pool, "water crossing pool");ရေကူးကန်(တစ်ကန်);koupaliště ("nádrž" (na) přecházení vody°);sg.
lie ("lie" lies°);လိမ်ညာ;lhát ("lhát" lži°);n.
lie ("lying speech");မုသားစကား;lež ("lživá mluva");n. P. musā (= lie)
lie ("tell" lies°);လိမ်ပြော;lhát ("říkat" lži°);T
lie ("tell" lying° speech°);မုသားစကားဆို;lhát ("říkat" lživou mluvu°);n. P. musā (= lie)
lie (rest);တည်း;ležet (odpočívát);T
lie (tell lies);လိမ်;lhát;T
lie (untruth);လိမ်;lež (nepravda);n.
lie prone ("extend" belly° (and) turn-face-down°);ဝမ်းလျှားမောက်;ležet na břiše ("natáhnout" břicho° (a) natočit-obličej-dolů");T
lie: (He) doesn't tell lies.;မုသားစကား: မုသားစကားမဆို။;lhát: Nelže. ("Neříká lži.");col.
lie: As for by some (people), (they) are only just lying ("lies").;လိမ်ညာ: တချို့တဝက်တော့ဖြင့် လိမ်ညာထားတာ ချည်းပါပဲ (~ ချည်းပါပဲ)။;lhát: Co se týče některých (lidí), prostě, jenom lžou (~ "lžou lži");col. pol.
lie: As much as (I) can, (I) do not tell lies, indeed.;မုသားစကား: မုသားစကားတတ်နိုင်သမျှ မပြောဘူးပေါ့။;lhát: Jak jen můžu, nelžu, opravdu.;col.
lie: He lies me.;လိမ်: သူ ငါ့ကို လိမ်တယ်။;lhát: ("On") lže mi.;
lie: lying pig;လဲလျောင်း: လဲလျောင်းနေသော (~ လဲအိပ်နေသော) ဝက်တစ်ကောင် ° လဲအိပ်: လဲအိပ်နေသော ဝက်တစ်ကောင်;ležet: ležící prase;
lie: People's lies are abundant.;လိမ်: လူလိမ်တွေပေါတယ်။;lež: Lidských lží je spousta.;
lie: The patient is lying on the hospital-bed.;လဲလျောင်း: လူနာက ဆေးရုံကုတင်မှာ လဲလျောင်းနေတယ်။;ležet: Pacient leží na nemocniční posteli.;cont.
life;ဘဝ ° ဒီဝ ° ဘဝ(တစ်ခု) ° အသက် ° ဘောင်;život;n. P. bhava (=

life) (or) n. P. bhava (= existence, life) (or) n. (or) sg.
 life span ("life line");သက်တမ်း;života, délka ("životní čára");n.
 life span: The life span of a person is around 80 years.;သက်တမ်း: လူတစ်ယောက် သက်တမ်းက နှစ်ပေခန့် ကြာတယ်။;života, délka: Délka života člověka je (~ "trvá") asi 80 let.;
 life, lay;ဘဝ၊ လူ့;život, laický;n.
 life, present;လက်ရှိဘဝ;život, přítomný;n.
 life: at the last part of life;ဘဝ: ဘဝနောက်ပိုင်းမှာ;život: v poslední části života;
 life: I haven't ever seen a clay alms-bowl in my life.;ဘဝ: ငါဘဝမှာ မြေသပိတ် တစ်ခဲမမြင်ဖူးဘူး။;život: V životě jsem neviděl hliněnou almužní mísu.;col.
 life: I zealously try to get various things and finally I die.;ဘဝ: ငါတစ်ဘဝလုံး ပစ္စည်းဥစ္စာအမျိုးမျိုး ရရှိဖို့ အားကြီးမာန်တက်ကြိုးစားပြီး နောက်ဆုံးမှာတော့ ငါ သေမယ်။;život: Horlivě se ("já") snažím dostat různé věci a nakonec zemřu.;fut.
 life: in my life;ဘဝ: ငါ့ဘဝမှာ;život: v mém životě;
 life: May your wishes (and) life become same.;ဘဝ: ဆန္ဒနဲ့ ဘဝ ထပ်တူဖြစ်နိုင်ပါစေ။;život: Kéž jsou (tvá) přání a život stejné.;w. pol.
 life: noble life;ဘဝ: မြင့်မြတ်တဲ့ဘဝ;život: ušlechtilý život;
 life: Not ("As much as not being") able to abandon the lay life, (we) must live like this.;ဘောင်: လူဘောင်ကို မစွန့်လွှတ်နိုင်သရွေ့တော့ ဒီလိုပဲ နေရမှာပဲ။;život: ("Jak moc") neschopní ("nejsou schopní") zanechat laického života, musíme žít život takhle.;col.
 life: one's own life;ဘဝ: ကိုယ်ပိုင်ဘဝ;život: vlastní život;
 life: the remaining part of life;ဘဝ: ဘဝရဲ့ ကျန်သည့်အပိုင်း;život: zbytek (~ "zbývající část") života;
 life: they are going to take (a new) life;ဘဝ: ဘဝတစ်ခုကို ရယူ ဖြစ်မှာ;život: dostanou nový život ("jsou dostávající jeden život");fut. col.
 life: They are happy, as (they) together possess a pleasant, good life.;ဘဝ: သူတို့သည် နှစ်လိုဖွယ် ကောင်းသော ဘဝကို အတူတကွပိုင်ဆိုင်ကြ၍ ပျော်ရွှင်ကြသည်။;život: Jsou šťastní, protože spolu mají příjemný, dobrý život.;writ.
 life: They taught me about life.;ဘဝ: ငါ့ကို သူတို့က ဘဝအကြောင်း သင်ပေးခဲ့ကြတယ်။;život: ("Oni") mě učili o životě.;p.s.
 life: whole my life;ဘဝ: ကျွန်တော့်တစ်ဘဝလုံး;život: celý můj život (po celý můj život);n.
 life: whole the life;ဘဝ: တစ်ဘဝလုံး;život: celý život;
 lifespan ("life continuation");သက်တမ်း;životnost ("pokračování života") ° délka života ("pokračování života");n.
 lift;ချီး;zvednout;T
 lift, give a;လိုက်ပို့;svést (někoho);T
 lift, give a ("give² following^o (and) sending¹");လိုက်ပို့ပေး;svézt ("dát² následování^o (a) posílání¹");T
 lift, give a (by taxi): Where should (I) give (you) a lift?;လိုက်ပို့ပေး: ဘယ်လိုက်ပို့ပေးရမလဲ။;svézt: Kam (vás) mám svézt?;inter. fut.
 lift, give a: (I) can give (you) a lift.;လိုက်ပို့ပေး: လိုက်ပို့ပေးနိုင်ပါတယ်။;svézt: Mohu (vás) svézt.;pol.
 lift, give a: (I) will give (you) a lift home.;လိုက်ပို့ပေး: အိမ်လိုက်ပို့ပေးမယ်။;odvézt: Odvezu (tě) domů.;fut.

lift, give a: Can (you) give me a lift?;လိုက်ပို့ပေး: လိုက်ပို့ပေးနိုင်မလား။;svézt: Můžete (mě) svézt?;inter. fut.
 lifted, sth.;ချီး;zvednutého, něco;n.
 light ("light color");အလင်းရောင်;světlo ("barva¹ světla");n.
 light (about a lamp etc.);ထွန်း;svítit (o lampě atd.);T
 light (of color);နု;světle (o barvě);suff.
 light (of color): light yellow;နု: အဝါနု;světle (o barvě): světle žlutá;
 light color, be of;အရောင်ဈေး ° ဈေး;světlé barvy, být;I
 light color: The black car is smaller than the car of light color.;အရောင်ဈေး: အနက်ရောင်ကားက အရောင်ဈေးသောကားထက် ပိုသေးတယ်။;světlá barva: (To) černé auto je menší než (to) auto světlé barvy.;
 light fire ("light¹ fire");မီးညှို့ ° မီးထွန်း [mī: ʃto~:, mī:cho~:];zapálit oheň ("zapálit¹ oheň");T
 light, be;ပေါ့ ° လင်း;světly, být ° lehký, být;I (or) I un.
 light, be: This stone is light.;ပေါ့: ဒီကျောက်တုံးက ပေါ့တယ်။;lehký, být: Tento kámen je lehký.;
 light, turn on (~ "open fire"): At night, the cars normally turn on the lights (and) go (~ "drive");မီးဖွင့်: ညပိုင်းတွင် ယုံမှန်အားဖြင့် ကားများမီးဖွင့်မောင်းကြသည်။;světla, rozsvítit (~ "otevřít oheň"): V noci auta obvykle rozsvítí světla (a) jedou (~ "řídí");writ.
 light: At night the street lamps light.;ထွန်း: ညအချိန်တွင် လမ်းမီးထွန်းသည်။;svítit: V noci svítí pouliční lampy.;
 light: Sir, I am aunt of this extinguished light.;လင်း: ကျွန်မ ဒီငြိမ်းလင်း၏ အဒေါ်ပါ ရင်။;světlo: Pane, ("já") jsem teta tohohle uhašeného světla.;pol. idi.
 light: The color of candle's light is yellow.;အလင်းရောင်: ဖယောင်းတိုင်ရဲ့ အလင်းရောင်က အဝါရောင် ဖြစ်တယ်။;světlo: Barva světla svíčky je žlutá.;
 lighter ("scrape¹ (for) fire");မီးခြစ်(တစ်ခု);zapařovač ("oškrabat¹ (pro) oheň");sg.
 lightness: The woman carries a hand bag of little weight (~ "lightness");အပေါ့: အမျိုးသမီးက လက်ကိုင်အိတ်အပေါ့လေးကို သယ်တယ်။;lehkost: (Ta) slečna nosí lehkou kabelku (~ "kabelku malé lehkosti");
 lightning ("flash^o abruptly¹ goes³ bright² {nouner}¹⁰");လက်ခနဲလင်းသွားခြင်း;blesk ("blesk^o neočekávaně¹ jde³ zářící² {jmenec¹⁰}");n.
 lightning, go ("flash^o abruptly¹ goes³ bright²");လက်ခနဲလင်းသွား;blesk, procházet ("blesk^o neočekávaně¹ jde³ zářící²");l.
 lightning, go: Over the town there goes a lightning.;လက်ခနဲလင်းသွား: မြို့ပေါ်မှာ လက်ခနဲလင်းသွားတယ်။;blesk, procházet: Nad městem prochází blesk.;
 like;တိုင်း ° လို ° ပေါ့ ° နှစ်သက် ° ကြိုက် ° အတိုင်း ° မင်း;hele ° jako ° líbit se ° rád, mít;suff. prep. (or) prep. (or) I (or) suff. (or) T (or) interj. col.
 like (~ "(be) satisfied"): If (you) like (~ "(are) satisfied"), please, help (me).;အဆင်ပြေ: ခင်ဗျား အဆင်ပြေရင် ကျေးဇူးပြုပြီး ကူညီပါ။;chtít (~ "(být) spokojený"): Pokud chceš (~ "(jsi) spokojený"), prosím, pomoz mi.;imper. pol.
 like ("immerse (and) descend");နှစ်သက်;rád, mít ("ponořit-se (a) snížit-se");T

like ("like (and) descend");နှစ်သက်;rád, mít ("mít-rád (a) scházet-dolů") ° rád, mít ("mít-rád (a) sestupovat") ° líbit se ("mít-rád (a) sestupovat");I (or) T

like ("nature falls");သဘောကျ;rád, mít ("charakter padá");T

like (a person);လို့;rád, mít (osobu) ° mít rád (osobu);T

like (follows after a v.);သလို;jako;suff. adv.

like (sb.'s behavior, "immerse (and) like");နှစ်ခြိုက်;rád, mít (něčí chování, "potopit (a) mít-rád") ° líbit se (něčí chování, "potopit (a) mít-rád");I

like (such as);ကဲ့သို့;jako třeba ° tj.;suff. writ.

like a;တမျှ;jako;conj. writ.

like if;သကဲ့သို့;jako kdyby;adv. writ.

like if: (We) lived like if married, though (we) were not married.;သကဲ့သို့: လက်ထပ်ရသေးပေမယ့် လက်ထပ်ပြီးသကဲ့သို့ နေထိုင်ခဲ့ကြပါတယ်။;jako kdyby: Žili jsme jako kdybychom byli svoji, přestože jsme nebyli svoji.;p.s. pol.

like most;အကြိုက်ဆုံး;nejraději, mít;

like that ("like¹ that");အဲဒီလို ° အဲလို;tim způsobem ("jako¹ to") ° tak (takto, "jako¹ to");adv. col. (or) adv.

like that: (I) just think like that.;အဲလို: အဲလို ထင်တာပဲ။;tak: (Já) myslím prostě tak.;col.

like this ("this much");ဒီလောက်;takhle ("tohle množství");adv.

like this: It will finish just like this. ("Just like this (it) will just finish (and) go.");ဒီလို: ဒီလိုနဲ့ပဲ ကုန်သွားမှာပဲ။;takhle: Skončí to právě takhle. ("Právě s takto to zrovna skončí a půjde.");fut.

like this: Just like this (~ here);ဒီလို: ဒီလိုပဲ။;tak jako: Stejně (- "tak") jako tohle (~ tady);.col.

like, as one: Really, do as (you) like.;သဘောရီ: သဘောရီလုပ်ပေတော့။;chce, jak (někdo): Hele, dělej jak chceš.;imper. col.

like, be;ဆန် ° တူ ° ဆင်;jako, být;I

like, just ");လိုဘဲ (from လိုပဲ);jako, právě ");adv.

like: (I) don't like (it).;ကြိုက်: မကြိုက်ပါဘူး။;rád, mít: Nemám (to) rád.;pol.

like: (I) like that (one).;ကြိုက်: အဲဒါကြိုက်ပါတယ်။;rád, mít: Mám rád tamten.;pol.

like: (I) like the white book.;ကြိုက်: စာအုပ်အဖြူကြိုက်ပါတယ်။;rád, mít: Mám rád (tu) bílou knihu.;pol.

like: (I) will take (~ "like") both.;ကြိုက်: နှစ်ခုလုံးကြိုက်ပါတယ်။;rád: Vezmu si oboje. ("Mám rád oba.");pol.

like: (If I) say it that way, would (you) like (it)?;ကြိုက်: အဲ့သလို ပြောရင် ကြိုက်ပါမလား။;líbit se: Bude se (ti) to líbit, když to řeknu tak?;inter. pol.

like: (They) can talk following (~ "having followed") the side (~ group of speakers, which (they) themselves agree with (and) like.;နှစ်သက်: ကိုယ့်သဘောကျနှစ်သက်တဲ့ဘက်ကလိုက်ပြီး ပြောနိုင်ကြပါတယ်။;rád, mít: Mohou mluvit následující (tu) stranu (~ skupinu mluvčích), se kterou sami souhlasí (a) kterou mají rádi.;pol.

like: (They) cannot think like people.;လို့: လူတွေလို မတွေးခေါ်နိုင်ဘူး။;jako: Nemohou myslet jako lidé.;

like: All whatever you say, (I) like.;နှစ်သက်: မင်းပြောတာ အားလုံးကို ငါနှစ်သက်တယ် (~ သဘောကျတယ်)။;rád, mít: Všechno co říkáš, ("já") mám rád.;

like: do (you) like France ("country")?;နှစ်သက်: ပြင်သစ်နိုင်ငံကို နှစ်သက်လား။;rád, mít: Máš rád Francii ("zemi")?;inter.

like: Do (you) like this kind?;ကြိုက်: ဒါမျိုးကြိုက်လား။;rád, mít: Máš rád tenhle druh?;inter.

like: how... oh... eh...: How much... oh... eh... much ... give ... like, 120 (kyats).;ပေါ့: ဟာလောက် (~ ဟိဟာလောက်) ပေးပေါ့ ၁၂၀။;hele: Kolik... ehm... no... hele, dejte (mi) 120 (čiat).;col.

like: I also like it. ("Spring Spring also likes (it).");ကြိုက်: စမ်းစမ်းလဲ ကြိုက်ပါတယ်။;rád, mít: Také to mám ráda. ("Jaro Jaro (to) má také ráda.");pol.

like: Just like this (~ here).;လို့: ဒီလိုပဲ။;jako: Stejně (- "tak") jako tohle (~ tady);.col.

like: like if (you) don't know;လို့: မသိသလိုဘဲလား။;jako: jako bys nevěděl;col.

like: Since I've met him I like (him).;ကြိုက်: သူ့ကို တွေ့တည်းက ကြိုက်တယ်။;rád, mít: Od (doby co jsem) ho potkal, mám (ho) rád.;

like: Sir, do (you) like Myanmar ("country")?;သဘောကျ: ရှင် မြန်မာနိုင်ငံကို သဘောကျလား။;rád, mít: Pane, máte rád ("zemi") Myanmar?;inter. uw.

like: What you explain, I like, (my) friend.;နှစ်သက်: မင်း ရှင်းပြတာတွေကို ငါ နှစ်သက်တယ် ကွာ။;líbit se: Líbí se mi (~ "já rád"), co vysvětluješ, příteli.;

like: Whenever the ven. Sir likes, (he) may ask (me) whatever (he) wants to ask.;ကြိုက်: အရင်ဘုရား ကြိုက်တဲ့ အချိန်မှာ မေးချင်တာတွေ မေးနိုင်ပါတယ်။;chtít: Kdykoliv ct. Pán bude chtít, může se mě zeptat na cokoliv chce ("se zeptat");.pol.

like: Why do (you) think, that (I) don't like (~ "need") you?;လို့: ငါ မင်းကို မလိုလားဘူးလို့ ဘာကြောင့် ထင်ရတာလဲ။;rád, mít: Proč si myslíš, že tě nemám rád (~ "nepotřebuji")?;inter.

like: Woman is to man very dangerous, like fire, man also is like fire, very dangerous to woman.;လိုဘဲ: မိန်းမဟာ မီးလိုဘဲ ယောက်ျားအတွက် အန္တရာယ်များသလို ယောက်ျားဟာလည်း မီးကဲ့သို့ မိန်းမအတွက် အန္တရာယ်များတယ်။ ° ကဲ့သို့: မိန်းမဟာ မီးလိုဘဲ ယောက်ျားအတွက် အန္တရာယ်များသလို ယောက်ျားဟာလည်း မီးကဲ့သို့ မိန်းမအတွက် အန္တရာယ်များတယ်။;jako: Žena je pro muže velice nebezpečná, jako oheň, muž je pro ženu také velice nebezpečný, jako oheň.;

like.: It can be seen by verses like "tenāhu porāṇā" and so on.;ကဲ့သို့: အဲဒါကို 'တေနာဟု ပေါရာဏာ'စသည် ကဲ့သို့ဂါထာများဖြင့် သိနိုင်ပါသည်။;jako: Může to být vidět z veršů jako "tenāhu porāṇā" a tak dále.;writ. pol.

likes, as (one);သဘောရီ ° သဘောအတိုင်း;přeje, jak si (někdo) ° chce, jak (někdo);adv.

likes, as (one): As you like.;သဘောအတိုင်း: မင်းသဘောအတိုင်းပဲ။;přát si: Jak si ("ty") přeješ.;col.

lime (fruit);သံပရာသီး(တစ်လုံး);limeta (citrusový plod);sg. S. jambhira

lime juice;လိမ်းကြူး ° လိင်းကြူး;citronový džus;n. E. lime juice

lime juice ");သံပရာရည်;limetkový džus ");n.

lime juice: six cups of lime juice;လိမ်းကြူး: လိမ်းကြူးခြောက်ခွက်။;citronový džus: šest skleniček citronového džusu;

limit;ဘောင်;limit;n.

limit ("blocking (and) demarcating");အကန့်အသတ်;zábrana

(“blokování (a) ohraničování”);n.
 limit: in the limits of (existence of) Sāsana;ဘောင်:
 သာသနာ့ဘောင်မှာ;hranice: v hranicích (trvání) Sāsany;
 limitation (“be-tight (and) tighten {nouner}”);တင်းကျပ်မှု;omezení
 (“být-těsný (a) těsnit {jmenec}”);n.
 limitation: There are very much of limitations in the Myanmar
 country.;တင်းကျပ်မှု: မြန်မာပြည်မှာက တင်းကျပ်မှုတွေ
 သိပ်များတယ်။;omezení: V zemi Myanmaru je mnoho
 omezení.;col.
 limitless, be (“(does) not² have³ blocking^o (and)
 demarcating¹”);အကန့်အသတ်မရှိ;neomezený, být (“nemá²
 blokování^o (a) ohraničování¹”);n.
 limitless: limitless (and) omnipresent happiness;အကန့်အသတ်:
 အကန့်အသတ်မရှိသော အနံ့အစပ် ပျော်ရွှင်မှု;neomezený: neomezená
 (a) všudypřítomná radost;
 limpid, be;လွဲ;průzračný, být;l
 line;မျဉ်း(တစ်ချောင်း);linka (čára) ° čára;sg.
 line (“line's route”);မျဉ်းကြောင်း(တစ်ကြောင်း);linka (čára, “cesta¹
 čáry^o”) ° čára (“cesta¹ čáry^o”);sg.
 line of writing (“writing lines”);စာတန်း;řádka psaní (“řádky¹
 psaní^o”);n.
 line, starting (“measured leaving line”);တာထွက်မျဉ်း;čára,
 startovní (“měřená opouštěcí čára”);n.
 lineage;နွယ် ° မျိုးနွယ်(တစ်ခု);rodokmen;sg. (or) n. un.
 lineage (“lineage, succession (and)
 connection”);မျိုးနွယ်အစဉ်အဆက်(တစ်ခု);rodokmen (“rodokmen,
 posloupnost (a) spojení”);sg.
 lineage: certain Kachin lineage;မျိုးနွယ်:
 တချင်းမျိုးနွယ်တစ်မျိုး;rodokmen: jistý rodokmen Kačenů;n.
 link;လင့်;napojení ° odkaz;n. E. link
 link (“refer-to (and) spread-out”);ကိုးကား;odkaz (“odkazovat (a)
 rozšiřovat”);n.
 link (to a book, “refuge¹ (to) lean-against^o”);မိတ္တင်း;odkaz (na
 knihu, “útočiště¹ (o které se lze) opřít^o”);n.
 Linux (system);လင်းနက်စ်(နည်းစနစ်) ° လိုနက်စ်(နည်းစနစ်);Linux
 (systém);name E. Linux
 Linux (system): Better (~ “more good”)than Windows system is
 the Linux system.;လိုနက်စ်နည်းစနစ်: ဝင်းဒိုးနည်းစနစ်ထက်
 လင်းနက်စ်နည်းစနစ်က ပိုကောင်းပါတယ်။;Linux (systém): Linux
 systém je lepší (~ “vice dobrý”) než systém Windows.;pol.
 lip;နှုတ်ခမ်း;ret;n.
 lips;နှုတ်ခမ်းများ;rtý;pl.
 liquid;အရည် ° ရည်;tekutina ° tekutý;n.
 liquid, thick;အနှစ်;tekutina, hustá;n.
 liquid: water (is) liquid;အရည်: ရေက အရည်;tekutina: voda (je)
 tekutina;
 list;စာရင်း;seznam;n.
 list (“basic¹ writing^o”);စာရင်း(တစ်ခု);seznam (“základní¹
 psaní^o”);sg.
 listen;နား;poslouchat;T
 listen (“ear stands”);နားထောင်;poslouchat (“ucho stojí”);T
 listen to: (I) happen to be listening to the (Buddha's)
 Dhamma.;နား: ဘုရားရဲ့ စာရားကို နားဖြူထား။;poslouchat: Přihodilo
 se, že poslouchám Buddhovu Dhammu.;

listen: (He) listens to songs.;နားထောင်: သီချင်းတွေကို
 နားထောင်တယ်။;poslouchat: Poslouchá písničky.;
 listen: (I) will listen to the ven. Sir, ok?;နား: အရင်ဘုရား
 နာ(ယူ)တော့မယ် နော်။;poslouchat: Budu poslouchat (co) ct. Pán
 (řekne), ano?;inter. fut.
 listen: Do what the grandparents say, to the letter, dear
 daughter.;နားထောင်: ဘိုးဘိုးတို့ရဲ့ စကားကို
 မြေဝယ်မကျနားထောင်(နော်) သမီးလေး။;poslouchat: Dělej do
 písmene co (ti) prarodiče říkají.;imper. col.
 listen: If (I want) to listen to songs, (I) listen.;နားထောင်:
 သီချင်းနားထောင်ရင် နားထောင်ပါတယ်။;poslouchat: Když (chci)
 poslouchat písničky, tak poslouchám.;pol. col.
 listen: If (I) want to listen to the Dhamma, (I) listen.;နား:
 တရားနာချင်ရင် နား။;poslouchat: Když chci poslouchat Dhammu,
 tak poslouchám.;col.
 listen: Just while (you) listen to a song.;နားထောင်:
 သီချင်းနားထောင်ရင်းလေး။;poslouchat: Právě během toho, co
 posloucháš písničku.;col.
 listen: listen to Dhamma;နား: တရားနာတယ်;poslouchat:
 poslouchat Dhammu;
 listen: Please, listen.;နားထောင်: ကျေးဇူးပြု၍
 နားထောင်ပါ။;poslouchat: Prosím, poslouchej(te);imper. pol. writ.
 listen: While (you) listen every day, as (you) get to know (it)
 very well, (your) speaking will become more excellent, I
 think.;နားထောင်: နေ့စဉ် နားထောင်ရင်းနားရည်လာတဲ့အခါ စကားပြော
 ပိုပြီး ချောမွေ့လာမယ်လို့ ထင်ပါတယ်။;poslouchat: Když (budeš)
 poslouchat každý den, jak (to začneš) znát velice dobře, stane
 se (tvé) mluvení znamenitějším, myslím si.;pol.
 liter;လီတာ;litr;n. E. liter
 liter: There is one liter of water in the bottle.;လီတာ: ပုလင်းထဲမှာ
 ရေတလီတာရှိတယ်။;litr: V láhvi je jeden litr vody.;
 literally (listen and do what sb. says, “buy¹ ground^o without²
 decreasing³”);မြေဝယ်မကျ;doslova (dělat doslova co druhý říká,
 “kupovat¹ zem^o bez² snižování³”);adv. fig.
 literary (“(of) writing (and) palm-leaves”);စာပေ;literární (“psaní
 (a) palmových-listů”);adj.
 literary (product), a (“writing (and) palm-
 leave”);စာပေ(တစ်ခု);literární (product, “psaní (a) palmový-
 list”);sg.
 literature (“palm-leaves¹ writings^o”);စာပေ;literatura (“psaní (na)
 palmových-listech”);n.
 literature, classical;ဂန္ထဝင်;literatura, klasická;n.
 literature, Myanmar;မြန်မာစာ;literatura, Myanmarská;n.
 literature, Myanmar: (I) have completely finished Myanmar
 literature (subject) at school.;မြန်မာစာ: မြန်မာစာနဲ့ကျောင်းပြီး
 တားပါတယ်။;literatura, Myanmarská: Zcela jsem dokončil
 (předmět) Myanmarské literatury ve škole.;pol. col.
 literature: The study of national literature also happened to be
 opened.;စာပေ: အမျိုးသားစာပေ လေ့လာမှုလည်း
 ပွင့်လန်းလာပါသည်။;literatura: Také došlo k otevření studia
 národní literatury.;pol.
 litter;အမှိုက်;odpadky;n.
 little;အနည်းလေး ° နဲ့;málo ° trochu;adv.
 little (not enough);သေး;málo;adv.

little bit;နည်းနည်း ° နဲ့နဲ့ ° နည်းနည်းပါးပါး;poněkud ° trochu;adv.
 little bit ("quite (and) somewhat");အတော်အတန်;trochu ("docela (a) poněkud");adv.
 little bit, just: (I) still understand just little bit.;နည်းနည်းလေးပဲ:
 နည်းနည်းလေးပဲ နားလည်သေးတယ်။;trošičku, jen: Pořád rozumím jen trošičku.;
 little bit: (He) is little bit late.;နည်းနည်း:
 နည်းနည်းနောက်ကျတယ်။;trochu: Trochu se opozdil. ("Je trochu pozdní.");
 little bit: (I) am sorry that (I) got little bit late.;နည်းနည်း:
 နည်းနည်းနောက်ကျသွားတဲ့အတွက် တောင်းပန်ပါတယ်။;trochu: Omlouvám se, že jsem se trochu zpozdil.;p.s. pol.
 little bit: (I) can (talk) little bit in English, but much (I) cannot (talk).;နည်းနည်းပါးပါး: အင်္ဂလိပ်စကားက နည်းနည်းပါးပါတော့ တတ်ပါတယ် အရမ်းတော့ မတတ်ပါဘူး။;trochu: Umím trochu anglicky, ale moc, (to) neumím.;pol.
 little bit: (This is) little bit too much.;နဲ့နဲ့: နဲ့နဲ့များပါတယ်။;poněkud: (To je) poněkud moc.;pol.
 little bit: I can talk in Myanmar language little bit.;နည်းနည်း:
 ကျွန်တော် မြန်မာစကားနည်းနည်းပြောတတ်ပါတယ်။;trochu: Umím trochu mluvit barsky (myanmarsky);pol. um.
 little bit: If the time for correcting (your writing) got little bit delayed because of (it), (then I) am sorry.;နည်းနည်း: အဲဒါ နည်းနည်းပြင်ဆင်ချိန် နောက်ကျရင် တောင်းပန်ပါတယ်။;trochu: Jestli se kvůli tomu trochu spozdil čas k opravě (tvého psaní), (pak) se omlouvám.;pol.
 little bit: In this letter I will answer little bit regarding the question what are the place worth seeing in Myanmar ("country").;နည်းနည်းပါးပါး: မြန်မာပြည်မှာ ဘာကြည့်စရာတွေရှိသလဲဆိုတဲ့ မေးခွန်းနဲ့ပတ်သက်လို့ ဒီစာမှာ နည်းနည်းပါးပါးဖြေမယ်။;trochu: V tomto dopise trochu odpovím ohledně otázky jaká jsou v Myanmaru místa vhodná návštěvy.;fut. pol.
 little bit: Talk a little bit about the Dhamma.;နည်းနည်း:
 ဓမ္မအကြောင်းနည်းနည်းဆွေးနွေးတယ်။;trochu: Hovořit trochu o Dhammě.;
 little boy (baby or child, "little' male");ယောက်ျားလေး(တစ်ယောက်);kluk (chlapeček, miminko nebo dítě, "malý' muž");sg.
 little by little;ဖြည်းဖြည်းချင်း ° တစ်ဖြည်းဖြည်းနဲ့;po trošce ° po troškách;adv.
 little by little ("by move (and) move");တရွေ့ရွေ့;krůček po krůčku ("pohybem (a) pohybem");adv.
 little by little ("by move (and) move"): As for the turtle, not stopping (or) resting, (it) goes little by little.;တရွေ့ရွေ့ လိပ်မှာမူကား မရပ်နားဘဲ တရွေ့ရွေ့ သွား၏။;krůček po krůčku ("pohybem (a) pohybem"): Co se týče želvy, aniž by se zastavila (nebo) si odpočala, krůček po krůčku jde.;writ.
 little by little ("movement by movement, slowly (and) slowly");တရွေ့ရွေ့ တဖြည်းဖြည်း;krůček po krůčku ("pohyb po pohybu, pomalu (a) pomalu");adv.
 little by little (about progress);တဖြည်းဖြည်း;po troškách (o pokroku);adv.
 little by little: (I) am doing each little by little.;ဖြည်းဖြည်းချင်း: တစ်ချင်းစီကို ဖြည်းဖြည်းချင်းလုပ်နေတယ်။;po trošce: Děláám každý

po trošce.;
 little by little: (It) little by little becomes small.;တဖြည်းဖြည်း: တဖြည်းဖြည်းသေးငယ်လာတယ်။;postupně: Postně se zmenšuje (~ "stává-se malým");
 little by little: little by little, more and more;ဖြည်းဖြည်း: ဖြည်းဖြည်းတိုး၍တိုး၍;postupně: postupně, víc a víc;
 little, a;နည်းနည်း ° နဲ့နဲ့;trochu;adv.
 little, a: (I) can read (in Burmese) a little;နဲ့နဲ့: နဲ့နဲ့ ဖတ်တတ်ပါတယ်။;trochu: Umím trochu číst (Barmsky);pol. col.
 little, a: (I) understand a little.;နဲ့နဲ့: နဲ့နဲ့ နားလည်ပါတယ်။;trochu: Trochu rozumím.;pol.
 little, be ("small (and) small");ငယ်သေး;drobný, být ("malý (a) malý");l
 little, just a;နည်းနည်းတော့;trošku, jen;adv. col.
 little, very;ငယ်ငယ်လေး ° နည်းနည်းလေး ° နဲ့နဲ့လေး;malý, velice;adj. col. (or) adj.
 little: (I) think, (it) is because (I have) little perfections (~ pāramī);သေး: ပါရမီနဲ့ (နည်း)သေးလို့ ထင်ပါတယ်။;málo: Myslím si, že je (to), protože (mám) málo dokonalostí (~ pāramī);pol.
 little: (This is too) little, friend. (can be said by a taxidriver when he is not satisfied with the given amount of money);နဲ့: နဲ့တယ်ဗျာ;maló: (To je moc) málo, příteli. (může být řečeno taxikářem, pokud není spokojen s placeným množstvím peněz);col.
 little: 100 (kyats) is, really, little.;နဲ့: ၁၀၀ တော့ နဲ့ပါတယ်။;maló: No, 100 (čiats) je málo.;pol. col.
 little: Here is little about me.;နည်းနည်း:
 ဒီဟာနည်းနည်းလေးကျွန်တော့်ရဲ့ အကြောင်းပါ။ (~ ဒီဟာကျွန်တော့်အကြောင်း အကြမ်းဖျင်းလေးပါ။);trochu: Zde je trochu o mě.;pol.
 little: I have no doubt. ("I have not even a little doubt.");အနည်းငယ်: ငါ့မှာ သံသယ အနည်းငယ်မျှ မရှိပါဘူး။;malý: Nemám nejmenší pochybnosti. ("Nemám ani malou pochybnost.");pol.
 little: There is little more. ("The remaining part is just little.");အနည်းလေး: ကျန်ရှိနေတဲ့အပိုင်းက အနည်းလေးပါပဲ။;trochu: Už zbývá jen trochu. ("Zbývající části je jen trochu.");pol.
 live;နေ;žít;T
 live (~ "be"): (My) mother is (still) alive. Father has passed away.;ရဲ့: အမေရှိပါတယ်။ အဖေဆုံးသွားပါပြီ။;naživu (~ "být"): (Moje) matka je (stále) naživu. Otec (už) nežije (~ "zemřel");p.p. pol.
 live (~ "be"): (They) do not live any more. (Both parents) have passed away.;ရဲ့: မရှိတော့ပါဘူး။ ဆုံးသွားပါပြီ။;žít (~ "být"): Už nežijí. (Oba rodiče) už zemřeli.;p.p. pol.
 live (~ "life"): live from hand to mouth ("life of movement of mouth from movement of hand");ဘဝ: လက်လှုပ်မှ ပါးစပ်လှုပ်ရတဲ့ဘဝ ;žít (~ "život"): žít z ruky do pusy ("život pohybu úst z pohybu ruky");idi.
 live (about monks): the monastery, where the Mon ("great") monks live;သီတင်းသုံး: မွန်ဘုန်းတော်ကြီးတွေ သီတင်းသုံးသောကျောင်း;žít (o mniších): klášter, kde žijí Monovi, ("ohromní") mniši;mn.
 live (also as နေရဲ့);ရဲ့;žít (také jakožto နေရဲ့);l
 live (dwell, about monks, "use" uposatha-

precepts°);သီတင်းသုံး;žit (přebývat někde, o mniších, “užívat pravidel-uposathy°”);T mn. P. sītaṃ (= coolness)
live life (“live¹ life° (and) live² (and) sit³”);အသက်ရှင်နေထိုင်;žit život (“žit¹ život° (a) žit² (a) sedět³”);I
live life: I saw how very rich people, who (have) many things live (their) life.;အသက်ရှင်နေထိုင်: ပစ္စည်းဥစ္စာအများကြီး ချမ်းသာကြွယ်ဝတဲ့လူတွေ ဘယ်လိုအသက်ရှင်နေထိုင်သလဲဆိုတာကို ငါ မြင်ခဲ့ဖူးလား။;věci: Viděl jsem, jak velice bohatí lidé, kteří (mají) mnoho věcí, žijí (svůj) život.;p.s.
live: (I) don't want to live as a lay person.;နေ: လူဝတ်အဖြစ် မနေချင်ပါဘူး။;žit: Nechci žít jakožto laik.;pol.
live: (I) live in Yangon.;နေ: ရန်ကုန်မြို့မှာ နေပါတယ်။;žit: Žiji v Rangunú.;col. pol.
live: Also other nationalities live (there).;နေ: တခြား တိုင်းရင်းသားတွေလဲ နေပါတယ်။;žit: Také ostatní národnosti (tam) žijí.;pol.
live: He will live in Yangon or Mandalay.;နေ: သူ ရန်ကုန်မှာ နေမယ်။ ဒါမှမဟုတ်မန္တလေးမှာ နေမယ်။;žit: Bude žít v Rangunú nebo v Mandalaji.;fut.
live: house to live in;နေ: နေထိုင်ခန်း;bydlet: dům k bydlení;
live: How do you feel (~ “live”) in Burma (“country”)? Good. (I) am happy.;နေ: ဗမာပြည်မှာ နေရတာ ဘယ်လိုနေသလဲ။ ကောင်းပါတယ်။ ပျော်ပါတယ်။;žit: Jak se žije (~ “žiješ”) v Barmě (~ “Barmské zemi”)? Je (to) dobré. Jsem šťastný.;inter.
live: I live in Anoyatha road.;နေ: အနော်ရထာလမ်းမှာ နေပါတယ်။;žit: Žiji v ulici Anoyatha.;
live: I live in Kamayut township.;နေ: ကျွန်တော် ကမာရွတ်မြို့နယ်မှာ နေပါတယ်။;bydlet: Bydlím ve správní oblasti Kamáyo.;pol. um.
live: It's fine here. (“Life (here) is good.”);နေ: နေလို့ ကောင်းပါတယ်။;žit: Je tu fajn. (“Žít tady je dobré.”);pol.
live: Living there is good.;နေ: အဲဒီမှာ နေလို့ ကောင်းပါတယ်။;žit: Je fajn (~ “dobré”) tam žít.;pol.
live: Sir, who will you live with?;နေ: ရင် ဘယ်သူနဲ့နေမလဲ။;žit: Pane, s kým budete žít?;inter. fut. col.
live: whatever city (you) live in;နေ: ဘယ်မြို့မှာ နေနေ;žit: at' už žiješ v jakémkoliv městě;
live: Where do you live now?;နေ: အခု ဘယ်မှာ နေသလဲ။;žit: Kde teď žiješ?;inter.
live: Where does he live?;နေ: သူ ဘယ်မှာ နေသလဲ။;žit: Kde žije? (on);inter.
live: wherever (you) live;နေ: ဘယ်မှာနေနေ;žit: kdekoliv žiješ;
livelihood, five kinds of wrong (often understood as the five kinds of wrong business, namely: Business in (a) weapons, (b) human beings, (c) meat, (d) intoxicants and (e) poison);မိစ္ဆာအာဇီဝဗျူဟ: živobytí, pět druhů špatného (obvykle chápáno jakožto pět druhů špatného obchodu, tj. obchod se (a) zbraněmi, (b) lidskými bytostmi, (c) masem, (d) omamnými látkami a (e) jedem);n. Bh. P. micchā-ājīva (= wrong-living)
livelihood, five kinds of wrong: Majority avoid the five kinds of wrong livelihood.;မိစ္ဆာအာဇီဝဗျူဟ: မိစ္ဆာအာဇီဝဗျူဟကို အများစုက ရောင်ကြွပါတယ်။;živobytí, pět druhů špatného: Většina se vyhýbá pěti druhům špatného živobytí.;pol.
liver;အသဲ(တစ်ဖက်၊ တစ်ခြမ်း၊ တစ်စုံ) (from အသည်း) ° အသည်း(တစ်ဖက်၊ တစ်ခြမ်း၊ တစ်စုံ);játro;sg. (one, one, pair)

livery (“same°, equal¹ complete³ dress²”);တညီတတ်စုံ(တစ်စုံ);stejnokroj (“stejný°, stejný¹ kompletní³ oděv²”);sg.
living beings;အသတ်;živé bytosti;n.
living beings: He doesn't kill living beings.;အသတ်: သူ အသက် မသတ်။;živé bytosti: Nezabíjí živé bytosti.;col.
living room (“guests' room”);စည်ခန်း(တစ်ခန်း);obývací pokoj (“pokoj¹ hostů°”);sg.
living room: There are chairs in my house's living room.;စည်ခန်း: ကျွန်တော်အိမ် စည်ခန်းမှာ ကုလားထိုင်တွေ ရပါတယ်။;obývací pokoj: V obývacím pokoji mého domu jsou židle.;pol. um.
lobster (“short kite”);ပုစွန်(တစ်ကောင်);humr (“krátký luňák”);sg.
local (“in¹ (the) territory°”);ဒေသတွင်း; místní (“v¹ oblasti°”);adj.
local (in the country, “in¹ country°”);ပြည်တွင်း; místní (v zemi, “ve¹ státě°”);adj.
local: a local technical journal;ပြည်တွင်း: ပြည်တွင်းနည်းပညာဂျနယ်တစ်ခု; místní: jeden místní deník o technice (“jeden vnitrostátní technický deník”);
local: local people (“local natives”);ဒေသတွင်း: ဒေသတွင်းနိုင်ငံသားများ; místní: místní obyvatelé (“místní rodilí”);pl. location;အရပ်;umístění;n.
lodge;တည်း;bydlet ° noclehovat;T
lodge (“dwell (and) take-refuge”);တည်းခို;bydlet (“pobývat (a) brát-ochranu”);I
lodge (about monks “use¹ uposatha-precepts°”);သီတင်းသုံး;ubytován, být (o mniších “užívat¹ pravidel-uposathy°”);T mn. P. sītaṃ (= coolness)
lodge (live at);တည်း;bydlet;T
lofty, be (“high (and) grand”);မြင့်မား;ušlechtilý, být (“vysoký (a) ohromný”);I
lofty, be (“high (and) noble”);မြင့်မြတ်;šlechetný, být (“vysoký (a) ušlechtilý”);I
lofty, be (“high”);မြင့်;ušlechtilý, být;I
lofty, be: May (you) be able to rule over everything (and) may (you) be able to possess a lofty life.;မြင့်မား: အရာရာကို စိုးမိုးနိုင်ပြီး မြင့်မားတဲ့ဘဝကို ဝိုင်ဆိုင်နိုင်ပါစေ။;vznešený, být: Kéž můžeš mít vládu nad vším (a) kéž můžeš mít (~ “vlastnit”) vznešený život.;w. pol.
logically (“proper¹ consequences° (and) proper³ reasons²”);အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့်;logicky (“správné¹ následky° (a) správné³ důvody²”);adv.
logically: when (we) think logically;အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့်: အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့် စဉ်းစားတဲ့အခါ;logicky: pokud přemýšlíme logicky;
London (town of Great Britain);လန်ဒန်(မြို့);Londýn (město Velké Británie);name
lonely, just;တစ်ယောက်တည်း ° တစ်ယောက်တည်း; sám, pouze (osamocený);adj. col.
lonesome;တစ်ယောက်တည်း;samotný (osamocený);adj. col.
long (time);ကြာကြာ;dlouho;adv.
long (time), be;ကြာ;dlouho, trvat;I
long (time): He will come (“just”) before long.;ကြာ: သူ မကြာခင်ပဲ လာမယ်။;dlouho: Přijde (“prostě”) zanedlouho.;
long for;တ;toužit po;T

long for (sb.);လွမ်း;toužit po (někom);T
 long time;ကြာကြာ ° ကြာ;dlouho;adv.
 long time ("big" lasting°);အကြာကြီး;dlouho ("velkého" trvání°);n.
 long time ("long" counting°);ရေရည်;dlouho ("dlouhé" počítání°);adv.
 long time, take;ကြာ;dlouho, trvat;l
 long time, take ("catch" being-long°);ကြာမိ;trvat dlouho ("chytnout" dlouhé-trvání°);l
 long time, very: As I haven't been writing for a very long time, (I) have forgotten a lot.;အကြာကြီး အချိန် ကျန်တော် အချိန်အကြာကြီးမရေးဖြစ်တာကြောင့် အများကြီးမေ့သွားတယ်။ (~ ကျန်တော် မရေးတာကြာလို့ တော်တော်မေ့သွားပြီ။);dlouho, velmi: Poněvadž jsem velmi dlouho nepsal, hodně jsem zapoměl.;p.s. um.
 long time: (He) is afraid, that (it) will take long time.;အကြာကြီး: အကြာကြီးဖြစ်သွားမှာ စိုးတယ်။;dlouho: Obává se, že (to) bude trvat dlouho.;
 long time: (He) wants (it) to ("go (and)") last for long time.;ရေရည်: ရေရည်တည်တံ့သွားစေချင်တာ။;dlouho: Chce aby to ("šlo (a)") trvalo dlouho.;
 long time: Are you studying Burmese for a long time?;ကြာ: ဗမာစာသင်တာကြာပြီလား။;dlouho: Studuješ barmsčinu dlouho?;inter.
 long time: In Myanmar, the newspaper have been indeed published for long time.;ကြာ: မြန်မာ နိုင်ငံမှာ သတင်းစာထုတ်တာကြာပြီ။;dlouho: V Myanmaru byly noviny publikovány již dlouho (dlouhou dobu).;pol.
 long time: Not long time. It has been already around six months.;ကြာ: မကြာသေးဘူး၊ ခြောက်လောက်ပဲ ရှိသေးတယ်။;dlouho: Ne dlouho. Je to už asi šest měsíců.;
 long-term ("long" counting°);ရေရည်;koneckoncū ("dlouhé" počítání°);adv.
 long, be;အရည် ° ကြာ ° ရည်;dlouho, být ° dlouhý, být;l
 long, last: (It) has been long already.;ကြာ: ကြာပြီ။;dlouho, trvat: Už je (to) dlouho.;
 long, last: Has (it) been long?;ကြာ: ကြာပြီလား။;dlouho, trvat: Je (to) už dlouho?;inter.
 long, last: It still hasn't (~ "isn't") been long.;ကြာ: မကြာသေးပါဘူး။;dlouho, trvat: Ještě to nebylo (~ "není") dlouho.;pol.
 long: (I) cannot meditate (~ "sit") long.;ကြာကြာ: ကြာကြာမထိုင်နိုင်ဘူး။;dlouho: Nedokážu meditovat (~ "sedět") dlouho.;
 long: hair is long;ရည်: ဆံပင် ရည်တယ်။;dlouhý: vlasy jsou dlouhé;
 long: Hair is long.;ရည်: ဆံရည်တယ်။;dlouhý: Vlasy jsou dlouhé.;
 long: May (your) life be longer (~ "long more") (than one) hundred (years). (wish expressed on a friend's birthday);ရည်: အသက်ရာကျော်ရည်ပါစေ။;dlouhý: Kéž je (tvůj) život delší (~ "dlouhý více") (než) sto (let). (přání vyjádřené na narozeninách přítele);w. pol.
 long: The (pair of) trousers of white color is long.;ရည်: အဖြူရောင် ဘောင်းဘီတွေက ရည်တယ်။;dlouhý: Ty (jedny) kalhoty bílé barvy jsou dlouhé.;
 long(er): Won't you stay long(er)?;ကြာကြာ: ကြာကြာ

မနေဘူးလား။;déle: Nebudeš tu déle (~ dlouho)?;inter. col.
 longer (~ "more"): May (your) life be longer (~ "long more") (than one) hundred (years). (wish expressed on a friend's birthday);ကျော်: အသက်ရာကျော်ရည်ပါစေ။;delší (~ "více"): Kéž je (tvůj) život delší (~ "dlouhý více") (než) sto (let). (přání vyjádřené na narozeninách přítele);w. pol.
 longyi (Burmese sarong, "tie" around°);လုံချည်(တစ်ထည်) [lounj];loundží (Barmský sarong, "vázat" okolo°);sg.
 longyi (long skirt for women, worn by stage dancers, consisting three parts – sash, skirt and hem, "great-grandfather" gets-up°);ထာဘီ(တစ်ထည်);loundží (dlouhá dámská sukně nošená jevištními tanečnicemi, skládá se ze tří částí: šerpa, sukně a lem, "pradědeček" vstává°);sg.
 longyi: ("Young man") Aye is wearing green longyi.;လုံချည်: မောင်အေး လုံချည်အစိမ်းဝတ်(ထား)တယ်။;loundží: ("Mladý pán") É nosí zelené loundží.;
 look;မြင် ° ကြည့် ° ရှ ° ကျိ (sl. from ကြည့်) ° အသွင်(တစ်ခု);vzhled ° podívat se ° dívat se;T sl. (or) I (or) T (or) sg.
 look ("life form";နေပုံ;vzhled ("podoba" života°);n.
 look (somehow, "life form appears";နေပုံပေါ် ° နေပုံပေါက်;vypadat ("podoba" života° se-ukazuje°);l
 look after;ပြု ° ထိန်း;starat se o;T
 look after ("look (and) see");ကြည့်ရှု;starat se o ("dívat-se (a) vidět");T
 look after ("setup" seriousness°);ဂရုစိုက်;starat se o ("nastavit" vážnost°);T P. garu (= heavy, serious)
 look after (a sick person, "make (and) collect");ပြုစု;starat se o (nemocného, "dělat (a) sbírat");T
 look at;ကြည့် -ကို;dívat se na;T writ.
 look at ("look (and) see");ကြည့်ရှု;dívat se na ("dívat-se (a) vidět");T
 look at (consider, "see (and) ponder");ရှုမြင်သုံးသပ်;dívat se na (zvažovat, "vidět (a) rozvažovat");T
 look like ("(be) same" with°);နဲ့တူ;vypadat jako ("(být) stejný" s°);T
 look like ("appearance (is) same");ဆင်တူ;vypadat jako ("vzhled (je) stejný");T
 look like ("take" (by) thinking°);ထင်ရ;vypadat jako ("brát" myšlením°);T
 look like ("take" look" like°);မြင်ရ၊ လို;vypadat jako ("brát" vidění jako°);l
 look like ("taking" look" to° (is) same" with°);ကြည့်ရတာ -နဲ့တူ -ကို;vypadat jako ("brání" dívání-se" k° (je) stejný" s°);l
 look like ("will" be°);ဖြစ်မယ်;zdát se být ("bude") ° vypadá jako ("bude");v.
 look like: (I) stay in the position looking like ("form (of)") English letter 'L'.;မြင်ရ: အင်္ဂလိပ် အက္ခရာ L ပုံစံလို မြင်ရသည်ထိုင်ပုံတွင် နေပါတယ်။ (~ အင်္ဂလိပ် အက္ခရာ L ပုံစံအတိုင်း ထိုင်နေပါတယ်။);vypadat jako: Zůstávám v pozici vypadající jako ("tvar (který má)") anglické písmeno 'L'.;pol.
 look like: (It) looks like (if he were) watching (it).;ထိုင်ရ၊ လို: ကြည့်တယ်လို မြင်ရပါတယ်။ (~ ကြည့်တယ်လို ထင်ရပါတယ်။) ° မြင်ရ၊ လို: ကြည့်တယ်လို မြင်ရပါတယ်။ (~ ကြည့်တယ်လို ထင်ရပါတယ်။);vypadat jako: Vypadá (to), jakoby (to)

sledoval.;pol.

look like: According to the map, it looks like if there is a treasure in this cave.;ထင်ရ: မြေပုံအရ ဒီလိုကုန်တယ်မှာ ရတနာရှိတယ်လို့ ထင်ရတယ်။;vypadat jako: Podle mapy to vypadá, jako kdyby v této jeskyni byl poklad.;

look like: This building looks like a palace.;နဲ့တူ: ဒီအဆောက်အဦးက နန်းတော်နဲ့တူတယ်။;vypadat jako: Tato budova vypadá jako palác.;

look like: This luggage looks like Thai.;ဖြစ်မယ်: ဒီခရီးဆောင်သောတ္တက ထိုင်း(က)ဖြစ်မယ်။;vypadat jako: Toto zavazadlo se zdá být Thajské.;

look like: When (I) shave my head, it looks like a radish.;ကြည့်ရတာ -နဲ့တူ -ကို: ငါ့ခေါင်းကိုရိတ်ပြီးတဲ့အခါ ကြည့်ရတာ မုန့်လာဥနဲ့ တူတယ်။;vypadat jako: Když si oholím hlavu, vypadá jako ředkvička.;

look upward;မော်;dívat se vzhůru;T

look: Oh, (I) am going to look (more), ok? (may be said by customer as a reply to the merchant when offered goods are not desired);ကြည့်: အော်၊ ကြည့်အံ့မယ် နော်။;dívat se: Eh.. podívám se (dál), ano? (může být řečeno zákazníkem jakožto odpověď obchodníkovi, když nechce nabízené zboží);col.

look: (He) never looks back.;မြင်: ဘယ်တော့မှ ပြန်မမြင်တော့ဘူး။;podívat se: Nikdy se nepodívá zpět.;

look: (I) am just looking. (may be told to the shopkeeper as a reaction to his question what customer wants to buy);ကြည့်: ကြည့်တာပေါ့။;dívat se: Jen se dívám. (může být řečeno majiteli obchodu jakožto reakce na jeho otázku co si chce zákazník koupit);col.

look: (I) will look (more), ok? ("To get looking.") (may be said by customer as a reply to the merchant when offered goods are not desired);ကြည့်: ကြည့်ရ အောင်။;dívat se: Budu se (dál) dívat, ano? ("Abych se podíval.") (může být řečeno zákazníkem jakožto odpověď obchodníkovi, když nechce nabízené zboží);col.

look: (I) will look (more), ok? (may be said by customer as a reply to the merchant when offered goods are not desired);ကြည့်: ကြည့်မယ် နော်။;dívat se: Budu se (dál) dívat, ano? (může být řečeno zákazníkem jakožto odpověď obchodníkovi, když nechce nabízené zboží);col.

look: (I) will search and look (for it), ven. Sir ...;ကို: ရာကျိပေးပါဦးမယ် ဖျားစ် ...။ (~ ရာကြည့် ပေးပါဦးမယ် ဘုရား။);podívat se (po): Budu hledat (a) podívám se (po tom), ct. Pane ... ;fut. sl.

look: (I) will see (if I can) repair.;ကြည့်: ပြင်ကြည့်ပါအံ့မယ်။;dívat se: Podívám se, (zda to mohu) opravit.;fut. pol.

look: After (he) puts (one hand on another), (he) looks in front, down on the floor, having opened (his) eyes.;ကြည့်: တင်ပြီးလျှင် မျက်လုံးများဖွင့်ထားကာ ရေတည့်တည့်နေရာရှိ အောက်ကို ကြည့်ပါတယ်။ (~ တင်ပြီးလျှင် မျက်လွှာချလျက် ရေတည့်တည့် ကြည့်ပါတယ်။);dívat se: Po tom, co položí (jednu ruku na druhou), dívá se dopředu, dolů na zem, otevřenýma očima.;pol.

look: As for hats, (we) have (them), indeed, (we) have. ("Just") various kinds. Here, look.;ကြည့်: ဦးထုပ်တော့ ရတာပေါ့ရဲ့ အမျိုးမျိုးပဲ။ ဒီမှာ ကြည့်။;dívat se: Co se týče klobouků, (ty) máme, vskutku, máme. ("Prostě") nejruznější druhy. Tady, podívejte.;col.

look: As for me, (when I) decide, (I) don't even look back (~ "turn (and) look").;ကြည့်: ငါဆိုရင် ပြတ်သားတယ် လည်းတောင်မကြည့်။;podívat se: Co se týče mě, (když já) rozhodnu, nepodívám se ani zpět (~ "otočit (a) podívat").;col.

look: If (I) have the ability, (I) am ready to look (at it).;ကြည့်: ကျွန်တော် တတ်နိုင်တာရရင် ကြည့်ဖို့ အသင့်ပါ။;podívat se: Pokud mám tu schopnot, pak jsem připravený se (na to) podívat.;pol.

look: Look at the map.;ကြည့်: မြေပုံကို ကြည့်ပါ။;podívat se: podívej se na (tuto) mapu.;imper. pol.

look: Look at those two ("persons");ကြည့်: သူတို့နှစ်ယောက်ကို ကြည့်ပါ။;podívat se: Podívej na ty dvě ("osoby");imper. pol.

look: Look.;ကြည့်: ကြည့်ပါ။;podívat se: Podívej(te) se.;imper. pol.

look: The girl looks sad.;နေပုံပေါ်: ကောင်မလေး

ဝမ်းနည်းနေပုံပေါ်တယ်။;vypadat: Ta dívka vypadá smutně.;

look: whenever (you) look.;ကြည့်: ဘယ်တော့ ကြည့်ကြည့်;podívat se: kdykoliv se podíváš;

look: Wherever (you) look, it is extremely pleasurable.;ကြည့်: ဘယ်ဘက်ကိုကြည့်ကြည့်အလွန် ကြည်နူးစရာကောင်းပါတယ်။;dívat se: Kamkoliv se podíváš, je to velice příjemné (~ "vhodné k potěšení (se)").;pol.

looked at;ကြည့်ခဲ့တယ်;díval se na;p.s.

looks like ..., ... ("(it) will¹⁰ have-to-be³ said² that¹ ...⁰ is¹¹");ဟုဆိုရမည်ဖြစ် -သည်-;vypadá jako ..., ... ("bude¹⁰ muset-být³ řečeno² že¹ ...⁰ je¹¹");v. writ.

loop (of a song, repeating series of sounds);ကျော့;smyčka (hudební, opakující se série zvuků);n.

loop (of a song): (I) compose one loop, two loops, to a song.;ကျော့: တစ်ကျော့နှစ်ကျော့တေးကိုသီ။;smyčka (hudební): Skládám jednu smyčku, dvě smyčky, do písničky.;col.

Lord;ဗွယ်ရာ [fěyā] (from ဘုရား);Pán;n. utmn. WS.

lord;ဘုရား(တစ်ပါး) [fěyā] ° အရင်(တစ်ပါး);pán;sg.

Lord Buddha: According to (~ "in") what the Lord Buddha said, there are three ways for making merit.;ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား:

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား မိန့်ဆိုသည်မှာ ပညာ(ကုသိုလ်)လုပ်ခြင်း

လမ်းသုံးလမ်းရှိပါတယ်။;Pán Buddha: Dle toho, co (~ "v") Pán Buddha řekl, jsou tři způsoby dělání zásluh.;pol.

lose;ပျောက် ° ရုံး;prohrát ° ztratit;T

lose: If (you) do not practise, what (you) have (already) got, the good (knowledge) of writing (and) good (knowledge) of speaking may get lost, (they) say ...;ပျောက်: မလေ့ကျင့်ရင် ရပြီးသား စာလေးစကားလေးတွေဟာ ပျောက်တတ်တယ်တဲ့ ...။;ztratit: Pokud netrénuješ, co (již) máš, ta dobrá (znanost) psaní (a) dobrá (zanlost) mluvení, se může ztratit, prý ...;col.

lose: The sportsmen in white dress (are) losing the game.;ရုံး: အဖြူရောင်တညီဝတ်စုံနဲ့ကစားသမားတွေက ပြိုင်ပွဲကို ရုံးတယ်။;prohrát: Sportovci v bílém dresu prohrávají hru.;

lost, be ("be-lost, be-void (and) ("go"))°;ပျောက်ကင်း(သွား);ztratit se ("být-ztracen, být-prost (a) ("jít"))°;I

lost, be ("be-lost, hide (and) ("go"))°;ပျောက်ကွယ်(သွား);ztratit se ("být-ztracen, schovat-se (a) ("jít"))°;I

lost, get;ပျောက်;ztratit se;I

lot of, a;များ ° အမြောက်အမြား ° တွေ;hodně ° mnoho;adv. (or) suff. adv. (or) adj.

lot of, a ("many (and) much");အများကြီး;spousta ("mnoho (a)

moc");n.

lot of, a: (I have) a lot of work.;အများကြီး:

အလုပ်တွေအများကြီး;spousta: (Mám) spoustu práce.;

lot of, a: From a tree can be taken a lot of

wood.;အမြောက်အများ: သစ်ပင်တစ်ပင်မှ သစ်သား (~ သစ်တွေ ~ ထင်းတွေ) အမြောက်အများရနိုင်တယ်;hodně: Ze stromu lze získat hodně dřeva.;

lot of, a: I have a lot of water in my room.;တွေ: ငါ့အခန်းထဲမှာ ရေတွေ ရှိပါတယ်;hodně: Mám v pokoji hodně vody.;pol.

lotus;ကြာ(တစ်ပင်);lotos;sg.

lotus posture ("sitting³ form¹⁰ (of) restrained² buttocks⁰-planks¹¹");တင်ပျဉ်ခွေထိုင်ပုံ;lotosová pozice ("podoba¹⁰ sezení³ zkrocených² hýždových⁰ prken¹");n.

lotus posture, half (with left leg up, "lotus-posture¹¹ while¹⁰ placing³ right⁰ leg¹ up²");ဘယ်ဘက်ခြေထောက်ကို ပေါ်တွင်ထားကာ တင်ပျဉ်ခွေထိုင်ပုံ;lotosová pozice, poloviční (s levou nohou nahoře"lotosová-pozice¹¹ zatímco¹⁰ pravá⁰ noha¹ (je) položena³ nahoru²");n. med.

lotus posture, half (with right leg up, "lotus-posture¹¹ while¹⁰ placing³ right⁰ leg¹ up²");ညဘက်ခြေထောက်ကို ပေါ်တွင်ထားကာ တင်ပျဉ်ခွေထိုင်ပုံ;padmāsana, poloviční (s pravou nohou nahoře, "lotosová-pozice¹¹ zatímco¹⁰ pravá⁰ noha¹ (je) položena³ nahoru²");n. med.

lotus: one red lotus (and) one white (lotus);ကြာ: ကြာနီတစ်ပွင့်၊ ဖြူတစ်ပွင့်;leknín: jeden červený leknín (a) jeden bílý (leknín);

loud, be ("wide");ကျယ်;hlasitý být ("široký");l

loudly;ကျယ်ကျယ်;hlasitě;adv.

lovable, be;ခင်;líbezný, být;l un.

love;ချစ် ° မေတ္တာ ° ခင် ° ချစ်ခြင်း ° မင်း;láska ° milovat;n. P. mettā

(loving-kindness) (or) T (or) n.

love ("(heart) palpitates", "breast jumps");ရင်ခန့် ° ရင်ခုံ (WS. from ရင်ခန့်);milovat ("(srdce) buší", "hrud skáče");T WS. (or) T love ("like (and) descend");နှစ်သက်;milovat ("mít-rád (a) scházet-dolů");T

love secretly;တစ်ဖက်သက်ရင်ခန့်;milovat tajně;T

love, be in ("gone¹ in² love⁰");ချစ်သွားမှာ;zamilovaný, být ("odešel¹ do² lásky⁰");adj.

love, be in ("love (and) like");ချစ်ကြိုက်;zamilovaný, být ("milovat (a) mít-rád");T

love, be in platonic;တစ်ဖက်သက်ရင်ခန့်;zamilovaný, být platonicky;T

love, be in: (I) am not in love.;ချစ်သွားမှာ: ချစ်သွားမှာ မဟုတ်ဘူး;zamilovaný, být: Nejsem zamilovaný.;

love, be in: The man and woman are in love.;ချစ်ကြိုက်: အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးတို့ ချစ်ကြိုက်နေကြတယ်;zamilovaný, být: (Ten) muž a (ta) žena jsou zamilovaní.;cont.

love, fall in ("be-caught¹ (by) love⁰");ချစ်မိ;zamilovat se ("být-chycen¹ (do) lásky⁰");l

love, fall in ("become¹ loving⁰");ချစ်တာဖြစ်;zamilovat se ("stát-se¹ milujícím");l

love, fall in: (They) fell in love with the boy.;ချစ်တာဖြစ်: ကောင်လေးကို ချစ်ခဲ့ကြတာဖြစ်ပါတယ်;zamilovat se: Zamilovaly se do toho chlapce.;pol.

love, great ("much-of¹ love⁰");ချစ်လွန်း;láska, obrovská ("mnoho¹

lásky⁰");adj.

love, make;မေထွန်း;milovat se;T P. methuna (= sexual intercourse)

love, make ("depend-on (and) hover-around");မို့ဝဲ;milovat se (mít sex, "záviset (a) poletovat-nad");T ow.

love, make ("have-sex (and) have-sex");မေထွန်းမို့ဝဲ (WS. from မေထွန်းမို့ဝဲ);milovat se ("mít-sex (a) mít-sex");T P. methuna (= sexual intercourse)

love, with (at the end of a letter);ချစ်ခြင်းအားဖြင့်;láskou, s (na konci dopisu);adv. lett.

love: (He) loves extremely much.;ချစ်: တအား ချစ်တယ်;milovat: Miluje extrémě moc.;

love: (I) am one-sidedly (~ secretly) in love. (I am in platonic love.);ရင်ခန့်: တစ်ဖက်သက်ရင်ခန့်နေတယ်;milovat: Jsem jednostranně (~ tajně) zamilovaný. (Jsem platonicky zamilovaný.);cont. col.

love: (I) love (you very much), dear.;ချစ်: ချစ်တာကိုး;milovat: (Moc tě) miluji, drahý.;col. fr.

love: As (you) don't fulfill any responsibilities of love (~ "loves"), (you) should punish yourself.;ခင်: ခင်များတာဝန်မဲ့ လုပ်တော့ ကိုယ့်ဘာကို ခံရမှာပေါ့။ (or it was "ခင်များတာဝန်မဲ့ လုပ်တော့ ကိုယ့်ဘာသာ ခံရမှာပေါ့။" - but different meaning);láska: Přestože neplníš (žádné) zodpovědnosti lásky (~ "lásek"), měl by ses potrestat.;imper. sl.

love: It is said, that even though, as the daughter loved Nga Nyo very much, (he) let them to get married.;ချစ်: ဒါပေမယ့် သမီးက ငည့်ကို သိပ်ချစ်လို့ လက်ထပ်ပေးလိုက်သတဲ့;milovat: Říká se, že i přesto, poněvadž (jeho) dcera byla do Ňa Ňo moc zamilovaná, svolil aby se vzali.;

love: Love of one is great, anger of (another) one is (also) great.;အချစ်: တစ်ယောက်က အချစ်ကြီးတယ်၊ တစ်ယောက်က အမျက်ကြီးတယ်။ (~ အချစ်ကြီးတော့ အမျက်ကြီးတယ်);láska: Láska jednoho je velká, vztek druhého (~ "jednoho") je (také) velký.;

love: love on surface, loving kindness in heart ("egg's white's love, yolks' affection");အချစ်: အကာက အချစ် အနှစ်က မေတ္တာ;láska: láska na povrchu, zalíbení v srdci ("láska bílku, zalíbení žloutku");prov.

love: The statue was thus created as (he) so much loved his queen, who died at the place.;ချစ်: ဒီနေရာမှာ သေသွားတဲ့ သူမိဘုရားကို ချစ်လွန်းလို့ ဒီလို လုပ်ထားတာပါ;milovat: Ta socha byla takto vytvořena, protože tolik moc miloval svou královnu, která na tomto místě zemřela.;pol.

love: This ("little") picture is good for loving.;ရင်ခန့်: ဒီပုံလေးက ရင်ခန့်စရာကောင်းပါတယ်;milovat: Tenhle ("malý") obrázek je dobrý k zamilování.;pol.

love! (address to one's sweetheart or spouse, in a love letter or song);အချစ်ရယ်;lásko! (oslovení svému partnerovi v milostném vztahu, v milostném dopise či písni);voc.

loving-kindness (also as one of the 40 Buddhist meditation techniques);မေတ္တာ;milující-dobrotivost (také jakožto jedna ze čtyřiceti buddhistických metod meditace);n. P. mettā (= loving-kindness)

loving-kindness: (He) shines loving-kindness.;မေတ္တာ: မေတ္တာအလင်းရောင်ပေးတယ်;milující dobrotivost: Září milující-dobrotivost.;

loving-kindness: here the walking meditation means loving-kindness in walking.;မေတ္တာ: စကြာလျှောက်ပြီး တရားပွားများခြင်းကို လျှောက်သည့်မေတ္တာဘာဝနာလို ဒီမှာ ဆိုလိုပါသည်။;milující-dobrotivost: Zde meditace v chůzi znamená milující-dobrotivost v chůzi.;pol. writ.

low, be;နိမ့်;nízko, být ° nízký, být;l

low, be ("fall' low");နိမ့်ကျ;nízko, být ("padat' nízko");l

low, be: Therefore, they are considered by people as (those) who live low in (this) life.;နိမ့်ကျ: အဲဒါကြောင့် သူတို့ ဖြစ်နေရတာဝက နိမ့်ကျတယ်လို့ လူတွေက ခံယူထားတာ။;nízko, být: Proto jsou lidmi považováni za ty, kdo v (tomhle) životě žijí nízko.;

low, be: to release (them) from the low life;နိမ့်ကျ: နိမ့်ကျတာဝက လွတ်မြောက်ဖို့;nízko, být: aby (je) osvobodili z nízkého života;

low: Rain clouds are (~ "came") very low.;နိမ့်: မိုးတိမ်တွေ အတော်နိမ့်လာပြီ။;nízko: Dešťové mraky (~ "přišly") velice nízko.;p.p.

lower;ချ ° အောက်;nížší ° snížit;T (or) adj.

lower: Hanthawadis of lower Myanmar ("country") also rebelled.;အောက်: အောက်မြန်မာနိုင်ငံ ဟံသာဝတီသားတို့ကလည်း ပုန်ကန်သည်။;nižší: Hentávní z nižšího ("státu") Myanmaru se také bouřili.;writ.

lowest (~ "least"): This is just the least price.;အနိဆုံး: ဒါအနိဆုံးဈေးပဲ။;nejnižší: To je nejnižší cena.;col.

loyal, be ("have fidelity");သစ္စာရှိ;oddaný, být ("mít věrnost");l P. sacca

loyalty: The way of loyalty of Kyansittha has been recorded in Myanmar history by many.;သစ္စာ: ကျန်စစ်သား၏ သစ္စာရှိပုံကို မြန်မာသမိုင်းတွင် မှတ်တမ်းတင်ကြရသည်။;věrnost: Způsob věrnosti Čansitáy byl mnohými zaznamenán v historii Myanmaru.;writ.

lucid, be ("break explicitly");ပြတ်သား;zářivý, být ("rozbit výslovně");l

luck: Good luck! ("May (there) be luck.");ကံကောင်း: ကံကောင်းပါစေ;štěstí: Hodně štěstí! ("At' je štěstí.);w. pol.

lucky, be;ကံကောင်း;štěstí, mít;l

lucky, be ("(of) good' previous-actions");ကံကောင်း;šťastný, být (mající štěstí, "dobrých předchozích-činů");l P. kamma (= intentionally-done-action)

luggage ("box² (to be) carried¹ (on) trips");ခရီးဆောင်သေတ္တာ(တစ်လုံး);zavazadlo ("bedna² (k) nošení¹ (na) výletech");sg.

luggage (suitcase, "bag² (to be) carried¹ (on) trips");ခရီးဆောင်အိတ်(တစ်လုံး);zavazadlo (kufr, "taška² (k) nošení¹ (na) výletech");sg.

luggage (with clothes, "clothes box");အဝတ်သေတ္တာ(တစ်ခု);zavazadlo (s oblečením, "krabice¹ oblečení");sg.

luggage: This luggage looks like Thai.;ခရီးဆောင်သေတ္တာ: ဒီခရီးဆောင်သေတ္တာက ထိုင်း(က)ဖြစ်မယ်။;zavazadlo: Toto zavazadlo se zdá být Thajské.;

lunch (~ "meal"): lunch for monks ("noon food");ဆွမ်းစား: နေ့လည်းဆွမ်းစား ° ဆွမ်းစား: နေ့ခင်းဆွမ်းစား;oběd (~ "jídlo"): oběd pro mnichy ("polední jídlo");mn.

lunch ("day-food");နေ့ဆွမ်း;oběd ("dne-jídlo");mn.

lunch ("eating² (of) day° going-round¹", "noon eating");နေ့လည်စား;oběd ("jezení² obíhajícího¹ dne°", "polední jezení");n.

lunch (for monks): eat lunch;နေ့ဆွမ်း: နေ့ဆွမ်းဘုန်းပေး;oběd (pro mnichy): obědovat ("jíst oběd");v. .mn.

MA (degree);မာဝတာ;Mgr. (titul);n. E. Master

MA (person, "person³ (who) got² great° title¹");မဟာဘွဲ့ရသူ(တစ်ယောက်);Mgr. (osoba, "osoba³ (která) dostala² velký° titul¹");sg.

MA. degree;မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့ ° မာဝတာဘွဲ့;Mgr. titul;n. P. mahāvijjā (= great knowledge) (or) n. E. master

machine;စက်(တစ်ခု);stroj;sg.

machine: modern machines;စက်: ပစ္စုပ္ပန်စက်များ (~ ပစ္စုပ္ပန် စက်ပစ္စည်းများ);stroj: moderní stroje;pl.

machinery;စက်;zařízení;n. P. cakka (= circle)

macintosh ("rain coat");မိုးကုတ်(တစ်ထည်);pláštěnka ("dešťový plášť");sg. E. coat

mad, be;မိုက် ° ရူး;blázen, být ° šílený, být;l (or) I ow. (or) I col.

mad, be ("can¹ be-broken");ပေါက်တတ်;blázen, být ("může¹ být-rozbitý");l

mad, be: mad people;ရူး: ရူးတဲ့လူတွေ.;šílený, být: šílení lidé;pl.

madam (used as an address to an older unknown woman);ဒေါ်ဒေါ်;teto (užito k oslovení starší, neznámé ženy);voc.

madam (used as title for names of older women);ဒေါ်;dáma (užíváno jakožto titul před jmény starších žen);pref.

made of: However, it is statue made of gold.;လုပ်ထား: ဒါပေမဲ့ ရွှေနဲ့လုပ်ထားတဲ့အရုပ်ပါ။;vyrobený z: Ale to je socha vyrobená ze zlata.;pol.

made, be (indicates passive mode);ထား;dělaný, být (značí trpný rod);l

Madrid (town in Spain);မဒရစ်(မြို့) [maðərə.];Madrid (město Španělska);name

magazine;မဂ္ဂဇင်း(တစ်အုပ်);magazín;sg. E. magazine

magazine: Which (~ "what") magazine do (you) read?;မဂ္ဂဇင်း: ဘာမဂ္ဂဇင်း ဖတ်သလဲ။;magazín: Jaký (~ "co") magazín čtete?;inter.

magic (parlour);ပဉ္စလက် ° ပဉ္စလည် (WS. from ပဉ္စလက်);magie (jevištní);n. WS. (or) n.

magical feat ("capacity¹ (to) be-able");စွမ်းအင်;magický skutek ("schopnost¹ být-schopný");n.

magical power ("ability² resembling¹ magic");ပယောဂဆန်နိုင်ခြင်း;magická moc ("schopnost² podobající-se¹ magii");n.

magical power ("power² (and) potency¹ (of) sorcery");မော်စွမ်းအင်;magická moc ("moc² (a) schopnost¹ magie");n.

magical power: (I) just wanted to attain magical powers.;မော့စွမ်းအင်: မော်စွမ်းအင်တွေကို အောင်မြင်ချင်တာပါပဲ။;magická moc: Chtěl jsem jen dosáhnout magických mocí.;p.s. pol.

magical power: the highest magical powers;စွမ်းအင်: အမြင့်မားဆုံးစွမ်းအင်များ;magická moc: nejvyšší magické moci;

magician, black;ကရိုဓရာ(တစ်ဦး);mág, černý;sg. unpl. col.

magician, parlour ("master¹ (in) sleight-of-hand^o");မော်ဆရာ(တစ်ဦး) ° မျက်လည်ဆရာ(တစ်ဦး);kouzelník, jevištní ("mistr¹ (v) kouzelnických-tricích^o"); (or) sg.

magnificent, be;ခမ်းနား;grandiózní, být;l

magnificent: a house like palace ("a great (and) magnificent house");ခမ်းနား: ကြီးကျယ်ခမ်းနား(သော) အိမ်တစ်အိမ်;grandiózní, být: dům jako palác ("jeden ohromný (a) grandiózní dům);

magnificent: a huge house being magnificent like a great palace;ခမ်းနား: နန်းတော်တမျှ ခမ်းနားပြီး အိမ်ကြီးရခိုင်;grandiózní: obrovský dům ("jsoucí") grandiózní jako obrovský palác;

Magwe (division);မကွေး(တိုင်း) [magwē];Makwei (Magvé, správný středisko);name

Maha Bandula, gen. (fought against the British in the First Anglo-Burmese War 1824-1826);မဟာဗန္ဓုလာ၊ ဗိုလ်ချုပ်;Mahá Bandula, gen. (bojoval proti Británcům v První Anglo-Barmské Válce 1824-1826);name

Mahasi Meditation Center ");မဟာစည်ရိပ်သာ;Mahási Meditační Centrum ");name

mahāthera (great elder monk);မထေရ်(တစ်ပါး);maháthéra (velký starší mnich);sg. P. mahāthera (= great elder)

mahāthera (great elder monk): Great elder monk Mahinda prepared (it).;မထေရ်: မဟိန္ဒမထေရ်က အသင့်ပြင်ခဲ့သည်။;maháthéra (velký starší mnich): Velký starší mnich Mahinda (to) připravil.;p.s. writ.

Mahayana Buddhism (especially Japanese, "Buddhist¹ religion² (of) jhānas^o");ဗုဒ္ဓဘာသာ (WS. of ဇင်ဗုဒ္ဓဘာသာ) ° ဇင်ဗုဒ္ဓဘာသာ;Mahájánový buddhismus (zejména japonský, "Buddhistické¹ náboženství² džhán^o");name WS. (or) name

Mahayana Buddhism (especially Japanese, "religion¹ (of) jhānas^o");ဇင်ဘာသာ;Mahájánový buddhismus (zejména japonský, "náboženství¹ džhán^o");name

Mailamu Pagoda;မလိလမုတုရား [melamúfejá.];Mélamú Pagoda;name

mailbox ("post-office box");စာတိုက်ပုံး(တစ်ပုံး);schránka, poštovní ("poštovní krabice");sg.

main ("main (and) principal");အဓိကအရာ;hlavní ("hlavní (a) hlavní");adj.

maintain ("look-after (and) hold");ထိန်းသိမ်း;udržovat ("starat-se-o (a) držet");T

maintain ("prosper"): ("It is, that") attending the National Day every year, (one) should try to always maintain (~ "prosper") (own) national spirit.;ရင်သန်း: အမျိုးသားနေ့ကို နှစ်စဉ်ကျင်းပကာ မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ်ထားဝစဉ် ရင်သန်အောင် ကြိုးပမ်းရမည်ဖြစ်ပါသည်။;udržovat ("prospívat"): ("Je to (tak, že)") účastí na Národním Dnu každý rok, by se měl (každý) vždy snažit udržovat (~ "prospívat") vlasteneckého ducha.;pol. writ.

maintain: Maintain (your) youthfulness.;ထိန်းသိမ်း: နုပျိုခြင်း(ကို) ထိန်းသိမ်းပါ။;udržovat: Udržuj si (své) mládí.;imper. pol.

maize (sweet corn, "bud¹ (of) maize^o");မပြင်းဖူး(တစ်ဖူး);kukuřice, sladká ("květ¹ kukuřice^o");sg.

majesty (king or monk);အရင်ဘုရား(တစ်ပါး);výsost (král nebo mnich);sg.

majesty: That is not a spirit house, majesty.;အရင်ဘုရား: အဲဒါ နတ်ကွန်း မဟုတ်ပါဘူး အရင်ဘုရား။;výsost: To není bůžkův dům, výsosti.;pol.

Major (used as title for names of Majors, "commander (and) leader");ဗိုလ်မှူး;major (užíváno jakožto titul před jmény majorů, "velitel (a) vůdce");pref.

majority ("group¹ (of) majority^o");အများစု;většina ("skupina¹ většiny^o");n.

majority (of people, "group¹ (of) many^o");အများစု;většina (lidí, "skupina¹ mnoha^o");n.

majority: Majority avoid the five kinds of wrong livelihood.;အများစု: မိတ္တူအာဇီဝမျိုးကို အများစုက ရောင်ကြပါတယ်။;většina: Většina se vyhýbá pěti druhům špatného živobytí.;pol.

makaroni (thick, makaroni, "big¹ thread-of-gold");နန်းကြိုး;makarony (tlusté, makarony, "velký¹ provaz-zlata^o");n.

make;ပြု;udělat;T

make (~ "hammer"): This man is a statue (~ "form") of a soldier made by (~ "hammered with") stone.;ထုထား: ကျောက်တုံးနဲ့ ထုထားတဲ့အမျိုးသားက စစ်သားပုံဖြစ်တယ်။ (~ ဒီရုပ်တုက ကျောက်တုံးနဲ့ ထုထားတဲ့စစ်သားရုပ်တု ဖြစ်တယ်။);zhotovit (~ "utlouci"): Tento muž je socha (~ "podoba") vojáka zhotovená z (~ "utlučená s") kamene.;

make (~ reduce price): Make the (ball) pen to 15 kyats.;ထား: ဘောပင်တစ်ချောင်း ၁၅ကျပ်ထားပါ။;udělat (~ snížit cenu): Sniž (cenu) (kulíčkového) pera na 15 čat.;imper. pol.

make ("create (and) play");ဖန်တီး;udělat ("vytvářet (a) hrát");T

make ("make (and) do");ပြုလုပ်;dělat (vyrábět, "dělat (a) dělat");T

make (a friend, "level");ညှိ;udělat si (přítele, "vyrovnat");T

make (change from one state to another);စေ;dělat (měnit z jednoho stavu na jiný);suff.

make (mistakes): Indeed, by making mistakes, correct(ness) will appear.;လုပ်: အမှားလုပ်မှ အမှန်ပေါ်မှာပေါ့။;dělat (chyby): Vskutku, děláním chyb se objevuje správné (psaní).;col.

make a (friend, partner, "to-level");ညှိ;udělat si (přítele, partnera, "urovnat");T

make a friend;မိတ်ဆွေ ဖွဲ့ ° ဖွဲ့ မိတ်ဆွေ;udělat si přítele;T

make a friend: If (you) are related, (then) thank (you) for allowing (me) to make (me) a friend.;ဖွဲ့ မိတ်ဆွေ: ဆွေမျိုးတော်ရင် (~ ဆွေမျိုးတော်ဆက်ရင်း) မိတ်ဆွေဖွဲ့ ခွင့်ပေးတဲ့အတွက် ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။;udělat si přítele: Pokud jsi příbuzný, (pak) děkuji, že jsi (mi) povolil si (mě) udělat přítelem.;pol. FB

make out (recognize, "demarcate (and) note");သတ်မှတ်;rozeznat ("ohraničit (a) poznamenat");T

make price (when bargaining);ထား;snížit cenu (při smlouvání v obchodě);T

make sb do sth.;ခိုင်း;zapříčinit aby někdo něco udělal;T

make up one's mind ("come-to-end (and) cross");ဆုံးဖြတ်;učinít rozhodnutí ("dojít-na-konec (a) přejít");T

Malaysia (country);မလေးရှား(နိုင်ငံ);Malajsie (stát);name

male sex organ;လီး(တစ်ချောင်း);mužský pohlavní orgán;sg. vul.

malevolent, be ("bad¹ nature^o");သဘောဆိုး;zlomyslný, být ("špatný¹ charakter^o");l

man;ယောက်ျား(တစ်ယောက်) [yaučā.];muž;sg.

man ("man tiger");ယောက်ျား(တစ်ယောက်) °

ယောက်ကျား(တစ်ယောက်) (WS. from ယောက်ျား);muž ("muž

tygr");sg. (or) sg. WS.
man ("man¹ (of) the-kind");အမျိုးသား(တစ်ယောက်);muž ("muž¹ toho-druhú");sg.
man: A man has three girlfriends.;ယောက်ျား:
ယောက်ျားတစ်ယောက်တွင် ရည်းစားသုံးယောက်ရှိတယ်။;muž: Jeden muž má tři přítelkyně.;
manage;စိုး;spravovat;T
Mandalay (division);မန္တလေး(တိုင်း);Mandalaj (Mandalé, správní středisko);name
Mandalay (town);မန္တလေး(မြို့);Mandalaj (town);name
Mandalay, belonging to;မနီး;Mandalajský;adj.
Mandalay: Mandalay is the second greatest town in Myanmar.;မန္တလေး: မန္တလေးက မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဒုတိယအကြီးဆုံးမြို့ပါ။;Mandalaj: Mandalaj je druhé největší město Myanmaru.;pol.
mango ("fruit² (of) beautifying^o nectar¹");သရက်သီး(တစ်လုံး);mango ("ovoce² zkrášlujícího^o nektaru¹");sg.
mangosteen (fruit of deep reddish purple color, "fruit^o (of) kings^o lever¹");မင်းကွတ်သီး(တစ်လုံး);mangustýn (ovoce tmavě načervenalé fialové barvy, "ovoce² královské^o páky¹");sg.
Manhattan (town in USA): Manhattan is an island.;မဟတ်တန်: မဟတ်တန်က ကျွန်းတစ်ကျွန်းပါ။;Manhattan (město USA): Manhattan je ostrov.;pol.
manifestly ("be-clear (and) shine {adverb}");ရှင်းလင်းစွာ;zřejmě ("být-jasný (a) svítit {příslovec}");adv.
manifold;အမျိုးမျိုး ° အချိုး;ružnorodý ° rozmanitý;adj.
manner;ပုံ(တစ်ခု);způsob;sg.
manner (way);ပုံ (preceded by v.);styl (způsob);n.
manner: The king Naung's manner of selecting heroes is interesting (~ "good to be interesting").;ပုံ: ဘုရင့်နောင်၏ သူရဲကောင်းရွေးချယ်ပုံမှာ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသည်။;způsob: Způsob, jakým král Nau vybíral hrdiny je zajímavý (~ "dobrý k zajímavosti").;writ.
manuscript ("palm-leaf");ပေ(တစ်ရွက်);rukopis ("palmový-list");sg.
manuscript ("toddy-palm leaf");ထန်းရွက်(တစ်ရွက်);rukopis ("list¹ palmyrové-palmy^o");sg.
manuscript (old): (I) cannot explain much (and) broadly, with reference to (old) writings and manuscripts.;ပေ: အများကြီးကျယ်ပြန့်ပါသဖြင့် စာနှင့် ပေနှင့် ရင်းမပြတ်ပါ။;rukopis (starý): S ohledem na (stará) psaní a rukopisy nemohu moc (ani) široce vysvětlit.;pol.
many;တော်တော်များများ ° များစွာ ° အ (followed by doubled noun) ° များ ° အပေါင်း ° များများ;mnoho;num. (or) adv. (or) pron. (or) adj.
many (~ "long"): (He) wants it to last very, very long. ("(He) wants (it) to be until many long years (of) lasting.");ပေါင်း: နှစ်ပေါင်းအများကြီးကို ကြာအထိရှိစေချင်တာ။;mnoho (~ "dlouhé"): Chce, aby to tu bylo ještě hodně dlouho. ("Chce, aby (to tu) bylo až do mnoha dlouhých let trvání.");
many ("multitude (and) diversity");အများအပြား;mnoho ("spousta (a) pestrost");n.
many ("well (and) much");တော်တော်များများ;mnoho ("dobře (a) hodně");adv.

many (all sorts of);စုံ;mnoho (mnoho druhů);adj.
many (all sorts of): He has been to many (~ all sorts of) countries. ("he has already arrived to all countries");စုံ: သူ နိုင်ငံစုံ ရောက်ဖူးပါတယ်။;mnoho (mnoho druhů): Navštívil mnoho zemí. ("("On") už dojel do všech zemí.");pol.
many (people);အများ;mnozí (lidé);n.
many (people): Ven. Sir Nanda, who can assume responsibility (and) perform (it) to benefit of many.;အများ: အများကောင်းကျိုးကို သယ်ပိုးဆောင်ရွက်တတ်သော ဦးနန္ဒဘုရား။;mnozí (lidé): Ct. Pán Nanda, který dokáže vzít zodpovědnost (a) vykonat (ji) prospěchu mnohých.;
many kinds: In order to (make it) available for reading to many kinds of readers, even the price is not high.;များများ: လူများများဖတ်နိုင်အောင် ဈေးတောင် မများပါဘူး။;mnoho druhů: Aby byl dostupný ke čtení mnoha druhům lidí, dokonce ani cena není vysoká.;pol.
many times;အကြိမ်များစွာ;mnohokrát;adv.
many years: (He) is a person, who has carried out educational duties in this town for many years and months.;အနှစ်နှစ် ဒီမြို့မှာ အနှစ်နှစ် အလလ ပညာရေးတာဝန် ထမ်းဆောင်လာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပါ။;mnoho let: Je osobou, která v tomto městě vyučovala (~ "vykonávala vyučovací povinnosti") po mnoho let ("a měsíců").;pol.
many, be;များ;mnoho, být;l
many, be ("be many (and) various");အများအပြား ရှိ တွေ;mnoho, být ("být mnoho (a) různé");l
many, be: There are very much of limitations in the Myanmar country.;များ: မြန်မာပြည်မှာက တင်းကျပ်မှုတွေ သိပ်များတယ်။;mnoho, být: V zemi Myanmaru je mnoho omezení.;col.
many, by (about people);ကြီး;mnohými (o lidech);pow.
many, by: The way of loyalty of Kyansittha has been recorded in Myanmar history by many.;ကြီး: ကျန်စစ်သား၏ သစ္စာရှိပုံကို မြန်မာသမိုင်းတွင် မှတ်တမ်းတင်ကြရသည်။;mnohými: Způsob věrnosti Čansitay byl mnohými zaznamenán v historii Myanmaru.;writ.
many: English is spoken in many countries.;အ (followed by doubled noun): အတိုင်းတိုင်းအပြည်ပြည်မှာ အင်္ဂလိပ်စကား ပြောပါတယ်။;mnoho: Angličtina je mluveným (jazykem) v mnoha zemích.;pol.
many: I haven't (ever) visited so many monks.;တော်တော်များများ: ဆရာတော် တော်တော်များများကို ကျွန်တော် မဖူးမြင်ရတယ်။ (~ မဖူးမြင်ရသေးဘူး);mnoho: (Ještě) jsem nenavštívil tolik ("hodně") mnichů.;um.
many: I told him many times.;အ (followed by doubled noun): သူ့ကို ကွန်တော် အခါခါ ပြောပါတယ်။;mnoho: Řekl jsem mu (to) mnohokrát.;pol. um.
many: Many leaves are growing (~ "distributed").;များ: သစ်ရွက်များ ဝေတယ်။;mnoho: Roste (~ "je-rozděleno") mnoho listů.;
many: many months;အ (followed by doubled noun): အလလ;mnoho: mnoho měsíců;n.
many: Many people come (~ "ascend") to church.;တော်တော်များများ: လူတော်တော်များများ ခရစ်ယာန်ဘုရားရှိခိုးကျောင်းတက်တယ်။;mnoho: Mnoho lidí jde (~ "stoupá") do kostela.;
many: many years;အ (followed by doubled noun): အနှစ်နှစ်;mnoho: mnoho let;n.

many: May (your) blessings be many and fulfilled.;အပေါင်း: မင်္ဂလာအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံပါစေ။;mnogo: Kéž je (tvých) požehnání mnoho a (jsou) splněné.;w. pol.

many: There are many countries on the earth.;များစွာ: ကမ္ဘာပေါ်တွင် နိုင်ငံများစွာ ရှိတယ်။;mnogo: Na světě je mnoho zemí.;writ.

many: There are too many students in this class.;များ: ဒီအတန်းမှာ ကျောင်းသား များလွန်းတယ်။;mnogo: V této třídě je příliš mnoho studentů.;

many: With it, around one (or) two minutes (my) mind is back after leaving – (“with”) this way, while doing work, resting (and) taking mindfulness, when it is, indeed, not possible to notice – (such) times, when I also happen not to notice (and) not to establish (“(and) catch”) (my) mindfulness, are many.;ယိုးဒယား: မိနစ်လောက်ဆို စိတ်က ထွက်သွားပြန်ရော ဒီလိုနဲ့ ကျွန်တော်လည်း အလုပ်လုပ်ရင်း နားနေရင်း သတိရရင်း မှတ်လိုက် မရတဲ့အခါ မမှတ်ဖြစ်တဲ့အခါမှတစ်ဆင့် အချိန်က ပိုများပါတယ်။;mnogo: S tím, asi jednu (či) dvě minuty je (moje) mysl po odchodu zpět - (“s”) takto, během dělání práce, odpočívání (a) braní všímavosti, když, vskutku, není možné si všimat – (takových) období, kdy se stane, že si také nevšímám (a) neupevňuji (“(a) (ne)chytám”) všímavost, je mnoho.;med.

map (“earth’s form”);မြေပုံ(တစ်ပုံ);mapa (“podoba” země);sg.

map: According to the map, it looks like if there is a treasure in this cave.;မြေပုံ: မြေပုံအရ ဒီလိုဂူထဲမှာ ရတနာရှိတယ်လို့ ထင်ရတယ်။;mapa: Podle mapy to vypadá, jako kdyby v této jeskyni byl poklad.;

map: According to this map, this way is correct.;မြေပုံ: ဒီမြေပုံအရ ဒီလမ်းမှန်တယ်။;mapa: Podle této mapy je tato cesta správná.;

map: Look at the map.;မြေပုံ: မြေပုံကို ကြည့်ပါ။;mapa: podívej se na (tuto) mapu.;imper. pol.

March (month);မတ်(လ);březen (měsíc);n. E. March

mare (female-horse);အမ(တစ်ကောင်);klisna;sg.

mare: When the horse crossed over the Anoma river, (was it) a stallion or a mare?;အမ: အနောမမြစ်ကို ဖြတ်သွားတဲ့အခါမှာ မြင်းက အတီးလား အမလား။;klisna: Když (ten) kůň přeskakoval (~ “překračoval”) řeku Anomu, (byl to) hřebec nebo klisna?;inter.

marian (plum, “fruit” (of) non^o-erection¹);မရန်းသီး(တစ်လုံး);mariánská švestka (“ovoce” ne^o-zvedání¹);sg.

marihuana (“six(fold)¹ medicine^o”);ဆေးခြောက်;marihuana (“šesterá¹ medicína^o”);n.

marijuana (“six(fold)¹ medicine^o”);ဆေးခြောက်;marihuana (“šesterá¹ medicína^o”);n.

marital status (“have² set-up¹ (a) house^o”);အိမ်ထောင်ရှိ;manželský stav (“mít² zařízení¹ dům^o”);n.

mark (“give¹ marks^o”);အမှတ်ပေး;známkovat (“dávati¹ známky^o”);T

mark (give marks): The marking judges should give marks after (they) watch (and) listen to the behavior, gesticulation, usage (of words) (and according to the given) information from both the sides, of the proposer and defendant.;အမှတ်ပေး: အမှတ်ပေးဒိုင်လူကြီးများက အဆိုအချေနှစ်ဘက်စလုံးရဲ့ အမူအရာ လေ့ယူလေ့သိမ်း အသုံးအနှုန်း အချက်အလက်တွေကိုကြည့်ရှုနားထောင်ပြီး အမှတ်ပေးကြပါလိမ့်မယ်။;známkovat (dávati¹ známky): Známkuji soudci by (v této debatérské soutěži) měli dávat známky po

sledování a poslouchání chování, gestikulace, užití (slov) (a dle uvedených) informací od obou stran, (tj.) navrhovatele (určitého názoru) a obhájce (jiného názoru).;pol.

mark (in competition, “give¹ marks^o”);အမှတ်ပေး;známkovat (při soutěži, “dávati¹ známky^o”) ° bodovat (při soutěži, “dávati¹ známky^o”);T

mark (of money, Deutsche Mark);မတ်;marka (o penězích, německá marka);n.

mark, make a;မှတ်;poznámku, udělat si;T

mark: ten marks (historical price);မတ်: ဆယ်မတ်;marka: deset marek (historická cena);

market;ဈေး(တစ်ခု) [zhě:];obchod;sg.

market stall holder (“market practitioner”);ဈေးသည်(တစ်ယောက်);တစ်ဦး;stánkový majitel (“provozovatel¹ obchodu^o”);sg.

market: I come from the market.;ဈေး: ဈေးက လာပါတယ်။;trh: Přicházím z trhu.;col.

market: Mandalay's Zaycho (“Sweet Market”) is a famous market.;ဈေး: မန္တလေးဈေးချိုဟာ နာမည်ကြီးဈေးကြီးတ(စ်)ဈေးပါ။;trh: Mandalajský Zhéchu (“Sladký Trh”) je (“nějaký”) slavný trh.;pol. col.

married, be (“have”);ရိ (abbrev. from အိမ်ထောင်ရှိ);vdaná, být (mít) ° ženatý, být (“mít”);I

married, be (“have² established¹ house^o”);အိမ်ထောင်ရှိ;vdaná, být (“mít² založený¹ dům^o”) ° ženatý, být (“mít² založený¹ dům^o”);T

married, be (for young adults, “fall”);ကျ (abbrev. from အိမ်ထောင်ကျ);ženatý, být (o mladých dospělých, “spadnout”) ° vdaná, být (o mladých dospělých, “spadnout”);I

married, be (for young adults, “fall² (to) established¹ house^o”);အိမ်ထောင်ကျ;ženatý, být (o mladých dospělých, “upadnout² (do) založeného¹ domu^o”) ° vdaná, být (o mladých dospělých, “upadnout² (do) založeného¹ domu^o”);T

married, be: (I) am no more married. Wife passed away.;ရိ: မရှိတော့ပါဘူး။ အမျိုးသမီးဆုံးသွားပါပြီ။ ° ရိ: မရှိတော့ပါဘူး။

အမျိုးသားဆုံးသွားပါပြီ။;vdaná, být: Už nejsem vdaná. Muž zemřel. ° ženatý, být: Už nejsem ženatý. Žena zemřela.;p.p. pol.

married, be: (I) am not married yet.;ကျ: မကျသေးပါဘူး။;vdaná, být: Ještě nejsem vdaná. ° ženatý, být: Ještě nejsem ženatý.;pol.

married, be: (No, I) am no more married. We (got) separated.;ရိ: မရှိတော့ပါဘူး။ ကွဲသွားပါပြီ။;ženatý, být: (Ne,) už nejsem ženatý. Už nejsme spolu. (~ “Jsme už oddělení.”) ° vdaná, být: (Ne,) už nejsem vdaná. Už nejsme spolu. (~ “Jsme už oddělení.”);pol.

married, be: (We) lived like if married, though (we) were not married.;လက်ထပ်: လက်ထပ်ရသေးပေမယ့် လက်ထပ်ပြီးသကဲ့သို့ နေထိုင်ခဲ့ကြပါတယ်။;svoji, být: Žili jsme jako kdybychom byli svoji, přestože jsme nebyli svoji.;p.s. pol.

married, be: Are (you) married yet? (may be given to a young adult);အိမ်ထောင်ကျ: အိမ်ထောင်ကျပြီလား။;vdaná, být: Jsi už vdaná? (Ize položit mladému dospělému) ° ženatý, být: Jsi už ženatý? (Ize položit mladému dospělému);inter.

married, be: Are (you) married?;အိမ်ထောင်ရှိ: အိမ်ထောင်ရှိသလား။;ženatý, být: Jsi ženatý? ° vdaná, být: Jsi vdaná?;inter.

married, be: I am still not (“happened to (be)”)

married.;အိမ်ထောင်ပြု: အိမ်ထောင် မပြုဖြစ်သေးပါဘူး။;vdaná: Pořád ještě (“se nestalo, (že bych byla)”) vdaná. ° ženatý: Pořád ještě (“se nestalo, (že bych byl)”) ženatý.;pol.
 married, be: It is said, that although married, as for Nga Nyo, (he) was always reading (“writings”) as before.;အိမ်ထောင်ကျ: အိမ်ထောင်ကျပေမယ့် ငည့်ကတော့ အရင်ကလို စာအမြဲဖတ်နေသတဲ့; svoji, být (po svatbě): Říká se, že přestože svoji (po svatbě), co se týče Na Ňo, četl (“psaní”) jako dřív.;
 married, be: The man is married.;အိမ်ထောင်: အမျိုးသားက အိမ်ထောင်သည် ဖြစ်တယ်။;ženatý: Ten muž je ženatý.;
 married, be: Yes, (I) am married yet.;ကျ: ဟုတ်ကဲ့ ကျပြီ။;ženatý, být: Ano, jsem už ženatý. ° vdaná, být: Ano, jsem už vdaná.;p.p.
 married, get (“fall² (and) set-up¹ home”);အိမ်ထောင် ကျ;oženit se (CZ m., “padnout² (a) založit¹ dům” ° vdát se (CZ f., “padnout² (a) založit¹ dům”);T
 married, get (“get² adding¹ hand”);လက်ထပ်ရ;vdát se (“vzít² přidání¹ ruky” ° oženit se (“vzít² přidání¹ ruky” ° svoji, být (manžel s manželkou, “vzít² přidání¹ ruky”);T
 married, get: Also, there is no permission to get married.;အိမ်ထောင်ပြု: အိမ်ထောင်ပြုခွင့်လည်း မရှိပါဘူး။;ženění se: A také, není povolení k ženění (~ vdávání) se. ° vdávání se: A také, není povolení k ženění (~ vdávání) se.;pol.
 married: I am married.;အိမ်ထောင်: ကျွန်မက အိမ်ထောင်သည်ပါ။;vdaná: Jsem vdaná.;pol. uw.
 marry (get married, “ add¹ hand”);လက်ထပ်;vdát se (“přidat¹ ruku”);T
 marry (get married, “add¹ hand”);လက်ထပ်;oženit se (“přidat¹ ruku”);T
 marry: It is said, that even though, as the daughter loved Nga Nyo very much, (he) let them to get married.;လက်ထပ်: ဒါပေမယ့် သမီးက ငည့်ကို သိပ်ချစ်လို့ လက်ထပ်ပေးလိုက်သတဲ့; vzít se: Říká se, že i přesto, poněvadž (jeho) dcera byla do Na Ňo moc zamilovaná, svolil aby se vzali.;
 Mars (planet);အင်္ဂါဂြိုဟ်(တစ်လုံး);Mars (planeta);name
 martyr (hero, who is ready to sacrifice his own life for a good cause);အာဇာနည်(တစ်ဦး၊ တစ်ပါး);mučedník (hrdina, který je připraven obětovat svůj život pro dobrou věc);sg. (mn.) P. ājāniya (= man of noble race)
 mass;အထွေး;hmotnost;n.
 massage;နှိပ်;masírovat;T
 massive;အမြောက်အမြား;masivní;adj.
 master;ရှင်(တစ်ဦး) ° အရှင်(တစ်ယောက်);pán;sg.
 Master's (degree course);မာစတာ;magisterské (studium);n. E. Master
 Master's (degree);မာစတာ;magisterský (titul);n. E. Master
 Master's (degree): Will you be able to join Master's (degree course)?;မာစတာ: မာစတာဆက်တတ်မှာလား;magisterské (studium): Budeš schopen nastoupit na Magisterské (studium)?;inter. col.
 Master's degree (MA.);မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့ ° မာစတာဘွဲ့;Magistra titul (Mgr.) ° Magistra, titul (Mgr.);n. P. mahāvijjā (= great knowledge) (or) n. E. master
 mastered (“simple¹ event⁰, every³ event²”);ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်;osvojený

(“jednoduchá¹ událost⁰, každá³ událost²”);sg.
 mastered, be (“falls¹ (with) working”);လုပ်နေကျ;osvojený, být (“padá¹ (s) děláním”);I
 mat (for sitting);ဈာ(တစ်ချပ်);podložka (na sezení);sg.
 mat (place to sit): Have you bought (~ booked) the mat (~ place to sit) yet?;ဈာ: ဈာဝယ်ပြီးပြီလား။;podložka (místo k sezení): Už jsi koupil (~ zarezervoval) podložku (~ místo k sezení)?;inter.
 mat for sitting (“sitting (and) sitting flooring”);နီသီထိုင်အခင်း;podložka na sezení (“podlahovina² (na sezení⁰ (a) sezení¹”);n. P. nisidana (= sitting)
 match;စား;shodovat se;T
 match (“competition event”);ပြိုင်ပွဲ(တစ်ပွဲ);zápas (“událost¹ soutěže”);sg.
 match (go well);စား;pasovat (ladit);I
 match (matchstick, “hair² (to) scrape¹ (for) fire”);မီးခြစ်ဆံ(တစ်ချောင်း);sírka (zápalka, “vlas² (k) oškrabání¹ (pro) oheň”);sg.
 matchbox (“box² (to) scrape¹ (for) fire”);မီးခြစ်ဘူး(တစ်ဘူး);krabička zápalek (“krabička² (k) oškrabání¹ (pro) oheň”);sg.
 matchstick (“hair² (to) scrape¹ (for) fire”);မီးခြစ်ဆံ(တစ်ချောင်း);zápalka (“vlas² (k) oškrabání¹ (pro) oheň”);sg.
 maternal language (“mother's language”);မိခင်ဘာသာစကား;mateřština (mateřský jazyk, “matčín jazyk”);n.
 mathematics;သင်္ချာ;matematika;n. P. saṅkhyā (= calculation, enumeration)
 maths;သင်္ချာ;matematika;n. P. saṅkhyā (= calculation, enumeration)
 matter;အကြောင်း;záležitost;n.
 matter (be important, “(of) big¹ writing”);အရေးကြီး;záležet na (být důležitý, “velkého¹ psaní”);I
 matter (be important);အရေးကြီး;záležet na;T
 matter (form);ဓာတ်;hmota (podoba);n. P. dhātu (= element)
 matter (or body, esp. one of the main constituents of person);ရုပ်;hmota (či tělo, zejm. jedna z hlavních součástí bytosti);n. P. rūpa (= matter, form)
 matter, be (be important, “include¹ writing”);အရေးပါ;záležet na (být důležitý, “zahrnovat¹ psaní”);I
 matter, doesn't;အရေးမကြီးဘူး;jedno, je;I
 matter, doesn't: Whatever (you) eat, it doesn't
 matter.;အရေးမကြီးဘူး: ဘာစားစားအရေးမကြီးပါဘူး။;jedno, je: Je jedno, co jíš.;pol.
 matter, subject (“matter (and) thing”);အကြောင်းအရာ(တစ်ခု);předmět (záležitost, “záležitost (a) věc”);sg.
 matter: Only he knows (about) this matter.;အကြောင်း: သူ့
 ဒီအကြောင်း သိတယ်။;záležitost: Pouze on ví (o) této záležitosti.;
 matter: regarding this matter;အကြောင်း:
 ဒီအကြောင်းနဲ့ပတ်သက်ပြီး;záležitost: vzhledem k této záležitosti;
 mature: not mature thinking;ရှင်ကျက်:
 အတွေးအခေါ်မရင့်ကျက်;myšlení: nedospělý myšlení;

matured, be ("be-matured (and) familiar-with");ရင့်ကျက်;ospělý, být ("být-ospělý (a) obeznámený-s");I
Mawlamyain (town of Mon nationality in Myanmar);မော်လမြိုင်(မြို့);Mawlamyaing (ale správná výslovnost je Mólamjain, město Monské národnosti v Myanmaru);name maximally;အများဆုံး;maximálně;adv.
maximum of;အထိ;maximálně;n.
maximum: There will be allowed maximum of six people to enter (the stage), (and) each of them (will) not exceed five minutes (in talking).;အထိ: တယောက်ငါးမိနစ်ထက် မဝိုဘဲ ခြောက်ယောက်အထိ ပါဝင် ပြောဆိုခွင့်ပြုပါမယ်။;maximálně: Bude povoleno maximálně šesti lidem, aby vstoupili (na jeviště) (a) každý z nich nepřekročí pět minut (při povídání).;pol. fut. may;စို့ ° ရ ° လိမ့် ° နိုင် ° လိမ့်မယ်;mohl by ° moci ° necht ° Ize ° mohlo by;I (or) suff. I (or) suff. (or) T
may (can);နိုင်;mohl by;I
may (I) get to;ပါရစေ;kéž se mi dostane;
may (I) get to: May (I) get to know (your) name. (a request to a monk);ပါရစေ: သွဲ့သိပါရစေ;kéž se mi dostane: Kéž se mi dostane vědění (tvého) jména. (žádost mnichovi);pol. utmn. May (month);မေ(လ);květen (měsíc);n. E. May
may (sth. happen, inserted at the end of a wish);စေ;necht' (se stane, vloženo na konci přání);suff. pol.
may be ("may (be) received");ရစေ;rád bych ("kéž (je) dostáno");suff.
may be ("may (be) received"): May (I) know ven. Sir's name.;ရစေ: အရင်ဘုရားသွဲ့ သိပါရစေ;rád bych (~ "kéž (je) dostáno"): Rád bych věděl jméno ct. pána. ("Kéž je jméno ct. pána známo.");pol.
may be received (inserted at the end of a wish);ရစေ;necht' je obdrženo (vloženo na konci přání);suff. pol.
may I get to;ပါရစေ (from ပါရစေ);kéž se mi dostane;
may, come to: we may come to conclusion;ရ: ငါတို့ ကောက်ချက်ချလိုရနိုင်ပါသည်;moci: můžeme dojít k závěru;pol.
may, if want;ချင်(ရင်)..မယ်;mohlo by, jestli chtít;v.
may: as for what (it) may be ...;နိုင်: ဖြစ်နိုင်တာကတော့ ...;může: co by to mohlo být ...;
may: Be careful, (or) you will (~ "may") get hurt.;လိမ့်မယ်: ဂရုစိုက်ပါ။ မင်း အနာတရ ဖြစ်လိမ့်မယ်။;možná: Dávej pozor, (nebo) si ("možná") ublížíš.;imper. pol.
may: In fact, people may overestimate themselves.;တတိ: တကယ်တော့ လူတွေဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အထင်ကြီးတတ်ကြပါတယ်။;moci: Vskutku, lidé mohou přeceňovat sami sebe.;pol.
may: It is said, that because of that, they told (to the king), that Nga Nyo may know.;လိမ့်မယ်: ဒါကြောင့် ငည့်သိပါလိမ့်မယ်လို့ လျှောက်ကြသတဲ့။;mohl by: Řiká se, že (právě) proto řekl (královi), že Na Ňo by mohl vědět.;
may: May (I) offer (you) one meal.;ပါရစေ (from ပါရစေ): ဆွမ်းတစ်နပ်လောက် တပ်ပါရစေ;kéž: Kéž (ti mohu) nabídnout jedno jídlo.;utmn. col.
may: May nobody know except you.;စေ: ခင်ဗျားကလွဲလို့ ဘယ်သူမှ မသိပါစေနဲ့။;kéž: Kéž nikdo kromě tebe neví.;pol. um.
may: Now, may (I), as the chairman, introduce the speakers to

those, who came (~ to the audience).;ပါရစေ: အခု သဘာပတိအနေနဲ့ ကြွရောက်လာသူများကို အဆိုရင်များနဲ့ မိတ်ဆက်ပေးပါရစေ။;kéž: Nyní, ("kéž,") jakožto předseda, představím mluvčí obecnstvu.;pol.
may: When you taste ("eat (and) see"), you may know.;လိမ့်: ခင်ဗျား စားကြည့်တဲ့အခါ သိပါလိမ့်မယ်။;asi: Když ochutnáš ("sníš (a) podíváš se"), asi poznáš.;pol. um.
maybe;ကောင်း -လိမ့်;možná;adv.
maybe ("(I) don't know whether");လား မသိဘူး;možná ("nevím, jestli");suff.
maybe ("(if) happening° (is) good¹, (it) may³ happen²");ဖြစ်ကောင်းဖြစ်ပါလိမ့်မယ်;možná ("(pokud je) příhoda° dobrá¹, může³ (se) stát²");suff. pol.
maybe ("can¹ be°");ဖြစ်နိုင်;možná ("může¹ být°");I
maybe ("look");ကြည့်;možná ("podívej");suff. imper.
maybe: maybe (he) will come ("(If) returning (is) good, (he) may come.");ကောင်း..လိမ့်: ပြန်လာကောင်းပြန်လာလိမ့်မယ်။;možná: možná přijde. ("(Pokud bude) návrat dobrý, (pak) možná přijde.");fut.
maybe: Maybe (you) were (my) son in a past (life).;လား မသိဘူး: အတိတ်က သားတစ်ယောက်လား မသိဘူး။;možná: Možná jsi byl v minulém životě (~ "minulosti") (mým) synem.;
maybe: Maybe he is a doctor.;ဖြစ်ကောင်းဖြစ်ပါလိမ့်မယ်: သူ ဒေါက်တာဖြစ်ကောင်းဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။;možná: Možná je doktor.;pol.
Maybe. (may happen in the future, "(if) happening (is) good, happening may be");ဖြစ်ကောင်းဖြစ်ပါလိမ့်မယ်;Možná. (může se stát v budoucnosti, "(pokud je) dění dobré, (pak) dění může být");pol.
me;ကျွန် ° ကျမကို (from ကျွန်မကို) ° ကျွန်မကို ° ကျွန်တော့်ကို ° ကျတော်ကို (from ကျွန်တော်ကို);mě;pron. acc. uw. (or) pron. col. acc. uw. (or) pron. acc. writ.
me ("mine"): This is little bit about me.;ငါရဲ့ ဒါဟာငါရဲ့ အကြောင်းနည်းနည်းပါ။ (~ ဒါဟာငါရဲ့ အကြောင်းအကြမ်းဖျင်းလေးပါ။);mě ("moje"): Toto je trochu o mě.;pol.
ME (Myanmar Era);သက္ကရာဇ်;Myan. I. (Myanmarský letopočet);n.
me, by;ကျွန်မက;mnou;uw.
me: from me;ကျွန်မက: ကျွန်မက;mě: ode mě ° mnou;uw.
ME: There was created mnemonics 'oo-aw-aww-mye-koun-baun-tee' for the year 1115 ME, (when) the palace was built.;သက္ကရာဇ်: နန်းတည်သက္ကရာဇ်ဖြစ်သော ၁၁၁၅ ခုကို 'ဥဩအော်မြည်ကုန်းဘောင်တည်'ဟု အမှတ်အသားပြုကြသည်။;Myan. I.: Byla vytvořena mnemotechnika 'u-o-ó-mjí-koun-baun-dí' na rok 1115 Myan. I., (kdy) byl ten palác postaven.;writ.
meal (for monks);ဆွမ်း ° ဆွမ်း(တစ်နပ်);jídlo (pro mnichy);sg. mn. (or) n.
meal gong (block of wood to be hit when meal is ready, "block-of-wood");တုံး(တစ်တုံး၊ တစ်ချက်ခေါက်);jídlní gong (kvádr dřeva na bouchání když je jídlo hotové, "kvádr-dřeva");sg. mn.
meal gong (block of wood to be hit when meal is ready, "meal block-of-wood");ဆွမ်းစားတုံး(တစ်တုံး၊ တစ်ချက်ခေါက်);jídlní gong (kvádr dřeva na bouchání když je jídlo hotové, "jídlní kvádr-dřeva");sg. mn.
meal gong: Meal gong is going to be hit (~ "knocked");ဆွမ်းစားတုံး: ဆွမ်းစားတုံးခေါက်တော့မယ်။;jídlní gong: (Brzy) se bude bušit (~ "klepat") na jídlní gong.;fut.

meal, morning: As for some, (they religiously) offer morning meal (to monks during alms-round).;ဆွမ်း အရက်: တချို့ဆို နေ့တိုင်း အရက်ဆွမ်းလောင်း လှူကြပါတယ်။;jídlo, ranní: A co se týče některých, (ti) darují ranní jídlo (mnichům během almužní obchůzky).;pol.

meal, one (for monks, "food³ (of) one¹ meal² (of) meal⁰");ဆွမ်းတစ်နှစ်စာ;jídlo, jedno (pro mnichy, "potrava³ jednoho¹ jídla² jídla⁰");sg. mn.

meal, one: (I) eat only one meal per day.;ဆွမ်းတစ်နှစ်စာ: နေ့တိုင်း ဆွမ်းတစ်နှစ်စာပဲ ဘုဉ်းပေးပါတယ်။;jídlo, jedno: Jím jen jednou (~ "jedno jídlo") denně (~ "každý den").;pol. ubmn.

meal: May (I) offer (you) one meal.;ဆွမ်း: ဆွမ်းတစ်နှစ်လောက် ကပ်ပါရစေ။;jídlo: Kéž (ti mohu) nabídnout jedno jídlo.;utmn. col.

meal: Meal gong is going to be beaten.;ဆွမ်းစား: ဆွမ်းစားခေါင်းလောင်းတီးတော့မယ်။;jídlo: (Brzy) se bude bušit na jídelní gong.;fut.

meal: outside meal (lunch or breakfast, for monks);ဆွမ်းစား: အပြင်ဆွမ်းစား;jídlo: jídlo venku (oběd nebo snídaně, o mniších);mn.

mean ("hopefully refers-to");ရည်ညွှန်း;znamenat ("snad odkazuje-na");l

mean ("take meaning");အဓိပ္ပါယ်ရ ° အဓိပ္ပါယ်ရ (from အဓိပ္ပါယ်ရ);znamenat (vzít význam);T P. adhippāya (= intention) (or) T WS. P. adhippāya (= intention)

mean ("take¹ meaning");အနက်ရ;znamenat ("brát¹ význam");T

mean: here the walking meditation means loving-kindness in walking.;ဆိုလို့: စင်္ကြံလျှောက်ပြီး တရားပွားများခြင်းကို လျှောက်သည့်မေတ္တာဘာဝနာလို ဒီမှာ ဆိုလိုပါသည်။;znamenat: Zde meditace v chůzi znamená milující-dobrotivost v chůzi.;pol. writ.

meaning;အဓိပ္ပါယ်;význam;n. P. adhippāya (= intention)

meaning, give ("open² (and) tell³ (the) depth⁰ (of the) meaning¹");အနက်အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆို;význam, podat ("otevřít² (a) říci³ hloubku⁰ významu¹");T P. adhippāya (= intention)

meaning, give (explain, "give² (the) depth⁰ (of the) meaning¹");အနက်အဓိပ္ပါယ်ပေး;význam, podat ("dát² hloubku⁰ významu¹");T P. adhippāya (= intention)

meaning: (It) carries the meaning.;အဓိပ္ပါယ်: အဓိပ္ပါယ် သက်ရောက်တယ်။;význam: Má (~ "nese") (ten) význam.;

meaning: elucidate the meaning;အဓိပ္ပါယ်: အဓိပ္ပါယ် ဖော်ဆောင်တယ်။;význam: objasnit význam;

meaning: The meaning is not very exact.;အဓိပ္ပါယ်: အဓိပ္ပါယ်သိပ်တိမာ မဟုတ်ဘူး။;význam: (Ten) význam není moc přesný.;col.

meaning: This word gets the meaning of "short man".;အဓိပ္ပါယ်: ဒီစကားလုံးဟာ ပခြင်းလို အဓိပ္ပါယ်ရသည်။;význam: Toto slovo nabývá (~ "dostává") významu "krátký muž".;writ.

means ("in² that¹ said⁰, (it) is³");ဆိုသည်မှာ -ဖြစ်;znamená ("v² tom¹ řečeném⁰ (to) je³");suff.

means ("is called"): Thin-gyan means (~ "is called") one of festivals of Myanmar country.;ဆိုတာ: သင်္ကြန်ဆိုတာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ပွဲတော်တစ်ခုပါ။;znamená (říká se): Tendžan se říká jednomu z (celo)národních festivalů.;col. pol.

means ("is said");ဆိုတာ;znamená ("je řečeno");v.

means: Goal is the place in race, where (one) has to finally arrive.;ဆိုတာ: ပန်းတိုင်ဆိုတာ ပြိုင်ပွဲမှာ နောက်ဆုံး(မှ)

ရောက်ရမဲ့နေရာပါ။;znamená (je): Cíl znamená místo v závodě, kam (jeden) musí nakonec dorazit.;pol. col.

means: I believe, that suitable teacher (monk) means ("(by) me") trustworthy teacher (monk).;ဆိုတာ: သင့်တော်တဲ့ဆရာတော်ဆိုတာ ငါ ယုံကြည်နိုင်လောက်တဲ့ဆရာတော်လို ငါ ထင်တယ်။;znamenat: Věřím, že vhodný učitel (mnich) znamená ("mnou") důvěryhodný učitel.;

measure (~ "have"): The bus measures (~ "has") 15 meters.;ရီ: ဘတ်စ်ကားက ၁၅မီတာရှိတယ်။;měřit (~ "mít"): Autobus měří (~ "má") 15 metrů.;

measure ("have");ရီ;měřit ("mít");l

meat;အသား;maso;n.

meat, be inside (in a snack or meal, "meat (is) included");အသားပါ;maso, být uvnitř (v jídle, "maso (je) obsaženo") ° masný, být (o jídle, "maso (je) obsaženo");l

meat, be inside: Is meat inside? ("Does this contain meat?");အသားပါ: ဒါ အသားပါသလား။;maso, být uvnitř: Je v tom maso? ("Obsahuje tohle maso?");inter. pol.

meat, be inside: This does not have meat in. ("This does not contain meat.");အသားပါ: ဒါ အသားမပါပါဘူး။;maso, být uvnitř: V tomhle není maso. ("Tohle neobsahuje maso.");pol.

meat, fried minced;တောက်တောက်ကြော်;maso, smažené mleté;n.

meat, fried minced ("luminously fried");တောက်တောက်ကြော်;maso, osmažené mleté ("zářivě osmažené");n.

meat: I will by meat.;အသား: ကျွန်တော် အသားဝယ်မလို့။;maso: ("Já") koupím maso.;col. um.

meat: To barbecue meat is (~ "are") used coal.;အသား: အသားကင်ဘို့ မီးသွေးကို သုံးကြတယ်။;maso: Ke grilování masa se používá uhlí.;

meat: What meat will you eat it with?;အသား: ဘာအသားနဲ့ စားမလဲ။;maso: S jakým masem to budeš jíst?;col.

meat: Which contains meat?;အသား: ဘယ်ဟာအသားပါသလဲ။;maso: Který je s masem? ("Který obsahuje maso?");inter.

mechanic ("master² (in) repairing¹ machines");စက်ပြင်ဆရာ(တစ်ယောက်);mechanik ("mistr² (v) opravování strojů");sg.

mediator ("affair letter");ပွဲစား(တစ်ယောက်);zprostředkovatel ("dopis¹ záležitosti");sg.

medical, be ("treats² paining¹ persons");သူနာပြု;lékařský, být (zdravotní, "ošetřuje² bolavé¹ osoby");l

medicate (an injured person, "give² medicine⁰ (and) care¹");ဆေးကုပေး;léčit (zraněnou osobu, "dát² léky⁰ (a) ošetřovat¹");T

medicate (an injured person, "treat (and) sharpen-knife");ကုသ;léčit (zraněnou osobu, "ošetřovat (a) ostřit-nůž");T

medicine;ဆေး(တစ်ခု);lék;sg.

medicine ("medicinal bamboo-plant" (?));ဆေးဝါး;lék ("léčivá¹ bambusová-rostlina");n.

medicine, a kind of;လွန်;léku, druh;n.

medicine: (I) am going to (a) pharmacy as I need medicine.;ဆေးဝါး: ကျွန်တော် ဆေးဝါးလိုအပ်လို့ ဆေးဆိုင် သွားတာ။;lék: Jdu do lékárny, protože potřebuji lék.;cont. um.

meditate;ရှု;meditovat;I
 meditate (~ "sit"): (I) cannot meditate (~ "sit") long.;ထိုင်ကြာကြာမထိုင်နိုင်ဘူး;;meditovat (~ "sedět"): Nedokážu meditovat (~ "sedět") dlouho.;
 meditate ("look¹ (and) notice² (according to) Dhamma⁰");တရားရှုမှတ်;meditovat ("vidět¹ (a) všímat-si² (podle) Dhammy⁰");T
 meditate ("practise¹ meditation⁰");ဘာဝနာပွား;meditovat ("praktikovat¹ meditaci⁰");
 meditate ("sit");ထိုင်;meditovat ("sedět");T
 meditate ("sit"): (I) have been sitting for four, five minutes.;ထိုင်လေး ငါး မိနစ် ထိုင်ဖူးပါတယ်;;meditovat ("sedět"): Seděl jsem čtyři, pět minut.;pol. p.p.
 meditate ("sit¹ (for) truth⁰");တရားထိုင်;zameditovat si ("sedět¹ (pro) pravdu⁰");T
 meditate ("sit¹ (with) meditation-object⁰");ကမ္မဋ္ဌာန်းထိုင်;meditace ("sedět¹ (s) meditačním-předmětem⁰");n. P. kammaṭṭhāna (= meditation-object)
 meditate ("sitting¹ (according to) Truth⁰");တရားထိုင်;meditovat ("sedět¹ (podle) Pravdy⁰");T
 meditate: (I) even (do not) happen to meditate again.;တရားထိုင်တရားလည်းမထိုင်ဖြစ်တော့ပြန်ပါတူး;;meditovat: Dokonce se ani nestane, že bych si znovu zameditoval.;pol. col.
 meditate: (You) meditate in your present life, in (your) present environment (and) in (your) present society.;တရားထိုင် မင်းရဲ့ လက်ရှိဘဝ(မှာ)၊ လက်ရှိပတ်ဝန်းကျင်(မှာ)၊ လက်ရှိလူတန်းစားမှာ (~ လက်ရှိအသိုင်းအဝိုင်းထဲမှာပဲ) တရားထိုင်ပါတယ်;;meditovat: Medituješ ve svém přítomném životě, ve (svém) přítomném prostředí (a) ve (své) přítomné společnosti.;pol.
 meditate: Also, (I) even (do not) happen to meditate again.;တရားထိုင် တရားလည်းမထိုင်ဖြစ်တော့ပြန်ပါတူး;;zameditovat si: A dokonce se ani nestane, že bych si znovu zameditoval.;pol. col.
 meditate: Apart from meditating, what (else) can (you) do?;တရားထိုင် တရားထိုင်တာအပြင် မင်းဘာလုပ်နိုင်လဲ;;meditovat: Co umíš, kromě meditování?;col.
 meditate: because (I) didn't meditate;ဘာဝနာပွား: ဘာဝနာမပွားခဲ့တာကြောင့်;meditovat: protože (jsem) nemeditoval;p.s.
 meditate: For meditation, there are many of ten days meditation retreats, one month meditation retreats etc.;တရားရှုမှတ်: တရားရှုမှတ်ဖို့အတွက်လည်း ၁၀ရက်စခန်းတွေ၊ ၁လစခန်းတွေ၊ စသဖြင့် အများကြီး ရှိပါတယ်;;meditovat: Na meditaci je tu mnoho desetidenních meditačních zásedů, jednoměsíčních meditačních zásedů atd.;pol.
 meditate: I am interested in (~ "to") meditation.;တရားထိုင် ငါ တရားထိုင်တာကို စိတ်ဝင်စားပါတယ်;;meditace: Zajímá mě meditace.;pol.
 meditate: If (you) meditate every day one hour, (it) is good. But if (you) meditate every day two hours, (it) is very good, indeed.;တရားထိုင် နေ့တိုင်း တစ်နာရီ တရားထိုင်ရင် ကောင်းပါတယ်၊ နှစ်နာရီ တရားထိုင်ရင်တော့ သိပ်ကောင်းတာပေါ့;;meditovat: Pokud medituješ každý den jednu hodinu, je (to) dobré. Pokud ale medituješ každý den dvě hodiny, je (to), opravdu, velice dobré.;
 meditate: like when (I) started meditation;ထိုင်

စထိုင်သည့်အခါတုန်းကလို့;meditovat: jako když jsem začínal meditaci;
 meditating: May (your) meditating be satisfactory (and) pleasant.;တရားအားထုတ်: တရားအားထုတ်တာ အဆင်ပြေချောမွေ့ပါစေ;;meditování: Kéž je tvé meditování uspokojivé (a) příjemné.;w. pol.
 meditating: Though I envision, that meditation is good, (I) do not do (it) much.;တရားအားထုတ်: တရားအားထုတ်ကောင်းမွန်းသိတော့ (~ တရားအားထုတ်ရကောင်းမွန်းသိပေမဲ့) အများကြီးမလုပ်ဖြစ်ပါဘူး;;meditování: Přestože předvídám, že meditace je dobrá, moc (ji) nedělám.;pol.
 meditation;ကမ္မဋ္ဌာန်း ° ကမ္မဋ္ဌာန်း (from ကမ္မဋ္ဌာန်း);meditace;n. P. kammaṭṭhāna (= meditation-object)
 meditation ("develop¹ meditation⁰ {pl.} {nouner}");တရားပွားများခြင်း;meditace ("rozvíjet¹ meditaci⁰ {mn.č.} {jmenec}");n.
 meditation ("practise¹ meditation⁰ much² {nouner}");ဘာဝနာပွားများခြင်း;meditace ("praktikovat¹ hodně² meditaci⁰ {jmenec}");n.
 meditation ("sit¹ (with) meditation-object⁰ {nouner}");ကမ္မဋ္ဌာန်းထိုင်ခြင်း;meditace ("sedět¹ (s) meditačním-předmětem⁰ {jmenec}");n. P. kammaṭṭhāna (= meditation-object)
 meditation ("striving¹ (according to) the-Truth⁰ {nouner}");တရားအားထုတ်ခြင်း;meditace ("usilovat¹ (dle) Pravdy⁰ {jmenec}");n.
 meditation ("striving¹ (by) law⁰");တရားအားထုတ်ခြင်း;meditace ("usilování¹ (dle) zákona⁰");n.
 meditation cente, "greater¹ shadow⁰";ရိပ်သာ(တစ်ခု);meditační centrum ("lepší¹ stín⁰");sg.
 meditation center;စခန်း(တစ်ခု);meditační centrum;sg.
 meditation center ("peaceful¹ refuge⁰ (of) Dhamma⁰");တရားရိပ်သာ(တစ်ခု);meditační centrum ("poklidné¹ útočiště⁰ Dhammy²");n.
 meditation center ("peaceful¹ refuge⁰ (of) meditation-object⁰");ကမ္မဋ္ဌာန်းရိပ်သာ(တစ်ခု) ° ကမ္မဋ္ဌာန်းရိပ်သာ(တစ်ခု) (WS. from ကမ္မဋ္ဌာန်းရိပ်သာ);meditační centrum ("poklidné¹ útočiště⁰ meditačního-předmětu²");n. P. kammaṭṭhāna (= meditation-object)
 meditation center ("peaceful¹ refuge⁰");ရိပ်သာ(တစ်ခု);meditační centrum ("poklidné¹ útočiště⁰");n.
 meditation center: There is abundance of meditation centers in Myanmar.;ကမ္မဋ္ဌာန်းရိပ်သာ: ကမ္မဋ္ဌာန်းရိပ်သာက မြန်မာမှာ ပေါတာ;;meditační centrum: V Myanmaru je hojnost meditačních center.;col.
 meditation center: Where is a meditation center with only Burmese monks and nuns?;ဘာဝနာရိပ်သာ: ဗမာဦးခင်းများ နှင့် ဗမာသီလရှင်များသာ နေသည့် ဘာဝနာရိပ်သာဘယ်မှာလဲ;;meditační centrum: Kde je meditační centrum s pouze barmskými mnichy a mniškami?;inter.
 meditation in walking ("cankamana meditation");စကြံဘာဝနာ;meditace chůze ("meditace¹ čankamana⁰");n. P. cankamana (= walking up and down)
 meditation in walking, path for ("cankamana path");စကြံလမ်း;čankamana chodníček ("chodníček¹ (na)

čankamanu");n. P. cankamana (= walking up and down) P. cankamana (= walking up and down)
 meditation object;ကမ္မတ္တနန်း;meditační předmět;n. P. kammaṭṭhāna (= meditation-object)
 meditation object: (I) return to the meditation object of loving-kindness.;ကမ္မတ္တနန်း: မေတ္တာကမ္မတ္တနန်းသို့ ပြန်လာသည်;meditační předmět: Vráťím se k meditačnímu předmětu milující-dobrotivosti.;writ.
 meditation posture ("method"¹⁰ (of) sitting³ (in) Dhamma⁹ sitting¹ form²⁰);တရားထိုင်ပုံထိုင်နည်း;meditační pozice ("způsob"¹⁰ sezení³ (ve) tvaru² sezení¹ Dhammy⁹);n.
 meditation posture ("sitting form");ထိုင်ပုံ;meditační pozice ("tvar"¹ sezení⁹);n.
 meditation retreat ("refuge");စခန်း(တစ်ခု) (abbrev. from တရားစခန်း);meditační zásed ("útočiště");sg.
 meditation retreat ("refuge"¹ (of) truth⁹);တရားစခန်း(တစ်ခု);meditační zásed ("útočiště"¹ pravdy⁹);sg.
 meditation retreat: (I) enter a meditation retreat every year.;တရားစခန်း: တရားစခန်းနှစ်တိုင်းဝင်ပါတယ်;meditační zásed: Chodím (~ "vstupuji") na meditační zásed každý rok.;pol.
 meditation retreat: (I) have attended (~ "entered") ten days meditation retreat.;တရားစခန်း: ဆယ်ရက်တရားစခန်းဝင်ဖြစ်ပါတယ်;meditační zásed: Absolvoval jsem (~ "vstoupil jsem") desetidenní meditační zásed.;pol.
 meditation retreat: For meditation, there are many of ten days meditation retreats, one month meditation retreats etc.;စခန်း: တရားရှုမတ်ဖို့အတွက်လည်း ၁၀ရက်စခန်းတွေ၊ ၁လစခန်းတွေ၊ စသဖြင့် အများကြီး ရှိပါတယ်;meditační zásed: Na meditaci je tu mnoho desetidenních meditačních zásedů, jednoměsíčních meditačních zásedů atd.;pol.
 meditation retreat: He has attended (~ "entered") meditation retreat, in number, four times.;တရားစခန်း: သူ တရားစခန်းဝင်တာ အကြိမ်အရေအတွက်အားဖြင့်လေးခါ ရှိပြီ;meditační zásed: ("On") účastnil se meditačních zásedů (~ "vešel"), číslem, čtyřikrát.;p.p.
 meditation retreat: ten-days meditation retreat;တရားစခန်း: ဆယ်ရက်တရားစခန်း;meditační zásed: desetidenní meditační zásed;n.
 meditation retreat: This time (I) am ("being") busy with (~ "for") the birthday meditation retreat at the end of (this) month.;တရားစခန်း: ခုလောလောဆယ် လကုန်ရင် မွေးနေ့တရားစခန်းဖွင့်ဖို့အတွက် အလုပ်များနေတယ်;meditační zásed: V tuto dobu mám hodně práce s (~ "pro") narozeninový meditační-zásed, (který bude) na konci (tohoto) měsíce.;cont.
 meditation, walking ("developings"¹⁰ (of) Dhamma³ by² walking¹ cankamana⁹ {nouner}¹¹);စကြိုလျှောက်ပြီး တရားပွားများခြင်း;meditace v chůzi ("rozvíjení(pl.)"¹⁰ Dhammy³ skrze² chození¹ cankamany⁹ {jmenec}¹¹);n. P. cankamana (= walking up and down)
 meditation, walking ("developings"¹⁰ (of) Dhamma³ by² walking¹ path⁹ {nouner}¹¹);လမ်းလျှောက်ပြီး တရားပွားများခြင်း;meditace v chůzi ("rozvíjení(pl.)"¹⁰ Dhammy³ skrze² chození¹ (po) stezce⁹ {jmenec}¹¹);n.
 meditation, walking ("meditation"³ while² walking¹

path⁹);လမ်းလျှောက်ရင်း ဘာဝနာ;meditace v chůzi ("meditování³ během² chození¹ (po) cestě⁹");n. P. bhāvanā (= meditation)
 meditation: (He) teaches meditation;ဘာဝနာ: ဘာဝနာများ သင်ကြားပေးတယ်;meditace: Učí meditaci.;
 meditation: (I) do not work giving (special) time for meditation. (I) am mindful whole the day while (I) am working.;ဘာဝနာ: ဘာဝနာက အချိန်ပေးပြီး မလုပ်ဘူးလေ တစ်နေ့လုပ်နေတဲ့ အချိန်မှာ သိအောင်နေရတာပေါ့;meditace: Nepracuji (tak, že bych) dával (speciální) čas meditaci. Jsem všímavý celý den během toho, co pracuji.;col.
 meditation: here the walking meditation means loving-kindness in walking.;တရားပွားများခြင်း: စကြိုလျှောက်ပြီး တရားပွားများခြင်းကို လျှောက်သည့်မေတ္တာဘာဝနာလို ဒီမှာ ဆိုလိုပါသည်;meditace: Zde meditace v chůzi znamená milující-dobrotivost v chůzi.;pol. writ.
 meditation: meditation on loving-kindness;ဘာဝနာပွားများခြင်း: မေတ္တာဘာဝနာပွားများခြင်း;meditace: meditace dobrotivosti;
 meditation: Some (of them) do not know about meditation.;ဘာဝနာ: တချို့ဆို ဘာဝနာအကြောင်း မသိဘူး;meditace: Někteří (lidé) neví o meditaci.;
 meditation: when the time for meditation is finished;ဘာဝနာ: ဘာဝနာအတွက် အချိန်ကုန်သွားသောအခါ;meditace: když čas na meditaci skončí;
 medium, be;လယ်;střední, být;l
 meet;ဆိုင် ° တွေ့;setkat se s ° potkat ° setkat se (s);T
 meet (and) have: May you always meet (and) have the good days and (thus) be able to develop the right meditation.;ပိုင်ဆိုင်: ကောင်းသောနေ့တွေ အမြဲပိုင်ဆိုင်နိုင်ပြီး တရားဘာဝနာ ပွားနိုင်ပါစေ;potkávat: Kéz (tě) vždy potkávají dobré dny a (tak) rozvíjíš dobrou meditaci.;w. pol.
 meet (by chance);ကြုံ;setkat se (náhodou) ° setkat se s (náhodou);l (or) T
 meet (by chance): When (I) am free (and we) meet (by chance), (we) will talk.;ကြုံ: အားတဲ့အချိန် နဲ့ကြုံရင် ပြောပါမယ်;setkat se (náhodou): Když budu volný (a) (náhodou) se setkáme, promluvíme si.;fut. pol.
 meet (sb., "meet (and) meet");တွေ့ဆုံ;potkat (někoho, "potkat (a) potkat");T
 meet (sb.);တွေ့ဆုံ;setkat (se s někým);T
 meet by chance;ကြုံ;setkat (se) náhodou ° shledat náhodou;l
 meet sb. on arrival;ကြုံ;setkat se s někým při příjezdu ° jít někomu naproti;T
 meet sb. on arrival ("put' in-advance");ကြုံတင်;setkat se s někým při příjezdu ("položít' předem");T
 meet with;စုံ (WS. from ဆုံ);setkat se s;l WS.
 meet with: If there's enough (~ "contained") kamma, (I) may happen to meet you either in Czech (Republic) or in Yangon.;ဆုံ: ကံပါရင် ခင်ဗျားနဲ့ ချက်မှာဖြစ်စေ ရန်ကုန်မှာဖြစ်စေ ဆုံဖြစ်ပါ;setkat se s: Jestli je dost (~ "obsažena") kamma, (pak) se může stát, že tě potkám buď v Česku nebo v Rangunú.;pol.
 meet: (It) has been long (time) that (we) haven't met. ("Not-meeting has lasted long.");တွေ့: မတွေ့တာကြာပြီ;setkat se: Již dlouho jsme se nesetkali. ("Nesetkání trvalo dlouho.");
 meet: (We) will meet again on a next day.;တွေ့: နောက်ရက်မှာ ပြန်တွေ့မယ်;setkat se: Setkáme se znovu (nějaký) příští

den.;fut.

meet: (We) will meet later.;တွေ: နောက်ကျမှ တွေ့မယ်;;setkat se: Setkáme se později.;fut.

meet: Friend, who do you want to meet with?;တွေ: ခင်ဗျား ဘယ်သူနဲ့ တွေ့ချင်သလဲ;;setkat se s: Příteli, s kým se chceš setkat?;inter. col. um.

meet: Let's meet (on a day) since tomorrow.;တွေ: မနက်ဖြန်မှ တွေ့ကြအောင်;;setkat se: Pojdme se setkat (nějaký den) od zítřka.;col. fr.

meet: Nice to see you. ("I) am glad (that I) met you.";တွေ: တွေ့ရတာ ဝမ်းသာပါတယ်;;setkat se: Těší mě. ("Mám radost, že (jsem vás) potkal.");pol.

meet: On one day, when rabbit met turtle, rabbit mocked: "friend turtle, you go slowly.";တွေဆင့်: တနေ့သ၌ ယုန်နှင့်လိပ်တို့တွေ့ဆုံကြရာ ယုန်က "အဆွေလိပ်၊ သင်သည် အသွားနှေးသည်"ဟု ကဲ့ရဲ့၏;potkat: Jednoho dne (~ "v jeden den"), když se králík potkal se želvou, králík se vysmíval: "příteli želvo, ("ty") jdeš pomalu.";writ.

meet: We will meet on the next day.;တွေ: နောက်နေ့မှ တွေ့မယ်;;setkat se: Setkáme se příště ("příští den");.fut.

meet: with whoever (you) meet;တွေ: ဘယ်သူနဲ့ တွေ့တွေ့;setkat se: at' už se setkáš s kýmkoliv;

meeting;အစည်းအဝေး(တစ်ပွဲ);setkání;sg.

meeting room ("main² room¹ (for meetings⁰");အစည်းအဝေးခန်းမ(တစ်ခန်း);schůzovní hala ("hlavní² pokoj¹ (pro) schůze⁰");sg.

meeting: Eighth Annual Meeting;အစည်းအဝေး: ရက်ကြိမ်မြောက်နှစ်ပတ်လည် အစည်းအဝေး;setkání: Osmé Výroční Setkání;n.

member, family ("his realty");သူ့အိမ်ယာ(တစ်ယောက်);člen, rodiny ("jeho nemovitost");sg.

memorial (anniversary, "marking (and) noting");အထိမ်းအမှတ်(တစ်ခု);památka (výročí, "označení (a) zaznamenávání");sg.

memorize;အာဂုံဆောင် ° ကျက် ° အလွတ်ကျက်;učit se nazpaměť ° memorovat;T

memorize ("fix¹ (in) observation⁰");အမှတ်ထား;učit se nazpaměť ("upevnit¹ (se v) pozorování⁰");T

memorize ("learn¹ (for) freedom⁰");အလွတ်ကျက်;učit se z paměti ("učit-se¹ (pro) svobodu⁰");T

memorize ("make¹ observation⁰");အမှတ်အသားပြု;učit se nazpaměť ("dělat¹ pozorování⁰");T

memorize (Pāli text, "carry¹ scriptures⁰");အာဂုံဆောင်;učit se nazpaměť (Pāli text, "nosit¹ spisy⁰");T Bh. P. āgama (= scripture)

men: (He is) the leader-student of the Golden Shine Revolution's Burmese Students' Association.;ကျောင်းသား: ရွှေဝါရောင်တော်လှန်ရေးမှာ ဗကသကျောင်းသား ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးပါ;;muži: Je vůdčím studentem Revoluce Zlaté Záře (pořádané) Asociací Barmských Studentů.;pol.

mental ("concerned-with² (the) part¹ (of) mind⁰");စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ;mentální ("týkající-se² části¹ mysli⁰");adj. P. citta (= mind)

mention;အနက်;zmínka;n.

mention ("by (sb.) expose (and) show");ဖော်ပြ၊ -တ;zmínit ("("kým") odhalit (a) ukázat");T

mention ("expose (and) show {nouner}");ဖော်ပြချက်;zmínit ("odhalit (a) ukázat {jmenec}");T

mention ("expose (and) show");ဖော်ပြ;zmínit ("odhalit (a) ukázat");T

mention, which says (used after a quotation, "mention³, which² says¹ (and) fixes⁰");ဆိုထားသည် ဖော်ပြချက်;zmínka, která říká (užito za citací, "zmínka³, která² říká¹ (a) upevňuje⁰");writ.

mention: (is) mentioned;ဖော်ပြ: ဖော်ပြထားသည်;zmínit: je zmíněno;

mention: as was mentioned;ဖော်ပြ: ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း;zmínit: jak bylo zmíněno;writ.

mention: finish denoting that mention;အနက်: ထိုအနက်ကို ထွန်းကန်သည်;zmínka: ukončit naznačení té zmínky;

mention: it was mentioned;ဖော်ပြ: အဲဒီဖော်ပြခဲ့သည်။ (~ ဒီအတိုင်း ဖော်ပြခဲ့သည်။);zmínit: bylo to zmíněno;p.s.

mention: mentioned above;ဖော်ပြ: အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည် ° ဆို: အထက်တွင် ဆိုခဲ့ပြီး ဖြစ်သော;zmínit: zmíněno výše ° zmínit: zmíněné výše; (or) writ.

mention: The Mahā Atthakathā is mentioned in Samantapāsādikā.;ဖော်ပြ: မဟာအဋ္ဌကထာကို သမ္မန္တပါသာဒိကာမှာ ဖော်ပြထားသည်;;zmínit: Mahā Atthakathā je zmíněna v Samantapāsādikā.;writ.

Mercedes.: Cars, such as Toyota, Mercedes etc.;မာစီးဒီး: တိုယိုတာ မာစီးဒီးစတဲ့ ကားတွေ;Mercedes: Auta jako Toyota, Mercedes atd.;

Merchant Road ");ကုန်သည်လမ်း;Obchodnická, ulice ");name merit;ကုသိုလ်(တစ်ခု) ° ပညာ(တစ်ခု) ° ကျေးဇူး;zásluha;sg. P. puñña (= merit) (or) n.

merit ("merit (and) goodness");ပညာကောင်းမှု(တစ်ခု);zásluha ("zásluha (a) dobro");sg. P. puñña (= merit)

merit: According to (~ "in") what the Lord Buddha said, there are three ways for making merit.;ပညာ: ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား မိန့်ခဲ့သည်မှာ ပညာ(ကုသိုလ်)လုပ်ခြင်း လမ်းသုံးလမ်းရှိပါတယ်;;zásluha: Dle toho, co (~ "v") Pán Buddha řekl, jsou tři způsoby dělání zásluh.;pol.

Meru, mountain: person greater than the mountain Meru;မြင့်မိုရ်: မြင့်မိုရ်ထက်မလူ (~ မြင့်မိုရ်ထက် မြင့်သာလူ);Meru, hora: osoba ohromnější než hora Meru;

Meru, the Mountain (the mountain supposed to be in the center of universe by Buddhist scriptures);မြင့်မိုရ် [mye~.mou.];Meru, hora (hora, o které se dle Buddhistických spisů předpokládá, že je ve středu vesmíru);name P. meru

Mesapalno (name of a female-singer, "brown² May⁰ jasmine¹");မေပယ်ညို;Mesapéño (jméno zpěvačky, "hnedý² květnový⁰ jasmín¹");name

message;မက်ဆေ့(တစ်ခု) ° မက်ဆေ့ချ်(တစ်စောင်၊ တစ်ခု);zpráva (dopis atd.) ° zpráva (dopis);sg. E. message

message ("order-sth. (and) hear {nouner}");မှာကြားချက်(တစ်ခု);zpráva ("poručit-si (a) slyšet {jmenec}");sg. writ.

message: Have you received my message?;မှာကြားချက်: ငါရဲ့ မှာကြားချက်ကို (လက်ခံ)ရရှိခဲ့လား;;zpráva: Dostal jsi mou zprávu?;inter.

message: ten or more message in Burmese language; မာကြားချက်: ဗမာစကား တစ်ဆယ့် ဒါမဟုတ်ဒီထက်ပိုတဲ့ မာကြားချက် (~ ဗမာလို မာကြားချက် ဆယ်ချက် (သို့) ဒီထက်ပိုသော မာကြားချက်); zpráva: deset a víc zpráv v Barmském jazyce; messenger (prophet, “commanding messenger”); စေတမန်(တစ်ဦး); posel (prorok, “rozkazující posel”); sg.

metal (“imitates¹ fighting”); သတ္တု; kov (“napodobuje¹ bojování”); n.

metal: The car was build using plenty of metal.; သတ္တု ကားကို သတ္တုအမြောက်အများသုံးပြီး ပြုလုပ်ထားတယ်။; kov: Auto bylo postaveno užitím spousty kovu.;

metaphor, use; တင်စား; metafora, užít; T

metaphore, use a: (He) uses a metaphore and then (he) explains (it).; တင်စား: လိုတင်စားပြီး ပြောပြတယ်။; metafora, užít: Užije metafora a pak (ji) vysvětlí.;

metaphore, use: To revere him, (he) uses a metaphore.; တင်စား: သူ့ကို ဂုဏ်ပြုတဲ့အနေနဲ့ တင်စားတယ်။; metafora, užít: Aby ho uctil, užívá metafora.;

metaphysical; လောကုတ္တရာ; nadsvětský; adj. P. lokuttara (loka+uttara = transcendental, above¹+world^o)

metaphysics: canon of metaphysics; ရုပ်လွန်ပညာ: ရုပ်လွန်ပညာရင်းကျမ်း; metafyzika: kánon metafyziky; n.

meter (distance); မီတာ(တစ်မီတာ); metr (vzdálenost); sg. E. meter

meter: ten meters; မီတာ: ဆယ်မီတာ; metr: deset metrů;

meter: The bus measures (~ “has”) 15 meters.; မီတာ: ဘတ်စ်ကားက ၁၅မီတာရှိတယ်။; metr: Autobus měří (~ “má”) 15 metrů.;

method; နည်း; způsob; n.

method (“method (and) system”); နည်းစနစ်(တစ်သွယ်၊ တစ်ခု) ° နည်းစနစ်(တစ်သွယ်၊တစ်ခု); metoda (“způsob (a) systém”) ° způsob (“způsob (a) systém”); sg.

method (“method (and) way”); နည်းလမ်း(တစ်သွယ်); způsob (“způsob (a) cesta”); sg.

method: As for the method of explaining meanings, Sinhalese Atthakathā usually give similar words to explain difficult words.; နည်းလမ်း: အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုအနေနဲ့ ခက်ခဲသည့် စကားလုံးတွေကို ရင်းပြန့် သီဟိုဠ်အဋ္ဌကထာမှာ အမြဲလိုလို အလားတူ စကားလုံးတွေကို ပေးထားသည်။; způsob: Co se týče metody vysvětlení významů, sinhálské komentáře obvykle uvádějí (~ “dávají (a) pokládají”) podobná slova, aby byla obtížná slova vysvětlena.; writ.

method: correct method; နည်းလမ်း: တရားနည်းလမ်း; způsob: správný způsob;

method: Tell me how to do it. (“Give method (and) give direction.”); နည်း: နည်းပေးလမ်းညွှန်ပေးပါ။; způsob: Řekni mi, jak to mám udělat. (“Dej způsob (a) dej nasměrování.”); imper. pol.

methodology (“method wisdom”); နည်းပညာ; metodologie (“moudrost¹ metody”); n.

methodology: methodology for writing; နည်းပညာ: ရေးသားနည်းပညာ; metodologie: metodologie psaní;

midday (“day-half”); နေ့လယ်; poledne (“půlka dne”); adv.

midday: as for midday yesterday; နေ့လည်: မနေ့က နေ့လည်က ဆိုရင်; poledne: co se týče včerejšího poledne.;

middle (“part”): It is in the middle (“part”) of Myanmar country.; အလယ်ပိုင်း: မြန်မာပြည် အလယ်ပိုင်းမှာ ရှိပါတယ်။; střední (“část”): Je ve středu (~ “střední části”) Myanmaru.; pol.

middle (of age or size); အလတ်; střední (o věku i míře); adj.

middle (part, “middle part”); အလယ်ပိုင်း; střední (část, “střední část”) ° prostřední (část, “střední část”); adj.

middle man (“affair letter”); ဝွဲစား(တစ်ယောက်); jednatel (“dopis¹ záležitosti”); sg.

middle, be; လယ်; prostřední, být; l

middle, in the (“in¹ middle”); အလယ်မှာ; uprostřed (“v¹ prostředku”) ° prostřed, ve (“v¹ prostředku”); adv.

middle, in the: The baby is in the middle.; အလယ်မှာ: ကလေးက အလယ်မှာ ရှိတယ်။; uprostřed: Miminko je uprostřed.;

middle: middle son; လတ်: သားလတ်; střední: střední syn (ze synů);

middleman; ကြားလူ(တစ်ယောက်); střední člověk; sg.

midnight (“night crosses-over (the) peak”); ညသန်းခေါင်; půlnoc (“noc překračuje vrchol”); adv.

Migoda (a village in Sri Lanka); မီဂေါဒါရာ; Mígoda (vesnice na Srí Lance); name

migrate (“change (and) move”); ပြောင်းရွှေ့; přestěhovat se (“změnit (a) pohybovat-se”); T

mile; မိုင်(တစ်မိုင်); míle; sg.

mile: ten miles; မိုင်: ဆယ်မိုင်; míle: deset mil;

mile: three hundred miles; မိုင်: မိုင် သုံးရာ; míle: tři sta mil;

mile: two hundred ninety five miles; မိုင်: နှစ်ရာကိုးဆယ့်ငါးမိုင်။; míle: dvě stě devadesát pět mil;

mile: Yangon is more than 400 miles away.; မိုင်: ရန်ကုန်က မိုင်လေးရာကျော် ဝေးပါတယ်။; míle: Rangun je více než 400 mil daleko; pol.

miles: How many miles is it far from here to Bago?; မိုင်: ဒီက ပဲခူးကို ဘယ်နှစ်မိုင် ဝေးသလဲ။; mile: Kolik milí je to odsud do Bago?; inter. col.

miles: It is 50 miles far (from here); မိုင်: မိုင် ၅၀လောက် ဝေးပါတယ်။; míle: Je to (odsud) 50 mil daleko.; pol.

military (“(of) great (military) division”); တပ်မတော်; vojenský (“ohromné (armádní) divize”) ° válečný (“ohromné (armádní) divize”); adj.

military unit (“troop bundle”); တပ်ဖွဲ့(တစ်ဖွဲ့); armádní jednotka (“armádní svazek”); sg.

milk; နို့; mléko; n.

milk (“cow's milk”); နွားနို့; mléko (“kraví mléko”); n.

milk (of animal or person); နို့; mléko (lidské nebo zvířecí); n.

milk of human; လူနို့; mléko, lidské; n.

milk powder “); နို့မှုန့်; mléčný prášek “); n.

milk, condensed (“milk oil”); နို့ဆီ; mléko, kondenzované (“mléčný olej”); n.

milk, cool (“cow's milk (which is) cool”); နွားနို့အေး; mléko, chlazené (“kraví mléko (které je) chlazené”);

millet; ဆင်; proso; n.

million; သန်း; milion; num.

million (“ten lakhs”); ဆယ်သိန်း; milion (“deset stotisíců”); num. col.

million, a (for good fortune); သန်း; milion (na dobré štěstí); n. un.

Min Yaza (“royal king”); မင်းရာဇာ; Men Yázá (“královský

král");name
 mince;လီး: ° လီးဖြတ် ° ဖြတ်;nakrájet (na plátky);T
 mind;စိတ်;mysl;n. P. citta (= mind) (or) n.
 mind ("stomach");ဝမ်း;mysl ("žaludek");n.
 mind (or name esp. one of the main constituents of
 person);နာမ်;mysl (či jméno, zejm. jedna z hlavních součástí
 bytosti);n. P. nāma (= mind, name)
 mind, character of ("mind lives, mind
 fixes");စိတ်နေစိတ်ထား;mysli, vlastnost ("mysl žije, mysl se-
 upevňuje");n. P. citta (= mind)
 mind, character of: (I) praise (and) value the character of your
 mind, brave to abandon.;စိတ်နေစိတ်ထား: ခင်ဗျားစွန့်ပယ်ရဲ(ခဲ့)တဲ့
 စိတ်နေစိတ်ထားကို ချီးကျူးတန်ဖိုးထားပါတယ်။;mysli, charakter:
 Chválím (a) hodnotím (vysoko) charakter tvé mysli, statečně
 zanechat.;pol.
 mind, in ("without'without³ departing²
 sound");အသံမထွက်ဘဲ;mysli, v ("bez'bez³ odcházejícího²
 zvuku");adv.
 mind, in (about words, "in¹ mind");စိတ်တွင်;mysli, v (o slovech
 "v¹ myslí");adv.
 mind, in: (He) tells the saying three times silently, in
 mind.;စိတ်တွင်: စကားကို စိတ်တွင် သုံးကြိမ် အသံမထွက်ဘဲ ပြောတယ်။
 (~ အသံမထွက်ဘဲ စကားကို စိတ်ထဲမှာ သုံးကြိမ်ပြောတယ်။);mysli, v:
 Řekne si (tu) větu třikrát pro sebe, tiše.;med.
 mind, keep in (remember);မှတ်မိ;paměti, udržovat v (pamatovat
 si);T
 mind, not ("know (and) allow");သိခွင့်;nevadit ("vědet (a)
 povolit");n.
 mind, not: If you don't mind, may (I) know?;သိခွင့်: သိခွင့်ရှိင်
 သိပါရစေ။;nevadit: Jestli to nevadí, mohl bych vědět?;w. pol.
 mind, state of ("mind crosses");စိတ်ကူး;myst, stav ("mysl
 překračuje");n.
 mind, state of: I am extremely happy, (because of you,) ven.
 Sir. ("Extremely excellent mind, ven. Sir.");စိတ်ကူး: အရမ်းကို
 ကောင်းမွန်မြင့်မတ်တဲ့ စိတ်ကူးပါ ဘုရား။;mysli, stav: Jsem nesmírně
 šťastný (kvůli vám,) ct. Pane. ("Nesmírně výborná mysl, ct.
 Pane.");pol.
 mind, state of: Noble mind means the excellent state of
 mind.;စိတ်ကူး: မွန်မြတ်စိတ်ဆိုတာ သာလွန်တဲ့ (~ အကောင်းဆုံး)
 စိတ်ကူးပါ။;mysli, stav: Ušlechtilá mysl znamená vynikající stav
 mysli.;pol.
 mind: (He) directs (his) mind.;စိတ်: စိတ်ကို ဦးတည်တယ်။;mysl:
 Zaměřuje (svou) mysl.;
 mind: a kind of a crooked mind;စိတ်: ကောက်ကျစ်တဲ့စိတ်မျိုး;mysl:
 druh pokrivené mysli;
 mind: body (and) mind, both;စိတ်: ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး;mysl: tělo (a)
 mysl;
 mind: Concentrating (one's) mind is good, noble (and) beautiful
 way, when (one) always concentrates (his) mind.;စိတ်:
 စိတ်အမြဲနှစ်မြှုပ်ထားတာ ကောင်းမြတ်လှကြောင်းပါ။;mysl: Soustředění
 (vlastní) mysli je to dobrou, šlechtinou (a) krásnou cestou.;pol.
 mind: Establish (your) mind to purify (it).;စိတ်: စိတ်ကို
 သန့်ရှင်းအောင်ထား;mysl: Ustanov (svou) mysl abys (ji)
 pročistila.;imper. col.

mind: The mind goes again and again out, time to time four,
 five (or) ten minutes (it) roams around.;စိတ်: စိတ်က အပြင်ကို
 ထွက်ထွက်သွားတာ တစ်ခါတစ်ခါ ၄, ၅, ၁၀ မိနစ် ဝန်းကျင်
 ထွက်သွားတယ်။;mysl: Mysl znovu a znovu odchází, čas od času
 se čtyři, pět (či) deset minut potuluje okolo.;med.
 mindful, be;သတိရှိ;všímavý, být;! P. sati (= mindfulness)
 mindfully ("to¹ know");သိအောင်;všímavě ("aby¹ věděl");adv.
 mindfully: (I) do not work giving (special) time for meditation. (I)
 am mindful whole the day while (I) am working.;သိအောင်:
 ဘာဝနာက အချိန်ပေးပြီး မလုပ်ဘူးလေ တစ်နေ့လုပ်နေတဲ့ အချိန်မှာ
 သိအောင်နေရတာပေါ့။;všímavě: Nepracuji (tak, že bych) dával
 (speciální) čas meditaci. Jsem všímavý celý den během toho,
 co pracuji.;col.
 mindfulness;သတိ;všímavost;n. Bh. med. P. sati (= mindfulness)
 mindfulness, keep ("practise"
 remembering");မှတ်လေ့;všímavost, udržovat ("praktikovat"
 pamatování");T
 mindfulness, keep: On days (when I am) disappointed, (I) tend
 to (~ "have") keep ("the right") mindfulness.;မှတ်လေ့:
 စိတ်ညစ်တဲ့ရက်တွေမှာ တရားမှတ်လေ့ ရှိပါတယ်။;všímavost, udržovat:
 Ve dnech nespokojenosti mám (tendenci) udržovat ("správnou")
 všímavost.;pol.
 mindfulness: (I) am just living with knoweldge and
 mindfulness.;သတိ: အသိသတိလေးနဲ့ နေရတာပေါ့။;všímavost:
 Prostě žiji se znalostí a pozorností.;col.
 mindfulness: Taking mindfulness, establishing the mindfulness,
 (I) return to noticing.;သတိ: သတိရပြီး သတိထားပြီး
 ပြန်မှတ်တယ်။;všímavost: Vezmu všímavost, upevním ji (~
 "všímavost") (a) vrátím se k všímání si.;med.
 mindfulness: With it, around one (or) two minutes (my) mind is
 back after leaving – ("with") this way, while doing work, resting
 (and) taking mindfulness, when it is, indeed, not possible to
 notice – (such) times, when I also happen not to notice (and)
 not to establish ("(and) catch") (my) mindfulness, are
 many.;သတိ: ၁, ၂ မိနစ်လောက်ဆို စိတ်က ထွက်သွားပြန်ရော ဒီလိုနဲ့
 ကျွန်တော်လည်း အလုပ်လုပ်ရင်း နားနေရင်း သတိရရင်း မှတ်လိုက်
 မရတဲ့အခါ မမှတ်ဖြစ်တဲ့သတိမထားမိတဲ့ အချိန်က
 ပိုများပါတယ်။;všímavost: S tím, asi jednu (či) dvě minuty je
 (moje) mysl po odchodu zpět - ("s") takto, během dělání práce,
 odpočívání (a) braní všímavosti, když, vskutku, není možné si
 všimat – (takových) období, kdy se stane, že si také nevšímám
 (a) neupevňuji ("(a) (ne)chytám") všímavost, je mnoho.;med.
 mine;ကွန်၏ ° ငါ့ရဲ့ ° ကျွန်မ ° ကျန်တော် (from ကျွန်တော်);má
 (moje) ° mé ° moje;pron. (or) pron. um. (or) pron. gen. writ. (or)
 pron. uw.
 mine ("(of) great¹ servant");ကျွန်တော်;mé (moje, "velkého¹
 sluhy");pron. um.
 minister;အမတ်(တစ်ပါး);ministr;sg.
 minister ("governing¹ supervisor");မူးမတ်(တစ်ဦး);ministr
 ("vládnoucí¹ vedoucí");sg.
 minister: It is said, that having given him the status of Min
 Yaza, he appointed him a minister.;အမတ်: {မင်းရာဇာ}ဆိုတဲ့
 ဘွဲ့ပေးပြီး အမတ် ခန့်သတဲ့ ;ministr: Říká se, že mu udělil statut
 Men Yáza a ustanovil ho ministrem.;
 minister: The ministers urged Kyansittha to become a

king.; မှူးမတ်: မှူးမတ်များက ကျွန်စစ်သားကို မင်းပြုရန် တိုက်တွန်းကြသည်။; ministr: Ministři naléhali, aby se Čansitá stal králem.; writ.

ministry ("minister's office", "office² (of) big¹ executive-officer"); ဝန်ကြီးရုံး; ministerstvo ("ministrova kancelář", "kancelář² velkého¹ výkonného-úředníka"); n.

minute; မိနစ် ° မိနစ်(တစ်မိနစ်); minuta; sg. (or) n. E. minute

minute: fifty-five minutes of the sixty minutes; မိနစ်: မိနစ်ခြောက်ဆယ်ရဲ့ ငါးဆယ်ပါးမိနစ်; minuta: padesát pět minut z šedesáti ("minut");

minute: five minutes after five ("Fifth hour is struck (and) five minutes"); မိနစ်: ရက်နာရီထိုးပြီး ငါး မိနစ်; minuta: pět hodin pět minut ("pátá hodina uhodila (a) pět minut");

minute: four hours thirty-five minutes; မိနစ်: လေးနာရီသုံးဆယ်ငါးမိနစ်; minuta: čtyři hodiny třicet pět minut;

minute: half past six ("six hours, thirty minutes"); မိနစ်: ခြောက်နာရီ မိနစ်သုံးဆယ်; minuta: půl sedmé ("šest hodin, třicet minut");

minute: one hour twenty minutes; မိနစ်: တစ်နာရီမိနစ်နှစ်ဆယ်; minuta: jedna hodina dvacet minut;

minute: sixty minutes; မိနစ်: မိနစ် ခြောက်ဆယ်; minuta: šedesát minut;

minute: ten fifteen ("ten hours (and) fifteen minutes"); မိနစ်: ဆယ်နာရီနှင့် တစ်ဆယ့်ငါးမိနစ်; minuta: deset hodin (a) patnáct minut);

minute: twenty minutes after two. ("two hours, twenty minutes"); မိနစ်: နှစ်နာရီ မိနစ်နှစ်ဆယ်; minuta: dvě hodiny dvacet minut;

minutely ("small mind"); အသေးစိတ်; nepatrně ("malá mysl"); adv. P. citta (= mind)

minutely ("soft mind"); အနုစိတ်; nepatrně ("jemná mysl"); adv. anu-citta (= along, after - mind)

minutely ("widely (and) immodestly"); အကျယ်တဝင့်; podrobně ("široce (a) neskromně"); adv.

minutes: I have to walk about 10 minutes from the bus stop to my house.; မိနစ် ကားမှတ်တိုင်က ကျွန်တော့်အိမ်ကို ဆယ်မိနစ်လောက် လမ်းလျှောက် ရပါမယ်။; minuty: Musím jít asi 10 minut z autobusové zastávky do svého domu.; col. pol. um.

mirror ("bronze enclosing"); ကြေးမုံ(တစ်ခု); zrcadlo ("bronzové uzavírání"); sg.

mirror ("glass¹ (for) looking"); ကြည့်မုန့်(တစ်ခု); zrcadlo ("sklo¹ (na) dívání"); sg

Mirror, The: The New Light of Myanmar and The Mirror. (names of newspapers); ကြေးမုံ: မြန်မာ့အလင်းနဲ့ ကြေးမုံ သတင်းစာပါ။; Mirror, The ("Zrcadlo"): The New Light of Myanmar and the Mirror. ("Světlo Myanmaru a Zrcadlo" - jména novin).; pol.

misconduct ("perforate (and) return"); ဖောက်ပြန်; cizoložství ("protrhnout (a) vrátit-se"); n.

misconduct ("wrong¹ wronging"); ပြစ်မှား ° ပစ်မှား (WS. from ပြစ်မှား); cizoložství ("špatný¹ chybování"); n.

misconduct: (he) does not commit sexual misconduct ("no misconduct (with) (other man's) wife); ပစ်မှား: အိမ်ယာ (~ အိမ်ရာ (?)) မပစ်မှား; cizoložství: nepáchá cizoložství ("ne cizoložství (se) ženou (jiného muže)"); col.

miserable, be ("descend (and) be-scattered"); ဆင်းရဲ; ubohý, být ("sestoupit (a) být-rozptýlený") ° mizerný, být ("klesnout (a) být-rozhozen"); l

miserable: (I) just should say, that Samsāra is miserable.; ဆင်းရဲ: သံသရာဆင်းရဲလို့ ပြောရမယ်။; mizerný: Jen je třeba říci, že Samsāra je mizerná.;

misguiding, be ("deceiving", "deceive for-sure"); လည့်စား; klamný, být ("podvodný", "určitě¹ podvede"); l

misguiding, be ("to³ (make) thinking^o (and) seeing¹ wrong"); အထင်မြင်မှားစေ; klamný, být ("aby³ (udělalo) myšlení² (a) vidění¹ špatné"); l

misleading, be ("deceiving", "deceive for-sure"); လည့်စား; zavádějící, být ("podvodný", "určitě¹ podvede"); l

misleading, be ("to³ (make) thinking^o (and) seeing¹ wrong"); အထင်မြင်မှားစေ; zavádějící, být ("aby³ (udělalo) myšlení² (a) vidění¹ špatné"); l

Miss; မ; slečna (předchází jméno); pref.

miss (a bus, a plane etc., "not catch (and) follow"); မမီလိုက်(ဘူး); ujet (někomu autobus, letadlo atd., "nechytit (a) následovat") ° propást (autobus, letadlo atd., "nechytit (a) následovat"); T

miss (sb.); လွမ်း; postrádat (někoho) ° chybět (někomu někdo) ° scházet (někomu někdo); l

miss (sb.): (I'm missing (you) so much.; လွမ်း: လွမ်းလိုက်တာ။; chybět (někomu): Moc (mi) chybíš.; col. fr.

miss (sb.): I miss you painfully. ("I'm deeply-touched missing (you)."); လွမ်း: ရင်နှင့် အောင်လွမ်း; chybět (někomu někdo): Bolestivě mi chybíš. ("Jsem hluboce dotknutý (tím, jak mi) chytíš."); col.

miss (sb.): I miss you.; လွမ်း: ငါ မင်းကို လွမ်းတယ်။; chybět (scházet někomu někdo): Chybíš mi.; col.

Miss (used as title for names of adult women); မ; slečna (užíváno jakožto titul před jmény dospělých žen) ° sl. (užíváno jakožto titul před jmény dospělých žen); pref.

miss: (He) missed the bus.; မမီလိုက်ဘူး: ဘတ်စ်ကား မမီလိုက်ဘူး။; propást: Propásl autobus.;

miss. (used as title for names of older women); ဒေါ်; mladá paní (užíváno jakožto titul před jmény starších žen); pref.

missing sb., one who is ("person¹ (of) missing"); လွမ်းသူ(တစ်ယောက်); chybí, někdo., komu někdo ("osoba¹ chybění"); sg.

missing, be; လို; chybět ° scházet; l

missing, be (~ "need"): In this sentence there's something missing (~ "needed"), indeed.; လို: ဒီ စာကြောင်းမှာ တစ်ခုခုတော့ လိုနေတယ်။; chybět (~ "být-třeba"): No, v této větě něco chybí (~ "je-třeba"); cont. col.

missionary (religious, "master² (in) undertaking¹ dispensation"); သာသနာပြုဆရာ(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး); misionář (náboženský, "mistr² (ve) vykonávání¹ (posvátného) daru"); sg.

missionary group; သာသနာပြုအဖွဲ့(တစ်ဖွဲ့); misionářská skupina; sg. P. sāsana (= (Buddha's) dispensation)

missionary group: at the time of missionary activities; သာသနာပြုအဖွဲ့: သာသနာပြုအဖွဲ့လုပ်ချိန်မှာ; misionářská skupina: v době misionářských aktivit; adv.

mistake;အမှား(တစ်ခု);chyba;sg.
mistake ("mistaking (and) erring");အမှားအယွင်း;chyba ("chybování (a) mylení-se");n.
mistake, make a;မှား;chybu, udělat;T
mistake, make a: Here I always make a mistake.;အမှား လုပ်: ငါ ဒီမှာ အမှား အမြဲလုပ်တယ်။ (~ ငါ ဒီနားမှာ အမြဲ အမှားလုပ်မိတယ်။);chybu, dělat: Tady vždycky dělám chybu.;col.
mistake, make a: I made a mistake. ("I happened to make a mistake.");မှား: ကျွန်တော် မှားသွားတယ်။;chybu, udělat: Udělal jsem chybu. ("Stal jsem se chybujícím.");um.
mistake, typing ("mistake² (of) typing¹ writings⁰");စာရိုက်မှား;chyba při psaní (na stroji či na počítači, "chyba² (při) vyklepávání¹ psaní⁰ (na počítači)");n.
mistake, typing: Typing mistake, indeed, occurred (~ "went"), friend.;စာရိုက်မှား: စာရိုက်မှားသွားလို့ပါ ခင်ဗျား။;chyba, při psaní: Vskutku, došlo k chybě při psaní, příteli. ("Chyba vyklepávání šla, vskutku.");pol.
mistake: Can you correct the mistakes?;အမှား: အမှားတွေကို ပြင်ပေးနိုင်မလား။;chyba: Můžeš opravit chyby?;inter. fut.
mistake: corrected mistakes;အမှား: အမှားပြင်ပေးတာတွေ;chyby: opravené chyby;pl.
mistake: Having killed a person, that is a mistake being a mistake which can never be taken back.;အမှား: လူတစ်ယောက်ကို သတ်လိုက်မိတယ်ဆိုရင် ဒီအမှားဟာ ပြန်လည်ပြင်ဆင်လို့ မရတဲ့ အမှားဖြစ်တယ်။;chyba: Zabití osoby, to je chyba (která) je chybou, jakou již nelze vrátit zpět. ;
mistake: If (there) is ("contained") a mistake, correct (it).;အမှား: အမှားပါရင် ပြင်ပေးပါ။;chyba: Je-li (tam) ("obsažena") chyba, oprav (ji).;imper. pol.
mistake: If you can correct the mistakes, it (will) be just good.;အမှား: အမှားတွေ ပြင်ပေးနိုင်ရင် သိပ်ကောင်းမှာပဲ။;chyba: Pokud (mi) opraviš chyby, tak to bude prostě dobré.;col.
mistake: Indeed, I happened to make many mistakes in these writings.;အမှား: ကျွန်တော် ဒီမှာတော့ တကယ် အမှားအများကြီးလုပ်မိတာ။ (~ ဒီစာမှာ ကျွန်တော် တော်တော်မှားရေးတာပဲ။);chyba: Vskutku, v tomto psaní se stalo, že jsem udělal mnoho chyb.;um.
mistake: places with mistakes;အမှား: အမှားနဲ့ နေရာတွေ (~ မှားတဲ့နေရာတွေ) ° မှား: အမှားနဲ့ နေရာတွေ (~ မှားတဲ့နေရာတွေ);chyba: místa s chybami;
mistake: Until now, as for what (you) said, (it) is devoid of mistakes.;အမှား: ခုထိ ပြောတာတော့ အမှားကင်းပါတယ်။;chyba: Do teď, co se týče (toho), co (jsi) řekl, je (to) prostě chyb.;pol.
mistakes ("mistakings");မှားတာတွေ;chyby ("chybování");pl.
mistakes, make;အမှား လုပ်;chyby, dělat;T
mistakes: As (you) write mistakes, I don't understand.;အမှား: အမှားတွေရေးလို့ ငါ နားမလည်ဘူး။;chyby: Poněvadž píšeš (s) chybami, já nerozumím.;col.
mistakes: Indeed, by making mistakes, correct(ness) will appear.;အမှား: အမှားလုပ်မှ အမှန်ပေါ်မှာပေါ့။;chyby: Vskutku, děláním chyb se objevuje správné (psaní).;col.
mnemonics: There was created mnemonics 'oo-aw-aww-myee-koun-baun-tee' for the year 1115 ME, (when) the palace was built.;အမှတ်အသား: နန်းတည်သက္ကရာဇ်ဖြစ်သော ၁၁၁၅ ခုကို 'ဥဩအော်မြည်ကုန်းဘောင်တည်'ဟု

အမှတ်အသားပြုကြသည်။;mnemotechnika: Byla vytvořena mnemotechnika 'u-o-ó-mjí-koun-baun-dí' na rok 1115 Myan. I., (kdy) byl ten palác postaven.;writ.
moat;ကျွန်း(တစ်ခု);přikop, vodní;sg.
moat: It is indeed still possible to see the ancient palace, town-wall and moat.;ကျွန်း: နန်းတော် ဟောင်းနေရာ၊ မြို့ရိုးနဲ့ကျွန်းကို အခုထိ တွေ့နိုင်သေးတယ်။;přikop, vodní: Je (tam), vskutku, stále možno vidět starověký palác, městskou zeď a vodní příkop.;pol.
mobile (phone): I do not use telephone.;ဖုန်း: ကျွန်တော် ဖုန်းမသုံးပါဘူး။;mobil (telefon): Nepoužívám telefon.;pol. um.
mobile phone ("phone² (to) hold¹ (in) hand⁰");လက်ကိုင်ဖုန်း(တစ်လုံး);mobilní telefon ("telefon² (k) držení¹ (v) ruce⁰");sg.
mobile phone ("phone² held¹ (in) hand⁰");လက်ကိုင်ဖုန်း(တစ်လုံး);mobilní telefon ("telefon² držení¹ (v) ruce⁰");sg.
mobile phone: (He) is dialing a phone number on (~ "by") the mobile phone.;လက်ကိုင်ဖုန်း: လက်ကိုင်ဖုန်းဖြင့် ဖုန်းခေါ်ရန် နံပါတ်နှိပ်နေတယ်။;mobilní telefon: Vytáčí ("telefonní") číslo na mobilním telefonu.;cont.
mobile phone: The man in the shop is selling mobile phones.;လက်ကိုင်ဖုန်း: ဆိုင်ထဲက အမျိုးသားက လက်ကိုင်ဖုန်းတွေ ရောင်းနေတယ်။;mobilní telefon: Ten muž v obchodě prodává mobilní telefony.;cont.
mock;ကဲ့ရဲ့;posmívat se;T
model ("standard¹ form⁰");ပုံစံ(တစ်ခု);model ("standardní¹ podoba⁰");sg.
moderately;တော်တော်; mírně;adv.
moderately ("readily (and) daringly");အသင့်အတင့်; mírně ("připraveně (a) troufale");adv.
moderately: Just moderately. (answer to the question on one's level of a language knowledge);အသင့်အတင့်: အသင့်အတင့်ပဲ။;průměrně: Tak průměrně. (odpověď na otázku o stupni znalosti jazyka);ans. pol.
modern;ပစ္စုပ္ပန်;moderní;adj. P. paccuppanna (= present)
modern ("era leaned-against");ခေတ်မီ;moderní ("doba (která) se opírá");adj.
modern ("modern¹ era⁰");ခေတ်ပေါ်;moderní ("moderní¹ éra⁰");adj.
modern: (It) is far from modern technology.;ခေတ်ပေါ်: ခေတ်ပေါ်စက်မှုပညာရဲ့ အဝေးမှာရှိတယ်။;moderní: Je (to) daleko od moderní technologie.;
modern: a modern word;ခေတ်ပေါ်: ခေတ်ပေါ်စကားလုံး;moderní: moderní slovo;
modern: As it was not possible to penetrate the town Tanlyin (as), indeed, (they) had vehicles, modern weapons and help from foreigners (~ "people of other countries"), by elite of ninety-three brave-ones, entering (and) attacking (there), (he) conquered in the city.;ခေတ်မီ: သန်လျင်မြို့ကို ကားခေတ်မီလက်နက်များနှင့် နိုင်ငံခြားသားများအကူအညီရရှိထားသဖြင့် မပေါက်နိုင်ခဲ့ပါ။ လက်ရွေးစင် ရဲဘော်ကိုးကျိပ်သုံးယောက်က မြို့တွင်းကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်မှု အောင်မြင်သည်။;moderní: Jelikož nebylo možné proniknout to města Tanlyen, (poněvadž), vskutku, měli vozidla , moderní zbraně a pomoc od cizinců (~ "lidí z jiných zemí"), (s) elitou devadesáti tří hrdinů, vstoupil (tam a) zaútočil, (a tím jej) dobyl.;writ.

modern: modern machines;ပစ္စုပ္ပန်: ပစ္စုပ္ပန်စက်များ (~ ပစ္စုပ္ပန်စက်ပစ္စည်းများ);moderní: moderní stroje;pl.
modern: modern world;ခေတ်ပေါ်: ခေတ်ပေါ်လောက;moderní: moderní svět;
modernity ("modern¹ era");ခေတ်ပေါ်;modernost ("modern¹ éra");n.
modernity: With modernity, the navel shows up.;ခေတ်ပေါ်: ခေတ်ပေါ်နဲ့ ချက်ပေါ်နေပြီ;мода, moderní: S moderní módou se ukazuje (i) pupek.;jk. col.
modest man ("cool(~calm)¹ person");လူအေး;skromný člověk ("chladná(~klidná)¹ osoba");n.
modest man ("modest¹ person");လူရိုး;skromný člověk ("skromná¹ osoba");n.
modest, be: modest spirit;ဟိရိ: ဟိရိလိပ်ပြာ;skromný: skromný duch (člověka);
modesty;ဟိရိ;skromnost;n. P. hiri (= shyness)
modify;ပြောင်း;měnit;T
modify ("do¹ specially");အထူးပြု;modifikovat ("dělat¹ speciálně");T
Moggallāna, ven. (one of the two chief disciples of the Buddha);မောဂ္ဂလာန မထေရ်;Moggallāna, ct. (jeden z dvou hlavních žáků Buddhy);name Bh. P. mahā-thera (= great-elder)
mohinga (national dish of Burma, rice vermicelli in fish soup, "bitter² curry¹ (of) hatred");မုန်းဟင်းခါး;mohenga (národní jídlo Barmy, rýžové vermicelli v rybí polévce, "hořká² omáčka¹ hněvu");n.
mollusc;ခရ(တစ်ကောင်);měkkýš;sg.
moment;ခဏ;moment;n. (or) sg.
moment, for a;ခဏ;chvilčku, na;adv.
moment, for a: (He) turns (it) on (~ "opens") for a moment.;ခဏ: ခဏဖွင့်တယ်;chvilčku, na: Na chvilčku (se) rozsvícuje (~ "zapíná");;
moment: (Wait) a moment, ok?;ခဏ: ခဏလေး နော်;chvilčka: (Počkejte) chvilčku, ano?;col.
moment: Wait a moment.;ခဏ: ခဏစောင့်ပါ;chvilka: Počkejte chvilku.;imper. pol.
Mon (a Myanmar ethnic nationality);မွန်;Mon (etnická menšina Myanmaru);name
Mon (nationality or state);မွန်;Mon (národnost či stát);name
Mon (nationality or state): On behalf of the Myanmar-Mon unity, (the king) entrusted the reign to (his) royal grandson Alaung Sithu of Myanmar (and) Mon blood.;မွန်: မွန်မြန်မာ စည်းလုံးရေးအတွက် မွန်မြန်မာသွေးပါသော မြေးတော်အလောင်းစည်သူကို နန်းအပ်ခဲ့သည်;Mon (národnost či stát): Ve prospěch jednoty Myanmaru (a) Monu, (král) svěřil vládu (svému) královskému vnoučeti Alaun Sítuovi (který byl) Myanmarské (i) Monské krve.;p.s. writ.
Mon (state of Union of Myanmar);မွန်(ပြည်နယ်);Mon (stát unie Myanmaru);name
Mon language: I can speak in Myanmar language better (~ "more") than in Mon language.;မွန်စကား: မြန်မာစကားကို မွန်စကားထက် ပြောတတ်တယ်;Monský jazyk: Umím mluvit Myanmarským jazykem lépe (~ "vice") než Monským jazykem.;monarch;မင်း(တပါး);vládce;sg.

monastery;ကျောင်း(တစ်ကျောင်း);klášter;sg.
monastery ("monastery³ (of) great¹ big² monks");ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း(တစ်ကျောင်း);klášter ("klášter³ ohromných¹ velkých² mnichů");sg.
monastery (Buddhist, "monastery² (of) great¹ monks");ဘုန်းကြီးကျောင်း(တစ်ကျောင်း);klášter (buddhistický, "klášter² velkých¹ mnichů");sg.
monastery in forest ("take¹ forest");တောရ(တစ်ကျောင်း);klášter v lese ("vzít¹ les");sg.
monastery: (I) am also in a monastery (in order) to stay.;ဘုန်းတော်ကြီး: တည်းခိုဖို့ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းလည်း ရှိပါတယ်;klášter: Jsem také v klášteře, abych (tam) pobýval.;pol.
monastery: (They) go to monasteries and (religiously) offer water.;ဘုန်းကြီးကျောင်း: ဘုန်းကြီးကျောင်းတွေကို သွားပြီး ရေလှူကြပါတယ်;klášter: Jdou do klášterů a (náboženským způsobem) darují vodu.;pol.
monastery: A monastery, where live monks, who strive very much.;ကျောင်း: အရမ်းကြိုးပမ်းကြသည့်ဦးရင်းသီတင်းသုံးသည့်ကျောင်း (~ အရမ်းကြိုးစားကြတဲ့ ဦးရင်းတွေ သီတင်းသုံးသည့်ကျောင်း);klášter: Klášter, kde žijí mniši, kteří velice usilují.;writ.
monastery: Also in monasteries, at big times, big days, (they) recite (Pāli discourses).;ဘုရားကျောင်း: ဘုရားကျောင်းတွေမှာလည်း အခါကြီးရက်ကြီးတွေမှာလည်း ရွတ်ကြပါတယ်;klášter: Také v klášteřech, ve velkých chvílích, o velkých dnech, recitují (páli promluvy).;pol.
monastery: also in the Udavela monastery.;ကျောင်း: ဥဒဝေလကျောင်းမှာလဲ;klášter: také v Udvělském klášteře.;col.
monastery: the monastery, where the Mon ("great") monks live.;ကျောင်း: မွန်ဘုန်းတော်ကြီးတွေ သီတင်းသုံးသောကျောင်း;klášter: klášter, kde žijí Monové, ("ohromní") mniši;mn.
monastery: Today (I) sweep ("in") the monastery compound.;ဘုန်းကြီးကျောင်း: ဒီနေ့ ဘုန်းကြီးကျောင်းဝင်းထဲကို လည်းကျင်းပါတယ်;klášter: Dnes zametám klášterní dvůr (~ "v klášterním dvoře").;pol. mn.
Monday ("moon day");တနင်္လာနေ့;pondělí ("měsíční den");adv.
Monday: I'll return next Monday.;တနင်္လာနေ့: နောက် တနင်္လာနေ့ ပြန်မယ်;pondělí: Vráťím se příští pondělí.;col.
Monday: When will be Monday?;တနင်္လာနေ့: တနင်္လာနေ့ ဘယ်တော့လဲ (~ ဘယ်ချိန်လဲ);pondělí: Kdy bude pondělí?;inter. col.
money (~ "kyat"): (It is) forty-six kyats.;ငွေ ("ကျပ်"): လေးဆယ်ခြောက်ကျပ်ပါ;peníze (~ "čiat"): (Je to) čtyřicet šest čiat.;pol.
money ("Burmese money");ဗမာငွေ;peníze ("barmské peníze");n.
money ("net (of) hair");ပိုက်ဆံ;peníze ("sít vlasů");n.
money ("silver");ငွေ;peníze ("stříbro");n.
money: (He) collects donated money.;ပိုက်ဆံ: လိုက်ကောက်တယ် ပိုက်ဆံအလှူ;peníze: Vybírá darované peníze.;
money: (I) have no money at all.;ပိုက်ဆံ: ပိုက်ဆံလုံးဝ မရှိဘူး;peníze: Nemám vůbec žádné peníze.;
money: (I) have so much money. ("(I) am well-supplied (and) firm in money power.");ငွေ: ငွေအားက တောင့်တင်းတယ်;peníze: Mám hrozně moc peněz. ("Jsem dobře-podporovaný (a) pevný v peněžní moci.");idi.

money: (I) will pay. (“(I) will settle the money.”);ပိုက်ဆံ: ပိုက်ဆံရင်းမယ်။;peníze: Budu platit. (“Urovnám peníze.”);fut. money: five hundred kyat (“money five hundred”);ငွေ: ငွေ ငါးရာ။;peníze: pět set čiat (“peníze pět set”); money: four hundred kyats (~ “money”);ငွေ: ငွေ လေးရာ;peníze: čtyři sta čiat (~ “peněz”); money: Having paid money, (they) rent a house.;ပိုက်ဆံ: ပိုက်ဆံပေးပြီး အဆောင်တူးနေတယ်။;peníze: Zaplatí peníze a pronajmou si dům.;cont. money: He is boasting to me that he has 500 milions.;ပိုက်ဆံ: ပိုက်ဆံ သိန်း ၅၀၀ ရိတယ်ဆိုပြီး သူက ငါကို ကြွားပါနေတာ။;peníze: Chlubí se mi, že má 500 miliónů.;cont. money: Here's the money.;ပိုက်ဆံ: ပိုက်ဆံအိမ့်။;peníze: Tady to máte. (“Peníze (jsou) zde.”);.col. money: How much money do (you) have, sir?;ပိုက်ဆံ: ရှင့်မှာ ပိုက်ဆံ ဘယ်လောက်ရှိလဲ။;peníze: Kolik peněz máte, pane?;inter. uw. money: How much money do you have?;ပိုက်ဆံ: မင်းမှာ ပိုက်ဆံ ဘယ်လောက် ရှိလဲ။;peníze: Kolik máš peněz?;inter. fr. money: I don't use money.;ပိုက်ဆံ: ငါ ပိုက်ဆံကို မသုံးပါဘူး။ ° ငွေ: ငါ ငွေ မကိုင်ပါဘူး။;peníze: (“Já”) nepoužívám peníze. ° peníze: Nepoužívám peníze.;pol. ubmn. (or) col. pol. mn. money: I have a little (money).;ပိုက်ဆံ: ကျွန်တော်မှာ အနည်းအကျဉ်းရှိပါတယ်။;peníze: Mám trochu (peněz).;pol. um. money: I will pay the money for you.;ပိုက်ဆံ: ခင်ဗျားဖို့ ပိုက်ဆံ ကျွန်တော် ပေးမယ်။;peníze: Zaplatím pro tebe (ty) peníze.;fut. um. money: one thousand kyat (“money one thousand”);ငွေ: ငွေ တစ်ထောင်။;peníze: tisíc čiat (“peníze jeden tisíc”); money: twenty kyats (~ “money”);ငွေ: ငွေ နှစ်ဆယ်။;peníze: dvacet čiat (~ “peněz”); monitor;မိုနီတာ(တစ်လုံး) (WS. of မော်နီတာ) ° မော်နီတာ(တစ်လုံး);monitor;sg. E. monitor WS. (or) sg. E. monitor monitor (“(to) arranges-in-order² work⁰ to-do¹”);လုပ်ငန်းစဉ်(တစ်ခု);monitor (“uspořádává² práci⁰ k-děláním¹”);sg. monitor: because (the) monitor is big, writing the essays (“for oneself”) is easy.;မော်နီတာ: မောနီတာဟာ ကြီးလို့ (~ ကြီးတော့) စာစီးစာကုံးတွေ ရေးရတာ လွယ်ကူပါတယ်။;monitor: Poněvadž je (ten) monitor velký, je snadné si psát eseje.;pol. monk;ရဟန်း(တစ်ပါး) ° ရှင်(တစ်ပါး);mnich;sg. rare (or) sg. Bh. mn. P. arahanta monk (“arahant”);ရဟန်း(တစ်ပါး);mnich (“arahant”);sg. mn. P. arahant (= worthy (to be given four requisites)) monk (“great¹ (and) big² power⁰”);ဘုန်းတော်ကြီး(တစ်ပါး);mnich (“ohromná² (a) velká¹ moc⁰”);sg. monk (“great¹ body⁰ (of a) monk²”);ကိုယ်တော်သံဃာ(တစ်ပါး);mnich (“ohromné¹ tělo² mnicha⁰”);sg. P. saṅgha (= community) monk (“great¹ body⁰”);ကိုတော်(တစ်ပါး) (from ကိုယ်တော်) ° ကိုယ်တော်(တစ်ပါး);mnich (“ohromné¹ tělo⁰”);sg. monk (“great¹ power⁰”);ဘုန်းကြီး(တစ်ပါး);mnich (“velká¹ moc⁰”);sg. mn. monk (“great¹ Saṅgha⁰”);သံဃာတော်(တစ်ပါး) (originally from သယံ);mnich (“velká¹ Saṅgha⁰”);sg. P. saṅgha (= community

(of monks)) monk (“lord, worthy”);ရှင်အရဟံ(တစ်ပါး);mnich (“pán, vhodný”);sg. P. arahant (= worthy (of food, clothes, dwelling and medicine)) monk (“monk (and) community”);ရဟန်းသံဃာ(တစ်ပါး);mnich (“mnich (a) společenství”);sg. arahanta-saṅgha (= worthy-community) monk (“powerfully”);ဘုန်းဘုန်း(တစ်ပါး);mnich (“mocně”);sg. monk (“preceptor”);ဦးပဉ္စင်း(တစ်ပါး) ° ဦးဇင်း(တစ်ပါး) (from ဦးပဉ္စင်း) ° ဦးပဉ္စင်း(တစ်ပါး) ° ဦးဇင်း(တစ်ပါး) (from ဦးပဉ္စင်း);mnich (“preceptor”) ° mnich (“instruktor”);sg. P. upajjhāya (= preceptor) (or) sg. mn. P. upajjhāya (= preceptor) monk (Buddh., “power (and) power”);ဘုန်းဘုန်(တစ်ပါး);(netýká se pán (“moc (a) moc”);sg. monk (usually the abbot or chief monk of a monastery, “great¹ teacher⁰”);ဆရာတော်(တစ်ပါး);mnich (obvykle opat kláštera, “velký¹ učitel⁰”);sg. monk (ven. Sir);ဦးဇင်း(တစ်ပါး) (from ဦးပဉ္စင်း);mnich (ct. Pán);sg. monk (who has higher ordination);ဦးပဉ္စင်း(တစ်ပါး);mnich (s vyšším vysvěcením, nikoliv novic);sg. P. upajjhāya (= preceptor) monk, be a;ဘုန်းကြီးဝတ်;mnichem, být;T P. vatta (= duty) monk, be a: Because of how it happened, that (you), indeed, are a monk?;ဘုန်းကြီးဝတ်: ဘယ်လိုဖြစ်လို့ ဘုန်းကြီးဝတ်လိုက်တာလဲ။;mnichem, být: Jak se stalo, že kvůli tomu jsi, vskutku, mnichem?;inter. col. monk, become a;ရဟန်းပြု;mnichem, stát se;I P. arahanta (= worthy (of receiving four requisites)) monk, become a (“become² wearing¹ monkhood⁰”);ရှင်ဝတ်ဖြစ်;mnichem, stát se (“stát-se² nosícím¹ mnišství⁰”);I monk, become a (“happen-to¹ wear⁰”);ဝတ်ဖြစ်;mnichem, stát se (“přihodit-se-že¹ nosi⁰”);T P. vattha (= clothes) monk, become a: (I) became only temporary (nun (or) monk).;ဝတ်ဖြစ်: ယာယီဝတ်ဖြစ်တယ်။;mnichem, stát se: Stala jsem se mniškou (~ mnichem) jen dočasně.; monk, become a: (I) was in a hurry to become a monk.;ရှင်ဝတ်ဖြစ်: ရှင်ဝတ်ဖြစ်ဖို့လော့ဆွဲတယ်။;mnichem, stát se: Spěchal jsem abych se stal mnichem.;p.s. pol. monk, become a: Under (~ “near”) him (I) became a monk.;ရဟန်းပြု: သူ့နားမှာ (~ သူ့ဆီမှာ) ရဟန်းပြုခဲ့တယ်။;mnichem, stát se: U něj jsem se stal mnichem.;p.s. monk: (He) sends the reply (letter) to the monk.;ဦးဇင်း: ဦးဇင်းဆီတပြန်ပို့တယ်။;mnich: Posílá odpověď (dopis) mnichovi.; monk: (I) do not do the work of monks.;ဘုရား: ဘုရားအလုပ်မလုပ်ဖြစ်ပါဖူး။;mnich: Nedělám práci mnichů.;pol. col. monk: (There) are various kinds of (“great”) monkhood-length.;ရဟန်း: ရဟန်းတော်တွေမှာ ဝါစဉ်လိုက်တယ်။;mnich: Jsou různé délky mnišského-života (“velkých”) mnichů.;mn. Bh. monk: a monk called ven. Makara;ဘုန်းကြီး: ဦးမကရဆိုတဲ့ ဘုန်းကြီးတစ်ပါး;mnich: mnich, (který se) jmenuje ct. Makara.; monk: How did (you) become (a) monk?;ဘုန်းကြီး: ဘယ်လိုဘုန်းကြီး ဖြစ်လာသလဲ။;mnich: Jak jsi se stal mnichem?;inter. monk: I made a strong determination to be an excellent monk.;ရဟန်း: ငါ အရမ်းကောင်းမွန်တဲ့ ရဟန်းတ(စ်)ပါး ဖြစ်ဖို့

လုံးဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီ။ (~ အရမ်းတော်တဲ့ ရဟန်းတ(စ်)ပါး ဖြစ်ဖို့ ငါ လုံးဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီ။);mnich: Učinil jsem pevně rozhodnutí být výborným mnichem.;p.p. col.
monk: In our group there are the teacher-monks who won (~ "got") first (place) in whole the country.;ကိုယ်တော်သံဃာ: တပည့်တော်တို့ ဂရုထဲမှာ တစ်နိုင်ငံလုံးပထမရ စာချကုန်တော်(သံဃာ)တွေ ရှိပါတယ်။;mnich: V naší skupině jsou učitelští mniši, kteří dostali první (místo) v celé zemi.;pol. ubm. mn.
monk: monk teacher ("great teacher (who) teaches");ဆရာတော်: စာချဆရာတော်;mnich: mnich učitel ("velký učitel (který) učí");
monk: Monks from every country come and acquire knowledge (here).;သံဃာတော်: နိုင်ငံတကာက သံဃာတော်တွေ ပညာလာဆည်းပူးကြပါတယ်။;mnich: Mniši z každé země (sem) přicházejí a získávají znalosti.;pol.
monk: the heroic monk;ရဟန်း: အာဇာနည် ရဟန်းတစ်ပါး;mnich: jeden hrdinský mnich;sg.
monk: the monastery, where the Mon ("great") monks live;ဘုန်းတော်ကြီး: မွန်ဘုန်းတော်ကြီးတွေ သီတင်းသုံးသောကျောင်း;mnich: klášter, kde žijí Monové, ("ohromní") mniši;mn.
monk: the monks who live abroad;ရဟန်းသံဃာ: ပြည်ပမှာ ရှိတဲ့ ရဟန်းသံဃာတွေ;mnich: mniši, kteří žijí v zahraničí;
monk: There are no monks in my country.;ဘုန်းကြီး: ငါ့နိုင်ငံမှာက ဘုန်းကြီးတွေလဲ မရှိဘူး။;mnich: V mé zemi nejsou žádní mniši.;
monk's title: ဦး;mnishský titul;pref.
monk's: to monk's room;ဘုရား: ဘုရားခန်းကို;mnichovo: do mnichova pokoje (tj. místnosti);adv.
monkey;မျောက်(တစ်ကောင်);opice;sg.
monkey: The monkey is strong.;မျောက်: မျောက်က သန်မာတယ်။;opice: Opice je silná.;
monkey: This monkey has damaged the roof.;မျောက်: ဒီ မျောက်က အမိုးကို ဖျက်စီးသွားပြီ။;opice: Tahle opice poničila střechu.;p.p.
monkhood (of higher ordained monks, "clothes" (of monk));ရဟန်းဝတ်;mnishství (mnichů s vyšší ordinací, "oblečení" mnicha);n. P. vatta (= observance, duty)
monkhood (of higher ordained monks, "life" (of monk));ရဟန်းဘဝ;mnishství (mnichů s vyšší ordinací, "život" mnicha);n. P. bhava (= existence)
monkhood, length of;ဝါ;mnishství, délka;n. P. vassa (= rains)
monkhood, length of: (There) are various kinds of ("great") monks' monkhood length.;ဝါ: ရဟန်းတော်တွေမှာ ဝါစဉ်လိုက်တယ်။;mnishského života, délka: Jsou různé délky mnišského života ("velkých") mnichů.;mn. Bh.
monkhood: (I) want to become a monk. ("(I) want monkhood.");ရဟန်းဝတ်: ရဟန်းဝတ်ချင်ပါတယ်။;mnishství: Chci se stát mnichem. ("Chci mnišství.");pol.
monkr;ဖွယ်ရာ [féyā] (from ဘုရား);monk;n. utmn. WS.
monks;သံဃာတော်များ: ° သံဃာ ° သံဃာတော်တွေ;mnishi;n. P. saṅgha (= community) (or) Bh. pl. P. saṅgha (= community) (or) Bh. pl. writ. P. saṅgha (= community)
monks of high spiritual attainment (which they accrued through following practise and study of the Buddha's teaching);ပဋိဝေဓာသနာ;mnishi vysokých spirituálních dosažení

(kterých se jim dostalo skrze následování praxe a studia Buddhova učení);n. Bh. mn. P. pativedhasāsana (= attainment – dispensation)
monks practitioners (who practise morality, meditation and wisdom);ပဋိပတ္တိသာသနာ;mnishi praktikující (kteří praktikují morální pravidla, meditaci a moudrost);n. Bh. mn. P. paṭipatti-sāsana (= practice – dispensation)
monks who study (the Buddha's teaching, especially younger monks);ပရိယတ္တိသာသနာ;mnishi, studující (Buddhovo učení, zejména mladší mniši);n. Bh. mn. P. pariyattisāsana (= study – dispensation)
monks: Monks get connected with lay people (and) write (them).;သံဃာ: သံဃာနဲ့ လူနဲ့ ဆက်ဆံရေးတယ်။;mnishi: Mniši se spojí s laiky (a) píšou (jim).;col.
month;လ(တစ်လ);měsíc (v roce);sg.
month ("–"): My birthday is in April.;လ ("–"): ကျွန်မ မွေးနေ့ ဧပြီမှာပါ။;měsíc ("–"): Mám narozeniny v dubnu. ("Můj den narození (je) v dubnu.");pol. uw.
month ("parth" (of) month);လပိုင်း;měsíc ("část měsíce");n.
month (of calender and of space);လ;měsíc (kalendářní i vesmírný);n.
month: (It) has already been ten months.;လ: ဆယ်လလောက်ရှိပြီ။;měsíc: Už je to deset měsíců.;p.p.
month: As for coming ("part (of) July (~ "7(th) month"), (I) may arrive.;လ: လာမဲ့လပိုင်းလောက်ဆို (~ လာမဲ့လ-လပိုင်းလောက်ဆို) ရောက်နေလောက်ရော့ပေါ့။;měsíc: Co se týče nadcházející ("části") července (~ "7(.) měsíce"), možná přijedu.;fut. col.
month: At night ("time") the month is shining.;လ: ညအချိန်တွင် လသာသည်။;měsíc: V noci svítí měsíc.;writ.
month: In one month (there) can be from 28 ("days") to 31 days.;လ: တစ်လမှာ ၂၈ရက်မှ ၃၁ရက်ထိ ရှိနိုင်တယ်။;měsíc: Jeden měsíc může mít 28 až 31 dní. ("V jednom měsíci může být od 28 dní do 31 dní.");
month: January ("first month part");လပိုင်း: တစ်လပိုင်း;měsíc: leden ("první měsíc část");
month: May ("May month");လ: မေလ;měsíc: květen ("květen měsíc");
month: My baby is 15 months old. ("My baby's age (is) 15 months.");လ: ကျွန်မကလေး အသက်က ဆယ့်ငါးလ။;měsíc: Moje miminko má 15 měsíců. ("Věk mého miminka (je) 15 měsíců.");
month: Today is 21st ("day") of February ("month"), 1987.;လ: ဒီနေ့ ၁၉၈၇ခု ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၁ရက်။;měsíc: Dnes je ("den") 21. ("měsíce") února 1987.;
mood ("mind lives, mind fixes");စိတ်နေစိတ်ထား; nálada ("mysl žije, mysl se-upevňuje");n. P. citta (= mind)
mood (to do sth.);စိတ်; nálada (něco udělat);n.
mood: (I) don't have the mood to ("want to") come and see, any more.;စိတ်: ဝင်ကြည့်ချင်စိတ်မရှိတော့ဘူး။; nálada: Už nemám náladu ("chtít") (znovu) přijít a dívat se (na to).;col.
Mookout, ven. (famous Burmese teacher of Vipassana meditation, "rain coat");မိုးကုတ် ဆရာတော်; Mūkou, ct. (slavný Barmský učitel vipassanā meditace, "dešťový plášť");name
moon;စန်း;měsíc;n. un.
moral training ("duty" (of) training);ကျင့်ဝတ်;etická trénink

("povinnost¹ tréninku²");n. P. vatta (= duty)
 morale (mind matter);စိတ်ဓါတ်;morálka ("mentální hmota");n.
 morality ("law³ (of) good², great¹
 person⁰");သူတော်ကောင်းတရား;mravnost ("zákon³ dobré² veliké¹
 osoby⁰") ° morálka ("zákon³ dobré² veliké¹ osoby⁰");n.
 morality: (He) developed morality, concentration (and)
 wisdom.;သီလ: သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၊ ကြီးထွားလာခဲ့တယ်.;ctnost:
 Rozvíjel ctnost, soustředění (a) moudrost.;p.s. pol.
 more;ထက် ° ပိုမို ° ထပ် ° ပို;více ° ještě; suff. (or) suff. adv. (or)
 adv. (or) adj.
 more (~ "just"): (There is) just one (more) thing (to be said).;ပဲ:
 တစ်ခုစီ ရှိတယ်.;ještě (~ "jen"): (Je tu) ještě jedna věc (k
 řečení).;col.
 more ("extra (and) overflowing");ပိုမို;více ("navíc (a)
 překypující");adv.
 more ("repeat (for the) following");နောက်ထပ်;ještě ("následně
 opakovat");pron.
 more (again, "also¹ again⁰");ပြန်လည်;opět ("také¹ znovu⁰");adv.
 more (another, "next (and) again");နောက်ထပ်;další (ještě, "další
 (a) znovu");adv.
 more (followed by adj. or v.);ပို;více (následováno příd. jm.
 nebo slovesem);adv.
 more (followed by adj.);ထက်ပို;více (následováno příd.
 jménem);adv.
 more and more;ဆက်တိုက်ပို; ° ဆက်တိုက်တိုး (WS. from
 ဆက်တိုက်တိုးပို);víc a víc;adv. (or) adv. WS.
 more and more ("develop and develop and");တိုးပြီးတိုးပြီး °
 တိုး၍တိုး၍;víc a víc ("vyvíjet-se a vyvíjet-se a");adv. (or) adv.
 writ.
 more and more: little by little, more and more;တိုး၍တိုး၍:
 ဖြည်းဖြည်းတိုး၍တိုး၍;víc a víc: postupně, víc a víc;
 more and more: May (you) be able to assume more and more
 responsibility for carrying out the (Buddha's)
 present.;ဆက်တိုက်တိုး: သာသနာ့အကျိုးကို ဆက်တိုက်ထမ်းပိုး
 သယ်ပိုးဆောင်ရွက်နိုင်ပါစေ;víc a víc: Kéž jsi schopen vzít víc a
 víc zodpovědnosti za vykonávání (Buddhova) daru.;w. pol.
 more and more: The ven. Sir, by studying Buddhist literature
 can take more and more responsibility for carrying out the
 benefit of the (Buddha's) present.;ဆက်တိုက်ထမ်းပိုး: ဘုရား
 ဗုဒ္ဓစာပေတွေလေ့လာခြင်းဖြင့် သာသနာ့အကျိုးကို ဆက်တိုက်တိုး (~
 ဆက်တိုက်ထမ်းပိုး) သယ်ပိုးဆောင်ရွက်နိုင်တယ်.;víc a víc: Ct. pán,
 studiem Buddhické literatury, může převzít víc a víc
 zodpovědnosti za vykonání prospěšností (Buddhova) daru.;
 more or less;များစွာ;víceméně;adv.
 more or less ("like like");လိုလို;víceméně ("jako jako");adv. col.
 more or less ("surely³, many² with¹ (the)
 method⁰");အနိန့်အများတော့;víceméně ("určitě³ mnoho² tím¹
 způsobem⁰");adv.
 more or less ("with many");နဲ့များစွာ (der. from
 အနိန့်အများတော့);víceméně ("s mnoha");adv.
 more or less: (He) will have to undergo (it) with more or less
 any difficulties.;များစွာ: ဘာမဆိုအခက်အခဲနဲ့ များစွာ
 ကြုံရပါတယ်.;víceméně: Bude (to) muset podstoupit bez ohledu
 na potíže (~ "s víceméně jakýmikoliv potížemi").;pol.

more than;ကျော် ° ထက်ပို၍ ° ထက်ပို;více než;adv. (or) adv. writ.
 more than ("over");ကျော်;více než ("přes");adv.
 more than before;အရင်ကထက်ပိုပြီး;více než dřív;adv.
 more than: (I) can speak in Myanmar language better than
 that.;ထက်ပို၍: အဲသည်ထက်ပို၍ မြန်မာစကား ပြောတတ်ပါတယ်.;více
 než: Umím mluvit Myanmarským jazykem lépe ("než to").;pol.
 writ.
 more than: In the Africa continent, (there) are more than 50
 countries.;ကျော်: အာဖရိကတိုက်တွင် နိုင်ငံပေါင်း ၅၀ကျော်
 ရှိသည်.;více než: Na africkém kontinentě je více než 50
 zemí.;writ.
 more than: It is more easy to type Sinhalese in Linux than in
 Windows.;ထက်ပို: သီဟိုဠ်စကား ရိုက်ရန်အတွက် လင်းနက်စ်တွင်
 ဝင်းဒိုးထက်ပို လွယ်ကူပါတယ်.;více než: Je snadnější psát (na
 klávesnici) Sinhálsky v Linux než ve Windows.;pol. writ.
 more than: more than about three months;ကျော်:
 သုံးလကျော်လောက်;více než: více než tři měsíce;
 more than: The dog is uglier than the cat.;ထက်ပို: ခွေးက
 ကြောင်ထက် ပိုရုပ်ဆိုးတယ်.;více než: (Ten) pes je ošklivější než
 (ta) kočka.;
 more than: The horse is thinner than the cow.;ထက် ပို: မြင်းက
 နွားထက် ပိုသွယ်လှပါတယ်.;více než: Kůň je hubenější než kráva.;
 more than: The man is fatter than the woman.;ထက် ပို:
 အမျိုးသားက အမျိုးသမီးထက် ပိုဝတ်တယ်.;více než: (Ten) muž je
 tlustší než (ta) žena.;
 more than: The train is quicker than the man.;ထက်ပို: ရထားက
 အမျိုးသားထက် ပိုမြန်တယ်.;více než: Vlak je rychlejší než (ten)
 muž.;
 more than: Yangon is more than 400 miles away.;ကျော်:
 ရန်ကုန်က မိုင်လေးရာကျော် ဝေးပါတယ်.;více než: Rangún je více
 než 400 mil daleko;pol.
 more, be;ပိုပြီး ° သေး;ještě, být ° více, být;l (or) p.p.
 more, be: There is sth. more (to order - in restaurant).;သေး:
 ရှိပါသေးတယ်.;ještě, být: Ještě něco (k objednání – v
 restauraci).;pol.
 more, no;ထက်ပိုပြီး -တော့ဘူး;více, ne;adv.
 more, no: I won't send (you) more than this.;ထက်ပိုပြီး -တော့ဘူး:
 ဒီထက်ပိုပြီး ငါ ပို့လိမ့်မယ် မဟုတ်တော့ဘူး.;více, ne: ("Já") nepošlu ti
 více než tolik (~ "tohle").;
 more: (I) am copying ("and giving") the full sentences for the
 ven. Sir as (I) want (him) to have the reading more
 comfortable.;ပိုပြီး: အပြည့်အစုံ ကူးပေးတာက ဦးရင်းအနေနဲ့ ဖတ်ရတာ
 ပိုပြီးအဆင်ပြေစေချင်လို့ပါ.;více: Kopíruji (ty) věty ("(a) dávám")
 úplně ct. Pánovi, poněvadž chci, aby měl (to) čtení
 pohodlnější.;
 more: (I) had a plan to stay two days more.;ထပ်:
 နှစ်ရက်ထပ်နေဖို့ရန် အစီအစဉ်ရှိခဲ့တယ်.;ještě: Plánoval jsem zůstat
 ještě dva dny.;p.s.
 more: (I) has to learn more carefully.;ပိုပြီး: ပိုပြီး ဂရုတစိုက်နဲ့
 သင်ယူရပါတယ်.;více: Musím se učit pozorněji.;pol.
 more: (I) need to (go) more. (may be told to taxidriver when
 one wants to go beyond the place where they are going to
 stop);သေး: လိုပါသေးတယ်.;ještě: Potřebuji (jet) ještě (dál). (může
 být řečeno taxikáři, když někdo potřebuje jet za místo, kde se
 taxikář právě chystá zastavit);pol.

more: (I) need to get (one) more degree.;ထပ်: သွဲ့ထင်ရလိုပါတယ်။ (~ သွဲ့ထင်ယူလိုပါတယ်);ještě: Potřebuji dostat ještě (jeden) titul.;pol.

more: (She) will be ten times more beautiful than this.;ထက်: ဒီထက် ဆယ်ဆမက လှမယ်။;vice: Bude desetkrát krásnější než tady (~ "tohle").;fut.

more: Also men think, that they are more skilful.;ပို: ယောက်ျားကလဲသူပိုတော်တယ်ထင်တယ်။;vice: Také muži si myslí, že jsou dovednější.;

more: Because of these students, the national spirit of the citizens also awakened and happened (~ "came") to develop.;ပိုမို: ထိုကျောင်းများ ကြောင့်အမျိုးသားစိတ်ဓါတ်များလည်း ပိုမိုနိုးကြားဖွံ့ဖြိုးလာပါသည်။;vice: Kvůli těmto studentům národní duch obyvatel ožil (a) přišel k rozvoji.;pol. writ.

more: Because the Myanmars know the "glass jug" more.;ပိုပြီး: မြန်မာတွေက ဖန်ကရားဆိုမှ ပိုပြီး သိကြလို့ပါ။;vice: Protože Myanmarští znají "skleněnou konvici" více.;pol.

more: Calling (me) as a small supporter is more appropriate.;ပို: ဒကာလေးလို ခေါ်တာပိုသင့်ပါတယ်။;vice: Je vhodnější mě nazývat malým podporovatelem.;pol.

more: During the Thin-gyan all nationalities are more happier than usually.;ပို: သင်္ကြန်အခါမှာ တိုင်းရင်းသားအားလုံး အခါတိုင်းထက် ပိုပျော်ကြပါတယ်။;vice: Během Tendžanu jsou všechny národy šťastnější než obvykle.;pol.

more: Even more ("the-same") to (you)! (used as a reaction to a wish expressed by sb.);ထက်: ထက်တူပါပဲ။;vic: (Tobě) ("to samé") ještě víc! (užíváno jako reakce na přání vyslovené někým);pol.

more: Except this there (we) have two kinds more.;သေး: ဒီ့ညသပြင် နှင့်မျိုးရိပ်သေးတယ်။;ještě: Kromě tohoto máme ještě dva druhy.;pol.

more: for better understanding of general public;ပိုမို: ပြည်သူလူထု ပိုမို(ကောင်းမွန်) နားလည်သိရှိရန်;vice: pro lepší pochopení široké veřejnosti;writ.

more: I have one more bank account.;ထက်ပို: ကျွန်တော့်မှာ ဘဏ်စာရင်း တစ်ခုထက်ပို ရှိတယ်။;ještě: Mám ještě jeden bankovní účet.;um.

more: if there are two or more words;ထက်ပို: စကားလုံးနှစ်လုံး၊ ဒီထက်ပို ရှိရင်;vice: pokud jsou tam dvě nebo více slov;

more: It is more Burmese (to say it like this). ("It) resembles Burmese language more (like this).";ပို: မြန်မာစကား ပိုဆန်ပါတယ်။;vice: Je barmštější (to říci takhle). ("Více se (to) podobá Barmštině.");pol.

more: Please, say it one more time.;ထပ်: ကျေးဇူးပြုပြီး အဲဒါကို တစ်ခါထပ်ပြောပါ။;ještě: Prosím, řekni to ještě jednou.;imper. pol.

more: ten or more message in Burmese language;ထက်ပို: ဗမာစကား တစ်ဆယ့် ဒါမှမဟုတ်ဒီထက်ပိုတဲ့ မှာကြားချက် (~ ဗမာလို မှာကြားချက် ဆယ်ချက် (သို့) ဒီထက်ပိုသော မှာကြားချက်);vic: deset a víc zpráv v Barmském jazyce;

more: The sportsman breathes more intensively than the woman.;ထက်: အားကစားသမားက အမျိုးသမီးထက် အသက်ပြင်းပြင်းရှူတယ်။;vice: Sportovec dýchá intenzivněji než (ta) žena.;

more: There is no more writing (to be done).;ပို: အရေးအသားမပိုပါဘူး။;vice: Není již více co psát (~ "psaní");pol.

more: This book is better than that book.;ထက်ပို: ဒီစာအုပ်က ဟိုစာအုပ်ထက် ပိုကောင်းတယ်။ ° ပို: ဒီစာအုပ်က ဟိုစာအုပ်ထက် ပိုကောင်းတယ်။;vice: Tato kniha je lepší než tamta kniha.;

more: This is more friendly, indeed.;ပို: ဒါမှ ပိုရင်းနီးသွားတာပေါ့။;vice: Tohle je, vskutku, přátelštější.;col.

more: Today it's colder than yesterday.;ပို: မနေ့ကထက် ဒီနေ့ ပိုအေးတယ်။;vice: Dnes je chladněji než včera.;

more: twenty days more;နောက်ထပ်: နောက်ထပ်ရက်နှစ်ဆယ်;další: dalších dvacet dní;

moreover;အပြင် (ဒီဟာ+အပြင်);navíc ° mimo to ° nadto ° kromě toho;conj.

moreover ("out¹ (from) that°");သည့်အပြင်;navíc, a ("mimo¹ to°");adv.

moreover ("out¹ (of) that°");ထိုအပြင် (WS. from ထိုအပြင်) ° ဒါ့အပြင် ° ထိုအပြင်;mimo to ("mimo¹ to°");adv. (or) adv. WS.

moreover: Moreover, (there) are also many financial businesses.;အပြင်: အပြင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေလဲ အများကြီး ရှိပါတယ်။;navíc: Navíc, je (zde) také mnoho finančního podnikání.;pol. col.

morning ("expelled darknes");နံနက်(က);ráno ("odpuzené temno");adv.

morning ("not dark");မနက်(က);ráno ("nikoliv temno");adv.

morning ("spread¹ morning°");မနက်ခင်း ° နံနက်ခင်း;ráno ("rozšířené¹ ráno°");adv.

morning meal, offer a (to monks, "offer¹ (in the) morning°");အာရုံကပ် (WS. from အရက်ကပ်) ° အရက်ကပ်;jídlo, nabídnout (mnichům, "nabídnout¹ ráno°");T P. aruṇa (= morning) (or) T P. aruṇa (= morning) WS.

morning meal, offer a (to monks, "offer² food¹ (in the) morning°");အရက်ဆွမ်းကပ် ° အာရက်ဆွမ်းကပ် (WS. from အရက်ဆွမ်းကပ်);jídlo, nabídnout (mnichům, "nabídnout¹ jídlo¹ ráno°");T P. aruṇa (= morning) WS.

morning meal: As for some, (they religiously) offer morning meal (to monks during alms-round).;အရက်ဆွမ်း: တချို့ဆို နေ့တိုင်း အရက်ဆွမ်းလောင်း လှူကြပါတယ်။;ranní jídlo: A co se týče některých, (ti) darují ranní jídlo (mnichům během almužní obchůzky).;pol.

morning: (It)'s morning half past two.;မနက်: မနက် နှစ်နာရီခွဲပါ။;ráno: Je ráno, půl třetí.;pol.

morning: early in the morning ("in the early part of morning");မနက်: မနက်အစောပိုင်းတွင်;ráno: brzy ráno ("v brzké části rána");adv.

morning: Early in the morning (he) is sweeping ("(with) broom").;မနက်: မနက်အစောကြီး တမြက်စည်း လည်းနေတယ်။;ráno: Brzy ráno zametá ("koštětem").;cont.

morning: Early in the morning (he) is sweeping the rubbish.;မနက်: မနက်အစောကြီး အမှိုက် လည်းနေတယ်။;ráno: Brzy ráno zametá smetí.;cont.

morning: Good morning.;နံနက်ခင်း: ကောင်းသော နံနက်ခင်းပါ။ ° နံနက်ခင်း: မင်္ဂလာ နံနက်ခင်းပါ။;ráno: Dobré ráno.;w. pol.

morning: He will sleep until 10 o'clock in the morning.;မနက်: မနက် ၁၀ နာရီအထိ သူအိပ်မယ်။ (~ သူ မနက် ၁၀ နာရီအထိ အိပ်မယ်။);ráno: Bude spát (až) do deseti hodin ráno.;

morning: on Wednesday morning;မနက်: ငွေဟူးနေ့ မနက်တွင်;ráno: ve středu ráno;writ.

morning: There (one) must get up ("from bed") early in the morning.;မနက်ခင်း: ဟိုမှာ မနက်ခင်းစောစော အိပ်ယာထရမယ်။;ráno: Tam se musí vstávat ("z postele") brzy ráno.;fut. Moscow (town of Russia);မော်စကို(မြို့);Moskva (město Ruska);name mosque;ဗလီ;mešita;n. mosquito;မြင်(တစ်ကောင်) ° မြင်(တစ်ကောင်) ° မြင်(တစ်ကောင်);komár;sg. mosquito-net ("mosquito jail");မြင်တောင်(တစ်ခု တစ်လုံး);sít' proti komárům ("komáři vězení") ° moskitiéra ("komáři vězení");sg. mosquito: Mosquitos bite.;မြင်: မြင်ကိုက်တယ်။;komár: Komáři štípou.; most;အများဆုံး ° အဓိက ° ဆုံး;nejvíce ° nej-;adv. (or) adv. P. adhika (= exceeding) (or) suff. most (of people, "group" (of) many");အများစု;majorita (většina lidí, "skupina" mnoha");n. most frequent;အများဆုံး;nejčastěji;adv. most frequently: When is (it) used most frequently? ("In what kind of times (it) is used most frequently?");အများဆုံး: ဘယ်အချိန်မျိုးမှာ အများဆုံးသုံးသလဲ။;nejčastěji: Kdy je (to) nejvíce používáno? ("V jakém druhu časů se (to) používá nejčastěji?");inter. most often;အဓိက;nejčastěji;adv. P. adhika (= exceeding) most, the;ဆုံး;nejvíce;suff. most, the: the hugest help;ဆုံး: အကြီးမားဆုံးကူညီခြင်း;nejvíce: nejohromnější pomoc; most: (it is) the most important word;ဆုံး: အရေးကြီးဆုံးစကားလုံးပါ။;nejvíce: (To) je (to) nejdůležitější slovo.;pol. most: He thinks he is the richest.;ဆုံး: သူ့ကိုယ်သူ အချမ်းသာဆုံးလို ထင်ပါတယ်။;nejvíce: Myslí si o sobě, že je nejbohatší.;pol. most: The most beautiful and the best (~ "most well") dancing vehicles are given a prize.;ဆုံး: အလှဆုံး အကအကောင်းဆုံး ကားတွေကို ဆုပေးပါတယ်။;nejvíce: Nejkrásnější a nejlépe (~ "nejvíce dobře") tancující (skupiny z) vozidel jsou oceněni ("dostanou cenu").;col. pol. most: the most developed country;ဆုံး: အတိုးတက်ဆုံး နိုင်ငံ;nejvíce: nejrozvinutější země;n. most: The mountain Everest is ("just") the highest mountain in the world.;ဆုံး: ဧဝရက်တောင်က ကမ္ဘာမှာ အမြင့်ဆုံး တောင်ပဲ။;nej-: Hora Everest je ("prostě") největší horou na světě.; most: What do (you) like most in the Lord Buddha's teachings?;ဆုံး: မင်း ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားရဲ့ တရားတော်ဆရာ ဘယ်ဟာကို အကြိုက်ဆုံးလဲ။;nejvíce: Co máš z (~ "v") učení Pána Buddhy nejraději?;inter. most: Who do (you) love most?;ဆုံး: ဘယ်သူ့ကို အချစ်ဆုံးလဲ။;nejvíce: Koho miluješ nejvíce?;inter. mostly;များသောအားဖြင့် ° အဓိက ° အများအားဖြင့်;většinou ° ponejvíce ° povětšinou;adv. P. adhika (= exceeding) (or) adv. mostly ("like like");လိုလို;povětšinou ("jako jako") ° většinou ("jako jako");adv. col. mostly: (It) is mostly correct.;အများအားဖြင့်: အများအားဖြင့် မှန်ပါတယ်။;povětšinou: Je (to) povětšinou správně.;pol. mostly: All what (you) write is mostly correct.;လိုလို:

ရေးတာတွေအားလုံးလိုလိုမှန်ပါတယ်။;víceméně: Všechno co jsi napsal, je víceméně správně.;col. pol. mostly: Groups of Hanthawadi troops had to return with mostly wounded (people and) casualties.;များစွာ: ဟံသာဝတီတပ်ဖွဲ့များအထိအခိုက်အကျအဆုံးများစွာဖြင့်ပြန်ရသည်။;většinou: Skupiny Hentávdí vojsk se musely vrátit s většinou zraněných (lidí a) ztrátou životů.;writ. mostly: Mostly, during the summer ("season"), there is much of snow on the streets.;အများအားဖြင့်: အများအားဖြင့် ဆောင်းရာသီတွင် လမ်းပေါ်၌ နှင်းများရှိတယ်။;většinou: Většinou, během zimního ("období"), je na ulicích mnoho sněhu.;spis. mother;မိခင်(တစ်ယောက်) ° အမေ(တစ်ယောက်);matka;sg. writ. (or) sg. mother (~ mum) and safe: Calling (me) as mum, is more warm and safe.;အမေ: အမေလို ခေါ်တာ ပိုနွေးထွေးပါတယ်။;matka (~ maminka): Zní tepleji a bezpečněji, když mě nazýváš maminkou. ("Volání (mě) jakožto maminka (je) více teplé (a) bezpečně.");pol. mother ("mum");မေမေ(တစ်ယောက်);matka ("mamka");sg. mother language ("mother language (and) speaking");မိခင်ဘာသာစကား;mateřský jazyk ("mateřský jazyk (a) mluvení");n. mother language ("mother writing");မိခင်စာ;mateřský jazyk ("mateřské psaní");n. mother tongue ("mother writing");မိခင်စာ;mateřština ("mateřské psaní");n. mother tongue ("mother's language");မိခင်ဘာသာစကား;mateřský jazyk ("matčin jazyk");n. mother tongue: (I) revere (you), who is well skilled in what is not (your) mother tongue.;မိခင်စာ: မိခင်စာ (~ မိခင်ဘာသာစကား) မဟုတ်တာကို ကောင်းကောင်းကျွမ်းကျင်တာကို လေးစားပါတယ်။;mateřský jazyk: Ctím (tebe,) který je dobře dovedný v tom, co není (tvou) mateřtinou.;pol. mother: (I) am going to ask (my) mother (whether I can) ("stay").;အမေ: နေဦးအမေ့ကို မေးဦးမယ်။;matka: Jdu se zeptat matky zda mohu ("zůstat").;fut. col. mother: Mother, Mya Mya ("Emerald-Emerald") is calling (me by phone) to watch a show tonight.;အမေ: အမေ မြမြက ဒီညပွဲကြည့်ဖို့ ခေါ်နေတယ်။;matka: Matko, Mja Mja ("Smaragd-Smaragd") (mi) volá abych šla ("podívala se") na představení dnes v noci.;cont. mother: Repetition is the mother of wisdom. ("Doing again and again ("one-by-one") is simply the mother of the right knowledge.");အမေ: ထပ်ခါထပ်ခါ ပြုလုပ်ခြင်းသည် မှန်ဉာဏ်ရဲ့ အမေပဲ။;matka: Opakování je matkou moudrosti. ("Dělání znovu a znovu ("jeden-po-druhém") je ("prostě") matkou správné znalosti.");prov. motion (proposal);အဆို;návrh;n. motorbike;မော်တော်ဆိုင်ကယ်(တစ်စီး);motorka;sg. E. motorcycle motorcycle;မော်တော်ဆိုင်ကယ်(တစ်စီး);motocykl;sg. E. motorcycle mountain;တောင်(တစ်ခု တစ်လုံး) ° တောင်(တစ်တောင်);hora ° skála (hora);sg. mountain: (He) has climbed the mountain.;တောင်: တောင်ကို တက်ခဲ့ပြီ။;hora: Vylezl na horu.;p.p. mountain: If one climbs the mountain and looks (one) may see Mandalay.;တောင်: တောင်ပေါ်ကိုတက်ပြီးကြည့်ရင် မန္တလေးကို

မြင်နိုင်ပါတယ်။;hora: Když vyleze(te) na horu a podívá(te) se, může(te) vidět Mandalaj.;	podoba ^{၀၀});sg.
mountain: mountains are in the South;တောင်: တောင်တွေက တောင်ဘက်မှာ;hora: hory jsou na jihu;	movie ("picture lives");ရုပ်ရှင်(တစ်ကား);film ("obraz žije");sg.
mountain: The man has climbed the mountain.;တောင်: အမျိုးသား တောင်ပေါ် တက်ပြီးပြီ;hora: Ten muž (již) vylezl na horu.;p.p.	movie theater ("public-building ² (of) living ¹ picture ^{၀၀} ");ရုပ်ရှင်ရုံ(တစ်ခု);kino ("veřejná-budova ² živoucího ¹ obrazu ^{၀၀} ");sg.
mountain: The mountain Everest is ("just") the highest mountain in the world.;တောင်: ဝေရက်တောင်က ကမ္ဘာမှာ အမြင့်ဆုံး တောင်ပဲ။;hora: Hora Everest je ("prostě") největší horou na světě.;	movie: a Burmese movie with English subtitles;ရုပ်ရှင်: အင်္ဂလိပ်စာတန်းထိုးဗမာရုပ်ရှင်တစ်ခု;film: jeden barmský film s anglickými titulky;
mountain: The village is in (~ "among") mountains.;တောင်: ရွာက တောင်တွေကြားမှာ ရှိတယ်။;hora: (Ta) vesnice je v (~ "mezi") horách.;	movie: at the beginning of the movie;ရုပ်ရှင်: ရုပ်ရှင်အစမှာ;film: na začátku filmu;
mouse;ကြွက်(တစ်ကောင်);myš;sg.	movie: He watches movie(s). As for books, (he) doesn't read (them).;ရုပ်ရှင်: သူ ရုပ်ရှင် ကြည့်တယ်။ စာအုပ်ကျတော့ မဖတ်ဘူး။;film: Dívá se na filmy. Co se týče knih, (ty) nečte.;col.
mouse ("small" rat ^{၀၀});ကြွက်ငယ်(တစ်ကောင်);myš ("malá krysa ^{၀၀} ");sg.	movie: The movie starts now. ("Movie has started now.");ရုပ်ရှင်: အခု ရုပ်ရှင်စပြီး;film: Film začíná. ("Film teď začal.");p.p.
mouth;နှုတ်(တစ်ပေါက်);ústa;sg.	movie: They went to a restaurant after the movie.;ရုပ်ရှင်: ရုပ်ရှင်အပြီးမှာ သူတို့ စားသောက်ဆိုင် သွားတယ်။;film: Po filmu šli do restaurace.;
mouth ("cheeks (are) connected");ပါးစပ်(တစ်ခု);pusa (ústa, "tváře (jsou) spojeny") ° ústa ("tváře (jsou) spojeny");sg.	Mr.;မစ္စတာ ° ဦး;-;p. (pan) ° Pan (titul);n. E. master (or) pref.
mouth ("connected" cheeks ^{၀၀});ပါးစပ်(တစ်ပေါက်၊ တစ်ခု) ° ပါးစပ်(တစ်ပေါက်);pusa (ústa, "spojené" tváře ^{၀၀}) ° ústa ("spojené tváře ^{၀၀}) ° pusa (část těla, "spojené" tváře ^{၀၀});sg.	Mr. (used as title for names of older men or monks);ဦး;p. (užíváno jakožto titul před jmény starších mužů či mnichů);pref.
mouth: (He) speaks by mouth.;ပါးစပ်: ပါးစပ်က ပြောတယ်။;ústa: Mluví ústy.;	Mr.: (I) want to speak with Mr. Bamy. (also in telephone conversation);ဦး: ဦးဘမြနဲ့ ပြောချင်ပါတယ်။;pan: Chci mluvit s panem Bamy. (i do telefonu);col. pol.
mouth: (I) move (my) tongue a little in the mouth.;ပါးစပ်: ပါးစပ်တွင် လျှာနှင့်နည်းနည်းလှုပ်တယ်။;ústa: Pohnu trochu jazykem v ústech.;	Mrs. (used as title for names of older women);ဒေါ်;Pí. (užíváno jakožto titul před jmény starších žen) ° paní (užíváno jakožto titul před jmény starších žen);pref.
mouth: live from hand to mouth ("life of movement of mouth from movement of hand");ပါးစပ်: လက်လှုပ်မှ ပါးစပ်လှုပ်ရတာ။;pusa: Žít z ruky do pusy ("život pohybu úst z pohybu ruky");idi.	Mrs.pí.;ဒေါ်-;pref.;
move;ရွေ့ ° ရွေ့ ° လှုပ်;pohnout ° pohybovat se ° hnout se ° hýbat se ° hnout;T	much;များစွာ ° ဖိုး ° အမြောက်အမြား ° သိပ် ° များ ° အချို့ ° လိုက် ° အတင်း ° များများ;moc ° velice ° velký ° hodně ° pořádně;adv. (or) adj.
move (change position);ပြောင်း;pohnout se (změnit pozici);T	much ("pretty"): The rented flat ("room"), as (it) is in town, (it) is pretty (~ much) noisy.;လှ: တူးနေတဲ့တိုက်ခန်းက ပြိုင်တဲ့မို့ ဆူညံလှတယ်။;hodně ("hezky"): Ten pronajatý byt ("pokoj"), poněvadž je ve městě, je hezky (~ hodně) hlučný.;col.
move about ("move (to be) rare");လှုပ်ရှား;pohybovat ("hýbat (aby bylo) vzácné");T	much ("well-supplied (and) firm"): (I) have so much money. ("(I) am well-supplied (and) firm in money power.");တောင့်တင်း: ငွေအားက တောင့်တင်းတယ်။;moc ("dobře-podporovaný (a) pevný"): Mám hrozně moc peněz. ("Jsem dobře-podporovaný (a) pevný v peněžní moci.");idi.
move close;ဝေး;přiblížit se;T	much of;တွေ;hodně;pron. col.
move: (I) move (my) tongue a little in the mouth.;လှုပ်: ပါးစပ်တွင် လျှာ(နှင့်)နည်းနည်းလှုပ်(နေ)တယ်။;pohnout: Pohnu trochu jazykem v ústech.;	much of: Much of oil is spilled on the road.;တွေ: လမ်းပေါ်မှာ ဆီတွေ ဖိတ်နေတယ်။;hodně: Na ulici je hodně rozlitého oleje.;cont. col.
move: live from hand to mouth ("life of movement of mouth from movement of hand");လှုပ်: လက်လှုပ်မှ ပါးစပ်လှုပ်ရတာ။;hýbat: Žít z ruky do pusy ("život pohybu úst z pohybu ruky");idi.	much, be;များ;moc, být;l
movement ("move (to be) rare {nouner}");လှုပ်ရှားမှု;pohyb ("hýbat (aby bylo) vzácné {jmenec}");n.	much, be ("be-pretty");လှ;hodně, být ("být-hezky");l
movement: for the first (time) with movement of hand;လှုပ်ရှားမှု: ပထမအကြိမ်အဖြစ် သူက လက်လှုပ်ရှားမှုနှင့်;pohyb: na poprvé ("s") pohybem ruky;	much, be: (The word) is much used in the kind of places, where (sb.) doesn't want to tell (sth.).;များ: သူတစ်ပါးကို မပြောချင်တဲ့နေရာမျိုးမှာ သုံးတာ များပါတယ်။;moc, být: Užívá se (toho slova) pro ta místa (~ "v druhu míst"), kde (někdo) nechce (něco) říct.;pol.
movement: without any movement at all;လှုပ်ရှားမှု: လုံးဝ လှုပ်ရှားမှု မရှိဘဲ;pohyb: bez jakéhokoliv pohybu ruky ("absolutně bez vlastnění pohybu");	much, very;တော်တော်;moc, hodně;adv.
movie;ဇလင်(တစ်လိပ်၊ တစ်ကား);film;sg. (roll, movie) E. film	much, very: (You) have improved very much.;တော်တော်: တော်တော်တက်နေပြီ။;moc, hodně: Hodně moc jsi se zlepšil.;p.p.
movie ("enliven" appearance ^{၀၀});ရုပ်ရှင်(တစ်ကား);film ("oživená"	

much: (I) cannot explain much (and) broadly, with reference to (old) writings and manuscripts.;အများကြီး: အများကြီးကျယ်ပြန့်ပါသဖြင့် စာနှင့် ပေနှင့် ရင်းမပြတ်ပါ။;moc: S ohledem na (stará) psaní a rukopisy nemohu moc (ani) široce vysvětlovat.;pol.

much: (I) cannot speak much Burmese ("language").;သိပ်: ဗမာစကား သိပ်မပြောတတ်ပါဘူး။;moc (~ "Barmským jazykem") moc mluvit neumím.;pol.

much: (I) don't understand much.;သိပ်: သိပ်နားမလည်ဘူး။;moc: Moc nerozumím.;

much: (I) still cannot speak much (well in Burmese).;သိပ်: သိပ်မပြောတတ်သေးပါဘူး။;moc: Ještě (Barmsky) moc (dobře) neumím ("mluvit").;pol.

much: Eat much of chicken curry.;များများ: ကြက်သားဟင်း များများစားပါ။;hodně: Jez hodně kuřecího masa.;imper. pol.

much: I think this much is enough.;လောက်: အဲဒီလောက်ဆို လုံလောက်ပြီလို့ ကျွန်တော် ထင်ပါတယ်။;tolik: ("Já") si myslím, že tolik stačí.;pol. um.

much: It's raining so much. ("Sky extremely rains.");အရမ်း: မိုးအရမ်းရွာတယ်။;moc: Moc prší. ("Nebe moc prší.");

much: May (you) be able to practise the Dhamma much.;များ: တရားများကို ကျင့်ကြံပွားများနိုင်ပါစေ။;hodně: Kéž jsi schopen praktikovat Dhammu hodně.;pol.

much: There is no end to the much of thanking for the ("given") help.;များစွာ: ကူညီပေးသည့်အတွက် (များစွာ)ကျေးဇူးတင်လို့ မဆုံးပါဘူး။;mnogo: Není konce mnohému děkování za tu ("dodanou") pomoc.;pol.

much: To have a good sleep, sleep much.;လိုက်: အိပ်ရေးဝအောင် အိပ်လိုက်ပါ။;pořádně: Spi pořádně abys měla dobrý spánek.;imper. pol.

much: While using Internet here, it is slow, (so) there may be (occasions) of not much satisfaction.;သိပ်: ဒီမှာ internet သုံးရတာနှေးပြီး သိပ်အဆင် မပြေတာတွေ ရှိတတ်ပါတယ်။;velký: Během používání internetu, je pomalý, (a tak) mohou být (chvilu) nevelké spokojenosti.;pol. col.

multifarious, be in;စုံ;rozmanitý, být;l

multiple of;ကြိမ် ° အကြိမ်;násobek;suff.

mum;မေမေ(တစ်ယောက်) ° မာမီ;mamka;col. E. mummy (or) sg. mum Su (affectionate address to Mrs. Aung San Suu Kyi);မေမေစု;mamka Su (milující oslovení pí. Aun San Su Ťí);name

mum: I'll pick (it) up, mum.;မေမေ: ကျွန်တော် ကိုင်လိုက်ပါမယ် မေမေ။;mami Já (to) zvednu, mami.;fut. col.

mum: together with mum;မေမေ: မေမေ(နဲ့) အတူတူ;mamka: spolu s mamkou;adv. col.

mummy;မာမီ;maminka;col. E. mummy

mummy: Is mummy far away?;မာမီ: မာမီက (အ)ဝေးမှာလား။;maminka: Je maminka daleko (pryč)?;inter. col.

muscle ("muscle meat");ကြွက်သား;sval ("maso¹ svalu^o");n.

muscle: stretched muscles (ie. not relaxed muscles);ကြွက်သား: တင်းမာနေသော ကြွက်သားများ;sval: napnuté svaly (tj. neuvolněné);pl.

museum ("building¹ (of) showing^o");ပြတိုက်(တစ်ခု);muzeum ("budova¹ ukazování^o");sg.

museum ("showing-building");ပြတိုက်(တစ်ခု);muzeum ("budova-ukazování");sg.

museum: The museum and the library.;ပြတိုက်: ပြတိုက်နဲ့ စာကြည့်တိုက်။;muzeum: Muzeum a knihovna.;col.

museum: Where is the museum?;ပြတိုက်: ပြတိုက် ဘယ်မှာလဲ။;muzeum: Kde je muzeum?;inter.

mushroom;မူ(တစ်ပင်);houba;sg.

Muslim (person);မွတ်စလင်(တစ်ယောက်) [mō.sle~];muslim;sg. A. muslim

must;ရ;muset;T

must: As there is a traffic jam, the cars must go slowly.;ရ: ယာဉ်ကြောပိတ်နေလို့ ကားတွေဖြေးဖြေးသွားရတယ်။;muset: Poněvadž je dopravní zácpa, auta musí jet pomalu.;

must: It it funny. ("(One) must laugh.");ရ: ရယ်ရတယ်။;muset: Je to legrační. ("Jeden se musí smát.");col.

mutton meat ");ဆိတ်သား;skopové maso ");n.

mutually;အချင်းချင်း;vzájemně;adv.

mutually ("in-return (and) upside-down");အပြန်အလှန်;vzájemně ("nazpět (a) obráceně");adv.

mutually ("returning (and) changing-position");အပြန်အလှန်;vzájemně ("vracení (a) změna-pozice");adv.

mutually: (I) will talk ("talks") with you mutually.;အပြန်အလှန်: ခင်ဗျားကို အပြန်အလှန် စကားပြောပါမယ်။;vzájemně: Budu si s tebou vzájemně povídat. ("Povím ti povídání vzájemně.");fut. pol.

my;ကွန်၏ ° ငါ့ရဲ့ ° ကွန်မ ° ကျွန်တော် (from ကျွန်တော်) ° ကျမ (from ကျွန်မ);má (moje) ° mé ° moje;pron. (or) pron. um. (or) pron. gen. writ. (or) pron. uw.

my ("(of) great¹ servant^o");ကျွန်တော်;má (moje, "velkého¹ sluhy^o") ° moje (moje, "velkého¹ sluhy^o");pron. um.

my (can be used by men and women);ငါ့ရဲ့;můj (lze užívat muži i ženami);pron.

my: He is my father.;ကျွန်တော်: သူ(က) ကျွန်တော့်အဖေပါ။;můj: ("On") je můj otec.;pol. um.

my: my great friend;ငါ့ရဲ့ ငါ့ရဲ့ သူငယ်ချင်းကောင်းကြီး;můj: můj skvělý ("ohromný") přítel;n. col.

my: My name is Kyaw Win San. ("My name (is) Famous, Bright (and) Special").;ကျနော်: ကျနော် နာမည်က ကျော်ဝင်းဆန်းပါ။;moje: Jmenuji se Čó Wen Shan. ("Moje jméno (je) Slavný, Světly (a) Výjimečný.");pol. col.

my: Second house is my house.;ကျွန်တော့်: ဒုတိယအိမ်ဟာ ကျွန်တော့်အိမ်ပါ။;můj: Druhý dům je můj dům.;pol. um.

my: There are chairs in my house's living room.;ကျွန်တော့်: ကျွန်တော့်အိမ် ဧည့်ခန်းမှာ ကုလားထိုင်တွေ ရှိပါတယ်။;můj: V obývacím pokoji mého domu jsou židle.;pol. um.

my: This is my elder brother.;ကျမ: ဒါက ကျမ အကိုပါ။;můj: Tohle je můj starší bratr.;pol. uw.

my: What a pity! ("(This is) just the true-nature (of) my kamma.");ငါ့: ငါ့ကံတရားပေါ့။;můj: Škoda! (ohledně vlastního neštěstí, "(To je) prostě skutečný charakter mé kammy.");col.

my: Will you come to my house?;ကျွန်တော့်: ကျွန်တော့်အိမ်ကို လာမလား။;můj: Přijdeš ke mě domů? ("Přijdeš do mého domu?");inter. fut. um.

Myan Aung (= 'quick success');မြန်အောင်;Myan Aun (= 'rychlý

úspěch');name

Myan Aung (~ 'quick success'): (He) named Lwan She (~ 'lwan medicine') as "Myan Aung" (~ 'quick success').မြန်အောင်: လွန်ဆေးကို မြန်အောင်ဟူ၍ သမုတ်သည်။;Myan Aun (~ 'rychlý úspěch'): Pojmenoval Lwan She (~ 'lék Ivan') jakožto "Myan Aun" (~ 'rychlý úspěch').;writ.

Myanmar:မြန်မာ;Myanmarský;adj.

Myanmar ("+ country"): Myanmar ("country") is extremely beautiful.မြန်မာနိုင်ငံ: မြန်မာနိုင်ငံက အလွန်လှပါတယ်။;Myanmar ("+ země"): Myanmar ("země") je nesmírně krásná.;pol.

Myanmar ("country"): It is in the middle ("part") of Myanmar country.မြန်မာပြည်: မြန်မာပြည် အလယ်ပိုင်းမှာ ရှိပါတယ်။;Myanmar, ("země"): Je ve středu (~ "střední částí") Myanmaru.;pol.

Myanmar (a person of the nationality):မြန်မာ;Myanmar (osoba té národnosti);sg.

Myanmar (country):မြန်မာ(ပြည်) ° မြန်မာ(နိုင်ငံ);Myanmar (země);name

Myanmar (native of the country):မြန်မာ(တစ်ယောက်);Myanmar (rodilý z té země);sg. col.

Myanmar (people): This way the Myanmar (people) perform New Year.မြန်မာတွေ: နှစ်သစ်ကိုမြန်မာတွေ ဒီလိုကြိုကြပါတယ်။;Myanmarští (lidé): Takto Myanmarští (lidé) konají o Novém Roce.;pol.

Myanmar (the native): (He) also adores the Myanmar.မြန်မာ: မြန်မာတွေကိုလည်း မြတ်နိုးတယ်။;Myanmar (rodilý): Také zbožňuje Myanmar (~ lidi z Myanmaru).;col.

Myanmar airline office ("Bengali³ office² (of) air⁰ vehicle¹"):မြန်မာလေယာဉ်ရုံး;Myanmarská cestovní kancelář ("Bengálská³ kancelář² vzdušného⁰ vozidla¹");n.

Myanmar culture (tradition and matters, "Myanmar case"):မြန်မာမှု;Myanmaru, kultura (tradice a záležitosti, "myanmarství");n.

Myanmar Era (ME);သက္ကရာဇ်;Myanmarský letopočet (Myan. I.);n.

Myanmar language;မြန်မာစကား;myanmarský jazyk;n.

Myanmar language: Can you teach (me) Myanmar language?မြန်မာစကား: မင်း မြန်မာစကား သင်ပေးနိုင်မလား။;Myanmarský jazyk: Mohl bys mě učít Myanmarský jazyk?;inter.

Myanmar language: I can speak in Myanmar language better (~ "more") than in Mon language.မြန်မာစကား: မြန်မာစကားကို မွန်စကားထက် ပြောတတ်တယ်။;Myanmarský jazyk: Umím mluvit Myanmarským jazykem lépe (~ "vice") než Monským jazykem.; Myanmar literature;မြန်မာစာ;Myanmarská literatura;n.

Myanmar Travel Office;မြန်မာတရားရုံး;Myanmarská Cestovní Kancelář;name E. travel

Myanmar: (I) am of Myanmar nationality. ("(I) am one of Myanmar people kind.");မြန်မာ: မြန်မာလူမျိုးတစ်ဦးပါ။;Myanmar: Jsem Myanmarské národnosti. ("Jsem jeden z myanmarského druhu lidí.");pol.

Myanmar: Myanmar lady.မြန်မာ: မြန်မာအမျိုးသမီး;Myanmar: Dáma (z) Myanmaru.;

Myanmars (Myanmar people);မြန်မာတို့;Myanmarský lid ("Myanmaři");pl.

Myanmars: Since that time, indeed, English government in

various ways tyrannized (and) oppressed the Myanmar.မြန်မာတို့: ထိုအချိန်မှစ၍ အင်္ဂလိပ်အစိုးရက မြန်မာတို့ကို အမျိုးမျိုးဖိနှိပ် ချုပ်ချယ်ခဲ့ပါသည်။;Myanmarský lid (~ "Myanmaři"): Od té doby anglická vláda různými způsoby utiskovala (a) utlačovala lid Myanmaru (~ "Myanmar").;p.s. writ. nail (of a finger, "hand's strong(part)");လက်သည်း(တစ်ခု);nehet (prstu ruky, "silná(část)¹ ruky");sg.

nail (of a finger): (He) stuck a needle between nails and while hitting (it) with hammer, (he) tested (them).;လက်သည်း: လက်သည်းကြားတွင် အပ်စိုက်၍ တွန့်၍ ရိုက်ကာ စမ်းသပ်၏။;nehet: Zabodnul jehlu mezi nehty a zatímco (ji) zatloukal kládívem, testoval (je).;writ.

nail (of a toe, "leg's strong(part)");ခြေသည်း(တစ်ခု);nehet (prstu nohy, "silná(část)¹ nohy");sg.

nail, finger ("finger (is) strong");လက်သည်း(တစ်လုံး) [lè.dě.];nehet ("prst (je) silný");sg.

nail, finger ("husk² (of) strong¹ finger");လက်သည်းခွံ(တစ်လုံး) [lè.dě.khwè~];nehet ("slupka² silného¹ prstu");sg.

naive (person, "be-dull (and) halt-much");ထုံထုံတုံ;naivní, být ("být-tupý (a) moc-zastavit");n.

naive (person, "be-dull (and) much-measured");ထိုင်းတိုင်းတိုင်း;naivní, být ("být-tupý (a) moc-změřený");n.

naive (person, "be-stupid (and) resemble-much");အူတူတူ;naivní, být ("být-hloupý (a) moc-se-podobat");n.

naive, be;အ ° တူ;naivní, být;l

naive, be ("be-dull");ထုံ ° ထိုင်း;naivní, být ("být-tupý");l (or) l idi.

naive, be ("be-struck");နှံ;naivní, být ("být-praštěný");l nāma (name or mind, esp. one of the main constituents of person);နာမံ;nāma (jméno či mysl, zejm. jedna z hlavních součástí bytosti);n. P. nāma (= mind, name)

name;မည်(တစ်ခု) ° အမည် ° နာမည်(တစ်ခု) ° အမည်(တစ်ခု) ° နံမည်(တစ်ခု) ° ခေါ်;jméno ° nazývat se;l (or) sg. writ. (or) n. writ. (or) sg. P. nāma (= name) (or) suff. sg. writ.

name (~ "call"): My name is Albert. ("(My name) is called 'Albert'.");ခေါ်: အလ်ဘတ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။;jmenovat se (~ "volat-se"): Jmenuji se Albert. ("(Mé jméno) se volá 'Albert'.");pol. name (~ "call"): What is your name? ("How is your name called?");ခေါ်: မင်းနာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ။;jmenovat se (~ "nazývat"): Jak se jmenuješ? ("Jak se nazývá tvé jméno?");inter. col.

name (""): (My name is) Albert.;နာမည် (""): အလ်ဘတ်ပါ။;jmenovat se (""): Jmenuji se Albert.;pol.

name ("call"): What is your name, sir? ("How (is) sir's name called?");ခေါ်: ရင်နာမည် ဘယ်လိုခေါ်လဲ။;jmenovat se ("volat"): Jak se jmenujete, pane? ("Jak se pánovo jméno volá?");uw.

name (of a monk);ဘွဲ့(တစ်ဘွဲ့);jméno (mnicha);sg. utmn.

name (of a monk): May (I) get to know (your) name. (a request to a monk);ဘွဲ့: ဘွဲ့သိပါရစေ။;jméno (mnicha): Kéž se mi dostane vědění (tvého) jména. (Žádost mnichovi);pol. utmn.

name (of monk);ဘွဲ့(တစ်ဘွဲ့);jméno (mnicha);sg. mn.

name (of monk): May (I) know ven. Sir's name.;ဘွဲ့: အရင်ဘုရားဘွဲ့ သိပါရစေ။;jméno (mnicha): Rád bych věděl jméno ct. pána. ("Kéž je jméno ct. pána známo.");pol.

name (of sth.);ပညတ်;jméno (něčeho);n. P. paññatti (= designation, name)

name (or mind, esp. one of the main constituents of person);နာမ်;jméno (či mysl, zejm. jedna z hlavních součástí bytosti);n. P. nāma (= mind, name)

name (sth., "give" name");နာမည်ပေး;jmenovat (něco, "dát jméno");T

name (sth.);သမုတ်;jmenovat (něco) ° pojmenovat;T

name (sth.): (He) named Lwan She (~ 'lwan medicine') as "Myan Aung" (~ 'quick success');သမုတ်: လွန်ဆေးကို မြန်အောင်ဟူ၍ သမုတ်သည်;pojmenovat: Pojmenoval Lwan She (~ 'lék Ivan') jakožto "Myan Aun" (~ 'rychlý úspěch');.writ.

name, by: Let me introduce (us), ok? By name, we are ("young man") TunTint and Ms. Thaung Si.;နာမည်က: မိတ်ဆက်ပေးမယ် နော်၊ ကျွန်တော်တို့ နာမည်က မောင်ထွန်းတင်နဲ့ မသောင်းစီပါ;jménem: Představíme se, ano? Jsme (- "Jmenujeme se") mladý pán ThonTen a slečna TauSi.;col. pol.

name, by: They are, by name, ("young man") Khin Maung Nyo and Mss. Yin Yin.;နာမည်က: သူတို့ နာမည်က ကိုခင်မောင်ညိုနဲ့ မရင်ရင်ပါ;jménem: ("Oni") jsou, jménem, mladý pán Khen Maun Ňu a slečna Yen Yen.;col. pol.

name, main ("in" basic" name");အမည်အရင်းမူ;jméno, hlavní ("v" základním" jméně");n.

name, of the: Have you ever met the student of the name Maung Maung?;ဆိုတဲ့: မောင်မောင်ဆိုတဲ့ကျောင်းသား တွေ့ဖူးသလား;jménem: Setkal jsi se už se studentem jménem Maun Maun?;inter. p.p.

name: (And) how about friends, what is (their) name?;နာမည်: မိတ်ဆွေကော နာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ;jmenovat se (~ "jméno"): A co přátelé, jak se jmenují?;inter. col.

name: (He) named Da Goun as "Yangon" (~ 'end of danger');သမုတ်: ဒဂုံကို ရန်ကုန်ဟူ၍ သမုတ်သည်;pojmenovat: Pojmenoval Da Goun jakožto "Yangoun" (Rangún) (~ 'konec nebezpečí');.writ.

name: (My) female supporter's name is Mya Mytzu.;နာမည်: ဒကာမ နာမည်က မြမဉ္ဇူ ဖြစ်တယ်;jméno: Jméno (mé) podporovatelky je Mjamenzu.;

name: For great enemy, Koun Baung attended on the town Shwe Bo of five-names, destroying the danger.;မည်: ရန်ကြီးအောင် ကုန်းဘောင်ခ၊ ငါးမည်ရ ပြည်ရွှေဘို၊ ဘေးရန်က ပြို;jméno: Kvůli velkému nepříteli, Koun Baun se staral o město Šve Bo pěti jmen, a zničil nebezpečí.;sng.

name: Having called the Mushopho village as 'Shwebho' (~ "where is gold") and built the city palace (therein);သမုတ်: မုဆိုးဖိုရွာကို ရွှေဘိုဟု သမုတ်ကာ မြို့နန်းတည်သည်;nazvat: Nazval Mushopho vesnici jakožto 'Švebo' (~ "kde je zlato") a postavil (tam) městský palác.;writ.

name: his name (is);နာမည်: သူ့နာမည်က;jméno: jmenuje se ("jeho jméno (je)");

name: His name is ("called") Maung Maung.;နာမည်: သူ့နာမည် မောင်မောင်လို ခေါ်ပါတယ်;jméno: Jmenuje se Maun Maun. ("Jeho jméno se nazývá Maun Maun.");pol.

name: It is said, that his name (was) Nga Nyo.;နာမည်: သူ့နာမည်က ငည့်တဲ့;jméno: Říká se, že se jmenoval (~ "že jeho jméno (bylo)") Ňa Ňo.;

name: My name is Kyaw Win San. ("My name (is) Famous, Bright (and) Special");.နာမည်: ကျနော် နာမည်က ကျော်ဝင်းဆန်းပါ;jméno: Jmenuji se Ó Wen Shan. ("Moje jméno (je) Slavný, Světlý (a) Výjimečný.");pol. col.

name: My name is San Mya.;နာမည်: ကျွန်တော့်နာမည် စမြပါ;jméno: Jmenuji se Sen Mya. ("Moje jméno (je) Sen Mya.");pol. um.

name: Please, spell your name.;နာမည်: ကျေးဇူးပြုပြီး မင်းနာမည် စာလုံးပေါင်းပြပါ;jméno: Prosim, hláskuj své jméno.;imper. pol.

name: The monk should ask (his) teacher again about (the teacher's) name.;နာမည်: ကိုတော် ဆရာကို ပြန်မေးသင့်ကြောင်း နာမည်ကို (~ ကိုတော်ဆရာနာမည်ကို ပြန်မေးသင့်ကြောင်းပါ);jméno: Ten mnich by se měl zeptat (svého) učitele na jeho jméno.;sl.

name: Their names are ("young man") Aye and ("young man") Tin.;နာမည်: သူတို့ နာမည်တွေက မောင်အေးနဲ့ မောင်တင်ပါ;jméno: ("Oni") se jmenují ("mladý pán") É a ("mladý pán") Ten.;col. pol.

name: What is the name? ("How is the name called?");နာမည်: နာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ;jméno: Jak se jmenuje? ("Jak se nazývá jméno?");inter. col.

name: What is your name, sir? ("How (is) sir's name called?");နာမည်: ရင်နာမည် ဘယ်လိုခေါ်လဲ;jméno: Jak se jmenujete, pane? ("Jak se pánovo jméno volá?");uw.

name: What is your name? ("How (is) called your name?");နာမည်: မင်းနာမည် ဘယ်လို ခေါ်သလဲ;jméno: Jak se jmenuješ? ("Jak se nazývá tvé jméno?");inter.

name: What is your name? ("How is your name called?");နာမည်: မင်းနာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ;jméno: Jak se jmenuješ? ("Jak se nazývá tvé jméno?");inter. col.

name: What is your name? ("Who are you (by) name?");နာမည်: မင်း နာမည် ဘယ်သူလဲ;jméno: Jak se jmenuješ? ("Kdo ty jsi jménem?");interj. fr. col.

name: What's the name of this road? ("How do you call the name of this road?");နာမည်: ဒီလမ်းနာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ;jméno: Jak se jmenuje tato ulice? ("Jak nazýváš jméno této ulice?");col.

named ("which" took" name");အမည်ရသည့်;jmenovaný ("který" vzal" jméno");adj. writ.

named as;ဆို ° ဆိုတဲ့;říká, čemuž se ° jmenuje se;suff. adj. (or) adj.

named: books named 'pitaka';အမည်ရသည့်: ဝိဇ္ဇကတ်အမည်ရသည့် ကျမ်းများ;pojmenovaný: knihy pojmenované 'pitaka';writ.

namely;အတိအကျပြောရသော;jmenovitě;adv.

namely ("as" included" below");အောက်ပါတိုင်း;jmenovitě ("jak" obsaženo" níže");adv.

namely ("if" said" exactly");အတိအကျပြောရရင် ° အတိအကျဆိုရသော်;totiž. ("pokud" řečeno" přesně") ° jmenovitě ("pokud" řečeno" přesně");adv. (or) adv. writ.

namely (followed by a list);ကတော့;jmenovitě (následovano seznamem);suff.

namely, they are;အဲဒီတွေကတော့;jmenovitě, jsou to;adv.

nan bread, Indian ("flat" nan");နပြား;nán chléb, Indický ("plochý" nán");n. H. nānpalā

nan bread, Indian: buttered nan ("nan greased (with) butter");နပြား: နပြားထောပတ်သုတ်;nán chléb, Indický: nán s máslem ("nán namazaný máslem");

nap (have a stretch of sleep, "sleep² one^o stretch¹");တရေးအိပ်;spát (mít jeden úsek spánku, "spát² jeden^o úsek¹");T

narration (tale);ပြော(တစ်ပုဒ်);vyprávění (povídka);sg.

narrow, be;ကျဉ်း;úzký, být;l

narrow, be ("narrow (and) narrow");ကျဉ်းမြောင်း;úzký, být ("úzký (a) úzký");l

narrow: The valley ("itself") is so narrow.;ကျဉ်း: တောင်ကြားလေးက ကျဉ်းလိုက်တာ။;úzký: (To) údolí ("jako-takové") je tak úzké.;

national ("(of) persons¹ (of the) kind^o");အမျိုးသား;národní ("lidí¹ (toho) druhu^o");adj.

National Day ("day¹ (of) citizens^o");အမျိုးသားနေ့;Národní Den ("den¹ občanů^o");n.

National Day: Tenth waning day of Tanzhaungmoung month is the National Day.;အမျိုးသားနေ့: တန်ဆောင်မုန်းလဆုတ် ၁၀ရက်နေ့သည် အမျိုးသားနေ့ဖြစ်ပါသည်။;národní svátek (~ "den"): Desátý den obývacího měsíce Tanzhaunmounu je národní svátek (~ "den").;pol. writ.

national song (any song sang by the native and reflecting the particular culture);အမျိုးသားသီချင်း;národní píseň (jakákoliv píseň zpívaná rodilým a odrážející tu kterou kulturu);n.

national: The study of national literature also happened to be opened.;အမျိုးသား: အမျိုးသားစာပေ လေ့လာမှုလည်း ပွင့်လန်းလာပါသည်။;národní: Také došlo k otevření studia národní literatury.;pol.

national: They founded (~ "built") national college (a) national (primary) schools.;အမျိုးသား: အမျိုးသားကောလိပ်နှင့် အမျိုးသားကျောင်းများကို တည်ထောင်ကြပါသည်။;národní: Založili (~ "postavili") národní střední školu (a) národní (základní) školy.;writ. pol. pl.

nationalism ("spirit (of) loving (that) kind"): In order to arouse the nationalism towards the Myanmar nationality, encouraging, they have recognized this day as "National Day".;မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ်: မြန်မာတမျိုးသားလုံးအား မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ် တက်ကြွအောင် လှုံ့ဆော်ပေးသော ထိုနေ့ကို အမျိုးသားနေ့ဟု၍ သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။;vlastenectví ("duch lásky (tomu) druhu"): Aby vyvolali vlastenectví vůči Myanmarské národnosti, (za povzbuzování), rozeznávají tento den jakožto "Národní Den.";p.s. pl. pol. writ.

nationalism ("spirit² (of) loving¹ (that) kind^o");မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ်;vlastenectví ("duch² lásky¹ (tomu) druhu^o");n.

nationalism (patriotism, "spirit² (of) loving¹ (one's own) kind^o");မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ်;vlastenectví ("duch² milování¹ (vlastního) druhu^o");n.

nationalities: Kayah, Kayin etc. nationalities live in those states.;တိုင်းရင်းသားတွေ: ကယား ကရင် စတဲ့တိုင်းရင်းသားတွေဟာ အဲဒီ ပြည်နယ်တွေမှာ နေပါတယ်။;národnosti: Kajá, Kajen atd. národnosti žijí v těchto státech.;pol.

nationality: (I) am of Dutch nationality.;လူမျိုး: အင်္ဂလိပ်လူမျိုးပါ။;národnost: Jsem holandské národnosti.;pol.

nationality: (I) am of Myanmar nationality. ("(I) am one of Myanmar people kind.");လူမျိုး: မြန်မာလူမျိုးတစ်ဦးပါ။;národnost: Jsem Myanmarské národnosti. ("Jsem jeden z myanmarského

druhu lidí.");pol.

nationality: What is your (~ "sir's") nationality?;လူမျိုး: ရင်က ဘာလူမျိုးလဲ။;národnost: Jaká je tvá (~ "pánovo") národnost?;inter.

native;တိုင်းရင်းသား(တစ်ယောက်);rodilý;sg.

native ("country² person³ in¹ (the) territory^o");ဒေသတွင်းနိုင်ငံသား(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး၊ တစ်ပါး);rodilý ("zemská² osoba³ v¹ teritoriu^o");sg. (mn.)

native ("man¹ (of) the-kind^o");အမျိုးသား(တစ်ယောက်);rodilý ("muž¹ toho-druhu");sg.

native (of a country, "person² related-to¹ region^o");တိုင်းရင်းသား(တစ်ယောက်);rodilý (určité země, "osoba² mající-vztah-k¹ oblasti^o");sg.

native person: Foreigners sometimes group against the native people.;ဒေသတွင်းနိုင်ငံသား: အခြားနိုင်ငံသားများတစ်ခါတစ်ရံ ဒေသတွင်းနိုင်ငံသားများနှင့်ရင်ဆိုင် စုဝေးတယ်။ (~ တစ်ခါတစ်ရံ အခြားနိုင်ငံသားများက နိုင်ငံသားများကို ဆန့်ကျင်ပြီး စုဝေးကြတယ်။);místní (obyvatel): Někdy se cizinci sdružují proti rodilým.;

native: Are you of our nationality? ("Native?");တိုင်းရင်းသား: တိုင်းရင်းသားလား။;rodilý: Jsi našeho ;

native: local people ("local natives");နိုင်ငံသား: ဒေသတွင်းနိုင်ငံသားများ;rodilý: místní obyvatelé ("místní rodilí");pl.

native: song (sang) by Myanmar natives;အမျိုးသား: မြန်မာအမျိုးသားသီချင်း;rodilý: píseň (zpívaná) rodilými Myanmar; natural ("simple¹ event^o, every³ event²");ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်;přirozený ("jednoduchá¹ událost^o, každá³ událost²");sg.

Natural History Museum;သဘာဝသမိုင်းပြတိုက်;Historicko-Přírodovědné Muzeum;name

Natural History Museum: Indeed, Natural History Museum, zoo (and) Karawait Hotel (are there).;သဘာဝသမိုင်းပြတိုက်: သဘာဝသမိုင်းပြတိုက်တို့ တိရစ္ဆာန်ရုံတို့ တရပ်တီတယ်တို့ပါ။;Historicko-Přírodovědné Muzeum: Vskutku, (je tam) Historicko-Přírodovědné Muzeum, zoo (a) Karavei Hotel.;

natural, be ("falls¹ (with) working^o");လုပ်နေကျ;přirozený, být ("padá¹ (s) děláním^o");l

natural, be: The pronunciation started to become natural (~ "something natural").;ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်: အသံထွက်နဲ့ ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်တစ်ခု ဖြစ်လာပါပြီ။;přirozený, být: Výslovnost se stala přirozenou (~ "něčím přirozeným").;

nature ("natural character");သဘောသဘာဝ;přirozenost ("přirozený charakter");n.

nature, be of bad ("bad¹ nature^o");သဘောဆိုး;povahy, být nedobré ("špatný¹ charakter^o");l

nature, be of good ("good¹ nature^o");သဘောကောင်း;povahy, být dobré ("dobrý¹ charakter^o");l

nature: nature of feeling;သဘော: ခံစားမှုရဲ့ သဘော;charakter: charakter pocitu;

nature: The discourses with more details preached by the Buddha are basically depicting the commentarial nature, which is referred to in Sāratthadīpanī.;သဘောသဘာဝ: မြတ်ဗုဒ္ဓ အနုစိတ် ဟောကြားခဲ့သည့် တရားတော်တွေဟာ အခြေခံအားဖြင့် အဋ္ဌကထာရဲ့သဘောသဘာဝ သရုပ်ဖော်ပြီး ၎င်းကို သာရတ္ထဒီပနီမှာ ရည်ညွှန်းပါသည်။;charakter: Promluvy s více podrobnostmi

přednesené Buddhou v podstatě znázorňují komentátorský charakter, na který se odkazuje v Sāratthadīpanī.;pol. writ. nature: The Myanmar word “nature” is broad (~ has broad meaning).;သဘော: သဘောဆိုတဲ့ပြန်မှာစာလုံးက ကျယ်ပြန့်တယ်။;přirozenost: Myanmarské slovo “přirozenost” je široké (~ má široký význam).; navel;ချက်;pupek;n. navel: With modernity, the navel shows up.;ချက်: ခေတ်ပေါ်နဲ့ ချက်ပေါ်နေပြီ။;pupek: S moderní módou se ukazuje (i) pupek.;jk. col. Naypyidaw (division);နေပြည်တော်(တိုင်း);Neipyijito (Nebidó, správní středisko);name ne: Tohle není kniha kterou učitelka čte.;ဘူး: ဒီစာအုပ် ဆရာမ ဖတ်တာ မဟုတ်ပါဘူး။;not: This book is not what the (female) teacher reads.;pol.; near;နားတွင် ° နား ° နားမှာ;poblíž ° u ° blízko;prep. (or) adv. (or) prep. writ. near, be;နီး;blízko, být; near, be (“approach¹ near”);နီးကပ်;blízko, být (“přiblížit-se¹ blízko”);l near, be (“be-near (and) connected”);နီးစပ်;poblíž, být (“být poblíž (a) spojený”);l near, be (“come¹ near”);နီးလာ;blízko, být (“přijít¹ blíž”);l near, be: It is near hospital.;နားမှာ: ဆေးရုံနားမှာပါ။;poblíž: Je poblíž nemocnice.;pol. near, be: To where is your house near?;နားမှာ: အိမ် ဘယ်နားမှာလဲ။;poblíž, být: Poblíž čeho je tvůj dům?;inter. near, in front;ရှေ့နားမှာ;poblíž, ve předu;adv. near, in front: I want to stop near, in front. (“(I) will stop near, in front.”) (can be told to taxidriver when the destination is approached);ရှေ့နားမှာ: ရှေ့နားမှာ ရပ်မယ်။;poblíž, ve předu: Chci zastavit (tady) poblíž, ve předu. (“Zastavím poblíž, ve předu.”) (může být řečeno taxikáři, když je cíl na blízku);fut. near: (It) is very close to (~ “with”) it.;နီးစပ်: အဲဒါနဲ့ အတော်နီးစပ်ပါတယ်။;blízko: Je (to) tomu (~ “s tím”) velice blízko.;pol. near: Indeed, the more (you) are close, the more (it is) hot.;နီး: ပိုပိုနီးလေ ပိုပိုပူလာလေပဲ။;blízko: Vskutku, čím jsi blíž, tím víc je horko.;col. near: Is (it) near the place, where is the war?;နီး: စစ်ဖြစ်တဲ့နေရာနဲ့ နီးသလား။;poblíž: Je (to) poblíž místa, kde je válka?;inter. writ. near: My house is near Yangon University. (“My house is near with Yangon University”);နီး: ကျွန်တော့်အိမ် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်နဲ့ နီးပါတယ်။;blízko: Můj dům je blízko Rangúnské Univerzity. (“Můj dům je blízko s Rangúnskou Univerzitou.”);col. pol. um. near: near the bike;နားမှာ: စက်ဘီးနားမှာ;blízko: blízko kola; near: near the school;နားမှာ: ကျောင်းနားမှာ;blízko: blízko školy; near: The town is near sea.;နားတွယ်: မြို့သည် ပင်လည်နားတွင် ရှိသည်။;blízko: (To) město je poblíž moře.;writ. near: Then, there are indeed other things to see just near the Shwedagon pagoda.;နားမှာ: နောက်ပြီးတော့ ရွှေတိဂုံဘုရားနားမှာပဲ တခြားကြည့်စရာတွေ ရှိသေးတယ်။;poblíž: A pak, právě poblíž Švedagou pagody jsou vskutku další věci k vidění.;pol.;

near: This is very near to (~ “with”) the Prakrit language.;နီးစပ်: ဒါဟာ ပြာကရိတ်ဘာသာစကားနဲ့ အတော်နီးစပ်ပါသည်။;blízko: To je velice blízko prákritu (“jazyku”).;writ. pol. nearby;အနီးမှာ ° နားမှာ;poblíž;prep. (or) adv. nearby (“in¹ nearby”);အနားမှာ;poblíž (“v¹ poblíž”);adv. nearby (“little bit”);နည်းနည်းလေး;blízko (“trošičku”); nearby (“near (and) near”);အနီးအပါး;poblíž (“blízko (a) blízko”);adv. nearby: (He) seized forty-six nearby villages.;အနီးအပါး: အနီးအပါးကျေးရွာ လေးဆယ်ခြောက်ရွာကို သိမ်းသွင်းထားသည်။;poblíž: Obsadil čtyřicet šest vesnic poblíž.;writ. nearby: (It) is not nearby.;နားမှာ: ဒီနားမှာ မရှိပါဘူး။;poblíž: Poblíž (to) není.;pol. nearby: Do (you) know, where (I) can get (~ find) (it)?;နားမှာ: ဒီနားမှာ ဘယ်မှာရမလဲ သိသလား။ (~ ဒီအနီးအနားက ဘယ်မှာ ရနိုင်မလဲ သိသလား။);poblíž: Nevíte, kde poblíž bych (to) mohl dostat (~ najít)?;inter. fut. nearby: Where (you) will get (~ find) (it) nearby, (I) don't know.;နားမှာ: ဒီနားမှာ ဘယ်မှာ ရမလဲ မသိဘူး။ (~ ဒီအနီးအနားက ဘယ်မှာ ရနိုင်မလဲ မသိဘူး။);poblíž: Nevím, kde to tady poblíž dostanete (~ najdete).; nearly (“(“around”² near (and) thin¹”);နီးပါး(လောက်);skoro (“(“okolo”² blízko (a) hubený¹”);adv. nearly (“near, near”);နီးနီး;skoro (“blízko, blízko”);adv. nearly (almost, “nearly (and) nearly”);လူနီးပါး;téměř (“blízko (a) blízko”);adv. writ. neck (“deaf¹ neck”);လည်ပင်း;krk (“hluchý¹ krk”);n. need;အလို ° လို;potřebovat ° potřeba ° potřeba, být;l (or) T (or) n. need (“have¹ need”);အလိုရှိ;potřebovat (“mít¹ potřebu”);T need (“need (and) be-appropriate”);လိုအပ်;potřebovat (“potřebovat (a) být-vhodný”);l need (“need (and) put”);လိုအပ်;potřebovat (“potřebovat (a) pokládat”);T need much (“need (and) want pretty-much”);လိုချင်လှ;potřebovat hodně (“potřebovat (a) chtít hezky”);T need, have a;လို;potřebu, mít;l need, have a: (I) don't have a need to go to my country.;လို: ငါ့နိုင်ငံကိုလဲ သွားစရာ မလိုပါဘူး။;potřebu, mít: Nemám potřebu jet do své země.;pol. need: (I) am going to (a) shop as I need medicine.;လိုအပ်: ကျွန်တော် ဆေးဝါးလိုအပ်လို့ ဆေးဆိုင် သွားတာ။;potřebovat: Jdu do lékárny, protože potřebuji lék.;cont. need: (I) need to (go) more. (may be told to taxidriver when one wants to go beyond the place where they are going to stop);လို: လိုပါသေးတယ်။;potřebovat: Potřebuji (jet) ještě (dál). (může být řečeno taxikáři, když někdo potřebuje jet za místo, kde se taxikář právě chystá zastavit);pol. need: (I) need to stay.;လိုအပ်: နေထိုင်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။;potřebovat: Potřebuji (tam) být.; need: Do you need (“(and) want”) Chinese or Indian goods?;လိုချင်: တရုတ်ပစ္စည်း လိုချင်သလား၊ ဒါမှမဟုတ် အိန္ဒိယပစ္စည်း လိုချင်သလား။;potřebovat: Potřebuje(te) (“(a) chcete”) čínské nebo indické zboží?;inter.

need: Go this way, it is very close. ("Go according to this way, indeed, just little bit is needed.");လို: ဒီလမ်းအတိုင်းသွားနည်းနည်းလေးပဲ လိုတော့တယ်။;potřeba, být: Jedťe tudy, je to velice blízko. ("Jedťe podle této cesty, již jen trošičku je, vskutku, potřeba.");imper.

need: I already have a car, therefore (I) don't need this one (~ "car") any more.;လိုချင်: ငါ့မှာ ကားတစ်စီး ရှိပြီသား၊ ဒါကြောင့် ဒီကားမလိုချင်တော့ဘူး။;potřebovat: Už jedno auto mám, takže už nepotřebuji tohle ("auto").;

need: I need the book to see (it).;လိုအပ်: ငါ စာအုပ်ကို ကြည့်ဖို့ လိုအပ်တယ်။;potřebovat: Potřebuji (tu) knihu abych se na (to) podíval.;col.

need: If (you) have something needed, (I) will help (you) by the part of (mine) able to help.;လိုအပ်: လိုအပ်တာရရင် ကူညီနိုင်တဲ့အပိုင်းက ကူညီပါမယ်။;potřebovat: Pokud máš něco (co) potřebuješ, pomohu (ti svou) částí schopnou pomáhat.;pol. fut.

need: If (you) need, use (it).;လိုအပ်: လိုအပ်ရင် သုံးရတာပေါ့။;potřebovat: Když budeš potřebovat, použij (to).;imper. col.

need: Poor countries need aid for their people.;လိုအပ်: ဆင်းရဲသောနိုင်ငံတွေက သူတို့နိုင်ငံသားတွေအတွက် အထောက်အပံ့လိုအပ်တယ်။;potřebovat: Chudé země potřebují vypomoci svým lidem.;

need: Tell (me) what (you) need.;လိုအပ်: လိုအပ်တာ ပြောပါ။;potřebovat: Řekni (mi) co potřebuješ.;imper.

need: What do (you) need?;အလို: ဘာအလို ရှိပါသလဲ။;potřeba: Co potřebujete? ("Jakou máte potřebu?");inter. pol.

needed, be;လို;řeba, být;I

needle;အပ်(တစ်ချောင်း);jehla;sg.

needle: (He) stuck a needle between nails and while hitting (it) with hammer, (he) tested (them).;အပ်: လက်သညးကြားတွင် အပ်စိုက်၍ တူနှင့် ရိုက်ကာ စမ်းသပ်၏။;jehla: Zabodnul jehlu mezi nehty a zatímco (ji) zatloukal kladivem, testoval (je).;writ.

needy, be (poor, "handicapped (and) tilted");ချို့ငဲ့;ubohý, být ("být-postižený (a) nachýlený");I

neighborhood (of town, "marked-off" region);ရပ်ကွက်;sousedství (města, "označená" oblast");n.

neither-nor: I will neither drink nor eat.;လဲမ..ဘူး၊ လဲမ..ဘူး: ကျွန်တော် စားလဲမစားဘူး၊ သောက်လဲ မသောက်ဘူး။;ani-ani: Nebudu ani jíst ani pít.;col.

neither, nor;ရံတင်မက;ani, ani;suff. conj.

neither, nor: (He) has neither experience, nor knowledge.;ရံတင်မက: အတွေ့အကြုံမရှိရံတင်မက အသိဉာဏ်လည်း မရှိဘူး။;ani, ani: Nemá ani zkušenosti, ani znalosti.;

neither, nor: (He) has neither field nor a cow.;ရံတင်မက: သူ့မှာ လယ်မရှိရံတင်မက နွားလဲ မရှိဘူး။;ani, ani: Nemá ani pole, ani krávu.;

neither, nor: (He) has neither house, nor a car.;ရံတင်မက: သူ့မှာ အိမ်မရှိရံတင်မက ကားလဲ မရှိဘူး။;ani, ani: Nemá ani dům, ani auto.;

neither, nor: (He) has neither shrewdness, nor politeness.;ရံတင်မက: သူ့မှာ လိမ္မာပါးနပ်မှု မရှိရံတင်မက ယဉ်ကျေးမှုလဲ မရှိဘူး။;ani, ani: Nemá ani slušný, ani chytrý. ("Nemá ani slušnost, ani nemá mazanost.");

Nepal (country);နီပေါ(နိုင်ငံ);Nepál (země);name

nephew;တူ(တစ်ယောက်);synovec;sg.

net;ကွန်;sít';n.

Netherlands (country, Holland);ဒတ်ချ်(နိုင်ငံ);Nizozemí (země, Holandsko);name E. Dutch

never;ဘယ်တော့မှ -မ ° ဘယ်တော့မှ -ဘူး ° တစ်ခါမှ;nikdy;adv. (or) adv.

never (haven't ever): I haven't ever seen a clay alms-bowl in my life.;တစ်ခါမှ: ငါဘဝမှာ မြေသပိတ် တစ်ခါမှ မမြင်ဖူးဘူး။;nikdy: V životě jsem neviděl hliněnou almužní mísu.;col.

never: (He) never looks back.;ဘယ်တော့မှ -ဘူး: ဘယ်တော့မှ ပြန်မမြင်တော့ဘူး။;nikdy: Nikdy se nepodívá zpět.;

never: (They) proclaim a law that (I) have never heard (and they) are doing how they want to do.;တစ်ခါမှ: တစ်ခါမှ မကြားဖူးတဲ့ ဥပဒေတွေ ထုတ်ပြန်ပြီး လုပ်ချင်သလို လုပ်နေကြပါတယ်။;nikdy: Vyhlaší zákon který (jsem) ještě nikdy neslyšel a dělají jak se jim chce dělat.;pol.

nevertheless;သို့သော် ° ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ° ဘာဖြစ်ဖြစ်;v každém případě (nicméně) ° nirměně ° nicméně;conj. writ. (or) adv.

nevertheless ("also", indeed, when);သော်ငြားလည်း;nicméně ("také", vskutku, když);

nevertheless ("nevertheless, however");သော်ငြားလည်းစေကာမူ;nicméně ("nicméně, avšak");adv.

nevertheless ("not" connected (to) the-speech);စကားမစပ်;nicméně ("ne" spojený (s) řečí);adv.

nevertheless ("telling" (and) telling just what(ever));ဘာပဲပြောပြော;přece jenom ("říkající (a) říkající prostě" co(koliv));interj.

new;သစ်;nový;suff. adj.

new ("different (and) new");ဆန်းသစ်;nový ("odlišný (a) nový");adj.

new (and) new;အသစ်အသစ်;nové a nové ;adj.

new (and) new: New and new troubles (and) problems appear.;အသစ်အသစ်: ကိစ္စတွေ ပြဿနာတွေ အသစ်အသစ် ပေါ်လာကြတယ်။;nové (a) nové: Objevují se nové a nové potíže (a) problémy.;

New Delhi (town in India);နယူးဒေလီ(မြို့);New Delhi (město Indie);name

New Light of Myanmar, The (name of a newspaper);မြန်မာ့အလင်း;New Light of Myanmar, The (jméno novín, "Světlo Myanmaru");name

new moon ("hidden" moon);လကွယ်;nov ("schovaný" měsíce);n.

new moon: (I) observe the Uposatha síla on full moon (day) (and) new moon (day).;လကွယ်: လပြည့်လကွယ် ဥပသုတီလစောင့်တယ်။;nov: Dodržuji upósatha sílu na (den) úplňku (i) na (den) novu.;Bh.

new year festival, Thin-gyan;သင်္ကြန်;novoroční oslava, Tendžan;n.

New York (town);နယူးယောက်(မြို့);New York (město);name

New Zealand (country);နယူးဇီလန်(နိုင်ငံ);Nový Zéland (země);name

new, be;အသစ် ° သစ် ° ဆန်း;nový, být;I

new: (a) new, blue shirt;အသစ်: အပြာရောင်

ရုပ်အင်္ကျီကအသစ်;nový: nová, modrá košile;n.
 new: a new camera;အသစ်: ကင်မရာအသစ်တစ်လုံး;nový: nový
 fotoaparát;
 new: a new thing (something new);အသစ်:
 ပစ္စည်းအသစ်တစ်ခု;nový: nová věc (něco nového);
 new: new letters;အသစ်: စာအသစ်များ;nový: nové dopisy;
 new: new work;အသစ်: အလုပ်အသစ်;nový: nová práce;n.
 Newcastle (city in United Kingdom);နယူးကာဆယ်(မြို့);Newcastle
 (město ve Velké Británii);name
 news;သတင်း: ° သတင်း;zprávy (novinky) ° novinky;n.
 news reporter (“maintain’
 news”);သတင်းထောက်(တစ်ယောက်);zpravodaj (“udržovat’
 zprávy”);sg.
 news, present (what happens with particular
 person);ခုသတင်း;novinky, nejnovější (co se děje s určitou
 osobou);n.
 news: In the Myanmar newspapers there are included all news
 on religions, education, economics and politics.;သတင်းတွေ:
 မြန်မာသတင်းစာမှာ ဘာသာရေး၊ ပညာရေး၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး
 သတင်းတွေ အားလုံး ပါပါတယ်။;novinky:V myanmarských novinách
 byly zahrnuty všechny novinky o náboženstvích, vzdělání,
 ekonomice a police.;pol.
 newspaper (“news writing”);သတင်းစာ;noviny (“psaní’
 novinek”);n.
 newspaper: From 1970 until 1989 the newspapers were
 thin.;သတင်းစာ: ၁၉၇၀က ၁၉၈၉အထိ သတင်းစာတွေ
 ပါးပါတယ်။;noviny: Od 1970 do 1989 byly noviny tenké.;pol.
 newspaper: In Myanmar, the newspaper have been indeed
 published for long time.;သတင်းစာ: မြန်မာ နိုင်ငံမှာ
 သတင်းစာထုတ်ဝေတာကြာပါပြီ။;noviny: V Myanmaru byly noviny
 publikovány již dlouho (dlouhou dobu).;pol.
 newspaper: The newspaper The New Light of Myanmar is
 published in Myanmar as well as in English
 (language).;သတင်းစာ: မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာကို မြန်မာလိုရော
 အင်္ဂလိပ်လိုရော ထုတ်ပါတယ်။;noviny: Noviny The New Light of
 Myanmar jsou publikovány v barmaštině (“myanmarštině”) a také
 v angličtině.;pol.
 next;နောက်; příští ° další;adj.
 next (following);နောက်;další (následující);prep.
 next (time);နောက်;příště;adv.
 next (time): good e-mail also next (time) in future;နောက်:
 နောက်နောင်လည်း ကောင်းတဲ့မေးလ်;příště: dobrý e-mail také příště
 v budoucnu;
 next day;နောက်နေ့;další den ° nadcházející den;adv.
 next time;နောက်မ့;příště;adv.
 next time: Next time (I) am going to stay only in
 Sinhapore.;နောက်မ့: နောက်မလဲ (~ နောက်တော့လဲ) Singapore မှဲ့
 ရှိနေအုံးမှာပါ။ (~ နောက်လည်း Singapore မှဲ့ ရှိနေဦးမှာပါ။);příště:
 Příště budu pouze v Singapuru.;pol.
 next to: As it is next to Irrawaddy river, (“also as for beauty,”)
 (it) is also beautiful.;ဘေး: ရောဝတီမြစ်ကမ်းဘေးမှာရှိလို့
 သာလဲသာယာပါတယ်။;vedle: Poněvadž je vedle řeky Iravadi,
 (“také (co se týče) krásy”) je krásné.;pol. col.
 next: (I) have an intention to come back for a while next

year.;နောက်: နောက်နှစ် ခဏပြန်ဖို့ စိတ်ကူးရှိပါတယ်။;příští: Mám
 záměr se příští rok na chvíli vrátit.;pol.
 next: (We) will meet again on a next day.;နောက်: နောက်ရက်မှာ
 ပြန်တွေ့မယ်။ ° ပြန်: နောက်ရက်မှာ ပြန်တွေ့မယ်။;příští: Setkáme se
 znovu (nějaký) příští den.;fut.
 next: I'll return next Monday.;နောက်: နောက် တနင်္လာနေ့
 ပြန်မယ်။;příští: Vráťím se příští pondělí.;col.
 next: next animal;နောက်: နောက်တစ်ကောင်;další: další zvíře;
 next: next week;နောက်: နောက်တစ်ပတ်;příští: příští týden;
 next: next week on Wednesday;နောက်: နောက်တစ်ပတ်
 ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင်;příští: příští týden ve středu;writ.
 next: Turn left, (and) having passed the next street, on the right
 (you) should find the hotel.;နောက်: ဘယ်ဘက်ကွေ့လို့က်
 နောက်တစ်လမ်း ကျော်ပြီးရင် ညာဘက်မှာ တိုတယ်တွေ့လိမ့်မယ်။;další:
 Zahněte vlevo, (a) až přejedete další ulici, vpravo byste měl
 uvidět (~ “najít”) hotel.;imper. fut. col.
 next: We will meet on the next day.;နောက်: နောက်နေ့မှ
 တွေ့မယ်။;příští: Setkáme se příště (“příští den”).;fut.
 Ngadatkyi Pagoda (“pagoda³ (of) five⁰ big²
 storeys”) ;ငါးထပ်ကြီးဘုရား [nādhə.cī];Nádhací Pagoda
 (“pagoda³ pěti⁰ velkých² pater¹”);name
 Ngadatkyi: Tomorrow at noon (I) want to go to Ngadatkyi
 Pagoda.;ငါးထပ်ကြီးဘုရား: မနက်ဖန်နေ့လယ်
 ငါးထပ်ကြီးဘုရားသွားချင်ပါတယ်။;Nádhací: Zítřa v poledne chci jet
 do Nádhací Pagody.;pol.
 Nibbana (the Buddhist enlightenment);နိဗ္ဗာန်;Nibbāna
 (Buddhistické osvícení);n.
 Nibbāna, the deathless (“deathless (and) peaceful
 nibbāna”);အမတအမြိုက်နိဗ္ဗာန်;nibbāna, nesmrtelná (“nesmrtelná
 (a) pokojná nibbāna”);n. Bh. P. amata-nibbāna (= deathless -
 extinction (of greed, hatred and ignorance))
 Nibbāna, the deathless: (He) attains the deathless
 Nibbāna.;အမတအမြိုက်နိဗ္ဗာန်: အမတအမြိုက်နိဗ္ဗာန်ဆိုသို့
 ရရှိအောင်မြင်တယ်။;Nibbāna, nesmrtelná: Dosahuje nesmrtelné
 Nibbāny.;
 nibbāna, the deathless: If I can attain the deathless Nibbāna, I
 should attain it.;အမတအမြိုက်နိဗ္ဗာန်: အမတအမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို
 ရောက်ရှိနိုင်တယ်ဆိုရင် ငါ အဲဒီကို ရောက်လိမ့်မယ်။;nibbāna: Pokud
 mohu dosáhnout nesmrtelné Nibbāny, (pak) bych ji měl
 dosáhnout.;fut.
 Nibbana: Anyone who is oriented towards Nibbāna wants to
 (attain) Nibbāna.;နိဗ္ဗာန်: နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုမယ်ဆိုပါတော့ လူတိုင်း
 နိဗ္ဗာန်ကို လိုချင်ကြပါတယ်။;Nibbana: Kdokoliv, (kdo) je zaměřený
 na Nibbānu, chce (dosáhnout) Nibbāny.;pol.
 Nibbāna: approach the Nibbāna;နိဗ္ဗာန်: နိဗ္ဗာန်ကို
 နီးကပ်လာသည်;Nibbāna: přiblížit se k Nibbāně;
 nicely (“wiping (and) standing”);သပ်သပ်ရပ်ရပ်;hezky (“utírání (a)
 stavění”);adv.
 nicely: He tidies up the (all) things.;သပ်သပ်ရပ်ရပ်:
 ပစ္စည်းဥစ္စာများကို သပ်သပ်ရပ်ရပ်ပြုပြင်တယ်။ ° ပစ္စည်းဥစ္စာ:
 ပစ္စည်းဥစ္စာများကို သပ်သပ်ရပ်ရပ်ပြုပြင်တယ်။;hezky: (Všechny ty)
 věci uklidí.;
 niece;တူမ(တစ်ယောက်);neteř;sg.
 night;ည ° ညဉ့်;noc;n.
 night (“night part”);ညပိုင်း;noc (“noční část”);n.

night ("night time");ညအချိန်;noc ("čas¹ noci^o");n.
 night, late at:ညညနက်;noci, pozdě v;adv.
 night, late at ("black¹ night^o");ညညနက်;noci, pozdě v ("černá¹ noc^o");adv.
 night, late at ("time^{1o} (of) being¹ late^o (to) enter³ bed^{2o}");နောက်ကျပြီးအိပ်ရာဝင်ချိန်;noci, pozdě v ("čas^{1o} kdy-je¹ pozdě^o vstoupit³ (do) postele^{2o}");adv.
 night, late at: I'll go to sleep only late at night.;ညညနက်: ညညနက်မှ အိပ်တော့မယ်။;noci, pozdě v: Půjdu spát jen pozdě v noci.;fut.
 night: ("time of") four hours sleeping at night was not enough, indeed;ညပိုင်း: ညပိုင်းလေးနာရီအိပ်ချိန်ဟာ မလုံလောက်ခဲ့ပေ။;noc: čtyři hodiny (~ "čas čtyř hodin") spánku v noci, vskutku, nestačily.;p.s. writ.
 night: At night ("time") the month is shining.;ညအချိန်: ညအချိန်တွင် လသာသည်။;noc: V noci svítí měsíc.;writ.
 night: At night, indeed, we do not (play) throwing water.;ည: ညမှာတော့ ရေမဟက်ကြပါဘူး။;noc: V noci, vskutku, neházíme vodou. (tj. nehrajeme házení vodou);pol.
 night: At night, the cars normally turn on the lights (and) go (~ "drive").;ညပိုင်း: ညပိုင်းတွင် ပုံမှန်အားဖြင့် ကားများမီးဖွင့်မောင်းကြသည်။;noc: V noci auta obvykle rozsvítí světla (a) jedou (~ "řídí").;writ.
 night: until 11 o'clock at night;ည: ညဆယ်တစ်နာရီအထိ;noc: do jedenácti hodin v noci;
 night: When the moon is shining, (it is) night time.;ညအချိန်: လသာနေလျှင် ညအချိန်ခါ;noc: Když svítí měsíc, (je) noc (~ "noční čas").;writ.
 night: yesterday at night, at 12 o'clock;ည: မနေညက ဘုနာရီမှာ;noc: včera v noci, ve 12 hodin;
 nikāya (any of the five books of Sutta Piṭaka e.g., the first collection of the Buddha's discourses in Tipiṭaka);နိကာယ;nikāya (kterákoliv z pěti knih Sutta Piṭaky tj. prvního souboru Buddhových promluv v Tipiṭace);Bh. lit. P. nikāya (= group, collection)
 nikāya: five nikāyas;နိကာယ: နိကာယငါးကျမ်း;nikāya: pět nikāyí;Bh. lit. pl. writ.
 nine;၉ ° ကိုး;devět;num.
 nineth;နဝမ;devátý;num. P. navama (= nineth)
 nisidana (sitting cloth, "sitting (and) sitting spreading");နီသီထိုင်အခင်း;nisidana (podložka na sezení, "prostíráni² (na) sezení^o (a) sezení¹");n. P. nisīdana (= sitting down)
 no;ဟင့်အင်း ° ဟင့်အင်း;ne;interj. (or) interj. ans. col. (or) interj. col.
 no ("not yes");မဟုတ်ပါ;ne ("nikoliv ano");interj. pol.
 no longer;တော့ မ-;už ne;adv.
 no more;တော့;už ne;adv.
 no more than, be;မသာ ° မပို;ne více než, být;adv.
 no more: (he) has no more;တော့: မရှိတော့ဘူး;už: už nemá;
 no more: As for now, it is not raining any more.;တော့: ခုတော့ မရွာတော့ဘူး;už ne: A teď, už neprší.;col.
 no more: One is no more satisfied with the other.;တော့ဘူး မ-: တ(စ်)ယောက်နဲ့တ(စ်)ယောက် အဆင်မပြေတော့ပါဘူး;už není: Jeden

už není spokojený s druhým.;pol.
 no no ("not yes, not yes");မဟုတ် မဟုတ်;ne ne ("nikoliv ano, nikoliv ano");interj.
 no: I'll not go by any car.;ဘာမှ ကျွန်တော် ဘာကားနဲ့မှ မသွားဘူး။;žádný: Nepojedu žádným autem.;col. um.
 no: No, sorry.;ဟင့်အင်း: ဟင့်အင်း။ ဝမ်းနည်းပါတယ်။;ne: Ne, lituji.;pol.
 No.;မဟုတ်ပါဘူး။;Ne.;pol.
 noble;နိုဘယ်;ušlechtilý ° šlechtetný;adj. E. noble
 noble (used rather as num. class.);ပါး;ušlechtilý (užíváno spíše coby čísel);pow.
 noble lords (~ monks): noble lords (~ monks) who have become Arahants;အရင်သူမြတ်: ရဟန္တာဖြစ်ပြီတဲ့ အရင်သူမြတ်တွေ;vznešení páni (~ mniši): vznešení páni (~ mniši), kteří se stali Arahantem;
 noble, be;မြတ်;šlechtetný, být;l
 noble, be ("good, noble, noble (and) noble");ကောင်းမွန်မွန်မြတ်;noble, být ("dobrý, ušlechtilý, ušlechtilý (a) ušlechtilý");l
 noble, be ("high (and) grand");မြင့်မား;vznešený, být ("vysoký (a) ohromný");l
 noble, be ("high (and) noble");မြင့်မြတ်;ušlechtilý, být ("vysoký (a) ušlechtilý");l
 noble, be ("high");မြင့်;vznešený, být;l
 noble, be: (He) dedicates (himself) for the attainment of the noble purpose.;မြင့်မြတ်: မြင့်မြတ်သည့်ရည်ရွယ်ချက်ကို အောင်မြင်ဖို့အတွက် နှစ်မြှုပ်ထားတယ်။;ušlechtilý, být: Odevzdává se pro dosažení (toho) ušlechtilého cíle.;
 noble, be;မြတ်;ušlechtilý, být;l
 noble: Animals are not as noble as people.;မြင့်မြတ်: တိရစ္ဆာန်တွေဟာ လူတွေလောက် မမြင့်မြတ်ဘူး။;ušlechtilý: Zvířata nejsou tak ušlechtilá jako lidé.;
 noble: Concentrating (one's) mind is good, noble (and) beautiful way, when (one) always concentrates (his) mind.;မြတ်: စိတ်အမြဲနှစ်မြှုပ်ထားတာ ကောင်းမြတ်လှကြောင်းပါ။;šlechtetný: Soustředění (vlastní) mysli je to dobrou, šlechtetnou (a) krásnou cestou.;pol.
 noble: five ("noble") precepts;ပါး: ငါးပါးသီလ;ušlechtilý: pět ("ušlechtilých") pravidel;
 noble: noble life;မြင့်မြတ်: မြင့်မြတ်တဲ့ဘဝ ;ušlechtilý: ušlechtilý život;
 noble: Noble mind means the excellent state of mind.;မွန်မြတ်: မွန်မြတ်စိတ်ဆိုတာ သာလွန်တဲ့ (~ အကောင်းဆုံး) စိတ်ကူးပါ။;ušlechtilý: Ušlechtilá mysl znamená vynikající stav mysli.;pol.
 noble: the noble truth preached by the Buddha;မြတ်: ဗုဒ္ဓဟောကြားမြတ်တရား။;ušlechtilý: ušlechtilá pravda přednesená Buddhau;Bh.
 nobody;ဘယ်သူမှ မ- ° ဘယ်သူမှ မ- ° တစ်ယောက်မှ;nikdo;prep. (or) pron.
 nobody: May nobody know except you.;ဘယ်သူမှ: ခင်ဗျားကလွဲလို့ ဘယ်သူမှ မသိပါစေနဲ့။;nikdo: Kéž nikdo kromě tebe neví.;pol. um.
 nobody: Nobody knows as much as Nga Nyo.;ဘယ်သူမှ: ငည့်သိသလောက် ဘယ်သူမှမသိကြပါဘူး။;nikdo: Nikdo neví tolik, co Ňa Ňo.;pol.

nobody: There is nobody.;တယောက်မှ; တယောက်မှ မရှိဘူး;;nikdo: Nikdo (tu) není.;	lidé”);n.
node;မျက်(တစ်လုံး);uzlina;sg.	normally (“by ² reflecting ¹ (the) form ⁰ ”);ပုံမှန်အားဖြင့်;obvykle (“podle ² zrcadlení ¹ způsob ⁰ ”) ° běžně (“podle ² zrcadlení ¹ způsob ⁰ ”);adv.
noisy, be (“noisy (and) noisy”);ဆူညံ;hlučný, být (“hlučný (a) hlučný”);l	normally (“reflecting ¹ (the) form ⁰ ”);ပုံမှန်;běžně (“zrcadlice ¹ způsob ⁰ ”) ° obvykle (“zrcadlice ¹ způsob ⁰ ”);adv.
noisy: The rented flat (“room”), as (it) is in town, (it) is pretty (~ much) noisy.;ဆူညံ: ငှားနေတဲ့တိုက်ခန်းက မြို့ထဲမှာမို့ ဆူညံလှတယ်;;hlučný: Ten pronajatý byt (“pokoj”), poněvadž je ve městě, je hezky (~ hodně) hlučný.;col.	normally: At night, the cars normally turn on the lights (and) go (~ “drive”).;ပုံမှန်အားဖြင့်: ညပိုင်းတွင် ပုံမှန်အားဖြင့် ကားများမီးဖွင့်မောင်းကြသည်;;obvykle: V noci auta obvykle rozsvítí světla (a) jedou (~ “řídí”).;writ.
nomenclature;အခေါ်အဝေါ်;návosloví;n.	North;မြောက်;Sever;n.
nomenclature: (I) am telling (you), that when (I) call the novice as the novice Sarana, the nomenclature (will be) more elegant.;အခေါ်အဝေါ်: ကိုရင့်ကို ကိုရင့်သရဏာလို့ ခေါ်ရင် အခေါ်အဝေါ် ဝိုဠ် ပြောပြတာကို ပြောတာပါ;;návosloví: Říkám (ti), že když budu nazývat novice jakožto novic Sarana, bude (to) návosloví elegantnější.;pol.	North (“aim’s direction”);မြောက်ဘက်;Sever (“směr ¹ cíle ⁰ ”);n.
non-smoking (“room”) (“room ¹¹ (where one) should ¹⁰ not ² drink ³ medicinal ⁰ rolls ¹¹ ”);ဆေးလိပ်မသောက်ရ(အခန်း);nekuřácký (“pokoj”) (“pokoj ¹¹ (kde se) nikoliv ² mají ¹⁰ pít ³ léčivé ⁰ závitky ¹¹ ”);n.	North American (continent);မြောက်အမေရိက(တိုက်);Severoamerický (kontinent);name
nonsense;အိုဗာတင်း ° အို ° တောက်တီးတောက်တွဲ;nesmysl;n. col. E. overdone(?) (or) n. ow. (or) n. col.	North Pole (“north ⁰ spot ² (of the) axis ¹¹ ”);မြောက်ဝင်ရိုးစွန်း;Severní Pól (“severní ⁰ skvrna ² osy ¹¹ ”);n.
nonsense (“hole taking”);ခေါက်ကရ;nesmysl (“díru braní”);n.	North Pole: In the North Pole it’s very cold.;မြောက်ဝင်ရိုးစွန်း: မြောက်ဝင်ရိုးစွန်းမှာ အလွန်အေးတယ်;;Severní Pól: Na Severním Pólu je ohromná (~ “ohromně”) zima.;
nonsense, talk;အိုဗာတင်းလုပ် ° အိုဗာတင်းလုပ်ပြော ° အိုဗာတင်းတွေလုပ်;nesmysly, říkat;T col. E. overdone(?) (or) T col.	North, (to) (“North direction”);မြောက်ဘက်;Sever, (na) (“směr ¹ Sever ⁰ ”);adv.
nonsense: Do not talk nonsense.;အိုဗာတင်းပြော: အိုဗာတင်းလုပ်ပြောမနေပါနဲ့။ ° အိုဗာတင်း: အိုဗာတင်းလုပ်မနေပါနဲ့။ ° အိုဗာတင်း: အိုဗာတင်းတွေ လုပ်မနေပါနဲ့;;nesmysl: Nepovídej nesmysly.;imper. pol. col. fr.	North: He was born in North India.;မြောက်: သူ့ကို မြောက်အိန္ဒိယမှာ မွေးဖွားခဲ့တယ်;;sever: (“On”) se narodil v severní Indii.;p.s. writ.
noodles (“knock (and) drag”);ခေါက်ဆွဲ;nudle (“klepat (a) táhnout”);n. Sh. khaw-shen	North: Mandalay mountain is in North direction from the moat.;မြောက်: ကျုံးမြောက်ဘက်မှာ မန္တလေးတောင်ရှိပါတယ်;;sever: Mandalajská hora je na sever od (toho) vodního příkopu.;pol.
noodles (thick, makaroni, “big ¹ thread-of-gold”);နန်းကြီး;nudle (tlusté, makarony, “velký ¹ provaz-zlata ⁰ ”) ° těstoviny (tlusté nudle, makarony, “velký ¹ provaz-zlata ⁰ ”);n.	nose;နှာ(တစ်ခု);nos;sg.
noodles, boiled (“boiled ¹ spaghetti ⁰ ”);ခေါက်ဆွဲပြုတ်;nudle, vařené (“vařené ¹ nudle ⁰ ”);n.	nose (“nose head”);နှာခေါင်း(တစ်ခု);nos (“nosová hlava”);sg.
noodles, fried (“fried ¹ spaghetti ⁰ ”);ခေါက်ဆွဲကြော်;nudle, smažené (“smažené ¹ nudle ⁰ ”);n.	nose (“nose’s head”);နှာခေါင်း(တစ်လုံး);nos (“nosová hlava”);sg.
noodles: I will eat noodles.;ခေါက်ဆွဲ: ကျွန်မ ခေါက်ဆွဲစားမယ်;;nudle: Budu jíst nudle.;uw	nose, under one’s very (“prostrated ¹ (at one’s) sight ⁰ ”);မျက်မှောက်;nosu, (být) u (“ležící ¹ (u něčího) zraku ⁰ ”);adv.
noon (“day (is) well”);နေ့လည်း (WS. from နေ့လယ်) ° နေ့လယ် ° နေ့ခင်း;poledne (“den (je) dobře”);adv. (or) adv. WS.	not;မ -ပါဘူး။ ° ပါဘူး ° မ -ပေ။ ° ပေ ° မ -ဘူး။ ° မ။ ° ဘူး;nikoliv;suff. spis. (or) suff. (or) suff. pol. (or) pref. col. (or) pref. & suff. col. pol. (or) pref. & suff. col. (or) pref. & suff. spis.
noon (“day-half”);နေ့လယ်;poledne (“půlka dne”);adv.	not after all;တော့ မ-;ne, už ne;adv.
noon (“time ² (of) straight ¹ noon ⁰ ”);မွန်းတည့်ချိန်;poledne (“čas ² přímého ¹ poledne ⁰ ”);adv.	not any more;တော့ မ-;nikdy více;adv.
noon: lunch for monks (“noon food”);နေ့လည်း: နေ့လည်းဆွမ်းစား ° နေ့ခင်း: နေ့ခင်းဆွမ်းစား;poledne: oběd pro mnichy (“polední jídlo”);mn.	not at all (“not ² round ⁰ (and) fat ¹¹ ”);လုံးဝမ;vůbec (“nikoliv ² kulatý ⁰ (a) tlustý ¹¹ ”);adv.
noon: Tomorrow at noon (I) want to go to Ngadatkyi Pagoda.;နေ့လယ်: မနက်ဖန်နေ့လယ် ငါးထပ်ကြီးဘုရားသွားချင်ပါတယ်;;poledne: Zítra v poledne chci jet do Nādhací Pagody.;pol.	not be: Today (there) is no class. (“Today the class is not.”);မရှိ: ဒီနေ့ အတန်း မရှိပါဘူး;;nebýt: Dneska lekce není.;pol.
noone (nobody);ဘယ်သူမှ -မ;nikdo;pron.	not even to;ကိုလည်းပဲ မ -ဘူး;;ani (komu);suff.
normal people (“middle people”);ကြားလူ;běžní lidé (“střední	not even to: (He) didn’t show (it) even to (his) own girlfriend.;ကိုလည်းပဲ မ -ဘူး: ကိုယ့်ရည်းစားကိုလည်းပဲ မပြခဲ့ပါဘူး;;ani (komu): Neukázal (to) ani své přítelkyni.;p.s. pol.
	not far from;နားတွင်;nedaleko;prep. writ.
	not far, be;နီး;nedaleko, být;
	not far, be (“approach ¹ near ⁰ ”);နီးကပ်;nedaleko, být (“přiblížit-se ¹ blízko ⁰ ”);l
	not little;မနည်း;nemálo;adv.
	not long after;မကြာခင် ° မကြာမီပင်;zanedlouho;adv.. (or) adv. writ.
	not long after (“not lasting before”);မကြာခင်;ne dlouho po té (“netrvající před”);adv.

not long after: Indeed, not long after the great town Inwa fell in hands of the Hanthawadi's troops.;မကြာမှီပင်: မကြာမှီပင် အင်းဝနေပြည်တော်ကြီးသည် ဟံသာဝတီတပ်များလက်တွင်း သက်ဆင်းရတော့သည်။;zanedlouho: Vskutku, zanedlouho poté ohromné město Enva padlo do rukou vojsk Hentávadi.;writ. not much good;ငြောက်ငြောက်;ne moc dobrý;adj. not only .. but also;ရုံသာမက -လည်းပဲ ° လည်း -လည်း;nejen .. ale i;suff. conj. not only .. but also: The building is not only big, but also good.;ရုံသာမက -လည်းပဲ: အဆောက်အဦးက ကြီးရုံသာမက ကောင်းလည်းပဲ ကောင်းတယ်။;nejen .. ale i: Ta budova je nejen velká, ale i dobrá.; not only that;ဒါတွင်မက;nejen to;conj. not only that .. „but also .. ;ရုံမက -ကိုလည်း ° သာမက -ကိုလည်း;nejen,,že.. „ale také .. ° nejen,,že .. „ale také .. ;suff. conj. not only that .. „but not even;ရုံမက -မဟုတ်ဘူး;nejen,,že .. „ale ani ..;suff. conj. not only that: Not only that, he also said (“that”) (“he”) knows how to fulfill that intention.;ဒါတွင်မက: ဒါတွင်မက အဲဒီစေတနာကို ဘယ်လိုပြည့်မြောက်ရမလဲဆိုတာကိုပါ သိသည်ဟု သူပြောခဲ့ပါသည်။;nejen to: Nejen to, také řekl, že ví, jak ten záměr uskutečnit.;p.s. writ. pol. not only, but also: Not only that (he) has a girlfriend, but he is not even Mr. Maung.;ရုံမက: ရည်းစားရှိရုံမက သူဟာ ကိုမောင် မဟုတ်ဘူး။;nejen, ale: Nejen, že má přítelkyni, ale ani není pan Maung.; not only..but also..: Not only the Tipitaka, but also a kind of commentaries were rehearsed.;သာမက -ကိုလည်း: ပိဋကတ်သုံးပုံသာမက အဋ္ဌကထာအမျိုးအစားတစ်ခုကိုလည်း ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်သည်။;nejen..ale také..: Nejen Tipitaka, ale také druh komentářů byly recitovány.;writ. not well, be (sick, “life is not good”);နေမကောင်းဘူး;nemít se dobře (být nemocný, “život není dobrý”);I not, be: You are not a teacher.;မဟုတ်(ပါ)ဘူး: ခင်ဗျား ဆရာ မဟုတ်ပါဘူး။;nebýt: Nejsi učitel.;pol. um. not, do: I do not eat his rice.;ဘူး: သူထမင်း မစားပါဘူး။;ne: Nejím jeho rýži.;pol. not, is: It is not wrong, it is not right also.;မဟုတ်ပါဘူး: အများ မဟုတ်ပါဘူး။ အမှန်လည်းမဟုတ်ပါဘူး။;není: Není to špatně, není to ani dobře.;pol. not, is: Mr. Bamy is not here. (also in telephone conversation);မ -ဘူး: ရိုး ဦးဘမြ မရှိပါဘူး။;není: Pan Bamy tu není. (i do telefonu);col. pol. not: (Female) teacher does not read this book.;ဘူး: ဒီစာအုပ် ဆရာမ မဖတ်ပါဘူး။;ne: Učitelka tuto knihu nečte.;pol. note (“note {nouner}”);မှတ်ချက်;poznámka (“poznámenat {jmenec}”);n. note (“notes collection”);မှတ်စု(တစ်ပုဒ်);poznámka (“poznánek sbírka”);sg. notebook (“notes collecting book”);မှတ်စုစာအုပ်(တစ်အုပ်);zápisník (“poznámky sbírající kniha”);sg. notebook: to a small notebook;မှတ်စုစာအုပ်: မှတ်စုစာအုပ်ငယ်လေးထဲသို့;notýsek: do malého notýsku;writ. noted, be (“visible (and) rare”);ထင်ရှား;významný, být (“viditelný

(a) vzácný”);I notes;စာတွေ;zápisky;pl. notes (“collection” (of) notes”);မှတ်စု;poznámky (“sbírka” poznánek”);n. notes (“mark collecting {pl.}”);မှတ်စုတွေ;poznámky (“poznánek sbírání {mn.č.}”);pl. notes (“note collections”);မှတ်စုတွေ;zápisky (“sbírky” poznánek”);pl. notes and records: It can be known according to the notes and records.;မှတ်စုမှတ်တမ်း: မှတ်စုမှတ်တမ်းတွေအရ သိနိုင်ပါတယ်။;poznámky a záznamy: Lze o tom vědět z (~ “podle”) poznánek a záznamů.;pol. nothing;ဘာမှ မ;nic;pron. nothing like ((that), “(of) (“that”) nature”);သဘော -မဟုတ်ပါဘူး။ (အဲဒီ);nic takového (“(toho”) charakteru”);n. nothing: (I) said nothing.;ဘာမှ: ဘာမှ မပြောဘူး။;nic: Nic (jsem) neřekl.; nothing: I know nothing.;ဘာမှ မ: ကျွန်တော် ဘာမှ မသိဘူး။;nic: Nevím nic.;um. nothing: I know one thing. (And) that is, (that I) know nothing.;ဘာမှ: အရာတစ်ခုကို ငါ သိတယ်။ ဒါက ဘာမှ မသိဘူး။ (~ ငါသိတာတစ်ခုတော့ ငါ့ဘာမှ မသိသေးဘူးဆိုတာပဲ။);nic: Vim jednu věc. (A) to, (že) nic nevím.; notice;မှတ်;všimnout si ° všimat si;I (or) T notice (“establish” (and) catch” mindfulness”);သတိထားမိ;všimnout si (“upevnit” (a) chytit” všímavost”);T notice (“establish” mindfulness”);သတိထား;všimnout si (“upevnit” všímavost”);T P. sati (= mindfulness) notice (“meet (and) see”);တွေ့မြင်;všimnout si (“setkat-se (a) vidět”);T notice (remark, “demarcate (and) mark”);သတိမှတ်;všimnout si (zpozorovat, “označit (a) vyznačit”);I notice (remark);ထင်;všimnout si (zpozorovat);I notice: (I) noticed, that (she) is not beautiful.;သတိထားမိ: မလှဘူးလို့ သတိထားမိတယ်။;všimnout si: Všiml jsem si, že není krásná.; notice: As soon as (you) arrive to Yangon (you) thus happen to notice Shwedagon Pagoda.;သတိထား: ရန်ကုန်ရောက်ရောက်ချင်း သတိထားမိမှာတော့ ရွှေတိဂုံဘုရားပါ။;všimnout si: Jakmile dorazíš do Švedagou pagody, stane se, že si tak všimneš Švedagou pagody.;pol. notice: I noticed, that (the shop) was (“completely”) closed.;သတိထားမိ: ပိတ်ထားလိုက်တာ သတိထားမိတယ်။;všimnout si: Všimla jsem si, že (ten obchod) byl (“zcela”) zavřený.;col. notice: Noticing the breath, (I) happen to watch the very nature (of my) mind “(rūpa – nāma)”.;မှတ်: ဝင်သက်ထွက်သက် မှတ်ပြီးကိုယ်စိတ် (ရပ်နာမ်) သဘာဝလေးကို ကြည့်ဖြစ်ပါတယ်။;všímat si: Všímajce si (svého) dechu, (“stává se, (že)”) sleduji samotnou přirozenost (své) mysli “(rūpa – nāma)”.;pol. med. notice: Taking mindfulness, establishing the mindfulness, (I) return to noticing.;မှတ်: သတိရပြီး သတိထားပြီး ပြန်မှတ်တယ်။;všímat si: Vezmu všímavost, upevním ji (~ “všímavost”) (a) vrátím se k všímání si.;med.

notice: With it, around one (or) two minutes (my) mind is back after leaving – (“with”) this way, while doing work, resting (and) taking mindfulness, when it is, indeed, not possible to notice – (such) times, when I also happen not to notice (and) not to establish (“(and) catch”) (my) mindfulness, are many.;မှတ်: ၁၂ မိနစ်လောက်ဆို စိတ်က ထွက်သွားပြန်ရော ဒီလိုနဲ့ ကျွန်တော်လည်း အလုပ်လုပ်ရင်း နားနေရင်း သတိရရင်း မှတ်လိုက် မရတဲ့အခါ မမှတ်ဖြစ်တဲ့ဘာတိမထားမိတဲ့ အချိန်က ပိုများပါတယ်။;všímat si: S tím, asi jednu (či) dvě minuty je (moje) mysl po odchodu zpět - (“s”) takto, během dělání práce, odpočívání (a) brání všímavosti, když, vskutku, není možné si všímat – (takových) období, kdy se stane, že si také nevšímám (a) neupevňuji (“(a) (ne)chytám”) všímavost, je mnoho.;med. notify (everywhere, “give¹ knowledge^o (and spread information) downwind-side² (and) upwindside³”);အသိပေးကြေညာ;uvědomit (všude, “dát¹ znalost^o (a rozšířit informaci) po-větru² (a) proti-větru³”);T notion (“character”);သဘော;potucha (“charakter”);n. notion (“nature”);သဘော;dojem (“přirozenost”);n. notion (“seeing”);အမြင်;potucha (“vidění”) ° dojem (“vidění”);n. notion: notion, that Buddhaghosa preferred several Sinhalese commentaries (“which were”) written before his time (“came”).;သဘော: ဗုဒ္ဓဇောသသည် သူ့အချိန်ကာလမတိုင်ခင် ရေးသားပြီးထားသည့် သီဟဋ္ဌအဋ္ဌကထာများကို အနည်းငယ် နှစ်သက်ခဲ့သည့်ဆိုသည့် သဘော;dojem: dojem, že si Buddhaghósa oblibil několik Sinhálských komentářů (“které byly”) napsané před ním (~ “než přišla (jeho) doba”). ° dojem: dojem, že si Buddhaghósa oblibil několik Sinhálských komentářů (“které byly”) napsané před ním (~ “než přišla (jeho) doba”).;writ. nourishment (“eating (and) eating”);အစားအစာ;potrava (“jezení (a) jezení”);n. November (month);နိုဝင်ဘာ(လ);listopad (měsíc);n. E. November novice (monk, “lad”);ကိုရင်(တစ်ပါး);novic (mnich, “mládenec”);sg. Bh. mn. novice (newly ordained or very young monk, “monk-novice”);ရဟန်းသာမဏေ(တစ်ပါး);novic (nově ordinovaný mnich nebo velice mladý mnich, “mnich-novic”);sg. P. arahanta-sāmaṇera (= worthy-one – little-ascetic) novice (sāmaṇera);ကိုရင် (from ကိုယ်ရင်);novic (sāmaṇera);sg. P. sāmaṇera (= novice) novice (sāmaṇera);ကိုယ်ရင်(တစ်ပါး) (later as ကိုရင်);novic (sāmaṇera);sg. rare P. sāmaṇera (= novice) novice (very young, “novice (who is) small (and) small”);ကိုရင်ငယ်လေး(တစ်ပါး);novic (velice mladý, “novic (který je) malý (a) malý”);sg. novice monk (“lad lord”);ကိုရင်ဘုရား(တစ်ပါး);novic mnich (“mládenec pán”);sg. Bh. mn. novinka;သတင်း(တစ်ခု တစ်ခု)news;sg.; now;အခုလို ° ယခု ° အခု;právě ° teď;adv. now (“well, then”);တဲ့ [gè.];ted’ (“dobře, tedy”);col. interj. now at (this) time (“in² time¹ now^o”);အခုအချိန်မှာ;ted’ v tuto dobu (“v² době¹ teď^o”);adv. now, right;အခုမှတ် ° ကာစလေး;ted’, právě ° stát, právě se;adv. (or) suff. now, right (“time¹ (of) now^o”);အခုချိန်;ted’, právě (“čas¹ teďka^o”);n.

now, right: Right now it is half past two in the morning.;အခုချိန်: အခုချိန်က: အခုချိန်ဟာ မနက်နှစ်နာရီချွန်သည်။;ted’, právě: Právě teď’ je půl třetí;writ. now, right: Right now the owner of (this) post is coming (and) will speak.;အခုမှတ်: အခုမှတ် post ပိုင်ရှင်ဝင်ပြောရတော့မယ်။;ted’, právě: Právě teď’ majitel tohoto příspěvku přichází (a) bude mluvit.;fut. sl. now: (I) am happy to hear (from you) now.;အခုလို: အခုလို ကြားရတာ ဝမ်းသာပါတယ်။;právě: Jsem rád, že (tě) vidím (~ “právě slyším”).;pol. now: As for now, it is not raining any more.;ခု: ခုတော့ မရွာတော့ဘူး။;ted’: A teď, už neprší.;col. now: However, indeed, it is not right to want to drink clear water now, (if) the well (has been) dug now.;အခု: ဒါပေမယ့် အခုရေတွင်းတူး အခုရေကြည်သောက်ချင်လို့ မရဘူးလေ။;ted’: Ale, vskutku, není dobré chtít pít čistou vodu teď, (jestliže) byla studna vykopána teď.;prov. now: Just now, at this time, the marking (~ “marks-giving”) judges are being ready (and) arrived.;အခု: အခုအချိန်မှာ ဆိုရင် အမှတ်ပေးဒီဂရီကြီးများကလဲ အဆင်သင့်ရောက်နေကြပါပြီ။;ted’: Právě teď’, v tuto dobu, jsou bodující (~ “známky-dávající”) soudci připraveni (a) dostavili se.;p.p. pol. now: Now (she) is no more beautiful.;ယခု: ယခု မလှတော့ပါဘူး။;ted’: Ted’ už není krásná.;pol. now: Now his friend is writing.;အခု: အခုရေးတာ သူသူငယ်ချင်း။;právě: Právě píše jeho přítel.; now: now, for the time being;ခု: ခုလောလောဆယ်;ted’: co se týče teď’; now: The movie starts now. (“Movie has started now.”);အခု: အခု ရုပ်ရှင်စပြီး;ted’: Film začíná. (“Film teď začal.”);p.p. now: What is the time now? (“What has been the time?”);အခု: အခု ဘယ်အချိန် ရှိပြီလဲ။;ted’: Kolik je teď hodin? (“Jaký již byl čas?”);inter. p.p. col. now: Where do you live now?;အခု: အခု ဘယ်မှာ နေသလဲ။;ted’: Kde teď žiješ?;inter. now: Where do you stay now?;အခု: အခုဘယ်မှာ နေပါလဲ။;ted’: Kde teď žiješ?;inter. pol. now: Who is speaking (“now”)? (also in telephone conversation);အခု: အခု ဘယ်သူ ပြောနေသလဲ။;ted’: Kdo je u telefonu? (“Kdo teď mluví?”) (také do telefonu);inter. col. nowadays;ယနေ့ခေတ်မှာ;v dnešní době;adv. nowadays (“in² now’s^o time¹”);အခုအခါမှာ;dnes (v dnešní době, “v² teď^o době¹”);adv. nowadays: Nowadays it is (just) that way.;ယနေ့ခေတ်မှာ: ယနေ့ခေတ်မှာ အဲလိုတွေပါ။;v dnešní době: V dnešní době je to (právě) tak.;pol. col. nowadays: Therefore, nowadays Mandalay is flourishing more than before.;အခုအခါမှာ: ဒါကြောင့် အခုအခါ မှာ မန္တလေးဟာ အရင်ကထက်ပိုပြီး စည်ကားနေပါတယ်။;dnes: Proto dnes Mandalaj vzkvétá více než dřív.;cont. pol. nowhere;ဘယ်မှ -မ;nikde;adv. nowhere (“in² no^o-no³ place¹”);ဘယ်နေရာမှာမှ;nikde (“v² žádném^o-žádném³ místě¹”);adv. nowhere, be (“in² no^o-no³ place¹”);ဘယ်နေရာမှာမှ မရှိ;nikde, nebýt (“v² žádném^o-žádném³ místě¹”);adv.

nowhere, be: The dog is nowhere on (~ “of”) the beach.;ဘယ်နေရာမှာမှ မရှိ; ခွေးက ကမ်းခြေရဲ့ ဘယ်နေရာမှာမှ မရှိဘူး;;nikde, nebýt: Pes není nikde na (~ “z”) pláži.; num. class. for animals;ကောင်;čítatel zvířat;pow. num. class. for animals: The two cats are different.;ကောင်: ကြောင်နှစ်ကောင် မတူကြဘူး;;čítatel zvířat: (Ty) dvě kočky nejsou stejné.; num. class. for anything flat, such as plate etc.;ချပ်;čítatel čehokoliv plochého, placatého, např. talířů atd.;pow. num. class. for anything flat: There are four plates on the table.;ချပ်: စားပွဲပေါ်မှာ ပန်းကန်ပြားလေးချပ်ရှိတယ်;;čítatel čehokoliv plochého: Na stole jsou čtyři talíře.; num. class. for body and mind;ဖြာ (later as ပါး);čítatel těla a mysli;suff. ow. num. class. for body and mind: May both of your body (and) mind be healthy and satisfied.;ဖြာ: ခင်ဗျား ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ကျန်းမာချမ်းသာပါစေ;;čítatel těla a mysli: Kéž jsou oboje, tvé tělo (i) mysl zdravé a spokojené.;w. pol. num. class. for books;အုပ်;čítatel knih;pow. num. class. for books: 30 books;အုပ်: အုပ်၃၀;čítatel knih: 30 knih; num. class. for books: I will read books one by one.;အုပ်: ကျွန်တော် စာအုပ် တစ်အုပ်ပြီး တစ်အုပ် ဖတ်မယ်;;čítatel knih: (“Já”) budu číst knihy jednu za druhou.;fut. col. um. num. class. for books: Student is studying a book.;အုပ်: ကျောင်းသူက စာအုပ်တစ်အုပ်ကို လေ့လာနေတယ်;;čítatel knih: Student studuje nějakou knihu.;cont. num. class. for bottles and cans;လုံး ° ပုလင်း;čítatel lahví a plechovek;pow. num. class. for bottles: In that case give (me) three (“bottles”).;လုံး: ဒီလိုဆို သုံးလုံးပေးပါ;;čítatel lahví: V tom případě (mi) dejte tři (“lahve”).;imper. pol. num. class. for clothes;ထည်;čítatel pro oblečení ° čítatel oblečení;pow. num. class. for clothes: two t-shirts;ထည်: တီရှပ်နှစ်ထည်;čítatel oblečení: dvě trička; num. class. for cups and glasses;ခွက်;čítatel hrnků a skleniček;pow. num. class. for cups and glasses: six cups of lime juice;ခွက်: လိမ်းကြူးခြောက်ခွက်;;čítatel hrnků a skleniček: šest skleniček citronového džusu; num. class. for cups and glasses: two cups of coffee;ခွက်: ကော်ဖီနှစ်ခွက်;čítatel hrnků a skleniček: dva šálky kávy; num. class. for days;ရက်;čítatel dnů;pow. num. class. for flowers;ပွင့်;čítatel květin;pow. num. class. for flowers: one red lotus (and) one white (lotus);ပွင့်: ကြာနီတစ်ပွင့် ဖြူတစ်ပွင့်;čítatel květin: jeden červený leknín (a) jeden bílý (leknín); num. class. for groups: U Aung Zeyya treated both the groups politely.;ဖွဲ့: ဦးအောင်ဇေယျသည် အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့ကို ခြေခံစွာ ဆက်ဆံသည်;;čítatel skupin: U Aun Zeyya zacházel s oběma skupinama zdvořile.;writ. num. class. for helpings, platefulls or portions: four portions of baked beans;ပွဲ: ဘိတ်ဘင်းလေးပွဲ;čítatel porcí, plných talířů či

údělů: čtyři porce pečených fazolí; num. class. for helpings, platefulls or portions: two platefuls of fish & chips;ပွဲ: ဖစ်ရ်အင်ချစ် နှစ်ပွဲ;čítatel porcí, plných talířů či údělů: dva plné talíře ryby a hranolek; num. class. for helpings, platefuls or portions;ပွဲ;čítatel porcí, plných talířů či údělů;pow. num. class. for hours;နာရီ;čítatel hodin;pow. num. class. for individual pieces of robes: (I) don't know, whether (he) says just three pieces of robes.;ထည်: သင်္ကန်း ဂုထည်ပဲ ဆိုလား မသိဘူး;;čítatel jednotlivých rób: Nevím, jestli říká pouze tři (jednotlivé) róby.;col. mn. num. class. for individual robes;ထည်;čítatel jednotlivých rób;pow. num. class. for kinds;မျိုး;čítatel druhů;pow. num. class. for kings and other respected people and phenomena;ပါး;čítatel králů a dalších respektovaných lidí a jevů;pow. num. class. for letters, writings etc.;စောင်;čítatel dopisů, psaní atd.;pow. num. class. for letters, writings etc.: The woman is writing an address on a letter.;စောင်: အမျိုးသမီးက စာတစ်စောင်ပေါ်မှာ လိပ်စာရေးနေတယ်;;čítatel dopisů, psaní atd.: (Ta) žena píše adresu na nějaký dopis.;cont. num. class. for limbs;ဘက်;čítatel končetin;pow. num. class. for limbs: You have two hands (and) two legs.;ဘက်: မင်းမှာ လက်နှစ်ဘက် ခြေထောက်နှစ်ဘက်ရှိတယ်;;čítatel končetin: Máš dvě ruce (a) dvě nohy.; num. class. for long sinuous things (e.g., paths, rivers, garlands, flowers, methods, means etc.);သွယ်;čítatel dlouhých vlnitých věcí (např. cest, řek, věnců, květin, metod, způsobů atd.);pow. num. class. for long thin things: How much is this (ball) pen?;ချောင်း: ဒီဘောပင်တစ်ချောင်း ဘယ်လောက်လဲ;;čítatel dlouhých tenkých věcí: Kolik (stojí) toto (kuličkové) pero?;inter. col. num. class. for meals;နှစ်;čítatel jídel;pow. num. class. for meals: May (I) offer (you) one meal.;နှစ်: ဆွမ်းတစ်နှစ်လောက် ကပ်ပါရစေ;;čítatel jídel: Kéž (ti mohu) nabídnout jedno jídlo.;utmn. col. num. class. for mind and body;ပါး;čítatel mysli a těla;pow. num. class. for mind and body: body (and) mind, both;ပါး: ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး;čítatel mysli a těla: tělo (a) mysl; num. class. for monks;ပါး;čítatel mnichů;pow. num. class. for monks: a monk called ven. Makara;ပါး: ဦးမကရဆိုတဲ့ ဘုန်းကြီးတစ်ပါး;čítatel mnichů: mnich, (který se) jmenuje ct. Makara.; num. class. for movies (“canvas”);တာား;čítatel filmů (“plátno”);pow. num. class. for oblong things;ချောင်း;čítatel podlouhlých věcí;pow. num. class. for oblong things: two hands (and) two legs;ချောင်း: လက်နှစ်ချောင်း ချေထောက်နှစ်ချောင်း;čítatel podlouhlých věcí: dvě ruce (a) dvě nohy; num. class. for oblong things: two hands put on the head;ချောင်း: ခေါင်းပေါ်မှာ တင်ထားတဲ့ လက် နှစ်ချောင်း;čítatel

podlouhlých věcí: dvě ruce položené na hlavě;n.
 num. class. for oceans;စင်း;čitatel oceánů;pow.
 num. class. for oceans: In the world, there are four great oceans.;စင်း: ကမ္ဘာပေါ်တွင် သမုဒ္ဒရာကြီး ငါးစင်းရှိတယ်။;čitatel oceánů: Na světě jsou čtyři velké oceány.;
 num. class. for packets, jars and tubes;ဘူး;čitatel balíčků, nádob a tub;pow.
 num. class. for packets, jars and tubes: (I) will take one packet.;ဘူး: တစ်ဘူးယူမယ်။;čitatel balíčků, nádob a tub: Vezmu si jeden balíček.;inter. fut.
 num. class. for packets, jars and tubes: How many packets of plaster will you take?;ဘူး: ယလာစတာ ဘယ်နှစ်ဘူးယူမလဲ။;čitatel balíčků, nádob a tub: Kolik balíčků náplastí si vezmete?;inter. fut.
 num. class. for pairs;ရံ;čitatel párů;pow.
 num. class. for pairs of shoes;ရံ;čitatel párů, např. bot;pow.
 num. class. for pairs: a pair of: two pairs of shoes;ရံ: ဖိနပ်နှစ်ရံ;čitatel párů: dva páry bot;pl.
 num. class. for papers;ရွက်;čitatel papírů;pow.
 num. class. for pens;ချောင်း;čitatel per;pow.
 num. class. for people;ဦး ° လောက်;čitatel lidí;pow.
 num. class. for people: the twelfth soldier ("soldier (who) achieved person twelve");ယောက်: ဆယ်နှစ်ယောက်မြောက် စစ်သား;čitatel lidí: dvanáctý voják ("voják, (který) dosáhnul osoby dvanáct");n.
 num. class. for persons: a letter ("given") to a friend;ယောက်: သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ကို ပေးတဲ့စာ ;čitatel osob: dopis ("daný") jednomu příteli;n.
 num. class. for persons: from a teacher;ယောက်: ဆရာတစ်ယောက်ဆီကနေ;čitatel osob: od učitele;pol.
 num. class. for reels, coils and rings;ခွေ;čitatel kotoučů, spirál a kroužků;pow.
 num. class. for rolls of film and toilet paper;လိပ်;čitatel ruliček filmu do fotoaparátu a rolí toaletního papíru;pow.
 num. class. for rolls of film and toilet papers: How many rolls of film will (you) take?;လိပ်: ဖလင် ဘယ်နှစ်လိပ် ယူမလဲ။;čitatel ruliček filmu do fotoaparátu a rolí toaletního papíru: Kolik ruliček filmu si vezmete?;inter. fut.
 num. class. for rooms;ခန်း;čitatel pokojů;pow.
 num. class. for round objects, places etc.;ကွင်း;čitatel kulatých věcí, míst atd.;pow.
 num. class. for round things;လုံး;čitatel kulatých věcí;pow.
 num. class. for round things: two big balls;လုံး: ဘောလုံးအကြီးနှစ်လုံး;čitatel kulatých věcí: dva velké míče;n.
 num. class. for sentences;ကြောင်းလောက် ° ကြောင်း;čitatel vět;pow. (or) sg.
 num. class. for sentences: Until I improve, (I) will write only about three sentences.;ကြောင်းလောက်: ကျွန်တော် ပိုကောင်းလာအောင်အထိ ဝါကျ သုံးကြောင်းလောက်ပဲ ရေးပါမယ်။;čitatel vět: Dokud se nezlepším, nebudu psát více jak asi tři věty.;fut. pol. um.
 num. class. for sheets (of papers, "leaves");ရွက်;čitatel listů (papíru, "listy") ;pow.
 num. class. for snacks;လုံး;čitatel zákusků;pow.

num. class. for snacks: How many ("snacks") will (you) take?;လုံး: ဘယ်နှစ်လုံးယူမလဲ။;čitatel zákusků: Kolik ("zákusků") si vezmeš?;fut. inter.
 num. class. for stretches of sleep;ချေး;čitatel úseků spánku;pow.
 num. class. for thin and rather long things, such as pens, fingers etc.;ချောင်း;čitatel hubených a delších věcí, jako např. pera či prsty;pow.
 num. class. for things out of pair: four (singled) shoes;ဖက်: ဖိနပ်လေးဖက်;čitatel věcí které jsou právě mimo pár: čtyři (samostatné) boty;pl.
 num. class. for things: four (singled) shoes;ချ: ဖိနပ်လေးချ;čitatel věcí: čtyři (samostatné) boty;pl.
 num. class. for times;ကြိမ်;čitatel časů;pow.
 num. class. for times: It has been two times.;ကြိမ်: နှစ်ကြိမ် ရှိပြီ။;čitatel časů: Už to bylo dvakrát.;p.p.
 num. class. for tools, kitchen utensils etc. of small, long shape;ချောင်း;čitatel nástrojů, kuchyňského nádobí atd. malého, podlouhlého tvaru;pow.
 num. class. for vehicles;စီး;čitatel vozidel;pow.
 num. class. for vehicles: four bikes;စီး: စက်ဘီးလေးစီး;čitatel vozidel: čtyři kola (jízdní);
 num. class. for writings, verses and songs;ပုဒ်;čitatel psaní, veršů a písní;pow. P. pada (= word)
 num. class. of groups;ဖွဲ့;čitatel skupin;pow.
 num. class. of things;ချ;čitatel věcí;pow.
 number;ကိန်း(တစ်ချ) ° စဉ် ° နံပါတ်(တစ်ချ) ° ဂဏန်း(တစ်လုံး);číslo ° počet;sg. P. gaṇana (= number, counting) (or) sg. E. number (or) n. (or) sg.
 number ("number (and) numeral");ကိန်းဂဏန်း;číslo ("číslo (a) číslíce");n. P. gaṇanā (= number)
 number of: in number of times;အရေအတွက်: အကြိမ်အရေအတွက်အားဖြင့်;počet: několikrát ("pro (a) skrze počet časů");adv.
 number, in ("number" (of) times");အကြိမ်အရေအတွက်အားဖြင့်;číslem (výskytu, "počet" časů");n.
 number, in: He has attended (~ "entered") meditation retreat, in number, four times.;အကြိမ်အရေအတွက်: သူ တရားစခန်းဝင်တာ အကြိမ်အရေအတွက်အားဖြင့်လေးခါ ရှိပြီ။;číslem: ("On") účastnil se meditačních zásedů (~ "vešel"), číslem, čtyřikrát.;p.p.
 number, numbers ("counting (and) wavering");အရေအတွက်;číslo, čísla ("počítání (a) váhání");n.
 number: (My) telephone number is 317589.;နံပါတ်: တယ်လီဖုန်းနံပါတ် ၃၁၇၅၈၉ပါ။;číslo: (Moje) telefonní číslo je 317589.;pol.;
 number: Number of (my) house is 35.;နံပါတ်: အိမ်နံပါတ် ၃၅ပါ။;číslo: Číslo (mého) domu je 35.;pol.
 number: What (is) no. 1?;နံပါတ်: နံပါတ် ၁ ဘာလဲ။;číslo: Co (je) číslo 1?;inter. col.
 number: What is (your) house number?;နံပါတ်: အိမ်နံပါတ် ဘယ်လောက်လဲ။;číslo: Jaké (máš) číslo domu?;inter. col.
 number: What is (your) telephone number?;နံပါတ်: တယ်လီဖုန်းနံပါတ် ဘယ်လောက်လဲ။;číslo: Jaké je (tvé) telefonní číslo?;inter.

number: What is your phone number?;နံပါတ်: တယ်လီဖုန်းနံပါတ်
ဘယ်လောက်လဲ;číslo: Jaké je tvé telefonní číslo?;inter. col.
numeral ("number (and) numeral");ကိန်းဂဏန်း;číslice ("číslo (a)
číslice");n. P. gaṇanā (= number)
numerical classifier ("thing² showing¹ kind⁰");မျိုးပြပစ္စည်း;čítatel
("věc² ukazující¹ druh⁰");n. gram. P. paccaya (= requisites,
means)
nun ("lord¹ (in) morality⁰");သီလရင်(တစ်ပါး);mniška ("pán¹
etiky⁰");sg.
nun ("morality lord");သီလရင်;mniška ("pán¹ ctnosti⁰");f. Bh.
nun ("mother⁰, lord² (in) morality¹");မယ်သီလရင်(တစ်ပါး);mniška
("matka⁰, pán² etiky¹");sg.
nun: (I) believe, that you want to become a nun.;သီလရင်:
မင်းသီလရင်ဖြစ်ချင်ပါတယ်ဆိုတာကို ယုံကြည်ပါတယ်။;mniška: Věřím,
že se chceš stát mniškou.;pol.
nurse;နတ်စ်(တစ်ယောက်) ° နတ်စ်မ(တစ်ယောက်);sestřička;sg. E.
nurse (or) sg. f. E. nurse
nurse ("female¹⁰ master³ (who) treats² paining¹
persons⁰");သူနာပြုဆရာမ(တစ်ယောက်);sestřička (zdravotní,
"ženský¹⁰ mistr³ (který) ošetřuje² bolavé¹ osoby⁰");sg.
nurse ("treats² paining¹ persons⁰");သူနာပြု(တစ်ယောက်);sestřička
(zdravotní, "ošetřuje² bolavé¹ osoby⁰");sg.
nurse (a sick person, "make (and) collect");ပြုစု;pečovat o
(nemocného, "dělat (a) sbírat");T
nurse of ("setup¹ seriousness⁰");ဂရုစိုက်;pečovat o ("nastavit¹
vážnost⁰");T P. garu (= heavy, serious)
nurse: The nurse is nursing the girl.;ပြုစု: သူနာပြုဆရာမက
ကောင်မလေးကို ပြုစုနေတယ်။ ° သူနာပြုဆရာမ: သူနာပြုဆရာမက
ကောင်မလေးကို ပြုစုနေတယ်။;pečovat o: Sestřička pečuje o děvče.
° sestřička: Sestřička pečuje o děvče.;cont.
nurture (in meditation, "develop");ပွား;živit (v meditaci,
"rozvíjet");T
o'clock;ထိုးပြီး ° နာရီ;hodin, je (tolik a tolik) ° hodina; (or) n.
o'clock (~ "hours"): (It) will start at eight o'clock.;နာရီ: နာရီမှာ
စမယ်။;hodin: Začne v osm hodin.;fut. col.
o'clock (hour): I play from four o'clock to six.;နာရီ: ငှာရီက
ငါ့နာရီအထိ ကျွန်တော် ကစားမယ်။;hodiny: Hraji si od čtyř hodin do
šesti.;um.
o'clock: (I) will be waiting here at eight o'clock.;နာရီ: ၈ နာရီမှာ
ဒီမှာ စောင့်နေမယ်။;hodina: Budu tu čekat v osm hodin.;fut. cont.
o'clock: ten o'clock;နာရီ: ဆယ်နာရီ;hodin: deset hodin;
o'clock: until 11 o'clock at night;နာရီ:
ညဆယ်တစ်နာရီအထိ;hodiny: do jedenácti hodin v noci;
oath, making an: Hanthāwadi troops, who seized Inwa, in order
to force the villages of northern region to make oath (of royalty)
they arrived to Mushopho village where (they) had to arrive (for
it).;သစ္စာခံ: အင်းဝကို သိမ်းပိုက်ပြီးသောဟံသာဝတီတပ်များသည်
မြောက်ဘက်တလွှားကျွန်းစွန်းများကို သစ္စာခံခိုင်းရန် လာကြရာ မုဆိုးဖိရွသို့
ရောက်ရှိလာသည်။;přísahu, učinit: Vojska Hentávadí, která
obsadili Envu, aby přinutili vesnice v severní oblasti k učinění
přísazy (v jejich prospěch), přijeli do Mushópho vesnice (kam)
pro to měli přijet.;p.s. writ.
oath, making an ("taking¹ faith⁰");သစ္စာခံယူခြင်း;přísahy, učinění
("brani¹ důvěry⁰");n.

oath, making an: (He) did not make (~ "undertake making")
any oath to them.;သစ္စာ ခံယူခြင်း: မည်သူ့သစ္စာကိုမျှ
ခံယူခြင်းမပြုပေ။;přísahy, učinění: Neučinil (~ nepodstoupil
učinění) Žádné přísahy jim.;writ.
oath, take an ("take¹ loyalty⁰");သစ္စာခံ;přísahu, učinit ("vzít¹
věrnost⁰");T
obeisance, pay;ကန်တော့;uctít;T
obeisance, pay: On the Thin-gyan days youth pay obeisance to
the elders (who) stay in the village.;ကန်တော့: သင်္ကြန်ရက်တွေမှာ
လူငယ်တွေက ရွာထဲမှာ ရှိတဲ့လူကြီးသူမတွေကို
ကန်တော့ကြပါတယ်။;uctít: Ve dnech Tendžanu mladí uctívají
starší lidi (kteří) jsou ve vesnici.;pol.
object ("block (and) mark-off");ကန့်ကွက်;namítat ("zablokovat (a)
ohraničit");T
object ("word¹ (of) deed⁰");ကံပုဒ်(တစ်ပုဒ်);předmět ("slovo¹
činu⁰");sg. gram. P. kamma (= intentionally committed action)
object (any inanimate object, "bundle¹ (to)
throw⁰");ပစ္စည်း(တစ်ခု);předmět (jakýkoliv neživotný předmět,
"balík¹ (na) vyhození⁰");sg. P. paccaya (= requisite, means)
object (of senses or thought);အာရုံ;předmět (smyslů nebo
mysli);n. P. ārammaṇa (= object)
object (of senses): sensual pleasure ("pleasure (by) sensual
objects");အာရုံ: ကာမဂုဏ် အာရုံကြည်နူးမှု;předmět (smyslů):
smyslná rozkoš ("rozkoš přesměty smyslů");
object: The form (of) the two green objects is same.;ပစ္စည်း:
အစိမ်းရောင်ပစ္စည်းနှစ်ခု ပုံတူတယ်။;předmět: Podoba (těch) dvou
zelených předmětů je stejná.;
object: The red objects are under ("of") the blue objects.;ပစ္စည်း:
အနီရောင်ပစ္စည်းတွေက အပြာရောင်ပစ္စည်းတွေရဲ့ အောက်မှာ။;předmět:
Červené předměty jsou pod ("z") modrými předměty.;
objective ("hope-for (and) expect {nouner}");ရည်မှန်းချက်;účel
("doufat-v (a) očekávat {jmenec}");n.
objective: (He) has an objective.;ရည်ရွယ်ချက်:
ရည်ရွယ်ချက်ရှိတယ်။;cíl: Má cíl (~ očekávání);;
obscure;ဖုံး;skrýt;T
observance, traditional ("(what) was-caught⁰, became-
customary¹, was-exchanged² (and) came³");မိရိုးဖလာ;tradiční
zvyky ("(co) se-chytilo⁰, navyklo-na¹, proměnilo² (a) přišlo³");n.
observe ("make¹ mindfulness⁰");သတိပြု;sledovat ("dělat¹
všímařost⁰");T
observe (precepts or rules, "wait (and) build");စောင့်တည်
-မှာ;dodržovat (pravidla, "čekat (a) stavět");T
observe (precepts);တည်;dodržovat (pravidla);T
observe (precepts): The five precepts should be especially
observed by (~ "in") lay people.;တည်: ငါးပါးသီလက
လူဝတ်မှာလည်း တည်လို့ရသေး(ပါ)ပဲ။;dodržovat (pravidla): Pět
pravidel by měly být dodržovány zejména laiky (~ "v
laicích");pol.
observe (rules or precepts, "wait (and)
control");စောင့်ထိန်း;dodržovat (pravidla, "čekat (a) ovládat");T
observe (rules or precepts);ထိန်း;dodržovat (pravidla);T
observe (rules, "subdue");ထိန်း;dodržovat (pravidla, "podmanit-
si");T
observe (rules);စောင့်;dodržovat (pravidla);T

observe (rules): (I) observe the Uposatha sīla on full moon (day) (and) new moon (day).;စောင့်: လပြည့်လကွယ် ဥပုသ်စီလစောင့်တယ်။;dodržovat (pravidla): Dodržuji upósatha sīlu na (den) úplňku (i) na (den) novu.;Bh.

observe (rules): (One) must observe (rules) very well (~ "not little").;စောင့်ထိန်း: မနည်း စောင့်ထိန်းနေရတယ်။;dodržovat (pravidla): (Pravidla) se musí nemálo dodržovat.;

observe (rules): As for some, many, people, (they) do not observe (the rules).;ထိမ်း: အချို့သောသူများကတော့ မထိန်းကြပါ။;dodržovat (pravidla): Co se týče některých, mnoha, lidí, (pravidla) nedodržují.;pol.

observe 8 precepts on the Uposatha day ("observe" Uposatha");ဥပုသ်စောင့်;dodržovat 8 pravidel na den Uposatha ("dodržovat" Uposatha");T

observe Uposatha: The elder people, having observed Uposatha (8 precepts), they stay in the monastery whole the day.;ဥပုသ်စောင့်: လူကြီးတွေက ဥပုသ်စောင့်ပြီး ဘုန်းကြီးကျောင်းတွေမှာ တစ်နေ့လုံးနေကြပါတယ်။;dodržovat Uposathu: Staří lidé dodržují Uposathu (8 pravidel) a po celý den zůstávají v klášteře.;pol.

obstacle ("preventing (and) obstructing");အတားအဆီး;překážka ("zabraňování (a) překážení");n.

obstacles ("detering (and) obstacle");အဟန့်အတား;překážky ("odrazování (a) překážka");n.

obstacles, be without;ဖြောင့်;překážek, být bez;l

obstacles: Because of that ("thing") they create obstacles (to themselves) on the way to Nibbāna.;အဟန့်အတား: ထိုအရာက သူတို့နိဗ္ဗာန်လမ်းတွင် အဟန့်အတားများ ပြုလုပ်နေပါသည်။;překážky: Kvůli tomu (~ "té věci") si ("oni") vytvářejí překážky na cestě k Nibbāně.;pol. writ.

obstacles: Obstacles will decrease and comfort will increase (~ "(you) will be more satisfied").;အဆင်ပြေ: အတားအဆီးနည်းပြီး ဝိပြီးအဆင်ပြေပါတယ်။;překážky: Překážky se sniží a pohodlí se zvýší (~ "budeš spokojenější");.pol.

obstruction ("preventing (and) obstructing");အတားအဆီး;bránění ("zabraňování (a) překážení");n.

obtain ("get");ရ;obdržet ("dostat");l

obtain ("have" (by) getting" (and) receiving" (by) hand");လက်ခံရရှိ;obdržet ("mít" bráním" (a) dostáním" rukou");l

obtain: (He) obtained the certificate.;ရ: လက်မှတ်ရတယ်။;obdržet: Obdržel certifikát.;

occupation ("work (and) duty");လုပ်ငန်း(တစ်ခု);zaměstnání ("práce (a) povinnost");n.

occupied, be (also about a room in a hotel. "cannot" take");မရနိုင်;obsazený, být (také o pokoji v hotelu, "nemůže" brát");l

occur;ပေါ်;objevit se;l

occur (~ "go");သွား;dojít k (~ "jít");l

occur ("appear (and) come");ပေါ်လာ;zjevit se ("objevit-se (a) přijít") ° naskytnout se ("objevit-se (a) přijít");l

occur ("come" up");ပေါ်လာ;zjevit se ("přijít" nahoru");l

occur ("happen (and) deteriorate");ဖြစ်ပျက်;přihodit se ("stát-se (a) zhoršit-se");l

occur ("happen (and) shine(~occur)");ဖြစ်ထွန်း;objevit se ("stát-se (a) zářit(~nastat)");l

occur ("shine");ထွန်း;nastat ("zářit");l

occur: May the transcendental benefits ("be able to") occur (to you).;ဖြစ်ထွန်း: လောကုတ္တရာအကျိုးဖြစ်ထွန်းနိုင်ပါစေ။;objevit: Kéž se (ti) mohou objevit nadpřirozené (příjemné) následky.;w. pol.

occur: Typing mistake, indeed, occurred (~ "went"), friend.;သွား: စာရိုက်မှားသွားလို့ပါ ခင်ဗျား။;dojít k: Vskutku, došlo k chybě při psaní, příteli. ("Chyba vyklepávání šla, vskutku.");pol.

occurrence (happening, "happening (and) deterioration");အဖြစ်အပျက်;přihoda (dění, "příhoda (a) úpadek");n.

ocean;သမုဒ္ဒရာ(တစ်စင်း) ° သမုဒ္ဒရာ;ocean;sg. P. samudda (= ocean) & S. samudra (or) n. P. samudaya (= ocean)

ocean: In the world, there are four great oceans.;သမုဒ္ဒရာ: ကမ္ဘာပေါ်တွင် သမုဒ္ဒရာကြီး ငါးစင်းရှိတယ်။;ocean: Na světě jsou čtyři velké oceány.;

October (month);အောက်တိုဘာ(လ);říjen (měsíc);n. E. October

octopus ("big" fish" (of foreign country)");ပြည်ကြီးငါး(တစ်ကောင်);chobotnice ("velká" ryba" (cizí) země");sg.

odd, be (strange, "special (and) strange");ထူးဆန်း;podivný, být (divný, "zvláštní (a) divný");l

odor (smell, "smell objects");ဝနံ့ရံ;pach ("předměty" čichu");n. P. gandhārammaṇa (= smell-objects)

of;ရဲ့ ° မှ ° က ° သူး;značí genitiv, druhý pád čs. jazyka ° z ° značí genitiv;suff. prep. (or) suff. (or) prep. writ.

of ("seven pakaraṇa books of Abhidhamma Piṭaka;က ("seven"): အဘိဓမ္မာဝိဇ္ဇာက ပကရဏ ခုနစ်ကျမ်း;značí genitiv ("-"): sedm pakaraṇa knih Abhidhamma Piṭaky;Bh. lit. pl. writ.

of ("be-concerned-with (and) proper");ဆိုင်ရာ;značí změnu z pod. jm. na příd. jm. ("týkat-se (a) být-správný");suff. l

of (also for inanimate nouns);ရဲ့;značí genitiv (také u neživ. pod. jm.);suff.

of (also for inanimate nouns): of this commentary;ရဲ့ ဒီ အဋ္ဌကထာရဲ့;značí genitiv (také u neživ. pod. jm.): tohoto komentáře;gen.

of: (It) is a specific item, which indicates the commentarial nature of Sutta Piṭaka.;ဆိုင်ရာ: သုတ္တပိဋကတ်မှာ ရေးဦးအဋ္ဌကထာဆိုင်ရာ သဘောကို ဖော်ပြသော တိကျသည့် အချက်အလက် တစ်ခုဖြစ်သည်။;značí změnu z pod. jm. na příd. jm.: Je (to) specifická věc, která naznačuje komentátorský charakter Sutta Piṭaky.;writ.

of: book Swesoukyawthinkyan (~ "versatile (and) famous") and also U Obhasa of Min's proses (are) included;ဘူး: စွယ်စုံကျော်ထင်ကျမ်းရယ် မင်းဘူးဦးဩဘာသာရဲ့စကားပြေတွေရယ်z: kniha Swesoukyawthinkyan (~ "všestranný (a) slavný") a také prózy U Obhásy z Min (jsou) zahrnuty;writ.

of: fifty-five minutes of the sixty minutes;ရဲ့ မိနစ်ခြောက်ဆယ်ရဲ့ ငါးဆယ်ငါးမိနစ်;z: padesát pět minut z šedesáti ("minut");

offended, be;ငွေ့ယူ;urazený, být;l

offended, be: Don't be offended.;ငွေ့ယူ: ငွေ့မယူပါ။;urazit se: Neuraž se.;imper. pol.

offer ("offer (and) reach-out");ကမ်းလှမ်း;nabídnout ("nabídnout (a) natáhnout-se");T

offer (food to sb.): Also, if (you) do not offer anything, soon the

mosquitoes will come (~ "enter") and lay (their) eggs.;ကျေး: ဘာမှလဲ မကျွေးပဲနဲ့ တော်ကြာ ခြင်္သေ့သွားမှာပေါ့။;nabídnout (jídlo někomu): Také, pokud nic nenabídneš, brzy přiletí (~ "vejdou") komáři a (začnou) klást vajíčka.;fut. col. sl.

offer (food): If (you) have something (you) want to offer, (then you) may offer (it) heartily. (may be heard as an advice on one's birthday);ကျေး: ကျွေးချင်တာရိရင် အားပါးတရ ကျွေးနိုင်ပါတယ်။;nabídnout (jídlo): Pokud máš něco k nabídnutí, pak (to) můžeš uspokojivě nabídnout. (lze zaslechnout coby radu oslavenci narozenin);col. pol.

offer (in a religious way);လူ့;nabídnout (náboženským způsobem);T

offer (sth. to a monk): May (I) offer (you) one meal.;ကပ်: ဆွမ်းတစ်နှပ်လောက် ကပ်ပါရစေ။;nabídnout (něco mnichovi): Kéž (ti mohu) nabídnout jedno jídlo.;w. utmn.

offer (sth. to monks): (I) depend (~ "am depending") on the meal offered by the lay people.;လူ့: ဒကာများလူ့သည်ဆွမ်းတွင် အားထားနေပါတယ်။;darovat (něco mnichům): Závisím na jídle darovaném laiky.;pol. ubmn. writ.

offer (to a monk, "give (and) offer-respectfully");ပေးလူ့;nabídnout, kéž mohu (mnichovi, "dát (a) uctivě-nabídnout");T

offer (to people, about food);ကျေး;nabídnout (lidem, o jídle);T sl.

offer a morning meal (to monks, "offer¹ (in the) morning");ကပ်: အရုဏာ ° ကပ် အာရုံ (from အရုဏ်ကပ်) ° ကပ် အရုဏ်;darovat jídlo (mnichům, "nabídnout¹ ráno"); ° nabídnout jídlo (mnichům, "nabídnout¹ ráno");T P. aruṇa (= morning) WS. (or) T P. aruṇa (= morning)

offer food (to monks, "offer¹ food");ဆွမ်းကပ်;darovat jídlo (mnichům, "darovat¹ jídlo");mn.

offer food during alms-round (to monks, "offer¹ (and) offer² food");လောင်းလူ့ ဆွမ်း ° လူ့ ဆွမ်းလောင်း;darovat jídlo během almužní obchůzky mnichů (mnichům, "nabídnout¹ (a) nabídnout² jídlo");T Bh. mn.

offer food during alms-round (to monks, "offer¹ food");လောင်း ဆွမ်း ° ဆွမ်းလောင်း;darovat jídlo během almužní obchůzky mnichů (mnichům, "darovat¹ jídlo");T Bh. mn.

offer food in one's house (to monks, "offer¹ food");ဆွမ်းကပ် ° ကပ် ဆွမ်း;darovat jídlo ve vlastním domě (mnichům, "darovat¹ jídlo") ° darovat jídlo ve vlastním domě (mnichům, "nabídnout¹ jídlo");T Bh. mn.

offer respectfully;ဆက်;nabídnout s respektem;T

offer to a spirit;တိုး;darovat něco duchovi;T

offer, may (I) (to a monk);ကပ်ပါရစေ ° ကပ်ပရာစေ (WS. from ကပ်ပါရစေ);nabídnout, kéž mohu (mnichovi);T

offer: If (you) have anything to offer on (your) birthday, don't be shy.;ကျေး: မွေးနေ့မှာ ကျွေးချင်တာရှိရင် အားမနာနဲ့။;nabídnout: Pokud máš něco k nabídnutí (lidem), pak se nestyď.;col. sl.

offering (giving);ဒါနီး;nabízení (dávání);n. P. dāna (= generosity)

office;ရုံး(တစ်ခု) ° ရုံး(တစ်ခန်း) ° ရုံး(တစ်ရုံး);kancelář;sg.

office ("office room");ရုံးခန်း(တစ်ခု);kancelář ("kancelářský pokoj");sg.

office: (He) enters ("in") the office.;ရုံးခန်း: ရုံးခန်းထဲသို့ ဝင်လာသည်။;kancelář: Vchází do kanceláře.;writ.

office: (I) am in the office.;ရုံး: ရုံးမှာ ရှိပါတယ်။;kancelář: Jsem v

kanceláři.;pol.

office: (I) am preparing to go to the office (~ "offices").;ရုံး: ရုံး(တွေကို) သွားဖို့ပြင်ဆင် နေပါတယ်။ (~ ရုံးသွားဖို့ ပြင်ဆင် နေပါတယ်။);kancelář: Připravuji se jít do kanceláře (~ "kanceláři").;pol. cont.

office: (They) are very, very weak (in doing their work), the staff of the office.;ရုံး: တော်တော်ပေါ့တယ် ရုံးကဝန်ထမ်းတွေ။;kancelář: Jsou velice, velice slabí (v děláni své práce), zaměstnanci té kanceláře.;col.

officer (person in service of a king or state, "(who) carries² king's^o issues");မင်းမှုထမ်း(တစ်ယောက်);úředník (osoba ve službě králi či státu, "(který) nosí² králov^o záležitosti");sg.

offline;အော့ဖ်လိုင်: ° အောက်လိုင်;offline;adj. E. offline

offline, go ("down");အောက်;offline, jít ("dolů");T E. off

offline, go: (I) went offline, right?;အောက်: အောက်ပြီ နော်။;offline, jít: Šel jsem offline, jo?;inter. sl.

offline: That dictionary is ("like") an offline website.;အော့ဖ်လိုင်: အဲဒီ အဘိဓါန်က အော့ဖ်လိုင်ဝက်ဆိုက်တစ်ခုလို ဖြစ်ပါတယ်။ ° အောက်လိုင်: အဲဒီ အဘိဓါန်က အောက်လိုင်ဝက်ဆိုက်တစ်ခုလို ဖြစ်ပါတယ်။;offline: Ten slovník je ("jako") offline webová stránka.;pol.

often;ခဏခဏ;často;adv.

often ("not long moment");မကြာခဏ;často ("ne dlouhá chvíle");adv.

often ("not long, not long");မကြာမကြာ;často ("ne dlouho, ne dlouho");adv.

often: (I) often happen to write several articles.;မကြာမကြာ: မကြာမကြာတော့ ဆောင်းပါးလေးရေးဖြစ်ပါတယ်။;často: Často se stane, že napíšu několik článků.;pol.

often: Sugar is (~ "are") mostly used as powder.;များသောအားဖြင့်: များသောအားဖြင့် သကြားကို အမှုန့် အဖြစ်သုံးကြတယ်။;většinou: Cukr se většinou používá ve formě (~ "jakožto") prášek.;

oh (indicates humble realization);အော်;eh.. (značí skromné pochopení);interj.

oh: Oh, (I) am going to look (more), ok? (may be said by customer as a reply to the merchant when offered goods are not desired);အော်: အော်၊ ကြည့်အုံးမယ် နော်။;eh...: Eh.. podívám se (dál), ano? (může být řečeno zákazníkem jakožto odpověď obchodníkovi, když nechce nabízené zboží);col.

oh: Oh, you seem to be sad, what happened to you?;အိုး: အိုး၊ မင်းကို ကြည့်ရတာ ဝမ်းနည်းနေတယ် ထင်တယ်။ မင်း ဘာဖြစ်တာလဲ။;ah: Ah, ty vypadáš jako bys byl smutný, co se ti stalo?;inter. col.

Oh! ("great² little¹ elder-sister");အမလေးတော်;Ach! ("ohromná² malá¹ starší-sestra");interj. col.

oil;ဆီ;olej;n.

oil: Much of oil is spilled on the road.;ဆီ: လမ်းပေါ်မှာ ဆီတွေ ဖိတ်နေတယ်။;olej: Na ulici je hodně rozlitého oleje.;cont. col.

oil: There is a lot of oil (photographed) in the picture.;ဆီ: ရုပ်ပုံထဲမှာ (~ ပန်းချီကားထဲမှာ) ဆီတွေ အများကြီးပါ။;olej: Na obrázku je (vyfoceno) mnoho oleje.;

OK;ဟုတ်;dobrá;interj. col.

ok (said by a friend or elder person);အင်း;ok (řečeno kamarádem nebo starší osobou);interj. col. ans. fr.

OK (used by elder person);အေး;dobře (užíváno starší osobou);ans.
 ok (used by elders);အေးအေး;dobře (užíváno staršími lidmi);interj.
 ok, be ("satisfied" (with) situation°);အဆင်ပြေ;ok, být ("spokojen" (se) situací°);l
 ok, then;ကဲ;no, dobře;interj. col.
 ok: 200 (kyats), ok?;နော်: ၂၀၀ နော်;jo?: 200 čiat, jo?;col.
 OK: OK, (it)'s good.;ဟုတ်: ဟုတ်၊ အဆင်ပြေသွားပြီ။;Fajn: Fajn, (to) je dobré.;col.
 OK: OK, friend.;ဟုတ်: ဟုတ်တယ် ဖျာ။;Dobrá: Dobrá, příteli.;sl.
 ok?;နော်။ ° နော်;ano? ° jo?;interj. col.
 ok? ("condition (is) satisfied?";အဆင်ပြေလား;dobry? ("stav (je) uspokojivý?");inter.
 ok?: (I'm) sorry, ok?;နော်: ဆောရီး နော်;ano?: Promiňte (mi), ano?;col.
 okra (lady's fingers, the meal);ရုံးပတေသီး (WS. from ရုံးပတီသီး) ° ရုံးပတီသီး;okra (jídlo);n. WS. (or) n.
 old;ဟောင်း;starý;adj.
 old (~ "age"): How old are you? ("How much age have (you) had?");အသက်: အသက် ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ။;let (~ "věk"): Kolik je ti let? ("Kolik věku už máš?");inter. p.p.
 old ("age"): How old are you? ("How much has been your age?");အသက်: မင်းရဲ့ အသက်က ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ။;roky ("věk"): Kolik je ti let? ("Kolik už byl tvůj věk?");inter. pol. um. col.
 old (also about friends known for long time);ဟောင်း;dávny (také o přátelích známých dlouhou dobu);adj.
 old (ancient, "old (and) aged");ရေးဟောင်း;starý (starověký, "starý (a) starobylý");adj.
 old (and respected) people: As for U Mya Maung, every person, whether old (or) young probably knows (him).;လူကြီး: ဦးမြမောင်ကိုတော့ ဒီမြို့က လူကြီးလူငယ်မရွေး သိကြပါလိမ့်မယ်။;starí (a ctění) lidé: Co se týče U Mja Mauna, každý člověk, ať už starý nebo mladý, (je) pravděpodobně zná.;pol.
 old woman ("old" grandmother°);အဘွားအို(တစ်ယောက်);stará paní ("stará" babička°);sg.
 old woman: The old woman is so weak.;အဘွားအို: အဘွားအိုက အလွန်အားနည်းတယ်။;stará paní: (Ta) stará paní je tak slabá.;
 old, be;အို ° ထောက်;starý, být;l (or)
 old, be ("(be of) big" age°);အသက်ကြီး;starý, být ("(být) velkého věku°");l
 old, be ("ancient (and) old");ရေးဟောင်း;starý, být ("prastarý (a) starý");l
 old, be (esp. about inanimate nouns);ဟောင်း;starý, být (zejm. o neživ. pod. jm.);l
 old, be: (It is a) great city that is 900 years old.;လွန်: လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်းကိုးရာလောက်က မြို့တော်ပါ။;starý, být: (Je to) ohromné město, které je staré 900 let.;pol.
 old, get ("(become) big" (and) mature" age°, age¹");အသက်အရွယ်ကြီးရင့်;zestárnout ("(být) velkého² (a) dospělého³ věku°, věku¹");l
 old, get ("come" (to) big² (and) mature³ age°, age¹");အသက်အရွယ်ကြီးရင့်လာ;zestárnout ("dojít" velkého² (a) dospělého³ věku°, věku¹");l

old, get: After some time (she) will become old, sick, (and) finally (she) will die.;အသက်အရွယ်ကြီးရင့်လာ: အချိန်ကျ၍ အသက်အရွယ်ကြီးရင့်လာကာ မကျန်းမာဖြစ်ကာ အပြီးသတ်တွင် သေဆုံးပါမယ်။ (~ အချိန်ကျလာတာနဲ့ အိုလာမယ်၊ နာလာမယ် နောက်ဆုံးတော့သေမယ်။);zestárnout: Za určitou dobu zestárne, onemocní (a) nakonec zemře.;fut. pol.
 old: (He) is older than the man.;အသက်ကြီး: အမျိုးသားထက် ပိုအသက်ကြီးတယ်။;starý: Je starší než ten muž.;
 old: (it) is old ("already");ဟောင်း: ဟောင်းနေပြီ;starý: ("už") je (to) staré;p.p.
 old: old friend (of mine);ဟောင်း: မိတ်ဆွေဟောင်း;dávny: moje dávná kamarádka;
 old: The map is (~ "has become") so old.;ဟောင်း: မြေပုံက အရမ်းဟောင်းနေပြီ;starý: (Ta) mapa je (~ "stala se") tak (moc) stará.;p.p.
 old: very old house;ဟောင်း: အိမ်ဟောင်းကြီး။;starý: velice starý dům;n.
 omnipresent ("inadequateness (and) blending");အနဲ့အစပ်;všudypřítomný ("nepřiměřenost (a) míšení");n.
 omnipresent: limitless (and) omnipresent happiness;အနဲ့အစပ်: အကန့်အသတ်မရှိသော အနဲ့အစပ် ပျော်ရွှင်မှု;všudypřítomný: neomezená (a) všudypřítomná radost;
 on;မှာ ° ပေါ်မှာ ° အပေါ် ° အပေါ်မှာ;na;prep. (or) suff. prep.
 on (a day);က;v (den);suff.
 on (a day): on Thursday;က: ကြာသပတေးနေ့က;v (den): ve čtvrtek;adv.
 on (about time or place);၌;na (o čase či místě);suff. prep. writ.
 on (place or time);တွင်;na (místě či čase);suff. prep.
 on behalf of;အတွက် ° အနေနှင့် ° ကိုယ်စား ° အနေနဲ့;pro ° ve prospěch ° kvůli (komu nebo čemu) ° jménem ° pro dobro (čí);suff. prep. (or) prep. (or) adv. (or) prep. writ.
 on behalf of: Go on my behalf.;ကိုယ်စား: ကျွန်တော့်ကိုယ်စား ခင်ဗျားသွားပါ။;kvůli: Jdi kvůli mě.;imper. pol.
 on behalf of: I want to speak on behalf of my country.;ကိုယ်စား: နိုင်ငံကိုယ်စား ကျွန်တော် ပြောချင်ပါတယ်။;za: Chci mluvit za svou zem.;pol. um.
 on behalf of: On behalf of the Myanmar-Mon unity, (the king) entrusted the reign to (his) royal grandson Alaung Sithu of Myanmar (and) Mon blood.;အတွက်: မွန်မြန်မာ စည်းလုံးရေးအတွက် မွန်မြန်မာသွေးပါသော မြေးတော်အလောင်းစည်သူကို နန်းအပ်ခဲ့သည်။;ve prospěch: Ve prospěch jednoty Myanmaru (a) Monu, (král) svěřil vládu (svému) královskému vnoučeti Alaun Sítuovi (který byl) Myanmarské (i) Monské krve.;p.s. writ.
 on that day ("on" that° day¹);ထိုနေ့တွင်;tehdy ("v" tom° dni¹) ° ten den ("v" tom° dni¹);adv.
 on that day: On that day all over Myanmar country the celebrations of National Day are held.;ထိုနေ့တွင်: ထိုနေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံ တဝန်းလုံး၌ အမျိုးသားနေ့ အခမ်းအနားများ ကျင်းပကြပါသည်။;tehdy ("v tom dni"): Tehdy (~ "v tom dni") se po celé zemi Myanmaru pořádají slavnosti Národního Dne.;writ.
 on the way ("inside" travelling°);ခရီးတွင်း;během cesty ("uvnitř cestování");adv.
 on: (They) were playing on the beach (and finished).;ပေါ်: ကမ်းခြေပေါ်မှာ ကစားပြီးပြီ။;na: Hráli si na pláži (a skončili).;p.p.

on: get on the car;ပေါ်: ကားပေါ် တက်တယ်;do: nastoupit do auta.;

on: hand put on the body;ပေါ်မှာ: ကိုယ်ပေါ်မှာ တင်ထားတဲ့ လက်မောင်း;na: ruka položená na těle;

on: on the bus;ပေါ်မှာ: ဘတ်စ်ကားပေါ်မှာ;v (~ "na"): v autobuse;

on: On what?;ပေါ်မှာ: ဘယ်ပေါ်မှာလဲ;na: Na čem?;inter.

once (before, "in² still¹ before⁰");အရင်တုန်းက;jednou (kdysi, "v² stále¹ před⁰");adv.

once (before ယ "in² one⁰ time¹");တစ်ချိန်က;jednou (kdysi, "v² jednom⁰ čase¹");adv.

once in a way;ရှားရှားပါးပါး;jednou za čas;adv. rare

once more;တစ်ခါထပ်;ještě jednou;adv.

once more ("next more");နောက်ထပ်;ještě jednou ("ještě¹ další⁰");adv.

once more ("once¹ more⁰");နောက်တစ်ကြိမ်;ještě jednou ° opět ("ještě jednou");adv.

once per time (~ "one separate day"): But (I) use (Internet) only once per time.;တစ်ရက်ခြား: ဒါပေမယ့် ကျွန်တော် တစ်ရက်ခြားလောက်ပဲ သုံးဖြစ်ပါတယ်။;jednou za čas (~ "jeden oddělený den"): Ale (já) používám internet pouze jednou za čas.;pol. um.

once per time ("one⁰ separate² day¹");တစ်ရက်ခြား;jednou za čas ("jeden⁰ oddělený² den¹");adv.

once upon a time ("during¹ old⁰ (times)");ရှေးတုန်းက;bylo nebylo ("za¹ starého⁰ (času)");adv.

once upon a time: Once upon a time, there was a young man in Wun Zin village.;ရှေးတုန်းက: ရှေးတုန်းက ဝန်ဇင်းရွာမှာ လူငယ်တယောက် ရှိတယ်။;bylo nebylo: Bylo nebylo, ve vesnici Wan Zen byl jeden mladý člověk.;

one;ဝ (တစ်) ° တ (from တစ်) ° တစ်;jeden;num.

one (king, monk or other respected person or phenomena);တပါး (from တစ်ပါး);jeden (král, mnich nebo jiná respektovaná osoba či jev);suff.

one (person);တစ်ယောက်;jeden (osoba);n.

one (person): Come one by one.;တစ်ယောက်: တစ်ယောက်ပြီး တစ်ယောက်လာပါ။;jeden (osoba): Přijďte jeden za druhým.;imper. pol.

one (person): one for another;တဦး (from တစ်ဦး): တဦးကိုယ်စားတဦးက;jeden (osoba): jeden druhému;

one another ("they of others"), be: This way (they), being conceited, just belittle others.;တယောက်ကိုတယောက်: ဒီလို ဘဝင်မြင့်လေ တ(စ်)ယောက်ကိုတ(စ်)ယောက် အထင်သေးလေပါပဲ။;jeden o druhém ("jeden druhému"): Takto, namyšlení, prostě ponížují druhé.;pol.

one by one ("one and-then one");တစ်ချဦးတစ်ချ;jeden za druhým ("jeden a-pak jeden");adv.

one by one ("one² after¹ one⁰");တစ်ချဦးတစ်ချ;jeden za druhým ("jeden² po¹ jednom⁰");adv.

one more ("one thing more over");တစ်ခုထက်ပို;ještě jeden ("jedna věc více přes");

one more time;တစ်ခါထပ်;ještě jednou;adv.

one more time: I am sending (it) one more time.;တစ်ခါထပ်: ကျွန်တော် တစ်ခါထပ် ပို့ပေးလိုက်တယ်။;ještě jednou: Posílám (to) ještě jednou.;

one more: (There) is one more question to ask.;တစ်ခုထက်ပို: မေးဖို့ မေးခွန်းတစ်ခုထက်ပို ရှိပါတယ်။;ještě jeden: Ještě je (tu) jedna otázka k zeptání.;pol.

one more: There is one more problem to solve.;တစ်ခုထက်ပို: ဖြေရှင်းဖို့ ပြဿနာတစ်ခုထက်ပို ရှိပါတယ်။;ještě jeden: Ještě je tu jeden problém k vyřešení.;pol.

one of;အနက်တစ် -များ ° များ အနက်တစ်;jeden z;suff. n.

one of: (It) is one of the suttas, which contains commentarial factors.;များ အနက်တစ်: အဋ္ဌကထာဆိုင်ရာ အချင်းအရာများ ပါဝင်သည့် သုတ်များ အနက်တစ်သုံး ဖြစ်သည်။;jeden z: Je (to) jedna ze sutt, které obsahují komentátorské faktory.;

one to another;အချင်းချင်း;jeden druhému;adv.

one to another ("one³ person¹⁰ to² one⁰ person¹¹");တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက်;jeden na druhého ("jedna³ osoba¹⁰ na² jednu⁰ osobu¹¹");adv.

one to another ("returning (and) changing-position");အပြန်အလှန်;jeden druhému ("vracení (a) změna-pozice");adv.

one to another: (They) play (by) throwing water one to another.;တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက်: တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် ရေပက် ကစားကြပါတယ်။;jeden na druhého: Hrají si házením vody jeden na druhého.;pol.

one with another: One is no more satisfied with the other.;တယောက်နဲ့တယောက်: တ(စ်)ယောက်နဲ့တ(စ်)ယောက် အဆင်မပြေတော့ပါဘူး။;jeden s druhým: Jeden už není spokojený s druhým.;pol.

one-sidedly;တစ်ဖက်သတ် (WS. from တစ်ဖက်သတ်) ° တစ်ဖက်သက်;jednostranně;adv. (or) adv. WS.

one-sidedly: (I) am one-sidedly in love. (I am in platonic love.);တစ်ဖက်သက်: တစ်ဖက်သက်ရင်ချန်နေတယ်။;jednostranně: Jsem jednostranně zamilovaný. (Jsem platonicky zamilovaný.);cont. col.

one: Min Yaza became famous as one of the great wise men in Myanmar.;တ: မင်းရာဇာဟာ ထင်ရှားတဲ့မြန်မာပညာရှိကြီးတ(စ်)ဦးဖြစ်လာတယ်။;jeden: Men Yáza se stal slavným jakožto jeden z velkých moudrých mužů Myanmaru.;

one's;မိမိ;vlastní;adj.

one's own;ကိုယ်ပိုင် ° ကိုယ့် (from ကိုင်ပိုင်) ° သင့်;vlastní (svůj) ° vlastní;pron. (or) pron. gen. (or) adj.

oneself;မိမိဘာသာ ° ကိုယ်တိုင် ° ကိုယ် ° ရ ° ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ° ကိုယ့်ဘာသာ ° မိမိ;sám (o sobě) ° sám ° sám (sebe) ° sobě ° sebe ° sám (sebe sama) ° kdo (někdo);adv. col. (or) pron. acc. (or) pron. (or) pron. dat. (or) adv. writ.

oneself ("person (by) oneself");လူကိုယ်တိုင်;sám (osobně, "osoba sama-sebou");adv.

oneself (in person);ကိုယ်တိုင်;sám (osobně);pron.

oneself (themselves): In fact, people may overestimate themselves.;ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်: တကယ်တော့ လူတွေဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အထင်ကြီးတတ်ကြပါတယ်။;sám sebe (sami sebe): Vskutku, lidé mohou přeceňovat sami sebe.;pol.

oneself (themselves): In the present life there are also (things) that men cannot do themselves.;ကိုယ်တိုင်: လက်တွေ့ဘဝမှာတော့ ယောက်ျားတွေ ကိုယ်တိုင်မလုပ်နိုင်တာလဲရှိပါတယ်။;sám (sami): V přítomnosti jsou také (věci), které si muži nemohou udělat

sami.;pol.

oneself, by;ကိုယ်တိုင်;sám sebou;adv.

oneself, for;ကိုယ်အတွက်;sebe, pro;acc.

oneself, for (in one's mind, e.g. recite something in one's mind, without pronouncing or making a sound);စိတ်ထဲမှာ;sebe, pro (ve vlastní mysli, např. recitovat něco ve vlastní mysli, bez vyslovování či dělání zvuků);adv.

oneself, to;သူကိုယ်သူ;sobě, sám;acc.

oneself, to: This person has made a big problem to himself.;သူကိုယ်သူ: ဒီလူဟာ သူ့ကိုယ်သူပြဿနာကြီးကို ပြုလုပ်ခဲ့ပါတယ်။ (~ ဒီလူဟာ သူ့ဘာသာ ပြဿနာကြီးကြီး လုပ်ခဲ့တာပဲ။);sobě, sám: Tento člověk má (~ "si sám udělal") velký problém.;pol.

oneself: Apart from teaching other people, (he) is studying himself (as well).;ကိုယ်ဘာသာ: တခြားသူတွေကို သင်ပေးတာကလွဲလို့ ကိုယ်ဘာသာလေ့လာနေတယ်။ ° မိမိဘာသာ: အခြား သူများကို သင်ကြားပေးခြင်းမဲ့အပ မိမိဘာသာလေ့လာသင်ယူသည်။;sám: Kromě toho, že učí ostatní lidi, (také) se učí sám.;col. (or) writ.

oneself: Eat whatever (you) want to eat. ("What one wants to eat, (may) one eat.");ကိုယ်: ကိုယ်စားချင်တာ ကိုယ်စားပါ။;sám: Jez cokoliv chceš (jíst). ("Cokoliv kdo chce jíst, (kěž) to ("kdo") jí.");imper. pol.

oneself: Go to Mandalay yourself.;ကိုယ်တိုင်: ခင်ဗျားကိုယ်တိုင် မန္တလေးကို သွားပါ။;sám: Jdi si do Mandalaje sám.;imper. pol.

oneself: He thinks he is the richest.;ကိုယ်: သူ့ကိုယ်သူ အချမ်းသာဆုံးလို့ ထင်ပါတယ်။;sobě: Myslí si o sobě, že je nejbohatší.;pol.

oneself: If one does oneself one will get it.;ကိုယ်: ကိုယ်လုပ်ရင် ကိုယ်ရတယ်။;sám: Když si (to) jeden udělá sám, tak to (také) sám dostane.;prov.

oneself: Today I will write it myself.;ကိုယ်တိုင်: ဒီနေ့ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ရေးမယ်။;sám: Dnes to napíšu (já) sám.;fut. um

oneself: What do you think about yourself?;ကိုယ်: ခင်ဗျားကိုယ် ခင်ဗျားဘာထင်သလဲ။;sobě: Co si o sobě myslíš?;inter. col.

oneself: you yourself think;ထား: မင်းထင်ထားတယ်။;sám: ty sám si myslíš;

online ("in² on¹line⁰");လိုင်းပေါ်မှာ;online ("v² na¹ lince⁰");adv. E. online

onion ("taut, spilled (and) red");ကြက်သွန်နီ;cibule ("napnutý, rozlitý (a) červený");n.

online;အွန်လိုင်း;online;adv. E. online

online: I am online almost whole the day.;လိုင်းပေါ်မှာ: ကျွန်တော် လိုင်းပေါ်မှာတစ်နေ့ကျန်နီးပါး ရှိတယ်။;online: Jsem online téměř celý den.;

only;ကာ ° မှ ° ပဲ ° မို့ ° တစ် -တည်းပဲ ° သာ ° ယုံလေး ° ရံ ° ချည်း ° တည်းပဲ တစ်- ° ပို;jen ° pouze ° jenom;adv. (or) conj. (or) suff. adv. (or) suff.

only ("breat (and) breath");သက်သက်;jen ("dech (a) dech");adv.

only ("loose method");လျော့နည်း;jenom ("uvolněný způsob");adv. col.

only if;မှ;pouze pokud;suff.

only if: I will come only if he comes.;မှ: သူလာမှ ကျွန်တော် လာမယ်။;pouze pokud: Půjdu pouze pokud on (také) přijde.;fut.

um.

only if: I will reply only if you ask.;မှ: ခင်ဗျားမေးမှ ကျွန်တော်ဖြေမယ်။;pouze pokud: Odpovím pouze pokud se zeptáš.;fut. um.

only one;တစ်ခုပဲ;pouze jeden;adv.

only one (lonely);တစ်ယောက်တဲပဲ;pouze jeden (osamocený);adj. col.

only, be the;တစ်ယောက်တည်း ° တစ်ခုတည်း;jediný, být;l

only, be the: the only intention (and) aim;တစ်ခုတည်း:

တစ်ခုတည်းသော ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်;jediný, být: jediný záměr (a) cíl;

only, the;တစ်ခုတည်း;jediný;adj.

only, the ("one (and) separate");တစ်သီး;jediný ("jeden (a) oddělený");adj.

only, the: (I) am the only independent candidate of the election.;တစ်သီး: ရွေးကောက်ပွဲမှာ ဝင်ပြိုင်ဆွဲတဲ့တစ်သီးပုဂ္ဂိုလ် ကိုယ်စားလှယ် လောင်းဖြစ်ပါတယ်။;jediný: Jsem jediným nezávislým kandidátem (těch) voleb.;pol.

only: (He) selected only the one, (who) did not step back as a hero.;သာ: နောက်မတွန့်သူကိုသာ သူရဲကောင်းအဖြစ် ရွေးချယ်သည်။;pouze: Pouze toho, (který) neustoupil, vybral za hrdinu.;writ.

only: (I) will take only the burger.;ပဲ: ဘာဂါပဲ ယူပါမယ်။;jenom: Vezmu si jenom hamburger.;fut. pol.

only: (There) are only nuns.;ပဲ: သီလရင်တွေပဲ ရှိတယ်။;pouze: Jsou (tam) pouze mnišky.;

only: (We) have only this kind.;တည်းပဲ တစ်-: ဒီတစ်မျိုးတည်းပဲ ရှိပါတယ်။;pouze: Máme pouze tento druh.;pol.

only: (We) have only this.;ပဲ: ဒါပဲရှိတယ်။;jenom: Máme jenom tohle.;

only: As for by some (people), (they) are only just lying ("lies").;ချည်း: တချို့တဝက်တော့ဖြင့် လိမ်ညာထားတာ ချည်းပါပဲ (~ ချည်းပါပဲ)။;jenom: Co se týče některých (lidí), prostě, jenom lžou (~ "lžou lži").;col. pol.

only: I can talk only in Burmese ("language").;ပဲ: ဗမာစကားပဲ ကျွန်တော် ပြောတတ်တယ်။;jen: Umím mluvit pouze barsky (~ "barským jazykem").;um.

only: I have only one bank account.;ပို: ကျွန်တော့်မှာ ဘဏ်စာရင်းတစ်ခုပဲရှိတယ်။;jenom: Mám jenom jeden bankovní účet. (CZ col.);um.

only: I will be only at home.;ပဲ: အိမ်မှာပဲ ကျွန်တော် နေမယ်။;jen: ("Já") budu jen doma.;fut. um.

only: Now (there) are only two kinds of newspapers.;ပဲ: အခု သတင်းစာ နှစ်မျိုးပဲ ရှိပါတယ်။;pouze: Teď jsou (zde) pouze dva druhy novin.;pol.

only: Only a quater of cake remains.;ကျန်: ကိတ်မုန့်တစ်ဝက် ကျန်တယ်။;jen: Zbyla jen čtvrtka dortu.;

only: only Burmese people ("only people (of) Myanmar kind");သာ: မြန်မာလူမျိုးများသာ;jen: jen barmští ("pouze lidé myanmarského druhu");

only: Only he knows (about) this matter.;ပဲ: သူပဲ ဒီအကြောင်း သိတယ်။;pouze: Pouze on ví (o) této záležitosti.;

only: Only he knows.;ပဲ: သူပဲသိတယ်။;jen: Jen on ví.;

only: The only parent, father.;တစ်ယောက်တည်း:

တစ်ယောက်တည်းသော မိဘဖြစ်သည်အဖေ;jediný: Jediný rodič, otec.;

only: This is my only wish;တစ်ခုတည်းသော တောင်းဆိုခြင်းပါသည်။;jediný: To je moje jediné přání;pol.

only: Where is a meditation center with only Burmese monks and nuns?;သာ: ဗမာဦးဇင်းများ နှင့် ဗမာသီလရင်များသာ နေသည့် ဘာဝနာရိပ်သာဘယ်မှာလဲ။;pouze: Kde je meditační centrum s pouze barmskými mnichy a mniškami?;inter.

only: You can pay only by coins.;သာ: မင်းငွေသားနဲ့သာ ပေးနိုင်တယ်။;pouze: Můžeš platit pouze mincemi.;

open;ဖွင့်;otevřít;T

open (“open (and) open”);ဖွင့်;otevřít (“otevřít (a) otevřít”);T

open (an institution, “open (and) open”);ဖွင့်လှစ်;otevřít (novou instituci atd., “otevřít (a) otevřít”);T

open (an institution): At the end of the year 1920 the English government organized opening of the University of Yangon.;ဖွင့်လှစ်: ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်အစိုးရက ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကို ဖွင့်လှစ်ရန် စီစဉ်သည်။;otevřít (novou instituci atd.): Na konci roku 1920 anglická vláda uspořádala otevření Yangonské University.;writ.

Open Air Market (“market¹ (of) open-space”);လဟာပြင်ဈေး;Open Airský Trh (“trh¹ prostranství”);name

open, be;ဖွင့်;otevřený, být;l

open, be (“open (and) of-light”);ဖွင့်လင်း;otevřený, být (“otevřený (a) světelný”);l

open, be: The window is open.;ဖွင့်: ဖြူတင်းပေါက်က ဖွင့်နေတယ်။;otevřený, být: Okno je otevřené.;cont.

open: (It) is alright to have opened many programs (~ “files”) with small letters at once.;ဖွင့်: တလုံးသေးသောဖိုင်တွေအများကြီး တစ်ပြိုင်နက် ဖွင့်ထားလို့ ရတယ်။;otevřít: Je v pořádku mít otevřeno mnoho programů (~ “souborů”) s malými písmeny najednou.;

open: Are (you) asking (me) when (I) opened the shop? ;ဖွင့်: ဆိုင်ကို ဘယ်တုန်းက ဖွင့်တာလဲ မေးတာလား။;otevřít: Ptáš se (mě) kdy jsem otevřela (ten) obchod?;inter.

open: I am opening a shop.;ဖွင့်ထား: ဆိုင်ဖွင့်ထားပါတယ်။;otevřít: Otevírá obchod.;pol.

open: The study of national literature also happened to be opened.;ဖွင့်လန်း: အမျိုးသားစာပေ လေ့လာမှုလည်း ဖွင့်လန်းလာပါသည်။;otevřít: Také došlo k otevření studia národní literatury.;pol.

opening (orifice);ပေါက်(တစ်ပေါက်) ° အပေါက်(တစ်ပေါက်);otvor;sg.

openly (about talking etc., “open (and) of-light”);ဖွင့်လင်းစွာ;otevřeně (si popovídat atd., “otevřený (a) světelný”);l

openly: (I) want to talk with you intimately (and) closely.;ဖွင့်လင်းစွာ: ခင်ဗျားနဲ့ ရင်းနှီးပွင့်လင်းစွာ စကားပြောဆိုချင်ပါတယ်။;otevřeně: Chtěl bych si s tebou popovídat důvěrně (a) otevřeně.;pol.

operate;စိုး;ovládat;T

opinion;အကြံ ° အမြင်(တစ်ခု) ° အမြင်(တစ်ခု);názor;“sg. (or) n. (or) sg.

opinion (“taking (and) estimating”);အယူအဆ;názor (“braní (a) hodnocení”);n.

opinion (“think (and) see {nouns}”);ထင်မြင်ချက်;názor (“myslet

(a) vidět {jmenec}”);sg.

opinion (“thinking (and) seeing”);အထင်အမြင်(တစ်ခု);názor (“myšlení (a) vidění”);sg.

opinion (“view”): As for this, it is my own view (~ opinion).;အမြင်: ဒါကတော့ ကျွန်တော့်ကိုယ်ပိုင်အမြင်ပါ။;názor: Co se tohoto týče, je to (můj) vlastní názor.;pol.

opinion (“view”): But one's opinion (~ “view”) is not same as that of (another) one.;အမြင်: ဒါပေမယ့် တ(စ်)ယောက်နဲ့တ(စ်)ယောက် အမြင်မတူပါဘူး။;názor: Ale názor jednoho není stejný jako (názor) druhého (~ “jednoho”).;pol.

opinion (useful information, “number¹ (of) advices”);အကြံအစဉ်;názor (užitečná informace, “počet¹ rad”);n.

opportune (“(be) statisfied¹ (with) condition”);အဆင်ပြေ;vhodný, být (“(být) spokojen¹ (s) podmínkami”);l

opportune, be;ခွင့် ° ကြံ; příhodný, být;l

opportune, be (“condition (is) proper”);အဆင်သင့်;vhodný, být (“podmínka (je) správná”);l

opportunity;အကွက်;příležitost;n.

opportunity (“permission (and) cause”);အခွင့်အရေး;příležitost (“svolení (a) příčina”);n.

opportunity (“permission (and) way”);အခွင့်အလမ်း;příležitost (“svolení (a) cesta”);n.

opportunity: Just if there is an opportunity.;အခွင့်အရေး: အခွင့်အရေးကြုံရင်ပေါ့။;příležitost: Jen pokud (k tomu) bude příležitost.;col.

oppose (“destroy (and) block”);ဖျက်ဆီး;vzdorovat (“zničit (a) blokovat”) ° oporovat (“zničit (a) zablokovat”);T

oppose (“extend (and) excel”);ဆန့်ကျင်;odporovat (“protáhnout (a) vynikat”);T

oppose: Kathehs of Manipur attacked and opposed the Northern reagon of Inwa.;ဖျက်ဆီး: မဏိပူရကသည်းများက အင်းဝနေပြည်တော်၏ မြောက်ဘက်တလွှားကို တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးသည်။;vzdorovat: Katýové z Manipúru útočili a vzdorovali v (~ “do”) severní oblasti Envy.;writ.

oppose: Since then the Myanmar citizens, unceasingly participating in the opposing strikes against the English government, demanded independence.;ဆန့်ကျင်: ထိုအချိန်မှစ၍ မြန်မာအမျိုးသားတို့သည် အင်္ဂလိပ်အစိုးရကို ဆန့်ကျင် ဆန္ဒပြပွဲများ အဆက်မပြတ် ဆင်နွှဲကာ လွတ်လပ်ရေးကို တောင်းဆိုခဲ့ကြပါသည်။;protestovat: Od té doby se Myanmarští obyvatelé nepřetržitě účastnili protestních stávek proti anglické vládě přičemž vyžadovali nezávislost.;p.s. pol. writ.

oppress;ချုပ်ချယ်;utlačovat;T

oppress: Since that time, indeed, English government in various ways tyrannized (and) oppressed the Myanmars.;ချုပ်ချယ်: ထိုအချိန်မှစ၍ အင်္ဂလိပ်အစိုးရက မြန်မာတို့ကို အမျိုးမျိုးဖိနှိပ် ချုပ်ချယ်ခဲ့ပါသည်။;utlačovat: Od té doby anglická vláda různými způsoby utiskovala (a) utlačovala lid Myanmaru (~ “Myanmar”).;p.s. writ.

option (“sth.¹ (to) choose”);ရွေးချယ်စရာ;možnost (“něco¹ (k) vybrání”);n.

option: two options;ရွေးချယ်စရာ: ရွေးချယ်စရာနှစ်ခု;možnost: dvě možnosti;

or;ဒါမှ ° သို့ (abbrev. from သို့မဟုတ်) [do.məhou.];nebo;conj. (or) conj. col.

or ("if¹ that⁰ (is) not² ok³");အိမ္မဟုတ်;nebo ("pokud¹ to⁰ není² správně³");conj.

or ("if¹ this⁰ (is) not² true³");အိမ္မဟုတ်;nebo ("pokud¹ tohle⁰ není² pravda³");conj.

or ("question-tag, question-tag");လား -လား;nebo ("tázací-dovětek, tázací-dovětek");suff. conj.

or ("to not yes");သို့မဟုတ်;nebo ("k nikoliv ano");conj.

or what;လား ဘာလား;nebo co;interj.

or what: Last year the owner of the shop died or what, (I) don't know.;ဘာလား: မနှစ်ကတော့ ဆိုင်ရှင် ဆုံးသွားတာလား ဘာလား မသိဘူး;;nebo co: Minulý rok majitel obchodu zemřel nebo co, nevím.;col.

or: (I) study Myanmar language, work on computer or practise meditation.;အိမ္မဟုတ်: မြန်မာစကားလေ့လာ၊ ကွန်ပျူတာတွင် အလုပ်လုပ် အိမ္မဟုတ် ဘာဝနာပွားပါတယ်;;nebo: Studuji Myanmarský jazyk, pracuji na počítači nebo praktikuji meditaci.;pol.

or: Are (~ "will") you going to school or to the market?;အိမ္မဟုတ်: ကျောင်းသွားမလား။ အိမ္မဟုတ် ဈေးသွားမလား;;nebo: (Pů)jdeš do školy nebo na trh?;inter. fut.

or: Do you need ("(and) want") Chinese or Indian goods?;အိမ္မဟုတ်: တရုတ်ပစ္စည်း လိုချင်သလား။ အိမ္မဟုတ် အိန္ဒိယပစ္စည်း လိုချင်သလား;;nebo: Potřebuje(te) ("(a) chcete") čínské nebo indické zboží?;inter.

or: He will live in Yangon or Mandalay.;အိမ္မဟုတ်: သူ ရန်ကုန်မှာ နေမယ်။ အိမ္မဟုတ်မန္တလေးမှာ နေမယ်;;nebo: Bude žít v Rangúnu nebo v Mandalaji.;fut.

or: Is (it) son or daughter?;လား -လား: သားလား။ သမီးလား;;nebo: Je (to) syn nebo dcera?;inter.

or: Will you ("all") go to school or to work? ('you' is in pl.);သို့မင်း ကျောင်းကို သွားမလား (သို့) မင်းတို့အားလုံး အလုပ်လုပ်ဖို့ သွားမလား;;nebo: ("Vy") půjdete do školy nebo ("vy všichni") půjdete ("pracovat") do práce?;inter.

or: Will you go to school or to work?;သို့မင်း ကျောင်းကို သွားမလား (သို့) မင်းအလုပ်ကို သွားမလား;;nebo: Půjdeš do školy nebo do práce?;inter.

or: Will you take sausage or french-fries?;လား -လား: ဝက်အူချောင်းယူမလား အာလူချောင်းကြော် ယူမလား;;nebo: Vezmeš si párek nebo hranolky?;fut. inter.

or: Would (you) like cake or cheese?;လား -လား: ကိတ်မုန့်ကြိုက်လား ဒိန်ခဲကြိုက်လား;;nebo: Chtěl bys (~ "máš rád") dort nebo sýr?;inter. col.

orally ("by¹ mouth⁰");နှုတ်ဖြင့်;ústně;adv.

orange ("fruit² (of) looking-up¹ (to) terminalia-tree⁰");လိမ္မော်သီး;pomeranč ("ovoce² vzhlížení¹ (ke) stromu-terminalia⁰");n.

orange color ("color² (of) looking-up¹ (to) terminalia-tree⁰");လိမ္မော်ရောင်;oranžová barva ("barva² vzhlížení¹ (ke) stromu-terminalia⁰");n.

orange color: The flower is of yellow ("color") and orange color.;လိမ္မော်ရောင်: ပန်းပွင့်က အဝါရောင်နဲ့ လိမ္မော်ရောင်;;oranžová barva: (Ta) květina je žluté ("barvy") a oranžové barvy.;orange juice ");လိမ္မော်ရည် ° လိမ္မော်ရည် (WS. from လိမ္မော်ရည်);pomerančový džus;n. WS.

orange juice ("liquid² (of) twisting⁰ (and) looking-

up¹");လိမ္မော်ရည်;pomerančový džus ("tekutina² kroucení⁰ (a) vzhlížení¹");n.

orchestra, Burmese: (It) should be in a reasonable distance behind the Burmese orchestra.;ဆိုင်း ဆိုင်းနောက်မနီးမဝေးမှာ ရတယ်;;orchestr, Barmský: Mělo by (to) být v rozumné vzdálenosti za Barmským orchestrem.;col.

ordained, be ("take¹ (and) take² higher-ordination⁰");ဥပဇ္ဈာယ်ခံယူ;ordinovaný, být ("vzít¹ (a) vzít-si² vyšší-ordinaci⁰");T P. upajjhāya (= preceptor)

order;ခိုင်း ° အမိန့်(တစ်ခု);nařít ° rozkaz;sg (or) T

order (food, dish etc. in restaurant);မှာ;objednat si (jídlo, pokrm atd.);T

order (food, dish etc., "again take");ထပ်ယူ;objednat si (jídlo, pokrm atd., "znovu vzít");T

order (from a king etc.);အမိန့်(တစ်ခု);rozkaz (králův atd.);sg.

order (sb. to do sth.);ခိုင်း;nařít (někomu aby něco udělal);T

order sb. to do sth.;ခိုင်း;přikázat někomu aby dělal něco;T

order to, in;အောင်;za účelem;suff. prep.

order: (I) didn't order that (one).;မှာ: အဲဒါ မမှာပါဘူး;;objednat si: Ten jsem si neobjednal.;pol.

order: What else will (you) (~ "are (you) going to")

order?;ထပ်ယူ: တခြားဘာများထပ်ယူဦးမလဲ;;objednat: Co dalšího si objednáte?;fut. inter.

order: What will (you) order?;မှာ: ဘာမှာမလဲ;;objednat si: Co si objednáte?;inter. fut.

ordinary;သာမန်;běžný;adj. P. sāmañña (= generality, conformity)

ordination, get higher (upasampadā, "enter² life¹ (of) monk⁰");ရဟန်းဘောင်ဝင်;ordinaci, dostat vyšší (upasampadā, "vstoupit² (do) života¹ mnicha⁰");T

organization;ဖွဲ့(တစ်ဖွဲ့) ° သမဂ္ဂ ° အဖွဲ့(တစ်ဖွဲ့);organizace;n. P. samagga (= union) (or) sg.

organize;ဖွဲ့;organizovat;T

organize ("collect (and) organize");စုစည်း;zorganizovat ("sesbírat (a) zorganizovat") ° organizovat ("sesbírat (a) zorganizovat");T

organize ("line-up (and) arrange");စီစဉ် (WS. from စီစဉ်);uspořádat ("seřadit (a) upravit");T WS.

organize ("organize (and) line-up");ဖွဲ့စည်း;zorganizovat ("zorganizovat (a) seřadit");T

organize: At the end of the year 1920 the English government organized opening of the University of Yangon.;စီစဉ်: ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်အစိုးရက ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကို ဖွင့်လှစ်ရန် စီစဉ်သည်;;uspořádat: Na konci roku 1920 anglická vláda uspořádala otevření Yangonské University.;writ.

organized, well;တစုတစည်း;zorganizovaný, dobře;adj.

organized, well (~ "well collected (and) organized"): The great Alaung Min Taya thus could, indeed, again successfully unite the Myanmar country, build and set (it) up in order to (make it) well ("collected") (and) organized.;တစုတစည်းတည်း: အလောင်းမင်းတရားကြီးသည် ဤသို့ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးကို တစုတစည်းတည်းဖြစ်အောင် ပြန်လည် စည်းရုံးတည်ထောင်နိုင်ခဲ့သည်;;organizovaná, dobře (~ "dobře sesbíraná (a) organizovaná"): Takto ohromný Alaung Min Tayá vskutku dokázal opět sjednotit zemi Myanmaru, postavit (a) zřídit aby (byla) dobře ("posbíraná") (a) organizovaná.;p.s. writ.

organizingly;တစုတစည်း;uspořádaně;adv.

oriented towards, be ("do² face° forward¹");မျက်မှောက်ပြု (maybe from မျက်နှာ+ရေမှောက်);orientovaný, být ("dělat² tvář° vpřed¹");I oriented, be: Anyone who is oriented towards Nibbāna wants to (attain) Nibbāna.;မျက်မှောက်ပြု: နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုမယ်ဆိုပါတော့ လူတိုင်း နိဗ္ဗာန်ကို လိုချင်ကြပါတယ်။;zaměřený na, být: Kdokoliv, (kdo) je zaměřený na Nibbānu, chce (dosáhnout) Nibbāny.;pol. orifice;ဂူဝ(တစ်ပေါက်) ° ဂူပေါက်(တစ်ပေါက်) ° ပေါက်(တစ်ပေါက်) ° အပေါက်(တစ်ပေါက်);štěrbina;sg.

origin (of suffering or attachment);သမုဒယ;původ (utrpení nebo ulpívání);n. P. samudaya (= origin)

original ("be-closely-related¹ (to the) character°");မူရင်း;původní ("být-blízce-spjat¹ s-charakterem°") ° originální ("být-blízce-spjat¹ s-charakterem°");adj.

original Aṭṭhakathā scriptures ("original (and) original Aṭṭhakathā scriptures");မူလပာဏတိအဋ္ဌကထာကျမ်း;originální Aṭṭhakathā spisy ("originální (a) originální Aṭṭhakathā spisy");n. P.

mūlapakatiatṭhakathā (= root (and) original commentaries)

original: original owner;မူရင်း: မူရင်းပိုင်ရှင်;původní: původní majitel;

original: The commentarial character of the canon later thoroughly influenced the late commentaries.;မူရင်း:

မူရင်းကျမ်းအဋ္ဌကထာဆိုရာ သဘောတရားသည်

နောက်ပိုင်းအဋ္ဌကထာများကို လုံးလုံးလျားလျား

ဩဇာလွှမ်းမိုးခဲ့သည်။;originální: Komentátorský charakter kánonu později zcela ovlivnil pozdější komentáře.;p.s. writ.

original: the original book;မူရင်း: စာအုပ်က မူရင်း;originál: originální kniha;

other;အခြား ° တခြား;ostatní;adj. col. (or) adj.

other people ("middle people");ကြားလူ;ostatní lidé ("střední lidé");n.

other than;အပြင်;jiný než;prep. (or) suff. adv.

other: Also other nationalities live (there).;တခြား: တခြား

တိုင်းရင်းသားတွေလဲ နေပါတယ်။;ostatní: Také ostatní národnosti (tam) žijí.;pol.

other: Apart from this student, no other student comes.;တခြား: ဒီကျောင်းသားအပြင် တခြားကျောင်းသားမလာပါဘူး။;jiný: Mimo tohoto studenta nepřichází žádný jiný ("student").;pol.

other: as for the other place;နောက်:

နောက်တစ်နေရာကတော့;dalsí: co se týče toho dalšího místa;

other: Other statue of this kind is in the embarkment.;တခြား:

ဒီလို တခြားအရပ်တခု ကန်ဘောင်ထဲမှာ ရှိပါတယ်။;jiný: Jiná socha tohoto druhu je na nalodění.;pol.

other: to other people;အခြား: အခြားလူများကို;ostatní: ostatním lidem;acc. writ.

others (people);အခြား;ostatní (lidé);pron.

others (people):others can ask;အခြား: အခြားမေးနိုင်ပါတယ်။;ostatní (lidé): ostatní se mohou zeptat;pol.

others, and;တို့;ostatní, a;suff.

others, and: Are mother and others also healthy?;တို့:

အမေတို့ရော နေကောင်းလား။;ostatní, a: Jsou matka a ostatní také zdraví?;inter.

our;ဒို့ ° ကျွန်ုပ်တို့၏ [canouť.ō.];náš ° naše;pron. ow. (or) writ.

out;အပြင်;ven;adv.

out of;က ° အနက်;od ° z (mezi několika);prep.

out of mind, be ("have³ go¹ free°

{nouner}²");လွတ်သွားတာရဲ့;mimo, být (o mentálním stavu, "mit³ jít¹ volný° {jmenec}²");n.

out of mind, be: As for this, sometimes (I am) out of (my) mind.;လွတ်သွားတာရဲ့: ဒီကတော့ တစ်ခါတစ်လေ

လွတ်သွားတာလည်းရှိတာပဲ။;mimo, být: Co se týče tohoto, někdy jsem mimo.;col.

out: (I) happen to go out, sometimes.;အပြင်:

အပြင်သွားသွားဖြစ်တယ်။;ven: Stává se, že chodím občas ven.;

out: I have the habit of going out by bus.;အပြင်: အပြင်ကို ဘတ်ကားနဲ့ သွားလေ့ရှိတယ်။;ven: Jsem zvyklý jezdit ven autobusem.;

out: The mind goes again and again out, time to time four, five (or) ten minutes (it) roams around.;အပြင်: စိတ်က အပြင်ကို

ထွက်ထွက်သွားတာ တစ်ခါတစ်ခါ ၄၊ ၅၊ ၁၀ မိနစ် ဝန်းကျင် ထွက်သွားတယ်။;ven: Mysl znovu a znovu odchází, čas od času se čtyři, pět (či) deset minut potuluje okolo.;med.

outside;အပြင်;venku;prep.

outside ("in² (the) direction¹ out°");အပြင်ဘက်မှာ;venku ("ve² směru¹ ven°");adv.

outside (out of house etc.);အပြင်;ven (z domu atd.);adv.

outside: outside meal (lunch or breakfast, for monks);အပြင်:

အပြင်ဆွမ်းစား;venku: jídlo venku (oběd nebo snídaně, o mniších);mn.

outside: The woman is outside.;အပြင်ဘက်မှာ: အမျိုးသမီးက

အပြင်ဘက်မှာ ရှိတယ်။;venku: (Ta) žena je venku.;

oven ("fire cooker");မီးဖို(တစ်ဖို);pec ("ohnivý vařič");sg.

over;ကျော်;přes;adv.

over (above);ပေါ်မှာ;nad;suff. prep.

over (above): Over the town there goes a lightning.;ပေါ်မှာ:

မြို့ပေါ်မှာ လက်ခနဲလင်းသွားတယ်။;nad: Nad městem prochází blesk.;

over there;ဟိုဟာ;tam (támhle – CZ col.);adv.

over there ("direction¹ over-there");ဟိုဘက်;tamhle ("směr¹ tamhle°");adv. col.

over there, just;ရေနားမှာ;tamhle, zrovna;adv.

over there: Will (you) ask the taxi driver over there?;ဟိုဘက်:

ဟိုဘက်(က) လည်းဆရာ (~ ကားဆရာ) မေးကြည့်ပါလား။;tamhle: Zeptáte se (toho) taxikáře tamhle?;inter. pol.

over, be;ကျော်;skončený, být ° přes, být;l

over: (I) am over 38 years old. ("Of age, over 38 years.");ကျော်:

အသက်က ၃၈နှစ် ကျော်ပါ။;přes: Je mi přes 38. ("Věku, přes 38 let.");pol.

over: It is (planned), that the copying work will take (~

"become") over twenty days.;ကျော်: စာကူးခြင်းအလုပ်ကို ရက်နှစ်ဆယ်ကျော် လုပ်ဦးမည် ဖြစ်ပါတယ်။;přes: Plánuje se, že to kopírování (~ "práce kopírování") bude trvat (~ "stane-se dělaným") přes dvacet dní.;fut. pol.

overcome ("pass (and) hurdle-over");ကျော်လွှား;překonat ("přejít (a) přeskočit-přes");T

overcome ("pass, hurdle-over (and) get");ကျော်လွှားရ;překonat ("přejít, přeskočit-přes (a) dostat");T

overcome: (He) can overcome whatever difficulties.;ကျော်လွှား:

အခက်အခဲဟူသမျှ ကျော်လွှားနိုင်သည်။;překonat: Dokáže překonat jakékoli potíže.;writ.

overcome: If you can overcome the difficulties, later (you) will be able to live as a nun always (just) easily.;ကျော်လွှားရ:

အခက်ခဲတွေကို ကျော်လွှား(ရ)နိုင်ရင် နောက်ကျတော့ မင်းလွယ်လွယ်ကူကူ သီလရင်ဘဝနှင့် အမြဲနေနိုင်မယ်။;překonat: Pokud dokážeš překonat (ty) potíže, později budeš schopná žít jako mniška pořád snadno.;fut.

overcooked, be;တူး;převařený, být;l

overcooked: a kind which can become overcooked;တူး: တူးသွားတတ်တာမျိုး;převařený: druh, který se může převařit; overdo;ကဲ ° ပို;přehnat;T

overestimate: In fact, people may overestimate themselves.;အထင်ကြီး: တကယ်တော့ လူတွေဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အထင်ကြီးတတ်ကြပါတယ်။;přeceňovat: Vskutku, lidé mohou přeceňovat sami sebe.;pol.

overflow;လျှံ;přetéci;l

overflowing (in a positive sense);မြီး;přetékající (v pozitivním smyslu);adj.

overhear (~ "hear (and) catch"): (I) have overheard ("heard (and) caught"), that (you) will come.;ကြားမိ: လာမယ်လို့ ကြားမိပါတယ်။;zaslechnout (~ "slyšet (a) chytit"): Zaslechl jsem ("slyšel (a) zachytil"), že přiješ.;pol.

overrun ("take-possession-of (and) cuddle");သိမ်းပိုက်;obsadit ("přivlastnit-si (a) hýčkat");T

overrun ("take-possession-of (and) enter");သိမ်းသွင်း;obsadit ("přivlastnit-si (a) vstoupit");T

overturn;လဲ ° မှောက်;převrátit ° zvrhnout se;l (or) T

own;ပိုင် ° ပိုင် ° မိမိ ° မိမိ၏;mit (vlastnit) ° vlastní ° svůj ° vlastnit;l (or) T (or) adj.

own ("body owns");ကိုယ်ပိုင်;vlastní (svůj, "tělo vlastní");pron.

own ("own (and) belong-to");ပိုင်ဆိုင်;vlastnit ("vlastnit (a) patřit");l

own ("owned' (by) person");ကိုယ်ပိုင်;vlastní ("vlastněno' osobou");adj.

own ("possess (and) be-concerned-with");ပိုင်ဆိုင်;mit (vlastnit, "vlastnit (a) týkat-se");l

own ("possess (and) concern");ပိုင်ဆိုင်;vlastnit ("vlastnit (a) týkat-se");l

own (oneself): (They) can talk following (~ "having followed") the side (~ group of speakers), which (they) themselves agree with (and) like.;ကိုယ့်: ကိုယ့်ဘာသာကျနစွာ သက်တောက်ကလို့ကိပြီး ပြောနိုင်ကြပါတယ်။;sám: Mohou mluvit následující (tu) stranu (~ skupinu mluvčích), se kterou sami souhlasí (a) kterou mají rádi.;pol. col.

own, (my): Here's (my) own house.;ကိုယ့်: ကိုယ့်အိမ်မိမိမှာပါ။;vlastní: Tady je (můj) vlastní dům.;pol.

own, (my): Listen to me. ("Listen to (my) own speech.").;ကိုယ့်: ကိုယ့်စကား နားထောင်ပါ။;vlastní, (moje): Poslouchejte co říkám. ("Poslouchejte (moje) vlastní slova.");imper. pol.

own, his ("owned' (by) person' of' his");သူ့ရဲ့,ကိုယ်ပိုင်;vlastní, jeho ("vlastněno' od' jeho' osoby");adj.

own, one's;ကိုယ်ပိုင် ° ကိုယ်ပိုင်;svůj ° vlastní;pron. gen. (or) adj.

own, one's: one's own life;ကိုယ်ပိုင်: ကိုယ်ပိုင်ဘဝ;vlastní: vlastní život;

own: (He) returned ("to own") home.;ကိုယ့်: ကိုယ့်အိမ်ကို ပြန်သွားခဲ့ပါတယ်။;svůj: Vrátil se ("do svého") domu.;p.s. pol.

own: (He) shows (it) to (his) own relatives.;မိမိ၏: မိမိ၏ ဆွေမျိုးများအား ပြသတယ်။;vlastní: Ukazuje (to) svým vlastním příbuzným.;writ.

own: As for this, it is my own view (~ opinion).;ကိုယ်ပိုင်: ဒါကတော့ ကျွန်တော့်ကိုယ်ပိုင်အမြင်ပါ။;vlastní: Co se tohoto týče, je to (můj) vlastní názor.;pol.

own: At that time, headman of Mushepo village U Aung Zeyya himself, for safety, protected (his) own village (by) palm-tree trunks-forts.;မိမိ၏: ထိုအချိန်တွင် မုဆိုးဖိရွာသူကြီးဦးအောင်ဇေယျသည် မိမိ၏ ရွာကို လျှို့အောင် ထန်းလုံးတင်များကာရသည်။;svůj: Tehdy náčelník vesnice Mushópho U Aun Zeyya, pro bezpečí, ochránil svou vesnici opevněním z palmových kmenů.;writ.

own: He (~ "in him") doesn't have (his) own house.;ကိုယ်ပိုင်: သူ့မှာ ကိုယ်ပိုင်အိမ် မရှိပါဘူး။;vlastní: ("V něm") nemá vlastní dům.;pol.

own: He wants to buy (it) with his own money.;ကိုယ်ပိုင်: ကိုယ်ပိုင်ပိုက်ဆံနဲ့ သူဝယ်ချင်ပါတယ်။;vlastní: Chce to koupit vlastními penězi.;pol.

own: Own country is not good, indeed.;ကိုယ့်: ကိုယ့်တိုင်းပြည်က မကောင်းတော့။;vlastní: Vlastní země, vskutku, není dobrá.;col.

owner;ရှင်(တစ်ယောက်) ° အရှင်(တစ်ယောက်);majitel ° vlastník;sg. owner ("lord' (who) owns");ပိုင်ရှင်(တစ်ယောက်) တစ်ဦး;vlastník ("pán' (který) vlastní");sg.

owner: original owner;ပိုင်ရှင်: မူရင်းပိုင်ရှင်;majitel: původní majitel; owner: Right now the owner of (this) post is coming (and) will speak.;ပိုင်ရှင်: အခုမှဘဲ post ပိုင်ရှင်ဝင်ပြောရတော့မယ်။;majitel: Právě teď majitel tohoto příspěvku přichází (a) bude mluvit.;fut. sl. ox;နွား(တစ်ကောင်);vůl;sg.

oxen: He untied (~ "released") his oxen.;နွား: သူနွားတွေကို လွှတ်လိုက်တယ်။;voli: Odvázal (~ "osvobodil") své vozy.;col.

oyster;ခရ(တစ်ကောင်);ústřice;sg.

Pa Auk (Myanmar meditation center);ဖားအောက်;Pa Auk (Myanmarské meditační centrum);name

Pa-Auk Meditation Center;ဖားအောက်(တောရ);Pa-Auk, Meditační Centrum;name

Pacific (ocean);ပစိဖိတ်;Pacifický (oceán);name

pack ("add-to'1 package");ထုတ်ပိုး;balit ("přidat-do'1 balíku");T

pack (up, "pack (and) add-on");ထုတ်ပိုး;sbalit (si, "balit (a) dodávat");T

pack: The woman is packing the clothes before doing the laundry.;ထုတ်ပိုး: အဝတ်မလျှော်မီ အမျိုးသမီးက သူမအဝတ်တွေကို ထုတ်ပိုးနေတယ်။;balit: (Ta) žena balí prádlo před tím, než ("prádlo") vypere.;cont.

package;အထုပ်(တစ်ထုပ်);balík;sg.

paddy field;လယ်(တစ်ကွက်);ryžové pole;sg.

paddy field ("field, open-field");လယ်ကွင်း;ryžové pole ("pole, otevřeně-pole");n.

padmasana (lotus posture, "sitting'3 form'10 (of) restrained'2 buttocks'-planks'1");တင်ယူဉ်ခွေထိုင်ပုံ;padmāsana (lotosová pozice, "podoba'10 sezení'3 zkrocených'2 hýžd'ových'1 prken'1");n.

padmasanam, ardha (with left leg up, "lotus-posture'11 while'10 placing'3 right'0 leg'1 up'2");ဘယ်ဘက်ခြေထောက်ကို ပေါ်တွင်ထားကာ

တင်ပျဉ်ခွေထိုင်ပုံ;padmāsana, poloviční (s levou nohou nahoře, "lotosová-pozice"¹¹ zatímco¹⁰ pravá^o noha¹ (je) položena³ nahoru²");n. med.

padmasanam, ardha (with right leg up, "lotus-posture"¹¹ while¹⁰ placing³ right^o leg¹ up²");ညဘက်ခြေထောက်ကို ပေါ်တွင်ထားကာ တင်ပျဉ်ခွေထိုင်ပုံ;padmāsana, poloviční (s pravou nohou nahoře, "lotosová-pozice"¹¹ zatímco¹⁰ pravá^o noha¹ (je) položena³ nahoru²");n. med.

Pagan (town);ပုဂံမြို့ [paga~];Pagan (město);name

page ("writing's face");စာမျက်နှာ(တစ်ခု);strana ("tvář" psaní^o);sg. page: After six days (I) will finish (~ complete), because (I) will copy twenty-five pages.;စာမျက်နှာ: ခြောက်ရက်ပြည့်လျှင် စာမျက်နှာ နှစ်ဆယ်ငါးခု စာကူးလို့ ပြီးဆုံးပါမယ်။;strana: Za šest dní (to) dokončím, protože budu kopírovat dvacet pět stránek.;fut. pol. Paghouku (town, near Mandalay);ပခုက္ကူ(မြို့);Paghoukú (město, poblíž Mandalaje);name

pagoda;ဘုရား(တစ်ဆူ) [féyā] ° ဘုရား(တစ်ဆူ) ° စေတီ(တစ်ဆူ) ° ဘုရား(တစ်ပါး၊ တစ်ဆူ);pagoda;sg. P. cetiya (= pagoda) (or) sg. pagoda ;စေတီ(တစ်ဆူ);pagoda;sg. Bh.

pagoda ("lord");ဘုရား(တစ်ဆူ);pagoda ("Pán");sg. Bh.

pagoda: The Ananda Pagoda built in Pagan ("town") by the king Kyansittha can be (religiously) visited (and) seen up to today.;ဘုရား: ပုဂံမြို့၌ ကျန်စစ်သားမင်းတည်ခဲ့သော အာနန္ဒာဘုရားကို ယခုတိုင် ဖူးမြင်နိုင်ပါသည်။;pagoda: Ánanda Pagodu postavenou v ("městě") Paganu králem Čansitá, je možno (nábožensky) navštívit (a) vidět až do dnes.;pol. writ.

pagoda: They wash (religiously) the pagodas.;ပုထိုး (ဘုရားပုထိုး): ဘုရားပုထိုးတွေကို ရေသဖွယ်ကြပါတယ်။;pagoda: (Nábožensky) myjí pagody.;pol.

pagoda: Wherever (you) just look, (you) will see (~ "meet") the pagodas.;ဘုရားပုထိုး: ဘယ်နေရာမဆိုကြည့်လိုက်ရင် ဘုရားပုထိုးတွေ တွေ့ရပါမယ်။;pagoda: Kamkoliv se podíváš, uvidíš (~ "setkáš se s") pagody.;fut. pol.

pagoda's coat (golden, "robe");သင်္ကန်း;pagodový plášť (zlatý, "róba");n.

pagoda's coat: (We) attach a golden coat to a cetiya.;သင်္ကန်း: စေတီတစ်ခုကို ရွှေသင်္ကန်းကပ်တယ်။;pagodový plášť: Připevňujeme zlatý plášť na pagodu.;

pain ("pain excels");နာကျင်;bolet ("bolest vyniká");l

painful, be;နာ;bolestivý, být;l

paint;ဆွဲ;malovat;T

paint: (He) paints a picture.;ဆွဲ: ပန်းချီဆွဲတယ်။;malovat: Maluje obraz.;

paint: The painter is painting a picture.;ဆွဲ: ပန်းချီဆရာက ပန်းချီကားတစ်ချပ်ကို ဆွဲနေတယ်။;malovat: Malíř maluje obraz.;cont.

painter ("master"² (in) lifting¹ flowers");ပန်းချီဆရာ(တစ်ယောက်);malíř ("mistr"² (ve) zvdání¹ květin^o);sg.

painter: painter teacher;ပန်းချီဆရာ: ဆရာဖြစ်တဲ့ ပန်းချီဆရာ;malíř: malíř učitel;

painter: The painter is painting a picture.;ပန်းချီဆရာ: ပန်းချီဆရာက ပန်းချီကားတစ်ချပ်ကို ဆွဲနေတယ်။;malíř: Malíř maluje obraz.;cont.

painting handiworks ("handiwork"¹ (of

painting^o");ပန်းချီလက်ရာ;malování, ruční práce ("ruční-práce¹ malování^o");n.

pair with;တွဲ;párovat;T

pakaraṇa (any of the seven books of Abhidhamma Piṭaka i.e., the third collection of the (purportedly) Buddha's discourses in Tipiṭaka);ပကရဏ;pakaraṇa (kterákoli z sedmi knih Abhidhamma Piṭaky, tj. třetího souboru údajně Buddhových promluv v Tipiṭace);Bh. lit. P. pakaraṇa (= exposition)

pakaraṇa: seven pakaraṇa books of Abhidhamma Piṭaka;ပကရဏ: အဘိဓမ္မာဝိဇ္ဇာက ပကရဏ ခုနစ်ကျမ်း;pakaraṇa: sedm pakaraṇa knih Abhidhamma Piṭaky;Bh. lit. pl. writ.

palace;နန်း(တစ်ဆောင်);palác;sg.

palace ("great" palace");နန်းတော်(တစ်ခု);palác ("ohromný" palác^o);sg.

palace: a huge house being magnificent like a great palace;နန်း: နန်းတော်တမျှ ခမ်းနားပြီး အိမ်ကြီးရခိုင်;pálác: obrovský dům ("jsoucí") grandiózní jako obrovský palác;

palace: Having called the Mushopho village as 'Shwebho' (~ "where is gold") and built the city palace (therein).;နန်း: မုဆိုးဖိုရွာကို ရွှေဘိုဟု သမုတ်ကာ မြို့နန်းတည်သည်။;palác: Nazval Mushopho vesnici jakožto 'Švebo' (~ "kde je zlato") a postavil (tam) městský palác.;writ.

palace: It is indeed still possible to see the ancient palace, town-wall and moat.;နန်းတော်: နန်းတော် ဟောင်းနေရာ၊ မြို့ရိုးနံကျုံးကို အခုတိုင် တွေ့နိုင်သေးတယ်။;palác: Je (tam), vskutku, stále možno vidět starověký palác, městskou zeď a vodní příkop.;pol.

palace: This building looks like a palace.;နန်း: ဒီအဆောက်အဦးက နန်းတော်နဲ့တူတယ်။;palác: Tato budova vypadá jako palác.;

pale (of color);နု;bledě (o barvě);suff.

Pāli (language etc., "great" Pāli^o);ပါဠိတော်;Pāli (jazyk atd., "ohromná" Pāli^o);n.

Pāli (language): I translate a Pāli ("writing") in English.;ပါဠိ: ပါဠိစာကို အင်္ဂလိပ်လို ဘာသာပြန်ပါတယ်။;pāli (jazyk): Překládám ("psaní (v)") pāli do angličtiny.;pol.

Pāli Canon (the Buddhist scripture consisting of the main texts in Pāli language, "great" Pāli¹ original^o);မူရင်းပါဠိတော်;Pāli kánon (Buddhistický spis sestávající z hlavních textů v Pāli jazyce, "ohromný" Pāli¹ originál^o);name Bh. lit.

Pali language;ပါဠိစကား;Pāli, jazyk;n. P. pāli (= Pali (language))

Pali: (I) translate from Pāli to Myanmar (language.);ပါဠိ: ပါဠိကနေ မြန်မာကို ပြောင်းတာပါ။;Pāli: Překládám z Pāli do Myanmarštiny.;pol.

Pāli: It is accepted by some philosophers, that the ("great") Pāli Aṭṭhakathā were certainly translated.;ပါဠိတော်: အဋ္ဌကထာပါဠိတော်ကို ဘာသာပြန်ထားပြီး(သား) ဖြစ်လိမ့်လို့ အချို့အတွေးအခေါ်ရင်များက လက်ခံကြသည်။;pāli: Někteřími filosofy je přijato, že Pāli Aṭṭhakathā byly jistě přeloženy.;writ.

Pāli: Pāli commentaries are known.;ပါဠိတော်: အဋ္ဌကထာပါဠိတော်များကို သိထားကြသည်။;Pāli: Pāli komentáře jsou známé.;writ.

palm ("hand's palm");လက်ဖဝါး(တစ်ခု);dlaň ("dlaň" ruky^o);sg.

palm (tree);ထန်း(တစ်ပင်);palma;sg.

palm bud ");ထန်းဖူး [t̪ha~bū:];palmový květ ");n.

palm frond ("palm hand");ထန်းလက်;palmový stonkolist

("palmová ruka");n.

palm sugar ("palm-licking");ထမ်းလျက်;palmový cukr ("lízáni palmy");n.

palm-tree trunks-forts: At that time, headman of Mushepo village U Aung Zeyya himself, for safety, protected (his) own village (by) palm-tree trunks-forts.;ထန်းလုံးတပ်: ထိုအချိန်တွင် မုဆိုးဖိရွာသူကြီးဦးအောင်ဇေယျသည် မိမိ၏ ရွာကို လျှိုအောင် ထန်းလုံးတပ်များကာရံသည်။;opevnění z palmových kmenů: Tehdy náčelník vesnice Mushópho Ú Aun Zeyya, pro bezpečí, ochránil svou vesnici opevněními z palmových kmenů.;writ. palm, palmyra;ထန်း(တစ်ပင်);palma, palmýrová;sg.

palm, toddy;ထန်း(တစ်ပင်);palma, palmýrová;sg.

pan for gold ("gold¹ pan");ရွှေကျင်;pánvička na (rýžování) zlata ("zlatá¹ pánev");n.

pan, frying ("frying-pan (maybe as a pot");ဒယ်အိုး(တစ်လုံး);pánev (na smažení, "pánev (možná coby) hrnec") ° pánička (na smažení, "pánev (možná coby) hrnec");sg.

pan, frying: (She) is frying the ("chicken") egg in frying pan.;ဒယ်အိုး: ကြက်ဥကို ဒယ်အိုးထဲမှာ ကြော်နေတယ်။;pánev: Smaží vejce na (~ "na") páni.;cont.

Pansedan Street ("street² (of) dying° stick¹", "street³ (of) stick² (of) bad¹ flower°");ပန်းဆိုးတန်းလမ်း;Pansedan, ulice ("ulice² hůlky¹ (na) barvení°", "ulice³ hůlky² (ze) špatné¹ květiny°");name pants;ဘောင်းဘီ;kalhoty;sg.

pants (trousers);ဘောင်းဘီ(တစ်ထည်);kalhoty;sg.

pants: He didn't buy any pants.;ဘောင်းဘီ: သူ ဘာဘောင်းဘီမှ မဝယ်ဘူး။;kalhoty: Nekoupil žádné kalhoty.;

pants: I will buy pants as well as shirt.;ဘောင်းဘီ: ဘောင်းဘီရော အင်္ကျီရော ကျွန်တော် ဝယ်မယ်။;kalhoty: Koupím kalhoty i košili.;fut. um.

papaya ("fruit¹ (like a) boat°");သဘောသီး(တစ်လုံး);papája ("ovoce¹ (jako) lod°");sg.

paper ("leaf¹ (for) writing°");စာရွက်(တစ်ရွက်);papír ("list¹ (na) psaní°");sg.

paper (a sheet of);စက္ကူ(တစ်ရွက်);papír (list papíru);sg.

paper (for writing, "paper² (for) writing¹ writings°");စာရေးစက္ကူ(တစ်ခုံ);papír (na psaní, "papír² (na) psaní¹ psaného°");sg.

paper: a piece of paper;စာရွက်: စာရွက်အပိုင်း;papír: kousek papíru;

paper: Addresses are written on the papers.;စာရွက်: စာရွက်ပေါ်မှာ လိပ်စာတွေ ရေးထားတယ်။;papír: Adresy jsou napsány na papírech.;

paper: exam papers (~ "question papers");စာရွက်: စာမေးပွဲရဲ့ စာရွက်တွေ (~ မေးခွန်းစာရွက်);testy ("zkouškové papíry" ~ "otázkové papíry");

paper: Secretary gives some papers to the boss.;စာရွက်: သူဌေးကို အတွင်းရေးမှူးက စာရွက် အချို့ ပေးနေတယ်။;papír: Sekretářka podává (~ "dává") několik papírů.;cont.

parami (there are ten perfections, such as generosity, morality, compassion etc., which one must improve in order to attain enlightenment);ပါရမီ ° အထုံး;pāramí (je deset dokonalostí, např. štedrost, ctnost, soucit atd., které je třeba vylepšit aby bylo možné dosáhnout osvícení);n. P. pāramī (= perfection)

parami: (I) decided, indeed, to collect perfections (~ pāramī);အထုံး: အထုံးစုတို့တော့ (~ အထုံးပါဖို့တော့)

ဆုံးဖြတ်ထားပါတယ်။;pāramí: Vskutku, rozhodla jsem se sbírat dokonalosti (~ pāramī).;pol.

parata (Indian savoury pancake);ပလာတာ(တစ်လုံး);paládá (Indický pálivý zákusek);sg.

parcel ("parcel package");ပါဆယ်ထုပ်(တစ်ထုပ်);balík ("balík, balík");sg. E. parcel

parcel: The postman delivers two parcels.;ပါဆယ်ထုပ်: စာပို့သမားက ပါဆယ်ထုပ်နှစ်ထုပ် အိမ်အရောက်ပို့တယ်။;balík: Listonoš doručuje dva balíky.;

parched (about food);လှေ့;vysušený (o jídle) ° vyprahlý (o jídle);adj.

pardonable, be ("suitable² (to be) freed¹ (and)

permitted°");ခွင့်လွှတ်သင့်;odpustitelný, být ("vhodný² (k) uvolnění¹ (a) povolení°");l

parents ("father, mother");အဖေအမေ;rodiče ("otec, matka");n.

parents ("mother (and) fater {pl.}");မိဘတွေ;rodiče (matka (a) otec {mn.č.});n.

parents ("mother father");မိဘ;rodiče ("matka otec");n.

parents: Are your parents still alive? ("Do (you) still have parents?");အဖေအမေ: အဖေအမေ ရှိသေးသလား။;rodiče: Jsou (tví) rodiče stále naživu? ("Máš stále rodiče?");inter.

parents: The only parent, father.;မိဘ: တစ်ယောက်တည်းသော မိဘဖြစ်သည့်အဖေ;rodiče: Jediný rodič, otec.;

Paris (town in France);ပဲရစ်(မြို့) [përis];Paříž (město Francie);name

park;ဥယျာဉ်;park;n. P. uyyāna (= garden)

park ("flower enclosure");ပန်းခြံ;park ("ohrada¹ květin°");n.

park (a car etc.);ရပ်;zaparkovat (auto atd.);T

park: People's Park;ဥယျာဉ်: ပြည်သူ့ဥယျာဉ်;park: Lidový Park (pův. People's Park);name

part;ပိုင်း ° စိတ် ° အပိုင်း(တစ်ပိုင်း);část;n. (or) sg.

part-time: part-time job ("part¹ time° job²");အချိန်ပိုင်း:

အချိန်ပိုင်းအလုပ်;částecný úvazek (~ "čas"): práce na částecný úvazek ("práce² (na) částecný¹ čas°");

part, car;ကားပစ္စည်း;součástka, automobilová;n. P. paccaya (= requisites, means)

part: (He) shows a part of (his) head.;ပိုင်း: ဦးခေါင်းပိုင်းကို ပြတယ်။;část: Ukazuje část (své) hlavy.;

part: another part;ပိုင်း: အခြားပိုင်း;část: jiná část;

part: at the last part of life;ပိုင်း: ဘဝနောက်ပိုင်းမှာ;část: v poslední části života;

part: be concerned with parts;ပိုင်း: ပိုင်းဆိုင်;část: týkat se částí;l

part: Having just written the first Pāli sentence from the first part, I write (it) in the second part in English.;အပိုင်း: ယထာ အပိုင်းက ပါဠိဝါကျတွေရေးပြီးတော့ ဒုတိယ အပိုင်းကို အင်္ဂလိပ်လို ရေးပါတယ်။;část: Hned jak napíši první páli větu z první části, napíšu (ji) do druhé části anglicky.;pol.

part: highlight important parts;အပိုင်း: အရေးကြီးတဲ့အပိုင်းတွေကို ရောင်စုံမင်တားတယ်။;část: zvýraznit důležité části;

part: If (you) have something needed, (I) will help (you) by the part of (mine) able to help.;အပိုင်း: လိုအပ်တာရိရင် ကူညီနိုင်တဲ့အပိုင်းက ကူညီပါမယ်။;část: Pokud máš něco (co)

potřebuješ, pomohu (ti svou) částí schopnou pomáhat.;pol. fut. part: Please, divide this ("very") apple into four parts ("(and) give").;စိတ်: ကျေးဇူးပြုပြီး ဒီပန်းသီးလေးကို လေးစိတ်ခွဲပေးပါ။;část: Prosím, rozdělte toto ("samotné") jablko na čtyři části ("(a) dejte").;imper. pol.

part: the penultimate part ("the part coming before the last part");အပိုင်း: နောက်ဆုံးအပိုင်းမရောက်ခင်အပိုင်း;část: předposlední část ("část přicházející před poslední částí");

part: There are three parts in it.;အပိုင်း: အဲဒီထဲမှာ အပိုင်းသုံးပိုင်းရှိပါတယ်။ ° ပိုင်း: အဲဒီထဲမှာ အပိုင်းသုံးပိုင်းရှိပါတယ်။;části: Jsou tam tři části.;pol.

part: There is little more. ("The remaining part is just little.");အပိုင်း: ကျန်ရှိနေတဲ့အပိုင်းက အနည်းလေးပါပဲ။;část: Už zbývá jen trochu. ("Zbývající části je jen trochu.");pol.

part: third part of four ("parts");ပိုင်း: အပိုင်းလေးရဲ့ သုံး(ခု) မြောက်ပိုင်း ° အပိုင်း: အပိုင်းလေးရဲ့ သုံး(ခု) မြောက်ပိုင်း;část: třetí část ze čtyř ("části");

participate ("assemble (and) participate");ဆင်နွှဲ;účastnit se ("shromáždit-se (a) účastnit-se");T

particular, be ("separate (and) picked-out");သီးသန့်;zvláštní, být ("oddělený (a) vybraný");I

particular, be ("trim (and) fall");တိကျ;určitý, be ("ořezat (a) padat");I

particularize (to do or follow sth.);ပြဋ္ဌာန်း;specifikovat (co se má dělat či následovat);T S. prasthāna

partly ("by² one-mind⁰ (and) one-region¹");တစ်စိတ်တစ်ဒေသအားဖြင့်;částečně ("s² jednou-myslí⁰ (a) jednou-oblastí¹");adv.

partner;ဖော်(တစ်ယောက်);partner;sg. col.

partner: Make a partner, hey, so that (you have) same (punishment) if (you) go to a prison.;ဖော်: (အ)ဖော်ညှိတာလေ ထောင်ထဲသွားရင် အတူတူဖြစ်အောင်လို့;partner: Udělej si partnera, hele, abyste (měli) stejný (trest), pokud půjdeš do vězení.;imper. sl.

paso (long longyi for men worn on formal occasions);ပုဆိုး(တစ်ထည်) [pəsö:];pasó (dlouhé loundží nošené muži při formálních událostech);sg.

pass;ကျော်;přejet ° minout;T

pass (~ "permission (to) enter"): (He) passed the entrance examination of the university. ("(He) succeeded (in getting) permission to enter university.");ဝင်ခွင့်: တက္ကသိုလ်ဝင်ခွင့်အောင်မြင်တယ်။;projit (~ "povolení (ke) vstupu"): Prošel vstupní zkouškou na univerzitu. ("Uspěl (a) dostal povolení (ke) vstupu na univerzitu.");

pass (~ "fill"): Even one year still hasn't passed. ("Even one year is still not filled.");ပြည့်: တစ်နှစ်တောင် မပြည့်သေးပါဘူး။;naplnit se: Ještě tomu nebylo dokonce ani jeden rok. ("Dokonce (ani) jeden rok stále není naplněn.");pol.

pass (about a year, month etc., "fill");ပြည့်;uběhnout (o roce, měsíci atd., "naplnit-se");I

pass (an examination, "(get) permission¹ (to) enter");ဝင်ခွင့်;projit (zkouškou, "(dostat) povolení¹ (ke) vstupu");I

pass a law;ပြဋ္ဌာန်း;ပြဋ္ဌာန်း;prijmout zákon;T P. upadesa (= advice, instruction) S. prasthāna

pass a law: (They) also passed a law (regarding the)

university.;ပြဋ္ဌာန်း;ပြဋ္ဌာန်း;ပြဋ္ဌာန်း;prijmout zákon;T P. upadesa (= advice, instruction) S. prasthāna

pass an Act (by government);ပြဋ္ဌာန်း;prijmout zákon (vládou);T P. upadesa (= instruction, advice) S. prasthāna

pass away;ဆုံး;zemřít;I pol.

pass away ("be-attacked¹ (and) be-destroyed⁰");ပျက်စီး;zemřít ("být-napaden¹ (a) být-zničen⁰");I

pass away: (My) mother is (still) alive. Father has passed away.;ဆုံး: အမေရှိပါတယ်။ အဖေဆုံးသွားပါပြီ။;zemřít: (Moje) matka je (stále) naživu. Otec (už) nežije (~ "zemřel");.p.p. pol.

pass through;သန်း;projet (kudy);T

pass through ("cross (and) cross");ဖြတ်သန်း;projet (kudy) ("přejít (a) přejít");T

pass: Turn left, (and) having passed the next street, on the right (you) should find the hotel.;ကျော်: ဘယ်ဘက်ကွေ့လိုက် နောက်တစ်လမ်း ကျော်ပြီးရင် ညာဘက်မှာ ဟိုတယ်တွေလိမ့်မယ်။;přejet: Zahněte vlevo, (a) až přejedete další ulici, vpravo byste měl uvidět (~ "najít") hotel.;imper. fut. col.

pass: When you pass the bakery, turn left.;ကျော်: မုန့်တိုက်ကျော်ရင် ဘယ်ဘက်ကွေ့လိုက်ပါ။;minout: Až minete pekařství, zahněte doleva.;imper. pol.

passive knowledge ("unshakeable (and) unmovable knowing");မတုန်မလှုပ်သိခြင်း;pasivní znalost ("neotřesitelné (a) nepohnuté vědění");n.

passport;ပတ်ဝို(တစ်အုပ်) ° ပတ်ဝို(တစ်အုပ်);pas (cestovní);sg. E. passport

passport ("hand² sign³ (for) country⁰ crossing¹");နိုင်ငံကူးလက်မှတ်(တစ်စောင်);pas ("ruční² znamení³ (pro) přecházení¹ zemí⁰");sg.

passport: If (you) have a Myanmar passport, ("as for") entering Europe and America, (it) is difficult.;ပတ်ဝို: မြန်မာ ပတ်ဝိုကိုင်ထားရင် ဥရောပနဲ့ အမေရိက ဆိုတာ ဝင်ဖို့သိပ်ခဲတယ်။;pas: Pokud máš Myanmarský pas, je cestování do Evropy nebo Ameriky náročné. ("pokud držíš Myanmarský pas, co se týče vstupu do Evropy a Ameriky, je (to) těžké.");

past;ရေး;minulý;adj.

past lives ");အတိတ်ဘဝ;minulé životy ");n.

past lives: in our past lives;အတိတ်ဘဝ: အကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ အတိတ်ဘဝများတွင်;minulé životy: v našich minulých životech;

past lives: in past lives;အတိတ်ဘဝ: အတိတ်ဘဝတုန်းက;minulé životy: v minulých životech;

past, be;ကျော်;minulý, být;I

past, the most;အရင်းဆုံး;minulý, nejvíce;adv.

past: Maybe (you) were (my) son in a past (life).;အတိတ်: အတိတ်က သားတစ်ယောက်လား မသိဘူး။;minulost: Možná jsi byl v minulém životě (~ "minulosti") (mým) synem.;

path;လမ်း(တစ်သွယ်၊ တစ်လမ်း) ° လမ်း(တစ်ခု);cesta;sg.

path and fruition (the two stages of each of the four levels of enlightenment – the stage of exercise (path) and the stage of attainment (fruition);မဂ်ဖိုလ်;stezka a plod (dvě stádia každého ze čtyř stupňů osvícení – stádium praxe (stezka) a stádium dosažení (plod));n. P. magga-phala (= path-fruition)

path: Do you want to know (walking) path from Sule pagoda to

Shwedagon pagoda?;သွားတုန်း: ဆူးလေဘုရားက ရွှေတိဂုံဘုရားကို သွားတုန်း သိချင်သလား။;cesta: Chceš vědět cestu ze Sule pagody do Švedagou pagody?;inter.
 patient (sick person, "paining¹ person⁰");သူနာ(တစ်ယောက်) ° လူနာ(တစ်ယောက်);pacient ("bolavá¹ osoba⁰");sg.
 patient, be;သည်းခံ;trpělivý, být;l
 patient, be ("be-patient (and) receive");သည်းခံ [dī:kh~] ° သီးခံ (WS. from သည်းခံ;trpělivý, být ("být-trpělivý (a) přijímat");l (or) l WS.
 patient, be: Be patient for a while, ok?;သီးခံ (ws. from သည်းခံ): ခဏလေး သီးခံပါ နော်။;trpělivý, být: Buďte chvíličku trpěliví, ano?;pol.
 patient: Because (my) patient is ("being") sick, I take care of him.;လူနာ: ကျွန်တော့်လူနာနေမကောင်းလို့ ကျွန်တော် သူ့ကို ဂရုစိုက်နေတယ်။;pacient: Protože je můj pacient nemocný, ("já") starám se o něj.;cont. um.
 patient: The patient is lying on the hospital-bed.;လူနာ: လူနာက ဆေးရုံကုတင်မှာ လဲလျောင်းနေတယ်။;pacient: Pacient leží na nemocniční posteli.;cont.
 patriotic ("(of) mind² (to) love¹ (one's) kind⁰");မျိုးချစ်စိတ်;vlastenecký ("myslí² lásky¹ (k vlastnímu) rodu⁰");adj.
 patriotic: It is not proper to forget National Day as the effect of patriotic awakening.;မျိုးချစ်စိတ်: မျိုးချစ်စိတ်နိုးကြားစေခဲ့တာ အမျိုးသားနေ့ကို မမေ့သင့်ပါ။;vlastenecký: Není správné zapomínat na Národní Den jakožto následek vlasteneckého probuzení.;pol.
 patriotism ("spirit² (of) loving¹ (one's own) kind⁰");မျိုးချစ်စိတ်မိတ်;patriotismus ("duch² milování¹ (vlastního) druhu⁰");n.
 pause;အကြား(တစ်ခု);pauza;
 pawa (women's light scarf used for formal occasions, tablet or pawa, "yellow¹ outside⁰");ပဝါ(တစ်ထည်);pawa (dámská lehká šála užívaná pro formální události, tablet nebo pawa, "žlutá¹ venku⁰");sg. P. pāvāra (= cloak, mantle)
 pawpaw ("fruit¹ (like a) boat⁰");သဘောသီး(တစ်လုံး);papája ("ovoce¹ (jako) lod⁰");sg.
 pay;ပေး;platit ° zaplatit;T
 pay (~ "give"): How much do (you) want to pay (~ "give") (me)?;ပေး: ဘယ်လောက် ပေးချင်သလဲ။;zaplatit (~ "dát"): Kolik mi chcete zaplatit (~ "dát")?;inter. col.
 pay (~ "give"): How much do (you) want to pay? (may be used by a taxidriver when customer refuses his desired amount);ပေး: ဘယ်လောက်ပေးချင်သလဲ။;platit (~ "dát"): Kolik chcete zaplatit? (Ize být užito taxikářem když zákazník odmítne jím žádanou cenu);inter.
 pay (~ "give"): How much should (I) pay?;ပေး: ဘယ်လောက်ပေးရမလဲ။;zaplatit (~ "dát"): Kolik mám zaplatit?;inter. fut.
 pay (~ "give"): How will (you) pay? (may be used by a taxidriver when customer refuses his desired amount);ပေး: ဘယ်လောက်ပေးမလဲ။;zaplatit (~ "dát"): Kolik zaplatíte? (Ize být užito taxikářem když zákazník odmítne jím žádanou cenu);inter. fut.
 pay (~ "settle"): (I) will pay. ("(I) will settle the money.");ရင်း: ဖိုက်ဆ်ရင်းမယ်။;platit (~ "urovnat"): Budu platit. ("Urovnám

peníze.");fut.
 pay (settle);ချေး;zaplatit;T
 pay attention to ("(especially⁰) make² weight¹");ဂရုပြု (အထူး);dávát pozor na("zejména⁰ udělat² váhu¹");T writ. P. garu (= weight)
 pay attention to ("especially⁰ make² weight¹");အထူးဂရုပြု;dávát pozor na("zejména⁰ udělat² váhu¹");T writ. P. garu (= weight)
 pay homage;ပူဇော်;vzdát úctu;T
 pay obeisance;ကန်တော့;ctít;T
 pay obeisance ("have (and) evaporate");ရိခိုး;projevit úctu ("mít (a) vypařovat-se");T
 pay up ("pay (and) settle");ပေးချေး;splatit ("zaplatit (a) urovnat-penězi");T
 pay: How much do (you) have to pay for rent?;ပေး: အခန်းခ ဘယ်လောက်ပေးရမလဲ။;platit: Kolik musíš platit za nájem?;inter.
 pay: I will pay the money for you.;ပေး: ခင်ဗျားဖို့ ဖိုက်ဆ် ကျွန်တော် ပေးမယ်။;platit: Zaplatím pro tebe (ty) peníze.;fut. um.
 pay: You can pay only by coins.;ပေး: မင်းငွေသားနဲ့သာ ပေးနိုင်တယ်။;platit: Můžeš platit pouze mincemi.;
 PDF ("file³ (of) kind² (of) image⁰ kind¹");ပုံမျိုးအစားစာဖိုင်(တစ်ခု);PDF ("soubor³ druhu² obrázkového⁰ druhu¹");sg. E. file
 peace ("cool coolness");အေးချမ်းမှု;klid ("chladná chladnost");n.
 peace ("state² (of) peace⁰ (and) coolness¹");ငြိမ်းချမ်းရေး;mír ("stav² míru⁰ (a) chladu¹");n.
 peace (and comfort);အငြိမ်း;klid (a pohodlí);n.
 peace, be (i.e., no war, "(be) cool (and) cool");အေးချမ်း;mír, být (tj. bez války, "(být) chladný (a) chladný");l
 peace, be in;ငြိမ်း;míru, být v;l
 peace, be in ("(be) cool (and) cool");အေးချမ်း;klidný, být ("(být) chladný (a) chladný");l
 peace, be in ("cool (and) cured");အေးဆေး(နေ);klidu, být v ("chladný (a) vyléčený");l
 peace, be in: (One) should not put (much) pressure on (one's) mind. Having (calmed) down, one should be in peace.;အေးချမ်း: စိတ်ကို တင်းမထားရဘူး။ လျော့ထားမှ အေးချမ်းမှာပေါ့။;klidný, být: Nemělo by se na mysl moc tlačit. Uklidněním (~ "snížením") je třeba být klidný.;col.
 peaceful (without war, "calmly (and) coolly");ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်း;pokojný (bez války, "klidně (a) chladně");adj.
 peaceful, be;သာ;pokojný, být;l
 peaceful, be ("cool (and) cured");အေးဆေး(နေ);mírný, být (klidný, "chladný (a) vyléčený");l
 peaceful, be (also about mind, "cool (and) pleasant");ချမ်းသာ;pokojný, být (také o mysli, "chladný (a) příjemný");l
 peaceful, be (stay¹ calm⁰);ချမ်းမြေ့;klidný, být ("zůstat¹ klidný⁰");l
 peaceful: This village is ("just") peaceful. ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်း: ဒီရွာက ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်းပဲ။;pokojný: (Tato) vesnice je ("prostě") pokojná.; peacefully;အေးအေး;mírumilovně;adv.
 pear ("fruit² (of) great¹ wood⁰");သစ်တော်သီး(တစ်လုံး);hruška ("ovoce² ohromného¹ dřeva⁰");sg.
 peas;ပဲ;hrách;n.

peas, dried ("cooked¹ peas⁰");ပဲပြုတ်;hrách, sušený ("uvařený¹ hrách⁰");n.
 peasant ("proficient¹ (on) field⁰");လယ်သမား(တစ်ယောက်);zemědělec ("zdatný¹ (na poli⁰");sg.
 pee (EN col., "let-out¹ urine⁰");သေးပေါက်;čůrat (CZ col., "vypouště¹ moč⁰");T
 pee (EN col., "spurt-out¹ urine⁰");သေးပန်း;čůrat (CZ col., "stříkat¹ moč⁰");T
 peel;သင်;loupat;T
 peep ("peep¹ (and) look² (for a moment⁰");ခဏချောင်းကြည့်;nakouknout (CZ col., "nahlédnout¹ (a) podívat-se² (na) chvíličku⁰") ° nahlédnout ("nahlédnout¹ (a) podívat-se² (na) chvíličku⁰");T
 Peking (town in China);ပေကျင်း(မြို့);Peking (město Číny);name
 pellet (pill, "flat¹ medicine⁰");ဆေးပြား(တစ်ပြား၊ တစ်ခဲ);prášek (pilulka, "plochý¹ lék⁰");sg.
 pelvis ("bones³ meeting² (in) faces¹ (of) hips⁰");တင်ပါးဆုံရိုး;pánev (páněvní kost, "kosti³ (které) se-setkávají² (v) tvářích¹ boků⁰");n.
 pelvis: (It) hides in the pelvis.;တင်ပါးဆုံရိုး တင်ပါးဆုံရိုးသို့ ပုန်းကွယ်သွားတယ်။ (~ တင်ပါးဆုံရိုးထဲ ငုပ်ဝင်သွားတယ်။);pánev (kost): Schovat se v páni (~ páněvní kosti).;
 pen (~ "ball-pen"): I want to by a (ball) pen.;ဘောပင်: ဘောပင် ဝယ်ချင်ပါတယ်။;pero (~ "kuličkové pero"): Chci si koupit (kuličkové) pero.;col. pol.
 pen (also ballpoint);ဘောပင်(တစ်ချောင်း);pero (také kuličkové);sg. E. ballpen
 pen (for writing);တလောင်(တစ်ချောင်း);pero (na psaní);sg. rare
 pen, fountain;ဖောင်တိန်(တစ်ချောင်း);pero, plnící;sg. E. fountain
 pencil ("graphite stick");ခဲတံ(တစ်ချောင်း);tužka ("grafitová hůlka");sg.
 penetrate: As it was not possible to penetrate the town Tanlyin (as), indeed, (they) had vehicles, modern weapons and help from foreigners (~ "people of other countries"), by elite of ninety-three brave-ones, entering (and) attacking (there), (he) conquered in the city.;ပေါက်: သန်လျင်မြို့ကို ကားခေတ်မီလက်နက်များနှင့် နိုင်ငံခြားသားများအကူအညီရရှိထားသဖြင့် မပေါက်နိုင်ရဲပါ။ လက်ရွေးစင် ရဲဘော်ကိုးကျိပ်သုံးယောက်က မြို့တွင်းကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်မှု အောင်မြင်သည်။;proniknout: Jelikož nebylo možné proniknout to města Tanlyen, (poněvadž), vskutku, měli vozidla , moderní zbraně a pomoc od cizinců (~ "lidí z jiných zemí"), (s) elitou devadesátí tří hrdinů, vstoupil (tam a) zaútočil, (a tím jej) dobyl.;writ.
 penis;လီး(တစ်ချောင်း);penis;sg. vul.
 penis ("man's tool");ယောက်ျားတန်ဆာ(တစ်ချောင်း);penis ("mužův nástroj");sg.
 penny;ပြား;haléř;n.
 penny: forty-four kyats (and) fourty penny (historical price);ပြား: လေးဆယ့်လေးကျပ် ပြားလေးဆယ်။;haléř: čtyřicet čtyři čiat (a) čtyřicet haléřů (historická cena);
 penny: sixteen kyats, 6 penny (historical price);ပြား: ဆယ့်ရှစ်ကျပ် ခြောက်ပြား;haléř: šestnáct čiat, šest haléřů (historická cena);
 pension;ပင်စင်;penze;n. E. pension
 pension, take ("take¹ pension⁰");ပင်စင်ယူ;penzi, být v ("brát¹

penzi⁰");T pension
 pension, take ("take² much-of¹ peace⁰");အငြိမ်းစားယူ;penzi, být v ("brát² hodně¹ klidu⁰");T pension
 pension: I don't have a job any more. I am retired. ("(I) don't work any more. (I) happened to take pension.");ပင်စင်: မလုပ်တော့ပါဘူး။ ပင်စင် ယူလိုက်ပြီ။;penze: Už nemám zaměstnání. Jsem v penzi. ("Už nepracuji. Stalo se, že беру penzi.");pol.
 penultimate ("before¹before³ the-last⁰ comes²");နောက်ဆုံး -မရောက်ခင်;předposlední ("před¹před³ (tím než) poslední⁰ přijde²");adj.
 penultimate: the penultimate part ("the part coming before the last part");နောက်ဆုံး -မရောက်ခင်: နောက်ဆုံးအပိုင်းမရောက်ခင်အပိုင်း;předposlední: předposlední část ("část přicházející před poslední částí");
 people;သား;lidé;n.
 people ("big¹ people⁰ {pl.}²");လူကြီးတွေ;lidé ("velcí¹ lidé⁰ {pl.}²");pl.
 people ("country's persons (and) state's man");တိုင်းသူပြည်သား;lidé ("osoby¹ země⁰ (a) muži³ státu²");n. writ.
 people ("every woman (and) country man"): He gave (~ "will give") food (and) drink to the people by (his) right hand.;တိုင်းသူပြည်သား: တိုင်းသူပြည်သားများအား ညာလက်ဖြင့် စားသောက်ဖွယ်ရာများပေးမည်။;lidé ("každá žena (a) muž země⁰"): Dával (~ "dál") lidem jídlo a pití (svou) pravou rukou.;fut. & p.s. writ.
 people ("male workers (and) female civilians"): When the people of both sides, proposers (and) defendants have spoken, somebody from the (other) people (~ "male workers (and) female civilians") may also come ("(and) enter") on this stage and speak.;လုပ်သားပြည်သူများ: အဆိုအချေနှစ်ဘက်ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ပြောပြီးတဲ့အခါ လုပ်သားပြည်သူများထဲကလဲ ဒီစင်မြင်ပေါ်ကို တက်ရောက်ပါဝင် ပြောဆိုနိုင်ကြပါတယ်။;lidé ("pracující muži (a) civilistky"): Když lidé z obou (debatních) stran, navrhovatelé (svého názoru) (a) obhájci (jiného názoru) domluví, můžou někteří z (ostatních) lidí (~ "pracujících mužů (a) civilistek") také přijít ("(a) vejít") na toto jeviště a promluvit.;fut. pol.
 people ("many¹ people⁰");လူများ;lidé ("mnoho¹ lidí⁰");pl.
 people ("people's mass");လူထု;líd ("lidská masa");n.
 people ("persons"): When the people of both sides, proposers (and) defendants have spoken, somebody from the (other) people (~ "male workers (and) female civilians") may also come ("(and) enter") on this stage and speak.;ပုဂ္ဂိုလ်: အဆိုအချေနှစ်ဘက်ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ပြောပြီးတဲ့အခါ လုပ်သားပြည်သူများထဲကလဲ ဒီစင်မြင်ပေါ်ကို တက်ရောက်ပါဝင် ပြောဆိုနိုင်ကြပါတယ်။;lidé ("osoby"): Když lidé z obou (debatních) stran, navrhovatelé (svého názoru) (a) obhájci (jiného názoru) domluví, můžou někteří z (ostatních) lidí (~ "pracujících mužů (a) civilistek") také přijít ("(a) vejít") na toto jeviště a promluvit.;fut. pol.
 people (spectators, "people² (who) watch¹ (the) event⁰");ပွဲကြည့်ပရိသတ်;lidé (diváci, "lidé² (kteří) sledují¹ událost⁰");n. P. parisa (= assembly)
 people (who now attend an event);ပရိသတ်တို့;lidé (kteří se právě účastní nějaké události);pl. P. pirisā (= assembly)

people of India or Sri Lanka ("(of) India country");ကုလားပြည် [kəlä:pyĩ];lidé Indie nebo Sri lanky ("(z) Indické země");n.
 people, every ("not¹⁰ choosing¹¹ (whether) big¹ people^o (or) small² people³");လူကြီးလူငယ်မရွေး;lidé, kteříkoliv ("ne¹⁰vybírajíce¹¹ (zda) velcí¹ lidé^o (nebo) malí² lidé³");n.
 people, young;လူငယ်;lidé, mladí;n.
 people: ("Surely,") there are no people.;လူတွေကြီး လူတွေကြီးပဲ မဟုတ်ဘူး;;lidé: ("Jistě,") nejsou (tu) žádní lidé.;col.
 people: (You) should be known, that Myanmar people are in the world those of the most sweet face and the most friendly (ones).;လူများ: မြန်မာလူများတွေက ကမ္ဘာမှာ မျက်နှာအချိုသာဆုံးနဲ့ အဖော်ရွှေဆုံးဆိုတာ သိရပါလိမ့်မယ်;;lidé: Měl bys vědět, že Myanmarští lidé jsou na světě ti s nejsladší tvář a (ti) nej přátelštější.; pol.
 people: After some time, quickly, all people will get old, sick and then (they) die.;လူ: အချိန်ကျလျင် လူအားလုံးအသက်အရွယ်ကြီးရင်၍ မကျန်းမာဖြစ်၍ သေဆုံးမယ်။ (~ အချိန်ကျလျင် လူအားလုံး အိမ်မယ်၊ နာမယ် အဆုံးသတ်မှာ သေကြဦးမယ်။);lidé: Za nějakou dobu lidé rychle zestárnou, onemocní a pak zemřou.;fut. writ.
 people: In these divisions also lives majority of the Burmese people.;တိုင်းရင်းသား: ဒီတိုင်းတွေမှာတော့ များသောအားဖြင့် ဗမာတိုင်းရင်းသားတွေလဲ နေပါတယ်;;lidé: Většina Barmských lidí žije také v těchto správních oblastech (regionech).;pol. col.
 people: People thought it to be a spirit-house and worship it, majesty.;လူတွေ: လူတွေက နတ်ကွန်းထင်ပြီး ပူဇော်နေကြပါတယ် ဘုရား;;lidé: Lidé si mysleli, že je to duchův (bůžkův) dům a uctívají jej, výsosti.;pol.
 people: people who swim;လူတွေ: ရေကူးတဲ့လူတွေ;;lidé: lidé, kteří plavou;
 people: to other people;လူ: အခြားလူများကို;;lidé: ostatním lidem;acc. writ.
 pepper ("good¹ powder² (of) chilli^o");ငရုတ်ကောင်းမှုန့်;;pepř ("dobrý¹ prášek² (z) čili^o");n.
 pepper (grain, "grain¹ (of) pepper^o");ငရုတ်ကောင်းစေ့(တစ်စေ့);pepř ("zrno¹ pepře^o");sg.
 pepper (the fruit, "fruit¹ (of) chilli^o");ငရုတ်သီး(တစ်တောင့်);paprička ("plod¹ čili^o");sg.
 pepper corns ("good¹ chilli^o");ငရုတ်ကောင်း;pepřové klasy ("dobré¹ čili^o");
 pepper: Somebody is sprinkling pepper on the meat.;ငရုတ်ကောင်းမှုန့်: တစ်စုံတစ်ယောက် အသားပေါ်မှာ ငရုတ်ကောင်းမှုန့် ဖြူးနေတယ်;;pepř: Někdo sype pepř na maso.;cont.
 Pepsi (beverage);ပက်စီ;Pepsi (nápoj);name
 Pepsi: four bottles of Pepsi;ပက်စီ: ပက်စီ လေးလုံး;Pepsi: čtyři lahve Pepsi;
 per (~ "one"): Per month 2000 (kyat).;တစ်: တစ်လ ၂၀၀၀;;za (~ "jeden"): 2000 (čiat) za měsíc.;col.
 per (~ "one"): Per night 50 (kyat).;တစ်: တစ်ည ၅၀;;za (~ "jeden"): 50 (čiat) za noc.;col.
 per ("one");တစ်;za ("jeden");adj.
 percent ("bunch rate¹");ခိုင်နှုန်း;procento ("svazkový poměr²");n.
 percent ("bunch¹ rate² (of) hundred^o");ရာခိုင်နှုန်း;procento

("svazkový¹ poměr² (ze) sta^o");n.
 percent: (It) is ("full") one hundred percent of progress.;ရာခိုင်နှုန်း: တိုးတက်မှုရဲ့ တစ်ရာရာခိုင်နှုန်းပြီးပြည့်စုံပြီး ဖြစ်တယ်။ (~ ရာနှုန်းပြည့် တိုးတက်တယ်။);procento: Je (to) ("plný") sto procent pokroku.;
 percent: 70 percent of Earth is covered by water ("expanse").;ရာခိုင်နှုန်း: ကမ္ဘာကြီး၏ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းကို ရေပြင်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းထားသည်;;procento: 70 procent Země je pokryto vodou (~ "vodním útwarem").;writ.
 perfections (there are ten perfections, such as generosity, morality, compassion etc., which one must improve in order to attain enlightenment);ပါရမီ ° အထုံး;dokonalosti (je deset dokonalostí, např. štedrost, ctnost, soucit atd., které je třeba vylepsit aby bylo možné dosáhnout osvícení);n. P. pāramī (= perfection)
 perfections: (I) suppose, that (you) are person of extraordinary perfections.;ပါရမီ: ပါရမီထူးရှိသူလိုလဲ ယူဆပါတယ်;;dokonalosti: Domnívám se, že jsi člověk neobyčejných dokonalostí.;pol.
 perfections: (I) think, (it) is because (I have) little perfections (~ pāramī).;ပါရမီ: ပါရမီနဲ့ (နည်း)သေးလို့ ထင်ပါတယ်;;dokonalosti: Myslím si, že je (to), protože (mám) málo dokonalostí (~ pāramī).;pol.
 perfections: As for me, (I) am ready to fulfill (my) perfections.;ပါရမီ: ပါရမီ ဖြည့်ဖို့အတွက် ကျွန်တော် အနေနဲ့ အသင့်ပါ;;dokonalosti: Co se týče mě, jsem připravený naplnit (své) dokonalosti.;pol. um.
 perform ("carry-in-hand (and) carry-on-head");ဆောင်ရွက် ° ဆောင်ရွက်;vykonat ("nosit-v-ruce (a) nosit-na-hlavě") ° konat ("nést-v-ruce (a) nést-na-hlavě");T
 perform (do);ကြံ့;vykonat;T writ. P. kiriya (= action, deed) rare
 perform: As for some people, (they) think, that men can perform (duties) more.;ဆောင်ရွက်: တချို့ကတော့ ယောက်ျားက ပိုဆောင်ရွက်နိုင်တယ်လို့ ထင်ကြတယ်;;konat (povinnosti): Co se týče některých lidí, myslí si, že muži jsou více schopní konat (povinnosti).;
 perform: Ven. Sir Nanda, who can assume responsibility (and) perform (it) to benefit of many.;ဆောင်ရွက်: အများကောင်းကျိုးကို သယ်ပိုးဆောင်ရွက်တတ်သော ဦးနန္ဒဘုရား;;vykonat: Ct. Pán Nanda, který dokáže vzít zodpovědnost (a) vykonat (ji) prospěchu mnohých.;
 period ("time (and) time");အချိန်ကာလ;období ("doba (a) období");n.
 period (era, of a personality);လက်ထက်;období (ohledně osoby);n.
 period (era);ခေတ်;období;n.
 permission;ခွင့်;povolení;n.
 permission ("know (and) allow");သိခွင့်;povolení ("vědět (a) povolit");n.
 permission ("permit (and) do {nouner}");ခွင့်ပြုမှု;svolení ("povolit (a) dělat {jmenec}");T
 permission, ask for;ခွင့်တောင်း;svolení, žádat o;T
 permission, get ("take¹ permission^o");ခွင့်ရ;povolení, dostat ("dostat¹ povolení^o");T
 permission, give;ခွင့်ပေး;svolení, dát;T
 permission, give ("permit (and) do");ခွင့်ပြု;svolení, dát ("povolit

(a) dělat");T
 permission, have ("get' permission");ခွင့်ရ;svolení, mít ("dostat' svolení");I
 permission, have: Having a permission for such an exchange (~ discussion) in language is good.;ခွင့်ရ: ဘာသာစကားကို ဒီလိုမျိုးဖလှယ်ခွင့်ရတာ ကောင်းတယ်။;svolení, mít: Je dobré, že mám svolení k takovéto diskuzi (~ "výměně") v jazycích.;
 permission: Also, there is no permission to get married.;ခွင့်: အိမ်ထောင်ပြုခွင့်လည်း မရှိပါဘူး။;povolení: A také, není povolení k ženění (~ vdávání) se.;pol.
 permit;လိုက်;dovolit;T
 permit ("give' permission");ခွင့်ပေး;svolit ("dát' svolení");T
 permit ("make' permission");ခွင့်ပြု;povolit ("udělat' svolení");T
 permit: (It) is not permitted by the government.;ခွင့်ပြု: အစိုးရက ခွင့်မပြုဘူး။;povolit: Není to povoleno vládou.;
 permit: I am permitted to go to Japan.;ခွင့်ရ: ကျွန်တော် ဂျပန်နိုင်ငံကို သွားခွင့်ရတယ်။;svolení, mít: Mám svolení jet do Japonska.;um.
 permitted, be ("receive' permission");ခွင့်ရ;svolení, dostat ("dostat' svolení");I
 person;ပုဂ္ဂိုလ်(တစ်ယောက်) ° ပုဂ္ဂိုလ်(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး) ° သား(တစ်ယောက်) ° လူ(တစ်ယောက်);osoba ° člověk;sg. P. puggala (= person) (or) sg.
 person (num. class.): Look at those two ("persons");ယောက်: သူတို့နှစ်ယောက်ကို ကြည့်ပါ။;osoba (čítatel): Podívej na ty dvě ("osoby");imper. pol.
 person by oneself;အချည်း [achí:];osoba sama o sobě;n.
 person of mixed parentage;ကပြားလူ(တစ်ယောက်) ° ကပြား(တစ်ယောက်);osoba smíšeného rodičovství;sg.
 person, one;တဦး (from တစ်ဦး);osoba, jedna;sg.
 person, pre-eminent;ဇော်(တစ်ယောက်);osoba, vynikající;sg.
 person: (He) is a person, who has carried out educational duties in this town for many years and months.;ပုဂ္ဂိုလ်: ဒီမြို့မှာ အနှစ်နှစ် အလလ ပညာရေးတာဝန် ထမ်းဆောင်လာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ပါ။;osoba: Je osobou, která v tomto městě vyučovala (~ "vykonávala vyučovací povinnosti") po mnoho let ("a měsíců").;pol.
 person: a person (who) already has;သား: ရှိပြီးသား;osoba: osoba, (která) už má;
 person: King Naung became a person with (~ "having") valour.;သူ: ဘုရင့်နောင်သည် ရဲစွမ်းသတ္တိရှိသူဖြစ်သည်။;osoba: Král Nau se stal osobou s (~ "mající") chrabrost.;writ.
 person: persons who have heedfulness and wisdom;ပုဂ္ဂိုလ်: သတိတရားနှင့် ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်;osoba: osoby, které mají pozornost a moudrost;pl. writ.
 person: the weak persons in English writing;ပုဂ္ဂိုလ်: အင်္ဂလိပ်စာ အားနည်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ;člověk: lidé slabí v psané angličtině;
 person: You are the first person to who I reveal my secrets.;လူ: မင်းဟာ ငါ့ရဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်တွေ ပြောပြတဲ့ ပထမဆုံးလူပါ။;člověk: Jsi první ("člověk"), kterému odhaluji svá tajemství.;pol.
 personally ("person (by) oneself");လူကိုယ်တိုင်;osobně ("osoba sama-sebou");adv.
 personally: It will be fine to consult (your questions) when (you) come personally.;လူကိုယ်တိုင်: လူကိုယ်တိုင်လာမှ တိုင်ပင်လို့ ရမယ်။;osobně: Konsultace (tvých otázek) bude v pořádku,

jestliže přijdeš osobně.;fut.
 pertinent ("be-related-to (and) proper");ဆိုင်ရာ;náležitý ("týkat-se (a) být-správný");adj.
 pet ("is-born (and) eats");မွေးစား(တစ်ကောင်);domácí miláček (týká se pouze zvířat, "narodil-se (a) žere");sg.
 petition ("speak astutely");လျှောက်လွှာ;petice ("mluvit bystře");n.
 pharmacy ("medicine shop");ဆေးဆိုင်(တစ်ဆိုင်);lékárnictví ("obchod' léků");sg.
 pharmacy: (I) am going to (a) shop as I need medicine.;ဆေးဆိုင်: ကျွန်တော် ဆေးဝါးလိုအပ်လို့ ဆေးဆိုင် သွားတာ။;lékárna: Jdu do lékárny, protože potřebuji lék.;cont.
 pheasant ("short pheasant");ပုရစ်(တစ်ကောင်);bažant ("krátký bažant");sg.
 philosopher ("lord² (of) thinking⁰ (and) calling¹");အတွေးအခေါ်ရင်(တစ်ယောက် ၊ တစ်ပါး);filosof ("pán² myšlení⁰ (a) volání¹");sg. (mn.)
 philosopher ("lord² (of) wisdom¹ (of) seeing⁰");အသနပညာရင်(တစ်ဦး ၊ တစ်ပါး၊ တစ်ယောက်);filosof ("pán² moudrosti¹ vidění⁰");sg. (mn.)
 philosopher ("lord³ (of) wisdom² (of) thinking¹ (and) calling¹");အတွေးအခေါ်ပညာရင်(တစ်ယောက် ၊ တစ်ပါး);filosof ("pán³ moudrosti² myšlení⁰ (a) volání¹");sg. (mn.)
 philosopher: (it) has been considered by philosophers (as);အတွေးအခေါ်ပညာရင်: အတွေးအခေါ်ပညာရင်များက ယူဆထားခဲ့ကြသည်။;filosof: bylo (to) filosofy považováno (za);p.s. writ.
 philosopher: philosopher of science;အသနပညာရင်: သိပ္ပံပညာဆိုင်ရာ အသနပညာရင်;filosof: filosof vědy;
 philosophy;အသနိကဗေဒ;filosofie;n.
 phone (telephone);ဖုန်း(တစ်လုံး);telefon;sg. E. phone
 phone card;ဖုန်းကတ်(တစ်ခု) ° ဖုန်းကဒ်(တစ်ခု) (WS. from ဖုန်းကတ်);telefonní karta;sg. E. phone-card (or) sg. WS. E. phone-card
 phone card: The woman is using a blue phone card.;ဖုန်းကတ်: ဖုန်းကတ်အပြာရောင်ကို အမျိုးသမီးသုံးနေတယ်။;telefonní karta: (Ta) žena používá modrou telefonní kartu.;cont.
 phone, mobile ("phone² held' (in) hand⁰");လက်ကိုင်ဖုန်း(တစ်လုံး);telefon, mobilní ("telefon² držený' (v) ruce⁰");sg.
 phone: I am going to hang up phone.;ဖုန်း: ငါ ဖုန်းချလိုက်တာ့မယ်။;telefon: Jdu položit telefon. (Položím telefon.);fut.
 phonebook ("");ဖုန်းစာအုပ်(တစ်အုပ်);telefonní seznam ("");sg.
 photo;ပုံ(တစ်ပုံ);fotografie;sg.
 photo ("elements' image");ဓါတ်ပုံ(တစ်ပုံ);fotografie ("obraz' elementů");sg. P. dhātu (= element)
 photo, take a: (I) tell (you) not to take the photo.;ရိုက်၊ ဓါတ်ပုံ: ဓါတ်ပုံမရိုက်ဖို့ ပြောတာပါ။;fotit: Říkám, abys nefotil.;pol.
 photo, take a: (I) will take a photo of the shop, ok?;ရိုက်၊ ဓါတ်ပုံ: ဆိုင်ကို ဓါတ်ပုံရိုက်မယ် နော်။;vyfotit si: Vyfotím si (ten) obchod, ano?;inter. fut.
 photo: (I) put (~ publish) (here) his photo.;ပုံ: သူ့ရဲ့ပုံကို တင်ထားတာပါ။;fotografie: Dávám (~ uveřejňuji) (sem) jeho fotografii.;pol. FB

photo: (I) tell (you) not to take the photo.; ခါတ်ပုံ၊ ခါတ်ပုံ
 ခါတ်ပုံမရှိဘဲ ပြောတာပါ။; fotografie: Říkám, abys nefotil.; pol.
 photo: On the wall there is a photo of a woman.; ခါတ်ပုံ
 နံရံပေါ်မှာ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ရဲ့ ခါတ်ပုံရှိတယ်။; fotografie: Na
 stěně je fotografie ženy.;
 photo: photo of teacher; ခါတ်ပုံ: ဆရာခါတ်ပုံ; fotografie: fotka
 učitele (CZ col.); n.
 photograph; ရိုက် (ခါတ်ပုံ); vyfotit si; T
 photograph ("image¹ of matter"); ခါတ်ပုံ(တစ်ပုံ); fotografie ("obraz¹
 hmoty"); sg.
 photograph, take a; ရိုက်၊ ဓာတ်ပုံ ° ဓာတ်ပုံ ရိုက်; fotit ° vyfotit; T P.
 dhātu (= element)
 photograph: (I) don't want to be photographed.; ရိုက် (ခါတ်ပုံ):
 မရိုက်စေချင်ပါဘူး; fotit: Nechci být vyfocený.; pol.
 photographer ("master² (in) images¹ (of)
 elements"); ခါတ်ပုံဆရာ(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး); fotograf ("mistr² (v)
 obrazech¹ elementů"); sg.
 photography shop "); ခါတ်ပုံဆိုင်; fotoateliér ("obchod¹
 fotografií"); n.
 photos, take: (I) came to take (some) photos.; ခါတ်ပုံ ရိုက်:
 ခါတ်ပုံရိုက်ဖို့ လာပါတယ်။; fotit: Přijel jsem fotit.; pol.
 physician; သမား(တစ်ယောက်); lékař; sg.
 physician ("master (in)
 responsibilities"); ဆရာဝန်(တစ်ယောက်); lékař ("mistr (v)
 zodpovědnostech"); sg.
 pick out ("extract, take (and) fix"); ထုတ်နှုတ်ယူထား; vybrat
 ("extrahovat, vzít (a) upevniť"); T
 pick up; ကောက်; sebrat; T
 pick up (phone): I'll pick (it) up, mum.; ကိုင်း: ကျွန်တော်
 ကိုင်းလိုက်ပါမယ် မေမေ; zvednout (telefon): Já (to) zvednu,
 mami.; fut. col.
 pick up (telephone, "hold"); ကိုင်း; zvednout (telefon, "držet"); T
 pick up for oneself (also about people, "collect (and)
 take"); ကောက်ရ; sebrat si (také o lidech, "vybrat (a) vzít"); T
 pick up: go(es) (and) pick(s) up the telephone; ကိုင်း:
 တယ်လီဖုန်းသွားကိုင်း; zvednout: jde a zvedá telefon; col.
 pick up: Kyi Kyi ("Clearly") comes and picks up the
 telephone; ကိုင်း: ကြည်ကြည် တယ်လီဖုန်းလာကိုင်း; zvednout: Čí Čí
 ("Čistě") přichází a zvedá telefon.; col.
 pick up: Somebody pick up (the phone)! ("Somebody well grab
 and try."); ကိုင်း: တယောက်ယောက် ကိုင်းလိုက်စမ်း။; zvednout (telefon):
 Někdo zvedněte (ten telefon)! ("Někdo (to) pořádně uchopte a
 zkuste."); imper. col.
 picket (demonstration, "event² (of) showing¹
 wishes"); ဆန္ဒပြပွဲ(တစ်ပွဲ); demonstrace ("událost² ukazování¹
 tužeb"); sg.
 picture ("canvas² (of) lifted¹ flowers"); ပန်းချီကား(တစ်ချပ်); obraz
 ("plátno² zdvihnutých¹ květin"); sg.
 picture ("canvas² carrying-away¹
 flowers"); ပန်းချီကား(တစ်ချပ်); obraz ("květinu⁰ odnášející¹
 napnuté-plátno²"); sg.
 picture ("form"); ပုံ; obraz ("podoba"); n.
 picture ("matter form"); ရုပ်ပုံ(တစ်ပုံ); obraz ("podoba¹ hmoty"); sg.
 picture ("shape¹ (of) form"); ရုပ်ပုံ(တစ်ပုံ); obrázek ("tvar¹ podoby")

° obraz ("tvar¹ podoby"); sg.
 picture: (He) draws a picture.; ပုံ: ဆွဲတယ်။; obraz: Kreslí obraz.;
 picture: A picture is hung on the wall.; ပန်းချီကား: နံရံပေါ်မှာ
 ပန်းချီကားတစ်ချပ် ချိတ်ထားတယ်။; obraz: Na stěně je pověšený
 obraz.;
 picture: if (she) were smiling in the picture; ပုံ: ပုံထဲတွင်
 ပြုံးနေရင်; obrázek: kdyby se na obrázku usmívala;
 picture: The painter is painting a picture.; ပန်းချီကား: ပန်းချီဆရာက
 ပန်းချီကားတစ်ချပ်ကို ဆွဲနေတယ်။; obraz: Malíř maluje obraz.; cont.
 picture: There is a lot of oil (photographed) in the
 picture.; ပန်းချီကား: ရုပ်ပုံထဲမှာ (~ ပန်းချီကားထဲမှာ) ဆီတွေ
 အများကြီးပဲ။ ° ရုပ်ပုံ: ရုပ်ပုံထဲမှာ (~ ပန်းချီကားထဲမှာ) ဆီတွေ
 အများကြီးပဲ။; obrázek: Na obrázku je (vyfoceno) mnoho oleje.;
 picture: This ("little") picture is good for loving.; ပုံ: ဒီပုံလေးက
 ရင်ခုန်စရာကောင်းပါတယ်။; obrázek: Tenhle ("malý") obrázek je
 dobrý k zamilování.; pol.
 picture: This picture shows a body with two legs.; ရုပ်ပုံ: ဒီရုပ်ပုံက
 ခြေထောက်နှစ်ချောင်းပါတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကို ပြတယ်။; obrázek: Tento
 obrázek ukazuje tělo se dvěma nohami.;
 picture: What is in the picture?; ရုပ်ပုံ: ရုပ်ပုံက ဘာလဲ။ ° ရုပ်ပုံ:
 ရုပ်ပုံထဲမှာ ဘာလဲ။; obrázek: Co je na obrázku?; inter.
 piece of ("one-part, one-starting"); တစ်ပိုင်းတစ်စ; část z ("jedna-
 část, jedno-začínání"); n.
 piece of cake (easy task, "easy child"); အလွယ်ကလေး; lážo plážo
 (CZ col., snadný úkol, "snadné dítě"); n.
 piece of: piece of a word; တစ်ပိုင်းတစ်စ:
 စကားလုံးတစ်ပိုင်းတစ်စ; část z: část slova;
 piece: a piece of paper; အပိုင်း: စာရွက်အပိုင်း; kousek: kousek
 papíru;
 pierce; ထိုး; probodnout ° propíchnout; T
 pierce ("pierce (and) perforate"); ထိုးဖောက်; probodnout
 ("probodnout (a) prorazit"); T
 piffle ("hole taking"); ပေါက်ကရ; žvást ("díru brání"); n.
 pig; ဝက်(တစ်ကောင်); prase; sg.
 pig: lying pig; ဝက်: လဲလျောင်းနေသော (~ လှဲအိပ်နေသော)
 ဝက်တစ်ကောင်; prase: ležící prase;
 pig: pig's skin; ဝက်: ဝက်အရေပြား; prase: prasečí kůže;
 pill ("flat¹ medicine"); ဆေးပြား(တစ်ပြား၊ တစ်ခဲ); pilulka ("plochý¹
 lék"); sg.
 pillar; တိုင်(တစ်တိုင်); sloup; sg.
 pillow; အုံး(တစ်လုံး); polštář; sg.
 pillow ("head pillow"); ခေါင်းဦး(တစ်လုံး) ° ခေါင်းအုံး(တစ်လုံး) (from
 ခေါင်းဦး); polštář ("polštář¹ (pro) hlavu"); sg.
 pillow ("head's pillow"); ခေါင်းအုံး(တစ်လုံး); polštář ("hlavový
 polštář"); sg.
 pillow: This pillow is soft.; ခေါင်းအုံး: ဒီခေါင်းအုံးက
 ပျော့တယ်။; polštář: Tento polštář je měkký.;
 pin ("needle¹ (to) tie-things-
 together"); တည်းအပ်(တစ်ချောင်း); špendlík ("jehla¹ (k) vázání-věcí-
 dohromady"); sg.
 pineapple ("fruit² (of) suffering¹ deity"); နာနတ်သီး(တစ်လုံး) °
 နာနတ်သီး(တစ်လုံး) (WS. from နာနတ်သီး); ananas ("ovoce²
 trpícího¹ bůžka"); sg.
 pink color ("flower's color"); ပန်းရောင်; růžová barva ("květinová

barva");n.	("chladný (a) vyléčený");l
pinkie ("is-born (and) eats");မွေးစား(တစ်ကောင်);mazlíček (týká se pouze zvířat, "narodil-se (a) žere");sg.	plain tea ("plain ² warm ¹ water ⁰ ");ရေနွေးကြမ်း;pouze čaj ("pouhá ² teplá ¹ voda ⁰ ");n.
piisspoor (EN vul. "(of) crooked thinking");အကောက်ကြံ;vyčůraný (CZ vul., vychytralý, "pokřiveného myšlení");adj.	plain tea (beverage, "rough ³ tea ⁰ leave's ¹ juice ² ");လက်ဖက်ရည်ကြမ်း;pouze čaj (tj. bez mléka, "hrubý ³ džuz ² (z) čajových ⁰ listů ¹ ");n.
piṭaka (main collection of suttas or other Pāli sayings);ပိဋက;piṭaka (hlavní sbírka sutt či jiných Pāli rozprav);n.	plain tea (beverage, "water warm (and) crude");ရေနွေးကြမ်း;pouze čaj (tj. bez mléka, "voda teplá (a) hrubá");n.
Bh. lit. P. piṭaka (= canon)	plain, be;ရိုး;prostý, být;l
pitakas, whole the three: But if we examine the whole three piṭakas, we come across some discourses that are of commentarial nature.;ပိဋကသုံးပုံလုံး ဒါပေမယ့် အကျွန်ုပ်တို့ ပိဋကတ်သုံးပုံလုံး စစ်ဆေးရင် အဋ္ဌကထာသဘောသဘာဝများ ဖြစ်ကြသော ရေးသားဟောပြောချက်အချို့ကို အကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ရသည်။;pitaky, celé tři: Ale pokud prozkoumáme celé tři piṭaky, narazíme na některé promluvy, které jsou komentátorského charakteru.;writ.	plan;အစီအစဉ်(တစ်ခု);plán;sg.
pity;သနား;litovat (koho);T	plan (~ "think (and) fix");စဉ်းစားထား;plánovat ("myslet (a) upevňovat");T
place;ရပ်(တစ်ရပ်) ° တည် ° ထား ° အရပ် ° ဌာန(တစ်ခု) ° နေရာ(တစ်နေရာ);uložit ° umístit ° místo;n. (or) T (or) sg. P. ṭhāna (= place, locality) (or) sg.	plan (~ "will");မှ;plánovat (~ "bude");suff.
place (residence, "live (and) sit {nouner}");နေထိုင်မှု;sídlo ("Žít (a) sedět {jmenec}");n.	plan (~ "will"): When do (you) plan to (~ "will") finish?;မှ: ဘယ်တော့ပြီးမှာလဲ။;plánovat (~ "bude"): Kdy plánuješ (~ "budeš") skončit?;inter.
place under sth.;နီး;umístit pod něco;T	plan ("fix(a-date-etc.) ¹ (and) fix ² with ⁰ ");ချိန်းထား-နဲ့;plánovat ("domluvit-se-na-čase ¹ s ⁰ (někým a) upevnit ² ");T
place, to this (acc., "to this");ဒီတို; místa, do tohoto (4. p., "do tohoto");acc.	plan ("have ² lining-up ⁰ (and) arranging-in-order ¹ ");အစီအစဉ်ရိုး;plánovat ("mít ² zarovnání ¹ (a) uspořádání-do-pořádku ⁰ ");T
place: (He) places one hand on another ("hand");တင်: လက်တစ်ဖက်ကို အခြားလက်တစ်ဖက်ပေါ်သို့ တင်တယ်။;pokládat: Pokládá jednu ruku na druhou ("ruku");;	plan ("line-up, arrange-in-order (and) fix");စီစဉ်ထား;plánovat ("seřadit, uspořádat-do-pořádku (a) upevnit");T
place: (I) copy those parts to another place.;နေရာ: အဲဒီ အပိုင်းတွေကို အခြားတစ်နေရာမှာ ကူးပါတယ်။;místo: Kopíruji ty části na nějaké jiné místo.;pol.	plan ("make ¹ thinking ⁰ ");ကြံ့;plánovat (kout pikle, "dělat ¹ myšlení ⁰ ");T
place: a quiet place;နေရာ: တိတ်ဆိတ်တဲ့နေရာ ;místo: tiché místo;	plan ("prepare (and) scheme");ပြင်ဆင်;plánovat ("připravít (a) naplánovat");T
place: Because it is difficult to find a place. ("Becase for places (it) is difficult.");နေရာ: ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ နေရာ(ရ)ဖို့အတွက် ခက်ခဲလို့ပါ။;místo: Protože je těžké najít místo. ("Protože pro místa je (to) náročné.");pol.	plan (program, "lining-up (and) lining-up");အစီအစဉ်;plán (program, "zařazování (a) zařazování");n.
place: Sinhalese commentaries achieved the first place in the Pāli literature.;နေရာ: သီဟိုဠ်အဋ္ဌကထာများသည် ပါဠိစာပေရဲ့ ပထမနေရာကို ရလာကြသည်။;místo: Sinhálské komentáře dosáhly prvního místa v Pāli literatuře.;writ.	plan to;မလို ° မှန်းထား;plánu, mít v ° plánovat (práci atd.);suff. (or) T
place: There are indeed many other places also.;နေရာ: တခြားနေရာတွေလဲ အများကြီးရှိပဲသေးတယ်။;místo: Je (zde) také ještě mnoho jiných míst.;pol.	plan to ("have");ရိုး -ဖို့;plánovat ("mít");T
place: to ("around") six places;နေရာ: နေရာခြောက်နေရာလောက်ကို;မလို: မီ:plánu, mít v: Plánuji pracovat na počítači.;col.	plan to: (I) plan to kick the ball (play with ball);မလို: ဘောလုံးကန်မလို့;plánovat: plánuji si kopat s míčem;
place: to the direction of various places;ဌာန: ဌာနအမျိုးမျိုး(တွေ)ဘက်ကို;směrem k různým místům.;col.	plan to: (I) plan to work on computer.;မလို: ကွန်ပျူတာအလုပ်လုပ်မလို့;plánu, mít v: Plánuji pracovat na počítači.;col.
place: Where are you from, Bill? ("From which place (you) come, Bill?");အရပ်: ဘယ်အရပ်က လာသလဲ ဘီလ်။;místo: Odkud jsi, Bille? ("Z jakého místa přicházíš, Bille?");inter.	plan to: What do (you) plan to do in future?;မှန်းထား: အနာဂတ် ဘာလုပ်ဖို့ မှန်းထားလည်း။ (~ ရေဆက် ဘာလုပ်မယ်မှန်းထားလည်း);plánovat (práci atd.): Co plánuješ dělat v budoucnu?;inter.
placement ("state (and) placement");အနေအထား;umístění ("stav (a) umístění");n. writ.	plan, have a ("have ² lining-up ⁰ (and) arranging-in-order ¹ ");အစီအစဉ်ရိုး;plán, mít ("mít ² zarovnání ¹ (a) uspořádání-do-pořádku ⁰ ");T
places;ဖက်တလွှာ;místa;n.	plan, have a: (I) had a plan to stay two days more.;အစီအစဉ်ရိုး: နှစ်ရက်ထပ်နေဖို့ရန် အစီအစဉ်ရိုးခဲ့တယ်။;plánovat (~ "mít plán"): Plánoval jsem zůstat ještě dva dny.;p.s.
placid, be ("cool (and) cured");အေးဆေး(နေ);poklidný, být	plan, have: (I) have no plan.;အစီအစဉ်ရိုး: ဘာအစီအစဉ်မှ မရှိဘူး။;plánu, mít v: Nemám nic v plánu.;
	plan, structural ("image ¹⁰ , uniting ⁰ (and) binding ¹ , (of) building ² (and) building ³ ");ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံ;plán, stavební ("obraz ¹⁰ sjednocování ⁰ (a) svazování ¹ , stavění ² (a) stavění ³ ");n.
	plan: As (I) have arranged with a friend (of mine), (I) am going

to go out.;ချိန်းထား: သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်နဲ့ ချိန်းထားလို့ အပြင်ထွက်ရမှာ။;naplánoval: Protože jsem (si to) naplánoval s kamarádem, chystám se (ted) jít ven.;col.

plan: As for (what) is planned, as is the custom, (the speakers) will talk (as follows,) the proposer one turn (and) the defendant one turn. (Each turn another speaking group will talk.);အစီအစဉ်: အစီအစဉ်မှာတော့ ထုံးစံအတိုင်းအဆိုတလည် အချေတလည် ပြောဆိုသွားကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်။;plán: Co se týče naplánovaného, jak je zvykem, (mluvčí) budou mluvit tak, že navrhovatel (bude mluvit) jedno kolo (a) vyvraceč (také) jedno kolo. (Tj. každé kolo bude mluvit ta jiná skupina).;pol.

plan: How long time do (you) plan to stay there?;စဉ်းစားထား: အဲဒီမှာ နေထိုင်ဖို့အချိန်ဘယ်လောက် စဉ်းစားထားသလဲ။;plánovat: Jak dlouho tam plánuješ zůstat?;inter.

plan: How long time do you plan to talk with me now?;စဉ်းစားထား: မင်း အခုငါနဲ့စကားပြောဖို့ အချိန်ဘယ်လောက် စဉ်းစားထားလဲ။;plánovat: Jak dlouho si se mnou plánuješ povídat?;inter. col.

plan: Plan in advance what (you) want to do tomorrow..စီစဉ်ထား: မနက်ဖြန်လုပ်ချင်တဲ့တာကို ကြိုပြီးစီစဉ်ထားပေါ့။;plánovat: Předem si plánuj co chceš dělat zítra.;imper. pol. col. sl.

plan: plan to go;အစီအစဉ်: သွားဖို့ အစီအစဉ်။;plán: plán jít (“plán k odchodu”);

plan: What do (you) plan to do in future?;မုန်းထား: အနာဂတ် ဘာလုပ်ဖို့ မုန်းထားလည်း။ (~ ရေဆက် ဘာလုပ်မယ်မုန်းထားလည်း);plánovat: Co plánuješ dělat v budoucnu?;inter.

plan: What do (you) plan to do today?;အစီအစဉ်: ဘာလုပ်ဖို့ အစီအစဉ် ရှိသလဲ။;plán: Co máš dnes v plánu (dělat)?;inter. col.

plane ticket (“air vehicle's hand sign”);လေယာဉ်လက်မှတ်(တစ်စောင်);letenka (“ruční² znamení³ vzdušného^o vozidla”);sg.

plant;အပင်(တစ်ပင်) ° အပင်(တစ်ပင်);rostlina;sg.

plant (flower, “flower (to) blossom”);ပန်းပွင့်(တစ်ပွင့်);rostlina (květina, “květina kvést”);sg.

plant of;ပင်;sazenice (čeho);suff. n.

plant: a tiger behind plant;အပင်: အပင်နောက်မှာ ကျားတစ်ကောင်;roslina: tygr za rostlinou;

plant: The plant is going to wilt.;အပင်: အပင်က သေတော့မယ်။;rostlina: Rostlina zvadne.;fut.

plant: The plant is green.;အပင်: အပင်းက အစိမ်းရောင်။;rostlina: (Ta) rostlina je zelená.;

plaster;ပလာစတာ(တစ်ခု);náplast;sg. E. plaster

plaster: How many packets of plaster will you take?;ပလာစတာ: ပလာစတာ ဘယ်နှစ်ဘူးယူမလဲ။;náplast: Kolik balíčků náplastí si vezmete?;inter. fut.

plat;စိုက်;sázet;T

plate (“flat¹ dish”);ပန်းကန်ပြား(တစ်ချပ်);talíř (“ploché¹ nádobí”);sg.

plate: There are four plates on the table.;ပန်းကန်ပြား: စားပွဲပေါ်မှာ ပန်းကန်ပြားလေးချပ်ရှိတယ်။;talíř: Na stole jsou čtyři talíře.;

platform (stage, “high¹ stage”);စင်မြင့်(တစ်စင်);platforma (plošina, “vysoké¹ pódium”);sg.

platform (stage);စင်(တစ်စင်);platforma (plošina);sg.

platonic love, be in;တစ်ဖက်သက်ရင်ချန်း;platonicky zamilovaný, být;T

play;ထိုး ° ကစား;hrát ° hrát (si);T

play (~ concert): Have you seen that play (~ concert) already?;ဇာတ်: အဲဒီဇာတ် နင်ကြည့်ဖူးသလား။;divadelní hra (~ koncert): Už jsi se (“ty”) (někdy) na tu divadelní hru (~ koncert) podíval?;inter. col.

play (“dance heartily”);ကစား;hrát (si, “tancovat, pořádně”);T

play (“pierce (and) grind”);ထိုးကြိတ်;hrát (“probodávat (a) mlít”);T

play (chess);ထိုး;hrát (šachy);T

play (theater): It is said, that tonight's (theater) play (will be) good.;ပြဇာတ်: ဒီညပြဇာတ် ကောင်းသတဲ့။;hra (divadelní): Říkají, že dnešní (divadelní) hra (bude) dobrá.;

play (theatre, “shown drama”);ပြဇာတ်(တစ်ပု);hra (divadelní, “ukázané drama”);sg.

play sports;အားကစားလုပ်;sportovat;T

play sports (“do² strength^o playing”);အားကစားလုပ်;sportovat (“dělat² hraní¹ síly”);T

play sports (“do³ (and) do² strength^o playing”);အားကစားလုပ်;sportovat (“dělat³ (and) dělat² hraní¹ síly”);T

play sports: Because I do not play sports at all, (I) am weak.;အားကစား လုပ်: ကျွန်တော် အားကစားလုံးဝမလုပ်လို့ အားနည်းတယ်။;sportovat: Protože vůbec nesportuji, jsem slabý.;um.

play: (They) play (by) throwing water one to another.;ကစား: တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် ရေပက် ကစားကြပါတယ်။;hrát (si): Hrají si házením vody jeden na druhého.;pol.

play: (They) were playing on the beach (and finished).;ကစား: ကမ်းခြေပေါ်မှာ ကစားပြီးပြီ။;hrát si: Hráli si na pláži (a skončili).;p.p.

play: Boy and girl are playing on sand (~ “beach”).;ကစား: ကောင်းလေးနဲ့ ကောင်မလေးတို့ သဲသောင်ပြင်မှာ ကစားနေကြတယ်။;hrát si: Chlapec a děvče si hrají na písku (~ “pláži”).;cont.

play: On the streets of every town can be seen the water-playing.;ကစား: မြို့တိုင်း လမ်းတွေပေါ်မှာ ရေကစားနေတာ တွေ့နိုင်ပါတယ်။;hrát (si): Na ulicích každého města je možno spatřit hraní s vodou.;pol.

player (“proficient¹ (in) playing”);ကစားသမား(တစ်ယောက်);hráč (“zdatný¹ (v) hraní”);sg.

pleasant;သာ;příjemný;adj.

pleasant (“be-joyous (and) tender”);ကြည်နူး;příjemný (“být-veselý (a) jemný”);adj.

pleasant (“sweet”);အချိုး;příjemný (“sladký”);adj.

pleasant (“to² immerse^o (and) need”);နှစ်လိုဖွယ်;příjemný (“aby² se-ponořilo^o (a) potřebovalo¹”);adj.

pleasant, be;သာသာ ° ချိုး;příjemný, být;I

pleasant: May (your) meditating be satisfactory (and) pleasant.;ချောမွေ့: တရားအားထုတ်တာ အဆင်ပြေချောမွေ့ပါစေ။;příjemný: Kéž je tvé meditování uspokojivé (a) příjemné.;w. pol.

pleasant: They are happy, as (they) together possess a pleasant, good life.;နှစ်လိုဖွယ်: သူတို့သည် နှစ်လိုဖွယ် ကောင်းသော

ဘဝကို အတူတကွပိုင်ဆိုင်ကြ၍ ပျော်ရွှင်ကြသည်။;přijemný: Jsou šťastní, protože spolu mají příjemný, dobrý život.;writ. pleasant: Wherever (you) look, it is extremely pleasurable.;ကြည်နူး: ဘယ်ဘက်ကိုကြည့်ကြည့်အလွန် ကြည်နူးစရာကောင်းပါတယ်။;přijemný: Kamkoliv se podíváš, je to velice příjemné (~ "vhodné k potěšení (se)").;pol. please;အုံး (from ဦး) ° ဦး ° ကျေးဇူးပြု;prosím;suff. col. (or) interj. (or) suff. please ("performing a good deed, ..");ကျေးဇူးပြုပြီး ° ကျေးဇူးပြု၍;prosím ("vykonáš dobrý čin, (když) .."); (or) writ. please (do a favor);အားရကျေနပ်;potěšit (udělat laskavost);T P. āyācana (= asking, addressing, vow, prayer) please (indicates politeness): Look at those two ("persons");ပါ: သူတို့နှစ်ယောက်ကို ကြည့်ပါ။;prosím (značí slušnost): Podívej na ty dvě ("osoby");imper. pol. please (let me speak, "about" one¹ (moment of being) quiet⁰);တစ်ဝက်လောက်;prosím vás (nechte mě promluvit, "asi² jeden¹ (moment byti) zticha⁰");interj. please: (I) don't understand. Please, explain.;အုံး: နားမလည်ဘူး၊ ရင်းပြပါအုံး။;prosím: Nerozumím. Prosím, vysvětli.;imper. pol. col. please: Please, divide this ("very") apple into four parts ("(and) give").;ကျေးဇူးပြု: ကျေးဇူးပြုပြီး ဒီပန်းသီးလေးကို လေးစိတ်ခွဲပေးပါ။;prosím: Prosím, rozdělte toto ("samotné") jablko na čtyři části ("(a) dejte").;imper. pol. please: Please, listen.;ကျေးဇူးပြု၍: ကျေးဇူးပြု၍ နားထောင်ပါ။;prosím: Prosím, poslouchej(te).;imper. pol. writ. please: Please, repeat (it).;အုံး: ပြန်ပြောပါအုံး။;prosím: Prosím, zopakuj (to).;pol. please: Please, say it one more time.;ကျေးဇူးပြုပြီး: ကျေးဇူးပြုပြီး အဲဒါကို တစ်ခါထပ်ပြောပါ။;prosím: Prosím, řekni to ještě jednou.;imper. pol. please: Please, would (you) decrease (the price)?;အုံး: လျှော့ပါအုံးလား။;prosím: Prosím, slevil byste? ("Prosím, snížil byste?");inter. pol. pleased with (sb.), be: The king was, for sure, very pleased with Nga Nyo.;သဘောကျ: ဘုရင်က ငညိုကို သိပ်သဘောကျတာပေါ့။;spokojený s (někým), být: Král byl tedy s Ňa Ňo velice spokojený.; pleased with, be;နှစ်လို;těšit se ° potěšen, být;l pleased with, be ("like (and) descend");နှစ်သက်;potěšen (čím), být ("mít-rád (a) scházet-dolů");T pleased, be ("nature falls");သဘောကျ;potěšen (s), být ("charakter padá");T pleasure ("be-joyous (and) tender {nouner}");ကြည်နူးမှု;potěšení ("být-veselý (a) jemný {jmenec}");adj. pleasure: sensual pleasure ("pleasure (by) sensual objects");ကြည်နူးမှု: ကာမဂုဏ် အာရုံကြည်နူးမှု;rozkoš: smyslná rozkoš ("rozkoš přeměty smyslu"); plentiful, be;ပေါ;oplyvat;l plenty;တော်တော်များများ ° အမြောက်အမြား ° အပေါင်း;spousta;adv. (or) pron. (or) adj. plenty ("multitude (and) diversity");အများအပြား;spousta ("spousta (a) pestrost");n. plenty: The car was build using plenty of metal.;အမြောက်အများ:

ကားကို သတ္တုအမြောက်အမြားသုံးပြီး ပြုလုပ်ထားတယ်။;spousta: Auto bylo postaveno užitím spousty kovu.; plot ("make¹ thinking⁰");ကြည့်;spiknout se ("dělat¹ myšlení⁰");T plot ("scheme (and) be-prosperous");ကြစည်;chystat (intrikovat, "plánovat (a) být-úspěšný");T plot (of a story, "way¹ (of) drama⁰");ဇာတ်လမ်း(တစ်ခု တစ်လွှဲ);zápletka (příběhu, "způsob¹ dramatu⁰");sg. plough;ထွန်း;orat;T plough ("till¹ (at) field");လယ်ထွန်း;orat ("orat¹ (na) poli⁰");T plough: It is said, that at that time Nga Nyo, having ploughed, while resting for a while, (he) was reading ("writings").;လယ်ထွန်း: အဲဒီအချိန်မှာ ငညိုက လယ်ထွန်းပြီး ခဏအနားယူရင်း စာဖတ်နေသတဲ့။;orat: Říká se, že v tu dobu Ňa Ňo po tom, co zoral, chvilku odpočíval, přičemž četl (psaní).;cont. plum, wild ("plum fruit");ဆီးသီး(တစ်လွှဲ) [zhī.dī.];švestka, polní ("švestkové ovoce");sg. plump (thump);ထောင်း;bušit (pěstí do něčeho);T plump, be;ဖွံ့;buclatý, být;l plural;ဗဟုဝုဒ် [bahous];množné č.;gram. adj. P. bahu-vacana (= many words) PM;ည;večer ° noci, v;n. PM: nine hours twenty minutes PM;ည: ည ကိုးနာရီ မိနစ်နှစ်ဆယ်;večer: devět hodin dvacet minut večer; pocketbook ("notes collecting book");မှတ်စုစာအုပ်(တစ်အုပ်);notýsek ("poznámky sbírající kniha");sg. poem;တဗျာ;báseň;n. S. kāvya (= poem) poet ("master¹ (in) poems⁰");တဗျာဆရာ;báseň ("mistr¹ (v) básních⁰");n. S. kāvya (= poem) point (~ "and"): six thousand five hundred and forty-three point twenty-one (6543,21);နှင်း: ခြောက်ထောင်ငါးရာလေးဆယ်သုံးနှင့် နှစ်ဆယ့်တစ် (6543,21);celých (~ "a"): šest tisíc pětset čtyřicet tři celých dvacet jedna (6543,21);num. point finger ("prick¹ (by) index-finger⁰ (and) show²");လက်ညှိုးထိုးပြ;ukázat prstem ("píchnout¹ ukazováčkem⁰ (a) ukázat²");T point finger ("prick¹ (by) index-finger⁰");လက်ညှိုးထိုး;ukázat prstem ("píchnout¹ ukazováčkem⁰");T point finger: The girl is pointing finger to ("(and) showing") her (elder) brother.;လက်ညှိုးထိုးပြ: သူမရဲ့အကိုကို ကောသလေးက လက်ညှိုးထိုးပြနေတယ်။;ukazovat prstem: Děvče ukazuje prstem na svého (staršího) bratra.;cont. point of view ("corner¹ (of) view⁰");ရှုထောင့်;úhel pohledu ("roh¹ pohledu");n. point of view: according to prof. Kosambi's point of view;ရှုထောင့်: ဖရော်ဖက်ဆာ ကောသမ္မိ၏ ရှုထောင့်အတိုင်း;hledisko: z hlediska prof. Kosambi;writ. point out ("direct (and) show {emphasis}");ညွှန်ပြထား;poukázat na ("nasměrovat (a) ukázat {důraz}");T point out ("direct (and) show");ညွှန်ပြ;poukázat na ("nasměrovat (a) ukázat");T point out: the word (which) points out;ညွှန်ပြ: ညွှန်ပြပုဒ်;ukazovat: ukazovací slovo; poison;ဆေး(တစ်ခု) ° အဆိပ်;jed;sg.

police;ရဲ;policie;n.
 police station (“police place”);ရဲဌာန;policejní stanice (“policejní místo”);n.
 policeman;ရဲ(တစ်ယောက်);policejní strážník ° policajt (CZ col., policejní strážník);sg.
 policeman (“has² status¹ (of) police”);ရဲအရာရှိ(တစ်ယောက်တစ်ဦး);policejní strážník (“má² status¹ policie”);sg.
 policeman: The policeman is taking care of the traffic.;ရဲ: ရဲက ယာဉ်သွားယာဉ်လာကို ဂရုစိုက်နေတယ်။;policajt: Policajt se stará o (silniční) dopravu.;cont.
 policeman: Who is over there? Those are just policemen.;ရဲ: ဟိုဟာ ဘယ်သူလဲ။ အဲဒါ ရဲတွေလေ။;policajt: Kdo je támhle? Hele, to jsou jen policajti.;col.
 polite, be;ယဉ်ကျေး;zdvořilý, být;l
 politely (“be-pleasant (and) complete {adv.}”);ခြေငုံစွာ;zdvořile (“být-přijemný (a) úplný {příslovec}”) ° slušně (“být-přijemný (a) úplný {příslovec}”);adv.
 politely (“pleasantly (and) completely”);ခြေခြေငုံစွာ;zdvořile (“přijemně (a) úplně”);adv.
 politely: U Aung Zeyya treated both the groups politely.;ခြေငုံစွာ: ဦးအောင်ဇေယျသည် အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့ကို ခြေငုံစွာ ဆက်ဆံသည်။;zdvořile: U Aun Zeyya zacházel s oběma skupinama zdvořile.;writ.
 politeness;ယဉ်ကျေးမှု;zdvořilost;n.
 politeness: (He) has neither shrewdness, nor politeness.;ယဉ်ကျေးမှု: သူ့မှာ လိမ္မော်ပါးနပ်မှု မရှိတောင်မက ယဉ်ကျေးမှုလဲ မရှိဘူး။;slušnost: Není ani slušný, ani chytrý. (“Nemá ani slušnost, ani nemá mazanost.”);
 political (“(of) politics”);နိုင်ငံရေး;politický (“(z) politiky”);adj.
 political: political prisoner;နိုင်ငံရေး: နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသား;politický: politický vězeň;
 politics (“country subject”);နိုင်ငံရေး;politika (“záležitost¹ země”);n.
 pomalu: Jez pomalu.;ဖြေးဖြေး: ဖြေးဖြေး စားပါ။slowly: Eat slowly.;imper. pol.;
 pomelo (“fruit² (of) no-longer-useful buffalo”);ကျွဲကောသီး(တစ်လုံး);pomelo (“ovoce² již-neužitečného¹ buvola”);sg.
 ponder (“take (and) consider”);ယူဆ;brát v úvahu (“vzít (a) uvažovat”) ° rozvažovat (“vzít (a) uvažovat”);T
 ponder (“think (and) call”);တွေးခေါ်;přemýšlet (“myslet (a) volat”);T
 ponder (“use (and) wipe”);သုံးသပ်;vzít v úvahu (“užít (a) utřít”);T
 poo (EN col.);မစင်;lejno (CZ col.);n.
 poor;ဆင်းရဲ;chudý;adj.
 poor (of knowledge): We can understand, that (he) was of poor knowledge.;နည်းပါး: ဗဟုသုတ နည်းပါးတယ်ဆိုတာကို အကျွန်ုပ်တို့ သဘောပေါက်နိုင်သည်။;chabý (o znalostech): Můžeme pochopit, že byl chabých znalostí.;writ.
 poor, be;ညံ့;ubohý, být;l
 poor, be (“be-inferior (and) stupid”);ညံ့ဖျင်း;ubohý, být (“být-horší (a) hloupý”);l
 poor, be (“descend (and) be-scattered”);ဆင်းရဲ;chudý, být (“sestoupit (a) být-rozptýlený”) ° chudý, být (“klesnout (a) být-rozhozen”);l
 poor, be (“handicapped (and) tilted”);ချို့ငဲ့;chudý, být (“být-

postížený (a) nachýlený”);l
 poor, be (about knowledge);နည်းပါး;chabý, být (o znalostech);l
 poor, be (in knowledge or skill, “strength (is) little”);အားနည်း;slabý, být (o znalostech nebo dovednostech, “sily (je) málo”);l
 poor, be: Nan Nan's (family) is poor.;ဆင်းရဲ: နန်းနန်းတို့က ဆင်းရဲပါတယ်။;chudý, být: (Rodina) (slečny) Nen Nen je chudá.;pol.
 poor: Although these states and divisions are divided, all Myanmar nations, including poor and rich, live together.;ဆင်းရဲ: ဒီလိုပြည်နယ်နဲ့ တိုင်းတွေ ခွဲထားပေမယ့် မြန်မာတိုင်းရင်းသားအားလုံး ဆင်းရဲလဲ အတူတူ ချမ်းသာလဲ အတူတူနေကြပါတယ်။;chudí: Přestože jsou tyto státy a správní oblasti (regiony) rozděleny, všechny národnosti Myanmaru, včetně chudých i bohatých, žijí pospolu.;
 poor: Poor countries need aid for their people.;ဆင်းရဲ: ဆင်းရဲသောနိုင်ငံတွေက သူတို့နိုင်ငံသားတွေအတွက် အထောက်အပံ့လိုအပ်တယ်။;chudý: Chudé země potřebují vpomoci svým lidem.;
 poor. The woman who is sitting on the road is poor.;ဆင်းရဲ: လမ်းပေါ်မှာ ထိုင်နေတဲ့ အမျိုးသမီးက ဆင်းရဲတယ်။;chudý: (Ta) žena která sedí na ulici je chudá.;
 popular, be (“era heartily”);ခေတ်စား;slavný, být (“doba pořádně”);l
 pork meat (“pig's meat”);ဝက်သား;vepřové maso (“prasečí maso”);n.
 porn (“swelling film”);ဖူးကား;porno (“bobtnající film”);n.
 porn: Will you watch a porn?;ဖူးကား: ဖူးကားကြည့်မလား။;porno: Budeš se dívat na porno?;inter.
 port;ဆိပ်;přístav;sg.
 port (“port (and) bank”);ဆိပ်ကမ်း;přístav;sg.
 port and harbor (“port (and) harbor”);ဆိပ်ကမ်း;přístavní (“přístav (a) přístav”);adj.
 port and harbor: port (and) harbor engineer;ဆိပ်ကမ်း: ဆိပ်ကမ်း အင်ဂျင်နီယာ;přístavní: přístavní inženýr;
 portable (“bag (to) carry”);အိတ်ဆောင်;přenosný (“taška (k) nošení”);adj.
 portable: portable (“small”) computer;အိတ်ဆောင်: အိတ်ဆောင် ကွန်ပျူတာလေး;přenosný: přenosný (“malý”) počítač;
 position;အရာ;pozice ° postavení (status);n.
 position (“state (and) placement”);အနေအထား;pozice (“stav (a) umístění”);n. writ.
 position (“stop (and) repose {nouner}”);ရပ်တည်မှု;pozice (“zastavit (a) odpočívát {jmenec}”);n.
 position (acquired, “name (and) characteristic”);အမည်အရည်;pozice (získaná, “jméno (a) charakteristika”);n.
 position (in society);ဘွဲ့(တစ်ဘွဲ့);postavení (ve společnosti);sg.
 position, have a (“do¹⁰ to³ stop⁰ (and) repose¹ {nouner}”);ရပ်တည်မှုကို;pozice, mít (“dělat¹⁰ k³ zastavit⁰ (a) odpočívát¹ {jmenec}”);l
 possess;ပိုင် ° ရှိ ° ရှိ -မှာ;vlastnit;l (or) T
 possess (“possess (and) be-concerned-with”);ပိုင်ဆိုင်;vlastnit (“vlastnit (a) týkat-se”);l
 possess (“possess (and) concern”);ပိုင်ဆိုင်;vlastnit (“vlastnit (a)

týkat-se");l

possess: May (you) be able to rule over everything (and) may (you) be able to possess a lofty life.;ပိုင်ဆိုင်: အရာရာကို စိုးမိုးနိုင်ပြီး မြင့်မားတဲ့ဘဝကို ပိုင်ဆိုင်နိုင်ပါစေ။;mít (~ "vlastnit"): Kéž můžeš mít vládu nad vším (a) kéž můžeš mít (~ "vlastnit") vznešený život.;w. pol.

possess: They are happy, as (they) together possess a pleasant, good life.;ပိုင်ဆိုင်: သူတို့သည် နှစ်လို့ဖွယ် ကောင်းသော ဘဝကို အတူတကွပိုင်ဆိုင်ကြ၍ ပျော်ရွှင်ကြသည်။;mít: Jsou šťastní, protože spolu mají příjemný, dobrý život.;writ.

possession ("own (and) concern {noun}");ပိုင်ဆိုင်ခြင်း;vlastnictví ("vlastnit (a) týkat-se {jmenec}");n.

possibility;အတတ်;možnost;n.

possibility (~ "able, be"): (It) is requested, that (you) help (him) ("from the side of") (your) possibilities.;တတ်နိုင်:

တတ်နိုင်တဲ့ဘက် ကကူညီပေးပါလို့ တောင်းပါရစေ။;možnosti (~ "schopný, být"): Žádá se, abys (mu) pomohl ("ze strany") (svých) možností.;pol.

possibility ("can (and) can {noun}");တတ်နိုင်တာ;možnost ("moci (a) moci {jmenec}");n.

possibility ("can" happen^o {noun}²);ဖြစ်နိုင်ခြေ ° ဖြစ်နိုင်ချေ (WS. from ဖြစ်နိုင်ခြေ);možnost ("může" se-stát^o {jmenec}²);n.

possibility ("permission (and) way");အခွင့်အလမ်း;možnost ("svolení (a) cesta");n.

possibility: (I) will help (you) as much as possible.;အတတ်: အတတ်နိုင်ဆုံးကူညီပါမယ်။;možnost: Pomohu (ti) jak jen je možné.;fut. pol.

possibility: If the fruit is ("said (to be)") of orange color, there is a possibility, (that it is) an orange.;ဖြစ်နိုင်ခြေ: အသီးက လိမ္မော်ရောင်ဆိုလျှင် လိမ္မော်သီးဖြစ်နိုင်ခြေရှိတယ်။;možnost: Pokud je (to) ovoce ("řeceno (být)") oranžové barvy, (pak) je možnost, (že je to) pomeranč.;

possible;ရပ;možné;suff.

possible ("can" be^o);ဖြစ်နိုင်;možný ("může" být^o);l

possible ("look");ကြည့်;možný ("podívej");suff. imper.

possible, be;နိုင်;možné, být;l

possible, be ("well" happens^o, can³ happen²);ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်;možný, být ("dobře" se-stát^o, může³ se-stát²);l

possible, be: (It) is a sentence used when (it) is not possible to change (~ "correct again") (anything) any more.;ရ: ပြန်လည် ပြင်ဆင်လို့မရတော့တဲ့ အချိန်မှာ သုံးရတဲ့ စကားဖြစ်တယ်။;věta: Je (to) věta užívaná když už není žádná možnost (cokoliv) změnit (~ "znovu opravit").;

possible, be: As (I) live in this country, (it) is not possible to eat ("food"). (expression of unsatisfactoriness in one's country);ရ: ဒီတိုင်းနေလို့ ထမင်းစားလို့ မရဘူး။;možné, být: Poněvadž žiji v této zemi, není možné se najíst (~ "jíst jídlo"). (vyjádření nespokojenosti se situací vlastní země);col.

possible, can be;နိုင်လောက်; může být;v.

post (column);တိုင်(တစ်တိုင်);sloupek;sg.

post (in FB etc.);post; příspěvek (na FB atd.);n. sl. FB

post office ("letter building");စာတိုက်(တစ်တိုက်);pošta (budova, "budova" dopisů");sg.

post scriptum (additional part of a letter, "writing's

remainder");စာကြွင်း;post scriptum (doplňková část dopisu, "zbytek" psaní^o);n.

post scriptum (PS, used as a postscript in letter, "note {noun}");မှတ်ချက်;PS (post scriptum, užito jakožto dodatek na konci dopisu, "poznámenat {jmenec}");n.

post scriptum (PS, used as a postscript in letter, "remains (to) write");စာကြွင်း;PS (post scriptum, užito jakožto dodatek na konci dopisu, "zbývá napsat");n. rare

post-office ("letter building");စာတိုက်(တစ်တိုက်);pošta (budova, "budova" dopisů");sg.

post-office: Post-office is closed.;စာတိုက်: စာတိုက် ပိတ်ပြီ။;pošta: Na poště mají zavřeno. ("Pošta je zavřená.");p.p.

postage stamp ("stamp (with) head");တံဆိပ်ခေါင်း(တစ်ခေါင်း);poštovní známka ("známka (s) hlavou");sg.

postbox ("post-office box");စာတိုက်ပုံး(တစ်ပုံး);poštovní schránka ("poštovní krabice");sg.

postcard;ပို့စကဒ်(တစ်စောင်) (WS. from ပို့စကတ်) ° ပို့စကတ်(တစ်စောင်);pohlednice ° pohled;sg. WS. E. postcard (or) sg. E. postcard

postcard: (He) writes on a postcard.;ပို့စကတ်: ပို့စကတ်တစ်ခုပေါ်မှာ စာရေးတယ်။;pohled: Píše na pohled.;

postcard: (One) can send e-mail ("to (be)") more quickly than a postcard.;ပို့စကတ်: အီးမေးလ်ကို ပို့စကတ်ထက် မြန်မြန်ရောက်အောင်ပို့နိုင်တယ်။;pohled: Lze poslat e-mail, ("aby (byl)") rychleji než pohled.;

postman ("proficient" (in) sending¹ letters^o);စာပို့သမား(တစ်ယောက်);listonoš ("zdatný" (v) posílání¹ dopisů^o) ° pošťák (listonoš, "zdatný" (v) posílání¹ dopisů^o);sg.

postman: The postman delivers two parcels.;စာပို့သမား: စာပို့သမားက ပါဆယ်ထုတ်နှစ်ထုတ် အိမ်အရောက်ပို့တယ်။;listonoš: Listonoš doručuje dva balíky.;

postpone;ရွှေ့;odložit (časově);T

posture (meditation): in that (meditation) posture;ထိုင်ပုံ: အဲဒီ ထိုင်ပုံကဟာ;pozice (meditační): v té (meditační) pozici;

posture, meditation ("method" (of) sitting³ (in) Dhamma^o sitting¹ form²);တရားထိုင်ပုံထိုင်နည်း;pozice, meditační ("způsob" sezení³ (ve) tvaru² sezení¹ Dhammy^o);n.

posture, meditation ("sitting form");ထိုင်ပုံ;pozice, meditační ("tvar" sezení^o);n.

pot (for cooking);အိုး(တစ်လုံး);hrnec;sg.

pot-holed, be;ပေါက်;děravý, být;l

pot: (He) is putting Italian spaghetti to the pot.;အိုး: အိုးထဲကို အီတလီခေါက်ဆွဲထည့်နေတယ်။;hrnec: Vkládá do hrnce italské špagety.;cont.

potato;အာလူး(တစ်လုံး);brambor;sg. S. ālu (potato, yam)

potencial;အညွန့်;potenciál;n.

poultry;ကြက်;drůbež;n.

pound (unit of weight, ca. 0.45 kg);ပေါင်;libra (jednotka váhy, asi 0.45 kg);n.

pound: five hundred pounds (of weight);ပေါင်: ပေါင် ငါးရာ;libra: pět set liber (váhy);

pour;သွန်း;vylít ° vylévat;T

poverty ("descend (and) be-scattered

{nouns}");ဆင်းရဲခြင်း;chudoba ("sestoupit (a) být-rozptýlený (jmenec)");n.
 powder;အမှုန့်;prášek;n.
 powder: Sugar is (~ "are") mostly used as powder.;အမှုန့်: များသောအားဖြင့် သကြားကို အမှုန့် အဖြစ်သုံးကြတယ်။;prášek: Cukr se většinou používá ve formě (~ "jakožto") prášek.;
 powecut (~ "fire"): There's a powecut. ("fire^o was² destroyed");မီး မီးပျက်သွားပြီ။;proud: Vypli proud. ("ohéň byl² zničen");p.p.
 power ("force (and) loudness");အရှိန်အဝါ;moc ("síla (a) hlasitost");n.
 power ("potency (and) authority");တန်ခိုးအာဏာ;moc ("vliv (a) pravomoc");n.
 power ("potency (and) power");စွမ်းအင်;moc ("schopnost (a) moc");n.
 power, magical ("capacity¹ (to) be-able^o");စွမ်းအင်;moc, magická ("schopnost¹ být-schopný^o");n.
 power: This way U Aung Zeyya's power became great.;အရှိန်အဝါ: ဤသို့ဖြင့် ဦးအောင်ဇေယျ၏ အရှိန်အဝါ မြင့်မားလာသည်။;moc: Tímto způsobem se stala moc Ú Aun Zeyyi obrovskou.;writ.
 powerful, very ("big² smoke¹ value^o");တန်ခိုးကြီး;mocný, velice ("velká² hodnota^o kouře¹");n.
 powerful, very: (There) are (~ "appear") many powerful monks.;တန်ခိုးကြီး: တန်ခိုးကြီးဘုရားတွေပေါများပါတယ်။ (~ ဘုန်းတန်းခိုးကြီးတဲ့ ဘုန်းကြီးတွေ အများကြီးရှိပါတယ်။);mocný, velice: Jsou (~ "objevují-se") (tu) velice mocní mniši.;pol.
 powerfully: Alaun Min Taya then powerfully united the region between rivers Ayeyawaddy and Chin Twin, and then attacked (and) conquered Inwa.;အခိုင်အမာ: အလောင်းမင်းတရားသည် ဧရာဝတီနှင့် ချင်းတိုင်းမြစ်နှစ်သွယ်အကြားဒေသများကို အခိုင်အမာ စုစည်းပြီး နောက် အင်းဝကို တိုက်ခိုက်အောင်မြင်သည်။;mocně: Alaun Men Dajá pak mocně sjednotil oblast mezi řekami Ejávadí (Iravadi) a Čen Twen, a pak zaútočil (a) dobyl Envu.;writ.
 practical ("meets¹ hand^o");လက်တွေ့;praktický ("setkává-se¹ (s) rukou");adj.
 practice;ကျင့်;nácvik ° praxe ° nacvičovat;n.
 practice ("(to) practise (and) line-up");ကျင့်စဉ်;cvičení ("trénovat (a) uspořádat");n.
 practice ("practice (and) think");ကျင့်ကြံ;praktikovat ("praktikovat (a) myslet");T
 practice ("practice, think (and) develop");ကျင့်ကြံပွား;praktikovat ("praktikovat, myslet (a) rozvíjet");n.
 practice ("practise (and) train");လေ့ကျင့်;praktikovat ("praktikovat (a) trénovat") ° procvičovat ("praktikovat (a) trénovat");T
 practice ("practising (and) training");အလေ့အကျင့်;praxe (čím, "praxe (a) trénink") ° procvičování (čím, "praxe (a) trénink");n.
 practice, moral: facts regarding the moral practice;ကျင့်ဝတ်: ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်;praxe, etická: skutečnosti ohledně etické praxe;
 practice: pratice of writing;ကျင့်: ရေးကျင့်;praxe: praxe v psaní;
 practise;ကျင့် ° ပွား;praktikovat;T
 practise ("develop");ပွား;praktikovat ("rozvíjet");T
 practise ("wait (and) build");စောင့်တည်; -မှာ;praktikovat ("čekat (a)

stavět");T
 practise (meditation): I will go to Burma ("country") in order to practise (meditation).;လေ့ကျင့်: လေ့ကျင့်ဖို့အတွက် ငါမာပြည်ကို သွားမယ်။;praktikovat (meditaci): Pojedu do ("země") Barmy abych praktikoval meditaci.;fut.
 practise: (I) am just still practising writing;ကျင့်: ရေးကျင့်တုန်းပဲလေ;nacvičovat: Stále jen nacvičuji psaní;
 practise: If (you) do not practise, what (you) have (already) got, the good (knowledge) of writing (and) good (knowledge) of speaking may get lost, (they) say;လေ့ကျင့်: မလေ့ကျင့်ရင် ရပြီးသား စာလေးစကားလေးတွေဟာ ပျောက်တတ်တယ်တဲ့;cvičit: Pokud netrénuješ, co (již) máš, ta dobrá (znanost) psaní (a) dobrá (zanlost) mluvení, se může ztratit, prý;col.
 practise: May (you) be able to practise the Dhamma much.;ကျင့်ကြံပွား: တရားများကို ကျင့်ကြံပွားများနိုင်ပါစေ။;praktikovat: Kéž jsi schopen praktikovat Dhammu hodně.;pol.
 praise ("go-beyond¹ (in) praising^o");ချီးကျူး;chválit ("jít-za-hranice¹ (ve) chválení^o");T
 praise: (He) praised the six supernormal powers.;ချီးကျူး: အဘိညာဉ်ခြောက်ပါးနှင့်ပတ်သက်ပြီး ချီးကျူးသည်။;chválit: Chválil šest nadpřirozených mocí.;writ.
 praise: Finding (that) what you have written, (I) happen to praise (it as) seriously, very clever.;ချီးကျူး: ခင်ဗျား ရေးထားတာတွေလို တော်တော်လေးချီးကျူးမိပါတယ်။;chválit: Shledal jsem, co jsi napsal, (a) ("stalo-se,že") chválím (to jakožto) vážně, velice chytré.;pol.
 praiseworthy, be ("good, noble, noble (and) noble");ကောင်းမွန်မွန်မြတ်;chvályhodný, být ("dobrý, ušlechtilý, ušlechtilý (a) ušlechtilý");I
 Prakrit (language);ပြာကရိတ်;prákrit (jazyk);name
 Prakrit: This is very near to (~ "with") the Prakrit language.;ပြာကရိတ်: ဒါဟာ ပြာကရိတ်ဘာသာစကားနှင့် အတော်နီးစပ်ပါသည်။;prákrit: To je velice blízko prákritu ("jazyku").;writ. pol.
 prase: (I) praise (and) value the character of your mind, brave to abandon.;ချီးကျူး: ခင်ဗျားစွန့်ပယ်ရဲ(ခဲ့)တဲ့ စိတ် နေ့စိတ်ထားကို ချီးကျူးတန်ဖိုးထားပါတယ်။;chválit: Chválím (a) hodnotím (vysoko) charakter tvé mysli, statečné zanechat.;pol.
 prawn ("short kite");ပုစွန်(တစ်ကောင်) ° ပုစွန်(တစ်ကောင်) (WS. from ပုစွန်);kreveta ("krátký luňák");sg.
 pray ("request¹ (a) wish^o");ဆုတောင်း;modlit se ("žádat¹ (o) přání^o");T
 pray: (I) pray (for it to happen).;ဆုတောင်း: ဆုတောင်းပါတယ်;modlit se: Modlím se (aby se tak stalo).;pol.
 pre- ("in-advance and-then");ကြိုပြီး;před- ("napřed a-pak");adv.
 pre-eminent person;ဇော်(တစ်ယောက်);vynikající osoba;sg.
 preach (the Law, the Dhamma);ဟောပြော ° တရားဟော;kázat (Zákon, Dhammu) ° přednášet (Zákon, Dhammu);T mn. Bh.
 preach Dhamma ("preach² (and) be-listened-to³ (about) truth^o (of) Dhamma^o");တရားဓမ္မဟောကြား;přednášet Dhammu ("přednášet² (a) být-poslouchán³ (o) pravdě^o Dhammy¹");T P. dhamma (= law)
 preach: (I) meditated (and) then also preached the Law (~ Dhamma).;ဟော: တရားထိုင် ပြီးတော့ တရားလည်း ဟောခဲ့ပါတယ်။;přednášet (kázat): Meditoval jsem (a) pak jsem

také přednášel Zákon (~ Dhammu).;p.s. pol.
 preach: (We) may preach with the wisdom of (our)
 understanding.;တရားဟော: နားလည်ခြင်းဉာဏ်ပညာနဲ့
 တရားဟောနိုင်ပါသည်။;přednášet (Dhammu): Můžeme přednášet
 (Dhammu) moudrostí (našeho) pochopení.;pol. writ.
 preach: according to what the Lord Buddha preached;ဟောကြား:
 ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား ဟောကြားခဲ့အတိုင်း;přednášet: podle toho, co Pán
 Buddha přednesl;
 preach: the noble truth preached by the Buddha;ဟောကြား:
 ဗုဒ္ဓဟောကြားမြတ်တရား။;přednášet: ušlechtilá pravda přednesená
 Buddhou;Bh.
 preaching of Dhamma (the Buddha's
 teaching);တရားဟော(တစ်ပုဒ်);přednes Dhammy (učení
 Buddhyy);n.
 preaching: is preaching wrong?;တရားဟော:
 တရားဟောမှားမလား။;přednášení (o Buddhismu): je přednášení
 (o Buddhismu) špatné?;inter.
 preachings (the Law, the Dhamma "right
 preachings");တရားဟောများ;kázaní (Zákon, Dhamma, "správná
 kázání");pl. mn. Bh. writ.
 precepts, five (precepts for lay people, namely no killing, no
 stealing, no sexual misconduct, no lying and no taking
 intoxicants);ပဉ္စသီလ;pravidel, pět (pravidla pro laiky, tj.
 nezabíjení, nekradení, vyhýbání se cizoložství, nelhaní a
 neužívání omamných látek včetně alkoholu);Bh. pañca-sīla (=
 five - morality)
 precepts: As for five precepts, (they) should be protected by lay
 people too.;သီလ: သီလငါးပါးဆိုတာ လူဝတ်မှာလည်း စောင့်တည် (~
 ဆောက်တည်)လိုရပါတယ်။;oravidla: Co se týče pěti pravidel, (ta)
 by měla být ochraňována i laiky.;pol.
 precepts: five ("noble") precepts;သီလ: ငါးပါးသီလ;pravidla: pět
 ("ušlechtilých") pravidel;
 precepts: In order not to break the five precepts, one must
 much (~ "not little") control (oneself).;သီလ: ငါးပါးသီလကို
 မကျိုးအောင် မနည်း ထိန်းနေရတယ်။;pravidla: Aby nedošlo k
 porušení pěti pravidel, je třeba se nemálo kontrolovat.;
 precepts: The five precepts should be especially observed by
 (~ "in") lay people.;သီလ: ငါးပါးသီလက လူဝတ်မှာလည်း
 တည်လိုသား(ပါ)ပဲ။;pravidla: Pět pravidel by měly být
 dodržovány zejména laiky (~ "v laicích").;pol.
 preciously;ဖြစ်ခေါင်ဖြစ်ခဲ;mimořádně ° málokdy;adv.
 precisely ("exactly (and) precisely");အတိအကျ;přesně ("přesně
 (a) přesně");adv. writ.
 precisely ("trimming (and) falling");အတိအကျ;přesně ("řezání (a)
 padání");adv.
 precisely: I don't know precisely how far it is.;အတိအကျ:
 ဘယ်လောက်ဝေးလဲ ကျွန်တော် အတိအကျ မသိဘူး။;přesně: Nevím
 přesně jak je to daleko.;um.
 predicate (verb, "word¹ (of)
 predicate⁰");ကြိယာပုဒ်(တစ်ပုဒ်);přisudek (ve vědět, "slovo¹
 přísudku⁰");sg. gram. P. kiriya (= action, deed)
 predisposition ("taken¹ element⁰");ခါတ်ခဲ;náchylnost ("vzaný¹
 element⁰") ° predispozice ("vzaný¹ element⁰");n.
 predisposition: The Buddhists who (are) weak in the
 predispositions (and) religious by birth (~ "traditional"), (they)

make their living ("nurnure life") by (~ "with") the five kinds of
 wrong livelihood.;ခါတ်ခဲ: ဘာသာရေးခါတ်ခဲ အားနည်းတဲ့ မိရိုးဖလာ
 ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေကတော့ မိစ္ဆာအာဇီဝမျိုးနဲ့
 အသက်မွေးကြပါတယ်။;predispozice: Buddhisté, které jsou slabí
 ve (svých) predispozicích (a) přejali viru od rodičů (~
 "tradiční"), vydělávají si na živobytí ("starají-se (o) život") ("s")
 pěti druhy špatného živobytí.;pol.
 predominantly;များသောအားဖြင့်;pověštinou;adv.
 prefer;အကြိုက်ဆုံး;nejradši, mít;l
 prefer ("like (and) descend");နှစ်သက်;oblíbit si ("mít-rád (a)
 scházet-dolů");T
 prefer: notion, that Buddhaghosa preferred several Sinhalese
 commentaries ("which were") written before his time
 ("came").;နှစ်သက်: ဗုဒ္ဓဇောသသည် သူ့အချိန်ကာလမတိုင်ခင်
 ရေးသားပြီးထားသည့် သီဟင်္ဂါအဋ္ဌကထာများကို အနည်းငယ်
 နှစ်သက်ခဲ့သည်ဆိုသည့် သဘော;oblíbit si: dojem, že si
 Buddhaghósa oblíbil několik Sinhálských komentářů ("které
 byly") napsané před ním (~ "než přišla (jeho) doba").;writ.
 prefer: preferred a few;နှစ်သက်: အနည်းငယ် နှစ်သက်ခဲ့သည်;oblíbit
 si: oblíbil si několik;p.s.
 prefer: What do (you) prefer in the Lord Buddha's
 teachings?;အကြိုက်ဆုံး: မင်း ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားရဲ့ တရားတော်ထဲမှာ
 ဘယ်ဟာကို အကြိုက်ဆုံးလဲ။;nejraději, mít: Co máš z (~ "v") učení
 Pána Buddhyy nejraději?;inter.
 prepare ("correct (to) preparedness");အသင့်ပြင်;připravít ("opravit
 (k) připravenosti");T
 prepare ("line-up (and) arrange-in-order");စီစဉ်;připravít ("seřadit
 (a) uspořádat-do-pořádku");T
 prepare ("prepare (and) scheme");ပြင်ဆင်;připravít se ("připravít
 (a) naplánovat");T
 prepare (oneself);ပြင်;připravít se;T col.
 prepare: (He) prepares before leaving.;ပြင်ဆင်: မသွားခင်
 ပြင်ဆင်ထားတယ်။;připravít: Připravuje se před odchodem.;
 prepare: (I) am preparing to go to the office (~
 "offices").;ပြင်ဆင်: ရုံး(တွေကို) သွားဖို့ပြင်ဆင် နေပါတယ်။ (~ ရုံးသွားဖို့
 ပြင်ဆင် နေပါတယ်။);připravít se: Připravuji se jít do kanceláře (~
 "kanceláři").;pol. cont.
 prepare: (I) am preparing to go.;ပြင်ဆင်: သွားဖို့
 ပြင်ဆင်နေပါတယ်။;připravít se: Připravuji se jít.;cont. pol.
 prepare: a book prepared as a file ("(on) computer");ပြင်ဆင်:
 ကွန်ပျူတာပေါ်အဖြစ် ပြင်ဆင်ထားသည့် သာအုပ်တစ်အုပ်;připravít: kniha
 připravovaná jakožto soubor ("(na) počítači");
 prepare: Great elder monk Mahinda prepared (it).;အသင့်ပြင်:
 မဟိန္ဒမထေရ်က အသင့်ပြင်ခဲ့သည်။;připravít: Velký starší mnich
 Mahinda (to) připravil.;p.s. writ.
 prepare: I prepare for cooking meat.;ပြင်: ကျွန်တော် အသားကို
 ချက်ဖို့ ပြင်နေတာ။;připravít se: Připravuji se na vaření masa.;cont.
 prepare: Prepare (to go) early.;ပြင်ထား: စောစောပြင်ထား။;připravít
 se: Připrav se (jít) brzy.;imper.
 prepared, be ("appearance (is) right");အဆင်သင့်;nachystaný, be
 ("vzhled (je) správný");l
 prepared, be well ("(be) ready (and)
 wait");အသင့်စောင့်;připravený, být ("(být) připravený (a)
 připravený");l
 prescribe (to do or follow sth.);ပြဋ္ဌာန်း;předepsat (co se má dělat

či následovat); T S. prasthāna
 present; ပစ္စုပ္ပန် ° လနေ့; přítomný (dnešní) ° přítomný; adj. (or) adj.
 P. paccuppanna (= present)
 present (an idea, "put (and) show"); တင်ပြ; představit (myšlenku, "položít (a) ukázat"); T
 present (sth. to sb.); ဆက်; darovat (něco někomu); T
 present (to give, "hand carries"); လက်ဆောင်(တစ်ခု); dárek (k darování, "ruka nosí"); sg.
 present life; လက်ရှိဘဝ; přítomný život; n.
 present life: (You) meditate in your present life, in (your)
 present environment (and) in (your) present society.; လက်ရှိ: မင်းရဲ့ လက်ရှိဘဝ(မှာ)၊ လက်ရှိပတ်ဝန်းကျင်(မှာ)၊ လက်ရှိလူတန်းစားမှာ (~ လက်ရှိအသိုင်းအဝိုင်းထဲမှာပဲ) တရားထိုင်ပါတယ်။; přítomný život: Medituješ ve svém přítomném životě, ve (svém) přítomném prostředí (a) ve (své) přítomné společnosti.; pol.
 present, be ("have" (at) hand"); လက်ရှိ; přítomný, být ("mít" (při ruce"); I
 present, in; လက်ရှိ; přítomnosti, v; adv.
 present: In the present life there are also (things) that men cannot do themselves.; လက်တွေ့: လက်တွေ့ဘဝမှာတော့ ယောက်ျားတွေ ကိုယ်တိုင်မလုပ်နိုင်တာလဲရှိပါတယ်။; přítomnost: V přítomnosti jsou také (věci), které si muži nemohou udělat sami.; pol.
 preserve ("look-after (and) collect"); ထိန်းသိမ်း; uchovat (něco, "starat-se-o (a) shromažďovat"); T
 preserve ("look-after (and) hold"); ထိန်းသိမ်း; zachovávat ("starat-se-o (a) držet"); T
 preserve ("shield (and) hide"); ကာကွယ်; uchovávat ("zaštitovat (a) schovávat"); T
 preserve: It is a town which preserved Myanmar culture.; ထိန်းသိမ်း: မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုကို ထိန်းသိမ်းထားတို့ရှိပါ။; uchovat: Je to město, které uchovalo Myanmarskou kulturu.; pol.
 pressure: (One) should not put (much) pressure on (one's) mind. Having (calmed) down, one should be in peace.; တင်း: စိတ်ကို တင်းမထားရဘူး။ လျှော့ထားမှ အေးချမ်းမှာပေါ့။; tlak: Nemělo by se na mysl moc tlačit. Uklidněním (~ "snížením") je třeba být klidný.; col.
 prestigious, be ("(of) high² quality" (and) reputation¹"); လူကြိုက်သတင်းကြီး; prestižní, být ("vysoké² kvality" (a) reputace¹"); I
 pretence ("posture carrying"); ဟန်ဆောင်မှု; přetvářka ("pózy nošení"); n.
 pretext ("give¹ justification"); ဆင်ခြေပေး; záminku, uvádět jako ("dát¹ ospravedlnění"); T
 pretext ("speech³ which² gives¹ justification"); ဆင်ခြေပေးတဲ့ကား; záminka ("řeč³ která² dává¹ ospravedlnění"); n.
 pretty, be; လှ; hezký, být; I
 previous; အရင်; předchozí ° předešlý; adj.
 previous ("in² while¹ before"); အရင်တုန်းက; předchozí ("v² během¹ minule"); adj..
 previous life; အရင်ဘဝ; minulý život; n. Bh.
 prey ("meat (of) body"); သားကောင်(တစ်ကောင်); oběť (o zvířatech

atd., "maso těla"); sg.
 price; ဈေး(တစ်ဈေး) ° ဈေး [zhē:]; cena; n. (or) sg.
 price "kyat": (It is) forty-six kyats.; ဈေး ("ကျပ်"): လေးဆယ်ခြောက်ကျပ်ပါ။; cena "čiat": (Je to) čtyřicet šest čiat.; pol.
 price ("price (and) value"); ဈေးအဖိုး; cena ("cena (a) hodnota"); n.
 price: How much does it cost? ("How much is its price?"); ဈေး: ဒါဘာဈေးလဲ။; cena: Kolik to stojí? ("Kolik je toho cena?"); imper. col.
 price: This is just the least price.; ဈေး: ဒါအနိမ့်ဆုံးဈေးပဲ။; cena: To je nejnižší cena.; col.
 pride, take ("take" quality"); ဂုဏ်ယူ; hrdý, být ("vzít" kvalitu"); T
 P. guṇa (= virtue, quality)
 pride, take: I take pride very much for being allowed to carry out the celebration of tenth anniversary of writers of our township as the chairman.; ဂုဏ်ယူ: ကွန်တော်တော်မြို့နယ်ရဲ့ ဆယ်ကြိမ်မြောက်စာဆိုတော်နေ့ အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားမှာ သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရလို့ အများကြီးဂုဏ်ယူပါတယ်။; hrdý, být: Jsem velice hrdý, že jsem dostal svolení k vykonání (~ zúčastnění se) oslavy desátého výročí spisovatelů naší správní oblasti jakožto předsedající.; pol. um.
 primary ("ancient (and) first"); ရှေးဦး; prvotní ("starodávny (a) první"); adj.
 primitive ("ancient (and) first"); ရှေးဦး; primitivní ("starodávny (a) první"); adj.
 principles ("nature" (of) truth"); သဘောတရား; principy ("charakter pravdy"); n.
 print ("press" (the) form"); ပုံနှိပ်; tisknout ("mačkat" podobu"); T
 print: If (someone) prints (it), (it) will be better than this.; ပုံနှိပ်: ပုံနှိပ်ရင် ဒီထက်ပို ကောင်းမယ်။; tisknout: Kdyby (to někdo) vytiskl, bylo by (to) lepší než tohle.; fut.
 printing press ("image pressing building"); ပုံနှိပ်တိုက်(တစ်တိုက်); tiskárna (budova, "budova" (pro) tisknutí¹ obrazů"); sg.
 připravít; စီ; prepare (arrange); T;
 prison; ထောင် ° ထောင်(တစ်ခု) ° ထောင်(တစ်ခု); vězení; n. (or) sg.
 prison sentence ("prison sentence"); ထောင်ဒဏ်; vězení (trest, "trest" vězení"); n.
 prison: Make a partner, hey, so that (you have) same (punishment) if (you) go to a prison.; ထောင်: ဖော်ညွှတ်တာလေ ထောင်ထဲသွားရင် အတူတူဖြစ်အောင်လို့။; vězení: Udělej si partnera, hele, abyste (měli) stejný (trest), pokud půjdeš do vězení.; imper. sl.
 prisoner ("person" (of) prison); အကျဉ်းသား(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး၊ တစ်ပါး); vězeň ("osoba" (z) vězení"); sg. (mn.)
 prisoner: political prisoner; အကျဉ်းသား: နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသား; vězeň: politický vězeň;
 prize; ဆု(တစ်ဆု၊ တစ်ခု); ocenění; sg.
 prize: The most beautiful and the best (~ "most well") dancing vehicles are given a prize.; ဆု: အလှဆုံး အကအကောင်းဆုံး ကားတွေကို ဆုပေးပါတယ်။; cena (ocenění): Nejkrásnější a nejlépe (~ "nejvíce dobře") tancující (skupiny z) vozidel jsou oceněni ("dostanou cenu"); col. pol.
 probability ("can" happen⁰ {nouner}²); ဖြစ်နိုင်ခြေ; pravděpodobnost ("může" se-stát⁰ {jmenec}²); n.

probably;လိမ့်;pravděpodobně;suff.
 probably ("may+will");လိမ့်မယ်;pravděpodobně ("může+bude");suff.
 probably (will);လိမ့်(မည်);pravděpodobně (bude);suff. adv.
 probably: As for U Mya Maung, every person, whether old (or) young probably knows (him).;လိမ့်မယ်: ဦးမြမောင်ကိုတော့ ဒီမြို့က လူကြီးလူငယ်မရွေး သိကြပါလိမ့်မယ်။;pravděpodobně: Co se týče U Mja Mauna, každý člověk, at' už starý nebo mladý, (jej) pravděpodobně zná.;pol.
 problem;ကိစ္စ (WS. from ကိစ္စ) ° ပြဿနာ(တစ်ခု) ° ကိစ္စ(တစ်ကိစ္စ) ° ကိစ္စ(တစ်ခု) ° ကိစ္စ ° ပြဿနာ;problém;n. P. kicca (= duty) (or) n. S. prašna (= problem) (or) sg. P. kicca (or) sg. P. kicca (= duty) (or) n. WS. P. kicca (= duty) (or) sg.
 problem: (He) solved many problems.;ပြဿနာ: ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းတယ်။;problém: Vyřešil mnoho problémů.;
 problem: (She) could not see the problems connected with that teacher (~ chief monk).;ပြဿနာ: အဲဒီဆရာတော်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ဖြစ်လာမည် ပြဿနာတွေကို မမြင်နိုင်ခဲ့ပါဘူး။;problém: Nedokázala vidět (ty) problémy spojené s tím učitelem.;pol.
 problem: Actually, it wasn't a big problem.;ပြဿနာ: ပြဿနာကြီးတော့ မဟုတ်ခဲ့ပါဘူး။;problém: No, nebyl to velký problém.;pol.
 problem: New and new troubles (and) problems appear.;ပြဿနာ: ကိစ္စတွေ ပြဿနာတွေ အသစ်အသစ် ပေါ်လာကြတယ်။;problém: Objevují se nové a nové potíže (a) problémy.;
 problem: No problem.;ကိစ္စ: ကိစ္စ မရှိပါဘူး။;problém: (To) není problém.;pol. ans.
 problém: This person has made a big problem to himself.;ပြဿနာ: ဒီလူဟာ သူ့ကိုယ်သူပြဿနာကြီးကို ပြုလုပ်ခဲ့ပါတယ်။ (~ ဒီလူဟာ သူ့ဘာသာ ပြဿနာကြီးကြီး လုပ်ခဲ့တယ်။);problém: Tento člověk má (~ "si sám udělal") velký problém.;pol.
 problems: In lay life, lay people have various issues (and) problems.;ပြဿနာ: လူ့ဘဝမှာ လူတွေဟာ အမျိုးမျိုးကိစ္စတွေ (~ ကိစ္စအမျိုးမျိုး) (~ ပြဿနာအမျိုးမျိုး) ပြဿနာတွေ ရှိကြတယ်။;problémy: V laickém životě, laici mají různé potíže (a) problémy.;
 proclaim (a law, "take out (and) return");ထုတ်ပြန်;vyhlásit (zákon, "vyjmout (a) vrátit");T
 proclaim (a law): (They) proclaim a law that (I) have never heard (and they) are doing how they want to do.;ထုတ်ပြန်: တစ်ခါမှ မကြားဖူးတဲ့ ဥပဒေတွေ ထုတ်ပြန်ပြီး လုပ်ချင်သလို လုပ်နေကြပါတယ်။;vyhlásit (zákon): Vyhlásí zákon který (jsem) ještě nikdy neslyšel a dělají jak se jim chce dělat.;pol.
 proclaim (everywhere, "give¹ knowledge^o (and) spread information) downwind-side² (and) upwindside³);အသိပေးကြေညာ;prohlásit (všude, "dát¹ znalost^o (a) rozšířit informaci) po-větru² (a) proti-větru³);T
 procure ("support (and) help");ထောက်ပံ့;obstarat ("podporovat (a) pomoci");T
 produce (make, "make (and) do");ပြုလုပ်;vyrábět (vyrábět, "dělat (a) dělat");T
 product ("thing");ပစ္စည်း(တစ်ခု);výrobek ("věc");sg. P. paccaya (= requisite, means)
 products;ပစ္စည်းတွေ;produkty;pl. P. paccaya (= requisite, means)

professor;ဖရော်ဖက်ဆာ(တစ်ရာက်၊ တစ်ပါး)professor;sg. E. professor (mn.);
 profess (a particular religion, "rely-on° (and) conceal");တိုးကွယ်;vyznávat (určité náboženství, "spoléhat-se° (a) skrývat-se-za°");sg.
 professor;ဖရော်ဖက်ဆာ(တစ်ယောက်) ° ပါမောက္ခ(တစ်ယောက်၊ တစ်ပါး);profesor;sg. Pāi: pāmokkha (= chief, leader) (or) sg. E. professor
 professor: according to prof. Kosambi's point of view;ဖရော်ဖက်ဆာ: ဖရော်ဖက်ဆာ ကောသမ္ဘိ၏ ရှုထောင့်အတိုင်း;profesor: z hlediska prof. Kosambi;writ.
 proficient, be ("be-skilled (and) excel {nouner}");ကျွမ်းကျင်;schopný, být ("být-dovedný (a) vynikat {jmenec}");I
 proficiently ("skilfully (and) excellently");ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင်;dovedně ("dovedně (a) výborně");adv.
 profound, be ("deep method");နက်နဲ;pronikavý, být ("hluboký způsob");n.
 profound, be (worth consideration, "heavy (and) deep");လေးနက်;hluboký, být (závažný, "těžký (a) hluboký");I
 program;ဖိုင်း ° ပရိုဂရမ်(တစ်ခု) (WS. from ပရိုဂရမ်) ° ပရိုဂရမ်(တစ်ခု);program;n. pc. E. file (or) sg. E. program WS. (or) sg. E. program
 program (plan, "lining-up (and) lining-up");အစီအစဉ်;program (plán, "zařazování (a) zařazování");n.
 program: Gtalk and other such programs;ပရိုဂရမ်: Gtalk a jiné takové programy;
 progress ("develop (and) ascend {nouner}");တိုးတက်မှု;pokrok ("rozvinout-se (a) stoupat {jmenec}");n.
 progress ("increase (and) ascend");တိုးတက်;rozvíjet se ("zvětšit-se (a) vystupovat");T
 progress (while training);ဖွား;pokročit (při tréninku);T
 progress: attainment of progress;တိုးတက်: တိုးတက်အောင်မြင်မှု;pokrok: dosažení pokroku;n.
 progressed, be (prosperous, "be-in-excess (and) much");ပိုများ;pokročilý, být (prosperující, "být v nadbytku (a) mnoho");I
 progressed, be (prosperous, "increase (and) improve");တိုးတက်;pokročilý, být (prosperující, "zvyšovat-se (a) zlepšovat-se");I
 progressed, be (prosperous, "plump (and) abundant");ဖွံ့ဖြိုး;pokročilý, být (prosperující, "buclatý (a) hojný");I
 prohibit ("prohibit (and) forbid");တားမြစ်;zakázat ("zakázat (a) zapovědět");T
 prohibit: It is not prohibited.;တားမြစ်: မတားမြစ်ထားဘူး။;zakázat: Není to zakázáno.;
 prohibit: It was not prohibited.;တားမြစ်: မတားမြစ်ထားဘူး။;zakázat: Nebylo to zakázáno.;p.s.
 project;ပရောဂျက်(တစ်ခု);projekt;sg. E. project
 proliferate ("spread (and) develop");ပြန့်ပွား;šířit se ("šířit-se (a) rozvíjet-se");I
 Prome Road (Pyay Road, "road¹ (of the)

country^{၀၀});ပြည်လမ်း;Prom, ulice (Pjé, ulice, "ulice^၁ státu^{၀၀}");name prominent, be ("shine (and) spread-out");ထွန်းကား;prominentní, být ("zářit (a) rozšiřovat-se") ° přední, být ("zářit (a) rozšiřovat-se");l

prominent, be ("shine");ထွန်း;přední, být ("zářit") ° prominentní, být ("zářit");l

prominent, be: Anyway, (I) am happy, that (you) are a carrier of the responsibility to (maintain) the (Buddha's) gift

prominent.;ထွန်းကား: ဘာဝပြောပြော သာသနာကို ထွန်းကားအောင် သယ်ဖို့သူမို့ ဝမ်းသာပါတယ်။;prominentní, být: Nicméně, jsem šťastný, že jsi nositel zodpovědnosti za (udržení) prominentnosti (Buddhova) daru.;pol.

prominent, be: the region, where Buddhism (~ "Buddha's religion") (is) prominent;ထွန်းကား: ဗုဒ္ဓဘာသာ ထွန်းကားရာဒေသ;prominentní: oblast, kde je Buddhismus (~ "Buddhovo náboženství") prominentní;

prominent, become;ပေါ်ထွန်း;prominentním, stát se;T

prominent, become ("appear (and) shine");ပေါ်ထွန်း;významným, stát se ("objevit se (a) zářit");l

prominent, become: During the reign of Anawrytha king in the Pagan period, four heroes, (namely) Kyansittha, Ngaltwayyu, Ngalaun Letphéh and Nyaung Oo Phi, became prominent.;ပေါ်ထွန်း: ပုဂံခေတ် အနောက်ရထားမင်းလက်ထက်တွင် ကျန်စစ်သား၊ ငထွေး၊ ငလုံးလက်ဖယ်နှင့် ညောင်ဦးမီးဟူသောသူရဲကောင်းလေးဦး ပေါ်ထွန်းခဲ့၏။ ;prominentním, stát se: Během vlády krále Anojaty v období Paganském se stali čtyři hrdinové, (tj.) Čansitá, , Nádvejů, Nálou Lephé a Ňau Ú Phi prominentními.;p.s. writ.

promise ("give^၁ (a) promise^{၀၀}");ကတိပေး;slíbit ("dát^၁ slib^{၀၀}");T

promise ("make^၁ (a) promise^{၀၀}");ကတိပြု;slíbit ("udělat^၁ slib^{၀၀}");T

promise: (I) got the promise to get help (~ "for help").;ကတိ: ကူညီဖို့ ကတိကို ရခဲ့တာပဲ။;slib: Dostal jsem slib, že (mi) pomůže (~ "pro pomoc").;p.s.

promise: (It) was promised by me.;ကတိပေး: ကျွန်တော် ကတိပေးထားခဲ့ပါတယ်။;slíbit: ("Já") slíbil jsem.;p.s. pol.

promluvy (Zákon, Dhamma, "správná kázání");တရားဟောများ;discourses (the Law, the Dhamma "right preachings");pl. mn. Bh. writ.;

promote ("raise much");မြှောက်စား;povýšit (o člověku, "vzvednout hodně");T

promote: (He) also promoted heroes who had valour.;မြှောက်စား: ရဲစွမ်းသတ္တိရှိသောသူရဲကောင်းများကိုလည်း မြှောက်စားသည်။;povýšit: Také povyšoval hrdiny, kteří měli chrabrost.;writ.

pronoun ("matches-with^၁ noun^{၀၀}");နာမ်စား;zájmeno ("ladí-k^၁ pod.jm.^{၀၀}");gram.

pronounce well;ဝီ;vyslovovat dobře;T

pronunciation;အသံထွက်;výslovnost;n.

pronunciation ("sound escapes");အသံထွက်;výslovnost ("zvuk uniká");n.

pronunciation: in order to learn to understand the Burmese pronunciation;အသံထွက်: ဗမာစကား အသံထွက်ကို နားလည်ရန်လေ့လာဖို့အတွက်;výslovnost: abych se naučil rozumět barmské výslovnosti;

pronunciation: Myanmar pronunciation;အသံထွက်: မြန်မာအသံထွက်;výslovnost: výslovnost Myanmarštiny;n.

pronunciation: Pronunciation is extremely difficult. ("(With) pronunciation (I) have met extreme difficulty.");အသံထွက်: အသံထွက် တော်တော်လေး အခက်တွေ့စေတယ်။;výslovnost: Výslovnost je nesmírně náročná. ("(S) výslovností jsem se setkal s nesmírnou náročností.");

pronunciation: The pronunciation started to become natural (~ "something natural").;အသံထွက်: အသံထွက်နဲ့ ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်တစ်ခု ဖြစ်လာပါပြီ။;výslovnost: Výslovnost se stala přirozenou (~ "něčím přirozeným").;

proof ("evidence, evidence");သက်သေသာက;proof ("evidence, evidence");n. P. sādḥaka (= proof)

proof (to substantiate sth., "put^၁ marking^၀ stone^၁ {nouner}^{၁၀၀}");မှတ်ကျောက်တင်ခြင်း;důkaz (k doložení, "položiti^၁ vyznačující^၁ kámen^၁ {jmenec}^{၁၀၀}");n.

proofread (a book, "read, watch, clean (and) wash");ဖတ်ရှုစစ်ဆေး;korekturu, číst ("číst, sledovat, čistit (a) omývat") ° kontrola (korektura knihy, "číst, sledovat, čistit (a) omývat");T

proofreading ("read (and) watch {nouner}");ဖတ်ရှုခြင်း;korektura ("číst (a) sledovat {jmenec}");n.

proofreading ("read^၁ proof^၀ {nouner}^{၁၀၀}");ပရဖတ်ခြင်း;korektura ("číst^၁ korekturu^၀ {jmenec}^{၁၀၀}");n. E. proof

proofreading: (He) is doing the proofreading on (his) computer.;ဖတ်ရှုခြင်း: အဲဒီ ဖတ်ရှုခြင်းကို ကွန်ပျူတာတွင် ပြုလုပ်တယ် (~ ဖတ်ရှုတယ်။)။;korektura: Dělá korekturu na (svém) počítači.;

proper;ရာ;správný;suff.

proper, be;အပ် ° ကောင်း ° ရာ ° တင့် ° သင့်;vhodné, být ° vhodný, být ° správný, být;l (or) I un.

proper, be ("appropriate (and) great");သင့်တော်;správný, být ("správný (a) ohromný");l

proper, be ("proper (and) noble");သင့်မြတ်;správný, být ("správný (a) ušlechtilý");l

proper, be: (It) is proper to address (you) with respect.;အပ်: ရဲသေတ္တာဖြင့် လျှောက်ထားအပ်ပါတယ်။;správný, být: Je správné (tě) oslovovat s respektem.;pol.

proper, be: Proper place should be found.;သင့်တော်: သင့်တော်သည်နေရာကို ရှာဆွဲသင့်ပါတယ်။;správný, být: Mělo by se najít správné místo.;pol.

proper: It is not proper to forget National Day as the effect of patriotic awakening.;သင့်: မျိုးချစ်စိတ်နိုးကြားစေခဲ့သော အမျိုးသားနေ့ကို မမေ့သင့်ပါ။;správný: Není správné zapomínat na Národní Den jakožto následek vlasteneckého probuzení.;pol.

properly;အသင့်;správně;adv.

property;ဥစ္စာ;majetek;n. P. uccā (= high)

property ("things (and) property");ပစ္စည်းဥစ္စာ;vlastnictví ("věci (a) vlastnictví");n. P. paccaya (= requisites, means)

property: He doesn't steal (others') property.;ဥစ္စာ: သူ့ဥစ္စာ မခိုး။;majetek: Nekrade majetek (druhých).;col.

prophet ("commanding messenger");စေတမန်(တစ်ဦး);prorok ("rozkazující posel");sg.

proportion;အချိုး;poměr;n.

propose (in debate, "put^၁ saying^{၀၀}");အဆိုတင်;navrhnout (názor, "uložit^၁ řečení^{၀၀}") ° předložit (názor, "uložit^၁ řečení^{၀၀}");T

propose (in debate, "say (and) put^၁");အဆိုတင်;mluvit (v debatě,

“navrhovat”, “řici (a) položit”);T
propose (in debate): U Mya Maung should propose exactly (“in”) ten minutes.;အဆိုတင်: ဦးမြမောင်က ဆယ်မိနစ်တိတိ အဆိုတင်သွင်းပါလိမ့်မယ်။;mluvit (v debatě, “navrhovat”): Ú Mja Maun by měl mluvit (“navrhovat”) přesně deset minut (~ “v deseti minutách”).;pol.
propose (one's idea in a debate): Therefore, (I) invite the leader of proposers (in debate), teacher Mr. Mya Maung, to propose (his idea in the debate).;အဆိုတင်: ဒါကြောင့် အဆိုရှင်များရဲ့ ခေါင်းဆောင် ဆရာဦးမြမောင်ကို အဆိုတင်(သွင်း)ဖို့ ဖိတ်ခေါ်ပါတယ် ခင်ဗျား။;navrhout (vlastní názor v debatě): Proto (nyní) zvu vůdce mluvčích (~ “navrhovatelů”) (v této debatě), učitele pana Mja Mauna, aby vysvětlil (~ “navrhl”) (svůj názor).;pol. um. proposer (~ “speaker”): As for the proposers' (~ “speakers”) leader sitting on my right, (it) is U Mya Maung.;အဆိုရှင်: ကျွန်တော်ညာဘက်မှာ ထိုင်နေတဲ့အဆိုရှင်များရဲ့ ခေါင်းဆောင်ကတော့ ကျောင်းဆရာ ဦးမြမောင်ပါ။;mluvčí: Co se týče vůdce mluvčích, který sedí po mé pravé straně, (je to) Ú Mja Maun.;pol.
proposer (and) defender (“person² (who) refutes¹ saying”);အဆိုရှေ့သူ;navrhující (názoru) a obhajující (názoru, v debatě, “osoba² (která) odmítá¹ řečené”);n.
proposer (and) defender (in debate);အဆိုအရေး;navrhující (názoru) a obhajující (názoru, v debatě);n.
proposer (who proposed in debate, “lord¹ (of) saying”);အဆိုရှင်(တစ်ဦး);navrhovatel (kdo předložil nějaký názor pro diskuzi, “pán¹ řeční”);sg.
proprietary (“lord¹ (who) owns”);ပိုင်ရှင်(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);majitel (“pán¹ (který) vlastní”);sg.
prosaic (“(of) loosened¹ speech”);စကားပြေ;prozaický (“zmírněné¹ řeči”);adj.
prosaic: We have the classical prosaic literature only as books, as electronic files (we) don't (“have”).;စကားပြေ: ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ ဂန္ထဝင် စကားပြေအဖွဲ့တွေက စာအုပ်အနေနဲ့ပဲ ရှိတယ်၊ လျှပ်စစ်စာဖိုင်အနေနဲ့ မရှိဘူး။;prozaický: Máme klasickou prozaickou literaturu pouze jakožto knihy, jakožto elektronické soubory ne (~ “nemáme”).;
prose (“loosened¹ speech”);စကားပြေ;próza (“zmírněná¹ řeč”);n.
prose: book Swesoukyawthinkyan (~ “versatile (and) famous”) and also U Obhasa of Min's proses (are) included;စကားပြေ: စွယ်စုံကျော်ထင်ကျမ်းရယ် မင်းဘူးဦးဩဘာသာရဲ့ စကားပြေတွေရယ်၊próza: kniha Swesoukyawthinkyan (~ “všestranný (a) slavný”) a také prózy U Obhásy z Min (jsou) zahrnuty;writ.
prospective, be (“well¹ happens^o, can³ happen²”);ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်;perspektivní, být (být možný, “dobře¹ se-stát^o, může³ se-stát²”);l
prosper (“be-alive (and) thrive”);ရင့်သန်;prosperovat (“být-naživu (a) vzkvétat”);T
prosperity (“possess (and) develop”);စီးပွား;blahobyt (“vlastnit (a) rozvíjet”);n.
prosperous (“be-in-excess (and) much”);ပိုများ;prosperující, být (“být v nadbytku (a) mnoho”);l
prosperous, be (“increase (and) improve”);တိုးတက်;prosperující, být (“zvyšovat-se (a) zlepšovat-se”);l
prosperous, be (“plump (and) abundant”);ပျံ့ဖို့;prosperující

(“buclatý (a) hojný”);adj.
prostrate oneself (“extend¹ belly^o (and) turn-face-down”);ဝမ်းလျှားမှောက်;klanět se (“natáhnout¹ břicho^o (a) natočit-obličej-dolů”);T
protect (“shield (and) be-in-attendance”);ကာရံ;ochraňovat (“štitit (a) starat se o”);T
protect (“shield (and) hide”);ကာကွယ်;ochraňovat (“zaštitovat (a) schovávat”);T
protect (“shield”);ကာ;ochraňovat (“štitit”);T
protect (“wait (and) cling”);စောင့်ရောက်;ochraňovat (“čekat (a) lpět”);T
protect (precepts or rules, “wait (and) build”);စောင့်တည်၊ -မှာ;ochraňovat (pravidla, “čekat (a) stavět”);T
protect (precepts, rules): As for five precepts, (they) should be protected by lay people too.;စောင့်တည်: သီလ ငါးပါးဆိုတာ လူဝတ်မှာလည်း စောင့်တည် (~ ဆောက်တည်)လို့ရပါတယ်။ ° ဆောက်တည်: သီလ ငါးပါးဆိုတာ လူဝတ်မှာလည်း စောင့်တည် (~ ဆောက်တည်)လို့ရပါတယ်။;ochraňovat (pravidla): Co se týče pěti pravidel, (ta) by měla být ochraňována i laiky.;pol.
protect: At that time, headman of Mushepo village U Aung Zeyya himself, for safety, protected (his) own village (by) palm-tree trunks-forts.;ကာရံ: ထိုအချိန်တွင် မုဆိုးဖိရာသူကြီးဦးအောင်ဇေယျသည် မိမိ၏ ရွာကို လျှိုအောင် ထန်းလုံးတစ်များကာရံသည်။;ochránit: Tehdy náčelník vesnice Mushópho Ú Aun Zeyya, pro bezpečí, ochránil svou vesnici opevněními z palmových kmenů.;writ.
protection;အကာ;ochrana;n.
protest (“block (and) mark-off”);တန့်ကွက်;protestovat (“zablokovat (a) ohraničit”);T
proud, be (“conceit (is) big”);မာနကြီး;pyšný, být, “hrdost (je) velká”);T P. māna (= conceit)
proud, be very (“be-proud (and) boast”);မော်ကြား;pyšný, být velice (“být-pyšný (a) vytahovat-se”);l
proud, be: I am proud (of you). (“(I) happen to take pride.”);ဂုဏ်ယူ: ဂုဏ်ယူမိပါတယ်။;hrdý, být: Jsem na (tebe) hrdý. (“Stalo se, že беру hrdost.”);pol.
proud, be: Therefore, they are conceited and proud.;မာနကြီး: ဒါကြောင့် ဘဝင်မြင့်ကြမာနကြီးကြပါတယ်။;hrdý, být: Proto, jsou namyšlení a hrdí.;pol.
proudly (“take¹ quality^o {adverber²”);ဂုဏ်ယူစွာ;hrdě (“vzít¹ kvalitu^o {příslovec}”);adv.
provide (“support (and) help”);ထောက်ပံ့;poskytovat (“podporovat (a) pomoci”);T
province;နယ်(တစ်နယ်);provincie;sg.
provincial;နယ်;provinční;adj.
provincial: The boycott of the Yangon University students spread to various places and quarters and (then) also the provincial students (started to) boycott.;နယ်: ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများသပိတ်သည် အနယ်နယ်အရပ်ရပ်သို့ ပျံ့နှံ့သွားပြီး နယ်ကျောင်းများကလည်း သပိတ်မှောက်ကြပါသည်။;provinční: Bojkot studentů Rangúnské University se rozšířil do různých míst a čtvrtí a (pak) také provinční studentni (začli) bojkotovat.;pol. writ. pl.
proximity (“proximity (and) vicinity”);အနီးအပါး;blížkost (“blížkost (a) okolí”);n.

PS (additional part of a letter, "writing's remainder");တကြွင်း;PS (doplňková část dopisu, "zbytek psaní");n.

PS (post scriptum, used as a postscript in letter, "note {nouner}");မှတ်ချက်;PS (post scriptum, užito jakožto dodatek na konci dopisu, "poznámenat {jmenec}");n.

PS (post scriptum, used as a postscript in letter, "remains (to) write");တကြွင်း;PS (post scriptum, užito jakožto dodatek na konci dopisu, "zbývá napsat");n. rare

psychic ("concerned-with² (the) part¹ (of) mind");စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ;psychický ("týkající-se² části¹ mysli");adj. P. citta (= mind)

psychic (spiritual, "regarding² mind¹ part");စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ;duševní ("ohledně² části⁰ mysli");adj. P. citta (= mind)

psychically weak; be ("mind power (is) little");စိတ်အားနည်း;psychicky slabší, být ("mentální schopnost (je) malá");i

psychologist ("master¹ (in) responsibilities² (regarding) mind");စိတ်ဆရာဝန်(တစ်ယောက်); တစ်ဦး;doktor ("mistr¹ (ohledně) zodpovědnostech² mysli");sg.

psychology;စိတ်ပညာ;psychologie;n.

psychology ("wisdom¹ (about) mind");စိတ်ပညာ;psychologie ("moudrost¹ (o) mysli");n. P. citta-paññā (= mind – wisdom)

psychology, (school) subject of;စိတ်ပညာရပ်;psychologie, (školní) předmět;n.

psychology, (school) subject of: I got a degree in ("subject of") psychology.;စိတ်ပညာရပ်: စိတ်ပညာရပ်ဘွဲ့ရထားတာ;psychologie, (školní) předmět: Dostal jsem titul z ("předmětu") psychologie.;

public toilet ("toilet² used¹ (by) many");အများသုံးအိမ်သာ;veřejné WC ("toaleta² užívaná¹ mnohými");n.

public, general ("mass³ (of) country's⁰ persons¹ (and) people");ပြည်သူလူထု;veřejnost, všeobecná ("spousta³ osob¹ (a) lidí² země");n.

publish;ထုတ်;vydat (publikovat) ° publikovat ° uveřejnit;T

publish (a book etc., "press¹ form⁰ (and) publish² (and) distribute³");ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေ;publikovat (knihu atd., "vymáčet¹ podobu⁰ (a) uveřejnit² (a) rozdat³");T

publish: In Myanmar, the newspaper have been indeed published for long time.;ထုတ်: မြန်မာ နိုင်ငံမှာ သတင်းစာထုတ်ခဲ့တာကြာပါပြီ။;publikovat: V Myanmaru byly noviny publikovány již dlouho (dlouhou dobu).;pol.

pudding (dessert);ပူဝင်း ° ပူဒင်း (WS. from ပူဝင်း);pudink (dezert);n. E. pudding (or) n. WS. E. pudding

pull;ဆွဲ;táhat ° táhnout;T

pulse;ပွဲ;luštění;n.

pumpkin ("exchanged shelter");ဖရုံ(တစ်လုံး);dýně ("vyměněné přístřeší");sg.

punish;ဆုံးမ;potrestat;T

punish ("take² to¹ what");ဘာကိုခံ (from ဘက်ကိုခံ (??));potrestat ("vzít² k¹ čemu");T sl.

punish: As (you) don't fulfill any responsibilities of love (~ "loves"), (you) should punish yourself.;ဘာကိုခံ: ခင်များတာဝန်မဲ့ လုပ်တော့ ကိုယ့်ဘာကို ခံရမှာပေါ့။ (or it was "ခင်များတာဝန်မဲ့ လုပ်တော့ ကိုယ့်ဘာသာ ခံရမှာပေါ့။" - but different

meaning);potrestat: Přestože neplníš (žádné) zodpovědnosti lásky (~ "lásek"), měl by ses potrestat.;imper. sl.

pupil;ကျောင်းသား;žák;sg. m.

pupil ("person³ (who) is² studying⁰ (and) taking¹");သင်ယူနေသူ(တစ်ဦး);žák ("osoba³ (která) je² studující⁰ (a) beroucí¹");sg.

pupil ("school man");ကျောင်းသား(တစ်ယောက်);žák ("muž¹ (ze) školy");sg.

pupil (f.);တပည့်မ(တစ်ယောက်);žačka (žákyně);f.

puppet ("image, small image");ရုပ်သေးရုပ်(တစ်ခု);loutka ("obraz, malý obraz");sg.

puppy;ခွေးကလေး(တစ်ကောင်);štěně;sg.

pure water ("pure¹ water");ရေကြည်;čistá voda ("čistá¹ voda");n.

pure, be;စစ် ° သင်း ° စင်ကြယ်;čistý, být;i

pure: pure Buddhism;စင်ကြယ်: စင်ကြယ်သော ဗုဒ္ဓဝါဒ;čistý: čistý buddhismus;

purely ("separate (and) picked-out");သီးသန့်;čistě ("oddělený (a) vybraný");adv.

purely: purely Burmese monastery;သီးသန့်: သီးသန့်ဗမာကျောင်း;čistě: čistě Barmský klášter;

purify ("clean (and) clear");သန့်ရှင်း;vyčistit ("vyčistit (a) vyjasnit");T

purify ("clean² (and) clear³ (to be) white⁰ (and) pure");ဖြူစင်သန့်ရှင်း;čistit ("čistit² (a) vyjasňovat³ (aby bylo) bílé⁰ (a) vyčistěné¹");T

purify: Establish (your) mind to purify (it).;သန့်ရှင်း: စိတ်ကို သန့်ရှင်းအောင်ထား;pročistit: Ustanov (svou) mysl abys (ji) pročistila.;imper. col.

purple color ("aubergine's color");ခရမ်းရောင်;fialová barva ("barva¹ lilku");n.

purpose;အကြောင်း ° အကြောင်း(တစ်ခု);účel ° záměr;n. (or) sg.

purpose ("hope-for (and) intend {nouner}");ရည်ရွယ်ချက်;záměr ("doufat-v (a) hodlat {jmenec}");n.

purpose of, with the;ကိုယ်စား;účelem, za;adv.

purpose, to no;အလကား;bezúčelně;adv.

purpose: (He) dedicates (himself) for the attainment of the noble purpose.;ရည်ရွယ်ချက်: မြင်မြတ်သည်ရည်ရွယ်ချက်ကို အောင်မြင်ဖို့အတွက် နှစ်မြှုပ်ထားတယ်။;cíl: Odevzdává se pro dosažení (toho) ušlechtilého cíle.;

purposeless activity ("can¹ arrive⁰, (but) unworthily");ရောက်တတ်ရာရာ;bezúčelná činnost ("může¹ (se) dostavit⁰, (ale) nevhodně²");n.

purse ("money bag");ပိုက်ဆံအိပ်(တစ်ခု);peněženka ("taška¹ (s) penězi");sg.

pursue (practise);ကျင့်;provádět;T

push;တွန်း;strčit ° strkat;T

put;ထည့် ° ထား;vložit ° uložit ° položit ° dát (někam);T

put (~ publish): (I) put (~ publish) (here) his photo.;တင်ထား: သူ့ရဲ့ပုံကို တင်ထားတာပါ။;dát (~ uveřejnit): Dávám (~ uveřejňuji) (sem) jeho fotografii.;pol. FB

put ("place (and) put");တင်ထား;položít ("umístit (a) položit");T

put (into);သွင်း;vložit;T writ.

put (sth. on sth.);တင်;položít (něco na něco);T

put (sth. swh., "put (and) fix");တင်ထား;položít (něco někam,

“položit (a) upevnit”);T
 put (sth. swl.);အပ်(ထား);položit (něco někam);T
 put down;ချ;snížit (položit) ° ztáhnout;T
 put in;သွတ် ° ထည့်;vložit ° vkládat;T
 put in: She puts his clothes in the washing machine.;ထည့်: သူမ အဝတ်လျှော်စက်ထဲကို သူ့အဝတ်အစားတွေ ထည့်နေတယ်။;vkládat: (“Ona”) vkládá jeho oblečení do pračky.;cont.
 put into;သွင်း;vložit do;T
 put on;ဝတ် ° ရ;obléci si (na sebe) ° obléci si ° oblékat si;T P. vattha (= cloth) (or) T
 put on (“put-on (and) follow”);ဝတ်လိုက်;obléci si (“obléknout (a) následovat”);T
 put on (clothes);စွပ် [su.] ° ဝတ်;obléci si;T
 put on (clothes) (“add (and) dress”);ထပ်ဝတ်;obléci si (“přidat (a) obléci”);T
 put on: Because it is cold, the young boy, indeed, puts on a sweatshirt.;ထပ်ဝတ်: အေးလို့ ကောင်ကလေးက ဆွယ်တာအင်္ကျီကို ထပ်ဝတ်လိုက်တယ်။;obléci si: Protože je zima, malý chlapec si, vskutku, obléká svetr.;col.
 put up (accomodate);တည်း;ubytovat se;T
 put: (He) is putting Italian spaghetti to the pot.;ထည့်: အိုးထဲကို အီတလီခေါက်ဆွဲထည့်နေတယ်။;vložit: Vkládá do hrnce italské špagety.;cont.
 put: (He) shows head put on arms.;တင်ထား: လက်မောင်းပေါ်မှာ ဦးခေါင်းတင်ထားတာကို ပြတယ်။;položít: Ukazuje hlavu položenou na pažích.;
 put: Put the duty for me tot he last (place) and then carry it out.;ထား: ကျွန်တော့်ရဲ့ တစ်စကို နောက်ဆုံးထားပြီး ဆောင်ရွက်ပါ။;dát (někam): Dej tu povinnost pro mě na poslední (místo) a pak ji vykoněj.;imper. pol. col.
 put: The secretary is putting the dictionary on the table.;ထား: အတွင်းရေးမှူးက အဘိဓာန်ကို စားပွဲပေါ်မှာ ထားနေတယ်။;položít: Sekretářka pokládá slovník na stůl.;cont.
 put: two hands put on the head;တင်ထား: ခေါင်းပေါ်မှာ တင်ထားတဲ့ လက်နှစ်ချောင်း;položít: dvě ruce položené na hlavě;n.
 puthujana (unenlightened person);ပုထုဇဉ်လောကီသား(တစ်ယောက်);puthujana (neosvícená osoba);sg. P. puthujana-lokī (= wordling-worldly)
 Pyay Road (Prom Road, “road” (of the country));ပြည်လမ်း;Pjé, ulice (Prom, ulice, “ulice” státu);name
 pyrexia (fever);အဖျား;teplota (horečka);n.
 pyrexia, have (fever, “fever lives”);ဖျားနေ;teplotu, mít (horečku, “horečka žije”);l.
 qualify (“do” specially”);အထူးပြု;kvalifikovat se (“dělat speciálně”);T
 quality, high (“high” level”);အဆင့်မြင့်;kvalita, vysoká (“vysoký stupeň”);n.
 quality, high (“top row”);ထိပ်တန်း;kvalita, vysoká (“nejvyšší řada”);n.
 quantity (“counting (and) wavering”);အရေအတွက်;množství (“počítání (a) váhání”);n.
 quarter;တစ်ဝက် (from တစ်စိတ်) ° အစိတ် ° တစ်စိတ်;čtvrtina ° čtvrt (čtvrťka);n.
 quarter (of town, “marked-off” region”);ရပ်ကွက်;čtvrť (města,

“označená” oblast”);n.
 quarter of kyat (25 penny, “quarter”);မတ်;čtvrtina čiatu (25 haléřů, “čtvrtina”);n.
 quarter: Only a quater of cake remains.;တစ်ဝက်: ကိတ်မုန့်တစ်ဝက်ပဲ ကျန်တယ်။;čtvrť: Zbyla jen čtvrťka dortu.;
 queen;မိဖုရား(တစ်ပါး);královna;sg.
 queen: It is a statue of one ancient king's wife.;မဘုရား: ရှေးမင်းတပါးရဲ့ မိဘုရားအရုပ်။;královna: Je to socha královny jednoho starověkého krále.;pol.
 question (“asking speech”);မေးခွန်း(တစ်ခု);otázka (“tázací mluva”);sg.
 question: (There) is one more question to ask.;မေးခွန်း: မေးဖို့ မေးခွန်းတစ်ခုထက်ပို ရှိပါတယ်။;otázka: Ještě je (tu) jedna otázka k zeptání.;pol.
 question: When (we) finish (“practice (of)”) meditation, (I) answer the questions asked by the people.;မေးခွန်း: ဘာဝနာပွားပြီးတဲ့အချိန်တွင် လူများက မေးသော မေးခွန်းများကို ဖြေပါတယ်။;otázka: Když skončíme (“praxi”) meditaci, odpovídám na otázky položené (~ “ptané”) lidmi.;pol. writ.
 questionnaire (“standard” form”);ပုံစံ(တစ်ခု);dotazník (“standardní podoba”);sg.
 questions: You can ask any question.;မေးခွန်း: မင်း ဘယ်မေးခွန်းမဆို မေးနိုင်တယ်။;otázka: Můžeš se zeptat na jakoukoliv otázku.;
 quick, be;မြန်;rychlý, být;l
 quick: The train is quicker than the man.;မြန်: ရထားက အချိုးသားထက် ပိုမြန်တယ်။;rychlý: Vlak je rychlejší než (ten) muž.;
 quickly;အမြန် ° မြန်မြန် ° အလျင် ° အလျင်စလို;rychle;adv.
 quickly (“fast (and) quick {adv.}”);လျင်မြန်စွာ;rychle (“rychlý (a) rychlý {adv.}”);adv.
 quickly (“just” just” powerfully”);တဟုန်တည်း;rychle (“prostě” prostě” mocně”);adv.
 quickly (“to (be) powerful (and) pierce”);တဟုန်ထိုး;rychle (“být-mocný (a) propíchnout”);adv.
 quickly: (He) runs quickly.;အမြန်: အမြန်ပြေးနေတယ်။;rychle: Běží rychle.;cont.
 quickly: (One) can send e-mail (“to (be)”) more quickly than a postcard.;မြန်မြန်: အီးမေးလ်ကို ပို့စကတ်ထက် မြန်မြန်ရောက်အောင်ပို့နိုင်တယ်။;rychle: Lze poslat e-mail, (“aby (byl)”) rychleji než pohled.;
 quickly: I can't eat quickly.;အမြန်: ကျွန်တော် အမြန်မစားတတ်ပါဘူး။ (possible answer to အားမနာပါနဲ့);rychle: Nemohu jíst rychle.;pol. um.
 quickly: May (you) be able to overcome whatever difficulties and may (you) be able to strive quickly for advancement towards (your) goal.;လျင်မြန်: အခက်အခဲဟူသမျှ ကျော်လွှားနိုင်ပြီး လိုရာပန်းတိုင်သို့ လျင်မြန်စွာ တက်လှမ်းနိုင်ပါစေ။;rychle: Kéž jsi schopný překonat jakékoliv těžkosti a kéž jsi schopný rychle usilovat o pokrok za (svým) cílem.;w. pol.
 quiet, be;တိတ်;tichý, být;l
 quiet, be (“calm (and) descending”);ငြိမ်သက်;tichý, být (“klidný (a) sestupující”);l
 quiet, be (“silent (and) quiet”);တိတ်ဆိတ်;tichý, být (“tichý (a) tichý”);l

quiet, be ("sound (does) not escape");အသံမထွက်; ztišený, být ("zvuk neodchází");l

quiet: a quiet place;တိတ်ဆိတ်: တိတ်ဆိတ်တဲ့နေရာ; tichý: tiché místo;

quite;တော်တော် ° အတော် ° ဆင်; docela;adv.

quite (~ "well"): (I) am quite (~ "well") satisfied.;ကောင်းကောင်း: ကောင်းကောင်းအဆင်ပြေပါတယ်။; poměrně (~ "dobře"): Jsem poměrně (~ "dobře") spokojený;pol.

quite ("little, little");နည်းနည်း; celkem (poněkud, "trochu, trochu");adv.

quite ("much little");အတော်လေး; docela ("hodně trochu");adv.

quite ("quite (and) somewhat");အတော်အတန်; docela ("docela (a) poněkud");adv.

quite ("well (and) much");တော်တော်များများ; docela ("dobře (a) hodně");adv.

quite fine;တော်တော်တတ်ပြီ; docela dobře;adj. !

quite: (I) can fairly speak in English.;အတော်အတန်: အင်္ဂလိပ်စကားကို အတော်အတန် ပြောနိုင်ပါတယ်။; docela: Anglicky docela umím ("mluvit").;pol.

quite: (It)'s quite good.;အတော်လေး: အတော်လေးကောင်းတယ် ° တော်တော်လေး: တော်တော်လေးကောင်းတယ်; docela: Je to docela dobré.;col.

quite: As for Aung Lan, (it) is quite close (~ "closer") to (~ "with") us.;နည်းနည်း: အောင်လံဆိုရင် ကျွန်တော်တို့နဲ့ နည်းနည်းဝှန်းလာတယ်။; celkem: Co se týče Aun Lenu, je k nám poměrně blízko.;

quite: quite far away from (~ "with") the buffalo.;ဆင်: ကျွန်တို့ဆင်လှမ်းလှမ်းမှာ; docela: Docela daleko od (~ "s") buvola.;adv.

rabbit;ယုန်(တစ်ကောင်); králík;sg.

race ("compete (in) running");အပြေးပြိုင်; závodit ("soutěžit v běhu");T

race ("compete (in) running"): Rabbit also said: "well then, we shall race (~ "compete (in) running").";အပြေးပြိုင်: ယုန်ကလည်း "ကောင်းပြီ၊ ငါတို့ အပြေးပြိုင်ကြမည်"ဟုပြော၏။; závod: Králík také řekl: "dobře, tedy, budeme závodit ((v) běhu)".;writ.

race ("running competition");ပြေးပြိုင်ပွဲ(တစ်ပွဲ) (rather as အပြေးပြိုင်ပွဲ) ° အပြေးပြိုင်ပွဲ(တစ်ပွဲ); závod ("soutěž (v) běhání");sg.

race, cross the finishing line ("enter¹ flower");ပန်းဝင်; závodu, překročit končící čáru v ("vstoupit¹ (do) květiny");T

race, finishing line ("enter¹ flower");ပန်းဝင်; závodu, překročit končící čáru v ("vstoupit¹ (do) květiny") ° závodu, vstoupit na končící čáru v ("vstoupit¹ (do) květiny");T

race: At that time turtle (said): "friend rabbit, with you I dare to race.;အပြေးပြိုင်: ထိုအခါ လိပ်က "အဆွေယုန်သင်နှင့် ငါ အပြေးပြိုင်သွားမည်။; závodit: Tehdy želva (řekla: "příteli králíku, s tebou si troufám závodit.";writ.

race: Goal is the place in race, where (one) has to finally arrive.;ပြိုင်ပွဲ: ပန်းတိုင်ဆိုတာ ပြိုင်ပွဲမှာ နောက်ဆုံး(မှ) ရောက်ရမဲ့နေရာပါ။; závod: Cíl znamená místo v závodě, kam (jeden) musí nakonec dorazit.;pol. col.

radiance;အရောင်; záření;n.

radiant, be;ဝင်း; zářivý, být;l un.

radio;ရေဒီယို(တစ်လုံး) [reidiyö];rádio;sg. E. radio

radio station (the building, "public-building² (of) spreading¹ sound");အသံလွှင့်ရုံ; radiová stanice (radiová, "veřejná-budova² šíření¹ zvuku");n.

radish;မုန့်လာ(တစ်လုံး); ředkvička;sg.

radish ("come¹ must");မုန့်လာ(တစ်လုံး); ředkvička ("přišedší¹ zuřivost");sg.

radish ("egg² (of) come¹ must");မုန့်လာဥ(တစ်လုံး); ředkvička ("vajíčko² přišedší¹ zuřivosti");sg.

radish: When (I) shave my head, it looks like a radish.;မုန့်လာဥ: ငါခေါင်းကိုရိတ်ပြီးတဲ့အခါ ကြည့်ရတာ မုန့်လာဥနဲ့ တူတယ်။; ředkvička: Když si oholím hlavu, vypadá jako ředkvička.;

rage;အမျက်; zuřivost;n.

railway station ("building¹ (of) train-station");ဘူတာရုံ(တစ်ခု); nádraží ("budova¹ nádraží");sg. H. guda

rain;ရွာ ° မိုး; déšť ° pršet;T (or) n.

rain ("sky rains");မိုးရွာ; pršet ("nebe prší");T

rain cloud ("sky cloud building");မိုးတိမ်တိုက်(တစ်ခု၊ တစ်လုံး); dešťový mrak ("budova² nebeského¹ mraku");sg.

rain: (It) may get wet by the rain.;မိုး: မိုးစိုလိုမယ်။; déšť: Asi to deštěm zmokne.;fut.

rain: (It) will get wet because of the rain.;မိုး: မိုးကြောင့် စိုစွတ်လာမယ်။; pršet (~ "déšť"): Zmokne to, poněvadž prší ("Namočí se to, poněvadž (je) déšť").;l

rain: After the rain (~ "raining"), sun shines.;မိုးရွာ: မိုးရွာပြီး နေသာမယ်။; pršet: Slunce svítí po dešti (~ "zapřesení");fut.

rain: As for afternoon, it's raining.;ရွာ: ညနေကတော့ ရွာတယ်။; pršet: Co se týče odpoledne, prší.;

rain: As for now, it is not raining any more.;ရွာ: ခုတော့ မရွာတော့ဘူး။; pršet: A teď, už neprší.;col.

rain: It's raining so much. ("Sky extremely rains.");မိုးရွာ: မိုးအရမ်းရွာတယ်။ ° ရွာ: မိုးအရမ်းရွာတယ်။; pršet: Moc prší. ("Nebe moc prší.");

rain: They say, that tomorrow will be raining.;မိုးရွာ: နက်ဖြန် မိုးရွာမတဲ့။; pršet: Říkají, že zítra bude pršet.;

rainbow ("descending stick");သက်တံ(တစ်ခု); duha ("sestupující klacík");sg.

raindrop °;မိုးစုတ် [mö:zè.]; dešťová kapka °);n.

rains (~ years of monkhood): A monk of little number of rains (~ years of monkhood) approaches a monk of many rains (~ years of monkhood).;ဝါ: ဝါစဉ်ငယ်တဲ့ ရဟန်းက ဝါကြီးတဲ့ ရဟန်းကို လျှောက်တင်တော့မယ် (~ လျှောက်တင်ရမယ်)။; deště (~ roky mnišství): Mnich malého počtu dešťů (~ let mnišství) přistoupí k mnichovi mnoha dešťů (~ let mnišství).;

rains (years of monkhood);ဝါ; deště (roky mnišství);n. P. vassa (= rain)

rains (years of monkhood): How many rains (~ years of monkhood) (you) already have?;ဝါ: ဘယ်နှစ်ဝါပြီလဲ။; deště (roky mnišství): Kolik dešťů (let mnišství) už máš?;inter. p.p. mn.

rainy season °) (June-October);မိုးရာသီ; dešťové období °) (červen-srpen);adv.

raise;မြှောက်; zdvihnout;T

raise (a child, "wait¹ (and) cling¹");စောင့်ရှောက်; vychovat (dítě, "čekat¹ (a) lpět¹");T

raised, be ("take¹ bringing-up", "take³ wait^o (and) cling¹ {nouner}²");တောင့်ရောက်မှုလူ;vychovaný, být ("brát¹ vychování", "brát³ čekat^o (a) lpět¹ {jmenec}²");I

rambling talk (random talk, "can¹ arrive^o, (but) unworthily²");ရောက်တတ်ရာရာ;nesouvislé povídání ("může¹ (se) dostavit^o, (ale) nevhodně²");n.

rambutan ("fruit¹ (of) cock's-comb", "fruit² (of) boastful¹ fowl^o");ကြက်မောက်သီး(တစ်လုံး);rambutan ("ovoce² kohoutího-hřebínku", "ovoce² vytahující-se¹ drůbeže^o");sg.

rampart ("city wall");မြို့ရိုး;opevnění ("městská zed");n.

random talk (random talk, "can¹ arrive^o, (but) unworthily²");ရောက်တတ်ရာရာ;nesouvislé povídání ("může¹ (se) dostavit^o, (ale) nevhodně²");n.

rare, be;ရား;vzácný, být;I

rarely;ရားရားပါးပါး ° ဖြစ်တောင့်ဖြစ်ခဲ (WS. from ဖြစ်ခေါင်ဖြစ်ခဲ) ° ဖြစ်ခေါင်ဖြစ်ခဲ;vzácně ° zřídka;adv. (or) adv. rare (or) adv. WS.

rarely, just ("just¹¹ of¹⁰ time^o (to) make¹ (and) time (of) time");ရဲဖန်ရဲခါမုသာ;malokdy ("pouze¹¹ z¹⁰ doby^o děláni¹ (a) doby² doby³");adv.

rarely: (He) talks just rarely.;ရဲဖန်ရဲခါမုသာ: ရဲဖန်ရဲခါမုသာ စကားပြောတယ်;malokdy: Mluví jen malokdy.;

rarely: It happens rarely, that the foreigners would be accepted as genuine part of the society (they) live in.;ဖြစ်ခေါင်ဖြစ်ခဲ: အခြားနိုင်ငံသားများ နေထိုင်သည့်အဖွဲ့အစည်းတွင် အစစ်အမှန်ဖြစ်သည့် အပိုင်းအဖြစ်လည်း ဖြစ်ခေါင်ဖြစ်ခဲလက်ခံကြပါသည်။ (~ နိုင်ငံခြားသား အဖွဲ့အစည်းများတွင် အစစ်အမှန်ဖြစ်သည့် အပိုင်းအဖြစ်လည်း ဖြစ်တောင့်ဖြစ်ခဲလက်ခံကြပါသည်။);zřídka;adv. Stává se zřídka;adv. že by byli cizinci považováni za opravdovou součást společnosti, kde žijí.;pol.

rat;ကြွက်(တစ်ကောင်) ° ကြွက်(တစ်ကောင်);krysa;sg.

rat ("ground rat");မြေကြွက်(တစ်ကောင်) ° မြေကြွက်(တစ်ကောင်);krysa ("zemní krysa") ° krysa ("zemská krysa") ° krysa ("pozemní krysa");sg.

rather;ခပ်;spíše;adv.

rather (more);ထက်;spíše (více);adv.

razor ("knife² (which is) still¹ removes^o");သင်တန်းစား(တစ်လက်);žiletka ("nůž² (který) pořád¹ odstraňuje^o");sg.

reach;ရောက်;dosavit se do;T

reach ("get-full");ပြည့်;dosáhnout ("naplnit-se");I

reach (arrive to): I will reach Bago after Yangon.;ရောက်: ပဲခူးပြီး ရန်ကုန်ရောက်မယ်;dojet (dostavit se): Po Rangúnu dojeď do Bago (Pekhú);fut. col.

reach for a higher level ("ascend (and) step");တက်လှမ်း;sahat k vyššímu stupni ("vystupovat (a) kráčet");T

reach out;လှမ်း;dosáhnout;T

read;စာဖတ် ° ဖတ်;číst;T

read ("read¹ writings^o");စာဖတ်;číst ("číst¹ psaní^o");T

read: (I) can read (in Burmese) a little;ဖတ်: နဲ့ ဖတ်တတ်ပါတယ်;číst: Umím trochu číst (Barmsky);.pol. col.

read: (I) still cannot read (in Burmese);ဖတ်: မဖတ်တတ်သေးပါဘူး;číst: Pořád neumím číst (Barmsky);.pol.

read: As (I) was reading, (I) didn't know, indeed.;စာဖတ်:

စာဖတ်နေလို့ မသိလိုက်ဘူး;číst: Opravdu, nevěděl jsem, protože jsem četl.;col.

read: Can (you) also read Burmese script?;ဖတ်: ဗမာစကော ဖတ်တတ်သလား;číst: Umíš také číst Barmské písmo?;inter.

read: Can (you) read (in) Burmese language?;ဖတ်: ဗမာစကား (~ ဗမာစာ) ဖတ်တတ်သလား;číst: Umíš číst (v) Barmském jazyce?;inter.

read: The girl is reading.;စာဖတ်: အမျိုးသမီးက စာဖတ်နေတယ်;číst: Děvče si čte.;cont.

read: What book will he read?;ဖတ်: သူ ဘာစာအုပ်ဖတ်မလဲ;číst: Jakou knihu bude číst?;inter. fut. col.

reading (things to read);ဖတ်စရာ;čtení (knihy atd. na čtení);n.

reading: ("Young man") Aye has a book for reading.;ဖတ်စရာ: မောင်အေးမှာ ဖတ်စရာစာအုပ်ရှိတယ်;čtení: ("Mladý pán") É má knihu na čtení.;col.

ready ("condition (is) proper");အဆင်သင့်;připravený ("podmínka (je) správná");adj.

ready, be ("appearance (is) right");အဆင်သင့်;připravený, be ("vzhled (je) správný");I

ready, be ("have² proper¹ appearance^o");အဆင်သင့်;připravený, být ("mít² správnou¹ podobu^o");I

ready, be ("suitability");အသင့်;připravený, být ("vhodnost");I

ready, be fully (~ "fresh, be");Now I am completely ready (~ "fresh") to learn.;လန်းဆန်း: ငါ အခု စာကျက်ဖို့ လန်းဆန်းနေပြီ;připravený, být zcela (~ "čerstvý, být"): Ted' jsem zcela připravený (~ "čerstvý") k učení.;

ready, be fully ("fresh (and) new");လန်းဆန်း;připravený, být zcela ("čerstvý (a) nový");I

ready, be: As for me, (I) am ready to fulfill (my) perfections.;အသင့်: ပါရမီ ဖြည့်ဖို့အတွက် ကျွန်တော် အနေနဲ့ အသင့်ပါ;připravený, být: Co se týče mě, jsem připravený naplnit (své) dokonalosti.;pol.um.

ready, get;ပြင် ° ပြင်;připravít se;T (or) T col.

ready, get: As I'll cook fish, (I)'m getting ready.;ပြင်: ကျွန်တော် ငါးချက်မလို့ ပြင်နေတာ;připravít se: Že budu vařit rybu, připravuji se.;cont. um.

ready: Just now, at this time, the marking (~ "marks-giving") judges are being ready (and) arrived.;အဆင်သင့်: အခုအချိန်မှာ ဆိုရင် အမှတ်ပေးဒိုင်လူကြီးများကလဲ အဆင်သင့်ရောက်နေကြပါပြီ;připravený: Právě teď, v tuto dobu, jsou bodující (~ "známky-dávající") soudci připraveni (a) dostavili se.;p.p. pol.

real;တကယ် ° အစစ်;skutečný;adj.

real ("true (and) real");အမှန်တကယ်;skutečný ("pravdivý (a) skutečný");adj.

real, be;စစ်;skutečný, být;I

real: (He) strives (for) real ("experience");.တကယ်: တကယ်လက်တွေ့တရားအားထုတ်တယ်;skutečný: Skutečně usiluje. ("Usiluje o skutečnou zkušenost.");

real: real sickness (not hypochondriac);အမှန်တကယ်: အမှန်တကယ်ရူးနာမူ;skutečný: skutečná nemoc (ne hypochondrická);

realization;ဉာဏ်;pochopení;n. P. ñāṇa (= knowledge)

realize ("know (and) see");သိမြင်;chápat ("vědet (a) vidět");I

realize (“pierce ¹ (and) catch ² (the) character ⁰ ”);သဘောပေါက်မီး;uvědomit si (“probodnout ¹ (a) chytit ² charakter ⁰ ”);I	rebel (“stop (and) fight-back”);တော်လှန်;vzbouřit se (“zastavit (a) protiútočit”);T
realize (“pierce ¹ (the) character ⁰ ”);သဘောပေါက်;uvědomit si (“probodnout ¹ charakter ⁰ ”);I	rebel: Hanthawadis of lower Myanmar (“country”) also rebelled.;ပုန်ကန်: အောက်မြန်မာနိုင်ငံ ဟံသာဝတီသားတို့ကလည်း ပုန်ကန်သည်။;bouřit se: Hentávadí z nižšího (“státu”) Myanmaru se také bouřili.;writ.
realize (“receive ² (the) real ¹ knowledge ⁰ ”);အသိတရားရ;uvědomit si (“dostat ² skutečnou ¹ znalost ⁰ ”);I	reborn person (“person (who) enters for-sure”);လူဝင်စား;přerobená osoba (“osoba (která) vstupuje na-jisto”);n.
realize (“take ² knowledge ⁰ (and) Truth ¹ ”);အသိတရားရ;uvědomit si (“vzít ² znalost ⁰ (a) Pravdu ¹ ”);I	rebut (one's idea);ချေပ ° ချေ;vyvrátit (domněnku atd.);T
realize (fulfill, “fill (and) reach”);ပြည့်မြောက်;realizovat (“naplnit (a) dosáhnout”);T	receive;ရ;dostat;I (or) T
realize: (I) realize the smelling of smells.;သဘောပေါက်: ဂန္ဓရံများအနံ့ရခြင်းကို သဘောပေါက်တယ်။;uvědomit si: Uvědomím si čichání pachů.;	receive (“accept, take (and) have”);လက်ခံရရှိ;dostat (“přijmout, vzít (a) mít”);I
realize: because (I) didn't realize;သဘောပေါက်: သဘောမပေါက်ခဲ့ဘူး;uvědomit si: protože jsem si neuvědomil;p.s.	receive (“have ³ (by) getting ² (and) receiving ¹ (by) hand ⁰ ”);လက်ခံရရှိ;přijmout (dostat, “mít ³ braním ² (a) dostáním ¹ rukou ⁰ ”);I
realize: Having realized (that I have) thoughts again and again, (I continuously) abandon them.;သဘောပေါက်: စိတ်ကူးများကို ထပ်တလဲလဲသဘောပေါက်သွားပြီး အဲဒါများကို ပယ်ခွာတယ်။;uvědomit si: Znovu a znovu si uvědomuji, (že mám) myšlenky, a (neustále) je opouštím.;med.	receive (“receive (and) have”);ရရှိ;dostat (“dostat (a) mít”);I
realize: having realized, that;သဘောပေါက်: သဘောပေါက်သွားပြီး;uvědomit si: uvědomili si (to) a ... ;p.p.	receive: Have you received my message?;လက်ခံရရှိ: ငါ့ရဲ့ မှာကြားချက်ကို (လက်ခံ)ရရှိခဲ့လား။;dostat: Dostal jsi mou zprávu?;inter.
realize: in order to realize;သဘောပေါက်: သဘောပေါက်ဖို့အတွက်;uvědomit si: aby si uvědomil;	receive: the received letters;လက်ခံရရှိ: လက်ခံရရှိတဲ့စာများ; přijmout: přijaté dopisy;
realize: May (you) be able to come and realize the the truths of Dhamma preached by the Noble Buddha, by knowledge and coming to knowledge of five aggregates through knowledge of what is written.;သိမြင်: မြတ်သရားဟောကြားခဲ့တဲ့ ဓမ္မတရားတွေကို စာအသိမှ ခန္ဓဉာဏ်ရောက် အသိဖြင့် သိမြင်လာနိုင်ပါစေ။;chápat: Kéž jsi schopen dojít a pochopit pravdy Dhammy přednesené Vznešeným Buddhou, znalostí a dosažením znalosti pěti skupin (osoby) skrze znalost toho, co je psáno.;w. pol.	receive: The woman is receiving a fax right now.;လက်ခံရရှိ: အမျိုးသမီး(က) ခုတင် ဖက်စ်တစ်စောင်(ကို) လက်ခံရရှိတယ်။;přijímat: (Ta) žena právě teď přijímá fax (~ faxovou zprávu).;
really;တကယ် ° ပေတော့ ° တော့;skutečně ° opravdu ° no;col. (or) adv. (or) interj. col.	recently (“in ¹⁰ catching ³ not ¹ very ⁰ long ² ”);များမကြာမီက;nedávno (“v ¹⁰ chytání ³ ne ¹ moc ⁰ dlouho ² ”);adv.
really ...!, it is;သိပ် -တာပဲ;tak ...!, to je;col.	reciprocally (“in-return (and) upside-down”);အပြန်အလှန်;navzájem (“nazpět (a) obráceně”);adv.
really (“really clean (and) tested”);အကယ်စင်စစ်;vskutku (“vskutku čistý (a) prozkoušený”);conj.	recite (Pāli text, “read ¹ (and) recite ² leaves ⁰ ”);ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်;recitovat (Pāli text, “číst ¹ (a) recitovat ² listy ⁰ ”);T Bh. P. sajjhāyati (= recite, study)
really (about relatives);တော်;zrovna (o příbuzných);adv.	recite (Pāli text, “carry ¹ scriptures ⁰ ”);အာဂုံဆောင်;recitovat (Pāli text, “nosit ¹ spisy ⁰ ”);T Bh. P. āgama (= scripture)
really: 100 (kyats) is, really, little.;တော့: ၁၀၀ တော့ နှိပါတယ်။;no: No, 100 (čiats) je málo.;pol. col.	recite (Pāli text, “leaf”);ရွက် (abbrev. from ရွတ်ဖတ်);recitovat (Pāli text, “list”);T Bh.
realm;ဘောင်;svět;n.	recite (Pāli text, “read ¹ leaves ⁰ ”);ရွတ်ဖတ်;recitovat (Pāli text, “číst ¹ listy ⁰ ”);T Bh.
realm (of existence);ဘုံ(တစ်ခု);svět (existence);sg.	recite Dhamma (“preach ² (and) be-listened-to ³ (about) Dhamma ⁰ ”);တရားဟောကြား;recitovat Dhammu (“přednášet ² (a) být-poslouchán ³ (o) Dhammē ¹ ”);T P. dhamma (= law)
reason;အကြောင်း ° အကြောင်း(တစ်ခု) ° အကြောင်း(တစ်ခု);důvod;n. (or) sg.	recite Dhamma (“preach ² (and) be-listened-to ³ (about) truth ⁰ (of) Dhamma ⁰ ”);တရားဓမ္မဟောကြား;recitovat Dhammu (“přednášet ² (a) být-poslouchán ³ (o) pravdē ⁰ Dhammy ¹ ”);T P. dhamma (= law)
reason (“design (of) base”);ဆင်ခြေ(တစ်ခု);důvod (“návrh základu”);sg.	recite: (They) recite Pāli suttas also at home.;ရွတ်ဖတ်: ပါဠိသုတ်တော်တွေကို အိမ်မှာလည်း ရွတ်ဖတ်ကြတယ်။;recitovat: Recitují pāli promluvy také doma.;
reason: because of some reason;အကြောင်း: အကြောင်းတစ်ခုခုကြောင့်;důvod: z nějakého důvodu;	recite: Also in monasteries, at big times, big days, (they) recite (Pāli discourses).;ရွတ်: ဘုရားကျောင်းတွေမှာလည်း အခါကြီးရက်ကြီးတွေမှာလည်း ရွတ်ကြပါတယ်။;recitovat: Také v klášterech, ve velkých chvílích, o velkých dnech, recitují (pāli promluvy).;pol.
rebel;ပုန်ကန်;bouřit se (o lidech);T	recognize;မှတ်မိ;rozpoznat;T
rebel (“rebel (and) become active”);ပုန်ကန်ထကြွ;vzbouřit se (“vzbouřit se (a) být aktivní”);T	
rebel (“rise (and) rise up”);ထကြွ;bouřit se (o lidech, “vstát (a) povstat”);T	

recognize (“demarcate (and) note”);သတ်မှတ်;rozpoznat (“ohraničit (a) poznamenat”);T
 recognize sb. (“catch¹ mark⁰”);မှတ်မိ;poznat někoho (rozpoznat, “chytit¹ (s) znaménko⁰”) ° rozpoznat někoho (rozpoznat, “chytit¹ (s) znaménko⁰”);T
 recognize sb. (“meet¹ form⁰”);ပုံတွေ;poznat někoho (rozpoznat, “setkat-se¹ (s) podobou⁰”) ° rozpoznat někoho (“setkat-se¹ (s) podobou⁰”);T
 recognize sb.: Don't (you) recognize (me)?;ပုံတွေ: ပုံမတွေ့ဘူးလား;;rozpoznat někoho: Copak (mě) ne(roz)poznáváš?;inter. col.
 recognize: In order to arouse the nationalism towards the Myanmar nationality, encouraging, they have recognized this day as “National Day”.;သတ်မှတ်: မြန်မာတမျိုးသားလုံးအား မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ် တက်ကြွအောင် လှုံ့ဆော်ပေးသော ထိုနေ့ကို အမျိုးသားနေ့ဟု၍ သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။;rozeznávat: Aby vyvolali vlastenectví vůči Myanmarské národnosti, (za povzbuzování), rozeznávají tento den jakožto “Národní Den.”;p.s. pl. pol. writ.
 recollect (“note (and) catch”);မှတ်မိ;vzpomenout si (“zaznamenat (a) chytit”);I
 recollect (“take¹ mindfulness⁰”);သတိရ;vzpomenout si (“vzít¹ všímavost⁰”);
 recommend (“take¹ support⁰”);ထောက်ခံ;doporučit (“vzít¹ podporu⁰”);T
 recommend (support, “take¹ support⁰”);ထောက်ခံ;doporučit (podporovat, “vzít¹ podporu⁰”);T
 recommendation (“be-supported (and) take {nouner}”);ထောက်ခံမှု ° ထောက်ခံချက်;doporučení (“být-podpořen (a) vzít {jmenec}”);n.
 recommendation letter (“letter² (to) give¹ support⁰”);ထောက်ခံစာ(တစ်စောင်);doporučení, dopis (“dopis² (k) dodání¹ podpory⁰”);sg.
 recommendation letter: visa recommendation letter;ထောက်ခံစာ: ဗီဇာ ထောက်ခံစာ;dopis doporučení: dopis doporučení pro vízum;
 record (“(to) put² recording¹ mark⁰”);မှတ်တမ်းတင်;zaznamenat (“uložit² nahrávací¹ poznámku⁰”) ° nahrávat (“uložit² nahrávací¹ poznámku⁰”);T
 record: The way of loyalty of Kyansittha has been recorded in Myanmar history by many.;မှတ်တမ်းတင်: ကျန်စစ်သား၏ သစ္စာရိပ်ကို မြန်မာသမိုင်းတွင် မှတ်တမ်းတင်ကြရသည်။;zaznamenat: Způsob věrnosti Čansitáy byl mnohými zaznamenán v historii Myanmaru.;writ.
 recording (“sound catching”);အသံဖမ်းခြင်း;nahrávání (“zvuku chytání”);n.
 records (“noted (and) records”);မှတ်တမ်း;záznamy (zvukové, “zaznamenané nahrávky”) ° nahrávky (zvukové, “zaznamenané nahrávky”);n.
 rectangle (“shape¹⁰ (of) right¹-cornered⁰ four² angles³”);ထောင့်မှန်စတုဂံပုံ(တစ်ပုံ);obdélník (“tvar¹⁰ pravo¹-rohých⁰ čtyř² úhlů³”);sg.
 rectangle: The rectangle (is) behind the triangle.;ထောင့်မှန်စတုဂံပုံ: ထောင့်မှန်စတုဂံပုံက တြိဂံပုံရဲ့ အနောက်မှာ;;obdélník: Obdélník (je) za trojúhelníkem.;
 red (color);အနီ(ရောင်);červená (barva);n.
 red, be;တွတ် [tu.] ° နီတွတ် [tu.] ° နီ;červený, být;I
 red: (“Young man”) Tin is wearing red longyi.;အနီ: မောင်တင်

လုံချည် အနီဝတ်(ထား)တယ်;;červené: (“Mladý pán”) Ten nosí červené loundží.;
 red: red ball pen;အနီ: ဘောလင်အနီ;červené: červené kuličkové pero;n.
 red: red T-Shirt;အနီ: တီရှပ်အနီ;červený: červené tričko;n.
 reduce;ချုံ့;snížit;T
 reduce (price): Reduce it to 15 kyats. (in bargaining);ထား: ဘွဲ့ကျပ် ထားပါ;;snížit (cenu): Sníže to na 15 čat. (při smlouvání v obchodě);imper. pol. col.
 refectory: In the refectory there is rice and curry.;ဆွမ်းစားကျောင်း: ဆွမ်းစားကျောင်းထဲမှာ ဆွမ်းဟင်းတွေ ရှိတယ်;;jidelna: V jídelně je rýže a omáčky.;col. pres. mn.
 refer (“refer-to (and) spread-out”);ကိုးကား;odkazovat (“odkazovat (a) rozšiřovat”);T
 refer to;ကိုး;tykat se;T
 refer to (“aim-at (and) refer”);ရည်ညွှန်း: -ကိုး;odkazovat na (“mířit-na (a) odkazovat-na”);T
 refer to: The discourses with more details preached by the Buddha are basically depicting the commentarial nature, which is referred to in Sāratthadīpanī.;ရည်ညွှန်း: မြတ်ဗုဒ္ဓ အနုစိတ် ဟောကြားသည့် တရားတော်တွေဟာ အခြေခံအားဖြင့် အဋ္ဌကထာရဲ့ သဘောသဘာဝ သရုပ်ဖော်ပြီး ၎င်းကို သာရတ္ထဒီပနီမှာ ရည်ညွှန်းပါသည်။;odkazovat na: Promluvy s více podrobnostmi přednesené Buddhou v podstatě znázorňují komentářský charakter, na který se odkazuje v Sāratthadīpanī.;pol. writ.
 referee (in game or discussion, “referee⁰, big² person¹”);ဒိုင်လူကြီး(တစ်ဦး);rozhodčí (ve hře nebo diskuzi, “rozhodčí⁰, velká² osoba¹”);sg.
 reference (“book (to) rely-on, book (to) spread”);ကျမ်းကိုးကျမ်းကား;odkaz (“kniha (ke) spolehnutí-se-na, kniha (k) rozšíření”);n.
 reference (“refer-to (and) spread-out {nouner}”);ကိုးကားချက်;odkaz (“odkazovat (a) rozšiřovat {jmenec}”);n.
 reference (“refer-to (and) spread-out”);ကိုးကား;reference (“odkazovat (a) rozšiřovat”);n.
 reference (source of information, “book referred-to (and) book spreading-out”);ကျမ်းကိုးကျမ်းကား;zdroj (“kniha odkazovaná (a) kniha rozšiřující”);n.
 reference (to a book, “refuge¹ (to) lean-against⁰”);မီငြမ်း;reference (na knihu, “útočiště¹ (o které se lze) opřít⁰”);n.
 reference: (They) used (it) as an important reference for their commentaries.;ကျမ်းကိုးကျမ်းကား: သူတို့ရဲ့ အဋ္ဌကထာများအတွက် အဓိက ကျမ်းကိုးကျမ်းကားအဖြစ် အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။;zdroj: Používali to jakožto důležitý zdroj pro své komentáře.;p.s. writ.
 reference: I wrote (this) in English for you in case if (you) need a reference.;မီငြမ်း: ကျွန်တော် ခင်ဗျားအနေနဲ့လိုအပ်ရင် မီငြမ်းလိုအောင် အင်္ဂလိပ်လို ရေးပေးတာပါ။;reference: Napsal jsem ti (“já”) (tohle) v angličtině pro případ, že bys (to) potřeboval k nahlédnutí (~ “referenci”);i.;p.s. pol. um.
 refine (“clean (and) clear”);သန့်ရှင်း;pročistit (“vyčistit (a) vyjasnit”);T
 reform (“make (and) repair”);ပြုပြင်;reformovat (“vytvářet (a) opravovat”);T

reform ("make, repair (and) change (and) change");ပြင်ပြောင်းလဲ;reformovat ("vytvářet, opravovat (a) měnit (a) měnit");T

refrain (of a song, "verse² (which) repeats¹ again");ထပ်ကျော့ပိုဒ်(တစ်ပိုဒ်);refrén (písničky, "verš² (který) se-opakuje¹ znovu");sg. P. pada (= word)

refrigerator ("box¹ (for) ice");ရေခဲသေတ္တာ(တစ်လုံး);chladnička ("bedna¹ (na) led");sg.

refugee ("sufferer");ဒုက္ခသည်(တစ်ယောက်);utečenec ("trpitel");sg. P. dukkha (= suffering)

refugee camp ("sufferer's camp");ဒုက္ခသည်စခန်း;uprchlický tábor ("trpitský kemp");sg. P. dukkha (= suffering)

refugee camp: Because for the time being (I) have arrived and stay in the refugee camp.;ဒုက္ခသည်စခန်း: ကျွန်မ လောလောဆယ် ဒုက္ခသည်စခန်းထဲ ရောက်နေလို့ပါ။;uprchlický tábor: Protože touhle dobou jsem přijela a žiji v uprchlickém táboře.;pol. uw.

refuse ("indeed³ not¹ make² accepting");ခံယူခြင်း မပြုပေ;odmítnout ("neudělat¹ přijímání");T

refuse ("not¹ take² (by) hand");လက်မခံ;odmítnout ("ne¹vzít² rukou");T

refuse ("refuse-to-accept (and) go-against");ငြင်းဆန်;odmítnout ("odmítnout-darované (a) jít-proti");T

refuse (when given, "abandon (and) lower");ပယ်ချ;odmítnout (darované, "opustit (a) snížit");T

refuse: However, Kyansittha actually refused.;လက်မခံ: သို့သော် ကျန်စစ်သားက လက်မခံချေ;odmítnout: Avšak Čansitá, vskutku, odmítl.;writ.

refute (rival's view in debate);ချေပ;vyvracet (názor protivníka v debatě);T

refute (rival's view in debate): He will also refute (rival's view in debate) exactly for ten minutes.;ချေပ: သူကလဲ ဆယ်မိနစ်တိတိ ချေပပါမယ်။;vyvracet (názor druhého): On bude také vyvracet (názor protivníka v debatě) přesně po deset minut.;pol. fut.

regard (consider, "put¹ nature");သဘောထား;brát v úvahu ("uložit¹ charakter");T

regarding;ဆိုင် ° မူကား;ohledně ° vzhledem k;conj. (or) adv.

regarding ("as³ wrapped¹ (and) descended² with");နဲ့ပတ်သက်၍ ° နဲ့ပတ်သက်လို့;vzhledem k (obvykle následováno slovesem, "poněvadž³ zabalený¹ (a) setoupený² s"); ° vzhledem k ("poněvadž³ zabalený¹ (a) setoupený² s");adv. (or) adv. writ.

regarding ("be-concerned-with (and) proper");ဆိုင်ရာ;ohledně ("týkat-se (a) být-správný");suff. I

regarding ("if (is) said");ဆိုရင်;co se týče ("je-li řečeno");conj.

regarding ("say");ဆို;vzhledem k ("řici");conj.

regarding ("which³ wraps¹ (and) descends² with");နဲ့ပတ်သက်တဲ့;ohledně ("který³ obaluje¹ (a) sestupuje² s");

regarding (often followed by a noun, "which³ (is) wrapped¹ (and) descended² with");နဲ့ပတ်သက်တဲ့;ohledně (obvykle následováno pod. jménem, "který³ (je) zabalený¹ (a) sestoupený² s");

regarding (often followed by a verb, "after³ wrapped¹ (and) descended² with");နဲ့ပတ်သက်ပြီး;vzhledem k (obvykle následováno slovesem, "po³ zabalení¹ (and) sestoupení²

s");adv. writ.

regarding (on): I studied the lectures on religion.;ဆိုင်ရာ: ဘာသာတရားဆိုင်ရာပို့ချချက်တွေ လေ့လာခဲ့တယ်။;ohledně (o): Studoval jsem přednášky o náboženství.;p.s.

regarding (sth.);နဲ့ပတ်သက်လို့ ° နဲ့ပတ်သက်လို့;vzhledem k (něčemu);suff.

regarding: He knows very much regarding this book.;နဲ့ပတ်သက်လို့: ဒီစာအုပ်နဲ့ပတ်သက်လို့ သူ အများကြီး သိပါတယ်။;co se týče: Co se týče této knihy, ví mnoho.;pol.;

regarding: I don't want to say anything with regards to this student.;နဲ့ပတ်သက်လို့: ဒီကျောင်းသားနဲ့ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော်ဘာမှ မပြောချင်ပါဘူး။;co se týče: co se týče tohoto studenta, nechci nic říct.;pol.

regarding: information regarding who is .. ;နဲ့ပတ်သက်တဲ့: ဘယ်သူလဲနဲ့ပတ်သက်တဲ့သတင်း;ohledně: informace ohledně (toho), kdo je .. ;

regarding: regarding Myanmar movie;နဲ့ပတ်သက်လို့: မြန်မာ့ရုပ်ရှင်နဲ့ပတ်သက်လို့;co se týče: co se týče Myanmarského filmu;col.

regarding: regarding these days;ဆို: ဒီနေ့တွေမှာဆို;co se týče: vzhledem k těmto dnům;

regarding: regarding this matter;နဲ့ပတ်သက်ပြီး: ဒီအကြောင်းနဲ့ပတ်သက်ပြီး;vzhledem k: vzhledem k této záležitosti;

regarding: Regarding what? (With connection to what?);ဆိုင်း: ဘာဆိုင်းလို့လဲ။;ohledně: Ohledně čeho? (Se spojením k čemu?);inter.

regardless ("not choosing");မရွေး;nehledě na ("nevybírajíce") ° bez ohledu na ("nevybírajíce");suff.

regardless which (followed by a verb);ဘာ (followed by a doubled verb);nehledě na to, jaký (následováno slovesem);

regardless: In this restaurant can eat (anybody) regardless language. ("In this restaurant (you) can eat regardless language.");မရွေး: ဒီစားသောက်ဆိုင်မှာ ဘာသာမရွေး စားနိုင်ပါတယ်။;bez ohledu na: V této restauraci může jíst (kdokoliv), bez ohledu na jazyk. ("V této restauraci může(š) jíst bez ohledu na jazyk.");pol.

regards to, with ("being² intermingled¹ (and) connected");စပ်လျဉ်း၍, နှင်း;ohledně ("jsouce² promíchány¹ (a) spojeny");conj.

regime ("control (and) bind {nouner}");ထိန်းချုပ်မှု;režim ("ovládat (a) svazovat {jmenec}");n.

region;အရပ် ° ဖက်တလွာ ° ဒေသ(တစ်နေရာ) ° နယ်(တစ်နယ်၊ တစ်မြို့နယ်) ° တိုင်း(တစ်တိုင်း);region ° oblast;n. (or) sg.

region (division);ပြည်နယ်(တစ်ခု၊ တစ်ပြည်နယ်);správní středisko;sg.

region (division): In these divisions also lives majority of the Burmese people.;တိုင်း: ဒီတိုင်းတွေမှာတော့ များသောအားဖြင့် ဗမာတိုင်းရင်းသားတွေလဲ နေပါတယ်။;správní oblast (region): Většina Barmských lidí žije také v těchto správních oblastech (regionech).;pol. col.

region, of: Kathes of Manipur attacked and opposed the Northern reigion of Inwa.;ဖက်တလွာ: မကီပူရကသည်းများက အင်းဝနေပြည်တော်၏ မြောက်ဖက်တလွာကို တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးသည်။;oblast: Katýové z Manipúru útočili a

vzdorovali v (~ "do") severní oblasti Envy.;writ.
region: Where does he come from? ("Which region does he come from?");အရပ်: သူ ဘယ်အရပ်က လာလဲ။;oblast: Odkud je? ("Z jaké oblasti ("on") přichází?");
regional;နယ်;oblastní;adj.
regrettably ("by¹⁰ not¹ good² kamma⁰ {adverber³});ကံမကောင်းစွာဖြင့်;politováníhodně ("skrze¹⁰ ne¹dobrou² kammu⁰ {příslovec³});adv.
regrettably ("for¹ sadness⁰");ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာ;bohužel ("pro¹ smutek⁰");adv.
regrettably: Regrettably, these essays must be written by (~ "with") hand.;ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာ: ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာ ဒီစာစီစာကုံးတွေ(ကို) လက်နဲ့ ရေးရတယ်။;bohužel: Bohužel, tyto eseje musí být napsány ("s") rukou.;col.
regularly;မှန်မှန်;pravidelně;adv.
regularly ("(to) say² right¹ form⁰");ပုံမှန်ဆို;pravidelně ("řici² správnou¹ podobu⁰");adv.
regularly ("by² reflecting¹ (the) form⁰");ပုံမှန်အားဖြင့်;pravidelně ("podle² zrcadlení¹ způsob⁰");adv.
regularly ("reflecting¹ (the) form⁰");ပုံမှန်;pravidelně ("zrcadlíce¹ způsob⁰");adv.
regularly: (I) eat regularly.;ပုံမှန်: ပုံမှန်စားပါတယ်။;pravidelně: Jím pravidelně.;pol.
regularly: (I) regularly get up from bed and practise meditation.;ပုံမှန်ဆို: ပုံမှန်ဆို မနက် အိပ်ယာထပြီး ဘာဝနာပွားသည်။;pravidelně: Pravidelně vstávám z postele a medituji.;writ.
rehearse: Not only the Tipiṭaka, but also a kind of commentaries were rehearsed.;ရုတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်: ပိဋကတ်သုံးပုံသာမက အဋ္ဌကထာအမျိုးအစားတစ်ခုကိုလည်း ရုတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်သည်။;recitovat: Nejen Tipiṭaka, ale také druh komentářů byly recitovány.;writ.
reign;နန်း;vláda;n.
reign (~ period of): It took place during the king Abhaya's reign, during writing down the Tipiṭaka together with the commentaries.;လက်ထက်: အဘယရင်ဘုရင်လက်ထက်၊ အဋ္ဌကထာနှင့်အတူ ပိဋကတ်သုံးပုံကို ရေးသားစဉ်တွင် အဲဒါ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်။;vláda (~ období koho): Stalo se to během vlády krále Abhaya, během sepisování Tipiṭaky spolu s komentáři.;p.s. writ.
reign ("guard (and) rule");ထိန်းချုပ်;vládnout ("strážit (a) ovládat");T
reign ("take¹ domination⁰");အစိုးရ(တစ်ဖွဲ့);panování ("vzít¹ nadvládu⁰");sg.
reign (period of);လက်ထက်;vláda (období koho);n.
reign (period of): During the reign of Anawyatha king in the Pagan period, four heroes, (namely) Kyansittha, Ngalttwayyu, Ngäloun Letpneh and Nyaung Oo Phi, became prominent.;လက်ထက်: ပုဂံခေတ် အနောက်ရထားမင်းလက်ထက်တွင် ကျန်စစ်သား၊ ငထွေး၊ ငလုံးလက်ဖယ်နှင့် ညောင်ဦးမီးဟူသောသူရဲကောင်းလေးဦး ပေါ်ထွန်းခဲ့၏။;vláda (období koho): Během vlády krále Anojaty v období Paganském se stali čtyři hrdinové, (tj.) Čansitá, , Nádvejů, Nálou Lephé a Nau Ú Phí prominentními.;p.s. writ.
reign: During the reign of king Naung, Myanmar ("country")

became (~ "came to become") a united and strong country.;လက်ထက်: ဘုရင့်နောင်လက်ထက်တွင်မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီး စည်းလုံးညီညွတ်၍ အင်အားတောင့်တင်းသောနိုင်ငံအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။;vláda: Za vlády krále Nauna se Myanmarský stát stal sjednocenou a silnou zemí.;p.s. writ.
reincarnation ("person (who) enters for-sure");လူဝင်စား;převtělení ("osoba (která) vstupuje na-jisto");n.
reincarnation: He is reincarnation of Mr. Maung.;လူဝင်စား: သူဟာ ကိုမောင်ရဲ့ လူဝင်စားဖြစ်တယ်။;vtělení: Je vtělení pana Maunga.;
reject;ပယ်;odmítnout;T
reject ("abandon (and) lower");ပယ်ချ;odmítnout ("opustit (a) snížit");T
reject ("push-aside (and) reject");ဖယ်ထုတ်;odmítnout ("odstrčit-stranou (a) odmítnout");T
reject ("refuse (and) remove");ငြင်းပယ်;odmítnout ("odmítnout (a) odstranit");T
reject ("refuse-to-accept (and) go-against");ငြင်းဆန်;odmítnout ("odmítnout-darované (a) jít-proti");T
reject ("remove");ပယ်;odmítnout ("odstranit");T
reject: (He) rejects when requested.;ငြင်းဆန်: တောင်းသောအခါမှ ငြင်းဆန်တယ်။;odmítnout: Odmítá, když (je) žádán.;
reject: (It) was rejected.;ပယ်: ပယ်ထားခဲ့တယ်။;odmítnout: Bylo (to) odmítnuto.;p.s.
rejoice ("stomach (is) pleased");ဝမ်းသာ;radovat se z ("žaludek (je) potěšen");I
related to, be ("well related-to");တော်စပ်;týkat se ("dobře se-týkat");I
related to, be closely;ရင်း;vztah, mít blízký ° příbuzný, být blízce;I
related to, be: How is ... related to (this)?;တော်စပ်: ... ဘယ်လိုတော်စပ်ပါလဲ။;týkat se: Jak se ... týká (tohoto)?;inter.
related, be (also just through religion);ဆွေမျိုးတော်; příbuzný, být (i pouze skrze náboženství);I
related, be: If (you) are related, (then) thank (you) for allowing (me) to make (me) a friend.;ဆွေမျိုးတော်: ဆွေမျိုးတော်ရင် (~ ဆွေမျိုးတော်ဆက်ရင်း) မိတ်ဆွေဖွဲ့ ခွင့်ပေးတဲ့အတွက် ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။; příbuzný, být: Pokud jsi příbuzný, (pak) děkuji, že jsi (mi) povolil si (mě) udělat přítelem.;pol. FB
relationship with sb., have a;ဆက်ဆံ;vztah s někým, mít;T
relative;ဆွေ; příbuzný;n. un.
relative ("relative (of) kind");ဆွေမျိုး(တစ်ယောက်); příbuzný ("příbuzný druhu");sg.
relative: not exactly a relative;ဆွေမျိုး: မတော်ဘူးတဲ့ ဆွေမျိုး; příbuzný: ne přímo příbuzný;
relatively ("little, little");နည်းနည်း; poměrně (poněkud, "trochu, trochu");adv.
relatives;ဆွေ (abbrev. from ဆွေမျိုး); příbuzní;n.
relatives ("parents, man's-younger-brother, elder-brother, woman's-younger-brother (and) man's-younger-sister");မိဘညီကိုမောင်နှမ; příbuzní ("rodíče, mladší-bratr-muže, starší bratr, mladší-bratr-ženy (a) mladší-sestra-muže");n.
relatives ("relatives (and) kind");ဆွေမျိုး; příbuzní ("příbuzní (a) druh");n.
relatives ("relatives (and) siblings

{pl.}");ဆွေးမျိုးသားချင်းများ;příbuzní ("příbuzní (a) sourozenci {pl.}");pl.
 relatives ("woman's-younger-brother (and) man's-younger-sister");မောင်နှမ;příbuzní ("mladší-bratr-ženy (a) mladší-sestra-muže");n.
 relatives: All (my) relatives are just here.;မိဘညီကိုမောင်နှမ: မိဘညီကိုမောင်နှမအားလုံး(က) ဒီမှာဘဲ။;příbuzní: Všichni (moji) příbuzní jsou právě tady.;col.
 relax (also about muscles, "loosen (and) slacken");ဖြေလျော့;uvolnit se (také o svalech, "povolit (a) povolit");l
 relax (also about muscles, "relax (and) decrease");ဖြေလျော့;uvolnit (také o svalech, "uvolnit (a) snížit");T rare
 relax (also about muscles, "relax (and) slacken");ဖြေလျော့;uvolnit (také o svalech, "uvolnit (a) povolit");T
 relax (also about muscles);ဖြေ;uvolnit (také o svalech);T rare
 relax (stretched muscle, "relax well");ဖျော့လိုက်;uvolnit (napnutý sval, "uvolnit pořádně");T
 relaxation ("slacken (and) lighten {nouner}");လျော့ပေါ့မှု;relaxace ("uvolňovat (a) ulehčovat {jmenec}");n.
 relaxation (relieving tension in muscles etc., "alleviate¹ tiredness^o (and) resting² {nouner}");အပန်းဖြေနားနေခြင်း;relaxace (těla, svalů, "umírnit¹ únavu^o (a) odpočívání² {jmenec}");n.
 release;လွှတ်;uvolnit;T
 release ("record¹ releasing");ကျွတ်တမ်း;uvolnit (osvobodit, "nahrát osvobození");T
 release (not fettered);ကျွတ်;vysvobodit (neomezený);l
 release (of prisoners, "achieve¹ freedom^o {nouner}");လွတ်မြောက်ရေး;pustit (vězně, "dosáhnout¹ svobody^o {jmenec}");T
 release (prisoners, "achieve¹ freedom");လွတ်မြောက်;pustit (vězně, "dosáhnout¹ svobody");T
 release (sb., "make-free (and) attain");လွတ်မြောက်;osvobodit (někoho, "uvolnit (a) dosáhnout");T
 release (untie): He untied (~ "released") his oxen.;လွတ်လိုက်: သူ့နွားတွေကို လွတ်လိုက်တယ်။;osvobodit (odvázat): Odvázal (~ "osvobodil" své vozy.;col.
 release: People say "(it is) to release (them)" and then there are killings.;ကွတ်တမ်း: လူတွေက သူတို့ ကျွတ်တမ်းရအောင်ဆိုပြီး သတ်ကြတာတွေ ရှိတယ်။;osvobodit: Lidé řeknou "(to je) pro (jejich) osvobození" a pak dochází k zabíjení (~ "jsou zabíjení");.
 release: to release (them) from the low life;လွတ်မြောက်: နိမ့်ကျတဲ့ဘဝက လွတ်မြောက်ဖို့;osvobodit: aby (je) osvobodili z nízkého života;
 released from Saṃsāra, get ("record¹ releasing^o (and) enter²");ကျွတ်တမ်းဝင်;osvobodit se ze Saṃsāry ("nahrát¹ osvobození^o (a) vstoupit²");
 relevance with: (There is) a relevance with the Pāli commentaries.;ဆီလျော်မှု ရှိ နှင့်: ပါဠိအဋ္ဌကထာနှင့်ဆီလျော်မှု ရှိပါတယ်။;příslušnost k: (Je zde) příslušnost k Páli komentářům.;pol. writ.
 relevant ("be-related-to (and) proper");ဆိုင်ရာ;příslušný ("týkat-se

(a) být-správný") ° týkající se ("týkat-se (a) být-správný");adj.
 relevant to, be ("suitability¹ to^o have² with³");ဆီလျော်မှု ရှိ နှင့်;souviset s ("příslušnost¹ k^o mít² s³");n.
 relevant, be ("descend (and) meet");သက်ဆိုင်;spojitost, mít (týkat se, "sestoupit (a) potkat");l
 relevant, be: (It) is relevant to the joined sentence.;ဆက်စပ်: ဆက်စပ်တဲ့စာပိုဒ်နဲ့ သက်ဆိုင်ပါတယ်။;týkat se: Týká se to (té) připojené věty.;pol.
 relic ("great¹ element");ဓါတော်(တစ်ဆူ) (WS. from ဓါတ်တော်) ° ဓါတ်တော်(တစ်ဆူ);ostatek ("ohromný element") ° relikvie ("ohromný element");sg. Bh. WS. P. dhātu (= element) (or) sg. Bh. P. dhātu (= element)
 relic: the Buddha's relic;ဓါတ်တော်: ဗုဒ္ဓ၏ဓါတ်တော်;relikvie: Buddhova relikvie;
 relieving (relaxation, "slacken (and) lighten {nouner}");လျော့ပေါ့မှု;uvolňování ("uvolňovat (a) ulehčovat {jmenec}");n.
 relieving (tension in muscles etc., "alleviate¹ tiredness^o (and) resting² {nouner}");အပန်းဖြေနားနေခြင်း;uvolnění (těla, svalů, "umírnit¹ únavu^o (a) odpočívání² {jmenec}");n.
 religion ("religion (and) the-truth");ဘာသာတရား;náboženství ("náboženství (a) pravda");n. P. bhāsā (= language)
 religion ("religion subject");ဘာသာရေး;náboženství ("záležitost¹ náboženství");n. P. bhāsā (= language)
 religion: (I) am extremely devout to religion.;ဘာသာရေး: ဘာသာရေးကို အရမ်းကိုင်းရှိုင်းတယ်။;náboženství: Jsem nesmírně oddaný (svému) náboženství.;
 religion: (I) extremely respect the religion (of Dhamma).;ဘာသာတရား: ဘာသာတရား အင်မတန်ကိုင်းရှိုင်းပါတယ်။;náboženství: Nesmírně ctím náboženství (Dhammy).;pol.
 religion: I studied the lectures on religion.;ဘာသာတရား: ဘာသာတရားဆိုင်ရာပို့ချချက်တွေ လေ့လာခဲ့တယ်။;náboženství: Studoval jsem přednášky o náboženství.;p.s.
 religion: person of religiously mixed parentage ("kind (of) person of people of different religion");ဘာသာ: ဘာသာမတူသူလူမျိုး;náboženství: osoba nábožensky smíšeného rodičovství ("druh osoby lidí jiného náboženství");n.
 religions (as a phenomenon, "subject¹ (of) religions");ဘာသာရေး;náboženství ("záležitost¹ náboženství");n. P. bhāsā (= language)
 relinquish ("reject (and) leave");ပယ်ခွာ;zanechat ("odmítnout (a) odejít");T
 reluctantly ("by³ putting¹ (and) putting² strength");အင်တင်တင်ဖြင့်;neochotně ("skrze³ pokládání¹ (a) pokládání² síly");adv.
 reluctantly: (He) reluctantly accepts, that I stay in Sri Lanka.;အင်တင်တင်ဖြင့်: ကျွန်တော် သီရိလင်္ကာတွင်ရှိနေတယ်ဆိုတာကိုတော့ အင်တင်တင်ဖြင့်လက်ခံတယ်။;neochotně: Neochotně přijímá, že jsem na Sri Lance.;writ.
 rely on;ကိုး;spoléhat se na;T
 rely on ("rely-on¹ strength");အားကိုး;spoléhat se na ("záviset-na¹ síle");T
 remain;ရှိသေး ° ကျန်;zbýt ° zbývat;l

remain: Still a lot of work remains.;ကျန်: လုပ်စရာအများကြီးကျန်သေးတယ်။;zbývat: Zbývá ještě hodně práce.;

remaining part ("part² which¹ remains");ကျန်သည့်အပိုင်း;zbytek ("část² která¹ zbývá⁰");n.

remaining part: the remaining part of life;ကျန်သည့်အပိုင်း: ဘဝရဲ့ ကျန်သည့်အပိုင်း;zbytek: zbytek (~ "zbývající část") života;

remaining, be: There is little more. ("The remaining part is just little.");ကျန်: ကျန်ရှိနေတဲ့အပိုင်းက အနည်းလေးပါပဲ။;zbývat: Už zbývá jen trochu. ("Zbývající části je jen trochu.");pol.

remark ("note {nouner}");မှတ်ချက်;podotknutí ("poznámenat {jmenec}");n.

remark (notice, "demarcate (and) mark");သတိမှတ်;zpozorovat ("označit (a) vyznačit");l

remark (notice);ထင်;zpozorovat;l

remember;မှတ်မိ ° မှတ်;pamatovat (si) ° pamatovat si;l (or) T remember ("fix¹ (in) observation");အမှတ်ထား;zapamatovat si ("upevnit¹ (se v) pozorování");T

remember ("make¹ observation");အမှတ်အသားပြု;zapamatovat si ("dělat¹ pozorování");T

remember ("note (and) catch");မှတ်မိ;pamatovat si ("zaznamenat (a) chytit");l

remember ("note");မှတ်;remember ("zaznamenat");T

remember ("take¹ mindfulness");သတိရ;vzpomenout si ("vzít¹ všímavost");

remember: (I) remember (it) well.;မှတ်မိ: ကောင်းကောင်းမှတ်မိပါတယ်။;pamatovat si: Dobře si (to) pamatuji.;pol.

remember: (I) remember (my) country and father well.;သတိရ: နိုင်ငံ(နဲ့) အဖေတို့(ကို) ကောင်းကောင်းသတိရတယ်။;pamatovat si: Dobře si pamatuji (svou) zemi (a) svého otce.;

remember: Do (you) remember yesterday notes (~ "writings")?;မှတ်: မနက်က စာတွေ မှတ်မိ(ပြီး)လား။;pamatovat si: Pamatuješ si včerejší zápisky (~ "psaní")?;inter.

remember: Don't (you) remember (me)?;မှတ်မိ: မမှတ်မိဘူးလား။;pamatovat (si): (Copak si mě) nepamatuješ?;inter. col.

remember: I remember until today.;မှတ်မိ: ဒီနေ့တိုင် ကျွန်တော် မှတ်မိတယ်။;pamatovat si: Pamatuji si až do dnes.;um.

remember: Just today (I) remembered and corrected (your letter) well.;သတိရ: ဒီနေ့မှ သတိရပြီး ပြင်လိုက်ရတာ။;vzpomenout si: Právě dnes jsem si vzpoměl a ("pořádně") opravil (ten tvůj dopis).;

remember: Long time ago (I) have studied a lot and have yet remembered.;မှတ်: အရင်တုန်းကတည်းနဲ့ (~ အရင်တုန်းကတည်းက) အများကြီး လေ့လာပြီး မှတ်သားခဲ့ဖူးတယ်။;dávno, kdysi: Kdysi dávno jsem (toho) hodně nastudoval, a ještě si pamatoval.;

remind ("give¹ attention");သတိပေး;připomenout ("dát¹ pozornost");T

remind: Indeed, I reminded him for the second time.;သတိပေး: ကျွန်တော်က သူ့ကို ဒုတိယအကြိမ် သတိပေးလိုက်ပါတယ်။;připomenout: Vskutku, připoměl jsem mu to (již) po druhé.;pol. um.

remove;ရှုတ် ° ဝယ်;odstranit;T

remove ("put-aside (to) be-rare");ဝယ်ရာ;odstranit ("dát-stranou (aby) bylo-vzácné");T

renown, foremost;ကျော် ° အကျော်;proslulý, nejpředněji;adj.

renowned, be ("(of) high² quality⁰ (and) reputation¹");ဂုဏ်သတင်းကြီး;renomovaný, být ("vysoké² kvality⁰ (a) reputace¹");l

renowned: famous (and) renowned (chief) monk;ကျော်ကြား: ထင်ရှားကျော်ကြားတဲ့ဆရာတော်;proslulý: slavný (a) proslulý (hlavní) mnich;n.

rent ("(money for) attending-upon¹ (the) room⁰");အခန်းခ: nájem ("(peníze za) starání-se¹ (o) pokoje⁰");n.

rent (a flat or house, "borrow¹ building");ငှား (အဆောင်);pronajmout si ("půjčit-si¹ budovu⁰") ° najmout si (byť či dům, "půjčit-si¹ budovu⁰");T

rent (a house, "borrow");ငှား;pronajmout si (byť, "půjčit-si");T

rent (a house): Having paid money, (they) rent a house.;ငှား (အဆောင်): ယိုက်ဆံပေးပြီး အဆောင်ငှားနေတယ်။;pronajmout si (dům): Zaplatí peníze a pronajmou si dům.;cont.

rent: (I) rent (~ "am renting") an apartment.;ငှား: အိမ်ခန်းငှားနေပါတယ်။;pronajmout si: Pronajal (~ "pronajímám-si") jsem si byt.;pol. cont.

rent: How much do (you) have to pay for rent?;အခန်းခ: အခန်းခ ဘယ်လောက်ပေးရမလဲ။;nájem: Kolik musíš platit za nájem?;inter.

rent: The rented flat, as (it) is in town, (it) is pretty (~ much) noisy.;ငှား: ငှားနေတဲ့တိုက်ခန်းက မြို့ထဲမှာမို့ ဆူညံလှတယ်။;pronajmout: Ten pronajatý byt, poněvadž je ve městě, je hezky (~ hodně) hlučný.;col.

rented ("rented (and) fixed");ငှားထား;pronajatý ("pronajatý (a) upevněný");adj.

rented, be: (I) stayed with my girlfriend in the flat rented by me.;ငှားထား: ကျွန်တော် ငှားထားသောတိုက်ခန်းတွင် ရည်းစားနှင့် နေခဲ့တယ်။;pronajatý, být: Žil jsem se svou přítelkyní v bytě, který jsem si pronajal.;p.s.

repair;ပြင်;spravit (stroj atd.) ° opravit (stroj atd.);T

repair ("again do repair");ပြန်လည်ပြုပြင်;opravit ("znovu udělat opravu");T

repair ("make (and) correct");ပြုပြင်;opravit ("udělat (a) opravit");T

repair ("return");ပြန်;spravit ("vrátit") ° opravit ("vrátit");T

repair: (I) am repairing (this), because the engine got broken.;ပြင်: အင်ဂျင်ပျက်နေလို့ ပြင်နေတာပါ။;opravovat: Opravuji (to), protože se rozbil motor.;pol.

repair: (I) will see (if I can) repair.;ပြင်: ပြင်ကြည့်ပါအုံးမယ်။;opravit: Podívám se, (zda to mohu) opravit.;fut. pol.

repair: repair door (of a) room;ပြင်: အခန်းတံခါးပြင်တယ်;opravit: opravit dveře (od) pokoje.;

repair: Some have been repaired.;ပြန်ပြင်: တချို့ကိုပြန်ပြင်ပြီးပါပြီ။;opravit: Některé byly opraveny.;p.p.

repairman ("master² (in) repairing¹ machines");စက်ပြင်ဆရာ(တစ်ယောက်);opravář ("mistr² (v) opravování¹ strojů");sg.

repare, get;ပြင်;opravit;T col.

repeat ("say¹ again");ပြန်ပြော ° ထပ်ပြော;zopakovat ("řici¹ znovu") ° opakovat ("řici¹ znovu");T

repeat (what sb. else says, "follow (and)

say");လိုက်ဆိုး; zopakovat (po někom, "následovat (a) říci"); T repeat: Please, repeat (it).; ထပ်ပြော: ထပ်ပြောပါအုံး။ ° ပြန်ပြော: ပြန်ပြောပါအုံး။; zopakovat: Prosím, zopakuj (to).; pol. repeat: Repeat (what I say)!; လိုက်ဆိုး: လိုက်ဆိုးပါ။; zopakovat: Zopakuj (co říkám)!; imper. pol. repeatedly; ထပ်တလဲလဲ; mnohdy; adv. repeatedly ("again changing (and) changing"); ထပ်တလဲလဲ; opakovaně ("znovu se-mění (a) mění"); adv. repeatedly ("another time, another time"); ထပ်ခါထပ်ခါ; opětovně ("další čas, další čas") ° opakovaně ("další čas, další čas"); adv. repeatedly ("moment, moment"); ခဏခဏ; opakovaně ("moment, moment"); adv. repeating; အစဉ်; opakující se; adj. repetitious; အစဉ်; opakovaný; adj. reply; ဖြေ; zodpovědět ° odpovědět; T reply ("return writing"); ပြန်စာ(တစ်စောင်); odpověď ("zpáteční psaní"); sg. reply ("writing returns"); စာပြန်; odpověď ("psaní se-vrací"); n. reply (also in ပြန်စာ); ပြန်; vrátit se (také v ပြန်စာ); T reply (by a letter, "write (and) come-back"); စာပြန်; odpovědět (dopisem, "psát (a) vrátit-se"); T reply (by letter): A I have little bit too much work, (I) am replying late.; စာပြန်: ငါ အလုပ်နည်းနည်းများနေလို့ စာပြန်နောက်ကျနေပါတယ်။; odpovědět (dopisem): Poněvadž mám poněkud moc práce, odpovídám pozdě.; col. reply (in letter): (I) will wait for (~ "until") your answer arrives.; စာပြန်: မင်းရဲ့ စာပြန်လာသည့်အထိ စောင့်နေမယ်။ (~ မင်းစာပြန် တဲ့အထိ စောင့်နေမယ်။) ; odpověď (v dopise): Budu čekat než tvá odpověď dorazí.; fut. reply (in writing); ပြန်ရေး; odpovědět (písemně); T reply (in writing): (My) father did not reply to anything (~ "all whatever") I wrote.; ပြန်ရေး: ကျွန်တော် ရေးသမျှ အားလုံး အဖေက ပြန်မရေးခဲ့ပါဘူး။; odpovědět (písemně): (Můj) otec neodpověděl na nic co (~ "všechno cokoliv") jsem (mu) ("já") napsal.; p.s. pol. reply: (I) cannot reply.; ပြန်: မပြန်နိုင်ပါဘူး။; odpovědět: Nemohu odpovědět.; pol. reply: Forgive (me), ("for") that (I) am replying late.; စာပြန်: စာပြန်တာနောက်ကျတာတွေကို လွင့်လွှတ်ပါ။; odpovědět: Odpust' (mi), ("pro") že odpovídám pozdě.; imper. pol. reply: I am sorry that (my) reply is late.; ပြန်စာ: ပြန်စာနောက်ကျတာတွေကို တောင်းပန်ပါတယ်။; odpovědět: Omlouvám se, že se (má) odpověď zpozdila.; pol. reply: It is alright to reply by e-mail.; စာပြန်: မေးလ်နဲ့ စာပြန်လို့ ရပါတယ်။; odpovědět: Je v pořádku odpovědět e-mailem.; pol. reply: until (your) reply comes; စာပြန်: စာပြန်လာတဲ့အထိ; odpověď: než dojde odpověď; reponsibility ("responsibility (and) burden"); တာဝန်; zodpovědnost ("zodpovědnost (a) zátěž"); n. reportedly; သတဲ့ (-သ(ည်)+တဲ့, put at the end of sentence) ° တဲ့ (put at the end of sentence); prý; suff. adv. reportedly will; မတဲ့ (-မ(ယ်)+တဲ့, put at the end of sentence); údajně; suff. adv.

reportedly: Reportedly, today the teacher goes to Mandalay.; တဲ့: ဒီနေ့ ဆရာ မန္တလေးသွားသတဲ့; prý: Prý dnes jde učitel do Mandalé (Mandalaje).; reporter ("maintains' news"); သတင်းထောက်(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး); reportér ("uchováva' novinky"); sg. reporter, news ("maintain' news"); သတင်းထောက်(တစ်ယောက်); zpravodaj ("udržovat' zprávy"); sg. repose ("take' rest"); အနားယူ; odpočinout si ("vzít' odpočinek"); T reprove; ဆုံးမ; kárat; T republic ("country' (of) agreement"); သမ္မတနိုင်ငံ; republika ("země' dohody"); n. P. sammata (= agreed upon) republic ("country' (of) agreement"); သမ္မတနိုင်ငံ; republika ("země' dohody"); n. P. sammata (= considered) republic ("country' (of) agreement² (of the) country's⁰ people"); ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ; republika ("země³ dohody² lidí' (té) země"); n. P. sammata (= agreed upon) request; ဆိုင်း; žádat; T request ("request (and) beg"); တောင်းပန်; žádat ("žadat (a) prosit"); T request ("request (and) say"); တောင်းဆို; žádat o (žadat (a) říci"); T request ("say' request"); တောင်းဆို; žádat ("říci' žádost"); T request (from sb. to do sth.); ဆိုင်း; žádat (aby někdo něco udělal); T request (sth., "request' kindness"); မေတ္တာရပ်; vyžadovat (něco, "žadat' (o) laskavost"); T request (sth.); တောင်း; vyžadovat (něco); T request politely ("stop' (and) take² kindness"); မေတ္တာရပ်ခံအပ်; žádat, zdvořile ("zastavit' (a) brát² dobrotivost"); T request politely: (I) request (you) to send ("(and) give") (another one) again.; မေတ္တာရပ်ခံအပ်: ထပ်ပို့ပေးပါဦးလို့ မေတ္တာရပ်ခံအပ်ပါတယ်။; žádat, zdvořile: Zdvořile (tě) žádám, abys znovu (nějaký) poslal ("(a) dal").; pol. request: (He) rejects when requested.; တောင်း: တောင်းသောအခါမူ ငြင်းဆန်တယ်။; žádat: Odmítá, když (je) žádán.; request: (I) request (and) give (you) wishes.; တောင်း: ဆုတောင်းပေးပါတယ်။; vyžadovat: Vyžaduji (a) dávám (ti) přání.; w. pol. request: (She) requests thanks.; ဆိုင်း: ကျေးဇူးတင်ဆိုင်းတယ်။; vyžadovat: Vyžaduje děkuji.; require ("request (and) say"); တောင်းဆို; požadovat (žadat (a) říci"); T requirement ("need (and) be-appropriate {nouner}"); လိုအပ်ချက်; požadavek ("potřebovat (a) být-vhodný {jmenec}"); n. rescue; ကယ်; zachránit; T rescue: (He) tried to rescue king Saw Lu from hands of enemies.; ကယ်: စောလူးမင်းကို ရန်သူများလက်မှ ကယ်ရန်ကြိုးစားသည်။; zachránit: Snažil se zachránit krále Só Lú z rukou nepřátel.; writ. research; သုတေသန; výzkum; n. P. sutesanā (= sut+esanā,

seeking (other's) knowledge)
research: (I) came to do research.;အလုပ်: သုတေသနလုပ်ဖို့
လာပါတယ်။;výzkum: Přijel jsem dělat výzkum.;pol.
resemble;ဆန့် ° တူ ° ဆင်;podobat se;l
resemble ("appearance (is) same");ဆင်တူ;podobat se ("vzhled
(je) stejný");T
resemble ("take¹ (by) thinking°");ထင်ရ;podobat se ("brát¹
myšlením");T
resemble ("taking² look¹ to° (is) same¹° with³");ကြည့်ရတာ -နဲ့တူ
-ကို;podobat se ("braní² dívání-se¹ k° (je) stejné¹° s³");l
resemble ("will¹ be°");ဖြစ်မယ်;podobat se ("bude");v.
reserved, be ("separate (and) picked-out");သီးသန့်;vyhrazený,
být ("oddělený (a) vybraný");l
reside (about monks "use¹ uposatha-
precepts°");သီတင်းသုံး;přebývat (o mniších "užívat¹ pravidel-
uposathy°");T mn. P. sītam (= coolness)
residence ("live (and) sit {nouner}");နေထိုင်မှု;bydliště ("žít (a)
sedět {jmenec}");n.
residencial building ("house place");အိမ်ရာ;obytná budova
("domovní místo");n.
resist ("be-offended, take, urge (and) fight-
back");ခုခံတွန်းလှန်;ubránit se ("být-napaden, vzít, naléhat (a)
protiútočit");
respect;ရိုသေ ° ချီး ° ကန်တော့;respektovat;T
respect ("exceedingly¹ attach-importance-to°");လေးစား;vážit si
(někoho, "neobyčejně¹ přisuzovat-důležitost¹");T
respect ("be-clear (and) brown");ကြည်ညို; mít v úctě ("být-jasný
(a) hnědý");T
respect ("exceedingly¹ attach-importance-to°");လေးစား; mít v úctě
("neobyčejně¹ přisuzovat-důležitost¹");T
respect ("respect (and) elevate");ချီးမြှောက်;respektovat
("respektovat (a) pozvedávat");T
respect ("to-respect {nouner}");ရိုသေမှု;respekt ("respektovat
{jmenec}");n.
respect (and) revere: (I am) a Buddhist, who can extremely
respect (and) revere (the Buddha, the Teachings and the
monks).;ရိုသေလေးစား: အရမ်းကို ရိုသေလေးစားတတ်တဲ့
ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက်။;respektovat (a) ctít: Jsem Buddhista,
který dokáže nesmírně respektovat (a) ctít (Buddhu, Učení a
mnichy).;
respect (as good, "put² worth° value¹");တန်ဖိုးထား (WS. from
တန်ဖိုးထား) ° တန်ဖိုးထား;ctít (jakožto dobré, "uložit² vhodnou°
hodnotu¹");T (or) T WS.
respect (the Buddha, "request¹ (a) wish°");ဆုတောင်း;ctít
(Buddhu, "žádat¹ (o) přání°");T
respect and revere;ရိုသေလေးစား;respektovat a ctít;T
respect, show;ချီး;ctít;T
respect, show ("make¹ quality°");ဂုဏ်ပြု;respekt, prokázat ("dělat¹
kvalitu°");T
respect, show ("respect (and) elevate");ချီးမြှောက်;ctít
("respektovat (a) pozvedávat");T
respect, show (worship by placing one's clasped hands on
one's forehead, "place¹ (on) head°");ဦးတင်;respekt, prokázat
(uctít dotknutím se čela sevřenými dlaněmi, "uložit¹ (na)

hlavu°");T
respect, show deep;ကိုင်းရှိုင်း;respekt, prokázat hluboký;T
respect: (He) respects the Dhamma.;တန်ဖိုးထား: တရားကို
တန်ဖိုးထားတယ်။;ctít: Ctí Dhammu.;col.
respect: (I) extremely respect the religion (of
Dhamma).;ကိုင်းရှိုင်း: အင်မတန်ကိုင်းရှိုင်းပါတယ်။;ctít: Nesmírně ctím
náboženství (Dhammy).;pol.
respect: by respect;ရိုသေ: ရိုသေစွာဖြင့်;respekt: s respektem;
respect: I am extremely happy and (I) happen to respect
(you).;လေးစား: ကျွန်တော် အရမ်းဝမ်းမြောက်ပြီး (~ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ)
လေးစားပါတယ်။;respektovat: ("Já") jsem nesmírně šťastný (a)
("stalo se, že") (vás) respektuji.;pol.
respect: Ladies and gentlemen! ("You, respectable men and
women.");လေးစား: လေးစားအပ်တဲ့ လူငါးသားပြည်သူများ ခင်ဗျား။;ucta:
Dámy a pánové! ("Vy, úctyhodní pánové a dámy.");imper.
respect: respectfully (at the end of a letter);ကန်တော့:
ကန်တော့လျက်;ctít: uctivě (na konci dopisu);adv.
respectable ("which² (is) place¹
respect°");လေးစားအပ်တဲ့;úctyhodný ("který² (má) umístěný¹
respekt°");adj.
respectfully: (I) respectfully follow (the religion) believing (and)
accepting.;လေးလေးစားစား: ယုံကြည်သက်ဝင်စွာနဲ့
လေးလေးစားစားကိုးကွယ်တာပါ။;uctivě: Uctivě následuji (to
náboženství) věřice a přijímající.;pol.
respond;ပြန်ပြော;odpovědět;T
responsibility;ဝန် ° ဝတ်(တစ်ခု တစ်ပါး);zodpovědnost;n. (or) sg. P.
vatta (= duty)
responsibility ("responsibility (and)
burden");တာဝန်(တစ်ခု);zodpovědnost ("zodpovědnost (a)
zátěž");sg.
responsibility ("take¹ responsibility°
{nouner}²");တာဝန်ယူခြင်း;zodpovědnost ("brát¹ zodpovědnost°
{jmenec}²");sg.
responsibility (duty): As the elders know, as for the today's
discussion's topic, it is called "By men, more than by ladies, the
country responsibilities (~ duties) can be carried out.";တာဝန်:
လူကြီးမင်းများသိကြတဲ့အတိုင်း ဒီနေ့စကားရည်လုပ်ရဲ့ ခေါ်ဝေါ်ကတော့
{ယောက်ျားက မိန်းမ ထက် နိုင်ငံတာဝန်ကို ပိုထမ်းဆောင်နိုင်တယ်}
ဆိုတာပါ။;zodpovědnost (povinnost): Jak (již) ti starší ví, co se
týče dnešního tématu diskuze, je nazván "Zodpovědnosti (~
povinnosti) (naší) země mohou být vykonány spíše muži než
ženami.";pol.
responsibility, assume ("add-on² (and) carry¹ (the)
benefits°");သယ်ပိုး (-အကျိုးကို);zodpovědnost, vzít ("přidat² (a)
nést¹ blaho°");T
responsibility, assume: May (you) be able to assume more and
more responsibility for carrying out the (Buddha's)
present.;သယ်ပိုး: (အကျိုးကို): သာသနာ့အကျိုးကို ဆက်ထက်ထမ်းပိုး
သယ်ပိုးဆောင်ရွက်နိုင်ပါစေ။;zodpovědnost, vzít: Kéž jsi schopen
vzít víc a víc zodpovědnosti za vykonávání (Buddhova) daru.;w.
pol.
responsibility, assume: Ven. Sir Nanda, who can assume
responsibility (and) perform (it) to benefit of many.;သယ်ပိုး:
အများကောင်းကျိုးကို သယ်ပိုးဆောင်ရွက်တတ်သော
ဦးနန္ဒဘုရား။;zodpovědnost, vzít: Ct. Pán Nanda, který dokáže

vzít zodpovědnost (a) vykonat (ji) k prospěchu mnohých.; responsibility, person who assumes ("person² (who) adds-on¹ (and) carries^{0m}");သယ်ပိုးသူ(တစ်ယောက်);zodpovědnost, člověk,,který si bere ("osoba² (která) přidává¹ (a) nosí^{0m}");sg. responsibility: As (you) don't fulfill any responsibilities of love (~ "loves"), (you) should punish yourself.;တာဝန်: ခင်များတာဝန်မဲ့ လုပ်တော့ ကိုယ့်ဘာကို ခံရမှာပေါ့။ (or it was "ခင်များတာဝန်မဲ့ လုပ်တော့ ကိုယ့်ဘာသာ ခံရမှာပေါ့။" - but different meaning);zodpovědnost: Přestože neplníš (žádné) zodpovědnosti lásky (~ "lásek"), měl by ses potrestat.;imper. sl.

rest ("take¹ rest^{0m}");အနားယူ;odpočívát ("vzít¹ odpočinek^{0m}");T rest (take a): Until I finish reading this book I will not take a rest.;နား: ဒီစာအုပ် ဖတ်မပြီးသမျှ မနားဘူး။;odpočinout si: Dokud nepřechtu tuto knihu, neodpočinu si.;

rest house;ရပ်(တစ်ဆောင်);hotel;sg. Mo. ဖြစ် rest, take a;နား: ° အိပ်;odpočinout si;T rest, take a ("take¹ resting^{0m}");အနားယူ;odpočinout si ("vzít¹ odpočinek^{0m}");T

rest, take a: (I) want to (take) a rest.;နား: နားချင်ပါတယ်။;odpočinout si: Chci si odpočinout;pol. rest, take a: Also while taking rest, (he) reads.;အနားယူ; အနားယူရင်းလဲ ဖတ်တယ်။;odpočinout si: Také zatímco odpočíval (si) četl.;col.

rest, take a: It is said, that at that time Nga Nyo, having ploughed, while resting for a while, (he) was reading ("writings").;အနားယူ: အဲဒီအချိန်မှာ ငည့်က လယ်ထွန်ပြီး ခဏအနားယူရင်း စာဖတ်နေသတဲ့; odpočívát: Říká se, že v tu dobu Ňa Ňo po tom, co zoral, chvílku odpočíval, přičemž četl (psaní).;cont.

rest, take: This family ("(is) taking") rest (during) holidays.;အနားယူ: ဒီမိသားစု အားလပ်ရက် အနားယူနေတယ်။;odpočinout si: Tato rodina (na) prázdniny odpočívá.;cont.

rest, the ("other things");တခြားအရာ;zbytek ("ostatní věci");n. rest: Apart from this one I understood the rest.;တခြားအရာ: ဒါတစ်ခုကလွဲပြီးတခြားအရာတွေ ငါနားလည်ခဲ့တယ်။;zbytek: Kromě tohotohle jsem pochopil všechno (~ "zbytek").;p.s.

rest: As for the turtle, not stopping (or) resting, (it) goes little by little.;နား: လိပ်မှာမူကား မရပ်နားဘဲ တရွေရွေ သွား၏။;odpočinout si: Co se týče želvy, aniž by se zastavila (nebo) si odpočala, krůček po krůčku jde.;writ.

rest: Fly is resting.;နား: ယင်ကောင်နားနေတယ်။;odpočívát: Moucha odpočívá.;cont.

restaurace: Tohle je restaurace.;ထမင်းဆိုင်: ဒါ ထမင်းဆိုင်ပါ။ restaurant: This is a restaurant.;pol.;

restaurant ("(to) present² (with) great food^{0m}");စားတော်ဆက်(တစ်ဆိုင်);restaurace ("obdarovat² ohromným¹ jídlem^{0m}");n.

restaurant ("barren(i.e. calm)² refuge¹ (with) food^{0m}");စားရိပ်မြူ(တစ်ဆိုင်);restaurace ("neplodné(tj. klidné)² útočiště¹ (s) jídlem^{0m}");n.

restaurant ("eat (and) drink shop");စားသောက်ဆိုင်(တစ်ဆိုင်);restaurace ("jíst (a) pít obchod");sg.

restaurant ("public-building³ (for) eating² (and) happy⁰ events^{1m}");ပျော်ပွဲစားရုံ(တစ်ဆိုင်);restaurace ("veřejná-budova³ (na) jezení² (a) radostné⁰ události^{1m}");n.

restaurant ("rice shop");ထမင်းဆိုင်;restaurace ("rýžový obchod");n.

restrain;စောင့်;bránit;T

restrain ("guard (and) rule");ထိန်းချုပ်;omezovat ("strážit (a) ovládat");T

restraint, without (in speech, "word³ attached² (to) calling⁰ (and) sound^{1m}");မည်သို့ဝေါဟာရ;sebeovládání, bez (v řeči, "slovo³ připojené² (k) volání⁰ (a) zvukům^{1m}");adv. (n.) P. vohāra (= mode of speech)

result, examination ("success inventory");အောင်စာရင်း;vysvědčení ("intentáři úspěchu^{0m}");n.

result, examination: Now (I) am waiting (for) the last examination result.;အောင်စာရင်း: အခု နောက်ဆုံး အောင်စာရင်းစောင့်နေပါတယ်။;vysvědčení: Teď čekám (na) poslední vysvědčení.;cont. pol.

retire (rest, "take¹ rest^{0m}");အနားယူ;odpočinout si ("vzít¹ odpočinek^{0m}");T

retired, be ("take¹ pension^{0m}");ပင်စင်ယူ;duchodu, být v ("brát¹ penzi^{0m}");T pension

retired, be ("take² much-of¹ peace^{0m}");အငြိမ်းစားယူ;důchodu, být v ("brát² hodně¹ klidu^{0m}");T pension

retired, be: I don't have a job any more. (~ "(I) don't work any more.") I am retired. ;အငြိမ်းစားယူ: မလုပ်တော့ပါဘူး။ ပင်စင် ယူလိုက်ပြီ။;důchodu, být v: Už nemám zaměstnání. Jsem v důchodu;pol.

retreat ("back-recoil");နောက်တွန်း;ustoupit ("zpátky ucuknout");T

retreat ("back-retreat");နောက်ဆုတ်;ustoupit ("zpátky ustoupit");T

retreat (secluded, quiet, "barren¹ refuge^{0m}");ရိပ်မြူ;ústraní (osamocené, utišené, "neplodné¹ útočiště^{0m}");n.

retreat (withdraw);ဆုတ်;ustoupit (vzdálit se);T

retreat, peaceful (place or time for meditation, "greater¹ shadow^{0m}");ရိပ်သာ(တစ်ခု);ústup, klidný (místo nebo čas na meditaci, "lepší¹ stín^{0m}");n.

return (also in ပြန်လာ);ပြန်;vrátit se (také v ပြန်သွား၊ ပြန်လာ);T

return (back to work etc., for monks);ပြန်ကြွ;vrátit se (zpět k práci atd., pro mnichy);T ubmn.

return (to an activity after a long pause);ပြန်ထွက်;vrátit se (k činnosti po dlouhé odmlce);T

return: (He) returned ("to own") home.;ပြန်: ကိုယ့်အိမ်ကို ပြန်သွားခဲ့ပါတယ်။;vrátit se: Vrátil se ("do svého") domu.;p.s. pol.

return: (I) am going to return (to work), ("for sure").;ပြန်ကြွ: ပြန်ကြွလိုက်ပါဦးမယ်။;vrátit se: Jdu se vrátit zpět (k práci), ("rozhodně")..;pol. ubmn.

return: (I) am going to return (to work), ("for sure")..;ပြန်ကြွ: ပြန်ကြွလိုက်ပါဦးမယ်။;vrátit se: Jdu se vrátit zpět (k práci) ("rozhodně")..;pol. ubmn.

return: (I) return to the meditation object of loving-kindness.;ပြန်လာ: မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ပြန်လာသည်။;vrátit se: Vrátil se k meditačnímu předmětu milující-dobrotivosti.;writ.

return: (I) returned after the talking.;ပြန်လာ: ဆွေးနွေးပြီးနောက် ကျွန်တော် ပြန်လာခဲ့တယ်။;vrátit se: Po (tom) povídání jsem se

vrátil.;p.s.

return: (I) still haven't returned.;ပြန်: မပြန်သေးပါဘူး;;vrátit se: Stále jsem se nevrátil.;pol.

return: (I) will return (to meditation).;ပြန်ထွက်: ပြန်ထွက်မယ်;;vrátit se: Vrátil se (k meditaci).;fut.

return: As it has come time for returning to work ...;ပြန်: အလုပ် ပြန်ချိန်ရောက်ပြီ ဖြစ်တဲ့အတွက် ...;vrátit se: Poněvadž nastal čas vrátit se k práci ...;

return: Groups of Hanthawadi troops had to return with mostly wounded (people and) casualties.;ပြန်:

ဟံသာဝတီတပ်ဖွဲ့များအထိအခိုက်အကျအဆုံးများစွာဖြင့်ပြန်ရသည်;;vrátit se: Skupiny Hentávadí vojsk se musely vrátit s většinou zraněných (lidí a) ztrátou životů.;writ.

return: I'll return next Monday.;ပြန်: နောက် တနင်္လာနေ့ ပြန်မယ်;;vrátit se: Vrátil se příští pondělí.;col.

reveal ("expose (and) show");ဖော်ပြ;odhalit ("odhalit (a) ukázat");T

reveal ("tell (and) show");ပြောပြ;odhalit ("říci (a) ukázat");T

reveal (and elucidate a meaning, "mention (and) depict");ဖော်ဆောင်;odhalit (a vysvětlit význam, "zmínit (a) vykreslit");T

reveal, the: You are the first person to who I reveal my secrets.;ပြောပြ: မင်းဟာ ငါ့ရဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်တွေ ပြောပြတဲ့ ပထမဆုံးလူပါ;;odhalit: Jsi první ("člověk"), kterému odhaluji svá tajemství.;pol.

revere;ကန်တော့;ctít;T

revere ("be-clear (and) brown");ကြည်ညို;ctít ("být-jasný (a) hnědý");T

revere ("exceedingly¹ attach-importance-to");လေးစား;ctít ("neobyčejně¹ přisuzovat-důležitost");T

revere ("make¹ quality");ဂုဏ်ပြု;ctít ("dělat¹ kvalitu");T

revere: (I) revere (you), who is well skilled in what is not (your) mother tongue.;လေးစား: မိခင်စာ (~ မိခင်ဘာသာစကား) မဟုတ်တာကို ကောင်းကောင်းကျွမ်းကျင်တာကို လေးစားပါတယ်;;ctít: Ctím (tebe,) který je dobře dovedný v tom, co není (tvou) mateřštinou.;pol.

revere: To revere him, (he) uses a metaphore.;ဂုဏ်ပြု: သူ့ကို ဂုဏ်ပြုတဲ့အနေနဲ့ တင်စားတယ်;;uctít: Aby ho uctil, užívá metaforu.;revile;ဆဲ;nadávat na;T

revolt;ပုန်ကန်;povstat (proti);T

revolt ("rise (and) rise up");ထကြွ;povstat ("vstát (a) povstat");T

revolt ("stop (and) fight-back");တော်လှန်;povstát (vzbouřit se, "zastavit (a) protiútočit");T

revolution ("stop (and) fight-back {nouner}");တော်လှန်ရေး;revoluce (vzbouřit se, "zastavit (a) protiútočit {jmenec}");T

revolution: (He is) the leader-student of the Golden Shine Revolution's Burmese Students' Association.;တော်လှန်ရေး: ရွှေဝါရောင်တော်လှန်ရေးမှာ ဗကသကျောင်းသား ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးပါ;;revoluce: Je vůdčím studentem Revoluce Zlaté Záře (pořádané) Asociací Barmských Studentů.;pol.

rib ("side bone");နရိုး;žebro ("kost¹ (ze) strany");n.

rice;ထမင်း;ryže;n.

rice (uncooked);ဆန်;ryže (nevařená);n.

rice vermicellin in fish soup (mohinga, national dish of Burma, "bitter² curry¹ (of) hatred");မုန့်ဟင်းခါး [mohengā];ryžové vermicelli v rybí polévce (mohenga, národní jídlo Barmy, "hořká² omáčka¹ hněvu");n.

rice, fried ("fried¹ rice");ထမင်းကြော်;ryže, smažená ("smažená¹ ryže");n.

rice, pulao (rice cooked in a seasoned broth ("rice² (like) young¹ copper");အန်ပေါက်ထမင်း;ryže pulao ("ryže² (jako) mladá¹ měď");n.

rice: Except rice (I) don't eat anything.;ထမင်း: ထမင်းကလွဲလို့ ကျွန်တော် ဘာမှ မစားဘူး;;ryže: Nejím nic kromě ryže.;um.

rice: My wife can cook rice and curry very well.;ထမင်း: ကျွန်တော့်ဇနီးက ထမင်းဟင်း ကောင်းကောင်းချက်တတ်ပါတယ်;;ryže: Moje manželka umí velice dobře vařit rýži a omáčky.;pol. um.

rich;ဖွီး ° ချမ်းသာ;bohatý;adj.

rich, be ("cool (and) pleasant");ချမ်းသာ;bohatý, být ("chladný (a) příjemný");I

rich, be ("excel¹ (in) coolness");ချမ်းသာ;bohatý, být ("vynikat (v) chladnosti");I

rich, be ("wealthy (and) fat");ကြွယ်ဝ;bohatý, být ("majetný (a) tlustý");I

rich, be very ("riches exceed (and) wealthy (and) fat");ချမ်းသာကြွယ်ဝ;bohatý, být velice ("bohatství přesahuje (a) je-bohatý (a) tlustý");I

rich, very: I saw how very rich people, who (have) many things live (their) life.;ချမ်းသာကြွယ်ဝ: ပစ္စည်းဥစ္စာအများကြီး ချမ်းသာကြွယ်ဝတဲ့လူတွေ ဘယ်လိုအသက်ရှင်နေထိုင်သလဲဆိုတာကို ငါ မြင်ခဲ့တယ်;;bohatý, velice: Viděl jsem, jak velice bohatí lidé, kteří (mají) mnoho věcí, žijí (svůj) život.;p.s.

rich: Although these states and divisions are divided, all Myanmar nations, including poor and rich, live together.;ချမ်းသာ: ဒီလိုပြည်နယ်နဲ့ တိုင်းတွေ ခွဲထားပေမယ့် မြန်မာတိုင်းရင်းသားအားလုံး ဆင်းရဲလဲ အတူတူ ချမ်းသာလဲ အတူတူနေကြပါတယ်;;bohatí: Přestože jsou tyto státy a správní oblasti (regiony) rozděleny, všechny národnosti Myanmaru, včetně chudých i bohatých, žijí pospolu.;col. pol.

richman;သူဌေး(တစ်ယောက်) တစ်ဦး;bohatýr;sg.

richness ("wealthy (and) fat {nouner}");ကြွယ်ဝမှု;bohatost ("majetný (a) tlustý {jmenec}");I

ride;စီး;řídít;T

ride to (give a lift, "give² following° (and) sending¹");လိုက်ပို့ပေး;odvézt (taxíkem atd., "dát² následování° (a) posílání¹");T

ride: Girl is going to ride a horse.;စီး: ကောင်မလေး မြင်းစီးတော့မယ်;;jet na: Děvče se chystá jet na koni.;fut.

ridicule ("laugh (of) evil blood");ရယ်သွင်းသွေး;zesměšňovat ("smích zlomyslné krve");T unpl.

right;အတော်;správný;adv.

right ("make (and) correct");ပြုပြင်;napravit ("udělat (a) opravit");T

right ("right direction");ညာဘက်;pravý ("směr¹ napravo°) ° napravo ("směr¹ napravo°);adv.

right (about a state, "state (is) great");အနေတော်;akorát (o stavu"stav (je) ohromný");adv.

right (to) ("right direction");ညာဘက်;pravo, (na) ("směr¹

vpravo^{၀၀});adv.
 right angle ("true^၁ angle^{၀၀});ထောင်မှန်;pravý úhel ("opravdový úhel^{၀၀});n.
 right at ;ကပ်လျက်မှာ ;နည်း;hned u ° přímo u;adv.
 right now;ခုတင် ° အခုလက်ရှိ;právě teď;adv.
 right now, happen;ကာစလေး;právě teď;suff.
 right now: Right now (he) is sentenced to 15 and a half years imprisonment in the Moun village's prison.;လက်ရှိ:
 အခုလက်ရှိမှန်ရာထောင်တွင် ထောင်ဒဏ် ၁၅နှစ်ခွဲ ကျခံနေရပါတယ်။;právě teď: Právě teď je odsouzen k 15 a půl roku ("trestu") vězení ve věznicí vesnice Moun.;pol.
 right side, on the: As for the proposers' (~ "speakers") leader sitting on my right, (it) is U Mya Maung.;ညာဘက်မှာ:
 ကျွန်တော်ညာဘက်မှာ ထိုင်နေတဲ့အဆိုရှင်များရဲ့ ခေါင်းဆောင်ကတော့ ကျောင်းဆရာ ဦးမြမောင်ပါ။;pravo, na: Co se týče vůdce mluvčích, který sedí po mé pravé straně, (je to) Ú Mja Maun.;pol.
 right, be;ရ;pořádku, být v;l
 right, be (correct);မှန်;správný, být;l
 right, be: Will (it) be right to go?;ရ: လိုက်ရမလား။;pořádku, v: Bude v pořádku (když) půjdu?;inter. col.
 right, on the ("right direction");ညာဘက်;vpravo ("směr napravo^{၀၀});adv.
 right: (Living here) is just right.;အနေတော်: အနေတော်ပါပဲ။;akorát: (Život tady) je tak akorát (fajn).;pol.
 right: (That)'s right.;တော်: တော်တယ်။;správně: (To) je správně.;col.
 right: On days (when I am) disappointed, (I) tend to (~ "have") keep ("the right") mindfulness.;တရား: စိတ်ညစ်တဲ့ရက်တွေမှာ တရားမှတ်လေ့ ရှိပါတယ်။;správný: Ve dnech nespokojenosti mám (tendenci) udržovat ("správnou") všímavost.;pol.
 right: on the right;ည: ညဘက်မှာ;pravý: na pravo;
 right: That's right, friend.;ပေါ့: ဒါပေါ့ ဗျာ။;tak: Je to tak, příteli.;col.
 right: Turn left, (and) on the right (you) will certainly find a hotel.;ညာဘက်: ဘယ်ဘက်ကိုကွေ့လိုက် ညာဘက်မှာ ဟိုတယ် တွေ့လိမ့်မယ်။;napravo: Zatoč vlevo, (a) napravo jistě nalezněš hotel.;imper. fut.
 right!;မှန်ပါ;dobře!;adv. pol.
 right?;ကိုး;jo?;col.
 righteous, be ("fall^၂ (according to) method^၀ (and) way^၁");နည်းလမ်းကျ;spravedlivý, být ("padat^၂ (podle) metody^၀ (a) způsobu^၁");l
 righteous, be: That is extremely unrighteous. (about life);နည်းလမ်းကျ: အဲဒါဟာ အရမ်းနည်းလမ်းမကျဘူး။ (~ အဲဒါဟာ တော်တော်ကို ရမ်းနည်းလမ်းမကျဘူး။);spravedlivý, být: To je extrémě nespravedlivé. (o životě);
 ring ("come"): Telephone is ringing. ("Telephone is coming.");လား: တယ်လီဖုန်းလာနေတယ်။;zvonit ("přicházet"): Telefon zvoní. ("Telefon přichází.");cont. col.
 ring ("pull" (on) hand^{၀၀});လက်စွပ်(တစ်ကွင်း);prsten ("natáhnout" (na) ruku^{၀၀});sg.
 ring, wedding ("pull" (on) hand^၁ (for) marriage^{၀၀});လက်ထပ်လက်စွပ်(တစ်ကွင်း);prsten, svatební ("natáhnout^၂ (na) ruku^၁ (k) svatbě^{၀၀}");sg.
 ring: Ring! Ring! Ring!;ကလင်: ကလင် ကလင် ကလင်;zvonění

(crr): Crrr! Crrr! Crrr!;
 ring: This ring is beautiful.;လက်စွပ်: သည် လက်စွပ်က လှတယ်။;prsten: Tento prsten je krásný.;writ.
 ring: This ring is made of gold.;လက်စွပ်: ဒီလက်စွပ်ကို ရွှေနဲ့ လုပ်ထားတာ။;prsten: Tento prsten je ("udělaný") ze zlata.;col.
 Ring!;ကလင်;Crrr!;interj.
 rinse (vegetables etc.);ဆေးကြော ° ဆေး;opláchnout (zeleninu atd.) ° oplachovat (zeleninu atd.);T
 rise;ထ;vstát;T
 rise ("increase (and) ascend");တိုးတက်;zvyšovat se ("zvětšit-se (a) vystupovat");T
 rise (to a certain position);ချီး;vystoupit (na vysokou pozici);T
 rise (to a certain position): We have risen thousand times to the (level of) king.;ချီး: အကျွန်ုပ်တို့ အကြိမ်ပေါင်းထောင်နှင့်ချီပြီး မင်းဘုရင်များဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။;vystoupit (na určitou úroveň): (Už) jsme tisíckrát vystoupili (na úroveň) krále.;p.s. pol.
 rise up (rebel, "rebel (and) become active");ပုန်ကန်ထကြွ;povstát (vzbouřit se, "vzbouřit se (a) být aktivní");T
 rise: rising extremely;တိုးတက်: အရမ်းတိုးတက်နေတာ;zvyšovat se: extrémě se zvyšující;
 ritual of washing Buddha-image's face ("great^၁ face^၀ furbishing^၂");မျက်နှာတော် သစ်တာ;rituál mytí obličeje Buddhovy sochy ("obnovení^၂ ohromné^၁ tváře^{၀၀}");n. Bh.
 ritual of washing Buddha-image's face: Do you want to go (and) see the ritual of washing Buddha-image's face?;မျက်နှာတော် သစ်တာ: မျက်နှာတော် သစ်တာ သွားကြည့်ချင်တယ်လား။;rituál mytí obličeje Buddhovy sochy: Chcete jet (a) vidět rituál mytí obličeje Buddhovy sochy? ° rituál mytí obličeje Buddhovy sochy: Chcete jet (a) vidět rituál mytí obličeje Buddhovy sochy?;inter.
 river;မြစ်(တစ်စင်း);řeka;sg.
 river: Duck is swimming in the river.;မြစ်: ဝမ်းဘဲက မြစ်ထဲမှာ ရေကူးနေတယ်။;řeka: Kačer plave v řece.;cont.
 road;လမ်း(တစ်သွယ်၊ တစ်လမ်း);ulice;sg.
 road: I live in Anoyatha road.;လမ်း: အနော်ရထာလမ်းမှာ နေပါတယ်။;ulice: Žiji v ulici Anoyatha.;
 roam;လိုက်လံ;potulovat se;T
 roast;ကင်;opečený;adj.
 robe (of monks);သင်္ကန်း(တစ်စုံ၊ တစ်ထည်);róba (mnišská);sg. (one set, one piece)
 robe: (He) doesn't use more than three robes.;သင်္ကန်း: သင်္ကန်း ဥထည် ထက်ပိုပြီး မသုံးဘူး။;róba: Nepoužívá více než tři róby.;mn.
 robe: (I) don't know, whether (he) says just three pieces of robes.;သင်္ကန်း: သင်္ကန်း ဥထည်ပဲ ဆိုလား မသိဘူး။;róba: Nevím, jestli říká pouze tři (jednotlivé) róby.;col. mn.
 rod (or anything rod-like, often as a part of words);တံ(တစ်ချောင်း);tyč (nebo cokoliv podobného tyči, obvykle užito coby část slov);sg.
 Rohyngyas (group of Muslim people who occupy a minute part of Myanmar territory);ရိုဟင်ဂျာ;Rohingyové (ale správná výslovnost je Rohendžá, skupina muslimů, která obsadila nepatrnou část Myanmarského teritoria);name
 roll out;ခင်း;rozbalit ° vyrolovat;T
 roof;အမိုး;střecha;n.

roof ("high roof");ခေါင်မိုး;střecha ("vysoká střecha");n.
 roof ("high sky");ခေါင်မိုး(တစ်မိုး၊ တစ်ခု);střecha ("vysoké nebe");sg.
 roof ("high sky(~roof)");ခေါင်မိုး(တစ်မိုး);střecha ("vysoké nebe(~střecha)");sg.
 roof ("sky");အမိုး(တစ်မိုး၊ တစ်ခု) ° မိုး(တစ်မိုး၊ တစ်ခု);střecha ("nebe");sg.
 roof: This monkey has damaged the roof.;မိုး: ဒီ မျောက်က အမိုးကို ဖျက်စီးသွားပြီ;střecha: Tahle opice poničila střechu.;p.p.
 room;အခန်း(တစ်ခန်း) ° အခန်း;pokoj ° pokoj (místnost) ° místnost;sg.
 room-charge ("(money for) attending-upon' (the) room");အခန်းခ;nájem za pokoj ("peníze za starání-se' (o) pokoj");n.
 room: air-conditioned room;အခန်း: လေအေးပေးစက်ပါတဲ့အခန်း;pokoj: klimatizovaný pokoj;
 room: because the room was not prepared;အခန်း: အခန်းဟာ အဆင်သင့် မဖြစ်သောကြောင့်;pokoj: protože ten pokoj nebyl připravený;
 room: How many rooms do you want? (in hotel);ခန်း: ဘယ်နှစ်ခန်းလို့လဲ;pokoj: Kolik pokojů chcete? (v hotelu);inter.
 room: Is a room available in your hotel? ("Can (I) take one room in your hotel?");အခန်း: မင်းတို့ ဟိုတယ်မှာ အခန်းတစ်ခန်းရနိုင်လား;pokoj: Je ve vašem hotelu volný (~ "dostupný") jeden pokoj? ("Mohu si vzít jeden pokoj ve vašem hotelu?");inter.
 room: repair door (of a) room;အခန်း: အခန်းတံခါးပြင်တယ်;pokoj: opravit dveře (od) pokoje.;
 room: There are free rooms available in the hotel.;အခန်း: ဟိုတယ်မှာ အခန်းလွတ် ရနိုင်တယ်;pokoj: V hotelu jsou ("dostupné") prázdné pokoje.;
 room: to monk's room;ခန်း: ဘုရားခန်းကို;pokoj: do mnichova pokoje (tj. místnosti);adv.
 room: We (~ "in us") a room is available.;အခန်း: ကျွန်မတို့ဆီမှာ အခန်းတစ်ခန်းရမယ်;pokojt: My (~ "v nás") je dostupný jeden pokoj.;fut. uw.
 roselle ("sour thigh");ချဉ်ပေါင်(တစ်ပင်);ibišek ("kyselé stehno");sg.
 rotate;လှည့်;rotovat;l
 rough, be (about surface, situation etc.);ကြမ်း;hrubý, být (o povrchu, situaci atd.);l
 rough, be (about surface, situation, etc.);ကြမ်းတမ်း;hrubý, být (o povrchu, situaci atd.);l
 rough, be (about things, "be-rough (and) protrude");ကြမ်းထော်;hrubý, být ("být-hrubý (a) vyčnívat");l
 rough, be (about things);ကြမ်း;hrubý, být (o věcech);l
 rough: This weather is rough.;ကြမ်းတမ်း: ဒီရာသီဥတု ကြမ်းတမ်းတယ်;drsny: Toto počasí je drsné.;
 round, be;လုံး ° ဝိုင်း;kulatý, být;l
 round, perfectly: When the moon is pure white (and) perfectly round, it is full moon (day).;ဝိုင်းစက်: လကဖြူဖွေးဝိုင်းစက်နေလျှင် လပြည့်ဖြစ်သည်;kulatý, zcela: Když je měsíc čistě bílý (a) zcela kulatý, (pak) je (den) úplňku.;writ.
 roundly;စက်;kulatě;adv.
 rub;ပွတ်;třít;T
 rubbish;အမှိုက်;odpad;n.

rubbish: Early in the morning (he) is sweeping the rubbish.;အမှိုက်: မနက်အစောကြီး အမှိုက် လည်းနေတယ်;smetí: Brzy ráno zametá smetí.;cont.
 rude, be;ရိုင်း;hrubý, být (o člověku) ° nevychovaný, být;l
 rude, be (about person, "uncivilized (and) hung");ရိုင်းဆိုင်း;hrubý, být (o osobě, "nezdvořilý (a) pověšený");l
 rude, be (also about speech);ရိုင်း ° ရက်;surový, být (také v řeči);l
 ruin ("attack' (and) destroy");ပျက်စီး;zničit ("zaučít' (a) zničit");T
 ruined: ruined villages;ပျက်စီး: ပျက်စီးနေတဲ့ရွာတွေ;zničit: zničené vesnice;
 rule;စိုး;vládnout;l
 rule ("control (and) bind {nouner}");ထိန်းချုပ်မှု;vláda ("ovládat (a) svazovat {jmenec}");n.
 rule ("subdue (and) rule");အုပ်စိုး;vládnout ("podmanit-si (a) vládnout");T
 rule ("take' domination");အစိုးရ(တစ်ဖွဲ့);vláda ("vzít' nadvládu");sg.
 rule over ("rule (and) hold-over-head");စိုးမိုး;vládu nad, mít ("vládnout (a) držet-nad-hlavou");T
 rule over: May (you) be able to rule over everything (and) may (you) be able to possess a lofty life.;စိုးမိုး: အရာရာကို စိုးမိုးနိုင်ပြီး မြင့်မားတဲ့ဘဝကို ပိုင်ဆိုင်နိုင်ပါစေ;vládu nad, mít: Kéž můžeš mít vládu nad vším (a) kéž můžeš mít (~ "vlastnit") vznešený život.;w. pol.
 ruler king: At the time of the ruler king Mahādharmma, the great town Inwa became unstable.;ရာဇာဓိပတိ: မဟာဓမ္မရာဇာဓိပတိလက်ထက်တွင် အင်းဝနေပြည်တော်ကြီးသည် မငြိမ်မသက် ဖြစ်နေသည်;vládce král: V době vládce krále Mahādharmmy bylo ohromné město Enva nestabilní.;p.s. writ.
 rules ("limit (and) limit");စည်းကမ်း;pravidla ("omezení (a) omezení");n.
 rules ("line (and) ruling-line laws");စည်းမျဉ်းဥပဒေများ;pravidla ("zákony" čáry° (a) vedoucí-čáry");pl.
 rules of conduct ("(to) practise (and) line-up");ကျင့်စဉ်;pravidla chování ("trénovat (a) uspořádat");n.
 run;ပြေး;běžet ° běhat;T
 run around ("there (and) there, here (and) here, go (and) come");ဟိုဟိုဒီသွားလာ;pobíhat ("tam (a) tam, sem (a) sem, jít (a) přicházet");T
 run out of;ကုန်;dojit (o zboží atd.) ° dojit (spotřebovat);l
 run out of: (We) have run out of (the ordered food).;ကုန်: ကုန်သွားပြီ;nemít (spotřebovat): Už (to) nemáme. (Došlo (nám to).);p.p.
 run: (He) runs quickly.;ပြေး: အမြန်ပြေးနေတယ်;běhat: Běží rychle.;cont.
 rūpa (matter or body, esp. one of the main constituents of person);ရုပ်;rūpa (hmota či tělo, zejm. jedna z hlavních součástí bytosti);n. P. rūpa (= matter, form)
 rūpa-nāma (body and mind, the two principal constituents of person);ရုပ်နာမ်;rūpa-nāma (tělo a mysl, dvě základní součásti bytosti);n. P. nāma-rūpa (= mind - form)
 Russian (country);ရုရှား(နိုင်ငံ);Ruská (země);name.

ruthless, be ("venture (and) compare");ဝက်စက်;nelítostný, být ("riskovat (a) porovnávat");l

sad, be;သနား;smutný, být;l

sad, be ("be suitable for pitying");သနားစရာကောင်း;smutný, být ("být vhodný ke smutku");adj.

sad, be ("mind (is) dirty");စိတ်ညစ်;smutný, být ("mysl (je) zašpiněná");l

sad, be ("stomach (is) small");ဝမ်းနည်း;nešťastný, být ("žaludek (je) malý") ° smutný, být ("žaludek (je) malý");T

sad, be: (I) am be sad that (I) could not write (you) immediately.စိတ်မကောင်း: ချက်ချင်း စာမ(ရေး)နိုင်တဲ့အတွက် စိတ်မကောင်းပါ။;smutný, být: Jsem smutný, že jsem (ti) nenapsal ihned.;imper. pol.

sad, be: Because I am so much sad, (I) want to cry.ဝမ်းနည်း: ကျွန်မ ဝမ်းနည်းလွန်းလို့ ငိုချင်တယ်။;smutný, být: Protože jsem tak moc smutná, chce se mi brečet (~ plakat).;

sad, be: Oh, you seem to be sad, what happened to you?ဝမ်းနည်း: အို၊ မင်းကို ကြည့်ရတာ ဝမ်းနည်းနေတယ် ထင်တယ်၊ မင်း ဘာဖြစ်တာလဲ။;smutný, být: Ah, ty vypadáš jako bys byl smutný, co se ti stalo?;inter. col.

sad: Don't be sad.ဝမ်းနည်း: မင်း ဝမ်းမနည်းပါနဲ့။;smutný: nebud' smutný.;imper. pol.

sad: People are sad because of the funeral.ဝမ်းနည်း: အသုဘမို့ လူတွေ ဝမ်းနည်းနေကြတယ်။;smutný: Lidé jsou kvůli pohřbu nešťastní.;cont.

sad: The girl looks sad.ဝမ်းနည်း: ကောင်မလေး ဝမ်းနည်းနေပုံပေါ်တယ်။;smutný: Ta dívka vypadá smutně.; sadness ("stomach (is) little {nouner}");ဝမ်းနည်းခြင်း;smutek ("žaludek (je) malý {jmenec}");n.

sadness: It is good to be afraid of making one's faith holey inside oneself, (that being) auxiliary to suffering (and) sadness.ဝမ်းနည်းခြင်း: ကိုယ့်အတွင်းစိတ်က ကိုယ့်ကို သစ္စာဖောက်ပြီး နာကျင်ဝမ်းနည်းခြင်းရဲ့ ကြရာပါဖြစ်သွားမှာပဲ ကြောက်ဖို့ ကောင်းတာပါ။;smutek: Je dobře se obávat proděravění vlastní důvěry v sobě, (které je) nápomocné utrpení (a) smutku.;prov. pol.

saentence: In this sentence there's something missing (~ "needed"), indeed.စာကြောင်း: ဒီ စာကြောင်းမှာ တစ်ခုခုတော့ လိုနေတယ်။;věta: No, v této větě něco chybí (~ "je-třeba").;cont. col.

safe ("scattered' danger");ဘေးရန်ကပြို;bezpečný ("rozptýlené' nebezpečí");adj.

safe ("void' (of) danger");ဘေးရန်ကင်း;bezpečný ("prosté' nebezpečí");adj.

safe be ("be-protected (and) wrapped");လုံခြုံ;bezpečný, být ("být- ochráněný (a) zabalený");l

safe, be ("covered (and) wrapped");လုံခြုံ;bezpečný, být ("přikrytý (a) zabalený");l

safe, feel;လုံ;bezpečně, cítit se;l

safe: At that time, headman of Mushepo village U Aung Zeyya himself, for safety, protected (his) own village (by) palm-tree trunks-forts.လုံခြုံ: ထိုအချိန်တွင် မုဆိုးဖိရွာသူကြီးဦးအောင်ဇေယျသည် မိမိ၏ ရွာကို လုံခြုံအောင် ထန်းလုံးတပ်များကာရံသည်။;bezpečný: Tehdy náčelník vesnice Mushópho Ú Aun Zeyya, pro bezpečí, ochránil svou vesnici opevněními z palmových kmenů.;writ.

Sagaing (division);စစ်ကိုင်း(တိုင်း);Sikain (správní středisko);name said (used after a quotation);ဟု ဆိုခဲ့သည်;řekl (užito za citací);p.s. writ.

said that will, it is;မတဲ့ (-မ(ယ်)+တဲ့. put at the end of sentence);říkají (~ říká se), že bude;suff. adv.

said that will, it is: It is said, that he will eat meal (~ "rice") in my home.မတဲ့: သူ ကျွန်တော့်အိမ်မှာ ထမင်းစားမတဲ့; říká se že bude: Říká se, že ("on") bude jíst jídlo (~ rýži) u mě doma.;um.

said that, it is: It is said, that his name (was) Nga Nyo.တဲ့: သူ့နာမည်က ငည့်တဲ့; říká se: Říká se, že se jmenoval (~ "že jeho jméno (bylo)") Na No.;

said that, it is: It is said, that Nga Nyo's girlfriend was a daughter of the village headman.တဲ့: ငည့်ရည်းစားက သူ့ကြီးသမီးတဲ့; říká se, že: Říká se, že Na Nova přítelkyně byla dcera pána vesnice.;

said, it is;တဲ့ (put at the end of sentence);říká se, že;suff. adv.

said, it is: It is said, that he will eat meal (~ "rice") in my home.တဲ့: သူ ကျွန်တော့်အိမ်မှာ ထမင်းစားမတဲ့; říká se: Říká se, že ("on") bude jíst jídlo (~ rýži) u mě doma.;um.

said, what (was): According to what the teacher said, today the school is closed.အပြော: ဆရာအပြောအရ ဒီနေ့ကျောင်းပိတ်တယ်။;řčeno (co bylo): Podle toho co řekl učitel, je dnes škola zavřená.;

said, what was;ဆိုလိုတာ;řčeno, co bylo;n.

said, what was: what you said ("what was said (by) you");ဆိုလိုတာ: ခင်ဗျားဆိုလိုတာက;řekl ("co bylo řčeno"): co jsi řekl ("to), co bylo tebou řčeno");um.

said: Mother said: "If (you) want to go, (then) go."တဲ့: အမေက လိုက်ချင်လိုက်တဲ့; řekl: Matka řkla: "Jestli chceš jít, (tak) jdi.";col. sail ("hoist' sail(~"leaf")° (and) go²");ရွက်လွင့်သွား;plavit se (plachtit, "zdvihnout' plachtu(~"list")° (a) jet") ° plachtit (plavit se, "zdvihnout' plachtu(~"list")° (a) jet");T

sail ("hoist' sail(~"leaf")°, go² (and) come³");ရွက်လွင့်သွားလာ;plavit se (plachtit, "zdvihnout' plachtu(~"list")°, odjet² (a) přijet³");T

sail ("leaf");ရွက်(တစ်ရွက်);plachta ("list");sg.

sail over;သန်း;přeplavit se;T

sail over ("cross (and) cross");ဖြတ်သန်း;přeplavit se ("přejít (a) přejít");T

sail: The ship is sailing in the lake.ရွက်လွင့်သွားလာ: ကန်ထဲမှာလှေသင်္ဘောဖြင့် ရွက်လွင့်သွားလာနေတယ်။;plavit se: Lod' se plaví po jezeře.;cont.

sail: The wind blows very much, (and therefore) the man is sailing.ရွက်လွင့်သွား: လေအတော်(များများ)တိုက်၍ အမျိုးသားက ရွက်လွင့်သွားနေတယ်။;plachtit: Vítr hodně fouká, (a proto ten muž plachtí (~ pluje);cont. writ.

sailor ("boat man");သင်္ဘောသား(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);námořník ("lodní muž");sg.

Sain (Burmese orchestra);ဆိုင်း;Shain (Barmský orchestr);name salad ("green¹° group¹¹ (of) cooking° fruit¹ (and) cooking² leaves³");ဟင်းသီးဟင်းရွက်အစိမ်းသုပ်(တစ်ပွဲ);salát ("zelená¹¹ skupina¹² ovoce¹ na-vaření° (a) listy³ na-vaření²");sg. (portion)

salad ("group");အသုပ်(တစ်ပွဲ);salát ("skupina");sg. (portion)

salad (dressed, combined with dressing);အသုပ်;salát (s

dressíngem, se zálívkou);n.
 salad, ginger (fresh);ရှင်းသုတ်;salát, zázvorový (čerstvý);n.
 salad, prawn;ပုစွန်သုတ် ° ပုစွန်သုတ် (WS. from ပုစွန်သုတ်);salát, krevetový;n.
 salad, shrimp;ပုစွန်သုတ်;salát, garnátový;n.
 salad, tomato ("salad³ (of) tomato⁰ fruit¹");ခရုန်းချင်သီးသုတ်;salát, rajčatový ("salát³ (z) rajčatových⁰ plodů¹");n.
 salad: The salad is just ("being") green.;အသုတ်: အသုတ်က စိမ်းနေတာပဲ။;salát: (Ten) salát je prostě zelený.;col.
 salary;လခ ° လစာ;plat;n. writ. (or) n.
 salary ("work writing");လုပ်စာ;plat ("pracovní psaní");n.
 sales assistant ("skilfull² (in) writing¹ (at) counter⁰");ကောင်တာစာရေး(တစ်ယောက်);prodavačka ("dovedný² (v) psaní¹ (u) pultu⁰");sg. E. counter
 saleswoman("skilfull² (in) writing¹ (at) counter⁰");ကောင်တာစာရေး(တစ်ယောက်);prodavačka ("dovedný² (v) psaní¹ (u) pultu⁰");sg. E. counter
 saliva ("imagined¹ stick⁰");တံတွေး;sliny ("představovaný¹ klacík⁰");n.
 saliva: It makes one extremely angry. ("It is so (much), that (one) even must swallow not little saliva.");တံတွေး: တံတွေးတောင် မနည်းမျိုးချရလောက်။;sliny: Pořádně to našve. ("(Je to) tolik, že (jeden) musí dokonce spolknout nemálo slin.);col. pol. idi.
 salt;ဆား;sůl;n.
 salty;လေး;slaný;adj.
 samanera (novice);ကိုယ်ရင်(တစ်ပါး) (later as ကိုရင်);sāmanéra (novic);sg. rare P. sāmaṇera (= novice)
 sāmanera (novice);ကိုရင် (from ကိုယ်ရင်);sāmanéra (novic);sg. P. sāmaṇera (= novice)
 samatha, meditation of (one of the two main kinds of meditation in Buddhism, leading to deep concentration stages of jhanas, essential for third and fourth level of enlightenment);သမထ;samathá, meditate (jeden z dvou hlavních druhů meditace v Buddhismu vedoucí k hlubokým stupňům soustředění, tj. džhánám, nezbytným k dosažení třetího a čtvrtého stupně osvícení);n. Bh. med. P. samathā (= concentration)
 samatha: What else do (you) do, apart from ("doing") samathā (and) vipassanā meditation?;သမထ: သမထ ဝိပဿနာလုပ်ခြင်းကလွဲလို့ ဘာလုပ်သေးလဲ။;samathá: Kromě samathā a vipassanā meditace, co ještě děláš?;inter.
 same;အတူတူ;samý, ten ° stejný;adv. (or) adj.
 same, be;ရီ ° တူ;samý, být ° stejný, být;l
 same, be ("again (and) same");ထပ်တူ;stejný, být ("znovu (a) stejný");l
 same, be ("be-similar (and) equal");တူညီ;stejný, být ("být-podobný (a) rovný");
 same, be ("similar (and) equal");တူညီ;stejný, být ("podobný (a) rovný");l
 same, be ("similar¹ form⁰");အလားတူ;stejný, být ("podobný¹ tvar⁰");l
 same, be: May your wishes (and) life become same.;ထပ်တူ: ဆန္ဒနဲ့ ဘဝ ထပ်တူဖြစ်နိုင်ပါစေ။;stejný, být: Kéž jsou (tvá) přání a život stejné.;w. pol.

same, be: the usage is same;တူ: အသုံးနှုန်းတူတယ်။;stejný, být: užití je stejné;
 same, not be ("not be-same");မတူ;stejný, nebýt ("ne být-stejný");l
 same, not be: The two cats are different.;မတူ: ကြောင်နှစ်ကောင် မတူကြဘူး။;stejný, nebýt: (Ty) dvě kočky nejsou stejné.;
 same, the;တစ် -တည်း ° တစ်ခုတည်း;samý, ten ° stejný, ten;pron. (or) adj.
 same, the: Then they were composed by the same therā in Sri Lankan language.;တစ် -တည်း: ပြီးနောက် သူတို့စီကုံးခဲ့တာက (~ ရေးသားခဲ့တာက) သီရိလင်္ကာစကားမှာတော့ တစ်ထေရာတည်းပါပဲ။;samý, ten: Pak byly sepsány tím samým thérōu ve Sri Lanském jazyce.;p.s.
 same, the: this same commentary;တစ်ခုတည်း: ဒီ အဋ္ဌကထာတစ်ခုတည်းကို;samý, ten: tento stejný komentář;acc.
 same: But one's opinion (~ "view") is not same as that of (another) one.;တူ: ဒါပေမယ့် တ(စ်)ယောက်နဲ့တ(စ်)ယောက် အမြင်မတူပါဘူး။;stejný: Ale názor jednoho není stejný jako (názor) druhého (~ "jednoho");.pol.
 same: Same to you! (answer to a wish);ထပ်တူ: မင်းလည်း ထပ်တူပါပဲ။;samé: To samé (i) Tobě!;w.
 same: the same fact;တူညီ: တူညီနေသည့် အချက်ဟာ;stejný: stejný fakt;writ.
 same: Will (you) eat shit? (I)'ll give ("same") to (you).;ယို: ချိုးစားမလား၊ ယိုပေးမယ်။;samé, to: Budeš jíst hovno? Dám ti (to) ("samé");.fut.
 Saṃsāra (cycle of rebirth);သံသရာ;Saṃsāra (koloběh přerovování);n. Bh. P. saṃsāra (= cycle-of-births)
 Saṃsāra: (I) just should say, that Saṃsāra is miserable.;သံသရာ: သံသရာဆင်းရဲလို့ပဲ ပြောရမယ်။;Saṃsāra: Jen je třeba říci, že Saṃsāra je mizerná.;
 samusa (snack of triangular shape filled with meat);စမူဆာ(တစ်လုံး);samúsá (zákusek tvaru trojúhelníku plněný masem);sg.
 samusa: Will (you) take samusa?;စမူဆာ: စမူဆာရမလား။;samúsá: Vezmete si samúsá?;fut. inter.
 sand (~ "beach");Boy and girl are playing on sand (~ "beach").;သဲသောင်ပြင်: ကောင်းလေးနဲ့ ကောင်မလေးတို့ သဲသောင်ပြင်မှာ ကစားနေကြတယ်။;písek (~ "pláž"): Chlapec a děvče si hrají na písku (~ "pláži");.cont.
 sand ("sand (on) beach surface");သဲသောင်ပြင်;písek ("písek (na) plážovém povrchu");n.
 sand ("sand (on) beach");သဲသောင်;písek ("písek (na) pláži");n.
 sandals, rubber ("japan shoes");ဂျပန်ဖိနပ်(တစ်ရံ တစ်ခု);sandály, gumové ("japonské boty");sg. (pair, piece)
 sandals, thong ("shoes¹ (of) clamp⁰");ညှပ်ဖိနပ်(တစ်ရံ တစ်ခု);sandály tong ("boty¹ svírání⁰");sg. (pair, piece)
 sandwich;ဆင်းဝီချီ(တစ်ခု) ° ဆန်းဒွစ်ချီ(တစ်ခု);sendvič;sg. E. sandwich
 sandwich ("meat clamped (by) bread");အသားညှပ်ပေါင်မုန့်(တစ်လုံး);sendvič ("maso sevřené chlebem");sg.
 Saṅgha (monks);သံဃာတော်များ;Saṅgha (mniši);Bh. pl. writ. P. saṅgha (= community)

Sāratthadīpanī (Vinaya subcommentary (ṭīkā));သုတ္တန်အောက်ခံ;Sāratthadīpanī (podkomentář Vinaji, Vinaya ṭīkā);Bh. lit. P. sāratthadīpanī (= explanation of the essence of the meaning: essence – meaning - explanation)

Sāriputta, ven. (one of the two chief disciples of the Buddha);သာရိပုတ္တရာ မထေရ်၊ အရင်း;Sāriputta, ct. (jeden z dvou hlavních žáků Buddhy);name Bh. P. mahā-thera (= great-elder) sarong, Burmese (longyi, “tie¹ around^o”);လုံချည်(တစ်ထည်) [lounjɪ];sarong, Barmesky (loundží, “vázat¹ okolo^o”);sg.

Sāsana: in the limits of (existence of) Sāsana;သာသနာ့: သာသနာ့ဘောင်မှာ;Sāsana: v hranicích (trvání) Sāsany; satisfaction;အဆင်ပြေတာ;spokojenost;n.

satisfaction: While using Internet here, it is slow, (so) there may be (occasions) of not much satisfaction.;အဆင်ပြေတာ: ဒီမှာ internet သုံးရတာနှေးပြီး သိပ်အဆင် မပြေတာတွေ ရှိတတ်ပါတယ်။;spokojenost: Během používání internetu, je pomalý, (a tak) mohou být (chvíle) nevelké spokojenosti.;pol. col.

satisfactorily (“what³ empty^o cheek¹ (can) take²”);အားပါးတရ;uspokojivě (“co³ prázdná^o tvář¹ (dokáže) vzít²”);adv.

satisfactory, be: (It) is satisfactory.;အဆင်ပြေ: အဆင်ပြေတယ်။;uspokojivé: (Je to) uspokojivé.; satisfactory: May (your) meditating be satisfactory (and) pleasant.;အဆင်ပြေ: တရားအားထုတ်တာ အဆင်ပြေချောမွေ့ပါစေ။;uspokojivý: Kéž je tvé meditování uspokojivé (a) příjemné.;w. pol.

satisfied (“rich”): May both of your body (and) mind be healthy and satisfied.;ချမ်းသာ: ခင်ဗျား ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ကျန်းမာချမ်းသာပါစေ။;spokojený (“bohatý”): Kéž jsou oboje, tvé tělo (i) mysl zdravé a spokojené.;w. pol.

satisfied, be;ပြေ;spokojený, být;l

satisfied, be (“be-settled (and) worth-it”);ကျေနပ်;spokojený, být (“být-vyřešený (a) vhodný”);l

satisfied, be (“condition is-satisfactory”);အဆင်ပြေ;spokojený, být (“stav je-uspokojivý”);T

satisfied, be (“satisfied¹ (with) situation^o”);အဆင်ပြေ;spokojený, být (“spokojen¹ (se) situaci^o”);l

satisfied, be: (I) am not very satisfied.;အဆင်ပြေ: သိပ် အဆင်မပြေပါဘူး။;spokojený, být: Nejsem moc spokojený.;pol.

satisfied, be: (I) am quite (~ “well”) satisfied.;အဆင်ပြေ: ကောင်းကောင်းအဆင်ပြေပါတယ်။;spokojený, být: Jsem poměrně (~ “dobře”) spokojený;pol.

satisfied, be: (I) am very satisfied.;အဆင်ပြေ: သိပ်အဆင်ပြေပါတယ်။;spokojený: Jsem moc spokojený.;pol.

satisfied, be: (I) satisfied.;ပြေ: ပြေပါတယ်။ ° အဆင်ပြေ: အဆင်ပြေပါတယ်။;spokojený, být: Jsem spokojený...;

satisfied, be: Are (you) satisfied staying there?;အဆင်ပြေ: အဲဒီမှာ တဲရတာ အဆင်ပြေလား။;spokojen, být: Jsi tam spokojen? (“Jsi spokojen, že (jsi) ubytovaný tam?”);inter.

satisfied, be: Are (you) satisfied?;အဆင်ပြေ: အဆင်ပြေလား။;spokojený, být: Jsi spokojený?;inter.

satisfied, be: May (you) be satisfied with everything (while) staying in Sri Lanka (“country”).;အဆင်ပြေ: သီရိလင်္ကာနိုင်ငံမှာ တည်းခိုနေထိုင်ရတာ အစစအဆင်ပြေပါစေ။;spokojený, být: Kéž jsi

spokojený se vším (zatímco) jsi na (~ “ve”) Srí Lance.;w. pol.

satisfied: According to this law, all who need to learn at university cannot get the permission to learn (“(and) listen”), therefore people of all the Myanmar nationalities were, indeed, not satisfied.;ကျေနပ်: ဤဥပဒေအရ တက္ကသိုလ်ပညာသင်လို(သူ)တိုင်း သင်ကြားခွင့်မရနိုင်သဖြင့် မြန်မာတမျိုးသားလုံးက မကျေနပ်ကြချေ။;spokojený: Dle tohoto zákona, všichni, kdo se potřebují učit na universitě, nemohou dostat k učení (“(a) poslušání”) povolení, proto, vskutku, byli lidé ze všech Myanmarských národností nespokojeni.;pl. writ.

satisfied: Are (you) satisfied being here?;အဆင်ပြေ: ဒီမှာ နေရတာ အဆင်ပြေလား။;spokojený: Jste spokojený, že jste tady?;inter.

satisfied: Are (you) satisfied being in Burma (“country”) ?;အဆင်ပြေ: ဗမာပြည်မှာ နေရတာ အဆင်ပြေလား။;spokojený: Jste spokojený, že jste v Barmě (~ “Barmské zemi”) ?;inter.

satisfied: Aren't (you) satisfied?;အဆင်ပြေ: အဆင်မပြေဘူးလား;spokojený: Nejsi spokojený?;inter.

satisfied: One is no more satisfied with the other.;အဆင်ပြေ: တ(စ်)ယောက်နဲ့တ(စ်)ယောက် အဆင်မပြေတော့ပါဘူး။;spokojený: Jeden už není spokojený s druhým.;pol.

Saturday (“Saturn's day”);စနေနေ့;sobota (“den¹ Saturnu^o”);adv. sauce;ဟင်း;omáčka;n.

sauce, sour (“sourness”);အချဉ်;omáčka, hořká (“hořkost”);n.

sauce, soybean (“flat² fish¹ (of) beans^o”);ပဲငယ် (from ပဲငယ်) ° ပဲငယ်;omáčka ze sojových bobů (“placatá² ryba¹ (z) fazolí^o”);n.

sauce: chilli sauce;ဆီ: ငရုတ်ဆီ;omáčka: čili omáčka;n.

sauce: tomato sauce;နှစ်: ခရမ်းချဉ်သီးနှစ်;omáčka: rajčatová omáčka;n.

sausage (“stick² (of) pig's^o intestine¹”);ဝက်အူချောင်း(တစ်ချောင်း);párek (“tyčinka² (z) prasečího^o střeva¹”);sg.

sausages: I am going to barbecue sausages.;ဝက်အူ: ကျွန်တော် ဝက်အူချောင်း တင်မလို့;parky: Jdu grilovat parky.;fut. um. save;ကယ်;zachránit;T

save (also in computer, “collect (and) fix”);သိမ်းထား;uložit (také na počítači, “sbírat (a) upevňovat”);T

save (in computer): From today onwards (I) will save (it) in my computer.;သိမ်းထား: ဒီနေ့မှစပြီး ကျွန်တော်ရဲ့ကွန်ပျူတာမှာ သိမ်းထားပါတော့မည်။;ukládat (na počítači): Ode dneška si (to) budu ukládat na (~ “ve”) mém počítači.;fut. writ.

save (one's life, “live³ (and) strike² first¹ (one's) strength^o”);အားဦးချနေ;zachránit (si život, “žít³ (a) uhodit² nejprve¹ (svou) silu^o”);T

say;ပြော ° မိန့် ° ဆို;řici;T mn. & k. (or) T

say (~ “talk”): OK, briefly said (~ “If was said, indeed, 'let (us) talk briefly”) , nearby there is no more (any) cold drinks bar.;ပြော: တိုတိုပြောကြစို့ ဆိုရင်တော့ ဒီနားမှာ အအေးဆိုင် မရှိတော့ပါဘူး။;řici (~ “mluvit”): Dobře, stručně řečeno (~ “kdyby bylo řečeno, vskutku, 'necht' mluvíme stručně”), poblíž již není žádný obchod s chlazenými nápoji.;col. pol.

say (~ mention): Indeed, if (you) say “clairvoyance etc. ...”, (they will) know, friend.;ဖော်ပေး: စကားအဘိညာဉ် စည် ... အစဖော်ပေးလိုက်ရင် သိပါတယ် ခင်ဗျား။;řici (zmnit): (“Vskutku,”) pokud řekneš: “jasnovidnost atd. ...”, (budou) vědět.;pol.

say ("tell (and) say");ပြောဆို;řici ("povědět (a) řici");T
say (mention);ဖော်ပြ;řici (zmínit);T
say (to a king or monk);လျှောက်;sdělit (řici, králi nebo mnichovi);T
say (used for monks or king);မိန့်;řici (užito pro mnichy či pro krále);T mn.
say (used for monks or kings): According to (~ "in") what the Lord Buddha said, there are three ways for making merit.;မိန့်: ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား မိန့်သည့်မှာ ပည(ကုသိုလ်)လုပ်ခြင်း လမ်းသုံးလမ်းရှိပါတယ်။;řici (užito pro mnichy či krále): Dle toho, co (~ "v") Pán Buddha řekl, jsou tři způsoby dělání zásluh.;pol.
say, that;လို့;řikat, že;suff.
say: (He) said ("that") he'll come.;ပြော: သူလာမယ်လို့ ပြောပါတယ်။;řekl: Řekl, že přijde.;pol.
say: (He) said: "I am not afraid of you.";ဆို: "သင့်ကိုငါမကြောက်"ဟု ဆို၏။;řici: "Nebojím se tě.";writ.
say: (I) happened to say;ပြော: ပြောဖြစ်ခဲ့ပါတယ်;řici: stalo se, že (jsem) řekl;p.s.
say: (I) said nothing.;ပြော: ဘာမှ မပြောဘူး။;řici: Nic (jsem) neřekl.;
say: female supporter, who said that (it is) good;ဆို: ကောင်းတယ်ဆိုတဲ့ဘာမှ;řici: podporovatelka, která řekla, že (je to) dobré;
say: He says he has good intentions.;ပြော: သူ ပြောတာ သူ့မှာ ကောင်းသော စေတနာရှိပါတယ်။;řiká: Řiká, že má dobré záměry.;pol.
say: How to say it ... ("the shape (of) well saying ...");ပြော: ပြောလိုက်ပုံက ...;řici: Jak bych to řekl ... ("ten tvar správného řčení ...");
say: People say "(it is) to release (them)" and then there are killings.;ဆို: လူတွေက သူတို့ ကျွတ်တမ်းရအောင်ဆိုပြီး သတ်ကြတာတွေ ရှိတယ်။;řici: Lidé řeknou "(to je) pro (jejich) osvobození" a pak dochází k zabíjení (~ "jsou zabíjení").;
say: Please, say it one more time.;ပြော: ကျေးဇူးပြု၍ အဲဒါကို တစ်ခါထပ်ပြောပါ။;řici: Prosím, řekni to ještě jednou.;imper. pol.
say: They say: "Aren't you crazy?";ပြော: ခင်ဗျား ရူးနေလားလို့ ပြောကြတယ်။;řikají: "Nejsi šílená?";inter. col. um.
say: Though he says, I don't believe (it).;ပြော: သူ ပြောပေမယ့် ကျွန်တော် မယုံဘူး။;řikat: Přestože říká, nevěřím (tomu).;um.
say: whatever (you) say;ပြော: ဘာစကားပြောပြော;řici: cokoliv řekneš;
saying;စကားလုံး;řčení ° řikání;n.
saying: (It) is a saying to give blessings to somebody.;စကားလုံး: တခြားတစ်ယောက်အတွက် ဆုတောင်းပေးတဲ့ စကားလုံးပါ။;řikat (~ "řčení"): To se říká když někdo někomu žehná. ("Je (to) řčení k dání někomu požehnání.");pol.
scampi ("short kite");ပုစွန်(တစ်ကောင်);krevety, jistý druh ("krátký luňák");sg.
scarcely;ဖြစ်ခါဦးဖြစ်ခဲ;malokdy;adv.
scarcely, just ("just¹¹ of^o time^o (to) make¹ (and) time (of) time");ရံဖန်ရံခါမှသာ;zřídakdy ("pouze¹¹ z^{1o} doby^o dělání¹ (a) doby² doby^{3o}");adv.
scared, be;ကြောက်;vystražený, být ° vystrašený, být;l
scarf (women's light scarf used for formal occasions, tabet or

pawa, "yellow¹ outside^o");ဝါ(တစ်ထည်);šála (dámská lehká šála užívaná pro formální události, tabet nebo pawa, "žlutá¹ venku^o (?)");sg. P. pāvāra (= cloak, mantle)
scatter;ပျံ့;rozptýlit ° roztrousit;T
scattered, get ("go² having-gaps¹ (and) broad^o");ပြန့်ကျဲသွား;roztrousit se ("jít², mít-mezery¹ (a) být-šíroký^o");l
scene ("be-spread¹ (to) look^o");ရှုခင်း;scéna ("být-rozšířený¹ (k) dívání^o");n.
scenery ("be-spread¹ (to) look^o");ရှုခင်း;scénérie ("být-rozšířený¹ (k) dívání^o");n.
schedule ("line-up, arrange-in-order (and) fix");စီစဉ်ထား;naplánovat ("seřadit, uspořádat-do-pořádku (a) upevnit");T
scheme ("make¹ thinking^o");ကြံပွဲ;kout pikle ("dělat¹ myšlení^o");T
scheme ("prepare (and) scheme");ပြင်ဆင်;naplánovat ("připravít (a) naplánovat");T
scheme (plot): (He) makes a secret plot against somebody.;အကောက်ကြံ: သူတစ်ပါးကို တိတ်တိတ်လေး အကောက်ကြံသည်။;kout pikle: Kuje na někoho pikle. ("Dělá proti někomu tajně plán.");writ.
scholar ("lord¹ (of) wisdom^o");ပညာရှင်(တစ်ယောက် ၊ တစ်ပါး);učenec ("pán¹ moudrosti^o");sg. (mn.)
school;ကျောင်း(တစ်ကျောင်း);škola;sg.
school, attend a;ကျောင်း;školy, chodit do;T col.
school, attend a: Because (I) finished (attending) school, (I) have a job (~ "do work").;ကျောင်း: ကျောင်းပြီးလို့ အလုပ်လုပ်နေပါတယ်။;školy, chodit do: Protože jsem dokončil školu, mám práci.;
school: (I) did not attend school.;ကျောင်း: ကျောင်းမှ မတက်ခဲ့ဘူး။;chodit do (školy): Nechodila jsem do školy.;p.s. col.
school: (I) still don't have a job. (I)'m attending a school.;ကျောင်း: မလုပ်သေးပါဘူး။ ကျောင်းတက်နေပါတယ်။;škola: Ještě zaměstnání nemám, chodím do školy (~ "nastupuji (na) školu").;cont. pol.
school: an applicant for scholarship (~ "attending school");ကျောင်း: ကျောင်းတက်ချင်သူ;škola: uchazeč o studium na škole;
school: I will go to school after I eat the meal (~ "rice").;ကျောင်း: ထမင်းစားပြီး ကျွန်တော် ကျောင်းသွားမယ်။;škola: Půjdu do školy až se najím (~ "až sním rýži").;fut. col. um.
school: They founded (~ "built") national college (a) national (primary) schools.;ကျောင်း: အမျိုးသားကောလိပ်နှင့် အမျိုးသားကျောင်းများကို တည်ထောင်ကြပါသည်။;škola: Založili (~ "postavili") národní střední školu (a) národní (základní) školy.;writ. pol. pl.
school: Will you ("all") go to school or to work? ('you' is in pl.);ကျောင်း: မင်း ကျောင်းကို သွားမလား (သို့) မင်းတို့အားလုံး အလုပ်လုပ်ဖို့ သွားမလား။;škola: ("Vy") půjdete do školy nebo ("vy všichni") půjdete ("pracovat") do práce?;inter.
school: Will you go to school or to work?;ကျောင်း: မင်း ကျောင်းကို သွားမလား (သို့) မင်းအလုပ်ကို သွားမလား။;škola: Půjdeš do školy nebo do práce?;inter.
schoolbook ("book used (in) school");ကျောင်းသုံးစာအုပ်(တစ်အုပ်);učebnice ("kniha užívaná (ve)

škole");sg.
schoolboy ("school man");ကျောင်းသား(တစ်ယောက်);školák ("muž¹ (ze) školy");sg.
schoolgirl ("school person");ကျောင်းသူ(တစ်ယောက်);školačka ("osoba¹ (ze) školy");sg. f.
science;သိပ္ပံပညာ;věda;n.
science ("wisdom¹ (of) knowledge");သိပ္ပံပညာ;věda ("modrost¹ vědomost");n. P. sippam-paññā (= skill, knowledge - moudrost)
science: philosopher of science;သိပ္ပံပညာ သိပ္ပံပညာဆိုင်ရာ ဒဿနပညာရှင်;věda: filosof vědy;
scientist ("lord² (of) wisdom¹ (of) knowledge");သိပ္ပံပညာရှင်;věda ("pán² modrosti¹ vědomosti");n. P. sippam-paññā (= skill, knowledge - wisdom)
scissors ("bronze¹ scissors");ကတ်ကြေး(တစ်ချောင်း);nůžky ("bronzové¹ nůžky");sg. P. kattarikā (= scissors)
scold;မြည် ° ကြိမ်း(လိုက်);vynadat ° nadávat;T
scold (sb.);တုံ့၍;nadávat (někomu);T
scorched, get ("burn (and) be-burnt-up");လောင်ကျွမ်း;popálit se ("hořet (a) shořet");I
scorched, get: When (you) get too much close, (you), indeed, get scorched.;လောင်ကျွမ်း: အလွန်နီးကပ်လာတဲ့အခါ လောင်ကျွမ်းသွားရေပဲ.;popálit se: Když se dostaneš moc blízko, vskutku, popálíš se.;col.
script ("writing");စာ;písmo ("psaní");n.
scripture (usually sacred, "book, book");ကျမ်းစာအုပ်(တစ်အုပ်);spis (obv. posvátný, "kniha, kniha");sg.
scripture (usually sacred,);ကျမ်း(တစ်အုပ်);spis (spis, obv. posvátný,);sg.
scroll (snail);ခရ(တစ်ကောင်);hlemýžď;sg.
scrutinize ("do¹ investigation");သုတေသနလုပ်;prozkoumat ("dělat¹ průzkum");T P. sutesanā (= sut+esanā, seeking (other's) knowledge)
scuba dive ("water diving");ဧရငုပ်;potápět se (s kyslíkovou bombou, "vodní potápění");T
sea ("heavy paddy-field");ပင်လယ်(တစ်ခု);moře ("těžké rýžové-pole");
sea: (They) go to sea to swim.;ပင်လယ်: ပင်လယ်သို့ ဧရကူးရန် သွားနေသည်.;moře: Jdou do moře, aby plavali.;cont. writ.
sea: The man is going to dive in the sea.;ပင်လယ်: အမျိုးသား (~ လူတစ်ယောက်သည်) ပင်လယ်ထဲသို့ ဒိုက်ပင်ထိုးတော့မယ်.;moře: (Ten) muž se chystá potápět v moři.;fut.
sea: The town is near sea.;ပင်လယ်: မြို့သည် ပင်လယ်နားတွင် ရှိသည်.;moře: (To) město je poblíž moře.;writ.
seaman ("boat man");သင်္ဘောသား(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);námořník ("lodní muž");sg.
search;ရှာ;hledat;T
search ("test¹ completely");စုံစမ်း;hledat ("kompletně vyzkoušet");T
search (also for a job);ရှာ;hledat (i práci);T
search for: Indeed, Taphek must search for a job.;ရှာ: တဖက်တ အလုပ်တော့ရှာရမှာပေါ့.;hledat: Skutečně, Daphek si musí hledat práci.;col.
search: (I) am searching for (something) to eat.;ရှာ: စားဖို့ရှာတာ.;hledat: Hledám (něco) k jídlu.;

search: (I) happened to be wanting life (where) is no courage to search.;ရှာ: မရှာရဲတဲ့ဘဝ လိမ္မော်နေပါတယ်.;hledat: Stalo se, že chci život, (kde) není odvaha hledat.;pol.
search: (I) search in the Internet websites.;ရှာ: အင်တာနက်ရဲ့ဝက်ဘ်ဆိုက်တွေမှာ ရှာတယ်.;hledat: Hledám na webových stránkách.;
search: Are you searching (for something) in books?;ရှာ: စာအုပ်ထဲမှာ ရှာနေတာလား.;hledat: Hledáš (něco) v knihách?;inter.
search: First search (for) a guy. (EN col.);ရှာ: လင်အရင် ရာမှာ.;najít (~ "hledat"): Nejdřív si najdi chlapa. (CZ col.);
search: I sell (somebody) to sell (him) house.;ရှာ: အိမ်ဝယ်ဖို့ ရှာတာ.;hledat: Hledám (někoho) abych (mu) prodal dům.;
search: search (and) encounter (free) time;ရှာ: အချိန်ရာကြိုတယ်.;hledat: hledat (a) najít (volný) čas;
search: Where can I find a hotel? ("How should I search the hotel?");ရှာ: ဟိုတယ်ကို ကျွန်မ ဘယ်လိုရှာရမလဲ.;hledat: Kde mohu najít hotel? ("Jak mám já hledat hotel?");fut. inter.
season: If you can come in winter (season), it is just best.;ရှာသီ: ဆောင်းရာသီမှာ လာနိုင်ရင် အကောင်းဆုံးပါပဲ.;období: Pokud přijedeš v zimě (~ "v období zimy"), tak je to prostě nejlepší.;pol. col.
seat;ဈာ(တစ်နေရာ);sedadlo;sg.
second;စက္ကန့် ° ဒုတိယ;vteřina (CZ col.) ° sekunda ° druhý;n. E. second (or) num. P. dutiya (= second)
second (in debate): As for his view, it may be seconded equally for five minutes by the writer Maung Khin Min (Dha Nu Phyu) with the singer Mrs. Sandar Win.;ထောက်ခံ: သူ့အဆိုကိုတော့ စာရေးဆရာ မောင်ခင်မင် (ခန့်ဖြူ)နဲ့ အဆိုတော် ဒေါ်စန္ဒာဝင်းတို့က ငါးမိနစ်စီ ထောက်ခံပါလိမ့်မယ်.;obhajovat (názor v debatě): Co se týče jeho názoru, může být obhajován obouma (~ "stejněměrně") pět minut, spisovatelem Maun Khen Men (Dha Nu Pšú) se zpěvačkou pí. Sandá Wen.;pol.
second (in order);ဒုတိယ;druhý;num. P. dutiya
second (support, "take¹ support");ထောက်ခံ;sekundovat (podporovat, "vzít¹ podporu");T
second: every second;စက္ကန့်တိုင်း;sekunda: každou sekundu;
second: Mandalay is the second greatest town in Myanmar.;ဒုတိယ: မန္တလေးက မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဒုတိယအကြီးဆုံး မြို့ပါ.;druhý: Mandalaj je druhé největší město Myanmaru.;pol.
second: Second house is my house.;ဒုတိယ: ဒုတိယအိမ်ဟာ ကျွန်တော့်အိမ်ပါ.;druhý: Druhý dům je můj dům.;pol. um.
secret;လျှို့ဝှက်ချက်(တစ်ခု) [hlyö.hwè. (or) šö.hwè.] ° လျှို့ဝှက်မှု(တစ်ခု) [hlyö.hwè. (or) šö.hwè.] ° လျှို့ဝှက်ချက်;tajemství;I (or) n.
secret, be;လျှို့ဝှက်(တစ်ခု) [hlyö.hwè. (or) šö.hwè.];tajný, být;I
secret: You are the first person to who I reveal my secrets.;လျှို့ဝှက်ချက်: မင်းဟာ ငါ့ရဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်တွေ ပြောပြတဲ့ ပထမဆုံးလူပါ.;tajemství: Jsi první ("člověk"), kterému odhaluji svá tajemství.;pol.
secretary ("leader² (in) writing¹ inside");အတွင်းရေးမှူး(တစ်ယောက်);sekretář(ka) ("vedoucí² (v) psaní¹ uvnitř");sg.
secretary ("leader² (of) writing¹ within");အတွင်းရေးမှူး(တစ်ယောက်);sekretář(ka) ("vedoucí² (v)

psaní¹ uvnitř^o);sg.
 secretary (“skilfull¹ (in) writing^o”);စာရေး(တစ်ယောက်);sekretářka (“dovedný¹ (v) psaní^o”);sg.
 secretary: Secretary gives some papers to the boss.;အတွင်းရေးမှူး: သူဌေးကို အတွင်းရေးမှူးက စာရွက် အချို့ ပေးနေတယ်။;sekretářka: Sekretářka podává (~ “dává”) několik papírů.;cont.
 secretary: The secretary is putting the dictionary on the table.;အတွင်းရေးမှူး: အတွင်းရေးမှူးက အဘိဓာန်ကို စားပွဲပေါ်မှာ ထားနေတယ်။;sekretářka: Sekretářka pokládá slovník na stůl.;cont.
 secretly;တိတ်တိတ်လေး;tajně;adv.
 secretly (“conceal, conceal, compress, compress”);သိုသိုသိပ်သိပ်;tajně (“zakrýt, zakrýt, stlačit, stlačit”);adv. writ.
 secretly (“in-order-to³ (make) anybody^o not¹ knowing²”);ဘယ်သူမှမသိအောင်;tajně (“aby³ nikdo^o ne¹ věděl²”);adv.
 secretly (“inside (and) secretly”);အတွင်းကျိတ်;tajně (“uvnitř (a) tajně”);n.
 secretly: (He) makes a secret plot against somebody.;တိတ်တိတ်လေး: သူတစ်ပါးကို တိတ်တိတ်လေး အကောက်ကြသည်။;tajně: Kuje na někoho pikle. (“Dělá proti někomu tajně plán.”);writ.
 secretly: I secretly ate butter sitting near the fridge.;သိုသိုသိပ်သိပ်: ငါ ထောပတ်ကို ရေခဲသေတ္တာနားထိုင်နေတုန်းက သိုသိုသိပ်သိပ် စားခဲ့တယ်။ (~ ငါ ရေခဲသေတ္တာနားထိုင်နေတုန်းက သိုသိုသိပ်သိပ် ထောပတ်ကို စားခဲ့တယ်။) ° ဘယ်သူမှမသိအောင်: ငါ ထောပတ်ကို ရေခဲသေတ္တာနားထိုင်နေတုန်းက ဘယ်သူမှမသိအောင် စားခဲ့တယ်။ (~ ငါ ရေခဲသေတ္တာနားထိုင်နေတုန်းက ဘယ်သူမှမသိအောင် ထောပတ်ကို စားခဲ့တယ်။);tajně: Seděl jsem u ledničky (a) tajně jsem (“já”) jedl máslo.;p.s. (or) p.s. writ.
 secular;လောကီ;světský;adj. P. lokika
 secure, be (“covered (and) wrapped”);လုံခြုံ;zabezpečený, být (“přikrýt (a) zabalený”);l
 seduce (“destroy (and) block”);ဖျက်ဆီး;svádět (“zničit (a) zablokovat”) ° svést (někoho, “zničit (a) blokovat”);T
 see;ရှု ° မြင်;vidět;l (or) T
 see (~ “meet”): You will see it ahead of you. (“(You) will meet (it) ahead.”);တွေ့: ရေနားတင် တွေ့မယ်။;spatřit (~ “potkat”): Spatříte to před sebou. (“Potkáte (to) ve předu”);fut.
 see (“meet (and) see”);တွေ့မြင်;vidět (“setkat-se (a) vidět”);T
 see (“seeing”);အမြင်;vidět (“vidění”);n.
 see (encounter);တွေ့;spatřit (setkat se s);T
 see (find);တွေ့;uvidět (nalézt);T
 see (for oneself, “see (and) take”);ကြည့်ရှု;vidět (pro sebe, “vidět (a) brát”);l
 see (for oneself): I haven't seen it yet.;ကြည့်ရှု: ကျွန်တော် မကြည့်ရသေးဘူး။;vidět (pro sebe): Já jsem to ještě neviděl.;um.
 see (know, “know (and) see”);သိမြင်;vidět (vědět, “vědět (a) vidět”);l
 see below;အောက်ပါကဲ့သို့;viz níže;writ.
 see for oneself: (I) haven't seen (it) yet.;ကြည့်ရှု: မကြည့်ရသေးဘူး။;vidět (pro sebe): Ještě (jsem to) neviděl.;

see you (“go”): Goodbye. (“(I) am going to leave, ok?”);သွား: သွားပါအုံးမယ် နော်;mějte se (“jit”): Mějte se. (“Odcházím, ano?”);fut.
 see, thing to: Then, there are indeed other things to see just near the Shwedagon pagoda.;ကြည့်စရာ: နောက်ပြီးတော့ ရွှေတိဂုံဘုရားနားမှာပဲ တခြားကြည့်စရာတွေ ရှိပါသေးတယ်။;vidění, věc k: A pak, právě poblíž Švedagou pagody jsou vskutku další věci k vidění.;pol.;
 see: (“Indeed,”) I'm going to see a concert tonight.;ကြည့်: ဒီနေ့ည ဒီဖွဲ့ကြည့်မလို့။;podívat se (na): (“Vskutku,”) dnes večer se jdu podívat na koncert.;fut. col.
 see: (He) sees a broken bulb.;မြင်: မီးသီးတစ်လုံး ဖြတ်သွားသည်ကို (~ ကွဲသွားတာကို) မြင်တယ်။;vidět: Vidí rozbitou žárovku.;writ.
 see: (I) will see. (I will think about it.);ကြည့်: ကြည့်ဦးမယ်။;vidět: Uvidím. (Budu o tom přemýšlet.);fut.
 see: (She) could not see the problems connected with that teacher (~ chief monk).;မြင်: အဲဒီဆရာတော်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ဖြစ်လာမည့် ပြဿနာတွေကို မမြင်နိုင်ခဲ့ပါဘူး။;vidět: Nedokázala vidět (ty) problémy spojené s tím učitelem.;pol.
 see: (You) will (“certainly”) see the country of Myanmar.;တွေ့: မြန်မာနိုင်ငံကို တွေ့ပါလိမ့်မယ်။;uvidět: (“Jistě”) uvidíš stát Myanmar.;fut.
 see: as (I) see, that (you) can speak and write;မြင်: ပြောဆိုရေးသားနိုင်တာမြင်လို့;vidět: poněvadž vidím, že umíš mluvit a psát;
 see: Do you want to go (and) see the ritual of washing Buddha-image's face?;ကြည့်: မျက်နှာတော် သစ်တာ သွားကြည့်ချင်တယ်လား။;vidět: Chcete jet (a) vidět ritál mytí obličejů Buddhovy sochy?;inter.
 see: How do you see (~ “can see”) people?;မြင်: ခင်ဗျား ခင်ဗျားက လူကို ဘယ်လိုမြင်တာလဲ။;vidět: Jak se díváš (~ “můžeš se dívat”) na lidi?;inter.
 see: I need the book to see (it).;ကြည့်: ငါ စာအုပ်ကို ကြည့်ဖို့ လိုအပ်တယ်။;vidět: Potřebuji (tu) knihu abych se na (to) podíval.;col.
 see: If (you) see (anything) not good (with me), simply admonish (me).;အမြင်: အမြင်မတော်ရင်လဲ ဆုံးမပေါ့။;vidět: Pokud uvidíš (něco) nedobrého (se mnou), tak (mě) jednoduše pokárej.;imper.
 see: On the streets of every town can be seen the water-playing.;တွေ့: မြို့တိုင်း လမ်းတွေပေါ်မှာ ရေကစားနေတာ တွေ့နိုင်ပါတယ်။;spatřit: Na ulicích každého města je možno spatřit hraní s vodou.;pol.
 see: This may be seen.;သိမြင်: ဒါကို သိမြင်နိုင်သည်။;vidět: To lze vidět.;writ.
 seed of;စေ့;semeno (čeho) ° semínka (čeho);suff. n.
 seem to be (“appearance (is) same”);ဆင်တူ;připadat (vypadat jako, “vzhled (je) stejný”);T
 seem to be (“take¹ (by) thinking^o”);ထင်ရ;připadat (vypadat jako, “brát¹ myšlením^o”);T
 seem to be (“taking² look¹ to^o (is) same^{1o} with³”);ကြည့်ရတာ -နဲ့တူ -ကို;připadat (vypadat jako, “brání² dívání-se¹ k^o (je) stejné^{1o} s³”);l
 seem to be (“taking² look¹ to^o (one may) think³”);ကြည့်ရတာ -ထင် -ကို;připadat jako (“brání² dívání-se¹ k^o (by si jeden)

mysel^{3m});I
 seem to be ("will¹ be^o");ဖြစ်မယ်;připadat (vypadat jako, "bude");v.
 seem to be (somehow, "life form appears");နေပုံပေါ် °
 နေပုံပေါက်;vypadat ("podoba¹ života^o se-ukazuje^{2m}");I
 seem to be: Oh, you seem to be sad, what happened to
 you?;ကြည့်ရတာ -ထင်၊ -ကို: အိုး၊ မင်းကို ကြည့်ရတာ ဝမ်းနည်းနေတယ်
 ထင်တယ်၊ မင်း ဘာဖြစ်တာလဲ;vypadat jako: Ah, ty vypadáš jako
 bys byl smutný, co se ti stalo?;inter. col.
 seem to be: The baby seems to be happy.;နေပုံပေါ်: ကလေး
 ပျော်နေပုံပေါ်တယ်;vypadat: Miminko vypadá šťastně.;
 seize ("take-possession-of (and) cuddle");သိမ်းပိုက်;zmocnit se
 ("přivlastnit-si (a) hýčkat");T
 seize ("take-possession-of (and) enter");သိမ်းသွင်း °
 သိမ်းသွင်း;zmocnit se ("přivlastnit-si (a) vstoupit") ° obsadit ("vzít-
 do-vlastnictví (a) vstoupit");T
 seize ("take-possession-of");သိမ်း;zmocnit se ("přivlastnit-si");T
 seize: (He) seized forty-six nearby villages.;သိမ်းသွင်းရ:
 အနီးအပါးကျေးရွာ လေးဆယ်ခြောက်ရွာကို သိမ်းသွင်းထားသည်။;obsadit:
 Obsadil čtyřicet šest vesnic poblíž.;writ.
 seize: Hanthāwadi troops, who seized Inwa, in order to force
 the villages of northern region to make oath (of royalty) they
 arrived to Mushopho village where (they) had to arrive (for
 it).;သိမ်းပိုက်: အင်းဝကို သိမ်းပိုက်ပြီးသောဟံသာဝတီတပ်များသည်
 မြောက်ဖက်တလွားကျေးရွာများကို သစ္စာခံခိုင်းရန် လာကြရာ မုဆိုးဖိရွာသို့
 ရောက်ရှိလာသည်။;obsadit: Vojska Hentávdí, která obsadili
 Envu, aby přinutili vesnice v severní oblasti k učinění přísaze (v
 jejich prospěch), přijeli do Mushópho vesnice (kam) pro to měli
 přijet.;p.s. writ.
 seize: Then (he) seized towns Pyee, Lwanshe (and)
 Dagoung.;သိမ်းပိုက်: ထိုနောက်တွင် ပြည်၊ လွန်ဆေး၊ ဒဂုံမြို့များကို
 သိမ်းပိုက်သည်။;dobýt: Pak dobyl města Pjí, Lvanše (a)
 Dagoun.;writ.
 seldom;ဖြစ်ခေါင်ဖြစ်ခဲ;zřídka;adv.
 select;ရွေးချယ် ° ရွေး;vybrat (si);T
 select ("select (and) pick-up");ရွေးကောက်;vybrat (si, "vybrat (a)
 zvednout");T
 select ("select (and) put aside");ရွေးထား;vybrat ("vybrat (a) dát
 stranou");T
 select: select the good ones;ရွေးချယ်: ကောင်းတာတွေကို
 ရွေးချယ်သည်။;vybrat: vybrat ty dobré;writ.
 selected, those who were ("line² selected¹ (by)
 hand^o");လက်ရွေးစဉ်;vybrání, ti co byli ("řada² vybraná¹
 rukou^o");n.
 self;ကိုယ်တိုင်;sebe;pron.
 self-study ("study³ from² one^o side¹
 {nouner}^{1o}");တစ်ဖက်ကလေ့လာခြင်း;samoučení ("studovat³ z²
 jedné^o strany¹ {jmenec}^{1o}");n.
 sell;ရောင်း ° ရောင်း;prodat;T
 sell: (He) is selling bread.;ရောင်း: ပေါင်မုန့်ရောင်းနေတယ်။;prodat:
 Prodává chléb.;cont.
 sell: How much (do you) sell this for (~ "with")?;ရောင်း: ဒါ
 ဘယ်လောက်နဲ့ ရောင်းသလဲ။;prodat: Za kolik (~ "s kolika") tohle
 prodáváte?;inter. col.
 sell: How much (money) will you sell it with?;ရောင်း:

ဘယ်လောက်နဲ့ ရောင်းမလဲ။;prodat: Za kolik peněz to
 prodáš?;inter. col.
 sell: How much do you sell this for? ("How do (you) sell
 this?");ရောင်း: ဒါ ဘယ်လို ရောင်းသလဲ။;prodat: Za kolik tohle
 prodáváte? ("Jak tohle prodáváte?");inter. col.
 sell: I sell (somebody) to sell (him) house.;ဝယ်: အိမ်ဝယ်ဖို့
 ရာတာ။;prodat: Hledám (někoho) abych (mu) prodal dům.;
 sell: To survive, (I) have to sell the shop. ("For survival, shop
 must be sold.");ရောင်း: တားဝတ်နေရေးအတွက်
 ဈေးရောင်းရတယ်။;prodat: Abych přežil, musím prodat (svůj)
 obchod. ("Pro přežití musí být obchod prodán.");
 seller;သည်(တစ်ယောက်);prodavač;sg. suff.
 seller ("market practicioner");ဈေးသည်(တစ်ယောက်၊
 တစ်ဦး);obchodník ("provozovatel¹ obchodu^o");sg.
 seller ("person² (who) sells¹ (in)
 market^o");ဈေးရောင်းသူ(တစ်ယောက်);prodavač ("osoba² (která)
 prodává¹ (na) trhu^o");sg.
 seminary;ဝင်ရော;seminář;n. E. workshop
 send (a letter etc.);ပို့;poslat (dopis atd.);T
 send (a person);စေ;poslat (osobu);T rare
 send: (I) request (you) to send ("(and) give") (another one)
 again.;ပို့: ထပ်ပို့ပေးပါဦးလို့ မေတ္တာရပ်ခံအပ်ပါတယ်။;poslat: Zdvorele
 (tě) žádám, abys znovu (nějaký) poslal ("(a) dal").;pol.
 send: (I) will write several sentences and send it.;ပို့: ဝါကျအချို့
 ရေးပြီး ပို့ပါမယ်။;poslat: Napíše několik vět a pošlu (je).;fut.
 send: having send to send ("(and) fix") the mind;ပို့ထား: စိတ်ကို
 ပို့ထားပြီး ပို့ကာ;poslat: pošle mysl (aby ji) poslal ("(a) upevnil") a
 pak ... ;
 send: I won't send (you) more than this.;ပို့: ဒီထက်ပိုပြီး ငါ
 ပို့လိမ့်မယ် မဟုတ်တော့ဘူး။;poslat: ("Já") nepošlu ti více než tolik (~
 "tohle").;
 send: If you come to Delhi, indeed, send (me) an e-mail.;ပို့:
 ဒေလီကို လာရင် မေးပို့လိုက်ပါ။;poslat: Pokud přijedeš do Dilí, pošli
 mi e-mail.;imper. pol.
 send: It is sent to you.;ပို့: ခင်များဆီကို ပို့ပြီးတော့။;poslat: Už jsem
 to poslal. ("Je ti to posláno.");pol. um.
 sensual ("quality¹ (of) senses^o");ကာမဂုဏ်;smyslový ("vlastnost¹
 smyslů^o");adj. P. kâma-guṇa (= senses-quality)
 sensual: sensual pleasure ("pleasure (by) sensual
 objects");ကာမဂုဏ်: ကာမဂုဏ် အာရုံကြည်နူးမှု;smyslný (~
 smyslový): smyslná rozkoš ("rozkoš přeměty smyslů");
 sentence;ဝါကျ(တစ်ကြောင်း) ° ကြောင်း;věta;sg.
 sentence ("writing about");စာကြောင်း(တစ်ကြောင်း);věta ("psaní
 o");sg.
 sentence ("speech");စကား;věta ("řeč");n.
 sentence ("written word");စာပိုဒ်(တစ်ပိုဒ်);věta ("psané slovo");sg.
 P. pada (= word, speech)
 sentence (at court, "cutting (and)
 flicking");အဖြတ်အတောက်;odsouzení (u soudu, "střínutí (a)
 mihnutí-se");T col. idi.
 sentence (at court): (They just) avoid (being caught and)
 sentenced.;အဖြတ်အတောက်:
 အဖြတ်အတောက်လွှဲသွားတာပါ။;odsouzení (u soudu): Vyhýbají se
 (chycení a) odsouzení (u soudu).;pol. col.

sentence (of language);ဝါကျ(တစ်ကြောင်းလောက်);vēta;sg.
sentence, a ("about² one^o sentence¹");တစ်ကြောင်းလောက်;vēta
(jedna, "asi² jedna^o věta¹");sg.
sentence, pass a (at court, "strike³ line-up^o (and) prepare¹
{nouner}²");စီရင်ချက်ချ;rozsudek, vynést (u soudu, "uhodit³
zarovnat^o (a) připravit¹ {jmenec}²");n.
sentence: (I) am going to translate the sentence for (you) as (it)
is.;ဝါကျ: ဝါကျ အချို့တိုင်း ပြန်ပေးလိုက်မယ်။;vēta: Přeložím (tu) větu
pro (tebe) tak, jak je;fut.
sentence: (I) will write several sentences and send it.;ဝါကျ:
ဝါကျအချို့ ရေးပြီး ပို့ပါမယ်။;vēta: Napíši několik vět a pošlu (je);fut.
sentence: (It) is a sentence used when (it) is not possible to
change (~ "correct again") (anything) any more.;စကား: ပြန်လည်
ပြင်ဆင်လို့မရတော့တဲ့ အချိန်မှာ သုံးရတဲ့ စကားဖြစ်တယ်။;vēta: Je (to)
věta užívaná když už není žádná možnost (cokoliv) změnit (~
"znovu opravit");.
sentence: all the words in the Pāli sentence;ဝါကျ: ပါဠိဝါကျရဲ့
စကားလုံးတိုင်း;vēta: všechna slova v (té) pāli větě;
sentence: First sentence is used in writing, second sentence is
used in talking.;ကြောင်း: ပထမတစ်ကြောင်းက ရေးရာမှာ သုံးတယ်၊
ဒုတိယတစ်ကြောင်းက စကားပြောရာမှာ။;vēta: První věta se užívá při
psaní, druhá věta se užívá při mluvení.;col.
sentence: Please, will (you) write (me) an English sentence at
last?;ကြောင်း: နောက်ဆုံးအင်္ဂလိပ်တစ်ကြောင်းရိုက်ပါအုံးလား။;vēta:
Prosím, napišeš mi nakonec (nějakou) anglickou větu?;inter.
pol.
sentence: The sentence is wrong.;စာကြောင်း:
စာကြောင်းမှားနေတယ်။;vēta: Ta věta je špatně.;cont.
sentence: Until I improve, (I) will write only about three
sentences.;ဝါကျ: ကျွန်တော် ပိုကောင်းလာအောင်အထိ ဝါကျ
သုံးကြောင်းလောက်ပဲ ရေးပါမယ်။;vēta: Dokud se nezlepší, nebudu psát více jak asi tři věty.;fut. pol. um.
sentenced, be ("get¹ falling^o");ကျခံ;odsouzen, být ("dostat¹
padání^o") ° trest, dostat (soudní, "dostat¹ padání^o");I
sentenced, be: Right now (he) is sentenced to 15 and a half
years imprisonment in the Moun village's prison.;ကျခံ:
အခုလက်ရှိမှီခွာထောင်တွင် ထောင်ဒဏ် ၁၅နှစ်ခွဲ
ကျခံနေရပါတယ်။;odsouzen, být: Právě teď je odsouzen k 15 a
půl roku ("trestu") vězení ve věznici vesnice Moun.;pol.
sentences;ကြောင်းလောက်တွေ;věty;pl.
separate;သီး ° ခွဲထား ° ခွဲ ° ကွဲ;rozdělit ° oddělit ° oddělený;T (or)
adj.
separate ("keep-separate¹ (as) parts^o");ပိုင်းခြား;oddělit ("nechat-
odděleně¹ (coby) části^o");T
separate ("separate (and) chaff");သီးသန့်;oddělit ("oddělit (a)
oddělit");T
separate ("separate, chaff (and) split");သီးသန့်ခွဲ;rozdělit ("oddělit,
oddělit (a) rozštěpit");T
separate: (I) separate (it) to two equal columns.;သီးသန့်ခွဲ:
ကော်လံနှစ်ခုစီ သီးသန့်ခွဲပါတယ်။;rozdělit: Rozdělím (to) na dva
stejně sloupce.;pol.
separated, be;ခြား;oddělený, být;I
separated: Although these states and divisions are divided, all
Myanmar nations, including poor and rich, live together.;ခွဲ:
ဒီလိုပြည်နယ်နဲ့ တိုင်းတွေ ခွဲထားပေမယ့် မြန်မာတိုင်းရင်းသားအားလုံး

ဆင်းရဲလဲ အတူတူ ချမ်းသာလဲ အတူတူနေကြပါတယ်။;rozdělený:
Přestože jsou tyto státy a správní oblasti (regiony) rozděleny,
všechny národnosti Myanmaru, včetně chudých i bohatých, žijí
pospolu.;
separately ("breat (and) breath");သက်သက်;odděleně ("dech (a)
dech");adv.
separately ("descend, descend (and) line-
up");သက်သက်စီ;odděleně ("snížit, snížit (a) zarovnat");adv.
separately ("one matching (and) line-up");တစ်ဖက်စီ;odděleně
("jedno shodování (a) zarovnat");adv.
separately ("to (a) life, embraced
life");ဘက်သက်ဖက်သက်;odděleně ("k životu, sevřený život");adv.
September (month);စက်တင်ဘာ(လ) ° စက်တင်ဘာ(လ) (WS. from
စက်တင်ဘာလ);září (měsíc);n. E. September
serene, be (stay¹ calm^o);ချမ်းမြေ့;vyrovnaný, být ("zůstat¹
klidný^o");I
serial;အစဉ်;sériový;adj.
serial: So that (it) will become serial.;အစဉ်: ဒါမှ
အစဉ်ကျမှာ;opakovaný: Takže to bude opakované. ("Takže se
(to) stane opakovaným.");fut. col.
series;စဉ်;série;n.
serious, be;အရေးကြီး;vážné, být;I
seriously;အပြင်း;vážně (těžce);adv.
seriously, not;အလကား;jen tak;adv.
seriously: Finding (that) what you have written, (I) happen to
praise (it as) seriously, very clever.;လေး: ခင်ဗျား
ရေးထားတာတွေလို တော်တော်လေးချီးကျူးမိပါတယ်။;vážně: Shledal
jsem, co jsi napsal, (a) ("stalo-se,že") chválím (to jakožto)
vážně, velice chytré.;pol.
sermon (preaching of the Buddha, "great¹
truth^o");တရားတော်;kázání (přednes Buddhyy, "ohromná¹
pravda^o");n. Bh.
servant;တပည့်(တစ်ယောက်၊ တစ်ပါး);sluha;sg. (mn.)
serve ("carry¹ duty^o");အမှုထမ်း;sloužit ("nosit¹ zodpovědnost^o");T
serve a king ("live (as) servant"): While Kyansittha was serving
his royal brother king Saw Lu, king Saw Lu was imprisoned by
enemies.;အမှုထမ်းနေ: ကျန်စစ်သားသည် နောင်တော်စောလူးမင်းထံ
အမှုထမ်းနေစဉ် စောလူးမင်းကို ရန်သူများက ဖမ်းသွား၏။;sloužit králi
("žít (jakožto) sluha"): Zatímco Čansitá sloužil svému
královskému bratru králi Solůvi, král Solů byl uvězněn
nepřáteli.;p.s. writ.
service man ("master² (in) repairing¹
machines^o");စက်ပြင်ဆရာ(တစ်ယောက်);opravář ("mistr² (v)
opravování¹ strojů^o");sg.
set (emplace);သွင်း;umístit;T
set (of sun, "sun enters");နေဝင်;zapadat (o slunci, "slunce
vstupuje");I
set aside;ထား;dát stranou ° odložit stranou;T
set up;တည်ထောင် ° ထောင် ° ထောင်;zavést ° sestavit ° nastavit °
zřídit;T
setting (spiritual, "mind matter");စိတ်ဓါတ်;nastavení (duchovní,
"mentální hmota");n.
settle;ရင်း ° ချေ;urovnat ° urovnat (zaplatit);T
settle (a debt or bill, "brighten");ရင်း;urovnat (dluh či účet,

“vyjasnit”);T
 settle (by money, “pay (and) settle”);ဇေးချေး;zaplatit (“zaplatit (a) urovnat-penězi”);T
 seven;ချစ် (from ခန့်) ° ခန့် ° ၇ ° ခန့် (WS. from ခန့်);sedm;num. (or) num. WS.
 seventh;သတ္တမ;sedmý;num. P. sattama (= seventh)
 several;အနည်းငယ် ° အချို့ ° တချို့;několik; (or) pron. col. (or) adj. several (“little (and) little”);အနည်းငယ်;několik (“několik (a) malý”);adj.
 several (“small”);လေး;několik (“malý”);suff.
 several kinds;အမျိုးမျိုး;rozličného druhu;adj.
 several times;အကြိမ်အချို့;několikrát;adv.
 several times (“one time exchange (and) exchange by”);တစ်ကြိမ်တစ်ကြိမ် -မှ;několikrát (“jeden čas zaměnit (a) zaměnit skrze”);adv.
 several times: (I) read this letter several times, and then (I) understood.;အကြိမ်အချို့ အကြိမ်အချို့ ဒီတော့ ဖတ်ပြီး နားလည်ခဲ့ပြီ။;několikrát: Pochopil jsem po (tom, co) jsem si tehle dopis několikrát přečetl.;p.p. writ.
 several times: Just after (I) read this letter several times, (I) understood.;တစ်ကြိမ်တစ်ကြိမ် -မှ တစ်ကြိမ်တစ်ကြိမ် (~ ထပ်မံတစ်ကြိမ်) ဖတ်မှပဲ နားလည်လာတော့တယ်။ ° ထပ်မံတစ်ကြိမ် -မှ တစ်ကြိမ်တစ်ကြိမ် (~ ထပ်မံတစ်ကြိမ်) ဖတ်မှပဲ နားလည်လာတော့တယ်။;několikrát: Právě po (tom, co) jsem si tehle dopis několikrát přečetl, jsem (jej) pochopil.;col.
 several: (I) often happen to write several articles.;လေး: မကြာမကြာတော့ ဆောင်းပါးလေးရေးဖြစ်ပါတယ်။;několik: Často se stane, že napíšu několik článků.;pol.
 several: (I) will write several sentences and send it.;အချို့: ဝါကျအချို့ ရေးပြီး ပို့ပါမယ်။;několik: Napiši několik vět a pošlu (je).;fut.
 several: I meet several teachers.;တချို့: ဆရာတချို့ကို တွေ့ပါတယ်။;několik: Potkávám několik učitelů.;col. pol.
 several: several days since today;အချို့: ဒီနေ့ကမှစပြီး နေ့အချို့ကို (~ တချို့နေ့တွေကို);několik: ode dneška několik dní;
 several: several facts about me;အချို့: ကျွန်တော်အကြောင်း အချက်အလက်အချို့;několik: několik informací o mě;
 several: several foreigners;အချို့: နိုင်ငံခြားသားအချို့;několik: několik cizinců;
 several: several hours;အနည်းငယ်: နာရီအနည်းငယ်;několik: několik hodin;
 several: several written discourses;အချို့: ရေးသားဟောပြောချက်အချို့;několik: několik napsaných promluv;
 several: to several people;အချို့: လူအချို့ကို;několik: několika lidem;
 severe, be (“be-intense (and) strong”);ပြင်းထန်;drsny, být (“být-intenzivní (a) silný”);I
 severely;အပြင်း;těžce (vážně);adv.
 sew;ချုပ်;šit;T
 sew: Sometimes the clothes is made (~ "sewn") of wool.;ချုပ်: တစ်ခါတရံ အဝတ်အစားတွေကို သိုးမွေးနဲ့ ချုပ်ကြတယ်။;šit: Někdy je oblečení ušito z vlny.;
 sex, have (“depend-on (and) hover-around”);မိတ်;sex, mít (mít sex, “záviset (a) poletovat-nad”);T ow.

sex, have (“have-sex (and) have-sex”);မေထွန်မိတ်;sex, mít (“mít-sex (a) mít-sex”);T P. methuna (= sexual intercourse)
 sexology (“science² (of) sex° {nouner}¹”);လိင်မှုဗေဒ [lei~hmubeda];sexuologie (“věda² (o) pohlaví° {jmenec}¹”);n.
 sexology (“wisdom¹ (of) sex°”);လိင်ပညာ [lei~peiñā];sexuologie (“moudrost¹ (o) pohlaví°”);n.
 shallow, be;ပြား;placatý, být;I
 shame;အရက်;hanba;n.
 shame (“be-shy {nouner}”);ယုတ်စရာ;ostuda (“stydtět-se {jmenec}”);n.
 shame (“from¹ happening° should³ happen²”);ဖြစ်မဖြစ်ရ;ostuda (“z¹ dění° mělo-by³ se-stát²”);n.
 Shan (present Myanmar ethnic minority): Then U Aung Zeyya could connect and unite Shans of northern region with Myanmar.;ရှမ်း: ထိုနောက် ဦးအောင်ဇေယျသည် မြောက်ဗမာတရားရပ်ရပ်များနှင့် မြန်မာများကိုလည်း ဆက်သွယ်စည်းရုံးနိုင်ခဲ့သည်။;Šan (přítomná Myanmarská etnická menšina): Pak se Ú Aun Zeyyovi podařilo připojit k a sjednotit Šany ze severní oblasti s Myanmar.;p.s. writ.
 Shan (state of Union of Myanmar);ရှမ်း(ပြည်နယ်);Šan (stát unie Myanmaru);name
 Shan (state);ရှမ်း(ပြည်);Šan (stát);name
 Shan bag (“easy bag”);လွယ်အိပ်(တစ်ခု);Šanská taška (“lehká taška”);sg.
 Shan bag: (I) came to buy Shan bag.;လွယ်အိပ်: လွယ်အိပ်ဝယ်ဖို့ လာပါတယ်။;Šanská taška: Přijel jsem koupit si Šanskou tašku.;pol.
 shape;ပုံ(တစ်ခု);tvar;sg.
 shapes;ပုံများ ° သဏ္ဌာန်များ;tvary;pl. (or) pl. P. saṅṭhāna (= shape, form)
 share;မျှ;sdilet;T
 share out;ဝေ;sdilet (s někým);T
 sharp (to a point);ချွန်;ostřit (do špičky);T
 sharp, be (in intellect);ထက်;bystrý, být (o inteligenci);I
 sharpen;ချွန်;naostřit ° ostřit;T
 sharpen (“sharpen¹ (to) be-sharp°”);ထူးချွန်;naostřit (“ostřit¹ (aby) bylo-ostře°”) ° ostřit (“ostřit¹ (aby) bylo-ostře°”);T
 sharpen (to a point);ချွန်;ostřit (do špičky);T
 shattered, be (“destroy (and) be-scattered”);ပျက်ပြား;rozdrcený, být (“zničit (a) být-roztrošený”);I
 shave (head);ရိတ်;holit se (hlavu) ° oholit se (hlavu);T
 shave: When (I) shave my head, it looks like a radish.;ရိတ်: ငါခေါင်းကိုရိတ်ပြီးတဲ့အခါ ကြည့်ရတာ မုန့်လာဥနဲ့ တူတယ်။;holit se: Když si oholím hlavu, vypadá jako ředkvička.;
 she;သူ (abbrev. from သူမ) ° သူ ° သင်း;ona;pron. (or) pron. unpl.
 shed (hut);တည်း ° တဲ;přístřešek;n.
 sheep;သိုး(တစ်ကောင်);ovce;sg.
 sheepish, be (shy);ရက်;stydlivý, být;I
 shelf (in a cupboard etc.);စင်(တစ်ထပ်);police (ve skříni atd.) ° polička;sg.
 shellfish;ခရ(တစ်ကောင်);měkkýš;sg.
 shift;ရွှေ;posunout;T
 shift (“change”);ပြောင်း;posunout (“change”);T
 shine;သား;zářít;T

shine ("give² color¹ (of) light⁰");အလင်းရောင်ပေး;zářít ("dávati² barvu¹ světla⁰");T
 shine (about a lamp etc.);ထွန်း;zářít (o lampě atd.);T
 shine (about sun and moon);သာ;svítit (o slunci i měsíci) ° zářít (o slunci i měsíci);I
 shine (about sun);သာ;svítit (o slunci);I
 shine (about sun): After the rain (~ "raining"), sun shines.;သာ: မိုးရွာပြီး နေသာမယ်;svítit (o slunci): Slunce svítí po dešti (~ "zapršení");fut.
 shine: (He) shines loving-kindness.;အလင်ရောင်: မေတ္တာအလင်းရောင်ပေးတယ်;zářít: Září milující-dobrotivost.; shine: Because the sun is shining, the weather is hot.;ပူ: နေပူနေလို့ ရာသီဥတု ပူတာ;pálit (o slunci): Poněvadž slunce pálí, je horko (~ "počasí je horké");.col.
 shine: Sun shines. ("Sun (is) hot.");ပူ: နေပူတယ်;svítit: Slunce svítí. ("Slunce (je) horké.");
 shine: When the moon is shining, (it is) night time.;သာ: လသာနေလျှင် ညအချိန်ခါ;svítit: Když svítí měsíc, (je) noc (~ "noční čas");.writ.
 ship;သင်္ဘော(တစ်စင်း);lod';sg.
 ship ("boat (and) ship");လှေသင်္ဘော(တစ်စင်း);lod' ("člun (a) lod'");sg.
 ship: Ship is in storm. ("Ship is catching storm.");သင်္ဘော: သင်္ဘော မုန်တိုင်းမိနေတယ်;lod': Lod' je v bouřce. ("Lod' chytá bouřku");.cont.
 shirt;အင်းကျီ(တစ်ထည်) (WS. from အင်္ကျီ) ° အင်္ကျီ(တစ်ထည်) ° အင်္ကျီ(တစ်ထည်) (WS. from အင်္ကျီ);tričko;sg. WS. H. aňgiya (or) sg. WS. H. aňgiya (or) sg. H. aňgiya
 shirt ("shirt shirt");ရပ်အင်္ကျီ(တစ်ထည်);košile ("košilová košile");sg. E. shirt
 shirt: I will buy pants as well as shirt.;အင်္ကျီ: ဘောင်းဘီရော အင်္ကျီရော ကျွန်တော် ဝယ်မယ်;košile: Koupím kalhoty i košili.;fut. um.
 shirt: I will go to (the) shop to buy (a) shirt.;အင်္ကျီ: အင်္ကျီဝယ်ဖို့ ကျွန်တော် ဆိုင်ကို သွားမယ်;košile: Půjdu do obchodu abych (si) koupil košili.;fut. um.
 shirt: The man with blue shirt is the first.;အင်္ကျီ: အပြာရောင်အင်္ကျီနဲ့ အမျိုးသားက ပထမ;košile: Pán v (~ "s") modré košili je první.;col.
 shit (EN vul.);မစင်း;hovno (CZ vul.);n.
 shit (Eng. vul.);ချိုး;hovno (Cz. vul.);n. vul.
 shit: (I) asked whether (you) eat shit, because if (you) do (~ "eat"), (I) will give (it to you).;မစင်း: မစင်းစားမလားလို့ မေးတာ စားရင်ပါ ပေးမယ်လို့;hovno: Ptal jsem se, jestli jíš hovna, protože jestli jo (~ "jíš"), tak (ti) dám.;fut. jk. vul.
 shit: Will (you) eat shit? (I'll give ("same") to (you).;ချိုး: ချိုးစားမလား၊ ယိုပေးမယ်;hovno: Budeš jíst hovno? Dám ti (to) ("samé").;fut.
 shoe ("foot treads-on");ခြေနင်း(တစ်ရံ တစ်ဖက်);bota ("noha našlapává");sg. (pair, one piece)
 shoe ("press (and) be-smart");ဖိနပ်(တစ်ရံ တစ်ဖက်);bota ("tlačit (a) být-chytrý");sg. (pair, one)
 shoe ("shoe, shoe");ရှူးဖိနပ်(တစ်ရံ တစ်ဖက်);bota ("bota, bota");sg. (pair, one piece) E. shoe

shoe: four (singled) shoes;ဖိနပ်: ဖိနပ်လေးခု (~ ဖိနပ်လေးဖက်);bota: čtyři (samostatné) boty;pl.
 shoes;ဖိနပ်(တစ်ရံ တစ်ဖက် တစ်ခု);boty;sg. (pair, one piece)
 shoes, a pair of ("press (and) be-smart");ဘိနပ်(တစ်ရံ) (WS. from ဖိနပ်) ° ဖိနပ်(တစ်ရံ);bot, pár ("tlačit (a) být-chytrý");sg. WS. (or) sg.
 shoes: (He) does not wear shoes. (may be used as a description of any monk, who does not use shoes);ဖိနပ်: ဖိနပ်မစီးပါဘူး;boty: Nenosí boty. (lze použít jakožto popis kteréhokoli mnicha, který nepoužívá boty);pol. mn.
 shoes: a pair of: two pairs of shoes;ဖိနပ်: ဖိနပ်နှစ်ရံ;bot, pár: dva páry bot;pl.
 shop;ဆိုင်(တစ်ဆိုင်) ° ဆိုင်(တစ်ခု) ° ဈေး(တစ်ဆိုင်) ° ဆိုင်;obchod;sg. shop ("market (and) shop");ဈေးဆိုင်(တစ်ဆိုင်) ° ဈေးဆိုင်(တစ်ဆိုင်);obchod ("trh (a) obchod");sg.
 shop: (He) goes to shop to buy an envelope.;ဈေး: စာအိတ် ဝယ်ဖို့ ဈေးသွားတယ်;obchod: Jde do obchodu aby koupil obálku.; shop: (I) close the shop.;ဆိုင်: ဆိုင်ပိတ်တယ်;obchod: Zavírám obchod.;
 shop: (I) will take a photo of the shop, ok?;ဆိုင်: ဆိုင်ကို ဓါတ်ပုံရိုက်မယ် နော်;obchod: Vyfotím si (ten) obchod, ano?;inter. fut.
 shop: I am opening a shop.;ဆိုင်: ဆိုင်ဖွင့်ထားပါတယ်;obchod: Otevírá obchod.;pol.
 shop: I happen to sit in the shop whole the time (~ "life");.ဆိုင်: တစ်နေ့ကနဲ့ ဆိုင်မှာပဲ ထိုင်ဖြစ်ပါတယ်;obchod: ("Stalo (se, že)") sedím v obchodě celou dobu (~ "život");.pol.
 shop: The man in the shop is selling mobile phones.;ဆိုင်: ဆိုင်ထဲက အမျိုးသားက လက်ကိုင်ဖုန်းတွေ ရောင်းနေတယ်;obchod: Ten muž v obchodě prodává mobilní telefony.;cont.
 shop: To survive, (I) have to sell the shop. ("For survival, shop must be sold.");ဈေး: စားဝတ်နေရေးအတွက် ဈေးရောင်းရတယ်;obchod: Abych přežil, musím prodat (svůj) obchod. ("Pro přežití musí být obchod prodán.");
 shop: What shop will you eat in?;ဆိုင်: ဘယ်ဆိုင်မှာ စားမလဲ;obchod: V jakém obchodě budeš jíst?;inter.
 shopkeeper ("market practitioner");ဈေးသည်(တစ်ယောက်) တစ်ဦး;majitel obchodu ("provozovatel' obchodu");sg.
 shopkeeper ("shop owner");ဆိုင်ရှင်(တစ်ယောက်);obchodník ("majitel' obchodu") ° majite obchodu ("majitel' obchodu");sg.
 shopkeeper: Last year the shopkeeper died or what, (I) don't know.;ဆိုင်ရှင်: မနှစ်ကတော့ ဆိုင်ရှင် ဆုံးသွားတာလား ဘာလား မသိဘူး;majitel obchodu: Minulý rok majitel obchodu zemřel nebo co, nevím.;col.
 shopping, do the;ဝယ်;nakupovat;T
 shopping, go ("leave² (to) buy¹ (in) shop");ဈေးဝယ်ထွက်;nákup, jít na ("odejít² nakupovat¹ (v) obchodě") ° nakupovat, jít ("odejít² nakupovat¹ (v) obchodě");T
 shopping, going ("going-out² (to) buy¹ (in) shop");ဈေးဝယ်ထွက်ခြင်း;nakupování ("odcházení² nakupovat¹ (v) obchodě");n.
 shore ("shore base");ကမ်းခြေ;břeh ("pobřeží základna");n.
 short (about person);ပု;krátký (o osobě);adj.
 short (by appearance): The girl is shorter than the boy.;အရပ်ပု:

ကောင်မလေးက ကောင်လေးထက် အရပ်ပိုတယ်။;krátký (vzhledem): (Ta) dívka je menší (~ “kratší”) než (ten) chlapec.; short man (“short man”);ပုသောသူ(တစ်ယောက်);malý muž (“krátký muž”);sg. short man (“shortly small”);ပုလေး(တစ်ယောက်);malý muž (“krátce malý”);sg. short man (“shortness”);ပုခြင်း(တစ်ယောက်);krátký muž (“krátkost”);sg. short man: This word gets the meaning of “short man”.;ပုခြင်း: ဒီစကားလုံးဟာ ပုခြင်းလို အဓိပ္ပါယ်ရသည်။;krátký muž: Toto slovo nabývá (~ “dostává”) významu “krátký muž”.;writ. short stories (or short pieces of literature, “short” writing”);တတိုး;krátké příběhy (nebo krátká díla literatury, “krátké psaní”);n. short, be;တိုတို ° တို ° အတို;krátký, být;l short, be (“short” (by) appearance”);အရပ်ပု;krátký, být (o člověku, “vzhledem krátký”);l short, be (about things);တို;krátký, být (o věcech);l short, be (about way etc.);နီး;krátký, být (o cestě atd.);l short, be: (It) is short and more exact. (about a translation);တိုတို: တိုတိုနဲ့ပိုထိရောက်တာပေါ့။;krátký, být: Je (to) krátké a přesnější. (o překladu);col. short, in (“to” (and) by” binding”);အချုပ်အားဖြင့်;krátce (“k” (a) podle” svazování”);adv. shortcut (of a word“collect” (to) shortness”);အတိုကောက်;zkratka (slova, “sbírat” (do) krátkosti”);n. shortcut (of words, “reduce” (to) shortness” {nouner}”);အတိုချုပ်ခြင်း;zkratka (slovní, “snížit” (na) krátkost” {jmenec}”);n. shortly;တိုတို;krátce;adv. shortness;တိုခြင်း;krátkost;n. shortness (“be-short much {nouner}”);တိုတောင်းခြင်း;krátkost (“být-krátký hodně {jmenec}”);n. should;ရ ° ဇို ° လိမ့်မယ် ° သင့်;měl by;suff. col. (or) I (or) suff. (or) v. part. should (“have (and) need”);ရှိလို့;měl by (“mít (a) potřebovat”);T should be;ဆွဲသင့် ° ဖြစ်လိမ့် ° လျှက်;měl by být ° mělo by být; (or) suff. should be: (You) should be thankful.;လျှက်: ကျေးဇူးတင်လျက်ပါ။;měl by být: Měl bys být vděčný.;imper. pol. should be: Proper place should be found.;ဆွဲသင့်: သင့်တော်သည့်နေရာကို ရှာဆွဲသင့်ပါတယ်။;měl by být: Mělo by se najít správné místo.;pol. should not;မရ;neměl by;v. should not: As a student, he should not behave (~ “do”) like this.;သင့်ဘူး။ မ-: ကျောင်းသားတစ်ယောက်အနေနဲ့ သူ ဒီလို မလုပ်သင့်ဘူး။;neměl by: Jako student by se takhle neměl chovat (~ “neměl by dělat”); should not: As I was calling you by phone, you shouldn't have call me.;မရ: ငါ မင်းကို ဖုန်းခေါ်နေတာကြောင့် (~ ဖုန်းခေါ်နေလို့) မင်း ငါ့ကို ခေါ်လို့ မရတာ။;neměl by: Poněvadž jsem ti volal telefonem, neměla jsi volat ty mě.;col. should: How much should be paid (~ “given”)??;ရ: ဘယ်လောက် ပေးရမလဲ။;měl by: Kolik se musí zaplatit (~ “dát”)??;inter. col.

should: things (one) should know;ရှိလို့: သိရှိလိုတာများ;měl by: věci, které by měl (každý) vědět; should: U Mya Maung should propose exactly (“in”) ten minutes.;လိမ့်မယ်: ဦးမြမောင်က ဆယ်မိနစ်တိတိ အဆိုတင်သွင်းပါလိမ့်မယ်။;měl by: U Mja Maun by měl mluvit (“navrhovat”) přesně deset minut (~ “v deseti minutách”).;pol. should: We should strive in order to successfully attain Arahant hood.;သင့်: ငါတို့ အရဟန္တာဘဝ အောင်မြင်စွာ ရယူဖို့အတွက် ကြိုးပမ်းသင့်ပါတယ်။ (~ ရဟန္တာအဖြစ်ကို အောင်မြင်စွာ ရယူဖို့အတွက် ငါတို့အားလုံး ကြိုးပမ်းသင့်ပါတယ်။);měl by: Měli bychom usilovat abychom úspěšně dosáhli Arahantství.;pol. should: Whend should I come?;ရ: ဘယ်အချိန်သွားရမလဲ။;měl by: Kdy bych měl přijít?;inter. col. should: You shouldn't disturb him.;သင့်: မင်း သူ့ကို မနှောင့်ယှက်သင့်ဘူး။;měl by: Neměl bys ho (“ty”) vyrušovat.;fr. shoulder;ပခုံး(တစ်ဖက်);rameno;sg. shoulders;ပခုံးများ;ramena;pl. shout;အော်;křičet;T shout: (He) violently shouts (“with”) dirty words.;အော်: ကြမ်းတမ်းစွာဆိုးရွားသော (~ ဆိုးရွားကြမ်းတမ်းသော) စကားနဲ့ အော်တယ်။ (~ ဆိုးရွားတဲ့စကားတွေနဲ့ ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်း အော်တယ်။);křičet: Násilnický křičí sprostá slova.; show;ညွှန် ° ပြ;ukázat;T show (“expose (and) show”);ဖော်ပြ;poukázat na (“odhalit (a) ukázat”);T show (up);ပေါ်;ukázat se;l show (up): With modernity, the navel shows up.;ပေါ်: ခေတ်ပေါ်နဲ့ ချက်ပေါ်နေပြီ။;ukázat se: S moderní módou se ukazuje (i) pupek.;jk. col. show example (“show” (and) take” standard” form”);ပုံပြရ;ukázat příklad (“ukázat” (a) vzít” standardní podobu”);T show off;ကြား ° ဝါ (ဆိုး);chlubit se ° chvástat se;T show off (“boast (and) brag”);ကြားဝါ (ဆိုး);chlubit se (“vytahovat-se (a) chvástat-se”);T show one's powers (“show” gold”, show” (one's) kind”);ရွှေပြမျိုးပြ (from ရွှေပြမျိုးပြ);ukázat vlastní síly (“ukázat” zlato”, ukázat” (svůj) druh”);T col. show one's powers (“show” to relatives”, show” (to one's) kind”);ဆွေပြမျိုးပြ (from ဆွေပြမျိုးပြ);ukázat vlastní síly (“ukázat” příbuzným”, ukázat” (svému) druhu”);T col. show one's powers: Go (and) show (your) powers. Where are (you) greater?;ရွှေပြမျိုးပြ: ရွှေပြမျိုးပြသွား (~ ဆွေပြမျိုးပြသွား)။ ဘယ်နေရာသာတာလဲ။ ° ဆွေပြမျိုးပြ: ရွှေပြမျိုးပြသွား (~ ဆွေပြမျိုးပြသွား)။ ဘယ်နေရာသာတာလဲ။;ukázat vlastní síly: Jdi (a) ukaž (vlastní) síly. Kde jsi lepší?;inter. sl. show way (also as idiom);လမ်းညွှန်ပေး;ukázat cestu (také jako idiom);T show, Burmese stage;ဇာတ်(တစ်ခု);hra, Barmská divadelní;sg. show: (He) shows (his) arm.;ပြ: လက်မောင်းကို ပြတယ်။;ukázat: Ukazuje (svou) paži.; show: As my teeth are not good, I show (~ “am showing”) (them) to the dentist.;ပြ: ကျွန်မ သွားတွေမကောင်းလို့ သွားဆရာဝန်ဆီမှာ ပြနေတယ်။;ukázat: Poněvadž nemám dobré

zuby, ukazují (je) zubaři.;cont. uw.
show: shown to be evident;ပြ: ဖော်လင့်အောင်ပြတဲ့;ukázat:
ukázaný, aby byl evidentní;
shower ("break¹ water");ရေချိုး:sprchovat se ("rozbíjet¹ vodu");T
shower ("water-bending room");ရေချိုးခန်း(တစ်ခု);sprcha ("vodu-
ohýbací pokoj");sg.
shower, have a;ရေချိုး:sprchovat se;T
shower, have a ("break¹ water");ရေချိုး:osprchovat se ("rozbíjet¹
vodu") ° sprchovat se ("rozbíjet¹ vodu");T
shower, take a ("break¹ water");ရေချိုး:osprchovat se ("rozbíjet¹
vodu") ° vysprchovat se ("rozbíjet¹ vodu") ° sprchu, dát si
("rozbíjet¹ vodu") ° dát si sprchu ("rozbíjet¹ vodu");T
shower, take a: (I) am going to take a shower, and then (I) will
(~ "am going to") have a meal.;ရေချိုး: ရေချိုးလိုက်အုံးမယ်၊ ပြီးရင်
ဆွမ်းစားလိုက်အုံးမယ်.;sprchovat se: Jdu se osprchovat a pak se
jdu najíst.;fut. ubmn.
shower, take: I'll take a shower before I go to school.;ရေချိုး:
ကျောင်းမသွားခင် ကျွန်တော် ရေချိုးမယ်.;osprchovat se: Osprchuji se
než půjdu do školy.;fut.
shower: I am going to have a shower.;ရေချိုး:
ရေချိုးလိုက်ဦးမယ်.;sprcha: Jdu si dát sprchu.;fut.
shrewd ("(of) crooked thinking");အကောက်ကြံ;mazaný
("pokřiveného myšlení");adj.
shrewdness ("clever (and) shrewd
{nouner}");လိမ္မာပါးနပ်မှု;chytrost ("chytrý (a) mazaný {jmenec}");l
shrewdness: (He) has neither shrewdness, nor
politeness.;လိမ္မာပါးနပ်: သူမှာ လိမ္မာပါးနပ်မှု မရှိရင်တင်မက
ယဉ်ကျေးမှုလဲ မရှိဘူး.;chytrost: Není ani slušný, ani chytrý.
("Nemá ani slušnost, ani nemá mazanost.");
shrimp ("short kite");ပုစွန်(တစ်ကောင်);garnát ("krátký luňák");sg.
shrine (Buddhist, "lord's shelf");ဘုရားစင်(တစ်ထပ်);svatyně
(buddhistická, "Pánova' polička");sg.
shrink;ချုံ;smrštít;T
shrink: If (you) want to be again small, (~ young) (you) have to
shrink ("again").;ချုံ: ပြန်ငယ်ချင်ရင် ပြန်ချုံလိုက်လေ.;scvrknout se:
Jestli chceš být znovu malá (~ mladá), musíš se ("znovu")
scvrknout.;jk.
Shwebontha Street ("street³ (of) golden^o realm¹ (which is)
greater");ရွှေဘုံသာလမ်း;Šwebontá, ulice ("ulice³ zlatého^o světa'
(který je) lepší");name
Shwedagon pagoda;ရွှေတိဂုံဘုရား [šwedəgou~];Šweitigoumská
Pagoda (ale správnější výslovnost je "Šuedagoun") ° Šwedagon
Pagoda (ale správnější výslovnost je "Šuedagoun");name
Shwedagon Pagoda;ရွှေတိဂုံဘုရား [šwedəgou~fěyā:];Švedagou
pagoda;name
Shwedagon Pagoda: And if (it is) true (~ "said") that (you)
have not yet visited the Shwedagon Pagoda, (then I) urge (you)
to visit (it).;ရွှေတိဂုံဘုရား: ရွှေတိဂုံဘုရားမဖူးရသေးဘူးဆိုရင်လဲ ဖူးဖို့
တိုက်တွန်းပါတယ်.;Šwedagon Pagoda: A je-li pravda (~
"řečeno"), že (jsi) ještě nenavštívil Šwedagon Pagodu, (pak)
naléhám, abys (ji) navštívil.;pol.
Shwedagon Pagoda: As soon as (you) arrive to Yangon (you)
thus happen to notice Shwedagon Pagoda.;ရွှေတိဂုံဘုရား:
ရန်ကုန်ရောက်ရောက်ချင်း သတိထားမိမှာတော့

ရွှေတိဂုံဘုရားပါ.;Švedagou pagoda: Jakmile dorazíš do Švedagou
pagody, stane se, že si tak všimneš Švedagou pagody.;pol.
Shwedagon pagoda: Do you want to know (walking) path from
Sule pagoda to Shwedagon pagoda?;ရွှေတိဂုံဘုရား:
ဆူးလေဘုရားက ရွှေတိဂုံဘုရားကို သွားတံခမ်း
သိချင်သလား.;Švedagou pagoda: Chceš vědět cestu ze Sule
pagody do Švedagou pagody?;inter.
Shweminthabin (a Burmese dance group, "Golden Mandalay
Assembly");ရွှေမန်းသဘင်;Švemantaben (Barmská taneční
skupina, "Zlaté Mandalajské Shromáždění");name
shy, be;ရက် ° ရှိုး;stydlivý, být ° stydět se;l
shy, be ("strength hurts");အားနာ;stydět se ("síla bolí");l
shy, be: Don't be shy. Tell (it to me).;ရက်: မရက်ပါနဲ့၊
ပြောပါ.;stydět se: Nestyd' se. Řekni (mi to).;imper. pol.
shy, be: If (you) have anything to offer on (your) birthday, don't
be shy.;အားနာ: ဖွေးနေ့မှာ ကျွေးချင်တာရှိရင် အားမနာနဲ့.;stydět se:
Pokud máš něco k nabídnutí (lidem), pak se nestyd'.;col. sl.
shy: Don't be shy.;အားနာ: အားမနာပါနဲ့.;kolik ("stydět se"): (Sněz)
kolik chceš. ("Nestyd' se.");pol.
shyness;အရက် ° ဟိရီ (WS. from ဟိရီ) ° ဟိရီ;stydlivost ° ostuda
° stud;n. WS. P. hiri (= shyness) (or) n. (or) n. P. hiri (= shyness)
shyness ("be-shy {nouner}");ယုတ်စရာ;stud ("stydět-se
{jmenec}");n.
siblings ("co-equal¹ people");သားချင်း;sourozenci ("soběrovní
lidé");n.
siblings ("man's-younger-brother, elder-brother, womans'-
younger-brother (and) man's-younger-
sister");ညီအကိုမောင်နှမ;sourozenci (" mladší-bratr-muže, starší
bratr, mladší-bratr-ženy (a) mladší-sestra-muže");n.
siblings: (We) are three siblings.;သားချင်း: သားချင်းသုံးယောက်
ရှိပါတယ်.;sourozenci: Jsme tři sourozenci.;pol.
sick (person, "sick¹ person");သူနာ(တစ်ယောက်) °
လူနာ(တစ်ယောက်);nemocný (o osobě, "nemocná¹ osoba");sg.
sick people: As a doctor, he should cure sick people.;လူနာ:
ဆရာဝန်တစ်ယောက်အနေနဲ့ သူ လူနာကို ကုရမယ်.;nemocní lidé:
Coby doktor, měl by léčit nemocné lidi.;
sick person;သူနာ(တစ်ယောက်);nemocný (osoba);sg.
sick, be (~ "divided"): Because (my) eyes got sick (~
"divided").;ခွဲ: မျက်လုံးခွဲထားရလို့ပါ.;nemocný, být (~ "rozdělený"):
Protože mi onemocněly oči. ("Protože (jsem) dostal rozdělení
(a) upevnění očí.");pol.
sick, be ("life is not good");နေမကောင်းဘူး;nemocný, být ("život
není dobrý");l
sick, be ("life not good");နေမကောင်း;nemocný, být ("život není
dobrý");l
sick, be ("living (and) sitting (is) not
good");နေထိုင်မကောင်း;nemocný, být ("být-živý (a) sedět není
dobré");l
sick, be (about momentary mental state, "mind (is) used-
up");စိတ်ကုန်;dost, mít toho (být znechucený, "mysl (je)
vyčerpaná");l
sick, be (about parts of body, such as eyes,
"divide");ခွဲ;nemocný, být (o částech těla, např. očích, "rozdělit

se") ° onemocnět (o částech těla, např. očích, "rozdělit se"); I sick, be: (I) am sick (~ "life is not good), because I have cold.;နမကောင်း: ကျွန်မ အအေးမိနေလို့ နေလို့ မကောင်းဘူး;;nemocný, být: Jsem nemocná (~ "život není dobrý"), protože jsem se nachladila.;uw. sick, be: Because (my) patient is ("being") sick, I take care of him.;နမကောင်း: ကျွန်တော်လူနာနမကောင်းလို့ ကျွန်တော် သူ့ကို ဂရုစိုက်နေတယ်;;nemocný, být: Protože je můj pacient nemocný, ("já") starám se o něj.;cont. um. sick, get ("(it) happens¹⁰, (that) living⁹ (and) sitting¹ (is) not² good³");နေထိုင်မကောင်းဖြစ်;onemocnět ("stane-se¹⁰ (že) být-živý⁹ (a) sedět¹ není² dobré³");I sick: I am not sick. ("My life didn't become not good.");နမကောင်း: ကျွန်တော် နမကောင်းမဖြစ်ဘူး;;nemocný: Nejsem nemocný. ("Můj život se nestal nedobrym.");um. sick: The woman is sick.;နမကောင်း: အမျိုးသမီး နမကောင်းဘူး;;nemocný: (Ta) paní je nemocná.; sickness;ရောဂါ;nemoc;n. P. roga (= sickness) sickness ("have-fever (or) be-hurt {nouner}");ဖျားနာမှု;nemoc ("mít-horečku (nebo) být-zraněn {jmenec}");n. writ. sickness: real sickness (not hypochondriac);ဖျားနာမှု: အမှန်တကယ်ဖျားနာမှု;nemoc: skutečná nemoc (ne hypochondrická); sickness: sickness called koro;ရောဂါ: ကိုရိုလာ ခေါ်သော ရောဂါ;nemoc: nemoc zvaná koro; side;ဘေး ° ဘက်;strana;n. side-;ဘေး;postranní;suff. adj. side: ("I") also thank (you), that (you) took the help from the side of (my) ability.;ဘက်: ကျွန်တော်လဲ တတ်နိုင်တာက ကျွန်တို့ရဲ့တတ်ပါတယ်;;strana: ("Já") (ti) také děkuji, že jsi si vzal pomoc ze strany (mých) schopností.;pol. side: (They) can talk following (~ "having followed") the side (~ group of speakers), which (they) themselves agree with (and) like.;ဘက်: ကိုယ့်သဘောကျနစ်သက်ဝဲဘက်ကလိုက်ပြီး ပြောနိုင်ကြပါတယ်;;strana: Mohou mluvit následující (tu) stranu (~ skupinu mluvčích), se kterou sami souhlasí (a) kterou mají rádi.;pol. col. side: of friend on the side;ဘေး: ဘေးက မိတ်ဆွေက;strana: od kamaráda na straně; side: We build stages over sidewalks and dancing groups dance on these stages.;ဘေး: လမ်းဘေးမှာ စင်တွေ ဆောက်ပြီး အဲဒီစင်တွေပေါ်မှာ ကကြပါတယ်;;strana: Stavíme pódia nad chodníky (~ "postranními cestami") a taneční skupiny na nich tancují.;pol. sidewalk: We build stages over sidewalks and dancing groups dance on these stages.;လမ်းဘေး: လမ်းဘေးမှာ စင်တွေ ဆောက်ပြီး အဲဒီစင်တွေပေါ်မှာ ကကြပါတယ်;;chodník ("postranní cesta"): Stavíme pódia nad chodníky (~ "postranními cestami") a taneční skupiny na nich tancují.;pol. sight;အမြင်;vidění;n. sign (signature, "write (and) pierce");ရေးထိုး;podepsat (podpisem, "psát (a) propichovat");T sign (signature): (Father) himself signed (~ "signed signature") on a piece of paper so that I can become monk.;ရေးထိုး: ကျွန်တော် ရင်ဝတ်ဖြစ်ဖို့အတွက် စာရွက်အပိုင်းတွင်

(အဖေ)ကိုယ်တိုင်လက်မှတ်ရေးထိုးပေးတယ်;;podepsat (podpisem): (Otec) sám se podepsal (~ "podepsal podpis") na kousek papíru, abych se (tak) mohl stát mnichem.; signature ("hand sign");လက်မှတ်;podpis ("ruční znak");n. signature: (Father) himself signed (~ "signed signature") on a piece of paper so that I can become monk.;လက်မှတ်: ကျွန်တော် ရင်ဝတ်ဖြစ်ဖို့အတွက် စာရွက်အပိုင်းတွင် (အဖေ)ကိုယ်တိုင်လက်မှတ်ရေးထိုးပေးတယ်;;podpis: (Otec) sám se podepsal (~ "podepsal podpis") na kousek papíru, abych se (tak) mohl stát mnichem.; silent, be;တိတ်;zticha, být;I silent, be ("sound (does) not escape");အသံမထွက်;tichý, být ("zvuk neodchází");I silently ("without¹without³ departing² sound⁰");အသံမထွက်ဘဲ;tiše (v mysli, "bez¹bez³ odcházejícího² zvuku");adv. silently: (He) tells the saying three times silently, in mind.;အသံမထွက်ဘဲ: စကားကို စိတ်တွင် သုံးကြိမ် အသံမထွက်ဘဲ ပြောတယ် (~ အသံမထွက်ဘဲ စကားကို စိတ်ထဲမှာ သုံးကြိမ်ပြောတယ်);pro sebe (~ "beze zvuku"): Řekne si (tu) větu třikrát pro sebe, tiše.;med. šílený ("almužní-koš není plný");ကျပ်မပြည့်(ဘူး);crazy ("alms-basket (is) not full");adj. col.; silver;ငွေ;stříbro;n. similar, be ("be-similar (and) equal");တူညီ;podobný, být ("být-podobný (a) rovný"); similar, be ("similar¹ form⁰");အလားတူ;podobný, být ("podobný¹ tvar");I similar, be: (It) is similar to Pāli language.;တူညီ: ပါဠိစကားနှင့် တူညီတယ်;;podobný, být: Je podobný jazyce páli.;writ. similar: May similar happen (to you too, answer to a somebody's blessing).;အလားတူ: အလားတူဖြစ်ပါစေ;;podobné: Kéž se podobné stane (i tobě, odpověď na něčí žehnání);.w. pol. similarly ("similar¹ form⁰");အလားတူ;podobně ("podobný¹ tvar");adv. similarly (as well as);ရော;podobně (jako i);conj. simile: The Buddha gives a simile with (his previous) birth.;ဥပမာ: ဘုရားက မွေး(ခြင်း)နဲ့ဥပမာပေးထားတာဖြစ်တယ်;;podobenství: Buddha (to) ukazuje na příkladu svého minulého života. ("Buddha dává příklad se svým (minulým) zrozením."); simple, be;လွယ် ° ရိုး;jednoduchý, být;I simple, be ("be-easy (and) assisting");လွယ်တူ;jednoduchý, být ("být-snadný (a) pomocný");I simple, be (easy, "be-easy (and) be-assisted");လွယ်တူ;jednoduchý, být (snadný, "být-snadný (a) dostat-pomoc");I simplest ("clearest");အရင်းဆုံး;nejjednodušší ("nejjasnější");adj. simply;ချည်း;prostě;suff. adv. simultaneously;တစ်ချိန်တည်းမှာ;zároveň (současně);adv. sin ("bad manner");ဒုစရိုက်;hřích ("špatné chování");n. P. ducaritta sin ("non-goodness");မကောင်းမှု;hřích ("nedobrota");n. since;အစ ° စပြီး ° သဖြင့်;od (časově) ° ode (dne) ° poněvadž;prep. (or) conj. (or) suff. conj.

since ("finished³ starting² from¹ (and) from⁰");ကမ္ပဝဠိ;ode ("ukončeno³ začínání² od¹ (a) od⁰");suff.

since (an event);စပြီး -က ° ကစပြီး (~ -က စပြီး) ° ကတည်းက (-က တည်းက);od (doby);prep.

since that time ("since² that⁰ time¹");ထိုအချိန်မှစ၍;od té doby ("od² té⁰ doby¹");adv.

since that time: Since that time, indeed, English government in various ways tyrannized (and) oppressed the Myanmars.;ထိုအချိန်မှစ၍ ထိုအချိန်မှစ၍ အင်္ဂလိပ်အစိုးရက မြန်မာတို့ကို အမျိုးမျိုးဖိနှိပ် ချုပ်ချယ်ခဲ့ပါသည်။;od té doby: Od té doby anglická vláda různými způsoby utiskovala (a) utlačovala lid Myanmaru (~ "Myanmar");.p.s. writ.

since then: Since then the Myanmar citizens, unceasingly participating in the opposing strikes against the English government, demanded independence.;ထိုအချိန်မှစ၍ ထိုအချိန်မှစ၍ မြန်မာအမျိုးသားတို့သည် အင်္ဂလိပ်အစိုးရကို ဆန့်ကျင် ဆန္ဒပြပွဲများ အဆက်မပြတ် ဆင်နွှဲကာ လွတ်လပ်ရေးကို တောင်းဆိုခဲ့ကြပါသည်။;od té doby: Od té doby se Myanmarští obyvatelé nepřetržitě účastnili protestních stávek proti anglické vládě přičemž vyžadovali nezávislost.;p.s. pol. writ.

since: He('s been) arrived to this city on Friday.;ကတည်းက: သောကြာနေ့ကတည်းက ဒီမြို့ကို သူလာပါတယ်။;od, již: Přijel do tohoto města již ("od") pátku.;pol.

since: I('ve been) arrived since 3 o'clock.;ကတည်းက: သုံးနာရီကတည်းက ကျွန်တော် ရောက်ပါတယ်;od, již: Dostavil jsem se již ve tři. ("Již od tří (jsem) Já přišel.");pol. um.

since: It is said, that since childhood Nga Nyo has been always reading ("writings").;ကတည်းက: ငယ်ငယ်ကတည်းက ငည့်ဟာ အမြဲ စာဖတ်တယ်တဲ့။;od, již: Říká se, že již od dětství Ňa Ňo pořád četl ("psaní");.

since: several days since today;ကမ္ပဝဠိ: ဒီနေ့ကမ္ပဝဠိ: နေ့အချို့ကို (~ တချို့နေ့တွေကို);od: ode dneška několik dní;

since: Since (the year) 1830.;ကတည်းက: ၁၈၃၀ကတည်းကပါ။;od: Od (roku) 1830.;pol.

since: Since I've met him I like (him).;ကတည်းက: သူ့ကို တွေ့ကတည်းက ကြိုက်တယ်။;od (doby): Od (doby co jsem) ho potkal, mám (ho) rád.;

since: since the day of (my) arrival;မှစပြီး ရောက်တဲ့နေ့မှစပြီး;ode: ode dne (mého) příjezdu;

since: Since today he will no more drink beer.;စပြီး: ဒီနေ့ကစပြီး သူ ဘီယာမသောက်တော့ဘူး ° ကစပြီး: ဒီနေ့ကစပြီး သူ ဘီယာမသောက်တော့ဘူး;od: Ode dneška už (nikdy) víc nebude pít pivo.;

since: since yesterday;စပြီး: မနေ့က စပြီး;od: od včerejška;

since: Therefore, since the independence they call it "National Day".;အစ: ထို့ကြောင့် လွတ်လပ်ရေးအစ အမျိုးသားနေ့ဟု၍ ဆိုကြပါသည်။;ode (dne): Proto ode (dne) nezávislosti to nazývají "Národní Den".;pl. writ. pol.

sing;သီ;zpívat;T

sing ("+ song"): Birds are singing.;သီချင်းဆို: ငှက်များ သီချင်းဆိုကြတယ်။;zpívat ("+ píseň"): Ptáci zpívají.;writ.

sing ("sing¹ melody⁰");သီဆို;zpívat ("zpívat¹ melodii⁰");T

Singapore (city-state);စင်္ကာပူ(နိုင်ငံ);Singapur (městský stát);name

singer ("great¹ (in) singing⁰");အဆိုတော်(တစ်ယောက်);zpěvák ("ohromný¹ (ve) zpívání⁰");sg.

singer ("great¹ speaker⁰");အဆိုတော်(တစ်ယောက်) ° ဆိုတော်(တစ်ယောက်);zpěvák ("velký¹ mluvčí⁰");sg.

single (not married, "one skin, one body");တစ်ကိုယ်ရေတစ်ကာယ;svobodný (neženatý, nevdaná, "jedna kůže, jedno tělo");adj.

single (not married, esp. for women);အပျို;svobodná (nevdaná, zejm. pro ženy);adj.

single (not married, for women);ပျို ° အပျို;svobodný (nikoliv vdaná, o ženách);adj. f.

single (not married): The woman is single.;အပျို: အမျိုးသမီးက အပျိုဖြစ်တယ်။;svobodný (ne v manželském svazku): (Ta) žena je svobodná.;

singular;ဧကဝုဉ် [ekous];jednotné č.;gram. adj. P. eka-vacana (= one word)

Sinhalese;သီဟဠ;sinhálský;adj. P. sīhala (= Sinhalese)

Sinhalese ("Indian");ကုလား [kələ:];sinhálský ("indický");adj.

Sinhalese: There are many views regarding these Sinhalese Aṭṭhakathā (commentaries).;သီဟဠ: ဒီသီဟဠအဋ္ဌကထာနဲ့ပတ်သက်လို့ အမြင်တွေအမျိုးမျိုးရှိပါသည်။;sinhálský: Je mnoho názorů ohledně těchto sinhálských aṭṭhakathā (komentářů).;pol. writ.

Sinhalese: There are six books of Sinhalese commentaries.;သီဟဠ: သီဟဠအဋ္ဌကထာဟာ ခြောက်ကျမ်းရှိပါတယ်။;sinhálský: Je šest knih sinhálských komentářů.;pol.

sink;နှစ်;potopit se;l

sir ("friend");ဗျာ (abbrev. from ခင်ဗျာ);pane ("příteli");pron. um. voc.

sir (also used as title for names of older men or monks);ဦး;pan (také užíváno jakožto titul před jmény starších mužů či mnichů);pref.

sir (precedes name);ဦး-;pan (před jménem);pref.

sir (used as an address to an older unknown man, "small sir");ဦးလေး(တစ်ယောက်);strýc (užito k oslovení staršího, neznámého pána, "malý¹ pán⁰");voc.

sir: Greetings, sir. (used by men);ခင်ဗျာ: မင်္ဂလာပါ ခင်ဗျာ။;pane: Zdravím, pane. (užíváno muži);uw.

sir: Sir, who will you live with?;ရင်: ရင် ဘယ်သူနဲ့နေမလဲ။;pán: Pane, s kým budete žít?;inter. fut. col.

sir: You say, that (you) are going to take a photo of me (~ "sir")?;ဦးလေး: ဦးလေးကို ဓါတ်ပုံ ရိုက်မလို့လား။;pán: Říkáš, že si vyfotíš mě (~ "pána")?;inter. fut.

siren;ဥဩ(တစ်သံ);siréna;sg.

siren ("sound³ (of) siren² giving¹ sign⁰");အချက်ပေး ဥဩသံ(တစ်သံ);siréna ("zvuk³ sirény² dávající¹ znamení⁰");sg.

sister (elder);အစ်မ(တစ်ယောက်) ° အမ(တစ်ယောက်) (from အစ်မ);sestra (starší);sg. writ. (or) sg.

sister (elder): (I) have one elder brother, one elder sister and two younger sisters.;အမ: အကိုတစ်ယောက် အမတစ်ယောက်နဲ့ ညီမနှစ်ယောက်ရှိပါတယ်။;sestra (starší): Mám jednoho staršího bratra, jednu starší sestru a dvě mladší sestry.;pol.

sister (used as an address to a woman of similar age as the addressee, "elder sister");အမ;sestro (užito k oslovení ženy stejného věku jako je oslovující, "starší sestro");voc.

sister (younger, affectionate address);ညီမလေး(တစ်ယောက်);sestra (mladší, citově založené oslovení);sg.

sister (younger, historically used only by female relatives);ညီမ(တစ်ယောက်);sestra (mladší, historicky užíváno pouze ženskými příbuznými);sg.

sister (younger, historically used only by male relatives, today not much in use);နှမ(တစ်ယောက်);sestra (mladší, historicky užíváno pouze mužskými příbuznými, dnes se již moc neužívá);sg. writ.

sister (younger): (I) have one elder brother, one elder sister and two younger sisters.;ညီမ: အကိုတစ်ယောက် အမတစ်ယောက်နဲ့ ညီမနှစ်ယောက်ရှိပါတယ်။;sestra (mladší): Mám jednoho staršího bratra, jednu starší sestru a dvě mladší sestry.;pol.

sister, elder: (I write) to elder sister from Mandalay.;အစ်မ: မန္တလေးက အစ်မဆီကိုပါ။;sestra, starší: (Píši) starší sestře z Mandalaje.;pol. ans.

sit;ထိုင်;sednout si ° sedět;l (or) T

sit ("occupy place"): As for the leader of defendants sitting (~ "occupying place") on my left, (she) is a statewide known writer, Mrs. Ngwe Khet.;နေရာယူထား: ကျွန်တော့်ဘယ်ဘက်မှာ နေရာယူထားကြတဲ့ အချေရပ်များရဲ့ ခေါင်းဆောင်ကတော့ နိုင်ငံကျော် စာရေးဆရာမ ဒေါ်ငွေခက်ပါ။;sedět ("zabírat místo"): Co se týče vůdce mluvčích nepřátelské strany (~ "vyvracečů") sedících (~ "zabírajících místo") po mé levé straně, je to celostátně známá spisovatelka pí. Nue Khek.;pol. um.

sit ("take¹ (and) fix² place°");နေရာယူထား;sedět ("brát¹ (a) upevňovat² místo°");T

sit (for exam) ("answer"): I will go to Yangon after (I) sit for (~ "answer") the exam.;ဖြေ: စာမေးပွဲဖြေအပြီးမှာ ကျွန်တော် ရန်ကုန်ကို သွားမယ်။;zúčastnit se (zkoušky) ("odpovědět"): Pojedu do Rangúnu až po zkoušce (~ "až zodpovím zkoušku").;fut.

sit down;ထိုင်;sednout si;T

sit: Ask (~ "request") them to sit.;အထိုင်: သူတို့ကို အထိုင်ခိုင်းပါ။;posadit se: Požádej je (~ "naříd jim") (at) se posadí.;imper. pol.

sit: Do not sit down.;ထိုင်: မထိုင်ပါနဲ့။;sedět: Nesedejte si.;imper. pol.

sit: Do not sit!;ထိုင်: မထိုင်နဲ့;sednout si: Nesedej si!;imper.

sit: I happen to sit in the shop whole the time (~ "life").;ထိုင်: တစ်နေ့ကုန် ဆိုင်မှာပဲ ထိုင်ဖြစ်ပါတယ်။;sedět: ("Stalo (se, že)") sedím v obchodě celou dobu (~ "život").;pol.

sit: I secretly ate butter sitting near the fridge.;ထိုင်: ငါ ထောပတ်ကို ရေခဲသေတ္တာနားထိုင်နေတုန်းက ဘယ်သူမှမသိအောင် စားခဲ့တယ်။ (~ ငါ ရေခဲသေတ္တာနားထိုင်နေတုန်းက ဘယ်သူမှမသိအောင် ထောပတ်ကို စားခဲ့တယ်။);sedět: Seděl jsem u ledničky (a) tajně jsem ("já") jedl máslo.;p.s. writ.

sit: Sit down here.;ထိုင်: ဒီမှာ ထိုင်ပါ။;sedět: Sedněte si tady.;imper. pol.

sit. The woman who is sitting on the road is poor.;ထိုင်: လမ်းပေါ်မှာ ထိုင်နေတဲ့ အမျိုးသမီးက ဆင်းရဲတယ်။;sedět: (Ta) žena která sedí na ulici je chudá.;

sitting cloth ("sitting (and) sitting spreading");နီသီထိုင်အခင်း;sezení, prostřený kus látky na ("prostírání² (na) sezení° (a) sezení¹");n. P. nisīdana (= sitting)

sitting: Ask them to sit. ("Request to them sitting.";အထိုင်: သူတို့ကို (အ)ထိုင်ခိုင်းပါ။;sezení: Požádej je aby si sedli. ("Požádej je sednout (si).");imper. pol.

situation ("basis (and) situation");အခြေအနေ;situace ("základ (a) situace");n.

situation ("state (and) placement");အနေအထား;poloha ("stav (a) umístění");n. writ.

situation: regarding the geophysical situation;အနေအထား: ဘူမိရူပဗေ (~ ဘူမိဗေဒ) အထိုင်ရာအနေအထားနှင့်ပတ်သက်လို့;poloha: ohledně geofyzické polohy;writ.

situation: This is a hopeless situation, in Sri Lanka.;အချေအနေ: ဒါက သီရိလင်္ကာတွင်မျှော်လင့်ချက်မရှိသော အချေအနေဖြစ်ပါတယ်။;situace: To je beznadějná situace, na Srí Lance.;pol.

six;ခြောက် ° ၆;šest;num.

sixt;ဆဋ္ဌမ;šestý;num. P. chaṭṭhama (= sixth)

sixteenth, a;ဝိ;šestnáctina;n.

size;ဝမာဏ ° အရွယ်;míra;n. P. pamāṇa (= size) (or) n.

ski ("slide³ (and) ride¹° out² (on) hard¹ snow°");နှင်းခဲပြင် လျှောစီး;lyžovat ("klouzat³ (a) řídit¹° venku² (na) tvrdém¹ sněhu°");T

ski ("slide³ (and) ride¹° out² (on) hard¹ water°");ရေခဲပြင် လျှောစီး;lyžovat ("klouzat³ (a) řídit¹° venku² (na) tvrdé¹ vodě°");T

skilful: Also men think, that they are more skilful.;တော်: ယောက်ျားကလဲသူတို့တော်တယ်ထင်တယ်။;dovedný: Také muži si myslí, že jsou dovednější.;

skilfully ("skilfully (and) excellently");ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင်;zručně ("dovedně (a) výborně");adv.

skill;ကျွမ်းမှု;schopnost;n.

skill ("be-skilled (and) excel {nouner}");ကျွမ်းကျင်မှု;schopnost ("být-dovedný (a) vynikat {jmenec}");n.

skill ("be-skilful {nouner}");ကျွမ်းမှု ° ချွမ်းမှု (exaggerated form of ကျွမ်းမှု);schopnost ("být-schopen {jmenec}");n.

skill ("can (and) be-skillful {nouner}");တတ်ကျွမ်းမှု ° တတ်ချွမ်းမှု (exaggerated form of တတ်ကျွမ်းမှု);schopnost ("moci (a) být-schopen {jmenec}");n.

skill, have;ကျွမ်း;dovednost, mít;l

skill: Your skill in Myanmar writing is just incredible.;တတ်ကျွမ်း: ခင်ဗျားရဲ့ မြန်မာစာပေတတ်ကျွမ်းမှုက အံ့မခန်းလောက်ပါပဲ။;schopnost: Tvoje schopnost v psaní Myanmar sky je prostě neuvěřitelná.;pol. col.

skilled in, be;ချွမ်း (exaggerated form of ကျွမ်း) ° ကျွမ်း;dovedný v, být ° zručný v, být;l

skilled in, be : (I) am not skilled in English.;ကျွမ်းကျင်: အင်္ဂလိပ်လို မကျွမ်းကျင်ပါဘူး။;umět (~ "být-dovedný"): Neumím moc anglicky. ("Nejsem dovedný v angličtině.");pol.

skilled, be;ကျွမ်း;dovedný, být;l

skilled, be ("be-skilled (and) excel {nouner}");ကျွမ်းကျင်;zdatný, být ("být-dovedný (a) vynikat {jmenec}");l

skilled, be. You are ("being") skilled in Myanmar (language) just very much, aren't (you)?;ကွမ်း: မြန်မာလို တော်တော်ကျွမ်းတာပဲ နော်။;dovedný, být: Jsi prostě velice dovedný v Myanmar ském jazyce, že?;col.

skilled: (I) revere (you), who is well skilled in what is not (your)

mother tongue.;ကျွမ်းကျင်: မိခင်စာ (~ မိခင်ဘာသာစကား)
မဟုတ်တာကို ကောင်းကောင်းကျွမ်းကျင်တာကို
လေးစားပါတယ်။;dovedný: Ctím (tebe,) který je dobře dovedný v
tom, co není (tvou) mateřštinou.;pol.
skillful, be ("clever (and) shrewd");လိမ္မာပါးနပ်;šikovný, být
("chytrý (a) mazaný");l
skin;ရေ ° သား ° အသား ° အရေ;kůže;n.
skin ("skin (which is) flat");အရေပြား;kůže ("kůže (která je)
plochá");n.
skin: Baby's skin is white.;အသား: ကလေးအသား ဖြူတယ်။;kůže:
Miminka kůže je bílá.;
skin: pig's skin;အရေပြား: ဝက်အရေပြား;kůže: prasečí kůže;
skipping rope ("rope³ of² jumping¹ (over)
rope");ကြိုးခုန်တဲ့ကြိုး;švihadlo ("provaz² skákání¹ (přes)
provaz");n.
skirt;စကတ်(တစ်ထည်);sukně;sg. E. skirt
sky;မိုး;obloha ° nebe;n.
sky ("good kamma");ကောင်းကင်;obloha ("dobrá kamma") ° nebe
("dobrá kamma");n. P. kamma (= intentionally-done-action)
sky: A plane is flying in the sky.;ကောင်းကင်: ကောင်းကင်မှာ
လေယာဉ်ပျံတစ်စီး ဖျံနေတယ်။;nebe: Letado létá v nebi.;cont.
sky: The clouds in the sky are being thick.;ကောင်းကင်:
ကောင်းကင်မှာ တိမ်တွေထူနေပြီ။;obloha: Mraky na obloze jsou
(najednou) velké (~ "tlusté");p.p.
slang ("slang language");ဗန်းစကား;slang ("slangový jazyk");n.
slang: (He) learns the Burmese slang.;ဗန်းစကား: ဗမာဗန်းစကားကို
သင်ယူတယ်။;slang: Učí se Barmský slang.;
šlechtic;သူဌေး(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);nobleman;sg.
sleep;အိပ်ရေး ° အိပ်;spánek ° spát ° spánek (o spaní);T (or) n.
sleep ("sleep (and) sleep");အိပ်စက်;spát ("spát (a) spát");T
sleep ("sleep {nouner}");အိပ်ရေး;spánek ("spát {jmenec}");n.
sleep (have a stretch of sleep, "sleep² one^o
stretch");တရေးအိပ်;odpočinek (mít jeden úsek spánku, "spát²
jeden^o úsek¹");T
sleep, a stretch of;တရေး;spánku, úsek;sg.
sleep, a stretch: When the rabbit arrived to the turf, (it) said:
"while approaching the goal, in order to wait for (the) turtle, I
will first take a rest" and indeed, slept ("a stretch of
sleep");.တရေး: ယုန်သည် မြက်ခင်းတခုသို့ ရောက်သောအခါ ငါသည်
ပန်းတိုင်နှင့် နီးကပ်လာပြီး၊ လိပ်ကို စောင့်ရန်နားဦးမည်ဟု ဆိုကာ
တရေးအိပ်လေ၏။;spánku, úsek: Když králík dorazil na trávník,
řekl: "zatímco se přibližuji k cíli, abych posečkal na želvu,
nejprve si odpočnu" a vskutku, spal ("úsek spánku");.writ.
sleep: ("time of") four hours sleeping at night was not enough,
indeed;အိပ်: ညပိုင်းလေးနာရီအိပ်ချိန်ဟာ မလုံလောက်ခဲ့ပဲ။;spánek:
čtyři hodiny (~ "čas čtyř hodin") spánku v noci, vskutku,
nestačily.;p.s. writ.
sleep: (I) must go to sleep.;အိပ်: အိပ်ဖို့ သွားရတယ်။;spát: Musím
jít spát.;
sleep: (I) still haven't been sleeping ("during") this night.;အိပ်:
ဒီညအတွက် မအိပ်ရသေးတာပါ။;spát: Ještě jsem ("během téhle
noci") nespál.;pol. col.
sleep: At eleven o'clock I go (to bed and) sleep, indeed.;အိပ်:
ဆယ့်တစ်နာရီမှာ ကျွန်တော်သွားအိပ်လိုက်ပါတယ်။;spát: Vskutku, v

jedenáct hodin jdu (do postele a) spím.;pol. um.
sleep: Because I didn't sleep well, (I) am so tired. ("Because
my sleep (was) not sufficient, (I) am extremely tired.");အိပ်ရေး:
ကျွန်တော် အိပ်ရေးမဝလို့ အလွန်ပင်ပန်းတယ်။;spát: Poněvadž jsem
nespál dobře, jsem moc unavený. ("Poněvadž můj spánek (byl)
nedostatečný, jsem extrémě unavený.");um.
sleep: having gone to sleep;အိပ်: အိပ်ပြီး;spát: po tom, co (jsem)
šel spát;p.p.
sleep: I'll go to sleep only late at night.;အိပ်: ညည့်နက်မှပဲ
အိပ်တော့မယ်။;noci, spát: Půjdu spát jen pozdě v noci.;fut.
sleep: Sleep ahead.;အိပ်: အိပ်နဲ့ပါ။;spát: Spi napřed.;pol. writ.
sleep: To have a good sleep, sleep much.;အိပ်ရေး:
အိပ်ရေးဝအောင် အိပ်လိုက်ပါ။;spánek: Spi pořádně abys měla
dobrý spánek.;imper. pol.
sleight of hand;ပညွလက်;triky (jevištní magie);n.
slice;လီး ° လီးဖြတ် ° ဖြတ်;krájet (na plátky);T
slide;ပြို;svalit se;T
slightly;ခပ်;poněkud;adv.
slim, be;လျှ;hubený, být;l
slim, be ("slender (and) thin");သွယ်လျှ;hubený, být ("útlý (a)
tenký");l
slippers, a pair of ("press (and) be-smart");ဖိနပ်(တစ်ရံ);žabek,
pár (boty, "tlačit (a) být-chytrý");sg.
slow, be;နှေး;pomalý, být;l
slow, be ("not quick");မမြန်;pomalý, být ("ne rychlý");l
slow: While using Internet here, it is slow, (so) there may be
(occasions) of not much satisfaction.;နှေး: ဒီမှာ internet
သုံးရတာနှေးပြီး သိပ်အဆင် မပြေတာတွေ ရှိတတ်ပါတယ်။;pomalý:
Během používání internetu, je pomalý, (a tak) mohou být
(chvilé) nevelké spokojenosti.;pol. col.
slowly;ဖြည်းဖြည်း ° ဖြေးဖြေး;pomalu;adv.
slowly slowly;ဖြည်းဖြည်းချင်း;pomaloučku polehoučku;adv.
slowly: (He) walks slowly.;ဖြေးဖြေး: ဖြေးဖြေး
လျှောက်နေတယ်။;pomalu: Chodí pomalu.;cont.
slowly: As there is a traffic jam, the cars must go
slowly.;ဖြေးဖြေး: ယာဉ်ကြောပိတ်နေလို့
ကားတွေဖြေးဖြေးသွားရတယ်။;pomalu: Poněvadž je dopravní
zácpa, auta musí jet pomalu.;
slowly: Because it's foggy, cars must go (~ "drive")
slowly.;ဖြေးဖြေး: မြူဆိုင်းနေလို့ ကားတွေကို
ဖြေးဖြေးမောင်းရတယ်။;pomalu: Protože je mlha, auta musí jet (~
"řídit") pomalu.;
slowly: I eat slowly;ဖြေးဖြေး: ကျွန်တော် ဖြေးဖြေးစားတယ်။;pomalu:
Jím pomalu.;um.
slowly: Speak slowly!.;ဖြေးဖြေးလေး: ဖြေးဖြေးလေး ပြောပါ။;pomalu:
Mluv(te) pomalu!;imper. pol.
sly ("(of) crooked thinking");အကောက်ကြံ;prohnaný (vychytralý,
"pokřiveného myšlení");adj.
small;သေး;malý;adj.
small (~ young): If (you) want to be again small, (~ young)
(you) have to shrink ("again");.ငယ်: ပြန်ငယ်ချင်ရင်
ပြန်ချုံ့လိုက်လေ။;malý (~ mladý): Jestli chceš být znovu malá (~
mladá), musíš se ("znovu") scvrknout.;jk.
small ("small (and) small");ငယ်လေး;malý ("malý (a) malý");adj.

small (by age): Because (she) is a small girl, she doesn't have wisdom.;ငယ်ရွယ်: ငယ်ရွယ်သောမိန်းကလေးဖြစ်သောကြောင့် သူမမှာ ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိပါပေ။;malý (věkem): Protože je to malá holka, není moudrá (~ "one nemá moudrost").;pol. spis.

small, be;အသေး: ° သိမ် ° သေး;dlouhý, být ° malý, být;l

small, be ("small (and) small");ငယ်သေး;malý, být ("malý (a) malý");l

small, be (by age, ("small age");ငယ်ရွယ်;malý, být (věkem, ("malý věk");l

small, be: (It) is a small insect.;သေးငယ်: သေးငယ်သောအင်းဆက်တိုင်းဖြစ်တယ်။;malý, být: (Je to) malý hmyz.;

small, very;ငယ်ငယ်လေး: ° နည်းနည်းလေး ° နဲ့နဲ့လေး;maličkatý, velice;adj. col.. (or) adj.

small, very: (There) are only very small deficiencies (in the writing).;နဲ့နဲ့လေး: နဲ့နဲ့လေး ပျော့ကွက်(ပဲ) ရှိပါတယ်။;malý, velice: (V tom psaní) jsou jen velice malé nedostatky.;pol. col.

small: (It) is alright to have opened many programs (~ "files") with small letters at once.;သေး: စာလုံးသေးသောဖိုင်တွေအများကြီး တစ်ပြိုင်နက် ဖွင့်ထားလို့ ရတယ်။;malý: Je v pořádku mít otevřeno mnoho programů (~ "souborů") s malými písmeny najednou.;

small: (It) little by little becomes small.;သေးငယ်: တဖြည်းဖြည်းသေးငယ်လာတယ်။;malý: Postně se zmenšuje (~ "stává-se malým");

small: a small ball;အသေး: ဘောလုံးအသေးတစ်လုံး။;malý: malý míč;n.

small: small table;သေးငယ်: သေးငယ်သောစားပွဲ ° လေး: စားပွဲလေး;malý: malý stůl;

small: The black car is smaller than the car of light color.;သေး: အနက်ရောင်ကားက အရောင်ဖျော့သောကားထက် ပိုသေးတယ်။;malý: (To) černé auto je menší než (to) auto světlé barvy.;

small: to a small notebook;ငယ်လေး: မှတ်စုစာအုပ်ငယ်လေးထဲသို့;malý: do malého notýsku;

smaller;အငယ်;menší;adj.

smallest ("most¹ small");အငယ်ဆုံး;nejmenší ("nejvíce¹ malý");adj.

smallest: Snake is just the smallest animal.;အငယ်ဆုံး: မြွေက အငယ်ဆုံး တိရစ္ဆာန်ပဲ။;nejmenší: Had je ("prostě") nejmenší zvíře.;

smart, be;တော်;bystrý, být;l

smell (odor, "smell objects");ဂနွေရံ;zápach ("předměty¹ čichu");n. P. gandhārammaṇa (= smell-objects)

smell (usually bad);ဓော်;zápach (obvykle nepříjemný);n.

smell: (I) realize the smelling of smells.;အနံ့ရ: ဂနွေရံများအနံ့ရခြင်းကို သဘောပေါက်တယ်။ ° ဂနွေရံ: ဂနွေရံများအနံ့ရခြင်းကို သဘောပေါက်တယ်။;pach: Uvědomím si čichání pachů. ° čichat: Uvědomím si čichání pachů.;

smelling ("taking¹ smells" {nouner}²);အနံ့ရခြင်း;čichání ("braní¹ pachů" {jmenec});n.

smile;ရယ် [y] ° ပြုံး;usmívat se;T

smile: (I) am just always smiling.;ပြုံး: အမြဲတမ်းပဲ ပြုံးနေလိုက်ပါ။;usmívat se: Prostě se pořád usmívám.;pol. cont.

smile: Because I am happy, (I) am smiling.;ရယ်: ကျွန်မ ပျော်လို့ ရယ်နေတာပေါ့။;usmívat se: Protože jsem šťastná, směji se.;col. cont. uw.

smile: if (she) were smiling in the picture;ပြုံး: ပုံထဲတွင်

ပြုံးနေရင်;usmívat se: kdyby se na obrázku usmívala;

smoke ("drink");သောက်;kouřit ("pít");T

smoke ("drink"): (He) smokes cigarettes.;သောက်: ဆေးလိပ်သောက်တယ်။;kouřit ("pít"): Kouří cigarety.;

smoke ("drink¹ cigarette");စီးကရက် သောက် ° ဆေးလိပ်သောက်;kouřit ("pít¹ cigaretu");T

smoke ("fire's smoke");မီးခိုး;kouřit ("ohnův kouř") ° kouř ("kouř¹ ohně");T (or) n.

smoke (a drug);ရှူ;kouřit (drogu);T

smooth;ညင်သာ;hladký;adv.

smooth, be;မွတ်;hladký, být;l

smooth, be ("smooth (and) pleasant");ချောမွေ့;hladký, být ("hladký (a) příjemný");l

smooth, be ("smooth (and) smooth");ချောမွတ်;hladký, být ("hladký (a) hladký");l

smooth, be (about one's speech or manners, "pleasing (and) wronging");ပြေပြစ်;hladký, být (o něčích způsobech či řeči, "příjemný (a) chybující");l

smooth: Indeed, (I) wish (you) much that (your) path (you) travel by is smooth.;ချောမွေ့: ခရီးလမ်းချောမွေ့ပါစေလို့ ဆုမွန်ကောင်းတောင်းလိုက်ပါတယ်။;hladký: Vskutku, moc (ti) přeji, aby (tvá) cesta (kterou) cestuješ byla hladká.;w. pol.

smoothly;ညင်ညင်သာသာ;hladce;adv.

snack;မုန့်(တစ်ခု);zákusek;sg.

snack (small food);မုန့်(တစ်ခု);svačina (malé jídlo);sg.

snack: Give snack to him too.;မုန့်: သူ့ကိုရော မုန့် ပေးပါ။;zákusek: Jemu taky dej zákusek.;imper. pol.

snacks (num. class.): How many ("snacks") will (you) take?;လုံး: ဘယ်နှလုံးလူမလဲ။;zákusky (čitatel): Kolik ("zákusků") si vezmeš?;fut. inter.

snail;ခရ(တစ်ကောင်);šnek;sg.

snake;ခရ(တစ်ကောင်);had;sg.

snake: Snake is just the smallest animal.;မြွေ: မြွေက အငယ်ဆုံး တိရစ္ဆာန်ပဲ။;had: Had je ("prostě") nejmenší zvíře.;

snapshot, take a;ခတ်ယူ ရိုက်;fotit;T

sniff ("breath (and) thrust-into");ရှူသွင်း;šňupat ("dýchat (a) zarážet-do");T

snow (falls);နှင်း (ကျ);sníh (padá);n.

snow: After snow falls, (the weather) is cold.;နှင်း: နှင်းကျပြီး ရာသီဥတု အေးတယ်။;sníh: Po (tom, co) napadá sníh, je zima (~ "studené počasí").;

snuff ("breath (and) thrust-into");ရှူသွင်း;vdechovat nosem ("dýchat (a) zarážet-do");T

snuggling, be ("wrap¹ (with) warmth");နွေးထွေး;přítulný, být ("(být) teplem obalující");l

snugly;နွေးနွေးထွေးထွေး;přítulně;adv.

so;ဒါ့ ° ဒီလိုဆို;takže ° tak;conj. (or) conj. col.

so ("after¹ this");ဒီတော့;takže ("po¹ tomto");conj.

so ("by¹ this");ဒါဖြင့်;takže ("skrze¹ toto");conj.

so (much);အလွန် ° သိပ်;tak (moc);adv.

so (much): The old woman is so weak.;အလွန်: အဘွားအိုက အလွန်အားနည်းတယ်။;tak (moc): (Ta) stará paní je tak slabá.;

so (so much);အရမ်း;tak (tak moc);adv.

so as to (followed by a verb);ရန်;aby;conj.

so far;သေး;zatím;suff.
 so far: So far (it) has been (~ "is") only ten days.;သေး:
 ဆယ်ရက်လောက်ပဲ ရှိပါသေးတယ်။;zatím: Zatím (to) bylo jen deset dní.;pol.
 so much;တော်တော်များများ ° အရမ်းကို ° အတော်များများ ° တအား ° အဲဒီလောက် ° လွန်း ° တအားကို ° အကုန် ° အရမ်းက;tak moc ° hrozně (hodně) ° tolik ° hrozně moc;adv. col. (or) suff. adv. (or) adv.
 so much ("indeed¹, very-much^o");တော်တော်လေး;tak moc ("vskutku¹, velice^o");
 so much: (I) am sick (~ "life is not good) because my head aches so much, .;တအား: ကျွန်မ ခေါင်းတအားကိုက်နေလို့ နေလို့မကောင်းဘူး။;hrozně moc: Jsem nemocná (~ "život není dobrý"), protože mě hrozně moc bolí hlava.;uw.
 so much: (You) can talk so much. (expressed as a praise);တော်တော်များများ: တော်တော်များများ ပြောတတ်တယ်။;tak moc: (Ty) toho dokážeš tolik říct. (vyjádřeno coby pochvala);
 so much: Because I am so much coughing, (I) am sick (~ "life is not good");တအား: ကျွန်မ ချောင်းတအားဆိုးနေလို့ နေလို့ မကောင်းဘူး။;hrozně moc: Protože hrozně moc kašlu, jsem nemocná (~ "život není dobrý");.cont. uw.
 so much: Because I am so much sad, (I) want to cry.;လွန်း: ကျွန်မ ဝမ်းနည်းလွန်းလို့ ငိုချင်တယ်။;tak moc: Protože jsem tak moc smutná, chce se mi brečet (~ plakat).;
 so much: It is not so much yet. (humble comment on one's compliment of knowledge);အဲဒီလောက်: အဲဒီလောက်ထိ မဟုတ်သေးပါဘူး။;tolik: Tolik to ještě není. (skromný komentář na vlastní pochvalu);pol.
 so much: Thank you so much!;အရမ်း:
 ကျေးဇူးအရမ်းတင်ပါတယ်။;hrozně moc: Hrozně moc děkuji!;pol.
 so much: The statue was thus created as (he) so much loved his queen, who died at the place.;လွန်း: ဒီနေရာမှာ သေသွားတဲ့ သူမိဘုရားကို ချစ်လွန်းလို့ ဒီလို လုပ်ထားတာပါ။;moc, tak: Ta socha byla takto vytvořena, protože tolik moc miloval svou královnu, která na tomto místě zemřela.;pol.
 so that;အောင်;tak, aby;conj.
 so that: Because I cannot tell it so that (you) understand thoroughly.;အောင်: ကျွန်မက လိပ်ပတ်လည်အောင် မပြောတတ်လို့ပါ။;tak, aby: Protože to neumím říct tak, abys to pochopil úplně.;col. pol. uw.
 so what? ("after¹ this^o");ဒီတော့;tak co? ("po¹ tomto^o");inter. col.
 So, what? (used to encourage sb. to do sth.);ဘယ်လိုလဲ။;Tak, co? (užito k povzbuzení někoho k udělení něčeho);inter. col.
 so: (I) am so bad. (about inappropriate thinking);သိပ်: သိပ်ကဲတယ်။;tak: Jsem tak špatná. (o nevhodném myšlení);col.
 so: So that (it) will become serial.;ဒါမှ: ဒါမှ အစဉ်ကျမှာ;takže: Takže to bude opakovaně. ("Takže se (to) stane opakovaným.");fut. col.
 so: So, (I'm) late for the class.;ဒီလိုဆို: ဒီလိုဆို အတန်း နောက်ကျပြီ။;takže: Takže jdu na lekci pozdě. ("Takže lekce je pozdě.");col.
 so? ("after¹ this^o");ဒီတော့;tak? ("po¹ tomto^o");inter. col.
 soak;စိမ်;namočit;T
 soap ("blue¹ millet^o");ဆပ်ပြာ(တစ်လုံး);mýdlo ("modré¹ proso^o");sg.

soap ("millet ash");ဆပ်ပြာ(တစ်ခဲ);mýdlo ("prosa-popel");sg.
 social work °);လူမှုရေးအလုပ်;sociální práce °);n.
 social work ("issues (and) work");ရေးအလုပ်;sociální práce ("záležitosti (a) práce");n.
 social work: social work in village;ရေးအလုပ်: ကျေးရွာလူမှု ရေးအလုပ်;sociální práce: sociální práce na vesnici;n.
 society;သမဂ္ဂ ° အသင်း(တစ်ခု);společnost (skupina) ° společnost;n. P. samagga (= union) (or) sg.
 society (association);အသင်း;spolek (asociace);n.
 society (in general, "people stretch-out much");လူတန်းစား;společnost (všeobecně, "lidé se-roztahují hodně");n.
 society (large social grouping, "union (and) bundle");အဖွဲ့အစည်း;společnost (velké sociální uskupení, "sjednocení (a) svazek");n.
 society: (You) meditate in your present life, in (your) present environment (and) in (your) present society.;လူတန်းစား: မင်းရဲ့ လက်ရှိဘဝ(မှာ)၊ လက်ရှိပတ်ဝန်းကျင်(မှာ)၊ လက်ရှိလူတန်းစားမှာ (~ လက်ရှိအသိုင်းအဝိုင်းထဲမှာပဲ) တရားထိုင်ပါတယ်။;společnost: Medituješ ve svém přítomném životě, ve (svém) přítomném prostředí (a) ve (své) přítomné společnosti.;pol.
 society: It happens rarely, that the foreigners would be accepted as genuine part of the society (they) live in.;အဖွဲ့အစည်း: အခြားနိုင်ငံသားများ နေထိုင်သည့်အဖွဲ့အစည်းတွင် အစစ်အမှန်ဖြစ်သည့် အပိုင်းအဖြစ်လည်း ဖြစ်ခေါ်ခြင်းခံလက်ခံကြပါသည်။ (~ နိုင်ငံခြားသား အဖွဲ့အစည်းများတွင် အစစ်အမှန်ဖြစ်သည့် အပိုင်းအဖြစ်လည်း ဖြစ်တောင့်ဖြစ်ခံလက်ခံကြပါသည်။);společnost: Stává se zřídka, že by byli cizinci považováni za opravdovou součást společnosti, kde žijí.;pol.
 socks, a pair of;ခြေအိတ်(တစ်စုံ);ponožek, pár;sg.
 Socrates (Greek philosopher);ဆော့ခရိုတို့;Sokrates (řecký filosof);name
 Socrates, Master (Greek philosopher);ဆိုကရေးတီး: မစ္စတာ;Sokrates, Mistr (řecký filosof);name
 sofa;ဆိုဖာ(တစ်ခု);pohovka;sg. E. sofa
 soft, be;ပျော့ ° အိမ်;měkký, být;l (or) l un.
 soft, be ("(of) soft life");ညံ့သက်;něžný, být ("měkkého života");l
 soft, be ("be-small (and) delightful");သိမ်မွေ့;něžný, být ("být-malý (a) rozkošný");l
 soft, be ("tender, soft, small (and) delightful");နည့်သိမ်မွေ့;jemný, být ("něžný, jemný, malý (a) rozkošný");l
 soft: This pillow is soft.;ပျော့: ဒီခေါင်းအုံးက ပျော့တယ်။;měkký: Tento polštář je měkký.;
 softly;တိုးတိုး;jemně;adv.
 softly ("calmly");ချမ်းချမ်းသာသာ;jemně ("klidně");adv.
 software ("play-around-with (and) circle-above");ဆော့ဝဲ;software ("pohrávat-si-s (a) kroužit-nad");n. E. software
 soldier ("brave silver");ရဲဘော်(တစ်ယောက်);voják ("statečné stříbro");sg.
 soldier ("war man");စစ်သား(တစ်ယောက်);voják ("válečný muž");sg.
 soldier: This man is a statue (~ "form") of a soldier made by (~ "hammered with") stone.;စစ်သား: ကျောက်တုံးနဲ့ ထုထားတဲ့အမျိုးသားက စစ်သားပုံဖြစ်တယ်။ (~ ဒီရင်တုက

ကျောက်တုံးနဲ့ ထုထားတဲ့ စစ်သားရုပ်တု ဖြစ်တယ်။);voják: Tento muž je socha (~ “podoba”) vojáka zhotovená z (~ “utlučená s”) kamene.;

sole (“leg’s palm”);ခြေဖဝါး(တစ်ခု);pata (“dlaň nohy”);sg. sole: two soles;ခြေဖဝါး: ခြေဖဝါးနှစ်ခု;pata: dvě paty; solid;ခဲ;pevný;n.

solid, sth.;အခဲ;tvrdého, něco;n.

solution;အဖြေ(တစ်ခု);řešení;sg.

solution (“method² (to) clarify¹ (and) solve⁰”);ဖြေရှင်းနည်း(တစ်ခု);řešení (“způsob² osvětlení¹ (a) vyřešení⁰”);sg.

solve;ရှင်း;vyřešit;T

solve (“answer (and) clarify”);ဖြေရှင်း;vyřešit (“odpovědět (a) vyjasnit”);T

solve: There is one more problem to solve.;ဖြေရှင်း: ဖြေရှင်းဖို့ ပြဿနာတစ်ခုထက်ပို ရှိပါတယ်။;vyřešit: Ještě je tu jeden problém k vyřešení.;pol.

some;နည်းနည်း ° အနည်းငယ် ° အချို့ ° တချို့;některé ° někteří ° několik;pron. col. (or) pron. acc. (or) pron.

some (“little (and) summary”);အနည်းအကျဉ်း;několik (“trochu (a) shrnutí”);n.

some (people, “a-some, a-half”);တချို့တဝက်;někteří (lidé, “někteří, polovina”);pron. col.

some (people): As for by some (people), (they) are only just lying (“lies”).;တချို့တဝက်: တချို့တဝက်တော့ဖြင့် လိမ်ညာထားတာ ချည်းပါပဲ (~ ချည်းပါပဲ)။;někteří (lidé): Co se týče některých (lidí), prostě, jenom lžou (~ “lžou lži”).;col. pol.

some (people): As for some people, (they) think, that men can perform (duties) more.;တချို့: တချို့ကတော့ ယောက်ျားက ပိုဆောင်ရွက်နိုင်တယ်လို့ ထင်ကြတယ်။;někteří (lidé): Co se týče některých lidí, myslí si, že muži jsou více schopní konat (povinnosti).;

some (people): Some (of them) do not know about meditation.;တချို့: တချို့ဆို ဘာဝနာအကြောင်း မသိဘူး။;někteří (lidé): Někteří (lidé) neví o meditaci.;

some: (I) will show (you) some examples below.;နည်းနည်း: အောက်မှာ ဥပမာနည်းနည်းပြမယ်။;několik: Dole (ti) napíšu (~ “ukážu”) několik příkladů.;fut.

some: After some time. (“When some 'laters' last.”);အချို့: နောက်အချို့ကြာတဲ့အခါ (~ နောက် နည်းနည်း(တော်တော်) ကြာတဲ့အခါ);nějaké (časově): Za nějakou dobu. (“Když nějaké 'pozdějšky' potrvají.”);

some: As for some, (they) make groups and go around in big and small cars.;တချို့: တချို့ကတော့ အသင်းဖွဲ့ပြီး ကားကြီးကားငယ်တွေနဲ့ လှည့်(လည်)ကြပါတယ်။;někteří: A někteří utvoří skupinky a projíždí se ve velkých a malých autech.;col. pol.

some: As for some, many, people, (they) do not observe (the rules).;အချို့: အချို့သောသူများကတော့ မထိန်းကြပါ။;někteří: Co se týče některých, mnoha, lidí, (pravidla) nedodržují.;pol.

some: Some students come.;တချို့: တချို့ကောင်းသား လာပါတယ်။ (~ တချို့ကျောင်းသားတွေ လာကြပါတယ်။);někteří: Někteří studenti přicházejí.;col. pol.

some: Thought due to the earthquake, some have been

destroyed, many indeed remain.;တချို့: ငလျင်ကြောင့် တချို့ပျက်သွားပေမယ့် အများကြီး ကျန်ပါသေးတယ်။;některé: Přestože byly některé zničeny zemětřesením, mnoho se vskutku dochovalo.;pol.

somebody;တယောက်ယောက် (from တစ်ယောက်ယောက်) ° တစ်ယောက်ယောက် ° သူတစ်ပါး;někdo;pron. col. (or) pron.

somebody (“a couple (or) a person”);တစ်စုံတစ်ယောက်;někdo (“nějaký pár (nebo) nějaký člověk”);n.

somebody: (He) makes a secret plot against somebody.;သူတစ်ပါး: သူတစ်ပါးကို တိတ်တိတ်လေး အကောက်ကြသည်။;někdo: Kuje na někoho pikle. (“Dělá proti někomu tajně plán.”);writ.

somebody: (The word) is much used in the kind of places, where (sb.) doesn't want to tell (sth.).;သူတစ်ပါး: သူတစ်ပါးကို မပြောချင်တဲ့နေရာမျိုးမှာ သုံးတာ များပါတယ်။;někdo: Užívá se (toho slova) pro ta místa (~ “v druhu míst”), kde (někdo) nechce (něco) říct.;pol.

somebody: Somebody is sprinkling pepper on the meat.;တစ်စုံတစ်ယောက်: တစ်စုံတစ်ယောက် အသားပေါ်မှာ ငရုတ်ကောင်းမှုန့် ဖြူးနေတယ်။;někdo: Někdo sype pepř na maso.;cont.

somebody: Somebody will come today.;တစ်ယောက်ယောက်: ဒီနေ့ တစ်ယောက်ယောက်လာမယ်။;někdo: Někdo dnes přijde.;fut.

somebody's;သူ့;něčí;adj.

somehow (“by³ a⁰ method¹ (or) another method²”);“တစ်နည်းနည်းဖြင့်”;nějak (“jedna metoda (nebo) druhá {instr.}”);adv.

something;တစ်ခုခု ° တခုခု (from တစ်ခုခု);něco;pron. (or) n.

something (“one (of) variety, one thing”);တစ်စုံတစ်ခု;něco (“jedno (z) různosti, jedna věc”);n.

something: Do (you) have something to eat?;တစ်ခုခု: စားဖို့ တစ်ခုခု ရှိလား။;něco: Máte něco k jídlu (~ “jezení”)?;inter.

sometimes (“one time one instance”);တစ်ခါတရံ;někdy (“jeden čas jeden moment”);adv.

sometimes (“one time one time”);တစ်ခါတစ်ခါ;někdy (jeden čas jeden čas”);adv.

sometimes (“one time one wind”);တစ်ခါတစ်လေ;někdy (“jeden čas jeden vítr”);adv.

sometimes (“one time, one instance”);တစ်ခါတရံ (from တစ်ခါတစ်ရံ) ° တစ်ခါတစ်ရံ;někdy (“jednu dobu, jeden okamžik”);adv.

sometimes: Sometimes (there) is nobody near the computer.;တစ်ခါတလေ: တစ်ခါတလေ စက်အနားမှာ လူမရှိပါ။;někdy: Někdy u počítače není nikdo.;col. pol.

sometimes: Sometimes, there may be also duties, of which carrying them out together by men and women is advantageous.;တစ်ခါတလေ: ယောက်ျားနဲ့မိန်းမ အတူတူဆောင်ရွက်မှုအကျိုးရှိနိုင်တဲ့ကိစ္စတွေလဲ တစ်ခါတလေရှိတတ်ပါတယ်။;někdy: Někdy jsou také povinnosti, jejichž vykonání muži i ženami společně je výhodné.;pol.

somewhat (“little, little”);နည်းနည်း;poněkud (poněkud, “trochu, trochu”);adv.

somewhere;တစ်နေရာရာ;někam;adv.

somewhere: Whenever you come, (you) have to leave quickly somewhere.;တစ်နေရာရာ: မင်း ဘယ်အချိန်ပဲ လာလာ တစ်နေရာရာကို အမြန်ဆုံး မင်းသွားရမယ်။;někam: Kdykoliv přijdeš, musíš rychle

někam jít.;fut. col.

son;သား(တစ်ယောက်);syn;sg.

son (~ "(num. class. for people)": (I have) three sons (and) two daughters.;ယောက်: သားသုံးယောက် သမီးနှစ်ယောက်;syn (~ "(čítatel lidí)": (Mám) tři syny (a) dvě dcery.;col.

son (affectionate address by mother);ဖိုးတွတ်;synu (matčino volání);voc. col.

son: He gives a bag to his son.;သား: သူက သူ့သားကို အိတ်တစ်အိတ် ပေးတယ်;syn: ("On") svému synovi dává tašku.;

son: Is (it) son or daughter?;သား: သားလား၊ သမီးလား;syn: Je (to) syn nebo dcera?;inter.

son: Son is ("already") eight years (old).;သား: သားက ရပ်နှစ် ရှိပြီ;syn: Synovi je už osm ("let").;p.p.

son: What is the son ("still") doing?;သား: သားသားဟာကို ဘာလုပ်တာတုန်း။ (~ သားသား ဘာလုပ်နေတာတုန်း။);syn: Co (náš) syn ("stále") dělá?;inter. lett.

son: Whose son are you?;သား: ခင်ဗျား ဘယ်သူ့သားလဲ;syn: Čí jsi ("ty") syn?;inter. col. um.

song;သီချင်း(တစ်ပုဒ်) ° ဂီတ(တစ်ပုဒ်) ° တေး(တစ်ခု) ° တေး(တစ်ပုဒ်);píseň ° písnička ° písnička (CZ col.);n. (or) sg.

song: (He) listens to songs.;သီချင်း: သီချင်းတွေကို နားထောင်တယ်;Píseň: Poslouchá písničky.;

song: song (sang) by Myanmar natives;သီချင်း: မြန်မာအမျိုးသားသီချင်း;píseň: píseň (zpívaná) roditelými Myanmar; songs: If (I want) to listen to songs, (I) listen.;သီချင်း: သီချင်းနားထောင်ရင် နားထောင်ပါတယ်;Písničky: Když (chci) poslouchat písničky, tak poslouchám.;pol. col.

soon;မကြာခင် ° မကြာမီပင်;brzy;adv.. writ. (or) adv. writ.

soon ("last¹ great^o");တော်ကြာ;brzy ("trvat¹ ohromě");adv. col.

soon ("not lasting before");မကြာခင်;brzy ("netrvající před");adv.

soon: Also, if (you) do not offer anything, soon the mosquitoes will come (~ "enter") and lay (their) eggs.;တော်ကြာ: ဘာမှလဲ မကျွေးပဲနဲ့ တော်ကြာ ခြင်္သေ့သွားမှာပေါ့;brzy: Také, pokud nic nenabídneš, brzy přiletí (~ "vejdou") komáři a (začnou) klást vajíčka.;fut. col. sl.

soon: I will eat just soon.;မကြာခင်: ကျွန်တော် မကြာခင်ပဲ စားမှာပါ;brzy: Budu jíst už brzy.;fut. pol. um.

soon: Soon it will be raining.;မကြာခင်: မကြာခင် မိုးရွာတော့မယ်;brzy: Brzy bude pršet.;fut.

soon: The actor Yedai, who, because of becoming much beloved by the spectators, will soon become superb.;မကြာခင်: ပရိတ်သတ်တို့၏ အချစ်တော်ဖြစ်လာခြင်းကြောင့် မကြာခင်စူပါတန်းဝင်တော့မည် သရုပ်ဆောင်ရဲတိုက်;brzy: Herec Jédai, který, protože se stal moc milovaným diváky, se brzy stane znamenitým.;writ.

sore;နာ;bolet;l

sore ("be painful");နာ;bolest ("být bolestivý");l

sorry ("because");လို့;omluvte mě ("protože");suff.

sorry ("due-to not cleverness"): I am sorry. ("Because (I) am not clever.");မတော်လို့: မတော်လို့ပါ;omluva ("kvůli nechytrosti"): Omlouvám se. ("Protože nejsem chytrý.") ° promiňte ("kvůli nechytrosti"): Promiňte. ("Protože nejsem chytrý.");pol.

sorry ("not clever"): I am sorry. (used after a small bodily accident or other inconvenience caused by oneself, "Because

(I) am not clever.");မတော်: မတော်လို့ပါ;omluva ("nechytrý");

Omlouvám se. (užito po malé tělesné nehodě nebo jiné nepříjemnosti způsobené sama sebou, "Protože jsem nechytrý.");pol.

sorry (expression used after making a mistake);ဆောရီး;sorry (CZ col., výraz užívaný po učinění chyby);interj. col. E. sorry sorry (let me speak, "about² one¹ (moment of being)

quiet^o");တဆိတ်လောက်;pardon (nechte mě promluvit, "asi² jeden¹ (moment bytí) zticha^o");interj.

sorry for inability to offer food to a monk, be ("sorry food");ကန်တော့ဆွမ်း;lítovat neschopnost nabídnout mnichovi jídlo ("jídlo¹ lítosti");l interj.

sorry, be;ကန်တော့;líto, být někomu;l

sorry, be ("request (and) beg");တောင်းပန်;omluvit se ("žádat (a) prosit");T

sorry, be ("stomach (is) small");ဝမ်းနည်း;lítovat ("žaludek (je) malý");T

sorry, be: (I) am sorry for disturbing (you). (may be used in the beginning of a conversation);အားနာ: နှောင့်ယှက်မိတာ အားနာပါတယ်;omlout se: Omlouvám se, že ruším. (Ize použít na začátku konverzace);pol.

sorry, be: (I) am sorry that (I) got little bit late.;တောင်းပန်: နည်းနည်းနောက်ကျသွားတဲ့အတွက် တောင်းပန်ပါတယ်;omluvit se: Omlouvám se, že jsem se trochu zpozdil.;p.s. pol.

sorry, be: I am sorry that (my) reply is late.;တောင်းပန်: ပြန်စာနောက်ကျတဲ့အတွက် တောင်းပန်ပါတယ်;omluvit se: Omlouvám se, že se (má) odpověď zpozdila.;pol.

sorry, be: No, sorry.;ဝမ်းနည်း: ဟင့်အင်း။ ဝမ်းနည်းပါတယ်;lítovat: Ne, lituji.;pol.

sorry: (I'm) just sorry, ok?;ဆောရီး: ဆောရီးပဲ နော်;promiňte: Promiňte (mi), ano? ("Prostě se-omlouvám, ano?");col.

sorry: (I'm) just sorry.;ဆောရီး: ဆောရီး ပဲ;sorry: ("Prostě") sorry;col.

sorry: (I'm) sorry, ok?;ဆောရီး: ဆောရီး နော်;promiňte: Promiňte (mi), ano?;col.

sorry: I am sorry.;ကန်တော့: ကန်တော့ကန်တော့;omluva: Omlouvám se. ° prominout: Promiňte. (Omlouvám se.); sorry: I am sorry. (after saying something wrong);အားနာ: အားနာပါတယ်;omluva: Omlouvám se. (po vyřčení něčeho nesprávného);pol. ubmn.

sorry: Sorry, I don't know the way.;လို့: ကျွန်တော် လမ်းမသိလို့ပါ;omluve mě: Omluvte mě, neznám to tady. ("Protože já cestu neznám.");pol. um.

sort ("collect² similar¹ kinds");မျိုးတူစု;třídít ("sbírat² podobné¹ druhy");T

sort ("done¹ specially");အထူးပြု(တစ်ခု);typ ("udělaný¹ speciálně");n.

sort (into types);ခွဲ;třídít;T

sort out;ခွဲ;roztřídít;T

sort out: sort out those parts;ခွဲ: အဲဒီ အပိုင်းတွေကို ခွဲသည်;roztřídít: roztřídít ty části;v.

sorts ("kinds (and) types");အမျိုးအစားများ;druhy ("druhy (a) typy");pl.

sound ("strength¹ (of) sound");အသံဗလ်;zvuk ("síla¹ zvuku");n.

P. balaṃ (= strength, power)
 sound, make a.မြည်;zvuk, udělat;T
 sound, without ("without¹without³ departing²
 sound⁰");အသံမထွက်ဘဲ;pro sebe (říkat si v mysli, "bez¹bez³
 odcházejícího² zvuku⁰");adv.
 sound, without (about words, "in¹ mind⁰");စိတ်တွင်;tiše (o slovech
 "v¹ myslí⁰");adv.
 sound: coming sounds;အသံဗလံ: လာသည့် အသံဗလံ;zvuk:
 přicházející zvuky;
 soup ("boiled¹ soup⁰");စုပ်ပြုတ်(တစ်ပွဲ);polévka ("polévka¹
 uvedená-k-varu⁰");sg. (portion) E. soup
 soup, light ("sweet¹ curry⁰");ဟင်းချို;polévka, lehká ("sladká¹
 omáčka⁰");n.
 soup: drink soup;စုပ်ပြုတ်: စုပ်ပြုတ် သောက်တယ်;polévka: jíst (~
 "pít") polévku;
 soup: Soup is hot.;စုပ်ပြုတ်: စုပ်ပြုတ်က ပူတယ်;polévka: Polévka je
 horká.;
 sour;အချဉ်;kyselý;adj.
 source (of information, "book referred-to (and) book spreading-
 out");ကျမ်းကိုးကျမ်းကား;pramen ("kniha odkazovaná (a) kniha
 rozšiřující");n.
 south;တောင်;Jih;n.
 South ("mountains' direction");တောင်ဘက်;jih ("směr¹ hor⁰");n.
 South Pole ("south⁰ spot² (of the) axis¹");တောင်ဝင်ရိုးစွန်း;Jižní Pól
 ("jižní skvrna² osy¹");n.
 South-East direction ("East South");အရှေ့တောင်;Jihovýchod
 ("Východ Sever");adv.
 South: mountains are in the South;တောင်ဘက်: တောင်တွေက
 တောင်ဘက်မှာ;hora: hory jsou na jihu;
 South: South-East Asia;တောင်: အရှေ့တောင် အာရှ;Jih:
 Jihovýchodní Asie;adv.
 space, free ");နေရာလွတ်;místo, volné ");n.
 space, free: There is no free space in the bookshelf in the
 room.;နေရာလွတ်: အခန်းထဲက စာအုပ်စင်က (~ စာအုပ်စင်မှာ)
 နေရာလွတ် မရှိဘူး;místo, volné: Na polici v pokoji není žádné
 volné místo.;
 spaghetti ("whisk (and) pull");ခေါက်ဆွဲ;špagety ("našlehat (a)
 vytahat");n.
 spaghetti, Italian ("Italian spaghetti");အီတလီခေါက်ဆွဲ;špagety,
 italské ("italské špagety");n. E. Italy
 spaghetti: (He) is putting Italian spaghetti to the pot.;ခေါက်ဆွဲ:
 အိုးထဲကို အီတလီခေါက်ဆွဲထည့်နေတယ်;špagety: Vkládá do hrnce
 italské špagety.;cont.
 Spain (country);စပိန်(နိုင်ငံ);Španělsko (země);name
 Sparkling (beverage);စပါကလင်;Sparkling (nápoj);n. E. Sparkling
 speak;ပြော;mluvit;T
 speak ("speak (and) say");ပြောဆို;mluvit ("mluvit (a) říkat");T
 speak ("tell (and) say");ပြောဆို;speak ("povědět (a) říci");T
 speak (to monks or kings);လျှောက်;mluvit (ke králům nebo
 mnichům);T
 speak: (He) speaks by mouth.;ပြော: ပါးစပ်က ပြောတယ်;mluvit:
 Mluví ústy.;
 speak: (I) can fairly speak in English.;ပြော: အင်္ဂလိပ်စကားကို
 အတော်အတန် ပြောနိုင်ပါတယ်;mluvit: Anglicky docela umím

("mluvit");.pol.
 speak: (I) can speak only in English.;ပြော: အင်္ဂလိပ်လိုသာ
 ပြောတတ်ပါတယ်;mluvit: Umím mluvit pouze anglicky ("v
 angličtině");.pol.
 speak: (I) cannot speak (English).;ပြော: မပြောတတ်ပါဘူး;mluvit:
 Neumím (anglicky). ("I) cannot speak (anglicky).");
 speak: (I) speak about the female supporters.;ပြော: ဒကာမတွေကို
 ပြောတာပါ;mluvit: Mluvim o podporovatelkách.;pol.
 speak: (I) still cannot speak much (well in Burmese).;ပြော:
 ဘိဝံမပြောတတ်သေးပါဘူး;mluvit: Ještě (Barmesky) moc (dobře)
 neumím ("mluvit");.pol.
 speak: as (I) see, that (you) can speak and write;ပြောဆို:
 ပြောဆိုရေးသားနိုင်တာမြင်လို့;mluvit: poněvadž vidím, že umíš
 mluvit a psát;
 speak: As for (what) is planned, as is the custom, (the
 speakers) will talk (as follows,) the proposer one turn (and) the
 defendant one turn. (Each turn another speaking group will
 talk.);ပြောဆို: အစီအစဉ်မှာတော့ ထုံးစံအတိုင်းအဆိုတလည့်
 အချေတလည့် ပြောဆိုသွားကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်;mluvit: Co se týče
 naplánovaného, jak je zvykem, (mluvčí) budou mluvit tak, že
 navrhovatel (bude mluvit) jedno kolo (a) vyvraceč (také) jedno
 kolo. (Tj. každé kolo bude mluvit ta jiná skupina);.pol.
 speak: Can you speak in English ("language")?;ပြော:
 အင်္ဂလိပ်စကား ပြောတတ်သလား;mluvit: Mluvíte anglicky?
 ("Dokážete mluvit anglickým jazykem?");inter.
 speak: I can speak in Myanmar language better (~ "more")
 than in Mon language.;ပြော: မြန်မာစကားကို မွန်စကားထက်
 ပြောတတ်တယ်;mluvit: Umím mluvit Myanmarským jazykem lépe
 (~ "více") než Monským jazykem.;
 speak: I can't speak in English.;ပြော: ကျွန်မက အင်္ဂလိပ်
 မပြောတတ်ပါဘူး;mluvit: Neumím mluvit anglicky.;pol. uw.
 speak: Speak in Burmese.;ပြော: ဗမာလို ပြောပါ;mluvit: Mluv
 barmesky.;imper. pol.
 speak: Speak slowly!.;ပြော: ဖြေးဖြေးလေး ပြောပါ;mluvit: Mluv(te)
 pomalu!;imper. pol.
 speak: Speak, ven. Sir.;မိန့်: မိန့်တော်မူပါ ဘုရား;mluvit: Mluvte, ct.
 Pane.;pol.
 speak: Then, who can I speak to? (also during telephone
 conversation);ပြော: ဒါဖြင့် ဘယ်သူ့ကို ပြောနိုင်မလား;mluvit: Tak s
 kým mohu mluvit? (i do telefonu);inter. fut.
 speak: Who did he speak with?;ပြော: သူ ဘယ်သူ့ကို
 ပြောသလဲ;mluvit: S kým mluvil?;inter. col.
 speaker: Now, may (I), as the chairman, introduce the speakers
 to those, who came (~ to the audience).;အဆိုရှင်: အခု
 သဘာပတိအနေနဲ့ ကြွရောက်လာသူများကို အဆိုရှင်များနဲ့
 မိတ်ဆက်ပေးပါရစေ;mluvčí: Nyní, ("kéž,") jakožto předseda,
 představím mluvčí obecnstvu.;pol.
 speaking ("speech speaking");စကားပြောခြင်း;mluvení ("mluvy
 mluvení");n.
 speaking: (Your way of) speaking is very cruel.;ပြော:
 ပြောရက်လိုက်တာ;mluvit: (Způsob jakým) mluvíš, je velice
 krutý.;col.
 special;အထူး;speciální ° výjimečný;adj.
 special, be ("separate (and) picked-out");သီးသန့်;speciální, být
 ("oddělený (a) vybraný");l

special, be (strange, "special (and) strange");ထူးဆန်း;zvláštní, být (divný, "zvláštní (a) divný");l

special: Indeed, according to a special system.;အထူး: တကယ်တော့ အထူးနည်းစနစ်အတိုင်းပါပဲ။;speciální: Vskutku, dle speciálního systému.;pol.

special: It is not special.;အထူး: အထူးမရှိဘူး။;zvláštní: Není to (nic) zvláštního.;

special: special boy;အထူး: အထူးကောင်လေး (~ ထူးခြားတဲ့ ကောင်လေး။);výjimečný: výjimečný chlapec;

special: special explanation;သီးသန့်: သီးသန့်အဓိပ္ပါယ်;speciální: speciální vysvětlení;

specialize ("do¹ specially");အထူးပြု: specializovat se ("dělat¹ speciálně");T

speciálně;အထူးတလည်;speciálně;adv.

specific, be ("trim (and) fall");တိကျ;specifický, be ("ořezat (a) padat");l

specific: (It) is a specific item, which indicates the commentarial nature of Sutta Piṭaka.;တိကျ: သုတ္တပိဋကတော် ရှေးဦးအဋ္ဌကထာဆိုင်ရာ သဘောကို ဖော်ပြသော တိကျသည့် အချက်အလက် တစ်ခုဖြစ်သည်။;specifický: Je (to) specifická věc, která naznačuje komentátorský charakter Sutta Piṭaky.;writ.

specify (to do or follow sth.);ပြဌာန်း;upřesnit (co se má dělat či následovat);T S. prasthāna

spectacles (pair of glasses, "sight glass");မျက်မှန်(တစ်စုံ);brýle ("sklo¹ (pro) zrak");sg. (pair)

spectators ("people² (who) watch¹ (the) event");မြို့ကြည့်ပရိသတ်;diváci ("lidé² (kteří) sledují¹ událost");n. P. parisa (= assembly)

spectators (people);ပရိသတ်တို့;diváci (lidé);pl. P. parisā (= assembly)

speed (~ "rate"): The car's speed is 40 kms per hour. ("Car drives with rate (of) 40 kilometers (per) an hour.");နှုန်း: တားက တစ်နာရီကိုလိုပီတာ ၄၀နှုန်းနဲ့ မောင်းတယ်။;rychlost: Rychlost auta je 40 km za hodinu. ("Auto řídí s rychlostí 40 kilometrů (za) jednu hodinu.);

spell: Please, spell your name.;စာလုံးပေါင်းပြ: ကျေးဇူးပြုပြီး မင်းနာမည် စာလုံးပေါင်းပြပါ။;hláskovat: Prosim, hláskuj své jméno.;imper. pol.

spelling ("form¹ (of) trimming");သတ်ပုံ;hláskování ("podoba¹ ořezávání");n.

spelling ("letters mixing");စာလုံးပေါင်း;hláskování ("míchání¹ písmenek");n.

spherical, be;လုံး;kulovitý, být;l

spicy (hot tasty);အစပ်;kořeněný (pálivý);adj.

spicy (hot);စပ်;ostrý (kořeněný);l

spicy: Which (one) is spicy?;စပ်: ဘယ်ဟာစပ်သလဲ။;který: Který je kořeněný (~ pálivý)?;inter.

spider (animal, "raise (and) support");ပင့်ကူ(တစ်ကောင်);pavouk ("zdvihnout (a) podpořit");sg.

spill;ဖိတ် ° လျှံထွက်;vylit ° rozlit se;l (or) T

spilled, be;ဖိတ်(နေ);vylitý, být;l

spilled, be: Much of oil is spilled on the road.;ဖိတ်(နေ): လမ်းပေါ်မှာ ဆီတွေ ဖိတ်နေတယ်။;rozlitý, být: Na ulici je hodně rozlitého oleje.;cont. col.

spilt, be;ဖိတ်(နေ);rozlitý, být ° vytekly, být;l

spin;လည်;otáčet se;l

spinster, old (the Eng. word 'spinster' and any other similar word as well as the topic itself is extremely offensive in modern English, however, the Burmese word can be used in common talk, it is not not offensive);အပျိုကြီး(တစ်ယောက်);panna, stará (CZ slovo je urážlivé, ale to barmské slovo lze užit při běžném rozhovoru, není urážlivé);sg.

spirit (of a person, "blue¹ turtle");လိပ်ပြာ;duch (člověka, "modrá¹ želva");n.

spirit (of human, "blue¹ turtle");လိပ်ပြာ;duch (lidský, "modrá¹ želva");n.

spirit (personal, "mind matter");စိတ်ဓါတ်;duch (osobní, "mentální hmota");n.

spirit (usually good, usually worshiped by village people);နတ်(တစ်ပါး);duch (obvykle dobrý, obvykle uctívány vesničany);sg.

spirit house: It is said, that he found one spirit house on the embarkment of the late near the village.;နတ်ကွန်း: ရွာနားက ကန်ဘောင်မှာ နတ်ကွန်းတခု တွေ့သတဲ့;ducha (bůžka), dům: Říká se, že našel jeden dům ducha (bůžka) u nalodění u (té) vesnice.;

spirit house: That is not a spirit house, majesty.;နတ်ကွန်း: အဲဒါ နတ်ကွန်း မဟုတ်ပါဘူး အရှင်ဘုရား။;duchův (bůžkův) dům: To není bůžkův dům, výsosti.;pol.

spirit: modest spirit;လိပ်ပြာ: ဟိရိလိပ်ပြာ;duch (člověka): skromný duch (člověka);

spirit's house (a house with a (lower) god, "spirit's house");နတ်ကွန်း(တစ်ကွန်း);duchem (~ bůžkem), dům s ("duchův dům");sg.

spiritual ("regarding² mind¹ part");စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ;duchovní ("ohledně² části¹ mysli");adj. P. citta (= mind)

spiritual: spiritual development;စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ: စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု;duševní: duševní rozvoj;

spittle ("imagined¹ stick");တံတွေး;plivanec ("představovaný¹ klacík");n.

splash by water (especially during Thin-Gyan festival);ရေပတ်;splachovat vodou (zejména během Tendžan oslavy);T

split;ခွဲ;rozdělit ° rozštěpit;T

sponsor (supporter, person or institution, which may provide a recommendation letter to a foreigner in order to help him or her to get visa);စပွန်ဆာ(တစ်ယောက်);sponzor (podporovatel, osoba nebo instituce, která může cizinci poskytnout dopis doporučení za účelem pomoci dostat vízum);sg. col. E. sponsor

sponsor: When will (you) get a Myanmar ("country") sponsor?;စပွန်ဆာ: မြန်မာပြည်စပွန်ဆာက ဘယ်တော့ရမှာလဲ။;sponzor: Kdy budeš mít Myanmarského (~ "Myanmarské země") sponzora?;inter. col.

spoon;ဇွန်း(တစ်ချောင်း) ° ဇွန်း(တစ်ချောင်း);lžice;sg.

sport ("playing¹ (by) strength");အားကစား;sport ("hraní¹ silou");n.

sport shoes ");အားကစားဖိနပ်(တစ်စုံ);sportovní boty ");sg. (pair)

sport: (They) are doing a sport.;အားကစား:

အားကစားလုပ်နေကြတယ်။;sport: Sportují. (“dělají sport”).;cont. sports field (“field² (of) playing¹ (with) strength⁰”);အားကစားကွင်း;sportovní hřiště (“pole² hraní (si se) silou⁰”);n.

sports, doing: Doing sports is good for health.;အားကစားပြုလုပ်ခြင်း အားကစားပြုလုပ်ခြင်းသည် ကျန်းမာရေးအတွက် ကောင်းတယ်။;sportování: Sportování je dobré pro zdraví.;

sportsman (“proficient¹ (in) sport⁰”);အားကစားသမား(တစ်ယောက်);sportovec (“zdatný¹ (ve) sportu⁰”);sg.

sportsman: The sportsman breathes more intensively than the woman.;အားကစားသမား: အားကစားသမားက အမျိုးသမီးထက် အသက်ပြင်းပြင်းရှူတယ်။;sportovec: Sportovec dýchá intenzivněji než (ta) žena.;

sportsman: The sportsmen in white dress (are) losing the game.;ကစားသမား: အဖြူရောင်တူညီဝတ်စုံနဲ့ကစားသမားတွေက ပြိုင်ပွဲကို ရှုံးတယ်။;sportovec: Sportovci v bílém dresu prohrávají hru.;

spot (dot, “dot, dot”);အစက်အပြောက်(တစ်ပြောက်၊ တစ်ခု);puntík (tečka, “tečka, tečka”);sg.

spread;ခင်း ° ကူး;rozšířit;T

spread (“make”);ပြု;šířit (“dělat”);T

spread (“spread (and) be-everywhere”);ပျံ့နံ့;rozprostřít (se, “rozprostřít-se (a) být-všude”);I

spread (“spread (and) develop”);ပြန့်ပွား;rozšířit se (“šířit-se (a) rozvíjet-se”);I

spread out;ကား;rozprostřít se ° rozprostřít;T

spread under sth.;နီး;rozprostřít pod něco;T

spread, be;ကျယ်;rozšířený, být;I

spread: May (you) be able to spread the (Buddha's) present (~ the teachings).;ဂြို: သာသနာပြုနိုင်ပါစေ။;šířit: Kéž jsi schopen šířit (Buddhův) dar (~ učení).;pol.

spread: The boycott of the Yangon University students spread to various places and quarters and (then) also the provincial students (started to) boycott.;ပျံ့နံ့ ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများသပိတ်သည် အနယ်နယ်အရပ်ရပ်သို့ ပျံ့နှံ့သွားပြီး နယ်ကျောင်းများကလည်း သပိတ်မှောက်ကြပါသည်။;rozšířit se: Bojkot studentů Ranguňské University se rozšířil do různých míst a čtvrtí a (pak) také provinční studentni (začli) bojkotovat.;pol. writ. pl.

spring (“season² before¹ summer⁰”);နွေဦးရာသီ;jaro (“období² před¹ létem⁰”);n.

spring rolls (roll like snack – vegetarian or with shrimp, “spread¹ (and) fried² paste⁰”);ကော်ပြန့်ကြော်(တစ်လိပ်) (WS. from ကော်ပြန့်ကြော်) ° ကော်ပြန့်ကြော်(တစ်လိပ်);jarní rohlíčky (zákusek v podobě rohlíčku – vegetariánský nebo s krevetou, “roztažená¹ (a) usmažená² pasta⁰”);sg. (or) sg. WS.

spring rolls (roll like snack – vegetarian or with shrimp, “spread¹, rolled-up² (and) fried³ paste⁰”);ကော်ပြန့်လိပ်ကြော်(တစ်လိပ်);jarní rohlíčky (zákusek v podobě rohlíčku – vegetariánský nebo s krevetou, “roztažená¹, zarolovaná² (a) usmažená³ pasta⁰”);sg.

spring: If many flowers become colorful (and) adequate, the spring has come.;နွေရာသီ: ပန်းများအရောင်အသွေးစုံလင်လာလျှင်

နွေရာသီရောက်ပြီ။;jaro: Pokud se (“stalo”) mnoho květin barevnými (a) přiměřenými, přišlo jaro.;p.p.

spring: When the leaves become grown (~ “distributed”), the spring has come.;နွေဦး: သစ်ရွက်များ ဝေလာလျှင် နွေဦးရောက်ပြီ။;jaro: Když vyroste (~ “jsou-rozdělené”) mnoho listů, přišlo jaro.;p.p.

sprinkle (salt, pepper etc.);ဖြူး;sypat (sůl, pepř atd.) ° posypat (solí, pepřem atd.);T

sprinkle (sugar etc., “put”);ထည့်;posypat (cukrem atd., “vložit”) ° sypat (cukr atd., “vložit”);T

sprinkle: (He) sprinkles sugar into the coffee.;ထည့်: ကောဖီထဲကို သကြားထည့်တယ်။;sypat: Sype (si) cukr do kávy.;

sprinkle: (She) is sprinkling salt over the egg.;ဖြူး: ကြက်ဥပေါ်မှာ ဆားဖြူးနေတယ်။;sypat: Sype sůl na vejíčko.;cont.

sprinkle: Somebody is sprinkling pepper on the meat.;ဖြူး: တစ်စုံတစ်ယောက် အသားပေါ်မှာ ငရုတ်ကောင်းမှုန့် ဖြူးနေတယ်။;sypat: Někdo sype sůl na maso.;cont.

spurt;ပန်း;stříkat;T

squadron (“troop bundle”);တပ်ခွဲ(တစ်ခွဲ);letka (armádní jednotka, “armádní svazek”);sg.

square (“marking-off”);အကွတ်;čtverec (“vyznačení”);n.

square (“shape² (of) four⁰ barriers¹”);စတုရန်းပုံ(တစ်ပုံ);čtverec (“podoba² čtyř⁰ bariér¹”);sg. P. catura-anta (= four ends)

squirrel;ရုဉ်း(တစ်ကောင်);veverka;sg.

squirt (syringe);ဗြွတ် [pyu.];stříkat (stříkačkou);I

Sri Lanka (~ “Sinhalese”): island of Sri Lanka;သီဟိုဠ်: သီဟိုဠ်ကျွန်း;Srí Lanka (~ “Sinhálský”): Srí Lanka (“sinhálský ostrov”);

Sri Lanka (country);သီရိလင်္ကာ(နိုင်ငံ) ° သီဟိုဠ်(နိုင်ငံ);Srí Lanka (země);name writ. (or) name

stable, be (“be-calm”);ငြိမ်;stabilní, být (“být-klidný”);I

stable, be (“calm (and) descending”);ငြိမ်သက်;stálý, být (“klidný (a) sestupující”);I

stable: As the electricity is not stable, the connection is not good.;ငြိမ်: မီးမငြိမ်လို့ ကော်နရင် မကောင်းဘူး။;stabilní: Poněvadž není elektřina stabilní, spojení není dobré.;col.

stadium (“sport building”);အားကစားရုံ(တစ်ရုံ);stadion (“sportovní budova”);sg.

stadium: The stadium is still under construction. (“Stadium building work still happens.”);အားကစားရုံ: အားကစားရုံက ဆောက်လုပ်ဆဲဖြစ်တယ်။;stadion: Stadion se stále staví. (“Stavební práce (na) stadionu se stále dějí.”);

staff (“carrying-on¹ responsibility⁰”);ဝန်ထမ်း(တစ်ယောက်);personál (“vykonávající¹ zodpovědnost⁰”);sg.

staff: (They) are very, very weak (in doing their work), the staff of the office.;ဝန်ထမ်းတွေ: တော်တော်ပေါ့တယ် ရုံးကဝန်ထမ်းတွေ။;zaměstnanci: Jsou velice, velice slabí (v dělání své práce), zaměstnanci té kanceláře.;col.

stage;စင်(တစ်စင်) ° စင်(တစ်ခု) ° စင်(တစ်စင်) ° စခန်း;pódium ° jeviště ° stupeň;n. (or) sg.

stage (“high¹ stage⁰”);စင်မြင့်(တစ်စင်);pódium (“vysoká¹ pódium⁰”);sg.

stage: When the people of both sides, proposers (and) defendants have spoken, somebody from the (other) people (~

“male workers (and) female civilians”) may also come (“(and) enter”) on this stage and speak.;စင်မြင်: အဆိုအချေနှစ်ဘက်ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ပြောပြီးတဲ့အခါ လုပ်သားပြည်သူများထဲကလဲ ဒီစင်မြင်ပေါ်ကို တက်ရောက်ပါဝင် ပြောဆိုနိုင်ကြပါတယ်။;jeviště: Když lidé z obou (debatních) stran, navrhovatelé (svého názoru) (a) obhájci (jiného názoru) domluví, můžou někteří z (ostatních) lidí (~ “pracujících mužů (a) civilistek”) také přijít (“(a) vejít”) na toto jeviště a promluvit.;pol. stages: We build stages over sidewalks and dancing groups dance on these stages.;စင်: လမ်းဘေးမှာ စင်တွေ ဆောက်ပြီး အဲဒီစင်တွေပေါ်မှာ ကကြပါတယ်။;pódia: Stavíme pódia nad chodníky (~ “postranními cestami”) a taneční skupiny na nich tancují.;pol. stain: There is no blood stain on the hand.;စွန်း: လက်ပေါ်မှာ သွေးစွန်းမနေဘူး။;skvrna: Na ruce není žádná skvrna krve.; stained, be;စွန်း: poskvrněný, být ° potřísněný, být;l stairs (“boat extension”);လှေကား(တစ်ထပ်);schody (“rozšíření lodě”);n. stairs: Stairs of this house are very beautiful.;လှေကား: ဒီအိမ်က လှေကားတွေက လှလိုက်တာ။;schody: Schody tohoto domu jsou velice krásné.;col. stairs: The man is going up (~ “climbing”) the stairs.;လှေကား: အမျိုးသားတစ်ယောက် လှေကားပေါ်တက်နေတယ်။;schody: (Ten) muž jde (~ “leze”) po schodech.;cont. stalk (of grass, “stalk stick”);ရိုးတံ;stéblo (trávy, “stéblová tyčka”);n. stalk: stalk of grass;ရိုးတံ: မျက်ရိုးတံ;stéblo: stéblo trávy; stallion (male-horse);အထီး(တစ်ကောင်);hřebec;sg. stallion: When the horse crossed over the Anoma river, (was it) a stallion or a mare?;အထီး: အနောက်မြစ်ကို ဖြတ်သွားတဲ့အခါမှာ မြင်းက အထီးလား အမလား။;hřebec: Když (ten) kůň přeskakoval (~ “překračoval”) řeku Anomu, (byl to) hřebec nebo klisna?;inter. stamp, postage (“stamp (with) head”);တံဆိပ်ခေါင်း(တစ်ခု);známka, poštovní (“známka (s) hlavou”);sg. stamp, postage: (He) sticks a stamp on a letter.;တံဆိပ်ခေါင်း: စာပေါ်မှာ တံဆိပ်ခေါင်းတစ်ခုကို ကပ်တယ်။;známka, poštovní: Přilepuje známku na dopis.; stamp, postage: There are just (so) many stamps on the letter.;တံဆိပ်ခေါင်း: စာပေါ်မှာ တံဆိပ်ခေါင်းတွေ အများကြီးပဲ။;známka, poštovní: Na dopise je tak hodně známek.;col. stand;ထောင်;stát;T stand (“be-upright, attached (and) stopped”);မတ်တပ်ရပ်;stát (“být-vzpřímený, upevněný (a) zastavený”);l stand (mostly about things);ထောင်;stát (obvykle o věcech);T stand firm;တင်း;stát, pevně;T stand firm (not give in);တင်း;stát pevně (nepoddát se);T stand for (“take¹ meaning”);အနက်ရ;význam, mít (“brát¹ význam”);T stand upright;ရပ်;stát vzpříma;T stand: (They) stop the vehicles in front of the stage and (“exhibiting”) (they) dance.;ရပ်: ကားတွေကို စင်ရှေ့မှာ ရပ်ပြီး ကပြကြပါတယ်။;stoupnout si: Zastaví vozidla před pódiem a

(“ukazující (se)”) tancují.;pol. stand: A cow is standing on the field.;ရပ်: နွားတစ်ကောင် ကွင်းပြင်ပေါ်မှာ ရပ်နေတယ်။;stát: Kráva stojí na poli.;cont. standard;တန်း(တစ်ခု);norma;sg. standard (“level (and) standard”);အဆင့်အတန်း(တစ်ခု);norma (“úroveň (a) norma”);sg. stanza (a grouping of lines with a set pattern of meter and rhyme);စာပိုဒ်(တစ်ပိုဒ်);stanza (skupina řádek určitého vzorce metriky a rytmu);sg. star;ကြည်(တစ်လုံး);hvězda;sg. ?n starring, be (in a movie);ပါ;hrát hlavní roli (ve filmu);T starring, be: In this movie he is starring as a villain.;ပါ: ဒီရုပ်ရှင်မှာ သူလူကြမ်းအဖြစ် ပါပါတယ်။;hrát hlavní roli (ve filmu): V tomto filmu hraje hlavní roli darebák.;pol. start;အစ ° စ;začít ° počátek;T (or) n. start (“(and) leave”): Start from the latest (position).;စထွက်: နောက်ဆုံးမှ စထွက်တယ်။;začít (“(a) zanechat”): Začít z pozice, (která je) na posledním místě (~ nejvíce vzadu);. start (“put¹ start”);စတင်;začít (“položit¹ začátek”);T start (also in competition, “start (and) record”);စတင်;začít (také v soutěži, “začít (a) nahrávat”);T start a new year (“cross² new¹ year”);နှစ်သစ်ကူး;začít nový rok (“překročit² nový¹ rok”);T start to build (“put¹ start° (and) construct² (and) build³”);စတင်တည်ထောင်;začít stavět (“položit¹ začátek° (a) budovat² (a) stavět³”);v.! start to build (“start building”);စတင်;začít stavět “); start: (He) started to strive to attain them.;စ: အဲဒါများ အောင်မြင်ဖို့ စပြီး ကြိုးပမ်းခဲ့ပါတယ်။;začít: Začal usilovat, aby jich dosáhnul.;p.s. pol. start: (I) can start to do anything (I) like.;စ: အခြားကြိုက်တဲ့အလုပ်ကို စလုပ်နိုင်ပါတယ်။;začít: Mohu začít dělat cokoliv chci (~ “mám-rád”);.pol. start: (it) started jumping;ပြီး ခုန်ပြီး;začít: začalo skákat;p.p. start: (It) will start at eight o'clock.;စ: နှစ်ခုမှာ စမယ်။;začít: Začne v osm hodin.;fut. col. start: It may start every year around 13th of April.;စ: နှစ်စဉ် ဧပြီလ ၁၃ ရက်လောက်မှာ စတတ်ပါတယ်။;začít: Může začít každý rok okolo 13tého dubna.;pol. start: like when (I) started meditation.;စ: စတင်သည့်အခါတုန်းကလို;začít: jako když jsem začínal meditaci; start: The examination starts tomorrow.;စ: စာမေးပွဲ မနက်ဖန် စမယ်။;začít: Zkouška začíná zítra.;fut. start: The movie starts now. (“Movie has started now.”);စ: အခု ရုပ်ရှင်စပြီး;začít: Film začíná. (“Film ted’ začal.”);p.p. starting line (“measured leaving line”);တာထွက်မျဉ်း;startovní čára (“měřená opouštěcí čára”);n. starting line: The sportsmen are on the starting line.;တာထွက်မျဉ်း: အားကစားသမားများဟာ တာထွက်မျဉ်းမှာ ရှိကြတယ်။;startovací čára: Sportovci jsou na startovní čáře.; state;တိုင်း (abbrev. from တိုင်းပြည်);stát;n. state (“division (and) state”);တိုင်းပြည်(တစ်ပြည်);stát (“správní jednotka (a) stát”);sg. state (“state (and) territory”);ပြည်နယ်(တစ်ခု တစ်ပြည်နယ်);stát

("stát (a) teritorium");sg.
state (a statement);မိန့်;prohlásit;T mn. & k. writ.
state (a statement): (He, the king) has stated, that (he) would give clothes (to people) by (his) left hand.;မိန့်: ဗယ်လက်ဖြင့် (~ ဘယ်လက်ဖြင့်) အဝတ်အစားများပေးမည်ဟု မိန့်ခဲ့သည်။;prohlásit: (Král) prohlásil, že bude svou levou rukou dávat lidem oblečení.;p.p. writ.
state (condition, "basis (and) situation");အခြေအနေ;stav (podmínka, "základ (a) situace");n.
state (country, "country state");တိုင်းပြည်(တစ်ပြည်);stát (země, "stát země");sg.
state (country): I am from England.;နိုင်ငံ: ကျွန်တော် အင်္ဂလန်နိုင်ငံကပါ။;země: Jsem z Anglie.;pol.
state (region, division);ပြည်နယ်(တစ်ခု တစ်ပြည်နယ်);stát (správní středisko);sg.
state of ("measure (and) state");အနေအထား;stav ("míra (a) stav");n.
state of: should be state of ... ;အနေအထား: ...
အနေအထားဖြစ်နေရမယ်။;stav: měl by být stav ... ;fut.
state: (It) is called union as the states and divisions are (~ "live") together.;ပြည်နယ်: ပြည်နယ်နဲ့ တိုင်းတွေစုနေလို့ ပြည်ထောင်စု ခေါ်တာပါ။;stát: Nazývá se unii protože státy a regiony jsou (~ "žijí") spolu.;pol.
state: (You) may see (there) states Kayah, Kayin, Kachin, Chin, Mon, Yakhine (and) Shan.;ပြည်နယ်: ကချင် ကယား ကရင် ချင်း မွန် ရခိုင် ရမ်း ပြည်နယ်တွေကို တွေ့နိုင်ပါတယ်။;stát: Můžeš (tam) uvidět státy Kajá, Kajen, Kačhen, Čhen, Mon, Jakhain (a) Šan.;pol.
state: Although these states and divisions are divided, all Myanmar nations, including poor and rich, live together.;ပြည်နယ်: ဒီလိုပြည်နယ်နဲ့ တိုင်းတွေ ခွဲထားပေမယ့် မြန်မာတိုင်းရင်းသားအားလုံး ဆင်းရဲလဲ အတူတူ ချမ်းသာလဲ အတူတူနေကြပါတယ်။;stát: Přestože jsou tyto státy a správní oblasti (regiony) rozděleny, všechny národnosti Myanmaru, včetně chudých i bohatých, žijí pospolu.;
state: Kachin state;ပြည်နယ်: ကချင်ပြည်နယ်;stát: stát Kačhen;name
statement;အဆို;prohlášení;n.
statue;အရုပ်(တစ်ခု);socha ° socha (osoby);sg.
statue ("imitates¹ form");ရုပ်တု(တစ်ခု);obraz ("napodobuje¹ podobu");sg.
statue ("imitates¹ appearance");ရုပ်တု(တစ်ခု);socha ("napodobuje¹ vzezření");sg.
statue: However, it is statue made of gold.;အရုပ်: ဒါပေမဲ့ ရွှေနဲ့လုပ်ထားတဲ့အရုပ်ပါ။;socha: Ale to je socha vyrobená ze zlata.;pol.
statue: Other statue of this kind is in the embarkment.;အရုပ်: ဒီလို တခြားအရုပ်တခု ကန်ဘောင်ထဲမှာ ရှိပါတယ်။;statue: Jiná socha tohoto druhu je na nalodění.;pol.
status;အရာ;status;n.
status: It is said, that having given him the status of Min Yaza, he appointed him a minister.;ဘွဲ့: {မင်းရာဇာ}ဆိုတဲ့ ဘွဲ့ပေးပြီး အမတ် ခန့်သတဲ့;statut: Říká se, že mu udělil statut Men Yáza a ustanovil ho ministrem.;
stay;နေ ° တည်း ° ရှိ ° တဲ ° ရှိနေ;bydlet ° být ° žít ° zůstat;I (or) T

stay ("dwell (and) dwell");တည်းခိုနေထိုင်;zůstat ("přebývat (a) přebývat");T
stay ("stay (and) take-refuge");တည်းခို;zůstat ("zůstávat (a) brát-ochranu");T
stay (be accommodated, "dwell (and) take-refuge");တည်းခို;být (být ubytován, "pobývat (a) brát-ochranu");I
stay (dwell);တည်း ° တဲ;být (pobývat) ° zůstat (pobývat);T
stay (dwell): indeed, in the place where I stay now;နေထိုင်: ကျွန်တော် ယခု နေထိုင်သော နေရာတွင်ပင်;žít (pobývat): vskutku, v místě, kde teď ("já") žiji;writ.
stay (have home);နေ;bydlet;T
stay: (He) is staying there.;တည်း: အဲဒီမှာ တည်းနေတယ်။;bydlet: Bydlí tam.;cont.
stay: (I) am also in a monastery (in order) to stay.;တည်းခို: တည်းခိုဖို့ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းလည်း ရှိပါတယ်။;pobývat: Jsem také v klášteře, abych (tam) pobýval.;pol.
stay: (I) am going to ask (my) mother (whether I can) ("stay").;နေ: နေဦးအမေကို မေးဦးမယ်။;zůstat: Jdu se zeptat matky zda mohu ("zůstat").;fut. col.
stay: (I) am staying in a hotel.;တဲ: တိုတယ်မှာ တဲနေပါတယ်။;být (ubytován): Jsem ("ubytován") v hotelu.;pol.
stay: (I) decided to stay (there).;နေ: နေဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါတယ်။;zůstat: Rozhodl jsem se (tam) zůstat.;p.s. pol.
stay: (I) need to stay.;နေထိုင်: နေထိုင်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။;být: Potřebuji (tam) být.;
stay: (I) stay in Pathein.;နေ: ပုသိမ်မှာ နေပါတယ်။;bydlet: Bydlím v Pateinu.;pol.
stay: (We) stay (~ are) at home.;ရိ: အိမ်မှာ ရှိပါတယ်။;jsme: Jsme doma.;pol.
stay: Are (you) satisfied staying there?;တဲ: အဲဒီမှာ တဲရတာ အဆင်ပြေလား။;být (ubytován): Jsi tam spokojen? ("Jsi spokojen, že (jsi) ubytovaný tam?");inter.
stay: Are you happy (~ "of happiness") staying in Burma ("country")?;နေ: ဗမာပြည်မှာ နေရတာ ပျော်ရဲလား။;být: Jste šťastný (~ "(pln) štěstí"), že jste v Barmě (~ "Barmské zemi")?;inter.
stay: I can't stay (~ live).;နေ: မနေနိုင်ပါဘူး။;zůstat: Nemohu zůstat (~ žít).;col. pol.
stay: May (you) be satisfied with everything (while) staying in Sri Lanka ("country").;တည်းခိုနေထိုင်: သီရိလင်္ကာနိုင်ငံမှာ တည်းခိုနေထိုင်ရတာ အစစအဆင်ပြေပါစေ။;být (ubytovaný): Kéž jsi spokojený se vším (zatímco) jsi na (~ "ve") Srí Lance.;w. pol.
stay: Next time (I) am going to stay only in Sinhapore.;ရိုနေ: နောက်မလ (~ နောက်တော့လဲ) Singapore မှပဲ ရိုနေအုံးမှာပါ။ (~ နောက်လည်း Singapore မှပဲ ရိုနေဦးမှာပါ။);být: Příště budu pouze v Singapur.;pol.
stay: Shin Than (~ "Clear (and) Clean") lives in Yangon.;နေ: ရင်းသန့်က ရန်ကုန်မှာ နေတာပါ။;žít: Šen Tan (~ "Jasná (a) Čistá") žije v Rangúnu.;pol.
stay: Where are (you) staying?;တဲ: ဘယ်မှာ တဲနေသလဲ။;být (pobývat): Kde (teď) jsi (ubytován)?;inter. cont.
stay: Where do (you) stay?;တဲ: ဘယ်မှာ တဲလဲ။;být (pobývat): Kde (teď) jsi (ubytován)?;inter.
stay: Where do you stay now?;နေ: အခုဘယ်မှာ နေပါလဲ။;žít: Kde teď žiješ?;inter. pol.

stay: Won't you stay long(er)?;နေ: ကြာကြာ မနေဘူးလား။;být: Nebudeš tu déle (~ dlouho)?;inter. col.

steadfast;ခိုင်;vytrvalý;adj.

steadfast: steadfast, bountiful country;ခိုင်: ပြည်ခိုင်ဖြိုး;vytrvalý: vytrvalá, bohatá zem.;n.

steal ("steal (and) run");ခိုးပြေး;ukrást ("ukrást (a) běžet");T

steal: He doesn't steal (others') property.;ခိုး: သူ့စွာ မခိုး။;krást: Nekrade majetek (druhých).;col.

steal: Hey guy, if (you) steal, while stealing steal more for us (also), friend.;ခိုး: ဟိတ်ကောင် ခိုးမယ်ခိုးတော့ ငါတို့အတွက်ပါ ဝိုခိုးပေးကွာ။;krást: Hej, týpku, jestli budeš krást, při (tom) kradení pro nás (taky) ukradni, příteli.;imper. sl.

steamed;ပေါင်း;pařený (o jídle);adj.

steep, be;မတ်;příkrý, být;l

stem of;ရိုး;stonek (čeho);suff. n.

step back ("back-recoil");နောက်တွန့်;ustoupit ("zpátky ucuknout");T

step back ("back-retreat");နောက်ဆုတ်;counvout zpět ("zpátky ustoupit");T

step by step;တစ်ဖြည်းဖြည်းနဲ့;krůček po krůčku;adv.

step by step (in going on way, "movement by movement, slowly (and) slowly");တဖြည်းဖြည်း;postupně (o chození či ježdění po cestě, "pohyb po pohybu, pomalu (a) pomalu");adv.

stewed ("agan' oil");ဆီပြန်;dušený (o jídle, "znovu' olej");adj.

stick;တံ(တစ်ချောင်း) ° တုတ်(တစ်ချောင်း) ° အတံ(တစ်ချောင်း);klacek, klacik ° hůlka ° klacik;sg.

stick (a knife etc.);စိုက်;zabodnout (něč atd.);T

stick (a needle): (He) stuck a needle between nails and while hitting (it) with hammer, (he) tested (them).;စိုက်: လက်သည်းကြားတွင် အပ်စိုက်၍ တူနှင့် ရိုက်ကာ စမ်းသပ်၏။;zabodnout: Zabodnul jehlu mezi nehty a zatímco (ji) zatloukal kladivem, testoval (je).;writ.

stick (sw.);ကပ်;lepit (někam) ° přilepit (někam) ° přilepovat (někam);T

stick to;တွယ်;přilepit se k;l

stick: (He) sticks a stamp on a letter.;ကပ်: စာပေါ်မှာ တံဆိပ်ခေါင်းတစ်ခုကို ကပ်တယ်။;přilepit: Přilepuje známku na dopis.;

stiff (solid);ခဲ;tuhý (pevný);n.

still;ဆဲ ° ဆဲဆဲမှာ ° သေး ° တုန်း;pořád ° stále ° ještě ° ještě, když;suff. adv. (or) adv.

still, be;ငြိမ်;nehybný, být;l

still: (I) am just still practising writing;တုန်း: ရေးကျင့်တုန်းပဲလေ;stále: Stále jen nacvičuji psaní;

still: (I) am still just attending school.;ဆဲ: ကျောင်းတက်နေဆဲပါပဲ။;pořád: Pořád jen chodím do školy.;pol.

still: (I) still attend school.;တုန်း: ကျောင်းတက်တုန်းပါ။;pořád: Pořád chodím do školy.;pol.

still: (I) still cannot read (in Burmese).;သေး: မဖတ်တတ်သေးပါဘူး။;pořád: Pořád neumím číst (Barmsky).;pol.

still: (I) still haven't returned.;သေး: မပြန်သေးပါဘူး။;stále: Stále jsem se nevrátil.;pol.

still: (I) still understand just little bit.;သေး: နည်းနည်းလေးပဲ နားလည်သေးတယ်။;pořád: Pořád rozumím jen trošičku.;

still: Even one year still hasn't passed. ("Even one year is still not filled.");သေး: တစ်နှစ်တောင် မပြည့်သေးပါဘူး။;ještě: Ještě tomu nebylo dokonce ani jeden rok. ("Dokonce (ani) jeden rok stále není naplněn.");pol.

still: Go ("according to") this way, but (it is) still very far.;သေး: ဒီလမ်းအတိုင်းသွား ဒါပေမယ့် တော်တော်ဝေးသေးတယ်။;very: Jed'te ("podle") této cesty, ale (je to) ještě hodně daleko.;imper.

still: He still did not answer me.;သေး: သူ ကျွန်တော်ဆီကို မပြန်သေးပါဘူး။ (~ သူ ကျွန်တော်ကို ပြန်မဖြေသေးပါဘူး။);stále: Stále mi neodpověděl.;pol. um.

still: He still reads the book.;ဆဲ: -နေ: သူ စာအုပ် ဖတ်ဆဲပါ။;stále: Stále čte knihu.;pol.

still: I am still reading his book.;တုန်း: သူ့စာအုပ် ကျွန်တော် ဖတ်တုန်းပါ။;stále: Stále čtu jeho knihu.;pol. um.

still: I am still trying.;ဆဲ: ငါ ကြိုးစားနေဆဲပါ။;stále: Stále se snažím.;pol.

still: It is still raining.;ဆဲ: -နေ: အခု မိုးရွာနေဆဲပါ။;pořád: Pořád prší.;pol.

still: still unable to abandon;သေး: မစွန့်နိုင်သေးတာ;stále: stále neschopen zanechat;n.

still: The stadium is still under construction. ("Stadium building work still happens.");ဆဲ: အားကစားရုံက ဆောက်လုပ်ဆဲဖြစ်တယ်။;stále: Stadión se stále staví. ("Stavební práce (na) stadionu se stále dějí.");

still: Then, also, editorials and articles are still published there.;သေး: ပြီးတော့ အယ်ဒီတော့အဘော်တို့ ဆောင်းပါးတို့လည်း ပါပါသေးတယ်။;stále: A pak, úvodníky a články jsou tam stále publikovány.;pol.

still: Though (I) was still attending school, as (I) got married, (I) cannot continue any more.;ဆဲဆဲမှာ: တက္ကသိုလ်တက်မဲ့ ဆဲဆဲမှာ အိမ်ထောင်ကျတာမို့ ဆက်မတတ်တော့မဲ (~ ဆက်မတတ်ဆွား)။;pořád: Přestože jsem pořád chodil do školy, poněvadž jsem se oženil, nemohu dál pokračovat.;fut. col.

still: though (you) still do not live as a nun;သေး: အခု သီလရင်နည်းတူ မနေရသေးပေမယ့်;stále: přestože stále nežijesh jakožto mniška;

still: What is the son ("still") doing?;တုန်း: သားသားဟာကို ဘာလုပ်တာတုန်း။ (~ သားသား ဘာလုပ်နေတာတုန်း။);stále: Co (náš) syn ("stále") dělá?;inter. lett.

still: Yep, (I'm still ("just") interested.;တုန်း: အင်း စိတ်ဝင်စားတုန်းဘဲ။;pořád: Jo, pořád (mě to) prostě zajímá.;col. fr. stimulate ("exhort (and) urge");လှုံ့ဆော်;podnítit ("vyzvat (a) naléhat");T

stir ("move (to be) rare");လှုပ်ရှား;míchat ("hýbat (aby bylo) vzácné");T

stomach;ဝမ်း;žaludek;n.

stone ("blunt' stone");ကျောက်တုံး(တစ်တုံး);kámen ("tupý' kámen");sg.

stone: This house is built by stone.;ကျောက်တုံး: ဒီအိမ်ကို ကျောက်တုံးများဖြင့် ဆောက်လုပ်ထားတယ်။;kámen: Tento dům je postavený z kamene.;

stone: This man is a statue (~ "form") of a soldier made by (~ "hammered with") stone.;ကျောက်တုံး: ကျောက်တုံးနဲ့ ထုထားတဲ့အမျိုးသားက စစ်သားပုံဖြစ်တယ်။ (~ ဒီရုပ်တုက ကျောက်တုံးနဲ့ ထုထားတဲ့ စစ်သားရုပ်တု ဖြစ်တယ်။);kámen: Tento muž

je socha (~ "podoba") vojáka zhotovená z (~ "utlučená s") kamene.;

stop;ရပ် ° ပြီး ° တော် ° ဖြတ် ° နား; zastavit ° skončit; T

stop ("stop (and) fix");ရပ်ထား; zastavit ("zastavit (a) upevnit"); T

stop ("stop (and) fix"): (He) stopped the bus.;ရပ်ထား:

ဘတ်စ်ကားကို ရပ်ထားတယ်; zastavit ("zastavit (a) upevnit"):

Zastavil autobus.;

stop ("stop (and) wait");ရပ်ဆိုင်း; zastavit ("zastavit (a) čekat"); T

stop: ("Just") stop!;တော်: တော်ပါတော့; zastavit: ("Prostě")

zastav!; imper. pol.

stop: (I) want to stop.;နား: နားချင်ပါတယ်; zastavit: Chci zastavit.; pol.

stop: As for the turtle, not stopping (or) resting, (it) goes little by little.;ရပ်: လိပ်မာမူကား မရပ်နားဘဲ တရွေရွေ သွား၏; zastavit: Co se týče želvy, aniž by se zastavila (nebo) si odpočala, krůček po krůčku jde.; writ.

stop: Do (you) stop here? (may be said by taxidriver when approaching the destination);ရပ်: ဒီမှာ ရပ်လား; vystupovat (~ "zastavit"): Vystupujete (~ "zastavujete") tady? (může být řečeno taxikářem při přiblížení se k místu určení); inter.

stop: Do (you) want to stop here? (may be said by taxidriver when approaching the destination);ရပ်: ဒီမှာ ရပ်ချင်သလား; zastavit: Chcete zastavit tady? (může být řečeno taxikářem při přiblížení se k místu určení); inter.

stop: Don't stop.;ရပ်: မရပ်နဲ့; zastavit: Nezastavuj.; imper. col.

stop: Let's finish the ("writing") discussion, ("indeed.");ရပ်: စာဆွေးနွေးတာ ရပ်တော့ရအောင် (~ ရပ်ကြရအောင်); zastavit: ("Vskutku,") zastavme diskuzi ("(o) psaní").;

stop: Where should (I) stop? (may be asked by taxidriver when approaching the destination);ရပ်: ဘယ်မှာ ရပ်ရမလဲ; zastavit: Kde mám zastavit? (může být řečeno taxikářem při přiblížení se k místu určení); inter.

store (shop, "market (and) shop");ဈေးဆိုင်(တစ်ဆိုင်); obchod ("trh (a) obchod"); sg.

store (shop);ဆိုင်(တစ်ဆိုင်) ° ဈေး(တစ်ဆိုင်); obchod; sg.

store away;လှောင်; uložit (mimo); T

storey (floor);လွှာ(တစ်လွှာ); patro (podlaží); sg.

storm;မုန်တိုင်း; bouřka (CZ col., bouře) ° bouře; n.

storm: Ship is in storm. ("Ship is catching storm.");မုန်တိုင်း: သင်္ဘော မုန်တိုင်းမိနေတယ်; bouřka: Loď je v bouři. ("Loď chytá bouřku."); cont.

story;ဇာတ်လမ်း(တစ်ခု) ° ပုံပြင်(တစ်ပုဒ်) ° ပုံပြင်(တစ်ပုဒ်) ° ဇာတ်လမ်း(တစ်ခု တစ်ပုဒ်) ° ဝတ္ထု(တစ်ပုဒ်); příběh; sg. P. vatthu (= object, story) (or) sg.

story ("form" (of) happening°);ဖြစ်ပုံ(တစ်ခု); příběh ("podoba" příhody°); sg.

story ("happening (and) ending");အဖြစ်အပျက်(တစ်ခု); příběh ("příhoda (a) ukončení"); sg.

story ("happening form, ending form");ဖြစ်ပုံပျက်ပုံ(တစ်ခု); příběh ("dějící-se podoba, končící podoba"); sg.

story ("image" (of) happening°);ဖြစ်ပုံ; příběh ("obraz" příhody°); n.

story ("lined-up" (of) happening°);ဖြစ်စဉ်(တစ်ခု); příběh ("zarovnaná" příhoda°); sg.

story ("measure" (of) happening°);ဖြစ်အင်(တစ်ခု); příběh ("míra" příhody°); sg.

story ("pronouncement" (of) happening°);ဖြစ်ထွေ(တစ်ခု); příběh ("vyslovení" příhody°); sg.

story ("show" (of) happening° {nouner}²);ဖြစ်ပြချက်(တစ်ခု); příběh ("ukázat" příhodu° {jmenec}²); sg.

story ("way" (of) drama°);ဇာတ်လမ်း(တစ်ခု တစ်ပုဒ်); příběh ("způsob" dramatu°); sg.

story (happening, "happening (and) deterioration");အဖြစ်အပျက်; příběh (dění, "příhoda (a) úpadek"); n.

story: Almost every student knows this story.;ဇာတ်လမ်း: ကျောင်းသားတိုင်းလိုလို ဒီဇာတ်လမ်း သိပါတယ်; příběh: Tento příběh zná téměř každý student.; pol.

story: If the story is sad, (you) will cry.;ဇာတ်လမ်း: ဇာတ်လမ်းက သနားစရာကောင်းရင် ငိုမှာ; smutný: Jestli ten příběh bude smutný, budeš) brečet.; col

stout, be ("(be) well-supported (and) stand-firm");တောင့်တင်း; rázný, být ("být" dobře-podporovaný) a) stát-pevně); I

stove ("fire cooker");မီးဖို(တစ်ဖို); kamna ("ohnivý vařič"); sg.

stove: In the kitchen there is a stove.;မီးဖိုအနက်: မီးဖိုချောင်ထဲမှာ မီးဖို(အနက်)တစ်လုံး (~ မီးဖိုတစ်ဖို) ရှိတယ်; kamna: V kuchyni jsou kamna.;

straggle ("go"² having-gaps¹ (and) broad°);ပြန့်ကျဲသွား; rozptýlit se ("jít², mít-mezery¹ (a) být-široký°"); I

straight;တည့်တည့် ° တံ့ဘဲ (from တည့်တည့်); přímo; adv. col. (or) adv. writ.

straight ("brush (and) strike");တိုက်ရိုက်; přímo ("kartáčovat (a) uhodit"); adv.

straight ahead;တည့်တည့် ° တံ့ဘဲ; přímo (za nosem); adv. col. (or) adv. writ.

straight ahead ("in front (and) directly");ရှေ့တည့်တည့်; přímo (za nosem, "dopředu (a) přímo"); adv. writ.

straight ahead ("in-front (and) straight (and) straight);ရှေ့တံ့ဘဲ (from ရှေ့တည့်တည့်) ° ရှေ့တည့်တည့်; přímo (za nosem, "vpředu (a) vpřed (a) vpřed"); adv. col. (or) adv.

straight ahead ("to"¹ in-front° straightly²);ရှေ့သို့တည့်တည့်; přímo (za nosem, "do"¹ předu° rovně²); adv. writ.

straight ahead: Continue to drive straight ahead.;ရှေ့တည့်တည့်: ရှေ့တည့်တည့်ဆက်မောင်း; přímo (za nosem): Pokračuj v řízení přímo za nosem.; imper.

straight ahead: Go straight ahead.;ရှေ့တံ့ဘဲ: ရှေ့တံ့ဘဲသွားပါ; přímo za nosem: Jdi přímo za nosem.; imper. pol. col.

straight ahead: Go this way straight ahead.;တည့်တည့်: ဒီလမ်းတည့်တည့်သွား; přímo (za nosem): Jdi tudy (~ "touto cestou") přímo (za nosem); imper.

straight, be;တည့် ° ဖြောင့် ° တံ့ (from တည့်); přímý, být; I. col. (or) I (or) I writ.

straight: May the way of going, just like the coming way, be straight.;ဖြောင့်: သွားလမ်းသာလို လာလမ်းဖြောင့်ပါစေ; přímý: Kéž je cesta odchodu, stejně jako cesta příchodu, přímá.; w. pol.

straighten;ဖြောင့်; narovnat; T

straighten ("straighten (and) fix");ဖြောင့်ထား; narovnat ("narovnat (a) upevnit"); T

straighten: (He) straightens the back.;ဖြောင့်: ကျောပြင်ကို
 ဖြောင့်တယ်; narovnat: Narovná záda.;
 straighten: (I) straighten (my) legs.;ဖြောင့်ထား: ခြေထောင်းများ
 ဖြောင့်ထားတယ်; narovnat: Narovná nohy.;
 straightly (“head-straight (and) make-
 right”);တန်းတန်းမတ်မတ်(ပဲ);rovně (“jít-přimo-za (a)
 narovnat”);adv.
 strain (“purify”);စစ်;cedit (“očist’ovat”);T
 strain (struggle, “stuggle (and) kick”);ရုန်းကန်;namáhat se
 (“usilovat (a) kopat”);T
 strain: Strain with strainer.;စစ်: အရည်စစ်နှင့် စစ်သည်;cedit: Cedit
 (“s”) cedítkem.;
 strainer (“liquid straining”);အရည်စစ်(တစ်ခု);cedítka (“cezení
 tekutiny”) ° sítko (“cezení tekutiny”);sg.
 strainer: Strain with strainer.;အရည်စစ်: အရည်စစ်နှင့်
 စစ်သည်;cedítka: Cedit (“s”) cedítkem.;
 Strand Hotel (a hotel);စတရင်းဟိုတယ် ° စထရင်းဟိုတယ်;Strand
 Hotel (a hotel);name
 Strand Road (“road² near¹ shore”);တန်းနားလမ်း;Strand, ulice
 (“cesta² poblíž¹ břehu”);name
 strange, be;ဆန်း;divný, být ° zvláštní, být;l
 strange, be (“be-strange (and) varying”);ဆန်းပြား;divný, být (“být-
 divný (a) lišící-se”);l
 strange, be (“special (and) strange”);ထူးဆန်း;divný, být (“zvláštní
 (a) divný”);l
 strange, be (“strange (and) varying”);ဆန်းပြား;divný, být (“divný
 (a) lišící-se”);l
 strange, be (strange, “different (and) different”);ထူးပြား;divný, být
 (divný, “odlišný (a) odlišný”);l
 strange: (It) is strange.;ထူးဆန်း: ထူးဆန်းတယ်;divné: Je (to)
 divné.;
 street;လမ်း(တစ်လွှမ်း) တစ်လမ်း ° လမ်း(တစ်ခု);ulice;sg.
 street lamp: At night the street lamps light.;လမ်းမီး: ညအချိန်တွင်
 လမ်းမီးထွန်းသည်;pouliční lampy: V noci svítí pouliční lampy.;
 street: On the streets of every town can be seen the water-
 playing.;လမ်း: မြို့တိုင်း လမ်းတွေပေါ်မှာ ရေကစားနေတာ
 တွေ့နိုင်ပါတယ်;ulice: Na ulicích každého města je možno spatřit
 hraní s vodou.;pol.
 street: The woman crosses over the street.;လမ်း: အမျိုးသမီး
 လမ်းဖြတ်ကူးသည်;cesta: (Ta) paní přechází přes ulici.;writ.
 strength;ခွန် ° အား;síla;n.
 stretched, be (about not relaxed muscles, “be-taut (and) be-
 stiff”);တင်းမာ;napnutý, být (o neuvolněných svalectech. “být-
 napnutý (a) být-tuhý”);T
 stretched, be: stretched muscles (ie. not relaxed
 muscles);တင်းမာ: တင်းမာနေသော ကြွက်သားများ;napnutý, být:
 napnuté svaly (tj. neuvolněné);pl.
 strict, be (“supervise (and) tie”);ကြပ်တည်း;striktní, být (“dohlížet
 (a) svazovat”);T
 strictly (“supervising (and) tying”);ကြပ်ကြပ်တည်းတည်း;striktně
 (“dohlížení (a) svazování”);T
 stride over (“pass (and) hurdle-over”);ကျော်လွှား;překročit (“přejít
 (a) přeskočit-přes”);T
 strike;ထု ° ခ ° ချ ° ရိုက်;praštit ° tlouci ° uhodit;T

strike (“overturn¹ (the) alms-bowl”);သပိတ်မောက်;stávkovat
 (“převrátit¹ almužní-mísu”);T
 strike (about clock and time);ထိုး;uhodit (o hodinách a čase);T
 strike (about clock and time): five minutes after five (“Fifth hour
 is struck (and) five minutes”);ထိုး: ရက်နာရီထိုးပြီး ငါး မိနစ်;uhodit (o
 hodinách a čase): pět hodin pět minut (“pátá hodina uhodila (a)
 pět minut”);
 strike (also about time);ထိုး;udeřit (také o čase);T
 strike (industrial etc., “event² (of) showing¹
 wishes”);ဆန္ဒပြပွဲ(တစ်ပွဲ);stávka (průmyslová atd., “událost²
 ukazování¹ tužeb”);sg.
 strike (industrial): Since then the Myanmar citizens, unceasingly
 participating in the opposing strikes against the English
 government, demanded independence.;ဆန္ဒပြပွဲ: ထိုအချိန်မှစ၍
 မြန်မာအမျိုးသားတို့သည် အင်္ဂလိပ်အစိုးရကို ဆန့်ကျင် ဆန္ဒပြပွဲများ
 အဆက်မပြတ် ဆင်နွှဲကာ လွတ်လပ်ရေးကို
 တောင်းဆိုခဲ့ကြပါသည်;stávka (průmyslová): Od té doby se
 Myanmarští obyvatelé nepřetržitě účastnili protestních stávek
 proti anglické vládě přičemž vyžadovali nezávislost.;p.s. pol.
 writ.
 strive;ကြိုးပမ်း ° ကြိုးစား;snažit se ° usilovat;T
 strive (“remove¹ energy”);အားထုတ်;usilovat (“odstraňovat¹
 energii”);T
 strive (“strive much”);ကြိုးစား;snažit se (“snažit-se moc”);T
 strive (hard);စမ်း;usilovat (hodně);T
 strive (to attain, “practice¹ (to) fill”);ဖြည့်ကျင့်;usilovat (dosáhnout,
 “praktikovat¹ (pro) naplnění”);T
 strive (to get, “try much, search (and)
 seek”);ကြိုးစားရှာဖွေ;usilovat (o dosažení, “snažit-se hodně,
 hledat (a) pátrat”);T
 strive for advancement (“ascend (and) step”);တက်လှမ်း;usilovat
 o pokrok (“vystupovat (a) kráčet”);T
 strive: (He) started to strive to attain them.;ကြိုးပမ်း: အဲဒါများ
 အောင်မြင်ဖို့ စပြီး ကြိုးပမ်းခဲ့ပါတယ်;usilovat: Začal usilovat, aby jich
 dosáhnul.;p.s. pol.
 strive: (He) strives (for) real (“experience”);အားထုတ်:
 တကယ်လက်တွေ့တရားအားထုတ်တယ်;usilovat: Skutečně usiluje.
 (“Usiluje o skutečnou zkušenost.”);
 strive: We should strive in order to successfully attain
 Arahant hood.;ကြိုးပမ်း: ငါတို့ အရဟန္တာဘဝ အောင်မြင်စွာ ရယူဖို့အတွက်
 ကြိုးပမ်းသင့်ပါတယ်။ (~ ရဟန္တာအဖြစ်ကို အောင်မြင်စွာ ရယူဖို့အတွက်
 ငါတို့အားလုံး ကြိုးပမ်းသင့်ပါတယ်);usilovat: Měli bychom usilovat
 abychom úspěšně dosáhli Arahantství.;pol.
 strong (~ “absolutely”): I made a strong determination to be an
 excellent monk.;လုံးဝ: ငါ အရမ်းကောင်းမွန်တဲ့ ရဟန်းတ(စ်)ပါး ဖြစ်ဖို့
 လုံးဝဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီ။ (~ အရမ်းတော်တဲ့ ရဟန်းတ(စ်)ပါး ဖြစ်ဖို့ ငါ
 လုံးဝဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီ);pevný (~ “naprosto”): Učinil jsem pevné
 rozhodnutí být výborným mnichem.;p.p. col.
 strong, be;သန် ° အား;silný, být;l
 strong, be (“(be of) good power (and)
 strength”);အင်အားကောင်း;silný, být (“(mít) dobrou moc (a) sílu”);l
 strong, be (“(be of) power, strength, (be) well-supported (and)
 stand-firm”);အင်အားတောင့်တင်း;silný, být (“(mít) moc, sílu, (být)
 dobře-podporovaný (a) stát-pevně”);l
 strong, be (“powerful (and) strong”);သန်မာ;silný, být (“mocný (a)

silný");I
strong, be ("steadfast (and) firm");ခိုင်မာ;pevný, být ("vytrvalý (a) pevný");I
strong, be ("sturdy, firm, powerful (and) strong");ကြံ့ခိုင်သန်မာ;silný, být ("odolný, pevný, mocný (a) silný");I
strong, be (about a phenomena);ပြင်း;silný, být (o jevu);I
strong: During the reign of king Naung, Myanmar ("country") became (~ "came to become") a united and strong country.;အင်အားတောင့်တင်း:
ဘုရင့်နောင်လက်ထက်တွင်မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီး စည်းလုံးညီညွတ်၍ အင်အားတောင့်တင်းသောနိုင်ငံအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။;silný: Za vlády krále Nauna se Myanmarstý stát stal sjednocenou a silnou zemí.;p.s. writ.
strong: My strong determination helps me to continue in my effort.;ခိုင်မာ: ငါ့ရဲ ကြိုးစားအားထုတ်မှုတွေကို ငါ့ရဲ ခိုင်မာတဲ့ဆုံးဖြတ်ချက်တွေက ဆက်လက်ကူညီနေမှာပဲ။;pevný: Moje pevné rozhodnutí mi pomáhá pokračovat v mém úsilí.;col. cont.
strong: The monkey is strong.;သန်မာ: မျောက်က သန်မာတယ်။;silný: Opice je silná.;
strong: wishing ("about") strong health (for you);အား: (အား)ကျန်းမာစေကြောင်းဆုတောင်းလျှက်;silný: s přáním ("o") silným zdravím;adv. lett.
strongly;ခိုင်ခိုင်မာမာ ° အခိုင်အမာ;pevně;adv.
structure ("image"¹⁰, uniting^o (and) limiting¹, (of) building² (and) building³");ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံ;struktura ("obraz"¹⁰ sjednocování^o (a) ohraničování¹, stavění² (a) stavění³");n.
structure: structural engineer;ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံ: ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံနှင့်ဆိုင်သော စက်မှုအတတ်ပညာရှင်;stavba (~ "struktura"): stavební inženýr;
struggle ("struggle (and) kick");ရုန်းကန်;usilovat ("usilovat (a) kopat");T
struggle: (We) just have to struggle more in a country of dictatorship like is this.;ရုန်းကန်: အာဏာရှင်စနစ်အောက်က ဒီလိုနိုင်ငံမှာတော့ ငါ့ပြီး ရုန်းကန်ရတာပေါ့။;namáhat se: V zemi diktátorského režimu jako je tato, se musíme holt víc namáhat.;col.
stuck together, be;ပူး;přilepený k sobě, být;I
student;တပည့်(တစ်ယောက်၊ တစ်ပါး) ° ကျောင်းသူ ° ကျောင်းသား;studentka ° student;sg. m. (or) sg. f. (or) sg. (mn.)
student ("person³ (who) is² studying^o (and) taking¹");သင်ယူနေသူ(တစ်ဦး);student ("osoba³ (která) je² studující^o (a) beroucí¹");sg.
student ("school man");ကျောင်းသား(တစ်ယောက်);student ("muž¹ (ze) školy^o");sg.
student ("school person");ကျောင်းသူ(တစ်ယောက်);studentka ("osoba¹ (ze) školy^o") ° žačka ("osoba¹ (ze) školy^o");sg. f.
student ("wisdom learning");ပညာသင်(တစ်ယောက်);student ("moudrost učící-se");sg.
student ("writings learning person");စာသင်သား(တစ်ယောက်၊ တစ်ပါး);student ("psaní učící-se osoba");sg. (mn.)
student (f.);တပည့်မ(တစ်ယောက်);studentka;f.
student (f.): (I) had to reply (~ "be replying") to (my) little-student (f.) when (~ "for") (she) was asking (me) in

writing.;တပည့်မ: တပည့်မလေးက ကျွန်တော်ကို စာမေးနေတဲ့အတွက် ဖြေပေးနေရတယ်။;studentka: Musel jsem odpovědět (~ "odpovídat") (své) malé studentce, když se mě psaním ptala.; student (female): You are a female student.;ကျောင်းသူ: ခင်ဗျား ကျောင်းသူပါ။;studentka: Jsi studentka.;pol.
student: (I am) a student of cinematography ("subject").;သင်ယူနေသူ: ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးရေးပညာဘာသာကို သင်ယူနေသူတစ်ဦးပါ။;student: Jsem studentem předmětu kinematografie.;pol.
student: (I) didn't know ("the fact that") he is a student.;ကျောင်းသား: သူကျောင်းသားမရှိဘူး။;student: Nevěděl jsem ("o skutečnosti,") že je student.;
student: Apart from this student, no other student comes.;ကျောင်းသား: ဒီကျောင်းသားအပြင် တခြားကျောင်းသားမလာပါဘူး။;student: Mimo tohoto studenta nepřichází žádný jiný ("student").;pol.
student: Because of these students, the national spirit of the citizens also awakened and happened (~ "came") to develop.;ကျောင်းသား: ထိုကျောင်းများကြောင့်အမျိုးသားစိတ်ဓါတ်များလည်း ပိုမိုနိုးကြားဖွံ့ဖြိုးလာပါသည်။;student: Kvůli těmto studentům národní duch obyvatel ožil (a) přišel k rozvoji.;pol. writ.
student: Student is studying a book.;ကျောင်းသူ: ကျောင်းသူက စာအုပ်တစ်အုပ်ကို လေ့လာနေတယ်။;student: Student studuje nějakou knihu.;cont.
student: the student I know;ကျောင်းသား: ကျွန်တော်သိတဲ့ကျောင်းသား။;student: student kterého znám;n. um.
student: Together with the students will come the teacher.;ကျောင်းသား: ကျောင်းသားတွေနဲ့အတူ ဆရာလာမယ်။;student: Spolu se studenty přijde učitel.;fut.
students' book ("book used (in) school");ကျောင်းသုံးစာအုပ်(တစ်အုပ်);učebnice ("kniha užívaná (ve) škole");sg.
study ("connect¹ writings^o (and) learn²");စာဆက်သင်;studovat ("spojit¹ psaní^o (a) učít-se²");T
study ("learn (and) hear");သင်ကြား;studovat ("učit se (a) slyšet");T
study ("learn (and) take");သင်ယူ;studovat ("učit-se (a) brát");T
study ("learn¹ writings^o");စာကျက် ° စာသင်;studovat ("učit-se¹ psaní^o");T
study ("practice (and) come {nouner}");လေ့လာမှု;studium ("praktikovat (a) přicházet {jmenec}");n.
study (at an institute, "ascend");တက်;studovat (v nějakém institutu, "nastoupit");T
study (Pāli text, "carry¹ scriptures^o");အာဂုံဆောင်;studovat (Pāli text, "nosit¹ spisy^o");T Bh. P. āgama (= scripture)
study (Pāli text, "read¹ (and) recite² leaves^o");ရုတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်;studovat (Pāli text, "číst¹ (a) recitovat² listy^o");T Bh. P. sajjhāyati (= recite, study)
study at school;ကျောင်း;studovat na škole;T col.
study at school: (I) have completely finished Myanmar literature (subject) at school.;ကျောင်း: မြန်မာစာနဲ့ကျောင်းပြီးထားပါတယ်။;studovat na škole: Zcela jsem dokončil (předmět) Myanmarsté literatury ve škole.;pol. col.
study by oneself (without teacher, "study³ from² one^o side¹

{nouner}¹⁰⁰);တဖက်ကလေ့လာ (from တစ်ဖက်ကလေ့လာ) ° တစ်ဖက်ကလေ့လာ;sám, učít se (bez učitele, “studovat³ z² jedné strany¹ {jmenec}¹⁰⁰”);T

study by oneself: While (I) have a job, (I) also study by myself (~ “from one side”);.တဖက်ကလေ့လာ: အလုပ်လဲလုပ်ရင်း တဖက်ကလဲ လေ့လာပါတယ်။;studovat, sám: Zatímco mám práci, také sám studuji.;pol.

study: (he) writes, meditates and also studies Burmese language;လေ့လာ: ရေးသားသလို ဘာဝနာပွား၊ ဗမာစကား လေ့လာတယ်။;studovat: píše, medituje a také studuje;

study: (I) have been studying Burmese language only ten months.;လေ့လာ: ဗမာစကားကို ၁၀လလဲ လေ့လာ(နေ)ဆွဲပါတယ်။;studovat: Studuji barmský jazyk (“už”) pouze deset měsíců.;p.p. pol.

study: Are you studying Burmese for a long time?;စာသင်: ဗမာစာသင်တာကြာပြီလား။;studovat: Studuješ barmštinu dlouho?;inter.

study: I have been learning Myanmar language for around one year.;လေ့လာ: ငါ မြန်မာစကား တစ်နှစ်လောက် လေ့လာပြီးပြီ။;učít se: Učím se Myanmaršský jazyk (již) asi jeden rok.;p.p. col.

study: Student is studying a book.;လေ့လာ: ကျောင်းသူက စာအုပ်တစ်အုပ်ကို လေ့လာနေတယ်။;studovat: Student studuje nějakou knihu.;cont.

study: The study of national literature also happened to be opened.;လေ့လာမှု: အမျိုးသားစာပေ လေ့လာမှုလည်း ပွင့်လန်းလာပါသည်။;studium: Také došlo k otevření studia národní literatury.;pol.

study: Whatever (he) can read, (he) studies (it) all.;လေ့လာ: ဖတ်နိုင်တာ အားလုံးကို လေ့လာတယ်။;studovat: Studuje cokoliv, co dokáže přečíst.;

stunningly;အရမ်း;fantastically;adv.

stupa;စေတီ(တစ်ဆူ);stúpa;sg. P. cetiya (= pagoda)

stupa ;စေတီ(တစ်ဆူ);stúpa;sg. Bh.

stupa (“lord”);ဘုရား(တစ်ဆူ);stúpa (“Pán”);sg. Bh.

stupa (with a vaulted base (“lord's stupa”);ဘုရားပုထိုး(တစ်ဆူ);stúpa (s klenbovitou základnou, “pánova stúpa”);sg.

stupa (with a vaulted base);ပုထိုး(တစ်ဆူ);stúpa (s klenbovitou základnou);sg.

stupid, be;တုံး ° ရူး;hloupý, být;l

subject (at school, “place¹ (of subject”)”;ဘာသာရပ်(တစ်ခု);předmět (ve škole, “místo¹ předmětu”);sg. P. bhāsā (= language)

subject (at university etc.);ဘာသာ;předmět (na univerzitě atd.);n. P. bhāsā (= language)

subject (at university etc.): (I am) a student of cinematography (“subject”);.ဘာသာ: ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးရေးပညာဘာသာကို သင်ယူနေသူတစ်ဦးပါ။;předmět (na univerzitě atd.): Jsem studentem předmětu kinematografie.;pol.

subject (in sentence, “word¹ (of subject”)”;ကတ္တားပုဒ်(တစ်ပုဒ်);podmět (ve větě, “slovo¹ podmětu”);sg. gram. P. kattā (= maker, doer)

subject (matter, “matter (and thing”)”;အကြောင်းအရာ(တစ်ခု);problematika (záležitost, “záležitost (a) věc”) ° záležitost (záležitost, “záležitost (a) věc”);sg.

subject (of discussion);အကြောင်းအရာ;předmět (diskuze);n.

subject: “ဟာ” (and) “သည်” is not always inserted after the subject.;ကတ္တားပုဒ်: ကတ္တားပုဒ်နောက်မှာ “ဟာ”တို့ “သည်”တို့ကို အမြဲ တည့်လေ့မရှိပါဘူး။;podmět: “ဟာ” (a) “သည်” se za podmět vždycky nedává.;pol.

submerge;မြှုပ်;potopit;T

subordinate (“taken² under¹ hand”);လက်အောက်ခံ;podřízený (“vzatý² pod¹ ruku”);n.

subordination: The Myanmar country has in the year 1889 fell (“(and) came”)into the state of English

subordination.;လက်အောက်ခံ: မြန်မာနိုင်ငံသည် ၁၈၈၉ ခုနှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်တို့၏ လက်အောက်ခံဘဝသို့ ကျရောက်ခဲ့ပါသည်။;podřízenost: Země Myanmaru v roce 1889 upadla (“(a) přišla) do stavu anglické podřízenosti.;p.s. writ.

subtitles (“writing lines”);စာတန်း;titulky (“řádky¹ psaní”);n.

subtitles, be with;စာတန်းထိုး;otitulkovaný, být (o filmu);l

subtitles, be with: a Burmese movie with English subtitles;စာတန်းထိုး: အင်္ဂလိပ်စာတန်းထိုးဗမာရုပ်ရှင်တစ်ခု;titulkami, s: jeden barmský film s anglickými titulkami;

subtle, be (“(of) soft life”);ညှသာ ° ငြိမ်သက်;jemný, být (“měkkého života”);l

subtle, be (“be-small (and) delightful”);သိမ်မွေ;jemný, být (“být-malý (a) rozkošný”);l

succeed (“finish (and) reach-apex”);ဖြစ်မြောက်;dosáhnout (čeho, “skončit (a) dosáhnout-vrcholu”);T

succeed (“see¹ success”);အောင်မြင်;uspět (“vidět¹ úspěch”);T

succeed (“succeed (and) see”);အောင်မြင်;zdařit se (uspět, “uspět (a) vidět”);l

succeed (“take (and) own”);သိမ်းပိုက်;uspět (“vzít (a) vlastnit”);T

succeed: (He) passed the entrance examination of the university. (“(He) succeeded (in getting) permission to enter university.”);အောင်မြင်: တက္ကသိုလ်ဝင်ခွင့်အောင်မြင်တယ်။;uspět: Prošel vstupní zkouškou na univerzitu. (“Uspěl (a) dostal povolení (ke) vstupu na univerzitu.”);

success;လေ့ယူ;úspěch;n. un.

success (“see¹ success” {nouner}²⁰⁰);အောင်မြင်မှု;úspěch (“vidět¹ úspěch” {jmenec}²⁰⁰);n.

success: This person has success.;ပေါက်ပေါက်ရောက်ရောက်: ဒီလူက ပေါက်ပေါက်ရောက်ရောက်ရှိတယ်။;úspěch: Tenhle člověk má úspěch.;

success! (“breach, breach, arrive, arrive”);ပေါက်ပေါက်ရောက်ရောက်;úspěch! (“prolomit, prolomit, dojít, dojít”);interj.

successful, be;အောင် ° နိုင်;úspěšný, být;col. (or) l

successful, be (“conquer (and) see”);အောင်မြင်;úspěšný, být (“dobýt (a) vidět”);l

successful, be (“see¹ success”);အောင်မြင်;úspěšný, být (“vidět¹ úspěch”);l

successful, be: (I) became successful as a businessman.;အောင်မြင်: ကုန်သည်အဖြစ်နှင့် အောင်မြင်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။;úspěšný, být: Stal jsem se úspěšným jakožto podnikatel.;p.s. pol.

successful, be: (I) may be successful.;အောင်မြင်: အောင်မြင်ပါလိမ့်မယ်။;úspěšný, být: Možná (budu) úspěšný.;fut.

successful, be: (It) was successful.;အောင်မြင်: အောင်မြင်သွားပြီ။;úspěšný: Bylo (to) úspěšné.;p.p. successful, be: As (I) wrote almost all what (I) have learned, the writing (at examination) was successful.;အောင်မြင်: သင်ယူထားတာတွေ အားလုံးနီးပါးလောက် ရေးဆွဲ အောင်မြင်ပါတယ်။;úspěšný, být: Poněvadž (jsem) napsal téměř všechno co jsem se naučil, bylo psaní (na zkoušce) úspěšné.;p.s. pol. successfully;အောင်မြင်စွာ;úspěšně;adv. successfully, do ("be-able (and) perform");စွမ်းဆောင်;úspěšně, udělat (udělat, "být-schopný (a) provést");T successfully: successfully attain;အောင်မြင်စွာ: အောင်မြင်စွာ ရယူတယ်။;úspěšně: úspěšně dosáhnout; successfully: U Aung Zeyya together with his sixty-eight blood comrades could successfully resist while being the leader (~ "while leading").;အောင်မြင်စွာ: ဦးအောင်ဇေယျသည် သွေးသောက်ရဲဘော် ခြောက်ကျိပ်ရစ်ယောက်နှင့်အတူ ဦးစီးကာ အောင်မြင်စွာ ခုခံတွန်းလှန်နိုင်ခဲ့သည်။;úspěšně: U Aun Zeyya spolu se svými šedesáti osmi pokrevními přáteli se dokázal úspěšně ubránit zatímco (je) vedl.;p.s. writ. succession ("connect (and) take {nouner}");ဆက်ခံခြင်း;pořadí ("spojit (a) brát {jmenec}");n. such ("kind² like¹ that^o");အဲဒီလိုမျိုး;takový ("druh² jako¹ tamto");adj. such ("kind² like¹ this^o");ဒီလိုမျိုး;takovýto ("druh² jako¹ tento");adj. such as;ကဲ့သို့;jako např.;suff. writ. such: If (you) send me such writings for correction, I will correct (them), friend.;အဲလို: အဲလိုတွေ အမှန်ပြင်ပေးဖို့စာတွေ ကျွန်တော်ဆီကို ပို့ပေးရင် ကျွန်တော် အမှန်ပြင်ပေးပါမယ် ချင်ဗျား။;takový: Pokud mi pošleš taková psaní pro opravu, já (je) opravím.;fut. pol. um. suddenly;ခနဲ;náhle;suff. adv. suffer ("pain excels");နာကျင်;trpět ("bolest vyniká");I suffer ("suffering comes");ဒုက္ခရောက်;trpět ("utrpení přichází");T suffer consequences;ဆပ်;trpět následky;I suffer consequences: Because of (their previous) actions, (they) must stay ("(being) given") suffering consequences.;ဆပ်: ကံကြောင့် ပေးဆပ်နေရတယ်။;trpět následky: Kvůli (svým předchozím) činům musí zůstat ("(a) dostávat (a)") trpět následky.; suffering;နားကျင်ခြင်း;utrpení;n. suffering: It is good to be afraid of making one's faith holey inside oneself, (that being) auxiliary to suffering (and) sadness.;နားကျင်(ခြင်း): ကိုယ့်အတွင်းစိတ်က ကိုယ့်ကို သစ္စာဖောက်ပြီး နာကျင်ဝမ်းနည်းခြင်းရဲ့ ကြရာပါခြင်းများပဲ ကြောက်ဖို့ ကောင်းတာပါ။;utrpení: Je dobře se obávat proděravění vlastní důvěry v sobě, (které je) nápomocné utrpení (a) smutku.;prov. pol. suffice ("be-enveloped (and) be-sufficient");လုံလောက်;stačit ("být-obalený (a) být-dostačující");I sufficient, be;o;dostatečný, být;I sufficient: Because I didn't sleep well, (I) am so tired. ("Because my sleep (was) not sufficient, (I) am extremely tired.");o: ကျွန်တော် အိပ်ရေးမဝလို့ အလွန်ပင်ပန်းတယ်။;dostatečný: Poněvadž jsem nespal dobře, jsem moc unavený. ("Poněvadž

můj spánek (byl) nedostatečný, jsem extrémě unavený.");um. sugar ("between¹ beauty");သကြား [dējā:];cukr ("mezi¹ krásou");n. P. sakkharā (= sugar) sugar cane;ကြ; cukrová třtina;n. sugar cane juice;ကြရည်;džus z cukrové třtiny ("džus¹ (z) cukrové-třtiny");n. sugar: Sugar is (~ "are") mostly used as powder.;သကြား: များသောအားဖြင့် သကြားကို အမှုန့် အဖြစ်သုံးကြတယ်။;cukr: Cukr se většinou používá ve formě (~ "jakožto") prášek.; suggest ("make¹ opinion");အကြံပြု;navrhout ("dělat¹ názor");T suggest ("show² characteristics¹ (of) indication");အရိပ်လက္ခဏာပြ;implikovat ("ukázat² vlastnosti¹ náznaku");T P. lakkhaṇa (= sign, mark) suggestion ("make¹ opinion^o {nouner}²");အကြံပြုချက်;návrh (nápad, "dělat¹ názor^o {jmenec}²");T suicide ("kill³ own^o body¹ (and) die^{1o} oneself² {nouner}¹¹");ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်သတ်သေခြင်း;sebevraždu, spáchat ("zabit³ vlastní^o tělo¹ (a) zemřít^{1o} sám² {jmenec}¹¹");T suit ("complete¹ clothes");ဝတ်စုံ(တစ်စုံ);oblek ("kompletní oblečení");sg. suit: the man with the black suit;ဝတ်စုံ: ဝတ်စုံအမဲနဲ့ အမျိုးသား;oblek: muž v (~ "s") černém obleku.; suitable;ရပ်;vhodný;suff. suitable ("suitable (and) great");အသင့်တော်;vhodný ("vhodný (a) ohromný");adj. suitable for, be;ကောင်း;vhodný k, be;I suitable, be;တန် ° သင့်လျော် ° ရာ ° သင့်တော် ° သင့်;vhodný, být ° slušet se;I (or) I writ. suitable, be (~ "resemble"): It is more Burmese (to say it like this). ("(It) resembles Burmese language more (like this).");ဆန့်: မြန်မာစကား ပိုဆန့်ပါတယ်။;vhodný, být (~ "podobat-se"): Je barmštější (to říci takhle). ("Více se (to) podobá Barmštině.");pol. suitable, be ("(can be) entrusted");အပ်(ထား);vhodný, být ("(může být) svěřen");I suitable, be ("condition (is) proper");အဆင်သင့်;vhodný, být ("podmínka (je) správná");I suitable, be ("proper (and) noble");သင့်မြတ်;vhodný, být ("správný (a) ušlechtilý");I suitable, be ("resemble");ဆန့်;vhodný, být ("podobat-se");I suitable, be ("suitable (and) great");သင့်တော်;vhodný, být ("vhodný (a) ohromný");I suitable, be: I believe, that suitable teacher (monk) means ("(by) me") trustworthy teacher (monk).;သင့်တော်: သင့်တော်တုံ့ရာတော်ဆိုတာ ငါ ယုံကြည်နိုင်လောက်တုံ့ရာတော်လို့ ငါ ထင်တယ်။;vhodný, být: Věřím, že vhodný učitel (mnich) znamená ("mnou") důvěryhodný učitel.; suitable, be: I didn't find the proper teacher (monk) there.;သင့်တော်: အဲဒီမှာ ငါနှင့် သင့်တော်တုံ့ရာတော် မတွေ့ခဲ့ပါဘူး။;vhodný, být: Nenalezl jsem tam (toho) vhodného učitele (mnicha).;p.s. pol. suitable: If (you) say ဖြေလျော့ at the place of ဖြော့, (it) will be more suitable.;သင့်တော်: ဖြော့နေရာမှာ ဖြေလျော့ဆိုရင် ပိုပြီး သင့်တော့ပါလိမ့်မယ်။;vhodný: Pokud bys řekl ဖြေလျော့ na místě

(kde ted' je) ခြေ, bylo by (to) vhodnější.;fut.
 suitable: In this case (~ "place") the (word) 'inwardly' is the most suitable (one).;အသင့်တော်: ဒီနေရာမှာ 'စိတ်ထဲမှာ'လို့ သုံးတာ အသင့်တော်ဆုံးပါ။;vhodný: V tomhle případě (~ "místě") je (slovo) 'vnitřně' nejvhodnější.;pol.
 suitably;အသင့်;vhodně;adv.
 suitcase ("bag² (to be) carried¹ (on) trips");ခရီးဆောင်အိတ်(တစ်လုံး);kufr ("taška² (k) nošení¹ (na výletech");sg.
 suitcase ("bag² dragged¹ (by) hand");လက်ဆွဲအိတ်(တစ်လုံး);diplomata (kufr, "taška² tažená¹ rukou");sg.
 suitcase (with clothes, "clothes box");အဝတ်သေတ္တာ(တစ်ခု);kufr (s oblečením, "krabice¹ oblečení");sg.
 suitcase (with clothes): The man carries a very heavy suitcase.;အဝတ်သေတ္တာ: အမျိုးသားက အဝတ်သေတ္တာအလေးကြီးကို သယ်တယ်။;kufr (s oblečením): (Ten) pán nese velice těžký kufr.; suitcase cart ("cart³ (to) carry¹ (and) push² stuff");ပစ္စည်းသယ်တွန်းလည်း(တစ်စီး);zavazadlový vozík ("vozík³ (ve kterém) nos¹ (a) strkej² věci");sg. P. paccaya (= requisite, means)
 Sule Pagoda ("pagoda² (of) small¹ spike");ဆူးလေဘုရား;Sulejská Pagoda ("pagoda² malého¹ hrotu");name
 Sule pagoda: Do you want to know (walking) path from Sule pagoda to Shwedagon pagoda?;ဆူးလေဘုရား: ဆူးလေဘုရားက ရွှေတိဂုံဘုရားကို သွားတံလမ်း သိချင်သလား။;Sule pagoda: Chceš vědět cestu ze Sule pagody do Švedagou pagody?;inter.
 summarize (of words, "confine¹ (to) shortness");အတိုချုပ်;zestručnit (slovní, "omezit¹ (na) krátkost");T
 summer ("summer season", March-May);နွေရာသီ;léto ("letní období", břez-en-květen);adv.
 summer ("summer season");နွေရာသီ;léto ("letní období");n.
 sun;နေ;slunce;n. (or) sg.
 sun: Because the sun is shining, the weather is hot.;နေ: နေပူနေလို့ ရာသီဥတု ပူတာ။;slunce: Poněvadž slunce pálí, je horko (~ "počasí je horké").;col.
 Sun: Sun shines. ("Sun (is) hot.");နေ: နေပူတယ်။;slunce: Slunce svítí. ("Slunce (je) horké.");
 Sunday ("Sun's day");တနင်္ဂနွေနေ့;neděle ("sluneční den");adv.
 Sunday: We don't go anywhere on Sundays.;တနင်္ဂနွေနေ့: တနင်္ဂနွေနေ့တွေမှာ ကျွန်တော်တို့ ဘယ်ကိုမှ မသွားပါဘူး။;neděle: O nedělích nikam nechodíme.;pol. um.
 sunflower ("sun lotus");နေကြား;slunečnice ("sluneční lotus");l
 sunny, be;သား နေ ° နေသား;slunečno, být;l
 sunny, be: It's ("being") sunny.;နေသား: နေသာနေတယ်။ ° သား နေ: နေသာနေတယ်။;slunečno, být: Je slunečno.;
 sunset, be ("sky (is) bound");မိုးချုပ်;západ slunce, být ("nebe (je) svázáno");l
 sunset, be ("sun enters");နေဝင်;západ slunce, být ("slunce vstupuje");l
 superb ("super (high) crossbar");စူပါတန်း;znamenity ("super (vysoká) příčka") ° super ("super (vysoká) příčka");adj.
 superb: The actor Yedai, who, because of becoming much

beloved by the spectators, will soon become superb.;စူပါတန်း: ပရိတ်သတ်တို့၏ အချစ်တော်ဖြစ်လာခြင်းကြောင့် မကြာခင်စူပါတန်းဝင်တော့မည် သရုပ်ဆောင်ရဲတိုက်။;znamenity: Herec Jédai, který, protože se stal moc milovaným diváky, se brzy stane znamenitým.;writ.
 supermarket;စူပါမားကတ်(တစ်ခု);hypermarket ° supermarket;sg. E. supermarket
 supervisor;မှူး(တစ်ယောက်);dozorci;sg.
 supply ("support (and) help");ထောက်ပံ့;dodat ("podporovat (a) pomoci");T
 support ("be-supported (and) take {nouner}");ထောက်ခံမှု ° ထောက်ခံချက်;podpora ("být-podpořen (a) vzít {jmenec}");n.
 support ("elevate¹ strength");အားမြှောက်;podpořit ("pозdvihnout¹ sílu");T
 support ("give¹ strength");အားပေး;podpořit ("dát¹ sílu");T
 support (support, "take¹ support");ထောက်ခံ;podporovat (podporovat, "vzít¹ podporu");T
 supporter (sponsor, person or institution, which may provide a recommendation letter to a foreigner in order to help him or her to get visa);စပွန်ဆာ(တစ်ယောက်);podporovatel (sponzor, osoba nebo instituce, která může cizinci poskytnout dopis doporučení za účelem pomoci dostat vízum);sg. E. sponsor
 supporter (sponsor);စပွန်ဆာ(တစ်ယောက်) ° စပွန်ဇာ(တစ်ယောက်) ° စပွန်ဇာ(တစ်ယောက်) (from စပွန်ဆာ);podporovatel (sponzor);sg. col. E. sponsor (or) sg. E. sponsor
 supporter, female;ဒကာမ;podporovatelka;f. mn. P. dāyaka (= supporter)
 supporter, female (of a monk);ရဟန်းအမ(တစ်ယောက်);podporovatelka (mnicha);sg. P. arahanta (= worthy (of gifts))
 supporter, female: (My) female supporter's name is Mya Mytzu.;ဒကာမ: ဒကာမ နာမည်က မြေဥဇ္ဈ ဖြစ်တယ်။;podporovatelka: Jméno (mé) podporovatelky je Mjamenzu.;
 supporter, female: female supporter, who said that (it is) good;ဒကာမ: ကောင်းတယ်ဆိုတဲ့ဒကာမ;podporovatelka: podporovatelka, která řekla, že (je to) dobré;
 supporter, male lay;ဒကာ(တစ်ယောက်);podporovatel, laický;sg. mn. P. dāyaka (= supporter)
 supporter: (He) works as a supporter for monks.;ဒကာ: ဘုန်းကြီးများအတွက် ဒကာအဖြစ်အလုပ်လုပ်တယ်။;pomocník: Pracuje jakožto pomocník mnichů.;
 suppose ("take (and) estimate");ယူဆ;domnívat se ("vzít (a) odhadovat");T
 suppose ("take¹ sign");မှတ်ယူ;předpokládat ("brát¹ znamení") ° pokládat za ("brát¹ znamení");T
 suppose: (I) suppose, that (you) are person of extraordinary perfections.;ယူဆ: ပါရမီထူးရှိသူလိုလဲ ယူဆပါတယ်။;domnívat se: Domnívám se, že jsi člověk neobyčejných dokonalostí.;pol.
 supposed to be, be ("take¹ sign");မှတ်ယူ;pokládán za, být ("brát¹ znamení");T
 suppress ("press (and) press");ဖိနှိပ်;potlačit ("tlačit (a) tlačit");T
 supramundane;လောကုတ္တရာ;nadpřirozený;adj. P. lokuttara (loka+uttara = transcendental, above¹+world°)
 sure, be ("be-stable (and) spin");သေချာ;jistý, být ("být-stabilní

(a) otáčet-se");l
 sure, be ("lower (the) mind");စိတ်ချ;jistý, být si ("snižovat mysl");l
 sure, be: (I) am not sure.;စိတ်ချ: စိတ်မချဘူး;jistý, být: Nejsem si
 jistý.;
 sure, be: (It) is sure, that (he) chose the second
 (option).;သေချာ: ဒုတိယတစ်ခုကို ရွေးချယ်ခဲ့ပြီဆိုတာ
 သေချာပါတယ်။;jistý, být: Je jisté, že si vybral druhou
 (možnost).;pol.
 sure, be: I am sure with it.;သေချာ: အဲဒါနဲ့ ကျွန်တော်
 သေချာပါတယ်။;jistý, být: ("Já") jsem si tím jistý.;pol.
 sure, for;ခွဲ;skutečně (opravdu);suff. adv.
 sure, for: For sure, come (at) half past eight.;ခွဲ: ၈ နာရီခွဲ
 လာခဲ့ပါ။;opravdu: Opravdu, přijedte v půl deváté.;imper. pol. col.
 sure: Actually, (I) am not very sure.;သေချာ: သိပ်တော့
 မသေချာဘူး။;jistý: No, moc si jistý nejsem.;
 sure: Are (you) sure, that (you will) come to Myanmar
 country?;သေချာ: မြန်မာပြည်လာဘို့ သေချာလား။;jistý: Jsi si jistý, že
 přijedeš do ("země") Myanmaru?;inter.
 surely;တကယ် ° ရဲ့ ° သား ° အသေအချာ;jistě;suff. adv. (or) adv.
 surely: ("Surely,") there are no people.;ပဲ: လူတွေကြီးပဲ
 မဟုတ်ဘူး။;jistě: ("Jistě,") nejsou (tu) žádní lidé.;col.
 surely: Are you ("surely") happy staying in Burma
 ("country")?;ရဲ့: ဗမာပြည်မှာ နေရတာ ပျော်ရဲ့လား။;opravdu: Jste
 ("opravdu") šťastný, že jste v Barmě (~ "Barmské zemi")?;inter.
 surely: As for ("to") those places, you indeed (should) go
 (there) when you arrive.;ပေါ့: အဲဒီနေရာတွေကိုတော့
 ခင်ဗျားရောက်တဲ့အခါ သွားတာပေါ့။;rozhodně: Co se týče ("do")
 těchto míst, rozhodně tam ("ty") jdi až (tam) dojedeš.;pol. col.
 um.
 surf;လှိုင်းစီး;serfovat;T
 surprise ("wonder (and) respect {nouner}");အံ့သြခြင်း;překvapení
 ("divit-se (a) respektovat {jmenec}");n.
 surprised, be ("wonder (and) respect");အံ့သြ;překvapen, být
 ("divit-se (a) respektovat");l
 surround;ဝိုင်း;obklopit;T
 survival ("eat, dress (and) live {nouner}");စားဝတ်နေရေး;přežití
 ("jíst, obléci-se (a) žít {jmenec}");n.
 survival: To survive, (I) have to sell the shop. ("For survival,
 shop must be sold.");စားဝတ်နေရေး: စားဝတ်နေရေးအတွက်
 ဈေးရောင်းရတယ်။;přežití: Abych přežil, musím prodat (svůj)
 obchod. ("Pro přežití musí být obchod prodán.");
 sutta ("Pāli sutta (which is) great");ပါဠိသုတ်တော်;sutta ("Pāli
 sutta(~promluva) (která je) ohromná");n. Bh. P. pāli-sutta (= Pāli
 discourse)
 sutta (Buddhist preaching, preserved in Pāli
 language);သုတ်(တစ်ပုဒ်၊ တစ်ဂါထာ);sutta (Buddhistická promluva,
 uchovaná v Pāli jazyce);sg. (discourse, verse) Bh. lit. P. sutta
 sutta (the Buddha's or Arahants'
 teaching);တရားဟော(တစ်ပုဒ်);sutta (učení Buddhyy nebo
 Arahantů);n.
 Sutta Piṭaka (first of the three main collections of discourses in
 Tipiṭaka scripture);သုတ္တန်ပိဋက ° သုတ္တပိဋက;Sutta Piṭaka (první
 ze tří hlavních sbírek promluv ve spise Tipiṭaka);name Bh. lit.
 P. suttanta-piṭaka (= discourse - canon) (or) name Bh. lit. P.

sutta-piṭaka (= discourse - canon)
 Sutta Piṭaka: (It) is a specific item, which indicates the
 commentarial nature of Sutta Piṭaka.;သုတ္တပိဋကတ်:
 သုတ္တပိဋကတ်မှာ ရေးဦးအဋ္ဌကထာဆိုင်ရာ သဘောကို ဖော်ပြသော
 တိကျသည့် အချက်အလက် တစ်ခုဖြစ်သည်။;Sutta Piṭaka: Je (to)
 specifická věc, která naznačuje komentátorský charakter Sutta
 Piṭaky.;writ.
 suttanta (Buddhist preaching, preserved in Pāli
 language);သုတ္တန်(တစ်ပုဒ်၊ တစ်ဂါထာ);sutta (Buddhistická
 promluva, uchovaná v Pāli jazyce);sg. (discourse, verse) Bh.
 lit. P. suttanta (= Buddha's preaching)
 suttas (discourses of the Law, the Dhamma "right
 preachings");တရားဟောများ;sutty (promluvy Zákona, Dhamma,
 "správná kázání");pl. mn. Bh. writ.
 suttas (discourses of the Law, the Dhamma "right¹ preachings"
 (of) discourses⁰);သုတ်တန်တရားဟောများ;sutty (promluvy
 Zákona, Dhamma, "správná¹ kázání² promluv⁰");pl. mn. Bh. writ.
 P. sutta (= discourse)
 swallow;မျို;spolknout;T
 swallow ("swallow (and) lower");မျိုချ;spolknout ("spolknout (a)
 snížit");T
 swallow: It makes one extremely angry. ("(It is) so (much), that
 (one) even must swallow not little saliva.");မျို: တံတွေးတောင်
 မနည်းမျိုချရလောက်။;spolknout: Pořádně to naštve. ("(Je to) tolik,
 že (jeden) musí dokonce spolknout nemálo slin.");col. pol. idi.
 swear at;ဆဲ;nadávat na;T
 sweater (cardigan);ဆွယ်တာ(တစ်ထည်);svetr (pletený);sg. E.
 sweater
 sweater: Because it is cold, the young boy, indeed, puts on a
 sweatshirt.;ဆွယ်တာအင်္ကျီ: အေးလို့ ကောင်ကလေးက
 ဆွယ်တာအင်္ကျီကို ထပ်ဝတ်လိုက်တယ်။;svetr: Protože je zima, malý
 chlapec si, vskutku, obléká svetr.;col.
 sweatshirt ("sweater shirt");ဆွယ်တာအင်္ကျီ(တစ်ထည်);svetr
 ("svetrová košile");sg. E. sweatshirt
 sweep (completely, "sweep (and) spread");လည်းကျင်း
 [hlě:ce~:];zametat ("zamést (a) rozšířovat");T
 sweep: Early in the morning (he) is sweeping ("(with)
 broom").;လည်း: မနက်အစောကြီး တဖြက်စည်း
 လည်းနေတယ်။;zametat: Brzy ráno zametá ("koštětem").;cont.
 sweep: Early in the morning (he) is sweeping the
 rubbish.;လည်း: မနက်အစောကြီး အမှိုက် လည်းနေတယ်။;zametat:
 Brzy ráno zametá smetí.;cont.
 sweep: Today (I) sweep ("in") the monastery
 compound.;လည်းကျင်း: ဒီနေ့ ဘုန်းကြီးကျောင်းဝင်းထဲကို
 လည်းကျင်းပါတယ်။;zametat: Dnes zametám klášterní dvůr (~ "v
 klášterním dvoře").;pol. mn.
 sweet;အချို;sladký;adj.
 sweet and sour;ချိုချဉ်;sladkokyselý;adj.
 sweet, be;ချို;sladký, být;l
 sweet: (You) should be known, that Myanmar people are in the
 world those of the most sweet face and the most friendly
 (ones).;အချို: မြန်မာလူများတွေက ကမ္ဘာမှာ မျက်နှာအချိုသာဆုံးနဲ့
 အဖော်ရွေးဆုံးဆိုတာ သိရပါလိမ့်မယ်။;sladký: Měl bys vědět, že
 Myanmarští lidé jsou na světě ti s nejsladší tváří a (ti)
 nejprátelejší.; pol.

sweet: sweet peoples' faces;အချိုး: မျက်နှာအချိုးသား;sladký: sladké lidské tváře;

sweetheart (girlfriend, "desire much");ရည်းစား(တစ်ယောက်);drahoušek (přítelkyně, "toužit moc");sg.

sweets (candy, "sugar ball");သကြားလုံး;sladkosti (bonbóny, "cukrová koule");n.

Sweijin (name of a Buddhist school from Northern Burma, also spread to Sri Lanka, "gold¹ pan");ရွှေကျင်း;Svejdžin (jméno Buddhistické školy ze severní Barmy, také rozšířené na Srí Lanku, (rýžování) zlata, "zlatá¹ pánev");name

swim ("cross¹ water");ရေကူး;plavat ("překročit¹ vodu");T

swim ("go¹ (and) cross² water");ရေသွားကူး;plavat ("jít¹ (a) přejít² vodu");T

swim (for oneself);ရေကူးရ;zaplavat si ("vodu překročit (a) vzít");T

swim: (He) has not yet swum.;ရေကူး: ရေမကူးရသေးတာ။;plavat: Ještě si nezaplaval.;

swim: (They) go to sea to swim.;ရေကူး: ပင်လယ်သို့ ရေကူးရန် သွားနေသည်။;plavat: Jdou do moře, aby plavali.;cont. writ.

swim: Duck is swimming in the river.;ရေကူး: ဝမ်းဘဲက မြစ်ထဲမှာ ရေကူးနေတယ်။;plavat: Kačer plave v řece.;cont.

swim: Little boy was swimming.;ရေကူး: ကောင်ကလေး ရေကူးခဲ့သည်။;plavat: Malý chlapec plaval.;p.s.

swim: people who swim;ရေကူး: ရေကူးတို့လူတွေ;plavat: lidé, kteří plavou;

swim: Swimming is good for body.;ရေကူး: ရေကူးခြင်းသည် ခန္ဓာကိုယ်အတွက် ကောင်းတယ်။;plavat: Plavání je dobré pro tělo.;

swimming pool ("water crossing pool");ရေကူးကန်(တစ်ကန်);bazén ("nádrž² (na) přecházení¹ vody");sg.

switch (for hair, "collects¹ hair");ဆစ်(တစ်ခု);sít'ka (na vlasy, "sbírá¹ vlasy");sg.

Switzerland;ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ ° ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ;Švýcarsko;name syllable;ဝဏ္ဏ(တစ်လုံး);slabika;sg. P. vanṇa (= letter)

syntax (of sentence, "composing² (and) forming¹ (of) sentence");ဝါကျဖွဲ့ထိုး;syntax (větný, "komponování¹ (a) formování¹ věty");n.

syntax (of sentence, "fixing¹ (and) concealing² (of) sentence");ဝါကျအထားအသို;syntax (větný, "upevňování¹² (a) skrývání¹ věty");n.

system: Indeed, according to a special system.;နည်းစနစ်: တကယ်တော့ အထူးနည်းစနစ်အတိုင်းပါ။;systém: Vskutku, dle speciálního systému.;pol.

T-shirt;တီရှပ်(တစ်ထည်);tričko;sg.

T-shirt: Baby does not wear a T-shirt.;တီရှပ်: ကလေးက တီရှပ် ဝတ်မထားဘူး။;tričko: Mimonko nenosí tričko.;

T-Shirt: red T-Shirt;တီရှပ်: တီရှပ်အနီ;tričko: červené tričko;n.

T-shirt: T-shirt is wet.;တီရှပ်: တီရှပ်က စိုနေတယ်။;tričko: Tričko je mokré.;cont.

t-shirt: two t-shirts;တီရှပ်: တီရှပ်နှစ်ထည်;tričko: dvě trička;

t-shirt: two thousand t-shirts;တီရှပ်: တီရှပ် နှစ်ထောင်;tričko: dva tisíce triček;

tabet (women's light scarf used for formal occasions, tabet or pawa, "way¹ (to) adorn" (?));သဘက်(တစ်ထည်);tabet (dámská

lehká šála užívaná pro formální události, tabet nebo pawa, "způsob¹ zkrášlení-se" (?);sg.

table ("(for) eating occasions");စားပွဲ(တစ်စားပွဲ၊ တစ်လုံး);stůl ("(pro) událost¹ jezení");sg.

table ("eating event");စားပွဲ(တစ်လုံး) [səbwě];stůl ("událost¹ jezení");sg.

table: (They) sit at the table.;စားပွဲ: စားပွဲမှာ ထိုင်နေကြတယ်။;stůl: Sedí u (~ "ve") stolu.;cont.

table: He is sitting at the computer table.;စားပွဲ: သူက ကွန်ပျူတာ စာပွဲ၌ ထိုင်နေသည်။;stůl: Sedí u stolu s počítačem.;cont. writ.

tablet (pill, "flat¹ medicine");ဆေးပြား(တစ်ပြား၊ တစ်ခဲ);tabletky ("ploché¹ léky");sg.

Taiwan (country);ထိုင်ဝမ်(နိုင်ငံ);Taiwan (země);name

take;ရ ° လူ;vzít si ° brát (si) ° získat ° vzít;T

take (~ "like"): (I) will take (~ "like") both.;ယူ (ကြိုက်): နှစ်ခုလုံးကြိုက်ပါတယ်။;vzít si (~ "rád, mít"): Vezmu si oboje. ("Mám rád oba.");pol.

take ("take (and) take");ဆံယူ;vzít si ("vzít-si (a) vzít-si");T

take ("time"): The examination ("answering") takes three hours.;ချိန်ကြာ: စာမေးပွဲ ဖြေချိန်က သုံးနာရီကြာပါတယ်။;trvat ("dobu"): Zkouška (~ "odpovídání (u) zkoušky") trvá tři hodiny.;pol.

take (by car): As it was said, that he wanted to buy a book, I took him (in a car) to a bookshop.;လိုက်ပို့: သူ စာအုပ်ဝယ်ချင်တယ်ဆိုလို့ ကျွန်တော် စာအုပ်ဆိုင်လိုက်ပို့ပါတယ်။;vzít (autem): Protože bylo řečeno, že (si) chtěl koupit knihu, vzal jsem ho (autem) do knihkupectví.;pol.

take (consider, "extract, carry (and) follow");ထုတ်ဆောင်လိုက်;zvažovat (brát v úvahu, "extrahovat, nosit (a) následovat");T

take (sb. by a vehicle);လိုက်ပို့;vzít (někoho vozidlem);";T

take (sb. somewhere): In order to arrive everywhere, I will take you.;လိုက်ပို့: နေရာစုံရောက်အောင် ကျွန်တော်လိုက်ပို့မယ်။;vzít (někoho někam): Vezmu tě (vozidlem) abys dojel do všech (těch) míst.;pol. um.

take (sb. sw. h.): I am ready to take (you anywhere).;လိုက်ပို့ပေး: ကျွန်တော် လိုက်ပို့ပေးဖို့ အသင့်ပါ။;vzít (někoho někam): Jsem připraven (tě kamkoliv) vzít.;pol.

take (time);ကြာ;trvat;l

take (time): Each takes (~ lasts) four hours.;ကြာ: လေးနာရီလောက်စီ ကြာပါတယ်။;trvat: Každý trvá čtyři hodiny.;pol.

take a photo;ရိုက်၊ ဓါတ်ပုံ;vyfotit si;T

take an oath ("take¹ loyalty");သစ္စာခံ;učinít přísahu ("vzít¹ věrnost");T

take as ("pick-up (and) take");ကောက်ယူ;mít za ("sbírat (a) vzít");T

take as: (It) can be also taken as an explanation.;ကောက်ယူ: ရှင်းလင်းချက်တစ်ခုအဖြစ်လည်း ကောက်ယူနိုင်သည်။;vzít za: Může to také být bráno za vysvětlení.;writ.

take back (change thing which happened in the past, "correct¹ again");ပြန်လည်ပြင်ဆင်;vrátit zpátky (změnit věc, která se stala v minulosti, "znovu opravit");T

take back: Having killed a person, that is a mistake being a mistake which can never be taken back.;ပြန်လည်ပြင်ဆင်: လူတစ်ယောက်ကို သတ်လိုက်မိတယ်ဆိုရင် ဒီအမှားဟာ

ပြန်လည်ပြင်ဆင်လို့ မရတဲ့ အမှားဖြစ်တယ်။;vrátit zpět: Zabití osoby, to je chyba (která) je chybou, jakou již nelze vrátit zpět. ; take care of;မှ;starat se o;T take care of (“setup¹ seriousness”);ဂရုစိုက်;postarat se o (“nastavit¹ vážnost”);T P. garu (= heavy, serious) take care of (a sick person, “make (and) collect”);ပြုစု;postarat se o (nemocného, “dělat (a) sbírat”);T take care of: Because (my) patient is (“being”) sick, I take care of him.;ဂရုစိုက်: ကျွန်တော့်လူနာနေမကောင်းလို့ ကျွန်တော် သူ့ကို ဂရုစိုက်နေတယ်။;pečovat o: Protože je můj pacient nemocný, (“já”) pečuji o něj.;cont. um. take long time;ကြာ;trvat dlouho;I take long time: (I) want (you) to understand, if (it) takes long time. (precautionary warning that sth. may take long time);ကြာမိ: ကြာမိရင် နားလည်ပေးစေချင်ပါတယ်။;trvat dlouho: Chci, abyste rozuměli, kdyby to trvalo dlouho. (preventivní varování, že by něco mohlo trvat dlouho);pol. take long time(“catch¹ being-long”);ကြာမိ;dlouho, trvat (“chytnout¹ dlouhé-trvání”);I take off (clothes etc.);ချွတ်;sundat (si oblečení atd.);T take off (clothes);ချွတ်;sundat si (oblečení);T take off: (He), indeed, takes off his T-shirt.;ချွတ်: သူတီရှပ် ချွတ်လိုက်တယ်။;sundat si: Vskutku, sundává si, tričko.; take out;ထုတ်;vyjmout;T take part (“assemble (and) participate”);ဆင်နွှဲ;účastnit se (“shromáždit-se (a) účastnit-se”);T take place (“happen (and) deteriorate”);ဖြစ်ပျက်;stát se (“stát-se (a) zhoršit-se”);I take place: It took place during the king Abhaya's reign, during writing down the Tipitaka together with the commentaries.;ဖြစ်ပျက်: အဘယရှင်ဘုရင်လက်ထက်၊ အဋ္ဌကထာနှင့်အတူ ပိဋကတ်သုံးပုံကို ရေးသားစဉ်တွင် အဲဒါ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်။;stát se: Stalo se to během vlády krále Abhaya, během sepisování Tipitaky spolu s komentáři.;p.s. writ. take possession of;သိမ်း;přivlastnit si;T take sb. sw. (“give² following^o (and) sending¹”);လိုက်ပို့ပေး;zavést (taxikem atd., “dát² následování^o (a) posílání¹”);T take sb. with oneself;ခေါ်;vzít někoho s sebou;T take sb. with oneself: Where do (you) want (me) to come (and) take (you)?;ခေါ်: ဘယ်မှာလာခေါ်စေချင်သလဲ။;vzít někoho s sebou: Kde chcete abych přijel (a) vzal (vás)?;inter. col. take time;ချိန်ကြာ ° ကြာ;trvat dobu ° trvat;I take time (“time falls”);အချိန်ကျ;trvat (dobu, “čas padá”);I take time: How long time does it take to cook this food?;ကြာ: ဒီ အစားစာကို ချက်ဖို့ အချိန်ဘယ်လောက်ကြာပါသလဲ။;trvat: Jak dlouho trvá uvařit tohle jídlo?;inter. pol. take time: took very long time (“was very much taking-time”);ကြာ: အတော်ကြာခဲ့တယ်။;trvat: trvalo velice dlouho (“velice trvalo”);p.s. take, can: As for Fanta, (you) can take (it).;ရ: ဖန်တာတော့ ရပါတယ်။;vzít, moci si: Co se týče Fanty, (tu) si můžete vzít.;pol. take: (I) will take one packet.;ယူ: တစ်ဘူးယူမယ်။;vzít si: Vezmu

si jeden balíček.;inter. fut. take: (You) can take whatever you want.;ယူ: မင်းကြိုက်တာ ယူနိုင်တယ်။;vzít: Můžeš si vzít cokoliv chceš (~ “máš rád”).; take: From a tree can be taken a lot of wood.;ရ: သစ်ပင်တစ်ပင်မှ သစ်သား (~ သစ်တွေ ~ ထင်းတွေ) အမြောက်အများရနိုင်တယ်။;získat: Ze stromu lze získat hodně dřeva.; take: Will (you) take a burger with french-fries?;ယူ: ဘာဂါနဲ့ အာလူးချောင်းကြော် ယူမလား။;vzít si: Vezmete si hamburger s hranolkami?;inter. fut. take: Will (you) take samusa?;ရ: စမူဆာရမလား။;vzít si: Vezmete si samúsá?;fut. inter. tale;ပြည်(တစ်ပုဒ်);povídka;sg. talk;ပြော ° ဆွေးနွေး;promluvit si ° hovořit ° bavit se (povídat si) ° povídat;T talk (~ “borrow”): After that let's have a talk. (“When that finishes, let's borrow (and) take (the) time, ok?”);လည်း: အဲဒါ ပြီးမှ အချိန်လည်းရအောင် နော်။;povídat si (~ “půjčit si”): Pak si popovídáme. (“Když to skončí, pojďme si půjčit (a) vzít čas, ano?”);inter. pol. talk (~ “eat”): I can talk just a little bit in (English). (“As for (saying how to) eat food (and) drink water, that's just right.”) (answer to the question about one's proficiency in a foreign language);ပြော (~ “စား”): ထမင်းစားရေသောက်လောက်တော့ရပါတယ်။;mluvit (~ “jít”): Umím mluvit (anglicky) jen trošičku. (“Je v pořádku (tak možná říci) jíst jídlo (a) pít vodu.”) (odpověď na otázku o něčí schopnosti mluvit nějakým cizím jazykem);pol. talk (“discuss {nouner}”);ဆွေးနွေးခြင်း;rozhovor (“diskutovat {jmenec}”);n. talk (“tell¹ speech”);စကားပြော;bavit se (povídat si, “říkat¹ řeč” ° povídat si (“říkat¹ řeč”);T talk about (“ask¹ mutually”);အပြန်အလှန်မေး;bavit se o (“ptát-se¹ vzájemně”);T talk nonsense;အယိုတွေလုပ် ° အယိုတွေလုပ်ပြော ° အိုဗာတင်းတွေလုပ်;říkat nesmysly;T col. E. overdone(?) (or) T col. talk to (a king or monk, “talk (and) place-on”);လျှောက်တင်;mluvit k (králi či mnichovi, “mluvit (a) pokládat”);T talk to (a king): As Nga Nyo met the king, he spoke this.;လျှောက်: ဘုရင်နဲ့တွေ့တော့ ငည့်က ဒီလိုလျှောက်တယ်။;promluvit (ke králi): Když se Na No setkal s králem, tak k němu takto promluvil.; talk too much: (I) do not like to talk much about myself.;စကားများများ: ကျွန်တော်အကြောင်း စကားများများ မကြိုက်ပါဘူး (~ မပြောချင်ပါဘူး)။;povídat moc: Nerad o sobě moc povídám.;pol. um. talk: (He) is talking and talking.;ပြော: စကားပြောပြောနေတယ်။;mluvit: Mluví a mluví.;cont. talk: (I) am talking with friends.;စကားပြော: သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ စကားပြောနေတာ။;povídat si (bavit se): Povídám si (bavím se) s přáteli.;col. cont. talk: (I) do not know how to talk with monks. Is (it) alright, if (I) speak (with you) like with a friend?;စကားပြော: ဘုန်းဘုန်းနဲ့ စကားမပြောတတ်ပါဘူး ရင့်။ သူငယ်ချင်းလို ပြောလို့ရပါမလား။;bavit se s: Nevím jak se mluví se ct. Pány. Bude v pořádku, když (s tebou) budu mluvit jako s kamarádem?;inter. fut. pol.

talk: (I) returned after the talking.;ဆွေးနွေး: ဆွေးနွေးပြီးနောက် ကျွန်တော် ပြန်လာခဲ့တယ်။;povídat si: Po (tom) povídání jsem se vrátil.;p.s.

talk: (I) want to talk with you intimately (and) closely.;စကားပြောဆိုး: ခင်ဗျားနဲ့ ရင်းနှီးပွင့်လင်းစွာ စကားပြောဆွဲချင်ပါတယ်။;popovídat si: Chtěl bych si s tebou popovídat důvěrně (a) otevřeně.;pol. um.

talk: (I) will talk ("talks") with you mutually.;စကားပြော: ခင်ဗျားကို အပြန်အလှန် စကားပြောပါမယ်။;povídat: Budu si s tebou vzájemně povídat. ("Povím ti povídání vzájemně.");fut. pol.

talk: (They) talk (about) many things.;ပြော: အကြောင်းအရာအများကြီးပြောတယ်။;bavit se: Baví se o hodně věcech.;

talk: (we) happened to talk around half of an hour.;ပြော: နာရီဝက်လောက် ပြောဖြစ်ခဲ့တယ်။;bavit se: ("stalo-se"), že jsme se bavili asi půl hodiny.;p.s.

talk: (We) haven't talked for two and a half years.;စကားပြော: နှစ်နှစ်ခွဲလောက် စကားမပြောဖြစ်ခဲ့ပါဘူး။;mluvit: Nemluvili jsme (spolu) již dva a půl roku.;p.s.

talk: (We) will talk while eating (the meal).;စကားပြော: ထမင်းစားရင်း စကားပြောမယ်။;promluvit (si): Promluvíme (si) během jídla.;fut.

talk: (Your) Burmese ("language talking") is ("just") very good! ;ပြော: ဗမာစကား ပြောတာ သိပ်ကောင်းတာပဲ။;Barmský jazyk: (Tvoje) Barmština (~ "Barmským jazykem mluvení") je ("prostě") velice dobrá!;col.

talk: Continue. ("Talk further.");ပြော: ဆက်ပြောပါ။;povídat: Pokračuj. ("Mluv dál.");imper. pol.

talk: How can I talk (in English), dear lad?;ပြော: ဘယ်ပြောတတ်မလဲ မောင်ရင်ရယ်။;mluvit: Jak bych mohl mluvit (anglicky), drahý mládenče?;inter. col.

talk: How long time do you plan to talk with me now?;စကားပြော: မင်း အခုငါနဲ့စကားပြောဖို့ အချိန်ဘယ်လောက် စဉ်းစားထားလဲ။;povídat si: Jak dlouho si se mnou plánuješ povídat?;inter. col.

talk: I can talk in Myanmar language little bit.;စကားပြော: ကျွန်တော် မြန်မာစကားနည်းနည်းပြောတတ်ပါတယ်။;mluvit: Umím trochu mluvit barmsky (myanmarsky).;pol. um.

talk: I want to talk with you.;ပြော: ကျွန်တော် ခင်ဗျားကို ပြောချင်ပါတယ်။;mluvit: Chci s tebou mluvit.;col. um.

talk: Intimate (and) friendly talk;ဆွေးနွေးခြင်း: ရင်းနှီးဖော်ရွေစွာ ဆွေးနွေးခြင်း;rozhovor: důvěrný (a) přátelský rozhovor;

talk: We talk about the Law (Dhamma).;ပြော: ငါတို့ တရားအကြောင်း ပြောကြတယ်။;povídat si: Povídáme si o Zákoně (Dhammě).;col.

talk: When (I) am free (and we) meet (by chance), (we) will talk.;ပြော: အားတဲ့အချိန်နဲ့ကြုံရင် ပြောပါမယ်။;promluvit si: Když budu volný (a) (náhodou) se setkáme, promluvíme si.;fut. pol.

talk: Who is speaking ("now")? (also in telephone conversation);ပြော: အခု ဘယ်သူ ပြောနေသလဲ။;mluvit: Kdo je u telefonu? ("Kdo teď mluví?") (také do telefonu);inter. col.

talk: With who do you want to talk? (also in phone conversation);စကားပြော: ဘယ်သူနဲ့စကားပြောချင်ပါသလဲ။;mluvit: S kým chcete mluvit? (také při telefonní konverzaci).;inter. col. pol.

talkative, be ("talking (is) much");စကားများ;upovídaný, být ("moc povídání");l

talkt: Talk a little bit about the Dhamma.;ဆွေးနွေး: မေ့အကြောင်းနည်းနည်းဆွေးနွေးတယ်။;hovořit: Hovořit trochu o Dhammě.;

tall;မြင့်;dlouhý (do výšky);adj.

tall ("high (and) great");မြင့်မား;vysoký ("vysoký (a) ohromný");adj.

tall, be ("long" (by) appearance");အရပ်ရည်;dlouhý, být (o člověku, "vzhledem dlouhý");l

tall: The man with the beard is as tall as the man with the hat.;အရပ်ရည်: မုတ်ဆိတ်မွေးနှင့် အမျိုးသားက ဦးထုတ်နှင့် အမျိုးသားလောက် အရပ်ရည်တယ်။;vysoký: Ten muž s vousy je stejně vysoký jako ten muž s kloboukem.;

tall: The woman with blond (~ "golden") hair is taller than the man with dark hair.;အရပ်ရည်: ရွှေရောင်ဆံပင်နှင့် အမျိုးသမီးက အနက်ရောင်ဆံပင်နှင့် အမျိုးသားထက် အရပ်ရည်တယ်။;vysoký: (Ta) žena s blondatými (~ "zlatými") vlasy je vyšší než (ten) muž s tmavými vlasy.;

Taninthari (division);တနင်္သာရီ(တိုင်း);Tanentájí (správní středisko);name

Tanzaungmoung month, (day of) waning (probably August, "retreating month

Tanzaung;တန်ဆောင်မုန်းလဆုတ်;Tanzhaunmoun měsíce, (den) ubývání (pravděpodobně srpen, "ustupující měsíc Tanzhaunmoun");

Tanzhaungmoung: Tenth waning day of Tanzhaungmoung month is the National Day.;တန်ဆောင်မုန်း: တန်ဆောင်မုန်းလဆုတ် ၁၀ရက်နေ့သည် အမျိုးသားနေ့ဖြစ်ပါသည်။;Tanzhaunmoun: Desátý den obývajícího měsíce Tanzhaunmounu je národní svátek (~ "den").;pol. writ.

taper;ရှူး;zúžit;T

targeted to, be ("do" face° forward");မျက်မှောက်ပြု (maybe from မျက်နှာ+ရေမှောက်);zaměřený na, být ("dělat° tvář° vpřed");l

taro (tropical flower, "bulb" (of) plant-of-Arum-family");ပိန်းဥ(တစ်လုံး);taro (tropická rostlina, "hlíza" (z) rostliny-čeledi-Arum");

taste ("eat (and) watch");စားကြည့်;ochutnat ("jíst a dívat se");T

taste (the sense, "taste object");ရသာရံ;chut' (jeden ze smyslů, "chut'ový předmět");n. P. rasa-ārammaṇa (= taste object)

taste: (He) wants (it) to have the best taste.;အရသာ: အရသာအကောင်းဆုံးဖြစ်စေချင်တယ်။;chut': Chce, aby (to) mělo nejlepší chut'.;

taste: When you taste ("eat (and) see"), you may know.;စားကြည့်: ခင်ဗျား စားကြည့်တဲ့အခါ သိပါလိမ့်မယ်။;ochutnat: Když ochutnáš ("sníš (a) podíváš se"), asi poznáš.;pol. um.

tasty, be ("have" taste");အရသာရှိ;chutnat ("mít chut");l

taut, make;တင်း;napnout;T

tax ("duty");ခွန်;daň ("povinnost");n.

taxi driver ("sweeping master");လည်းဆရာ(တစ်ယောက်);taxikář ("mistr" (v) zametání");sg. usu.

taxi driver: Will (you) ask the taxi driver over there?;လည်းဆရာ: ဟိုဘက်(က) လည်းဆရာ (~ ကားဆရာ) မေးကြည့်ပါလား။ ° ကားဆရာ: ဟိုဘက်(က) လည်းဆရာ (~ ကားဆရာ) မေးကြည့်ပါလား။;taxikář:

Zeptáte se (toho) taxikáře tamhle?;inter. pol.
Tchaj-wan (Taiwan, country);ထိုင်ဝမ်(နိုင်ငံ);Tchaj-wan (Taiwan, země);name
tea ("juice² (of) hand(picked)^o leaves¹");လက်ဖက်ရည်;čaj ("džus² (z) ručně(natřaných)^o listů¹");n.
tea (beverage, "tea leave's juice");လွှတ်ရည် (from လက်ဖက်ရည်) ° လက်ဖက်ရည်;čaj (nápoj, "džus² čajových^o listů¹");n.
tea, plain ("plain² warm¹ water^o");ရေနွေးကြမ်း;čaj, pouze ("pouhá² teplá¹ voda^o");n.
tea, plain (beverage, "rough³ tea^o leave's¹ juice²");လက်ဖက်ရည်ကြမ်း;čaj, pouze (tj. bez mléka, "hrubý³ džus² (z) čajových^o listů¹");n.
tea, plain (beverage, "water warm (and) crude");ရေနွေးကြမ်း;čaj, pouze (tj. bez mléka, "voda teplá (a) hrubá");n.
tea: In the afternoon (she) is eating cake and drinking tea.;လွှတ်ရည်: မွန်းလွဲပိုင်းတွင် ကိုက်မုန့်စား၍ လွှတ်ရည် သောက်သည်။;čaj: Odpoledne jí dort a pije čaj.;writ.
teach;သင်ပေး;učit;T
teach ("pour (and) teach");သွန်သင်;učit ("nalévat (a) učit");T
teach ("strike-down¹ writing^o");စာချ;učit ("uhodit-dolů¹ psaní^o") ° učít ("srazit-dolů¹ psaní^o");T
teach ("teach (and) be-heard");သင်ကြား;učit ("učit (a) být-slyšen");T
teach ("teach (and) give");သင်ပေး;učit ("učit (a) dát");T
teach ("teach¹ writings^o");စာသင်;vyučovat ("učit¹ psaní^o");T
teach (meditation, "teach, be-heard (and) give");သင်ကြားပေး;učit (meditaci, "učit, být-slyšen (a) dát");T
teach (meditation): (He) teaches meditation;သင်ကြားပေး: ဘာဝနာများ သင်ကြားပေးတယ်။;učit (meditaci): Učí meditaci.;
teach: Apart from teaching others, I can (also) learn (myself).;သင်ကြား: အခြားသင်ကြားခြင်းကလွဲ၍ ငါသင်ယူနိုင်တယ်။;učit: Kromě učení druhých, (také) se umím učit (sám).;writ.
teach: Can you teach (me) Myanmar language?;သင်ပေး: မင်း မြန်မာစကား သင်ပေးနိုင်မလား။;učit: Mohl bys mě učit Myanmarský jazyk?;inter.
teach: Forgive (me), teacher.;ဆရာ: ခွင့်လွှတ်ပါ ဆရာ။;učitel: Odpust'te (mi), učiteli.;imper. pol.
teach: He teaches culture.;သင်ပေး: သူက ယဉ်ကျေးမှု သင်ပေးတယ်။;učit: ("On") učí o kultuře (~ "kulturu").;
teach: monk teacher ("great teacher (who) teaches");စာချ: စာချဆရာတော်;učit: mnich učitel ("velký učitel (který) učí");
teach: The teacher is teaching the students.;စာသင်: ဆရာက ကျောင်းသားတွေကို စာသင်နေတယ်။;učit: Učitel vyučuje studenty.;cont.
teach: They taught me about life.;သင်ပေး: ငါ့ကို သူတို့က ဘဝအကြောင်း သင်ပေးခဲ့ကြတယ်။;učit: ("Oni") mě učili o životě.;p.s.
teacher;ဆရာ ° ဆရာမ ° ဆရာ(တစ်ဦး၊ တစ်ပါး) ° ဆရာ(တစ်ယောက်);učitelka ° učitel;sg. (mn.) (or) sg. m. (or) sg. f. (or) sg.
teacher (~ chief monk): youthful teacher (~ chief monk), (who) became famous;ဆရာတော်: ထင်ရှားပြီး ငယ်ရွယ်နုပျိုသောဆရာတော်;učitel (~ opat): nezkušený učitel (~ opat), (který) se stal slavným;
teacher ("skillful¹ (in being) teacher^o");ဆရာသမား(တစ်ဦး);učitel

("zručný¹ (v bytí) učitelem^o");sg.
teacher (female, "school teacher");ကျောင်းဆရာမ(တစ်ယောက်);učitelka (žena, "školní učitelka");sg. f.
teacher (female): Are you a female teacher?;ဆရာမ: ခင်ဗျား ဆရာမလား။;učitelka: Jste učitelka?;inter. um.
teacher (male, "school teacher");ကျောင်းဆရာ(တစ်ယောက်);učitel (muž, "školní učitel");sg.
teacher (monk, usually the abbot or chief monk of a monastery, "great¹ teacher^o");ဆရာတော်(တစ်ပါး);učitel (mnich, obvykle opat kláštera, "velký¹ učitel^o");sg.
teacher (monk): I didn't find the proper teacher (monk) there.;ဆရာတော်: အဲဒီမှာ ငါ့နှင့် သင့်တော်တဲ့ဆရာတော် မတွေ့ခဲ့ပါဘူး။;učitel (mnich): Nenalezl jsem tam (toho) vhodného učitele (mnicha).;p.s. pol.
teacher (of a small group of students);ကရိစ္ဆရာ(တစ်ဦး);učitel (malé skupiny žáků);sg. unpl. col.
teacher (only for lay people);ဆရာ(တစ်ဦး);učitel (jen pro laiky);sg.
teacher (only for monks);ဆရာ(တစ်ပါး);učitel (jen pro mnichy);sg. mn.
teacher (used as title for names of female teachers);ဆရာမ;učitel (užíváno jakožto titul před jmény učitelek);pref.
teacher (used as title for names of male teachers);ဆရာ;učitel (užíváno jakožto titul před jmény mužských učitelů);pref.
teacher, big: I must be happy (and) joyful, as (I) have picked up now a teacher or an elder brother.;ဆရာတော်: တပည့်တော် ခုမှ ဆရာတစ်ပါး သို့မဟုတ် အကိုတစ်ယောက် ကောက်ရသလို ဝမ်းသာဝီတိဖြစ်ရပါတယ်။;učitel, velký: Musím být šťastný (a) rozradostněný, poněvadž jsem si teď vzal (~ "sebral") učitele nebo staršího bratra.;pol. utmn.
teacher, course ("master² (of) line¹ (of) teaching^o");သင်တန်းဆရာ(တစ်ယောက်);učitel na kurzu ("mist² linie¹ učení^o");sg.
teacher, school: A school-teacher lives (alone) in the lower floor.;ကျောင်းဆရာ: အောက်ထပ်မှာ ကျောင်းဆရာတစ်ယောက် နေပါတယ်။;učitel ("školní"): Učitel ("školní") bydlí (sám) v nižším patře.;pol.
teacher, to;ဆရာကို;učiteli;sg. acc.
teacher, university (female lecturer, "university teacher female");တက္ကသိုလ်ဆရာမ(တစ်ယောက်);učitelka na univerzitě (univerzitní profesorka, "univerzitní učitelka");sg. f.
teacher, university (male lecturer, "university teacher");တက္ကသိုလ်ဆရာ(တစ်ယောက်);učitel na univerzitě (univerzitní profesor, "univerzitní učitel");sg.
teacher: (They) are my teachers to give me knowledge of Dhamma.;ဆရာ: တရားအသိဉာဏ် ပေးတဲ့အတွက် ကျွန်တော့်ရဲ့ ဆရာတွေပါ။;učitel: Jsou mými učiteli, aby mi dali znalost Dhammy.;pol.
teacher: good teacher;ဆရာသမား: ဆရာသမားကောင်း (~ "ဆရာကောင်း သမားကောင်း");učitel: dobrý učitel;
teacher: Having met very good teachers ...;ဆရာ: သိပ်ကောင်းတဲ့ ဆရာတွေကို တွေ့ပြီး;učitel: Potkal velice dobré učitele a ...;p.p.
teacher: I am a teacher.;ဆရာ: ကျွန်တော် ဆရာပါ။;učitel: Jsem

učitel.;pol.	(svých) zkušeností.;
teacher: painter teacher;ဆရာ: ဆရာဖြစ်တဲ့ ပန်းချီဆရာ;učitel: malíř učitel;	technology ("wisdom ¹ (of) method ⁰ ");နည်းပညာ;technologie ("znalost ¹ metody ⁰ ");adj.
teacher: photo of teacher;ဆရာ: ဆရာ့ဓာတ်ပုံ;učitel: fotka učitele (CZ col.);n.	technology ("wisdom ² (of) machine ¹ things ⁰ ");စက်မှုပညာ;technologie ("moudrost ² strojních ¹ věcí ⁰ ");n.
teacher: That teacher is Mr. Pradeep.;ဆရာ: အဲဒီဆရာ ဦးပြဒီပ်ပါ။;učitel: Ten učitel je pan Pradép.;pol.	technology: (It) is far from modern technology.;စက်မှုပညာ: ခေတ်ပေါ်စက်မှုပညာရဲ့ အဝေးမှာရှိတယ်;technologie: Je (to) daleko od moderní technologie.;
teacher: The teacher is teaching the students.;ဆရာ: ဆရာက ကျောင်းသားတွေကို စာသင်နေတယ်။;students: Učitel vyučuje studenty.;cont.	teenage;ပေါက်;náctiletý;adj.
teaching, be ("strike-down ¹ writing ⁰ ");စာချ;učitelský, být ("srazit-dolů ¹ psaní ⁰ ");T	teenager ("ten exceeded age");ဆယ်ကျော်သက်(တစ်ယောက်);teenager ("deset překročivší věk") ° náctiletý ("deset překročivší věk");sg.
teaching, be: In our group there are the teacher-monks who won (~ "got") first (place) in whole the country.;စာချ: တပည့်တော်တို့ ဂုဏ်ထူးမှာ တစ်နိုင်ငံလုံးပထမရ စာချကိုယ်တော်(သံဃာ)တွေ ရှိပါတယ်။;učitelský, být: V naší skupině jsou učitelští mniši, kteří dostali první (místo) v celé zemi.;pol. ubmn. mn.	teeth;သွားများ ° သွား;zuby;pl. (or) n.
teachings (of the Buddha, "great ¹ truth ⁰ ");တရားတော်;učení (Buddhy, "ohromná ¹ pravda ⁰ ");n. Bh.	telephone;တယ်လီဖုန်း(တစ်ခု) ° တယ်လီဖုန်း(တစ်လုံး);telefon;sg. E. telephone
teachings (of the Buddha): What do (you) like most in the Lord Buddha's teachings?;တရားတော်: မင်း ဗုဒ္ဓမြစွာဘုရားရဲ့ တရားတော်ထဲမှာ ဘယ်ဟာကို အကြိုက်ဆုံးလဲ။;učení (Buddhy): Co máš z (~ "v") učení Pána Buddhy nejraději?;inter.	telephone call (~ "telephone connection");တယ်လီဖုန်းဆက်;telefonní hovor (~ "telefonní spojení");n. E. telephone
teacup;ခွက်(တစ်ခွက်);šálek (hrnek);sg.	telephone call (~ "telephone connection"): coins for telephone call;တယ်လီဖုန်းဆက်: တယ်လီဖုန်းဆက်ဖို့ ပိုက်ဆံအကြေး;telefonní hovor (~ "telefonní spojení"): mince na telefonní hovor;
team;အသင်း(တစ်ဖွဲ့);tým;sg.	telephone call ("connection ¹ (by) telephone ⁰ ");တယ်လီဖုန်းဆက်ခြင်း;telefonní hovor ("spojení ¹ telefonem ⁰ ");n. E. telephone
team (in sport);အသင်း(တစ်ဖွဲ့);tým (sportovní);sg.	telephone: Kyi Kyi ("Clearly"), you (have) a phone call here. ("Kyi Kyi, here a phone comes (for) you.");ဖုန်း: ကြည်ကြည်ဒီမှာ နင့်ဖုန်းလာနေတယ်။;telefon: Čí Čí ("Čistě"), máš telefon(ní hovor). ("Čí Čí, tady ti přichází telefon.");cont. col.
team: The first team is going to lose.;အသင်း: ပထမအသင်းရှုံးတော့မယ်။;tým: Ten první tým ("se chystá") prohrát.;fut.	telephone: Telephone is ringing. ("Telephone is coming.");တယ်လီဖုန်း: တယ်လီဖုန်းလာနေတယ်။;telefon: Telefon zvoní. ("Telefon přichází.");cont.
tear away ("drag (and) tear ("well")");ဆဲဖြဲ(လိုက်);odtrhnout ("táhat (a) trhat ("pořádně")") ° vytrhnout ("táhat (a) trhat ("pořádně")");T	telephone: The man is calling by two phones at the same time.;ဖုန်း: အမျိုးသားက တပြိုင်တည်း ဖုန်းနှစ်လုံးဆက်နေတယ်။;telefon: (Ten) muž volá dvěma telefony najednou.;cont.
tear away ("tear ¹ (to) remove ⁰ (well ²)");ထုတ်ဖြဲ(လိုက်);vytrhnout ("(pořádně ²) trhat ¹ (aby) se-odstranit ⁰ ") ° odstrhnout ("(pořádně ²) trhat ¹ (aby) se-odstranit ⁰ ");T	telephone: What is (your) telephone number?;တယ်လီဖုန်း: တယ်လီဖုန်းနံပါတ် ဘယ်လောက်လဲ။;telefon: Jaké je (tvé) telefonní číslo?;inter.
tear away: He torn the information away (from a diary).;ထုတ်ဖြဲလိုက်: သတင်းကို သူဟာ ထုတ်ဖြဲလိုက်တယ်။;vytrhnout: Vytrhnul tu informaci (z diáře).;	telephone: What is your phone number?;တယ်လီဖုန်း: တယ်လီဖုန်းနံပါတ် ဘယ်လောက်လဲ။;telefon: Jaké je tvé telefonní číslo?;inter. col.
tease;ကျီစယ် ° စ၊ -ကို ° နောက်;provokovat;T	television;တီဗွီ(တစ်လုံး);televizor ° televize;sg. E. TV
tease: To get relief from boredom, (I) am teasing with you.;စ: အပျင်းပြေ စင်ဗျားကို စနေတာပါ။;provokovat: Abych si ulevil z nudy, tak tě provokuji.;pol. um.	television ("images watching (and) sounds listening machine");ရုပ်မြင်သံကြားစက်(တစ်လုံး);televize ("obrazy pozorovací (a) zvuky poslouchací stroj");sg.
teaspoon ("tea ¹ spoon ⁰ ");လက်ဖက်ရည်ဖုန်း(တစ်ချောင်း);kávová lžička ("čajová ¹ lžíce ⁰ ");sg.	tell ("(let) hear ¹ whereabouts ⁰ ");အကြောင်းကြား;říci ("(nechat) slyšet ¹ informaci ⁰ ");T
technical ("wisdom ¹ (of) method ⁰ ");နည်းပညာ;technický ("znalost ¹ metody ⁰ ");adj.	tell ("tell (and) say");ပြောဆို;říci ("povědět (a) říci");T
technical: a local technical journal;နည်းပညာ: ပြည်တွင်း: ပြည်တွင်းနည်းပညာဂျနယ်တစ်ခု;technický: jeden místní deník o technice ("jeden vnitrostátní technický deník");	tell ("tell, fix (and) give");လျှောက်ထားပေး;říci ("říci, upevnit (a) dát");T utmn.
technique;နည်းလမ်း;způsob;sg.	tell (inform, "give ² hearing ¹ whereabouts ⁰ ");အကြောင်းကြားပေး;říci (informovat, "dát ² slyšet ¹ informaci");T
technique: (He) developed meditation technique according to (his) experience.;နည်းလမ်း: အတွေ့အကြုံအရ ဘာဝနာနည်းလမ်း ဖွံ့ဖြိုးတယ်။;způsob: Rozvinul meditaci (~ "způsob meditace") dle	tell (to a king or monk);လျှောက်;říci (králi nebo mnichovi);T
	tell (to a monk);လျှောက်(ထား) ° မိန့်;říci (mnichovi);T
	tell (to king): It is said, that because of that, they told (to the

king), that Nga Nyo may know.;လျှောက်: ဒါကြောင့်
 ငည့်သိပါလိမ့်မယ်လို့ လျှောက်ကြသတဲ့; řici (králi): Říká se, že
 (právě) proto řekl (královi), že Na No by mohl vědět.;
 tell lies;လိမ်;liši, říkat;T
 tell off;ဆုံးမ;vynadat;T
 tell: (I) will tell (“and give”) (you) as much as (I)
 know.;လျှောက်ထားပေး: သိမှတ်ထားသလောက်
 လျှောက်ထားပေးပါမယ်;řici: Řeknu (ti) kolik vím.;fut. pol. utmn.
 tell: Because I cannot tell it so that (you) understand
 thoroughly.;ပြော: ကျွန်မက လိပ်ပတ်လည်အောင် မပြောတတ်လို့ပါ;řici:
 Protože to neumím říct tak, abys to pochopil úplně.;col. pol. uw.
 tell: Don't be shy. Tell (it to me).;ပြော: မရက်ပါနဲ့ ပြောပါ;řici:
 Nestyd' se. Řekni (mi to).;imper. pol.
 tell: He always tells me truth.;ပြော: သူ့ကို အမြဲတမ်း အမှန်ပဲ
 ပြောတယ်;řici: Vždycky mi říká pravdu.;
 tell: I have (already) told you, indeed. (said to a
 monk);လျှောက်ထား: လျှောက်ထားလိုက်ပါတယ်;řici: Již jsem ti,
 vskutku, řekl. (řečeno mnichovi);pol. utmn.
 tell: I told him many times.;ပြော: သူ့ကို ကွန်တော် အခါခါ
 ပြောပါတယ်;řici: Řekl jsem mu (to) mnohokrát.;pol. um.
 tell: I will tell him to come today.;ပြော: ဒီနေ့လာဖို့ သူ့ကို ကျွန်တော်
 ပြောပါမယ်;řici: Řeknu mu, aby dnes přišel.;fut. pol. um.
 tell: Tell (me) what (you) need.;ပြော: လိုအပ်တာ ပြောပါ;řici:
 Řekni (mi) co potřebuješ.;imper.
 tell: Tell him (that) I cannot come today.;ပြော: သူ့ကို ပြောပါ ဒီနေ့
 ကျွန်တော် မလာနိုင်ပါဘူး;řici: Řekni mu, že dnes nemohu
 přijít.;imper. pol. um.
 tell: Tell him for me. (“To him tell (and) give.”);ပြော: သူ့ကို
 ပြောပေးပါ;řici: Řekni mu za mě. (“Jemu řekni (a) dej.”);imper.
 pol.
 telling, be (about a manner);ထိမ်း;vypovídající, být (o způsobu);I
 temporary;ယာယီ;dočasný;adj. P. yāyī (= going, one-who-goes)
 temporary: (I) became only temporary (nun (or) monk).;ယာယီ:
 ယာယီပဲဝတ်ဖြစ်တယ်;dočasně: Stala jsem se mniškou (~
 mnichem) jen dočasně.;
 ten;၁၀ ° တစ်ဆယ် ° ကျိပ်(တစ်ကျိပ်);deset;num. writ. (or) num.
 ten (usually preceding a noun);ဆယ်;deset (obvykle před pod.
 jm.);
 ten million;ကုဒေ (WS. from ကုဋေ) ° ကုဋေ ° ဆယ်သန်း;deset
 milionů;num. rare. (or) num. rare. WS. (or) num.
 ten million (“a hundred of hundred thousand”);သိန်းတစ်ရာ;deset
 milionů (“sto sto tisíců”);num.
 ten thousand;သောင်း;deset tisíc;num.
 ten thousand: twelve thousand;သောင်း:
 တစ်သောင်းနှစ်ထောင်;deset tisíc: dvanáct tisíc;
 ten thousand: twelve thousand (“10 000 + 2 000”;သောင်း:
 တစ်သောင်းနှစ်ထောင် (10 000 + 2 000);deset tisíc: dvanáct tisíc
 (“10 000 + 2 000”);num.
 ten: fifteen minutes;ဆယ်: ဆယ်ငါးမိနစ်;patnáct minut;adv.
 ten: fifty-nine (“five tens and nine”);ဆယ်: ငါးဆယ်နွဲ့ကိုး;deset:
 padesát devět (“pět desítek a devět”);num.
 ten: sixty-four (“six tens and four”);ဆယ်:
 ခြောက်ဆယ်နွဲ့လေး;deset: šedesát čtyři (“šest desítek a
 čtyři”);num.

ten: ten Dollars;ဆယ်: ဆယ်ဒေါ်လာ;deset: deset dolarů;
 ten: ten gallons;ဆယ်: ဆယ် ဂါလန်;deset: deset galonů;
 ten: ten meters;ဆယ်: ဆယ်မီတာ;deset: deset metrů;
 ten: ten minutes;ဆယ်: ဆယ်မိနစ်;deset: deset minut;
 ten: thirty-six (“three tens and six”);ဆယ်: သုံးဆယ်နွဲ့ခြောက်;deset:
 třicet šest (“tři desítky a šest”);num.
 tend to (~ “have”): On days (when I am) disappointed, (I) tend
 to (~ “have”) keep (“the right”) mindfulness.;ရိုး:
 စိတ်ညစ်တဲ့ရက်တွေမှာ တရားမှတ်လေ့ ရှိပါတယ်;mit (tendenci): Ve
 dnech nespokojenosti mám (tendenci) udržovat (“správnou”)
 všímavost.;pol.
 tend to (“have”);ရိုး;mit tendenci (“mít”);T
 tend to (“have” habit”);လေ့ရှိ;mit sklon k (“mít” (ve) zvyku”);T
 tendency;လေ့;sklon k;T
 tender (“female”¹⁰ master³ (who) treats² paining¹
 persons”);သူနာပြုဆရာမ(တစ်ယောက်);ošetřovatelka (zdravotní,
 “ženský”¹⁰ mistr³ (který) ošetřuje² bolavé¹ osoby”);sg.
 tender (for women);မျိုး ° အမျိုး;jemný (o ženách);adj. f.
 tender (nurse, “treats² paining¹
 persons”);သူနာပြု(တစ်ယောက်);ošetřovatelka (zdravotní,
 “ošetřuje² bolavé¹ osoby”);sg.
 tennis match;တင်းနစ်ပြိုင်ပွဲ(တစ်ပွဲ);tenisový zápas;sg. E. tennis
 tennis match: The tennis match is (“being”) held on the
 grass.;တင်းနစ်ပြိုင်ပွဲ: တင်းနစ်ပြိုင်ပွဲ မြက်ခင်းပေါ်မှာ
 ကျင်းပနေတယ်;tenisový zápas: Tenisový zápas je pořádán na
 trávě.;cont.
 tennis racket (“tennis directing
 stick”);တင်းနစ်ဘက်တံ(တစ်ခု);tenisová pálka (“tenisový zmiřující
 klacek”);sg. E. tennis
 tennis, play;တင်းနစ် ကစား;tenis, hrát;T E. tennis
 tent;တည်း: ° တဲ;stan;n.
 tenth;ဒသမ;desátý;num. P. dasama (= tenth)
 tenth of kyat (of Konbaung period);မူး;desetník čiatu (z období
 Konbaung);n.
 term;အခေါ်အဝေါ်;termín;n.
 term (for sth.);ပညတ်;termín (pro něco);n. P. paňňatti (=
 designation, name)
 territory;နယ်(တစ်နယ်);oblast ° teritorium;sg.
 test;စမ်း ° စမ်းသပ် ° စစ်;testovat ° vyzkoušet ° otestovat;T
 test (“check (and) wipe”);စမ်းသပ်;otestovat (“zkontrolovat (a)
 utřít”);T
 test (“test (and) look”);စမ်းကြည့်;vyzkoušet (“otestovat (a) dívat-
 se”);T
 test: (He) stuck a needle between nails and while hitting (it)
 with hammer, (he) tested (them).;စမ်းသပ်: လက်သည်းကြားတွင်
 အပ်စိုက်၍ တူနှင့် ရိုက်ကာ စမ်းသပ်၏;testovat: Zabodnul jehlu mezi
 nehty a zatímco (ji) zatloukal kladivem, testoval (je).;writ.
 text (“writing (and) inscribing”);စာသား;text (“psaní (a)
 vyrývání”);n.
 text: (I) want to write the clearest explanation for that
 text.;စာသား: အဲဒီစာသားကို အရင်းဆုံး ရေးချင်ပါတယ်;text: Chci
 napsat nejjasnější vysvětlení toho (~ “tomu”) textu.;pol.
 textbook (“book used (in)
 school”);ကျောင်းသုံးစာအုပ်(တစ်အုပ်);učebnice (“kniha užívaná (ve)

škole");sg.

Thailand (country);ထိုင်း(နိုင်ငံ) ° ယိုးဒယား(နိုင်ငံ);Thajsko (země);name. (or) name

Thain Chau (town near Yangon);သိုင်းချောင်းမြို့;Tain Čhaun (město poblíž Rangúnu);name

than;ထက်;než;prep. & conj.

than, more;ထက်;než, více;suff. adv.

than, more: Indeed, (I) cannot decrease (the price) ("any more") more than this.;ထက်: ဒီ ထက်တော့ မလျော့နိုင်တော့ဘူး။;než, více: Vskutku, více než tolik již nemohu zlevnit (~ "snížit");.col.

thank (~ "gratitude"): Thanks. ("Just gratitude.");ကျေးဇူး: ကျေးဇူးပဲ;děkuji: Děkuji. ("Prostě vděčnost.");.col.

thank ("put merit" or "put gratitude");ကျေးဇူးတင်;děkovat ("uložit zásluhu" nebo "uložit vděk");T

thank (to sb.);ကျေးဇူးတင်;děkovat (někomu);v. pol.

thank (you): Thank (you) for correcting the mistakes.;ကျေးဇူးတင်: အမှားပြင်ပေးတာတွေကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။;děkuji: Děkuji za opravení chyb.;.pol.

thank (you): Thank you for answering (me)

back.;ကျေးဇူးတင်ပါတယ်: ပြန်ဖြေပေးတာ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။;děkuji: Děkuji za odpověď ("zpět");.pol.

thank: ("I") also thank (you), that (you) took the help from the side of (my) ability.;ကျေးဇူးတင်: ကျွန်တော်လဲ တတ်နိုင်တာက ကူညီရလို့ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။;děkovat: ("Já") (ti) také děkuji, že jsi si vzal pomoc ze strany (mých) schopností.;.pol.

thank: (It) is used (~ "put") because a deep thanks was desired.;ကျေးဇူးတင်: ကျေးဇူးတင်တာကို လေးနက်စေချင်လို့ ထည့်ပေးလိုက်တာပါ။;děkovat: Vkládá se (to), protože se vyžaduje hluboké děkuji.;.pol.

thank: Just, thank you.;ကျေးဇူး: ကျေးဇူးဘဲ။ (~ ကျေးဇူးပဲ);děkovat: (Tak) tedy, děkuji.;.col. pol.

thank: Thank you.;ကျေးဇူးတင်: ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။;děkovat: Děkuji.;.col. pol.

thankful, be: (You) should be thankful.;ကျေးဇူးတင်: ကျေးဇူးတင်လျက်ပါ။;vděčný, být: Měl bys být vděčný.;imper. pol.

thanks: (I) thank you also.;ကျေးဇူး: ကျေးဇူးလဲတင်ပါတယ်။;děkuji: Také vám děkuji.;.pol. col.

thanks: Thank (you) very much. ("World of thanks.");ကျေးဇူး: ကျေးဇူးကျွတ်ပါ။;děkuji: Moc (ti) děkuji. ("Svět díky.");.pol.

thanks: Thank you so much!;ကျေးဇူး: ကျေးဇူးအရမ်းတင်ပါတယ်။;děkování: Hrozně moc děkuji!;.pol.

that;ဟိုဟာ ° ဆိုတာကို ° အဲသည် ° လို့ ° အဲဒါ ° မှာ ° အဲဒီ ° ထို ° တဲ့;tamto ° ten ° tamten ° to ° že ° tamhleto ° tamhleten ° který;pron. writ. (or) suff. writ. (or) suff. col. (or) suff. conj. (or) conj. (or) suff. pron. (or) pron.

that ("the one said (so)");ဆိုတာကို;to ("to takto rčené");pron. acc. that (closes a direct speech);ဟဲ့;že (uzavírá přímou řeč);suff. writ.

that (closes a direct speech): (He, the king) has stated, that (he) would give clothes (to people) by (his) left hand.;ဟဲ့: ဗယ်လက်ဖြင့် (~ ဘယ်လက်ဖြင့်) အဝတ်အစားများပေးမည်ဟု မိန့်ခဲ့သည်။;že (uzavírá přímou řeč): (Král) prohlásil, že bude svou levou rukou dávat lidem oblečení.;p.p. writ. that (follows after direct speech);လို့;že (následuje za přímou

řečí);suff.

that (follows after direct speech);ဟဲ့;že (následuje za přímou řečí);suff.

that (follows after direct speech): (You say,) that (you) are going to take a photo of me (~ "sir")?;လို့: ဦးလေးကို ဓါတ်ပုံ ရိုက်မလိုလား။;že (následuje za přímou řečí): (Říkáš,) že si vyfotíš mě (~ "pána")?;inter. fut.

that (indicates indirect speech);သတဲ့ (-သ(ည်)+တဲ့, put at the end of sentence) ° တဲ့ (put at the end of sentence);že (značí nepřímou řeč);suff.

that (used for relative clause);တာ (from တဲ့တာ);jaký (užito ve vztažné větě);suff.

that (used for relative clause) (things): There are also (things) that women cannot (do).;တာ: မိန်းမတွေ မတတ်နိုင်တာလဲ ရှိပါတယ်။;která, (věc) (užito ve vztažné větě): Jsou také (věci), které ženy nedokážou.;.pol. col.

that is;ဆိုတာ;že je;suff. conj.

that is to say (followed by a list);တော့;totiž (následováno seznamem);suff.

that is: It is clear, that it is very good.;ဆိုတာ: မိုက်ဆိုတာ လွင်ပါတယ်။ (~ သန့်ရှင်းနေတာပဲ မိုက်လိုက်တာ);že je: Je jasné, že je to velice dobré.;.pol. col.

that kind;ဒါမျိုး;ten druh;n.

that kind of ("kind² like¹ that°");အဲဒီလိုမျိုး;ten druh ("druh² jako¹ tamto°");adj.

that kind of ("kind² like¹ this°");ဒီလိုမျိုး;tento druh ("druh² jako¹ tento°");adj.

that way;အဲ့ဘက်;tak;adv.

that way ("in² direction¹ over-there°");ဟိုဘက်မှာ;tam ("ve² směru¹ tamhle°");adv.

that way ("like¹ that°");အဲလို;tak (tím způsobem, "jako¹ to°");adv. col.

that way: (If I) say it that way, would (you) like (it)?;အဲ့သလို: အဲ့သလို ပြောရင် ကြိုက်ပါမလား။;tak (tím způsobem): Bude se (ti) to líbit, když to řeknu tak?;inter. pol.

that way: Nowadays it is (just) that way.;အဲ့လို: ယနေ့ခေတ်မှာ အဲ့လိုတွေပါ။;takto: V dnešní době je to (právě) tak.;.col. pol.

that way: That way (you) will get (~ find) (it).;ဟိုဘက်မှာ: ဟိုဘက်မှာ ရမယ်။;tam: Tam to najdete. ("Ve směru tam (to) dostanete.");

that will;မှာ;že bude;suff. col.

that will not;မှာ မဟုတ်(ပါ)ဘူး;který nebude;suff. col.

that will: His rice is what I'll eat.;မှာ: သူ့ထမင်း ကျွန်တော် စားမှာပါ။;co budu: Jeho rýže je (to,) co budu jíst.;.pol. um.

that will: I don't know that he'll come.;မှာ: သူ လာမှာ ကျွန်တော် မသိဘူး။;že bude: Nevím, že přijde.;.um.

that, (things) (used for relative clause): In the present life there are also (things) that men cannot do themselves.;တာ: လက်တွေ့ဘဝမှာတော့ ယောက်ျားတွေ ကိုယ်တိုင်မလုပ်နိုင်တာလဲရှိပါတယ်။;která, (věc) (užito ve vztažné větě): V přítomnosti jsou také (věci), které si muži nemohou udělat sami.;.pol.

that, to ("to² which¹ (was) said°");ဆိုတာကို;tomu ("k² (tomu,) co¹ (bylo) řečeno°");acc.

that, to ("to³ (the) topic² which¹ (was) told⁰");ဆိုသည်အချက်ကို;tomu ("k³ tématu², které¹ (bylo) řečeno⁰");acc.

that: (He) said ("that") he'll come.;လို့: သူလာမယ်လို့ ပြောပါတယ်။;že: Řekl, že přijde.;pol.

that: (I) believe, that you want to become a nun.;ဆိုတာကို: မင်းသီလရင်ဖြစ်ချင်ပါတယ်ဆိုတာကို ယုံကြည်ပါတယ်။;že: Věřím, že se chceš stát mniškou.;pol.

that: (I) can speak in Myanmar language better than that.;အဲသည်: အဲသည်ထက်ပို၍ မြန်မာစကား ပြောတတ်ပါတယ်။;to: Umím mluvit Myanmarským jazykem lépe ("než to").;pol.

that: (I) didn't order that (one).;အဲဒါ: အဲဒါ မမှာပါဘူး။;ten: Ten jsem si neobjednal.;pol.

that: (It is said) that he will come.;တဲ့: သူလာမယ်တဲ့။;že: Prý ("on") přijde.;col.

that: (The thing) (that) I eat is rice.;တာ: ကျွန်တော်စားတာ ထမင်းပါ။;co: (To,) co jím, je rýže.;pol. um.

that: (the thing) that he will say;တာ: သူ ပြောတာ;co: (to,) co řekne;n. col.

that: (the thing) that I (will) eat.;တာ: ကျွန်တော် စားတာ;co: (to,) co budu jíst;n. col. um.

that: because (we) were afraid that (he) would bite;မှာ: ကိုက်မှာ စိုးလို့;že: protože jsme se obávali, že by kousal;col.

that: finish denoting that mention;ထိုး: ထိုးအနက်ကို ထွန်းကန်သည်;to: ukončit naznačení té zmínky;

that: I will read this book and also that book.;ဟိုး ဒီစာအုပ်ပြီး ဟိုးအုပ် ကျွန်တော် ဖတ်မယ်။;tamto: Budu číst tuto knihu a ještě tamtu knihu.;fut. col. um.

that: Is that (one) hot?;အဲဒါ: အဲဒါ ပူသလား။;tamten: Je tamten horký?;inter.

that: It is generally accepted that the commentaries appeared during (ven.) Buddhaghosa's time.;ဆိုတာကို: အဋ္ဌကထာ ဗုဒ္ဓဟောသလက်ထက်မှာ ပေါ်လာတယ်ဆိုတာကို ယေဘုယျအားဖြင့် လက်ခံကြသည်။;že: Všeobecně se přijímá, že komentáře se objevily během doby (ct.) Buddhaghósy.;writ.

that: Not only that, he also said ("that") ("he") knows how to fulfill that intention.;ဟု: ဒါတွင်မက အဲဒီစေတနာကို ဘယ်လိုပြည့်မြောက်ရမလဲဆိုတာကိုပါ သိသည်ဟု သူပြောခဲ့ပါသည်။;že: Nejen to, také řekl, že ví, jak ten záměr uskutečnit.;p.s. writ. pol.

that: So, shall (I) cook curry? ... (I) have the idea, that (I would) cook the vegetable curry.;လို့: ဟင်းချက်မလားလို့ ... သီးစုံဟင်းချက်မယ်လို့ စိတ်ကူးထားတယ်။;že: Tak, uvařím omáčku? ... Napadlo mě, že (bych) uvařil zeleninovou omáčku.;col.

that: that (it) is a sickness;ကြောင်း: ရောဂါဖြစ်ကြောင်း;že: že je (to) nemoc;

that: that coffee;ဒါ: ဒါ ကောဖီ;to: ta káva;

that: That it is very good.;လို့: အဲဒါသိပ်ကောင်းတယ်လို့;že: Že je to velice dobré.;ans. col.

that: That teacher is Mr. Pradeep.;အဲဒီ: အဲဒီဆရာ ဦးပြဒီပ်ပါ။;ten: Ten učitel je pan Pradép.;pol.

that: that you stay;လို့: ရှိတယ်လို့;že: že zůstáváš;

that: That's fine.;အဲဒါ: အဲဒါ ကောင်းတယ်။;to: To je v pořádku.;col.

pres.

that: This book is better than that book.;ဟိုး ဒီစာအုပ်က ဟိုးစာအုပ်ထက် ပိုကောင်းတယ်။;tamta: Tato kniha je lepší než tamta kniha.;

that: together with that;ထိုး: ထိုးအတူ;to: spolu s tím;

that: We can understand, that (he) was of poor knowledge.;ဆိုတာကို: ဗဟုသုတ နည်းပါးတယ်ဆိုတာကို အကျွန်ုပ်တို့ သဘောပေါက်နိုင်သည်။;že: Můžeme pochopit, že byl chabých znalostí.;writ.

that: What do (you) want to buy? ("What (is it), that (you) want to buy?");လို့: ဘာဝယ်ချင်လို့လဲ။;co: Co chcete koupit? ("Co (je to), co chcete koupit?");inter. col.

that: What they believe is, that finally (it) disappears and they will ("simply") die.;ဆိုတာ: သူတို့ ယုံကြည်ကြတာက နောက်ဆုံးပျောက်ကွယ်သွားပြီး သူတို့ သေဆုံးမယ် ဆိုတာပါပဲ။;že: Čemu věří, tak (právě,) že nakonec (to) zmizí a ("oni") ("prostě") zemřou.;pol.

that's it;that's it, alright?;ဒါပဲ: ဒါပဲနော်။;to je: To je vše, ano?;col. inter.

Thawe (town);ထားဝယ်မြို့:Dhaué (město);name THC (marijuana, "six(fold)¹ medicine⁰");ဆေးခြောက်;THC (marihuana, "šesterá¹ medicína⁰");n.

the more – the more -: The more (one) is beautiful, the more (one) is intoxicated (by it).;ပိုပို- ပိုပို: ပိုပိုလှလေ ပိုပိုမူးယစ်လာလေပဲ။;čím víc – čím víc -: Čím víc je (někdo) krásný, tím víc je (tím) opilý.;

the more, the more;ပိုပို- ပိုပို: čím víc, tím víc;adv.

the more, the more: Indeed, the more (you) are close, the more (it is) hot.;ပိုပို- ပိုပို: ပိုပိုနီးလေ ပိုပိုပူလာလေပဲ။;čím víc, čím víc: Vskutku, čím jsi blíž, tím víc je horko.;col.

the more, the more: The more (you are) closer, the more (it is) hot.;ပိုပို- ပိုပို: ပိုပိုနီးလေ ပိုပိုပူလာလေပဲ။;čím víc, čím víc: Čím (jsi) blíž, tím víc (to) pálí.;col.

theater ("public-building¹ (of) drama⁰");ပြဇာတ်ရုံ(တစ်ရုံ) ° အာတ်ရုံ(တစ်ရုံ);divadlo ("veřejná-budova¹ dramatu⁰");sg.

theater: In this theater the actor is entertaining (the people).;အာတ်ရုံ: ဒီအာတ်ရုံမှာ သရုပ်ဆောင်တစ်ယောက် ဖျော်ဖြေနေတယ်။;divadlo: V tomto divadle herec baví (lidi).;cont.

Theingyi Market ("market² (of) big¹ hall⁰");သိမ်ကြီးဈေး;Teindžijský Trh ("trh² velké¹ haly⁰");name

their;သူတို့၏;jejich;pron. pl. writ.

their ("they"): Their names are ("young man") Aye and ("young man") Tin.;သူတို့: သူတို့ နာမည်တွေက မောင်အေးနဲ့ မောင်တင်ပါ။;oni: ("Oni") se jmenují ("mladý pán") É a ("mladý pán") Ten.;col. pol.

them ("to² that⁰ {pl.}");အဲဒါများကို;je ("k² tomu⁰ {mn.č.}");acc.

then;ထိုနောက် ° ထိုနောက်တွင် ° ပြီးတော့;pak;adv.

then (~ "indeed, after this"): Then, engineer Mr. Than Tun with doctor. Mr. Win Thein should continue in refuting equally for five minutes.;ဒီနောက်တော့: ဒီနောက်တော့ အင်ဂျင်နီယာ ဦးသန်းထွန်းနဲ့ ဆရာဝန် ဦးဝင်းသိန်းတို့က ငါးမိနစ်စီဆက်လက်ချေပပါလိမ့်မယ်။;poté (~ "vskutku, po tomto"): Poté by měli pan inženýr Tan Dhon s panem doktorem Wen Tein pokračovat ve vyvracení (názoru protivníka v debatě) oba (~ "stejnou dobu") po pět minut.;pol.

then ("(at) that time");ထိုချိန်;pak ("(v) tu dobu");conj.

then ("after¹ finishing⁰");ပြီးတော့;poté ("po¹ skončení⁰");adv.
 then ("before²before¹⁰ arrival³ (of) present⁰ time¹");ခလက်ရီ
 အချိန်မတိုင်ခင် (အများကြီး);tenkrát ("před²před¹⁰ příchodem³
 přítomného⁰ času¹");adv.
 then ("by¹ this⁰");ဒါဖြင့်;pak ("skrze¹ toto⁰");conj.
 then ("next⁰ after² finishing¹");နောက်ပြီးတော့;pak ("příště⁰ po²
 skončení¹");conj.
 then ("out¹ (of) that⁰");ဒါ့အပြင် ° ထို့အပြင်;pak ("mimo¹ to⁰");adv.
 then (after that, "after¹ finish⁰");ပြီးတော့;pak (po tom, "po¹
 skončení⁰");adv. col.
 then (in that case);ဒါဖြင့်;pak (v tom případě);interj.
 then (used to delay speech) ("if (is) said");ဆိုရင်;tedy (užito ke
 zpoždění mluvy) ("je-li řečeno");conj.
 then (used to delay speech): Today, then, I, then, will go to
 Yangon, then.;ဆိုရင်: ဒီနေ့ဟာဆိုရင် ကျွန်တော်ဟာဆိုရင် ရန်ကုန်မြို့ကို
 ဆိုရင် သွားပါမယ်။;tedy (užito ke zpoždění mluvy): Dnes, tedy, já,
 tedy, pojedu do Rangúnu, tedy.;fut. pol. um.
 then, and ("if¹ finished⁰");ပြီးရင်;pak, a ("pokud¹ skončeno⁰");suff.
 adv.
 then, and: (I) am going to take a shower, and then (I) will (~
 "am going to") have a meal.;ပြီးရင်: ရေချိုးလိုက်အုံးမယ်၊ ပြီးရင်
 ဆွမ်းစားလိုက်အုံးမယ်။;pak, a: Jdu se osprchovat a pak se jdu
 najíst.;fut. ubmn.
 then: ("You") turn right after the second traffic light (and) then
 go further straight ahead for 200 meters.;ပြီးတော့: မင်း
 ဒုတိယမီးဖိုချိန်ပြီးရင် ညာဘက်ကျော်၊ ပြီးတော့ မီတာ၂၀၀လောက်
 တည့်တည့်ဆက်သွားလိုက်ပါ။;pak: ("Ty") zahni vpravo za druhým
 semaforem (a) pak jed' dál rovně 200 metrů.;imper. pol.
 then: Alaun Min Taya then powerfully united the region
 between rivers Ayeyawaddy and Chin Twin, and then attacked
 (and) conquered Inwa.;နောက်: အလောင်းမင်းတရားသည်
 ဧရာဝတီနှင့် ချင်းတွင်းမြစ်နှစ်သွယ်အကြားဒေသများကို အခိုင်အမာ
 စုစည်းပြီး နောက် အင်းဝကို တိုက်ခိုက်အောင်မြင်သည်။;pak: Alaun Men
 Dajá pak mocně sjednotil oblast mezi řekami Ejávadí (Iravadi)
 a Čen Twen, a pak zaútočil (a) dobyl Envu.;writ.
 then: First having turned left, then just turn right, (and) there
 (you) should find the hotel.;ပြီးတော့: ဘယ်ဘက်ကို
 အရင်ကျော်ပြီးတော့ ညာဘက်ကိုကျော် အဲဒီမှာ ဟိုတယ်တွေလိမ့်မယ်။;pak:
 Nejprve zatočte vlevo, a pak zatočte vpravo, (a) tam byste měl
 uvidět (~ "najít") hotel.;imper. fut. col.
 then: Then (he) seized towns Pyee, Lwanshe (and)
 Dagoung.;ထိုနောက်တွင်: ထိုနောက်တွင် ပြည်၊ လွန်ဆေး၊ ဒဂုံမြို့များကို
 သိမ်းပိုက်သည်။;pak: Pak dobyl města Pjí, Lvanše (a)
 Dagoun.;writ.
 then: Then they were composed by the same therā in Sri
 Lankan language.;ပြီးနောက်: ပြီးနောက် သူတို့စီကုံးခဲ့တာက (~
 ရေးသားခဲ့တာက) သီရိလင်္ကာစကားမှာတော့ တစ်ထေရာတည်းပါပဲ။;pak:
 Pak byly sepsány tím samým thérōu ve Srí Lanském
 jazyce.;p.s.
 then: Then U Aung Zeyya could connect and unite Shans of
 northern region with Myanmar.;ထိုနောက်: ထိုနောက်
 ဦးအောင်ဇေယျသည် မြောက်ဗက်တလွားရိရမ်းများနှင့် မြန်မာများကိုလည်း
 ဆက်သွယ်စည်းရုံးနိုင်ခဲ့သည်။;pak: Pak se Ú Aun Zeyyovi podařilo
 připojit k a sjednotit Šany ze severní oblasti s Myanmar.;p.s.
 writ.

Then: Then, also, editorials and articles are still published
 there.;ပြီးတော့: ပြီးတော့ အယ်ဒီတာ့အာဘော်တို ဆောင်းပါးတို့လည်း
 ပါပါသေးတယ်။;Pak, a: A pak, úvodníky a články jsou tam stále
 publikovány.;pol.
 then: Then, there are also ancient artcrafts.;ပြီးတော့: ပြီးတော့
 ရှေးဟောင်းအနုပညာလက်ရာတွေလဲ ရှိပါတယ်။;dále: Dále, jsou tam
 také starověká umělecká díla.;col. pol.
 then: Then, there are indeed other things to see just near the
 Shwedagon pagoda.;နောက်ပြီးတော့: နောက်ပြီးတော့
 ရွှေတိဂုံဘုရားနားမှာပဲ တခြားကြည့်စရာတွေ ရှိပါသေးတယ်။;pak, a: A
 pak, právě poblíž Švedagou pagody jsou vskutku další věci k
 vidění.;pol.;
 then: Then, who can I speak to? (also during telephone
 conversation);ဒါဖြင့်: ဒါဖြင့် ဘယ်သူ့ကို ပြောနိုင်မလား။;tak: Tak s kým
 mohu mluvit? (i do telefonu);inter. fut.
 therā (elder monk);ထေရ်(တစ်ပါး);théra (starší mnich);sg. P. therā
 (= elder)
 Theravāda Buddhism;ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာ;théravádový
 buddhismus;name P. theravāda-buddhasāsana (= Buddha's
 dispensation of Theravāda)
 there;အဲဒီမှာ ° အဲဒီကို ° ဟိုမှာ;tam ° támhle (CZ col.);adv. (or)
 adv. acc. col.
 there ("at² that⁰ place¹");အဲဒီနေရာတွင်;tam ("v² tom⁰ místě¹");adv.
 writ.
 there ("direction¹ over-there");ဟိုဘက်;tam ("směr¹ támhle⁰");adv.
 col.
 there, over;ဟိုဟာ;támhle (CZ col.);adv.
 there, over: Who is over there? Those are just
 policemen.;ဟိုဟာ: ဟိုဟာ ဘယ်သူလဲ။ အဲဒါ ရဲတွေလေ။;támhle: Kdo
 je támhle? Hele, to jsou jen policajti.;col.
 there: Are there Mr. Bakhin and Mrs. Thuza?;ဟိုမှာ: ဟိုမှာ
 ဦးဘခင်နဲ့ ဒေါ်သူဇာလား။;tam: Jsou tam pan Bakhin a paní
 Tuza?;inter. col.
 there: Do not write there.;ဟိုမှာ: ဟိုမှာ မရေးပါနဲ့။;tam: Nepište
 tam.;imper. pol.
 there: Don't sit there.;ဟိုမှာ: မထိုင်ပါနဲ့။;tam: Nesedejte si
 tam.;imper. pol.
 there: I won't go there.;အဲဒီကို: အဲဒီကို ငါ သွားမှာ မဟုတ်ဘူး။;tam:
 Tam ("já") nepůjdu.;fut. col.
 there: There (one) must get up ("from bed") early in the
 morning.;ဟိုမှာ: ဟိုမှာ မနက်ခင်းစောစော အိပ်ယာထရမယ်။;tam: Tam
 se musí vstávat ("z postele") brzy ráno.;fut.
 there: Who is there?;ဟိုဟာ: ဟိုဟာ ဘယ်သူလဲ။;tam: Kdo je
 tam?;inter. col.
 thereafter ("just² after¹ this⁰");ဒီနောက်မှာတော့;potom ("právě² po¹
 tomto⁰");conj.
 thereafter ("next⁰ po² skončení¹");နောက်ပြီးတော့;potom ("příště⁰
 po² skončení¹");conj.
 thereby ("by² that⁰ reason¹");ဒါကြောင့်ဖြင့်;z toho důvodu ("ten⁰
 důvod¹ instr.²");adv.
 therefore;ဒါကြောင့် ° ဒါကြောင့် ° ဒါကြောင့် ° ထို့ကြောင့် °
 သဖြင့်;proto;conj. (or) adv.
 therefore ("by");ဖြင့်;proto ("značí instrumentál");suff.
 therefore ("by² that⁰ reason¹");ဒါကြောင့်ဖြင့်;proto ("ten⁰ důvod¹

instr.^{2m});adv.

therefore: According to this law, all who need to learn at university cannot get the permission to learn (“(and) listen”), therefore people of all the Myanmar nationalities were, indeed, not satisfied.;သဖြင့်: ဤဥပဒေအရ တက္ကသိုလ်ပညာသင်လို(သူ)တိုင်း သင်ကြားခွင့်မရနိုင်သဖြင့် မြန်မာတမျိုးသားလုံးက မကျေနပ်ကြချေ။;proto: Dle tohoto zákona, všichni, kdo se potřebují učit na universitě, nemohou dostat k učení (“(a) poslouchání”) povolení, proto, vskutku, byli lidé ze všech Myanmarských národností nespokojeni.;pl. writ.

therefore: It is said, that because of that (he) did not agree with his daughter (about her chosen husband).;ဒါကြောင့်: ဒါကြောင့် သူ့သမီးနဲ့ သဘောမတူဘူးတဲ့;proto: Říká se, že proto nesouhlasil se svou dcerou (ohledně jejího vyvoleného).;

therefore: Therefore, (I) invite the leader of proposers (in debate), teacher Mr. Mya Maung, to propose (his idea in the debate).;ဒါကြောင့်: ဒါကြောင့် အဆိုရှင်များရဲ့ ခေါ်ဆိုဆောင် ဆရာဦးမြမောင်ကို အဆိုတင်(တွင်း)ဖို့ ဖိတ်ခေါ်ပါတယ် ခင်ဗျား။;proto: Proto (nyní) zvu vůdce mluvčích (~ “navrhovatelů”) (v této debatě), učitele pana Mja Mauna, aby vysvětlil (~ “navrhl”) (svůj názor).;pol. um.

therefore: Therefore, according to the (king's) decree, having dug the embarkment, majesty should see.;ဒါကြောင့်: ဒါကြောင့် ဘုရင့်အမိန့်အရ ကန်ဘောင်ကို တူးပြီးကြည့်ကြရတယ်။;proto: Proto, dle (králova) rozkazu, výsost by se (na to) měla podívat po vykopání toho nalodění.;

therefore: Therefore, nowadays Mandalay is flourishing more than before.;ဒါကြောင့်: ဒါကြောင့် အခုအခါ မန္တလေးဟာ အရင်ကထက်ပိုပြီး စည်ကားနေပါတယ်။;proto: Proto dnes Mandalaj vzkvétá více než dřív.;cont. pol.

therefore: Therefore, since the independence they call it “National Day”.;ထို့ကြောင့်: ထို့ကြောင့် လွတ်လပ်ရေးအစ အမျိုးသားနေ့ဟု၍ ဆိုကြပါသည်။;proto: Proto ode (dne) nezávislosti to nazývají “Národní Den”.;pl. writ. pol.

therefore: Therefore, they are considered by people as (those) who live low in (this) life.;အဲဒါကြောင့်: အဲဒါကြောင့် သူတို့ ဖြစ်နေရတာဝက နိမ့်ကျတယ်လို့ လူတွေက ခံယူထားတာ။;proto: Proto jsou lidmi považováni za ty, kdo v (tomhle) životě žijí nízko.; these: About these rivers.;ဒီ: ဒီမြစ်များအကြောင်း။;tyto: O těchto řekách.;writ.

these: Because of these students, the national spirit of the citizens also awakened and happened (~ “came”) to develop.;ထို: ထိုကျောင်းများ ကြောင့်အမျိုးသားစိတ်ဓါတ်များလည်း ပိုမိုနိုးကြားဖွံ့ဖြိုးလာပါသည်။;tito: Kvůli těmto studentům národní duch obyvatel ožil (a) přišel k rozvoji.;pol. writ.

thesis;ကျမ်း(တစ်စောင်);disertace;sg. writ.

they;သူတို့;oni;pron. pl.

they (for animate and inanimate nouns);သူတို့;oni (pro životná i neživotná pod. jm.);pron.

they (them): (He) did not make (~ “undertake making”) any oath to them.;မည်သူ: မည်သူ့သစ္စာကိုမျှ ခံယူခြင်းမပြုပေ။;oni (jim): Neučinil (~ nepodstoupil učinění) žádné přísahy jim.;writ.

they say;သတဲ့ (-သ(ည်)+တဲ့. put at the end of sentence) ° တဲ့ (put at the end of sentence);říká se, že ° říkají, že; suff. adv.

they say that will: They say, that tomorrow will be raining.;တဲ့:

နက်ဖြန် မိုးရွာမတဲ့;říkají: Říkají, že zítra bude pršet.;

they say, that will;မတဲ့ (-မ(ယ်)+တဲ့. put at the end of sentence);říkají (~ říká se), že bude;suff. adv.

they: They are.;သူတို့: သူတို့ရှိတယ်။;oni: Oni jsou.;

thick;ထူ;tlustý (o věcech);adj.

thick, be;ထူ;tlustý, být;l

thick: Since 1990 the newspapers were thick.;ထူ: ၁၉၉၀ကစပြီး သတင်းစာတွေ ထူပါတယ်။ ° ကစပြီး: ၁၉၉၀ကစပြီး သတင်းစာတွေ ထူပါတယ်။;tlustý: Od 1990 (byly) noviny tlusté.;pol.

thick: The clouds in the sky are being thick.;ထူ: ကောင်းကင်မှာ တိမ်တွေထူနေပြီ။;tlustý: Mraky na obloze jsou (nejednou) velké (~ “tlusté”);p.p.

thickness;အထူ;tloušťka;n.

thief (“person (who) steals”);သူခိုး(တစ်ယောက်) [təkhō:];zloděj (“osoba (která) krade”);sg.

thief: Thief is breaking in a house.;သူခိုး: သူခိုးက အိမ်တစ်အိမ်ကို ဖောက်ထွင်းနေတယ်။;zloděj: Zloděj se vloupá do domu.;cont.

thigh;ပေါင်(တစ်ချောင်း၊ တစ်ဖက်) ° ပေါင်တံ(တစ်ချောင်း၊ တစ်ဖက်) ° ပေါင်(တစ်ဖက်);stehno;sg.

thin;ပါး;tenký;adj.

Thin-gyan day: On the Thin-gyan days youth pay obeisance to the elders (who) stay in the village.;သကြွန်း: သကြွန်းရက်တွေမှာ လူငယ်တွေက ရွာထဲမှာ ရိတ်လူကြီးသူမတွေကို ကန်တော့ကြပါတယ်။;Tendžan: Ve dnech Tendžanu mladí uctívají starší lidi (kteří) jsou ve vesnici.;pol.

Thin-gyan, new year festival;သကြွန်း;Tendžan, novoroční oslava;n.

Thin-gyan: During the Thin-gyan all nationalities are more happier than usually.;သကြွန်း: သကြွန်းအခါမှာ တိုင်းရင်းသားအားလုံး အခါတိုင်းထက် ပိုပျော်ကြပါတယ်။;Tendžan: Během Tendžanu jsou všechny národy šťastnější než obvykle.;pol.

Thin-gyan: It is after the following day after Thin-gyan when is the first day of the Myanmar year.;သကြွန်း: အဲဒီ သကြွန်းရက်တွေပြီး နောက်တစ်ရက်ဟာ မြန်မာ နှစ်ဆန်းတစ်ရက်ပါ။;Tendžan: Je to právě následující den po Tendžanu, kdy (začíná) první den Myanmarského roku.;col. pol.

Thin-gyan: Thin-gyan in village is not like that.;သကြွန်း: တောရွာ သကြွန်းကတော့ ဒီလို မဟုတ်ပါဘူး။;Tendžan: Vesnický Tendžan takhle neprobíhá (~ “není”);.pol.

Thin-gyan: Thin-gyan means (~ “is called”) one of festivals of Myanmar country.;သကြွန်း: သကြွန်းဆိုတာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ပွဲတော်တစ်ခုပါ။;Tendžan: Tendžan se říká jednomu z (celo)národních festivalů.;col. pol.

thin, be;ပိန်;hubený, být;l

thin: From 1970 until 1989 the newspapers were thin.;ပါး:

၁၉၇၀က ၁၉၈၉အထိ သတင်းစာတွေ ပါးပါတယ်။;tenký: Od 1970 do 1989 byly noviny tenké.;pol.

thin: The horse is thinner than the cow.;သွယ်လျ: မြင်းက နွားထက် ပိုသွယ်လျတယ်။;hubený: Kůň je hubenější než kráva.;

thing;အရာ(တစ်ခု);věc;sg.

thing (any inanimate object, “bundle” (to

throw”);ပစ္စည်း(တစ်ခု);věc (jakýkoliv neživotný předmět, “balík” (na) vyhození”);sg. P. paccaya (= requisite, means)

thing by itself;အချည်း [achī:];věc sama o sobě;n.

thing, just one more;တစ်ခုပဲ;věc, ještě jedna;n.
 thing, just one: (There is) just one (more) thing (to be said).;တစ်ခုပဲ: တစ်ခုပဲ ရှိတယ်။;věc, jen jedna: (Je tu) ještě jedna věc (k řešení).;col.
 thing, one;တစ်ခု;věc, jedna;n.
 thing, one: But never forget one thing.;တစ်ခု: တစ်ခုကိုတော့ ဘယ်တော့မှ မမေ့ပါနဲ့။;věc, jedna: Ale jednu věc nikdy nezapomeň.;pol.
 thing, one: But one thing (I) know (very) well.;တစ်ခု: ဒါပေမယ့် တစ်ခုကိုတော့ ကောင်းကောင်းသိပါတယ်။;věc, jedna: Ale jednu věc dobře vím.;pol.
 thing: a new thing (something new);ပစ္စည်း:
 ပစ္စည်းအသစ်တစ်ခု;věc: nová věc (něco nového);
 thing: I know one thing. (And) that is, (that I) know nothing.;အရာ: အရာတစ်ခုကို ငါ သိတယ်။ ဒါက ဘာမှ မသိဘူး။ (~ ငါသိတာတစ်ခုကတော့ ငါ့ဘာမှ မသိသေးဘူးဆိုတာပဲ။);věc: Víím jednu věc. (A) to, (že) nic nevím.;
 thing: Please, can you explain your ideas regarding these things in (~ "with") letter?;အကြောင်း: ကျေးဇူးပြုပြီး အဲဒီအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး မင်းရဲ့ ထပ်မြင်ချက်ကို စာနှင့် ရင်းပြပေးနိုင်မလား။;věc: Prosim, můžeš (mi) vysvětlit své názory ohledně těchto věcí v (~ "s") dopise?;inter.
 thing: The form of the green ("thing") and red object is not same.;ပစ္စည်း: အစိမ်းရောင်ပစ္စည်းနဲ့ အနီရောင်ပစ္စည်း ပုံစံမတူကြဘူး;věc: Podoba zelené ("věci") a červené věci není stejná.;
 thing: This I have encountered for the first time, now. ("This is a thing which, for me, (I) have met for starting from now.");အရာ: ဒါဟာ ကျွန်တော်အနေနဲ့ အခုမှစကြူဖူးတဲ့အရာပါ။;věc: S tímhle jsem se teď setkal poprvé. ("Tohle je věc, (se) kterou, pro mě, jsem se setkal počínaje od teď.");pol.
 things (as property, "things (and) property");ပစ္စည်းဥစ္စာ;věci (o vlastnictví, "věci (a) vlastnictví");n. P. paccaya (= requisites, means)
 things (attached to the word for the things themselves to convey subject in sentence);ဟာတွေ;věci (připojeno ke slovu pro ty věci jako takové aby byl vyjádřen předmět ve větě);pl.
 things (property);ဥစ္စာ;věci (majetek);n. P. uccā (= high)
 things (to say etc.);အကြောင်းအရာ;věci (k řešení);n.
 things (to say etc.): (They) talk (about) many things.;အကြောင်းအရာ: အကြောင်းအရာအများကြီးပြောတယ်။;věci (k pověření): Baví se o hodně věcech.;
 things: I saw how very rich people, who (have) many things live (their) life.;ပစ္စည်းဥစ္စာ: ပစ္စည်းဥစ္စာအများကြီး ရမ်းသာကြွယ်ဝတဲ့လူတွေ ဘယ်လိုအသက်ရှင်နေထိုင်သလဲဆိုတာကို ငါ မြင်ခဲ့တယ်။;věci: Viděl jsem, jak velice bohatí lidé, kteří (mají) mnoho věcí, žijí (svůj) život.;p.s.
 things: I zealously try to get various things and finally I die.;ပစ္စည်းဥစ္စာ: ငါ တစ်ဘဝလုံး ပစ္စည်းဥစ္စာအမျိုးမျိုး ရရှိဖို့ အားကြိုးမာန်တက်ကြိုးစားပြီး နောက်ဆုံးမှာတော့ ငါ သေမယ်။;věci: Horlivě se ("já") snažím dostat různé věci a nakonec zemřu.;fut.
 think;ထင် ° ကြံစည်;myslet;T
 think ("mince much");စဉ်းစား;myslet ("nakrájet hodně");T
 think ("mind crosses");စိတ်ကူး;myslet ("mysl přechází");T
 think ("think (and) call");တွေးခေါ်;myslet ("myslet (a) volat");T

think (about sth.);စဉ်းစား;přemýšlet (o něčem);T
 think (contemplate about);တွေး ° စဉ်းစား;přemýšlet;T
 think (have an idea);ထင်;domnívat se (myslet si) ° myslet si (domnívat se);T
 think: (I) just think like that.;ထင်: အဲလို ထင်တာပဲ။;myslet: (Já) myslím prostě tak.;col.
 think: (They) cannot think like people.;တွေးခေါ်: လူတွေလို မတွေးခေါ်နိုင်ဘူး။;myslet: Nemohou myslet jako lidé.;
 think: But don't think, that (I) am ("doing (work of)") the correction-teacher, ok?;ထင်: ပြင်တာကို ဆရာလုပ်တယ်လို့တော့ မထင်ပါနဲ့ နော်။;myslet si: Ale nemysli si, že dělám (práci) opravujícího učitele, jo?;col. pol.
 think: Did you think about becoming a nun when (you) were a child (~ "during (your) childhood")?;စဉ်းစား: သီလရင်ဖြစ်ဖို့ မင်းငယ်ရွယ်စဉ်က (~ မင်းငယ်ငယ်တုန်းက) စဉ်းစားခဲ့လား။;přemýšlet: Přemýšlela jsi (o tom) stát se mniškou, když jsi byla dítě (~ "během (svého) dětství")?;p.s. inter.
 think: I am thinking about you.;တွေး: ငါ မင်းအကြောင်း တွေးနေတယ်။;myslet: Myslím na tebe (~ o tobě);cont. col.
 think: People thought it to be a spirit-house and worship it, majesty.;ထင်: လူတွေက နတ်ကွန်းထင်ပြီး ပူဇော်နေကြပါတယ် ဘုရား။;myslet si: Lidé si mysleli, že je to duchův (bůžkův) dům a uctívají jej, výsosti.;pol.
 think: Think (it) over. ("Think for sure, please.");စဉ်းစား: သေချာစဉ်းစားပါဦး။;rozmyslet si (~ "myslet"): Rozmysli si to. ("Mysli najisto, prosím.");imper. pol.
 think: Think as you like (~ "want") ("to think").;ထင်: မင်း ထင်ချင်သလို ထင်။;jak: Mysli si co (~ "jak") chceš ("myslet").;
 think: Well, (I) will think about it.;စဉ်းစား: စဉ်းစားလိုက်ဦးမယ်။;myslet: No, budu o tom přemýšlet.;fut.
 think: What do (you) think (about it)? ("How (you) think?");ထင်: ဘယ်လိုထင်သလဲ။;myslet si: Co si (o tom) myslíš? ("Jak myslíš?");inter.
 think: when (we) think logically;စဉ်းစား: အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့် စဉ်းစားတဲ့အခါ;myslet: pokud přemýšlíme logicky;
 think: Why do (you) think, that (I) don't like (~ "need") you?;ထင်: ငါ မင်းကို မလိုလားဘူးလို့ ဘာကြောင့် ထင်ရတာလဲ။;myslet (si): Proč si myslíš, že tě nemám rád (~ "nepotřebuji")?;inter.
 think: you yourself think;ထင်: မင်းထင်ထားတယ်။;myslet si: ty sám si myslíš;
 thinking, way of (mind matter);စိတ်ဓါတ်;myšlení, způsob ("mentální hmota");n.
 thinking: not mature thinking;အတွေးအခေါ်: အတွေးအခေါ်မရင့်ကျက်;myšlení: nedospělé myšlení;
 third;တတိယ;třetí;num. P. tatiya (= third)
 third: After the third intersection turn left.;တတိယ: တတိယလမ်းခွဲပြီးရင် ဘယ်ဘက်ကွေ့လိုက်ပါ။;třetí: Po třetí křižovatce zatoč do leva.;imper. pol.
 third: Third house is my house.;တတိယ: တတိယအိမ်ဟာ ကျွန်တော့်အိမ်ပါ။;třetí: Třetí dům je můj dům.;pol. um.
 thirsty, be ("hungry¹ (for) water⁰");ရေဆာ;žiznivý, být ("hladový¹ (po) vodě⁰");l
 thirsty: I am thirsty. ("I (am) hungry for water.");ရေဆာ: ငါ ရေဆာတယ်။;žízeň: Mám žízeň. ("Já hladovím (po) vodě.");col,

thirty;သုံးဆယ်;třicet;num.

this;ဒီ ° သည် ° ဒါ ° ဤ ° အဲဒီ;tenhle ° tohoto ° toto ° tomto (nebo tomhle) ° tento ° tohle;pron. writ. (or) pron.

this ("from¹ this");ဒါ့;tohle ("od¹ tohoto");pron. col.

this and that;လိုက်;tohle a tamto;pron.

this and that: In the shop I have to do this and that. ("In shop (I) give this and that work, (I) will follow.");လိုက်: ဆိုင်မှာ လိုက်လုပ်ပေးလိုက်အုံးမယ်;tohle a tamto: V obchodě musím dělat tohle a tamto. ("V obchodě dávám tuhle a tamtu práci, budu následovat.");fut. col.

this much;ဒီလောက်;tolik;adv.

this much: (You) could have said even this much (already);ဒီလောက်: ဒီလောက်တောင် ပြောတတ်နေပြီ;tolik: Už jsi (toho) dokázal dokonce i tolik namluvit.;p.p.

this one;ဒါရယ်;tenhle;pron. col.

this one ("this one thing");ဒါတခု;tohle ("táhle jedna věc");pron.

this one: Apart from this one I understood the rest.;ဒါတခု: ဒါတခုကလွဲပြီးတခြားအရာတွေ ငါနားလည်ခဲ့တာမရှိ;tohle: Kromě tohotohle jsem pochopil všechno (~ "zbytek");.p.s.

this one: This one, (and) this one, (and) this one. (may be said when showing several kinds of objects);ဒါရယ်: ဒါရယ်၊ ဒါရယ်၊ ဒါရယ်;tenhle: Tenhle, tenhle (a) tenhle. (Ize říci při ukazování na několik druhů předmětů;.col.

this time: This time (I) am ("being") busy with (~ "for") the birthday meditation retreat at the end of (this) month.;ခုလောလောဆယ်: ခုလောလောဆယ် လကုန်ရင် မွေးနေ့တရားစခန်းဖွင့်ဖို့အတွက် အလုပ်များနေတယ်;v tuto dobu: V tuto dobu mám hodně práce s (~ "pro") narozeninový meditační zásed, (který bude) na konci (tohoto) měsíce.;cont. this way;ဒီဘက် ° ဤသို့ဖြင့်;tudy ° tímto způsobem;adv. (or) adv. writ.

this way ("according² this° method");ဒီနည်းအတိုင်း;takhle ("dle² této° metody");adv.

this way: This way the Myanmar (people) perform New Year.;ဒီလို: နှစ်သစ်ကျိန်မြန်မာတွေ ဒီလိုကြိုကြပါတယ်;takto: Takto Myanmarští (lidé) konají o Novém Roce.;pol.

this way: This way U Aung Zeyya's power became great.;ဤသို့ဖြင့်: ဤသို့ဖြင့် ဦးအောင်ဇေယျ၏ အရိန်အဝါ မြင့်မားလာသည်;tímto způsobem: Tímto způsobem se stala moc U Aun Zeyyi obrovskou.;writ.

this year;ခုနှစ်;tento rok;adv.

this, like;အဲလို;takto;col.

this: about this;အဲဒီ: အဲဒီအကြောင်း;tohle: o tomtohle;

this: According to this law, all who need to learn at university cannot get the permission to learn ("(and) listen"), therefore people of all the Myanmar nationalities were, indeed, not satisfied.;ဤ: ဤဥပဒေအရ တက္ကသိုလ်ပညာသင်လို(သူ)တိုင်း သင်ကြားခွင့်မရနိုင်သဖြင့် မြန်မာတမျိုးသားလုံးက မကျေနပ်ကြချေ;tohto: Dle tohoto zákona, všichni, kdo se potřebují učit na universitě, nemohou dostat k učení ("(a) poslouchání") povolení, proto, vskutku, byli lidé ze všech myanmarských národností nespokojeni.;pl. writ.

this: also this;ဤ: ဤဟာကိုလည်း;toto: také toto;writ.

this: How much is this (one)?;ဒါ: ဒါ ဘယ်လောက်လဲ;tenhle: Kolik

(stojí) tenhle?;inter.

this: Is this hot (tasty)?;ဒါ: ဒါစိတ်သလား;tohle: Je tohle pálivé?;inter.

this: This is it, alright? ("just this, ok?");ဒါ: ဒါပဲ နော်;toto: To je vše, ano? ("pouze toto, ano?");

this: This is Maung Maung's book.;ဒါ: ဒါ မောင်မောင်စာအုပ်ပါ;tohle: Tohle je Maung Maungova kniha.;pol.

this: This is more friendly, indeed.;ဒါ့: ဒါ့ ပိုရင်းနှီးသွားတာပေါ့;tohle: Tohle je, vskutku, přátelštější.;col.

this: This is my elder brother.;ဒါ: ဒါက ကျမ အကိုပါ;tohle: Tohle je můj starší bratr.;pol. uw.

this: What country is this?;ဒါ: ဒါ ဘာနိုင်ငံလဲ;tohle: Co je tohle za stát?;inter. col.

this: What is this?;ဒါ: ဒါ ဘာလဲ;tohle: Co je tohle?;inter. col.

Thongwa (a village);သုံးခွ(ရွာ);Toungua (vesnice);name

thorough (has neg. connotation, "use-up¹ (the) limit");တမ်းကုန်း;úplný (má spíše negativní význam, "spotřeba¹ limit");T

thoroughly;အကုန်း;důkladně;adj.

thoroughly ("all-around (and) extensively");လုံးလုံးလျားလျား;zcela ("dokola (a) rozsáhle");adv.

those;အဲဒီ;ty (tamty);pron.

those things;အဲဒီတွေ ° အဲဒါတွေ;tyto věci ° ty věci;col. pl. (or) col.

though;ပေမယ့် ° လဲ ° မှဲ့ ° တော့ ° သော်လည်း;přesto ° přestože;conj. (or) conj. col. (or) suff. conj. (or) adv. writ.

though not;မ -ပဲ ° မ -ဘဲ;aniž by;adv. (or) pref. & suff.

though not: Though not (even) hoping, (I) was permitted to be (your) friend.;မ -ပဲ: မမျှော်လင့်ပဲ ခင်မင်ခွင့်ရတာ;aniž by: Aniž bych doufal, bylo (mi) povoleno být (tvým) přítelem.;

though: Though he says, I don't believe (it);ပေမယ့်: သူ ပြောပေမယ့် ကျွန်တော် မယုံဘူး;přestože: Přestože říká, nevěřím (tomu);.um.

though: Though I envision, that meditation is good, (I) do not do (it) much.;တော့: တရားအားထုတ်ကောင်းမုန်းသိတော့ (~ တရားအားထုတ်ရကောင်းမုန်းသိပေမဲ့)

အများကြီးမလုပ်ဖြစ်ပါဘူး;přestože: Přestože předvídám, že meditace je dobrá, moc (ji) nedělám.;pol.

thought;စိတ်;myšlenka;n.

thought ("mind crosses");စိတ်ကူး;myšlenka ("mysl přechází");n.

thought ("thinking (and) calling");အတွေးအခေါ်(တစ်ခု);myšlenka ("myšlení (a) volání");sg.

thought: (I) am proudly presenting ("for") the thought.;စိတ်ကူး: စိတ်ကူးအတွက် ဂုဏ်ယူစွာ တင်ပြတာ;myšlenka: Hrdě představuji ("pro") (tu) myšlenku.;

thought: Having realized (that I have) thoughts again and again, (I continuously) abandon them.;စိတ်ကူး: စိတ်ကူးများကို ထပ်တလဲလဲသဘောပေါက်သွားပြီး အဲဒါများကို ပယ်ခွာတယ်;myšlenka: Znovu a znovu si uvědomuji, (že mám) myšlenky, a (neustále) je opouštím.;med.

thoughts ("mind crosses {pl.}");စိတ်ကူးများ;myšlenky ("mysl přechází {mn.č.}");pl.

thousand;ထောင်(တစ်ထောင်) ° ထောင်;tisíc;num.

thousand: one thousand one hundred;ထောင်: ထောင်တစ်ရာ;tisíc:

tisíc sto;num.
thousand: six thousand five hundred;ထောင်:
ခြောက်ထောင်ငါးရာ;tisíc: šest tisíc pět set;num.
thousand: thousand five hundred;ထောင်: ထောင်ငါးရာ ;tisíc: tisíc
pět set;num.
thousand: twelve thousand ("10 000 + 2 000");ထောင်:
တစ်သောင်းနှစ်ထောင် (10 000 + 2 000);tisíc: dvanáct tisíc ("10
000 + 2 000");num.
thousand: two thousand t-shirts;ထောင်: တစ်ထောင် နှစ်ထောင်;tisíc: dva
tisíce triček;
threaten;ကြိမ်း;vyhrožovat;T
three;သုံး;tri;num.
threewheel;တုတ်တုတ်(တစ်စီး);trojkolák;sg. E. tuk-tuk
threewheel ("car² (of) three⁰
wheels");သုံးဘီးကား(တစ်စီး);trojkolák ("auto² tří⁰ kol");sg.
thrive ("be-alive (and) thrive");ရင့်သန်;vzkvétat ("být-naživu (a)
vzkvétat");T
thriving;စည်ကား;vzkvétající (o místě atd.);adj.
through (for abstract things, "to (and) by");အားဖြင့်;skrze (o
abstraktních věcech, "do (a) skrze");suff. writ.
through, get;ပေါက်;skrz, dostat se;T
throw;ပစ်;vyhodit ° hodit;T
throw out (expel, "remove (and) throw");ထုတ်ပစ်;vyhodit (CZ
col., vyhnat někoho, "odstranit (a) vyhodit");T
throw water (especially during Thin-Gyan festival);ရေပစ်;házet
vodou (zejména během Tendžan oslavy);T
throw water: At night, indeed, we do not (play) throwing
water.;ရေပစ်: ညမှာတော့ ရေပစ်ကြပါဘူး။;házet vodou: V noci,
vskutku, neházíme vodou. (tj. nehrajeme házení vodou);pol.
throw: The boy will certainly throw the ball.;ပစ်: ကောင်လေးက
ဘောလုံးကို ပစ်လိမ့်မယ်။;hodit: Chlapec určitě hodí míčem.;fut.
thrust (into);သွင်း;zarazit (něco kam);T writ.
thump;ထောင်း;bouchnout (pěstí do něčeho);T
Thursday ("Jupiter's day");ကြာသပတေးနေ့ ° ကြာသပတေးနေ့ (WS.
from ကြာသပတေးနေ့);čtvrtek ("den¹ Jupiteru") ° čtvrtek ("den¹
Jupiteru");adv. (or) adv. WS.
thus;ထိုကြောင့် ° ဤသို့ဖြင့်;takto ° a tak;conj. (or) adv. writ.
thus ("after¹ this");အီတော့;takto ("po¹ tomto") ° a tak ("po¹
tostmo");conj.
thus ("by¹ this");အီဖြင့်;takto ("skrze¹ toto");conj.
thus ("that-way");အီလို့;takto ("tak");adv.
thus (EN writ., "according² this⁰ method¹");အီနည်းအတိုင်း;takto
("dle² této⁰ metody¹");adv.
thus (thereby, "by² that⁰ reason¹");အီကြောင့်ဖြင့်;tím (proto, "ten⁰
důvod¹ instr.²");adv.
thus: Just after (I) do it thus, (I) give it to other students.;အဲဒီလို:
အဲဒီလိုလုပ်ပြီးတော့ အခြားကျောင်းသားတွေကို ပေးပါတယ်။;takto: Hned
po tom, co (to) takto udělám, dávám (to) ostatním
studentům.;pol.
thus: The great Alaung Min Taya thus could, indeed, again
successfully unite the Myanmar country, build and set (it) up in
order to (make it) well ("collected") (and) organized.;ဤသို့ဖြင့်:
အလောင်းမင်းတရားကြီးသည် ဤသို့ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးကို
တစုတစည်းတည်းဖြစ်အောင် ပြန်လည်

စည်းရုံးတည်ထောင်နိုင်ခဲ့ပေသည်။;takto: Takto ohromný Alaung Min
Tayá vskutku dokázal opět sjednotit zemi Myanmaru, postavit
(a) zříditi aby (byla) dobře ("posbírání") (a) organizovaná.;p.s.
writ.
thus: The statue was thus created as (he) so much loved his
queen, who died at the place.;ဒီလို: ဒီနေရာမှာ သေသွားတဲ့
သူမိဘုရားကို ချစ်လွန်းလို့ ဒီလို လုပ်ထားတာပါ။;takto: Ta socha byla
takto vytvořena, protože tolik moc miloval svou královnu, která
na tomto místě zemřela.;pol.
thus: Thus the king asked to call Nga Nyo.;ဒီတော့: ဒီတော့
ဘုရင်ကြီးက ငှက်ကို ခေါ်ခိုင်းတယ်။;a tak: A tak král požádal aby
zavolali Na No.;
ticket office ("hand sign office");လက်မှတ်ရုံး(တစ်ရုံး);prodejna
jízdenek (nebo letenek atd., "kancelář³ ručního⁰ znamení¹") °
výdejna jízdenek (nebo letenek atd., "kancelář³ ručního⁰
znamení¹");sg.
ticket: This ticket is valid for one month.;လက်မှတ်: ဒီလက်မှတ်က
တစ်လအတွက် (~ တစ်လအတွင်း) အကျိုးဝင်တယ်။;lístek: Tento
lístek má platnost jeden měsíc.;
tide;ဒီ;přiliv;n.
tide ("water¹ tide⁰");ဒီရေ;přiliv ("vodní¹ přiliv⁰");n.
tidings, get the;ကြား;doslechnout se;l
tidy up ("nicely improve");သင်သင်ရင်ရင်ပြင်ပြင်;uklidit ("hezky
zlepšit");T
tie;ချည်;zavázat;T
tiger;ကျား(တစ်ကောင်);tygr;sg.
tiger: a tiger behind plant;ကျား: အပင်နောက်မှာ
ကျားတစ်ကောင်;tygr: tygr za rostlinou;
tight, be;တင်း;těsný, být;l
till;အထိ ° တိုင်; až do ° do doby;adv. (or) suff.
time;ခါ အချိန် ° အချိန် ° ခေတ် ° ချိန်;čas ° doba;n.
time (~ "hours"): It is half past eight. ("(It) has been 8 hours
(and) half.");အချိန် (~ "နာရီ"): နာရီချိန်ပြီ။;čas (~ "hodiny"): Je půl
deváté. ("Již bylo 8 hodin (a) půl.");p.p. col.
time (~ "hours"): What is the time? ("How many hours is
(it)?");နာရီ: ဘယ်နှစ်နာရီ ရှိပြီလဲ။;hodiny: Kolik je hodin?;inter. col.
time ("strike"): What is the time? ("How many hours have been
struck?");ထိုး: ဘယ်နှစ်နာရီ ထိုးပြီလဲ။;čas ("udeřit"): Kolik je hodin?
("Kolik hodin udeřilo?");col.
time (in number of times);အကြိမ်;krát (když se něco opakuje);n.
time (of a personality);လက်ထက်;doba (ohledně osoby);n.
time (ordinal number);အကြိမ်;značí pořadové číslo;n.
time to time ("a time with a time");တချိန်နဲ့တချိန်;čas od času
("nějaký čas s nějakým časem");adv.
time, at that;ထိုအခါ;dobu, v tu ° tenkrát;adv. writ.
time, at that: At that time turtle (said): "friend rabbit, with you I
dare to race.;ထိုအခါ: ထိုအခါ လိပ်က "အဆွေယုန်သင်နှင့် ငါ
အပြေးပြိုင်ဝံ့သည်။;tenkrát: Tehdy želva (řekla: "příteli králíku, s
tebou si trůfám závodit.";writ.
time, at what (~ "how many hours");ဘယ်နှစ်နာရီ;hodin, (v)
kolik;
time, at what (~ "how many hours"): (At) what time will (you)
go?;ဘယ်နှစ်နာရီ: ဘယ်နှစ်နာရီ သွားမလဲ။;hodin, v kolik: (V) kolik
hodin půjdeš?;inter. col.

time, at what: (At) want time do (you) want (me) to come for sure?;ဘယ်အချိန်: ဘယ်အချိန်လာခဲ့စေချင်သလဲ။;hodin, v kolik (~ "jaký čas"): V kolik hodin chcete, abych opravdu přijel?;inter. col.

time, big: Also in monasteries, at big times, big days, (they) recite (Pāli discourses).;အချိန်ကြီး: ဘုရားကျောင်းတွေမှာလည်း အချိန်ကြီးရက်ကြီးတွေမှာလည်း ရွတ်ကြပါတယ်။;chvíle, velká: Také v klášterech, ve velkých chvílích, o velkých dnech, recitují (páli promluvy).;pol.

time, certain;တချိန်ချိန်;čas, určitý;adj.

time, certain: The wisdom that (you) taught will later become useful, at a certain time.;တချိန်ချိန်: သင်ပေးထားတဲ့ညာတွေက နောင်တစ်ချိန်ချိန်မှာ အသုံးဝင်လာမှာပါ။;čas, určitý: Moudrost, kterou jsi učil, bude později, v určité době, užitečná.;fut. pol.

time, find (to do sth., "take" time);အချိန်ရ;čas, najít si (na něco, "vzít" čas);T

time, long;အကြာ;dlouho;adv.

time: (I) ("really") didn't get time to correct (your writing).;အချိန်: ပြင်ဆင်ဖို့အချိန်မရလိုက်ပါ။;čas: Opravdu jsem neměl čas (ti to) opravit.;pol.

time: a while before (you) go ("when the time (of) going (is) near");ခါ: သွားခါနီးရင်;doba: chvílku před tím, než půjdeš ("když je čas chození blízko");

time: After that let's have a talk. ("When that finishes, let's borrow (and) take (the) time, ok?");အချိန်: အဲဒါ ပြီးမှ အချိန်လည်ရအောင် နော်။;čas: Pak si popovídáme. ("Když to skončí, pojďme si půjčit (a) vzít čas, ano?");inter. pol.

time: As it has come time for returning to work;ချိန်: အလုပ် ပြန်ချိန်ရောက်ပြီ ဖြစ်တဲ့အတွက်;čas: Poněvadž nastal čas vrátit se k práci ...;

time: at that time;ချိန်: အဲဒီချိန်မှာ ° အချိန်: အဲဒီအချိန်မှာ;doba: v tu dobu ° čas: v ten čas; (or) adv.

time: At what time should (I) come?;အချိန်: ဘယ်အချိန်လာရမလဲ။;čas: V kolik hodin (~ "čas") mám přijet?;inter. fut. col.

time: At what time will (you) come?;အချိန်: ဘယ်အချိန်လာမလဲ။;hodiny (~ "čas"): V kolik hodin (~ "v jaký čas") přijdeš?;inter.

time: At what time?;အချိန်: ဘယ်အချိန်လဲ။;čas: Kdy? ("V jaký čas?");

time: in number of times;အကြိမ်: အကြိမ်အရေအတွက်အားဖြင့်;krát: několikrát ("pro (a) skrze počet časů");adv.

time: Indeed, I reminded him for the second time.;အကြိမ်: ကျွန်တော်က သူ့ကို ဒုတိယအကြိမ် သတိပေးလိုက်ပါတယ်။;značí pořadové číslo: Vskutku, připoměl jsem mu to (již) po druhé.;pol. um.

time: notion, that Buddhaghosa preferred several Sinhalese commentaries ("which were") written before his time ("came").;အချိန်ကာလ: ဗုဒ္ဓယောသသည် သူ့အချိန်ကာလမတိုင်ခင် ရေးသားပြီးထားသည့် သီဟင်္ဒအဋ္ဌကထာများကို အနည်းငယ် နှစ်သက်ခဲ့သည့် ဆိုသည့် သဘော;doba: dojem, že si Buddhaghósa oblibil několik Sinhálských komentářů ("které byly") napsané před ním (~ "než přišla (jeho) doba");.writ.

time: search (and) encounter (free) time;အချိန်: အချိန်ရှာကြတယ်။;čas: hledat (a) najít (volný) čas;

time: There is not enough time.;အချိန်: အချိန် လုံလုံလောက်လောက် မရှိဘူး။;čas: Není dost času.;

time: This is the first time I have already been to Yangon.;အကြိမ်: ရန်ကုန်ကို ရောက်ဖူးတာ ဒါပထမအကြိမ်ပါ။;značí pořadové číslo: To je ("již") poprvé co jsem v Rangúnu.;col. pol.

time: What is the time?;အချိန်: ဘယ်အချိန် ရှိပြီလဲ။;čas: Jaký je (~ "již byl") čas? (Kolik je hodin?);inter. col.

time: when I am free ("free time (and) resting time");ချိန်: အားချိန်နားချိန်;čas: když jsem volný ("volný čas (a) odpočinkový čas");adv.

time: When the moon is shining, (it is) night time.;ခါ: အချိန်: လသာနေလျှင် ညအချိန်ခါ;čas: Když svítí měsíc, (je) noc (~ "noční čas");.writ.

time: when the time for meditation is finished;အချိန်: ဘာဝနာအတွက် အချိန်ကုန်သွားသောအခါ;skončit: když čas na meditaci skončí;

time: With the excuse, that with the worldly problems (I) cannot dedicate (it) time, I have been lazy.;အချိန်: လောကီကိစ္စတွေနဲ့ အချိန်မပေးနိုင်ဘူးဆိုတဲ့ ဆင်ခြေနဲ့ (~ ဆင်ခြေပေးပြီး) ကျွန်တော် ပျင်းနေတာပါ။;čas: S výmluvou, že se světskými problémy tomu nemohu věnovat čas, jsem byl líný.;p.s. pol. um.

timely, be ("catching" time);အချိန်မီ;včas, být ("chytout" čas);adv.

times;ကြိမ်;krát;suff.

times (fold);ပေါင်းများစွာ ° အကြိမ်ပေါင်း -နှင့်;krát (násobek);suff. adv. (or) adv. writ.

times (fold): thousand times;အကြိမ်ပေါင်း: အကြိမ်ပေါင်းထောင်;krát (násobek): tisíckrát;

times (fold): We (already) had hundred times, thousand times wives.;ပေါင်းများစွာ: အကျန်ပိတိုတွင် ရာပေါင်းများစွာသော ထောင်ပေါင်းများစွာသော ဇနီးများရှိခဲ့ပါသည်။;krát (násobek): (Už) jsme ("my") měli stokrát, tisíckrát manželky.;p.s. pol.

times (fold): We have risen thousand times to the (level of) king.;အကြိမ်ပေါင်း -နှင့်: အကျန်ပိတို အကြိမ်ပေါင်းထောင်နှင့်ချီပြီး မင်းဘုရင်များဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။;krát (násobek): (Už) jsme tisíckrát vystoupili (na úroveň) krále.;p.s. pol.

times (indicates a repetition);ကြိမ်;krát (značí opakování);suff.

times more - than;ဆမက၊ -ထက်;krát více - než;suff. adv.

times more - than: (She) will be ten times more beautiful than this.;ဆမက၊ -ထက်: ဒီထက် ဆယ်ဆမက လှမယ်။;krát více - než: Bude desetkrát krásnější než tady (~ "tohle");.fut.

times: ninety-six times;ကြိမ်: ဂိုးဆယ်ခြောက်ကြိမ်;krát: devadesát devětkrát (nebo devětadevadesátkrát);

times: thirty-nine times (about appearance);ကြိမ်: သုံးဆယ့်ကိုးကြိမ်;krát: třicet třikrát (nebo třiatřicetkrát, o výskytu);

times: We bow three ("bow") times to the Buddha.;ကြိမ်: ကျွန်တော်တို့ မြတ်စွာဘုရားကို ခိုးသုံးကြိမ် (~ ဦးသုံးကြိမ်) ရံခါးကြပါတယ်။;krát: My se Pánu Buddhovi klaníme třikrát ("poklony");.pol. um.

timid, be;ရက်;nesmělý, být;l

tip (of finger or toe);ထိပ်;koneček (prstu) ° špička (prstu);n.

tip: finger tips;ထိပ်: လက်ချောင်းထိပ်များ;koneček: konečky prstů u rukou;

Tipitaka (Buddhist main scripture);ဝိဇ္ဇကတ်သုံးလုံး;Tipitaka (hlavní

spis buddhismu);name P. piṭaka (= canon)
 Tipiṭaka (the main Buddhist Pāli scripture, "form² (of) three¹ collections⁰");ပိဋကတ်သုံးပုံ;Tipiṭaka (hlavní Buddhistický Pāli spis, "podoba² tři¹ kolekcí⁰");name Bh. lit. P. piṭaka (= canon, basket)
 Tipiṭaka: Not only the Tipiṭaka, but also a kind of commentaries were rehearsed.;ရုံမက -ကိုလည်း: ပိဋကတ်သုံးပုံရုံမက
 အဋ္ဌကထာအမျိုးအစားတစ်ခုကိုလည်း ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်သည်။ °
 ပိဋကတ်သုံးပုံ: ပိဋကတ်သုံးပုံသာမက
 အဋ္ဌကထာအမျိုးအစားတစ်ခုကိုလည်း ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်သည်။;Tipiṭaka: Nejen Tipiṭaka, ale také druh komentářů byly recitovány.;writ.
 tired, be;မော;unavený, být;l
 tired, be ("(be) heavily tired");ပင်မင်း (WS. from ပင်ပန်း) °
 ပင်ပန်း;unavený, být ("(být) těžce unavený");l (or) l WS.
 tired, be: Because I didn't sleep well, (I) am so tired. ("Because my sleep (was) not sufficient, (I) am extremely tired.");ပင်ပန်း:
 ကျွန်တော် အိပ်ရေးမဝလို့ အလွန်ပင်ပန်းတယ်။;unavený, být: Poněvadž jsem nespal dobře, jsem moc unavený. ("Poněvadž můj spánek (byl) nedostatečný, jsem extrémě unavený.");um.
 tired, be: He is ("being") tired.;ပင်ပန်း: သူ
 ပင်ပန်းနေတယ်။;unavený, být: Je unavený.;cont.
 tired, be: I am tired.;မော: ကျွန်တော် မောပါ (~ မောတယ် ~ မောပြီ);unavený: Jsem unavený.;pol.
 tiredness;အပန်း;únava;n.
 tiredness ("heavily tired {nouner}");ပင်ပန်းတာ;únava ("těžce unavený {jmenec}");n.
 tiresome ("(be of) big¹ tiredness⁰");အပန်းကြီး;únavné, být ("(být) velké¹ únavy⁰");l
 tiresome, be ("tiredness (is) big");အပန်းကြီး;únavný, být ("únava (je) velká");l
 title;ဘွဲ့(တစ်ဘွဲ့);titul;sg.
 title ("lined-up¹ head⁰");ခေါင်းစဉ်(တစ်ခု);nadpis ("seřazená¹ hlava⁰");sg.
 title ("name (and) characteristic");အမည်အရည်;titul ("jméno (a) charakteristika");n.
 title ("name (of) basis");အမည်အရင်း;titul ("jméno základu");n.
 title: U Aung Zeyya, having accepted the title Alaung Min Taya (~ "future king (of) law") (and) started (and) founded the dynasty Kounbaun.;ဘွဲ့: ဦးအောင်ဇေယျသည်
 အလောင်းမင်းတရားဘွဲ့ကို ခံယူကာ ကုန်းဘောင်မင်းဆက်ကို စတင်တည်ထောင်သည်။ ° စတင်: ဦးအောင်ဇေယျသည်
 အလောင်းမင်းတရားဘွဲ့ကို ခံယူကာ ကုန်းဘောင်မင်းဆက်ကို စတင်တည်ထောင်သည်။;titul: Ú Aun Zeyya, po přijetí titulu Alaun Men Dayá (~ "budoucí král zákona") (a) započal (a) založil dynastii Kounbaun. ° započít: Ú Aun Zeyya, po přijetí titulu Alaun Men Dayá (~ "budoucí král zákona") (a) započal (a) založil dynastii Kounbaun.;writ.
 to;ထသို့ ° ထ ° ထ ° ဖိုအတွက် ° ဘို (from ဖို) ° အား ° ဖို ° ကို ° စေ ° ဟန် ° သို့;do ° ku ° ke ° značí infinitiv ° k ° značí dativ ° značí infinitiv slovesa ° vůči ° aby ° značí směr (kam);suff. prep. (or) prep. (or) suff. writ. (or) suff. prep. writ. (or) suff. (or) conj. (or) writ. (or) suff. prep. col. (or) suff. pron..
 to (~ "at"): As my teeth are not good, I show (~ "am showing") (them) to the dentist.;ဆီမှာ: ကျွန်မ သွားတွေမကောင်းလို့ သွားဆရာဝန်ဆီမှာ ပြနေတယ်။;značí akuzativ (~ "u"): Poněvadž nemám dobré zuby, ukazuji (je) zubaři.;cont. uw.

to (~ "with"): (I) came to do (~ "with") business.;နဲ့: အရောင်းအဝယ်ကိစ္စနဲ့ လာပါတယ်။;kvůli (~ "s"): Přijel jsem kvůli podnikání. ("Přijel jsem s podnikáním.");pol.
 to (~ "with"): I came (here) to do work. ("(I) come with work.");နဲ့: အလုပ်နဲ့လာပါတယ်။;aby (~ "s"): Přijel jsem kvůli práci. ("Přicházím s prací.");pol.
 to ("~"): I (want) to go to Strand Hotel. (can be told to a taxi driver, "(I) will go to Strand Hotel.");ကို: စထရင်းဟိုတယ် သွားမယ်။;do ("~"): (Chci) do Strand Hotelu. (lze říci taxikář, "Pojeďu do Strand Hotelu.");fut. col.
 to (a place);သို့ ° ဟို;do (místa) ° indicates direction ° na (místo);suff. prep. (or) suff.
 to (be): (One) can send e-mail ("to (be)") more quickly than a postcard.;အောင်: အီးမေးလ်ကို ပို့ကတိထက် မြန်မြန်ရောက်အောင်ပို့နိုင်တယ်။;aby (byl): Lze poslat e-mail, ("aby (byl)") rychleji než pohled.;
 to (esp. for time);ထိ;do (zejm. o čase);suff. prep.
 to (followed by verb);ဖို့ ° ဖိုအတွက်;pro (následováno slovesem);suff.
 to (follows after a v.);အောင်;aby (následuje za slovesem);suff. adv.
 to (follows after a verb);ဖို့အတွက်;značí změnu slovesa na infinitiv (následuje za slovesem);suff.
 to (for the sake of);အတွက်;aby (za účelem);prep.
 to (happen);စေ;aby;suff.
 to (preceded by direction);ဘက်;na (do, následuje za směrem);suff.
 to (sb.);ဆီကို;ke ° značí dativ;suff.
 to (so as to, followed by a verb);ရန်;aby;conj.
 to (with the purpose of, added to verbs);စရာ;na (pro, za účelem, přidává se ke slovesům);suff.
 to a certain extent ("by² one-mind⁰ (and) one-region¹");တစ်စိတ်တစ်ဒေသအားဖြင့်;do určité míry ("s² jednou-myslí⁰ (a) jednou-oblastí¹");adv.
 to be;စေ;značí akuzativ a trpný rod;suff.
 to that;၎င်းကို (from လည်းကောင်း၏) [lakau~:ī];do toho;pron. writ.
 to the letter (obey, "buy¹ ground⁰ without² decreasing³");မြေဝယ်မကျ;do písmene (poslouchat, "kupovat¹ zem⁰ bez² snižování³");adv. fig.
 to the letter: Do what the grandparents say, to the letter, dear daughter.;မြေဝယ်မကျ: ဘိုးဘိုးတို့ရဲ့ စကားကို မြေဝယ်မကျနားထောင်(နော်) သမီးလေး။;do písmene: Dělej do písmene co (ti) prarodiče říkají.;imper. col.
 to whatever;ဘယ် -ကိုမဲ့;do jakéhokoliv;pron.
 to whatever: to whatever town;ဘယ် -ကိုမဲ့: ဘယ်မြို့ကိုမဲ့;do jakéhokoliv: do jakéhokoliv města;n.
 to who: Then, who can I speak to? (also during telephone conversation);ဘယ်သူ့ကို -လဲ: ဒါဖြင့် ဘယ်သူ့ကို ပြောနိုင်မလား။;s kým (~ "do koho"): Tak s kým mohu mluvit? (i do telefonu);inter. fut.
 to-zaya (food, "dippings");တို့စရာ;duzjá (jídlo, "namáčení");n.
 to, in order;ဖို့;aby;suff.
 to, in order: I will go to (the) shop to buy (a) shirt.;ဖို့: အကျိဝယ်ဖို့ ကျွန်တော် ဆိုင်ကို သွားမယ်။;aby: Půjdu do obchodu abych (si)

koupil košili.;fut. um.
to: (At) want time do (you) want (me) to come for sure?;စေ: ဘယ်အချိန်လာခဲ့စေချင်သလဲ။;aby: V kolik hodin chcete, abych opravdu přijel?;inter. col.
to: (At) What time do (you) want me to come?;စေ: ဘယ်အချိန်လာစေချင်သလဲ။;aby: V kolik hodin chcete, abych přijel?;inter. col.
to: (He) copies the dictionary (~ "writing") to computer.;ထဲသို့: အဘိဓာန်စာကို ကွန်ပျူတာထဲသို့ ကူးတယ်။;do: Kopíruje slovník (~ "slovníkové psaní") do počítače.;writ.
to: (He) goes to shop to buy an envelope.;ဖို့: စာအိတ် ဝယ်ဖို့ ဈေးသွားတယ်။;aby: Jde do obchodu aby koupil obálku.;
to: (He) got up from the bed and went (~ "came") directly to the computer.;နီးသို့: အိပ်ရာမှထ၍ ကွန်ပျူတာနီးသို့ တန်းတန်းမတ်မတ်ဝဲ လာခဲ့တယ်။;k: Vstal z postele a šel hned (~ "přímo") k počítači.;p.s. writ.
to: (He) is going to house.;သို့: အိမ် သို့သွားနေသည်။;do: Jde domů. ("Domů do (je) jdoucí.");writ.
to: (He) shows (it) to (his) own relatives.;အား: မိမိ၏ ဆွေမျိုးများအား ပြသတယ်။;značí dativ: Ukazuje (to) svým vlastním příbuzným.;writ.
to: (He) wants (it) to have the best taste.;စေ: အရသာအကောင်းဆုံးဖြစ်စေချင်တယ်။;aby: Chce, aby (to) mělo nejlepší chuť.;
to: (I) am searching for (something) to eat.;ဖို့: စားဖို့ရှာတာ။;k: Hledám (něco) k jídlu.;
to: (I) go to preach Dhamma and meditate.;ရန်: တရားဟောကြားရန် နှင့် တရားထိုင်ရန် သွားတယ်။ ° တရားဟောကြား: တရားဟောကြားရန် နှင့် တရားထိုင်ရန် သွားတယ်။;aby: Jdu, abych přednášel Dhammu a meditoval.;writ.
to: (I) put forth effort to meditate.;ရန်: ဘာဝနာပွားရန် ကြိုးစားထားပါတယ်။;aby: vynakládám úsilí abych meditoval.;pol.
to: (I) tell (you) not to take the photo.;ဖို့: ဓါတ်ပုံ: ဓါတ်ပုံမရိုက်ဖို့ ပြောတာပါ။;aby: Říkám, abys nefotil.;pol.
to: (I) want (you) to come.;စေ: လာစေချင်ပါတယ်။;aby: Chci abys přišel.;pol.
to: (I) want (you) to see (it).;စေ: ကြည့်စေချင်ပါတယ်။;aby: Chci abys (to) viděl.;pol.
to: (They) are my teachers to give me knowledge of Dhamma.;အတွက်: တရားအသိဉာဏ် ပေးတဲ့အတွက် ကျွန်တော်ရဲ့ ဆရာတွေပါ။;aby: Jsou mými učiteli, aby mi dali znalost Dhammy.;pol.
to: As for me, (I) am ready to fulfill (my) perfections.;ဖို့အတွက်: ပါရမီ ဖြည့်ဖို့အတွက် ကျွန်တော် အနေနဲ့ အသင့်ပါ။;značí změnu slovesa na infinitiv: Co se týče mě, jsem připravený naplnit (své) dokonalosti.;pol. um.
to: be (I) don't want to be photographed.;စေ: မရိုက်စေချင်ပါဘူး;značí akuzativ a trpný rod: Nechci být vyfocený.;pol.
to: Because (I) want (you) to be happy.;စေ: ပျော်(ရွှင်)စေချင်လို့ပါ။;aby: Protože chci, abys byl šťastný.;pol.
to: book to write;စရာ: ရေးစရာ စာအုပ်; k: kniha k napsání;n.
to: Come to me.;ဆီကို: ကျွန်တော့်ဆီကို လာပါ။;ke: Přijď ke mě.;pol. imper. um.

to: Even as for body, it has come to 25 (years).;ထဲ: ကိုယ်တော်တောင် ၂၅(-နှစ်)ထဲ ရောက်နေပြီ;do: A co se týče těla, došlo do 25ti (let).;p.p. col.
to: from English to Czech;လို့: အင်္ဂလိပ်စကားမှ ချက်စကားလို့;do: z angličtiny do češtiny;
to: He will visit me for seven days. ("(He) will visit to me seven days.");ထံ: ကျွန်တော်ထံ ခုနစ်ရက် လည်လာမယ်။;ke: Navštíví mě na sedm dní. ("Bude mě ke mě navštěvovat sedm dní.");fut.
to: house to live in;ဖို့: နေဖို့အိမ်; k: dům k bydlení;
to: I can't write you (a) letter.;ဆီကို: ခင်ဗျားဆီကို စာမရေးနိုင်ပါဘူး။;značí dativ: Nemohu ti napsat dopis.;pol. um.
to: I search clothes to dress.;ဖို့: အဝတ်အထည် ဝတ်ဖို့ရှာတာ။;k: Hledám oblečení k oblečení.;
to: I will tell (it) to father.;ကို: ကျွန်မ အဖေ့ကို ပြောပါမယ်။;značí akuzativ: Řeknu (to) otci.;fut. pol. uw.
to: I will tell him to come today.;ဖို့: ဒီနေ့လာဖို့ သူ့ကို ကျွန်တော် ပြောပါမယ်။;aby: Řeknu mu, aby dnes přišel.;fut. pol. um.
to: In one month (there) can be from 28 ("days") to 31 days.;ထိ: တစ်လမှာ ၂၈ရက်မှ ၃၁ရက်ထိ ရှိနိုင်တယ်။;do: Jeden měsíc může mít 28 až 31 dní. ("V jednom měsíci může být od 28 dní do 31 dní.");
to: plan to go;ဖို့: သွားဖို့ အစီအစဉ်။;k: plán jít ("plán k odchodu");
to: Read to understand.;အောင်: နားလည်အောင် ဖတ်ပါ။;aby: Čti abys pochopil (~ chápal);pol.
to: The ministers urged Kyansittha to become a king.;ရန်: မူးမတ်များက ကျန်စစ်သားကို မင်းပြုရန် တိုက်တွန်းကြသည်။;aby: Ministři naléhali, aby se Čansitá stal králem.;writ.
to: to a small notebook;ထဲသို့: မှတ်စုစာအုပ်ငယ်လေးထဲသို့;do: do malého notýsku;writ.
to: to be able to help out (my) family completely;ဖို့: မိသားစုကို အပြည့်အဝ ထောက်ပံ့နိုင်ဖို့;aby: abych byl schopen (své) rodině plně vypomoci;
to: to be confused;စေ: စိတ်ရုပ်စေတယ်;aby: aby byl zmatený;
to: to monk's room;ကို: ဘုရားခန်းကို;značí směr: do mnichova pokoje (tj. místnosti);adv.
to: To the venerable Sir.;ဆီကို: အရင်ဘုရားဆီကို;značí dativ: Ctihodnému pánovi.;
to: To ven. Vasava.;ကို: ဦးဝါသဝကို;značí třetí pád českého jazyka: ct. Vásavovi.;
to: Where do (you) want (me) to come (and) take (you)?;စေ: ဘယ်မှာလာခေါ်စေချင်သလဲ။;aby: Kde chcete abych přijel (a) vzal (vás)?;inter. col.
tobacco;ဆေး(တစ်ခု);tabák;sg.
today;ပစ္စုပ္ပန် ° ဒီနေ့;dnešní ° dnes;adv. (or) adj. P. paccuppanna (= present)
today ("as for happening this time"): Though previously we did dramas (and) music competitions, this time (~ "as for happening this time") we are going to have (~ "hold") discussion.;ဒီတခါကျတော့: အရင်အကြိမ်တွေတုန်းက ပြဇာတ်တွေ ဂီတပြိုင်ပွဲတွေ လုပ်ခဲ့ပေမယ့် ဒီတခါကျတော့ စကားရည်လုပွဲကျင်းပမာမြစ်ပါတယ်။;dnes ("v tuto dobu"): Přestože jsme dříve dělali dramata (a) soutěže ve zpívání, dnes (~ "v tuto dobu") budeme diskutovat (~ "pořádat diskuzi").;pol. fut. today ("day² of¹ this⁰");ဒီကနေ့;dnes ("den² od¹ tohoto⁰");n.

today ("this day");ယနေ့ ° ဒီနေ့;dnes ("tento den");adv.
today, (for): (For) today I finished learning Myanmar language.;ဒီနေ့အတွက်: ကျွန်တော် ဒီနေ့အတွက်
မြန်မာစကားသင်(တာ)ပြီးသွားပြီ။;dnes (pro dnešek): Pro dnešek
jsem se skončil učit Myanmarsky.;p.p. um.
today: He will come today.;ဒီနေ့: သူ ဒီနေ့ သွားမယ်။;dnes: Přijde
dneska.;fut.
today: Since today he will no more drink beer.;ဒီနေ့: ဒီနေ့ကစပြီး
သူ ဘီယာမသောက်တော့ဘူး;dnes: Ode dneška už (nikdy) víc
nebude pít pivo.;
today: Today is 21st ("day") of February ("month"), 1987.;ဒီနေ့:
ဒီနေ့ ၁၉၈၇ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၁ရက်။;dnes: Dnes je ("den") 21.
("měsíce") února 1987.;
today: Today it's colder than yesterday.;ဒီနေ့: မနေ့ကထက် ဒီနေ့
ပိုအေးတယ်။;dnes: Dnes je chladněji než včera.;
today: What will you drink today?;ဒီနေ့: ဒီနေ့ ရင်
ဘာသောက်မလဲ။;dnes: Co budete ("vy") dnes pít?;inter. col. uw.
today: What's the date today?;ဒီနေ့: ဒီနေ့ ဘာနေ့လဲ။;dnes: Co je
dnes za den? (Jaké je datum?);inter.
toe;ခြေချောင်း(တစ်ချောင်း);prst (u nohy);sg.
toe: toe tips;ခြေချောင်း: ခြေချောင်းထိပ်များ;konček: konečky prstů u
nohou;
tofu ("flat" beans°);ပဲပြား;tofu ("placaté" fazole°);n.
together;ဝိုင်း ° အတူ ° အတူတူ;spolu ° dohromady ° pospolu;adv.
together ("together (and) friendly");အတူတကွ;spolu ("spolu (a)
přátelsky");adv.
together (at once to many);တစ်ပြိုင်နက်;dohromady (nejednou
mnoha);adv.
together (at once, "only² one° parallel¹");တစ်ပြိုင်တည်း;dohromady
(najednou, "pouze² jedna° analogie¹");adv.
together (with sth.);တကွ;spolu (s něčím);adv.
together with;အတူတူ ° နဲ့ အတူ ° နှင့် အတူ ° အတူ -နဲ့ ° အတူ -နှင့်
° နဲ့အတူ;spolu s;prep. (or) adv. (or) prep. writ.
together with: Baby is ("together") with grandmother.;နဲ့ အတူ:
ကလေးဟာ သူ့အဘွားနဲ့ အတူရှိတယ်။;spolu s: Miminko je ("spolu")
s babičkou.;
together with: He will eat together with me.;နဲ့အတူ: သူ
ကျွန်တော်နဲ့အတူ စားမယ်။;spolu s: Bude jíst spolu se mnou.;fut.
um.
together with: It took place during the king Abhaya's reign,
during writing down the Tipiṭaka together with the
commentaries.;အတူ နှင့်: အဘယရင်ဘုရင်လက်ထက်၊
အဋ္ဌကထာနှင့်အတူ ပိဋကတ်သုံးပုံကို ရေးသားစဉ်တွင် အဲဒါ
ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်။;spolu s: Stalo se to během vlády krále Abhaya,
během sepisování Tipiṭaky spolu s komentáři.;p.s. writ.
together with: together with mum;အတူတူ: မေမေ(နဲ့) အတူတူ;spolu
s: spolu s mamkou;adv. col.
together with: together with that;အတူ: ထိုအတူ;spolu s: spolu s
tím;
together with: Together with the students will come the
teacher.;နဲ့အတူ: ကျောင်းသားတွေနဲ့အတူ ဆရာလာမယ်။;spolu s:
Spolu se studenty přijde učitel.;fut.
together with: U Aung Zeyya together with his sixty-eight blood
comrades could successfully resist while being the leader (~

"while leading").;အတူ နှင့်: ဦးအောင်ဇေယျသည် သွေးသောက်ရဲဘော်
ခြောက်ကျိပ်ရစ်ယောက်နှင့်အတူ ဦးစီးကာ အောင်မြင်စွာ
ခုခံတွန်းလှန်နိုင်ခဲ့သည်။ ° သွေးသောက်ရဲဘော်: ဦးအောင်ဇေယျသည်
သွေးသောက်ရဲဘော် ခြောက်ကျိပ်ရစ်ယောက်နှင့်အတူ ဦးစီးကာ
အောင်မြင်စွာ ခုခံတွန်းလှန်နိုင်ခဲ့သည်။ ° ခုခံတွန်းလှန်:
ဦးအောင်ဇေယျသည် သွေးသောက်ရဲဘော်
ခြောက်ကျိပ်ရစ်ယောက်နှင့်အတူ ဦးစီးကာ အောင်မြင်စွာ
ခုခံတွန်းလှန်နိုင်ခဲ့သည်။;spolu s: U Aun Zeyya spolu se svými
šedesáti osmi pokrevními přáteli se dokázal úspěšně ubránit
zatímco (je) vedl.;p.s. writ.
together: (It) is called union as the states and divisions are (~
"live") together.;စု: ပြည်နယ်နဲ့ တိုင်းတွေစုနေလို့ ပြည်ထောင်စု
ခေါ်တာပါ။;spolu: Nazývá se unií protože státy a regiony jsou (~
"žijí") spolu.;pol.
together: (They) will answer (it) all together.;ဝိုင်း:
အကုန်လုံးဝိုင်းဖြေပေးကြတယ်။;spolu: Odpoví na (to) všechno
spolu.;
together: (We) ate that just together.;အတူ: အဲဒါကိုပဲ အတူ
ဘုန်းပေးဖြစ်ခဲ့ပါတယ် (~ ဘုန်းပေးဖြစ်ခဲ့ပါတယ်)။;spolu: Právě to jsme
jedli spolu.;p.s. pol.
together: Although these states and divisions are divided, all
Myanmar nations, including poor and rich, live together.;အတူတူ:
ဒီလိုပြည်နယ်နဲ့ တိုင်းတွေ ခွဲထားပေမယ့် မြန်မာတိုင်းရင်းသားအားလုံး
ဆင်းရဲလဲ အတူတူ ချမ်းသာလဲ အတူတူနေကြပါတယ်။;pospolu:
Přestože jsou tyto státy a správní oblasti (regiony) rozděleny,
všechny národnosti Myanmaru, včetně chudých i bohatých, žijí
pospolu.;
together: Sometimes, there may be also duties, of which
carrying them out together by men and women is
advantageous.;အတူတူ: ယောက်ျားနဲ့မိန်းမ
အတူတူဆောင်ရွက်မှုအကျိုးရှိနိုင်တဲ့ကိစ္စတွေလဲ
တခါတလေရှိတတ်ပါတယ်။;spolu (pospolu): Někdy jsou také
povinnosti, jejichž vykonání muži i ženami pospolu je
výhodné.;pol.
together: They are happy, as (they) together possess a
pleasant, good life.;အတူတကွ: သူတို့သည် နှစ်လိုဖွယ် ကောင်းသော
ဘဝကို အတူတကွပိုင်ဆိုင်ကြ၍ ပျော်ရွှင်ကြသည်။;spolu: Jsou šťastní,
protože spolu mají příjemný, dobrý život.;writ.
together: Together we make the Dispensation.;အတူ:
အတူသာသနာ ပြုကြတာပေါ့။;spolu: Spolu budeme udržovat (~
"dělat") (Buddhův) dar.;col.
together: you and me together;အတူ: မင်းငါနှင့် အတူ;spolu: já a
ty, spolu;
tohle: Tohle je restaurace.;ဒါ: ဒါ ထမင်းဆိုင်ပါ။this: This is a
restaurant.;pol.;
toilet ("peaceful" house°);အိမ်သာ(တစ်ခု);toaleta ("klidný
dům°");sg.
toilet ("water house");ရေအိမ်(တစ်ခု);toaleta ("vodní dům");sg.
toilet ("water-bending room");ရေချိုးခန်း(တစ်ခု);toaleta ("vodu-
ohýbací pokoj");sg.
toilet: Do (you) have a toilet here?;အိမ်သာ: ဒီမှာ အိမ်သာ
ရှိလား။;toaleta: Máte tu toalety?;inter.
tomato ("fruit² (of) sour¹ aubergine°");ခရမ်းချဉ်သီး(တစ်လုံး);rajče
("ovoce² kyselého¹ lilku°");sg.
tomato: tomato sauce;ခရမ်းချဉ်သီး: ခရမ်းချဉ်သီးနု;rajče: rajčatová

omáčka;n.

tomorrow;နက်ဖန် (from မနက်ဖြန်) ° မနက်ဖြန် ° နက်ဖြန် (from မနက်ဖြန်) ° နက်ဖြန်;zítra;adv. (or) adv. rare tomorrow, the day after (“time² (of) thriving⁰ direction¹”);သန့်ဘက်ခါ;pozítrí (“čas² bujného nasměrování¹”);adv.

tomorrow: (Sb. asked) whether you come tomorrow.;နက်ဖြန်: နက်ဖြန်ခင်ဗျားလာမလားတဲ့.;prý zítra: Prý jestli přijdeš zítra.;um. tomorrow: As for tomorrow, (I) am free.;နက်ဖြန်: နက်ဖြန် ဆိုရင် အားပါတယ်။;zítra: Co se týče zítrka, mám volno (~ “jsem volný”);.pol.

tomorrow: I will come tomorrow.;နက်ဖြန်: ကျွန်တော် နက်ဖြန် လာမယ်။;zítra: Přijdu zítra.;fut. um.

tomorrow: Surely, we will continue in discussing tomorrow also.;မနက်ဖြန်: မနက်ဖြန်လဲ ကျွန်တော်တို့ ဆက်လက်ဆွေးနွေးကြမယ်လေ။;zítra: Zítra si budeme určitě dále povídat.;fut. um. col.

tomorrow: The examination starts tomorrow.;မနက်ဖန်: စာမေးပွဲ မနက်ဖန် စမယ်။;zítra: Zkouška začíná zítra.;fut.

tomorrow: Tomorrow at noon (I) want to go to Ngadatkyi Pagoda.;မနက်ဖန်: မနက်ဖန်နေ့လယ် ငါးထပ်ကြီးဘုရားသွားချင်ပါတယ်။;zítra: Zítra v poledne chci jet do Nādhaticí Pagody.;pol. col.

tomorrow: tomorrow too;နက်ဖန်: နက်ဖန်လဲ;zítra: zítra taky (CZ col.);adv.

tomorrow: What will you do tomorrow?;မနက်ဖြန်: မနက်ဖြန်ဘာလုပ်မှာလဲ။;zítra: Co budeš dělat zítra?;fut. inter. col. tongue;လျှာ ° လျှာ(တစ်ခု);jazyk;n. (or) sg.

tongue: (I) move (my) tongue a little in the mouth.;လျှာ: ပါးစပ်တွင် လျှာ(နှင့်)နည်းနည်းလှုပ်(နေ)တယ်။;jazyk: Pohnu trochu jazykem v ústech.;

tongue: tongue of a dog;လျှာ: ခွေးတစ်ကောင်ရဲ့ လျှာ;jazyk: jazyk nějakého psa;

tonight: (“Indeed,”) I'm going to see a concert tonight.;ဒီနေ့ည: ဒီနေ့ည ဒီပွဲကြည့်မလို့;dnes večer: (“Vskutku,”) dnes večer se jdu podívat na koncert.;fut. col.

tonight: It is said, that tonight's (theater) play (will be) good.;ဒီည: ဒီညပြဇာတ် ကောင်းသတဲ့;dnes v noci: Říkají, že (divadelní) hra dnes v noci (bude) dobrá.;

too;ရော ° ပို;také ° příliš;adv. (or) suff. adv.

too (“included”): On the floats also there are dancing groups too (“included”).;ပါ: ကားပေါ်မှာလဲ အကအဖွဲ့တွေပါပါတယ်။;těž (“obsažený”): Na (těch) vozidlech, také, jsou těž taneční skupiny.;col. pol.

too (also);လဲ;také;suff. col.

too (many): There are too many students in this class.;လွန်း: ဒီအတန်းမှာ ကျောင်းသား များလွန်းတယ်။;příliš (mnoho): V této třídě je příliš mnoho studentů.;

too (much): This book is too much difficult.;လွန်း: ဒီစာအုပ် ခက်လွန်းတယ်။;příliš (moc): Tato kniha je příliš náročná.;

too little;နဲ;moc málo;adv.

too much;အလွန် ° လွန် ° များ ° လွန်း;moc ° příliš moc ° příliš;adv. (or) suff. adj.

too much (“not rightfully”);မတရား;příliš moc (“ne správně”);adv.

too much, be;များ;příliš moc, být;l

too much: (It's too much, friend.;လွန်း: လွန်ပါတယ် ကွာ;příliš: (To) je příliš, příteli.;

too much: (This is) little bit too much.;များ: နဲနဲများပါတယ်။;moc: (To je) poněkud moc.;pol.

too much: As for here, it's too much hot.;မတရား: ဒီမှာတော့ မတရားပူတယ်။;příliš moc: Co se týče tady, je (tu) příliš moc horko.;

too much: When (you) get too much close, (you), indeed, get scorched.;အလွန်: အလွန်နီးကပ်လာတဲ့အခါ လောင်ကျွမ်းသွားရောပဲ။;moc: Když se dostaneš moc blízko, vskutku, popálíš se.;col.

too: Even I don't know. What they say is too far (for my understanding).;ပို: ငါတောင် မသိဘူး၊ သူတို့ဆိုပိုဝေးသေး;příliš: Ani já nevím. Co říkají je příliš daleko (mému chápání).;col.

too: Give snack to him too.;ရော: သူ့ကိုရော မုန့် ပေးပါ။;taky: Jemu také dej zákusek.;imper. pol.

tool;ကိရိယာ(တစ်ခု);nástroj;sg.

tool (“(is) worth (and) impaired”);တန်ဆာ;nástroj (“(je) vhodný (a) poškozený”);n.

tools (“soft¹ (things for) building⁰”);အဆောက်အဦ;nástroje (“měkčí¹ (věci ke) stavění⁰”);n.

tooth;သွား(တစ်ချောင်း);zub;sg.

tooth: As my teeth are not good, I show (~ “am showing”) (them) to the dentist.;သွား: ကျွန်မ သွားတွေမကောင်းလို့ သွားဆရာဝန်ဆီမှာ ပြနေတယ်။;zub: Poněvadž nemám dobré zuby, ukazuji (je) k zubaři.;cont. uw.

toothache (“pain² biting¹ teeth⁰”);သွားကိုက်နာ;bolest zubu (“bolest² kousající¹ zub(y)⁰”);n.

toothbrush (“stick² (for) rubbing¹

teeth⁰”);သွားပွတ်တံ(တစ်ချောင်း);zubní kartáček (“klacik² (na) leštění¹ zubů⁰”);sg.

toothbrush (“teeth-rubbing stick”);သွားပွတ်တံ(တစ်ချောင်း);kartáček na zuby (“zuby třící hůlka”);

toothpaste (“medicine² (for) brushing¹ teeth⁰”);သွားတိုက်ဆေး;zubní pasta (“lék² (na) kartáčování¹ zubů⁰”); (or) n.

top;ခေါင်း;svrchní;adj.

top of head (“head's top”);ခေါင်းထိပ်;temeno hlavy (“vrcholek¹ hlavy⁰”);n.

topic (“lined-up¹ head⁰”);ခေါင်းစဉ်(တစ်ခု);téma (“seřazená¹ hlava⁰”);sg.

topic: As the elders know, as for the today's discussion's topic, it is called “By men, more than by ladies, the country

responsibilities (~ duties) can be carried out.”;ခေါင်းစဉ်: လူကြီးမင်းများသိကြတဲ့အတိုင်း ဒီနေ့စကားရည်လွပ့်ရဲ့ ခေါင်းစဉ်ကတော့ {ယောက်ျားက မိန်းမ ထက် နိုင်ငံတာဝန်ကို ပိုထမ်းဆောင်နိုင်တယ်} ဆိုတာပါ။;téma: Jak (již) ti starší ví, co se týče dnešního tématu

diskuze, je nazván “Zodpovědnosti (~ povinnosti) (naši) země mohou být vykonány spíše muži než ženami.”;pol.

topple;လဲ;převrhnout se;l

topple (“collapse (and) fall”);[ပိုကျ;svrhnout se (“zhroustít-se (a) spadnout”);l

topple (“strike (and) fall”);[ပိုချ;svrhnout (“udeřit-se (a)

spadnout");T
 torch ("element (of) fire");ဓာတ်မီး(တစ်လက်);baterka ("element ohně");sg. P. dhātu (= element)
 torch ("fire stick");မီးတုတ်(တစ်ချောင်း);baterka ("ohnivý klacík");sg. torch ("fire¹ stick⁰");တုတ်မီး(တစ်ချောင်း);baterka ("ohnivý¹ klacík⁰");sg. P. dhātu (= element)
 torch (flashlight, "fire³ element² (to) press¹ (in) hand⁰");လက်နံ့ဉ်ဓာတ်မီး(တစ်ချ တစ်လက်);baterka (svítilna, "element² ohně³ (k) mačkání¹ (v) ruce⁰");sg. P. dhātu (= element)
 toss over (about water);ကျူး;přehodit (o vodě);T
 total;အပေါင်း;souhrn;n.
 total: May the total (of) blessings be completed (for you).;အပေါင်း: မင်္ဂလာအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံပါစေ;souhrn: Kéz je (pro tebe) souhrn (všech) požehnání naplněn.;w. pol.
 totally;အကျန် ° လုံးလုံး;úplně;adv. (or) adj.
 totally ("complete (and) fat");လုံးဝ;úplně ("kompletní (a) tlustý");adv.
 touch;ထိ;dotknout se;T
 touch: touch ("with") the ground;ထိ: မြေပြင်နှင့်ထိတယ်;dotýkat se: dotýkat se ("se") zemí;
 touched, be deeply ("chest (is) overloaded");ရင်နှင့်;ovlivněný, být hluboce ("hrud' (je) přetížená") ° dotknutý, cítit se ("hrud' (je) přetížená");I
 touched, be deeply: I miss you painfully. ("I'm deeply-touched missing (you).");ရင်နှင့်: ရင်နှင့် အောင်လွမ်း;dotknutý, být hluboce: Bolestivě mi chybíš. ("Jsem hluboce dotknutý (tím, jak mi) chybíš.");col.
 tough: though (he) wrote;ပေမဲ့: ရေးခဲ့ပေမဲ့;přestože: přestože napsal;
 tourist;တူးရစ်(တစ်ယောက်) ° တိုးရစ်(တစ်ယောက်);turista;sg. E. tourist
 tourist guide ("shows² way¹ (to) guests⁰");ဧည့်လမ်းညွှန်(တစ်ယောက်);turistický průvodce ("ukazuje² cestu¹ hostům⁰");sg.
 tourist: (I) am just a tourist.;တူးရစ်: တူးရစ်ပါပဲ (~ တိုးရစ်ပါပဲ);turista: Jsem jen turista.;pol. col.
 towards;သို့ ° အား;vůči ° směrem;suff. prep. (or) prep.
 towards: In order to arouse the nationalism towards the Myanmar nationality, encouraging, they have recognized this day as "National Day".;အား: မြန်မာတမျိုးသားလုံးအား မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ် တက်ကြွအောင် လှုံ့ဆော်ပေးသော ထိုနေ့ကို အမျိုးသားနေ့ဟု၍ သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်;vůči: Aby vyvolali vlastenectví vůči Myanmarské národnosti, (za povzbudování), rozeznávají tento den jakožto "Národní Den.";p.s. pl. pol. writ.
 town;မြို့(တစ်မြို့);město;sg.
 town-wall: It is indeed still possible to see the ancient palace, town-wall and moat.;မြို့ရိုး: နန်းတော် ဟောင်းနေရာ၊ မြို့ရိုးနဲ့ကျုံးကို အခုထိ တွေ့နိုင်ပါသေးတယ်;městská zeď: Je (tam), vskutku, stále možno vidět starověký palác, městskou zeď a vodní příkop.;pol.
 town: (It is) a town of the last Myanmar king.;နေပြည်တော်: နောက်ဆုံး မြန်မာဘုရင်ရဲ့ နေပြည်တော်ပါ;město: (Je to) město posledního krále Myanmaru.;pol.
 town: At the time of the ruler king Mahādhamma, the great

town Inwa became unstable.;နေပြည်တော်: မဟာဓမ္မရာဇာဒိပတိလက်ထက်တွင် အင်းဝနေပြည်တော်ကြီးသည် မငြိမ်မသက် ဖြစ်နေသည်;město: V době vlády krále Mahādhammy bylo ohromné město Enva nestabilní.;p.s. writ.
 town: I didn't go to any town.;မြို့: ကျွန်တော် ဘယ်မြို့မှ မသွားဘူး;město: Nešel jsem do žádného města.;um.
 town: The rented flat ("room"), as (it) is in town, (it) is pretty (~ much) noisy.;မြို့: ငှားနေတဲ့တိုက်ခန်းက မြို့ထဲမှာမို့ ဆူညံလှတယ်;město: Ten pronajatý byt ("pokoj"), poněvadž je ve městě, je hezky (~ hodně) hluchý.;col.
 town: town Mendap;မြို့: မင်းတပ်မြို့;město: Město Menda;name township ("town region");မြို့နယ်(တစ်ချ တစ်မြို့နယ်);správní oblast ("městská oblast");sg.
 township: I live in Kamayut township.;မြို့နယ်: ကျွန်တော် ကမာရွတ်မြို့နယ်မှာ နေပါတယ်;správní oblast: Bydlím ve správní oblasti Kamáyo.;pol.
 Toyota: Cars, such as Toyota, Mercedes etc.;တိုယိုတာ: တိုယိုတာ မာစီးဒီးစတဲ့ ကားတွေ;Toyota: Auta jako Toyota, Mercedes atd.;
 tradition: (He) tries to (make) the tradition last (long).;ယဉ်ကျေးမှု: ယဉ်ကျေးမှုကို တည်တံ့ဖို့ ကြိုးစားနေတာပါ;tradice: Snaží se, aby tradice vydržela (ještě dlouho).;cont. pol.
 traditional practice ("what) was-caught⁰, became-customary¹, was-exchanged² (and) came³");မိရိုးဖလာ;tradiční praktiky ("(co) se-chytilo⁰, navyklo-na¹, proměnilo² (a) přišlo³");n.
 traditional: The Buddhists who (are) weak in the predispositions (and) religious by birth (~ "traditional"), (they) make their living ("nurnure life") by (~ "with") the five kinds of wrong livelihood.;မိရိုးဖလာ: ဘာသာရေးဓါတ်ခံ အားနည်းတဲ့ မိရိုးဖလာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေကတော့ မိစ္ဆာအာဒီဝဂ္ဂမျိုးနဲ့ အသက်မွေးကြပါတယ်;tradiční: Buddhisté, které jsou slabí ve (svých) predispozicích (a) přejali víru od rodičů (~ "tradiční"), vydělávají si na živobytí ("starají-se (o) život") ("s") pěti druhy špatného živobytí.;pol.
 traffic (in the street, "vehicles go, vehicles come");ယာဉ်သွားယာဉ်လာ;provoz, silniční ("vozidla odjíždí, vozidla přijíždí") ° silniční provoz ("vozidla odjíždí, vozidla přijíždí");n.
 traffic artery;ယာဉ်ကြော;dopravní tepna;n.
 traffic jam, be a ("traffic artery (is) closed");ယာဉ်ကြောပိတ်;dopravní zácpa, být ("dopravní tepna (je) zavřená");I
 traffic jam: As there is a traffic jam, the cars must go slowly.;ယာဉ်ကြောပိတ်: ယာဉ်ကြောပိတ်နေလို့ ကားတွေဖြေးဖြေးသွားရတယ်;dopravní zácpa: Poněvadž je dopravní zácpa, auta musí jet pomalu.;
 traffic light ("fire point");မီးဖိုင့်(တစ်ဖိုင့်);semafor ("bod¹ ohně⁰") ° silniční světlo ("bod¹ ohně⁰");sg. E. point
 traffic light: After the second traffic light ("you") turn left.;မီးဖိုင့်: မင်း ဒုတိယ မီးဖိုင့်ပြီးရင် ဘယ်ဘက်ကွေ့လိုက်ပါ;semafor: Za druhým semaforem ("ty") zatoč vlevo.;imper. pol.
 traffic light: Because the traffic light became green, cars go (~ "drive") quickly.;မီးဖိုင့်: မီးဖိုင့် စိမ်းသွားလို့ ကားတွေမြန်မြန် မောင်းကြတယ်;silniční světlo: Protože je (~ "se-stalo") silniční světlo zelené, auta jedou (~ "řídí") rychle.;
 traffic: The policeman is taking care of the

traffic.;ယာဉ်သွားယာဉ်လာ: ရဲက ယာဉ်သွားယာဉ်လာကို
ဂရုစိုက်နေတယ်။;doprava (silniční): Policajt se stará o (silniční)
dopravu.;cont.
train;ပွား ° ရထား(တစ်စီး);trénovat ° vlak;sg. P. ratha (or) T
train (“practise (and) train”);လေ့ကျင့်;trénovat (“praktikovat (a)
trénovat”);T
train (“wait (and) build”);စောင့်တည် -မှာ;trénovat (“čekat (a)
stavět”);T
train (practise);ကျင့်;trénovat;T
train station (“building’ (of) train-station”);ဘူတာရုံ(တစ်ခု);vlaková
stanice (nádraží, “budova’ nádraží”);sg. H. guda
train: The train is quicker than the man.;ရထား: ရထားက
အမျိုးသားထက် ပိုမြန်တယ်။;vlak: Vlak je rychlejší než (ten) muž.;
trainee (“wisdom learning”);ပညာသင်(တစ်ယောက်);učení
(“moudrost učící-se”);sg.
training;ကျင့်;cvičení;n.
training (“limit (and) limit”);စည်းကမ်း;trénování (“omezení (a)
omezení”);n.
training (“practising (and) training”);အလေ့အကျင့်;trénink (čím,
“praxe (a) trénink”);n.
transcendental;လောကုတ္တရာ;transcendentální (nadsvětský);adj.
P. lokuttara (loka+uttara = transcendental, above’+world’)
transcendental: May the transcendental benefits (“be able to”)
occur (to you).;လောကုတ္တရာ:
လောကုတ္တရာအကျိုးဖြစ်ထွန်းနိုင်ပါစေ။;nadpřirozené: Kéž se (ti)
mohou objevit nadpřirozené (příjemné) následky.;w. pol.
transcribe (“exchange’ (and) exchange² (the)
letters”);အက္ခရာဖလှယ်;přepsat (transkribovat, “zaměnit’ (a)
zaměnit² písmena”);T P. akkhara (= letter)
transcribe (“mix”);ပေါင်း;transliterovat (transkribovat, “míchat”);T
transform;ပြောင်း;přeměnit;T
transgress;လွန်;překročit;T
translate (“change”);ပြောင်း;přeložit (“změnit”);T col.
translate (“return’ (to a) language”);ဘာသာပြန်;přeložit (“vrátit’
(do) jazyka”);T
translate (“write’ reversely”);ပြန်ရေး;přeložit (“psát opačně”);T
translate for sb. (“translate (and) give”);ပြန်ပေး;přeložit pro
někoho (“přeložit (a) dát”);T
translate for sb.: (I) am going to translate the sentence for
(you) as (it) is.;ပြန်ပေး: ဝါကျ အစီအစဉ် ပြန်ပေးလိုက်မယ်။;přeložit pro
někoho: Přeložím (tu) větu pro (tebe) tak, jak je;fut.
translate: (I) translate from Pāli to Myanmar (language.);ပြောင်း:
ပါဠိကနေ မြန်မာကို ပြောင်းတာပါ။;překládat: Překládám z Pāli do
Myanmarštiny.;pol.
translate: (It) will be alright to translated (it) as ...;ပြန်ရေး: ...လို
ပြန်ရေးလို့ ရပါလိမ့်မယ်။;přeložit: Bude správně (to) přeložit jakožto
...;fut. pol.
translate: I translate a Pāli (“writing”) in English.;ဘာသာပြန်:
ပါဠိစာကို အင်္ဂလိပ်လို ဘာသာပြန်ပါတယ်။;překládat: Překládám
(“psaní (v)”) pāli do angličtiny.;pol.
translate: It is accepted by some philosophers, that the (“great”)
Pāli Atthakathā were certainly translated.;ဘာသာပြန်:
အဋ္ဌကထာပါဠိတော်ကို ဘာသာပြန်ထားပြီး(သား) ဖြစ်လိမ့်လို့
အချို့အတွေးအခေါ်ရှင်များက လက်ခံကြသည်။;přeložit: Někteřími

filosofy je přijato, že Pāli Atthakathā byly jistě přeloženy.;writ.
translate: The Sri Lankan book is a translation of an English
book.;ဘာသာပြန်: သီရိလင်္ကာစာအုပ်က အင်္ဂလိပ်စာအုပ်ကို
ဘာသာပြန်ထားတယ်။;přeložit: (Ta) srí lanská kniha je překladem
anglické knihy.;
translate: Translate a book from English (“language”) to Czech
(“language”).;ဘာသာပြန်: စာအုပ်တစ်အုပ်ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားမှ
ချက်ဘာသာစကားသို့ ဘာသာပြန်သည်။;přeložit: Přeložit knihu z
anglického jazyka do českého (“jazyka”).;writ.
translation;ဘာသာပြန်(တစ်ခု);překlad;sg.
translation: This translation is neither clear, nor exact. (“This
translation does not have clarity (and) exactness.”);ဘာသာပြန်:
ဒီဘာသာပြန်က ရင်းလင်းမှု တိကျမှု မရှိဘူး။;překlad: Tento překlad
není ani jasný, ani přesný. (“Tento překlad nemá jasnost (a)
přesnost.”);
transliterate (“exchange’ (and) exchange² (the)
letters”);အက္ခရာဖလှယ်;transliterovat (“zaměnit’ (a) zaměnit²
písmena”);T P. akkhara (= letter)
transliterate (“mix”);ပေါင်း;přepsat (transliterovat, “míchat”);T
transliterate: Kyaw Thu is the transcription (“Kyaw Thu means
(I) transcribe (it) to English.”);ပေါင်း: Kyaw Thu ဆိုတာ အင်္ဂလိပ်လို
ပေါင်းတာပါ။;transliterovat (přepsat): Kyaw Thu je transliterace.
(“Kyaw Thu znamená, že jsem to) transliteroval do
angličtiny.”);pol.
transliteration (“exchange’ (and) exchange² (the) letters”
{nouner}³”);အက္ခရာဖလှယ်မှု;translitterace (“zaměnit’ (a) zaměnit²
písmena” {jmenec}³”);n. P. akkhara (= letter)
travel;ခရီး(တစ်ခု);výlet (cesta);sg.
travel (“leave’ (for) travel”);ခရီးထွက်;cestovat (“odejít’ (na)
výlet”);T
travel (“travel (and) go”);ခရီးသွား;cestovat (“cestovat (a) jít”);T
travel office “);တရားဝင်ရုံး(တစ်ရုံး) ° ထရယ်ဗယ်ရုံး(တစ်ရုံး) °
ထရပ်ဗယ်ရုံး(တစ်ရုံး);cestovní kancelář “);sg. E. travel
Travel Office, Myanmar;မြန်မာထရယ်ဗယ်ရုံး °
မြန်မာတရားဝင်ရုံး;Cestovní Kancelář, Malaysiá;name E.
travel
travel: (I) have already travelled to the vicinity of China
(“country”) and Thailand (“country”).;ခရီးထွက်: အနီးအနားက
တရုတ်နိုင်ငံနဲ့ ထိုင်နိုင်ငံကိုတော့ ခရီးထွက်သွားဖူးပါတယ်။;cestovat: Už
jsem cestoval do blízkosti (“země”) Číny a (“země”) Thajska.;p.p. pol.
travel: Indeed, (I) wish (you) much that (your) path (you) travel
by is smooth.;ခရီး: ခရီးလမ်းချောမွေ့ပါစေလို့
ဆုမွန်ကောင်းတောင်းလိုက်ပါတယ်။;cestovat: Vskutku, moc (ti) přeji,
aby (tvá) cesta (kterou) cestuješ byla hladká.;w. pol.
traveller (“traveling person”);ခရီးသည်(တစ်ယောက်)
[khayī:dě];cestovatel (“cestující osoba”);sg.
traveller (traveler): Of the greatest travellers’ interest is the
Pagan town.;ခရီးသည်: ခရီးသည်တွေ စိတ်အဝင်စားဆုံးက
ပုဂံမြို့ပါ။;cestovatel: (Je to právě) Pagan město, které (se jeví)
cestovatelům nejzajímavější.;pol.
travelling, go;ခရီးသွား;cestovat, jet na;
travelling, go: This family has the intention to (“go”) (to) travel
(during) holidays.;ခရီးသွား: ဒီမိသားစု အားလပ်ရက်
ခရီးသွားမလို့။;cestovat, jet: Tato rodina má záměr (“jet”) cestovat

(během) prázdnin.;col.
tray;ပွဲ(တစ်ပွဲ);tác;sg.
tray: Give dowry of coconut ("tray") (and) banana tray.;ပွဲ: အုန်းပွဲငှက်ပျော်ပွဲနဲ့ တင်တောင်းပေါ့။;tác: Dej věno tácu kokosů (a) ("tácu") banánů.;imper. col.
treasure;ရတနာ;poklad;n. P. ratana (= treasure)
treasure: According to the map, it looks like if there is a treasure in this cave.;ရတနာ: မြေပုံအရ ဒီလိုကုလွဲမှာ ရတနာရှိတယ်လို့ ထင်ရတယ်။;poklad: Podle mapy to vypadá, jako kdyby v této jeskyni byl poklad.;
treat (an injured person, "give² medicine^o (and) care¹");ဆေးကုပေး;ošetřovat (zraněnou osobu, "dát² léky^o (a) ošetřovat¹");T
treat (an injured person, "treat (and) sharpen-knife");ကုသ;ošetřovat (zraněnou osobu, "ošetřovat (a) ostřit-nůž");T
treat (deal with);ဆက်ဆံ;chovat se k;T
treat (people);ဆက်ဆံ;zacházet (s lidmi);T
treat (people): U Aung Zeyya treated both the groups politely.;ဆက်ဆံ: ဦးအောင်ဇေယျသည် အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့ကို ခြေငုံစွာ ဆက်ဆံသည်။;zacházet (s lidmi): U Aun Zeyya zacházel s oběma skupinama zdvořile.;writ.
treat with attention;မူ;pečovat, pozorně;T
treat: They give me a treatment.;ဆေးကုပေး: ကျွန်မကို ဆေးကုပေးတယ်။;ošetřit: Ošetřuji mě. ("Dávají mi ošetření.");uw.
treatise;ကျမ်း(တစ်စောင်);pojednání;sg. writ.
treatise ("writing (to be) yearned-for");စာတမ်း(တစ်စောင်);pojednání (učené, "psaní (po kterém se touží)");sg.
treatment (give, administer, take or receive medical treatment, "give² medicine^o (and) care¹");ဆေးကုပေး;léčba (ošetřovat nebo být ošetřován, "dát² léky^o (a) ošetřovat¹");T
tree ("wooden column");သစ်ပင်(တစ်ပင်);strom ("dřevěný sloup");sg.
tree: From a tree can be taken a lot of wood.;သစ်ပင်: သစ်ပင်တစ်ပင်မှ သစ်သား (~ သစ်တွေ ~ ထင်းတွေ) အမြောက်အများရနိုင်တယ်။;strom: Ze stromu lze získat hodně dřeva.;
tree: The tree is far in the distance.;သစ်ပင်: သစ်ပင်က ဟိုးအဝေးမှာ ရှိတယ်။;strom: Strom je daleko v dáli.;
tremendously;အရမ်း;nesmírně;adv.
triangle ("shape² (of) three^o angles¹");တြိဂံ(တစ်ပုံ);trojúhelník ("tvar² tří^o úhlů¹");sg. S. trikoṇa (= three angles)
triangle: The rectangle (is) behind the triangle.တြိဂံပုံ: ထောင့်မှန်စတုရန်းက တြိဂံပုံရဲ့ အနောက်မှာ။;trojúhelník: Obdélník (je) za trojúhelníkem.;
tricks (of parlour magic);ပညွှလက်;triky (jevištní magie);n.
trigger ("hand moves");လက်လှုပ်;spoušť (spoušť, "ruka (se) hýbe") ° kohoutek (spoušť, "ruka (se) hýbe");n.
trigle (Burmese tuk tuk);ဆိုက်ကား(တစ်စီး);trojkolka (Barmská);sg. E. side-car
trip;ခရီး(တစ်ခု) ° ခရီး(တစ်ခါ);výlet (cesta) ° cesta (výlet);sg.
trishaw;တုတ်တုတ်(တစ်စီး) ° ဆိုက်ကား(တစ်စီး);trojkolák;sg. E. side-car (or) sg. E. tuk-tuk

trishaw ("car² (of) three^o wheels¹");သုံးဘီးကား(တစ်စီး);trojkolák ("auto² tří^o kol¹");sg.
trishaw pedaller ("proficient¹ (in) trishaw^o");ဆိုက်ကားသမား(တစ်ယောက်);trojkoláku, řidič (zdatný¹ (v) trojkoláku^o");sg. E. side-car
trishaw: (He) gets on the trishaw.;တုတ်တုတ်: တုတ်တုတ်တက်သွားတယ်။;trojkolák: Nastupuje na trojkolák.;
troop (military);တပ်;vojsko;sg.
troop: Indeed, not long after the great town Inwa fell in hands of the Hanthawadi's troops.;တပ်: မကြာမီပင် အင်းဝနေပြည်တော်ကြီးသည် ဟံသာဝတီတပ်များလက်တွင်း သက်ဆင်းရတော့သည်။;vojsko: Vskutku, zanedlouho poté ohromné město Enva padlo do rukou vojsk Hentávadí.;writ.
trouble ("stir (and) intertwine");နှောင့်ယှက်;obtěžovat ("rozrušovat (a) proplétat (-se)");T
trouble (difficulty, "difficult¹ difficulty^o");အခက်ခဲ;potíž ("těžká¹ potíž^o");n.
trouble: New and new troubles (and) problems appear.;ကိစ္စ: ကိစ္စတွေ ပြဿနာတွေ အသစ်အသစ် ပေါ်လာကြတယ်။;potíž: Objevují se nové a nové potíže (a) problémy.;
troublesome, be ("give¹ suffering^o");ဒုက္ခပေး;rušivý, být ("dávati utrpení^o");l
trousers;ဘောင်းဘီ(တစ်ထည်);kalhoty;sg.
trousers (a pair of);ဘောင်းဘီတွေ;kalhoty (jedny);n.
trousers (a pair of): The (pair of) trousers of white color is long.;ဘောင်းဘီတွေ: အဖြူရောင် ဘောင်းဘီတွေက ရှည်တယ်။;kalhoty (jedny): Ty (jedny) kalhoty bílé barvy jsou dlouhé.;
trousers, a pair of: Trousers are dry.;ဘောင်းဘီတွေ: ဘောင်းဘီတွေက ခြောက်တယ်။;kalhoty, jedny: Kalhoty jsou suché.;
trousers: After playing, her jeans get (~ "went" e.g., were) potted.;လျင်းဘောင်းဘီ: ကစားပြီးတော့ သူမလျင်းဘောင်းဘီ ပေါက်သွားတယ်။;kalhoty: Po hraní jsou (~ "šly" resp. byly) její kalhoty dřevé.;p.s. col.
truck ("car² (to) put¹ (in) goods^o");ကုန်တင်ကား(တစ်စီး);nákladní vůz ("vozidlo² (k) ukládání¹ zboží^o");sg.
true;တကယ်;pravdivý;adj.
true (genuine, "pure (and) correct");အစစ်အမှန်;skutečný (opravdivý, "čistý (a) správný");adj.
trust ("believe (and) approve");ယုံကြည်;důvěřovat ("věřit (a) schvalovat");T
trust: (I) could not trust anyone.;ယုံကြည်: ဘယ်သူကိုမှ မယုံကြည်နိုင်ခဲ့ဘူး။;důvěřovat: Nemohl jsem nikomu důvěřovat.;p.s.
trustworthy, be ("about³ (to) be-able² (to) believe^o (and) approve¹");ယုံကြည်နိုင်လောက်;důvěryhodný, být ("snad³ být-schopen² věřit^o (a) schvalovat¹");l
trustworthy: I believe, that suitable teacher (monk) means ("(by) me") trustworthy teacher (monk).;ယုံကြည်နိုင်လောက်: သင့်တော်တဲ့ဆရာတော်ဆိုတာ ငါ ယုံကြည်နိုင်လောက်တဲ့ဆရာတော်လို့ ငါ ထင်တယ်။;důvěryhodný: Věřím, že vhodný učitel (mnich) znamená ("mnou") důvěryhodný učitel.;
truth;တကယ် ° အမှန်;pravda;n.
Truth (Dhamma);တရား;Pravda (Dhamma);n. Bh.
Truth (Dhamma): I'm studying ("about") the Truth

(Dhamma).;တရား: တရားအကြောင်းကို သင်ယူနေပါတယ်။;Pravda (Dhamma): Studuji Pravdu (Dhammu).;pol. cont. truth of Dhamma (the teachings of the Buddha);တရားဓမ္မ ° ဓမ္မတရား;pravda Dhammy (učení Buddhyy);n. P. Dhamma (= law)
truth: (I) speak truth.;တကယ်: တကယ်ပြောတာပါ။;pravda: Říkám pravdu.;pol.
truth: He always tells me truth.;အမှန်: သူ့ကို အမြဲတမ်း အမှန်ပဲ ပြောတယ်။;pravda: Vždycky mi říká pravdu.;
truth: the noble truth preached by the Buddha;တရား: ဗုဒ္ဓဟောကြားမြတ်တရား။;pravda: ušlechtilá pravda přednesená Buddhau;Bh.
truths, four noble (taught by the Buddha, the truth of suffering, truth of cause of suffering, truth of cessation of suffering and the truth of the path leading out of suffering, “four¹ noble² truths^o”);သတ္တလေးပါး;pravdy, čtyři ušlechtilé (učené Buddhau, pravda o utrpení, pravda o příčině utrpení, pravda o zániku utrpení a pravda o cestě vedoucí z utrpení, “čtyři¹ ušlechtilé² pravdy^o”);n. Bh. P. sacca (= truth)
truths, four noble (taught by the Buddha, the truth of suffering, truth of cause of suffering, truth of cessation of suffering and the truth of the path leading out of suffering, “true¹, true^o”);သတ္တတရား;pravdy, čtyři ušlechtilé (učené Buddhau, pravda o utrpení, pravda o příčině utrpení, pravda o zániku utrpení a pravda o cestě vedoucí z utrpení, “pravda¹, pravda^o”);n. Bh. P. sacca (= truth)
truths, four noble: the learning method of four noble truths;သတ္တတရား: သတ္တတရား ရှုကွက်;pravdy, čtyři ušlechtilé: učební metoda pro čtyři ušlechtilé pravdy;Bh.
try;စမ်း ° စမ်းသပ် ° ကြိုးပမ်း;zkusit ° pokusit se;T try (“strive much”);ကြိုးစား;pokusit se (“snažit-se moc”) ° pokoušet se (“snažit-se moc”);T
try (“test (and) look”);စမ်းကြည့်;zkusit (“otestovat (a) dívat-se”);T
try (“try (and) see”);စမ်းကြည့်;zkusit (“zkusit (a) vidět”);T
try (hard);စမ်း;snažit se (hodně);T
try (strive, “remove¹ energy^o”);အားထုတ်;snažit se (usilovat, “odstraňovat¹ energii”);T
try (to attain, “practice¹ (to) fill^o”);ဖြည့်ကျင့်;snažit se (dosáhnout, “praktikovat¹ (pro) naplnění^o”);T
try hard (to get, “try much, search (and) seek”);ကြိုးစားရာဇွေ;snažit, tvrdě se (dostat, “snažit-se hodně, hledat (a) pátrat”);T
try: (“It is, that”) attending the National Day every year, (one) should try to always maintain (~ “prosper”) (own) national spirit.;ကြိုးပမ်း: အမျိုးသားနေ့ကို နှစ်စဉ်ကျင်းပကာ မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ်ထားဝစဉ် ရင်သန်အောင် ကြိုးပမ်းရမည်ဖြစ်ပါသည်။;snažit se: (“Je to (tak, že)”) účastí na Národním Dnu každý rok, by se měl (každý) vždy snažit udržovat (~ “prospívat”) vlasteneckého ducha.;pol. writ.
try: (He) tried to rescue king Saw Lu from hands of enemies.;ကြိုးစား: စောလူးမင်းကို ရန်သူများလက်မှ ကယ်ရန်ကြိုးစားသည်။;snažit se: Snažil se zachránit krále Sô Lú z rukou nepřátel.;writ.
try: (I) tried as much as possible and (“completely”) corrected (this).;ကြိုးစား: အကောင်းဆုံး ကြိုးစားပြီး ပြင်ပေးလိုက်ပါတယ်။;snažit

se: Snažil jsem se jak to jen šlo a (“zcela”) tohle opravil.;pol. try: I am still trying.;ကြိုးစား: ငါ ကြိုးစားနေဆဲပါ။;snažit se: Stále se snažím.;pol.
try: I zealously try to get various things and finally I die.;ကြိုးစား: ငါ တစ်ဘဝလုံး ပစ္စည်းဥစ္စာအမျိုးမျိုး ရရှိဖို့ အားကြီးမာန်တက်ကြိုးစားပြီး နောက်ဆုံးမှာတော့ ငါ သေမယ်။;snažit se: Horlivě se (“já”) snažím dostat různé věci a nakonec zemřu.;fut.
try: If (one) tries, (one) may become even the Buddha.;ကြိုးစား: ကြိုးစားရင် ဘုရားတောင် ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။;snažit se: (Kdo) se snaží, může se stát dokonce i Buddhau.;pol.
try: In order not to break the five precepts, one must much (~ “not little”) control (oneself).;ထိန်း: ငါးပါးသီလကို မကျိုးအောင် မနည်း ထိန်းနေရတယ်။;snažit se (pravidla): Aby nedošlo k porušení pěti pravidel, je třeba se nemálo kontrolovat.;
try: Try (it)!;စမ်းကည့်: စမ်းကြည့်ပါ။;zkusit: Zkus (to)!;imper. pol. tsay, that: (You) say, that (you) are going to take a photo of me (~ “sir”)?;လို့: ဦးလေးကို ဓါတ်ပုံ ရိုက်မလိုလား။;říkat, že: Říkáš, že si vyfotíš mě (~ “pána”)?;inter. fut.
tuber of;ဥ;bulva (čeho, rostliny) ° hlíza (čeho);suff. n. Tuesday (“Mars’ day”);အင်္ဂါနေ့;úterý (“den¹ Marsu^o”);adv. Tuesday: When will be Tuesday?;အင်္ဂါနေ့: အင်္ဂါနေ့ ဘယ်တော့လဲ (~ ဘယ်ချိန်လဲ)။;úterý: Kdy bude úterý?;inter. col.
tuk tuk;တုတ်တုတ်(တစ်စီး) ° ဆိုက်ကား(တစ်စီး);tuk tuk;sg. E. side-car (or) sg. E. tuk-tuk
tuk tuk (“car² (of) three^o wheels¹”);သုံးဘီးကား(တစ်စီး);tuk tuk (“auto² tři^o kol¹”);sg.
tuk tuk pedaller (“proficient¹ (in) trishaw^o”);ဆိုက်ကားသမား(တစ်ယောက်);tuk tuku, řidič (zdatný¹ (v) trojkoláku^o”);sg. E. side-car
tumble;လဲ;spadnout ° spadnout (přes co);I tumble over;လဲ;přepadnout;I
turban, Burmese (“head wrapping”);ခေါင်းပေါင်း(တစ်ထည်);turban, barmský (“hlavy omotávání”);sg.
turf: When the rabbit arrived to the turf, (it) said: “while approaching the goal, in order to wait for (the) turtle, I will first take a rest” and indeed, slept (“a stretch of sleep”).;မြက်ခင်း: ယုန်သည် မြက်ခင်းတခုသို့ ရောက်သောအခါ ငါသည် ပန်းတိုင်နှင့် နီးကပ်လာပြီး လိပ်ကို စောင့်ရန်နားဦးမည်ဟု ဆိုကာ တရေးအိပ်လေ၏။;trávník: Když králík dorazil na trávník, řekl: “zatímco se přibližuji k cíli, abych posečkal na želvu, nejprve si odpočnu” a vskutku, spal (“úsek spánku”);.writ.
turf (“green² spread¹ grass^o”);မြက်ခင်းစိမ်း;trávník (“zelená² rozšířená¹ tráva^o”);n.
turf (“spread¹ grass^o”);မြက်ခင်း;trávník (“rozšířená¹ tráva^o”);n.
turn (in debate);လည်(တစ်လည်);kolo (řada, v debatě);sg.
turn (in debate): As for (what) is planned, as is the custom, (the speakers) will talk (as follows,) the proposer one turn (and) the defendant one turn. (Each turn another speaking group will talk.);လည်: အစီအစဉ်မှာတော့ ထုံးစံအတိုင်းအဆိုတလည် အချေတလည် ပြောဆိုသွားကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်။;kolo (řada, v debatě): Co se týče naplánovaného, jak je zvykem, (mluvčí) budou mluvit tak, že navrhopatel (bude mluvit) jedno kolo (a) vyvraceč (také) jedno kolo. (Tj. každé kolo bude mluvit ta jiná skupina).;pol.

turn (in talking, game etc.);လည်း; slovo (mít slovo) ° řada (být na řadě);adv.

turn (left etc.);ကျွေး; zatočit (vlevo atd.);T

turn (to a direction);ချိုး; zatočit (směrem);T

turn in (about legs during walking);ခွင်း; stáčet se (o nohách při chůzi);I

turn off;ပိတ်; vypnout;T

turn on;ဖွင့်; zapnout;T

turn up;ရောက်; dostavit se;T

turn: As for me, (when I) decide, (I) don't even look back (~ "turn (and) look");လည်း; ငါဆိုရင် ပြတ်သားတယ် လည်းတောင်မကြည့်; otočit se: Co se týče mě, (když já) rozhodnu, nepodívám se ani zpět (~ "otočit (a) podívat");.col.

turn: The bus is going to turn left.;ကျွေး; ဘဝတ်စ်ကား ဘယ်ဘက်ကွေ့တော့မယ်; zatočit: Autobus zatočí vlevo.;fut.

turn: Turn left at Anawyatha road.;ချိုး; အနော်ရထာလမ်းမှာ ဘယ်ဘက်ကို ချိုးပါ; zatočit: (Až budeš) v Anoyathá ulici, zatoč v levo.;imper. pol.

turn: Turn left, (and) on the right (you) will certainly find a hotel.;ကျွေး; ဘယ်ဘက်ကိုကွေ့လိုက် ညာဘက်မှာ ဟိုတယ် တွေလိမ့်မယ်; zatočit: Zatoč vlevo, (a) napravo jistě nalezneš hotel.;imper. fut.

turn: When (you) arrive to Pagoda road, turn right.;ချိုး; ဘုရားလမ်းရောက်တဲ့အခါ ညာဘက် ချိုးပါ; zatočit: Až (~ když) dojdeš do Pagoda ulice, zatoč v pravo.;imper. pol.

turtle;လိပ်(တစ်ကောင်);želva;sg.

TV;တီဗွီ(တစ်လုံး);TV;sg. E. TV

TV ("images watching (and) sounds listening machine");ရုပ်မြင်သံကြားစက်(တစ်လုံး);TV ("obrazy pozorovací (a) zvuky poslouchací stroj");sg.

TV: If (I want) to watch TV, (I) watch.;တီဗွီ; တီဗွီကြည့်ရင် ကြည့်;TV: Pokud se (chci) dívat na televizi, tak se dívám.;col.

tvoje: Jak se jmenuješ? ("Jak se nazývá pánovo jméno?");ရင့်; ရင့်နာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ;your: What is your name? ("How is the lord's name called?");inter. uw.;

twelve;ဆယ့်နှစ် (တစ်);dvanáct;num.

twenty;နှစ်ဆယ်;dvacet;num.

twenty-one;နှစ်ဆယ့်တစ်;dvacet jedna;num.

two;နှစ် ° ၂;dva;num.

type;မျိုး(တစ်မျိုး);typ;sg.

type (in computer): There should be more benefit in practice of typing letters.;ရိုက်; စာတွေကို ရိုက်ကျင့်တာ ပိုလိုအကျိုးရှိပါလိမ့်မယ်;psát (na počítači): Mělo by být víc prospěchu při praxi psaní dopisů (na počítači);.pol.

type (on keyboard, "beat");ရိုက်;psát (na klávesnici, "bušit");T

type (on keyboard);ရိုက်;psát (na klávesnici);T col.

type: from the typed files;စာရိုက်; စာရိုက်ထားသည့် ဖိုင်များမှ;psát (na počítači): z těch napsaných souborů;

type: I cannot type.;ရိုက်; မရိုက်တတ်ဘူး;psát (na klávesnici): Neumím psát (na klávesnici).;

type: It is more easy to type Sinhalese in Linux than in Windows.;ရိုက်; သီဟိုဠ်စကား ရိုက်ရန်အတွက် လင်းနပ်စ်တွင် ဝင်းဒိုးထက်ပို လွယ်ကူပါတယ်;psát (na klávesnici): Je snadnější psát (na klávesnici) Sinhálsky v Linux než ve Windows.;pol.

writ.

type: What type (is this?);အထူးပြု; အထူးပြုက ဘာလဲ;typ: Co je (to) za typ?;inter.

types ("kinds (and) types");အမျိုးအစားများ;typy ("druhy (a) typy");pl.

tyrannize ("press (and) press");ဖိနှိပ်;utiskovat ("tlačit (a) tlačit");T

tyrannize: Since that time, indeed, English government in various ways tyrannized (and) oppressed the Myanmars.;ဖိနှိပ်; ထိုအချိန်မှစ၍ အင်္ဂလိပ်အစိုးရက မြန်မာတို့ကို အမျိုးမျိုးဖိနှိပ် ချုပ်ချယ်ခဲ့ပါသည်;utiskovat: Od té doby anglická vláda různými způsoby utiskovala (a) utlačovala lid Myanmaru (~ "Myanmar");.p.s. writ.

U Wisara Road ("road² (of) ven.° Vicāra¹");ဦးဝိစာရလမ်း;U Wisáry, ulice ("ulice² ct.° Vičáry¹");name

ugly, be ("appearance (is) bad");ရုပ်ဆိုး;ošklivý, být ("vzhled (je) špatný");I

ugly: The dog is uglier than the cat.;ရုပ်ဆိုး; ခွေးက ကြောင်ထက် ပိုရုပ်ဆိုးတယ်;ošklivý: (Ten) pes je ošklivější než (ta) kočka.;

umbrella;ထီး(တစ်ခု);deštník;sg.

unable, be ("can¹ not");မနိုင်;neschopen, být ("nemůže");I

unauthorised, be ("not² suitable³ (to be) freed¹ (and) permitted");ခွင့်လွှတ်မသင့်;nepovolený, být ("ne² vhodný³ (k) uvloňní¹ (a) povolení");I

unauthorised, be: (They) have phones and other unauthorised machines.;ခွင့်လွှတ်မသင့်; ဖုန်းများကဲ့သို့သော ခွင့်လွှတ်မသင့်သည့် စက်များရှိပါတယ်;neodpustitelný: Mají telefony a další nepovolené stroje.;pol.

unavailable, be (also about a room in a hotel. "cannot¹ take");မရနိုင်;nedostupný, být (také o pokoji v hotelu, "nemůže¹ brát");I

unaware ("without¹without² knowing¹");မသိဘဲ;neuvědomující si ("bez¹bez² vědomí¹");adv.

unbelievable, be ("wonder (is) not used-up");အံ့မခန်း;neuvěřitelný, být ("div není vyčerpán");I

unceasingly ("not¹ breaking² (the) connection");အဆက်မပြတ်;nepřetržitě ("nerozbijejíce¹ spojení");adv.

unceasingly: Since then the Myanmar citizens, unceasingly participating in the opposing strikes against the English government, demanded independence.;အဆက်မပြတ်; ထိုအချိန်မှစ၍ မြန်မာအမျိုးသားတို့သည် အင်္ဂလိပ်အစိုးရကို ဆန့်ကျင် ဆန္ဒပြပွဲများ အဆက်မပြတ် ဆင်နွှဲကာ လွတ်လပ်ရေးကို တောင်းဆိုကြပါသည်;nepřetržitě: Od té doby se Myanmarští obyvatelé nepřetržitě účastnili protestních stávek proti anglické vládě přičemž vyžadovali nezávislost;.p.s. pol. writ.

uncle ("smal¹ sir");ဦးလေး(တစ်ယောက်);strýc ("malý¹ pán");

unclear;ဝိုးဝိုးဝါးဝါး; မသိကွဲ;nejasný;adj.

unconditionally ("remainderless");အကြွင်းမဲ့;bezpodmínečně ("beze¹ zbytku");adv.

unconsciously ("without¹without² knowing¹");မသိဘဲ;nevědomky ("bez¹bez² vědomí¹");adv.

uncontrolled (in speech, "word³ attached² (to) calling¹ (and) sound¹");မညီသကဲ့သို့ဟောရ;nekontrolovaně (v řeči, "slovo³ připojené² (k) volání¹ (a) zvukům¹");adv. (n.) P. vohāra (= mode

of speech)

under;အောက် ° အောက်မှာ;pod;prep.

under (~ “near”): Under (~ “near”) him (I) became a monk.;နားမှာ: သူနားမှာ (~ သူ့ဆီမှာ) ရဟန်းပြုခဲ့တယ်။;u: U něj jsem se stal mnichem.;p.s.

undergo (“face-sth.”);ကြုံ;podstoupit (“čelit-něčemu”);T

undergo: (He) will have to undergo (it) with more or less any difficulties.;ကြုံ: ဘာမဆိုအခက်အခဲနဲ့ များစွာ ကြုံရပါတယ်။;podstoupit: Bude (to) muset podstoupit bez ohledu na potíže (~ “s víceméně jakýmikoliv potížemi”).;pol.

undersatnding;ဉာဏ်;chápání;n. P. ñāṇa (= knowledge)

understand (“ear spins (and) comes”);နားလည်လာ;pochopit (“ucho se-otáčí (a) přichází”);I

understand (“ear spins”);နားလည်;rozumět (“ucho se-otáčí”);T

understand (“give² ear spinning¹”);နားလေးပေး;rozumět (“dát² točení¹ ucha¹”);T

understand (“know (and) see”);သိမြင်;rozumět (“věděť (a) viděť”);I

understand (“pierce¹ (and) catch² (the) character”);သဘောပေါက်မိ;rozumět (“probodnout¹ (a) chytit² charakter”);I

understand (“pierce¹ (the) character”);သဘောပေါက်;rozumět (“probodnout¹ charakter”);I

understand (realize, “receive² (the) knowledge¹ (and) truth¹”);အသိတရားရ;pochopit (uvědomit si, “dostat² znalost¹ (a) pravdu¹”);I

understand as (“pick-up (and) take”);ကောက်ယူ;chápat jakožto (“sbírat (a) vzít”);T

understand clearly (“know (and) see”);သိမြင်;rozumět jasně (“věděť (a) viděť”);I

understand thoroughly (“roll, wrap (and) rotate”);လိပ်ပတ်လည်;pochopit úplně (“zavinout, zabalit (a) otáčet”);T

understand thoroughly: Because I cannot tell it so that (you) understand thoroughly.;လိပ်ပတ်လည်: ကျွန်မက လိပ်ပတ်လည်အောင် မပြောတတ်လို့ပါ။;pochopit úplně: Protože to neumím říct tak, abys to pochopil úplně.;col. pol. uw.

understand, not (“ear (does) not spin”);နားမလည်;nerozumět (“ucho (se) ne otáčí”);I

understand, not: (I) just do not understand exactly the way to do (it).;နားမလည်: လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွေကို ကျွန်တော် နားမလည်တာတော့ အသေအချာပဲ။;nerozumět: Prostě nerozumím přesně, jak (to) mám udělat.;col.

understand, not: As (you) write mistakes, I don't understand.;နားမလည်: အမှားတွေရေးလို့ ငါ နားမလည်ဘူး။;nerozumět: Poněvadž píšeš (s) chybami, já nerozumím.;col.

understand: (I) don't understand much.;နားလည်: သိပ်နားမလည်ဘူး။;rozumět: Moc nerozumím.;

understand: (I) don't understand.;နားလည်: နားမလည်ပါဘူး။;rozumět: Nerozumím.;pol.

understand: (I) don't understand. Please, explain.;နားလည်: နားမလည်ဘူး၊ ရှင်းပြပါအုံး။;rozumět: Nerozumím. Prosím, vysvětli.;imper. pol. col.

understand: (I) still understand just little bit.;နားလည်:

နည်းနည်းလေးပဲ နားလည်သေးတယ်။;rozumět: Pořád rozumím jen trošičku.;

understand: (I) understand a little.;နားလည်: နဲ့နဲ့ နားလည်ပါတယ်။;rozumět: Trochu rozumím.;pol.

understand: (I) understand just little.;နားလည်: နည်းနည်းလေး နားလည်ရုံပါ။;rozumět: Rozumím jen trochu.;pol. col.

understand: (I) want (you) to understand, if (it) takes long time. (precautionary warning that sth. may take long time);နားလည်ပေး: ကြာမီရင် နားလည်ပေးစေချင်ပါတယ်။;rozumět: Chci, abyste rozuměli, kdyby to trvalo dlouho. (preventivní varování, že by něco mohlo trvat dlouho);pol.

understand: (We) may preach with the wisdom of (our) understanding.;နားလည်: နားလည်နဲ့ဉာဏ်ပညာနဲ့ တရားဟောနိုင်ပါသည်။;pochopit: Můžeme přednášet (Dhammu) moudrostí (našeho) pochopení.;pol. writ.

understand: Do (you) understand?;နားလည်: နားလည်လား။;rozumět: Rozumíš?;inter.

understand: I understood. (“I became understanding.”);နားလည်: ကျွန်တော် နားလည်လာပြီ။;pochopit: Pochopil jsem. (“Stal jsem se pochopivším.”);um.

understand: in order to learn to understand the Burmese pronunciation;နားလည်: ဗမာစကား အသံထွက်ကို နားလည်ရန်လေ့လာဖို့အတွက်;rozumět: abych se naučil rozumět barmské výslovnosti;

understand: Just after (I) read this letter several times, (I) understood.;နားလည်လာ: တခါတလဲလဲ ဖတ်မှပဲ နားလည်လာတော့တယ်။;pochopit: Právě po (tom, co) jsem si

tenhle dopis několikrát přečetl, jsem (jej) pochopil.;col.

understandable, be (about a translation, “touch (and) come”);ထိရောက်;rozumitelný, být (o překladu “dotýkat-se (a) přicházet”);T col.

understanding (“have² knowledge¹ (and) undersatnding¹”);နားလည်သိရှိ;pochopení (“mít² znalost¹ (a) pochopení¹”);n.

understanding: for better understanding of general public;နားလည်သိရှိ: ပြည်သူလူထု ပိုမို(ကောင်းမွန်) နားလည်သိရှိရန် (~ သိရှိနားလည်စေရန်);pochopení: pro lepší pochopení široké veřejnosti;writ.

uneasy, be (“difficult (and) difficult”);ခဲယဉ်း ° ခက်ခဲ;nesnadný, být (“být-obtížný (a) obtížný”);I

unemployed, be (“sit much”);ထိုင်စား;nezaměstnaný, být (“sedět moc”);I

unemployed: ‘Young’ (means) unemployed age, (taking from) parents' earnings.;ထိုင်စား: ငယ်သေးလို့ မိဘလုပ်စာထိုင်စားတဲ့ အရွယ်ပါ။;nezaměstnaný: ‘Mladý’ (znamená) nezaměstnaný věk, (brání z) výdělku rodičů.;pol.

unenlightened person;ယုတ္တရဉ္ဇိလောကီသား(တစ်ယောက်);neoslícená osoba;sg. P. puthujana-lokī (= wordling-worldly)

unfaithfulness (“not¹ having² faith¹”);သစ္စာမရှိခြင်း;nevěra (“nemít¹ věrnost¹ [jmenec²]”);n.

unfixed, sth.;အရင်(တစ်ခု);neupevněného, něco;sg.

unfortunately (“by¹ not¹ good² kamma¹ {adverb}³”);ကံမကောင်းစွာဖြင့်;naneštětí (“skrze¹ ne¹dobrou² kammu¹ {příslovec}³”);adv.

unfortunately (“for¹ sadness⁰”);ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာ;naneštěstí (“pro¹ smutek⁰”);adv.
 unfortunately (“not² bringing-about³ (what is) good⁰ (and anything) plus¹ and¹⁰”);အကောင်းအပေါင်းမသင့်ပြီး;naneštěstí (“ne²přinášej³ dobrotu⁰ (ani nic) navíc¹ a-pak¹⁰”);adv.
 unhappy, be (“mind (is) dirty”);စိတ်ညစ်;nešťastný, být (“mysl (je) zašpiněná”);I
 uniform (“same⁰, equal¹ complete³ dress²”);တူညီဝတ်စုံ(တစ်စုံ);uniforma (“stejný⁰, stejný¹ kompletní³ oděv²”);sg.
 union;သမဂ္ဂ ° အသင်း;sdužení ° jednota;n. P. samagga (= union) (or) n.
 union (association);ဖွဲ့(တစ်ဖွဲ့) ° အဖွဲ့(တစ်ဖွဲ့);sdužení;sg.
 Union of Burma (“Myanmar³ country¹⁰ (of) collected² (and) set-up¹ states⁰”);ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ;Unie Barmy (“Myanmarská³ země¹⁰ sesbíraných² (a) ustavených¹ států⁰”);name
 union of writers (“writing union”);ရေးအဖွဲ့;sdužení pisatelů (“psací sdužení”);n.
 unite (“(to) bunch (and to) ball”);စည်းလုံး;sjednotit (“shromáždit (a) sbalit”);T
 unite (“associate (and) attach”);ပေါင်းစီး;sjednotit se (“sružovat-se (a) připojit-se”);T
 unite (“be-united (and) fall-for(sb.)”);ညီညွတ်;sjednotit (“být-sjednocený (a) padnout-pro(někoho)”);T
 unite (also about people, “unite (and) bind”);ဖွဲ့စည်း;sjednotit (také o lidech, “sjednotit (a) svázat”);T
 unite: Alaun Min Taya powerfully united the region between rivers Ayeyawaddy and Chin Twin, and then attacked (and) conquered Inwa.;စုစည်း: အလောင်းမင်းတရားသည် ဧရာဝတီနှင့် ချင်းတွင်းမြစ်နှစ်သွယ်အကြားဒေသများကို အခိုင်အမာ စုစည်းပြီး နောက် အင်းဝကို တိုက်ခိုက်အောင်မြင်သည်။;sjednotit: Alaun Men Dajá mocně sjednotil oblast mezi řekami Ejávádí (Iravadi) a Čen Twen, a pak zaútočil (a) dobyl Envu.;writ.
 unite: Then U Aung Zeyya could connect and unite Shans of northern region with Myanmar.;စည်းရုံး: ထိုနောက် ဦးအောင်ဇေယျသည် မြောက်ဗက်တလားရိရမ်းများနှင့် မြန်မာများကိုလည်း ဆက်သွယ်စည်းရုံးနိုင်ခဲ့သည်။;sjednotit: Pak se U Aun Zeyyovi podařilo připojit k a sjednotit Šany ze severní oblasti s Myanmar.;p.s. writ.
 United Nations Organization project;ကုလသမဂ္ဂ ဝရေဂျက်;Spojených Národů, projekt Organizace;n. E. project P. samagga (= being-in-unity) abbrev.
 united, be;ညီ;sjednocený, být;I
 united, be (“be-united (and) fall-for(sb.)”);ညီညွတ်;sjednotný, být (“být-sjednocený (a) padnout-pro(někoho)” ° sjednocený, být (“být-sjednocený (a) padnout-pro(někoho)”);I
 united, be (“be-united (and) united”);စည်းလုံးညီညွတ်;sjednocený, být (“být-sjednocený (a) sjednocený”) ° jednotný, být (“být-sjednocený (a) sjednocený”);I
 united: During the reign of king Naung, Myanmar (“country”) became (~ “came to become”) a united and strong country.;စည်းလုံးညီညွတ်:
 ဘုရင့်နောင်လက်ထက်တွင်မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီး စည်းလုံးညီညွတ်၍ အင်အားတောင့်တင်းသောနိုင်ငံအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။;sjednocený: Za vlády krále Nauna se Myanmarský stát stal sjednocenou a

silnou zemí.;p.s. writ.
 united: King Kyansittha worked in order to (maintain) the great country united.;စည်းလုံးညီညွတ်: ကျန်စစ်သားမင်းသည် နိုင်ငံတော်စည်းလုံးညီညွတ်အောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့၏။;jednotný: Král Čansitá pracoval aby (udržel tu) ohromnou zemi jednotnou.;p.s. writ.
 unitedly;ညီညီညာညာ;spojeně;adv.
 unity: On behalf of the Myanmar-Mon unity, (the king) entrusted the reign to (his) royal grandson Alaung Sithu of Myanmar (and) Mon blood.;စည်းလုံးရေး: မွန်မြန်မာ စည်းလုံးရေးအတွက် မွန်မြန်မာသွေးပါသော မြေးတော်အလောင်းစည်သူကို နန်းအပ်ခဲ့သည်။;jednota: Ve prospěch jednoty Myanmaru (a) Monu, (král) svěřil vládu (svému) královskému vnoučeti Alaun Sítuovi (který byl) Myanmarské (i) Monské krve.;p.s. writ.
 university;တက္ကသိုလ်(တစ်ခု တစ်ဆောင်) ° တက္ကသိုလ်(တစ်ခု);univerzita;sg.
 university (“university building”);တက္ကသိုလ်ဆောင်(တစ်ခု တစ်ဆောင်);univerzita (“univerzitní budova”);sg.
 university: In the hostel near university.;တက္ကသိုလ်: တက္ကသိုလ်နားက အဆောင်မှာ;univerzita: V ubytovně poblíž univerzity.;
 university: This year he was admitted to university.;တက္ကသိုလ်: ဒီနှစ် သူတက္ကသိုလ်ဝင်ခွင့်ရတယ်။;universita: Tento rok byl (“on”) přijat na universitu.;
 university: University of Yangon.;တက္ကသိုလ်: ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်;univerzita: Rangúnská Univerzita;
 unless;သမျှ မ-;pokud ne;suff.
 unless: Unless he doesn't tell me, I will not believe.;သမျှ, မ-: သူ မပြောသမျှ ကျွန်တော် မယုံဘူး။;pokud ne: Pokud mi (to) neřekne, tak neuvěřím.;um.
 unluckily (“by¹⁰ not¹ good² kamma⁰ {adverb³”);ကံမကောင်းစွာဖြင့်;bohužel (“skrze¹⁰ ne¹dobrou² kammu⁰ {příslovec³”);adv.
 unnecessary, be (“be¹¹ not³ coming¹⁰ (and) not² falling¹ (to) usage⁰”);အသုံးမကျမဝင် ဖြစ်;nepotřebný, být (“být¹¹ ne³ přicházející¹⁰ (a) ne² padající¹ (k) užitku⁰”);I
 unnecessary, be (“usage (does)'nt fall”);အသုံးမကျ;nepotřebný, být (“užití nepadá”);I
 UNO (Organization of United Nations);ကုလသမဂ္ဂ;OSN (Organizace Spojených Národů);n. P. samagga (= being-in-unity) abbrev.
 unpardonable, be (“not² suitable³ (to be) freed¹ (and) permitted⁰”);ခွင့်လွှတ်မသင့်;neodpustitelný, být (“ne² vhodný³ (k) uvolnění¹ (a) povolení⁰”);I
 unsatisfied, be;အဆင်မပြေ;nepokojený, být;I
 unstable;လှုပ်လှုပ်ရှားရှား;nestálý;adj.
 unstable, be (“not calm, not descending”);မငြိမ်မသက်;nestálý, být;I
 unstable: At the time of the ruler king Mahādhamma, the great town Inwa became unstable.;မငြိမ်မသက်: မဟာဓမ္မရာဇာဓိပတိလက်ထက်တွင် အင်းဝနေပြည်တော်ကြီးသည် မငြိမ်မသက် ဖြစ်နေသည်။;nestabilní: V době vlády krále Mahādharmy bylo ohromné město Enva nestabilní.;p.s. writ.
 unsubstantiated, be (“not² have³ basis⁰ (and) circumstances¹”);အခြေအဖြစ်မရှိ;bezdůvodný, být (“ne² mít³

základ° (a) okolnosti¹);l
 unsuitable, be ("not suitable (and not noble");မသင့်မြတ်;nevhodný, být ("ne vhodný (a ne) ušlechtilý");l
 until;ထိ ° အထိ ° တိုင်;az do ° než ° do (časově);prep. (or) suff. (or) adv.
 until .. will not: Until I finish reading this book I will not take a rest.;မပြီး မ: ဒီစာအုပ် ဖတ်မပြီးသမျှ မနားဘူး;dokud .. nebude: Dokud nepřečtu tuto knihu, neodpočinu si.;
 until (about time);ထိ;do (o čase);suff.
 until (follows after time);အထိ;do, až (následuje za označením doby);suff. prep.
 until now ("until¹ now⁰");ခုထိ;do teď ("do¹ teď⁰");adv.
 until now of: Until now, as for what (you) said, (it) is devoid of mistakes.;ခုထိ: ခုထိ ပြောတာတော့ အမှားကင်းပါတယ်;do teď: Do teď, co se týče (toho), co (jsi) řekl, je (to) prostě chyb.;pol.
 until now: It is indeed still possible to see the ancient palace, town-wall and moat.;အခုထိ: နန်းတော် ဟောင်းနေရာ၊ မြို့ရိုးနဲ့ကျုံးကို အခုထိ တွေ့နိုင်ပါသေးတယ်;stále ("do teď"): Je (tam), vskutku, stále možno vidět starověký palác, městskou zeď a vodní příkop.;pol.
 until: (I) will wait for (~ "until") your answer arrives.;အထိ: မင်းရဲ့ စာပြန် လာသည်အထိ စောင့်နေမယ်။ (~ မင်းစာပြန် တဲ့အထိ စောင့်နေမယ်);dokud: Budu čekat než tvá odpověď dorazí.;fut.
 until: (We) have finished some writing until today.;ထိ: ဒီနေ့ထိ စာအချို့ကို ကူးပြီးခဲ့ပါပြီ;do: Do dnes už jsme nějaké to psaní dokončili.;p.p.
 until: from half past two ("in the morning") until six o'clock in the morning;ထိ: မနက် နှစ်နာရီခွဲကနေ မနက် ခြောက်နာရီထိ;do: od půl třetí ("ráno") do šesti hodin ráno;
 until: He will sleep until 10 o'clock in the morning.;အထိ: မနက် ၁၀ နာရီအထိ သူအိပ်မယ်။ (~ သူ မနက် ၁၀ နာရီအထိ အိပ်မယ်);do: Bude spát (až) do deseti hodin ráno.;
 until: I play from four o'clock to six.;အထိ: ငှနာရီက နှောရီအထိ ကျွန်တော် ကစားမယ်;do: Hraji si od čtyř hodin do šesti.;um.
 until: I remember until today.;တိုင်: ဒီနေ့တိုင် ကျွန်တော် မှတ်မိတယ်;az do: Pamatuji si až do dnes.;um.
 until: until (we) can successfully attain Arahant-hood;အထိ: အရဟန္တာ အောင်မြင်စွာ ရယူနိုင်တဲ့အထိ (~ အရဟန္တာအဖြစ်သို့ အောင်မြင်စွာမရောက်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး);dokud: dokud můžeme úspěšně dosáhnout Arahantství;adv.
 until: until (your) reply comes;အထိ: စာပြန်လာတဲ့အထိ;než: než dojde odpověď;
 until: until the end;အထိ: အဆုံးအထိ;az do: až do konce;
 until: until the problems are solved ("until solving problems is finished");အထိ: ပြဿနာဖြေရှင်းပြီးသည် အထိ;dokud: dokud (ty) problémy nejsou vyřešené ("do ukončení řešení problémů");writ.
 unusual, be ("strange (and) varying");ဆန်းပြား;neobvyklý, být ("divný (a) lišící-se");l
 unusually;အထူးတလည်;neobvykle;adv.
 unwittingly ("without⁰without² knowing¹");မသိဘဲ;netušíc ("bez⁰bez² vědomí¹");adv.
 up ("in¹ above⁰");အထက်မှာ;nahore ("v¹ nad⁰");adv.
 up to;အထိ ° တိုင်;az do ° až (maximálně);suff. prep. writ. (or) prep. (or) suff.

up to date ("era leaned-against");ခေတ်မီ;aktuální ("doba (která) se-opírá");adj.
 up to today (~ "up to now"): The Ananda Pagoda built in Pagan ("town") by the king Kyansittha can be (religiously) visited (and) seen up to today.;ယခုတိုင်: ပုဂံမြို့၌ ကျန်စစ်သားမင်းတည်ခဲ့သော အာနန္ဒာဘုရားကို ယခုတိုင် ဖူးမြင်နိုင်ပါသည်;az do dnes (~ "až do teď"): Ānanda Pagodu postavenou v ("městě") Paganu králem Čansitá, je možno (nábožensky) navštívit (a) vidět až do dnes.;pol. writ.
 up to today (~ up to now, "pillar¹ (of) now⁰");ယခုတိုင်;az do dnes (~ až do teď, "sloup¹ nyní⁰");adv.
 up to: I will go up to Mandalay.;တိုင်: မန္တလေးတိုင် သွားမယ်;az do: Půjdu až do Mandalaje.;pol.
 up to: There will be allowed up to six people to enter (the stage), (and) each of them (will) not exceed five minutes (in talking).;အထိ: တယောက်ငါးမိနစ်ထက် မပိုဘဲ ခြောက်ယောက်အထိ ပါဝင် ပြောဆိုခွင့်ပြုပါမယ်;az: Bude povoleno až šesti lidem, aby vstoupili (na jeviště) (a) každý z nich nepřekročí pět minut (při povídání);pol. fut.
 upasampada (get higher ordination, "enter² life¹ (of) monk⁰");ရဟန်းဘောင်ဝင်;upasampadá (dostat vyšší ordinaci, "vstoupit² (do) života¹ mnicha⁰");T
 Uposatha (Buddhist festival when lay people more dedicate themselves to Buddhist practice and study);ဥပသ်;Upósatha (buddhistický svátek, kdy se laici více oddávají Buddhistické praxi a studiu);name P. uposatha (= auspicious festival)
 uposatha day (A Buddhist festival, which occurs each month, two weeks or one week. On this day usually people go to monasteries, follow certain extra rules and meditate.);ဥပသ်နေ့;upósatha den (Buddhistický svátek, který je každý měsíc, dva týdny či týden. V tento den obvykle chodí lidé do klášterů, následují určitá další pravidla a meditují.);adv.
 P. uposatha (= auspicious-day)
 Uposatha: (I) do not have the habit of attending (~ "waiting on") Uposatha.;ဥပသ်: ဥပသ်စောင့်လေ့မရှိဘူး;Upósatha: Nemám sklon k dodržování (~ "čekání") Upósathy.;
 upper;အပေါ်;horní;adj.
 upper garment (such as shirt, blouse, jacket, coat);အင်္ကျီ(တစ်ထည်);svrchní obleční (svršek, např. košile, blůza, bunda, plášť atd.);sg.
 upper: upper part of the body;အပေါ်: ခန္ဓာကိုယ်အပေါ်ပိုင်း;horní: horní část těla;
 uppish, be ("boasting (and) bragging");ဝင့်ဝါ;namyšlený, být ("pyšný (a) chlubicí se");l
 upright, be;မတ်;vzpřímený, být ° svislý, být;l
 upset, be;ကြိမ်း(လိုက်);rozčilený, být;l
 upstairs ("in² level¹ up⁰");အပေါ်ထပ်မှာ;nahoru (tj. o poschodí výše, "ve² stupni¹ výše⁰") ° poschodí výše, o ("ve² stupni¹ výše⁰");adv.
 upto;အထိ;dokud;adv.
 upto now ("until¹ now⁰");ခုထိ;dosud ("do¹ teď⁰");adv.
 urge ("brush (and) force");တိုက်တွန်း;naléhat ("kartáčovat (a) nutit");T
 urge: And if (it is) true (~ "said") that (you) have not yet visited the Shwedagon Pagoda, (then I) urge (you) to visit

(it).;တိုက်တွန်း: ရွှေတိဂုံဘုရားမဖူးရသေးဘူးဆိုရင်လဲ ဖူးဖို့ တိုက်တွန်းပါတယ်။;naléhat: A je-li pravda (~ "řečeno"), že (jsi) ještě nenavštívil Šwedagon Pagodu, (pak) naléhám, abys (ji) navštívil.;pol.

urge: The ministers urged Kyansittha to become a king.;တိုက်တွန်း: မှူးမတ်များက ကျန်စစ်သားကို မင်းပြုရန် တိုက်တွန်းကြသည်။;naléhat: Ministři naléhali, aby se Čansitá stal králem.;writ.

urgency ("affair appeared");အရေးပေါ်;potřeba ("záležitost se objevila");n.

urinate ("let-out¹ urine");သေးပေါက်;močit ("vypouštět¹ moč");T urinate ("spurt-out¹ urine");သေးပန်း;močit ("stříkat¹ moč");T urine;အပေါ့ ° ဆီး ° သေး;moč;n. vul. (or) n.

us, at;ကျန်မတို့ဆီမှာ;nás, u;adv.

us, at: We have no room available. (in hotel, "At us (it) has filled (and) gone.");ကျန်မတို့ဆီမှာ: ကျန်မတို့ဆီမှာ ပြည့်သွားပါပြီ။;nás, u: U nás je plno. (v hotelu, "U nás se naplnilo (a) šlo.");p.p. pol. uw.

USA ("collection³ (of) set-up² American³ countries");အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု;USA ("sbírka³ ustavených² amerických³ států");n.

usage ("frequency¹ (of) using");အသုံးနှုန်း;užití ("četnost¹ užívání");

usage (of words in a sentence, "usage (and) comparison");အသုံးအနှုန်း;užití (slov ve větě, "užití (a) porovnání");n.

usage (words in sentence, "usage (and) comparison");အသုံးအနှုန်း;užití (slov ve větě, "užití (a) porovnání");n.

usage: the usage is same;အသုံးနှုန်း: အသုံးနှုန်းတူတယ်။;užití: užití je stejné;

use;သုံး;používat ° užit;T

use (~ "hold"): (He) does not use (~ "hold") money directly. (may be used as a description of any monk, who does not use money);ကိုင်း ငွေ တိုက်ရိုက်မကိုင်ပါဘူး။;používat (~ "držet"): Přímo peníze nepoužívá (~ "nedrží"). (lze být použito jakožto popis kteréhokoli mnicha, který nepoužívá peníze;pol. mn.

use (~ "put"): (It) is used (~ "put") because a deep thanks was desired.;ထည့်: ကျေးဇူးတင်တာကို လေးနက်စေချင်လို့ ထည့်ပေးလိုက်တာပါ။;vložít: Vkládá se (to), protože se vyžaduje hluboké děkují.;pol.

use ("make¹ use");အသုံးပြု;užívat ("dělat¹ užitek") ° užit ("dělat¹ užitek");T

use ("perform¹ usage");အသုံးပြု;používat ("vykonávat¹ užitečnost");T

use (in sentence, "insert (and) practise");ထည့်လေး;používat (ve větě, "vložit (a) praktikovat");T

use (in speech);သုံး;použít (v řeči);T

use up;ကုန်;vypotřebovat;l

use: (It) is used when wishing.;သုံး: ဆုတောင်းတဲ့အခါ သုံးတာ။;užívat: Užívá se při přání;

use: (The word) is much used in the kind of places, where (sb.) doesn't want to tell (sth.).;သုံး: သူတစ်ပါးကို မပြောချင်တဲ့နေရာမျိုးမှာ သုံးတာ များပါတယ်။;užít: Užívá se (toho slova) pro ta místa (~ "v

druhu míst"), kde (někdo) nechce (něco) říct.;pol.

use: (They) used (it) as an important reference for their commentaries.;အသုံးပြု: သူတို့ရဲ့ အဋ္ဌကထာများအတွက်အဓိက ကျမ်းကိုးကျမ်းကားအဖြစ် အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။;používat: Používali to jakožto důležitý zdroj pro své komentáře.;p.s. writ.

use: I do not use telephone.;သုံး: ကျွန်တော် ဖုန်းမသုံးပါဘူး။;používat: Nepoužívám telefon.;pol. um.

use: I don't use money.;ကိုင်း: ငါ ငွေ မကိုင်ပါဘူး။ ° သုံး: ငါ ဝိုက်ဆံကို မသုံးပါဘူး။;používat: Nepoužívám peníze. ° používat: ("Já") nepoužívám peníze.;pol. ubmn. (or) col. pol. mn.

use: If (you) need, use (it).;သုံး: လိုအပ်ရင် သုံးရတာပေါ့။;použít: Když budeš potřebovat, použij (to).;imper. col.

use: Mahāpaccariya commentary was used to compile the Samantapāsādikā.;အသုံးပြု: သမန္တပါသာဒိကာ ရေးသားဖို့ မဟာပစ္စရိယအဋ္ဌကထာကို အသုံးပြုထားသည်။;použít: K sepsání Samantapāsādikā byl použit Mahāpaccariya komentář.;writ.

use: The word 'lokuntaka' has been explained (and) interpreted making use of the Pāli word 'rassa'.;အသုံးပြု: "ရသ"ပါဠိစကားလုံးကို အသုံးပြုပြီး လောကန္တက ဆိုသည် စကားလုံးကို အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုရင်းလင်းထားပါသည်။;užít: Slovo 'lokuntaka' bylo vysvětleno (a) vyloženo užitím Pāli slova 'rassa'.;pol. writ.

used to be ("was");ရှိခဲ့;bývalo ("bylo");p.s.

used to be: Before (they) used to be.;ရှိခဲ့: အရင်တုန်းက ရှိခဲ့တယ်။;bývalo: Předtím bývaly.;p.s.

used to show respect at departure;တော်မူတော်မူ;užíváno jakožto vyjádření úcty při odchodu;interj. rare

used: used language;အသုံးပြု: အသုံးပြုခဲ့သည် ဘာသာစကား;užívaný: užívaný jazyk;

useful ("help equally");အကူအညီ;užitečný ("pomoc rovnoměrně");adj.

useful, be ("can¹ help");ကူညီတတ်;užitečný, být ("může¹ pomoci");l

useful, be ("enter¹ usage");အသုံးဝင်;užitečný, být ("vejít¹ (do) užití");l

useful, be ("enters¹ usage");အသုံးဝင်;nápomocný, být ("vstupuje¹ (do) užívání");l

useful, be: (I) am happy knowing, that my help is useful.;အသုံးဝင်: ကျွန်တော် ကူညီတာ အသုံးဝင်တယ်လို့ သိရတဲ့အတွက် ဝမ်းသာပါတယ်။;užitečný, být: Jsem šťastný vědouce, že má pomoc byla užitečná.;pol.

useless;တန် ° အယုတ်;zbytečný;adj.

useless, be;အလဟဿ;zbytečný, být ° nepotřebný, být;adj. P. alasa (= idle, lazy)

useless, be ("be¹¹ not³ coming¹⁰ (and) not² falling¹ (to) usage");အသုံးမကျမဝင် ဖြစ်;zbytečný, být ("být¹¹ ne³ přicházející¹⁰ (a) ne² padající¹ (k) užitku");l

useless, be ("be³ (and) not¹ falling² (to) usage");အသုံးမကျဖြစ်;zbytečný, být ("být³ (a) ne¹ padající² (k) užitku");l

useless, be ("be³ not¹ coming² (to) usage");အသုံးမဝင်ဖြစ်;zbytečný, být ("být³ ne¹ přicházející² (k) užitku");l

useless, be ("usage (does) not fall");အသုံးမကျ;nepotřebný, být ("užití nepadá") ° zbytečný, být ("užití nepadá");adj.

useless, be ("usage (does)'nt fall");အသုံးမကျ;zbytečný, být ("užití nepadá");l	paribhoga (= use)
useless, be ("void-of ¹ benefit");အကျိုးမယုတ်;zbytečný, být ("prostý ¹ přínosu");l	utilize;သုံး;užívat;T
useless: They are useless.;အသုံးမကျ: သူတို့ အသုံးမကျဘူး။;k ničemu: ("Oni") jsou k ničemu.;	utilize ("make ¹ use");အသုံးပြု;používat ("dělat ¹ užitek");T
useless: What you taught is not in vain.;အကျိုးမယုတ်: ခင်ဗျားသင်ပေးရတာ အကျိုးမယုတ်ပါဘူး။;zbytečný: Co jsi učil nebylo marné.;pol. um.	utilize ("perform ¹ usage");အသုံးပြု;užívat ("vykonávat ¹ užitečnost");T
uselessly ("thing-by-itself is-connected");အချည်းနှီး [achī: hñi];zbytečně ("věc-sama-o-sobě (je) spojena");	utterance;စကား;výrok;n.
usual ("right ¹ form");ပုံမှန်;obvyklý (správná ¹ podoba");adv.	úžasný ("super (high) crossbar");စူပါတန်း;amazing ("super (vysoká) příčka");adj.
usual: the usual way;ပုံမှန်: ပုံမှန်နည်းလမ်း;obvyklý: obvyklý způsob;	vacancy ("vacant (and) missing day");အားလပ်ရက်(တစ်ရက်);dovolená (prázdniny, "prázdný (a) chybějící den");sg.
usually;လေ့;obvykle;adv.	vacant;လပ်;volný (neobsazený), být;l
usually ("according-to ² right ¹ form");ပုံမှန်အတိုင်း;obvykle ("dle ² správného ¹ způsobu");adv.	vagga (chapter in a Pāli texts);ဝဂ်;vagga (kapitola v Pāli textech);n. P. vagga (= chapter)
usually ("according-to ² standard ¹ usage");ထုံးစံအတိုင်း;obvykle ("dle ² standardního ¹ užití");adv.	vague;ဝိုးဝိုးဝါးဝါး ° မသဲကွဲ;vágní;adj.
usually ("every ¹ time");အခါတိုင်း;obvykle ("každou ¹ dobu");adv.	váhy, jednotka (osmina z čiatā, ~ 2 g);မူး;weight, a unit of (eighth of k yattha, ~ 2 g);n.;
usually ("have ¹ habit");လေ့ရှိ;obvykle ("mít ¹ (ve) zvyku");T	valid, be ("benefit enters");အကျိုးဝင်;platit (mít platnost, "prospěch vchází") ° platnost, mít ("prospěch vchází");l
usually ("just ² (by) standard ¹ (of) always");အမြဲတမ်းပဲ;obvykle ("standardem ¹ prostě ² vždy");adv.	valid, be: This ticket is valid for one month.;အကျိုးဝင်: ဒီလက်မှတ်က တစ်လအတွက် (~ တစ်လအတွင်း)
usually ("like ¹ always");အမြဲလိုလို;obvykle ("asi-tak ¹ vždy");adv.	အကျိုးဝင်တယ်။;platnost, mít: Tento lístek má platnost jeden měsíc.;
usually ("like ¹ always");အမြဲလိုလို;obvykle ("jakoby ¹ vždy");adv.	valid: This ticket is valid for one whole year.;အကျိုးဝင်: ဒီလက်မှတ်က တစ်နှစ်လုံး အကျိုးဝင်တယ်။;platit: Tento lístek platí po celý rok.;
usually ("mostly");အများအားဖြင့်;obvykle ("většinou");adv.	valley ("between ¹ mountains");တောင်ကြား;údolí ("mezi ¹ horami");n.
usually ("standard ¹ (of) always");အမြဲတမ်း;obvykle ("standardem ¹ vždy");adv.	valley: The valley ("itself") is so narrow.;တောင်ကြား: တောင်ကြားလေးက ကျဉ်းလိုက်တာ။;údolí: (To) údolí ("jako-takové") je tak úzké.;
usually: as (I) do (it) usually;ပုံမှန်အတိုင်း: ပုံမှန်လုပ်နေကျအတိုင်း;obvykle: jako (to) tak obvykle dělám;	valorous, be ("(be) well-supported (and) stand-firm");တောင်တင်း;neohrožený, být ("být) dobře-podporovaný (a) stát-pevně");l
usually: As for the method of explaining meanings, Sinhalese Attthakathā usually give similar words to explain difficult words.;အမြဲလိုလို: အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုအနေနဲ့ ခက်ခဲသည့် စကားလုံးတွေကို ရှင်းပြဖို့ သီဟိုဠ်အဋ္ဌကထာမှာ အမြဲလိုလို အလားတူ စကားလုံးတွေကို ပေးထားသည်။;obvykle: Co se týče metody vysvětlení významů, sinhálské komentáře obvykle uvádějí (~ "dávají (a) pokládají") podobná slova, aby byla obtížná slova vysvětlena.;writ.	valour ("(being) brave, capable (and of) power");ရဲစွမ်းသတ္တိ;chrabrost ("(být) odvážný, schopný (a mít) moc");n. P. satti (= power, strength)
usually: During the Thin-gyan all nationalities are more happier than usually.;အခါတိုင်း: သက္ကနိအခါမှာ တိုင်းရင်းသားအားလုံး အခါတိုင်းထက် ပိုပျော်ကြပါတယ်။;obvykle: Během Tendžanu jsou všechny národy šťastnější než obvykle.;pol.	valour: (He) also promoted heroes who had valour.;ရဲစွမ်းသတ္တိ: ရဲစွမ်းသတ္တိရှိသောသူရဲကောင်းများကိုလည်း မြှောက်စားသည်။;chrabrost: Také povyšoval hrdiny, kteří měli chrabrost.;writ.
usually: I usually do not go (out). ("I do not have the habit of going.");လေ့: သွားလေ့မရှိဘူး။;obvykle: Obvykle nechodím. ("Nemám zvyk chodit (ven).");	valour: King Naung became a person with (~ "having")
usually: usually in the morning;အမြဲတမ်းပဲ: အမြဲတမ်းပဲ မနက်တွင်း;obvykle: obvykle ráno;writ.	valour.;ရဲစွမ်းသတ္တိ: ဘုရင့်နောင်သည် ရဲစွမ်းသတ္တိရှိသူဖြစ်သည်။;chrabrost: Král Nau se stal osobou s (~ "mající") chrabrost.;writ.
usurp ("take-possession-of (and) cuddle");သိမ်းပိုက်;uchvátit (zmocnit se, "přivlastnit-si (a) hýčkat");T	value ("worth value");တန်ဖိုး;hodnota ("vhodná hodnota");n.
usurp ("take-possession-of (and) enter");သိမ်းသွင်း;uchvátit (zmocnit se, "přivlastnit-si (a) vstoupit");T	value (as good, "put ² worth ¹ value");တန်ဖိုးထား;hodnotit (jakožto dobré, "uložit ² vhodnou ¹ hodnotu");T
utensils, kitchen ("eating tools");စားစရာပလိဘောကတွေ (WS. from စားစရာပရိဘောကတွေ) ° စားစရာပရိဘောကတွေ;nádobí, kuchyňské ("nástroje ¹ (na) jezení");pl. WS. P. paribhoga (= use) (or) pl. P.	vanquish ("conquer (and) see");အောင်မြင်;zdolat ("dobýt (a) vidět");T
	variety, be in;စုံ;pestrý, být;l
	various;အမျိုးမျိုး;různý ° různé;adj.
	various ("many (and) various");အများအပြား;různý ("mnoho (a) různé");adj.
	various kinds, be of;စဉ်လိုက်;různých druhů, být;n.

various kinds, be of: (There) are various kinds of (“great”) monks’ monkhood length.;စဉ်လိုက်: ရဟန်းတော်တွေမှာ ဝါစဉ်လိုက်တယ်။;různých druhů, být: Jsou různé délky mnišského-života (“velkých”) mnichů.;mn. Bh. various kinds, of;အမျိုးမျိုး;různých druhů;adj. various kinds: As for hats, (we) have (them), indeed, (we) have. (“Just”) various kinds. Here, look.;အမျိုးမျိုး: ဦးထုပ်တော့ ရိတာပေါ့ရဲ့၊ အမျိုးမျိုးပဲ။ ဒီမှာ ကြည့်။;nejrůznější druhy: Co se týče klobouků, (ty) máme, vskutku, máme. (“Prostě”) nejrůznější druhy. Tady, podívejte.;col. various lengths, be of;စဉ်လိုက်;různých délek, být;n. various numbers, be of;စဉ်လိုက်;různých počtů, být;n. various places (and) quarters;အနယ်နယ်အရပ်ရပ်;různá místa (a) čtvrti;n. various places (and) quarters: The boycott of the Yangon University students spread to various places and quarters and (then) also the provincial students (started to) boycott.;အနယ်နယ်အရပ်ရပ်: ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများသပိတ်သည် အနယ်နယ်အရပ်ရပ်သို့ ပျံ့နှံ့သွားပြီး နယ်ကျောင်းများကလည်း သပိတ်မှောက်ကြပါသည်။;různá místa (a) čtvrti: Bojkot studentů Rangúnské University se rozšířil do různých míst a čtvrtí a (pak) také provinční studentní (začli) bojkotovat.;pol. writ. pl. various ways, in;အမျိုးမျိုး;různými způsoby;adv. various ways, in: Since that time, indeed, English government in various ways tyrannized (and) oppressed the Myanmar.;အမျိုးမျိုး: ထိုအချိန်မှစ၍ အင်္ဂလိပ်အစိုးရက မြန်မာတို့ကို အမျိုးမျိုးဖိနှိပ် ချုပ်ချယ်ခဲ့ပါသည်။;různými způsoby: Od té doby anglická vláda různými způsoby utiskovala (a) utlačovala lid Myanmaru (~ “Myanmar”).;p.s. writ. various: Before (there) were various kinds of newspapers.;အမျိုးမျိုး: အရင်က သတင်းစာအမျိုးမျိုး ရှိပါတယ်။;různé: Před tím (zde) byly různé druhy novin.;pol. various: In lay life, lay people have various issues (and) problems.;အမျိုးမျိုး: လူ့ဘဝမှာ လူတွေဟာ အမျိုးမျိုးကိစ္စတွေ (~ ကိစ္စအမျိုးမျိုး) ပြဿနာတွေ (~ ပြဿနာအမျိုးမျိုး) ရှိကြတယ်။;různé: V laickém životě, laici mají různé potíže (a) problémy.;vary (“differ (and) be-different”);ကွာခြား;odlišovat se (“lišit-se (a) lišit-se”);I vegetable curry: So, shall (I) cook curry? ... (I) have the idea, that (I would) cook the vegetable curry.;သီးစုံဟင်း: ဟင်းချက်မလားလို့ ... သီးစုံဟင်းချက်မယ်လို့ စိတ်ကူးထားတယ်။;zeleninová omáčka: Tak, uvařím omáčku? ... Napadlo mě, že (bych) uvařil zeleninovou omáčku.;col. vegetable, curry (“curry² complete-in¹ fruits⁰”);သီးစုံဟင်း;zeleninová omáčka (“omáčka² kompletně-z¹ ovoce⁰”);n. vegetables (“cooking fruit (and) cooking leaves {plural}”);ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ;zelenina (“ovoce¹ na-vaření⁰ (a) listy³ na-vaření² {mn. č.}”);pl. vegetables (“cooking fruit (and) cooking leaves”);ဟင်းသီးဟင်းရွက်;zelenina (“ovoce¹ na-vaření⁰ (a) listy³ na-vaření²”);n. vegetables (“green² cookable⁰ leaves¹”);ဟင်းရွက်စိမ်း;zelenina (“zelené² vařitelné⁰ listy¹”);n.

vegetables, fried (“fried¹ vegetables⁰”);အစိမ်းကြော်;zelenina, smažená (“smažená¹ zelenina⁰”);n. vegetables: I am cleansing the vegetables.;ဟင်းရွက်စိမ်း: ကျွန်တော် ဟင်းရွက်စိမ်းတွေ ဆေးနေတာ။;zelenina: (“Já”) oplachuji zeleninu.;cont. um. vegetarian (food, “free² (from) killed¹ life⁰”);သက်သတ်လွတ်;vegetariánský (o jídle, “prostý² zabitého¹ života⁰”);advj. vegetarian: If it is not vegetarian, (then I) eat all (of it).;သက်သတ်လွတ်: ထိုက သက်သတ်လွတ်ကလွဲရင် အကုန်စားတယ်။;vegetariánský: Pokud (to) není vegetariánské, pak to sním všechno.;writ. vegetarian: This (one) is just vegetarian.;သက်သတ်လွတ်: ဒါ သက်သတ်လွတ်ပဲ။;vegetariánský: Tenhle je pouze vegetariánský.; vehicle;ယာဉ်(တစ်စီး);vozidlo;sg. P. yāna (= vehicle) vehicle, a: In front of the stage one vehicle with another (~ “with one”) compete in beauty.;ကားတစ်စီး: စင်ရေမှာ ကားတစ်စီးနဲ့ တစ်စီးအလှပြိုင်ကြပါတယ်။;vozidlo, nějaké: Před pódiem jedno vozidlo s druhým (~ “s jedním”) soutěží v kráse.;col. pol. vehicle, decorated;ကား(တစ်စီး) (from အလှပြကား);vozidlo, ozdobné;sg. vehicle: As it was not possible to penetrate the town Tanlyin (as), indeed, (they) had vehicles, modern weapons and help from foreigners (~ “people of other countries”), by elite of ninety-three brave-ones, entering (and) attacking (there), (he) conquered in the city.;ကား: သန်လျင်မြို့ကို ကားခေတ်မီလက်နက်များနှင့် နိုင်ငံခြားသားများအကူအညီရရှိထားသဖြင့် မပေါက်နိုင်ခဲ့ပါ။ လက်ရွေးစင် ရဲဘော်ကိုးကျိပ်သုံးယောက်က မြို့တွင်းကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်မှု အောင်မြင်သည်။;vozidlo: Jelikož nebylo možné proniknout to města Tanlyen, (poněvadž), vskutku, měli vozidla , moderní zbraně a pomoc od cizinců (~ “lidí z jiných zemí”), (s) elitou devadesáti tří hrdinů, vstoupil (tam a) zaútočil, (a tím jej) dobyl.;writ. vehicle: I spoke with him while in the vehicle.;ကားစီး: ငါ ကားစီးရင်း သူနဲ့စကားပြောခဲ့တယ်။;auto: Mluvil jsem s ním když jsme byli ve vozidle.;p.s. vehicle: Lay people chase after money, vehicles, houses, love, beautiful clothes, success, fame etc.;ယာဉ်: လူတွေဟာ ဖိုက်ဆံ၊ ယာဉ်၊ အိမ်၊ ချစ်ခြင်း၊ အဝတ်အစား(လ)၊ အောင်မြင်မှု၊ ကျော်ကြားမှု စသည့်ဘက်ကို လိုက်စားကြတယ်။;vozidlo: Laici se honí za penězi, vozidly, domy, láskou, krásným oblečením, úspěchem, slávou atd.; vehicle: On the floats also there are dancing groups too (“included”).;ကား: ကားပေါ်မှာလဲ အကအဖွဲ့တွေပါပါတယ်။;vozidlo: Na (těch) vozidlech, také, jsou též taneční skupiny.;col. pol. ven. (venerable);ဦး;ct. (ctihodný);pref. utmn. (or) pref. ven. Sir;ရဟန်း(တစ်ပါး) ° ဖျားစ် (sl. from ဘုရား) ° ဖွယ်ရာ [fèyā] (from ဘုရား);ct. Pane ° ct. pán;voc. sl. utmn. (or) n. utmn. WS. (or) sg. Bh. mn. P. arahanta ven. Sir (“arahant”);ရဟန်း(တစ်ပါး);ct. Pán (“arahant”;sg. mn. P. arahant (= worthy (to be given four requisites)) ven. Sir (“great power”);ဘုန်းကြီး(တစ်ပါး);ct. Pán (“velká moc”);sg. mn. ven. Sir (“great¹ body⁰”);ကိုတော်(တစ်ပါး) (from ကိုယ်တော်) ° ကိုယ်တော်(တစ်ပါး);ct. pán (“ohromné¹ tělo⁰”);sg.

ven. sir ("lord, worthy");ရင်အရဟံ(တစ်ပါး);ct. pán ("pán, vhodný");sg. P. arahant (= worthy (of food, clothes, dwelling and medicine))

ven. Sir ("powerfully");ဘုန်းဘုန်း(တစ်ပါး);ct. Pán ("mocně");sg. mn.

ven. Sir ("preceptor");ဦးဇင်း(တစ်ပါး) (from ဦးပညွဉ်း) ° ဦးပညွဉ်း(တစ်ပါး);ct. Pán ("instruktor");sg. mn. P. upajjhāya (= preceptor)

ven. Sir (who has higher ordination);ဦးပညွဉ်(တစ်ပါး);ct. Pán (s vyšším vysvěcením, nikoliv novic);sg. P. upajjāya (= preceptor)

ven. Sir: (I) do not know how to talk with monks. Is (it) alright, if (I) speak (with you) like with a friend?;ဘုန်းဘုန်း: ဘုန်းဘုန်းနဲ့ စကားမပြောတတ်ပါဘူး ရင့်။ သူငယ်ချင်းလို ပြောလို့ရပါမလား။;ct. Pán: Nevím jak se mluví se ct. Pány. Bude v pořádku, když (s tebou) budu mluvit jako s kamarádem?;inter. fut. pol.

ven. Sir: (I) will listen to the ven. Sir, ok?;အရင်ဘုရား: အရင်ဘုရား နာ(လျှော့တော့မယ် နော်။;ct. Pán: Budu poslouchat (co) ct. Pán (řekne), ano?;inter. fut.

ven. Sir: (I) will search and look (for it), ven. Sir ...;ဖျားစ်: ရာကျိပေးပါဦးမယ် ဖျားစ် ...။ (~ ရာကြည့် ပေးပါဦးမယ် ဘုရား။);ct. Pane: Budu hledat (a) podívám se (po tom), ct. Pane ... ;fut. sl.

ven. Sir: And what about ven. Sir?;အရင်ဘုရား: အရင်ဘုရားကောပဲ (~ အရင်ဘုရားရောပဲ)။;ct. Pán: A co ct. Pán?;inter. col.

ven. Sir: Is the ven. Sir a Buddhist since birth? (i.e. was he born in a Buddhist family);ဦးဇင်း: နဂိုကတည်းက ဦးဇင်းက ဗုဒ္ဓဘာသာလား။;ct. Pán: Je ct. Pán buddhistou již od narození? (tj. jestli se narodil v buddhistické rodině);inter.

ven. sir: Let's go, ven. sir.;ဘုရား: ကြွကြွရအောင် ဘုရား။;ct. pán: Pojdme, ct. pane.;imper. utmn.

ven. Sir: to ven. Sir;အရင်ဘုရား: အရင်ဘုရားဆီကို;ct. pán: ct. panu;

ven.: ven. Obhasa from Min;ဦး: မင်းဘူးဦးဩဘာသာ;ct.: ct. Obhása z Men;writ.

ven.: ven. Varitta.;ဦး: ဦးဝါရိတ္တ;ct.: ct. Váritta.;name. venerable sir;ဘုရား(တစ်ပါး) [fěyā];ctihodný pán;sg. venerate;ရီသေ;ctit;T

verb ("action");ကြိယာ(တစ်လုံး);sloveso ("činnost");sg. S. kriyā verdict (judgment, at court, "line-up (and) prepare {nouner}");စီရင်ချက်;verdikt (rozsudek, u soudu, "zarovnat (a) připravit {jmenec}");n.

vermicelli (pasta, little bit thinner than spaghetti);ကြာစံ;nudle (vermicelli, poněkud užší než špagety);n.

versatile ("jut-out completely");စွယ်စုံ;všestranný ("vyčnivat zcela");adj. fig.

versatile: book Swesoukyawthinkyan (~ "versatile (and) famous") and also U Obhasa of Min's proses (are) included;စွယ်စုံ: စွယ်စုံကျော်ထင်ကျမ်းရယ် မင်းဘူးဦးဩဘာသာရဲ့စကားပြေတွေရယ်;všestranný: kniha Swesoukyawthinkyan (~ "všestranný (a) slavný") a také prózy U Obhásy z Min (jsou) zahrnuty;writ.

verse;ဂါထာ(တစ်ပုဒ်);verš;sg. P. gāthā (= verses)

verse.: It can be seen by verses like "tenāhu porāṇā" and so on.;ဂါထာ: အဲဒါကို 'တေနာဟု ပေါရာဏာ'စသည် ကဲ့သို့ဂါထာများဖြင့် သိနိုင်ပါသည်။;verš: Může to být vidět z veršů jako "tenāhu

porāṇā" a tak dále.;writ. pol.

version;ဘားရင်း;verze;n. E. version

vertical, be;မတ်;kolmý, být;l

very;သား ° မော ° တော်တော် ° သိပ် ° လိုက် ° လွန်း ° ကြီး ° အရမ်း ° အတော်;hodně ° velice ° velmi;adv. (or) adv. rare. (or) suff. adv. (or) adv. writ.

very (~ "big"): The man carries a very heavy suitcase (~ clothes box (of) big weight).;ကြီး: အမျိုးသားက အဝတ်သေတ္တာအလေးကြီးကို သယ်တယ်။;velice (~ "veliký"): (Ten) pán nese velice těžký kufr (~ "kufr oblečení velké váhy").;

very (itself);လေး;samotný (jako takový);adj.

very much;အရမ်းကို ° တော်တော် ° တအားကို ° အတော် ° အတော်များများ ° အတင်း ° အရမ်း;hodně ° velice;adv. col. (or) adv.

very much (~ "world"): Thank (you) very much. ("World of thanks.");ကမ္ဘာ: ကျေးဇူးကမ္ဘာပါ။;moc (~ "svět"): Moc (ti) děkuji. ("Svět díky.");pol.

very much ("indeed", very-much");တော်တော်လေး;velice ("vskutku", velice");

very much ("measure² doesn't stop");အင်မတန်;velice ("míra² ne'zastavuje");adv.

very much (ferverently, "scoop (and) recline {adverber}");လျှိုက်လွဲစွာ;velice ("nabírat (a) lehat-si {příslovec}");adv.

very much, be;ကျယ်;velice, být;l

very much: The wind blows very much, (and therefore) the man is saling.;အတော်များများ: လေအတော်(များများ)တိုက်၍ အမျိုးသားက ရွက်လွင့်သွားနေတယ်။;hodně: Vítr hodně fouká, (a proto ten) muž plachtí (~ pluje) ;cont. writ.

very much: took very long time ("was very much taking-time");အတော်: အတော်ကြာခဲ့တယ်။;velice: trvalo velice dlouho ("velice trvalo");p.s.

very much. You are ("being") skilled in Myanmar (language) just very much, aren't (you)?;တော်တော်: မြန်မာလို တော်တော်ကျွမ်းတာပဲ နော်။;velice: Jsi prostě velice dovedný v Myanmarském jazyce, že?;col.

very, be ("be-pretty");လှ;velice, být ("být-hezký");l

very: (I) am not very satisfied.;သိပ်: သိပ် အဆင်မပြေပါဘူး။;moc: Nejsem moc spokojený.;pol.

very: (I) am very happy.;သိပ်: သိပ်ပျော်ပါတယ်။;velice: Jsem velice šťastný.;pol.

very: (I) am very satisfied.;သိပ်: သိပ်အဆင်ပြေပါတယ်။;moc: Jsem moc spokojený.;pol.

very: (It) is very beneficial, indeed.;အတော်: အတော်တော့ အထောက်အကူဖြစ်ပါတယ်။;velice: Je (to), vskutku, velice prospěšné.;pol.

very: (It) is very close to (~ "with") it.;အတော်: အဲဒါနှင့် အတော်နီးစပ်ပါတယ်။;velice: Je (to) tomu (~ "s tím") velice blízko.;pol.

very: (It)'s not very hot.;သိပ်: သိပ်မပူပါဘူး။;moc: Není (to) moc horké.;pol.

very: (They) are very, very weak (in doing their work), the staff of the office.;တော်: တော်တော်ပေါ့တယ် ရုံးကဝန်ထမ်းတွေ။;velice: Jsou velice, velice slabí (v děláni své práce), zaměstnanci té kanceláře.;col.

very: Go ("according to") this way, but (it is) still very far.;တော်တော်: ဒီလမ်းအတိုင်းသွား ဒါပေမယ့် တော်တော်ဝေးသေးတယ်။;hodně: Jedťe ("podle") této cesty, ale (je to) ještě hodně daleko.;imper.

very: Noticing the breath, (I) happen to watch the very nature (of my) mind ("rūpa – nāma").;လေး: ဝင်သက်ထွက်သက် မှတ်ပြီးကိုယ်စိတ် (ရပ်နာမ်) သဘာဝလေးကို ကြည့်ဖြစ်ပါတယ်။;samotný: Všimajice si (svého) dechu, ("stává se, (že)") sleduji samotnou přirozenost (své) mysli ("rūpa – nāma").;pol. med.

very: Please, divide this ("very") apple into four parts ("and give").;လေး: ကျေးဇူးပြုပြီး ဒီပန်းသီးလေးကို လေးစိတ်ခွဲပေးပါ။;samotný: Prosim, rozdělte toto ("samotné") jablko na čtyři části ("a dejte").;imper. pol.

very: Rain clouds are (~ "came") very low.;အတော်: မိုးတိမ်တွေ အတော်နိမ့်လာပြီ။;velice: Dešťové mraky (~ "přišly") velice nízko.;p.p.

very: The actor as well as the actress are very good.;သိပ်: မင်းသားတွေရော မင်းသမီးတွေပါ သိပ်ကောင်းတယ်။;velmi: Herec i herečka jsou velice dobří.;col.

very: The donkey has very long ears.;ကြီး: မြည်းက နားရှည်ကြီး ရှိတယ်။;velice: Osel má velice dlouhé uši.;

very: This is very near to (~ "with") the Prakrit language.;အတော်: ဒါဟာ ပြာကရိတ်ဘာသာစကားနှင့် အတော်နီးစပ်ပါသည်။;velice: To je velice blízko prákritu ("jazyku").;writ. pol.

very: very important;အရမ်း: အရမ်းအရေးကြီးတဲ့;velice: velice důležité;

very: Woman is to man very dangerous, like fire, man also is like fire, very dangerous to woman.;များ: မိန်းမဟာ မီးလိုဘဲ ယောက်ျားအတွက် အန္တရာယ်များသလို ယောက်ျားဟာလည်း မီးကဲ့သို့ မိန်းမအတွက် အန္တရာယ်များတယ်။;velice: Žena je pro muže velice nebezpečná, jako oheň, muž je pro ženu také velice nebezpečný, jako oheň.;

vest (worn by men, "put-on (and) be-wide");ရွက်ကျယ်(တယ်ထည်);vesta (pánská, "obléci-si (a) být-šíroký");sg.

via ("of one level");မှတစ်ဆင့်;skrze ("z jednoho stupně");adv. vicinity ("near (and) near");အနီးအနား;blízkost ("blízko (a) blízko");n.

vicinity ("proximity (and) vicinity");အနီးအပါး;okolí ("blízkost (a) okolí");n.

vicinity: (I) have already travelled to the vicinity of China ("country") and Thailand ("country").;အနီးအနား: အနီးအနားက တရုတ်နိုင်ငံနဲ့ ထိုင်နိုင်ငံကိုတော့ ခရီးထွက်သွားဖူးပါတယ်။;blízkost: Už jsem cestoval do blízkosti ("země") Číny a ("země") Thajska.;p.p. pol.

victim ("caught (and) got person");ခံရသူ(တစ်ယောက်);oběť (o lidech, "chycená (a) dostaná osoba");sg.

victorious, be;အောင်;vítězný, být;l

victorious, be ("conquer (and) see");အောင်မြင်;vítězný, být ("dobyť (a) vidět");l

victory;အနိုင်;vítězství;n.

victory: The red car will win (~ "takes victory").;အနိုင်: အနီရောင် ကားက အနိုင်ရတယ်။;vítězství: Červené auto vyhrává (~ "bere vítězství").;

view;အမြင်(တစ်ခု);pohled (názor);sg.

view (idea);အမြင်;názor;n.

view: There are many views regarding these Sinhalese Atthakathā (commentaries).;အမြင်: ဒီသီဟိုဠ်အဋ္ဌကထာနဲ့ပတ်သက်လို့ အမြင်တွေအမျိုးမျိုးရှိပါသည်။;názor: Je mnoho názorů ohledně těchto sinhálských atthakathā (komentářů).;pol. writ.

viewpoint ("corner' (of) view");ရှုထောင့်;hledisko ("roh' pohledu");n.

vigilant, be ("be-awake (and) hear");နိုးကြား;pozorný, být ("být-probuzený (a) slyšet");l

village;ရွာ(တစ်ရွာ);vesnice;sg.

village ("feed (and) rain");ကျေးရွာ(တစ်ရွာ);vesnice ("krmit (a) pršet");sg.

village ("rural village");တောရွာ(တစ်ရွာ);vesnice ("venkovská vesnice");sg.

village: (He) seized forty-six nearby villages.;ကျေးရွာ: အနီးအပါးကျေးရွာ လေးဆယ်ခြောက်ရွာကို သိမ်းသွင်းထားသည်။;vesnice: Obsadil čtyřicet šest vesnic poblíž.;writ.

village: Thin-gyan in village is not like that.;တောရွာ: တောရွာ သင်္ကြန်ကတော့ ဒီလို မဟုတ်ပါဘူး။;vesnice: Vesnický Tendžan takhle neprobíhá (~ "není").;pol.

village: to my monastery in Udavela village;ရွာ: ဥဒဝေလရွာက တပည့်တော်ရဲ့ ကျောင်းကို;vesnice: do mého kláštera ve vesnici Udavela;

villager;ရွာသား(တစ်ယောက်);vesničan;sg.

villagers: It is said, that when the king asked about history of the spirit house, nobody of the villagers was able to answer.;ရွာသားတွေ: ဘုရင်ကြီးက အဲဒီနတ်ကုန်းသမိုင်း မေးတဲ့အခါ ရွာသားတွေ ဘယ်သူမှ မဖြေနိုင်ဘူးတဲ့။;vesničané: Říká se, že když se král ptal na historii toho domu ducha (bůžka), nikdo z vesničanů nebyl schopný odpovědět.;

villain ("threatened' person");လူကြမ်း(တစ်ယောက်);padouch ("vyhrožovaná' osoba") ° darebák ("vyhrožovaná' osoba");sg.

villain: In this movie he is starring as a villain ("In this movie he is included as a villain.").;လူကြမ်း: ဒီရုပ်ရှင်မှာ သူလူကြမ်းအဖြစ် ပါပါတယ်။;darebák: V tomto filmu hraje hlavní roli darebáka. ("V tomto filmu je on zahrnut jakožto darebák.");pol.

Vinaya (scripture of monks' rules);ဝိနည်း;Vinaja (spis mnišských pravidel);name Bh. lit. P. vinaya (= code-of-rules)

Vinaya Pitaka (original script containing monks' rules);ဝိနည်းပိဋက;Vinaja Piṭaka (původní spis obsahující mnišská pravidla);name Bh. lit. P. vinaya-piṭaka (= code-of-rules - canon)

Vinaya Piṭaka, be: There are five books of Vinaya included in Vinaya Piṭaka.;ဝိနည်းပိဋက: ဝိနည်းပိဋကမှာ ဝိနည်းငါးကျမ်းပါရှိပါသည်။;Vinaja Piṭaka: Ve Vinaja Piṭace je obsaženo pět knih Vinaji.;writ. pol.

Vinaya rules of conduct ("Vinaya's° practice' (of) duty' (of) morality");ဝိနည်းကျင့်ဝတ်သီလ;Vinajová pravidla chování ("Vinajová° praxe' povinnosti° etiky");n. Bh. P. vinaya-vatta (= code-of-rules - duties)

vine;နွယ်;vínó (rostlina);n. un.

violence ("wrap' (in) harshness° {nouner}");အကြမ်းဖက်မှု;násilí ("zabalit' (do) hrubosti° {jmenec}");n.

violent, be ("rough (and) longing");ကြမ်းတမ်း;prudký, být ("hrubý (a) toužící");l
violently;အပြင်း;násilně;adv.
violently ("rough (and) longing {adverber}");ကြမ်းတမ်းစွာ;násilnický ("hrubý (a) toužící {příslovec}");adv.
violently: (He) violently shouts ("with") dirty words.;ကြမ်းတမ်းစွာ: ကြမ်းတမ်းစွာဆိုးရွားသော (~ ဆိုးရွားကြမ်းတမ်းသော) စကားနဲ့ အော်တယ်။ (~ ဆိုးရွားတဲ့စကားတွေနဲ့ ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်း အော်တယ်။);násilnický: Násilnický křičí sprostá slova.; violet color ("aubergine's color");ခရမ်းရောင်;fialová barva ("barva lilku");n.
vipassana, meditation of (one of the two main kinds of meditation in Buddhism, leading directly to first and second level of enlightenment, and later with help of meditation of concentration even to third and the fourth level of enlightenment);ဝိပဿနာ;vipassanā, meditate (jeden z dvou hlavních druhů meditace v Buddhismu, vedoucí přímo k prvnímu a druhému stupni osvícení, a později s pomocí meditace soustředění dokonce i ke třetímu a čtvrtému stupni osvícení);n. Bh. med. P. vipassanā (= insight)
vipassana: What else do (you) do, apart from ("doing") samathā (and) vipassanā meditation?;ဝိပဿနာ: သမထ ဝိပဿနာလုပ်ခြင်းကလွဲလို့ ဘာလုပ်သေးလဲ။;vipassanā: Kromě samathā a vipassanā meditace, co ještě děláš?;inter.
virgin (of women, "maiden (who is) free- from");အပျိုစင်(တစ်ယောက်);panna (o ženách, "panna (která je) prostá(čeho)");sg.
virgin (of women, "pure¹ maiden");အပျိုစင်(တစ်ယောက်) (but more accepted is အပျိုစင်);panna (o ženách, "čistá¹ panna");sg.
virgin, old (can be used in common talk, not offensive);အပျိုကြီး(တစ်ယောက်) ° လူပျိုကြီး(တစ်ယောက်);panna, stará (CZ slovo je urážlivé, ale to barmské slovo lze užít při běžném rozhovoru, není urážlivé) ° panice, starý (CZ slovo je urážlivé, ale to barmské slovo lze užít při běžném rozhovoru, není urážlivé);sg. m. (or) sg.
virtuous, be;သင်း;ctnostný, být;l
visa;ဝီဇာ;vízum ° víza;n. E. visa
visa ("permission² (to) enter¹ country");ပြည်ဝင်ခွင့်;vízum ("povolení² (ke) vstupu¹ (do) země");n.
visa: visa recommendation letter;ဝီဇာ: ဝီဇာ ထောက်ခံစာ;víza: dopis doporučení pro vízum;
visible, be;ထင်;viditelný, být;l
visit;အလည် ° လည်;navštěva ° navštívit;T (or) n.
visit ("arrive to");ရောက်;navštívit ("dojet __nebo__ dojít");T
visit ("come (and) visit");လာလည်;navštívit ("přijít (a) navštívit");T
visit (a country etc., "go¹ (for a) visit");အလည်သွား;navštívit (zemi atd., "jít (na) návštěvu");T
visit (a monk): I haven't (ever) visited so many monks.;ဖူးမြင်: ဆရာတော် တော်တော်များများကို ကျွန်တော် မဖူးမြင်ရတယ် (~ မဖူးမြင်ရသေးဘူး။);navštívit (mnicha): (Ještě) jsem nenavštívil tolik ("hodně") mnichů.;um.
visit (a place etc., "come¹ (to) visit");အလည်လာ;navštívit (místo atd., "přijít¹ navštívit");T

visit (a religious place): Pagodas Maha (Myat)muni, Kyauktaw Gyi etc. may still be visited and worshipped.;ဖူး: မဟာ(မြတ်)မုနိ၊ ကျောက်တော်ကြီးစတုရားတွေကိုသွားပြီးဖူးနိုင်ပါသေးတယ်။;navštívit (náboženské místo): Je stále možno jít a navštívit pagody Mahá (Mja)muni, Čautóčí atd.;pol.
visit (a sacred place or person);ဖူး;navštívit (posvátné místo nebo osobu);T
visit (a sacred place): And if (it is) true (~ "said") that (you) have not yet visited the Shwedagon Pagoda, (then I) urge (you) to visit (it).;ဖူး: ရွှေတိဂုံဘုရားမဖူးရသေးဘူးဆိုရင်လဲ ဖူးဖို့ တိုက်တွန်းပါတယ်။;navštívit (posvátné místo): A je-li pravda (~ "řečeno"), že (jsi) ještě nenavštívil Šwedagon Pagodu, (pak) naléhám, abys (ji) navštívil.;pol.
visit (people, "go (and) show");သွားပြ;navštívit (lidi, "jít (a) ukázat");T
visit (people, "go (and) visit");သွားလည်;navštívit (lidi, "jít (a) navštívit");T
visit (religiously) (and) see ";ဖူးမြင်;navštívit (nábožensky)(a) vidět ");T
visit (religiously): The Ananda Pagoda built in Pagan ("town") by the king Kyansittha can be (religiously) visited (and) seen up to today.;ဖူး: ပုဂံမြို့၌ ကျန်စစ်သားမင်းတည်ခဲ့သော အာနန္ဒာဘုရားကို ယခုတိုင် ဖူးမြင်နိုင်ပါသည်။;navštívit (nábožensky): Ananda Pagodu postavenou v ("městě") Paganu králem Čansitá, je možno (nábožensky) navštívit (a) vidět až do dnes.;pol. writ.
visit: (I) came only for a visit.;အလည်: အလည်ပဲ လာပါတယ်။;návštěva: Přijel jsem jen na návštěvu.;pol.
visit: (I) have visited (this place) only for a while, ("indeed").;အလည်လာ: ခဏပဲ အလည်လာတာလေ။;navštívit: Navštívil jsem (tohle místo) pouze na chvíli, ("opravdu").;col.
visit: (I) invite (you for) a visit.;အလည်: အလည်ဖိတ်ပါတယ်။;návštěva: Zvu (tě na) návštěvu.;pol.
visit: Come (and) visit (me)!;လာလည်: လာလည်ပါ။;navštívit: Přijď (a) navštiv (mě)!;imper. pol.
visit: Have (you) come just for a visit?;အလည်: အလည်သက်သက်လာတာလား။ ° အလည်: အလည်ပဲ လာတာလား။;návštěva: Přijel jsi pouze na návštěvu? ° návštěvu: Přijel jste pouze na návštěvu?;inter.
visit: He will visit me for seven days. ("(He) will visit to me seven days.");လည်လာ: ကျွန်တော်ထံ ခုန့်ရက် လည်လာမယ်။;navštívit: Navštíví mě na sedm dní. ("Bude mě ke mě navštěvovat sedm dní.");fut.
visit: I am pleased to hear you want to visit Myanmar.;အလည်လာ: "မြန်မာပြည်ကို အလည်လာချင်တယ်။"ဆိုလို့ ဝမ်းသာပါတယ်။;navštívit: Mám radost, že slyším, že chceš navštívit Myanmar.;pol.
visit: Meet (~ visit) me before you go to Mandalay.;တွေ့: ခင်ဗျား မန္တလေးမသွားခင် ကျွန်တော့်ကို တွေ့ပါ။;navštívit: Navštiv mne (~ "setkej se se mnou") než pojedíš do Mandalaje.;imper. pol. um.
visit: Visit (us) later again, please!;လာလည်: နောင်လဲ လာလည်ပါအုံး။;navštívit: Příště (nás) navštiv znovu, prosím!;imper. pol.
visiting, worth: In this letter I will answer little bit regarding the question what are the place worth seeing in Myanmar

("country").; "ကြည့်စရာ: မြန်မာပြည်မှာ ဘာကြည့်စရာတွေရှိသလဲ။ဆိုတဲ့ မေးခွန်းနဲ့ပတ်သက်လို့ ဒီစာမှာ နည်းနည်းပါးပါးဖော်ပြ;မယ်။"; návštěvy, vhodný: V tomto dopise trochu odpovím ohledně otázky jaká jsou v Myanmaru místa vhodná návštěvy.; fut. pol. Visuddhimagga (ven. Buddhaghosa's summary on the entire Buddha's teaching, "book" (of Visuddhimagga)); သိသဒ္ဓိမဂ္ဂကျမ်း; Visuddhimagga (shrnutí celého Buddhova učení dle ct. Buddhaghosy, "kniha" Visuddhimagga); name Bh. lit. vituperate; ဆဲ ° ကဲ့ရဲ့; hanit ° spílat; T vocabulary; ဝေါဟာရ; slovíčka; n. P. vohāra (= expression, calling, use) vocabulary ("round" speech); စကားလုံး; slovíčka ("kulatá mluva"); n. vocabulary: all the words in the Pāli sentence; စကားလုံးတိုင်း; slovíčka: všechna slovíčka v (té) páli větě; Voice of Myanmar (national broadcasting station); မြန်မာ့အသံ; Hlas Myanmaru (národní vysílací stanice); name void from, be; ကင်း; prostý (čeho), být; I void of; အယုတ်; prostý (čeho); adj. vowel; သရအက္ခရာ; samohláska; n. P. sara-akkhara (= vowels - letters) vtipkovat; ပြောငဲ့joke; T; vulgar, be (about words); ဆိုးရွား; vulgární, být (o sprostých slovech); I výsost (král nebo mnich); သရား(တစ်ပါး): majesty (king or monk); sg.; wait; စောင့်; čekat; T wait (~ "moment"): (Wait) a moment, ok?; ခဏ: ခဏလေး နေ့; počkat (~ "moment"): (Počkejte) chvílička, ano?; col. wait ("be"); နေ; čekat ("být"); T wait upon; ခ; posluhovat (komu); T wait: (I) will be waiting here at eight o'clock.; စောင့်: ၈ နာရီမှာ ဒီမှာ စောင့်နေမယ်။; čekat: Budu tu čekat v osm hodin.; fut. cont. wait: (I) will wait for (~ "until") your answer arrives.; စောင့်: မင်းရဲ့ စာပြန် လာသည့်အထိ စောင့်နေမယ်။ (~ မင်းစာပြန် တဲ့အထိ စောင့်နေမယ်။); čekat: Budu čekat než tvá odpověď dorazí.; fut. wait: I waited because it was said that he would come.; စောင့်: သူ လာမယ်ဆိုလို့ ကျွန်တော် စောင့်ပါတယ်။; čekat: Čekal jsem, protože se říkalo, že přijde.; pol. wait: Now (I) am waiting (for) the last examination result.; စောင့်: အခု နောက်ဆုံး အောင်စာရင်းစောင့်နေပါတယ်။; čekat: Teď čekám (na) poslední vysvědčení.; cont. pol. wait: Please, wait, ("friend").; နေ: နေပါအုံးဗျာ။; čekat: Prosím, počkej, ("příteli").; imper. col. wait: The man is waiting.; စောင့်: အမျိုးသားက စောင့်နေတယ်။; čekat: Ten muž čeká.; cont. wait: Ven. Janinda is waiting for them.; စောင့်: ဦးဇနိန္ဒက သူတို့ကို စောင့်နေတာ။; čekat: Ct. Džaninda na ně čeká.; wait: Wait a moment.; စောင့်: ခဏစောင့်ပါ။; čekat: Počkejte chvíliku.; imper. pol. wait: Wait here. ("Be waiting here."); စောင့်: ဒီမှာ စောင့်နေပါ။; čekat:

Čekej tedy.; imper. pol. wait: When the rabbit arrived to the turf, (it) said: "while approaching the goal, in order to wait for (the) turtle, I will first take a rest" and indeed, slept ("a stretch of sleep").; စောင့်: ယုန်သည် မြက်ခင်းတခုသို့ ရောက်သောအခါ ငါသည် ပန်းတိုင်နှင့် နီးကပ်လာပြီး၊ လိပ်ကို စောင့်ရန်နားဦးမည်ဟု ဆိုကာ တရေးအိပ်လေ၏။; čekat: Když králík dorazil na trávník, řekl: "zatímco se přibližuji k cíli, abych posečkal na želvu, nejprve si odpočnu" a vskutku, spal ("úsek spánku").; writ. wake up ("(be) active (and) alert"); တက်ကြွနိုးကြား; probudit se ("(být) aktivní (a) bdělý"); I wake up ("be-awake (and) hear"); နိုးကြား; probudit se ("být- probuzený (a) slyšet"); I wake up ("wak-up (and) be fresh"); နိုးလတ်; vstát ("vstát (a) být čerstvý"); T wake up ("wake-up (and) rise"); နိုးထ; probudit se ("probudit-se (a) vstát"); I wake up ("wake-up² from¹ bed"); အိပ်ရာကနိုး; probudit se ("probudit-se² z¹ postele"); T wake up ("wake-up³ from² sleeping^o place¹"); အိပ်နေရာမှနိုး; probudit se ("probudit-se³ z² místa spaní"); T wake up: When the rabbit woke up at the place of resting, (it) got up and indeed ran as much as (he) could.; နိုးလတ်: ယုန်သည် အိပ်နေရာမှ နိုးလတ်သော် ထ၍တဟုန်တည်း (~ ထ၍တဟုန်ထိုး) ပြေးလေ၏။; probudit se: Když se králík na místě odpočinku probudil, vstal a vskutku běžel jak jen mohl.; writ. walk ("walk the path"); လမ်းလျှောက် [la~ šau]; procházet se ("chodit (po) cestě"); T walk ("walk" (on) street"); လမ်းလျှောက်; procházet se ("chodit (po) ulici") ° procházet se ("procházet-se¹ (po) ulici") ° chodit ("procházet-se¹ (po) ulici"); T walk: (He) walks slowly.; လျှောက်: ဖြေးဖြေး လျှောက်နေတယ်။; chodit: Chodí pomalu.; cont. walk: He walks fast.; လမ်းလျှောက်: သူ မြန်မြန် လမ်းလျှောက်တယ်။; jít: (On) jde rychle.; walk: I have to walk about 10 minutes from the bus stop to my house.; လမ်းလျှောက်: ကားမှတ်တိုင်က ကျွန်တော့်အိမ်ကို ဆယ်မိနစ်လောက် လမ်းလျှောက် ရပါမယ်။; jít: Musím jít asi 10 minut z autobusové zastávky do svého domu.; col. pol. um. walk: The boy is walking with his friend.; လမ်းလျှောက်: ကောင်လေးက သူ့သူငယ်ချင်းနဲ့ လမ်းလျှောက်နေတယ်။; procházet se: Chlapec se prochází se svým kamarádem.; cont. walking meditation ("cankamana meditation"); စကြာဘာဝနာ; chůže, meditace ("meditace¹ čankamana"); n. P. cankamana (= walking up and down) walking meditation ("developings^{1o} (of) Dhamma³ by² walking¹ path^o {nouner}¹¹"); လမ်းလျှောက်ပြီး တရားပွားများခြင်း; chůzi, meditace v ("rozvíjení(pl.)^{1o} Dhammy³ skrze² chození¹ (po) stezce^o {jmenec}¹¹"); n. walking meditation ("meditation³ while² walking¹ path^o"); လမ်းလျှောက်ရင်း ဘာဝနာ; chůze, meditace ("meditování³ během² chození¹ (po) cestě^o"); n. P. bhāvanā (= meditation) walking meditation, do the ("walk¹ walking- meditatin^o"); စကြာလျှောက်; chůze, meditace ("chodit¹ meditaci-

chození^{၀၀}); T P. caṅkamana (= walking up and down) P. cankamana (= walking up and down)
walking meditation: here the walking meditation means loving-kindness in walking.; စကြွေလျှောက်: စကြွေလျှောက်ပြီး တရားပွားများခြင်းကို လျှောက်သည့်မေတ္တာဘာဝနာလို ဒီမှာ ဆိုလိုပါသည်။; medítace v chůzi: Zde medítace v chůzi znamená milující-dobrotivost v chůzi.; pol. writ.
wall ("side (which) surrounds"); နံရံ; stěna ("strana (která) obklopuje"); n.
wall: A picture is hung on the wall.; နံရံ: နံရံပေါ်မှာ ပန်းချီကားတစ်ချပ် ချိတ်ထားတယ်။; stěna: Na stěně je pověšený obraz.;
wall: On the wall there is a photo of a woman.; နံရံ: နံရံပေါ်မှာ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ရဲ့ ဓါတ်ပုံရှိတယ်။; stěna: Na stěně je fotografie ženy.;
wand; တုတ်(တစ်ချောင်း); hůlka; sg.
waning: Tenth waning day of Tanzhaungmoun month is the National Day.; ဆုတ်: တန်ဆောင်မုန်းလဆုတ် ၁၀ရက်နေ့သည် အမျိုးသားနေ့ဖြစ်ပါသည်။; ubývající: Desátý den obývajícího měsíce Tanzhaunmounu je národní svátek (~ "den").; pol. writ.
want; မှာ ° အာသာ ° လို ° ဟာ; chtít; suff. (or) T P. āsava (= fetter) (or) T
want (~ "(be) satisfied"): if (you) want (~ "(are) satisfied"); အဆင်ပြေ: အဆင်ပြေရင်; chtít (~ "(být) spokojený"): pokud chceš (~ "(bys byl) spokojený");
want (~ "desire"): if (you) want ("if you have (the) desire"); ဆန္ဒ: ဆန္ဒရှိရင်; chtít (~ "toužit"): pokud chceš ("pokud máš touhu");
want (~ "like"): if (you) want (~ "like"); ကြိုက်: ကြိုက်ရင်; chtít (~ "rád"): pokud chceš (~ "(bys rád)");
want ("have¹ need^{၀၀}"); အလိုရှိ; chtít ("mít¹ potřebu^{၀၀}"); T
want (food, dish etc. in restaurant); မှာ; chtít (jídlo, pokrm atd. v restauraci); T
want (order food, dish etc., "again take"); ထပ်ယူ; chtít (objednat si jídlo, pokrm atd., "znovu vzít"); T
want (preceded by n.); လိုချင်; chtít (následuje za pod. jm.); T
want (preceded by verb); ချင်တယ်; chtít (následuje za slovesem); T
want (sth.); လိုချင်; chtít (něco); T
want to (preceded by verb); ချင်; chtít (následuje za slovesem); T
want to: Also, (I) want everybody to come.; စေချင်: အားလုံးလည်း လာစေချင်ပါတယ်။; chtít aby: A také, chci, aby všichni přišli.; pol.
want, if; ချင် (from ချင်ရင်); chtít, jestli; v.
want, if: If you want to go, (then) go.; ချင်: ခင်ဗျားသွားချင်သွားပါ။; chtít, jestli: Jestli chceš jít, (tak) jdi.; imper. pol.
want, it: If (you) want to go, (then) just go.; ချင် (from ချင်ရင်): လိုက်ချင်လိုက်သွားလေ။; chtít, jestli: Jestli chceš jít, (tak) prostě jdi.; imper. col.
want: (I) don't want (this). (can be used also in shop, restaurant etc.); လိုချင်: မလိုချင်ပါဘူး။; chtít: Tohle nechci. (lze použít i v obchodě, restauraci atd.); pol.
want: (I) don't want to eat.; ချင်: မစားချင်ပါဘူး။; chtít: Nechci jíst.; pol.
want: (I) don't want to go.; ချင်: မသွားချင်ပါဘူး။; chtít: Nechci

jít.; pol.
want: (I) happened to be wanting life (where) is no courage to search.; လို: မရာရဲတော့ လိုဖြစ်နေပါတယ်။; chtít: Stalo se, že chci život, (kde) není odvaha hledat.; pol.
want: (I) want (you) to come.; ချင်: လာစေချင်ပါတယ်။; chtít: Chci abys přišel.; pol.
want: (I) want (you) to let me know.; လို: ကျွန်တော်ကို အသိပေးစေလိုပါတယ်။; chtít: Chci abys mi dal vědět.; pol.
want: (I) want to (take) a rest.; ချင်: နားချင်ပါတယ်။; chtít: Chci si odpočinout.; pol.
want: (I) want to speak with Mr. Bamy. (also in telephone conversation); ချင်: ဦးဘမြနဲ့ ပြောချင်ပါတယ်။; chtít: Chci mluvit s panem Bamy. (i do telefonu); col. pol.
want: be (I) don't want to be photographed.; ချင်: မရိုက်စေချင်ပါဘူး။; chtít: Nechci být vyfocený.; pol.
want: Because (I) want (you) to be happy.; ချင်: ပျော်(ရွှင်)စေချင်လို့ပါ။; chtít: Protože chci, abys byl šťastný.; pol.
want: How many rooms do you want? (in hotel); လို: ဘယ်နှစ်ခန်းလိုလဲ။; chtít: Kolik pokojů chcete? (v hotelu); inter.
want: I want to go to Bago.; ချင်: ပဲခူးကို သွားချင်ပါတယ်။; chtít: Chci jet do Bago.; pol.
want: I want to read the best book.; ချင်: အကောင်းဆုံးစာအုပ်ကို ကျွန်တော် ဖတ်ချင်ပါတယ်။; chtít: Chci (si) číst nejlepší knihu.; pol. um.
want: If (I want) to watch TV, (I) watch.; ချင် ("~"): တီဗီကြည့်ရင် ကြည့်။; chtít: Pokud se (chci) dívat na televizi, tak se dívám.; col.
want: Tell what (you) need to help (with).; လို: အကူအညီလိုတာပြောပါ။; chtít: Řekni (s) čím chceš pomoci.; col. pol.
want: What do (you) want? (may be asked by a merchant in a shop); လိုချင်: ဘာလိုချင်သလဲ။; chtít: Co chcete? (může být otázkou prodávče v obchodě); inter.
want: What else will (you) (~ "are (you) going to") want (~ "order")?; ထပ်ယူ: တခြားဘာများထပ်ယူဦးမလဲ။; chtít: Co dalšího budete chtít (~ "objednávat")?; fut. inter.
want: Who do you want to speak with? (also in telephone conversation); ချင်: ဘယ်သူနဲ့ ပြောချင်ပါသလဲ။; chtít: S kým chcete mluvit? (i do telefonu); inter. col. pol.
want: Who wants to come?; ချင်: ဘယ်သူ လာချင်သလဲ။; přijít: Kdo chce přijít?; inter. col.
war; စစ်(တစ်ပွဲ) ° စစ်; válka; n. (or) sg.
war ("event¹ (of) war^{၀၀}"); စစ်ပွဲ; válka ("událost¹ války^{၀၀}"); n.
war: Is (it) near the place, where is the war?; စစ်: စစ်ဖြစ်တဲ့နေရာနှင့် နီးသလား။; válka: Je (to) poblíž místa, kde je válka?; inter. writ.
war: There is a war in this village.; စစ်: ဒီရွာမှာ စစ်ဖြစ်နေတယ်။; válka: V této vesnici je válka.;
war: wars; စစ်: စစ်များ; válka: války;
ward (in hospital); အတွက်; oddělení (nemocniční); n.
wardrobe ("upright standing cupboard"); မတ်ရပ်စီရီ(တစ်လုံး) [ma.ya.bīrō]; skříň (šatník, "vzpříma stojící kredenc"); sg.
warm ("hot (and) warm"); ဖူနွေး; teplý ("horký (a) teplý"); adj., n.
warm and safe, be ("wrap¹ (with) warmth^{၀၀}"); နွေးထွေး; teplý a bezpečný, být ("obalit¹ teplem^{၀၀}"); l

warm and safe: Calling (me) as mum, is more warm and safe.;နွေးထွေး: အမေလို ခေါ်တာ ပိုနွေးထွေးပါတယ်။;teplý a bezpečný: Zní tepleji a bezpečněji, když mě nazýváš maminkou. (“Volání (mě) jakožto maminka (je) více teplé (a) bezpečné.”);pol.

warm, be;နွေး;teplý, být;l

warm, be (fervent, “scoop (and) recline”);လျှိုက်လဲ (WS. from လျှိုက်လဲ) ° လျှိုက်လဲ;vroucí, být (“nabírat (a) lehat-si”);l (or) T WS.

warm, be: (l) happened to be immeasurably, warmly, fond of the novice-monk.;လျှိုက်လဲ: ကိုရင် အတိုင်းမသိ လျှိုက်လဲစွာ ခင်မင်မိပါတယ်။;vroucí, být: Stalo se, že (jsem) nezměrně, vroucně spřízněný s (tím) novicem (mnichem).;pol.

warm: (Oh) (“big”) world ... warmth has come ... (l)m drooling. (may be said by men when they see a beautiful girl);ပူနွေး: ကမ္ဘာကြီး ... ပူနွေးလာပြီ နော် ... ဂလု;teplo: (Ach ty) (“velký”) světe ... je (nějak) teplo (“přišlo teplo”) ... slintám. (může být řečeno muži, když vidí hezkou slečnu);jk. sl.

warmly (fervently, “scoop (and) recline {adverb}”);လျှိုက်လဲစွာ;vroucně (“nabírat (a) lehat-si {příslovec}”);adv.

warn (“give¹ attention”);သတိပေး;varovat (“dát¹ pozornost”);T

warn: Our country, indeed, gave 105 warning to that country.;သတိပေး: ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံက ဟိုနိုင်ငံကို တရားငါးကြိမ်မြောက် သတိပေးလိုက်ပါတယ်။;varovat: Naše zem varovala tamtu zem, vskutku, (již) po páté.;pol. um.

was;ဖြစ်ပွားခဲ့;byl;l p.s.

was (~ “happened”): (There) was (~ “happened”) a car crash.;ဖြစ်ပွားခဲ့: မတော်တဆယာဉ်တိုက်မှု ဖြစ်ပွားခဲ့တယ်။;byl (~ “stale”): Byla (~ “stala-se”) tam bouračka. (CZ col.);p.s.

was (“went (and) finished”);သွားပြီး;bylo (“šel (a) skončil”);p.p.

was: (This) was correct.;သွားပြီး မှန်သွားပြီး;bylo: (Tohle) bylo správně.;p.p.

wash;လျှော် ° ဆေး;prát (čistit) ° mýt;T

wash (“make² clean° (and) clear¹”);သန့်ရှင်းစေ;prát (“dělat² čisté° (a) jasné”);T

wash (also about kitchen utensils);ဆေး;umývat (také o nádobí);T

wash (face): (l) am going to wash my face.;သစ်: မျက်နှာ သစ်တော့မယ်။;umýt si: Jdu si umýt obličej.;fut.

wash (one's mouth);သစ်;umýt si (pusu);T

wash (one's) hands;ဆေး;လက်;mýt si ruce ° umýt si ruce;T

wash (one's) hands: After eating, (he) washes (his) hands.;ဆေး;လက်: ထမင်းစားသည့်အခါ လက်ဆေးသည်။;mýt (si) ruce: Po jídle (~ “jezení”) si meje ruce.;writ.

wash (religiously): They wash (religiously) the pagodas.;ရေသပ္ပာယ်: ဘုရားပုထိုးတွေကို ရေသပ္ပာယ်ကြပါတယ်။;mýt (nábožensky): (Nábožensky) myjí pagody.;pol.

wash (stupa and other rel. things, “(make) looking-sublime¹ (by water°)”;ရေသပ္ပာယ် (and also ရေသပ္ပာယ်);mýt (stúpu a jiné náb. objekty, “udělat-vypadající-vznešeným¹ vodou°”);T P. sappāya (= beneficial, suitable)

wash hair;ခေါင်းလျှော်;umýt si vlasy;T

wash hair (“wash¹ head°”);ခေါင်းလျှော်;mýt si vlasy (“mýt¹ hlavu°”);T

wash: He is washing clothes.;လျှော်: သူ အဝတ်လျှော်နေတယ်။;prát: (“On”) pere prádlo.;cont.

wash: The washing machine washes clothes.;သန့်ရှင်းစေ: အဝတ်လျှော်စက်က အဝတ်တွေကို သန့်ရှင်းစေတယ်။;pračka: Pračka pere prádlo.;

washing mashine (“machine² washing¹ clothes°”);အဝတ်လျှော်စက်(တစ်လုံး);pračka (“stroj² (který) myje¹ prádlo°”);sg.

washing mashine: She puts his clothes in the washing machine.;အဝတ်လျှော်စက်: သူမ အဝတ်လျှော်စက်ထဲကို သူ့အဝတ်အစားတွေ ထည့်နေတယ်။;pračka: (“Ona”) vkládá jeho oblečení do pračky.;cont.

Washington (town in USA);ဝါရှင်တန်(မြို့);Washington (město USA);name

Washington: Buenos Aires is 8377 km far from (~ “with”) Washington.;ဝါရှင်တန်: ဘုရားနော့အနွဲ့ ဝါရှင်တန်က ရပ်ထောင့်သုံးရာခန့်ဆယ်ခန့်ကီလိုမီတာ ဝေးတယ်။;Washington: Buenos Aires je 8377 km daleko od (~ “s”) Washingtonu.;

watch;ကြည့် ° ကျိ (sl. from ကြည့်);pozorovat ° sledovat ° podívat se ° dívat se;T sl. (or) T

watch (“look (and) see”);ကြည့်ရှု;sledovat (“dívat-se (a) vidět”);T

watch (clock);နာရီ(တစ်လုံး);hodinky;sg.

watch, wrist (“hand encircling clock”);လက်ပတ်နာရီ(တစ်လုံး);hodinky (“ruku obklopující hodiny”);sg.

watch: He watches movie(s). As for books, (he) doesn't read (them).;ကြည့်: သူ ရုပ်ရှင် ကြည့်တယ်။ စာအုပ်ကျတော့ မဖတ်ဘူး။;dívat se na: Dívá se na filmy. Co se týče knih, (ty) nečte.;col.

watch: If (l want) to watch TV, (l) watch.;ကြည့်: တီဗီကြည့်ရင် ကြည့်။;dívat se na: Pokud se (chci) dívat na televizi, tak se dívám.;col.

watch: Noticing the breath, (l) happen to watch the very nature (of my) mind (“rūpa – nāma”);ကြည့်: ဝင်သက်ထွက်သက် မှတ်ပြီးကိုယ်စိတ် (ရုပ်နာမ်) သဘာဝလေးကို ကြည့်ဖြစ်ပါတယ်။;sledovat: Všímajíce si (svého) dechu, (“stává se, (že)”) sleduji samotnou přirozenost (své) mysli (“rūpa – nāma”).;pol. med.

watch: The marking judges should give marks after (they) watch (and) listen to the behavior, gesticulation, usage (of words) (and according to the given) information from both the sides, of the proposer and defendant.;ကြည့်ရှု: အမှတ်ပေးဒိုင်လူကြီးများက အဆိုအချေနာမည်တရားရှင်၊ အမှုအရာ လေယူလေသိမ်း အသုံးအနှုန်း အချက်အလက်တွေကိုကြည့်ရှုနားထောင်ပြီး အမှတ်ပေးကြပါလိမ့်မယ်။;sledovat: Známkující soudci by (v této debatérské soutěži) měli dávat známky po sledování a poslouchání chování, gestikulace, užití (slov) (a dle uvedených) informací od obou stran, (tj.) navrhovatele (určitého názoru) a obháje (jiného názoru).;fut. pol.

watched;ကြည့်ခဲ့တယ်;pozoroval;p.s.

watchful, be (“be-awake (and) hear”);နိုးကြား;pozorný, být (“být-probuzený (a) slyšet”);l

water;ရေ;voda;n.

water expanse (“water formation”);ရေပြင်;vodní rozloha (“útvar¹ vody°”);n.

water expanse: 70 percent of Earth is covered by water (“expanse”).;ရေပြင်: ကမ္ဘာကြီး၏ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းကို ရေပြင်ဖြင့်

ဖိုးလွှမ်းထားသည်။;vodní rozloha: 70 procent Země je pokryto vodou (~ "vodním útvarem").;writ.

water throwing: (They) play (by) throwing water one to another.;ရေပတ်: တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် ရေပတ် ကစားကြပါတယ်။;vody, házení: Hrají si házením vody jeden na druhého.;pol.

water, boiled (and) chilled ");ရေကျက်အေး;voda, vařená (a) vychlazená;n.

water, pure ("pure¹ water⁰");ရေကြည်;voda, čistá ("čistá¹ voda⁰");n.

water, throw (especially during Thin-Gyan festival);ရေပတ်;vodou, házet (zejména během Tendžan oslavy);T

water: (They) go to monasteries and (religiously) offer water.;ရေ: ဘုန်းကြီးကျောင်းတွေကို သွားပြီး ရေလှူကြပါတယ်။;voda: Jdou do klášterů a (náboženským způsobem) darují vodu.;pol.

water: I have a lot of water in my room.;ရေ: ငါ့အခန်းထဲမှာ ရေတွေ ရှိပါတယ်။;voda: Mám v pokoji hodně vody.;pol.

water: water (is) liquid;ရေ: ရေက အရည်;voda: voda (je) tekutina; watercress (watercress, "above¹ pond⁰");ကန်စွန်း(တစ်ပင်);řeřicha ("nad¹ rybníkem⁰");sg.

waterlily;ကြာ(တစ်ပင်);leknín;sg.

watermelon ("fruit² (which makes one) masculine⁰ (and) brave¹");ဖရဲသီး(တစ်လုံး);meloun, vodní ("ovoce² (po kterém je jeden) mužný⁰ (a) statečný¹");sg.

wave;လှိုင်း(တစ်ခု);vlna;sg.

way;ပုံ ° လမ်း(တစ်သွယ်၊ တစ်လမ်း) ° လမ်း(တစ်ခု);způsob ° cesta;n. (or) sg.

way (~ "direction"): (Go) this way!;ဘက်: ဒီဘက်မှာ။;tudy (~ "směr"): (Jdi) tudy!;

way (manner);ပုံ (preceded by v.);způsob;n.

way (method, "method (and) system");နည်းစနစ်(တစ်သွယ်၊ တစ်ခု);cesta (způsob, "způsob (a) systém");sg.

way (method, "method (and) way");နည်းလမ်း(တစ်သွယ်);cesta (způsob, "způsob (a) cesta");sg.

way to do ("accustomed doing, method of doing");လုပ်ထုံးလုပ်နည်း;způsob jak dělat ("navyklé dělání, způsob dělání");n.

way to do: (I) just do not understand exactly the way to do (it).;လုပ်ထုံးလုပ်နည်း: လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွေကို ကျွန်တော် နားမလည်တာတော့ အသေအချာပဲ။;způsob jak dělat: Prostě nerozumím přesně, jak (to) mám udělat.;col.

way, that: Just after (I) write it that way, (I) give (it) to the teacher.;အဲဒီလို: အဲဒီလို ရေးပြီးတော့ ဆရာကို ပေးပါတယ်။;tak (~ tím způsobem): Právě po tom, co (to) tak (~ "tím způsobem") napíši, dám to učiteli.;pol.

way: According to (~ "in") what the Lord Buddha said, there are three ways for making merit.;လမ်း: ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား မိန့်ဆိုသည်မှာ ပညာ(ကုသိုလ်)လုပ်ခြင်း လမ်းသုံးလမ်းရှိပါတယ်။;způsob: Dle toho, co (~ "v") Pán Buddha řekl, jsou tři způsoby dělání zásluh.;pol.

way: According to this map, this way is correct.;လမ်း: ဒီမြေပုံအရ

ဒီလမ်းမှန်တယ်။;cesta: Podle této mapy je tato cesta správná.;

way: Go this way straight ahead.;လမ်း:

ဒီလမ်းတည့်တည့်သွား။;cesta: Jdi tudy (~ "touto cestou") přímo (za nose).;imper.

way: His way of answering questions at examination is very good.;ပုံ (preceded by v.): စာမေးပွဲမှာ သူ့ဖြေပုံ သိပ်ကောင်းတယ်။;způsob: Způsob, jakým odpovídá při zkoušce, je velice dobrý.;col.

way: I don't like the way he speaks.;ပုံ (preceded by v.): သူ့ပြောပုံကို ကျွန်တော် မကြိုက်ဘူး။;způsob: Nemám rád způsob, jakým mluví.;um.

way: May the way of going, just like the coming way, be straight.;လမ်း: သွားလမ်းသာလို လာလမ်းဖြောင့်ပါစေ။;cesta: Kéž je cesta odchodu, stejně jako cesta příchodu, přímá.;w. pol.

way: Sorry, I don't know the way.;လမ်း: ကျွန်တော် လမ်းမသိလိုပါ။;cesta: Omluvte mě, neznám to tady. ("Protože já cestu neznám.");pol. um.

way: The man asks for direction (~ "way").;လမ်း: အမျိုးသားက လမ်းမေးနေတယ်။;cesta: Pán se ptá na cestu.;cont.

way: the usual way;နည်းလမ်း: ပုံမှန်နည်းလမ်း;způsob: obvyklý způsob;

way: The way of loyalty of Kyansittha has been recorded in Myanmar history by many.;ပုံ: ကျန်စစ်သား၏ သစ္စာရှိပုံကို မြန်မာသမိုင်းတွင် မှတ်တမ်းတင်ကြရသည်။;způsob: Způsob věrnosti Čansitáy byl mnohými zaznamenán v historii Myanmaru.;writ.

WC ("peaceful¹ house⁰");အိမ်သာ(တစ်ခု);WC ("klidný¹ dům⁰");sg.

WC ("water house");ရေအိမ်(တစ်ခု);WC ("vodní dům");sg.

WC ("water-bending room");ရေချိုးခန်း(တစ်ခု);WC ("koupelový pokoj");sg.

we;ငါတို့ ° ဒို့ ° ကျွန်ုပ်တို့ [canou̯tö.] ° အကျွန်ုပ်တို့ [ac(w)a~no(u)̯tö.] (from ကျွန်တော်တို့);my;pron. ow. (or) pron. col. (or) writ. (or) pron. writ.

we ("female¹ servant⁰ {pl.}²");ကျွန်မတို့;my ("ženský¹ sluha⁰ {pl.}²");pron. pl. uw.

we ("great¹ servants⁰ {pl.}²");ကျွန်တော်တို့;my ("ohromní¹ sluhové⁰ {pl.}²");pron. um.

we: But if we examine the whole three piṭakas, we come across some discourses that are of commentarial nature.;အကျွန်ုပ်တို့: ဒါပေမယ့် အကျွန်ုပ်တို့ ပိဋကတ်သုံးပုံလုံး စစ်ဆေးရင် အဋ္ဌကထာသဘောသဘာဝများ ဖြစ်ကြသော ရေးသားဟောပြောချက်အချို့ကို အကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ရသည်။;my: Ale pokud prozkoumáme celé tři piṭaky, narazíme na některé promluvy, které jsou komentátorského charakteru.;writ.

we: We (~ "in us") a room is available.;ကျွန်မတို့: ကျွန်မတို့ဆီမှာ အခန်းတစ်ခန်းရမယ်။;my: My (~ "v nás") je dostupný jeden pokoj.;fut. uw.

we: We bow three ("bow") times to the Buddha.;ကျွန်တော်တို့: ကျွန်တော်တို့ မြတ်စွာဘုရားကို ဆုံးသုံးကြိမ် (~ ဦးသုံးကြိမ်) ရိုခိုးကြပါတယ်။ ° ရိုခိုး: ကျွန်တော်တို့ မြတ်စွာဘုရားကို ဆုံးသုံးကြိမ် (~ ဦးသုံးကြိမ်) ရိုခိုးကြပါတယ်။;my: My se Pánu Buddhovi klaníme třikrát ("poklony").;pol. um.

we: We talk about the Law (Dhamma).;ငါတို့: ငါတို့ တရားအကြောင်း ပြောကြတယ်။;my: Povídáme si o Zákone (Dhammē).;col.

weak (about fulfilling duty);ဝေ့;slabý (o plnění povinností);I

weak (about fulfilling duty): (They) are very, very weak (in doing their work), the staff of the office.;ဝေ့: တော်တော်ဝေ့တယ်

ရန်ကုန်ထမ်းတွေ။;slabý (o plnění povinností): Jsou velice, velice slabí (v dělání své práce), zaměstnanci té kanceláře.;col.
 weak, be ("strength (is) little");အားနည်း;slabý, být ("síly (je) málo");I
 weak, be (in a certain skill, "be-inferior (and) stupid");ညံ့ဖျင်း;špatně, být na tom (s nějakou schopností atd., "být-horší (a) hloupý");I
 weak, be (in a skill): Because (I) am weak in languages.;ညံ့ဖျင်း: ကျွန်တော်ကိုက ဘာသာစကားမှာညံ့ဖျင်းလို့ပါ။;špatně, být na tom (s nějakou schopností): Protože jsem na tom s jazyky špatně. ("Protože jsem v jazycích ubohý.");pol. um.
 weak: The old woman is so weak.;အားနည်း: အဘွားအိုက အလွန်အားနည်းတယ်။;slabý: (Ta) stará paní je tak slabá.;
 weak: the weak persons in English writing;အားနည်း: အင်္ဂလိပ်စာ အားနည်းတဲ့ဂျီလ်တွေ;slabý: lidé slabí v psané angličtině;
 wealthiness ("wealthy (and) fat {nouner}");ကြွယ်ဝမှု;zámožnost ("majetný (a) tlustý {jmenec}");I
 wealthy one;သူဌေး(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);bohatý;sg.
 wealthy, be ("be-cold (and) better");ချမ်းသာ;bohatý, být ("být-studený (a) lepší");I
 wealthy, be ("wealthy (and) fat");ကြွယ်ဝ;majetný, být ("majetný (a) tlustý");I
 wealthy: may you be wealthy;ချမ်းသာ: ချမ်းသာပါစေ။;bohatý: kéž jsi bohatý;w.
 weapon ("black¹ (in) hand");လက်နက်(တစ်ခု);zbraň ("černá¹ (v) ruce");sg.
 weapon: As it was not possible to penetrate the town Tanlyin (as), indeed, (they) had vehicles, modern weapons and help from foreigners (~ "people of other countries"), by elite of ninety-three brave-ones, entering (and) attacking (there), (he) conquered in the city.;လက်နက်: သန်လျင်မြို့ကို ကားခေတ်မီလက်နက်များနှင့် နိုင်ငံခြားသားများအကူအညီရရှိထားသဖြင့် မပေါက်နိုင်ခဲ့ပါ။ လက်ဈေးစင် ရဲဘော်ကိုးကျိပ်သုံးယောက်က မြို့တွင်းကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်မှု အောင်မြင်သည်။;zbraň: Jelikož nebylo možné proniknout to města Tanlyen, (poněvadž), vskutku, měli vozidla , moderní zbraně a pomoc od cizinců (~ "lidí z jiných zemí"), (s) elitou devadesáti tří hrdinů, vstoupil (tam a) zaútočil, (a tím jej) dobyl.;writ.
 wear;ဝတ် ° ရံ;nosit (na sobě) ° nosit (oblečení);T P. vattha (= cloth) (or) T
 wear ("put-on (and) fix");ဝတ်ထား;nosit (oblečení, "obléknout (a) upevnit");T
 wear (about shoes, "ride");စီး;nosit (o botách, "řídít");T
 wear (about shoes): (He) does not wear shoes. (may be used as a description of any monk, who does not use shoes);စီး: ဒီနတ်မစီးပါဘူး။;nosit (boty): Nenosí boty. (Ize použít jakožto popis kteréhokoliv mnicha, který nepoužívá boty);pol. mn.
 wear (clothes);ဝတ်;nosit (oblečení);T
 wear (on head);ဆောင်း;nosit (na hlavě);T
 wear (on head): I wear a hat of white color (on my head).;ဆောင်း: ကျန်မ အဖြူရောင်ဦးထုပ် ဆောင်းထားတယ်။;nosit (na hlavě): Nosím (na hlavě) klobouk bílé barvy.;uw.
 wear: ("Young man") Aye is wearing green longyi.;ဝတ်: မောင်အေး လုံချည်အစိမ်းဝတ်(ထား)တယ်။;nosit: ("Mladý pán") É nosí zelené loundží.;

wear: Baby does not wear a T-shirt.;ဝတ်ထား: ကလေးက တီရှပ် ဝတ်မထားဘူး။;nosit (oblečení): Mimonko nenosí tričko.;
 wear: Because the woman will do the laundry, (she) is wearing blue gloves.;ဝတ်ထား: အမျိုးသမီးက သန့်ရှင်းရေးလုပ်မလို့ လက်အိတ်အပြာ ဝတ်ထားတယ်။;nosit: Protože se (ta) žena bude prát prádlo, má na sobě (~ "nosí") modré rukavice.;
 weather;ရာသီဥတု;počasí;n.
 weather: Because the sun is shining, ("the weather") is hot.;ရာသီဥတု: နေပူနေလို့ ရာသီဥတု ပူတာ။;počasí: Poněvadž slunce pálí, je horko (~ "počasí je horké");.col.
 weather: How's the weather in Bago?;ရာသီဥတု: ပဲခူးမှာ ရာသီဥတု ဘယ်လိုလဲ။;počasí: Jaké (- "Jak") je počasí v Bago?;inter. col.
 weather: How's the weather?;ရာသီဥတု: ရာသီဥတု ဘယ်လိုလဲ။ (~ ဘယ်လို ရာသီဥတုလဲ။);počasí: Jaké je počasí? ("Jak je počasí?");inter. col.
 weather: In Burma (~ "Burmese country") it's hot, isn't it? Isn't the weather (too) hot (for you)?;ရာသီဥတု: ဗမာပြည်မှာ ပူတယ် နော်။ ရာသီဥတု မပူဘူးလား။;počasí: V Barmě (~ "Barmské zemi") je horko, že? Není (vám zdejší) počasí moc horké?;inter.
 weather: This weather is rough.;ရာသီဥတု: ဒီရာသီဥတု ကြမ်းတမ်းတယ်။;počasí: Toto počasí je drsné.;
 weather: What's the weather? ("How is weather being?");ရာသီဥတု: ရာသီဥတု ဘယ်လိုနေလဲ။;počasí: Jaké je počasí? ("Jak je počasí jsoucí?");inter.
 website;ဆိုဒ် ° ဝက်ဆိုဒ်(တစ်ခု) ° ဝက်ဆိုက်(တစ်ခု) (WS. from ဝက်ဆိုဒ်) ° ဝက်ဘ်ဆိုက်(တစ်ခု) ° ဝက်ဆိုက်(တစ်ခု);strunka, internetová ° webová stránka ° stránka, internetová;n. E. site (or) sg. E. website (or) sg. WS. E. website
 website: (I) search in the Internet websites.;ဝက်ဘ်ဆိုဒ်: အင်တာနက်ရဲ့ဝက်ဆိုဒ်တွေမှာ ရှာတယ်။;webová stránka: Hledám na webových stránkách.;
 website: That dictionary is ("like") an offline website.;ဝက်ဆိုက်: အဲဒီ အဘိဓါန်က အော့ဖ်လိုင်းဝက်ဆိုက်တစ်ခုလို့ ဖြစ်ပါတယ်။;webová stránka: Ten slovník je ("jako") offline webová stránka.;pol.
 website: the book from website;ဝက်ဆိုဒ်: ဝက်ဘ်ဆိုဒ်ရဲ့ စာအုပ်;stránka, internetová: kniha z internetové stránky;n.
 wedding ring ("pull² (on) hand¹ (for) marriage");လက်ထပ်လက်စွပ်(တစ်ကွင်း);svatební prsten ("natáhnout² (na) ruku¹ (k) svatbě");sg.
 Wednesday ("Mercur's day");ဗုဒ္ဓဟူးနေ့;středa ("den¹ Merkuru");adv.
 Wednesday: on Wednesday morning;ဗုဒ္ဓဟူးနေ့: ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ မနက်တွင်;středa: ve středu ráno;writ.
 weed;သင်;plít;T
 week;အပတ်(တစ်ပတ်) ° ပတ် ° ပတ်(တစ်ပတ်);týden;n. (or) sg.
 week (~ "day"): What day (of week) will they come? (They) will come on Thursday.;ပတ် (~ "နေ့"): ဘယ်နေ့ လာမလဲ။ ကြာသပတေးနေ့ လာမလဲ။;týden (~ "den"): Který den (v týdnu) přijedou? Přijedou ve čtvrtek.;inter.
 week ("one week");တစ်ပတ်;týden ("jeden týden");sg.
 week: (It) has been three weeks (since I have arrived to Burma).;ပတ်: သုံးပတ် ရှိပြီ။;týden: Už je to tři týdny, co jsem přijel do Barmy.;p.p.
 week: last (for) two weeks;ပတ်: နှစ်ပတ်ကြာ;týden: trvat dva

týdny;
 week: next week;ပတ်: နောက်တစ်ပတ်; týden: příští týden;
 week: next week on Wednesday;ပတ်: နောက်တစ်ပတ်
 ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင်; týden: příští týden ve středu; writ.
 weekly ("every¹ week^o"); အပတ်စဉ်; týdně ("každý¹ týden^o"); adv.
 weep; ငို; plakat; T
 weep (cry); ငို; plakat; T
 weigh; လေး; vážit, být; I
 weigh: The bread weighs 400 grams.; လေး: ပေါင်မုန့်က
 ၄၀၀ဂရမ်လေးတယ်။; vážit: (Ten) chléb váží 400 gramů.;
 weigh: The parcel weighs one kilogram.; လေး: ပါဆယ်ထုတ်က
 ၁ကီလိုဂရမ်လေးတယ်။; vážit: (Ten) balík váží jeden kilogram.;
 weight; အလေး; váha; n.
 weight (esp. human's, "weight's time"); အလေးချိန်; váha (zejména
 lidská, "doba¹ váhy^o"); n.
 weight (of human): The man's weight is 70
 kilograms.; အလေးချိန်: အမျိုးသားရဲ့ အလေးချိန်က ၇၀ကီလိုဂရမ်။; váha
 (lidí): Váha (toho) muže je 70 kilogramů.;
 weighty, be (worth consideration, "heavy (and)
 deep"); လေးနက်; závažný, být ("těžký (a) hluboký"); I
 welcome; ဝယ်ကမ်း; vítěj; imper. col. E. welcome
 welcome ("cordially welcome"); လှိုက်လဲစွာ ကြိုဆို; vítat ("srdečně
 vítat"); imper.
 welcome ("say¹ to-meet-on-arrival"); ကြိုဆို; vítat ("říci¹ shledat-se-
 při-příjezdu^o"); T
 welcome ("speak¹ in-advance"); ကြိုဆို; vítat ("mluvit¹ předem^o"); T
 welcome: (I) welcome (you).; ကြိုဆို: ကြိုဆိုပါတယ်။; vítat: Vítám
 (tě).; pol.
 well; လိုက် ° ကောင်းကောင်း ° အကောင်း; dobře ° pořádně; adv. col.
 (or) adv. (or) adj.
 well ("water inside"); ရေတွင်း; studna ("voda uvnitř"); n.
 well done ("well, well, well"); သာသနာ့သာသနာ; správně ("správně,
 správně, správně"); adj., P. sādhu sādhu sādhu (= well, well,
 well)
 well done ("well"); သာသနာ့; dobře! "; adj. P. sādhu (= well)
 well done: Especially, being happy (I) call "well done", ven.
 Sir.; သာသနာ့: အထူးပင်ဝမ်းမြောက်သာသနာ ခေါ်ပါတယ်။; dobře!: Zejména,
 šťasten volám: "dobře!", ct. Pane.; pol.
 well-known (around the country, "country
 known"); နိုင်ငံကျော်; známý (po (vlastní) zemi, "zemsky
 známý"); adj.
 well-known, be ("visible (and) rare"); ထင်ရှား; známý, být dobře
 ("viditelný (a) vzácný"); I
 well-versedness ("heard¹ much^o"); ဘဟုသုတ (WS. from
 ဗဟုသုတ); sečtělost ("slyšel¹ hodně^o"); n. WS. P. bahusuta (=
 much-heard)
 well-versedness: (They) exchange (their) knowledge (and) well-
 versedness.; ဗဟုသုတ: အသိပညာတွေ ဗဟုသုတတွေ
 ဖလှယ်တယ်။; sečtělost: Vyměňují si znalosti a sečtělost.;
 well, be; နေကောင်း; dobře, mít se; I
 well, be ("life (is) good"); နေကောင်း; dobře, mít se (být zdravý,
 "Život (je) dobrý"); I
 well, then; ကဲ့ [gě.]; dobře, tedy; col. interj.
 well, very (~ "not little"): (One) must observe (rules) very well (

~ "not little").; မနည်း: မနည်း စောင့်ထိန်းနေရတယ်။; nemálo:
 (Pravidla) se musí nemálo dodržovat.;
 well: (I) revere (you), who is well skilled in what is not (your)
 mother tongue.; ကောင်းကောင်း: မိခင်စာ (~ မိခင်ဘာသာစကား)
 မဟုတ်တာကို ကောင်းကောင်းကျွမ်းကျင်တာကို လေးစားပါတယ်။; dobře:
 Ctím (tebe,) který je dobře dovedný v tom, co není (tvou)
 mateřštinou.; pol.
 well: But one thing (I) know (very) well.; ကောင်းကောင်း: ဒါပေမယ့်
 တစ်ခုတော့ ကောင်းကောင်းသိပါတယ်။; dobře: Ale jednu věc dobře
 vím.; pol.
 well: However, indeed, it is not right to want to drink clear
 water now, (if) the well (has been) dug now.; ရေတွင်း: ဒါပေမယ့်
 အခုရေတွင်းတူး အခုရေကြည်သောက်ချင်လို့ မရဘူးလေ။; studna: Ale,
 vskutku, není dobré chtít pít čistou vodu teď, (jestliže) byla
 studna vykopána teď.; prov.
 well: Should (I) send (you) ("well") an example?; လိုက်:
 နမူနာပုံစံပို့လိုက်ရမလား။; dobře: Mám (ti) ("dobře") poslat (~
 vzor) ?; inter. fut.
 well: Well, (I) will think about it.; လိုက်: စဉ်းစားလိုက်ဦးမယ်။; no: No,
 budu o tom přemýšlet.; fut.
 well: Well. (when finishing a dialogue); ကောင်း: ကောင်းပါပြီ; dobře:
 Dobře. (při ukončování dialogu); pol.
 West; အနောက်; Západ; n.
 West ("direction¹ (of) backside^o"); အနောက်ဘက်; západ ("směr¹
 zadku^o"); n.
 West: the lake (is) in the West; အနောက်ဘက်: ရေကန်က
 အနောက်ဘက်မှာ; západ: jezero je na západě;
 wet, be; စွတ် [su.] ° စိုစွတ် [sösü.] ° စို; vlhký, být ° mokrý, být; I
 wet, be ("be-wet (and) wet"); စိုစွတ်; mokrý, být ("být-mokrý (a)
 mokrý"); I
 wet, be (by water); ရေစို; mokrý, být (vodou); I
 wet: (It) may get wet by the rain.; မိုး: မိုးစိုလိမ့်မယ်။; zmoknout: Asi
 to deštěm zmokne (~ "namočí se").; fut.
 wet: (It) will get wet because of the rain.; စိုစွတ်: မိုးကြောင့်
 စိုစွတ်လာမယ်။; zmoknout: Zmokne to, poněvadž prší. ("Namočí
 se to, poněvadž (je) déšť"); I
 wet: Because it is raining, flowers are ("being") wet.; စို:
 မိုးရွာနေလို့ ပန်းပွင့်(တွေ) မိုးစိုနေတယ်။; mokrý: Poněvadž prší,
 květiny jsou mokré.; cont.
 wet: T-shirt is wet.; စို: တီရှပ်က စိုနေတယ်။; mokrý: Tričko je
 mokré.; cont.
 what; ဘာလဲ ° အဘယ် ° စရာ ° သမျှ (from -သည် + မျှ); co; suff.
 prep. (or) suff. pron. (or) inter. zj. col. (or) pron.
 what (~ "how"): What do (you) think (about it)? ("How (you)
 think?"); ဘယ်လို: ဘယ်လိုထင်သလဲ။; co (~ "jak"): Co si (o tom)
 myslíš? ("Jak myslíš?"); inter.
 what (~ "where"): On what? ("On where?"); ဘယ်မှာလဲ:
 ဘယ်ပေါ်မှာလဲ။; čem (~ "kde"): Na čem? ("Na kde?"); inter.
 what (~ "which"): What do (you) like most in the Lord
 Buddha's teachings?; ဘယ်ဟာ: မင်း ဗုဒ္ဓမြစွာဘုရားရဲ့
 တရားတော်ထဲမှာ ဘယ်ဟာကို အကြိုက်ဆုံးလဲ။; co (~ "který"): Co
 máš z (~ "v") učení Pána Buddhy nejraději?; inter.
 what (~ "which"): What shop will you eat in?; ဘယ် -လဲ:
 ဘယ်ဆိုင်မှာ စားမလဲ။; jaký: V jakém obchodě budeš jíst?; inter.

what (~ "how much"): What is (your) telephone number?;ဘယ်လောက်လဲ: တယ်လီဖုန်းနံပါတ် ဘယ်လောက်လဲ။;jaké (~ "kolik"): Jaké je (tvé) telefonní číslo?;inter. col.

what (~ what kind of): What kind of ball pen you want to buy?;ဘာ -လဲ: ဘာဘောပင် ဝယ်ချင်သလဲ။;jaký (~ "co"): Jaké pero si chcete koupit?;inter. col.

what ("how many"): What is the time? ("How many hours have been struck?");ဘယ်နှစ်: ဘယ်နှစ်နာရီ ထိုးပြီလဲ။;kolik: Kolik je hodin? ("Kolik hodin udeřilo?");col.

what ("things"): all what we want to achieve;အရာ: အောင်မြင်ချင်သည့်အရာအားလုံး;čeho ("věci"): vše, čeho chceme dosáhnout;

what (in fut. tense): What meat will you eat it with?;ဘာ -မလဲ: ဘာအသားနဲ့ စားမလဲ။;co (v bud. č.): S jakým masem to budeš jíst?;col.

what (not in question);မည်သည် (~ ဘယ်) ° မည်သို့ (~ ဘယ်);co (ne v otázce);pron. writ.!

what (one) explains;ရှင်းပြတာတွေ;co (někdo) vysvětluje;pl.

what (one) explains: What you explain, I like, (my) friend.;ရှင်းပြတာတွေ: မင်း ရှင်းပြတာတွေကို ငါ နှစ်သက်တယ် (~ သဘောကျတယ်) ကွ။;co (někdo) vysvětluje: Líbí se mi (~ "já rád"), co vysvětluješ, příteli.;

what (one) says;ပြောတာ;co (někdo) říká;

what (one) says: All what you say, (I) like.;ပြောတာ : မင်းပြောတာ အားလုံးကို ငါနှစ်သက်တယ် (~ သဘောကျတယ်)။;co (někdo) říká: Všechno co říkáš, ("já") mám rád.;

what (things);အရာ;čeho (věci) ° co (věci);pron.

what (used for relative clause);ဘာ (from တွဲဘာ);co (užito ve vztahné větě);suff.

what (will, with connection to future);မဲ့;jaký (bude, se spojitostí k budoucnosti);conj.

what about;ကော;co třeba;suff. col.

what about: (And) what about George?;ကော: ဂျော့ဂျီကော။;a co: A co George?;inter.

what day (in week);ဘယ်နေ့ -လဲ;který den (v týdnu);inter.

what if ("also" if");ရင်ရော;co když ("také" když);suff. col.

what if: And what if (it) is wrong interpretation?;ရင်ရော: အဲဒါကို တလွဲအဓိပ္ပါယ်ကောက်ရင်ရော။;co když: A co když je (to) špatný výklad?;inter. col.

what is not;မဟုတ်တာ;co není;n.

what is not: (I) revere (you), who is well skilled in what is not (your) mother tongue.;မဟုတ်တာ: မိခင်စာ (~ မိခင်ဘာသာစကား) မဟုတ်တာကို ကောင်းကောင်းကျွမ်းကျင်တာကို လေးစားပါတယ်။;co není: Respektuji (tebe,) který je dobře dovedný v tom, co není (tvou) mateřštinou.;pol.

what kind of ("how"): What kind of books do you read?;ဘယ်လို: ဘယ်လိုစာအုပ်ဖတ်သလဲ။;jaké ("jak"): Jaké knihy čteš?;inter. col.

what kind of ("how"): What kind of car will you buy?;ဘယ်လို: ဘယ်လိုကားဝယ်မလဲ။;jaké ("jak"): Jaký automobil si koupíš?;inter. col.

what one does ("work {noun}");လုပ်စရာ;co někdo dělá ("dělat {jmenec}");n.

what time, at: What time will (you) come?;ဘယ်နှစ်နာရီမှာ: ဘယ်နှစ်နာရီမှာ လာမလဲ။;kolik hodin, v: V kolik hodin

přijdeš?;inter. fut.

what time, at: What time will (you) go?;ဘယ်နှစ်နာရီမှာ: ဘယ်နှစ်နာရီမှာ သွားမလဲ။;kolik hodin, v: V kolik hodin půjdeš (odejdeš)?;inter. fut.

what time: What is the time now? ("What has been the time?");ဘယ်အချိန် -လဲ: အခု ဘယ်အချိန် ရှိပြီလဲ။;kolik (o čase) (~ "jaký čas"): Kolik je teď hodin? ("Jaký již byl čas?");inter. p.p. col.

What time: What time will (you) come?;ဘယ်နှစ်နာရီ: ဘယ်နှစ်နာရီ လာမလဲ။;V kolik hodin: V kolik hodin přijdeš?;inter. col.

what will;မှာ;co bude;suff. col.

what will (~ whatever will): (that,) what he will say;မှာ: သူ ပြောမှာ;co bude (~ cokoliv bude): (to,) co řekne;col.

what will (~ whatever will): (that) what I will eat;မှာ: ကျွန်တော် စားမှာ;co bude (~ cokoliv bude): (to,) co budu jíst;n. col. um.

what will not;မှာ မဟုတ်(ပါ)ဘူး;co nebude;suff. col.

what will not: His rice is not what I will eat.;မှာ မဟုတ်ပါဘူး: သူ့ထမင်း ကျွန်တော် စားမှာ မဟုတ်ပါဘူး။;co nebude: Jeho rýže není (to,) co budu jíst.;col. pol. um.

what will: (That,) what I will eat is rice.;မှာ: ကျွန်တော် စားမှာ ထမင်းပါ။;co bude: (To,) co budu jíst je rýže.;col. pol. um.

what, (that);တာ;co, (to);suff.

what, that: that, what I did;တာ: ကျွန်တော် လုပ်တာ;co, to: to, co jsem dělal;um.

what: I don't understand what he says.;တာ: သူ ပြောတာ ကျွန်တော် နားမလည်ပါဘူး။;co: Nerozumím co říká.;col. pol. um.

what: If (you) do not practise, what (you) have (already) got, the good (knowledge) of writing (and) good (knowledge) of speaking may get lost, (they) say;ဘား: မလေ့ကျင့်ရင် ရပြီးသား စာလေးစကားလေးတွေဟာ ပျောက်တတ်တယ်တဲ့;co: Pokud netrénuješ, co (již) máš, ta dobrá (znanost) psaní (a) dobrá (zanlost) mluvení, se může ztratit, prý;col.

what: Is it correct what I say?;တာ: ကျွန်တော် ပြောတာမှန်လား။;co: Je co říkám správně?;inter. um.

what: It is this, what he says.;တာ: ဒါ သူပြောတာဖြစ်ပါတယ်။;co, to: Je to tohle, co říká.;

what: number: What (is) no. 1?;ဘာလဲ: နံပါတ် ၁ ဘာလဲ။;co: číslo: Co (je) číslo 1?;inter. col.

what: What (is) this?;ဘာလဲ: ဒါ ဘာလဲ။;co: Co (je) tohle?;inter. col.

what: What country is this?;ဘာ -လဲ: ဒါ ဘာနိုင်ငံလဲ။;co: Co je tohle za stát?;inter. col.

what: What did you do?;ဘာ -လဲ: မင်း ဘာလုပ် ခဲ့သလဲ။;co: Co jsi dělal(a)?;inter. col.

what: What do (you) want to buy? ("What (is it), that (you) want to buy?");ဘာ -လဲ: ဘာဝယ်ချင်လို့လဲ။;chtít: Co chcete koupit? ("Co (je to), co chcete koupit?");inter. col.

what: What do (you) want? (may be asked by a merchant in a shop);ဘာ -လဲ: ဘာလိုချင်သလဲ။;co: Co chcete? (může být otázkou prodavače v obchodě);inter.

what: What do you want? ("What (is it), great-one?");ဘာလဲ: ဘာလဲတော့။ (~ ဘာလိုချင်လဲတော့)။;co: Co chceš? ("Co (je to), veliký?");col.

what: What is "book"?;ဘာလဲ: စာအုပ်ဆိုတာ ဘာလဲ။;co: Co je (to)

"kniha"?;inter. col.
 what: What kind of?;ဘယ်လို: ဘယ်လိုဟာ ချိုးလဲ။;jaký (~ "co"): Jaký druh?;inter.
 what: what one does;စရာ: လုပ်စရာ;co: co (někdo) udělá;
 what: what one learns;စရာ: သင်စရာ;co: co se (někdo) naučí.;
 what: What will you buy, friend?;ဘာ -လဲ: ဘာဝယ်မလဲ ခင်ဗျား။;co: Co si koupíš, příteli?;inter. um.
 what: What's up? ("What happened?");ဘာ: ဘာဖြစ်သလဲ။;co: Tak co je? ("Co se stalo?");inter.
 What?;ဘာ။;Cože?;inter. col.
 what? (said in disappointment and wonder);ရင့်;cože? (řeceno v nespokojenosti a údivu);interj.
 whatever;ကာ ° ဘာ ° ဘာ -မှ ° ဘာမှ ° ဖြစ်ဖြစ် -ဖြစ်ဖြစ်;cokoliv ° jakýkoliv;suff. prep. (or) pron. (or) suff. pron.
 whatever (~ "things"): (You) can ask whatever you want.;ရာ: မေးချင်ရာ မေးနိုင်တယ်။;cokoliv (~ "věci"): Můžeš se zeptat (na) cokoliv ("ty") chceš.;col.
 whatever ("not¹ saying² what³");ဘာမဆို;cokoliv ("neřikajíc⁴ co⁵");pron.
 whatever ("whatever¹ called² ...");ဟူသမျှ;jakékoliv ("cokoliv¹ zvaného² ...");fut. writ.
 whatever (anyway);ဘာဖြစ်ဖြစ်;jedno, to je (mimochodem);adv.
 whatever (followed by a verb);ဘာ (followed by a doubled verb);cokoliv (následováno slovesem) ° kterýkoliv (následováno slovesem);
 whatever (followed by a verb): He enjoys whatever book (he) reads.;ဘာ (followed by a doubled verb): ဘာစာအုပ်ဖတ်ဖတ် သူပျော်ပါတယ်။;kterýkoliv (následováno slovesem): Užívá si každé knihy (kterou) ("on") čte.;pol.
 whatever (followed by a verb): Whatever (you) eat, it doesn't matter.;ဘာ (followed by a doubled verb): ဘာစားစားအရေးမကြီးပါဘူး။;cokoliv (následováno slovesem): Je jedno, co jíš.;pol.
 whatever (followed by a verb): Whatever car he buys, (it is) ("indeed") same.;ဘာ (followed by a doubled verb): သူဘာကားဝယ်ဝယ် အတူတူပါပဲ။;kterýkoliv: At' už koupí kterékoliv auto, (je to) ("vskutku") to samé.;pol.
 whatever (followed by a verb): Whatever you do, I like.;ဘာ (followed by a doubled verb): ခင်ဗျားဘာလုပ်လုပ် ကျွန်တော်ကြိုက်ပါတယ်။;cokoliv (následováno slovesem): Cokoliv uděláš, já mám rád.;pol. um.
 whatever (one) likes;ကြိုက်တဲ့။;cokoliv (někdo) chce (~ "rád");
 whatever (one) likes: (You) can take whatever you want.;ကြိုက်တဲ့။ : မင်းကြိုက်တဲ့ဟာ ယူနိုင်တယ်။;cokoliv (někdo) chce (~ "rád"): Můžeš si vzít cokoliv chceš (~ "(máš) rád").;
 whatever from: whatever city (you) come from;ဘယ် -က: ဘယ်မြို့က လာလာ;jakékoliv: at' už přijdeš z jakéhokoliv města;
 whatever: (He) can overcome whatever difficulties.;ဟူသမျှ: အခက်ခဲဟူသမျှ ကျော်လွှားနိုင်သည်။;jakékoliv: Dokáže překonat jakékoliv potíže.;writ.
 whatever: Whatever (he) can read, (he) studies (it) all.;ကာ: ဖတ်နိုင်ကာ အားလုံးကို လေ့လာတယ်။;cokoliv: Studuje cokoliv, co dokáže přečíst.;
 whatever: whatever (you) do;ဘာ: ဘာလုပ်လုပ်;cokoliv: cokoliv

uděláš;
 whatever: whatever (you) say;ဘာ: ဘာစကားပြောပြော;cokoliv: cokoliv řekneš;
 whatever: whatever book;ဘာ -မဆို: ဘာစာအုပ်မဆို ° မဆို: ဘာစာအုပ်မဆို ° ဘာ -မှ: ဘာစာအုပ်မှ;jakýkoliv: jakákoliv kniha ° jakýkoliv: jakákoliv kniha.; (or) n.
 whatever: Whatever Chinese (or) Indian products (~ "things") are all available in Mandalay.;ဖြစ်ဖြစ်..ဖြစ်ဖြစ်: တရုတ်ပစ္စည်းဖြစ်ဖြစ် အိန္ဒိယပစ္စည်းဖြစ်ဖြစ် မန္တလေးမှာ အားလုံးရပါတယ်။;jakékoliv: Jakékoliv čínské nebo indické zboží (~ "věci") je v Mandalaji ("všechno") k dispozici.;pol.
 whatever: whatever city (you) go to;ဘယ် -ကို: ဘယ်မြို့ကို သွားသွား;kteréhokoliv: at' už jdeš do kteréhokoliv města.;
 whatever: whatever city (you) live in;ဘယ် -မှာ: ဘယ်မြို့မှာ နေနေ;jakýkoliv: at' už žiješ v jakémkoliv městě ° at' už: at' už žiješ v jakémkoliv městě;
 whatever: Whatever the teacher asks, I can answer.;သမျှ: ဆရာမေးသမျှ ကျွန်တော်ဖြေနိုင်တယ်။;cokoliv: Na cokoliv se učitel zeptá, já dokážu odpovědět.;um.
 wheel;ဘီး(တစ်ဘီး);kolo;sg.
 when;မှ ° စဉ်တုန်းက ° ရာ ° ခေတ် ° တဲ့အခါ ° ရင် ° အချိန်တွင်;jestliže ° když;adv. (or) conj. writ. (or) suff. conj. (or) conj. (or) suff. adv. (or) writ.
 when (~ "at how many hours"): When does the class begin? ("At how many hours will start the lesson?");ဘယ်နှစ်နာရီမှာ -မလဲ: အတန်း ဘယ်နှစ်နာရီမှာ စမလဲ။;kdy (~ "v kolik hodin"): Kdy začíná lekce? ("V kolik hodin začne lekce?");inter. col.
 when (~ "during"): Did you think about becoming a nun when (you) were a child (~ "during (your) childhood")?;တုန်း: သီလရင်ဖြစ်ဖို့ မင်းငယ်ရွယ်စဉ်က (~ မင်းငယ်ငယ်တုန်းက) စဉ်းစားခဲ့ဘူး။ ° စဉ်: သီလရင်ဖြစ်ဖို့ မင်းငယ်ရွယ်စဉ်က (~ မင်းငယ်ငယ်တုန်းက) စဉ်းစားခဲ့ဘူး။;když (~ "během"): Přemýšlela jsi (o tom) stát se mniškou, když jsi byla dítě (~ "během (svého) dětství")?;p.s. inter.
 when (~ "during"): when (one) is a child;စဉ်: ငယ်ရွယ်စဉ်;když (~ "během"): když je (někdo) dítě;
 when (~ "still"): (when I) was ("still") a child (~ "baby");တုန်း: ကလေးဘဝတုန်းက;jestě, když: když jsem byl (jestě) dítě (~ "miminko");adv.
 when ("in¹ time²");အခါမှာ;když ("v¹ čase²");adv.
 when ("time¹ when²");တဲ့အချိန်;když ("čas¹ kdy²");pron.
 when (as condition);လျှင်;když;adv.
 when (at the time when);တော့;když (v době, když);suff.
 when (at the time when): After (he) approached me, I told (it) to him.;တော့: ကျွန်တော်ဆီချဉ်းကပ်လာတော့ ကျွန်တော်သူကို ပြောခဲ့သည်။;když (v době, když): Když ke mě přišel, řekl jsem mu (to).;p.s. writ.
 when (for past): When did you arrive to this town?;ဘယ်တုန်းက လဲ: ဘယ်တုန်းက ဒီမြို့ကို ရောက်သလဲ။;kdy (pro minulost): Kdy jsi přijel do tohoto města?;inter. col.
 when (future): When will (you) eat, friend?;ဘယ်တော့ -မလဲ: ခင်ဗျား ဘယ်တော့ စားမလဲ။;kdy (budouci): Kdy budeš jíst, příteli?;inter. col. fut. um.
 when (future): When will be Monday?;ဘယ်တော့လဲ (~ ဘယ်ချိန်လဲ): တနင်္လာနေ့ ဘယ်တော့လဲ (~ ဘယ်ချိန်လဲ)။;kdy

(budoucí): Kdy bude pondělí?;inter. col.
 when (future): When will you go back?;ဘယ်တော့ -မလဲ:
 ဘယ်တော့ ပြန်မလဲ; kdy (budoucí): Kdy se vrátíš?;inter. fut. col.
 when (if related to future);ဘယ်တော့ -လဲ; kdy (pokud se týká budoucnosti);pron. inter. col.
 when (if related to past);ဘယ်တုန်းက -လဲ; kdy (pokud se týká minulosti);pron. inter. col.
 when (if);ရင်; když; suff. conj.
 when (in future): When do (you) plan to (~ "will") finish?;ဘယ်တော့: ဘယ်တော့ပြီးမှာလဲ; kdy (v budoucnu): Kdy plánuješ (~ "budeš") skončit?;inter.
 when (in past): Friend, when did you eat?;ဘယ်တုန်းက -သလဲ: ခင်ဗျား ဘယ်တုန်းက စားသလဲ; kdy (v minulosti): Příteli, kdy jsi jedl?;inter. p.s. um.
 when (in past): When did he come?;ဘယ်တုန်းက -သလဲ: သူ ဘယ်တုန်းက လာသလဲ; kdy (v minulosti): Kdy přišel (on)?;inter. col. p.s.
 when (in past): When was Monday?;ဘယ်တုန်းကလဲ: တနင်္လာနေ့ ဘယ်တုန်းကလဲ; kdy (v minulosti): Kdy bylo pondělí?;inter. col.
 when (is something finished);ပြီးရင်; když (je něco dokončeno);conj.
 when (is something finished): Turn left, (and) having passed the next street, on the right (you) should find the hotel.;ပြီးရင်: ဘယ်ဘက်ကွေ့လိုက် နောက်တစ်လမ်း ကျော်ပြီးရင် ညာဘက်မှာ ဟိုတယ်တွေလိမ့်မယ်; když (je něco dokončeno): Zahněte vlevo, (a) až přejedete další ulici, vpravo byste měl uvidět (~ "najít") hotel.;imper. fut. col.
 when (something was happening);အခါတုန်းက; když (se něco dělo);suff. adv.
 when (sth. happened etc.);သည့်အခါ; když (se něco stalo atd.);suff. writ.
 when (sth.) is finished;ပြီးသည့်အခါ; když je (něco) hotové;adv.
 when (used as a pron.);အခါ; kdy (užito coby zájm.) ° když; suff.
 when (while);ရင်း; když (zatímco);suff. adv.
 when finishes: when the studying finishes;ပြီးရင်: စာသင်ပြီးရင်; když skončí: když studium skončí; p.p.
 when will: When will he come?;ဘယ်တော့ -မလဲ: သူ ဘယ်တော့ လာမလဲ; kdy (budoucí): Kdy přijde (on)?;inter. col. fut.
 when: a while before (you) go ("when the time (of) going (is) near");ရင်: သွားခါနီးရင်; když: chvílku před tím, než půjdeš ("když je čas chození blízko");
 when: It is said, that the villagers ("male villagers (and) female villagers") asked him ("for themselves") when they didn't know (~ "when they had sth. unknown");.တဲ့အခါ: ရွာသူရွာသားတွေ မသိတာရှိတဲ့အခါ သူ့ကို မေးကြရသတဲ့; když: Říká se, že vesničané ("vesničané (a) vesničanky") se ho ptali když ("měli něco, co") nevěděli.;
 when: like when (I) started meditation;အခါတုန်း: စတင်သည့်အခါတုန်းကလို့; když: jako když jsem začínal meditaci;
 when: On one day, when rabbit met turtle, rabbit mocked: "friend turtle, you go slowly.";ရာ: တနေ့သ၌ ယုန်နှင့်လိပ်တို့တွေဆုံကြရာ ယုန်က "အဆွေလိပ်၊ သင်သည် အသွားနေ့သည်"ဟု ကဲရဲ့၏; když: Jednoho dne (~ "v jeden den"), když se králík potkal se želvou, králík se vysmíval: "příteli

želvo, ("ty") jdeš pomalu.";writ.
 when: Thank you for helping us with everything when we went to your (~ "ven. Sir's") monastery.;တဲ့အချိန်: တပည့်တော်တို့ အရင်ဘုရား(ရဲ့)ကျောင်းကို ကြွတဲ့အချိန် (~ လာတုန်းက) အစစအရာရာ ကူညီတဲ့(အ)တွက် ကျေးဇူးတင်ပါတယ်; když: Děkujeme ti za pomoc se vším, když jsme šli do tvého (~ "ct. pána") kláštera.;pol. ubmn. utmn.
 when: when (he) is alone;အခါ: တစ်ယောက်တည်းဖြစ်သောအခါ; když: když je sám;
 when: when (I) arrived.;ရင်: ရောက်ခဲ့ရင်; když: když jsem se dostavil;adv.
 when: when (I) was a child;တုန်း: ငယ်ငယ်တုန်းက; když: když jsem byl dítě;adv.
 when: when (sb.) lived;အခါ: နေတဲ့အခါ; když: když (někdo) žil;adv.
 when: When (we) finish ("practice (of)") meditation, (I) answer the questions asked by the people.;အချိန်တွင်: ဘာဝနာပွားပြီးတဲ့အချိန်တွင် လူများက မေးသော မေးခွန်းများကို ဖြေပါတယ်; když: Když skončíme ("praxi") meditaci, odpovídám na otázky položené (~ "ptané") lidmi.;pol. writ.
 when: When (you) arrive to Pagoda road, turn right.;အခါ: ဘုရားလမ်းရောက်တဲ့အခါ ညာဘက်ချိုးပါ; až (když): Až (~ když) dojdeš do Pagoda ulice, zatoč v pravo.;imper. pol.
 when: When do (you) plan (~ "have") to come to Myanmar again.;ဘယ်တော့: ဘယ်တော့ မြန်မာပြည်ကို နောက်တစ်ကြိမ်ပြန်လာဖို့ ရိုလဲ; kdy: Kdy plánuješ (~ "máš") znovu přijít do Myanmaru?;inter.
 when: When do (you) want to go?;ဘယ်တော့: ဘယ်တော့ သွားချင်သလဲ; kdy: Kdy chcete jet?;inter. col.
 when: When I am free, (I) will answer as much as possible.;အခါမှာ: ကျွန်တော် အားတဲ့အခါမှာ နှိုင်းသလောက် ဖြေပေးပါမယ်; když: Když budu volný, odpovím jak jen mohu.;
 when: When is (it) used most frequently? ("In what kind of times (it) is used most frequently?");ဘယ်အချိန် -လဲ: ဘယ်အချိန်မျိုးမှာ အများဆုံးသုံးသလဲ; kdy: Kdy je (to) nejvíce používáno? ("V jakém druhu časů se (to) používá nejčastěji?");inter.
 when: When is your birthday?;ဘယ်တော့: မင်းမွေးနေ့ ဘယ်တော့လဲ; kdy: Kdy máš narozeniny? ("Kdy bude den tvého narození?");inter.
 when: When the rabbit woke up at the place of resting, (it) got up and indeed ran as much as (he) could.;သော်: ယုန်သည် အိပ်နေရာမှ နိုးလတ်သော် ထ၍တဟုန်တည်း (~ ထ၍တဟုန်ထိုး) ပြေးလေ၏; když: Když se králík na místě odpočinku probudil, vstal a vskutku běžel jak jen mohl.;writ.
 when: When will (you have) holidays?;ဘယ်တော့: အားလပ်ရက်က ဘယ်တော့လဲ; kdy: Kdy budou prázdniny?;inter.
 whenever;ဘယ်အချိန်မှ ° ဘယ်အချိန်ပဲ ° ဘယ်အချိန် -မဆို ° အခါအခါ; kdykoliv; (or) adv. (or) pron.
 whenever (in future);ဘယ်တော့ -မဆို ° ဘယ်တော့မှ; kdykoliv (v budoucnosti) ° kdykoliv (v budoucnu);adv. (or) pron.
 whenever (in past);ဘယ်တုန်းက -မဆို; kdykoliv (v minulosti);adv.
 whenever (one) likes: Whenever the ven. Sir likes, (he) may ask (me) whatever (he) wants to ask.;အချိန်မှာ၊ ကြိုက်တဲ့: အရင်ဘုရား ကြိုက်တဲ့ အချိန်မှာ မေးချင်တာတွေ မေးနိုင်ပါတယ်; kdykoliv

(někdo) chce: Kdykoliv ct. Pán bude chtít, může se mě zeptat na cokoli chce ("se zeptat").;pol.
 whenever (sb.) wants;အချိန်မှာ ကြိုက်တဲ့; kdykoliv (někdo) chce;adv.
 whenever (sth. is);အချိန် -တဲ့; kdykoliv (něco je);suff.
 whenever: Please, correct (this) whenever (you) wish.;အချိန် -တဲ့ ဆန္ဒရှိတဲ့အချိန် ပြင်ဆင်ပါအုံး;; kdykoliv: Prosim, oprav (tohle) kdykoliv chceš (~ "(budeš) si přát").;imper. pol.
 whenever: Whenever (I) can't help him, he is angry with me.;အခါအခါ: သူ့အတွက် မကူညီနိုင်တဲ့အခါအခါ သူဟာ ငါနဲ့ စိတ်ဆိုးတယ်;; kdykoliv: Kdykoliv mu nedokážu pomoci, je na mě naštvaný.;
 whenever: whenever (you) eat;ဘယ်အချိန်: ဘယ်အချိန် စားစား; kdykoliv: kdykoliv jíš;
 whenever: whenever (you) look;ဘယ်တော့: ဘယ်တော့ ကြည့်ကြည့်; kdykoliv: kdykoliv se podíváš;
 whenever: Whenever a lot of happiness appears in you.;အချိန် -တဲ့: ခင်ဗျားဆီမှာ ပျော်ရွှင်မှုတွေ အရမ်းဖြစ်လာတဲ့အချိန်မှာ (~ ခင်ဗျားအရမ်း ပျော်လာတဲ့အချိန်); kdykoliv: Kdykoliv máš tolik moc radosti ("v tobě").;um.
 whenever: Whenever you come, (you) have to leave quickly somewhere.;ဘယ်အချိန်ပဲ: မင်း ဘယ်အချိန်ပဲ လာလာ တစ်နေရာရာကို အမြန်ဆုံး မင်းသွားရမယ်;; kdykoliv: Kdykoliv přijdeš, musíš rychle někam jít.;fut. col.
 where;ဘယ်မှာ -လဲ။ ° သည်, ° အဘယ် ° ဘယ်မှာ -လည်း။ ° တဲ့; kde ° který;pron. inter. col. (or) pron. (or) suff. (or) pron. inter. spis. (or) suff. writ.
 where (not in question);မည်သည် (~ ဘယ်) ° မည်သည့်နေရာ (~ ဘယ်); kde (ne v otázce);pron. writ. !
 where (should I go);ဘယ်လဲ; kam (bych měl jet);inter. col.
 where (to);ဘယ် -လဲ; kam;inter. adv.
 where (to): Where are (you) going, friend?;ဘယ် -လဲ: ဘယ်သွားမလို့လဲ ခင်ဗျား; kam: Kam jdeš, příteli?;inter.
 where (to): Where are you going? ("Where will you go?");ဘယ် -လဲ: ဘယ်သွားမလဲ; kam: Kam jdeš? ("Kam půjdeš?");inter. col. fut.
 where (to): Where should (I) give (you) a lift?;ဘယ် -လဲ: ဘယ်လိုက်ဖို့ပေးရမလဲ; kam: Kam (vás) mám svézt?;inter. fut.
 where from;ဘယ်က -လဲ ° ဘယ်က -လည်း; odkud;pron. inter. col. (or) pron. inter. spis.
 where from: Where are you from, Bill? ("From which place (you) come, Bill?");ဘယ်က: ဘယ်အရပ်က လာသလဲ ဘီလ်; odkud: Odkud jsi, Bille? ("Z jakého místa přicházíš, Bille?");inter.
 where from: Where do you come from?;ဘယ်က -လဲ: မင်း ဘယ်က လာတာလဲ။ ° ဘယ်က -လဲ: ဘယ်က လာသလဲ။ ° ဘယ်က -လဲ: မင်း ဘယ်က လာသလဲ။ ° ဘယ်က -လဲ: မင်း ဘယ်က လာလဲ; odkud: Odkud přicházíš? ° odkud: Odkud jsi? ("Odkud přicházíš?");inter. col.
 where from: Where does he come from? ("Which region does he come from?");ဘယ်က: သူ ဘယ်အရပ်က လာလဲ; odkud: Odkud je? ("Z jaké oblasti ("on") přichází?");
 Where to?;ဘယ်ကိုလဲ; Kam?;inter.
 where, place;နေရာ; kam, místo;n.
 where: Do (you) know, where (I) can get (~ find) (it)?;ဘယ်မှာ

-လဲ: ဒီနားမှာ ဘယ်မှာရမလဲ သိသလား။ (~ ဒီအနီးအနားက ဘယ်မှာ ရနိုင်မလဲ သိသလား။); kde: Nevíte, kde poblíž bych (to) mohl dostat (~ najít)?;inter. fut.
 where: Goal is the place in race, where (one) has to finally arrive.;နေရာ : ပန်းတိုင်ဆိုတာ ပြိုင်ပွဲမှာ နောက်ဆုံး(မှ) ရောက်ရမယ့်နေရာပါ။; kam: Cíl znamená místo v závodě, kam (jeden) musí nakonec dorazit.;pol. col.
 where: To where is your house near?;ဘယ်မှာ -လဲ: အိမ် ဘယ်နားမှာလဲ; kde: Poblíž čeho je tvůj dům?;inter
 where: Where are (you) staying?;ဘယ်မှာ -လဲ: ဘယ်မှာ တဲနေသလဲ; kde: Kde (teď) jsi (ubytován)?;inter. cont.
 where: Where do (~ "did") you eat?;ဘယ်မှာ -လဲ: ဘယ်မှာ စားသလဲ; kde: Kde jíš? ("Kde jsi jedl?");inter.
 where: Where do (you) stay?;ဘယ်မှာ -လဲ: ဘယ်မှာ တဲလဲ; kde: Kde (teď) jsi ("ubytován?");inter..
 where: Where do (you) want (me) to come (and) take (you)?;ဘယ်မှာ -လဲ: ဘယ်မှာလာခေါ်စေချင်သလဲ; kde: Kde chcete abych přijel (a) vzal (vás)?;inter. col.
 where: Where do you live now?;ဘယ်မှာ -လဲ: အခု ဘယ်မှာ နေသလဲ; kde: Kde teď žiješ?;inter.
 where: Where do you stay now?;ဘယ်မှာ: အခုဘယ်မှာ နေပါလဲ; kde: Kde teď žiješ?;inter. pol.
 where: Where does he live?;ဘယ်မှာ -လဲ: သူ ဘယ်မှာ နေသလဲ; kde: Žije? (on);inter.
 where: Where is the museum?;ဘယ်မှာလဲ: ပြတိုက် ဘယ်မှာလဲ; kde: Kde je muzeum?;inter.
 where: Where is the town called "Mandalay"?;ဘယ်မှာလဲ: မန္တလေးဆိုတဲ့မြို့ ဘယ်မှာလဲ; kde: Kde je to město zvané Mandalaj (Mandalé)?;inter.
 where: Where will (you) go today?;ဘယ် -လဲ: ဒီနေ့ ဘယ်သွားမလဲ; kam: Kam dnes půjdeš?;col. inter.
 wherever;ဘယ် -မှ ° ဘယ် -မဆီ; kdekoliv;adv. (or) pron.
 wherever ("in any");ဘယ် -မှာမဆီ; kdekoliv ("v kterémkoliv");adv.
 wherever ("in any"): in any book;ဘယ် -မှာမဆီ: ဘယ်စာအုပ်မှာမဆီ; kdekoliv ("v kterémkoliv"): v kterémkoliv knize;
 wherever from ("from any"): from any city;ဘယ် -က: ဘယ်မြို့က မဆီ; odkudkoliv ("z jakéhokoliv"): z jakéhokoliv města;
 wherever to ("to any"): to any city;ဘယ် -ကို: ဘယ်မြို့ကို မဆီ; kamkoliv ("do kteréhokoliv"): do jakéhokoliv města;
 wherever: wherever (you) go;ဘယ်: ဘယ်သွားသွား; kamkoliv: kamkoliv jdeš;
 wherever: Wherever (you) just look, (you) will see (~ "meet") the pagodas.;ဘယ်နေရာမဆီ: ဘယ်နေရာမဆီကြည့်လိုက်ရင် ဘုရားပုထိုးတွေ တွေ့ရပါမယ်; kamkoliv: Kamkoliv se jen podíváš, uvidíš (~ "setkáš se s") pagody.;fut. pol.
 wherever: wherever (you) live;ဘယ်မှာ: ဘယ်မှာနေနေ; kdekoliv: kdekoliv žiješ;
 wherever: Wherever (you) look, it is extremely pleasurable.;ဘယ်ဘက်: ဘယ်ဘက်ကိုကြည့်ကြည့်အလွန် ကြည်နူးစရာကောင်းပါတယ်; kamkoliv: Kamkoliv se podíváš, je to velice příjemné (~ "vhodné k potěšení (se)").;pol.
 whether;လား; jestli;suff.
 whether (as a question);လား; zdali(pak) (otázka) ° jestli(pak) (otázka);suff. col.

whether or not;မ;jestli nebo ne;pow.

whether or not: I don't know whether he will come ("or not").မ: သူ ကြိုက်မကြိုက် ကျွန်တော် မသိပါဘူး။;jestli nebo ne: Nevím zda přijde ("nebo ne").;pol. um.

whether or not: Tell (me) whether you come ("or not");မ: ခင်ဗျားလာမလာ ပြောပါ။;jestli nebo ne: Řekni jestli přijdeš ("nebo ne").;imper. pol. um.

whether, or;လား: -လား;zda ° jestli, nebo jestli;suff.

whether: (Sb. asked) whether you come tomorrow.;တုံ့: နတ်ဖြန်ခင်ဗျားလာမလားတဲ့။;prý jestli: Prý jestli přijdeš zítra.;um. which;ဘယ် -လဲ ° အဘယ် ° သည် ° တွဲ;který;pron. (or) suff. (or) suff. pron. (or) suff. writ. (or) adj. inter.

which (~ "what"): Which (~ "what") magazine do (you) read?;ဘာ -လဲ: ဘာမဂ္ဂဇင်း ဖတ်သလဲ။;jaký (~ "co"): Jaký (~ "co") magazin čtete?;inter.

which (acc.);ဘယ်ဟာကို;který (4.p.);n.

which (not in question);မည်သူ;který (o lidech, ne v otázce);pron. writ.

which (used for relative clause);ဘာ (from တို့ဘာ);který (užito ve vztahné větě);suff.

which (will, with connection to future);မဲ့;který (bude, se spojitostí k budoucnosti);conj.

which are;ဖြစ်ကျသော;které jsou;suff.

which are: But if we examine the whole three piťakas, we come across some discourses that are of commentarial nature.ဖြစ်ကြသော: ဒါပေမယ့် အကျွန်ုပ်တို့ ပိဋကတ်သုံးပုံလုံး စစ်ဆေးရင် အဋ္ဌကထာသဘောသဘာဝများ ဖြစ်ကြသော ရေးသားဟောပြောချက်အချို့ကို အကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ရသည်။;které jsou: Ale pokud prozkoumáme celé tři piťaky, narazíme na některé promluvy, které jsou komentátorského charakteru.;writ. which doesn't (~ isn't);ဘာ မဟုတ်(ပါ)ဘူး;který není;suff. pol.

which doesn't: His rice is not what I eat.;ဘာ မဟုတ်ပါဘူး: သူထမင်း ကျွန်တော်စားတာ မဟုတ်ပါဘူး။;co není: Jeho rýže není (to,) co jím.;pol. um.

which is;သည် ° တွဲ;který je;suff. (or) suff. writ.

which is not;မဟုတ်တာ;který není;n.

which way (~ "how");ဘယ်လို -လဲ;kudy (~ "jak");conj.

which will;မှာ ° မည် ° မယ့် ° မဲ့;který bude;suff. col. (or) suff. writ.

which will (who will): Student who I will meet with.;မဲ့: ကျွန်တော်တွေ့မဲ့ကျောင်းသား;který bude: Student, se kterým se potkám.;n. col. um.

which will not;မှာ မဟုတ်(ပါ)ဘူး;co nebude;suff. col.

which will not: This is not the book which the (female) teacher will read.;မှာ မဟုတ်ပါဘူး: ဒီစာအုပ် ဆရာမ ဖတ်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။;který nebude: To není kniha, kterou bude učitelka číst.;col. pol.

which will: On the big flight plan ("board") there is information about departures of planes (~ "planes which will depart").မဲ့: လေယာဉ်ခရီးစဉ်ဘုတ်ကြီးပေါ်မှာ ထွက်ခွာမဲ့လေယာဉ်(အကြောင်း) သတင်း(တွေ)ရှိတယ်။;které bude: Na velké ("tabuli") letového řádu jsou informace o odletech letadel (~ "letadlech, která odletí").;

which will: The book which the (female) teacher will read.;မဲ့: ဆရာမ ဖတ်မဲ့စာအုပ်;který bude: Kniha, kterou bude učitelka číst.;n. col.

which will: the difficulties that (you) will face;မယ့်: ရင်ဆိုင်ရမယ့်

အခက်ခဲတွေ;který bude: potíže, kterým budeš čelit;

which will: This is the book (which) the (female) teacher will read.;မှာ: ဒီစာအုပ် ဆရာမ ဖတ်မှာပါ။;který bude: Tato kniha je (ta,) kterou bude učitelka číst.;col. pol.

which, to ("to² which¹ (was) said");ဆိုတာကို;kterému ("k² (tomu,) co¹ (bylo) řečeno");acc.

which, to ("to³ (the) topic² which¹ (was) told");ဆိုသည့်အချက်ကို;ktererému ("k³ tématu², které¹ (bylo) řečeno");acc.!

which: ("In") which month?;ဘယ် -လဲ: ဘယ်လမှာလဲ။;který: ("V") který měsíc?;inter.

which: (things) which (I) like;တုံ့: ကြိုက်တဲ့ဘာတွေ;který: (věci), které mám rád;

which: the book which the (female) teacher reads;တုံ့: ဆရာမ ဖတ်တဲ့စာအုပ်;který: kniha, kterou čte učitelka;n.

which: Which (one) is hot (tasty)?;ဘယ်ဟာ: ဘယ်ဟာစပ်သလဲ။;který: Který je pálivý?;inter.

which: Which (one) is hot?;ဘယ်ဟာ: ဘယ်ဟာပူသလဲ။;který: Který je horký?;inter.

which: Which contains meat?;ဘယ်ဟာ: ဘယ်ဟာအသားပါသလဲ။;který: Který je s masem? ("Který obsahuje maso?");inter.

which: which monks?;ဘယ် -လဲ: ဘယ်ဦးရင်းတွေလဲ;který: kteří mniši?;

whichever;ဘယ်မဲ့;jakýkoliv;pron.

whiff (by mouth);မူတ်;foukat (pusou);T

while;ကာ ° ရှိ ° ရင်း ° ခဏ ° နှင့် ° တုန်း ° စဉ် ° ရင်း ° ဆဲ ° ရှိ (from ရှေ့);během ° chvílka ° když ° chvíle ° zatímco ° při;prep. (or) adv. (or) n. (or) conj. writ. (or) suff. (or) conj. (or) suff. adv.

while ("in¹ time");အချိန်မှာ;během toho, co ("v¹ čase");adv.

while (short);ခဏ;chvilka;sg.

while ago, a little;စောစောကလေးတင်;chvilkou, před;adv.

while believing ("while² receiving⁰ (and) taking¹");ခံယူကာ;zatímco věří ("zatímco² přijímá⁰ (a) bere¹");adv.

while still;ဆဲဆဲမှာ;zatímco pořád;adv.

while, a short: Be patient for a while, ok?;ခဏလေး: ခဏလေး သီးခံပါ နော်။;chvilíčku: Buďte chvilíčku trpěliví, ano?;pol.

while, short;ခဏ;chvilíčka;n.

while: (I) do not work giving (special) time for meditation. (I) am mindful whole the day while (I) am working.;အချိန်မှာ: ဘာဝနာက အချိန်ပေးပြီး မလုပ်ဘူးလေ တစ်နေ့လုပ်နေတဲ့ အချိန်မှာ သိအောင်နေရတာပေါ့။;během toho, co: Nepracuji (tak, že bych) dával (speciální) čas meditaci. Jsem všímavý celý den během toho, co pracuji.;col.

while: (I) have an intention to come back for a while next year.;ခဏ: နောက်နှစ် ခဏပြန်ဖို့ စိတ်ကူးရှိပါတယ်။;chvíle: Máám záměr se příští rok na chvíli vrátit.;pol.

while: (I) have visited (this place) only for a while, ("indeed").;ခဏ: ခဏပဲ အလည်လာတာလေ။;chvíle: Navštívil jsem (tohle místo) pouze na chvíli, ("opravdu").;col.

while: (We) will talk while eating (the meal).;ရင်း: ထမင်းစားရင်း စကားပြောမယ်။;během: Promluvíme (si) během jídla.;fut.

while: Also while taking rest, (he) reads.;ရင်း: အနားယူရင်းလဲ ဖတ်တယ်။;zatímco: Také zatímco odpočíval (si) četl.;col.

while: At the journey back (he) went past and attacked the group of Hanthawadi troops while they were crossing a path.:၍: ဟံသာဝတီတပ်ဖွဲ့ကို အပြန်အလှန်လမ်းမဖြတ်၍ တိုက်ခိုက်သည်။;když: Na cestě zpátky je následoval a zaútočil na tu skupinu Hentávadí vojsk když přecházeli přes cestu.;writ.

while: He arrives while talking.:တုန်း: ပြောနေတုန်းသူရောက်လာတယ်။;zatímco: Mluví a při tom přichází. (“Zatímco mluví, přichází.”);

while: I spoke with him while in the vehicle.:ရင်း: ငါ ကားစီးရင်း သူနဲ့စကားပြောခဲ့တယ်။;když: Mluvil jsem s ním když jsme byli ve vozidle.;p.s. col.

while: I'll go to school while you are (still) sleeping.:တုန်း: ခင်ဗျားအိပ်နေတုန်းကျွန်တော် ကျောင်းသွားမယ်။;zatímco: Půjdu do školy zatímco ty budeš (ještě) spát.;fut. um.

while: Just while (you) listen to a song.:ရင်း: သီချင်းနားထောင်ရင်းလေ။;během: Právě během toho, co posloucháš písničku.;col.

while: When the rabbit arrived to the turf, (it) said: “while approaching the goal, in order to wait for (the) turtle, I will first take a rest” and indeed, slept (“a stretch of sleep”).:နှင့်: ယခုသည် မြက်ခင်းတခုသို့ ရောက်သောအခါ ငါသည် ပန်းတိုင်နှင့် နီးကပ်လာပြီး လိပ်ကို စောင့်ရန်နားဦးမည်ဟု ဆိုကာ တရားအိပ်လေ၏။;zatímco: Když králík dorazil na trávník, řekl: “zatímco se přibližuji k cíli, abych posečkal na želvu, nejprve si odpočnu” a vskutku, spal (“úsek spánku”).;writ.

while: while arranging:တုန်း: စီပေးနေတုန်း; při: při uspořádávání;

while: while looking at one column:စဉ်: ကော်လံတစ်ခုကို ကြည့်နေစဉ်; zatímco: zatímco se dívám na jeden sloupec; cont.

while: while practising:စဉ်: ဖွားနေစဉ်; během: během praxe (~ “praktikování”);

while: while working with computer:ရင်း: ကွန်ပျူတာနဲ့လုပ်နေရင်း; zatímco: zatímco pracuje na počítači;

whistle:ခရာ(တစ်ခု) ° ဝီစီ(တစ်ခု); píšťala; sg. E. whisky(?) (or) sg. whistle (“sharpen’ air”); လေချွန်; píšťala (“zašpičatovat’ vzduch”); T

white (color):အဖြူ(ရောင်); bílá (barva); n.

white (of egg): love on surface, loving kindness in heart (“egg’s white’s love, yolks’ affection”); အကား: အကာက အချစ် အနှစ်က မေတ္တာ; bílek (vajička): láska na povrchu, zalíbení v srdci (“láska bílku, zalíbení žlutku”); prov.

white of an egg:အကာ; bílek (vajička); n.

white, pure (“white (and) white”):ဖြူဖွေး; bílý, čistě (“bílý (a) bílý”); adj.

white, pure: When the moon is pure white (and) perfectly round, it is full moon (day).:ဖြူဖွေး: လကဖြူဖွေးဝိုင်းစက်နေလျှင် လပြည့်ဖြစ်သည်။; bílý, čistě: Když je měsíc čistě bílý (a) zcela kulatý, (pak) je (den) úplňku.; writ.

white: Baby’s skin is white.:ဖြူ: ကလေးအသား ဖြူတယ်။; bílý: Miminčina kůže je bílá.;

white: When the moon is pure white (and) perfectly round, it is full moon (day).:လပြည့်: လကဖြူဖွေးဝိုင်းစက်နေလျှင် လပြည့်ဖြစ်သည်။; bílý: Když je měsíc čistě bílý (a) zcela kulatý, (pak) je (den) úplňku.; writ.

who:ဘယ်သူလဲ ° သည် ° တဲ့; kdo ° který; suff. (or) pron. inter. col. (or) suff. writ.

who (“what”): (I) don’t know (“the fact”) who (~ “what”) he is.;ဘာ: သူ ဘာမုန်း မသိဘူး။; kdo (“co”): Nevím (“skutečnost”) kdo (~ “co”) (“on”) je.;

who (not in question);မည်သူကို (~ ဘယ်) ° မည်သည် (~ ဘယ်) ° မည်သူ; kdo (o lidech, ne v otázce) ° kdo (ne v otázce); pron. writ. (or) pron. writ.!

Who do you .. (v.) with?;ဘယ်သူနဲ့ -လဲ; S kým .. (sloveso)?; pron. inter. col.

who is;သည့် ° တဲ့; kdo je; suff. (or) suff. writ.

who is not;မဟုတ်တာ; kdo není; n.

who will;မ; kdo bude; suff. col.

Who will you .. (v.) with?;ဘယ်သူနဲ့ -မလဲ; S kým .. (sloveso v bud. čase)?; pron. inter. fut. col.

who, with (~ “to who”): Who did he speak with?;ဘယ်သူကို -လဲ: သူ ဘယ်သူကို ပြောသလဲ။; kým, s (~ “komu”): S kým mluvil?; inter. col.

who: A monastery, where live monks, who strive very much.;သည့်: အရမ်းကြိုးပမ်းကြသည်ဦးရင်းသီတင်းသုံးသည့်ကျောင်း။ (~ အရမ်းကြိုးစားကြတဲ့ဦးရင်းတွေ သီတင်းသုံးသည့်ကျောင်း။); který: Klášter, kde žijí mniši, kteří velice usilují.; writ.

who: female supporter, who said that (it is) good;တဲ့: ကောင်းတယ်ဆိုတဲ့အကားမ; který: podporovatelka, která řekla, že (je to) dobré;

who: Who is Maung Maung?;ဘယ်သူလဲ: မောင်မောင်ဆိုတာ ဘယ်သူလဲ။; kdo: Kdo je Maun Maun?; inter. col.

who: Who is speaking (“now”)? (also in telephone conversation);ဘယ်သူ -လဲ: အခု ဘယ်သူ ပြောနေသလဲ။; kdo: Kdo je u telefonu? (“Kdo teď mluví?”) (také do telefonu); inter. col.

who: Who is that?;ဘယ်သူလဲ: သူ ဘယ်သူလဲ။; kdo: Kdo je to?; inter. col.

who: Who is the teacher?;ဘယ်သူက: ဘယ်သူက ဆရာလဲ။; kdo: Kdo je učitel?; inter.

who: Who wants to come?;ဘယ်သူ: ဘယ်သူ လာချင်သလဲ။; kdo: Kdo chce přijít?; inter. col.

who: Who will I ask?;ဘယ်သူကို -လဲ: ကျွန်တော် ဘယ်သူကို မေးမလဲ။; koho: Koho se zeptám?; inter. col. um.

who: Who’s (there)? (also used during telephone conversation);ဘယ်သူ: ဘယ်သူပါလဲ။; kdo: Kdo je (tam)? (také užito při telefonní konverzaci); inter. col. pol.

Who? (also during telephone conversation);ဘယ်သူ; Kdo? (také při telefonním hovoru); inter. col.

who(m);ဘယ်သူကို; kterého; pron.

whoever;ဘယ်သူမှ ° ဘယ်သူ -မဆို; kdokoliv; pron.

whoever, with;ဘယ်သူနဲ့ -မဆို; kýmkoliv, s; pron.

whoever, with: with whoever (you) meet;ဘယ်သူနဲ့: ဘယ်သူနဲ့ တွေ့တွေ့; kýmkoliv, s: at’ už se setkáš s kýmkoliv;

whoever: whoever knows;ဘယ်သူ: ဘယ်သူ သိသိ; kdokoliv: kdokoliv ví;

whole;တုန့်; celý; adj.

whole ..;တစ် -လုံး; celý ..; suff. pref.

whole (“one whole”);လုံး: တစ်; celý (“jeden celý”); suff. adj.

whole (the animal to eat, “whole’ animal”);ကောင်လုံး; celý (o mase zvířete k jezení či ke koupi, “celé’ zvíře”); n.

whole the;တ -လုံး (from တစ် -လုံး) ° တုန့်; celý; pref. & suff. adj.

(or) adj.
 whole the day;တစ်နေ့ကုန်;celý den;n.
 whole the life (spend);တစ်နေ့ကုန်;celý život (strávit);n.
 whole the: I am online almost whole the day.;ကုန်: ကျွန်တော် လိုင်းပေါ်မှာတစ်နေ့ကုန်နီးပါး ရှိတယ်။;celý: Jsem online téměř celý den.;
 whole, the (follows after the sequence n.-num.-num. class.);လုံး;celý (následuje za sledem pod. jm.-číslo-čítatel);suff.
 whole: (People of) whole the country celebrate for three (or) four days.;လုံး: တစ်ပြည်လုံးမှာ သုံးလေးရက် ကျင်းပပါတယ်။;celý: Tři, čtyři dny (lidé) po (~ "v") celé zemi slaví.;pol.
 whole: He sleeps whole the day.;လုံး: သူ တစ်နေ့လုံး အိပ်တယ်။;celý: Spí celý den.;
 whole: I happen to sit in the shop whole the time (~ "life").;ကုန်: တစ်နေ့ကုန် ဆိုင်မှာပဲ ထိုင်ဖြစ်ပါတယ်။;celý: ("Stalo (se, že)") sedím v obchodě celou dobu (~ "život").;pol.
 whole: in whole the head;လုံး: တစ်: ခေါင်းတစ်လုံးလုံးတွင်;celý: v celé hlavě;writ.
 whole: whole the country;လုံး: တစ်နိုင်ငံလုံး;celý: celý stát;n.
 whole: whole the dictionary;လုံး: အဘိဓာန်တစ်အုပ်လုံး;celý: celý slovník;
 whole: whole the head;လုံး: တစ်: ခေါင်းတစ်လုံး;hlava: celá hlava;
 whole: whole the life;တစ် -လုံး: တစ်ဘဝလုံး;celý: celý život;
 whose;ဘယ်သူ -လုံး;čí ° koho (čí);pron. inter.
 Whose .. (n.)?;ဘယ်သူ -လုံး;Čí .. (pod. jm.)? ° Koho .. (pod. jm.)?;pron. inter. col.
 whose: Whose concert (is it)?;ဘယ်သူ: ဘယ်သူ့လုံး;čí: Čí (je to) koncert?;inter. col.
 whose: Whose house does (he) go to?;ဘယ်သူ -လုံး: ဘယ်သူ့အိမ် သွားသလဲ။;čí: Do jakého ("čí") domu jde?;inter. col.
 whose: Whose son are you?;ဘယ်သူ -လုံး: ခင်ဗျား ဘယ်သူ့သားလဲ။;čí: Čí jsi ("ty") syn?;inter. col. uml.
 why;ဘာဖြစ်လို့ -လုံး ° ဘာကြောင့်လဲ ° ဘာလို့ -လုံး;proč;inter. pron. (or) inter. col. (or) pron.
 why (~ "for"): Why have you come to Burma? (~ "to do")?;ဖိုး ဗမာပြည် ဘာလုပ်ဖို့ လာသလဲ;za: Za čím jsi přijel do Barmy? ("Pro jakou práci (jsi) přijel do Barmy?");inter.
 why ("because-of² what¹what³ connection¹");ဘာဆိုလို့လဲ;proč ("kvůli² jaké³jaké³ spojitosti¹");pron. inter. col.
 why ("because¹ what¹what²");ဘာလို့လဲ;proč ("kvůli¹ čemu¹čemu²");pron.
 why ("what reason?");ဘာကြောင့်လဲ;proč ("jaký důvod?");inter. col.
 why: (I asked) why are (you) eating ("rice")?;ဘာလို့ -လုံး: ဘာလို့ ထမင်းစားနေတာလဲလို့;proč: (Ptal jsem se) proč ("právě") jíš ("rýži")?;inter. col.
 why: Why do (you) think, that (I) don't like (~ "need") you?;ဘာကြောင့်: ငါ မင်းကို မလိုလားဘူးလို့ ဘာကြောင့် ထင်တာလဲ။;proč: Proč si myslíš, že tě nemám rád (~ "nepotřebuji")?;inter.
 why: Why is (it) called like that?;ဘာဖြစ်လို့ -လုံး: ဘာဖြစ်လို့ အဲဒီလို ခေါ်သလဲ။;proč: Proč se (to) tak nazývá?;inter. col.
 Why?;ဘာဖြစ်လို့လဲ။;Proč?;inter.
 wide and even, be;ပြန့်ပြူး;široký a rovný, být;l

wide, be;ကျယ်;široký, být;l
 wide, be ("wide (and) flat");ကျယ်ပြန့်;široký, být ("široký (a) plochý");l
 wide: This river is enough (~ "very") wide for big ships to go (and) come through.;ကျယ်: သဘောကြီးတွေ ဖြတ်သန်းသွားလာဖို့ ဒီမြစ်က အတော်ကျယ်တယ်။;široký: Tato řeka je dost (~ "velice") široká aby (ji) velké lodě jezdily (~ "jezdily (a) odjížděly přes").;
 wife;ဇနီး(တစ်ယောက်);manželka;sg.
 wife ("kind's daughter");အမျိုးသမီး(တစ်ယောက်);manželka ("druhu dcera");sg.
 wife ("woman");မိန်းမ(တစ်ယောက်);manželka ("žena");sg.
 wife (contemptuous, "(does) not itch");မယား(တစ်ယောက်);manželka (pohrdavé, "nesvrbí");sg. writ.
 wife (deferential, elevating);ဇနီး(တစ်ယောက်);manželka (uctivé, pozdvihující);sg. S. janí (= wife)
 wife (of another man);အိမ်ရာ(တစ်ယောက်) ° အိမ်ယာ(တစ်ယောက်) (WS. from အိမ်ရာ);žena (jiného muže);n. (or) n. WS.
 wife (of another man): (he) does not commit sexual misconduct ("no misconduct (with) (other man's) wife);အိမ်ယာ: အိမ်ယာ (~ အိမ်ရာ (?)) မပစ်မှား;žena (jiného muže): nepáchá cizoložství ("ne cizoložství (se) ženou (jiného muže)");col.
 wife: His wife wondered. ("His wife was wondering.");ဇနီး: သူ့ဇနီးက အံ့သြနေတယ်။;manželka: Jeho manželka byla překvapená.;cont.
 wife: My wife can cook rice and curry very well.;ဇနီး: ကျွန်တော့်ဇနီးက ထမင်းဟင်း ကောင်းကောင်းချက်တတ်ပါတယ်။;manželka: Moje manželka umí velice dobře vařit rýži a omáčky.;pol. um.
 wild child ("wild° small² child¹");တောသားလေး(တစ်ယောက်);divoké dítě ("divoké° malé² dítě¹");sg.
 will;လိမ့်မယ်;bude;suff.
 will not: I'll not eat his rice.;မ -ဘူး: သူ့ထမင်း ကျွန်တော် မစားပါဘူး။;nebude: Nebudu jíst jeho rýži.;pol. um.
 will you: Are (~ "will") you going to school or to the market?;မလား: ကျောင်းသွားမလား။ ဒါမှမဟုတ် ဈေးသွားမလား။;značí budoucí čas v tázacím způsobu: (Pů)jdeš do školy nebo na trh?;inter. fut.
 will, where;မည်;bude, kde;suff.
 will, where: in the arrival hall ("in the hall (where people) arrive");မည်: ဆိုက်ရောက်မည် ခန်းမမှာ;bude, kde: v příletové hale ("v hale (kam lidé) přiletí");adv.
 will: (I) will help (you with) what (I) can help (with).;မှာ: ကူညီနိုင်တာ ကူညီမှာပါ။;značí budoucí čas: Pomohu (ti s tím, s) čím (ti) mohu pomoci.;col. pol.
 will: He will eat in this shop.;မယ်: သူ ဒီဆိုင်မှာ စားပါမယ်။;bude: Bude jíst v tomto obchodě.;pol.
 will: What will you do tomorrow?;မှာ: မနက်ဖြန်ဘာလုပ်မှာလဲ။;bude: Co budeš dělat zítra?;fut. inter. col.
 will: Will (you do it) or ("will") not?;လိုက်: လိုက်မလိုက်;značí budoucí čas: Uděláš to nebo ne? ("Budeš (nebo) nebudeš?");inter. col.
 will: You will arrive at Shwedagon pagoda.;မှာ: ရွှေတိဂုံဘုရားကို ရောက်မှာပါ။;dojdeš ("budeš"): Dojdeš do Švedagou pagody.;col. pol.

wilt ("die");သေ;uvadnout ("zemřít") ° zvadnout ("zemřít") ° vadnout ("zemřít");l
wilt ("die"): The plant is going to wilt.;သေ အပင်က သေတော့မယ်;zvadnout ("zemřít"): Rostlina zvadne.;fut. win;နိုင် ° နိုင်;vyhrát;T
wind;လေ;vítr;n.
window ("exposing, firmly-standing hole");ပြတင်းပေါက်(တစ်ခု တစ်ပေါက်၊ တစ်ချပ်);okno ("odhalující, pevně-stojící díra");sg. window ("hole" (which) stands-firm¹ (and) shows^o);ပြတင်းပေါက်(တစ်ခု တစ်ပေါက်၊ တစ်ချပ်);okno ("díra² (která) pevně-stojí¹ (a) ukazuje^o");sg.
window of car ("car's glass");ကားမှန်(တစ်ချပ်);okno auta ("sklo¹ auta");sg.
window: behind the curtain (there is) a window;ပြတင်းပေါက်: ခန်းဆီးရဲ့နောက်မှာ ပြတင်းပေါက်ရှိတယ်;okno: za záclonou je okno;
window: The window is open.;ပြတင်းပေါက်: ပြတင်းပေါက်က ပွင့်နေတယ်;okno: Okno je otevřené.;cont.
Windows (system);ဝင်းဒိုး(နည်းစနစ်);Windows (systém);name E. Windows
Windows (systém): Better (~ "more good")than Windows system is the Linux system.;ဝင်းဒိုးနည်းစနစ်: ဝင်းဒိုးနည်းစနစ်ထက် လင်းနက်စ်နည်းစနစ်က ပိုကောင်းပါတယ်;Windows (systém): Linux systém je lepší (~ "více dobrý") než systém Windows.;pol.
windy, be;လေထန် ° ထန်၊ လေ;větrno, být;l
windy, be: It's ("being") windy.;လေထန်: လေထန်နေတယ်။ ° ထန်၊ လေ: လေထန်နေတယ်;větrno, být: Je větrno.;
wine, red ("red¹ wine");ဝိုင်အနီ;víno, červené ("červené¹ víno");n. E. wine
wine: He drinks beer. As for wine, he doesn't drink (it).;ဝိုင်: သူဘီယာသောက်တယ်။ ဝိုင်ကျတော့ မသောက်ဘူး;víno: Pije pivo. Co se týče vína, (to) nepije.;col.
winning post ("flower column");ပန်းတိုင်;vítězné stanoviště ("květinový sloup");n.
winning post (in race): The blue car has entered the winning post (~ finishing line) first.;ပန်း: အပြာရောင်ကား ပထမဆုံးပန်းဝင်ပြီးပြီ;vítězná čára: Modré auto vstoupilo na vítěznou čáru (~ končící čáru);p.p.
winning post in a race;ပန်း;vítězná pozice při závodě;n.
winning post: (He) enters the finishing line as first.;ပန်းဝင်း: ပထမဆုံးပန်းဝင်တယ်;končící čára: první se dostává (~ "vstupuje") na vítěznou čáru.;
winter;ဆောင်း;zima (období);n.
winter ("+ season"): Mostly, during the summer ("season"), there is much of snow on the streets.;ဆောင်းရာသီ: အများအားဖြင့် ဆောင်းရာသီတွင် လမ်းပေါ်၌ နွင်းများရှိတယ်;zimní ("+ období"): Většinou, během zimního ("období"), je na ulicích mnoho sněhu.;spis.
winter ("winter season", November-February);ဆောင်းရာသီ;zima ("zimní období", listopad-únor);adv.
winter ("winter season");ဆောင်းရာသီ;zima (roční období, "zimní období");n.
winter: If you can come in winter (season), it is just best.;ဆောင်း: ဆောင်းရာသီမှာ လာနိုင်ရင် အကောင်းဆုံးပါပဲ;zima (období): Pokud přijedeš v zimě (~ "v období zimy"), tak je to

prostě nejlepší.;pol. col.
wisdom;ဉာဏ်ပညာ;moudrost;n. P. ěāṇa-paññā (= knowledge - wisdom)
wisdom ("assemble (and) measure knowledge");ဆင်ခြင်ဉာဏ်;moudrost ("znalost² sestavování^o (a) měření¹");n. P. ěāṇa (= knowledge, wisdom)
wisdom ("knowledge (and) wisdom");ဉာဏ်ပညာ;moudrost ("znalost (a) moudrost");n. P. ěāṇa-paññā (= knowledge-wisdom)
wisdom, have;ပညာရှိ -မှာ;moudrost, mít;l
wisdom: (He) developed morality, concentration (and) wisdom.;ပညာ: သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၊ ကြီးထွားလာခဲ့ပါတယ်;มoudrost: Rozvijel ctnost, soustředění (a) moudrost.;p.s. pol.
wisdom: (We) may preach with the wisdom of (our) understanding.;ဉာဏ်ပညာ: နားလည်ဆွဲဉာဏ်ပညာနဲ့ တရားဟောနိုင်ပါသည်;มoudrost: Můžeme přednášet (Dhammu) moudrosti (našeho) pochopení.;pol. writ.
wisdom: Because (she) is a small girl, she doesn't have wisdom.;ဆင်ခြင်ဉာဏ်: ငယ်ရွယ်သောမိန်းကလေးဖြစ်သောကြောင့် သူမမှာ ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိပါပေ;มoudrost: Protože je to malá holka, není moudrá (~ "ona nemá moudrost");.pol. spis.
wisdom: persons who have heedfulness and wisdom;ပညာ: သတိတရားနှင့် ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်;มoudrost: osoby, které mají pozornost a moudrost;pl. writ.
wisdom: The wisdom that (you) taught will later become useful, at a certain time.;ပညာ: သင်ပေးထားတဲ့ညာတွေက နောင်တစ်ချိန်ချိန်မှာ အသုံးဝင်လာမှာပါ;มoudrost: Moudrost, kterou jsi učil, bude později, v určité době, užitečná.;fut. pol.
wise man: Min Yaza became famous as one of the great wise men in Myanmar.;ပညာရှိကြီး: မင်းရာဇဟာ ထင်ရှားတဲ့မြန်မာပညာရှိကြီးတ(စ်)ဦးဖြစ်လာတယ်;มoudrý muž: Men Yáza se stal slavným jakožto jeden z velkých moudrých mužů Myanmaru.;
wise, be ("has¹ wisdom");ပညာရှိ;moudrý, být ("má¹ moudrost");l
wish;ဆန္ဒ(တစ်ခု);přání;sg.
wish ("desire³ reward^o noble¹ (and) good² (for sb.)");ဆုမွန်ကောင်းတောင်း;přát ("toužit³ (po) odměně^o ušlechtilé¹ (a) dobře² (pro někoho)");T
wish ("expect (and) wait {nouner}");မျှော်လင့်ချက်(တစ်ခု);přání ("očekávat (a) čekat {jmenec}");sg.
wish ("look-forward-to (and) wait");မျှော်လင့်;přát si ("těšit-se (a) čekat");T
wish ("make¹ (a) wish");ဆန္ဒပြု;přát si ("dělat¹ přání");T
wish ("need¹ (to) happen");ဖြစ်လို့;přát si ("potřebovat¹ (aby) se-stalo");T
wish ("request¹ (a) wish");ဆုတောင်း;přát si ("žádat¹ (o) přání");T
wish ("want¹ to");စေချင်;přát si ("chtít¹ aby");T
wish for;တ ° လို့;přát si;T
wish much: Indeed, (I) wish (you) much that (your) path (you) travel by is smooth.;ဆုမွန်ကောင်းတောင်း: ခရီးလမ်းချောမွေ့ပါစေလို့ ဆုမွန်ကောင်းတောင်းလိုက်ပါတယ်;přát moc: Vskutku, moc (ti) přeji, aby (tvá) cesta (kterou) cestuješ byla hladká.;w. pol.

wish to happen ("aim-at (and) intend");ရည်ရွယ်;prát si aby se stalo ("mít-it-k (a) mít-v-úmyslu");T

wish: (I) want the given wishes (for me) to fulfill (for you as well).;ဆု: ပေးတဲ့ဆုနဲ့ ပြည့်ချင်ပါတယ်;prání: Chci, aby se ta přání (která jsi mi přál) splnila (i tobě).;w. ans. pol.

wish: (I) wish all the beings to be happy (~ "happiness").;ဆုတောင်း: သတ္တဝါအားလုံးအတွက် ပျော်ရွှင်မှုကို ဆုတောင်းပေးပါတယ်;prát si: Přeji všem bytostem aby byly šťastné (~ "radost").;pol.

wish: (It) is used when wishing.;ဆုတောင်း: ဆုတောင်းတဲ့အခါ သုံးတာ;prát: Užívá se při přání.;

wish: May (your) wishes fulfill.;ဆန္ဒ: ဆန္ဒပြည့်ဝပါစေ;prání: Kéž se splní (tvá) přání.;w. pol.

wish: May your wishes (and) life become same.;ဆန္ဒ: ဆန္ဒနဲ့ ဘဝ ထပ်တူဖြစ်နိုင်ပါစေ;prání: Kéž jsou (tvá) přání a život stejné.;w. pol.

wish: Please, correct (this) whenever (you) wish.;ဆန္ဒ: ဆန္ဒရှိတဲ့အချိန် ပြင်ဆင်ပါအုံး;prát si: Prosím, oprav (tohle) kdykoliv chceš (~ "(budeš) si přát").;imper. pol.

wish: This is my only wish;တောင်းဆု: ဒါဟာ ငါ့ရဲ့ တစ်ခုတည်းသော တောင်းဆုဖြစ်ပါတယ်;prání: To je moje jediné přání;pol.

wishes: (I) request (and) give (you) wishes.;ဆု: ဆုတောင်းပေးပါတယ်;prání: Vyžaduji (a) dávám (ti) přání.;w. pol.

wishes: May (things) fulfill with the given wishes (also to you). (answer to somebody's blessing or well-wishing);ဆု: ပေးတဲ့ဆုနဲ့ ပြည့်ပါစေ;prání: Kéž se (věci) splní dle (tvých) přání (mě). (odpověď na přání či požehnání druhého);pol. w.

with;နဲ့ ° ဖြင့်;s;suff. prep. (or) suff. conj. col. (or) conj. col.

with ("by (and) by");တွဲဖြင့်;s ("{příslovec} (a) s");suff.

with ("include");ပါ;s ("zahrnovat");l

with (follows n.);နဲ့;s (následuje za pod. jm.);suff. prep.

with reference to;ပါသဖြင့်;s ohledem na;

with regards to ("being² intermingled' (and) connected");စပ်လျဉ်း၍၊ နှင့်;s ohledem na ("jsouce² promíchaný' (a) spojený");conj.

with regards to (sth., followed by a noun);နှင့် ပတ်သက်သော ° နဲ့ပတ်သက်သော;co se týče (něčeho, následováno pod. jm.);suff.

with regards to (sth., followed by a verb);နှင့်ပတ်သက်၍ ° နဲ့ပတ်သက်ပြီး ° နဲ့ပတ်သက်၍;co se týče (něčeho, následováno slovesem);suff.

with what: What meat will you eat it with?;ဘာ -နဲ့: ဘာအသားနဲ့ စားမလဲ;š čím: S jakým masem to budeš jíst?;col.

with who: Who do you want to speak with? (also in telephone conversation);ဘယ်သူနဲ့ -လဲ: ဘယ်သူနဲ့ ပြောချင်ပါသလဲ;š kým: S kým chcete mluvit? (i do telefonu);inter. col. pol.

with, be;ပါ;mít (s sebou, u sebe, v sobě);l

with, together;အတူ -နှင့်;s, spolu;adv.

with, together: (I) copy that dictionary ("together") with a friend.;အတူ -နှင့်: ထိုအဘိဓာန်အား မိတ်ဆွေတစ်ယောက်နှင့် အတူ ကူးကြပါတယ်;š, spolu: Kopíruji ten slovník ("spolu") s kamarádem.;pol.

with: Friend, who do you want to meet with?;နဲ့: ခင်ဗျား ဘယ်သူနဲ့ တွေ့ချင်သလဲ;š: Příteli, s kým se chceš setkat?;inter. col. um.

with: How much (money) do you buy (it) with?;နဲ့: ဘယ်လောက်နဲ့

ဝယ်သလဲ;š za (~ "s"): Za kolik (~ "s kolika penězi") (to) kupuješ?;inter. col.

with: I will eat (it) with chicken.;နဲ့: ကြက်သားနဲ့ စားမယ်;š: Dám si to s kuřetem. ("Budu to jíst s kuřecím masem.");col.

with: My house is near Yangon University. ("My house is near with Yangon University");နဲ့: ကျွန်တော်အိမ် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်နဲ့ နီးပါတယ်;š: Můj dům je blízko Rangúnské Univerzity ("Můj dům je blízko s Rangúnskou Univerzitou.");col. pol. um.

with: The man with curled hair and beard;နဲ့: အမျိုးသားက ဆံပင်ကောက်ကောက် မုတ်ဆိတ်မွေးနဲ့;š: (Ten) muž s kudrnatými vlasy a vousy.;col.

with: This picture shows a body with two legs.;ပါ: ဒီရုပ်ပုံက ခြေထောက်နှစ်ချောင်းပါတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကို ပြတယ်;š: Tento obrázek ukazuje tělo se dvěma nohami.;

with: What meat will he eat (it) with?;နဲ့: သူ ဘာအသားနဲ့ စားမလဲ;š: S jakým masem (to) bude jíst?;inter. fut. col.

within;တွင်း ° အတွင်း ° အတွင်း ° တွင်း;v mezích ° uvnitř ° v;prep. (or) suff. prep. writ.

without;မ -ဝဲ ° ဘဲ မ - ဘဲ မ.. ° မ -ဘဲ ° အယုတ် ° မ..ဘဲ;bez ° aniž;suff. prep. (or) prep. (or) adv. (or) pref. & suff.

without ("just² not^o including");မပါဘဲ;bez ("prostě² ne^o zahrnutím");adv.

without ("not^onot² having");မရှိဘဲ;bez ("ne^one²mající");adj.

without ("not^onot² included");မပါဘဲ;bez ("ne^one²zahrnutý");adj.

without ("without having"): Without computer I (would) be happier than now.;မရှိဘဲ: ငါ ကွန်ပျူတာမရှိဘဲ အခုထက်ပို ပျော်မယ်;bez ("aniž (by) měl"): Bez počítače bych byl šťastnější než (jsem) teď.;col. fut.

without (not): As for the turtle, not stopping (or) resting, (it) goes little by little.;မ -ဘဲ: လိပ်မာမူကား မရပ်နားဘဲ တရွေရွေ သွား၏;aniž by: Co se týče želvy, aniž by se zastavila (nebo) si odpočala, krůček po krůčku jde.;writ.

without difficulty;အလွယ်တကူ;bez obtíží;adv.

without: (He) was able to accomplish that feat without (movement of) hand.;မပါဘဲ: လက်မပါဘဲ အဲဒီ လုပ်ရပ်ကို စွမ်းဆောင်နိုင်လာပါတယ်;bez: Byl schopen uskutečnit (ten magický) skutek (i) bez (pohybu) ruky.;pol.

without: Do not go (home) without eating here (~ "in this house").;မ -ဘဲ: ဒီ အိမ်မှာ မစားဘဲ မပြန်ပါနဲ့;bez: Nevrať se (domů) aniž by ses tu najedl. ("Bez jezení v tomto domě se nevracej.");imper. pol.

without: Do not talk without understanding.;ဘဲ မ -: နားမလည်ဘဲ မပြောပါနဲ့;aniž: Nemluv aniž bys rozuměl.;imper. pol.

without: without using clock;မ -ဘဲ: တိုင်ကပ်နာရီ မသုံးဘဲ;aniž by: aniž by používal hodiny;

woman;မိန်းမ(တစ်ယောက်);žena;sg.

woman ("kind's daughter");အမျိုးသမီး(တစ်ယောက်);žena ("druhu dcera");sg.

woman: (He) elopes (and) comes after (he made) a woman (his) wife (~ girlfriend).;မိန်းမ: မိန်းမကျတော့ ခိုးလာတယ်;žena: Uprchne (a) přijde (s ní) po tom, co se stane jeho ženou.;T sl.

woman: Having eloped the woman ("(and) just come"), care for (~ "search (and) feed") her.;မိန်းမ: မိန်းမတောင်ခိုးလာပြီဘဲ ရာကျွေးပေါ့ဗျ;žena: Po uprchnutí s ženou (od rodičů), hned jak

přijdeš, starej se (~ "hledej (a) krm") o ní.;imper. sl.
 woman: The woman is single.;အမျိုးသမီး: အမျိုးသမီးက
 အပျိုဖြစ်တယ်။;žena: (Ta) žena je svobodná.;
 womanizer ("assist¹ piecewiseº taking-
 time²");ကြာကူလီ(တစ်ယောက်);sukničkář ("asistovat¹ po-částech²
 (a) trvatº");
 wonder;အံ့သြစရာ;úžas;n.
 wonder ("wonder (and) respect {nouner}");အံ့သြခြင်း;div ("divit-se
 (a) respektovat {jmenec}");n.
 wonder ("wonder (and) respect");အံ့သြ;divit se ("divit-se (a)
 respektovat");T
 wonder: (I) ("happen to") wonder that (you) are even so much
 bright.;အံ့သြ: ထက်တောင်တော်နေသေးတာကို အံ့သြမိပါတယ်။;divit se:
 ("Stalo se, (že)") se divím, že jsi dokonce tak moc bystrý.;pol.
 wonder: (I) just wonder.;အံ့သြစရာ: အံ့သြစရာပဲ။;úžas: Jen žasnu.;
 wonder: His wife wondered. ("His wife was wondering.");အံ့သြ:
 သူ့နီးက အံ့သြနေတယ်။;překvapený, být: Jeho manželka byla
 překvapená.;cont.
 wonder: I was wondering.;အံ့သြ: ကျွန်တော် အံ့သြသွားပါတယ်။;divit
 se: Byl jsem udiven.;p.s. pol. um.
 wonderful ("super (high) crossbar");စူပါတန်း;obdivuhodný ("super
 (vysoká) příčka");adj.
 wonderful thing ("(what one) have-to¹ wonder-
 about²");အံ့သြစရာ;podivuhodný ("čemu) se-jeden-má¹
 divitº");adj.
 wonderful, be;ခမ်းနား;úžasný, být;l
 wonderful, be ("wonder (is) not used-up");အံ့မခန်း;úžasný, být
 ("div není vyčerpán");l
 wonton (Chinese dumpling, "hug (and)
 bundle");ဖက်ထုပ်(တစ်ခု);wonton (Chinese dumpling, "obejmout
 (a) zabalit");sg.
 wood ("wood meat");သစ်သား;dřevo ("dřevěné maso");n.
 wood: From a tree can be taken a lot of wood.;သစ်သား:
 သစ်ပင်တစ်ပင်မှ သစ်သား (~ သစ်တွေ ~ ထင်းတွေ)
 အမြောက်အများရနိုင်တယ်။ ° ထင်း: သစ်ပင်တစ်ပင်မှ သစ်သား (~
 သစ်တွေ ~ ထင်းတွေ) အမြောက်အများရနိုင်တယ်။ ° သစ်:
 သစ်ပင်တစ်ပင်မှ သစ်သား (~ သစ်တွေ ~ ထင်းတွေ)
 အမြောက်အများရနိုင်တယ်။;dřevo: Ze stromu lze získat hodně
 dřeva.;
 wood: I have a lot of energy to cut the wood.;သစ်သား: ငါ့မှာ
 သစ်သားကို ဖြတ်ဖို့ အင်အားတွေ အများကြီးရှိနေပြီ။;dřevo: Mám
 spoustu energie na sekání dřeva.;p.p.
 wool ("sheep's fur");သိုးမွေး;vlna ("ovčí srst");n.
 wool: Sometimes the clothes is made (~ "sewn") of
 wool.;သိုးမွေး: တခါတရံ အဝတ်အစားတွေကို သိုးမွေးနဲ့
 ချုပ်ကြတယ်။;vlna: Někdy je oblečení ušito z vlny.;
 word ("round¹ speechº");စကားလုံး(တစ်လုံး);slovo ("kulatá¹
 řečº");sg.
 word: (it is) the most important word;စကားလုံး:
 အရေးကြီးဆုံးစကားလုံးပါ။;slovo: (To) je (to) nejdůležitější
 slovo.;pol.
 word: all the words in the Pāli sentence;စကားလုံး: ပါဠိဝါကျရဲ့
 စကားလုံးတိုင်း;slovo: všechna slova v (té) pāli větě;
 word: difficult words;စကားလုံး: ခက်ခဲသည့် စကားလုံးတွေ။;slovo:

obtížná slova;pl. writ.
 word: if there are two or more words;စကားလုံး: စကားလုံးနှစ်လုံး၊
 ဒီထက်ပို၊ ရှိရင်;slovo: pokud jsou tam dvě nebo více slov;
 word: the collected words;စကားလုံး: သိမ်းထားခဲ့သော
 စကားလုံးတွေများ;slovo: nasbíraná slova;
 word: The word 'lokuntaka' has been explained (and)
 interpreted making use of the Pāli word 'rassa'.;စကားလုံး:
 "ရသာ"ပါဠိစကားလုံးကို အသုံးပြုပြီး လောကန္တက ဆိုသည့် စကားလုံးကို
 အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုရင်းလင်းထားပါသည်။;slovo: Slovo 'lokuntaka' bylo
 vysvětleno (a) vyloženo užitím Pāli slova 'rassa'.;pol. writ.
 word: the word (which) points out;ပုဒ်: ညွှန်ပြပုဒ်;slovo: ukazovací
 slovo;
 word: word "rassa";စကားလုံး: ရသာဆိုတဲ့စကားလုံး။;slovo: slovo
 "rassa";
 words, by;စကားလုံးများဖြင့်;slovy;adv.
 words, group of (as a part of sentence or phrase, "words (and)
 word-groups");စကားလုံးစကားစု;slov, skupina (jakožto část věty
 nebo fráze, "slova (a) skupiny-slov");n.
 work;လုပ် ° အလုပ်(တစ်ခု) ° လုပ်(တစ်ခု);práce ° pracovat;suff. sg.
 (or) T (or) sg.
 work ("work (and) duty");လုပ်ငန်း(တစ်ခု);práce ("práce (a)
 povinnost");n.
 work ("working");အလုပ်(တစ်ခု);práce ("pracování");n.
 work (about machines);လည်;pracovat (o strojích);T
 work (especially about machines);လည်;pracovat (zejména o
 strojích);T
 work (for sb., be successful, "touch (and)
 come");ထိရောက်;pracovat (být úspěšný, "dotýkat-se (a)
 přicházet");T rare
 work (function, about machines, "spins (and)
 wraps");လည်ပတ်;pracovat (fungovat, o strojích, "otáčí-se (a)
 balí");T
 work (in order to, "carry-in-hand (and) be-
 responsible");ဆောင်ရွက်;pracovat (aby, "nést-v-ruce (a) být-
 zodpovědný");T
 work (in order to): King Kyansittha worked in order to (maintain)
 the great country united.;ဆောင်ရွက်: ကျန်စစ်သားမင်းသည်
 နိုင်ငံတော်စည်းလုံးညီညွတ်အောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့၏။;pracovat (aby): Král
 Čansitá pracoval aby udržel tu ohromnou zemi jednotnou.;p.s.
 writ.
 work (sth. for sb., be successful);စွမ်း;fungovat (něco pro
 někoho, být úspěšný);T rare
 work (sth. for sb.);နိုင်;fungovat (něco pro někoho);l
 work (to be done);ကိစ္စ;práce (k vykonání);n. P. kicca (= duty)
 work (to do);ကိစ္စ(တစ်ကိစ္စ);práce (k udělení);sg. P. kicca
 work for (benefit of sb.);ဆောင်ရွက်;pracovat (ve prospěch čí);T
 work for (benefit of sb.): When Kyansittha became king, (he)
 worked for the benefit of the great country.;ဆောင်ရွက်:
 ကျန်စစ်သားမင်းဖြစ်သောအခါနိုင်ငံတော်ကျိုးအတွက်
 ဆောင်ရွက်ခဲ့၏။;pracovat (ve prospěch čí): Když se Čansitá stal
 králem, pracoval ve prospěch té ohromné země.;p.s. writ.
 work program ("regular² workº (and) work¹");လုပ်ငန်းစဉ်;pracovní
 program ("pravidelná² práce¹ (a) práceº");n.
 work to do ("workings");လုပ်စရာ;práce k dělání ("pracování");n.

work to do: Continue in the work (that you) have to do.;လုပ်စရာ: လုပ်စရာရှိတာ ဆက်လုပ်ပါ။;práce k dělání: Pokračuj v práci, kterou máš (“k dělání”).;imper. pol.

work, have much (“lot-of¹ work⁰”);အလုပ်များ;práce, mít hodně (“spousta¹ práce⁰”);l

work, have too much (“be-entangled¹ (in) work⁰”);အလုပ်ရှုပ်;práce, mít moc (“být-zapleten¹ (do) práce⁰”);l

work, have too much (be busy, “much¹ work⁰”);အလုပ်များ;práce, mít moc (být zaneprázdněný, “moc¹ práce⁰”);l

work, having too much;အလုပ်များနေ;práce, mít moc;l

work, too much (“entangled (in) work”): Are you busy? (“(Are) you entangled (in) work?”);အလုပ်ရှုပ်: မင်း

အလုပ်ရှုပ်နေသလား။;práce, moc (“zapletený (do) práce”): Jsi zaneprázdněný? (“(Jsi) zapletený (do) práce?”);inter. cont.

work, too much (busy): Are you busy? (“(Do) you (have) too much work?”);အလုပ်များ: မင်း အလုပ်များနေသလား။;práce, moc (zaneprázdněný): Jsi zaneprázdněný? (“Ty (máš) moc práce?”);inter. cont.

work: (He) is doing three works.;အလုပ်: အလုပ် သုံးခုကို လုပ်နေပါတယ်။;práce: Dělá tři práce.;pol. cont.

work: (He) works as a supporter for monks.;လုပ်: ဘုန်းကြီးများအတွက် အကူအညီအလုပ်လုပ်တယ်။;pracovat: Pracuje jakožto pomocník mnichů.;

work: (I have) a lot of work.;အလုပ်: အလုပ်တွေအများကြီး။;práce: (Mám) spoustu práce.;

work: (I) am working.;လုပ်: လုပ်နေပါတယ်။;práce: Pracuji.;ocnt. pol.

work: (I) came to do work.;အလုပ်: အလုပ်လုပ်ဖို့ လာပါတယ်။;práce: Přijel jsem dělat práci.;pol.

work: (I) do not do the work of monks.;အလုပ်: ဘုရားအလုပ်မလုပ်ဖြစ်ပါဖူး။;práce: Nedělám práci mnichů.;pol. col.

work: (I) have (no) important work.;အလုပ်: ထူးထူးတွေတွေအလုပ် မရှိဘူး။;práce: Nemám (žádnou) důležitou práci.;

work: Are (you) still working in bank?;အလုပ်: ဘဏ်(တိုက်)မှာ အလုပ်လုပ်နေသေးသလား။;práce: Pořád pracuješ v bance?;inter.

work: As it has come time for returning to work ...;အလုပ်: အလုပ် ပြန်ချိန်ရောက်ပြီ ဖြစ်တဲ့အတွက် ...;práce: Poněvadž nastal čas vrátit se k práci ...;

work: I came (here) to do work. (“(I) come with work.”);အလုပ်: အလုပ်နဲ့လာပါတယ်။;práce: Přijel jsem kvůli práci. (“Přicházím s prací.”);pol.

work: It is (planned), that the copying work will take (~ “become”) over twenty days.;အလုပ်: စာကူးခြင်းအလုပ်ကို ရက်နှစ်ဆယ်ကျော် လုပ်ဦးမည် ဖြစ်ပါတယ်။;práce: Plánuje se, že to kopírování (~ “práce kopírování”) bude trvat (~ “stane-se děláným”) přes dvacet dní.;fut. pol.

work: new work;အလုပ်: အလုပ်အသစ်;práce: nová práce;n.

work: Still a lot of work remains.;လုပ်စရာ: လုပ်စရာအများကြီးကျန်သေးတယ်။;práce: Zbývá ještě hodně práce.;

work: What are you doing? (“what works are (you) doing?”);လုပ်: ဘာတွေလုပ်နေလဲ။;práce: Co děláš? (“Jaké práce děláš?”);inter.

work: What have you come to Burma for (~ “to do”)?;လုပ်: ဗမာပြည် ဘာလုပ်ဖို့ လာသလဲ;práce: Kvůli čemu jsi přijel do

Barmy? (“Pro jakou práci (jsi) přijel do Barmy?”);inter.

worker (“proficient¹ (in) work⁰”);အလုပ်သမား(တစ်ယောက်);dělník (“zdatný¹ (v) práci⁰”);sg.

working by travelling (“work² (and) duty³ (while) travelling⁰ (and) going¹”);ခရီးသွားလုပ်ငန်း;práce při cestování (“práce² (a) povinnost³ (během) cestování⁰ (a) ježdění¹”);n.

working people (“working people, country people”);လုပ်သားပြည်သူ;pracující lid (“pracující lidé, státní lidé”);n.

workshop;ဝပ်ရေး;dílna;n. E. workshop

workshop (“public-building¹ (of) work⁰”);အလုပ်ရုံ;dílna (“veřejná-budova¹ práce⁰”);n.

workshop (“work building”);အလုပ်ရုံ(တစ်ခု);dílna (“pracovní budova”);sg.

world;ကမ္ဘာ;svět;n.k (or) n. P. kappa (= aeon)

World Peace Pagoda “);ကမ္ဘာအေးဝေတီ;Světového Míru, Pagoda (“pagoda² světového⁰ míru¹”);name

world: all people in (~ “on”) the world;ကမ္ဘာ: ကမ္ဘာပေါ်မှာ ရှိတဲ့ လူများအားလုံး;svět: všichni lidé na světě;

world: In the world, there are four great oceans.;ကမ္ဘာ: ကမ္ဘာပေါ်တွင် သမုဒ္ဒရာကြီး ငါးစင်းရှိတယ်။;svět: Na světě jsou čtyři velké oceány.;

world: modern world;လောက: ခေတ်ပေါ်လောက;svět: moderní svět;

world: My goal is just to control this world of both body (and) mind.;ကမ္ဘာကြီး: ကျွန်တော် ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးဖြစ်တဲ့ကမ္ဘာကြီးကို (~ ရပ်နာမ်လောကကို) ထိန်းချုပ်ဖို့ပါပဲ။
° လောက: ကျွန်တော် ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးဖြစ်တဲ့ကမ္ဘာကြီးကို (~ ရပ်နာမ်လောကကို) ထိန်းချုပ်ဖို့ပါပဲ။;svět: Mým cílem je prostě ovládnout tenhle svět těla (a) mysli.;pol.

worldling (unenlightened person);ပုထုဇဉ်လောကီသား(တစ်ယောက်);světák (neosvícená osoba);sg. P. puthujjana-lokī (= wordling-worldly)

worldly;လောကီ;světský;adj. P. lokī (= worldly)

worldly: With the excuse, that with the worldly problems (I) cannot dedicate (it) time, I have been lazy.;လောကီ: လောကီကိစ္စတွေနဲ့ အချိန်မပေးနိုင်ဘူးဆိုတဲ့ ဆင်ခြေနဲ့ (~ ဆင်ခြေပေးပြီး) ကျွန်တော် ဖျင်းနေခဲ့တာပါ။;světský: S výmluvou, že se světskými problémy tomu nemohu věnovat čas, jsem byl líný.;p.s. pol. um.

worry;အားနာစရာ ° အားနာ ° ပူ ° စိုးရိမ် ° စိုး;obava ° obávat se ° obavy, mít;l (or) T (or) n.

worry (“fear (and) weariness”);အယူအပင်;obava (“strach (a) vyčerpání”);n.

worry (“worry (and) be-alarm”);စိုးထိတ်;obávat se (“obávat-se (a) být-poplašený”);T

worry (“worrying mind”);စိုးရိမ်စိတ်;obava (“obávající-se mysl”);n.

worry about;စိုး;obávat se;T

worry, anything to: There is nothing to worry (“no worryings”) about in my house. (One can do there anything.);အားနာစရာ: ကျွန်တော့်အိမ်မှာ ဘာမှ အားနာစရာ မရှိပါဘူး။;obava: V mém domě je vše bez obav. (Je možné tam dělat cokoliv.);pol. um.

worry: because (I) worried;စိုးရိမ်စိတ်: စိုးရိမ်စိတ်ကြောင့်ပါ။;obava:

protože (jsem) se obával;pol.

worry: Because he worries, that (he may) happen to say (something) wrong.;စိုး: သူမှားပြောမိမှာ စိုးလိုပါ။;obávat se: Protože se obává, že se stane, že řekne (něco) špatně.;pol.

worry: Don't worry.;စိုးရိမ်: မစိုးရိမ်ပါနဲ့။ ° ပူး: မပူပါနဲ့။;obavy, mít: Neměj obavy. ° bát se: Neboj se. (Neobávej se.) ° obávat se: Neobávej se.;pol. (or) imper. pol.

worry: Monkhood is devoid of worry.;အပူအပင်း: ရဟန်းဘဝက အပူအပင်းကင်းပါတယ်။;obava: Mnišství je prostě obav.;pol.

worse, be (also in knowledge or ability);ညှိုး;horší, být (také ve znalostech či schopnostech);l

worsen ("perforate (and) return");ဖောက်ပြန်;zhoršit se ("protrhnout (a) vrátit-se");n.

worship;ဖူး ° ကန်တော့;uctívat ° uctívání;T (or) n.

worship ("extend¹ belly⁰ (and) turn-face-down²");ဝမ်းလျားမှောက်;uctívat ("natáhnout¹ břicho⁰ (a) natočit-obličej-dolů");T

worship ("have (and) evaporate");ရိခိုး;uctívat ("mít (a) vypařovat-se");T

worship, show (worship by placing one's clasped hands on one's forehead, "place¹ (on) head⁰");ဦးတင်;uctít (uctít dotknutím se čela sevřenými dlaněmi, "uložit¹ (na) hlavu⁰");T

worship: let's worship!;ကန်တော့: ကန်တော့ကြပါစို့ ဗျို့;uctívat: Uctívejme!;imper. col. um.

worship: People thought it to be a spirit-house and worship it, majesty.;ပူဇော်: လူတွေက နတ်ကွန်းထင်ပြီး ပူဇော်နေကြပါတယ် ဘုရား။;uctívat: Lidé si mysleli, že je to duchův (bůžkův) dům a uctívají jej, výsosti.;pol.

worshipper ("while² relying-on⁰ (and) concealing¹");ကိုးကွယ်ရာ(တစ်ပါး၊ တစ်ယောက်);uctívač ("zatímco² se-spoléhá⁰ (a) skrývá-se¹");sg.

worth, be;တန်;hodné, být (vhodné pro) ° hodnotu, mít;l

worth, be: a bill worth of one Dollar;တန်: တစ်ဒေါ်လာတန် ငွေတကျ;hodnotu, mít: bankovka hodnoty jednoho dolaru;

worth, be: Is it worth ("with") him?;တန်: သင်းနဲ့ တန်သလား။;vhodný, být: Je to pro něj (~ "s ním") vhodné?;inter.

worthless;တန် ° အယုတ်;bezcecný;adj.

worthless, be ("be¹¹ not³ coming¹⁰ (and) not² falling¹ (to) usage⁰");အသုံးမကျမဝင် ဖြစ်;bezcecný, být ("být¹¹ ne³ přicházející¹⁰ (a) ne² padající¹ (k) užitku⁰");l

worthy of consideration ("heavy (and) deep");လေးနက်;význačný, být (závažný, "těžký (a) hluboký");l

worthy, be;တန်;hoden, být;l

would;တော့;by;

wound ("deserved¹ punishment⁰");ဒဏ်ရာ;zranění ("zasloužený trest⁰");n.

wound (oneself, "get¹ injury⁰");ဒဏ်ရာရ;poranit se ("dostat¹ zranění⁰");l

wounded (person, "touched (and) contacted");အထိအခိုက်;raněný (osoba, "dotknutý (a) spojený");n.

wounded person ("person,³ who² (is) touched⁰ (and) contacted¹");ထိခိုက်တုန် (တစ်ယောက်);raněná osoba ("osoba³, která² (je) dotknutá⁰ (a) spojená¹");sg.

wounded person ("person³ who² received¹ injury⁰");ဒဏ်ရာရတုန် (တစ်ယောက်);raněná osoba ("osoba³, která² dostala¹ zranění⁰");sg.

wounded, be ("happen² (to) receive¹ wound⁰");ဒဏ်ရာရစေ ° ဒဏ်ရာရ;zraněný, být ("stát-se² (že) přijme¹ poranění⁰");l wounded, be ("touch (and) touch¹");ထိခိုက်;raněný, být ("dotknout-se (a) dotknout-se");l

wounded: Groups of Hanthawadi troops had to return with mostly wounded (people and) casualties.;အထိအခိုက်: ဟံသာဝတီတပ်ဖွဲ့များအထိအခိုက်အကျအဆုံးများစွာဖြင့်ပြန်ရသည်။;zraně ní: Skupiny Hentávadí vojsk se musely vrátit s většinou zraněných (lidí a) ztrátou životů.;writ.

wow, it is ...;လိုက်တာ;ty bláho, to je ...;suff. col.

wow!;အမယ်;ty bláho!;interj.

Wow! ("little¹ elder-sister⁰");အမလေး;Ty jo! ("malá¹ starší-sestra⁰");interj.

wrap ("add-to¹ package⁰");ထုတ်ပိုး;zabalit ("přidat-do¹ balíku⁰");T

wrist ("wears¹ bracelet⁰");လက်ကောက်ဝတ်(တစ်ခု);zápěstí ("nosi¹ náramek⁰");sg.

wrists;လက်ကောက်ဝတ်များ;zápěstí;pl.

write;ရေး ° စာရေး;napsat ° psát;T

write (~ "answer (at examination)": Today the subject to write (~ "answer") (at examination) is Buddhist Philosophy.;ဖြေ: ဒီနေ့ ဖြေရမယ့်ဘာသာက ဗုဒ္ဓဒဿနိကဗေဒဖြစ်ပါတယ်။;psát (~ "odpovědět (u zkoušky)": Předmět, který musím dnes psát (~ "odpovědět") (u zkoušky) je Filosofie Buddhismu.;pol.

write ("write (and) fix");ရေးထား;psát ("psát (a) upevnit");T

write ("write (and) inscribe");ရေးသား;psát ("psát (a) vyrývat");T

write ("write¹ writings⁰");စာရေး;psát ("psát¹ psaní⁰");T

write (a literary piece, "make, collect, write (and) draw");ပြုစုရေးသား;napsat (literární dílo, "udělat, sesbírat, napsat (a) načrtnout");T

write (compose, a song);သီ;psát (skládat, píseň);T

write down: It took place during the king Abhaya's reign, during writing down the Tipitaka together with the commentaries.;ရေးသား: အဘယရင်ဘုရင်လက်ထက်၊ အဋ္ဌကထာနှင့်အတူ ပိဋကတ်သုံးပုံကို ရေးသားစဉ်တွင် အဲဒါ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်။;sepsat: Stalo se to během vlády krále Abhaya, během sepisování Tipitaky spolu s komentáři.;p.s. writ.

write examination (~ "answer"): before answering (writing examination);ဖြေ: မဖြေခင်;psát zkoušku (~ "odpovědět"): před zodpovězením (napsáním písemné práce ve škole);

write examination ("answer");ဖြေ;psát zkoušku ("odpovědět");T

write letter: If I write you a letter, (I) can write my ideas, indeed.;စာရေး: ငါ မင်းကို စာရေးရင် ငါ့ရဲ့ ထင်မြင်ချက်တွေကို ရေးသားနိုင်တာပေါ့။;psát dopis: Pokud ti napíšu dopis, mohu ti, vskutku, napsat své myšlenky.;col. fr.

write: (He) writes on a postcard.;စာရေး: ပို့စကတ်တစ်ခုပေါ်မှာ စာရေးတယ်။;psát: Píše na pohled.;

write: (I) will wrte, send ("(and) give") (you) information about Myanmar country, please.;ရေး: မြန်မာပြည် အကြောင်းကို ရေးပို့ပေးပါအုံးမယ်။;napsat: Napíšu, pošlu ("(a) dám") (ti) informace o ("zemi") Myanmaru, prosím.;fut. pol. col.

write: as (I) see, that (you) can speak and write;ရေးသား:

ပြောဆိုရေးသားနိုင်တာမြင်လို့;psát: poněvadž vidím, že umíš mluvit a psát;

write: As (you) write mistakes, I don't understand.;ရေး: အမှားတွေရေးလို့ ငါ နားမလည်ဘူး။;psát: Poněvadž píšeš (s) chybami, já nerozumím.;col.

write: Do not write there.;ရေး: တီမှာ မရေးပါနဲ့။;write: Nepište tam.;imper. pol.

write: Having just written the first Pāli sentence from the first part, I write (it) in the second part in English.;ရေး: ယခု အပိုင်းက ပါဠိကျတော့ရေးပြီးတော့ ဒုတိယ အပိုင်းကို အင်္ဂလိပ်လို ရေးပါတယ်။;psát: Hned jak napiši první páli větu z první části, napíšu (ji) do druhé části anglicky.;pol.

write: Now his friend is writing.;ရေး: အခုရေးတာ သူ့သူငယ်ချင်း။;psát: Právě píše jeho přítel.;

write: Write (it) in English.;ရေး: အင်္ဂလိပ်လို ရေးပါ။;napsat: Napiš to anglicky.;imper. pol.

writer ("master" (in) writing°);စာရေးဆရာ(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);spisovatel ("mistr" psaní°);sg.

writer (female) ("master-female" (in) writing°);စာရေးဆရာမ(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);spisovatelka ("mistryně" psaní°);sg. f.

writer: I take pride very much for being allowed to carry out the celebration of the tenth anniversary of writers of our township as the chairman.;စာဆိုတော်: ကွန်တော်တို့မြို့နယ်ရဲ့ ဆယ်ကြိမ်မြောက်စာဆိုတော်နေ့ အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားမှာ သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရလို့ အများကြီးဂုဏ်ယူပါတယ်။;spisovatel: Jsem velice hrdý, že jsem dostal svolení k vykonání (~ zúčastnění se) oslavy desátého výročí spisovatelů naší správní oblasti jakožto předsedající.;pol. um.

writer's day;စာဆိုတော်နေ့(တစ်နေ့);spisovatelů, den;sg.

writing;စာ(တစ်စောင်) ° စာ;psaní;n. (or) sg.

writing (skill of);စာပေး;psaní (schopnost);n.

writing (skill of): Your skill in Myanmar writing is just incredible.;စာပေး: ခင်ဗျားရဲ့ မြန်မာစာပေတတ်ကျွမ်းမှုက အံ့မခန်းလောက်ပါ။;psaní (schopnost): Tvoje schopnost v psaní Myanmaru je prostě neuvěřitelná.;pol. col.

writing: (We) have finished some writing until today.;စာ: ဒီနေ့ထိ စာအချို့ကို ကူးပြီးခဲ့ပါပြီ။;psaní: Do dnes už jsme nějaké to psaní dokončili.;p.p.

writing: I translate a Pāli ("writing") in English.;စာ: ပါဠိစာကို အင်္ဂလိပ်လို ဘာသာပြန်ပါတယ်။;psaní: Překládám ("psaní (v)") páli do angličtiny.;pol.

writing: If (you) send me such writings for correction, I will correct (them), friend.;စာ: အဲလိုတွေ အမှန်ပြင်ပေးဖို့စာတွေ ကျွန်တော်ဆီကို ပို့ပေးရင် ကျွန်တော် အမှန်ပြင်ပေးပါမယ် ချင်ဗျား။;psaní: Pokud mi pošleš taková psaní pro opravu, já (je) opravím.;fut. pol. um.

writing: There is no more writing (to be done).;အရေးအသား: အရေးအသားမပိုပါဘူး။;psaní: Není již více co psát (~ "psaní");pol.

writings ("writing-leaf");စာရွက်;psaní ("psaný-list");sg. (or) pl.

writings (things to write);ရေးစရာ;psaní (věci k psaní);n.

written, what is;စာ;psáno, co je;n.

written: several written discourses;ရေးသား:

ရေးသားဟောပြောချက်အချို့;napsaný: několik napsaných promluv; wrong;အမှား(တစ်ခု) ° မှား;pochybení ° chybit ° mýlit se;T (or) sg. wrong (~ "impossible"): (It)'s wrong. ("It's not right.");မရ: မရပါဘူး။;špatný, být (~ "nemožný"): (To) je špatné. ("Není správné.");pol.

wrong ("just missing");တလွဲ;špatný ("prostě chybně");adj.

wrong ("mistaking (and) erring");အမှားအယွင်း;mýlka ("chybování (a) mýlení-se");n.

wrong, be;မှား;špatný, být;l

wrong, be: Am I wrong?;မှား: ကျွန်တော် မှားသလား။;mýlit se: Mýlím se?;inter. um.

wrong, be: The sentence is wrong.;မှား: စာကြောင်းမှားနေတယ်။;špatně, být: Ta věta je špatně.;cont.

wrong, be: You are not wrong.;မှား: ခင်ဗျား မမှားပါဘူး။;mýlit se: Nemýlíš se.;col. pol.

wrong, be: You are wrong.;မှား: ခင်ဗျား မှားပါတယ်။;mýlit se: Mýlíš se.;pol.

wrong: And what if (it) is wrong interpretation?;တလွဲ: အဲဒါကို တလွဲအဓိပ္ပါယ်ကောက်ရင်ရော။;špatný: A co když je (to) špatný výklad?;inter. col.

wrong: Because he worries, that (he may) happen to say (something) wrong.;မှား: သူ့မှားပြောမိမှာ စိုးလို့ပါ။;špatný: Protože se obává, že se stane, že řekne (něco) špatně.;pol.

wrong: is preaching wrong?;မှား: တရားဟောမှားမလား။;špatné: je přednášení (o Buddhismu) špatné?;inter.

wrong: It is not wrong, it is not right also.;အမှား: အမှား မဟုတ်ပါဘူး၊ အမှန်လည်းမဟုတ်ပါဘူး။;špatně: Není to špatně, není to ani dobře.;pol.

Wun Zin (village);ဝန်ဇင်း(ရွာ);Wan Zen (vesnice);name Yakhine (state of Union of Myanmar);ရခိုင်(ပြည်နယ်);Rakhin (Jakhain, stát unie Myanmaru);name Yangon (= 'end' (of) danger°);ရန်ကုန်;Rangún (= 'konec' nebezpečí°);name Yangon (~ 'end of danger'): (He) named Da Goun as "Yangon" (~ 'end of danger').;ရန်ကုန်: ဒဂုံကို ရန်ကုန်ဟု၍ သမုတ်သည်။;Rangún (~ 'konec nebezpečí'): Pojmenoval Da Goun jakožto "Yangoun" (Rangún) (~ 'konec nebezpečí').;writ. Yangon (division);ရန်ကုန်တိုင်း(တိုင်း);Rangún (Jangoun, správní středisko);name Yangon (town): (I) live in Yangon.;ရန်ကုန်(မြို့): ရန်ကုန်မြို့မှာ နေပါတယ်။;Rangún (město): Žiji v Rangúnu.;pol.

Yangon University;ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်;Rangúnská Univerzita;name yarn;ပျဉ်(တစ်ပုဒ်);historka;sg. year;နှစ်(တစ်နှစ်);rok;sg. year (~ "2008"): in 2008;နှစ် (~ "၂၀၀၈): ၂၀၀၈ တုန်းက;rok (~ "2008"): v (roce) 2008;

year (~ "month"): half of a year;လ;rok (~ "měsíc"): půl roku;

year, every;နှစ်စဉ်;rok, každý;n.

year, new: This way the Myanmar (people) perform New Year.;နှစ်သစ်: နှစ်သစ်ကိုပြန်မာတွေ ဒီလိုကြိုကြပါတယ်။;rok, nový: Takto Myanmarští (lidé) konají o Novém Roce.;pol.

year, the first day of a new ("one² day³ (of) new¹ year°");နှစ်ဆန်းတစ်ရက်;roku, první den ("jeden² den³ nového¹

roku^{၀၀});sg.

year, the first day of: It is after the following day after Thinyan when is first day of the Myanmar year.;နှစ်ဆန်းတစ်ရက်: အဲဒီ သင်္ကြန်ရက်တွေပြီး နောက်တစ်ရက်ဟာ မြန်မာ နှစ်ဆန်းတစ်ရက်ပါပဲ။;roku, první den: Je to právě následující den po Tendžanu, kdy (začíná) první den Myanmarského roku.;col. pol.

year: ("In") one year has 365 days.;နှစ်: တစ်နှစ်မှာ ၃၆၅ရက် ရှိတယ်။;rok: ("V jeden") rok má 365 dní.;

year: ("year") thousand nine hundred sixty-four;ခုနှစ်: တစ်ထောင်ကိုးရာ့ခြောက်ဆယ့်လေးခုနှစ်;rok: ("rok") tisíc devět set šedesát čtyři;

year: (He) is (already) six years (old).;နှစ်: ခြောက်နှစ် ရှိပြီ။;rok: Už je (mu, ji) šest let.;p.p.

year: (She) is a girl of age of 24 years.;နှစ်: အသက် ၂၄နှစ် အရွယ် မိန်းကလေးဖြစ်ပါတယ်။;rok: Je (to) slečna věku 24 let.;

year: (We) haven't talked for two and a half years.;နှစ်: နှစ်နှစ်ခွဲလောက် စကားမပြောဖြစ်ခဲ့ပါဘူး။;rok: Nemluvili jsme (spolu) již dva a půl roku.;p.s.

year: half of a year;နှစ်: နှစ်ဝက်;rok: půl roku;

year: Happy New Year!;နှစ်: မင်္ဂလာနှစ်သစ်ကူးပါ။;rok: Šťastný Nový Rok!;w.

year: in (his) age of sixty-nine years;နှစ်: ခြောက်ဆယ့်ကိုးနှစ်ထဲ;rok: v jeho věku šedesáti devíti let;adv.

year: It has been one years since I have arrived to New York.;နှစ်: အခုဆိုရင် နယူးယောက်ရောက်တာ တစ်နှစ် ပြည့်ပါပြီ။;rok: Je to rok, co jsem přijel do New Yorku.;p.p.

year: Since (the year) 1830.;နှစ်: ၁၈၃၀ကတည်းကပါ။;rok: Od (roku) 1830.;pol.

year: Son is ("already") eight years (old).;နှစ်: သားက ရပ်နှစ် ရှိပြီ။;rok: Synovi je už osm ("let").;p.p.

yearly ("turns-round² (and) wraps¹ (the)

year^{၀၀});နှစ်ပတ်လည်;každoroční ("točí-se-okolo² (a) obaluje¹ rok^{၀၀});adj.

years ("age"): I am 30 years old. ("My age (is) 30.");အသက်: ကျနော် အသက်က ၃၀ပါ။;roky ("věk"): Je mi 30. ("Můj věk (je) 30.");pol. um. col.

years (rains): How many rains (~ years of monkhood) (you) already have?;နှစ် (~ "ဝါ"): ဘယ်နှစ်ဝါရှိပြီလဲ။;roky (dešť): Kolik dešťů (let mnišství) už máš?;inter. p.p. mn.

years (years of monkhood, "rains");ဝါ;roky (roky mnišství, "rains");n. P. vassa (= rain)

years, many;နှစ်ပေါင်း;let, mnoho;n.

years: (It is a) great city that is 900 years old.;နှစ်ပေါင်း: လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်းကိုးရာလောက်က မြို့တော်ပါ။;roky: (Je to) ohromné město, které je staré 900 let.;pol.

yellow (color);အဝါ(ရောင်);žlutá (barva);n.

yellow color: The flower is of yellow ("color") and orange color.;အဝါရောင်: ပန်းပွင့်က အဝါရောင်နဲ့ လိမ္မော်ရောင်။;žlutá barva: (Ta) květina je žluté ("barvy") a oranžové barvy.;

yep;အင်း;jo;interj. col.

yep: Yep, (I)'m still ("just") interested.;အင်း: အင်း စိတ်ဝင်စားတုန်းဘဲ။;jo: Jo, pořád (mě to) prostě zajímá.;col. fr. yes;ဟုတ်;ano;interj.

yes ("yes, hey");ဟုတ်ကဲ့;ano ("ano, hele");interj. pol.

yes (answer (especially) by a monk to an elder);ဟန်ပါ;ano ((zejména) mnichova odpověď staršímu mnichovi);adv. yes (answer to a (junior) monk or a lay person by a monk);တင့်ပါ;ano (odpověď (mladšímu) mnichovi nebo mnichem laikovi);adv.

yes (answer to a (senior) monk);တင်ပါ;ano (odpověď (staršímu) mnichovi);adv.

yes (reply to a lay person by a monk or to a younger monk);တင့်ပါ;ano (odpověď mnicha laikovi či mladšímu mnichovi);interj.

yes (reply to a monk by a lay person or to an elder monk by a monk);တင်ပါ;ano (laikova odpověď mnichovi či mnichova odpověď staršímu mnichovi);mn.

yes (to a (senior) monk): Yes, venerable sir.;တင်ပါ: တင်ပါ ဘုရား;ano ((staršímu) mnichovi): Ano, ctihodný pane.;ans.

yes (used by elders);အေးအေး;ano (užíváno staršími lidmi);interj.

yes: OK.;ဟုတ်: ဟုတ်ကဲ့;ano: Dobrá.;ans. col.

yes: Yes, (it) is hot.;ဟုတ်ကဲ့: ဟုတ်ကဲ့ ပူပါတယ်။;ano: Ano, je to horké.;pol.

Yes.;ဟုတ်ကဲ့;Ano.;col. ans.

yesterday;မနေ့က;včera;adv.

yesterday, the day before ("one quick day");တမြန်နေ့;předevčirem ("jeden rychlý den");adv.

yesterday: as for midday yesterday;မနေ့: မနေ့က နေ့လည်က ဆိုရင်;včera: co se týče včerejšího poledne.;

yesterday: since yesterday;မနေ့: မနေ့က စပြီး;včera: od včerejška;

yesterday: Today it's colder than yesterday.;မနေ့က: မနေ့ကထက် ဒီနေ့ ပိုအေးတယ်။;včera: Dnes je chladněji než včera.;

yesterday: yesterday at night, at 12 o'clock;မနေ့: မနေ့ညက ၁၂နာရီမှာ;včera: včera v noci, ve 12 hodin;

yesterday: Yesterday early in the morning.;မနေ့က: မနေ့က မနက်အစောကြီး။;včera: Včera brzy ráno.;

yet;ပြီး ° ဖူး ° ပြီ ° သေး;stále ° už;suff. p.p. (or) suff. (or) adv.

yet ("finished definitely");ပြီးသေး;již ("skončeno definitivně");adv.

yet (in past tense);သေးဖူး;ještě (v minulém čase);suff.

yet (in past tense): Long time ago (I) have studied a lot and have yet remembered.;သေးဖူး: အရင်တုန်းကတည်းနဲ့ (~ အရင်တုန်းကတည်းက) အများကြီး လေ့လာပြီး မှတ်သေးဖူးတယ်။;dávno, ještě (v minulém čase): Kdysi dávno jsem (toho) hodně nastudoval, a ještě si pamatoval.;

yet: (He) has not yet swum.;သေး: ရေမကူးရသေးတာ။;ještě: Ještě si nezaplavával.;

yet: (I) haven't seen (it) yet.;သေး: မကြည့်ရသေးဘူး။;ještě: Ještě (jsem to) neviděl.;

yet: Have you bought (~ booked) the mat (~ place to sit)

yet?;ပြီး: ဖျာဝယ်ပြီးပြီလား။;už: Už jsi koupil (~ zarezervoval) podložku (~ místo k sezení)?;inter.

yet. I haven't seen it yet.;သေး: ကျွန်တော် မကြည့်ရသေးဘူး။;ještě: Já jsem to ještě neviděl.;um.

yogi;ဇော်(တစ်ယောက်၊ တစ်ပါး) ° ယောဂီ(တစ်ယောက်၊

တစ်ဦး);jogín;sg. P. yogin (= applying oneself, working) (or) sg. yolk;အနှစ်;žloutek (vajíčka);n.

yolk: love on surface, loving kindness in heart ("egg's white's love, yolks' affection");အနစ်: အကာက အချစ် အနစ်က မေတ္တာ;žloutek (vajíčka): láska na povrchu, zalíbení v srdci ("láska bílku, zalíbení žloutku");prov.

you;ရင် ° ချာ (abbrev. from ခင်ချာ) ° သင်;ty;pron. fr. (or) pron. um. voc. (or) pron. uw.

you (~ "great-one"): What do you want? ("What (is it), great-one?");တော့: ဘာလဲတော့ (~ ဘာလို့ချင်လဲတော့);ty (~ "velký"): Co chceš? ("Co (je to), veliký?");col.

you (~ "sir"): What is your (~ "sir's") nationality?ရင်: ရှင်က ဘာလူမျိုးလဲ;ty (~ "pán"): Jaká je tvá (~ "pánovo") národnost?;inter.

you ("friend");ခင်ဗျား;ty ("příteli");pron. pol. um.

you ("lord's");ရင် (same like ရင်, but followed by certain suffixes);vy ("pánovo");n.

you ("lord");ရင်;ty ("pane");pron. pol. uw.

you (acc.);ခင်ဗျားကို;tebe;pron. acc.

you (acc.): We always welcome you.;ခင်ဗျားကို: ခင်ဗျားကို ကျွန်တော်တို့ အမြဲ ကြိုနှုတ်တယ်;tebe: Vždycky jsi vítán. ("My tě vždycky vítáme.");pol. um.

you (all): He also said: "Go wherever you want to go";မင်းတို့: {မင်းတို့ သွားချင်တဲ့နေရာ သွားတော့}လို့လဲ ပြောသတဲ့;vy: Také řekl: "Jděte kam chcete jít.";col.

you (if he (or) she is mentioned in the sentence);ကိုယ့် ° ကိုယ့်;ty (pokud on nebo ona je zmíněno ve větě);pron. col.

you (pl.);ရင်တို့;vy;pron. pl. uw.

you (pl.): You are.;ခင်ဗျားတို့: ခင်ဗျားတို့ရှိတယ်;vy: Vy jste.;

you (slightly unpl.);နင်;ty (mírně unpl.);pron.

you (used among friends or when talking to a younger person);နင်;já (užíváno mezi přáteli či při rozhovoru s mladší osobou);pron. frnd.

you (used by women, for both men and women);ရင် ° ရင်;ty (užíváno ženami pro muže i ženy);pron. uw.

you (used for a friend or younger person);မင်း;ty (užito pro kamaráda nebo mladší osobu);pron. fr.

you too! (can be replied after being wished sth.);သူထူး;ty taky! (CZ col., lze odpovědět na něčí požehnání);sl. E. you-too

you, to;ခင်ဗျားကို ° ရင်ကို;tobě ° vám;pron. acc. uw. (or) pron. acc. um.

you: (He) said: "I am not afraid of you.";သင်: "သင့်ကိုငါမကြောက်"ဟု ဆို၏;ty: "Nebojím se tě.";writ.

you: (If) she is speaking even like this to you, (then) why would you ("want-to") come to (her)?;ကိုယ့်: သူက ကိုယ့်ကို ဒီလောက်တောင် ပြောနေတာ ကိုယ်က ဘာလို့သူဆိုသွားတော့မှာလဲ;ty: Jestliže na tebe mluví dokonce takhle, (pak) proč bys chtěl za (ni) chodit?;inter. col.

you: Are you coming (with me)?;နင်: နင် လိုက်မလား;ty: Půjdeš (se mnou)?;fut.

you: Friend, you are honest.;သင်: မိတ်ဆွေ၊ သင်(က) ဖြူစင်တယ်;ty: Přítely, ty jsi čestný.;fr. col.

you: Kyi Kyi ("Clearly"), you (have) a phone call here. ("Kyi Kyi, here a phone comes (for) you.");နင်: ကြည်ကြည်ဒီမှာ နှင့်ဖုန်းလာနေတယ်;ty: Čí Čí ("Čistě"), máš telefon(ní hovor). ("Čí Čí, tady ti přichází telefon.");cont. col.

you: What will you drink today?;ရင်: ဒီနေ့ ရင် ဘာသောက်မလဲ;pán: Co ("vy") budete ("vy") dnes pít?;inter. col. uw.

you: Whose son are you?;ခင်ဗျား: ခင်ဗျား ဘယ်သူသားလဲ;ty: Čí jsi ("ty") syn?;inter. col. um.

young (about people);ပေါက်;mladý (člověk);adj.

young (for women);မျိုး ° အမျိုး;mladý (o ženách);adj. f.

young (not married, esp. for women);အမျိုး;mladá (nevdaná, zejm. pro ženy);adj.

young man (affectionate address of a woman to a man of same or lesser age, "chest' (of) younger-brother");မောင်ရင်;mladý pán (milující oslovení ženy muži stejného nebo nižšího věku, "hrud' mladšího-bratra");voc. col.

young man (affectionate address of a woman to a man of same or lesser age, "sir', younger-brother");မောင်ရင်;mladý pán (milující oslovení ženy muži stejného nebo nižšího věku, "pán', mladšího-bratr");voc. col.

young man or sir (precedes a name);ကို;mladý pan (předchází jméno);pref.

young people: As for U Mya Maung, every person, whether old (or) young probably knows (him);လူငယ်: ဦးမြမောင်ကိုတော့ ဒီမြို့က လူကြီးလူငယ်မရွေး သိကြပါလိမ့်မယ်;mladí lidé: Co se týče U Mja Mauna, každý člověk, ať už starý nebo mladý, (je) pravděpodobně zná.;pol.

young person, a: Once upon a time, there was a young man in Wun Zin village.;လူငယ်တစ်ယောက်: ရေးတုန်းက ဝန်ဇင်ရွာမှာ လူငယ်တစ်ယောက် ရှိတယ်;mladý člověk, nějaký: Bylo nebylo, ve vesnici Wan Zen byl jeden mladý člověk.;

young, be;မျိုး ° ငယ်;mladý, být;l

young, be ("(be of) small age");ငယ်ရွယ်;mladý, být ("(být) malého věku");l

young, be ("small age (and) inexperienced (and) young");ငယ်ရွယ်နုပျို;mladý, být ("malý věk (a) nezkušený (a) mladý");l

young, be (about children, "small (and) small");ငယ်သေး;mladý, být (o dětech, "malý (a) malý");l

young, be (by age, "small age");ငယ်ရွယ်;mladý, být (věkem, "malý věk");l

young, be: young girlfriend;ငယ်ရွယ်: ငယ်ရွယ်တဲ့ ရည်းစား;mladý, být: mladá přítelkyně;

younger;အငယ်;mladší;adj.

younger (relative);အငယ်;mladší (sourozenec);adj.

younger: Elder daughter is 14 years (old and) the younger one (~ "daughter") is already 10 years (old);အငယ်: သမီးအကြီးက ၁၄-နှစ်၊ သမီးအငယ်က ၁၀-နှစ် ရှိပြီ;mladší: Starší dceři je 14 let (a) mladší (~ "dceři") je už 10 ("let");.p.p.

younger: younger aunt;လေး: ဒေါ်လေး;mladší. mladší teta;

youngling (of an animal);ပေါက် ° ကလေး;mládě (zvířete);suff.

your;ရင် ° သင် ° ခင်ဗျား;tvé ° tvoje;pron. spis. (or) pron. um. (or) pron. uw.

your (pl.);ခင်ဗျားတို့၏;vaše;pron. pl. um. writ.

your: Is a room available in your hotel? ("Can (I) take one room in your hotel?");မင်းတို့: မင်းတို့ ဟိုတယ်မှာ အခန်းတစ်ခန်းရနိုင်မလား;váš: Je ve vašem hotelu volný (~

“dostupný”) jeden pokoj? (“Mohu si vzít jeden pokoj ve vašem hotelu?”);inter.
 your: May (you) know for yourself the heart of yours.;သင့်: သင့်နှလုံးသား(ကို) (သင်)ကိုယ်တိုင် သိနိုင်ပါစေ။;vaše: Kéž sám znáš své srdce.;pol. w.
 your: What is your nationality?;ရင်: ရင် ဘာလူမျိုးလဲ။;vaše: Jaká je vaše národnost?;inter. col. uw.
 your: Your friend in Dhamma.;သင်ရဲ့ သင်ရဲ့ ဓမ္မသူငယ်ချင်း (~ ဓမ္မမိတ်ဆွေ)။;tvůj: Tvůj přítel v Dhammĕ.;fr. lett.
 yours;ရင့် ° ခင်ဗျာ;tvá;pron. um. (or) pron. uw.
 yourself: May (you) know for yourself the heart of yours.;ကိုယ်တိုင်: သင့်နှလုံးသား(ကို) (သင်)ကိုယ်တိုင် သိနိုင်ပါစေ။;sám: Kéž sám znáš své srdce.;pol. w.
 youth;လူငယ်;mladí lidé;n.
 youthful, be (“soft (and) tender”);နုပျို;mladistvý, být (“jemný (a) něžný”);l
 youthful: Maintain (your) youthfulness.;နုပျို: နုပျိုခြင်း(ကို) ထိန်းသိမ်းပါ။;mladistvý: Udržuj si (své) mládí.;imper. pol. col.
 youthful: youthful teacher (~ chief monk), (who) became famous;ငယ်ရွယ်နုပျို: ထင်ရှားပြီး
 ငယ်ရွယ်နုပျိုသောဆရာတော်;nezkušený (~ mladý) (~ opat): nezkušený učitel (~ opat), (který) se stal slavným;
 zaplatit (~ “dát”): Kolik čat musí(š) zaplatit?;ပေး: ဘယ်နှစ်ကျပ်ပေးရသလဲ။pay (~ “give”): How many kyats (you) have to pay?;inter. col.;

zealously (“roar¹ power^o (and) ascend³ pride²”);အားကြီးမာန်တက်;horlivě (“řvát moc (a) nastoupit³ pýchu²”);adv.
 zealously: I zealously try to get various things and finally I die.;အားကြီးမာန်တက်: ငါ တစ်ဘဝလုံး ပစ္စည်းဥစ္စာအမျိုးမျိုး ရရှိဖို့ အားကြီးမာန်တက်ကြိုးစားပြီး နောက်ဆုံးမှာတော့ ငါ သေမယ်။;horlivě: Horlivě se (“já”) snažím dostat různé věci a nakonec zemřu.;fut.
 zero (0);သည (၀);nula (0);num.
 zinc;သွပ်;zinek;n.
 značí otázku v záporu;မ -ပေးလား။indicates question in negative form ° မ -ဘူးလား။indicates question in negative form;pref. & suff. spis. ° pref. & suff.;
 zoo (“(public) building (of) animals”);တိရစ္ဆာန်ရုံ(တစ်ရုံ);zoo (“(veřejná) budova zvířat”);sg. P. tiracchāna (= animal)
 zoo (“public-building¹ (of) animals^o”);တိရစ္ဆာန်ရုံ;zoo (“veřejná-budova¹ zvířat^o”);n.
 zoo: Indeed, Natural History Museum, zoo (and) Karawait Hotel (are there).;တိရစ္ဆာန်ရုံ: သဘာဝသမိုင်းပြတိုက်တို့ တိရစ္ဆာန်ရုံတို့ ကရဝိတ်ဟိုတယ်တို့ပေါ့။;zoo: Vskutku, (je tam) Historicko-Přírodovědné Muzeum, zoo (a) Karavei Hotel.;
 zpěvák: famous singer;အဆိုတော်: ထင်ရှားသော အဆိုတော်;zpěvák: slavný zpěvák;

Czech-Myanmar/Burmese-English Part

a;ကာ ° နဲ့ ° နှင့် ° ၍ (from ရှေ့) ° တောင်;and ° even;conj. (or) conj. col. (or) suff. (or) suff. conj. (or) conj. writ.

a ("~"): dvě stě šedesát pět;နဲ့ ("~"): နှစ်ရာခြောက်ဆယ်ငါး;and ("~"): two hundred sixty five;num.

a ("~"): třicet šest ("tři desítky šest");နဲ့ ("~"): သုံးဆယ်ခြောက်;and ("~"): thirty-six ("three tens six");num.

a (spojuje dvě jednoduché věty v souvětí);၍ ° ပြီး ° တော့;and (connects two sentences in a complex sentence);suff. col. (or) suff. (or) suff. writ.

a (spojuje dvě jednoduché věty v souvětí): Zde zastavíš a hotel je před tebou.;တော့ ဒီမှာ ရပ်တော့ ဟိုတယ်က မင်းရေမှာ;and (connects two sentences in a complex sentence): Here (you) stop and the hotel (is) in front of you.;col.

a co;ကော ° ရော;how about ° and what about, and;suff. col.

a co: A co George?;ကော: ဂျော့ဂျီကော;what about: (And) what about George?;inter.

a co: A co otec, má (to) rád?;ကော: အဖေကော ကြိုက်သလား;how about: How about father, does (he) like (it)?;inter.

a co: A co přátelě, jak se jmenují?;ကော: မိတ်ဆွေကော နာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ;how about: (And) how about friends, what is (their) name?;inter.

a co: A co předtím?;ရော: အရင်ကရော;and what about: And what about before?;inter. col.

a co: A co ty?;ကော: မင်းကော;and what about: And what about you?;inter. col.

a další;စသည်တို့;and others;suff.

a ještě;ပြီး;and also;suff.

a ještě: Budu číst tuto knihu a ještě tamtu knihu.;ပြီး ဒီစာအုပ်ပြီး ဟိုစာအုပ် ကျွန်တော် ဖတ်မယ်;and also: I will read this book and also that book.;fut. col. um.

a navíc;လည်း -လည်း;and also;suff. conj.

a pak;ပြီး;and then ° having (followed by a verb in p.p.);suff.

a tak;ထိုကြောင့်;thus;conj.

a tak ("po' tomtom");ဒီတော့;thus ("after' this");conj.

a tak dále;စသည် ° စသည်တို့;and so on;suff. (or) suff. writ.

a tak dále: Může to být vidět z veršů jako "tenāhu porāṇā" a tak dále.;စသည်: အဲဒါကို 'တေနာဟု ပေါ်ရာဏာ'စသည် ကွဲဒီဝါထာများဖြင့် သိနိုင်ပါသည်;and so on.: It can be seen by verses like "tenāhu porāṇā" and so on.;writ. pol.

a tak: A tak král požádal aby zavolali Na Ňo.;ဒီတော့: ဒီတော့ ဘုရင်ကြီးက ငည့်ကို ခေါ်ခိုင်းတယ်;thus: Thus the king asked to call Nga Nyo.;

a také;လည်း -လည်း ° ကော ° ရော ° လဲ -လဲ;and also ° as well as;conj. col. (or) suff. conj. col. (or) suff. conj.

a také: Budu jíst a také pít.;လဲ -လဲ: ကျွန်တော် စားလဲစားမယ်၊ သောက်လဲ သောက်မယ်;and also: I will eat as well as drink.;col.

a také: Noviny The New Light of Myanmar jsou publikovány v barmaštině ("myanmarštině") a také v angličtině.;ရော: မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာကို မြန်မာလိုရော အင်္ဂလိပ်လိုရော ထုတ်ပါတယ်;as well as: The newspaper The New Light of Myanmar is published in Myanmar as well as in English (language).;pol.

a také: píše, medituje a také studuje;သလို: ရေးသားသလို ဘာဝနာပွား၊ ဗမာစကား လေ့လာတယ်;and also: (he) writes, meditates and also studies Burmese language;

a také: Zvíře může být větší než člověk a také může být menší.;လည်း- လည်း-: တိရစ္ဆာန်က လူထက် ကြီးလည်းကြီးနိုင်သည်၊ ငယ်လည်းငယ်နိုင်သည်;as well as: An animal may be bigger than human as well as (it) can be smaller.;

a teď;ကဲ;fine, and now;interj. col.

a zároveň;လည်း -လည်း;as well as;suff. conj.

a: A teď, už neprší.;တော့: ခုတော့ မရွာတော့ဘူး;as for: As for now, it is not raining any more.;col.

a: dvě stě ("a") šedesát pět;နဲ့: နှစ်ရာနဲ့ခြောက်ဆယ်ငါး;and: two hundred ("and") sixty five;num.

a: Jsou tam pan Bakhén a paní Tuza?;နဲ့: ဟိုမှာ ဦးဘခင်နဲ့ ဒေါ်သူဇာလား;and: Are there Mr. Bakhin and Mrs. Thuza?;inter. col.

a: Muzeum a knihovna.;နဲ့: ပြတိုက်နဲ့ စာကြည့်တိုက်;and: The museum and the library.;col.

a: padesát devět ("pět desítek a devět");နဲ့: ငါးဆယ်နွှဲကိုး;and: fifty-nine ("five tens and nine");num.

a: Ty a já.;နဲ့: ခင်ဗျားနဲ့ ကျွန်တော်;and: You and I.;col. um.

a: žije v Thongwa a ...;ကာ: သုံးခွတွင် နေထိုင်ကာ;and: (she) lives in Thongwa and ...;writ.

abeceda;အက္ခရာ(တစ်ခု) ° အက္ခရာ;alphabet;sg. P. akkhara (= letter, syllable) (or) n. P. akkhara (= letter, syllable)

abeceda ("souhlásky (a) samohlásky písmena");ဗျည်းသရအက္ခရာ;alphabet ("consonants (and) vowels letters");n. P. byañjana-sara-akkhara (= consonants – vowels – letters)

abeceda: abeceda, lekce pro začátečníky, lekce pro pokročilé;အက္ခရာတို: အက္ခရာတို လက်သင် (~ အခြေခံ) သင်ခန်းစာတွေတို့၊ ဥပစာသင်ခန်းစာတွေတို့;alphabet: alphabet, beginner lessons, intermediate lessons;n.

Abhidhamma (třetí velká kolekce pāli textů v Tipiṭace);အဘိဓမ္မာ;Abhidhamma (third great collection of Pāli texts in Tipiṭaka);name Bh. lit. P. abhidhamma (= higher law)

Abhidhamma Pitaka (třetí velká kolekce pāli textů v Tipiṭace);အဘိဓမ္မာပိဋက;Abhidhamma Pitaka (third great collection of Pāli texts in Tipiṭaka);name Bh. lit. abhidhamma-piṭaka (= higher knowledge - canon)

Abhidhamma Piṭaka: sedm pakaraṇa knih Abhidhamma

Piṭaky;အဘိဓမ္မာပိဋက: အဘိဓမ္မာပိဋက ပကရက

ခုနစ်ကျမ်း;Abhidhamma Piṭaka: seven pakaraṇa books of Abhidhamma Piṭaka;Bh. lit. pl. writ.

abhiññā (kterákoliv z šesti vyšších znalostí, (a) božské oko, (b) božské ucho, (c) telepatie, (d) umění proměny, (e) paměť minulých životů (f) osvícení);အဘိညာဉ်(တစ်ပါး);abhinna (any of the six higher knowledges, (a) divine eye, (b) divine ear, (c) telepathy, (d) art of transformation, (e) memory of past lives (f) enlightenment);sg. Bh. P. abhiññā (= higher knowledge) abhinna: šest abhiññā;အဘိညာဉ်: အဘိညာဉ်ခြောက်ပါး;abhinna: six abhiññā;Bh.

absolutně ("kulatý (a) tlustý");လုံးဝ;absolutely ("round (and) fat");adv.

absolutně ne ("nikoliv² kulatý^o (a) tlustý¹");လုံးဝမ;absolutely not ("not² round^o (and) fat¹");adv.

absolvovat (~ "vstoupit"): Absolveroval jsem (~ "vstoupil jsem") desetidenní meditační zásed.;ဝင်:

ဆယ်ရက်တရားစခန်းဝင်ဖြစ်ပါတယ်;attend (~ "enter"): (I) have attended (~ "entered") ten days meditation retreat.;pol.

absolvovat ("vstoupit");ဝင်;attend ("enter");T

aby;အောင် ° ရန် ° ဖို့အတွက် ° ဘို့ (from ဖို့ ° ဖို့ ° ဖို့အတွက် (inserted after a noun) ° စေ ° အောင်;to, in order ° to (so as to, followed by a verb) ° to (happen) ° so as to (followed by a verb) ° in order to ° to ° for (so as to, followed by a verb);suff. prep. (or) conj. (or) suff. (or) suff. conj.

aby (~ "s"): Přijel jsem kvůli práci. ("Přicházím s prací.");နဲ့: အလုပ်နဲ့လာပါတယ်;to (~ "with"): I came (here) to do work. ("(I) come with work.");pol.

aby (byl): Lze poslat e-mail, ("aby (byl)") rychleji než pohled.;အောင်: အီးမေးလ်ကို ပိုကတိထက်

မြန်မြန်ရောက်အောင်ပို့နိုင်တယ်;to (be): (One) can send e-mail ("to (be)") more quickly than a postcard.;

aby (následováno slovesem);ဖို့ ° ဖို့အတွက်;for (followed by verb);suff.

aby (následuje za slovesem);အောင် ° ဖို့အတွက်;to (follows after a v.) ° in order to (follows after a verb);suff. adv. (or) suff.

aby (za účelem);အတွက်;to (for the sake of);prep.

aby: Půjdu do obchodu abych (si) koupil košili.;ဖို့: အကျီဝယ်ဖို့ ကျွန်တော် ဆိုင်ကို သွားမယ်;to, in order: I will go to (the) shop to buy (a) shirt.;fut. um.

aby: Aby byl dostupný ke čtení mnoha druhům lidí, dokonce ani cena není vysoká.;အောင်: လူများများဖတ်နိုင်အောင် ဈေးတောင် မများပါဘူး;in order to: In order to (make it) available for reading to many kinds of readers, even the price is not high.;pol.

aby: aby byl zmatený;စေ: စိတ်ရှုပ်စေတယ်;to: to be confused;

aby: aby si uvědomil;ဖို့အတွက်: သဘောပေါက်ဖို့အတွက်;in order to: in order to realize;

aby: abych byl schopen (své) rodině plně vypomoci;ဖို့: မိသားစုကို အပြည့်အဝ ထောက်ပံ့နိုင်ဖို့;to: to be able to help out (my) family completely;

aby: abych se naučil rozumět barmské výslovnosti;ရန်: ဗမာစကား အသံထွက်ကို နားလည်ရန်လေ့လာဖို့အတွက်;in order to: in order to learn to understand the Burmese pronunciation;

aby: Chce, aby (to) mělo nejlepší chuť.;စေ:

အရသာအကောင်းဆုံးဖြစ်စေချင်တယ်;to: (He) wants (it) to have the

best taste.;

aby: Chci abys (to) viděl.;စေ: ကြည့်စေချင်ပါတယ်;to: (I) want (you) to see (it).;pol.

aby: Chci abys přišel.;စေ: လာစေချင်ပါတယ်;to: (I) want (you) to come.;pol.

aby: Čti abys pochopil (~ chápál);အောင်: နားလည်အောင် ဖတ်ပါ;to: Read to understand.;pol.

aby: Jde do obchodu aby koupil obálku.;ဖို့: စာအိတ် ဝယ်ဖို့ ဈေးသွားတယ်;to: (He) goes to shop to buy an envelope.;

aby: Jdu, abych přednášel Dhammu a meditoval.;ရန်: တရားဟောကြားရန် နှင့် တရားထိုင်ရန် သွားတယ် ° တရားဟောကြား: တရားဟောကြားရန် နှင့် တရားထိုင်ရန် သွားတယ်;to: (I) go to preach Dhamma and meditate.;writ.

aby: Jsou mými učiteli, aby mi dali znalost Dhammy.;အတွက်: တရားအဘိဉာဏ် ပေးတဲ့အတွက် ကျွန်တော်ရဲ့ ဆရာတွေပါ;to: (They) are my teachers to give me knowledge of Dhamma.;pol.

aby: Kde chcete abych přijel (a) vzal (vás)?;စေ: ဘယ်မှာလာခေါ်စေချင်သလဲ;to: Where do (you) want (me) to come (and) take (you)?;inter. col.

aby: Král Čansitá pracoval aby (udržel tu) ohromnou zemi jednotnou.;အောင်: ကျန်စစ်သားမင်းသည် နိုင်ငံတော်စည်းလုံးညီညွတ်အောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့၏;in order to: King Kyansittha worked in order to (maintain) the great country united.;p.s. writ.

aby: Ministři naléhali, aby se Čansitá stal králem.;ရန်: မူးမတ်များက ကျန်စစ်သားကို မင်းပြုရန် တိုက်တွန်းကြသည်;to: The ministers urged Kyansittha to become a king.;writ.

aby: Pojedu do ("země") Barmy abych praktikoval meditaci.;ဖို့အတွက်: လေ့ကျင့်ဖို့အတွက် ငါဗမာပြည်ကို သွားမယ်;in order to: I will go to Burma ("country") in order to practise (meditation).;fut.

aby: Protože chci, abys byl šťastný.;စေ: ပျော်(ရွှင်)စေချင်လို့ပါ;to: Because (I) want (you) to be happy.;pol.

aby: Řeknu mu, aby dnes přišel.;ဖို့: ဒီနေ့လာဖို့ သူ့ကို ကျွန်တော် ပြောပါမယ်;to: I will tell him to come today.;fut. pol. um.

aby: Říkám, abys nefotil.;ဖို့: ဓါတ်ပုံ: ဓါတ်ပုံမရိုက်ဖို့ ပြောတာပါ;to: (I) tell (you) not to take the photo.;pol.

aby: V kolik hodin chcete, abych opravdu přijel?;စေ: ဘယ်အချိန်လာခွဲစေချင်သလဲ;to: (At) want time do (you) want (me) to come for sure?;inter. col.

aby: V kolik hodin chcete, abych přijel?;စေ: ဘယ်အချိန်လာစေချင်သလဲ;to: (At) What time do (you) want me to come?;inter. col.

aby: vynakládám úsilí abych meditoval;ရန်: ဘာဝနာပွားရန် ကြိုးစားထားပါတယ်;to: (I) put forth effort to meditate.;pol.

aby: Zůstaň v pořádku. ("Zůstaň abys byl v pořádku.");အောင်: နေကောင်းအောင် နေပါ;in order to: Stay well. ("Stay in order to be well.");imper. pol.

Ach! ("ohromná² malá¹ starší-sestra^o");အမလေးတော်;Oh! ("great² little¹ elder-sister^o");interj. col.

AD (anno domini = Našeho Pána, "Kristova let AC");ခုရစ်နှစ် အေစီ;AD (anno domini = of our Lord (Christ), "Christ's year AC");adv. E. AC

adj. col.;ကျပ်မပြည့်(ဘူး)crazy ("alms-basket (is) not full^o");šílený ("almužní-koš není plný");

adresa ("adresa (k) napsání");လိပ်စာ(တစ်ခု);address ("address (to) write");sg.

adresa ("adresa (pro) psaní");လိပ်စာ(တစ်ခု);address ("address (for) writing");sg.

adresa: (Ta) žena píše adresu na nějaký dopis.;လိပ်စာ: အမျိုးသမီးက စာတစ်စောင်ပေါ်မှာ လိပ်စာရေးနေတယ်။;address: The woman is writing an address on a letter.;cont.

adresa: Adresy jsou napsány na papírech.;လိပ်စာ: စာရွက်ပေါ်မှာ လိပ်စာတွေ ရေးထားတယ်။;address: Addresses are written on the papers.;

adresa: Bude v pořádku, když si napíšeš tuto adresu a spojíš se (se mnou).;လိပ်စာ: အဲဒီလိပ်စာကို စာရေးဆက်သွယ်လို့ ရပါတယ်။;address: (It) will be alright if (you) write this address (and) connect (with me).;pol.

advokát ("žije¹ ve-předu");ရှေ့နေ(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);advocate ("lives¹ in-front");sg.

aerolinka ("linka³ vzdušné cesty¹");လေကြောင်းလိုင်း(တစ်လိုင်း);airline ("air way line");sg.

aerolinka: letadlo aerolinky ABC;လေကြောင်းလိုင်း: အေဘီစီလေကြောင်းလိုင်းက လေယာဉ်တစ်စီး;airline: an airplane of ABC airline;

Africký (kontinent);အာဖရိက(တိုက်);Africa (continent);name

ah: Ah, ty vypadáš jako bys byl smutný, co se ti stalo?;အိုး: အိုး၊ မင်းကို ကြည့်ရတာ ဝမ်းနည်းနေတယ် ထင်တယ်၊ မင်း ဘာဖြစ်တာလဲ။;oh: Oh, you seem to be sad, what happened to you?;inter. col.

ahoj (při odchodu, "jit");Ahoj. (při odchodu, "Odcházím, ano?");သွား: သွားပါအုံးမယ် နော်;bye ("go"): Goodbye. ("I am going to leave, ok?");fut. pol. col.

ahoj! (loučení);ဘိုင်း;bye!;interj. col. E. bye

akorát (o stavu"stav (je) ohromný");အနေတော်;right (about a state, "state (is) great");adv.

akorát: (Život tady) je tak akorát (fajn).;အနေတော်: အနေတော်ပါပဲ။;right: (Living here) is just right.;pol.

akorát: Akorát k přežití (a) jídlu. (odpověď na otázku ohledně platu);ရုံ: နေလို့စားလို့လောက် ရုံပေါ့။;just: Just about (to) live (and) eat. (answer to a question about salary);col.

akt ("pracovat (a) zastavit");လုပ်ရပ်;act ("work (and) stop");n.

aktivní znalost ("rychlý (a) rychle vědění");လျင်မြန်စွာသိခြင်း;active knowledge ("quick (and) quickly knowing");n.

aktivní znalost ("výbušné (a) čerstvé vědění");ဖျတ်လတ်သိခြင်း;active knowledge ("blasting (and) fresh knowing");n.

aktivní, být ("hýbat (aby bylo) vzácné");လှုပ်ရှား;active, be ("move (to be) rare");T

aktivní, být ("vystoupit-vzhůru, stoupnout (a) být-probuzený");တက်ကြွနိုး;active, be ("ascend, rise (and) be-awake");I

aktuální ("doba (která) se-opírá");ခေတ်မှီ;up to date ("era leaned-against");adj.

alchymista (který má magickou moc);ဇော်(တစ်ယောက်) ° ဇော်ဂျီ(တစ်ယောက်၊ တစ်ပါး);alchemist (with magical powers);sg.

ale;သို့ပေမယ့် ° သို့မဟုတ် (from သို့ပေမယ့်) ° တော့ ° ဒါပေမဲ့;but;conj. (or) conj. col.

ale: Ale Fantu máme. ("Ale Fanta je dostupná.");တော့:

ဖန်တာတော့ ရပါတယ်။;however: However, Fanta is available.;pol.

ale: Ale kavárna (tu) je.;တော့: လက်ဖက်ရည်ဆိုင်လေးတော့ ရှိတယ်။;but: But a coffee bar is (here).;

ale: Ale nemysli si, že dělám (práci) opravujícího učitele, jo?;တော့: ပြင်တာကို ဆရာလုပ်တယ်လို့တော့ မထင်ပါနဲ့ နော်။;but: But don't think, that (I) am ("doing (work of)") the correction-teacher, ok?;col. pol.

ale: Ale to je socha vyrobená ze zlata.;ဒါပေမယ့်: ဒါပေမဲ့ ရွှေနဲ့လုပ်ထားတဲ့အရုပ်ပါ။;however: However, it is statue made of gold.;pol.

ale: Pokud medituješ každý den jednu hodinu, je (to) dobré. Pokud ale medituješ každý den dvě hodiny, je (to), opravdu, velice dobré.;တော့: နေ့တိုင်း တစ်နာရီ တရားထိုင်ရင် ကောင်းပါတယ်၊ နှစ်နာရီ တရားထိုင်ရင်တော့ သိပ်ကောင်းတာပေါ့။;but: If (you) meditate every day one hour, (it) is good. But if (you) meditate every day two hours, (it) is very good, indeed.;

aligátor ("má-sklon¹ (k) chytání°, dlouhá³ hlava²");မိကျောင်းခေါင်းရည်(တစ်ကောင်);alligator ("tends¹ (to) catch°, long³ headed²");sg.

aligátor ("má-sklon¹ (k) chytání°, krátká³ hlava²");မိကျောင်းခေါင်းတို(တစ်ကောင်);alligator ("tends¹ (to) catch°, short³ headed²");sg.

alkohol;အရက်;alcohol;n. A. araq

alkohol ("alkohol (and) alkohol");သုရာအရက်;alcohol ("alcohol (and) alcohol");n. P. surā (= alcohol), A. araq

alkohol ("obsahuje¹ alkohol {jmenec}²");အရက်ပါဝင်မှု;alcohol ("includes¹ alcohol° {nouner}²");n. A. araq

alkohol: Nepije alkohol.;သုရာအရက်: သုရာအရက် မသောက်;alcohol: (He) does not drink alcohol.;col.

almužní mísa;သပိတ်(တစ်လုံး);alms-bowl;sg.

almužní mísa, hliněná;မြေသပိတ်;alms-bowl, clay;sg.

almužní mísa, hliněná: V životě jsem neviděl hliněnou almužní mísu.;မြေသပိတ်: ငါဘဝမှာ မြေသပိတ် တစ်ခါမှမမြင်ဖူးဘူး။;alms-bowl, clay: I haven't ever seen a clay alms-bowl in my life.;col.

almužní mísa, kovová;သံသပိတ်;alms-bowl, iron;sg.

almužní mísa: barvit almužní mísu ("pokládat léčivou barvu na almužní mísu");သပိတ်: သပိတ်ဆေးရောင်တင်သည်;alms-bowl: painting alms-bowl ("put a medicine-color (on) alms-bowl");

almužní obchůzce, být na ("brání¹ jídla");ဆွမ်းခံ;alms-round, be at ("taking¹ food");T mn.

almužní obchůzce, skupiny lidí nabízejících jídlo na ("jídlo nabízející skupina");ဆွမ်းလောင်းအသင်း(တစ်ဖွဲ့);alms-round, groups of people offering food at ("food offering group");sg. Bh. mn.

almužní obchůzka: Ctihodný pane, pojdte na almužní obchůzku.;ဆွမ်းခံ: ဆွမ်းခံကြွပါ ဘုရား;alms-round: Ven. Sir, come for alms-round.;imper. pol. mn.

almužní obchůzka, jít na ("odejít¹ si-vzít¹ jídlo");ဆွမ်းခံထွက်;alms-round, go for ("depart² (to) take¹ meal");T mn.

almužní obchůzka, jít na: Po opisování odcházím na almužní obchůzku.;ဆွမ်းခံထွက်: စာကူးပြီးချိန် ဆွမ်းခံထွက်တယ်။;alms-round, go for: After the copying, (I) go (~ "depart") for alms-round.;ubmn.

amazing ("super (vysoká příčka");ရူပါတန်း;úžasný ("super (high crossbar");adj.	ပါဠိစာကို အင်္ဂလိပ်လို ဘာသာပြန်ပါတယ်။;English: I translate a Pāli ("writing") in English.;pol.
ambasáda ("vyslanecká kancelář");သရုံး(တစ်ရုံး);embassy ("envoy office");n.	Anglie (země);အင်္ဂလန်(နိုင်ငံ);England (country);name
ambasáda, Americká;အမေရိကန်သရုံး;embassy, American;name E. British	Anglie: Jsem (~ "přicházím") z Anglie.;အင်္ဂလန်: အင်္ဂလန်က လာပါတယ်။;England: (I) come from England.;pol.
ambasáda, Australská;အာစတြေးလျသရုံး;embassy, Australian;name E. British	Anglie: Jsem z Anglie.;အင်္ဂလိပ်နိုင်ငံ: ကျွန်တော် အင်္ဂလန်နိုင်ငံကပါ။;England: I am from England.;pol.
ambasáda, Britská;ဗြိတိသျှသရုံး;embassy, British;name E. British	ani;မျှ ° လည်း;even ° also;conj. (or) suff. adv.
ambulance ("vozidlo ³ nakládající ² bolavé ¹ lidi");လူနာတင်ယာဉ်(တစ်စီး);ambulance ("vehicle ³ loading ² paining ¹ people");sg. P. yāna (= vehicle)	ani (komu);ကိုလည်းပဲ မ -ဘူး;;not even to;suff.
Americká ambasáda;အမေရိကန်သရုံး;American embassy;name E. British	ani (komu): Neukázal (to) ani své přítelkyni.;ကိုလည်းပဲ မ -ဘူး: ကိုယ့်ရည်းစားကိုလည်းပဲ မပြခဲ့ပါဘူး။;not even to: (He) didn't show (it) even to (his) own girlfriend.;p.s. pol.
Amerika;အမေရိက;America;name	ani (následuje za pod. jm. nebo slovesem);တောင်;even, did not (follows a n. or v.);adv.
Amerika (USA, "sbírka ³ ustavených ² amerických ¹ států ² ");အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု;America (USA, "collection ³ (of) set-up ² American ¹ countries");n.	ani-ani: Nebudu ani jíst ani pít.;လဲမ..ဘူး၊ လဲမ..ဘူး: ကျွန်တော် စားလဲမစားဘူး၊ သောက်လဲ မသောက်ဘူး။;neither-nor: I will neither drink nor eat.;col.
ananas ("ovoce ² trpícího ¹ būžka");နာနတ်သီး(တစ်လုံး) ° နာနတ်သီး(တစ်လုံး) (WS. from နာနတ်သီး);pineapple ("fruit ² (of) suffering ¹ deity");sg.	ani, ani;ရံတင်မက;neither, nor;suff. conj.
Anāthapiṇḍika, bohatýr;အနာထပိဏ်သူဌေး;Anāthapiṇḍika, the wealthy one;name	ani, ani: Nemá ani dům, ani auto.;ရံတင်မက: သူ့မှာ အိမ်မရှိရံတင်မက ကားလဲ မရှိဘူး။;neither, nor: (He) has neither house, nor a car.;
anatomie ("věda ¹ (o) těle");ခန္ဓာဗေဒ;anatomy ("body science");n. P. khandha - veda (= trunk-of-body - science)	ani, ani: Nemá ani pole, ani krávu.;ရံတင်မက: သူ့မှာ လယ်မရှိရံတင်မက နွားလဲ မရှိဘူး။;neither, nor: (He) has neither field nor a cow.;
Andhrapradéš (oblast v Indii);အန္ဒြပြဒေရှ်;Andhrapradesh (a region in India);name	ani, ani: Nemá ani zkušenosti, ani znalosti.;ရံတင်မက: အတွေ့အကြုံမရှိရံတင်မက အသိဉာဏ်လည်း မရှိဘူး။;neither, nor: (He) has neither experience, nor knowledge.;
anglický jazyk;အင်္ဂလိပ်စကား;English language;n.	ani, ani: Není ani slušný, ani chytrý. ("Nemá ani slušnost, ani nemá mazanost.");ရံတင်မက: သူ့မှာ လိုဗ္ဗာပါးနှင်မှု မရှိရံတင်မက ယဉ်ကျေးမှုလဲ မရှိဘူး။;neither, nor: (He) has neither shrewdness, nor politeness.;
anglický jazyk: z angličtiny do češtiny;အင်္ဂလိပ်စကား: အင်္ဂလိပ်စကားမှ ချက်စကားလို;English language (English): from English to Czech;	ani, ne;မှ (from မျှ);even, not;suff.
anglický: Mluvíte anglicky? ("Dokážete mluvit anglickým jazykem?");အင်္ဂလိပ်: အင်္ဂလိပ်စကား ပြောတတ်သလား။;English: Can you speak in English ("language")?;inter.	ani, ne: Nemá ani jednoho kamaráda.;မှ: မိတ်ဆွေတစ်ယောက်မှ မရှိဘူး။;even, not: (She) doesn't have even one friend.;
anglicky: Napiš to anglicky.;အင်္ဂလိပ်လို: အင်္ဂလိပ်လို ရေးပါ။;English, in: Write (it) in English.;imper. pol.	ani, není: Není ani královým služebníkem.;လဲ မ: မင်းမှုထမ်းလဲ မဟုတ်ဘူး။;even, is not: (He) is not even a king's servant.;
anglický: Od té doby anglická vláda různými způsoby utiskovala (a) utlačovala lid Myanmaru (~ "Myanmar");အင်္ဂလိပ်: ထိုအချိန်မှစ၍ အင်္ဂလိပ်အစိုးရက မြန်မာတို့ကို အမျိုးမျိုးဖိနှိပ် ချုပ်ချယ်ခဲ့ပါသည်။;English: Since that time, indeed, English government in various ways tyrannized (and) oppressed the Myanmar.;	ani: Ani nevím.;တောင်: ကျွန်တော် သိတောင် မသိဘူး။;even: I don't even know.;um.
anglicky: Protože neumím anglicky, vysvětlování bude náročné.;အင်္ဂလိပ်လို: အင်္ဂလိပ်လို မတတ်တော့ ပြောပြလို့ခက်မယ်။;English, in: Because (I) can't (talk) in English, explaining will be difficult.;fut. col.	ani: Nekoupil (si) ani knihu.;တောင်: စာအုပ်တောင် သူ မဝယ်ဘူး။;even: He does not (~ did not) buy even book.;um.
angličtina;အင်္ဂ (abbrev. from အင်္ဂလိပ်);English;sl.	ani: Nemám nejmenší pochybnosti. ("Nemám ani malou pochybnost.");မျှ: ငါ့မှာ သံသယ အနည်းငယ်မျှ မရှိပါဘူး။;even: I have no doubt. ("I have not even a little doubt.");pol.
angličtina: Kyaw Thu je transliterace. ("Kyaw Thu znamená, (že jsem to) transliteroval do angličtiny.");အင်္ဂလိပ်: Kyaw Thu ဆိုတာ အင်္ဂလိပ်လို ပေါင်းတာပါ။;English: Kyaw Thu is the transcription ("Kyaw Thu means (I) transcribe (it) to English.");pol.	ani: Není to špatně, není to ani dobře.;လည်း: အမှား မဟုတ်ပါဘူး၊ အမှန်လည်းမဟုတ်ပါဘူး။;also: It is not wrong, it is not right also.;pol.
angličtina: Neumím mluvit anglicky.;အင်္ဂ: ကျွန်မက အင်္ဂလိပ် မပြောတတ်ပါဘူး။;English: I can't speak in English.;pol. uw.	aniž;ဘဲ မ.. ° မ..ဘဲ;without;suff. prep.
angličtina: Překládám ("psaní (v)") páli do angličtiny.;အင်္ဂလိပ်:	aniž by;မှ -ပဲ ° မ -ဘဲ;though not;adv. (or) pref. & suff.
	aniž by: aniž by používal hodiny;မှ -ဘဲ: တိုင်ကပ်နာရီ မသုံးဘဲ;without: without using clock;
	aniž by: Aniž bych doufal, bylo (mi) povoleno být (tvým) přítelem.;မှ -ပဲ: မမျှော်လင့်ပဲ ခင်မင်ခွင့်ရတာ။;though not: Though not (even) hoping, (I) was permitted to be (your) friend.;
	aniž by: Co se týče želvy, aniž by se zastavila (nebo) si

odpočala, krůček po krůčku jde.;မ -ဘဲ: လိပ်မာမူကား မရပ်နားဘဲ
တရေရေ သွား၏။;without (not): As for the turtle, not stopping (or)
resting, (it) goes little by little.;writ.
aniž: Nemluv aniž bys rozuměl.;ဘဲ မ-: နားမလည်ဘဲ
မပြောပါနဲ့။;without: Do not talk without understanding.;imper. pol.
ano;ဟုတ်;yes;interj.
ano (“ano, hele”);ဟုတ်ကဲ့;yes (“yes, hey”);interj. pol.
ano ((staršímu) mnichovi): Ano, ctihodný pane.;တင်ပါ: တင်ပါ
ဘုရား;yes (to a (senior) monk): Yes, venerable sir.;ans.
ano ((zejména) mnichova odpověď staršímu mnichovi);မန့်ပါ;yes
(answer (especially) by a monk to an elder);adv.
ano (laikova odpověď mnichovi či mnichova odpověď staršímu
mnichovi);တင်ပါ;yes (reply to a monk by a lay person or to an
elder monk by a monk);mn.
ano (odpověď (mladšímu) mnichovi nebo mnichem
laikovi);တင်ပါ;yes (answer to a (junior) monk or a lay person by
a monk);adv.
ano (odpověď (staršímu) mnichovi);တင်ပါ;yes (answer to a
(senior) monk);adv.
ano (odpověď mnicha laikovi či mladšímu mnichovi);တင်ပါ;yes
(reply to a lay person by a monk or to a younger monk);interj.
ano (užíváno staršími lidmi);အေးအေး;yes (used by elders);interj.
ano: Ano, je to horké.;ဟုတ်ကဲ့: ဟုတ်ကဲ့ ပူပါတယ်။;yes: Yes, (it) is
hot.;pol.
ano: Ano, pane.;ဟုတ်ကဲ့: ဟုတ်ကဲ့ ရင်။;alright: Alright, sir.;pol. uw.
col.
ano: Dobrá.;ဟုတ်: ဟုတ်ကဲ့;yes: OK.;ans. col.
ano?;နော်။ ° နော်;alright? ° ok?;interj. col.
ano?: Promiňte (mi), ano?;နော်: ဆောရီး နော်;ok?: (I'm) sorry,
ok?;col.
Ano.;ဟုတ်ကဲ့;Yes.;col. ans.
Anójadhá, král (král Paganu 1044-1077);အနော်ရထာ
မင်းဘုရင်;Anawratha king (king of Pagan 1044-1077);name
apod.. (“započítím”);စသည်ဖြင့် ° စသည်;and so on (“by’
start”);writ.
Arahant (plně osvícený následovník Buddhova učení, ale užívá
se pro mnichy obecně);ရဟန္တာ(တစ်ပါး);Arahant (fully enlightened
follower of Buddha’s teaching, but it is used especially for
monks generally);sg. P. Arahant (= worthy (of receiving four
requisites))
Arahant (plně osvícený následovník Buddhova
učení);အရဟန္တာ(တစ်ပါး);Arahant (fully enlightened follower of
Buddha’s teaching);sg. (= worthy (of receiving four requisites))
Arahant: vznešení páni (~ mniši), kteří se stali
Arahantem;ရဟန္တာ: ရဟန္တာဖြစ်ပြီး အရင်သူမြတ်တွေ;Arahant: noble
lords (~ monks) who have become Arahants;
Arahantship: dokud můžeme úspěšně dosáhnout
Arahantství;အရဟန္တ: အရဟန္တ အောင်မြင်စွာ ရယူနိုင်တဲ့အထိ (~
အရဟန္တာအဖြစ်သို့ အောင်မြင်စွာမရောက်သေးသမျှ
ကာလပတ်လုံး);Arahanthood: until (we) can successfully attain
Arahanthood;adv.
arahantství, dokončit (“dokončit” povinnost
mnicha”);ရဟန်းကိစ္စပြီး;arahantship, attain (“finish” duty (of
monk”);T

Arahantství: Měli bychom usilovat aby chom úspěšně dosáhli
Arahantství.;အရဟန္တာဘဝ: ငါတို့ အရဟန္တာဘဝ အောင်မြင်စွာ
ရယူဖို့အတွက် ကြိုးပမ်းသင့်ပါတယ်။ (~ ရဟန္တာအဖြစ်ကို အောင်မြင်စွာ
ရယူဖို့အတွက် ငါတို့အားလုံး ကြိုးပမ်းသင့်ပါတယ်။);Arahanthood: We
should strive in order to successfully attain Arahanthood.;pol.
architekt;ဗိသုကာ(တစ်ယောက်) (WS. from ဗိသုကာ) °
ဗိသုကာ(တစ်ယောက်);architect;sg. P. visukamma (= spirit able to
create anything”) (or) sg. WS. P. visukamma (= spirit able to
create anything”)
architekt (“architekt
učenec”);ဗိသုကာပညာရှင်(တစ်ယောက်);architect (“architect
scholar”);sg. P. visukamma (= spirit able to create anything”)
Arktický (oceán);အာတိတ်;Arctic (ocean);name
armáda (“ohromná (armádní) divize”);တပ်မတော်;army (“great
(military) division”);n.
armáda (tatmadaw): Výběrem statečných hrdinů král Nau
zorganizoval velkou Myanmarskou armádu.;တပ်မတော်:
ဘုရင့်နောင်သည် ရဲရင့်သောသူရဲကောင်းများကို ရွေးချယ်ကာ
မြန်မာတပ်မတော်ကြီးကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။;army (tatmadaw): Choosing
the brave heroes, king Naung organized a great Myanmar
army.;p.s. writ.
armádní důstojník (“armádní velitel”);စစ်ဗိုလ်(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး)
[si.bou];army officer (“army commander”);sg.
armádní jednotka (“armádní svazek”);တပ်ဖွဲ့(တစ်ဖွဲ့);military unit
(“troop bundle”);sg.
arogantní, být (“pyšný (a) chlubící se”);ဝင့်ဝါ;arrogant, be
(“boasting (and) bragging”);I
aromatický, být;သင်း;aromatic, be;I der.
arrange (“sesbírat (a) zorganizovat”);စုစည်း;arrange (“collect
(and) organize”);T writ.
article (in newspapers etc.): Včera jsem si četl jeden
článek.;ဆောင်းပါး: ကျွန်တော် မနေ့ကာ
ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ဖတ်ရတယ်။;article (in newspapers etc.): I read
an article (“for myself”) yesterday.;
asi;ခန့် ° လောက်;about (around) ° around;adv. (or) suff.
asi (odhad);လောက်;around (estimation);prep.
asi (odhad): Už je (to) asi deset dní.;လောက်: ဆယ်ရက်လောက်
ရှိပြီ။;around (estimation): (It) has already been around ten
days.;
asi tak;လောက်;around;suff. adv.
asi tak: asi tak o dva roky později;လောက်:
နှောင်နှစ်လောက်မှ;around: around two years later;adv.
asi: (“asi”) na šest míst;လောက်:
နေရာခြောက်နေရာလောက်ကို;around: to (“around”) six places;
asi: Délka života člověka je (~ “trvá”) asi 80 let.;ခန့်:
လူတစ်ယောက် သက်တမ်းက နှစ်၈၀ခန့် ကြာတယ်။;around: The life
span of a person is around 80 years.;
asi: Když ochutnáš (“sníš (a) podíváš se”), asi poznáš.;လိမ့်:
ခင်ဗျား စားကြည့်တဲ့အခါ သိပါလိမ့်မယ်။;may: When you taste (“eat
(and) see”), you may know.;pol. um.
asi: Ne dlouho. Je to už asi šest měsíců.;လောက်: မကြာသေးဘူး။
ခြောက်လောက်ပဲ ရှိသေးတယ်။;around: Not long time. It has been
already around six months.;
asi: Učím se Myanmarský jazyk (již) asi jeden rok.;လောက်: ငါ

မြန်မာစကား တစ်နှစ်လောက် လေ့လာပြီးပြီ။;around: I have been studying Myanmar language for around one year.;p.p. col.
 Asie ("asijský kontinent"), být: (Je) nepravděpodobné, že (je) z Asijského ("kontinentu").;အာရှတိုက်: အာရှတိုက်မှ ဖြစ်နိုင်ခြေနည်းတယ်။;Asia ("+ continent"): (It is) improbable, that (she) is from Asia ("continent").;
 Ásie (kontinent);အာရှ(တိုက်);Asia (continent);name
 Asie: Jihovýchodní Asie;အာရှ: အရှေ့တောင် အာရှ;Asia: South-East Asia;adv.
 Ásie: Mysli asijských lidí (zejména Myanmarů) nedokážou být tak moc rozhodné jako (ty) Evropských lidí.;အာရှ: အာရှကလူတွေ (အထူးသဖြင့်မြန်မာတွေ)ရဲ့ စိတ်ကွက ဥရောပကလူတွေလို အရမ်းကြီး မပြတ်သားတတ်ကြဘူး။;Asia: Minds of Asian people (especially Myanmar) cannot be as greatly decisive as (those of) European people.;
 Asijský (kontinent);အာရှ(တိုက်);Asian (continent);name
 asijský kontinent: (Ta) velká Myanmarská armáda vedená králem Nau byla velice slavná (~ "slavná (a) věhlasná") po (celém) asijském kontinentě.;အာရှတိုက်: ဘုရင့်နောင်အုပ်ချုပ်သောမြန်မာတပ်မတော်ကြီးသည် အာရှတိုက်တွင် ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့သည်။;Asian continent: The great Myanmar army led by the king Naung was very famous (~ "famous (and) renowned") in the Asian continent.;p.s. pol.
 ask: (bez ohledu na to,) kolikrát se zeptáš;မေး: ဘယ်လောက်မေးမေး;ask: (it doesn't matter) how often (you) ask;
 asociace;ဖွဲ့(တစ်ဖွဲ့) ° သမဂ္ဂ ° အဖွဲ့(တစ်ဖွဲ့) ° အသင်း(တစ်ခု) ° အသင်း;association;n. P. samagga (= union) (or) n. (or) sg. asociace ("skupina (a) svazek");အဖွဲ့အစည်း;association ("group (and) bundle");n.
 Asociace Barmských Mužů: Je vůdčím studentem Revoluce Zlaté Záře (pořádané) Asociací Barmských Studentů.;ဗကသ: ရွှေဝါရောင်တော်လှန်ရေးမှာ ဗကသကျောင်းသား ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးပါ။;Burmese Men's Association: (He is) the leader-student of the Golden Shine Revolution's Burmese Students' Association.;pol.
 asparagus ("tancovat (a) klesat");ကညွတ်(တစ်လုံး);asparagus ("dance (and) droop");sg.
 aspekty ("charakter charakteru");သဘောသရုပ်;aspects ("nature (of) nature");n.
 aspirin ("lék³ (na) zmizení² kousání¹ hlavy°");ခေါင်းကိုက်ပျောက်ဆေး;aspirine ("medicine³ (of) disappearance² (of) head°-biting¹");n.
 astrologie;ဗေဒင်;astrology;n. P. vedāṅga (= science - limb)
 astrologie: dívky, které věří v astrologii;ဗေဒင်: ဗေဒင်ယုံသော မိန်းကလေးများ;astrology: girls, who believe in astrology;pl. writ.
 at' už: at' už žiješ v jakémkoliv městě;ဘယ် - မှာ: ဘယ်မြို့မှာ နေနေ;whatever: whatever city (you) live in;
 atd.;စသည်တို့;etc.;suff.
 atd. ("započítím");စသည်ဖြင့် ° စသည်;etc. (et cetera, "by' start°");writ.
 atd. (následováno obecným pod. jm.);စတဲ့;etc. (followed by the general noun);pref.
 atd.: Auta jako Toyota, Mercedes atd.;စတဲ့: တိုယိုတာ မာစီးဒီးစတဲ့ ကားတွေ;etc.: Cars, such as Toyota, Mercedes etc.;

atd.: Je stále možno jít a navštívit pagody Mahá (Mja)muni, Čautóčí atd.;စတဲ့: မဟာ(မြတ်)မုနိ၊ ကျောက်တော်ကြီးစတဲ့ဘုရားတွေကိုသွားပြီးဖူးနိုင်ပါသေးတယ်။;etc.: Pagodas Maha (Myat)muni, Kyauktaw Gyi etc. may still be visited and worshipped.;pol.
 atd.: Kajá, Kajen atd. národnosti žijí v těchto státech.;စတဲ့: ကယား ကရင် စတဲ့တိုင်းရင်းသားတွေဟာ အဲဒီ ပြည်နယ်တွေမှာ နေပါတယ်။;etc: Kayah, Kayin etc. nationalities live in those states.;pol.
 atd.: Nápoje jako Coca Cola, pivo atd.;စတဲ့: ကိုကာကိုလာဘီယာစတဲ့သောက်စရာတွေ;etc.: Drinks, such as Coca Cola, beer etc.;
 Atlantický (oceán);အတ္လန္တိတ်;Atlantic (ocean);name
 atp. (následováno obecným pod. jm.);စတဲ့;etc. (followed by the general noun);pref.
 atthakathā (komentáře): Je mnoho názorů ohledně těchto sinhalských atthakathā (komentářů).;အဋ္ဌကထာ: ဒီသီဟိုဠ်အဋ္ဌကထာနဲ့ပတ်သက်လို့ အမြင်တွေအမျိုးမျိုးရှိပါသည်။;atthakathā (commentaries): There are many views regarding these Sinhalese Atthakathā (commentaries).;pol. writ.
 Aun San Su Tí;အောင်ဆန်းစုကြည်;Aung San Suu Kyi;name
 Aun San Su Tí, pí.;ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်;Aung San Suu Kyi, Mrs.;name
 Aun San, gen. (zakladatel moderní Barmské armády – Tatmádó, zapříčinil nezávislost barmy od Británců, atentát 1948);အောင်ဆန်း၊ ဗိုလ်ချုပ်;Aung San, gen. (founder of modern Burmese army - Tatmadaw, brought about Burma's independence from the British, assassinated 1948);name
 Austrálie (kontinent);ဩစတြေးလျ(တိုက်);Australia (continent);name
 Australská ambasáda;ဩစတြေးလျသံရုံး;Australian embassy;name
 E. British
 auta, okno ("sklo¹ auta°");ကားမုန့်(တစ်ချပ်);car window ("car's glass");sg.
 autentický, být;စစ်;authentic, be;l
 auto;ကား(တစ်စီး);car;sg. E. car
 auto: Auta jako Toyota, Mercedes atd.;ကား: တိုယိုတာ မာစီးဒီးစတဲ့ ကားတွေ;car.: Cars, such as Toyota, Mercedes etc.;
 auto: automobilová nehoda;ကား: ကားမတော်တဆထိခိုက်မှု;car: car accident;
 auto: Mluvil jsem s ním když jsme byli ve vozidle.;ကားစီး: ငါ ကားစီးရင်း သူနဲ့စကားပြောခဲ့တယ်။;vehicle: I spoke with him while in the vehicle.;p.s.
 auto: nastoupit do auta.;ကား: ကားပေါ် တက်တယ်;car: get on the car;
 auto: Rychlost auta je 40 km za hodinu. ("Auto řídí s rychlostí 40 kilometrů (za) jednu hodinu.);ကား: ကားက တစ်နာရီကိုလိုပီတာ ၄၀နန်းနဲ့ မောင်းတယ်။;car: The car's speed is 40 kms per hour. ("Car drives with rate (of) 40 kilometers (per) an hour.");
 autobus;ဘတ်စ်ကား(တစ်စီး) ° ဘတ်စ်ကား(တစ်စီး) (WS. from ဘတ်စ်ကား);bus;sg. WS. E. bus-car (or) sg. E. bus-car
 autobus: Přijel jsem autobusem.;ဘတ်စ်ကား: ဘတ်စ်ကားနဲ့လာခဲ့တယ်။;bus: I came by bus.;p.s.

autobus: Zastavil autobus.;ဘတ်စ်ကား: ဘတ်စ်ကားကို ရပ်ထားတယ်။;bus: (He) stopped the bus.; autobusová zastávka (“sloup¹ znamení^o”);မှတ်တိုင်;bus stop (“column¹ (of) sign^o”);n. autobusová zastávka (“sloup² (se) značkou¹ (pro) autobus^o”);ဘတ်စ်ကားမှတ်တိုင်(တစ်ခု);bus stop (“sign¹ column² (for) bus^o”);sg. autobusová zastávka (“značkový¹ sloup² (pro) vozidlo^o”);ကားမှတ်တိုင်(တစ်ခု);bus stop (“sign¹ column² (for) car^o”);sg. autobusová zastávka: Můj dům není daleko od (“s”) autobusové zastávky Hlédán Trhu.;ကားမှတ်တိုင်: လည်းတန်းဈေးကားမှတ်တိုင်နဲ့ ကျွန်တော့်အိမ် သိပ်မဝေးပါဘူး။;bus stop: My house is not very far (“with”) from Hledan Market bus stop.;col. pol. um. autobusové depo;ကားဂိတ်;bus depot;n. E. car-gate automobil;ကား(တစ်စီး);car; automobil: Jaký automobil si koupíš?;ကား: ဘယ်လိုကားဝယ်မလဲ။;car: What kind of car will you buy?;inter. col. automobilová součástka;ကားပစ္စည်း;car part;n. P. paccaya (= requisites, means) autor: autor knihy, spisovatel knihy;ရေးဆရာ: စာအုပ်ရေးဆရာ;author: author of a book, book-writer;n. avokádo (“máslové ovoce”);ထောပတ်သီး(တစ်လုံး);avocado (“butter fruit”);sg. avšak;သို့သော် ° သို့ပေမယ့် ° သို့ပေမဲ့ (from သို့ပေမယ့်) ° သို့ရာတွင် ° ဒါပေမဲ့;however;conj. (or) conj. col. (or) conj. writ. avšak (“nicméně, avšak”);သော်ငြားလည်းစေကာမူ;however (“nevertheless, however”);adv. avšak (“také², vskutku¹, když^o”);သော်ငြားလည်း;however (“also², indeed¹, when^o”); avšak: Avšak želva již do cíle dorazila.;သို့ရာတွင်: သို့ရာတွင် လိပ်သည် ပန်းတိုင်သို့ ရေးဦးစွာ ရောက်နုဦး ဖြစ်လေသတည်း။;however: However, indeed, the turtle has already had arrived first to the goal.;writ. avšak: Avšak, vskutku, želva již do cíle dorazila.;သို့ရာတွင်: သို့ရာတွင် လိပ်သည် ပန်းတိုင်သို့ ရေးဦးစွာ ရောက်နုဦး ဖြစ်လေသတည်း။;however: However, indeed, the turtle has already had arrived first to the goal.;writ. až (když): Až (~ když) dojdeš do Pagoda ulice, zatoč v pravo.;အခါ: ဘုရားလမ်းရောက်တဲ့အခါ ညာဘက်ချိုးပါ။;when: When (you) arrive to Pagoda road, turn right.;imper. pol. až (maximálně);အထိ;up to;prep. až (po činnosti);ပြီး;after (an action);suff. až do;တိုင်;until ° up to ° until;suff. prep. writ. (or) suff. až do dnes (~ “až do teď”): Ánanda Pagodu postavenou v (“městě”) Paganu králem Čansitá, je možno (nábožensky) navštívit (a) vidět až do dnes.;ယခုတိုင်: ပုဂံမြို့၌ ကျန်စစ်သားမင်းတည်ခဲ့သော အာနန္ဒာဘုရားကို ယခုတိုင် ဖူးမြင်နိုင်ပါသည်။;up to today (~ “up to now”): The Ananda Pagoda built in Pagan (“town”) by the king Kyansittha can be (religiously) visited (and) seen up to today.;pol. writ. až do dnes (~ až do teď, “sloup¹ nyní^o”);ယခုတိုင်;up to today (~ up to now, “pillar¹ (of) now^o”);adv.

až do: až do konce;အထိ: အဆုံးအထိ;until: until the end; až do: Pamatuji si až do dnes.;တိုင်: ဒီနေ့တိုင် ကျွန်တော် မှတ်မိတယ်။;until: I remember until today.;um. až do: Půjdu až do Mandalaje.;တိုင်: မန္တလေးတိုင် သွားမယ်။;up to: I will go up to Mandalay.;pol. až: Bude povoleno až šesti lidem, aby vstoupili (na jeviště) (a) každý z nich nepřekročí pět minut (při povídání).;အထိ: တယောက်ငါးမိနစ်ထက် မပိုဘဲ ခြောက်ယောက်အထိ ပါဝင် ပြောဆိုခွင့်ပြုပါမယ်။;up to: There will be allowed up to six people to enter (the stage), (and) each of them (will) not exceed five minutes (in talking).;pol. fut. až: Půjdu do školy až se najím (~ “až sním ryži”).;ပြီး: ထမင်းစားပြီး ကျွန်တော် ကျောင်းသွားမယ်။;after: I will go to school after I eat the meal (~ “rice”).;fut. col. um. babička;အဖွား(တစ်ယောက်) (from အဘွား) ° အဘွား(တစ်ယောက်) ° ဘောင်(တစ်ယောက်);grandmother ° grandma;sg. babička: dědeček (a) babička;ဘွား: ဘိုးဘွား;grandmother: grandfather (and) grandmother; babička: Miminko je (“spolu”) s babičkou.;အဘွား: ကလေးဟာ သူ့အဘွားနဲ့ အတူရှိတယ်။;grandmother: Baby is (“together”) with grandmother.; Bago: Chci jet do Bago.;ပဲခူး: ပဲခူးကို သွားချင်ပါတယ်။;Bago: I want to go to Bago.;pol. baklažán (“ovoce¹ lilku^o”);ခရမ်းသီး(တစ်လုံး);eggplant (“fruit¹ (of) aubergine^o”);sg. Bakra-Eid (Id-den, Indicko-Muslimský svátek, během něhož jsou zabíjena zvířata, “indický id den”);ကုလားအင်နေ့;Bakra-Eid (Id-day, Indian-Muslim festival during which animals are killed, “Indian Id day”);adv. balík;အထုပ်(တစ်ထုပ်);package;sg. balík (“balík, balík”);ပါဆယ်ထုပ်(တစ်ထုပ်);parcel (“parcel package”);sg. E. parcel balík: Listonoš doručuje dva balíky.;ပါဆယ်ထုပ်: စာပို့သမားက ပါဆယ်ထုပ်နှစ်ထုပ် အိမ်အရောက်ပို့တယ်။;parcel: The postman delivers two parcels.; balit (“přidat-do¹ balíku^o”);ထုပ်ဝိုး;pack (“add-to¹ package^o”);T balit: (Ta) žena balí prádlo před tím, než (“prádlo”) vypere.;ထုပ်ဝိုး: အဝတ်မလျှော်မီ အမျိုးသမီးက သူမအဝတ်တွေကို ထုပ်ဝိုးနေတယ်။;pack: The woman is packing the clothes before doing the laundry.;cont. balkón (“nese² měsíční¹ svit^o”);လသာဆောင်(တစ်ဆောင်);balcony (“carries² moon¹ shine^o”);sg. balkón: Na (tom) bílém domě je obrovský balkón.;လသာဆောင်: အိမ်အဖြူရောင်မှာ လသာဆောင် အကြီးကြီးရှိတယ်။;balcony: There is a huge balcony on the white house.; balón (nafukovací, “bublina”);ပူဖောင်း(တစ်လုံး) ° ဘူဘောင်း(တစ်လုံး) (WS. from ပူဖောင်း);balloon (toy, “bublina”) ° balloon (toy, “bubble”);sg. balón: Pojd’ sem, prodavači balónů!;ဘူဘောင်း: ဘူဘောင်းသည် လာပါ။;balloon: Come (here), balloon seller!;imper. pol. col. balónů, prodavač;ပူဖောင်းသည်(တစ်ယောက်);balloon seller;sg. bambus;ဝါး;bamboo;n. bambusové výhonky;မျှစ်;bamboo shoots;n. banán;ငှက်ပျောသီး(တစ်လုံး);banana;sg.

banán ("ovoce² štedrých¹ ptáků⁰");ငှက်ပျောသီး(တစ်လုံး);banana ("fruit² (of) generous¹ birds⁰");sg.

Bangkok (město Thajska);ဘန်ကောက်(မြို့);Bangkok (town in Thailand);name

Bangladéš (stát);ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်(နိုင်ငံ);Bangladesh (country);name

Bangladéšská cestovní kancelář ("Bengálská³ kancelář² vzdušného⁰ vozidla¹");ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်လေယာဉ်ရုံး;Bangladesh airline office ("Bengali³ office² (of) air⁰ vehicle¹");n.

banka ("budova¹ banky⁰");ဘဏ်တိုက်;bank ("bank building");n.

banka: Pořád pracuješ v bance?;ဘဏ်: ဘဏ်(တိုက်)မှာ အလုပ်လုပ်နေသေးသလား;;bank: Are (you) still working in bank?;inter.

bankovka;တန် ° ဘီလ်(တစ်စောင်);bill (of money) ° bill (paper money);n. (or) sg.

bankovka ("peněžní papír");ငွေစက္ကူ(တစ်စောင်);bill (paper money, "money paper");sg.

bankovka: bankovka hodnoty jednoho dolaru;ငွေစက္ကူ: တစ်ဒေါ်လာတန် ငွေစက္ကူ;bill (money): a bill worth of one Dollar;

bankovka: Budete mít ("pane") drobné, protože já nemohu směnit sto dolarovou bankovku.;တန်း: ကျွန်မ ဒေါ်လာတစ်ရာတန်ကို အကြွေးမလဲနိုင်လို့ ရင့်မှာ အကြွေးများ ရှိမလား;;bill (of money): Will you (~ "sir") have change, because I cannot exchange a one hundred Dollar bill.;fut. inter. uw.

bankovní účet ";ဘဏ်စာရင်း;bank account ";n.

bankovní účet ("peněžní účet");ငွေစာရင်း(တစ်ခု);bank account ("money account");sg.

bankovní účet: Mám ještě jeden bankovní účet.;ဘဏ်စာရင်း: ကျွန်တော့်မှာ ဘဏ်စာရင်း တစ်ခုထက်ပို ရှိတယ်;;bank account: I have one more bank account.;um.

barbecue (maso, "grilované¹ maso⁰");အသားကင်;barbecue (meat, "grilled¹ meat⁰");n.

barbecue (maso): Dáte si (~ "budete jíst") barbecue s hranolkami?;အသားကင်: အသားကင်ကို အလူးချောင်းကြော်နဲ့ စားမလား;;barbecue (meat): Will you eat barbecue with french-fries?;fut. inter.

barevný ("plný¹ barvy⁰");ရောင်စုံ;colorful ("full¹ (in) color⁰");adj.

barevný, být ("plný¹ barev⁰");အရောင်စုံ;colourful, be ("full¹ (in) color⁰");I

barevný, být ("plný² barvou¹ (a) odstínem⁰");အရောင်အသွေးစုံ;colorful, be ("full² (in) color⁰ (and) hue¹");I

barevný: barevná košile;ရောင်စုံ: ရောင်စုံ အင်္ကျီ;colorful: colorful shirt;n.

barevný: Les je barevný.;အရောင်စုံ: သစ်တောက အရောင်စုံတယ်;;colorful: The forest is colorful.;

barevný: Pokud se ("stalo") mnoho květin barevnými (a) přiměřenými, přišlo jaro.;အရောင်အသွေးစုံ: ပန်းများအရောင်အသွေးစုံလင်လာလျှင် နွေရာသီရောက်ပြီ;;colorful: If many flowers become colorful (and) adequate, the spring has come.;p.p.

Barma ("Barmská zem"): v Barmě (a) Číně;ဗမာပြည်: ဗမာပြည်နဲ့ တရုတ်(ပြည်)မှာ;Burma ("Burmese country"): in Burma (~ "Burmese country") and China;

Barma (země);ဗမာ(ပြည်) ° ဗမာ(နိုင်ငံ);Burma (country);col.

Barma: Dáma (z) Barmy.;ဗမာ:ဗမာအမျိုးသမီး;Burma: Burmese lady.;

Barma: Jste spokojený, že jste v Barmě (~ "Barmské zemi")?;ဗမာပြည်: ဗမာပြည်မှာ နေရတာ အဆင်ပြေလား;;Burma: Are (you) satisfied being in Burma ("country")?;inter.

Barma: Kvůli čemu jsi přijel do Barmy ("země")?;ဗမာ: ဗမာပြည် ဘာကိုစွန့် လာသလဲ;;Burma: What have you come to Burma ("country") for (~ to do)?;inter.

Barmánec (CZ col.);ဗမာ;Burma (a person of the nationality);adj. col.

Barmská Asociace Studentů;ဗမာသ (abbrev. from ဗမာ ကျောင်းသား သမဂ္ဂ);Burmese Association of Students;

Barmsky;ဗမာလို;Burmese, in;adv.

Barmský;ဗမာ;Burma;adj. col.

barmsky ("Barmský jazyk"): Umím mluvit pouze barmsky (~ "barmským jazykem").;ဗမာစကား: ဗမာစကားပဲ ကျွန်တော် ပြောတတ်တယ်;;Burmese (+ "language"): I can talk only in Burmese ("language").;um.

Barmský jazyk: (Tvoje) Barmština (~ "Barmským jazykem mluvení") je tak zřetelné!;ဗမာစကား: ဗမာစကား ပြောတာ အရမ်းပီတာပဲ;;Burmese language: (Your) Burmese ("language talking") is so distinct!;col.

Barmský jazyk: (Tvoje) Barmština (~ "mluvení Barmským jazykem") je prostě skvělé (~ "plynulé")!;ဗမာစကား: ဗမာစကားပြောတာတော့ မှတ်နေတာပဲ;;Burmese language: (Your) Burmese ("language speaking") is just superb (~ "fluent")!;cont.

Barmský jazyk: (Tvoje) Barmština (~ "Barmským jazykem mluvení") je ("prostě") velice dobrá!;ဗမာစကား: ဗမာစကား ပြောတာ သိပ်ကောင်းတာပဲ ° ပြော: ဗမာစကား ပြောတာ သိပ်ကောင်းတာပဲ;;Burmese language: (Your) Burmese ("language talking") is ("just") very good! ° talk: (Your) Burmese ("language talking") is ("just") very good! ;col.

Barmský jazyk: Barmsky (~ "Barmským jazykem") moc mluvit neumím.;ဗမာစကား: ဗမာစကား သိပ်မပြောတတ်ပါဘူး;;Burmese language: (I) cannot speak much Burmese ("language").;pol.

Barmský jazyk: Umiš číst (v) Barmském jazyce?;ဗမာစကား: ဗမာစကား (~ ဗမာစာ) ဖတ်တတ်သလား;;Burmese language: Can (you) read (in) Burmese language?;inter.

Barmsky: Jak se to nazývá Barmsky?;ဗမာလို: အဲဒါ ဗမာလို ဘယ်လိုခေါ်သလဲ;;Burmese, in: How is it called in Burmese?;inter.

barmsky: Mluv barmsky.;ဗမာလို: ဗမာလို ပြောပါ;;Burmese, in: Speak in Burmese.;imper. pol.

barmština;ဗမာ;Burmese (language);n.

barmština: Studuješ barmštinu dlouho?;ဗမာ: ဗမာစာသင်တာကြာပြီလား;;Burmese (language): Are you studying Burmese for a long time?;inter.

baron;သူဌေး(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);baron;sg.

barva;အရောင်(တစ်ရောင်) ° အရောင် ° အရောင်(တစ်ရောင်);color;n. (or) sg.

barva (~ "bílá"): Mám rád (tu) bílou knihu.;ရောင် (~ "အဖြူ"): စာအုပ်အဖြူကြိုက်ပါတယ်;;color (~ "white"): (I) like the white book.;pol.

barva (~ "modrá"): Máte modrou?;ရောင် (~ "အပြာ"): အပြာ ရှိလား;color (~ "blue"): Do (you) have blue (one)?;inter. col.

barva ("modrá"): Protože se (ta) žena bude prát prádlo, má na sobě (~ "nosi") modré rukavice.;အရောင် ("အပြာ"): အမျိုးသမီးက သန့်ရှင်းရေးလုပ်မလို့ လက်အိတ်အပြာ ဝတ်ထားတယ်။;color ("blue"): Because the woman will do the laundry, (she) is wearing blue gloves.;

barva, zelená: (Ten) salát je prostě zelený.;စိမ်း: အသက်က စိမ်းနေတာပဲ။;color, green: The salad is just ("being") green.;col.

barva: číslo osm černé barvy.;ရောင်: အမဲရောင်နံပါတ် ရပ်;color: number eight of black color;

barva: Jakou barvu má to auto? ("Jaká je barva auta?");အရောင်: ကားက ဘာအရောင်လဲ။;color: What is the color of the car? ("Which is the car's color?");inter.

barva: Medvěd je bílý. ("Medvěd má bílou barvu.");ရောင်: ဝက်ဝံက အဖြူရောင် ရှိတယ်။;color: The bear is white. ("Bear has white color.");

barva: Nosím (na hlavě) klobouk bílé barvy.;ရောင်: ကျန်မ အဖြူရောင်ဦးထုပ် ဆောင်းထားတယ်။;color: I wear a hat of white color (on my head).;uw.

barva: tahle barva;အရောင်: ဒီအရောင်;color: this color;

barva: Ty (jedny) kalhoty bílé barvy jsou dlouhé.;ရောင်: အဖြူရောင် ဘောင်းဘီတွေက ရှည်တယ်။;color: The (pair of) trousers of white color is long.;

báseň;ကဗျာ;poem;n. S. kāvya (= poem)

báseň ("mistr' (v) básních");ကဗျာဆရာ;poet ("master' (in) poems");n. S. kāvya (= poem)

bát se;ကြောက် ° ဖူ ° စိုး;afraid, be;l (or) T

bát se (někoho): "Nebojím se tě.";ကြောက်: "သင့်ကိုငါမကြောက်"ဟု ဆို၏။;afraid of, be: (He) said: "I am not afraid of you.";writ.

bát se: Bojím se, netroufám si se zeptat.;ကြောက်: ကြောက်တယ်။ မမေးရဲဘူး။;afraid, be: (I) am afraid, not dare to ask.;

bát se: Neboj se. (Neobávej se.);ဖူး;worry: Don't worry.;pol.

bát se: Říká se, že Na Nova manželka také z (~ "kvůli") rozkazu krále dostala strach.;ကြောက်: ဘုရင့်အမိန့်မို့ ငည့်ဇနီးလဲ ကြောက်နေသတဲ့။;afraid, be: It is said, that Nga Nyo's wife was also afraid because of the king's decree.;

baterie ("ztvrdlý' element");ဓာတ်ခဲ(တစ်ခု);battery ("solidified' element");sg. P. dhātu (= element)

baterka ("element ohně");ဓာတ်မီး(တစ်လက်);torch ("element (of) fire");sg. P. dhātu (= element)

baterka ("ohnivý klacík");မီးတုတ်(တစ်ချောင်း);torch ("fire stick");sg. P. dhātu (= element)

baterka ("ohnivý' klacík");တုတ်မီး(တစ်ချောင်း);torch ("fire' stick");sg. P. dhātu (= element)

baterka (svítilna, "element' ohně' (k) mačkání' (v) ruce");လက်နှိပ်ဓာတ်မီး(တစ်ခု တစ်လက်);torch (flashlight, "fire' element' (to) press' (in) hand");sg. P. dhātu (= element)

batoh ("taška' (která se) nosí-na' zádech");ကျောပိုးအိတ်(တစ်လုံး , တစ်အိတ်);backpack ("bag' (to) carry-on' back");sg.

bavit (koho, "vzít' hosta");ဧည့်ခံ;entertain (sb., "take' guest");T

bavit (koho): Skupina ("jsouci") na pódiu také ("ukazující se") tancuje a baví (ostatní lidi).;ဧည့်ခံ: စင်ပေါ်မှာ ရိုက်အဖွဲ့ကလဲ ကပြဧည့်ခံပါတယ်။;entertain: The group ("being") on the stage also ("exhibiting") dances (and) entertains.;pol.

bavit (lidi, "potěšit (a) uspokojit");ဖျော်ဖြေ;amuse ("please (and)

satisfy");T

bavit (lidi): V tomto divadle herec baví (lidi).;ဖျော်ဖြေ: ဒီဇာတ်ရုံမှာ သရုပ်ဆောင်တစ်ယောက် ဖျော်ဖြေနေတယ်။;entertain: In this theater the actor is entertaining (the people).;cont.

bavit se (po internetu);ချတ် (WS. from ချတ်) ° ချတ်;chat (by Internet);T E. chat

bavit se (povídat si, "říkat' řeč");စကားပြော;talk ("tell' speech");T

bavit se (povídat si);ပြော;talk;T

bavit se o ("ptát-se' vzájemně");အပြန်အလှန်မေး;talk about ("ask' mutually");T

bavit se s: Nevím jak se mluví se ct. Pány. Bude v pořádku, když (s tebou) budu mluvit jako s kamarádem?;စကားပြော: ဘုန်းဘုန်းနဲ့ စကားမပြောတတ်ပါဘူး ရင့်။ သူငယ်ချင်းလို ပြောလို့ရပါမလား။;talk: (I) do not know how to talk with monks. Is (it) alright, if (I) speak (with you) like with a friend?;inter. fut. pol.

bavit se: ("stalo-se"), že jsme se bavili asi půl hodiny.;ပြော: နာရီဝက်လောက် ပြောဖြစ်ခဲ့တယ်။;talk: (we) happened to talk around half of an hour;p.s.

bavit se: Baví se o hodně věcech.;ပြော: အကြောင်းအရာအများကြီးပြောတယ်။;talk: (They) talk (about) many things.;

bažant ("krátký bažant");ပုရစ်(တစ်ကောင်);pheasant ("short pheasant");sg.

bazén ("nádrž' (na) přecházení' vody");ရေကူးကန်(တစ်ကန်);swimming pool ("water crossing pool");sg.

bdělý, být ("být-probuzený (a) slyšet");နိုးကြား;alert, be ("be-awake (and) hear");l

běhat;ပြေး;run;T

běhat: Běží rychle.;ပြေး: အမြန်ပြေးနေတယ်။;run: (He) runs quickly.;cont.

během;ကာ ° တွင် ° စဉ်အတွင်း ° အခါ ° တွင် ° တုန်း ° စဉ် ° စဉ်တွင်;during ° while;adv. (or) suff. prep. writ. (or) suff. (or) prep. (or) adv. writ.

během ("pro");အတွင်း;during ("for");suff. col.

během ("zatímco v");စဉ်မှာ ° စဉ်တွင်;during ("while in");prep. (or) prep. writ.

během cesty ("uvnitř cestování");ခရီးတွင်း;on the way ("inside' travelling");adv.

během toho, co ("v' čase");အချိန်မှာ;while ("in' time");adv.

během toho, co: Nepracuji (tak, že bych) dával (speciální) čas meditaci. Jsem všímavý celý den během toho, co pracuji.;အချိန်မှာ: ဘာဝနာက အချိန်ပေးပြီး မလုပ်ဘူးလေ တစ်နေ့လုပ်နေတဲ့ အချိန်မှာ သိအောင်နေရတာပေါ့။;while: (I) do not work giving (special) time for meditation. (I) am mindful whole the day while (I) am working.;col.

během: během dělání toho;တုန်းက: အဲဒါကို လုပ်တုန်းက;during: during doing it;adv.

během: během dělání tohoto;စဉ်အတွင်း: ထိုဟာပြုလုပ်စဉ်အတွင်း;during: during making this;writ.

během: během dětství;စဉ်: ငယ်ရွယ်စဉ်;during: during childhood;

během: během posledních tří a půl let;တွင်:

နောက်ဆုံးသုံးနှစ်တွင်း;during: during the last three and a half years;writ.

během: během praxe (~ "praktikování");စဉ်: ဟူးနေစဉ်;while: while practising;

během: během té práce;စဉ်မှာ: အဲဒီလုပ်စဉ်မှာ ° စဉ်တွင်း: အဲဒီလုပ်စဉ်တွင်း;during: during that work; (or) writ.

během: během těchto tří dnů;အတွင်း: ဒီသုံးရက် အတွင်း;during: during these three days;

během: Ještě jsem ("během téhle noci") nespal.;အတွက်: ဒီညအတွက် မအိပ်ရသေးတာပါ။;during: (I) still haven't been sleeping ("during") this night.;pol. col.

během: Právě během toho, co posloucháš písničku.;ရင်း: သီချင်းနားထောင်ရင်းလေ။;while: Just while (you) listen to a song.;col.

během: Promluvíme (si) během jídla.;ရင်း: ထမင်းစားရင်း စကားပြောမယ်။;while: (We) will talk while eating (the meal).;fut.

během: Stalo se to během vlády krále Abhaya, během sepisování Tipiṭaky spolu s komentáři.;စဉ်တွင်း: အဘယရင်ဘရင်လက်ထက်၊ အဋ္ဌကထာနှင့်အတူ ပိဋကတ်သုံးပုံကို ရေးသားစဉ်တွင် အဲဒါ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်။;during: It took place during the king Abhaya's reign, during writing down the Tipiṭaka together with the commentaries.;p.s. writ.

během: Také během práce (si) čte.;ရင်း: အလုပ် လုပ်ရင်းလဲ ဖတ်တယ်။;during: Also during work (he) reads.;col.

Bengálský (Bangladéše);ဘီမန်း;Bengali (of Bangladesh);adj.

Berkley (město v USA);ဘကလေ(မြို့);Berkley (town in USA);name

Berlín (město Německa);ဘာလင်(မြို့);Berlin (town in Germany);name

betel (bulat);ကွမ်း;betel;n.

bez;အယုတ် ° မ -ဝဲ ° မ -ဘဲ ° ဘဲ မ-;without;suff. prep. (or) prep. (or) adv. (or) pref. & suff.

bez ("aniž (by) měl"): Bez počítače bych byl šťastnější než (jsem) teď.;မရှိဘဲ: ငါ ကွန်ပျူတာမရှိဘဲ အခုထက်ပို ပျော်မယ်။;without ("without having"): Without computer I (would) be happier than now.;col. fut.

bez ("ne°ne²mající¹");မရှိဘဲ;without ("not°not² having¹");adj.

bez ("ne°ne²zahrnutý¹");မပါဘဲ;without ("not°not² included¹");adj.

bez ("prostě² ne° zahrnutím¹");မပါဘဲ;without ("just² not° including¹");adv.

bez obtíží;အလွယ်တကူ;without difficulty;adv.

bez ohledu na ("nevybírajíce");မရွေး;regardless ("not choosing");suff.

bez ohledu na: V této restauraci může jíst (kdokoliv), bez ohledu na jazyk. ("V této restauraci může(š) jíst bez ohledu na jazyk.");မရွေး: ဒီစားသောက်ဆိုင်မှာ ဘာသာမရွေး စားနိုင်ပါတယ်။;regardless: In this restaurant can eat (anybody) regardless language. ("In this restaurant (you) can eat regardless language.");pol.

bez-;ကင်း;-less;suff.

bez: Byl schopen uskutečnit (ten magický) skutek (i) bez (pohybu) ruky.;မပါဘဲ: လက်မပါဘဲ အဲဒီ လုပ်ရပ်ကို စွမ်းဆောင်နိုင်လာပါတယ်။;without: (He) was able to accomplish that feat without (movement of) hand.;pol.

bez: Nevracej se (domů) aniž by ses tu najedl. ("Bez jezení v tomto domě se nevracej.");မ -ဘဲ: ဒီ အိမ်မှာ မစားဘဲ မပြန်ပါနဲ့။;without: Do not go (home) without eating here (~ "in this house").;imper. pol.

bezecný;တန် ° အယုတ်;worthless;adj.

bezecný, být ("být¹¹ ne³ přicházející¹º (a) ne² padající¹ (k) užítuº");အသုံးမကျမဝင် ဖြစ်;worthless, be ("be¹¹ not³ coming¹º (and) not² falling¹ (to) usageº");l

bezúčinná činnost (či) povídání ("může¹ (se) dostavitº, (ale) nevhodně²");ရောက်တတ်ရာရာ;aimless activity (or) talk ("can¹ arriveº, (but) unworthily²");n.

bezodůvodný, být ("ne² mít³ základº (a) okolností¹");အခြေအဖြစ်မရှိ;unsubstantiated, be ("not² have³ basisº (and) circumstances¹");l

běžet;ပြေး;run;T

beznadějný, být ("ne¹mít² nadějiº");မျှော်လင့်ချက်မရှိ;hopeless, be ("(does) not¹ have² hopeº");l

beznadějný, být: To je beznadějná situace, na Srí Lance.;မျှော်လင့်ချက်မရှိ: ဒါက သီရိလင်္ကာတွင်မျှော်လင့်ချက်မရှိသော အချေအနေဖြစ်ပါတယ်။;hopeless, be: This is a hopeless situation, in Sri Lanka.;pol.

běžně ("podle² zrcadlení¹ způsobº");ပုံမှန်အားဖြင့်;normally ("by² reflecting¹ (the) formº");adv.

běžně ("zrcadlíce¹ způsobº");ပုံမှန်;normally ("reflecting¹ (the) formº");adv.

běžném užití, vyskytovat se v (o překladu "dotýkat-se (a) přicházet");ထိရောက်;common usage, be in (about a translation, "touch (and) come");T col.

běžní lidé ("střední lidé");ကြားလူ;normal people ("middle people");n.

běžný;သာမန်;ordinary;adj. P. sāmañña (= generality, conformity)

bezpečně, cítit se;လုံ;safe, feel;l

bezpečný ("prostě¹ nebezpečíº");ဘေးရန်ကင်း;safe ("void¹ (of) dangerº");adj.

bezpečný ("rozptýlené¹ nebezpečíº");ဘေးရန်ကင်း;safe ("scattered¹ dangerº");adj.

bezpečný, být ("být-ochráněný (a) zabalený");လုံ;safe be ("be-protected (and) wrapped");l

bezpečný, být ("přikrytý (a) zabalený");လုံ;safe, be ("covered (and) wrapped");l

bezpečný: Tehdy náčelník vesnice Mushópho Ú Aun Zeyya, pro bezpečí, ochránil svou vesnici opevněními z palmových kmenů.;လုံ: ထိုအချိန်တွင် မုဆိုးဖိုရွာသူကြီးဦးအောင်ဇေယျသည် မိမိ၏ ရွာကို လုံအောင် ထန်းလုံးတပ်များကာရသည်။;safe: At that time, headman of Mushopo village U Aung Zeyya himself, for safety, protected (his) own village (by) palm-tree trunks-forts.;writ.

bezpodmínečně ("beze¹ zbytkuº");အကြွင်းမဲ့;unconditionally ("remainderless");adv.

bezprostředně (hned, "uhozením");ချက်ခြင်း (WS. from ချက်ချင်း) ° ချက်ချင်း;immediately ("by¹ (a) strikeº");adv. (or) adv. WS.

bezprostředně u;ကပ်လျက်မှာ နှင့်;immediately at ;adv.

bezprostředně u: Bezprostředně u postele je koberec.;ကပ်လျက်မှာ နှင့်: ကုတင်နှင့် ကပ်လျက်မှာ ကော်ဇောရှိတယ်။;immediately at: Immediately at the bed, (there

is) carpet.;
bezprostřední ("ležící" (u něčího) zraku); မျက်မှောက်; immediate
("prostrated" (at one's sight)); adv.
beztak; ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်; anyhow; adv.
beztak ("ne" spojený² (s) řečí⁰); စကားမစပ်; anyway ("not"
connected² (to) the-speech⁰); adv.
bezúčelná činnost ("může" (se) dostavit⁰, (ale)
nevhodně²); ရောက်တတ်ရာရာ; purposeless activity ("can" arrive⁰,
(but) unworthily²); n.
bezúčelně; အလကား; purpose, to no; adv.
bhikkhem, stát se (dostat vyšší vysvěcení na
mnicha); ရဟန်းပြု; bhikkhu, become a (get higher ordination as a
monk); I P. arahanta (= worthy (of receiving four requisites))
bílá (barva); အဖြူ(ရောင်); white (color); n.
bílý: Miminčina kůže je bílá. ဖြူ: ကလေးအသား ဖြူတယ်; white:
Baby's skin is white.;
bílek (vajíčka); အကား; white of an egg; n.
bílek (vajíčka): láska na povrchu, zalíbení v srdci ("láska bílku,
zalíbení žloutku"); အကား: အကာက အချစ် အနှစ်က မေတ္တာ; white (of
egg): love on surface, loving kindness in heart ("egg's white's
love, yolks' affection"); prov.
bílý, čistě ("bílý (a) bílý"); ဖြူဖွေး; white, pure ("white (and)
white"); adj.
bílý, čistě: Když je měsíc čistě bílý (a) zcela kulatý, (pak) je
(den) úplňku. ဖြူဖွေး: လကဖြူဖွေးဝိုင်းစက်နေလျှင်
လပြည့်ဖြစ်သည်; white, pure: When the moon is pure white (and)
perfectly round, it is full moon (day).; writ.
bílý: Když je měsíc čistě bílý (a) zcela kulatý, (pak) je (den)
úplňku. လပြည့်: လကဖြူဖွေးဝိုင်းစက်နေလျှင် လပြည့်ဖြစ်သည်; white:
When the moon is pure white (and) perfectly round, it is full
moon (day).; writ.
blahobyť ("vlastnit (a) rozvíjet"); စီးပွား; prosperity ("possess (and)
develop"); n.
blahodárný ("podpora (a) pomoc"); အထောက်အကူ; beneficial
("support (and) assistance"); n.
blahodárný, být ("stát-se² podporou⁰ (a)
pomocí¹"); အထောက်အကူဖြစ်; beneficial, be ("become² support⁰
(and) help¹"); T
blázen, být; မိုက် ° ရူး; mad, be; I ow. (or) I col.
blázen, být ("může" být-rozbitý⁰); မေါက်တတ်; mad, be ("can" be-
broken⁰); I
bledě (o barvě); နု; pale (of color); suff.
blesk ("blesk⁰ neočekávaně¹ jde³ zářící²
{imenec¹⁰}"); လက်ခနဲလင်းသွားခြင်း; lightning ("flash⁰ abruptly¹ goes³
bright² {nouner¹⁰}") ° flash ("flash⁰ abruptly¹ goes³ bright²
{nouner¹⁰}"); n.
blesk, procházet ("blesk⁰ neočekávaně¹ jde³
zářící²"); လက်ခနဲလင်းသွား; lightning, go ("flash⁰ abruptly¹ goes³
bright²") ° flash, go ("flash⁰ abruptly¹ goes³ bright²"); I.
blesk, procházet: Nad městem prochází blesk.; လက်ခနဲလင်းသွား:
မြို့ပေါ်မှာ လက်ခနဲလင်းသွားတယ်; lightning, go: Over the town there
goes a lightning.;
blízko; နားတွင် ° နား; near ° close to; adv. (or) prep. writ.
blízko ("trošičku"); နည်းနည်းလေး; nearby ("little bit") ° close ("little

bit");
blízko ("v¹ poblíž⁰"); အနားမှာ; close ("in¹ nearby⁰"); adv.
blízko (čemu); အနီးမှာ; close to; prep.
blízko, být; နီး; near, be ° close, be; I (or)
blízko, být ("být poblíž (a) spojený"); နီးစပ်; close, be ("be-near
(and) connected"); I
blízko, být ("přijít se¹ blízko⁰"); နီးကပ်; near, be ("approach¹
near⁰"); I
blízko, být ("přijít blíž⁰"); နီးလာ; near, be ("come¹ near⁰") ° close,
be ("come¹ near⁰"); I
blízko, být: Co se týče Aun Lenu, je k nám poměrně
blízko. နီးလာ: အောင်လုံဆိုရင် ကျွန်တော်တို့နဲ့
နည်းနည်းပိုနီးလာတယ်; close, be: As for Aung Lan, (it) is quite
close (~ "closer") to (~ "with") us.;
blízko, dostat se ("přijít blízko⁰ (a) přiblížit-se¹"); နီးကပ်လာ; close,
get ("come² close⁰ (and) approach¹"); T
blízko, dostat se: Když se dostaneš moc blízko, vskutku,
popálíš se. နီးကပ်လာ: အလွန်နီးကပ်လာတဲ့အခါ
လောင်ကျွမ်းသွားရောပဲ; close, get: When (you) get too much
close, (you), indeed, get scorched.; col.
blízko: (To) město je poblíž moře. နားတွယ်: မြို့သည်
ပင်လည်နားတွင် ရှိသည်; near: The town is near sea.; writ.
blízko: blízko kola; နားမှာ: စက်ဘီးနားမှာ; near: near the bike;
blízko: blízko školy; နားမှာ: ကျောင်းနားမှာ; near: near the school;
blízko: Je (to) tomu (~ "s tím") velice blízko. နီးစပ်: အဲဒါနဲ့
အတော်နီးစပ်ပါတယ်; near: (It) is very close to (~ "with") it.; pol.
blízko: Jedťe tudy, je to velice blízko. ("Jedťe podle této cesty,
již jen trochu je, vskutku, potřeba."); နည်းနည်းလေး:
ဒီလမ်းအတိုင်းသွား နည်းနည်းလေးပဲ လိုတော့တယ်; close: Go this
way, it is very close. ("Go according to this way, indeed, just
little bit is needed."); imper.
blízko: Můj dům je blízko Rangúnské Univerzity. ("Můj dům je
blízko s Rangúnskou Univerzitou."); နီး: ကျွန်တော့်အိမ်
ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်နဲ့ နီးပါတယ်; near: My house is near Yangon
University. ("My house is near with Yangon University"); col. pol.
um.
blízko: To je velice blízko prákritu ("jazyku"). နီးစပ်: ဒါဟာ
ပြာကရိုက်ဘာသာစကားနဲ့ အတော်နီးစပ်ပါသည်; near: This is very
near to (~ "with") the Prakrit language.; writ. pol.
blízko: Vskutku, čím jsi blíž, tím víc je horko. နီး: ပိုပိုနီးလေ
ပိုပိုပူလာလေပဲ; near: Indeed, the more (you) are close, the more
(it is) hot.; col.
blízko ("blízko (a) blízko"); အနီးအနား; vicinity ("near (and)
near"); n.
blízko ("blízko (a) okolí"); အနီးအပါး; proximity ("proximity (and)
vicinity"); n.
blízko: Už jsem cestoval do blízko ("země") Číny a ("země")
Thajska. အနီးအနား: အနီးအနားက တရုတ်နိုင်ငံနဲ့ ထိုင်နိုင်းကိုတော့
ခရီးထွက်သွားဖူးပါတယ်; vicinity: (I) have already travelled to the
vicinity of China ("country") and Thailand ("country").; p.p. pol.
blízky (důvěrný, "kulatá hrud"); ရင်ခွင်; bosom ("round"
chest"); adj.
blízky, být ("být-důvěrný (a) blízky"); ရင်းနှီး; close, be ("be-
intimate (and) close"); I

blízký, být (“být-důvěrný (a) skrytých-informací”);ရင်းနှီးမြှုပ်နှံ;close, be (“be-intimate (and of) hidden-fact”);I

blog (na internetu);ဘလော့ ° ဘလောက်(တစ်ခု) ° ဘလော့(တစ်ခု) (WS. from ဘလောက်);blog (on Internet) ° blog (in Internet);sg. E. blog (or) n. E. blog (or) sg. E. blog WS.

blůza;ဘလောက်စ်(တစ်ထည်);blouse;sg. E. blouse

Bočoukský Trh (“generálův trh”);ဗိုလ်ချုပ်ဈေး;Bogyoke Market (“general’s market”);name

Bodadhau (správní oblast);ဗိုလ်တထောင်(မြို့နယ်);Botathaung (township);name

Bódadhaun Pagoda (“pagoda³ jednoho¹ tisíce² generálů”);ဗိုလ်တစ်ထောင်ဘုရား;Botahtaung Pagoda (“pagoda³ (of) one¹ thousand² generals”);name

bodat;ထိုး;jab;T

bodovat (při soutěži, “dávati známky”);အမှတ်ပေး;mark (in competition, “give¹ marks”);T

bohací: Přestože jsou tyto státy a správní oblasti (regiony) rozděleny, všechny národnosti Myanmaru, včetně chudých i bohatých, žijí pospolu.;ချမ်းသာ: ဒီလိုပြည်နယ်နဲ့ တိုင်းတွေ ခွဲထားပေမယ့် မြန်မာတိုင်းရင်းသားအားလုံး ဆင်းရဲလဲ အတူတူ ချမ်းသာလဲ အတူတူနေကြပါတယ်။;rich: Although these states and divisions are divided, all Myanmar nations, including poor and rich, live together.;col. pol.

bohatost (“majetný (a) tlustý {jmenec}”);ကြွယ်ဝမှု;richness (“wealthy (and) fat {nouner}”);I

bohatý;မြီး ° ချမ်းသာ;rich;adj.

bohatý, být (“být-studený (a) lepší”);ချမ်းသာ;wealthy, be (“be-cold (and) better”);I

bohatý, být (“chladný (a) příjemný”);ချမ်းသာ;rich, be (“cool (and) pleasant”);I

bohatý, být (“majetný (a) tlustý”);ကြွယ်ဝ;rich, be (“wealthy (and) fat”);I

bohatý, být (“vynikat (v) chladnosti”);ချမ်းသာ;rich, be (“excel¹ (in) coolness”);I

bohatý, být velice (“bohatství přesahuje (a) je-bohatý (a) tlustý”);ချမ်းသာကြွယ်ဝ;rich, be very (“riches exceed (and) wealthy (and) fat”);I

bohatý, velice: Viděl jsem, jak velice bohatí lidé, kteří (mají) mnoho věcí, žijí (svůj) život.;ချမ်းသာကြွယ်ဝ: ပစ္စည်းဥစ္စာအများကြီး ချမ်းသာကြွယ်ဝတဲ့သူတွေ ဘယ်လိုအသက်ရှင်နေထိုင်သလဲဆိုတာကို ငါ မြင်ခဲ့ဖူးပါ။;rich, very: I saw how very rich people, who (have) many things live (their) life.;p.s.

bohatý: kéž jsi bohatý;ချမ်းသာ: ချမ်းသာပါစေ။;wealthy: may you be wealthy;w.

bohatý: vytrvalá, bohatá zem.;မြို့: ပြည်ခိုင်မြို့;abundant: steadfast, bountiful country;n.

bohatýr;သူဌေး(တစ်ယောက်) တစ်ဦး;richman ° wealthy one;sg.

bohužel (“pro¹ smutek”);ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာ;regrettably (“for¹ sadness”);adv.

bohužel (“skrže¹⁰ ne¹dobrou² kammu⁰ {příslovec}³”);ကံမကောင်းစွာဖြင့်;unluckily (“by¹⁰ not¹ good² kamma⁰ {adverber}³”);adv.

bohužel: Bohužel, tyto eseje musí být napsány (“s”)

rukou.;ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာ: ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာ ဒီစာစီတကုံးတွေ(ကို) လက်နဲ့ ရေးရတယ်။;regrettably: Regrettably, these essays must be written by (~ “with”) hand.;col.

bohužel: esej, tyto eseje musí být napsány (“s”)

rukou.;စာစီတကုံး: ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာ ဒီစာစီတကုံးတွေ(ကို) လက်နဲ့ ရေးရတယ်။;essay: Regrettably, these essays must be written by (~ “with”) hand.;col.

bojkot (“almužní-mísa”);သပိတ်;boycott (“alms-bowl”);n. P. saṅgha-patta (= (monk-)Community’s - alms-bowl)

bojkot: Bojkot studentů Ranguńské University se rozšířil do různých míst a čtvrtí a (pak) také provinční studentni (začli) bojkotovat.;သပိတ်: ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများသပိတ်သည် အနယ်နယ်အရပ်ရပ်သို့ ပျံ့နှံ့သွားပြီး နယ်ကျောင်းများကလည်း သပိတ်မောက်ကြပါသည်။;boycott: The boycott of the Yangon University students spread to various places and quarters and (then) also the provincial students (started to) boycott.;pol. writ. pl.

bojkotovat (“převrátit¹ almužní-mísu”);သပိတ်မောက်;boycott (“overturn¹ (the) alms-bowl”);T

bojkotovat: Proto za vedení starších studentů university bojkotovali.;သပိတ်မောက်: ထို့ကြောင့် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားကြီးများက ဦးဆောင်၍ သပိတ်မောက်ခဲ့ကြသည်။;boycott: Therefore, (there) were boycotting led by the elder university students.;p.s. writ.

bojovat (“usilovat (a) kopat”);ရန်ကန်;fight (struggle, “stuggle (and) kick”);

bojovat (zejm. ve velice negativním smyslu, “vrhat-se-proti (a) přicházet-do-kontaktu”);တိုက်ခိုက်;fight (esp. in very negative sense, “dash-against (and) come-into-contact”);T

bojovat: Tento muž bojuje.;တိုက်ခိုက်: ဒီအမျိုးသားက တိုက်ခိုက်နေတယ်။;fight: This man is fighting.;cont.

boky (“tváře¹ zadku”);တင်ပါး;hips (“cheeks¹ (of) buttocks”);n.

bolest (“být bolestivý”);နာ;sore (“be painful”);I

bolest hlavy (“hlava (je) zakalená”);ခေါင်းနောက်;headache (“head (is) turned-turbid”);n.

bolest hlavy (“hlava má-závrat”);ခေါင်းမူး;headache (“head (is) dizzy”);n.

bolest hlavy, mít (“hlava kouše {jmenec}”);ခေါင်းကိုက်ခြင်း;headache (“head bites {nouner}”);I

bolest hlavy, mít (“hlava kouše”);ခေါင်းကိုက်(နေ);headache, have (“head bites”);I

bolest hlavy, mít: Jsem nemocná (~ “život není dobrý”), protože mě hrozně moc bolí hlava.;ခေါင်းကိုက်: ကျွန်မ ခေါင်းတအားကိုက်နေလို့ နေလိုမကောင်းဘူး။;headache, have a: (I) am sick (~ “life is not good) because my head aches so much.;uw.

bolest hlavy: (Tu) ženu bolí hlava.;ခေါင်းကိုက်(နေ): အမျိုးသမီးခေါင်းကိုက်နေတယ်။;headache, have: The woman has a headache.;cont.

bolest zubu (“bolest¹ kousající¹ zub(y)⁰”);သွားကိုက်နာ;toothache (“pain² biting¹ teeth”);n.

bolestivý, být;နာ;painful, be;I

bolet;နာ;sore ° hurt;I

bolet (“bolest vyniká”);နာကျင်;hurt, be (“pain excels”) ° pain (“pain excels”);I

bolet: Protože mě bolí paže, nejsem moc zdravý.;နာ: ကျွန်တော် လက်မောင်းနာနေလို့ နေသိပ် မကောင်းဘူး။;hurt: Because my arm hurts (~ “is hurting”), (I) am not very healthy.;um.
 bonbóny (sladkosti, “cukrová koule”);သကြားလုံး;candy (sweets, “sugar ball”);n.
 bot, pár (“tlačit (a) být-chytrý”);ဘိနပ်(တစ်ရံ) (WS. from ဖိနပ်) ° ဖိနပ်(တစ်ရံ);shoes, a pair of (“press (and) be-smart”);sg. WS. (or) sg.
 bot, pár: dva páry bot;ဖိနပ်: ဖိနပ်နှစ်ရံ;shoes: a pair of: two pairs of shoes;pl.
 bota (“bota, bota”);ရှူးဖိနပ်(တစ်ရံ တစ်ဖက်);shoe (“shoe, shoe”);sg. (pair, one piece) E. shoe
 bota (“noha našlapává”);ခြေနင်း(တစ်ရံ တစ်ဖက်);shoe (“foot treads-on”);sg. (pair, one piece)
 bota (“tlačit (a) být-chytrý”);ဖိနပ်(တစ်ရံ တစ်ဖက်);shoe (“press (and) be-smart”);sg. (pair, one)
 bota: čtyři (samostatné) boty;ဖိနပ်: ဖိနပ်လေးခု (~ ဖိနပ်လေးဖက်);shoe: four (singled) shoes;pl.
 boty;ဖိနပ်(တစ်ရံ တစ်ဖက်၊ တစ်ခု);shoes;sg. (pair, one piece)
 boty: Nenosí boty. (Ize použít jakožto popis kteréhokoliv mnicha, který nepoužívá boty);ဖိနပ်: ဖိနပ်မစီးပါဘူး။;shoes: (He) does not wear shoes. (may be used as a description of any monk, who does not use shoes);pol. mn.
 bouchnout;ရိုက်;hit;T
 bouchnout (pěstí do něčeho);ထောင်း;thump;T
 bouračka (CZ col., nehoda, “nedobře odhadnout (a) vozidlem narazit {jmenec}”);မတော်တဆယာဉ်တိုက်မှု;crash, car (“not° well¹ estimate² (and) collide¹⁰ (with) vehicle³ {nouner}¹¹”);n.
 bouračka: Byla (~ “stala-se”) tam bouračka. (CZ col.);မတော်တဆယာဉ်တိုက်မှု: မတော်တဆယာဉ်တိုက်မှု ဖြစ်ပွားခဲ့တယ်။;crash, car: (There) was (~ “happened”) a car crash.;p.s.
 bouře;မုန်တိုင်း;storm;n.
 bouřit se (o lidech, “vstát (a) povstat”);ထကြွ;rebel (“rise (and) rise up”);T
 bouřit se (o lidech);ပုန်ကန်;rebel;T
 bouřit se: Hentá vadí z nižšího (“státu”) Myanmaru se také bouřili.;ပုန်ကန်: အောက်မြန်မာနိုင်ငံ ဟံသာဝတီသားတို့ကလည်း ပုန်ကန်သည်။;rebel: Hanthawadis of lower Myanmar (“country”) also rebelled.;writ.
 bouřka (CZ col., bouře);မုန်တိုင်း;storm;n.
 bouřka: Loď je v bouřce. (“Loď chytá bouřku.”);မုန်တိုင်း: သင်္ဘော မုန်တိုင်းမိနေတယ်။;storm: Ship is in storm. (“Ship is catching storm.”);cont.
 božské oko (jasnovidnost, “vyšší-znalost¹ oka”);စက္ခုအဘိညာဉ်;divine eye (clairvoyance, “higher-knowledge¹ (of) eye”);n. Bh. P. cakkhu-abhiññā (“eye – higher-knowledge”)
 brada (“semeno¹ brady”);မေးစေ့(တစ်ခု);chin (“chin’s seed”);sg.
 Brahmin (člen nejvyšší kasty v Indii);ဗြဟ္မဏပုဂ္ဂိုလ်(တစ်ယောက်) ° ဗြဟ္မဏ(တစ်ယောက်);Brahmin (member of the highest caste in India) ° Brahmin (member of the highest caste of India);sg. P. brāhmaṇaputta (= complete Brahmin ?) (or) sg.
 brambor;အာလူး(တစ်လုံး);potato;sg. S. ālu (potato, yam)

bránění (“zabraňování (a) překázení”);အတားအဆီး;obstruction (“preventing (and) obstructing”);n.
 bránit;စောင့်;restrain;T
 bránit (“být-napaden (a) vzít”);ခုခံ;defend (“be-offended (and) take”);T
 bránit (“být-napaden, vzít, naléhat (a) protiútočit”);ခုခံတွန်းလှန်;defend (“be-offended, take, urge (and) fight-back”);
 bránit (“naléhat (a) protiútočit”);တွန်းလှန်;defend (“urge (and) fight-back”);T
 brankář (“zdatný¹ (v) gólech”);ဂိုးသမား(တစ်ယောက်);goal keeper (“proficient¹ (in) goals”);sg.
 brankář (“zdatný¹ (v) míči”);ဘောလုံးသမား(တစ်ယောက်);footballer (“proficient¹ (in) ball”);sg.
 brankář: Co se týče brankáře z Chelsey, (toho) znám.;ဂိုးသမား: ချုပ်ဆီးဂိုးသမားတော့ သိတယ်။;goal keeper: As for the Chelseý goal keeper, (him I) know.;col.
 bráný v úvahu, být (“být-dělán² (ke) brání° (a) uvažování¹”);ယူဆထား;considered, is (“be-made² (to) take° (and) consider¹”);T
 brát (si);ယူ;take;T
 brát v úvahu (“extrahovat, nosit (a) následovat”);ထုတ်ဆောင်လိုက်;consider (“extract, carry (and) follow”);T
 brát v úvahu (“uložit¹ charakter°”);သဘောထား;regard (consider, “put¹ nature°”);T
 brát v úvahu (“užít (a) utřít”);သုံးသပ်;consider (“use (and) wipe”);T
 brát v úvahu (“vzít (a) uvažovat”);ယူဆ;ponder (“take (and) consider”);T
 bratr (“budoucí královský-majestát”);နောင်တော်(တစ်ပါး);brother (royal, “future royalty”);sg.
 bratr (a) sestra (“mladší-bratr-ženy (a) mladší-sestra-muže”);မောင်နှမ;brother (and) sister (“woman’s-younger-brother (and) man’s-younger-sister”);n.
 bratr (mladší, užito obvykle jen mužskými příbuznými);ညီ(တစ်ယောက်);brother (younger, usually used only by male relatives);sg.
 bratr (mladší, užito obvykle jen ženskými příbuznými);မောင်(တစ်ယောက်);brother (younger, usually used only by female relatives);sg. un.
 bratr (starší);အစ်ကို(တစ်ယောက်) ° အကို(တစ်ယောက်) (from အစ်ကို);brother (elder);sg.
 bratr (starší): Děvče ukazuje prstem na svého (staršího) bratra.;အကို: သူမရဲ့အကိုကို ကောသလေးက လက်ညှိုးထိုးပြနေတယ်။;brother (elder): The girl is pointing finger to (“(and) showing”) her (elder) brother.;cont.
 bratr (starší): Mám jednoho staršího bratra, jednu starší sestru a dvě mladší sestry.;အကို: အကိုတစ်ယောက် အမတစ်ယောက်နဲ့ ညီမနှစ်ယောက်ရှိပါတယ်။;brother (elder): (I) have one elder brother, one elder sister and two younger sisters.;pol.
 bratr (starší): Tohle je můj starší bratr.;အကို: ဒါက ကျွန်ုပ်အကိုပါ။;brother (elder): This is my elder brother.;pol. uw.
 bratr, královský: Zatímco Čansitá sloužil svému královskému

bratru králi Soluovi, král Solu byl uvězněn nepřáteli.;နောင်တော်: ကျန်စစ်သားသည် နောင်တော်စောလူမင်းထံ အမှုထမ်းနေစဉ် စောလူမင်းကို ရန်သူများက ဖမ်းသွား၏။;brother, royal: While Kyansittha was serving his royal brother king Saw Lu, king Saw Lu was imprisoned by enemies.;p.s. writ.	brzo: Připrav se (jít) brzy.;စောစော: စောစောပြင်ထား။;early: Prepare (to go) early.;imper.
bratr, mladší (užíváno jakožto titul před jmény mladších mužů);မောင်;brother, younger (used as title for names of younger men);pref.	brzo: Tam se musí vstávat ("z postele") brzy ráno.;စောစော: ဟိုမှာ မနက်ခင်းစောစော အိပ်ယာထရမယ်။;early: There (one) must get up ("from bed") early in the morning.;fut.
bratr, pokrevní ("krev pijící statečné střibro");သွေးသောက်ရဲဘော်(တစ်ယောက်);brother, blood ("blood drinking brave silver");sg.	brzy;မကြာခင် ° မကြာမီပင်;soon;adv.. writ. (or) adv. writ.
bratr, pokrevní ("krev pijící");သွေးသောက်(တစ်ယောက်);brother, blood ("blood drinking");sg.	brzy ("netrvající před");မကြာခင်;soon ("not lasting before");adv.
bratr, starší (užíváno jakožto titul před jmény dospělých mužů);ကို;brother, elder (used as title for names of adult men);pref.	brzy ("trvat ¹ ohromě");တော်ကြာ;soon ("last ¹ great");adv. col.
bratraci a sestřenice ("mladší-bratr-ženy ² (a) mladší-sestra-muže ³ odděleného ¹ žaludku");ဝမ်းကွဲမောင်နှမ;coupons ("woman's-younger-brother ² (and) man's-younger-sister ³ (of) separated ¹ stomach");	brzy ("velice ¹ brzy");အစောကြီး;early ("very ¹ early");adv.
bratranec ("oddělený ¹ žaludek");ဝမ်းကွဲ(တစ်ယောက်);cousin ("separated ¹ stomach");sg.	brzy, velice ("docela ^o v ³ brzy ² (a) brzy ¹ ");ခင်စောစောတွင်;early, very ("fairly ^o in ³ early ² (and) early ¹ ");adv.
bratři, starší (užito k oslovení muže stejného věku jako je oslovující, "starší bratři");အကို;brother (used as an address to a man of similar age as the addressee, "elder brother");voc.	brzy, velice: velice brzy ráno;အစောစောတွင်: မနက်အစောစောတွင်;early, very: very early in the morning;
bratři a sestry ("mladší-bratr-muže, starší bratr, mladší-bratr-ženy (a) mladší-sestra-muže");ညီအကိုမောင်နှမ;brothers and sisters ("man's-younger-brother, elder-brother, woman's-younger-brother (and) man's-younger-sister");n.	brzy: Brzy bude pršet.;မကြာခင်: မကြာခင် မိုးရွာတော့မယ်။;soon: Soon it will be raining.;fut.
bratři a sestry ("soběrovní ¹ lidé");သားချင်း;brothers and sisters ("co-equal ¹ people");n.	brzy: brzy ráno ("v brzké části rána");အစော: မနက်အစောပိုင်းတွင်;early: early in the morning ("in the early part of morning");adv.
brečet;ငို;cry ° cry (weep);T	brzy: Brzy ráno zametá ("koštětem").;အစောကြီး: မနက်အစောကြီး တဖြတ်စည်း လည်းနေတယ်။;early: Early in the morning (he) is sweeping ("(with) broom").;cont.
brečet: Protože jsem tak moc smutná, chce se mi brečet (~ plakat).;ငို: ကျွန်မ ဝမ်းနည်းလွန်းလို့ ငိုချင်တယ်။;cry: Because I am so much sad, (I) want to cry.;	brzy: Brzy ráno zametá smetl.;အစောကြီး: မနက်အစောကြီး အမှိုက် လည်းနေတယ်။;early: Early in the morning (he) is sweeping the rubbish.;cont.
břeh;ကမ်း(တစ်ခု);bank (of a river etc.);sg.	brzy: Budu jíst už brzy.;မကြာခင်: ကျွန်တော် မကြာခင်ပဲ စားမှာပါ။;soon: I will eat just soon.;fut. pol. um.
břeh ("pobřeží ¹ základna");ကမ်းခြေ;shore ("shore base");n.	brzy: Herec Jédaí, který, protože se stal moc milovaným diváký, se brzy stane znamenitým.;မကြာခင်: ပရိတ်သတ်တို့၏ အချစ်တော်ဖြစ်လာခြင်းကြောင့် မကြာခင်စူပါတန်းဝင်တော့မည့် သရုပ်ဆောင်ရဲတိုက်။;soon: The actor Yedai, who, because of becoming much beloved by the spectators, will soon become superb.;writ.
břeh řeky;ကမ်း;bank of a river;sg.	brzy: Také, pokud nic nenabídneš, brzy přiletí (~ "vejdou") komáři a (začnou) klást vajíčka.;တော်ကြာ: ဘာမှလဲ မကျွေးပဲနဲ့ တော်ကြာ ခြင်္သေ့သွားမှာပါ။;soon: Also, if (you) do not offer anything, soon the mosquitoes will come (~ "enter") and lay (their) eggs.;fut. col. sl.
břemeno;ဝန်;burden;n.	brzy: Včera brzy ráno.;အစောကြီး: မနေ့က မနက်အစောကြီး။;early: Yesterday early in the morning.;
březen (měsíc);မတ်(လ);March (month);n. E. March	buben;လှို(တစ်လုံး);drum;sg.
břicho;ဗိုက်(တစ်လုံး);belly;sg.	buben (obouručný);လှို(တစ်လုံး) ° စည်(တစ်လုံး);drum (double-handed);sg.
břicho ("břicho, břicho");ဝမ်းဗိုက်;belly ("belly, belly");n.	bublina;ပူဖောင်း(တစ်လုံး);bubble;sg.
břicho ("břišní maso");ဗိုက်သား(တစ်မြောင်း);belly ("belly's meat");sg.	buclatý, být;ဖွံ့;plump, be;l
brindžol ("ovoce ¹ lilku");ခရမ်းသီး(တစ်လုံး);brinjal ("fruit ¹ (of) aubergine");sg.	bud, a nebo;ဖြစ်စေ -ဖြစ်စေ;either, or;pron.
Británie;ဘီလိတ်;Britain;name rare	bud, a nebo: Jestli je dost (~ "obsažena") kamma, (pak) se může stát, že tě potkám bud v Česku nebo v Rangúnu.;ဖြစ်စေ -ဖြစ်စေ: ကပ်ရင် ခင်ဗျားနဲ့ ချက်မှာဖြစ်စေ ရန်ကုန်မှာဖြစ်စေ ဆုံဖြစ်ပါ။;either, or: If there's enough (~ "contained") kamma, (I) may happen to meet you either in Czech (Republic) or in Yangon.;pol.
Britská ambasáda;ဗြိတိသျှသံရုံး;British embassy;name E. British	Buddha ("Buddha Pán");ဗုဒ္ဓဘုရား;Buddha ("Buddha Lord");
brýle ("sklo ¹ (pro) zrak");မျက်မှန်(တစ်ခု);glasses, pair of (spectacles, "sight glass") ° spectacles (pair of glasses, "sight glass");sg. (pair)	
brzdit ("strážit (a) ovládat");ထိန်းချုပ်;curb ("guard (and) rule");T	
brzo ("prve (a) počínaje");အဦးအစ;early ("first (and) starting");adv.	

Buddha ("Buddha, Ušlechtilý Pán");ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား;Buddha ("Buddha, Nobly Lord");name
 Buddha ("Ušlechtilý Buddha");မြတ်ဗုဒ္ဓ;Buddha ("Noble Buddha");name
 Buddha (Buddha vznešeně Pán);ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား;Buddha ("Buddha nobly Lord");
 Buddha (jakožto dosažení, "síla");ဘုရား(တစ်ဆူ တစ်ပါး);Buddha (as the achievement, "the-power");sg. Bh.
 Buddha (titul určitých osvícených osob);ဘုရား;Buddha (title of certain enlightened persons);
 Buddha, Pán ("Buddha, ušlechtilý Pán");ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား;Buddha, the Lord ("Buddha, (the) nobly lord");Bh.
 Buddha, Pán: Co máš z (~ "v") učení Pána Buddhý nejraději?;ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား: မင်း ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားရဲ့ တရားတော်ထဲမှာ ဘယ်ဟာကို အကြိုက်ဆုံးလဲ။;Buddha, Lord: What do (you) like most in the Lord Buddha's teachings?;inter.
 Buddha, Pán: My se Pánu Buddhovi klaníme třikrát ("poklony");မြတ်စွာဘုရား: ကျွန်တော်တို့ မြတ်စွာဘုရားကို ရိုးသုံးကြိမ် (~ ဦးသုံးကြိမ်) ရိုးခိုးကြပါတယ်။;Buddha, the Lord: We bow three ("bow") times to the Buddha.;pol. um.
 Buddha, Pán: podle toho, co Pán Buddha přednesl;ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား: ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား ဟောကြားခဲ့တဲ့အတိုင်း;Buddha, the Lord: according to what the Lord Buddha preached;
 Buddha: (Kdo) se snaží, může se stát dokonce i Buddhou.;ဘုရား: ကြိုးစားရင် ဘုရားတောင် ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။;Buddha: If (one) tries, (one) may become even the Buddha.;pol.
 Buddha: Buddha (to) ukazuje na příkladu svého minulého života. ("Buddha dává příklad se svým (minulým) zrozením.");ဘုရား: ဘုရားက မွေး(ခြင်း)နဲ့ဥပမာပေးထားတာဖြစ်ပါတယ်။;Buddha: The Buddha gives a simile with (his previous) birth.;
 Buddha: Promluvy s více podrobnostmi přednesené Buddhou v podstatě znázorňují komentátorský charakter, na který se odkazuje v Sāratthadīpanī.;မြတ်ဗုဒ္ဓ: မြတ်ဗုဒ္ဓ အနုစိတ် ဟောကြားခဲ့သည့် တရားတော်တွေဟာ အခြေခံအားဖြင့် အဋ္ဌကထာရဲ့သဘောသဘာဝ သရုပ်ဖော်ပြီး ၎င်းကို သာရတ္ထဒီပနီမှာ ရည်ညွှန်းပါသည်။;Buddha: The discourses with more details preached by the Buddha are basically depicting the commentarial nature, which is referred to in Sāratthadīpanī.;pol. writ.
 Buddha: ušlechtilá pravda přednesená Buddhou;ဗုဒ္ဓ: ဗုဒ္ဓဟောကြားမြတ်တရား။;Buddha, the: the noble truth preached by the Buddha;Bh.
 Buddhaghosa (Pāli komentátor);ဗုဒ္ဓယောသ;Buddhaghosa (Pāli commentator);name
 Buddhaghósa: Všeobecně se přijímá, že komentáře se objevily během doby (ct.) Buddhaghósy.;ဗုဒ္ဓယောသ: အဋ္ဌကထာ ဗုဒ္ဓယောသလက်ထက်မှာ ပေါ်လာတယ်ဆိုတာကို ယေဘုယျအားဖြင့် လက်ခံကြသည်။;Buddhaghosa: It is generally accepted that the commentaries appeared during (ven.) Buddhaghosa's time.;writ.
 buddhismu, čisté (učení);သဓမ္မ;Buddhism, pure;n. P. sadhamma (= pure teaching)
 Buddhismu, Filosofie: Předmět, který musím dnes psát (~ "odpověď") (u zkoušky) je Filosofie
 Buddhismu.;ဗုဒ္ဓဒဿနိကဗေဒ: ဒီနေ့ ဖြေရမယ့်ဘာသာက

ဗုဒ္ဓဒဿနိကဗေဒဖြစ်ပါတယ်။;Buddhist Philosophy: Today the subject to write (~ "answer") (at examination) is Buddhist Philosophy.;pol.
 buddhismus ("buddhistická filosofie");ဗုဒ္ဓဝါဒ;Buddhism ("Buddhist philosophy");n. P. buddha+vāda
 buddhismus ("buddhistické náboženství");ဗုဒ္ဓဘာသာ;Buddhism ("Buddhist religion");n. P. bhāsā (= language)
 buddhismus ("Buddhova filosofie");ဗုဒ္ဓဝါဒ(တစ်ပြိုင်);Buddhism ("Buddha's philosophy");sg. P. buddhavāda
 buddhismus ("Buddhovo náboženství"): oblast, kde je Buddhismus (~ "Buddhovo náboženství")
 prominentní;ဗုဒ္ဓဘာသာ: ဗုဒ္ဓဘာသာ ထွန်းကားရာဒေသ;Buddhism (~ "Buddha's religion"): the region, where Buddhism (~ "Buddhist religion") (is) prominent;
 buddhismus, theravádový;ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာ;Buddhism, Theravāda;name P. theravāda buddhasāsana (= Buddha's dispensation of Theravāda)
 buddhismus: čistý buddhismus;ဗုဒ္ဓဝါဒ: စင်ကြယ်သော ဗုဒ္ဓဝါဒ;Buddhism: pure Buddhism;
 buddhista ("(který) vstoupil² (do) náboženství¹ Buddhý⁰");ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်(တစ်ယောက်);Buddhist ("(who) entered² religion¹ (of) Buddha⁰");sg.
 buddhista ("vstoupivší² (do) Buddhova⁰ náboženství¹");ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်(တစ်ယောက်);Buddhist ("enterer² (to) Buddha's⁰ religion¹");sg.
 Buddhista: Jsem Buddhista, který dokáže nesmírně respektovat (a) ctít (Buddhu, Učení a mnichy).;ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်: အရမ်းကို ရိုသေလေးစားတတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက်။;Buddhist: (I am) a Buddhist, who can extremely respect (and) revere (the Buddha, the Teachings and the monks).;
 buddhista: Kterýkoliv buddhista tento fakt přijímá.;ဘုဒ္ဓဘာသာဝင်: ဘယ်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မဆို ဒီသဘောကို လက်ခံကြပါတယ်။;Buddhist: Any Buddhist accepts this fact.;
 buddhista: Kvůli jakým vírám, které jsi přijal, se stalo, že jsi se stal buddhistou?;ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်: ချင်ဗျား ဘာ(လို့) ယုံကြည်မှုတွေရလာလို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက် ဖြစ်လာတာလဲ။;Buddhist: Because of what believes that you accepted, (you) happened to become a Buddhist?;inter. um.
 bude;လိမ့်မယ်;will;suff.
 bude, kde;မည်;will, where;suff.
 bude, kde: v přiletové hale ("v hale (kam lidé) přiletí");မည်: ဆိုက်ရောက်မည့် ခန်းမမှာ;will, where: in the arrival hall ("in the hall (where people) arrive");adv.
 bude: Bude jíst v tomto obchodě.;မယ်: သူ ဒီဆိုက်မှာ စားပါမယ်။;will: He will eat in this shop.;pol.
 bude: Co budeš dělat zítra?;မှာ: မနက်ဖြန်ဘာလုပ်မှာလဲ။;will: What will you do tomorrow?;fut. inter. col.
 budoucí;အနာဂတ် ° နောင်;future;adj. P. anāgata (= future) (or) adj.
 budoucí ("ve-předu");ရှေ့;future ("in-front");adj.
 budoucí, být;အလောင်း;future, be;l
 budoucnost: Co plánuješ dělat v budoucnu?;အနာဂတ်: မုန်းထား: အနာဂတ် ဘာလုပ်ဖို့ မုန်းထားလည်း။ (~ ရှေ့ဆက် ဘာလုပ်မယ်မုန်းထားလည်း);future: What do (you) plan to do in future?;inter.

budoucnu, být v (“hýbat-se vpřed”);ရေဆက်;future, be in (“move forward”);I

budoucnu, být v: Kéž je v budoucnu všechno dobré.;ရေဆက်: ရေဆက်ပြီး အားလုံး အဆင်ပြေပါစေ။;future, be in: May everything be fine in the future.;w. pol.

budoucnu, v;နောင်;future, in;adv.

budoucnu, v: dobrý e-mail také příště v budoucnu;နောင်: နောက်နောင်လည်း ကောင်းတဲ့မေးလ်;future, in: good e-mail also next (time) in future;

budova;တိုက်;building;n.

budova (“budování (a) zabraňování”);အဆောက်အအုံ(တစ်ခု) (WS. from အဆောက်အအုံ) ° အဆောက်အအုံ(တစ်ခု);building (“building (and) preempting”);sg. (or) sg. WS.

budova (“palácová budova”);နန်းဆောင်(တစ်ဆောင်);building (“palace building”);sg.

budova (“stavění (a) hromadění”);အဆောက်အအုံ(တစ်ခု);building (“building (and) piling up”);sg.

budova (spíše jakožto hotel);ဧရိယာ(တစ်ဆောင်);building (rather as a rest house);sg. Mo. ဖြစ်

budova (velká a veřejná);ရုံ(တစ်ဆောင်);building (large and public);sg.

budova (z cihel nebo kamene);တိုက်(တစ်ဆောင်);building (of brick or stone);sg.

budova: (Ta) žlutá budova je, vskutku, hotel.;အဆောက်အအုံ: အဝါရောင်အဆောက်အအုံက ဟိုတယ်လေ။;building: The yellow building is a hotel, indeed.;

budova: Ta budova je nejen velká, ale i dobrá.;အဆောက်အအုံ: အဆောက်အအုံက ကြီးရုံသာမက ကောင်းလည်းပဲ ကောင်းတယ်။;building: The building is not only big, but also good.;

budova: Tato budova vypadá jako palác.;အဆောက်အအုံ: ဒီအဆောက်အအုံက နန်းတော်နဲ့တူတယ်။;building: This building looks like a palace.;

budovat;ဆောက်;construct;T

budovat (sdružení atd., “postavit (a) upevnit”);ထောင်ထား;build (an association, “set-up (and) fix”);T

Buenos Aires (město Argentiny);ဘရူးနော့အဲ(မြို့) [brūnot ě];Buenos Aires (town in Argentina);name

Buenos Aires: Buenos Aires je 8377 km daleko od (~ “s”) Washingtonu.;ဘရူးနော့အဲ: ဘရူးနော့အဲနဲ့ ဝါရှင်တန်က ရပ်ထောင့်သုံးရာနှစ်ဆယ်နှစ်ကီလိုမီတာ ဝေးတယ်။;Buenos Aires: Buenos Aires is 8377 km far from (~ “with”) Washington.;

bůh;နတ်(တစ်ပါး);god;sg.

Bůh (Stvořitel, “věčný mocnář a vládce”);ထာဝရဘုရားသခင်;God (Creator, “eternal master (and) lord”);n.

bulat (betel);ကွမ်း;betel;n.

bulva (čeho, rostliny);ဥ;tuber of;suff. n.

bunda;ဂျာကင်(တစ်ထည်);jacket;sg. E. jacket

bunda (pánská, pro formální události, “svršek² buňkového¹ tvaru”);တိုက်ပုံအင်္ကျီ(တစ်ထည်);jacket (men's formal, “upper-garment² (of) cell¹ form”);sg.

bušit;ရိုက်;beat;T

bušit (klepat);ခေါက်;hit (knock);T

bušit (klepat): (Brzy) se bude bušit (~ “klepat”) na jídelní

gong.;ခေါက်: ဆွမ်းစားတုံးခေါက်တော့မယ်။;hit (knock): Meal gong is going to be hit (~ “knocked”);fut.

bušit (na buben, gong atd.);တီး;beat (drum, gong etc.);T

bušit (pěstí do něčeho);ထောင်း;plump (thump);T

bušit: (Brzy) se bude bušit na jídelní gong.;တီး: ဆွမ်းစားခေါင်းလောင်းတီးတော့မယ်။;beat: Meal gong is going to be beaten.;fut.

but;တော့;however;suff. conj. col.

buvol;ကျွဲ(တစ်ကောင်);buffalo;sg.

buvol: Docela daleko od (~ “s”) buvola.;ကျွဲ: ကျွဲနဲ့ခပ်လှမ်းလှမ်းမှာ;buffalo: quite far away from (~ “with”) the buffalo.;adv.

by;တော့;would;

bydlet;နေ ° တည်း ° တဲ;lodge ° stay (have home) ° lodge (live at) ° stay;T

bydlet (“pobývat (a) brát-ochranu”);တည်းခို;lodge (“dwell (and) take-refuge”);I

bydlet: Bydlí tam.;တည်း: အဲဒီမှာ တည်းနေတယ်။;stay: (He) is staying there.;cont.

bydlet: Bydlím v Pateinu.;နေ: ပုသိမ်မှာ နေပါတယ်။;stay: (I) stay in Pathein.;pol.

bydlet: Bydlím ve správní oblasti Kamáyo.;နေ: ကျွန်တော် ကမာရွတ်မြို့နယ်မှာ နေပါတယ်။;live: I live in Kamayut township.;pol. um.

bydlet: dům k bydlení;နေ: နေဖို့အိမ်;live: house to live in;

bydliště (“Žit (a) sedět [jmenec]”);နေထိုင်မှု;residence (“live (and) sit {nouner}”);n.

byl;ဖြစ်ပွားခဲ့ ° ရ;has been ° was;pow. (or) I p.s.

byl (~ “stal-se”): Byla (~ “stala-se”) tam bouračka. (CZ col.);ဖြစ်ပွားခဲ့: မတော်တဆယာဉ်တိုက်မှု ဖြစ်ပွားခဲ့တယ်။;was (~ “happened”): (There) was (~ “happened”) a car crash.;p.s.

byl: Protože to byla zlatá socha, byla ukrytá na nalodění.;ထား: ရွှေရုပ်ဆို ကန်ဘောင်ထဲမှာ မြုပ်ထားပါတယ်။;have been: As it was a golden statue, it has been concealed on the embarkment.;pol.

byl: Způsob věrnosti Čansitáy byl mnohými zaznamenán v historii Myanmaru.;ရ: ကျန်စစ်သား၏ သစ္စာရှိပုံကို မြန်မာသမိုင်းတွင် မှတ်တမ်းတင်ကြရသည်။;has been: The way of loyalty of Kyansittha has been recorded in Myanmar history by many.;writ.

bylo (“šel (a) skončil”);သွားပြီး;was (“went (and) finished”);p.p.

bylo nebylo (“za¹ starého° času”);ရေးတုန်းက;once upon a time (“during¹ old° (times)”);adv.

bylo nebylo: Bylo nebylo, ve vesnici Wan Zen byl jeden mladý člověk.;ရေးတုန်းက: ရေးတုန်းက ဝန်ဇင်းရွာမှာ လူငယ်တယောက် ရှိတယ်။;once upon a time: Once upon a time, there was a young man in Wun Zin village.;

bylo: (Tohle) bylo správně.;သွားပြီး: မှန်သွားပြီး;was: (This) was correct.;p.p.

bystrý, být;တော်;smart, be;I

bystrý, být (o inteligenci);ထက်;bright, be (in intellect) ° sharp, be (in intellect);I

bystrý, být: (“Stalo se, (že)”) se divím, že jsi dokonce tak moc bystrý.;ထက်: ထက်တောင်တော်နေသေးတာကို အံ့သြမိပါတယ်။;bright, be: (I) (“happen to”) wonder that (you) are even so much

bright.;pol.

být;ရာ ° သွား ° ရှိ ° ရှိနေ;be ° be (stay) ° stay;l (or) suff. (or) l col.

být (~ "objevovat-se"): Jsou (~ "objevují-se") (tu) velice mocní mniši.;ပေါ်: တန်ခိုးကြီးဘုရားတွေပေါများပါတယ်။ (~ ဘုန်းတန်းခိုးကြီးတဲ့ ဘုန်းကြီးတွေ အများကြီးရှိပါတယ်။);be (~ "appear"): (There) are (~ "appear") many powerful monks.;pol.

být (~ "přicházet"): Jsem (~ "přicházím") z Anglie.;လာ: အင်္ဂလန်က လာပါတယ်။;come: (I) come from England.;pol.

být (~ "přicházet"): Odkud jsi? ("Odkud přicházíš?");လာ: မင်း ဘယ်က လာသလဲ။ ° လာ: မင်း ဘယ်က လာလဲ။ ° လာ: မင်း ဘယ်က လာတာလဲ။;come: Where do you come from?;inter. col.

být (~ "stát-se-náhodou"): Jen pokud (k tomu) bude příležitost.;ကြ: အခွင့်အရေးကြုံရင်ပေါ့။;be (~ "happen-by-chance"): Just if there is an opportunity.;col.

být (~ "stal se");နေပြီ;be (~ "has become");p.p.

být (~ "stala se"): (Ta) mapa je (~ "stala se") tak (moc) stará.;နေပြီ: မြေပုံက အရမ်းဟောင်းနေပြီ။;be (~ "has become"): The map is (~ "has become") so old.;p.p.

byt ("budovní pokoj"): Ten pronajatý byt, poněvadž je ve městě, je hezky (~ hodně) hluchý.;တိုက်ခန်း: တူးနေတဲ့တိုက်ခန်းက မြို့ထဲမှာမို့ ဆူညံလှတယ်။;flat ("building room"): The rented flat ("room"), as (it) is in town, (it) is pretty (~ much) noisy.;col.

být ("být-zahrnutý"): Je-li kamma k tomu, aby se (to) stalo, (pak se to) stane.;ပါ: ဖြစ်: ဖြစ်ဖို့ကပါလာရင် ဖြစ်မှာပါ။;be ("be-included"): If there's kamma (for it) to happen, (then it) will just happen.;pol.

byt ("domovní pokoj");အိမ်ခန်း(တစ်ခန်း);apartment ("house room") ° flat (apartment, "house room");sg.

byt ("pokoj" budovy);တိုက်ခန်း(တစ်ခန်း);flat ("building's room");sg.

být ("stát-se-náhodou");ကြုံ;be ("happen-by-chance");l

být (být ubytován, "pobývat (a) brát-ochranu");တည်းခို;stay (be accommodated, "dwell (and) take-refuge");l

být (je);ဖြစ်;be (is);l

být (je): Je to tohle, co říká.;ဖြစ်: ဒါ သူပြောတာဖြစ်ပါတယ်။;be (is): It is this, what he says.;pol.

být (o ceně, ~ "padat"): Je (to) 250 (čias).;ကျ: ၂၅၀ ကျတယ်။;be (~ "fall"): (It) is (~ "fall") 250 (kyats).;col.

být (pobývat);တည်း ° တဲ;stay (dwell);T

být (pobývat): Kde (teď) jsi (ubytován)?;တဲ: ဘယ်မှာ တဲလဲ။ ° တဲ: ဘယ်မှာ တဲနေသလဲ။;stay: Where are (you) staying? ° stay: Where do (you) stay?;inter. (or) inter. cont.

být (stát se, "být (a) přijít"): A (právě) proto je (zde tato) diskuze.;ဖြစ်လာ: ဒါကြောင့် အခု စကားရည်လုပ်ဖြစ်လာတာပါ။;become (be, "be (and) come"): That is why this discussion has been (arranged).;pol.

být (trvat);ကြာ;be (last);l

být (ubytován): Jsem ("ubytován") v hotelu.;တဲ: ဟိုတယ်မှာ တဲနေပါတယ်။;stay: (I) am staying in a hotel.;pol.

být (ubytován): Jsi tam spokojen? ("Jsi spokojen, že (jsi) ubytovaný tam?");တဲ: အဲဒီမှာ တဲရတာ အဆင်ပြေလား။;stay: Are (you) satisfied staying there?;inter.

být (ubytovaný): Kéž jsi spokojený se vším (zatímco) jsi na (~

"ve") Srí Lance.;တည်းခိုနေထိုင်: သီရိလင်္ကာနိုင်ငံမှာ

တည်းခိုနေထိုင်ရတာ အစစအဆင်ပြေပါစေ။;stay: May (you) be satisfied with everything (while) staying in Sri Lanka ("country").;w. pol.

být (zůstávat, "přebývat (a) přebývat");တည်းခိုနေထိုင်;be ("dwell (and) dwell");T

být aktivní (o lidech, "vystoupit (a) povstat");တက်ကြွ;active, be (about people, "ascend (and) rise");T

být ubytován ("zůstávat (a) brát-ochranu");တည်းခို;be accommodated ("stay (and) take-refuge");T

být ubytovaný;တည်း ° တဲ;accommodated, be;T

být v určité sociální pozici;တဲ;be at a certain social position;T P. vatta (= duty)

být: ("Já") budu jen doma.;နေ: အိမ်မှာပဲ ကျွန်တော် နေမယ်။;be: I will be only at home.;fut. um.

být: co by to mohlo být ...;ဖြစ်: ဖြစ်နိုင်တာကတော့ ...;be: as for what (it) may be ...;

být: Délka života člověka je (~ "trvá") asi 80 let.;ကြာ: လူတစ်ယောက် သက်တမ်းက နှစ်ပေခန့် ကြာတယ်။;be: The life span of a person is around 80 years.;

být: Já jsem.;ရှိ: ငါ ရှိတယ်။ ° ဖြစ်: ငါ ဖြစ်တယ်။;be: I am.;col.

být: Je tam Či Či ("Čistě")? (užito v případě potřeby mluvit s určitou osobou (např. Či Či) po telefonu);ရှိ: ကြည်ကြည်ရှိပါသလား။;be: Is there Kyi Kyi ("Clearly")? (used when desiring to talk with sb. (e.g. Kyi Kyi) on phone);inter. col. pol.

být: Jsem také v klášteře, abych (tam) pobýval.;ရှိ: တည်းခိုဖို့ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းလည်း ရှိပါတယ်။;be: (I) am also in a monastery (in order) to stay.;pol.

být: Jsme tři sourozenci.;ရှိ: သားချင်းသုံးယောက် ရှိပါတယ်။;be: (We) are three siblings.;pol.

být: Jste spokojený, že jste tady?;နေ: ဒီမှာ နေရတာ အဆင်ပြေလား။;be: Are (you) satisfied being here?;inter.

být: Jste spokojený, že jste v Barmě (~ "Barmské zemi")?;နေ: ဗမာပြည်မှာ နေရတာ အဆင်ပြေလား။;be: Are (you) satisfied being in Burma ("country")?;inter.

být: Jste šťastný (~ "(pln) štěstí"), že jste v Barmě (~ "Barmské zemi")?;နေ: ဗမာပြည်မှာ နေရတာ ပျော်ရလား။;stay: Are you happy (~ "of happiness") staying in Burma ("country")?;inter.

být: Muž a žena jsou v lese.;ရှိ: အမျိုးသား နှင့် အမျိုးသမီး သစ်တောထဲမှာ ရှိကြပါတယ်။;be: Man and woman are in the forest.;pol.

být: Nebudeš tu déle (~ dlouho)?;နေ: ကြာကြာ မနေဘူးလား။;stay: Won't you stay long(er)?;inter. col.

být: Neochotně přijímá, že jsem na Srí Lance.;ရှိနေ: ကျွန်တော် သီရိလင်္ကာတွင်ရှိနေတယ်ဆိုတာကိုတော့ အင်တင်တင်ဖြင့်လက်ခံတယ်။;be: (He) reluctantly accepts, that I stay in Sri Lanka.;writ.

být: Pan Bamy tu není. (i do telefonu);ရှိ: ဦးဘမြ မရှိပါဘူး။;be: Mr. Bamy is not here. (also in telephone conversation);col. pol.

být: Potřebuji (tam) být.;နေထိုင်: နေထိုင်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။;stay: (I) need to stay.;

být: Příště budu pouze v Singapuru.;ရိနေ: နောက်မှလဲ (~ နောက်တော့လဲ) Singapore မှပဲ ရိနေအံ့မှာပါ။ (~ နောက်လည်း Singapore မှပဲ ရိနေဦးမှာပါ။);stay: Next time (I) am going to stay only in Sinhapore.;pol.

byt: Pronajal (~ "pronajímám-si") jsem si byt.;အိမ်ခန်း: အိမ်ခန်းငှားနေပါတယ်။;apartment: (I) rent (~ "am renting") an apartment.;pol. cont.

být: Tak co je? ("Co se stalo?");ဖြစ်: ဘာဖြစ်သလဲ။;be: What's up? ("What happened?");inter.

být: Ten je také zahrnutý, vskutku.;မှာ: အဲဒါလဲ ပါမှာပေါ့။;be: That (one) is also included, indeed.;col.

být: Tento pán je chlapcův dědeček.;ဖြစ်: ဒီအမျိုးသားက ကောင်လေးရဲ့ အဘိုးဖြစ်တယ်။;be: This man is grandfather of the boy.;

být: Tohle je, vskutku, přátelštější.;သွား: ဒါမျှ ဝိုရင်းနီးသွားတာပေါ့။;be: This is more friendly, indeed.;col.

být: Ty jsi.;ဖြစ်: ခင်ဗျားဖြစ်တယ်။ ° ရဲ့: ခင်ဗျားရိတယ်။;be: You are.;um.

být: že je (to) nemoc.;ဖြစ်: ရောဂါဖြစ်ကြောင်း;be: that (it) is a sickness;

byt: Žil jsem se svou přítelkyní v bytě, který jsem si pronajal.;တိုက်ခန်း: ကျွန်တော် ငှားထားသောတိုက်ခန်းတွင် ရည်းစားနှင့် နေခဲ့တယ်။;flat: (I) stayed with my girlfriend in the flat rented by me.;p.s.

bytost;သတ္တဝါ;being;n. P. sattavā (= living being, creature)

bytosti, živé;အသတ်;beings, living;n.

bytosti: (všechny) ostatní bytosti;သတ္တဝါ: အခြားသတ္တဝါများ;being: (all) other beings;pl.

bytosti: bytosti ve předu;သတ္တဝါ: အရေဘက်မှ သတ္တဝါ;beings: beings in front;

bytosti: Přejí všem bytostem aby byly šťastné (~ "radost").;သတ္တဝါ: သတ္တဝါအားလုံးအတွက် ပျော်ရွှင်မှုကို ဆုတောင်းပေးပါတယ်။;beings: (I) wish all the beings to be happy (~ "happiness").;pol.

bývalo ("bylo");ရိခဲ့;used to be ("was");p.s.

bývalo: Předtím bývaly.;ရိခဲ့: အရင်တုန်းက ရိခဲ့တယ်။;used to be: Before (they) used to be.;p.s.

byznys ("práce (a) povinnost");လုပ်ငန်း;business ("work (and) duty");n.

byznys ("záležitosti² prodávání° (a) kupování¹");အရောင်းအဝယ်ကိစ္စ;biz (EN col., business, "selling (and) buying affairs");

café ("obchod¹ čaje°");လက်ဖက်ရည်ဆိုင်;café ("tea shop");n.

Cairo (město Egypta);ကိုင်ရီမြို့;Cairo (town in Egypt);name

čaj ("džus² (z) ručně(natrháných)° listů¹");လက်ဖက်ရည်;tea ("juice² (of) hand(picked)° leaves¹");n.

čaj (nápoj, "džus² čajových° listů¹");လွှက်ရည် (from လက်ဖက်ရည်) ° လက်ဖက်ရည်;tea (beverage, "tea leave's juice");n.

čaj, pouze ("pouhá² teplá¹ voda°");ရေနွေးကြမ်း;tea, plain ("plain² warm¹ water°");n.

čaj, pouze (tj. bez mléka, "hrubý³ džus² (z) čajových° listů¹");လက်ဖက်ရည်ကြမ်း;tea, plain (beverage, "rough³ tea° leave's¹ juice²");n.

čaj, pouze (tj. bez mléka, "voda teplá (a)

hrubá");ရေနွေးကြမ်း;tea, plain (beverage, "water warm (and) crude");n.

čaj: Odpoledne jí dort a pije čaj.;လွှက်ရည်: မွန်းလွဲပိုင်းတွင် ကိုက်မုန့်စား၍ လွှက်ရည် သောက်သည်။;tea: In the afternoon (she) is eating cake and drinking tea.;writ.

Čajkashen (místo, které bylo původně závodní dráhou);ကျိုက်ကွဆံ;Kaikkasan (a place which was formerly a race course);name

čakat ("být");နေ;wait ("be");T

čankamana ("meditace¹ čankamana°");စကြာဘာဝနာ;cankamana ("cankamana meditation");n. P. cankamana (= walking up and down)

čankamana ("meditování³ během² chození¹ (po) cestě°");လမ်းလျှောက်ရင်း ဘာဝနာ;cankamana ("meditation³ while² walking¹ path°");n. P. bhāvanā (= meditation)

čankamana ("rozvíjení(pl.)¹° Dhammy³ skrze² chození¹ (po) stezce° {jmenec}¹¹");လမ်းလျှောက်ပြီး တရားပွားများခြင်း;cankamana ("developings¹° (of) Dhamma³ by² walking¹ path° {nouner}¹¹");n.

čankamana chodníček ("chodníček¹ (na) čankamanu");စကြာလမ်း;meditation in walking, path for ("cankamana path");n. P. cankamana (= walking up and down)

P. cankamana (= walking up and down)

čankamanu, chodit ("chodit¹ meditaci-chození°");စကြာလျှောက်;cankamana, do the ("walk¹ walking-meditatin°");T P. caṅkamana (= walking up and down) P. cankamana (= walking up and down)

čankamanu, chodníček na ("chodníček¹ (na) čankamanu°");စကြာလမ်း;cankamana path °);n. P. cankamana (= walking up and down)

čára;မျဉ်း(တစ်ချောင်း);line;sg.

čára ("cesta¹ čáry°");မျဉ်းကြောင်း(တစ်ကြောင်း);line ("line's route");sg.

čára, startovní ("měřená opouštěcí čára");တာထွက်မျဉ်း;line, starting ("measured leaving line");n.

čas;ခါ အချိန် ° အချိန် ° ချိန်;time;n.

čas (~ "hodiny"): Je půl deváté. ("Již bylo 8 hodin (a) půl.");အချိန် (~ "နာရီ"): နာရီချိန်ပြီ။;time (~ "hours"): It is half past eight. ("(It) has been 8 hours (and) half.");p.p. col.

čas ("udeřit"): Kolik je hodin? ("Kolik hodin udeřilo?");ထိုး: ဘယ်နှစ်နာရီ ထိုးပြီလဲ။;time ("strike"): What is the time? ("How many hours have been struck?");col.

čas ("volný"): Nemáš čas? ("Nejsi volný?");အား: မအားဘူးလား။;free: Aren't (you) free?;inter.

čas od času ("nějaký čas s nějakým časem");တချိန်နဲ့တချိန်;time to time ("a time with a time");adv.

čas, mít (nebýt zaneprázdněný);အား;free, be (not busy);I

čas, najít si (na něco, "vzít¹ čas°");အချိန်ရ;time, find (to do sth., "take¹ time°");T

čas, nemít (~ "moc práce"): Požádej ct. Džanindu, já nemám čas (~ "mám moc práce").;အလုပ်များ: ဦးဇနိန္ဒာ တိုင်ပင်(လိုက်) ဒီအလုပ်များ(နေ)တယ်။;busy, be: Ask ven. Janinda, I am busy.;fr.

čas, nemít ("být-zapleten¹ (do) práce°");အလုပ်ရှုပ်;busy, be ("be-entangled¹ (in) work°");I

čas, nemít: Myslím, že nemáš čas.;အလုပ်ရှုပ်: အလုပ်ရှုပ်နေမယ်လို့

ထင်တယ်။;busy, be: (I) think (you) are busy.;fut.
čas, určitý;တချိန်ချိန်;time, certain;adj.
čas, určitý: Moudrost, kterou jsi učil, bude později, v určité době, užitečná.;တချိန်ချိန်: သင်ပေးထားတဲ့ညာတွေက နောင်တစ်ချိန်ချိန်မှာ အသုံးဝင်လာမှာပါ။;time, certain: The wisdom that (you) taught will later become useful, at a certain time.;fut. pol.
čas: hledat (a) najít (volný) čas;အချိန်: အချိန်ရှာကြတယ်။;time: search (and) encounter (free) time;
čas: Jaký je (~ "již byl") čas? (Kolik je hodin?);အချိန်: ဘယ်အချိန် ပြီလဲ။;time: What is the time?;inter. col.
čas: Kdy? ("V jaký čas?");အချိန်: ဘယ်အချိန်လဲ။;time: At what time?;
čas: když jsem volný ("volný čas (a) odpočinkový čas");ချိန်: အားချိန်နားချိန်;time: when I am free ("free time (and) resting time");adv.
čas: Když svítí měsíc, (je) noc (~ "noční čas").;ခါ အချိန်: လသာနေလျှင် ညအချိန်ခါ;time: When the moon is shining, (it is) night time.;writ.
čas: Není dost času.;အချိန်: အချိန် လုံလုံလောက်လောက် မရှိဘူး။;time: There is not enough time.;
čas: Opravdu jsem neměl čas (ti to) opravit.;အချိန်: ပြင်ဆင်ဖို့အချိန်မရလိုက်ပါ။;time: (I) ("really") didn't get time to correct (your writing).;pol.
čas: Pak si popovídáme. ("Když to skončí, pojďme si půjčit (a) vzít čas, ano?");အချိန်: အဲဒါ ပြီးမှ အချိန်လည်ရအောင် နော်။;time: After that let's have a talk. ("When that finishes, let's borrow (and) take (the) time, ok?");inter. pol.
čas: Poněvadž nastal čas vrátit se k práci ...;ချိန်: အလုပ် ပြန်ချိန်ရောက်ပြီ ဖြစ်တဲ့အတွက် ...;time: As it has come time for returning to work ...;
čas: S výmluvou, že se světskými problémy tomu nemohu věnovat čas, jsem byl líný.;အချိန်: လောကီကိစ္စတွေနဲ့ အချိန်မပေးနိုင်ဘူးဆိုတဲ့ ဆင်ခြေနဲ့ (~ ဆင်ခြေပေးပြီး) ကျွန်တော် ပျင်းနေတာပါ။;time: With the excuse, that with the worldly problems (I) cannot dedicate (it) time, I have been lazy.;p.s. pol. um.
čas: V kolik hodin (~ "čas") mám přijet?;အချိန်: ဘယ်အချိန်လာရမလဲ။;time: At what time should (I) come?;inter. fut. col.
čas: v ten čas;ချိန်: အဲဒီချိန်မှာ;time: at that time;adv.
časem ("dlouhé" počítání");ရေရှည်;in the long run ("long" water");adv.
část;ပိုင်း ° စိတ် ° အပိုင်း(တစ်ပိုင်း);part;n. (or) sg.
část z ("jedna-část, jedno-zачínání");တစ်ပိုင်းတစ်စ;piece of ("one-part, one-starting");n.
část z: část slova;တစ်ပိုင်းတစ်စ: စကားလုံးတစ်ပိုင်းတစ်စ;piece of: piece of a word;
část: Hned jak napíši první páli větu z první části, napíšu (ji) do druhé části anglicky.;အပိုင်း: ပထမ အပိုင်းက ပါဠိဝါကျတွေရေးပြီးတော့ ဒုတိယ အပိုင်းကို အင်္ဂလိပ်လို ရေးပါတယ်။;part: Having just written the first Pāli sentence from the first part, I write (it) in the second part in English.;pol.
část: jiná část;ပိုင်း: အခြားပိုင်း;part: another part;

část: Pokud máš něco (co) potřebuješ, pomohu (ti svou) částí schopnou pomáhat.;အပိုင်း: လိုအပ်တာရှိရင် ကူညီနိုင်တဲ့အပိုင်းက ကူညီပါမယ်။;part: If (you) have something needed, (I) will help (you) by the part of (mine) able to help.;pol. fut.
část: předposlední část ("část přicházející před poslední částí");အပိုင်း: နောက်ဆုံးအပိုင်းမရောက်ခင်အပိုင်း;part: the penultimate part ("the part coming before the last part");
část: Prosím, rozdělte toto ("samotné") jablko na čtyři části ("(a) dejte").;စိတ်: ကျေးဇူးပြုပြီး ဒီပန်းသီးလေးကို လေးစိတ်ခွဲပေးပါ။;part: Please, divide this ("very") apple into four parts ("(and) give").;imper. pol.
část: třetí část ze čtyř ("částí");ပိုင်း: အပိုင်းလေးရဲ့ သုံး(ခု) မြောက်ပိုင်း ° အပိုင်း: အပိုင်းလေးရဲ့ သုံး(ခု) မြောက်ပိုင်း;part: third part of four ("parts");
část: týkat se částí;ပိုင်း: ပိုင်းဆိုင်;part: be concerned with parts;I
část: Ukazuje část (své) hlavy.;ပိုင်း: ဦးခေါင်းပိုင်းကို ပြတယ်။;part: (He) shows a part of (his) head.;
část: Už zbývá jen trochu. ("Zbývající části je jen trochu.");အပိုင်း: ကျန်ရှိနေတဲ့အပိုင်းက အနည်းလေးပါ။;part: There is little more. ("The remaining part is just little.");pol.
část: v poslední části života;ပိုင်း: ဘဝနောက်ပိုင်းမှာ;part: at the last part of life;
část: zvýraznit důležité části;အပိုင်း: အရေးကြီးတဲ့အပိုင်းတွေကို ရောင်စုံမင်တားတယ်။;part: highlight important parts;
částecně ("s" jednou-myslí° (a) jednou-oblastí");တစ်စိတ်တစ်ဒေသအားဖြင့်;partly ("by" one-mind° (and) one-region");adv.
částecný úvazek (~ "čas"): práce na částecný úvazek ("práce (na) částecný čas");အချိန်ပိုင်း: အချိန်ပိုင်းအလုပ်;part-time: part-time job ("part" time° job");
části: Jsou tam tři části.;အပိုင်း: အဲဒီထဲမှာ အပိုင်းသုံးပိုင်းရှိပါတယ်။ ° ပိုင်း: အဲဒီထဲမှာ အပိုင်းသုံးပိုင်းရှိပါတယ်။;part: There are three parts in it.;pol.
často;ခဏခဏ;often;adv.
často ("ne dlouhá chvíle");မကြာခဏ;often ("not long moment");adv.
často ("ne dlouho, ne dlouho");မကြာမကြာ;often ("not long, not long");adv.
často: Často se stane, že napíšu několik článků.;မကြာမကြာ: မကြာမကြာတော့ ဆောင်းပါးလေးရေးဖြစ်ပါတယ်။;often: (I) often happen to write several articles.;pol.
čat (měna v Myanmaru a Barmě);ကျပ်;kyat (currency in Myanmar and Buma);sg.
čat: 20 čat;ကျပ်: ၂၀ကျပ်;kyats: 20 kyats;
čat: Kolik čat musíš zaplatit?;ကျပ်: ဘယ်နှစ်ကျပ်ပေးရသလဲ။;kyats: How many kyats (you) have to pay?;inter. col.
cedit ("očistšovat");စစ်;strain ("purify");T
cedit: Cedit ("s") cedítkem.;စစ်: အရည်စစ်နှင့် စစ်သည်။;strain: Strain with strainer.;
cedítko ("cezení" tekutiny°);အရည်စစ်(တစ်ခု);strainer ("liquid straining");sg.
cedítko: Cedit ("s") cedítkem.;အရည်စစ်: အရည်စစ်နှင့် စစ်သည်။;strainer: Strain with strainer.;

čeho ("věci"): vše, čeho chceme dosáhnout;အရာ: အောင်မြင်ချင်သည့်အရာအားလုံး;what ("things"): all what we want to achieve;

čeho (věci);အရာ;what (things);pron.

čejot (jako avokádo vypadající plody tykvovité čeledi, "Gurkhské ovoce");ငေါ်ရခါးသီး(တစ်လုံး);chayote (fruit of plant of gourd family cucurbitaceae, "Gurkha's fruit");sg.

čekat;စောင့်;wait;T

čekat: Budu čekat než tvá odpověď dorazí.;စောင့်: မင်းရဲ့ စာပြန် လာသည်အထိ စောင့်နေမယ်။ (~ မင်းစာပြန် တဲ့အထိ စောင့်နေမယ်);wait: (I) will wait for (~ "until") your answer arrives.;fut.

čekat: Budu tu čekat v osm hodin.;စောင့်: ၈ နာရီမှာ ဒီမှာ စောင့်နေမယ်;wait: (I) will be waiting here at eight o'clock.;fut. cont.

čekat: Čekal jsem, protože se říkalo, že přijde.;စောင့်: သူ လာမယ်ဆိုလို့ ကျွန်တော် စောင့်ပါတယ်;wait: I waited because it was said that he would come.;pol.

čekat: Čekej tady.;စောင့်: ဒီမှာ စောင့်နေပါ;wait: Wait here. ("Be waiting here.");imper. pol.

čekat: Ct. Džaninda na ně čeká.;စောင့်: ဦးဇနိန္ဒက သူတို့ကို စောင့်နေတာ;wait: Ven. Janinda is waiting for them.;

čekat: Když králík dorazil na trávník, řekl: "zatímco se přibližuji k cíli, abych posečkal na želvu, nejprve si odpočnu" a vskutku, spal ("úsek spánku").;စောင့်: ယုန်သည် မြက်ခင်းတခုသို့ ရောက်သောအခါ ငါသည် ပန်းတိုင်နှင့် နီးကပ်လာပြီး၊ လိပ်ကို စောင့်ရန်နားဦးမည်ဟု ဆိုကာ တရေးအိပ်လေ၏;wait: When the rabbit arrived to the turf, (it) said: "while approaching the goal, in order to wait for (the) turtle, I will first take a rest" and indeed, slept ("a stretch of sleep").;writ.

čekat: Počkejte chvíli.;စောင့်: ခဏစောင့်ပါ;wait: Wait a moment.;imper. pol.

čekat: Prosím, počkej, ("příteli").;နေ: နေပါအုံးဗျာ;wait: Please, wait, ("friend").;imper. col.

čekat: Teď čekám (na) poslední vysvědčení.;စောင့်: အခု နောက်ဆုံး အောင်စာရင်းစောင့်နေပါတယ်;wait: Now (I) am waiting (for) the last examination result.;cont. pol.

čekat: Ten muž čeká.;စောင့်: အမျိုးသားက စောင့်နေတယ်;wait: The man is waiting.;cont.

celistvý (úplný), be;စုံ;full (complete), be;l

čelit (čemu, "střetnout-se-s' hrudí");ရင်ဆိုင်;face (sth., "encounter" (the) chest");l

čelit (potíží);ကြုံ;face (difficulties);l

čelit (problému atd., "čelit tváří");မျက်နှာမူ;face (a problem etc., "face (sth. by) face");T

čelit: potíže, kterým budeš čelit;ရင်ဆိုင်: ရင်ဆိုင်ရမည့် အခက်ခဲတွေ;encounter: the difficulties that (you) will face;

celkem ("spolu (a) přátelsky");အတူတကွ;in total ("together (and) friendly");adv.

celkem (poněkud, "trochu, trochu");နည်းနည်း;quite ("little, little");adv.

celkem: Co se týče Aun Lenu, je k nám poměrně blízko.;နည်းနည်း: အောင်လံဆိုရင် ကျွန်တော်တို့နဲ့ နည်းနည်းပိုနီးလာတယ်;quite: As for Aung Lan, (it) is quite close (~ "closer") to (~ "with") us.;

čelo ("tupá oteklin");နဖူး;forehead ("dull swelling");n.

celý;တ -လုံး (from တစ် -လုံး) ° ကုန်;whole the ° full ° whole;pref. & suff. adj. (or) adj.

celý ..;တစ် -လုံး;whole ..;suff. pref.

celý ("jeden celý");လုံး -တစ်;whole ("one whole");suff. adj.

celý (kompletní);စုံ;entire;adj.

celý (následuje za sledem pod. jm.-číslo-čítatel);လုံး;whole, the (follows after the sequence n.-num.-num. class.);suff.

celý (o mase zvířete k jezení či ke koupi, "celé¹ zvíře");ကောင်လုံး;whole (the animal to eat, "whole¹ animal");n.

celý den;တစ်နေ့ကျန်;whole the day;n.

celý život (strávit);တစ်နေ့ကျန်;whole the life (spend);n.

celý, být;စုံ;entire, be;l

celý: ("Stalo (se, že)") sedím v obchodě celou dobu (~ "život").;ကျန်: တစ်နေ့ကျန် ဆိုင်မှာပဲ ထိုင်ဖြစ်ပါတယ်;whole: I happen to sit in the shop whole the time (~ "life").;pol.

celý: celý slovník;လုံး: အဘိဓာန်တစ်အုပ်လုံး;whole: whole the dictionary;

celý: celý stát;လုံး: တစ်နိုင်ငံလုံး;whole: whole the country;n.

celý: celý život;တစ် -လုံး: တစ်ဘဝလုံး;whole: whole the life;

celý: Jsem online téměř celý den.;ကျန်: ကျွန်တော် လိုင်းပေါ်မှာတစ်နေ့ကျန်နီးပါး ရှိတယ်;whole the: I am online almost whole the day.;

celý: Přečtu (tu) knihu celou.;စုံ: စာအုပ်စုံ ကျွန်တော် ဖတ်ပါမယ်;entire: I will read the entire book.;fut. pol.

celý: Spí celý den.;လုံး: သူ တစ်နေ့လုံး အိပ်တယ်;whole: He sleeps whole the day.;

celý: Tři, čtyři dny (lidé) po (~ "v") celé zemi slaví.;လုံး: တစ်ပြည်လုံးမှာ သုံးလေးရက် ကျင်းပပါတယ်;whole: (People of) whole the country celebrate for three (or) four days.;pol.

celý: v celé hlavě;လုံး: တစ် ခေါင်းတစ်လုံးလုံးတွင်;whole: in whole the head;writ.

celých (~ "a"): šest tisíc pětset čtyřicet tři celých dvacet jedna (6543,21);နှင့်: ခြောက်ထောင်ငါးရာလေးဆယ်သုံးနှင့် နှစ်ဆယ်ဘာစ် (6543,21);point (~ "and"): six thousand five hundred and forty-three point twenty-one (6543,21);num.

čem (~ "kde"): Na čem? ("Na kde?");ဘယ်မှာလဲ: ဘယ်ပေါ်မှာလဲ;what (~ "where"): On what? ("On where?");inter.

cena;ဈေး(တစ်ဈေး) ° ဈေး [zhē:];price;n. (or) sg.

cena "čiat": (Je to) čtyřicet šest čiat.;ဈေး ("ကျပ်"): လေးဆယ်ခြောက်ကျပ်ပါ;price "kyat": (It is) forty-six kyats.;pol.

cena ("cena (a) hodnota");ဈေးအဖိုး;price ("price (and) value");n.

cena ("vhodná hodnota");တန်ဖိုး;cost ("worth value");

cena (ocenění);ဆု(တစ်ဆု တစ်ခု);award;sg.

cena (ocenění): Nejkrásnější a nejlépe (~ "nejvíc dobře") tancující (skupiny z) vozidel jsou oceněny ("dostanou cenu").;ဆု: အလှဆုံး အကအကောင်းဆုံး ကားတွေကို ဆုပေးပါတယ်;prize: The most beautiful and the best (~ "most well") dancing vehicles are given a prize.;col. pol.

cena: Kolik to stojí? ("Kolik je toho cena?");ဈေး:

ဒါဘာဈေးလဲ။;price: How much does it cost? ("How much is it's price?");imper. col.
 cena: To je nejnížší cena.;ဈေး: ဒါအနိဆုံးဈေးပါ။;price: This is just the least price.;col.
 centrum;အလယ်;center;n.
 centrum: Staví instituci po (tom, co ji) nazval "Barmské centrum".;အလယ်: ဗမာအလယ် (~ ဗမာ့စင်တာ) ဆိုပြီး သူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ထောင်ထားပါတယ်။ ° စင်တာ: ဗမာအလယ် (~ ဗမာ့စင်တာ) ဆိုပြီး သူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ထောင်ထားပါတယ်။;center: (He) builds an institution having called it "Burmese center".;pol. čepice (nosit);ဦးထုပ်(တစ်လုံး) [oudhou] (ဆောင်းထား);cap (wear);sg.
 černá (barva);အမဲ(ရောင်) ° အနက်(ရောင်) ° အမဲ(ရောင်) ° အနက်(ရောင်);black (color);n.
 černá barva: číslo osm černé barvy;အမဲရောင်: အမဲရောင်နံပါတ် ရပ်;black color: number eight of black color;
 černý;နက်;black;adj.
 černý: muž v (~ "s") černém obleku.;အမဲ: ဝတ်စုံအမဲနဲ့ အမျိုးသား;black: the man with the black suit;
 černý: Vlasy jsou černé.;နက်: ဆံပင်က နက်တယ်။;black: Hair is black.;
 čerstvý, být;လတ် ° လန်း;fresh, být ° fresh, be;l
 čerstvý, být ("čerstvý (a) nový");လန်းဆန်း;fresh, be ("fresh (and) new");l
 čerstvý, být (o lidech, "šťastný (a) čerstvý");ရွှင်လန်း;fresh, be (about people, "happy (and) fresh");l
 čerstvý: Kéž (jsi) šťastný (a) čerstvý.;လန်း: ရွှင်လန်းပါစေ။;fresh: May (you) be happy (and) fresh.;w.
 certifikát ("ruční znamení");လက်မှတ်(တစ်စောင်);certificate ("hand sign");sg.
 certifikát (z kurzu nebo školy, "intentář úspěchu");အောင်စာရင်း;certificate, examination ("success inventory");n.
 certifikát: Obdržel certifikát.;လက်မှတ်: လက်မှတ်ရတယ်။;certificate: (He) obtained the certificate.;
 červen (měsíc);ဇွန်(လ) [jo~lā<];June (month);n. E. June
 červená (barva);အနီ(ရောင်);red (color);n.
 červené: ("Mladý pán") Ten nosí červené loundží.;အနီ: မောင်တင် လုံချည် အနီဝတ်(ထား)တယ်။;red: ("Young man") Tin is wearing red longyi.;
 červené: červené kuličkové pero;အနီ: ဘောပင်အနီ;red: red ball pen;n.
 červenec (měsíc);ဇူလိုင်(လ) [jūlai~lā<];July (month);n. E. July
 červený, být;တွတ် [tu.] ° နီတွတ် [tu.] ° နီ;red, be;l
 červený: červené tričko;အနီ: တီရှပ်အနီ;red: red T-Shirt;n.
 Česká Republika (~ "česká země"): Pocházím z České Republiky (~ "české země").;ချက်(နိုင်ငံ): ချက် နိုင်ငံမှ လာပါတယ်။;Czech (country, republic): (I) come from Czech Republic (~ "country").;col. pol.
 Česká Republika ("země¹⁰ dohody³ lidí² země¹ české");ချက်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ;Czech Republic ("country³ (of) Czech⁰ people's¹ agreement⁰");name P. sammata (= agreed upon)
 Česká Republika ("země² České⁰

republiky¹");ချက်သမ္မတနိုင်ငံ;Czech Republic ("country² (of) Czech⁰ republic¹");name
 Česko;ချက်;Czechia (country);adj.
 Česko: ct. Sarana z Česka;ချက်: ဦး သရဏ ချက်ရဲ့;Czech: ven. Sarana from Czech;
 český;ချက်;Czech;adj.
 český jazyk (čeština): z angličtiny do češtiny;ချက်စကား: အင်္ဂလိပ်စကားမှ ချက်စကားလို့;Czech language (Czech): from English to Czech;
 česnek ("napnutý, rozlitý (a) bílý");ကြက်သွန်ဖြူ;garlic ("taut, spilled (and) white");n.
 cesta;လမ်း(တစ်သွယ်၊ တစ်လမ်း) ° လမ်း(တစ်ခု);path ° way;sg.
 cesta (výlet);ခရီး(တစ်ခု) ° ခရီး(တစ်ခါ);journey ° trip;sg.
 cesta (způsob, "způsob (a) cesta");နည်းလမ်း(တစ်သွယ်);way (method, "method (and) way");sg.
 cesta (způsob, "způsob (a) systém");နည်းစနစ်(တစ်သွယ်၊ တစ်ခု);way (method, "method (and) system");sg.
 cesta zpátky: Na cestě zpátky je následoval a zaútočil na tu skupinu Hentávadí vojsk když přecházeli přes cestu.;အပြန်ခရီး: ဟံသာဝတီတပ်ဖွဲ့ကို အပြန်ခရီးတွင် လမ်းမဖြတ်၍ တိုက်ခိုက်သည်။;journey back: At the journey back (he) went past and attacked the group of Hanthawadi troops while they were crossing a path.;writ.
 cesta: (Ta) paní přechází přes ulici.;လမ်း: အမျိုးသမီး လမ်းဖြတ်ကူးသည်။;street: The woman crosses over the street.;writ.
 cesta: Chceš vědět cestu ze Sule pagody do Švedagou pagody?;သွားတဲ့လမ်း: ဆူးလေဘုရားက ရွှေတိဂုံဘုရားကို သွားတဲ့လမ်း သိချင်သလား။;path: Do you want to know (walking) path from Sule pagoda to Shwedagon pagoda?;inter.
 cesta: Jdi tudy (~ "touto cestou") přímo (za nose);လမ်း: ဒီလမ်းတည့်တည့်သွား။;way: Go this way straight ahead.;imper.
 cesta: Kéž je cesta odchodu, stejně jako cesta příchodu, přímá.;လမ်း: သွားလမ်းသာလို့ လာလမ်းပြောပါစေ။;way: May the way of going, just like the coming way, be straight.;w. pol.
 cesta: Omluvte mě, neznám to tady. ("Protože já cestu neznám.");လမ်း: ကျွန်တော် လမ်းမသိလို့ပါ။;way: Sorry, I don't know the way.;pol. um.
 cesta: Pán se ptá na cestu.;လမ်း: အမျိုးသားက လမ်းမေးနေတယ်။;way: The man asks for direction (~ "way").;cont.
 cesta: Podle této mapy je tato cesta správná.;လမ်း: ဒီမြေပုံအရ ဒီလမ်းမှန်တယ်။;way: According to this map, this way is correct.;
 čestný, být ("bílý (a) čistý");ဖြူစင်;honest, be ("white (and) pure");l
 čestný, být ("vykreslit čestnost");ရိုးသား;honest, be ("delineate honesty");l
 čestný: ("On") je čestný.;ရိုးသား: သူ ရိုးသားတယ်။;honest, be: He is honest.;
 čestný: Přítely, ty jsi čestný.;ဖြူစင်: မိတ်ဆွေ၊ သင်(က) ဖြူစင်တယ်။;honest: Friend, you are honest.;fr. col.
 cestovat ("cestovat (a) jít");ခရီးသွား;travel ("travel (and) go");T
 cestovat ("odejít (na) výlet");ခရီးထွက်;travel ("leave¹ (for) travel");T

cestovat (do nějaké země): Pokud máš Myanmarový pas, je cestování do Evropy nebo Ameriky náročné. ("pokud držíš Myanmarový pas, co se týče vstupu do Evropy a Ameriky, je (to) těžké.");ဝင်: မြန်မာ ပတ်စပို့တင်ထားရင် ဥရောပနဲ့ အမေရိက ဆိုတာ ဝင်ဖို့သိပ်ခဲတယ်။;enter (a country): If (you) have a Myanmar passport, ("as for") entering Europe and America, (it) is difficult.;

cestovat do (nějaké země, "vstoupit");ဝင်;enter (a country);T cestovat, jet na;ခရီးသွား;travelling, go;

cestovat, jet: Tato rodina má záměr ("jet") cestovat (během) prázdnin.;ခရီးသွား: ဒီမိသားစု အားလပ်ရက် ခရီးသွားမလို့။;travelling, go: This family has the intention to ("go") (to) travel (during) holidays.;col.

cestovat: Už jsem cestoval do blízkosti ("země") Číny a ("země") Thajska.;ခရီးထွက်: အနီးအနားက တရုတ်နိုင်ငံနဲ့ ထိုင်နိုင်ငံကိုတော့ ခရီးထွက်သွားဖူးပါတယ်။;travel: (I) have already travelled to the vicinity of China ("country") and Thailand ("country").;p.p. pol.

cestovat: Vskutku, moc (ti) přejí, aby (tvá) cesta (kterou) cestuješ byla hladká.;ခရီး: ခရီးလမ်းချောမွေ့ပါစေလို့ ဆုမွန်ကောင်းတောင်းလိုက်ပါတယ်။;travel: Indeed, (I) wish (you) much that (your) path (you) travel by is smooth.;w. pol. cestovatel ("cestující osoba");ခရီးသည်(တစ်ယောက်) [kхай̌:dě];traveller ("traveling person");sg.

cestovatel: (Je to právě) Pagan město, které (se jeví) cestovatelům nejzajímavější.;ခရီးသည်: ခရီးသည်တွေ စိတ်အဝင်စားဆုံးက ပုဂံမြို့ပါ။;traveller (traveler): Of the greatest travellers' interest is the Pagan town.;pol.

cestovní kancelář "":တရုတ်ရုံး(တစ်ရုံး) ° ထရပ်ပယ်ရုံး(တစ်ရုံး) ° ထရပ်ပယ်ရုံး(တစ်ရုံး);travel office "";sg. E. travel cestovní kancelář ("kancelář² vzdušného° vozidla¹");လေယာဉ်ရုံး;airline office ("office² (of) air° vehicle¹");n. Cestovní Kancelář, Myanmarská;မြန်မာထရပ်ပယ်ရုံး ° မြန်မာတရုတ်ရုံး;Travel Office, Myanmar;name E. travel čétije;စေတီ(တစ်ဆူ);cetiya ° cetiya ;sg. P. cetiya (= pagoda) (or) sg. Bh.

čétije ("Pán");ဘုရား(တစ်ဆူ);cetiya ("lord");sg. Bh.

čétije: Připevňujeme zlatý plášť na pagodu.;စေတီ: စေတီတစ်ခုကို ရွှေသင်္ကန်းကပ်တယ်။;cetiya: (We) attach a golden coat to a cetiya.;

chabý (o znalostech): Můžeme pochopit, že byl chabých znalostí.;နည်းပါး: ဗဟုသုတ နည်းပါးတယ်ဆိုတာကို အကွန်ပိတို့ သဘောပေါက်နိုင်သည်။;poor (of knowledge): We can understand, that (he) was of poor knowledge.;writ.

chabý, být (o znalostech);နည်းပါး;poor, be (about knowledge);I chamtivost ("chamtít (a) být-příliš-zamilovaný-do {jmenec}");တပ်မက်မှု;greed ("crave (and) be-overly-fond-of {nouner}");n.

chamtivost ("potřebovat (a) chtít {jmenec}");လိုချင်ခြင်း;greed ("need (and) want {nouner}");n.

chápaní;ဉာဏ်;undersatnding;n. P. ñāṇa (= knowledge) chápat ("věděť (a) viděť");သိမြင်;realize ("know (and) see") ° comprehend ("know (and) see");I chápat jakožto ("sbírat (a) vzít");ကောက်ယူ;understand as ("pick-up (and) take");T

chápat: Kéž jsi schopen dojít a pochopit pravdy Dhammy přednesené Vznešeným Buddhou, znalostí a dosažením znalosti pěti skupin (osoby) skrze znalost toho, co je psáno.;သိမြင်: မြတ်ဘုရားဟောကြားခဲ့တဲ့ ဓမ္မတရားတွေကို စာအသိမဲ့ ခန္ဓာဉာဏ်ရောက် အသိမြင် သိမြင်လာနိုင်ပါစေ။;realize: May (you) be able to come and realize the the truths of Dhamma preached by the Noble Buddha, by knowledge and coming to knowledge of five aggregates through knowledge of what is written.;w. pol. chápavost ("moc³ (a) schopnost² pochopit° (a) porozumět¹");သဘောပေါက်နားလည်နိုင်စွမ်း;apprehension ("power³ (and) ability² (to) realize° (and) understand¹");n.

charakter;သဘော;character;n.

charakter ("přirozený charakter");သဘောသဘာဝ;character ("natural character");n.

charakter (člověka);စရိုက်;character (of a person);n. P. carita charakter, skutečný (nějakého jevu);တရား;character, true (of a phenomena);n. Bh.

charakter, skutečný: Škoda! (ohledně vlastního neštěstí, "(To je) prostě skutečný charakter mé kammy.");တရား: ငါ့ကံတရားပေါ့။;character, true: What a pity! ("(This is) just the true-nature (of) my kamma.");col.

charakter: charakter pocitu;သဘော: စိမ်းမှုရဲ့ သဘော;nature: nature of feeling;

charakter: Promluvy s více podrobnostmi přednesené Buddhou v podstatě znázorňují komentátorský charakter, na který se odkazuje v Sāratthadīpanī.;သဘောသဘာဝ: မြတ်ဗုဒ္ဓ အနုစိတ် ဟောကြားခဲ့သည့် တရားတော်တွေဟာ အခြေခံအားဖြင့် အဋ္ဌကထာရဲ့သဘောသဘာဝ သရုပ်ဖော်ပြီး ၎င်းကို သာရတ္ထဒီပနီမှာ ရည်ညွှန်းပါသည်။;nature: The discourses with more details preached by the Buddha are basically depicting the commentarial nature, which is referred to in Sāratthadīpanī.;pol. writ.

chata;တည်း ° တဲ;hut;n.

chatovat (bavit se po internetu);ချက်;chat (by Internet);T E. chat chatovat (bavit se): Chatuje. (baví se po internetu);ချက်: ချက်နေတယ်။;chat: (He) is chatting.;col. cont.

chce, jak (někdo);သဘောရဲ့;likes, as (one);adv.

chce, jak (někdo): Hele, dělej jak chceš.;သဘောရဲ့: သဘောရဲ့လုပ်ပေတော့။;like, as one: Really, do as (you) like.;imper. col.

Chiang Mai (město);ချင်းမိုင်(မြို့);Chiang Mai (town);name chladnička ("bedna¹ (na) led°");ရေခဲသေတ္တာ(တစ်လုံး);refrigerator ("box¹ (for) ice°");sg.

chladný;အေး;cool;adj.

chladný: Kéž jsi v jkudz (~ "vyhasnutý") a chladný. (Kéž jsi v klidu.);ချမ်း: ငြိမ်းချမ်းပါစေ။;cool: May (you) be in calm (~ "extinguished") and cooled. (May you be in calm.);w. pol. chlap (CZ col., manžel);လင်(တစ်ယောက်);carl (EN col., husband);sg.

chlapec ("malé¹ tělo°");ကောင်လေး(တစ်ယောက်);boy ("small¹ body°");sg.

chlapec v pubertě(svobodný muž nebo panic, "něžná¹ osoba°");လူပျို(တစ်ယောက်);boy in puberty (single or virgin man, "tender¹ person°");

chlapec, malý;ကောင်ကလေး(တစ်ယောက်);boy, little;sg.
 chlapec, malý: Malý chlapec plaval.;ကောင်ကလေး: ကောင်ကလေး
 ရေကူးခဲ့သည်။;boy, little: Little boy was swimming.;p.s.
 chlapeček (miminko nebo dítě, “malý¹
 muž”) ;ယောက်ျားလေး(တစ်ယောက်);boy, baby (baby or child,
 “little¹ male”) ;sg.
 chlapeček: Je (to) holčička nebo chlapeček? (vyptávání se na
 pohlaví dítěte tázané osoby);ယောက်ျားလေး: မိန်းကလေးလား
 ယောက်ျားလေးလား။;boy: Is (it) girl or boy? (enquiring about the
 sex of the other person's child);inter.
 chlapecké jméno, nějaké (“jedna strana”);တဖက်;boy's name, a
 (“one side”);name
 chlapecké jméno, nějaké (“úspěšný-člověk², (který) vládne^o (a)
 má-vysoký-život¹”);စိုးမြင့်သိန်း;boy's name, a (“successful-one²
 (who) rules^o (and) has-high-life¹”);name
 chlápek;ကောင်(တစ်ကောင်) ° ကောင်;fella ° buddy;sg. sl.
 chlazený nápoj (“něco-chladného”);အအေး;cool drink (“sth.-
 cool”);n.
 chléb (“libru (vážící) zákusek”);ပေါင်မုန့်(တစ်ချ ဘစ်လုံး);bread
 (“pound (weighing) snack”);sg.
 chléb (“svačina¹ (vážící jednu libru”) ;ပေါင်မုန့်(တစ်လုံး);bread
 (“pound snack”);sg.
 chléb, Indický nán (“plochý¹ nan”) ;နပြား;bread, Indian nan (“flat¹
 nan”) ;n. H. nānpalā
 chléb: (Ten) chléb váží 400 gramů.;ပေါင်မုန့်: ပေါင်မုန့်က
 ၄၀၀ဂရမ်လေးတယ်။;bread: The bread weighs 400 grams.;
 chléb: Prodává chléb.;ပေါင်မုန့်: ပေါင်မုန့်ရောင်းနေတယ်။;bread: (He)
 is selling bread.;cont.
 chleba (“libru (vážící) zákusek”);ပေါင်မုန့်(တစ်ချ ဘစ်လုံး);bread
 (“pound (weighing) snack”);sg.
 chleba: chleba s máslem (“chléb namazaný máslem”);ပေါင်မုန့်:
 ပေါင်မုန့်ထောပတ်သုတ်;bread: buttered bread (“bread greased
 (with) butter”);
 chlebovník (“ovoce² způsobu¹ (jak něco dělat)
 tenkým”);ပန္နသီး(တစ်လုံး);jackfruit (“fruit² (of) method¹ (to make
 sth.) thin”);sg.
 chlubit se;ဝါ (ဆို);show off;T
 chlubit se (“vytahovat-se (a) chvástat-se”);ကြွားဝါ (ဆို);show off
 (“boast (and) brag”);T
 chlubit se: Chlubí se mi, že má 500 miliónů.;ကြွားဝါ: ဝိုက်ဆံ သိန်း
 ၅၀၀ ရှိတယ်ဆိုပြီး သူက ငါကို ကြွားဝါနေတာ။;boast: He is boasting
 to me that he has 500 millions.;cont.
 chlupy;အမွေး(များ);hairs (of body) ° fuzz (body-hair);n.
 chobotnice (“velká¹ ryba² (cizí)
 země”);ပြည်ကြီးငါး(တစ်ကောင်);octopus (“big¹ fish² (of foreign
 country”) ;sg.
 chodit (“chodit (po) cestě”);လမ်းလျှောက် [la~ šau];go (“walk the
 path”);T
 chodit (“procházet-se¹ (po) ulici”);လမ်းလျှောက်;walk (“walk¹ (on)
 street”);T
 chodit (do školy): Přestože jsem pořád chodil do školy,
 poněvadž jsem se oženil, nemohu dál pokračovat.;တက်:
 တက္ကသိုလ်တက်မဲ့ဆဲဆဲမှာ အိမ်ထောင်ကျခဲ့တာမို့ ဆက်မတတ်တော့မဲ့
 (~ ဆက်မတတ်ခဲ့ဘူး)။;attend (school): Though (I) was still

attending school, as (I) got married, (I) cannot continue any
 more.;fut. col.
 chodit do (kursu): Chodím na kurs (“učení v”) angličtině.;တက်:
 အင်္ဂလိပ်လို သင်ကြားတဲ့အတန်းမှာ တက်နေပါတယ်။;attend: (I) am
 attending a course of (“teaching in”) English.;cont. pol.
 chodit do (školy, “nastoupit”);တက်;attend (school, “ascend”);T
 chodit do (školy, kurzu atd.);တတ် (WS. from တတ်);attend
 (school);T WS.
 chodit do (školy): Nechodila jsem do školy.;ကျောင်း: ကျောင်းမှ
 မတက်ခဲ့ဘူး။;school: (I) did not attend school.;p.s. col.
 chodit do (školy): Pouze chodím do školy.;တက်: ကျောင်းသဲတက်။
 (~ ကျောင်းပဲတက်။);attend: (I) just attend school.;col.
 chodit do školy;တက်;ကျောင်း;attend a school;T
 chodit do školy (“nastupovat¹ (do) školy”);ကျောင်းတက်;attend
 school (“ascend¹ school”);T
 chodit do školy: Pořád jen chodím do školy.;ကျောင်းတက်:
 ကျောင်းတက်နေဆဲပါပဲ။;attend school: (I) am still just attending
 school.;pol.
 chodit okolo;လိုက်;go around;T
 chodit: Chodí pomalu.;လျှောက်: ဖြေးဖြေး လျှောက်နေတယ်။;walk:
 (He) walks slowly.;cont.
 chodník (“postranní cesta”): Stavíme pódia nad chodníky (~
 “postranními cestami”) a taneční skupiny na nich
 tancují.;လမ်းဘေး: လမ်းဘေးမှာ စင်တွေ ဆောက်ပြီး အဲဒီစင်တွေပေါ်မှာ
 ကကြပါတယ်။;sidewalk: We build stages over sidewalks and
 dancing groups dance on these stages.;pol.
 choroba;ရောဂါ;disease;n. P. roga (= sickness)
 choroba (“mít-horečku (nebo) být-zraněn
 {jmenec}”);ရူးနာမှု;disease (“have-fever (or) be-hurt {nouner}”);n.
 writ.
 chování;အချိုး;behavior;n.
 chování (“dělení (a) činění”);အပြုအမူ;behavior (“doing (and)
 acting”);n.
 chování (“způsob jak (se) chovat a
 vykonávat”);လုပ်ဆောင်ပုံ;behavior (“way to do (and) carry out”);
 chování (“způsob² (jak se) chovat^o a činit¹”);ပြုမူပုံ;behavior
 (“way² to-do^o (and) act¹”);
 chovat se (“dělat (a) činit”);ပြုမူ;behave (“do (and) act”);T
 chovat se (“dělat”): Jako student by se takhle neměl chovat (~
 “neměl by dělat”);လုပ်: ကျောင်းသားတစ်ယောက်အနေနဲ့ သူ ဒီလို
 မလုပ်သင့်ဘူး။;behave (“do”): As a student, he should not behave
 (~ “do”) like this.;
 chovat se k;ဆက်ဆံ;behave towards ° treat (deal with);T
 chrabrost (“(být) odvážný, schopný (a mít)
 moc”);ရဲစွမ်းသတ္တိ;valour (“(being) brave, capable (and of)
 power”);n. P. satti (= power, strength)
 chrabrost: Král Nau se stal osobou s (~ “mající”)
 chrabrost.;ရဲစွမ်းသတ္တိ: ဘုရင့်နောင်သည်
 ရဲစွမ်းသတ္တိရှိသူဖြစ်သည်။;valour: King Naung became a person
 with (~ “having”) valour.;writ.
 chrabrost: Také povyšoval hrdiny, kteří měli
 chrabrost.;ရဲစွမ်းသတ္တိ: ရဲစွမ်းသတ္တိရှိသောသူရဲကောင်းများကိုလည်း
 မြှောက်စားသည်။;valour: (He) also promoted heroes who had
 valour.;writ.

chránit ("zaštitovat (a) schovávat");ကာကွယ်;defend ("shield (and) hide");T

chřest ("tancovat (a) klesat");ကညွတ်(တစ်လုံး);asparagus ("dance (and) droop");sg.

chtít;မှာ ° အာသာ ° လို ° ဟာ;want;suff. (or) T P. āsava (= fetter) (or) T

chtít (~ "(být) spokojený"): pokud chceš (~ "(bys byl) spokojený");အဆင်ပြေ: အဆင်ပြေရင်;want (~ "(be) satisfied"): if (you) want (~ "(are) satisfied");

chtít (~ "(být) spokojený"): Pokud chceš (~ "(jsi) spokojený"), prosím, pomoz mi.;အဆင်ပြေ: ခင်ဗျား အဆင်ပြေရင် ကျေးဇူးပြုပြီး ကူညီပါ။;like (~ "(be) satisfied"): If (you) like (~ "(are) satisfied"), please, help (me).;imper. pol.

chtít (~ "rád"): pokud chceš (~ "(bys rád)");ကြိုက်: ကြိုက်ရင်;want (~ "like"): if (you) want (~ "like");

chtít (~ "toužit"): pokud chceš ("pokud máš touhu");ဆန္ဒ: ဆန္ဒရှိရင်;want (~ "desire"): if (you) want ("if you have (the) desire");

chtít ("mit' potřebu");အလိုရှိ;want ("have' need");T

chtít (jídlo, pokrm atd. v restauraci);မှာ;want (food, dish etc. in restaurant);T

chtít (následuje za pod. jm.);လိုချင်;want (preceded by n.);T

chtít (následuje za slovesem);ချင်တယ် ° ချင်;want to (preceded by verb) ° want (preceded by verb);T

chtít (něco);လိုချင်;want (sth.);T

chtít (objednat si jídlo, pokrm atd., "znovu vzít");ထပ်ယူ;want (order food, dish etc., "again take");T

chtít aby: A také, chci, aby všichni přišli.;စေချင်: အားလုံးလည်း လာစေချင်ပါတယ်။;want to: Also, (I) want everybody to come.;pol.

chtít, jestli;ချင် (from ချင်ရင်);want, if;v.

chtít, jestli: Jestli chceš jít, (tak) jdi.;ချင်: ခင်ဗျားသွားချင်သွားပါ။;want, if: If you want to go, (then) go.;imper. pol.

chtít, jestli: Jestli chceš jít, (tak) prostě jdi.;ချင် (from ချင်ရင်): လိုက်ချင်လိုက်သွားလေ။;want, it: If (you) want to go, (then) just go.;imper. col.

chtít: Chci (si) číst nejlepší knihu.;ချင်: အကောင်းဆုံးစာအုပ်ကို ကျွန်တော် ဖတ်ချင်ပါတယ်။;want: I want to read the best book.;pol. um.

chtít: Chci abys mi dal vědět.;လို: ကျွန်တော်ကို အသိပေးစေလိုပါတယ်။;want: (I) want (you) to let me know.;pol.

chtít: Chci abys přišel.;ချင်: လာစေချင်ပါတယ်။;want: (I) want (you) to come.;pol.

chtít: Chci jet do Bago.;ချင်: ပဲခူးကို သွားချင်ပါတယ်။;want: I want to go to Bago.;pol.

chtít: Chci mluvit s panem Bamy. (i do telefonu);ချင်: ဦးဘမြနဲ့ ပြောချင်ပါတယ်။;want: (I) want to speak with Mr. Bamy. (also in telephone conversation);col. pol.

chtít: Chci si odpočinout;ချင်: နားချင်ပါတယ်။;want: (I) want to (take) a rest.;pol.

chtít: Co chcete koupit? ("Co (je to), co chcete koupit?);ဘာ -လဲ: ဘာဝယ်ချင်လို့လဲ။;what: What do (you) want to buy? ("What (is it), that (you) want to buy?");inter. col.

chtít: Co chcete? (může být otázkou prodavače v

obchodě);လိုချင်: ဘာလိုချင်သလဲ။;want: What do (you) want? (may be asked by a merchant in a shop);inter.

chtít: Co dalšího budete chtít (~ "objednávat")?;ထပ်ယူ: တခြားဘာများထပ်ယူဦးမလဲ။;want: What else will (you) (~ "are (you) going to") want (~ "order")?;fut. inter.

chtít: Kdykoliv ct. Pán bude chtít, může se mě zeptat na cokoliv chce ("se zeptat").;ကြိုက်: အရင်ဘုရား ကြိုက်တဲ့အချိန်မှာ မေးချင်တာတွေ မေးနိုင်ပါတယ်။;like: Whenever the ven. Sir likes, (he) may ask (me) whatever (he) wants to ask.;pol.

chtít: Kolik pokojů chcete? (v hotelu);လို: ဘယ်နှစ်ခန်းလိုလဲ။;want: How many rooms do you want? (in hotel);inter.

chtít: Nechci být vyfocený.;ချင်: မရိုက်စေချင်ပါဘူး။;want: be (I) don't want to be photographed.;pol.

chtít: Nechci jíst.;ချင်: မစားချင်ပါဘူး။;want: (I) don't want to eat.;pol.

chtít: Nechci jít.;ချင်: မသွားချင်ပါဘူး။;want: (I) don't want to go.;pol.

chtít: Pokud se (chci) dívat na televizi, tak se dívám.;ချင် ("~"): တီဗီကြည့်ရင် ကြည့်။;want: If (I want) to watch TV, (I) watch.;col.

chtít: Protože chci, abys byl šťastný.;ချင်: ပျော်(ရွှင်)စေချင်လို့ပါ။;want: Because (I) want (you) to be happy.;pol.

chtít: Řekni (s) čím chceš pomoci.;လို: အကူအညီလိုတာပြောပါ။;want: Tell what (you) need to help (with).;col. pol.

chtít: S kým chcete mluvit? (i do telefonu);ချင်: ဘယ်သူနဲ့ ပြောချင်ပါသလဲ။;want: Who do you want to speak with? (also in telephone conversation);inter. col. pol.

chtít: Stalo se, že chci život, (kde) není odvaha hledat.;လို: မရာရဲတဲ့ဘဝ လိုဖြစ်နေပါတယ်။;want: (I) happened to be wanting life (where) is no courage to search.;pol.

chtít: Tohle nechci. (Ize použít i v obchodě, restauraci atd.);လိုချင်: မလိုချင်ပါဘူး။;want: (I) don't want (this). (can be used also in shop, restaurant etc.);pol.

chuchvalec;မျက်(တစ်လုံး);burl;sg.

chudí: Přestože jsou tyto státy a správní oblasti (regiony) rozděleny, všechny národnosti Myanmaru, včetně chudých i bohatých, žijí pospolu.;ဆင်းရဲ: ဒီလိုပြည်နယ်နဲ့ တိုင်းတွေ ခွဲထားပေမယ့် မြန်မာတိုင်းရင်းသားအားလုံး ဆင်းရဲလဲ အတူတူ ချမ်းသာလဲ အတူတူနေကြပါတယ်။;poor: Although these states and divisions are divided, all Myanmar nations, including poor and rich, live together.;

chudoba ("sestoupit (a) být-rozptýlený {jmenec}");ဆင်းရဲခြင်း;poverty ("descend (and) be-scattered {nouner}");n.

chudý;ဆင်းရဲ;poor;adj.

chudý, být ("být-postižený (a) nachýlený");ချို့တဲ့;poor, be ("handicapped (and) tilted");i

chudý, být ("klesnout (a) být-rozhozen");ဆင်းရဲ;poor, be ("descend (and) be-scattered");i

chudý, být ("sestoupit (a) být-rozptýlený");ဆင်းရဲ;poor, be ("descend (and) be-scattered");i

chudý, být: (Rodina) (slečny) Nen Nen je chudá.;ဆင်းရဲ: နန်းနန်းတို့က ဆင်းရဲပါတယ်။;poor, be: Nan Nan's (family) is poor.;pol.

chudý: (Ta) žena která sedí na ulici je chudá.;ဆင်းရဲ: လမ်းပေါ်မှာ ထိုင်နေတဲ့ အမျိုးသမီးက ဆင်းရဲတယ်။;poor. The woman who is sitting on the road is poor.;

chudý: Chudé země potřebují vypomoci svým lidem.;ဆင်းရဲ: ဆင်းရဲသောနိုင်ငံတွေက သူတို့နိုင်ငံသားတွေအတွက် အထောက်အပံ့လိုအပ်တယ်။;poor: Poor countries need aid for their people.;

chut' (jeden ze smyslů, "chut'ový předmět");ရသာရဲ့;taste (the sense, "taste object");n. P. rasa-ārammaṇa (= taste object) chut': Chce, aby (to) mělo nejlepší chut'.;အရသာ: အရသာအကောင်းဆုံးဖြစ်စေချင်တယ်။;taste: (He) wants (it) to have the best taste.;

chutnat ("mít' chut'");အရသာရဲ့;tasty, be ("have' taste");l chůze, meditace ("chodit' meditaci-chození");စကြွလျှောက်;walking meditation, do the ("walk' walking-meditatin");T P. caṅkamana (= walking up and down) P. cankamana (= walking up and down)

chůze, meditace ("meditace' čankamana");စကြွဘာဝနာ;walking meditation ("cankamana meditation");n. P. cankamana (= walking up and down)

chůze, meditace ("meditování³ během² chození¹ (po) cestě");လမ်းလျှောက်ရင်း ဘာဝနာ;walking meditation ("meditation³ while² walking¹ path");n. P. bhāvanā (= meditation)

chůzi, meditace v ("rozvíjení(pl.)¹⁰ Dhammy³ skrze² chození¹ (po) stezce^o [jmenec]¹¹");လမ်းလျှောက်ပြီး တရားပွားများခြင်း;walking meditation ("developings¹⁰ (of) Dhamma³ by² walking¹ path^o {nouner}¹¹");n.

chválit ("jít-za-hranice¹ (ve) chválení");ချီးကျူး;praise ("go-beyond¹ (in) praising");T

chválit: Chválil šest nadpřirozených mocí.;ချီးကျူး: အဘိညာဉ်ခြောက်ပါးနှင့်ပတ်သက်ပြီး ချီးကျူးသည်။;praise: (He) praised the six supernormal powers.;writ.

chválit: Chválím (a) hodnotím (vysoko) charakter tvé mysli, statečné zanechat.;ချီးကျူး: ခင်ဗျားစွန့်ပယ်ရဲ(ခွဲ)တဲ့ စိတ် နေ့စိတ်ထားကို ချီးကျူးတန်ဖိုးထားပါတယ်။;praise: (I) praise (and) value the character of your mind, brave to abandon.;pol.

chválit: Shledal jsem, co jsi napsal, (a) ("stalo-se,že") chválím (to jakožto) vážně, velice chytře.;ချီးကျူး: ခင်ဗျား ရေးထားတာတွေလို တော်တော်လေးချီးကျူးမိပါတယ်။;praise: Finding (that) what you have written, (I) happen to praise (it as) seriously, very clever.;pol.

chvályhodný, být ("dobrý, ušlechtilý, ušlechtilý (a) ušlechtilý");ကောင်းမွန်မွန်မြတ်;praiseworthy, be ("good, noble, noble (and) noble");l

chvástat se;ကြွား ° ဝိ (ဆဲ);show off ° brag;T

chvástat se ("vytahovat-se (a) chvástat-se");ကြွားဝိ (ဆဲ);brag ("boast (and) brag");T

chvástat se: Nechvástám se.;ကြွား: ကျွန်တော် ကြွားတာ မဟုတ်ပါဘူး။;boast: I do not boast.;pol. um.

chvíle;ခဏ;while;n.

chvíle, velká: Také v klášterech, ve velkých chvílích, o velkých dnech, recitují (páli promluvy).;အခါကြီး: ဘုရားကျောင်းတွေမှာလည်း အခါကြီးရက်ကြီးတွေမှာလည်း ရွတ်ကြပါတယ်။;time, big: Also in monasteries, at big times, big days, (they) recite (Pāli discourses).;pol.

chvíle: Mám záměr se příští rok na chvíli vrátit.;ခဏ: နောက်နှစ် ခဏပြန်ဖို့ စိတ်ကူးရှိပါတယ်။;while: (I) have an intention to come back for a while next year.;pol.

chvíle: Navštívil jsem (tohle místo) pouze na chvíli, ("opravdu").;ခဏ: ခဏပဲ အလည်လာတာလေ။;while: (I) have visited (this place) only for a while, ("indeed").;col.

chvilíčka;ခဏ;while, short;n.

chvilíčka: (Počkejte) chvilíčku, ano?;ခဏ: ခဏလေး နော်။;moment: (Wait) a moment, ok?;col.

chvilíčku, na;ခဏ;moment, for a;adv.

chvilíčku, na: Na chvíličku (se) rozsvícuje (~ "zapíná").;ခဏ: ခဏဖွင့်တယ်။;moment, for a: (He) turns (it) on (~ "opens") for a moment.;

chvilíčku: Buďte chvíličku trpěliví, ano?;ခဏလေး: ခဏလေး သီးခံပါ နော်။;while, a short: Be patient for a while, ok?;pol.

chvilka;ခဏ;while (short) ° while;n. (or) sg.

chvilka: Počkejte chvilku.;ခဏ: ခဏစောင့်ပါ။;moment: Wait a moment.;imper. pol.

chvilkou, před;စောစောကလေးတင်;while ago, a little;adv.

chyba;အမှား(တစ်ခု);mistake ° error;sg.

chyba ("chybování (a) mylení-se");အမှားအယွင်း;mistake ("mistaking (and) erring");n.

chyba při psaní (na stroji či na počítači, "chyba² (při) vyklepávání¹ psaní^o (na počítači)");စာရိုက်မှား;mistake, typing ("mistake² (of) typing¹ writings");n.

chyba, při psaní: Vskutku, došlo k chybě při psaní, příteli. ("Chyba vyklepávání šla, vskutku.");စာရိုက်မှား: စာရိုက်မှားသွားလို့ပါ ခင်ဗျား။;mistake, typing: Typing mistake, indeed, occurred (~ "went"), friend.;pol.

chyba: Do teď, co se týče (toho), co (jsi) řekl, je (to) prostě chyb.;အမှား: ခုထိ ပြောတာတွေ အမှားကင်းပါတယ်။;mistake: Until now, as for what (you) said, (it) is devoid of mistakes.;pol.

chyba: Je-li (tam) ("obsažena") chyba, oprav (ji).;အမှား: အမှားပါရင် ပြင်ပေးပါ။;mistake: If (there) is ("contained") a mistake, correct (it).;imper. pol.

chyba: místa s chybami;အမှား: အမှားနဲ့ နေရာတွေ (~ မှားတဲ့နေရာတွေ) ° မှား: အမှားနဲ့ နေရာတွေ (~ မှားတဲ့နေရာတွေ);mistake: places with mistakes;

chyba: Můžeš opravit chyby?;အမှား: အမှားတွေကို ပြင်ပေးနိုင်မလား။;mistake: Can you correct the mistakes?;inter. fut.

chyba: Pokud (mi) opravíš chyby, tak to bude prostě dobré.;အမှား: အမှားတွေ ပြင်ပေးနိုင်ရင် သိပ်ကောင်းမှာပဲ။;mistake: If you can correct the mistakes, it (will) be just good.;col.

chyba: Vskutku, v tomto psaní se stalo, že jsem udělal mnoho chyb.;အမှား: ကျွန်တော် ဒီစာစာတွေ တကယ် အမှားအယွင်းကြီးလုပ်မိတာ။ (~ ဒီစာမှာ ကျွန်တော် တော်တော်မှားရေးတာပဲ။);mistake: Indeed, I happened to make many mistakes in these writings.;um.

chyba: Zabití osoby, to je chyba (která) je chybou, jakou již nelze vrátit zpět. ;အမှား: လူတစ်ယောက်ကို သတ်လိုက်မိတယ်ဆိုရင် ဒီအမှားဟာ ပြန်လည်ပြင်ဆင်လို့ မရတဲ့ အမှားဖြစ်တယ်။;mistake: Having killed a person, that is a mistake being a mistake which can never be taken back.;

chybět;လို့;lacking, be ° missing, be;l
chybět (~ "být-třeba"): No, v této větě něco chybí (~ "je-třeba").;လို့: ဒီ စာကြောင်းမှာ တစ်ခုခုတော့ လိုနေတယ်။;missing, be (~ "need"): In this sentence there's something missing (~ "needed"), indeed.;cont. col.
chybět (někomu někdo);လွမ်း;miss (sb.);l
chybět (někomu někdo): Bolesť mi chybíš. ("Jsem hluboce dotknutý (tím, jak mi) chytíš.");လွမ်း: ရင်နင့် အောင်လွမ်း;miss (sb.): I miss you painfully. ("(I)'m deeply-touched missing (you).");col.
chybět (někomu): Moc (mi) chybíš.;လွမ်း: လွမ်းလိုက်တာ။;miss (sb.): (I)'m missing (you) so much.;col. fr.
chybět (scházet někomu někdo): Chybíš mi.;လွမ်း: ငါ မင်းကို လွမ်းတယ်။;miss (sb.): I miss you.;col.
chybí, někdo, komu někdo ("osoba¹ chybění");လွမ်းသူ(တစ်ယောက်);missing sb., one who is ("person¹ (of) missing");sg.
chybit;မှား;wrong;T
chybný ("prostě chybně");တလွဲ;erroneous ("just missing");adj.
chybovat;မှား;err;T
chybu, dělat: Tady vždycky dělám chybu.;အမှား လုပ်: ငါ ဒီမှာ အမှား အမြဲလုပ်တယ်။ (~ ငါ ဒီနားမှာ အမြဲ အမှားလုပ်မိတယ်။);mistake, make a: Here I always make a mistake.;col.
chybu, udělat;မှား;mistake, make a;T
chybu, udělat: Udělal jsem chybu. ("Stal jsem se chybujícím.");မှား: ကျွန်တော် မှားသွားတယ်။;mistake, make a: I made a mistake. ("I happened to make a mistake.");um.
chyby ("chybování");မှားတာတွေ;mistakes ("mistakings");pl.
chyby, dělat;အမှား လုပ်;mistakes, make;T
chyby: opravené chyby;အမှား: အမှားပြင်ပေးတာတွေ;mistake: corrected mistakes;pl.
chyby: Poněvadž píšeš (s) chybami, já nerozumím.;အမှား: အမှားတွေရေးလို့ ငါ နားမလည်ဘူး။;mistakes: As (you) write mistakes, I don't understand.;col.
chyby: Vskutku, děláním chyb se objevuje správné (psaní).;အမှား: အမှားလုပ်မှ အမှန်ပေါ်မှာပေါ့။;mistakes: Indeed, by making mistakes, correct(ness) will appear.;col.
chycen, být;မီး;caught, be;adv.
chystat (intrikovat, "plánovat (a) být-úspěšný");ကြံစည်;plot ("scheme (and) be-prosperous");T
chystat se;မှာ ° ဦး ° အံ့ (from ဦး);be about to ° going to, be;suff. col. (or) suff. (or) suff.
chystat se ..;မလို့;about to ..;suff.
chystat se ("vzít (a) chystat-se");ရမှာ;going to, be ("take (and) be-going-to");suff.
chystat se k: Chystám se odejít.;တော့မယ်: ထွက်တော့မယ်။;going to: (I) am going to depart.;fut.
chystat se: (Ten) muž se chystá potápět v moři.;တော့: အမျိုးသား (~ လူတစ်ယောက်သည်) ပင်လယ်ထဲသို့ ဒိုက်ဖင်ထိုးတော့မယ်။;going to, be: The man is going to dive in the sea.;fut.
chystat se: Chystám se jít do knihovny.;မလို့: ကျွန်တော် စာကြည့်တိုက်သွားမလို့။;about to ..: I am about to go to the library.;fut.
chystat se: Chystám se jít.;တော့: သွားတော့မယ်။;going to: (I) am going to go.;fut.

chystat se: Dnes se chystáš přijít domů.;မလို့: ဒီနေ့ ခင်ဗျားအိမ် လာမလို့။;about to ..: Today you are about to come home.;fut. um.
chytit;ဖမ်း ° မီး;catch;adv. (or) T
chytit ("chytit (a) chytit");ဖမ်းမီး;catch ("catch (and) catch");T
chytnout;ခံ ° ဖမ်းဆဆပ် ° ဖမ်း;catch ° grasp ° grasp ("catch (and) grasp");T
chytnout (autobus, letadlo, atd., "chytit (a) následovat");မီးလိုက်;catch (a bus, a plane etc., "catch (and) follow");T
chytnout: Chytnu (své) souřadění a sleduji co přichází a odchází.;ဖမ်း: သမာဓိလေးဖမ်းပြီး ဖြစ်ပျက်ရပါတယ်။;grasp: (I) grasp the concentration and watch what comes (and) goes.;pol. med.
chytré, velice: Shledal jsem, co jsi napsal, (a) ("stalo-se, že") chválím (to jakožto) vážně, velice chytré.;တော်တော်: ခင်ဗျား ရေးထားတာတွေလို့ တော်တော်လေးချိုးကျူးမိပါတယ်။;clever, very: Finding (that) what you have written, (I) happen to praise (it as) seriously, very clever.;pol.
chytrý ("chytrý (a) mazaný {jmenec}");လိမ္မာပါးနပ်မှု;shrewdness ("clever (and) shrewd {nouner}");l
chytrý: Není ani slušný, ani chytrý. ("Nemá ani slušnost, ani nemá mazanost.");လိမ္မာပါးနပ်: သူမှာ လိမ္မာပါးနပ်မှု မရှိတင်မက ယဉ်ကျေးမှုလဲ မရှိဘူး။;shrewdness: (He) has neither shrewdness, nor politeness.;
chytrý, být;တော် ° လိမ္မာ;clever, be;l
chytrý, být ("být-schopný");တတ်;clever, be ("be-able");l
chytrý, být ("kroutit (a) být-pevný");လိမ်မာ (from လိမ္မာ);clever, be ("to-twist (and) be-firm");l
chytrý, být (mazaný, "chytrý (a) mazaný");လိမ္မာပါးနပ်;clever, be ("clever (and) shrewd");l
chytrý: Omlouvám se. ("Protože nejsem chytrý.");တော်: မတော်လိုပါ။;clever: I am sorry. ("Because (I) am not clever.");pol.
čí;ဘယ်သူ -လဲ;whose;pron. inter.
Čí .. (pod. jm.)?;ဘယ်သူ -လဲ;Whose .. (n.)?;pron. inter. col.
čí: Čí (je to) koncert?;ဘယ်သူ: ဘယ်သူပွဲလဲ။;whose: Whose concert (is it)?;inter. col.
čí: Čí jsi ("ty") syn?;ဘယ်သူ -လဲ: ခင်ဗျား ဘယ်သူသားလဲ။;whose: Whose son are you?;inter. col. uml.
čí: Do jakého ("čí") domu jde?;ဘယ်သူ -လဲ: ဘယ်သူအိမ် သွားသလဲ။;whose: Whose house does (he) go to?;inter. col.
čiat (~ "peníze"): čtyři sta čiat (~ "peněz");ကျပ် (~ "ငွေ"): ငွေ လေးရာ;kyat (~ "money"): four hundred kyats (~ "money");
čiat (~ "peníze"): deset čiat (~ "peněz");ကျပ် (~ "ငွေ"): ငွေ တစ်ဆယ်;kyat (~ "money"): ten kyats (~ "money");
čiat (~ "peníze"): dvacet čiat (~ "peněz");ကျပ် (~ "ငွေ"): ငွေ နှစ်ဆယ်;kyat (~ "money"): twenty kyats (~ "money");
čiat (nebo tiat) Myanmarská měna;ကျပ်;kyat (Myanmar currency);name
čiat: (Je to) čtyřicet šest čiat.;ကျပ်: လေးဆယ်ခြောက်ကျပ်ပါ။;kyat: (It is) forty-six kyats.;pol.
čiat: čtyřicet čtyři čiat (a) čtyřicet haléřů (historická cena);ကျပ်: လေးဆယ်လေးကျပ် ပြားလေးဆယ်။;kyat: forty-four kyats (and) forty penny (historical price);

čiat: dva čiat, padesát haléřů (~ "polovina") (historická cena);ကျပ်: နှစ်ကျပ်ခွဲ;kyat: two kyats, fifty penny (~ "half") (historical price);

čiat: šestnáct čiat, šest haléřů (historická cena);ကျပ်: ဆယ်ရှစ်ကျပ် ခြောက်ပြား;kyat: sixteen kyats, 6 penny (historical price);

čiatu, čtvrtina (25 haléřů, "čtvrtina");မတ်;kyat, quarter of (25 penny, "quarter");n.

čiatu, čtvrtina: dvacet pět haléřů ("jedna čtvrtina") (historická cena);မတ်: တစ်မတ်;kyat, quarter of: twenty-five penny ("one quarter") (historical price);

čiatu, čtvrtina: sedmdesát pět haléřů ("tři čtvrtiny") (historická cena);မတ်: သုံးမတ်;kyat, quarter of: seventy-five penny ("three quarters") (historical price);

čiatu, desetník (z období Konbaung);မူး;kyat's dime (of Konbaung period);n.

čiatu, desetník: padesát haléřů ("pět desetiníků") (historická cena);မူး: ငါးမူး;kyat's dime: fifty penny ("five dimes") (historical price);

cibule ("napnutý, rozlitý (a) červený");ကြက်သွန်နီ;onion ("taut, spilled (and) red");n.

čichání ("braní pachů {jmenec}");အနံ့ရခြင်း;smelling ("taking' smells° {nouner}²");n.

čichat: Uvědomím si čichání pachů.;အနံ့ရ: ဝနံ့ရများအနံ့ရခြင်းကို သဘောပေါက်တယ်;smell: (I) realize the smelling of smells.;

cigareta;စီးကရက်(တစ်လိပ်);cigarette;sg. E. cigarette

cigareta ("léčivá rulička");ဆေးလိပ်(တစ်ချ တစ်လိပ်);cigarette ("medicine roll");sg.

cigareta ("lékařská rulička");ဆေးလိပ်(တစ်လိပ်);cigarette ("medicine roll");sg.

cigareta: Kouří cigarety.;ဆေးလိပ်: ဆေးလိပ်သောက်တယ်;-cigarette: (He) smokes cigarettes.;

cihla;အုတ်(တစ်ချ) (WS. from အုတ်) ° အုတ်(တစ်ချပ်);brick;sg. WS. P. itthaka (= brick) (or) sg. P. itthaka (= brick)

cihla: dva kusy cihly;အုတ်: အုတ်ပိုင်းနှစ်ပိုင်း;brick: two pieces of brick;

cíl ("doutat-v (a) očekávat {jmenec}");ရည်မှန်းချက်;aim ("hope-for (and) expect {nouner}") ° goal ("hope-for (and) expect {nouner}");n.

cíl ("květinový sloup");ပန်းတိုင်;goal ("flower column");n.

cíl ("postavit' nejprve° {jmenec}");ဦးတည်ချက်;aim ("build' first° {nouner}") ° goal ("build' first° {nouner}");n.

cíl ("potřebovaná věc (a) květinový sloup");လိုရာပန်းတိုင်;goal ("needed thing (and) flower column");n.

cíl (a předmět, "doutat-v (a) hodlat {jmenec}");ရည်ရွယ်ချက်;aim (and an object, "hope-for (and) intend {nouner}");n.

cíl, mít ("doutat-v (a) hodlat");ရည်ရွယ်;aim ("hope-for (and) intend");T

cíl, mít ("doutat-v (a) očekávat");ရည်မှန်း;aim ("hope-for (and) expect");T

cíl: Cíl znamená místo v závodech, kam (jeden) musí nakonec dorazit.;ပန်းတိုင်: ပန်းတိုင်ဆိုတာ ပြိုင်ပွဲမှာ နောက်ဆုံး(မှ) ရောက်ရမနေရာပါ;goal: Goal is the place in race, where (one) has to finally arrive.;pol. col.

cíl: jediný záměr (a) cíl;ပန်းတိုင်: တစ်ခုတည်းသော ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်;aim: the only intention (and) aim;

cíl: Když králík dorazil na trávník, řekl: "zatímco se přibližuji k cíli, abych posečkal na želvu, nejprve si odpočnu" a vskutku, spal ("úsek spánku").;ပန်းတိုင်: ယခုသည် မြက်ခင်းတခုသို့ ရောက်သောအခါ ငါသည် ပန်းတိုင်နှင့် နီးကပ်လာပြီး လိပ်ကို စောင့်ရန်နားဦးမည်ဟု ဆိုကာ တရေးအိပ်လေ၏;goal: When the rabbit arrived to the turf, (it) said: "while approaching the goal, in order to wait for (the) turtle, I will first take a rest" and indeed, slept ("a stretch of sleep");writ.

cíl: Kéž jsi schopný překonat jakékoli těžkosti a kéž jsi schopný rychle usilovat o pokrok za (svým) cílem.;လိုရာပန်းတိုင်: အခက်အခဲဟူသမျှ ကျော်လွှားနိုင်ပြီး လိုရာပန်းတိုင်သို့ လျင်မြန်စွာ တက်လှမ်းနိုင်ပါစေ;goal: May (you) be able to overcome whatever difficulties and may (you) be able to strive quickly for advancement towards (your) goal.;w. pol.

cíl: Má cíl (~ očekávání);ရည်ရွယ်ချက်: ရည်ရွယ်ချက်ရှိတယ်;objective: (He) has an objective.;

cíl: Mým cílem je prostě ovládnout tenhle svět těla (a) mysli.;ရည်ရွယ်ချက်: ကျွန်တော် ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးဖြစ်တဲ့ကမ္ဘာကြီးကို (~ ရပ်နာမလောကကို) ထိန်းချုပ်ဖို့ပါပဲ;goal: My goal is just to control this world of both body (and) mind.;pol.

cíl: Odevzdává se pro dosažení (toho) ušlechtilého cíle.;ရည်ရွယ်ချက်: မြင်မြတ်သည်ရည်ရွယ်ချက်ကို အောင်မြင်ဖို့အတွက် နှစ်မြှုပ်ထားတယ်;purpose: (He) dedicates (himself) for the attainment of the noble purpose.;

cíl: věčný cíl;ရည်ရွယ်ချက်: အဆုံးမရှိသည်ရည်ရွယ်ချက်;goal: eternal goal;

čili;ငြိုတ် (WS. from ငရုတ်) ° ငရုတ်;chilli;n. WS. (or) n.

čili ("plod' čili°");ငရုတ်သီး(တစ်တောင့်);chilli ("fruit' (of) chilli°");sg.

čili: čili omáčka;ငရုတ်: ငရုတ်ဆီ;chilli: chilli sauce;n.

čím ("jak"): Čím pojedeš?;ဘယ်လို: ဘယ်လိုသွားသလဲ;how (with what): How will you go?;inter. col.

čím víc – tím víc -: Čím víc je (někdo) krásný, tím víc je (tím) opilý.;ပိုပို- ပိုပို: ပိုပိုလှလေ ပိုပိုမွှေးယင်လာလေပဲ;the more – the more -: The more (one) is beautiful, the more (one) is intoxicated (by it).;

čím víc, tím víc;ပိုပို- ပိုပို;the more, the more;adv.

čím víc, tím víc: Čím (jsi) blíž, tím víc (to) pálí.;ပိုပို- ပိုပို: ပိုပိုနီးလေ ပိုပိုပူလာလေပဲ;the more, the more: The more (you are) closer, the more (it is) hot.;col.

čím víc, tím víc: Vskutku, čím jsi blíž, tím víc je horko.;ပိုပို- ပိုပို: ပိုပိုနီးလေ ပိုပိုပူလာလေပဲ;the more, the more: Indeed, the more (you) are close, the more (it is) hot.;col.

čin ("pracovat (a) zastavit");လုပ်ရပ်;deed ("work (and) stop");n.

čin (dříve nebo v přítomnosti záměrně vykonané činy);တံ;action (previously or presently intentionally committed acts);n. P. kamma (= intentionally-done-action)

čin, dobrý;ကျေးဇူး;deed, good;n.

Čína (stát);တရုတ်(နိုင်ငံ);China (country);name

Čína: Také, zboží z Číny se přiváží (~ "přijíždí") jako první do Mandalaje.;တရုတ်ပြည်: တရုတ်ပြည်က ကုန်တွေလဲ မန္တလေးကို အရင်ရောက်ပါတယ်;China: Also, the goods from China arrive to Mandalay first.;pol. col.

Čína: v Barmě (a) Číně;တရုတ်: ဗမာပြည်နဲ့ တရုတ်(ပြည်)မှာ;China: in Burma (~ "Burmese country") and China;
 Číňan;တရုတ်(တစ်ယောက်);Chinese (a person);sg.
 činit;ပြု;act;T
 činit (dle záměru, "praktikovat (a) myslet");ကျင့်ကြံ;act (according to intention, "practice (and) think");T
 činný, být;တက်ကြွနိုး;active, be;I
 čínský;တရုတ်;Chinese;adj.
 Čínský knedlík (sladká taštička - zákusek, "rovnoměrně¹ zařazený⁰");ပေါက်စီ(တစ်လုံး);Chinese dumpling (sweet pack like snack, "equally¹ placed-in-row⁰");sg.
 činy: Kvůli (svým předchozím) činům musí zůstat ("(a) dostávat (a)") trpět následky.;ကံကြောင့် ပေးဆပ်နေရတယ်;actions: Because of (their previous) actions, (they) must stay ("(being) given") suffering consequences.;
 cirkus ("událost² splácení⁰ (a) přibližování-se¹" (?));ဆပ်ကပ်ပွဲ(တစ်ပွဲ);circus ("event² (of) repaying⁰ (and) approaching¹" (?));sg.
 čirý, být;လွဲ;clear, be;I
 čisit (zeleninu atd.);ဆေးကြော ° ဆေး;clean (vegetables etc.);T
 číslem (výskytu, "počet¹ časů⁰");အကြိမ်အရေအတွက်အားဖြင့်;number, in ("number¹ (of) times⁰");n.
 číslem: ("On") účastnil se meditačních zasedů (~ "vešel"), číslem, čtyřikrát.;အကြိမ်အရေအတွက်: သူ တရားစခန်းဝင်တာ အကြိမ်အရေအတွက်အားဖြင့်လေးခါ ရှိပြီ;number, in: He has attended (~ "entered") meditation retreat, in number, four times.;p.p.
 číslice ("číslo (a) číslice");ကိန်းဂဏန်း;numeral ("number (and) numeral");n. P. gaṇanā (= number)
 číslo;ကိန်း(တစ်ခု) ° နံပါတ်(တစ်ခု) ° ဂဏန်း(တစ်လုံး);number;sg. P. gaṇana (= number, counting) (or) sg. E. number (or) sg.
 číslo ("číslo (a) číslice");ကိန်းဂဏန်း;number ("number (and) numeral");n. P. gaṇanā (= number)
 číslo, čísla ("počítání (a) váhání");အရေအတွက်;number, numbers ("counting (and) wavering");n.
 číslo: (Moje) telefonní číslo je 317589.pol.;နံပါတ်: တယ်လီဖုန်းနံပါတ် ၃၁၇၅၈၉ပါ;number: (My) telephone number is 317589.;
 číslo: Číslo (mého) domu je 35.;နံပါတ်: အိမ်နံပါတ် ၃၅ပါ;number: Number of (my) house is 35.;pol.
 číslo: Co (je) číslo 1?;နံပါတ်: နံပါတ် ၁ ဘာလဲ;number: What (is) no. 1?;inter. col.
 číslo: Jaké (máš) číslo domu?;နံပါတ်: အိမ်နံပါတ် ဘယ်လောက်လဲ;number: What is (your) house number?;inter. col.
 číslo: Jaké je (tvé) telefonní číslo?;နံပါတ်: တယ်လီဖုန်းနံပါတ် ဘယ်လောက်လဲ;number: What is (your) telephone number?;inter.
 číslo: Jaké je tvé telefonní číslo?;နံပါတ်: တယ်လီဖုန်းနံပါတ် ဘယ်လောက်လဲ;number: What is your phone number?;inter. col.
 číst;စာဖတ် ° ဖတ်;read;T
 číst ("číst¹ psaní⁰");စာဖတ်;read ("read¹ writings⁰");T
 číst: Děvče si čte.;စာဖတ်: အမျိုးသမီးက စာဖတ်နေတယ်;read: The

girl is reading.;cont.
 číst: Jakou knihu bude číst?;ဖတ်: သူ ဘာစာအုပ်ဖတ်မလဲ;read: What book will he read?;inter. fut. col.
 číst: Opravdu, nevěděl jsem, protože jsem četl.;စာဖတ်: စာဖတ်နေလို့ မသိလိုက်ဘူး;read: As (I) was reading, (I) didn't know, indeed.;col.
 číst: Pořád neumím číst (Barmsky).;ဖတ်: မဖတ်တတ်သေးပါဘူး;read: (I) still cannot read (in Burmese).;pol.
 číst: Umím trochu číst (Barmsky).;ဖတ်: နဲ့ ဖတ်တတ်ပါတယ်;read: (I) can read (in Burmese) a little;pol. col.
 číst: Umiš číst (v) Barmském jazyce?;ဖတ်: ဗမာစကား (~ ဗမာစာ) ဖတ်တတ်သလား;read: Can (you) read (in) Burmese language?;inter.
 číst: Umiš také číst Barmské písmo?;ဖတ်: ဗမာစာကော ဖတ်တတ်သလား;read: Can (you) also read Burmese script?;inter.
 čistá voda ("čistá¹ voda⁰");ရေကြည်;pure water ("pure¹ water⁰");n.
 čistě ("oddělený (a) vybraný");သီးသန့်;purely ("separate (and) picked-out");adv.
 čistě: čistě Barmský klášter;သီးသန့်: သီးသန့်ဗမာကျောင်း;purely: purely Burmese monastery;
 čistit;လျှော်;clean;T
 čistit ("čistit² (a) vyjasňovat³ (aby bylo) bílé⁰ (a) vyčistěné¹");ဖြူစင်သန့်ရှင်း;purify ("clean² (and) clear³ (to be) white⁰ (and) pure¹");T
 čistit ("dělat² čisté¹ (a) jasné⁰");သန့်ရှင်းစေ;clean ("make² clean⁰ (and) clear¹");T
 čistit ("vyčistit (a) vyjasnit");သန့်ရှင်း;clean ("clean (and) clear");T
 čistit (stůpu a jiné náb. objekty, "udělat vypadající-vznešeným¹ vodou");ရေသပ္ပယ် (and also ရေသပ္ပာယ်);clean (stupa and other rel. things, "(make) looking-sublime¹ (by) water⁰");T P. sappāya (= beneficial, suitable)
 čistý, být;စင် ° သင်း ° စင်ကြယ် ° စင် ° ကြည် ° သန့်;clean, be ° pure, be;I (or) I un. (or) adj.
 čistý, být ("(být) čistý (a) jasný");သန့်ရှင်း;clean, be ("(be) clean (and) clear");I
 čistý, být (také o vzduchu, "dobrý (a) čistý");ကောင်းသန့်;clean, be (also about air, "good (and) clean");I
 čistý, být velice ("jasný (a) čistý");ရှင်းသန့်;clean, be very ("clear (and) clean");
 čistý, být: Její oblečení je čisté.;သန့်ရှင်း: သူမ အဝတ်တွေက သန့်ရှင်းတယ်;clean, be: Her clothes is clean.;
 čistý: čistý buddhismus;စင်ကြယ်: စင်ကြယ်သော ဗုဒ္ဓဝါဒ;pure: pure Buddhism;
 čistý: Měli bychom dýchat čistý vzduch?;ကောင်းသန့်: လေကောင်းလေသန့်ရှူဖို့လား;clean: Should (we) breath clean air?;inter.
 čísel ("věc² ukazující¹ druh⁰");မျိုးပြပစ္စည်း;numerical classifier ("thing² showing¹ kind⁰");n. gram. P. paccaya (= requisites, means)
 čísel balíčků, nádob a tub;ဘူး;num. class. for packets, jars and tubes;pow.
 čísel balíčků, nádob a tub: Kolik balíčků náplastí si vezmete?;ဘူး: ပလာစတာ ဘယ်နှစ်ဘူးယူမလဲ;num. class. for

packets, jars and tubes: How many packets of plaster will you take?;inter. fut.

čítatel balíčků, nádob a tub: Vezmu si jeden balíček.;ဘူး: တစ်ဘူးယူမယ်။;num. class. for packets, jars and tubes: (I) will take one packet.;inter. fut.

čítatel časů;ကြိမ်;num. class. for times;pow.

čítatel časů: Už to bylo dvakrát.;ကြိမ်: နှစ်ကြိမ် ရှိပြီ။;num. class. for times: It has been two times.;p.p.

čítatel čehokoliv plochého, placatého, např. talířů atd.;ချပ်;num. class. for anything flat, such as plate etc.;pow.

čítatel čehokoliv plochého: Na stole jsou čtyři talíře.;ချပ်: စားပွဲပေါ်မှာ ပန်းကန်ပြားလေးချပ်ရှိတယ်။;num. class. for anything flat: There are four plates on the table.;

čítatel dlouhých tenkých věcí: Kolik (stojí) toto (kuličkové) pero?;ချောင်း: ဒီဘောပင်တစ်ချောင်း ဘယ်လောက်လဲ။;num. class. for long thin things: How much is this (ball) pen?;inter. col.

čítatel dlouhých vlnitých věcí (např. cest, řek, věnců, květin, metod, způsobů atd.);သွယ်;num. class. for long sinuous things (e.g., paths, rivers, garlands, flowers, methods, means etc.);pow.

čítatel dnů;ရက်;num. class. for days;pow.

čítatel dopisů, psaní atd.;စာ;num. class. for letters, writings etc.;pow.

čítatel dopisů, psaní atd.: (Ta) žena píše adresu na nějaký dopis.;စာ: အမျိုးသမီးက စာတစ်စောင်ပေါ်မှာ လိပ်စာရေးနေတယ်။;num. class. for letters, writings etc.: The woman is writing an address on a letter.;cont.

čítatel druhů;မျိုး;num. class. for kinds;pow.

čítatel filmů ("plátno");ကား;num. class. for movies ("canvas");pow.

čítatel hodin;နာရီ;num. class. for hours;pow.

čítatel hrnků a skleniček;ခွက်;num. class. for cups and glasses;pow.

čítatel hrnků a skleniček: dva šálky kávy;ခွက်: ကော်ဖီနှစ်ခွက်;num. class. for cups and glasses: two cups of coffee;

čítatel hrnků a skleniček: šest skleniček citronového džusu;ခွက်: လိမ်းကြိုးခြောက်ခွက်။;num. class. for cups and glasses: six cups of lime juice;

čítatel hubených a delších věcí, jako např. pera či prsty;ချောင်း;num. class. for thin and rather long things, such as pens, fingers etc.;pow.

čítatel jednotlivých rób;ထည်;num. class. for individual robes;pow.

čítatel jednotlivých rób: Nevím, jestli říká pouze tři (jednotlivé) róby.;ထည်: သက်န်း ခုထည်ပဲ ဆိုလား မသိဘူး။;num. class. for individual pieces of robes: (I) don't know, whether (he) says just three pieces of robes.;col. mn.

čítatel jídel;နပ်;num. class. for meals;pow.

čítatel jídel: Kéž (ti mohu) nabídnout jedno jídlo.;နပ်: ဆွမ်းတစ်နပ်လောက် တပ်ပါရစေ။;num. class. for meals: May (I) offer (you) one meal.;utmn. col.

čítatel knih;အုပ်;num. class. for books;pow.

čítatel knih: ("Já") budu číst knihy jednu za druhou.;အုပ်:

ကျွန်တော် စာအုပ် တစ်အုပ်ပြီး တစ်အုပ် ဖတ်မယ်။;num. class. for books: I will read books one by one.;fut. col. um.

čítatel knih: 30 knih;အုပ်: အုပ်၃၀;num. class. for books: 30 books;

čítatel knih: Student studuje nějakou knihu.;အုပ်: ကျောင်းသူက စာအုပ်တစ်အုပ်ကို လေ့လာနေတယ်။;num. class. for books: Student is studying a book.;cont.

čítatel končetin;ဘက်;num. class. for limbs;pow.

čítatel končetin: Máš dvě ruce (a) dvě nohy.;ဘက်: မင်းမှာ လက်နှစ်ဘက် ခြေထောက်နှစ်ဘက်ရှိတယ်။;num. class. for limbs: You have two hands (and) two legs.;

čítatel kotoučů, spirál a kroužků;ခွေ;num. class. for reels, coils and rings;pow.

čítatel králů a dalších respektovaných lidí a jevů;ပါး;num. class. for kings and other respected people and phenomena;pow.

čítatel kulatých věcí;လုံး;num. class. for round things;pow.

čítatel kulatých věcí, míst atd.;ကွင်း;num. class. for round objects, places etc.;pow.

čítatel kulatých věcí: dva velké míče;လုံး:

ဘောလုံးအကြီးနှစ်လုံး;num. class. for round things: two big balls;n.

čítatel květin;ပွင့်;num. class. for flowers;pow.

čítatel květin: jeden červený leknín (a) jeden bílý (leknín);ပွင့်: ကြာနီတစ်ပွင့် ဖြူတစ်ပွင့်;num. class. for flowers: one red lotus (and) one white (lotus);

čítatel lahví a plechovek;လုံး ° ပုလင်း;num. class. for bottles and cans;pow.

čítatel lahví: V tom případě (mi) dejte tři ("lahve").;လုံး: ဒီလိုဆို သုံးလုံးပေးပါ။;num. class. for bottles: In that case give (me) three ("bottles").;imper. pol.

čítatel lidí;ဦး ° လောက်;num. class. for people;pow.

čítatel lidí: dvanáctý voják ("voják, který) dosáhnul osoby dvanácti");လောက်: ဆယ့်နှစ်လောက်မြောက် စစ်သား;num. class. for people: the twelfth soldier ("soldier (who) achieved person twelve");n.

čítatel listů (papíru, "listy") ;ရွက်;num. class. for sheets (of papers, "leaves");pow.

čítatel mnichů;ပါး;num. class. for monks;pow.

čítatel mnichů: mnich, (který se) jmenuje ct. Makara.;ပါး: ဦးမကရဆိုတဲ့ ဘုန်းကြီးတစ်ပါး;num. class. for monks: a monk called ven. Makara;

čítatel mysli a těla;ပါး;num. class. for mind and body;pow.

čítatel mysli a těla: tělo (a) mysl;ပါး: ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး;num. class. for mind and body: body (and) mind, both;

čítatel nástrojů, kuchyňského nádobí atd. malého, podlouhlého tvaru;ချောင်း;num. class. for tools, kitchen utensils etc. of small, long shape;pow.

čítatel oblečení;ထည်;num. class. for clothes;pow.

čítatel oblečení: dvě trička;ထည်: တီရှပ်နှစ်ထည်;num. class. for clothes: two t-shirts;

čítatel oceánů;စင်း;num. class. for oceans;pow.

čítatel oceánů: Na světě jsou čtyři velké oceány.;စင်း: ကမ္ဘာပေါ်တွင် သမုဒ္ဒရာကြီး ငါးစင်းရှိတယ်။;num. class. for oceans: In the world, there are four great oceans.;

čítatel osob: dopis ("dany") jednomu příteli;လောက်:

သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ကို ပေးတဲ့စာ ;num. class. for persons: a letter ("given") to a friend;n.

čítatel osob: od učitele;ယောက်: ဆရာတစ်ယောက်ဆီကနေ;num. class. for persons: from a teacher;pol.

čítatel papírů;ရွက်;num. class. for papers;pow.

čítatel párů;ရုံ;num. class. for pairs;pow.

čítatel párů, např. bot;ရုံ;num. class. for pairs of shoes;pow.

čítatel párů: dva páry bot;ရုံ: ဖိနပ်နှစ်ရုံ;num. class. for pairs: a pair of: two pairs of shoes;pl.

čítatel per;ချောင်း;num. class. for pens;pow.

čítatel podlouhlých věcí;ချောင်း;num. class. for oblong things;pow.

čítatel podlouhlých věcí: dvě ruce (a) dvě nohy;ချောင်း: လက်နှစ်ချောင်း ချေထောက်နှစ်ချောင်း;num. class. for oblong things: two hands (and) two legs;

čítatel podlouhlých věcí: dvě ruce položené na hlavě;ချောင်း: ခေါင်းပေါ်မှာ တင်ထားတဲ့ လက်နှစ်ချောင်း;num. class. for oblong things: two hands put on the head;n.

čítatel pokojů;ခန်း;num. class. for rooms;pow.

čítatel porcí, plných talířů či údelů;ပွဲ;num. class. for helpings, platefuls or portions;pow.

čítatel porcí, plných talířů či údelů: čtyři porce pečených fazolí;ပွဲ: ဘီတ်ဘင်းလေးပွဲ;num. class. for helpings, platefuls or portions: four portions of baked beans;

čítatel porcí, plných talířů či údelů: dva plné talíře ryby a hranolek;ပွဲ: ဖရိုအင်ချစ် နှစ်ပွဲ;num. class. for helpings, platefuls or portions: two platefuls of fish & chips;

čítatel pro oblečení;ထည်;num. class. for clothes;pow.

čítatel psaní, veršů a písní;သံ;num. class. for writings, verses and songs;pow. P. pada (= word)

čítatel ruliček filmu do fotoaparátu a rolí toaletního papíru;လိပ်;num. class. for rolls of film and toilet paper;pow.

čítatel ruliček filmu do fotoaparátu a rolí toaletního papíru: Kolik ruliček filmu si vezmete?;လိပ်: ဖလင် ဘယ်နှစ်လိပ် ယူမလဲ;num. class. for rolls of film and toilet papers: How many rolls of film will (you) take?;inter. fut.

čítatel skupin;ဖွဲ့;num. class. of groups;pow.

čítatel skupin: Ú Aun Zeyya zacházel s oběma skupinama zdvořile.;ဖွဲ့: ဦးအောင်ဇေယျသည် အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့ကို ခြေငုံ့ဆက်ဆံသည်;num. class. for groups: U Aung Zeyya treated both the groups politely.;writ.

čítatel těla a mysli;ဖြာ (later as ပါး);num. class. for body and mind;suff. ow.

čítatel těla a mysli: Kéz jsou oboje, tvé tělo (i) mysl zdravé a spokojené.;ဖြာ: ခင်ဗျား ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ကျန်းမာချမ်းသာပါစေ;num. class. for body and mind: May both of your body (and) mind be healthy and satisfied.;w. pol.

čítatel úseků spánku;ရေး;num. class. for stretches of sleep;pow.

čítatel věcí;ခု;num. class. of things;pow.

čítatel věcí které jsou právě mimo pár: čtyři (samostatné) boty;ဖက်: ဖိနပ်လေးဖက်;num. class. for things out of pair: four (singled) shoes;pl.

čítatel věcí: čtyři (samostatné) boty;ခု: ဖိနပ်လေးခု;num. class. for things: four (singled) shoes;pl.

čítatel vět;ကြောင်းလောက် ° ကြောင်း;num. class. for sentences;pow. (or) sg.

čítatel vět: Dokud se nezlepším, nebudu psát více jak asi tři věty.;ကြောင်းလောက်: ကျွန်တော် ပိုကောင်းလာအောင်အထိ ဝါကျ သုံးကြောင်းလောက်ပဲ ရေးပါမယ်;num. class. for sentences: Until I improve, (I) will write only about three sentences.;fut. pol. um.

čítatel vozidel;စီး;num. class. for vehicles;pow.

čítatel vozidel: čtyři kola (jízdní);စီး: စက်ဘီးလေးစီး;num. class. for vehicles: four bikes;

čítatel zákusků;လုံး;num. class. for snacks;pow.

čítatel zákusků: Kolik ("zákusků") si vezmeš?;လုံး: ဘယ်နှစ်လုံးယူမလဲ;num. class. for snacks: How many ("snacks") will (you) take?;fut. inter.

čítatel zvířat;ကောင်;num. class. for animals;pow.

čítatel zvířat: (Ty) dvě kočky nejsou stejné.;ကောင်: ကြောင်နှစ်ကောင် မတူကြဘူး;num. class. for animals: The two cats are different.;

cítit ("brát vskutku {jmenec}");ခံစားမှု;feeling ("take indeed {nouner}");I

cítit ("brát vskutku");ခံစား;feel ("take indeed");I

cítit se ("vzít¹ prožitek");ခံစားရ;feel ("take¹ experience");I

cítit se dobře ("život (je) dobrý");နေကောင်း;feel good ("life (is) good");I

cítit se špatně ("mysl není dobrá");စိတ်မကောင်း;feel bad ("mind (is) not good");I

cítit se špatně: (Ten) chlapec se cítí špatně.;စိတ်မကောင်း: ကောင်လေး စိတ်မကောင်းဘူး;feel bad: The boy feels bad.;

cítit se: Pane, jak se cítíte?;ခံစားရ: ရင် ဘယ်လို ခံစားရလဲ;feel: Sir, how do you feel?;inter. uw.

citronový džus;လိမ်းကြူး ° လိမ်းကြူး;lime juice;n. E. lime juice

citronový džus: šest skleniček citronového džusu;လိမ်းကြူး: လိမ်းကြူးခြောက်ခွက်;lime juice: six cups of lime juice;

cizího původu (zejména indický);ကုလား;foreign origin, of (especially Indian);I

cizině, být v ("postrádající¹ (naši) zemi");ပြည်ပ;abroad, be ("devoid-of¹ (our) country");;

cizinec ("někdo¹ (ze) správní-oblasti¹, osoba³");တိုင်းတစ်ပါးသား(တစ်ယောက်);foreigner ("one¹ (of) administrative-unit¹, person³");sg.

cizinec ("někdo¹ (ze) správní-oblasti¹");တိုင်းတစ်ပါး(တစ်ယောက်) ° တိုင်တပါး(တစ်ယောက်) (WS. from တိုင်းတစ်ပါး);foreigner ("one¹ (of) administrative-unit¹");sg. WS. (or) sg.

cizinec ("osoba² (z) jiné¹ země²");နိုင်ငံခြားသား(တစ်ယောက်) တစ်ဦး;တစ်ပါး;foreigner ("person² (of) different¹ country¹");sg. (mn.)

cizinec ("osoba² (z) jiné¹ země¹");အခြားနိုင်ငံသား(တစ်ယောက်) တစ်ဦး;တစ်ပါး;foreigner ("person² (of) different¹ country¹");sg. (mn.)

cizinec (rodilý jiné správní-oblasti);အခြားတိုင်းရင်းသား(တစ်ယောက်);foreigner (native of other administrative-unit);sg.

cizinec (z cizí země, "osoba² jiné¹ země¹");နိုင်ငံခြားသား(တစ်ယောက်);foreigner ("person² (of) other¹ country¹");sg.

cizinec: Někdy se cizinci sdružují proti rodilým.;အခြားနိုင်ငံသား:

အခြားနိုင်ငံသားများတစ်ခါတစ်ရံ ဒေသတွင်းနိုင်ငံသားများနှင့်ရင်ဆိုင်
စုဝေးတယ်။ (~ တစ်ခါတစ်ရံ အခြားနိုင်ငံသားများက နိုင်ငံသားများကို
ဆန့်ကျင်ပြီး စုဝေးကြတယ်။);foreigner: Foreigners sometimes group
against the native people.;
cizinec: několik cizinců;နိုင်ငံခြားသား: နိုင်ငံခြားသားအချို့;foreigner:
several foreigners;
cizoložství ("protrhnout (a) vrátit-se");ဖောက်ပြန်;misconduct
("perforate (and) return");n.
cizoložství ("špatný chybování");ပြစ်မှား ° ပစ်မှား (WS. from
ပြစ်မှား);misconduct ("wrong¹ wronging⁰");n.
cizoložství: nepáchá cizoložství ("ne cizoložství (se) ženou
(jiného muže)");ပစ်မှား: အိမ်ယာ (~ အိမ်ရာ (?))
မပစ်မှား;misconduct: (he) does not commit sexual misconduct
("no misconduct (with) (other man's) wife");col.
Čjin (Čhen, stát unie Myanmaru);ချင်း(ပြည်နယ်);Chin (state of
Union of Myanmar);name
článek (v novinách, "tenké přispění");ဆောင်းပါး(တစ်ပုဒ်) [shau~:
bā:];article (in newspapers, "thin¹ contribution⁰");sg.
článek: A pak, úvodníky a články jsou tam stále
publikovány.;ဆောင်းပါး: ပြီးတော့ အယ်ဒီတာ့အာဘော်တို့
ဆောင်းပါးတို့လည်း ပါပါသေးတယ်။;article: Then, also, editorials and
articles are still published there.;pol.
člen, rodiny ("jeho nemovitost");သူ့အိမ်ယာ(တစ်ယောက်);member,
family ("his realty");sg.
člověk;လူ(တစ်ယောက်);person ° human;sg.
člověk: Jsi první ("člověk"), kterému odhaluji svá tajemství.;လူ:
မင်းဟာ ငါ့ရဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်တွေ ပြောပြတဲ့ ပထမဆုံးလူပါ။;person: You
are the first person to who I reveal my secrets.;pol.
člověk: lidé slabí v psané angličtině;ပုဂ္ဂိုလ်: အင်္ဂလိပ်စာ
အားနည်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ;person: the weak persons in English
writing;
co;ဘာလဲ ° အဘယ် ° စရာ ° သမ္မ (from -သည် + မှ);what;suff.
prep. (or) suff. pron. (or) inter. zj. col. (or) pron.
co (~ "jak"): Co si (o tom) myslíš? ("Jak myslíš?");ဘယ်လို:
ဘယ်လိုထင်သလဲ။;what (~ "how"): What do (you) think (about
it)? ("How (you) think?");inter.
co (~ "který"): Co máš z (~ "v") učení Pána Buddhy
nejraději?;ဘယ်ဟာ: မင်း ဗုဒ္ဓဗျာကတရားရဲ့ တရားတော်ထဲမှာ
ဘယ်ဟာကို အကြိုက်ဆုံးလဲ။;what (~ "which"): What do (you) like
most in the Lord Buddha's teachings?;inter.
co (ne v otázce);မည်သည် (~ ဘယ်) ° မည်သို့ (~ ဘယ်);what (not
in question);pron. writ.!
co (někdo) říká;ပြောတဲ့ဘာ;what (one) says;
co (někdo) říká: Všechno co říkáš, ("já") mám rád.;ပြောတဲ့ဘာ :
မင်းပြောတဲ့ဘာ အားလုံးကို ငါနှစ်သက်တယ် (~ သဘောကျတယ်)။;what
(one) says: All what you say, (I) like.;
co (někdo) vysvětluje;ရှင်းပြတဲ့ဘာတွေ;what (one) explains;pl.
co (někdo) vysvětluje: Líbí se mi (~ "já rád"), co vysvětluješ,
příteli.;ရှင်းပြတဲ့ဘာတွေ: မင်း ရှင်းပြတဲ့ဘာတွေကို ငါ နှစ်သက်တယ် (~
သဘောကျတယ်) ကွ။;what (one) explains: What you explain, I
like, (my) friend.;
co (užito ve vztahné větě);တာ (from တွဲဘာ);what (used for
relative clause);suff.
co (v bud. č.): S jakým masem to budeš jíst?;ဘာ -မလဲ:

ဘာအသားနဲ့ စားမလဲ။;what (in fut. tense): What meat will you eat
it with?;col.
co (věci);အရာ;what (things);pron.
co bude;မှ;what will;suff. col.
co bude (~ cokoliv bude): (to,) co budu jíst;မှ: ကျွန်တော်
စားမှ;what will (~ whatever will): (that) what I will eat;n. col.
um.
co bude (~ cokoliv bude): (to,) co řekne;မှ: သူ ပြောမှ;what will
(~ whatever will): (that,) what he will say;col.
co bude: (To,) co budu jíst je rýže.;မှ: ကျွန်တော် စားမှ
ထမင်းပါ။;what will: (That,) what I will eat is rice.;col. pol. um.
co budu: Jeho rýže je (to,) co budu jíst.;မှ: သူထမင်း ကျွန်တော်
စားမှာပါ။;that will: His rice is what I'll eat.;pol. um.
co když ("také když");ရင်ရော;what if ("also if");suff. col.
co když: A co když je (to) špatný výklad?;ရင်ရော: အဲဒါကို
တလွဲအဓိပ္ပါယ်ကောက်ရင်ရော။;what if: And what if (it) is wrong
interpretation?;inter. col.
co nebude;မှ မဟုတ်(ပါ)ဘူး;what will not ° which will not;suff.
col.
co nebude: Jeho rýže není (to,) co budu jíst.;မှ မဟုတ်ပါဘူး:
သူထမင်း ကျွန်တော် စားမှာ မဟုတ်ပါဘူး။;what will not: His rice is
not what I will eat.;col. pol. um.
co nejvíce ("nejvíce dobrý");အကောင်းဆုံး;as much as possible
("most¹ good⁰");adj.
co někdo dělá ("dělat {jmenec}");လုပ်စရာ;what one does ("work
{nouner}");n.
co není;မဟုတ်တာ;what is not;n.
co není: Jeho rýže není (to,) co jím.;တာ မဟုတ်ပါဘူး: သူထမင်း
ကျွန်တော်စားတာ မဟုတ်ပါဘူး။;which doesn't: His rice is not what I
eat.;pol. um.
co není: Respektuji (tebe,) který je dobře dovedný v tom, co
není (tvou) mateřštinou.;မဟုတ်တာ: မိခင်စာ (~ မိခင်ဘာသာစကား)
မဟုတ်တာကို ကောင်းကောင်းကျွမ်းကျင်တာကို လေးစားပါတယ်။;what is
not: (I) revere (you), who is well skilled in what is not (your)
mother tongue.;pol.
co se jich týče, jsou to .. ;အဲဒါတွေကတော့ -တိဖြစ်ကြပါတယ်။;as for
them, they are .. ;writ. pol.
co se týče;မှကား ° အဖို့တော့ ° အနေနှင့် ° သော် (later as တော့) °
ဆို ° မှာကျတော့ ° အနဲ့နဲ့ ° ကတော့ ° အနေနဲ့ ° တော့ -က (from
သော်);as for;prep. (or) adv. (or) suff. (or) prep. writ. (or) suff.
conj. (or) conj. (or) conj. col. (or) suff. conj.
co se týče ("je-li řečeno");ဆိုရင်;regarding ("if (is) said") ° as for
("if (is) said");conj.
co se týče ("řici");ဆို;as for ("say");conj.
co se týče ("vskutku¹ padající⁰");ကျတော့;as for ("indeed¹
falling⁰");suff.
co se týče (něčeho, následováno pod. jm.);နှင့် ပတ်သက်သော °
နဲ့ပတ်သက်သော;with regards to (sth., followed by a noun);suff.
co se týče (něčeho, následováno slovesem);နှင့်ပတ်သက်၍ °
နဲ့ပတ်သက်ပြီး ° နဲ့ပတ်သက်ပြီး;with regards to (sth.,
followed by a verb);suff.
co se týče jich,,jsou to ... ;အဲဒါတွေကတော့ -တို့ပါပဲ;as for
them,,they are ... ;adv.
co se týče teď;လောလောဆယ်;for the time being;adv.

co se týče teď ("co-se-týče² padání¹ teď");အခုကျတော့;as for now ("as-for² falling¹ now");interj.

co se týče: ("Já") si myslím, že ("co se týče") tolika, stačí.;ဆို: အဲဒီလောက်ဆို လုံလောက်ပြီလို့ ကျွန်တော် ထင်ပါတယ်။;as for: I think ("as for") this much is enough.;pol. um.

co se týče: A co se týče některých, (ti) darují ranní jídlo (mnichům během almužní obchůzky).;ဆို: တချို့ဆို နေ့တိုင်း အရက်ဆွမ်းလောင်း လှူကြပါတယ်။;as for: As for some, (they religiously) offer morning meal (to monks during alms-round).;pol.

co se týče: Co se mě týče, nic nevím.;အနေနဲ့: ကျွန်တော်အနေနဲ့ ဘာမှမသိဘူး။;as for: As for me, (I) know nothing.;um.

co se týče: Co se týče (minulé) neděle, přijel jsem do ("vesnice") Kandy.;ဆိုရင်: တနင်္ဂနွေနေ့ဆိုရင် ကျွန်တော် ကန်ဒီရွာကို လာပါတယ်။;as for: As for (last) Sunday, I came to Kandy ("village").;pol. um.

co se týče: Co se týče klobouků, (ty) máme, vskutku, máme. ("Prostě") nejrůznější. Tady, podívejte.;တော့: ဦးထုပ်တော့ ရိတာပေါ့ရဲ့ အမျိုးမျိုးပဲ။ ဒီမှာ ကြည့်။;as for: As for hats, (we) have (them), indeed, (we) have. ("Just") various kinds. Here, look.;col.

co se týče: co se týče mě;မှာကျတော့: ငါ့မှာကျတော့;as for: as for me;col.

co se týče: co se týče mě ("co se týče mé části");အဖို့တော့: ကျွန်တော်အဖို့တော့;as for: as for me ("as for my part");writ.

co se týče: Co se týče mě, jsem připravený naplnit (své) dokonalosti.;အနေနဲ့: ပါရမီ ဖြည့်ဖို့အတွက် ကျွန်တော် အနေနဲ့ အသင့်ပါ။;as for: As for me, (I) am ready to fulfill (my) perfections.;pol. um.

co se týče: Co se týče metody vysvětlení významů, sinhálské komentáře obvykle uvádějí (~ "dávají (a) pokládají") podobná slova, aby byla obtížná slova vysvětlena.;အနေနဲ့: အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုအနေနဲ့ ခက်ခဲသည့် စကားလုံးတွေကို ရင်းမြစ် သိဟိန္ဒူအဋ္ဌကထာမှာ အမြဲလိုလို အလားတူ စကားလုံးတွေကို ပေးထားသည်။;as for: As for the method of explaining meanings, Sinhalese Atthakathā usually give similar words to explain difficult words.;writ.

co se týče: co se týče Myanmarského filmu;နဲ့ပတ်သက်လို့: မြန်မာ့ရုပ်ရှင်နဲ့ပတ်သက်လို့;regarding: regarding Myanmar movie;col.

co se týče: Co se týče pondělí, zůstávám (~ žiji) ve ("vesnici") Mígoda.;ဆိုရင်: တနင်္လာနေ့ဆိုရင် ကျွန်တော် မိဂေါ့ဒရွာမှာ နေပါတယ်။;as for: As for Monday, I stay in Migoda village.;pol. um.

co se týče: co se týče těchto dnů;ဆို: ဒီနေ့တွေမှာဆို;as for: as for these days;

co se týče: co se týče těchto šesti knih;ကတော့: ဒီခြောက်ကျမ်းကတော့;as for: as for these six books;

co se týče: Co se týče této knihy, ví mnoho.;နဲ့ပတ်သက်လို့: ဒီစာအုပ်နဲ့ပတ်သက်လို့ သူ့ အများကြီး သိပါတယ်။;regarding: He knows very much regarding this book.;

co se týče: co se týče toho dalšího místa;ကတော့: နောက်တစ်နေရာကတော့;as for: as for the other place;

co se týče: co se týče tohoto studenta, nechci nic říct.;နဲ့ပတ်သက်လို့: ဒီကျောင်းသားနဲ့ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော်ဘာမှ

မပြောချင်ပါဘူး။;regarding: I don't want to say anything with regards to this student;pol.

co se týče: co se týče včerejšího poledne.;ဆိုရင်: မနေ့က နေ့လည်က ဆိုရင်;as for: as for midday yesterday;

co se týče: Co se týče želvy, aniž by se zastavila (nebo) si odpočala, krůček po krůčku jde.;မူကား: လိပ်မှာမူကား မရပ်နားဘဲ တရွေရွေ သွား၏။;as for: As for the turtle, not stopping (or) resting, (it) goes little by little.;writ.

co se týče: Co se týče zítrka, mám volno (~ "jsem volný").;ဆိုရင်: နက်ဖြန် ဆိုရင် အားပါတယ်။;as for: As for tomorrow, (I) am free.;pol.

co se týče: Dívá se na filmy. Co se týče knih, (ty) nečte.;ကျတော့: သူ ရုပ်ရှင် ကြည့်တယ်။ စာအုပ်ကျတော့ မဖတ်ဘူး။;as for: He watches movie(s). As for books, (he) doesn't read (them).;col.

co se týče: Nemluví se mnou. ("Co se týče mě, nemluví.");ကျတော့: ကွန်တော့ကျတော့ သူ မပြောဘူး။;as for: He doesn't talk with me. ("As for me, he doesn't talk.");col. um.

co se týče: Pije pivo. Co se týče vína, (to) nepije.;ကျတော့: သူဘီယာသောက်တယ်။ ဝိုင်ကျတော့ မသောက်ဘူး။;as for: He drinks beer. As for wine, he doesn't drink (it).;col.

co se týče: Po (té) (divadelní) hře, ("co se týče (mě)") ("já") půjdu spát.;တော့: ပြဇာတ်ပြီးရင် ငါတော့ အိပ်မှာပါ။;as for: After the (theater) play ("as for me,") I will go to sleep.;fut.

co se týče: vzhledem k těmto dnům;ဆို: ဒီနေ့တွေမှာဆို;regarding: regarding these days;

co třeba;ကော;what about;suff. col.

co, (to);တာ;what, (that);suff.

co, to: Je to tohle, co říká.;တာ: ဒါ သူပြောတာဖြစ်ပါတယ်။;what: It is this, what he says.;

co, to: to, co jsem dělal;တာ: ကျွန်တော် လုပ်ခဲ့တာ ;what, that: that, what I did;um.

co: (to,) co budu jíst;တာ: ကျွန်တော် စားတာ;that: (the thing) that I (will) eat.;n. col. um.

co: (To,) co jím, je rýže.;တာ: ကျွန်တော်စားတာ ထမင်းပါ။;that: (The thing) (that) I eat is rice.;pol. um.

co: (to,) co řekne;တာ: သူ ပြောတာ;that: (the thing) that he will say;n. col.

co: číslo: Co (je) číslo 1?;ဘာလဲ: နံပါတ် ၁ ဘာလဲ;what: number: What (is) no. 1?;inter. col.

co: Co (je) tohle?;ဘာလဲ: ဒါ ဘာလဲ;what: What (is) this?;inter. col.

co: co (někdo) udělá;စရာ: လုပ်စရာ;what: what one does;

co: Co chceš? ("Co (je to), veliký?");ဘာလဲ: ဘာလဲတော့။ (~ ဘာလိုချင်လဲတော့။);what: What do you want? ("What (is it), great-one?");col.

co: Co chcete koupit? ("Co (je to), co chcete koupit?");လို့: ဘာဝယ်ချင်လို့လဲ;that: What do (you) want to buy? ("What (is it), that (you) want to buy?");inter. col.

co: Co chcete? (může být otázkou prodavače v obchodě);ဘာလဲ: ဘာလိုချင်သလဲ;what: What do (you) want? (may be asked by a merchant in a shop);inter.

co: Co je (to) "kniha"?;ဘာလဲ: စာအုပ်ဆိုတာ ဘာလဲ;what: What is "book"?;inter. col.

co: Co je tohle za stát?;ဘာ -လဲ: ဒါ ဘာနိုင်ငံလဲ။;what: What country is this?;inter. col.	cokoliv (někdo) chce (~ "rád"): Můžeš si vzít cokoliv chceš (~ "(máš) rád").;ကြိုက်တဲ့ဘာ : မင်းကြိုက်တဲ့ဘာ ယူနိုင်တယ်။;whatever (one) likes: (You) can take whatever you want.;
co: Co jsi dělal(a)?;ဘာ -လဲ: မင်း ဘာလုပ် ခဲ့လဲ။;what: What did you do?;inter. col.	cokoliv: cokoliv řekneš;ဘာ: ဘာစကားပြောပြော;whatever: whatever (you) say;
co: co se (někdo) naučí.;စရာ: သင်စရာ;what: what one learns;	cokoliv: cokoliv uděláš;ဘာ: ဘာလုပ်လုပ်;whatever: whatever (you) do;
co: Co si koupíš, příteli?;ဘာ -လဲ: ဘာဝယ်မလဲ ခင်ဗျား။;what: What will you buy, friend?;inter. um.	cokoliv: Na cokoliv se učitel zeptá, já dokážu odpovědět.;သမျှ: ဆရာမေးသမျှ ကျွန်တော်ဖြေနိုင်တယ်။;whatever: Whatever the teacher asks, I can answer.;um.
co: Je co říkám správně?;ဘာ: ကျွန်တော် ပြောတာမှန်လား။;what: Is it correct what I say?;inter. um.	cokoliv: Pokud máš (něco), co bys chtěl vědět, ptej se na cokoliv.;ဘာမဆို: သိချင်တာရှိရင် ဘာမဆို မေးပါ။;anything (positive): If (you) have anything that (you) want to know, ask (me) anything.;imper. pol.
co: Nerozumím co říká.;ဘာ: သူ ပြောတာ ကျွန်တော် နားမလည်ပါဘူး။;what: I don't understand what he says.;col. pol. um.	cokoliv: Studuje cokoliv, co dokáže přečíst.;ကား: ဖတ်နိုင်ကာ အားလုံးကို လေ့လာတယ်။;whatever: Whatever (he) can read, (he) studies (it) all.;
co: Pokud netrénuješ, co (již) máš, ta dobrá (znanost) psaní (a) dobrá (zanlost) mluvení, se může ztratit, prý ...;ဘာ: မလေ့ကျင့်ရင် ရပြီးသား စာလေးစကားလေးတွေဟာ ပျောက်တတ်တယ်တဲ့ ...။;what: If (you) do not practise, what (you) have (already) got, the good (knowledge) of writing (and) good (knowledge) of speaking may get lost, (they) say ...;col.	Cola (nápoj);ကိုလာ;Coke (beverage) ° Cola;n. E. Cola
co: Tak co je? ("Co se stalo?");ဘာ: ဘာဖြစ်သလဲ။;what: What's up? ("What happened?");inter.	Cola: Máš rád také Colu?;ကုတ်: ကုတ်ကော ကြိုက်သလား။;Coke: Do (you) like also Coke?;inter. col.
co?;ကိုး;hey?;col.	Cola: Sklenice Coly je ("prostě") plná.;ကိုလာ: ကိုလာဖန်ခွက်က အပြည့်ပါ။;Cola: The glass of Cola is ("just") full.;col.
coby;အဖြစ် ° အနေနှင့် ° အနေနဲ့;as ° as (sb.);prep. (or) suff. prep. (or) prep. writ.	correspond with ("být-podobný (a) rovný");တူညီ;correspond with ("be-similar (and) equal");
coby ("stejný" způsob);နည်းတူ;as ("same" method);adv.	counout zpět ("zpátky ustoupit");နောက်ဆုတ်;step back ("back-retreat");T
coby (o věci);အနေဖြင့်;as (about a thing);prep.	Cože?;ဘာ။;What?;inter. col.
coby: Coby doktor, měl by léčit nemocné lidi.;အနေနဲ့: ဆရာဝန်တစ်ယောက်အနေနဲ့ သူ လူနာကို ကုရမယ်။;as: As a doctor, he should cure sick people.;	cože? (řeceno v nespokojenosti a údivu);ရင့်;what? (said in disappointment and wonder);interj.
Coca Cola: Nápoje jako Coca Cola, pivo atd.;ကိုကာကိုလာ: ကိုကာကိုလာဘီယာစတဲ့သောက်စရာတွေ;Coca Cola: Drinks, such as Coca Cola, beer etc.;	Crrr!;ကလင်;Ring!;interj.
Coca-Cola (nápoj);ကိုလာ;Coca-Cola;n. E. Coca-Cola	ct. (ctihodný);ဦး;ven. (venerable);pref. utmn. (or) pref.
Coke (nápoj);ကုတ်;Coke (beverage);name	ct. pán;ရဟန်း(တစ်ပါး) ° ဖွယ်ရာ [fěyā] (from ဘုရား);ven. Sir;n. utmn. WS. (or) sg. Bh. mn. P. arahanta
cokoliv;ကား ° ဘာ ° ဘာမှ;every ° whatever;pron. (or) suff. pron.	ct. Pán ("arahant";ရဟန်း(တစ်ပါး);ven. Sir ("arahant");sg. mn. P. arahant (= worthy (to be given four requisites))
cokoliv (~ "věci"): Můžeš se zeptat (na) cokoliv ("ty") chceš.;ရာ: မေးချင်ရာ မေးနိုင်တယ်။;whatever (~ "things"): (You) can ask whatever you want.;col.	ct. Pán ("instruktor");ဦးလင်း(တစ်ပါး) (from ဦးပဉ္စင်း) ° ဦးပဉ္စင်း(တစ်ပါး);ven. Sir ("preceptor");sg. mn. P. upajjhāya (= preceptor)
cokoliv ("kterákoli" věc");အရာရာတိုင်း;anything ("every" thing");n.	ct. Pán ("mocně");ဘုန်းဘုန်း(တစ်ပါး);ven. Sir ("powerfully");sg. mn.
cokoliv ("neříkající která věc");ဘယ်အရာမဆို;anything ("not" telling which° thing°);n.	ct. pán ("ohromné" tělo");ကိုတော်(တစ်ပါး) (from ကိုယ်တော်) ° ကိုယ်တော်(တစ်ပါး);ven. Sir ("great" body°);sg.
cokoliv ("neříkající co°");ဘာမဆို;everything ("not" saying what°) ° anything ("not" saying what°) ° whatever ("not" saying what°);pron.	ct. pán ("pán, vhodný");ရင်အရဟံ(တစ်ပါး);ven. sir ("lord, worthy");sg. P. arahant (= worthy (of food, clothes, dwelling and medicine))
cokoliv (následováno slovesem);ဘာ (followed by a doubled verb);whatever (followed by a verb);	ct. Pán ("velká moc");ဘုန်းကြီး(တစ်ပါး);ven. Sir ("great power");sg. mn.
cokoliv (následováno slovesem): Cokoliv uděláš, já mám rád.;ဘာ (followed by a doubled verb): ခင်ဗျားဘာလုပ်လုပ် ကျွန်တော်ကြိုက်ပါတယ်။;whatever (followed by a verb): Whatever you do, I like.;pol. um.	ct. Pán (s vyšším vysvěcením, nikoliv novic);ဦးပဉ္စင်း(တစ်ပါး);ven. Sir (who has higher ordination);sg. P. upajjāya (= preceptor)
cokoliv (následováno slovesem): Je jedno, co jíš.;ဘာ (followed by a doubled verb): ဘာစားစားအရေးမကြီးပါဘူး။;whatever (followed by a verb): Whatever (you) eat, it doesn't matter.;pol.	ct. Pán: A co ct. Pán?;အရင်ဘုရား: အရင်ဘုရားကောပဲ (~ အရင်ဘုရားရောပဲ)။;ven. Sir: And what about ven. Sir?;inter. col.
cokoliv (někdo) chce (~ "rád");ကြိုက်တဲ့ဘာ ;whatever (one) likes;	ct. Pán: Budu poslouchat (co) ct. Pán (řekne), ano?;အရင်ဘုရား: အရင်ဘုရား နာ(ယူ)တော့မယ် နော်။;ven. Sir: (I) will listen to the

ven. Sir, ok?;inter. fut.
 ct. pán: ct. panu;အရင်ဘုရား: အရင်ဘုရားဆီကို;ven. Sir: to ven. Sir;
 ct. Pán: Je ct. Pán buddhistou již od narození? (tj. jestli se narodil v buddhistické rodině);ဦးဇင်း: နဂိုကတည်းက ဦးဇင်းက ဗုဒ္ဓဘာသာလား။;ven. Sir: Is the ven. Sir a Buddhist since birth? (i.e. was he born in a Buddhist family);inter.
 ct. Pán: Nevím jak se mluví se ct. Pány. Bude v pořádku, když (s tebou) budu mluvit jako s kamarádem?;ဘုန်းဘုန်း: ဘုန်းဘုန်းနဲ့ စကားမပြောတတ်ပါဘူး ရင်။ သူငယ်ချင်းလို ပြောလို့ရပါမလား။;ven. Sir: (I) do not know how to talk with monks. Is (it) alright, if (I) speak (with you) like with a friend?;inter. fut. pol.
 ct. pán: Pojďme, ct. pane.;ဘုရား: ကြွကြွရအောင် ဘုရား။;ven. sir: Let's go, ven. sir.;imper. utmn.
 ct. Pane;ဖုန်း (sl. from ဘုရား);ven. Sir;voc. sl. utmn.
 ct. Pane: Budu hledat (a) podívám se (po tom), ct. Pane ... ;ဖုန်း: ရာကျိပေးပါဦးမယ် ဖုန်း ...။ (~ ရာကြည့် ပေးပါဦးမယ် ဘုရား။);ven. Sir: (I) will search and look (for it), ven. Sir ...;fut. sl.
 ct.: ct. Obhása z Men;ဦး: မင်းဘူးဦးဩဘာသာ;ven.: ven. Obhasa from Min;writ.
 ct.: ct. Váritta.;ဦး: ဦးပါရိတ္တ;ven.: ven. Varitta.;name.
 čtení (knihy atd. na čtení);ဖတ်စရာ;reading (things to read);n.
 čtení: ("Mladý pán") É má knihu na čtení.;ဖတ်စရာ: မောင်အေးမှာ ဖတ်စရာစာအုပ်ရှိတယ်။;reading: ("Young man") Aye has a book for reading.;col.
 ctihodný pán;ဘုရား(တစ်ပါး) [fěyā];venerable sir;sg.
 ctít;ရိုသေ ° ချီး ° ကန်တော့;pay obeisance ° respect, show ° revere ° venerate;T
 ctít ("být-jasný (a) hnědý");ကြည်ညို;revere ("be-clear (and) brown");T
 ctít ("dělat¹ kvalitu");ဂုဏ်ပြု;revere ("make¹ quality");T
 ctít ("neobyčejně¹ přisuzovat důležitost");လေးစား;revere ("exceedingly¹ attach-importance-to");T
 ctít ("respektovat (a) pozvedávat");ချီးမြှောက်;respect, show ("respect (and) elevate");T
 ctít (Buddhu, "žádat¹ (o) přání");ဆုတောင်း;respect (the Buddha, "request¹ (a) wish");T
 ctít (jakožto dobré, "uložit² vhodnou⁰ hodnotu¹");တန်ဖိုးထား (WS. from တန်ဖိုးထား) ° တန်ဖိုးထား;respect (as good, "put² worth⁰ value¹");T (or) T WS.
 ctít: Ctí Dhammu.;တန်ဖိုးထား: တရားကို တန်ဖိုးထားတယ်။;respect: (He) respects the Dhamma.;col.
 ctít: Ctím (tebe,) který je dobře dovedný v tom, co není (tvou) mateřštinou.;လေးစား: မိခင်စာ (~ မိခင်ဘာသာစကား) မဟုတ်တာကို ကောင်းကောင်းကျွမ်းကျင်တာကို လေးစားပါတယ်။;revere: (I) revere (you), who is well skilled in what is not (your) mother tongue.;pol.
 ctít: Nesmírně ctím náboženství (Dhammy).;ကိုင်းရှိုင်း: အင်မတန်ကိုင်းရှိုင်းပါတယ်။;respect: (I) extremely respect the religion (of Dhamma).;pol.
 ctít: uctivě (na konci dopisu);ကန်တော့: ကန်တော့လျက်;respect: respectfully (at the end of a letter);adv.
 ctitel ("zatímco² se-spoléhá⁰ (a) skryvá-se¹");ကိုးကွယ်ရာ(တစ်ပါး)

တစ်ယောက်);devotee ("while² relying-on⁰ (and) concealing¹");sg.
 ctitel (podporovatel mnicha);ဒကာ(တစ်ယောက်);devotee, male;sg.
 mn. P. dāyaka (= supporter)
 ctitelka (podporovatelka mnicha);ဒကာမ(တစ်ယောက်);devotee, female (female-supporter);f. mn. P. dāyaka (= supporter)
 ctnost: Rozvíjel ctnost, soustředění (a) moudrost.;သီလ: သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၊ ကြီးထွားလာခဲ့ပါတယ်။;morality: (He) developed morality, concentration (and) wisdom.;p.s. pol.
 ctnostný, být;သင်း;virtuous, be;l
 čtverec ("podobá² čtyř⁰ bariér¹");စတုရန်းပုံ(တစ်ပုံ);square ("shape² (of) four⁰ barriers¹");sg. P. catura-anta (= four ends)
 čtverec ("vyznačení");အကွက်;square ("marking-off");n.
 čtvrt (čtvrťka);တစ်ဝက် (from တစ်စိတ်) ° တစ်စိတ်;quarter;n.
 čtvrť (města, "označená¹ oblast⁰");ရပ်ကွက်;quarter (of town, "marked-off¹ region⁰");n.
 čtvrť: Zbyla jen čtvrťka dortu.;တစ်ဝက်: ကိတ်မုန့်တစ်ဝက် ကျန်တယ်။;quarter: Only a quater of cake remains.;
 čtvrték ("den¹ Jupiteru");ကြာသပတေးနေ့;Thursday ("Jupiter's day");adv.
 čtvrték ("den¹ Jupiteru");ကြာသပတေးနေ့ (WS. from ကြာသပတေးနေ့);Thursday ("Jupiter's day");adv. WS.
 čtvrtina;တစ်ဝက် (from တစ်စိတ်) ° အစိတ် ° တစ်စိတ်;quarter;n.
 čtvrtina čiatu (25 haléřů, "čtvrtina");မတ်;quarter of kyat (25 penny, "quarter");n.
 čtvrtý;စတုတ္ထ;fourth;num. P. catuttha (= fourth)
 čtyři;၄ ° လေး;four;num.
 cukr ("mezi¹ krásou⁰");သကြား [dejā.];sugar ("between¹ beauty⁰");n. P. sakkharā (= sugar)
 cukr: Cukr se většinou používá ve formě (~ "jakožto") prášek.;သကြား: များသောအားဖြင့် သကြားကို အမှုန့် အဖြစ်သုံးကြတယ်။;sugar: Sugar is (~ "are") mostly used as powder.;
 cukrová třtina;ကြီး;sugar cane;n.
 čůrat (CZ col., "stříkat¹ moč⁰");သေးပန်း;pee (EN col., "spurt-out¹ urine⁰");T
 čůrat (CZ col., "vypouštět¹ moč⁰");သေးပေါက်;pee (EN col., "let-out¹ urine⁰");T
 cvičení;ကျင့်;training;n.
 cvičení ("trénovat (a) uspořádat");ကျင့်စဉ်;practice ("(to) practise (and) line-up");n.
 cvičení (čím, "praxe (a) trénink");အလေ့အကျင့်;exercise ("practising (and) training");n.
 cvičit ("praktikovat (a) trénovat");လေ့ကျင့်;exercise ("practise (and) train");T
 cvičit (praktikovat, "čekat (a) stavět");စောင့်တည်၊ -မှာ;exercise (practise, "wait (and) build");T
 cvičit (praktikovat);ကျင့်;exercise (practise);T
 cvičit: Pokud netrénuješ, co (již) máš, ta dobrá (znanost) psaní (a) dobrá (zanlost) mluvení, se může ztratit, prý ...;လေ့ကျင့်: မလေ့ကျင့်ရင် ရပြီးသား စာလေးစကားလေးတွေဟာ ပျောက်တတ်တယ်တဲ့ ...။;practise: If (you) do not practise, what (you) have (already) got, the good (knowledge) of writing (and) good (knowledge) of speaking may get lost, (they) say ...;col.
 cvrček (hmyz, "krátké vláknité tělo");ပုရစ်ကောင်(တစ်ကောင်)

[peyi.kau~];cricket (insect, "short thread body");sg.
dál ("pokračovat");ဆက်;further ("continue");T
dál: ("Ty") zahni vpravo za druhým semaforem (a) pak jeď dál rovně 200 metrů.;ဆက်: မင်း ဒုတိယမီးဖိုချင်းရင် ညာဘက်ကွေ့ပြီးတော့ မီတာ ၂၀၀လောက် တည့်တည့်ဆက်သွားလိုက်ပါ။;further: ("You") turn right after the second traffic light (and) then go further straight ahead for 200 meters.;imper. pol.
Dál: Pokračuj. ("Mluv dál").;ဆက်: ဆက်ပြောပါ။;further: Continue. ("Talk further.");imper. pol.
dále (pokračovat): Zítra si budeme určitě dále povídat.;ဆက်လက်: မနက်ဖြန်လဲ ကျွန်တော်တို့ ဆက်လက်ဆွေးနွေးကြမယ်လေ။;continue: Surely, we will continue in discussing tomorrow also.;fut. um. col.
dále pak;ဒါတွင်မက;furthermore;conj.
dále, a ("mimo¹ to");ဒါ့အပြင် ° ထို့အပြင်;furthermore ("out¹ (of that)");adv.
dále: Dále, jsou tam také starověká umělecká díla.;ပြီးတော့: ပြီးတော့ ရှေးဟောင်းအနုပညာလက်ရာတွေလဲ ရှိပါတယ်။;then: Then, there are also ancient artworks.;col. pol.
daleko;လှမ်းလှမ်း;far away;adv.
daleko (pryč): Je maminka daleko (pryč)?;အဝေးမှာ: မာမိက (အ)ဝေးမှာလား။;far (away): Is mummy far away?;inter. col.
daleko (zdaleka): Lze (jej) vidět zdaleka.;အဝေး: အဝေးက မြင်နိုင်ပါတယ်။;far (afar): (It) can be seen from afar.;pol.
daleko v dáli;ဟိုအဝေးမှာ ° ဟိုးအဝေးမှာ (WS. from ဟိုအဝေးမှာ);far in the distance;adv. (or) adv. WS.
daleko v dáli: Strom je daleko v dáli.;ဟိုးအဝေးမှာ: သစ်ပင်က ဟိုးအဝေးမှာ ရှိတယ်။;far in the distance: The tree is far in the distance.;
daleko, být;ဝေး ° လှမ်း;far, be;I
daleko, být: Být daleko a volat.;လှမ်း: လှမ်းပြီး ခေါ်တယ်။;far, be: Call while being far.;
daleko, být: Je (to) daleko od moderní technologie.;အဝေးမှာ: ခေတ်ပေါ်စက်မှုပညာရဲ့ အဝေးမှာရှိတယ်။;far, be: (It) is far from modern technology.;
daleko: Buenos Aires je 8377 km daleko od (~ "s") Washingtonu.;ဝေး: ဘရူးနော့အနို့ ဝါရင်တန်က ရှစ်ထောင်သုံးရာ့ခုနစ်ဆယ်ခုနစ်ကီလိုမီတာ ဝေးတယ်။;far: Buenos Aires is 8377 km far from (~ "with") Washington.;
daleko: Docela daleko od (~ "s") buvola.;လှမ်းလှမ်း: ကျွန်ုပ်တို့ခပ်လှမ်းလှမ်းမှာ;far away: quite far away from (~ "with") the buffalo.;adv.
daleko: Je to (odsud) 50 mil daleko.;ဝေး: မိုင် ၅၀လောက် ဝေးပါတယ်။;far: It is 50 miles far (from here);pol.
daleko: Kolik milí je to odsud do Bago? ("Odsud to Bago, kolik milí je to daleko?");ဝေး: ဒီက ပဲခူးကို ဘယ်နှစ်မိုင် ဝေးသလဲ။;far: How many miles is it far from here to Bago?;inter. col.
daleko: Nevím přesně jak je to daleko.;ဝေး: ဘယ်လောက်ဝေးလဲ ကျွန်တော် အတိအကျ မသိဘူး။;far: I don't know precisely how far it is.;um.
další;ထပ် ° နောက်;another ° next;adj. (or) suff. adj.
další ("vice");ထက်;another ("more");suff. adv.
další (ještě, "další (a) znovu");နောက်ထပ်;more (another, "next (and) again");adv.

další (jiný, "ještě¹ další");နောက်ထပ်;another ("next more");adv.
další (následující);နောက်;next (following);prep.
další den;နောက်နေ့;next day;adv.
další: co se týče toho dalšího místa;နောက်: နောက်တစ်နေရာကတော့;other: as for the other place;
další: další zvíře;နောက်: နောက်တစ်ကောင်;next: next animal;
další: dalších dvacet dní;နောက်ထပ်: နောက်ထပ်ရက်နှစ်ဆယ်;more: twenty days more;
další: Zahněte vlevo, (a) až přejedete další ulici, vpravo byste měl vidět (~ "najít") hotel.;နောက်: ဘယ်ဘက်ကွေ့လိုက် နောက်တစ်လမ်း ကျော်ပြီးရင် ညာဘက်မှာ ဟိုတယ်တွေလိမ့်မယ်။;next: Turn left, (and) having passed the next street, on the right (you) should find the hotel.;imper. fut. col.
další: zůstat dalších deset dní;ထပ်: ဆယ်ရက်ထပ်နေရန်;another: to stay another ten days;
dáma (užíváno jakožto titul před jmény starších žen);ဒေါ်;madam (used as title for names of older women);pref.
dáma: Dáma (z) Myanmaru.;အမျိုးသမီး: မြန်မာအမျိုးသမီး;lady: Myanmar lady.;
dámy: Dámy a pánové! ("Vy, úctyhodní pánové a dámy.");ပြည်သူများ: လေးစားအပ်တဲ့ လုပ်သားပြည်သူများ ခင်ဗျား။;ladies: Ladies and gentlemen! ("You, respectable men and women.");imper.
daň ("povinnost");ခွန်;tax ("duty");n.
dar;ဒါန့်;gift;n. P. dāna (= generosity)
dar, dostat ("dostat¹ dar");အလှူခံ;donation, receive ("receive¹ donation");T
dar, dostat: Vybírání znamená, že chodím za přáteli a žádám je aby darovali peníze (~ "abych dostal dar peněz").;အလှူခံ: လိုက်ကောက်ဆိုတာ သူငယ်ချင်တွေဆီ သွားပြီး ပိုက်ဆန် အလှူခံ တောင်းတာ။;donation, receive: Collecting means, (that I) go to (my) friends and ask (them) to donate money (~ "to receive donation of money").;
dar, žádat o ("dostat¹ dar");အလှူခံ;donation, ask for ("receive¹ donation");T
darebák ("vyhrožovaná¹ osoba");လူကြမ်း(တစ်ယောက်);villain ("threatened¹ person");sg.
darebák: V tomto filmu hraje hlavní roli darebáka. ("V tomto filmu je on zahrnut jakožto darebák.");လူကြမ်း: ဒီရုပ်ရှင်မှာ သူလူကြမ်းအဖြစ် ပါပါတယ်။;villain: In this movie he is starring as a villain ("In this movie he is included as a villain.");pol.
dárěk (k darování, "ruka nosí");လက်ဆောင်(တစ်ခု);present (to give, "hand carries");sg.
darování;ဒါန့်;giving;n. P. dāna (= generosity)
darovaný;အလှူ;donated;adj.
darovaný: Vybírá darované peníze.;အလှူ: လိုက်ကောက်တယ် ပိုက်ဆံအလှူ။;donated: (He) collects donated money.;
darovat (náboženským způsobem);လှူ;donate (in a religious way);T
darovat (náboženským způsobem): Jdou do klášterů a (náboženským způsobem) darují vodu.;လှူ: ဘုန်းကြီးကျောင်းတွေကို သွားပြီး ရေလှူကြပါတယ်။;donate (in a religious way): (They) go to monasteries and (religiously) offer water.;pol.
darovat (něco mnichům): Závisím na jídle darovaném laiky.;လှူ:

ဒကာများလှူသည့်ဆွမ်းတွင် အားထားနေပါတယ်။;offer (sth. to monks): (I) depend (~ "am depending") on the meal offered by the lay people.;pol. ubmn. writ.

darovat (něco někomu);ဆက်;present (sth. to sb.);T

darovat jídlo (mnichům, "darovat¹ jídlo");ဆွမ်းကပ်;offer food (to monks, "offer¹ food");mn.

darovat jídlo (mnichům, "nabídnout¹ ráno");ကပ် အရက်;offer a morning meal (to monks, "offer¹ (in the) morning");T P. aruṇa (= morning)

darovat jídlo během almužní obchůzky mnichů (mnichům, "darovat¹ jídlo");လောင်း ဆွမ်း ° ဆွမ်းလောင်း;offer food during alms-round (to monks, "offer¹ food");T Bh. mn.

darovat jídlo během almužní obchůzky mnichů (mnichům, "nabídnout¹ (a) nabídnout² jídlo");လောင်းလှူ ဆွမ်း ° လှူ ဆွမ်းလောင်း;offer food during alms-round (to monks, "offer¹ (and) offer² food");T Bh. mn.

darovat jídlo ve vlastním domě (mnichům, "darovat¹ jídlo");ဆွမ်းကပ်;offer food in one's house (to monks, "offer¹ food");T Bh. mn.

darovat jídlo ve vlastním domě (mnichům, "nabídnout¹ jídlo");ကပ် ဆွမ်း;offer food in one's house (to monks, "offer¹ food");T Bh. mn.

darovat něco duchovi;ကိုး;offer to a spirit;T

darovat: A co se týče některých, (ti) darují ranní potravu (mnichům během almužní obchůzky);လှူ တချို့ဆို နေ့တိုင်း အရက်ဆွမ်းလောင်း လှူကြပါတယ်။;donate: As for some, (they religiously) donate morning meal (to monks during alms-round).;pol.

dát;ပေး;give;T

dát (~ uveřejnit): Dávám (~ uveřejňuji) (sem) jeho fotografii.;တင်ထား: သူ့ပုံကို တင်ထားတာပါ။;put (~ publish): (I) put (~ publish) (here) his photo.;pol. FB

dát (někam);ထား;put;T

dát (někam): Dej tu povinnost pro mě na poslední (místo) a pak ji vykoněj.;ထား: ကျွန်တော့်ရဲ့ ကိစ္စကို နောက်ဆုံးထားပြီး ဆောင်ရွက်ပါ။;put: Put the duty for me tot he last (place) and then carry it out.;imper. pol. col.

dát (svěřit);အပ်;give (entrust);T

dát peníze (rodičům té které nevěsty, "položít (a) žádat");တင်တောင်း;give money (to the prospective bride's parents, "put (and) request");T

dát si sprchu ("rozbijet¹ vodu");ရေချိုး;shower, take a ("break¹ water");T

dát stranou;ထား;set aside;T

dát vědět ("(nechat) slyšet¹ informaci");အကြောင်းကြား;let sb. know ("(let) hear¹ whereabouts");T

dát vědět ("dát¹ znalost");အသိပေး;let sb. know ("give¹ knowledge");T

dát vědět (informovat, "dát² slyšet¹ informaci");အကြောင်းကြားပေး;let sb. know (inform, "give² hearing¹ whereabouts");T

dát vědět (o mniších, "vyslovit (a) být-slyšen");မိန့်ကြား;let know (about monks, "pronounce (and) be-heard");T mn.

dát vědět: Chci abys mi dal vědět.;အသိပေး: ကျွန်တော်ကို

အသိပေးစေလိုပါတယ်။;let know: (I) want (you) to let me know.;pol.

dát vědět: Ct. Pane, pokud jen dorazíte do ("země") Myanmaru, dejte mi vědět.;အကြောင်းကြား: အရင်ဘုရား မြန်မာပြည်ရောက်ရင်သာ တပည့်တော်ကိုအကြောင်းကြားလိုက်ပါ။;let sb. know: Ven. Sir, just if you arrive to Myanmar country, let me know.;imper. pol. utmn.

dát: Pokud (budeš) ten inventář dávat s předstihem, pak (ho) dej (mě).;ပေး: ကြိုတင်စာရင်း ပေးရင်တော့ပေးတာပေါ့။;give: If (you) give the inventory in advance, then give (it to me).;imper. col.

dát: V tom případě (mi) dejte tři ("lahve").;ပေး: ဒီလိုဆို သုံးလုံးပေးပါ။;give: In that case give (me) three ("bottles").;imper. pol.

dát: Vyžaduji (a) dávám (ti) přání.;ပေး: ဆုတောင်းပေးပါတယ်။;give: (I) request (and) give (you) wishes.;w. pol.

data (fakta, "věci (a) údy");အချက်အလက်;data ("items (and) limbs");n.

datum (~ "den (v měsíci)"): čtvrtého ("dne (v měsíci)") ledna, devatenáct set čtyřicet osm;ရက်စွဲ: (~ "ရက်နေ့"): တစ်ထောင်တိုက်လေးဆယ့်နှစ်ခုနှစ်၊ ဂျန်နဝါရီလ၊ လေးရက်နေ့;date (~ "day (in month)"): fourth ("day (in month)") of January, nineteen forty-eight;

datum (~ "den v měsíci"): Jaké je datum?;ရက်စွဲ (~ "နှစ်ရက်"): ဘယ်နှစ်ရက်နေ့လဲ။;date (~ "day of month"): What's the date (today)?;inter.

datum (~ "den v měsíci"): V jaké datum (~ "den (v měsíci)") přijedou?;ရက်စွဲ (~ "ရက်နေ့"): ဘယ်နှစ်ရက်နေ့ လာမလဲ။;date (~ "day of month"): What date (~ "day (in month)") will (they) come?;inter.

datum: Co je dnes za den? (Jaké je datum?);နေ့: ဒီနေ့ ဘာနေ့လဲ။;date (~ "day"): What's the date today?;inter.

dav (lidí, kteří se právě účastní nějaké události);ပရိသတ်တို့;crowd (of people attending an event);pl. P. pirisā (= assembly)

dávat;ပေး;give;T

dávat pozor na("zejména^o udělat² váhu");ဂရုပြု (အထူး);pay attention to ("(especially^o) make² weight");T writ. P. garu (= weight)

dávat pozor na("zejména^o udělat² váhu");အထူးဂရုပြု;pay attention to ("(especially^o) make² weight");T writ. P. garu (= weight)

dávat (nějaké slovo někam ve větě, "vložit (a) praktikovat");ထည့်လေး;insert (in sentence, "insert (and) practise");T

dávat (slovo ve větě): "ဟာ" (a) "သည်" se za podmět vždycky nedává.;ထည့်လေး: ကတ္တားပုဒ်နောက်မှာ "ဟာ"တို့ "သည်"တို့ကို အမြဲ ထည့်လေးမရှိပါဘူး။;insert: "ဟာ" (and) "သည်" is not always inserted after the subject.;pol.

dávno, ještě (v minulém čase): Kdysi dávno jsem (toho) hodně nastudoval, a ještě si pamatoval.;သားမွေး: အရင်တုန်းကတည်းနဲ့ (~ အရင်တုန်းကတည်းက) အများကြီး လေ့လာပြီး မှတ်သားမွှေးတယ်။;yet (in past tense): Long time ago (I) have studied a lot and have yet remembered.;

dávno, kdysi;အရင်တုန်းက ကတည်းနဲ့ ° အရင်တည်းက ° ဟိုးရှေးရှေးကတည်းက;ago, long time;adv. col. (or) adv.

dávno, kdysi: Kdysi dávno jsem (toho) hodně nastudoval, a

ještě si pamatoval.;မှတ်: အရင်တုန်းကတည်းနဲ့ (~ အရင်တုန်းကတည်းက) အများကြီး လေ့လာပြီး မှတ်သားခဲ့ဖူးတယ်။ ° အရင်တုန်းကတည်းက: အရင်တုန်းကတည်းနဲ့ (~ အရင်တုန်းကတည်းက) အများကြီး လေ့လာပြီး မှတ်သားခဲ့ဖူးတယ်။;ago, long time: Long time ago (I) have studied a lot and have yet remembered. ° remember: Long time ago (I) have studied a lot and have yet remembered.;

dávno, velice (“před²před¹⁰ příchodem³ přítomného času¹”);ခလင်္ကာရီ အချိန်မတိုင်ခင် (အများကြီး);ago, long (“before²before¹⁰ arrival³ (of) present⁰ time¹”);adv.

dávny (také o přátelích známých dlouhou dobu);ဟောင်း;old (also about friends known for long time);adj.

dávny: moje dávná kamarádka;ဟောင်း: မိတ်ဆွေဟောင်း;old: old friend (of mine);

dcera;သမီး(တစ်ယောက်);daughter;sg.

dcera (~ “(čítatel lidí)”: (Mám) tři syny (a) dvě dcery.;ယောက်: သားသုံးယောက် သမီးနှစ်ယောက်;daughter (~ “(num. class. for people)”: (I have) three sons (and) two daughters.;col.

dcera: Je (to) syn nebo dcera?;သမီး: သားလား။ သမီးလား;daughter: Is (it) son or daughter?;inter.

dcera: Jsem dcera pana Bamy.;သမီး: ကျွန်မ ဦးဘမြသမီးပါ။;daughter: I am Mr. Bamy's daughter.;pol. uw.

dcera: Starší dceři je 14 let (a) mladší (~ “dceři”) je už 10 (“let”);.သမီး: သမီးအကြီးက ၁၄-နှစ်၊ သမီးအငယ်က ၁၀။နှစ် ရှိပြီ;daughter: Elder daughter is 14 years (old and) the younger one (~ “daughter”) is already 10 years (old);.p.p.

dcero (matčino volání);မိတုတ်;daughter (affectionate address by mother);voc. col.

debata (veřejná);စကားရည်လှဲ(တစ်ပွဲ);debate (public);sg.

debatovat (“vyžadovat vážně (a) dívat-se”);တိုင်ပင်ကြည့်;debate (“request seriously (and) see”);T

dech;အသက်(တစ်ခု);breath;n.

dech (“dýchat¹ dech⁰ {jmenec}”);အသက်ရှူခြင်း;breath (“breathe¹ breath⁰ {nouner}”);n.

dech (“nádech (a) výdech”);ဝင်သက်ထွက်သက်;breath (“inbreath (and) outbreath”);n.

dech (“vcházející dech (a) vycházející dech”);ဝင်သက်ထွက်သက်;breath (“coming breath (and) escaping breath”);n.

dech: Třikrát se zhluboka nadechne (“dech”);.အသက်: အသက်ကို ခပ်ပြင်းပြင်းသုံးခါ ရှူသွင်းတယ်။ (~ အသက်ကို သုံးခါလောက် ခပ်ပြင်းပြင်း ရှူသွင်းတယ်);breath: (He) deeply breathes (“in”) three times (“a breath”);.

dech: Všímající si (svého) dechu, (“stává se, (že)”) sleduji samotnou přirozenost (své) mysli (“růpa – nāma”);.ဝင်သက်ထွက်သက်: ဝင်သက်ထွက်သက် မှတ်ပြီးကိုယ်စိတ် (ရုပ်နာမ်) သဘာဝလေးကို ကြည့်မြင်တယ်;breath: Noticing the breath, (I) happen to watch the very nature (of my) mind (“růpa – nāma”);.pol. med.

dědeček;အဖိုး(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး) (from အဘိုး) ° ဘေး(တစ်ယောက်) ° ဘိုး(တစ်ဦး) ° အဘိုး(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);grandpa ° great-grandfather ° grandfather;sg.

dědeček: dědeček (a) babička;ဘိုး: ဘိုးဘွား;grandfather: grandfather (and) grandmother;

dědeček: Tento pán je chlapcův dědeček.;အဘိုး: ဒီအမျိုးသားက

ကောင်လေးရဲ့ အဘိုးဖြစ်တယ်;grandfather: This man is grandfather of the boy.;

dědictví, přerušení (“dědictví (je) rozbito”);အမွေဖြစ်;inheritance, cessation of (“inheritance breaks”);

dědictví, přerušit se (“dědictví (je) rozbito”);အမွေပြတ်;inheritance, cease (“inheritance breaks”);I

defekt;အမှတ်;defect;n.

děkování: Hrozně moc děkuji!;ကျေးဇူး: ကျေးဇူးအရမ်းတင်ပါတယ်;thanks: Thank you so much!;pol.

děkovat (“uložit zásluhu” nebo “uložit vděk”);ကျေးဇူးတင်;thank (“put merit” or “put gratitude”);T

děkovat (někomu);ကျေးဇူးတင်;thank (to sb.);v. pol.

děkovat: (“Já”) (ti) také děkuji, že jsi si vzal pomoc ze strany (mých) schopností.;ကျေးဇူးတင်: ကျွန်တော်လဲ တတ်နိုင်တာက ကူညီရလို့ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်;thank: (“I”) also thank (you), that (you) took the help from the side of (my) ability.;pol.

děkovat: (Tak) tedy, děkuji.;ကျေးဇူး: ကျေးဇူးဘဲ။ (~ ကျေးဇူးပဲ);thank: Just, thank you.;col.

děkovat: Děkuji.;ကျေးဇူးတင်: ကျေးဇူးတင်ပါတယ်;thank: Thank you.;col. pol.

děkovat: Vkládá se (to), protože se vyžaduje hluboké děkuji.;ကျေးဇူးတင်: ကျေးဇူးတင်တာကို လေးနက်စေချင်လို့ ထည့်ပေးလိုက်တာပါ;thank: (It) is used (~ “put”) because a deep thanks was desired.;pol.

děkuji: Děkuji za odpověď (“zpět”);.ကျေးဇူးတင်ပါတယ်: ပြန်ဖြေပေးတာ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်;thank (you): Thank you for answering (me) back.;pol.

děkuji: Děkuji za opravení chyb.;ကျေးဇူးတင်: အမှားပြင်ပေးတာတွေကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်;thank (you): Thank (you) for correcting the mistakes.;pol.

děkuji: Děkuji. (“Prostě vděčnost.”);ကျေးဇူး: ကျေးဇူးပဲ;thank (~ “gratitude”): Thanks. (“Just gratitude.”);col.

děkuji: Moc (ti) děkuji. (“Svět díky.”);ကျေးဇူး: ကျေးဇူးကမ္ဘာပါ;thanks: Thank (you) very much. (“World of thanks.”);pol.

děkuji: Také vám děkuji.;ကျေးဇူး: ကျေးဇူးလဲတင်ပါတယ်;thanks: (I) thank you also.;pol. col.

dělá, co někdo (“dělat {jmenec}”);လုပ်စရာ;does, what one (“work {nouner}”);n.

dělání práce, pro: Monitor je část počítače, (která), pro dělání práce, (‘uvádí’) tvary ve skutečnost.;လုပ်ငန်း: မိနီတာဆိုတာ ကွန်ပျူတာလုပ်ငန်း သရုပ်စစ်ပိုင်းပါ;do work, to: Monitor is the part of computer (which), for doing work, (makes) forms real.;pol.

dělaný, být (značí trpný rod);ထား;made, be (indicates passive mode);I

dělat;လုပ် ° ပြု;dělat ° do;T

dělat (chyby): Vskutku, děláním chyb se objevuje správné (psaní);.လုပ်: အမှားလုပ်မှ အမှန်ပေါ်မှာပေါ့;make (mistakes): Indeed, by making mistakes, correct(ness) will appear.;col.

dělat (měnit z jednoho stavu na jiný);စေ;make (change from one state to another);suff.

dělat (něco pro život);စား;do (sth. for living);T

dělat (vykonat);ကြံ့;do (perform);T writ. P. kiryi (= action, deed) rare

dělat (vyrábět, “dělat (a) dělat”);ပြုလုပ်;make (“make (and) do”);T	law that (I) have never heard (and they) are doing how they
dělat, co: Dělej co máš dělat.;လုပ်စရာ: လုပ်စရာ ရှိတာ လုပ်ပါ။;do,	want to do.;pol.
what to: Do what (you) have to do.;imper. pol. col.	déle: Nebudeš tu déle (~ dlouho)?ကြာကြာ ကြာကြာ
dělat: Co (náš) syn (“stále”) dělá?;လုပ်: သားသားဟာကို	မနေဘူးလား။;long(er): Won't you stay long(er)?;inter. col.
ဘာလုပ်တာတုန်း။ (~ သားသား ဘာလုပ်နေတာတုန်း။);do: What is the	dělít;ခွဲထား ° ခွဲ;divide;T
son (“still”) doing?;inter. lett.	délka života (“pokračování života”);သက်တမ်း;lifespan (“life
dělat: Co děláš každý den? (“Jaké práce se stane, že děláš	continuation”);n.
každý den?”);လုပ်: နေ့တိုင်း ဘာတွေလုပ်ဖြစ်သလဲ။;do: What are the	dělník (“zdatný ¹ (v) práci”);အလုပ်သမား(တစ်ယောက်);worker
things (~ “works”) that (you) happen to do every day?;inter.	(“proficient ¹ (in) work”);sg.
col.	delší (~ “více”): Kéž je (tvůj) život delší (~ “dlouhý více”)
dělat: Co děláš?;လုပ်: ဘာလုပ်နေတာလဲ။;do: What are (you)	(než) sto (let). (přání vyjádřené na narozeninách přítele);ကျော်:
doing?;inter.	အသက်ရာကျော်ရည်ပါစေ။;longer (~ “more”): May (your) life be
dělat: Co jsi dělal(a)?;လုပ်: မင်း ဘာလုပ် ခဲ့သလဲ။;do: What did you	longer (~ “long more”) (than one) hundred (years). (wish
do?;inter. col.	expressed on a friend's birthday);w. pol.
dělat: Co máš dnes v plánu (dělat)?;လုပ်: ဘာလုပ်ဖို့ အစီအစဉ်	demokracie;ဒီမိုကရေစီ ° ဒီ (abbrev. from ဒီမိုကရေစီ) °
ရှိသလဲ။;do: What do (you) plan to do today?;inter. col.	ဒီမိုကရေစီ;democracy;n. E. democracy
dělat: Co plánuješ dělat v budoucnu?;လုပ်: အနာဂတ် ဘာလုပ်ဖို့	demokracie (“system demokracie”);ဒီမိုကရေစီစနစ်;democracy
မုန်းထားလည်း။ (~ ရေဆက် ဘာလုပ်မယ်မုန်းထားလည်း);do: What do	(“demoracy system”);n. E. democracy
(you) plan to do in future?;inter.	demokracie: Chtějí se stát demokratickou zemí...;ဒီမိုကရေစီ:
dělat: cokoliv uděláš;လုပ်: ဘာလုပ်လုပ်;do: whatever (you) do;	ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံအဖြစ်ကို သူတို့ ရောက်ချင်နေပါတယ်။;democracy: They
dělat: Dělán každý po trošce.;လုပ်: တစ်ချင်းစီကို	want to become a democratic country.;pol.
ဖြည့်ဖြည့်ချင်းလုပ်နေတယ်။;do: (I) am doing each little by little.;	demonstrace (“událost ² ukazování ¹
dělat: Hele, dělej jak chceš.;လုပ်: သဘောရှိလုပ်ပေတော့။;do:	tužeb°);ဆန္ဒပြပွဲ(တစ်ပွဲ);demonstration (“event ² (of) showing ¹
Really, do as (you) like.;imper. col.	wishes°) ° picket (demonstration, “event ² (of) showing ¹
dělat: Jak to uděláš?;လုပ်: ဘယ်လိုလုပ်သလဲ။;do: How will you do	wishes°);sg.
(it)?;inter. col.	den;ရက်(တစ်ရက်) ° နေ့(တစ်ရက်);day;sg.
dělat: Jaké je (vaše) zaměstnání? (“Jakou práci děláte?”);လုပ်:	den 'Id-den' (Bakra-Eid, Indicko-Muslimský svátek, během
ဘာအလုပ်လုပ်နေသလဲ။;do: What is your job? (“What work are	něhož jsou zabijena zvířata, “indický id den”);ကုလားအစ်နေ့;day
(you) doing?”);inter. cont.	'Id-day' (Bakra-Eid, Indian-Muslim festival during which animals
dělat: jako (to) tak obvykle dělám;လုပ်: ပုံမှန်လုပ်နေကျအတိုင်း;do:	are killed, “Indian Id day”);adv.
as (I) do (it) usually;	den (v měsíci): čtvrtého (“dne (v měsíci)”) ledna, devatenáct set
dělat: Když si (to) jeden udělá sám, tak to (také) sám	čtyřicet osm;ရက်နေ့: တစ်ထောင့်ကိုးရာ လေးဆယ့်နှစ်ခုနဲ့၊ ဂျန်နဝါရီလ၊
dostane.;လုပ်: ကိုယ်လုပ်ရင် ကိုယ်ရတယ်။;do: If one does oneself	လေးရက်နေ့;day (in month): fourth (“day (in month)”) of January,
one will get it.;prov.	nineteen forty-eight;
dělat: Mohu začít dělat cokoliv chci (~ “mám-rád”);လုပ်:	den měsíce;ရက်နေ့(တစ်ရက်);day of month;sg.
အခြားကြိုက်တဲ့အလုပ်ကို စလုပ်နိုင်ပါတယ်။;do: (I) can start to do	den měsíce: dvacátého ...;ရက်နေ့: နှစ်ဆယ်ရက်နေ့;day of month:
anything (I) like.;pol.	twentieth of ... (followed by a name of month);
dělat: Opakování je matkou moudrosti. (“Dělání znovu a znovu	den měsíce: šestnáctého ...;ရက်နေ့: ဆယ်ခြောက်ရက်နေ့;day of
(“jeden-po-druhém”) je (“prostě”) matkou správné	month: sixteenth of ... (followed by a name of month);
znalosti.”);ပြုလုပ်: ထပ်ခါထပ်ခါ ပြုလုပ်ခြင်းသည် မှန်ဉာဏ်ရဲ့ အမေ့။;do:	den v měsíci: Jaké je datum?;နှစ်ရက်: ဘယ်နှစ်ရက်နေ့လဲ။;day of
Repetition is the mother of wisdom. (“Doing again and again	month: What's the date (today)?;inter.
(“one-by-one”) is simply the mother of the right	den, velký: Také v klášterech, ve velkých chvílích, o velkých
knowledge.”);prov.	dnech, recitují (páli promluvy).;ရက်ကြီး: ဘုရားကျောင်းတွေမှာလည်း
dělat: Poněvadž se (věci) nedějí podle (toho) jak (je) děláš,	အခါကြီးရက်ကြီးတွေမှာလည်း ရွတ်ကြပါတယ်။;day, big: Also in
měla bys (je) dělat (podle toho,) jak se dějí.;လုပ်: လုပ်သလို	monasteries, at big times, big days, (they) recite (Páli
မဖြစ်တော့လဲ ဖြစ်သလို လုပ်ရမှာပေါ့။;do: As (things) don't happen	discourses).;pol.
according to how (you) do them, (you) should do (things) as	den: (“V jeden”) rok má 365 dní.;ရက်: တစ်နှစ်မှာ ၃၆၅ရက်
(they) happen.;imper. pol. prov.	ရှိတယ်။;day: (“In”) one year has 365 days.;
dělat: to, co jsem dělal;လုပ်: ကျွန်တော် လုပ်ခဲ့တာ ;do: that, what I	den: během těchto tří dnů;ရက်: ဒီသုံးရက် အတွင်း;day: during
did;um.	these three days;
dělat: Už to nedělej!;လုပ်: မလုပ်တော့ပါ။;do: Don't do (it) any	den: Co je dnes za den? (Jaké je datum?);နေ့: ဒီနေ့
more!;imper. pol.	ဘာနေ့လဲ။;day (date): What's the date today?;inter.
dělat: Vyhlásí zákon který (jsem) ještě nikdy neslyšel a dělají	
jak se jim chce dělat.;လုပ်: တစ်ခါမှ မကြားဖူးတဲ့ဥပဒေတွေ	
ထုတ်ပြန်ပြီး လုပ်ချင်သလို လုပ်နေကြပါတယ်။;do: (They) proclaim a	

den: Dnes je ("den") 21. ("měsíce") února 1987.;နေ့: ဒီနေ့ ၁၉၈၇ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၁ရက်။;day: Today is 21st ("day") of February ("month"), 1987.;

den: každý den;နေ့: နေ့တိုင်း;day: every day;

den: Kéž (tě) vždy potkávají dobré dny a (tak) rozvíjíš dobrou meditaci.;နေ့: ကောင်းသောနေ့တွေ အမြဲပိုင်းဆိုင်နိုင်ပြီး တရားဘာဝနာ ဟူးနိုင်ပါစေ။;day: May you always meet (and) have the good days and (thus) be able to develop the right meditation.;w. pol.

den: Který den (v týdnu) přijedou? Přijedou ve čtvrtek.;နေ့: ဘယ်နေ့ လာမလဲ။ ကြာသပတေးနေ့ လာမယ်။;day: What day (of week) will they come? (They) will come on Thursday.;inter.

den: Může začít každý rok okolo 13tého dubna.;ရက်: နှစ်စဉ် ဧပြီလ ၁၃ ရက်လောက်မှာ စတင်တယ်။;day: It may start every year around 13th of April.;pol.

den: osm dní;ရက်: ရက်ရက်;day: eight days;

den: pátý den ("den, který dosáhnul den pět");နေ့: ငါးရက်မြောက်တဲ့နေ့;day: fifth day ("day which achieved day five");n.

den: Plánoval jsem zůstat ještě dva dny.;ရက်: နှစ်ရက်ထပ်နေဖို့ရန် အစီအစဉ်ရှိတာယ်။;day: (I) had a plan to stay two days more.;p.s.

den: poslední dobou ("v posledních dnech");နေ့: အရင်နေ့တွေမှာ;day: during (~ "in") last (few) days;

den: Setkáme se příště ("příští den");နေ့: နောက်နေ့မှ တွေ့မယ်။;day: We will meet on the next day.;fut.

den: Setkáme se znovu (nějaký) příští den.;ရက်: နောက်ရက်မှာ ပြန်တွေ့မယ်။;day: (We) will meet again on a next day.;fut.

den: v těchto dnech;ရက်: ဒီရက်များအတွင်း;day: ("in") these days;writ.

den: Ve dnech nespokojenosti mám (tendenci) udržovat ("správnou") všímavost.;ရက်: စိတ်ညစ်တဲ့ရက်တွေမှာ တရားမှတ်လေ့ ရှိပါတယ်။;day: On days (when I am) disappointed, (I) tend to (~ "have") keep ("the right") mindfulness.;pol.

den.;ရက်နေ့(တစ်နေ့);day;sg.

dění ("příhoda (a) úpadek");အဖြစ်အပျက်;happening ("happening (and) deterioration");n.

deník;ဂျာနယ်(တစ်ခု);journal;sg. E. journal

deník (žurnál);ဂျာနယ်(တစ်အုပ်၊ တစ်စောင်);journal;sg. E. journal

deník: jeden místní deník o technice ("jeden vnitrostátní technický deník");ဂျာနယ်: ပြည်တွင်းနည်းပညာဂျာနယ်တစ်ခု;journal: a local technical journal;

denně;နေ့တိုင်း;daily;adv.

denně ("každý¹ denº");နေ့တိုင်း;daily ("every¹ dayº");n.

denní doba ("část ²(kdy je) slunceº rozšířené¹");နေ့ခင်းပိုင်း;daytime ("part² (when) sunº (is) spread¹");adv.

deprimovaný, být ("mysl (je) zašpiněná");စိတ်ညစ်;depressed ("mind (is) dirty");l

deprimovaný, být ("síla (je) nízko");အားငယ်;dejected, be ("strength (is) low");l

deprimovaný, být (znehucený, "mysl (je) zničena");စိတ်ပျက်;disheartened, be ("mind (is) broken");l

deprimovaný, být: ("Vskutku"), neboť deprimovaná.;အားငယ်: အားတော့မငယ်ပါနဲ့။;dejected, be: ("Indeed"), do not be dejected.;imper. pol.

děravý, být;ပေါက်;pot-holed, be;l

derivovaný, být (od původního slova, "sejít, sejít (a) přijít");ဆင်းသက်လာ;derived, be (from an original word, "descend, descend (and) come");l

desátý;ဒသမ;teenth;num. P. dasama (= tenth)

deset;၁၀ ° တစ်ဆယ် ° ကျိပ်(တစ်ကျိပ်);ten;num. writ. (or) num.

deset (obvykle před pod. jm.);ဆယ်;ten (usually preceding a noun);

deset milionů;ကုဇေ (WS. from ကုဇေ) ° ကုဇေ ° ဆယ်သန်း;ten million;num. rare. (or) num. rare. WS. (or) num.

deset milionů ("sto sto tisíců");သိန်းတစ်ရာ;ten million ("a hundred of hundred thousand");num.

deset tisíc;သောင်း;ten thousand;num.

deset tisíc: dvanáct tisíc;သောင်း: တစ်သောင်းနှစ်ထောင်;ten thousand: twelve thousand;

deset tisíc: dvanáct tisíc ("10 000 + 2 000");သောင်း: တစ်သောင်းနှစ်ထောင် (10 000 + 2 000);ten thousand: twelve thousand ("10 000 + 2 000";num.

deset: deset dolarů;ဆယ်: ဆယ်ဒေါ်လာ;ten: ten Dollars;

deset: deset galonů;ဆယ်: ဆယ် ဂါလန်;ten: ten gallons;

deset: deset metrů;ဆယ်: ဆယ်မီတာ;ten: ten meters;

deset: deset minut;ဆယ်: ဆယ်မိနစ်;ten: ten minutes;

deset: padesát devět ("pět desítek a devět");ဆယ်: ငါးဆယ်နွှဲကိုး;ten: fifty-nine ("five tens and nine");num.

deset: šedesát čtyři ("šest desítek a čtyři");ဆယ်: ခြောက်ဆယ်နွှဲလေး;ten: sixty-four ("six tens and four");num.

deset: třicet šest ("tři desítky a šest");ဆယ်: သုံးဆယ်နွှဲခြောက်;ten: thirty-six ("three tens and six");num.

desetník čiatu (z období Konbaung);မူး; dime of kyat (of Konbaung period) ° tenth of kyat (of Konbaung period);n.

design;ဒီဇိုင်း;design;n. E. design

děšť;မိုး;rain;n.

děšť: Asi to deštěm zmokne.;မိုး: မိုးစိုလိမ့်မယ်။;rain: (It) may get wet by the rain.;fut.

deště (~ roky mnišství): Mnich malého počtu dešťů (~ let mnišství) přistoupí k mnichovi mnoha dešťů (~ let mnišství).;ဝါ: ဝါစဉ်ငယ်တဲ့ ရဟန်းက ဝါကြီးတဲ့ ရဟန်းကို လျှောက်တင်တော့မယ် (~ လျှောက်တင်ရမယ်)။;rains (~ years of monkhood): A monk of little number of rains (~ years of monkhood) approaches a monk of many rains (~ years of monkhood).;

deště (roky mnišství);ဝါ;rains (years of monkhood);n. P. vassa (= rain)

deště (roky mnišství): Kolik dešťů (let mnišství) už máš?;ဝါ: ဘယ်နှစ်ဝါပြီလဲ။;rains (years of monkhood): How many rains (~ years of monkhood) (you) already have?;inter. p.p. mn.

deštník;တီး(တစ်ခု);umbrella;sg.

dešťová kapka ");မိုးစက် [mō:zē.];raindrop ");n.

dešťové období ") (červen-srpen);မိုးရာသီ;rainy season ") (June-October);adv.

dešťový mrak ("budova² nebeského mraku¹");မိုးတိမ်တိုက်(တစ်ခု တစ်လုံး);rain cloud ("sky cloud building");sg.

detailech, v ("široce (a) neskromně");အကျယ်တဝင့်;details, in ("widely (and) immodestly");adv.

děti;ကလေးတွေ;children;pl.

děti: Kolik let je tvým dětem? ("Jaký již byl věk (tvých dětí?");ကလေး: ကလေးတွေ ဘယ်အရွယ်တွေ ရှိပြီလဲ။;children: How old are (your) children? ("What has been the age (of your children?");inter. p.p.
 dětství;ငယ်ငယ်;childhood;n.
 dětství ("dětský čas");ကလေးအချိန်;childhood ("child time");n.
 dětství ("dětský život");ကလေးဘဝ;childhood ("child life");n.
 dětství ("malý (a) malý");ငယ်ငယ်;childhood ("small (and) small");n.
 dětství ("malý věk");ငယ်ရွယ်;childhood ("small age");n.
 dětství ("miminkový život");ကလေးဘဝ;childhood ("baby life");n.
 dětství, již od;ငယ်ငယ်ကတည်းက;childhood, since;adv.
 dětství, již od: Říká se, že již od dětství Ňa Ňo pořád četl ("psaní").;ငယ်ငယ်ကတည်းက: ငယ်ငယ်ကတည်းက ငည့်ဟာ အမြဲ စာဖတ်တယ်တဲ့;childhood since: It is said, that since childhood Nga Nyo has been always reading ("writings").;
 dětství: během dětství;ငယ်ရွယ်: ငယ်ရွယ်စဉ်;childhood: during childhood;
 dětství: když jsem byl dítě;ငယ်ငယ်: ငယ်ငယ်တုန်းက;childhood: when (I) was a child;adv.
 devátý;နဝမ;nineth;num. P. navama (= nineth)
 děvčátko;မိန်းကလေး(တစ်ယောက်);girl ("girl baby");sg.
 děvčátko (miminko nebo dítě, "ženské miminko");မိန်းကလေး(တစ်ယောက်);girlie (baby or child, "female baby");sg.
 děvče;မိန်းကလေး(တစ်ယောက်);girl;sg.
 děvče ("malé² ženské¹ tělo");ကောင်မလေး(တစ်ယောက်);girl ("small² female¹ body");sg.
 devět;၉ ° ကိုး;nine;num.
 Dhamma (Buddhovo učení);တရား;Dhamma (the Buddha's teachings);n. Bh.
 Dhamma (Buddhy, "ohromná¹ pravda");တရားတော်;Dhamma (of the Buddha, "great¹ truth");n. Bh.
 Dhamma přednesy (vedené laiky, "Dhamma událost");တရားပွဲ(တစ်ပွဲ);Dhamma preachings (conducted by lay people, "Dhamma event");sg.
 Dhamma: Ctí Dhammu.;တရား: တရားကို တန်ဖိုးထားတယ်။;Dhamma: (He) respects the Dhamma.;col.
 Dhamma: Dhamma factory;ဓမ္မ: ဓမ္မဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ;Dhamma: Dhamma factors;writ.
 Dhamma: Hovořit trochu o Dhammĕ.;ဓမ္မ: ဓမ္မအကြောင်းနည်းနည်းဆွေးနွေးတယ်။;Dhamma: Talk a little bit about the Dhamma.;
 Dhamma: Jsou mými učiteli, aby mi dali znalost Dhammy.;တရား: တရားအသိဉာဏ် ပေးတဲ့အတွက် ကျွန်တော့်ရဲ့ ဆရာတွေပါ။;Dhamma: (They) are my teachers to give me knowledge of Dhamma.;pol.
 Dhamma: Když chci poslouchat Dhammu, tak poslouchám.;တရား: တရားနာချင်ရင် နာ။;Dhamma: If (I) want to listen to the Dhamma, (I) listen.;col.
 Dhamma: Kéž jsi schopen praktikovat Dhammu hodně.;တရား: တရားများကို ကျင့်ကြံပွားများနိုင်ပါစေ။;Dhamma: May (you) be able to practise the Dhamma much.;pol.
 Dhamma: poslouchat Dhammu;တရား: တရားနာတယ်;Dhamma:

listen to Dhamma;
 Dhammĕ, přítel v;ဓမ္မသူငယ်ချင်း;Dhamma, friend in;n.
 Dhammy, pravda (učení Buddhy);တရားဓမ္မ ° ဓမ္မတရား;Dhamma, truth of (the teachings of the Buddha);n. P. Dhamma (= law)
 Dhammy, pravda: Kéž jsi schopen dojít a pochopit pravdy Dhammy přednesené Vznešeným Buddhou, znalostí a dosažením znalosti pěti skupin (osoby) skrze znalost toho, co je psáno.;ဓမ္မတရား: မြတ်ဘုရားဟောကြားခဲ့တဲ့ ဓမ္မတရားတွေကို စာအသိမှ ခန္ဓာဉာဏ်ရောက် အသိဖြင့် သိမြင်လာနိုင်ပါစေ။;Dhamma, truths of: May (you) be able to come and realize the the truths of Dhamma preached by the Noble Buddha, by knowledge and coming to knowledge of five aggregates through knowledge of what is written.;w. pol.
 Dhaué (město);ထားဝယ်မြို့;Thawe (town);name
 diamant;စိန်;diamond;n. un. (or) sg.
 dibbacakkhu (jasnovidnost, "vyšší-znalost oka");ဝကူအသိညာဉ်;dibbacakkhu (clairvoyance, "higher-knowledge¹ (of) eye");n. Bh. P. cakkhu-abhiññā ("eye – higher-knowledge")
 diktátorský režim: V zemi diktátorského režimu jako je tato, se musíme holt víc namáhat.;အာဏာရှင်စနစ်: အာဏာရှင်စနစ်အောက်က ဒီလိုနိုင်ငံမှာတော့ ပိုပြီး ရုန်းကန်ရတာပေါ့။;dictatorship: (We) just have to struggle more in a country of dictatorship like is this.;col.
 diktátorství ("systém² nařizujícího pána");အာဏာရှင်စနစ်;dictatorship ("system² (of) ordering lord");n. P. āṇā (= command, authority) Mo. စွတ် [cwot]
 Dílí (město v Indii);ဒေလီမြို့;Delhi (town in India);name
 dílna;ဝပ်ရော့;workshop;n. E. workshop
 dílna ("pracovní budova");အလုပ်ရုံ(တစ်ခု);workshop ("work building");sg.
 dílna ("veřejná-budova¹ práce");အလုပ်ရုံ;workshop ("public-building¹ (of) work");n.
 diplomatka (kufr, "taška² tažená rukou");လက်ဆွဲအိတ်(တစ်လုံး);suitcase ("bag² dragged¹ (by) hand");sg.
 díra;ပေါက်(တစ်ပေါက်) ° အပေါက်(တစ်ပေါက်);hole;sg.
 díru, mít;ပေါက်;hole, have a;l
 disciplína ("omezení (a) omezení");စည်းကမ်း;discipline (training, "limit (and) limit");n.
 disertace;ကျမ်း(တစ်စောင်);thesis;sg. writ.
 diskuse (veřejná);စကားရည်လှပွဲ(တစ်ပွဲ);discussion (public);sg.
 diskutovat;ဆွေးနွေး;discuss;T
 diskutovat ("ptát-se¹ vzájemně");အပြန်အလှန်မေး;discuss ("ask¹ mutually");T
 diskutovat (něčí otázky, "žádat určitě");တိုင်ပင်;discuss (sb.'s questions "request for-sure");T
 diskutovat: Můžeš volně a blízce diskutovat (a) ptát se.;ဆွေးနွေး: လွတ်လပ်ရင်းနှီးစွာ မေးနိုင်ဆွေးနွေးနိုင်ပါတယ်။;discuss: (You) can discuss, (you) can ask freely (and) closely.;pol.
 diskuze;စာဆွေးနွေး;discussion;n.
 diskuze ("diskutovat {jmenec}");ဆွေးနွေးခြင်း;discussion ("discuss {nouner}");n.
 diskuze (mnoha lidí);စကားရည်လှပွဲ(တစ်ပွဲ);discussion (of many

people);sg.
diskuze: ("Vskutku,") zastavme diskuzi ("(o) psaní").;စာဆွေးနွေး: စာဆွေးနွေးတာ ရပ်တော့ရအောင် (~ ရပ်ကြရအောင်);discussion: Let's finish the ("writing") discussion, ("indeed.");
diskuze: A (právě) proto je (zde tato) diskuze.;စကားရည်လွှဲ: ဒါကြောင့် အခု စကားရည်လွှဲဖြစ်လာတာပါ;discussion: That is why this discussion has been (arranged).;pol.
diskuze: Můžeme pokračovat v diskuzi?;စာဆွေးနွေး: စာဆက်ဆွေးနွေးနိုင်မလား;discussion: Can we continue in the discussion?;inter.
diskuze: Přestože jsme dříve dělali dramata (a) soutěže ve zpívání, dnes (~ "v tuto dobu") budeme diskutovat (~ "pořádat diskuzi").;စကားရည်လွှဲ: အရင်အကြိမ်တွေတုန်းက ပြဇာတ်တွေ ဂီတပြိုင်ပွဲတွေ လုပ်ခဲ့ပေမယ့် ဒီတခါကျတော့ စကားရည်လွှဲကျင်းပမှာဖြစ်ပါတယ်;discussion: Though previously we did dramas (and) music competitions, this time (~ "as for happening this time") we are going to have (~ "hold") discussion.;pol. fut.
dispozici, být k;ရ;available, be;I (or) T
dispozici, být k (také o pokoji v hotelu, "může¹ (být) brát");ရနိုင်;disposable, be (also about a room in a hotel, "can¹ (be) taken");I
dispozici, být k: Tato kniha je k dispozici téměř v každém obchodě.;ရ: ဒီစာအုပ် ဆိုင်တိုင်းမှာလိုလို ရနိုင်တယ်;available, be: This book is available in almost every shop.;
dispozici, k: Jakékoliv čínské nebo indické zboží (~ "věci") je v Mandalaji ("všechno") k dispozici.;ရ: တရုတ်ပစ္စည်းဖြစ်ဖြစ် အိန္ဒိယပစ္စည်းဖြစ်ဖြစ် မန္တလေးမှာ အားလုံးရပါတယ်;available: Whatever Chinese (or) Indian products (~ "things") are all available in Mandalay.;pol.
disrobovaný, být (o mniších, "pohlaví padá");လိင်ကျ [lei~c<];disrobed, be (for monks, "sex falls");I
dít se;ဖြစ်;happen;I
dítě;သား(တစ်ယောက်) ° ကလေး(တစ်ယောက်);child;sg.
dítě (~ "dětství"): když je (někdo) dítě;ငယ်ရွယ်: ငယ်ရွယ်စဉ်;child (~ "childhood"): when (one) is a child;
dítě (~ "dětství"): Přemýšlela jsi (o tom) stát se mniškou, když jsi byla dítě (~ "během (svého) dětství")?;ငယ်ငယ်: သီလရင်ဖြစ်ဖို့ မင်းငယ်ရွယ်စဉ်က (~ မင်းငယ်ငယ်တုန်းက) စဉ်းစားခဲ့လား။ ° ငယ်ရွယ်: သီလရင်ဖြစ်ဖို့ မင်းငယ်ရွယ်စဉ်က (~ မင်းငယ်ငယ်တုန်းက) စဉ်းစားခဲ့လား။ ;child (~ "childhood"): Did you think about becoming a nun when (you) were a child (~ "during (your) childhood")?;p.s. inter.
dítě (~ "holčička"): Je (to) holčička nebo chlapeček? (vyptávání se na pohlaví dítěte tázané osoby);ကလေး (~ "မိန်းကလေး"): မိန်းကလေးလား။ ယောက်ျားလေးလား။ ;child (~ "girl"): Is (it) girl or boy? (enquiring about the sex of the other person's child);inter.
dítě (~ "osoba"): Máme jedno dítě (~ "osobu").;ယောက်: တစ်ယောက်ရှိပါတယ်;child (~ "person"): (We) have one child (~ "person").;pol.
dítě (vlastní, "malý¹ mladší-bratr");မောင်လေး(တစ်ယောက်);child (one's own, "little¹ younger-brother");sg.
dítě: ("Já") mám dítě.;မောင်လေး: ကျွန်မ မောင်လေးရှိပါ။ ;child: I have a child.;pol.
dítě: Kolik let je tvému dítěti? ("Jaký věk (už) má (tvoje)

dítě?");ကလေး: ကလေး(က) ဘယ်အရွယ် ရှိပြီလဲ။ ;child: How old is your child? ("What age has (your) child had?");inter. p.p.
dítě: Kolik máte dětí?;ကလေး: ကလေး ဘယ်နှစ်ယောက် ရှိသလဲ။ ;child: How many children do (you) have?;inter.
dítě: Máte dítě?;ကလေး: ကလေးရှိလား;child: Do (you) have a child?;inter.
div ("divit-se (a) respektovat {jmenec}");အံ့သြခြင်း;wonder ("wonder (and) respect {nouner}");n.
diváci ("lidé² (kteří) sledují¹ událost");ပွဲကြည့်ပရိသတ်;spectators ("people² (who) watch¹ (the) event");n. P. parisa (= assembly) diváci (lidé);ပရိသတ်သတ်တို့;spectators (people);pl. P. parisā (= assembly)
diváci: Herec Jédai, který, protože se stal moc milovaným diváky, se brzy stane znamenitým.;ပရိသတ်သတ်တို့: ပရိသတ်သတ်တို့၏ အချစ်တော်ဖြစ်လာခြင်းကြောင့် မကြာခင်စူပါတန်းဝင်တော့မည့် သရုပ်ဆောင်ရဲတိုက်။ ;audience: The actor Yedai, who, because of becoming much beloved by the spectators, will soon become superb.;writ.
divadelní hra (~ koncert): Už jsi se ("ty") (někdy) na tu divadelní hru (~ koncert) podíval?;ဇာတ်: အဲဒီဇာတ် နှင်ကြည့်ဖူးသလား။ ;play (~ concert): Have you seen that play (~ concert) already?;inter. col.
divadlo ("veřejná-budova¹ dramatu");ပြဇာတ်ရုံ(တစ်ရုံ) ° ဇာတ်ရုံ(တစ်ရုံ);theater ("public-building¹ (of) drama");sg.
divadlo: V tomto divadle herec baví (lidi).;ဇာတ်ရုံ: ဒီဇာတ်ရုံမှာ သရုပ်ဆောင်တစ်ယောက် ဖျော်ဖြေနေတယ်။ ;theater: In this theater the actor is entertaining (the people).;cont.
díval se na;ကြည့်ဆွဲသော်;looked at;p.s.
dívat se;ကြည့် ° ရှု ° ကျိ (sl. from ကြည့်);watch ° look;T sl. (or) I (or) T
dívat se na;ကြည့် -ကို;look at;T writ.
dívat se na ("dívat-se (a) vidět");ကြည့်ရှု ;look at ("look (and) see");T
dívat se na (zvažovat, "vidět (a) rozvažovat");ရှုမြင်သုံးသပ်;look at (consider, "see (and) ponder");T
dívat se na: Dívá se na filmy. Co se týče knih, (ty) nečte.;ကြည့်: သူ ရုပ်ရှင် ကြည့်တယ်။ စာအုပ်ကျတော့ မဖတ်ဘူး။ ;watch: He watches movie(s). As for books, (he) doesn't read (them).;col.
dívat se na: Pokud se (chci) dívat na televizi, tak se dívám.;ကြည့်: တီဗီကြည့်ရင် ကြည့်။ ;watch: If (I want) to watch TV, (I) watch.;col.
dívat se vzhůru;မော်;look upward;T
dívat se: Budu se (dál) dívat, ano? ("Abych se podíval.") (může být řečeno zákazníkem jakožto odpověď obchodníkovi, když nechce nabízené zboží);ကြည့်: ကြည့်ရ အောင်။ ;look: (I) will look (more), ok? ("To get looking.") (may be said by customer as a reply to the merchant when offered goods are not desired);col.
dívat se: Budu se (dál) dívat, ano? (může být řečeno zákazníkem jakožto odpověď obchodníkovi, když nechce nabízené zboží);ကြည့်: ကြည့်မယ် နော်။ ;look: (I) will look (more), ok? (may be said by customer as a reply to the merchant when offered goods are not desired);col.
dívat se: Co se týče klobouků, (ty) máme, vskutku, máme. ("Prostě") nejruznější druhy. Tady, podívejte.;ကြည့်: ဦးထုပ်တော့

ရိတာပေါ်ရှိ အမျိုးမျိုးပဲ။ ဒီမှာ ကြည့်။;look: As for hats, (we) have (them), indeed, (we) have. (“Just”) various kinds. Here, look.;col.

dívat se: Eh.. podívám se (dál), ano? (může být řečeno zákazníkem jakožto odpověď obchodníkovi, když nechce nabízené zboží);ကြည့်: အော်၊ ကြည့်အံ့မယ် နော်။;look: Oh, (I) am going to look (more), ok? (may be said by customer as a reply to the merchant when offered goods are not desired);col.

dívat se: Jen se dívám. (může být řečeno majiteli obchodu jakožto reakce na jeho otázku co si chce zákazník koupit);ကြည့်: ကြည့်တာပေါ့။;look: (I) am just looking. (may be told to the shopkeeper as a reaction to his question what customer wants to buy);col.

dívat se: Kamkoliv se podíváš, je to velice příjemné (~ “vhodné k potěšení (se)”).;ကြည့်: ဘယ်ဘက်ကိုကြည့်ကြည့်အလွန် ကြည်နူးစရာကောင်းပါတယ်။;look: Wherever (you) look, it is extremely pleasurable.;pol.

dívat se: Po tom, co položí (jednu ruku na druhou), dívá se dopředu, dolů na zem, otevřenýma očima.;ကြည့်: တင်ပြီးလျှင် မျက်လုံးများဖွင့်ထားကာ ရေတည်တည်နေရာရှိ အောက်ကို ကြည့်ပါတယ်။ (~ တင်ပြီးလျှင် မျက်လွှာချလျက် ရေတည်တည် ကြည့်ပါတယ်။);look: After (he) puts (one hand on another), (he) looks in front, down on the floor, having opened (his) eyes.;pol.

dívat se: Podívám se, (zda to mohu) opravit.;ကြည့်: ပြင်ကြည့်ပါအံ့မယ်။;look: (I) will see (if I can) repair.;fut. pol.

divčí jméno, nějaké;ရှင်းသန့်;girl's name, a;name

divit se (“divit-se (a) respektovat”);အံ့သြ:wonder (“wonder (and) respect”);T

divit se: (“Stalo se, (že)”) se divím, že jsi dokonce tak moc bystrý.;အံ့သြ: ထက်တောင်တော်နေသေးတာကို အံ့သြမိပါတယ်။;wonder: (I) (“happen to”) wonder that (you) are even so much bright.;pol.

divit se: Byl jsem udiven.;အံ့သြ: ကျွန်တော် အံ့သြသွားပါတယ်။;wonder: I was wondering.;p.s. pol. um.

divit se: Jeho manželka se divila.;အံ့သြ: သူ့နီးက အံ့သြနေတယ်။;amazed: His wife was amazed.;cont.

dívka (“děvčátko”);မိန်းကလေး(တစ်ယောက်);girl (“girl baby”);sg.

dívka (“malé² ženské¹ tělo”);ကောင်မလေး(တစ်ယောက်);girl (“small² female¹ body”);sg.

dívka (také o dospívajících a dospělých ženách, “holčička”);မိန်းကလေး(တစ်ယောက်);girl (also about adolescent and adult women, “small¹ girl”);sg.

dívka: dívky, které věří v astrologii;မိန်းကလေး: ဗေဒင်ယုံသော မိန်းကလေးများ;girl: girls, who believe in astrology;pl. writ.

divné: Je (to) divné.;ထူးဆန်း: ထူးဆန်းတယ်။;strange: (It) is strange.;

divný, být;ဆန်း;strange, be;l

divný, být (“být-divný (a) lišící-se”);ဆန်းပြား;strange, be (“be-strange (and) varying”);l

divný, být (“divný (a) lišící-se”);ဆန်းပြား;strange, be (“strange (and) varying”);l

divný, být (“zvláštní (a) divný”);ထူးဆန်း;strange, be (“special (and) strange”);l

divný, být (divný, “odlišný (a) odlišný”);ထူးခြား;strange, be (strange, “different (and) different”);l

divoké dítě (“divoké^o malé² dítě¹”);တောသားလေး(တစ်ယောက်);wild child (“wild^o small² child¹”);sg.

dlaň (“dlaň¹ ruky”);လက်ဖဝါး(တစ်ခု);palm (“hand's palm”);sg.

dlaň: Pokládá jednu ruku na druhou (“ruku”);လက်တစ်ဖက်: လက်တစ်ဖက်ကို အခြားလက်တစ်ဖက်ပေါ်သို့ တင်တယ်။;hand: (He) places one hand on another (“hand”).;

dle;အရ ° အလိုက်;according to;adv.

dle (“podle řečeného”);အဆိုအရ;according to (“accoring¹ (to) saying”);adv.

dle (následuje za slovesem);အရ;according to (follows after a v.);adv.

dle: dle myšlenky učence Malalasekary;အရ: မလလသေကရ ဗညာရင် အလိုအရ;according to: according to the idea of scholar Malalasekera;writ.

dlouho;အကြာ ° ကြာကြာ ° ကြာ;long time ° time, long ° long (time);adv.

dlouho (“dlouhé¹ počítání”);ရှေ့ရှည်;long time (“long¹ counting”);adv.

dlouho (“velkého¹ trvání”);အကြာကြီး;long time (“big¹ lasting”);n.

dlouho, být;ကြာ;long, be;l

dlouho, trvat;ကြာ;long time, take ° long (time), be;l

dlouho, trvat (“chytnout¹ dlouhé-trvání”);ကြာမိ;take long time(“catch¹ being-long”);l

dlouho, trvat: Je (to) už dlouho?;ကြာ: ကြာပြီလား။;long, last: Has (it) been long?;inter.

dlouho, trvat: Ještě to nebylo (~ “není”) dlouho.;ကြာ: မကြာသေးပါဘူး။;long, last: It still hasn't (~ “isn't”) been long.;pol.

dlouho, trvat: Už je (to) dlouho.;ကြာ: ကြာပြီ။;long, last: (It) has been long already.;

dlouho, velmi: Poněvadž jsem velmi dlouho nepsal, hodně jsem zapoměl.;အကြာကြီး: အချိန်: ကျွန်တော် အချိန်အကြာကြီးမရေးဖြစ်တာကြောင့် အများကြီးမေ့သွားတယ်။ (~ ကျွန်တော် မရေးတာကြာလို့ တော်တော်မေ့သွားပြီ။);long time, very: As I haven't been writing for a very long time, (I) have forgotten a lot.;p.s. um.

dlouho: Chce aby to (“šlo (a)”) trvalo dlouho.;ရှေ့ရှည်: ရှေ့ရှည်တည်တံ့သွားစေချင်တာ။;long time: (He) wants (it) to (“go (and)”) last for long time.;

dlouho: Ne dlouho. Je to už asi šest měsíců.;ကြာ: မကြာသေးဘူး၊ ခြောက်လောက်ပဲ ရှိသေးတယ်။;long time: Not long time. It has been already around six months.;

dlouho: Nedokážu meditovat (~ “sedět”) dlouho.;ကြာကြာ: ကြာကြာမထိုင်နိုင်ဘူး။;long: (I) cannot meditate (~ “sit”) long.;

dlouho: Obává se, že (to) bude trvat dlouho.;အကြာကြီး: အကြာကြီးဖြစ်သွားမှာ စိုးတယ်။;long time: (He) is afraid, that (it) will take long time.;

dlouho: Přejde (“prostě”) zanedlouho.;ကြာ: သူ မကြာခင်ပဲ လာမယ်။;long (time): He will come (“just”) before long.;

dlouho: Studuješ barmštinu dlouho?;ကြာ: ဗမာစာသင်တာကြာပြီလား။;long time: Are you studying Burmese for a long time?;inter.

dlouho: V Myanmaru byly noviny publikovány již dlouho (dlouhou dobu).;ကြာ: မြန်မာ နိုင်ငံမှာ သတင်းစာထုတ်တာကြာပါပြီ။;long time: In Myanmar, the

newspaper have been indeed published for long time.;pol. dlouhý (do výšky);မြင့်;adj. dlouhý, být;အသေး ° သေး ° အရှည် ° ရှည်;long, be ° small, be;I dlouhý, být (o člověku, "vzhledem dlouhý");အရှည်ရှည်;tall, be ("long" (by) appearance°);I dlouhý: Kéž je (tvůj) život delší (~ "dlouhý více") (než) sto (let). (přání vyjádřené na narozeninách přítele);ရှည်: အသက်ရှာကျော်ရှည်ပါစေ။;long: May (your) life be longer (~ "long more") (than one) hundred (years). (wish expressed on a friend's birthday);w. pol. dlouhý: Ty (jedny) kalhoty bílé barvy jsou dlouhé.;ရှည်: အဖြူရောင် ဘောင်းဘီတွေက ရှည်တယ်။;long: The (pair of) trousers of white color is long.; dlouhý: vlasy jsou dlouhé;ရှည်: ဆံပင် ရှည်တယ်။;long: hair is long; dlouhý: Vlasy jsou dlouhé.;ရှည်: ဆံရှည်တယ်။;long: Hair is long.; dne, jednoho;တစ်ချိန်ချိန် ° တနေ့သွား;day, one ° day, on one;adv. dne, jednoho: Až jednoho dne, jeden velký král přijel do Wan Zen vesnice.;တစ်နေ့တော့: တစ်နေ့တော့ ဘုရင်ကြီးတစ်ပါး ဝန်ဇင်းရွာကို ရောက်လာတယ်။;day, one: ("As for") one day, one great king arrives to the Wun Zin village.; dne, jednoho: Jednoho dne (~ "v jeden den"), když se králík potkal se želvou, králík se vysmíval: "příteli želvo, ("ty") jdeš pomalu.";တနေ့သွား: တနေ့သွား ယုန်နှင့်လိပ်တို့တွေဆုံကြရာ ယုန်က "အဆွေလိပ်၊ သင်သည် အသွားနေ့သည်"ဟု ကဲရဲ့၏။;day, on one: On one day, when rabbit met turtle, rabbit mocked: "friend turtle, you go slowly.";writ. dne, jednoho: Jednoho dne se setkáme.;တစ်ချိန်ချိန်: ကျွန်တော်တို့ တစ်ချိန်ချိန်တွေမယ်။;day, one: We will meet at one time.;fut. um. dnes;ဒီနေ့;today;adv. dnes ("den² od¹ tohoto°");ဒီကနေ့;today ("day² of¹ this°");n. dnes ("tento den");ယနေ့ ° ဒီနေ့;today ("this day");adv. dnes ("v tuto dobu"): Přestože jsme dříve dělali dramata (a) soutěže ve zpívání, dnes (~ "v tuto dobu") budeme diskutovat (~ "pořádat diskuzi").;ဒီတခါကျတော့: အရင်အကြိမ်တွေတုန်းက ပြဇာတ်တွေ ဂီတပြိုင်ပွဲတွေ လုပ်ခဲ့ပေမယ့် ဒီတခါကျတော့ စကားရည်လပွဲကျင်းပမှာဖြစ်ပါတယ်။;today ("as for happening this time"): Though previously we did dramas (and) music competitions, this time (~ "as for happening this time") we are going to have (~ "hold") discussion.;pol. fut. dnes (pro dnešek): Pro dnešek jsem se skončil učit Myanmarsky.;ဒီနေ့အတွက်: ကျွန်တော် ဒီနေ့အတွက် မြန်မာစကားသင်(တာ)ပြီးသွားပြီ။;today, (for): (For) today I finished learning Myanmar language.;p.p. um. dnes (v dnešní době, "v² ted° době¹");အခုအခါမှာ;nowadays ("in² now's° time¹");adv. dnes v noci: Říkájí, že (divadelní) hra dnes v noci (bude) dobrá.;ဒီည: ဒီညပြဇာတ် ကောင်းသတဲ့။;tonight: It is said, that tonight's (theater) play (will be) good.; dnes večer: ("Vskutku,") dnes večer se jdu podívat na koncert.;ဒီနေ့ည: ဒီနေ့ည ဒီပွဲကြည့်မလို့။;tonight: ("Indeed,") I'm going to see a concert tonight.;fut. col. dnes: Co budete ("vy") dnes pít?;ဒီနေ့: ဒီနေ့ ရှင် ဘာသောက်မလဲ။;today: What will you drink today?;inter. col. uw.

dnes: Co je dnes za den? (Jaké je datum?);ဒီနေ့: ဒီနေ့ ဘာနေ့လဲ။;today: What's the date today?;inter. dnes: Dnes je ("den") 21. ("měsíce") února 1987.;ဒီနေ့: ဒီနေ့ ၁၉၈၇ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၁ရက်။;today: Today is 21st ("day") of February ("month"), 1987.; dnes: Dnes je chladněji než včera.;ဒီနေ့: မနေ့ကထက် ဒီနေ့ ပိုအေးတယ်။;today: Today it's colder than yesterday.; dnes: Ode dneška už (nikdy) víc nebude pít pivo.;ဒီနေ့: ဒီနေ့ကစပြီး သူ ဘီယာမသောက်တော့ဘူး။;today: Since today he will no more drink beer.; dnes: Přijde dneska.;ဒီနေ့: သူ ဒီနေ့ သွားမယ်။;today: He will come today.;fut. dnes: Proto dnes Mandalaj vzkvétá více než dřív.;အခုအခါမှာ: ဒါကြောင့် အခုအခါ မှာ မန္တလေးဟာ အရင်ကထက်ပိုပြီး စည်ကားနေပါတယ်။;nowadays: Therefore, nowadays Mandalay is flourishing more than before.;cont. pol. dnešní;ပစ္စုပ္ပန်;today;adj. P. paccuppanna (= present) do;ထဲသို့ ° ကို ° ထဲ ° လို့;to ° into;suff. prep. (or) prep. (or) writ. (or) suff. prep. col. (or) suff. prep. writ. do ("–"): (Chci) do Strand Hotelu. (Ize říci taxikáři, "Pojedu do Strand Hotelu.");ကို: စထရင်းဟိုတယ် သွားမယ်။;to ("–"): I (want) to go to Strand Hotel. (can be told to a taxi driver, "(I) will go to Strand Hotel.");fut. col. do (časově);ထိ ° အထိ;until;prep. do (místa);သို့;to (a place);suff. prep. do (o čase);ထိ;until (about time);suff. do (zejm. o čase);ထိ;to (esp. for time);suff. prep. do doby;အထိ;till;adv. do jakéhokoliv;ဘယ် -ကိုမဲ့;to whatever;pron. do jakéhokoliv: do jakéhokoliv města;ဘယ် -ကိုမဲ့: ဘယ်မြို့ကိုမဲ့;to whatever: to whatever town;n. do písmene (poslouchat, "kupovat¹ zem² bez² snižování³");နိမ့်ဝယ်မကျ;to the letter (obey, "buy¹ ground° without² decreasing³");adv. fig. do písmene: Dělej do písmene co (ti) prarodiče říkají.;နိမ့်ဝယ်မကျ: ဘိုးဘိုးတို့ရဲ့ စကားကို နိမ့်ဝယ်မကျနားထောင်(နော်) သမီးလေး။;to the letter: Do what the grandparents say, to the letter, dear daughter.;imper. col. do teď ("do¹ teď°");ခုထိ;until now ("until¹ now°");adv. do teď: Do teď, co se týče (toho), co (jsi) řekl, je (to) prostě chyb.;ခုထိ: ခုထိ ပြောတာတော့ အမှားကင်းပါတယ်။;until now of: Until now, as for what (you) said, (it) is devoid of mistakes.;pol. do toho;၎င်းကို (from လည်းကောင်း၏) [lakau~i];to that;pron. writ. do určité míry ("s² jednou-myslí° (a) jednou-oblastí¹");တစ်စိတ်တစ်ဒေသအားဖြင့်;to a certain extent ("by² one-mind° (and) one-region¹");adv. do, až (následuje za označením doby);အထိ;until (follows after time);suff. prep. do: A co se týče těla, došlo do 25ti (let).;ထဲ: ကိုယ်တော်တောင် ၂၅-(နှစ်)ထဲ ရောက်နေပြီ;to: Even as for body, it has come to 25 (years).;p.p. col. do: Bude spát (až) do deseti hodin ráno.;အထိ: မနက် ၁၀ နာရီအထိ သူအိပ်မယ်။ (~ သူ မနက် ၁၀ နာရီအထိ အိပ်မယ်။);until: He will sleep until 10 o'clock in the morning.;

do: Do dnes už jsme nějaké to psaní dokončili.;ထိ: ဒီနေ့ထိ စာအချို့ကို ကူးပြီးခဲ့ပါပြီ။;until: (We) have finished some writing until today.;p.p.

do: do malého notýsku;ထဲသို့: မှတ်စုစာအုပ်ငယ်လေးထဲသို့;to: to a small notebook;writ.

do: Hraji si od čtyř hodin do šesti.;အထိ: ငှနာရီက ငှနာရီအထိ ကျွန်တော် ကစားမယ်။;until: I play from four o'clock to six.;um.

do: Jde domů. ("Domů do (je) jdoucí.");သို့: အိမ်သို့သွားနေသည်။;to: (He) is going to house.;writ.

do: Jeden měsíc může mít 28 až 31 dní. ("V jednom měsíci může být od 28 dní do 31 dní.");ထိ: တစ်လမှာ ၂၈ရက်မှ ၃၁ရက်ထိ ရှိနိုင်တယ်။;to: In one month (there) can be from 28 ("days") to 31 days.;

do: Kopíruje slovník (~ "slovníkové psaní") do počítače.;ထဲသို့: အဘိဓာန်စာကို ကွန်ပျူတာထဲသို့ ကူးတယ်။;to: (He) copies the dictionary (~ "writing") to computer.;writ.

do: nastoupit do auta.;ပေါ်: ကားပေါ် တက်တယ်။;on: get on the car;

do: od půl třetí ("ráno") do šesti hodin ráno;ထိ: မနက်နှစ်နာရီခွဲကနေ မနက် ခြောက်နာရီထိ;until: from half past two ("in the morning") until six o'clock in the morning;

do: Vchází do kanceláře.;ထဲသို့: ရုံးခန်းထဲသို့ ဝင်လာသည်။;in: (He) enters ("in") the office.;writ.

do: z angličtiny do češtiny;လို့: အင်္ဂလိပ်စကားမှ ချက်စကားလို့;to: from English to Czech;

doba;ခေတ်;time;n.

doba (ohledně osoby);လက်ထက်;time (of a personality);n.

doba: chvíli před tím, než půjdeš ("když je čas chození blízko");ခါ: သွားခါနီးရင်;time: a while before (you) go ("when the time (of) going (is) near");

doba: dojem, že si Buddhaghósa oblíbil několik Sinhálských komentářů ("které byly") napsané před ním (~ "než přišla (jeho) doba").;အချိန်ကာလ: ဗုဒ္ဓယောသသည် သူ့အချိန်ကာလမတိုင်ခင် ရေးသားပြီးထားသည့် သီဟဠ်အဋ္ဌကထာများကို အနည်းငယ် နှစ်သက်ခဲ့သည်ဆိုသည့် သဘော;time: notion, that Buddhaghosa preferred several Sinhalese commentaries ("which were") written before his time ("came").;writ.

doba: v tu dobu;အချိန်: အဲဒီအချိန်မှာ;time: at that time;

dobrá;ဟုတ်;OK;interj. col.

dobrá (řečeno kamarádem nebo starší osobou);အင်း;alright (said by a friend or elder person);interj. col. ans. fr.

Dobrá: Dobrá, příteli.;ဟုတ်: ဟုတ်တယ် ဖျာ။;OK: OK, friend.;sl. dobrácký, být ("být-důvěrný (a) blízký (člověk a) přátelský");ရင်းနှီးဖော်ရွေ;good-natured, be ("be-intimate (and) close (person and) friendly");l

dobře;အင်း ° ကောင်းကောင်း ° အကောင်း;alright ° well;adv. (or) interj. col. (or) adj.

dobré (na): To je zajímavé. ("To je dobré (na) zájem.");ကောင်း: ဒါဟာ စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းတယ်။;good (for): This is interesting. ("This is good for interest.");col.

dobře (užito kamarádem nebo starší osobou);အေးအေး;alright (used by a friend or elder person);ans.

dobře (užíváno starší osobou);အေး;OK (used by elder person);ans.

dobře (užíváno staršími lidmi);အေးအေး;ok (used by elders);interj.

dobře vypadající;အလှ;good looks;n.

dobře, bylo (to) (navrhuje konec diskuze či setkání);ကောင်းပြီ;alright, (it) was (suggests end of a discussion or meeting);

dobré, být ("spokojen" (se) situací°);အဆင်ပြေ;fine, be ("satisfied" (with) situation°);l

dobře, cítit se ("spokojen" (se) situací°);အဆင်ပြေ;comfortable, be ("satisfied" (with) situation°);l

dobré, docela;တော်တော်တတ်ပြီ;fine, quite;adj. !

dobře, mít se;နေကောင်း;well, be;l

dobře, mít se (být zdravý, "život (je) dobrý");နေကောင်း;well, be ("life (is) good");l

dobře, tedy;ကဲ့ [gě.] ° ကဲ့;well, then ° alright, then;col. interj. (or) interj. col.

dobré: (Je to) prý velice dobré, příteli.;မိုက်: မိုက်တယ်ကွာ။;good: (It's) very good, friend, they say.;col.

dobré: (To) je dobré.;တော်: တော်တယ်။;good: (That)'s good.;col.

dobře: Ale jednu věc dobře vím.;ကောင်းကောင်း: ဒါပေမယ့် တစ်ခုကိုတော့ ကောင်းကောင်းသိပါတယ်။;well: But one thing (I) know (very) well.;pol.

dobře: Ctím (tebe,) který je dobře dovedný v tom, co není (tvou) mateřštinou.;ကောင်းကောင်း: မိခင်စာ (~ မိခင်ဘာသာစကား) မဟုတ်တာကို ကောင်းကောင်းကျွမ်းကျင်တာကို လေးစားပါတယ်။;well: (I) revere (you), who is well skilled in what is not (your) mother tongue.;pol.

dobré: Dobré odpoledne.;ကောင်းသော: ကောင်းသော နေ့လယ်ခင်းပါ။ ° မင်္ဂလာ: မင်္ဂလာ နေ့လယ်ခင်းပါ။;good: Good afternoon.;w. pol.

dobré: Dobré ráno.;ကောင်းသော: ကောင်းသော နံနက်ခင်းပါ။ ° မင်္ဂလာ: မင်္ဂလာ နံနက်ခင်းပါ။;good: Good morning.;w. pol.

dobře: Dobře. (při ukončování dialogu);ကောင်း: ကောင်းပါပြီ;well: Well. (when finishing a dialogue);pol.

dobře: Dobře. (užíváno k oznámení vlastního odchodu);ကောင်း: ကောင်းပါပြီ;alright (~ "good"): Alright. (used to announce departure, "(It) was good.");pol. col.

dobré: Dobrý večer.;မင်္ဂလာ: မင်္ဂလာ ညနေခင်းပါ။ ° ကောင်းသော: ကောင်းသော ညနေခင်းပါ။;good: Good evening.;w. pol.

dobré: Fajn, (to) je dobré.;အဆင်ပြေ: ဟုတ်၊ အဆင်ပြေသွားပြီ။;good: OK, (it)'s good.;col.

dobré: Je to dobré pro zdraví.;ကောင်း: ကျန်းမာရေးအတွက်ကောင်းတယ်။;good: (It) is good for health.;

dobré: Je to docela dobré.;ကောင်း: အတော်လေးကောင်းတယ်။;good: (It)'s quite good.;col.

dobře: Mám (ti) ("dobře") poslat (~ vzor) ?;လိုက်: နမူနာပုံစံပို့လိုက်ရမလား။;well: Should (I) send (you) ("well") an example?;inter. fut.

dobře!;မှန်ပါ;right!;adv. pol.

dobře! (");သာသန;well done ("well");adj. P. sādhu (= well)

dobře!: Zejména, šťasten volám: "dobře!", ct. Pane.;သာသန: အထူးပင်ဝမ်းမြောက်သာသန ခေါ်ပါတယ်။;well done: Especially, being happy (I) call "well done", ven. Sir.;pol.

Dobře. (souhlas);ဟုတ်ကဲ့;Alright. (affirmative);col.

dobro (prospěch);အကျိုး;good (benefit);n.

dobrodiní;ကျေးဇူး;benefit;n.
dobromyslný, být ("být-důvěrný (a) blízký (člověk a přátelský");ရင်းနှီးဖော်ရွေး;good-natured, be ("be-intimate (and) close (person and) friendly");l
dobrosrdečný, být ("dobry' charakter");သဘောကောင်း;kindhearted, be ("good' nature");l
dobrotivost;မေတ္တာ;kindness;n. P. mettā (= loving-kindness) (or) n. P. mettā (loving-kindness)
dobrotivost: Dobrotivě (na konci dopisu);မေတ္တာ:
မေတ္တာဖြင့်;kindness: Kindly (at the end of a letter);adv. lett.
dobrotivost: s důvěrou (a) dobrotivostí;မေတ္တာ: သစ္စာ
မေတ္တာဖြင့်;kindness: with faith (and) kindness;lett.
dobrý;လေး;good;suff. adj.
dobrý ("dobrý (a) ušlechtilý");ကောင်းမွန်;good ("good (and) noble");adj.
dobrý (na): To je nudné. ("To je dobré (na) nudu.");ကောင်း:
ဒါဟာ ပျင်းစရာ ကောင်းတယ်;good (for): This is boring. ("This is good (for) boredom.");col.
dobrý čin (pro druhé);ကျေးဇူး;good deed (for others);n.
dobrý, být;မိုက် ° ကောင်း ° ကောင်း ° o;good, be;l (or) l col.
dobrý, být ("dobrý, ušlechtilý, ušlechtilý (a) ušlechtilý");ကောင်းမွန်မြတ်;good, be ("good, noble, noble (and) noble");l
dobrý, být (dobrý (a) ušlechtilý);ကောင်းမြတ်;good, be ("good (and) noble");l
dobrý, být (velice);မိုက်;good, be (very);l col.
dobrý, být (velice): Je jasné, že je to velice dobré.;မိုက်:
မိုက်ဆိုတာ လွင်ပါတယ်။ (~ သန့်ရှင်းနေတာပဲ မိုက်လိုက်တာ);good, be (very): It is clear, that it is very good.;pol. col.
dobrý, být (velice): Je to velice dobré.;မိုက်: မိုက်လိုက်တာ;;good, be (very): It is very good.;col.
dobrý, být velmi ("dobrý (a) hezký");မုန်လှ;good, be very ("good (and) pretty");l
dobrý, být: Je (to) dobré.;ကောင်း: ကောင်းပါတယ်;;good, be: It (is) good.;pol.
dobrý, ne moc;ငြောက်ငြောက်;good, not much;adj.
dobrý, šlechetný (a) krásný, být;ကောင်းမြတ်လှ;good, noble (and) beautiful, be;l
dobrý: (Tvoje) Barmština (~ "Barmským jazykem mluvení") je ("prostě") velice dobrá!;ကောင်း: ဗမာစကား ပြောတာ သိပ်ကောင်းတာပဲ;;good: (Your) Burmese ("language talking") is ("just") very good! ;col.
dobrý: Dobrý nápad!;ကောင်း: ကောင်းသားပဲ;;good: Good idea!;col.
dobrý: dobrý přítel;ကောင်း: မိတ်ဆွေကောင်း;good: a good friend;
dobrý: dobrý učitel;ကောင်း: ဆရာသမားကောင်း;good: good teacher;
dobrý: Jak se máš? ("(Je) život dobrý?");ကောင်း:
နေကောင်းလား;;good: How are you? ("(Is) life good?");inter.
dobrý: Plavání je dobré pro tělo.;ကောင်း: ရေကူးခြင်းသည် ခန္ဓာကိုယ်အတွက် ကောင်းတယ်;;good: Swimming is good for body.;
dobrý: Pokud (mi) opraviš chyby, tak to bude prostě dobré.;ကောင်း: အမှားတွေ ပြင်ပေးနိုင်ရင် သိပ်ကောင်းမှာပဲ;;good: If you can correct the mistakes, it (will) be just good.;col.

dobry: Pokud netrénuješ, co (již) máš, ta dobrá (znanost) psaní (a) dobrá (zanlost) mluvení, se může ztratit, prý ...;လေး:
မလေ့ကျင့်ရင် ရပြီးသား စာလေးစကားလေးတွေဟာ ပျောက်တတ်တယ်တဲ့ ...;;good: If (you) do not practise, what (you) have (already) got, the good (knowledge) of writing (and) good (knowledge) of speaking may get lost, (they) say ...;col.
dobry: Spi pořádně abys měla dobrý spánek.;o: အိပ်ရေးဝအောင် အိပ်လိုက်ပါ;;good: To have a good sleep, sleep much.;imper. pol.
dobry: vybrat ty dobré;ကောင်း: ကောင်းတာတွေကို ရွေးချယ်သည်;;good: select the good ones;writ.
dobry? ("stav (je) uspokojivý?");အဆင်ပြေလား;ok? ("condition (is) satisfied?";inter.
dobu, v tu;ထိုအခါ;time, at that;adv. writ.
dobyt;အောင်;conquer;T
dobyt ("dobyt (a) vidět");အောင်မြင်;conquer ("conquer (and) see");T
dobyt: Alaun Men Dajá mocně sjednotil oblast mezi řekami Ejávádí (Irvadi) a Čen Twen, a pak zaútočil (a) dobyl Envu.;အောင်မြင်: အလောင်းမင်းတရားသည် ဧရာဝတီနှင့် ချင်းတွင်းမြစ်နစ်သွယ်အကြားဒေသများကို အခိုင်အမာ စုစည်းပြီး နောက် အင်းဝကို တိုက်ခိုက်အောင်မြင်သည်;;conquer: Alaun Min Taya powerfully united the region between rivers Ayeyawaddy and Chin Twin, and then attacked (and) conquered Inwa.;writ.
dobyt: Alaun Men Dajá pak mocně sjednotil oblast mezi řekami Ejávádí (Irvadi) a Čen Twen, a pak zaútočil (a) dobyl Envu.;အောင်မြင်: အလောင်းမင်းတရားသည် ဧရာဝတီနှင့် ချင်းတွင်းမြစ်နစ်သွယ်အကြားဒေသများကို အခိုင်အမာ စုစည်းပြီး နောက် အင်းဝကို တိုက်ခိုက်အောင်မြင်သည်;;conquer: Alaun Min Taya then powerfully united the region between rivers Ayeyawaddy and Chin Twin, and then attacked (and) conquered Inwa.;writ.
dobyt: Pak dobyl města Pjí, Lvanše (a) Dagoun.;သိမ်းပိုက်: ထိုနောက်တွင် ပြည်၊ လွန်ဆေး၊ အဂ္ဂိမြို့များကို သိမ်းပိုက်သည်;;seize: Then (he) seized towns Pyee, Lwanshe (and) Dagoung.;writ.
dobytek (zvíře);ခဲ(တစ်ကောင်);cattle (animal);sg.
DOC (a další, jako TXT, ODT atd., "soubor¹⁰ druhu³ druhu² psaných-linek¹ (a) popsaného-listu⁹");စာရွက်စာတမ်းအမျိုးအစားတစ်ခု(တစ်ခု);DOC (and others, like TXT, ODT etc., "file¹⁰ (of) kind³ (of) kind² (of) written-lines¹ (and) writing-leaf⁹");sg. E. file
dočasně: Stala jsem se mniškou (~ mnichem) jen dočasně.;ယာယီ: ယာယီပဲဝတ်ဖြစ်တယ်;;temporary: (I) became only temporary (nun (or) monk).;
dočasný;ယာယီ;temporary;adj. P. yāyī (= going, one-who-goes)
docela;တော်တော် ° အတော် ° ခပ်;quite;adv.
docela ("dobře (a) hodně");တော်တော်များများ;quite ("well (and) much");adv.
docela ("docela (a) poněkud");အတော်အတန်;quite ("quite (and) somewhat");adv.
docela ("hodně trochu");အတော်လေး;quite ("much little");adv.
docela ("kompletní (a) tlustý");လုံးဝ;entirely ("complete (and) fat");adv.
docela dobře;တော်တော်တတ်ပြီ;quite fine;adj. !
docela: Anglicky docela umím ("mluvit").;အတော်အတန်: အင်္ဂလိပ်စကားကို အတော်အတန် ပြောနိုင်ပါတယ်;;quite: (I) can fairly

speak in English.;pol.

docela: Docela daleko od (~ "s") buvola.;ခဝ်:

ကျွန်းခပ်လှမ်းလှမ်းမှာ;quite: quite far away from (~ "with") the buffalo.;adv.

docela: Je to docela dobré.;အတော်လေး: အတော်လေးကောင်းတယ်
° တော်တော်လေး: တော်တော်လေးကောင်းတယ်;quite: (It)'s quite good.;col.

docházet na (kurs, "vystupovat-vzhůru");တက်;attend (a course, "ascend");T

docílit (dosáhnout, uspět, "uspět (a) vidět");အောင်မြင်;achieve (succeed, "succeed (and) see");I

dodat;ပေး ° ဝိုး;add on ° give;T

dodat ("podporovat (a) pomoci");ထောက်ပံ့;supply ("support (and) help");T

dodat (jakožto informaci, "plnit" skrze¹ přidání^o);ထပ်ပြီးဖြည့်;add (as an information, "fill² by¹ adding^o");T

dodat (jakožto informaci, "přidat (a) plnit");ထပ်ဖြည့်;add (as an information, "add (and) fill");T

dodržovat (pravidla, "čekat (a) ovládat");စောင့်ထိန်း;observe (rules or precepts, "wait (and) control");T

dodržovat (pravidla, "čekat (a) stavět");စောင့်တည်၊ -မှာ;observe (precepts or rules, "wait (and) build");T

dodržovat (pravidla, "podmanit-si");ထိန်း;observe (rules, "subdue");T

dodržovat (pravidla);တည် ° စောင့် ° ထိန်း;observe (rules or precepts) ° keep (precepts) ° observe (rules) ° observe (precepts);T

dodržovat (pravidla): (Pravidla) se musí nemálo

dodržovat.;စောင့်ထိန်း: မနည်း စောင့်ထိန်းနေရတယ်;observe (rules): (One) must observe (rules) very well (~ "not little").;

dodržovat (pravidla): Co se týče některých, mnoha, lidí, (pravidla) nedodržují.;ထိမ်း: အချို့သောသူများကတော့ မထိန်းကြပါ;observe (rules): As for some, many, people, (they) do not observe (the rules).;pol.

dodržovat (pravidla): Dodržuji upósatha sílu na (den) úplňku (i) na (den) novu.;စောင့်: လပြည့်လကွယ် ဥပုသ်စီလစောင့်တယ်;observe (rules): (I) observe the Uposatha síla on full moon (day) (and) new moon (day).;Bh.

dodržovat (pravidla): Pět pravidel by měly být dodržovány zejména laiky (~ "v laicích").;တည်: ငါးပါးသီလက လူဝတ်မှာလည်း တည်လိရသား(ပါ)ပဲ;observe (precepts): The five precepts should be especially observed by (~ "in") lay people.;pol.

dodržovat 8 pravidel na den Uposatha ("dodržovat" Uposatha^o);ဥပုသ်စောင့်;observe 8 precepts on the Uposatha day ("observe¹ Uposatha^o");T

dodržovat Uposathu: Staří lidé dodržují Uposathu (8 pravidel) a po celý den zůstávají v klášteře.;ဥပုသ်စောင့်: လူကြီးတွေက ဥပုသ်စောင့်ပြီး ဘုန်းကြီးကျောင်းတွေမှာ တစ်နေ့လုံးနေကြပါတယ်;observe Uposatha: The elder people, having observed Uposatha (8 precepts), they stay in the monastery whole the day.;pol.

dohadovat se (hájit vlastní názor, "blokovat (a) ohraničovat");ကန့်ကွက်;argue (defend one's idea, "block" (and) confine^o);T

dohromady;ဝိုင်း ° အတူ ° အတူတူ;together;adv.

dohromady ("spolu (a) přátelsky");အတူတကွ;altogether ("together (and) friendly");adv.

dohromady (najednou mnoha);တစ်ပြိုင်နက်;together (at once to many);adv.

dohromady (najednou, "pouze² jedna^o analogie¹");တစ်ပြိုင်တည်း;together (at once, "only² one^o parallel¹");adv.

dojdeš ("budeš"): Dojdeš do Švedagou pagody.;မှာ:

ရွှေတိဂုံသုရားကို ရောက်မှာပါ;will: You will arrive at Shwedagon pagoda.;col. pol.

dojem ("přirozenost");သဘော;notion ("nature");n.

dojem ("vidění");အမြင်;notion ("seeing");n.

dojem: dojem, že si Buddhaghósa oblíbil několik Sinhálských komentářů ("které byly") napsané před ním (~ "než přišla (jeho) doba").;သဘော: ဗုဒ္ဓဟောသသည် သူ့အချိန်ကာလမတိုင်ခင် ရေးသားပြီးထားသည့် သီဟဋ္ဌအဋ္ဌကထာများကို အနည်းငယ် နှစ်သက်ခဲ့သည်ဆိုသည့် သဘော;notion: notion, that Buddhaghosa preferred several Sinhalese commentaries ("which were") written before his time ("came").;writ.

dojem: dojem, že si Buddhaghósa oblíbil několik Sinhálských komentářů ("které byly") napsané před ním (~ "než přišla (jeho) doba").;သဘော: ဗုဒ္ဓဟောသသည် သူ့အချိန်ကာလမတိုင်ခင် ရေးသားပြီးထားသည့် သီဟဋ္ဌအဋ္ဌကထာများကို အနည်းငယ် နှစ်သက်ခဲ့သည်ဆိုသည့် သဘော;notion: notion, that Buddhaghosa preferred several Sinhalese commentaries ("which were") written before his time ("came").;writ.

dojet (dostavit se): Po Rangúnu dojedu do Bago (Pekhú).;ရောက်: ပဲခူးပြီး ရန်ကုန်ရောက်မယ်;reach (arrive to): I will reach Bago after Yangon.;fut. col.

dojít (do určitého stavu, pozice atd., "stát-se (a) přijít");ဖြစ်လာ;come to (a certain state, position etc., "happen (and) come");I

dojít (do určitého stavu, pozice atd., "vzít (a) přijít");ရလာ;come to (a certain state, position etc., "take (and) come");I

dojít (o zboží atd.);ကုန်;run out of;I

dojít (spotřebovat);ကုန်;run out of;I

dojít k (~ "jít");သွား;occur (~ "go");I

dojít k ("přijít");လာ;happen to ("come");I

dojít k závěru ("snížit" (ke) závěru^o);ကောက်ချက်ချ;come to conclusion ("lower" (to) conclusion^o);T

dojít k: Také došlo k otevření studia národní literatury.;လာ: အမျိုးသားစာပေ လေ့လာမှုလည်း ပွင့်လန်းလာပါသည်;happen to (~ "come"): The study of national literature also happened to be opened.;pol.

dojít k: Vskutku, došlo k chybě při psaní, příteli. ("Chyba vyklepávání šla, vskutku.");သွား: စာရိုက်မှားသွားလို့ပါ ခင်ဗျား;occur: Typing mistake, indeed, occurred (~ "went"), friend.;pol.

dojít konce;ဆုံး;come to an end;T

dojít na konec;ဆုံး;come to an end;T

dokázat (o činu);တတ်;can (do);T

dokázat (o činu): Jsou také (věci), které ženy nedokážou.;တတ်: မိန်းမတွေ မတတ်နိုင်တာလဲ ရှိပါတယ်;can (do): There are also (things) that women cannot (do).;pol. col.

dokázat (udělat, "být-schopný (a) provést");စွမ်းဆောင်;accomplish

("be-able (and) perform");T
dokázat: Mluvíte anglicky? ("Dokážete mluvit anglickým jazykem?");တတ်: အင်္ဂလိပ်စကား ပြောတတ်သလား;;can: Can you speak in English ("language")?;inter.
dokonalosti (je deset dokonalostí, např. štědrost, ctnost, soucit atd., které je třeba vylepšit aby bylo možné dosáhnout osvícení);ပါရမီ ° အထုံး;perfections (there are ten perfections, such as generosity, morality, compassion etc., which one must improve in order to attain enlightenment);n. P. pāramī (= perfection)
dokonalosti: Co se týče mě, jsem připravený naplnit (své) dokonalosti.;ပါရမီ: ပါရမီ ဖြည့်ဖို့အတွက် ကျွန်တော် အနေနဲ့ အသင့်ပါ;;perfections: As for me, (I) am ready to fulfill (my) perfections.;pol. um.
dokonalosti: Domnívám se, že jsi člověk neobyčejných dokonalostí.;ပါရမီ: ပါရမီထူးရှိသူလိုလဲ ယူဆပါတယ်;;perfections: (I) suppose, that (you) are person of extraordinary perfections.;pol.
dokonalosti: Myslím si, že je (to), protože (mám) málo dokonalostí (~ pāramī).;ပါရမီ: ပါရမီနဲ့ (နည်း)သေးလို့ ထင်ပါတယ်;;perfections: (I) think, (it) is because (I have) little perfections (~ pāramī).;pol.
dokonce;ပဲ ° လဲ ° တောင် ° တော့ ° တောင်;even;suff. col. (or) suff. adv. (or) adv.
dokonce (následuje za pod. jm. nebo slovesem);တောင်;even (follows a n. or v.);adv.
dokonce i;တောင်;even;conj.
dokonce takhle ("dokonce² tohle° množství¹");ဒီလောက်တောင်;even like this ("even² this° much¹");adv.
dokonce takhle: Jestliže na tebe mluví dokonce takhle, (pak) proč bys chtěl za (ni) chodit?;ဒီလောက်တောင်: သူက ကိုယ့်ကို ဒီလောက်တောင် ပြောနေတာ ကိုယ်က ဘာလို့သူ့ဆီသွားတော့မှာလဲ;;even like this: (If) she is speaking even like this to you, (then) why would you ("want-to") come to (her)?;inter. col.
dokonce: (Kdo) se snaží, může se stát dokonce i Buddhou.;တောင်: ကြိုးစားရင် ဘုရားတောင် ဖြစ်နိုင်ပါတယ်;;even: If (one) tries, (one) may become even the Buddha.;pol.
dokonce: A dokonce se ani nestane, že bych si znovu zameditoval.;တော့: တရားလည်းမထိုင်ဖြစ်တော့ပြန်ပါဘူး;;even: Also, (I) even (do not) happen to meditate again.;pol. col.
dokonce: Dokonce (ještě) jí.;တောင်: သူ စားတောင် စား(နေသေး)တယ်;;even: He even (still) eats.;
dokonce: Dokonce ani já nevím.;တောင်: ငါတောင် မသိဘူး။ ° တောင်: ကျွန်တော်တောင် မသိဘူး;;even: Even I don't know.; (or) um.
dokonce: Ještě tomu nebylo dokonce ani jeden rok. ("Dokonce (ani) jeden rok stále není naplněn.");တောင်: တစ်နှစ်တောင် မပြည့်သေးပါဘူး;;even: Even one year still hasn't passed. ("Even one year is still not filled.");pol.
dokonce: Už jsi (toho) dokázal dokonce i tolik namluvit.;တောင်: ဒီလောက်တောင် ပြောတတ်နေပြီ;;even: (You) could have said even this much (already).;p.p.
dokončené, mít;ပြီးပြီ;finished, have;suff.
dokončené, mít: Do dnes už jsme nějaké to psaní

dokončili.;ပြီးပြီ: ဒီနေ့ထိ စာအချို့ကို ကူးပြီးခဲ့ပြီ;;finished, have: (We) have finished some writing until today.;p.p.
dokončit;ပြီးဆုံး ° ပြီးဆုံး;finish ° complete;T
dokončit ("skončit (a) dosáhnout-vrcholu");ဖြစ်မြောက် ° ပြီးမြောက်;accomplish ("finish (and) reach-apex");T
dokončit ("ukončení odešlo");ပြီးသွား;accomplish ("finishing has-gone");T
dokončit: když (to) bylo dokončeno;ပြီးဆုံး: ပြီးဆုံးသွားသည်အခါ;finish: when (it) was finished;adv. writ.
dokončit: Po dvaceti čtyřech dnech (to) mohu dokončit.;ပြီးဆုံး: နှစ်ဆယ့်လေးရက်ပြည့်ရင် ပြီးဆုံးနိုင်မယ်;;finish: After twenty-four days (I) can finish (~ complete).;fut.
dokončit: Úplně (to) dokončuje;ပြီးဆုံး: လုံးလုံးပြီးဆုံးတယ်;;finish: (He) finishes (it) completely.;
dokončit: Za šest dní (to) dokončím, protože budu kopírovat dvacet pět stránek.;ပြီးဆုံး: ခြောက်ရက်ပြည့်လျှင် စာမျက်နှာ နှစ်ဆယ့်ငါးခု စာကူးလို့ ပြီးဆုံးပါမယ်;;finish (~ complete): After six days (I) will finish (~ complete), because (I) will copy twenty-five pages.;fut. pol.
doktor ("mistr (v) zodpovědnostech");ဆရာဝန်(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);doctor ("master (in) responsibilities");sg.
doktor ("mistr¹ (ohledně) zodpovědnostech² mysli°");စိတ်ဆရာဝန်(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);psychologist ("master¹ (in) responsibilities² (regarding) mind°");sg.
doktor: ("On") v tomto městě pracuje jakožto doctor.;ဆရာဝန်: သူ ဒီမြို့မှာ ဆရာဝန်အဖြစ် အလုပ်လုပ်နေပါတယ်;;doctor: He is working as a doctor in this city.;pol.
doktor: Coby doktor, měl by léčit nemocné lidi.;ဆရာဝန်: ဆရာဝန်တစ်ယောက်အနေနဲ့ သူ လူနာကို ကုရမယ်;;doctor: As a doctor, he should cure sick people.;
doktor: U Zó Wen je doktor.;ဆရာဝန်: ဆရာဝန်ဦးဇော်ဝင်းက ဆရာဝန်ပါ;;doctor: U Zaw Win is a doctor.;pol.
dokud;အထိ;upto;adv.
dokud .. nebude: Dokud nepřechtu tuto knihu, neodpočinu si.;မပြီး မ: ဒီစာအုပ် ဖတ်မပြီးသမျှ မနားဘူး;;until .. will not: Until I finish reading this book I will not take a rest.;
dokud ne;သမျှ မ-;as long as not;suff.
dokud ne: Dokud mi (to) neřekne, tak neuvěřím.;သမျှ, မ-: သူ မပြောသမျှ ကျွန်တော် မယုံဘူး;;as long as not: As long as he doesn't tell me, I will not believe.;um.
dokud: Budu čekat než tvá odpověď dorazí.;အထိ: မင်းရဲ့ စာပြန် လာသည်အထိ စောင့်နေမယ်။ (~ မင်းစာပြန် တဲ့အထိ စောင့်နေမယ်);until: (I) will wait for (~ "until") your answer arrives.;fut.
dokud: dokud (ty) problémy nejsou vyřešené ("do ukončení řešení problémů");အထိ: ပြဿနာဖြေရှင်းပြီးသည် အထိ;until: until the problems are solved ("until solving problems is finished");writ.
dokud: dokud můžeme úspěšně dosáhnout Arahantství;အထိ: အရဟန္တာ အောင်မြင်စွာ ရယူနိုင်တဲ့အထိ (~ အရဟန္တာအဖြစ်သို့ အောင်မြင်စွာမရောက်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး);until: until (we) can successfully attain Arahant-hood;adv.
dokumentární, být ("je² zaznamenávající¹ novinky°");သတင်းမှတ်တမ်းဖြစ်;documentary, be ("is² (a) news° recording¹");l

dolar;ဒေါ်လာ(တစ်ဒေါ်လာ);Dollar;sg. E. Dollar
dolar: bankovka hodnoty jednoho dolaru;ဒေါ်လာ: တစ်ဒေါ်လာတန်
ငွေစက္ကူ;Dollar: a bill worth of one Dollar;
dolar: čtyři dolary;ဒေါ်လာ: လေး ဒေါ်လာ;Dollar: four Dollars;
dolar: čtyřicet dolarů;ဒေါ်လာ: ဒေါ်လာ လေးဆယ်;Dollar: forty Dollars;
dolar: deset dolarů;ဒေါ်လာ: ဆယ် ဒေါ်လာ;Dollar: ten Dollars;
dolarová bankovka;ဒေါ်လာတန်;Dollar bill;n.
dolarová bankovka: Budete mít ("pane") drobné, protože já nemohu směnit sto dolarovou bankovku.;ဒေါ်လာတန်: ကျွန်မ ဒေါ်လာတစ်ရာတန်ကို အကြွေမလဲနိုင်လို့ ရင့်မှာ အကြွေများ ရှိမလား။;Dollar bill: Will you (~ "sir") have change, because I cannot exchange a one hundred Dollar bill.;fut. inter. uw.
dole;အောက်မှာ;down there;adv.
dolů;အောက်သို့;down;adv. writ.
dolů (tj. o poschodí níže, "ve² stupni¹ níže");အောက်ထပ်မှာ;downstairs ("in² level¹ down");adv.
dolů: vystoupit ("dolů") (z) auta;အောက်သို့: ကားအောက်သို့ ဆင်းသည်။;down: get ("to") down (from) car;writ.
domáci (v zemi, "ve¹ státě");ပြည်တွင်း;domestic (in the country, "in¹ country");adj.
domáci miláček (týká se pouze zvířat, "narodil-se (a) žere");မွေးစား(တစ်ကောင်);pet ("is-born (and) eats");sg.
domáci práce (~ "pracovat"): Jsem žena v domácnosti. ("Dělám domácí práce");လုပ်: အိမ်မှုကိစ္စ လုပ်ပါတယ်။;housework (~ "do"): I am a housewife. ("(I) do the house work.");pol.
domáci práce ("povinnosti¹ domácnosti");အိမ်မှုကိစ္စ;housework ("household duties");n.
domáci práce, dělat ("povinnosti¹ domácnosti");အိမ်မှုကိစ္စ လုပ်;housework, do the ("household duties");T
domáci zvířata ("zvířata² narozená¹ doma");အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်;domestic animals ("house born animals");n. P. tiracchāna (= animal)
domnívat se ("vzít (a) odhadovat");ယူဆ;suppose ("take (and) estimate");T
domnívat se (myslet si);ထင်;think (have an idea);T
domnívat se: Domnívám se, že jsi člověk neobyčejných dokonalostí.;ယူဆ: ဝါရမီထူးရှိသူလိုလဲ ယူဆပါတယ်။;suppose: (I) suppose, that (you) are person of extraordinary perfections.;pol.
domov;အိမ်(တစ်လုံး၊ တစ်အိမ်);home;sg.
domov: Odvezu (tě) domů.;အိမ်: အိမ်လိုက်ပို့ပေးမယ်။;home: (I) will give (you) a lift home.;fut.
domovina ("ohromná¹ země");နိုင်ငံတော်;homeland ("great¹ country");n. resp.
domů: Přijdeš domů?;အိမ်: အိမ် လာမလား;home: Will (you) come home?;inter., col.
donést ("vzít (a) přijít");ယူလာ;fetch ("take (and) come");T
dopis;စာ(တစ်စောင်) ° စာ(တစ်စောင်);letter (to send) ° letter;sg.
dopis doporučení: dopis doporučení pro vízum;ထောက်ခံစာ: ဝီဇာ ထောက်ခံစာ;recommendation letter: visa recommendation letter;
dopis, doporučení ("dopis² (k) dodání¹ podpory");ထောက်ခံစာ(တစ်စောင်);letter, recommendation ("letter² (to) give¹ support");sg.
dopis: Až si přečteš ten dopis ..;စာ: အဲဒီ စာကို ဖတ်ပြီး;letter:

Having read the letter ..;
dopis: dopis ("daný") jednomu příteli;စာ: သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ကို ပေးတဲ့စာ ;letter: a letter ("given") to a friend;n.
dopis: Dostal (jsem) Tvůj dopis.;စာ: ခင်ဗျားစာကို ရပါတယ်။;letter: I got (~ received) your letter.;pol.
dopis: Na dopise je tak hodně známek.;စာ: စာပေါ်မှာ တံဆိပ်ခေါင်းတွေ အများကြီးပဲ။;letter: There are just (so) many stamps on the letter.;col.
dopis: Přilepuje známku na dopis.;စာ: စာပေါ်မှာ တံဆိပ်ခေါင်းတစ်ခုကို ကပ်တယ်။;letter: (He) sticks a stamp on a letter.;
dopis: Prosím, můžeš (mi) vysvětlit své názory ohledně těchto věcí v (~ "s") dopise?;စာ: ကျေးဇူးပြုပြီး အဲဒီအကြောင်းနဲ့ပတ်သက်ပြီး မင်းရဲ့ ထင်မြင်ချက်ကို စာနဲ့ ရှင်းပြပေးနိုင်မလား။;letter: Please, can you explain your ideas regarding these things in (~ "with") letter?;inter.
dopisovat si (dopisem, "psát (a) vrátit-se");စာပြန်;correspond (by a letter, "write (and) come-back");T
doplňek ("plnění");အဖြည့်;complement ("filling");n.
doplňek: vkládání dopňkového slova;အဖြည့်ပုဒ်: အဖြည့်ပုဒ် ထည့်ပေးထားခြင်း;complementary word: inserting a complementary word;
doplnit (jakožto informaci, "plnit² skrze¹ přidání");ထပ်ပြီးဖြည့်;add (as an information, "fill² by¹ adding");T
doplnit (jakožto informaci, "přidat (a) plnit");ထပ်ဖြည့်;add (as an information, "add (and) fill");T
doplňkové slovo ("plnicí slovo");အဖြည့်ပုဒ်(တစ်ပုဒ်);complementary word ("filling word");sg. gram. P. pada (= word)
doporučení ("být-podpořen (a) vzít {jmenec}");ထောက်ခံမှု ° ထောက်ခံချက်;recommendation ("be-supported (and) take {nouner}");n.
doporučení, dopis ("dopis² (k) dodání¹ podpory");ထောက်ခံစာ(တစ်စောင်);recommendation letter ("letter² (to) give¹ support");sg.
doporučit ("vzít¹ podporu");ထောက်ခံ;recommend ("take¹ support");T
doporučit (podporovat, "vzít¹ podporu");ထောက်ခံ;recommend (support, "take¹ support");T
doprava (silniční): Policajt se stará o (silniční) dopravu.;ယာဉ်သွားယာဉ်လာ: ရဲက ယာဉ်သွားယာဉ်လာကို ဂရုစိုက်နေတယ်။;traffic: The policeman is taking care of the traffic.;cont.
dopravní tepna;ယာဉ်ကြော;traffic artery;n.
dopravní zácpa, být ("dopravní tepna (je) zavřená");ယာဉ်ကြောပိတ်;traffic jam, be a ("traffic artery (is) closed");I
dopravní zácpa: Poněvadž je dopravní zácpa, auta musí jet pomalu.;ယာဉ်ကြောပိတ်: ယာဉ်ကြောပိတ်နေလို့ ကားတွေဖြေးဖြေးသွားရတယ်။;traffic jam: As there is a traffic jam, the cars must go slowly.;
dopředu;ရှေ့တည့်တည့်;in front;adv.
dopředu (dřívě, "uložený¹ předem");ကြိုတင်;ahead ("placed¹ ahead");adv.

dopředu, co: Po tom, co položí (jednu ruku na druhou), dívá se dopředu, dolů na zem, otevřenýma očima.;ရေတည်တည်း: တင်ပြီးလျှင် မျက်လုံးများဖွင့်ထားကာ ရေတည်တည်းနေရာရှိ အောက်ကို ကြည့်ပါတယ်။ (~ တင်ပြီးလျှင် မျက်လွှာချလျက် ရေတည်တည်း ကြည့်ပါတယ်။);in front: After (he) puts (one hand on another), (he) looks in front, down on the floor, having opened (his) eyes.;pol.
dopředu: Ví dopředu.;ကြိုတင်: ကြိုတင်သိထားတယ်။;in advance: (He) knows in advance.;
dorazit: Budu čekat než tvá odpověď dorazí.;လာ: မင်းရဲ့ စာပြန် လာသည်အထိ စောင့်နေမယ်။ (~ မင်းစာပြန် တဲ့အထိ စောင့်နေမယ်။);arrive: (I) will wait for (~ "until") your answer arrives.;fut.
dort ("dortový zákusek");ကိတ်မုန့်(တစ်လုံး);cake ("cake snack");sg. E. cake
dort: Odpoledne jí dort a pije čaj.;ကိတ်မုန့်: မွန်းလွဲပိုင်းတွင် ကိတ်မုန့်စား၍ လွှတ်ရည် သောက်သည်။;cake: In the afternoon (she) is eating cake and drinking tea.;writ.
dort: Zbyla jen čtvrtka dortu.;ကိတ်မုန့်: ကိတ်မုန့်တစ်ဝပ် ကျန်တယ်။;cake: Only a quater of cake remains.;
doručit ("poslat¹ (aby) přišel³ (a) dal¹⁰ (do) správného², žádaného¹ domu⁹");အိမ်တိုင်ရာရောက်ပေးဖို့;deliver ("send¹¹ (to) come³ (and) give¹⁰ (to) proper², requested¹ house⁹");T
doručit ("poslat² příchodem¹ domu⁹");အိမ်အရောက်ဖို့;deliver ("send² (by) coming¹ (to) house⁹");T
doručit: Listonoš doručuje dva balíky.;အိမ်အရောက်ဖို့: စာပို့သမားက ပါဆယ်ထုတ်နှစ်ထုတ် အိမ်အရောက်ပို့တယ်။;deliver: The postman delivers two parcels.;
dosáhnout;လှမ်း;reach out;T
dosáhnout ("dostat (a) vzít");ရယူ;attain ("get (and) take");T
dosáhnout ("dostat, mít, uspět (a) vidět");ရရှိအောင်မြင်;attain ("get, have, succeed (and) see");T
dosáhnout ("naplnit-se");ပြည့်;reach ("get-full");I
dosáhnout (čeho, "dojít (a) mít");ရောက်ရှိ;attain ("arrive (and) have");T
dosáhnout (čeho, "dojít");ရောက်;attain ("arrive");T
dosáhnout (čeho, "skončit (a) dosáhnout- vrcholu");;ဖြစ်မြောက်;succeed ("finish (and) reach-apex");T
dosáhnout (do určitého stavu, pozice atd., "vzít (a) přijít");ရလာ;achieve (a certain state, position etc., "take (and) come");I
dosáhnout (nějakého stupně, "dojít");ရောက်;attain (a certain level, "arrive");I
dosáhnout (nějakého stupně, "vystupovat (a) kráčet");တက်လှမ်း;attain (a certain level, "ascend (and) step");T
dosáhnout (světské věci či dosažení, "dostat (a) vzít-si");ရယူ;achieve (a worldly thing or achievement, "receive (and) take");I
dosáhnout (uspět, "uspět (a) vidět");အောင်မြင်;attain ("succeed (and) see");I
dosáhnout arahantství ("dokončit² povinnost¹ mnicha⁹");ရဟန်းကိစ္စပြီး;attain arahantship ("finish² duty¹ (of) monk⁹");T
dosáhnout: Chtěl jsem jen dosáhnout magických

mocí.;အောင်မြင်: မော်စွမ်းအင်တွေကို အောင်မြင်ချင်တာပါ။;attain: (I) just wanted to attain magical powers.;p.s. pol.
dosáhnout: dokud můžeme úspěšně dosáhnout Arahantství;ရောက်: အရဟန္တာအဖြစ်သို့ အောင်မြင်စွာမရောက်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး ° ရယူ: အရဟန္တာ အောင်မြင်စွာ ရယူနိုင်တဲ့အထိ (~ အရဟန္တာအဖြစ်သို့ အောင်မြင်စွာမရောက်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး);attain: until (we) can successfully attain Arahantship;adv.
dosáhnout: Dosahuje nesmrtelné Nibbāny.;ရရှိအောင်မြင်: အမတအမြှိုက်နိဗ္ဗာန်ဆီသို့ ရရှိအောင်မြင်တယ်။;attain: (He) attains the deathless Nibbāna.;
dosáhnout: Je den narozenin slečny, (která právě) dosáhla svých 23.;မြောက်: ကောင်းမလေးတစ်ယောက်က သူမရဲ့ ၂၃မြောက် မွေးနေ့ဖြစ်သည်။ (~ ဒီနေ့ ကောင်းမလေးတစ်ယောက်ရဲ့ ၂၃မြောက် မွေးနေ့ဖြစ်တယ်။);achieve: (It) is the day of a girl's birthday, achieving her 23.;writ.
dosáhnout: Pokud mohu dosáhnout nesmrtelné Nibbāny, (pak) bych ji měl dosáhnout.;ရောက်ရှိ: အမတအမြှိုက်နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်ရှိနိုင်တယ်ဆိုရင် ငါ အဲဒီကို ရောက်လိမ့်မယ်။;attain: If I can attain the deathless Nibbāna, I should attain it.;fut.
dosáhnout: protože dosáhl;ရယူ: ရယူခံပြီးသောကြောင့်;attain: because (one) attained;p.s.
dosáhnout: Sinhálské komentáře dosáhly prvního místa v Pāli literatuře.;ရလာ: သီဟိုဠ်အဋ္ဌကထာများသည် ပါဠိစာပေရဲ့ ပထမနေရာကို ရလာကြသည်။;achieved: Sinhalese commentaries achieved the first place in the Pāli literature.;writ.
dosáhnout: úspěšně dosáhnout;ရယူ: အောင်မြင်စွာ ရယူတယ်။;attain: successfully attain;
dosáhnout: vše, čeho chceme dosáhnout;အောင်မြင်: အောင်မြင်ချင်သည့်အရာအားလုံး;achieve: all what we want to achieve;
dosáhnout: Začal usilovat, aby jich dosáhnul.;အောင်မြင်: အဲဒါများ အောင်မြင်ဖို့ စပြီး ကြိုးပမ်းခဲ့တယ်။;achieve: (He) started to strive to attain them.;p.s. pol.
dosažení ("být-úspěšný (a) vidět {jmenec}");အောင်မြင်မှု;attainment ("be-successful (and) see {nouser}");n.
dosažení: dosažení pokroku;အောင်မြင်မှု: တိုးတက်အောင်မြင်မှု;attainment: attainment of progress;n.
doslech (klepy, "mluva² jednoho stupně");တစ်ဆင့်စကား;hearsay ("one level talk");n.
doslechnout se;ကြား;tidings, get the;I
doslova (dělat doslova co druhý říká, "kupovat¹ zem⁹ bez² snižování³");;မြေဝယ်မကျ;literally (listen and do what sb. says, "buy¹ ground⁹ without² decreasing³");adv. fig.
dospělý, být ("být-dospělý (a) obeznámený-s");ရင့်ကျက်;matured, be ("be-matured (and) familiar-with");I
dospívající ("deset překročivší věk");ဆယ်ကျော်သက်(တစ်ယောက်);adolescent ("ten exceeded age");sg.
dost, být (dostačovat, "být-obalený (a) být-dostačující");လုံလောက်;enough, be ("be-enveloped (and) be-sufficient");I
dost, mít toho (být znechucený, "mysl (je) vyčerpaná");စိတ်ကုန်;sick, be (about momentary mental state,

“mind (is) used-up”);I
dost: Není dost času.;လုံလုံလောက်လောက်: အချိန်
လုံလုံလောက်လောက် မရှိဘူး;enough: There is not enough time.;
dost(atek);လုံလုံလောက်လောက်;enough;adj.
dostačovat;လုံလောက်;enough, be;I
dostat;ရ;receive ° get;I (or) T
dostat (“dostat (a) mít”);ရရှိ;get (“receive (and) have”) ° receive
(“receive (and) have”);I
dostat (“mít³ braním² (a) dostáním¹ rukou”);လက်ခံရရှိ;get
(“have³ (by) getting² (and) receiving¹ (by) hand”);I
dostat (“přijmout, vzít (a) mít”);လက်ခံရရှိ;receive (“accept, take
(and) have”);I
dostat (“vstát (a) vystoupnout”);ထကြွ;gain (“get-up (and) rise-
up”);T
dostat (být obdarován);ပေး;given, be;I
dostat (něco, “dosáhnout”);ပေါက်;get (sth., “achieve”);I
dostat (světskou věc či dosažení, “dostat (a) vzít-si”);ရယူ;get (a
worldly thing or achievement, “receive (and) take”);I
dostat (také o dopise a platu);ရ;get (also about letter and
salary);T
dostat se skrz;ပေါက်;get through;T
dostat: Dostal (jsem) Tvůj dopis.;ရ: ခင်ဗျားစာကို ရပါတယ်;get: I
got (~ received) your letter.;pol.
dostat: Dostal jsi mou zprávu?;လက်ခံရရှိ: ငါ့ရဲ့ မှာကြားချက်ကို
(လက်ခံ)ရရှိခဲ့လား;receive: Have you received my
message?;inter.
dostat: Dostal jsi to (už)?;ပေါက်: ပေါက်ပြီးလား;get: Have you got
it?;inter. p.p.
dostat: Dostanu (to) opravené.;ရ: ပြင်ရမယ်;get: (I) will get (it)
repaired.;fut.
dostat: kdybych (to) mohl dostat v pátek;ရ: သောကြာနေ့တွင်
ရနိုင်ရင်;get: if (I) can get (it) on Friday;writ.
dostat: Nejkrásnější a nejlépe (~ “nejvíc dobře”) tancující
(skupiny z) vozidel jsou oceněni (“dostanou cenu”);ပေး: အလှဆုံး
အကအကောင်းဆုံး ကားတွေကို ဆုပေးပါတယ်;give (be given): The
most beautiful and the best (~ “most well”) dancing vehicles
are given a prize.;col. pol.
dostatečný, být;o;sufficient, be;I
dostatečný: Poněvadž jsem nespal dobře, jsem moc unavený.
(“Poněvadž můj spánek (byl) nedostatečný, jsem extrémě
unavený.”);o: ကျွန်တော် အိပ်ရေးမဝလို့ အလွန်ပင်ပန်းတယ်;sufficient:
Because I didn't sleep well, (I) am so tired. (“Because my sleep
(was) not sufficient, (I) am extremely tired.”);um.
dostatek: dostatek věcí;လုံလောက်: လုံလောက်သောပစ္စည်း;enough:
enough things;
dostavit se;ရောက်;turn up;T
dostavit se (“dostavit-se (a) dostavit-se {jmenec}”);ရောက်လာခြင်း
° ဆိုက်ရောက်ခြင်း;arrival (“arrive (and) arrive {noun}”);T
dostavit se (“dostavit-se (a) dostavit-se”);ဆိုက်ရောက်;arrive
(“arrive (and) arrive”);T
dostavit se (“kráčet (a) přijít”);ကြွရောက်;arrive (“pace (and)
arrive”);T resp.
dostavit se do;ရောက်;reach;T
dostavit se: Dostavil jsem se již ve tři. (“Již od tří (jsem) Já

přišel.”);ရောက်: သုံးနာရီကတည်းက ကျွန်တော် ရောက်ပါတယ်;arrive:
I(‘ve been) arrived since 3 o'clock.;pol. um.
dostupný v, být (k braní);ရ: -ဆီမှာ;available at, be (to take);I
dostupný v, být: My (~ “v nás”) je dostupný jeden pokoj.;ရ: -
ဆီမှာ: ကျွန်မတို့ဆီမှာ အခန်းတစ်ခန်းရမယ်;available in, be: We (~
“in us”) a room is available.;fut. uw.
dostupný, být;နိုင်;available, be;I
dostupný, být (také o pokoji v hotelu, “může¹ (být)
brát”);ရနိုင်;available, be (also about a room in a hotel, “can¹
(be) taken”);I
dostupný: Aby byl dostupný ke čtení mnoha druhům lidí,
dokonce ani cena není vysoká.;နိုင်: လူများများဖတ်နိုင်အောင်
ရေးတောင် မများပါဘူး;available: In order to (make it) available
for reading to many kinds of readers, even the price is not
high.;pol.
dostupný: V hotelu jsou (“dostupné”) prázdné pokoje.;ရနိုင်:
ဟိုတယ်မှာ အခန်းလွတ် ရနိုင်တယ် ° လွတ်: ဟိုတယ်မှာ အခန်းလွတ်
ရနိုင်တယ်;free: There are free rooms available in the hotel. °
available: There are free rooms available in the hotel.;
dosud (“do¹ teď”);ခုထိ;upto now (“until¹ now”);adv.
dotazník (“standardní podoba”);ပုံစံ(တစ်ခု);questionnaire
(“standard¹ form”);sg.
dotek: pocit doteku mezi rukama;ထိခြင်း: လက်အကြား၌ ထိခြင်းမူ
(~ ထိသိသော) ခံစားမှု;contact: feeling of contact between
hands;writ.
dotěrný, být (“dávat¹ utrpení”);ဒုက္ခပေး;bothersome, be (“give¹
suffering”);I
dotknout se;ထိ;touch;T
dotknutý, být hluboce: Bolestivě mi chybíš. (“Jsem hluboce
dotknutý (tím, jak mi) chytíš.”);ရင်နင့်: ရင်နင့် အောင်လွမ်း;touché,
be deeply: I miss you painfully. (“(I)m deeply-touched missing
(you).”);col.
dotknutý, cítit se (“hrud¹ (je) přetížena”);ရင်နင့်;touché, be
deeply (“chest (is) overloaded”);I
doty (“dotýkat-se¹ {jmenec}² s”);ထိခြင်း: -နင့်;contact (“touch¹
{nouner}² with”);n.
dotyk (“doteč² doteku¹ s”);ထိသည့်ထိခြင်း: -နင့်;contact (“contact²
(of) contact¹ with”);n. writ.
dotyk: dotyk nohou se zemí;ထိသည့်ထိခြင်း: နှင်း ခြေထောက်ရဲ့
မြေနှင့် ထိသည့်ထိခြင်း (~ ခြေထောက်သည် မြေနှင့် ထိလျင်ထိခြင်း) °
ထိလျင်ထိခြင်း: နှင်း ခြေထောက်ရဲ့ မြေနှင့်ထိသည့်ထိခြင်း (~
ခြေထောက်သည် မြေနှင့် ထိလျင်ထိခြင်း);contact: contact of legs with
the ground;writ.
dotyk: dotyk zadku se zemí;ထိခြင်း: နှင်း တင်ပါးများရဲ့မြေနှင့်ထိခြင်း (~
တင်ပါးသည် မြေနှင့် ထိလျင်ထိခြင်း);contact: contact of buttocks
with ground;writ.
dotýkat se: dotýkat se (“se”) zemí;ထိ: မြေပြင်နှင့်ထိတယ်;touch:
touch (“with”) the ground;
doufat (“těšit-se (a) čekat”);မျှော်လင့်;hope (“look-forward-to (and)
wait”);T
doufat aby (“mířit-k (a) mít-v-úmyslu”);ရည်ရွယ်;hope for (“aim-at
(and) intend”);T
doufat v (“doufat-v (a) hodlat”);ရည်ရွယ်;hope for (“hope-for (and)
intend”);T

doufat v ("doufat-v (a) očekávat");ရည်မှန်း;hope for ("hope-for (and) expect");T

doufat: Aniž bych doufal, bylo (mi) povoleno být (tvým) přítelem.;မျှော်လင့်: မမျှော်လင့်ပဲ ခင်မင်ခွင့်ရတာ။;hope: Though not (even) hoping, (I) was permitted to be (your) friend.;

doufat: Doufám.;မျှော်လင့်: မျှော်လင့်ပါတယ်။;hope: (I) hope.;pol. dovažet (do státu, "naložit (a) vložit");တင်သွင်း;import (to a country, "load (and) insert");T

dovážet: člověk, který dováží do Srí Lanky;တင်သွင်း: သီရိလင်္ကာတွင်းသို့ တင်သွင်းသူ;import: person, who imports to Sri Lanka;

dovedně ("dovedně (a) výborně");ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင်;proficiently ("skilfully (and) excellently");adv.

dovednost, mít;ကျွမ်း;skill, have;I

dovedný v, být;ချွမ်း (exaggerated form of ကျွမ်း) ° ကျွမ်း;skilled in, be;I

dovedný, být;ကျွမ်း;skilled, be;I

dovedný, být: Jsi prostě velice dovedný v Myanmarském jazyce, že?;ကျွမ်း: မြန်မာလို တော်တော်ကျွမ်းတာပဲ နော်။;skilled, be. You are ("being") skilled in Myanmar (language) just very much, aren't (you)?;col.

dovedný: Ctím (tebe,) který je dobře dovedný v tom, co není (tvou) mateřštinou.;ကျွမ်းကျင်: မိခင်စာ (~ မိခင်ဘာသာစကား) မဟုတ်တာကို ကောင်းကောင်းကျွမ်းကျင်တာကို လေးစားပါတယ်။;skilled: (I) revere (you), who is well skilled in what is not (your) mother tongue.;pol.

dovedný: Také muži si myslí, že jsou dovednější.;တော်: ယောက်ျားကလဲသူလိုတော်တယ်ထင်တယ်။;skilful: Also men think, that they are more skilful.;

dovnitř : Ct. pane, pojd'te dovnitř.;ကြွ: အထဲကို ကြွပါ ဘုရား။;go (only for ven. sirs): Ven. Sir, come inside.;pol. mn.

dovnitř: Ct. pane, pojd'te dovnitř.;အထဲကို: အထဲကို ကြွပါ ဘုရား။;inside: Ven. Sir, come inside.;pol. mn.

dovolená (prázdniny, "prázdný (a) chybějící den");အားလပ်ရက်(တစ်ရက်);vacancy ("vacant (and) missing day");sg.

dovolit;လိုက်;allow ° permit;T

dovolit ("dát svolení");ခွင့်ပေး;allow ("give¹ permission");T

dovolit, moci si ("moci (a) umět");တတ်နိုင်;afford, can ("can (and) be-able");I

dovršit (dokončit, "skončit (a) dosáhnout-vrcholu");ပြီးမြောက်;accomplish ("finish (and) reach-apex");T

dozajista (bude);လိမ့်(မည်);assuredly (will);suff. adv.

dozorce;မှူး(တစ်ယောက်);supervisor;sg.

dozvědět se ("věděni (a) přichází");သိလာ;get to know ("knowing (and) comes") ° learn (get to know, "knowing (and) comes");T

drahoušek (přítekyne, "toužit moc");ရည်းစား(တစ်ယောက်);sweetheart (girlfriend, "desire much");sg.

drahý;ကိုး ° ရယ်;dear;suff. fr. col. (or) voc.

drahý, být;ရား;expensive, be;I

drahý, být ("cena (je) velká");ဈေးကြီး;expensive, be ("price (is) big");I

drahý, být ("vhodná hodnota (je) velká");တန်ဖိုးကြီး;expensive, be

("worth value (is) big");I writ.

drahý, být: Není (to) drahé.;ဈေးကြီး: ဈေးမကြီးပါဘူး။;expensive, be: (It) is not expensive.;pol.

drahý: (Moc tě) miluji, drahý.;ကိုး: ချစ်တာကိုး;dear: (I) love (you very much), dear.;col. fr.

drama;ပြဇာတ်(တစ်ပုဒ်);drama;sg.

drama ("ukázané drama");ပြဇာတ်(တစ်ပုဒ်);drama ("shown drama");sg.

drama: Přestože jsme dříve dělali dramata (a) soutěže ve zpívání, dnes (~ "v tuto dobu") budeme diskutovat (~ "pořádat diskuzi").;ပြဇာတ်: အရင်အကြိမ်တွေတုန်းက ပြဇာတ်တွေ ဂီတပြိုင်ပွဲတွေ လုပ်ခဲ့ပေမယ့် ဒီတခါကျတော့ စကားရည်လွှဲကျင်းပမှာဖြစ်ပါတယ်။;drama: Though previously we did dramas (and) music competitions, today (~ "as for happening this time") we are going to have (~ "hold") discussion.;pol. fut.

dress (sportovní atd., "stejný°, stejný¹ kompletní³ oděv²");တူညီဝတ်စုံ(တစ်စုံ);dress (of sport etc., "same°, equal¹ complete³ dress²");sg.

dress: Sportovci v bílém dresu prohrají hru.;တူညီဝတ်စုံ: အဖြူရောင်တူညီဝတ်စုံနဲ့ကစားသမားတွေက ပြိုင်ပွဲကို ရှုံးတယ်။;dress: The sportsmen in white dress (are) losing the game.;

dřevo ("dřevěné maso");သစ်သား;wood ("wood meat");n.

dřevo (na pálení, "suché¹ dříví²");ထင်းခြောက်;firewood ("dry¹ firewood²");n.

dřevo: Mám spoustu energie na sekání dřeva.;သစ်သား: ငါ့မှာ သစ်သားကို ဖြတ်ဖို့ အင်အားတွေ အများကြီးရှိနေပြီ။;wood: I have a lot of energy to cut the wood.;p.p.

dřevo: Ze stromu lze získat hodně dřeva.;သစ်သား: သစ်ပင်တစ်ပင်မှ သစ်သား (~ သစ်တွေ ~ ထင်းတွေ) အမြောက်အများရနိုင်တယ်။ ° ထင်း: သစ်ပင်တစ်ပင်မှ သစ်သား (~ သစ်တွေ ~ ထင်းတွေ) အမြောက်အများရနိုင်တယ်။ ° သစ်: သစ်ပင်တစ်ပင်မှ သစ်သား (~ သစ်တွေ ~ ထင်းတွေ) အမြောက်အများရနိုင်တယ်။;wood: From a tree can be taken a lot of wood.;

dřív, jako;အရင်ကလို့;before, as;adv.

dřív, více než;အရင်ကထက်ပိုပြီး;before, more than;adv.

dřív, více než: Proto dnes Mandalaj vzkvétá více než dřív.;အရင်ကထက်ပိုပြီး: ဒါကြောင့် အခုအခါ မှာ မန္တလေးဟာ အရင်ကထက်ပိုပြီး စည်ကားနေပါတယ်။;before, more than: Therefore, nowadays Mandalay is flourishing more than before.;cont. pol.

dříve;အရင်ကတည်း ° အရင်;formerly ° before;adv.

dříve ("dříve (a) první {adv.}");ရေဦးစွာ;formerly ("early (and) first {adv.}");adv.

dříve ("v minulých časech"): Přestože jsme dříve dělali dramata (a) soutěže ve zpívání, dnes (~ "v tuto dobu") budeme diskutovat (~ "pořádat diskuzi").;အရင်အကြိမ်တွေတုန်းက: အရင်အကြိမ်တွေတုန်းက ပြဇာတ်တွေ ဂီတပြိုင်ပွဲတွေ လုပ်ခဲ့ပေမယ့် ဒီတခါကျတော့ စကားရည်လွှဲကျင်းပမှာဖြစ်ပါတယ်။;before ("in previous times"): Though previously we did dramas (and) music competitions, today (~ "as for happening this time") we are going to have (~ "hold") discussion.;pol. fut.

dříve (předtím, "v² během¹ minule²");အရင်တုန်းက;before ("in² while¹ before²");adv.

dříve: A jaké náboženství jsi následoval dříve?;အရင်ကတည်း: အရင်ကတည်းကော ဘာဘာသာကိုးကွယ်လဲ။;before: And what religion did (you) follow before?;inter. col.

dříve: Téměř jsem se přiblížil ke stupni, kterého jsem dosáhl dříve.;အရင်တုန်းက: အရင်တုန်းက အောင်မြင်ခဲ့သည့်အဆင့်သို့ ရောက်ရန် နည်းနည်းနီးကပ်လာခဲ့ပါသည်။;before: (I) almost approached to the level that (I) had attained before.;pol.

dříví ("suché" dříví);ထင်းခြောက်;firewood ("dry" firewood);n.

drobné ("mince");အကြွေများ;change ("coins");pl.

drobné: Budete mít ("pane") drobné, protože já nemohu směnít sto dolarovou bankovku.;အကြွေများ: ကျွန်မ ဒေါ်လာတစ်ရာတန်ကို အကြွေမလဲနိုင်လို့ ရင့်မှာ အကြွေများ ရှိမလား။;change: Will you (~ "sir") have change, because I cannot exchange a one hundred Dollar bill.;fut. inter. uw.

drobný, být ("malý (a) malý");ငယ်သေး;little, be ("small (and) small");l

drsný, být ("být-intenzivní (a) silný");ပြင်းထန်;severe, be ("be-intense (and) strong");l

drsný, být (o povrchu, situaci atd.);ကြမ်း ° ကြမ်းတမ်း;harsh, be (about situation etc..) ° harsh, be (about situation, etc.);l

drsný: Toto počasí je drsné.;ကြမ်းတမ်း: ဒီရာသီဥတု ကြမ်းတမ်းတယ်။;rough: This weather is rough.;

drůbež;ကြက်;poultry;n.

drůbky (kuřecí žaludky);ကလီဇာ;giblets;n.

druh;စဉ် ° မျိုး(တစ်မျိုး);kind;n. (or) sg.

druh ("charakter (a) druh");သဘောမျိုး;kind of ("nature (and) kind");n.

druh ("udělaný" speciálně);အထူးပြု(တစ်ခု);kind ("done" specially");n.

druh (rodokmen);မျိုးနွယ်(တစ်ခု);kind (lineage);sg.

druh: Co je (to) za druh?;အထူးပြု: အထူးပြုက ဘာလဲ။;kind: What kind (is this?);inter.

druh: Co říká je druh vysvětlení.;သဘောမျိုး: သူပြောတာသည် ရင်းပြတဲ့ သဘောမျိုးဖြစ်တယ်။;kind of: What (he) says is a kind of explanation.;writ.

druh: druh vysvětlení;သဘောမျိုး: ရင်းပြတဲ့ သဘောမျိုး;kind: a kind of explanation;

druh: druh, který se může převařit;မျိုး: တူးသွားတတ်တာမျိုး;kind: a kind which can become overcooked;

druh: Jaký druh?;မျိုး: ဘယ်လိုဟာ မျိုးလဲ။;kind: What kind of?;inter.

druh: Kromě tohoto máme ještě dva druhy.;မျိုး: ဒီပြင် နှင့်မျိုးရှိပါသေးတယ်။;kind: Except this there (we) have two kinds more.;pol.

druh: Máš rád tenhle druh?;မျိုး: ဒါမျိုးကြိုက်လား;kind: Do (you) like this kind?;inter.

druh: Mnich malého počtu dešťů (~ let mnišství) přistoupí k mnichovi mnoha dešťů (~ let mnišství).;စဉ်: ဝါစဉ်ငယ်တဲ့ ရဟန်းက ဝါကြီးတဲ့ ရဟန်းကို လျှောက်တင်တော့မယ် (~ လျှောက်တင်ရမယ်)။;kind: A monk of little number of rains (~ years of monkhood) approaches a monk of many rains (~ years of monkhood).;

druh: Nejen Tipiṭaka, ale také druh komentářů byly recitovány.;အမျိုးအစား: ပိဋကတ်သုံးပုံသာမက

အဋ္ဌကထာအမျိုးအစားတစ်ခုကိုလည်း ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်သည်။;kind of: Not only the Tipiṭaka, but also a kind of commentaries were rehearsed.;writ.

druh: Rád se učím ty dva druhy jazyka.;မျိုး: အဲဒီစကားနှစ်မျိုးကို စာသင်ရတာ ကြိုက်တယ်။;kind: (I) like to learn those two kinds of language.;

druh: Teď jsou (zde) pouze dva druhy novin.;မျိုး: အခု သတင်းစာ နှစ်မျိုးပဲ ရှိပါတယ်။;kind: Now (there) are only two kinds of newspapers.;pol.

druh: tři druhy;မျိုး: သုံးမျိုး;kind: three kinds;

druhu, tohoto: Jiná socha tohoto druhu je na nalodění.;ဒီလို: ဒီလို တခြားအရပ်တခု ကန်ဘောင်ထဲမှာ ရှိပါတယ်။;kind, this: Other statue of this kind is in the embarkment.;pol.

druhý;ဒုတိယ;second ° second (in order);num. P. dutiya (= second) (or) num. P. dutiya

druhy ("druhy (a) typy");အမျိုးအစားများ;sorts ("kinds (and) types");pl.

druhý: Druhý dům je můj dům.;ဒုတိယ: ဒုတိယအိမ်ဟာ ကျွန်တော့်အိမ်ပါ။;second: Second house is my house.;pol. um.

druhý: Mandalaj je druhé největší město Myanmaru.;ဒုတိယ: မန္တလေးက မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဒုတိယအကြီးဆုံး မြို့ပါ။;second: Mandalay is the second greatest town in Myanmar.;pol.

držet;ကိုင် ° ဆုပ်;hold;T

držet ("držet (a) upevňovat");ကိုင်(ထား);hold ("hold (and) fix");T

držet (pravidla);စောင့်;keep (rules);T

držet (v ruce atd.);ကိုင်;hold (in hand etc.);T

držet (zuby nebo mezi prsty);ညှပ်;hold (by teeth or between fingers);T

držet: Co ("ona") drží?;ကိုင်ထား: သူမ ဘာကိုင်ထားလဲ။;hold: What is she holding?;inter.

duben (měsíc);ဧပြီ(လ);April (month);n. E. April

Dublin (město Irska);ဒပ်လင်(မြို့) [dubli~];Dublin (town in Ireland);name

duch (člověka, "modrá" želva);လိပ်ပြာ;spirit (of a person, "blue" turtle");n.

duch (člověka): skromný duch (člověka);လိပ်ပြာ: ဟိရိလိပ်ပြာ;spirit: modest spirit;

duch (lidský, "modrá" želva);လိပ်ပြာ;spirit (of human, "blue" turtle");n.

duch (obvykle dobrý, obvykle uctíváný vesničany);နတ်(တစ်ပါး);spirit (usually good, usually worshiped by village people);sg.

duch (osobní, "mentální hmota");စိတ်ဓါတ်;spirit (personal, "mind matter");n.

ducha (bůžka, dům: Říká se, že našel jeden dům ducha (bůžka) u nalodění u (té) vesnice.;နတ်ကွန်း: ရွာနားက ကန်ဘောင်မှာ နတ်ကွန်းတခု တွေ့သတဲ့။;spirit house: It is said, that he found one spirit house on the embarkment of the late near the village.;

duchem (~ bůžkem), dům s ("duchův dům");နတ်ကွန်း(တစ်ကွန်း);spirit's house (a house with a (lower) god, "spirit's house");sg.

duchodu, být v ("brát" penzi);ပင်စင်ယူ;retired, be ("take" pension");T pension

důchodu, být v ("brát² hodně¹ klidu^o");အငြိမ်းစားယူ;retired, be ("take² much-of¹ peace^o");T pension

důchodu, být v: Už nemám zaměstnání. Jsem v důchodu;အငြိမ်းစားယူ: မလုပ်တော့ပါဘူး၊ ဖင်စင် ယူလိုက်ပြီ;retired, be: I don't have a job any more. (~ "(I) don't work any more.") I am retired. ;pol.

duchovní ("ohledně² části^o myslí¹");စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ;spiritual ("regarding² mind¹ part^o");adj. P. citta (= mind)

duchův (bůžkův) dům: To není bůžkův dům, výsosti.;နတ်ကွန်း: အဲဒါ နတ်ကွန်း မဟုတ်ပါဘူး အရင်ဘုရား;spirit house: That is not a spirit house, majesty.;pol.

duha ("sestupující klacík");သက်တံ(တစ်ခု);rainbow ("descending stick");sg.

důkaz (k doložení, "položiti² vyznačující^o kámen¹ {jmenec³}");မတ်ကျောက်တင်ခြင်း;proof (to substantiate sth., "put² marking^o stone¹ {nouner³}");n.

důkladně;အကုန်;thoroughly;adj.

důležité ("velká¹ záležitost^o");အရေးကြီး;important ("big¹ issue^o");adj.

důležité, být;အရေးကြီး;important, be;I

důležité, být ("speciální (a) krásné");ထူးလှ;important, be ("special (and) beautiful");I

důležité: Nebylo (to) důležité. (odpověď na omluvu za nepochopení);ထူးလှ: မထူးလှပါဘူး;important: (It was) not important. (answer to excuse for not understanding);pol. col.

důležitý;အဓိက ° ထူးထူးထွေထွေ;important;adj. col. (or) adj. P. adhika (= exceeding)

důležitý, být;အရေးကြီး;important, be;I

důležitý, být ("velkého¹ psaní^o");အရေးကြီး;important, be ("(of) big¹ writing^o");I

důležitý, být ("zahrnovat¹ psaní^o");အရေးပါ;important, be ("include¹ writing^o");I

důležitý, být ("zvláštní (a vedoucí k) váhání");ထူးထွေ;important, be ("be-special (and cause to) waver");adj. col.

důležitý: (To) je (to) nejdůležitější slovo.;အရေးကြီး: အရေးကြီးဆုံးစကားလုံးပါ;important: (it is) the most important word;pol.

důležitý: Bylo lze číst všechny důležité novinky.;အရေးကြီး: အရေးကြီးတဲ့တောင်းအားလုံး ဖတ်နိုင်ပါတယ်;important: All important news could be read.;pol.

důležitý: Je (to) extrémě důležité.;အရေးကြီး: အရေးကို အရေးကြီးပါတယ်;important: (It) is extremely important.;pol.

důležitý: Nemám (žádnou) důležitou práci.;ထူးထူးထွေထွေ: ထူးထူးထွေထွေအလုပ် မရှိဘူး;important: (I) have (no) important work.;

důležitý: Používali to jakožto důležitý zdroj pro své komentáře.;အဓိက: သူတို့ရဲ့ အဋ္ဌကထာများအတွက်အဓိက ကျမ်းကိုးကျမ်းကားအဖြစ် အသုံးပြုခဲ့ကြသည်;important: (They) used (it) as an important reference for their commentaries.;p.s. writ.

dům;အိမ်(တစ်လုံး၊ တစ်အိမ်) ° အိမ်(တစ်လုံး) ° ကွန်(တစ်လုံး);house;sg.

dům ("dům (a) místo");အိမ်ရာ(တစ်လုံး);house ("house (and) place");sg.

dům: Do jakého ("čí") domu jde?;အိမ်: ဘယ်သူ့အိမ်

သွားသလဲ;house: Whose house does (he) go to?;inter. col.

dům: dům jako palác ("jeden ohromný (a) grandiózní dům");အိမ်: ကြီးကျယ်ခမ်းနား(သော) အိမ်တစ်အိမ်;house: a house like palace ("a great (and) magnificent house");

dům: dům k bydlení;အိမ်: နေထိုင်အိမ်;house: house to live in;

dům: Hledám (někoho) abych (mu) prodal dům.;အိမ်: အိမ်ဝယ်ဖို့ ရှာတာ;house: I sell (somebody) to sell (him) house.;

dům: Jaké (máš) číslo domu?;အိမ်: အိမ်နံပါတ် ဘယ်လောက်လဲ;house: What is (your) house number?;inter. col.

dům: Poblíž čeho je tvůj dům?;အိမ်: အိမ် ဘယ်နားမှာလဲ;house: To where is your house near?;inter.

dům: Zloděj se vloupá do domu.;အိမ်: သူရိုးက အိမ်တစ်အိမ်ကို ဖောက်ထွင်းနေတယ်;house: Thief is breaking in a house.;cont.

duplikát ("stejný¹ nápad^o");မိတ္တူ;duplicate ("same¹ idea^o");n. P. mittha (= idea)

durian (1-3 kg vážící velké ovoce s ostanatnou slupkou, "ovoce² základu¹ kolena^o");ဒူးရင်းသီး(တစ်လုံး);durian (1-3 kg weighing large fruit with thorn-covered husk of genus Durio, "fruit² (of) knee^o base¹");sg.

dušený (o jídle, "znovu¹ olej^o");ဆီပြန်;stewed ("agan¹ oil^o");adj.

duševní ("ohledně² části^o myslí¹");စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ;psychic (spiritual, "regarding² mind¹ part^o");adj. P. citta (= mind)

duševní: duševní rozvoj;စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ: စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု;spiritual: spiritual development;

dutina (ve skále);လိုက်;hollow (in a rock);n. P. leňa (= cave)

důvěra;သစ္စာ;faith;n. P. sacca (= truth)

důvěra: s důvěrou (a) dobrotivostí;သစ္စာ: သစ္စာ မေတ္တာဖြင့်;faith: with faith (and) kindness;lett.

důvěrný ("kulatá¹ hrud^o");ရင်ခွင်;intimate ("round¹ chest^o");adj.

důvěrný, být ("být-důvěrný (a) blízký");ရင်းနှီး;intimate, be ("be-intimate (and) close");I

důvěrný, být ("stal-se¹ důvěrně^o");ရင်းရင်းနှီးနှီးဖြစ်;intimate, be ("became¹ intimately^o");I

důvěrný: Chtěl bych si s tebou popovídat důvěrně (a) otevřeně.;ရင်းနှီး: ခင်ဗျားနဲ့ ရင်းနှီးပွင့်လင်းစွာ စကားပြောဆိုချင်ပါတယ်;intimate: (I) want to talk with you intimately (and) closely.;pol. um.

důvěrný: důvěrný (a) přátelský rozhovor;ရင်းနှီး: ရင်းနှီးဖော်ရွေစွာ ဆွေးနွေးခြင်း;intimate: Intimate (and) friendly talk;

důvěřovat ("věřit (a) schvalovat");ယုံကြည်;trust ("believe (and) approve");T

důvěřovat: Nemohl jsem nikomu důvěřovat.;ယုံကြည်: ဘယ်သူ့ကိုမှ မယုံကြည်နိုင်ခဲ့ပါဘူး;trust: (I) could not trust anyone.;p.s.

důvěryhodný, být ("snad³ být-schopen² věřit^o (a) schvalovat¹");ယုံကြည်နိုင်လောက်;trustworthy, be ("about³ (to) be-able² (to) believe^o (and) approve¹");I

důvěryhodný: Věřím, že vhodný učitel (mnich) znamená ("mnou") důvěryhodný učitel.;ယုံကြည်နိုင်လောက်: သင့်တော်တဲ့ဆရာတော်ဆိုတာ ငါ ယုံကြည်နိုင်လောက်တဲ့ဆရာတော်လို့ ငါ ထင်တယ်;trustworthy: I believe, that suitable teacher (monk) means ("(by) me") trustworthy teacher (monk).;

důvod;အကြောင်း ° အကြောင်း(တစ်ခု) ° အကြောင်း(တစ်ခု);reason;n. (or) sg.

důvod ("návrh základu");ဆင်ခြင်(တစ်ခု);reason ("design (of)

base");sg.
 důvod: z nějakého důvodu;အကြောင်း: reason: because of some reason;
 duzjá (jídlo, "namáčení");တို့ရာ;to-zaya (food, "dippings");n.
 dva;နှစ် ° ၂;two;num.
 dvacet;နှစ်ဆယ်;twenty;num.
 dvacet jedna;နှစ်ဆယ်တစ်;twenty-one;num.
 dvanáct;ဆယ်နှစ် (တစ်);twelve;num.
 dveře;တံခါး(တစ်ခု တစ်ပေါက်၊ တစ်ချပ်) ° တံခါး ° တံခါး(တစ်ခု တစ်ချပ်);door;n. (or) sg.
 dveře ("pokojové dveře");အခန်းတံခါး;door ("room's door");n.
 dveře od auta ("dveře¹ auta");ကားတံခါး(တစ်ချပ်);door of car ("car's door");sg.
 dveře: opravit dveře (od) pokoje.;တံခါး: အခန်းတံခါးပြင်တယ်;door: repair door (of a) room;
 dvůr (klášterní atd.);ဝင်း (derived from ကွင်း (?));compound (of a monastery etc.);n.
 dvůr (klášterní atd.): Dnes zemetám klášterní dvůr (~ "v klášterním dvoře").;ဝင်း: ဒီနေ့ ဘုန်းကြီးကျောင်းဝင်းထဲကို လည်းကျင်းပါတယ်။;compound (of a monastery etc.): Today (I) sweep ("in") the monastery compound.;pol. mn.
 dýchat;ရှူ;breath;T
 dýchat ("dýchat¹ dech");အသက်ရှူ;breathe ("breathe¹ breath");T
 dýchat (vdechnout, "dýchat¹ dovnitř² dech");ရှူသွင်း၊ အသက်ကို;inhale ("breathe¹ in² breath");T
 dýchat: Sportovec dýchá intenzivněji než (ta) žena.;အသက်ရှူ အားကစားသမားက အမျိုးသမီးထက် အသက်ပြင်းပြင်းရှူတယ်။;breat: The sportsman breathes more intensively than the woman.;
 dynastie;မင်းဆက်(တစ်ဆက်);dynasty;sg.
 dynastie ("spojit krále");မင်းဆက်(တစ်ခု);dynasty ("connect kings");sg.
 dynastie: Ú Aun Zeyya, po přijetí titulu Alaun Men Dayá (~ "budoucí král zákona") (a) započal (a) založil dynastii Kounbaun.;မင်းဆက်: ဦးအောင်ဇေယျသည် အလောင်းမင်းတရားဘွဲ့ကို ခံယူကာ ကုန်းဘောင်မင်းဆက်ကို စတင်တည်ထောင်သည်။;dynastie: U Aung Zeyya, having accepted the title Alaung Min Taya (~ "future king (of) law") (and) started (and) founded the dynasty Kounbaun.;writ.
 dýně ("vyměněné přístřeší");ဖရုံ(တစ်လုံး);pumpkin ("exchanged shelter");sg.
 džhána (kterýkoliv z osmi hlubokých stupňů koncentrace meditace samathā);ဈာန်;jhana (any of the eight deep concentration levels of samathā meditation);n. Bh. P. jhāna (= meditation)
 džíny;ဂျင်းဘောင်းဘီ(တစ်ထည်);jeans;sg. E. jeans
 džungle;ဂန့်ငါး;jungle;n. rare
 džungle ("velký¹ les^o (a) temný³ chuchvalec²");တောကြီးမျက်မည်း;jungle ("great¹ forest^o (and) dark burl²");n. rare
 džus;အရည် ° ရည်;juice;n.
 džus (ovocný atd., "rozpuštěná tekutina");ဖျော်ရည်;juice (fruit drink etc., "dissolved liquid");n.
 džus z cukrové třtiny ("džus¹ (z) cukrové-třtiny");ကြရည်;sugar cane juice;n.

džus, citronový;လိမ်းကြူး ° လိမ်းကြူး;juice, lime;n. E. lime juice
 džus, ovocný ("zamíchaná tekutina");ဖျော်ရည်;juice, fruit ("mixed liquid");n.
 e-mail;မေးလ်(တစ်ခု) ° အီးမေးလ်(တစ်စောင်) ° မေး(တစ်ခု) (WS. from မေးလ်) ° အီးမေးလ်(တစ်ခု);e-mail;sg. E. mail (or) sg. E. e-mail
 e-mail: Lze poslat e-mail, ("aby (byl)") rychleji než pohled.;အီးမေးလ်: အီးမေးလ်ကို ပိုစကတ်ထက် မြန်မြန်ရောက်အောင်ပို့နိုင်တယ်။;e-mail: (One) can send e-mail ("to (be)") more quickly than a postcard.;
 e-mail: Pokud přijedeš do Dillí, pošli mi e-mail.;မေး: ဒေလီကို လာရင် မေးပို့လိုက်ပါ။;e-mail: If you come to Delhi, indeed, send (me) an e-mail.;imper. pol.
 editor;အယ်ဒီတာ(တစ်ယောက်);editor;sg. E. editor
 editovat;တည်း;edit (a text);T
 efekt (přínos);အကျိုး;effect;n.
 eh.. (značí skromné pochopení);အော်;oh (indicates humble realization);interj.
 eh..: Eh.. podívám se (dál), ano? (může být řečeno zákazníkem jakožto odpověď obchodníkovi, když nechce nabízené zboží);အော်: အော်၊ ကြည့်အုံးမယ် နော်။;oh: Oh, (I) am going to look (more), ok? (may be said by customer as a reply to the merchant when offered goods are not desired);col.
 ekonomie ("pán^{1o} práce³ (který) vlastnit^o (a) rozvíjet¹ {jmenec}²");စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်(တစ်ယောက်);businessman ("lord^{1o} (of) work³ (who) possess^o (and) develop¹ {nouner}²");n.
 ekonomie ("vlastnit (a) rozvíjet {jmenec}");စီးပွားရေး;economics ("possess (and) develop {nouner}");n.
 ekonomie ("vlastnit (a) růst {jmenec}");စီးပွားရေး;economy ("possess (and) grow {nouner}");n.
 ekonomika ("vlastnit (a) rozvíjet {jmenec}");စီးပွားရေး;economy ("possess (and) develop {nouner}");n.
 elegantní, být (o něčích způsobech či řeči, "příjemný (a) chybný");ပြေပြစ်;elegant, be (about one's speech or manners, "pleasing (and) wronging");l
 elektrický proud;ဓါတ်အား;electric power;n.
 elektřina ("oheň");မီး;electricity ("fire");n.
 elektřina: Poněvadž není elektřina stabilní, spojení není dobré.;မီး: မီးပြိမ်လို ကော်နရင် မကောင်းဘူး။;electricity: As the electricity is not stable, the connection is not good.;col.
 elektronický ("zářivý (a) pravdivý");လျှပ်စစ်;electronic ("shining (and) true");adj.
 element;ဓာတ်;element;n. P. dhātu (= element)
 elita ("lidé^{1o} kteří³ (jsou) vybrání¹ (a) ustanovení² na-jisto^o");သေသေချာချာရွေးထားတဲ့လူ;elite ("people^{1o} who³ (are) selected¹ (and) established² for-sure^o");n.
 elita ("řada² vybraná¹ rukou^o");လက်ရွေးစဉ်;elite ("line² selected¹ (by) hand^o");n.
 elita: Jelikož nebylo možné proniknout to města Tanlyen, (poněvadž), vskutku, měli vozidla , moderní zbraně a pomoc od cizinců (~ "lidé z jiných zemí"), (s) elitou devadesáti tří hrdinů, vstoupil (tam a) zaútočil, (a tím jej) dobyl.;လက်ရွေးစင်: သန်လျင်မြို့ကို ကားခေတ်မှီလက်နက်များနှင့် နိုင်ငံခြားသားများအကူအညီရရှိထားသဖြင့် မပေါက်နိုင်ရဲပါ။ လက်ရွေးစင် ရဲဘော်ကိုးကျိပ်သုံးယောက်က မြို့တွင်းကို

ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်မှု အောင်မြင်သည်။;elite: As it was not possible to penetrate the town Tanlyin (as), indeed, (they) had vehicles, modern weapons and help from foreigners (~ “people of other countries”), by elite of ninety-three brave-ones, entering (and) attacking (there), (he) conquered in the city.;writ.
embryo (“budoucí syn”);သားလောင်း(တစ်ယောက်);embryo (“future¹ son”);sg.
energie;အား;energy;n.
energie (“moc (a) síla”);အင်အား;energy (“power (and) strength”);n.
energie (síla);ဧရာမ;energy (power);n.
energie: Mám spoustu energie na sekání dřeva.;အင်အား: ငါ့မှာ သစ်သားကို ဖြတ်ဖို့ အင်အားတွေ အများကြီးရှိနေပြီ။;energy: I have a lot of energy to cut the wood.;p.p.
energie: Postupně získává víc energie.;ဧရာမ: ဧရာမထဲကြွလို့လက် တဖြည်းဖြည်း ယူသည်။;energie: (He) gains little by little more energy.;writ.
energie: Ted jsem plný energie k učení.;အား: ငါ အခု စာကျက်ဖို့ အားပြည့်နေပြီ။;energy: Now I am full of energy to learn.;
eon (extrémě dlouhá doba);ကမ္ဘာ;aeon (extremely long period of time);n. P. kappa (= aeon)
éra;ခေတ်;era;n.
éra (ohledně osoby);လက်ထက်;era (of a personality);n.
erekce (o pohlaví, “pohlaví (je) tuhé {jmenec}”);လိင်တောင်ခြင်း [lei~tau~che~];erection (of penis, “sex (is) stiff {nouner}”);n.
erotický film (bez nahých scén, “usekávající film”);ဟက်ကား;erotic movie (without naked scenes, “chip-off film”);n.
esej (“krátké¹ pojednání”);စာတမ်းတို(တစ်စောင်);essay (“short¹ treatise”);sg.
esej (“práce”);အလုပ်(တစ်စောင်);essay (“work”);sg.
esej (na téma, “psát (a také) seepisovat”);စာစီစာကုံး(တစ်ပုဒ်);essay (on sth., “compose (while) writing”);sg.
esej: Poněvadž je (ten) monitor velký, je snadné si psát eseje.;စာစီစာကုံး: မော်နီတာဟာ ကြီးလို့ (~ ကြီးတော့) စာစီစာကုံးတွေ ရေးရတာ လွယ်ကူပါတယ်။;essay: because (the) monitor is big, writing the essays (“for oneself”) is easy.;pol.
esej: Psal (jsem) eseje.;စာစီစာကုံး: စာစီစာကုံးရေးခဲ့ပါတယ်။;essay: (I) wrote the essay.;p.s.
esej: Také (to) přeměním do formy eseje.;ပြောင်း: အလုပ်ပုံကို ပြောင်းလဲတယ်။ ° အလုပ်: အလုပ်ပုံကို ပြောင်းလဲတယ်။;essay: (I) also transform (it) to the form of essay. ° change (transform): (I) also transform (it) to the form of změnit (přeměnit);col.
etická trénink (“povinnost¹ tréninku”);ကျင့်ဝတ်;etika (“duty¹ (of) training”);n. P. vatta (= duty)
etika (“zákon³ dobré² veliké¹ osoby”);သူတော်ကောင်းတရား;ethics (“law³ (of) good², great¹ person”);n.
etymologie (“řící² (a) otevřít¹ význam⁰ {jmenec}”);အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်;etymology (“say² (and) open¹ (the) meaning⁰ {nouner}”);n. P. adhippāya (= intention)
etymologie (slovní analýza);နိရုတ္တိ;etymology (word analysis);n. P. nirutti (= language, philology)
etymologie (vlastního) jména;အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်: နာမည်

အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်;etymology: etymology of the (proper) name;
Euro (měna);ယူရို(တစ်ယူရို);Euro (currency);sg.
Euro: Toto (jízdní) kolo stojí sto šedesát devět Euro.;ယူရို: ဒီစက်ဘီးက ယူရိုတစ်ရာခြောက်ဆယ်ကိုး ကျတယ်။;Euro: This bike costs one hundred sixty-nine Euro.;
evidence (“evidence, evidence”);သက်သေသာကား;evidence (“evidence, evidence”);n. P. sādḥaka (= proof)
evidentní, být (“objevit-se (a) být-jasný”);ပေါ်လွင်;evident, be (“appear (and) be-vivid”);l
evidentní, být: ukázaný, aby byl evidentní;ပေါ်လွင်: ပေါ်လွင်အောင်ပြတဲ့;evident, be: shown to be evident;
Evropa (kontinent);ဥရောပ(တိုက်);Europe (continent);name
evropský kontinent: (“On”) je z Evropského kontinentu.;ဥရောပတိုက်: သူ ဥရောပတိုက်ကပါ။;European continent: He is from European continent.;pol.
ex- (o příteli, přítelkyni, manželovi, manželce atd.);ဟောင်း;ex- (of partner, husband or wife etc.);adj.
existence;အဖြစ်;existence;n.
existence (“zastavit (a) odpočívát {jmenec}”);ရပ်တည်မှု;existence (“stop (and) repose {nouner}”);n.
existovat;တည်;exist;l
exkrement;မစင်;excrement;n.
extrahovat (“extrahovat, vzít (a) upevnit”);ထုတ်နှုတ်ယူထား;extract (“extract, take (and) fix”);T
extrémě;တော်တော် ° အလွန် ° လွတ်;extremely;adv. col. (or) adv.
extrémě (“do¹ extrémě”);အရမ်းကို;extremely (“to¹ extremely”);adv.
extrémě (“kde³ míra² ne¹zastavuje”);အင်မတန်မှ;extremely (“where³ measure² doesn’t¹ stop”);adv. col.
extrémě (“míra² ne¹zastavuje”);အင်မတန်;extremely (“measure² doesn’t¹ stop”);adv.
extrémě moc;တအား;extremely much;adv.
extrémě moc: Dělá se extrémě moc práce (za účelem) rozvoje země Myanmaru.;တရား: မြန်မာပြည်မှာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးတွေ တအားလုပ်နေတယ်။;extremely much: (There) is being done an extremely much (of) work (for) the development of Myanmar country.;cont.
extrémě moc: Miluje extrémě moc.;တအား: တအား ချစ်တယ်။;extremely much: (He) loves extremely much.;
extrémě: Je (to) extrémě důležité.;အရမ်းကို: အရမ်းကို အရေးကြီးပါတယ်။;extremely: (It) is extremely important.;pol.
extrémě: Je extrémě horko.;အလွန်: အလွန်ပူတယ်။;extremely: It’s extremely hot.;
extrémě: Jsem extrémě šťastný.;အရမ်းကို: အရမ်းကို ဝမ်းသာပါတယ်။ ° လွတ်: လွတ်ပျော်တယ်။;extremely: (I) am extremely happy.; (or) pol.
extrémě: Stane se extrémě šťastným.;တော်တော်: တော်တော်ပျော်မြှင်တယ်။;extremely: (He) becomes extremely happy.;
extrémě: To je extrémě nespravedlivé. (o životě);အရမ်း: အဲဒါဟာ အရမ်းနည်းလမ်းမကျဘူး။ (~ အဲဒါဟာ တော်တော်ကို ရမ်းနည်းလမ်းမကျဘူး။);extremely: That is extremely unrighteous. (about life);
extrémně;အရမ်း;extremely;adv.

extrémní, být ("div není vyčerpán");အံ့မခန်း;extreme, be ("wonder (is) not used-up");l	roslina");ပဲပင်ပေါက်;bean sprouts ("piercing ² bean ⁰ plant");n.
Facebook;ဖေ့ဘွတ်;Facebook;n. E. Facebook	fér, být (CZ col., spravedlivý);တရား;just, be;l
Facebook: divát se (~ přihlásit se) na Facebook;ဖေ့ဘွတ်:	festival;ပွဲ(တစ်ပွဲ) ° သဘင်;festival;n. (or) sg.
ဖေ့ဘွတ်ကို ကြည့်တယ်;;Facebook: look at (~ log in) Faceebok;	festival ("velká ¹ událost");ပွဲတော်;festival ("great ¹ event");n.
fajn;အင်း;fine;interj. col.	festival: Může být také nazváno (~ slyšeno) jakožto "Festival myanmarského novoročního překročení";ပွဲ: မြန်မာ
fajn (~ "good"); Je fajn (~ "dobré") tam žít.;ကောင်း: အဲဒီမှာ	နှစ်သစ်ကူးပွဲလိုလို ဆိုနိုင်ပါတယ်;;festival: It can be also called (~
နေလို့ ကောင်းပါတယ်;;good: Living there is good.;pol.	heard) as "Myanmar new year crossing festival.";col. pol.
fajn (značí touhu ukončit diskuzi): Fajn. ("(To) bylo hezky	festival: Tendžan se říká jednomu z (celo)národních
dobré.");ပြီး ကောင်းလုပ်ပြီ။ ° ကောင်း: ကောင်းလုပ်ပြီ;;finish	festivalů.;ပွဲတော်: သကြန်ဆိုတာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ဖွဲ့တတ်တစ်ခုပါ;;festival:
(indicates desire to end the discussion): skončit ("(That) was	Thin-gyan means (~ "is called") one of festivals of Myanmar
pretty good.") ° alright (indicates desire to end the discussion):	country.;col. pol.
Alright. ("(That) was pretty good.");p.p. pol. col.	fialová barva ("barva ¹ lilku");ခရမ်းရောင်;violet color ("aubergine's
fajn, být;ကောင်း;alright, be;l	color") ° purple color ("aubergine's color");n.
Fajn: Fajn, (to) je dobré.;ဟုတ်: ဟုတ်၊ အဆင်ပြေသွားပြီ;;OK: OK,	film;ဖလင်(တစ်လိပ်၊ တစ်ကား);movie ° film;sg. (roll, movie) E. film
(it)'s good.;col.	film ("obraz žije");ရုပ်ရှင်(တစ်ကား);movie ("picture lives") ° film
fakt;အချက် ° သဘော;fact;n.	("picture lives");sg.
fakt: Kterýkoliv buddhista tento fakt přijímá.;သဘော:	film ("oživená ¹ podoba");ရုပ်ရှင်(တစ်ကား);movie ("enliven ¹
ဘယ်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မဆို ဒီသဘောကို လက်ခံကြတယ်;;fact: Any	appearance") ° film ("enliven ¹ appearance");sg.
Buddhist accepts this fact.;	film: Divá se na filmy. Co se týče knih, (ty) nečte.;ရုပ်ရှင်: သူ
fakt: stejný fakt;အချက်: တူညီနေသည့် အချက်ဟာ;fact: the same	ရုပ်ရှင် ကြည့်တယ်။ စာအုပ်ကျတော့ မဖတ်ဘူး;;movie: He watches
fact;writ.	movie(s). As for books, (he) doesn't read (them).;col.
fakta ("věci (a) údy");အချက်အလက်;facts ("items (and) limbs");n.	film: Film začíná. ("Film ted' začal.");ရုပ်ရှင်: အခု ရုပ်ရှင်စပြီ;;movie:
faktor ("kvalita (a) věc");အချင်းအရာ;factor ("quality (and)	The movie starts now. ("Movie has started now.");p.p.
item");n.	film: jeden barmský film s anglickými titulkami;ရုပ်ရှင်:
faktor ("nástin ¹ (a) infromace-o ²	အင်္ဂလိပ်စာတန်းထိုးဗမာရုပ်ရှင်တစ်ခု;movie: a Burmese movie with
charakteru");သဘောအခြင်းအရာအချက်အလက်;factor ("outline ¹	English subtitles;
(and) information ² (of) character");n.	film: na začátku filmu;ရုပ်ရှင်: ရုပ်ရှင်အစမှာ;movie: at the beginning
faktor ("nástin ¹ charakteru");သဘောအခြင်းအရာ;factor ("outline ¹	of the movie;
(of) character");n.	film: Po filmu šli do restaurace.;ရုပ်ရှင်: ရုပ်ရှင်အပြီးမှာ သူတို့
faktor: Dhamma faktory;အချက်အလက်: ဓမ္မဆိုင်ရာ	စားသောက်ဆိုင် သွားတယ်;;movie: They went to a restaurant after
အချက်အလက်များ;factor: Dhamma factors;writ.	the movie.;
faktor: Je (to) jedna ze sutt, které obsahují komentátorské	filosof ("pán ² moudrosti ¹ vidění");အသေနုပညာရှင်(တစ်ဦး၊ တစ်ပါး၊
faktory.;အချင်းအရာ: အဋ္ဌကထာဆိုင်ရာ အချင်းအရာများ ပါဝင်သည့်	တစ်ယောက်);philosopher ("lord ² (of) wisdom ¹ (of) seeing");sg.
သုတ်များ အနက်တစ်သုံး ဖြစ်သည်;;factor: (It) is one of the suttas,	(mn.)
which contains commentarial factors.;	filosof ("pán ² myšlení ⁰ (a) volání");အတွေးအခေါ်ရှင်(တစ်ယောက် ၊
Faluda (perský moučníkový nápoj sestávající zejména z	တစ်ပါး);philosopher ("lord ² (of) thinking ⁰ (and) calling");sg. (mn.)
mléka);ဖါလူဒါ;faluda (Persian dessert drink mostly consisting of	filosof ("pán ³ moudrosti ² myšlení ⁰ (a)
milk) ° falooda (Persian dessert drink mostly consisting of	volání");အတွေးအခေါ်ပညာရှင်(တစ်ယောက် ၊ တစ်ပါး);philosopher
milk);n.	("lord ³ (of) wisdom ² (of) thinking ¹ (and) calling");sg. (mn.)
Fanta (nápoj);ဖန်တာ;Fanta (beverage);n. E. Fanta	filosof: bylo (to) filosofy považováno (za);အတွေးအခေါ်ပညာရှင်:
fantasticky;အရမ်း;stunningly;adv.	အတွေးအခေါ်ပညာရှင်များက ယူဆထားခဲ့ကြသည်;;philosopher: (it)
farmář ("zdatný ¹ (na) poli");လယ်သမား(တစ်ယောက်);farmer	has been considered by philosophers (as);p.s. writ.
("proficient ¹ (on) field");sg.	filosof: filosof vědy;အသေနုပညာရှင်: သိပ္ပံပညာဆိုင်ရာ
fax (zpráva);ဖက်စ်(တစ်စောင်);fax (message);sg. E. fax	အသေနုပညာရှင်;philosopher: philosopher of science;
fax: (Ta) žena právě ted' přijímá fax (~ faxovou zprávu).;ဖက်စ်:	filosofie;အသနိကဗေဒ;philosophy;n.
အမျိုးသမီး(က) ခုတင် ဖက်စ်တစ်စောင်(ကို) လက်ခံရရှိတယ်;;fax: The	filosofie buddhismu ("Buddhovo filosofické
woman is receiving a fax right now.;	vědění");ဗုဒ္ဓအသနိကဗေဒ;Buddhist Philosophy ("Buddha's
fazol šarlatový ("fazole, pevná (a) dlouhá");ပဲတောင့်ရှည်;bean,	philosophical knowledge");n. P. buddha-dassanika (= buddhist -
runner ("bean, stiff (and) long");n.	philosophical)
fazole;ပဲ;beans;n.	filosofie buddhismu ("praxe Buddhistického
fazolová sraženina ("placaté ¹ fazole");ပဲပြား;bean curd ("flat ¹	myšlení");ဗုဒ္ဓဘာသာအတွေးအခေါ်ကျင့်စဉ်;Buddhist Philosophy
beans");n.	("practice (of) Buddhist thinking");n. P. buddha-bhāsā (=
fazolové výhonky ("propichující ² fazolová ⁰	buddhist - language)

filosofie buddhismu ("předmět Buddhistické praxe a názorů"); ဗုဒ္ဓဘာသာအတွေးအခေါ်ကျင့်စဉ်အကြောင်း; Buddhist philosophy ("subject of Buddhist practice and ideas"); n. filtr (k filtrování); ကော(တစ်ခု); filter (to filter things); sg. finanční podmínky ("vlastnit (a) růst {jmenec}"); စီးပွားရေး; financial condition ("possess (and) grow {nouner}"); n. finanční: Navíc, je (zde) také mnoho finančního podnikání.; စီးပွားရေး: ဒါ့ပြင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေလဲ အများကြီး ရှိပါတယ်။; financial: Moreover, (there) are also many financial businesses.; pol. col. font (pro psaní na počítači); ဖောင့်; font (for typing); n. E. font forma; တန်း(တစ်ခု); form; sg. forma (podoba); သွင်(တစ်ခု); form (appearance); sg. forma: Také (to) přeměním do formy eseje.; သွင်: အလုပ်ပုံစံကို ပြောင်းလဲတယ်။; form: (I) also transform (it) to the form of essay.; col. formální, být ("být¹ dobře-skvělý"); တခမ်းတနားဖြစ်; formal, be ("be¹ well-magnificent"); l formulář ("standardní podoba"); ပုံစံ(တစ်ခု); application (to fill, "standard¹ form"); sg. formulovat (myšlenku, "sepisovat¹ do-řady"); စီတုံး; formulate (a thought, "compose¹ in-row"); T foták (CZ col.); ကင်မရာ(တစ်လုံး); camera; sg. E. camera fotbalista ("zdatný¹ (ve fotbalu)"); ဘောလုံးသမား(တစ်ယောက်); footballer ("proficient¹ (in football)"); sg. fotbalista: Tento člověk je fotbalista.; ဘောလုံးသမား: ဒီလူက ဘောလုံးသမားတစ်ယောက် ဖြစ်တယ်။; footballer: This person is a footballer.; fotbalový dres ("košile² (na) kopání¹ míče"); ဘောလုံးကန်အင်္ကျီ(တစ်ထည်); football dress ("shirt² (for) kicking¹ ball"); sg. fotbalový dres: Nosí modrý fotbalový dres.; ဘောလုံးကန်အင်္ကျီ: အပြာရောင်ဘောလုံးကန်အင်္ကျီ ဝတ်ထားတယ်။; football dress: (He) wears a blue football dress.; fotbalu, hra ("událost² kulatého¹ míče"); ဘောလုံးပွဲ(တစ်ပွဲ); football, game of ("event² (of) round¹ ball"); sg. fotit; ရိုက်၊ ဓာတ်ပုံ ° ဓာတ်ပုံ ရိုက် ° ဓာတ်ပုံ ရိုက်; snapshot, take a ° photograph, take a; T (or) T P. dhātu (= element) fotit: Nechci být vyfocený.; ရိုက် (ဓာတ်ပုံ): မရိုက်စေချင်ပါဘူး; photograph: (I) don't want to be photographed.; pol. fotit: Přijel jsem fotit.; ဓာတ်ပုံ ရိုက်: ဓာတ်ပုံရိုက်ဖို့ လာပါတယ်။; photos, take: (I) came to take (some) photos.; pol. fotit: Řikám, abys nefotil.; ရိုက်၊ ဓာတ်ပုံ: ဓာတ်ပုံမရိုက်ဖို့ ပြောတာပါ။; photo, take a: (I) tell (you) not to take the photo.; pol. fotoaparát; ကင်မရာ(တစ်လုံး); camera; sg. E. camera fotoaparát: nový fotoaparát; ကင်မရာ: ကင်မရာအသစ်တစ်လုံး; camera: a new camera; fotoateliér ("obchod¹ fotografií"); ဓာတ်ပုံဆိုင်; photography shop "); n. fotograf ("mistr² (v) obrazech¹ elementů"); ဓာတ်ပုံဆရာ(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး); photographer ("master² (in) images¹ (of) elements"); sg.

fotografie; ပုံ(တစ်ပုံ); photo; sg. fotografie ("obraz¹ elementů"); ဓာတ်ပုံ(တစ်ပုံ); photo ("elements¹ image"); sg. P. dhātu (= element) fotografie ("obraz¹ hmoty"); ဓာတ်ပုံ(တစ်ပုံ); photograph ("image¹ of matter"); sg. fotografie: Dávám (~ uveřejňuji) (sem) jeho fotografii.; ပုံ: သူ့ရဲ့ ပုံကို တထားတပါး; photo: (I) put (~ publish) (here) his photo.; pol. FB fotografie: fotka učitele (CZ col.); ဓာတ်ပုံ: ဆရာ့ဓာတ်ပုံ; photo: photo of teacher; n. fotografie: Na stěně je fotografie ženy.; ဓာတ်ပုံ: နံရံပေါ်မှာ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ရဲ့ ဓာတ်ပုံရှိတယ်။; photo: On the wall there is a photo of a woman.; fotografie: Řikám, abys nefotil.; ဓာတ်ပုံ၊ ဓာတ်ပုံ: ဓာတ်ပုံမရိုက်ဖို့ ပြောတာပါ။; photo: (I) tell (you) not to take the photo.; pol. foukat (o větru); တိုက်; blow (about wind); T foukat (o větru): Vítr hodně fouká, (a proto ten) muž plachtí (~ pluje); တိုက်: လေအတော်(များများ)တိုက်၍ အမျိုးသားက ရွက်လွှင့်သွားနေတယ်။; blow (of wind): The wind blows very much, (and therefore) the man is sailing.; cont. writ. foukat (pusou); မှုတ်; blow (by mouth) ° whiff (by mouth); T Francie (země); ပြင်သစ်(နိုင်ငံ); France (country); name Francouzský (jazyk); ပြင်သစ်(စကား); French (language); name frekvence (výskytu, "počet¹ časů"); အကြိမ်အရေအတွက်; frequency ("number¹ (of) times"); n. fungovat; လည်; function; T fungovat ("otáčí-se (a) balí"); လည်ပတ်; function ("spins (and) wraps"); T fungovat (něco pro někoho, být úspěšný); စွမ်း; work (sth. for sb., be successful); T rare fungovat (něco pro někoho); နိုင်; work (sth. for sb.); l galon (asi 4.5 litrů); ဂါလန်; gallon (around 4.5 liters); n. galon: deset galonů; ဂါလန်: ဆယ် ဂါလန်; gallon: ten gallons; galon: devatenáct galonů; ဂါလန်: ဆယ့်ကိုး ဂါလန်; gallon: nineteen gallons; galon: dvacet galonů; ဂါလန်: ဂါလန် နှစ်ဆယ်; gallon: twenty gallons; garáž ("vozidlové depo"); ကားဂိုဒေါင်(တစ်လုံး); garage ("car depot"); sg. E. godown, Ma. gudang garnát ("krátký luňák"); ပုစွန်(တစ်ကောင်); shrimp ("short kite"); sg. gaur (mohutný tur rodu přežvýkavců); ခြောင်(တစ်ကောင်); gaur (bovine animal); sg. gay ("osoba³ milující² (lidi) stejného¹ pohlaví"); လိင်တူချစ်သူ(တစ်ယောက်); gay ("person³ loving² (those of) same¹ sex"); sg. gen. (generál, užíváno jakožto titul před jmény generálů, "velitel (a) náčelník"); ဝိုင်းချုပ်; Gen. (general, used as title for names of generals, "chief¹ commander"); pref. generál (v armádě); ဝိုင်းချုပ်ကြီး(တစ်ဦး ၊ တစ်ယောက်) [bochou.cí]; general (in army); sg. genitálie ("(je) vhodný (a) poškozený"); တန်ဆာ; genitals ("(is) worth (and) impaired"); n. geofyzika ("věda² (o) vzhledu¹ země"); သူမိရူပဗေဒ; geophysics ("science² (about) earth's⁰ appearance¹"); n. P. bhūmi-rūpa (=

ground-matter)
 geofyzika: ohledně geofyzické polohy;ဘူမိဗေဒ: ဘူမိရူပဗေဒ (~ ဘူမိဗေဒ) ဆိုင်ရာအနေအထားနှင့်ပတ်သက်လို့ ° ဘူမိရူပဗေဒ: ဘူမိရူပဗေဒ (~ ဘူမိဗေဒ)
 ဆိုင်ရာအနေအထားနှင့်ပတ်သက်လို့;geophysics: regarding the geophysical situation;writ.
 geografie;ပထဝီ;geography;n. P. pathavī (= earth)
 geografie ("vstup¹ (do) země°");ပထဝီဝင်;geography ("entering¹ earth°");n. P. pathavī (= earth)
 geologie ("věda¹ (o) zemi°");ဘူမိဗေဒ;geology ("science¹ (about) ground");n. P. bhūmi (= ground)
 gestikulace ("braní¹ vzduchu° (a) sbírání³ vzduchu²");လေယူလေသိမ်း;gesticulation ("taking¹ air° (and) collecting³ air²");n.
 gestikulace ("chování (a) věci");အမူအရာ;gesticulation (gestures, "behavior (and) things");n.
 gestikulace: Známkující soudci by (v této debatérské soutěži) měli dávat známky po sledování a poslouchání chování, gestikulace, užití (slov) (a dle uvedených) informací od obou stran, (tj.) navrhovatele (určitého názoru) a obhájce (jiného názoru).;လေယူလေသိမ်း: အမှတ်ပေးဒိုင်လူကြီးများက အဆီအချေနှစ်ဘက်စလုံးရဲ့ အမူအရာ လေယူလေသိမ်း အသုံးအနှုန်း အချက်အလက်တွေကိုကြည့်ရှုနားထောင်ပြီး အမှတ်ပေးကြပါလိမ့်မယ်။;gesticulation: The marking judges should give marks after (they) watch (and) listen to the behavior, gesticulation, usage (of words) (and according to the given) information from both the sides, of the proposer and defendant.;pol.
 gigantický, být ("velký (a) obrovský");ကြီးမား;gigantic, be ("big (and) huge");l P. mahā (= big)
 golfové hřiště ("golfové pole");ဂေါက်ကွင်း;golf course ("golf field");n.
 gong ("posílená¹ hlava°");ခေါင်းလောင်း(တစ်လုံး);gong ("reinforced¹ head°");sg.
 gong, jídelní (užívaný v klášterech k ohlášení času jídla, "jídelní zvon");ဆွမ်းစားခေါင်းလောင်း(တစ်လုံး);gong, food (used in monasteries to announce time for food, "food bell");sg.
 gong: (Brzy) se bude bušit na jídelní gong.;ခေါင်းလောင်း: ဆွမ်းစားခေါင်းလောင်းတီးတော့မယ်။;gong: Meal gong is going to be beaten.;fut.
 gram;ဂရမ်;gram;n. E. gram
 gram: (Ten) chléb váží 400 gramů.;ဂရမ်: ပေါင်မုန့်က ၄၀၀ဂရမ်လေးတယ်။;gram: The bread weighs 400 grams.;
 gramatika: gramatický název (~ "slovo") vytvořený pro všechna ta slova;သဒ္ဒါ: အဲဒီစကားလုံးတွေ အားလုံးကို ကိုယ်စားပြုတဲ့ သဒ္ဒါဆိုင်ရာ စကားလုံး;grammar: a grammatical word made for all those words;
 grandiózní, být;ခမ်းနား;magnificent, be;l
 grandiózní, být: dům jako palác ("jeden ohromný (a) grandiózní dům");ခမ်းနား: ကြီးကျယ်ခမ်းနား(သော) အိမ်တစ်အိမ်;magnificent: a house like palace ("a great (and) magnificent house");
 grandiózní: obrovský dům ("jsouci") grandiózní jako obrovský palác;ခမ်းနား: နန်းတော်တမျှ ခမ်းနားပြီး အိမ်ကြီးရခိုင်;magnificent: a huge house being magnificent like a great palace;
 grapefruit (ovoce, "ovoce¹

chybování°");ရောက်သီး(တစ်လုံး);grapefruit ("fruit¹ (of) erring°");sg.
 grep (ovoce, "ovoce¹ chybování°");ရောက်သီး(တစ်လုံး);grapefruit ("fruit¹ (of) erring°");sg.
 gril (rožeň, "pec² (na) grilování¹ masa°");အသားကင်မီးဖို;barbecue (spit, "stove² (for) barbecuing¹ meat°");n.
 grilované maso (maso, "grilované¹ maso°");အသားကင်;barbecue (meat, "grilled¹ meat°");n.
 grilovaný;ကင်;grilled;adj.
 grilovat: Jdu grilovat párky.;ကင်: ကျွန်တော် ဝက်အူချောင်း ကင်မလို့။;barbecue: I am going to barbecue sausages.;fut. um.
 grilovat: Ke grilování masa se používá uhlí.;ကင်: အသားကင်ဘို့ မီးသွေးကို သုံးကြတယ်။;barbecue: To barbecue meat is (~ "are") used coal.;
 GTalk (program);ဂျီတော့;GTalk (program);name E. Gtalk
 GTalk: Gtalk a jiné takové programy;ဂျီတော့: ဂျီတော့ကဲ့သို့သော ပရဂရမ်များ;GTalk: Gtalk and other such programs;
 guáva ("ovoce¹ (z) Malaccy°");မာလကာသီး(တစ်လုံး);guava ("fruit¹ (of) Malacca°");sg.
 guma (na mazání psaného tužkou, "zničit¹ tuhu(~grafit°)");ခဲဖျက်(တစ်ခု);eraser ("destroy¹ graphite°");sg.
 Gurkha (člen Nepálského válečného rodu);ဂေါ်ရခါး(တစ်ယောက်);Gurkha (member of a Nepalese martial clan);sg.
 had;မြွေ(တစ်ကောင်);snake;sg.
 had: Had je ("prostě") nejmenší zvíře.;မြွေ: မြွေက အငယ်ဆုံး တိရစ္ဆာန်ပဲ။;snake: Snake is just the smallest animal.;
 hádat (míru);မှန်း;guess;T
 hádka;အငြင်း;argument;n.
 hájit;ချေပ ° ချေ;defend (one's idea);T
 hájit (vlastní názor, "blokovat (a) ohraničovat");ကန့်ကွက်;defend (one's idea, "block¹ (and) confine°");T writ.
 hákuru (cukr z palmyrové palmy, "palmové lízání");ထန်းလျက် [tha~:ñě., tha~:hlyě.];jaggery (sugar from toddy palm, "palm licking");n.
 hala ("veliký¹ pokoj°");ခန်းမ(တစ်ခု);hall ("large¹ room°");sg.
 hala: v přiletové hale ("v hale (kam lidé) přiletí");ခန်းမ: ဆိုက်ရောက်မည့် ခန်းမမှာ;hall: in the arrival hall ("in the hall (where people) arrive");adv.
 halěr;ပြား;penny;n.
 halěr: čtyřicet čtyři čiat (a) čtyřicet halěrů (historická cena);ပြား: လေးဆယ်လေးကျပ် ပြားလေးဆယ်။;penny: forty-four kyats (and) fourty penny (historical price);
 halěr: dva čiat, padesát halěrů (~ "polovina") (historická cena);ကျပ်: နှစ်ကျပ်ခွဲ;kyat: two kyats, fifty penny (~ "half") (historical price);
 halěr: šestnáct čiat, šest halěrů (historická cena);ပြား: ဆယ်ရစ်ကျပ် ခြောက်ပြား;penny: sixteen kyats, 6 penny (historical price);
 haló (~ "mluva");Haló. (do telefonu, "mluvte!", "mějte mluvu!");အမိန့်: အမိန့်ရိုပါ။;hello (~ "speech"): Hello. (in telephone conversation, "have a speech!");imper. pol. rare
 haló ("slovo"): Haló, ("ty")! ("Měj slovo, ty.");အမိန့်: အမိန့်ရိုပါ ခင်ဗျား။;hello ("word"): Hello, ("you")! ("Have a word, you.");col. um. & uw.

hamburger;ဘာဂါ (abbrev. from ဟမ်ဘာဂါ) ° ဟမ်ဘာဂါ(တစ်လုံး) ° ဟံဘာဂါ(တစ်လုံး);burger (hamburger) ° hamburger;sg. E. hamburger (or) sg. E. burger
 hamburger: (“On”) jí hamburger.;ဘာဂါ: သူ ဘာဂါ စားနေတယ်;burger: He's eating a burger.;cont. hanba;အရက်;shame;n.
 handlovat;လှယ်;barter;T
 hanit;ကွဲ;vituperate;T
 házet vodou (zejména během Tendžan oslavy);ရေပက်;throw water (especially during Thin-Gyan festival);T
 házet vodou: V noci, vskutku, neházíme vodou. (tj. nehrajeme házení vodou);ရေပ: ညမှာတော့ ရေမပက်ကြပါဘူး;throw water: At night, indeed, we do not (play) throwing water.;pol. hej;ဟိတ်;hey;interj.
 hej: Hej, kámo!;ဟိတ်: ဟိတ်ကောင်;hey: Hey, buddy!;imper. sl. hej: Hej, týpku, jestli budeš krást, při (tom) kradení pro nás (taky) ukradni, příteli.;ဟိတ်: ဟိတ်ကောင် ခိုးမယ့်ခိုးတော့ ငါတို့အတွက်ပါ ပိုခိုးပေးကွာ;hey: Hey guy, if (you) steal, while stealing steal more for us (also), friend.;imper. sl. hej! (volání někoho);ဟေး;hey! (calling sb.);interj. col. hele;ပေါ့ ° လေ ° ဟိတ် ° ဟေး;like ° hey;interj. (or) suffv. interj. (or) interj. col.
 hele (CZ col.);ပေတော့ ° တော့;hey (EN col.);col. hele, ty (“hele zvíře”);ဟေးကောင်;hey you (“hey animal”);interj. imper. sl.
 hele: Hele, pokračuj v psaní.;လေး: ဆက်ရေးပါလေ;hey: Hey, continue in writing.;imper. pol. hele: Hele, vysvětli to.;လေး: ပြောကြည့်လေ;hey: Hey, explain (it);imper. col.
 hele: Kolik... ehm... no... hele, dejte (mi) 120 (čiat);ပေါ့: ဟဝါလောက် (~ ဟိုဟာလောက်) ပေးပေါ့ ၁၂၀;like: how... oh... eh...: How much... oh... eh... much ... give ... like, 120 (kyats);col.
 herec (“králův syn”);မင်းသား(တစ်ယောက်);actor (“king's son”);sg. m.
 herec (“králův² syn³ (v) pohybujícím-se¹ obraze”);ရင်ရင်မင်းသား(တစ်ယောက်);actor (“king's² son³ (in) moving¹ image”);sg.
 herec (“nosič¹ charakteru”);သရုပ်ဆောင်(တစ်ယောက်);actor (“character carrier”);sg.
 herec: Herec i herečka jsou velice dobří.;မင်းသား: မင်းသားတွေရော မင်းသမီးတွေပါ သိပ်ကောင်းတယ်;actor: The actor as well as the actress are very good.;col.
 herec: Herec Jédai, který, protože se stal moc milovaným diváky, se brzy stane znamenitým.;သရုပ်ဆောင်: ပရိတ်သတ်တို့၏ အချစ်တော်ဖြစ်လာခြင်းကြောင့် မကြာခင်စူပါတန်းဝင်တော့မည် သရုပ်ဆောင်ရဲတိုက်;actor: The actor Yedai, who, because of becoming much beloved by the spectators, will soon become superb.;writ.
 herec: V tomto divadle herec baví (lidi);.;သရုပ်ဆောင်: ဒီဇာတ်ရုံမှာ သရုပ်ဆောင်တစ်ယောက် ဖျော်ဖြေနေတယ်;actor: In this theater the actor is entertaining (the people);cont.
 herečka (“králova dcera”);မင်းသမီး(တစ်ယောက်);actress (“king's daughter”);sg. f.

herečka (“králova² dcera³ (v) pohybujícím-se¹ obraze”);ရင်ရင်မင်းသမီး(တစ်ယောက်);actress (“king's² daughter³ (in) moving¹ image”);sg.
 hezky (“utírání (a) stavění”);သပ်သပ်ရပ်ရပ်;nicely (“wiping (and) standing”);adv.
 hezký, být;လှ;pretty, be;l
 hezky: (Všechny ty) věci uklidí.;သပ်သပ်ရပ်ရပ်: ပစ္စည်းဥစ္စာများကို သပ်သပ်ရပ်ရပ်ပြုပြင်တယ် ° ပစ္စည်းဥစ္စာ: ပစ္စည်းဥစ္စာများကို သပ်သပ်ရပ်ရပ်ပြုပြင်တယ်;nicely: He tidies up the (all) things.; Historicko-Přírodovědné Muzeum;သဘာဝသမိုင်းပြတိုက်;Natural History Museum;name
 Historicko-Přírodovědné Muzeum: Vskutku, (je tam) Historicko-Přírodovědné Muzeum, zoo (a) Karavei Hotel.;သဘာဝသမိုင်းပြတိုက်: သဘာဝသမိုင်းပြတိုက်တို့ တိရစ္ဆာန်ရုံတို့ ကရိတ်ဟိုတယ်တို့ပေါ့;Natural History Museum: Indeed, Natural History Museum, zoo (and) Karawait Hotel (are there);
 historický (“ohledně¹ historie”);သမိုင်းဆိုင်ရာ;historical (“regarding¹ history”);adj.
 historie;သမိုင်း;history;n.
 historka;ပပြင်(တစ်ပုဒ်);yarn;sg.
 hlad, mít (“mít-hlad (a) hořet”);ဆာလောင်;hungry, be (“be-hungry (and) burn”);l
 hlad, mít (“mít-hlad¹ žaludkem”);ဗိုက်ဆာ;hungry, be (“be-hungry¹ (by) stomach”);l
 hlad, mít: Poněvadž má hlad, jde do obchodu jíst a pít.;ဆာ: ဆာတာမို့ သူ စားသောက်ဆိုင်သွားတယ်;hungry, be: As (he) is hungry, he goes to a shop to eat (and) drink.;col.
 hlad: Mám hlad. (“Mám hladový žaludek.”);ဗိုက်ဆာ: ငါ ဗိုက်ဆာတယ်;hungry: I am hungry. (“I (have) hungry stomach.”);col.
 hladce;ညင်ညင်သာသာ;smoothly;adv.
 hladký;ညင်သာ;smooth;adv.
 hladký, být;မွတ်;smooth, be;l
 hladký, být (“hladký (a) hladký”);ချောမွတ်;smooth, be (“smooth (and) smooth”);l
 hladký, být (“hladký (a) příjemný”);ချောမွေ့;smooth, be (“smooth (and) pleasant”);l
 hladký, být (o něčích způsobech či řeči, “příjemný (a) chybující”);ပြောပြ;smooth, be (about one's speech or manners, “pleasing (and) wronging”);l
 hladký: Vskutku, moc (ti) přeji, aby (tvá) cesta (kterou) cestuješ byla hladká.;ချောမွေ့: ခရီးလမ်းချောမွေ့ပါစေလို့ ဆုမွန်ကောင်းတောင်းလိုက်ပါတယ်;smooth: Indeed, (I) wish (you) much that (your) path (you) travel by is smooth.;w. pol.
 hladově (“co³ prázdná° tvář¹ (dokáže) vzít²”);အားပါးတရ;hungrily (“what³ empty° cheek¹ (can) take²”);adv.
 hladový, být;ဆာ;hungry, be;l
 hladový, být (“(mít) hladový¹ žaludek”);ဗိုက်ဆာ;hungry, be (“(have) hungry¹ stomach”);l
 hladový, být: Jsem k smrti hladová. (“Mám hlad žaludkem asi- tak k smrti.”);ဗိုက်ဆာ: ကျွန်မသေလောက်အောင် ဗိုက်ဆာနေတယ်;hungry, be: I am hungry to death. (“I am being hungry by stomach about to death.”);cont. uw.
 hladový: Přestože má hlad, nejí.;ဆာ: သူ ဆာလဲ မစားဘူး;hungry:

He doesn't eat although he is hungry.;col.
Hlas Myanmaru (národní vysílací stanice);မြန်မာ့အသံ;Voice of Myanmar (national broadcasting station);name
hlasitě;ကျယ်ကျယ်;loudly;adv.
hlasitý být ("široký");ကျယ်;loud, be ("wide");l
hláskování ("míchání" písmenek");စာလုံးပေါင်း;spelling ("letters mixing");n.
hláskování ("podoba" ořezávání");သတ်ပုံ;spelling ("form" (of) trimming");n.
hláskovat: Prosím, hláskuj své jméno.;စာလုံးပေါင်းပြ: ကျေးဇူးပြုပြီး မင်းနာမည် စာလုံးပေါင်းပြပါ။;spell: Please, spell your name.;imper. pol.
hlava;ခေါင်း(တစ်လုံး);head;sg.
hlava ("hlava (a) hlava");ဦးခေါင်း(တစ်လုံး);head ("head (and) head");sg.
hlava ("hlava, hlava");ဦးခေါင်း(တစ်လုံး);head ("head, head");sg.
hlava (vůdce, "nosi" hlavu");ခေါင်းဆောင်(တစ်ဦး၊ တစ်ပါး);head (leader, "carries" head");sg. (mn.)
hlava: celá hlava;လုံး၊ တစ်: ခေါင်းတစ်လုံး;whole: whole the head;
hlavní ("hlavní (a) hlavní");အဓိကအရာ;main ("main (and) principal");adj.
hlavy, mít bolest ("hlava kouše {jmenec}");ခေါင်းကိုက်ခြင်း;cephalalgia (headache, "head bites {nouner}");l
hlavy, mít bolest ("hlava kouše");ခေါင်းကိုက်(နေ);cephalalgia, have (headache, "head bites");l
Hlédanský Trh;လည်းတန်းဈေး;Hledan Market;name
hledat;ရှာ;search;T
hledat ("kompletně" vyzkoušet");စုံစမ်း;search ("test" completely");T
hledat (i práci);ရှာ;search (also for a job);T
hledat: Hledám (něco) k jídlu.;ရှာ: စားဖို့ရှာတာ။;search: (I) am searching for (something) to eat.;
hledat: Hledám (někoho) abych (mu) prodal dům.;ရှာ: အိမ်ဝယ်ဖို့ ရှာတာ။;search: I sell (somebody) to sell (him) house.;
hledat: Hledám na webových stránkách.;ရှာ: အင်တာနက်ရဲ့ဝက်ဆိုက်တွေမှာ ရှာတယ်။;search: (I) search in the Internet websites.;
hledat: Hledáš (něco) v knihách?;ရှာ: စာအုပ်ထဲမှာ ရှာနေတာလား။;search: Are you searching (for something) in books?;inter.
hledat: hledat (a) najít (volný) čas;ရှာ: အချိန်ရှာကြတယ်။;search: search (and) encounter (free) time;
hledat: Kde mohu najít hotel? ("Jak mám já hledat hotel?");ရှာ: ဟိုတယ်ကို ကျွန်မ ဘယ်လိုရှာရမလဲ။;search: Where can I find a hotel? ("How should I search the hotel?");fut. inter.
hledat: Skutečně, Daphek si musí hledat práci.;ရှာ: တဖက်က အလုပ်တော့ရှာရမှာပေါ့။;search for: Indeed, Taphek must search for a job.;col.
hledat: Stalo se, že chci život, (kde) není odvaha hledat.;ရှာ: မရာရဲဘဲဘဝ လိုဖြစ်နေပါတယ်။;search: (I) happened to be wanting life (where) is no courage to search.;pol.
hledisko ("roh" pohledu");ရှုထောင့်;viewpoint ("corner" (of) view");n.

hledisko: z hlediska prof. Kosambi;ရှုထောင့်: ဖရေတ်ဇက်ဆာ ကောသမ္ဘီ၏ ရှုထောင့်အတိုင်း;point of view: according to prof. Kosambi's point of view;writ.
hlemýžď;ခရ(တစ်ကောင်);scroll (snail);sg.
hlíza (čeho);ဥ;tuber of;suff. n.
hloubka;အထူး;depth;n.
hloupý, být;တုံး ° ရူး;stupid, be;l
hluboce (se nadechnout, "celkem intenzivně");ခပ်ပြင်းပြင်း;deeply (about breath, "fairly intensively");adv.
hluboký, být;နက် ° နက်နဲ;deep, be;l
hluboký, být ("hluboký způsob");နက်နဲ;deep, be ("deep method");n.
hluboký, být (o myšlence atd., "myšlení (je) hluboké");အတွေးနက်;deep, be (about a thought etc., "thinking (is) deep");l
hluboký, být (závažný, "těžký (a) hluboký");လေးနက်;profound, be (worth consideration, "heavy (and) deep") ° deep, be (worth consideration, "heavy (and) deep");l
hluboký: Vkládá se (to), protože se vyžaduje hluboké děkují.;လေးနက်: ကျေးဇူးတင်တာကို လေးနက်စေချင်လို့ ထည့်ပေးလိုက်တာပါ။;deep: (It) is used (~ "put") because a deep thanks was desired.;pol.
hlučný, být ("hlučný (a) hlučný");ဆူညံ;noisy, be ("noisy (and) noisy");l
hlučný: Ten pronajatý byt ("pokoj"), poněvadž je ve městě, je hezky (~ hodně) hlučný.;ဆူညံ: ငှားနေတဲ့တိုက်ခန်းက မြို့ထဲမှာမို့ ဆူညံလှတယ်။;noisy: The rented flat ("room"), as (it) is in town, (it) is pretty (~ much) noisy.;col.
hmota (či tělo, zejm. jedna z hlavních součástí bytosti);ရုပ်;matter (or body, esp. one of the main constituents of person);n. P. rūpa (= matter, form)
hmota (podoba);တတ်;matter (form);n. P. dhātu (= element)
hmotnost;အထူး;mass;n.
hmyz ("hmyz, hmyz");အင်းဆက်ပိုး(တစ်ကောင်);insect ("insect, insect");sg. E. insect
hmyz: (Je to) malý hmyz.;အင်းဆက်ပိုး: သေးငယ်သောအင်းဆက်ပိုးဖြစ်တယ်။;insect: (It) is a small insect.;
hned jak;တော့မှ;just when;suff. adv.
hned jak: Hned jak napíši první pāli větu z první části, napíšu (ji) do druhé části anglicky.;တော့: ပထမ အပိုင်းက ပါဠိဝါကျတွေရေးပြီးတော့ ဒုတိယ အပိုင်းကို အင်္ဂလိပ်လို ရေးပါတယ်။;just: Having just written the first Pāli sentence from the first part, I write (it) in the second part in English.;pol.
hned jak: Popovídáme si hned jak budeš volný.;တော့မှ: အားတော့မှ ဆွေးနွေးပါမယ်။;just when: (We) will discuss just when (you) are free.;fut. pol.
hned na to;ပြီးနောက်မှသော;just after;adv. writ.
hned po;အခါ ° မှပဲ ° တော့ ပြီး;just after;suff. prep. (or) adv.
hned po tom;ပြီးနောက်မှသော;just after;adv. writ.
hned po: Hned po tom, co (to) takto udělám, dávám (to) ostatním studentům.;တော့ ပြီး: အဲဒီလိုလုပ်ပြီးတော့ အခြားကျောင်းသားတွေကို ပေးပါတယ်။;just after: Just after (I) do it thus, (I) give it to other students.;pol.
hned u;တပ်လျက်မှာ နှင့်;right at ;adv.

hnědá (barva);အညို(ရောင်);brown (color);n.
 hnědá barva, světle;ရွှေရောင်;brown color, light;n.
 hněvat se;ကြိမ်း(လိုက်);enrage;T
 hněvat se ("hněv vychází");ဒေါသထွက်;angry, be ("anger comes out");I writ.
 hněvat se ("mysl (je) špatná");စိတ်ဆိုး၊ -နဲ့;angry, be ("mind (is) bad");I
 hnout;လှုပ်;move;T
 hnout se;ရွေ့;move;T
 hoden, být;တန်;worthy, be;I
 hodící se (CZ col., být užitečný, "pomoc rovnoměrně");အကူအညီ;handy ("help equally");adj.
 hodin, (v) kolik;ဘယ်နှစ်နာရီ;time, at what (~ "how many hours");
 hodin, je (tolik a tolik);ထိုးပြီး;o'clock;
 hodin, v kolik (~ "jaký čas"); V kolik hodin chcete, abych opravdu přijel?;ဘယ်အချိန်: ဘယ်အချိန်လာခဲ့စေချင်သလဲ။;time, at what: (At) want time do (you) want (me) to come for sure?;inter. col.
 hodin, v kolik: (V) kolik hodin půjdeš?;ဘယ်နှစ်နာရီ: ဘယ်နှစ်နာရီ သွားမလဲ။;time, at what (~ "how many hours"): (At) what time will (you) go?;inter. col.
 hodin: deset hodin;နာရီ: ဆယ်နာရီ;o'clock: ten o'clock;
 hodin: Začne v osm hodin.;နာရီ: ခနာရီမှာ စမယ်။;o'clock (~ "hours"): (It) will start at eight o'clock.;fut. col.
 hodina;နာရီ(တစ်နာရီ) ° နာရီ;hour ° o'clock;n. (or) sg.
 hodina (vyučovací);အတန်း(တစ်ခု တစ်တန်း);class;sg.
 hodina: Budu tu čekat v osm hodin.;နာရီ: ခ နာရီမှာ ဒီမှာ စောင့်နေမယ်။;o'clock: (I) will be waiting here at eight o'clock.;fut. cont.
 hodina: čtvrt na osm ráno ("sedm hodin čtyřicet pět minut ráno");နာရီ: မနက် ခနာရီနာရီ လေးဆယ်ငါးမိနစ်;hour: quarter to eight AM ("seven hours forty-five minutes AM");
 hodina: čtyři hodiny třicet pět minut;နာရီ: လေးနာရီသုံးဆယ်ငါးမိနစ်;hour: four hours thirty-five minutes;
 hodina: devět hodin dvacet minut večer;နာရီ: ည ကိုးနာရီ မိနစ်နှစ်ဆယ်;hour: nine hours twenty minutes PM;
 hodina: jedna hodina dvacet minut;နာရီ: တစ်နာရီမိနစ်နှစ်ဆယ်;hour: one hour twenty minutes;
 hodina: od půl třetí ("ráno") do šesti hodin ráno;နာရီ: မနက် နှစ်နာရီခွဲကနေ မနက် ခြောက်နာရီထိ;hour: from half past two ("in the morning") until six o'clock in the morning;
 hodina: pět hodin pět minut ("pátá hodina uhodila (a) pět minut");နာရီ: ရှစ်နာရီထိုးပြီး ငါး မိနစ်;hour: five minutes after five ("Fifth hour is struck (and) five minutes");
 hodina: Přijed' v půl deváté ("hodiny").;နာရီ: ခ နာရီခွဲမှာ လာပါ။;hour: Come at half past eight ("hours").;imper. pol.
 hodina: V jedenáct hodin.;နာရီ: ဆယ့်တစ်နာရီမှာ;hour: At eleven o'clock.;adv.
 hodinky;နာရီ(တစ်လုံး);watch (clock);sg.
 hodinky ("ruku obklopující hodiny");လက်ပတ်နာရီ(တစ်လုံး);watch, wrist ("hand encircling clock");sg.
 hodiny (~ "čas"); V kolik hodin (~ "v jaký čas") přijdeš?;အချိန်: ဘယ်အချိန်လာမလဲ။;time: At what time will (you) come?;inter.

hodiny (nástěnné atd.);နာရီ(တစ်လုံး);clock;sg.
 hodiny (stroj, "hodiny přilepené' (na) sloupu");တိုင်ကပ်နာရီ;clock ("hours² stuck' (on) column");n.
 hodiny (stroj): aniž by používal hodiny;တိုင်ကပ်နာရီ: တိုင်ကပ်နာရီ မသုံးဘဲ;clock: without using clock;
 hodiny: do jedenácti hodin v noci;နာရီ: ညဆယ်တစ်နာရီအထိ;o'clock: until 11 o'clock at night;
 hodiny: Hraj si od čtyř hodin do šesti.;နာရီ: ငှာနာရီက နာရီအထိ ကျွန်တော် ကစားမယ်။;o'clock (hour): I play from four o'clock to six.;um.
 hodiny: Jsem volný od čtyř hodin.;နာရီ: လေးနာရီကစပြီး ကျွန်တော် အားပါတယ်။;hour: I am free from four o'clock.;pol. um.
 hodiny: Kolik je hodin?;နာရီ: ဘယ်နှစ်နာရီ ရှိပြီလဲ။;time (~ "hours"): What is the time? ("How many hours is (it)?");inter. col.
 hodiny: Kolik je hodin? ("Kolik hodin udeřilo?");နာရီ: ဘယ်နှစ်နာရီ ထိုးပြီလဲ။;hours: What is the time? ("How many hours have been struck?");col.
 hodiny: několik hodin;နာရီ: နာရီအနည်းငယ်;hours: several hours;
 hodiny: půl jedné ("dvanáct hodin (a) půl");နာရီ: ဆယ်နှစ်နာရီခွဲ;hours: half past twelve ("twelve hours (and) half");
 hodit;ပစ်;throw;T
 hodit se k;တန်;befit ° fit;I
 hodit se: může se hodit;အကူအညီ: အကူအညီလိမ့်မယ် (~ ကူညီလိမ့်မယ်);helpful, be: may be helpful;
 hodit: Chlapec určitě hodí míčem.;ပစ်: ကောင်လေးက ဘောလုံးကို ပစ်လိမ့်မယ်။;throw: The boy will certainly throw the ball.;fut.
 hodlat ("mysl přechází");စိတ်ကူး;intend ("mind crosses");T
 hodně;များစွာ ° ဖိုး ° အမြောက်အမြား ° တော်တော် ° တွေ ° များ ° အတော်များများ ° များများ;very ° much of ° very much ° much ° lot of, a;adv. (or) pron. col. (or) suff. adv. (or) adj.
 hodně ("hezky"): Ten pronajatý byt ("pokoj"), poněvadž je ve městě, je hezky (~ hodně) hlučný.;လူ: ငှားနေတဲ့တိုက်ခန်းက မြို့ထဲမှာမို့ ဆူညံလှတယ်။;much ("pretty"): The rented flat ("room"), as (it) is in town, (it) is pretty (~ much) noisy.;col.
 hodně, být ("být-hezký");လူ;much, be ("be-pretty");I
 hodně, být (vhodné pro);တန်;worth, be;I
 hodně: Jed'te ("podle") této cesty, ale (je to) ještě hodně daleko.;တော်တော်: ဒီလမ်းအတိုင်းသွား ဒါပေမယ့် တော်တော်ဝေးသေးတယ်။;very: Go ("according to") this way, but (it is) still very far.;imper.
 hodně: Jez hodně kuřecího masa.;များများ: ကြက်သားဟင်း များများစားပါ။;much: Eat much of chicken curry.;imper. pol.
 hodně: Kéž jsi schopen praktikovat Dhammu hodně.;များ: တရားများကို ကျင့်ကြံပွားများနိုင်ပါစေ။;much: May (you) be able to practise the Dhamma much.;pol.
 hodně: Mám v pokoji hodně vody.;တွေ: ငါ့အခန်းထဲမှာ ရေတွေ ရှိပါတယ်။;lot of, a: I have a lot of water in my room.;pol.
 hodně: Na ulici je hodně rozlitého oleje.;တွေ: လမ်းပေါ်မှာ ဆီတွေ ဖိတ်နေတယ်။;much of: Much of oil is spilled on the road.;cont. col.
 hodně: Vítr hodně fouká, (a proto ten) muž plachtí (~ pluje) ;အတော်များများ: လေအတော်(များများ)တိုက်၍ အမျိုးသားက ရွက်လွှင့်သွားနေတယ်။;very much: The wind blows very much,

(and therefore) the man is saling.;cont. writ.
hodně: Ze stromu lze získat hodně dřeva.;အမြောက်အများ: သစ်ပင်တစ်ပင်မှ သစ်သား (~ သစ်တွေ ~ ထင်းတွေ)
အမြောက်အများရနိုင်တယ်။;lot of, a: From a tree can be taken a lot of wood.;
hodnota ("kvalita (a) věc");အချင်းအရာ;factor ("quality (and) item");n.
hodnota ("vhodná hodnota");တန်ဖိုး;value ("worth value");n.
hodnotit (jakožto dobré, "uložit² vhodnou⁰ hodnotu¹");တန်ဖိုးထား;value (as good, "put² worth⁰ value¹");T
hodnotu, mít;တန်;worth, be;I
hodnotu, mít: bankovka hodnoty jednoho dolaru;တန်: တစ်ဒေါ်လာတန် ငွေစက္ကူ;worth, be: a bill worth of one Dollar;
hodný, být;ကြင်နာ;kind, be;I
hojnost, být;ပေါ;abundance, be;I
hojnost, být: V Myanmaru je hojnost meditačních center.;ပေါ: ကမ္ဘာ့ဌာနားရှိသော ကြံ့မာမှု ပေါတာ။;abundance, be: There is abundance of meditation centers in Myanmar.;col.
hojný;မြို့;bountiful;adj.
hojný, být;မြို့ ° လှိုင် ° ကောင်း;abundant, be;I (or) I un.
hokej;ဟောကီ;hockey;n. E. hockey
Holandská národnost;အင်္ဂလိပ်လူမျိုး;Dutch nationality;n. E. Dutch
Holandsko (země);အင်္ဂလိပ်(နိုင်ငံ);Holland (country);name E. Dutch
holandský;အင်္ဂလိပ်;Dutch;adj.
holandský: Jsem holandské národnosti.;အင်္ဂလိပ်: အင်္ဂလိပ်လူမျိုးပါ။;Dutch: (I) am of Dutch nationality.;pol.
holčička (miminko nebo dítě, "ženské miminko");မိန်းကလေး(တစ်ယောက်);girl, baby (baby or child, "female baby");sg.
holčička: Je (to) holčička nebo chlapeček? (vyptávání se na pohlaví dítěte tázané osoby);မိန်းကလေး: မိန်းကလေးလား၊ ယောက်ျားလေးလား။;girl: Is (it) girl or boy? (enquiring about the sex of the other person's child);inter.
holiče, u ("obchod² střihání vlasů");ဆံပင်ညှပ်ဆိုင်;barber's ("shop² (of) cutting¹ hair");n.
holit se (hlavu);ရိတ်;shave (head);T
holit se: Když si oholím hlavu, vypadá jako ředkvička.;ရိတ်: ငါ့ခေါင်းကိုရိတ်ပြီးတဲ့အခါ ကြည့်ရတာ မုန့်လာဥနဲ့ တူတယ်။;shave: When (I) shave my head, it looks like a radish.;
holka ("malé² ženské¹ tělo");ကောင်မလေး(တစ်ယောက်);girl ("small² female¹ body");sg.
holka (CZ col.);မိန်းကလေး(တစ်ယောက်);girl;sg.
holka (také o dospívajících a dospělých ženách, "holčička");မိန်းကလေး(တစ်ယောက်);girl (also about adolescent and adult women, "small¹ girl");sg.
holka: Protože je to malá holka, není moudrá (~ "ona nemá moudrost").;မိန်းကလေး: ငယ်ရွယ်သောမိန်းကလေးဖြစ်သောကြောင့် သူမမှာ ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိပါပေ။;girl: Because (she) is a small girl, she doesn't have wisdom.;pol. spis.
holt (CZ col.);ပေါ့;just;suff. adv.
homosexuál ("osoba³ milující² (lidi) stejného¹ pohlaví");လိင်တူချစ်သူ(တစ်ယောက်);homosexual ("person³ loving² (those of) same¹ sex");sg.
homosexuál: Homosexuálové nejsou ve shodě se

zákonem.;လိင်တူချစ်သူ: လိင်တူချစ်သူတွေဟာ ဥပဒေနဲ့ မကိုက်ညီပါဘူး။;homosexual: Homosexuals are not in accord with the law.;pol.
honit (co, koho);လိုက်;chase;T
honit se za ("moc¹ následovat⁰ do³ směru²");လိုက်စား -ဘက်ကို;chase after ("follow² much³ to¹ direction");T
honit se za: Laici se honí za penězi, vozidly, domy, láskou, krásným oblečením, úspěchem, slávou atd.;လိုက်စား -ဘက်ကို: လူတွေဟာ ဖိုက်ဆံ၊ ယာဉ်၊ အိမ်၊ ချစ်ခြင်း၊ အဝတ်အစား(လှ)၊ အောင်မြင်မှု၊ ကျော်ကြားမှု စသည်ဘက်ကို လိုက်စားကြတယ်။;chase after: Lay people chase after money, vehicles, houses, love, beautiful clothes, success, fame etc.;
hora;တောင်(တစ်ခု တစ်လုံး) ° တောင်(တစ်တောင်);mountain ° hill;sg.
hora: (Ta) vesnice je v (~ "mezi") horách.;တောင်: ရွာက တောင်တွေကြားမှာ ရှိတယ်။;mountain: The village is in (~ "among") mountains.;
hora: Hora Everest je ("prostě") největší horou na světě.;တောင်: ဧရော်တောင်က ကမ္ဘာမှာ အမြင့်ဆုံး တောင်ပါ။;mountain: The mountain Everest is ("just") the highest mountain in the world.;
hora: hory jsou na jihu;တောင်: တောင်တွေက တောင်ဘက်မှာ ° တောင်ဘက်: တောင်တွေက တောင်ဘက်မှာ;mountain: mountains are in the South ° South: mountains are in the South;
hora: Když vyleze(te) na horu a podívá(te) se, může(te) vidět Mandalaj.;တောင်: တောင်ပေါ်ကိုတက်ပြီးကြည့်ရင် မန္တလေးကို မြင်နိုင်ပါတယ်။;mountain: If one climbs the mountain and looks (one) may see Mandalay.;
hora: Ten muž (již) vylezl na horu.;တောင်: အမျိုးသား တောင်ပေါ် တက်ပြီးပြီ။;mountain: The man has climbed the mountain.;p.p.
hora: Vylezl na horu.;တောင်: တောင်ကို တက်ခဲ့ပြီ။;mountain: (He) has climbed the mountain.;p.p.
horečka;အဖျား;fever;n.
horečku, mít ("horečka žije");ဖျားနေ;fever, have ("fever lives");l.
horečku, mít: Chlapec má horečku.;ဖျားနေ: ကောင်းလေးဖျားနေတယ်။;fever, have. The boy has fever.;cont.
hořet;လောင်;burn;l
hořet ("ohněn hoří");မီးလောင်;burn ("fire burns");l
hořet: Dům hoří.;မီးလောင်: အိမ်မီးလောင်နေတယ်။;burn: House is burning.;cont.
hořká tykev ("hořké² ovoce³ kuřecí⁰ omáčky¹");ကြက်ဟင်းခါးသီး(တစ်လုံး);bitter gourd ("bitter² fruit³ (of) chicken⁰ curry¹");sg.
horko, být;ပူ;hot, be;l
horko, být: V Barmě (~ "Barmské zemi") je horko, že? Není (vám zdejší) počasí moc horké?;ပူ: ဗမာပြည်မှာ ပူတယ် နော်။ ရာသီဥတု မပူဘူးလား။;hot, be: In Burma (~ "Burmese country") it's hot, isn't it? Isn't the weather (too) hot (for you)?;inter.
horko: Co se týče tady, je (tu) příliš moc horko.;ပူ: ဒီမှာတော့ မတရားပူတယ်။;hot: As for here, it's too much hot.;
hořký;ခါး;bitter;adj.
horký, být;ပူ;hot, be;l
horký, být: Ano, je to horké.;ပူ: ဟုတ်ကဲ့ ပူပါတယ်။;hot, be: Yes, (it) is hot.;pol.
horký, být: Není (to) moc horké.;ပူ: သိပ်မပူပါဘူး။;hot, be: (It)'s not very hot.;pol.

horlivě (“řvát moc (a) nastoupit³ pýchu²”);အားကြီးမာန်တက်;zealously (“roar¹ power^o (and) ascend³ pride²”);adv.

horlivě: Horlivě se (“já”) snažím dostat různé věci a nakonec zemiřu.;အားကြီးမာန်တက်: ငါ တစ်ဘဝလုံး ပစ္စည်းဥစ္စာအမျိုးမျိုး ရရှိဖို့ အားကြီးမာန်တက်ကြိုးစားပြီး နောက်ဆုံးမှာတော့ ငါ သေမယ်။;zealously: I zealously try to get various things and finally I die.;fut.

horní;အပေါ်;upper;adj.

horní: horní část těla;အပေါ်: ခန္ဓာကိုယ်အပေါ်ပိုင်း;upper: upper part of the body;

horolezectví: Mým koníčkem je horolezectví. (“Já zahrnuji koníček lezení (na) hory.”);တောင်တက်: ကျွန်တော် တောင်တက်ဝါသနာပါတယ်။;climbing mountains: I have the hobby of climbing mountains. (“I include hobby (of) climbing mountains.”);um.

horor (“být-vystrašený (a) choulit-se {jmenec}”);ကြောက်ရွံ့ခြင်း;horror (“be-scared (and) shrink-from {nouner}”);n.

horší, být;ညံ့;inferior, be;l

horší, být (“být-horší (a) hloupý”);ညံ့ဖျင်း;inferior, be (“be-inferior (and) stupid”);l

horší, být (také ve znalostech či schopnostech);ညံ့;worse, be (also in knowledge or ability);l

host;ဧည့်(တစ်ယောက်);guest;sg.

host (“osoba¹ hosta^o”);ဧည့်သည်(တစ်ယောက်);guest (“guest person”);sg.

hostel (“budova”);အဆောင်;hostel (“building”);n.

hostinec;အင်း;inn;n.

hostit (“vzít¹ hosta^o”);ဧည့်ခံ;host (“take¹ guest^o”);T

hotel;ဧရပ်(တစ်ဆောင်) ° ဟိုတယ်(တစ်ခု);hotel ° rest house;sg. Mo. ဖြစ် (or) sg. E. hotel (or) sg.

Hotel Dagon;အုန်ဟိုတယ်;Hotel Dagon;name

Hotel Enjá Leik;အင်းယားလီပ်ဟိုတယ်;Hotel Inya Lake;name

Hotel Karaveik (hotel a restaurace);ကရဝိတ်ဟိုတယ် (~ ကရဝိတ်ဟိုတယ်);Hotel Karaweik (hotel and restaurant);name

Hotel Prezident (“hotel¹ demokracie^o”);သမ္မတဟိုတယ်;Hotel President (“hotel¹ (of) democracy^o”);name

Hotel Sakantá (“větší¹ kemp^o hotel²”);စခန်းသာဟိုတယ်;Hotel Sakantha (“greater¹ camp^o hotel²”);name

Hotel Strand;စတရန်းဟိုတယ်;Hotel Strand;name

Hotel Yoma (“hotel¹ horského-hřebenu^o”);ရိုးမဟိုတယ်;Hotel Yoma (“hotel¹ (of) mountain-range^o”);name

hotel: Je ve vašem hotelu volný (~ “dostupný”) jeden pokoj? (“Mohu si vzít jeden pokoj ve vašem hotelu?”);ဟိုတယ်: မင်းတို့ ဟိုတယ်မှာ အခန်းတစ်ခန်းရနိုင်လား။;hotel: Is a room available in your hotel? (“Can (I) take one room in your hotel?”);inter.

hotel: Kde mohu najít hotel? (“Jak mám já hledat hotel?”);ဟိုတယ်: ဟိုတယ်ကို ကျွန်မ ဘယ်လိုရှာရမလဲ။;hotel: Where can I find a hotel? (“How should I search the hotel?”);fut. inter.

hotel: V hotelu jsou (“dostupné”) prázdné pokoje.;ဟိုတယ်: ဟိုတယ်မှာ အခန်းလွတ် ရနိုင်တယ်။;hotel: There are free rooms available in the hotel.;

hotovost (“peněžní materiál”);ငွေသား;cash (“money material”);n.

hotový;ပြီးပြီ;finished;suff. adj.

hotový: A pak, oprava je také hotová. (“Pak, opravování je také skončeno opravováním.”);ပြီးပြီ: ပြီးတော့ ပြင်လဲ ပြင်ဆင်ပြီးပါပြီ။;finished: Moreover, the correction is also finished. (“Then, correcting also is finished correcting.”);p.p. pol.

houba;မှို(တစ်ပင်);mushroom;sg.

hovězí maso “);အမဲသား;beef meat (“bovine meat”);n.

hovno (CZ vul.);မဝင်;shit (EN vul.);n.

hovno (Cz. vul.);ချိုး;shit (Eng. vul.);n. vul.

hovno: Budeš jíst hovno? Dám ti (to) (“samé”).;ချိုး: ချိုးစားမလား၊ ယိုပေးမယ်။;shit: Will (you) eat shit? (I)ll give (“same”) to (you).;fut.

hovno: Ptal jsem se, jestli jíš hovna, protože jestli jo (~ “jíš”), tak (ti) dám.;မဝင်း: မဝင်းစားမလားလို့ မေးတာ စားရင်ပါ ပေးမယ်လို့။;shit: (I) asked whether (you) eat shit, because if (you) do (~ “eat”), (I) will give (it to you).;fut. jk. vul.

hovor, telefonní (“spojení¹ telefonem^o”);တယ်လီဖုန်းဆက်ခြင်း;call (by telephone, “connection¹ (by) telephone^o”);n. E. telephone

hovořit;ဆွေးနွေး;talk;T

hovořit: Hovořit trochu o Dhammě.;ဆွေးနွေး: မွေအကြောင်းနည်းနည်းဆွေးနွေးတယ်။;talk: Talk a little bit about the Dhamma.;

hra;ကစား(တစ်ပွဲ);game;sg.

hra (“událost¹ soutěže^o”);ပြိုင်ပွဲ(တစ်ပွဲ);game (“competition event”);sg.

hra (divadelní, “ukázané drama”);ပြဇာတ်(တစ်ပု);play (theatre, “shown drama”);sg.

hra (divadelní): Říkájí, že dnešní (divadelní) hra (bude) dobrá.;ပြဇာတ်: ဒီညပြဇာတ် ကောင်းသတဲ့။;play (theater): It is said, that tonight's (theater) play (will be) good.;

hra, Barmská divadelní;ဇာတ်(တစ်ခု);show, Burmese stage;sg.

hráč (“zdatný¹ (v) hraní^o”);ကစားသမား(တစ်ယောက်);player (“proficient¹ (in) playing^o”);sg.

hrách;ပဲ;peas;n.

hrách, sušený (“uvařený¹ hrách^o”);ပဲပြုတ်;peas, dried (“cooked¹ peas^o”);n.

hrad (“statečná budova”);ရဲတိုက်;castle (“brave building”);n.

hranice (státu, “oblastní okraj”);နယ်စပ် ° နည်စပ် (WS. from နယ်စပ်);border (of a country, “regions edge”);n. WS.

hranice (státu, “spojuje¹ (se) okresy^o”);နည်းစပ် (WS. from နယ်စပ်) ° နယ်စပ်;border (of a country, “connects¹ districts^o”);n. (or) n. WS.

hranice (země nebo státu, “oblasti jsou-spojené”);နယ်စပ်;border (of a country or state, “regions are-joined”);n.

hranice: (To) auto přejíždí hranici (toho státu) (“(a) jede”).;နယ်စပ်: ကားက နယ်စပ်ကို ဖြတ်သွားတယ်။;border: The car crosses (“(and) goes”) the (country) border.;

hranice: v hranicích (trvání) Sāsany;ဘောင်: သာသနာဘောင်မှာ;limit: in the limits of (existence of) Sāsana;

hranice: Zboží z Indo-myanmarské hranice se také nejprve dováží (~ “přijíždí”) do Mandalaje.;နည်စပ်: အိန္ဒိယ မြန်မာနည်စပ်က ကုန်တွေလဲ မန္တလေးကို အရင်ရောက်ပါတယ်။;border: The goods from India-Myanmar border also arrive first in Mandalay.;pol. col.

hraniční přechod (“cesta³, která² láme¹ hranici^o”);နယ်စပ်ဖြတ်တူးမီး;border crossing (“way³ which²

breaks¹ (the) border”);n.
hranolky (“smažené² bramborové tyčinky”);အာလူးချောင်းကြော်;french-fries (“fried² potato sticks”);n.
hranolky: Vezmete si hamburger s hranolkami?;အာလူးချောင်းကြော် ဘာဂါနဲ့ အာလူးချောင်းကြော် ယူမလား။;french-fries: Will (you) take a burger with french-fries?;inter. fut.
hrát;ထိုး;play;T
hrát (“probodávat (a) mlít”);ထိုးကြိတ်;play (“pierce (and) grind”);T
hrát (šachy);ထိုး;play (chess);T
hrát (si, “tancovat, pořádně”);ကစား;play (“dance heartily”);T
hrát (si);ကစား;play;T
hrát (si): Hrají si házením vody jeden na druhého.;ကစား: တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် ရေပက် ကစားကြပါတယ်။;play: (They) play (by) throwing water one to another.;pol.
hrát (si): Na ulicích každého města je možno spatřit hraní s vodou.;ကစား: မြို့တိုင်း လမ်းတွေပေါ်မှာ ရေကစားနေတာ တွေ့နိုင်ပါတယ်။;play: On the streets of every town can be seen the water-playing.;pol.
hrát hlavní roli (ve filmu);ပါ;starring, be (in a movie);T
hrát hlavní roli (ve filmu): V tomto filmu hraje hlavní roli darebáka.;ပါ: ဒီရုပ်ရှင်မှာ သူလူကြမ်းအဖြစ် ပါပါတယ်။;starring, be: In this movie he is starring as a villain.;pol.
hrát si: Chlapec a děvče si hrají na písku (~ “pláži”).;ကစား: ကောင်းလေးနဲ့ ကောင်းမလေးတို့ သဲသောင်ပြင်မှာ ကစားနေကြတယ်။;play: Boy and girl are playing on sand (~ “beach”);.cont.
hrát si: Hráli si na pláži (a skončili).;ကစား: ကမ်းခြေပေါ်မှာ ကစားပြီးပြီ။;play: (They) were playing on the beach (and finished).;p.p.
hrdě (“vzít¹ kvalitu^o {příslavec}”);ဂုဏ်ယူစွာ;proudly (“take¹ quality^o {adverb}”);adv.
hrdina (“osoba statečná (a) dobrá”);သူရဲကောင်း(တစ်ယောက်);hero (“person brave (and) good”);sg.
hrdina (který je připraven obětovat svůj život pro dobrou věc);အာဇာနည်(တစ်ဦး၊ တစ်ပါး);hero (who is ready to sacrifice his own life for a good cause);sg. (mn.) P. ājāniya (= man of noble race)
hrdina: Během vlády krále Anojaty v období Paganském se stali čtyři hrdinové, (tj.) Čansitá, , Nádvejů, Nálou Lephé a Nau Ú Phi prominentními.;သူရဲကောင်း: ယုဂ်ခေတ် အနောက်ရထားမင်းလက်ထက်တွင် ကျန်စစ်သား၊ ငထွေး၊ ငလုံးလက်ဖယ်နှင့် ညောင်ဦးဖီးဟူသောသူရဲကောင်းလေးဦး ပေါ်ထွန်းခဲ့၏။;hero: During the reign of Anawyatha king in the Pagan period, four heroes, (namely) Kyansittha, Ngaltwayyu, Ngäloun Letpkeh and Nyaung Oo Phi, became prominent.;p.s. writ.
hrdina: jeden hrdinský mnich;အာဇာနည်: အာဇာနည် ရဟန်းတစ်ပါး;hero: the heroic monk;sg.
hrdina: Jelikož nebylo možné proniknout to města Tanlyen, (poněvadž), vskutku, měli vozidla , moderní zbraně a pomoc od cizinců (~ “lidí z jiných zemí”), (s) elitou devadesáti tří hrdinů, vstoupil (tam a) zaútočil, (a tím jej) dobyl.;ရဲဘော်: သန်လျင်မြို့ကို ကားခေတ်မီလက်နက်များနှင့် နိုင်ငံခြားသားများအကူအညီရရှိထားသဖြင့်

မပေါက်နိုင်ရုံသည်။ လက်ရွေးစင် ရဲဘော်ကိုးကျိပ်သုံးယောက်က မြို့တွင်းကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်မှု အောင်မြင်သည်။;brave one: As it was not possible to penetrate the town Tanlyin (as), indeed, (they) had vehicles, modern weapons and help from foreigners (~ “people of other countries”), by elite of ninety-three brave-ones, entering (and) attacking (there), (he) conquered in the city.;writ.
hrdina: Také povyšoval hrdiny, kteří měli chrabrost.;သူရဲကောင်း: ရဲစွမ်းသတ္တိရှိသောသူရဲကောင်းများကိုလည်း မြှောက်စားသည်။;hero: (He) also promoted heroes who had valour.;writ.
hrdý, být (“vzít¹ kvalitu^o”);ဂုဏ်ယူ;pride, take (“take¹ quality^o”);T P. guṇa (= virtue, quality)
hrdý, být: Jsem na (tebe) hrdý. (“Stalo se, že беру hrdost.”);ဂုဏ်ယူ: ဂုဏ်ယူမိပါတယ်။;proud, be: I am proud (of you). (“(I) happen to take pride.”);pol.
hrdý, být: Jsem velice hrdý, že jsem dostal svolení k vykonání (~ zúčastnění se) oslavy desátého výročí spisovatelů naší správní oblasti jakožto předsedající.;ဂုဏ်ယူ: ကွန်တော်တိုမြို့နယ်ရဲ့ ဆယ်ကြိမ်မြောက်စာဆိုတော်နေ့ အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားမှာ သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရလို့ အများကြီးဂုဏ်ယူပါတယ်။;pride, take: I take pride very much for being allowed to carry out the celebration of tenth anniversary of writers of our township as the chairman.;pol. um.
hrdý, být: Proto, jsou namyšlení a hrdí.;မာနကြီး: ဒါကြောင့် ဘဝမြင်ကြမာနကြီးကြပါတယ်။;proud, be: Therefore, they are conceited and proud.;pol.
hřebec;အထီး(တစ်ကောင်);stallion (male-horse);sg.
hřebec: Když (ten) kuň přeskakoval (~ “překračoval”) řeku Anomu, (byl to) hřebec nebo klisna?;အထီး: အနောမာမြစ်ကို ဖြတ်သွားတဲ့အခါမှာ မြင်းက အထီးလား အမလား။;stallion: When the horse crossed over the Anoma river, (was it) a stallion or a mare?;inter.
hřeben (na česání);ဘီး(တစ်ခု);comb (for combing hair);sg.
hřích (“nedobrota”);မကောင်းမှု;sin (“non-goodness”);n.
hřích (“špatné chování”);ဒုစရိုက်;sin (“bad manner”);n. P. ducaritta
hřiště, sportovní (“pole² hraní¹ (si se) silou^o”);အားကစားကွင်း;field, sports (“field² (of) playing¹ (with) strength^o”);n.
hrnec;အိုး(တစ်လုံး);pot (for cooking);sg.
hrnec: Vkládá do hrnce italské špagety.;အိုး: အိုးထဲကို အီတလီခေါက်ဆွဲထည့်နေတယ်။;pot: (He) is putting Italian spaghetti to the pot.;cont.
hrneček;ခွက်(တစ်ခွက်);cup;sg.
hrnek;ခွက်(တစ်ခွက်);cup;sg.
hrnek (“větvový hrnek”);ကိုင်းခွက်(တစ်ခု);cup (“branch cup”);sg.
hromadit: Kéž hromadíš (dobrou) kammu.;ကောက်: တံကောက်ပါစေ။;collect: May (you) collect (good) kamma.;w. pol. hroutit se;ပြို;collapse;T
hrozen (“provokující (a) žmolované ovoce”);စပျစ်သီး;grape (“teasing (and) lumped fruit”);n.
hrozně (hodně);အတော်များများ;so much;adv.
hrozně moc;တအား ° အရမ်းကို ° အရမ်းက ° တအားကိုး;so much;adv. col. (or) adv.
hrozně moc: Hrozně moc děkuji!;အရမ်း: ကျေးဇူးအရမ်းတင်ပါတယ်။;so much: Thank you so much!;pol.

hrozně moc: Jsem nemocná (~ "život není dobrý"), protože mě hrozně moc bolí hlava.;တအား: ကျွန်မ ခေါင်းတအားကိုက်နေလို့ နေလို့မကောင်းဘူး။;so much: (I) am sick (~ "life is not good") because my head aches so much, .;uw.

hrozně moc: Protože hrozně moc kašlu, jsem nemocná (~ "život není dobrý").;တအား: ကျွန်မ ချောင်းတအားဆိုးနေလို့ နေလို့ မကောင်းဘူး။;so much: Because I am so much coughing, (I) am sick (~ "life is not good");.cont. uw.

hrubý, být ("být-hrubý (a) vyčnívat");ကြမ်းထော်;rough, be (about things, "be-rough (and) protrude");l

hrubý, být (o člověku);ရိုင်း;rude, be;l

hrubý, být (o osobě, "nezdvorný (a) pověšený");ရိုင်းဆိုင်း;rude, be (about person, "uncivilized (and) hung");l

hrubý, být (o povrchu, situaci atd.);ကြမ်း ကြမ်းတမ်း;rough, be (about surface, situation etc..) ° rough, be (about surface, situation, etc.);l

hrubý, být (o věcech);ကြမ်း;rough, be (about things);l

hrud';ရင်(တစ်ခု) ° ရင်ဘတ်(တစ်ခု) ° ရင်;chest ° chest (of body);n. (or) sg.

hrud' ("kulatá' hrud'");ရင်ခွင်;chest ("round' chest");n.

hrud', vzít si na ("obalit' teplem");နွေးထွေး;bosom, take into ("wrap' (with) warmth");T

hruška ("ovoce² ohromného¹ dřeva");သစ်တော်သီး(တစ်လုံး);pear ("fruit² (of) great¹ wood");sg.

hubený, být;ဝိန် ° လျှ;thin, be ° slim, be;l

hubený, být ("útlý (a) tenký");သွယ်လျှ;slim, be ("slender (and) thin");l

hubený: Kůň je hubenější než kráva.;သွယ်လျှ: မြင်းက နွားထက် ပိုသွယ်လျှတယ်။;thin: The horse is thinner than the cow.;

hůlka;တံ(တစ်ချောင်း) ° တုတ်(တစ်ချောင်း) ° အတံ(တစ်ချောင်း);cane ° stick ° wand;sg.

hůlky, čínské;တူ;chopsticks;n.

hůlky, čínské ("jsou stejné");တူ(တစ်စုံ တစ်လက်);chopsticks ("(are) same");n. (pair, one)

hůlky, čínské: Jí rýži čínskými hůlkami.;တူ တူနဲ့ ထမင်းစားတယ်။;chopsticks: (He) eats rice with chopsticks.;

humanistika ("věda² ohledně¹ lidskosti");လူမှုရေးဆိုင်ရာသိပ္ပံပညာ;humanistic sciences ("science² concerning¹ humanity");n.

humor (smysl pro);ဟာသ;humor (a sense of);n. P. hāsa (= laughter)

humr ("krátký luňák");ပုစွန်(တစ်ကောင်);lobster ("short kite");sg.

hustý (o věcech);ထူ;dense;adj.

hvězda;ကြည့်(တစ်လုံး);star;sg. ?n

hýbat se;ရွေ့ ° ရွေ့;move;T

hýbat: Žít z ruky do pusy ("život pohybu úst z pohybu ruky");လှုပ်: လက်လှုပ်မှ ပါးစပ်လှုပ်ရတော့။;move: live from hand to mouth ("life of movement of mouth from movement of hand");idi.

hybrid (potomek smíšeného původu);ကပြားလူ(တစ်ယောက်) ° ကပြား(တစ်ယောက်);hybrid (person of mixed parentage);sg.

hymna, národní ("píseň² velké¹ země");နိုင်ငံတော်သီချင်း;anthem, national ("song² (of) great¹ country");n.

hypermarket;စူပါမားကတ်(တစ်ခု);supermarket;sg. E. supermarket

i;ရာ -ဝါ ° လဲ -လဲ ° ရော -ရာ ° ရော ° ရော- ဝါ ° ပါ -ရာ- ° ကော;also ° as well as;col. (or) conj. (or) suff. conj. col. (or) suff. (or) suff.

i (následuje za pod. jm. nebo slovesem);တောင်;even (follows a n. or v.);adv.

i přesto;ဒါပေမယ့်;even though;conj.

i přesto: Říká se, že i přesto, poněvadž (jeho) dcera byla do Ňa Ňo moc zamilovaná, svolil aby se vzali.;ဒါပေမယ့် သမီးက ငည့်ကို သိပ်ချစ်လို့ လက်ထပ်ပေးလိုက်သတဲ့။;even though: It is said, that even though, as the daughter loved Nga Nyo very much, (he) let them to get married.;

i přestože;တောင်;even though;suff. adv.

i: Budu jíst a také pít.;လဲ -လဲ: ကျွန်တော် စားလဲစားမယ်၊ သောက်လဲ သောက်မယ်။;as well as: I will eat as well as drink.;col.

i: Herec i herečka jsou velice dobří.;ရာ -ဝါ: မင်းသားတွေရော မင်းသမီးတွေပါ သိပ်ကောင်းတယ်။;as well as: The actor as well as the actress are very good.;col.

i: Koupím kalhoty i košili.;ရာ -ရာ: ဘောင်းဘီရော အင်္ကျီရော ကျွန်တော် ဝယ်မယ်။ ° ရော -ဝါ: ဘောင်းဘီရော အင်္ကျီပါ ကျွန်တော် ဝယ်မယ်။;as well as: (I) will buy pants as well as shirt. ° as well as: I will buy pants as well as shirt.;fut. (or) fut. um.

i: Mohu pomoci tobě i tvému příteli (~ milému). ("Pro tebe také, pro tvého přítele včetně, mohu dát pomoc.");ဝါ -ရာ-: ခင်ဗျား အတွက်ရော ခင်ဗျားရည်းစားအတွက်ပါ ကူညီပေးနိုင်ပါတယ်။;as well as: (I) Can help you as well as your boyfriend. ("For you also, for your boyfriend including (I) can give help.");pol.

i: Oni i my víme.;ရာ -ရာ: သူတို့ရော ကျွန်တော်တို့ရောသိတယ်။;as well as: They, as well as we, know.;

i: Umiš už mluvit i myanmarsky?;ကော: မြန်မာလိုကော ပြောတတ်နေပြီလား။;also: Can (you) talk already also in Myanmar (language)?;inter.

ibišek ("kyselé stehno");ချဉ်ပေါင်(တစ်ပင်);roselle ("sour thigh");sg.

Id-den (Bakra-Eid, Indicko-Muslimský svátek, během něhož jsou zabíjena zvířata, "indický id den");ကုလားအင်္ဂါနေ့;Id-day (Bakra-Eid, Indian-Muslim festival during which animals are killed, "Indian Id day");adv.

ideologie ("charakter¹ pravdy");သဘောတရား;ideology ("nature¹ (of) truth");n.

idiom;အိဒီယမ်;idiom;n. E. idiom

idom: idiom v Myanmarštině;တင်စား: မြန်မာလို တင်စား;idiom: an idiom in Myanmar (language);col.

ihned: Jsem smutný, že jsem (ti) nenapsal ihned.;ချက်ချင်း: ချက်ချင်း စာမ(ရေး)နိုင်တဲ့အတွက် စိတ်မကောင်းပါ။;immediately: (I) am sad that (I) could not write (you) immediately.;imper. pol.

imper. pol.;စား: ဖြေးဖြေး စားပါ။eat: Eat slowly. ° ဖြေးဖြေး: ဖြေးဖြေး စားပါ။slowly: Eat slowly.;pomalu: Jez pomalu. ° jíst: Jez pomalu.;

implikovat ("ukázat² vlastnosti¹ náznaku");အရိုင်းလက္ခဏာပြ;suggest ("show² characteristics¹ (of) indication");T P. lakkhaṇa (= sign, mark)

Ind;ကုလား(တစ်ယောက်);Indian (a person);sg.

indicates direction;ဟို;to (a place);suff.

indický;ကုလား [kəḷā.];Indian;adj.

Indie (země);အိန္ဒိယ(ပြည်) ° အိန္ဒိယ(နိုင်ငံ);India (country);name

Indie: Zboží z Indo-myanmaršské hranice se také nejprve dováží (~ “přijíždí”) do Mandalaje.;အိန္ဒိယ: အိန္ဒိယ မြန်မာနယ်စပ်က ကုန်တွေလဲ မန္တလေးကို အရင်ရောက်ပါတယ်။;India: The goods from India-Myanmar border also arrive first in Mandalay.;pol. col. Indonésie;အင်ဒိုနီးရှား;Indonesia;name Indy či Sinhálce, ponižující termín pro (“otrhaný” Ind°);ကုလားစုတ်(တစ်ယောက်) [kəḷā:sou.];Indian or Sri lankan people, derogatory term for (“ragged” Indian°);sg. unpl. informace;သတင်း;information;n. informace (“o”);အကြောင်း;information (“about”);n. informace (“věci (a) údý”);အချက်အလက်;information (“items (and) limbs”);n. informace: informace ohledně (toho), kdo je .. ;သတင်း: ဘယ်သူလဲနဲ့ပတ်သက်တဲ့သတင်း;information: information regarding who is .. ; informace: Na velké (“tabuli”) letového řádu jsou informace o odletech letadel (~ “letadlech, která odletí”);သတင်း: လေယာဉ်ခရီးစဉ်ဘုတ်ကြီးပေါ်မှာ ထွက်ခွာဖွဲ့လေယာဉ် (အကြောင်း) သတင်း(တွေ)ရှိတယ်။;information: On the big flight plan (“board”) there is information about departures of planes (~ “planes which will depart”);. informace: Napišu, pošlu (“(a) dám”) (ti) informace o (“zemi”) Myanmaru, prosím.;အကြောင်း: မြန်မာပြည် အကြောင်းကို ရေးပို့ပေးပါအုံးမယ်။;information: (I) will wrte, send (“(and) give”) (you) information about Myanmar country, please.;fut. pol. col. informace: několik informací o mě;အချက်အလက်: ကျွန်တော်အကြောင်း အချက်အလက်အချို့;facts: several facts about me; informace: Vytrhnul tu informaci (z diáře);.သတင်း: သတင်းကို သူဟာ ထုတ်ဖြုတ်တယ်။;information: He torn the information away (from a diary);. informován o, být;ကြား;informed, be;I informovat (“(nechat) slyšet” informaci°);အကြောင်းကြား;inform (“(let) hear” whereabouts°);T informovat (“dát” novinky°);သတင်းပေး;inform (sb., “give” news°);T informovat (“dát” znalost°);အသိပေး;inform (“give” knowledge°);T informovat (“dát” slyšet” informaci°);အကြောင်းကြားပေး;inform (“give” hearing” whereabouts°);T informovat (o mniších, “vyslovit (a) být-slyšen”);မိန့်ကြား;inform (about monks, “pronounce (and) be-heard”);T mn. informovat: Informuj mě.;အကြောင်းကြားပေး: တပည့်တော်ဆီ အကြောင်းကြားပေးပါ။;inform: Inform me.;imper. pol. utmn. injekci, dostat: Ráno jsem dostal injekci.;ဆေးထိုး: မနက်က ငါဆေးထိုးခွာလ်။;injection, be injected by an: In the morning I received an injection.;p.s. col. inklinovat k;မလို;inclination to, have;suff. inkoust (do pera, “inkoustu hůlka”);မင်တ(တစ်ချောင်း);ink (to a pen, “ink stick”);sg. inovátor (“zručný” (v) čištění-pro-kultivaci° (a) vynalézání°);တီထွင်သမား(တစ်ယောက်);innovator (“proficient” (in) clearing-for-cultivation° (and) inventing°);sg. instalace (“způsob” vkládání);သွင်းနည်း(တစ်သွယ်);installation	(“method” (to) put-into°);sg. instalovat (program, “vložit (a) položit-do”);ထည့်သွင်း;install (a program, “insert (and) put-into”);T instalovat (program): Včera jsem se to snažil nainstalovat.;ထည့်သွင်း: ကျွန်တော်ဟာ အဲဒါကို ထည့်သွင်းဖို့ မနေ့က ကြိုးစားခွာလ်။;install (a program): Yesterday I tried to install it.; instituce: Staví instituci po (tom, co ji) nazval “Barmské centrum”.;အဖွဲ့အစည်း: ဗမာအလယ် (~ ဗမာ့စင်တာ) ဆိုပြီး သူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ထောင်ထားပါတယ်။;institution: (He) builds an institution having called it “Burmese center”.;pol. instrukce;ဩဝါဒ;instruction;sg. P. ovāda (= advice) instrukce (“ukázat-směr (a) být-slyšen {jmenec}”);ညွှန်ကြားချက်;instruction (“direct (and) be-heard {nouns}”);n. instrukce (na meditaci, “upozornění”);အဆုံးအမ;instruction (for meditation, “admonishing”);n. instrukce (od velice respektované osoby);အမိန့်;instruction (given by a very respected person);n. instrukci, vzít si (na meditaci, “vzít” upozornění°);အဆုံးအမယူ;instruction, take (for meditation, “take” admonishing°);n. instruovat;လမ်းညွှန်ပေး;instruct;T instruovat (“nalévat (a) učít”);သွန်သင်;instruct (“pour (and) teach”);T instruovat: napomínat (a) instruovat;သွန်သင်: ဆုံးမသွန်သင်တယ်။;instruct: admonish (and) instruct; intenzivně;ပြင်းပြင်း;intensively;adv. intenzivně: Sportovec dýchá intenzivněji než (ta) žena.;ပြင်းပြင်း: အားကစားသမားက အမျိုးသမီးထက် အသက်ပြင်းပြင်းရှူတယ်။;intensively: The sportsman breathes more intensively than the woman.; intenzivní, být (o jevu);ပြင်း;intense, be (about a phenomena);I inter. col.;ဘာလဲ။What? ° ဘယ်နှစ် -လဲ: ဘယ်နှစ်ကျပ်ပေးရသလဲ။how many: How many kyats (you) have to pay? ° ပေး: ဘယ်နှစ်ကျပ်ပေးရသလဲ။pay (~ “give”): How many kyats (you) have to pay? ° ဘယ်နှစ် -လဲ: ဘယ်နှစ်အုပ်လဲ။how many: How many books?;kolik: Kolik knih? ° kolik: Kolik čat musí(š) zaplatit? ° Co? ° zaplatit (~ “dát”): Kolik čat musí(š) zaplatit?; inter. uw.;ရင့်: ရင့်နာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ။your: What is your name? (“How is the lord's name called?”) ° နာမည်: ရင့်နာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ။name: What is your name? (“How is the lord's name called?”);jméno: Jak se jmenuješ? (~ “Jak se nazývá pánovo jméno?”) ° tvoje: Jak se jmenuješ? (~ “Jak se nazývá pánovo jméno?”); internet;အင်တာနက် ° အင်တာနက်;Internet;n. E. Internet (or) n. internet (~ “online”): dobří přátelé, kolegové (a) velcí lidé z internetu (~ “online”);အွန်လိုင်းပေါ်: အွန်လိုင်းပေါ်မှ မိတ်ဆွေအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့;Internet (~ “online”): good friends, colleagues (and) great people from Internet (~ “online”); internetové připojení (“linka”);လိုင်း;Internet connection (“line”);n. E. line internetové připojení: protože jsme ztratili připojení (“protože linka spadla”);လိုင်း: လိုင်းကျသွားလို့;Internet connection: because (we) lost the Internet connection (“because (the) line fell”);col.

internetové spojení;ကွန်နက်ရှင် ° အင်တာနက် ကွန်နက်ရှင်;Internet conenction ° Internet connection;n. E. Internet-connection (or) n. E. connection	village;utmn.
interpretace (“nasbírané významy”);အဓိပ္ပါယ်ကောက်;interpretation (“collected ¹ meanings”);n.	já (pokud ty je zmíněno ve větě);ကိုယ် ° ကိုယ်;I (if you is mentioned in the sentence);pron. col.
interpretovat (“nasbírané významy”);အဓိပ္ပါယ်ကောက်;interpret (“collected ¹ meanings”);T	já (užito při hovoru s mnichem, “velký žák”);တပည့်တော်;I (used when talking with a monk, “great disciple”);pron. pol.
invalida;သူနာ(တစ်ယောက်);invalid (person);sg.	já (užíváno laiky nebo mnichy při diskuzi s mnichem, “velký učer”);တပည့်တော်;I (used by lay people or monks when talking with a monk, “big disciple”);
inventář (“základní ¹ psaní ⁰ ”);စာရင်း(တစ်ခု);inventory (“basic ¹ writing”);sg.	já (užíváno mezi přáteli či při rozhovoru s mladší osobou);ငါ ° နှင့်;I (used among friends or when talking to a younger person) ° you (used among friends or when talking to a younger person);pron. frnd.
inventář: Pokud (budeš) ten inventář dávat s předstihem, pak (ho) dej (mě).;စာရင်း: ကြိုတင်စာရင်း ပေးရင်တော့ပေးတာပေါ့;;inventory: If (you) give the inventory in advance, then give (it to me).;imper. col.	já (užíváno ženami);ကျမ (from ကျွန်မ);I (used by women);pron. uw. col.
inženýr;အင်ဂျင်နီယာ(တစ်ယောက်);engineer;sg. E. engineer	já (užíváno ženami): Já?;ကျမ: ကျမလား;;I (used by women): I?;inter. col.
inženýr (“pán ³ moudrosti ² vývoje ¹ zařízení ⁰ ”);စက်မှုအတတ်ပညာရှင်(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);engineer (“lord ³ (of) wisdom ² (of) development ¹ (of) machinery”);sg.	já: (“Vskutku,”) dnes večer se jdu podívat na koncert.;ဒို့ ဒီနေ့ည ဒို့ပြောကြည့်မလို့;I: (“Indeed,”) I'm going to see a concert tonight.;fut. col.
inženýr: přístavní inženýr;အင်ဂျင်နီယာ: ဆိပ်ကမ်း အင်ဂျင်နီယာ;engineer and harbor: port (and) harbor engineer;	Já: (To) jsem já. (také užito při telefonním hovoru);ငါ: ငါပါ;;I: (It's) me. (also used during telephone conversation);ans. col. pol.
inženýr: stavební inženýr;စက်မှုအတတ်ပညာရှင်: ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံ: ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံနှင့်ဆိုင်သော စက်မှုအတတ်ပညာရှင်;engineer: structural engineer;	já: Mohu (jen) trochu mluvit.;ငါ: ငါ နည်းနည်းပြောတတ်တယ်;;I: I can talk little bit.;col.
Iravadi (Ejávadí, správní středisko);ဧရာဝတီတိုင်း(တိုင်း);Ayeyarwady (division);name	já: Požádej ct. Džanindu, já nemám čas (~ “(mám) moc práce”).;ဒို့ ဦးဇနိန္ဒာနဲ့ တိုင်ပင်(လိုက်) ဒို့အလုပ်များ(နေ)တယ်;;I: Ask ven. Janinda, I am busy.;fr.
Iravady ([ejávaṭi], řeka v Myanmaru);ဧရာဝတီ;Ayeyawadi (river in Myanmar);name	já: Sit je lepší než já.;I တို့: Sit က I တို့ ထက်သာပါတယ်;;I: Sit is better than me.;pol. sl.
Itálie (země);အီတလီ(နိုင်ငံ);Italy (country);name	jablko (“květinové ovoce”);ပန်းသီး(တစ်လုံး);apple (“flower fruit”);sg.
já;ကျနော် (from ကျွန်တော်) ° ကျမ (from ကျွန်မ) ° I တို့ ° ကျန်တော် (from ကျွန်တော်) ° ဒို့ ° မိမိ;I;col. fr. (or) sl. (or) pron. (or) pron. um. col. (or) pron. um. (or) pron. uw.	jádrové dřevo;အနှစ်;heartwood;n.
já (“-”): Také se mám dobře.;ကျနော်: ကျနော်လည်း နေကောင်းပါတယ်;;I: I am also fine.;col. pres.	jak;သလို (သ(ည်)+လို) ° ဘယ်လို -လဲ ° လို ° သလို;how ° as;suff. col. (or) conj. (or) suff. adv. (or) pron. (or) suff.
já (“služka”);ကျွန်မ;I (“femail servant”);pron. pol. uw.	jak (~ “zdravý, být”): Jak se máš? (“Jsi určitě zdravý?”);နေကောင်း: နေကောင်းရဲ့လား;;how (~ “healthy, be”): How are you? (“Are (you) healthy, for sure?”);inter.
já (“velký sluha”);ကျွန်တော်;I (“great servant”);pron. pol. um.	jak (~ “život”): Jak se máš? (“(Je) život dobrý?”);နေ: နေကောင်းလား;;how (~ “life”): How are you? (“(Is) life good?”);inter.
já (f.): Jsem paní Mama.;ကျွန်မ: ကျွန်မ ဒေါ်မမပါ;;I (f.): I am Mrs. Mama.;pol. uw.	jak (“+ moc”): Nevím přesně jak je to daleko.;ဘယ်လောက် -လဲ: ဘယ်လောက်ဝေးလဲ ကျွန်တော် အတိအကျ မသိဘူး;;how much: I don't know precisely how far it is.;um.
já (f.): Jsem učitelka.;ကျွန်မ: ကျွန်မ ဆရာမပါ;;I (f.): I am a teacher.;pol. uw.	jak (“co”);ဘာ -လဲ;how (“what”);pron. inter.
já (f.): Můžete mluvit se mnou.;ကျွန်မ: ကျွန်မကို ပြောနိုင်ပါတယ်;;I (f.): You can talk with me. (also during telephone conversation);col. pol. uw.	jak (“co”): Jak se máte, pane? (“Pane, co se děje?”);ဘာ: ရင် ဘာဖြစ်နေတာလဲ;;how (“what”): How are you, sir? (“Sir, what is happening?”);inter. cont. col. uw.
já (m.): Já jsem Maun Maun. (I do telefonu);ကျွန်တော်: ကျွန်တော် မောင်မောင်ပါ;;I (m.): I am Maung Maung. (also in telephone conversation);pol. um.	jak (“k ² tomu ¹ řečenému”);ဆိုတာကို(ပါ);how (“to ² that ¹ said”);suff. adv.
já (mnich): Znáám se (~ “mnich se zná”) s jednou laickou podporovatelkou z Myanmaru.;ဦးအင်း: မြန်မာပြည်က ဦးအင်းဥပါသိကာမတစ်ယောက်နဲ့ သိနေပါတယ်။ (~ ဦးအင်း: မြန်မာပြည်က ဥပါသိကာမတစ်ယောက်နဲ့ သိပါတယ်။);I (monk): I (~ “the monk”) know (“with”) a female-lay supporter from Myanmar.;pol. mn.	jak (podle);အတိုင်း;as (according to);adv.
já (o laikovi nebo mnichovi při diskuzi s jiným mnichem): do mého kláštera ve vesnici Udavela.;ဒုဗည့်တော်: ဥဒဝေလရွာက တပည့်တော်ရဲ့ ကျောငဲ့ကို;I (about a lay person or monk when talking to another monk): to my monastery in Udavela	jak dlouho;အချိန်ဘယ်လောက် -လဲ ° ဘယ်လောက်ကြာ -လဲ;how long time;inter.
	jak dlouho: Jak dlouho budeš (~ “se chystáš”) být online?;ဘယ်လောက်ကြာ -လဲ: မင်း အွန်လိုင်းမှာ ဘယ်လောက်

ကြာဦးမှာလဲ။;how long time: How long time are you going to be online?;inter. col.

jak dlouho: Jak dlouho je (to, co jsi) přijel do Barmy ("země")?;ဘယ်လောက်ကြာ -လဲ: ဗမာပြည်ရောက်နေတာ ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲ။;how long time: How long has it been since (you) arrived to Burma ("country")? ("How much did (it) last (that you) are being arrived (to) Burmese country?");inter. p.p.

jak dlouho: Jak dlouho si se mnou plánuješ povídat?;အချိန်ဘယ်လောက် -လဲ: မင်း အခုငါနဲ့စကားပြောဖို့ အချိန်ဘယ်လောက် စဉ်းစားထားလဲ။;how long time: How long time do you plan to talk with me now?;inter. col.

jak dlouho: Jak dlouho trvá uvařit tohle jídlo?;ဘယ်လောက်ကြာ -လဲ: ဒီ အစားစာကို ချက်ဖို့ အချိန်ဘယ်လောက်ကြာပါသလဲ။;how long time: How long time does it take to cook this food?;inter. pol.

jak je jen možné;ဖြစ်နိုင်သမျှ;as much as possible;adv.

jak je jen možné: Minimálně se k nim chci přiblížit jak je jen možné.;ဖြစ်နိုင်သမျှ: အနည်းဆုံးဖြစ်နိုင်သမျှ (~ အနည်းဆုံးတတ်နိုင်သမျှ) အဲဒါ(များ)နှင့် နီးကပ်လာချင်ပါတယ်။;as much as possible: At least (I) want to approach them as much as possible.;pol.

jak je řečeno;ဆိုလို့;as is said;suff.

jak je řečeno: Protože bylo řečeno, že (si) chtěl koupit knihu, vzal jsem ho (autem) do knihkupectví.;ဆိုလို့: သူ စာအုပ်ဝယ်ချင်တယ်ဆိုလို့ ကျွန်တော် စာအုပ်ဆိုင်လိုက်ပို့ပါတယ်။;as it is said: As it was said, that he wanted to buy a book, I took him (in a car) to a bookshop.;pol.

jak je, tak ("podle" jsoucnosti);အရီတိုင်း;as is ("according-to" having);adv. col.

jak je: Přeložím (tu) větu pro (tebe) tak, jak je;အရီတိုင်း: ဝါကျ အရီတိုင်း ပြန်ပေးလိုက်မယ်။;as is: (I) am going to translate the sentence for (you) as (it) is.;fut.

jak jen;သလောက် ~ ဆုံး;as much as;conj. (or) adv.

jak jen (někdo) může;တတ်နိုင်သမျှ ~ နိုင်သလောက်;as much as (one) can;adv. (or) suff.

jak jen (někdo) může ("moci množství");နိုင်သလောက်;as much as (one) can ("can amount");

jak jen (někdo) může ("prostě°prostě² mocně¹");တဟုန်တည်း;as much as (one) can ("just°just² powerfully¹");adv.

jak jen (někdo) může: Jak jen můžu, nelžu, opravdu.;တတ်နိုင်သမျှ: မုသားစကားတတ်နိုင်သမျှ မပြောဘူးပေါ့။;as much as (one) can: As much as (I) can, (I) do not tell lies, indeed.;col.

jak jen (někdo) může: Když se králík na místě odpočinku probudil, vstal a vskutku běžel jak jen mohl.;တဟုန်တည်း: ယုန်သည် အိပ်နေရာမှ နိုးလတ်သော် ထ၍တဟုန်တည်း (~ ထ၍တဟုန်ထိုး) ပြေးလေ၏။;as much as (one) can: When the rabbit woke up at the place of resting, (it) got up and indeed ran as much as (he) could.;writ.

jak jen (někdo) může: Snažím se se soustředit jak jen mohu.;တတ်နိုင်သမျှ: တတ်နိုင်သမျှ(သမာဓိ)တည်လို့ ရအောင်ကြိုးစားတယ်။;as much as (one) can: (I) try to be concentrated as much as (I) can.;

jak jen je možné;အတတ်နိုင်ဆုံး;as much as possible;adv.

jak jen je možné: Je to zlehněné (~ "sníženě") jak jen je možné.;အတတ်နိုင်ဆုံး: အတတ်နိုင်ဆုံး လျော့ထားတာပဲ။;as much as

possible: (Price) is decreased as much as possible.;col.

jak jen mohu: Když budu volný, odpovím jak jen mohu.;နိုင်သလောက်: ကျွန်တော် အားတဲ့အခါမှာ နိုင်သလောက် ဖြေပေးပါမယ်။;as much as possible: When I am free, (I) will answer as much as possible.;

jak jen to jde ("být-mocný (a) propíchnout");တဟုန်ထိုး;as much as possible ("to (be) powerful (and) pierce");adv.

jak jen to jde ("prostě°prostě² mocně¹");တဟုန်တည်း;as much as possible ("just°just² powerfully¹");adv.

jak jen: Pomohu (~ "mohu pomoci") jak (jen) mohu.;သလောက်: တတ်နိုင်သလောက် ကူညီပေးနိုင်ပါတယ်။;as much as: (I) will (~ "can") help as much as I can.;pol.

jak jen: Pomohu (ti) jak jen je možné.;ဆုံး: အတတ်နိုင်ဆုံးကူညီပါမယ်။;as much as: (I) will help (you) as much as possible.;fut. pol.

jak to jen jde ("nejvíce¹ dobrý");အကောင်းဆုံး;as much as possible ("most¹ good");adj.

jak to jen jde: Snažil jsem se jak to jen šlo a ("zcela") tohle opravil.;အကောင်းဆုံး: အကောင်းဆုံး ကြိုးစားပြီး ပြင်ပေးလိုက်ပါတယ်။;as much as possible: (I) tried as much as possible and ("completely") corrected (this).;pol.

jak: (dle toho,) jak Buddhaghosa zmínil;အတိုင်း: ဗုဒ္ဓဇောသာ ဖော်ပြခဲ့သည့် အတိုင်း;as: as Buddhaghosa mentioned;writ.

jak: Dělejte jak říkám, nedělejte jak dělám.;လို: ငါ ပြောသလို လုပ်၊ ငါ လုပ်သလို မလုပ်နဲ့။ ° သလို: ငါ ပြောသလို လုပ်၊ ငါ လုပ်သလို မလုပ်နဲ့။;as: Do as I say, don't do as I do.;imper.

jak: Jak bych měl jet? (Jak bych se tam měl dostat?);ဘယ်လို: ဘယ်လို သွားရမလဲ။;how: How should (I) go?;inter. col.

jak: Jak bych mohl mluvit (anglicky), drahý mládenče?;ဘယ် -လဲ: ဘယ်ပြောတတ်မလဲ မောင်ရင်ရယ်။;how: How can I talk (in English), dear lad?;inter. col.

jak: jak bylo zmíněno;အတိုင်း: ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း;as: as was mentioned;writ.

jak: Jak je velký? ("Jaká (je) velikost?");ဘာ -လဲ: ဘာကြီးလဲ။;how: How is it big? ("What (is) the-size?");inter. col.

jak: Jak jsi přišel (~ přijel)?;ဘယ်လို: ခင်ဗျား ဘယ်လို လာသလဲ။;how: How did you come?;inter. col. um.

jak: Jak jsi se stal mnichem?;ဘယ်လို: ဘယ်လိုဘုန်းကြီး ဖြစ်လာသလဲ။;how: How did (you) become (a) monk?;inter.

jak: Jak se jmenuje tato ulice? ("Jak nazýváš jméno této ulice?");ဘယ်လို: ဒီလမ်းနာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ။;how: What's the name of this road? ("How do you call the name of this road?");inter. col.

jak: Jak se jmenuje? ("Jak se nazývá jméno?");ဘယ်လို: နာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ။;how: What is the name? ("How is the name called?");inter. col.

jak: Jak se máš? ("Jako jaké (to je)?");လို: ဘယ်လိုလဲ။;how: How do you do? ("How (is it) like?");inter.

jak: Jak se stalo, že kvůli tomu jsi, vskutku, mnichem?;ဘယ်လို: ဘယ်လိုဖြစ်လို့ ဘုန်းကြီးဝတ်လိုက်တာလဲ။;how: Because of how it happened, that (you), indeed, are a monk?;inter. col.

jak: Jak se to nazývá Barmsky?;ဘယ်လို: အဲဒါ ဗမာလို ဘယ်လိုခေါ်သလဲ။;how: How is it called in Burmese?;inter.

jak: Jak se žije (~ "žiješ") v Barmě (~ "Barmské zemi")? Je

(to) dobré. Jsem šťastný.;ဘယ်လို -လဲ: ဗမာပြည်မှာ နေရတာ ဘယ်လိုနေသလဲ။ ကောင်းပါတယ်။ ပျော်ပါတယ်။;how: How do you feel (~ "live") in Burma ("country")? Good. (I) am happy.;inter. jak: Jak to uděláš?;ဘယ်လို: ဘယ်လိုလုပ်သလဲ။;how: How will you do (it)?;inter. col.

jak: Jaká je tato ulice? ("Jak je (na tom) tahle ulice?");ဘယ်လို: ဒီလမ်း ဘယ်လိုလဲ။ (~ ဒီလမ်းက သွားရတာအဆင်ပြေလား);how: How's this road?;inter. col.

jak: Mysli si co (~ "jak") chceš ("myslet").;ထင်: မင်း ထင်ချင်သလို ထင်။ ° သလို: မင်း ထင်ချင်သလို ထင်။;think: Think as you like (~ "want") ("to think"). ° as: Think as you like (~ "want") ("to think").;

jak: Nejen to, také řekl, že ví, jak ten záměr uskutečnit.;ဆိုတာကို: ဒါတွင်မက အဲဒီစေတနာကို ဘယ်လိုပြည်မြောက်ရမလဲဆိုတာကိုပါ သိသည်ဟု သူပြောခဲ့သည်။;how: Not only that, he also said ("that") ("he") knows how to fulfill that intention.;p.s. writ. pol.

jak: Viděl jsem, jak velice bohatí lidé, kteří (mají) mnoho věcí, žijí (svůj) život.;ဆိုတာကို: ဗမာပြည်မှာ အများကြီး ချမ်းသာကြွယ်ဝတဲ့လူတွေ ဘယ်လိုအသက်ရှင်နေထိုင်သလဲဆိုတာကို ငါ မြင်ခဲ့တယ်။;how: I saw how very rich people, who (have) many things live (their) life.;p.s.

jakákoliv kniha ("neřikajíc² jaká° kniha¹");ဘာစာအုပ်မဆို;any book ("not² saying³ which° book¹");

jaké (~ "kolik"): Jaké je (tvé) telefonní číslo?;ဘယ်လောက်လဲ: တယ်လီဖုန်းနံပါတ် ဘယ်လောက်လဲ။;what (~ "how much"): What is (your) telephone number?;inter.

jaké ("jak"): Jaké (- "Jak") je počasí v Bago?;ဘယ်လို: ဝဲချွေမှာ ရာသီဥတု ဘယ်လိုလဲ။;how: How's the weather in Bago?;inter. col.

jaké ("jak"): Jaké je počasí? ("Jak je počasí?");ဘယ်လို: ရာသီဥတု ဘယ်လိုလဲ။ (~ ဘယ်လို ရာသီဥတုလဲ။);how: How's the weather?;inter. col.

jaké ("jak"): Jaké knihy čteš?;ဘယ်လို: ဘယ်လိုစာအုပ်ဖတ်သလဲ။;what kind of ("how"): What kind of books do you read?;inter. col.

jaké ("jak"): Jaký automobil si koupíš?;ဘယ်လို: ဘယ်လိုကားဝယ်မလဲ။;what kind of ("how"): What kind of car will you buy?;inter. col.

jakéhokoliv: ať už přijdeš z jakéhokoliv města;ဘယ် -က: ဘယ်မြို့က လာလား;whatever from: whatever city (you) come from;

jakékoliv ("cokoliv¹ zvaného° ...");ဟူသမျှ;whatever ("whatever¹ called° ...");fut. writ.

jakékoliv: Dokáže překonat jakékoliv potíže.;ဟူသမျှ: အခက်ခဲဟူသမျှ ကျော်လွှားနိုင်သည်။;whatever: (He) can overcome whatever difficulties.;writ.

jakékoliv: Jakékoliv čínské nebo indické zboží (~ "věci") je v Mandalaji ("všechno") k dispozici.;ဖြစ်ဖြစ်..ဖြစ်ဖြစ်: တရုတ်ပစ္စည်းဖြစ်ဖြစ် အိန္ဒိယပစ္စည်းဖြစ်ဖြစ် မန္တလေးမှာ အားလုံးရပါတယ်။;whatever: Whatever Chinese (or) Indian products (~ "things") are all available in Mandalay.;pol.

jakkoliv ("neřikajíc¹ jak°");ဘယ်မဆို;however (in any way, "not¹ saying² how°");pron

jakmile;ရင် -ချင်း ° ချင်း -ရင်း;as soon as;adv.

jakmile ("od"): Jakmile ("od") (doby, co) dojí, čte ("psaní").;စာ: ထမင်းစားပြီးကတည်းက သူစာဖတ်တယ်။ ° ကတည်းက:

ထမင်းစားပြီးကတည်းက သူစာဖတ်တယ်။ ° စား: ထမင်းစားပြီးကတည်းက သူစာဖတ်တယ်။;from: From the time he finishes eating meal, he reads ("writings").;

jakmile (vloženno za zdvojeným slovesem);ချင်း;as soon as (inserted after doubled verb);suff. adv.

jakmile: Jakmile dojde do školy, (budu) číst tu knihu.;ချင်း: ကျောင်းရောက်ရောက်ချင်း စာအုပ်ဖတ်မယ်။;as soon as: As soon as I arrive at school, I will read the book.;fut.

jakmile: Jakmile dojm ("jídlo" ~ "rýž"), půjdu na trh.;ချင်း: ထမင်းစားပြီးချင်းဈေးသွားမယ်။;as soon as: As soon as (I) finish eating ("meal" ~ "rice") I will go to market.;fut.

jakmile: Jakmile dorazíš do Švedagou pagody, stane se, že si tak všimneš Švedagou pagody.;ချင်း: ရန်ကုန်ရောက်ရောက်ချင်း သတိထားမိမကတော့ ရွှေတိဂုံဘုရားပါ။;as soon as: As soon as (you) arrive to Yangon (you) thus happen to notice Shwedagon Pagoda.;pol.

jako;တမျှ ° တိုင်း ° အတိုင်း ° သလို ° လို;like (follows after a v.) ° like ° like a;suff. prep. (or) conj. writ. (or) suff. adv. (or) suff. (or) prep.

jako ("podobný¹ tvar°");အလားတူ;as ("similar¹ form°");adv.

jako (coby);အဖြစ် ° အနေနှင့် ° အနေနဲ့;as ° as (sb.);prep. (or) suff. prep. (or) prep. writ.

jako (coby): Jako student by se takhle neměl chovat (~ "neměl by dělat");အနေနဲ့: ကျောင်းသားတစ်ယောက်အနေနဲ့ သူ ဒီလို မလုပ်သင့်ဘူး။;as: As a student, he should not behave (~ "do") like this.;

jako (jakožto, "stejný¹ způsob°");နည်းတူ;as ("same¹ method°");adv.

jako dřív;အရင်ကလို့;as before;adv.

jako dřív: Říká se, že přestože svoji (po svatbě), co se týče Na Ňo, četl ("psaní") jako dřív.;အရင်ကလို့: အိမ်ထောင်ကျပေမယ့် ငည့်ကတော့ အရင်ကလို စာအုပ်ဖတ်နေသတဲ့။;as before: It is said, that although married, as for Nga Nyo, (he) was always reading ("writings") as before.;

jako i;ရော;as well as;conj.

jako kdyby;သကဲ့သို့;like if;adv. writ.

jako kdyby: Žili jsme jako kdybychom byli svoji, přestože jsme nebyli svoji.;သကဲ့သို့: လက်ထပ်ရသေးပေမယ့် လက်ထပ်ပြီးသကဲ့သို့ နေထိုင်ခဲ့ကြပါတယ်။;like if: (We) lived like if married, though (we) were not married.;p.s. pol.

jako např.;ကဲ့သို့;such as;suff. writ.

jako takový;လေး;itself (very);adj.

jako takový: (To) údolí ("jako-takové") je tak úzké.;လေး: တောင်ကြားလေးက ကျဉ်းလိုက်တာ။;itself: The valley ("itself") is so narrow.;

jako třeba;ကဲ့သို့;like (such as);suff. writ.

jako, být;ဆန် ° တူ ° ဆင်;like, be;I

jako, právě ");လိုဘဲ (from လိုပဲ);like, just ");adv.

jako: jako bys nevěděl;လို: မသိသလိုဘဲလား;like: like if (you) don't know;col.

jako: Může to být vidět z veršů jako "tenāhu porāṇā" a tak dále.;ကဲ့သို့: အဲဒါကို 'တေနာဟု ပေါရာကာ'စသည် ကဲ့သို့ဂါထာများဖြင့် သိနိုင်ပါသည်။;like.: It can be seen by verses like "tenāhu porāṇā" and so on.;writ. pol.

jako: Nemohou myslet jako lidé.;လို့: လူတွေလို
မတွေးခေါ်နိုင်ဘူး;;like: (They) cannot think like people.;

jako: Říká se, že přestože svoji (po svatbě), co se týče Na Ňo, četl ("psaní") jako dřív.;လို့: အိမ်ထောင်ကျပေးမယ့် ငည့်ကတော့ အရင်ကလို စာအမြဲဖတ်နေသတဲ့;;as: It is said, that although married, as for Nga Nyo, (he) was always reading ("writings") as before.;

jako: Stejně (- "tak") jako tohle (~ tady).;လို့: ဒီလိုပါပဲ;;like: Just like this (~ here).;col.

jako: Ten muž s vousy je stejně vysoký jako ten muž s kloboukem.;လောက်: မုတ်ဆိတ်မွေးနှင့် အမျိုးသားက ဦးထုတ်နှင့် အမျိုးသားလောက် အရပ်ရည်တယ်;;as: The man with the beard is as tall as the man with the hat.;

jako: Žena je pro muže velice nebezpečná, jako oheň, muž je pro ženu také velice nebezpečný, jako oheň.;လို့ဘဲ: မိန်းမဟာ မီးလိုဘဲ ယောက်ျားအတွက် အန္တရာယ်များသလို ယောက်ျားဟာလည်း မီးကဲ့သို့ မိန်းမအတွက် အန္တရာယ်များတယ်။ ° ကဲ့သို့: မိန်းမဟာ မီးလိုဘဲ ယောက်ျားအတွက် အန္တရာယ်များသလို ယောက်ျားဟာလည်း မီးကဲ့သို့ မိန်းမအတွက် အန္တရာယ်များတယ်;;like: Woman is to man very dangerous, like fire, man also is like fire, very dangerous to woman.;

jakožto;အဖြစ် ° အနေနှင့် ° တိုင်း ° အတိုင်း ° အနေနဲ့;as ° as (sb.);suff. prep. (or) prep. (or) prep. writ.

jakožto ("stejný" způsob);နည်းတူ;as ("same" method°);adv.

jakožto (někdo);ဟန်;as (sb.);suff. writ.

jakožto (o věci);အနေဖြင့်;as (about a thing);prep.

jakožto: ("On") v tomto městě pracuje jakožto doktor.;အဖြစ်: သူ ဒီမြို့မှာ ဆရာဝန်အဖြစ် အလုပ်လုပ်နေပါတယ်;;as: He is working as a doctor in this city.;pol.

jakožto: jakožto komentář;အဖြစ်: အဋ္ဌကထာအဖြစ်;as: as commentary;Bh. lit.

jakožto: jakožto novic;အနေဖြင့်: ကိုရင်းအနေဖြင့်;as: as a novice;

jakožto: Máme klasickou prozaickou literaturu pouze jakožto knihy, jakožto elektronické soubory ne (~ "nemáme").;အနေနဲ့: ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ ဂန္ထဝင် စကားပြေအဖွဲ့တွေက စာအုပ်အနေနဲ့ပဲ ရှိတယ်။ လျှပ်စစ်စာဖိုင်အနေနဲ့ မရှိဘူး;;as: We have the classical prosaic literature only as books, as electronic files (we) don't ("have").;

jakožto: Nazývá se Unie Myanmaru.;လို့: ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံလို့ ခေါ်ပါတယ်။ ° ပြည်ထောင်စု: ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံလို့ ခေါ်ပါတယ်;;as: (It) is called as Union of Myanmar. ° as: (It) is called as Union of Myanmar country.;pol.

jakožto: Nechci žít jakožto laik.;အဖြစ်: လူဝတ်အဖြစ် မနေချင်ပါဘူး;;as: (I) don't want to live as a lay person.;pol.

jakožto: Pracuje jakožto pomocník mnichů.;အဖြစ်: ဘုန်းကြီးများအတွက် ဒကာအဖြစ်အလုပ်လုပ်တယ်;;as: (He) works as a supporter for monks.;

jakožto: přestože stále nežiješ jakožto mniška;နည်းတူ: အခု သီလရင်နည်းတူ မနေရသေးပေမယ့်;as: though (you) still do not live as a nun;

jakožto: V tomto filmu hraje hlavní roli darebáka. ("V tomto filmu je on zahrnut jakožto darebák.");အဖြစ်: ဒီရုပ်ရှင်မှာ သူလူကြမ်းအဖြစ် ပါပါတယ်;;as: In this movie he is starring as a villain ("In this movie he is included as a villain.");pol.

jaký (~ "co"): Jaké pero si chcete koupit?;ဘာ -လဲ: ဘာဘောပင် ဝယ်ချင်သလဲ;;what (~ what kind of): What kind of ball pen you

want to buy?;inter. col.

jaký (~ "co"): Jaký (~ "co") magazin čtete?;ဘာ -လဲ: ဘာမဂ္ဂဇင်း ဖတ်သလဲ;;which (~ "what"): Which (~ "what") magazine do (you) read?;inter.

jaký (~ "co"): Jaký druh?;ဘယ်လို: ဘယ်လိုဟာ မျိုးလဲ;;what: What kind of?;inter.

jaký (bude, se spojitostí k budoucnosti);မဲ့;what (will, with connection to future);conj.

jaký (užito ve vztažné větě);တာ (from တဲ့ဘာ);that (used for relative clause);suff.

jaký: V jakém obchodě budeš jíst?;ဘယ် -လဲ: ဘယ်ဆိုင်မှာ စားမလဲ;;what (~ "which"): What shop will you eat in?;inter.

jakýkoliv;ဘာ ° ဘာ -မ့ ° ဘယ်မ့ ° ဘာမ့ ° ဖြစ်ဖြစ် -ဖြစ်ဖြစ်;whichever ° any ° whatever;suff. prep. (or) pron.

jakýkoliv (~ "absolutně"): bez jakéhokoliv pohybu ruky ("absolutně bez vlastnění pohybu");လုံးဝ: လုံးဝ လှုပ်ရှားမှု မရှိဘဲ;at all, not (~ "absolutely"): without any movement at all;

jakýkoliv ("neříkajíc");မဆို;any ("not saying");suff.

jakýkoliv ("nevybírajíce");မရွေး;any ("not choosing");suff.

jakýkoliv obchod ("neříkajíc" jaký° obchod);ဘယ်ဆိုင်မဆို;any shop ("not² saying³ (in) which° shop¹");

jakýkoliv: at' už žiješ v jakémkoliv městě;ဘယ် -မှာ: ဘယ်မြို့မှာ နေနေ;whatever: whatever city (you) live in;

jakýkoliv: Bude (to) muset podstoupit bez ohledu na potíže (~ "s víceméně jakýmikoliv potížemi");ဘာမဆို: ဘာမဆိုအခက်အခဲနဲ့ များစွာ ကြုံရပါတယ်;;any: (He) will have to undergo (it) with more or less any difficulties.;pol.

jakýkoliv: jakákoliv kniha;ဘာ -မဆို: ဘာစာအုပ်မဆို ° မဆို: ဘာစာအုပ်မဆို;whatever: whatever book;

jakýkoliv: jakákoliv kniha;ဘာ -မ့: ဘာစာအုပ်မ့;whatever: whatever book;n.

jakýkoliv: Kdykoliv ke mě domů (můžeš) přijít. ("Přijď od mého domu (v) jakýkoliv čas.");မရွေး: ကျွန်တော့်အိမ်ကို အချိန်မရွေးလာပါ;;any: Come to my house any time.;imper. pol. um.

jakýkoliv: Můžeš se zeptat na jakoukoliv otázku.;မဆို: ဘယ်-: မင်း ဘယ်မေးခွန်းမဆို မေးနိုင်တယ်;;any: You can ask any question.;

jakýkoliv: Přečtu jakoukoliv knihu.;ဘာမဆို: ဘာစာအုပ်မဆို ဖတ်မယ်။ ° မဆို: ဘယ်စာအုပ်မဆို ဖတ်မယ်။ ° ဘယ်မဆို: ဘယ်စာအုပ်မဆို ဖတ်မယ်။ ° မဆို: ဘာစာအုပ်မဆို ဖတ်မယ်;;any: I will read any book.;fut.

jakž takž ("dobře (a) hodně");တော်တော်များများ;fairly ("well (and) much");adv.

Japonsko (země);ဂျပန်(နိုင်ငံ);Japan (country);name

jarní rohlíčky (zákusek v podobě rohlíčku – vegetariánský nebo s krevetou, "roztažená¹ (a) usmažená² pasta");ကော်ပြန့်ကြောက်(တစ်လိပ်) (WS. from ကော်ပြန့်ကြော်) ° ကော်ပြန့်ကြော်(တစ်လိပ်);spring rolls (roll like snack – vegetarian or with shrimp, "spread¹ (and) fried² paste°");sg. (or) sg. WS.

jarní rohlíčky (zákusek v podobě rohlíčku – vegetariánský nebo s krevetou, "roztažená¹, zarolovaná² (a) usmažená³ pasta");ကော်ပြန့်လိပ်ကြော်(တစ်လိပ်);spring rolls (roll like snack – vegetarian or with shrimp, "spread¹, rolled-up² (and) fried³ paste°");sg.

jaro ("období² před¹ létem^o");နွေဦးရာသီ;spring ("season² before¹ summer^o");n.

jaro: Když vyroste (~ "jsou-rozdělené") mnoho listů, přišlo jaro.;နွေဦး: သစ်ရွက်များ ဝေလာလျှင် နွေဦးရောက်ပြီ။;spring: When the leaves become grown (~ "distributed"), the spring has come.;p.p.

jaro: Pokud se ("stalo") mnoho květin barevnými (a) přiměřenými, přišlo jaro.;နွေရာသီ: ပန်းများအရောင်အသွေးစုံလင်လာလျှင် နွေရာသီရောက်ပြီ။;spring: If many flowers become colorful (and) adequate, the spring has come.;p.p.

jasně ("být-jasný (a) svítit {příslovec}");ရှင်းလင်းစွာ;clearly ("be-clear (and) shine {adverb}");adv.

jasně vidět (~ "vědět");ရှင်းလင်းစွာ သိ;clearly see (~ "know");I jasnovidnost ("vyšší-znalost¹ oka^o");စက္ခုအဘိညာဉ်;clairvoyance ("higher-knowledge¹ (of) eye^o");n. Bh. P. cakkhu-abhiññā ("eye – higher-knowledge")

jasnovidnost: ("Vskutku,") pokud řekneš: "jasnovidnost atd. ...", (budou) vědět.;စက္ခုအဘိညာဉ်: စက္ခုအဘိညာဉ် စဉ် ... အစဖော်ပေးလိုက်ရင် သိပါတယ် ခင်ဗျား။;clairvoyance: Indeed, if (you) say "clairvoyance etc. ...", (they will) know, friend.;pol. jasný;သိက္ခာ ° ရှင်း;clear;adj. un. (or) adj.

jasný (~ "jasnost"): Tento překlad není ani jasný, ani přesný. ("Tento překlad nemá jasnost (a) přesnost.");ရှင်းလင်းမှု: ဒီဘာသာပြန်က ရှင်းလင်းမှု တိကျမှု မရှိဘူး။;clear (~ "clarity"): This translation is neither clear, nor exact. ("This translation does not have clarity (and) exactness.");

jasný, být;လင်း ° လွင် ° ရှင်း;clear, be;I (or) I un.

jasný, být (čistý);ကြည်;clear, be;adj.

jasný, být (o překladu "dotýkat-se (a) přicházet");ထိရောက်;clear, be (about a translation, "touch (and) come");T col.

jasný, být (o světle);လင်း;clear, be;I un.

jasný, být velice ("jasný (a) čistý");ရှင်းသန့်;clear, be very ("clear (and) clean");

jasný, být: Je jasné, že je to velice dobré.;သန့်ရှင်း: မိုက်ဆိုတာ လွင်ပါတယ်။ (~ သန့်ရှင်းနေတာပဲ မိုက်လိုက်တာ) ° လွင်: မိုက်ဆိုတာ လွင်ပါတယ်။ (~ သန့်ရှင်းနေတာပဲ မိုက်လိုက်တာ);clear, be: It is clear, that it is very good.;pol. col.

jasný: stává se velice jasným;ရှင်း: သိပ်ရှင်းလာပါသည်;clear: it becomes very clear;writ.

játro;အသဲ(တစ်ဖက်၊ တစ်ခြမ်း၊ တစ်စုံ) (from အသည်း) ° အသည်း(တစ်ဖက်၊ တစ်ခြမ်း၊ တစ်စုံ);liver;sg. (one, one, pair)

jazyk;စကား(တစ်ခု၊ တစ်ဘာသာ) ° လျှာ ° လျှာ(တစ်ခု) ° ဘာသာစကား(တစ်ခု၊ တစ်ဘာသာ);tongue ° language;n. (or) sg.

jazyk (~ "jít"): Umím mluvit (anglicky) jen trošičku. ("Je v pořádku (tak možná říci) jíst jídlo (a) pít vodu.") (odpověď na otázku o něčí schopnosti mluvit nějakým cizím jazykem);ဘာသာစကား (~ "စား"): ထမင်းစားရေသောက်လောက်တော့ရပါတယ်။;language (~ "eat"): I can talk just a little bit in (English). ("As for (saying how to) eat food (and) drink water, that's just right.") (answer to the question about one's proficiency in a foreign language);pol.

jazyk (~ "řeč"): Rád se učím ty dva druhy jazyka.;စကား: အဲဒီစကားနှစ်မျိုးကို စာသင်ရတာ ကြိုက်တယ်။;language (~ speech): (I) like to learn those two kinds of language.;

jazyk ("jazyk (a) jazyk");ဘာသာစကား;language ("language (and) language");n. P. bhāsā (= language)

jazyk (jazyk (a) mluvení);ဘာသာစကား(တစ်ခု၊ တစ်ဘာသာ);language ("language (and) speaking");sg. P. bhāsā (= language)

jazyk: jazyk nějakého psa;လျှာ: ခွေးတစ်ကောင်ရဲ့ လျှာ;tongue: tongue of a dog;

jazyk: Je dobré, že mám svolení k takovéto diskuzi (~ "výměně") v jazycích.;ဘာသာစကား: ဘာသာစကားကို ဒီလိုမျိုးဖလှယ်ခွင့်ရတာ ကောင်းတယ်။;language: Having a permission for such an exchange (~ discussion) in language is good.;

jazyk: Pohnu trochu jazykem v ústech.;လျှာ: ပါးစပ်တွင် လျှာ(နှင့်)နည်းနည်းလှုပ်(နေ)တယ်။;tongue: (I) move (my) tongue a little in the mouth.;

jazyk: Přeložit knihu z anglického jazyka do českého ("jazyka").;ဘာသာစကား: စာအုပ်တစ်အုပ်ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားမှ ချက်ဘာသာစကားသို့ ဘာသာပြန်သည်။;language: Translate a book from English ("language") to Czech ("language").;writ.

jazyk: Protože jsem na tom s jazyky špatně. ("Protože jsem v jazycích ubohý.");ဘာသာစကား: ကျွန်တော်ကိုက ဘာသာစကားမှာညံ့ဖျင်းလို့ပါ။;language: Because (I) am poor in languages.;pol. um.

jazyk: užívaný jazyk;ဘာသာစကား: အသုံးပြုဆဲသည့် ဘာသာစကား;language: used language;

je;လေ;is;suff. col.

je ("k² tomu^o {mn.č.}");အဲဒါများကို;them ("to² that^o {pl.}");acc.

je (znamená);ဆိုတာ;is (means);v.

je to (tak, že): ("Je to (tak, že)") účastí na Národním Dnu každý rok, by se měl (každý) vždy snažit udržovat (~ "prospívat") vlasteneckého ducha.;ဖြစ်ပါသည်: အမျိုးသားနေ့ကို နှစ်စဉ်ကျင်းပတာ မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ်တာဝန်စဉ် ရှင်သန်အောင် ကြိုးပမ်းရမည်ဖြစ်ပါသည်။;it is, (that): ("It is, (that)") attending the National Day every year, (one) should try to always maintain (~ "prosper") (own) national spirit.;pol. writ.

je to právě ...;ပဲ;it is, that.;suff. col.

je to tak, že ("je (to tak, že)");ဖြစ်ပါသည်;it is, that ("(it) is, (that)");suff. adv. writ.

je tomu už;ပြီ ° ရှိပြီ;has been (already) ° has been;suff.

je-li ("je-li řečeno");ဆိုရင်;if ("if (is) said");conj.

je-li ("pokud (je) řečeno");ဆိုလျှင်;be it ("if (is) said");conj. writ.

je-li to tak ("pokud² (bylo) toto^o řečeno¹");အဲဆိုရင်;if so ("if² this^o (was) said¹");conj.

je-li to tak ("toto řečeno");အဲဆို;if so ("this said");conj.

je-li: Být tebou, nedělal bych (to) takhle. ("Kdybych to byl já, nedělal bych takhle.");ဆိုရင်: ကျွန်တော်ဆိုရင် ဒီလိုမလုပ်ဘူး။;if is: If I were (you), (I) would not do (it) this way. ("If it is me, (I) would not do (it) this way.");um.

je: (To) je Mja Mja ("Smaragd-Smaragd") (také při telefonním hovoru);လေ: မြမြလေ။;is: (It)'s Mya Mya ("Emerald-Emerald") (also during telephone conversation);col.

je: Barva světla svíčky je žlutá.;ဖြစ်: ဖယောင်းတိုင်ရဲ့ အလင်းရောင်က အဝါရောင် ဖြစ်တယ်။;be: The color of candle's light is yellow.;

je: Co je (to) "kniha"?;ဆိုတာ: စာအုပ်ဆိုတာ ဘာလဲ။;is: What is "book"?;inter. col.

je: je, že bylo;ဖြစ်: ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ဖြစ်တယ်။;is: is, that (there) was;

je: Kdo je Maun Maun?;ဆိုတာ: မောင်မောင်ဆိုတာ ဘယ်သူလဲ။;is: Who is Maung Maung?;inter. col.

jed;ဆေး(တစ်ခု) ° အဆိပ်;poison;sg.

jeden;၁ (တစ်) ° တ (from တစ်) ° တစ်;one;num.

jeden (král, mnich nebo jiná respektovaná osoba či jev);တပါး (from တစ်ပါး);one (king, monk or other respected person or phenomena);suff.

jeden (osoba);တစ်ယောက်;one (person);n.

jeden (osoba): jeden druhému;တဦး (from တစ်ဦး): တဦးကိုယ်စားတဦးက;one (person): one for another;

jeden (osoba): Přijďte jeden za druhým.;တစ်ယောက်: တစ်ယောက်ပြီး တစ်ယောက်လာပါ။;one (person): Come one by one.;imper. pol.

jeden druhému;အချင်းချင်း;one to another;adv.

jeden druhému ("vracení (a) změna-pozice");အပြန်အလှန်;one to another ("returning (and) changing-position");adv.

jeden na druhého ("jedna³ osoba¹⁰ na² jednu⁰ osobu¹¹");တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက်;one to another ("one³ person¹⁰ to² one⁰ person¹¹");adv.

jeden na druhého: Hrají si házením vody jeden na druhého.;တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက်: တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် ရေပက် ကစားကြပါတယ်။;one to another: (They) play (by) throwing water one to another.;pol.

jeden o druhém ("jeden druhému"): Takto, namyšlení, prostě ponižují druhé.;တယောက်ကိုတယောက်: ဒီလို ဘဝမြင်လေ တ(စ်)ယောက်ကိုတ(စ်)ယောက် အထင်သေးလေပါ။;one another ("they of others"), be: This way (they), being conceited, just belittle others.;pol.

jeden s druhým: Jeden už není spokojený s druhým.;တယောက်နဲ့တယောက်: တ(စ်)ယောက်နဲ့တ(စ်)ယောက် အဆင်မပြေတော့ပါဘူး။;one with another: One is no more satisfied with the other.;pol.

jeden z;အနက်တစ်၊ -များ ° များ အနက်တစ်;one of;suff. n.

jeden z: Je (to) jedna ze sutt, které obsahují komentátorské faktory.;များ အနက်တစ်: အဋ္ဌကထာဆိုင်ရာ အချင်းအရာများ ပါဝင်သည့် သုတ်များ အနက်တစ်သုံး ဖြစ်သည်။;one of: (It) is one of the suttas, which contains commentarial factors.;

jeden za druhým ("jeden a-pak jeden");တစ်ချိုးတစ်ချိုး;one by one ("one and-then one");adv.

jeden za druhým ("jeden² po¹ jednom⁰");တစ်ချိုးပြီးတစ်ချိုး;one by one ("one² after¹ one⁰");adv.

jeden: Men Yáza se stal slavným jakožto jeden z velkých moudrých mužů Myanmaru.;တ: မင်းရာဇာဟာ ထင်ရှားတဲ့မြန်မာပညာရှိကြီးတ(စ်)ဦးဖြစ်လာတယ်။;one: Min Yaza became famous as one of the great wise men in Myanmar.;

jedenáct;ဆယ့်တစ်၊ (တစ်);eleven;num.

jedenáct: do jedenácti hodin v noci;တစ်ဆယ့်တစ်: ညဆယ့်တစ်နာရီအထိ;eleven: until 11 o'clock at night;

jedenáct: V jedenáct hodin.;ဆယ့်တစ်: ဆယ့်တစ်နာရီမှာ;eleven: At eleven o'clock.;adv.

jediný;တစ်ခုတည်း;only, the;adj.

jediný ("jeden (a) oddělený");တစ်သီး;only, the ("one (and) separate");adj.

jediný, být;တစ်ယောက်တည်း ° တစ်ခုတည်း;only, be the;l

jediný, být: jediný záměr (a) cíl;တစ်ခုတည်း: တစ်ခုတည်းသော ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်;only, be the: the only intention (and) aim;

jediný: Jediný rodič, otec.;တစ်ယောက်တည်း: တစ်ယောက်တည်းသော မိဘဖြစ်သည့်အဖေ;only: The only parent, father.;

jediný: Jsem jediným nezávislým kandidátem (těch) voleb.;တစ်သီး: ရွေးကောက်ပွဲမှာ ဝင်ပြိုင်ဆွဲတစ်သီးပုဂ္ဂိုလ် ကိုယ်စားလှယ် လောင်းဖြစ်ပါတယ်။;only, the: (I) am the only independent candidate of the election.;pol.

jediný: To je moje jediné přání;တစ်ခုတည်း: ဒါဟာ ငါ့ရဲ့ တစ်ခုတည်းသော တောင်းဆိုချက်ဖြစ်ပါတယ်။;only: This is my only wish.;pol.

jednatel ("dopis¹ záležitosti⁰");ပွဲစား(တစ်ယောက်);middle man ("affair letter");sg.

jedno, je;အရေးမကြီးဘူး;matter, doesn't;l

jedno, je: Je jedno, co jíš.;အရေးမကြီးဘူး: ဘာစားစားအရေးမကြီးပါဘူး။;matter, doesn't: Whatever (you) eat, it doesn't matter.;pol.

jedno, to je (mimochodem);ဘာဖြစ်ဖြစ်;whatever (anyway);adv.

jednoduchost ("být-snadný (a) pomocný {jmenec}");လွယ်ကူမှု;easiness ("be-easy (and) assisting {nouner}");l

jednoduchý, být;လွယ် ° ရိုး;simple, be;l

jednoduchý, být ("být-snadný (a) pomocný");လွယ်ကူ;simple, be ("be-easy (and) assisting");l

jednoduchý, být (snadný, "být-snadný (a) dostat-pomoc");လွယ်ကူ;simple, be (easy, "be-easy (and) be-assisted");l

jednostranně;တစ်ဖက်သတ် (WS. from တစ်ဖက်သက်) ° တစ်ဖက်သက်;one-sidedly;adv. (or) adv. WS.

jednostranně: Jsem jednostranně zamilovaný. (Jsem platonicky zamilovaný.);တစ်ဖက်သက်: တစ်ဖက်သက်ရင်ချန်နေတယ်။;one-sidedly: (I) am one-sidedly in love. (I am in platonic love.);cont. col.

jednota;သမဂ္ဂ;union;n. P. samagga (= union)

jednota: Ve prospěch jednoty Myanmaru (a) Monu, (král) svěřil vládu (svému) královskému vnoučeti Alaun Sítuovi (který byl) Myanmarské (i) Monské krve.;စည်းလုံးရေး: မွန်မြန်မာ စည်းလုံးရေးအတွက် မွန်မြန်မာသွေးပါသော မြေးတော်အလောင်းစည်သူကို နန်းအပ်ခဲ့သည်။;unity: On behalf of the Myanmar-Mon unity, (the king) entrusted the reign to (his) royal grandson Alaung Sithu of Myanmar (and) Mon blood.;p.s. writ.

jednotné č.;ဧကဝုဇ် [ekous];singular;gram. adj. P. eka-vacana (= one word)

jednotný, být ("být-sjednocený (a) padnout-pro(někoho)");ညီညွတ်;united, be ("be-united (and) fall-for(sb.)");l

jednotný, být ("být-sjednocený (a) sjednocený");စည်းလုံးညီညွတ်;united, be ("be-united (and) united");l

jednotný: Král Čansitá pracoval aby (udržel tu) ohromnou zemi jednotnou.;စည်းလုံးညီညွတ်: ကျန်စစ်သားမင်းသည်

နိုင်ငံတော်စည်းလုံးညီညွတ်အောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့၏။;united: King Kyansittha worked in order to (maintain) the great country united.;p.s. writ.

jednou (kdysi, "v² jednom^o čase¹");တစ်ချိန်က;once (before) "in² one^o time¹");adv.

jednou (kdysi, "v² stále¹ před^o");အရင်တုန်းက;once (before, "in² still¹ before^o");adv.

jednou za čas;ရားရားပါးပါး;once in a way;adv. rare

jednou za čas (~ "jeden oddělený den"); Ale (já) používám internet pouze jednou za čas.;တစ်ရက်ခြား: ဒါပေမယ့် ကျွန်တော် တစ်ရက်ခြားလောက်ပဲ သုံးဖြစ်ပါတယ်။;once per time (~ "one separate day"): But (I) use (Internet) only once per time.;pol. um.

jednou za čas ("jeden^o oddělený² den¹");တစ်ရက်ခြား;once per time ("one^o separate² day¹");adv.

jehla;အပ်(တစ်ချောင်း);needle;sg.

jehla: Zabodnul jehlu mezi nehty a zatímco (ji) zatloukal kladivem, testoval (je).;အပ်: လက်သည်းကြားတွင် အပ်စိုက်၍ တုနှင့် ရိုက်ကာ စမ်းသပ်၏။;needle: (He) stuck a needle between nails and while hitting (it) with hammer, (he) tested (them).;writ.

jeho;သူ;his;pron.

jeho (svůj): Chlapec se prochází se svým kamarádem.;သူ: ကောင်လေးက သူ့သူငယ်ချင်းနဲ့ လမ်းလျှောက်နေတယ်။;his: The boy is walking with his friend.;cont.

jeho: Jmenuje se Maun Maun. ("Jeho jméno se nazývá Maun Maun.");သူ: သူ့နာမည် မောင်မောင်လို ခေါ်ပါတယ်။;his: His name is ("called") Maung Maung.;pol.

její;သူမ၏ ° သူ;her;pron. writ. (or) pron.

jejich;သူတို့၏;their;pron. pl. writ.

jelikož;သဖြင့် ° မို့ ° သောကြောင့် ° လို့;as;conj. (or) suff. (or) suff. conj.

jelikož: Jelikož nebylo možné proniknout to města Tanlyen, (poněvadž), vskutku, měli vozidla , moderní zbraně a pomoc od cizinců (~ "lidí z jiných zemí"), (s) elitou devadesátí tří hrdinů, vstoupil (tam a) zaútočil, (a tím jej) dobyl.;သဖြင့်: သန်လျင်မြို့ကို ကားခေတ်မီလက်နက်များနှင့် နိုင်ငံခြားသားများအကူအညီရရှိထားသဖြင့် မပေါက်နိုင်ခဲ့ပါ။ လက်ရွေးစင် ရဲဘော်တို့ကျိပ်သုံးယောက်က မြို့တွင်းကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်မှု အောင်မြင်သည်။;as: As it was not possible to penetrate the town Tanlyin (as), indeed, (they) had vehicles, modern weapons and help from foreigners (~ "people of other countries"), by elite of ninety-three brave-ones, entering (and) attacking (there), (he) conquered in the city.;writ.

jemně;တိုးတိုး ° ညင်ညင်သာသာ;softly ° gently;adv.

jemně ("klidně");ချမ်းချမ်းသာသာ;softly ("calmly");adv.

jemný;ညင်သာ;gentle;adv.

jemný (o ženách);ဖျို ° အဖျို;tender (for women);adj. f.

jemný, být ("být-malý (a) rozkošný");သိမ်မွေ့;subtle, be ("be-small (and) delightful");l

jemný, být ("hladký (a) příjemný");ချောမွေ့;fine, be ("smooth (and) pleasant");l

jemný, být ("měkkého života");ညှိသက် ° ငြိမ်သက်;subtle, be ("(of) soft life");l

jemný, být ("něžný, jemný, malý (a) rozkošný");နုညှိသိမ်မွေ့;soft, be ("tender, soft, small (and) delightful");l

jemu;သူ့ကို;him ° him, to;pron. acc.

jen;ကာ ° မှ ° ပဲ ° မို့ ° တစ် -တည်းပဲ ° သာ ° ယုံလေး ° ရုံ ° လေ ° တည်းပဲ တစ်-;only ° just;adv. (or) conj. (or) suff. adv. (or) suff. (or) suff. adv. col.

jen ("dech (a) dech");သက်သက်;only ("breat (and) breath");adv.

jen (pouze);ပဲ ° သာ;just (only);suff. (or) suff. adv.

jen tak;အလကား;seriously, not;adv.

jen tak: Ptal jsem se jen tak. (může být řečeno jakožto reakce na přiznání cestovatele, že nerozumí);အလကား: အလကားမေးနေတာပါ။;just (for no purpose): (I) was just asking. (may be replied as a reaction to travellers confession of not understanding);pol.

jen trochu;နဲ့နဲ့ပဲ;just a little;adv. col.

jen: ("Já") budu jen doma.;ပဲ: အိမ်မှာပဲ ကျန်တော် နေမယ်။;only: I will be only at home.;fut. um.

jen: Chtěl jsem jen dosáhnout magických mocí.;ပဲ: မှော်စွမ်းအင်တွေကို အောင်မြင်ချင်တာပါပဲ။;just: (I) just wanted to attain magical powers.;p.s. pol.

jen: Dělej jen to, co máš na práci.;သာ: လုပ်စရာရှိတာသာ လုပ်ပါ။;just: Do just the things that you have to do.;imper. pol.

jen: jen barmští ("pouze lidé myanmarského druhu");သာ: မြန်မာလူမျိုးများသာ;only: only Burmese people ("only people (of) Myanmar kind");

jen: Jen je třeba říci, že Saṃsára je mizerná.;လို့: သံသရာဆင်းရဲလို့ပဲ ပြောရမယ်။;just: (I) just should say, that Saṃsāra is miserable.;

jen: Jen on ví.;ပဲ: သူပဲသိတယ်။;only: Only he knows.;

jen: Jen se dívám. (může být řečeno majiteli obchodu jakožto reakce na jeho otázku co si chce zákazník koupit);ပေါ့: ကြည့်တာပေါ့။;just: (I) am just looking. (may be told to the shopkeeper as a reaction to his question what customer wants to buy);col.

jen: Jsem jen turista.;ပဲ: တူးရစ်ပါပဲ။ (~ တိုးရစ်ပါပဲ။);just: (I) am just a tourist.;pol. col.

jen: Kamkoliv se jen podíváš, uvidíš (~ "setkáš se s") pagody.;လိုက်: ဘယ်နေရာမဆိုကြည့်လိုက်ရင် ဘုရားပုထိုးတွေ တွေ့ရပါမယ်။;just: Wherever (you) just look, (you) will see (~ "meet") the pagodas.;fut. pol.

jen: Kdo je támhle? Hele, to jsou jen policajti.;လေး: ဟိုဟာ ဘယ်သူလဲ။ အဲဒါ ရဲတွေလေး။;just: Who is over there? Those are just policemen.;col.

jen: Rozumím jen trochu.;ရုံ: နည်းနည်းလေး နားလည်ရုံပါ။;just: (I) understand just little.;pol. col.

jen: Umím mluvit pouze anglicky ("v angličtině").;သာ: အင်္ဂလိပ်လိုသာ ပြောတတ်ပါတယ်။;just: (I) can speak only in English.;pol.

jen: Umím mluvit pouze barmsky (~ "barmským jazykem").;ပဲ: ဗမာစကားပဲ ကျွန်တော် ပြောတတ်တယ်။;only: I can talk only in Burmese ("language").;um.

jen: Zbyla jen čtvrtka dortu.;ကျန်: ကိတ်မုန့်တစ်ဝတ်ပဲ ကျန်တယ်။;only: Only a quater of cake remains.;

jenom;ချည်း ° မို့ ° ရုံ;only;adv. (or) suff. (or) suff. adv.

jenom ("uvolněný způsob");လျော့နည်း;only ("loose method");adv. col.

jenom: Co se týče některých (lidí), prostě, jenom lžou (~ "lžou lži").;ချည်း: တချို့တဝက်တော့ဖြင့် လိမ်ညာထားတာ ချည်းပါပဲ (~ ချည်းပါပဲ);only: As for by some (people), (they) are only just lying ("lies").;col. pol.

jenom: Mám jenom jeden bankovní účet. (CZ col.);ပို: ကျွန်တော့်မှာ ဘဏ်စာရင်းတစ်ခုရှိတယ်;only: I have only one bank account.;um.

jenom: Máme jenom tohle.;ပဲ: ဒါပဲရှိတယ်;only: (We) have only this.;

jenom: Vezmu si jenom hamburger.;ပဲ: ဘာဂါပဲ ယူပါမယ်;only: (I) will take only the burger.;fut. pol.

jeskyně;လိက်;:cave ° grotto;n. P. leňa (= cave)

jeskyně ("jeskyně, jeskyně");လိက်ဂူ;cave ("cave, cave") ° grotto ("cave, cave");n. P. leňa-guhā (= cave - cave) (or) n. P. leňa-guhā (= cave - cave)

jeskyně: Podle mapy to vypadá, jako kdyby v této jeskyni byl poklad.;လိက်ဂူ: မြေပုံအရ ဒီလိက်ဂူထဲမှာ ရတနာရှိတယ်လို့ ထင်ရတယ်;cave: According to the map, it looks like if there is a treasure in this cave.;

ještě;ထင် ° သေး;still ° more;adv. (or) suff. adv. (or) adj.

ještě (~ "jen"): (Je tu) ještě jedna věc (k řecení).;ပဲ: တစ်ခုပဲ ရှိတယ်;more (~ "just"): (There is) just one (more) thing (to be said).;col.

ještě ("následně opakovat");နောက်ထပ်;more ("repeat (for the following)");pron.

ještě (v minulém čase);သားခွဲ;yet (in past tense);suff.

ještě jeden ("jedna věc více přes");တစ်ခုထက်ပို;one more ("one thing more over");

ještě jeden: Ještě je (tu) jedna otázka k zeptání.;တစ်ခုထက်ပို: မေးဖို့ မေးခွန်းတစ်ခုထက်ပို ရှိပါတယ်;one more: (There) is one more question to ask.;pol.

ještě jeden: Ještě je tu jeden problém k vyřešení.;တစ်ခုထက်ပို: ဖြေရှင်းဖို့ ပြဿနာတစ်ခုထက်ပို ရှိပါတယ်;one more: There is one more problem to solve.;pol.

ještě jednou;တစ်ခါထပ် ° နောက်တစ်ကြိမ်;once more ° once more ("once' more") ° one more time;adv.

ještě jednou ("ještě' další");နောက်ထပ်;once more ("next more");adv.

ještě jednou: Posílám (to) ještě jednou.;တစ်ခါထပ်: ကျွန်တော် တစ်ခါထပ် ပို့ပေးလိုက်တယ်;one more time: I am sending (it) one more time.;

ještě nikdy;ပြီးခွဲ;ever;suff. pref. p.p.

ještě nikdy: Ještě jsi nikdy neměl?;ပြီးခွဲ: မရှိပြီးဘာလား။ (~ မရှိဘူးလား);ever: Haven't (you) ever had?;p.p.

ještě, a;ပြီး;also, and;suff.

ještě, být;သေး;more, be;l

ještě, být: Ještě něco (k objednání – v restauraci).;သေး: ရှိပါသေးတယ်;more, be: There is sth. more (to order - in restaurant).;pol.

ještě, když;တုန်း;still;adv.

ještě, když: když jsem byl (ještě) dítě (~ "miminko");တုန်း: ကလေးဘဝတုန်းက;when (~ "still"): (when I) was ("still") a child (~ "baby");adv.

ještě: Co ještě máte kromě tohoto?;သေး:

ဒီပြင်ဘာရှိသေးသလဲ;else (~ "more"): What else (~ "more") do (you) have apart from this?;inter.

ještě: Já jsem to ještě neviděl.;သေး: ကျွန်တော် မကြည့်ရသေးဘူး;yet. I haven't seen it yet.;um.

ještě: Je (zde) také ještě mnoho jiných míst.;သေး:

တခြားနေရာတွေလဲ အများကြီးရှိပါသေးတယ်;also: There are indeed many other places also.;pol.

ještě: Ještě (jsem to) neviděl.;သေး: မကြည့်ရသေးဘူး;yet: (I) haven't seen (it) yet.;

ještě: Ještě si nezaplavál.;သေး: ရေမကူးရသေးတာ;yet: (He) has not yet swum.;

ještě: Ještě tomu nebylo dokonce ani jeden rok. ("Dokonce (ani) jeden rok stále není naplněn.");သေး: တစ်နှစ်တောင် မပြည့်သေးပါဘူး;still: Even one year still hasn't passed. ("Even one year is still not filled.");pol.

ještě: Kromě tohoto máme ještě dva druhy.;သေး: ဒို့ညာသပြင် နှင့်မျိုးရှိပါသေးတယ်;more: Except this there (we) have two kinds more.;pol.

ještě: Mám ještě jeden bankovní účet.;ထက်ပို: ကျွန်တော့်မှာ ဘဏ်စာရင်း တစ်ခုထက်ပို ရှိတယ်;more: I have one more bank account.;um.

ještě: Plánoval jsem zůstat ještě dva dny.;ထင်: နှစ်ရက်ထပ်နေဖို့ရန် အစီအစဉ်ရှိခဲ့တယ်;more: (I) had a plan to stay two days more.;p.s.

ještě: Potřebuji (jet) ještě (dál). (může být řečeno taxikáři, když někdo potřebuje jet za místo, kde se taxikář právě chystá zastavit);သေး: လိုပါသေးတယ်;more: (I) need to (go) more. (may be told to taxidriver when one wants to go beyond the place where they are going to stop);pol.

ještě: Potřebuji dostat ještě (jeden) titul.;ထင်: ဘွဲ့ထပ်ရလိုပါတယ် (~ ဘွဲ့ထပ်ယူလိုပါတယ်);more: (I) need to get (one) more degree.;pol.

ještě: Prosím, řekni to ještě jednou.;ထင်: ကျေးဇူးပြုပြီး အဲဒါကို တစ်ခါထပ်ပြောပါ;more: Please, say it one more time.;imper. pol.

jestli;ရင် ° လျှင် ° လား ° ဆိုရင်;whether ° in case if ° if;conj. (or) suff. (or) suff. conj. (or) conj. writ.

jestli ("+ (je) řečeno"): Pokud je (to) ovoce ("řečeno (být)") oranžové barvy, (pak) je možnost, (že je to) pomeranč.;ဆိုလျှင်: အသီးက လိမ္မော်ရောင်ဆိုလျှင် လိမ္မော်သီးဖြစ်နိုင်ခြေရှိတယ်;if ("+ (is) said"): If the fruit is ("said (to be)") of orange color, there is a possibility, (that it is) an orange.;

jestli ("je-li řečeno");ဆိုရင်;if ("if (is) said");conj.

jestli ("pokud³ je² řečeno^o to¹");ဆိုလို့ ရှိရင်;if ("if³ is² said^o that¹");conj.

jestli chtít;ချင် (from ချင်ရင်);if want;v.

jestli chtít: Přijdu jestli (se) mi bude chtít.;ချင်: ကျွန်တော် လာချင်လာမယ်;if want: I will come if I want to ("come").;fut. um.

jestli nebo ne;မ;whether or not;pow.

jestli nebo ne: Nevím zda přijde ("nebo ne").;မ: သူ ကြိုက်မကြိုက် ကျွန်တော် မသိပါဘူး;whether or not: I don't know whether he will come ("or not").;pol. um.

jestli nebo ne: Řekni jestli přijdeš ("nebo ne").;မ: ခင်ဗျားလာမလာ ပြောပါ;whether or not: Tell (me) whether you come ("or not");imper. pol. um.

jestli, nebo jestli;လား -လား;whether, or;suff.

jestli: Jestli přijdeš, budu rád.;ဆိုရင်: ဆင်များလာမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော် ဝမ်းသာပါတယ်။;if: If you come, I would be glad.;pol. um.

jestli(pak) (otázka);လား;whether (as a question);suff. col.

jestli(že);လျှင် ° ရင် (from လျှင်);if;suff. conj.

jestliže;မှ;when;suff. adv.

jestliže tak;ဒီလိုဆို ° ဒါဆို;if so;conj.

jet (~ "řídít"): V tom případě ("už") nepojedu (~ "neřídím"). (Ize říci taxikáři, když nechce snížit cenu před odvezením);စီး: ဒီလိုဆို မစီးတော့ဘူး။;go (~ "ride"): In that case, (I) won't go (~ "ride"). (can be told to a taxidriver when they don't want to decrease the price before giving a lift).;col.

jet (~ "řídít"): Protože je (~ "se-stalo") silniční světlo zelené, auta jedou (~ "řídí") rychle.;မောင်း: မီးပျံင့် စိမ်းသွားလို့ ကားတွေပြန်ပြန် မောင်းကြတယ်။;go (~ "drive"): Because the traffic light became green, cars go (~ "drive") quickly.;

jet ("ježdění");သွားစရာ;go, to ("goings");inf.

jet (o taxikáři): Už mám (nějaká) ježdění. (může být řečeno taxikářem jakožto omluva za odmítnutí svézt zákazníka);သွား: လည်း(ဝင်)စရာ ရှိတယ်။ ° လည်း: လည်း(ဝင်)စရာ ရှိတယ်။;go (for taxidriver): (I) have (already some) goings. (may be said by a taxidriver as an excuse for not giving a lift to customer);col.

jet (řídít auto);မောင်း;drive (a car);T

jet (taxikem, o taxikáři);လည်း;go (by taxi, for taxidriver, "sweep");T

jet (vozidlem, lze být užito pro řidiče i pro cestujícího, "řídít");စီး;go (by a vehicle, may be used for driver as well as for the passenger, "drive");T

jet (vozidlem, lze být užito pro řidiče i pro cestujícího);သွား;go (also by a vehicle, may be used for driver as well as for the passenger);T

jet na: Děvče se chystá jet na koni.;စီး: ကောင်မလေး မြင်းစီးတော့မယ်။;ride: Girl is going to ride a horse.;fut.

jet: Kdy chcete jet?;သွား: ဘယ်တော့ သွားချင်သလဲ။;go: When do (you) want to go?;inter. col.

jet: Kdy pojedete?;သွား: ဘယ်အချိန်သွားမလဲ။;go: When will (you) go?;inter. col.

jet: Mám svolení jet do Japonska.;သွား: ကျွန်တော် ဂျပန်နိုင်ငံကို သွားခွင့်ရတယ်။;go: I am permitted to go to Japan.;um.

jet: Nemám potřebu jet do své země.;သွားစရာ: ငါ့နိုင်ငံကိုလဲ သွားစရာ မလိုပါဘူး။;go, to: (I) don't have a need to go to my country.;pol.

jet: Zítra v poledne chci jet do Nādhātī Pagody.;သွား: မနက်ဖန်နေ့လယ် ငါးထပ်ကြီးဘုရားသွားချင်ပါတယ်။;go: Tomorrow at noon (I) want to go to Ngadatkyi Pagoda.;pol. col.

jet: Čím pojedáš?;သွား: ဘယ်လိုသွားသလဲ။;go: How will you go?;inter. col.

jeviště;စင်(တစ်စင်) ° စင်(တစ်စင်);stage;sg.

jeviště: Když lidé z obou (debatních) stran, navrhovatelé (svého názoru) (a) obhájci (jiného názoru) domluví, můžou někteří z (ostatních) lidí (~ "pracujících mužů (a) civilistek") také přijít ("(a) vejít") na toto jeviště a promluvit.;စင်မြင်: အဆိုအချေနှစ်ဘက်ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ပြောပြီးတဲ့အခါ

လုပ်သားပြည်သူများထဲကလဲ ဒီစင်မြင်ပေါ်ကို တက်ရောက်ပါဝင် ပြောဆိုနိုင်ကြပါတယ်။;stage: When the people of both sides, proposers (and) defendants have spoken, somebody from the (other) people (~ "male workers (and) female civilians") may also come ("(and) enter") on this stage and speak.;pol.

ježdění;သွားစရာ;goings;n.

jezdít (jít) okolo;လည်း;go around;T

jezdít: Jezdím (~ jdu) do Rangúnu každý měsíc.;သွား: လစဉ် ရန်ကုန်ကို သွားပါတယ်။;go: (I) go to Yangon every month.;pol.

jezení;အစား;eating;n.

jezení: Chce soutěžit v jezení.;အစား: သူ အစားပြိုင်ချင်ပါတယ်။;eating: He wants to compete in eating.;pol.

jezero ("vodní nádrž");ရေကန်(တစ်ကန်);lake ("water pool");sg.

jezero: jezero je na Západě;ရေကန်: ရေကန်က အနောက်ဘက်မှာ;lake: the lake (is) in the West;

jezero: kachna v jezeře;ရေကန်: ရေကန်ထဲမှာ ဘဲတစ်ကောင်;lake: a duck in a lake;

jezero: Loď se plaví po jezeře.;ကန်: ကန်ထဲမှာလှေသင်္ဘောဖြင့် ရွက်လွင့်သွားလာနေတယ်။;lake: The ship is sailing in the lake.;cont.

Ježíši Kriste! ("ohromná² malá¹ starší-sestra⁰");အမလေးတော်;Dear me! ("great² little¹ elder-sister⁰");interj. col.

jí;သူကို;her, to;pron. acc.

jídelna: V jídelně je rýže a omáčky.;ဆွမ်းစားကျောင်း:

ဆွမ်းစားကျောင်းထဲမှာ ဆွမ်းဟင်းတွေ ရှိတယ်။;refectory: In the refectory there is rice and curry.;col. pres. mn.

jídelní gong (kvádr dřeva na bouchání když je jídlo hotové, "jídelní kvádr-dřeva");တုံး(တစ်တုံး၊ တစ်ချက်ခေါက်);meal gong (block of wood to be hit when meal is ready, "meal block-of-wood");sg. mn.

jídelní gong (kvádr dřeva na bouchání když je jídlo hotové, "kvádr-dřeva");တုံး(တစ်တုံး၊ တစ်ချက်ခေါက်);meal gong (block of wood to be hit when meal is ready, "block-of-wood");sg. mn.

jídelní gong: (Brzy) se bude bušit (~ "klepat") na jídelní gong.;ဆွမ်းစားတုံး: ဆွမ်းစားတုံးခေါက်တော့မယ်။;meal gong: Meal gong is going to be hit (~ "knocked");fut.

jídlo (nabídnuté mnichům, "tvrdé (a) nestejnorodé jídlo");ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်;food (offered for monks, "hard (and) non-homogenous food");n. mn. P. bhojana (= food)

jídlo;မုန့်(တစ်ခု);food;sg.

jídlo ("jezení (a) jezení");အစားအစာ;food ("eating (and) eating");n.

jídlo (a) pití;စားသောက်;food (and) drink;n.

jídlo (jiné než rýže, obilniny nebo maso, "tvrdé (a) nestejnorodé");ခဲဖွယ်;food (other than rice, cereals or meat, "hard (and) non-homogenous");n. mn.

jídlo (pro mnichy);ဆွမ်း ° ဆွမ်း(တစ်နပ်);meal (for monks);sg. mn. (or) n.

jídlo (pro mnichy): Po desáté polední už nejím. ("Ráno, když přejde desátá hodina, už nejím jídlo.");ဆွမ်း: မနက် ၁၀နာရီ ကျော်ရင် ဆွမ်းမစားတော့ဘူး။;food (for monks): After 10pm (I) do not eat (any) meal.;n.

jídlo a pití ("jezení (a) pití");အစားအသောက်;food and drink

(“eating, drinking”);n.

jídlo, jedno (pro mnichy, “potrava³ jednoho¹ jídla² jídla⁰”);ဆွမ်းတစ်နပ်စာ;meal, one (for monks, “food³ (of) one¹ meal² (of) meal⁰”);sg. mn.

jídlo, jedno: Jím jen jednou (~ “jedno jídlo”) denně (~ “každý den”).;ဆွမ်းတစ်နပ်စာ: နေ့တိုင်း ဆွမ်းတစ်နပ်စာပဲ ဘဉ်းပေးပါတယ်။;meal, one: (I) eat only one meal per day.;pol. ubmn.

jídlo, nabídnout (mnichům, “nabídnout¹ ráno⁰”);အာရုံကပ် (WS. from အရက်ကပ်) ° အရက်ကပ်;morning meal, offer a (to monks, “offer¹ (in the) morning⁰”);T P. aruṇa (= morning) (or) T P. aruṇa (= morning) WS.

jídlo, nabídnout (mnichům, “nabídnout² jídlo¹ ráno⁰”);အရက်ဆွမ်းကပ် ° အာရက်ဆွမ်းကပ် (WS. from အရက်ဆွမ်းကပ်);morning meal, offer a (to monks, “offer² food¹ (in the) morning⁰”);T P. aruṇa (= morning) WS.

jídlo, ranní: A co se týče některých, (ti) darují ranní jídlo (mnichům během almužní obchůzky).;ဆွမ်း အရက်: တချို့ဆို နေ့တိုင်း အရက်ဆွမ်းလောင်း လှူကြပါတယ်။;meal, morning: As for some, (they religiously) offer morning meal (to monks during alms-round).;pol.

jídlo: (Brzy) se bude bušit na jídelní gong.;ဆွမ်းစား: ဆွမ်းစားခေါင်းလောင်းတီးတော့မယ်။;meal: Meal gong is going to be beaten.;fut.

jídlo: Jak dlouho trvá uvařit tohle jídlo?;အစားစား: ဒီ အစားစာကို ချက်ဖို့ အချိန်ဘယ်လောက်ကြာပါသလဲ။;food: How long time does it take to cook this food?;inter. pol.

jídlo: jídlo venku (oběd nebo snídaně, o mniších);ဆွမ်းစား: အပြင်ဆွမ်းစား;meal: outside meal (lunch or breakfast, for monks);mn.

jídlo: Kéž (ti mohu) nabídnout jedno jídlo.;ဆွမ်း: ဆွမ်းတစ်နပ်လောက် ကပ်ပါရစေ။;meal: May (I) offer (you) one meal.;utmn. col.

jídlo: Pane, máte rád zdejší jídlo (~ “jídlo odsud”)?;အစားအစား: ရင် ဒီက အစားအစာကို ကြိုက်လား။;food: Sir, do (you) like the local food (~ “food from here”)??;inter.

Jih;တောင်;south;n.

jih (“směr¹ hor⁰”);တောင်ဘက်;South (“mountains' direction”);n.

Jih: Jihovýchodní Asie;တောင်: အရှေ့တောင် အာရှ;South: South-East Asia;adv.

Jihovýchod (“Východ Sever”);အရှေ့တောင်;South-East direction (“East South”);adv.

jiné;တခြား;different;adj. col.

jiný než;အပြင်;other than;prep. (or) suff. adv.

jiný, být (“ne být-stejný”);မတူ;different, be (“not be-same”);I

jiný, být (“ne stejný (nebo) podobný”);မတူညီ;different, be (“not same (or) similar”);I

jiný, být (“ne stejný”);မတူ;different, be (“not same”);I

jiný, být (divný, “odlišný (a) odlišný”);တူးခြား;different, be (strange, “different (and) different”);I

jiný: jiná část;အခြား: အခြားပိုင်း;another: another part;

jiný: Jiná socha tohoto druhu je na nalodění.;တခြား: ဒီလို တခြားအရပ်တခု ကန်ဘောင်ထဲမှာ ရိပါတယ်။;other: Other statue of this kind is in the embarkment.;pol.

jiný: Kopíruji ty části na nějaké jiné místo.;အခြား: အဲဒီ အပိုင်းတွေကို အခြားတစ်နေရာမှာ ကူးပါတယ်။;another: (I) copy those parts to another place.;pol.

jiný: Mimo tohoto studenta nepřichází žádný jiný

(“student”).;တခြား: ဒီကျောင်းသားအပြင်

တခြားကျောင်းသားမလာပါဘူး။;other: Apart from this student, no other student comes.;pol.

jinými slovy (“kdyby³ (bylo) řečeno² jedním⁰ způsobem¹”);တစ်နည်းဆိုသော်;in other words (“if³ said² (by) one⁰ mode¹”);adv.

jinými slovy (“skrze³ (a) pro² jeden⁰ způsob¹”);တစ်နည်းအားဖြင့်;in other words (“by³ (and) for² one⁰ mode¹”);adv.

jíst;ဆွဲ ° စား ° တွယ်;eat;col. (or) T (or) T col.

jíst (~ “pít”): jíst (~ “pít”) polévku;သောက်: စွပ်ပြတ်

သောက်တယ်;drink: drink soup;

jíst (“bouchat”);တီး;eat (“beat”);T col.

jíst (“jíst rýži”);ထမင်းစား;eat (“eat rice”);T

jíst (“jíst rýži”): (Ptal jsem se) proč (“právě”) jíš rýži?;ထမင်းစား: ဘာလို့ ထမင်းစားနေတာလဲလို့;eat (“eat rice”): (I asked) why are (you) eating rice?;inter. col.

jíst (“kousat”);ခဲ;eat (“bite”);T col.

jíst (a) pít;စားသောက်;eat (and) drink;v.

jíst (Mandalajský dialekt, “plnit-se¹ olejem⁰”);ဆီဖြည့်;eat (Mandalay dialect, “fill¹ (with) oil⁰”);T col.

jíst (o mniších, “(stát-se)² (že) dává¹ jídlo⁰”);ဘဉ်းပေး(ဖြစ်) ° ဘုန်းပေး(ဖြစ်)(from ဘဉ်းပေး);eat (about monks, “(happen-to)² give¹ food⁰”);T mn. P. bhuñjana (= food)

jíst (o mniších, “dát¹ sílu⁰”);ဘုန်းပေး;eat (about monks, “give¹ power⁰”);T mn.

jíst (o mniších): Jdu se osprchovat a pak se jdu najíst.;ဆွမ်းစား: ရေချိုးလိုက်အုံးမယ်၊ ပြီးရင် ဆွမ်းစားလိုက်အုံးမယ်။;eat (for monks): (I) am going to take a shower, and then (I) will (~ “am going to”) have a meal.;fut. ubmn.

jíst (o mniších): Jím jen jednou (~ “jedno jídlo”) denně (~ “každý den”).;ဘဉ်းပေး: နေ့တိုင်း ဆွမ်းတစ်နပ်စာပဲ ဘဉ်းပေးပါတယ်။;eat (about monks): (I) eat only one meal per day.;pol. ubmn.

jíst (o mniších): obědvat (“jíst oběd”);ဘုန်းပေး:

နေ့ဆွမ်းဘုန်းပေး;eat (about monks): eat lunch;v. mn.

jíst (o mniších): po tom, co jsem snědl snídaní;ဘုန်းပေး: မနက်စာဆွမ်း ဘုန်းပေးပြီး;eat (for monks): having eaten the breakfast;p.p. mn.

jíst (o mniších): Právě to jsme jedli spolu.;ဘုန်းပေး: အဲဒါကိုပဲ အတူ ဘုန်းပေးဖြစ်ခဲ့ပါတယ် (~ ဘဉ်းပေးဖြစ်ခဲ့ပါတယ်)။ ° ဘဉ်းပေး: အဲဒါကိုပဲ အတူ ဘဉ်းပေးဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။;eat (for monks): (We) ate that just together.;p.s. pol.

jíst (s chutí);လွေး;eat (with gusto);T col.

jíst: Budu jíst a také pít.;စား: ကျွန်တော် စားလဲစားမယ်၊ သောက်လဲ သောက်မယ်။;eat: I will eat as well as drink.;col.

jíst: Budu jíst nudle.;စား: ကျွန်မ ခေါက်ဆွဲစားမယ်။;eat: I will eat noodles.;uw

jíst: Co budeš jíst?;စား: ဘာစားမလဲ။;eat: What will you eat?;inter. col.

jíst: Jí rýži čínskými hůlkami.;စား: တူနဲ့ ထမင်းစားတယ်။;eat: (He)

eats rice with chopsticks.;
 jíst: Jím pomalu.;စား: ကျွန်တော် ဖြေးဖြေးစားတယ်။;eat: I eat slowly;um.
 jíst: Jím pravidelně.;စား: ပုံမှန်စားပါတယ်။;eat: (I) eat regularly.;pol.
 jíst: Máte něco k jídlu (~ "jezení")?;စား: စားဖို့ တစ်ခုခု ရှိလား။;eat: Do (you) have something to eat?;inter.
 jíst: Nechci jíst.;စား: မစားချင်ပါဘူး။;eat: (I) don't want to eat.;pol.
 jíst: Nechci nic jíst.;စား: ဘာမှ မစားချင်ဘူး။;eat: (I) don't want to eat anything.;
 jíst: Nejezte tady.;စား: ဒီမှာ မစားနဲ့။;eat: Do not eat here.;imper.
 jíst: Nemohu jíst rychle.;စား: အမြန်: ကျွန်တော် အမြန်မစားတတ်ပါဘူး။ (possible answer to အားမနာပါနဲ့);eat: I can't eat quickly.;pol. um.
 jíst: Po jídle (~ "jezení") si meje ruce.;ထမင်းစား: ထမင်းစားသည်အခါ လက်ဆေးသည်။;eat: After eating, (he) washes (his) hands.;writ.
 jíst: Právě jím. ("Stalo se, že právě jím.");စား: စားဖြစ်ရလောက်။;eat: (I) am just eating. ("(I) just happened to eat");col.
 jíst: Přestože má hlad, nejí.;စား: သူ ဆာလဲ မစားဘူး။;eat: He doesn't eat although he is hungry.;col.
 jíst: Příteli, kdy jsi jedl?;စား: ခင်ဗျား ဘယ်တုန်းက စားသလဲ။;eat: Friend, when did you eat?;inter. p.s. um.
 jíst: Příteli, s jakou omáčkou (to) budeš jíst?;စား: ခင်ဗျား ဘာဟင်းနဲ့ စားမလဲ။;eat: Friend, what curry will you eat (it) with?;inter. fut. col.
 jistě;သား ° အသေအချာ ° သေချာပေါက် ° တကယ် ° သေချာပေါက် ° ရဲ့ ° ဖြစ်လိမ့်;certainly ° surely; (or) adv. col. (or) suff. adv. (or) adv.
 jistě ("ke skutečnosti, "stability (and) spinning");အသေအချာ;for sure ("stability (and) spinning");adv
 jistě ("ke skutečnosti");တကယ်တိုင်း;for sure ("to reality");adv.
 jistě ("vskutku čistý (a) prozkoušený");အကယ်စင်စစ်;for sure ("really clean (and) tested");conj.
 jistě (bude);လိမ့်(မည်);certainly (will);suff. adv.
 jistě: ("Jistě,") nejsou (tu) žádní lidé.;ပဲ: လူတွေကြီးပဲ မဟုတ်ဘူး။;surely: ("Surely,") there are no people.;col.
 jistě: Někteřímy filosofy je přijato, že Pāli Atthakathā byly jistě přeloženy.;ဖြစ်လိမ့်: အဋ္ဌကထာပါဠိတော်ကို ဘာသာပြန်ထားပြီး(သား) ဖြစ်လိမ့်လို့ အချို့အတွေးအခေါ်ရှင်များက လက်ခံကြသည်။;certainly: It is accepted by some philosophers, that the ("great") Pāli Atthakathā were certainly translated.;writ.
 jistý, být ("být-stabilní (a) otáčet-se");သေချာ;sure, be ("be-stable (and) spin") ° certain, be ("be-stable (and) spin");I
 jistý, být si ("snižovat mysl");စိတ်ချ;sure, be ("lower (the) mind");I
 jistý, být: ("Já") jsem si tím jistý.;သေချာ: အဲဒါနဲ့ ကျွန်တော် သေချာပါတယ်။;sure, be: I am sure with it.;pol.
 jistý, být: Je jisté, že si vybral druhou (možnost).;သေချာ: ဒုတိယတစ်ခုကို ရွေးချယ်ခဲ့ဖို့ဆိုတာ သေချာပါတယ်။;sure, be: (It) is sure, that (he) chose the second (option).;pol.
 jistý, být: Nejsem si jistý.;စိတ်ချ: စိတ်မချဘူး;sure, be: (I) am not sure.;
 jistý: Jsi si jistý, že přijedeš do ("země") Myanmaru?;သေချာ: မြန်မာပြည်လာဘို့ သေချာလား။;sure: Are (you) sure, that (you will) come to Myanmar country?;inter.

jistý: No, moc si jistý nejsem.;သေချာ: သိပ်တော့ မသေချာဘူး။;sure: Actually, (I) am not very sure.;
 jít;လိုက် ° သွား;go;T
 jít (~ "přijít"): Pojďme! (~ "Přijďme!");လာ: လာကြစို့။;go (~ "come"): Let's go (~ "come")!;imper. fr.
 jít (~ "přijít"): To se vás netýká, jestli jdeme ("(nebo) nejdeme") do pekla.;ရောက်: ငါတို့ ငရဲ ရောက်ရောက် မရောက်ရောက် မင်းတို့နဲ့ မဆိုင်ဘူး။;go (~ "come"): It's not your business whether we go to hell or not. ("It doesn't concern you (whether) we are going or are not going (to) hell.;col.
 jít (~ "směř"): (Jdi) tudy!;သွား: ("~"): ဒီဘက်မှာ။;go (~ "direction"): (Go) this way!;
 jít (~ "lézt"): (Ten) muž jde (~ "leze") po schodech.;တက်: အမျိုးသားတစ်ယောက် လေ့ကားပေါ်တက်နေတယ်။;go (~ "climb"): The man is going up (~ "climbing") the stairs.;cont.
 jít (~ "nastoupit"): Musím jít (~ "nastoupit") do nemocnice, protože jsem si zlomil nohu.;တက်: ကျွန်တော် ခြေထောက်ကျိုးသွားလို့ ဆေးရုံတက်နေရတာ။;go (~ "ascend"): (I) must go (~ "ascend") to hospital, because I broke (my) leg.;cont. um.
 jít ("vrátit se"): Jděte pryč! ("Vraťte se, přátelé.");ပြန်: ပြန်ကြကွ။;go ("return"): Go away! ("Return, friends.");T
 jít ("vrátit se"): Jdi pryč! ("Vrať se, příteli.");ပြန်: ပြန်ကွ။;go ("return"): Go away! ("Return, friend.");T
 jít (a): Vskutku, v jedenáct hodin jdu (do postele a) spím.;သွား: ဆယ့်တစ်နာရီမှာ ကျွန်တော်သွားအိပ်လိုက်ပါတယ်။;go (and): At eleven o'clock I go (to bed and) sleep, indeed.;pol. um.
 jít (chystat se k);အံ့: (from ဦး);going to, be;suff. col.
 jít (do nemocnice, "nastoupit");တက်;go (to hospital, "ascend");T
 jít (něco dělat, jako je v blízké budoucnosti);တော့မယ်;going to, be (as in near future);suff.
 jít (něco dělat, jako je v blízké budoucnosti): Jdu se učít.;တော့မယ်: စာကျက်တော့မယ်။;going to, be (as in near future): (I) am going to learn.;fut.
 jít (o mniších, "jít chozením");ကြွသွား;go (about monks, "go¹ (by) going");T mn.
 jít (o mniších);ကြွ;go (about monks);T mn.
 jít (o mniších): Pojďme, ct. pane.;ကြွ: ကြွကြရအောင် ဘုရား။;go (for monks): Let's go, ven. sir.;imper. utmn.
 jít (o mniších): Pojďme!;ကြွ: ကြွကြစို့။;go (for monks): Let's go!;imper. utmn.
 jít (pro mnichy);ကြွ;go (for monks);T utmn.
 jít (pro mnichy): Děkujeme ti za pomoc se vším, když jsme šli do tvého (~ "ct. pána") kláštera.;ကြွ: တပည့်တော်တို့ အရင်ဘုရား(ရဲ့)ကျောင်းကို ကြွတဲ့အချိန် (~ လာတုန်းက) အစစအရာရာ ကူညီတဲ့(အ)တွက် ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။;go (for monks): Thank you for helping us with everything when we went to your (~ "ven. Sir's") monastery.;pol. ubmn. utmn.
 jít (se, chystat se k);ဦး;going to, be;suff.
 jít dál;တိုး;go further;T
 jít dohromady;ဖက်;go together;I
 jít na almužnu ("brání jídla");ဆွမ်းခံ;go for alms ("taking¹ food");T mn.
 jít na almužnu ("jít brát jídlo");ဆွမ်းခံကြွ;go for alms ("go² (to)

take¹ food⁰");T mn.
 jít nebo ne;လိုက်မလိုက်;go or not;v.
 jít někomu naproti;ကြို;meet sb. on arrival;T
 jít ven ("odejít¹ ven⁰");အပြင်ထွက်;go out ("leave¹ out⁰");T
 jít ven: Protože jsem si (to) naplánoval s kamarádem, chystám se (ted¹) jít ven.;အပြင်ထွက်: သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်နဲ့ ချိန်းထားလို့ အပြင်ထွက်ရမှာ။;go out: As (I) have arranged with a friend (of mine), (I) am going to go out.;col.
 jít vzhůru;တက်;go upwards;l
 jít za;လိုက် ° လိုက်လံ;go after;T
 jít za hranice;လွန်;beyond, go;l
 jít za hranice (přijatých hranic);ကဲ;go beyond (accepted limit);T
 jít za: Jít za (přáteli) a vybírat peníze (za účelem štědrého činu).;လိုက်လံ: ယိုက်ဆံကို လိုက်လံကောက်ခံတယ်။;go after: Go after (friends) and collect money (for act of generosity).;
 jít, občas;သွားသွား;go, sometimes;T
 jít, občas: Stává se, že chodím občas ven.;သွားသွား: အပြင်သွားသွားဖြစ်တယ်။;go, sometimes: (I) happen to go out, sometimes.;
 jít: ("Já") půjdu.;လိုက်: ငါလိုက်မယ်။;go: I will go.;fut. col.
 jít: (Chci) do Strand Hotelu. (Ize říci taxikáři, "Pojeďu do Strand Hotelu.");သွား: စထရင်းဟိုတယ် သွားမယ်။;go: I (want) to go to Strand Hotel. (can be told to a taxi driver, "(I) will go to Strand Hotel.");col.
 jít: (On) jde rychle.;လမ်းလျှောက်: သူ မြန်မြန် လမ်းလျှောက်တယ်။;walk: He walks fast.;
 jít: (V) kolik hodin půjdeš?;သွား: ဘယ်နှစ်နာရီ သွားမလဲ။;go: (At) what time will (you) go?;inter. col.
 jít: at' už jdeš do kteréhokoli měste;သွား: ဘယ်မြို့ကို သွားသွား;go: whatever city (you) go to;
 jít: Bude v pořádku (když) půjdu?;လိုက်: လိုက်ရမလား။;go: Will (it) be right to go?;inter. col.
 jít: chvilku před tím, než půjdeš ("když je čas chození blízko");သွား: သွားခါနီးရင်;go: a while before (you) go ("when the time (of) going (is) near");
 jít: Chystám se jít.;သွား: သွားတော့မယ်။;go: (I) am going to go.;fut.
 jít: Do jakého ("čí") domu jde?;သွား: ဘယ်သူ့အိမ် သွားသလဲ။;go: Whose house does (he) go to?;inter. col.
 jít: Jděte tímto směrem.;သွား: ဒီဘက်သွားပါ။;go: Go this direction.;imper. pol.
 jít: Jdi přímo za nosem.;သွား: ရှေ့တော့သွားပါ။;go: Go straight ahead.;imper. pol. col.
 jít: Jdi tudy (~ "touto cestou") přímo (za nosem).;သွား: ဒီလမ်းတည့်တည့်သွား။;go: Go this way straight ahead.;imper.
 jít: Jdou do moře, aby plavali.;သွား: ပင်လယ်သို့ ရေကူးရန် သွားနေသည်။;go: (They) go to sea to swim.;cont. writ.
 jít: Jel (~ "dojel") jsi už (někdy) do zahraničí?;နိုင်ငံခြား: နိုင်ငံခြား(ကို) ရောက်ဖူးလား။;abroad: Have you ever gone (~ "arrived") abroad?;p.p. inter. col.
 jít: Jel jsi (někdy) do zahraničí?;ထွက်: နိုင်ငံခြားကို ထွက်ဖူးလား။;go: Have you (ever) gone abroad?;inter.
 jít: Jestli chceš jít, (tak) jdi.;သွား: ခင်ဗျားသွားချင်သွားပါ။;go: If you want to go, (then) go.;imper. pol.

jít: Jestli chceš jít, (tak) prostě jdi.;လိုက်: လိုက်ချင်လိုက်သွားလေ။;go: If (you) want to go, (then) just go.;imper. col.
 jít: Jít začít (závodit, "začít (a) odejít");စထွက်: စထွက်တော့မယ်။;go: go to start (racing, "start (and) leave").;fut.
 jít: Jít začít (závodit. "začít (a) odejít");စထွက်: စထွက်တော့မယ်။;go: go to start (racing, "start (and) leave").;fut.
 jít: Kam jdeš? ("Kam půjdeš?");သွား: ဘယ်သွားမလဲ။;go: Where are you going? ("Where will you go?");inter. col. fut.
 jít: kamkoliv jdeš;သွား: ဘယ်သွားသွား;go: wherever (you) go;
 jít: Kudy mám jít do ... ;သွား: ဘယ်လိုသွားရမလဲ။;go: How should go to ... ;inter. fut.
 jít: Musím jít asi 10 minut z autobusové zastávky do svého domu.;လမ်းလျှောက်: ကားမှတ်တိုင်က ကျွန်တော့်အိမ်ကို ဆယ်မိနစ်လောက် လမ်းလျှောက် ရပါမယ်။;walk: I have to walk about 10 minutes from the bus stop to my house.;col. pol. um.
 jít: Musím jít spát.;သွား: အိပ်ဖို့ သွားရတယ်။;go: (I) must go to sleep.;
 jít: Nechci jít.;သွား: မသွားချင်ပါဘူး။;go: (I) don't want to go.;pol.
 jít: plán jít ("plán k odchodu");သွား: သွားဖို့ အစီအစဉ်။;go: plan to go;
 jít: Pojďme!;သွား: သွားစို့။;go: Let's go!;imper. fr.
 jít: Poněvadž chlapec jde (a) bude pít vodu, sklenice vody (stále) ("prostě") plná.;သွား: ကောင်လေး ရေသွားသောက်မလို့ ရေခွက်က အပြည့်ပဲ။;go: Because the boy goes (and) will drink water, the glass of water is (still) ("just") full.;col.
 jít: Připravuji se jít.;သွား: သွားဖို့ ပြင်ဆင်နေပါတယ်။;go: (I) am preparing to go.;cont. pol.
 jít: Půjdu do školy až se najím (~ "až sním rýži").;သွား: ထမင်းစားပြီး ကျွန်တော် ကျောင်းသွားမယ်။;go: I will go to school after I eat the meal (~ "rice").;fut. col. um.
 již;ဖူး ° ပြီ ° နှင့်ပြီး;already ° already has;suff. p.p. (or) conj. (or) suff. adv. (or) suff.
 již ("skončeno definitivně");ပြီးသား;yet ("finished definitely");adv.
 již (skončeno);ခွဲပြီးပြီး;already (finished);suff.
 již se stal;သွားပြီး;already happened to;suff. I p.p.
 již: Avšak želva již do cíle dorazila.;နှင့်ပြီး: သို့ရာတွင် လိပ်သည် ပန်းတိုင်သို့ ရှေ့ဦးစွာ ရောက်နှင့်ပြီး ဖြစ်လေသည်။;already has: However, the turtle has already had arrived first to the goal.;writ.
 již: Již (jsem to) viděl.;ဖူး: ကြည့်ဖူးပါတယ်။;already: (I) have seen (it yet).;ans. pol.
 již: již dosáhl;ခွဲပြီးပြီး: အောင်မြင်ခွဲပြီးပြီး;have already: already achieved;
 již: Pje Pje mi (to) již řekla.;ဖူး: ပြည်ပြည်က ငါကို ပြောဖူးတယ်။;already: Pye Pye already told me.;p.p. col.
 již: To je ("již") poprvé co jsem v Rangúnu.;ဖူး: ရန်ကုန်ကို ရောက်ဖူးတာ ဒါပထမအကြိမ်ပါ။;already: This is the first time I have already been to Yangon.;col. pol.
 Jižní Pól ("jižní° skvrna² osy¹");တောင်ဝင်ရိုးစွန်း;South Pole ("south° spot² (of the) axis¹");n.
 jménem;ကိုယ်စား;on behalf of;adv.
 jménem: ("Oni") jsou, jménem, mladý pán Khen Maun Nū a slečna Yen Yen.;နာမည်က: သူတို့ နာမည်က ကိုခင်မောင်ညိုနဲ့

မရင်ရင်ပါ။;name, by: They are, by name, ("young man") Khin Maung Nyo and Mss. Yin Yin.;col. pol.

jménem: Představíme se, ano? Jsme (- "Jmenujeme se") mladý pán ThonTen a slečna TauSi.;နာမည်က: မိတ်ဆက်ပေးမယ် နော်၊ ကျွန်တော်တို့ နာမည်က မောင်ထွန်းတင်နဲ့ မသောင်းစီပါ။;name, by: Let me introduce (us), ok? By name, we are ("young man") TunTint and Ms. Thauung Si.;col. pol.

jménem: Setkal jsi se už se studentem jménem Maun Maun?;ဆိုတဲ့: မောင်မောင်ဆိုတဲ့ကျောင်းသား တွေဖူးသလား။;name, of the: Have you ever met the student of the name Maung Maung?;inter. p.p.

jméno;နာမည်(တစ်ခု) ° အမည်(တစ်ခု) ° နံမည်(တစ်ခု) ° မည်(တစ်ခု) ° အမည်;name;sg. writ. (or) n. writ. (or) sg. P. nāma (= name) (or) suff. sg. writ.

jméno (či mysl, zejm. jedna z hlavních součástí bytosti);နာမ်;name (or mind, esp. one of the main constituents of person);n. P. nāma (= mind, name)

jméno (mnicha);ဘွဲ့(တစ်ဘွဲ့);name (of a monk) ° name (of monk);sg. utmn. (or) sg. mn.

jméno (mnicha): Kěž se mi dostane vědění (tvého) jména. (Žádost mnichovi);ဘွဲ့: ဘွဲ့သိပါရစေ။;name (of a monk): May (I) get to know (your) name. (a request to a monk);pol. utmn.

jméno (mnicha): Rád bych věděl jméno ct. pána. ("Kěž je jméno ct. pána známo.");ဘွဲ့: အရင်ဘုရားဘွဲ့ သိပါရစေ။;name (of monk): May (I) know ven. Sir's name.;pol.

jméno (něčeho);ပညတ်;name (of sth.);n. P. paňňatti (= designation, name)

jméno, hlavní ("v² základním¹ jméně");အမည်အရင်းမူ;name, main ("in² basic¹ name");n.

jméno: ("Oni") se jmenují ("mladý pán") É a ("mladý pán") Ten.;နာမည်: သူတို့ နာမည်တွေက မောင်အေးနဲ့ မောင်တင်ပါ။;name: Their names are ("young man") Aye and ("young man") Tin.;col. pol.

jméno: Jak se jmenuje tato ulice? ("Jak nazýváš jméno této ulice?");နာမည်: ဒီလမ်းနာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ။;name: What's the name of this road? ("How do you call the name of this road?");col.

jméno: Jak se jmenuje? ("Jak se nazývá jméno?");နာမည်: နာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ။;name: What is the name? ("How is the name called?");inter. col.

jméno: Jak se jmenuješ? ("Jak se nazývá tvé jméno?");နာမည်: မင်းနာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ။ ° နာမည်: မင်းနာမည် ဘယ်လို ခေါ်သလဲ။;name: What is your name? ("How is your name called?") ° name: What is your name? ("How (is) called your name?");inter. (or) inter. col.

jméno: Jak se jmenuješ? ("Kdo ty jsi jménem?");နာမည်: မင်း နာမည် ဘယ်သူလဲ။;name: What is your name? ("Who are you (by) name?");interj. fr. col.

jméno: Jak se jmenujete, pane? ("Jak se pánovo jméno volá?");နာမည်: ရှင်နာမည် ဘယ်လိုခေါ်လဲ။;name: What is your name, sir? ("How (is) sir's name called?");uw.

jméno: Jméno (mé) podporovatelky je Mjamenzu.;နာမည်: ဒကာမ နာမည်က မြမဉ္ဇူ ဖြစ်တယ်။;name: (My) female supporter's name is Mya Mytzu.;

jméno: jmenuje se ("jeho jméno (je)");နာမည်: သူ့နာမည်က;name:

his name (is);

jméno: Jmenuje se Maun Maun. ("Jeho jméno se nazývá Maun Maun.");နာမည်: သူ့နာမည် မောင်မောင်လို ခေါ်ပါတယ်။;name: His name is ("called") Maung Maung.;pol.

jméno: Jmenuji se Čó Wen Shan. ("Moje jméno (je) Slavný, Světly (a) Výjimečný.");နာမည်: ကျနော် နာမည်က ကျော်ဝင်းဆန်းပါ။;name: My name is Kyaw Win San. ("My name (is) Famous, Bright (and) Special").;pol. col.

jméno: Jmenuji se Sen Mya. ("Moje jméno (je) Sen Mya.");နာမည်: ကျွန်တော့်နာမည် စံမြပါ။;name: My name is San Mya.;pol. um.

jméno: Kvůli velkému nepříteli, Koun Baun se staral o město Šve Bo pěti jmen, a zničil nebezpečí.;မည်: ရန်ကြီးအောင် ကုန်းဘောင်ခ၊ ငါးမည်ရ ပြည်ရွှေဘို၊ ဘေးရန်က ပြို။;name: For great enemy, Koun Baung attended on the town Shwe Bo of five-names, destroying the danger.;sng.

jméno: Prosím, hláskuj své jméno.;နာမည်: ကျေးဇူးပြုပြီး မင်းနာမည် စာလုံးပေါင်းပြပါ။;name: Please, spell your name.;imper. pol.

jméno: Říká se, že se jmenoval (~ "že jeho jméno (bylo)") Ňa Ňo.;နာမည်: သူ့နာမည်က ငညိတို့။;name: It is said, that his name (was) Nga Nyo.;

jméno: Ten mnich by se měl zeptat (svého) učitele na jeho jméno.;နာမည်: ကိုတော် ဆရာကို ပြန်မေးသင့်ကြောင်း နာမည်ကို။ (~ ကိုတော်ဆရာနာမည်ကို ပြန်မေးသင့်ကြောင်းပါ။);name: The monk should ask (his) teacher again about (the teacher's) name.;sl.

jmenovaný ("který² vzal¹ jméno");အမည်ရသည့်;named ("which² took¹ name");adj. writ.

jmenovat (něco, "dát¹ jméno");နာမည်ပေး;name (sth., "give¹ name");T

jmenovat (něco);သမုတ်;name (sth.);T

jmenovat se;ခေါ်;called, be;I

jmenovat se (~ "jméno"): A co přátelé, jak se jmenují?;နာမည်: မိတ်ဆွေကော နာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ။;name: (And) how about friends, what is (their) name?;inter. col.

jmenovat se (~ "nazývat"): Jak se jmenuješ? ("Jak se nazývá tvé jméno?");ခေါ်: မင်းနာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ။;name (~ "call"): What is your name? ("How is your name called?");inter. col.

jmenovat se (~ "volat-se"): Jmenuji se Albert. ("(Mé jméno) se volá 'Albert'");ခေါ်: အလ်ဘတ်လို ခေါ်ပါတယ်။;name (~ "call"): My name is Albert. ("(My name) is called 'Albert'");pol.

jmenovat se (~ "volat"): A co přátelé, jak se jmenují? ("A co přátelé, jak se volá (jejich) jméno?");ခေါ်: မိတ်ဆွေကော နာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ။;be (~ "call"): (And) how about friends, what is (their) name? ("(And) what about friends, how is (their) name called?");inter. col.

jmenovat se ("-"): Jmenuji se Albert.;နာမည် ("-"): အလ်ဘတ်ပါ။;name ("-"): (My name is) Albert.;pol.

jmenovat se ("volat"): Jak se jmenujete, pane? ("Jak se pánovo jméno volá?");ခေါ်: ရှင်နာမည် ဘယ်လိုခေါ်လဲ။;name ("call"): What is your name, sir? ("How (is) sir's name called?");uw.

jmenovat se: (Tato ulice) se jmenuje ulice Mató.;ခေါ်: လမ်းမတော်လို ခေါ်ပါတယ်။;call: (It) is called Mataw road.;

jmenovat se: Jmenuje se Maun Maun. ("Jeho jméno se nazývá Maun Maun.");ခေါ်: သူ့နာမည် မောင်မောင်လို ခေါ်ပါတယ်။;call: His name is ("called") Maung Maung.;pol.

jmenovitě;အတိအကျပြောရသော;namely;adv.
 jmenovitě ("jak² obsaženo¹ níže⁰");အောက်ပါတိုင်း;namely ("as² included¹ below⁰") ° as follows ("as² included¹ below⁰");adv.
 jmenovitě ("pokud² řečeno¹ přesně⁰");အတိအကျဆိုရသော်;namely ("if² said¹ exactly⁰");adv. writ.
 jmenovitě (následováno seznamem);ကတော့;namely (followed by a list);suff.
 jmenovitě, jsou to;အဲဒီတွေကတော့;namely, they are ° as follows, they are;adv.
 jmenuje se;ဆို;named as;adj.
 jmenuje, který se;ဆိုတဲ့;called;adj.
 jmenuje, který se: mnich, který se jmenuje ct. Makara.;ဆိုတဲ့: ဦးမကရဆိုတဲ့ ဘုန်းကြီးတစ်ပါး;called: a monk called ven. Makara;
 jmenuje, který se: tenhle kluk, který se jmenuje ... ;ဆိုတဲ့: ဇေဇကီယလ်ဆိုတဲ့ဒီကောင်လေး ...;called: this boy called Ezekiel ...;
 jo;အင်း; Yep;interj. col.
 jo (řečeno kamarádem nebo starší osobou);အင်း;fine (said by a friend or elder person);interj. col. ans. fr.
 jo: Jo, pořád (mě to) prostě zajímá.;အင်း: အင်း စိတ်ဝင်စားတုန်းဘဲ;; Yep: Yep, (I)'m still ("just") interested.;col. fr.
 jo?;ကိုး ° နော်;right? ° ok?;col. (or) interj. col.
 jo?: 200 čiat, jo?;နော်: ၂၀၀ နော်;ok: 200 (kyats), ok?;col.
 jogín;ဇော်(တစ်ယောက်၊ တစ်ပါး) ° ယောဂီ(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);yogi;sg. P. yogin (= applying oneself, working) (or) sg.
 jsem: Kdykoliv přijde, nejsem doma.;ရိုး သူလာတိုင်း ကျွန်တော် အိမ်မှာ မရှိဘူး;am: Every time when he comes, I am not at home.;um.
 jsme: Jsme doma.;ရိုး အိမ်မှာ ရှိပါတယ်;;stay: (We) stay (~ are) at home.;pol.
 jsoucnost;အဖြစ် ° အရိုး;being ° being (existence);n.
 k;ဖို့ ° စရာ ° ဟန်;to ° for;suff. prep. (or) suff. writ.
 k (pro, za účelem, přidává se ke slovesům);စရာ;for (with the purpose of, added to verbs);suff.
 k němu, být ("užití nepadá");အသုံးမကျ;good-for-nothing ("usage (does)'nt fall");l
 k němu: ("Oni") jsou k němu.;အသုံးမကျ: သူတို့ အသုံးမကျဘူး;;useless: They are useless.;
 k: dům k bydlení;ဖို့: နေဖို့အိမ်;to: house to live in;
 k: Hledám (něco) k jídlu.;ဖို့: စားဖို့ရာတာ;;to: (I) am searching for (something) to eat.;
 k: Hledám oblečení k oblečení.;ဖို့: အဝတ်အထည် ဝတ်ဖို့ရာတာ;;to: I search clothes to dress.;
 k: kniha k napsání;စရာ: ရေးစရာ စာအုပ်;to: book to write;n.
 k: plán jít ("plán k odchodu");ဖို့: သွားဖို့ အစီအစဉ်;;to: plan to go;
 k: Vstal z postele a šel hned (~ "přimo") k počítači.;နီးသို့: အိပ်ရာမှထ၊ ကွန်ပျူတာနီးသို့ တန်းတန်းမတ်မတ်ပဲ လာခဲ့တယ်;;to: (He) got up from the bed and went (~ "came") directly to the computer.;p.s. writ.
 kabelka ("lehká taška");လွယ်အိပ်(တစ်ခု);handbag ("easy bag");sg.
 kabelka ("taška² držena¹ rukou⁰");လက်ကိုင်အိတ်(တစ်အိတ်);handbag ("bag² held¹ (in) hand⁰");sg.
 kabelka: (Ta) slečna nosí lehkou kabelku (~ "kabelku malé lehkosti");လက်ကိုင်အိတ်: အမျိုးသမီးက လက်ကိုင်အိတ်အပေါ်လေးကို

သယ်တယ်;;handbag: The woman carries a hand bag of little weight (~ "lightness").;
 kabelová televize;ကေဘယ် တီဗွီ ° ကယ်ဗလ် တီဗွီ;cable TV;n. E. cable-TV
 Kačen národnosti, generace;လီဇော;Kachin nationality's lineage, a;name
 kačer ("břichatý-chlapec");ဝမ်းဘဲ(တစ်ကောင်);duck ("stomach-boy");sg.
 kačer ("chlapec");ဘဲ(တစ်ကောင်);duck ("boy");sg.
 kačer: Kačer plave v řece.;ဝမ်းဘဲ: ဝမ်းဘဲက မြစ်ထဲမှာ ရေကူးနေတယ်;;duck: Duck is swimming in the river.;cont.
 Kachen (stát unie Myanmar);ကချင်(ပြည်နယ်);Kachin (state of Union of Myanmar);name
 kachna ("chlapec");ဘဲ(တစ်ကောင်);duck ("boy");sg.
 kachna: kachna v jezeře;ဘဲ: ရေကန်ထဲမှာ ဘဲတစ်ကောင်;duck: a duck in a lake;
 kachní maso ";ဘဲသား;duck meat ";n.
 kachní vejce;ဘဲဥ(တစ်လုံး);duck egg;sg.
 kadeřnictví ("obchod² stříhání¹ vlasů⁰");ဆံပင်ညှပ်ဆိုင်;barber's ("shop² (of) cutting¹ hair⁰");n.
 kadeřnictví ("obchod² zkrášlování¹ vlasů⁰");ဆံသဆိုင်;hairdresser's ("shop² (of) beautifying¹ hair⁰");n.
 Kajá (stát unie Myanmar);ကယား(ပြည်နယ်);Kayah (state of Union of Myanmar);name
 Kajen (stát unie Myanmar);ကရင်(ပြည်နယ်);Kayin (state of Union of Myanmar);name
 kakao (nápoj);ကိုကိုး [koukou:];cocoa (beverage);n. E. cocoa
 kalendář;ပြက္ခဒိန်(တစ်ခု);calendar;sg. P. pakkha-dina (= visible day)
 kalhoty;ဘောင်းဘီ(တစ်ထည်) ° ဘောင်းဘီ;pants ° pants (trousers) ° trousers;sg.
 kalhoty - džíný;ဂျင်းဘောင်းဘီ(တစ်ထည်);jeans;sg. E. jeans
 kalhoty (jedny);ဘောင်းဘီတွေ;trousers (a pair of);n.
 kalhoty (jedny): Ty (jedny) kalhoty bílé barvy jsou dlouhé.;ဘောင်းဘီတွေ: အဖြူရောင် ဘောင်းဘီတွေက ရှည်တယ်;;trousers (a pair of): The (pair of) trousers of white color is long.;
 kalhoty, jedny: Kalhoty jsou suché.;ဘောင်းဘီတွေ: ဘောင်းဘီတွေက ခြောက်တယ်;;trousers, a pair of: Trousers are dry.;
 kalhoty: Koupím kalhoty i košili.;ဘောင်းဘီ: ဘောင်းဘီရော အင်္ကျီရော ကျွန်တော် ဝယ်မယ်;;pants: I will buy pants as well as shirt.;fut. um.
 kalhoty: Nekoupil žádné kalhoty.;ဘောင်းဘီ: သူ ဘာဘောင်းဘီမှ မဝယ်ဘူး;;pants: He didn't buy any pants.;
 kalhoty: Po hraní jsou (~ "šly" resp. byly) její kalhoty děravé.;ဂျင်းဘောင်းဘီ: ကစားပြီးတော့ သူမဂျင်းဘောင်းဘီ ပေါက်သွားတယ်;;trousers: After playing, her jeans get (~ "went" e.g., were) pot-holed.;p.s. col.
 kam;ဘယ် -လဲ;where (to);inter. adv.
 kam (bych měl jet);ဘယ်လဲ;where (should I go);inter. col.
 kam, místo;မ္ဗော့နရာ ;where, place;n.
 kam: Cíl znamená místo v závodě, kam (jeden) musí nakonec dorazit.;မ္ဗော့နရာ : ပန်းတိုင်ဆိုတာ ပြိုင်ပွဲမှာ နောက်ဆုံး(မှ)

ရောက်ရမည်ရာပါ။;where: Goal is the place in race, where (one) has to finally arrive.;pol. col.
kam: Kam (vás) mám svézt?;ဘယ် -လဲ:
ဘယ်လိုက်ပို့ပေးရမလဲ။;where (to): Where should (I) give (you) a lift?;inter. fut.
kam: Kam dnes půjdeš?;ဘယ် -လဲ: ဒီနေ့ ဘယ်သွားမလဲ။;where: Where will (you) go today?;col. inter.
kam: Kam jdeš, příteli?;ဘယ် -လဲ: ဘယ်သွားမလို့လဲ ခင်ဗျာ။;where (to): Where are (you) going, friend?;inter.
kam: Kam jdeš? ("Kam půjdeš?");ဘယ် -လဲ: ဘယ်သွားမလဲ။;where (to): Where are you going? ("Where will you go?");inter. col. fut. Kam?;ဘယ်ကိုလဲ;Where to?;inter.
kamarád;ဖော်(တစ်ယောက်) ° ဘော်ဒါ(တစ်ယောက်) (from ဖော် (?)) ° မိတ်ဆွေ(တစ်ယောက်) ° သူငယ်ချင်း(တစ်ယောက်);comrade ° friend;sg. col. (or) sg. sl. (or) sg.
kamarád (blízky);အဆွေ(တစ်ယောက်) ° မိတ်ဆွေ(တစ်ယောက်);comrade (close);sg.
kamarád: Chlapec se prochází se svým kamarádem.;သူငယ်ချင်း: ကောင်လေးက သူသူငယ်ချင်းနဲ့ လမ်းလျှောက်နေတယ်။;friend: The boy is walking with his friend.;cont.
kamarád: Kopíruji ten slovník ("spolu") s kamarádem.;သူငယ်ချင်း: ထိုအဘိဓာန်အား မိတ်ဆွေတစ်ယောက်နှင့် အတူ ကူးကြပါတယ်။;friend: (I) copy that dictionary ("together") with a friend.;pol.
kamarád: Nemá ani jednoho kamaráda.;မိတ်ဆွေ: မိတ်ဆွေတစ်ယောက်မှ မရှိဘူး။;friend: (She) doesn't have even one friend.;
kamarád: říká kamarád;ဘော်ဒါ: ဘော်ဒါ ပြောတာ;friend: says friend;sl.
kamarádův dům;မိတ်ဆွေအိမ်;friend's house;n.
Kamáyo (správní oblast);ကမာရွတ်(မြို့နယ်);Kamayut (township);name
Kambodža (stát);ကာမ္ဘောဒီးယ(နိုင်ငံ) (WS. of ကမ္ဘောဒီးယား) ° ကမ္ဘောဒီးယား(နိုင်ငံ);Cambodia (country);name
kámen ("tupý¹ kámen");ကျောက်တုံး(တစ်တုံး);stone ("blunt¹ stone");sg.
kámen: Tento dům je postavený z kamene.;ကျောက်တုံး: ဒီအိမ်ကို ကျောက်တုံးများဖြင့် ဆောက်လုပ်ထားတယ်။;stone: This house is built by stone.;
kámen: Tento muž je socha (~ "podobá") vojáka zhotovená z (~ "utlučená s") kamene.;ကျောက်တုံး: ကျောက်တုံးနဲ့ ထုထားတဲ့အမျိုးသားက စစ်သားပုံဖြစ်တယ်။ (~ ဒီရုပ်တုက ကျောက်တုံးနဲ့ ထုထားတဲ့ စစ်သားရုပ်တု ဖြစ်တယ်။);stone: This man is a statue (~ "form") of a soldier made by (~ "hammered with") stone.;
kamkoliv;ဘယ် -မ;anywhere, to;pron.
kamkoliv ("do kteréhokoliv"): do jakéhokoliv města;ဘယ် -ကို: ဘယ်မြို့ကို မဆို;wherever to ("to any"): to any city;
kamkoliv: kamkoliv jdeš;ဘယ်: ဘယ်သွားသွား;wherever: wherever (you) go;
kamkoliv: Kamkoliv se jen podíváš, uvidíš (~ "setkáš se s") pagody.;ဘယ်နေရာမဆို: ဘယ်နေရာမဆိုကြည့်လိုက်ရင် ဘုရားပုထိုးတွေ တွေ့ရပါမယ်။;wherever: Wherever (you) just look, (you) will see (~ "meet") the pagodas.;fut. pol.
kamkoliv: Kamkoliv se podíváš, je to velice příjemné (~

"vhodné k potěšení (se)");ဘယ်ဘက်: ဘယ်ဘက်ကိုကြည့်ကြည့်အလွန် ကြည်နူးစရာကောင်းပါတယ်။;wherever: Wherever (you) look, it is extremely pleasurable.;pol.
kamma (dříve nebo v přítomnosti záměrně vykonané činy);ကံ ° ကင် (rather as ကံ);kamma (previously or presently intentionally committed acts);n. P. kamma (= intentionally-done-action)
kamma vykonaná skrze mluvu ("kamma¹ mluvy");ဝစီကံ;kamma committed through speech ("speech kamma");bh. P. vaci-kamma (= speech – intentionally-done-action)
kamma vykonaná skrze tělesné činy ("tělesná kamma");ကာယကံ;kamma committed through bodily actions ("bodily kamma");bh. P. kāya-kamma (= body - intentionally-done-action)
kamma: Jestli je dost (~ "obsažena") kamma, (pak) se může stát, že tě potkám buď v Česku nebo v Rangúnu.;ကံ: ကံပါရင် ခင်ဗျားနဲ့ ချက်မှာဖြစ်စေ ရန်ကုန်မှာဖြစ်စေ ဆုံဖြစ်ပါ။;kamma: If there's enough (~ "contained") kamma, (I) may happen to meet you either in Czech (Republic) or in Yangon.;pol.
kamma: Kéž hromadiš (dobrou) kammu.;ကံ: ကံကောက်ပါစေ။;kamma: May (you) collect (good) kamma.;w. pol.
kamma: Škoda! (ohledně vlastního neštěstí, "(To je) prostě kamma.");ကံ: ကံပေါ့။;kamma: What a pity! ("(This is) just kamma.");col.
kamma: Škoda! (ohledně vlastního neštěstí, "(To je) prostě skutečný charakter mé kammy.");ကံ: ငါ့ကံတရားပေါ့။;kamma: What a pity! ("(This is) just the true-nature (of) my kamma.");col.
kamna ("ohnivý vařič");မီးဖို(တစ်ဖို);stove ("fire cooker");sg.
kamna: V kuchyni jsou kamna.;မီးဖိုအနက်: မီးဖိုချောင်ထဲမှာ မီးဖို(အနက်)တစ်လုံး (~ မီးဖိုတစ်ဖို) ရှိတယ်။;stove: In the kitchen there is a stove.;
kámo: Hej, kámo!;ကောင်: ဟိတ်ကောင်;buddy: Hey, buddy!;imper. sl.
kanabis (marihuana, "šesterá¹ medicína");ဆေးခြောက်;cannabis ("six(fold)¹ medicine");n.
kancelář;ရုံး(တစ်ရုံး) ° ရုံး(တစ်ခန်း) ° ရုံး(တစ်ရုံး);office;sg.
kancelář ("kancelářský pokoj");ရုံးခန်း(တစ်ရုံး);office ("office room");sg.
kancelář: Jsem v kanceláři.;ရုံး: ရုံးမှာ ရှိပါတယ်။;office: (I) am in the office.;pol.
kancelář: Jsou velice, velice slabí (v dělení své práce), zaměstnanci té kanceláře.;ရုံး: တော်တော်ပေါ့တယ် ရုံးကဝန်ထမ်းတွေ။;office: (They) are very, very weak (in doing their work), the staff of the office.;col.
kancelář: Připravuji se jít do kanceláře (~ "kanceláří").;ရုံး: ရုံး(တွေကို) သွားဖို့ပြင်ဆင် နေပါတယ်။ (~ ရုံးသွားဖို့ ပြင်ဆင် နေပါတယ်။);office: (I) am preparing to go to the office (~ "offices").;pol. cont.
kancelář: Vchází do kanceláře.;ရုံးခန်း: ရုံးခန်းထဲသို့ ဝင်လာသည်။;office: (He) enters ("in") the office.;writ.
kandidát ("vstoupil¹ (k) volbám^o za-účelem² budoucí¹⁰ výměny^{3o}");ရွေးကောက်ပွဲဝင် ကိုယ်စားလှယ် လောင်း(တစ်ဦး);candidate ("entered¹ election^o with-the-purpose-of² future¹⁰ exchange^{3o}");sg.
kandidát: Jsem jediným nezávislým kandidátem (těch) voleb.;ကိုယ်စားလှယ် လောင်း: ရွေးကောက်ပွဲမှာ

ဝင်ပြိုင်ဆွဲတစ်သီးပုဂ္ဂိုလ် ကိုယ်စားလှယ် လောင်းဖြစ်ပါတယ်။;candidate: (I) am the only independent candidate of the election.;pol. kánon ("hlavní spis");ရင်းကျမ်း;canon ("principal scripture");n. kánon ("hlavní¹ spis");ကျမ်းရင်း;canon ("principal¹ scripture");n. kánon: kánon metafyziky;ရင်းကျမ်း: ရပ်လွန်ပညာရင်းကျမ်း;canon: canon of metaphysics;n. kanonický spis ("originální rukou psaná kniha");မူရင်းလက်ရေးမူကျမ်း;canonical script ("original hand written book");n. kapalina;အရည်;fluid;n. kapalný;ရည်;fluid;n. kapesník ("krátký šátek držený (v) ruce");လက်ကိုင်ပဝါ(တစ်ထည်);handkerchief ("scarf held (in) hand");sg. kapesník: Nezapomeň si i kapesník.;လက်ကိုင်ပဝါ: လက်ကိုင်ပဝါလဲ မမေ့နဲ့;handkerchief: Also, don't forget a handkerchief.;pol. kapka;ပေါက်(တစ်ပေါက်) ° မိုး(တစ်ပေါက်) ° ရေ(တစ်ပေါက်);drop;sg. kapusta, česká (činská brokolice);တိုက်လန်(တစ်လုံး);kale, Chinese (Chinese broccoli);sg. Ch. gailan kárat;ဆုံးမ;reprove;T Karavei Hotel: Vskutku, (je tam) Historicko-Přírodovědné Muzeum, zoo (a) Karavei Hotel.;ကရဝိတ်ဟိုတယ်: သဘာဝသမိုင်းပြတိုက်တို့ တိရစ္ဆာန်ရုံတို့ ကရဝိတ်ဟိုတယ်တို့ပေါ့;Karawait Hotel: Indeed, Natural History Museum, zoo (and) Karawait Hotel (are there).; karta (také coby přání k Vánocům atd., "plochá¹ karta");ကဒ်ပြား(တစ်ချပ်) (WS. from ကတ်ပြား) ° ကတ်ပြား(တစ်ချပ်);card (also with greetings, "flat¹ card");sg. kartáček na zuby ("zuby třící hůlka");သွားဖွတ်တံ(တစ်ချောင်း);toothbrush ("teeth-rubbing stick"); kašel, mít ("kašel (je) špatný {jmenec}");ချောင်းဆိုးခြင်း;cough ("cough (is) bad {nouner}");I kašel, mít ("kašel (je) špatný");ချောင်းဆိုး;cough, have ("cough (is) bad");I kašel, mít: Chlapec kašle.;ချောင်းဆိုး: ကောင်းလေးချောင်းဆိုးနေတယ်;caugh, have: The boy is coughing.;cont. kašlat: Protože hrozně moc kašlu, jsem nemocná (~ "život není dobrý");ချောင်းဆိုး: ကျွန်မ ချောင်းတအားဆိုးနေလို့ နေလို့ မကောင်းဘူး;cough: Because I am so much coughing, (I) am sick (~ "life is not good");cont. uw. kastovní systém (Indie, "(Indický^o) systém³ druhu¹ narození²");အမျိုးအတိတ်စနစ် (အိန္ဒိယ);caste system (of India, "system³ (of) birth² kind¹ (in) (India^o)");n. kastovní systém (Indie, "Indický^o systém³ druhu¹ narození²");အိန္ဒိယအမျိုးအတိတ်စနစ်;caste system (of India, "system³ (of) birth² kind¹ (in) India");n. kastovní systém (Indie): Neměl žádné porozumění kastovního systému Indie.;အမျိုးအတိတ်စနစ် (အိန္ဒိယ): အိန္ဒိယအမျိုးအတိတ်စနစ်အကြောင်းကို သဘောပေါက်နားလည်နိုင်စွမ်းမျှ မရှိခဲ့ပဲ;caste system (of India): (He) had no comprehension of the caste system of India.;p.s. writ. kategoricky ("přesně (a) přesně");အတိအကျ; categorically ("exactly (and) precisely");adv.

kategoricky: Bylo (to) kategoricky zmíněno.;အတိအကျ: အတိအကျဖော်ပြထားတယ်; categorically: (It) was categorically mentioned.; kategorie;မျိုး(တစ်မျိုး);category;sg. kategorizace ("druhy (a) typy");အမျိုးအစား; categorization ("kinds (and) types");n. káva;ကော်ဖီ;coffee;n. E. coffee káva, instantní ("kávový prášek");ကော်ဖီမှုန့်;coffee, instant ("coffee powder");n. E. coffee káva: dva šálky kávy;ကော်ဖီ: ကော်ဖီနှစ်ခွက်;coffee: two cups of coffee; kavárna ("obchod¹ čaje");လက်ဖက်ရည်ဆိုင်;coffee bar ("tea shop");n. kavárna: Ale kavárna (tu) je.;လက်ဖက်ရည်: လက်ဖက်ရည်ဆိုင်လေးတော့ ရှိတယ်;coffee bar: But a coffee bar is (here).; kávová lžička ("čajová¹ lžička");လက်ဖက်ရည်ဇွန်း(တစ်ချောင်း);teaspoon ("tea¹ spoon");sg. kávy: Sype (si) cukr do kávy.;ကော်ဖီ: ကော်ဖီထဲကို သကြားထည့်တယ်;coffee: (He) sprinkles sugar into the coffee.; kázání (přednes Buddhý, "ohromná¹ pravda");တရားတော်;sermon (preaching of the Buddha, "great¹ truth");n. Bh. kázání (Zákon, Dhamma, "správná kázání");တရားဟောများ;preachings (the Law, the Dhamma "right preachings");pl. mn. Bh. writ. kázat (Zákon, Dhammu);ဟောပြော ° တရားဟော;preach (the Law, the Dhamma);T mn. Bh. každá kniha ("neříkajíc² jaká^o kniha¹");ဘာစာအုပ်မဆို;every book ("not² saying³ which^o book¹"); každém, v úplně;အားလုံးတိုင်း၌ ° အရာရာတိုင်း၌;every, absolutely in;adv. writ. každíčkém, v;အားလုံးတိုင်း၌ ° အရာရာတိုင်း၌;each and every, in;adv. writ. každoroční ("točí-se-okolo² (a) obaluje¹ rok");နှစ်ပတ်လည်;yearly ("turns-round² (and) wraps¹ (the) year");adj. každý;တကာ ° စဉ် ° တိုင်း ° စီ ° လူတိုင်း;everybody ° every ° each;suff. pron. (or) suff. (or) pron. (or) adj. každý .. at' už ("nevybírajíce");မရွေး;every .. whether ("not choosing");adj. každý .. at' už: Co se týče U Mja Mauna, každý člověk, at' už starý nebo mladý, (je) pravděpodobně zná.;မရွေး: ဦးမြမောင်ကိုတော့ ဒီမြို့က လူကြီးလူငယ်မရွေး သိကြပါလိမ့်မယ်;every .. whether: As for U Mya Maung, every person, whether old (or) young probably knows (him);pol. každý ("jeden");တစ်;every ("one");adj. každý ("každý¹ člověk");လူတိုင်း;everybody ("every¹ human");pron. každý ("neříkajíc");မဆို;all of (a number, "not saying");suff. každý ("neříkajíc¹ kdo");ဘယ်သူမဆို;everybody ("not² saying³ which^o person");pron. každý (člověk, "každá¹ osoba");လူတိုင်း;everybody ("every¹ person");n. každý (o věcech, "po¹ jednom^o rovnoměrně²");တစ်ခုချင်းစီကို;each

(about things, "by¹ one^o equally²");n.

každý (o věcech, "po² jedné^o věci¹");တစ်ခုချင်း;each (about things, "by² one^o thing¹");n.

každý (opakovaný časem);စဉ်;every (as repeated by time);adj.

každý den;နေ့တိုင်း;every day;adv.

každý den ("každý¹ den^o");နေ့တိုင်း;every day ("every¹ day^o");n.

každý den: Chodí do školy každý den.;နေ့တိုင်း သူ နေ့တိုင်း

ကျောင်းလာတယ်;every day: He goes to school every day.;

každý den: Co děláš každý den? ("Jaké práce se stane, že

děláš každý den?");နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း ဘာတွေလုပ်ဖြစ်သလဲ;every

day: What are the things (~ "works") that (you) happen to do every day?;inter. col.

každý den: Když (budeš) poslouchat každý den, jak (to začneš)

znát velice dobře, stane se (tvé) mluvení znamenitějším,

myslím si.;နေ့စဉ် နေ့စဉ် နားထောင်ရင်းနားရည်လာတဲ့အခါ

စကားပြော ပိုပြီး ချောမွေ့လာမယ်လို့ ထင်ပါတယ်;every day: While

(you) listen every day, as (you) get to know (it) very well, (your)

speaking will become more excellent, I think.;pol.

každý obchod ("neříkajíc² jaký^o obchod¹");ဘယ်ဆိုင်မဆို;every

shop ("not² saying³ which^o shop¹");

každý rok;နှစ်တိုင်း ° နှစ်စဉ်;every year;n.

každý rok: Může začít každý rok okolo 13tého dubna.;နှစ်စဉ်

ဧပြီလ ၁၃ ရက်လောက်မှာ စတင်ပါတယ်;every year: It may

start every year around 13th of April.;pol.

každý: ("Je to (tak, že)") účastí na Národním Dnu každý rok, by

se měl (každý) vždy snažit udržovat (~ "prospívat")

vlasteneckého ducha.;စဉ် အမျိုးသားနေ့ကို နှစ်စဉ်ကျင်းပကာ

မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ်တာဝန်စဉ် ရင်သန်အောင် ကြိုးပမ်းရမည်ဖြစ်ပါသည်;every:

("It is, that") attending the National Day every year, (one)

should try to always maintain (~ "prosper") (own) national spirit.;pol. writ.

každý: Chodí do školy každý den.;တိုင်း သူ နေ့တိုင်း

ကျောင်းလာတယ်;every: He goes to school every day.;

každý: Chodím (~ "vstupuji") na meditační zásed každý

rok.;တိုင်း တရားစခန်းနှစ်တိုင်းဝင်ပါတယ်;every: (I) enter a

meditation retreat every year.;pol.

každý: Dělán každý po trošce.;တစ်ခုချင်း တစ်ခုချင်းစီကို

ဖြည်းဖြည်းချင်းလုပ်နေတယ်;each: (I) am doing each little by little.;

každý: Jezdím (~ jdu) do Rangúnu každý měsíc.;စဉ် လစဉ်

ရန်ကုန်ကို သွားပါတယ်;every: (I) go to Yangon every month.;pol.

každý: každá země;တကား နိုင်ငံတကာ;every: every country;

každý: každý den;တိုင်း နေ့တိုင်း;every: every day;

každý: Každý trvá čtyři hodiny.;စီး လေးနာရီလောက်စီ

ကြာပါတယ်;each: Each takes (~ lasts) four hours.;pol.

každý: Každý ví.;လူတိုင်း လူတိုင်း သိတယ်;everybody: Everybody

knows.;

každý: Mniši z každé země (sem) přicházejí a získávají

znalosti.;တကား နိုင်ငံတကာက သံဃာတော်တွေ

ပညာလာဆည်းပူးကြပါတယ်;every: Monks from every country

come and acquire knowledge (here).;pol.

každý: Může začít každý rok okolo 13tého dubna.;စဉ် နှစ်စဉ်

ဧပြီလ ၁၃ ရက်လောက်မှာ စတင်ပါတယ်;every: It may start every

year around 13th of April.;pol.

každý: Na ulicích každého města je možno spatřit hraní s

vodou.;တိုင်း မြို့တိုင်း လမ်းတွေပေါ်မှာ ရေကစားနေတာ

တွေ့နိုင်ပါတယ်;every: On the streets of every town can be seen the water-playing.;pol.

každý: Navštívil jsem (~ "přijel") již každé město.;မဆို ဘာမြို့မဆို

ရောက်ဖူးတယ် ° မဆို ဘယ်မြို့မဆို ရောက်ဖူးတယ် ° ဘယ်မဆို

ဘယ်မြို့မဆို ရောက်ဖူးတယ် ° ဘာမဆို ဘာမြို့မဆို

ရောက်ဖူးတယ်;every: I have been already to every city.;

každý: Přijď každý den.;စဉ် နေ့စဉ် လာပါ;every: Come every

day.;imper. pol.

kázeň ("omezení (a) omezení");စည်းကမ်း;discipline (training,

"limit (and) limit");n.

kde;ဘယ်မှာ -လဲ ° ဘယ်မှာ -လည်း ° အဘယ်;where;pron. inter.

col. (or) pron. (or) pron. inter. spis.

kde (ne v otázce);မည်သည် (~ ဘယ်) ° မည်သည့်နေရာ (~

ဘယ်);where (not in question);pron. writ.!

Kde jíš? ("Kde jsi jedl?");ဘယ်မှာ -လဲ ဘယ်မှာ စားသလဲ;where:

Where do (~ "did") you eat?;inter.

Kde žije? (on);ဘယ်မှာ -လဲ သူ ဘယ်မှာ နေသလဲ;where: Where

does he live?;inter.

kde: Kde (teď) jsi "(ubytován)";ဘယ်မှာ -လဲ ဘယ်မှာ

တဲလဲ;where: Where do (you) stay?;inter..

kde: Kde (teď) jsi (ubytován)?;ဘယ်မှာ -လဲ ဘယ်မှာ

တဲနေသလဲ;where: Where are (you) staying?;inter. cont.

kde: Kde chcete abych přijel (a) vzal (vás)?;ဘယ်မှာ -လဲ

ဘယ်မှာလာခေါ်စေချင်သလဲ;where: Where do (you) want (me) to

come (and) take (you)?;inter. col.

kde: Kde je muzeum?;ဘယ်မှာလဲ ပြတိုက် ဘယ်မှာလဲ;where:

Where is the museum?;inter.

kde: Kde je to město zvané Mandalaj (Mandalé)?;ဘယ်မှာလဲ

မန္တလေးဆိုတဲ့ ဘယ်မှာလဲ;where: Where is the town called

"Mandalay"?;inter.

kde: Kde teď žiješ?;ဘယ်မှာ -လဲ အခု ဘယ်မှာ နေသလဲ ° ဘယ်မှာ

အခုဘယ်မှာ နေပါလဲ;where: Where do you live now? ° where:

Where do you stay now?;inter. (or) inter. pol.

kde: Nevíte, kde poblíž bych (to) mohl dostat (~ najít)?;ဘယ်မှာ

-လဲ ဒီနားမှာ ဘယ်မှာရမလဲ သိသလား (~ ဒီအနီးအနားက ဘယ်မှာ

ရနိုင်မလဲ သိသလား);where: Do (you) know, where (I) can get (~

find) (it)?;inter. fut.

kde: Poblíž čeho je tvůj dům?;ဘယ်မှာ -လဲ အိမ်

ဘယ်နားမှာလဲ;where: To where is your house near?;inter

kdekoliv;ဘယ် -မ့ ° ဘယ် -မဆို;anywhere ° wherever;adv. (or)

pron.

kdekoliv ("neříkajíc jaké místo");ဘယ်နေရာမဆို;anywhere ("not

telling which place");adv.

kdekoliv ("neříkajíc¹ kde^o");ဘယ်မှာမဆို;anywhere ("not¹ saying²

where^o) ° everywhere ("not¹ saying² where^o");adv. (or) adv..

kdekoliv ("v kterémkoliv");ဘယ် -မှာမဆို;wherever ("in any");adv.

kdekoliv ("v kterémkoliv"): v kterémkoliv knize;ဘယ် -မှာမဆို

ဘယ်စာအုပ်မှာမဆို;wherever ("in any"): in any book;

kdekoliv: kdekoliv žiješ;ဘယ်မှာ ဘယ်မှာနေနေ;wherever:

wherever (you) live;

kdo;ဘယ်သူလဲ;who;pron. inter. col.

kdo ("co"): Nevím ("skutečnost") kdo (~ "co") ("on") je.;ဘာ သူ

ဘာမှန်း မသိဘူး;who ("what"): (I) don't know ("the fact") who (~

“what”) he is.;

kdo (ne v otázce);မည်သူကို (~ ဘယ်) ° မည်သည် (~ ဘယ်);who (not in question);pron. writ.!

kdo (někdo);ကိုယ်;oneself;pron.

kdo (o lidech, ne v otázce);မည်သူ;who (not in question);pron. writ.

kdo bude;မှာ;who will;suff. col.

kdo je;သည့် ° တွဲ;who is;suff. (or) suff. writ.

kdo není;မဟုတ်တာ;who is not;n.

kdo: Kdo chce přijít?;ဘယ်သူ: ဘယ်သူ လာချင်သလဲ;who: Who wants to come?;inter. col.

kdo: Kdo je (tam)? (také užito při telefonní konverzaci);ဘယ်သူ: ဘယ်သူပါလဲ;who: Who's (there)? (also used during telephone conversation);inter. col. pol.

kdo: Kdo je Maun Maun?;ဘယ်သူလဲ: မောင်မောင်ဆိုတာ ဘယ်သူလဲ;who: Who is Maung Maung?;inter. col.

kdo: Kdo je to?;ဘယ်သူလဲ: သူ ဘယ်သူလဲ;who: Who is that?;inter. col.

kdo: Kdo je u telefonu? (“Kdo teď mluví?”) (také do telefonu);ဘယ်သူ -လဲ: အခု ဘယ်သူ ပြောနေသလဲ;who: Who is speaking (“now”)? (also in telephone conversation);inter. col.

kdo: Kdo je učitel?;ဘယ်သူက: ဘယ်သူက ဆရာလဲ;who: Who is the teacher?;inter.

Kdo? (také při telefonním hovoru);ဘယ်သူ;Who? (also during telephone conversation);inter. col.

kdokoliv;ဘယ်သူမူ ° လူတိုင်း ° ဘယ်သူ -မဆို;anybody (in positive sense) ° anybody ° whoever;pron.

kdokoliv (“ne¹⁰vybírájíce¹¹ (zda) velcí lidé^o (nebo) malí² lidé³”);လူကြီးလူငယ်မရွေး;anybody (“not¹⁰ choosing¹¹ (whether) big¹ people^o (or) small² people³”);n.

kdokoliv (“neříkající¹ kdo^o”);ဘယ်သူမဆို;anybody (“not² saying³ which^o person¹”);pron.

kdokoliv: kdokoliv ví;ဘယ်သူ: ဘယ်သူ သိသိ;whoever: whoever knows;

kdy (~ “v kolik hodin”): Kdy začíná lekce? (“V kolik hodin začne lekce?”);ဘယ်နှစ်နာရီမှာ -မလဲ: အတန်း ဘယ်နှစ်နာရီမှာ စမလဲ;when (~ “at how many hours”): When does the class begin? (“At how many hours will start the lesson?”);inter. col.

kdy (budoucí): Kdy bude pondělí?;ဘယ်တော့လဲ (~ ဘယ်ချိန်လဲ): တနင်္လာနေ့ ဘယ်တော့လဲ (~ ဘယ်ချိန်လဲ);when (future): When will be Monday?;inter. col.

kdy (budoucí): Kdy budeš jíst, příteli?;ဘယ်တော့ -မလဲ: ခင်ဗျား ဘယ်တော့ စားမလဲ;when (future): When will (you) eat, friend?;inter. col. fut. um.

kdy (budoucí): Kdy přijde (on)?;ဘယ်တော့ -မလဲ: သူ ဘယ်တော့ လာမလဲ;when will: When will he come?;inter. col. fut.

kdy (budoucí): Kdy se vrátíš?;ဘယ်တော့ -မလဲ: ဘယ်တော့ ပြန်မလဲ;when (future): When will you go back?;inter. fut. col.

kdy (pokud se týká budoucnosti);ဘယ်တော့ -လဲ;when (if related to future);pron. inter. col.

kdy (pokud se týká minulosti);ဘယ်တုန်းက -လဲ;when (if related to past);pron. inter. col.

kdy (pro minulost): Kdy jsi přijel do tohoto města?;ဘယ်တုန်းက လဲ: ဘယ်တုန်းက ဒီမြို့ကို ရောက်သလဲ;when (for past): When did

you arrive to this town?;inter. col.

kdy (užito coby zájm.);အခါ;when (used as a pron.);suff.

kdy (v budoucnu): Kdy plánuješ (~ “budeš”) skončit?;ဘယ်တော့: ဘယ်တော့ပြီးမှာလဲ;when (in future): When do (you) plan to (~ “will”) finish?;inter.

kdy (v minulosti): Kdy bylo pondělí?;ဘယ်တုန်းကလဲ: တနင်္လာနေ့ ဘယ်တုန်းကလဲ;when (in past): When was Monday?;inter. col.

kdy (v minulosti): Kdy přišel (on)?;ဘယ်တုန်းက -သလဲ: သူ ဘယ်တုန်းက လာသလဲ;when (in past): When did he come?;inter. col. p.s.

kdy (v minulosti): Příteli, kdy jsi jedl?;ဘယ်တုန်းက -သလဲ: ခင်ဗျား ဘယ်တုန်းက စားသလဲ;when (in past): Friend, when did you eat?;inter. p.s. um.

kdy: Kdy budou prázdniny?;ဘယ်တော့: အားလပ်ရက်က ဘယ်တော့လဲ;when: When will (you have) holidays?;inter.

kdy: Kdy chcete jet?;ဘယ်တော့: ဘယ်တော့ သွားချင်သလဲ;when: When do (you) want to go?;inter. col.

kdy: Kdy je (to) nejvíce používáno? (“V jakém druhu času se (to) používá nejčastěji?”);ဘယ်အချိန် -လဲ: ဘယ်အချိန်မျိုးမှာ အများဆုံးသုံးသလဲ;when: When is (it) used most frequently? (“In what kind of times (it) is used most frequently?”);inter.

kdy: Kdy máš narozeniny? (“Kdy bude den tvého narození?”);ဘယ်တော့: မင်းမွေးနေ့ ဘယ်တော့လဲ;when: When is your birthday?;inter.

kdy: Kdy plánuješ (~ “máš”) znovu přijít do Myanmaru?;ဘယ်တော့: ဘယ်တော့ မြန်မာပြည်ကို နောက်တစ်ကြိမ်ပြန်လာဖို့ ရှိလဲ;when: When do (you) plan (~ “have”) to come to Myanmar again.;inter.

kdyby;ရင် ° ရင် ° လျင် ° ရင် (from လျင်);if;conj. (or) suff. conj.

kdyby byl (“je-li řečeno”);ဆိုရင်;if were (“if (is) said”);conj.

kdyby byl: Být tebou, nedělal bych (to) takhle. (“Kdybych to byl já, nedělal bych takhle.”);ဆိုရင်: ကျွန်တော်ဆိုရင် ဒီလိုမလုပ်ဘူး;if were: If I were (you), (I) would not do (it) this way. (“If it is me, (I would) not do (it) this way.”);um.

kdyby ne;ပဲရင် မ;if not;suff. col.

kdyby ne: (Myslel jsem), že (by bylo) dobré, kdybych nejedl večeři.;ပဲရင်: ငါ ညနေစာ မစားပဲ(နေ)ရင် ကောင်းမလားလို့;if not: (I thought), that (it would) be good, if I didn't eat dinner.;col.

kdyby: Dobře, stručně řečeno (~ “kdyby bylo řečeno, vskutku, ‘necht’ mluvíme stručně”), poblíž již není žádný obchod s chlazenými nápoji.;ဆိုရင်: တိုတိုပြောကြစို့ ဆိုရင်တော့ ဒီနားမှာ အအေးဆိုင် မရှိတော့ပါဘူး;if: OK, briefly said (~ “If was said, indeed, ‘let (us) talk briefly’”), nearby there is no more (any) cold drinks bar.;col. pol.

kdykoliv;ဘယ်အချိန်မူ ° တိုင်း ° ဘယ်အချိန် -မဆို ° အခါအခါ ° ဘယ်အချိန်ပဲ;whenever ° any time ° any time when;adv. (or) (or) suff. adv. (or) pron.

kdykoliv (“neříkající¹ kdy^o”);ဘယ်တော့မဆို;any time (“not¹ saying² when^o”);adv.

kdykoliv (něco je);အချိန်၊ -တဲ့;whenever (sth. is);suff.

kdykoliv (někdo) chce;အချိန်မှာ၊ ကြိုက်တဲ့;whenever (sb.) wants;adv.

kdykoliv (někdo) chce: Kdykoliv ct. Pán bude chtít, může se mě zeptat na cokoli chce (“se zeptat”);.အချိန်မှာ၊ ကြိုက်တဲ့

အရင်ဘုရား ကြိုက်တဲ့ အချိန်မှာ မေးချင်တာတွေ
မေးနိုင်ပါတယ်။;whenever (one) likes: Whenever the ven. Sir
likes, (he) may ask (me) whatever (he) wants to ask.;pol.
kdykoliv (v budoucnosti);ဘယ်တော့ -မဆို;whenever (in future) °
any time (in future);adv.
kdykoliv (v budoucnu);ဘယ်တော့မှ;whenever (in future);pron.
kdykoliv (v minulosti);ဘယ်တုန်းက -မဆို;any time (in past) °
whenever (in past);adv.
kdykoliv: kdykoliv jíš;ဘယ်အချိန်: ဘယ်အချိန် စားစား;whenever:
whenever (you) eat;
kdykoliv: Kdykoliv máš tolik moc radosti ("v tobě").;အချိန်၊ -တဲ့:
ခင်ဗျားဆီမှာ ပျော်ရွှင်မှုတွေ အရမ်းဖြစ်လာတဲ့အချိန်မှာ (~ ခင်ဗျားအရမ်း
ပျော်လာတဲ့အချိန်);whenever: Whenever a lot of happiness
appears in you.;um.
kdykoliv: Kdykoliv mu nedokážu pomoci, je na mě
naštvaný.;အခါအခါ: သူ့အတွက် မကူညီနိုင်တဲ့အခါအခါ သူဟာ ငါနဲ့
စိတ်ဆိုးတယ်။;whenever: Whenever (I) can't help him, he is
angry with me.;
kdykoliv: Kdykoliv přijde, nejsem doma.;တိုင်း: သူလာတိုင်း
ကျွန်တော် အိမ်မှာ မရှိဘူး;every time when: Every time when he
comes, I am not at home.;um.
kdykoliv: Kdykoliv přijdeš, musíš rychle někam jít.;ဘယ်အချိန်ပဲ:
မင်း ဘယ်အချိန်ပဲ လာလာ တစ်နေရာရာကို အမြန်ဆုံး
မင်းသွားရမယ်။;whenever: Whenever you come, (you) have to
leave quickly somewhere.;fut. col.
kdykoliv: kdykoliv se podíváš;ဘယ်တော့: ဘယ်တော့
ကြည့်ကြည့်;whenever: whenever (you) look;
kdykoliv: Prosim, oprav (tohle) kdykoliv chceš (~ "(budeš) si
přát").;အချိန်၊ -တဲ့: ဆန္ဒရှိတဲ့အချိန် ပြင်ဆင်ပါအုံး။;whenever: Please,
correct (this) whenever (you) wish.;imper. pol.
kdysi dávno ("před³před¹⁰ příchodem³ přítomného⁰
času");ခုလက်ရှိ အချိန်မတိုင်ခင် (အများကြီး);formerly, long ago,
("before²before¹⁰ arrival³ (of) present⁰ time");adv.
když;မှ ° စဉ်တုန်းက ° ရာ ° ရင် ° သော် ° လျှင် ° ရှိ ° တဲ့အခါ ° ရင် °
အချိန်တွင် ° အခါ;when ° when (as condition) ° while ° when (if) °
when (used as a pron.) ° if;adv. (or) conj. writ. (or) suff. (or)
suff. conj. (or) conj. (or) suff. adv. (or) writ.
když (~ "během"): když je (někdo) dítě;စဉ်: ငယ်ရွယ်စဉ်;when (~
"during"): when (one) is a child;
když (~ "během"): Přemýšlela jsi (o tom) stát se mniškou, když
jsi byla dítě (~ "během (svého) dětství")?;တုန်း: သီလရင်ဖြစ်ဖို့
မင်းငယ်ရွယ်စဉ်က (~ မင်းငယ်ငယ်တုန်းက) စဉ်းစားခဲ့လား။ ° စဉ်:
သီလရင်ဖြစ်ဖို့ မင်းငယ်ရွယ်စဉ်က (~ မင်းငယ်ငယ်တုန်းက)
စဉ်းစားခဲ့လား။ ;when (~ "during"): Did you think about becoming
a nun when (you) were a child (~ "during (your)
childhood")?;p.s. inter.
když ("čas¹ kdy⁰");တဲ့အချိန်;when ("time¹ when⁰");pron.
když ("v¹ čase⁰");အခါမှာ;when ("in¹ time⁰");adv.
když (je něco dokončeno);ပြီးရင်;when (is something
finished);conj.
když (je něco dokončeno): Zahněte vlevo, (a) až přejedete
další ulici, vpravo byste měl uvidět (~ "najít") hotel.;ပြီးရင်:
ဘယ်ဘက်ကွေ့လိုက် နောက်တစ်လမ်း ကျော်ပြီးရင် ညာဘက်မှာ
ဟိုတယ်တွေလိမ့်မယ်။;when (is something finished): Turn left,
(and) having passed the next street, on the right (you) should

find the hotel.;imper. fut. col.
když (se něco dělo);အခါတုန်းက;when (something was
happening);suff. adv.
když (se něco stalo atd.);သည့်အခါ;when (sth. happened
etc.);suff. writ.
když (v době, když);တော့;when (at the time when);suff.
když (v době, když): Když ke mě přišel, řekl jsem mu
(to).;တော့: ကျွန်တော်ဆီချဉ်းကပ်လာတော့ ကျွန်တော်သူကို
ပြောခဲ့သည်။;when (at the time when): After (he) approached me,
I told (it) to him.;p.s. writ.
když (zatímco);ရင်း;when (while);suff. adv.
když je (něco) hotové;ပြီးသည့်အခါ;when (sth.) is finished;adv.
když skončí: když studium skončí;ပြီးရင်: စာသင်ပြီးရင်;when
finishes: when the studying finishes;p.p.
když: chvíli před tím, než půjdeš ("když je čas chození
blízko");ရင်: သွားခါနီးရင်;when: a while before (you) go ("when
the time (of) going (is) near");
když: Děkuje ti za pomoc se vším, když jsme šli do tvého
(~ "ct. pána") kláštera.;တဲ့အချိန်: တပည့်တော်တို့
အရင်ဘုရား(ရဲ့)ကျောင်းကို ကြွတဲ့အချိန် (~ လာတုန်းက) အစစအရာရာ
ကူညီတဲ့(အ)တွက် ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။;when: Thank you for helping
us with everything when we went to your (~ "ven. Sir's")
monastery.;pol. ubmn. utmn.
když: jako když jsem začínal meditaci;အခါတုန်း:
စတင်သည့်အခါတုန်းကလို့;when: like when (I) started meditation;
když: Jednoho dne (~ "v jeden den"), když se králík potkal se
želvou, králík se vysmíval: "příteli želvo, ("ty") jdeš pomalu.";ရာ:
တနေ့သည့် ယုန်နှင့်လိပ်တို့တွေ့ဆုံကြရာ ယုန်က "အဆွေလိပ်၊ သင်သည်
အသွားနေ့သည်"ဟု ကဲရဲ့၏။;when: On one day, when rabbit met
turtle, rabbit mocked: "friend turtle, you go slowly.";writ.
když: když (někdo) žil;အခါ: နေတဲ့အခါ;when: when (sb.)
lived;adv.
když: Když budu volný, odpovím jak jen mohu.;အခါမှာ: ကျွန်တော်
အားတဲ့အခါမှာ နိုင်သလောက် ဖြေပေးပါမယ်။;when: When I am free,
(I) will answer as much as possible.;
když: když je sám;အခါ: တစ်ယောက်တည်းဖြစ်သောအခါ;when:
when (he) is alone;
když: když jsem byl dítě;တုန်း: ငယ်ငယ်တုန်းက;when: when (I)
was a child;adv.
když: když jsem se dostavil;ရင်: ရောက်ခဲ့ရင်;when: when (I)
arrived.;adv.
když: Když se králík na místě odpočinku probudil, vstal a
vskutku běžel jak jen mohl.;သော်: ယုန်သည် အိပ်နေရာမှ
နိုးလတ်သော် ထ၍တဟုန်တည်း (~ ထ၍တဟုန်ထိုး) ပြေးလေ၏။;when:
When the rabbit woke up at the place of resting, (it) got up and
indeed ran as much as (he) could.;writ.
když: Když skončíme ("praxi") meditaci, odpovídám na otázky
položené (~ "ptané") lidmi.;အချိန်တွင်: ဘာဝနာပွားပြီးတဲ့အချိန်တွင်
လူများက မေးသော မေးခွန်းများကို ဖြေပါတယ်။;when: When (we)
finish ("practice (of)") meditation, (I) answer the questions
asked by the people.;pol. writ.
když: Mluvil jsem s ním když jsme byli ve vozidle.;ရင်း: ငါ
ကားစီးရင်း သူနဲ့စကားပြောခဲ့တယ်။;while: I spoke with him while in
the vehicle.;p.s. col.
když: Na cestě zpátky je následoval a zaútočil na tu skupinu

Hentávadí vojsk když přecházeli přes cestu.;၍: ဟံသာဝတီတပ်ဖွဲ့ကို အပြန်ခရီးတွင် လမ်းမဖြတ်၍ တိုက်ခိုက်သည်။;while: At the journey back (he) went past and attacked the group of Hanthawadi troops while they were crossing a path.;writ. když: Říká se, že vesničané (“vesničané (a) vesničanky”) se ho ptali když (“měli něco, co”) nevěděli.;ဘွဲ့အခါ: ရွာသူရွာသားတွေ မသိတာရှိတဲ့အခါ သူ့ကို မေးကြရသတဲ့။;when: It is said, that the villagers (“male villagers (and) female villagers”) asked him (“for themselves”) when they didn't know (~ “when they had sth. unknown”).; ke;ထံ ° ဆီကို;to ° to (sb.);suff. prep. writ. (or) suff. ke: Navštíví mě na sedm dní. (“Bude mě ke mě navštěvovat sedm dní.”);ထံ: ကျွန်တော်ထံ ခုနစ်ရက် လည်လာမယ်။;to: He will visit me for seven days. (“(He) will visit to me seven days.”);fut. ke: Přijď ke mě.;ဆီကို: ကျွန်တော့်ဆီကို လာပါ။;to: Come to me.;pol. imper. um. kemp;စခန်း;camp;n. kešu oříšky (“sinhalské semeno”);သီဟိုဠ်စေ့;cashew nuts (“Sinhalese grain”);n. kéž se mi dostane;ပါရစေ ° ပရစေ (from ပါရစေ);may I get to ° may (I) get to; kéž se mi dostane: Kéž se mi dostane vědění (tvého) jména. (žádost mnichovi);ပါရစေ: ဘွဲ့သိပါရစေ။;may (I) get to: May (I) get to know (your) name. (a request to a monk);pol. utmn. kéž: Kéž (ti mohu) nabídnout jedno jídlo.;ပရစေ (from ပါရစေ): ဆွမ်းတစ်နပ်လောက် ကပ်ပါရစေ။;may: May (I) offer (you) one meal.;utmn. col. kéž: Kéž nikdo kromě tebe neví.;စေ: ခင်ဗျားကလွဲလို့ ဘယ်သူမှ မသိပါစေနဲ့။;may: May nobody know except you.;pol. um. kéž: Nyní, (“kéž.”) jakožto předseda, představím mluvčí obecnstvu.;ပါရစေ: အခု သဘာပတိအနေနဲ့ ကြွရောက်လာသူများကို အဆီရင်များနဲ့ မိတ်ဆက်ပေးပါရစေ။;may: Now, may (I), as the chairman, introduce the speakers to those, who came (~ to the audience).;pol. kilogram;ကီလိုဂရမ်;kilogram;n. E. kilogram kilometr (vzdálenost);ကီလိုမီတာ(တစ်ကီလိုမီတာ);kilometer (distance);sg. E. kilometer kinematografie (“moudrost¹¹ psaní¹⁰, opisování³ (a) ražení² pohybujících-se¹ obrazů⁰”);ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးရေးပညာ;cinematography (“wisdom¹¹ (of) writing¹⁰, copying³ (and) striking² moving¹ images⁰”);n. kinematografie: Jsem studentem předmětu kinematografie.;ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးရေးပညာ: ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးရေးပညာဘာသာကို သင်ယူနေသူတစ်ဦးပါ။;cinematography: (I am) a student of cinematography (“subject”).;pol. king, one: Až jednoho dne, jeden velký král přijel do Wan Zen vesnice.;ဘုရင်ကြီးတစ်ပါး: တစ်နေ့တော့ ဘုရင်ကြီးတစ်ပါး ဝန်ဇင်းရွာကို ရောက်လာတယ်။;king, one: (“As for”) one day, one great king arrives to the Wun Zin village.; kino (“veřejná-budova² oživené¹ podoby⁰”);ရုပ်ရှင်ရုံ(တစ်ရုံ);cinema (“public-building² (of) enliven¹ appearance⁰”);sg. kino (“veřejná-budova² živoucího¹ obrazu⁰”);ရုပ်ရှင်ရုံ(တစ်ရုံ);movie theater (“public-building² (of) living¹ picture⁰”) ° cinema (“public-building² (of) living¹ picture⁰”);sg.

klacek, klacík;တုတ်(တစ်ချောင်း);stick;sg. klacík;တုတ်(တစ်ချောင်း);stick;sg. kladivo;တူ(တစ်လက်) ° တူ(တစ်လက်၊ တစ်စုံ);hammer;sg. (one, pair) (or) sg. kladivo: Zabodnul jehlu mezi nehty a zatímco (ji) zatloukal kladivem, testoval (je).;တူ: လက်သည်းကြားတွင် အပ်စိုက်၍ တူနှင့် ရိုက်ကာ စမ်းသပ်၏။;hammer: (He) stuck a needle between nails and while hitting (it) with hammer, (he) tested (them).;writ. klamný, být (“aby³ (udělalo) myšlení² (a) vidění¹ špatné⁰”);အထင်မြင်မှားစေ;misguiding, be (“to³ (make) thinking⁰ (and) seeing¹ wrong²”);l klamný, být (“podvodný”, “určitě¹ podvede⁰”);လည်စား;misguiding, be (“deceiving”, “deceive for-sure”);l klanět se (“natáhnout¹ břicho⁰ (a) natočit-obličej-dolů”);ဝမ်းလျှားမှောက်;prostrate oneself (“extend¹ belly⁰ (and) turn-face-down²”);T klanět se (uctívat, “mít (a) vypařovat-se”);ရိုခိုး;bow (worship, “have (and) evaporate”);l klasická literatura;ဂန္ထဝင်;classical literature;n. klasická literatura: Máme klasickou prozaickou literaturu pouze jakožto knihy, jakožto elektronické soubory ne (~ “nemáme”).;ဂန္ထဝင်: ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ ဂန္ထဝင် စကားပြေအဖွဲ့တွေက စာအုပ်အနေနဲ့ပဲ ရှိတယ်၊ လျှပ်စစ်စာဖိုင်အနေနဲ့ မရှိဘူး။;classical literature: We have the classical prosaic literature only as books, as electronic files (we) don't (“have”).; klasifikace (“druhy (a) typy”);အမျိုးအစား;classification (“kinds (and) types”);n. klasifikace: klasifikace Pāli komentářů;အမျိုးအစား: ပါဠိအဋ္ဌကထာအမျိုးအစား;classification: classification of Pāli commentaries;n. klasifikovat (“sbírat² podobné¹ druhy⁰”);မျိုးတူစု;classify (“collect² similar¹ kinds⁰”);T klást odpor (“zničit (a) blokovat”);ဖျက်ဆီး;counteract (“destroy (and) block”);T klást vejíčka;ဥ;lay eggs;T klást vejíčka: Také, pokud nic nenabídneš, brzy přiletí (~ “vejdou”) komáři a (začnou) klást vejíčka.;ဥ: ဘာမှလဲ မကျွေးပဲနဲ့ တော်ကြာ ခြင်္သေ့ဥသွားမှာပေါ့။;lay eggs: Also, if (you) do not offer anything, soon the mosquitoes will come (~ “enter”) and lay (their) eggs.;fut. col. sl. klášter;ကျောင်း(တစ်ကျောင်း);monastery;sg. klášter (“klášter³ ohromných¹ velkých² mnichů⁰”);ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း(တစ်ကျောင်း);monastery (“monastery³ (of) great¹ big² monks⁰”);sg. klášter (buddhistický, “klášter² velkých¹ mnichů⁰”);ဘုန်းကြီးကျောင်း(တစ်ကျောင်း);monastery (Buddhist, “monastery² (of) great¹ monks⁰”);sg. klášter v lese (“vzít¹ les⁰”);တောရ(တစ်ကျောင်း);monastery in forest (“take¹ forest⁰”);sg. klášter: Dnes zametám klášterní dvůr (~ “v klášterním dvoře”).;ဘုန်းကြီးကျောင်း: ဒီနေ့ ဘုန်းကြီးကျောင်းဝင်းထဲကို လည်းကျင်းပါတယ်။;monastery: Today (I) sweep (“in”) the monastery compound.;pol. mn. klášter: Jdou do klášterů a (náboženským způsobem) darují

vodu.;ဘုန်းကြီးကျောင်း: ဘုန်းကြီးကျောင်းတွေကို သွားပြီး ရေလှူကြပါတယ်။;monastery: (They) go to monasteries and (religiously) offer water.;pol.

klášter: Jsem také v klášteře, abych (tam) pobýval.;ဘုန်းတော်ကြီး: တည်းခိုဖို့ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းလည်း ရှိပါတယ်။;monastery: (I) am also in a monastery (in order) to stay.;pol.

klášter: Klášter, kde žijí mniši, kteří velice usilují.;ကျောင်း: အရမ်းကြိုးပမ်းကြသည့်ဦးခင်းသီတင်းသုံးသည့်ကျောင်း။ (~ အရမ်းကြိုးစားကြတဲ့ ဦးခင်းတွေ သီတင်းသုံးသည့်ကျောင်း။);monastery: A monastery, where live monks, who strive very much.;writ.

klášter: klášter, kde žijí Monové, ("ohromní") mniši.;ကျောင်း: မွန်ဘုန်းတော်ကြီးတွေ သီတင်းသုံးသောကျောင်း။;monastery: the monastery, where the Mon ("great") monks live;mn.

klášter: Také v kláštorech, ve velkých chvílích, o velkých dnech, recitují (páli promluvy).;ဘုရားကျောင်း: ဘုရားကျောင်းတွေမှာလည်း အခါကြီးရက်ကြီးတွေမှာလည်း ချစ်ကြပါတယ်။;monastery: Also in monasteries, at big times, big days, (they) recite (Páli discourses).;pol.

klášter: také v Udavelském klášteře.;ကျောင်း: ဥဒဝေလကျောင်းမှာလဲ။;monastery: also in the Udavela monastery.;col.

klaun ("osoba (která) žertuje");လှည့်ကွက်(တစ်ယောက်);clown ("person (who) jests");sg.

klepat (jakožto zvukový signál nebo na dveře);ခေါက်;knock (as a sound sign or on the door);T

klepy (fáma, "mluva" jednoho stupně);တစ်ဆင့်စကား;gossip ("one level talk");n.

klíč;သော့(တစ်ချောင်း);key;sg.

klíč: ("Já") chci (ten) klíč nechat u tebe.;သော့: သော့ကို မင်းဆီမှာ ငါအပ်ထားချင်တာ။;key: (I) want to keep the key with you.;

klid ("chladná chladnost");အေးချမ်းမှု;peace ("cool coolness");n.

klid (a pohodlí);အငြိမ်း;peace (and comfort);n.

klid: Buď v klidu. ("Bylo to v klidu.");အေးဆေး: အေးဆေးနေပါပြီ;easy (~ "calm"): Take it easy. ("(It) has been calm.");p.p. col. pol.

klidně;အေးအေး ° ချမ်းချမ်းသာသာ;calmly;adv.

klidný, být;အေး;calm, be;l un.

klidný, být ("(být) chladný (a) chladný");အေးချမ်း;peace, be in ("(be) cool (and) cool");l

klidný, být ("chladný (a) cítící-chladno");အေးချမ်း;calm, be ("cool (and) feeling-cool");l

klidný, být ("chladný (a) vyléčený");အေးဆေး(နေ);calm, be ("cool (and) cured");l

klidný, být ("klidný (a) sestupující");ငြိမ်သက်;calm, be ("calm (and) descending");l

klidný, být ("zůstat klidný");ချမ်းမြေ့;calm, be (stay¹ calmⁱ) ° peaceful, be (stay¹ calmⁱ);l

klidný, být (také o mysli, "chladný (a) příjemný");ချမ်းသာ;calm, be (also about mind, "cool (and) pleasant");l

klidný, být v;ငြိမ်း;calm, be in;l

klidný, být: Nemělo by se na mysl moc tlačit. Uklidněním (~ "snížením") je třeba být klidný.;အေးချမ်း: စိတ်ကို တင်းမထားရဘူး။ လျော့ထားမှ အေးချမ်းမှာပေါ့။;peace, be in: (One) should not put

(much) pressure on (one's) mind. Having (calmed) down, one should be in peace.;col.

klidný: Kéž (jsi) klidný.;အေးချမ်း: အေးချမ်းပါစေ။;calm: May (you) be calm;w. pol.

klidu, být v ("chladný (a) vyléčený");အေးဆေး(နေ);peace, be in ("cool (and) cured");l

klidu, v ("chladný (a) čistý");အေးဆေး;calm, in ("cool (and) cleaned");adv.

klidu, v: Řeknu (ti to) později, v klidu, jo?;အေးဆေး: နောက်မှ အေးဆေးပြောမယ် နော်။;calm, in: (I)'ll tell (it to you) later, in calm, ok?;inter. col.

klimatické změny ("klimatická změna (a) záměna {pl.}");ရာသီဥတု အပြောင်းအလဲတွေ;climatic changes ("climatic change (and) exchanging {pl.}");pl.

klimatizační zařízení ("stroj³ dávající² studený¹ vzduchⁱ");လေအေးပေးစက်(တစ်လုံး);air-conditioner ("machine³ giving² cool¹ airⁱ");sg.

klimatizační zařízení: klimatizovaný pokoj;လေအေးပေးစက်: လေအေးပေးစက်ပါတဲ့အခန်း;air-conditioner: air-conditioned room;

klinika (lékařská, "pokoj¹ lékůⁱ");ဆေးခန်း(တစ်ခန်း);clinic ("room¹ (of) medicineⁱ");sg.

klisna;အမ(တစ်ကောင်);mare (female-horse);sg.

klisna: Když (ten) kůň přeskakoval (~ "překračoval") řeku Anomu, (byl to) hřebec nebo klisna?;အမ: အနောမမြစ်ကို ဖြတ်သွားတဲ့အခါမှာ မြင်းက အထီးလား အမလား။;mare: When the horse crossed over the Anoma river, (was it) a stallion or a mare?;inter.

klobouk (nosit);ဦးထုပ်(တစ်လုံး) [ouðhou] (ဆောင်းထား);hat (wear);sg.

klobouk: Nosím (na hlavě) klobouk bílé barvy.;ဦးထုပ်: ကျွန်မ အဖြူရောင်ဦးထုပ် ဆောင်းထားတယ်။;hat: I wear a hat of white color (on my head).;uw.

klobouk: Ten muž s vousy je stejně vysoký jako ten muž s kloboukem.;ဦးထုပ်: မုတ်ဆိတ်မွေးနှင့် အမျိုးသားက ဦးထုပ်နှင့် အမျိုးသားလောက် အရပ်ရပ်တယ်။;hat: The man with the beard is as tall as the man with the hat.;

klub (skupina);အသင်း(တစ်ခု);club (group);sg.

kluk (chlapeček, miminko nebo dítě, "malý¹ mužⁱ");ယောက်ျားလေး(တစ်ယောက်);little boy (baby or child, "little¹ maleⁱ");sg.

knedlík, čínský (wonton, "obejmout (a) zabalit");ဖက်ထုပ်(တစ်ခု);dumpling, Chinese (wonton, "hug (and) bundle");sg.

kniha;ကျမ်း(တစ်စောင်);book;sg. writ.

kniha ("psaní (s) obalem");စာအုပ်(တစ်အုပ်);book ("writing (with) cover");sg.

kniha (spis, obv. posvátný, "book, book");ကျမ်းစာအုပ်(တစ်အုပ်);book (scripture, usually sacred, "book, book");sg.

kniha (spis, obv. posvátný, "kniha, kniha");ကျမ်းစာအုပ်(တစ်အုပ်);book (scripture, usually sacred, "book, book");sg.

kniha (spis, obv. posvátný, “knižní psaní”);ကျမ်းစာ(တစ်စောင်);book (scripture, usually sacred, “book writing”);sg.

kniha (spis, obv. posvátný,);ကျမ်း(တစ်အုပ်);book (scripture, usually sacred,);sg.

kniha: autor knihy, spisovatel knihy;စာအုပ်: စာအုပ်ရေးဆရာ;book: author of a book, book-writer;n.

kniha: Hledáš (něco) v knihách?;စာအုပ်: စာအုပ်ထဲမှာ ရှာနေတာလား;;book: Are you searching (for something) in books?;inter.

kniha: Jakou knihu bude číst?;စာအုပ်: သူ ဘာစာအုပ်ဖတ်မလဲ;;book: What book will he read?;inter. fut. col.

kniha: Je šest knih sinhalských komentářů.;ကျမ်း: သီဟိုဠ်အဋ္ဌကထာဟာ ခြောက်ကျမ်းရှိပါတယ်;;book: There are six books of Sinhalese commentaries.;pol.

kniha: Potřebuji (tu) knihu abych se na (to) podíval.;စာအုပ်: ငါ စာအုပ်ကို ကြည့်ဖို့ လိုအပ်တယ်;;book: I need the book to see (it).;col.

kniha: Přečte všechny (~ “celé”) tři knihy.;အုပ်: သူ သုံးအုပ်လုံး ဖတ်မယ်;;book: He will read all (~ “whole”) the three books.;fut.

kniha: sedm pakaraṇa knih Abhidhamma Piṭaky;ကျမ်း: အဘိဓမ္မာပိဋက ဟာခုရက ခုနစ်ကျမ်း;;book: seven pakaraṇa books of Abhidhamma Piṭaka;Bh. lit. pl. writ.

kniha: Tato kniha není k dispozici v žádném obchodě.;စာအုပ်: ဒီစာအုပ် ဘယ်ဆိုင်မှာမှ မရှိဘူး;;book: This book isn't available at any shop.;

kniha: Tohle je Maung Maungova kniha.;စာအုပ်: ဒါ မောင်မောင်စာအုပ်ပါ;;book: This is Maung Maung's book.;pol.

kniha: Ve Vinaja Piṭace je obsaženo pět knih Vinaji.;ကျမ်း: ဝိနည်းပိဋကမှာ ဝိနည်းငါးကျမ်းပါရှိပါသည်;;book: There are five books of Vinaya included in Vinaya Piṭaka.;writ. pol.

knihkupectví (“obchod¹ knih⁰”);စာအုပ်ဆိုင်(တစ်ဆိုင်);bookstore “) ° bookshop “);sg.

knihkupectví: Protože bylo řečeno, že (si) chtěl koupit knihu, vzal jsem ho (autem) do knihkupectví.;စာအုပ်ဆိုင်: သူ စာအုပ်ဝယ်ချင်တယ်ဆိုလို့ ကျွန်တော် စာအုပ်ဆိုင်လိုက်ပို့ပါတယ်;;bookshop: As it was said, that he wanted to buy a book, I took him (in a car) to a bookshop.;pol.

knihovna;စာအုပ်ဆိုင်(တစ်ဆိုင်);bookstore;sg.

knihovna (“budova² sledování¹ knih⁰”);စာကြည့်တိုက်(တစ်ခု);library (“building² (of) watching¹ books⁰”);sg.

knihovna: Muzeum a knihovna.;စာကြည့်တိုက်: ပြတိုက်နဲ့ စာကြည့်တိုက်;;library: The museum and the library.;col.

knihy: Jaké knihy čteš?;စာအုပ်: ဘယ်လိုစာအုပ်ဖတ်သလဲ;;books: What kind of books do you read?;inter. col.

koberec;ကော်ဇော(တစ်ချပ်);carpet;sg. P. koja (= mail armour)

koberec: Bezprostředně u postele je koberec.;ကော်ဇော: ကုတင်နဲ့ ကပ်လျက်မှာ ကော်ဇောရှိတယ်;;carpet: Immediately at the bed, (there is) carpet.;

kočka;ကြောင် ° ကြောင်(တစ်ကောင်) ° ကြောင်(တစ်ကောင်);cat;sg.

kočka: (Ten) pes je ošklivější než (ta) kočka.;ကြောင်: ခွေးက ကြောင်ထက် ပိုရုပ်ဆိုးတယ်;;cat: The dog is uglier than the cat.;

kočka: Kočka (právě teď) pije vodu.;ကြောင်: ကြောင်ရေသောက်နေတယ်;;cat: Cat is drinking water.;cont.

Koho .. (pod. jm.)?;ဘယ်သူ -လဲ;Whose .. (n.)?;pron. inter. col.

koho (či);ဘယ်သူ -လဲ;whose;pron. inter.

koho: Koho se zeptám?;ဘယ်သူကို -လဲ: ကျွန်တော် ဘယ်သူကို မေးမလဲ;;who: Who will I ask?;inter. col. um.

kohoutek (spoušt, “ruka (se) hýbe”);လက်လှုပ်;trigger (“hand moves”);n.

kokos;အုန်း(တစ်လုံး);coconut;sg.

kokos (“ovoce¹ dunění⁰”);အုန်းသီး(တစ်လုံး);coconut (“fruit¹ (of) boom⁰”);n.

kokos: Dej věno tácu kokosů (a) (“tácu”) banánů.;အုန်း: အုန်းပွဲငှက်ပျော်ပွဲနဲ့ တင်တောင်းပေါ့;;coconut: Give dowry of coconut (“tray”) (and) banana tray.;imper. col.

kolega (“pracovní kolega (který) drží (a) objím;လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်(တစ်ယောက်);colleague (“work colleague (who) holds (and) embraces”);

kolegové;အပေါင်း;colleagues;n.

kolegové: dobří přátelé, kolegové (a) velcí lidé z internetu (~ “online”);အပေါင်း: အွန်လိုင်းပေါ်မှ မိတ်ဆွေအပေါင်း: သူတော်ကောင်းတို့;colleagues: good friends, colleagues (and) great people from Internet (~ “online”);

kolej (studentská, “budova”);အဆောင်;college (“building”);n.

kolej (studentská, “školní budova”);ကျောင်းဆောင်(တစ်ဆောင်);hostel (“school building”);n.

kolektivně;ဝိုင်း;collectively;adv.

koleno;ဒူး(တစ်လုံး);knee;sg.

koleno (“kolenní hlava”);ဒူးခေါင်း(တစ်လုံး);knee (“knee head”);sg.

kolik;ဘယ်နှစ်num. class.လဲ ° ဘယ်လောက်လဲ ° ဘယ်နှစ်[num. class.]လည်း ° ဘယ်နှစ်[num. class.]လဲ ° ဘယ်နှစ် -လဲ;;how much ° how many;pron. inter. spis. (or) pron. inter. col. (or) pron. inter.

kolik (~ “jak”): Za kolik tohle prodáváte? (“Jak tohle prodáváte?”);ဘယ်လို -လဲ: ဒါ ဘယ်လို ရောင်းသလဲ;;how much (~ “how”): How much do you sell this for? (“How do (you) sell this?”);inter. col.

kolik (“stydět se”): (Sněž) kolik chceš. (“Nestyd’ se.”);အားနာ: အားမနာပါနဲ့;;shy: Don't be shy.;pol.

kolik (o čase) (~ “jaký čas”): Kolik je teď hodin? (“Jaký již byl čas?”);ဘယ်အချိန် -လဲ: အခု ဘယ်အချိန် ရှိပြီလဲ;;what time: What is the time now? (“What has been the time?”);inter. p.p. col.

kolik (peněz): Kolik musíš platit za nájem?;ဘယ်လောက် -လဲ: အခန်းခ ဘယ်လောက်ပေးရမလဲ;;how much (money): How much do (you) have to pay for rent?;inter.

kolik hodin, v: V kolik hodin přijdeš?;ဘယ်နှစ်နာရီမှာ: ဘယ်နှစ်နာရီမှာ လာမလဲ;;what time, at: What time will (you) come?;inter. fut.

kolik hodin, v: V kolik hodin půjdeš (odejdeš)?;ဘယ်နှစ်နာရီမှာ: ဘယ်နှစ်နာရီမှာ သွားမလဲ;;what time, at: What time will (you) go?;inter. fut.

kolik: Kolik (peněz) máš?;ဘယ်လောက် -လဲ: ဘယ်လောက် ရှိသလဲ;;how much: How much (money) do you have?;inter. col.

kolik: Kolik (stojí) tenhle?;ဘယ်လောက်: ဒါ ဘယ်လောက်လဲ;;how much: How much is this (one)?;inter.

kolik: Kolik (stojí) toto (kuličkové) pero?;ဘယ်လောက်လဲ: ဒီဘောပင်တစ်ချောင်း ဘယ်လောက်လဲ;;how much: How much is this (ball) pen?;inter. col.

kolik: Kolik čat?;ဘယ်နှစ် -လဲ: ဘယ်နှစ်ကျစ်လဲ;how many: How many kyats?;inter. col.

kolik: Kolik hodin?;ဘယ်နှစ် -လဲ: ဘယ်နှစ်နာရီလဲ;how many: How many hours?;inter. col.

kolik: Kolik je hodin? ("Kolik hodin udeřilo?");ဘယ်နှစ်: ဘယ်နှစ်နာရီ ထိုးပြီလဲ;what ("how many"): What is the time? ("How many hours have been struck?");col.

kolik: Kolik je ti let? ("Kolik je tvůj věk?");ဘယ်လောက်လဲ: မင်းအသက် ဘယ်လောက်လဲ;how much: How old are you? ("Who much is your age?");inter. col.

kolik: Kolik je ti let? ("Kolik už byl tvůj věk?");ဘယ်လောက်: မင်းရဲ့ အသက်က ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ;how (+ "much"): How old are you? ("How much has been your age?");inter. pol. um. col.

kolik: Kolik je ti let? ("Kolik věku už máš?");ဘယ်လောက်: အသက် ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ;how much: How old are you? ("How much age have (you) had?");inter. p.p.

kolik: Kolik knih?;ဘယ်နှစ် -လဲ: ဘယ်နှစ်အုပ်လဲ;how many: How many books?;inter. col.

kolik: Kolik lidí?;ဘယ်နှစ် -လဲ: ဘယ်နှစ်ယောက်လဲ;how many: How many people?;inter. col.

kolik: Kolik máš peněz?;ဘယ်လောက်: မင်းမှာ ပိုက်ဆံ ဘယ်လောက် ရှိလဲ;how much: How much money do you have?;inter. fr.

kolik: Kolik máte dětí?;ဘယ်နှစ် -လဲ: ကလေး ဘယ်နှစ်ယောက် ရှိသလဲ;how many: How many children do (you) have?;inter.

kolik: Kolik mílí je to odsud do Bago?;ဘယ်နှစ်: ဒီက ပဲခူးကို ဘယ်နှစ်မိုင် ဝေးသလဲ;how many: How many miles is it far from here to Bago?;inter. col.

kolik: Kolik mnichů je přihlášeno?;ဘယ်နှစ် -လဲ: အခု ဘယ်နှစ်ပါးလောက် လိုက်ဖို့ ရှိလဲ;how many: How many monks are enrolled?;inter. col. mn.

kolik: Kolik peněz máte, pane?;ဘယ်လောက်..လဲ: ရင်မှာ ပိုက်ဆံ ဘယ်လောက်ရှိလဲ;how much: How much money do (you) have, sir?;inter. uw.

kolik: Kolik pokojů chcete? (v hotelu);ဘယ်နှစ်..လဲ: ဘယ်နှစ်ခန်းလိုလဲ;how many: How many rooms do you want? (in hotel);inter.

kolik: kolik... ehm... no...;ဟာလောက် ° ဟိုဟာလောက်;how much: how much... oh... eh... ;interj.

kolik: Kolik... ehm... no... hele, dejte (mi) 120 (čiat);ဟိုဟာလောက်: ဟာလောက် (~ ဟိုဟာလောက်) ပေးပေါ့ ၁၂၀။ ° ဟာလောက်: ဟာလောက် (~ ဟိုဟာလောက်) ပေးပေါ့ ၁၂၀။;how much: how... oh... eh...: How much... oh... eh... much ... give ... like, 120 (kyats);col.

kolik: Za kolik (~ "s kolika") tohle prodáváte?;ဘယ်လောက်: ဒါ ဘယ်လောက်နဲ့ ရောင်းသလဲ;how much: How much (do you) sell this for (~ "with")?;inter. col.

kolik: Za kolik (peněz) (to) kupuješ?;ဘယ်လောက် -လဲ: ဘယ်လောက်နဲ့ ဝယ်သလဲ;how much: How much (money) do you buy (it) with?;inter. col.

kolikrát, (bez ohledu na to): (bez ohledu na to,) kolikrát se zeptáš;ဘယ်လောက်: ဘယ်လောက်မေးမေး;how often, (it doesn't matter): (it doesn't matter) how often (you) ask;

kolmý, být;မတ်;vertical, be;l

kolo;ဘီး(တစ်ဘီး);wheel;sg.

kolo (jízdní): čtyři kola (jízdní);စက်ဘီး: စက်ဘီးလေးစီး;bike: four bikes;

kolo (jízdní): Toto (jízdní) kolo stojí sto šedesát devět Euro.;စက်ဘီး: ဒီစက်ဘီးက ယူရိုတစ်ရာခြောက်ဆယ့်ကိုး ကျတယ်;bike: This bike costs one hundred sixty-nine Euro.;

kolo (řada, v debatě);လှည့်(တစ်လှည့်);turn (in debate);sg.

kolo (řada, v debatě): Co se týče naplánovaného, jak je zvykem, (mluvčí) budou mluvit tak, že navrhovatel (bude mluvit) jedno kolo (a) vyvraceč (také) jedno kolo. (Tj. každé kolo bude mluvit ta jiná skupina).;လှည့်: အစီအစဉ်မှာတော့ ထုံးစံအတိုင်းအဆိုတလှည့် အချေတလှည့် ပြောဆိုသွားကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်;turn (in debate): As for (what) is planned, as is the custom, (the speakers) will talk (as follows,) the proposer one turn (and) the defendant one turn. (Each turn another speaking group will talk.);pol.

kolo, jízdní ("kolový" stroj);စက်ဘီး(တစ်စီး);bike ("machine wheel");sg.

kolo, jízdní: blízko kola;စက်ဘီး: စက်ဘီးနားမှာ;bike: near the bike;

komár:ခြင်(တစ်ကောင်) ° ခြင်(တစ်ကောင်) ° ခြင်(တစ်ကောင်);mosquito;sg.

komár: Komáři štípou.;ခြင်: ခြင်ကိုက်တယ်;mosquito: Mosquitos bite.;

kombinovat (dohromady, "přilepit-k-sobě (a) spojit");ပူးပေါင်း;combine (together, "stick-together (and) join");T

komediant ("herec" vtipů" (nebo) "královský" syn vtipů");တာသမင်းသား(တစ်ယောက်);comedian ("actor" (of) jokes" (or) "king's" son" (of) jokes");sg. P. hāsa (= laughter)

komediant (klaun);လူပြတ်(တစ်ယောက်);comedian (clown);sg.

komedianti: Komedianti jsou také dobří.;လူပြတ်: လူပြတ်တွေလဲကောင်းတယ်;comedians: The comedians are also good.;col.

komentáře ("objasnění" (a) sesbírání poznámky");ရင်းလင်းချက်မှတ်စု;commentary ("clarification" (and) collected" notes");pl.

komentáře (Aṭṭhakathā);အဋ္ဌကထာ;commentaries (Aṭṭhakathā);n. P. aṭṭhakathā (= commentaries)

komentáře (Pāli, "objasnění (a) poznámky");ရင်းလင်းချက်မှတ်စု;commentaries (of Pāli, "clarification (and) notes");pl.

komentátor ("mistr" komentátorství");အဋ္ဌကထာဆရာ(တစ်ယောက်) တစ်ပါး;commentator ("commentary master");sg. (mn.)

komentátor ("mistr" (ve) tvoření komentátorských spisů");အဋ္ဌကထာကျမ်းပြုဆရာ(တစ်ယောက် ၊ တစ်ပါး);commentator ("master" (in) making (of) commentary scriptures");sg.

komentátor ("osoba" (která) může rozpracovat (a) přednášet");အကျယ်ချဲ့ဟောပြောနိုင်သူ(တစ်ယောက်) တစ်ပါး;commentator ("person" (who) can elaborate (and) preach");sg. (mn.)

komentátor ("tvůrce komentátorských spisů");အဋ္ဌကထာကျမ်းပြု(တစ်ယောက် ၊ တစ်ပါး);commentator ("maker" (of) commentary scriptures");sg.

komentátorský charakter;အဋ္ဌကထာဆိုင်ရာသဘော;commentarial nature;n.

komentátorský charakter kánonu ("charakter" (a) pravda" ohledně komentářů" originálních"

spisů¹);မူရင်းကျမ်းအဋ္ဌကထာဆိုင်ရာ သဘောတရား;commentarial character of the canon ("character¹⁰ (and) truth¹¹ regarding³ (the) original⁹ scriptures¹ commentaries²");n.
 komentářský charakter kánonu: Komentářský charakter kánonu později zcela ovlivnil pozdější
 komentáře.;မူရင်းကျမ်းအဋ္ဌကထာဆိုင်ရာ သဘောတရား:
 မူရင်းကျမ်းအဋ္ဌကထာဆိုင်ရာ သဘောတရားသည်
 နောက်ပိုင်းအဋ္ဌကထာများကို လုံးလုံးလျားလျား
 ဩဇာလွှမ်းမိုးခဲ့သည်။;commentarial character of the canon: The commentarial character of the canon later thoroughly influenced the late commentaries.;p.s. writ.
 kompletně;အကုန် ° လုံးလုံး ° အားလုံး;completely;adv. (or) T
 kompletně ("plně (a) zcela");အပြည့်အစုံ ° အပြည့်အစုံ;completely ("fully (and) completely");adv.
 kompletně ("úplně (a) k-něčímu-
 uspokojení");အပြည့်အဝ;completely ("fully (and) to-one's-satisfaction");adv.
 kompletní (má spíše negativní význam, "spotřebovat¹ limit⁹");တမ်းကုန်;complete (has neg. connotation, "use-up¹ (the) limit⁹");T
 kompletní, být;o;complete, be;l
 konat;ကြီး;carry out;T writ. P. kiriya (= action, deed) rare
 konat ("nést-v-ruce (a) nést-na-hlavě");ဆောင်ရွက်;perform ("carry-in-hand (and) carry-on-head");T
 konat (povinnosti): Co se týče některých lidí, myslí si, že muži jsou více schopní konat (povinnosti).;ဆောင်ရွက်: တချို့ကတော့ ယောက်ျားက ပိုဆောင်ရွက်နိုင်တယ်လို့ ထင်ကြတယ်။;perform: As for some people, (they) think, that men can perform (duties) more.;
 konce, být zcela u;ကုန်ဆုံး;finished, be completely;
 konce, být zcela u: Jeden den je už zcela u konce.;ကုန်ဆုံး: တစ်နေ့တာကို ကုန်ဆုံးစေတယ်။;finished, be completely: One day is completely finished, already.;col.
 konček: konečky prstů u nohou;ခြေချောင်းထိပ်များ;toe: toe tips;
 konček: konečky prstů u rukou;ထိပ်: လက်ချောင်းထိပ်များ;tip: finger tips;
 koncert;ပွဲအကြောင်း(တစ်ခု);concert;sg.
 koncert: ("Vskutku,") dnes večer se jdu podívat na koncert.;ပွဲ: ဒီနေ့ည ဒီပွဲကြည့်မလို့;concert: ("Indeed,") I'm going to see a concert tonight.;fut. col.
 koncert: Čí (je to) koncert?;ပွဲ: ဘယ်သူ့ပွဲလဲ။;concert: Whose concert (is it)?;inter. col.
 konci roku, na ("v² naplněném⁹ roce¹");ပြည့်နှစ်တွင်;end of the year, at the ("in² filled⁹ year¹");adv.
 konci roku, na: Na konci roku 1920 anglická vláda uspořádala otevření Yangonské University.;ပြည့်နှစ်တွင်: ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်အစိုးရက ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကို ဖွင့်လှစ်ရန် စီစဉ်သည်။;end of year, at the: At the end of the year 1920 the English government organized opening of the University of Yangon.;writ.
 konci, na (o čase, "na¹ konci⁹");အပြီးမှာ;end of, at the (about time, "at¹ end⁹");prep.
 končící čára: první se dostává (~ "vstupuje") na vítěznou čáru.;ပန်းဝင်း: ပထမဆုံးပန်းဝင်တယ်။;winning post: (He) enters the finishing line as first.;

Koncil, První Buddhistický ("první společná-recitace");ပထမသင်္ဂါယနာ;Council, First Buddhist ("first rehearsal");n. Bh. P. paṭhamasaṅgāyanā (= first rehearsal)
 končit;ဆုံး;end;l, T
 končit: Není konce mnohému děkování za tu ("dodanou") pomoc.;ဆုံး: ကုညီပေးသည်အတွက် (များစွာ)ကျေးဇူးတင်လို့ မဆုံးပါဘူး။;end: There is no end to the much of thanking for the ("given") help.;pol.
 konec;ကုန် ° အတို;end;n.
 konec konců ("pak² na¹ konci⁹");အဆုံးမှာတော့;after all ("then² at¹ end⁹");adv.
 konec: až do konce;အဆုံး: အဆုံးအထိ;end: until the end;
 konec: na konci měsíce;ကုန်: လကုန်ရင်;end: at the end of month;
 konec: Na tyto otázky budeme znát odpověď na konci této diskuze.;အပြီး: ဒီမေးခွန်းတွေရဲ့ အဖြေကို ဒီစကားရည်လုပွဲအပြီးမှာ သိကြပါတော့မယ်။;end: We will know the answer to these questions at the end of this discussion.;fut. pol.
 konec: Vskutku, konec.;အတို: အတိုပေါ့။;end: End, indeed.;col.
 koneček (prstu);ထိပ်;tip (of finger or toe);n.
 koneckonců ("dlouhé¹ počítání");ရေရှည်;long-term ("long¹ counting");adv.
 konečně ("pak² na¹ konci⁹");အဆုံးမှာတော့;eventually ("then² at¹ end⁹") ° lastly ("then² at¹ end⁹");adv.
 konečně (nakonec, "v¹ končení⁹");အပြီးသတ်တွင်;lastly ("in¹ ending⁹");adv.
 koníček;ဝါသနာ(တစ်ခု);hobby;sg. P. vāsanā (tendencies of the past)
 koníček: Jaké máte koníčky, pane? ("Pane, jaké koníčky (jsou) zahrnuty?");ဝါသနာ: ရင် ဘာဝါသနာပါလဲ။;hobby: What are your hobbies, sir? ("Sir, what hobbies (are) included?");inter.
 koníček: Mým koníčkem je horolezectví. ("Já zahrnuji koníček lezení (na) hory.");ဝါသနာ: ကျွန်တော် တောင်တက်ဝါသနာပါတယ်။;hobby: I have the hobby of climbing mountains. ("I include hobby (of) climbing mountains.");um.
 koníček: Mým koníčkem je tancování. ("Já zahrnuji koníček tancování.");ဝါသနာ: ကျွန်မ အကဝါသနာပါတယ်။;hobby: I have the hobby of dancing. ("I include hobby (of) dancing.");uw.
 konstruovat ("stavět (a) stavět");တည်ဆောက်;construct ("build (and) build");T
 kontext ("seřazení (a) uspořádání-do-pořádku");အစီအစဉ်;context ("lining-up (and) arranging-in-order");n.
 kontext ("téma, základ (a) situace");အကြောင်းအရာ အခြေအနေ;context ("subject-matter, basis (and) situation");n.
 kontext: v kontextu Pāli komentářů;အစီအစဉ်: ပါဠိတော်အဋ္ဌကထာ အစီအစဉ်ထဲမှာ;context: in the context of Pāli commentaries;
 kontinent;တိုက်(တစ်တိုက်);continent;sg.
 kontinent ("velký kontinent");တိုက်ကြီး(တစ်တိုက်);continent ("big¹ continent");sg.
 kontinent: Na zemi je sedm kontinentů.;တိုက်: ကမ္ဘာပေါ်တွင် တိုက်ကြီးခုနစ်တိုက် ရှိတယ်။;continent: On the earth there are seven continents.;
 kontrola (korektura knihy, "číst, sledovat, čistit (a) omývat");ဖတ်ရှုစစ်ဆေး;proofread (a book, "read, watch, clean

(and) wash");T
 kontrolovat;စောင့် ° စိုး;control;T
 kontrolovat (armádu, "krotit (a) starat-se-o");အင်္ဂလိပ်;direct (an army, "subdue (and) look-after");T
 kontrolovat (za účelem dozvědění se a informací);စစ်;check (sth. out, to know and have information);T
 kontrolovat (za účelem dozvědění se a informací): Zkontroluji (to) a budu (tě) ("nazpátek") informovat.;စစ်: စစ်ပြီး
 အကြောင်းပြန်ပေးပါမယ်;;check (sth. out): (I will) check (it) out and inform (you) ("in-return").;fut. pol.
 kontrolovat se;ထိန်း;control (oneself);T
 konvence ("navykly způsob");ထုံးနည်း;convention ("accustomed method");n.
 konvice, skleněná ("skleněná konvice");ဖန်ကရား(တစ်ဘူး);jug, glass ("glass jug");sg.
 konvice, skleněná: Upuštěná skleněná konvice se nerozbila.;ဖန်ကရား: လွှတ်ကျခဲ့တဲ့ ဖန်ကရားက မကွဲဘူး;;jug, glass: The dropped glass jug did not get broken.;
 konzultovat (něčí otázky, "žádat určitě");တိုင်ပင်;consult (sb.'s questions "request for-sure");T
 konzultovat s ("vyžadovat vážně (a) dívat-se");တိုင်ပင်ကြည့်;consult ("request seriously (and) see");T
 konzultovat: Konzultace (tvých otázek) bude v pořádku, jestliže přijdeš osobně.;တိုင်ပင်: လူကိုယ်တိုင်လာမှ တိုင်ပင်လို့ ရမယ်;;consult: It will be fine to consult (your questions) when (you) come personally.;fut.
 kopané, hra ("událost² kulatého¹ míče");ဘောလုံးပွဲ(တစ်ပွဲ);football, game of ("event² (of) round¹ ball");sg.
 kopat;ကန်;kick;T
 kopat (zem);တူး;dig;T
 kopat: Ale, vskutku, není dobré chtít pít čistou vodu teď, (jestliže) byla studna vykopána teď.;တူး: ဒါပေမယ့် အခုရေတွင်းတူး အခုရေကြည်သောက်ချင်လို့ မရဘူးလေ;;dig: However, indeed, it is not right to want to drink clear water now, (if) the well (has been) dug now.;prov.
 kopie ("stejný¹ nápad");မိတ္တူ;copy ("same¹ idea");n. P. mittha (= idea)
 kopírovat;ကူး;copy;T
 kopírovat ("opisovat¹ psaní");စာကူး;copy ("copy¹ (a) writing");T
 kopírovat: Kopíruji ty části na nějaké jiné místo.;ကူး: အဲဒီ အပိုင်းတွေကို အခြားတစ်နေရာမှာ ကူးပါတယ်;;copy: (I) copy those parts to another place.;pol.
 kopnout;ကန်;kick;T
 korektura ("číst (a) sledovat {jmenec}");ဖတ်ရှုခြင်း;proofreading ("read (and) watch {nouner}");n.
 korektura ("číst¹ korekturu^o {jmenec}");ပရဖတ်ခြင်း;proofreading ("read¹ proof^o {nouner}");n. E. proof
 korektura: Dělá korekturu na (svém) počítači.;ဖတ်ရှုခြင်း: အဲဒီ ဖတ်ရှုတယ်;;proofreading: (He) is doing the proofreading on (his) computer.;
 korekturu, číst ("číst, sledovat, čísti (a) omývat");ဖတ်ရှုစစ်ဆေး;proofread (a book, "read, watch, clean

(and) wash");T
 kořeněný (pálivý);အစင်း;spicy (hot tasty);adj.
 koro (psychická nemoc víry, že vlastní penis se bude zmenšovat a zmenšovat a pak, když zmizí, dojde k smrti, příčinou je nedostatek znalosti vlastního těla, lze léčit přednáškou o anatomii, původem z Číny);ကိုရို;koro (mental sickness of belief, that one's penis will get smaller and smaller and then, when it disappears, one will die, caused by little knowledge about one's body, can be healed by lecture on anatomy, originally from China);n.
 koro: nemoc zvaná koro;ကိုရို: ကိုရိုဟု ခေါ်သော ရောဂါ;koro: sickness called koro;
 korzet (dámský);ဘော်လီ(တစ်ထည်);bodice (worn by women);sg.
 koš, košík;ခြင်း(တစ်ခု);basket;sg.
 košile ("košilová košile");ရှပ်အင်္ကျီ(တစ်ထည်);shirt ("shirt shirt");sg. E. shirt
 košile: Půjdu do obchodu abych (si) koupil košili.;အင်္ကျီ: အင်္ကျီဝယ်ဖို့ ကျွန်တော် ဆိုင်ကို သွားမယ်;;shirt: I will go to (the) shop to buy (a) shirt.;fut. um.
 košile: Koupím kalhoty i košili.;အင်္ကျီ: ဘောင်းဘီရော အင်္ကျီရော ကျွန်တော် ဝယ်မယ်;;shirt: I will buy pants as well as shirt.;fut. um.
 košile: Pán v (~ "s") modré košili je první.;အင်္ကျီ: အပြာရောင်အင်္ကျီနဲ့ အမျိုးသားက ပထမ;;shirt: The man with blue shirt is the first.;col.
 kost;အရိုး(တစ်ချောင်း) ° ရိုး(တစ်ချောင်း) ° အရိုး(တစ်ချောင်း);bone;sg. (num. class. is given according to the shape) (or) sg.
 kost: Kost bolí.;အရိုး: အရိုးနာတယ်;;bone: Bone is paining.;
 koště ("jeden^o svazek² trávy");တမြက်စည်း(တစ်ချောင်း);broom ("one^o bunch² (of) grass");sg.
 koště ("tyč^o (ze) svazku² trávy");တမြက်စည်း(တစ်ချောင်း);broom ("stick (of) grass bundle");sg.
 koště: Brzy ráno zametá ("koštětem").;တမြက်စည်း: မနက်အစောကြီး တမြက်စည်း လည်းနေတယ်;;broom: Early in the morning (he) is sweeping ("(with) broom").;cont.
 kostel ("klášter² (kde je) uctíván¹ Pán");ဘုရားရှိခိုးကျောင်း(တစ်ကျောင်း);church ("monastery² (where) Lord^o (is) worshipped²");sg.
 kostel ("klášter² křesťanského^o pána");ခရစ်ယာန်ဘုရားကျောင်း(တစ်ကျောင်း);church ("monastery² of Christian^o Lord¹");sg.
 kostel ("klášter³ (kde je) uctíván² Pán¹ křesťanů");ခရစ်ယာန်ဘုရားရှိခိုးကျောင်း(တစ်ကျောင်း);church ("monastery³ (where) Christian^o Lord¹ (is) worshipped²");sg.
 kostel: Mnoho lidí jde (~ "stoupá") do kostela.;ခရစ်ယာန်ဘုရားရှိခိုးကျောင်း: လူတော်တော်များများ ခရစ်ယာန်ဘုရားရှိခိုးကျောင်းတက်တယ်;;church: Many people come (~ "ascend") to church.;
 kostka ledu ("tupá² tvrdá¹ voda^o {mn.č.}");ရေခဲတုံးတွေ;cubes, ice ("blunt² hard¹ water^o {pl.}");pl.
 kostka ledu ("tupá² tvrdá¹ voda");ရေခဲတုံး(တစ်တုံး);cube, ice ("blunt² hard¹ water");sg.
 kotě;ကြောင်ပေါက်စ(တစ်ကောင်) ° ကြောင်ကလေး(တစ်ကောင်);kitten;sg.
 kotník ("sloup² (který) obrušuje¹

nohu^{၀၀});မြေပွတ်တိုင်(တစ်ဖက်);ankle ("pillar^၂ (which) brushes^၁ leg^{၀၀}");sg.

koule (rybí atd. na jezení, rozdrčené maso);လုံး;ball (of fish etc. to eat, pulverized meat);n.

koupaliště ("nádrž^၂ (na) přecházení^၁ vody^{၀၀}");ရေကူးကန်(တစ်ကန်);lido (swimming pool, "water crossing pool");sg.

koupat se ("ohýbat^၁ vodu^{၀၀}");ရေချိုး;bathe ("break^၁ water^{၀၀}");T

koupelna ("vodu-ohýbací pokoj");ရေချိုးခန်း(တစ်ခန်း);bathroom ("water-bending room");sg.

koupit;ဝယ်;buy;T

koupit (někomu, "koupit (a) dát");ဝယ်ပေး;buy (for sb., "buy (and) give");T

koupit si: Koupí si také knihu.;ဝယ်: သူ စာအုပ်လဲ ဝယ်မယ်။;buy: He will buy a book also.;col. um.

koupit si: V tom případě si (to) ("už") nekoupím.;ဝယ်: ဒီလိုဆို မဝယ်တော့ပါဘူး။;buy: In that case (I) will not buy it ("any more");.pol.

koupit: Půjdu do obchodu abych (si) koupil košili.;ဝယ်: အင်္ကျီဝယ်ဖို့ ကျွန်တော် ဆိုင်ကို သွားမယ်။;buy: I will go to (the) shop to buy (a) shirt.;fut. um.

koupit: ("Já") koupím maso.;ဝယ်: ကျွန်တော် အသားဝယ်မလို့။;buy: I will buy meat.;col. um.

koupit: Co chcete koupit? ("Co (je to), co chcete koupit?");ဝယ်: ဘာဝယ်ချင်လို့လဲ။;buy: What do (you) want to buy? ("What (is it), that (you) want to buy?");inter. col.

koupit: Co si koupíš, příteli?;ဝယ်: ဘာဝယ်မလဲ ခင်ဗျား။;buy: What will you buy, friend?;inter. um.

koupit: Jakou knihu (si) chceš koupit, příteli?;ဝယ်: ခင်ဗျား ဘာစာအုပ် ဝယ်ချင်ပါသလဲ။;buy: Friend, what book do you want to buy?;inter. fut. col. um.

koupit: Jde do obchodu aby koupil obálku.;ဝယ်: စာအိတ် ဝယ်ဖို့ ဈေးသွားတယ်။;buy: (He) goes to shop to buy an envelope.;

koupit: Koupím kalhoty i košili.;ဝယ်: ဘောင်းဘီရော အင်္ကျီပါ ကျွန်တော် ဝယ်မယ်။;buy: (I) will buy pants as well as shirt.;fut.

koupit: Šel jsem do obchodu a koupil ("zboží") co jsem chtěl (~ "měl-rád") aniž bych se díval na cenu.;ဝယ်: ဆိုင်ကို လာပြီး ကြိုက်တဲ့စွဲစွဲညှပ် ဥစ္စာများကို ဈေးမကြည့်ပဲ ဝယ်ခဲ့ပါတယ်။;buy: (I) went to a shop and bought what ("goods") (I) liked without looking at the price.;p.s. pol.

kouř ("kouř^၁ ohně^{၀၀}");မီးခိုး;smoke ("fire's smoke");n.

kouřit ("ohňův kouř");မီးခိုး;smoke ("fire's smoke");T

kouřit ("pít");သောက်;smoke ("drink");T

kouřit ("pít"): Kouří cigarety.;သောက်: ဆေးလိပ်သောက်တယ်။;smoke ("drink"): (He) smokes cigarettes.;

kouřit ("pít^၁ cigaretu^{၀၀}");စီးကရက် သောက် ° ဆေးလိပ်သောက်;smoke ("drink^၁ cigarette^{၀၀}");T

kouřit (drogu);ရှူး;smoke (a drug);T

kousat;ကိုက်;bite;T

kousat: protože jsme se obávali, že by kousal;ကိုက်: ကိုက်မှာ စိုးလို့;bite: because (we) were afraid that (he) would bite;col.

kousek: kousek papíru;အပိုင်း: စာရွက်အပိုင်း;piece: a piece of paper;

kousnout: Ráno mě kousl pes. ("Ráno jsem dostávám psí

kousnutí.");ကိုက်: မနက်က ငါ ခွေးကိုက်ခံရတယ်။;bite: I was bitten by a dog in the morning.;

kout pikle ("dělat^၁ myšlení^{၀၀}");ကြံပြု;scheme ("make^၁ thinking^{၀၀}");T

kout pikle: Kuje na někoho pikle. ("Dělá proti někomu tajně plán.");အကောက်ကြံ: သူတစ်ပါးကို တိတ်တိတ်လေး အကောက်ကြံသည်။;scheme (plot): (He) makes a secret plot against somebody.;writ.

kouzelník, jevištní ("mistr^၁ (v) kouzelnických-tricích^{၀၀}");မော်ဆရာ(တစ်ဦး) ° မျက်လည်ဆရာ(တစ်ဦး);magician, parlour ("master^၁ (in) sleight-of-hand^{၀၀}"); (or) sg.

kov ("napodobuje^၁ bojování^{၀၀}");သတ္တု;metal ("imitates^၁ fighting^{၀၀}");n.

kov: Auto bylo postaveno užitím spousty kovu.;သတ္တု: ကားကို သတ္တုအမြောက်အများသုံးပြီး ပြုလုပ်ထားတယ်။;metal: The car was build using plenty of metal.;

koza;ဆိတ်(တစ်ကောင်);goat;sg.

krab ("krátký luňák");ပုစွန်(တစ်ကောင်);crab ("short kite");sg.

krabice;သေတ္တာ(တစ်လုံး) (maybe from သစ်တာ);box;sg.

krabice ("dřevěná nádoba");သစ်တာ(တစ်လုံး) (now rather as သေတ္တာ);box ("wooden receptacle");sg.

krabička první pomoci ("první^၀ lékařská^၁ krabice^၂ (a) taška^၃");ရေခဲဦးသန့်သေတ္တာအိတ်(တစ်ခု);first aid kit ("first^၀ medical^၁ box^၂ (and) bag^၃");sg.

krabička zápalek ("krabička^၂ (k) oškrabání^၁ (pro) oheň^{၀၀}");မီးခြစ်ဘူး(တစ်ဘူး);matchbox ("box^၂ (to) scrape^၁ (for) fire^{၀၀}");sg.

kraj (oblast);ဇက်တလွှာ;area;n.

krájet;ဖြတ် ° ကိုက်;cut away;T

krájet (na plátky);လီး ° လီးဖြတ် ° ဖြတ်;slice;T

krajina ("být-rozšířený^၁ (k) dívání^{၀၀}");ရှုခင်း;landscape ("be-spread^၁ (to) look^{၀၀}");n.

král;မင်း(တပါး);king;sg.

král ("pán (a) král");ရှင်ဘုရင်(တစ်ပါး);king ("lord (and) king");sg.

král (král, král);ဘုရင်မင်း(တစ်ပါး) ° မင်းဘုရင်(တစ်ပါး);king ("king, king");sg.

král: (Už) jsme tisíckrát vystoupili (na úroveň) krále.;မင်းဘုရင်: အကျွန်ုပ်တို့ အကြိမ်ပေါင်းထောင်နှင့်ချီပြီး မင်းဘုရင်များဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။;king: We have risen thousand times to the (level of) king.;p.s. pol.

král: A tak král požádal aby zavolali Na No.;ဘုရင်ကြီး: ဒီတော့ ဘုရင်ကြီးက ငည့်ကို ခေါ်ခိုင်းတယ်။;king: Thus the king asked to call Nga Nyo.;

král: Král Čansitá pracoval aby (udržel tu) ohromnou zemi jednotnou.;မင်း: ကျန်စစ်သားမင်းသည် နိုင်ငံတော်စည်းလုံးညီညွတ်အောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့၏။;king: King Kyansittha worked in order to (maintain) the great country united.;p.s. writ.

král: Král Nau se v období Taunů stal slavným králem.;ဘုရင်: ဘုရင့်နောင်သည် တောင်သူခေတ်၌ ထင်ရှားသော ဘုရင်တပါး ဖြစ်သည်။;king: King Naung became a famous king in the Taungs' era.;writ.

králem, být ("dělat^၁ krále^{၀၀}");မင်းပြု;king, be a ("make^၁ king^{၀၀}");T

králem, být: Ministři naléhali, aby se Čansitá stal králem.;မင်းပြု: မှူးမတ်များက ကျန်စစ်သားကို မင်းပြုရန် တိုက်တွန်းကြသည်။;king, be a: The ministers urged Kyansittha to become a king.;writ.

králík;ယုန်(တစ်ကောင်);rabbit;sg.
královna;မိဖုရား(တစ်ပါး);queen;sg.
královna: Je to socha královny jednoho starověkého krále.;မာဘုရား: ရေးမင်းတစ်ပါးရဲ့ မိဘုရားအရပ်ပါ။;queen: It is a statue of one ancient king's wife.;pol.
královský titul;ဦး;king's title;pref.
králův či státní služebník (“(který) nosí² králov^o záležitosti¹”);မင်းမှုထမ်း(တစ်ယောက်);king's or state's servant (“(who) carries² king's^o issues¹”);sg.
krása;အလှ;beauty;n.
krása: Dodává (“milovanou”) krásu.;အလှ: အလှလေးတွေကို (~ လှတာလေးတွေကို) ပေးတယ်။ ° လှတာ: အလှလေးတွေကို (~ လှတာလေးတွေကို) ပေးတယ်။;beauty: (It) gives (“the-beloved”) beauty.;col.
krása: Před pódíem jedno vozidlo s druhým (~ “s jedním”) soutěží v kráse.;အလှ: စင်ရေမှာ ကားတစ်စီးနဲ့ တစ်စီးအလှပြိုင်ကြပါတယ်။;beauty: In front of the stage one vehicle with another (~ “with one”) compete in beauty.;col. pol.
krásný (“příjemný”): Poněvadž je vedle řeky Iravadi, (“také (co se týče) krásy”) je krásné.;သာ: ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းဘေးမှာရှိလို့ သာလဲသာလာပါတယ်။;beautiful (“pleasant”): As it is next to Irrawaddy river, (“also as for beauty,”) (it) is also beautiful.;pol. col.
krásný (příjemný);သာ;beautiful (pleasant);adj.
krásný, být;လှ;beautiful, be;
krásný, být (“dobry² na¹ zalíbení^o”);နှစ်သက်ဖို့ကောင်း;beautiful, be (“good² for¹ liking^o”);l
krásný, být (“krásný (a) zářivý”);လှပ;beautiful, be (“beautiful (and) shining”);l
krásný, být: (Ta) budova není moc velká, ale je krásná.;နှစ်သက်ဖို့ကောင်း: အဆောက်အဦးက သိပ်တော့မကြီးဘူး ဒါပေမယ့်နှစ်သက်ဖို့ ကောင်းတယ်။;beautiful, be: The building is not very big, but (it) is beautiful.;
krásný, být: Je (to) úplně krásné.;လှ: အားလုံးလှတယ်။;beautiful, be: (It)'s completely beautiful.;
krásný: (Bude) dobře, pokud (to) někdo opraví aby to bylo krásnější než tohle.;လှ: နောက်ပြီး ဒီထက် လှအောင် ပြင်လို့ ရတယ်။;beautiful: (It) is fine if later on (sb.) corrects (it) to be more beautiful.;col.
krásný: (Ty) dvě ženy jsou krásné.;လှ: အမျိုးသမီးနှစ်ယောက်က လှတယ်။;beautiful: The two women are beautiful.;
krásný: Je (to) nesmírně krásné.;လှ: အကုန်လှတယ်။;beautiful: (It) is extremely beautiful.;
krásný: Kéž sníš krásné sny. (“Kéž krásně sníš sny.”);လှ: အိမ်မက်လှလှမက်ပါစေ။;beautiful: May (you) dream beautiful dreams. (“May (you) beautifully dream dreams.”);w. pol.
krásný: krásná přítelkyně;လှပ: လှပသောရည်းစား;beautiful: beautiful girlfriend;
krásný: Myanmar (“země”) je nesmírně krásná.;လှ: မြန်မာနိုင်ငံက အလွန်လှပါတယ်။;beautiful: Myanmar (“country”) is extremely beautiful.;pol.
krásný: Schody tohoto domu jsou velice krásné.;လှ: ဒီအိမ်က လှကားတွေက လှလိုက်တာ။;beautiful: Stairs of this house are very beautiful.;col.

krásný: Ted' už není krásná.;လှ: ယခု မလှတော့ပါဘူး။;beautiful: Now (she) is no more beautiful.;pol.
krást: Hej, týčku, jestli budeš krást, při (tom) kradení pro nás (taky) ukradni, příteli.;ခိုး: ဟိတ်ကောင် ခိုးမယ်ခိုးတော့ ငါတို့အတွက်ပါ ပိုခိုးပေးကွာ။;steal: Hey guy, if (you) steal, while stealing steal more for us (also), friend.;imper. sl.
krást: Nekrade majetek (druhých).;ခိုး: သူ့စွာ မခိုး။;steal: He doesn't steal (others') property.;col.
krát;ကြိမ်;times;suff.
krát (když se něco opakuje);အကြိမ်;time (in number of times);n.
krát (násobek);ပေါင်းများစွာ ° အကြိမ်ပေါင်း -နှ့်;times (fold);suff. adv. (or) adv. writ.
krát (násobek): (Už) jsme (“my”) měli stokrát, tisíckrát manželky.;ပေါင်းများစွာ: အကျန်ပိုတို့တွင် ရာပေါင်းများစွာသော ထောင်ပေါင်းများစွာသော ဇနီးများရှိခဲ့သည်။;times (fold): We (already) had hundred times, thousand times wives.;p.s. pol.
krát (násobek): (Už) jsme tisíckrát vystoupili (na úroveň) krále.;အကြိမ်ပေါင်း -နှ့်: အကျန်ပိုတို့ အကြိမ်ပေါင်းထောင်နှင့်ချီပြီး မင်းဘုရင်များဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။;times (fold): We have risen thousand times to the (level of) king.;p.s. pol.
krát (násobek): tisíckrát;အကြိမ်ပေါင်း: အကြိမ်ပေါင်းထောင်;times (fold): thousand times;
krát (značí opakování);ကြိမ်;times (indicates a repetition);suff.
krát více - než;ဆမက၊ -ထက်;times more - than;suff. adv.
krát více - než: Bude desetkrát krásnější než tady (~ “tohle.”);ဆမက၊ -ထက်: ဒီထက် ဆယ်ဆမက လှမယ်။;times more - than: (She) will be ten times more beautiful than this.;fut.
krát: devadesát devětkrát (nebo devětadevadesátkrát);ကြိမ်: ကိုးဆယ်ခြောက်ကြိမ်;times: ninety-six times;
krát: My se Pánu Buddhovi klaníme třikrát (“poklony”).;ကြိမ်: ကျွန်တော်တို့ မြတ်စွာဘုရားကို ခိုးသုံးကြိမ် (~ ဦးသုံးကြိမ်) ရိုးကြပါတယ်။;times: We bow three (“bow”) times to the Buddha.;pol. um.
krát: několikrát (“pro (a) skrze počet časů”);အကြိမ်: အကြိမ်အရေအတွက်အားဖြင့်;time: in number of times;adv.
krát: třicet třikrát (nebo třiatřicetkrát, o výskytu);ကြိမ်: သုံးဆယ့်ကိုးကြိမ်;times: thirty-nine times (about appearance);
krátce;တိုတို;shortly;adv.
krátce (“k¹ (a) podle² svazování^o”);အချုပ်အားဖြင့်;short, in (“to¹ (and) by² binding^o”);adv.
krátké příběhy (nebo krátká díla literatury, “krátké¹ psaní”);စာတို;short stories (or short pieces of literature, “short¹ writing^o”);n.
krátkost;တိုခြင်း;shortness;n.
krátkost (“být-krátký hodně {jmenec}”);တိုတောင်းခြင်း;shortness (“be-short much {nouner}”);n.
krátký (o osobě);တို;short (about person);adj.
krátký (vzhledem): (Ta) dívka je menší (~ “kratší”) než (ten) chlapec.;အရပ်တို: ကောင်မလေးက ကောင်လေးထက် အရပ်တိုတယ်။;short (by appearance): The girl is shorter than the boy.;
krátký muž (“krátkost”);တိုခြင်း(တစ်ယောက်);short man (“shortness”);sg.
krátký muž: Toto slovo nabývá (~ “dostává”) významu “krátký

muž".;ပုခြင်း: ဒီစကားလုံးဟာ ပုခြင်းလို အဓိပ္ပါယ်ရသည်။;short man:
This word gets the meaning of "short man".;writ.
krátký, být;တိုတို ° တို ° အတို;short, be;l
krátký, být (o cestě atd.);နီး;short, be (about way etc.);l
krátký, být (o člověku, "vzhledem krátký");အရပ်ပု;short, be
("short" (by) appearance");l
krátký, být (o věcech);တို;short, be (about things);l
krátký, být: Je (to) krátké a přesnější. (o překladu);တိုတို:
တိုတိုနဲ့ထိုထိုရောက်တာပေါ့။;short, be: (It) is short and more exact.
(about a translation);col.
kráva;နွား(တစ်ကောင်);cow;sg.
kráva: Kuň je hubenější než kráva.;နွား: မြင်းက နွားထက်
ပိုသွယ်လှတယ်။;cow: The horse is thinner than the cow.;
krčel (se);ဝင်;crawl;T
krčel se: Slepice se krčí na trávníku.;ဝင်: မြက်ခင်းပေါ်မှာ
ကြက်မတစ်ကောင် ဝင်နေတယ်။;crawl: A hen is crawling on the
lawn.;
kredenc (skříň);ဗီရီ(တစ်လုံး) [bīrō];cupboard;sg. E. bureau
kredence (kredenc, "kočičí dům");ကြောင်အိမ်(တစ်လုံး);cupboard
("cat's house");sg.
kreditní karta ("plochá³ karta² (k) nakupování¹ (na)
dluh^{om}");အကြွေးဝယ်ကတ်ပြား(တစ်ချပ်);credit card ("flat³ card² (to)
buy¹ (for) debt^{om}");sg. E. card
kreslit;ဆွဲ;draw ° draw (picture);T
kreslit: Kreslí obraz.;ဆွဲ: ပုံဆွဲတယ်။;draw: (He) draws a picture.;
křesťanství ("křesťanské
náboženství");ခရစ်ယာန်ဘာသာ;Christianity ("Christian
religion");n.
krev;သွေး;blood;n.
krev: krev na ruce;သွေး: လက်ပေါ်မှာ သွေးတွေ;blood: blood on
hand;
krev: Mám také trochu německé krve (~ několik německých
předků).;သွေး: ကျွန်တော်မှာ ဂျာမန်သွေးလည်း အနည်းငယ်
ရှိတယ်။;blood: I have also a little bit of German blood (~
ancestors).;
krev: Ve prospěch jednoty Myanmaru (a) Monu, (král) světil
vládu (svému) královskému vnoučeti Alaun Sítuovi (který byl)
Myanmarské (i) Monské krve.;သွေး: မွန်မြန်မာ စည်းလုံးရေးအတွက်
မွန်မြန်မာသွေးပါသော မြေးတော်အလောင်းစည်သူကို
နန်းအပ်ခဲ့သည်။;blood: On behalf of the Myanmar-Mon unity, (the
king) entrusted the reign to (his) royal grandson Alaung Sithu of
Myanmar (and) Mon blood.;p.s. writ.
kreveta ("krátký luňák");ပုစွန်(တစ်ကောင်) ° ပုစွန်(တစ်ကောင်) (WS.
from ပုစွန်);prawn ("short kite");sg.
krevety, jistý druh ("krátký luňák");ပုစွန်(တစ်ကောင်);scampi
("short kite");sg.
křičet;အော်;shout;T
křičet (hlasitě);မြည်း;cry (loudly);T
křičet: Násilnický křičí sprostá slova.;အော်:
ကြမ်းတမ်းစွာဆိုးရွားသော (~ ဆိုးရွားကြမ်းတမ်းသော) စကားနဲ့
အော်တယ်။ (~ ဆိုးရွားတဲ့စကားတွေနဲ့ ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်း
အော်တယ်။);shout: (He) violently shouts ("with") dirty words.;
kriket;ခရစ်ကတ် (from ခရစ်ကက်) ° ခရစ်ကက်;cricket (game);n. E.
cricket (or) n. WS. E. cricket

kriminál (CZ col.);ထောင်(တစ်ခု);jail (EN col.);sg.
kritizovat;ဝေဖန် ° အပြစ်ရှာ;criticize;T
kritizovat ("hledat¹ vinu^{om}");အပြစ်ရှာ;criticize ("search¹ guilt^{om}");T
kritizovat (nesouhlasit, "zablokovat (a)
ohraničit");တန့်ကွက်;criticise (object, "block (and) mark-off");T
kritizovat (stěžovat si, "bobtnat rovnoměrně, bobtnat
rovnoměrně");ပွစီပွစီ;carp (complain, "swell equally, swell
equally");T col.
křižovatka ("cesty rozštěpení");လမ်းခွဲ;intersection ("way
splitting");n.
křižovatka ("ulice se-setkávají, ulice se-
větví");လမ်းဆုံလမ်းခွဲ(တစ်ခု);crossroad ("streets meet, streets
fork");sg.
křižovatka: Po třetí křižovatce zatoč doleva.;လမ်းခွဲ:
တတိယလမ်းခွဲပြီးရင် ဘယ်ဘက်ကွေ့လိုက်ပါ။;intersection: After the
third intersection turn left.;imper. pol.
krk ("hluchý¹ krk^{om}");လည်ပင်း;neck ("deaf¹ neck^{om}");n.
krmit (zejm. zvíře);ကျွေး;feed (esp. an animal);T
kromě;အပြင် ° အပြင် ° လွဲပြီး ° ပြင် ° မှအပ ° မှတစ်ပါ ° ကလွဲလို့ °
ကလွဲ၍;apart from ° except;adv. (or) prep. (or) suff. writ.
(or) conj. writ. (or) adv. (or) conj. (or) suff. adv.
kromě ("venku");အပြင်;apart from ("out");adv.
kromě (následuje po pod. jm.);ကလွဲလို့;except (follows after
noun);suff. prep.
kromě (následuje za pod. jm.);မလွဲ၍;except (preceded by
noun);suff. writ.
kromě (následuje za slovesem);တဲ့အပြင်;except (preceded by a
verb);adv.
kromě toho;ဒါ့ပြင် (ဒီဟာ+အပြင်);moreover;conj.
kromě toho ("mimo¹ to^{om}");ဒါ့အပြင် ° ထို့အပြင်;besides ("out¹ (of)
that^{om}");adv.
kromě toho (dále pak, "po¹ skončení^{om}");ပြီးတော့;besides (then,
furthermore, "after¹ finishing^{om}");conj.
kromě: Co ještě máte kromě tohohle?;ပြင်:
ဒီပြင်ဘာရှိသေးသလဲ။;apart from: What else do (you) have apart
from this?;inter.
kromě: Co umíš, kromě meditování?;အပြင်: တရားထိုင်တာအပြင်
မင်းဘာလုပ်နိုင်လဲ။;apart from: Apart from meditating, what (else)
can (you) do?;col.
kromě: Kéž nikdo kromě tebe neví.;ကလွဲလို့: ခင်ဗျားကလွဲလို့
ဘယ်သူမှ မသိပါစေနဲ့။;except: May nobody know except you.;pol.
um.
kromě: kromě (těch) tři prací;အပြင်: အလုပ်သုံးခု အပြင်;except:
except the three works;
kromě: kromě (toho, že) píši (na počítači) slovník;တဲ့အပြင်:
အဘိဓာန်ရိုက်တဲ့အပြင်;except: except that (I) type a computer;
kromě: Kromě novinek je obsaženo také mnoho reklam.;အပြင်:
သတင်းတွေအပြင် ကြော်ငြာတွေလည်း အများကြီးပါတယ်။;apart from:
Apart from news (there are) also many advertisements
included.;writ. pol.
kromě: Kromě samathā a vipassanā meditace, co ještě
děláš?;အပြင်: သမထ ဝိပဿနာလုပ်ခြင်းအပြင် ဘာလုပ်သေးလဲ။ °
ကလွဲလို့: သမထ ဝိပဿနာလုပ်ခြင်းကလွဲလို့ ဘာလုပ်သေးလဲ။;apart
from: What else do (you) do, apart from ("doing") samathā

(and) vipassanā meditation?;inter.

kromě: Kromě tebe o tom ví všichni.;လွဲပြီး: ဒါကို မင်းလွဲပြီး (~ မင်းကလွဲရင်) အားလုံးသိကြတယ်;;except: Except you, everybody knows it.;col.

kromě: Kromě toho, že učí ostatní lidi, (také) se učí sám.;မှအပ: အခြား သူများကို သင်ကြားပေးခြင်းမှအပ မိမိဘာသာလေ့လာသင်ယူသည်။
° ကလွဲလို့: တခြားသူတွေကို သင်ပေးတာကလွဲလို့

ကိုယ့်ဘာသာလေ့လာနေတယ်;;apart from: Apart from teaching other people, (he) is studying himself (as well).;col. (or) writ.

kromě: kromě tohohle.;ပြင်: ဒီပြင်;apart from: apart from this (one);

kromě: Kromě tohohle jsem pochopil všechno (~ "zbytek").;ကလွဲပြီး: ဒါတစ်ခုကလွဲပြီးတခြားအရာတွေ ငါနားလည်ခဲ့တယ်;;apart from: Apart from this one I understood the rest.;p.s.

kromě: Kromě tohohle máme ještě dva druhy.;ပြင်: ဒီပြင် နှင့်မျိုးရှိပေးတယ်;;except: Except this there (we) have two kinds more.;pol.

kromě: Kromě učení druhých, (také) se umím učit (sám).;ကလွဲ၍: အခြားသင်ကြားခြင်းကလွဲ၍ ငါသင်ယူနိုင်တယ်;;apart from: Apart from teaching others, I can (also) learn (myself).;writ.

kromě: Máte (ještě) jinou knihu kromě této ("knihy")?;အပြင်: ဒီစာအုပ်အပြင် တခြားစာအုပ်ရှိသလား;;besides: Do you have another book besides this ("book")?;inter.

kromě: Nejím nic kromě ryže.;ကလွဲလို့: ထမင်းကလွဲလို့ ကျွန်တော် ဘာမှ မစားဘူး;;except: Except rice (I) don't eat anything.;um.

krosna ("taška" (která se) nosí-na¹ zádech°);ကျောပိုးအိတ်(တစ်လုံး , တစ်အိတ်);backpack ("bag² (to) carry-on¹ back°");sg.

křoví ("křoví mlátí");ချုံပုတ်(တစ်ခု);bush ("bush beats");sg.

křoví: Před domem je křoví.;ချုံပုတ်: အိမ်အရှေ့မှာ ချုံပုတ်ရှိတယ်;;bush: There is a bush in front of the house.;
krůček po krůčku;တစ်ဖြည်းဖြည်းနဲ့;step by step;adv.

krůček po krůčku ("pohyb po pohybu, pomalu (a) pomalu");တဖြေ့ဖြေ့ တဖြေးဖြေး;little by little ("movement by movement, slowly (and) slowly");adv.

krůček po krůčku ("pohybem (a) pohybem");တဖြေ့ဖြေ့;little by little ("by move (and) move");adv.

krůček po krůčku ("pohybem (a) pohybem"): Co se týče želvy, aniž by se zastavila (nebo) si odpočala, krůček po krůčku jde.;တဖြေ့ဖြေ့: လိပ်မှာမူကား မရပ်နားဘဲ တဖြေ့ဖြေ့ သွား၏;;little by little ("by move (and) move"): As for the turtle, not stopping (or) resting, (it) goes little by little.;writ.

kruh;ဝက်(တစ်ဝက်);circle;sg. P. cakka

kruh ("kruhovitý¹ kruhu°");ဝက်ဝိုင်း(တစ်ဝိုင်း);circle ("circular¹ circle°");sg.

kruh ("tvar² kruhovitého¹ kruhu°");ဝက်ဝိုင်းပုံ(တစ်ပုံ);circle ("shape² (of) circular¹ circle°");sg.

kruhovitý, být;ဝိုင်း;circle, be;l

krutý, být ("být-intenzivní (a) silný");ပြင်းထန်;fierce, be ("be-intense (and) strong");l

krutý, být ("tkát (a) porovnávat");ရက်စက်;cruel, be ("weave (and) compare");l

krutý, být (také v řeči);ရက်;cruel, be (also about speech);l

krutý, být: (Způsob jakým) mluvíš, je velice krutý.;ရက်: ပြောရက်လိုက်တာ;;cruel, be: (Your way of) speaking is very cruel.;col.

krutý: Je (to) tak kruté!;ထက်ဝက်: ထက်ဝက်လိုက်တာ (~ ရက်စက် လိုက်တာ);cruel: (It) is so cruel!;col.

krve, být (nějaké) ("zahrnovat krev");သွေးပါ;blood, be of (certain) ("include blood");l

krysa;ကြွက်(တစ်ကောင်) ° ကြွက်(တစ်ကောင်);rat;sg.

krysa ("pozemní krysa");မြေကြွက်(တစ်ကောင်);rat ("ground rat");sg.

krysa ("zemní krysa");မြေကြွက်(တစ်ကောင်);rat ("ground rat");sg.

krysa ("zemská krysa");မြေကြွက်(တစ်ကောင်);rat ("ground rat");sg.

která, (věc) (užito ve vztažné větě): Jsou také (věci), které ženy nedokážou.;တာ: မိန်းမတွေ မတတ်နိုင်တာလဲ ရှိပါတယ်;;that (used for relative clause) (things): There are also (things) that women cannot (do).;pol. col.

která, (věc) (užito ve vztažné větě): V přítomnosti jsou také (věci), které si muži nemohou udělat sami.;တာ: လက်တွေ့ဘဝမှာတော့ ယောက်ျားတွေ

ကိုယ်တိုင်မလုပ်နိုင်တာလဲရှိပါတယ်;;that, (things) (used for relative clause): In the present life there are also (things) that men cannot do themselves.;pol.

které bude: Na velké ("tabuli") letového řádu jsou informace o odletech letadel (~ "letadlech, která odletí").;မဲ့:

လေယာဉ်ခရီးစဉ်ဘုတ်ကြီးပေါ်မှာ ထွက်ခွာမဲ့လေယာဉ်(အကြောင်း) သတင်း(တွေ)ရှိတယ်;;which will: On the big flight plan ("board") there is information about departures of planes (~ "planes which will depart").;

které jsou;ဖြစ်ကျသော;which are;suff.

které jsou: Ale pokud prozkoumáme celé tři pítaky, narazíme na některé promluvy, které jsou komentátorského

charakteru.ဖြစ်ကြသော: ဒါပေမယ့် အကျွန်ုပ်တို့ ပိဋကတ်သုံးပုံလုံး စစ်ဆေးရင်

အဋ္ဌကထာသဘောသဘာဝများ ဖြစ်ကြသော ရေးသားဟောပြောချက်အချို့ကို အကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ရသည်;;which are: But if we examine the whole three pítakas, we come across some discourses that are of commentarial nature.;writ.

kterého;ဘယ်သူ့ကို;who(m);pron.

kteréhokoliv: at' už jdeš do kteréhokoliv města.;ဘယ် -ကို:

ဘယ်မြို့ကို သွားသွား;whatever: whatever city (you) go to;

kterému ("k² (tomu.) co¹ (bylo) řečeno°");ဆိုတာကို;which, to ("to² which¹ (was) said°");acc.

ktererému ("k³ tématu², které¹ (bylo)

řečeno°");ဆိုသည့်အချက်ကို;which, to ("to³ (the) topic² which¹ (was) told°");acc.!

který;ဘယ် -လဲ ° အဘယ် ° သည် ° တဲ့;who ° where ° which ° that;pron. (or) suff. (or) suff. pron. (or) suff. writ. (or) adj. inter.

který (4.p.);ဘယ်ဟာကို;which (acc.);n.

který (bude, se spojitostí k budoucnosti);မဲ့;which (will, with connection to future);conj.

který (o lidech, ne v otázce);မည်သူ;which (not in question);pron. writ.

který (užito ve vztažné větě);တာ (from တို့ဘာ);which (used for relative clause);suff.

který bude;ရာ ° မည် ° မယ့် ° မွဲ;which will;suff. col. (or) suff. writ.
 který bude: Kniha, kterou bude učitelka číst.;မိုး ဆရာမ ဖတ်မည်အုပ်;which will: The book which the (female) teacher will read.;n. col.
 který bude: potíže, kterým budeš čelit;မယ့် ရင်ဆိုင်ရမယ့် အခက်ခဲတွေ;which will: the difficulties that (you) will face;
 který bude: Student, se kterým se potkám.;မိုး ကျွန်တော်တွေ့မည်ကျောင်းသား;which will (who will): Student who I will meet with.;n. col. um.
 který bude: Tato kniha je (ta,) kterou bude učitelka číst.;မိုး ဒီစာအုပ် ဆရာမ ဖတ်မှာပါ;which will: This is the book (which) the (female) teacher will read.;col. pol.
 který den (v týdnu);ဘယ်နေ့ -လဲ;what day (in week);inter.
 který je;သည် ° တွဲ;which is;suff. (or) suff. writ.
 který nebude;မဟုတ်(ပါ)ဘူး;that will not;suff. col.
 který nebude: To není kniha, kterou bude učitelka číst.;မဟုတ်ပါဘူး ဒီစာအုပ် ဆရာမ ဖတ်မှာ မဟုတ်ပါဘူး;which will not: This is not the book which the (female) teacher will read.;col. pol.
 který není;မဟုတ်တာ ° တာ မဟုတ်(ပါ)ဘူး;which is not ° which doesn't (~ isn't);suff. pol. (or) n.
 který: ("V") který měsíc?;ဘယ် -လဲ: ဘယ်လမှာလဲ;which: ("In") which month?;inter.
 který: (věci), které mám rád;တဲ့ ကြိုက်တဲ့တာတွေ;which: (things) which (I) like;
 který: Klášter, kde žijí mniši, kteří velice usilují.;သည် အရမ်းကြိုးပမ်းကြသည်ဦးရင်းသီတင်းသုံးသည့်ကျောင်း။ (~ အရမ်းကြိုးစားကြတဲ့ဦးရင်းတွေ သီတင်းသုံးသည့်ကျောင်း။);who: A monastery, where live monks, who strive very much.;writ.
 který: kniha, kterou čte učitelka;တဲ့ ဆရာမ ဖတ်တဲ့စာအုပ်;which: the book which the (female) teacher reads;n.
 který: kteří mniši?;ဘယ် -လဲ: ဘယ်ဦးရင်းတွေလဲ;which: which monks?;
 který: Který je horký?;ဘယ်ဟာ: ဘယ်ဟာပူသလဲ;which: Which (one) is hot?;inter.
 který: Který je kořeněný (~ pálivý)?;စပ်: ဘယ်ဟာစပ်သလဲ;spicy: Which (one) is spicy?;inter.
 který: Který je pálivý?;ဘယ်ဟာ: ဘယ်ဟာစပ်သလဲ;which: Which (one) is hot (tasty)?;inter.
 který: Který je s masem? ("Který obsahuje maso?");ဘယ်ဟာ: ဘယ်ဟာအသားပါသလဲ;which: Which contains meat?;inter.
 který: podporovatelka, která řekla, že (je to) dobré;တဲ့ ကောင်းတယ်ဆိုတဲ့အကဲမ;who: female supporter, who said that (it is) good;
 kterýkoliv;ဘယ် -မဆို ° ဘာ -မ့ ° ဘယ်မ့ ° ဖြစ်ဖြစ်;every ° any;adv. (or) pron.
 kterýkoliv (následováno slovesem);ဘာ (followed by a doubled verb);whatever (followed by a verb);
 kterýkoliv (následováno slovesem): Užívá si každé knihy (kterou) ("on") čte.;ဘာ (followed by a doubled verb): ဘာစာအုပ်ဖတ်ဖတ် သူ့ပျော်ပါတယ်;whatever (followed by a verb): He enjoys whatever book (he) reads.;pol.
 kterýkoliv: Ať už koupí kterékoliv auto, (je to) ("vskutku") to samé.;ဘာ (followed by a doubled verb): သူ့ဘာကားဝယ်ဝယ်

အတူတူပါပဲ;whatever (followed by a verb): Whatever car he buys, (it is) ("indeed") same.;pol.
 kterýkoliv: Kterýkoliv buddhista tento fakt přijímá.;ဘယ် -မဆို: ဘယ်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မဆို ဒီသဘောကို လက်ခံကြတယ်;any: Any Buddhist accepts this fact.;
 ku;အား;to;suff. pron..
 kuchař ("vedoucí" (v) kuchyni);စားဖိုမှူး(တစ်ယောက်);cook ("leader" (in) kitchen);sg.
 kuchař: Kuchař je v kuchyni.;စားဖိုမှူး: စားဖိုချောင်ထဲမှာ ရှိတယ်;chef: Chef is in the kitchen.;
 kuchař: Kuchař vaří.;ချက်ပြုတ်: စားဖိုမှူးက ချက်ပြုတ်နေတယ်;cook: Cook is cooking.;cont.
 kuchyně ("ohnišťový koutek");မီးဖိုချောင်(တစ်ခု);kitchen ("fire-place nook");sg.
 kuchyně: Kuchař je v kuchyni.;မီးဖိုချောင်: စားဖိုမှူးက မီးဖိုချောင်ထဲမှာ ရှိတယ်;kitchen: Chef is in the kitchen.;
 kuchyně: V kuchyni jsou kamna.;မီးဖိုချောင်: မီးဖိုချောင်ထဲမှာ မီးဖို(အနက်)တစ်လုံး (~ မီးဖိုတစ်ဖို) ရှိတယ်;kitchen: In the kitchen there is a stove.;
 kudrnatě ("vlasový sloup kudrnatí");ဆံပင်ကောက်;curl ("hair column curls");T
 kudrnatě: (Ten) muž s kudrnatými vlasy a vousy.;ဆံပင်ကောက်: အမျိုးသားက ဆံပင်ကောက်ကောက် မုတ်ဆိတ်မွေးနဲ့;curl: The man with curled hair and beard;col.
 kudrnatě: Vlasy (té) ženy kudrnatí.;ဆံပင်ကောက်: အမျိုးသမီးက ဆံပင်ကောက်တယ်;curl: Hair of the woman curls.;
 kudy (~ "jak");ဘယ်လို -လဲ;which way (~ "how");conj.
 kudy (~ "jak"): Kudy mám jít do ... ;ဘယ်လို -လဲ: ဘယ်လိုသွားရမလဲ;how: How should go to ... ;inter. fut.
 kufr ("taška" (k) nošení" (na) výletech");ခရီးဆောင်အိတ်(တစ်လုံး);suitcase ("bag" (to be) carried" (on) trips");sg.
 kufr ("taška" tažená" rukou");လက်ဆွဲအိတ်(တစ်လုံး);briefcase ("bag" dragged" (by) hand");sg.
 kufr (s oblečením, "krabice" oblečení");အဝတ်သေတ္တာ(တစ်ခု);suitcase (with clothes, "clothes box");sg.
 kufr (s oblečením): (Ten) pán nese velice těžký kufr.;အဝတ်သေတ္တာ: အမျိုးသားက အဝတ်သေတ္တာအလေးကြီးကို သယ်တယ်;suitcase (with clothes): The man carries a very heavy suitcase.;
 kukuřice, sladká ("květ" kukuřice);ပြောင်းဖူး(တစ်ဖူး);maize (sweet corn, "bud" (of) maize");sg.
 kulatě;စက်;roundly;adv.
 kulatý, být;လုံး ° ဝိုင်း;round, be;l
 kulatý, zcela: Když je měsíc čistě bílý (a) zcela kulatý, (pak) je (den) úplňku.;ဝိုင်းစက်: လကဖြူဖူးဝိုင်းစက်နေလျှင် လပြည့်ဖြစ်သည်;round, perfectly: When the moon is pure white (and) perfectly round, it is full moon (day).;writ.
 kuličkové pero: červené kuličkové pero;ဘောပင်: ဘောပင်အနီ;ball pen: red ball pen;n.
 kulovitý, být;လုံး;spherical, be;l
 kultura;ယဉ်ကျေးမှု;culture;n.
 kultura: ("On") učí o kultuře (~ "kulturu");.ယဉ်ကျေးမှု: သူက

ယဉ်ကျေးမှု သင်ပေးတယ်။;culture: He teaches culture.;
kultura: Je to město, které uchovalo Myanmarskou
kulturu.;ယဉ်ကျေးမှု: မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုကို
ထိန်းသိမ်းထားတို့ရှိပါ။;culture: It is a town which preserved
Myanmar culture.;
kůň;မြင်း(တစ်ကောင်);horse;sg.
kůň: Děvče se chystá jet na koni.;မြင်း: ကောင်မလေး
မြင်းစီးတော့မယ်။;horse: Girl is going to ride a horse.;fut.
kůň: Kůň (právě teď) skáče.;မြင်း: မြင်းခုန်နေတယ်။;horse: Horse is
jumping.;cont.
kůň: Kůň je hubenější než kráva.;မြင်း: မြင်းက နွားထက်
ပိုသွယ်လျတယ်။;horse: The horse is thinner than the cow.;
kupovat;ဝယ်;buy;T
kupovat: Za kolik (~ "s kolika penězi") (to) kupuješ?;ဝယ်:
ဘယ်လောက်နဲ့ ဝယ်သလဲ။;buy: How much (money) do you buy (it)
with?;inter. col.
kuře;ကြက်(တစ်ကောင်);chicken;sg.
kuře (~ "kuřecí maso"): Dám si to s kuřetem. ("Budu to jíst s
kuřecím masem.");ကြက်သား: ကြက်သားနဲ့ စားမယ်။;chicken (meat):
I will eat (it) with chicken.;col.
kuřecí maso ");ကြက်သား;chicken meat ");n.
kuřecí maso: Jez hodně kuřecího masa.;ကြက်သား:
ကြက်သားဟင်း များများစားပါ။;chicken meat: Eat much of chicken
curry.;imper. pol.
kuřecí omáčka ("omáčka² (z) kuřecího°
masa¹");ကြက်သားဟင်း(တစ်ခွက်);chicken curry ("curry² (of)
chicken° meat¹");sg. (portion)
kurs;အတန်း(တစ်ခု တစ်တန်း);course;sg.
kurs ("linie¹ učení°");သင်တန်း;course ("line¹ (of) teaching°");n.
kurs: Chodím na kurs ("učení v") angličtině.;အတန်း: အင်္ဂလိပ်လို
သင်ကြားတဲ့အတန်းမှာ တက်နေပါတယ်။;course: (I) am attending a
course of ("teaching in") English.;cont. pol.
kurs: kurs podnikatelské angličtiny;သင်တန်း:
အရောင်းအဝယ်ဆိုင်ရာ အင်္ဂလိပ်သင်တန်း;course: Business English
course;
kurzu, učitel na ("mist² linie¹
učení°");သင်တန်းဆရာ(တစ်ယောက်);course teacher ("master² (of)
line¹ (of) teaching°");sg.
kůže;ရေ ° သား ° အသား ° အရေ;skin;n.
kůže ("kůže (která je) plochá");အရေပြား;skin ("skin (which is)
flat");n.
kůže (materiál, "kůže¹ masa°");သားရေ;leather (matterial, "meat's
skin");n.
kůže: (Ten z) kůže je také dobrý.;အသားရေ: အသားရေလဲ
ကောင်းတယ်။;leather: (The one from) leather is also good.;col.
kůže: Miminčina kůže je bílá.;အသား: ကလေးအသား ဖြူတယ်။;skin:
Baby's skin is white.;
kůže: prasečí kůže;အရေပြား: ဝက်အရေပြား;skin: pig's skin;
kvalifikovat se ("dělat¹ speciálně°");အထူးပြု;qualify ("do¹
specially°");T
kvalita, vysoká ("nejvyšší řada");ထိပ်တန်း;quality, high ("top
row");n.
kvalita, vysoká ("vysoký¹ stupeň°");အဆင့်မြင့်;quality, high ("high¹
level°");n.

kvést ("být-naživu (a) vzkvétat");ရင့်သန်;flourish ("be-alive (and)
thrive");T
kvést ("otevřít-se (a) být-čerstvý");ပွင့်လန်း;bloom ("open (and)
be-fresh") ° blossom ("open (and) be-fresh");I
květ;အညွန့်(တစ်လုံး) ° ငုံ(တစ်လုံး) ° အဖူး(တစ်လုံး) °
မုံ(တစ်လုံး);bud;sg.
kvěťák ("květina° (ze) zarážení² lopaty¹");ပန်းဂေါ်ဘီ(တစ်ထုပ်)
(WS. from ပန်းဂေါ်ဖီ) ° ပန်းဂေါ်ဖီ(တစ်ထုပ်);cauliflower ("flower° (of)
thrusting² shovel¹");sg. WS. (or) sg.
květen (měsíc);မေ(လ);May (month);n. E. May
květina;ပန်း(တစ်ပွင့်);flower;sg.
květina ("květina kvést");ပန်းပွင့်(တစ်ပွင့်);flower ("flower (to)
blossom");sg.
květina ("květina, květina");ပန်းပွင့်(တစ်ပွင့်);flower ("flower,
flower");sg.
květina ("květinový sloup");ပန်းပင်(တစ်ပင်);flower ("flower
column");sg.
květina (čeho);ပန်း;flower of; suff. n.
květina (rostlina);အပင်(တစ်ပင်);flower (plant);sg.
květina: (Ta) květina je žluté ("barvy") a oranžové barvy.;ပန်းပွင့်:
ပန်းပွင့်က အဝါရောင်နဲ့ လိမ္မော်ရောင်။;flower: The flower is of yellow
("color") and orange color.;
květina: Pokud se ("stalo") mnoho květin barevnými (a)
přiměřenými, přišlo jaro.;ပန်း: ပန်းများအရောင်အသွေးစုံလင်လာလျှင်
နွေရာသီရောက်ပြီ။;flower: If many flowers become colorful (and)
adequate, the spring has come.;p.p.
květiny: Poněvadž prší, květiny jsou mokré.;ပန်းပွင့်: မိုးရွာနေလို့
ပန်းပွင့်(တွေ မိုး)စိုနေတယ်။;flowers: Because it is raining, flowers
are ("being") wet.;cont.
kvůli;ကြောင့် ° အဲဒါ ° က ° မို့;because of ° due to;col. (or) conj.
(or) suff.
kvůli (~ "povinnost"): Kvůli čemu jsi přijel do Barmy
("země")?;ကိုစွ: ဗမာပြည် ဘာကိုစွန့် လာသလဲ။;for (~ "duty"): What
have you come to Burma ("country") for (~ to do)?;inter.
kvůli (~ "s"): Přijel jsem kvůli podnikání. ("Přijel jsem s
podnikáním.");နဲ့: အရောင်းအဝယ်ကိုစွန့် လာပါတယ်။;to (~ "with"): (I)
came to do (~ "with") business.;pol.
kvůli (~ z): z nějakého důvodu;ကြောင့်:
အကြောင့်တစ်ခုကြောင့်;because: because of some reason;
kvůli ("beroucí");ရတာ;because of ("taking");suff.
kvůli (komu nebo čemu);ကိုယ်စား;on behalf of; suff. prep.
kvůli (následováno slovesem);ဖို့ ° ဖို့အတွက်;in order to (followed
by verb) ° for (followed by verb);suff.
kvůli (z): Říká se, že Na Nova manželka také z (~ "kvůli")
rozkazu krále dostala strach.;မို့: ဘုရင့်အမိန့်မို့ ငည့်နန်းလဲ
ကြောက်နေသတဲ့။;because of: It is said, that Nga Nyo's wife was
also afraid because of the king's decree.;
kvůli tomu;ဒါကြောင့်;due to that;suff.
kvůli: Kvůli těmto studentům národní duch obyvatel ožil (a)
přišel k rozvoji.;ကြောင့်: ထိုကျောင်းများ
ကြောင့်အမျိုးသားစိတ်ဓါတ်များလည်း
ပိုမိုနိုးကြားဖွံ့ဖြိုးလာပါသည်။;because of: Because of these students,
the national spirit of the citizens also awakened and happened
(~ "came") to develop.;pol. writ.

kvůli: Jdi kvůli mě.;ကိုယ်စား: ကျွန်တော့်ကိုယ်စား ခင်ဗျားသွားပါ။;on behalf of: Go on my behalf.;imper. pol.

kvůli: Jestli se kvůli tomu trochu spozdil čas k opravě (tvého psaní), (pak) se omlouvám.;အဲဒါ အဲဒါ နည်းနည်းပြင်ဆင်ချိန် နောက်ကျရင် တောင်းပန်ပါတယ်။;because of: If the time for correcting (your writing) got little bit delayed because of (it), (then) I am sorry.;pol.

kvůli: Kvůli čemu jsi přijel do Barmy? ("Pro jakou práci (jsi) přijel do Barmy?");မာပြည် ဘာလုပ်ဖို့ လာသလဲ;for: What have you come to Burma for (~ "to do")?;inter.

kvůli: kvůli mluvení;ရတာ: စကားပြောရတာ;because of: because of speaking;

kvůli: kvůli té záležitosti;က: ထိုအရာက;because of: because of that thing;writ.

kvůli: kvůli tobě, kvůli rodičům;မိုး မင်းမို့ မိဘမို့;because of: because of you, because of parents;writ.

kvůli: Kvůli velkému nepříteli, Koun Baun se staral o město Šve Bo pěti jmen, a zničil nebezpečí.;အောင်: ရန်ကြီးအောင် ကုန်းဘောင်ခါ ငါးမည်ရ ပြည်ရွှေဘို ဘေးရန်က ပြီး;for: For great enemy, Koun Baun attended on the town Shwe Bo of five-names, destroying the danger.;sng.

kyat ("~"): 200 čiat, jo?;ကျပ် ("~"): ၂၀၀ နော်;kyat ("~"): 200 (kyats), ok?;col.

kyat (ale správná výslovnost je čiat nebo tiat) Myanmarská měna;ကျပ်;kyat (Myanmar currency);name

kýl (část lodi, "kostra² lodního² těla¹");သင်္ဘော ကိုယ်ထည်ဘောင်;keel (part of a boat, "skeleton² (of) boat's⁰ body¹");sg.

kýl (část lodi);ခွံ;keel (part of a boat);sg.

kým, s (~ "komu"): S kým mluvil?;ဘယ်သူ့ကို -လဲ: သူ ဘယ်သူ့ကို ပြောသလဲ။;who, with (~ "to who"): Who did he speak with?;inter. col.

kýmkoliv, s;ဘယ်သူ့နဲ့မူ ° ဘယ်သူ့နဲ့ -မဆို;whoever, with ° anybody, with;pron.

kýmkoliv, s: at' už se setkáš s kýmkoliv;ဘယ်သူ့နဲ့: ဘယ်သူ့နဲ့ တွေ့တွေ့;whoever, with: with whoever (you) meet;

kysely;အချဉ်;sour;adj.

kytice;ခိုင်(တစ်ခိုင်);bunch (of flowers);sg.

ladit dobře;စား;go well (match);l

láhev;ပုလင်း(တစ်လုံး);bottle;sg.

láhev ("krátký (a) průhledný");ပုလင်း(တစ်လုံး);bottle ("short (and) clear");sg.

láhev (čitatel lahvi);လုံး;bottle (num. class. for bottles);n.

lahev (čitatel lahvi): čtyři lahve Pepsi;လုံး: ဟက်စီ လေးလုံး;bottle (num. class. for bottles): four bottles of Pepsi;

láhev (čitatel lahvi): láhev piva;လုံး: ဘီယာတစ်လုံး;bottle (num. class. for bottles): a bottle of beer;

laici;လူ;lay people;n.

laici: Co se týče pěti pravidel, (ta) by měla být ochraňována i laiky.;လူဝတ်: သီလဝါးပါးဆိုတာ လူဝတ်မှာလည်း စောင့်တည် (~ ဆောက်တည်)လိုရပါတယ်။;lay people (precepts, rules): As for five precepts, (they) should be protected by lay people too.;pol.

laici: Mniši se spojí s laiky (a) píšou (jim).;လူ: သံဃာနဲ့ လူနဲ့ ဆက်ဆံရေးတယ်။;lay people: Monks get connected with lay

people (and) write (them).;col.

laici: Pět pravidel by měly být dodržovány zejména laiky (~ "v laicích").;လူဝတ်: ငါးပါးသီလက လူဝတ်မှာလည်း တည်လိုရသား(ပါ)ပဲ။;lay people: The five precepts should be especially observed by (~ "in") lay people.;pol.

laická podporovatelka;ဥပါသိကာမ(တစ်ယောက်) ° ဒကာမ(တစ်ယောက်);lay supporter, female;sg. P. dāyaka (= supporter) (or) sg. P. upāsika (= female-supporter)

laická podporovatelka: Zná se (~ "mnich se zná") s jednou laickou podporovatelkou z Myanmaru.;ဥပါသိကာမ: မြန်မာပြည်က ဦးဇင်းဥပါသိကာမတစ်ယောက်နဲ့ သိနေပါတယ်။ (~ ဦးဇင်း မြန်မာပြည်က ဥပါသိကာမတစ်ယောက်နဲ့ သိပါတယ်။);lay supporter (female): I (~ "the monk") know ("with") a female-lay supporter from Myanmar.;pol. mn.

laický podporovatel;ဒကာ(တစ်ယောက်);lay supporter, male;sg. mn. P. dāyaka (= supporter)

laický život;လူ့ဘဝ;lay life;n.

laický život ("laické povinnosti");လူဝတ်;lay life ("lay-people's duty");n. P. vatta (= duty)

laický život: (Takže ty) říkáš, že (jakmile jsi) opustil laický život, budeš se do něj vracet?;လူ: လူထွက်မှ လာမယ်ပြောတာလား။;lay life: (So, you) say, that (as soon as you) left the lay life, (you) will come back (to it)?;inter. utmn.

laický život: V laickém životě, laici mají různé potíže (a) problémy.;လူ့ဘဝ: လူ့ဘဝမှာ လူတွေဟာ အမျိုးမျိုးကိစ္စတွေ (~ ကိစ္စအမျိုးမျိုး) ပြဿနာတွေ (~ ပြဿနာအမျိုးမျိုး) ရှိကြတယ်။;lay life: In lay life, lay people have various issues (and) problems.;

laičtí podporovatelé;ဥပါသကာတွေ;lay supporters;n. pl. P. upāsakā

laik;လူ(တစ်ယောက် ၊ တစ်ဦး) ° လူ(တစ်ယောက်);lay person;sg.

laik ("laické povinnosti");လူဝတ်;lay person ("lay-people's duty");n. P. vatta (= duty)

laik: jakožto laik;လူ: လူတစ်ယောက်အဖြစ်;lay person: as a lay person;

laik: Jsem laik.;လူ: လူပါ;lay person: (I) am a lay person.;pol.

laik: Laici se honí za penězi, vozidly, domy, láskou, krásným oblečením, úspěchem, slávou atd.;လူ: လူတွေဟာ ဝိုက်ဆံ ယာဉ်၊ အိမ်၊ ချစ်ခြင်း၊ အဝတ်အစား(လှ)၊ အောင်မြင်မှု၊ ကျော်ကြားမှု စသည်တို့ကို လိုက်စားကြတယ်။;lay: Lay people chase after money, vehicles, houses, love, beautiful clothes, success, fame etc.;

laik: V laickém životě, laici mají různé potíže (a) problémy.;လူ: လူ့ဘဝမှာ လူတွေဟာ အမျိုးမျိုးကိစ္စတွေ (~ ကိစ္စအမျိုးမျိုး) ပြဿနာတွေ (~ ပြဿနာအမျိုးမျိုး) ရှိကြတယ်။;lay person: In lay life, lay people have various issues (and) problems.;

laik: Závisím na jídle darovaném laiky.;ဒကာ: ဒကာများလူ့သည်ဆွမ်းတွင် အားထားနေပါတယ်။;lay person: (I) depend (~ "am depending") on the meal offered by the lay people.;pol. ubmn. writ.

lampa ("domov¹ ohně⁰");မီးအိမ်(တစ်ခု);lamp ("fire's home");sg.

lampa, pouliční ("pouliční oheň");လမ်းမီး(တစ်တိုင်);lamp, street ("street fire");sg.

laptop;လက်တော့(တစ်လုံး) ° လပ်တော့(ကွန်ပျူတာ)(တစ်လုံး) ° လက်တော့(ကွန်ပျူတာ)(တစ်လုံး) ° လက်ပ်တော့(ကွန်ပျူတာ)(တစ်လုံး);laptop;sg. E. laptop (or) sg. E. laptop-computer

laptop ("přenosný° malý² počítač¹");အိတ်ဆောင်
ကွန်ပျူတာလေး(တစ်လုံး);laptop ("portable° small² computer¹");sg.
laptop: Také, (můj) laptop se (mi) rozbil.;လပ်တော့: လပ်တော့လဲ
ပျက်သွားပါတယ်။;laptop: Also, (my) laptop got broken.;sg. pol.
láska;ခင် ° ချစ်ခြင်း ° မေတ္တာ;love;n. P. mettā (loving-kindness)
(or) n.
láska, obrovská ("mnogo¹ lásky°");ချစ်လွန်း;love, great ("much-of¹
love°");adj.
láska: Láska jednoho je velká, vztek druhého (~ "jednoho") je
(také) velký.;အချစ်: တစ်ယောက်က အချစ်ကြီးတယ်။ တစ်ယောက်က
အမျက်ကြီးတယ်။ (~ အချစ်ကြီးတော့ အမျက်ကြီးတယ်။);love: Love of
one is great, anger of (another) one is (also) great.;
láska: láska na povrchu, zalíbení v srdci ("láska bílku, zalíbení
žloutku");အချစ်: အကာက အချစ် အနှစ်က မေတ္တာ;love: love on
surface, loving kindness in heart ("egg's white's love, yolks'
affection");prov.
láska: Přestože neplníš (žádné) zodpovědnosti lásky (~
"lásek"), měl by ses potrestat.;ခင်: ခင်များတာဝန်မဲ့လုပ်တော့
ကိုယ်ဘာကို ခံရမှာပေါ့။ (or it was "ခင်များတာဝန်မဲ့လုပ်တော့
ကိုယ်ဘာသာ ခံရမှာပေါ့။" - but different meaning);love: As (you)
don't fulfill any responsibilities of love (~ "loves"), (you) should
punish yourself.;imper. sl.
lásko! (oslovení svému partnerovi v milostném vztahu, v
milostném dopise či písni);အချစ်ရယ်;love! (address to one's
sweetheart or spouse, in a love letter or song);voc.
láskou, s (na konci dopisu);ချစ်ခြင်းအားဖြင့်;love, with (at the end
of a letter);adv. lett.
lážo plážo (CZ col., snadný úkol, "snadné
dítě");အလွယ်ကလေး;piece of cake (easy task, "easy child");n.
léčba (ošetřovat nebo být ošetřován, "dát² léky° (a)
ošetřovat¹");ဆေးကုပေး;¹treatment (give, administer, take or
receive medical treatment, "give² medicine° (and) care¹");T
léčit;ကု;cure;T
léčit (zraněnou osobu, "dát² léky° (a)
ošetřovat¹");ဆေးကုပေး;medicate (an injured person, "give²
medicine° (and) care¹");T
léčit (zraněnou osobu, "ošetřovat (a) ostřit-nůž");ကုသ;medicate
(an injured person, "treat (and) sharpen-knife");T
léčit: Coby doktor, měl by léčit nemocné lidi.;ကု:
ဆရာဝန်တစ်ယောက်အနေနဲ့ သူ လူနာကို ကုရမယ်။;cure: As a doctor,
he should cure sick people.;
led ("tvrdá¹ voda°");ရေခဲ;ice ("hard¹ water°");n.
leden (měsíc);ဇန်နဝါရီ(လ);January (month);n. E. January
lednička ("bedna¹ (na) led°");ရေခဲသေတ္တာ(တစ်လုံး);fridge ("box¹
(for) ice°");sg.
lednička: Seděl jsem u ledničky (a) tajně jsem ("já") jedl
máslo.;ရေခဲသေတ္တာ: ငါ ထောပတ်ကို ရေခဲသေတ္တာနားထိုင်နေတုန်းက
ဘယ်သူမှမသိအောင် စားခဲ့တယ်။ (~ ငါ ရေခဲသေတ္တာနားထိုင်နေတုန်းက
ဘယ်သူမှမသိအောင် ထောပတ်ကို စားခဲ့တယ်။);fridge: I secretly ate
butter sitting near the fridge.;p.s. writ.
ledová kostka ("tupá² tvrdá¹ voda° {mn.č.}³");ရေခဲတုံးတွေ;ice
cubes ("blunt² hard¹ water° {pl.}³");pl.
ledová kostka ("tupá² tvrdá¹ voda°");ရေခဲတုံး(တစ်တုံး);ice cube
("blunt² hard¹ water°");sg.

leguán;ဖွတ်(တစ်ကောင်) [phu];iguana;sg.
lehárna (CZ col., snadný úkol, "snadné
dítě");အလွယ်ကလေး;doddle (easy task, "easy child");n.
lehce;လွယ်လွယ်ကူကူ;easily;adj.
lehkost: (Ta) slečna nosí lehkou kabelku (~ "kabelku malé
lehkosti");အပေါ့: အမျိုးသမီးက လက်ကိုင်အိတ်အပေါ့လေးကို
သယ်တယ်။;lightness: The woman carries a hand bag of little
weight (~ "lightness");.;
lehký, být;ပေါ့;light, be;l
lehký, být ("být-snadný (a) pomocný");လွယ်ကူ;easy, be ("be-
easy (and) assisting");l
lehký, být: Tento kámen je lehký.;ပေါ့: ဒီကျောက်တုံးက
ပေါ့တယ်။;light, be: This stone is light.;
lejno (CZ col.);မစင်;poo (EN col.);n.
lék;ဆေး(တစ်ခု);medicine;sg.
lék ("léčivá¹ bambusová-rostlina°");ဆေးဝါး;medicine ("medicinal
bamboo-plant" (?));n.
lék: Jdu do lékárny, protože potřebuji lék.;ဆေးဝါး: ကျွန်တော်
ဆေးဝါးလိုအပ်လို့ ဆေးဆိုင် သွားတာ။;medicine: (I) am going to (a)
pharmacy as I need medicine.;cont. um.
lékař;သမား(တစ်ယောက်);physician;sg.
lékař ("mistr (v)
zodpovědnostech");ဆရာဝန်(တစ်ယောက်);physician ("master (in)
responsibilities");sg.
lékárna ("obchod¹ léků°");ဆေးဆိုင်(တစ်ဆိုင်);dispensary
("medicine shop");sg.
lékárna: Jdu do lékárny, protože potřebuji lék.;ဆေးဆိုင်:
ကျွန်တော် ဆေးဝါးလိုအပ်လို့ ဆေးဆိုင် သွားတာ။;pharmacy: (I) am
going to (a) shop as I need medicine.;cont.
lékárníčka ("balík³ věcí² (pro) podpoření° (a)
pomoc¹");အထောက်အပံ့စွည်းထုတ်(တစ်ထုတ်);first-aid kit
("package³ (with) things² (for) supporting° (and) helping¹");sg.
lékárníčka ("první° lékařská¹ krabice² (a)
taška³");ရေခဲသေတ္တာအိတ်(တစ်ခု);first-aid kit ("first°
medical¹ box² (and) bag³");sg.
lékárnictví ("obchod¹ léků°");ဆေးဆိုင်(တစ်ဆိုင်);pharmacy
("medicine shop");sg.
lékařský, být (zdravotní, "ošetřuje² bolavé¹
osoby°");သုနာဂ္ဂ;medical, be ("treats² paining¹ persons°");l
lekce;အတန်း(တစ်ခု တစ်တန်း);lesson;sg.
lekce (kurzu): Kdy začíná lekce? ("V kolik hodin začne
lekce?");တန်း: အတန်း ဘယ်နှစ်နာရီမှာ စမလဲ။;class (of course):
When does the class begin? ("At how many hours will start the
lesson?");inter. col.
lekce (vyučování, "psaná² kapitola¹ (k) učení°");သင်ခန်းစာ;lesson
(of education, "written² chapter¹ (for) learning°");sg.
lekce: abeceda, lekce pro začátečníky, lekce pro
pokročilé;သင်ခန်းစာ: အကွေ့ရာတို့ လက်သင် (~ အခြေခံ)
သင်ခန်းစာတွေတို့၊ ဥပစာသင်ခန်းစာတွေတို့;lesson: alphabet,
beginner lessons, intermediate lessons;n.
leknín;ကြာ(တစ်ပင်);waterlily;sg.
leknín: jeden červený leknín (a) jeden bílý (leknín);ကြာ:
ကြာနီတစ်ပွင့်၊ ဖြူတစ်ပွင့်;lotus: one red lotus (and) one white
(lotus);

léku, druh;လွန်;medicine, a kind of;n.
lépe (~ "více"): Umím mluvit Myanmarským jazykem lépe (~ "více") než Monským jazykem.;ထက်: မြန်မာစကားကို မွန်စကားထက် ပြောတတ်တယ်။;better (~ "more"): I can speak in Myanmar language better (~ "more") than in Mon language.;
lepít (někam);ကပ်;stick (swh.);T
lepší;ထက်ပိုကောင်း: ဒီဆရာတော်ထက် ပိုကောင်းသော ဆရာတော်;better: better teacher (~ chief monk) than this teacher (~ chief monk);
lepší (~ "ohromný"): Jdi (a) ukaž (vlastní) síly. Kde jsi lepší?;သား: ရွှေပြချိုးပြသွား (~ ဆွေပြချိုးပြသွား)။
ဘယ်နေရာသာတာလဲ။;great: Go (and) show (your) powers. Where are (you) greater?;inter. sl.
lepší (~ "dobrý (a) ušlechtilý"): pro lepší pochopení široké veřejnosti;ကောင်းမွန်: ပြည်သူလူထု ပိုမို(ကောင်းမွန်) နားလည်သိရှိရန် (~ သိရှိနားလည်စေရန်);better (~ "good (and) noble"): for better understanding of general public;writ.
lepší ("jsouce¹ více^o vhodný² (a) ohromný³");ပိုပြီးသင့်တော်;better ("being¹ more^o appropriate² (and) great³");adj.
lepší, být;ထက်ပိုကောင်း ° သား;better, be;I
lepší, být ("více dobrý");ထက်ပိုကောင်း;better, be ("more good");I
lepší, být ("vynikat¹ více^o");ထက်သာ;better, be ("excell¹ more^o");I
lepší, být: Sit je lepší než já.;ထက်သာ: Sit က I တို့ ထက်သာပါတယ်။;better, be: Sit is better than me.;pol. sl.
lepší: (Tohle) bude asi lepší.;ပိုပြီးသင့်တော်: ပိုပြီးသင့်တော်ပါလိမ့်မယ်။;better: (This) will be probably better.;pol.
les ("dřevěný les");သစ်တော(တစ်တော);forest ("wooden forest");sg.
les: Les je barevný.;သစ်တော: သစ်တောက အရောင်စုံတယ်။;forest: The forest is colorful.;
les: Muž a žena jsou v lese.;သစ်တော: အမျိုးသား နှင့် အမျိုးသမီး သစ်တောထဲမှာ ရှိကြပါတယ်။;forest: Man and woman are in the forest.;pol.
let (~ "věk"): Kolik je ti let? ("Kolik věku už máš?");အသက်: အသက် ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ။;old (~ "age"): How old are you? ("How much age have (you) had?");inter. p.p.
let, mnoho;နှစ်ပေါင်း;years, many;n.
letadlo ("vzdušné vozidlo (které) létá");လေယာဉ်ပျံ(တစ်စီး);airplane ("air vehicle (which) flies");sg.
letadlo ("vzdušné vozidlo");လေယာဉ်(တစ်စီး);airplane ("air vehicle");sg.
letadlo: letadlo aerolinky ABC;လေယာဉ်: အေဘီစီလေကြောင်းလိုင်းက လေယာဉ်တစ်စီး;airplane: an airplane of ABC airline;
letadlo: Letadlo létá v nebi.;လေယာဉ်ပျံ: ကောင်းကင်မှာ လေယာဉ်ပျံတစ်စီး ပျံနေတယ်။;airplane: An airplane is flying in the sky.;cont.
letadlo: létající letadlo;လေယာဉ်ပျံ: ပျံသန်းနေသော လေယာဉ်ပျံတစ်စီး;airplane: a flying airplane;sg.
letadlo: nastoupit do (~ "na") letadla.;လေယာဉ်: လေယာဉ်ပေါ်သို့ airplain;get on: to get on the plane.;writ.
létat;ပျံ;fly;T
létat ("létat (a) vznášet se (nad)");ပျံသန်း;fly ("fly (and) hover (over)");T

létat ("létat (a) vznášet-se");ပျံသန်း;fly ("fly (and) hover-over");T
létat: Letadlo létá v nebi.;ပျံ: ကောင်းကင်မှာ လေယာဉ်ပျံတစ်စီး ပျံနေတယ်။;fly: A plane is flying in the sky.;cont.
létat: létající letadlo;ပျံသန်း: ပျံသန်းနေသော လေယာဉ်ပျံတစ်စီး;fly: a flying airplane;sg.
letenka ("ruční² znamení³ vzdušného^o vozidla¹");လေယာဉ်လက်မှတ်(တစ်စောင်);air ticket ("air vehicle's hand sign") ° plane ticket ("air vehicle's hand sign") ° flight ticket ("air vehicle's hand sign");sg.
letenka ("vzduchového vozidla ruční znamení");လေယာဉ်လက်မှတ်(တစ်စောင်);airplane ticket ("air vehicle hand sign") ° flight ticket ("air vehicle hand sign");sg.
letiště ("pole² vzdušného^o vozidla¹");လေယာဉ်ကွင်း;airport ("air vehicle's field");n.
letiště ("vzdušný přístav");လေဆိပ်;airport ("air port") ° airport ");n.
letiště (zejména přistávací dráha, "pole² vzdušného^o vozidla¹");လေယာဉ်ကွင်း;airfield ("field² (of) air^o vehicle¹");n.
letka (armádní jednotka, "armádní svazek");တပ်ဖွဲ့(တစ်ဖွဲ့);squadron ("troop bundle");sg.
léto ("letní období", březen-květen);နွေရာသီ;summer ("summer season", March-May);adv.
léto ("letní období");နွေရာသီ;summer ("summer season");n.
letopočet Buddhismu ("rok¹ (Buddhova) daru^o");သာသနာ နှစ်;era of Buddhism ("dispensation year");adv. P. sāsa (= dispensation)
letopočet Myanmarů;ကောဇာ နှစ်;era of Myanmar;adv.
letopočet Myanmarů ("rok² krále¹ Sakky^o");သက္ကရာဇ် နှစ် [takə.ɐ. hni.];era of Myanmar ("year² (of) king¹ Sakka^o");adv. P. sakkarāja (= name of king of Heaven of Thirty-Three)
letový řád ("tabule³ (s) plánem² vzduchových¹ vozidel^o");လေယာဉ်ခရီးစဉ်ဘုတ်;flight plan ("air^o vehicle's¹ plan² board³");n. E. board
letový řád: Na velké ("tabuli") letového řádu jsou informace o odletech letadel (~ "letadlech, která odletí").;လေယာဉ်ခရီးစဉ်ဘုတ်: လေယာဉ်ခရီးစဉ်ဘုတ်ကြီးပေါ်မှာ ထွက်ခွာမဲ့လေယာဉ် (အကြောင်း) သတင်း(တွေ)ရှိတယ်။;flight plan: On the big flight plan ("board") there is information about departures of planes (~ "planes which will depart").;
levný, být ("cena (je) levná");ချေးပေါ;cheap, be ("price (is) cheap");I
levný, být ("cena (je) snižená");ချေးချို;cheap, be ("price (is) decreased");I
levný, být ("vhodná hodnota (je) malá");တန်ဖိုးနည်း;cheap, be ("worth value (is) little");I writ.
levo, (na) ("směr¹ vlevo^o");ဘယ်ဘက် ° ဗယ်ဘက် (WS. from ဘယ်ဘက်);left, (to) ("left direction");adv. (or) adv. WS.
levý ("směr¹ nalevo^o");ဘယ်ဘက်;left ("left direction");adv.
levý: na levo;ဘယ်: ဘယ်ဘက်မှာ;left: on the left;
lež ("živá mluva");မုသားစကား;lie ("lying speech");n. P. musā (= lie)
lež (nepravda);လိမ်;lie (untruth);n.
lež: Lidských lží je spousta.;လိမ်: လူလိမ်တွေပေါတယ်။;lie: People's lies are abundant.;

leze: Když vyleze(te) na horu a podívá(te) se, může(te) vidět Mandalaj.;တက်: တောင်ပေါ်ကိုတက်ပြီးကြည့်ရင် မန္တလေးကို မြင်နိုင်ပါတယ်။;climb: If one climbs the mountain and looks (one) may see Mandalay.;
 ležet ("padnout-dolů (a) být-opřený");လဲလျောင်း;lay ("fall-down (and) recline");l
 ležet (odpočívát);တည်း;lie (rest);T
 ležet na břiše ("natáhnout¹ břicho^o (a) natočit-obličej-dolů");ဝမ်းလျားမော့က်;lie prone ("extend¹ belly^o (and) turn-face-down²");T
 ležet: ležící prase;လဲလျောင်း: လဲလျောင်းနေသော (~ လှဲအိပ်နေသော) ဝက်တစ်ကောင် ° လှဲအိပ်: လှဲအိပ်နေသော ဝက်တစ်ကောင်;lie: lying pig;
 ležet: Pacient leží na nemocniční posteli.;လဲလျောင်း: လူနာက ဆေးရုံကုတင်မှာ လဲလျောင်းနေတယ်။;lie: The patient is lying on the hospital-bed.;cont.
 lézt;တက်;climb up;T
 lézt (nahoru);တက်;climb (up);T
 lézt (vzhůru);တက်;climb (up);T
 lézt na hory (horolezectví, "lézt¹ (na) hory^o");တောင်တက်;climb mountains ("ascend¹ mountains^o");T
 lézt: Vylezl na horu.;တက်: တောင်ကို တက်ခဲ့ပြီ။;climb: (He) has climbed the mountain.;p.p.
 lhát;လိမ်;lie (tell lies);T
 lhát ("lhát¹ lži^o");လိမ်ညာ;lie ("lie¹ lies^o");n.
 lhát ("říkat¹ lži^o");လိမ်ပြော;lie ("tell¹ lies^o");T
 lhát ("říkat² lživou^o mluvu¹");မုသားစကားဆို;lie ("tell² lying^o speech¹");n. P. musā (= lie)
 lhát: ("On") lže mi.;လိမ်: သူ ငါ့ကို လိမ်တယ်။;lie: He lies me.;
 lhát: Co se týče některých (lidí), prostě, jenom lžou (~ "lžou lži").;လိမ်ညာ: တချို့တဝက်တော့ဖြင့် လိမ်ညာထားတာ ချည်းပါပဲ (~ ချည်းပါပဲ)။;lie: As for by some (people), (they) are only just lying ("lies").;col. pol.
 lhát: Jak jen můžu, nelžu, opravdu.;မုသားစကား: မုသားစကားတတ်နိုင်သမျှ မပြောဘူးပေါ့။;lie: As much as (I) can, (I) do not tell lies, indeed.;col.
 lhát: Nelže. ("Neříká lži.");မုသားစကား: မုသားစကားမဆို;lie: (He) doesn't tell lies.;col.
 líbezný, být;ခင်;lovable, be;l un.
 líbit se;နှစ်သက် ° ကြိုက်;like;l
 líbit se ("mít-rád (a) sestupovat");နှစ်သက်;like ("like (and) descend");l
 líbit se (něčí chování, "potopit (a) mít-rád");နှစ်ကြိုက်;like (sb.'s behavior, "immerse (and) like");l
 líbit se: Bude se (ti) to líbit, když to řeknu tak?;ကြိုက်: အခုသလို ပြောရင် ကြိုက်ပါလား။;like: (If I) say it that way, would (you) like (it)?;inter. pol.
 líbit se: Líbí se mi (~ "já rád"), co vysvětluješ, příteli.;နှစ်သက်: မင်း ရင်းပြတော့တွေကို ငါ နှစ်သက်တယ် ကွာ။;like: What you explain, I like, (my) friend.;
 libra (jednotka váhy, asi 0.45 kg);ပေါင်;pound (unit of weight, ca. 0.45 kg);n.
 libra: pět set liber (váhy);ပေါင်: ပေါင် ငါးရာ;pound: five hundred pounds (of weight);

lichotit;မြောက် ° မျှော် (WS. from မြောက်);flatter;l col. WS. (or) l col.
 lichotit (podlézavě, "dělat¹ podlézavě^o");ခယယလည် ° ခယယလည်;flatter (fawningly, "do¹ fawningly^o");T
 lichotit: Nelichot¹ jí, (nebo) by (tě) její přítel mohl zbít.;မြောက်: မြောက်မနေနဲ့ သူရည်းစား(က) ရိုက်လိမ့်မယ်။;flatter: Don't flatter (her), her boyfriend may beat (you).;jk.
 lid ("lidská masa");လူထု;people ("people's mass");n.
 lidé;သား;people;n.
 lidé ("každá žena (a) muž země");Dával (~ "dá") lidem jídlo a pití (svou) pravou rukou.;တိုင်းသူပြည်သား: တိုင်းသူပြည်သားများအား ညာလက်ဖြင့် စားသောက်ဖွယ်ရာများပေးမည်။;people ("every woman (and) country man"): He gave (~ "will give") food (and) drink to the people by (his) right hand.;fut. & p.s. writ.
 lidé ("mnoho¹ lidí^o");လူများ;people ("many¹ people^o");pl.
 lidé ("osoby");Když lidé z obou (debatních) stran, navrhovatelé (svého názoru) (a) obhájci (jiného názoru) domluví, můžou někteří z (ostatních) lidí (~ "pracujících mužů (a) civilistek") také přijít ("(a) vejít") na toto jeviště a promluvit.;ပုဂ္ဂိုလ်: အဆိုအချေနှစ်ဘက်ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ပြောပြီးတဲ့အခါ လုပ်သားပြည်သူများထဲကလဲ ဒီစင်မြင်ပေါ်ကို တက်ရောက်ပါဝင် ပြောဆိုနိုင်ကြပါတယ်။;people ("persons"): When the people of both sides, proposers (and) defendants have spoken, somebody from the (other) people (~ "male workers (and) female civilians") may also come ("(and) enter") on this stage and speak.;fut. pol.
 lidé ("osoby¹ země^o (a) muži³ státu²");တိုင်းသူပြည်သား;people ("country's persons (and) state's man");n. writ.
 lidé ("pracující muži (a) civilistky");Když lidé z obou (debatních) stran, navrhovatelé (svého názoru) (a) obhájci (jiného názoru) domluví, můžou někteří z (ostatních) lidí (~ "pracujících mužů (a) civilistek") také přijít ("(a) vejít") na toto jeviště a promluvit.;လုပ်သားပြည်သူများ: အဆိုအချေနှစ်ဘက်ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ပြောပြီးတဲ့အခါ လုပ်သားပြည်သူများထဲကလဲ ဒီစင်မြင်ပေါ်ကို တက်ရောက်ပါဝင် ပြောဆိုနိုင်ကြပါတယ်။;people ("male workers (and) female civilians"): When the people of both sides, proposers (and) defendants have spoken, somebody from the (other) people (~ "male workers (and) female civilians") may also come ("(and) enter") on this stage and speak.;fut. pol.
 lidé ("velcí lidé^o {pl.}²");လူကြီးတွေ;people ("big¹ people^o {pl.}²");pl.
 lidé (diváci, "lidé² (kteří) sledují¹ událost^o");ပွဲကြည့်ပရိသတ်;people (spectators, "people² (who) watch¹ (the) event^o");n. P. parisa (= assembly)
 lidé (kteří se právě účastní nějaké události);ပရိသတ်တို့;people (who now attend an event);pl. P. pirisā (= assembly)
 lidé Indie nebo Srí lanky ("(z) Indické země");ကုလားပြည် [kəla:pyi];people of India or Sri lanka ("(of) India country");n.
 lidé, kteříkoliv ("ne¹⁰vybírajíce¹¹ (zda) velcí lidé^o (nebo) malí² lidé³");လူကြီးလူငယ်မရွေး;people, every ("not¹⁰ choosing¹¹ (whether) big¹ people^o (or) small² people³");n.
 lidé, mladí;လူငယ်;people, young;n.
 lidé: ("Jistě,") nejsou (tu) žádní lidé.;လူတွေကြီး: လူတွေကြီးပဲ မဟုတ်ဘူး။;people: ("Surely,") there are no people.;col.
 lidé: Lidé si mysleli, že je to duchův (bůžkův) dům a uctívají jej,

výsosti.;လူတွေ: လူတွေက နတ်ကွန်းထင်ပြီး ပုဇွန်ကြွေပါတယ်
ဘုရား;;people: People thought it to be a spirit-house and
worship it, majesty.;pol.
lidé: lidé, kteří plavou;လူတွေ: ရေကူးတဲ့လူတွေ ;people: people who
swim;
lidé: Měl bys vědět, že Myanmarští lidé jsou na světě ti s
nejsladší tváří a (ti) nejprátelštější.;လူများ: မြန်မာလူများတွေက
ကမ္ဘာမှာ မျက်နှာအချိုသာဆုံးနဲ့ အဖော်ရွှေဆုံးဆိုတာ
သိရပါလိမ့်မယ်;;people: (You) should be known, that Myanmar
people are in the world those of the most sweet face and the
most friendly (ones).; pol.
lidé: ostatním lidem;လူ: အခြားလူများကို;;people: to other
people;acc. writ.
lidé: Většina Barmských lidí žije také v těchto správních
oblastech (regionech).;တိုင်းရင်းသား: ဒီတိုင်းတွေမှာတော့
များသောအားဖြင့် ဗမာတိုင်းရင်းသားတွေလဲ နေပါတယ်;;people: In
these divisions also lives majority of the Burmese people.;pol.
col.
lidé: všichni lidé na světě;အားလုံး: ကမ္ဘာပေါ်မှာ ရှိတဲ့
လူများအားလုံး;;all: all people in (~ "on") the world;
lidé: Za nějakou dobu lidé rychle zestárnou, onemocní a pak
zemřou.;လူ: အချိန်ကျလျှင် လူအားလုံးအသက်အရွယ်ကြီးရင်၍
မကျန်းမာဖြစ်၍ သေဆုံးမယ်။ (~ အချိန်ကျလျှင် လူအားလုံး အိုမယ်၊
နာမယ် အဆုံးသတ်မှာ သေကြဦးမယ်);;people: After some time,
quickly, all people will get old, sick and then (they) die.;fut. writ.
lilek ("ovoce" lilku");ခရမ်းသီး(တစ်လုံး);aubergine ("fruit" (of)
aubergine");sg.
limeta (citrusový plod);သံပရာသီး(တစ်လုံး);lime (fruit);sg. S.
jambhira
limetkový džus ");သံပရာရည်;lime juice ");n.
limit;ဘောင်;limit;n.
linka (čára, "cesta" čáry");မျဉ်းကြောင်း(တစ်ကြောင်း);line ("line's
route");sg.
linka (čára);မျဉ်း(တစ်ချောင်း);line;sg.
Linux (systém);လင်းနက်စ်(နည်းစနစ်) ° လီနက်စ်(နည်းစနစ်);Linux
(system);name E. Linux
Linux (systém): Linux systém je lepší (~ "více dobrý") než
systém Windows.;လီနက်စ်နည်းစနစ်: ဝင်းဒိုးနည်းစနစ်ထက်
လင်းနက်စ်နည်းစနစ်က ပိုကောင်းပါတယ်;;Linux (system): Better (~
"more good")than Windows system is the Linux system.;pol.
líný, být;ပျင်း;lazy, be;l
líný, být: S výmluvou, že se světskými problémy tomu nemohu
věnovat čas, jsem byl líný.;ပျင်း: လောကီကိစ္စတွေနဲ့
အချိန်မပေးနိုင်ဘူးဆိုတဲ့ ဆင်ခြေနဲ့ ကျွန်တော် ပျင်းနေတာပါ။ ;lazy, be:
With the excuse, that with the worldly problems (I) cannot
dedicate (it) time, I have been lazy.;p.s. pol. um.
lišit se;ကွာ ° ခြား ° ကွဲ;differ ° different, be;l
lišit se ("lišit-se (a) lišit-se");ကွာခြား;differ ("differ (and) be-
different");l
lišit se: V tom se naše země liší.;ကွာ: အဲ့တာက ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံနဲ့
ကွာတာပါ;;different, be: In that is our country different.;col.
list ("list" (ze) dřeva");သစ်ရွက်(တစ်ရွက်);leaf ("wood's leaf");sg.
list (čeho);ရွက်;leaf of;suff. n.
list (k balení, svinutí, zastřešení atd.);ဖက်(တစ်ရွက်);leaf (for

wrapping, rolling, roofing etc.);sg.
list (na balení věcí);ဖက်;leaf (for wrapping);n.
list, palmový;ပေ(တစ်ရွက်);leaf, palm;sg.
list, palmový ("list" palmového-listu");ပေရွက်(တစ်ရွက်);leaf, palm
("leaf" palm-leaf");sg.
list: Když vyroste (~ "jsou-rozdělené") mnoho listů, přišlo
jaro.;သစ်ရွက်: သစ်ရွက်များ ဝေလာလျှင် နွေဦးရောက်ပြီ;;leaf: When
the leaves become grown (~ "distributed"), the spring has
come.;p.p.
lístek: Tento lístek má platnost jeden měsíc.;လက်မှတ်:
ဒီလက်မှတ်က တစ်လအတွက် (~ တစ်လအတွင်း)
အကျိုးဝင်တယ်;;ticket: This ticket is valid for one month.;
listonoš ("zdatný" (v) posílání
dopisů");စာပို့သမား(တစ်ယောက်);postman ("proficient" (in)
sending" letters");sg.
listonoš: Listonoš doručuje dva balíky.;စာပို့သမား: စာပို့သမားက
ပါဆယ်ထုပ်နှစ်ထုပ် အိမ်အရောက်ပို့တယ်;;postman: The postman
delivers two parcels.;
listopad (měsíc);နိုဝင်ဘာ(လ);November (month);n. E. November
listy: Listy padají.;သစ်ရွက်: သစ်ရွက်များ ကြွေတယ်;;leaves: Leaves
fall.;
literární ("psaní (a) palmových-listů");စာပေ;literary ("(of) writing
(and) palm-leaves");adj.
literární (product, "psaní (a) palmový-list");စာပေ(တစ်ခု);literary
(product), a ("writing (and) palm-leave");sg.
literatura ("psaní (na) palmových-listech");စာပေ;literature ("palm-
leaves" writings");n.
literatura, klasická;ဂန္ထဝင်;literature, classical;n.
literatura, Myanmarská;မြန်မာစာ;literature, Myanmar;n.
literatura, Myanmarská: Zcela jsem dokončil (předmět)
Myanmarské literatury ve škole.;မြန်မာစာ: မြန်မာစာနဲ့ကျောင်းပြီး
ထားပါတယ်;;literature, Myanmar: (I) have completely finished
Myanmar literature (subject) at school.;pol. col.
literatura: Také došlo k otevření studia národní literatury.;စာပေ:
အမျိုးသားစာပေ လေ့လာမှုလည်း ပွင့်လန်းလာပါသည်;;literature: The
study of national literature also happened to be opened.;pol.
líto, být někomu;ကန်တော့;sorry, be;l
litovat ("žaludek (je) malý");ဝမ်းနည်း;sorry, be ("stomach (is)
small");T
litovat (koho);သနား;pity;T
litovat neschopnost nabídnout mnichovi jídlo ("jídlo"
lístosti");ကန်တော့ဆွမ်း;sorry for inability to offer food to a monk,
be ("sorry food");l interj.
litovat: Ne, lituji.;ဝမ်းနည်း: ဟင့်အင်း။ ဝမ်းနည်းပါတယ်;;sorry, be: No,
sorry.;pol.
litr;လီတာ;liter;n. E. liter
litr: V láhvi je jeden liter vody.;လီတာ: ပုလင်းထဲမှာ
ရေလီတာရှိတယ်;;liter: There is one liter of water in the bottle.;
lízat;လျက်;llick;T
ljídlo (a) pití ("jezení (a) pití"): Dával (~ "dá") lidem jídlo a pití
(svou) pravou rukou.;စားသောက်ဖွယ်ရာ: တိုင်းသူပြည်သားများအား
ညှာလက်ဖြင့် စားသောက်ဖွယ်ရာများပေးမည်;;food (and) drink
("eating (and) drinking"): He gave (~ "will give") food (and)
drink to the people by (his) right hand.;fut. & p.s. writ.

lod';သဘော(တစ်စင်း);ship;sg.
 lod' ("člun (a) lod");လှေသဘော(တစ်စင်း);ship ("boat (and) ship");sg.
 lod': Lod' je v bouřce. ("Lod' chytá bouřku.");သဘော: သဘော မှန်တိုင်းမိနေတယ်;ship: Ship is in storm. ("Ship is catching storm.");cont.
 logicky ("správné¹ následky^o (a) správné³ důvody²");အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့်;logically ("proper¹ consequences^o (and) proper³ reasons²");adv.
 logicky: pokud přemýšlíme logicky;အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့်: အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့် စဉ်းစားတဲ့အခါ;logically: when (we) think logically;
 loket ("tvrdý¹ klacek^o");တံတောင်(တစ်ခု);elbow ("stiff¹ stick^o");sg.
 Londýn (město Velké Británie);လန်ဒန်(မြို့);London (town of Great Britain);name
 lotos;ကြာ(တစ်ပင်);lotus;sg.
 lotosová pozice ("podoba¹⁰ sezení³ zkrocených² hýžd'ových^o prken¹");တင်ယူပြောထိုင်ပုံ;lotus posture ("sitting³ form¹⁰ (of) restrained² buttocks^o-planks¹");n.
 lotosová pozice, poloviční (s levou nohou nahoře"lotosová-pozice¹¹ zatímco¹⁰ pravá^o noha¹ (je) položena³ nahoru²");ဘယ်ဘက်ခြေထောက်ကို ပေါ်တွင်ထားကာ တင်ယူပြောထိုင်ပုံ;lotus posture, half (with left leg up, "lotus-posture¹¹ while¹⁰ placing³ right^o leg¹ up²");n. med.
 loundží (Barmský sarong, "vázat¹ okolo^o");လုံချည်(တစ်ထည်) [lounjɪ];longyi (Burmese sarong, "tie¹ around^o");sg.
 loundží (dlouhá dámská sukně nošená jevištními tanečnicemi, skládá se ze tří částí: šerpa, sukně a lem, "pradědeček¹ vstává^o");သဘီ(တစ်ထည်);longyi (long skirt for women, worn by stage dancers, consisting three parts – sash, skirt and hem, "great-grandfather¹ gets-up^o");sg.
 loundží: ("Mladý pán") É nosí zelené loundží.;လုံချည်: မောင်အေး လုံချည်အစိမ်းဝတ်(ထား)တယ်;longyi: ("Young man") Aye is wearing green longyi.;
 loupát;သင့်;peel;T
 loutka ("obraz, malý obraz");ရုပ်သေးရုပ်(တစ်ခု);puppet ("image, small image");sg.
 lovec (profesionální);မဆိုး(တစ်ယောက်);hunter (professional);sg.
 ložnice ("pokoj¹ (na) spaní^o");အိပ်ခန်း(တစ်ခန်း);bedroom ("sleeping room");sg.
 ložnice ("spací pokoj");အိပ်ခန်း(တစ်ခန်း);bedroom ("sleeping room");sg.
 lpět ("přilepit-se, obejmout (a) upevnit");တွယ်ဖက်ထား;cling ("stick-to, embrace (and) fix");T
 lpět na;တွယ်;cling;l
 luštěníny;ပဲ;pulse;n.
 lýtko (nohy, "lýtko¹ nohy^o");ခြေသလုံး(တစ်ဖက်);calf (of leg, "leg's calf");sg.
 lyžovat ("klouzat³ (a) řídit¹⁰ venku² (na) tvrdé¹ vodě^o");ရေခဲပြင် လျှောစီး;ski ("slide³ (and) ride¹⁰ out² (on) hard¹ water^o");T
 lyžovat ("klouzat³ (a) řídit¹⁰ venku² (na) tvrdém¹ sněhu^o");နှင်းခဲပြင် လျှောစီး;ski ("slide³ (and) ride¹⁰ out² (on) hard¹ snow^o");T
 lze;နိုင် ° နိုင်;may ° can (be);l (or) v.

lži, říkat;လိမ်;tell lies;T
 lžíce;ဇွန်း(တစ်ချောင်း) ° ဇွန်း(တစ်ချောင်း);spoon;sg.
 má (moje, "velkého¹ sluhy^o");ကျွန်တော်;my ("(of) great¹ servant^o");pron. um.
 má (moje);ကျွန်မ ° ကျွန်တော် (from ကျွန်တော်) ° ကျမ (from ကျွန်မ);my ° mine;pron. um. (or) pron. uw.
 Madrid (město Španělska);မဒရိဒ်(မြို့) [maðeɾe.];Madrid (town in Spain);name
 mág, černý;ကရံစရာ(တစ်ဦး);magician, black;sg. unpl. col.
 magazin;မဂ္ဂဇင်း(တစ်အုပ်);magazine;sg. E. magazine
 magazin: Jaký (~ "co") magazin čtete?;မဂ္ဂဇင်း: ဘာမဂ္ဂဇင်း ဖတ်သလဲ;magazine: Which (~ "what") magazine do (you) read?;inter.
 magická moc ("moc² (a) schopnost¹ magie^o");မော်စွမ်းအင်;magical power ("power² (and) potency¹ (of) sorcery^o");n.
 magická moc ("schopnost² podobající-se¹ magii^o");ပယောဂဆန်နိုင်ခြင်း;magical power ("ability² resembling¹ magic^o");n.
 magická moc: Chtěl jsem jen dosáhnout magických mocí.;မော်စွမ်းအင်: မော်စွမ်းအင်တွေကို အောင်မြင်ချင်တာပါပဲ;magical power: (I) just wanted to attain magical powers.;p.s. pol.
 magická moc: nejvyšší magické moci;စွမ်းအင်: အမြင့်မားဆုံးစွမ်းအင်များ;magical power: the highest magical powers;
 magický skutek ("schopnost¹ být-schopný^o");စွမ်းအင်;magical feat ("capacity¹ (to) be-able^o");n.
 magie (jevištní);ပဉ္စလက် ° ပဉ္စလည် (WS. from ပဉ္စလက်);magic (parlour);n. WS. (or) n.
 magisterské (studium);မာစတာ;Master's (degree course);n. E. Master
 magisterské (studium): Budeš schopen nastoupit na Magisterské (studium)?;မာစတာ: မာစတာဆက်တတ်မှာလား;Master's (degree): Will you be able to join Master's (degree course)?;inter. col.
 magisterský (titul);မာစတာ;Master's (degree);n. E. Master
 Magistra titul (Mgr.);မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့;Master's degree (MA.);n. P. mahāvijjā (= great knowledge)
 Magistra, titul (Mgr.);မာစတာဘွဲ့;Master's degree (MA.);n. E. master
 Mahá Bandula, gen. (bojoval proti Británcům v První Anglo-Barmské Válce 1824-1826);မဟာဗန္ဓုလ၊ ဝိုင်းချုပ်;Maha Bandula, gen. (fought against the British in the First Anglo-Burmese War 1824-1826);name
 Mahájánový buddhismus (zejména japonský, "Buddhistické¹ náboženství² džhán^o");ဗုဒ္ဓဘာသာ (WS. of ဇင်ဗုဒ္ဓဘာသာ) ° ဇင်ဗုဒ္ဓဘာသာ;Mahayana Buddhism (especially Japanese, "Buddhist¹ religion² (of) jhānas^o");name WS. (or) name
 Mahájánový buddhismus (zejména japonský, "náboženství¹ džhán^o");ဇင်ဘာသာ;Mahayana Buddhism (especially Japanese, "religion¹ (of) jhānas^o");name
 Mahási Meditační Centrum ");မဟာစည်ရိပ်သာ;Mahasi Meditation Center ");name
 maháthera (velký starší mnich);မထေရ်(တစ်ပါး);mahāthera (great elder monk);sg. P. mahāthera (= great elder)

maháthéra (velký starší mnich): Velký starší mnich Mahinda (to) připravil.;မထေရ်: မဟိန္ဒမထေရ်က အသင်ပြင်ခဲ့သည်။;mahāthera (great elder monk): Great elder monk Mahinda prepared (it).;p.s. writ.	money);col.
majetek;ဥစ္စာ;property;n. P. uccā (= high)	málo: Bylo tam málo knih.;အနည်းငယ်: စာအုပ်အနည်းငယ်ရှိခဲ့သည်။;few: There were few books.;p.s.
majetek: Nekrade majetek (druhých).;ဥစ္စာ: သူ့ဥစ္စာ မခိုး။;property: He doesn't steal (others') property.;col.	málo: Myslím si, že je (to), protože (mám) málo dokonalosti (~ pāramī).;သေး: ပါရမီနဲ့ (နည်း)သေးလို့ ထင်ပါတယ်။;little: (I) think, (it) is because (I have) little perfections (~ pāramī).;pol.
majetný, být ("majetný (a) tlustý");ကြွယ်ဝ;wealthy, be ("wealthy (and) fat");l	málo: No, 100 (čias) je málo.;နဲ့: ၁၀၀ တော့ နှိပါတယ်။;little: 100 (kyats) is, really, little.;pol. col.
majite obchodu ("majitel obchodu");ဆိုင်ရှင်(တစ်ယောက်);shopkeeper ("shop owner");sg.	málokdy;ဖြစ်ခေါင်ဖြစ်ခဲ;scarcely ° preciousy;adv.
majitel;အရှင်(တစ်ယောက်);owner;sg.	málokdy ("pouze ¹ z ¹⁰ doby ^o dělání ¹ (a) doby ² doby ³ ");ရပ်နရ်ခါမှသာ;rarely, just ("just ¹ of ¹⁰ time ^o (to) make ¹ (and) time (of) time");adv.
majitel ("pán ¹ který vlastní ^o ");ပိုင်ရှင်(တစ်ယောက်) တစ်ဦး;proprietary ("lord ¹ (who) owns ^o ");sg.	málokdy: Mluví jen málokdy.;ရပ်နရ်ခါမှသာ: ရပ်နရ်ခါမှသာ စကားပြောတယ်။;rarely: (He) talks just rarely.;
majitel obchodu ("provozovatel obchodu");ဈေးသည်(တစ်ယောက်) တစ်ဦး;shopkeeper ("market practitioner");sg.	malování, ruční práce ("ruční-práce ¹ malování ^o ");ပန်းချီလက်ရာ;painting handiworks ("handiwork ¹ (of) painting ^o ");n.
majitel obchodu: Minulý rok majitel obchodu zemřel nebo co, nevím.;ဆိုင်ရှင်: မနှစ်ကတော့ ဆိုင်ရှင် ဆုံးသွားတာလား ဘာလား မသိဘူး။;shopkeeper: Last year the shopkeeper died or what, (I) don't know.;col.	malovat;ဆွဲ;paint;T
majitel: Právě teď majitel tohoto příspěvku přichází (a) bude mluvit.;ပိုင်ရှင်: အခုမှဘဲ post ပိုင်ရှင်ဝင်ပြောရတော့မယ်။;owner: Right now the owner of (this) post is coming (and) will speak.;fut. sl.	malovat: Malíř maluje obraz.;ဆွဲ: ပန်းချီဆရာက ပန်းချီကားတစ်ချပ်ကို ဆွဲနေတယ်။;paint: The painter is painting a picture.;cont.
majitel: původní majitel;ပိုင်ရှင်: မူရင်းပိုင်ရှင်;owner: original owner; major (užíváno jakožto titul před jmény majorů, "velitel (a) vůdce");ဝိုင်းမှူး;Major (used as title for names of Majors, "commander (and) leader");pref.	malovat: Maluje obraz.;ဆွဲ: ပန်းချီဆွဲတယ်။;paint: (He) paints a picture.;
majorita (většina lidí, "skupina mnoha ^o ");အများစု;most (of people, "group ¹ (of) many ^o ");n.	malý;သေး;small;adj.
makarony (tlusté, makarony, "velký provaz-zlata ^o ");နန်းကြိုး;makaroni (thick, makaroni, "big ¹ thread-of-gold");n.	malý (~ mladý): Jestli chceš být znovu malá (~ mladá), musíš se ("znovu") scvrknout.;ငယ်: ပြန်ငယ်ချင်ရင် ပြန်ချုံ့လိုက်လေ။;small (~ young): If (you) want to be again small, (~ young) (you) have to shrink ("again").;jk.
Makwei (Magvé, správní středisko);မကွေး(တိုင်း) [magwē];Magwe (division);name	malý ("malý (a) malý");ငယ်လေး;small ("small (and) small");adj.
Malajsie (stát);မလေးရှား(နိုင်ငံ);Malaysia (country);name	malý (věkem): Protože je to malá holka, není moudrá (~ "one nemá moudrost").;ငယ်ရွယ်: ငယ်ရွယ်သောမိန်းကလေးဖြစ်သောကြောင့် သူမမှာ ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိပါပေ။;small (by age): Because (she) is a small girl, she doesn't have wisdom.;pol. spis.
málem ("("okolo") ² blízko ^o (a) hubený ¹ ");နီးပါး(လောက်);almost ("("around") ² near ^o (and) thin ¹ ");adv.	malý muž ("krátce malý");ပုလုလေး(တစ်ယောက်);short man ("shortly small");sg.
málem ("blízko, blízko");နီးနီး;almost ("near, near");adv.	malý muž ("krátký muž");ပုသောသူ(တစ်ယောက်);short man ("short man");sg.
maličkatý, velice;ငယ်ငယ်လေး ° နည်းနည်းလေး ° နဲ့နဲ့လေး;small, very;adj. col.. (or) adj.	malý, být;သိမ် ° သေး;small, be;l
malíř ("mistr ² (ve) zvdání ¹ květin ^o ");ပန်းချီဆရာ(တစ်ယောက်);painter ("master ² (in) lifting ¹ flowers ^o ");sg.	malý, být ("malý (a) malý");ငယ်သေး;small, be ("small (and) small");l
malíř: Malíř maluje obraz.;ပန်းချီဆရာ: ပန်းချီဆရာက ပန်းချီကားတစ်ချပ်ကို ဆွဲနေတယ်။;painter: The painter is painting a picture.;cont.	malý, být (věkem, ("malý věk");ငယ်ရွယ်;small, be (by age, ("small age");l
malíř: malíř učitel;ပန်းချီဆရာ: ဆရာဖြစ်တဲ့ ပန်းချီဆရာ;painter: painter teacher;	malý, být: (Je to) malý hmyz.;သေးငယ်: သေးငယ်သောအင်းဆက်ပိုးဖြစ်တယ်။;small, be: (It) is a small insect.;
málo;နဲ့ ° သေး;little ° little (not enough);adv.	malý, velice;ငယ်ငယ်လေး ° နည်းနည်းလေး ° နဲ့နဲ့လေး;little, very;adj. col. (or) adj.
málo ("málo ¹ trochy ^o ");အနည်းငယ်;few ("little ¹ (of) littleness");adv.	malý, velice: (V tom psaní) jsou jen velice malé nedostatky.;နဲ့နဲ့လေး: နဲ့နဲ့လေး ပျော့ကွက်(ပဲ) ရှိပါတယ်။;small, very: (There) are only very small deficiencies (in the writing).;pol. col.
málo: (To je moc) málo, přáteli. (může být řečeno taxikářem, pokud není spokojen s placeným množstvím peněz);နဲ့: နဲ့တယ်ဗျာ;little: (This is too) little, friend. (can be said by a taxidriver when he is not satisfied with the given amount of	malý: (To) černé auto je menší než (to) auto světlé barvy.;သေး: အနက်ရောင်ကားက အရောင်ပျော့သောကားထက် ပိုသေးတယ်။;small: The black car is smaller than the car of light color.;
	malý: do malého notýsku;ငယ်လေး: မှတ်စုစာအုပ်ငယ်လေးထဲသို့;small: to a small notebook;
	malý: Je v pořádku mít otevřeno mnoho programů (~

"souborů") s malými písmeny najednou.;သေး: စာလုံးသေးသောဖိုင်တွေအများကြီး တစ်ပြိုင်နက် ဖွင့်ထားလို့ ရတယ်။;small: (It) is alright to have opened many programs (~ "files") with small letters at once.;

malý: malý míč;အသေး: ဘောလုံးအသေးတစ်လုံး။;small: a small ball;n.

malý: malý stůl;သေးငယ်: သေးငယ်သောစားပွဲ ° လေး: စားပွဲလေး;small: small table;

malý: Nemám nejmenší pochybnosti. ("Nemám ani malou pochybnost.");အနည်းငယ်: ငါ့မှာ သံသယ အနည်းငယ်မျှ မရှိပါဘူး။;little: I have no doubt. ("I have not even a little doubt.");pol.

malý: Postně se zmenšuje (~ "stává-se malým");သေးငယ်: တဖြည်းဖြည်းသေးငယ်လာတယ်။;small: (It) little by little becomes small.;

mami Já (to) zvednu, mami.;မေမေ: ကျွန်တော် ကိုင်လိုက်ပါမယ် မေမေ။;mum: I'll pick (it) up, mum.;fut. col.

maminka;မာမီ;mummy;col. E. mummy

maminka: Je maminka daleko (pryč)?;မာမီ: မာမီက (အ)ဝေးမှာလား။;mummy: Is mummy far away?;inter. col.

mamka;မေမေ(တစ်ယောက်) ° မာမီ;mum;col. E. mummy (or) sg. mamka Su (milující oslovení pí. Aun San Su Tí);မေမေစု;mum Su (affectionate address to Mrs. Aung San Suu Kyi);name mamka: spolu s mamkou;မေမေ: မေမေ(နဲ့) အတူတူ;mum: together with mum;adv. col.

Mandalaj (Mandalé, správní středisko);မန္တလေး(တိုင်း);Mandalay (division);name

Mandalaj (town);မန္တလေး(မြို့);Mandalay (town);name

Mandalaj: Mandalaj je druhé největší město Myanmaru.;မန္တလေး: မန္တလေးက မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဒုတိယအကြီးဆုံး မြို့ပါ။;Mandalay: Mandalay is the second greatest town in Myanmar.;pol.

Mandalajský;မန်း;Mandalay, belonging to;adj.

mango ("ovoce² zkrášlujícího° nektaru¹");သရက်သီး(တစ်လုံး);mango ("fruit² (of) beautifying° nectar¹");sg.

mangustýn (ovoce tmavě načervenalé fialové barvy, "ovoce² královské° páky¹");မင်းကွတ်သီး(တစ်လုံး);mangosteen (fruit of deep reddish purple color, "fruit² (of) kings° lever¹");sg.

Manhattan (město USA): Manhattan je ostrov.;မဟတ်တန်: မဟတ်တန်က ကျွန်းတစ်ကျွန်းပါ။;Manhattan (town in USA): Manhattan is an island.;pol.

manžel ("muž¹ toho-druhu");အမျိုးသား(တစ်ယောက်);husband ("man¹ (of) the-kind°");sg.

manžel (a) manželka °);လင်မယား;husband (and) wife °);n.

manžel (pohrdavé, "stačí");လင်(တစ်ယောက်);husband (contemptuous, "(is) sufficient");sg.

manžel (toto slovo má lhostejné zabarvení, "falešná¹ podpěra°");ယောက်ျား(တစ်ယောက်) (probably der. from ယောက်ျား);husband (causal term, "false¹ buttress°");sg.

manžel (uctivé, pozdvihující, "obrušuje¹ lásku°");ခင်ပွန်း(တစ်ယောက်);huband (deferential, elevating, "rubs-off¹ love°");sg.

manžel: Nejdřív si najdi chlapa. (CZ col.);လင်: လင်အရင် ရှာမှ။;guy (husband): First search (for) a guy. (EN col.);

manželka;ဇနီး(တစ်ယောက်);wife;sg.

manželka ("druhu dcera");အမျိုးသမီး(တစ်ယောက်);wife ("kind's daughter");sg.

manželka ("žena");မိန်းမ(တစ်ယောက်);wife ("woman");sg.

manželka (pohrdavé, "nesvrbí");မယား(တစ်ယောက်);wife (contemptuous, "(does) not itch");sg. writ.

manželka (uctivé, pozdvihující);ဇနီး(တစ်ယောက်);wife (deferential, elevating);sg. S. janī (= wife)

manželka: Jeho manželka byla překvapená.;ဇနီး: သူ့ဇနီးက အံ့သြနေတယ်။;wife: His wife wondered. ("His wife was wondering.");cont.

manželka: Moje manželka umí velice dobře vařit rýži a omáčky.;ဇနီး: ကျွန်တော်ဇနီးက ထမင်းဟင်း ကောင်းကောင်းချက်တတ်ပါတယ်။;wife: My wife can cook rice and curry very well.;pol. um.

manželský stav ("mít² zařízení¹ dům°");အိမ်ထောင်ရိုး;marital status ("have² set-up¹ (a) house°");n.

mapa ("podoba¹ země°");မြေပုံ(တစ်ပုံ);map ("earth's form");sg.

mapa: podívej se na (tuto) mapu.;မြေပုံ: မြေပုံကို ကြည့်ပါ။;map: Look at the map.;imper. pol.

mapa: Podle mapy to vypadá, jako kdyby v této jeskyni byl poklad.;မြေပုံ: မြေပုံအရ ဒီလိုကုန်ထဲမှာ ရတနာရှိတယ်လို့ ထင်ရတယ်။;map: According to the map, it looks like if there is a treasure in this cave.;

mapa: Podle této mapy je tato cesta správná.;မြေပုံ: ဒီမြေပုံအရ ဒီလမ်းမှန်တယ်။;map: According to this map, this way is correct.;

mariánská švestka ("ovoce² ne°-zvedání¹");မရန်းသီး(တစ်လုံး);marian (plum, "fruit² (of) non°-erection¹");sg.

marihuana ("šesterá¹ medicína°");ဆေးခြောက်;marijuana ("six(fold)¹ medicine°") ° marihuana ("six(fold)¹ medicine°");n.

marka (o penězích, německá marka);မတ်;mark (of money, Deutsche Mark);n.

marka: deset marek (historická cena);မတ်: ဆယ်မတ်;mark: ten marks (historical price);

marný;အယုတ်;in vain;adj.

Mars (planeta);အင်္ဂါဂြိုဟ်(တစ်လုံး);Mars (planet);name

masírovat;နှိပ်;massage;T

masivní;အမြောက်အမြား;massive;adj.

máslo ("zabalené¹ máslo°");ထောပတ်;butter ("wrapped¹ butter°");n.

máslo: chleba s máslem ("chléb namazaný máslem");ထောပတ်: ပေါင်မုန့်ထောပတ်သုတ်;butter: buttered bread ("bread greased (with) butter");

máslo: Seděl jsem u ledničky (a) tajně jsem ("já") jedl máslo.;ထောပတ်: ငါ ထောပတ်ကို ရေခဲသေတ္တာနားထိုင်နေတုန်းက ဘယ်သူမှမသိအောင် စားခဲ့တယ်။ (~ ငါ ရေခဲသေတ္တာနားထိုင်နေတုန်းက ဘယ်သူမှမသိအောင် ထောပတ်ကို စားခဲ့တယ်။) ° စား: ငါ ထောပတ်ကို ရေခဲသေတ္တာနားထိုင်နေတုန်းက ဘယ်သူမှမသိအောင် စားခဲ့တယ်။ (~ ငါ ရေခဲသေတ္တာနားထိုင်နေတုန်းက ဘယ်သူမှမသိအောင် ထောပတ်ကို စားခဲ့တယ်။);eat: I secretly ate butter sitting near the fridge. ° butter: I secretly ate butter sitting near the fridge.;p.s. writ.

masný, být (o jídle, "maso (je) obsaženo");အသားပါ;meat, be inside (in a snack or meal, "meat (is) included");i

maso;အသား;meat;n.
maso, být uvnitř (v jídle, "maso (je) obsaženo");အသားပါ;meat, be inside (in a snack or meal, "meat (is) included");I
maso, být uvnitř: Je v tom maso? ("Obsahuje tohle maso?");အသားပါ: ဒါ အသားပါသလား;meat, be inside: Is meat inside? ("Does this contain meat?");inter. pol.
maso, být uvnitř: V tomhle není maso. ("Tohle neobsahuje maso.");အသားပါ: ဒါ အသားမပါဘူး;meat, be inside: This does not have meat in. ("This does not contain meat.");pol.
maso, osmažené mleté ("zářivě osmažený");တောက်တောက်ကြော်;meat, fried minced ("luminously fried");n.
maso, smažené mleté;တောက်တောက်ကြော်;meat, fried minced;n.
maso: ("Já") koupím maso.;အသား: ကျွန်တော် အသားဝယ်မလို့;meat: I will buy meat.;col. um.
maso: Ke grilování masa se používá uhlí.;အသား: အသားကင်ဘို့ မီးသွေးကို သုံးကြတယ်;meat: To barbecue meat is (~ "are") used coal.;
maso: Který je s masem? ("Který obsahuje maso?");အသား: ဘယ်ဟာအသားပါသလဲ;meat: Which contains meat?;inter.
maso: S jakým masem to budeš jíst?;အသား: ဘာအသားနဲ့ စားမလဲ;meat: What meat will you eat it with?;col.
matematika;သင်္ချာ;maths ° mathematics;n. P. saňkhyā (= calculation, enumeration)
mateřský jazyk ("matčin jazyk");မိခင်ဘာသာစကား;mother tongue ("mother's language");n.
mateřský jazyk ("mateřské psaní");မိခင်စာ;mother language ("mother writing");n.
mateřský jazyk ("mateřský jazyk (a) mluvení");မိခင်ဘာသာစကား;mother language ("mother language (and) speaking");n.
mateřský jazyk: Ctím (tebe,) který je dobře dovedný v tom, co není (tvou) mateřštinou.;မိခင်စာ: မိခင်စာ (~ မိခင်ဘာသာစကား) မဟုတ်တာကို ကောင်းကောင်းကျွမ်းကျင်တာကို လေးစားပါတယ်;mother tongue: (I) revere (you), who is well skilled in what is not (your) mother tongue.;pol.
mateřština ("mateřské psaní");မိခင်စာ;mother tongue ("mother writing");n.
mateřština (mateřský jazyk, "matčin jazyk");မိခင်ဘာသာစကား;maternal language ("mother's language");n.
matka;မိခင်(တစ်ယောက်) ° အမေ(တစ်ယောက်);mother;sg. writ. (or) sg.
matka (~ maminka): Zní tepleji a bezpečněji, když mě nazýváš maminkou. ("Volání (mě) jakožto maminka (je) více teplé (a) bezpečné.");အမေ: အမေလို ခေါ်တာ ပိုနွေးထွေးပါတယ်;mother (~ mum) and safe: Calling (me) as mum, is more warm and safe.;pol.
matka ("mamka");မေမေ(တစ်ယောက်);mother ("mum");sg.
matka: Jdu se zeptat matky zda mohu ("zůstat").;အမေ: နေဦးအမေကို မေးဦးမယ်;mother: (I) am going to ask (my) mother (whether I can) ("stay").;fut. col.
matka: Matko, Mja Mja ("Smaragd-Smaragd") (mi) volá abych šla ("podívala se") na představení dnes v noci.;အမေ: အမေ

မြမြက ဒီညပွဲကြည့်ဖို့ ခေါ်နေတယ်;mother: Mother, Mya Mya ("Emerald-Emerald") is calling (me by phone) to watch a show tonight.;cont.
matka: Opakování je matkou moudrosti. ("Dělání znovu a znovu ("jeden-po-druhém") je ("prostě") matkou správné znalosti.");အမေ: ထပ်ခါထပ်ခါ ပြုလုပ်ခြင်းသည် မှန်ဉာဏ်ရဲ့ အမေပဲ;mother: Repetition is the mother of wisdom. ("Doing again and again ("one-by-one") is simply the mother of the right knowledge.");prov.
Mawlamyaing (ale správná výslovnost je Mólamjain, město Monské národnosti v Myanmaru);မော်လမြိုင်(မြို့);Mawlamyin (town of Mon nationality in Myanmar);name
maximálně;အများဆုံး ° အထိ;maximally ° maximum of;adv. (or) n.
maximálně: Bude povoleno maximálně šesti lidem, aby vstoupili (na jeviště) (a) každý z nich nepřekročí pět minut (při povídání).;အထိ: တယောက်ငါးမိနစ်ထက် မပိုဘဲ ခြောက်ယောက်အထိ ပါဝင် ပြောဆိုခွင့်ပြုမယ်;maximum: There will be allowed maximum of six people to enter (the stage), (and) each of them (will) not exceed five minutes (in talking).;pol. fut.
mazanost ("chytrý (a) mazaný {jmenec}");လိမ္မာပါးနပ်မှု;caginess ("clever (and) shrewd {nouner}");I
mazaný ("pokřiveného myšlení");အကောက်ကြံ;shrewd ("(of) crooked thinking");adj.
mazaný, být ("chytrý (a) mazaný");လိမ္မာပါးနပ်;canny, be ("clever (and) shrewd");I
mazat: chleba s máslem ("chléb namazaný máslem");သုတ်: ပေါင်မုန့်ထောပတ်သုတ်;grease: buttered bread ("bread greased (with) butter");
mazlíček (týká se pouze zvířat, "narodil-se (a) žere");မွေးစား(တစ်ကောင်);pinkie ("is-born (and) eats");sg.
mě;ငါ့ရဲ့ ° ကျွန်မ ° ကျွန်တော် (from ကျွန်တော်) ° ကျမ (from ကျွန်မ);my ° mine;pron. (or) pron. um. (or) pron. uw.
mě;ကျွန်ုပ် ° ကျမကို (from ကျွန်မကို) ° ကျွန်မကို ° ကျွန်တော်ကို ° ကျတော်ကို (from ကျတော်ကို);me;pron. acc. uw. (or) pron. col. acc. uw. (or) pron. acc. writ.
mě ("moje"): Toto je trochu o mě.;ငါ့ရဲ့ ဒါဟာငါ့ရဲ့ အကြောင်းနည်းနည်းပါး (~ ဒါဟာငါ့ရဲ့ အကြောင်းအကြမ်းဖျင်းလေးပါး);me ("mine"): This is little bit about me.;pol.
mé (moje, "velkého¹ sluhy");ကျွန်တော်;mine ("(of) great¹ servant");pron. um.
mě: ode mě;ကျွန်မက: ကျွန်မက;me: from me;uw.
mechanik ("mistr² (v) opravování strojů");စက်ပြင်ဆရာ(တစ်ယောက်);mechanic ("master² (in) repairing¹ machines");sg.
měď ("červený¹ bronz");ကြေးနီ;copper ("red¹ bronz");n.
měď: Poptávka po mědi také stoupla.;ကျေးနီ: ကျေးနီ ဝယ်အားလည်း အလားတူ ကောင်းလာတယ်;copper: The demand for copper also increased.;
medicína;ဆေး(တစ်ခု);drug (medicine);sg.
medicína ("léčivá¹ bambusová-rostlina");ဆေးဝါး;drug (medicine, "medicinal bamboo-plant" (?));n.
meditace;ကမ္မဋ္ဌာန်း ° ကမ္မဋ္ဌာန်း (from ကမ္မဋ္ဌာန်း);meditation;n. P. kammaṭṭhāna (= meditation-object)
meditace ("praktikovat¹ hodně² meditaci⁰

{jmenec}³ⁿ);ဘာဝနာပွားများခြင်း;meditation (“practise¹ meditation⁰ much² {nouner}³ⁿ);n.
 meditate (“rozvíjet¹ meditaci⁰ {mn.č.} {jmenec}ⁿ);တရားပွားများခြင်း;meditation (“develop¹ meditation⁰ {pl.} {nouner}ⁿ);n.
 meditate (“sedět¹ (s) meditačním-předmětem⁰ {jmenec}²ⁿ);ကမ္မဋ္ဌာန်းထိုင်ခြင်း;meditation (“sit¹ (with) meditation-object⁰ {nouner}²ⁿ);n. P. kammaṭṭhāna (= meditation-object)
 meditate (“sedět¹ (s) meditačním-předmětem⁰);ကမ္မဋ္ဌာန်းထိုင်;meditate (“sit¹ (with) meditation-object⁰);n. P. kammaṭṭhāna (= meditation-object)
 meditate (“usilování¹ (dle) zákona⁰);တရားအားထုတ်ခြင်း;meditation (“striving¹ (by) law⁰);n.
 meditate (“usilovat¹ (dle) Pravdy⁰ {jmenec}²ⁿ);တရားအားထုတ်ခြင်း;meditation (“striving¹ (according to) the-Truth⁰ {nouner}²ⁿ);n.
 meditate chůze (“meditace¹ čankamana⁰);စကြံ့ဘာဝနာ;meditation in walking (“cankamana meditation⁰);n. P. cankamana (= walking up and down)
 meditate v chůzi (“meditování³ během² chození¹ (po) cestě⁰);လမ်းလျှောက်ရင်း ဘာဝနာ;meditation, walking (“meditation³ while² walking¹ path⁰);n. P. bhāvanā (= meditation)
 meditate v chůzi (“rozvíjení(pl.)¹⁰ Dhammy³ skrze² chození¹ (po) stezce⁰ {jmenec}¹¹ⁿ);လမ်းလျှောက်ပြီး တရားပွားများခြင်း;meditation, walking (“developings¹⁰ (of) Dhamma³ by² walking¹ path⁰ {nouner}¹¹ⁿ);n.
 meditate v chůzi (“rozvíjení(pl.)¹⁰ Dhammy³ skrze² chození¹ cankamany⁰ {jmenec}¹¹ⁿ);စကြံ့လျှောက်ပြီး တရားပွားများခြင်း;meditation, walking (“developings¹⁰ (of) Dhamma³ by² walking¹ cankamana⁰ {nouner}¹¹ⁿ);n. P. cankamana (= walking up and down)
 meditate v chůzi: Zde meditate v chůzi znamená milující-dobrotivost v chůzi.;စကြံ့လျှောက်: စကြံ့လျှောက်ပြီး တရားပွားများခြင်းကို လျှောက်သည့်မေတ္တာဘာဝနာလို အိမ္မာ ဆိုလိုပါသည်။;walking meditation: here the walking meditation means loving-kindness in walking.;pol. writ.
 meditate: když čas na meditaci skončí;ဘာဝနာ: ဘာဝနာအတွက် အချိန်ကုန်သွားသောအခါ;meditation: when the time for meditation is finished;
 meditate: meditate dobrotivosti;ဘာဝနာပွားများခြင်း: မေတ္တာဘာဝနာပွားများခြင်း;meditation: meditation on loving-kindness;
 meditate: Někteří (lidé) neví o meditaci.;ဘာဝနာ: တချို့ဆို ဘာဝနာအကြောင်း မသိဘူး။;meditation: Some (of them) do not know about meditation.;
 meditate: Nepracuji (tak, že bych) dával (speciální) čas meditaci. Jsem všímavý celý den během toho, co pracuji.;ဘာဝနာ: ဘာဝနာက အချိန်ပေးပြီး မလုပ်ဘူးလေ တစ်နေ့လုပ်နေတဲ့ အချိန်မှာ သိအောင်နေရတာပေါ့။;meditation: (I) do not work giving (special) time for meditation. (I) am mindful whole the day while (I) am working.;col.
 meditate: Učí meditaci.;ဘာဝနာ: ဘာဝနာများ သင်ကြားပေးတယ်။;meditation: (He) teaches meditation;
 meditate: Zajímá mě meditace.;တရားထိုင်: ငါ တရားထိုင်တာကို

စိတ်ဝင်စားပါတယ်။;meditate: I am interested in (~ “to”) meditation.;pol.
 meditate: Zde meditate v chůzi znamená milující-dobrotivost v chůzi.;တရားပွားများခြင်း: စကြံ့လျှောက်ပြီး တရားပွားများခြင်းကို လျှောက်သည့်မေတ္တာဘာဝနာလို အိမ္မာ ဆိုလိုပါသည်။;meditation: here the walking meditation means loving-kindness in walking.;pol. writ.
 meditační centrum;စခန်း(တစ်ခု);meditation center;sg.
 meditační centrum (“lepší¹ stín⁰);ရိပ်သာ(တစ်ခု);meditation center, “greater¹ shadow⁰”;sg.
 meditační centrum (“poklidné¹ útočiště⁰ Dhammy²ⁿ);တရားရိပ်သာ(တစ်ခု);meditation center (“peaceful¹ refuge⁰ (of) Dhamma⁰);n.
 meditační centrum (“poklidné¹ útočiště⁰ meditačního-předmětu²ⁿ);ကမ္မဋ္ဌာန်းရိပ်သာ(တစ်ခု) ° ကမ္မဋ္ဌာန်းရိပ်သာ(တစ်ခု) (WS. from ကမ္မဋ္ဌာန်းရိပ်သာ);meditation center (“peaceful¹ refuge⁰ (of) meditation-object⁰);n. P. kammaṭṭhāna (= meditation-object)
 meditační centrum (“poklidné¹ útočiště⁰);ရိပ်သာ(တစ်ခု);meditation center (“peaceful¹ refuge⁰);n.
 meditační centrum: Kde je meditační centrum s pouze barmskými mnichy a mniškami?;ဘာဝနာရိပ်သာ: ဗမာဦးခင်းများ နှင့် ဗမာသီလရင်များသာ နေသည့် ဘာဝနာရိပ်သာတယ်ဟုလဲ။;meditation center: Where is a meditation center with only Burmese monks and nuns?;inter.
 meditační centrum: V Myanmaru je hojnost meditačních center.;ကမ္မဋ္ဌာန်းရိပ်သာ: ကမ္မဋ္ဌာန်းရိပ်သာက မြန်မာမှာ ပေါတာ။;meditation center: There is abundance of meditation centers in Myanmar.;col.
 meditační pozice (“tvar¹ sezení⁰);ထိုင်ပုံ;meditation posture (“sitting form⁰);n.
 meditační pozice (“způsob¹⁰ sezení³ (ve) tvaru² sezení¹ Dhammy⁰);တရားထိုင်ပုံထိုင်နည်း;meditation posture (“method¹⁰ (of) sitting³ (in) Dhamma⁰ sitting¹ form²ⁿ);n.
 meditační předmět;ကမ္မဋ္ဌာန်း;meditation object;n. P. kammaṭṭhāna (= meditation-object)
 meditační předmět: Vráťím se k meditačnímu předmětu milující-dobrotivosti.;ကမ္မဋ္ဌာန်း: မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ပြန်လာသည်။;meditation object: (I) return to the meditation object of loving-kindness.;writ.
 meditační zásed (“útočiště⁰);စခန်း(တစ်ခု) (abbrev. from တရားစခန်း);meditation retreat (“refuge⁰);sg.
 meditační zásed (“útočiště¹ pravdy⁰);တရားစခန်း(တစ်ခု);meditation retreat (“refuge¹ (of) truth⁰);sg.
 meditační zásed: (“On”) účastnil se meditačních zásedů (~ “vešel”), číslem, čtyřikrát.;တရားစခန်း: သူ တရားစခန်းဝင်တာ အကြိမ်အရေအတွက်အားဖြင့်လေးခါ ရှိပြီ။;meditation retreat: He has attended (~ “entered”) meditation retreat, in number, four times.;p.p.
 meditační zásed: Absolvoval jsem (~ “vstoupil jsem”) desetidenní meditační zásed.;တရားစခန်း: ဆယ်ရက်တရားစခန်းဝင်ဖြစ်ပါတယ်။;meditation retreat: (I) have attended (~ “entered”) ten days meditation retreat.;pol.
 meditační zásed: Chodím (~ “vstupuji”) na meditační zásed

každý rok.;တရားစခန်း: တရားစခန်းနှစ်တိုင်းဝင်ပါတယ်။;meditation retreat: (I) enter a meditation retreat every year.;pol.
 meditační zásed: desetidenní meditační zásed;တရားစခန်း: ဆယ်ရက်တရားစခန်း;meditation retreat: ten-days meditation retreat;n.
 meditační zásed: Na meditaci je tu mnoho desetidenních meditačních zásedů, jednoměsíčních meditačních zásedů atd.;စခန်း: တရားရှုမှတ်ဖို့အတွက်လည်း ၁၀ရက်စခန်းတွေ၊ ၁လစခန်းတွေ၊ စသဖြင့် အများကြီး ရှိပါတယ်။;meditation retreat: For meditation, there are many of ten days meditation retreats, one month meditation retreats etc.;pol.
 meditační zásed: V tuto dobu mám hodně práce s (~ "pro") narozeninový meditační-zásed, (který bude) na konci (tohoto) měsíce.;တရားစခန်း: ခုလောလောဆယ် လကုန်ရင် မွေးနေ့တရားစခန်းဖွင့်ဖို့အတွက် အလုပ်များနေတယ်။;meditation retreat: This time (I) am ("being") busy with (~ "for") the birthday meditation retreat at the end of (this) month.;cont.
 meditování: Kéž je tvé meditování uspokojivé (a) příjemné.;တရားအားထုတ်: တရားအားထုတ်တာ အဆင်ပြေချောမွေ့ပါစေ။;meditating: May (your) meditating be satisfactory (and) pleasant.;w. pol.
 meditování: Přestože předvídám, že meditace je dobrá, moc (ji) nedělám.;တရားအားထုတ်: တရားအားထုတ်ကောင်းမုန်းသိတော့ (~ တရားအားထုတ်ရကောင်းမုန်းသိပေမဲ့) အများကြီးမလုပ်ဖြစ်ပါဘူး။;meditating: Though I envision, that meditation is good, (I) do not do (it) much.;pol.
 meditovat;ရှု;meditate;l
 meditovat (~ "sedět"): Nedokážu meditovat (~ "sedět") dlouho.;ထိုင်: ကြာကြာမထိုင်နိုင်ဘူး။;meditate (~ "sit"): (I) cannot meditate (~ "sit") long.;
 meditovat ("praktikovat" meditaci);ဘာဝနာပွား;meditate ("practise" meditation);
 meditovat ("sedět");ထိုင်;meditate ("sit");T
 meditovat ("sedět"): Seděl jsem čtyři, pět minut.;ထိုင်: လေး ငါး မိနစ် ထိုင်ဖူးပါတယ်။;meditate ("sit"): (I) have been sitting for four, five minutes.;pol. p.p.
 meditovat ("sedět" (podle) Pravdy);တရားထိုင်;meditate ("sitting" (according to) Truth);T
 meditovat ("vidět" (a) všímát-si² (podle) Dhammy);တရားရှုမှတ်;meditate ("look" (and) notice² (according to) Dhamma);T
 meditovat: Co umíš, kromě meditování?;တရားထိုင်: တရားထိုင်တာအပြင် မင်းဘာလုပ်နိုင်လဲ။;meditate: Apart from meditating, what (else) can (you) do?;col.
 meditovat: Dokonce se ani nestane, že bych si znovu zameditoval.;တရားထိုင်: တရားလည်းမထိုင်ဖြစ်တော့ပြန်ပါဘူး။;meditate: (I) even (do not) happen to meditate again.;pol. col.
 meditovat: jako když jsem začínal meditaci;ထိုင်: စထိုင်သည့်အခါတုန်းကလို;meditate: like when (I) started meditation;
 meditovat: Medituješ ve svém přítomném životě, ve (svém) přítomném prostředí (a) ve (své) přítomné společnosti.;တရားထိုင်: မင်းရဲ့ လက်ရှိဘဝ(မှာ)၊ လက်ရှိပတ်ဝန်းကျင်(မှာ)၊ လက်ရှိလူတန်းစားမှာ (~

လက်ရှိအသိုင်းအဝိုင်းထဲမှာပဲ) တရားထိုင်ပါတယ်။;meditate: (You) meditate in your present life, in (your) present environment (and) in (your) present society.;pol.
 meditovat: Na meditaci je tu mnoho desetidenních meditačních zásedů, jednoměsíčních meditačních zásedů atd.;တရားရှုမှတ်: တရားရှုမှတ်ဖို့အတွက်လည်း ၁၀ရက်စခန်းတွေ၊ ၁လစခန်းတွေ၊ စသဖြင့် အများကြီး ရှိပါတယ်။;meditate: For meditation, there are many of ten days meditation retreats, one month meditation retreats etc.;pol.
 meditovat: Pokud medituješ každý den jednu hodinu, je (to) dobré. Pokud ale medituješ každý den dvě hodiny, je (to), opravdu, velice dobré.;တရားထိုင်: နေ့တိုင်း တစ်နာရီ တရားထိုင်ရင် ကောင်းပါတယ်။ နှစ်နာရီ တရားထိုင်ရင်တော့ သိပ်ကောင်းတာပေါ့။;meditate: If (you) meditate every day one hour, (it) is good. But if (you) meditate every day two hours, (it) is very good, indeed.;
 meditovat: protože (jsem) nemeditoval;ဘာဝနာပွား: ဘာဝနာမပွားခဲ့ဘူးကြောင့်;meditate: because (I) didn't meditate;p.s.
 medvěd;ဝ(တစ်ကောင်);bear;sg.
 medvěd ("prasečí medvěd");ဝက်ဝ(တစ်ကောင်);bear ("pig bear");sg.
 mějte se ("jít"): Mějte se. ("Odcházím, ano?");သွား: သွားပါအုံးမယ် နော်;see you ("go"): Goodbye. ("I am going to leave, ok?");fut. měkký, být;ပျော့ ° အိ;soft, be;l (or) I un.
 měkký: Tento polštář je měkký.;ပျော့: ဒီခေါင်းအုံးက ပျော့တယ်။;soft: This pillow is soft.;
 měkkýš;ခရ(တစ်ကောင်);mollusc ° shellfish;sg.
 měl by;ရ ° ဖို့ ° လိမ့်မယ် ° သင့်;should;suff. col. (or) I (or) suff. (or) v. part.
 měl by ("mít (a) potřebovat");ရိလို;should ("have (and) need");T
 měl by být;စေ ° ခွာင့် ° လျှက်;should be ° is to be; (or) suff.
 měl by být: e-maily, které mají obsahovat (~ "být") hodně znalostí.;စေ: ဗဟုသုတ ဖြစ်စေတဲ့မေးလ်တွေ;is to be: e-mails that are to be of much knowledge;
 měl by být: Měl bys být vděčný.;လျှက်: ကျေးဇူးတင်လျက်ပါ။;should be: (You) should be thankful.;imper. pol.
 měl by být: Mělo by se najít správné místo.;ခွာင့်: သင့်တော်သည့်နေရာကို ရှာခွာင့်ပါတယ်။;should be: Proper place should be found.;pol.
 měl by: Kdy bych měl přijít?;ရ: ဘယ်အချိန်သွားရမလဲ။;should: Whend should I come?;inter. col.
 měl by: Kolik se musí zaplatit (~ "dát")?;ရ: ဘယ်လောက် ပေးရမလဲ။;should: How much should be paid (~ "given")?;inter. col.
 měl by: Měli bychom usilovat abychom úspěšně dosáhli Arahantství.;သင့်: ငါတို့ အရဟန္တာဘဝ အောင်မြင်စွာ ရယူဖို့အတွက် ကြိုးပမ်းသင့်ပါတယ်။ (~ ရဟန္တာအဖြစ်ကို အောင်မြင်စွာ ရယူဖို့အတွက် ငါတို့အားလုံး ကြိုးပမ်းသင့်ပါတယ်။);should: We should strive in order to successfully attain Arahanthood.;pol.
 měl by: Neměl bys ho ("ty") vyrušovat.;သင့်: မင်း သူ့ကို မနှောင့်ယှက်သင့်ဘူး။;should: You shouldn't disturb him.;fr.
 měl by: U Mja Maun by měl mluvit ("navrhovat") přesně deset minut (~ "v deseti minutách").;လိမ့်မယ်: ဦးမြမောင်က ဆယ်မိနစ်တိတိ အဆိုတင်သွင်းပါလိမ့်မယ်။;should: U Mya Maung

should propose exactly ("in") ten minutes.;pol.
měl by: věci, které by měl (každý) vědět;ရိလိ:
သိရှိလိုတာများ;should: things (one) should know;
Mélamú Pagoda;မယ်လမုဘုရား [melamúféjá.];Mailamu
Pagoda;name
mělo by být;ဖြစ်လိမ့်;should be;
meloun, vodní ("ovoce² (po kterém je jeden) mužný° (a)
statečný¹");ဖရဲသီး(တစ်လုံး);watermelon ("fruit² (which makes one)
masculine° (and) brave¹");sg.
memorovat;ကျက်;memorize;T
Men Yázá ("královský král");မင်းရာဇာ;Min Yaza ("royal
king");name
měnit;ပြောင်း ° ပြောင်းလဲ;modify ° change ° alter
(change);T
měnit ("měnit (a) měnit");ပြောင်းလဲ;change ("change (and)
change");T
měnit (také o místě či osobě);ပြောင်း;change (also about a place
or person);T
menší;အငယ်;lesser ° smaller;adj.
mentální ("týkající-se² části¹ myslí°");စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ;mental
("concerned-with² (the) part¹ (of) mind°");adj. P. citta (= mind)
Mercedes: Auta jako Toyota, Mercedes atd.;မာစီဒီး: တိုယိုတာ
မာစီဒီးစတဲ့ ကားတွေ;Mercedes.: Cars, such as Toyota, Mercedes
etc.;
měřit (~ "mít"): Autobus měří (~ "má") 15 metrů.;ရီ:
ဘတ်စ်ကားက ၁၅မီတာရှိတယ်;measure (~ "have"): The bus
measures (~ "has") 15 meters.;
měřit ("mít");ရီ;measure ("have");I
Meru, hora (hora, o které se dle Buddhistických spisů
předpokládá, že je ve středu vesmíru);မြင့်မိုရ် [mye~.mou.];Meru,
the Mountain (the mountain supposed to be in the center of
universe by Buddhist scriptures);name P. meru
Meru, hora: osoba ohromnější než hora Meru;မြင့်မိုရ်:
မြင့်မိုရ်ထက်မလူ (~ မြင့်မိုရ်ထက် မြင့်သာလူ);Meru, mountain:
person greater than the mountain Meru;
Mesapéño (jméno zpěvačky, "hnedý² květnový°
jasmín¹");မေပယ်ညို;Mesapalno (name of a female-singer,
"brown² May° jasmine¹");name
měsíc;စန်း;moon;n. un.
měsíc ("-"): Mám narozeniny v dubnu. ("Můj den narození (je) v
dubnu.");လ ("-"): ကျွန်မ မွေးနေ့ ပြီးမှာပါ;month ("-"): My birthday
is in April.;pol. uw.
měsíc ("část¹ měsíce°");လပိုင်း;month ("parth¹ (of) month°");n.
měsíc (kalendářní i vesmírný);လ;month (of calender and of
space);n.
měsíc (v roce);လ(တစ်လ);month;sg.
měsíc: Co se týče nadcházející ("části") července (~ "7(.)
měsíce"), možná přijedu.;လ: လာမဲ့လပိုင်းလောက်ဆို (~ လာမဲ့-
လပိုင်းလောက်ဆို) ရောက်နေလောက်ရောပေါ့;month: As for coming
("part (of)" July (~ "7(th) month"), (I) may arrive.;fut. col.
měsíc: Dnes je ("den") 21. ("měsíce") února 1987.;လ: ဒီနေ့
၁၉၈၇ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၁ရက်;month: Today is 21st ("day") of
February ("month"), 1987.;
měsíc: Jeden měsíc může mít 28 až 31 dní. ("V jednom měsíci

může být od 28 dní do 31 dní.");လ: တစ်လမှာ ၂၈ရက်မှ ၃၁ရက်ထိ
ရှိနိုင်တယ်;month: In one month (there) can be from 28 ("days")
to 31 days.;
měsíc: květen ("květen měsíc");လ: မေလ;month: May ("May
month");
měsíc: leden ("první měsíc část");လပိုင်း: တစ်လပိုင်း;month:
January ("first month part");
měsíc: Moje miminko má 15 měsíců. ("Věk mého miminka (je)
15 měsíců.");လ: ကျွန်မကလေး အသက်က ဆယ့်ငါးလ;month: My
baby is 15 months old. ("My baby's age (is) 15 months.");
měsíc: Už je to deset měsíců.;လ: ဆယ်လလောက်ရှိပြီ;month: (It)
has already been ten months.;p.p.
měsíc: V noci svítí měsíc.;လ: ညအချိန်တွင် လသာသည်;month: At
night ("time") the month is shining.;writ.
mešita;ဗလီ;mosque;n.
město;မြို့(တစ်မြို့);town ° city;sg.
město ("obrovské² zemské¹ bytí°");နေပြည်တော်(တစ်ခု);city
("great² counry's¹ living°");sg.
město: (Je to) město posledního krále Myanmaru.;နေပြည်တော်:
နောက်ဆုံး မြန်မာဘုရင်ရဲ့ နေပြည်တော်ပါ;town: (It is) a town of the
last Myanmar king.;pol.
město: Město Menda;မြို့: မင်းတပ်မြို့;town: town Mendap;name
město: Nešel jsem do žádného města.;မြို့: ကျွန်တော် ဘယ်မြို့မှ
မသွားဘူး;town: I didn't go to any town.;um.
město: Ten pronajatý byt ("pokoj"), poněvadž je ve městě, je
hezky (~ hodně) hlučný.;မြို့: ငှားနေတဲ့တိုက်ခန်းက မြို့ထဲမှာမို့
ဆူညံ့လှတယ်;town: The rented flat ("room"), as (it) is in town,
(it) is pretty (~ much) noisy.;col.
město: V době vládcy krále Mahādhammy bylo ohromné město
Enva nestabilní.;နေပြည်တော်: မဟာဓမ္မရာဇာဓိပတိလက်ထက်တွင်
အင်းဝနေပြည်တော်ကြီးသည် မငြိမ်မသက် ဖြစ်နေသည်;town: At the
time of the ruler king Mahādhamma, the great town Inwa
became unstable.;p.s. writ.
město: V jakém městě budeš žít?;မြို့: ခင်ဗျား
ဘယ်မြို့မှာနေမလဲ;city: What city will you live in?;inter. um.
městská zeď ("");မြို့ရိုး;city wall ("");n.
městská zeď: Je (tam), vskutku, stále možno vidět starověký
palác, městskou zeď a vodní příkop.;မြို့ရိုး: နန်းတော် ဟောင်းနေရာ၊
မြို့ရိုးနဲ့ကျုံးကို အခုထိ တွေ့နိုင်ပါသေးတယ်;town-wall: It is indeed still
possible to see the ancient palace, town-wall and moat.;pol.
městský palác: Nazval Mushopho vesnici jakožto 'Švebo' (~
"kde je zlato") a postavil (tam) městský palác.;မြို့နန်း: မဆိုးဖို့ရာကို
ရွှေဘိုဟု သမုတ်ကာ မြို့နန်းတည်သည်;city palace: Having called the
Mushopho village as 'Shwebho' (~ "where is gold") and built
the city palace (therein).;writ.
metafory, užít;တင်စား;metaphor, use;T
metafory, užít: Aby ho uctil, užívá metafory.;တင်စား: သူ့ကို
ဂုဏ်ပြုအောင်နဲ့ တင်စားတယ်;metaphore, use: To revere him,
(he) uses a metaphore.;
metafory, užít: Užíje metafory a pak (ji) vysvětlí.;တင်စား:
လို့တင်စားပြီး ပြောပြတယ်;metaphore, use a: (He) uses a
metaphore and then (he) explains (it).;
metafyzika: kánon metafyziky;ရုပ်လွန်ပညာ:
ရုပ်လွန်ပညာရင်းကျမ်း;metaphysics: canon of metaphysics;n.

metoda ("způsob (a) systém");နည်းစနစ်(တစ်သွယ်၊ တစ်ခု);method ("method (and) system");sg.

metodologie ("moudrost¹ metody^o");နည်းပညာ;methodology ("method wisdom");n.

metodologie: metodologie psaní;နည်းပညာ: ရေးသားနည်းပညာ;methodology: methodology for writing;

metr (vzdálenost);မီတာ(တစ်မီတာ);meter (distance);sg. E. meter

metr: Autobus měří (~ "má") 15 metrů.;မီတာ: ဘတ်စ်ကားက ၁၅မီတာရှိတယ်။;meter: The bus measures (~ "has") 15 meters.;

metr: deset metrů.;မီတာ: ဆယ်မီတာ;meter: ten meters;

mezera;အကြား(တစ်ခု);gap;sg.

mezi;ကြား ° ကြားမှာ ° အနက်;among ° between, in ° in between;prep.

mezi ("v, v");ထဲမှာ;among ("inside in");prep.

mezi ("v");ထဲ;among ("in");prep.

mezi ("v"): mezi (~ "v") knihami a webovými stránkami;ထဲမှာ: စာအုပ်တို့ ဝက်ဘ်ဆိုက်တို့ထဲမှာ;among: among books and websites;adv.

mezi ("v¹ mezi");အကြားတွင်;among ("in¹ between^o");prep.

mezi ("v¹ mezi");အကြားတွင် ° အကြား၌;between ("in¹ between^o") ° among ("in¹ between^o");suff. prep. (or) prep. writ.

mezi ("v² uvnitř¹ mezi^o");ကြားထဲမှာ;among ("in² inside¹ among^o");suff. prep.

mezi sebou;အချင်းချင်း;among one another;adv.

mezi: Alaun Men Dajá pak mocně sjednotil oblast mezi řekami Ejávádí (Iravadí) a Čen Twen, a pak zaútočil (a) dobyl Envu.;အကြား: အလောင်းမင်းတရားသည် ဧရာဝတီနှင့် ချင်းတွင်းမြစ်နယ်သို့အကြားဒေသများကို အခိုင်အမာ စုစည်းပြီး နောက် အင်းဝကို တိုက်ခိုက်အောင်မြင်သည်။;between: Alaun Min Taya then powerfully united the region between rivers Ayeyawaddy and Chin Twin, and then attacked (and) conquered Inwa.;writ.

mezi: pocit doteku mezi rukama;အကြား၌: လက်အကြား၌ ထိခြင်းမှ (~ ထိသိသော) ခံစားမှု;between: feeling of contact between hands;writ.

mezi: Zabodnul jehlu mezi nehty a zatímco (ji) zatloukal kladivem, testoval (je).;ကြားတွင်: လက်သည်းကြားတွင် အပ်စိုက်၍ တူနှင့် ရိုက်ကာ စမ်းသပ်၏။;between: (He) stuck a needle between nails and while hitting (it) with hammer, (he) tested (them).;writ.

mezinárodní, být ("týkající-se² zemí^o (a) zemí¹");အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ;international, be ("concerned² (with) countries^o (and) countries¹");l

Mgr. (osoba, "osoba³ (která) dostala² velký^o titul¹");မဟာဘွဲ့ရသူ(တစ်ယောက်);MA (person, "person³ (who) got² great^o title¹");sg.

Mgr. (titul);မာစတာ;MA (degree);n. E. Master

Mgr. titul;မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့ ° မာစတာဘွဲ့;MA. degree;n. P. mahāvijjā (= great knowledge) (or) n. E. master

míč ("kulatý¹ míč^o");ဘောလုံး(တစ်လုံး);ball ("round¹ ball^o");sg.

míč: Chlapec určitě hodí míčem.;ဘောလုံး: ကောင်လေးက ဘောလုံးကို ပစ်လိမ့်မယ်။;ball: The boy will certainly throw the ball.;fut.

míchat ("hýbat (aby bylo) vzácné");လှုပ်ရှား;stir ("move (to be) rare");T

Migoda (vesnice na Srí Lance);မီဂေါဒါရွာ;Migoda (a village in Sri Lanka);name

míle;မိုင်(တစ်မိုင်);mile;sg.

míle: deset mil;မိုင်: ဆယ်မိုင်;mile: ten miles;

míle: dvě stě devadesát pět mil;မိုင်: နှစ်ရာ့ကိုးဆယ့်ငါးမိုင်။;mile: two hundred ninety five miles;

míle: Je to (odsud) 50 mil daleko.;မိုင်: မိုင် ၅၀လောက် ဝေးပါတယ်။;miles: It is 50 miles far (from here);pol.

míle: Kolik milí je to odsud do Bago?;မိုင်: ဒီက ပဲခူးကို ဘယ်နှစ်မိုင် ဝေးသလဲ။;miles: How many miles is it far from here to Bago?;inter. col.

míle: Rangún je více než 400 mil daleko.;မိုင်: ရန်ကုန်က မိုင်လေးရာကျော် ဝေးပါတယ်။;mile: Yangon is more than 400 miles away.;pol.

míle: tři sta mil;မိုင်: မိုင် သုံးရာ;mile: three hundred miles;

milion;သန်း;million;num.

milion ("deset stotísiců");ဆယ်သိန်း;million ("ten lakhs");num. col.

milion (na dobré štěstí);သန်း;million, a (for good fortune);n. un.

milovaný;လေး;beloved;suff. adj.

milovaný: Dodává ("milovanou") krásu.;လေး: အလှလေးတွေကို (~ လှတာလေးတွေကို) ပေးတယ်။;beloved: (It) gives ("the-beloved") beauty.;col.

milovat;ချစ် ° မင်း;love;T

milovat ("(srdce) buší", "hrud' skáče");ရင်ခုန် ° ရင်ခု (WS. from ရင်ခုန်);love ("(heart) palpitates", "breast jumps");T WS. (or) T

milovat ("mít-rád (a) scházet-dolů");နှစ်သက်;love ("like (and) descend");T

milovat se;မေထုန်း;love, make;T P. methuna (= sexual intercourse)

milovat se ("mít-sex (a) mít-sex");မေထုန်ဖို့ (WS. from မေထုန်ဖို့);love, make ("have-sex (and) have-sex");T P.

methuna (= sexual intercourse)

milovat se (mít sex, "záviset (a) poletovat-nad");မို့ဝဲ;love, make ("depend-on (and) hover-around");T ow.

milovat tajně;တစ်ဖက်သက်ရင်ခုန်;love secretly;T

milovat: (Moc tě) miluji, drahy.;ချစ်: ချစ်တာကိုး;love: (I) love (you very much), dear.;col. fr.

milovat: Jsem jednostranně (~ tajně) zamilovaný. (Jsem platonicky zamilovaný.);ရင်ခုန်: တစ်ဖက်သက်ရင်ခုန်နေတယ်။;love: (I) am one-sidedly (~ secretly) in love. (I am in platonic love.);cont. col.

milovat: Miluje extrémě moc.;ချစ်: တအား ချစ်တယ်။;love: (He) loves extremely much.;

milovat: Říká se, že i přesto, poněvadž (jeho) dcera byla do Ňa Ňo moc zamilovaná, svolil aby se vzali.;ချစ်: ဒါပေမယ့် သမီးက ငည့်ကို သိပ်ချစ်လို့ လက်ထပ်ပေးလိုက်သတဲ့။;love: It is said, that even though, as the daughter loved Nga Nyo very much, (he) let them to get married.;

milovat: Ta socha byla takto vytvořena, protože tolik moc miloval svou královnu, která na tomto místě zemřela.;ချစ်: ဒီနေရာမှာ သေသွားတဲ့ သူမိဘုရားကို ချစ်လွန်းလို့ ဒီလို လုပ်ထားတာပါ။;love: The statue was thus created as (he) so much loved his queen, who died at the place.;pol.

milovat: Tenhle ("malý") obrázek je dobrý k zamilování.;ရင်ခုန်:

ဒီပုံလေးက ရင်ခုန်စရာကောင်းပါတယ်။;love: This ("little") picture is good for loving.;pol.
milující dobrotivost: Zářící milující-dobrotivost.;မေတ္တာ: မေတ္တာအလင်းရောင်ပေးတယ်။;loving-kindness: (He) shines loving-kindness.;
milující-dobrotivost (také jakožto jedna ze čtyřiceti buddhistických metod meditace);မေတ္တာ;loving-kindness (also as one of the 40 Buddhist meditation techniques);n. P. mettā (= loving-kindness)
milující-dobrotivost: Zde meditace v chůzi znamená milující-dobrotivost v chůzi.;မေတ္တာ: စင်္ကြံလျှောက်ပြီး တရားပွားများခြင်းကို လျှောက်သည့်မေတ္တာဘာဝနာလို ဒီမှာ ဆိုလိုပါသည်။;loving-kindness: here the walking meditation means loving-kindness in walking.;pol. writ.
milý;လေး;dear;adj. (or) suff. adj.
miminko;ကလေး(တစ်ယောက်);baby;sg.
miminko: Miminčina kůže je bílá.;ကလေး: ကလေးအသား ဖြူတယ်။;baby: Baby's skin is white.;
mimo ("venku");အပြင်;besides ("out");adv.
mimo (kromě);မှတစ်ပါး ° အပြင် ° ကလွဲလို့ ° မှအပ;besides;prep. (or) suff. adv.
mimo to;ဒါ့ပြင် (ဒီဟာ+အပြင်);moreover;conj.
mimo to ("mimo" to°);ထို့အပြင် (WS. from ထို့အပြင်) ° ဒါ့အပြင် ° ထို့အပြင်;moreover ("out" of) that°);adv. (or) adv. WS.
mimo, být (o mentálním stavu, "mít" jít volný {jmenec}°);လွတ်သွားတာရဲ့;out of mind, be ("have" go free° {nouner}°);n.
mimo, být: Co se týče tohoto, někdy jsem mimo.;လွတ်သွားတာရဲ့: ဒီကတော့ တစ်ခါတစ်လေ လွတ်သွားတာလည်းရှိတာပဲ။;out of mind, be: As for this, sometimes (I am) out of (my) mind.;col.
mimo: Mimo tohoto studenta nepřichází žádný jiný ("student").;အပြင်: ဒီကျောင်းသားအပြင် တခြားကျောင်းသားမလာပါဘူး။;apart from: Apart from this student, no other student comes.;pol.
mimořádně;ဘာဖြစ်ဖြစ် ° ဒါနဲ့;by the way ° anyway;adv.
mimořádná okolnost ("záležitost se objevila");အရေးပေါ်;emergency ("affair appeared");n.
mimořádně;ဖြစ်ခေါင်ဖြစ်ခဲ;preciously;adv.
mince ("peněžní od-padávání");ပိုက်ဆံအကြွေ(တစ်ခု);coin ("money dropping-off");sg.
mince: mince na telefonní hovor;ပိုက်ဆံအကြွေ: တယ်လီဖုန်းဆက်ဖို့ ပိုက်ဆံအကြွေ;coins: coins for telephone call;n.
minimálně: Minimálně se k nim chci přiblížit jak je jen možné.;အနည်းဆုံး: အနည်းဆုံးဖြစ်နိုင်သမျှ (~ အနည်းဆုံးတတ်နိုင်သမျှ) အဲဒါ(များ)နှင့် နီးကပ်လာချင်ပါတယ်။;at least: At least (I) want to approach them as much as possible.;pol.
ministerstvo ("ministrova kancelář", "kancelář velkého výkonného-úředníka");ဝန်ကြီးရုံး;ministry ("minister's office", "office" of) big executive-officer°);n.
ministr;အမတ်(တစ်ပါး);minister;sg.
ministr ("vládnoucí vedoucí");မူးမတ်(တစ်ဦး);minister ("governing" supervisor°);sg.
ministr: Ministři naléhali, aby se Čansitá stal králem.;မူးမတ်: မူးမတ်များက ကျန်စစ်သားကို မင်းပြုရန် တိုက်တွန်းကြသည်။;minister:

The ministers urged Kyansittha to become a king.;writ.
ministr: Říká se, že mu udělil statut Men Yáza a ustanovil ho ministrem.;အမတ်: {မင်းရာဇာ}ဆိုတဲ့ ဘွဲ့ပေးပြီး အမတ် ခန့်သတဲ့။;minister: It is said, that having given him the status of Min Yaza, he appointed him a minister.;
minout;ကျော်;pass;T
minout: Až minete pekařství, zahněte doleva.;ကျော်: မုန့်တိုက်ကျော်ရင် ဘယ်ဘက်ကွေ့လိုက်ပါ။;pass: When you pass the bakery, turn left.;imper. pol.
minulé životy °);အတိတ်ဘဝ;past lives °);n.
minulé životy: v minulých životech;အတိတ်ဘဝ: အတိတ်ဘဝတန်းက;past lives: in past lives;
minulé životy: v našich minulých životech;အတိတ်ဘဝ: အကျန်တိုရဲ့ အတိတ်ဘဝများတွင်;past lives: in our past lives;
minulost: Možná jsi byl v minulém životě (~ "minulosti") (mým) synem.;အတိတ်: အတိတ်က သားတစ်ယောက်လား မသိဘူး။;past: Maybe (you) were (my) son in a past (life).;
minulý;ရေ;past;adj.
minulý ("který skončil");ပြီးဆုံး;last (previous, "which finished");adj.
minulý (o dnech v týdnu, měsících atd.);က;last (about days of week, months etc.);suff. adj.
minulý (o dnech): Přijel jsem minulý pondělí.;က: တနင်္လာနေ့က ကျွန်တော် လာတယ်။;last (about days): I came last Monday.;col.
minulý (týden, noc atd., "poslední (a) poslední");နောက်ဆုံး;last (week, night etc., "last (and) last");adj.
minulý rok;မနှစ် ° မနှစ်က;last year;adv.
minulý rok ("nerok");မနှစ်က;last year ("not year");adv.
minulý rok: Minulý rok majitel obchodu zemřel nebo co, nevím.;မနှစ်က: မနှစ်ကတော့ ဆိုင်ရင် ဆုံးသွားတာလား ဘာလား မသိဘူး။;last year: Last year the shopkeeper died or what, (I) don't know.;col.
minulý rok: Potřebuje svolení k opakování (~ "opakovanému odpovídání (u)") zkoušky, kterou minulý rok neprošel.;မနှစ်က: မနှစ်က ကျတော့မေးပွဲကို ထပ်ဖြေဖို့ အခွင့်လိုတယ် (~ ခွင့်ထပ်လိုတယ်)။;last year: (He) needs permission to sit (~ "answer") again for the examination which (he) failed last year.;
minulý život;အရင်ဘဝ;previous life;n. Bh.
minulý, být;ကျော်;past, be;l
minulý, nejvíce;အရင်းဆုံး;past, the most;adv.
minulý: minulý týden ve čtvrtek;ပြီးဆုံး: ပြီးဆုံးအပတ် ကြာသပတေးနေ့က;last: last week on Thursday;
minuta;မိနစ် ° မိနစ်(တစ်မိနစ်);minute;sg. (or) n. E. minute
minuta: čtyři hodiny třicet pět minut;မိနစ်: လေးနာရီသုံးဆယ့်ငါးမိနစ်;minute: four hours thirty-five minutes;
minuta: deset patnáct ("deset hodin (a) patnáct minut");မိနစ်: ဆယ်နာရီနှင့် တစ်ဆယ့်ငါးမိနစ်;minute: ten fifteen ("ten hours (and) fifteen minutes");
minuta: dvě hodiny dvacet minut;မိနစ်: နှစ်နာရီ မိနစ်နှစ်ဆယ်;minute: twenty minutes after two. ("two hours, twenty minutes");
minuta: jedna hodina dvacet minut;မိနစ်: တစ်နာရီမိနစ်နှစ်ဆယ်;minute: one hour twenty minutes;
minuta: padesát pět minut z šedesáti ("minut");မိနစ်:

မိနစ်ခြောက်ဆယ်ရဲ့ ငါးဆယ်ငါးမိနစ်;minute: fifty-five minutes of the sixty minutes;
 minuta: pět hodin pět minut ("pátá hodina uhodila (a) pět minut");မိနစ်: ရက်နာရီထိုးပြီး ငါး မိနစ်;minute: five minutes after five ("Fifth hour is struck (and) five minutes");
 minuta: půl sedmé ("šest hodin, třicet minut");မိနစ်: ခြောက်နာရီ မိနစ်သုံးဆယ်;minute: half past six ("six hours, thirty minutes");
 minuta: šedesát minut;မိနစ်: မိနစ် ခြောက်ဆယ်;minute: sixty minutes;
 minuty: Musím jít asi 10 minut z autobusové zastávky do svého domu.;မိနစ် ကားမှတ်တိုင်က ကျွန်တော့်အိမ်ကို ဆယ်မိနစ်လောက် လမ်းလျှောက် ရပါမယ်။;minutes: I have to walk about 10 minutes from the bus stop to my house.;col. pol. um.
 mír ("stav² míru° (a) chladu¹");ငြိမ်းချမ်းရေး;peace ("state² (of) peace° (and) coolness¹");n.
 mír, být (tj. bez války, "(být) chladný (a) chladný");အေးချမ်း;peace, be (i.e., no war, "(be) cool (and) cool);l
 míra;ပမာဏ ° အရွယ်;size;n. P. pamāṇa (= size) (or) n.
 mířít k ("mířít-k (a) mít-v-úmyslu");ရည်ရွယ်;aim at ("aim-at (and) intend");T
 mířít na;ချိန်;aim at;T
 mírně;တော်တော်;moderately;adv.
 mírně ("připraveně (a) troufale");အသင့်အတင့်;moderately ("readily (and) daringly");adv.
 mírný, být (klidný, "chladný (a) vyléčený");အေးဆေး(နေ);peaceful, be ("cool (and) cured");l
 Mirror, The ("Zrcadlo"): The New Light of Myanmar and the Mirror. ("Světlo Myanmaru a Zrcadlo" - jména novin).;ကြေးမုံ: မြန်မာ့အလင်းနဲ့ ကြေးမုံ သတင်းစာပါ။;Mirror, The: The New Light of Myanmar and The Mirror. (names of newspapers);pol.
 míru, být v;ငြိမ်း;peace, be in;l
 mírumilovně;အေးအေး;peacefully;adv.
 míry, do určité ("s² jednou-myslí° (a) jednou-oblastí¹");တစ်စိတ်တစ်ဒေသအားဖြင့်;extent, to a certain ("by² one-mind° (and) one-region¹");adv.
 misionář (náboženský, "mistr² (ve) vykonávání¹ (posvátného) daru°");သာသနာပြုဆရာ(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);missionary (religious, "master² (in) undertaking¹ dispensation°");sg.
 misionářská skupina: v době misionářských aktivit;သာသနာပြုအဖွဲ့: သာသနာပြုအဖွဲ့လုပ်ချိန်မှာ;missionary group: at the time of missionary activities;adv.
 misionářská skupina;သာသနာပြုအဖွဲ့(တစ်ဖွဲ့);missionary group;sg.
 P. sāsaṇa (= (Buddha's) dispensation)
 místa;ဇာတ်တလွှာ;places;n.
 místa, do tohoto (4. p., "do tohoto");ဒီကို;place, to this (acc., "to this");acc.
 místní ("v¹ oblasti°");ဒေသတွင်း;local ("in¹ (the) territory°");adj.
 místní (obyvatel): Někdy se cizinci sdružují proti rodilým.;ဒေသတွင်းနိုင်ငံသား: အခြားနိုင်ငံသားများတစ်ခါတစ်ရံ ဒေသတွင်းနိုင်ငံသားများနှင့်ရင်ဆိုင် စုဝေးတယ်။ (~ တစ်ခါတစ်ရံ အခြားနိုင်ငံသားများက နိုင်ငံသားများကို ဆန့်ကျင်ပြီး စုဝေးကြတယ်။);native person: Foreigners sometimes group against the native people.;

místní (v zemi, "ve¹ státě°");ပြည်တွင်း;local (in the country, "in¹ country°");adj.
 místní: jeden místní deník o technice ("jeden vnitrostátní technický deník");ပြည်တွင်း: ပြည်တွင်းနည်းပညာဂျာနယ်တစ်ခု;local: a local technical journal;
 místní: místní obyvatelé ("místní rodilí");ဒေသတွင်း: ဒေသတွင်းနိုင်ငံသားများ;local: local people ("local natives");pl.
 místnost;အခန်း;room;sg.
 místo;ရပ်(တစ်ရပ်) ° အရပ် ° ဌာန(တစ်ခု) ° နေရာ(တစ်နေရာ);place;n. (or) sg. P. ṭhāṇa (= place, locality) (or) sg.
 místo (namísto);အစား;instead of;adv.
 místo narození ("místo² události¹ narození°");မွေးဖွားရာနေရာ;birthplace ("place² (of) birth° event¹");n.
 místo, volné °);နေရာလွတ်;space, free °);n.
 místo, volné: Na polici v pokoji není žádné volné místo.;နေရာလွတ်: အခန်းထဲက စာအုပ်စင်က (~ စာအုပ်စင်မှာ) နေရာလွတ် မရှိဘူး။;space, free: There is no free space in the bookshelf in the room.;
 místo: ("asi") na šest míst;နေရာ: နေရာခြောက်နေရာလောက်ကို;place: to ("around") six places;
 místo: Je (zde) také ještě mnoho jiných míst.;နေရာ: တခြားနေရာတွေလဲ အများကြီးရှိပါသေးတယ်။;place: There are indeed many other places also.;pol.
 místo: Kopíruji ty části na nějaké jiné místo.;နေရာ: အဲဒီ အပိုင်းတွေကို အခြားတစ်နေရာမှာ ကူးပါတယ်။;place: (I) copy those parts to another place.;pol.
 místo: místo meditace;အစား: ဘာဝနာအစား;instead of: instead of meditation;
 místo: Místo prosince napsal listopad.;အစား: ဒီဇင်ဘာလ(လို့)အစား နိုဝင်ဘာလလို့ ရေးတယ်။;instead of: (He) wrote November instead of December.;
 místo: Odkud jsi, Bille? ("Z jakého místa přicházíš, Bille?");အရပ်: ဘယ်အရပ်က လာသလဲ ဘီလ်။;place: Where are you from, Bill? ("From which place (you) come, Bill?");inter.
 místo: Protože je těžké najít místo. ("Protože pro místa je (to) náročné.");နေရာ: ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ နေရာ(ရ)ဖို့အတွက် ခက်ခဲလို့ပါ။;place: Because it is difficult to find a place. ("Because for places (it) is difficult.");pol.
 místo: Sinhálské komentáře dosáhly prvního místa v Pāli literatuře.;နေရာ: သီဟိုဠ်အဋ္ဌကထာများသည် ပါဠိစာပေရဲ့ ပထမနေရာကို ရလာကြသည်။;place: Sinhalese commentaries achieved the first place in the Pāli literature.;writ.
 místo: směrem k různým místům.;ဌာန: ဌာနအမျိုးမျိုး(တွေ)ဘက်ကို;place: to the direction of various places;col.
 místo: tiché místo;နေရာ: တိတ်ဆိတ်တဲ့နေရာ ;place: a quiet place;
 mít;ဖြစ်နေပြီ -မှာ ° ရှိ ° ရှိ -မှာ;have;I (or) T
 mít (~ "(být) dostupný"): Ale Fantu máme. ("Ale Fanta je dostupná.");ရ: ဖန်တာတော့ ရပါတယ်။;available: However, Fanta is available.;pol.
 mít (~ "vlastnit"): Kéž můžeš mít vládu nad vším (a) kéž můžeš mít (~ "vlastnit") vznešený život.;ပိုင်ဆိုင်: အရာရာကို စိုးမိုးနိုင်ပြီး မြင့်မားတဲ့ဘဝကို ပိုင်ဆိုင်နိုင်ပါစေ။;possess: May (you) be

able to rule over everything (and) may (you) be able to possess a lofty life.;w. pol.

mít (muset);ရ;have to (must);T

mít (muset): Ňa Ňova manželka (ho) měla zavolat.;ရ; ငည့်ဇနီးက သွားခေါ်ရတယ်;;have to (must): Nga Nyo's wife had to call (him).;

mít (s sebou, u sebe, v sobě);ပါ;with, be;l

mít (tendenci): Ve dnech nespokojenosti mám (tendenci) udržovat ("správnou") všímavost.;ရ; စိတ်ညစ်တဲ့ခဏတာမှာ တရားမှတ်လေ့ ရှိပါတယ်;;tend to (~ "have"): On days (when I am) disappointed, (I) tend to (~ "have") keep ("the right") mindfulness.;pol.

mít (vlastnit, "vlastnit (a) týkat-se");ပိုင်ဆိုင် ° ပိုင်ဆိုင်;own ("possess (and) be-concerned-with") ° have (possess, "possess (and) concern");l

mít (vlastnit);ပိုင်;own;l

mít na;စရာ;have to;suff.

mít na: Dělej jen to, co máš na práci.;စရာ: လုပ်စရာရှိတာသာ လုပ်ပါ;;have to: Do just the things that you have to do.;imper. pol.

mít rád (osobu);လို့;like (a person);T

mít sklon k ("mít¹ (ve) zvyku");လေ့ရှိ;tend to ("have¹ habit");T

mít tendenci ("mít");ရ;have;tend to ("have");T

mít určitou pozici ve společnosti;oတ်;have a certain position in society;T P. vatta (= duty)

mít v úctě ("být-jasný (a) hnědý");ကြည်ညို;respect ("be-clear (and) brown");T

mít v úctě ("neobyčejně¹ přisuzovat-důležitost");လေးစား;respect ("exceedingly¹ attach-importance-to");T

mít v úmyslu ("doufat-v (a) hodlat");ရည်ရွယ်;intend ("hope-for (and) intend");T

mít v úmyslu ("doufat-v (a) očekávat");ရည်မှန်း;intend ("hope-for (and) expect");T

mít za ("sbírat (a) vzít");ကောက်ယူ;take as ("pick-up (and) take");T

mít: (On) tam nemá přátele. ("V něm, tam, nejsou přátele.");ရ; သူ့မှာ ဟိုမှာ သူငယ်ချင်းမရှိဘူး;;have: He doesn't have friends there. ("In him, there, are no friends.");

mít: Co ještě máte kromě tohoto?;ရ; ဒီပြင်ဘာရှိသေးသလဲ;;have: What else (~ "more") do (you) have apart from this?;inter.

mít: Co se týče klobouků, (ty) máme, vskutku, máme. ("Prostě") nejruznější druhy. Tady, podívejte.;ရ; ဦးထုပ်တော့ ရတာပေါ့ရဲ့ အမျိုးမျိုးပဲ။ ဒီမှာ ကြည့်;;have: As for hats, (we) have (them), indeed, (we) have. ("Just") various kinds. Here, look.;col.

mít: Dělej co máš dělat.;ရ; လုပ်စရာ ရတာ လုပ်ပါ;;have: Do what (you) have to do.;imper. pol. col.

mít: Já (to) mám.;ရ; -မှာ: ငါ့မှာ ရှိတယ်;;have: I have (it).;

mít: Jsou šťastní, protože spolu mají příjemný, dobrý život.;ပိုင်ဆိုင်: သူတို့သည် နှစ်လိုဖွယ် ကောင်းသော ဘဝကို အတူတကွပိုင်ဆိုင်ကြ၍ ဖျော်ရွှင်ကြသည်;;possess: They are happy, as (they) together possess a pleasant, good life.;writ.

mít: Kolik má(š) čat?;ရ; ဘယ်နှစ်ကျပ် ရှိသလဲ;;have: How many kyats do you have?;inter. col.

mít: Kromě tohoto máme ještě dva druhy.;ရ; ဒီပြင်

နှင်မျိုးရှိပါသေးတယ်;;have: Except this there (we) have two kinds more.;pol.

mít: Mám spoustu energie na sekání dřeva.;ဖြစ်နေပြီ -မှာ: ငါ့မှာ သစ်သားကို ဖြတ်ဖို့ အင်အားတွေ အများကြီးရှိနေပြီ;;have: I have a lot of energy to cut the wood.;p.p.

mít: Máme jen tenhle druh.;ရ; ဒါမျိုးပဲ ရှိပါတယ်;;have: (We) have only this kind.;pol.

mít: Máme pouze tento druh.;ရ; ဒီတစ်မျိုးတည်းပဲ ရှိပါတယ်;;have: (We) have only this kind.;pol.

mít: Máš ...?;ရ; -မှာ: မင်းမှာ ... ရှိလား;;have: Do you have ...?;inter.

mít: Máte (ještě) jinou knihu kromě této ("knihy")?;ရ; ဒီစာအုပ်အပြင် တခြားစာအုပ်ရှိသလား;;have: Do you have another book besides this ("book")?;inter.

mít: Máte modrou?;ရ; အပြာ ရှိလား;;have: Do (you) have blue (one)?;inter. col.

mít: Máte tu toalety?;ရ; ဒီမှာ အိမ်သာ ရှိလား;;have: Do (you) have a toilet here?;inter.

mít: Momentálně máme jen tři druhy.;ရ; လောလောဆယ် သုံးမျိုးပဲ ရှိပါတယ်;;have: At the moment (we) have only three kinds.;pol.

mizerný, být ("klesnout (a) být-rozhozen");ဆင်းရဲ;miserable, be ("descend (and) be-scattered");l

mizerný: Jen je třeba říci, že Samsára je mizerná.;ဆင်းရဲ: သံသရာဆင်းရဲလို့ပဲ ပြောရမယ်;;miserable: (I) just should say, that Samsāra is miserable.;

mladá (nevdaná, zejm. pro ženy);အမျိုး;young (not married, esp. for women);adj.

mladá paní (užíváno jakožto titul před jmény starších žen);ခေါ်;miss. (used as title for names of older women);pref.

mládě (zvířete);ပေါက်စ ° ကလေး;youngling (of an animal);suff.

mládenec;မောင်ရင်;lad;n.

mládenec: Jak bych mohla mluvit (anglicky), drahý mládenče?;မောင်ရင်: ဘယ်ပြောတတ်မလဲ မောင်ရင်ရယ်;;lad: How can I talk (in English), dear lad?;inter. col.

mladí lidé;လူငယ်;youth;n.

mladí lidé: Co se týče Ú Mja Mauna, každý člověk, ať už starý nebo mladý, (jej) pravděpodobně zná.;လူငယ်: ဦးမြမောင်ကိုတော့ ဒီမြို့က လူကြီးလူငယ်မရွေး သိကြပါလိမ့်မယ်;;young people: As for U Mya Maung, every person, whether old (or) young probably knows (him).;pol.

mladistvý, být ("jemný (a) něžný");နုပျို;youthful, be ("soft (and) tender");l

mladistvý: Udržuj si (své) mládí.;နုပျို: နုပျိုခြင်း(ကို) ထိန်းသိမ်းပါ;;youthful: Maintain (your) youthfulness.;imper. pol. col.

mladší;အငယ်;younger;adj.

mladší (sourozenec);အငယ်;younger (relative);adj.

mladší: Starší dceři je 14 let (a) mladší (~ "dceři") je už 10 ("let").;အငယ်: သမီးအကြီးက ၁၄-နှစ်၊ သမီးအငယ်က ၁၀။နှစ် ရှိပြီ;;younger: Elder daughter is 14 years (old and) the younger one (~ "daughter") is already 10 years (old).;p.p.

mladší. mladší teta;လေး: ခေါ်လေး;younger: younger aunt;

mladý (člověk);ပေါက်;young (about people);adj.

mladý (o ženách);ပျို ° အပျို;young (for women);adj. f.

mladý člověk, nějaký: Bylo nebylo, ve vesnici Wan Zen byl jeden mladý člověk.;လူငယ်တစ်ယောက်: ရေးတန်းက ဝန်ဇင်းရွာမှာ လူငယ်တယောက် ရှိတယ်။;young person, a: Once upon a time, there was a young man in Wun Zin village.;

mladý pán (milující oslovení ženy muži stejného nebo nižšího věku, "hrud' mladšího-bratra");မောင်ရင်;young man (affectionate address of a woman to a man of same or lesser age, "chest' (of) younger-brother");voc. col.

mladý pán (milující oslovení ženy muži stejného nebo nižšího věku, "pán', mladšího-bratra");မောင်ရင်;young man (affectionate address of a woman to a man of same or lesser age, "sir', younger-brother");voc. col.

mladý pan (předchází jméno);တိုး;young man or sir (precedes a name);pref.

mladý, být;ရှိ ° ငယ်;young, be;I

mladý, být ("být" malého věku);ငယ်ရွယ်;young, be ("(be of) small age");I

mladý, být ("malý věk (a) nezkušený (a) mladý");ငယ်ရွယ်နုပျို;young, be ("small age (and) inexperienced (and) young");I

mladý, být (o dětech, "malý (a) malý");ငယ်သေး;young, be (about children, "small (and) small");I

mladý, být (věkem, "malý věk");ငယ်ရွယ်;young, be (by age, "small age");I

mladý, být: mladá přítelkyně;ငယ်ရွယ်: ငယ်ရွယ်တဲ့ ရည်းစား;young, be: young girlfriend;

mlátit;ရိုက်;beat;T

mléčný prášek °);နို့မှုန့်;milk powder °);n.

mléko;နို့;milk;n.

mléko ("kraví mléko");နွားနို့;milk ("cow's milk");n.

mléko (lidské nebo zvířecí);နို့;milk (of animal or person);n.

mléko, chlazené ("kraví mléko (které je) chlazené");နွားနို့အေး;milk, cool ("cow's milk (which is) cool");

mléko, kondenzované ("mléčný olej");နို့ဆီ;milk, condensed ("milk oil");n.

mléko, lidské;လူနို့;milk of human;n.

mlha;မြူ;fog;n.

mlhavo, být;မြူဆိုင်း ° ဆိုင်း၊ မြူ;foggy, be;I

mlhavo, být: Protože je mlha, auta musí jet (~ "řídít") pomalu.;မြူဆိုင်း: မြူဆိုင်းနေလို့ ကားတွေကို ဖြေးဖြေးမောင်းရတယ်။ ° ဆိုင်း၊ မြူ: မြူဆိုင်းနေလို့ ကားတွေကို ဖြေးဖြေးမောင်းရတယ်။;foggy, be: Because it's foggy, cars must go (~ "drive") slowly.;

mluvčí nepřátelské strany (v debatě, "vyvraceč"): Co se týče vůdce mluvčích nepřátelské strany (~ "vyvraceč") beroucí místo po mé levé straně, je to celostátně známá spisovatelka pí. Nue Khek.;အချေရင်: ကျွန်တော်ဘယ်ဘက်မှာ နေရာယူထားကြတဲ့ အချေရင်များရဲ့ ခေါင်းဆောင်ကတော့ နိုင်ငံကျော် စာရေးဆရာမ ဒေါ်ငွေခက်ပါ။;defendant (in debate, opposing teams' speaker): As for the leader of defendants taking place on my left, (she) is a statewide known writer, Mrs. Ngwe Khet.;pol. um.

mluvčí: Co se týče vůdce mluvčích, který sedí po mé pravé straně, (je to) U Mja Maun.;အဆိုရှင်: ကျွန်တော်ညာဘက်မှာ ထိုင်နေတဲ့အဆိုရှင်များရဲ့ ခေါင်းဆောင်ကတော့ ကျောင်းဆရာ ဦးမြမောင်ပါ။;proposer (~ "speaker"): As for the proposers' (~

"speakers") leader sitting on my right, (it) is U Mya Maung.;pol.

mluvčí: Nyní, ("kéž,") jakožto předseda, představím mluvčí obecnstvu.;အဆိုရှင်: အခု သဘာဝတိအနေနဲ့ ကြွရောက်လာသူများကို အဆိုရှင်များနဲ့ မိတ်ဆက်ပေးပါရစေ။;speaker: Now, may (I), as the chairman, introduce the speakers to those, who came (~ to the audience).;pol.

mluvení ("mluvy mluvení");စကားပြောခြင်း;speaking ("speech speaking");n.

mluvit;ပြော;speak;T

mluvit (~ "jít"): Umím mluvit (anglicky) jen trošičku. ("Je v pořádku (tak možná říci) jíst jídlo (a) pít vodu.") (odpověď na otázku o něčí schopnosti mluvit nějakým cizím jazykem);ပြော (~ "စား"): ထမင်းစားရေသောက်လောက်တော့ရပါတယ်။;talk (~ "eat"): I can talk just a little bit in (English). ("As for (saying how to) eat food (and) drink water, that's just right.") (answer to the question about one's proficiency in a foreign language);pol.

mluvit ("mluvit (a) říkat");ပြောဆို;speak ("speak (and) say");T

mluvit (ke králům nebo mnichům);လျှောက်;speak (to monks or kings);T

mluvit (v debatě, "navrhovat", "říci (a) položit");အဆိုတင်;propose (in debate, "say (and) put");T

mluvit (v debatě, "navrhovat"): U Mja Maun by měl mluvit ("navrhovat") přesně deset minut (~ "v deseti minutách").;အဆိုတင်: ဦးမြမောင်က ဆယ်မိနစ်တိတိ အဆိုတင်သွင်းပါလိမ့်မယ်။;propose (in debate): U Mya Maung should propose exactly ("in") ten minutes.;pol.

mluvit k (králi či mnichovi, "mluvit (a) pokládat");လျှောက်တင်;talk to (a king or monk, "talk (and) place-on");T

mluvit: (Způsob jakým) mluvíš, je velice krutý.;ပြော: ပြောရက်လိုက်တာ။;speaking: (Your way of) speaking is very cruel.;col.

mluvit: Anglicky docela umím ("mluvit").;ပြော: အင်္ဂလိပ်စကားကို အတော်အတန် ပြောနိုင်ပါတယ်။;speak: (I) can fairly speak in English.;pol.

mluvit: Chci s tebou mluvit.;ပြော: ကျွန်တော် ခင်ဗျားကို ပြောချင်ပါတယ်။;talk: I want to talk with you.;col. um.

mluvit: Co se týče naplánovaného, jak je zvykem, (mluvčí) budou mluvit tak, že navrhovatel (bude mluvit) jedno kolo (a) vyvraceč (také) jedno kolo. (Tj. každé kolo bude mluvit ta jiná skupina).;ပြောဆို: အစီအစဉ်မှာတော့ ထုံးစံအတိုင်းအဆိုတလည် အချေတလည် ပြောဆိုသွားကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်။;speak: As for (what) is planned, as is the custom, (the speakers) will talk (as follows,) the proposer one turn (and) the defendant one turn. (Each turn another speaking group will talk.);pol.

mluvit: Jak bych mohla mluvit (anglicky), drahý mládenče?;ပြော: ဘယ်ပြောတတ်မလဲ မောင်ရင်ရယ်။;talk: How can I talk (in English), dear lad?;inter. col.

mluvit: Ještě (Barmsky) moc (dobře) neumím ("mluvit").;ပြော: သိပ်မပြောတတ်သေးပါဘူး။;speak: (I) still cannot speak much (well in Burmese).;pol.

mluvit: Kdo je u telefonu? ("Kdo teď mluví?") (také do telefonu);ပြော: အခု ဘယ်သူ ပြောနေသလဲ။;talk: Who is speaking ("now")? (also in telephone conversation);inter. col.

mluvit: Mluv barmsky.;ပြော: ဗမာလို ပြောပါ။;speak: Speak in Burmese.;imper. pol.

mluvit: Mluv(te) pomalu!;ပြော: ဖြေးဖြေးလေး ပြောပါ။;speak: Speak slowly!.;imper. pol.

mluvit: Mluví a mluví.;ပြော: စကားပြောနေတယ်။;talk: (He) is talking and talking.;cont.

mluvit: Mluví ústy.;ပြော: ပါးစပ်က ပြောတယ်။;speak: (He) speaks by mouth.;

mluvit: Mluví o podporovatelkách.;ပြော: ဒကာမတွေကို ပြောတာပါ။;speak: (I) speak about the female supporters.;pol.

mluvit: Mluvíte anglicky? ("Dokážete mluvit anglickým jazykem?");ပြော: အင်္ဂလိပ်စကား ပြောတတ်သလား။;speak: Can you speak in English ("language")?;inter.

mluvit: Mluvte, ct. Pane.;မိန့်: မိန့်တော်မူပါ ဘုရား။;speak: Speak, ven. Sir.;pol.

mluvit: Nemluvíli jsme (spolu) již dva a půl roku.;စကားပြော: နှစ်နှစ်ခွဲလောက် စကားမပြောဖြစ်ခဲ့ပါဘူး။;talk: (We) haven't talked for two and a half years.;p.s.

mluvit: Neumím (anglicky). ("I) cannot speak (anglicky).";ပြော: မပြောတတ်ပါဘူး။;speak: (I) cannot speak (English).;

mluvit: Neumím mluvit anglicky.;ပြော: ကျွန်မက အင်္ဂလိပ် မပြောတတ်ပါဘူး။;speak: I can't speak in English.;pol. uw.

mluvit: poněvadž vidím, že umíš mluvit a psát;ပြောဆို: ပြောဆိုရေးသားနိုင်တာမြင်လို့;speak: as (I) see, that (you) can speak and write;

mluvit: S kým chcete mluvit? (také při telefonní konverzaci).;စကားပြော: ဘယ်သူနဲ့စကားပြောချင်ပါသလဲ။;talk: With who do you want to talk? (also in phone conversation);inter. col. pol.

mluvit: S kým mluvil?;ပြော: သူ ဘယ်သူ့ကို ပြောသလဲ။;speak: Who did he speak with?;inter. col.

mluvit: Tak s kým mohu mluvit? (i do telefonu);ပြော: ဒါဖြင့် ဘယ်သူ့ကို ပြောနိုင်မလား။;speak: Then, who can I speak to? (also during telephone conversation);inter. fut.

mluvit: Umím mluvit Myanmarským jazykem lépe (~ "více") než Monským jazykem.;ပြော: မြန်မာစကားကို မွန်စကားထက် ပြောတတ်တယ်။;speak: I can speak in Myanmar language better (~ "more") than in Mon language.;

mluvit: Umím mluvit pouze anglicky ("v angličtině").;ပြော: အင်္ဂလိပ်လိုသာ ပြောတတ်ပါတယ်။;speak: (I) can speak only in English.;pol.

mluvit: Umím trochu mluvit barmsky (myanmarsky).;စကားပြော: ကျွန်တော် မြန်မာစကားနည်းနည်းပြောတတ်ပါတယ်။;talk: I can talk in Myanmar language little bit.;pol. um.

mnemotechnika: Byla vytvořena mnemotechnika 'u-o-ó-mjí-koun-baun-dí' na rok 1115 Myan. l., (kdy) byl ten palác postaven.;အမှတ်အသား: နန်းတည်သက္ကရာဇ်ဖြစ်သော ၁၁၁၅ ရက်ကို 'ဥဒြအော်မြည်ကုန်းဘောင်တည်'ဟု အမှတ်အသားပြုကြသည်။;mnemonics: There was created mnemonics 'oo-aw-aww-mye-koun-baun-tee' for the year 1115 ME, (when) the palace was built.;writ.

mnich;ရဟန်း(တစ်ပါး) ° ရှင်(တစ်ပါး);monk;sg. rare (or) sg. Bh. mn. P. arahanta

mnich ("arahant");ရဟန်း(တစ်ပါး);monk ("arahant");sg. mn. P. arahant (= worthy (to be given four requisites))

mnich ("instruktor");ဦးဇင်း(တစ်ပါး) (from ဦးပဉ္စဇင်း) ° ဦးပဉ္စဇင်း(တစ်ပါး);monk ("preceptor");sg. mn. P. upajjhāya (=

preceptor)

mnich ("mnich (a) společenství");ရဟန်းသံဃာ(တစ်ပါး);monk ("monk (and) community");sg. arahanta-saṅgha (= worthy-community)

mnich ("mocně");ဘုန်းဘုန်း(တစ်ပါး);monk ("powerfully");sg. mnich ("ohromná (a) velká moc");ဘုန်းတော်ကြီး(တစ်ပါး);monk ("great (and) big power");sg.

mnich ("ohromné tělo mnicha");ကိုယ်တော်သံဃာ(တစ်ပါး);monk ("great body (of a monk)");sg. P. saṅgha (= community)

mnich ("ohromné tělo");ကိုယ်တော်(တစ်ပါး) (from ကိုယ်တော်) ° ကိုယ်တော်(တစ်ပါး);monk ("great body");sg.

mnich ("pán, vhodný");ရှင်အရဟ(တစ်ပါး);monk ("lord, worthy");sg. P. arahant (= worthy (of food, clothes, dwelling and medicine))

mnich ("preceptor");ဦးပဉ္စဇင်း(တစ်ပါး) ° ဦးဇင်း(တစ်ပါး) (from ဦးပဉ္စဇင်း);monk ("preceptor");sg. P. upajjhāya (= preceptor)

mnich ("velká moc");ဘုန်းကြီး(တစ်ပါး);monk ("great power");sg. mn.

mnich ("velká Saṅgha");သံဃာတော်(တစ်ပါး) (originally from သဗ္ဗာ);monk ("great Saṅgha");sg. P. saṅgha (= community (of monks))

mnich (ct. Pán);ဦးဇင်း(တစ်ပါး) (from ဦးပဉ္စဇင်း);monk (ven. Sir);sg. mnich (obvykle opat kláštera, "velký učitel");ဆရာတော်(တစ်ပါး);monk (usually the abbot or chief monk of a monastery, "great teacher");sg.

mnich (s vyšším vysvěcením, nikoliv novic);ဦးပဉ္စဇင်း(တစ်ပါး);monk (who has higher ordination);sg. P. upajjhāya (= preceptor)

mnich: Jak jsi se stal mnichem?;ဘုန်းကြီး: ဘယ်လိုဘုန်းကြီး ဖြစ်လာသလဲ။;monk: How did (you) become (a) monk?;inter.

mnich: jeden hrdinský mnich;ရဟန်း: အာဇာနည် ရဟန်းတစ်ပါး;monk: the heroic monk;sg.

mnich: Jsou různé délky mnišského-života ("velkých") mnichů.;ရဟန်း: ရဟန်းတော်တွေမှာ ဝါစဉ်လိုက်တယ်။;monk: (There) are various kinds of ("great") monkhood-length.;mn. Bh.

mnich: klášter, kde žijí Monové, ("ohromní") mniši;ဘုန်းတော်ကြီး: မွန်ဘုန်းတော်ကြီးတွေ သီတင်းသုံးသောကျောင်း;monk: the monastery, where the Mon ("great") monks live;mn.

mnich: mnich učitel ("velký učitel (který) učí");ဆရာတော်: စာချဆရာတော်;monk: monk teacher ("great teacher (who) teaches");

mnich: mnich, (který se) jmenuje ct. Makara.;ဘုန်းကြီး: ဦးမကရဆိုတဲ့ ဘုန်းကြီးတစ်ပါး;monk: a monk called ven. Makara;

mnich: Mniši z každé země (sem) přicházejí a získávají znalosti.;သံဃာတော်: နိုင်ငံတကာက သံဃာတော်တွေ ပညာလာဆည်းပူးကြပါတယ်။;monk: Monks from every country come and acquire knowledge (here).;pol.

mnich: mniši, kteří žijí v zahraničí;ရဟန်းသံဃာ: ပြည်ပမှာ ရှိတဲ့ ရဟန်းသံဃာတွေ;monk: the monks who live abroad;

mnich: Nedělám práci mnichů.;ဘုရား: ဘုရားအလုပ်မလုပ်ဖြစ်ပါဖူး။;monk: (I) do not do the work of monks.;pol. col.

mnich: Posílá odpověď (dopis) mnichovi.;ဦးဇင်း: ဦးဇင်းဆိုစာပြန်ပို့တယ်။;monk: (He) sends the reply (letter) to the monk.;

mnich: Učinil jsem pevné rozhodnutí být výborným mnichem.;ရဟန်း: ငါ အရမ်းကောင်းမွန်တဲ့ ရဟန်းတ(စ်)ပါး ဖြစ်ဖို့ လုံးဝဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီ။ (~ အရမ်းတော်တဲ့ ရဟန်းတ(စ်)ပါး ဖြစ်ဖို့ ငါ လုံးဝဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီ။);monk: I made a strong determination to be an excellent monk.;p.p. col.

mnich: V mé zemi nejsou žádní mniši.;ဘုန်းကြီး: ငါ့နိုင်ငံမှာတော့ ဘုန်းကြီးတွေလဲ မရှိဘူး။;monk: There are no monks in my country.;

mnich: V naší skupině jsou učitelští mniši, kteří dostali první (místo) v celé zemi.;ကိုယ်တော်သံဃာ: တပည့်တော်တို့ ဂရုထံမှာ တစ်နိုင်ငံလုံးပထမရ စာချကိုယ်တော်(သံဃာ)တွေ ရှိပါတယ်။;monk: In our group there are the teacher-monks who won (~ "got") first (place) in whole the country.;pol. ubmn. mn.

mnichem, být;ဘုန်းကြီးဝတ်;monk, be a;T P. vatta (= duty) mnichem, být: Jak se stalo, že kvůli tomu jsi, vskutku, mnichem?;ဘုန်းကြီးဝတ်: ဘယ်လိုဖြစ်လို့ ဘုန်းကြီးဝတ်လိုက်တာလဲ။;monk, be a: Because of how it happened, that (you), indeed, are a monk?;inter. col.

mnichem, stát se;ရဟန်းပြု;monk, become a;I P. arahanta (= worthy (of receiving four requisites)) mnichem, stát se ("přihodit-se-že¹ nosí^o");ဝတ်ဖြစ်;monk, become a ("happen-to¹ wear^o");T P. vattha (= clothes)

mnichem, stát se ("stát-se² nosícím¹ mnišství^o");ရင့်ဝတ်ဖြစ်;monk, become a ("become² wearing¹ monkhood^o");I

mnichem, stát se: Spěchal jsem abych se stal mnichem.;ရင့်ဝတ်ဖြစ်: ရင့်ဝတ်ဖြစ်ဖို့လော့ခဲ့ပါတယ်။;monk, become a: (I) was in a hurry to become a monk.;p.s. pol.

mnichem, stát se: Stala jsem se mniškou (~ mnichem) jen dočasně.;ဝတ်ဖြစ်: ယာယီဝတ်ဖြစ်တယ်။;monk, become a: (I) became only temporary (nun (or) monk).;

mnichem, stát se: U něj jsem se stal mnichem.;ရဟန်းပြု: သူနားမှာ (~ သူဆီမှာ) ရဟန်းပြုခဲ့တယ်။;monk, become a: Under (~ "near") him (I) became a monk.;p.s.

mnichovo: do mnichova pokoje (tj. místnosti);ဘုရား: ဘုရားခန်းကို;monk's: to monk's room;adv.

mniši;သံဃာတော်များ ° သံဃာ ° သံဃာတော်တွေ;monks;n. P. saṅgha (= community) (or) Bh. pl. P. saṅgha (= community) (or) Bh. pl. writ. P. saṅgha (= community)

mniši praktikující (kteří praktikují morální pravidla, meditaci a moudrost);ပဋိပတ္တိသာသနာ;monks practitioners (who practise morality, meditation and wisdom);n. Bh. mn. P. paṭipatti-sāsana (= practice – dispensation)

mniši vysokých spirituálních dosažení (kterých se jim dostalo skrze následování praxe a studia Buddhova učení);ပဋိဝေဓသာသနာ;monks of high spiritual attainment (which they accrued through following practise and study of the Buddha's teaching);n. Bh. mn. P. pativedhasāsana (= attainment – dispensation)

mniši, studující (Buddhovo učení, zejména mladší mniši);ပရိယတ္တိသာသနာ;monks who study (the Buddha's teaching, especially younger monks);n. Bh. mn. P. pariyattisāsana (= study – dispensation)

mniši: Mniši se spojí s laiky (a) pišou (jim).;သံဃာ: သံဃာနဲ့ လူနဲ့ ဆက်ဆံရေးတယ်။;monks: Monks get connected with lay people (and) write (them).;col.

mniška ("matka^o, pán² etiky¹");မယ်သီလရင်(တစ်ပါး);nun ("mother^o, lord² (in) morality¹");sg.

mniška ("pán¹ ctnosti^o");သီလရင်;nun ("morality lord");f. Bh.

mniška ("pán¹ etiky^o");သီလရင်(တစ်ပါး);nun ("lord¹ (in) morality^o");sg.

mniška: Věřím, že se chceš stát mniškou.;သီလရင်: မင်းသီလရင်ဖြစ်ချင်ပါတယ်ဆိုတာကို ယုံကြည်ပါတယ်။;nun: (I) believe, that you want to become a nun.;pol.

mnišského života, délka: Jsou různé délky mnišského života ("velkých") mnichů.;ဝါ: ရဟန်းတော်တွေမှာ ဝါစဉ်လိုက်တယ်။;monkhood, length of: (There) are various kinds of ("great") monks' monkhood length.;mn. Bh.

mnišský titul;ဦး;monk's title;pref.

mnišství (mnichů s vyšší ordinací, "oblečení" mnicha^o);ရဟန်းဝတ်;monkhood (of higher ordained monks, "clothes¹ (of) monk^o");n. P. vatta (= observance, duty)

mnišství (mnichů s vyšší ordinací, "život" mnicha^o);ရဟန်းဘဝ;monkhood (of higher ordained monks, "life¹ (of) monk^o");n. P. bhava (= existence)

mnišství: Chci se stát mnichem. ("Chci mnišství.");ရဟန်းဝတ်: ရဟန်းဝတ်ချင်ပါတယ်။;monkhood: (I) want to become a monk. ("I) want monkhood.");pol.

mnišství, délka;ဝါ;monkhood, length of;n. P. vassa (= rains) mnohdy;ထပ်တလဲလဲ;repeatedly;adv.

mnohdy ("ne dlouhá chvíle");မကြာခဏ;frequently ("not long moment");adv.

mnohdy ("ne dlouho, ne dlouho");မကြာမကြာ;frequently ("not long, not long");adv.

mnoho;တော်တော်များများ ° များစွာ ° အ (followed by doubled noun) ° များ ° အပေါင်း ° များများ;many ° lot of, a;num. (or) adv. (or) pron. (or) adj.

mnoho (~ "dlouhé"): Chce, aby to tu bylo ještě hodně dlouho. ("Chce, aby (to tu) bylo až do mnoha dlouhých let trvání.");ပေါင်း: နှစ်ပေါင်းအများကြီးကို ကြာတဲ့အထိရှိစေချင်တာ။;many (~ "long"): (He) wants it to last very, very long. ("(He) wants (it) to be until many long years (of) lasting.");

mnoho ("dobře (a) hodně");တော်တော်များများ;many ("well (and) much");adv.

mnoho ("spousta (a) pestrost");အများအပြား;many ("multitude (and) diversity");n.

mnoho (mnoho druhů);စုံ;many (all sorts of);adj.

mnoho (mnoho druhů): Navštívil mnoho zemí. ("("On") už dojel do všech zemí.");စုံ: သူ နိုင်ငံစုံ ရောက်ဖူးပါတယ်။;many (all sorts of): He has been to many (~ all sorts of) countries. ("he has already arrived to all countries");pol.

mnoho druhů: Aby byl dostupný ke čtení mnoha druhům lidí, dokonce ani cena není vysoká.;များများ: လူများများဖတ်နိုင်အောင် ဈေးတောင် မများပါဘူး။;many kinds: In order to (make it) available for reading to many kinds of readers, even the price is not high.;pol.

mnoho let: Je osobou, která v tomto městě vyučovala (~ "vykonávala vyučovací povinnosti") po mnoho let ("a mješíců").;အနှစ်နှစ်: ဒီမြို့မှာ အနှစ်နှစ် အလလ ပညာရေးတာဝန် ထမ်းဆောင်လာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပါ။;many years: (He) is a person, who has carried out educational duties in this town for many years

and months.;pol.

mnoho, být;များ;many, be;l

mnoho, být ("být mnoho (a) různě");အများအပြား ရှိ တွေ;many, be ("be many (and) various");l

mnoho, být: V zemi Myanmaru je mnoho omezení.;များ: မြန်မာပြည်မှာက တင်းကျပ်မှုတွေ သိပ်များတယ်။;many, be: There are very much of limitations in the Myanmar country.;col.

mnoho: (Ještě) jsem nenavštívil tolik ("hodně")

mnichů.;တော်တော်များများ: ဆရာတော် တော်တော်များများကို ကျွန်တော် မဖူးမြင်ရတယ်။ (~ မဖူးမြင်ရသေးဘူး);many: I haven't (ever) visited so many monks.;um.

mnoho: Angličtina je mluveným (jazykem) v mnoha zemích.;အ (followed by doubled noun): အတိုင်းတိုင်းအပြည်ပြည်မှာ အင်္ဂလိပ်စကား ပြောပါတယ်။;many: English is spoken in many countries.;pol.

mnoho: Kéž je (tvých) požehnání mnoho a (jsou) splněné.;အပေါင်း: မင်္ဂလာအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံပါစေ။;many: May (your) blessings be many and fulfilled.;w. pol.

mnoho: mnoho let;အ (followed by doubled noun):

အနှစ်နှစ်;many: many years;n.

mnoho: Mnoho lidí jde (~ "stoupá") do

kostela.;တော်တော်များများ: လူတော်တော်များများ

ခရစ်ယာန်ဘုရားရှိခိုးကျောင်းတက်တယ်။;many: Many people come (~ "ascend") to church.;

mnoho: mnoho měsíců;အ (followed by doubled noun):

အလလ;many: many months;n.

mnoho: Na světě je mnoho zemí.;များစွာ: ကမ္ဘာပေါ်တွင် နိုင်ငံများစွာ ရှိတယ်။;many: There are many countries on the earth.;writ.

mnoho: Není konce mnohému děkování za tu ("dodanou")

pomoc.;များစွာ: ကူညီပေးသည့်အတွက် (များစွာ)ကျေးဇူးတင်လို့ မဆုံးပါဘူး။;much: There is no end to the much of thanking for the ("given") help.;pol.

mnoho: Řekl jsem mu (to) mnohokrát.;အ (followed by doubled noun): သူ့ကို ကွန်တော် အခါခါ ပြောပါတယ်။;many: I told him many times.;pol. um.

mnoho: Roste (~ "je-rozděleno") mnoho listů.;များ: သစ်ရွက်များ ဝေတယ်။;many: Many leaves are growing (~ "distributed").;

mnoho: S tím, asi jednu (či) dvě minuty je (moje) mysl po odchodu zpět - ("s") takto, během dělání práce, odpočívání (a) braní všímavosti, když, vskutku, není možné si všímat - (takových) období, kdy se stane, že si také nevšímám (a) neupevňuji ("(a) (ne)chytám") všímavost, je mnoho.;ပိုများ: ဘဲ ၊ မိနစ်လောက်ဆို စိတ်က ထွက်သွားပြန်ရော ဒီလိုနဲ့ ကျွန်တော်လည်း အလုပ်လုပ်ရင်း နားနေရင်း သတိရရင်း မှတ်လိုက် မရတဲ့အခါ မမှတ်ဖြစ်တဲ့သတိမထားမိတဲ့ အချိန်က ပိုများပါတယ်။;many: With it, around one (or) two minutes (my) mind is back after leaving - ("with") this way, while doing work, resting (and) taking mindfulness, when it is, indeed, not possible to notice - (such) times, when I also happen not to notice (and) not to establish ("(and) catch") (my) mindfulness, are many.;med.

mnoho: V této třídě je příliš mnoho studentů.;များ: ဒီအတန်းမှာ ကျောင်းသား များလွန်းတယ်။;many: There are too many students in this class.;

mnohokrát;အကြိမ်များစွာ;many times;adv.

mnohými (o lidech);ကြံ;many, by (about people);pow.

mnohými: Způsob věrnosti Čansitay byl mnohými zaznamenán v historii Myanmaru.;ကြံ: ကျန်စစ်သား၏ သစ္စာရှိပုံကို မြန်မာသမိုင်းတွင် မှတ်တမ်းတင်ကြရသည်။;many, by: The way of loyalty of Kyansittha has been recorded in Myanmar history by many.;writ.

mnou;က: ကျွန်မက ° ကျွန်မက: ကျွန်မက ° ကျွန်မက;me: from me ° by: by me ° me, by;uw.

mnozí (lidé);အများ;many (people);n.

mnozí (lidé): Ct. Pán Nanda, který dokáže vzít zodpovědnost (a) vykonat (ji) prospěchu mnohých.;အများ: အများကောင်းကျိုးကို သယ်ပိုးဆောင်ရွက်တတ်သော ဦးနန္ဒဘုရား။;many (people): Ven. Sir Nanda, who can assume responsibility (and) perform (it) to benefit of many.;

množné č.;ဗဟုဝုဉ် [bahous];plural;gram. adj. P. bahu-vacana (= many words)

množství ("počítání (a) váhání");အရေအတွက်;quantity ("counting (and) wavering");n.

mobil (telefon): Nepoužívám telefon.;ဖုန်း: ကျွန်တော် ဖုန်းမသုံးပါဘူး။;mobile (phone): I do not use telephone.;pol. um.

mobilní telefon ("telefon² (k) držení¹ (v)

ruce⁰");လက်ကိုင်ဖုန်း(တစ်လုံး);mobile phone ("phone² (to) hold¹ (in) hand⁰");sg.

mobilní telefon ("telefon² držení¹ (v)

ruce⁰");လက်ကိုင်ဖုန်း(တစ်လုံး);mobile phone ("phone² held¹ (in) hand⁰") ° hand phone ("phone² held¹ (in) hand⁰");sg.

mobilní telefon: Ten muž v obchodě prodává mobilní telefony.;လက်ကိုင်ဖုန်း: ဆိုင်ထဲက အမျိုးသားက လက်ကိုင်ဖုန်းတွေ ရောင်းနေတယ်။;mobile phone: The man in the shop is selling mobile phones.;cont.

mobilní telefon: Vytáčí ("telefonní") číslo na mobilním telefonu.;လက်ကိုင်ဖုန်း: လက်ကိုင်ဖုန်းဖြင့် ဖုန်းခေါ်ရန် နံပါတ်နှိပ်နေတယ်။;mobile phone: (He) is dialing a phone number on (~ "by") the mobile phone.;cont.

moc;များစွာ ° များ ° အတင်း;much ° too much;adv.

moč;အဝေါ့ ° ဆီး ° သေး;urine;n. vul. (or) n.

moc (~ "Barmským jazykem") moc mluvit neumím.;သိပ်: ဗမာစကား သိပ်မပြောတတ်ပါဘူး။;much: (I) cannot speak much Burmese ("language").;pol.

moc (~ "svět"): Moc (ti) děkuji. ("Svět díky.");ကမ္ဘာ: ကျေးဇူးကမ္ဘာပါ။;very much (~ "world"): Thank (you) very much. ("World of thanks.");pol.

moc ("dobře-podporovaný (a) pevný"): Mám hrozně moc peněz. ("Jsem dobře-podporovaný (a) pevný v peněžní moci.");တောင့်တင်း: ငွေအားက တောင့်တင်းတယ်။;much ("well-supplied (and) firm"): (I) have so much money. ("(I) am well-supplied (and) firm in money power.");idi.

moc ("schopnost (a) moc");စွမ်းအင်;power ("potency (and) power");n.

moc ("síla (a) hlasitost");အရှိန်အဝါ;power ("force (and) loudness");n.

moc ("vliv (a) pravomoc");တန်ခိုးအာဏာ;power ("potency (and) authority");n.

moc málo;နဲ့;too little;adv.

moc, být;များ;much, be;l

moc, být: Užívá se (toho slova) pro ta místa (~ "v druhu míst"), kde (někdo) nechce (něco) říct.;များ: သူတစ်ပါးကို မပြောချင်တဲ့စရာမျိုးမှာ သုံးတာ များပါတယ်။;much, be: (The word) is much used in the kind of places, where (sb.) doesn't want to tell (sth.).;pol.
 moc, hodně;တော်တော်;much, very;adv.
 moc, hodně: Hodně moc jsi se zlepšil.;တော်တော်: တော်တော်တက်နေပြီ။;much, very: (You) have improved very much.;p.p.
 moc, magická ("schopnost¹ být-schopný^o");စွမ်းအင်;power, magical ("capacity¹ (to) be-able^o");n.
 moc, skutek, magický ("magická moc"): ukázat magickou moc;စွမ်းအင်: စွမ်းအင်ကို ပြတယ်။;feat, magical ("magical power"): show a magical power;
 moc, tak: Ta socha byla takto vytvořena, protože tolik moc miloval svou královnu, která na tomto místě zemřela.;လွန်း: ဒီနေရာမှာ သေသွားတဲ့ သူမိဘုရားကို ချစ်လွန်းလို့ ဒီလို လုပ်ထားတာပါ။;so much: The statue was thus created as (he) so much loved his queen, who died at the place.;pol.
 moc: (To je) poněkud moc.;များ: နဲ့များပါတယ်။;too much: (This is) little bit too much.;pol.
 moc: Ještě (Barmesky) moc (dobře) neumím ("mluvit").;သိပ်: သိပ်မပြောတတ်သေးပါဘူး။;much: (I) still cannot speak much (well in Burmese).;pol.
 moc: Jsem moc spokojený.;သိပ်: သိပ်အဆင်ပြေပါတယ်;very: (I) am very satisfied.;pol.
 moc: Když se dostaneš moc blízko, vskutku, popálíš se.;အလွန်း: အလွန်းနီးကပ်လာတဲ့အခါ လောင်ကျွမ်းသွားရောပဲ။;too much: When (you) get too much close, (you), indeed, get scorched.;col.
 moc: Moc nerozumím.;သိပ်: သိပ်နားမလည်ဘူး။;much: (I) don't understand much.;
 moc: Moc prší. ("Nebe moc prší.");အရမ်း: မိုးအရမ်းရွာတယ်။;much: It's raining so much. ("Sky extremely rains.");
 moc: Nejsem moc spokojený.;သိပ်: သိပ် အဆင်မပြေပါဘူး။;very: (I) am not very satisfied.;pol.
 moc: Není (to) moc horké.;သိပ်: သိပ်မပူပါဘူး။;very: (It)'s not very hot.;pol.
 moc: S ohledem na (stará) psaní a rukopisy nemohu moc (ani) široce vysvětlit.;အများကြီး: အများကြီးကျယ်ပြန့်ပါသဖြင့် စာနှင့် ပေနှင့် ရင်းမပြတတ်ပါ။;much: (I) cannot explain much (and) broadly, with reference to (old) writings and manuscripts.;pol.
 moc: Tímto způsobem se stala moc U Aun Zeyyi obrovskou.;အရိန်အဝါ: ဤသို့ဖြင့် ဦးအောင်ဇေယျ၏ အရိန်အဝါ မြင့်မားလာသည်။;power: This way U Aung Zeyya's power became great.;writ.
 moci;ရ ° နိုင် ° တတ်;may ° can;I (or) T
 moci ("být-schopný (a) moci");တတ်နိုင်;can ("be-able (and) can");I
 moci: Jak bych mohla mluvit (anglicky), drahý mládenče?;တတ်: ဘယ်ပြောတတ်မလဲ မောင်ရင်ရယ်။;can: How can I talk (in English), dear lad?;inter. col.
 moci: Mohu (jen) trochu mluvit.;တတ်: ငါ နည်းနည်းပြောတတ်တယ်။;can: I can talk little bit.;col.
 moci: můžeme dojít k závěru;ရ: ငါတို့ ကောက်ချက်ချလိုရနိုင်ပါသည်;may, come to: we may come to

conclusion;pol.
 moci: Můžeme pokračovat v diskuzi?;နိုင်: စာဆက်ဆွေးနွေးနိုင်မလား။;can: Can we continue in the discussion?;inter.
 moci: Můžeš mi pomoci?;နိုင်: မင်း ငါ့ကို ကူညီနိုင်မလား။;can: Can you help me?;inter. col.
 moci: Nemohl napsat.;နိုင်: မရေးနိုင်ခဲ့ဘူး;can: Could not write.;p.s.
 moci: Nemohu zůstat (~ žít).;နိုင်: မနေနိုင်ပါဘူး။;can: I can't stay (~ live).;col. pol.
 moci: Nemohu.;တတ်: မတတ်ပါဘူး။;can: (I) cannot.;pol.
 moci: Řekni mu, že dnes nemohu přijít.;နိုင်: သူ့ကို ပြောပါ ဒီနေ့ ကျွန်တော် မလာနိုင်ပါဘူး။;can: Tell him (that) I cannot come today.;imper. pol. um.
 moci: Umiš mluvit (dobře). (může být vyřčeno coby pochvala něčoho stupně znalosti určitého jazyka);တတ်: ပြောတတ်နေပြီပဲ။;can: (You) can already speak (well). (may be said as a praise to sb.'s level of a language knowledge);col.
 moci: Vskutku, lidé mohou přeceňovat sami sebe.;တတ်: တကယ်တော့ လူတွေဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အထင်ကြီးတတ်ကြပါတယ်။;may: In fact, people may overestimate themselves.;pol.
 moci: Zvíře může být větší než člověk a také může být menší.;နိုင်: တိရစ္ဆာန်က လူထက် ကြီးလည်းကြီးနိုင်သည်၊ ငယ်လည်းငယ်နိုင်သည်။;can: An animal may be bigger than human as well as (it) can be smaller.;
 močit ("stříkat¹ moč^o");သေးပန်း;urinate ("spurt-out¹ urine^o");T
 močit ("vypouštět¹ moč^o");သေးပေါက်;urinate ("let-out¹ urine^o");T
 mocně: Alaun Men Dajá pak mocně sjednotil oblast mezi řekami Ejávadí (Iravadi) a Čen Twen, a pak zaútočil (a) dobyl Envu.;အခိုင်အမာ: အလောင်းမင်းတရားသည် ဧရာဝတီနှင့် ချင်းတွင်းမြစ်နှစ်သွယ်အကြားဒေသများကို အခိုင်အမာ စုစည်းပြီး နောက် အင်းဝကို တိုက်ခိုက်အောင်မြင်သည်။;powerfully: Alaun Min Taya then powerfully united the region between rivers Ayeyawaddy and Chin Twin, and then attacked (and) conquered Inwa.;writ.
 mocný, velice ("velká² hodnota^o kouře¹");တန်ခိုးကြီး;powerful, very ("big² smoke¹ value^o");n.
 mocný, velice: Jsou (~ "objevují-se") (tu) velice mocní mniši.;တန်ခိုးကြီး: တန်ခိုးကြီးဘုရားတွေပေါများပါတယ်။ (~ ဘုန်းတန်းခိုးကြီးတဲ့ ဘုန်းကြီးတွေ အများကြီးရှိပါတယ်။);powerful, very: (There) are (~ "appear") many powerful monks.;pol.
 móda, moderní: S moderní módou se ukazuje (i) pupek.;ခေတ်ပေါ်: ခေတ်ပေါ်နဲ့ ချက်ပေါ်နေပြီ။;modernity: With modernity, the navel shows up.;jk. col.
 móda, nová ("moderní¹ éra^o");ခေတ်ပေါ်;fashion, modern ("modern¹ era^o");n.
 model ("standardní¹ podoba^o");ပုံစံ(တစ်ခု);model ("standard¹ form^o");sg.
 moderní;ဝစ္စပုဂ္ဂိုလ်;modern;adj. P. paccuppanna (= present)
 moderní ("doba (která) se-opírá");ခေတ်မီ;modern ("era leaned-against");adj.
 moderní ("moderní¹ éra^o");ခေတ်ပေါ်;modern ("modern¹ era^o");adj.
 moderní: Je (to) daleko od moderní technologie.;ခေတ်ပေါ်: ခေတ်ပေါ်စက်မှုပညာရဲ့ အဝေးမှာရှိတယ်။;modern: (It) is far from modern technology.;

moderní: Jelikož nebylo možné proniknout to města Tanlyen, (poněvadž), vskutku, měli vozidla , moderní zbraně a pomoc od cizinců (~ "lidí z jiných zemí"), (s) elitou devadesáti tří hrdinů, vstoupil (tam a) zaútočil, (a tím jej) dobyl.;ခေတ်မီ: သန်လျင်မြို့ကို ကားခေတ်မီလက်နက်များနှင့် နိုင်ငံခြားသားများအကူအညီရရှိထားသဖြင့် မပေါက်နိုင်ခဲ့ပါ။ လက်ရွေးစင် ရဲဘော်ကိုးကျိပ်သုံးယောက်က မြို့တွင်းကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်မှု အောင်မြင်သည်။;modern: As it was not possible to penetrate the town Tanlyin (as), indeed, (they) had vehicles, modern weapons and help from foreigners (~ "people of other countries"), by elite of ninety-three brave-ones, entering (and) attacking (there), (he) conquered in the city.;writ. moderní: moderní slovo;ခေတ်ပေါ်: ခေတ်ပေါ်စကားလုံး;modern: a modern word;

moderní: moderní stroje;ပစ္စည်း: ပစ္စည်းစက်များ (~ ပစ္စည်းစက်ပစ္စည်းများ);modern: modern machines;pl.

moderní: moderní svět;ခေတ်ပေါ်: ခေတ်ပေါ်လောက;modern: modern world;

modernost ("moderní' éra");ခေတ်ပေါ်;modernity ("modern' era");n.

modifikovat ("dělat' speciálně");အထူးပြု;modify ("do' specially");T

modlit se ("žádat' (o) přání");ဆုတောင်း;pray ("request' (a) wish");T

modlit se: Modlím se (aby se tak stalo).;ဆုတောင်း: ဆုတောင်းပါတယ်;pray: (I) pray (for it to happen).;pol.

módní, být ("doba pořádně");ခေတ်စား;fashionable, be ("era heartily");l

modrá (barva);အပြာ(ရောင်);blue (color);n.

Moggallāna, ct. (jeden z dvou hlavních žáků Buddhy);မောဂ္ဂလာနမထေရိ၊ အရင်;Moggallāna, ven. (one of the two chief disciples of the Buddha);name Bh. P. mahā-thera (= great-elder)

mohenga (národní jídlo Barmy, rýžové vermicelli v rybí polévce, "hořká² omáčka¹ hněvu");မုန်းဟင်းခါး;mohinga (national dish of Burma, rice vermicelli in fish soup, "bitter² curry¹ (of hatred)");n.

mohl by;ရ ° နိုင် ° လိမ့်မယ်;may ° may (can);l (or) suff. l (or) suff.

mohl by: Řiká se, že (právě) proto řekli (královi), že Na Ňo by mohl vědět.;လိမ့်မယ်: ဒါကြောင့် ငည့်သိပါလိမ့်မယ်လို့ လျှောက်ကြသတဲ့။;may: It is said, that because of that, they told (to the king), that Nga Nyo may know.;

mohlo by;လိမ့်;may;suff.

mohlo by, jestli chtít;ချင်(ရင်)..မယ်;may, if want;v.

moje;ကျွန်၏ ° ငါ့ရဲ့. ° ကျွန်မ ° ကျွန်တော် (from ကျွန်တော်) ° ကျမ (from ကျွန်မ);my ° mine;pron. (or) pron. um. (or) pron. gen. writ. (or) pron. uw.

moje (moje, "velkého¹ sluhy");ကျွန်တော်;my ("(of) great¹ servant");pron. um.

moje: Jmenuji se Čó Wen Shan. ("Moje jméno (je) Slavný, Světly (a) Výjimečný.");ကျနော်: ကျနော် နာမည်က ကျော်စင်းဆန်းပါ။;my: My name is Kyaw Win San. ("My name (is) Famous, Bright (and) Special").;pol. col.

mokrý, být;စွတ် [su.] ° စို;wet, be;l

mokrý, být ("být-mokrý (a) mokrý");စိုစွတ်;wet, be ("be-wet (and) wet");l

mokrý, být (vodou);စေ့စို;wet, be (by water);l

mokrý: Poněvadž prší, květiny jsou mokré.;စို: မိုးရွာနေလို့ ပန်းပွင့်(တွေ မိုး)စိုနေတယ်။;wet: Because it is raining, flowers are ("being") wet.;cont.

mokrý: Tričko je mokré.;စို: တီရှပ်က စိုနေတယ်။;wet: T-shirt is wet.;cont.

moment;ခဏ;moment;n. (or) sg.

momentálně;လောလောဆယ်;at the moment;adv.

momentálně: Momentálně máme jen tři druhy.;လောလောဆယ်: လောလောဆယ် သုံးမျိုးပဲ ရှိပါတယ်။;at the moment: At the moment (we) have only three kinds.;pol.

Mon (etnická menšina Myanmaru);မွန်;Mon (a Myanmar ethnic nationality);name

Mon (národnost či stát);မွန်;Mon (nationality or state);name

Mon (národnost či stát): Ve prospěch jednoty Myanmaru (a) Monu, (král) svěřil vládu (svému) královskému vnoučeti Alaun Sítuovi (který byl) Myanmarské (i) Monské krve.;မွန်: မွန်မြန်မာ စည်းလုံးရေးအတွက် မွန်မြန်မာသွေးပါသော မြေးတော်အလောင်းစည်သူကို နန်းအပ်ခဲ့သည်။;Mon (nationality or state): On behalf of the Myanmar-Mon unity, (the king) entrusted the reign to (his) royal grandson Alaung Sithu of Myanmar (and) Mon blood.;p.s. writ.

Mon (stát unie Myanmaru);မွန်(ပြည်နယ်);Mon (state of Union of Myanmar);name

monitor;မိနီတာ(တစ်လုံး) (WS. of မော်နီတာ) °

မော်နီတာ(တစ်လုံး);monitor;sg. E. monitor WS. (or) sg. E. monitor

monitor ("uspořádává² práci^o k-dělení¹");လုပ်ငန်းစဉ်(တစ်ခု);monitor ("(to) arranges-in-order² work^o to-do¹");sg.

monitor: Poněvadž je (ten) monitor velký, je snadné si psát eseje.;မော်နီတာ: မောနီတာဟာ ကြီးလို့ (~ ကြီးတော့) စာစီးစာကုံးတွေ ရေးရတာ လွယ်ကူပါတယ်။;monitor: because (the) monitor is big, writing the essays ("for oneself") is easy.;pol.

monk;ဖွယ်ရာ [fèyā] (from ဘုရား);monkr;n. utmn. WS.

Monský jazyk: Umím mluvit Myanmarským jazykem lépe (~ "více") než Monským jazykem.;မွန်စကား: မြန်မာစကားကို မွန်စကားထက် ပြောတတ်တယ်။;Mon language: I can speak in Myanmar language better (~ "more") than in Mon language.;

morálka ("mentální hmota");စိတ်ဓါတ်;morale (mind matter");n.

morálka ("zákon³ dobré² veliké¹ osoby");သူတော်ကောင်းတရား;morality ("law³ (of) good², great¹ person");n.

moře ("těžké rýžové-pole");ပင်လယ်(တစ်ခု);sea ("heavy paddy-field");;

moře: (Ten) muž se chystá potápět v moři.;ပင်လယ်: အမျိုးသား (~ လူတစ်ယောက်သည်) ပင်လယ်ထဲသို့ ဒိုက်ပင်ထိုးတော့မယ်။;sea: The man is going to dive in the sea.;fut.

moře: (To) město je poblíž moře.;ပင်လည်: မြို့သည် ပင်လည်နားတွင် ရှိသည်။;sea: The town is near sea.;writ.

moře: Jdou do moře, aby plavali.;ပင်လယ်: ပင်လယ်သို့ ရေကူးရန် သွားနေသည်။;sea: (They) go to sea to swim.;cont. writ.

moskitiéra ("komáří vězení");ခြင်ထောင်(တစ်ခု တစ်လုံး);mosquito-net ("mosquito jail");sg.

Moskva (město Ruska);မော်စကို(မြို့);Moscow (town of Russia);name

most ("zvýšit (a) zakázat");တင်တား (from တံတား);bridge

("elevate (and) ban");n.
 motocykl;မော်တော်ဆိုက်ကယ်(တစ်စီး);motorcycle;sg. E. motorcycle
 motor;အင်ဂျင်;engine;sg. E. engine
 motor: Opravuji (to), protože se rozbil motor.;အင်ဂျင်:
 အင်ဂျင်ပျက်နေလို့ ပြင်နေတာပါ။;engine: (I) am repairing (this),
 because the engine got broken.;pol.
 motorka;မော်တော်ဆိုက်ကယ်(တစ်စီး);motorbike;sg. E. motorcycle
 motýl ("modrá želva");လိပ်ပြာ;butterfly ("blue turtle");n.
 moucha;ယင်ကောင်(တစ်ကောင်) ° ယင်(တစ်ကောင်);fly;sg.
 moucha ("muší tělo");ယင်ကောင်(တစ်ကောင်);fly ("fly body");sg.
 moucha: Moucha odpočívá.;ယင်ကောင်: ယင်ကောင်နားနေတယ်။;fly:
 Fly is resting.;cont.
 moučka;အမှုန့်;farina;n.
 moudrost;ဉာဏ်ပညာ;wisdom;n. P. ñāṇa-paññā (= knowledge - wisdom)
 moudrost ("znalost (a) moudrost");ဉာဏ်ပညာ;wisdom
 ("knowledge (and) wisdom");n. P. ñāṇa-paññā (= knowledge - wisdom)
 moudrost ("znalost² sestavování (a) měření");ဆင်ခြင်ဉာဏ်;wisdom ("assemble (and) measure knowledge");n. P. ñāṇa (= knowledge, wisdom)
 moudrost, mít;ပညာရှိ - မှာ;wisdom, have;l
 moudrost: Moudrost, kterou jsi učil, bude později, v určité době, užitečná.;ပညာ: သင်ပေးထားတဲ့ညာတွေက နောင်တစ်ချိန်ချိန်မှာ အသုံးဝင်လာမှာပါ။;wisdom: The wisdom that (you) taught will later become useful, at a certain time.;fut. pol.
 moudrost: Můžeme přednášet (Dhammu) moudrostí (našeho) pochopení.;ဉာဏ်ပညာ: နားလည်ဆွဲဉာဏ် ပညာနဲ့ တရားဟောနိုင်ပါသည်။;wisdom: (We) may preach with the wisdom of (our) understanding.;pol. writ.
 moudrost: osoby, které mají pozornost a moudrost;ပညာ: သတိတရားနှင့် ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်;wisdom: persons who have heedfulness and wisdom;pl. writ.
 moudrost: Protože je to malá holka, není moudrá (~ "ona nemá moudrost").;ဆင်ခြင်ဉာဏ်: ငယ်ရွယ်သောမိန်းကလေးဖြစ်သောကြောင့် သူမမှာ ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိပါပေ။;wisdom: Because (she) is a small girl, she doesn't have wisdom.;pol. spis.
 moudrost: Rozvíjel ctnost, soustředění (a) moudrost.;ပညာ: သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၊ ကြီးထွားလာမှု၊တယ်။;wisdom: (He) developed morality, concentration (and) wisdom.;p.s. pol.
 moudrý muž: Men Yáza se stal slavným jakožto jeden z velkých moudrých mužů Myanmaru.;ပညာရှိကြီး: မင်းရာဇဟာ ထင်ရှားတဲ့မြန်မာပညာရှိကြီးတစ်ဦးဖြစ်လာတယ်။;wise man: Min Yaza became famous as one of the great wise men in Myanmar.; moudrý, být ("má moudrost");ပညာရှိ;wise, be ("has wisdom");l
 mouka ("moučný prášek");ဂျုံမှုန့်;flour ("flour powder");n.
 možná;ကောင်း -လိမ့်;maybe;adv.
 možná ("(pokud je) příhoda^o dobrá¹, může³ (se) stát²");ဖြစ်ကောင်းဖြစ်ပါလိမ့်မယ်;maybe ("(if) happening^o (is) good¹, (it) may³ happen²");suff. pol.
 možná ("může¹ být^o");ဖြစ်နိုင်;maybe ("can¹ be^o");l
 možná ("nevím, jestli");လား မသိဘူး;maybe ("(I) don't know

whether");suff.
 možná ("podívej");ကြည့်;maybe ("look");suff. imper.
 možná: Dávej pozor, (nebo) si ("možná") ublížíš.;လိမ့်မယ်: ဂရုစိုက်ပါ၊ မင်း အနာတရ ဖြစ်လိမ့်မယ်။;may: Be careful, (or) you will (~ "may") get hurt.;imper. pol.
 možná: Možná je doktor.;ဖြစ်ကောင်းဖြစ်ပါလိမ့်မယ်: သူ ဒေါက်တာဖြစ်ကောင်းဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။;maybe: Maybe he is a doctor.;pol.
 možná: Možná jsi byl v minulém životě (~ "minulosti") (mým) synem.;လား မသိဘူး: အတိတ်က သားတစ်ယောက်လား မသိဘူး။;maybe: Maybe (you) were (my) son in a past (life).; možná: možná přijde. ("(Pokud bude) návrat dobrý, (pak) možná přijde.");ကောင်း..လိမ့်: ပြန်လာကောင်းပြန်လာလိမ့်မယ်။;maybe: maybe (he) will come ("(If) returning (is) good, (he) may come.");fut.
 Možná. (může se stát v budoucnosti, "(pokud je) dění dobré, (pak) dění může být");ဖြစ်ကောင်းဖြစ်ပါလိမ့်မယ်;Maybe. (may happen in the future, "(if) happening (is) good, happening may be");pol.
 možné;ရာ;possible;suff.
 možné, být;နိုင်;possible, be;l
 možné, být: Poněvadž žiji v této zemi, není možné se najíst (~ "jíst jídlo"). (vyjádření nespokojenosti se situací vlastní země);ရ: ဒီတိုင်းနေလို့ ထမင်းစားလို့ မရဘူး။;possible, be: As (I) live in this country, (it) is not possible to eat ("food"). (expression of unsatisfactoriness in one's country);col.
 možno, je;နိုင်;can be;l
 možnost;အတတ်;possibility;n.
 možnost ("moci (a) moci {jmenec}");တတ်နိုင်တာ;possibility ("can (and) can {nouns}");n.
 možnost ("může¹ se-stát^o {jmenec}");ဖြစ်နိုင်ခြေ ° ဖြစ်နိုင်ချေ (WS. from ဖြစ်နိုင်ခြေ);possibility ("can¹ happen^o {nouns}");n.
 možnost ("něco¹ (k) vybrání^o");ရွေးချယ်စရာ;option ("sth.¹ (to) choose");n.
 možnost ("svolení (a) cesta");အခွင့်အလမ်း;possibility ("permission (and) way");n.
 možnost: dvě možnosti;ရွေးချယ်စရာ: ရွေးချယ်စရာနှစ်ခု;option: two options;
 možnost: Pokud je (to) ovoce ("řečeno (být)") oranžové barvy, (pak) je možnost, (že je to) pomeranč.;ဖြစ်နိုင်ခြေ: အသီးက လိမ္မော်ရောင်ဆိုလျှင် လိမ္မော်သီးဖြစ်နိုင်ခြေရှိတယ်။;possibility: If the fruit is ("said (to be)") of orange color, there is a possibility, (that it is) an orange.;
 možnost: Pomohu (ti) jak jen je možné.;အတတ်: အတတ်နိုင်ဆုံးကူညီပါမယ်။;possibility: (I) will help (you) as much as possible.;fut. pol.
 možnosti (~ "schopný, být"): Žádá se, abys (mu) pomohl ("ze strany") (svých) možnosti.;တတ်နိုင်: တတ်နိုင်တဲ့ဘက်ကကူညီပေးပါလို့ တောင်းပါရစေ။;possibility (~ "able, be"): (It) is requested, that (you) help (him) ("from the side of") (your) possibilities.;pol.
 možný ("může¹ být^o");ဖြစ်နိုင်;possible ("can¹ be^o");l
 možný ("podívej");ကြည့်;possible ("look");suff. imper.
 možný, být ("dobře¹ se-stát^o, může³ se-

stát²);ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်;possible, be (“well¹ happens^o, can³ happen²”);l
 mrak;တိမ်(တစ်ခု) ° တိမ်တောင်(တစ်ခု) ° တိမ်ဆိုင်(တစ်ခု) °
 မိုးတိမ်(တစ်ခု) ° တိမ်(တစ်လုံး);cloud;sg. rare (or) sg.
 mrak, dešťový (“dešťový mrak”);မိုးတိမ်(တစ်လုံး);cloud, rain (“rain cloud”);sg.
 mrak, dešťový: Dešťové mraky (~ “přišly”) velice nízko.;မိုးတိမ်:
 မိုးတိမ်တွေ အတော်နိမ့်လာပြီ။;cloud, rain: Rain clouds are (~
 “came”) very low.;p.p.
 mrak: Mraky na obloze jsou (nejednou) velké (~ “tlusté”);တိမ်:
 ကောင်းကင်မှာ တိမ်တွေထူနေပြီ။;cloud: The clouds in the sky are
 being thick.;p.p.
 mravenec;ပုရွက်ဆိတ်(တစ်ကောင်) [payweshei] °
 ပုရွက်ဆိတ်(တစ်ကောင်) [paywe.shei.];ant;sg.
 mravnost (“zákon³ dobré² veliké¹ osoby^o”);သူတော်ကောင်းတရား;morality (“law³ (of) good², great¹ person^o”);n.
 mřížka (k filtrování);ဇကာ(တစ်ခု);grille (to filter things);sg.
 mrkev (“červené¹ vejce^o”);ဥနီ(တစ်လုံး);carrot (“red¹ egg^o”);sg.
 rare
 mrkev (“žlutá¹ ředkvička^o”, “žluté³ vajíčko² přišedší¹ zuřivosti^o”);မုန့်လာဥဝါ(တစ်လုံး);carrot (“yellow¹ radish^o”);sg.
 mrkev: (“Já”) nasekávám mrkev.;ဥနီ: ကျွန်တော်
 ဥနီလီးနေတာ။;carrot: I am chopping the carrot.;cont. um.
 mrtvý (v bitvě, “osoba^{1o}, která³ zemřela² v¹ bitvě^o”);စစ်ပွဲမှာသေတဲ့သူ (တစ်ယောက်);casualty (of battle,
 “person^{1o}, who³ died² in¹ battle^o”);sg.
 mrtvý (v bitvě, “osoba³, která² padla² (a) skončila¹”);ကျဆုံးတဲ့သူ (တစ်ယောက်);casualty (of battle, “person³,
 who² (is) fallen^o (and) ended¹”);sg.
 mrtvý (v bitvě, “pád (a) konec”);အကျအဆုံး;casualty (of battle,
 “fall (and) end”);n.
 mu (jemu): Řekni mu, že dnes nemohu přijít.;သူကို ပြောပါ
 ဒီနေ့ ကျွန်တော် မလာနိုင်ပါဘူး။;him (to him): Tell him (that) I
 cannot come today.;imper. pol. um.
 mučedník (hrdina, který je připraven obětovat svůj život pro dobrou věc);အာဇာနည်(တစ်ဦး၊ တစ်ပါး);martyr (hero, who is ready to sacrifice his own life for a good cause);sg. (mn.) P. ājāniya (= man of noble race)
 můj (lze užívat muži i ženami);ငါ့ရဲ့;my (can be used by men and women);pron.
 můj: (“On”) je můj otec.;ကျွန်တော်: သူ(က) ကျွန်တော့်အဖေပါ။;my: He is my father.;pol. um.
 můj: Druhý dům je můj dům.;ကျွန်တော့်: ဒုတိယအိမ်ဟာ ကျွန်တော့်အိမ်ပါ။;my: Second house is my house.;pol. um.
 můj: můj skvělý (“ohromný”) přítel;ငါ့ရဲ့ ငါ့ရဲ့
 သူငယ်ချင်းကောင်းကြီး;my: my great friend;n. col.
 můj: Přijdeš ke mě domů? (“Přijdeš do mého domu?”);ကျွန်တော့်: ကျွန်တော့်အိမ်ကို လာမလား။;my: Will you come to my house?;inter. fut. um.
 můj: Škoda! (ohledně vlastního neštěstí, “(To je) prostě skutečný charakter mé kammy.”);ငါ့: ငါ့ကံတရားပေါ့။;my: What a pity! (“(This is) just the true-nature (of) my kamma.”);col.
 můj: Tohle je můj starší bratr.;ကျွန်း: ဒါက ကျွန်ုပ် အဘကြီးပါ။;my: This is

my elder brother.;pol. uw.
 můj: V obývacím pokoji mého domu jsou židle.;ကျွန်တော့်: ကျွန်တော့်အိမ် ဧည့်ခန်းမှာ ကုလားထိုင်တွေ ရှိပါတယ်။;my: There are chairs in my house's living room.;pol. um.
 Můkou, ct. (slavný Barmský učitel vipassanā meditace, “dešťový plášť”);မိုးကုတ် ဆရာတော်;Mookout, ven. (famous Burmese teacher of Vipassana meditation, “rain coat”);name
 muset;ရ;must;T
 muset: Je to legrační. (“Jeden se musí smát.”);ရ: ရယ်ရတယ်။;must: It is funny. (“(One) must laugh.”);col.
 muset: Poněvadž je dopravní zácpa, auta musí jet pomalu.;ရ: ယာဉ်ကြောပိတ်နေလို့ ကားတွေဖြေးဖြေးသွားရတယ်။;must: As there is a traffic jam, the cars must go slowly.;
 musím: Musím jít asi 10 minut z autobusové zastávky do svého domu.;ရ: ကားမှတ်တိုင်က ကျွန်တော့်အိမ်ကို ဆယ်မိနစ်လောက် လမ်းလျှောက် ရပါမယ်။;have to: I have to walk about 10 minutes from the bus stop to my house.;col. pol. um.
 muslim;မွတ်စလင်(တစ်ယောက်) [mō.sle~];Muslim (person);sg. A. muslim
 muž;ယောက်ျား(တစ်ယောက်) [yaučā.];man;sg.
 muž (“muž tygr”);ယောက်ျား(တစ်ယောက်) °
 ယောက်ျား(တစ်ယောက်) (WS. from ယောက်ျား);man (“man tiger”);sg. (or) sg. WS.
 muž (“muž¹ toho-druhu”);အမျိုးသား(တစ်ယောက်);man (“man¹ (of the-kind^o)”);sg.
 muž: Jeden muž má tři přítelkyně.;ယောက်ျား:
 ယောက်ျားတစ်ယောက်တွင် ရည်းစားသုံးယောက်ရှိတယ်။;man: A man has three girlfriends.;
 může být;နိုင်လောက်;possible, can be;v.
 může: co by to mohlo být ...;နိုင်: ဖြစ်နိုင်တာကတော့ ...;may: as for what (it) may be ...;
 muzeum (“budova-ukazování”);ပြတိုက်(တစ်ခု);museum (“showing-building”);sg.
 muzeum (“budova¹ ukazování^o”);ပြတိုက်(တစ်ခု);museum (“building¹ (of) showing^o”);sg.
 muzeum: Kde je muzeum?;ပြတိုက်: ပြတိုက် ဘယ်မှာလဲ။;museum: Where is the museum?;inter.
 muzeum: Muzeum a knihovna.;ပြတိုက်: ပြတိုက်နဲ့ စာကြည့်တိုက်။;museum: The museum and the library.;col.
 muži: Je vůdčím studentem Revoluce Zlaté Záře (pořádané) Asociací Barmských Studentů.;ကျောင်းသား:
 ရွှေပါရောင်တော်လှန်ရေးမှာ ဗကသကျောင်းသား ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးပါ။;men: (He is) the leader-student of the Golden Shine Revolution's Burmese Students' Association.;pol.
 mužskej (CZ col., manžel);လင်(တစ်ယောက်);guy (EN col., husband);sg.
 mužský pohlavní orgán;လီး(တစ်ချောင်း);male sex organ;sg. vul. my;ငါတို့ ° ဒို့ ° ကျွန်ုပ်တို့ [canoutō.] ° အကျွန်ုပ်တို့ [ac(w)a~no(u)tō.] (from ကျွန်တော်တို့);we;pron. ow. (or) pron. col. (or) writ. (or) pron. writ.
 my (“ohromní¹ sluhové^o {pl.}”);ကျွန်တော်တို့;we (“great¹ servants^o {pl.}”);pron. um.
 my (“ženský¹ sluha^o {pl.}”);ကျွန်မတို့;we (“female¹ servant^o {pl.}”);pron. pl. uw.

my: Ale pokud prozkoumáme celé tři piṭaky, narazíme na některé promluvy, které jsou komentátorského charakteru.;အကျွန်ုပ်တို့ ဒါပေမယ့် အကျွန်ုပ်တို့ ပိဋကတ်သုံးပုံလုံး စစ်ဆေးရင် အဋ္ဌကထာသဘောသဘာဝများ ဖြစ်ကြသော ရေးသားဟောပြောချက်အချို့ကို အကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ရသည်။;we: But if we examine the whole three piṭakas, we come across some discourses that are of commentarial nature.;writ.

my: My (~ “v nás”) je dostupný jeden pokoj.;ကျွန်မတို့: ကျွန်မတို့ဆိုမှာ အခန်းတစ်ခန်းရမယ်။;we: We (~ “in us”) a room is available.;fut. uw.

my: My se Pánu Buddhovi klaníme třikrát (“poklony”).;ကျွန်တော်တို့: ကျွန်တော်တို့ မြတ်စွာဘုရားကို ခိုးသုံးကြိမ် (~ ဦးသုံးကြိမ်) ရိုခိုးကြပါတယ်။ ° ရိုခိုး: ကျွန်တော်တို့ မြတ်စွာဘုရားကို ခိုးသုံးကြိမ် (~ ဦးသုံးကြိမ်) ရိုခိုးကြပါတယ်။;we: We bow three (“bow”) times to the Buddha.;pol. um.

my: Povídáme si o Zákoně (Dhammě).;ငါတို့: ငါတို့ တရားအကြောင်း ပြောကြတယ်။;we: We talk about the Law (Dhamma).;col.

Myan Aun (= ‘rychlý úspěch’);မြန်အောင်;Myan Aung (= ‘quick success’);name

Myan Aun (~ ‘rychlý úspěch’): Pojmenoval Lwan She (~ ‘lék Ivan’) jakožto “Myan Aun” (~ ‘rychlý úspěch’).;မြန်အောင်: လွန်ဆေးကို မြန်အောင်ဟ၍ သမုတ်သည်။;Myan Aung (~ ‘quick success’): (He) named Lwan She (~ ‘lwan medicine’) as “Myan Aung” (~ ‘quick success’).;writ.

Myan. I. (Myanmarský letopočet);သက္ကရာဇ်;ME (Myanmar Era);n.

Myan. I.: Byla vytvořena mnemotechnika ‘u-o-ó-mjí-koun-baun-di’ na rok 1115 Myan. I., (kdy) byl ten palác postaven.;သက္ကရာဇ်: နန်းတည်သက္ကရာဇ်ဖြစ်သော ၁၁၁၅ ခုကို ‘ဥဩအော်မြည်ကန်းဘောင်တည်’ဟု အမှတ်အသားပြုကြသည်။;ME: There was created mnemonics ‘oo-aw-aww-mye-koun-baun-tee’ for the year 1115 ME, (when) the palace was built.;writ.

Myanmar (“+ země”): Myanmar (“země”) je nesmírně krásná.;မြန်မာနိုင်ငံ: မြန်မာနိုင်ငံက အလွန်လှပါတယ်။;Myanmar (“+ country”): Myanmar (“country”) is extremely beautiful.;pol.

Myanmar (osoba té národnosti);မြန်မာ;Myanmar (a person of the nationality);sg.

Myanmar (rodilý z té země);မြန်မာ(တစ်ယောက်);Myanmar (native of the country);sg. col.

Myanmar (rodilý): Také zbožňuje Myanmar (~ lidi z Myanmaru).;မြန်မာ: မြန်မာတွေကိုလည်း မြတ်နိုးတယ်။;Myanmar (the native): (He) also adores the Myanmar.;col.

Myanmar (země);မြန်မာ(ပြည်) ° မြန်မာ(နိုင်ငံ);Myanmar (country);name

Myanmar, (“země”): Je ve středu (~ “střední části”) Myanmaru.;မြန်မာပြည်: မြန်မာပြည် အလယ်ပိုင်းမှာ ရှိပါတယ်။;Myanmar (“country”): It is in the middle (“part”) of Myanmar country.;pol.

Myanmar: Dáma (z) Myanmaru.;မြန်မာ: မြန်မာအမျိုးသမီး;Myanmar: Myanmar lady.;

Myanmar: Jsem myanmarské národnosti. (“Jsem jeden z myanmarského druhu lidí.”);မြန်မာ: မြန်မာလူမျိုးတစ်ဦးပါ။;Myanmar: (I) am of Myanmar nationality. (“(I) am one of Myanmar people kind.”);pol.

Myanmarská Cestovní Kancelář;မြန်မာတရားရုံး;Myanmar

Travel Office;name E. travel

Myanmarská cestovní kancelář (“Bengálská³ kancelář² vzdušného^o vozidla¹”);မြန်မာလေယာဉ်ရုံး;Myanmar airline office (“Bengali³ office² (of) air^o vehicle¹”);n.

Myanmarská literatura;မြန်မာစာ;Myanmar literature;n.

Myanmarský;မြန်မာ;Myanmar;adj.

myanmarský jazyk;မြန်မာစကား;Myanmar language;n.

Myanmarský jazyk: Mohl bys mě učit myanmarský jazyk?;မြန်မာစကား: မင်း မြန်မာစကား သင်ပေးနိုင်မလား။;Myanmar language: Can you teach (me) Myanmar language?;inter.

Myanmarský jazyk: Umím mluvit myanmarským jazykem lépe (~ “více”) než monským jazykem.;မြန်မာစကား: မြန်မာစကားကို မွန်စကားထက် ပြောတတ်တယ်။;Myanmar language: I can speak in Myanmar language better (~ “more”) than in Mon language.;

Myanmarský letopočet (Myan. I.);သက္ကရာဇ်;Myanmar Era (ME);n.

Myanmarský lid (~ “Myanmaři”): Od té doby anglická vláda různými způsoby utiskovala (a) utlačovala lid Myanmaru (~ “Myanmar”);မြန်မာတို့: ထိုအချိန်မှစ၍ အင်္ဂလိပ်အစိုးရက မြန်မာတို့ကို အမျိုးမျိုးဖိနှိပ် ချုပ်ချယ်ခဲ့ပါသည်။;Myanmars: Since that time, indeed, English government in various ways tyrannized (and) oppressed the Myanmar.;p.s. writ.

Myanmarský lid (“Myanmaři”);မြန်မာတို့;Myanmars (Myanmar people);pl.

Myanmarští (lidé): Takto myanmarští (lidé) konají o Novém Roce.;မြန်မာတွေ: နှစ်သစ်ကိုမြန်မာတွေ ဒီလိုကြိုကြပါတယ်။;Myanmar (people): This way the Myanmar (people) perform New Year.;pol.

Myanmaru, kultura (tradice a záležitosti, “myanmarství”);မြန်မာမှု;Myanmar culture (tradition and matters, “Myanmar case”);n.

mýdlo (“modré¹ proso^o”);ဆပ်ပြာ(တစ်လုံး);soap (“blue¹ millet^o”);sg.

mýdlo (“prosa-popel”);ဆပ်ပြာ(တစ်ခဲ);soap (“millet ash”);sg.

mýlit se;မှား;wrong;T

mýlit se: Mýlím se?;မှား: ကျွန်တော် မှားသလား။;wrong, be: Am I wrong?;inter. um.

mýlit se: Mýlíš se.;မှား: ခင်ဗျား မှားပါတယ်။;wrong, be: You are wrong.;pol.

mýlit se: Nemýlíš se.;မှား: ခင်ဗျား မမှားပါဘူး။;wrong, be: You are not wrong.;col. pol.

mýlka (“chybování (a) mýlení-se”);အမှားအယွင်း;wrong (“mistaking (and) erring”);n.

myš;ကြွက်(တစ်ကောင်);mouse;sg.

myš (“malá¹ krysa^o”);ကြွက်ငယ်(တစ်ကောင်);mouse (“small¹ rat^o”);sg.

mysl;စိတ်;mind;n. P. citta (= mind) (or) n.

mysl (“žaludek”);ဝမ်း;mind (“stomach”);n.

mysl (či jméno, zejm. jedna z hlavních součástí bytosti);နာမ်;mind (or name esp. one of the main constituents of person);n. P. nāma (= mind, name)

mysl: druh pokřivené mysli;စိတ်: ကောက်ကျစ်တဲ့စိတ်မျိုး;mind: a kind of a crooked mind;

mysl: Mysl znovu a znovu odchází, čas od času se čtyři, pět (či) deset minut potuluje okolo.;စိတ်: စိတ်က အပြင်ကို ထွက်ထွက်သွားတာ တစ်ခါတစ်ခါ ၄၊ ၅၊ ၁၀ မိနစ် ဝန်းကျင်

ထွက်သွားတယ်။;mind: The mind goes again and again out, time to time four, five (or) ten minutes (it) roams around.;med.
 mysl: Soustředění (vlastní) myslí je to dobrou, šlechtinou (a) krásnou cestou.;စိတ်: စိတ်အမြဲနှစ်မြုပ်ထားတာ ကောင်းမြတ်လှကြောင်းပါ။;mind: Concentrating (one's) mind is good, noble (and) beautiful way, when (one) always concentrates (his) mind.;pol.
 mysl: tělo (a) mysl;စိတ်: ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး;mind: body (and) mind, both;
 mysl: Ustanov (svou) mysl abys (ji) pročistila.;စိတ်: စိတ်ကို သန့်ရှင်းအောင်ထား;mind: Establish (your) mind to purify (it).;imper. col.
 mysl: Zaměřuje (svou) mysl.;စိတ်: စိတ်ကို ဦးတည်တယ်။;mind: (He) directs (his) mind.;
 myšlení, způsob ("mentální hmota");စိတ်ဓါတ်;thinking, way of (mind matter");n.
 myšlení: nedospělé myšlení;ရင့်ကျက်: အတွေးအခေါ်မရင့်ကျက် ° အတွေးအခေါ်: အတွေးအခေါ်မရင့်ကျက်;mature: not mature thinking ° thinking: not mature thinking;
 myšlenka;အလို(တစ်ခု) ° အဆို(တစ်ခု) ° စိတ်;thought ° idea;n. (or) sg.
 myšlenka ("mysl přechází");စိတ်ကူး;thought ("mind crosses");n.
 myšlenka ("myšlení (a) volání");အတွေးအခေါ်(တစ်ခု);thought ("thinking (and) calling");sg.
 myšlenka: dle myšlenky učence Malalasekary;အလို: မလလသေကရ ပညာရှင် အလိုအရ;idea: according to the idea of scholar Malalasekera;writ.
 myšlenka: Hrdě představuji ("pro") (tu) myšlenku.;စိတ်ကူး: စိတ်ကူးအတွက် ဂုဏ်ယူစွာ တင်ပြတာ။;thought: (I) am proudly presenting ("for") the thought.;
 myšlenka: Znovu a znovu si uvědomuji, (že mám) myšlenky, a (neustále) je opouštím.;စိတ်ကူး: စိတ်ကူးများကို ထပ်တလဲလဲသဘောပေါက်သွားပြီး အဲဒါများကို ပယ်ခွာတယ်။;thought: Having realized (that I have) thoughts again and again, (I continuously) abandon them.;med.
 myšlenky ("mysl přechází {mn.č.}");စိတ်ကူးများ;thoughts ("mind crosses {pl.}");pl.
 myslet;တွေး ° ထင် ° ကြံစည်;think ° contemplate about (think);T
 myslet ("mysl přechází");စိတ်ကူး;think ("mind crosses");T
 myslet ("myslet (a) volat");တွေးခေါ်;think ("think (and) call");T
 myslet ("nakrájet hodně");စဉ်းစား;think ("mince much");T
 myslet (přemýšlet, "nasekat, vskutku");စဉ်းစား;contemplate about (think, "mince indeed");T
 myslet (si): Proč si myslíš, že tě nemám rád (~ "nepotřebuji")?;ထင်: ငါ မင်းကို မလိုလားဘူးလို့ ဘာကြောင့် ထင်ရတာလဲ။;think: Why do (you) think, that (I) don't like (~ "need") you?;inter.
 myslet si (domnívat se);ထင်;think (have an idea);T
 myslet si: Ale nemysli si, že dělám (práci) opravujícího učitele, jo?;ထင်: ပြင်တာကို ဆရာလုပ်တယ်လို့တော့ မထင်ပါနဲ့ နော်။;think: But don't think, that (I) am ("doing (work of)") the correction-teacher, ok?;col. pol.
 myslet si: Co si (o tom) myslíš? ("Jak myslíš?");ထင်: ဘယ်လိုထင်သလဲ။;think: What do (you) think (about it)? ("How

(you) think?");inter.
 myslet si: Lidé si mysleli, že je to duchův (bůžkův) dům a uctívají jej, výsosti.;ထင်: လူတွေက နတ်ကွန်းထင်ပြီး ပူဇော်နေကြပါတယ် ဘုရား။;think: People thought it to be a spirit-house and worship it, majesty.;pol.
 myslet si: ty sám si myslíš;ထင်: မင်းထင်ထားတယ်။;think: you yourself think;
 myslet: (Já) myslím prostě tak.;ထင်: အဲလို ထင်တာပဲ။;think: (I) just think like that.;col.
 myslet: Myslím na tebe (~ o tobě);တွေး: ငါ မင်းအကြောင်း တွေးနေတယ်။;think: I am thinking about you.;cont. col.
 myslet: Nemohou myslet jako lidé.;တွေးခေါ်: လူတွေလို မတွေးခေါ်နိုင်ဘူး။;think: (They) cannot think like people.;
 myslet: No, budu o tom přemýšlet.;စဉ်းစား: စဉ်းစားလိုက်ဦးမယ်။;think: Well, (I) will think about it.;fut.
 myslet: pokud přemýšlíme logicky;စဉ်းစား: အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့် စဉ်းစားတဲ့အခါ;think: when (we) think logically;
 myslí, charakter: Chválím (a) hodnotím (vysoko) charakter tvé myslí, statečně zanechat.;စိတ်နေစိတ်ထား: ခင်ဗျားစွန့်ပယ်ရဲ(ခွဲ)တဲ့ စိတ်နေစိတ်ထားကို ချီးကျူးတန်ဖိုးထားပါတယ်။;mind, character of: (I) praise (and) value the character of your mind, brave to abandon.;pol.
 myslí, stav ("mysl překračuje");စိတ်ကူး;mind, state of ("mind crosses");n.
 myslí, stav: Jsem nesmírně šťastný (kvůli vám,) ct. Pane. ("Nesmírně výborná mysl, ct. Pane.");စိတ်ကူး: အရမ်းကို ကောင်းမွန်မြင့်မတ်တဲ့ စိတ်ကူးပါ ဘုရား။;mind, state of: I am extremely happy, (because of you,) ven. Sir. ("Extremely excellent mind, ven. Sir.");pol.
 myslí, stav: Ušlechtilá mysl znamená vynikající stav myslí.;စိတ်ကူး: မွန်မြတ်စိတ်ဆိုတာ သာလွန်တဲ့ (~ အကောင်းဆုံး) စိတ်ကူးပါ။;mind, state of: Noble mind means the excellent state of mind.;pol.
 myslí, v ("bez¹bez³ odcházejícího² zvuku⁰");အသံမထွက်ဘဲ;mind, in ("without¹without³ departing² sound⁰");adv.
 myslí, v (o slovech "v¹ myslí⁰");စိတ်တွင်;mind, in (about words, "in¹ mind⁰");adv.
 myslí, v: Řekne si (tu) větu třikrát pro sebe, tiše.;စိတ်တွင်: စကားကို စိတ်တွင် သုံးကြိမ် အသံမထွက်ဘဲ ပြောတယ်။ (~ အသံမထွက်ဘဲ စကားကို စိတ်ထဲမှာ သုံးကြိမ်ပြောတယ်။);mind, in: (He) tells the saying three times silently, in mind.;med.
 myslí, vlastnost ("mysl žije, mysl se-upevňuje");စိတ်နေစိတ်ထား;mind, character of ("mind lives, mind fixes");n. P. citta (= mind)
 myslitelný, být ("může³ brát² představování⁰ (a) myšlení¹");စိတ်ကူးကြံစည်ပြီး ရနိုင်;conceivable, be ("can³ take² imagining⁰ (and) thinking¹");I
 mýt;ဆေး;wash;T
 mýt (nábožensky): (Nábožensky) myjí pagody.;ရေသဖွယ်: ဘုရားပုထိုးတွေကို ရေသဖွယ်ကြပါတယ်။;wash (religiously): They wash (religiously) the pagodas.;pol.
 mýt (si) ruce: Po jídle (~ "jezení") si meje ruce.;ဆေး: လက်: ထမင်းစားသည့်အခါ လက်ဆေးသည်။;wash (one's) hands: After eating, (he) washes (his) hands.;writ.

mýt (stúpu a jiné náb. objekty, “udělat-vypadající-vznešeným¹ vodou”);ရေသပ္ပယ် (and also ရေသတ္တု);wash (stupa and other rel. things, “(make) looking-sublime¹ (by) water”);T P. sappāya (= beneficial, suitable)
mýt nádobí);ဆေး;do the washing up;T
mýt si ruce;ဆေး လက်;wash (one's) hands;T
mýt si vlasy (“mýt¹ hlavu”);ခေါင်းလျှော်;wash hair (“wash¹ head”);T
n.;မူ;weight, a unit of (eighth of kyattha, ~ 2 g);váhý, jednotka (osmina z čiatā, ~ 2 g);
n. writ.;စားသောက်ဖွယ်ရာ;food (and) drink (“eating (and) drinking”);
n.l. (našeho letopočtu, “Kristova let AC”);ရေခဲနှစ် အေစီ;AC (after Christ, “Christ's year AC”);adv. E. AC
na;မှာ ° က ° အပေါ်မှာ ° ကြောင်း ° ရင် ° အပေါ် ° ပေါ်မှာ;on ° about ° at ° in;suff. prep. (or) prep. (or) suff. col.
na (do, následuje za směrem);ဘက်;to (preceded by direction);suff.
na (místě či čase);တွင်;on (place or time);suff. prep.
na (místo);သို့;to (a place);suff. prep.
na (o čase či místě);၌;on (about time or place);suff. prep. writ.
na (pro, za účelem, přidává se ke slovesům);စရာ;to (with the purpose of, added to verbs);suff.
na poprvé (“jakožto² první¹ čas¹”);ပထမအကြိမ်အဖြစ်;first time, for the (“as² first⁰ time¹”);adv.
na poprvé: na poprvé (“s”) pohybem ruky;ပထမအကြိမ်အဖြစ်: ပထမအကြိမ်အဖြစ် သူက လက်လှုပ်ရှားမှုနှင့်;first time, for the: for the first (time) with movement of hand;
na příklad;ဥပမာအားဖြင့် ° ဥပမာအနေနှင့်;for instance;adv. P. upamā (= example) (or) adv. writ. P. upamā (= example)
na shledanou (“jit”): Nashledanou. (“Odcházím, ano?”);သွား: သွားပါအံ့မယ် နော်;goodbye (“go”): Goodbye. (“(I) am going to leave, ok?”);fut. col.
na způsob (“stejný¹ způsob”);နည်းတူ;in the manner of (“same¹ method”);adv.
na: (“Mladý pán”) Ten nemá knihu na čtení;စရာ: မောင်တင်မှာ ဖတ်စရာစာအုပ် မရှိပါဘူး;for: (“Young man”) Ten doesn't have a book for reading.;pol.
na: Co je na obrázku?;က: ရုပ်ပုံက ဘာလဲ;in: What is in the picture?;inter.
na: Ct. Džaninda na ně čeká.;ကို: ဦးဇနိန္ဒက သူတို့ကို စောင့်နေတာ;for: Ven. Janinda is waiting for them.;
na: Hráli si na pláži (a skončili).;ပေါ်: ကမ်းခြေပေါ်မှာ ကစားပြီးပြီ;on: (They) were playing on the beach (and finished).;p.p.
na: kniha na čtení;စရာ: ဖတ်စရာ စာအုပ်;for: book for reading;n.
na: Na čem?;ပေါ်မှာ: ဘယ်ပေါ်မှာလဲ;on: On what?;inter.
na: na konci měsíce;ရင်: လကုန်ရင်;at: at the end of month;
na: ruka položená na těle;ပေါ်မှာ: ကိုယ်ပေါ်မှာ တင်ထားတဲ့ လက်မောင်း;on: hand put on the body;
na: Ten mnich by se měl zeptat (svého) učitee na jeho jméno (~ jméno učitele).;ကြောင်း: ကိုတော် ဆရာကို ပြန်မေးသင့်ကြောင်း နာမည်ကို (~ ကိုတော်ဆရာနာမည်ကို ပြန်မေးသင့်ကြောင်းပါ);about: The monk should ask (his) teacher again about (the teacher's)

name.;sl.
nabádat (“kartáčovat (a) nutit”);တိုက်တွန်း;exhort (“brush (and) force”);T
nabalit (si, “balit (a) dodávat”);ထုပ်ပိုး;bundle (up, “pack (and) add-on”);T
nabídnout (“nabídnout (a) natáhnout-se”);တမ်းလှမ်း;offer (“offer (and) reach-out”);T
nabídnout (jídlo někomu): Také, pokud nic nenabídneš, brzy přiletí (~ “vejdou”) komáři a (začnou) klást vajíčka.;ကျွေး: ဘာမှလဲ မကျွေးပဲနဲ့ တော်ကြာ ခြင်္သေ့သွားမှာပေါ့;offer (food to sb.): Also, if (you) do not offer anything, soon the mosquitoes will come (~ “enter”) and lay (their) eggs.;fut. col. sl.
nabídnout (jídlo): Pokud máš něco k nabídnutí, pak (to) můžeš uspokojivě nabídnout. (Ize zaslechnout coby radu oslavenci narozenin);ကျွေး: ကျွေးချင်တာရှိရင် အားပါးတရ ကျွေးနိုင်ပါတယ်;offer (food): If (you) have something (you) want to offer, (then you) may offer (it) heartily. (may be heard as an advice on one's birthday);col. pol.
nabídnout (lidem, o jídle);ကျွေး;offer (to people, about food);T sl.
nabídnout (náboženským způsobem);လှူ;offer (in a religious way);T
nabídnout (něco mnichovi): Kéž (ti mohu) nabídnout jedno jídlo.;ကပ်: ဆွမ်းတစ်နပ်လောက် ကပ်ပါရစေ;offer (sth. to a monk): May (I) offer (you) one meal.;w. utmn.
nabídnout jídlo (mnichům, “nabídnout¹ ráno”);ကပ်: အရက် ° ကပ်: အာရုံ (from အရက်ကပ်);offer a morning meal (to monks, “offer¹ (in the) morning”);T P. aruṇa (= morning) WS.
nabídnout s respektem;ဆက်;offer respectfully;T
nabídnout, kéž mohu (mnichovi, “dát (a) uctivě-nabídnout”);ပေးလှူ;offer (to a monk, “give (and) offer-respectfully”);T
nabídnout, kéž mohu (mnichovi);ကပ်ပါရစေ ° ကပ်ပရာစေ (WS. from ကပ်ပါရစေ);offer, may (I) (to a monk);T
nabídnout: Pokud máš něco k nabídnutí (lidem), pak se nestyd.;ကျွေး: မွေးနေ့မှာ ကျွေးချင်တာရှိရင် အားမနာနဲ့;offer: If (you) have anything to offer on (your) birthday, don't be shy.;col. sl.
nabíječka (na laptop, “energii-vkládající stroj”);အားသွင်းစက်(တစ်လုံး)၊ ကွန်ပျူတာ;charger (for laptop, “energy-inputing machine”);sg.
nabíječka, elektronická (“nástroj (k) přidávání podstatné energie”);ခါတ်အားသွင်းသောကိရိယာ(တစ်ခု);charger (“tool (for) inserting essential energy”);sg. rare
nabízení (dávání);ဒါန;offering (giving);n. P. dāna (= generosity)
náboženství (“náboženství (a) pravda”);ဘာသာတရား;religion (“religion (and) the-truth”);n. P. bhāsā (= language)
náboženství (“záležitost¹ náboženství”);ဘာသာရေး;religions (as a phenomenon, “subject¹ (of) religions” ° religion (“religion subject”);n. P. bhāsā (= language)
náboženství: Jsem nesmírně oddaný (svému) náboženství.;ဘာသာရေး: ဘာသာရေးကို အရမ်းကိုင်းရှိုင်းတယ်;religion: (I) am extremely devout to religion.;
náboženství: Nesmírně ctím náboženství (Dhammy).;ဘာသာတရား: ဘာသာတရား အင်မတန်ကိုင်းရှိုင်းပါတယ်;religion: (I) extremely respect the religion (of Dhamma).;pol.

náboženství: osoba nábožensky smíšeného rodičovství ("druh osoby lidí jiného náboženství");ဘာသာ: ဘာသာမတူသူလူမျိုး;religion: person of religiously mixed parentage ("kind (of) person of people of different religion");n. náboženství: Studoval jsem přednášky o náboženství.;ဘာသာတရား: ဘာသာတရားဆိုင်ရာပို့ချချက်တွေ လေ့လာခဲ့တယ်။;religion: I studied the lectures on religion.;p.s. nachladit se ("chytout¹ studeno^o");အအေးမိ(နေ);cold, have (sickness, "catch¹ coldness^o");l. nachladit se: Jsem nemocná (~ "život není dobrý"), protože jsem se nachladila.;အအေးမိ(နေ): ကျွန်မ အအေးမိနေလို့ နေလို့ မကောင်းဘူး။;cold, have: (I) am sick (~ "life is not good), because I have cold.;uw. nachlazení ("chytání¹ studena^o");အအေးမိခြင်း;cold (sickness, "catching¹ coldness^o");n. náchylnost ("vzaný¹ element^o");ခါတ်ခံ;disposition ("taken¹ element^o");n. nachystaný, be ("vzhled (je) správný");အဆင်သင့်;prepared, be ("appearance (is) right");l. náctiletý;ပေါက်;teenage;adj. náctiletý ("deset překročivší věk");ဆယ်ကျော်သက်(တစ်ယောက်);teenager ("ten exceeded age");sg. nacvičovat;ကျင့်;practice;n. nacvičovat: Stále jen nacvičuji psaní;ကျင့်: ရေးကျင့်တုန်းပဲလေ;practise: (I) am just still practising writing; nácvik;ကျင့်;practice;n. nad;ပေါ်မှာ ° အပေါ်;above ° over (above);suff. prep. (or) prep. nad ("v¹ nad^o");အထက်မှာ;above ("in¹ above^o");prep. nad: Nad městem prochází blesk.;ပေါ်မှာ: မြို့ပေါ်မှာ လက်ခနဲလင်းသွားတယ်။;over (above): Over the town there goes a lightning.; nadace;အသင်း;foundation;n. nadávat;ကြိမ်း(လိုက်);scold;T nadávat (někomu);ကဲ့ရဲ့;scold (sb.);T nadávat na;ဆဲ;swear at ° revile;T nadcházející den;နောက်နေ့;next day;adv. nadcházející: Co se týče nadcházející ("části") července (~ "7(.) měsíce"), možná přijedu.;လာမဲ့: လာမဲ့လုပ်ိုင်းလောက်ဆို (~ လာမဲ့လုပ်ိုင်းလောက်ဆို) ရောက်နေလောက်ရောပေါ့။;coming: As for coming ("part (of)" July (~ "7(th) month"), (I) may arrive.;fut. col. nadechnout se (vdechnout, "dýchat¹ dovnitř² dech^o");ရှူသွင်း; အသက်ကို;breathe in ("breathe¹ in² breath^o");T Nádhatčí Pagoda ("pagoda³ pěti^o velkých² pater¹");ငါးထပ်ကြီးဘုရား [nāḍhə.ci];Ngadatkyi Pagoda ("pagoda³ (of) five^o big² storeys¹");name Nádhatčí: Zítra v poledne chci jet do Nádhatčí Pagody.;ငါးထပ်ကြီးဘုရား: မနက်ဖန်နေ့လယ် ငါးထပ်ကြီးဘုရားသွားချင်ပါတယ်။;Ngadatkyi: Tomorrow at noon (I) want to go to Ngadatkyi Pagoda.;pol. nadměrně;လွတ်;excessively;adv. col. nadměrný;လွန်း;excessive;adj. nádobí ("hrnek, hrnek (a) talíř

{mn.č}");အိုးခွက်ပန်းကန်များ;crockery ("pot, cup (and) plate {pl.}");n. nádobí ("je-oporou¹ květinám^o");ပန်းကန်(တစ်ချပ်);dish ("buttressing¹ flower^o") ° crockery, a piece of ("buttressing¹ flower^o");sg. nádobí ("talíř, hrnek (a) naběračka");ပန်းကန်ခွက်ယောက်;crockery ("plate, cup (and) ladle");n. nádobí, kuchyňské ("nástroje¹ (na) jezení^o");စားစရာပလိဘောကတွေ (WS. from စားစရာပလိဘောကတွေ) ° စားစရာပလိဘောကတွေ;utensils, kitchen ("eating tools");pl. WS. P. paribhoga (= use) (or) pl. P. paribhoga (= use) nadpis ("seřazená¹ hlava^o");ခေါင်းစဉ်(တစ်ခု);title ("lined-up¹ head^o");sg. nadpřirozené: Kéž se (ti) mohou objevit nadpřirozené (příjemné) následky.;လောကုတ္တရာ: လောကုတ္တရာအကျိုးဖြစ်ထွန်းနိုင်ပါစေ။;transcendental: May the transcendental benefits ("be able to") occur (to you).;w. pol. nadpřirozený;လောကုတ္တရာ;supramundane;adj. P. lokuttara (loka+uttara = transcendental, above¹+world^o) ňadra (důvěrný, "kulatá¹ hrud^o");ရင်ခွင်;bosom ("round¹ chest^o");adj. nádraží ("budova¹ nádraží^o");ဘူတာရုံ(တစ်ခု);railway station ("building¹ (of) train-station^o");sg. H. guda nadšen, být;နှစ်လို;delighted, be;l nadsvětský;လောကုတ္တရာ;metaphysical;adj. P. lokuttara (loka+uttara = transcendental, above¹+world^o) nadto;ဒါပြင် (ဒီတာ+အပြင်);moreover;conj. nadzdvihnutého, něco;ခုံး;elevated, sth.;n. náhle;ခနဲ;suddenly;suff. adv. nahlédnout ("nahlédnout¹ (a) podívat-se² (na) chvíličku^o");ခက်ချောင်းကြည့်;peep ("peep¹ (and) look² (for a) moment^o");T nahore ("v¹ nad^o");အထက်မှာ;up ("in¹ above^o");adv. nahoru (tj. o poschodí výše, "ve² stupni¹ výše^o");အပေါ်ထပ်မှာ;upstairs ("in² level¹ up^o");adv. nahrávání ("zvuku chytání");အသံဖမ်းခြင်း;recording ("sound catching");n. nahrávat ("uložit² nahrávací¹ poznámku^o");မှတ်တမ်းတင်;record ("to) put² recording¹ mark^o");T nahrávky (zvukové, "zaznamenané nahrávky");မှတ်တမ်း;records ("noted (and) records");n. nainstalovat (program, "vložit (a) položit-do");ထည့်သွင်း;install (a) program, "insert (and) put-into");T naivní, být;အ ° တူး;naive, be;l naivní, být ("být-hloupý (a) moc-se-podobat");အူတူတူ;naive (person, "be-stupid (and) resemble-much");n. naivní, být ("být-praštěný");နဲ့;naive, be ("be-struck");l. naivní, být ("být-tupý (a) moc-zastavit");ထုံတုံတုံ;naive (person, "be-dull (and) halt-much");n. naivní, být ("být-tupý (a) moc-změřený");ထိုင်းတိုင်းတိုင်း;naive (person, "be-dull (and) much-measured");n. naivní, být ("být-tupý");ထုံ ° ထိုင်း;naive, be ("be-dull");l (or) l idi. najednou;တပြိုင်နက် (from တစ်ပြိုင်နက်) ° တစ်ပြိုင်တည်း;at once;adv.

najednou (hned, “uhozením”);ချက်ချင်း;at once (“by¹ (a) strike”);adv.
 najednou (mnoha);တစ်ပြိုင်နက်;at once (to many);adv.
 najednou (mnoha): Přejí radost všem bytostem včetně mě najednou.;တစ်ပြိုင်တည်း: တစ်ပြိုင်တည်း ကျွန်တော်အပါအဝင် သတ္တဝါအားလုံးအတွက် ပျော်ရွှင်မှုကို ဆုတောင်းပါတယ်။;at once (to many): (I) wish happiness at once to all beings including me.;pol.
 najednou (se stát);မိ;happen to; suff.
 najednou: (Ten) muž volá dvěma telefony najednou.;တပြိုင်တည်း: အမျိုးသားက တပြိုင်တည်း ဖုန်းနှစ်လုံးဆက်နေတယ်။;at the same time: The man is calling by two phones at the same time.;cont.
 najednou: Je v pořádku mít otevřeno mnoho programů (~ “souborů”) s malými písmeny najednou.;တစ်ပြိုင်နက်: စာလုံးသေးသောဖိုင်တွေအများကြီး တစ်ပြိုင်နက် ဖွင့်ထားလို့ ရတယ်။;at once: (It) is alright to have opened many programs (~ “files”) with small letters at once.;
 najednou: Najednou jsem šťastný a veselý.;မိ: ဝမ်းသာစိတ်ဖြစ်မိပါတယ်။;happen to: (I) happen to be happy (and) joyful.;pol.
 nájem (“(peníze za) starání-se¹ (o) pokoj”);အခန်းခ;rent (“(money for) attending-upon¹ (the) room”);n.
 nájem za pokoj (“(peníze za) starání-se¹ (o) pokoj”);အခန်းခ;room-charge (“(money for) attending-upon¹ (the) room”);n.
 nájem: Kolik musíš platit za nájem?;အခန်းခ: အခန်းခ ဘယ်လောက်ပေးရမလဲ။;rent: How much do (you) have to pay for rent?;inter.
 najít;တွေ့;find;T
 najít (~ “hledat”): Nejdřív si najdi chlapa. (CZ col.);ရှာ: လင်အရင် ရာမှာ။;search: First search (for) a guy. (EN col.);
 najít (~ “pro”): Protože je těžké najít místo. (“Protože pro místa je (to) náročné.”);ဖို့အတွက်: ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ နေရာ(ရ)ဖို့အတွက် ခက်ခဲလို့ပါ။;find (~ “for”): Because it is difficult to find a place. (“Because for places (it) is difficult.”);pol.
 najít (“setkat-se-s”);တွေ့;find (“meet-with”);T
 najít: hledat (a) najít (volný) čas;ကြုံ: အချိန်ရှာကြတယ်။;encounter: search (and) encounter (free) time;
 najít: Říká se, že čte všechny druhy psaní, jaké najde.;တွေ့: တွေ့သမျှ စာအမျိုးမျိုး ဖတ်တယ်တဲ့။;find: It is said, that he reads all kinds of writings that he finds.;
 najmout si (byť či dům, “půjčit-si¹ budovu”);ငှား; (အဆောင်);rent (a flat or house, “borrow¹ building”);T
 nákladní vůz (“vozidlo² (k) ukládání¹ zboží”);ကုန်တင်ကား(တစ်စီး);truck (“car² (to) put¹ (in) goods”);sg.
 nakonec;နောက်ဆုံး;at last ° finally;adv.
 nakonec (“pak² na¹ konci”);အဆုံးမှာတော့;finally (“then² at¹ end”);adv.
 nakonec (“v¹ končení”);အပြီးသတိုင် (WS. from အပြီးသတ်တွင်) ° အပြီးသတ်တွင်;finally (“in¹ ending”);adv.
 nakonec (“v² následujícím konci”);နောက်ဆုံးမှာ;finally (“in² (the) following⁰ end”);adv.
 nakonec: Čemu věří, tak (právě,) že nakonec (to) zmizí a

(“oni”) (“prostě”) zemiřou.;နောက်ဆုံး: သူတို့ ယုံကြည်ကြတာက နောက်ဆုံးပျောက်ကွယ်သွားပြီး သူတို့ သေဆုံးမယ် ဆိုတာပါပဲ။;finally: What they believe is, that finally (it) disappears and they will (“simply”) die.;pol.
 nakonec: Cíl znamená místo v závodě, kam (jeden) musí nakonec dorazit.;နောက်ဆုံး: ပန်းတိုင်ဆိုတာ ပြိုင်ပွဲမှာ နောက်ဆုံး(မှ) ရောက်ရမဲ့နေရာပါ။;finally: Goal is the place in race, where (one) has to finally arrive.;pol. col.
 nakonec: Horlivě se (“já”) snažím dostat různé věci a nakonec zemřu.;နောက်ဆုံးမှာတော့: ငါ တစ်ဘဝလုံး ပစ္စည်းဥစ္စာအမျိုးမျိုး ရရှိဖို့ အားကြိုးမာန်တက်ကြိုးစားပြီး နောက်ဆုံးမှာတော့ ငါ သေမယ်။;finally: I zealously try to get various things and finally I die.;fut.
 nakonec: Prosím, napišeš mi nakonec (nějakou) anglickou větu?;နောက်ဆုံး: နောက်ဆုံးအင်္ဂလိပ်တစ်ကြောင်းရိုက်ပါအုံးလား။;at last: Please, will (you) write (me) an English sentence at last?;inter. pol.
 nakonec: Za určitou dobu zestárne, onemocní (a) nakonec zemře.;အပြီးသတ်တွင်: အချိန်ကျ၍ အသက်အရွယ်ကြီးရင့်လာကာ ၊ မကျန်းမာဖြစ်ကာ အပြီးသတ်တွင် သေဆုံးပါမယ်။;finally: After some time (she) will become old, sick, (and) finally (she) will die.;fut. pol.
 nakouknout (CZ col., “nahlédnout¹ (a) podívat-se² (na) chvilíčku”);ခဏချောင်းကြည့်;peep (“peep¹ (and) look² (for a moment”);T
 nakoupit;ဝယ်;buy;T
 nakrájet (na plátky);လှီး ° လှီးဖြတ် ° ဖြတ်;mince;T
 nákup, jít na (“odejít² nakupovat¹ (v) obchodě”);ဈေးဝယ်ထွက်;shopping, go (“leave² (to) buy¹ (in) shop”);T
 nakupování (“odcházení² nakupovat¹ (v) obchodě”);ဈေးဝယ်ထွက်ခြင်း;shopping, going (“going-out² (to) buy¹ (in) shop”);n.
 nakupovat;ဝယ်;shopping, do the;T
 nakupovat, jít (“odejít² nakupovat¹ (v) obchodě”);ဈေးဝယ်ထွက်;shopping, go (“leave² (to) buy¹ (in) shop”);T
 nálada (“mysl žije, mysl se-upevňuje”);စိတ်နေစိတ်ထား;mood (“mind lives, mind fixes”);n. P. citta (= mind)
 nálada (něco udělat);စိတ်;mood (to do sth.);n.
 nálada: Už nemám náladu (“chtít”) (znovu) přijít a dívat se (na to).;စိတ်: ဝင်ကြည့်ချင်စိတ်မရှိတော့ဘူး။;mood: (I) don't have the mood to (“want to”) come and see, any more.;col.
 naléhat (“kartáčovat (a) nutit”);တိုက်တွန်း;urge (“brush (and) force”);T
 naléhat: A je-li pravda (~ “řečeno”), že (jsi) ještě nenavštívil Šwedagon Pagodu, (pak) naléhám, abys (ji) navštívil.;တိုက်တွန်း: ရွှေတိဂုံဘုရားမဖူးရသေးဘူးဆိုရင်လဲ ဖူးဖို့ တိုက်တွန်းပါတယ်။;urge: And if (it is) true (~ “said”) that (you) have not yet visited the Shwedagon Pagoda, (then I) urge (you) to visit (it).;pol.
 naléhat: Ministři naléhali, aby se Čansitá stal králem.;တိုက်တွန်း: မူးမတ်များက ကျန်စစ်သားကို မင်းပြုရန် တိုက်တွန်းကြသည်။;urge: The ministers urged Kyansittha to become a king.;writ.
 naléhavost (“záležitost se-objevila”);အရေးပေါ်;exigency (“affair appeared”);n.
 nalevo (“směr¹ nalevo”);ဘယ်ဘက်;left (“left direction”);adv.

nalezený: Říká se, že jedna zlatá socha byla vskutku nalezena.;တွေ: ရွှေရုပ်တု တကယ် တွေ့သတဲ့.;found: It is said, that one golden statu, indeed, was found.;
 náležitý (“týkat-se (a) být-správný”);ဆိုင်ရာ;pertinent (“be-related-to (and) proper”);adj.
 nalézt;တွေ;find;l
 nalézt: Nenalezl jsem tam (toho) vhodného učitele (mnicha).;တွေ: အဲဒီမှာ ငါနှင့် သင့်တော်သည့်ဆရာတော် မတွေ့ခဲ့ပါဘူး.;find: I didn't find the proper teacher (monk) there.;p.s. pol.
 nalodění (v jezeře, “jezerní hranice”);ကန်ဘောင်;embarkment of lake (“lake's limit”);n.
 nalodění: Jiná socha tohoto druhu je na nalodění.;ကန်ဘောင်: ဒီလို တခြားအရုပ်တု ကန်ဘောင်ထဲမှာ ရှိပါတယ်.;embarkment: Other statue of this kind is in the embarkment.;pol.
 nalodění: Říká se, že našel jeden dům ducha (bůžka) u nalodění u (té) vesnice.;ကန်ဘောင်: ရွာနားက ကန်ဘောင်မှာ နတ်ကွန်းတခု တွေ့သတဲ့.;embarkment: It is said, that he found one spirit house on the embarkment of the late near the village.;
 nāma (jméno či mysl, zejm. jedna z hlavních součástí bytosti);နာမ်;nāma (name or mind, esp. one of the main constituents of person);n. P. nāma (= mind, name)
 namáhat se;ကြိုးပမ်း;endeavor;T
 namáhat se (“snažit-se moc”);ကြိုးစား;endeavor (“strive much”);T
 namáhat se (“usilovat (a) kopat”);ရုန်းကန်;strain (struggle, “struggle (and) kick”);T
 namáhat se: V zemi diktátorského režimu jako je tato, se musíme holt víc namáhat.;ရုန်းကန်: အာဏာရှင်စနစ်အောက်က ဒီလိုနိုင်ငံမှာတော့ ပိုပြီး ရုန်းကန်ရတာပေါ့.;struggle: (We) just have to struggle more in a country of dictatorship like is this.;col.
 namířit (také vlastní mysl, “otáčet” dopředu”);ဦးတည်;direct (also one's mind, “rotate” ahead”);T
 namísto;အစား;instead of;adv.
 namítat (“zablokovat (a) ohraničit”);ကန့်ကွက်;object (“block (and) mark-off”);T
 namočit;စိမ်း;soak;T
 námořník (“lodní muž”);သင်္ဘောသား(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);seaman (“boat man”) ° sailor (“boat man”);sg.
 namyšlený (“vědomí (je) vysoko”);ဘဝင်မြင့်;conceited (“consciousness (is) high”);adj. P. bhavaṅga (= sub-consciousness)
 namyšlený, být (“pyšný (a) chlubicí se”);ဝင့်ဝါ;uppish, be (“boasting (and) bragging”);l
 namyšlený, být: Proto, jsou namyšlení a hrdí.;ဘဝင်မြင့်: ဒါကြောင့် ဘဝင်မြင့်ကြမနကြီးကြပါတယ်.;conceited, be: Therefore, they are conceited and proud.;pol.
 namyšlený, být: Takto, namyšlení, prostě ponižují druhé.;ဘဝင်မြင့်: ဒီလို ဘဝင်မြင့်လေ တ(စ်)ယောက်ကိုတ(စ်)ယောက် အထင်သေးလေပါပဲ.;conceited, be: This way (they), being conceited, just belittle others.;pol.
 nán chléb, Indický (“plochy” nán”);နပြား;nán bread, Indian (“flat” nán”);n. H. nānpalā
 nán chléb, Indický: nán s máslem (“nán namazaný máslem”);နပြား: နပြားထောပတ်သုတ်;nán bread, Indian: buttered

nan (“nan greased (with) butter”);
 naneštětí (“ne²přinášej² dobrotu° (ani nic) navíc¹ a-pak¹”);အကောင်းအပေါင်းမသင့်ပြီး;unfortunately (“not² bringing-about³ (what is) good° (and anything) plus¹ and¹”);adv.
 naneštětí (“pro¹ smutek”);ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာ;unfortunately (“for¹ sadness”);adv.
 naneštětí (“skrze¹ ne¹dobrou² kammu° {příslovec}³”);ကံမကောင်းစွာဖြင့်;unfortunately (“by¹° not¹ good² kamma° {adverb}³”);adv.
 naostřit;ချွန်;sharpen;T
 naostřit (“ostřit¹ (aby) bylo-ostřejí”);ချွန်ချွန်;sharpen (“sharpen¹ (to) be-sharp”);T
 nápad;အကြံ;idea;n.
 nápad (“mysl přechází”);စိတ်ကူး;idea (“mind crosses”);n.
 nápad (“myšlení (a) volání”);အတွေးအခေါ်(တစ်ခု);idea (“thinking (and) calling”);sg.
 nápad (užitečná informace, “počet¹ rad”);အကြံအစဉ်;idea (useful information, “number¹ (of) advices”);n.
 nápad: Dobrý nápad!;အကြံ (“-”): ကောင်းသားပဲ.;idea: Good idea!;col.
 napadnout (o myšlence, “mysl překračuje (a) je-upevněné”);စိတ်ကူးထား;idea, have an (“mind crosses (and) is-fixed”);l
 napadnout (o myšlence): Tak, uvařím omáčku? ... Napadlo mě, že (bych) uvařil zeleninovou omáčku.;စိတ်ကူးထား: ဟင်းချက်မလားလို့ ... သီးစုံဟင်းချက်မယ်လို့ စိတ်ကူးထားတယ်.;idea, have an: So, shall (I) cook curry? ... (I) have the idea, that (I would) cook the vegetable curry.;col.
 naplánovat (“připravít (a) naplánovat”);ပြင်ဆင်;scheme (“prepare (and) scheme”);T
 naplánovat (“seřadit, uspořádat-do-pořádku (a) upevnit”);စီစဉ်ထား;schedule (“line-up, arrange-in-order (and) fix”);T
 naplánovat: Protože jsem (si to) naplánoval s kamarádem, chystám se (ted) jít ven.;ချိန်းထား: သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်နဲ့ ချိန်းထားလို့ အပြင်ထွက်ရမှာ.;plan: As (I) have arranged with a friend (of mine), (I) am going to go out.;col.
 náplast;ပလာစတာ(တစ်ခု);plaster;sg. E. plaster
 náplast: Kolik balíčků náplastí si vezmete?;ပလာစတာ: ပလာစတာ ဘယ်နှစ်ဘူးယူမလဲ.;plaster: How many packets of plaster will you take?;inter. fut.
 naplnit;ဖြည့်;complete;T
 naplnit (něčím);ထိုး;fill up (with st.);T
 naplnit (uskutečnit, “naplnit (a) dosáhnout”);ပြည့်မြောက်;fulfill (“fill (and) reach”);T
 naplnit se;ပြည့်;full, get;l
 naplnit se: Ještě tomu nebylo dokonce ani jeden rok. (“Dokonce (ani) jeden rok stále není naplněn.”);ပြည့်: တစ်နှစ်တောင် မပြည့်သေးပါဘူး.;pass (~ “fill”): Even one year still hasn't passed. (“Even one year is still not filled.”);pol.
 naplnit: Kéž je (pro tebe) souhrn (všech) požehnání naplněn.;ပြည့်စုံ: မင်္ဂလာအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံပါစေ.;complete: May the total (of) blessings be completed (for you).;w. pol.
 napnout;တင်း;taut, make;T

napnutý, být (o neuvolněných svalech. "být-napnutý (a) být-tuhý");တင်းမာ;stretched, be (about not relaxed muscles, "be-taut (and) be-stiff");T

napnutý, být: napnuté svaly (tj. neuvolněné);တင်းမာ: တင်းမာနေသော ကြွက်သားများ;stretched, be: stretched muscles (ie. not relaxed muscles);pl.

nápoj (ovocný atd., "rozpuštěná tekutina");ဖျော်ရည်;drink (of fruit etc., "dissolved liquid");n.

nápoj (sladký a perlivý, "Britský džus");ဘိလပ်ရည်;drink (sweet and carbonated, "Britain juice");n.

nápoj, chlazený ("něco-chladného");အအေး;drink, cool ("sth.-cool");n.

nápoje: Nápoje jako Coca Cola, pivo atd.;သောက်စရာ: ကိုကာကိုလာဘီယာစတဲ့သောက်စရာတွေ;drinks: Drinks, such as Coca Cola, beer etc.;

napojení;လင့်;link;n. E. link

napomínat: napomínat (a) instruovat;ဆုံးမ: ဆုံးမသွန်သင်တယ်;admonish: admonish (and) instruct;

nápomocný ("pomoc rovnoměrně");အကူအညီ;helpful ("help equally");adj.

nápomocný ("zahrnuje² správnou¹ radu^o");ကြရာပါ;auxiliary ("includes² proper¹ advice^o");adj.

nápomocný, být ("může¹ pomoci");ကူညီတတ်;helpful, be ("can¹ help^o");I

nápomocný, být ("stát-se² podporou^o (a) pomoci¹");အထောက်အကူဖြစ်;helpful, be ("become² support^o (and) help¹");T

nápomocný, být ("vstupuje¹ (do) užívání");အသုံးဝင်;useful, be ("enters¹ usage^o");I

nápomocný: Je dobře se obávat proděravění vlastní důvěry v sobě, (které je) nápomocné utrpení (a) smutku.;ကြရာပါ: ကိုယ့်အတွင်းစိတ်က ကိုယ့်ကို သစ္စာဖောက်ပြီး နာကျင်ဝမ်းနည်းခြင်းရဲ့ ကြရာပါဖြစ်သွားမှာပဲ ကြောက်ဖို့ ကောင်းတာပါ။;auxiliary: It is good to be afraid of making one's faith hole inside oneself, (that being) auxiliary to suffering (and) sadness.;prov. pol.

napravit ("udělat (a) opravit");ပြုပြင်;right ("make (and) correct");T

napravo ("směr¹ napravo^o");ညာဘက်;right ("right direction");adv.

napravo: Zatoč vlevo, (a) napravo jistě nalezneš hotel.;ညာဘက်: ဘယ်ဘက်ကိုကွေ့လိုက် ညာဘက်မှာ ဟိုတယ် တွေ့လိမ့်မယ်။;right: Turn left, (and) on the right (you) will certainly find a hotel.;imper. fut.

napřed (dříve, "uložený¹ předem^o");ကြိုတင်;first (ahead, "placed¹ ahead^o");adv.

napřed (o čase): Došel jsem sem napřed, před tebou.;နွှင်း: ကျွန်တော် ခင်ဗျားအရင် ဒီကို ရောက်နဲ့ပါတယ်။;ahead (of time): I arrived here ahead (of time), before you.;pol. um.

napřed (v čase);နွှင်း;ahead (of time);adv.

napřed (v čase): Spi napřed.;နွှင်း: အိပ်နဲ့ပါ။;ahead (of time): Sleep ahead.;pol. writ.

například ("stavem¹ důkazu^o");သာဓကအနေဖြင့်;example, for ("by² state¹ (of) proof^o") ° for example ("by² state¹ (of) proof^o");instr. P. sādḥaka (= proof)

napřimit (záda);တည်;erect (one's back);T

napřimit (záda): Napřimit si záda.;တည်: ကျောပြင်ကို တည်ထား။;erect (back): Erect (one's) back.;

naprosto;လုံးဝ;absolutely;adv.

naprosto ("dokola (a) rozsáhle");လုံးလုံးလျားလျား;entirely ("all-around (and) extensively");adv.

naprosto ("kulatý (a) tlustý");လုံးဝ;absolutely ("round (and) fat");adv.

naprostý (má spíše negativní význam, "spotřebovat¹ limit^o");တင်းကျပ်;entire (has neg. connotation, "use-up¹ (the) limit^o");T

napsaný: několik napsaných promluv;ရေးသား: ရေးသားဟောပြောချက်အချို့;written: several written discourses;

napsat;ရေး;write;T

napsat (literární dílo, "udělat, sesbírat, napsat (a) načrtnout");ပြုစုရေးသား;write (a literary piece, "make, collect, write (and) draw");T

napsat: Napiš to anglicky.;ရေး: အင်္ဂလိပ်လို ရေးပါ။;write: Write (it) in English.;imper. pol.

napsat: Napišu, pošlu ("(a) dám") (ti) informace o ("zemi") Myanmaru, prosím.;ရေး: မြန်မာပြည် အကြောင်းကို ရေးပို့ပေးပါအုံးမယ်။;write: (I) will write, send ("(and) give") (you) information about Myanmar country, please.;fut. pol. col.

nářadí ("měkké¹ (věci ke) stavění^o");အဆောက်အဦ;equipment ("soft¹ (things for) building^o");n.

náramek ("ohýbá-se¹ (okolo) ruky^o");လက်ကောက်(တစ်ကွင်း);bracelet ("bents¹ (around) hand^o");sg.

narazit na ("nemyslet (na) znamení (a) setkat-se-s");အမှတ်မထင်တွေ့;come across ("not-thinking (of the) sign (and) meet-with");T

narazit na ("setkat-se (a) dostat");တွေ့ရ;come across ("meet (and) get");I

narazit na, náhodou;ကြုံ;encounter by chance;I

nařít;ခိုင်း;order;T

nařít (někomu aby něco udělal);ခိုင်း;order (sb. to do sth.);T

náročné, shledat něco ("(být) velké¹ únavy^o");အပန်းကြီး;difficult, find something ("(be of) big¹ tiredness^o");I

náročné, shledat něco: Neshledávám to náročné.;အပန်းကြီး: အပန်းမကြီးဘူး။;difficult, find sth.: I don't find it difficult.;

náročný;ခက်;difficult;adj.

náročný, být;ခက်;difficult, be;I

náročný, být ("únava (je) velká");အပန်းကြီး;difficult, be ("tiredness (is) big");I

náročný, být (nesnadný, "(být) náročný (a) těžký");ခက်ခဲ;difficult, be ("(be) difficult (and) hard");I

náročný, být (nesnadný);ခက်;difficult, be;I

náročný, být (obtížný, "být-obtížný (a) obtížný");ခဲယဉ်း ° ခက်ခဲ;arduous, be ("difficult (and) difficult");I

náročný, být: Bude (~ stane se) (to) náročné.;ခက်ခဲ: ခက်ခဲမည် ဖြစ်ပါတယ်။;difficult, be: (It) will be (~ become) difficult.;pol.

náročný: Podle toho, co říká, tato kniha není náročná.;ခက်: သူ ပြောသလောက် ဒီစာအုပ် မခက်ပါဘူး။;difficult: According to what he says, this book is not difficult.;pol.

náročný: Protože neumím anglicky, vysvětlování bude náročné.;ခက်: အင်္ဂလိပ်လို မတတ်တော့ ပြောပြလို့ခက်မယ်။;difficult: Because (I) can't (talk) in English, explaining will be difficult.;fut.

náročný: Tato kniha je příliš náročná.;ခက်: ဒီစာအုပ်
ခက်လွန်းတယ်။;difficult: This book is too much difficult.;
narodit se;မွေး;born, be;I
narodit se ("být-narozen (a) být-narozen");မွေးဖွား: -ကို;born, be
("be-born (and) be-born");I
narodit se: ("On") se narodil v severní Indii.;မွေးဖွား: သူ့ကို
မြောက်အိန္ဒိယမှာ မွေးဖွားခဲ့တယ်။;born, be: He was born in North
India.;p.s. writ.
narodit se: ("On") se narodil.;မွေးဖွား: သူ့ကို မွေးဖွားခဲ့သည်။;born,
be: He was born.;p.s.
narodit se: Miminko se právě (ted) narodilo.;မွေး: ကလေးက
မွေးကာစလေး။;born, be: Baby was just born.;
narodit se: protože se narodilo miminko.;မွေးဖွား:
ကလေးမွေးဖွားပြီးလို့;born, be: because the baby is born;p.p.
národní ("lidí" (toho) druhu");အမျိုးသား;national ("(of) persons'
(of the) kind");adj.
Národní Den ("den¹ občanů");အမျိုးသားနေ့;National Day ("day'
(of) citizens");n.
národní píseň (jakákoliv píseň zpívaná rodilým a odrážející tu
kterou kulturu);အမျိုးသားသီချင်း;national song (any song sang by
the native and reflecting the particular culture);n.
národní svátek (~ "den"): Desátý den obývacího měsíce
Tanzhaunmounu je národní svátek (~ "den").;အမျိုးသားနေ့:
တန်ဆောင်မုန်းလဆုတ် ၁၀ရက်နေ့သည်
အမျိုးသားနေ့ဖြစ်ပါသည်။;National Day: Tenth waning day of
Tanzhaungmoung month is the National Day.;pol. writ.
národní: Také došlo k otevření studia národní
literatury.;အမျိုးသား: အမျိုးသားစာပေ လေ့လာမှုလည်း
ပွင့်လန်းလာပါသည်။;national: The study of national literature also
happened to be opened.;pol.
národní: Založili (~ "postavili") národní střední školu (a)
národní (základní) školy.;အမျိုးသား: အမျိုးသားကောလိပ်နှင့်
အမျိုးသားကျောင်းများကို တည်ထောင်ကြပါသည်။;national: They
founded (~ "built") national college (a) national (primary)
schools.;writ. pol. pl.
národnost: Jaká je tvá (~ "pánovo") národnost?;လူမျိုး: ရင်က
ဘာလူမျိုးလဲ။;nationality: What is your (~ "sir's")
nationality?;inter.
národnost: Jsem holandské národnosti.;လူမျိုး:
အင်္ဂလိပ်လူမျိုးပါ။;nationality: (I) am of Dutch nationality.;pol.
národnost: Jsem mynarmarské národnosti. ("Jsem jeden z
mynarmarského druhu lidí.");လူမျိုး: မြန်မာလူမျိုးတစ်ဦးပါ။;nationality:
(I) am of Myanmar nationality. ("(I) am one of Myanmar people
kind.");pol.
národnosti: Kajá, Kajen atd. národnosti žijí v těchto
státech.;တိုင်းရင်းသားတွေ: ကယား ကရင် စတဲ့တိုင်းရင်းသားတွေဟာ
အဲဒီ ပြည်နယ်တွေမှာ နေပါတယ်။;nationalities: Kayah, Kayin etc.
nationalities live in those states.;pol.
narovnat;ဖြောင့်;straighten;T
narovnat ("narovnat (a) upevniť");ဖြောင့်ထား;straighten
("straighten (and) fix");T
narovnat: Narovná záda.;ဖြောင့်: ကျောပြင်ကို
ဖြောင့်တယ်။;straighten: (He) straightens the back.;
narovnat: Narovná nohy.;ဖြောင့်ထား: ခြေထောင်းများ
ဖြောင့်ထားတယ်။;straighten: (I) straighten (my) legs.;

narozen, být;ဖွား;born, be;I
narozen, být ("narodit-se (a) vidět");ဖွားမြင်;born, be ("be-born
(and) see");I writ.
narození, den ("den¹ narození");မွေးနေ့;birth, day of ("birth
day");n.
narození, doba;နဂို;birth, time of;adv.
narození, doba: Je ct. Pán buddhistou již od narození? (tj. jestli
se narodil v buddhistické rodině);နဂို: နဂိုကတည်းက ဦးစင်းက
ဗုဒ္ဓဘာသာလား။;birth, time of: Is the ven. Sir a Buddhist since
birth? (i.e. was he born in a Buddhist family);inter. utmn.
narození, doba: Jsi Buddhistou od narození? ("Jsi Buddhovo
náboženství od (doby) narození?");နဂို: နဂိုကတည်းက
ဗုဒ္ဓဘာသာလား။;birth, time of: Are you a Buddhist by birth? ("Are
(you of) Buddha's religion since (time of) birth?");inter. col.
narozeninové přání (kartička s přáním k narozeninám, "plochá²
karta³ dne¹ narození");မွေးနေ့ကတိပြား(တစ်ချပ်);birthday card
("flat³ card² (for) birth¹ day¹");sg.
narozeniny ("den¹ narození");မွေးနေ့;birthday ("birth day");n.
narozeniny: Bill má narozeniny v únoru. ("Billovy narozeniny
(jsou) v únoru.");မွေးနေ့: ဘီလ်ရဲ့မွေးနေ့က ဖေဖော်ဝါရီမှာ။;birthday:
Bill's birthday is in February.;
narozeniny: Je den narozenin slečny, (která právě) dosáhla
svých 23.;မွေးနေ့: ကောင်းမလေးတစ်ယောက်က သူမရဲ့ ၂၃မြောက်
မွေးနေ့ဖြစ်သည်။ (~ ဒီနေ့ ကောင်းမလေးတစ်ယောက်ရဲ့ ၂၃မြောက်
မွေးနေ့ဖြစ်တယ်။);birthday: (It) is the day of a girl's birthday,
achieving her 23.;writ.
narozeniny: Kdy máš narozeniny? ("Kdy bude den tvého
narození?");မွေးနေ့: မင်းမွေးနေ့ ဘယ်တော့လဲ။;birthday: When is
your birthday?;inter.
narozeniny: Mám narozeniny v dubnu. ("Můj den narození (je) v
dubnu.");မွေးနေ့: ကျွန်မ မွေးနေ့ ဧပြီမှာပါ။;birthday: My birthday is in
April.;pol. uw.
narozeniny: Pokud máš něco k nabídnutí (lidem), pak se
nestyd.;မွေးနေ့: မွေးနေ့မှာ ကျွေးချင်တာရှိရင် အားမနာနဲ့။;birthday: If
(you) have anything to offer on (your) birthday, don't be
shy.;col. sl.
narozeniny: Šťastné narozeniny! ("požehnání (na tvé)
narozeniny");မွေးနေ့: မွေးနေ့မင်္ဂလာ။;birthday: Happy birthday!
("blessings (on your) birthday");w.
náruč (ukonejšení, "kulatá¹ hrud");ရင်ခွင်;bosom (soothing,
"round¹ chest");n.
náruč (ukonejšení): nová náruč;ရင်ခွင်: ရင်ခွင်သစ်;bosom: new
bosom;
náš;ကျွန်ုပ်တို့၏ [canouť.ɪ];our;writ.
nás, u;ကျွန်မတို့ဆီမှာ;us, at;adv.
nás, u: U nás je plno. (v hotelu, "U nás se naplnilo (a)
šlo.");ကျွန်မတို့ဆီမှာ: ကျွန်မတို့ဆီမှာ ပြည့်သွားပါပြီ။;us, at: We have
no room available. (in hotel, "At us (it) has filled (and)
gone.");p.p. pol. uw.
naše;ဒို့ ° ကျွန်ုပ်တို့၏ [canouť.ɪ];our;pron. ow. (or) writ.
nasekat (na plátky);လီး ° လီးဖြတ် ° ဖြတ်;hash (chop);T
nasekat (nožem);ခတ်;hash (with knife);T
nasekat: ("Já") nasekávám mrkev.;လီး: ကျွန်တော်
ဥနီလီးနေတာ။;chop: I am chopping the carrot.;cont. um.

nasekat: Nasekávám rybu.;ခတ်: ကျွန်တော် ငါးခတ်နေတာ။;chop: I am cutting the fish.;cont. um.	(studium)?;ဆက်: မာစတာဆက်တတ်မှာလား;join (a degree): Will you be able to join Master's (degree)?;inter. col.
násilí ("zabalit' (do) hrubosti° {jmenec}");အကြမ်းဖက်မှု;violence ("wrap' (in) harshness° {nouner}²");n.	nastoupit (do auta atd.);တက်;get on (a car etc.);T
násilně;အပြင်း;violently;adv.	nastoupit (do vozidla);တက်;get into (a vehicle);T
násilnický ("hrubý (a) toužící {příslovec}");ကြမ်းတမ်းစွာ;violently ("rough (and) longing {adverb}");adv.	nastoupit (na trojkolák atd., "nastoupit (a) jít");တက်သွား;get on (a trishaw etc., "ascend (and) go");T
násilnický: Násilnický křičí sprostá slova.;ကြမ်းတမ်းစွာ: ကြမ်းတမ်းစွာဆိုးရွားသော (~ ဆိုးရွားကြမ်းတမ်းသော) စကားနဲ့ အော်တယ်။ (~ ဆိုးရွားတဲ့စကားတွေနဲ့ ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်း အော်တယ်);violently: (He) violently shouts ("with") dirty words.;	nastoupit: nastoupit do (~ "na") letadla.;တက်: လေယာဉ်ပေါ်သို့ တက်နေသည်;get on: to get on the plane.;writ.
naskytnout se ("objevit-se (a) přijít");ပေါ်လာ;occur ("appear (and) come");I	nastoupit: nastoupit do auta.;တက်: ကားပေါ် တက်တယ်;get on: get on the car;
násldovat (náboženství, "spoléhat-se° (a) skrývat-se-za¹");ကိုးကွယ်;follow (a religion, "rely-on° (and) conceal¹");sg.	nastoupit: Nastupte si. (taxikář může toto říci zákazníkovi);တက်: တက်ပါ။;get on (~ "ascend"): Get on. (a taxidriver may say this to their customer, "Ascend.");imper. pol.
následek;စေ့ဆွေသော ;effect of;suff. n.	nastoupit: Nastupuje na trojkolák.;တက်သွား: တုတ်တုတ်တက်သွားတယ်။;get on: (He) gets on the trishaw.;
následek (dobrý);အကျိုး;effect (good);n.	nástroj;ကိရိယာ(တစ်ခု) ° ကိရိယာ;instrument ° implement ° tool;sg.
následek: Není správné zapomínat na Národní Den jakožto následek vlasteneckého probuzení.;စေ့ဆွေသော :	nástroj ("(je) vhodný (a) poškozený");တန်ဆာ;tool ("(is) worth (and) impaired") ° instrument ("(is) worth (and) impaired");n.
မျိုးချစ်စိတ်နိုးကြားစေ့ဆွေသော အမျိုးသားနေ့ကို မမေ့သင့်ပါ။;effect of: It is not proper to forget National Day as the effect of patriotic awakening.;pol.	nástroje ("měkké¹ (věci ke) stavění°");အဆောက်အဦ;tools ("soft¹ (things for) building°");n.
následky, trpět;ဆင်;consequences, suffer;I	naštvaný na, být: Kdykoliv mu nedokážu pomoci, je na mě naštvaný.;စိတ်ဆိုးနဲ့: သူ့အတွက် မကူညီနိုင်တဲ့အခါအခါ သူဟာ ငါနဲ့ စိတ်ဆိုးတယ်။;angry with, be: Whenever (I) can't help him, he is angry with me.;
následovat;လိုက် ° လိုက်လံ;follow;T	naštvaný, být ("mysl (je) špatná");ဒေါသထွက် ° စိတ်ဆိုး၊ -နဲ့ ° စိတ်ဆိုး;angry, be ("mind (is) bad");I (or) I writ.
následovat ("následovat (a) poslouchat");လိုက်နာ;follow ("follow (and) listen");T	naštvaný, být (mysl (je) zlá);စိတ်ဆိုး;irate, be ("mind (is) bad");I
následovat (náboženství): A jaké náboženství jsi následoval dříve?;ကိုးကွယ်: အရင်ကတည်းကော ဘာဘာသာကိုးကွယ်လဲ။;follow (a religion): And what religion did (you) follow before?;inter. col.	naštvaný: (Ten) kluk se zdá být naštvaný.;စိတ်ဖိုး: ကောင်လေးစိတ်ဆိုး နေပုံပေါက်တယ်။;angry: The boy appears to be angry.;
následovat (pravidla);စောင့်;follow (rules);T	naštvat se (CZ col.);ကြိမ်း(လိုက်);angry, get;T
následovat nebo ne;လိုက်မလိုက်;follow or not;v.	nastydnout ("chytnout¹ studeno°");အအေးဖိ(နေ);cold, have (sickness, "catch¹ coldness°");I.
následovat: Nemohu následovat.;လိုက်နာ: မလိုက်နာနိုင်ဘူး။;follow: (I) cannot follow.;	nastydnutí ("chytání¹ studena°");အအေးဖိခြင်း;cold (sickness, "catching¹ coldness°");n.
následující;နောက်;following (next);adj.	nasypat (cukr atd., "vložit");ထည့်;flour (sugar etc., "put");T
následující ("obsažená¹ dole°");následující slova;အောက်ပါ: အောက်ပါ စကားလုံးတွေ;following: following words;pl.	nasypat (sůl, pepř atd.);ဖြူး;flour (salt, pepper etc.);T
následující (další);နောက်;following (next);prep.	náušnice ("ušní kruh");နားကွင်း(တစ်လုံး);earring °);sg.
následující po ("za¹ skončením°");ပြီးနောက်;following after ("behind¹ finishing°");prep.	navíc;ဒါ့ပြင် (ဒီဟာ+အပြင်);moreover;conj.
následující, být ("obsažená¹ dole°");အောက်ပါ;following, be ("included¹ under°");I	navíc, a ("mimo¹ to°");သည်အပြင်;moreover ("out¹ (from) that°");adv.
nasměrování ("ukazuje¹ cestu°");လမ်းညွှန်;direction (directs¹ (the) way°);n.	navíc: Navíc, je (zde) také mnoho finančního podnikání.;ဒါ့ပြင်: ဒါ့ပြင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေလဲ အများကြီး ရှိပါတယ်။;moreover: Moreover, (there) are also many financial businesses.;pol. col.
nasměrování: Řekni mi, jak to mám udělat. ("Dej způsob (a) dej nasměrování.");လမ်းညွှန်: နည်းပေးလမ်းညွှန်ပေးပါ။;direct: Tell me how to do it. ("Give method (and) give direction.");imper. pol.	navrátit se (také v (průlku));ပြန်;get back (also in (průlku));T
nasměrovat ("poukázat-na¹ cestu°");လမ်းညွှန်;direct ("point-out¹ (the) way°");T	návrh;အဆို;motion (proposal);n.
násobek;ကြိမ် ° အကြိမ်;multiple of;suff.	návrh ("standardní podoba°");ပုံ(တစ်ခု);design ("standard¹ form°");sg.
nastat ("zářit");ထွန်း;occur ("shine");I	návrh (nápad, "dělat¹ názor° {jmenec}²");အကြံပြုချက်;suggestion ("make¹ opinion° {nouner}²");T
nastavení (duchovní, "mentální hmota");စိတ်ဓါတ်;setting (spiritual, "mind matter");n.	navrhnout ("dělat¹ názor°");အကြံပြု;suggest ("make¹ opinion°");T
nastavit;ထောင်;set up;T	navrhnout (názor, "uložit¹ řečení°");အဆိုတင်;propose (in debate, "put¹ saying°");T
nastoupit ("spojit"): Budeš schopen nastoupit na Magisterské	

navrhnout (vlasní názor v debatě): Proto (nyní) zvu vůdce mluvčích (~ "navrhovatelů") (v této debatě), učitele pana Mja Mauna, aby vysvětlil (~ "navrhl") (svůj názor).;အဆိုတင်: ဒါကြောင့် အဆိုရှင်များရဲ့ ခေါ်ငဲ့ဆောင် ဆရာဦးမြမောင်ကို အဆိုတင်(သွင်း)ဖို့ ဖိတ်ခေါ်ပါတယ် ခင်ဗျား;;propose (one's idea in a debate): Therefore, (I) invite the leader of proposers (in debate), teacher Mr. Mya Maung, to propose (his idea in the debate).;pol. um.

navrhovatel (kdo předložil nějaký názor pro diskuzi, "pán' řečení");အဆိုရှင်(တစ်ဦး);proposer (who proposed in debate, "lord' (of) saying");sg.

navrhující (názoru) a obhajující (názoru, v debatě, "osoba² (která) odmítá' řečené");အဆိုချေပသူ;proposer (and) defender ("person² (who) refutes' saying");n.

navrhující (názoru) a obhajující (názoru, v debatě);အဆိုအချေ;proposer (and) defender (in debate);n.

návštěva;အလည်;visit;n.

návštěva: Přijel jsem jen na návštěvu.;အလည်: အလည် လာပါတယ်;;visit: (I) came only for a visit.;pol.

návštěva: Přijel jsi pouze na návštěvu?;အလည်:

အလည်သက်သက်လာတာလား;;visit: Have (you) come just for a visit?;inter.

návštěva: Zvu (tě na) návštěvu.;အလည်: အလည်ဖိတ်ပါတယ်;;visit: (I) invite (you for) a visit.;pol.

návštěvu: Přijel jste pouze na návštěvu?;အလည်: အလည် လာတာလား;;visit: Have (you) come just for a visit?;inter.

návštěvy, vhodný: V tomto dopise trochu odpovím ohledně otázky jaká jsou v Myanmaru místa vhodná

návštěvy.;ကြည့်စရာ: မြန်မာပြည်မှာ ဘာကြည့်စရာတွေရှိသလဲ။ဆိုတဲ့ မေးခွန်းနဲ့ပတ်သက်လို့ ဒီစာမှာ နည်းနည်းပါးပါးဖြေမယ်။;visiting, worth: In this letter I will answer little bit regarding the question what are the place worth seeing in Myanmar ("country").;fut. pol.

navštívit;လည်;visit;T

navštívit ("dojet __nebo__ dojit");ရောက်;visit ("arrive to");T

navštívit ("přijít (a) navštívit");လာလည်;visit ("come (and) visit");T

navštívit (lidi, "jít (a) navštívit");သွားလည်;visit (people, "go (and) visit");T

navštívit (lidi, "jít (a) ukázat");သွားပြ;visit (people, "go (and) show");T

navštívit (místo atd., "přijít' navštívit");အလည်လာ;visit (a place etc., "come' (to) visit");T

navštívit (mnicha): (Ještě) jsem nenavštívil tolik ("hodně") mnichů.;ဖူးမြင်: ဆရာတော် တော်တော်များများကို ကျွန်တော် မဖူးမြင်ရတယ် (~ မဖူးမြင်ရသေးဘူး);visit (a monk): I haven't (ever) visited so many monks.;um.

navštívit (náboženské místo): Je stále možno jít a navštívit pagody Mahá (Mja)muni, Čautóčí atd.;ဖူး: မဟာ(မြတ်)မုနိ ကျောက်တော်ကြီးစတုတ္ထရားတွေကိုသွားပြီးဖူးနိုင်ပါသေးတယ်;;visit (a religious place): Pagodas Maha (Myat)muni, Kyauktaw Gyi etc. may still be visited and worshipped.;pol.

navštívit (nábožensky): Ánanda Pagodu postavenou v ("městě") Paganu králem Čansitá, je možno (nábožensky) navštívit (a) vidět až do dnes.;ဖူး: ယခုတိုင် ကျန်စစ်သားမင်းတည်ခဲ့သာ အာနန္ဒာဘုရားကို ယခုတိုင် ဖူးမြင်နိုင်ပါသည်;;visit (religiously): The

Ananda Pagoda built in Pagan ("town") by the king Kyansittha can be (religiously) visited (and) seen up to today.;pol. writ. navštívit (nábožensky)(a) vidět ");ဖူးမြင်;visit (religiously) (and) see ");T

navštívit (posvátné místo nebo osobu);ဖူး;visit (a sacred place or person);T

navštívit (posvátné místo): A je-li pravda (~ "řečeno"), že (jsi) ještě nenavštívil Šwedagon Pagodu, (pak) naléhám, abys (ji) navštívil.;ဖူး: ရွှေတိဂုံဘုရားမဖူးရသေးဘူးဆိုရင်လဲ ဖူးဖို့ တိုက်တွန်းပါတယ်;;visit (a sacred place): And if (it is) true (~ "said") that (you) have not yet visited the Shwedagon Pagoda, (then I) urge (you) to visit (it).;pol.

navštívit (zemi atd., "jít (na) návštěvu");အလည်သွား;visit (a country etc., "go' (for a) visit");T

navštívit: Mám radost, že slyším, že chceš navštívit Myanmar.;အလည်လာ: "မြန်မာပြည်ကို အလည်လာချင်တယ်။"ဆိုလို့ ဝမ်းသာပါတယ်;;visit: I am pleased to hear you want to visit Myanmar.;pol.

navštívit: Navštiv mne (~ "setkej se se mnou") než pojedíš do Mandalaje.;တွေ့: ခင်ဗျား မန္တလေးမသွားမီ ကျွန်တော့်ကို တွေ့ပါ;;visit: Meet (~ visit) me before you go to Mandalay.;imper. pol. um.

navštívit: Navštíví mě na sedm dní. ("Bude mě ke mě navštěvovat sedm dní.");လည်လာ: ကျွန်တော်ထံ ခုနစ်ရက် လည်လာမယ်;;visit: He will visit me for seven days. ("(He) will visit to me seven days.");fut.

navštívit: Navštívil jsem (tohle místo) pouze na chvíli, ("opravdu").;အလည်လာ: ခဏပဲ အလည်လာတာလေး;;visit: (I) have visited (this place) only for a while, ("indeed").;col.

navštívit: Přijď (a) navštiv (mě)!;လာလည်: လာလည်ပါ;;visit: Come (and) visit (me)!;imper. pol.

navštívit: Příště (nás) navštiv znovu,prosím!;လာလည်: နောင်လဲ လာလည်ပါအုံး;;visit: Visit (us) later again, please!;imper. pol.

navyknot si (zvyknout si, "padnout² (do) materiálu¹ života");နေသားကျ;get accustomed ("fall² (in) life¹ matter¹");T

navzájem ("nazpět (a) obráceně");အပြန်အလှန်;reciprocally ("in-return (and) upside-down");adv.

navždy;ထာဝရ;forever;adv. P. thāvara (= eternal)

navždy ("během¹ věčnosti");ထာဝစဉ်;forever ("while¹ (being) forever");adj. P. thāvara (= eternal)

naživu (~ "být"): (Moje) matka je (stále) naživu. Otec (už) nežije (~ "zemřel").;ရိုး အဖေရိပါတယ်။ အဖေဆုံးသွားပါပြီ;;live (~ "be"): (My) mother is (still) alive. Father has passed away.;p.p. pol.

naživu (~ "mít"): Jsou (tví) rodiče stále naživu? ("Máš stále rodiče?");ရိုး အဖေအမေ ရှိသေးသလား;;alive (~ "have"): Are your parents still alive? ("Do (you) still have parents?");inter.

naznačit ("odhalit (a) ukázat");ဖော်ပြ;indicate ("expose (and) show");T

naznačit ("ukázat² vlastnosti¹ náznaku");အရိပ်လက္ခဏာပြ;indicate ("show² characteristics¹ (of) indication");T P. lakkhaṇa (= sign, mark)

naznačit: ukončit naznačení té zmínky;ထွန်း: ထိုအနက်ကို ထွန်းကုန်သည်;;denote: finish denoting that mention;

naznačovat ("označovat (a) ukazovat");ထွန်းပြ;indicate ("denote (and) show");T
 názor;အကြံ ° အမြင် ° အမြင်(တစ်ခု) ° အမြင်(တစ်ခု);opinion ° view (idea);"sg. (or) n. (or) sg.
 názor ("braní (a) hodnocení");အယူအဆ;opinion ("taking (and) estimating");n.
 názor ("myšlení (a) vidění");အထင်အမြင်(တစ်ခု);opinion ("thinking (and) seeing");sg.
 názor ("myslet (a) vidět {jmenec}");ထင်မြင်ချက်;opinion ("think (and) see {nouner}");sg.
 názor ("vzít (a) uvažovat {jmenec}");ယူဆခြင်း;idea ("take (and) consider {nouner}");T
 názor (užitečná informace, "počet' rad");အကြံအစဉ်;opinion (useful information, "number' (of) advices");n.
 názor: Ale názor jednoho není stejný jako (názor) druhého (~ "jednoho");.အမြင်: ဒါပေမယ့် တ(စ်)ယောက်နဲ့တ(စ်)ယောက် အမြင်မတူပါဘူး;opinion ("view"): But one's opinion (~ "view") is not same as that of (another) one.;pol.
 názor: Co se tohoto týče, je to (můj) vlastní názor.;အမြင်: ဒါကတော့ ကျွန်တော့်ကိုယ်ပိုင်အမြင်ပါ;opinion ("view"): As for this, it is my own view (~ opinion);.pol.
 názor: Je mnoho názorů ohledně těchto sinhálských atthakathā (komentářů);.အမြင်: ဒီသီဟိုဠ်အဋ္ဌကထာနဲ့ပတ်သက်လို့ အမြင်တွေအမျိုးမျိုးရှိပါသည်;view: There are many views regarding these Sinhalese Atthakathā (commentaries);.pol. writ.
 názor: názory;အကြံ: အကြံများ;idea: ideas;
 názor: Prosím, můžete (mi) vysvětlit své názory ohledně těchto věcí v (~ "s") dopise?;ထင်မြင်ချက်: ကျေးဇူးပြုပြီး အဲဒီအကြောင်းနဲ့ပတ်သက်ပြီး မင်းရဲ့ ထင်မြင်ချက်ကို စာနဲ့ ရင်းပြပေးနိုင်မလား;;idea: Please, can you explain your ideas regarding these things in (~ "with") letter?;inter.
 nazpátek ("také' znovu");ပြန်လည်;in return ("also' again");adv.
 nazvaný;ဆိုလို့;called;suff.
 nazvat: Nazval Mushopho vesnici jakožto 'Švebo' (~ "kde je zlato") a postavil (tam) městský palác.;သမုတ်: မုဆိုးဖိုရွာကို ရွှေဘိုဟု သမုတ်ကာ မြို့နန်းတည်သည်;name: Having called the Mushopho village as 'Shwebho' (~ "where is gold") and built the city palace (therein);.writ.
 názvosloví;အခေါ်အဝေါ်;nomenculture;n.
 názvosloví: Říkám (ti), že když budu nazývat novice jakožto novic Sarana, bude (to) názvosloví elegantnější.;အခေါ်အဝေါ်: ကိုရင့်ကို ကိုရင့်သရဏလို့ ခေါ်ရင် အခေါ်အဝေါ် ပိုပြီး ပြေပြစ်တာကို ပြောတာပါ;;nomenculture: (I) am telling (you), that when (I) call the novice as the novice Sarana, the nomenclature (will be) more elegant.;pol.
 nazývat;ဆို ° ခေါ် -လို့;call (name) ° call as;T
 nazývat (~ "volat"): Zní tepleji a bezpečněji, když mě nazýváš maminkou. ("Volání (mě) jakožto maminka (je) více teplé (a) bezpečné.");ခေါ်: အမေလို့ ခေါ်တာ ပိုနွေးထွေးပါတယ်;;call (address) and safe: Calling (me) as mum, is more warm and safe.;pol.
 nazývat (něco, "dát' jméno");နာမည်ပေး;call (sth., "give' name");T
 nazývat (něco);သမုတ်;call (sth);T
 nazývat se;ခေါ်;name;l

nazývat se: Jak se to nazývá Barmsky?;ခေါ်: အဲဒါ ဗမာလို့ ဘယ်လိုခေါ်သလဲ;;call: How is it called in Burmese?;inter.
 nazývat se: Nazývá se Unie Myanmar.;ခေါ်: ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံလို့ ခေါ်ပါတယ်;;call: (It) is called as Union of Myanmar.;pol.
 nazývat se: Nazývá se unií protože státy a regiony jsou (~ "žijí") spolu.;ခေါ်: ပြည်နယ်နဲ့ တိုင်းတွေစုနေလို့ ပြည်ထောင်စု ခေါ်တာပါ;;call: (It) is called union as the states and divisions are (~ "live") together.;pol.
 nazývat se: Proč se (to) tak nazývá?;ခေါ်: ဘာဖြစ်လို့ အဲဒီလို ခေါ်သလဲ;;call: Why is (it) called like that?;inter. col.
 nazývat: Jak se jmenuješ? ("Jak se nazývá tvé jméno?");ခေါ်: မင်းနာမည် ဘယ်လို ခေါ်သလဲ;;call: What is your name? ("How (is) called your name?");inter.
 nazývat: Je vhodnější mě nazývat malým podporovatelem.;ခေါ်: ဒါကလေးလို့ ခေါ်တာပိုသင့်ပါတယ်;;call (address): Calling (me) as a small supporter is more appropriate.;pol.
 nazývat: Proto ode (dne) nezávislosti to nazývají "Národní Den";.ဆို: ထိုကြောင့် လွတ်လပ်ရေးအစ အမျိုးသားနေ့ဟု၍ ဆိုကြပါသည်;;call: Therefore, since the independence they call it "National Day";.pl. writ. pol.
 nazývat: Protože tak četl, nazývali ho "Na Nyo krátkého čtení";.ခေါ်: အဲဒီလို စာဖတ်လို့ သူ့ကို (စာတို ငှက်)လို့ ခေါ်ကြတယ်;;call: As he was reading that way, he was called as "short writing Nga Nyo";.
 nazývat: Říkám (ti), že když budu nazývat novice jakožto novic Sarana, bude (to) názvosloví elegantnější.;ခေါ်: ကိုရင့်ကို ကိုရင့်သရဏလို့ ခေါ်ရင် အခေါ်အဝေါ် ပိုပြီး ပြေပြစ်တာကို ပြောတာပါ;;call: (I) am telling (you), that when (I) call the novice as the novice Sarana, the nomenclature (will be) more elegant.;pol.
 ne;ဟင့်အင်း ° ဟင့်အင်း;no;interj. (or) interj. ans. col. (or) interj. col.
 Ne ..;မ -နဲ့;Don't ...;pref. & suff. imper.
 ne ("nikoliv ano");မဟုတ်ပါ;no ("not yes");interj. pol.
 ne dlouho po té ("netrvající před");မကြာခင်;not long after ("not lasting before");adv.
 ne moc dobrý;မမြောက်မြောက်;not much good;adj.
 ne ne ("nikoliv ano, nikoliv ano");မဟုတ် မဟုတ်;no no ("not yes, not yes");interj.
 ne více než, být;မသာ ° မဝိုး;no more than, be;adv.
 ne-;မ -ပါဘူး။ ° ပါဘူး။ ° မ -ပေ။ ° ပေ ° မ -ဘူး။ ° မ။ ° ဘူး;does not;suff. spis.. (or) suff. (or) suff. pol. (or) pref. col. (or) pref. & suff. col. pol. (or) pref. & suff. col. (or) pref. & suff. spis.
 ne, už ne;တော့ မ-;not after all;adv.
 ne: (Sně)ž kolik chceš. ("Nestyd' se.");မ -နဲ့: အားမနာပါနဲ့;don't: Don't be shy. (Eat as much as you like.);pol.
 ne: Ne, lituji.;ဟင့်အင်း: ဟင့်အင်း။ ဝမ်းနည်းပါတယ်;;no: No, sorry.;pol.
 ne: Nejím jeho rýži.;ဘူး: သူ့ထမင်း မစားပါဘူး;;not, do: I do not eat his rice.;pol.
 ne: Nekuř když chodíš po ulici.;ရ, မ: လမ်းသွားရင်း ဆေးလိပ်မသောက်ရ;;don't: Don't smoke while walking on the street.;imper.

ne: Učitelka tuto knihu nečte.;ဘူး: ဒီစာအုပ် ဆရာမ မဖတ်ပါဘူး။;not: (Female) teacher does not read this book.;pol.
ne?: ကိ: ° နော်; isn't it? ° "aren't (you)"; col. (or) interj. (or) "
ne?: Dnes (máš) volno, ne?; နော်: ဒီနေ့ အားတယ် နော်။; aren't (you)?: Today (you) are free, aren't (you)?: inter.
Ne.; မဟုတ်ပါဘူး။; No.; pol.
nebe; မိုး; sky; n.
nebe ("dobrá kamma"); ကောင်းကင်; sky ("good kamma"); n. P. kamma (= intentionally-done-action)
nebe ("svět² dobré° kammy¹"); ကောင်းကင်ဘုံ ° ကောင်းကံဘုံ (WS. from ကောင်းကင်ဘုံ); heaven ("realm² (of) good° kamma¹"); n. P. kamma (= action, deed)
nebe: Letado létá v nebi.; ကောင်းကင်: ကောင်းကင်မှာ လေယာဉ်ပျံတစ်စီး ပျံနေတယ်။; sky: A plane is flying in the sky.; cont.
nebezpečí; ဘေး: ° ရန် ° အန္တရာယ်; danger; n. writ. (or) n. P. antarāya (= danger, obstacle)
nebezpečí ("nebezpečí (a) nepřátelství"); ဘေးရန်; danger ("danger (and) hostility"); n.
nebezpečí: Žena je pro muže velice nebezpečná, jako oheň, muž je pro ženu také velice nebezpečný, jako oheň.; အန္တရာယ်: မိန်းမဟာ မီးလိုဘဲ ယောက်ျားအတွက် အန္တရာယ်များသလို ယောက်ျားဟာလည်း မီးကဲ့သို့ မိန်းမအတွက် အန္တရာယ်များတယ်။; danger: Woman is to man very dangerous, like fire, man also is like fire, very dangerous to woman.;
nebo; ဒါမှ ° သို့ (abbrev. from သို့မဟုတ်) [do.məhou.]; or; conj. (or) conj. col.
nebo ("k nikoliv ano"); သို့မဟုတ်; or ("to not yes"); conj.
nebo ("pokud¹ tohle° není² pravda³"); ဒါမှမဟုတ်; or ("if¹ this° (is) not² true³"); conj.
nebo ("pokud¹ to° není² správně³"); ဒါမှမဟုတ်; or ("if¹ that° (is) not² ok³"); conj.
nebo ("tázací-dovětek, tázací-dovětek"); လား -လား; or ("question-tag, question-tag"); suff. conj.
nebo co; လား ဘာလား; or what; interj.
nebo co: Minulý rok majitel obchodu zemřel nebo co, nevím.; ဘာလား: မနှစ်ကတော့ ဆိုင်ရှင် ဆုံးသွားတာလား ဘာလား မသိဘူး။; or what: Last year the owner of the shop died or what, (I) don't know.; col.
nebo: ("Vy") půjdete do školy nebo ("vy všichni") půjdete ("pracovat") do práce?; သို့: မင်း ကျောင်းကို သွားမလား (သို့) မင်းတို့အားလုံး အလုပ်လုပ်ဖို့ သွားမလား။; or: Will you ("all") go to school or to work? ('you' is in pl.); inter.
nebo: (Pů)jdeš do školy nebo na trh?; ဒါမှမဟုတ်: ကျောင်းသွားမလား။ ဒါမှမဟုတ် ဈေးသွားမလား။; or: Are (~ "will") you going to school or to the market?; inter. fut.
nebo: Bude žít v Rangúnu nebo v Mandalaji.; ဒါမှမဟုတ်: သူ ရန်ကုန်မှာ နေမယ်။ ဒါမှမဟုတ် မန္တလေးမှာ နေမယ်။; or: He will live in Yangon or Mandalay.; fut.
nebo: Chtěl bys (~ "máš rád") dort nebo sýr?; လား -လား: ကိတ်မုန့်ကြိုက်လား ဒီနံ့ခွဲကြိုက်လား။; or: Would (you) like cake or cheese?; inter. col.
nebo: Je (to) syn nebo dcera?; လား -လား: သားလား၊ သမီးလား။; or: Is (it) son or daughter?; inter.

nebo: Potřebuje(te) ("(a) chcete") čínské nebo indické zboží?; ဒါမှမဟုတ်: တရုတ်ပစ္စည်း လိုချင်သလား၊ ဒါမှမဟုတ် အိန္ဒိယပစ္စည်း လိုချင်သလား။; or: Do you need ("(and) want") Chinese or Indian goods?; inter.
nebo: Půjdeš do školy nebo do práce?; သို့: မင်း ကျောင်းကို သွားမလား (သို့) မင်းအလုပ်ကို သွားမလား။; or: Will you go to school or to work?; inter.
nebo: Studuji myanmarský jazyk, pracuji na počítači nebo praktikuji meditaci.; ဒါမှမဟုတ်: မြန်မာစကားလေ့လာ၊ ကွန်ပျူတာတွင် အလုပ်လုပ် ဒါမှမဟုတ် ဘာဝနာပွားပါတယ်။; or: (I) study Myanmar language, work on computer or practise meditation.; pol.
nebo: Vezmeš si párek nebo hranolky?; လား -လား: ဝက်အူချောင်းယူမလား အာလူးချောင်းကြော် ယူမလား။; or: Will you take sausage or french-fries?; fut. inter.
nebude: Nebudu jíst jeho rýži.; မ -ဘူး: သူထမင်း ကျွန်တော် မစားပါဘူး။; will not: I'll not eat his rice.; pol. um.
nebýt: Dneska lekce není.; မရှိ: ဒီနေ့ အတန်း မရှိပါဘူး။; not be: Today (there) is no class. ("Today the class is not."); pol.
nebýt: Nejsi učitel.; မဟုတ်(ပါ)ဘူး: ခင်ဗျား ဆရာ မဟုတ်ပါဘူး။; not, be: You are not a teacher.; pol. um.
nečestný, být ("pokroucený (a) zakroucený"); ကောက်ကျစ်; dishonest, be ("twisted (and) curled"); I
nechat (něco u někoho, "umístit (a) upevnit"); အပ်ထား; keep (sth. at sb., "place (and) fix"); T
nechat (svolit); လိုက်ရ; let (allow); T
nechat jít; လွှတ်; let go; T
nechat za sebou ("zanechat (a) upevnit"); ချန်ထား; leave behind ("leave-behind (and) fix"); T
nechat: ("Já") chci (ten) klíč nechat u tebe.; အပ်ထား: သော့ကို မင်းဆီမှာ ငါအပ်ထားချင်တယ်။; keep: (I) want to keep the key with you.;
nechávat si (u sebe); သိမ်း; keep; T
necht'; စိုး; may; suff.
necht' (se stane, vloženo na konci přání); စေ; let (happen, inserted at the end of a wish) ° may (sth. happen, inserted at the end of a wish); suff. pol.
necht' je obdrženo (vloženo na konci přání); ရစေ; let be received (inserted at the end of a wish) ° may be received (inserted at the end of a wish); suff. pol.
necht': Dobře, stručně řečeno (~ "kdyby bylo řečeno, vskutku, 'necht' mluvíme stručně"), poblíž již není žádný obchod s chlazenými nápoji.; စိုး: တိုတိုပြောကြစို့ ဆိုရင်တော့ ဒီနားမှာ အအေးဆိုင် မရှိတော့ပါဘူး။; let us: OK, briefly said (~ "If was said, indeed, 'let (us) talk briefly'", nearby there is no more (any) cold drinks bar.; col. pol.
něčí; သူ; somebody's; adj.
něco; တစ်ခုခု ° တခုခု (from တစ်ခုခု); something; pron. (or) n.
něco ("jedno (z) různosti, jedna věc"); တစ်စုံတစ်ခု; something ("one (of) variety, one thing"); n.
něco: Máte něco k jídlu (~ "jezení")?; တစ်ခုခု: စားဖို့ တစ်ခုခု ရှိလား။; something: Do (you) have something to eat?; inter.
nedaleko; နားတွင်; not far from; prep. writ.
nedaleko, být; နီး; not far, be;
nedaleko, být ("přiblížit-se¹ blízko°"); နီးကပ်; not far, be

("approach¹ near⁰");
nedávno ("v¹⁰ chytání³ ne¹ moc⁰ dlouho²");များမကြာမီက;recently
("in¹⁰ catching³ not¹ very⁰ long²");adv.
nedbalý, být ("riskovat (a) porovnávat");ပက်စက်;covenly, be
("venture (and) compare");
neděle ("sluneční den");တနင်္ဂနွေနေ့;Sunday ("Sun's day");adv.
neděle: O nedělích nikam nechodíme.;တနင်္ဂနွေနေ့:
တနင်္ဂနွေနေ့တွေမှာ ကျွန်တော်တို့ ဘယ်ကိုမှ မသွားပါဘူး။;Sunday: We
don't go anywhere on Sundays.;pol. um.
Nedělej ..;မ-နဲ့;Do not ..;pref. & suff. imper.
nedobry;မတော်;good, not;adj.
nedobry: Pokud uvidíš (něco) nedobrého (se mnou), tak (mě)
jednoduše pokárej.;မတော်: အမြင်မတော်ရင်လဲ ဆုံးမပေါ့။;good, not:
If (you) see (anything) not good (with me), simply admonish
(me).;imper.
nedostačující, být;ချိုး;insufficient, be;
nedostatečný, být;မလုံလောက်;insufficient, be;
nedostatek;အလှူ⁰ ° သေး;deficiency ° insufficient (not
enough);adv. (or) n.
nedostatek (v psaní atd., "slabá skvrna");ပျော့ကွက်;deficiency (in
writing etc., "weak blot");n.
nedostatek: (V tom psaní) jsou jen velice malé
nedostatky.;ပျော့ကွက်: နဲ့နဲ့လေး ပျော့ကွက်(ပဲ) ရှိပါတယ်။;deficiency:
(There) are only very small deficiencies (in the writing).;pol. col.
nedostupný, být (také o pokoji v hotelu, "nemůže¹
brát⁰");မရနိုင်;unavailable, be (also about a room in a hotel.
"cannot¹ take⁰");
nehet ("prst (je) silný");လက်သည်း(တစ်လုံး) [lè.dě:];nail, finger
("finger (is) strong");sg.
nehet ("slupka² silného¹ prstu");လက်သည်းခွံ(တစ်လုံး)
[lè.dě:khwè~];nail, finger ("husk² (of) strong¹ finger");sg.
nehet (prstu nohy, "silná(část)¹ nohy");ခြေသည်း(တစ်ခု);nail (of a
toe, "leg's strong(part)");sg.
nehet (prstu ruky, "silná(část)¹ ruky");လက်သည်း(တစ်ခု);nail (of a
finger, "hand's strong(part)");sg.
nehet: Zabodnul jehlu mezi nehty a zatímco (ji) zatloukal
kladivem, testoval (je).;လက်သည်း: လက်သည်းကြားတွင် အပ်စိုက်၍
တူနှင့် ရိုက်ကာ စမ်းသပ်၏။;nail (of a finger): (He) stuck a needle
between nails and while hitting (it) with hammer, (he) tested
(them).;writ.
nehledě na ("nevýbírajíce");မရွေး;regardless ("not
choosing");suff.
nehledě na to, jaký (následováno slovesem);ဘာ (followed by a
doubled verb);regardless which (followed by a verb);
nehoda ("nedobře odhadnout (a) narazit
{imenec}");မတော်တဆထိခိုက်မှု;accident ("not well estimate (and)
bump {nouner}");n.
nehoda ("nedobře odhadnout (a) vozidlem narazit
{imenec}");မတော်တဆယာဉ်တိုက်မှု;accident ("not⁰ well¹ estimate²
(and) collide¹⁰ (with) vehicle³ {nouner}¹¹");n.
nehoda: automobilová nehoda;မတော်တဆထိခိုက်မှု:
ကားမတော်တဆထိခိုက်မှု;accident: car accident;
nehoda: Mají (~ "stává-se") nehodu.;မတော်တဆထိခိုက်မှု:
မတော်တဆထိခိုက်မှုတစ်ခု ဖြစ်ပွားနေတယ်။;accident: There is (~

"is-happen") an accident.;cont.
nehybný, být;ငြိမ်;still, be;
Neipyijito (Nebídó, správní
středisko);နေပြည်တော်(တိုင်း);Naypyidaw (division);name
nej-;ဆုံး;most;suff.
nej-: Hora Everest je ("prostě") největší horou na světě.;ဆုံး:
ဝေရက်တောင်က ကမ္ဘာမှာ အမြင့်ဆုံး တောင်ပဲ။;most: The mountain
Everest is ("just") the highest mountain in the world.;
nějak ("jedna metoda (nebo) druhá
{instr.}");"တစ်နည်းနည်းဖြင့်";somehow ("by³ a⁰ method¹ (or
another) method²");adv.
nějaké (časově): Za nějakou dobu. ("Když nějaké 'pozdější'
potrvají.");အချို့: နောက်အချို့ကြာတဲ့အခါ (~ နောက်
နည်းနည်း(တော်တော်) ကြာတဲ့အခါ);some: After some time. ("When
some 'laters' last.");
nějaký;တ (from တစ်) ° တစ်;a;indef. article (or) num.
nějaký: Mandalajský Zhéchu ("Sladký Trh") je slavný trh.;တ:
မန္တလေးဈေးချိုဟာ နာမည်ကြီးဈေးကြီးတ(စ်)ဈေးပါ။;a: Mandalay's
Zaycho ("Sweet Market") is a famous market.;pol. col.
nejasný;ဝိုးတိုးဝါးတား ° မသိကွဲ;unclear;adj.
nejčastěji;အများဆုံး ° အဓိက;most frequent ° most often;adv. P.
adhika (= exceeding) (or) adv.
nejčastěji: Kdy je (to) nejvíce používáno? ("V jakém druhu času
se (to) používá nejčastěji?");အများဆုံး: ဘယ်အချိန်မျိုးမှာ
အများဆုံးသုံးသလဲ။;most frequently: When is (it) used most
frequently? ("In what kind of times (it) is used most
frequently?");inter.
nejdříve;အရင် ° အရင် ° အလျင်;first;adv. (or) adv. writ.
nejdříve (zprvu);လျင်;at first;adv.
nejdřívejší ("nejvíce¹ brzy");အစောဆုံး;earliest ("most¹
early");adj.
nejen .. ale i;ရုံသာမက -လည်းပဲ ° လည်း -လည်း;not only .. but
also;suff. conj.
nejen .. ale i: Ta budova je nejen velká, ale i dobrá.;ရုံသာမက
-လည်းပဲ: အဆောက်အဦးက ကြီးရုံသာမက ကောင်းလည်းပဲ
ကောင်းတယ်။;not only .. but also: The building is not only big,
but also good.;
nejen to;ဒါတွင်မက;not only that;conj.
nejen to: Nejen to, také řekl, že ví, jak ten záměr
uskutečnit.;ဒါတွင်မက: ဒါတွင်မက အဲဒီစေတနာကို
ဘယ်လိုပြည့်မြောက်ရမလဲဆိုတာကိုပါ သိသည်ဟု သူပြောခဲ့ပါသည်။;not
only that: Not only that, he also said ("that") ("he") knows how
to fulfill that intention.;p.s. writ. pol.
nejen, ale: Nejen, že má přítelkyni, ale ani není pan
Maung.;ရုံမက: ရည်းစားရှိမက သူဟာ ကိုမောင် မဟုတ်ဘူး။;not only,
but also: Not only that (he) has a girlfriend, but he is not even
Mr. Maung.;
nejen,,že .. ,,ale ani ..;ရုံမက -မဟုတ်ဘူး;not only that .. ,,but not
even;suff. conj.
nejen,,že .. ,,ale také .. ;ရုံမက -ကိုလည်း;not only that .. ,,but also
.. ;suff. conj.
nejen,,že.. ,,ale také .. ;သာမက -ကိုလည်း;not only that .. ,,but
also .. ;suff. conj.
nejen..ale také..: Nejen Tipitaka, ale také druh komentářů byly

recitovány.;သာမက -ကိုလည်း: ပိဋကတ်သုံးပုံသာမက
အဋ္ဌကထာအမျိုးအစားတစ်ခုကိုလည်း ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်သည်။;not
only..but also...: Not only the Tipiṭaka, but also a kind of
commentaries were rehearsed.;writ.
nejjasnější;အရင်းဆုံး;clearest;adj.
nejjasnější ("nejvíce" jasný);အရင်းဆုံး;clearest ("most"
clear);adj.
nejjasnější: Chci napsat nejjasnější vysvětlení toho (~ "tomu")
textu.;အရင်းဆုံး: အဲဒီစာသားကို အရင်းဆုံး ရေးချင်ပါတယ်။;clearest: (I)
want to write the clearest explanation for that text.;pol.
nejjednodušší ("nejjasnější");အရင်းဆုံး;simplest ("clearest");adj.
nejkrásnější;အလှဆုံး;beautiful, most;adj.
nejlepší ("nejvíce" dobrý);အကောင်းဆုံး ° အကောင်းဆုံး;best
("most" good);adj.
nejlepší (o lodi, domu atd.);ဇော်;best (of boat, house etc.);adj.
nejlepší (osoba, v určitém ohledu, "nejohromnější (a)
nejchytřejší");အသာဆုံးအတော်ဆုံး;best (person, in a certain
aspect, "greatest (and) most-clever");adj.
nejlepší, být;ညွှန်း;best, be;I un.
nejlepší, být ("viditelný (a) vzácný");အထင်ရှားဆုံး;foremost, be
("visible (and) rare the-most");I
nejlepší: Chci (si) číst nejlepší knihu.;အကောင်းဆုံး:
အကောင်းဆုံးစာအုပ်ကို ကျွန်တော် ဖတ်ချင်ပါတယ်။;best: I want to
read the best book.;pol. um.
nejlepší: Pokud bys napsal ... , tak by (to) bylo
nejlepší.;အကောင်းဆုံး: ...လို့ ရေးရင်
အကောင်းဆုံးဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။;best: If (you) write ... , (it) will be
best.;fut.
nejlepší: Pokud přijedeš v zimě (~ "v období zimy"), tak je to
prostě nejlepší.;အကောင်းဆုံး: ဆောင်းရာသီမှာ လာနိုင်ရင်
အကောင်းဆုံးပါပဲ။;best: If you can come in winter (season), it is
just best.;pol. col.
nejlepší: Tato kniha je nejlepší.;အကောင်းဆုံး: ဒီစာအုပ်က
အကောင်းဆုံးပါ။;best: This book is the best one.;pol.
nejméně;အနည်းဆုံး;at least ° least;adv.
nejmenší ("nejvíce" malý);အငယ်ဆုံး;smallest ("most"
small);adj.
nejmenší: Had je ("prostě") nejmenší zvíře.;အငယ်ဆုံး: မြွေက
အငယ်ဆုံး တိရစ္ဆာန်ပါပဲ။;smallest: Snake is just the smallest
animal.;
nejnižší;အနိမ့်ဆုံး;least;adv.
nejnižší: To je ("prostě") nejnižší (cena). (může být řečeno
taxikářem nebo obchodníkem při smlouvání);အနိမ့်ဆုံး: ဒါ
အနိမ့်ဆုံးပါ။;least: This is just the least. (may be said by a
taxidriver or merchant during bargaining);col.
nejnižší: To je nejnižší cena.;အနိမ့်ဆုံး: ဒါအနိမ့်ဆုံးဈေးပါ။;lowest (~
"least"): This is just the least price.;col.
nejprve;လျှင် ° အရင် ° အလျင်;at first ° first; (or) adv. (or)
adv. writ.
nejprve ("první");ပထမအားဖြင့်;first, at;adj. num. P. paṭhama (= first)
nejprve: Nejprve zatočte vlevo, a pak zatočte vpravo, (a) tam
byste měl uvidět (~ "najít") hotel.;အရင်: ဘယ်ဘက်ကို
အရင်ကျွန်းပြီးတော့ ညာဘက်ကိုကျွန်း အဲဒီမှာ ဟိုတယ်တွေလိမ့်မယ်။;first:

First having turned left, then just turn right, (and) there (you)
should find the hotel.;imper. fut. col.
nejraději, mít;အကြိုက်ဆုံး;like most;
nejraději, mít: Co máš z (~ "v") učení Pána Buddhy
nejraději?;အကြိုက်ဆုံး: မင်း ဗုဒ္ဓမြစွာဘုရားရဲ့ တရားတော်ဆရာ
ဘယ်ဟာကို အကြိုက်ဆုံးလဲ။;prefer: What do (you) prefer in the
Lord Buddha's teachings?;inter.
nejradši, mít;အကြိုက်ဆုံး;prefer;I
nejranější ("nejvíce" brzy);အစောဆုံး;earliest ("most" early);adj.
nejrůznější druhy: Co se týče klobouků, (ty) máme, vskutku,
máme. ("Prostě") nejrůznější druhy. Tady, podívejte.;အမျိုးမျိုး:
ဦးထုပ်တော့ ရတာပေါ့ရဲ့ အမျိုးမျိုးပဲ။ ဒီမှာ ကြည့်။;various kinds: As for
hats, (we) have (them), indeed, (we) have. ("Just") various
kinds. Here, look.;col.
nejsem: Kdykoliv přijde, nejsem doma.;မရှိဘူး: သူလာတိုင်း
ကျွန်တော် အိမ်မှာ မရှိဘူး;absent, be: Every time when he comes, I
am not at home.;um.
největší;ဆုံး;greatest;adj.
největší ("nejvíce" velký);အကြီးဆုံး;biggest ("most" big);adj.
největší: (Je to právě) Pagan město, které (se jeví)
cestovatelům nejzajímavější.;ဆုံး: ခရီးသည်တွေ စိတ်အဝင်စားဆုံးက
ပုဂံမြို့ပါ။;greatest: Of the greatest travellers' interest is the Pagan
town.;pol.
největší: Mandalaj je druhé největší město Myanmaru.;အကြီးဆုံး:
မန္တလေးက မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဒုတိယအကြီးဆုံး မြို့ပါ။;greatest: Mandalay
is the second greatest town in Myanmar.;pol.
nejvíce;အများဆုံး ° အဓိက ° ဆုံး;most ° most, the;suff. (or) adv.
(or) adv. P. adhika (= exceeding)
nejvíce: (To) je (to) nejdůležitější slovo.;ဆုံး:
အရေးကြီးဆုံးစကားလုံးပါ။;most: (it is) the most important word;pol.
nejvíce: Co máš z (~ "v") učení Pána Buddhy nejraději?;ဆုံး:
မင်း ဗုဒ္ဓမြစွာဘုရားရဲ့ တရားတော်ဆရာ ဘယ်ဟာကို
အကြိုက်ဆုံးလဲ။;most: What do (you) like most in the Lord
Buddha's teachings?;inter.
nejvíce: Koho miluješ nejvíce?;ဆုံး: ဘယ်သူ့ကို အချစ်ဆုံးလဲ။;most:
Who do (you) love most?;inter.
nejvíce: Myslí si o sobě, že je nejbohatší.;ဆုံး: သူ့ကိုယ်သူ
အချမ်းသာဆုံးလို့ ထင်ပါတယ်။;most: He thinks he is the
richest.;pol.
nejvíce: Nejkrásnější a nejlépe (~ "nejvíce dobře") tancující
(skupiny z) vozidel jsou oceněni ("dostanou cenu").;ဆုံး: အလှဆုံး
အကအကောင်းဆုံး ကားတွေကို ဆုပေးပါတယ်။;most: The most
beautiful and the best (~ "most well") dancing vehicles are
given a prize.;col. pol.
nejvíce: nejohromnější pomoc;ဆုံး: အကြီးမားဆုံးကူညီခြင်း;most,
the: the hugest help;
nejvíce: nejrozvinutější země;ဆုံး: အတိုးတက်ဆုံး နိုင်ငံ;most: the
most developed country;n.
nejvybranější, být;ညွှန်း;choicest, be;I un.
nejvyšší: nejvyšší magické moci;အမြင့်မားဆုံး:
အမြင့်မားဆုံးစွမ်းအင်များ;highest: the highest magical powers;
nejvyvinutější;အတိုးတက်ဆုံး;developed, the most;adj.
nejzajímavější;စိတ်အဝင်စားဆုံး;interesting, the most;adj.
nejzajímavější ("nejvyvinutější");အတိုးတက်ဆုံး;interesting, the

most ("the-most" developed");adj.
 někam;တစ်နေရာရာ;somewhere;adv.
 někam: Kdykoliv přijdeš, musíš rychle někam jít.;တစ်နေရာရာ: မင်း ဘယ်အချိန်ပဲ လာလာ တစ်နေရာရာကို အမြန်ဆုံး မင်းသွားရမယ်။;somewhere: Whenever you come, (you) have to leave quickly somewhere.;fut. col.
 někdo;တယောက်ယောက် (from တစ်ယောက်ယောက်) ° တစ်ယောက်ယောက် ° သူတစ်ပါး;somebody;pron. col. (or) pron.
 někdo ("nějaký pár (nebo) nějaký člověk");တစ်စုံတစ်ယောက်;somebody ("a couple (or) a person");n.
 někdo: Kuje na někoho pikle. ("Dělá proti někomu tajně plán.");သူတစ်ပါး: သူတစ်ပါးကို တိတ်တိတ်လေး အကောက်ကြသည်။;somebody: (He) makes a secret plot against somebody.;writ.
 někdo: Někdo dnes přijde.;တစ်ယောက်ယောက်: ဒီနေ့ တစ်ယောက်ယောက်လာမယ်။;somebody: Somebody will come today.;fut.
 někdo: Někdo sype pepř na maso.;တစ်စုံတစ်ယောက်: တစ်စုံတစ်ယောက် အသားပေါ်မှာ ငရုတ်ကောင်းမှုန့် ဖြူးနေတယ်။;somebody: Somebody is sprinkling pepper on the meat.;cont.
 někdo: Užívá se (toho slova) pro ta místa (~ "v druhu míst"), kde (někdo) nechce (něco) říct.;သူတစ်ပါး: သူတစ်ပါးကို မပြောချင်တဲ့နေရာမျိုးမှာ သုံးတာ များပါတယ်။;somebody: (The word) is much used in the kind of places, where (sb.) doesn't want to tell (sth.);pol.
 někdy ("jeden čas jeden moment");တစ်ခါတရံ;sometimes ("one time one instance");adv.
 někdy ("jeden čas jeden vítr");တစ်ခါတစ်လေ;sometimes ("one time one wind");adv.
 někdy ("jednu dobu, jeden okamžik");တစ်ခါတရံ (from တစ်ခါတစ်ရံ) ° တစ်ခါတစ်ရံ;sometimes ("one time, one instance");adv.
 někdy (asi);လောက်;around;adv.
 někdy (jeden čas jeden čas);တစ်ခါတစ်ခါ;sometimes ("one time one time");adv.
 někdy: Někdy jsou také povinnosti, jejichž vykonání muži i ženami pospolu je výhodné.;တစ်ခါတလေ: ယောက်ျားနဲ့မိန်းမ အတူတူဆောင်ရွက်မှုအကျိုးရှိနိုင်တဲ့စွဲတွေလဲ တစ်ခါတလေရှိတတ်ပါတယ်။;sometimes: Sometimes, there may be also duties, of which carrying them out together by men and women is advantageous.;pol.
 někdy: Někdy u počítače není nikdo.;တစ်ခါတလေ: တစ်ခါတလေ စက်အနားမှာ လူမရှိပါ။;sometimes: Sometimes (there) is nobody near the computer.;col. pol.
 někdy: někdy v dubnu;လောက်: ဧပြီလလောက်မှာ;around: around in April;
 neklid;ကြောင်းကြ;anxiety;n.
 několik;နည်း: နည်းနည်း ° အနည်းငယ် ° အချို့ ° တချို့;few ° several ° some; (or) pron. col. (or) pron. (or) adj.
 několik ("malý");လေး;several ("small");suff.
 několik ("několik (a) malý");အနည်းငယ်;several ("little (and) little") ° few ("little (and) little");adj.
 několik ("trochu (a) shrnutí");အနည်းအကျဉ်း;some ("little (and) summary");n.

několik: Často se stane, že napíšu několik článků.;လေး: မကြာမကြာတော့ ဆောင်းပါးလေးရေးဖြစ်ပါတယ်။;several: (I) often happen to write several articles.;pol.
 několik: Dole (ti) napíšu (~ "ukážu") několik příkladů.;နည်းနည်း: အောက်မှာ ဥပမာနည်းနည်းပြမယ်။;some: (I) will show (you) some examples below.;fut.
 několik: Napiši několik vět a pošlu (je).;အချို့: ဝါကျအချို့ ရေးပြီး ပို့ပါမယ်။;several: (I) will write several sentences and send it.;fut.
 několik: několik cizinců;အချို့: နိုင်ငံခြားသားအချို့;several: several foreigners;
 několik: několik hodin;အနည်းငယ်: နာရီအနည်းငယ်;several: several hours;
 několik: několik informací o mě;အချို့: ကျွန်တော်အကြောင်း အချက်အလက်အချို့;several: several facts about me;
 několik: několik napsaných promluv;အချို့: ရေးသားဟောပြောချက်အချို့;several: several written discourses;
 několik: několika lidem;အချို့: လူအချို့ကို;several: to several people;
 několik: oblíbil si několik;အနည်းငယ်: အနည်းငယ် နှစ်သက်ခဲ့သည်; a few: preferred a few;p.s.
 několik: ode dneška několik dní;အချို့: ဒီနေ့ကမှစပြီး နေ့အချို့ကို (~ တချို့နေ့တွေကို);several: several days since today;
 několik: Potkávám několik učitelů.;တချို့: ဆရာတချို့ကို တွေ့ပါတယ်။;several: I meet several teachers.;col. pol.
 několikrát;အကြိမ်အချို့;several times;adv.
 několikrát ("jeden čas zaměnit (a) zaměnit skrze");တစ်ခါတလဲလဲ -မှ;several times ("one time exchange (and) exchange by");adv.
 několikrát: Pochopil jsem po (tom, co) jsem si tehle dopis několikrát přečetl.;အကြိမ်အချို့: အကြိမ်အချို့ ဒီစာကို ဖတ်ပြီး နားလည်ခဲ့ပြီ။;several times: (I) read this letter several times, and then (I) understood.;p.p. writ.
 několikrát: Právě po (tom, co) jsem si tehle dopis několikrát přečetl, jsem (jej) pochopil.;တစ်ခါတလဲလဲ -မှ: တစ်ခါတလဲလဲ (~ ထပ်ခါတလဲလဲ) ဖတ်မှပဲ နားလည်လာတော့တယ်။ ° ထပ်ခါတလဲလဲ -မှ: တစ်ခါတလဲလဲ (~ ထပ်ခါတလဲလဲ) ဖတ်မှပဲ နားလည်လာတော့တယ်။;several times: Just after (I) read this letter several times, (I) understood.;col.
 nekonečný, být ("nemá² blokování^o (a) ohraničování¹");အကန့်အသတ်မရှိ;boundless, be ("(does) not² have³ blocking^o (and) demarcating¹");n.
 nekontrolované (v řeči, "slovo³ připojené² (k) volání^o (a) zvukům¹");မည်သို့ဝေါဟာရ;uncontrolled (in speech, "word³ attached² (to) calling^o (and) sound¹");adv. (n.) P. vohāra (= mode of speech)
 některé;တချို့;some;pron. acc.
 některé: Přestože byly některé zničeny zemětřesením, mnoho se vskutku dochovalo.;တချို့: ငလျင်ကြောင့် တချို့ပျက်သွားပေမယ့် အများကြီး ကျန်ပါသေးတယ်။;some: Thought due to the earthquake, some have been destroyed, many indeed remain.;pol.
 někteří;တချို့;some;pron. acc.
 někteří (lidé, "někteří, polovina");တချို့တဝက်;some (people, "a-some, a-half");pron. col.
 někteří (lidé): Co se týče některých (lidí), prostě, jenom lžou (~

"Ižou lži": တချို့တဝက်: တချို့တဝက်တော့ဖြင့် လိမ်ညာထားတာ
ချည်းပဲ (~ ချည်းပဲ)။;some (people): As for by some (people),
(they) are only just lying ("lies").;col. pol.
někteří (lidé): Co se týče některých lidí, myslí si, že muži jsou
vice schopní konat (povinnosti).;တချို့: တချို့ကတော့ ယောက်ျားက
ပိုဆောင်ရွက်နိုင်တယ်လို့ ထင်ကြတယ်။;some (people): As for some
people, (they) think, that men can perform (duties) more.;
někteří (lidé): Někteří (lidé) neví o meditaci.;အကြောင်း: တချို့ဆို
ဘာဝနာအကြောင်း မသိဘူး။ ° တချို့: တချို့ဆို ဘာဝနာအကြောင်း
မသိဘူး။;about: Some (of them) do not know about meditation. °
some (people): Some (of them) do not know about meditation.;
někteří: A někteří utvoří skupinky a projíždí se ve velkých a
malých autech.;တချို့: တချို့ကတော့ အသင်းဖွဲ့ပြီး
ကားကြီးကားငယ်တွေနဲ့ လှည့်(လည်)ကြပါတယ်။;some: As for some,
(they) make groups and go around in big and small cars.;col.
pol.
někteří: Co se týče některých, mnoha, lidí, (pravidla)
nedodržují.;အချို့: အချို့သောသူများကတော့ မထိန်းကြပါ။;some: As for
some, many, people, (they) do not observe (the rules).;pol.
někteří: Někteří studenti přicházejí.;တချို့: တချို့ကောင်းသား
လာပါတယ်။ (~ တချို့ကျောင်းသားတွေ လာကြပါတယ်။);some: Some
students come.;col. pol.
nekuřácký ("pokoj") ("pokoj"¹¹ (kde se) nikoliv² mají¹⁰ pít³ léčivé⁰
závitky");ဆေးလိပ်မသောက်ရ(အခန်း);non-smoking ("room")
("room"¹¹ (where one) should¹⁰ not² drink³ medicinal⁰ rolls");n.
nelítostný, být ("riskovat (a) porovnávat");ပက်စက်;ruthless, be
("venture (and) compare");l
nemálo;မနည်း;not little;adv.
nemálo: (Pravidla) se musí nemálo dodržovat.;မနည်း: မနည်း
စောင့်ထိန်းနေရတယ်။;well, very (~ "not little"): (One) must
observe (rules) very well (~ "not little").;
Německo (země);ဂျာမနီ(နိုင်ငံ);Germany (country);name
neměl by;မရ;should not;v.
neměl by: Jako student by se takhle neměl chovat (~ "neměl
by dělat");သင့်ဘူး။ မ- ကျောင်းသားတစ်ယောက်အနေနဲ့ သူ ဒီလို
မလုပ်သင့်ဘူး။;should not: As a student, he should not behave
(~ "do") like this.;
neměl by: Poněvadž jsem ti volal telefonem, neměla jsi volat ty
mě.;မရ: ငါ မင်းကို ဖုန်းခေါ်နေတာကြောင့် (~ ဖုန်းခေါ်နေလို့) မင်း ငါ့ကို
ခေါ်လို့ မရတာ။;should not: As I was calling you by phone, you
shouldn't have call me.;col.
nemít;တင်း;devoid of, be;l
nemít (spotřebovat);ကုန်;have not (any more);l
nemít (spotřebovat): Už (to) nemáme. (Došlo (nám to).);ကုန်:
ကုန်သွားပြီ။;run out of: (We) have run out of (the ordered
food).;p.p.
nemít se dobře (být nemocný, "život není
dobrý");နေမကောင်းဘူး;not well, be (sick, "life is not good");l
nemít: ("Mladý pán") Ten nemá knihu na čtení;မရ: မောင်တင်မှာ
ဖတ်စရာစာအုပ် မရှိပါဘူး။;have, doesn't: ("Young man") Ten
doesn't have a book for reading.;pol.
nemoc;ရောဂါ;sickness;n. P. roga (= sickness)
nemoc ("mít-horečku (nebo) být-zraněn
{jmenec}");ဖျားနာမှု;sickness ("have-fever (or) be-hurt
{nouner}");n. writ.

nemoc: nemoc zvaná koro;ရောဂါ: ကိုရိုနာ ခေါ်သော
ရောဂါ;sickness: sickness called koro;
nemoc: skutečná nemoc (ne hypochondrická);ဖျားနာမှု:
အမှန်တကယ်ဖျားနာမှု;sickness: real sickness (not hypochondriac);
nemoci: Nemohu vzít rajčata.;မရဘူး: ခရမ်းချဉ်သီး ယူလို့
မရဘူး။;can't: I can't take tomatoes.;col.
nemocní lidé: Coby doktor, měl by léčit nemocné lidi.;လူနာ:
ဆရာဝန်တစ်ယောက်အနေနဲ့ သူ လူနာကို ကုရမယ်။;sick people: As a
doctor, he should cure sick people.;
nemocnice ("budova¹ léků⁰");ဆေးရုံ(တစ်ခု);hospital ("building¹ (of)
medicine⁰");sg.
nemocnice ("lékařská veřejná-budova");ဆေးရုံ(တစ်ခု);hospital
("medical public-building");sg.
nemocnice: Je poblíž nemocnice.;ဆေးရုံ: ဆေးရုံနားမှာပါ။;hospital:
It is near hospital.;pol.
nemocnice: Musím jít (~ "nastoupit") do nemocnice, protože
jsem si zlomil nohu.;ဆေးရုံ: ကျွန်တော် ခြေထောက်ကျိုးသွားလို့
ဆေးရုံတက်နေရတာ။;hospital: (I) must go (~ "ascend") to
hospital, because I broke (my) leg.;cont. um.
nemocnice: Pacient leží na nemocniční posteli.;ဆေးရုံ: လူနာက
ဆေးရုံကုတင်မှာ လဲလျောင်းနေတယ်။;hospital: The patient is lying
on the hospital-bed.;cont.
nemocný (o osobě, "nemocná¹ osoba⁰");သူနာ(တစ်ယောက်) °
လူနာ(တစ်ယောက်);sick (person, "sick¹ person⁰");sg.
nemocný (osoba);သူနာ(တစ်ယောက်);sick person;sg.
nemocný, být (~ "rozdělený"): Protože mi onemocněly oči.
("Protože (jsem) dostal rozdělení (a) upevnění očí.");ခွဲ:
မျက်လုံးခွဲထားရလို့ပါ။;sick, be (~ "divided"): Because (my) eyes
got sick (~ "divided").;pol.
nemocný, být ("být-žít (a) sedět není
dobré");နေထိုင်မကောင်း;sick, be ("living (and) sitting (is) not
good");l
nemocný, být ("život není dobrý");နေမကောင်းဘူး °
နေမကောင်း;sick, be ("life is not good") ° sick, be ("life not
good");l
nemocný, být (o částech těla, např. očích, "rozdělit se");ခွဲ;sick,
be (about parts of body, such as eyes, "divide");l
nemocný, být: Jsem nemocná (~ "život není dobrý"), protože
jsem se nachladila.;နေမကောင်း: ကျွန်မ အအေးမိနေလို့ နေလို့
မကောင်းဘူး။;sick, be: (I) am sick (~ "life is not good"), because
I have cold.;uw.
nemocný, být: Protože je můj pacient nemocný, ("já") starám se
o něj.;နေမကောင်း: ကျွန်တော့်လူနာနေမကောင်းလို့ ကျွန်တော် သူ့ကို
ဂရုစိုက်နေတယ်။;sick, be: Because (my) patient is ("being") sick, I
take care of him.;cont. um.
nemocný: (Ta) paní je nemocná.;နေမကောင်း: အမျိုးသမီး
နေမကောင်းဘူး။;sick: The woman is sick.;
nemocný: Nejsem nemocný. ("Můj život se nestal
nedobrým.");နေမကောင်း: ကျွန်တော် နေမကောင်းမဖြစ်ဘူး။;sick: I am
not sick. ("My life didn't become not good.");um.
nemožné, být: To není možné. ("Není správné." Také jako
negativní odpověď během smlouvání v obchodě.);မရ:
မရပါဘူး။;impossible, be: Impossible. ("It's not right." Also as a
negative response during bargaining);pol. col.
nemožný, být ("ne⁰ může² se-stát¹");မဖြစ်နိုင်;impossible, be

("can² not⁰ happen¹");
nemůže se stát ("ne⁰ může² se-stát¹");မဖြစ်နိုင်;cannot happen
("can² not⁰ happen¹");
nenávidět;ရှုံ ° မုန်း;detest ° hate;T
nenávist ("nenávidět (a) udeřit {jmenec}");မုန်းတီးခြင်း;hatred
("hate (and) strike {nouner}");n.
není;မ -ဝေ ° ပါဘူး ° ဝေ ° မဟုတ်ဘူး ° မ ° မ -ဘူး ° မ -ပါဘူး °
ဘူး;is not;suff. spis. (or) suff. (or) suff. pol. (or) pref. col. (or)
pref. & suff. col. pol. (or) pref. & suff. col. (or) interj. (or) pref. &
suff. spis.
není ani;လဲ မ;even, is not;suff.
není: Ne, není student.;မဟုတ်(ပါ)ဘူး: သူ ကျောင်းသား
မဟုတ်ပါဘူး;is not: No, he is not a student.;pol.
není: Není ani královým služebníkem.;မဟုတ်ပါဘူး: မင်းမူထမ်းလဲ
မဟုတ်ဘူး;is not: (He) is not even a king's servant.;
není: Není to (nic) zvláštního.;မရှိဘူး: အထူးမရှိဘူး;is not: It is not
special.;
není: Není to špatně, není to ani dobře.;မဟုတ်ပါဘူး: အမှား
မဟုတ်ပါဘူး: အမှန်လည်းမဟုတ်ပါဘူး;not, is: It is not wrong, it is
not right also.;pol.
není: Pan Bamy tu není. (i do telefonu);မ -ဘူး: ရှိ: ဦးဘမြ
မရှိပါဘူး;not, is: Mr. Bamy is not here. (also in telephone
conversation);col. pol.
není: To není bůžkův dům, výsosti.;မဟုတ်ပါဘူး: အဲဒါ နတ်ကွန်း
မဟုတ်ပါဘူး အရင်ဘုရား;is not: That is not a spirit house,
majesty.;pol.
není: Vesnický Tendžan takhle neprobíhá (~
"není");မဟုတ်ပါဘူး: တောရွာ သင်္ကြန်ကတော့ ဒီလို မဟုတ်ပါဘူး;is
not: Thin-gyan in village is not like that.;pol.
neobvykle;အထူးတလည်း;unusually;adv.
neobvyklý, být ("divný (a) lišící-se");ဆန်းပြား;unusual, be
("strange (and) varying");
neobyčejný, být;ထူး;extraordinary, be;
neočekávaně;ခနဲ;abruptly;suff. adv.
neochotně ("skrze³ pokládání¹ (a) pokládání²
sily");အင်တင်တင်ဖြင့်;reluctantly ("by³ putting¹ (and) putting²
strength");adv.
neochotně: Neochotně přijímá, že jsem na Sri
Lance.;အင်တင်တင်ဖြင့်: ကျွန်တော်
သိရှိလက်ကံတွင်ရှိနေတယ်ဆိုတာကိုတော့
အင်တင်တင်ဖြင့်လက်ခံတယ်;reluctantly: (He) reluctantly accepts,
that I stay in Sri Lanka.;writ.
neodpustitelný, být ("ne² vhodný³ (k) uvolnění¹ (a)
povolení⁰");ခွင့်လွှတ်မသင့်;unpardonable, be ("not² suitable³ (to
be) freed¹ (and) permitted⁰");
neodpustitelný: Mají telefony a další nepovolené
stroje.;ခွင့်လွှတ်မသင့်: ဖုန်းများကဲ့သို့သော ခွင့်လွှတ်မသင့်သည့်
စက်များရှိပါတယ်;unauthorised, be: (They) have phones and
other unauthorised machines.;pol.
nehrožený, být ("být) dobře-podporovaný)a) stát-
pevně");တောင့်တင်း;valorous, be ("(be) well-supported (and)
stand-firm");
neomezený, být ("nemá² blokování⁰ (a)
ohraničování¹");အကန့်အသတ်မရှိ;limitless, be ("(does) not² have³

blocking⁰ (and) demarcating¹");n.
neomezený: neomezená (a) všudypřítomná
radost;အကန့်အသတ်: အကန့်အသတ်မရှိသော အနုအစစ်
ပျော်ရွှင်မှု;limitless: limitless (and) omnipresent happiness;
neosvícená osoba;ပုထုဇဉ်လောကီသား(တစ်ယောက်);unenlightened
person;sg. P. puthujana-lokī (= wordling-worldly)
Nepál (země);နီပေါ(နိုင်ငံ);Nepal (country);name
nepatrně ("jemná mysl");အနုစိတ်;minutely ("soft mind");adv. anu-
citta (= along, after - mind)
nepatrně ("malá mysl");အသေးစိတ်;minutely ("small mind");adv.
P. citta (= mind)
nepodložený, být ("ne² mít³ základ⁰ (a)
okolnosti¹");အခြေအဖြစ်မရှိ;groundless, be ("not² have³ basis⁰
(and) circumstances¹");
nepostačující, být;မလုံလောက်;inadequate, be;
nepotřebný, být;အလဟဿ;useless, be;adj. P. alasa (= idle,
lazy)
nepotřebný, být ("být¹ ne³ přicházející⁰ (a) ne² padající¹ (k)
užitku⁰");အသုံးမကျမဝင် ဖြစ်;unnecessary, be ("be¹ not³ coming¹⁰
(and) not² falling¹ (to) usage⁰");
nepotřebný, být ("užití nepadá");အသုံးမကျ;useless, be ("usage
(does) not fall") ° unnecessary, be ("usage (does)'nt fall");
adj.
nepovolený, být ("ne² vhodný³ (k) uvolnění¹ (a)
povolení⁰");ခွင့်လွှတ်မသင့်;unauthorised, be ("not² suitable³ (to be)
freed¹ (and) permitted⁰");
nepřátelství;ရန်;hostility;n. writ.
nepravděpodobný, být ("možnost (je)
malá");ဖြစ်နိုင်ခြေနည်း;improbable, be ("possibility (is) little") °
implausible, be ("possibility (is) little");
nepravděpodobný, být: (Je) nepravděpodobné, že (je) z
Asijského ("kontinentu").;ဖြစ်နိုင်ခြေနည်း: အာရှတိုက်မှ
ဖြစ်နိုင်ခြေနည်းတယ်;improbable, be: (It is) improbable, that (she)
is from Asia ("continent").;
nepravidelné sloveso ("divná (a) jiná
činnost");ထူးခြားကြိယာ(တစ်လုံး);irregular verb ("strange (and)
other action");sg. S. křivá
nepřetržitě ("nerozbíjející¹ spojení⁰");အဆက်မပြတ်;unceasingly
("not¹ breaking² (the) connection⁰");adv.
nepřetržitě: Od té doby se Myanmarští obyvatelé nepřetržitě
účastnili protestních stávek proti anglické vládě přičemž
vyžadovali nezávislost.;အဆက်မပြတ်: ထိုအချိန်မှစ၍
မြန်မာအမျိုးသားတို့သည် အင်္ဂလိပ်အစိုးရကို ဆန့်ကျင် ဆန္ဒပြပွဲများ
အဆက်မပြတ် ဆင်နွှဲကာ လွတ်လပ်ရေးကို
တောင်းဆိုခဲ့ကြပါသည်;unceasingly: Since then the Myanmar
citizens, unceasingly participating in the opposing strikes
against the English government, demanded independence.;p.s.
pol. writ.
nepřetržitý, být ("mít² pokračování⁰ (a)
blískání¹");ဆက်လက်ရှိ;continuous, be ("have² continuing⁰ (and)
flashing¹");
nepřetržitý, být ("točit-se (a) být-vytrvalý");တည်တံ့;continuous, be
("rotate (and) be-steadfast");
nepřetržitý, být ("trvání (je) dlouhé");အခွန်ရှည်;continuous, be
("duration (is) long");
l

nepřijmout (“neudělat¹ přijetí⁰”);ခံယူခြင်း မပြုပေး;accept, not to (“indeed³ not¹ make² acceptance⁰”);T

nepřítel (“osoba¹ nepřátelství⁰”);ရန်သူ(တစ်ယောက်);enemy (“person¹ (of) enmity⁰”);sg.

nepřítel: (Ten) chlapec a (to) děvče jsou (pro teď) (“jsoucí”)

nepřáteli.;ရန်: ကောင်းလေးနဲ့ ကောင်းမလေး ရန်ဖြစ်နေကြတယ်;;enemy: The boy and the girl are (for now) (“being”) enemies.;

nepřítel: Kvůli velkému nepříteli, Koun Baun se staral o město Šve Bo pěti jmen, a zničil nebezpečí.;ရန်: ရန်ကြီးအောင်ကုန်းဘောင်ခါး ငါးမည်ရ ပြည်ရွှေဘို၊ ဘေးရန်က ပြို;;enemy: For great enemy, Koun Baung attended on the town Shwe Bo of five-names, destroying the danger.;;sng.

nepřítel: Zatímco Čansitá sloužil svému královskému bratru králi Solúovi, král Solú byl uvězněn nepřáteli.;ရန်သူ: ကျန်စစ်သားသည် နောင်တော်စောလူမင်းထံ အမှုထမ်းနေစဉ် စောလူမင်းကို ရန်သူများက ဖမ်းသွား၏;;enemy: While Kyansittha was serving his royal brother king Saw Lu, king Saw Lu was imprisoned by enemies.;;p.s. writ.

nepřítomen (“nebyt”);မရှိဘူး;absent, be (“not⁰not² be¹”);v.

neprojit (u zkoušky): Potřebuje svolení k opakování (~ “opakovanému odpovídání (u)”) zkoušky, kterou minulý rok neprošel.;ကျ: မနစ်က ကျတော့မေးပွဲကို ထပ်ဖြေဖို့ အခွင့်လိုတယ် (~ ခွင့်ထပ်လိုတယ်);;fail (at examination): (He) needs permission to sit (~ “answer”) again for the examination which (he) failed last year.;

nerozumět (“ucho (se) ne otáčí”);နားမလည်;understand, not (“ear (does) not spin”);I

nerozumět: Poněvadž píšeš (s) chybami, já nerozumím.;နားမလည်: အမှားတွေရေးလို့ ငါ နားမလည်ဘူး။ ° သောကြောင့်: အမှားတွေရေးသောကြောင့် ငါ နားမလည်ဘူး;;understand, not: As (you) write mistakes, I don't understand. ° as: As (you) write mistakes, I don't understand.;;col.

nerozumět: Prostě nerozumím přesně, jak (to) mám udělat.;နားမလည်: လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွေကို ကျွန်တော် နားမလည်တာတော့ အသေအချာပဲ;;understand, not: (I) just do not understand exactly the way to do (it).;;col.

neschopen, být (“nemůž”);မနိုင်;unable, be (“can¹ not⁰”);I

neslušný, být velice (o osobě, “nezdvořilý (a) pověšený”);ရိုင်းဆိုး;impolite, be very (about person, “uncivilized (and) hung”);I

nesmělý, být;ရက်;timid, be;I

nesmírně;အလွန် ° အကုန် ° မော ° အရမ်း;exceedingly ° tremendously ° extremely;adv. (or) adv. writ.

nesmírně (“míra² ne¹zastavuje⁰”);အင်မတန်;exceedingly (“measure² doesn't¹ stop⁰”);adv.

nesmírně (“nabírat (a) lehat-si {příslovec}”);လျှိုက်လွဲစွာ;extremely (fervently, “scoop (and) recline {adverb}”);adv.

nesmírně (“ne¹znát² míru⁰”);အတိုင်းမသိ;immensely (“not¹ know² (the) measure⁰”);adv.

nesmírně: Je (to) nesmírně krásné.;အကုန်: အကုန်လှတယ်;extremely: (It) is extremely beautiful.;

nesmírně: Je (to) nesmírně zajímavé. (“Je (to) nesmírně vhodné k zájmu.”);အလွန်: အလွန်စိတ်ဝင်စားစရာ

ကောင်းပါတယ်;;extremely: (It) is extremely interesting. (“(It) is very good for interest.”);pol.

nesmírně: Jsem Buddhista, který dokáže nesmírně respektovat (a) ctít (Buddhu, Učení a mnichy).;အရမ်းကို: အရမ်းကို ရိုသေလေးစားတတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက်;;extremely: (I am) a Buddhist, who can extremely respect (and) revere (the Buddha, the Teachings and the monks).;

nesmírně: Myanmar (“země”) je nesmírně krásná.;အလွန်: မြန်မာနိုင်ငံက အလွန်လှပါတယ်;;extremely: Myanmar (“country”) is extremely beautiful.;;pol.

nesmírně: Nesmírně ctím náboženství (Dhammy).;အင်မတန်: အင်မတန်ကိုင်းရှိုင်းပါတယ်;;extremely: (I) extremely respect the religion (of Dhamma).;;pol.

nesmrtelný;အမတ;deathless;adj. P. amata (= deathless)

nesmysl;အိုဗာတင်း ° အို ° တောက်တီးတောက်တုံး;nonsense;n. col. E. overdone(?) (or) n. ow. (or) n. col.

nesmysl (“díru brání”);ပေါက်ကရ; nonsense (“hole taking”);n.

nesmysl: Nepovídej nesmysly.;အိုဗာတင်း: အိုဗာတင်းလုပ်မနေပါနဲ့။ ° အိုဗာတင်း: အိုဗာတင်းတွေ လုပ်မနေပါနဲ့;;nonsense: Do not talk nonsense.;;imper. pol. col. fr.

nesmysly, říkat;အိုဗာတင်းလုပ် ° အိုဗာတင်းလုပ်ပြော ° အိုဗာတင်းတွေလုပ်;nonsense, talk;T col. E. overdone(?) (or) T col.

nesnadný, být (“být-obtížný (a) obtížný”);ခဲယဉ်း ° ခက်ခဲ;uneasy, be (“difficult (and) difficult”);I

nesnadný, být (nesnadný, “(být) náročný (a) těžký”);ခက်ခဲ;difficult, be (“(be) difficult (and) hard”);I

nesnadný, být (nesnadný);ခက်;difficult, be;I

nesnášet;ရူး;hate;T

nesouvislé povídání (“může¹ (se) dostavit⁰, (ale) nevhodně”);ရောက်တတ်ရာရာ;rambling talk (random talk, “can¹ arrive⁰, (but) unworthily²”) ° random talk (random talk, “can¹ arrive⁰, (but) unworthily²”);n.

nespočetný (jedna krát deset na sto čtyřicátou);အသေချေ ° သေချေ;countless (1 times 10 potentiated by 140);I P. asaṅkhyeyya (= uncountable)

nespokojený, být;အဆင်မပြေ;dissatisfied, be ° unsatisfied, be ° discontented, be;I

nespokojený, být (“mysl (je) zašpiněná”);စိတ်ညစ်;disappointed, be (“mind (is) dirty”);I

nespokojený, být (“mysl⁰ (je) přijata² zašpiněná¹”);စိတ်ညစ်ရ;disappointed, be (“mind⁰ (is) received² dirty¹”);I

nespokojený: Ve dnech nespokojenosti mám (tendenci) udržovat (“správnu”) všímavost.;စိတ်ညစ်: စိတ်ညစ်တဲ့ရက်တွေမှာ တရားမှတ်လေ့ ရှိပါတယ်;;disappointed: On days (when I am) disappointed, (I) tend to (~ “have”) keep (“the right”) mindfulness.;;pol.

nesprávný (“ne chytrý”);မတော်;improper (“not clever”);adj.

nést (“sejít (a) přijít”);သက်ရောက်;carry (“descend (and) come”);T writ.

nést (vzít (a) přijít);ယူလာ;bring (“take (and) come”);T

nést: (Ten) pán nese velice těžký kufr (~ “kufr oblečení velké váhy”).;သယ်: အမျိုးသားက အဝတ်သေတ္တာအလေးကြီးကို

သယ်တယ်;carry: The man carries a very heavy suitcase (~ clothes box (of) big weight).;

nést: Má (~ "nese") (ten) význam.;သက်ရောက်: အဓိပ္ပါယ် သက်ရောက်တယ်;carry: (It) carries the meaning.;

nést: Šnek si nese svůj dům.;သယ်ဖို့: ခရုက သူမအိမ်ကို သူမသယ်ဖို့ထားတယ်;carry: The snail is carrying her house.;cont.

nestabilní: V době vlády krále Mahādhammy bylo ohromné město Enva nestabilní.;မငြိမ်သက်: မဟာဓမ္မရာဇာဓိပတိလက်ထက်တွင် အင်းဝနေပြည်တော်ကြီးသည် မငြိမ်သက် ဖြစ်နေသည်;unstable: At the time of the ruler king Mahādhamma, the great town Inwa became unstable.;p.s. writ.

nestálý;လှုပ်လှုပ်ရှားရှား;unstable;adj.

nestálý, být;မငြိမ်သက်;unstable, be ("not calm, not descending");I

nešťastný, být ("mysl (je) zašpiněná");စိတ်ညစ်;unhappy, be ("mind (is) dirty");I

nešťastný, být ("žaludek (je) malý");ဝမ်းနည်း;sad, be ("stomach (is) small");T

neteř;တူမ(တစ်ယောက်);niece;sg.

netušíc ("bez⁰bez² vědomí¹");မသိဘဲ;unwittingly ("without⁰without² knowing¹");adv.

neumírněně (v řeči, "slovo³ připojené² (k) volání⁰ (a) zvukům¹");မည်သို့ဝေါဟာရ;immoderately (in speech, "word³ attached² (to) calling⁰ (and) sound¹");adv. (n.) P. vohāra (= mode of speech)

neupevněného, něco;အရင်(တစ်ခု);unfixed, sth.;sg.

neupravený, být ("riskovat (a) porovnávat");ပတ်စက်;covenly, be ("venture (and) compare");I

neurčitelně ("ne¹znát² míru⁰");အတိုင်းမသိ;indeterminably ("not¹ know² (the) measure⁰");adv.

neustále ("nerozbíjejíce¹ spojení⁰");အဆက်မပြတ်;incessantly ("not¹ breaking² (the) connection⁰");adv.

neuvědomující si ("bez⁰bez² vědomí¹");မသိဘဲ;unaware ("without⁰without² knowing¹");adv.

neuvěřitelný, být ("div není vyčerpán");အံ့မခန်း;incredible, be ("wonder (is) not used-up") ° unbelievable, be ("wonder (is) not used-up");I

neuvěřitelný: Tvoje schopnost v psaní Myanmar sky je prostě neuvěřitelná.;အံ့မခန်း: ခင်ဗျားရဲ့ မြန်မာစာပေတတ်ကျွမ်းမှုက အံ့မခန်းလောက်ပါပဲ;incredible: Your skill in Myanmar writing is just incredible.;pol. col.

nevadit ("vědet (a) povolit");သိခွင့်;mind, not ("know (and) allow");n.

nevadit: Jestli to nevadí, mohl bych vědět?;သိခွင့်: သိခွင့်ရှိင် သိပါရစေ;mind, not: If you don't mind, may (I) know?;w. pol.

nevědět;မသိ;know not;I

nevědět: Nevěděl jsem ("o skutečnosti,") že dnes je pátek.;မသိဘူး: ဒီနေ့သောကြာနေ့မုန်း မသိဘူး;know not: (I) didn't know ("the fact that") today's Friday.;

nevědět: Nevím, kde to tady poblíž dostanete (~ najdete).;မသိ: ဒီနားမှာ ဘယ်မှာ ရမလဲ မသိဘူး (~ ဒီအနီးအနားက ဘယ်မှာ ရနိုင်မလဲ မသိဘူး);I;know not: Where (you) will get (~ find) (it) nearby, (I) don't know.;

nevědomky ("bez⁰bez² vědomí¹");မသိဘဲ;unconsciously

("without⁰without² knowing¹");adv.

nevěra ("nemít¹ věnost⁰ {jmenec}²");သစ္စာမရှိခြင်း;unfaithfulness ("not¹ having² faith⁰");n.

nevěra ("špatný¹ chybování⁰");ပြစ်မှား;infidelity ("wrong¹ wronging⁰");n.

nehodný, být ("ne vhodný (a) ne) ušlechtilý");မသင့်မြတ်;unsuitable, be ("not suitable (and) not noble");I

Nevím.;မသိပါဘူး;I don't know.;pol.

nevychovaný, být;ရိုင်း;rude, be;I

nevyratitelný, být ("vytrvalý (a) pevný");ခိုင်မာ;irrefutable, be ("steadfast (and) firm");I

New Delhi (město Indie);နယူးဒေလီ(မြို့);New Delhi (town in India);name

New Light of Myanmar, The (jméno novin, "Světlo Myanmaru");မြန်မာ့အလင်း;New Light of Myanmar, The (name of a newspaper);name

New York (město);နယူးယောက်(မြို့);New York (town);name

Newcastle (město ve Velké Británii);နယူးကာဆယ်(မြို့);Newcastle (city in United Kingdom);name

než;ထက် ° အထိ;than ° until;prep. & conj. (or) adv.

než (před nějakou činností);မီ မ- ° ခင် မ-;before (an action);pow. writ. (or) pow.

než (před);မ -ခင်;before;pref. & suff.

než, více;ထက်;than, more;suff. adv.

než, více: Vskutku, více než tolik již nemohu zlevnit (~ "snížit").;ထက်: ဒီ ထက်တော့ မလျော့နိုင်တော့ဘူး;than, more: Indeed, (I) cannot decrease (the price) ("any more") more than this.;col.

než: Napiš (mi) předem než přijedeš.;မ -ခင်: မလာခင် ကြိုတင်စာရေးပါ;before: Write (me) in advance before (you) come.;

než: Navštiv mne (~ "setkej se se mnou") než pojeděš do Mandalaje.;မ -ခင်: ခင်ဗျား မန္တလေးမသွားခင် ကျွန်တော့်ကို တွေ့ပါ;before: Meet (~ visit) me before you go to Mandalay.;imper. pol. um.

než: Nechci vidět nic (jiného) než (tu) (divadelní) hru.;ကလွဲလို့: ပြဇာတ်ကလွဲလို့ ဘာမှ မကြည့်ချင်ပါဘူး;except: I don't want to watch anything except the (theater) play.;pol.

než: než dojde odpověď;အထိ: စာပြန်လာတဲ့အထိ ;until: until (your) reply comes;

nezaměstnaný, být ("sedět moc");ထိုင်စား;unemployed, be ("sit much");I

nezaměstnaný: 'Mladý' (znamená) nezaměstnaný věk, (braní z) výdělků rodičů.;ထိုင်စား: ငယ်သေးလို့ မိဘလုပ်စာထိုင်စားတဲ့ အရွယ်ပါ;unemployed: 'Young' (means) unemployed age, (taking from) parents' earnings.;pol.

nezávislost ("stav² prázdnoty⁰ (a) chybění¹");လွတ်လပ်ရေး;independence ("state² (of) being-empty⁰ (and) missing¹");n.

nezávislost (politická, "být-volný (a) prázdny {jmenec}");လွတ်လပ်ရေး;independence (political, "be-free (and) vacant {nouns}");n.

nezávislost (politická): Od té doby se Myanmarští obyvatelé

nepřetržitě účastnili protestních stávek proti anglické vládě přičemž vyžadovali nezávislost.;လွတ်လပ်ရေး: ထိုအချိန်မှစ၍ မြန်မာအမျိုးသားတို့သည် အင်္ဂလိပ်အစိုးရကို ဆန့်ကျင် ဆန္ဒပြပွဲများ အဆက်မပြတ် ဆင်နွှဲကာ လွတ်လပ်ရေးကို တောင်းဆိုခဲ့ကြပါသည်။;independence (political): Since then the Myanmar citizens, unceasingly participating in the opposing strikes against the English government, demanded independence.;p.s. pol. writ.

nezavislý ("být-prázdný (a) chybějící");လွတ်လပ်;independent, be ("be-empty (and) missing");l

nezavislý, být ("vstupuje (a) soutěží");ဝင်ပြိုင်;independent, be ("enters (and) competes");l

nezavislý, být: Jsem jediným nezávislým kandidátem (těch) voleb.;ဝင်ပြိုင်: ရွေးကောက်ပွဲမှာ ဝင်ပြိုင်ဆွဲတစ်သီးပုဂ္ဂိုလ် ကိုယ်စားလှယ် လောင်းဖြစ်ပါတယ်။;independent, be: (I) am the only independent candidate of the election.;pol.

nezdravý, být (být nemocný, "život není dobrý");နေမကောင်းဘူး;ill, be (sick, "life is not good");l

nezkušený (~ mladý) (~ opat): nezkušený učitel (~ opat), (který) se stal slavným;ငယ်ရွယ်နုပျို: ထင်ရှားပြီး ငယ်ရွယ်နုပျိုသောဆရာတော်;youthful: youthful teacher (~ chief monk), (who) became famous;

nezměrně ("míra² ne¹zastavuje");အင်မတန်;immeasurably ("measure² doesn't¹ stop");adv.

nezměrně ("ne¹znát² míru⁰");အတိုင်းမသိ;immeasurably ("not¹ know² (the) measure⁰");adv.

nezměrně: Jsem nesmírně šťastný.;အင်မတန်မ: အင်မတန်မ ဝမ်းသာပါတယ်။;immeasurably: (I) am immeasurably happy.;pol.

nezměrně: Stalo se, že (jsem) nezměrně, vřoucně spřízněný s (tím) novicem (mnichem).;အတိုင်းမသိ: ကိုရင် အတိုင်းမသိ လို့ကလွဲစွာ ခင်မင်မိပါတယ်။;immeasurably: (I) happened to be immeasurably, warmly, fond of the novice-monk.;pol.

něžný, být ("být-malý (a) rozkošný");သိမ်မွေ့;soft, be ("be-small (and) delightful");l

něžný, být ("měkkého života");ညှိသက်;soft, be ("(of) soft life");l

nezodpovědný, být;ပေါ့;irresponsible, be;l col.

Nibbāna (Buddhistické osvícení);နိဗ္ဗာန်;Nibbana (the Buddhist enlightenment);n.

nibbāna, nesmrtelná ("nesmrtelná (a) pokojná nibbāna");အမတအမြိုက်နိဗ္ဗာန်;Nibbāna, the deathless ("deathless (and) peaceful nibbāna");n. Bh. P. amata-nibbāna (= deathless - extinction (of greed, hatred and ignorance))

Nibbāna, nesmrtelná: Dosahuje nesmrtelné Nibbāny.;အမတအမြိုက်နိဗ္ဗာန်: အမတအမြိုက်နိဗ္ဗာန်ဆိုသို့ ရရှိအောင်မြင်တယ်။;Nibbāna, the deathless: (He) attains the deathless Nibbāna.;

Nibbana: Kdokoliv, (kdo) je zaměřený na Nibbānu, chce (dosáhnout) Nibbāny.;နိဗ္ဗာန်: နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုမယ်ဆိုပါတော့ လူတိုင်း နိဗ္ဗာန်ကို လိုချင်ကြပါတယ်။;Nibbana: Anyone who is oriented towards Nibbāna wants to (attain) Nibbāna.;pol.

nibbāna: Pokud mohu dosáhnout nesmrtelné Nibbāny, (pak) bych ji měl dosáhnout.;အမတအမြိုက်နိဗ္ဗာန်: အမတအမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်ရှိနိုင်တယ်ဆိုရင် ငါ အဲဒီကို ရောက်လိမ့်မယ်။;nibbāna, the deathless: If I can attain the deathless Nibbāna, I should attain it.;fut.

Nibbāna: přiblížit se k Nibbāně;နိဗ္ဗာန်: နိဗ္ဗာန်ကို နီးကပ်လာသည်;Nibbāna: approach the Nibbāna;

nic;ဘာမှ မ;nothing;pron.

nic (~ "cokoliv"): (Můj) otec neodpověděl na nic co (~ "všechno cokoliv") jsem (mu) ("já") napsal.;သမ္မ: ကျွန်တော် ရေးသမျှ အားလုံး အဖေက ပြန်မရေးခဲ့ပါဘူး။;anything (~ "whatever"): (My) father did not reply to anything (~ "all whatever") I wrote.;p.s. pol.

nic takového ("("toho") charakteru");သဘော -မဟုတ်ပါဘူး (အဲဒီ);anything like ((that), "(of) ("that") nature") ° nothing like ((that), "(of) ("that") nature");n.

nic takového: Nic takového neříkám (~ nemíním).;သဘော -မဟုတ်ပါဘူး (အဲဒီ): အဲဒီသဘောပြောတာမဟုတ်ပါဘူး။;anything like (that): (I) do not say (~ mean) anything like that.;

nic: Nechci nic jíst.;ဘာမှ: ဘာမှ မစားချင်ဘူး။;anything (negative): (I) don't want to eat anything.;

nic: Nejím nic kromě rýže.;ဘာမှ: ထမင်းကလွဲလို့ ကျွန်တော် ဘာမှ မစားဘူး။;anything: Except rice (I) don't eat anything.;um.

nic: Nevím nic.;ဘာမှ မ: ကျွန်တော် ဘာမှ မသိဘူး။;nothing: I know nothing.;um.

nic: Nic (jsem) neřekl.;ဘာမှ: ဘာမှ မပြောဘူး။;nothing: (I) said nothing.;

nic: Víím jednu věc. (A) to, (že) nic nevím.;ဘာမှ: အရာတစ်ခုကို ငါ သိတယ်။ ဒါက ဘာမှ မသိဘူး။ (~ ငါသိတာတစ်ခုကတော့ ငါ့ဘာမှ မသိသေးဘူးဆိုတာပဲ။);nothing: I know one thing. (And) that is, (that I) know nothing.;

nicméně;သို့သော် ° ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ° သို့သော်လည်းဘဲ;nevertheless ° anyway ° however;conj. writ. (or) adv. (or) adv. writ.

nicméně ("ne¹spojený² (s) řečí⁰");စကားမစပ်;nevertheless ("not¹ connected² (to) the-speech⁰");adv.

nicméně ("nicméně, avšak");သော်ငြားလည်းစေကာမူ;nevertheless ("nevertheless, however");adv.

nicméně ("říkající² (a) říkající³ prostě¹ co(koliv)⁰");ဘာပဲပြောပြော;anyway ("telling² (and) telling³ just¹ what(ever)⁰");interj.

nicméně ("také², vskutku¹, když⁰");သော်ငြားလည်း;nevertheless ("also², indeed¹, when⁰");

nicméně: Nicméně, jsem šťastný, že jsi nositel zodpovědnosti za (udržení) prominentnosti (Buddhova) daru.;ဘာပဲပြောပြော: ဘာပဲပြောပြော သာသနာကို ထွန်းကားအောင် သယ်ပိုးသူမို့ ဝမ်းသာပါတယ်။;anyway: Anyway, (I) am happy, that (you) are a carrier of the responsibility to (maintain) the (Buddha's) gift prominent.;pol.

nijak;ဘယ်လိုမှ;in no way;adv.

nijak: Nijak si předem nic neplánuj a ukradni ("(a) běž"), přáteli.;ဘယ်လိုမှ: ဘယ်လိုမှ ကြိုမစီစဉ်နဲ့ ခိုးပြေးကွ။;in no way: Don't plan in advance anything in no way and steal ("(and) run"), friend.;imper. col. sl.

nikam: Dnes nikam nepůjdu.;ဘယ်မှ -ဘူး: ဘယ်မှ မသွားဘူး;anywhere: (I) won't go anywhere today.;col.

nikam: Nešel jsem do žádného města.;ဘယ် -မှ မ -ဘူး: ကျွန်တော် ဘယ်မြို့မှ မသွားဘူး;anywhere (negative): I didn't go to any town.;um.

nikam: O nedělich nikam nechodíme.;ဘယ်ကိုမှ: တနင်္ဂနွေနေ့တွေမှာ ကျွန်တော်တို့ ဘယ်ကိုမှ မသွားပါဘူး;anywhere

("nowhere"): We don't go anywhere on Sundays.;pol. um. nikāya (kterákoliv z pěti knih Sutta Piṭaky tj. prvního souboru Buddhových promluv v Tipiṭace);နိကာယ်;nikāya (any of the five books of Sutta Piṭaka e.g., the first collection of the Buddha's discourses in Tipiṭaka);Bh. lit. P. nikāya (= group, collection) nikāya: pět nikāyī;နိကာယ်: နိကာယ်ငါးကျမ်း;nikāya: five nikāyas;Bh. lit. pl. writ. nikde;ဘယ်မှ -မ;nowhere ° anywhere (in negative);adv. nikde ("v² žádném⁰-žádném³ místě¹");ဘယ်နေရာမှာမှ;nowhere ("in² no⁰-no³ place¹");adv. nikde, nebýt ("v² žádném⁰-žádném³ místě¹");ဘယ်နေရာမှာမှ မရှိ;nowhere, be ("in² no⁰-no³ place¹");adv. nikde, nebýt: Pes není nikde na (~ "z") pláži.;ဘယ်နေရာမှာမှ မရှိ: ခွေးက ကမ်းခြေရဲ့ ဘယ်နေရာမှာမှ မရှိဘူး;;nowhere, be: The dog is nowhere on (~ "of") the beach.; nikde: Tato kniha není k dispozici v žádném obchodě.;ဘယ် -မှာမှ မ -ဘူး: ဒီစာအုပ် ဘယ်ဆိုင်မှာမှ မရှိဘူး;;anywhere (negative): This book isn't available at any shop.; nikdo;ဘယ်သူမှ -မ ° ဘယ်သူမှ မ- ° တစ်ယောက်မှ;noone (nobody) ° nobody ° anyone (negative);prep. (or) pron. nikdo: Kéž nikdo kromě tebe neví.;ဘယ်သူမှ: ခင်ဗျားကလွဲလို့ ဘယ်သူမှ မသိပါစေနဲ့;;nobody: May nobody know except you.;pol. um. nikdo: Nikdo (tu) není.;တယောက်မှ: တယောက်မှ မရှိဘူး;;nobody: There is nobody.; nikdo: Nikdo neví tolik, co Ňa Ňo.;ဘယ်သူမှ: ငည့်သိသလောက် ဘယ်သူမှမသိကြပါဘူး;;nobody: Nobody knows as much as Nga Nyo.;pol. nikdy;ဘယ်တော့မှ -မ ° ဘယ်တော့မှ -ဘူး ° တစ်ခါမှ;never;adv. (or) adv. nikdy více;တော့မှ မ-;not any more;adv. nikdy: Nikdy se nepodívá zpět.;ဘယ်တော့မှ -ဘူး: ဘယ်တော့မှ ပြန်မမြင်တော့ဘူး;;never: (He) never looks back.; nikdy: V životě jsem neviděl hliněnou almužní mísu.;တစ်ခါမှ: ငါဘဝမှာ မြေသပိတ် တစ်ခါမှမမြင်ဖူးဘူး;;never (haven't ever): I haven't ever seen a clay alms-bowl in my life.;col. nikdy: Vyhlásí zákon který (jsem) ještě nikdy neslyšel a dělají jak se jim chce dělat.;တစ်ခါမှ: တစ်ခါမှ မကြားဖူးတဲ့ ဥပဒေတွေ ထုတ်ပြန်ပြီး လုပ်ချင်သလို လုပ်နေကြပါတယ်;;never: (They) proclaim a law that (I) have never heard (and they) are doing how they want to do.;pol. nikdy: Z (mé) rodiny nikdo nikdy nebyl s Myanmarem (~ "Myanmarským státem") jakkoliv spojený.;ဘယ်တုန်းကမှ: မိသားစုက ဘယ်သူမှ ဘယ်တုန်းကမှ မြန်မာပြည်နှင့် ဘယ်လိုမှ မဆက်သွယ်ခဲ့ပါဘူး;;ever: From (my) family was nobody ever in any way connected to (~ "with") Myanmar country.;p.s. pol. nikoliv;မ -ပါဘူး ° ပါဘူး ° မ -ပေ ° ပေ ° မဟုတ်ဘူး ° မ -ဘူး ° မ ° ဘူး;not ° does not;suff. spis. (or) suff. (or) suff. pol. (or) pref. col. (or) pref. & suff. col. pol. (or) pref. & suff. col. (or) interj. (or) pref. & suff. spis. nikomu: Nemohl jsem nikomu důvěřovat.;ဘယ်သူကိုမှ: ဘယ်သူကိုမှ မယုံကြည်နိုင်ခဲ့ပါဘူး;; anyone (acc.): (I) could not trust anyone.;p.s. nirméně;ဘာဖြစ်ဖြစ်;nevertheless;adv.

nisidana (podložka na sezení, "prostírání² (na) sezení⁰ (a) sezení¹");နိသီထိုင်အခင်း;nisidana (sitting cloth, "sitting (and) sitting spreading");n. P. nisidana (= sitting down) nízko, být;နိမ့်;low, be;l nízko, být ("padat¹ nízko⁰");နိမ့်ကျ;low, be ("fall¹ low⁰");l nízko, být: aby (je) osvobodili z nízkého života;နိမ့်ကျ: နိမ့်ကျတဲ့ဘဝက လွတ်မြောက်ဖို့;low, be: to release (them) from the low life; nízko, být: Proto jsou lidmi považováni za ty, kdo v (tomhle) životě žijí nízko.;နိမ့်ကျ: အဲဒါကြောင့် သူတို့ ဖြစ်နေရတဲ့ဘဝက နိမ့်ကျတယ်လို့ လူတွေက ခံယူထားတာ;;low, be: Therefore, they are considered by people as (those) who live low in (this) life.; nízko: Dešťové mraky (~ "přišly") velice nízko.;နိမ့်: မိုးတိမ်တွေ အတော်နိမ့်လာပြီ;;low: Rain clouds are (~ "came") very low.;p.p. nízký, být;နိမ့်;low, be;l Nizozemí (země, Holandsko);ဒတ်ချ်(နိုင်ငံ);Netherlands (country, Holland);name E. Dutch nižší;အောက်;lower;adj. nižší: Hentávní z nižšího ("státu") Myanmaru se také bouřili.;အောက်: အောက်မြန်မာနိုင်ငံ ဟံသာဝတီသားတို့ကလည်း ပုန်ကန်သည်;;lower: Hanthawadis of lower Myanmar ("country") also rebelled.;writ. no;တော့;actually (indeed) ° really ° actually;interj. (or) suff. (or) interj. col. no ("vskutku¹ opravdu⁰");တကယ်တော့;actually ("indeed¹ truly⁰");adv. no tak: (No tak,) přijmi!;လိုက်: လက်ခံလိုက်ပါ;;come on: (Come on,) accept!;col. imper. pol. no tak!;လိုက်;come on!;inter. col. no, dobře;ကဲ;ok, then;interj. col. no: No, 100 (čias) je málo.;တော့: ၁၀၀ တော့ နဲ့ပါတယ်;;really: 100 (kyats) is, really, little.;pol. col. no: No, budu o tom přemýšlet.;လိုက်: စဉ်းစားလိုက်ဦးမယ်;;well: Well, (I) will think about it.;fut. no: No, moc si jistý nejsem.;တော့: သိပ်တော့ မသေချာဘူး;;actually: Actually, (I) am not very sure.; no: No, nebyl to velký problém.;တော့: ပြဿနာကြီးတော့ မဟုတ်ခဲ့ပါဘူး;;actually: Actually, it wasn't a big problem.;pol. noble, být ("dobrý, ušlechtilý, ušlechtilý (a) ušlechtilý");ကောင်းမွန်မွန်မြတ်;noble, be ("good, noble, noble (and) noble");l nobleman;သူဌေး(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);šlechtic;sg. noc;ည ° ညဉ့်;night;n. noc ("čas¹ noci⁰");ညအချိန်;night ("night time");n. noc ("noční část");ညပိုင်း;night ("night part");n. noc: V noci auta obvykle rozsvítí světla (a) jedou (~ "řídí").;ညပိုင်း: ညပိုင်းတွင် ပုံမှန်အားဖြင့် ကားများမီးဖွင့်မောင်းကြသည်;;night: At night, the cars normally turn on the lights (and) go (~ "drive").;writ. noc: čtyři hodiny (~ "čas čtyř hodin") spánku v noci, vskutku, nestačily.;ညပိုင်း: ညပိုင်းလေးနာရီအိပ်ချိန်ဟာ မလုံလောက်ခဲ့ပေ;;night: ("time of") four hours sleeping at night was not enough, indeed;p.s. writ. noc: do jedenácti hodin v noci;ည: ညဆယ်တစ်နာရီအထိ;night:

until 11 o'clock at night;
 noc: Když svítí měsíc, (je) noc (~ "noční čas").:ညအချိန်: လသာနေလျှင် ညအချိန်ခါ;night: When the moon is shining, (it is) night time.;writ.
 noc: V noci svítí měsíc.:ညအချိန်: ညအချိန်တွင် လသာသည်။;night: At night ("time") the month is shining.;writ.
 noc: V noci, vskutku, neházíme vodou. (tj. nehrajeme házení vodou);ည: ညမှာတော့ ရေမဟက်ကြပါဘူး။;night: At night, indeed, we do not (play) throwing water.;pol.
 noc: včera v noci, ve 12 hodin;ည: မနေညက ၁၂နာရီမှာ;night: yesterday at night, at 12 o'clock;
 noci, pozdě v;ညညနက်;night, late at;adv.
 noci, pozdě v ("čas¹⁰ kdy-je¹ pozdě⁰ vstoupit³ (do) postele²");နောက်ကျပြီးအိပ်ရာဝင်ချိန်;night, late at ("time¹⁰ (of) being¹ late⁰ (to) enter³ bed²");adv.
 noci, pozdě v ("černá¹ noc⁰");ညညနက်;night, late at ("black¹ night⁰");adv.
 noci, pozdě v: Půjdu spát jen pozdě v noci.;ညညနက်: ညညနက်မှပဲ အိပ်တော့မယ်။;night, late at: I'll go to sleep only late at night.;fut.
 noci, spát: Půjdu spát jen pozdě v noci.;အိပ်: ညညနက်မှပဲ အိပ်တော့မယ်။;sleep: I'll go to sleep only late at night.;fut.
 noci, v;ည;PM;n.
 noclehovat;တည်း;lodge;T
 noha ("noha (která) stojí");ခြေထောင်(တစ်ချောင်း);leg ("leg (which) stands");sg.
 noha ("nožní podpora");ခြေထောက်(တစ်ချောင်း);leg ("leg support");sg.
 noha ("podpora¹ nohy⁰");ခြေထောက်(တစ်ဖက်၊ တစ်ချောင်း);leg ("leg's support");sg.
 noha (od kotníku dolů, "noha (a) chodidlo");ခြေဖဝါး(တစ်ဖက်);foot ("leg (and) sole");sg.
 noha (od kotníku dolů, "noha (a) pata");ခြေဖဝါး(တစ်စုံ တစ်ဖက်);foot (leg (and) sole");sg. (pair, one)
 noha: Musím jít (~ "nastoupit") do nemocnice, protože jsem si zlomil nohu.;ခြေထောက်: ကျွန်တော် ခြေထောက်ကျိုးသွားလို့ ဆေးရုံတက်နေရတာ။;leg: (I) must go (~ "ascend") to hospital, because I broke (my) leg.;cont. um.
 noha: Narovnáám nohy.;ခြေထောင်း: ခြေထောင်းများ ဖြောင့်ထားတယ်။;leg: (I) straighten (my) legs.;
 nohy: Máš dvě ruce (a) dvě nohy.;ခြေထောက်: မင်းမှာ လက်နှစ်ဘက် ခြေထောက်နှစ်ဘက်ရှိတယ်။;legs: You have two hands (and) two legs.;
 norma;တန်း(တစ်ခု);standard;sg.
 norma ("úroveň (a) norma");အဆင့်အတန်း(တစ်ခု);standard ("level (and) standard");sg.
 nos;နှာ(တစ်ခု);nose;sg.
 nos ("nosová hlava");နှာခေါင်း(တစ်လုံး) ° နှာခေါင်း(တစ်ခု);nose ("nose head") ° nose ("nose's head");sg.
 nosit;ချီ ° သယ် ° ဆောင်း;carry;T
 nosit (boty): Nenosí boty. (Ize použít jakožto popis kteréhokoliv mnicha, který nepoužívá boty);စီး: ဖိနပ်မစီးပါဘူး။;wear (about shoes): (He) does not wear shoes. (may be used as a description of any monk, who does not use shoes);pol. mn.

nosit (na hlavě);ဆောင်း;wear (on head);T
 nosit (na hlavě): Nosím (na hlavě) klobouk bílé barvy.;ဆောင်း: ကျန်မ အဖြူရောင်ဦးထုပ် ဆောင်းထားတယ်။;wear (on head): I wear a hat of white color (on my head).;uw.
 nosit (na rameni, "přidat² (a) nést¹ blaho⁰");သယ်ပို့။ (- အကျိုးကို);carry (on one's shoulder, "add-on² (and) carry¹ benefits");T
 nosit (na sobě);ရုံ;wear;T
 nosit (na zádech);ပိုး;carry (on one's back);T
 nosit (o botách, "řídít");စီး;wear (about shoes, "ride");T
 nosit (oblečení, "obléknout (a) upevnit");ဝတ်ထား;wear ("put-on (and) fix");T
 nosit (oblečení);ဝတ်;wear ° wear (clothes);T P. vattha (= cloth) (or) T
 nosit (oblečení): Mimonko nenosí tričko.;ဝတ်ထား: ကလေးက တီရှပ် ဝတ်မထားဘူး။;wear: Baby does not wear a T-shirt.;
 nosit: ("Mladý pán") É nosí zelené loundží.;ဝတ်: မောင်အေး လုံချည်အစိမ်းဝတ်(ထား)တယ်။;wear: ("Young man") Aye is wearing green longyi.;
 nosit: (Ta) slečna nosí lehkou kabelku (~ "kabelku malé lehkosti");သယ်: အမျိုးသမီးက လက်ကိုင်အိတ်အပေါ့လေးကို သယ်တယ်။;carry: The woman carries a hand bag of little weight (~ "lightness").;.
 nosit: Nosí tašku.;သယ်: အိတ်တစ်လုံး သယ်နေကြတယ်။;carry: (They) are carrying a bag.;
 nosit: Protože se (ta) žena bude prát prádlo, má na sobě (~ "nosí") modré rukavice.;ဝတ်ထား: အမျိုးသမီးက သန့်ရှင်းရေးလုပ်မလို့ လက်အိတ်အပြာ ဝတ်ထားတယ်။;wear: Because the woman will do the laundry, (she) is wearing blue gloves.;
 nosu, (být) u ("ležící¹ (u něčího) zraku⁰");မျက်မှောက်;nose, under one's very ("prostrated¹ (at one's) sight⁰");adv.
 notýsek ("poznámky sbírající kniha");မှတ်စုစာအုပ်(တစ်အုပ်);pocketbook ("notes collecting book");sg.
 notýsek: do malého notýsku;မှတ်စုစာအုပ်:
 မှတ်စုစာအုပ်ငယ်လေးထဲသို့;notebook: to a small notebook;writ.
 nouze ("záležitost se-objevila");အရေးပေါ်;emergency ("affair appeared");n.
 nov ("schovaný¹ měsíc⁰");လကွယ်;new moon ("hidden¹ moon⁰");n.
 nov: Dodržuji upósatha sílu na (den) úplňku (i) na (den) novu.;လကွယ်: လပြည့်လကွယ် ဥပုသ်စီလစောင့်တယ်။;new moon: (I) observe the Uposatha síla on full moon (day) (and) new moon (day).;Bh.
 nové (a) nové: Objevují se nové a nové potíže (a) problémy.;အသစ်အသစ်: ကိစ္စတွေ ပြဿနာတွေ အသစ်အသစ် ပေါ်လာကြတယ်။;new (and) new: New and new troubles (and) problems appear.;
 nové a nové ;အသစ်အသစ်;new (and) new;adj.
 novic (mnich, "mládenec");ကိုရင်(တစ်ပါး);novice (monk, "lad");sg. Bh. mn.
 novic (nově ordinovaný mnich nebo velice mladý mnich, "mnich-novic");ရဟန်းသာမဏေ(တစ်ပါး);novice (newly ordained or very young monk, "monk-novice");sg. P. arahanta-sāmaṇera (=

worthy-one – little-ascetic)
 novic (sāmaṇera);ကိုရင် (from ကိုယ်ရင်);novice (sāmaṇera);sg. P. sāmaṇera (= novice)
 novic (sāmaṇera);ကိုယ်ရင်(တစ်ပါး) (later as ကိုရင်);novice (sāmaṇera);sg. rare P. sāmaṇera (= novice)
 novic (velice mladý, “novic (který je) malý (a) malý”);ကိုရင်ငယ်လေး(တစ်ပါး);novice (very young, “novice (who is) small (and) small”);sg.
 novic mnich (“mládenec pán”);ကိုရင်ဘုရား(တစ်ပါး);novice monk (“lad lord”);sg. Bh. mn.
 novinky;သတင်း ° သတင်း;news;n.
 novinky, nejnovější (co se děje s určitou osobou);ခုသတင်း;news, present (what happens with particular person);n.
 novinky:V Myanmarských novinách byly zahrnuty všechny novinky o náboženstvích, vzdělání, ekonomice a policie.;သတင်းတွေ: မြန်မာသတင်းစာမှာ ဘာသာရေး၊ ပညာရေး၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး သတင်းတွေ အားလုံး ပါပါတယ်။;news: In the Myanmar newspapers there are included all news on religions, education, economics and politics.;pol.
 noviny (“psaní novinek”);သတင်းစာ;newspaper (“news writing”);n.
 noviny: Noviny The New Light of Myanmar jsou publikovány v barmštině (“myanmarštině”) a také v angličtině.;သတင်းစာ: မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာကို မြန်မာလိုရော အင်္ဂလိပ်လိုရော ထုတ်ပါတယ်။;newspaper: The newspaper The New Light of Myanmar is published in Myanmar as well as in English (language).;pol.
 noviny: Od 1970 do 1989 byly noviny tenké.;သတင်းစာ: ၁၉၇၀က ၁၉၈၉အထိ သတင်းစာတွေ ငါးပါတယ်။;newspaper: From 1970 until 1989 the newspapers were thin.;pol.
 noviny: V Myanmaru byly noviny publikovány již dlouho (dlouhou dobu).;သတင်းစာ: မြန်မာ နိုင်ငံမှာ သတင်းစာထုတ်ခဲ့တာကြာပါပြီ။;newspaper: In Myanmar, the newspaper have been indeed published for long time.;pol.
 novoroční oslava, Tenzan;သင်္ကြန်;new year festival, Thinyan;n.
 nový;သစ်;new;suff. adj.
 nový (“odlišný (a) nový”);ဆန်းသစ်;new (“different (and) new”);adj.
 Nový Zéland (země);နယူးဇီလန်(နိုင်ငံ);New Zealand (country);name
 nový, být;အသစ် ° သစ် ° ဆန်း;new, be;l
 nový: nová práce;အသစ်: အလုပ်အသစ်;new: new work;n.
 nový: nová věc (něco nového);အသစ်: ပစ္စည်းအသစ်တစ်ခု;new: a new thing (something new);
 nový: nová, modrá košile;အသစ်: အပြာရောင် ရုပ်အင်္ကျီကအသစ်;new: (a) new, blue shirt;n.
 nový: nové dopisy;အသစ်: စာအသစ်များ;new: new letters;
 nový: nový fotoaparát;အသစ်: ကင်မရာအသစ်တစ်လုံး;new: a new camera;
 nuda;ပျင်းစရာ;boredom;n.
 nuda: To je nudné. (“To je dobré (na) nudu.”);ပျင်းစရာ: ဒါဟာ ပျင်းစရာ ကောင်းတယ်။;boredom: This is boring. (“This is good (for) boredom.”);col.

nudit se;ပျင်း;bored, be;l
 nudle (“klepat (a) táhnout”);ခေါက်ဆွဲ;noodles (“knock (and) drag”);n. Sh. khaw-shen
 nudle (tlusté, makarony, “velký provaz-zlata”);နန်းကြီး;noodles (thick, makaroni, “big¹ thread-of-gold”);n.
 nudle (vermicelli, poněkud užší než špagety);ကြာဇံ;vermicelli (pasta, little bit thinner than spaghetti);n.
 nudle, smažené (“smažené¹ nudle”);ခေါက်ဆွဲကြော်;noodles, fried (“fried¹ spaghetti”);n.
 nudle, vařené (“vařené¹ nudle”);ခေါက်ဆွဲပြုတ်;noodles, boiled (“boiled¹ spaghetti”);n.
 nudle: Budu jíst nudle.;ခေါက်ဆွဲ: ကျွန်မ ခေါက်ဆွဲစားမယ်။;noodles: I will eat noodles.;uw
 nudu, zahnat (“uvolnit¹ nudu”);အပျင်းဖြေ;boredom, relieve (“relieve¹ boredom”);T
 nudu, zahnat: Obrázky vytvořené aby zahnaly nudu.;အပျင်းဖြေ: အပျင်းဖြေ ဇန်တီးထားတဲ့ ပုံလေးတွေ။;boredom, relieve: Pictures created to relieve boredom.;col.
 nudy, ulevit si z (“být-spokojen¹ (z) nudy”);အပျင်းဖြေ;bordom, get relief from (“be-satisfied¹ (from) boredom”);l
 nudy, ulevit si z: Abych si ulevil z nudy, tak tě provokuji.;အပျင်းဖြေ: အပျင်းဖြေ ခင်ဗျားကို စနေတာပါ။;boredom, get relief from: To get relief from boredom, (I) am teasing with you.;pol. um.
 nula (0);သည (၀);zero (0);num.
 nůž;ခါး(တစ်ချောင်း);knife;sg.
 nůž: Protože jsem se říznul nožem, poranil jsem se.;ခါး: ကျွန်တော် ခါးရလို့ ဒဏ်ရာရသွားတယ်။ ° ဒဏ်ရာရ: ကျွန်တော် ခါးရလို့ ဒဏ်ရာရသွားတယ်။;injured, get: Because cut (myself) by knife, (I) got injured. ° knife: Because I cut (myself) with knife, (I) got injured.;p.s. um.
 nůžky (“bronzové¹ nůžky”);ကတ်ကြေး(တစ်ချောင်း);scissors (“bronze¹ scissors”);sg. P. kattarikā (= scissors)
 o;အကြောင်း ° ကို ° အကြောင်းကို;about;suff. prep. (or) prep. (or) prep. writ.
 o (týkající se, “týkat-se (a) být-správný”);ဆိုင်ရာ;about (relevant to, “be-related-to (and) proper”);adj.
 o (vzhledem k, obvykle následováno slovesem, “po³ zabalení¹ (and) sestoupení² s”);နဲ့ပတ်သက်၍ ° နဲ့ပတ်သက်ပြီး;about (regarding, often followed by a verb, “after³ wrapped¹ (and) descended² with”);adv. writ.
 o: (“Oni”) mě učili o životě.;အကြောင်း: ငါ့ကို သူတို့က ဘဝအကြောင်း သင်ပေးခဲ့ကြတယ်။;about: They taught me about life.;p.s.
 o: kniha o historii;ဆိုင်ရာ: သမိုင်းဆိုင်ရာ စာအုပ်;about: (a) book about history;writ.
 o: Mluví o podporovatelkách.;ကို: ဒကာမတွေကို ပြောတာပါ။;about: (I) speak about the female supporters.;pol.
 o: Myslím na tebe (~ o tobě);အကြောင်း: ငါ မင်းအကြောင်း တွေးနေတယ်။;about: I am thinking about you.;cont. col.
 o: Na velké (“tabuli”) letového řádu jsou informace o odletech letadel (~ “letadlech, která odletí”);.အကြောင်း: လေယာဉ်ခရီးစဉ်ဘုတ်ကြီးပေါ်မှာ ထွက်ခွာဖွဲ့လေယာဉ် (အကြောင်း) သတင်း(တွေ)ရှိတယ်။;about: On the big flight plan (“board”) there is information about departures of planes (~ “planes which will

depart”).;

o: Nerad o sobě moc povídám.;အကြောင်း: ကျွန်တော်အကြောင်း စကားများများ မကြိုက်ပါဘူး (~ မပြောချင်ပါဘူး);about: (I) do not like to talk much about myself.;pol.

o: o Myanmarském filmu.;နင့်ပတ်သက်၍:

မြန်မာ့ရုပ်ရှင်နင့်ပတ်သက်လို့;about: about Myanmar movie;writ.

o: o slově.;နင့်ပတ်သက်၍: စကားလုံးနင့်ပတ်သက်၍;about: about (the) word;writ.

o: O těchto řekách.;အကြောင်း: ဒီမြစ်များအကြောင်း;about: About these rivers.;writ.

o: o tomhle.;အကြောင်း: အဲဒီအကြောင်း;about: about this;

o: Opravdu, mám z tebe (~ "z toho, co jsem o tobě slyšel") velkou radost .;အကြောင်း: တကယ်ကို ငါ မင်းကြောင်းကြားရလို့ သိပ်ဝမ်းသာပါတယ်။ (~ ငါ မင်းကြောင်းကြားရလို့ တကယ်ကို ဝမ်းသာပါတယ်);about: Indeed, I am very happy about you ("of what (I) heard about you").;pol.

o: Povídáme si o Zákoně (Dhammē).;အကြောင်း: ငါတို့ တရားအကြောင်း ပြောကြတယ်;about: We talk about the Law (Dhamma).;col.

o: Říká se, že když mu manželka řekla o králově zavolání, Na Ňo měl radost.;အကြောင်း: ဘုရင်က ခေါ်တဲ့အကြောင်း သူ့နန်းက ပြောတော့ ငည့် ဝမ်းသာ သွားသတဲ့;about: It is said, that Nga Nyo became happy as his wife told (him) about the king's call up.;

o: Toto je trochu o mě.;အကြောင်း: ဒါဟာငါ့ရဲ့ အကြောင်းနည်းနည်းပါ။ (~ ဒါဟာငါ့ရဲ့ အကြောင်းအကြမ်းဖျင်းလေးပါ);about: This is little bit about me.;pol.

o: Zde je trochu o mě.;အကြောင်း: ဒီဟာနည်းနည်းလေးကျွန်တော့်ရဲ့ အကြောင်းပါ။ (~ ဒီဟာကျွန်တော့်အကြောင်း အကြမ်းဖျင်းလေးပါ);about: Here is little about me.;pol.

o: Zkontroluji (to) a budu (tě) ("nazpátek") informovat.;အကြောင်း: စစ်ပြီး အကြောင်းပြန်ပေးပါမယ်;about: (I will) check (it) out and inform (you) ("in-return").;fut. pol.

oba;နှစ်- စလုံး ° နှစ်ခုလုံး ° စလုံး; နှစ်-;both;num.

oba (oboje): Vezmu si oboje. ("Mám rád oba.");နှစ်ခုလုံး: နှစ်ခုလုံးကြိုက်ပါတယ်;both: (I) will take (~ "like") both.;pol.

oba: oba, krysa i pták;စလုံး; နှစ်-: ကြွက်နှင့် ငှက်နှစ်ကောင်စလုံး ° နှစ်- စလုံး: ကြွက်နှင့် ငှက်နှစ်ကောင်စလုံး;both: both the rat and bird; obálka ("taška" (pro) psaní);စာအိတ်(တစ်အိတ်);envelope ("bag" (for) writing");sg.

obálka: Jde do obchodu aby koupil obálku.;စာအိတ်: စာအိတ် ဝယ်ဖို့ ဈေးသွားတယ်;envelope: (He) goes to shop to buy an envelope.;

obava;အားနာစရာ;worry;n.

obava ("obávající-se mysl");စိုးရိမ်စိတ်;worry ("worrying mind");n.

obava ("strach (a) vyčerpanost");အပူအပင်;worry ("fear (and) weariness");n.

obava: Mnišství je prostě obav.;အပူအပင်: ရဟန်းဘဝက အပူအပင်ကင်းပါတယ်;worry: Monkhhood is devoid of worry.;pol.

obava: protože (jsem) se obával;စိုးရိမ်စိတ်:

စိုးရိမ်စိတ်ကြောင့်ပါ။;worry: because (I) worried;pol.

obava: V mém domě je vše bez obav. (Je možné tam dělat cokoli.);အားနာစရာ: ကျွန်တော့်အိမ်မှာ ဘာမှ အားနာစရာ မရှိပါဘူး;worry, anything to: There is nothing to worry ("no worryings") about in my house. (One can do there

anything.);pol. um.

obávat se;ကြောက် ° အားနာ ° ပူ ° စိုးရိမ် ° စိုး;worry about ° afraid, be ° worry;I (or) T

obávat se ("obávat-se (a) být-poplašený");စိုးထိတ်;worry ("worry (and) be-alarmed");T

obávat se: Je dobře se obávat proděravění vlastní důvěry v sobě, (které je) nápomocné utpení (a) smutku.;ကြောက်: ကိုယ့်အတွင်းစိတ်က ကိုယ့်ကို သစ္စာဖောက်ပြီး နာကျင်ဝမ်းနည်းခြင်းရဲ့ ကြရာပါဖြစ်သွားမှာပဲ ကြောက်ဖို့ ကောင်းတာပါ။;afraid, be: It is good to be afraid of making one's faith hole inside oneself, (that being) auxiliary to suffering (and) sadness.;prov. pol.

obávat se: Neobávej se.;စိုးရိမ်: မစိုးရိမ်ပါနဲ့;worry: Don't worry.;imper. pol.

obávat se: Obává se, že (to) bude trvat dlouho.;စိုး: အကြာကြီးဖြစ်သွားမှာ စိုးတယ်;afraid, be: (He) is afraid, that (it) will take long time.;

obávat se: Poněvadž se obávám, že kdybych (to) měl vysvětlit (~ "říci") ("s") psaním, trvalo by (to) dlouho, bude dobré, pokud (to) pochopíš pouze s (vlastní) znalostí.;စိုး: ကျွန်တော် စာနဲ့ပြောရရင် ကြာမှာစိုးလို့ အသိနဲ့ရရင်တော့ ကောင်းမယ်;afraid, be: As I am afraid, that if (I) had to explain (~ "tell") (it) in (~ "with") writing, (it) would take long time, (it) will be good if (you) understand (~ "get") (it) just by (~ "with") knowledge.;fut.

obávat se: protože jsme se obávali, že by kousal;စိုး: ကိုက်မှာ စိုးလို့;afraid, be: because (we) were afraid that (he) would bite;col.

obávat se: Protože se obává, že se stane, že řekne (něco) špatně.;စိုး: သူမှားပြောမိမှာ စိုးလို့ပါ။;worry: Because he worries, that (he may) happen to say (something) wrong.;pol.

obavy, mít;စိုးရိမ်;worry;l

obavy, mít: Neměj obavy.;စိုးရိမ်: မစိုးရိမ်ပါနဲ့;worry: Don't worry.;imper. pol.

občan ("osoba" (toho) druhu);အမျိုးသား(တစ်ယောက်);citizen ("person" (of the) kind");sg.

obchod;ဆိုင်(တစ်ဆိုင်) ° ဆိုင်(တစ်ခု) ° ဈေး(တစ်ခု) [zhě:] ° ဈေး(တစ်ဆိုင်) ° ဆိုင်;shop ° store (shop) ° market;sg.

obchod ("trh (a) obchod");ဈေးဆိုင်(တစ်ဆိုင်) ° ဈေးဆိုင်(တစ်ဆိုင်);shop ("market (and) shop") ° store (shop, "market (and) shop");sg.

obchod s chlazenými nápoji ("obchod" studena);အအေးဆိုင်;cold drinks bar ("coldness shop");n.

obchod s chlazenými nápoji: Dobře, stručně řečeno (~ "kdyby bylo řečeno, vskutku, 'necht' mluvíme stručně"), poblíž již není žádný obchod s chlazenými nápoji.;အအေးဆိုင်: တိုတိုပြောကြစို့ ဆိုရင်တော့ ဒီနားမှာ အအေးဆိုင် မရှိတော့ပါဘူး;cold drinks bar: OK, briefly said (~ "If was said, indeed, 'let (us) talk briefly"), nearby there is no more (any) cold drinks bar.;col. pol.

obchod: ("Stalo (se, že)") sedím v obchodě celou dobu (~ "život").;ဆိုင်: တစ်နေ့ကုန် ဆိုင်မှာပဲ ထိုင်နေပါတယ်;shop: I happen to sit in the shop whole the time (~ "life").;pol.

obchod: Abych přežil, musím prodat (svůj) obchod. ("Pro přežití musí být obchod prodán.");ဈေး: စားဝတ်နေရေးအတွက် ဈေးရောင်းရတယ်;shop: To survive, (I) have to sell the shop. ("For survival, shop must be sold.");

obchod: Jde do obchodu aby koupil obálku.;ဈေး: စာအိတ် ဝယ်ဖို့

ဈေးသွားတယ်။;shop: (He) goes to shop to buy an envelope.;
obchod: Otevírá obchod.;ဆိုင်: ဆိုင်ဖွင့်ထားပါတယ်။;shop: I am opening a shop.;pol.
obchod: Ten muž v obchodě prodává mobilní telefony.;ဆိုင်: ဆိုင်ထဲက အမျိုးသားက လက်ကိုင်ဖုန်းတွေ ရောင်းနေတယ်။;shop: The man in the shop is selling mobile phones.;cont.
obchod: V jakém obchodě budeš jíst?;ဆိုင်: ဘယ်ဆိုင်မှာ စားမလဲ။;shop: What shop will you eat in?;inter.
obchod: Vyfotím si (ten) obchod, ano?;ဆိုင်: ဆိုင်ကို ဓါတ်ပုံရိုက်မယ် နော်။;shop: (I) will take a photo of the shop, ok?;inter. fut.
obchod: Zavírám obchod.;ဆိုင်: ဆိုင်ပိတ်တယ်။;shop: (I) close the shop.;
obchodní činnost ("práce (a) povinnost");လုပ်ငန်း;business ("work (and) duty");n.
obchodní činnost ("záležitosti² prodávání^o (a) kupování¹");အရောင်းအဝယ်ကိစ္စ;business ("selling (and) buying affairs");
obchodní dům ("obchod, obchod");စတိုးဆိုင်(တစ်ဆိုင်);department store ("store shop");sg. E. store
obchodní dům ("obchod¹ (se) zboží^m");ကုန်တိုက်(တစ်တိုက်);department store ("goods building");sg.
Obchodnická, ulice ";ကုန်သည်လမ်း;Merchant Road ";name
obchodník ("majitel¹ obchodu");ဆိုင်ရှင်(တစ်ယောက်);shopkeeper ("shop owner");sg.
obchodník ("provozovatel¹ obchodu");ဈေးသည်(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);seller ("market practitioner");sg.
obchodování s někým, účastnit se;ဆက်ဆံ;dealings with sb., have;T
obdařený, být (čím);တောင်း;endowed with, be;I
obdélník ("tvar^{1o} pravo¹-rohých^o čtyř² úhlů³");ထောင့်မှန်စတုရန်း(တစ်ပုံ);rectangle ("shape^{1o} (of) right¹-cornered^o four² angles³");sg.
obdélník: Obdélník (je) za trojúhelníkem.;ထောင့်မှန်စတုရန်းပုံ: ထောင့်မှန်စတုရန်းပုံက တြိဂံရဲ့ အနောက်မှာ။;rectangle: The rectangle (is) behind the triangle.;
obdivovat ("myšlení (je) velké");အထင်ကြီး;admire ("thinking (is) big");T
obdivuhodný ("čemu se-jeden-má¹ divit^o");အံ့သြစရာ;admirable thing ("(what one) have-to¹ wonder-about^o");adj.
obdivuhodný ("super (vysoká) příčka");စူပါတန်း;wonderful ("super (high) crossbar");adj.
období;ခေတ်;period (era);n.
období ("doba (a) období");အချိန်ကာလ;period ("time (and) time");n.
období (čeho);ခေတ်;era of;pow. suff.
období (ohledně osoby);လက်ထက်;period (era, of a personality);n.
období: Král Nau se v období Taunů stal slavným králem.;ခေတ်: ဘုရင့်နောင်သည် တောင်သူခေတ်၌ ထင်ရှားသော ဘုရင်တပါး ဖြစ်သည်။;era: King Naung became a famous king in the Taungs' era.;writ.
období: Pokud přijedeš v zimě (~ "v období zimy"), tak je to prostě nejlepší.;ရာသီ: ဆောင်းရာသီမှာ လာနိုင်ရင်

အကောင်းဆုံးပါပဲ။;season: If you can come in winter (season), it is just best.;pol. col.
obdržet ("dostat");ရ;obtain ("get");I
obdržet ("mít³ bráním² (a) dostáním¹ rukou^o");လက်ခံရရှိ;obtain ("have³ (by) getting² (and) receiving¹ (by) hand^o");I
obdržet: Obdržel certifikát.;ရ: လက်မှတ်ရတယ်။;obtain: (He) obtained the certificate.;
obě;နှစ်ခုလုံး;both;num.
obecenstvo ("ti, kteří přišli (a) dostavili se"): Nyní, ("kéž,") jakožto předseda, představím mluvčí obecenstvu.;ကြရောက်လာသူများ: အခု သဘာပတိအနေနဲ့ ကြရောက်လာသူများကို အဆိုရှင်များနဲ့ မိတ်ဆက်ပေးပါရစေ။;audience ("those (who) came (and) arrived"): Now, may (I), as the chairman, introduce the speakers to those, who came (~ to the audience).;pol.
obecně (v podstatě, "bráním¹ základu^o");အခြေခံအားဖြင့်;generally (basically, "by² base^o taking¹");n.
oběd (~ "jídlo"): oběd pro mnichy ("polední jídlo");ဆွမ်းစား: နေ့လည်းဆွမ်းစား ° ဆွမ်းစား: နေ့ခင်းဆွမ်းစား;lunch (~ "meal"): lunch for monks ("noon food");mn.
oběd ("dne-jídlo");နေ့ဆွမ်း;lunch ("day-food");mn.
oběd ("jezení² obíhajících¹ dne^o");polední jezení";နေ့လည်စား;lunch ("eating² (of) day^o going-round¹", "noon eating");n.
oběd (pro mnichy): obědvat ("jíst oběd");နေ့ဆွမ်း: နေ့ဆွမ်းဘုန်းပေး;lunch (for monks): eat lunch;v. .mn.
obejit;ရောင်၊ -ကို;evade;T
obejmout;ဖက်;hug ° embrace;T
obět' (o lidech, "chycená (a) dostaná osoba");ခံရသူ(တစ်ယောက်);victim ("caught (and) got person");sg.
obět' (o zvířatech atd., "maso těla");သားကောင်(တစ်ကောင်);prey ("meat (of) body");sg.
obět' (v bitvě, "osoba^{1o}, která³ zemřela² v¹ bitvě^o");စစ်ပွဲမှာသေတဲ့သူ(တစ်ယောက်);casualty (of battle, "person^{1o}, who³ died² in¹ battle^o");sg.
obět' (v bitvě, "osoba³, která² padla^o (a) skončila¹");ကျဆုံးတဲ့သူ(တစ်ယောက်);casualty (of battle, "person³, who² (is) fallen^o (and) ended¹");sg.
obět' (v bitvě, "pád (a) konec");အကျအဆုံး;casualty (of battle, "fall (and) end");n.
obeznámen skrze opakovaný poslech, být zcela;နားရည် ° နားရေ (from နားရည်);familiar through repeated hearing, be thoroughly;I (or) I WS.
obhájce;အချေ(တစ်ဦး);defendant;sg.
obhájce ("soutěží¹ (za) pravdu^o");တရားပြိုင်(တစ်ဦး);defendant ("competes¹ (for) truth^o");sg.
obhájce ("žije¹ ve-předu^o");ရှေ့နေ(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);advocate ("lives¹ in-front^o");sg.
obhájit;ချေ ° ချေ;defend (one's idea);T
obhajovat (názor v debatě): Co se týče jeho názoru, může být obhajován obouma (~ "stejněměrně") pět minut, spisovatelem Maun Khen Men (Dha Nu Pšú) se zpěvačkou pí. Sandá Wen.;ထောက်ခံ: သူ့အဆိုကိုတော့ စာရေးဆရာ မောင်ခင်မင် (နေဖြူ)နဲ့ အဆိုတော် ဒေါ်စန္ဒာဝင်းတို့က ငါးမိနစ်စီ ထောက်ခံပါလိမ့်မယ်။;second (in

debate): As for his view, it may be seconded equally for five minutes by the writer Maung Khin Min (Dha Nu Phyu) with the singer Mrs. Sandar Win.;pol.

objasnění ("odpovědět (a) osvětlit {jmenec}");;ဖြေရင်းချက်;elucidation ("answer (and) clarify {nouner}");;n.

objasnění ("osvětlit (a) objasnit {jmenec}");;ရှင်းလင်းချက်;elucidation ("clarify (and) elucidate {nouner}");;n.

objasnění ("vyčistit (a) rozsvítit {jmenec}");;ရှင်းလင်းချက်;clarification ("clear (and) light {nouner}");;n.

objasnit;ရှင်း;clear up;T

objasnit ("dát² hloubku^o významu¹");;အနက်အဓိပ္ပါယ်ပေး;clarify (explain, "give² (the) depth^o (of the) meaning¹");;T P. adhippāya (= intention)

objasnit ("otevřít² (a) říci³ hloubku^o významu¹");;အနက်အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆို;clarify (explain, "open² (and) tell³ (the) depth^o (of the) meaning¹");;T P. adhippāya (= intention)

objasnit (a odhalit význam, "zmínit (a) vykreslit");;ဖော်ဆောင်;elucidate (and reveal a meaning, "mention (and) depict");;T

objasnit: objasnit význam;ဖော်ဆောင်: အဓိပ္ပါယ် ဖော်ဆောင်တယ်;elucidate: elucidate the meaning;

objednat si (jídlo, pokrm atd., "znovu vzít");;ထပ်ယူ;order (food, dish etc., "again take");;T

objednat si (jídlo, pokrm atd.);မှာ;order (food, dish etc. in restaurant);T

objednat si: Co si objednáte?;မှာ: ဘာမှာမလဲ;order: What will (you) order?;inter. fut.

objednat si: Ten jsem si neobjednal.;မှာ: အဲဒါ မမှာပါဘူး;order: (I) didn't order that (one).;pol.

objednat: Co dalšího si objednáte?;ထပ်ယူ: တခြားဘာများထပ်ယူဦးမလဲ;order: What else will (you) (~ "are (you) going to") order?;fut. inter.

objem;အထုံး;bulk;n.

objevit ("setkat-se-s");;တွေ့;discover ("meet-with");;T

objevit se;ပေါ်;appear ° occur;l (or) T

objevit se ("objevit-se (a) přijít");;ပေါ်လာ;appear ("appear (and) come") ° come up (appear, "appear (and) come");;l

objevit se ("přijít¹ nahoru");;ပေါ်လာ;appear ("come¹ up");;l

objevit se ("stát-se (a) zářit(~nastat)");;ဖြစ်ထွန်း;occur ("happen (and) shine(~occur)");;l

objevit se ("zářit");;ထွန်း;appear ("shine");;l

objevit se: odpověď se (stále) neobjevuje;ပေါ်: အဖြေမပေါ်ပါ;appear: answer (still) does not appear;pol.

objevit se: Všeobecně se přijímá, že komentáře se objevily během doby (ct.) Buddhaghósy.;ပေါ်လာ: အဋ္ဌကထာ ဗုဒ္ဓယောသလက်ထက်မှာ ပေါ်လာတယ်ဆိုတာကို ယေဘုယျအားဖြင့် လက်ခံကြသည်;appear: It is generally accepted that the commentaries appeared during (ven.) Buddhaghosa's time.;writ.

objevit se: Zmizel a už se nikdy ("znovu") neobjevil.;ပေါ်လာ: ပျောက်ကင်းသွားပြီး နောက်တစ်ကြိမ် မပေါ်လာခဲ့တာပါဘူး;appear: (It) disappeared and never appeared again.;p.s. pol.

objevit: Kéž se (ti) mohou objevit nadpřirozené (příjemné) následky.;ဖြစ်ထွန်း: လောကုတ္တရာအကျိုးဖြစ်ထွန်းနိုင်ပါစေ;occur: May the transcendental benefits ("be able to") occur (to you).;w. pol.

objevovat se: Vskutku, děláním chyb se objevuje správné (psaní).;ပေါ်: အမှားလုပ်မှု အမှန်ပေါ်မှာပေါ့;appear: Indeed, by making mistakes, correct(ness) will appear.;col.

obklopit;ဝိုင်း;surround;T

oblast;အရပ် ° နယ်(တစ်နယ်၊ တစ်မြို့နယ်) ° နယ်(တစ်နယ်) ° ဖက်တလွာ ° တိုင်း(တစ်တိုင်း);region ° territory;n. (or) sg.

oblast: Katýové z Manipúru útočili a vzdorovali v (~ "do") severní oblasti Envy.;ဖက်တလွာ: မကီပူရကသည်းများက အင်းဝနေပြည်တော်၏ မြောက်ဖက်တလွားကို တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးသည်;region, of: Kathes of Manipur attacked and opposed the Northern reagon of Inwa.;writ.

oblast: Odkud je? ("Z jaké oblasti ("on") přichází?");အရပ်: သူ ဘယ်အရပ်က လာလဲ;region: Where does he come from? ("Which region does he come from?");

oblastní;နယ်;regional;adj.

oblečení;အဝတ်;clothes;n.

oblečení ("oblečení (a jeho) druhy");;အဝတ်အစား;clothing ("clothes (and) kinds (of it)");;n.

oblečení ("oblečení (a látky");;အဝတ်အထည်;clothes ("clothes (and) cloths");;n.

oblečení ("oblékání (a) oblékání");;အဝတ်အထည်;clothes (generally, "clothing (and) clothing");;n.

oblečení laiků (naznačuje rozdíl mezi laiky a mnichy, "laické oblečení (jako to) kočky");;လူဝတ်ကြောင့်;clothes of lay people (indicates difference between lay people and monks, "laity's clothes (like that of) cat");;n. Bh. P. vattha (= clothes)

oblečení: ("Ona") vkládá jeho oblečení do pračky.;အဝတ်အစား: သူမ အဝတ်လျှော်စက်ထဲကို သူ့အဝတ်အစားတွေ ထည့်နေတယ်;clothes: She puts his clothes in the washing machine.;cont.

oblečení: (Kráľ) prohlásil, že bude svou levou rukou dávat lidem oblečení.;အဝတ်အစား: ဗယ်လက်ဖြင့် (~ ဘယ်လက်ဖြင့်) အဝတ်အစားများပေးမည်ဟု မိန့်ခဲ့သည်;clothes: (He, the king) has stated, that (he) would give clothes (to people) by (his) left hand.;p.p. writ.

oblečení: Hledám oblečení k oblečení.;အဝတ်အထည်: အဝတ်အထည် ဝတ်ဖို့ရှာတာ;clothes: I search clothes to dress.;

oblečení: Její oblečení je čisté.;အဝတ်: သူမ အဝတ်တွေက သန့်ရှင်းတယ်;clothes: Her clothes is clean.;

oblečení: Laici se honí za penězi, vozidly, domy, láskou, krásným oblečením, úspěchem, slávou atd.;အဝတ်အစား: လူတွေဟာ ပိုက်ဆံ၊ ယာဉ်၊ အိမ်၊ ချစ်ခြင်း၊ အဝတ်အစား(လ)၊ အောင်မြင်မှု၊ ကျော်ကြားမှု စသည်ဘက်ကို လိုက်စားကြတယ်;clothes: Lay people chase after money, vehicles, houses, love, beautiful clothes, success, fame etc.;

oblečení: Někdy je oblečení ušito z vlny.;အဝတ်အစား: တခါတရံ အဝတ်အစားတွေကို သိုးမွေးနဲ့ ချုပ်ကြတယ်;clothes: Sometimes the clothes is made (~ "sewn") of wool.;

obléci se;ဝတ်;dress;T

obléci se: Hledám oblečení k oblečení.;ဝတ်: အဝတ်အထည် ဝတ်ဖို့ရှာတာ;dress: I search clothes to dress.;

obléci si;စွပ် [su.] ° ဝတ်;put on ° put on (clothes);T P. vattha (=

cloth) (or) T
obléci si ("obléknout (a) následovat");ဝတ်လိုက်;put on ("put-on (and) follow");T
obléci si ("přidat (a) obléci");ထပ်ဝတ်;put on (clothes) ("add (and) dress");T
obléci si (na sebe);ရဲ့;put on;T
obléci si: Protože je zima, malý chlapec si, vskutku, obléká svetr.;ထပ်ဝတ်: အေးလို့ ကောင်ကလေးက ဆွယ်တာအင်္ကျီကို ထပ်ဝတ်လိုက်တယ်။;put on: Because it is cold, the young boy, indeed, puts on a sweatshirt.;col.
oblek ("kompletní¹ oblečení⁰");ဝတ်စုံ(တစ်စုံ);suit ("complete¹ clothes⁰") ° dress ("complete¹ clothes⁰");sg.
oblek: muž v (~ "s") černém obleku.;ဝတ်စုံ: ဝတ်စုံအမဲနဲ့ အမျိုးသား;suit: the man with the black suit;
oblékat si;ဝတ်;put on;T
obléknout si;ဝတ်;dress;T P. vattha (= cloth)
oblíbit si ("mít-rád (a) scházet-dolů");နှစ်သက်;prefer ("like (and) descend");T
oblíbit si ("vyzvednout hodně");မြှောက်စား;favor ("raise much");T
oblíbit si: dojem, že si Buddhaghósa oblíbil několik Sinhálských komentářů ("které byly") napsané před ním (~ "než přišla (jeho) doba").;နှစ်သက်: ဗုဒ္ဓဇောသသည် သူ့အချိန်ကာလမတိုင်ခင် ရေးသားပြီးထားသည့် သီဟဋ္ဌအဋ္ဌကထာများကို အနည်းငယ် နှစ်သက်ခဲ့သည့် ဆိုသည့် သဘော;prefer: notion, that Buddhaghosa preferred several Sinhalese commentaries ("which were") written before his time ("came").;writ.
oblíbit si: oblíbil si několik;နှစ်သက်: အနည်းငယ် နှစ်သက်ခဲ့သည့်;prefer: preferred a few;p.s.
obličej ("oko (a) nos");မျက်နှာ(တစ်ခု);face ("eye (and) nose");sg.
obličej: Jdu si umýt obličej.;မျက်နှာ: မျက်နှာ သစ်တော့မယ်။;face: (I) am going to wash my face.;fut.
obličej: ženský obličej;မျက်နှာ: အမျိုးသမီးတစ်ယောက် မျက်နှာ;face: a woman's face;
obloha;မိုး;sky;n.
obloha ("dobrá kamma");ကောင်းကင်;sky ("good kamma");n. P. kamma (= intentionally-done-action)
obloha: Mraky na obloze jsou (nejednou) velké (~ "tlusté");ကောင်းကင်: ကောင်းကင်မှာ တိမ်တွေထူနေပြီ။;sky: The clouds in the sky are being thick.;p.p.
oboje, obojí;နှစ်ခုလုံး;both;num.
obou ("od³ všech² (těch) dvou⁰ směru¹");နှစ်ဘက်လုံးရဲ့;both of ("of³ all-the² two⁰ sides¹");n.
obraz;ရုပ်ပုံ(တစ်ခု တစ်ပုံ) ° ရုပ် ° အရုပ်(တစ်ခု တစ်ပုံ);image;n. (or) sg.
obraz ("květinu⁰ odnášející¹ napnuté-plátno²");ပန်းချီကား(တစ်ချပ်);picture ("canvas² carrying-away¹ flowers⁰");sg.
obraz ("napodobuje¹ podobu⁰");ရုပ်တု(တစ်ခု);statue ("imitates¹ form⁰");sg.
obraz ("plátno² zdvihnutých¹ květin⁰");ပန်းချီကား(တစ်ချပ်);picture ("canvas² (of) lifted¹ flowers⁰");sg.
obraz ("podoba");ပုံ;picture ("form");n.
obraz ("podoba¹ hmoty⁰");ရုပ်ပုံ(တစ်ပုံ);picture ("matter form");sg.
obraz ("tvar¹ podoby⁰");ရုပ်ပုံ(တစ်ခု);picture ("shape¹ (of)

form⁰");sg.
obraz (posvátné osoby nebo předmětu, "ohromné² sestoupení⁰ (a) napodobení¹");ဆင်းတုတော်(တစ်ဆူ);image (of a sacred person or object, "great² descending⁰ (and) imitating¹");sg.
obraz: Kreslí obraz.;ပုံ: ပုံဆွဲတယ်။;picture: (He) draws a picture.;
obraz: Malíř maluje obraz.;ပန်းချီကား: ပန်းချီဆရာက ပန်းချီကားတစ်ချပ်ကို ဆွဲနေတယ်။;picture: The painter is painting a picture.;cont.
obraz: Na stěně je pověšený obraz.;ပန်းချီကား: နံရံပေါ်မှာ ပန်းချီကားတစ်ချပ် ချိတ်ထားတယ်။;picture: A picture is hung on the wall.;
obrázek ("tvar¹ podoby⁰");ရုပ်ပုံ(တစ်ခု);picture ("shape¹ (of) form⁰");sg.
obrázek: Co je na obrázku?;ရုပ်ပုံ: ရုပ်ပုံက ဘာလဲ။ ° ရုပ်ပုံ: ရုပ်ပုံထဲမှာ ဘာလဲ။;picture: What is in the picture?;inter.
obrázek: kdyby se na obrázku usmívala;ပုံ: ပုံထဲတွင် ပြုံးနေရင်;picture: if (she) were smiling in the picture;
obrázek: Na obrázku je (vyfoceno) mnoho oleje.;ပန်းချီကား: ရုပ်ပုံထဲမှာ (~ ပန်းချီကားထဲမှာ) ဆီတွေ အများကြီးပဲ။ ° ရုပ်ပုံ: ရုပ်ပုံထဲမှာ (~ ပန်းချီကားထဲမှာ) ဆီတွေ အများကြီးပဲ။;picture: There is a lot of oil (photographed) in the picture.;
obrázek: Tenhle ("malý") obrázek je dobrý k zamilování.;ပုံ: ဒီပုံလေးက ရင်ချန်စရာကောင်းပါတယ်။;picture: This ("little") picture is good for loving.;pol.
obrázek: Tento obrázek ukazuje tělo se dvěma nohama.;ရုပ်ပုံ: ဒီရုပ်ပုံက ခြေထောက်နှစ်ချောင်းပါတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကို ပြတယ်။;picture: This picture shows a body with two legs.;
obří, být ("velký (a) obrovský");ကြီးမား;giant, be ("big (and) huge");I P. mahā (= big)
obrovitý;အကြီးမား;giant;adj.
obrovské: (Je to) tak obrovské!;ကြီးမား: ကြီးမားလိုက်တာ။;huge: (It's) so huge!;col.
obrovský;အကြီးမား ° မြင့်မား ° ရောမ ° အမြောက်အမြား ° လွန်း;huge ° great ° enormous;adj. writ. (or) adj.
obrovský ("("velký") (a) správně vytrvalý");ရခိုင်၊ (ကြီး);huge ("("big") (and) properly steadfast");adj.
obrovský ("velký (a) velký");ကြီးကြီး;huge ("big (and) big");adj.
obrovský, být ("velký (a) obrovský");ကြီးမား;huge, be ("big (and) huge");I P. mahā (= big)
obrovský: obrovský dům ("jsoucí") grandózní jako obrovský palác;ရခိုင်၊ (ကြီး): နန်းတော်တမျှ ခမ်းနားပြီး အိမ်ကြီးရခိုင်;huge: a huge house being magnificent like a great palace;
obrovský: Tímto způsobem se stala moc U Aun Zeyyi obrovskou.;မြင့်မား: ဤသို့ဖြင့် ဦးအောင်ဇေယျ၏ အရှိန်အဝါ မြင့်မားလာသည်။;great: This way U Aung Zeyya's power became great.;writ.
obsadit ("přivlastnit-si (a) hýčkat");သိမ်းပိုက်;overrun ("take-possession-of (and) cuddle");T
obsadit ("přivlastnit-si (a) vstoupit");သိမ်းသွင်း;overrun ("take-possession-of (and) enter");T
obsadit ("vzít-do-vlastnictví (a) vstoupit");သိမ်းသွင်း;seize ("take-possession-of (and) enter");T
obsadit: Obsadil čtyřicet šest vesnic poblíž.;သိမ်းသွင်းရ: အနီးအပါးကျွေးရွာ လေးဆယ်ခြောက်ရွာကို သိမ်းသွင်းထားသည်။;seize:

(He) seized forty-six nearby villages.;writ.
 obsadit: Vojska Hentávadí, která obsadili Envu, aby přinutili vesnice v severní oblasti k učinění přísaze (v jejich prospěch), přijeli do Mushópho vesnice (kam) pro to měli přijet.;သိမ်းပိုက်: အင်းဝကို သိမ်းပိုက်ပြီးသောဟံသာဝတီတပ်များသည် မြောက်ဘက်တလွှားကျေးရွာများကို သစ္စာခံခိုင်းရန် လာကြရာ မုဆိုးဖိုရွာသို့ ရောက်ရှိလာသည်။;seize: Hanthāwadi troops, who seized Inwa, in order to force the villages of northern region to make oath (of royalty) they arrived to Mushopho village where (they) had to arrive (for it).;p.s. writ.
 obsah (diskuze);အကြောင်းအရာ;content (of discussion);n.
 obsahovat;ပါ;contain;l
 obsahovat: Je (to) jedna ze tutt, které obsahují komentátorské faktory.;ပါဝင်: အဋ္ဌကထာဆိုရာ အချင်းအရာများ ပါဝင်သည် သုတ်များ အနက်တစ်သုံး ဖြစ်သည်။;contain: (It) is one of the suttas, which contains commentarial factors.;
 obsahovat: Je-li (tam) ("obsažena") chyba, oprav (ji).;ပါ: အမှားပါရင် ပြင်ပေးပါ။;contain: If (there) is ("contained") a mistake, correct (it).;imper. pol.
 obsahovat: Který je s masem? ("Který obsahuje maso?");ပါ: ဘယ်ဟာအသားပါသလဲ။;contain: Which contains meat?;inter.
 obsahovat: V tomhle není maso. ("Tohle neobsahuje maso.");ပါ: ဒါ အသားမပါပါဘူး။;contain: This does not have meat in. ("This does not contain meat.");pol.
 obsažený, být ("obsahovat (a) být");ပါရှိ;included, be ("include (and) be");T
 obsažený, být ("obsažený (a) vstoupený");ပါဝင်;included, be ("included (and) entered");l
 obsazený, být (také o pokoji v hotelu, "nemůže brát");မရနိုင်;occupied, be (also about a room in a hotel. "cannot take");l
 obsažený, být: Je (to) tam zcela obsaženo.;ပါဝင်: အဲဒီမှာ အားလုံးပါဝင်တယ်။;included, be: (It) is completely included there.;
 obsažený, být: Ve Vinaja Piṭace je obsaženo pět knih Vinaji.;ပါရှိ: ဝိနည်းပိဋကမှာ ဝိနည်းငါးကျမ်းပါရှိပါသည်။;included, be: There are five books of Vinaya included in Vinaya Piṭaka.;writ. pol.
 obsluhovat (koho);ခ;attend on;T
 obstarat ("podporovat (a) pomoci");ထောက်ပံ့;procure ("support (and) help");T
 obtěžovat ("rozrušovat (a) proplétat(-se)");နှောတ်ယှက်;trouble ("stir (and) intertwine");T
 obtíže, bez;အလွယ်တကူ;difficulty, without;adv.
 obtížný, be: obtížná slova;ခက်ခဲ: ခက်ခဲသည် စကားလုံးတွေ။;difficult, be: difficult words;pl. writ.
 obtížný, být;ခက်;difficult, be;l
 obtížný, být ("být-obtížný (a) obtížný");ခဲယဉ်း ° ခက်ခဲ;difficult, be ("difficult (and) difficult");l
 obvaz ("obvázat (a) uhodit");ပတ်တီး(တစ်လိပ်);bandage ("wrap (and) strike");sg.
 obveselit (pobavit, "potěšit (a) uspokojit");ဖျော်ဖြေ;cheer up ("please (and) satisfy");T
 obvinění ("navléknout (a) upevnit {jmenec}");စွပ်စွဲချက်(တစ်ခု);accusation ("slip-over (and) tighten

{nouns}");sg.
 obviňovat;ကဲ့ရဲ့;blame;T
 obvykle;လေ့;usually;adv.
 obvykle ("asi-tak¹ vždy^o");အမြဲလိုလို;usually ("like¹ always^o");adv.
 obvykle ("dle² správného¹ způsobu^o");ပုံမှန်အတိုင်း;usually ("according-to² right¹ form^o");adv.
 obvykle ("dle² standardního¹ užití^o");ထူးစံအတိုင်း;usually ("according-to² standard¹ usage^o");adv.
 obvykle ("jakoby¹ vždy^o");အမြဲလိုလို;usually ("like^o always¹");adv.
 obvykle ("každou¹ dobu^o");အခါတိုင်း;usually ("every¹ time^o");adv.
 obvykle ("mít¹ (ve) zvyku^o");လေ့ရှိ;usually ("have¹ habit^o");T
 obvykle ("podle² zrcadlení¹ způsobu^o");ပုံမှန်အားဖြင့်;normally ("by² reflecting¹ (the) form^o");adv.
 obvykle ("standardem¹ prostě² vždy^o");အမြဲတမ်းပဲ;usually ("just² (by) standard¹ (of) always^o");adv.
 obvykle ("standardem¹ vždy^o");အမြဲတမ်း;usually ("standard¹ (of) always^o");adv.
 obvykle ("většinou");အများအားဖြင့်;usually ("mostly");adv.
 obvykle ("zrcadlice¹ způsobu^o");ပုံမှန်;normally ("reflecting¹ (the) form^o");adv.
 obvykle: V noci auta obvykle rozsvítí světla (a) jedou (~ "řídí").;ပုံမှန်အားဖြင့်: ညပိုင်းတွင် ပုံမှန်အားဖြင့် ကားများမီးဖွင့်မောင်းကြသည်။;normally: At night, the cars normally turn on the lights (and) go (~ "drive").;writ.
 obvykle: Během Tendžanu jsou všechny národy šťastnější než obvykle.;အခါတိုင်း: သင်္ကြန်အခါမှာ တိုင်းရင်းသားအားလုံး အခါတိုင်းထက် ပိုပျော်ကြပါတယ်။;usually: During the Thin-gyan all nationalities are more happier than usually.;pol.
 obvykle: Co se týče metody vysvětlení významů, sinhálské komentáře obvykle uvádějí (~ "dávají (a) pokládají") podobná slova, aby byla obtížná slova vysvětlena.;အမြဲလိုလို: အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုအနေနဲ့ ခက်ခဲသည့် စကားလုံးတွေကို ရင်းမြစ် သိတိုင်းအဋ္ဌကထာမှာ အမြဲလိုလို အလားတူ စကားလုံးတွေကို ပေးထားသည်။;usually: As for the method of explaining meanings, Sinhalese Atthakathā usually give similar words to explain difficult words.;writ.
 obvykle: jako (to) tak obvykle dělám;ပုံမှန်အတိုင်း: ပုံမှန်လုပ်နေကျအတိုင်း;usually: as (I) do (it) usually;
 obvykle: Obvykle nechodím. ("Nemám zvyk chodit (ven).");လေ့: သွားလေ့မရှိဘူး။;usually: I usually do not go (out). ("I do not have the habit of going.");
 obvykle: obvykle ráno;အမြဲတမ်းပဲ: အမြဲတမ်းပဲ မနက်တွင်;usually: usually in the morning;writ.
 obvyklý;သာမန်;general;adj. P. sāmañña (= generality, conformity)
 obvyklý (správná¹ podoba^o");ပုံမှန်;usual ("right¹ form^o");adv.
 obvyklý: obvyklý způsob;ပုံမှန်: ပုံမှန်နည်းလမ်း;usual: the usual way;
 obytná budova ("domovní místo");အိမ်ရာ;residencial building ("house place");n.
 obývací pokoj ("pokoj¹ hostů^o");ဧည့်ခန်း(တစ်ခန်း);living room ("guests' room");sg.
 obývací pokoj: V obývacím pokoji mého domu jsou židle.;ဧည့်ခန်း: ကျွန်တော်အိမ် ဧည့်ခန်းမှာ ကုလားထိုင်တွေ

ရိပ်တယ်။;living room: There are chairs in my house's living room.;pol. um.
 obyvatel ("osoba¹ (toho) druhu");အမျိုးသား(တစ်ယောက်);citizen ("person¹ (of the) kind");sg.
 obyvatel (rodilý určité země, "osoba² mající-vztah-k¹ oblasti");တိုင်းရင်းသား(တစ်ယောက်);citizen (native of a country, "person² related-to¹ region");sg.
 obzvlášť;အထူး;especially;adv.
 obzvlášť: Z těchto hrdinů se stal Čansitá obzvlášť slavným.;အထူး: ထိုသူရဲကောင်းတို့အနက် ကျန်စစ်သားသည် အထူးထင်ရှားသူဖြစ်သည်။;especially: Among these heroes Kyansittha became especially famous.;writ.
 oceán;သမုဒ္ဒရာ(တစ်စင်း) ° သမုဒ္ဒရာ;ocean;sg. P. samudda (= ocean) & S. samudra (or) n. P. samudaya (= ocean)
 oceán: Na světě jsou čtyři velké oceány.;သမုဒ္ဒရာ: ကမ္ဘာပေါ်တွင် သမုဒ္ဒရာကြီး ငါးစင်းရှိတယ်။;ocean: In the world, there are four great oceans.;
 očekávání ("očekávat (a) čekat {jmenec}");မျှော်လင့်ချက်(တစ်ခု);expectation ("expect (and) wait {nouner}");sg.
 očekávat ("těšit-se (a) čekat");မျှော်လင့်;expect ("look-forward-to (and) wait");T
 ocenění;ဘွဲ့(တစ်ဘွဲ့) ° ဆု(တစ်ဆု တစ်ခု);prize ° award;sg.
 ocenit ("charakter padá");သဘောကျ;appreciate ("nature falls");T
 ocenit (jakožto dobré, "uložit² vhodnou^o hodnotu¹");တန်ဖိုးထား;appreciate (as good, "put² worth^o value¹");T
 ochrana;အကာ;protection;n.
 ochránce;အထိန်း(တစ်ယောက်၊ တစ်ကောင်၊ တစ်ပါး);guardian;sg. (mn.)
 ochránit: Tehdy náčelník vesnice Mushópho Ú Aun Zeyya, pro bezpečí, ochránil svou vesnici opevněními z palmových kmenů.;ကာရံ: ထိုအချိန်တွင် မုဆိုးဖိရွာသူကြီးဦးအောင်ဇေယျသည် မိမိ၏ ရွာကို လျှို့ဝှက်အောင် ထန်းလုံးတပ်များကာရံသည်။;protect: At that time, headman of Mushopo village U Aung Zeyya himself, for safety, protected (his) own village (by) palm-tree trunks-forts.;writ.
 ochraňovat ("čekat (a) lpět");စောင့်ရှောက်;protect ("wait (and) cling");T
 ochraňovat ("štitit (a) starat se o");ကာရံ;protect ("shield (and) be-in-attendance");T
 ochraňovat ("štitit");ကာ;protect ("shield");T
 ochraňovat ("zaštitovat (a) schovávat");ကာကွယ်;protect ("shield (and) hide");T
 ochraňovat (pravidla, "čekat (a) stavět");စောင့်တည်၊ -မှာ;protect (precepts or rules, "wait (and) build");T
 ochraňovat (pravidla): Co se týče pěti pravidel, (ta) by měla být ochraňována i laiky.;စောင့်တည်: သီလ ငါးပါးဆိုတာ လူဝတ်မှာလည်း စောင့်တည် (~ ဆောက်တည်)လို့ရပါတယ်။ ° ဆောက်တည်: သီလ ငါးပါးဆိုတာ လူဝတ်မှာလည်း စောင့်တည် (~ ဆောက်တည်)လို့ရပါတယ်။;protect (precepts, rules): As for five precepts, (they) should be protected by lay people too.;pol.
 ochutnat ("jíst a dívat se");စားကြည့်;taste ("eat (and) watch");T
 ochutnat: Když ochutnáš ("sníš (a) podíváš se"), asi poznáš.;စားကြည့်: ခင်ဗျား စားကြည့်တဲ့အခါ သိပါလိမ့်မယ်။;taste:

When you taste ("eat (and) see"), you may know.;pol. um.
 oči: Protože mi onemocněly oči. ("Protože (jsem) dostal rozdělení (a) upevnění očí.");မျက်လုံး: မျက်လုံးခွဲထားရလို့ပါ။;eyes: Because (my) eyes got sick (~ "divided").;pol.
 očistit (zeleninu atd.);ဆေးကြော ° ဆေး;cleanse (vegetables etc.);T
 oční;မျက်;eye, of;adj.
 od;က ° ကတည်းက ° ဆီကနေ;out of ° from;prep. (or) suff. prep.
 od ("s"): Můj dům není daleko od ("s") autobusové zastávky Hlédán Trhu.;နဲ့: လည်းတန်းဈေးကားမှတ်တိုင်နဲ့ ကျွန်တော့်အိမ် သိပ်မဝေးပါဘူး။;from ("with"): My house is not very far ("with") from Hledan Market bus stop.;col. pol. um.
 od (časově);စပြီး;since;suff. conj.
 od (doby);စပြီး -က ° ကစပြီး (~ -က စပြီး) ° ကတည်းက (-က တည်းက);since (an event);prep.
 od (doby): Od (doby co jsem) ho potkal, mám (ho) rád.;ကတည်းက: သူ့ကို တွေ့ကတည်းက ကြိုက်တယ်။;since: Since I've met him I like (him).;
 od (někoho);ကနေ ° ဆီကနေ;from (a person);suff. (or) suff. pol.
 od (někoho): od učitele;ကနေ: ဆရာတစ်ယောက်ဆီကနေ;from (sb.): from a teacher;
 od (určitého času);ကနေ;from (a certain time);suff.
 od té doby ("od² té^o doby¹");ထိုအချိန်မှစ၍;since that time ("since² that^o time¹");adv.
 od té doby ("právě² po¹ tomto^o");ဒီနောက်မှာတော့;afterwards ("just² after¹ this^o");conj.
 od té doby: Od té doby anglická vláda různými způsoby utiskovala (a) utlačovala lid Myanmaru (~ "Myanmar").;ထိုအချိန်မှစ၍: ထိုအချိန်မှစ၍ အင်္ဂလိပ်အစိုးရက မြန်မာတို့ကို အမျိုးမျိုးဖိနှိပ် ချုပ်ချယ်ခဲ့ပါသည်။;since that time: Since that time, indeed, English government in various ways tyrannized (and) oppressed the Myanmar.;p.s. writ.
 od té doby: Od té doby se Myanmarští obyvatelé nepřetržitě účastnili protestních stávek proti anglické vládě přičemž vyžadovali nezávislost.;ထိုအချိန်မှစ၍: ထိုအချိန်မှစ၍ မြန်မာအမျိုးသားတို့သည် အင်္ဂလိပ်အစိုးရကို ဆန့်ကျင် ဆန္ဒပြပွဲများ အဆက်မပြတ် ဆင်နွှဲကာ လွတ်လပ်ရေးကို တောင်းဆိုခဲ့ကြပါသည်။;since then: Since then the Myanmar citizens, unceasingly participating in the opposing strikes against the English government, demanded independence.;p.s. pol. writ.
 od teď ("začnu² od¹ teď^o a-pak³");အခုမှစပြီး;from now on ("having³ started² from¹ now^o");adv.
 od, již: Dostavil jsem se již ve tři. ("Již od tří (jsem) Já přišel.");ကတည်းက: သုံးနာရီကတည်းက ကျွန်တော် ရောက်ပါတယ်။;since: I've been arrived since 3 o'clock.;pol. um.
 od, již: Přijel do tohoto města již ("od") pátku.;ကတည်းက: သောကြာနေ့ကတည်းက ဒီမြို့ကို သူလာပါတယ်။;since: He's been arrived to this city on Friday.;pol.
 od, již: Říká se, že již od dětství Na No pořád četl ("psaní").;ကတည်းက: ငယ်ငယ်ကတည်းက ငည့်ဟာ အမြဲ စာဖတ်တယ်တဲ့။;since: It is said, that since childhood Nga Nyo has been always reading ("writings").;
 od: Jsem volný od čtyř hodin.;စပြီး: လေးနာရီကစပြီး ကျွန်တော် အားပါတယ်။ ° ကစပြီး: လေးနာရီကစပြီး ကျွန်တော် အားပါတယ်။;from: I am free from four o'clock.;pol. um.

od: Od (roku) 1830.;ကတည်းက: ၁၈၃၀ကတည်းကပါ။;since: Since (the year) 1830.;pol.

od: od půl třetí ("ráno") do šesti hodin ráno;ကနေ: မနက် နှစ်နာရီခွဲကနေ မနက် ခြောက်နာရီထိ;from: from half past two ("in the morning") until six o'clock in the morning;

od: od včerejška;စပြီး: မနေ့က စပြီး;since: since yesterday;

od: ode dneška několik dní;ကမှစပြီး: ဒီနေ့ကမှစပြီး နေ့အချို့ကို (~ တချို့နေ့တွေကို);since: several days since today;

od: Ode dneška už (nikdy) víc nebude pít pivo.;စပြီး: ဒီနေ့ကစပြီး သူ ဘီယာမသောက်တော့ဘူး ° ကစပြီး: ဒီနေ့ကစပြီး သူ ဘီယာမသောက်တော့ဘူး;since: Since today he will no more drink beer.;

od: ode mě;က: ကျွန်မက;from: from me;uw.

od: Věděli jsme (to už) od začátku.;ကတည်းက: အဝကတည်းက ကျွန်တော်တို့က သိပါတယ်။;from: We (knew it already) from the beginning.;pol. um.

odchýlit: Mohlo by se to odchýlit.;လွဲ: လွဲသွားပါလိမ့်မယ်။;divert: (It) may divert.;

oddaný, být;ကိုင်းရှိုင်း;devout, be;I

oddaný, být ("s mít věrnost");သစ္စာရှိ;loyal, be ("have fidelity");I P. sacca

oddaný: Jsem nesmírně oddaný (svému) náboženství.;ကိုင်းရှိုင်း: ဘာသာရေးကို အရမ်းကိုင်းရှိုင်းတယ်။;devout, be: (I) am extremely devout to religion.;

odděleně ("dech (a) dech");သက်သက်;separately ("breat (and) breath");adv.

odděleně ("jedno shodování (a) zarovnat");တစ်ဖက်စီ;separately ("one matching (and) line-up");adv.

odděleně ("k životu, sevřený život");ဘက်သက်ဖက်သက်;separately ("to (a) life, embraced life");adv.

odděleně ("snížit, snížit (a) zarovnat");သက်သက်စီ;separately ("descend, descend (and) line-up");adv.

oddělení (nemocniční);အကွက်;ward (in hospital);n.

oddělení (v instituci);ဌာန(တစ်ခု);department;sg. P. ṭhāna (= place, locality)

oddělený;သီး;separate;adj.

oddělený, být;ခြား;separated, be;I

oddělit;ကွဲ;separate;T

oddělit ("nechat-odděleně¹ (coby) části");ပိုင်းခြား;separate ("keep-separate¹ (as) parts");T

oddělit ("oddělit (a) oddělit");သီးသန့်;separate ("separate (and) chaff");T

ode;မှစပြီး;from – onwards;suff. prep.

ode ("ukončeno³ začínání² od¹ (a) od");ကမှစပြီး;since ("finished³ starting² from¹ (and) from");suff.

ode (dne);အစ;since;prep.

ode (dne): Proto ode (dne) nezávislosti to nazývají "Národní Den".;အစ: ထိုကြောင့် လွတ်လပ်ရေးအစ အမျိုးသားနေ့ကဟူ၍ ဆိုကြပါသည်။;since: Therefore, since the independence they call it "National Day".;pl. writ. pol.

ode: ode dne (mého) příjezdu;မှစပြီး: ရောက်တဲ့နေ့မှစပြီး;since: since the day of (my) arrival;

ode: Ode dneška si (to) budu ukládat na (~ "ve") svém

počítači.;မှစပြီး: ဒီနေ့မှစပြီး ကျွန်တော်ရဲ့ကွန်ပျူတာမှာ သိမ်းထားပါတော့မည်။;from – onwards: From today onwards (I) will save (it) in my computer.;fut. writ.

odehnat;မောင်း ° နှံ;drive away;T

odejít;သွား;leave;T

odejít ("odejít (a) jít");ထွက်သွား;go out ("leave (and) go");T

odejít ("odejít¹ ven");အပြင်ထွက်;leave ("leave¹ out");T

odejít: Chystám se odejít.;ထွက်: ထွက်တော့မယ်။;depart: (I) am going to depart.;fut.

odejít: Mysl znovu a znovu odchází, čas od času se čtyři, pět (či) deset minut potuluje okolo.;ထွက်သွား: စိတ်က အပြင်ကို ထွက်ထွက်သွားတာ တစ်ခါတစ်ခါ ၄၊ ၅၊ ၁၀ မိနစ် ဝန်းကျင် ထွက်သွားတယ်။;go out: The mind goes again and again out, time to time four, five (or) ten minutes (it) roams around.;med.

odevzdat se: Odevzdává se pro dosažení (toho) ušlechtilého cíle.;နှစ်မြှုပ်ထား: မြင်မြတ်သည်ရည်ရွယ်ချက်ကို အောင်မြင်ဖို့အတွက် နှစ်မြှုပ်ထားတယ်။;dedicate: (He) dedicates (himself) for the attainment of the noble purpose.;

odhadnout;ခန့်;estimate;T

odhadnout ("odhadnout (a) hádat");ခန့်မှန်း;estimate ("estimate (and) guess");T

odhadnout (míru);မန်း;estimate;T

odhalit;ပြ;expose (to);T

odhalit ("odhalit (a) ukázat");ဖော်ပြ;reveal ("expose (and) show");T

odhalit ("řici (a) ukázat");ပြောပြ;reveal ("tell (and) show");T

odhalit (a vysvětlit význam, "zmínit (a) vykreslit");ဖော်ဆောင်;reveal (and elucidate a meaning, "mention (and) depict");T

odhalit: Jsi první ("člověk"), kterému odhaluji svá tajemství.;ပြောပြ: မင်းဟာ ငါ့ရဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်တွေ ပြောပြတဲ့ ပထမဆုံးလူပါ။;reveal, the: You are the first person to who I reveal my secrets.;pol.

odhodit;စွန့်;discard;T

odhodlat se k ("překročit¹ konec");ဆုံးဖြတ်;decision, make ("cross¹ end");T

odjet ("uniknout (a) odejít");ထွက်ခွာ;depart (by plane etc., "escape (and) leave");T

odjezd: v den odjezdu;ထွက်ခွာ: ထွက်ခွာသောနေ့တွင်;departure: on the day of departure;writ.

odkaz;လင့်;link;n. E. link

odkaz ("kniha (ke) spolehnutí-se-na, kniha (k) rozšíření");ကျမ်းကိုးကျမ်းကား;reference ("book (to) rely-on, book (to) spread");n.

odkaz ("odkazovat (a) rozšiřovat {jmenec}");ကိုးကားချက်;reference ("refer-to (and) spread-out {nouner}");n.

odkaz ("odkazovat (a) rozšiřovat");ကိုးကား;link ("refer-to (and) spread-out");n.

odkaz (na knihu, "útočiště¹ (o které se lze) opřít");မီငြမ်း;link (to a book, "refuge¹ (to) lean-against");n.

odkazovat ("odkazovat (a) rozšiřovat");ကိုးကား;refer ("refer-to (and) spread-out");T

odkazovat na ("mířit-na (a) odkazovat-na");ရည်ညွှန်း;ကိုး;refer to

(“aim-at (and) refer”);T

odkazovat na: Promluvy s více podrobnostmi přednesené Buddhou v podstatě znázorňují komentátorský charakter, na který se odkazuje v Sāratthadīpanī.;ရည်ညွှန်း: မြတ်ဗုဒ္ဓ အနုစိတ်ဟောကြားခဲ့သည့် တရားတော်တွေဟာ အခြေခံအားဖြင့် အဋ္ဌကထာရဲ့သဘောသဘာဝ သရုပ်ဖော်ပြီး ၎င်းကို သာရတ္ထဒီပနီမှာ ရည်ညွှန်းပါသည်။;refer to: The discourses with more details preached by the Buddha are basically depicting the commentarial nature, which is referred to in Sāratthadīpanī.;pol. writ.

odkud;ဘယ်က -လဲ ° ဘယ်က -လည်း;where from;pron. inter. col. (or) pron. inter. spis.

odkud: Odkud je? (“Z jaké oblasti (“on”) přichází?”);ဘယ်-က: သူ ဘယ်အရပ်က လာလဲ။;where from: Where does he come from? (“Which region does he come from?”);

odkud: Odkud jsi, Bille? (“Z jakého místa přicházíš, Bille?”);ဘယ်က: ဘယ်အရပ်က လာသလဲ ဘီလ်။;where from: Where are you from, Bill? (“From which place (you) come, Bill?”);inter. odkud: Odkud jsi? (“Odkud přicházíš?”);ဘယ်က -လဲ: မင်း ဘယ်က လာတာလဲ။ ° ဘယ်က -လဲ: မင်း ဘယ်က လာသလဲ။ ° ဘယ်က -လဲ: မင်း ဘယ်က လာလဲ။;where from: Where do you come from?;inter. col.

odkud: Odkud přicházíš?;ဘယ်က -လဲ: ဘယ်က လာသလဲ။;where from: Where do you come from?;inter. col.

odkudkoliv (“z jakéhokoliv”): z jakéhokoliv města;ဘယ် -က: ဘယ်မြို့က မဆို;wherever from (“from any”): from any city;

odletět (letadlem atd., “uniknout (a) odejít”);ထွက်ခွာ;depart (by plane etc., “escape (and) leave”);T

odletět: Na velké (“tabuli”) letového řádu jsou informace o odletech letadel (~ “letadlech, která odletí”).;ထွက်ခွာ: လေယာဉ်ခရီးစဉ်ဘုတ်ကြီးပေါ်မှာ ထွက်ခွာမဲ့လေယာဉ် (အကြောင်း) သတင်း(တွေ)ရှိတယ်။;depart: On the big flight plan (“board”) there is information about departures of planes (~ “planes which will depart”);;

odlišný, být (“ne stejný (nebo) podobný”);မတူညီ;different, be (“not same (or) similar”);I

odlišný, být (“ne stejný”);မတူ(ဘူး);dissimilar, be (“not same”);I odlišný, být (divný, “odlišný (a) odlišný”);ထူးခြား;dissimilar, be (strange, “different (and) different”);I

odlišovat se (“lišit-se (a) lišit-se”);ကွာခြား;vary (“differ (and) be-different”);I

odložit (“odstrčit-stranou (a) odmítnout”);ဖယ်ထုတ်;discard (“push-aside (and) reject”);T

odložit (časově);ရွှေ့;postpone;T

odložit stranou;ထား;set aside;T

odmítnout;ပယ်;reject;T

odmítnout (“ne¹vzít² rukou”);လက်မခံ;refuse (“not¹ take² (by) hand”);T

odmítnout (“ne¹vzít² (do) ruky²”);လက်မခံ;decline (“not¹ take² (to) hand”);T

odmítnout (“neudělat¹ přijímání”);ခံယူခြင်း မပြုပေ;refuse (“indeed³ not¹ make² accepting”);T

odmítnout (“odmítnout (a) odstranit”);ငြင်းပယ်;reject (“refuse (and) remove”);T

odmítnout (“odmítnout-darované (a) jít-proti”);ငြင်းဆန်;reject (“refuse-to-accept (and) go-against”) ° refuse (“refuse-to-accept (and) go-against”);T

odmítnout (“odstrčit-stranou (a) odmítnout”);ဖယ်ထုတ်;reject (“push-aside (and) reject”);T

odmítnout (“opustit (a) snížit”);ပယ်ချ;reject (“abandon (and) lower”);T

odmítnout (“padat¹ nížko”);နိမ့်ကျ;decline (“fall¹ low”);T

odmítnout (darované, “opustit (a) snížit”);ပယ်ချ;refuse (when given, “abandon (and) lower”);T

odmítnout: Avšak Čansitá, vskutku, odmítl.;လက်မခံ: သို့သော် ကျန်စစ်သားက လက်မခံချေ။;refuse: However, Kyansittha actually refused.;writ.

odmítnout: Bylo (to) odmítnuto.;ပယ်: ပယ်ထားခဲ့တယ်။;reject: (It) was rejected.;p.s.

odmítnout: Odmítá, když (je) žádán.;ငြင်းဆန်: တောင်းသောအခါမှ ငြင်းဆန်တယ်။;reject: (He) rejects when requested.;

odmítnout (“odstranit”);ပယ်;reject (“remove”);T

odpad;အမှိုက်;rubbish;n.

odpadky;အမှိုက်;litter;n.

odpočinek (mít jeden úsek spánku, “spát² jeden° úsek¹”);တရားအိပ်;sleep (have a stretch of sleep, “sleep² one° stretch¹”);T

odpočinout si;နား ° အိပ်;rest, take a;T

odpočinout si (“vzít¹ odpočinek”);အနားယူ;repose (“take¹ rest”); ° rest, take a (“take¹ resting”); ° retire (rest, “take¹ rest”);T

odpočinout si: Chci si odpočinout;နား: နားချင်ပါတယ်။;rest, take a: (I) want to (take) a rest.;pol.

odpočinout si: Co se týče želvy, aniž by se zastavila (nebo) si odpočala, krůček po krůčku jde.;နား: လိပ်မှာမူကား မရပ်နားဘဲ တရွေ့ရွေ့ သွား၏။;rest: As for the turtle, not stopping (or) resting, (it) goes little by little.;writ.

odpočinout si: Dokud nepřečtu tuto knihu, neodpočinu si.;နား: ဒီစာအုပ် ဖတ်မပြီးသမျှ မနားဘူး။;rest (take a): Until I finish reading this book I will not take a rest.;

odpočinout si: Také zatímco odpočíval (si) četl.;အနားယူ: အနားယူရင်းလဲ ဖတ်တယ်။;rest, take a: Also while taking rest, (he) reads.;col.

odpočinout si: Tato rodina (na) prázdniny odpočívá.;အနားယူ: ဒီမိသားစု အားလပ်ရက် အနားယူနေတယ်။;rest, take: This family (“(is) taking”) rest (during) holidays.;cont.

odpočívat (“vzít¹ odpočinek”);အနားယူ;rest (“take¹ rest”);T

odpočívat: Moucha odpočívá.;နား: ယင်ကောင်နားနေတယ်။;rest: Fly is resting.;cont.

odpočívat: Říká se, že v tu dobu Na Ňo po tom, co zoral, chvilku odpočíval, přičemž četl (psaní).;အနားယူ: အဲဒီအချိန်မှာ ငညိုက လယ်ထွန်ပြီး ခဏအနားယူရင်း စာဖတ်နေသတဲ့။;rest, take a: It is said, that at that time Nga Nyo, having ploughed, while resting for a while, (he) was reading (“writings”).;cont.

odpojeného, něco;အရင်(တစ်ခု);detached, sth.;sg.

odpoledne (“část² (kdy je) poledne°

minulé¹”);မွန်းလွဲပိုင်း;afternoon (“part² (when) noon° (is) missed¹”);adv.

odpoledne (“den (se) roztáhnout”);နေ့ခင်း;afternoon (“day (is)

spread");adv.

odpoledne: Co se týče odpoledne, prší.;ညနေ: ညနေကတော့ ရွာတယ်;;afternoon: As for afternoon, it's raining.;

odpoledne: Dobré odpoledne.;နေ့လယ်ခင်း: မင်္ဂလာ နေ့လယ်ခင်းပါ;;afternoon: Good afternoon.;w. pol.

odpoledne: Dobrý večer.;ညနေခင်း: မင်္ဂလာ ညနေခင်းပါ;;evening: Good evening.;w. pol.

odpoledne: Odpoledne jí dort a pije čaj.;မွန်းလွဲပိုင်း: မွန်းလွဲပိုင်းတွင် ကိတ်မုန့်စား၍ လွှတ်ရည် သောက်သည်;;afternoon: In the afternoon (she) is eating cake and drinking tea.;writ.

odporovat ("protáhnout (a) vynikat");ဆန့်ကျင်;oppose ("extend (and) excel");T

odpověď;အဖြေ(တစ်ခု);answer;sg.

odpověď ("psaní se-vrací");စာပြန်;reply ("writing returns");n.

odpověď ("zpáteční psaní");ပြန်စာ(တစ်စောင်);reply ("return writing");sg.

odpověď (v dopise): Budu čekat než tvá odpověď dorazí.;စာပြန်: မင်းရဲ့ စာပြန် လာသည့်အထိ စောင့်နေမယ်။ (~ မင်းစာပြန် တွဲအထိ စောင့်နေမယ်။) ;reply (in letter): (I) will wait for (~ "until") your answer arrives.;fut.

odpověď, napsat ("psát (a) vyrývat");ရေးသား;answer, write ("write (and) inscribe");T

odpověď: Na tyto otázky budeme znát odpověď na konci této diskuze.;အဖြေ: ဒီမေးခွန်းတွေရဲ့ အဖြေကို ဒီစကားရည်လုယူပြီးမှာ သိကြပါတော့မယ်;;answer: We will know the answer to these questions at the end of this discussion.;fut. pol.

odpověď: než dojde odpověď;စာပြန်: စာပြန်လာတဲ့အထိ ;reply: until (your) reply comes;

odpověď: odpověď se (stále) neobjevuje;အဖြေ:

အဖြေမပေါ်ပါ;;answer: answer (still) does not appear;pol.

odpověď: znát odpověď na otázky;အဖြေ: မေးခွန်းတွေရဲ့ အဖြေကို သိတယ်;;answer: know the answer for the questions;

odpověď;ဖြေ ° ပြန်ပြော;respond ° reply;T

odpověď (dopisem, "psát (a) vrátit-se");စာပြန်;reply (by a letter, "write (and) come-back");T

odpověď (dopisem): Poněvadž mám poněkud moc práce, odpovídám pozdě.;စာပြန်: ငါ အလုပ်နည်းနည်းများနေလို့ စာပြန်နောက်ကျနေပါတယ်;;reply (by letter): A I have little bit too much work, (I) am replying late.;col.

odpověď (písemně);ပြန်ရေး;reply (in writing);T

odpověď (písemně): (Můj) otec neodpověděl na nic co (~ "všechno cokoli") jsem (mu) ("já") napsal.;ပြန်ရေး: ကျွန်တော် ရေးသမျှ အားလုံး အဖေက ပြန်မရေးခဲ့ပါဘူး;;reply (in writing): (My) father did not reply to anything (~ "all whatever") I wrote.;p.s. pol.

odpověď: Děkuji za odpověď ("zpět");.ပြန်ဖြေပေး: ပြန်ဖြေပေးတာ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်;;answer ("answer¹ backº (and) give²"): Thank you for answering (me) back.;pol.

odpověď: Je v pořádku odpověď e-mailem.;စာပြန်: မေးလ်နဲ့ စာပြန်လို့ ရပါတယ်;;reply: It is alright to reply by e-mail.;pol.

odpověď: Na cokoli se učitel zeptá, já dokážu

odpověď;ဖြေ: ဆရာမေးသမျှ ကျွန်တော်ဖြေနိုင်တယ်;;answer:

Whatever the teacher asks, I can answer.;um.

odpověď: Nemohu odpověď;ပြန်: မပြန်နိုင်ပါဘူး;;reply: (I)

cannot reply.;pol.

odpověď: Odpovím (ti) jak jen (ti) budu moci odpověď;ဖြေ: ဖြေနိုင်သလောက် ဖြေပေးမှာပါ;;answer: (I) will answer as much as (I) can answer for (you).;fut. pol.

odpověď: Odpust' (mi), ("pro") že odpovídám pozdě.;စာပြန်: စာပြန်တာနောက်ကျတဲ့အတွက် လွင့်လွှတ်ပါ;;reply: Forgive (me), ("for") that (I) am replying late.;imper. pol.

odpověď: Omlouvám se, že se (má) odpověď zpozdíla.;ပြန်စာ: ပြန်စာနောက်ကျတဲ့အတွက် တောင်းပန်ပါတယ်;;reply: I am sorry that (my) reply is late.;pol.

odpověď: Říká se, že když se král ptal na historii toho domu ducha (bůžka), nikdo z vesničanů nebyl schopný

odpověď;ဖြေ: ဘုရင်ကြီးက အဲဒီနတ်ကွန်းသမိုင်း မေးတဲ့အခါ ရွာသားတွေ ဘယ်သူမှ မဖြေနိုင်ဘူးတဲ့;;answer: It is said, that when the king asked about history of the spirit house, nobody of the villagers was able to answer.;

odpověď: Stále mi neodpověděl.;ပြန်: သူ ကျွန်တော်ဆီကို မပြန်သေးပါဘူး။ (~ သူ ကျွန်တော်ကို ပြန်မဖြေသေးပါဘူး။);answer: He still did not answer me.;pol. um.

odpověď: Vždy když se zeptám, dokáže odpověď;ဖြေ: ကျွန်တော့်မေးတိုင်း သူဖြေနိုင်တယ်;;answer: Every time when I ask, he can answer.;um.

odpovídající, být ("stav je-uspokojivý");အဆင်ပြေ;appropriate, be ("condition is-satisfactory");T

odpovídající, být ("vhodný (a) ohromný");သင့်တော်;appropriate, be ("suitable (and) great");I

odpovídat (souhlasit, "odpovídat (a) být-ve-shodě");ကိုက်ညီ;correspond with ("correspond (and) be-in-accord");T

odpovídat čemu ("příslušnost¹ kº mít² s³");ဆီလျော်မှု ရှိ နှင့်;correspond with ("suitability¹ toº have² with³");n.

odpovídat: Způsob, jakým odpovídá při zkoušce, je velice dobrý.;ဖြေ: စာမေးပွဲမှာ သူဖြေပုံ သိပ်ကောင်းတယ်;;answer: His way of answering questions at examination is very good.;col.

odpudit;နု;expel;T

odpustit ("svolit (a) uvolnit");ခွင့်လွှတ် ° ခွင့်လွှတ် (from ခွင့်လွှတ်);excuse ("allow (and) set free");T

odpustit: Odpust' (mi), učiteli.;ခွင့်လွှတ်: ခွင့်လွှတ်ပါ ဆရာ;;forgive: Forgive (me), teacher.;imper. pol.

odpustitelný, být ("vhodný² (k) uvolnění¹ (a) povoleníº");ခွင့်လွှတ်သင့်;pardonable, be ("suitable² (to be) freed¹ (and) permittedº");I

odsouzen, být ("dostat¹ padáníº");ကျခံ;sentenced, be ("get¹ fallingº");I

odsouzen, být: Právě teď je odsouzen k 15 a půl roku ("trestu") vězení ve věznici vesnice Moun.;ကျခံ: အခုလက်ရှိမှီရွာထောင်တွင် ထောင်ဒဏ် ၁၅နှစ်ခွဲ ကျခံနေရပါတယ်;;sentenced, be: Right now (he) is sentenced to 15 and a half years imprisonment in the Moun village's prison.;pol.

odsouzení (u soudu, "střínutí (a) mihnutí-se");အဖြတ်အတောက်;sentence (at court, "cutting (and) flicking");T col. idi.

odsouzení (u soudu): Vyhýbají se (chycení a) odsouzení (u soudu).;အဖြတ်အတောက်: အဖြတ်အတောက်လွှဲသွားတာပါ;;sentence (at court): (They just) avoid (being caught and) sentenced.;pol.

col.
odstranit;ခွာတ် ° ဝယ်;remove;T
odstranit ("dát-stranou (aby) bylo-vzácné");ဖယ်ရှား;remove ("put-aside (to) be-rare");T
odstříhnout ("stříhnout (a) mihnout-se");ဖြတ်တောက်;cut off ("cut (and) flick");T
odtrhnout ("pořádně²) thrat¹ (aby) se-odstranit¹");ထုတ်ဖြုတ်(လှိုက်);tear away ("tear¹ (to) remove° (well²)");T
odtrhnout ("tihat (a) thrat ("pořádně")");ဆဲဖြုတ်(လှိုက်);tear away ("drag (and) tear ("well")");T
odůvodnění ("návrh základu");ဆင်ခြေ(တစ်ခု);justification ("design (of) base");sg.
odvaha, hrdinská ("(být) odvážný, schopný (a mít) moc");ရဲစွမ်းသတ္တိ;courage, heroic ("(being) brave, capable (and of) power");n. (= power, strength)
odvaha: Stalo se, že chci život, (kde) není odvaha hledat.;ရဲ: မရာရဲတဲ့ဘဝ လိုဖြစ်နေပါတယ်။;brave: (I) happened to be wanting life (where) is no courage to search.;pol.
odvahu, dodat ("kartáčovat (a) nutit");တိုက်တွန်း;encourage ("brush (and) force");T
odvážný, být ("(být) statečný (a) dospělý");ရဲရင့်;courageous, be ("(be) brave (and) mature");l
odvézt (taxíkem atd., "dát² následování° (a) posílání¹");လိုက်ပို့ပေး;ride to (give a lift, "give² following° (and) sending¹");T
odvézt: Odvezu (tě) domů.;လိုက်ပို့ပေး: အိမ်လိုက်ပို့ပေးမယ်။;lift, give a: (I) will give (you) a lift home.;fut.
odvozený, být (od původního slova, "sejít, sejít (a) přijít");ဆင်းသက်လာ;derived, be (from an original word, "descend, descend (and) come");l
offline;အော့ဖ်လိုင်: ° အောက်လိုင်း;offline;adj. E. offline
offline, jít ("dolů");အောက်;offline, go ("down");T E. off
offline, jít: Šel jsem offline, jo?;အောက်: အောက်ပြီ နော်။;offline, go: (I) went offline, right?;inter. sl.
offline: Ten slovník je ("jako") offline webová stránka.;အော့ဖ်လိုင်: အဲဒီ အဘိဓိက အော့ဖ်လိုင်ဝက်ဆိုက်တစ်ခုလို ဖြစ်ပါတယ်။ ° အောက်လိုင်း: အဲဒီ အဘိဓိက အောက်လိုင်းဝက်ဆိုက်တစ်ခုလို ဖြစ်ပါတယ်။;offline: That dictionary is ("like") an offline website.;pol.
oheň;မီး;fire;n.
oheň, velký (pleny, "velký² planoucí¹ oheň");မီးတောက်ကြီး;fire, big (flames, "big² blazing¹ fire");n.
oheň: Žena je pro muže velice nebezpečná, jako oheň, muž je pro ženu také velice nebezpečný, jako oheň.;မီး: မိန်းမဟာ မီးလိုဘဲ ယောက်ျားအတွက် အန္တရာယ်များသလို ယောက်ျားဟာလည်း မီးကဲ့သို့ မိန်းမအတွက် အန္တရာယ်များတယ်။;fire: Woman is to man very dangerous, like fire, man also is like fire, very dangerous to woman.;
ohledně;ဆိုင်;regarding;adv.
ohledně ("jsouce² promíchány¹ (a) spojený°");စပ်လျဉ်း၍ နှင့်;regards to, with ("being² intermingled¹ (and) connected°");conj.
ohledně ("který³ obaluje¹ (a) sestupuje²

s°");နွဲ့ပတ်သက်တဲ့;regarding ("which³ wraps¹ (and) descends² with°");
ohledně ("poněvadž³ zabalený¹ (a) sestoupený² s°");နွဲ့ပတ်သက်လို့;concerning ("as³ wrapped¹ (and) descended² with°");adv.
ohledně ("tykat-se (a) být-správný");ဆိုင်ရာ;regarding ("be-concerned-with (and) proper");suff. I
ohledně (o): Studoval jsem přednášky o náboženství.;ဆိုင်ရာ: ဘာသာတရားဆိုင်ရာပို့ချချက်တွေ လေ့လာခဲ့တယ်။;regarding (on): I studied the lectures on religion.;p.s.
ohledně (obvykle následováno slovesem, "po³ zabalení¹ (and) sestoupení² s°");နွဲ့ပတ်သက်ပြီး;concerning (often followed by a verb, "after³ wrapped¹ (and) descended² with°");adv. writ.
ohledně (obvykle následováno pod. jménem, "který³ (je) zabalený¹ (a) sestoupený² s°");နွဲ့ပတ်သက်တဲ့;regarding (often followed by a noun, "which³ (is) wrapped¹ (and) descended² with°");
ohledně (obvykle následováno slovesem, "po³ zabalení¹ (and) sestoupení² s°");နွဲ့ပတ်သက်၍;concerning (often followed by a verb, "after³ wrapped¹ (and) descended² with°");adv. writ.
ohledně: informace ohledně (toho), kdo je .. ;နွဲ့ပတ်သက်တဲ့: ဘယ်သူလဲနွဲ့ပတ်သက်တဲ့သတင်း;regarding: information regarding who is .. ;
ohledně: Ohledně čeho? (Se spojením k čemu?);ဆိုင်: ဘာဆိုင်လို့လဲ။;regarding: Regarding what? (With connection to what?);inter.
oholit se (hlavu);ရိတ်;shave (head);T
ohříváč ("stroj² (který) dává¹ teplo°");အပူပေးစက်(တစ်လုံး);heater ("machine² (which) gives¹ heat°");sg.
ohromen, být ("divit-se (s) úctou");အံ့ဩ;amazed, be ("wonder (with) respect");l
ohromný;အကြီးမား ° တော် ° အမြောက်အမြား ° လွန်း;great;adj. (or) suff. adj.
ohromný ("správně vytrvalý");ရခိုင်;great ("properly steadfast");adj.
ohromný, být ("velký (a) obrovský");ကြီးမား;great, be ("big (and) huge");l P. mahā (= big)
ohromný, být ("velký (a) široký");ကြီးကျယ်;great, be ("big (and) wide");adj.
ohromný, být: dům jako palác ("jeden ohromný (a) grandiózní dům);ကြီးကျယ်: ကြီးကျယ်ခမ်းနား(သော) အိမ်တစ်အိမ်;great, be: a house like palace ("a great (and) magnificent house");
ohromný: (Je to) ohromné město, které je staré 900 let.;တော်: လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်းကိုးရာလောက်က မြို့တော်ပါ။;great: (It is a) great city that is 900 years old.;pol.
ohromný: nejohromnější pomoc;အကြီးမား:
အကြီးမားဆုံးကူညီခြင်း;great: the hugest help;
ohromný: ohromný dům;ရခိုင်: အိမ်ကြီးရခိုင်;great: great house;
ohromný: osoba ohromnější než hora Meru;မ: မြင့်မိုရ်ထက်မလူ (~ မြင့်မိုရ်ထက် မြင့်သာလူ);great: person greater than the mountain Meru;
ohromný: Takto ohromný Alaung Min Tayá vskutku dokázal opět sjednotit zemi Myanmaru, postavit (a) zřídit aby (byla) dobře ("posbírání") (a) organizovaná.;တော်ကြီး:

အလောင်းမင်းတရားကြီးသည် ဤသို့ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးကို တစုတစည်းတည်းဖြစ်အောင် ပြန်လည် စည်းရုံးတည်ထောင်နိုင်ခဲ့သည်။;great: The great Alaung Min Taya thus could, indeed, again successfully unite the Myanmar country, build and set (it) up in order to (make it) well ("collected") (and) organized.;p.s. writ.

ok (řečeno kamarádem nebo starší osobou);အင်း;ok (said by a friend or elder person);interj. col. ans. fr.

ok, být ("spokojen¹ (se) situací");အဆင်ပြေ;ok, be ("satisfied¹ (with) situation");l

okamžitě (hned, "uhozením");ချက်ချင်း;instantly ("by¹ (a) strike");adv.

okno ("díra² (která) pevně-stojí¹ (a) ukazuje");ပြတင်းပေါက်(တစ်ခု) တစ်ပေါက်၊ တစ်ချပ်;window ("hole² (which) stands-firm¹ (and) shows");sg.

okno ("odhalující, pevně-stojící díra");ပြတင်းပေါက်(တစ်ခု) တစ်ပေါက်၊ တစ်ချပ်;window ("exposing, firmly-standing hole");sg.

okno auta ("sklo¹ auta");ကားမုန်(တစ်ချပ်);window of car ("car's glass");sg.

okno: Okno je otevřené.;ပြတင်းပေါက်: ပြတင်းပေါက်က ပွင့်နေတယ်;window: The window is open.;cont.

okno: za záclonou je okno;ပြတင်းပေါက်: ခန်းဆီးရဲ့နောက်မှာ ပြတင်းပေါက်ရှိတယ်;window: behind the curtain (there is) a window;

oko ("kulatě¹ oko");မျက်လုံး(တစ်လုံး);eye ("round¹ eye");sg.

oko ("rovnoměrný¹ zrak");မျက်စိ(တစ်လုံး);eye ("equal¹ sight");sg.

oko ("zřetelná koule");မျက်လုံး(တစ်လုံး);eye ("sight's ball");sg.

oko: ptačí oko;မျက်လုံး: ငှက်တစ်ကောင်၏ မျက်လုံး;eye: a bird's eye;writ.

okolí ("blízkost (a) okolí");အနီးအပါး;vicinity ("proximity (and) vicinity");n.

okolnost ("nástin¹ (a) informace-² charakteru");သဘောအခြင်းအရာအချက်အလက်;factor ("outline¹ (and) information² (of) character");n.

okolnost ("nástin¹ charakteru");သဘောအခြင်းအရာ;factor ("outline¹ (of) character");n.

okolo;ဝန်းကျင် ° တဝိုက်;around;prep. (or) adv.

okolo (asi);ခန့် ° လောက်;about (around) ° around;suff. (or) adv.

okolo (odhad);လောက်;about (estimation);prep.

okolo: Může začít každý rok okolo 13tého dubna.;လောက်: နှစ်စဉ် ဧပြီလ ၁၃ ရက်လောက်မှာ စတင်ပါတယ်;around: It may start every year around 13th of April.;pol.

okolo: Mysl znovu a znovu odchází, čas od času se čtyři, pět (či) deset minut potuluje okolo.;ဝန်းကျင်: စိတ်က အပြင်ကို ထွက်ထွက်သွားတာ တစ်ခါတစ်ခါ ၄၊ ၅၊ ၁၀ မိနစ် ဝန်းကျင် ထွက်သွားတယ်;around: The mind goes again and again out, time to time four, five (or) ten minutes (it) roams around.;med.

okolo: Okolo Mandalaje jsou také starověké pagody.;တဝိုက်မှာ: မန္တလေးတဝိုက်မှာရောက ဘုရားပုထိုးတွေလဲ ရှိပါတယ်;around: Around Mandalay there are also ancient pagodas.;pol.

okra (jídlo);ရုံးပတေသီး (WS. from ရုံးပတီသီး) ° ရုံးပတီသီး;okra (lady's fingers, the meal) ° lady's fingers (okra, the meal);n. WS. (or) n.

okurka ("plod¹ okurky");သခွားသီး(တစ်လုံး);cucumber ("fruit¹ (of)

cucumber");sg.

olej;ဆီ;oil;n.

olej: Na obrázku je (vyfoceno) mnoho oleje.;ဆီ: ရုပ်ပုံထဲမှာ (~ ပန်းချီကားထဲမှာ) ဆီတွေ အများကြီးပဲ;oil: There is a lot of oil (photographed) in the picture.;

olej: Na ulici je hodně rozlitého oleje.;ဆီ: လမ်းပေါ်မှာ ဆီတွေ ဖိတ်နေတယ်;oil: Much of oil is spilled on the road.;cont. col.

oltář (buddhistický, "budova² pánova^o kláštera¹");ဘုရားကျောင်းဆောင်(တစ်ဆောင်);altar (Buddhist, "building² (of) lord's^o monastery¹");

oltář (buddhistický, "Pánova¹ polička^o");ဘုရားစင်(တစ်ထပ်);alter (Buddhist, "lord's shelf");sg.

omáčka;ဟင်း ° ဟင်း;sauce ° curry ° curry (sauce);n.

omáčka ze sojových bobů ("placatá² ryba¹ (z) fazolí^o");ပဲငုပ် (from ပဲငါးပိ) ° ပဲငါးပိ;sauce, soybean ("flat¹ fish¹ (of) beans");n.

omáčka, hořká ("hořkost");အချဉ်;sauce, sour ("sourness");n.

omáčka, zeleninová ("omáčka² kompletně-z¹ ovoce^o");သီးစုံဟင်း;curry, vegetable ("curry² complete-in¹ fruits");n.

omáčka: čili omáčka;ဆီ: ငရုတ်ဆီ;sauce: chilli sauce;n.

omáčka: Příteli, s jakou omáčkou (to) budeš jíst?;ဟင်း: ခင်ဗျား ဘာဟင်းနဲ့ စားမလဲ;curry: Friend, what curry will you eat (it) with?;inter. fut. col.

omáčka: rajčatová omáčka;နုတ်: ခရမ်းချဉ်သီးနုတ်;sauce: tomato sauce;n.

omáčka: Tak, uvařím omáčku? ... Napadlo mě, že (bych) uvařil zeleninovou omáčku.;ဟင်း: ဟင်းချက်မလားလို့ ... သီးစုံဟင်းချက်မလားလို့ စိတ်ကူးထားတယ်;curry: So, shall (I) cook curry? ... (I) have the idea, that (I would) cook the vegetable curry.;col.

omáčka: Vaří omáčku.;ဟင်း: ဟင်းချက်တယ်;curry: (He) cooks curry.;

omamné látky (alkohol, "alkohol (and) alkohol");သုရာအရက်;intoxicants (alcohol, "alcohol (and) alcohol");n. P. surā (= alcohol), A. araq

omezení ("být-těsný (a) těsnit {jmenec}");တင်းကျပ်မှု;limitation ("be-tight (and) tighten {nouner}");n.

omezení: V zemi Myanmaru je mnoho omezení.;တင်းကျပ်မှု: မြန်မာပြည်မှာက တင်းကျပ်မှုတွေ သိပ်များတယ်;limitation: There are very much of limitations in the Myanmar country.;col.

omezovat ("strážit (a) ovládat");ထိန်းချုပ်;restrain ("guard (and) rule");T

omlouvat se ("žádat (a) prosit");တောင်းပန်;excuse (oneself, "request (and) beg");T

omlouvat se: Omlouvám se, že ruším. (lze použít na začátku konverzace);အားနာ: နှောင့်ယှက်မိတာ အားနာပါတယ်;sorry, be: (I) am sorry for disturbing (you). (may be used in the beginning of a conversation);pol.

omluva ("kvůli nechytrosti"): Omlouvám se. ("Protože nejsem chytrý.");မတော်လို့: မတော်လို့ပါ;sorry ("due-to not cleverness"): I am sorry. ("Because (I) am not clever.");pol.

omluva ("nechytrý"): Omlouvám se. (užito po malé tělesné nehodě nebo jiné nepříjemnosti způsobené sama sebou, "Protože jsem nechytřý.");မတော်: မတော်လို့ပါ;sorry ("not clever"):

I am sorry. (used after a small bodily accident or other inconvenience caused by oneself, "Because (I) am not clever.");pol.

omluva: Omlouvám se.;ကန်တော့: ကန်တော့ကန်တော့;sorry: I am sorry.;

omluva: Omlouvám se. (po vyřčení něčeho nesprávného);အားနာ: အားနာပါတယ်;sorry: I am sorry. (after saying something wrong);pol. ubmn.

omluvit se ("žádat (a) prosit");တောင်းပန် ° တောင်းပန်;sorry, be ("request (and) beg") ° apologize ("request (and) beg");T

omluvit se: Omlouvám se, že jsem se trochu zpozdil.;တောင်းပန်: နည်းနည်းနောက်ကျသွားတဲ့အတွက် တောင်းပန်ပါတယ်;sorry, be: (I) am sorry that (I) got little bit late.;p.s. pol.

omluvit se: Omlouvám se, že se (má) odpověď zpozdila.;တောင်းပန်: ပြန်စာနောက်ကျတဲ့အတွက် တောင်းပန်ပါတယ်;sorry, be: I am sorry that (my) reply is late.;pol.

omluvitelný, být ("vhodný² (k) uvloňení¹ (a) povolení");ခွင့်လွှတ်သင့်;excusable, be ("suitable² (to be) freed¹ (and) permitted");I

omluve mě ("protože");လို့;sorry ("because");suff.

omluve mě: Omluve mě, neznám to tady. ("Protože já cestu neznám.");လို့: ကျွန်တော် လမ်းမသိလို့ပါ;sorry: Sorry, I don't know the way.;pol. um.

omyl;အမှား(တစ်ခု);fault;sg.

on;သူ ° သင်း;he;pron. (or) pron. (or) pron. unpl.

on: Je to pro něj (~ "s ním") vhodné?;သင်း: သင်းနဲ့ တန်သလား;he: Is it worth ("with") him?;inter.

on: On je student.;သူ: သူ ကျောင်းသားပါ;he: He is a student.;pol.

ona;သူ (abbrev. from သူမ) ° သူ ° သင်း;she;pron. (or) pron. unpl.

onemocnění;ရောဂါ;illness;n. P. roga (= sickness)

onemocnění ("mít-horečku (nebo) být-zraněn {jmenec}");ရှားနာမှု;illness ("have-fever (or) be-hurt {nouner}");n. writ.

onemocnět ("stane-se¹º (že) být-živýº (a) sedět¹ není² dobré³");နေထိုင်မကောင်းဖြစ်;get ("(it) happens¹º, (that) livingº (and) sitting¹ (is) not² good³");I

onemocnět (o částech těla, např. očích, "rozdělit se");ခွဲ;sick, be (about parts of body, such as eyes, "divide");I

oni;သူတို့;they;pron. pl.

oni (jim): Neučinil (~ nepodstoupil učinění) žádné přísahy jim.;မည်သူ: မည်သူ့သစ္စာကိုမျှ ခံယူခြင်းမပြုပေ;they (them): (He) did not make (~ "undertake making") any oath to them.;writ.

oni (pro životná i neživotná pod. jm.);သူတို့;they (for animate and inanimate nouns);pron.

oni: ("Oni") se jmenují ("mladý pán") É a ("mladý pán") Ten.;သူတို့: သူတို့ နာမည်တွေက မောင်အေးနဲ့ မောင်တင်ပါ;their ("they"): Their names are ("young man") Aye and ("young man") Tin.;col. pol.

oni: Oni jsou.;သူတို့: သူတို့ရှိတယ်;they: They are.;

online;အွန်လိုင်း;online;adv. E. online

online ("v² na¹ linceº");လိုင်းပေါ်မှာ;online ("in² on¹lineº");adv. E. online

online: Jsem online téměř celý den.;လိုင်းပေါ်မှာ: ကျွန်တော်

လိုင်းပေါ်မှာတစ်နေ့ကျန်နီးပါး ရှိတယ်;online: I am online almost whole the day.;

opakovaně;ထပ်တလဲလဲ;frequently;adv.

opakovaně ("další čas, další čas");ထပ်ခါထပ်ခါ;repeatedly ("another time, another time");adv.

opakovaně ("moment, moment");ခဏခဏ;repeatedly ("moment, moment");adv.

opakovaně ("znovu se-mění (a) mění");ထပ်တလဲလဲ;repeatedly ("again changing (and) changing");adv.

opakovaný;အစဉ်;repetitious;adj.

opakovaný: Takže to bude opakovaně. ("Takže se (to) stane opakovaným.");အစဉ်: ဒါမှ အစဉ်ကျမှာ;serial: So that (it) will become serial.;fut. col.

opakovat ("řici¹ znovuº");ပြန်ပြော ° ထပ်ပြော;repeat ("say¹ againº");T

opakující se;အစဉ်;repeating;adj.

opatrně ("měřice (a) vážice");ချင့်ချင့်ချိန်ချိန်;deliberately ("measuring (and) weighing");adv.

opatrný, být;သတိရှိ;careful, be;I P. sati (= mindfulness)

opatrný, být ("měřit (a) vážit");ချင့်ချိန်;deliberate, be ("measure (and) weigh");I

opatrný, být ("nastavit¹ těžkéº");ဂရုစိုက်;cautious, be ("setup¹ heavyº");T

opatrovat ("získat-užitek (a) probudit-se");မြတ်နိုး;cherish ("gain-profit (and) wake-up");T

opatrovník;အထိန်း(တစ်ယောက်၊ တစ်ကောင်၊ တစ်ပါး);carer;sg. (mn.)

opečený;ကင်း;roast;adj.

Open Airský Trh ("trh¹ prostranstvíº");လဟာပြင်ဈေး;Open Air Market ("market¹ (of) open-spaceº");name

opět ("ještě jednou");နောက်တစ်ကြိမ်;once more ("once¹ moreº");adv.

opět ("take¹ znovuº");ပြန်လည်;more (again, "also¹ againº");adv.

opět: Takto ohromný Alaung Min Tayá vskutku dokázal opět sjednotit zemi Myanmaru, postavit (a) zřítit aby (byla) dobře ("posbírání") (a) organizovaná.;ပြန်လည်: အလောင်းမင်းတရားကြီးသည် ဤသို့ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးကို တရုတ်စည်းတည်းဖြစ်အောင် ပြန်လည် စည်းရုံးတည်ထောင်နိုင်ခဲ့သည်;again: The great Alaung Min Taya thus could, indeed, again successfully unite the Myanmar country, build and set (it) up in order to (make it) well ("collected") (and) organized.;p.s. writ.

opětovně ("další čas, další čas");ထပ်ခါထပ်ခါ;repeatedly ("another time, another time");adv.

opevnění ("městská zed");မြို့ရိုး;rampart ("city wall");n.

opevnění z palmových kmenů ("opevnění² kulaté¹ palmamiº");ထန်းလုံးတပ်(တစ်တပ်);fort (made) by palm trunks ("fortification² round¹ (by) palmsº");sg.

opevnění z palmových kmenů: Tehdy náčelník vesnice Mushópho Ú Aun Zeyya, pro bezpečí, ochránil svou vesnici opevněními z palmových kmenů.;ထန်းလုံးတပ်: ထိုအချိန်တွင် မုဆိုးဖိုရွာသူကြီးဦးအောင်ဇေယျသည် မိမိ၏ ရွာကို လျှို့အောင် ထန်းလုံးတပ်များကာရံသည်;palmtree trunks-forts: At that time, headman of Mushepo village U Aung Zeyya himself, for safety, protected (his) own village (by) palm-tree trunks-forts.;writ.

opice;မျောက်(တစ်ကောင်);monkey;sg.

opice: Opice je silná.;မျောက်: မျောက်က သန်မာတယ်။;monkey:

The monkey is strong.;

opice: Tahle opice poničila střechu.;မျောက်: ဒီ မျောက်က အမိုးကို ဖျက်စီးသွားပြီ။;monkey: This monkey has damaged the roof.;p.p.

opíjet se ("pít² alkohol^o (and) alkohol¹");သူ့ရာအရက် သောက်;drunk, get ("drink² alkohol^o (and) alkohol¹");n. P. surā (= alcohol), A. araq

opilý, být;ထို;drunk, be;l sl.

opilý, být (také o vlastní pýše atd., "(být) opilý (a) opojený");မူးယစ်;intoxicated, be (also about one's pride etc., "(be) drunk (and) intoxicated") ° drunk, be (also about one's pride etc., "(be) drunk (and) intoxicated");l

opilý: Čím víc je (někdo) krásný, tím víc je (tím) opilý.;မူးယစ်: ပိုပိုလှလေ ပိုပိုမူးယစ်လာလေပဲ။;intoxicated: The more (one) is beautiful, the more (one) is intoxicated (by it).;

opis ("stejný¹ nápad^o");မိတ္ထု;copy ("same¹ idea^o");n. P. mittha (= idea)

opisovat;ကူး;copy;T

opisovat ("opisovat¹ psaní^o");စာကူး;copy ("copy¹ (a) writing^o");T

opisovat: Kolik (toho) opisuješ?;ကူး: ဘယ်လောက်ကူးလဲ။;copy: How much do (you) copy?;inter.

opisovat: Opisoval (jsem) eseje.;ကူး: စာစီစာကုံးကို ကူးခဲ့တာ ;copy: (I) was copying the essay.;p.s.

opisovat: Po opisování odcházím na almužní obchůzku.;စာကူး: စာကူးပြီးချိန် ဆွမ်းခံထွက်တယ်။;copy: After the copying, (I) go (~ "depart") for alms-round.;ubmn.

opláchnout (zeleninu atd.);ဆေးကြော ° ဆေး;rinse (vegetables etc.);T

oplachovat (zeleninu atd.);ဆေးကြော;rinse (vegetables etc.);T

oplachovat: ("Já") oplachuji zeleninu.;ဆေး: ကျွန်တော် ဟင်းရွက်စိမ်းတွေ ဆေးနေတာ။;cleanse: I am cleansing the vegetables.;cont. um.

oplotit;ကာ;fence;T

oplyvat;ပေါ;plentiful, be;l

oporovat ("zničit (a) zablokovat");ဖျက်ဆီး;oppose ("destroy (and) block");T

opozděný, být;နှောင့်ကျ;delayed, be;l

oprait: (Bude) dobře, pokud (to) někdo opraví aby to bylo krásnější než tohle.;ပြင်: နောက်ပြီး ဒီထက် လှအောင် ပြင်လို့ ရတယ်။;correct: (It) is fine if later on (sb.) corrects (it) to be more beautiful.;col.

oprava (napsaného, "opravit (a) sestavit {jmenec}");ပြင်ဆင်ချက်;correction (of a written work etc., "correct (and) assemble {nouner}");n.

oprava chyb ("opravit¹ chyby^o {jmenec}");အမှားပြင်ခြင်း;correction of mistakes ("correct¹ mistakes^o {nouner}");n.

oprava: A pak, oprava je také hotová. ("Pak, opravování je také skončeno opravováním.");ပြင်: ပြီးတော့ ပြင်လဲ ပြင်ဆင်ပြီးပါပြီ။;correction: Moreover, the correction is also finished. ("Then, correcting also is finished correcting.");p.p. pol.

opravář ("mistr² (v) opravování¹ strojů^o");စက်ပြင်ဆရာ(တစ်ယောက်);service man ("master² (in) repairing¹ machines^o") ° repairman ("master² (in) repairing¹

machines^o");sg.

opravdový ("čistý (a) správný");အစစ်အမှန်;genuine ("pure (and) correct");adj.

opravdový, být;စစ်;genuine, be;l

opravdový: Stává se zřídka, že by byli cizinci považováni za opravdovou součást společnosti, kde žijí.;အစစ်အမှန်:

အခြားနိုင်ငံသားများ နေထိုင်သည့်အဖွဲ့အစည်းတွင် အစစ်အမှန်ဖြစ်သည့် အပိုင်းအဖြစ်လည်း ဖြစ်ခေါ်ခြင်းဖြစ်လက်ကြပါသည်။ (~ နိုင်ငံခြားသား အဖွဲ့အစည်းများတွင် အစစ်အမှန်ဖြစ်သည့် အပိုင်းအဖြစ်လည်း ဖြစ်တောင်ဖြစ်လက်ကြပါသည်။);genuine: It happens rarely, that the foreigners would be accepted as genuine part of the society (they) live in.;pol.

opravdu;ရဲ့ ° လိုက် ° ပေတော့ ° တော့ ° ခဲ့;for sure ° indeed ° really;col. (or) suff. adv. (or) adv.

opravdu ("vskutku čistý (a) prozkoušený");အကယ်စင်စစ်;indeed ("really clean (and) tested");conj.

opravdu: Chystám se jít.;လိုက်: သွားလိုက်ပါအံ့မယ်။;indeed: Indeed, (I) am going to go.;fut.

opravdu: Jste ("opravdu") šťastný, že jste v Barmě (~ "Barmské zemi")?;ရဲ့ ဗမာပြည်မှာ နေရတာ ပျော်ရဲ့လား;surely: Are you ("surely") happy staying in Burma ("country")?;inter.

opravdu: Opravdu, mám z tebe (~ "z toho, co jsem o tobě slyšel") velkou radost .;တကယ်ကို: တကယ်ကို ငါ မင်းကြောင်းကြားရလို့ သိဝမ်းသာပါတယ်။ (~ ငါ မင်းကြောင်းကြားရလို့ တကယ်ကို ဝမ်းသာပါတယ်။);indeed: Indeed, I am very happy about you ("of what (I) heard about you");pol.

opravdu: Opravdu, nevěděl jsem, protože jsem četl.;လိုက်: စာဖတ်နေလို့ မသိလိုက်ဘူး။;indeed: As (I) was reading, (I) didn't know, indeed.;col.

opravdu: Opravdu, přijďte v půl deváté.;ခွဲ: ၈ နာရီခွဲ လာခို။;sure, for: For sure, come (at) half past eight.;imper. pol. col.

opravdu: V kolik hodin chcete, abych opravdu přijel?;ခွဲ: ဘယ်အချိန်လာခွဲစေချင်သလဲ။;for sure: (At) want time do (you) want (me) to come for sure?;inter. col.

opravit;ပြင်;repare, get;T col.

opravit ("udělat (a) opravit");ပြင်;repair ("make (and) correct");T

opravit ("vrátit");ပြန်;repair ("return");T

opravit ("znovu udělat opravu");ပြန်လည်ပြုပြင်;repair ("again do repair");T

opravit (chyby, pro někoho ("opravit (a) dát");ပြင်ပေး;correct (mistakes for sb., "correct (and) give");T

opravit (chyby): Můžeš opravit chyby?;ပြင်ပေး: အမှားတွေကို ပြင်ပေးနိုင်မလား။;correct (mistakes): Can you correct the mistakes?;inter. fut.

opravit (chyby): Opravdu jsem neměl (~ "nedostal") čas (ti to) opravit.;ပြင်ဆင်: ပြင်ဆင်ဖို့အချိန်မရလိုက်ပါ။;correct (writing): (I) ("really") didn't get time to correct (your writing).;pol.

opravit (chyby): Prosím, oprav (tohle) kdykoliv chceš (~ "budeš si přát").;ပြင်ဆင်: ဆန္ဒရှိတဲ့အချိန် ပြင်ဆင်ပါအံ့။;correct (mistakes): Please, correct (this) whenever (you) wish.;imper. pol.

opravit (pro někoho): opravené chyby;ပြင်ပေး: အမှားပြင်ပေးတာတွေ;correct (for sb.): corrected mistakes;

opravit (psaní někomu, “zkontrolovat (a) vyčistit”);စစ်ဆေး;correct (a writing for someone, “test (and) clear”);T	oranžová barva: (Ta) květina je žluté (“barvy”) a oranžové barvy.;လိမ္မော်ရောင်: ပန်းပွင့်က အဝါရောင်နဲ့ လိမ္မော်ရောင်။;orange color: The flower is of yellow (“color”) and orange color.;
opravit (psaní někomu, “zkontrolovat, vyčistit (a) dát”);စစ်ဆေးပေး;correct (a writing for someone, “check, clear (and) give”);T	orat;ထွန်း;plough;T
opravit (psaní): Pokud mi pošleš taková psaní pro opravu, já (je) opravím.;အမန်ပြင်ပေး: အဲလိုတွေ အမန်ပြင်ပေးဖို့တော့ ကျွန်တော်ဆီကို ပို့ပေးရင် ကျွန်တော် အမန်ပြင်ပေးပါမယ် ချင်ဗျား။;correct (a writing): If (you) send me such writings for correction, I will correct (them), friend.;fut. pol. um.	orat (“orat ¹ (na) poli ^o ”);လယ်ထွန်း;plough (“till ¹ (at) field”);T
opravit (stroj atd.);ပြင်;repair;T	orat: Říká se, že v tu dobu Na No po tom, co zoral, chvilku odpočíval, přičemž četl (psaní).;လယ်ထွန်း: အဲဒီအချိန်မှာ ငည့်က လယ်ထွန်းပြီး ခဏအနားယူရင်း စာဖတ်နေသတဲ့။;plough: It is said, that at that time Nga Nyo, having ploughed, while resting for a while, (he) was reading (“writings”).;cont.
opravit: Některé byly opraveny.;ပြန်ပြင်:	oravidla: Co se týče pěti pravidel, (ta) by měla být ochraňována i laiky.;သီလ: သီလဝါးပါးဆိုတာ လူဝတ်မှာလည်း စောင့်တည် (~ ဆောက်တည်)လို့ရပါတယ်။;precepts: As for five precepts, (they) should be protected by lay people too.;pol.
opravit: opravit dveře (od) pokoje.;ပြင်: အခန်းတံခါးပြင်တယ်;repair: repair door (of a) room;	orchestr, Barmský: Mělo by (to) být v rozumné vzdálenosti za Barmským orchestrem.;ဆိုင်း ဆိုင်းနောက်မနီးမဝေးမှာ ရတယ်။;orchestra, Burmese: (It) should be in a reasonable distance behind the Burmese orchestra.;col.
opravit: Podívám se, (zda to mohu) opravit.;ပြင်: ပြင်ကြည့်ပါအံ့မယ်။;repair: (I) will see (if I can) repair.;fut. pol.	ordinaci, dostat vyšší (upasampadā, “vstoupit ² (do) života ¹ mnicha ^o ”);ရဟန်းဘောင်ဝင်;ordination, get higher (upasampadā, “enter ² life ¹ (of) monk ^o ”);T
opravit: Pokud (mi) opravíš chyby, tak to bude prostě dobré.;ပြင်: အမှားတွေ ပြင်ပေးနိုင်ရင် သိပ်ကောင်းမှာပဲ။;correct: If you can correct the mistakes, it (will) be just good.;col.	ordinovaný, být (“vzít ¹ (a) vzít-si ² vyšší-ordinaci ^o ”);ဥပဇ္ဈာယ်ခံယူ;ordained, be (“take ¹ (and) take ² higher-ordination ^o ”);T P. upajjhāya (= preceptor)
opravovat: Ale nemysli si, že dělám (práci) opravujícího učitele, jo?;ပြင်: ပြင်တာကို ဆရာလုပ်တယ်လို့တော့ မထင်ပါနဲ့ နော်။;correct: But don't think, that (I) am (“doing (work of)”) the correction-teacher, ok?;col. pol.	organizace;ဖွဲ့(တစ်ဖွဲ့) ° သမဂ္ဂ ° အဖွဲ့(တစ်ဖွဲ့);organization;n. P. samagga (= union) (or) sg.
opravovat: Opravuji (to), protože se rozbil motor.;ပြင်: အင်ဂျင်ပျက်နေလို့ ပြင်နေတာပါ။;repair: (I) am repairing (this), because the engine got broken.;pol.	organizovaná, dobře (~ “dobře sesbíraná (a) organizovaná”): Takto ohromný Alaung Min Tayá vskutku dokázal opět sjednotit zemi Myanmaru, postavit (a) zřítit aby (byla) dobře (“posbíraná”) (a) organizovaná.;တစုတစည်းတည်း: အလောင်းမင်းတရားကြီးသည် ဤသို့ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးကို တစုတစည်းတည်းဖြစ်အောင် ပြန်လည် စည်းရုံးတည်ထောင်နိုင်ခဲ့ပေသည်။;organized, well (~ “well collected (and) organized”): The great Alaung Min Taya thus could, indeed, again successfully unite the Myanmar country, build and set (it) up in order to (make it) well (“collected”) (and) organized.;p.s. writ.
opřít se o;မှီ;lean against;T	organizovat;ဖွဲ့;organize;T
opustit;ခွာ ° စွန့်;leave ° abandon;T	organizovat (“sesbírat (a) zorganizovat”);စုစည်း;organize (“collect (and) organize”);T
opustit (“bojovat (a) odejít”);ရုန်းထွက်;abandon (“struggle (and) leave”);T	orientovaný, být (“dělat ² tvář ^o vpřed ¹ ”);မျက်မှောက်ပြု (maybe from မျက်နှာ+ရေမှောက်);oriented towards, be (“do ² face ^o forward ¹ ”);I
opustit (“odmítnout (a) odejít”);ပယ်ခွာ;abandon (“reject (and) leave”);T	originál: originální kniha;မူရင်း: စာအုပ်က မူရင်း;original: the original book;
opustit (“opustit (a) odstrčit”);စွန့်ခွာ;abandon (“abandon (and) pull-away”);T	originální (“být-blízce-spjat ¹ s-charakterem ^o ”);မူရင်း;original (“be-closely-related ¹ (to the) character ^o ”);adj.
opustit (“opustit (a) uvolnit”);စွန့်လွှတ်;abandon (“abandon (and) free”);T	originální Atthakathā spisy (“originální (a) originální Atthakathā spisy”);မူလပဏာတီအဋ္ဌကထာကျမ်း;original Atthakathā scriptures (“original (and) original Atthakathā scriptures”);n. P. mūlapakatiatthakathā (= root (and) original commentaries)
opustit (“zanechat (a) upevnit”);ချန်ထား;forsake (“leave-behind (and) fix”);T	originální: Komentátorský charakter kánonu později zcela ovlivnil pozdější komentáře.;မူရင်း: မူရင်းကျမ်းအဋ္ဌကထာဆိုရာ သဘောတရားသည် နောက်ပိုင်းအဋ္ဌကထာများကို လုံးလုံးလျားလျား ဩဇာလွှမ်းမိုးခဲ့သည်။;original: The commentarial character of the canon later thoroughly influenced the late commentaries.;p.s.
opustit (také o odřeknutí nebo odchodu do mnišského řádu, “odmítnout (a) odmítnout”);စွန့်ပယ်;abandon (also about renunciation, “refuse (and) reject”);T	
opustit: (Takže ty) říkáš, že (jakmile jsi) opustil laický život, budeš se do něj vracet?;ထွက်: လူထွက်မှ လာမယ်ပြောတာလား။;leave: (So, you) say, that (as soon as you) left the lay life, (you) will come back (to it)?;inter. utmn.	
opustit: Znovu a znovu si uvědomuji, (že mám) myšlenky, a (neustále) je opouštím.;ပယ်ခွာ: စိတ်ကူးများကို ထပ်တလဲလဲသဘောပေါက်သွားပြီး အဲဒါများကို ပယ်ခွာတယ်။;abandon: Having realized (that I have) thoughts again and again, (I continuously) abandon them.;med.	
oranžová barva (“barva ² vzhlížení ¹ (ke) stromu-terminalia ^o ”);လိမ္မော်ရောင်;orange color (“color ² (of) looking-up ¹ (to) terminalia-tree ^o ”);n.	

writ.

osamělý (osamocený);တစ်ယောက်ထဲပဲ ° တစ်ယောက်တဲပဲ;alone, just;adj. col.

osel;မြည်း(တစ်ကောင်);donkey;sg.

ošetřit: Ošetřuji mě. (“Dávají mi ošetření.”);ဆေးကုပေး: ကျွန်မကို ဆေးကုပေးတယ်;:treat: They give me a treatment.;uw.

ošetřovat (zraněnou osobu, “dát² léky” (a)

ošetřovat¹);ဆေးကုပေး;treat (an injured person, “give² medicine” (and) care¹);T

ošetřovat (zraněnou osobu, “ošetřovat (a) ostřit-nůž”);ကုသ;treat (an injured person, “treat (and) sharpen-knife”);T

ošetřovatelka (zdravotní, “ošetřuje² bolavé¹

osoby”);သူနာပြု(တစ်ယောက်);tender (nurse, “treats² paining¹ persons”);sg.

ošetřovatelka (zdravotní, “ženský¹⁰ mistr³ (který) ošetřuje² bolavé¹ osoby”);သူနာပြုဆရာမ(တစ်ယောက်);tender (“female¹⁰ master³ (who) treats² paining¹ persons”);sg.

ošklivý, být (“vzhled (je) špatný”);ရင်ဆိုး;ugly, be (“appearance (is) bad”);I

ošklivý: (Ten) pes je ošklivější než (ta) kočka.;ရင်ဆိုး: ဆွေးက ကြောင်ထက် ပိုရင်ဆိုးတယ်;ugly: The dog is uglier than the cat.;oslava;ပွဲ(တစ်ပွဲ) ° သဘင်;ceremony ° celebration;n. (or) sg.

oslava (“oslavování (a) slyšení”);အခမ်းအနား(တစ်ခု);celebration (“celebration (and) hearing”);sg.

oslava (“účastnit-se² události¹ požehnání⁰ {jmenec}³”);မင်္ဂလာပွဲကျင်းပခြင်း;celebration (“attend² event¹ (of) blessings⁰ {nouner}³”);n.

oslava: Jsem velice hrdý, že jsem dostal svolení k vykonání (~ zúčastnění se) oslavy desátého výročí spisovatelů naší správní oblasti jakožto předsedající.;အခမ်းအနား: ကွန်တော်တိုမြို့နယ်ရဲ့ ဆယ်ကြိမ်မြောက်စာဆိုတော်နေ့ အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားမှာ သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရလို့

အများကြီးဂုဏ်ယူပါတယ်;celebration: I take pride very much for being allowed to carry out the celebration of tenth anniversary of writers of our township as the chairman.;pol. um.

oslava: Tehdy (~ “v tom dni”) se po celé zemi Myanmar pořádají slavnosti Národního Dne.;အခမ်းအနား: ထိုနေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံ တဝန်းလုံး၌ အမျိုးသားနေ့ အခမ်းအနားများ ကျင်းပကြပါသည်;:celebration: On that day all over Myanmar country the celebrations of National Day are held.;writ.

oslavovat;ကျင်းပ;celebrate (festival);T

oslavovat (“shromáždit-se (a) účastnit-se”);ဆင်နွှဲ;celebrate (“assemble (and) participate”);T

oslavovat (“účastnit-se² události¹ požehnání⁰ {jmenec}³”);မင်္ဂလာပွဲကျင်းပ;celebrate (“attend² event¹ (of) blessings⁰ {nouner}³”);n.

oslovit (osobu vyššího postavení, krále či mnicha);လျှောက်;address (a superior person, king or monk);T

oslovovat (mnicha): Je správné (tě) oslovovat s respektem.;လျှောက်ထား: ရိသေ့စွဲဖြင့် လျှောက်ထားအပ်ပါတယ်;address (a monk): (It) is proper to address (you) with respect.;pol.

osm;ရှစ် ° ၈;eight;num.

osmažený mleté maso (“zářivě

osmažený”);တောက်တောက်ကြော်;fried minced meat (“luminously fried”);n.

osmina (rupie z kolonilální éry, palce či akru);မူး;eighth (of a colonial currency's rupee, inch, acre);n.

osmý;အဋ္ဌမ;eighth;num. P. atthama (= eighth)

OSN (Organizace Spojených Národů);ကုလသမဂ္ဂ;UNO (Organization of United Nations);n. P. samagga (= being-in-unity) abbrev.

osoba;ပုဂ္ဂိုလ်(တစ်ယောက်) ° ပုဂ္ဂိုလ်(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး) °

သား(တစ်ယောက်);person;sg. P. puggala (= person) (or) sg.

osoba (čítatel): Podívej na ty dvě (“osoby”);ယောက်:

သူတို့နှစ်ယောက်ကို ကြည့်ပါ;person (num. class.): Look at those two (“persons”);imper. pol.

osoba sama o sobě;အချည်း [achī];person by oneself;n.

osoba smíšeného rodičovství;ကပြားလူ(တစ်ယောက်) °

ကပြား(တစ်ယောက်);person of mixed parentage;sg.

osoba, jedna;တဦး (from တစ်ဦး);person, one;sg.

osoba, vynikající;ဇော်(တစ်ယောက်);person, pre-eminent;sg.

osoba: Je osobou, která v tomto městě vyučovala (~

“vykonávala vyučovací povinnosti”) po mnoho let (“a mšíců”).;ပုဂ္ဂိုလ်: ဒီမြို့မှာ အနှစ်နှစ် အလလ ပညာရေးတာဝန် ထမ်းဆောင်လာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ပါ;person: (He) is a person, who has carried out educational duties in this town for many years and months.;pol.

osoba: Král Nau se stal osobou s (~ “mající”) chrabrost.;သူ: ဘုရင့်နောင်သည် ရဲစွမ်းသတ္တိရှိသူဖြစ်သည်;person: King Naung became a person with (~ “having”) valour.;writ.

osoba: osoba, (která) už má;သား: ရှိပြီးသား;person: a person (who) already has;

osoba: osoby, které mají pozornost a moudrost;ပုဂ္ဂိုလ်: သတိတရားနှင့် ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်;person: persons who have heedfulness and wisdom;pl. writ.

osobně;ကိုယ်တိုင် ° ကိုယ်တိုင်;in person;pron. adv. (or) pron.

osobně (“osoba sama-sebou”);လူကိုယ်တိုင်;personally (“person (by) oneself”);adv.

osobně (sám sebou);ကိုယ်တိုင်;in person;adv.

osobně: Konsultace (tvých otázek) bude v pořádku, jestliže přijdeš osobně.;လူကိုယ်တိုင်: လူကိုယ်တိုင်လာမှ တိုင်ပင်လို့ ရမယ်;personally: It will be fine to consult (your questions) when (you) come personally.;fut.

osprchovat se (“rozbíjet¹ vodu”);ရေချိုး;shower, take a (“break¹ water”) ° shower, have a (“break¹ water”);T

osprchovat se: Osprchuji se než půjdu do školy.;ရေချိုး: ကျောင်းမသွားခင် ကျွန်တော် ရေချိုးမယ်;shower, take: I'll take a shower before I go to school.;fut.

ostatek (“ohromný element”);ဓါတ်တော်(တစ်ဆူ);relic (“great¹ element”);sg. Bh. P. dhātu (= element)

ostatní;အခြား ° တခြား;other;adj. col. (or) adj.

ostatní (lidé);အခြား;others (people);pron.

ostatní (lidé): ostatní se mohou zeptat;အခြား:

အခြားမေးနိုင်ပါတယ်;others (people): others can ask;pol.

ostatní lidé (“střední lidé”);ကြားလူ;other people (“middle people”);n.

ostatní, a;တို့;others, and;suff.

ostatní, a: Jsou matka a ostatní také zdraví?;တို့: အမေတို့ရော
နေကောင်းလား;others, and: Are mother and others also
healthy?;inter.

ostatní: ostatním lidem;အခြား: အခြားလူများကို;other: to other
people;acc. writ.

ostatní: Také ostatní národnosti (tam) žijí.;တခြား: တခြား
တိုင်းရင်းသားတွေလဲ နေပါတယ်;other: Also other nationalities live
(there).;pol.

ostřit;ချွန်;sharpen;T

ostřit (“ostřit¹ (aby) bylo-ostře”);ဝှမ်းချွန်;sharpen (“sharpen¹ (to
be-sharp”);T

ostřit (do špičky);ချွန်;sharpen (to a point) ° sharp (to a point);T

ostrov;ကျွန်း(တစ်ကျွန်း);island;sg.

ostrov: Manhattan je ostrov.;ကျွန်း: မဟာတန်က
ကျွန်းတစ်ကျွန်းပါ;island: Manhattan is an island.;pol.

ostrov: Sri Lanka (“sinhalský ostrov”);ကျွန်း: သီဟိုဠ်ကျွန်း;island:
island of Sri Lanka;

ostrý (kořeněný);စပ်;spicy (hot);I

ostuda;အရက်;shyness;n.

ostuda (“stydět-se [jmenec]”);ယုတ်စရာ;shame (“be-shy
{nouner}”);n.

ostuda (“z¹ dění^o mělo-by³ se-stát^{2m}”);ဖြစ်မဖြစ်ရ;shame (“from¹
happening^o should³ happen^{2m}”);n.

ostýchat se;ရက်;diffident, be;I

osvědčení (inventář, “základní psaní”);စာရင်း(တစ်ခု);certificate
(inventory, “basic¹ writing”);sg.

osvětlení (“odpovědět (a) osvětlit
[jmenec]”);ဖြေရင်းချက်;clarification (“answer (and) clarify
{nouner}”);n.

osvětlení (“osvětlit (a) objasnit
[jmenec]”);ရင်းလင်းချက်;clarification (“clarify (and) elucidate
{nouner}”);n.

osvětlení (Nibbāna);နိဗ္ဗာန်;enlightenment (Nibbāna);n.

osvětlení, nejvyšší stupeň (“plod¹
arahantství”);အရဟတ္တဖိုလ်;enlightenment, the highest stage of
(“fruit¹ (of) arahantship”);n. Bh. P. arahanta-phala (= worthy-
one – fruit (of))

osvětlení, nesmrtelné (“nesmrtelná (a) pokojná
nibbāna”);အမတအမြိုက်နိဗ္ဗာန်;enlightenment, the deathless
(“deathless (and) peaceful nibbāna”);n. Bh. P. amata-nibbāna
(= deathless - extinction (of) greed, hatred and ignorance))

osvobodit;လွတ်;liberate;T

osvobodit (“nahrát osvobození”);ကျွတ်တမ်း;liberate (“record¹
releasing”);T

osvobodit (někoho, “uvolnit (a) dosáhnout”);လွတ်မြောက်;release
(sb., “make-free (and) attain”);T

osvobodit (odvázat): Odvázal (~ “osvobodil” své
vozy.;လွတ်လိုက်: သနားတွေကို လွတ်လိုက်တယ်;release (untie): He
untied (~ “released”) his oxen.;col.

osvobodit se ze Samsāry (“nahrát¹ osvobození^o (a)
vstoupit^{2m}”);ကျွတ်တမ်းဝင်;released from Samsāra, get (“record¹
releasing^o (and) enter^{2m}”);

osvobodit: aby (je) osvobodili z nízkého života;လွတ်မြောက်:
နိမ့်ကျတဲ့ဘဝက လွတ်မြောက်ဖို့;release: to release (them) from the

low life;

osvobodit: Lidé řeknou “(to je) pro (jejich) osvobození” a pak
dochází k zabíjení (~ “jsou zabíjení”).;ကျွတ်တမ်း: လူတွေက သူတို့
ကျွတ်တမ်းရအောင်ဆိုပြီး သတ်ကြတာတွေ ရှိတယ်;release: People
say “(it is) to release (them)” and then there are killings.;

osvojený (“jednoduchá¹ událost^o, každá³
událost^{2m}”);ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်;mastered (“simple¹ event^o, every³
event^{2m}”);sg.

osvojený, být (“padá¹ (s) děláním”);လုပ်နေကျ;mastered, be
(“falls¹ (with) working”);I

otáčet se;လည်;spin;I

otázka (“tázací mluva”);မေးခွန်း(တစ်ခု);question (“asking
speech”);sg.

otázka: Ještě je (tu) jedna otázka k zeptání.;မေးခွန်း: မေးဖို့
မေးခွန်းတစ်ခုထက်ပို ရှိပါတယ်;question: (There) is one more
question to ask.;pol.

otázka: Když skončíme (“praxi”) meditaci, odpovídám na otázky
položené (~ “ptané”) lidmi.;မေးခွန်း: ဘာဝနာပွားပြီးတဲ့အချိန်တွင်
လူများက မေးသော မေးခွန်းများကို ဖြေပါတယ်;question: When (we)
finish (“practice (of)”) meditation, (I) answer the questions
asked by the people.;pol. writ.

otázka: Můžeš se zeptat na jakoukoliv otázku.;မေးခွန်း: မင်း
ဘယ်မေးခွန်းမဆို မေးနိုင်တယ်;questions: You can ask any
question.;

otec;အဖေ(တစ်ယောက်);father;sg.

otec: (“On”) je můj otec.;အဖေ: သူ(က) ကျွန်တော့်အဖေပါ;father:
He is my father.;pol. um.

otec: A co otec, má (to) rád?;အဖေ: အဖေကော
ကြိုက်သလား;father: How about father, does (he) like (it)?;inter.

otec: Řeknu (to) otci.;အဖေ: ကျွန်မ အဖေကို ပြောပါမယ်;father: I
will tell (it) to father.;fut. pol. uw.

otestovat;စမ်း ° စမ်းသပ် ° စစ်;test;T

otestovat (“zkontrolovat (a) utřít”);စမ်းသပ်;test (“check (and)
wipe”);T

otevřeně (si popovídat atd., “otevřený (a)
světelný”);ပွင့်လင်းစွာ;openly (about talking etc., “open (and) of-
light”);I

otevřeně: Chtěl bych si s tebou popovídat důvěrně (a)
otevřeně.;ပွင့်လင်းစွာ: ခင်ဗျားနဲ့ ရင်းနှီးပွင့်လင်းစွာ
စကားပြောဆိုချင်ပါတယ်;openly: (I) want to talk with you
intimately (and) closely.;pol.

otevřený, být;ပွင့်;open, be;I

otevřený, být (“otevřený (a) světelný”);ပွင့်လင်း;open, be (“open
(and) of-light”);I

otevřený, být: Okno je otevřené.;ပွင့်: ဂြိုဟ်တံပေါက်က
ပွင့်နေတယ်;open, be: The window is open.;cont.

otevřít;ဖွင့်;open;T

otevřít (“otevřít (a) otevřít”);ဖွင့်;open (“open (and) open”);T

otevřít (novou instituci atd., “otevřít (a) otevřít”);ဖွင့်လှစ်;open (an
institution, “open (and) open”);T

otevřít (novou instituci atd.): Na konci roku 1920 anglická vláda
uspořádala otevření Yangonské University.;ဖွင့်လှစ်: ၁၉၂၀
ပြည်နှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်အစိုးရက ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကို ဖွင့်လှစ်ရန်
စီစဉ်သည်;open (an institution): At the end of the year 1920 the

English government organized opening of the University of Yangon.;writ.

otevřít: Je v pořádku mít otevřeno mnoho programů (~ "souborů") s malými písmeny najednou.;ဖွင့်: စာလုံးသေးသောဖိုင်တွေအများကြီး တစ်ပြိုင်နက် ဖွင့်ထားလို့

ရတယ်။;open: (It) is alright to have opened many programs (~ "files") with small letters at once.;

otevřít: Otevírám obchod.;ဖွင့်ထား: ဆိုင်ဖွင့်ထားပါတယ်။;open: I am opening a shop.;pol.

otevřít: Ptáš se (mě) kdy jsem otevřela (ten) obchod?;ဖွင့်: ဆိုင်ကို ဘယ်တုန်းက ဖွင့်တာလဲ မေးတာလား။;open: Are (you) asking (me) when (I) opened the shop? ;inter.

otevřít: Také došlo k otevření studia národní literatury.;ဖွင့်လန်း: အမျိုးသားစာပေ လေ့လာမှုလည်း ဖွင့်လန်းလာပါသည်။;open: The study of national literature also happened to be opened.;pol.

otitulkovaný, být (o filmu);စာတန်းထိုး;subtitles, be with;I

otočit se: Co se týče mě, (když já) rozhodnu, nepodívám se ani zpět (~ "otočit (a) podívat").;လည်: ငါဆိုရင် ပြတ်သားတယ် လည်တောင်မကြည့် ;turn: As for me, (when I) decide, (I) don't even look back (~ "turn (and) look").;col.

otrávený, být (znechucený, "mysl (je)

vyčerpaná");စိတ်ကုန်း;annoyed, be ("mind (is) used-up");I

otrávený, být (znechucený, "mysl (je)

zničena");စိတ်ပျက်;annoyed, be ("mind (is) broken");I

otravný, být ("dávat¹ utrpení");ဒုက္ခပေး;annoying, be ("give¹ suffering");I

otupený, být;ပေ;be blunted;I

otvor;ပေါက်(တစ်ပေါက်) ° အပေါက်(တစ်ပေါက်);opening (orifice);sg.

ovce;သိုး(တစ်ကောင်);sheep;sg.

ovládat;ချုပ် ° ချုပ်ချယ် ° စိုး;control ° dominate ° operate;T un. (or) T

ovládat ("strážit (a) ovládat");ထိန်းချုပ်;control ("guard (and) rule");T

ovládat (pravidla, "čekat (a) ovládat");စောင့်ထိန်း;control (rules or precepts, "wait (and) control");T

ovládat (pravidla);ထိန်း;control (rules or precepts);T

ovládat: Mým cílem je prostě ovládnout tenhle svět těla (a) myslí.;ထိန်းချုပ်: ကျွန်တော် ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးဖြစ်တဲ့ ကမ္ဘာကြီးကို ထိန်းချုပ်ဖို့ပါပဲ။;control: My goal is just to control this world of both body (and) mind.;pol.

ovlivněný, být hluboce ("hrud (je) přetížena");ရင်နင်း;affected, be deeply ("chest (is) overloaded") ° touched, be deeply ("chest (is) overloaded");I

ovlivnit: Komentátorský charakter kánonu později zcela ovlivnil pozdější komentáře.;ဩဇာလွှမ်းမိုး: မူရင်းကျမ်းအဋ္ဌကထာဆိုရာ သဘောတရားသည် နောက်ပိုင်းအဋ္ဌကထာများကို လုံးလုံးလျားလျား ဩဇာလွှမ်းမိုးခဲ့သည်။;influence: The commentarial character of the canon later thoroughly influenced the late commentaries.;p.s. writ.

ovlivňovat ("rozšířit¹ (a) zastřešit² vlivem");ဩဇာလွှမ်းမိုး;influence ("spread¹ (and) roof² (with) influence");T

ovoce;သစ်သီး(တစ်လုံး) ° သီး;fruit;n. (or) sg.

ovoce ("dřevěné ovoce");သစ်သီး;fruit ("wooden fruit");n.

ovoce ("dřevnaté plody");သစ်သီး;fruit ("wooden fruit");n.

ovoce (čeho);သီး;fruit of;suff. n.

ovoce: Ovoce je (~ "dělá") prospěšné zdraví.;သစ်သီး: သစ်သီးက ကျန်းမာရေးအတွက် အထောက်အကူပြုပါတယ်။;fruit: Fruit is (~ "makes") helpful for health.;pol.

ovocný džus (na pití, "zamíchaná tekutina");ဖျော်ရည်;fruit juice ("mixed liquid");n.

oženit se ("přidat¹ ruku");လက်ထပ်;marry (get married, "add¹ hand");T

oženit se ("vzít² přidání¹ ruky");လက်ထပ်ရ;married, get ("get² adding¹ hand");T

oženit se (CZ m., "padnout² (a) založit¹ dům");အိမ်ထောင် ကျ;married, get ("fall² (and) set-up¹ home");T

ožít ("probudit-se (a) slyšet");နိုးကြား;awaken ("awaken (and) hear");I

ožít: Kvůli těmto studentům národní duch obyvatel ožil (a) přišel k rozvoji.;နိုးကြား: ထိုကျောင်းများ

ကြောင့်အမျိုးသားစိတ်ဓါတ်များလည်း

ပိုမိုနိုးကြားဖို့လာပါသည်။;awaken: Because of these students, the national spirit of the citizens also awakened and happened (~ "came") to develop.;pol. writ.

oznamit ("(nechat) slyšet¹ informaci");အကြောင်းကြား;announce ("(let) hear¹ whereabouts");T

oznamit (informovat, "dát² slyšet¹ informaci");အကြောင်းကြားပေး;announce (inform, "give² hearing¹ whereabouts");T

oznamit (o mniších, "vyslovit (a) být-slyšen");မိန့်ကြား;announce (about monks, "pronounce (and) be-heard");T mn.

oznamit (všude, "dát¹ znalost^o (a) rozšířit informaci) po-větru² (a) proti-větru³");အသိပေးကြေညာ;announce (everywhere, "give¹ knowledge^o (and) spread information) downwind-side² (and) upwindside³");T

oznamit: Novic-mnich (mi teď) může oznámit co si přeje (~ "chce") aby se stalo.;မိန့်ကြား: ကိုရင် ဖြစ်ချင်တာကို မိန့်ကြားနိုင်ပါတယ်။;announce: The novice-monk may announce what (he) wants to happen.;pol. mn.

p. (pan);ဦး;Mr.;pref.

p. (užíváno jakožto titul před jmény starších mužů či mnichů);ဦး;Mr. (used as title for names of older men or monks);pref.

p.p.;ပထမဆုံး: အပြာရောင်ကား ပထမဆုံးပန်းဝင်ပြီးပြီ။;first: The blue car has entered the winning post (~ finishing line);

p.s.;လွတ်: ခွက်က လွတ်သွားပြီ။;empty, be p.p.: The glass မေန empty.;

Pa Auk (Myanmarské meditační centrum);ဖားအောက်;Pa Auk (Myanmar meditation center);name

Pa-Auk, Meditační Centrum;ဖားအောက်(တောရ);Pa-Auk Meditation Center;name

paadat: Po (tom, co) napadá sníh, je zima (~ "studené počasí").;ကျ: နှင်းကျပြီး ရာသီဥတု အေးတယ်။;fall: After snow falls, (the weather) is cold.;

pach ("předměty¹ čichu");ဂနွရ်;odor (smell, "smell objects");n. P. gandhārammaṇa (= smell-objects)

pach: Uvědomím si čichání pachů.;ဂနွရ်: ဂနွရ်များအနံ့ရခြင်းကို သဘောပေါက်တယ်။;smell: (I) realize the smelling of smells.;

pacient ("bolavá osoba"); သူနာ(တစ်ယောက်) ° လူနာ(တစ်ယောက်); patient (sick person, "paining person"); sg. pacient: Pacient leží na nemocniční posteli.; လူနာ: လူနာတစ်ယောက်မှာ လဲလျောင်းနေတယ်.; patient: The patient is lying on the hospital-bed.; cont. pacient: Protože je můj pacient nemocný, ("já") starám se o něj.; လူနာ: ကျွန်တော်လူနာနေမကောင်းလို့ ကျွန်တော် သူ့ကို ဂရုစိုက်နေတယ်.; patient: Because (my) patient is ("being") sick, I take care of him.; cont. um. Pacifický (oceán); ပစိဖိတ်; Pacific (ocean); name pád (o porážce města); ကျ; fall (about defeat of a town); I padat; ကျ; fall; I (or) T padat ("uvolnit (se a) padat"); ပြုတ်ကျ; fall ("get-loose (and) fall"); T padat ("ztratit (a) padat"); ပြုတ်ကျ; fall ("lose (and) fall"); I padat (o listech, ovoci atd.); ကြွ; fall (of leaves, fruits etc.); I padmāsana (lotosová pozice, "podoba¹⁰ sezení³ zkrocených² hýžd'ových⁰ prken¹"); တင်ပျဉ်ခွေထိုင်ပုံ; padmasana (lotus posture, "sitting³ form¹⁰ (of) restrained² buttocks⁰-planks¹"); n. padmāsana, poloviční (s levou nohou nahoře, "lotosová-pozice¹¹ zatímco¹⁰ pravá⁰ noha¹ (je) položena³ nahoru²"); ဘယ်ဘက်ခြေထောက်ကို ပေါ်တွင်ထားကာ တင်ပျဉ်ခွေထိုင်ပုံ; padmasanam, ardha (with left leg up, "lotus-posture¹¹ while¹⁰ placing³ right⁰ leg¹ up²"); n. med. padmāsana, poloviční (s pravou nohou nahoře, "lotosová-pozice¹¹ zatímco¹⁰ pravá⁰ noha¹ (je) položena³ nahoru²"); ညာဘက်ခြေထောက်ကို ပေါ်တွင်ထားကာ တင်ပျဉ်ခွေထိုင်ပုံ; lotus posture, half (with right leg up, "lotus-posture¹¹ while¹⁰ placing³ right⁰ leg¹ up²"); ° padmasanam, ardha (with right leg up, "lotus-posture¹¹ while¹⁰ placing³ right⁰ leg¹ up²"); n. med. padnout do: Vskutku, zanedlouho poté ohromné město Enva padlo do rukou vojsk Hentávadí.; သက်ဆင်း: မကြာမီပင် အင်းဝနေပြည်တော်ကြီးသည် ဟံသာဝတီတပ်များလက်တွင်း သက်ဆင်းရတော့သည်.; fall in: Indeed, not long after the great town Inwa fell in hands of the Hanthawadi's troops.; writ. padnout pro někoho; ညွှတ်; fall for sb.; T padnout v (být zajat, "sestoupit (a) sestoupit"); သက်ဆင်း; fall in (be captured, "descend (and) descend"); I padnout: Po tom, co Tanlyen padlo, mohl snadno dobýt Hantávadí.; ကျ: သန်လျင်ကျပြီးနောက် ဟံသာဝတီကို အလွယ်တကူ သိမ်းပိုက်နိုင်သည်.; fall: After Tanyin fell, (he) could easily seize the Hanthawadis.; writ. padouch ("vyhrožovaná¹ osoba"); လူကြမ်း(တစ်ယောက်); villain ("threatened person"); sg. Pagan (město); ပုဂံမြို့ [paga~]; Pagan (town); name Pagan (town); ပုဂံမြို့; Bagan (town); name Paghoulkú (město, poblíž Mandalaje); ပုဂူကျွန်းမြို့; Paghoulku (town, near Mandalay); name pagoda; ဘုရား(တစ်ဆူ) [fěyā] ° ဘုရား(တစ်ဆူ) ° စေတီ(တစ်ဆူ) ° ဘုရား(တစ်ပါး၊ တစ်ဆူ); pagoda ° pagoda ;sg. P. cetiya (= pagoda) (or) sg. (or) sg. Bh. pagoda ("Pán"); ဘုရား(တစ်ဆူ); pagoda ("lord"); sg. Bh. pagoda: (Nábožensky) myjí pagody.; ပုထိုး (ဘုရားပုထိုး): ဘုရားပုထိုးတွေကို ရေသမ္ဗာယ်ကြပါတယ်.; pagoda: They wash

(religiously) the pagodas.; pol. pagoda: Ánanda Pagodu postavenou v ("městě") Paganu králem Čansitá, je možno (nábožensky) navštívit (a) vidět až do dnes.; ဘုရား: ပုဂံမြို့၌ ကျန်စစ်သားမင်းတည်ခဲ့သော အာနန္ဒာဘုရားကို ယခုတိုင် ဖူးမြင်နိုင်ပါသည်.; pagoda: The Ananda Pagoda built in Pagan ("town") by the king Kyansittha can be (religiously) visited (and) seen up to today.; pol. writ. pagoda: Kamkoliv se podíváš, uvidíš (~ "setkáš se s") pagody.; ဘုရားပုထိုး: ဘယ်နေရာမဆိုကြည့်လိုက်ရင် ဘုရားပုထိုးတွေ တွေ့ရပါမယ်.; pagoda: Wherever (you) just look, (you) will see (~ "meet") the pagodas.; fut. pol. pagodový plášť (zlatý, "róba"); သင်္ကန်း; pagoda's coat (golden, "robe"); n. pagodový plášť: Připevňujeme zlatý plášť na pagodu.; သင်္ကန်း: စေတီတစ်ခုကို ရွှေသင်္ကန်းကပ်တယ်.; pagoda's coat: (We) attach a golden coat to a cetiya.; pak; ထိုနောက် ° ထိုနောက်တွင် ° ပြီးတော့; then; adv. pak ("(v) tu dobu"); ထိုချိန်; then ("(at) that time"); conj. pak ("mimo¹ to⁰"); ဒါ့အပြင် ° ထိုအပြင်; then ("out¹ (of) that⁰"); adv. pak ("po¹ skončení⁰"); ပြီးတော့; after that ("after¹ finishing⁰"); adv. pak ("příště⁰ po² skončení¹"); နောက်ပြီးတော့; then ("next⁰ after² finishing¹"); conj. pak ("skrze¹ toto⁰"); ဒါဖြင့်; then ("by¹ this⁰"); conj. pak (po tom, "po¹ skončení⁰"); ပြီးတော့; then (after that, "after¹ finish⁰"); adv. col. pak (v tom případě); ဒါဖြင့်; then (in that case); interj. pak tedy; ဒါဖြင့်; if so; interj. pak, a ("pokud¹ skončeno⁰"); ပြီးရင်; then, and ("if¹ finished⁰"); suff. adv. pak, a: A pak, právě poblíž Švedagou pagody jsou vskutku další věci k vidění.; pol.; နောက်ပြီးတော့: နောက်ပြီးတော့ ရွှေတိဂုံဘုရားနားမှာပဲ တခြားကြည့်စရာတွေ ရှိပါသေးတယ်.; then: Then, there are indeed other things to see just near the Shwedagon pagoda.; Pak, a: A pak, úvodníky a články jsou tam stále publikovány.; ပြီးတော့: ပြီးတော့ အယ်ဒီတာ့အဘော်တို့ ဆောင်းပါးတို့လည်း ပါပါသေးတယ်.; Then: Then, also, editorials and articles are still published there.; pol. pak, a: Jdu se osprchovat a pak se jdu najíst.; ပြီးရင်: ရေချိုးလိုက်အံ့မယ်၊ ပြီးရင် ဆွမ်းစားလိုက်အံ့မယ်.; then, and: (I) am going to take a shower, and then (I) will (~ "am going to") have a meal.; fut. ubmn. pak: ("Ty") zahni vpravo za druhým semaforem (a) pak jed' dál rovně 200 metrů.; ပြီးတော့: မင်း ဒုတိယမီးဖိုချိန်ပြီးရင် ညာဘက်ကွေ့၊ ပြီးတော့ မီတာ ၂၀၀ လောက် တည်တည်ဆက်သွားလိုက်ပါ.; then: ("You") turn right after the second traffic light (and) then go further straight ahead for 200 meters.; imper. pol. pak: Alaun Men Dajá pak mocně sjednotil oblast mezi řekami Ejávádí (Iravadi) a Čen Twen, a pak zaútočil (a) dobyl Envu.; နောက်: အလောင်းမင်းတရားသည် ဧရာဝတီနှင့် ချင်းတွင်းမြစ်နှစ်သွယ်အကြားဒေသများကို အခိုင်အမာ စုစည်းပြီး နောက် အင်းဝကို တိုက်ခိုက်အောင်မြင်သည်.; then: Alaun Min Taya then powerfully united the region between rivers Ayeyawaddy and Chin Twin, and then attacked (and) conquered Inwa.; writ. pak: Nejprve zatočte vlevo, a pak zatočte vpravo, (a) tam byste

měl uvidět (~ “najít”) hotel.;ပြီးတော့: ဘယ်ဘက်ကို အရင်ကျွန်းပြီးတော့ ညာဘက်ကိုကွေ့ အဲဒီမှာ ဟိုတယ်တွေလိမ့်မယ်။;then: First having turned left, then just turn right, (and) there (you) should find the hotel.;imper. fut. col.

pak: Pak byly sepsány tím samým thérou ve Sri Lanském jazyce.;ပြီးနောက်: ပြီးနောက် သူတို့စီကူးခဲ့တာက (~ ရေးသားခဲ့တာက) သီရိလင်္ကာစကားမှာတော့ တစ်ထေရာတည်းပါပဲ။;then: Then they were composed by the same therā in Sri Lankan language.;p.s.

pak: Pak dobyt města Pjí, Lvanše (a) Dagoun.;ထိုနောက်တွင်: ထိုနောက်တွင် ပြည်၊ လွန်ဆေး၊ အဂ္ဂိများကို သိမ်းပိုက်သည်။;then: Then (he) seized towns Pyee, Lwanshe (and) Dagoung.;writ.

pak: Pak se Ú Aun Zeyyovi podařilo připojit k a sjednotit Šany ze severní oblasti s Myanmar.;ထိုနောက်: ထိုနောက် ဦးအောင်ဇေယျသည် မြောက်ဗက်တလွှားရိရမ်းများနှင့် မြန်မာများကိုလည်း ဆက်သွယ်စည်းရုံးနိုင်ခဲ့သည်။;then: Then U Aung Zeyya could connect and unite Shans of northern region with Myanmar.;p.s. writ.

pakaraṇa (kterákoliv ze sedmi knih Abhidhamma Piṭaky, tj. třetího souboru údajně Buddhových promluv v Tipiṭace);ပတရက;pakaraṇa (any of the seven books of Abhidhamma Piṭaka i.e., the third collection of the (purportedly) Buddha's discourses in Tipiṭaka);Bh. lit. P. pakaraṇa (= exposition)

pakaraṇa: sedm pakaraṇa knih Abhidhamma Piṭaky;ပတရက: အဘိဓမ္မာပိဋက ပတရက ခုနစ်ကျမ်း;pakaraṇa: seven pakaraṇa books of Abhidhamma Piṭaka;Bh. lit. pl. writ.

palác;နန်း(တစ်ဆောင်);palace;sg.

palác (“ohromný” palác);နန်းတော်(တစ်ခု);palace (“great” palace);sg.

palác: Je (tam), vskutku, stále možno vidět starověký palác, městskou zeď a vodní příkop.;နန်းတော်: နန်းတော် ဟောင်းနေရာ၊ မြို့ရိုးနံရံကို အခုထိ တွေ့နိုင်ပါသေးတယ်။;palace: It is indeed still possible to see the ancient palace, town-wall and moat.;pol.

palác: Nazval Mushopho vesnici jakožto ‘Švebo’ (~ “kde je zlato”) a postavil (tam) městský palác.;နန်း: မုဆိုးဖိုရွာကို ရွှေဘိုဟု သမုတ်ကာ မြို့နန်းတည်သည်။;palace: Having called the Mushopho village as ‘Shwebho’ (~ “where is gold”) and built the city palace (therein).;writ.

palác: obrovský dům (“jsoucí”) grandiózní jako obrovský palác;နန်း: နန်းတော်တမျှ ခမ်းနားပြီး အိမ်ကြီးရခိုင်;palace: a huge house being magnificent like a great palace;

palác: Tato budova vypadá jako palác.;နန်း: ဒီအဆောက်အဦးက နန်းတော်နဲ့တူတယ်။;palace: This building looks like a palace.;

paládá (Indický pálivý zákusek);ပလာတာ(တစ်လုံး);parata (Indian savoury pancake);sg.

Pāli (jazyk atd., “ohromná” Pāli);ပါဠိတော်;Pāli (language etc., “great” Pāli);n.

pāli (jazyk): Překládám (“psaní (v)”) páli do angličtiny.;ပါဠိ: ပါဠိစာကို အင်္ဂလိပ်လို ဘာသာပြန်ပါတယ်။;Pāli (language): I translate a Pāli (“writing”) in English.;pol.

Pāli kánon (Buddhistický spis sestávající z hlavních textů v Pāli jazyce, “ohromný” Pāli’ original);ပူရင်းပါဠိတော်;Pāli Canon (the Buddhist scripture consisting of the main texts in Pāli language, “great” Pāli’ original);name Bh. lit.

Pāli, jazyk;ပါဠိစကား;Pali language;n. P. pāli (= Pali (language))

pāli: Některými filosofy je přijato, že Pāli Atthakathā byly jistě přeloženy.;ပါဠိတော်: အဋ္ဌကထာပါဠိတော်ကို ဘာသာပြန်ထားပြီး(သား) ဖြစ်လိမ့်လို့ အချို့အတွေးအခေါ်ရှင်များက လက်ခံကြသည်။;Pāli: It is accepted by some philosophers, that the (“great”) Pāli Atthakathā were certainly translated.;writ.

Pāli: Pāli komentáře jsou známé.;ပါဠိတော်: အဋ္ဌကထာပါဠိတော်များကို သိထားကြသည်။;Pāli: Pāli commentaries are known.;writ.

Pāli: Překládám z Pāli do Myanmarštiny.;ပါဠိ: ပါဠိကနေ မြန်မာကို ပြောင်းတာပါ။;Pali: (I) translate from Pāli to Myanmar (language.);pol.

pálit (o slunci): Poněvadž slunce páli, je horko (~ “počasí je horké”).;ပူ: နေပူနေလို့ ရာသီဥတု ပူတာ။;shine: Because the sun is shining, the weather is hot.;col.

pálivý;စပ် ° အစပ်;hot (tasty);I (or) adj.

pálivý: Je (to) pálivé?;စပ်: စပ်သလား။;hot (tasty): Is (it) hot (tasty)?;inter.

palma;ထန်း(တစ်ပင်);palm (tree);sg.

palma, palmýrová;ထန်း(တစ်ပင်);palm, palmyra ° palm, toddy;sg.

palmový cukr (“lízání palmy”);ထမ်းလျက်;palma sugar (“palm-licking”) ° jaggery (“palm-licking”);n.

palmový květ “);ထန်းဖူး [tha~:bū:];palm bud “);n.

palmový stonkolist (“palmová ruka”);ထန်းလက်;palm frond (“palm hand”);n.

památka (výročí, “označení (a) zaznamenávání”);အထိမ်းအမှတ်(တစ်ခု);memorial (anniversary, “marking (and) noting”);sg.

pamatovat (si);မှတ်မိ;remember;T

pamatovat (si): (Copak si mě) nepamatuješ?;မှတ်မိ: မမှတ်မိဘူးလား။;remember: Don't (you) remember (me)?;inter. col.

pamatovat si;မှတ်မိ ° မှတ်;remember;I (or) T

pamatovat si (“dělat” pozorování);အမှတ်အသားပြု;bear in mind (“make” observation”);T

pamatovat si (“upevnit” (se v) pozorování);အမှတ်ထား;bear in mind (“fix” (in) observation”);T

pamatovat si (“zaznamenat (a) chytit”);မှတ်မိ;remember (“note (and) catch”);I

pamatovat si: Dobře si (to) pamatuji.;မှတ်မိ: ကောင်းကောင်းမှတ်မိပါတယ်။;remember: (I) remember (it) well.;pol.

pamatovat si: Dobře si pamatuji (svou) zemi (a) svého otce.;သတိရ: နိုင်ငံ(နဲ့) အဖေတို့(ကို) ကောင်းကောင်းသတိရတယ်။;remember: (I) remember (my) country and father well.;

pamatovat si: Pamatuješ si včerejší zápisky (~ “psaní”)?;မှတ်: မနက်က စာတွေ မှတ်မိ(ပြီး)လား။;remember: Do (you) remember yesterday notes (~ “writings”)?;inter.

pamatovat si: Pamatuji si až do dnes.;မှတ်မိ: ဒီနေ့တိုင် ကျွန်တော် မှတ်မိတယ်။;remember: I remember until today.;um.

paměti, udržovat v (pamatovat si);မှတ်မိ;mind, keep in (remember);T

Pán;ဖွယ်ရာ [féyā] (from ဘုရား);Lord;n. utmn. WS.

pán;ရှင်(တစ်ဦး) ° ဘုရား(တစ်ပါး) [féyā] ° အရှင်(တစ်ပါး) ° အရှင်(တစ်ယောက်);lord ° master;sg.

pán (gentleman, “velká¹ osoba^o (a král²)”);လူကြီးမင်း(တစ်ဦး);gentleman (“big¹ person^o (and king²)”);sg.

pan (před jménem);ဦး-sir (precedes name);pref.

pan (také užíváno jakožto titul před jmény starších mužů či mnichů);ဦး-sir (also used as title for names of older men or monks);pref.

Pan (titul);မစ္စတာ;Mr.;n. E. master

pán (vesnice, “velká¹ osoba^o”);သူကြီး(တစ်ယောက်);headman (of village, “big¹ person^o”);sg.

pán (vesnický): Pán vesnice Na Ňo neobdivoval.;အထင်ကြီး: သူကြီးက ငည့်ကို အထင်မကြီးပါဘူး။;headman (of village): The village headman did not admire Nga Nyo.;pol.

pán (vesnický): Říká se, že Na Ňova přítelkyně byla dcera pána vesnice.;သူကြီး: ငည့်ရည်းစားက သူကြီးသမီးတဲ့;headman (of village): It is said, that Nga Nyo's girlfriend was a daughter of the village headman.;

Pán Buddha: Dle toho, co (~ “v”) Pán Buddha řekl, jsou tři způsoby dělání zásluh.;ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား: ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား မိန့်ဆွဲသည်မှာ ပညာ(ကုသိုလ်)လုပ်ခြင်း လမ်းသုံးလမ်းရှိပါတယ်။;Lord Buddha: According to (~ “in”) what the Lord Buddha said, there are three ways for making merit.;pol.

pan: Chci mluvit s panem Bamy. (i do telefonu);ဦး: ဦးဘမြန်နဲ့ ပြောချင်ပါတယ်။;Mr.: (I) want to speak with Mr. Bamy. (also in telephone conversation);col. pol.

pán: Co (“vy”) budete (“vy”) dnes pít?;ရင်: ဒီနေ့ ရင် ဘာသောက်မလဲ။;you: What will you drink today?;inter. col. uw.

pán: Pane, s kým budete žít?;ရင်: ရင် ဘယ်သူနဲ့နေမလဲ။;sir: Sir, who will you live with?;inter. fut. col.

pán: Říkáš, že si vyfotíš mě (~ “pána”)?;ဦးလေး: ဦးလေးကို ဓါတ်ပုံ ရိုက်မလို့လား။;sir: You say, that (you) are going to take a photo of me (~ “sir”)?;inter. fut.

pane (“příteli”);ဗျာ (abbrev. from ခင်ဗျာ);sir (“friend”);pron. um. voc.

pane: Zdravím, pane. (užíváno muži);ခင်ဗျာ: မင်္ဂလာပါ ခင်ဗျာ။;sir: Greetings, sir. (used by men);uw.

panenka (“zobrazení”);အရုပ်(တစ်ရုပ်);doll (“image”);sg. P. rupa (= matter, form, body)

pánev (kost): Schovat se v páni (~ pánevní kosti).;တင်ပါးဆုံရိုး: တင်ပါးဆုံရိုးသို့ ပုန်းကွယ်သွားတယ်။ (~ တင်ပါးဆုံရိုးထဲ ငုပ်ဝင်သွားတယ်။);pelvis: (It) hides in the pelvis.;

pánev (na smažení, “pánev (možná coby hrnec”);ဒယ်အိုး(တစ်လုံး);pan, frying (“frying-pan (maybe as a pot”);sg.

pánev (pánevní kost, “kosti³ (které) se-setkávají² (v) tvářích¹ boků^o”);တင်ပါးဆုံရိုး;pelvis (“bones³ meeting² (in) faces¹ (of) hips^o”);n.

pánev: Smaží vejce na (~ “na”) páni.;ဒယ်အိုး: ကြက်ဥကို ဒယ်အိုးထဲမှာ ကြော်နေတယ်။;pan, frying: (She) is frying the (“chicken”) egg in frying pan.;cont.

paní (před jménem);ဒေါ် -;lady (precedes name);sg.

paní (užíváno jakožto titul před jmény starších žen);ဒေါ်;Mrs. (used as title for names of older women);pref.

pání!;အမယ်;gosh!;interj.

panic, starý (CZ slovo je urážlivé, ale to barmské slovo lze užít při běžném rozhovoru, není urážlivé);လူပျိုကြီး(တစ်ယောက်);bachelor, old (can be used in common talk, not offensive);sg. m.

panic, starý (CZ slovo je urážlivé, ale to barmské slovo lze užít při běžném rozhovoru, není urážlivé);လူပျိုကြီး(တစ်ယောက်);virgin, old (can be used in common talk, not offensive);sg. m.

panna (o ženách, “čistá¹ panna^o”);အပျိုစင်(တစ်ယောက်) (but more accepted is အပျိုစင်);virgin (of women, “pure¹ maiden^o”);sg.

panna (o ženách, “panna (která je prostá(čeho)”)”;အပျိုစင်(တစ်ယောက်);virgin (of women, “maiden (who is) free-from”)”;sg.

panna, stará (CZ slovo je urážlivé, ale to barmské slovo lze užít při běžném rozhovoru, není urážlivé);အပျိုကြီး(တစ်ယောက်);spinster, old (the Eng. word ‘spinster’ and any other similar word as well as the topic itself is extremely offensive in modern English, however, the Burmese word can be used in common talk, it is not not offensive);sg.

panna, stará (CZ slovo je urážlivé, ale to barmské slovo lze užít při běžném rozhovoru, není urážlivé);အပျိုကြီး(တစ်ယောက်);virgin, old (can be used in common talk, not offensive);sg.

panování (“vzít¹ nadvládu^o”);အစိုးရ(တစ်စွဲ);reign (“take¹ domination^o”);sg.

panovat;စိုး;dominate;T un.

panovat (“vládnout (a) držet-nad-hlavou”);စိုးစိုး;dominate (“rule (and) hold-over-head”);T

pánové: Dámy a pánové! (“Vy, úctyhodní pánové a dámy.”);လုပ်သားများ: လေးစားအပ်တဲ့ လုပ်သားပြည်သူများ ခင်ဗျား။;gentlemen: Ladies and gentlemen! (“You, respectable men and women.”);imper.

Pansedan, ulice (“ulice² hůlky¹ (na) barvení^o”, “ulice³ hůlky² (ze) špatné¹ květiny^o”);ပန်းဆိုးတန်းလမ်း;Pansedan Street (“street² (of) dying^o stick¹”, “street³ (of) stick² (of) bad¹ flower^o”);name

pánvička (na smažení, “pánev (možná coby hrnec”);ဒယ်အိုး(တစ်လုံး);pan, frying (“frying-pan (maybe as a pot”);sg.

pánvička na (rýžování) zlata (“zlatá¹ pánev^o”);ရွှေကျင်;pan for gold (“gold¹ pan^o”);n.

papája (“ovoce¹ (jako) lod^o”);သဘောသီး(တစ်လုံး);pawpaw (“fruit¹ (like a) boat^o”) ° papaya (“fruit¹ (like a) boat^o”);sg.

papír (“list¹ (na) psaní^o”);စာရွက်(တစ်ရွက်);paper (“leaf¹ (for) writing^o”);sg.

papír (list papíru);စက္ကူ(တစ်ရွက်);paper (a sheet of);sg.

papír (na psaní, “papír² (na) psaní¹ psané^o”);စာရေးစက္ကူ(တစ်ခွက်);paper (for writing, “paper² (for) writing¹ writings^o”);sg.

papír: Adresy jsou napsány na papírech.;စာရွက်: စာရွက်ပေါ်မှာ လိပ်စာတွေ ရေးထားတယ်။;paper: Addresses are written on the papers.;

papír: kousek papíru;စာရွက်: စာရွက်အပိုင်း;paper: a piece of paper;

papír: Sekretářka podává (~ “dává”) několik papírů.;စာရွက်: သူဌေးကို အတွင်းရေးမှူးက စာရွက် အချို့ ပေးနေတယ်။;paper:

Secretary gives some papers to the boss.;cont.
 paprička ("plod¹ čili^o");ငရုတ်သီး(တစ်တောင့်);pepper (the fruit, "fruit¹ (of) chilli^o");sg.
 páramí (je deset dokonalostí, např. štedrost, ctnost, soucit atd., které je třeba vylepšit aby bylo možné dosáhnout osvícení);ပါရမီ ° အထုံ;parami (there are ten perfections, such as generosity, morality, compassion etc., which one must improve in order to attain enlightenment);n. P. pāramī (= perfection)
 páramí: Vskutku, rozhodla jsem se sbírat dokonalosti (~ pāramī);အထုံ: အထုံစုတို့တော့ (~ အထုံပါမီတော့)
 ဆုံးဖြတ်ထားပါတယ်;parami: (I) decided, indeed, to collect perfections (~ pāramī);.pol.
 pardon (nechte mě promluvit, "asi² jeden¹ (moment bytí) zticha^o");တဆိတ်လောက်;sorry (let me speak, "about² one¹ (moment of being) quiet^o");interj.
 párek ("tyčinka² (z) prasečího^o střeva¹");ဝက်အူချောင်း(တစ်ချောင်း);sausage ("stick² (of) pig's^o intestine¹");sg.
 párek v rohlíku;ဟော့ဒေါ့(တစ်လုံး);hotdog;sg. E. hotdog
 pařený (o jídle);ပေါင်း;steamed;adj.
 Paříž (město Francie);ပဲရစ်(မြို့) [pəris];Paris (town in France);name
 park;ဥယျာဉ်;park;n. P. uyyāna (= garden)
 park ("ohrada¹ květin^o");ပန်းခြံ;park ("flower enclosure");n.
 park: Lidový Park (pův. People's Park);ဥယျာဉ်: ပြည်သူ့ဥယျာဉ်;park: People's Park;name
 parkoviště ("místo³ k² zastavení¹ auta^o");ကားရပ်ရန်နေရာ(တစ်ခု);car park ("place³ for² stopping¹ car^o");sg.
 párky: Jdu grilovat párky.;ဝက်အူ: ကျွန်တော် ဝက်အူချောင်း တင်မလို့;sausages: I am going to barbecue sausages.;fut. um. párovat;တွဲ;pair with;T
 partner;ဖော်(တစ်ယောက်);partner;sg. col.
 partner: Udělej si partnera, hele, abyste (měli) stejný (trest), pokud půjdeš do vězení.;ဖော်: (အ)ဖော်ညှိတာလေ ထောင်ထဲသွားရင် အတူတူဖြစ်အောင်လို့;partner: Make a partner, hey, so that (you have) same (punishment) if (you) go to a prison.;imper. sl.
 pas ("ruční² znamení³ (pro) přecházení¹ zemi^o");နိုင်ငံကူးလက်မှတ်(တစ်စောင်);passport ("hand² sign³ (for) country^o crossing¹");sg.
 pas (cestovní);ပတ်စပို့(တစ်အုပ်) ° ပတ်စပို့(တစ်အုပ်);passport;sg. E. passport
 pas: Pokud máš Myanmarský pas, je cestování do Evropy nebo Ameriky náročné. ("pokud držíš Myanmarský pas, co se týče vstupu do Evropy a Ameriky, je (to) těžké.");ပတ်စပို့: မြန်မာ ပတ်စပို့ကိုင်ထားရင် ဥရောပနဲ့ အမေရိက ဆိုတာ ဝင်ဖို့သိပ်ခဲတယ်;passport: If (you) have a Myanmar passport, ("as for") entering Europe and America, (it) is difficult.;
 pásek ("ovinutí¹ pasu^o");ခါးပတ်(တစ်ထည်);belt ("waist wrapping");sg.
 pasivní znalost ("neotřesitelné (a) nepohnuté vědění¹");မတုန်မလှုပ်သိခြင်း;passive knowledge ("unshakeable (and) unmovable knowing");n.
 pasó (dlouhé lounďi nošené muži při formálních

událostech);ပုဆိုး(တစ်ထည်) [pəsó:];paso (long longyi for men worn on formal occasions);sg.
 pasovat (ladit);စား;match (go well);I
 pasovat k, dobře ("být" spokojen¹ (s) podmínkami^o");အဆင်ပြေ;go with, well ("(be) satisfied¹ (with) condition^o");I
 pasující, být;တင့်;fitting, be;I un.
 pata ("dlaň¹ nohy^o");ခြေဖဝါး(တစ်ခု);sole ("leg's palm");sg.
 pata: dvě paty;ခြေဖဝါး: ခြေဖဝါးနှစ်ခု;sole: two soles;
 pátek;သောကြာနေ့;Friday;adv.
 pátek ("den¹ Venuše^o");သောကြာနေ့;Friday ("Venus's day");adv.
 pátek: Přijel(a) jsem v pátek.;သောကြာနေ့: သောကြာနေ့က ရောက်ပါတယ်;Friday: I arrived on Friday.;col.
 patnáct minut;ဆယ့်: ဆယ့်ငါးမိနစ်;ten: fifteen minutes;adv.
 patřičný ("týkat-se (a) být-správný");ဆိုင်ရာ;appropriate ("be-related-to (and) proper");adj.
 patřičný, být;သင့်တော် ° သင့်လျော်;appropriate, be;I (or) I writ.
 patřičný, být ("správný (a) ušlechtilý");သင့်မြတ်;appropriate, be ("proper (and) noble");I
 patřičný, být ("vhodný (a) ohromný");သင့်တော်;due, be (suitable, "suitable (and) great");I
 patriotismus ("duch² milování¹ (vlastního) druhu^o");မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ်;patriotism ("spirit² (of) loving¹ (one's own) kind^o");n.
 patřit ("vlastnit (a) patřit");ပိုင်ဆိုင်;belong ("own (and) belong-to");I
 patřit (někomu);ဆိုင်;belong to;I
 patro (podlaží);လွှာ(တစ်ခု);storey (floor);sg.
 patro (podlaží): (ten) pán je v pátém patře;လွှာ: အမျိုးသားက ငါးလွှာမှာ;floor (storey): the man is in the fifth floor;
 patro, nižší ("stupeň¹ dole^o");အောက်ထပ်;floor, lower ("level¹ down^o");n.
 patro, nižší: Učitel ("školní") bydlí (sám) v nižším patře.;အောက်ထပ်: အောက်ထပ်မှာ ကျောင်းဆရာတစ်ယောက် နေပါတယ်;floor, lower: A school-teacher lives (alone) in the lower floor.;pol.
 patro, vyšší ("stupeň¹ nahoře^o");အပေါ်ထပ်;floor, upper ("level¹ up^o");n.
 patro, vyšší: Bydlím ve vyšším patře.;အပေါ်ထပ်: ကျွန်တော်က အပေါ်ထပ်မှာ နေပါတယ်;floor, upper: I live on the upper floor.;pol. um.
 pátý;ပဉ္စမ;fifth;num. P. pañcama (= fifth)
 pauza;အကြား(တစ်ခု);pause;
 pavouk ("zdvihnout (a) podpořit");ပင့်ကူ(တစ်ကောင်);spider (animal, "raise (and) support");sg.
 pawa (dámská lehká šála užívaná pro formální události, tabet nebo pawa, "žlutá¹ venku^o");ပဝါ(တစ်ထည်);pawa (women's light scarf used for formal occasions, tabet or pawa, "yellow¹ outside^o");sg. P. pāvāra (= cloak, mantle)
 paže;လက်မောင်းများ;arms;pl.
 paže ("ruka (a) paže");လက်မောင်း(တစ်ဖက်);arm ("hand (and) arm");sg.
 paže: Protože mě bolí paže, nejsem moc zdravý.;လက်မောင်း: ကျွန်တော် လက်မောင်းနာနေလို့ နေသိပ် မကောင်းဘူး;arm: Because my arm hurts (~ "is hurting"), (I) am not very healthy.;um.

paže: Ukazuje hlavu položenou na pažích.;လက်မောင်း: လက်မောင်းပေါ်မှာ ဦးခေါင်းတင်ထားတာကို ပြတယ်။;arm: (He) shows head put on arms.;

PDF ("soubor³ druhu² obrázkového⁰ druhu¹");ပုံနှိပ်အစားစာဖိုင်(တစ်ခု);PDF ("file³ (of) kind² (of) image⁰ kind¹");sg. E. file

pec ("ohnivý vařič");မီးဖို(တစ်ဖို);oven ("fire cooker");sg. pečené fazole;ဘိတ်ဘင်း;baked beans;n. E. baked beans pečený;ကင် ° ဖုတ်;baked;adj.

péci ("péci¹ zákusky");မုန့်ဖုတ်;bake ("bake¹ desserts"); péci: Pekař peče chleba.;ဖုတ်: မုန့်ဖုတ်သမားက ပေါင်မုန့်ဖုတ်နေတယ်။;bake: Baker is baking a bread.;cont. pečovat o ("nastavit¹ vážnost");ဂရုစိုက်;attend to ("setup¹ seriousness") ° nurse of ("setup¹ seriousness");T P. garu (= heavy, serious)

pečovat o (nemocného, "dělat (a) sbírat");ပို့စု;nurse (a sick person, "make (and) collect") ° attend to (a sick person, "make (and) collect");T

pečovat o: Protože je můj pacient nemocný, ("já") pečuji o něj.;ဂရုစိုက်: ကျွန်တော့်လူနာနေမကောင်းလို့ ကျွန်တော် သူ့ကို ဂရုစိုက်နေတယ်။;take care of: Because (my) patient is ("being") sick, I take care of him.;cont. um.

pečovat o: Sestřička pečuje o děvče.;ပို့စု: သူနာပြုဆရာမက ကောင်မလေးကို ပို့စုနေတယ်။;nurse: The nurse is nursing the girl.;cont.

pečovat, pozorně;မူး;treat with attention;T

Pegu (Bago, Paghú, správní středisko);ပဲခူး(တိုင်း) [pəgū:];Bago (division);name

pekař ("zdatný² (v) pečení¹ zákusků");မုန့်ဖုတ်သမား(တစ်ယောက်);baker ("proficient² (in) baking¹ desserts");sg.

pekař: Pekař peče chleba.;မုန့်ဖုတ်သမား: မုန့်ဖုတ်သမားက ပေါင်မုန့်ဖုတ်နေတယ်။;baker: Baker is baking a bread.;cont. pekárna ("budova¹ zákusků");မုန့်ဖုတ်(တစ်တိုက်);bakery ("snack building");sg.

pekařství;bakery;n. rare

Peking (město Číny);ပေကျင်း(မြို့);Beijing (town in China) ° Peking (town in China);name

peklo: To se vás netýká, jestli jdeme ("(nebo) nejdeme") do pekla.;ခရဲ: ငါတို့ ခရဲ ရောက်ရောက် မရောက်ရောက် မင်းတို့နဲ့ မဆိုင်ဘူး။;hell: It's not your business whether we go to hell or not. ("It doesn't concern you (whether) we are going or are not going (to) hell.);col.

pěkný, být;လှ;fine, be;

peněženka ("taška¹ (s) penězi");ပိုက်ဆံအိပ်(တစ်ခု);purse ("money bag");sg.

penis;လီး(တစ်ချောင်း);penis;sg. vul.

penis ("mužův nástroj");ယောက်ျားတန်ဆာ(တစ်ချောင်း);penis ("man's tool");sg.

peníze (~ "čiat"): (Je to) čtyřicet šest čiat.;ငွေ ("ကျပ်"): လေးဆယ်ခြောက်ကျပ်ပါ။;money (~ "kyat"): (It is) forty-six kyats.;pol.

peníze ("barmské peníze");ဝမာငွေ;money ("Burmese money");n.

peníze ("sít vlasů");ပိုက်ဆံ;money ("net (of) hair");n.

peníze ("stříbro");ငွေ;money ("silver");n.

peníze: Nepoužívám peníze.;ငွေ: ငါ ငွေ မကိုင်ပါဘူး။;money: I don't use money.;col. pol. mn.

peníze: ("Já") nepoužívám peníze.;ပိုက်ဆံ: ငါ ပိုက်ဆံကို မသုံးပါဘူး။;money: I don't use money.;pol. ubmn.

peníze: Budu platit. ("Urovnám peníze.");ပိုက်ဆံ: ပိုက်ဆံရင်းမယ်။;money: (I) will pay. ("(I) will settle the money.");fut.

peníze: Chlubí se mi, že má 500 milionů.;ပိုက်ဆံ: ပိုက်ဆံ သိန်း ၅၀၀ ရှိတယ်ဆိုပြီး သူက ငါ့ကို ကြွားဝါနေတာ။;money: He is boasting to me that he has 500 millions.;cont.

peníze: čtyři sta čiat (~ "peněz");ငွေ: ငွေ လေးရာ;money: four hundred kyats (~ "money");

peníze: dvacet čiat (~ "peněz");ငွေ: ငွေ နှစ်ဆယ်;money: twenty kyats (~ "money");

peníze: Kolik máš peněz?;ပိုက်ဆံ: မင်းမှာ ပိုက်ဆံ ဘယ်လောက် ရှိလဲ။;money: How much money do you have?;inter. fr.

peníze: Kolik peněz máte, pane?;ပိုက်ဆံ: ရှင်မှာ ပိုက်ဆံ ဘယ်လောက်ရှိလဲ။;money: How much money do (you) have, sir?;inter. uw.

peníze: Mám hrozně moc peněz. ("Jsem dobře-podporovaný (a) pevný v peněžní moci.");ငွေ: ငွေအားက တောင့်တင်းတယ်။;money: (I) have so much money. ("(I) am well-supplied (and) firm in money power.");idi.

peníze: Mám trochu (peněz).;ပိုက်ဆံ: ကျွန်တော်မှာ အနည်းအကျဉ်းရှိပါတယ်။;money: I have a little (money).;pol. um.

peníze: Nemám vůbec žádné peníze.;ပိုက်ဆံ: ပိုက်ဆံလုံးဝ မရှိဘူး။;money: (I) have no money at all.;

peníze: pět set čiat ("peníze pět set");ငွေ: ငွေ ငါးရာ။;money: five hundred kyat ("money five hundred");

peníze: Tady to máte. ("Peníze (jsou) zde.");ပိုက်ဆံ: ပိုက်ဆံအိမ်။;money: Here's the money.;col.

peníze: tisíc čiat ("peníze jeden tisíc");ငွေ: ငွေ တစ်ထောင်။;money: one thousand kyat ("money one thousand");

peníze: Vybírá darované peníze.;ပိုက်ဆံ: လိုက်ကောက်တယ် ပိုက်ဆံအလှူ။;money: (He) collects donated money.;

peníze: Zaplatí peníze a pronajmou si dům.;ပိုက်ဆံ: ပိုက်ဆံပေးပြီး အဆောင်ငှားနေတယ်။;money: Having paid money, (they) rent a house.;cont.

peníze: Zaplatím pro tebe (ty) peníze.;ပိုက်ဆံ: ခင်ဗျားဖို့ ပိုက်ဆံ ကျွန်တော် ပေးမယ်။;money: I will pay the money for you.;fut. um.

penze;ပင်စင်;pension;n. E. pension

penze: Už nemám zaměstnání. Jsem v penzi. ("Už nepracuji. Stalo se, že беру penzi.");ပင်စင်: မလုပ်တော့ပါဘူး၊ ပင်စင် ယူလိုက်ပြီ။;pension: I don't have a job any more. I am retired. ("(I) don't work any more. (I) happened to take pension.");pol.

penzi, být v ("brát¹ penzi");ပင်စင်ယူ;pension, take ("take¹ pension");T pension

penzi, být v ("brát² hodně¹ klidu");အငြိမ်းစားယူ;pension, take ("take² much-of¹ peace");T pension

pepř ("dobrý¹ prášek² (z) čili");ငရုတ်ကောင်းမှုန့်;;pepper ("good¹ powder² (of) chilli");n.

pepř ("zrno¹ pepře");ငရုတ်ကောင်းစေ့(တစ်စေ့);pepper (grain, "grain¹ (of) pepper");sg.

pepř: Někdo sype pepř na maso.;ငရုတ်ကောင်းမှုန့်;
တစ်စုံတစ်ယောက် အသားပေါ်မှာ ငရုတ်ကောင်းမှုန့် ဖြူးနေတယ်။;pepper:
Somebody is sprinkling pepper on the meat.;cont.
pepřové klasy ("dobré¹ čili^o");ငရုတ်ကောင်း;pepper corns ("good¹
chilli^o");
Pepsi (nápoj);ပက်စီ;Pepsi (beverage);name
Pepsi: čtyři lahve Pepsi;ပက်စီ: ပက်စီ လေးလုံး;Pepsi: four bottles
of Pepsi;
pero (~ "kuličkové pero"): Chci si koupit (kuličkové)
pero.;ဘောပင်: ဘောပင် ဝယ်ချင်ပါတယ်။;pen (~ "ball-pen"): I want
to by a (ball) pen.;col. pol.
pero (na psaní);ကလောင်(တစ်ချောင်း);pen (for writing);sg. rare
pero (také kuličkové);ဘောပင်(တစ်ချောင်း);pen (also ballpoint);sg.
E. ballpen
pero, plnící;ဖောင်တံနီ(တစ်ချောင်း);pen, fountain;sg. E. fountain
personál ("vykonávající
zodpovědnost^o");ဝန်ထမ်း(တစ်ယောက်);staff ("carrying-on¹
responsibility^o");sg.
perspektivní, být (být možný, "dobře¹ se-stát^o, může³ se-
stát^{2o}");ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်;prospective, be ("well¹ happens^o, can³
happen^{2o}");I
pes;ခွေး(တစ်ကောင်) ° ခွေး(တစ်ကောင်);dog;sg.
pes: (Ten) pes je ošklivější než (ta) kočka.;ခွေး: ခွေးက
ကြောင်ထက် ဝိုရ်ဆိုးတယ်။;dog: The dog is uglier than the cat.;
pes: jazyk nějakého psa;ခွေး: ခွေးတစ်ကောင်ရဲ့ လျှာ;dog: tongue of
a dog;
pestrý, být;စုံ;variety, be in;I
pět;၅ ° ငါး;five;num.
petice ("mluvit bystře");လျှောက်လွှာ;petition ("speak astutely");n.
pevně;ခိုင်ခိုင်မာမာ ° အခိုင်အမာ;strongly;adv.
pevný;ခဲ;solid;n.
pevný (~ "naprosto"): Učinil jsem pevné rozhodnutí být
výborným mnichem.;လုံးဝ: ငါ အရမ်းကောင်းမွန်တဲ့ ရဟန်းတ(စ်)ပါး
ဖြစ်ဖို့ လုံးဝဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီ။ (~ အရမ်းတော်တဲ့ ရဟန်းတ(စ်)ပါး ဖြစ်ဖို့ ငါ
လုံးဝဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီ။);strong (~ "absolutely"): I made a strong
determination to be an excellent monk.;p.p. col.
pevný, být;မာ;firm, be;I un.
pevný, být ("vytrvalý (a) pevný");ခိုင်မာ;firm, be ("steadfast (and)
firm") ° strong, be ("steadfast (and) firm");I
pevný: (To) rozhodnutí je tak pevné, že jej nic nemůže
zničit.;ခိုင်မာ: ဆုံးဖြတ်ချက်က ဘာမှ အဲဒါကို မဖျက်နိုင်လောက်
ခိုင်မာပါတယ်။;firm: The decision is so firm, that nothing can
(ever) destroy it.;pol.
pevný: Moje pevné rozhodnutí mi pomáhá pokračovat v mém
úsilí.;ခိုင်မာ: ငါ့ရဲ့ ကြိုးစားအားထုတ်မှုတွေကို
ငါ့ရဲ့ခိုင်မာတဲ့ဆုံးဖြတ်ချက်တွေက ဆက်လက်ကူညီနေမှာပဲ။;strong: My
strong determination helps me to continue in my effort.;col.
cont.
Pí. (užíváno jakožto titul před jmény starších žen);ဒေါ်;Mrs.
(used as title for names of older women);pref.
pijavice;မျှော့(တစ်ကောင်);leech;sg. gen.
pijavice (malá, žijící na souši);ကျွတ်(တစ်ကောင်);leech (small, of
land);sg.
pilulka ("plochý¹ lék^o");ဆေးပြား(တစ်ပြား၊ တစ်ခဲ);pill ("flat¹

medicine^o");sg.
písek (~ "pláž"): Chlapec a děvče si hrají na písku (~
"pláži").;သဲသောင်ပြင်: ကောင်းလေးနဲ့ ကောင်မလေးတို့ သဲသောင်ပြင်မှာ
ကစားနေကြတယ်။;sand (~ "beach"): Boy and girl are playing on
sand (~ "beach").;cont.
písek ("písek (na pláži)");သဲသောင်;sand ("sand (on) beach");n.
písek ("písek (na plážovém povrchu)");သဲသောင်ပြင်;sand ("sand
(on) beach surface");n.
písemně ("formou² ručního^o psaní¹");လက်ရေးမျှဖြင့်;in writing ("by³
hand^o writing¹ style^{2o}");adv.
písemně (písemnou cestou, "formou² ručního^o
psaní¹");လက်ရေးမျှဖြင့်;in writing ("by³ hand^o writing¹ style^{2o}");adv.
píseň;သီချင်း(တစ်ပုဒ်) ° ဂီတ(တစ်ပုဒ်) ° တေး(တစ်ပုဒ်) °
တေး(တစ်ပုဒ်);song;n. (or) sg.
píseň: píseň (zpívaná) rodilými Myanmar;သီချင်း:
မြန်မာအမျိုးသားသီချင်း;song: song (sang) by Myanmar natives;
písmena: Je v pořádku mít otevřeno mnoho programů (~
"souborů") s malými písmeny najednou.;စာလုံး:
စာလုံးသေးသောဖိုင်တွေအများကြီး တစ်ပြိုင်နက် ဖွင့်ထားလို့
ရတယ်။;letters (characters): (It) is alright to have opened many
programs (~ "files") with small letters at once.;
písmeno ("napsaný kroužek");စာလုံး(တစ်လုံး);letter (character,
"written round");sg.
písmeno (znak, "kulaté¹ psaní^o");စာလုံး(တစ်လုံး);letter (character,
"round¹ writing^o");sg.
písmeno: Zůstávám v pozici vypadající jako ("tvar (který má)")
anglické písmeno 'L'.;အက္ခရာ: အင်္ဂလိပ် အက္ခရာ L ပုံစံလို မြင်ရသည့်
ထိုင်ပုံတွင် နေပါတယ်။ (~ အင်္ဂလိပ် အက္ခရာ L ပုံစံအတိုင်း
ထိုင်နေပါတယ်။);letter: (I) stay in the position looking like ("form
(of)") English letter 'L'.;pol.
písmo ("psaní");စာ;script ("writing");n.
písnička;တေး(တစ်ပုဒ်);song;sg.
písnička (CZ col.);တေး(တစ်ပုဒ်);song;n.
písnička: Poslouchá písničky.;သီချင်း: သီချင်းတွေကို
နားထောင်တယ်။;song: (He) listens to songs.;
písničky: Když (chci) poslouchat písničky, tak
poslouchám.;သီချင်း: သီချင်းနားထောင်ရင် နားထောင်ပါတယ်။;songs:
If (I want) to listen to songs, (I) listen.;pol. col.
píšťala;ခရာ(တစ်ခု) ° ဝီစီ(တစ်ခု);whistle;sg. E. whisky(?) (or) sg.
píšťala ("zašpičatovat¹ vzduch^o");လေချွန်;whistle ("sharpen¹
air^o");T
pít;သောက်;drink;T
pít (vodu);ရေသောက်;drink (water);T
pít (vodu): Kočka (právě teď) pije vodu.;ရေသောက်:
ကြောင်ရေသောက်နေတယ်။;drink (water): Cat is drinking
water.;cont.
pít alkohol ("pít² alkohol^o (and) alkohol¹");သူ့ရာအရက်
သောက်;drink alcohol ("drink² alcohol^o (and) alcohol¹");n. P. surā
(= alcohol), A. araq
pít: Budu jíst a také pít.;သောက်: ကျွန်တော် စားလဲစားမယ်၊
သောက်လဲ သောက်မယ်။;drink: I will eat as well as drink.;col.
pít: Co budete ("vy") dnes pít?;သောက်: ဒီနေ့ ရင်
ဘာသောက်မလဲ။;drink: What will you drink today?;inter. col. uw.
pít: Nepije alkohol.;သောက်: သူ့ရာအရက် မသောက်;drink: (He)

does not drink alcohol.;col.

piṭaka (hlavní sbírka sutt či jiných Pāli rozprav);ပိဋက;pitaka (main collection of suttas or other Pāli sayings);n. Bh. lit. P. piṭaka (= canon)

pitaky, celé tři: Ale pokud prozkoumáme celé tři piṭaky, narazíme na některé promluvy, které jsou komentátorského charakteru.;ပိဋကသုံးပုံလုံး: ဒါပေမယ့် အကျွန်ုပ်တို့ ပိဋကတ်သုံးပုံလုံး စစ်ဆေးရင် အဋ္ဌကထာသဘောသဘာဝများ ဖြစ်ကြသော ရေးသားဟောပြောချက်အချို့ကို အကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ရသည်။;pitakas, whole the three: But if we examine the whole three piṭakas, we come across some discourses that are of commentarial nature.;writ.

piti (ovocný nápoj atd., "rozpuštěná tekutina");ဇျော်ရည်;beverage (fruit drink etc., "dissolved liquid");n.

pivo;ဘီယာ;beer;n. E. beer

pivo: láhev piva;ဘီယာ: ဘီယာတစ်လုံး;beer: a bottle of beer;

pivo: Nápoje jako Coca Cola, pivo atd.;ဘီယာ:

ကိုကာကိုလာဘီယာစတဲ့သောက်စရာတွေ;beer: Drinks, such as Coca Cola, beer etc.;

pivo: Pije pivo. Co se týče vína, (to) nepije.;ဘီယာ: သူ့ဘီယာသောက်တယ်။ ဝိုင်ကျတော့ မသောက်ဘူး။;beer: He drinks beer. As for wine, he doesn't drink (it).;col.

Pjé, ulice (Prom, ulice, "ulice" státu");ပြည်လမ်း;Pyay Road (Prome Road, "road" (of the) country");name

pl. mn. Bh. writ.;တရားဟောများ;discourses (the Law, the Dhamma "right preachings");promluvy (Zákon, Dhamma, "správná kázání");

placatý, být;ပြား;shallow, be;l

plachta ("list");ရွက်(တစ်ရွက်);sail ("leaf");sg.

plachtit (plavit se, "zdvihnout" plachtu(~"list")^o (a) jet");ရွက်လွှင့်သွား;sail ("hoist" sail(~"leaf")^o (and) go");T

plachtit: Vítr hodně fouká, (a proto ten) muž plachtí (~ pluje);ရွက်လွှင့်သွား: လေအတော်(များများ)တိုက်၍ အမျိုးသားက ရွက်လွှင့်သွားနေတယ်။;sail: The wind blows very much, (and therefore) the man is sailing.;cont. writ.

plakat;ငို;weep (cry) ° weep;T

plameny, velké ("velký" planoucí¹ oheň");မီးတောက်ကြီး;flames, big ("big" blazing¹ fire");n.

plán;အစီအစဉ်(တစ်ခု);plan;sg.

plán (program, "zařazování (a) zařazování");အစီအစဉ်;plan (program, "lining-up (and) lining-up");n.

plán, mít ("mít" zarovnaní¹ (a) uspořádání-do-pořádku^o);အစီအစဉ်ရှိ;plan, have a ("have" lining-up^o (and) arranging-in-order¹");T

plán, stavební ("obraz" sjednocování^o (a) svazování¹, stavění² (a) stavění³);ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံ;plan, structural ("image" uniting^o (and) binding¹, (of) building² (and) building³);n.

plán: Co máš dnes v plánu (dělat)?;အစီအစဉ်: ဘာလုပ်ဖို့ အစီအစဉ် ရှိသလဲ။;plan: What do (you) plan to do today?;inter. col.

plán: Co se týče naplánovaného, jak je zvykem, (mluvčí) budou mluvit tak, že navrhovatel (bude mluvit) jedno kolo (a) vyvraceč (také) jedno kolo. (Tj. každé kolo bude mluvit ta jiná skupina).;အစီအစဉ်: အစီအစဉ်မှာတော့ ထုံးစံအတိုင်းအဆိုတလည်း အချေတလည်း ပြောဆိုသွားကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်။;plan: As for (what) is planned, as is the custom, (the speakers) will talk (as follows,)

the proposer one turn (and) the defendant one turn. (Each turn another speaking group will talk.);pol.

plán: plán jít ("plán k odchodu");အစီအစဉ်: သွားဖို့ အစီအစဉ်။;plan: plan to go;

plánovat (~ "mít plán"): Plánoval jsem zůstat ještě dva dny.;အစီအစဉ်ရှိ: နှစ်ရက်ထပ်နေဖို့ရန် အစီအစဉ်ရှိခဲ့တယ်။;plan, have a: (I) had a plan to stay two days more.;p.s.

plánovat (~ "bude");မူ;plan (~ "will");suff.

plánovat (~ "bude"): Kdy plánuješ (~ "budeš") skončit?;မူ: ဘယ်တော့ပြီးမှာလဲ။;plan (~ "will"): When do (you) plan to (~ "will") finish?;inter.

plánovat ("domluvit-se-na-čase" s^o (někým a) upevnit²);ချိန်းထား-နဲ့;plan ("fix(a-date-etc.)¹ (and) fix² with^o");T

plánovat ("mít");ရှိ-ဖို့;plan to ("have");T

plánovat ("mít" zarovnaní¹ (a) uspořádání-do-pořádku^o);အစီအစဉ်ရှိ;plan ("have" lining-up^o (and) arranging-in-order¹");T

plánovat ("myslet (a) upevňovat");စဉ်းစားထား;plan (~ "think (and) fix");T

plánovat ("připravít (a) naplánovat");ပြင်ဆင်;plan ("prepare (and) scheme");T

plánovat ("seřadit, uspořádat-do-pořádku (a) upevnit");စီစဉ်ထား;plan ("line-up, arrange-in-order (and) fix");T

plánovat (kout pikle, "dělat" myšlení^o);ကြံပြု;plan ("make" thinking^o");T

plánovat (práci atd.);မုန်းထား;plan to;T

plánovat (práci atd.): Co plánuješ dělat v budoucnu?;မုန်းထား: အနာဂတ် ဘာလုပ်ဖို့ မုန်းထားလည်း။ (~ ရေဆက် ဘာလုပ်မယ်မုန်းထားလည်း);plan to: What do (you) plan to do in future?;inter.

plánovat: Co plánuješ dělat v budoucnu?;မုန်းထား: အနာဂတ် ဘာလုပ်ဖို့ မုန်းထားလည်း။ (~ ရေဆက် ဘာလုပ်မယ်မုန်းထားလည်း);plan: What do (you) plan to do in future?;inter.

plánovat: Jak dlouho si se mnou plánuješ povídat?;စဉ်းစားထား: မင်း အခုငါနဲ့စကားပြောဖို့ အချိန်ဘယ်လောက် စဉ်းစားထားလဲ။;plan: How long time do you plan to talk with me now?;inter. col.

plánovat: Jak dlouho tam plánuješ zůstat?;စဉ်းစားထား: အဲဒီမှာ နေထိုင်ဖို့အချိန်ဘယ်လောက် စဉ်းစားထားသလဲ။;plan: How long time do (you) plan to stay there?;inter.

plánovat: plánuji si kopat s míčem;မလို့: ဘောလုံးကန်မလို့;plan to: (I) plan to kick the ball (play with ball);

plánovat: Předem si plánuj co chceš dělat zítra.;စီစဉ်ထား: မနက်ဖြန်လုပ်ချင်တဲ့ဟာကို ကြိုပြီးစီစဉ်ထားပေါ့။;plan: Plan in advance what (you) want to do tomorrow.;imper. pol. col. sl.

plánu, mít v;မလို့;plan to;suff.

plánu, mít v: Nemám nic v plánu.;အစီအစဉ်ရှိ: ဘာအစီအစဉ်မှ မရှိဘူး။;plan, have: (I) have no plan.;

plánu, mít v: Plánuji pracovat na počítači.;မလို့: ကွန်ပျူတာအလုပ်လုပ်မလို့;plan to: (I) plan to work on computer.;col.

pláštenka ("dešťový plášť");မိုးကုတ်(တစ်ထည်);macintosh ("rain coat");sg. E. coat

plat;လခ ° လစာ;salary;n. writ. (or) n.

plat ("pracovní psaní");လုပ်စာ;salary ("work writing");n.
 platforma (plošina, "vysoké¹ pódium^o");စင်မြင့်(တစ်စင်);platform
 (stage, "high¹ stage^o");sg.
 platforma (plošina);စင်(တစ်စင်);platform (stage);sg.
 platit;ပေး;pay;T
 platit (~ "dát"): Kolik chcete zaplatit? (Ize být užito taxikářem
 když zákazník odmítne jím žádanou cenu);ပေး:
 ဘယ်လောက်ပေးချင်သလဲ။;pay (~ "give"): How much do (you)
 want to pay? (may be used by a taxidriver when customer
 refuses his desired amount);inter.
 platit (~ "urovnat"): Budu platit. ("Urovnám peníze.");ရင်း:
 ဝိုက်ဆံရင်းမယ်။;pay (~ "settle"): (I) will pay. ("(I) will settle the
 money.");fut.
 platit (mít platnost, "prospěch vchází");အကျိုးဝင်;valid, be
 ("benefit enters");I
 platit: Kolik musíš platit za nájem?;ပေး: အခန်းခ
 ဘယ်လောက်ပေးရမလဲ။;pay: How much do (you) have to pay for
 rent?;inter.
 platit: Můžeš platit pouze mincemi.;ပေး: မင်းငွေသားနဲ့သာ
 ပေးနိုင်တယ်။;pay: You can pay only by coins.;
 platit: Tento lístek platí po celý rok.;အကျိုးဝင်: ဒီလက်မှတ်က
 တစ်နှစ်လုံး အကျိုးဝင်တယ်။;valid: This ticket is valid for one whole
 year.;
 platit: Zaplatím pro tebe (ty) peníze.;ပေး: ခင်ဗျားဖို့ ဝိုက်ဆံ
 ကျွန်တော် ပေးမယ်။;pay: I will pay the money for you.;fut. um.
 platnost, mít ("prospěch vchází");အကျိုးဝင်;valid, be ("benefit
 enters");I
 platnost, mít: Tento lístek má platnost jeden měsíc.;အကျိုးဝင်:
 ဒီလက်မှတ်က တစ်လအတွက် (~ တစ်လအတွင်း)
 အကျိုးဝင်တယ်။;valid, be: This ticket is valid for one month.;
 platonicky zamilovaný, být;တစ်ဖက်သက်ရင်ချန်း;platonian love, be
 in;T
 plavat ("jít¹ (a) přejít² vodu^o");ရေသွားကူး;swim ("go¹ (and) cross²
 water^o");T
 plavat ("překročit¹ vodu^o");ရေကူး;swim ("cross¹ water^o");T
 plavat: Jdou do moře, aby plavali.;ရေကူး: ဟင်လယ်သို့ ရေကူးရန်
 သွားနေသည်။;swim: (They) go to sea to swim.;cont. writ.
 plavat: Ještě si nezaplavával.;ရေကူး: ရေမကူးရသေးတာ။;swim: (He)
 has not yet swum.;
 plavat: Kačer plave v řece.;ရေကူး: ဝမ်းဘဲက မြစ်ထဲမှာ
 ရေကူးနေတယ်။;swim: Duck is swimming in the river.;cont.
 plavat: lidé, kteří plavou;ရေကူး: ရေကူးတဲ့လူတွေ;swim: people
 who swim;
 plavat: Malý chlapec plaval.;ရေကူး: ကောင်ကလေး
 ရေကူးခဲ့သည်။;swim: Little boy was swimming.;p.s.
 plavat: Plavání je dobré pro tělo.;ရေကူး: ရေကူးခြင်းသည်
 ခန္ဓာကိုယ်အတွက် ကောင်းတယ်။;swim: Swimming is good for
 body.;
 plavit se (plachtit, "zdvihnout¹ plachtu(~"list")^o (a)
 jet");ရွက်လွှင့်သွား;sail ("hoist¹ sail(~"leaf")^o (and) go²");T
 plavit se (plachtit, "zdvihnout¹ plachtu(~"list")^o, odjet² (a)
 přijet³");ရွက်လွှင့်သွားလာ;sail ("hoist¹ sail(~"leaf")^o, go² (and)
 come³");T
 plavit se: Loď se plaví po jezeře.;ရွက်လွှင့်သွားလာ:

ကန်ထဲမှာလေ့သဘောဖြစ်၍ ရွက်လွှင့်သွားလာနေတယ်။;sail: The ship is
 sailing in the lake.;cont.
 pláž ("pobřežní základna");ကမ်းခြေ(တစ်ခု);beach ("bank
 base");sg.
 pláž ("pobřežní základna");ကမ်းခြေ;beach ("shore base");n.
 pláž: Hráli si na pláži (a skončili).;ကမ်းခြေ: ကမ်းခြေပေါ်မှာ
 ကစားပြီးပြီ။;beach: (They) were playing on the beach (and
 finished).;p.p.
 pláž: Pes není nikde na (~ "z") pláži.;ကမ်းခြေ: ခွေးက ကမ်းခြေရဲ့
 ဘယ်နေရာမှာမှ မရှိဘူး။;beach: The dog is nowhere on (~ "of")
 the beach.;
 plít;သင်;weed;T
 plivanec ("představovaný¹ klacík^o");တံတွေး;spittle ("imagined¹
 stick^o");n.
 plně ("plně (a) zcela");အပြည့်အစုံ ° အပြည့်အစုံ;fully ("fully (and)
 completely");adv.
 plně: abych byl schopn (své) rodině plně vypomoci;အပြည့်အဝ:
 မိသားစုကို အပြည့်အဝ ထောက်ပံ့နိုင်ဖို့;completely: to be able to help
 out (my) family completely;
 plnící pero;ဖောင်တိန်(တစ်ချောင်း);fountain pen;sg. E. fountain
 plný;အပြည့်;full;adj.
 plný, být;ဖို့: ° o;full, be;I
 plný, být: Bude mi plných 20. ("(Můj) věk bude plných
 20.");ပြည့်: အသက်က ၂၀ပြည့်ပါတော့မယ်။;full, be: I am going to be
 20. ("(My) age is going to be full 20.");fut.
 plný, být: Je (to) ("plných") sto procent pokroku.;ပြည့်စုံ:
 တိုးတက်မှုရဲ့ တစ်ရာရာခိုင်နှုန်းပြီးပြည့်စုံပြီး ဖြစ်တယ်။ (~ ရာနှုန်းပြည့်
 တိုးတက်တယ်။);full, be: (It) is ("full") one hundred percent of
 progress.;
 plný, být: Teď jsem plný energie k učení.;ပြည့်: ငါ အခု စာကျက်ဖို့
 အားပြည့်နေပြီ။;full, be: Now I am full of energy to learn.;
 plný, je ("naplnil-se¹ {min.č.}");ပြည့်သွားပြီ;full, is ("has² filled^o
 {p.s.}");p.p.
 plný, je: U nás je plno. (v hotelu, "U nás se naplnilo (a)
 šlo.");ပြည့်သွားပြီ: ကျွန်မတို့ဆီမှာ ပြည့်သွားပါပြီ။;full, is: We have no
 room available. (in hotel, "At us (it) has filled (and) gone.");p.p.
 pol. uw.
 plný: Je mi již 44 let. ("Můj věk je naplněných 44.");ပြည့်:
 ကျွန်တော် အသက် ၄၄ ပြည့်ပြီးပါပြီ။;full: I am already 44 years old.
 ("My age is filled 44.");pol. um.
 plný: Sklenice Coly je ("prostě") plná.;အပြည့်: ကိုလာဖန်ခွက်က
 အပြည့်ပါ။;full: The glass of Cola is ("just") full.;col.
 plný: Sklenice je prostě plná.;အပြည့်: ခွက်က အပြည့်ပါ။;full: The
 glass is just full.;col.
 plochý, být;ပြား;flat, be;I
 plot;အကာ;fence;n.
 plotit;ကာ;fence;T
 plotit ("řada² plotu¹ (pro) zahradu¹");ခြံစည်းရိုး;fence ("row² (of)
 fence¹ (for) garden^o");n.
 plovárna ("nádrž² (na) přecházení¹
 vody^o");ရေကူးကန်(တစ်ကန်);bathing place ("water crossing
 pool");sg.
 plynu le mluvit;မွတ်;fluent in speaking, be;I
 plynulý (skvělý): (Tvoje) Barmština (~ "mluvení Barmským

jazykem”) je prostě skvělé (~ "plynulé")!;မှတ်: ဗမာစကားပြောတာတော့ မှတ်နေတာပဲ။;fluent (superb): (Your Burmese ("language speaking") is just superb (~ "fluent")!;cont. po;ကျော် ° ကာ ° အခါ ° နောက်;after;suff. prep. (or) suff. (or) suff. adv.

po ("(v) době¹ ukončení^o");ပြီးချိန်;after ("(at the time¹ (of) finishing^o");adv.

po ("(v) době² od¹ skončení^o");ပြီးသည့်အခါ;after ("(at) time² of finishing^o");adv. writ.

po ("na konci"): Po ("na konci") sledování filmu šli do restaurace.;အပြီးမှာ: ရပ်ရင်ကြည့်အပြီးမှာ သူတို့ စားသောက်ဆိုင် သွားတယ်။;after ("at the end of"): After (~ at the end of") watching the movie, they went to a restaurant.;

po (činnosti);ပြီး;after (an action);suff.

po (nějaké činnosti atd.);ပြီးတော့;after (an activity etc.);adv.

po (o čase, "na¹ konci^o");အပြီးမှာ;after (about time, "at¹ end");prep.

po (skončení něčeho, "po¹ skončení^o");ပြီးနောက်;after (sth. is finished, "after¹ (it is) finished^o");suff. adv.

po (skončení toho): Po vyprání oblečení, věší (~ pověší [CZ col.]) (to) oblečení aby (je) usušil.;ပြီးနောက်: အဝတ်လျှော်ပြီးနောက် အဝတ်များ ခြောက်ရန် လှမ်းတယ်။;after (it is finished): After washing the clothes, (he) hangs the clothes in order to dry (it).;

po (tom, "až² další^o skončí¹");နောက်ပြီးတော့;after (that, "after² next^o finished¹");adv.

po (určitě činnosti);နဲ့ပြီး;having (finished an action);suff.

po (určitě činnosti): po příjezdu;နဲ့ပြီး: ရောက်နဲ့ပြီး;having (finished an action): having arrived;p.p.

po (užitím čeho, "z jednoho stupně");မှတ်ဆင့်;by means of ("of one level");adv.

po tom;ထိုနောက် ° ထိုနောက်တွင်;after that;adv.

po tom, co;ပြီး ° တော့;after;suff.

po tom, co ...;၍;after ... ° having ...;suff.

po tom, co: Po tom, co položí (jednu ruku na druhou), dívá se dopředu, dolů na zem, otevřenýma očima.;ပြီးလျှင်: တစ်ပြီးလျှင် မျက်လုံးများဖွင့်ထားကာ ရေတည်တည်နေရာရှိ အောက်ကို ကြည့်ပါတယ်။;after: After (he) puts (one hand on another), (he) looks in front, down on the floor, having opened (his) eyes.;pol.

po tom, co: Po tom, co přijde, sedne si.;ပြီး: လာပြီး ထိုင်ပါတယ်။;after: After (he) comes, (he) sits (down).;

po tom, co: po tom, co vysvětlí;တော့: ရင်းပြတော့;after: after (he) explains;

po tom, hned;ပြီးနောက်မှသော;after, just;adv. writ.

po tom, co;ပြီး;having;suff.

po tom, co: po tom, co (jsem) šel spát;ပြီး: အိပ်ပြီး;having: having gone to sleep;p.p.

po trošce;ဖြည်းဖြည်းချင်း;little by little;adv.

po trošce: Dělán každý po trošce.ဖြည်းဖြည်းချင်း: တစ်ချင်းစီကို ဖြည်းဖြည်းချင်းလုပ်နေတယ်။;little by little: (I) am doing each little by little.;

po troškách;တစ်ဖြည်းဖြည်းနဲ့;little by little;adv.

po troškách (o pokroku);တဖြည်းဖြည်း;little by little (about progress);adv.

po ukončen;တာ;having finished;suff.

po ukončení: po ukončení ("praxe") meditace;တာ: ဘာဝနာပွားတာ;having finished: having finished ("practising") meditation;

po, hned;ပြီးနောက်မှသော ° ပြီးလျှင်;after, just;suff. writ.

po: Bavili jsme se po internetu.;အင်တာနက်: အင်တာနက်မှတစ်ဆင့် ပြောခဲ့တယ်။ ° မှတစ်ဆင့်: အင်တာနက်မှတစ်ဆင့် ပြောခဲ့တယ်။;Internet: (We) spoke by Internet. ° by: (We) spoke by Internet.;p.s.

po: Co se stalo po tom?;နောက်: အဲဒီနောက်တော့ ဘာဖြစ်သွားလဲ။;after: What happened after that?;inter.

po: Je to právě následující den po Tendžanu, kdy (začíná) první den Myanmarského roku.;ပြီးနောက်: အဲဒီ သင်္ကြန်ရက်တွေပြီး နောက်တစ်ရက်ဟာ မြန်မာ နှစ်ဆန်းတစ်ရက်ပါပဲ။;after: It is after the following day after Thin-gyan when is the first day of the Myanmar year.;col. pol.

po: Po (té) (divadelní) hře, ("co se týče (mě)") ("já") půjdu spát.;ပြီးရင်: ပြဇာတ်ပြီးရင် ငါတော့ အိပ်မှာပါ။;after: After the (theater) play ("as for me,") I will go to sleep.;fut.

po: Po desáté polední už nejím. ("Ráno, když přejde desátá hodina, už nejím jítlo.");ကျော်: မနက် ၁၀နာရီ ကျော်ရင် ဆွမ်းမစားတော့ဘူး။;after: After 10pm (I) do not eat (any) meal.;n.

po: Po dvaceti čtyřech dnech (to) mohu dokončit.;ပြည်ရင်: နှစ်ဆယ်လေးရက်ပြည့်ရင် ပြီးဆုံးနိုင်မယ်။;after: After twenty-four days (I) can finish (~ complete).;fut.

po: Po filmu šli do restaurace.;အပြီးမှာ: ရပ်ရင်အပြီးမှာ သူတို့ စားသောက်ဆိုင် သွားတယ်။;after: They went to a restaurant after the movie.;

po: Po jídle (~ "jezení") si meje ruce.;အခါ: ထမင်းစားသည့်အခါ လက်ဆေးသည်။;after: After eating, (he) washes (his) hands.;writ.

po: Po praxi meditace jsem odešel.;တာ: ဘာဝနာပွားခဲ့တာ သွားခဲ့ပါတယ်။;after: After practice of meditation, (I) left.;p.s.

po: po přednášce;ပြီးတော့: သင်တန်းပြီးတော့;after: after the lecture;adv.

po: Po Rangúnu dojedu do Bago (Pekhú).;ပြီး: ပဲခူးပြီး ရန်ကုန်ရောက်မယ်။;after: I will reach Bago after Yangon.;fut. col.

po: Po tom, co Tanlyen padlo, mohl snadno dobýt Hantávadi.;နောက်: သန်လျင်ကျပြီးနောက် ဟံသာဝတီကို အလွယ်တကူ သိမ်းပိုက်နိုင်သည်။;after: After Tanyin fell, (he) could easily seize the Hanthawadis.;writ.

po: Po zkoušce pojedu do Rangúnu.;အပြီးမှာ: စာမေးပွဲအပြီးမှာ ကျွန်တော် ရန်ကုန်ကို သွားမယ်။;after: I will go to Yangon after the exam.;fut.

po: Právě po tom, co (to) tak (~ "tím způsobem") napíši, dám to učiteli.;ပြီး: အဲဒီလို ရေးပြီးတော့ ဆရာကို ပေးပါတယ်။;after: Just after (I) write it that way, (I) give (it) to the teacher.;pol.

po: Slunce svítí po dešti (~ "zapršení");ပြီး: မိုးရွာပြီး နေသာမယ်။;after: After the rain (~ "raining"), sun shines.;fut.

po: Po opisování odcházím na almužní obchůzku.;ပြီးချိန်: စာကူးပြီးချိန် ဆွမ်းခံတွက်တယ်။;after: After the copying, (I) go (~ "depart") for alms-round.;ubmn.

pobavit (pobavit, "potěšit (a) uspokojit");ဖျော်ဖြေ;entertain ("please (and) satisfy");T

pobíhat ("tam (a) tam, sem (a) sem, jít (a) přicházet");ဟိုဟိုဒီဒီသွားလာ;run around ("there (and) there, here (and) here, go (and) come");T

poblíž;နားတွင် ° အနီးမှာ ° အနီး ° နား ° နားမှာ;near ° close to a °

nearby;prep. (or) adv. (or) prep. writ.

poblíž ("blízko (a) blízko");အနီးအပါး;nearby ("near (and) near");adv.

poblíž ("v¹ poblíž^o");အနားမှာ;nearby ("in¹ nearby^o");adv.

poblíž, být;နီး;close, be;

poblíž, být ("být poblíž (a) spojený");နီးစပ်;near, be ("be-near (and) connected");I

poblíž, být ("přiblížit-se¹ blízko^o");နီးကပ်;close, be ("approach¹ near^o");I

poblíž, být: Poblíž čeho je tvůj dům?;နားမှာ အိမ် ဘယ်နားမှာလဲ;near, be: To where is your house near?;inter.

poblíž, ve předu;ရှေ့နားမှာ;near, in front;adv.

poblíž, ve předu: Chci zastavit (tady) poblíž, ve předu.

("Zastavím poblíž, ve předu.") (může být řečeno taxikáři, když je cíl na blízku);ရှေ့နားမှာ ရှေ့နားမှာ ရပ်မယ်;near, in front: I want to stop near, in front. ("(I) will stop near, in front.") (can be told to taxidriver when the destination is approached);fut.

poblíž: A pak, právě poblíž Švedagou pagody jsou vskutku další věci k vidění.pol.;နားမှာ နောက်ပြီးတော့ ရွှေတိဂုံဘုရားနားမှာပဲ တခြားကြည့်စရာတွေ ရှိပါသေးတယ်;near: Then, there are indeed other things to see just near the Shwedagon pagoda.;

poblíž: Je (to) poblíž místa, kde je válka?;နီး စစ်ဖြစ်တဲ့နေရာနှင့် နီးသလား;near: Is (it) near the place, where is the war?;inter. writ.

poblíž: Je poblíž nemocnice.;နားမှာ ဆေးရုံနားမှာပါ;near, be: It is near hospital.;pol.

poblíž: Nevím, kde to tady poblíž dostanete (~ najdete).;နားမှာ ဒီနားမှာ ဘယ်မှာ ရမလဲ မသိဘူး (~ ဒီအနီးအနားက ဘယ်မှာ ရနိုင်မလဲ မသိဘူး);nearby: Where (you) will get (~ find) (it) nearby, (I) don't know.;

poblíž: Nevíte, kde poblíž bych (to) mohl dostat (~ najít)?;နားမှာ ဒီနားမှာ ဘယ်မှာရမလဲ သိသလား (~ ဒီအနီးအနားက ဘယ်မှာ ရနိုင်မလဲ သိသလား);nearby: Do (you) know, where (I) can get (~ find) (it)?;inter. fut.

poblíž: Obsadil čtyřicet šest vesnic poblíž.;အနီးအပါး: အနီးအပါးကျွေးရွာ လေးဆယ်ခြောက်ရွာကို သိမ်းသွင်းထားသည်;nearby: (He) seized forty-six nearby villages.;writ.

poblíž: poblíž ("velkého") učitele;အနီး ဆရာတော် အနီး;close to: close to a ("great") teacher;

poblíž: Poblíž (to) není.;နားမှာ ဒီနားမှာ မရှိပါဘူး;nearby: (It) is not nearby.;pol.

pobřeží ("pobřeží¹ základna");ကမ်းခြေ;coast ("shore base");n.

pobývat;တည်း ° တဲ; dwell;T

pobývat (být ubytován, "pobývat (a) brát-ochranu");တည်းခို; dwell (be accommodated, "dwell (and) take-refuge");I

pobývat (o mniších "užívat¹ pravidel-uposathy");သီတင်းသုံး; dwell (about monks "use¹ uposatha-precepts");T mn. P. sītam (= coolness)

pobývat (o mniších);သီတင်းသုံး ° သတင်းသုံး (from သီတင်းသုံး); dwell (about monks);T WS.

pobývat (o mniších): Kde pobýváš?;သီတင်းသုံး ဘယ်မှာ သီတင်းသုံးနေတာလဲ; dwell (for monks): Where are you dwelling?;inter. utmn.

pobývat (o mniších): přítomné místo pobývání (a)

bytí;သီတင်းသုံး: သူသီတင်းသုံးနေထိုင်တဲ့နေရာ; dwell (about monks): the current place of dwelling (and) staying;n.

pobývat: Jsem také v klášteře, abych (tam) pobýval.;တည်းခို: တည်းခိုဖို့ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းလည်း ရှိပါတယ်; stay: (I) am also in a monastery (in order) to stay.;pol.

počasí;ရာသီဥတု; weather;n.

počasí: Jaké (- "Jak") je počasí v Bago?;ရာသီဥတု ပဲခူးမှာ ရာသီဥတု ဘယ်လိုလဲ; weather: How's the weather in Bago?;inter. col.

počasí: Jaké je počasí? ("Jak je počasí jsoucí?");ရာသီဥတု: ရာသီဥတု ဘယ်လိုနေလဲ; weather: What's the weather? ("How is weather being?");inter.

počasí: Jaké je počasí? ("Jak je počasí?");ရာသီဥတု: ရာသီဥတု ဘယ်လိုလဲ (~ ဘယ်လို ရာသီဥတုလဲ); weather: How's the weather?;inter. col.

počasí: Poněvadž slunce pálí, je horko (~ "počasí je horké");ရာသီဥတု: နေပူနေလို့ ရာသီဥတု ပူတာ; weather: Because the sun is shining, ("the weather") is hot.;col.

počasí: Toto počasí je drsné.;ရာသီဥတု: ဒီရာသီဥတု ကြမ်းတမ်းတယ်; weather: This weather is rough.;

počasí: V Barmě (~ "Barmské zemi") je horko, že? Není (vám zdejší) počasí moc horké?;ရာသီဥတု: ဗမာပြည်မှာ ပူတယ် နော်။ ရာသီဥတု မပူဘူးလား; weather: In Burma (~ "Burmese country") it's hot, isn't it? Isn't the weather (too) hot (for you)?;inter.

počátek;အစ; start;n.

počet;စဉ်; number;n.

počet: několikrát ("pro (a) skrze počet časů");အရေအတွက်: အကြိမ်အရေအတွက်အားဖြင့်; number of: in number of times;adv.

pocházet z: Pocházím z Česka.;လာ - မှ: ချက် နိုင်ငံမှ လာပါတယ်; come from: (I) come from Czechia.;col. pol.

pochmurný, být (o situaci, "mysl (je) chudá");စိတ်ဆင်းရဲ; dismal, be (about situation, "mind (is) poor");I

pochopení;ဉာဏ်; realization;n. P. ěna (= knowledge)

pochopení ("mít² znalost¹ (a)

pochopení^o);နားလည်သိရီး; understanding ("have² knowledge¹ (and) undersatnding^o");n.

pochopení: pro lepší pochopení široké veřejnosti;နားလည်သိရီး: ပြည်သူလူထု ပိုမို(ကောင်းမွန်) နားလည်သိရရန် (~ သိရီးနားလည်စေရန်); understanding: for better understanding of general public;writ.

pochopit ("probodnout¹ (a) chytit²

charakter^o);သဘောပေါက်မီး; catch (comprehend, "pierce¹ (and) catch² (the) character^o");I

pochopit ("ucho se-otáčí (a) přichází");နားလည်လာ; understand ("ear spins (and) comes");I

pochopit (uvědomit si, "dostat² znalost^o (a) pravdu¹");အသိတရားရ; understand (realize, "receive² (the) knowledge^o (and) truth¹");I

pochopit úplně ("zavinout, zabalit (a)

otáčet");လိပ်ပတ်လည်; understand thoroughly ("roll, wrap (and) rotate");T

pochopit úplně: Protože to neumím říct tak, abys to pochopil úplně.;လိပ်ပတ်လည်: ကျွန်မက လိပ်ပတ်လည်အောင် မပြောတတ်လို့ပါ; understand thoroughly: Because I cannot tell it

so that (you) understand thoroughly.;col. pol. uw.
 pochopit: Můžeme přednášet (Dhammu) moudrostí (našeho)
 pochopení.;နားလည်: နားလည်ဆွဲဉာဏ်ပညာနဲ့
 တရားဟောနိုင်ပါသည်။;understand: (We) may preach with the
 wisdom of (our) understanding.;pol. writ.
 pochopit: Pochopil jsem. ("Stal jsem se pochopivším.");နားလည်:
 ကျွန်တော် နားလည်လာပြီ။;understand: I understood. ("I became
 understanding.");um.
 pochopit: Právě po (tom, co) jsem si tehle dopis několikrát
 přečetl, jsem (jej) pochopil.;နားလည်လာ: တစ်ခါတလဲလဲ ဖတ်မယ့်
 နားလည်လာတော့တယ်။;understand: Just after (I) read this letter
 several times, (I) understood.;col.
 pochybení;အမှား(တစ်ခု);wrong;sg.
 pochybnost;သံသယ;doubt;n. P. samsaya (= doubt)
 pochybnost: Nemám nejmenší pochybnosti. ("Nemám ani
 malou pochybnost.");သံသယ: ငါ့မှာ သံသယ အနည်းငယ်မျှ
 မရှိပါဘူး။;doubt: I have no doubt. ("I have not even a little
 doubt.");pol.
 počínaje (událostí);စပြီး: -က ° ကစပြီး (~ -က စပြီး) ° ကတည်းက (-
 က တည်းက);beginning with (an event);prep.
 pocit: pocit doteku mezi rukama;ခံစားမှု: လက်အကြား၌ ထိခြင်းမှ (~
 ထိသိသော) ခံစားမှု;feeling: feeling of contact between hands;writ.
 počítač;ကွန် (abbrev. from ကွန်ပျူတာ) ° ကွန်ပျူတာ(တစ်လုံး) °
 ကွန်ပျူတာ(တစ်လုံး);computer;sg. E. computer (or) n. col.
 počítač ("zařízení");စက်;computer ("machinery");n. col. P. cakka
 (= circle)
 počítač: Kopíruje slovník (~ "slovníkové psaní") do
 počítače.;ကွန်ပျူတာ: အဘိဓာန်စာကို ကွန်ပျူတာထဲသို့
 ကူးတယ်။;computer: (He) copies the dictionary (~ "writing") to
 computer.;writ.
 počítač: Někdy u počítače není nikdo.;စက်: တခါတလေ
 စက်အနားမှာ လူမရှိပါ။;computer: Sometimes (there) is nobody
 near the computer.;col. pol.
 počítač: Počítač se (mi) rozbil.;ကွန်ပျူတာ: ကွန်ပျူတာ
 ပျောက်သွားပြီ။;computer: The computer is broken.;p.p.
 počítač: přenosný ("malý") počítač;ကွန်ပျူတာ: အိတ်ဆောင်
 ကွန်ပျူတာလေး;computer: portable ("small") computer;
 počítač: zatímco pracuje na počítači;ကွန်ပျူတာ:
 ကွန်ပျူတာနဲ့လုပ်နေရင်း;computer: while working with computer;
 počítate ("počítat (a) vypočítávat");ရေတွက်;count ("count (and)
 calculate");T
 počkat (~ "moment"): (Počkejte) chvíličku, ano?;ခဏ: ခဏလေး
 နေ့။;wait (~ "moment"): (Wait) a moment, ok?;col.
 poctít ("pozvednout (a) vyvýšit");ချီးမြှောက်;honor ("lift (and)
 elevate");T
 pod;အောက် ° အောက်မှာ;below ° under;prep.
 podařit se;နိုင်;can;l
 podařit se (uspět, "uspět (a) vidět");အောင်မြင်;come right
 (succeed, "succeed (and) see");l
 podél;အတိုင်း;along;prep.
 podepsat (podpisem, "psát (a) propichovat");ရေးထိုး;sign
 (signature, "write (and) pierce");T
 podepsat (podpisem): Otec sám se podepsal (~ "podepsal
 podpis") na kousek papíru, abych se (tak) mohl stát

mnichem.;ရေးထိုး: ကျွန်တော် ရင်ဝတ်ဖြစ်ဖို့အတွက် စာရွက်အပိုင်းတွင်
 (အဖေ)ကိုယ်တိုင်လက်မှတ်ရေးထိုးပေးတယ်။;sign (signature): (Father)
 himself signed (~ "signed signature") on a piece of paper so
 that I can become monk.;
 pódia: Stavíme pódia nad chodníky (~ "postranními cestami") a
 taneční skupiny na nich tancují.;စင်: လမ်းဘေးမှာ စင်တွေ
 ဆောက်ပြီး အဲဒီစင်တွေပေါ်မှာ ကကြပါတယ်။;stages: We build stages
 over sidewalks and dancing groups dance on these stages.;pol.
 pódium;စင်(တစ်ခု) ° စင်(တစ်စင်);stage;sg.
 pódium ("vysoké pódium");စင်မြင့်(တစ်စင်);stage ("high"
 stage");sg.
 podívat se;မြင် ° ကြည့် ° ကျိ (sl. from ကြည့်);watch ° look;T sl.
 (or) T
 podívat se (na): ("Vskutku,") dnes večer se jdu podívat na
 koncert.;ကြည့်: ဒီနေ့ည ဒီပွဲကြည့်မလို့;;see: ("Indeed,") I'm going to
 see a concert tonight.;fut. col.
 podívat se (po): Budu hledat (a) podívám se (po tom), ct. Pane
 ... ;ကျိ: ရာကျိပေးပါဦးမယ် ဖျားစ် ...။ (~ ရာကြည့် ပေးပါဦးမယ်
 ဘုရား။);look: (I) will search and look (for it), ven. Sir ...;fut. sl.
 podívat se: Co se týče mě, (když já) rozhodnu, nepodívám se
 ani zpět (~ "otočit (a) podívat").;ကြည့်: ငါဆိုရင် ပြတ်သားတယ်
 လည်းတောင်မကြည့်။;look: As for me, (when I) decide, (I) don't
 even look back (~ "turn (and) look");col.
 podívat se: kdykoliv se podíváš;ကြည့်: ဘယ်တော့
 ကြည့်ကြည့်;look: whenever (you) look;
 podívat se: Nikdy se nepodívá zpět.;မြင်: ဘယ်တော့မှ
 ပြန်မမြင်တော့ဘူး။;look: (He) never looks back.;
 podívat se: Podívej na ty dvě ("osoby");ကြည့်: သူတို့နှစ်ယောက်ကို
 ကြည့်ပါ။;look: Look at those two ("persons");imper. pol.
 podívat se: podívej se na (tuto) mapu.;ကြည့်: မြေပုံကို
 ကြည့်ပါ။;look: Look at the map.;imper. pol.
 podívat se: Podívej(te) se.;ကြည့်: ကြည့်ပါ။;look: Look.;imper. pol.
 podívat se: Pokud mám tu schopnot, pak jsem připravený se
 (na to) podívat.;ကြည့်: ကျွန်တော် တတ်နိုင်တာရှိရင် ကြည့်ဖို့
 အသင့်ပါ။;look: If (I) have the ability, (I) am ready to look (at
 it);pol.
 podivný, být (divný, "zvláštní (a) divný");ထူးဆန်း;odd, be
 (strange, "special (and) strange");l
 podivuhodný ("čemu se-jeden-má divit");အံ့ဩစရာ;wonderful
 thing ("(what one) have-to¹ wonder-about");adj.
 podlaha ("rovný-povrch podlahy", "hrubý povrch");ကြမ်းပြင်;floor
 ("floor's flat-surface", "rough surface");n.
 podlaží (patro);လွှာ(တစ်ခု);floor (storey);sg.
 podle;အတိုင်း ° အတိုင်း ° အလိုက်;according to;prep. (or) adv.
 podle ("dělat¹ (a) stanovit² na");မူတည်;အပေါ်မှာ;depending on
 ("make¹ (and) establish² on");T
 podle ("podle řečeného");အဆိုအရ;according to ("accoring¹ (to)
 saying");adv.
 podle ("podle¹ myšlenky");အလိုအရ;according to ("according-to¹
 idea");adv.
 podle (čeho);အရဆိုရင်;according to;prep.
 podle (následuje za slovesem);အရ;according to (follows after a
 v.);adv.
 podle toho, co;သလောက် (သည့်)+လောက်) ° လောက်;according to

what;suff.

podle toho, co: Podle toho, co říká, tato kniha není náročná.;လောက်: သူ ပြောသလောက် ဒီစာအုပ် မခက်ပါဘူး။ ° သလောက်: သူ ပြောသလောက် ဒီစာအုပ် မခက်ပါဘူး။;according to what: According to what he says, this book is not difficult.;pol.

podle: Jedťe ("podle") této cesty, ale (je to) ještě hodně daleko.;အတိုင်း: ဒီလမ်းအတိုင်းသွား ဒါပေမယ့် တော်တော်ဝေးသေးတယ်။;according to: Go ("according to") this way, but (it is) still very far.;imper.

podle: podle (té) stanzy;အလိုအရ: စာပိုဒ်အလိုအရ;according to: according to the stanza;writ.

podle: Podle této mapy je tato cesta správná.;အရ: ဒီမြေပုံအရ ဒီလမ်းမှန်တယ်။;according to: According to this map, this way is correct.;

podle: Podle toho co řekl učitel, je dnes škola zavřená.;အရ: ဆရာအပြောအရ ဒီနေ့ကျောင်းပိတ်တယ်။;according to: According to what the teacher said, today the school is closed.;

podle: také podle Sāratthadīpanī;အဆိုအရ: သာရဠဒီပနီ အဆိုအရလည်းပဲ;according to: also according to __Sāratthadīpanī__ ;

podložka (místo k sezení): Už jsi koupil (~ zarezervoval) podložku (~ místo k sezení)?;ဗျာ: ဖျာဝယ်ပြီးပြီလား။;mat (place to sit): Have you bought (~ booked) the mat (~ place to sit) yet?;inter.

podložka (na sezení);ဗျာ(တစ်ချပ်);mat (for sitting);sg.

podložka na sezení ("podlahovina² (na) sezení° (a) sezení¹");နီသီထိုင်အခင်း;mat for sitting ("sitting (and) sitting flooring");n. P. nisīdana (= sitting)

podmět (ve větě, "slovo¹ podmětu");ကတ္တားပုဒ်(တစ်ပုဒ်);subject (in sentence, "word¹ (of) subject");sg. gram. P. kattā (= maker, doer)

podmět: "ဟာ" (a) "သည်" se za podmět vždycky nedává.;ကတ္တားပုဒ်: ကတ္တားပုဒ်နောက်မှာ "ဟာ"တို့ "သည်"တို့ကို အမြဲ ထည့်လေ့မရှိပါဘူး။;subject: "ဟာ" (and) "သည်" is not always inserted after the subject.;pol.

podmínka ("základ (a) situace");အခြေအနေ;condition ("basis (and) situation");n.

podmínky ("stav (a) umístění");အနေအထား;conditions ("state (and) placement");n. writ.

podnik, komerční ("vlastnit (a) rozvíjet");စီးပွား;enterprise, commercial ("possess (and) develop");n.

podnikání ("práce (a) povinnost");လုပ်ငန်း;business ("work (and) duty");n.

podnikání ("záležitosti² prodávání° (a) kupování¹");အရောင်းအဝယ်ကိစ္စ;business ("selling (and) buying affairs");

podnikání: Navíc, je (zde) také mnoho finančního podnikání.;လုပ်ငန်း: ဒါ့ပြင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေလဲ အများကြီး ရှိပါတယ်။;business: Moreover, (there) are also many financial businesses.;pol. col.

podnikání: Přijel jsem kvůli podnikání. ("Přijel jsem s podnikáním.");အရောင်းအဝယ်ကိစ္စ: အရောင်းအဝယ်ကိစ္စနဲ့ လာပါတယ်။;business: (I) came to do (~ "with") business.;pol.

podnikatel ("pán² ekonomické° práce¹");စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်(တစ်ယောက်);businessman ("lord² (of

economy° work¹");sg.

podnikatel ("zprostředkovatel¹ zboží");ကုန်သည်(တစ်ယောက်);businessman ("goods dealer");sg. podnikatel: Stal jsem se úspěšným jakožto podnikatel.;ကုန်သည်: ကုန်သည်အဖြစ်နှင့် အောင်မြင်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။;businessman: (I) became successful as a businessman.;p.s. pol.

podnikatelský: kurs podnikatelské angličtiny;အရောင်းအဝယ်: အရောင်းအဝယ်ဆိုင်ရာ အင်္ဂလိပ်သင်တန်း;business: Business English course;

podnítit ("vyzvat (a) naléhat");လှုံ့ဆော်;stimulate ("exhort (and) urge");T

podoba;ပုံ(တစ်ခု) ° အသွင်(တစ်ခု);form;sg.

podoba ("standardní podoba");ပုံစံ(တစ်ခု);form ("standard¹ form");sg.

podoba (forma);သွင်(တစ်ခု);appearance (form);sg.

podoba (hmota);ဓာတ်;form (matter);n. P. dhātu (= element)

podoba: Podoba zeleného ("předmětu") a červeného předmětu není stejná.;ပုံစံ: အစိမ်းရောင်ပစ္စည်းနဲ့ အနီရောင်ပစ္စည်း ပုံစံမတူကြဘူး;form: The form of the green ("object") and red object is not same.;

podobat se;ဆန့် ° တူ ° ဆင်;resemble;l

podobat se ("brání² dívání-se¹ k° (je) stejné¹° s³");ကြည့်ရတာ -နဲ့တူ -တို့;resemble ("taking² look¹ to° (is) same¹° with³");l

podobat se ("brát¹ myšlením");ထင်ရ;resemble ("take¹ (by) thinking");T

podobat se ("bude");ဖြစ်မယ်;resemble ("will¹ be");v.

podobat se ("vzhled (je) stejný");ဆင်တူ;resemble ("appearance (is) same");T

podobství: Buddha (to) ukazuje na příkladu svého minulého života. ("Buddha dává příklad se svým (minulým)

zrozením.");ဥပမာ: ဘုရားက

မွေး(ခြင်း)နိဗ္ဗာန်မစားပေးတာဖြစ်တယ်။;simile: The Buddha gives a simile with (his previous) birth.;

podobně ("podobný¹ tvar");အလားတူ;similarly ("similar¹ form");adv.

podobně (jako i);ရော;similarly (as well as);conj.

podobné: Kéž se podobné stane (i tobě, odpověď na něčí žehnání).;အလားတူ: အလားတူဖြစ်ပါစေ။;similar: May similar happen (to you too, answer to a somebody's blessing).;w. pol.

podobný, být;တူ;alike, be;l

podobný, být ("být-podobný (a) rovný");တူညီ;similar, be ("be-similar (and) equal");

podobný, být ("podobný¹ tvar");အလားတူ;similar, be ("similar¹ form");l

podobný, být: Je podobný jazyce pāli.;တူညီ: ပါဠိစကားနှင့် တူညီတယ်။;similar, be: (It) is similar to Pāli language.;writ. podobnutí ("poznamenat {jmenec}");မှတ်ချက်;remark ("note {nouner}");n.

podpaží;ရှုင်း;armpit;n.

podpis ("ruční znak");လက်မှတ်;signature ("hand sign");n.

podpis: (Otec) sám se podepsal (~ "podepsal podpis") na kousek papíru, abych se (tak) mohl stát mnichem.;လက်မှတ်: ကျွန်တော် ရင်ဝတ်ဖြစ်ဖို့အတွက် စာရွက်အပိုင်းတွင် (အဖေ)ကိုယ်တိုင်လက်မှတ်ရေးထိုးပေးတယ်။;signature: (Father)

himself signed (~ "signed signature") on a piece of paper so that I can become monk.;

podpora ("být-podpořen (a) vzít {jmenec}");ထောက်ခံမှု ° ထောက်ခံချက်;support ("be-supported (and) take {nouner}");n. podpořit ("dát¹ sílu°");အားပေး;support ("give¹ strength°");T podpořit ("pozdvihnout¹ sílu°");အားမြှောက်;support ("elevate¹ strength°");T

podporovat (podporovat, "vzít¹ podporu°");ထောက်ခံ;support (support, "take¹ support°");T

podporovatel (sponzor, osoba nebo instituce, která může cizinci poskytnout dopis doporučení za účelem pomoci dostat vízum);စပွန်ဆာ(တစ်ယောက်);supporter (sponsor, person or institution, which may provide a recommendation letter to a foreigner in order to help him or her to get visa);sg. E. sponsor

podporovatel (sponzor);စပွန်ဆာ(တစ်ယောက်) ° စပွန်ဆာ(တစ်ယောက်) ° စပွန်ဆာ(တစ်ယောက်) (from စပွန်ဆာ);supporter (sponsor);sg. col. E. sponsor (or) sg. E. sponsor

podporovatel, laický;ဒကာ(တစ်ယောက်);supporter, male lay;sg. mn. P. dāyaka (= supporter)

podporovatelka;ဒကာမ;supporter, female;f. mn. P. dāyaka (= supporter)

podporovatelka (mnicha);ရဟန်းအမ(တစ်ယောက်);supporter, female (of a monk);sg. P. arahanta (= worthy (of gifts))

podporovatelka: Jméno (mé) podporovatelky je Mjamenzu.;ဒကာမ ဒကာမ နာမည်က မြမဉ္ဇူ ဖြစ်တယ်။;supporter, female: (My) female supporter's name is Mya Mytzu.;

podporovatelka: podporovatelka, která řekla, že (je to) dobré;ဒကာမ ကောင်းတယ်ဆိုတဲ့ဒကာမ;supporter, female: female supporter, who said that (it is) good;

podprsenka;ဘရာဇီယာ(တစ်ထည်);bra;sg. F. brassiere

podřadný, být;ညံ့ ° သိမ်;inferior, be;I

podřízenost: Země Myanmaru v roce 1889 upadla ("(a) přišla) do stavu anglické podřízenosti.;လက်အောက်ခံ: မြန်မာနိုင်ငံသည် ၁၈၈၉ ခုနှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်တို့၏ လက်အောက်ခံဘဝသို့ ကျရောက်ခဲ့ပါသည်။;subordination: The Myanmar country has in the year 1889 fell ("(and) came")into the state of English subordination.;p.s. writ.

podřízený ("vzatý² pod¹ ruku°");လက်အောက်ခံ;subordinate ("taken² under¹ hand°");n.

podrobně ("jemná mysl");အနုစိတ်;in detail ("soft mind");adv. anu-citta (= along, after - mind)

podrobně ("malá mysl");အသေးစိတ်;in detail ("small mind");adv. P. citta (= mind)

podrobně ("široce (a) neskromně");အကျယ်တဝင့်;minutely ("widely (and) immodestly");adv.

podrobně: podat podrobně vysvětlení;အကျယ်ချဲ့ အကျယ်ချဲ့ဖြေရှင်းချက်ပေးသည်။;elaborated: give an elaborated explanation;writ.

podrobný (s více podrobnostmi): Promluvy s více podrobnostmi přednesené Buddhou v podstatě znázorňují komentátorský charakter, na který se odkazuje v Sāratthadīpanī.;အနုစိတ်: မြတ်ဗုဒ္ဓ အနုစိတ် ဟောကြားခဲ့သည့် တရားတော်တွေဟာ အခြေခံအားဖြင့် အဋ္ဌကထာရဲ့သဘောသဘာဝ သရုပ်ဖော်ပြီး ၎င်းကို သာရုတ္ထဒီပနီမှာ ရည်ညွှန်းပါသည်။;in details: The discourses with more details

preached by the Buddha are basically depicting the commentarial nature, which is referred to in Sāratthadīpanī.;pol. writ.

podstoupit ("čelit-něčemu");ကြုံ;undergo ("face-sth.");T

podstoupit: Bude (to) muset podstoupit bez ohledu na potíže (~ "s víceméně jakýmikoliv potížemi").ကြုံ: ဘာမဆိုအခက်အခဲနဲ့ များစွာ ကြုံရပါတယ်။;undergo: (He) will have to undergo (it) with more or less any difficulties.;pol.

podvečer ("hrana² nočního⁰ slunce¹");ညနေစောင်း;evenfall ("evening sun's edge");adv.

podvodnický, být ("pokroucený (a) zakroucený");ကောက်ကျစ်;deceitful, be ("twisted (and) curled");I

podzim ("příležitost² před¹ zimním-obdobím°");ဆောင်းဦးပေါက်;fall (autumn, "opportunity² before¹ winter°");n.

pohled;ပို့ကတ်(တစ်စောင်);postcard;sg. E. postcard

pohled (názor);အမြင်(တစ်ခု);view;sg.

pohled: Lze poslat e-mail, ("aby (byl)")) rychleji než pohled.;ပို့ကတ်: အီးမေးလ်ကို ပို့ကတ်ထက် မြန်မြန်ရောက်အောင်ပို့နိုင်တယ်။;postcard: (One) can send e-mail ("to (be)")) more quickly than a postcard.;

pohled: Píše na pohled.;ပို့ကတ်: ပို့ကတ်တစ်ခုပေါ်မှာ စာရေးတယ်။;postcard: (He) writes on a postcard.;

pohlednice;ပို့ကတ်(တစ်စောင်) (WS. from ပို့ကတ်) ° ပို့ကတ်(တစ်စောင်);postcard;sg. WS. E. postcard (or) sg. E. postcard

pohnout;လှုပ်;move;T

pohnout se (změnit pozici);ပြောင်း;move (change position);T

pohnout: Pohnu trochu jazykem v ústech.;လှုပ်: ဝါးစပ်တွင် လျှာ(နှင်)နှင်းနည်းနည်းလှုပ်(နေ)တယ်။;move: (I) move (my) tongue a little in the mouth.;

pohodlně;နွေးနွေးထွေးထွေး;cosily;adv.

pohodlný, být ("(být) spokojený (s) podmínkami°");အဆင်ပြေ;convenient, be ("(be) satisfied¹ (with the) condition°");I

pohodlný: Kopíruji (ty) věty ("(a) dávám") úplně ct. Pánovi, poněvadž chci, aby měl (to) čtení pohodlnější.;အဆင်ပြေ: အပြည့်အစုံ ကူးပေးတာက ဦးရင်းအနေနဲ့ ဖတ်ရတာ ပိုပြီးအဆင်ပြေစေချင်လို့ပါ။;comfortable: (I) am copying ("(and) giving") the full sentences for the ven. Sir as (I) want (him) to have the reading more comfortable.;

pohotovost ("záležitost se-objevila");အရေးပေါ်;emergency ("affair appeared");n.

pohotovost: Máme pohotovost. ("Máme záležitost pohotovosti.");အရေးပေါ်: အရေးပေါ် ကိစ္စရှိတယ်။;emergency: There is an emergency. ("(We) have (an) issue (of) emergency.");

pohovka;ဆိုဖာ(တစ်ခု);sofa;sg. E. sofa

pohraničí (státu, "oblast², (která) spojuje¹ (se) okresy°");နယ်စပ်ဒေသ;border area (of a country, "area² (which) connects¹ districts°");n.

pohřeb;အသုဘ;funeral;n.

pohyb ("hýbat (aby bylo) vzácné {jmenec}");လှုပ်ရှားမှု;movement ("move (to be) rare {nouner}");n.

pohyb: bez jakéhokoliv pohybu ruky ("absolutně bez vlastnění pohybu");လှုပ်ရှားမှု: လုံးဝ လှုပ်ရှားမှု မရှိဘဲ;movement: without any

movement at all;
 pohyb: na poprvé (“s”) pohybem ruky;လှုပ်ရှားမှု: ပထမအကြိမ်အဖြစ်
 သူက လက်လှုပ်ရှားမှုနှင့်;movement: for the first (time) with
 movement of hand;
 pohybovat (“hýbat (aby bylo) vzácné”);လှုပ်ရှား;move about
 (“move (to be) rare”);T
 pohybovat se;ရွေး;move;T
 pojd! (užito k přátelům nebo mladším či nižším
 osobám);လာစမ်း;come! (to friends or inferior people);imper.
 pojdme;ဝို့် ° အောင် ° ရအောင်;let's;imper. col. (or) suff. (or) suff.
 pol.
 pojdme (~ -me): Uctivejme!;ဝို့် ကန်တောကြပါစို့ ဗျို;let's: let's
 worship!;imper. col. um.
 pojdme: (“Vskutku,”) zastavme diskuzi (“(o) psaní”);ရအောင်:
 စာဆွေးနွေးတာ ရပ်တော့ရအောင် (~ ရပ်ကြရအောင်);let's: Let's
 finish the (“writing”) discussion, (“indeed.”);
 pojdme: Pak si popovídáme. (“Když to skončí, pojdme si půjčit
 (a) vzít čas, ano?”);ရအောင်: အဲဒါ ပြီးမှ အချိန်လည်ရအောင်
 နေပါ;let's: After that let's have a talk. (“When that finishes, let's
 borrow (and) take (the) time, ok?”);inter. pol.
 pojdme: Pojdme se setkat (nějaký den) od zítřka.;အောင်:
 မနက်ဖြန်မှ တွေ့ကြအောင်;let's: Let's meet (on a day) since
 tomorrow.;col. fr.
 pojdte: Ctihodný pane, pojdte na almužní obchůzku.;ကြွ:
 ဆွမ်းခံကြပါ ဘုရား;come: Ven. Sir, come for alms-round.;imper.
 pol. mn.
 pojednání;ကျမ်း(တစ်စောင်);treatise;sg. writ.
 pojednání (učené, “psaní (po kterém se)
 touží”);စာတမ်း(တစ်စောင်);treatise (“writing (to be) yearned-
 for”);sg.
 pojištění (“brát' ujištění”);အာမခံ;insurance (“take' guaranty”);n.
 pojmenování (jméno);ပညတ်;designation;n. P. paññatti (= designation, name)
 pojmenovaný: knihy pojmenované 'piṭaka';အမည်ရသည့်:
 ပိဋကတ်အမည်ရသည့် ကျမ်းများ;named: books named 'piṭaka';writ.
 pojmenovat;သမုတ်;name (sth.);T
 pojmenovat: Pojmenoval Da Goun jakožto “Yangoun” (Rangún)
 (~ 'konec nebezpečí’);သမုတ်: ဒဂုံကို ရန်ကုန်ဟူ၍
 သမုတ်သည်;name: (He) named Da Goun as “Yangon” (~ 'end
 of danger’);writ.
 pojmenovat: Pojmenoval Lwan She (~ 'lék Ivan') jakožto “Myan
 Aun” (~ 'rychlý úspěch’);သမုတ်: လွန်ဆေးကို မြန်အောင်ဟူ၍
 သမုတ်သည်;name (sth.): (He) named Lwan She (~ 'Iwan
 medicine') as “Myan Aung” (~ 'quick success’);writ.
 pokárat;ဆုံးမ;admonish;T
 pokárat: Pokud uvidíš (něco) nedobrého (se mnou), tak (mě)
 jednoduše pokárej.;ဆုံးမ: အမြင်မတော်ရင်လဲ ဆုံးမပါ;admonish: If
 (you) see (anything) not good (with me), simply admonish
 (me);imper.
 poklad;ရတနာ;treasure;n. P. ratana (= treasure)
 poklad: Podle mapy to vypadá, jako kdyby v této jeskyni byl
 poklad.;ရတနာ: မြေပုံအရ ဒီလိုကိုကုထဲမှာ ရတနာရှိတယ်လို့
 ထင်ရတယ်;treasure: According to the map, it looks like if there
 is a treasure in this cave.;

pokládán za, být (“brát' znamení”);မုတ်ယူ;supposed to be, be
 (“take' sign”);T
 pokládat za (“brát' znamení”);မုတ်ယူ;suppose (“take' sign”);T
 pokládat: Pokládá jednu ruku na druhou (“ruku”);တင်:
 လက်တစ်ဖက်ကို အခြားလက်တစ်ဖက်ပေါ်သို့ တင်တယ်;place: (He)
 places one hand on another (“hand”).;
 poklidný, být (“chladný (a) vyléčený”);အေးဆေး(နေ);placid, be
 (“cool (and) cured”);I
 poklona;ခိုး;bow (when worshipping);n.
 poklonit se (“natáhnout' břicho” (a) natočit-obličej-
 dolů”);ဝမ်းလျားမော့က်;bow down (“extend' belly” (and) turn-face-
 down”);T
 poklonit se: Klaní se (mu) třikrát.;ဝမ်းလျားမော့က်:
 သုံးကြိမ်ဝမ်းလျားမော့က်တယ်;bow down: (He) bows down (before
 him) three times.;
 pokoj;အခန်း(တစ်ခန်း);room;sg.
 pokoj (místnost);အခန်း;room;sg.
 pokoj, hotelový (“pokoj’ budovy”);တိုက်ခန်း(တစ်ခန်း);apartment
 (“building's room”);sg.
 pokoj: do mnichova pokoje (tj. místnosti);ခန်း: ဘုရားခန်းကို;room:
 to monk's room;adv.
 pokoj: Je ve vašem hotelu volný (~ “dostupný”) jeden pokoj?
 (“Mohu si vzít jeden pokoj ve vašem hotelu?”);အခန်း: မင်းတို့
 ဟိုတယ်မှာ အခန်းတစ်ခန်းရနိုင်မလား;room: Is a room available in
 your hotel? (“Can (I) take one room in your hotel?”);inter.
 pokoj: klimatizovaný pokoj;အခန်း:
 လေအေးပေးစက်ပါတဲ့အခန်း;room: air-conditioned room;
 pokoj: Kolik pokojů chcete? (v hotelu);ခန်း:
 ဘယ်နှစ်ခန်းလိုလဲ;room: How many rooms do you want? (in
 hotel);inter.
 pokoj: opravit dveře (od) pokoje.;အခန်း: အခန်းတံခါးပြင်တယ်;room:
 repair door (of a) room;
 pokoj: protože ten pokoj nebyl připravený;အခန်း: အခန်းဟာ
 အဆင်သင့် မဖြစ်သောကြောင့်;room: because the room was not
 prepared;
 pokoj: V hotelu jsou (“dostupné”) prázdné pokoje.;အခန်း:
 ဟိုတယ်မှာ အခန်းလွတ် ရနိုင်တယ်;room: There are free rooms
 available in the hotel.;
 pokojný (bez války, “klidně (a) chladně”);ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်း;peaceful
 (without war, “calmly (and) coolly”);adj.
 pokojný, být;သား;peaceful, be;I
 pokojný, být (také o mysli, “chladný (a)
 příjemný”);ချမ်းသာ;peaceful, be (also about mind, “cool (and)
 pleasant”);I
 pokojný: (Tato) vesnice je (“prostě”) pokojná.;ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်း:
 ဒီရွာက ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်းပါ;peaceful: This village is (“just”) peaceful.;
 pokojt: My (~ “v nás”) je dostupný jeden pokoj.;အခန်း:
 ကျွန်ုပ်တို့ဆီမှာ အခန်းတစ်ခန်းရမယ်;room: We (~ “in us”) a room is
 available.;fut. uw.
 pokoušet se (“snažit-se moc”);ကြိုးစား;try (“strive much”);T
 pokračovat;ဆက်လက်(သွား) ° ဆက်;continue ° continue
 (“continue, shine (and “go”));T
 pokračovat (“pokračovat (a) pracovat”);ဆက်လုပ်;continue

("continue (and) work");T
pokračovat ("pokračovat (v) pracování");ဆက်လုပ်;continue
("continue (in) working");T
pokračovat ("pracovat");လုပ်;continue ("work");T
pokračovat ("spojit (a) třpytit-se");ဆက်လက်;continue ("join (and) glitter");T
pokračovat: Hele, pokračuj v psaní.;ဆက်:
ဆက်ရေးပါလေ။;continue: Hey, continue in writing.;imper. pol.
pokračovat: Moje pevné rozhodnutí mi pomáhá pokračovat v mém úsilí.;ဆက်လက်: ငါ့ရဲ. ကြိုးစားအားထုတ်မှုတွေကို
ငါ့ရဲ. ဆိုတာတို့ဆုံးဖြတ်ချက်တွေက ဆက်လက်ကူညီနေမှာပဲ။;continue: My
strong determination helps me to continue in my effort.;col.
cont.
pokračovat: Můžeme pokračovat v diskuzi?;ဆက်:
စာဆက်ဆွေးနွေးနိုင်မလား။;continue: Can we continue in the
discussion?;inter.
pokračovat: Pokračuj v práci, kterou máš ("k děláni").;ဆက်လုပ်:
လုပ်စရာရှိတာ ဆက်လုပ်ပါ။;continue: Continue in the work (that
you) have to do.;imper. pol.
pokračovat: Pokračuj v řízení přímo za nosem.;ဆက်:
ရှေ့တည့်တည့်ဆက်မောင်း;continue: Continue to drive straight
ahead.;imper.
pokračovat: Pokračuj. ("Mluv dál.");ဆက်: ဆက်ပြောပါ။;continue:
Continue. ("Talk further.");imper. pol.
pokračovat: Pokračuji ve studiu.;လုပ်:
စာဆက်သင်ဖို့လုပ်နေပါတယ်။;continue: (I)'m continuing to
study.;pol.
pokřivený, být ("pokroucený (a)
zakroucený");ကောက်ကျစ်;crooked, be ("twisted (and) curled");I
pokřivený, být: druh pokřivené mysli;ကောက်ကျစ်:
ကောက်ကျစ်တို့တိတ်မျိုး;crooked, be: a kind of a crooked mind;
pokročilý (stupeň, "střední
stupeň");အလယ်တန်း(တစ်ယောက်);intermediate ("middle
grade");sg.
pokročilý (stupeň);ဥပမာ(တစ်ယောက်);intermediate;sg.
pokročilý (zkušený, "stát-se² středním° (a) středním¹");
být;အလယ်အလတ်ဖြစ်;intermediate (experienced, "become²
middle° (and) middle¹");, be;I
pokročilý (zkušený);ဥပမာ;intermediate (experienced);adj.
pokročilý, být (prosperující, "buclatý (a) hojný");ဖွံ့ဖြိုး;progressed,
be (prosperous, "plump (and) abundant");I
pokročilý, být (prosperující, "být v nadbytku (a)
mnoho");ပိုများ;progressed, be (prosperous, "be-in-excess (and)
much");I
pokročilý, být (prosperující, "zvyšovat-se (a) zlepšovat-se");တိုးတက်;progressed, be (prosperous, "increase (and)
improve");I
pokročit;တိုး;advance;T
pokročit (při tréninku);ဖွား;progress (while training);T
pokrok ("rozvinout-se (a) stoupat {jmenec}");တိုးတက်မှု;progress
("develop (and) ascend {nouner}");n.
pokrok: dosažení pokroku;တိုးတက်: တိုးတက်အောင်မြင်မှု;progress:
attainment of progress;n.
pokrýt ("hodně se-rozšířit");ဖိုးလွှမ်း;cover ("spread¹ much°");I

pokrýt: 70 procent Země je pokryto vodou (~ "vodním
útwarem").;ဖိုးလွှမ်း: ကမ္ဘာကြီး၏ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းကို ရေပြင်ဖြင့်
ဖိုးလွှမ်းထားသည်။;cover: 70 percent of Earth is covered by water
("expanse").;writ.
pokrytectví ("něst³ falešnou² (podobu) dobré¹ osoby°
{jmenec}¹⁰ⁿ");လူကောင်းယောင်ဆောင်ခြင်း;hypocrisy ("carry³ false²
(image of) good¹ person° {nouner}¹⁰ⁿ");n.
pokud;ရင် ° ရင် ° လျှင် ° ဆိုရင်;if;conj. (or) suff. conj. (or) conj.
writ.
pokud ("+ (je) řečeno"): Pokud je (ten) slon ("řečný (být)¹") šedé
barvy, (pak) je šance, (že je to) skutečný slon.;လျှင်၊ ဆို: ဆင်က
မီးခိုးရောင်ဆိုလျှင် ဆင်အစစ်ဖြစ်နိုင်ခြေရှိတယ်။;if ("+ (is) said"): If the
elephant is ("said (to be)¹") of grey color, there is a chance,
(that it is) a real elephant.;
pokud ("+ (je) řečeno");ဆိုလျှင်;if ("+ (is) said");conj. writ.
pokud ne;သမျှ မ-;unless;suff.
pokud ne: Pokud mi (to) neřekne, tak neuvěřím.;သမျှ, မ-: သူ
မပြောသမျှ ကျွန်တော် မယုံဘူး။;unless: Unless he doesn't tell me, I
will not believe.;um.
pokud, také;ရင်လဲ;if, also;suff. conj.
pokud: Pokud bys řekl šedý, na místě (kde teď je) šedý, bylo
by (to) vhodnější.;ရင်: ခြေနေရာမှာ ခြေလျော့ဆိုရင် ပိုပြီး
သင့်တော်ပါလိမ့်မယ်။;if: If (you) say šedý at the place of šedý,
(it) will be more suitable.;fut.
pokud: Pokud mohu dosáhnout nesmrtelné Nibbāny, (pak) bych
ji měl dosáhnout.;ဆိုရင်: အမတအမြှိုက်နိဗ္ဗာန်ကို
ရောက်ရှိနိုင်တယ်ဆိုရင် ငါ အဲဒီကို ရောက်လိမ့်မယ်။;if: If I can attain
the deathless Nibbāna, I should attain it.;fut.
pokud: Pokud se (chci) dívat na televizi, tak se dívám.;ရင်:
တီဗီကြည့်ရင် ကြည့်။;if: If (I) want to watch TV, (I) watch.;col.
pokusit se;ကြိုးပမ်း;try ° attempt;T
pokusit se ("snažit-se moc");ကြိုးစား;try ("strive much");T
pol.;ထမင်းဆိုင်: ဒါ ထမင်းဆိုင်ပါ။restaurant: This is a restaurant. °
ဘူး: ဒီစာအုပ် ဆရာမ ဖတ်တာ မဟုတ်ပါဘူး။;not: This book is not
what the (female) teacher reads. ° တာ မဟုတ်ပါဘူး: ဒီစာအုပ်
ဆရာမ ဖတ်တာ မဟုတ်ပါဘူး။;which isn't: This book is not what
the (female) teacher reads. ° ဒါ: ဒါ ထမင်းဆိုင်ပါ။this: This is a
restaurant.;tohle: Tohle je restaurace. ° restaurace: Tohle je
restaurace. ° který ne: Tohle není kniha kterou učitelka čte. °
ne: Tohle není kniha kterou učitelka čte.;
pol. col.;သာ: ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းဘေးမှာရှိလို့
သာလဲသာလာပါတယ်။;beautiful ("pleasant"): As it is next to
Irrawaddy river, ("also as for beauty,") (it) is also beautiful.;
pole;လယ်;field;sg.
pole ("kulatý venek");ကွင်းပြင်(တစ်ခု);field ("round exterior");sg.
pole, rýžové;လယ်(တစ်ကွက်);field, paddy;sg.
pole, rýžové ("pole, otevřené-pole");လယ်ကွင်း;field, paddy ("field,
open-field");n.
pole, rýžové ("pole¹ rýžového-pole°");လယ်ကွင်း(တစ်ကွင်း);field,
paddy ("field¹ (of) paddy-field°");sg.
pole: Kráva stojí na poli.;ကွင်းပြင်: နွားတစ်ကောင် ကွင်းပြင်ပေါ်မှာ
ရပ်နေတယ်။;field: A cow is standing on the field.;cont.
poledne ("čas přímého¹ poledne°");မွန်းတည့်ချိန်;noon ("time² (of)
straight¹ noon°");adv.

poledne ("den (je) dobře");နေလည် (WS. from နေ့လယ်) °
နေ့လယ် ° နေ့ခင်း;noon ("day (is) well");adv. (or) adv. WS.
poledne ("půlka dne");နေ့လယ်;midday ("day-half") ° noon ("day-
half");adv.
poledne: co se týče včerejšího poledne.;နေလည်: မနေ့က
နေ့လည်က ဆိုရင်;midday: as for midday yesterday;
poledne: oběd pro mnichy ("polední jídlo");နေလည်: နေ့လည်ဆွမ်းစား ° နေ့ခင်း: နေ့ခင်းဆွမ်းစား;noon: lunch for monks
("noon food");mn.
poledne: Zítra v poledne chci jet do Nādhātči Pagody.;နေလယ်: မနက်ဖန်နေ့လယ် ငါးထပ်ကြီးဘုရားသွားချင်ပါတယ်;noon: Tomorrow
at noon (I) want to go to Ngadatkyi Pagoda.;pol.
polévka ("polévka¹ uvedená-k-varu^o");စွပ်ပြုတ်(တစ်ပွဲ);soup
("boiled¹ soup^o");sg. (portion) E. soup
polévka, lehká ("sladká¹ omáčka^o");ဟင်းချို;soup, light ("sweet¹
curry^o");n.
polévka: jíst (~ "pít") polévku;စွပ်ပြုတ်: စွပ်ပြုတ် သောက်တယ်;soup:
drink soup;
polévka: Polévka je horká.;စွပ်ပြုတ်: စွပ်ပြုတ်က ယူတယ်;soup: Soup
is hot.;
policajt (CZ col., "má² status¹ policie^o");ရဲအရာရှိ(တစ်ယောက်၊
တစ်ဦး);cop (EN col., "has² status¹ (of) police^o");sg.
policajt (CZ col., policejní strážník);ရဲ(တစ်ယောက်);policeman;sg.
policajt: Kdo je támhle? Hele, to jsou jen policajti.;ရဲ: ဟိုဟာ
ဘယ်သူလဲ။ အဲဒါ ရဲတွေလေ။;policeman: Who is over there? Those
are just policemen.;col.
policajt: Policajt se stará o (silniční) dopravu.;ရဲ: ရဲက
ယာဉ်သွားယာဉ်လာကို ဂရုစိုက်နေတယ်။;policeman: The policeman
is taking care of the traffic.;cont.
police (na knihy, "knihni police");စာအုပ်စင်(တစ်ထပ်);bookshelf
");sg.
police (ve skříní atd.);စင်(တစ်ထပ်);shelf (in a cupboard etc.);sg.
police: Na polici v pokoji není žádné volné místo.;စာအုပ်စင်:
အခန်းထဲက စာအုပ်စင်က (~ စာအုပ်စင်မှာ) နေရာလွတ်
မရှိဘူး။;bookshelf: There is no free space in the bookshelf in the
room.;
policejní stanice ("policejní místo");ရဲဌာန;police station ("police
place");n.
policejní strážník;ရဲ(တစ်ယောက်);policeman;sg.
policejní strážník ("má² status¹ policie^o");ရဲအရာရှိ(တစ်ယောက်၊
တစ်ဦး);policeman ("has² status¹ (of) police^o");sg.
policie;ရဲ;police;n.
polička;စင်(တစ်ထပ်);shelf (in a cupboard etc.);sg.
politický ("(z) politiky");နိုင်ငံရေး;political ("(of) politics");adj.
politický: politický vězeň;နိုင်ငံရေး: နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသား;political:
political prisoner;
politika ("záležitost¹ země^o");နိုင်ငံရေး;politics ("country subject";n.
politováníhodně ("skrže¹⁰ ne¹dobrou² kammu^o
{příslovec³}");ကံမကောင်းစွာဖြင့်;regrettably ("by¹⁰ not¹ good²
kamma^o {adverb³}");adv.
poloha ("stav (a) umístění");အနေအထား;situation ("state (and)
placement");n. writ.
poloha: ohledně geofyzické polohy;အနေအထား: ဘူမိဗေဒ (~
ဘူမိဗေဒ) အဆိုင်ရာအနေအထားနှင့်ပတ်သက်လို့;situation: regarding

the geophysical situation;writ.
polovina;ခွဲ(တစ်ခွဲ) ° တစ်ဝက် ° တဝက် (from တစ်ဝက်) °
ဝက်(တစ်ဝက်);half;n. (or) sg.
polovina ("ostrá polovina");ထက်ဝက်(တစ်ဝက်);half ("sharp
half");sg.
polovina ("ostrá půlka");ထက်ဝက်;half ("sharp half");n.
polovina: dva čiat, padesát haléřů (~ "polovina") (historická
cena);ခွဲ: နှစ်ကျပ်ခွဲ;half: two kyats, fifty penny (~ "half")
(historical price);
položít;ထား;put;T
položít ("umístít (a) položit");တင်ထား;put ("place (and) put");T
položít (něco na něco);တင်;put (sth. on sth.);T
položít (něco někam, "položít (a) upevnit");တင်ထား;put (sth.
swh., "put (and) fix");T
položít (něco někam);အပ်(ထား);put (sth. swh.);T
položít (telefon, "pustit¹ telefon^o");ဖုန်းချ;hang up ("drop¹
phone^o");T E. phone
položít (telefon): Jdu položit telefon. (Položím telefon.);ချ: ငါ
ဖုန်းချလိုက်တော့မယ်။;hang up (phone): I am going to hang up
phone.;fut.
položít (telefon): Pokládám (telefon).;ချ: ချလိုက်။;hang up: (I)'m
hanging up.;col.
položít: dvě ruce položené na hlavě;တင်ထား: ခေါင်းပေါ်မှာ
တင်ထားတဲ့ လက်နှစ်ချောင်း;put: two hands put on the head;n.
položít: Sekretářka pokládá slovník na stůl.;ထား: အတွင်းရေးမှူးက
အဘိဓာန်ကို စားပွဲပေါ်မှာ ထားနေတယ်။;put: The secretary is putting
the dictionary on the table.;cont.
položít: Ukazuje hlavu položenou na pažích.;တင်ထား:
လက်မောင်းပေါ်မှာ ဦးခေါင်းတင်ထားတာကို ပြတယ်။;put: (He) shows
head put on arms.;
polštář;အုံး(တစ်လုံး);pillow;sg.
polštář ("hlavový polštář");ခေါင်းအုံး(တစ်လုံး);pillow ("head's
pillow");sg.
polštář ("polštář¹ (pro) hlavu^o");ခေါင်းဦး(တစ်လုံး) °
ခေါင်းအုံး(တစ်လုံး) (from ခေါင်းဦး);pillow ("head pillow");sg.
polštář: Tento polštář je měkký.;ခေါင်းအုံး: ဒီခေါင်းအုံးက
ပျော့တယ်။;pillow: This pillow is soft.;
polykat;ချို;gorge;T
polykat ("spolkout (a) snížit");ချိုချ;gorge ("swallow (and)
lower");T
pomaloučku polehoučku;ဖြည်းဖြည်းချင်း;slowly slowly;adv.
pomalu;ဖြည်းဖြည်း ° ဖြေးဖြေး;slowly;adv.
pomalu: Chodí pomalu.;ဖြေးဖြေး: ဖြေးဖြေး လျှောက်နေတယ်။;slowly:
(He) walks slowly.;cont.
pomalu: Jím pomalu.;ဖြေးဖြေး: ကျွန်တော် ဖြေးဖြေးစားတယ်။;slowly: I
eat slowly;um.
pomalu: Mluv(te) pomalu!;ဖြေးဖြေးလေး: ဖြေးဖြေးလေး
ပြောပါ။;slowly: Speak slowly!;imper. pol.
pomalu: Poněvadž je dopravní zácpa, auta musí jet
pomalu.;ဖြေးဖြေး: ယာဉ်ကြောပိတ်နေလို့
ကားတွေဖြေးဖြေးသွားရတယ်။;slowly: As there is a traffic jam, the
cars must go slowly.;
pomalu: Protože je mlha, auta musí jet (~ "řídít")
pomalu.;ဖြေးဖြေး: မြူဆိုင်းနေလို့ ကားတွေကို

မြေးမြေးမောင်းရတယ်။;slowly: Because it's foggy, cars must go (~ "drive") slowly.;
pomalý, být;နေး;slow, be;l
pomalý, být ("ne rychlý");မမြန်;slow, be ("not quick");l
pomalý: Během používání internetu, je pomalý, (a tak) mohou být (chvíle) nevelké spokojenosti.;နေး: ဒီမှာ internet သုံးရတာနေးပြီး သိပ်အဆင် မပြေတာတွေ ရှိတတ်ပါတယ်။;slow: While using Internet here, it is slow, (so) there may be (occasions) of not much satisfaction.;pol. col.
pomelo ("ovoce² již-neužitečného¹ buvola");ကျွဲကောသီး(တစ်လုံး);pomelo ("fruit² (of) no-longer-useful¹ buffalo");sg.
poměr;အချိုး;proportion;n.
pomoranč ("ovoce² vzhlížení¹ (ke) stromu-terminalia");လိမ္မော်သီး;orange ("fruit² (of) looking-up¹ (to) terminalia-tree");n.
pomorančový džus;လိမ္မော်ရည် ° လိမ္မော်ရည် (WS. from လိမ္မော်ရည်);orange juice ");n. WS.
pomorančový džus ("tekutina² kroucení^o (a) vzhlížení¹");လိမ္မော်ရည်;orange juice ("liquid² (of) twisting^o (and) looking-up¹");n.
poměrně;ခပ်;fairly;adv.
poměrně (~ "dobře"): Jsem poměrně (~ "dobře") spokojený;ကောင်းကောင်း: ကောင်းကောင်းအဆင်ပြေပါတယ်။;quite (~ "well"): (I) am quite (~ "well") satisfied.;pol.
poměrně ("docela (a) poněkud");အတော်အတန်;fairly ("quite (and) somewhat");adv.
poměrně (poněkud, "trochu, trochu");နည်းနည်း;relatively ("little, little");adv.
pomlčka ("dlouhá¹ čára");မျဉ်းရည်(တစ်ကြောင်း၊ တစ်လိုင်း);dash ("long¹ line");sg.
pomoc ("podpora (a) pomoc");အထောက်အကူ;help ("support (and) assistance") ° aid ("support (and) assistance");n.
pomoc ("pomoc rovnoměrně");အကူအညီ;help ("help equally");adj.
pomoc ("souhlasit¹ (že) pomůže^o {jmenec³}");ကူညီခြင်း;help ("agree¹ (to) assist^o {nouner³}");n.
pomoc (někomu): Není konce mnohému děkování za tu ("dodanou") pomoc.;ကူညီပေး: ကူညီပေးသည့်အတွက် (များစွာ)ကျေးဇူးတင်လို့ မဆုံးပါဘူး။;help (sb.): There is no end to the much of thanking for the ("given") help.;pol.
pomoc: Dostal jsem slib, že (mi) pomůže (~ "pro pomoc");.ကူညီ: ကူညီဖို့ ကတိကို ရခဲ့တယ်။;help: (I) got the promise to get help (~ "for help");.p.s.
pomoc: Jsem šťastný vědouce, že má pomoc byla užitečná.;ကူညီ: ကျွန်တော် ကူညီတာ အသုံးဝင်တယ်လို့ သိရတဲ့အတွက် ဝမ်းသာပါတယ်။;help: (I) am happy knowing, that my help is useful.;pol.
pomoc: Musel jsem požádat o pomoc.;အကူအညီ: အကူအညီတောင်းခံခဲ့ရပါတယ်။;help: (I) had to ask for help.;p.s. pol.
pomoc: nejohromnější pomoc;ကူညီခြင်း: အကြီးမားဆုံးကူညီခြင်း;help: the hugest help;
pomoci;တယ်;help;T
pomoci ("dát¹ pomoc");ကူပေး;help ("give¹ help");T

pomoci ("dohlížet-nad² podporou^o (a) pomoci¹");အထောက်အကူစောင့်;help ("watch-over² support^o (and) help¹");T
pomoci ("pomoci být-stejný");ကူညီ;help ("help (to) be-equal");T
pomoci (někomu, "dát¹ pomoci");ကူညီပေး;help (sb., "give¹ help");T
pomoci (někomu): Pomohu (~ "mohu pomoci") jak (jen) mohu.;ကူညီပေး: တတ်နိုင်သလောက် ကူညီပေးနိုင်ပါတယ်။;help (sb.): (I) will (~ "can") help as much as I can.;pol.
pomoci: Mohu (ti) pomoci? ("Měl bych (ti) pomoci?");ကူညီ: ကူညီပေးရမလား။;help: Can (I) help (you)? ("Should (I) help (you)?");inter.
pomoci: Můžeš mi pomoci?;ကူညီ: မင်း ငါ့ကို ကူညီနိုင်မလား။;help: Can you help me?;inter. col.
pomoci: Pokud chceš (~ "(jsi) spokojený"), prosím, pomoz mi.;ကူညီ: ခင်ဗျား အဆင်ပြေရင် ကျေးဇူးပြုပြီး ကူညီပါ။;help: If (you) like (~ "(are) satisfied"), please, help (me);imper. pol.
pomoci: Pomohu (ti s tím, s) čím (ti) mohu pomoci.;ကူညီ: ကူညီနိုင်တာ ကူညီမှာပါ။;help: (I) will help (you with) what (I) can help (with);col. pol.
pomoci: Pomohu (ti) jak jen mohu.;ကူပေး: ကူနိုင်သလောက် ကူပေးပါမယ်။;help: (I) will help (you) as much as (I) can.;fut. pol.
pomoci: Řekni (s) čím chceš pomoci.;အကူအညီ: အကူအညီလိုတာပြောပါ။;help: Tell what (you) need to help (with);col. pol.
pomoci: Žádá se, abys (mu) pomohl ("ze strany") (svých) možností.;ကူညီ: တတ်နိုင်တဲ့ဘက် ကကူညီပေးပါလို့ တောင်းပါရစေ။;help: (It) is requested, that (you) help (him) ("from the side of") (your) possibilities.;pol.
pomocník: Pracuje jakožto pomocník mnichů.;ဒကာ: ဘုန်းကြီးများအတွက် ဒကာအဖြစ်အလုပ်လုပ်တယ်။;supporter: (He) works as a supporter for monks.;
pondělí ("měsíční den");တနင်္လာနေ့;Monday ("moon day");adv.
pondělí: Kdy bude pondělí?;တနင်္လာနေ့: တနင်္လာနေ့ ဘယ်တော့လဲ (~ ဘယ်ချိန်လဲ)။;Monday: When will be Monday?;inter. col.
pondělí: Vráťím se příští pondělí.;တနင်္လာနေ့: နောက် တနင်္လာနေ့ ပြန်မယ်။;Monday: I'll return next Monday.;col.
ponechat (něco u někoho);အပ်(ထား);keep (sth. with sb.);T
ponechat si ("ponechat-si (a) dát-stranou");သိမ်းထား;keep ("keep (and) set-aside");T
ponejvíce;များသောအားဖြင့် ° အဓိက;mostly ° largely;adv. P. adhika (= exceeding) (or) adv.
poněkud;နည်းနည်း ° နဲ့နဲ့ ° ခပ်;slightly ° little bit;adv.
poněkud (poněkud, "trochu, trochu");နည်းနည်း;somewhat ("little, little");adv.
poněkud: (To je) poněkud moc.;နဲ့နဲ့: နဲ့နဲ့များပါတယ်။;little bit: (This is) little bit too much.;pol.
poněvadž;သောကြောင့် ° အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ° လို့ ° တော့ ° ရှိ (from ရှေ့) ° သဖြင့်;as ° since ° because;conj. (or) conj. col. (or) suff. (or) suff. conj. (or) conj. writ.
poněvadž ("k¹⁰ řečení³ co^oco² (je) důvodem¹");ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ -လို့(ပါ);as ("to¹⁰ say³ what^owhat² (is the) reason¹");conj.
poněvadž: Poněvadž chlapec jde (a) bude pít vodu, sklenice

vody (stále) ("prostě") plná.;လို့: ကောင်လေး ရေသွားသောက်မလို ရေခွက်က အပြည့်ပဲ။;because: Because the boy goes (and) will drink water, the glass of water is (still) ("just") full.;col.

poněvadž: Poněvadž je (ten) monitor velký, je snadné si psát eseje.;လို့: မော်နီတာဟာ ကြီးလို့ (~ ကြီးတော့) စာစီးစာကုံးတွေ ရေးရတာ လွယ်ကူပါတယ်။;because: because (the) monitor is big, writing the essays ("for oneself") is easy.;pol.

poněvadž: Poněvadž má hlad, jde do obchodu jíst a pít.;မိုး: ဆာတာဖို့ သူ စားသောက်ဆိုင်သွားတယ်။;as: As (he) is hungry, he goes to a shop to eat (and) drink.;col.

poněvadž: Poněvadž píšeš (s) chybami, já nerozumím.;လို့: အများတွေရေးလို့ ငါ နားမလည်ဘူး။;as: As (you) write mistakes, I don't understand.;col.

poněvadž: Poněvadž prší, květiny jsou mokré.;လို့: မိုးရွာနေလို့ ပန်းပွင့်(တွေ) မိုးစိုနေတယ်။;because: Because it is raining, flowers are ("being") wet.;cont.

poněvadž: Prý, že protože se počítač ("u") těchto mnišek rozbil, (ony) přišly.;လို့: ဒီသီလရင်တွေမှာ ကွန်ပျူတာပျက်နေလို့ လာကြတာတဲ့။;as: (Somebody) said, that as the computer of (~ "in") these nuns got broken, they came.;col.

poničit ("zničit (a) zablokovat");ဖျက်ဆီး;damage ("destroy (and) block");T

poničit: Tahle opice poničila střechu.;ဖျက်ဆီး: ဒီ မျောက်က အမိုးကို ဖျက်စီးသွားပြီ။;damage: This monkey has damaged the roof.;p.p.

ponižovat ("dělat" myšlení malým);အထင်သေး;belittle ("(make) thinking little");T

ponižovat: Takto, namyšlení, prostě ponižují druhé.;အထင်သေး: ဒီလို ဘဝင်မြင့်လေ တ(စ်)ယောက်ကိုတ(စ်)ယောက် အထင်သေးလေပါပဲ။;belittle: This way (they), being conceited, just belittle others.;pol.

ponižující, být ("být-nedostačující (a) být-horší");ယုတ်ညံ့;derogatory, be ("be-deficient (and) be-inferior");I

ponižující, být ("padá" dolů);နိမ့်ကျ;derogatory, be ("falls" down");I

ponožek, pár;ခြေအိတ်(တစ်စုံ);socks, a pair of;sg.

popálit se ("hořet (a) shořet");လောင်ကျွမ်း;scorched, get ("burn (and) be-burnt-up");I

popálit se: Když se dostaneš moc blízko, vskutku, popálíš se.;လောင်ကျွမ်း: အလွန်နီးကပ်လာတဲ့အခါ လောင်ကျွမ်းသွားရောပဲ။;scorched, get: When (you) get too much close, (you), indeed, get scorched.;col.

popel;ပြာ;ash;n.

popelník ("hrnek² (na) cigaretový" popel");ဆေးလိပ်ပြာခွက်(တစ်ခွက်);ashtray ("cup² (for) cigarette° ash");sg.

popovídat si: Chtěl bych si s tebou popovídat důvěrně (a) otevřeně.;စကားပြောဆို: ခင်ဗျားနဲ့ ရင်းနှီးပွင့်လင်းစွာ စကားပြောဆိုချင်ပါတယ်။;talk: (I) want to talk with you intimately (and) closely.;pol. um.

poprsí ("kulatá¹ hrud°");ရင်ခွင်;bust ("round¹ chest°");n.

poprvé ("počínaje² od¹ teď°");အခုမှစ;first time ("starting² from¹ now°");adv.

poprvé: S tímhle jsem se teď setkal poprvé. ("Tohle je věc, (se) kterou, pro mě, jsem se setkal počínaje od teď.");အခုမှစ: ဒါဟာ ကျွန်တော်အနေနဲ့ အခုမှစကြဖူးတဲ့အရာပါ။;first time: This I have

encountered for the first time, now. ("This is a thing which, for me, (I) have met for starting from now.");pol.

poptat se ("kompletně¹ vyzkoušet°");စုံစမ်း;demand (ask about a matter, "test¹ completely°");T

poptat se: Bude dobré, když se poptáš.;စုံစမ်း: စုံစမ်းလို့ ရပါလိမ့်မယ်။;enquire: (It) will be good, if (you) enquire.;fut.

poptávka (ekonomická, "kupní moc");ဝယ်အား;demand (economic, "buy power");n.

poptávka (ekonomická): Poptávka po mědi také stoupla.;ဝယ်အား: ကျေးနီ ဝယ်အားလည်း အလားတူ ကောင်းလာတယ်။;demand (economic): The demand for copper also increased.;

pořád;ဆဲ ° ဆဲဆဲမှာ ° တုန်း;still;suff. adv. (or) adv.

pořád: Jo, pořád (mě to) prostě zajímá.;တုန်း: အင်း စိတ်ဝင်စားတုန်းဘဲ။;still: Yep, (I)'m still ("just") interested.;col. fr.

pořád: Pořád chodím do školy.;တုန်း: ကျောင်းတက်တုန်းပါ။;still: (I) still attend school.;pol.

pořád: Pořád jen chodím do školy.;ဆဲ: ကျောင်းတက်နေဆဲပါပဲ။;still: (I) am still just attending school.;pol.

pořád: Pořád neumím číst (Barmsky).;သေး: မဖတ်တတ်သေးပါဘူး။;still: (I) still cannot read (in Burmese).;pol.

pořád: Pořád prší.;ဆဲ: -နေ: အခု မိုးရွာနေဆဲပါ။;still: It is still raining.;pol.

pořád: Pořád rozumím jen trošičku.;သေး: နည်းနည်းလေးပဲ နားလည်သေးတယ်။;still: (I) still understand just little bit.;

pořád: Přestože jsem pořád chodil do školy, poněvadž jsem se oženil, nemohu dál pokračovat.;ဆဲဆဲမှာ: တက္ကသိုလ်တက်မဲ့ ဆဲဆဲမှာ အိမ်ထောင်ကျတာမို့ ဆက်မတတ်တော့မဲ (~ ဆက်မတတ်ခဲ့ဘူး)။;still: Though (I) was still attending school, as (I) got married, (I) cannot continue any more.;fut. col.

pořád: Prostě se pořád usmívám.;အမြဲတမ်း: အမြဲတမ်းပဲ ပြုံးနေလိုက်ပါ။;always: (I) am just always smiling.;pol. cont.

pořádat;ကျင်းပ;hold;T

pořádat (~ "dělat"): Jakožto připomínka Národního Dne, přednášky, přehlídky (a) soutěže jsou pořádány (~ "dělány") (a) zúčastněnē (lidmi).;ပြုလုပ်: အမျိုးသားနေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ဟောပြောပွဲများနှင့် ပြပွဲ ပြိုင်ပွဲများကို ပြုလုပ်ကျင်းပကြပါသည်။;hold (~ "made"): As a commemoration of the National Day, lectures, exhibitions (and) competitions are held (~ "made") (and) participated (by people).;writ.

pořádat (oslavu, "shromáždit-se (a) účastnit-se");ဆင်နွှဲ;hold (a celebration, "assemble (and) participate");T

pořádat (schůzku atd., "domluvit-se-na-čase (a) upevnit");ချိန်းထား;arrange (a date etc., "fix(a-date-etc.) (and) fix");T

pořádat: Tehdy (~ "v tom dni") se po celé zemi Myanmaru pořádají slavnosti Národního Dne.;ကျင်းပ: ထိုနေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံ တဝန်းလုံး၌ အမျိုးသားနေ့ အခမ်းအနားများ ကျင်းပကြပါသည်။;hold: On that day all over Myanmar country the celebration of National Day is held.;writ.

pořádat: Tenisový zápas je pořádán na trávě.;ကျင်းပ: တင်းနစ်ပြိုင်ပွဲ မြက်ခင်းပေါ်မှာ ကျင်းပနေတယ်။;hold: The tennis match is ("being") held on the grass.;cont.

pořadí ("spojit (a) brát {jmenec}");ဆက်ခံခြင်း;succession ("connect (and) take {nouner}");n.

poradit ("dát¹ radu^o");အကြံပေး;advise (give¹ advice^o);T
 poradit ("dát² názor^o (a) znalost¹");အကြံဉာဏ်ပေး;advice, give an
 ("give² idea^o (and) knowledge¹");T
 poradit ("dělat¹ názor^o");အကြံပြု;advise ("make¹ opinion^o");T
 poradit: Rád bych (~ "chci") (ti) poradil jednu věc.;အကြံပေး:
 တစ်ခုတော့ အကြံပေးချင်ပါတယ်။;advise: (I) would like to advise
 (you) one thing.;pol.
 poradit: Zve ostatní lidi, aby (jí) poradili.;အကြံဉာဏ်ပေး:
 အကြံဉာဏ်ပေးဖို့ အခြားလူများကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။;advice, give an:
 (She) invites other people, to give (her) an advice.;pol.
 pořádku, být v;ရ;right, be;l
 pořádku, být v: To je v pořádku.;အဆင်ပြေ: အဲဒါ
 အဆင်ပြေတယ်။;fine, be: That's fine.;col. pres.
 pořádku, v: Bude v pořádku (když) půjdu?;ရ: လိုက်ရမလား။;right,
 be: Will (it) be right to go?;inter. col.
 pořádku, v: To je v pořádku.;ရ: ရပါတယ်။;alright: That's alright.;
 pořádně;လိုက်;much ° well;adv. col. (or) adv.
 pořádně: Spi pořádně abys měla dobrý spánek.;လိုက်:
 အိပ်ရေးဝအောင် အိပ်လိုက်ပါ။;much: To have a good sleep, sleep
 much.;imper. pol.
 poraněný, být ("stát-se² (že) přijme¹ poranění^o");ဒဏ်ရာရစေ °
 ဒဏ်ရာရ;injured, be ("happen² (to) receive¹ wound^o");l
 poranit se ("dostat¹ zranění^o");ဒဏ်ရာရ;wound (oneself, "get¹
 injury^o") ° injured, get (oneself, "get¹ injury^o");l
 poranit si: (To) děvče si poranilo nohu (od kotníku
 dolů);ဒဏ်ရာရ: ကောင်မလေး ခြေဖဝါး ဒဏ်ရာရသွားတယ်။;injure:
 The girl injured (her) foot.;p.s.
 porno ("bobtnající film");ဖူးကား;porn ("swelling film");n.
 porno: Budeš se dívat na porno?;ဖူးကား: ဖူးကားကြည့်မလား။;porn:
 Will you watch a porn?;inter.
 porodit;ဖွား;birth, give;T
 porodit ("narodit-se (a) vidět");ဖွားမြင်;birth, give ("be-born (and)
 see");T writ.
 porovnat;ခန့်;compare;T
 porovnat, porovnávat (také o kvalitách lidí, "odhadnout (a)
 hádat");ခန့်မှန်း;compare (also about qualities of people, "estimate
 (and) guess");T
 porovnávat: Protože tě (s ní) nikdo nemůže porovnávat.;ခန့်မှန်း:
 ခင်ဗျားမခန့်မှန်းတတ်လို့ပါ။;compare: Because you cannot be
 compared (to her).;pol.
 porozumění ("moc³ (a) schopnost² pochopit^o (a)
 porozumět¹");သဘောပေါက်နားလည်နိုင်စွမ်း;comprehension
 ("power³ (and) ability² (to) realize^o (and) understand¹");n.
 porozumění: Neměl žádné porozumění kastovního systému
 Indie.;သဘောပေါက်နားလည်နိုင်စွမ်း:
 အိန္ဒိယအမျိုးဇာတ်စနစ်အကြောင်းကို သဘောပေါက်နားလည်နိုင်စွမ်းမျှ
 မရှိပေ။;comprehension: (He) had no comprehension of the
 caste system of India.;p.s. writ.
 porozumět ("probdnout¹ (a) chytit²
 charakter^o");သဘောပေါက်မိ;comprehend ("pierce¹ (and) catch²
 (the) character^o");l
 porušit (pravidla, "rozbit (a) prorazit");ကျိုးပေါက်;break (rules,
 "break (and) perforate");T
 porušit (pravidla);ကျိုး;break (precepts);T

porušit (pravidla): Aby nedošlo k porušení pěti pravidel, je třeba
 se nemálo kontrolovat.;ကျိုး: ငါးပါးသီလကို မကျိုးအောင် မနည်း
 ထိန်းနေရတယ်။;break (precepts): In order not to break the five
 precepts, one must much (~ "not little") control (oneself).;
 porušit (pravidlo, "porušit (a) prorazit");ကျိုးပေါက်;break (a rule or
 precept, "violate (and) perforate");T
 posadit se: Požádej je (~ "naříd jim") (ať) se posadí.;အထိုင်:
 သူတို့ကို အထိုင်ခိုင်းပါ;sit: Ask (~ "request") them to sit.;imper. pol.
 poschodí níže, o ("ve² stupni¹ níže^o");အောက်ထပ်မှာ;downstairs
 ("in² level¹ down^o");adv.
 poschodí výše, o ("ve² stupni¹ výše^o");အပေါ်ထပ်မှာ;upstairs ("in²
 level¹ up^o");adv.
 posel (prorok, "rozkazující posel");စေတမန်(တစ်ဦး);messenger
 (prophet, "commanding messenger");sg.
 poskvrněný, být;စွန်း;stained, be;l
 poskytovat ("podporovat (a) pomoci");ထောက်ပံ့;provide ("support
 (and) help");T
 poslat (dopis atd.);ပို့;send (a letter etc.);T
 poslat (osobu);စေ;send (a person);T rare
 poslat: ("Já") nepošlu ti více než tolik (~ "tohle").;ပို့: ဒီထက်ပိုပြီး
 ငါ ပို့လိမ့်မယ် မဟုတ်တော့ဘူး။;send: I won't send (you) more than
 this.;
 poslat: Napíši několik vět a pošlu (je).;ပို့: ဝါကျအချို့ ရေးပြီး
 ပို့ပါမယ်။;send: (I) will write several sentences and send it.;fut.
 poslat: Pokud přijedeš do Dili, pošli mi e-mail.;ပို့: ဒေလီကို လာရင်
 မေးပို့လိုက်ပါ။;send: If you come to Delhi, indeed, send (me) an
 e-mail.;imper. pol.
 poslat: pošle mysl (aby ji) poslal ("(a) upevnil") a pak ... ;ပို့ထား:
 စိတ်ကို ပို့ထားပြီး ပို့တာ;send: having send to send ("(and) fix") the
 mind;
 poslat: Už jsem to poslal. ("Je ti to posláno.");ပို့: ခင်ဗျားဆီကို
 ပို့ပြီးတော့။;send: It is sent to you.;pol. um.
 poslat: Zdvořile (tě) žádám, abys znovu (nějaký) poslal ("(a)
 dal").;ပို့: ထပ်ပို့ပေးပါဦးလို့ မေတ္တာရင်ခံအပ်ပါတယ်။;send: (I) request
 (you) to send ("(and) give") (another one) again.;pol.
 poslední ("nejvíce¹ vzadu^o");နောက်ဆုံး;last ("most¹ back^o");adj.
 poslední (minu.ý týden, noc atd., "poslední (a)
 poslední");နောက်ဆုံး;last (week, night etc., "last (and) last");adj.
 poslední: (Je to) město posledního krále Myanmar.;နောက်ဆုံး:
 နောက်ဆုံး မြန်မာဘုရင်ရဲ့ နေပြည်တော်ပါ။;last: (It is) a town of the
 last Myanmar king.;pol.
 poslední: během posledních tří a půl let;နောက်ဆုံး:
 နောက်ဆုံးသုံးနှစ်ခွဲတွင်;last: during the last three and a half
 years;writ.
 poslední: poslední dobou ("v posledních dnech");အရင်:
 အရင်နေ့တွေမှာ;last: during (~ "in") last (few) days;
 poslední: v poslední části života;နောက်: ဘဝနောက်ပိုင်းမှာ;last: at
 the last part of life;
 poslouchat;နား;listen;T
 poslouchat (~ "slyšet"): Poslouchal jsem (to) znovu a znovu ve
 (svých) uších.;ကြား: နားထဲမှာ ထပ်တလဲလဲ ကြားနေခဲ့ပါတယ်။;hear:
 (I) was hearing (it) again and again in (my) ears.;p.s. pol.
 poslouchat ("ucho stojí");နားထောင်;listen ("ear stands");T
 poslouchat: Budu poslouchat (co) ct. Pán (řekne), ano?;နား:

အရင်ဘုရား နာ(ယူ)တော့မယ် နော်။;listen: (I) will listen to the ven. Sir, ok?;inter. fut.

poslouchat: Dělej do písmene co (ti) prarodiče říkají.;နားထောင်: ဘိုးဘိုးတို့ရဲ့ စကားကို မြေဝယ်ကျနားထောင်(နော်) သမီးလေး။;listen: Do what the grandparents say, to the letter, dear daughter.;imper. col.

poslouchat: Když (budeš) poslouchat každý den, jak (to) začneš znát velice dobře, stane se (tvé) mluvení znamenitějším, myslím si.;နားထောင်: နေ့စဉ် နားထောင်ရင်းနားရည်လာတဲ့အခါ စကားပြော ပိုပြီး ချောမွေ့လာမယ်လို့ ထင်ပါတယ်။;listen: While (you) listen every day, as (you) get to know (it) very well, (your) speaking will become more excellent, I think.;pol.

poslouchat: Když (chci) poslouchat písničky, tak poslouchám.;နားထောင်: သီချင်းနားထောင်ရင် နားထောင်းပါတယ်။;listen: If (I want) to listen to songs, (I) listen.;pol. col.

poslouchat: Když chci poslouchat Dhammu, tak poslouchám.;နား: တရားနာချင်ရင် နား။;listen: If (I) want to listen to the Dhamma, (I) listen.;col.

poslouchat: Poslouchá písničky.;နားထောင်: သီချင်းတွေကို နားထောင်တယ်။;listen: (He) listens to songs.;

poslouchat: poslouchat Dhammu;နား: တရားနာတယ်။;listen: listen to Dhamma;

poslouchat: Právě během toho, co posloucháš písničku.;နားထောင်: သီချင်းနားထောင်ရင်းလေး။;listen: Just while (you) listen to a song.;col.

poslouchat: Přihodilo se, že poslouchám Buddhovu Dhammu.;နား: ဘုရားရဲ့ စကားကို နာဖြစ်တယ်။;listen to: (I) happen to be listening to the (Buddha's) Dhamma.;

poslouchat: Prosim, poslouchaj(te).;နားထောင်: ကျေးဇူးပြု၍ နားထောင်ပါ။;listen: Please, listen.;imper. pol. writ.

posluchači;ပရိသတ်တို့;audience;pl. P. pirisā (= assembly)

posluchači ("lidé² (kteří) sledují¹ událost");ပွဲကြည့်ပရိသတ်;audience ("people² (who) watch¹ (the) event");n. P. parisa (= assembly)

posluchači (lidé);ပရိသတ်တို့;audience (people);pl. P. parisā (= assembly)

posluhovat (komu);ခ;wait upon;T

posmívat se;ကဲ့ရဲ့;mock;T

pospolu;အတူတူ;together;adv.

pospolu: Přestože jsou tyto státy a správní oblasti (regiony) rozděleny, všechny národnosti Myanmaru, včetně chudých i bohatých, žijí pospolu.;အတူတူ: ဒီလိုပြည်နယ်နဲ့ တိုင်းတွေ ခွဲထားပေမယ့် မြန်မာတိုင်းရင်းသားအားလုံး ဆင်းရဲလဲ အတူတူ ချမ်းသာလဲ အတူတူနေကြပါတယ်။;together: Although these states and divisions are divided, all Myanmar nations, including poor and rich, live together.;

post scriptum (doplňková část dopisu, "zbytek¹ psaní");စာကြွင်း;post scriptum (additional part of a letter, "writing's remainder");n.

pošta (budova, "budova¹ dopisů");စာတိုက်(တစ်တိုက်);post-office ("letter building") ° post office ("letter building");sg.

pošta: Na poště mají zavřeno. ("Pošta je zavřená.");စာတိုက်: စာတိုက် ပိတ်ပြီ။;post-office: Post-office is closed.;p.p.

pošták (listonoš, "zdatný² (v) posílání¹ dopisů");စာပို့သမား(တစ်ယောက်);postman ("proficient² (in) sending¹ letters");sg.

postarat se o ("nastavit¹ vážnost");ဂရုစိုက်;take care of ("setup¹ seriousness");T P. garu (= heavy, serious)

postarat se o (nemocného, "dělat (a) sbírat");ပို့စု;take care of (a sick person, "make (and) collect");T

postavení (status);အရာ;position;n.

postavení (ve společnosti);ဘွဲ့(တစ်ဘွဲ့);position (in society);sg.

postavit;တည်;build ° construct;T

postavit (~ "udělat"): Auto bylo postaveno užitím spousty kovu.;ပြုလုပ်: ကားကို သတ္တုအမြောက်အများသုံးပြီး ပြုလုပ်ထားတယ်။;build (~ "make"): The car was build using plenty of metal.;

postavit ("stavět (a) dělat");ဆောက်လုပ်;build ("build (and) do");T

postavit (a) zřídít ("zorganizovat (a) postavit");စည်းရုံးတည်ထောင်;build (and) set up ("organize (and) build");T

postavit (a) zřídít: Takto ohromný Alaung Min Tayá vskutku dokázal sjednotit zemi Myanmaru, postavit (a) zřídít aby (byla) dobře ("posbíraná") (a) organizovaná.;စည်းရုံးတည်ထောင်: အလောင်းမင်းတရားကြီးသည် ဤသို့ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးကို တစုတစည်းတည်းဖြစ်အောင် ပြန်လည် စည်းရုံးတည်ထောင်နိုင်ခဲ့ပေသည်။;build (and) set up: The great Alaung Min Taya thus could, indeed, again successfully unite the Myanmar country, build and set (it) up in order to (make it) well ("collected") (and) organized.;p.s. writ.

postavit pro někoho ("postavit (a) dát");ဆောက်ပေး;build for sb. ("build (and) give");T

postavit: Ánanda Pagodu postavenou v ("městě") Paganu králem Čansitá, je možno (nábožensky) navštívit (a) vidět až do dnes.;တည်: ယုဂ်မြို့၌ ကျန်စစ်သားမင်းတည်ခဲ့သော အာနန္ဒာဘုရားကို ယခုတိုင် ဖူးမြင်နိုင်ပါသည်။;build: The Ananda Pagoda built in Pagan ("town") by the king Kyansittha can be (religiously) visited (and) seen up to today.;pol. writ.

postavit: Nazval Mushopho vesnici jakožto 'Švebo' (~ "kde je zlato") a postavil (tam) městský palác.;တည်: မုဆိုးဖိုရွာကို ရွှေဘိုဟု သမုတ်ကာ မြို့နန်းတည်သည်။;build: Having called the Mushopho village as 'Shwebho' (~ "where is gold") and built the city palace (therein).;writ.

postavit: Tento dům je postavený z kamene.;ဆောက်လုပ်: ဒီအိမ်ကို ကျောက်တုံးများဖြင့် ဆောက်လုပ်ထားတယ်။;build: This house is built by stone.;

postel;ခုတင်(တစ်လုံး);bed;sg. rare

postel ("místo¹ (ke) spaní");အိပ်ရာ(တစ်ခု);bed ("place¹ (for) sleeping");sg.

postel ("podpírá boky");ခုတင်(တစ်လုံး) [kəʔe~] ° ကုတင်(တစ်လုံး) [kəʔe~];bed ("supports hips");sg.

postel: Bezprostředně u postele je koberec.;ကုတင်: ကုတင်နဲ့ ကပ်လျက်မှာ ကော်ဇောရှိတယ်။;bed: Immediately at the bed, (there is) carpet.;

postel: Pacient leží na nemocniční posteli.;ကုတင်: လူနာက ဆေးရုံကုတင်မှာ လဲလျောင်းနေတယ်။;bed: The patient is lying on the hospital-bed.;cont.

postel: Vstal z postele a šel hned (~ "přímo") k

počítači.;အိပ်ရာ: အိပ်ရာမှထ၊ ကွန်ပျူတာနီးသို့ တန်းတန်းမတ်မတ်
လာခဲ့တယ်။;bed: (He) got up from the bed and went (~ "came")
directly to the computer.;p.s. writ.
postižený, být;ချိုး;handicapped, be;I
poštovní schránka ("poštovní
krabice");စာတိုက်ပုံး(တစ်ပုံး);letterbox ("post-office box") °
postbox ("post-office box");sg.
poštovní známka ("známka (s)
hlavou");တံဆိပ်ခေါင်း(တစ်ခ);postage stamp ("stamp (with
head");sg.
postrádající, být;ကင်း;devoid of, be;I
postrádat (někoho);လွမ်း;miss (sb.);I
postranní;ဘေး;side-;suff. adj.
postupně;ဖြည်းဖြည်းချင်း;gradually;adv.
postupně (o chození či ježdění po cestě, "pohyb po pohybu,
pomalu (a) pomalu");တဖြေ့ဖြေ့ တဖြေးဖြေး;step by step (in going
on way, "movement by movement, slowly (and) slowly");adv.
postupně (o pokroku);တဖြည်းဖြည်း;gradually (about
progress);adv.
postupně: Postně se zmenšuje (~ "stává-se
malým");တဖြည်းဖြည်း: တဖြည်းဖြည်းသေးငယ်လာတယ်။;little by little:
(It) little by little becomes small.;
postupně: postupně, víc a víc;ဖြည်းဖြည်း: ဖြည်းဖြည်းတိုး၍တိုး၍;little
by little: little by little, more and more;
posunky (gestikulace, "chování (a) věci");အမူအရာ;gesticulation
(gestures, "behavior (and) things");n.
posunout;ရွှေ့;shift;T
posunout ("change");ပြောင်း;shift ("change");T
posypat (cukrem atd., "vložit");ထည့်;sprinkle (sugar etc., "put");T
posypat (solí, pepřem atd.);ဖြူး;sprinkle (salt, pepper etc.);T
potajmu ("uvnitř (a) tajně");အတွင်းကျိတ်;in secret ("inside (and)
secretly");n.
potápět se ("propichovat¹ potápěním-se");ဒိုက်ပင်ထိုး;diver
("pierce¹ (by) diving");T E. diving
potápět se (s kyslíkovou bombou, "vodní
potápění");ရေငုပ်;scuba dive ("water diving");T
potápět se: (Ten) muž se chystá potápět v moři.;ဒိုက်ပင်ထိုး:
အမျိုးသား (~ လူတစ်ယောက်သည်) ပင်လယ်ထဲသို့
ဒိုက်ပင်ထိုးတော့မယ်။;diver: The man is going to dive in the
sea.;fut.
poté (~ "vskutku, po tomto"): Poté by měli pan inženýr Tan
Dhon s panem doktorem Wen Tein pokračovat ve vyvracení
(názoru protivníka v debatě) oba (~ "stejnou dobu") po pět
minut.;ဒီနောက်တော့: ဒီနောက်တော့ အင်ဂျင်နီယာ ဦးသန်းထွန်းနဲ့
ဆရာဝန် ဦးဝင်းသိန်းတို့က ငါးမိနစ်စီဆက်လက်ချေပပါလိမ့်မယ်။;then (~
"indeed, after this"): Then, engineer Mr. Than Tun with doctor.
Mr. Win Thein should continue in refuting equally for five
minutes.;pol.
poté ("po¹ skončení");ပြီးတော့;then ("after¹ finishing");adv.
potenciál;အညွန့်;potencial;n.
potěšen (čím), být ("mít-rád (a) scházet-dolů");နှစ်သက်;pleased
with, be ("like (and) descend");T
potěšen (s), být ("charakter padá");သဘောကျ;pleased, be
("nature falls");T

potěšen, být;နှစ်လို;pleased with, be;I
potěšen, být ("žaludek (je) potěšen");ဝမ်းသာ;glad, be ("stomach
(is) pleased");I
potěšen, být ("žaludek (je) příjemný");ဝမ်းသာ;glad, be ("stomach
(is) pleasant");I
potěšení ("být-veselý (a) jemný {jmenec}");ကြည်နူးမှု;pleasure
("be-joyous (and) tender {nouner}");adj.
potěšení: Dnešek je vhodný k potěšení.;ပျော်:
ဒီနေ့ပျော်စရာကောင်းတယ်။;enjoy: Today's enjoyable.;col.
potěšit (udělat laskavost);အားရကျေနပ်;please (do a favor);T P.
āyācana (= asking, addressing, vow, prayer)
potíž;ပြဿနာ(တစ်ခု) ° ကိစ္စ(တစ်ခု);difficulty;sg.
potíž ("těžká¹ potíž");အခက်ခဲ;difficulty ("difficult¹ difficulty") °
trouble (difficulty, "difficult¹ difficulty");n.
potíž (problém);ကိစ္စ ° ပြဿနာ;issue (problem);n. P. kicca (=
duty) (or) n. S. prašna (= problem)
potíž: Objevují se nové a nové potíže (a) problémy.;ကိစ္စ:
ကိစ္စတွေ ပြဿနာတွေ အသစ်အသစ် ပေါ်လာကြတယ်။;trouble: New
and new troubles (and) problems appear.;
potíž: Pokud dokážeš překonat (ty) potíže, později budeš
schopná žít jako mniška pořád snadno.;အခက်ခဲ: အခက်ခဲတွေကို
ကျော်လွှား(ရ)နိုင်ရင် နောက်ကျတော့ မင်းလွယ်လွယ်ကူကူ
သီလရင်ဘဝနှင့် အမြဲနေနိုင်မယ်။;difficulty: If you can overcome the
difficulties, later (you) will be able to live as a nun always (just)
easily.;fut.
potíž: potíže, kterým budeš čelit;အခက်ခဲ: ရင်ဆိုင်ရမယ့်
အခက်ခဲတွေ;difficulty: the difficulties that (you) will face;
potíže ("potíže (a) těžkosti");အခက်အခဲ;difficulties ("difficulties
(and) hassles");
potíže: Dokáže překonat jakékoliv potíže.;အခက်အခဲ:
အခက်အခဲဟူသမျှ ကျော်လွှားနိုင်သည်။;difficulties: (He) can
overcome whatever difficulties.;writ.
potkat;ဆိုင်;meet;T
potkat (někoho, "potkat (a) potkat");တွေ့ဆုံ;meet (sb., "meet
(and) meet");T
potkat (potkat, "setkat-se (a) dostat");တွေ့ရ;encounter ("meet
(and) get");I
potkat: Jednoho dne (~ "v jeden den"), když se králík potkal se
želvou, králík se vysmíval: "příteli želvo, ("ty") jdeš
pomalu.";တွေ့ဆုံ: တနေ့သ၌ ယုန်နှင့်လိပ်တို့တွေ့ဆုံကြရာ ယုန်က
"အဆွေလိပ်၊ သင်သည် အသွားနေ့သည်"ဟု ကဲရဲ့၏။;meet: On one
day, when rabbit met turtle, rabbit mocked: "friend turtle, you go
slowly.";writ.
potkávat: Kéž (tě) vždy potkávají dobré dny a (tak) rozvíjíš
dobrou meditaci.;ပိုင်ဆိုင်: ကောင်းသောနေ့တွေ အမြဲပိုင်ဆိုင်နိုင်ပြီး
တရားဘာဝနာ ပွားနိုင်ပါစေ။;meet (and) have: May you always
meet (and) have the good days and (thus) be able to develop
the right meditation.;w. pol.
potlačit ("tlačit (a) tlačit");ဖိနှိပ်;suppress ("press (and) press");T
potom ("po¹ skončení");ပြီးတော့;after that ("after¹
finishing");adv.
potom ("právě² po¹ tomto");ဒီနောက်မှာတော့;thereafter ("just²
after¹ this");conj.
potom ("příště² po² skončení");နောက်ပြီးတော့;thereafter ("next²

po² skončení¹");conj.
 potom, a ("pokud¹ skončeno⁰");ပြီးရင်;after that, and ("if finished⁰");suff. adv.
 potopit;မြုပ်;submerge;T
 potopit se;နှစ်;sink;I
 potrava ("jezení (a) jezení");အစားအစာ;nourishment ("eating (and) eating");n.
 potrava (pro mnichy);ဆွမ်း;food (for monks);n.
 potřeba;အလို;need;n.
 potřeba ("záležitost se-objevila");အရေးပေါ်;urgency ("affair appeared");n.
 potřeba, být;လို;need;I
 potřeba, být: Jedťte tudy, je to velice blízko. ("Jedťte podle této cesty, již jen trošičku je, vskutku, potřeba.");လို: ဒီလမ်းအတိုင်းသွားနည်းနည်းလေးပဲ လိုတော့တယ်။;need: Go this way, it is very close. ("Go according to this way, indeed, just little bit is needed.");imper.
 potřeba: Co potřebujete? ("Jakou máte potřebu?");အလို: ဘာအလို ရှိပါသလဲ။;need: What do (you) need?;inter. pol.
 potřebovat;လို;need;T
 potřebovat ("mít¹ potřebu⁰");အလိုရှိ;need ("have¹ need⁰");T
 potřebovat ("potřebovat (a) být-vhodný");လိုအပ်;need ("need (and) be-appropriate");I
 potřebovat ("potřebovat (a) pokládat");လိုအပ်;need ("need (and) put");T
 potřebovat hodně ("potřebovat (a) chtít hezky");လိုချင်လဲ;need much ("need (and) want pretty-much");T
 potřebovat: Chudé země potřebují vypomoci svým lidem.;လိုအပ်: ဆင်းရဲသောနိုင်ငံတွေက သူတို့နိုင်ငံသားတွေအတွက် အထောက်အပံ့လိုအပ်တယ်။;need: Poor countries need aid for their people.;
 potřebovat: Jdu do lékárny, protože potřebuji lék.;လိုအပ်: ကျွန်တော် ဆေးဝါးလိုအပ်လို့ ဆေးဆိုင် သွားတာ။;need: (I) am going to (a) shop as I need medicine.;cont.
 potřebovat: Když budeš potřebovat, použij (to).;လိုအပ်: လိုအပ်ရင် သုံးရတာပေါ့။;need: If (you) need, use (it).;imper. col.
 potřebovat: Pokud máš něco (co) potřebuješ, pomohu (ti svou) částí schopnou pomáhat.;လိုအပ်: လိုအပ်တာရှိရင် ကူညီနိုင်တဲ့အပိုင်းက ကူညီပါမယ်။;need: If (you) have something needed, (I) will help (you) by the part of (mine) able to help.;pol. fut.
 potřebovat: Potřebuje(te) ("(a) chcete") české nebo indické zboží?;လိုချင်: တရုတ်ပစ္စည်း လိုချင်သလား။ ဒါမှမဟုတ် အိန္ဒိယပစ္စည်း လိုချင်သလား။;need: Do you need ("(and) want") Chinese or Indian goods?;inter.
 potřebovat: Potřebuji (jet) ještě (dál). (může být řečeno taxikáři, když někdo potřebuje jet za místo, kde se taxikář právě chystá zastavit);လို: လိုပါသေးတယ်။;need: (I) need to (go) more. (may be told to taxidriver when one wants to go beyond the place where they are going to stop);pol.
 potřebovat: Potřebuji (tam) být.;လိုအပ်: နေထိုင်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။;need: (I) need to stay.;
 potřebovat: Potřebuji (tu) knihu abych se na (to) podíval.;လိုအပ်: ငါ စာအုပ်ကို ကြည့်ဖို့ လိုအပ်တယ်။;need: I need the book to see

(it).;col.
 potřebovat: Řekni (mi) co potřebuješ.;လိုအပ်: လိုအပ်တာ ပြောပါ။;need: Tell (me) what (you) need.;imper.
 potřebovat: Už jedno auto mám, takže už nepotřebuji tohle ("auto").;လိုချင်: ငါ့မှာ ကားတစ်စီး ရှိပြီသား။ ဒါကြောင့် ဒီကားမလိုချင်တော့ဘူး။;need: I already have a car, therefore (I) don't need this one (~ "car") any more.;
 potřebu, mít;လို;need, have a;I
 potřebu, mít: Nemám potřebu jet do své země.;လို: ငါ့နိုင်ငံကိုလဲ သွားစရာ မလိုပါဘူး။;need, have a: (I) don't have a need to go to my country.;pol.
 potrestat;ဆုံးမ;punish;T
 potrestat ("vzít² k¹ čemu⁰");ဘာကိုခံ (from ဘာကိုခံ (?));punish ("take² to¹ what⁰");T sl.
 potrestat: Přestože neplníš (žádné) zodpovědnosti lásky (~ "lásek"), měl by ses potrestat.;ဘာကိုခံ: ခင်များတာဝန်မဲ့လုပ်တော့ ကိုယ့်ဘာကို ခံရမှာပေါ့။ (or it was "ခင်များတာဝန်မဲ့လုပ်တော့ ကိုယ့်ဘာသာ ခံရမှာပေါ့။" - but different meaning);punish: As (you) don't fulfill any responsibilities of love (~ "loves"), (you) should punish yourself.;imper. sl.
 potřísněný, být;စွန်း;stained, be;I
 potucha ("charakter");သဘော;notion ("character");n.
 potucha ("vidění");အမြင်;notion ("seeing");n.
 potulovat se;လိုက်လံ;roam;T
 poukázat na ("nasměrovat (a) ukázat {důraz}");ညွှန်ပြထား;point out ("direct (and) show {emphasis}");T
 poukázat na ("nasměrovat (a) ukázat");ညွှန်ပြ;point out ("direct (and) show");T
 poukázat na ("odhalit (a) ukázat");ဖော်ပြ;show ("expose (and) show");T
 pouliční lampy: V noci svítí pouliční lampy.;လမ်းမီး: ညအချိန်တွင် လမ်းမီးထွန်းသည်။;street lamp: At night the street lamps light.;
 pouze;မှ ° ပဲ ° မို့ ° တစ်-တည်းပဲ ° သာ ° ရံ ° ချည်း ° တည်းပဲ၊ တစ်- ° ဝို;only ° just (only) ° just;adv. (or) suff. (or) suff. adv. (or) conj.
 pouze ("dech (a) dech");သက်သက်;just ("breat (and) breath");adv.
 pouze čaj ("pouhá² teplá¹ voda⁰");ရေနွေးကြမ်း;plain tea ("plain² warm¹ water⁰");n.
 pouze čaj (tj. bez mléka, "hrubý³ džus² (z) čajových⁰ listů¹");လက်ဖက်ရည်ကြမ်း;plain tea (beverage, "rough³ tea⁰ leave's¹ juice²");n.
 pouze čaj (tj. bez mléka, "voda teplá (a) hrubá");ရေနွေးကြမ်း;plain tea (beverage, "water warm (and) crude");n.
 pouze jeden;တစ်ခုပို;only one;adv.
 pouze jeden (osamocený);တစ်ယောက်တဲပဲ;only one (lonely);adj. col.
 pouze pokud;မှ;only if;suff.
 pouze pokud: Odpovím pouze pokud se zeptáš.;မှ: ခင်များမေးမှ ကျွန်တော်ဖြေမယ်။;only if: I will reply only if you ask.;fut. um.
 pouze pokud: Přijdu pouze pokud on (také) přijde.;မှ: သူလာမှ ကျွန်တော် လာမယ်။;only if: I will come only if he comes.;fut. um.
 pouze: Jsou (tam) pouze mnišky.;ပဲ: သီလရင်တွေပဲ ရှိတယ်။;only: (There) are only nuns.;

pouze: Kde je meditační centrum s pouze barmskými mnichy a mniškami?;သား ဗမာဦးရင်းများ နှင့် ဗမာသီလရင်းများသာ နေသည့် ဘာဝနာရိပ်သာဘယ်မှာလဲ။;only: Where is a meditation center with only Burmese monks and nuns?;inter.

pouze: Máme pouze tento druh.;တည်းပဲ တစ်- ဒီတစ်မျိုးတည်းပဲ ရှိပါတယ်။;only: (We) have only this kind.;pol.

pouze: Můžeš platit pouze mincemi.;သား မင်းငွေသားနဲ့သာ ပေးနိုင်တယ်။;only: You can pay only by coins.;

pouze: Pouze chodím do školy.;ဘဲ ကျောင်းဘဲတက်။ (~ ကျောင်းပဲတက်။);just: (I) just attend school.;col.

pouze: Pouze on ví (o) této záležitosti.;ပဲ သူပဲ ဒီအကြောင်း သိတယ်။;only: Only he knows (about) this matter.;

pouze: Pouze toho, (který) neustoupil, vybral za hrdinu.;သား နောက်မတွန့်သူကိုသာ သူရဲကောင်းအဖြစ် ရွေးချယ်သည်။;only: (He) selected only the one, (who) did not step back as a hero.;writ.

pouze: Přijel jsi pouze na návštěvu?;သက်သက်: အလည်သက်သက်လာတာလား။;just: Have (you) come just for a visit?;inter.

pouze: Teď jsou (zde) pouze dva druhy novin.;ပဲ အခု သတင်းစာ နှစ်မျိုးပဲ ရှိပါတယ်။;only: Now (there) are only two kinds of newspapers.;pol.

pouze: Tot' vše, ano? ("pouze toto, ano?");ပဲ ဒါပဲ နော်;just: That's it, alright? ("just this, ok?");

použít (v řeči);သုံး;use (in speech);T

použít: K sepsání Samantapāsādikā byl použit Mahāpaccariya komentář.;အသုံးပြု: သမန္တပါသာဒိကာ ရေးသားဖို့ မဟာပစ္စရိယအဋ္ဌကထာကို အသုံးပြုထားသည်။;use: Mahāpaccariya commentary was used to compile the Samantapāsādikā.;writ.

použít: Když budeš potřebovat, použij (to).;သုံး လိုအပ်ရင် သုံးရတာပေါ့။;use: If (you) need, use (it).;imper. col.

používat;သုံး;use;T

používat (~ "držet"): Přímo peníze nepoužívá (~ "nedrží"). (Ize být použito jakožto popis kteréhokoliv mnicha, který nepoužívá peníze;ကိုင်း ငွေ တိုက်ရိုက်မကိုင်ပါဘူး။;use (~ "hold"): (He) does not use (~ "hold") money directly. (may be used as a description of any monk, who does not use money);pol. mn.

používat ("dělat' užitek");အသုံးပြု;utilize ("make' use");T

používat ("vykonávat' užitečnost");အသုံးပြု;use ("perform' usage");T

používat (ve větě, "vložit (a) praktikovat");ထည့်လေ့;use (in sentence, "insert (and) practise");T

používat: Nepoužívám peníze.;ကိုင်း ငါ ငွေ မကိုင်ပါဘူး။;use: I don't use money.;col. pol. mn.

používat: ("Já") nepoužívám peníze.;သုံး ငါ ဝိုက်ဆံကို မသုံးပါဘူး။;use: I don't use money.;pol. ubmn.

používat: Nepoužívám telefon.;သုံး ကျွန်တော် ဖုန်းမသုံးပါဘူး။;use: I do not use telephone.;pol. um.

používat: Používali to jakožto důležitý zdroj pro své komentáře.;အသုံးပြု: သူတို့ရဲ့ အဋ္ဌကထာများအတွက်အဓိက ကျမ်းကိုးကျမ်းကားအဖြစ် အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။;use: (They) used (it) as an important reference for their commentaries.;p.s. writ.

povahy, být dobré ("dobrý' charakter");သဘောကောင်း;nature, be of good ("good' nature");I

povahy, být nedobré ("špatný' charakter");သဘောဆိုး;nature, be

of bad ("bad' nature");I

považován za, být ("být-dělán² (ke) braníº (a) uvažování¹");ယူဆထား;considered, is ("be-made² (to) takeº (and) consider¹");T

považovat: bylo (to) filosofy považováno (za);ယူဆထား: အတွေးအခေါ်ပညာရှင်များက ယူဆထားခဲ့ကြသည်။;consider: (it) has been considered by philosophers (as);p.s. writ.

považovat: Proto jsou lidmi považováni za ty, kdo v (tomhle) životě žijí nízko.;ဗုံယူ အဲဒါကြောင့် သူတို့ ဖြစ်နေရတဲ့ဘဝက နိမ့်ကျတယ်လို့ လူတွေက ခံယူထားတာ။;consider: Therefore, they are considered by people as (those) who live low in (this) life.;

pověsit;ချိတ် ° လှမ်း;hang;T

pověsit: Na stěně je pověšený obraz.;ချိတ်: နံရံပေါ်မှာ ပန်းချီကားတစ်ချပ် ချိတ်ထားတယ်။;hang: A picture is hung on the wall.;

pověst (klepy, "mluva² jednohoº stupně¹");တစ်ဆင့်စကား;hearsay ("one level talk");n.

pověštinou;များသောအားဖြင့် ° အများအားဖြင့်;mostly ° predominantly;adv.

pověštinou ("jako jako");လိုလို;mostly ("like like");adv. col.

pověštinou: Je (to) pověštinou správně.;အများအားဖြင့်: အများအားဖြင့် မှန်ပါတယ်။;mostly: (It) is mostly correct.;pol.

povídat;ပြော;talk;T

povídat moc: Nerad o sobě moc povídám.;စကားများများ: ကျွန်တော်အကြောင်း စကားများများ မကြိုက်ပါဘူး (~ မပြောချင်ပါဘူး)။;talk too much: (I) do not like to talk much about myself.;pol. um.

povídat si (~ "půjčit si"): Pak si popovídáme. ("Když to skončí, pojdme si půjčit (a) vzít čas, ano?");လည်း အဲဒါ ပြီးမှ အချိန်လည်ရအောင် နော်။;talk (~ "borrow"): After that let's have a talk. ("When that finishes, let's borrow (and) take (the) time, ok?");inter. pol.

povídat si ("říkat' řečº");စကားပြော;talk ("tell' speechº");T

povídat si (bavit se): Povídám si (bavím se) s přáteli.;စကားပြော: သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ စကားပြောနေတာ။;talk: (I) am talking with friends.;col. cont.

povídat si (s někým);ဆွေးနွေး;chat (talk);T

povídat si: Jak dlouho si se mnou plánuješ povídat?;စကားပြော: မင်း အခုလိုနဲ့စကားပြောဖို့ အချိန်ဘယ်လောက် စဉ်းစားထားလဲ။;talk: How long time do you plan to talk with me now?;inter. col.

povídat si: Po (tom) povídání jsem se vrátil.;ဆွေးနွေး: ဆွေးနွေးပြီးနောက် ကျွန်တော် ပြန်လာခဲ့တယ်။;talk: (I) returned after the talking.;p.s.

povídat si: Popovídáme si hned jak budeš volný.;ဆွေးနွေး: အားတော့မှ ဆွေးနွေးပါမယ်။;discuss: (We) will discuss just when (you) are free.;fut. pol.

povídat si: Povídáme si o Zákoně (Dhammē).;ပြော: ငါတို့ တရားအကြောင်း ပြောကြတယ်။;talk: We talk about the Law (Dhamma).;col.

povídat si: Zítra si budeme určitě dále povídat.;ဆွေးနွေး: မနက်ဖြန်လဲ ကျွန်တော်တို့ ဆက်လက်ဆွေးနွေးကြမယ်လေ။;discuss: Surely, we will continue in discussing tomorrow also.;fut. um. col.

povídat: Budu si s tebou vzájemně povídat. ("Povím ti povídání

vzájemně.”);စကားပြော: ခင်ဗျားကို အပြန်အလှန်
 စကားပြောပါမယ်။;talk: (I) will talk (“talks”) with you mutually.;fut.
 pol.
 povídat: Pokračuj. (“Mluv dál.”);ပြော: ဆက်ပြောပါ။;talk: Continue.
 (“Talk further.”);imper. pol.
 povídka;ပုဂ္ဂိုလ်(တစ်ဦး);tale;sg.
 povinnost;ခွန် ° ကိစ္စ ° ကိစ္စ(တစ်ကိစ္စ) ° ဝတ်(တစ်ခု တစ်ပါး);duty;sg.
 P. kicca (or) n. P. kicca (= duty) (or) n. (or) sg. P. vatta (= duty)
 povinnost (“brát¹ zodpovědnost¹ {jmenec}²”);တာဝန်ယူခြင်း;duty
 (“take¹ responsibility¹ {nouner}²”);sg.
 povinnost (“povinnost (a) zákon”);ဝတ္တရား(တစ်ခု တစ်ပါး);duty
 (“duty (and) law”);sg. P. vatta (= duty)
 povinnost (“zodpovědnost (a) povinnost Dhammy”);တာဝန်ဝတ္တရား;duty (“responsibility (and) duty (of Dhamma”);n. P. vatta (= duty)
 povinnost (“zodpovědnost (a) zátěž”);တာဝန်(တစ်ခု);duty
 (“responsibility (and) burden”);sg.
 povinnost, plnit;ဝတ်;fulfill a;T P. vatta (= duty)
 povinnost: Dej tu povinnost pro mě na poslední (místo) a pak ji vykonej.;ကိစ္စ: ကျွန်တော်ရဲ့ ကိစ္စကို နောက်ဆုံးထားပြီး ဆောင်ရွက်ပါ။;duty: Put the duty for me tot he last (place) and then carry it out.;imper. pol. col.
 povinnosti: Někdy jsou také povinnosti, jejichž vykonání muži i ženami pospolu je výhodné.;ကိစ္စ: ယောက်ျားနဲ့မိန်းမ အတူတူဆောင်ရွက်မှုအကျိုးရှိနိုင်တာတွေလဲ တခါတလေရှိတတ်ပါတယ်။;duties: Sometimes, there may be also duties, of which carrying them out together by men and women is advantageous.;pol.
 povolení;ခွင့်;permission;n.
 povolení (“vědět (a) povolit”);သိခွင့်;permission (“know (and) allow”);n.
 povolení, dostat (“dostat¹ povolení¹”);ခွင့်ရ;permission, get (“take¹ permission¹”);T
 povolení: A také, není povolení k ženění (~ vdávání) se.;ခွင့်: အိမ်ထောင်ပြုခွင့်လည်း မရှိပါဘူး။;permission: Also, there is no permission to get married.;pol.
 povoleno, být (“povolení (je) přijaté”);ခွင့်ရ;allowed, be (“permission (is) received”);I
 povoleno, být: Také mám radost, že mi bylo povoleno se s tebou přátelit.;ခွင့်ရ: ခင်ဗျားနဲ့ ခင်မင်ခွင့်ရတာကိုလည်း ကျွန်တော်မှ ဝမ်းသာပါတယ်။;allowed, be: I also happy that (I) was allowed to befriend with you.;pol. um. FB
 povolit;ခွင့်ပြု;allow;T
 povolit (“udělat¹ svolení¹”);ခွင့်ပြု;permit (“make¹ permission¹”);T
 povolit: Není to povoleno vládou.;ခွင့်ပြု: အစိုးရက ခွင့်မပြုဘူး။;permit: (It) is not permitted by the government.;
 povstat (“vstát (a) povstat”);ထကြွ;revolt (“rise (and) rise up”);T
 povstat (proti);ပုန်ကန်;revolt;T
 povstát (vzbouřit se, “vzbouřit se (a) být aktivní”);ပုန်ကန်ထကြွ;rise up (rebel, “rebel (and) become active”);T
 povstát (vzbouřit se, “zastavit (a) protiútočit”);တော်လှန်;revolt (“stop (and) fight-back”);T

povýšit (o člověku, “vyzvednout hodně”);မြှောက်စား;promote (“raise much”);T
 povýšit: Také povýšoval hrdiny, kteří měli chrabrost.;မြှောက်စား: ရဲစွမ်းသတ္တိရှိသောသူရဲကောင်းများကိုလည်း မြှောက်စားသည်။;promote: (He) also promoted heroes who had valour.;writ.
 povzbudit (“dát¹ sílu¹”);အားပေး;encourage (“give¹ strength¹”);T
 povzbudit (“kartáčovat (a) nutit”);တိုက်တွန်း;encourage (“brush (and) force”);T
 povzbudit (“pozdvihnout¹ sílu¹”);အားမြှောက်;encourage (“elevate¹ strength¹”);T
 povzbudit (“vyzvat (a) naléhat”);လှုံ့ဆော်;encourage (“exhort (and) urge”);T
 povzbudit (“vyzvednout hodně”);မြှောက်စား;encourage (“raise much”);T
 povzbuzení zvířete, slovo k;ရှု;encourage an animal, a word to;interj.
 požádat (~ nařídit): Požádej je (~ “naříd jim”) (at) se posadí.;ခိုင်း: သူတို့ကို အထိုင်ခိုင်းပါ။;ask (~ request): Ask (~ “request”) them to sit.;imper. pol.
 požádat (aby někdo něco udělal);ခိုင်း;ask (sb. to do sth.);T
 požádat (o radu): Požádej ct. Džanindu, já nemám čas (~ “(mám) moc práce”).;တိုင်ပင်: ဦးဇနိန္ဒနဲ့ တိုင်ပင်(လိုက်) ဒီအလုပ်များ(နေ)တယ်။;ask (for advice): Ask ven. Janinda, I am busy.;fr.
 požádat aby: Požádej je aby si sedli. (“Požádej je sednout (si).”);ခိုင်း: သူတို့ကို (အ)ထိုင်ခိုင်းပါ။;ask to: Ask them to sit. (“Request to them sitting.”);imper. pol.
 požádat o: Musel jsem požádat o pomoc.;တောင်း: အကူအညီတောင်းခံခဲ့ပါတယ်။;ask for: (I) had to ask for help.;p.s. pol.
 požadavek (“potřebovat (a) být-vhodný {jmenec}”);လိုအပ်ချက်;requirement (“need (and) be-appropriate {nouner}”);n.
 požadovat (žádat (a) říci);တောင်းဆို;require (“request (and) say”);T
 požár (plameny, “velký² planoucí¹ oheň¹”);မီးတောက်ကြီး;conflagration (flames, “big² blazing¹ fire¹”);n.
 pozdě;နောက်ကျမှ;late;adv.
 pozdě v;စောင်း;late at;adv.
 pozdě v noci;ညညနက်;late at night;adv.
 pozdě v noci (“čas¹⁰ kdy-je¹ pozdě¹ vstoupit¹ (do postele²”);နောက်ကျပြီးအိပ်ရာဝင်ချိန်;late at night (“time¹⁰ (of) being¹ late¹ (to) enter¹ bed²”);adv.
 pozdě v poledne (“hrana² nočního¹ slunce¹”);ညနေစောင်း;late at afternoon (“evening sun's edge”);adv.
 pozdě, být;နောက်ကျ;late, be;I
 pozdě, být (“padnout¹ zpět¹”);နောက်ကျ;late, be (“fall¹ behind¹”);I
 pozdě, být: Odpust¹ (mi), (“pro”) že odpovídám pozdě.;နောက်ကျ: စာပြန်တာနောက်ကျတဲ့အတွက် လွင့်လွတ်ပါ။;late, be: Forgive (me), (“for”) that (I) am replying late.;imper. pol.
 pozdě, být: Takže jdu na lekci pozdě. (“Takže lekce je pozdě.”);နောက်ကျ: ဒီလိုဆို အတန်း နောက်ကျပြီ။;late, be: So, (I'm) late for the class.;col.

pozdě: Poněvadž mám poněkud moc práce, odpovídám
 pozdě.;နောက်ကျ: ငါ အလုပ်နည်းနည်းများနေလို့
 စာပြန်နောက်ကျနေပါတယ်။;late: A I have little bit too much work,
 (I) am replying late.;col.
 později;နောင် -မှ ° နောက်မှ ° နောက်ကျ ° နောက်;later ° later
 on;adv.
 později (~ "vrátit se"): Nashledanou. (~ "Vrátím se, ano?");ပြန်:
 ပြန်မယ် နော်;later (~ "return"): See you later. ("(I) will return,
 ok?");fut. col.
 později ("(v) budoucí čas");နောင်အခါ;later ("(in) future time");adv.
 později ("až² padne¹ další°");နောက်ကျတော့;later on ("after² falls¹
 next°");adv.
 později ("po¹ skončení°");ပြီးတော့;afterwards ("after¹
 finishing°");adv.
 později ("pokud² padne¹ další°");နောက်ကျရင်;later on ("if² falls¹
 next°");adv.
 později ("v³ jiný° jeden¹ čas²");နောက်တစ်ကြိမ်တွင်;later on ("in³
 another° one¹ time²");adv.
 později ("ze¹ zadu°");နောက်မှ;later on ("from¹ back°");adv.
 později: (Bude) dobře, pokud (to) někdo opraví aby to bylo
 krásnější než tohle.;နောက်ပြီး: နောက်ပြီး ဒီထက် လအောင် ပြန်လို့
 ရတယ်။;later on: (It) is fine if later on (sb.) corrects (it) to be
 more beautiful.;col.
 později: asi tak o dva roky později;နောင် -မှ:
 နောင်နှစ်နှစ်လောက်မှ;later: around two years later;adv.
 později: Budeme se tedy učit později.;နောက်မှ: နောက်မှတဲ့ (~
 နောက်မှတဲ့) သင်မယ်။;later on: (We) will learn just later on.;fut. col.
 později: Moudrost, kterou jsi učil, bude později, v určité době,
 užitečná.;နောင်: သင်ပေးထားတဲ့ညာတွေက နောင်တစ်ချိန်ချိန်မှာ
 အသုံးဝင်လာမှာပါ။;later: The wisdom that (you) taught will later
 become useful, at a certain time.;fut. pol.
 později: Pokud dokážeš překonat (ty) potíže, později budeš
 schopná žít jako mniška pořád snadno.;နောက်ကျ: အခက်ခဲတွေကို
 ကျော်လွှား(ရ)နိုင်ရင် နောက်ကျတော့ မင်းလွယ်လွယ်ကူကူ
 သီလရင်ဘဝနှင့် အမြဲနေနိုင်မယ်။;later: If you can overcome the
 difficulties, later (you) will be able to live as a nun always (just)
 easily.;fut.
 později: později až budu umět mluvit Myanmaršsky;နောက်:
 နောက်မြန်မာ စကားပြောတတ်တဲ့အခါ;later: later when I can talk in
 Myanmar (language);
 později: Řeknu (ti to) později, v klidu, jo?;နောက်မှ: နောက်မှ
 အေးဆေးပြောမယ် နော်။;later on: (I)ll tell (it to you) later, in calm,
 ok?;inter. col.
 později: Setkáme se později.;နောက်ကျ: နောက်ကျမှ
 တွေ့မယ်။;later: (We) will meet later.;fut.
 pozdější ("další část");နောက်ပိုင်း;later ("next part");adj.
 pozdější: Komentářský charakter kánonu později zcela ovlivnil
 pozdější komentáře.;နောက်ပိုင်း: မူရင်းကျမ်းအဋ္ဌကထာဆိုင်ရာ
 သဘောတရားသည် နောက်ပိုင်းအဋ္ဌကထာများကို လုံးလုံးလျားလျား
 ဩဇာလွှမ်းမိုးခဲ့သည်။;later: The commentarial character of the
 canon later thoroughly influenced the late commentaries.;p.s.
 writ.
 pozdrav ("ústní mluvy spojení");နှုတ်ခွန်းဆက်;greeting ("mouth's
 speech connection");n.
 pozdvihnout;မြှောက်;elevate;T

požehnání;မင်္ဂလာ;blessings;n. P. maṅgala
 požehnání, dát ("dát² žádání¹ přání°");ဆုတောင်းပေး;blessings,
 give ("give² wishing¹ wishes°");T
 požehnání: Kéž je (pro tebe) souhrn (všech) požehnání
 naplněn.;မင်္ဂလာ: မင်္ဂလာအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံပါစေ။;blessings: May the
 total (of) blessings be completed (for you).;w. pol.
 požehnání: Kéž je (tvých) požehnání mnoho a (jsou)
 splněné.;မင်္ဂလာ: မင်္ဂလာအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံပါစေ။;blessings: May
 (your) blessings be many and fulfilled.;w. pol.
 požehnání: Šťastné narozeniny! ("požehnání (na tvé)
 narozeniny");မင်္ဂလာ: မွေးနေ့မင်္ဂလာ။;blessings: Happy birthday!
 ("blessings (on your) birthday");w.
 pozice;အရာ;position;n.
 pozice ("stav (a) umístění");အနေအထား;position ("state (and)
 placement");n. writ.
 pozice ("zastavit (a) odpočívát {jmenec}");ရပ်တည်မှု;position
 ("stop (and) repose {nouner}");n.
 pozice (meditační): v té (meditační) pozici;ထိုင်ပုံ: အဲဒီ
 ထိုင်ပုံကမှာ;posture (meditation): in that (meditation) posture;
 pozice, meditační ("tvar¹ sezení°");ထိုင်ပုံ;posture, meditation
 ("sitting form");n.
 pozice, meditační ("způsob¹ sezení³ (ve) tvaru² sezení¹
 Dhammy°");တရားထိုင်ပုံထိုင်နည်း;posture, meditation ("method¹°
 (of) sitting³ (in) Dhamma° sitting¹ form²");n.
 pozice, mít ("dělat¹° k³ zastavit° (a) odpočívát¹
 {jmenec}²");ရပ်တည်မှုရှိပြီး;position, have a ("do¹° to³ stop° (and)
 repose¹ {nouner}²");I
 pozice (získaná, "jméno (a)
 charakteristika");အမည်အရည်;position (acquired, "name (and)
 characteristic");n.
 pozitíř ("čas² bujného nasměrování¹");သန့်ဘက်ခါ;tomorrow, the
 day after ("time² (of) thriving° direction¹") ° day after tomorrow,
 the ("time² (of) thriving° direction¹");adv.
 poznámka ("poznámek sbírka");မှတ်စု(တစ်ပုဒ်);note ("notes
 collection");sg.
 poznámka ("poznámenat {jmenec}");မှတ်ချက်;note ("note
 {nouner}");n.
 poznámka pod čarou ("poznámka² (u) nohy¹ dole°
 {jmenec}³");အောက်ခြေမှတ်ချက်;footnote ("note² (at) foot¹ below°
 {nouner}³");n.
 poznámku, udělat si;မှတ်;mark, make a;T
 poznámky ("poznámek sbírání {mn.č.}");မှတ်စုတွေ;notes ("mark
 collecting {pl.}");pl.
 poznámky ("sbírka¹ poznámek°");မှတ်စု;notes ("collection¹ (of)
 notes°");n.
 poznámky a záznamy: Lze o tom vědět z (~ "podle")
 poznánek a záznamů.;မှတ်စုမှတ်တမ်း: မှတ်စုမှတ်တမ်းတွေအရ
 သိနိုင်ပါတယ်။;notes and records: It can be known according to
 the notes and records.;pol.
 poznat dobře (také o lidech, "znát (a) být-dovedný");သိကျွမ်း;get
 to know well (also about people, "know (and) be-skillful");T
 poznat dobře: Mám radost, že mi bylo povoleno (tě) dobře
 poznat.;သိကျွမ်း: ခုလို သိကျွမ်းခွင့်ရတာ ဝမ်းသာပါတယ်။;know well: (I)
 am happy that (I) was allowed to know (you) well.;pol. FB

poznat někoho (rozpoznat, "chytit" (s) znaménko");မတ်မိ;recognize sb. ("catch" mark");T
 poznat někoho (rozpoznat, "setkat-se" (s) podobou");ပုံတွေ;recognize sb. ("meet" form");T
 poznat: Když ochutnáš ("sníš (a) podíváš se"), asi poznáš.;သိ: ခင်ဗျား စားကြည့်တဲ့အခါ သိပါလိမ့်မယ်။;know: When you taste ("eat (and) see"), you may know.;pol. um.
 pozor, dávat ("(zejména^o) udělat² váhu");ဂရုပြု (အထူး);attention to, pay ("(especially^o) make² weight");T writ. P. garu (= weight)
 pozor, dávat ("nastavit¹ těžké");ဂရုစိုက်;careful, be ("setup¹ heavy");T
 pozor, dávat ("nastavit¹ vážnost");ဂရုစိုက်;careful, be ("setup¹ seriousness");T P. garu (= heavy, serious)
 pozor, dávat ("zejména^o udělat² váhu");အထူးဂရုပြု;attention to, pay ("especially^o make² weight");T writ. P. garu (= weight)
 pozor, dávat si: Dávej si pozor na (své) zdraví.;ဂရုစိုက်: ကျန်းမာရေး ဂရုစိုက်ပါ။;careful, be (take care): Take care of (your) health.;imper. pol.
 pozor, dávat si: Zejména si dávej pozor na (své) zdraví.;အထူးဂရုစိုက်: ကျန်းမာရေးကို အထူးဂရုစိုက်ထားပါ။;careful, be: Be especially careful for (your) health.;imper. pol.
 pozor, dávat: Dávej pozor, (nebo) si ("možná") ublížíš.;ဂရုစိုက်: ဂရုစိုက်ပါ။ မင်း အနာတရ ဖြစ်လိမ့်မယ်။;careful, be: Be careful, (or) you will (~ "may") get hurt.;imper. pol.
 pozor, dávat: Musíme dávat pozor.;ဂရုပြု: အထူးဂရုပြုရမည်။;attention, pay: (We) must pay attention.;
 pozorně ("aby" věděl^o);သိအောင်;attentively ("to" know");adv.
 pozorně ("se" sázením¹ těžce^o);ဂရုတစိုက်နဲ့;carefully ("with" planting¹ heavily");adv.
 pozorně: Musím se učit pozorněji.;ဂရုတစိုက်နဲ့: ပိုပြီး ဂရုတစိုက်နဲ့ သင်ယူရပါတယ်။;carefully: (I) has to learn more carefully.;pol.
 pozornost;သတိ ° အာရုံ;attentiveness ° attention;n. P. ārammaṇa (= object) (or) n. Bh. med. P. sati (= mindfulness)
 pozornost (všímavost);သတိ;attention (mindfulness);n. Bh. med. P. sati (= mindfulness)
 pozornost: osoby, které mají pozornost a moudrost;သတိတရား: သတိတရားနှင့် ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်;heedfulness: persons who have heedfulness and wisdom;pl. writ.
 pozorný, být;သတိရှိ;attentive, be;I P. sati (= mindfulness)
 pozorný, být ("být-probuzený (a) slyšet");နိုးကြား;watchful, be ("be-awake (and) hear") ° vigilant, be ("be-awake (and) hear");I
 pozorný, být ("upevnit¹ pozornost");သတိထား;careful, be ("fix" mindfulness");I
 pozoroval;ကြည့်ဆွဲသိ;watched;p.s.
 pozorovat;ကြည့်;watch;T
 pozvat;ဖိတ်;invite;T
 pozvat ("řici" shledat-se-při-příjezdu");ကြိုဆို;invite ("say" to meet-on-arrival");T
 pozvat ("zvat (a) volat");ဖိတ်ခေါ်;invite ("invite (and) call");T
 pozvat (do programu na povídání si po internetu, "udělat" pozvání^o (a) upevnit²);အင်စိုက်လုပ်ထား;invite (in an Internet chat program, "do" invite^o (and) fix²");T E. invite
 pozvat (do programu na povídání si po internetu): Už jsem (tě) pozval, opravdu.;အင်စိုက်လုပ်ထား: အင်စိုက်လုပ်ထားလိက်ပါပြီ။;invite

(in an Internet chat program): (I) have already invited (you), for sure.;p.p. pol.
 pozvat (mnicha);ပင့်;invite (a monk);T
 pozvat (mnicha): protože jsem byl pozváný;ပင့်: ပင့်ခေါ်ကြောင့် (~ ပင့်ခေါ်ကြောင့်);invite (a monk): because (I) was invited;mn.
 pozvat: Zve ostatní lidi, aby (jí) poradili.;ဖိတ်ခေါ်: အကြံပြုပေးဖို့ အခြားလူများကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။;invite: (She) invites other people, to give (her) an advice.;pol.
 pozvudit ("pozvednout (a) vyvýšit");ချီးမြှောက်;encourage ("lift (and) elevate");T
 pozvolna;တစ်ဖြည်းဖြည်းနဲ့;gradually;adv.
 pozvolna (o chození či ježdění po cestě, "pohyb po pohybu, pomalu (a) pomalu");တဖြည်းဖြည်း;gradually (in going on way, "movement by movement, slowly (and) slowly");adv.
 práce;အလုပ်(တစ်ခု) ° လုပ်(တစ်ခု);work;suff. sg. (or) sg.
 práce ("práce (a) povinnost");လုပ်ငန်း(တစ်ခု);work ("work (and) duty");n.
 práce ("pracování");အလုပ်(တစ်ခု);work ("working");n.
 práce (k udělání);ကိစ္စ(တစ်ကိစ္စ);work (to do);sg. P. kicca
 práce (k vykonání);ကိစ္စ;work (to be done);n. P. kicca (= duty)
 práce (zaměstnání, "pracování (a) držení");အလုပ်အကိုင်;job ("working (and) holding");n.
 práce (zaměstnání): Máš práci? ("Pracuješ práci?");အလုပ်: အလုပ်လုပ် နေသလား။;job: Do you have a job? ("Are (you) doing work?");inter. cont.
 práce k dělání ("pracování");လုပ်စရာ;work to do ("workings");n.
 práce k dělání: Pokračuj v práci, kterou máš ("k dělání");လုပ်စရာ: လုပ်စရာရှိတာ ဆက်လုပ်ပါ။;work to do: Continue in the work (that you) have to do.;imper. pol.
 práce při cestování ("práce" (a) povinnost³ (během) cestování^o (a) ježdění¹);ခရီးသွားလုပ်ငန်း;working by travelling ("work" (and) duty³ (while) travelling^o (and) going¹");n.
 práce, mít hodně ("spousta" práce^o);အလုပ်များ;work, have much ("lot-of" work");I
 práce, mít hodně: protože mám hodně práce;အလုပ်များ: အလုပ်များနေသောကြောင့်;busy, be: because (I) am busy;cont.
 práce, mít hodně: V tuto dobu mám hodně práce s (~ "pro") narozeninový meditační zásed, (který bude) na konci (tohoto) měsíce.;အလုပ်များ: ခုလောလောဆယ် လကုန်ရင် မွေးနေ့တရားစခန်းဖွင့်ဖို့အတွက် အလုပ်များနေတယ်။;busy, be: This time (I) am ("being") busy with (~ "for") the birthday meditation retreat at the end of (this) month.;cont.
 práce, mít moc;အလုပ်များနေ;work, having too much;I
 práce, mít moc ("být-zapleten" (do) práce^o);အလုပ်ရှုပ်;work, have too much ("be-entangled" (in) work^o);I
 práce, mít moc (být zaneprázdněný, "moc" práce^o);အလုပ်များ;work, have too much (be busy, "much" work");I
 práce, moc ("zapletený (do) práce");Jsi zaneprázdněný? ("(Jsi) zapletený (do) práce?");အလုပ်ရှုပ်: မင်း အလုပ်ရှုပ်နေသလား။;work, too much ("entangled (in) work"): Are you busy? ("(Are) you entangled (in) work?");inter. cont.
 práce, moc (zaneprázdněný): Jsi zaneprázdněný? ("Ty (máš) moc práce?");အလုပ်များ: မင်း အလုပ်များနေသလား။;work, too much

(busy): Are you busy? (“(Do) you (have) too much work?”);inter. cont.	လုပ်စရာအများကြီးကျန်သေးတယ်။;work: Still a lot of work remains.;
práce, tvrdá (“hrubá” práce”);အလုပ်ကြမ်း;labor, hard (“rough” work”);n.	práci, co má jeden na: Dělej jen to, co máš na práci.;လုပ်စရာ: လုပ်စရာရှိတာသာ လုပ်ပါ။;do, that one has to: Do just the things that you have to do.;imper. pol.
práce: (Mám) spoustu práce.;အလုပ်: အလုပ်တွေအများကြီး။;work: (I have) a lot of work.;	pračka (“stroj” který) myje ¹ prádlo”);အဝတ်လျှော်စက်(တစ်လုံး);washing mashine (“machine” washing ¹ clothes”);sg.
práce: Co děláš? (“Jaké práce děláš?”);လုပ်: ဘာတွေလုပ်နေလဲ။;work: What are you doing? (“what works are (you) doing?”);inter.	pračka: (“Ona”) vkládá jeho oblečení do pračky.;အဝတ်လျှော်စက်: သူမ အဝတ်လျှော်စက်ထဲကို သူ့အဝတ်အစားတွေ ထည့်နေတယ်။;washing mashine: She puts his clothes in the washing machine.;cont.
práce: Dělá tři práce.;အလုပ်: အလုပ် သုံးခုကို လုပ်နေပါတယ်။;work: (He) is doing three works.;pol. cont.	pračka: Pračka pere prádlo.;သန့်ရှင်းစေ: အဝတ်လျှော်စက်က အဝတ်တွေကို သန့်ရှင်းစေတယ်။;wash: The washing machine washes clothes.;
práce: Kvůli čemu jsi přijel do Barmy? (“Pro jakou práci (jsi) přijel do Barmy?”);လုပ်: ဗမာပြည် ဘာလုပ်ဖို့ လာသလဲ။;work: What have you come to Burma for (~ “to do”)?;inter.	pracovat;လုပ်;work;T
práce: Nedělám práci mnichů.;အလုပ်: ဘုရားအလုပ်မလုပ်ဖြစ်ပါဖူး။;work: (I) do not do the work of monks.;pol. col.	pracovat (aby, “nést-v-ruce (a) být-zodpovědný”);ဆောင်ရွက်;work (in order to, “carry-in-hand (and) be-responsible”);T
práce: Nemám (žádou) důležitou práci.;အလုပ်: ထူးထူးတွေတွေအလုပ် မရှိဘူး။;work: (I) have (no) important work.;	pracovat (aby): Král Čansitá pracoval aby (udržel tu) ohromnou zemi jednotnou.;ဆောင်ရွက်: ကျန်စစ်သားမင်းသည် နိုင်ငံတော်စည်းလုံးညီညွတ်အောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့၏။;work (in order to): King Kyansittha worked in order to (maintain) the great country united.;p.s. writ.
práce: nová práce;အလုပ်: အလုပ်အသစ်;work: new work;n.	pracovat (být úspěšný, “dotýkat-se (a) přicházet”);ထိရောက်;work (for sb., be successful, “touch (and) come”);T rare
přáce: Plánuje se, že to kopírování (~ “práce kopírování”) bude trvat (~ “stane-se dělaným”) přes dvacet dní.;အလုပ်: စာကူးခြင်းအလုပ်ကို ရက်နှစ်ဆယ်ကျော် လုပ်ဦးမည် ဖြစ်ပါတယ်။;work: It is (planned), that the copying work will take (~ “become”) over twenty days.;fut. pol.	pracovat (fungovat, o strojích, “otáčí-se (a) balí”);လည်ပတ်;work (function, about machines, “spins (and) wraps”);T
práce: Poněvadž nastal čas vrátit se k práci ...;အလုပ်: အလုပ် ပြန်ချိန်ရောက်ပြီ ဖြစ်တဲ့အတွက် ...;work: As it has come time for returning to work ...;	pracovat (o strojích);လည်;work (about machines);T
práce: Pořád pracuješ v bance?;အလုပ်: ဘဏ်(တိုက်)မှာ အလုပ်လုပ်နေသေးသလား။;work: Are (you) still working in bank?;inter.	pracovat (ve prospěch čí);ဆောင်ရွက်;work for (benefit of sb.);T
práce: práce na částečný úvazek (“práce ² (na) částečný” čas”);အလုပ်: အချိန်ပိုင်းအလုပ်;job: part-time job (“part” time” job”);n.	pracovat (ve prospěch čí): Když se Čansitá stal králem, pracoval ve prospěch té ohromné země.;ဆောင်ရွက်: ကျန်စစ်သားမင်းဖြစ်သောအခါနိုင်ငံတော်ကျိုးအတွက် ဆောင်ရွက်ခဲ့၏။;work for (benefit of sb.): When Kyansittha became king, (he) worked for the benefit of the great country.;p.s. writ.
práce: Pracuji jakožto doktor. (“Dělám doktorskou práci.”);လုပ်: ဆရာဝန်လုပ် နေပါတယ်။;job (~ “work”): I have a job as a doctor. (“(I) am doing doctor’s work.”);pol.	pracovat (zejména o strojích);လည်;work (especially about machines);T
práce: Pracuji.;လုပ်: လုပ်နေပါတယ်။;work: (I) am working.;ocnt. pol.	pracovat: Pracuje jakožto pomocník mnichů.;လုပ်: ဘုန်းကြီးများအတွက် ဒကာအဖြစ်အလုပ်လုပ်တယ်။;work: (He) works as a supporter for monks.;
práce: Přijel jsem dělat práci.;အလုပ်: အလုပ်လုပ်ဖို့ လာပါတယ်။;work: (I) came to do work.;pol.	pracovní program (“pravidelná” práce ¹ (a) práce”);လုပ်ငန်းစဉ်;work program (“regular” work” (and) work”);n.
práce: Přijel jsem kvůli práci. (“Přicházím s prací.”);အလုပ်: အလုပ်နဲ့လာပါတယ်။;work: I came (here) to do work. (“(I) come with work.”);pol.	pracovník (“zdatný” (v) práci”);အလုပ်သမား(တစ်ယောက်);laborer (“proficient” (in) work”);sg.
práce: Skutečně, Daphek si musí hledat práci.;အလုပ်: တဖက်က အလုပ်တော့ရှာရမှာပေါ့။;job (~ “work”): Indeed, Taphek must search for a job.;col.	pracující lid (“pracující lidé, státní lidé”);လုပ်သားပြည်သူ;working people (“working people, country people”);n.
práce: Už nemám (~ “nedělám”) práci.;အလုပ်: အလုပ်မလုပ်တော့ပါဘူး။ ° တော့: အလုပ်မလုပ်တော့ပါဘူး။;any more: (I) don’t have (~ “do”) a job any more. ° job: (I) don’t have (~ “do”) a job any more.;pol.	pradědeček;ဘေး(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);great-grandfather;sg.
práce: Zatímco mám práci, také sám studuji.;အလုပ်: အလုပ်လဲလုပ်ရင်း တဖက်ကလဲ လေ့လာပါတယ်။;job: While (I) have a job, (I) also study by myself (~ “from one side”);pol.	prádelna (“obchod” prádla”);ပင်းမင်းဆိုင်(တစ်ဆိုင်) (WS. from ပင်းမင်းဆိုင်) ° ပင်းမင်းဆိုင်(တစ်ဆိုင်);laundry (shop, “laundry shop”);sg. WS. (or) sg.
práce: Zbývá ještě hodně práce.;လုပ်စရာ:	prádlo;အဝတ်;laundry;n.
	prádlo (“oblečení (a jeho) druhy”);အဝတ်အစား;laundry (“clothes (and) kinds (of it)”);n.
	prádlo: (“On”) pere prádlo.;အဝတ်: သူ

အဝတ်လျှော်နေတယ်။;clothes: He is washing clothes.;cont.
 prádlo: Po vyprání prádla je (~ "stane se") (to prádlo)
 čistým.;အဝတ်အစား: အဝတ်အစားတွေက လျှော်ပြီး
 သန့်ရှင်းသွားတယ်။;laundry: After the laundry is done, (it)
 becomes clean.;
 prakrit (jazyk);ပြာကရိတ်;Prakrit (language);name
 prakrit: To je velice blízko prakritu ("jazyku").;ပြာကရိတ်: ဒါဟာ
 ပြာကရိတ်ဘာသာစကားနှင့် အတော်နီးစပ်ပါသည်။;Prakrit: This is very
 near to (~ "with") the Prakrit language.;writ. pol.
 praktický ("setkává-se" (s) rukou");လက်တွေ့;practical ("meets"
 hand");adj.
 praktikovat;ကျင့် ° ဖွား;practise;T
 praktikovat ("čekat (a) stavět");စောင့်တည်၊ -မှာ;practise ("wait
 (and) build");T
 praktikovat ("praktikovat (a) myslet");ကျင့်ကြံ;practice ("practice
 (and) think");T
 praktikovat ("praktikovat (a) trénovat");လေ့ကျင့်;practice
 ("practise (and) train");T
 praktikovat ("praktikovat, myslet (a) rozvíjet");ကျင့်ကြံဖွား;practice
 ("practice, think (and) develop");n.
 praktikovat ("rozvíjet");ဖွား;practise ("develop");T
 praktikovat (meditaci): Pojedu do ("země") Barmy abych
 praktikoval meditaci.;လေ့ကျင့်: လေ့ကျင့်ဖို့အတွက် ငါမာပြည်ကို
 သွားမယ်။;practise (meditation): I will go to Burma ("country") in
 order to practise (meditation).;fut.
 praktikovat: Kéž jsi schopen praktikovat Dhammu
 hodně.;ကျင့်ကြံဖွား: တရားများကို ကျင့်ကြံဖွားများနိုင်ပါစေ။;practise:
 May (you) be able to practise the Dhamma much.;pol.
 pramen ("kniha odkazovaná (a) kniha
 rozšiřující");ကျမ်းကိုးကျမ်းကား;source (of information, "book
 referred-to (and) book spreading-out");n.
 přání;ဆန္ဒ(တစ်ခု);wish;sg.
 přání ("očekávat (a) čekat {jmenec}");မျှော်လင့်ချက်(တစ်ခု);wish
 ("expect (and) wait {nouner}");sg.
 přání (kartička s přáním k Vánocům atd., "plochá"
 karta");တတ်ပြား(တစ်ချပ်);card (also with greetings, "flat"
 card");sg.
 přání k narozeninám (kartička s přáním k narozeninám,
 "plochá² karta³ dne¹ narození");မွေးနေ့ကတ်ပြား(တစ်ချပ်);card,
 birthday ("flat³ card² (for) birthº day¹");sg.
 přání k Vánocům (kartička s přáním k Vánocům, "plochá² karta"
 (k) Vánocům");ခရစ္စမတ်ကတ်ပြား(တစ်ချပ်);card, Christmas ("flat²
 card¹ (for) Christmas");sg.
 přání: Chci, aby se ta přání (která jsi mi přál) splnila (i
 tobě).;ဆု: ပေးတဲ့ဆုနဲ့ ပြည့်ချင်ပါတယ်။;wish: (I) want the given
 wishes (for me) to fulfill (for you as well).;w. ans. pol.
 přání: Kéž jsou (tvá) přání a život stejné.;ဆန္ဒ: ဆန္ဒနဲ့ ဘဝ
 ထပ်တူဖြစ်နိုင်ပါစေ။;wish: May your wishes (and) life become
 same.;w. pol.
 přání: Kéž se (věci) splní dle (tvých) přání (mě). (odpověď na
 přání či požehnání druhého);ဆု: ပေးတဲ့ဆုနဲ့ ပြည့်ပါစေ။;wishes:
 May (things) fulfill with the given wishes (also to you). (answer
 to somebody's blessing or well-wishing);pol. w.
 přání: Kéž se splní (tvá) přání.;ဆန္ဒ: ဆန္ဒပြည့်ဝပါစေ။;wish: May

(your) wishes fulfill.;w. pol.
 přání: To je moje jediné přání;တောင်းဆု: ဒါဟာ ငါ့ရဲ့
 တစ်ခုတည်းသော တောင်းဆုဖြစ်ပါတယ်။;wish: This is my only
 wish;pol.
 přání: Vyžaduji (a) dávám (ti) přání.;ဆု:
 ဆုတောင်းပေးပါတယ်။;wishes: (I) request (and) give (you)
 wishes.;w. pol.
 prarodiče ("dědeček (a) dedečkové");ဘိုးဘိုးတို့;grandparents
 ("greandfather (and) grandfathers");pl. col.
 prarodiče: Dělej do písmene co (ti) prarodiče říkají.;ဘိုးဘိုးတို့:
 ဘိုးဘိုးတို့ရဲ့ စကားကို မြဲဝယ်ကျနားတောင်(နော်)
 သမီးလေး။;grandparents: Do what the grandparents say, to the
 letter, dear daughter.;imper. col.
 prase;ဝက်(တစ်ကောင်);pig;sg.
 prase: ležící prase;ဝက်: လဲလျောင်းနေသော (~ လဲအိပ်နေသော)
 ဝက်တစ်ကောင်;pig: lying pig;
 prase: prasečí kůže;ဝက်: ဝက်အရေပြား;pig: pig's skin;
 prášek;အမှုန့်;powder;n.
 prášek (pilulka, "plochý¹ lékº");ဆေးပြား(တစ်ပြား၊ တစ်ခဲ);pellet (pill,
 "flat¹ medicine");sg.
 prášek: Cukr se většinou používá ve formě (~ "jakožto")
 prášek.;အမှုန့်: များသောအားဖြင့် သကြားကို အမှုန့်
 အဖြစ်သုံးကြတယ်။;powder: Sugar is (~ "are") mostly used as
 powder.;
 prasknout;ချိုး;crack;T
 prastarý, být ("prastarý (a) starý");ရေဟောင်း;ancient, be
 ("ancient (and) old");I
 praštit;ရိုက်;strike;T
 práť ("dělat² čistěº (a) jasné¹");သန့်ရှင်းစေ;wash ("make² cleanº
 (and) clear¹");T
 přát ("toužit³ (po) odměněº ušlechtilé¹ (a) dobré² (pro
 někoho)");ဆုမွန်ကောင်းတောင်း;wish ("desire³ rewardº noble¹ (and)
 good² (for sb.)");T
 práť (čistit);လျှော်;wash;T
 práť (prádlo, "čistit¹ oblečeníº");အဝတ်လျှော်;laundry, do the
 ("clean¹ clothesº");T
 práť (prádlo): (Ta) žena balí prádlo před tím, než ("prádlo")
 vypere.;အဝတ်လျှော်: အဝတ်မလျှော်မီ အမျိုးသမီးက သူမအဝတ်တွေကို
 ထုတ်ဝိုးနေတယ်။;laundry, do the: The woman is packing the
 clothes before doing the laundry.;cont.
 přát moc: Vskutku, moc (ti) přeji, aby (tvá) cesta (kterou)
 cestuješ byla hladká.;ဆုမွန်ကောင်းတောင်း: ခရီးလမ်းချောမွေ့ပါစေလို့
 ဆုမွန်ကောင်းတောင်းလိုက်ပါတယ်။;wish much: Indeed, (I) wish
 (you) much that (your) path (you) travel by is smooth.;w. pol.
 práť prádlo: Protože se (ta) žena bude práť prádlo, má na sobě
 (~ "nosi") modré rukavice.;သန့်ရှင်း: အမျိုးသမီးက
 သန့်ရှင်းရေးလုပ်မလို့ လက်အိတ်အပြာ ဝတ်ထားတယ်။;laundry, do:
 Because the woman will do the laundry, (she) is wearing blue
 gloves.;
 přát si;တ ° လို့;wish for;T
 přát si ("chtít¹ abyº");စေချင်;wish ("want¹ toº");T
 přát si ("dělat¹ přáníº");ဆန္ဒပြု;wish ("make¹ (a) wishº");T
 přát si ("potřebovat¹ (aby) se-staloº");ဖြစ်လို့;wish ("need¹ (to)
 happenº");T

přát si ("těšit-se (a) čekat");မျှော်လင့်;wish ("look-forward-to (and) wait");T

přát si ("žádat" (o) přání^o);ဆုတောင်း;wish ("request" (a) wish^o);T

přát si aby se stalo ("mířit-k (a) mít-v-úmyslu");ရည်ရွယ်;wish to happen ("aim-at (and) intend");T

přát si: Jak si ("ty") přeješ.;သဘောအတိုင်း: မင်းသဘောအတိုင်းပါ;likes, as (one): As you like.;col.

přát si: Přeji všem bytostem aby byly šťastné (~ "radost").;ဆုတောင်း: သတ္တဝါအားလုံးအတွက် ပျော်ရွှင်မှုကို ဆုတောင်းပေးပါတယ်;wish: (I) wish all the beings to be happy (~ "happiness").;pol.

přát si: Prosim, oprav (tohle) kdykoliv chceš (~ "(budeš) si přát").;ဆန္ဒ: ဆန္ဒရှိတဲ့အချိန် ပြင်ဆင်ပါအုံး;wish: Please, correct (this) whenever (you) wish.;imper. pol.

prát: ("On") pere prádlo.;လျှော်: သူ အဝတ်လျှော်နေတယ်;wash: He is washing clothes.;cont.

přát: Užívá se při přání.;ဆုတောင်း: ဆုတောင်းတဲ့အခါ သုံးတာ;wish: (It) is used when wishing.;

přátelé být;ခင်;friends, be;I

přátelé, být: Ano, můžeme být přátelé. ("Je v pořádku být přáteli.");ခင်: ခင်လို့ ရပါတယ်;friends, be: (Yes,) we can be friends. ("(It) is ok to be friends.");pol.

přátelít se ("milovat (a) mít-rád");ခင်မင်;befriend ("love (and) like");T

přátelít se: Také mám radost, že mi bylo povoleno se s tebou přátelít.;ခင်မင်: ခင်ဗျားနဲ့ ခင်မင်ခွင့်ရတာကိုလည်း ကျွန်တော်မှ ဝမ်းသာပါတယ်;befriend: I also happy that (I) was allowed to befriend with you.;pol. um. FB

přátelsky (a) s respektem ("skrze² přátelství (a) respekt");ခင်မင်လေးစားလျက်;friendly with respect (at the end of a letter, "by² friendliness^o (and) respect");adv.

přátelský, být;ခင်;friendly, be;I

přátelský, být ("přátelský (a) starající-se-o");ဖော်ရွေ;friendly, be ("friendly (and) attending-on");I

přátelský, být ("stal-se¹ důvěrně");ရင်းရင်းနှီးနှီးဖြစ်;friendly, be ("became¹ intimately");I

přátelský, být: Kéz jsem (tvým) přítelem.;ခင်: ခင်ပါရစေ;friendly, be: May (I) be (your) friend.;pol.

přátelský: důvěrný (a) přátelský rozhovor;ဖော်ရွေ: ရင်းနှီးဖော်ရွေစွာ ဆွေးနွေးခြင်း;friendly: Intimate (and) friendly talk;

přátelství;ခင်;friendship;n.

pravda;တကယ် ° အမှန်;truth;n.

Pravda (Dhamma);တရား;Truth (Dhamma);n. Bh.

Pravda (Dhamma): Studuji Pravdu (Dhammu).;အကြောင်း: တရားအကြောင်းကို သင်ယူနေပါတယ် ° တရား: တရားအကြောင်းကို သင်ယူနေပါတယ်;about: I'm studying ("about") the Truth (Dhamma). ° Truth (Dhamma): I'm studying ("about") the Truth (Dhamma).;pol. cont.

pravda Dhammy (učení Buddhy);တရားဓမ္မ ° ဓမ္မတရား;truth of Dhamma (the teachings of the Buddha);n. P. Dhamma (= law)

pravda: Říkám pravdu.;တကယ်: တကယ်ပြောတာပါ;truth: (I) speak truth.;pol.

pravda: ušlechtilá pravda přednesená Buddhou;တရား:

ဗုဒ္ဓဟောကြားမြတ်တရား;truth: the noble truth preached by the Buddha;Bh.

pravda: Vždycky mi říká pravdu.;အမှန်: သူ့ကို အမြဲတမ်း အမှန်ပဲ ပြောတယ်;truth: He always tells me truth.;

pravděpodobně;လိမ့်;probably;suff.

pravděpodobně ("může+bude");လိမ့်မယ်;probably ("may+will");suff.

pravděpodobně (bude);လိမ့်(မည်);probably (will);suff. adv.

pravděpodobně: Co se týče U Mja Mauna, každý člověk, ať už starý nebo mladý, (je) pravděpodobně zná.;လိမ့်မယ်: ဦးမြမောင်ကိုတော့ ဒီမြို့က လူကြီးလူငယ်မရွေး သိကြပါလိမ့်မယ်;probably: As for U Mya Maung, every person, whether old (or) young probably knows (him).;pol.

pravděpodobnost ("může¹ se-stát^o {jmenec}²");ဖြစ်နိုင်ခြေ;probability ("can¹ happen^o {nouner}²");n.

pravdivý;တကယ်;true;adj.

pravdy, čtyři ušlechtilé (učené Buddhou, pravda o utrpení, pravda o příčině utrpení, pravda o zániku utrpení a pravda o cestě vedoucí z utrpení, "čtyři¹ ušlechtilé² pravdy");သစ္စာလေးပါး;truths, four noble (taught by the Buddha, the truth of suffering, truth of cause of suffering, truth of cessation of suffering and the truth of the path leading out of suffering, "four¹ noble² truths");n. Bh. P. sacca (= truth)

pravdy, čtyři ušlechtilé (učené Buddhou, pravda o utrpení, pravda o příčině utrpení, pravda o zániku utrpení a pravda o cestě vedoucí z utrpení, "pravda¹, pravda");သစ္စာတရား;truths, four noble (taught by the Buddha, the truth of suffering, truth of cause of suffering, truth of cessation of suffering and the truth of the path leading out of suffering, "true¹, true");n. Bh. P. sacca (= truth)

pravdy, čtyři ušlechtilé: učební metoda pro čtyři ušlechtilé pravdy;သစ္စာတရား: သစ္စာတရား ရှုကွက်;truths, four noble: the learning method of four noble truths;Bh.

právě;တာ ° မှ ° ပဲ ° အခု ° ဘဲ (col. from ပဲ) ° အခုလို့ ° ဘဲ (from ပဲ);now ° just;suff. col. (or) suff. adv. (or) suff. (or) adv.

právě (co se týče, "když¹ (se) řekne");ဆိုရင်;just (as for, "if¹ said");adv.

právě (v přítomnosti);ယခု;at present;adv.

právě když;တော့မှ;just when;suff. adv.

právě se stát;ကာစလေး;just happen;suff.

právě se stát: Miminko se právě (ted¹) narodilo;ကာစလေး: တလေးက မွေးကာစလေး;just happen: Baby was just born.;

právě ted¹;ခုတင် ° အခုလက်ရှိ ° ကာစလေး;right now ° just now ° right now, happen;adv. (or) suff.

právě ted¹ (jsem pochopil);ခုတလော;just now (I have understood);adv.

právě ted¹ se stát;ကာစလေး;happen right now;suff.

právě ted¹: (Ten) chlapec právě ted¹ zavěsil telefon.;ခုတင်: ကောင်လေး ခုတင် ဖုန်းချလိုက်တာ;just now: (The) boy just now hung up the phone, indeed.;col.

právě ted¹: Právě ted¹ je odsouzen k 15 a půl roku ("trestu") vězení ve věznici vesnice Moun.;လက်ရှိ: အခုလက်ရှိမှာထောင်တွင် ထောင်ဒဏ် ၁၅နှစ်ခွဲ ကျခံနေရပါတယ်;right now: Right now (he) is sentenced to 15 and a half years imprisonment in the Moun

village's prison.;pol.
 právě, je (to):ဖြစ်;it is, that;T
 právě, je (to): Je (to) právě dnes, (kdy) přijde.;ဖြစ်: ဒီနေ့ သူလာမှာ ဖြစ်ပါတယ်.;it is, that: It is today, that he will come.;fut. pol.
 právě, je (to): Je (to) právě, (že) přijde.;ဖြစ်: သူ လာမှာဖြစ်ပါတယ်.;it is, that: It is, that he will come.;pol. fut.
 právě: Jsem rád, že (tě) vidím (~ "právě slyším").;အခုလို: အခုလို ကြားရတာ ဝမ်းသာပါတယ်.;now: (I) am happy to hear (from you) now.;pol.
 právě: Právě dnes jsem si vzpoměl a ("pořádě") opravil (ten tvůj dopis).;မှ: ဒီနေ့မှ သတိရပြီး ပြင်လိုက်ရတာ.;just: Just today (I) remembered and corrected (your letter) well.;
 právě: Právě píše jeho přítel.;အခု: အခုရေးတာ သူသူငယ်ချင်း.;now: Now his friend is writing.;
 právě: Právě po tom, co (to) tak (~ "tím způsobem") napíši, dám to učiteli.;တော့: အဲဒီလို ရေးပြီးတော့ ဆရာကို ပေးပါတယ်.;just: Just after (I) write it that way, (I) give (it) to the teacher.;pol.
 právě: Právě teď, v tuto dobu, jsou bodující (~ "známky-dávající") soudci připraveni (a) dostavili se.;ဆိုရင်: အခုအချိန်မှာ ဆိုရင် အမှတ်ပေးဒိုင်လူကြီးများကလဲ အဆင်သင့်ရောက်နေကြပါပြီ.;as for: Just now, at this time, the marking (~ "marks-giving") judges are being ready (and) arrived.;p.p. pol.
 právě: Skončí to právě takhle. ("Právě s takto to zrovna skončí a půjde.");ပဲ: ဒီလိုနဲ့ပဲ ကုန်သွားမှာပဲ.;just: It will finish just like this. ("Just like this (it) will just finish (and) go.");fut.
 právě: Všichni (moji) příbuzní jsou právě tady.;ဘဲ: မိဘညီကိုမောင်နှမအားလုံး(က) ဒီမှာဘဲ.;just: All (my) relatives are just here.;col.
 pravidel, pět (pravidla pro laiky, tj. nezabíjení, nekradení, vyhýbání se cizoložství, nelhaní a neužívání omamných látek včetně alkoholu);ပဉ္စသီလ;precepts, five (precepts for lay people, namely no killing, no stealing, no sexual misconduct, no lying and no taking intoxicants);Bh. pañca-sīla (= five - morality)
 pravidelně;မှန်မှန်;regularly;adv.
 pravidelně ("podle² zrcadlení¹ způsobu");ပုံမှန်အားဖြင့်;regularly ("by² reflecting¹ (the) form");adv.
 pravidelně ("řící² správnou¹ podobu");ပုံမှန်ဆို;regularly ("(to) say² right¹ form");adv.
 pravidelně ("zrcadlice¹ způsobu");ပုံမှန်;regularly ("reflecting¹ (the) form");adv.
 pravidelně: Jím pravidelně.;ပုံမှန်: ပုံမှန်စားပါတယ်.;regularly: (I) eat regularly.;pol.
 pravidelně: Pravidelně vstávám z postele a medituji.;ပုံမှန်ဆို: ပုံမှန်ဆို မနက် အိပ်ယာထပြီး ဘာဝနာပွားသည်.;regularly: (I) regularly get up from bed and practise meditation.;writ.
 pravidla ("omezení (a) omezení");စည်းကမ်း;rules ("limit (and) limit");n.
 pravidla ("zákony³ čáry^o (a) vedoucí-čáry");စည်းမျဉ်းဥပဒေများ;rules ("line (and) ruling-line laws");pl.
 pravidla chování ("trénovat (a) uspořádat");ကျင့်စဉ်;rules of conduct ("(to) practise (and) line-up");n.
 pravidla: Aby nedošlo k porušení pěti pravidel, je třeba se nemálo kontrolovat.;သီလ: ငါးပါးသီလကို မကျိုးအောင် မနည်း

ထိန်းနေရတယ်.;precepts: In order not to break the five precepts, one must much (~ "not little") control (oneself).;
 pravidla: pět ("ušlechtilých") pravidel;သီလ: ငါးပါးသီလ;precepts: five ("noble") precepts;
 pravidla: Pět pravidel by měly být dodržovány zejména laiky (~ "v laicích").;သီလ: ငါးပါးသီလက လူဝတ်မှာလည်း တည်လိုရသား(ပါ)ပဲ.;precepts: The five precepts should be especially observed by (~ "in") lay people.;pol.
 právník ("žije¹ ve-předu");ရှေ့နေ(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);lawyer ("lives¹ in-front");sg.
 pravo, (na) ("směr¹ vpravo");ညာဘက်;right (to) ("right direction");adv.
 pravo, na: Co se týče vůdce mluvčích, který sedí po mé pravé straně, (je to) Ú Mja Maun.;ညာဘက်မှာ: ကျွန်တော်ညာဘက်မှာ ထိုင်နေတဲ့အဆိုရှင်များရဲ့ ခေါင်းဆောင်ကတော့ ကျောင်းဆရာ ဦးမြမောင်ပါ.;right side, on the: As for the proposers' (~ "speakers") leader sitting on my right, (it) is U Mya Maung.;pol.
 pravý;စစ်စစ်;genuine;adj.
 pravý ("směr¹ napravo");ညာဘက်;right ("right direction");adv.
 pravý úhel ("opravdový¹ úhel");ထောင့်မှန်;right angle ("true¹ angle");n.
 pravý: na pravo;ည: ညဘက်မှာ;right: on the right;
 pravý: pravá píseň;စစ်စစ်: သီချင်းစစ်စစ်;genuine: genuine song;
 praxe;ကျင့်;practice;n.
 praxe (čím, "praxe (a) trénink");အလေ့အကျင့်;practice ("practising (and) training");n.
 praxe, etická: skutečnosti ohledně etické praxe;ကျင့်ဝတ်: ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်;practice, moral: facts regarding the moral practice;
 praxe: praxe v psaní;ကျင့်: ရေးကျင့်;practice: practice of writing;
 prázdniny ("odpočívací den");နားရက်;holidays ("resting day");n.
 prázdniny ("prázdný (a) chybějící den");အားလပ်ရက်(တစ်ရက်);holidays ("vacant (and) missing day");sg.
 prázdniny ("volný den");အားရက်(တစ်ရက်);holidays ("free day");sg.
 prázdniny: Ještě jsem neměl prázdniny.;နားရက်: နားရက်မရှိသေးတယ်.;holidays: (I) still haven't had holidays.;
 prázdniny: Jsou prázdniny;အားရက်: အားရက်တစ်ရက်ပါ.;holidays: It's holidays.;col.
 prázdniny: Kdy budou prázdniny?;အားလပ်ရက်: အားလပ်ရက်က ဘယ်တော့လဲ.;holidays: When will (you have) holidays?;inter.
 prázdniny: Tato rodina (na) prázdniny odpočívá.;အားလပ်ရက်: ဒီမိသားစု အားလပ်ရက် အနားယူနေတယ်.;holidays: This family ("(is) taking") rest (during) holidays.;cont.
 prázdniny: Tato rodina má záměr ("jet") cestovat (během) prázdnin.;အားလပ်ရက်: ဒီမိသားစု အားလပ်ရက် ခရီးသွားမလို့.;holidays: This family has the intention to ("go") (to) travel (during) holidays.;col.
 prázdný;အလွတ်;empty;adj.
 prázdný: Sklenice je (~ "odešla") prázdná.;လွတ်: ဖန်ခွက်က လွတ်သွားပြီ (~ အလွတ်ပါ);empty: The glass is (~ "went") empty.;p.p.
 prdel (CZ vul.);ဖင်;ass (EN vul.);n. vul.

přebývat (“zůstávat (a) brát-ochranu”);တည်းခို; dwell (“stay (and) take-refuge”); T

přebývat (o mniších “užívat¹ pravidel- uposathy^o”); သီတင်းသုံး; reside (about monks “use¹ uposatha-precepts^o”); T mn. P. sītaṃ (= coolness)

přebývat (zůstávat, “přebývat (a) přebývat”); တည်းခိုနေထိုင်; dwell (“dwell (and) dwell”); T

přecejenom (“říkajíce² (a) říkajíce³ prostě¹ co(koliv)^o”); ဘာပဲပြောပြော; nevertheless (“telling² (and) telling³ just¹ what(ever)^o”); interj.

přeceňovat: Vskutku, lidé mohou přeceňovat sami sebe.; အထင်ကြီး: တကယ်တော့ လူတွေဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အထင်ကြီးတတ်ကြပါတယ်; overestimate: In fact, people may overestimate themselves.; pol.

před; ရေရာ ° ရေတွင် ° အရင်က ° အရင် ° အရေရာ; in front of ° before; prep. (or) suff. adv. (or) suff. adv. writ. (or) adv.

před (~ “blízko”): chvilku před tím, než půjdeš (“když je čas chození blízko”); နီး: သွားခါနီးရင်; before (~ “near”): a while before (you) go (“when the time (of) going (is) near”);

před (“napřed a-pak”); ကြိုပြီး; before (“in-advance and-then”); adv.

před (“nikoliv informovat předem”); မတိုင်ခင်; before (“not informing before”); adv.

před (činnosti): (Ta) žena balí prádlo před tím, než (“prádlo”) vypere.; မိမိ မ-: အဝတ်မလျှော်မီ အမျိုးသမီးက သူမအဝတ်တွေကို ထုတ်ပိုးနေတယ်; before (an action): The woman is packing the clothes before doing the laundry.; cont.

před (nějakou činností); မိမိ မ- ° ခင် မ-; before (an action); pow. writ. (or) pow.

před (nějakou činností): Než se prádlo vypere, je špinavé.; ခင် မ-: အဝတ်အစားတွေက မလျှော်ခင် ညစ်ပတ်တယ်; before (an action): Before washing the clothes, (it) is dirty.;

před (nějakou činností): před praním prádla; မိမိ မ-: အဝတ် မလျှော်မီ; before (an action): before doing the laundry;

před (než): Osprchuji se než půjdu do školy.; မ -ခင်: ကျောင်းမသွားခင် ကျွန်တော် ရေချိုးမယ်; before: I'll take a shower before I go to school.; fut.

před (o čase); အရင်; before (about time); adv.

před (o čase): Došel jsem sem napřed, před tebou.; အရင်: ကျွန်တော် ခင်ဗျားအရင် ဒီကို ရောက်နဲ့ပါတယ်; before (about time): I arrived here ahead (of time), before you.; pol. um.

před (v.)ím; မ -ခင်; before (v.)ing; pref. & suff.

před chvilku; စောစောကလေးတင်; ago, a little while; adv.

před přítomností, dlouho (“před²před¹⁰ příchodem³ přítomného času^o”); ခုလက်ရှိ အချိန်မတိုင်ခင် (အများကြီး); before present, a long time (“before²before¹⁰ arrival³ (of) present^o time¹”); adv.

před tím, kdysi: ve skutečnosti, (kdysi) před tím; အရင်တုန်းက: အရင်တုန်းကတော့; ago, long time: actually, (long time) ago;

před tím, než; အချိန်မတိုင်ခင်; before the time; adv.

před tím, než: před tím než (“se stalo, že”) (to) bylo napsané; အချိန်မတိုင်ခင်: ရေးသားလာခဲ့သည့် အချိန်မတိုင်ခင်; before the time: before (it) happened to be written; p.s. writ.

před tím: Před tím (zde) byly různé druhy novin.; အရင်က: အရင်က သတင်းစာအမျိုးမျိုး ရှိပါတယ်; before: Before (there) were various kinds of newspapers.; pol.

před- (“napřed a-pak”); ကြိုပြီး; pre- (“in-advance and-then”); adv.

před: Před domem je křoví.; အရေရာ: အိမ်အရေရာ ချုံပုတ်ရိတယ်; in front of: There is a bush in front of the house.;

před: před továrnou; အရေ: စက်ရုံရေရာ ° ရေ: စက်ရုံရေရာ; in front of: in front of the factory; adv.

před: před zodpovězením (napsáním písemné práce ve škole); မ -ခင်: မဖြေခင်; before: before answering (writing examination);

před: Pjijď na ulici před Kamáyo trhem.; အရေဘက်: ကမာရွတ်ဈေးအရေဘက်လမ်းက လာပါ; in front of: Come to (“by”) the street in front of Kamayut Market.; imper. pol.

před: Připravuje se před odchodem.; မ -ခင်: မသွားခင် ပြင်ဆင်ထားတယ်; before: (He) prepares before leaving.;

před: Zastaví vozidla před pódiem a (“ukazující (se)”) tancují.; စင်ရေ: ကားတွေကို စင်ရေမှာ ရပ်ပြီး ကပြကြပါတယ်; in front of: (They) stop the vehicles in front of the stage and (“exhibiting”) (they) dance.; pol.

před: Zde zastavíš a hotel je před tebou.; ရေရာ: ဒီမှာ ရပ်တော့ ဟိုတယ်က မင်းရေရာ; in front of: Here (you) stop and the hotel (is) in front of you.; col.

předák (“nosí¹ hlavu^o”); ခေါင်းဆောင်(တစ်ဦး၊ တစ်ပါး); foreman (“carries¹ head^o”); sg. (mn.)

předchozí; အရင်; previous; adj.

předchozí (“v² během¹ minule^o”); အရင်တုန်းက; previous (“in² while¹ before^o”); adj..

předchozí, být (“dříve (a) první”); ရေးဦး; former, be (“early (and) first”); I

předem; ကြို; advance, in ° in advance; adv.

předem (“(být) předem a-pak”); ကြိုပြီး; in advance (“(be) in-advance and-then”) ° advance, in (“(be) in-advance and-then”); adv.

předem (“položít¹ předem^o”); ကြိုတင်; in advance (“put¹ in-advance^o”) ° advance, in (“put¹ in-advance^o”); adv.

předem (dříve, “uložený¹ předem^o”); ကြိုတင်; in advance (“placed¹ ahead^o”); adv.

předem (s předstihem, “položít¹ předem^o”); ကြိုတင်; advance, in (“put¹ in-advance^o”); adv.

předem (v čase); နှင့်; ahead (of time); adv.

předem: Napiš (mi) předem než přijedeš.; ကြိုတင်: မလာခင် ကြိုတင်စာရေးပါ; in advance: Write (me) in advance before (you) come.;

předem: Předem si plánuj co chceš dělat zítra.; ကြိုပြီး: မနက်ဖြန်လုပ်ချင်တဲ့ဟာကို ကြိုပြီးစီစဉ်ထားပေါ; in advance: Plan in advance what (you) want to do tomorrow.; imper. pol. col.

předepsat (co se má dělat či následovat); ပြဌာန်း; prescribe (to do or follow sth.); T S. prasthāna

předeslý; အရင်; previous; adj.

předeslý, nejvíce; အရင်းဆုံး; former, the most; adv.

předevčirem (“jeden rychlý den”); တဖြန်နေ့; day before yesterday, the (“one quick day”) ° yesterday, the day before (“one quick day”); adv.

především (“prvně”); ပထမအားဖြင့်; firstly; adj. num. P. paṭhama (= first)

predispozice (“vzaný¹ element^o”); ခါတ်ခံ; predisposition (“taken¹

element^o);n.

predispozice: Buddhisté, které jsou slabí ve (svých)

predispozicích (a) přejali víru od rodičů (~ "tradiční"),

vydělávají si na živobytí ("starají-se (o) život") ("s") pěti druhy špatného živobytí.;ဓါတ်ခံ့: ဘာသာရေးဓါတ်ခံ့ အားနည်းတဲ့ မိရိုးဖလာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေကတော့ မိစ္ဆာအာဒိစ္စမျိုးနဲ့

အသက်မွေးကြပါတယ်။;predisposition: The Buddhists who (are)

weak in the predispositions (and) religious by birth (~

"traditional"), (they) make their living ("nurnure life") by (~

"with") the five kinds of wrong livelihood.;pol.

předložit (názor, "uložit" řečení^o);အဆိုတင်;propose (in debate, "put" saying^o);T

předmět ("slovo" činu^o);ကံပုဒ်(တစ်ပုဒ်);object ("word" (of

deed^o);sg. gram. P. kamma (= intentionally committed action)

předmět (diskuze);အကြောင်းအရာ;subject (of discussion);n.

předmět (jakýkoliv neživotný předmět, "balík" (na)

vyhození^o);ပစ္စည်း(တစ်ခု);object (any inanimate object, "bundle"

(to) throw^o);sg. P. paccaya (= requisite, means)

předmět (na univerzitě atd.);ဘာသာ;subject (at university etc.);n.

P. bhāsā (= language)

předmět (na univerzitě atd.): Jsem studentem předmětu

kinematografie.;ဘာသာ: ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးရေးပညာဘာသာကို သင်ယူနေသူတစ်ဦးပါ။;subject (at university etc.): (I am) a student of cinematography ("subject").;pol.

předmět (smyslů nebo mysli);အာရုံ;object (of senses or thought);n. P. ārammaṇa (= object)

předmět (smyslů): smyslná rozkoš ("rozkoš přesměty smyslů");အာရုံ: ကာမဂုဏ် အာရုံကြည်နူးမှု;object (of senses):

sensual pleasure ("pleasure (by) sensual objects");

předmět (ve škole, "místo" předmětu^o);ဘာသာရပ်(တစ်ခု);subject (at school, "place" (of) subject^o);sg. P. bhāsā (= language)

předmět (záležitost, "záležitost (a)

věc");အကြောင်းအရာ(တစ်ခု);matter, subject ("matter (and)

thing");sg.

předmět: Červené předměty jsou pod ("z") modrými

předměty.;ပစ္စည်း: အနီရောင်ပစ္စည်းတွေက အပြာရောင်ပစ္စည်းတွေရဲ့

အောက်မှာ။;object: The red objects are under ("of") the blue objects.;

předmět: Podoba (těch) dvou zelených předmětů je stejná.;ပစ္စည်း: အစိမ်းရောင်ပစ္စည်းနှစ်ခု ပုံစံတူတယ်။;object: The form (of) the two green objects is same.;

přednášení (o Buddhismu): je přednášení (o Buddhismu)

špatně?;တရားဟော: တရားဟောမှားမလား။;preaching: is preaching wrong?;inter.

přednášet (Dhammu): Můžeme přednášet (Dhammu) moudrosti (našeho) pochopení.;တရားဟော: နားလည်ခြွာညွှာဏ် ပညာနဲ့ တရားဟောနိုင်ပါသည်။;preach: (We) may preach with the wisdom

of (our) understanding.;pol. writ.

přednášet (kázat): Meditoval jsem (a) pak jsem také přednášel

Zákon (~ Dhammu).;ဟော: တရားထိုင် ပြီးတော့ တရားလည်း

ဟောခဲ့ပါတယ်။;preach: (I) meditated (and) then also preached

the Law (~ Dhamma).;p.s. pol.

přednášet (Zákon, Dhammu);ဟောပြော ° တရားဟော;preach (the Law, the Dhamma);T mn. Bh.

přednášet Dhammu ("přednášet" (a) být-poslouchán^o (o)

pravdě^o Dhammy¹);တရားမေ့ဟောကြား;preach Dhamma

("preach" (and) be-listened-to^o (about) truth^o (of) Dhamma^o);T P. dhamma (= law)

přednášet: podle toho, co Pán Buddha přednesl;ဟောကြား:

ဗုဒ္ဓမြစွာဘုရား ဟောကြားခဲ့တဲ့အတိုင်း;preach: according to what the Lord Buddha preached;

přednášet: ušlechtilá pravda přednesená Buddhou;ဟောကြား:

ဗုဒ္ဓဟောကြားမြတ်တရား။;preach: the noble truth preached by the Buddha;Bh.

přednáška ("událost" kázání^o (a)

povídání¹);ဟောပြောပွဲ(တစ်ပွဲ);lecture ('event' (of) preaching^o

(and) telling¹);sg.

přednáška (na universitě, "poslat (a) učít

{nouns}");ပို့ချချက်(တစ်ခု);lecture (at university, "send (and) teach

{nouns}");sg.

přednáška (na univerzitě, "kázat (a) říci

{jmenec}");ဟောပြောချက်(တစ်ခု);lecture (at university, "preach

(and) say {nouns}");sg.

přednáška (také na universitě, "učební

řada");သင်တန်း(တစ်ခု);lecture (also at university, "learning

line");sg.

přednáška: Jakožto připomínka Národního Dne, přednášky,

přehlídky (a) soutěže jsou pořádány (~ "dělány") (a)

zúčastněné (lidmi).;ဟောပြောပွဲ: အမျိုးသားနေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ်

ဟောပြောပွဲများနှင့် ပြပွဲ ပြိုင်ပွဲများကို ပြုလုပ်ကျင်းပကြပါသည်။;lecture: As

a commemoration of the National Day, lectures, exhibitions

(and) competitions are held (~ "made") (and) participated (by

people).;writ.

přednes (způsob přednesu, "braní" vzduchu^o (a) sbírání^o

vzduchu²);လေယူလေသိမ်း;delivery (of a speech, "taking" air^o

(and) collecting^o air²);n.

přednes Dhammy (učení Buddhý);တရားဟော(တစ်ပုဒ်);preaching

of Dhamma (the Buddha's teaching);n.

přední, být ("zářít (a) rozšiřovat-se");ထွန်းကား;prominent, be

("shine (and) spread-out");l

přední, být ("zářít");ထွန်း;prominent, be ("shine");l

předpokládat ("brát" znamení^o);မှတ်ယူ;suppose ("take" sign^o);T

předposlední ("před" před^o (tím než) poslední přijde²);နောက်ဆုံး

-မရောက်ခင်;penultimate ("before" before^o the-last^o comes²);adj.

předposlední: předposlední část ("část přicházející před

poslední částí");နောက်ဆုံး-မရောက်ခင်:

နောက်ဆုံးအပိုင်းမရောက်ခင်အပိုင်း;penultimate: the penultimate part

("the part coming before the last part");

předseda;သဘာပတိ(တစ်ယောက်);chairman;sg. P. sabhā-pati (=

assembly - lord)

předsedající: Jsem velice hrdý, že jsem dostal svolení k

vykonání (~ zúčastnění se) oslavy desátého výročí spisovatelů

naší správní oblasti jakožto předsedající.;သဘာပတိ:

ကွန်တော်တိုမြို့နယ်ရဲ့ ဆယ်ကြိမ်မြောက်စာဆိုတော်နေ့ အထိမ်းအမှတ်

အခမ်းအနားမှာ သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရလို့

အများကြီးဂုဏ်ယူပါတယ်။;chairman: I take pride very much for

being allowed to carry out the celebration of tenth anniversary

of writers of our township as the chairman.;pol. um.

představíme se: Představíme se, ano? Jsme (- "Jmenujeme

se") mladý pán ThonTen a slečna TauSí.;မိတ်ဆက်ပေး:

မိတ်ဆက်ပေးမယ် နော်၊ ကျွန်တော်တို့ နာမည်က မောင်ထွန်းတင်နဲ့ မသောင်းစီပါ။;let me introduce: Let me introduce (us), ok? By name, we are ("young man") TunTint and Ms. Thaug Si.;pol. představit (lidi);မိတ်ဆက်;introduce (people);T představit (myšlenku, "položít (a) ukázat");တင်ပြ;present (an idea, "put (and) show");T představit (někoho někomu, "spojit přítele");မိတ်ဆက်;introduce ("connect friend");T představit (někoho někomu): Nyní, ("kéž,") jakožto předseda, představím mluvčí obecnstvu.;မိတ်ဆက်ပေး: အခု သဘာပတိအနေနဲ့ ကြွရောက်လာသူများကို အဆိုရှင်များနဲ့ မိတ်ဆက်ပေးပါရစေ။;introduce: Now, may (I), as the chairman, introduce the proposers (~ "speakers") to those, who came (~ to the audience).;pol. představovat si ("mysl přechází");စိတ်ကူး;imagine ("mind crosses");T předstihem, s (předem, "položít předem");ကြိုတင်;in advance ("put¹ in-advance");adv. předtím;အရင်ကတည်း ° ယခင်က;earlier ° before;adv. předtím ("v² během¹ minule");အရင်တုန်းက;before ("in² while¹ before");adv. předtím: A co předtím?;အရင်က: အရင်ကရော။;before: And what about before?;inter. col. předtím: Předtím bývaly.;အရင်တုန်းက: အရင်တုန်းက ရှိခဲ့ဘယ်။;before: Before (they) used to be.;p.s. předvídat: Přestože předvídám, že meditace je dobrá, moc (ji) nedělám.;မုန်းသိ: တရားအားထုတ်ကောင်းမုန်းသိတော့ (~ တရားအားထုတ်ရကောင်းမုန်းသိမပေ့) အများကြီးမလုပ်ဖြစ်ပါဘူး။;envision: Though I envision, that meditation is good, (I) do not do (it) much.;pol. pref.;ဒေါ်-;Mrs.pí.; pref. & suff.;မ -ဘူးလား။;indicates question in negative form;značí otázku v záporu; pref. & suff. spis.;မ -ပေးလား။;indicates question in negative form;značí otázku v záporu; přehlídka ("událost' ukazování");ပြပွဲ(တစ်ပွဲ);exhibition ("event' (of) showing");sg. přehlídka: Jakožto připomínka Národního Dne, přednášky, přehlídky (a) soutěže jsou pořádány (~ "dělány") (a) zúčastněné (lidmi).;ပြပွဲ: အမျိုးသားနေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ဟောပြောပွဲများနှင့် ပြပွဲ ပြိုင်ပွဲများကို ပြုလုပ်ကျင်းပကြပါသည်။;exhibition: As a commemoration of the National Day, lectures, exhibitions (and) competitions are held (~ "made") (and) participated (by people).;writ. přehnat;ကျော် ° ကဲ ° ပို;exceed ° overdo;T přehodit (o vodě);ကူး;to toss over (about water);T přeje, jak si (někdo);သဘောအတိုင်း;likes, as (one);adv. přejít;ကျော် ° သန်း;go through ° pass;T přejít ("přejít (a) přejít");ဖြတ်သန်း;go through ("cross (and) cross");T přejít: (To) auto přejíždí hranici (toho státu) ("(a) jede").;ဖြတ်: ကားက နယ်စပ်ကို ဖြတ်သွားတယ်။;cross: The car crosses ("(and) goes") the (country) border.; přejít: Zahněte vlevo, (a) až přejedete další ulici, vpravo byste

měl uvidět (~ "najít") hotel.;ကျော်: ဘယ်ဘက်ကွေ့လိုက် နောက်တစ်လမ်း ကျော်ပြီးရင် ညာဘက်မှာ ဟိုတယ်တွေလိမ့်မယ်။;pass: Turn left, (and) having passed the next street, on the right (you) should find the hotel.;imper. fut. col. přejít;သန်း ° ဖြတ် ° ကူး;go across ° cross over ° cross ° go past;T přejít ("přejít (a) přejít");ဖြတ်သန်း;cross over ("cross (and) cross");T přejít (přes, "přejít (a) přejít");ဖြတ်ကူး;cross (over, "cross (and) cross");T přejít (přes) cestu ("přejít² z¹ cesty");လမ်းမဖြတ်;cross a path ("cross² from¹ way");T přejít (přes) cestu: Na cestě zpátky je následoval a zaútočil na tu skupinu Hentávdí vojsk když přecházeli přes cestu.;လမ်းမဖြတ်: ဟံသာဝတီတပ်ဖွဲ့ကို အပြန်ခရီးတွင် လမ်းမဖြတ်၍ တိုက်ခိုက်သည်။;cross a path: At the journey back (he) went past and attacked the group of Hanthawadi troops while they were crossing a path.;writ. přejít (přes): (Ta) paní přechází přes ulici.;ဖြတ်ကူး: အမျိုးသမီး လမ်းဖြတ်ကူးသည်။;cross (over): The woman crosses over the street.;writ. překážek, být bez;ဖြောင့်;obstacles, be without;I překážka ("zabraňování (a) překážení");အတားအဆီး;obstacle ("preventing (and) obstructing");n. překážky ("odrazování (a) překážka");အဟန့်အတား;obstacles ("detering (and) obstacle");n. překážky: Kvůli tomu (~ "té věci") si ("oni") vytvářejí překážky na cestě k Nibbāně.;အဟန့်အတား: ထိုအရာက သူတို့နိဗ္ဗာန်လမ်းတွင် အဟန့်အတားများ ပြုလုပ်နေပါသည်။;obstacles: Because of that ("thing") they create obstacles (to themselves) on the way to Nibbāna.;pol. writ. překážky: Překážky se sníží a pohodlí se zvýší (~ "budeš spokojenější").;အဆင်ပြေ: အတားအဆီးနည်းပြီး ပိုပြီးအဆင်ပြေပါတယ်။;obstacles: Obstacles will decrease and comfort will increase (~ "(you) will be more satisfied").;pol. překlad;ဘာသာပြန်(တစ်ခု);translation;sg. překlad: Tento překlad není ani jasný, ani přesný. ("Tento překlad nemá jasnost (a) přesnost.");ဘာသာပြန်: ဒီဘာသာပြန်က ရင်းလင်းမှု တိကျမှု မရှိဘူး။;translation: This translation is neither clear, nor exact. ("This translation does not have clarity (and) exactness."); překládat: Překládám ("psaní (v)") páli do angličtiny.;ဘာသာပြန်: ပါဠိစာကို အင်္ဂလိပ်လို ဘာသာပြန်ပါတယ်။;translate: I translate a Pāli ("writing") in English.;pol. překládat: Překládám z Pāli do Myanmarštiny.;ပြောင်း: ပါဠိကနေ မြန်မာကို ပြောင်းတာပါ။;translate: (I) translate from Pāli to Myanmar (language).;pol. překonat;ပို;exceed;T překonat ("přejít (a) přeskochit-přes");ကျော်လွှား;overcome ("pass (and) hurdle-over");T překonat ("přejít, přeskochit-přes") dostat");ကျော်လွှားရ;overcome ("pass, hurdle-over (and) get");T překonat: Dokáže překonat jakékoliv potíže.;ကျော်လွှား: အခက်အခဲဟူသမျှ ကျော်လွှားနိုင်သည်။;overcome: (He) can overcome whatever difficulties.;writ.

překonat: Pokud dokážeš překonat (ty) potíže, později budeš schopná žít jako mniška pořád snadno.;ကျော်လွှားရ: အခက်ခဲတွေကို ကျော်လွှား(ရ)နိုင်ရင် နောက်ကျတော့ မင်းလွယ်လွယ်ကူကူ သီလရင်ဘဝနှင့် အမြဲနေနိုင်မယ်။;overcome: If you can overcome the difficulties, later (you) will be able to live as a nun always (just) easily.;fut.

překotit se (přes co);လဲ;keel over;l

překrásný, být;လှ;be (beautiful);

překročit;သန်း ° လွန် ° ဖြတ် ° ကူး;get over ° cross over ° cross ° transgress;T

překročit ("přejít (a) přejít");ဖြတ်သန်း;get over ("cross (and) cross");T

překročit ("přejít (a) přeskočit-přes");ကျော်လွှား;stride over ("pass (and) hurdle-over");T

překročit ("více (než)"): Bude povoleno maximálně šesti lidem, aby vstoupili (na jeviště) (a) každý z nich nepřekročí pět minut (při povídání).;ထက်ပို: တယောက်ပါးမိနစ်ထက် မပိုဘဲ ခြောက်ယောက်အထိ ပါဝင် ပြောဆိုခွင့်ပြုပါမယ်။;exceed ("more (than)"): There will be allowed maximum of six people to enter (the stage), (and) each of them (will) not exceed five minutes (in talking).;pol. fut.

překročit (limit);ပို;exceed;T

překročit (překonat);ပို;exceed;T

překvapen, být ("divit-se (a) respektovat");အံ့သြ;surprised, be ("wonder (and) respect");l

překvapení ("divit-se (a) respektovat {jmenec}");အံ့သြခြင်း;surprise ("wonder (and) respect {nouner}");n.

překvapený, být: Jeho manželka byla překvapená.;အံ့သြ: သူ့ဇနီးက အံ့သြနေတယ်။;wonder: His wife wondered. ("His wife was wondering.");cont.

přelidněný;စည်ကား;crowded;adj.

přeložit ("psát opačně");ပြန်ရေး;translate ("write¹ reversely");T

přeložit ("vrátit' (do) jazyka");ဘာသာပြန်;translate ("return¹ (to a) language");T

přeložit ("změnit");ပြောင်း;translate ("change");T col.

přeložit (papír atd., "klepat");ခေါက်;fold (a paper etc., "knock");T

přeložit pro někoho ("přeložit (a) dát");ပြန်ပေး;translate for sb. ("translate (and) give");T

přeložit pro někoho: Přeložím (tu) větu pro (tebe) tak, jak je;ပြန်ပေး: ဝါကျ အစီအစဉ် ပြန်ပေးလိုက်မယ်။;translate for sb.: (I) am going to translate the sentence for (you) as (it) is.;fut.

přeložit: (Ta) srí lanská kniha je překladem anglické knihy.;ဘာသာပြန်: သီရိလင်္ကာစာအုပ်က အင်္ဂလိပ်စာအုပ်ကို ဘာသာပြန်ထားတယ်။;translate: The Sri Lankan book is a translation of an English book.;

přeložit: Bude správně (to) přeložit jakožto ...;ပြန်ရေး: ...လို့ ပြန်ရေးလို့ ရပါလိမ့်မယ်။;translate: (It) will be alright to translated (it) as ...;fut. pol.

přeložit: Někteřími filosofy je přijato, že Pāli Aṭṭhakathā byly jistě přeloženy.;ဘာသာပြန်: အဋ္ဌကထာပါဠိတော်ကို ဘာသာပြန်ထားပြီး(သား) ဖြစ်လိမ့်လို့ အချို့အတွေးအခေါ်ရှင်များက လက်ခံကြသည်။;translate: It is accepted by some philosophers, that the ("great") Pāli Aṭṭhakathā were certainly translated.;writ.

přeložit: Přeložit knihu z anglického jazyka do českého ("jazyka").;ဘာသာပြန်: စာအုပ်တစ်အုပ်ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားမှ ချက်ဘာသာစကားသို့ ဘာသာပြန်သည်။;translate: Translate a book from English ("language") to Czech ("language").;writ.

přeměnit;ပြောင်း;transform;T

přemístěn, být;ရွေ့;displaced, be;l

přemýšlet;တွေး ° စဉ်းစား;think (contemplate about);T

přemýšlet ("myslet (a) volat");တွေးခေါ်;ponder ("think (and) call");T

přemýšlet (o něčem);စဉ်းစား;think (about sth.);T

přemýšlet: Přemýšlela jsi (o tom) stát se mniškou, když jsi byla dítě (~ "během (svého) dětství")?;စဉ်းစား: သီလရင်ဖြစ်ဖို့ မင်းငယ်ရွယ်စဉ်က (~ မင်းငယ်ငယ်တုန်းက) စဉ်းစားခဲ့လား။;think: Did you think about becoming a nun when (you) were a child (~ "during (your) childhood")?;p.s. inter.

přenosný ("taška (k) nošení");အိတ်ဆောင်;portable ("bag (to) carry");adj.

přenosný: přenosný ("malý") počítač;အိတ်ဆောင်: အိတ်ဆောင် ကွန်ပျူတာလေး;portable: portable ("small") computer;

přepadnout;လဲ;tumble over;l

přepadnout (přes co);လဲ;fall over;l

přepavit se;သန်း;sail over;T

přepavit se ("přejít (a) přejít");ဖြတ်သန်း;sail over ("cross (and) cross");T

přepsat (transkribovat, "zaměnit' (a) zaměnit² písmena");အက္ခရာဖလှယ်;transcribe ("exchange¹ (and) exchange² (the) letters");T P. akkhara (= letter)

přepsat (transliterovat, "míchat");ပေါင်း;transliterate ("mix");T

přerobená osoba ("osoba (která) vstupuje na- jisto");လူဝင်စား;reborn person ("person (who) enters for-sure");n.

přerušovaný;သီး;discrete;adj.

přes;ကျော်;over;adv.

přes, být;ကျော်;over, be;l

přes, dostat se;သန်း;get over;T

přes: Je mi přes 38. ("Věku, přes 38 let.");ကျော်: အသက်က ၃၈နှစ် ကျော်ပါ။;over: (I) am over 38 years old. ("Of age, over 38 years.");pol.

přes: Plánuje se, že to kopírování (~ "práce kopírování") bude trvat (~ "stane-se dělaným") přes dvacet dní.;ကျော်: စာကူးခြင်းအလုပ်ကို ရက်နှစ်ဆယ်ကျော် လုပ်ဦးမည် ဖြစ်ပါတယ်။;over: It is (planned), that the copying work will take (~ "become") over twenty days.;fut. pol.

přesáhnout;စား ° သာ ° လွန် ° ပို;exceed;l (or) T

přeskočit (~ "přejít"): Když (ten) kůň přeskakoval (~ "překračoval") řeku Anomu, (byl to) hřebec nebo klisna?;ဖြတ်: အနောက်မြစ်ကို ဖြတ်သွားတဲ့အခါမှာ မြင်းက အထီးလား အမလား။;cross: When the horse crossed over the Anoma river, (was it) a stallion or a mare?;inter.

přesně;တိတိ;exactly;adv.

přesně ("padající-padající, tupý-tupý");ကျကျနန;exactly ("falling-falling, dull-dull");adv.

přesně ("přesně (a) přesně");အတိအကျ;exactly ("exactly (and) precisely") ° precisely ("exactly (and) precisely");adv. (or) adv. writ.

přesně ("řezání (a) padání");အတိအကျ;precisely ("trimming (and) falling") ° exactly ("trimming (and) falling");adv.	(and) reputation¹");I
přesně ("stabilita (a) otáčení-se");အသေအချာ;exactly ("stability (and) spinning");adv.	přesto;ပေမယ့် ° လဲ;though;suff. conj.
přesně (dělat doslova co druhý říká, "kupovat¹ zem² bez² snižování³");ငြိဝယ်မကျ;exactly (listen and do what sb. says, "buy¹ ground¹ without² decreasing³");adv. fig.	přestože;ပေမယ့် ° လဲ ° မှဲ ° တော့ ° သော်လည်း;although ° though;conj. (or) conj. col. (or) suff. conj. (or) adv. writ.
přesně: Dnes už je tomu (~ to bylo) přesně čtyři roky, co jsem přijel na Srí Lanku z mé země.;တိတိ: ဒီနေ့ဟာ ကျွန်တော်ဟာ ကျွန်တော်ရဲ့ နိုင်ငံမှ သိရှိလာတာသို့ လာခဲ့တာ လေးနှစ် တိတိ ပြည်ခါပြီ။;exactly: Today (it) has been exactly four years, since I came to Sri Lanka from my country.;p.p.	přestože: Nevzal jsem si, přestože dával.;ပေမယ့်: သူပေးပေမယ့် ကျွန်တော် မယူဘူး။;although: I didn't take although he was giving.;um.
přesně: Nevím přesně jak je to daleko.;အတိအကျ: ဘယ်လောက်ဝေးလဲ ကျွန်တော် အတိအကျ မသိဘူး။;precisely: I don't know precisely how far it is.;um.	přestože: Přestože dává, já si neberu.;လဲ: သူပေးလဲ ကျွန်တော်မယူဘူး;although: Although he gives, I don't take.;col. um.
přesně: Prostě nerozumím přesně, jak (to) mám udělat.;အသေအချာ: လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွေကို ကျွန်တော် နားမလည်တာတော့ အသေအချာပဲ။;exactly: (I) just do not understand exactly the way to do (it).;col.	přestože: Přestože má hlad, nejí.;လဲ: သူ ဆာလဲ မစားဘူး။;although: He doesn't eat although he is hungry.;col.
přesnost ("ořezat (a) padat {jmenec}");တိကျမှု;exactness ("trim (and) fall {nouner}");I	přestože: přestože napsal;ပေမဲ့: ရေးခဲ့ပေမဲ့;tough: though (he) wrote;
přesný (~ "přesnost"): Tento překlad není ani jasný, ani přesný. ("Tento překlad nemá jasnost (a) přesnost.");တိကျမှု: ဒီဘာသာပြန်က ရင်းလင်းမှု တိကျမှု မရှိဘူး။;exact (~ "exactness"): This translation is neither clear, nor exact. ("This translation does not have clarity (and) exactness.");	přestože: Přestože předvídám, že meditace je dobrá, moc (ji) nedělám.;တော့: တရားအားထုတ်ကောင်းမုန်းသိတော့ (~ တရားအားထုတ်ရကောင်းမုန်းသိပေမဲ့) အများကြီးမလုပ်ဖြစ်ပါဘူး။;though: Though I envision, that meditation is good, (I) do not do (it) much.;pol.
přesný ("padající (a) tupý");ကျန့်;exact ("falling (and) dull");I	přestože: Přestože říká, nevěřím (tomu).;ပေမယ့်: သူ ပြောပေမယ့် ကျွန်တော် မယုံဘူး။;though: Though he says, I don't believe (it).;um.
přesný, be ("ořezat (a) padat");တိကျ;exact, be ("trim (and) fall");I	přestože: Říká se, že přestože svoji (po svatbě), co se týče Ňa Ňo, četl ("psaní") jako dřív.;ပေမယ့်: အိမ်ထောင်ကျပေမယ့် ငည့်ကတော့ အရင်ကလို စာအမြဲဖတ်နေသတဲ့။;although: It is said, that although married, as for Ňa Ňyo, (he) was always reading ("writings") as before.;
přesný, být;တိ;accurate, be;I	přestříhnout ("stříhnout (a) mihnout-se");ဖြတ်တောက်;cut off ("cut (and) flick");T
přesný, být (~ "dotýkat-se"): (Ten) význam není moc přesný.;ထိမှာ: အဓိပ္ပါယ်သိပ်ထိမှာ မဟုတ်ဘူး။;exact, be (~ "touch"): The meaning is not very exact.;col.	přetéci;လျှံ;overflow;I
přesný, být ("padnout³ pouze² (do) jedné⁰ vrstvy¹");တစ်ထပ်တည်းကျ;exact, be ("fall³ (in) just² one⁰ layer¹");I	přetékající (v pozitivním smyslu);ဖြိုး;overflowing (in a positive sense);adj.
přesný, být (o překladu "dotýkat-se (a) přicházet");ထိရောက်;exact, be (about a translation, "touch (and) come");T col.	přetvářka ("pózy nošení");ဟန်ဆောင်မှု;pretence ("posture carrying");n.
přesný, být: Je (to) krátké a přesnější. (o překladu);ထိရောက်: တိုတိုနဲ့ပိုထိရောက်တာပေါ့။;exact, be: (It) is short and more exact. (about a translation);col.	převařený, být;တူး;overcooked, be;I
přesný: Není (to) přesné.;တိကျ: မတိကျပါဘူး။;exact: (It) is not exact.;pol.	převařený: druh, který se může převařit;တူးသွားတတ်တာမျိုး;overcooked: a kind which can become overcooked;
přestat (s něčím, "bojovat (a) odejít");ရုန်းထွက်;give up ("struggle (and) leave");T	převrátit;မှောက်;overturn;T
přestat (s něčím, "opustit (a) odstrčit");စွန့်ခွာ;give up ("abandon (and) pull-away");T	převrhnout se;လဲ;topple;I
přestat (s něčím, "opustit (a) uvolnit");စွန့်လွှတ်;give up ("abandon (and) free");T	převtělení ("osoba (která) vstupuje na-jisto");လူဝင်စား;reincarnation ("person (who) enters for-sure");n.
přestávka;အကြား(တစ်ခု);break (pause);	převzít ("přijmout (a) vzít si");ခံယူ;adopt ("accept (and) take");T
přestěhovat se ("změnit (a) pohybovat-se");ပြောင်းရွှေ့;migrate ("change (and) move");T	přežití ("jíst, obléci-se (a) žít {jmenec}");စားဝတ်နေရေး;survival ("eat, dress (and) live {nouner}");n.
prestižní, být ("vysoké² kvality⁰ (a) reputace¹");ဂုဏ်သတင်းကြီး;prestigious, be ("(of) high² quality⁰	přežití: Abych přežil, musím prodat (svůj) obchod. ("Pro přežití musí být obchod prodán.");စားဝတ်နေရေး: စားဝတ်နေရေးအတွက် ဈေးရောင်းရတယ်။;survival: To survive, (I) have to sell the shop. ("For survival, shop must be sold.");
	přezkoušet;စစ်;examine;T
	přezkoušet ("zkontrolovat (a) utřít");စမ်းသပ်;check ("check (and) wipe");T
	při;တုန်း;while;suff. adv.
	při ruce ("v¹ poblíž⁰");အနားမှာ;at hand ("in¹ nearby⁰");adv.

při ruce: Kdybych měl při ruce slovník, vysvětlil bych to více, aby (to) bylo kompletní.;အနားမှာ: အနားမှာ အဘိဓာန်စာအုပ်ရှိရင် ပိုပြီးပြည့်စုံအောင် ရင်းပြနိုင်မှာပါ။;at hand: If (I) had a dictionary at hand, (I) would explain (it) more to be complete.;

při: při uspořádávání;တန်း: စီပေးနေတန်း;while: while arranging; přiběh;အတ်လမ်း(တစ်ခု) ° ပုံပြင်(တစ်ပုဒ်) ° ပုံပြင်(တစ်ပုဒ်) ° အတ်လမ်း(တစ်ခု တစ်ပုဒ်) ° ဝတ္ထု(တစ်ပုဒ်);story;sg. P. vatthu (= object, story) (or) sg.

přiběh (“dějící-se podoba, končící podoba”);ဖြစ်ပျက်ပုံ(တစ်ခု);story (“happening form, ending form”);sg.

přiběh (“míra¹ příhody”);ဖြစ်အင်(တစ်ခု);story (“measure¹ (of) happening”);sg.

přiběh (“obraz¹ příhody”);ဖြစ်ပုံ;story (“image¹ (of) happening”);n.

přiběh (“podoba¹ příhody”);ဖြစ်ပုံ(တစ်ခု);story (“form¹ (of) happening”);sg.

přiběh (“příhoda (a) ukončení”);အဖြစ်အပျက်(တစ်ခု);story (“happening (and) ending”);sg.

přiběh (“ukázat¹ příhodu° {jmenec}²”);ဖြစ်ပြချက်(တစ်ခုချက်);story (“show¹ happening° {nouner}²”);sg.

přiběh (“vyslovení¹ příhody”);ဖြစ်တွေ(တစ်ခု);story (“pronouncement¹ (of) happening”);sg.

přiběh (“zarovnaná¹ příhoda”);ဖြစ်စဉ်(တစ်ခု);story (“lined-up¹ happening”);sg.

přiběh (“způsob¹ dramatu”);အတ်လမ်း(တစ်ခု တစ်ပုဒ်);story (“way¹ (of) drama”);sg.

přiběh (dění, “příhoda (a) úpadek”);အဖြစ်အပျက်;story (happening, “happening (and) deterioration”);n.

přiběh: Tento příběh zná téměř každý student.;အတ်လမ်း: ကျောင်းသားတိုင်းလိုလို ဒီအတ်လမ်း သိပါတယ်။;story: Almost every student knows this story.;pol.

přiblížit se;ဝေ ° ကပ်;approach ° move close;T

přiblížit se (“přiblížit se (a) přijít”);ကပ်လာ;approach (“approach (and) come”);T

přiblížit se (“přijít² blízko° (a) přiblížit-se¹”);နီးကပ်လာ;approach (“come² close° (and) approach¹”);T

přiblížit se k (někomu, “přiblížit-se¹, přijít-blíž² (a) přijít³ k”);ချဉ်းကပ်လာ။ -ဆီး;approach sb. (“approach¹, come-close² (and) come³ towards”);T

přiblížit se k: přiblížit se k Nibbānē;နီးကပ်လာ: နိဗ္ဗာန်ကို နီးကပ်လာသည်;approach: approach the Nibbāna;

přiblížit se: Když králík dorazil na trávník, řekl: “zatímco se přibližuji k cíli, abych posečkal na želvu, nejprve si odpočnu” a vskutku, spal (“úsek spánku”);နီးကပ်လာ: ယူနိုသည် မြက်ခင်းတခုသို့ ရောက်သောအခါ ငါသည် ပန်းတိုင်နှင့် နီးကပ်လာပြီး လိပ်ကို စောင့်ရန်နားဦးမည်ဟု ဆိုကာ တရေးအိပ်လေ၏။;approach: When the rabbit arrived to the turf, (it) said: “while approaching the goal, in order to wait for (the) turtle, I will first take a rest” and indeed, slept (“a stretch of sleep”).;writ.

přiblížit se: Minimálně se k nim chci přiblížit jak je jen možné.;နီးကပ်လာ: အနည်းဆုံးဖြစ်နိုင်သမျှ (~ အနည်းဆုံးတတ်နိုင်သမျှ) အဲဒါ(များ)နှင့် နီးကပ်လာချင်ပါတယ်။;approach: At least (I) want to approach them as much as possible.;pol.

přiblížit se: Téměř jsem se přiblížil ke stupni, kterého jsem dosáhl dříve.;နီးကပ်လာ: အရင်တုန်းက အောင်မြင်ခဲ့သည့် အဆင့်သို့ ရောက်ရန် နည်းနည်းနီးကပ်လာခဲ့ပါသည်။;approach: (I) almost approached to the level that (I) had attained before.;pol.

přibližně;ခန့်;approximately;adv.

přibližně (odhad);လောက;approximately (estimation);prep.

přibuzní;ဆွေ (abbrev. from ဆွေမျိုး);relatives;n.

přibuzní (“mladší-bratr-ženy (a) mladší-sestra-muže”);မောင်နှမ;relatives (“woman's-younger-brother (and) man's-younger-sister”);n.

přibuzní (“přibuzní (a) druh”);ဆွေမျိုး;relatives (“relatives (and) kind”);n.

přibuzní (“přibuzní (a) sourozenci {pl.}”);ဆွေမျိုးသားချင်းများ;relatives (“relatives (and) siblings {pl.}”);pl.

přibuzní (“rodiče, mladší-bratr-muže, starší bratr, mladší-bratr-ženy (a) mladší-sestra-muže”);မိဘညီကိုမောင်နှမ;relatives (“parents, man's-younger-brother, elder-brother, woman's-younger-brother (and) man's-younger-sister”);n.

přibuzní: Všichni (moji) přibuzní jsou právě tady.;မိဘညီကိုမောင်နှမ: မိဘညီကိုမောင်နှမအားလုံး(က) ဒီမှာဘဲ။;relatives: All (my) relatives are just here.;col.

přibuzný;ဆွေ;relative ° kin;n. un.

přibuzný (“přibuzný druhu”);ဆွေမျိုး(တစ်ယောက်);relative (“relative (of) kind”);sg.

přibuzný, být (i pouze skrze náboženství);ဆွေမျိုးတော်;related, be (also just through religion);I

přibuzný, být blízce;ရင်း;related to, be closely;I

přibuzný, být: Pokud jsi přibuzný, (pak) děkuji, že jsi (mi) povolil si (mě) udělat přítelem.;ဆွေမျိုးတော်: ဆွေမျိုးတော်ရင် (~ ဆွေမျိုးတော်ဆက်ရင်း) မိတ်ဆွေဖွဲ့ ခွင့်ပေးတဲ့အတွက် ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။;related, be: If (you) are related, (then) thank (you) for allowing (me) to make (me) a friend.;pol. FB

přibuzný: ne přímo přibuzný;ဆွေမျိုး: မတော်ဘူးတဲ့ ဆွေမျိုး;relative: not exactly a relative;

přicházet a odcházet (“stát-se (a) rozbit-se”);ဖြစ်ပျက်;come and go (“happen (and) be-broken”);I

přicházet a odcházet: Chytnu (své) soutředění a sleduji co přichází a odchází.;ဖြစ်ပျက်: သမာဓိလေးဖမ်းပြီး ဖြစ်ပျက်ရပါတယ်။;come and go: (I) grasp the concentration and watch what comes (and) goes.;pol. med.

přichod: Žádá mě abych přišel. (“Žádá mě (o) přichod.”);အလာ: သူ ကျွန်တော့်ကို (အ)လာခိုင်းတယ်။;coming: He asks me to come. (“He asks me (for) coming.”);um.

příčina;အကြောင်း ° အကြောင်း(တစ်ခု);cause;n. (or) sg.

přidat;ဖြည့် ° ပေါင်း ° အက်;add;T E. add (or) T

přidat (do seznamu přátel v chatovacím programu, “připojit-k-sobě (a) upevnit”);အပ်ထား ° အက်ထား (from အပ်ထား);add (into list of friends in an Internet messenger, “put-close-together (and) fix”);T

přidat se k;လိုက်;accompany;T

přidat: Bude v pořádku se spojit po (tom), co si (mě) přidáš (do kontaktů).;အက်: အက်ပြီး ဆက်သွယ်လို့ ရပါတယ်။;add: (It) is alright to get connected after (you) add (me).;pol.

přidat: Přidat každý den o jednu stránku (více).;ဖြည့်: နေ့တိုင်း စာမျက်နှာ တစ်ခုဖြည့်တယ်။;add: Add every day one (more) page.;
 přihlášený, být (do kurzu atd.): Kolik mnichů je přihlášeno?;လိုက်ဖို့ရိုး: အခု ဘယ်နှစ်ပါးလောက် လိုက်ဖို့ ရှိလဲ။;enrolled, be: How many monks are enrolled?;inter. col. mn.
 přihlášený, být (do kurzu, "muset² k¹ následovat");လိုက်ဖို့ရိုး;enrolled, be ("have² to¹ follow");
 přihlásit se (do školy);အပ်;apply (to a school);
 přihlásit se: Přihlásil (jsi) se (ke studiu) na školu?;အပ်: ကျောင်းအပ်ပြီးပြီလား။;apply: Have (you) applied (for study at school?);inter.
 přihlížející (špatná osoba, "krajní osoba");ဘေးလူ(တစ်ယောက်);bystander (a bad person, "side person");sg.
 příhoda;အဖြစ်;event;n.
 příhoda (dění, "příhoda (a) úpadek");အဖြစ်အပျက်;occurrence (happening, "happening (and) deterioration");n.
 přihodit se;မိ ° ဖြစ် ° လာ ° သွား;happen ° happen to be ° happen to;I (or) suff. (or) adv.
 přihodit se ("stát-se (a) zhoršit-se");ဖြစ်ပျက်;occur ("happen (and) deteriorate");I
 přihodit se, že: Přihodilo se, že poslouchám Buddhovu Dhammu.;ဖြစ်: ဘုရားရဲ့ တရားကို နာကြားတယ်။;happen to: (I) happen to be listening to the (Buddha's) Dhamma.;
 příhodný, být;ခွင့် ° ကြို;opportune, be;I
 přijdeš: at' už přijdeš z jakéhokoliv města;လာ: ဘယ်မြို့က လာလာ;come: whatever city (you) come from;
 příjemný;သဘ;pleasant;adj.
 příjemný ("aby² se-ponořilo¹ (a) potřebovalo¹");နှစ်လိုဖွယ်;pleasant ("to² immerse¹ (and) need¹");adj.
 příjemný ("být-veselý (a) jemný");ကြည်နူး;pleasant ("be-joyous (and) tender");adj.
 příjemný ("sladký");အချို;pleasant ("sweet");adj.
 příjemný, být;သဘာ ° ချို;pleasant, be;I
 příjemný, být ("být) teplem obalující");နွေးထွေး;gratifying, be ("wrap¹ (with) warmth");I
 příjemný: Jsou šťastní, protože spolu mají příjemný, dobrý život.;နှစ်လိုဖွယ်: သူတို့သည် နှစ်လိုဖွယ် ကောင်းသော ဘဝကို အတူတကွပိုင်ဆိုင်ကြ၍ ပျော်ရွှင်ကြသည်။;pleasant: They are happy, as (they) together possess a pleasant, good life.;writ.
 příjemný: Kamkoliv se podíváš, je to velice příjemné (~ "vhodné k potěšení (se)");ကြည်နူး: ဘယ်ဘက်ကိုကြည့်ကြည့်အလွန် ကြည်နူးစရာကောင်းပါတယ်။;pleasant: Wherever (you) look, it is extremely pleasurable.;pol.
 příjemný: Kéž je tvé meditování uspokojivé (a) příjemné.;ချောမွေ့: တရားအားထုတ်တာ အဆင်ပြေချောမွေ့ပါစေ။;pleasant: May (your) meditating be satisfactory (and) pleasant.;w. pol.
 přijet;ရောက်;arrive;T
 přijet: Až jednoho dne, jeden velký král přijel do Wan Zen vesnice.;ရောက်လာ: တစ်နေ့တော့ ဘုရင်ကြီးတစ်ပါး ဝန်ဇင်းရွာကို ရောက်လာတယ်။;arrive: ("As for") one day, one great king arrives to the Wun Zin village.;
 přijet: Co se týče (minulé) neděle, přijel jsem do ("vesnice")

Kandy.;လာ: တနင်္ဂနွေနေ့ဆိုရင် ကျွန်တော် ကန်ဒီရွာကို လာပါတယ်။;come: As for (last) Sunday, I came to Kandy ("village");.pol. um.
 přijet: Co se týče nadcházející ("části") července (~ "7(.) měsíce"), možná přijedu.;ရောက်: လာမဲ့လုပ်ပိုင်းလောက်ဆို (~ လာမဲ့လုပ်ပိုင်းလောက်ဆို) ရောက်နေလောက်ရောပေါ့။;arrive: As for coming ("part (of)" July (~ "7(th) month"), (I) may arrive.;fut. col.
 přijet: Jak dlouho je (to, co jsi) přijel do Barmy ("země");?ရောက်: ဗမာပြည်ရောက်နေတာ ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲ။;arrive: How long has it been since (you) arrived to Burma ("country")? ("How much did (it) last (that you) are being arrived (to) Burmese country?");inter. p.p.
 přijet: Kde chcete abych přijel (a) vzal (vás)?;လာ: ဘယ်မှာလာခေါ်စေချင်သလဲ။;come: Where do (you) want (me) to come (and) take (you)?;inter. col.
 přijet: Kdy jsi přijel do tohoto města?;ရောက်: ဘယ်တုန်းက ဒီမြို့ကို ရောက်သလဲ။;arrive: When did you arrive to this town?;inter. col.
 přijet: Který den (v týdnu) přijedou? Přijedou ve čtvrtek.;လာ: ဘယ်နေ့ လာမလဲ။ ကြာသပတေးနေ့ လာမယ်။;come: What day (of week) will they come? (They) will come on Thursday.;inter.
 přijet: Kvůli čemu jsi přijel do Barmy ("země");?လာ: ဗမာပြည် ဘာကိုစွန့် လာသလဲ။;come: What have you come to Burma ("country") for (~ to do)?;inter.
 přijet: ode dne (mého) příjezdu;ယောက်: ရောက်တဲ့နေ့မှစပြီး;arrive: since the day of (my) arrival;
 přijet: Opravdu, přijedte v půl deváté.;လာ: ၈ နာရီခွဲ လာမို့။;come: For sure, come (at) half past eight.;imper. pol. col.
 přijet: po příjezdu;ရောက်: ရောက်ခဲ့ပြီး;arrive: having arrived;p.p.
 přijet: Přijel jsem dělat práci.;လာ: အလုပ်လုပ်ဖို့ လာပါတယ်။;come: (I) came to do work.;pol.
 přijet: Přijel jsem fotit.;လာ: ဓါတ်ပုံရိုက်ဖို့ လာပါတယ်။;come: (I) came to take (some) photos.;pol.
 přijet: Přijel jsem jen na návštěvu.;လာ: အလည်ပဲ လာပါတယ်။;come: (I) came only for a visit.;pol.
 přijet: Přijel jsem koupit si Šanskou tašku.;လာ: လွယ်အိပ်ဝယ်ဖို့ လာပါတယ်။;come: (I) came to buy Shan bag.;pol.
 přijet: Přijel jsem kvůli podnikání. ("Přijel jsem s podnikáním.");လာ: အရောင်းအဝယ်ကိစ္စနဲ့ လာပါတယ်။;come: (I) came to do (~ "with") business.;pol.
 přijet: Přijel jsem kvůli práci. ("Přicházím s prací.");လာ: အလုပ်နဲ့လာပါတယ်။;come: I came (here) to do work. ("(I) come with work.");pol.
 přijet: Přijel jste pouze na návštěvu?;လာ: အလည်ပဲ လာတာလား။;come: Have (you) come just for a visit?;inter.
 přijet: Přijel(a) jsem v pátek.;ရောက်: သောကြာနေ့က ရောက်ပါတယ်။;arrive: I arrived on Friday.;col.
 přijet: přijela jsem do nemocnice. ("Přijíždím v nemocnici.");ရောက်: ကျွန်မ ဆေးရုံမှာ ရောက်နေတယ်။;arrive: I have arrived to hospital. ("I am arriving in hospital.");cont. uw.
 přijet: V kolik hodin (~ "čas") mám přijet?;လာ: ဘယ်အချိန်လာရမလဲ။;come: At what time should (I) come?;inter. fut. col.
 přijet: V kolik hodin chcete, abych opravdu přijel?;လာ:

ဘယ်အချိန်လာခဲ့စေချင်သလဲ။;come: (At) want time do (you) want (me) to come for sure?;inter. col.

přijetí ("přijmout (a) vzít {jmenec}");ခံယူခြင်း;acceptance ("receive (and) take {nouner}");n.

přijímat: (Ta) žena právě teď přijímá fax (~ faxovou zprávu).;လက်ခံရရှိ: အမျိုးသမီး(က) ခုတင် ဖက်စ်တစ်စောင်(ကို) လက်ခံရရှိတယ်။;receive: The woman is receiving a fax right now.;

přijímat: Uctivě následuji (to náboženství) věřice a přijímající.;သက်ဝင်: ယုံကြည်သက်ဝင်စွာနဲ့ လေးလေးစားစားကိုးကွယ်တာပါ။;accept: (I) respectfully follow (the religion) believing (and) accepting.;pol.

přijít;ရောက် ° လာ;arrive ° come;T

přijít (~ přijet);ရောက်လာ;arrive;T mn.

přijít ("kráčet (a) přijít");ကြွရောက်;come ("pace (and) arrive");T resp.

přijít ("stát-se (a) přijít");ဖြစ်လာ;come ("become (and) come");I

přijít (a) dívat se na;ဝင်ကြည့်;come (and) see;T

přijít (a) dívat se na: Už nemám náladu ("chtít") (znovu) přijít a dívat se (na to).;ဝင်ကြည့်: ဝင်ကြည့်ချင်စိတ်မရှိတော့ဘူး။;come (and) see: (I) don't have the mood to ("want to") come and see, any more.;col.

přijít (dojít): Dojdeš do Švedagou pagody.;ရောက်: ရွှေတိဂုံဘုရားကို ရောက်မှာပါ။;arrive: You will arrive at Shwedagon pagoda.;col. pol.

přijít (ne jen jednou);လာလာ;come (not only once);T

přijít (ne jen jednou): Kdykoliv přijdeš, musíš rychle někam jít.;လာလာ: မင်း ဘယ်အချိန်ပဲ လာလာ တစ်နေရာရာကို အမြန်ဆုံး မင်းသွားရမယ်။;come (not only once): Whenever you come, (you) have to leave quickly somewhere.;fut. col.

přijít (o mniších, "přijít' chozením");ကြွလာ;come (about monks, "come' (by) going");T mn.

přijít (o mniších);ကြွ;come (about monks);T mn.

přijít (o mniších): den příjezdu (v budoucnu, pro mnichy);ကြွ: ကြွမယ်ရက်;come (for monks): day of coming (in future, for monks);

přijít (pro mnichy);ကြွ;come (for monks);T utmn.

přijít (zpět): Kdy plánuješ (~ "máš") znovu přijít do Myanmaru?;ပြန်: ဘယ်တော့ မြန်မာပြည်ကို နောက်တစ်ကြိမ်ပြန်လာဖို့ ရှိလဲ။;come (back): When do (you) plan (~ "have") to come to Myanmar again.;inter.

přijít blíže;ကပ်;come close;T

přijít k;လာ;happen to (~ "come");I

přijít k ("přiblížit-se (a) přijít-blíž");ချဉ်းကပ် -ကို;come to ("approach (and) come-close");T

přijít k (někomu, "přiblížit-se¹, přijít-blíž² (a) přijít³ k");ချဉ်းကပ်လာ -ဆီ;draw near to sb. ("approach¹, come-close² (and) come³ towards");T

přijít k: Kvůli těmto studentům národní duch obyvatel ožil (a) přišel k rozvoji.;လာ: ထိုကျောင်းများ ကြောင့်အမျိုးသားစိတ်ဓါတ်များလည်း ပိုမိုနိုးကြားဖွံ့ဖြိုးလာပါသည်။;happen to (~ "come"): Because of these students, the national spirit of the citizens also awakened and happened (~ "came") to develop.;pol. writ.

přijít: A také, chci, aby všichni přišli.;လာ: အားလုံးလည်း လာစေချင်ပါတယ်။;come: Also, (I) want everybody to come.;pol.

přijít: Čí Čí ("Čistě"), máš telefon(ní hovor). ("Čí Čí, tady ti přichází telefon.");လာ: ကြည်ကြည်ဒီမှာ နင့်ဖုန်းလာနေတယ်။;come: Kyi Kyi ("Clearly"), you (have) a phone call here. ("Kyi Kyi, here a phone comes (for) you.");cont. col.

přijít: dojem, že si Buddhaghósa oblíbil několik Sinhálských komentářů ("které byly") napsané před ním (~ "než přišla (jeho) doba");.တိုင်: ဗုဒ္ဓဗောဓာသည် သူ့အချိန်ကာလမတိုင်ခင် ရေးသားပြီးထားသည့် သီဟဋ္ဌအဋ္ဌကထာများကို အနည်းငယ် နှစ်သက်ခဲ့သည်ဆိုသည် သဘော;come: notion, that Buddhaghosa preferred several Sinhalese commentaries ("which were") written before his time ("came");.writ.

přijít: Hentávadí vojska přišla (a) znovu zaútočila na vesnici Mushópho.;လာရောက်: ဟံသာဝတီတပ်များသည် မုဆိုးဖိုရွာကို လာရောက်တိုက်ခိုက်ကြပြန်သည်။;arrive: Hanthawadi troops arrived (and) again attacked the Mushopho village.;writ.

přijít: Kdo chce přijít?;ချင်: ဘယ်သူ လာချင်သလဲ။ ° လာ: ဘယ်သူ လာချင်သလဲ။;come: Who wants to come? ° want: Who wants to come?;inter. col.

přijít: Kdy přišel (on)?;လာ: သူ ဘယ်တုန်းက လာသလဲ။;come: When did he come?;inter. col. p.s.

přijít: Když ke mě přišel, řekl jsem mu (to).;ချဉ်းကပ်လာ -ဆီ: ကျွန်တော်ဆီချဉ်းကပ်လာတော့ ကျွန်တော်သူကို ပြောခဲ့သည်။;approach: After (he) approached me, I told (it) to him.;p.s. writ.

přijít: Když vyrostle (~ "jsou-rozdělené") mnoho listů, přišlo jaro.;ရောက်: သစ်ရွက်များ ဝေလာလျင် နွေဦးရောက်ပြီ။;come: When the leaves become grown (~ "distributed"), the spring has come.;p.p.

přijít: Odkud jsi, Bille? ("Z jakého místa přicházíš, Bille?");လာ: ဘယ်အရပ်က လာသလဲ ဘီလီ။;come: Where are you from, Bill? ("From which place (you) come, Bill?");inter.

přijít: Odkud přicházíš?;လာ: ဘယ်က လာသလဲ။;come: Where do you come from?;inter. col.

přijít: Ploché vozy se přidají (~ "přijdou") na tato pódia ("na místo, kde jsou pódia");.လာ: အလပြကားတွေက စင်ရိတ်နုရောက် လာကြပါတယ်။;come: Floats come on these stages ("to the place where are the stages");.pol.

přijít: po té, co (jsem) k němu přišel;လာ: သူ့ဆီလာပြီ။;come: having come to him;p.p.

přijít: Pojd';လာ: လာစို့။;come: Come!;imper. fr.

přijít: Pojdte, ctihodný pane.;ကြွ: ကြွပါ ဘုရား;come: Come, ven. Sir.;imper. pol. mn.

přijít: přichází (jako) první;ဖြစ်လာ: ပထမ ဖြစ်လာသည်။;come: comes (as) first;writ.

přijít: Přijď na ulici před Kamáyo trhem.;လာ: ကမာရွတ်ဈေးအရောက်လမ်းက လာပါ။;come: Come to ("by") the street in front of Kamayut Market.;imper. pol.

přijít: Přijďte.;လာ: လာပါ။;come: Come (here).;imper. pol.

přijít: Přišel jsem. (také užito při přípravě k příchodu);လာ: ငါလာပြီ။;come: I've come. (also used when getting ready to come);col.

přijít: přišlé dopisy;ရောက်လာ: ရောက်လာတဲ့စာများ ;arrive: the arrived letters;

přijít: Řekni mu, že dnes nemohu přijít.;လာ: သူ့ကို ပြောပါ ဒီနေ့

ကျွန်တော် မလာနိုင်ပါဘူး။;come: Tell him (that) I cannot come today.;imper. pol. um.

přijít: V kolik hodin (~ "v jaký čas") přijdeš?;လာ: ဘယ်အချိန်လာမလဲ။;come: At what time will (you) come?;inter. přijít: Zaslých jsem ("slyšel (a) zachytil"), že přijede.;လာ: လာမယ်လို့ ကြားမိပါတယ်။;come: (I) have overheard ("heard (and) caught"), that (you) will come.;pol.

přijmout;ခံ;accept;T

přijmout ("přijmout (a) vzít si");ခံယူ;accept ("accept (and) take");T

přijmout ("vzít (a) mít");ရရှိ;accept ("get (and) have");T

přijmout ("vzít¹ rukou");လက်ခံ;accept ("take¹ (by) hand");T

přijmout (dostat, "mít³ braním² (a) dostáním¹ rukou");လက်ခံရရှိ;receive ("have³ (by) getting² (and) receiving¹ (by) hand");I

přijmout (na universitu atd.);ခွင့်ရ;admit (to a university etc.);T

přijmout (věřit, "sestoupit (a) vstoupit");သက်ဝင်;accept (believe, "descend (and) enter");T

přijmout za ("sbírat (a) vzít");ကောက်ယူ;accept as ("pick-up (and) take");T

přijmout zákon;ပြဋ္ဌာန်း; ဥပဒေကို;pass a law;T P. upadesa (= advice, instruction) S. prasthāna

přijmout zákon (vládou);ဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်း;pass an Act (by government);T P. upadesa (= instruction, advice) S. prasthāna

přijmout zákon: Také přijali zákon (ohledně té) university.;ပြဋ္ဌာန်း; ဥပဒေကို: တက္ကသိုလ်ဥပဒေကိုလည်း ပြဋ္ဌာန်းသည်။;pass a law: (They) also passed a law (regarding the) university.;writ.

přijmout: (No tak,) přijmi!;လက်ခံ: လက်ခံလိုက်ပါ။;accept: (Come on,) accept!;col. imper. pol.

přijmout: Někteřími filosofy je přijato, že Pāli Atthakathā byly jistě přeloženy.;လက်ခံ: အဋ္ဌကထာပါဠိတော်ကို ဘာသာပြန်ထားပြီး(သား) ဖြစ်လိမ့်လို့ အချို့အတွေးအခေါ်ရှင်များက လက်ခံကြသည်။;accept: It is accepted by some philosophers, that the ("great") Pāli Atthakathā were certainly translated.;writ.

přijmout: Neochotně přijímá, že jsem na Srí Lance.;လက်ခံ: ကျွန်တော် သီရိလင်္ကာတွင်ရှိနေတယ်ဆိုတာကိုတော့ အင်တင်တင်ဖြင့်လက်ခံတယ်။;accept: (He) reluctantly accepts, that I stay in Sri Lanka.;writ.

přijmout: přijaté dopisy;လက်ခံရရှိ: လက်ခံရရှိတဲ့စာများ;receive: the received letters;

přijmout: Přijmu druhý sloupec za (~ "jakožto") první sloupec.;လက်ခံ: ဒုတိယကော်လံကို ပထမကော်လံအဖြစ် လက်ခံသည်။;accept: (I) accept the second column as the first column.;writ.

přijmout: Tento rok byl ("on") přijat na universitu.;ခွင့်ရ: ဒီနှစ် သူတက္ကသိုလ်ဝင်ခွင့်ရတယ်။;admit: This year he was admitted to university.;

přijmout: Všeobecně se přijímá, že komentáře se objevily během doby (ct.) Buddhaghósy.;လက်ခံ: အဋ္ဌကထာ ဗုဒ္ဓယောသလက်ထက်မှာ ပေါ်လာတယ်ဆိုတာကို ယေဘုယျအားဖြင့် လက်ခံကြသည်။;accept: It is generally accepted that the commentaries appeared during (ven.) Buddhaghosa's time.;writ.

přikázat někomu aby dělal něco;ခိုင်း;order sb. to do sth.;T

příklad;နမူနာ ° နမူနာ(တစ်ခု) ° ဥပမာ(တစ်ခု);example;sg. H. namuna (?) (or) n. (or) sg. P. upamā

příklad ("příklad (a) návrh");နမူနာပုံစံ;example ("example (and) design");n.

příklad, na;ဥပမာအနေနဲ့ ° ဥပမာအားဖြင့် ° ဥပမာအနေနဲ့;example, as an ° for instance ° example, for;adv. P. upamā (= example) (or) adv. writ. P. upamā (= example)

příklad, ukázat ("ukázat² (a) vzít³ standardní¹ podobu");ပုံစံပြရ;example, show ("show² (and) take³ standard¹ form");T

příklad: Dole (ti) napíšu (~ "ukážu") několik příkladů.;ဥပမာ: အောက်မှာ ဥပမာနည်းနည်းပြမယ်။;example: (I) will show (you) some examples below.;fut.

příklad: Mám (ti) ("dobře") poslat (~ vzor) ?;နမူနာပုံစံ: နမူနာပုံစံပို့လိုက်ရမလား။;example: Should (I) send (you) ("well") an example?;inter. fut.

přikop, vodní;ကျူး(တစ်ခု);moat;sg.

přikop, vodní: Je (tam), vskutku, stále možno vidět starověký palác, městskou zed' a vodní příkop.;ကျူး: နန်းတော် ဟောင်းနေရာ၊ မြို့ရိုးနဲ့ကျူးကို အခုထိ တွေ့နိုင်ပါသေးတယ်။;moat: It is indeed still possible to see the ancient palace, town-wall and moat.;pol.

přikrý, být;မတ်;steep, be;I

přilehající;ကပ်လျက်မှာ နှင့်;adjacent;adv.

přilehlý;ကပ်လျက်မှာ နှင့်;adjacent;adv.

přilepený k sobě, být;ယူး;stuck together, be;I

přilepit (někam);ကပ်;stick (sw.);T

přilepit se k;တွယ်;stick to;I

přilepit: Přilepuje známku na dopis.;ကပ်: စာပေါ်မှာ တံဆိပ်ခေါင်းတစ်ခုကို ကပ်တယ်။;stick: (He) sticks a stamp on a letter.;

přilepovat (někam);ကပ်;stick (sw.);T

přilet: v příletové hale ("v hale (kam lidé) přiletí");ဆိုက်ရောက်: ဆိုက်ရောက်မည့် ခန်းမမှာ;arrive: in the arrival hall ("in the hall (where people) arrive");adv.

příležitost;အကွက်;opportunity;n.

příležitost ("svolení (a) cesta");အခွင့်အလမ်း;opportunity ("permission (and) way");n.

příležitost ("svolení (a) příčina");အခွင့်အရေး;opportunity ("permission (and) cause");n.

příležitost: Jen pokud (k tomu) bude příležitost.;အခွင့်အရေး: အခွင့်အရေးကြုံရင်ပေါ့။;opportunity: Just if there is an opportunity.;col.

přiliš;လွန် ° ပို;too ° too much;adv. (or) suff. adv.

přiliš (mnoho): V této třídě je přiliš mnoho studentů.;လွန်း: ဒီအတန်းမှာ ကျောင်းသား များလွန်းတယ်။;too (many): There are too many students in this class.;

přiliš (moc): Tato kniha je přiliš náročná.;လွန်း: ဒီစာအုပ် ခက်လွန်းတယ်။;too (much): This book is too much difficult.;

přiliš moc;အလွန် ° လွန်း;too much;adv. (or) suff. adj.

přiliš moc ("ne správně");မတရား;too much ("not rightfully");adv.

přiliš moc, být;များ;too much, be;I

přiliš moc: Co se týče tady, je (tu) přiliš moc horko.;မတရား: ဒီမှာတော့ မတရားပူတယ်။;too much: As for here, it's too much hot.;

přiliš: (To) je přiliš, příteli.;လွန်: လွန်ပါတယ် ကွာ;too much: (It)'s too much, friend.;

přiliš: Ani já nevím. Co říkají je přiliš daleko (mému chápání).;လို့: ငါတောင် မသိဘူး၊ သူတို့ဆိုပိုဝေးသေး;too: Even I don't know. What they say is too far (for my understanding).;col. přiliv;ဒီး;tide;n.

přiliv ("vodní¹ přiliv^o");ဒီး;tide ("water¹ tide^o");n.

přiměřený: Pokud se ("stalo") mnoho květin barevnými (a) přiměřenými, přišlo jaro.;လင်း: ပန်းများအရောင်အသွေးစုံလင်လာလျှင် နွေရာသီရောက်ပြီ;adequate: If many flowers become colorful (and) adequate, the spring has come.;p.p.

primitivní ("starodávny (a) první");ဇေးဦး;primitive ("ancient (and) first");adj.

přímý;တည့်တည့် ° တဲ့တဲ့ (from တည့်တည့်);straight;adv. col. (or) adv. writ.

přímý ("jit-přímý-za (a) narovnat");တန်းတန်းမတ်မတ်(ပဲ);directly ("head-straight (and) make-right");adv.

přímý ("kartáčovat (a) uhodit");တိုက်ရိုက်;directly ("brush (and) strike") ° straight ("brush (and) strike");adv.

přímý (o přibuzných);တော်;exactly (about relatives);adv.

přímý (za nosem, "do¹ předu^o rovně²");ရှေ့သို့တည့်တည့်;straight ahead ("to¹ in-front^o straightly²");adv. writ.

přímý (za nosem, "dopředu (a) přímo");ရှေ့တည့်တည့်;straight ahead ("in front (and) directly");adv. writ.

přímý (za nosem, "vpředu (a) vpřed (a) vpřed");ရှေ့တည့် (from ရှေ့တည့်တည့်) ° ရှေ့တည့်တည့်;straight ahead ("in-front (and) straight (and) straight");adv. col. (or) adv.

přímý (za nosem);တည့်တည့် ° တဲ့တဲ့;straight ahead;adv. col. (or) adv. writ.

přímý (za nosem): Jdi tudy (~ "touto cestou") přímý (za nosem).;တည့်တည့်: ဒီလမ်းတည့်တည့်သွား;straight ahead: Go this way straight ahead.;imper.

přímý (za nosem): Pokračuj v řízení přímý za nosem.;ရှေ့တည့်တည့်: ရှေ့တည့်တည့်ဆက်မောင်း;straight ahead: Continue to drive straight ahead.;imper.

přímý u;တပ်လျက်မှာ;နဲ့;right at ;adv.

přímý za nosem: Jdi přímý za nosem.;ရှေ့တည့်: ရှေ့တည့်သွားပါ။;straight ahead: Go straight ahead.;imper. pol. col.

přímý: ne přímý přibuzný;တော်: မတော်ဘူးတဲ့ဆွေမျိုး ;exactly: not exactly a relative;

přímý: Přímý peníze nepoužívá (~ "nedrží"). (lze být použito jakožto popis kteréhokoliv mnicha, který nepoužívá peníze;တိုက်ရိုက်: ငွေ တိုက်ရိုက်မကိုင်ပါဘူး;directly: (He) does not use (~ "hold") money directly. (may be used as a description of any monk, who does not use money);pol. mn.

přímý: Vstal z postele a šel hned (~ "přímý") k počítači.;တန်းတန်းမတ်မတ်: အိပ်ရာမှထ၊ ကွန်ပျူတာနီးသို့ တန်းတန်းမတ်မတ်ပဲ လာခဲ့တယ်။;directly: (He) got up from the bed and went (~ "came") directly to the computer.;p.s. writ.

přímý, být;တည့် ° ဖြောင့် ° တဲ့ (from တည့်);straight, be;l. col. (or) (or) I writ.

přímý, být ("jit-přímý-za (a) narovnat");တန်းမတ်;direct, be ("head-straight (and) make-right");adv.

přímý: Kéž je cesta odchodu, stejně jako cesta příchodu,

přímá.;ဖြောင့်: သွားလမ်းသာလို လာလမ်းဖြောင့်ပါစေ;straight: May the way of going, just like the coming way, be straight.;w. pol.

přinášet (užitek, "nosit-v-ruce¹ (a) nosit-na-hlavě² prospěch^o");ဆောင်ရွက်;bring (benefit) ("carry-in-hand¹ (and) carry-on-head²");T

přinášet (užitek): Mohou muži (a) ženy přinášet užitek stejnou měrou? ("Je stejné jak muži (a) ženy mohou přinášet užitek?");ဆောင်ရွက်: ယောက်ျားမိန်းမ ဆောင်ရွက်နိုင်ကြတာ အတူတူပဲလား;bring (benefit): Can men (as well as) women bring (benefit) equally? ("Is equal how men (and) women bring benefit?");inter.

principy ("charakter¹ pravdy^o");သဘောတရား;principles ("nature¹ (of) truth^o");n.

přinést ("přinést (a) nést");သယ်ဆောင်;bring ("bring (and) carry");T

přinést ("vzít (a) přijít");ယူလာ;bring ("take (and) come");T

přinést (zde je zdůrazněna ta činnost jako taková, "vzít (a) nést {důraz}");ယူဆောင်ထား;bring (here the action itself is emphasized, "take (and) carry {emphasis}");T

přinést (zde je zdůrazněna ta činnost jako taková, "vzít (a) nést");ယူဆောင်;bring (here the action itself is emphasized, "take (and) carry");T

přinést: Ct. Džaninda přinesl ("(a) dal (mi)") snídani.;ယူလာ: ဦးဇနိန္ဒက မနက်ဆွမ်းယူလာပေးသည်;bring: Ven. Janinda brought ("(and) gave (me)") breakfast.;writ. mn.

přínos;အကျိုး;benefit;n.

přínos (výhoda);အရေး;benefit;n.

přinutit k: Vojska Hentávadí, která obsadili Envu, aby přinutili vesnice v severní oblasti k učinění přísaze (v jejich prospěch), přijeli do Mushópho vesnice (kam) pro to měli přijet.;ခိုင်း: အင်းဝကို သိမ်းပိုက်ပြီးသောဟံသာဝတီတပ်များသည် မြောက်ဘက်တလွှားကျေးရွာများကို သစ္စာခံခိုင်းရန် လာကြရာ မဆိုးဖိုရွာသို့ ရောက်ရှိလာသည်;force to: Hanthāwadi troops, who seized Inwa, in order to force the villages of northern region to make oath (of royalty) they arrived to Mushopho village where (they) had to arrive (for it).;p.s. writ.

připadat (vypadat jako, "brání² dívání-se¹ k^o (je) stejné^{1o} s³");ကြည့်ရတာ -နဲ့တူ -ကို;seem to be ("taking² look¹ to^o (is) same^{1o} with³");I

připadat (vypadat jako, "brát¹ myšlením^o");ထင်ရ;seem to be ("take¹ (by) thinking^o");T

připadat (vypadat jako, "bude¹");ဖြစ်မယ်;seem to be ("will¹ be^o");v.

připadat (vypadat jako, "vzhled (je) stejný");ဆင်တူ;seem to be ("appearance (is) same");T

přiřevnit: Přiřevňujeme zlatý plášť na pagodu.;ကပ်: စေတီတစ်ခုကို ရွှေသင်္ကန်းကပ်တယ်;attach: (We) attache a golden coat to a cetiya.;

připojený, být ("spojit-se (a) připojit-se");ဆက်စပ်;joined, be ("connect (and) join");I

připojený, být: Týká se to (té) připojené věty.;သက်ဆိုင်: ဆက်စပ်တဲ့စာပိုဒ်နဲ့ သက်ဆိုင်ပါတယ်;joined, be: (It) is relevant to the joined sentence.;pol.

připojit;သွယ် ° တွဲ;attach ° join;T

připomenout ("dát¹ pozornost^o");သတိပေး;remind ("give¹ attention^o");T

připomenout: Vskutku, připoměl jsem mu to (již) po druhé.;သတိပေး: ကျွန်တော်က သူ့ကို ဒုတိယအကြိမ် သတိပေးလိုက်ပါတယ်။;remind: Indeed, I reminded him for the second time.;pol. um.

připomínka (výročí, “označení (a) zaznamenávání”);အထိမ်းအမှတ်(တစ်ခု);commemoration (anniversary, “marking (and) noting”);sg.

připomínka: Jakožto připomínka Národního Dne, přednášky, přehlídky (a) soutěže jsou pořádány (~ “dělány”) (a) zúčastněné (lidmi).;အထိမ်းအမှတ်: အမျိုးသားနေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ဟောပြောပွဲများနှင့် ပြပွဲ ပြိုင်ပွဲများကို ပြုလုပ်ကျင်းပကြပါသည်။;commemoration: As a commemoration of the National Day, lectures, exhibitions (and) competitions are held (~ “made”) (and) participated (by people).;writ.

připravený (“podmínka (je) správná”);အဆင်သင့်;ready (“condition (is) proper”);adj.

připravený, be (“vzhled (je) správný”);အဆင်သင့်;ready, be (“appearance (is) right”);I

připravený, být (“být” připravený (a) připravený”);အသင့်စောင့်;prepared, be well (“(be) ready (and) wait”);I

připravený, být (“mít² správnou¹ podobu”);အဆင်သင့်ရှိ;ready, be (“have² proper¹ appearance”);I

připravený, být (“vhodnost”);အသင့်;ready, be (“suitability”);I

připravený, být zcela (~ “čerstvý, být”): Teď jsem zcela připravený (~ “čerstvý”) k učení.;လန်းဆန်း: ငါ အခု စာကျက်ဖို့ လန်းဆန်းနေပြီ။;ready, be fully (~ “fresh, be”): Now I am completely ready (~ “fresh”) to learn.;

připravený, být zcela (“čerstvý (a) nový”);လန်းဆန်း;ready, be fully (“fresh (and) new”);I

připravený, být: Co se týče mě, jsem připravený naplnit (své) dokonalosti.;အသင့်: ပါရမီ ဖြည့်ဖို့အတွက် ကျွန်တော် အနေနဲ့ အသင့်ပါ။;ready, be: As for me, (I) am ready to fulfill (my) perfections.;pol.um.

připravený: Právě teď, v tuto dobu, jsou bodující (__ “známky-dávající”) soudci připraveni (a) dostavili se.;အဆင်သင့်: အခုအချိန်မှာ ဆိုရင် အမှတ်ပေးခိုင်းလူကြီးများကလဲ အဆင်သင့်ရောက်နေကြပါပြီ။;ready: Just now, at this time, the marking (~ “marks-giving”) judges are being ready (and) arrived.;p.p. pol.

připravit;ř;arrange (prepare);T

připravít (“opravit (k) připravenosti”);အသင့်ပြင်;prepare (“correct (to) preparedness”);T

připravít (“seřadit (a) uspořádat-do-pořádku”);စီစဉ်;prepare (“line-up (and) arrange-in-order”);T

připravít se;ပြင် ° ပြင်;prepare (oneself) ° ready, get;T (or) T col.

připravít se (“připravít (a) naplánovat”);ပြင်ဆင်;prepare (“prepare (and) scheme”);T

připravít se: Připrav se (jít) brzy.;ပြင်ထား: စောစောပြင်ထား။;prepare: Prepare (to go) early.;imper.

připravít se: Připravuji se jít do kanceláře (~ “kanceláři”);ပြင်ဆင်: ရုံး(တွေကို) သွားဖို့ပြင်ဆင် နေပါတယ်။ (~ ရုံးသွားဖို့ ပြင်ဆင် နေပါတယ်။);prepare: (I) am preparing to go to the office (~ “offices”);.pol. cont.

připravít se: Připravuji se jít.;ပြင်ဆင်: သွားဖို့

ပြင်ဆင်နေပါတယ်။;prepare: (I) am preparing to go.;cont. pol.

připravít se: Připravuji se na vaření masa.;ပြင်: ကျွန်တော် အသားကို ချက်ဖို့ ပြင်နေတာ။;prepare: I prepare for cooking meat.;cont.

připravít se: Že budu vařit rybu, připravuji se.;ပြင်: ကျွန်တော် ငါးချက်မလို ပြင်နေတာ။;ready, get: As I'll cook fish, (I)'m getting ready.;cont. um.

připravít: kniha připravovaná jakožto soubor (“(na) počítači”);ပြင်ဆင်: ကွန်ပျူတာဖိုင်အဖြစ် ပြင်ဆင်ထားသည့် သာအုပ်တစ်အုပ်;prepare: a book prepared as a file (“(on) computer”);

připravít: Připravím ubytování.;စီစဉ်: ကျွန်တော် တည်းခိုနေထိုင်စရာ စီစဉ်ပေးပါမယ်။;arrange: (I) will arrange the accommodation to stay.;pol.

připravít: Připravuje se před odchodem.;ပြင်ဆင်: မသွားခင် ပြင်ဆင်ထားတယ်။;prepare: (He) prepares before leaving.;

připravít: Velký starší mnich Mahinda (to) připravil.;အသင့်ပြင်: မဟိန္ဒမထေရ်က အသင့်ပြင်ခဲ့သည်။;prepare: Great elder monk Mahinda prepared (it).;p.s. writ.

přirozenost (“přirozený charakter”);သဘောသဘာဝ;nature (“natural character”);n.

přirozenost: Myanmarské slovo “přirozenost” je široké (~ má široký význam).;သဘော: သဘောဆိုတဲ့မြန်မာစာလုံးက ကျယ်ပြန့်တယ်။;nature: The Myanmar word “nature” is broad (~ has broad meaning).;

přirozený (“jednoduchá¹ událost⁰, každá³ událost²”);ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်;natural (“simple¹ event⁰, every³ event²”);sg.

přirozený, být (“padá¹ (s) děláním⁰”);လုပ်နေကျ;natural, be (“falls¹ (with) working”);I

přirozený, být: Výslovnost se stala přirozenou (~ “něčím přirozeným”).;ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်: အသံထွက်နဲ့ ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်တစ်ခု ဖြစ်လာပါပြီ။;natural, be: The pronunciation started to become natural (~ “something natural”).;

přísahu, učinit (“vzít¹ věrnost⁰”);သစ္စာခံ;oath, take an (“take¹ loyalty”);T

přísahu, učinit: Vojska Hentávadí, která obsadili Envu, aby přinutili vesnice v severní oblasti k učinění přísaze (v jejich prospěch), přijeli do Mushópho vesnice (kam) pro to měli přijet.;သစ္စာခံ: အင်းဝကို သိမ်းပိုက်ပြီးသောဟံသာဝတီတပ်များသည် မြောက်ဘက်တလွှားကျေးရွာများကို သစ္စာခံခိုင်းရန် လာကြရာ မုဆိုးဖိုရွာသို့ ရောက်ရှိလာသည်။;oath, make an: Hanthāwadi troops, who seized Inwa, in order to force the villages of northern region to make oath (of royalty) they arrived to Mushopho village where (they) had to arrive (for it).;p.s. writ.

přísahy, učinění (“brání¹ důvěry⁰”);သစ္စာခံယူခြင်း;oath, making an (“taking¹ faith”);n.

přísahy, učinění: Neučinil (~ nepodstoupil učinění) žádné přísahy jim.;သစ္စာ ခံယူခြင်း: မည်သူ့သစ္စာကိုမျှ ခံယူခြင်းမပြုပေ။;oath, making an: (He) did not make (~ “undertake making”) any oath to them.;writ.

příslušenství (“zahrnutá² (a) správná¹ cukrová-třtina⁰”);ကြရာပါ;accessory (“included² (and) proper¹ sugar-cane”);n.

příslušnost k: (Je zde) příslušnost k Páli komentářům.;ဆီလျော်မှု ရှိ နှင့်: ပါဠိအဋ္ဌကထာနှင့်ဆီလျော်မှု ရှိပါတယ်။;relevance with: (There

is) a relevance with the Pāli commentaries.;pol. writ. příslušný ("týkat-se (a) být-správný");ဆိုင်ရာ;relevant ("be-related-to (and) proper");adj.

příspěvek (na FB atd.);post;post (in FB etc.);n. sl. FB přístav;ဆိပ်ကမ်း ° ဆိပ်;port ° port ("port (and) bank");sg. přístav ("lodní přístav");သင်္ဘောဆိပ်;dock ("ship port") ° harbor ("ship port");n.

přístávací dráha, letadlová (, "pole² vzdušného vozidla");လေယာဉ်ကွင်း;airstrip ("field² (of) air^o vehicle¹");n.

přístaviště ("lodní přístav");သင်္ဘောဆိပ်;embarkation point ("ship port");n.

přístavní ("přístav (a) přístav");ဆိပ်ကမ်း;port and harbor ("port (and) harbor");adj.

přístavní: přístavní inženýr;ဆိပ်ကမ်း: ဆိပ်ကမ်း အင်ဂျင်နီယာ;port and harbor: port (and) harbor engineer;

příště;နောက်မှ ° နောက်;next (time) ° next time;adv.

příště: dobrý e-mail také příště v budoucnu;နောက်: နောက်နောင်လည်း ကောင်းတဲ့မေးလ်;next (time): good e-mail also next (time) in future;

příště: Příště (nás) navštív znovu,prosím!;နောင်: နောင်လဲ လာလည်ပါအုံး;;later: Visit (us) later again, please!;imper. pol. příště: Příště budu pouze v Singapuru.;နောက်မှ: နောက်မှလဲ (~ နောက်တော့လဲ) Singapore မှပဲ ရှိနေအုံးမှာပါ။ (~ နောက်လည်း Singapore မှပဲ ရှိနေဦးမှာပါ။);next time: Next time (I) am going to stay only in Sinhapore.;pol.

příští;နောက်;coming (next) ° next;adj.

příští: Mám záměr se příští rok na chvíli vrátit.;နောက်: နောက်နှစ် ခဏပြန်ဖို့ စိတ်ကူးရှိပါတယ်;;next: (I) have an intention to come back for a while next year.;pol.

příští: příští týden;နောက်: နောက်တစ်ပတ်;next: next week;

příští: příští týden ve středu;နောက်: နောက်တစ်ပတ် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင်;next: next week on Wednesday;writ.

příští: Setkáme se příště ("příští den").;နောက်: နောက်နေ့မှ တွေ့မယ်;;next: We will meet on the next day.;fut.

příští: Setkáme se znovu (nějaký) příští den.;နောက်: နောက်ရက်မှာ ပြန်တွေ့မယ်။ ° ပြန်: နောက်ရက်မှာ ပြန်တွေ့မယ်;;next: (We) will meet again on a next day.;fut.

příští: Vráťím se příští pondělí.;နောက်: နောက် တနင်္လာနေ့ ပြန်မယ်;;next: I'll return next Monday.;col.

přistoupit k ("přiblížit-se (a) přijít-blíž");ချဉ်းကပ် -ကို;approach ("approach (and) come-close");T

přistoupit k (králi či mnichovi, "mluvit (a) pokládat");လျှောက်တင်;approach (a king or monk, "talk (and) place-on");T

přistoupit k (někomu, "přiblížit-se¹, přijít-blíž² (a) přijít³ k°");ချဉ်းကပ်လာ -ဆီး;come closer to sb. ("approach¹, come-close² (and) come³ towards°");T

přístřešek;တည်း ° တဲ;shed (hut);n.

přísudek (ve vědět, "slovo¹ přísudku°");ကြိယာပုဒ်(တစ်ပုဒ်);predicate (verb, "word¹ (of) predicate°");sg. gram. P. kiriya (= action, deed)

přitažlivý, být ("krásný, být");လှ;attractive, be ("beautiful, be");I

přítel;ဆွေ ° ဖော်(တစ်ယောက်) ° သူငယ်ချင်း(တစ်ယောက်) ° မိတ်ဆွေ(တစ်ယောက်);friend;sg. col. (or) sg. (or) n. un.

přítel (blízký, "kamarád (a) příbuzný");မိတ်ဆွေ(တစ်ယောက်);friend (close, "friend (and) relative");sg.

přítel (blízký);အဆွေ(တစ်ယောက်);friend (close);sg.

přítel (drahoušek, "toužit moc");ရည်းစား(တစ်ယောက်);boyfriend ("desire much");sg.

přítel (kamarád): Povídám si (bavím se) s přáteli.;သူငယ်ချင်း: သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ စကားပြောနေတာ;;friend: (I) am talking with friends.;col. cont.

přítel (milovaný, "milovaný člověk, chlapec");ချစ်သူယောက်ျားလေး(တစ်ယောက်);boyfriend ("loved person, boy");sg.

přítel (milovaný, "muž¹ toho-druhu");အမျိုးသား(တစ်ယောက်);boyfriend ("man¹ (of) the-kind°");sg.

přítel (milovaný, "toužit pořádně");ရည်းစား(တစ်ယောက်);boyfriend ("desire heartily");sg.

přítel (milovaný): Mám přítele.;ရည်းစား: ရည်းစားရှိပါတယ်;;boyfriend: (I) have a boyfriend.;pol.

přítel (milovaný): Nelichot' jí, (nebo) by (tě) její přítel mohl zblít.;ရည်းစား: မြှောက်မနေနဲ့ သူရည်းစား(က) ရိုက်လိမ့်မယ်;;boyfriend: Don't flatter (her), her boyfriend may beat (you).;jk.

přítel v Dhammě;ဓမ္မမိတ်ဆွေ ° ဓမ္မသူငယ်ချင်း;friend in Dhamma;n.

přítel v Dhammě: Tvůj přítel v Dhammě.;ဓမ္မသူငယ်ချင်း: သင်ရဲ့ ဓမ္မသူငယ်ချင်း (~ ဓမ္မမိတ်ဆွေ);friend in Dhamma: Your friend in Dhamma.;fr. lett.

přítel, dobrý ("");မိတ်ဆွေကောင်း(တစ်ယောက်) တစ်ပါး;friend, good ("");sg. P. mitta (= friend)

přítel, dobrý ("dobrý přítel");ကလျာနမိတ္တ;friend, good ("good friend");Bh. P. kalyāna-mitta (= good friend)

přítel, pokrevní ("krev pijící statečně střibro");သွေးသောက်ရဲဘော်(တစ်ယောက်);comrade, blood ("blood drinking brave silver");sg.

přítel, pokrevní ("krev pijící");သွေးသောက်(တစ်ယောက်);comrade, blood ("blood drinking");sg.

přítel, špatný (špatná osoba, "krajní osoba");ဘေးလူ(တစ်ယောက်);friend, bad (a bad person, "side person");sg.

přítel, velký;သူငယ်ချင်းကြီး(တစ်ယောက်);friend, great;sg.

přítel: Chci ("dostat") svolení být (tvým) blízkým přítelem.;ခင်မင်: ခင်မင်ရင်းနှီးခွင့်ရချင်ပါတယ်;;friend, be: (I) want to be permitted to be (your) close friend.;pol.

přítel: dobří přátelé, kolegové (a) velcí lidé z internetu (~ "online");မိတ်ဆွေ: အွန်လိုင်းပေါ်မှ မိတ်ဆွေအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့;friend: good friends, colleagues (and) great people from Internet (~ "online");

přítel: dobrý přítel;မိတ်ဆွေ: မိတ်ဆွေကောင်း;friend: a good friend;

přítel: Je to tak, příteli.;ဗျာ: ဒါပေါ့ ဗျာ;;friend: That's right, friend.;col.

přítel: Jednoho dne (~ "v jeden den"), když se králík potkal se želvou, králík se vysmíval: "příteli želvo, ("ty") jdeš pomalu.";အဆွေ: တနေ့သ၌ ယုန်နှင့်လိပ်တို့တွေ့ဆုံကြရာ ယုန်က "အဆွေလိပ်၊ သင်သည် အသွားနှေးသည်"ဟု ကဲ့ရဲ့၏;;friend: On one day, when rabbit met turtle, rabbit mocked: "friend turtle, you go slowly.";writ.

přítel: Jsme přátelé.;မိတ်ဆွေ: ကျွန်တော်တို့ မိတ်ဆွေတွေပါ။;friend: We are friends.;pol. um.

přítel: můj skvělý ("ohromný") přítel;သူငယ်ချင်း: ငါ့ရဲ့ သူငယ်ချင်းကောင်းကြီး;friend: my great friend;n. col.

přítel: Právě píše jeho přítel.;သူငယ်ချင်း: အခုရေးတာ သူသူငယ်ချင်း။;friend: Now his friend is writing.;

přítele, udělat si;မိတ်ဆွေ;friend, make a;T

přítele, udělat si: Pokud jsi příbuzný, (pak) děkuji, že jsi (mi) povolil si (mě) udělat přítelem.;မိတ်ဆွေ ဖွဲ့: ဆွေမျိုးတော်ရင် (~ ဆွေမျိုးတော်ဆက်ရင်း) မိတ်ဆွေဖွဲ့ ခွင့်ပေးတဲ့အတွက် ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။;friend, make a: If (you) are related, (then) thank (you) for allowing (me) to make (me) a friend.;pol. FB

přítelem, být ("milovat (a) mít-rád");ခင်မင်;friend, be a ("love (and) like");T

přítelem, být: Aniž bych doufal, bylo (mi) povoleno být (tvým) přítelem.;ခင်မင်: မမျှော်လင့်ပဲ ခင်မင်ခွင့်ရတာ။;friend, be: Though not (even) hoping, (I) was permitted to be (your) friend.;

přítelem, stát se ("dostat² lásku¹ (a) zalíbení^o");ခင်မင်ရ;friend, become a ("get² loving¹ (and) liking^o");T

přítelem, stát se: Nyní, že jsem (tvým) přítelem, (moje) mysl (~ "žaludek") ... nyní, je šťastná (~ "září");ခင်မင်ရ: ခုလိုခင်မင်ရတာ ဝမ်းက .. ချသာပါတယ်။;friend, become a: Now, becoming (your) friend, (my) mind (~ "stomach") .. now, is happy (~ "shining").;pol.

příteli;ခင်ဗျာ ° ဗျာ (sl. from ဗျာ) ° ဗျာ (abbrev. from ခင်ဗျာ);friend;pron. um. voc. (or) voc. sl. (or) voc. col.

příteli: (Je to) prý velice dobré, příteli.;ကွာ: မိုက်တယ်ကွာ။;friend: (It's) very good, friend, they say.;col.

příteli: Dobrá, příteli.;ဗျာ: ဟုတ်တယ် ဗျာ။;friend: OK, friend.;sl.

příteli: Kam jdeš, příteli?;ခင်ဗျာ: ဘယ်သွားမလို့လဲ ခင်ဗျာ။;friend: Where are (you) going, friend?;inter.

přítelkyně;အဆက် ° ဇော်(တစ်ယောက်) ° အတွဲ(တစ်တွဲ);girlfriend;sg. vul. (or) sg. writ. (or) n. rare

přítelkyně ("druhu dcera");အမျိုးသမီး(တစ်ယောက်);girlfriend ("kind's daughter");sg.

přítelkyně ("milovaný člověk, dívka");ချစ်သူမိန်းကလေး(တစ်ယောက်);girlfriend ("loved person, girl");sg.

přítelkyně ("toužit moc");ရည်းစား(တစ်ယောက်);girlfriend ("desire much");sg.

přítelkyně ("toužit pořádně");ရည်းစား(တစ်ယောက်);girlfriend ("desire heartily");sg.

přítelkyně (milovaná): Mám přítele.;ရည်းစား: ရည်းစားရှိပါတယ်။;boyfriend: (I) have a girlfriend.;pol.

přítelkyně: Jeden muž má tři přítelkyně.;ရည်းစား: ယောက်ျားတစ်ယောက်တွင် ရည်းစားသုံးယောက်ရှိတယ်။;girlfriend: A man has three girlfriends.;

přítelkyně: krásná přítelkyně;ရည်းစား: လှပသောရည်းစား;girlfriend: beautiful girlfriend;

přítelkyně: Říká se, že Na Nova přítelkyně byla dcera pána vesnice.;ရည်းစား: ငည့်ရည်းစားက သူကြီးသမီးတဲ့။;girlfriend: It is said, that Nga Nyo's girlfriend was a daughter of the village headman.;

přítelův dům;မိတ်ဆွေအိမ်;friend's house;n.

přítomnost: V přítomnosti jsou také (věci), které si muži nemohou udělat sami.;လက်တွေ့: လက်တွေ့ဘဝမှာတော့ ယောက်ျားတွေ ကိုယ်တိုင်မလုပ်နိုင်တာလဲရှိပါတယ်။;present: In the present life there are also (things) that men cannot do themselves.;pol.

přítomnosti, v;ယခု;present, in;adv.

přítomný;ယနေ့;present;adj.

přítomný (dnešní);ပစ္စုပ္ပန်;present;adj. P. paccuppanna (= present)

přítomný život;လက်ရှိဘဝ;present life;n.

přítomný život: Medituješ ve svém přítomném životě, ve (svém) přítomném prostředí (a) ve (své) přítomné společnosti.;လက်ရှိ: မင်းရဲ့ လက်ရှိဘဝ(မှာ)၊ လက်ရှိပတ်ဝန်းကျင်(မှာ)၊ လက်ရှိလူတန်းစားမှာ (~ လက်ရှိအသိုင်းအဝိုင်းထဲမှာပဲ) တရားထိုင်ပါတယ်။;present life: (You) meditate in your present life, in (your) present environment (and) in (your) present society.;pol.

přítomný, být ("mít (při) ruce^o");လက်ရှိ;present, be ("have¹ (at) hand^o");I

přítulně;နွေးနွေးထွေးထွေး;snugly;adv.

přítulný, být ("(být) teplem obalující");နွေးထွေး;snuggling, be ("wrap¹ (with) warmth");I

přivlastnit si;သိမ်း;take possession of;T

přivolat;ခေါ်;call (to come);T

příznivý, být;ခွင့်;favorable, be;I

příznivý, být ("podmínka (je) správná");အဆင်သင့်;favorable, be ("condition (is) proper");I

přízpusobit se ("padnout² (do) materiálu¹ života^o");နေသားကျ;get used to ("fall² (in) life^o matter");T

pro;အနေနဲ့ ° ထံ ° ဖို့ ° အနေနှင့် ° ဟန်;on behalf of ° for;suff. prep. writ. (or) prep. (or) suff. (or) prep. writ. (or) suff. writ.

pro (následováno slovesem);ဖို့ ° ဖို့အတွက်;to (followed by verb);suff.

pro (následuje za slovesem);အောင်;for (follows after a v.);suff. adv.

pro (něco či někoho);ကိုယ်စား;for (sth. or sb.);suff. prep.

pro (za účelem, přidává se ke slovesům);စရာ;for (with the purpose of, added to verbs);suff.

pro (za účelem);အတွက်;for (for the sake of);prep.

pro dobro (či);ကိုယ်စား;on behalf of;suff. prep.

pro jistotu: Rozmysli si to. ("Mysli najisto, prosím.");သေချာ: သေချာစဉ်းစားပါဦး။;for sure: Think (it) over. ("Think for sure, please.");imper. pol.

pro nic;အလကား;for nothing;adv.

pro sebe;ကိုယ့်အတွက်;for oneself;acc.

pro sebe (~ "beze zvuku"): Řekne si (tu) větu třikrát pro sebe, tiše.;အသံမထွက်ဘဲ: စကားကို စိတ်တွင် သုံးကြိမ် အသံမထွက်ဘဲ ပြောတယ်။ (~ အသံမထွက်ဘဲ စကားကို စိတ်ထဲမှာ သုံးကြိမ်ပြောတယ်။);silently: (He) tells the saying three times silently, in mind.;med.

pro sebe (říkat si v mysli, "bez¹bez³ odcházejícího² zvuku^o");အသံမထွက်ဘဲ;sound, without ("without¹without³ departing² sound^o");adv.

pro sebe (ve vlastní mysli, např. recitovat něco ve vlastní mysli, bez vyslovování či dělání zvuků);စိတ်ထဲမှာ;for oneself (in one's

mind, e.g. recite something in one's mind, without pronouncing or making a sound);adv.

pro: gramatický název (~ "slovo") vytvořený pro všechna ta slova;ကိုယ်စား: အဲဒီစကားလုံးတွေ အားလုံးကို ကိုယ်စားပြုတဲ့ သဒ္ဒါဆိုင်ရာ စကားလုံး;for: a grammatical word made for all those words;

pro: Je to dobré pro zdraví.;အတွက်: ကျန်းမာရေးအတွက်ကောင်းတယ်;for: (It) is good for health.;

pro: jeden druhému;ကိုယ်စား: တဦးကိုယ်စားတဦးက;for: one for another;

pro: Proto je mnoho prací, které si jeden nechá udělat od druhého (~ "které jsou udělány pro druhého a přijaty");ကိုယ်စား: ဒါကြောင့် တ(စ်)ဦးကိုယ်စားတ(စ်)ဦးက လုပ်ပေးရတာတွေ အများကြီးပါ။;for (on behalf of): Therefore, there are many works that one gets done by (~ "that are done for another and taken") another.;pol.

pro: To je kniha pro mě.;ဖို့: ဒါ ကျွန်တော်ဖို့ စာအုပ်။;for: This is book for me.;um.

pro: Zaplatím pro tebe (ty) peníze.;ဖို့: ခင်ဗျားဖို့ ပိုက်ဆံ ကျွန်တော် ပေးမယ်။;for: I will pay the money for you.;fut. um.

problém;ကိစ္စ (WS. from ကိစ္စ) ° ပြဿနာ(တစ်ခု) ° ကိစ္စ(တစ်ကိစ္စ) ° ကိစ္စ(တစ်ခု) ° ကိစ္စ ° ပြဿနာ;problem ° case (problem);n. P. kicca (= duty) (or) n. S. prašna (= problem) (or) sg. P. kicca (or) sg. P. kicca (= duty) (or) n. WS. P. kicca (= duty) (or) sg.

problém: (To) není problém.;ကိစ္စ: ကိစ္စ မရှိပါဘူး။;problem: No problem.;pol. ans.

problém: Nedokázala vidět (ty) problémy spojené s tím učitelem.;ပြဿနာ: အဲဒီဆရာတော်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ဖြစ်လာမည့် ပြဿနာတွေကို မမြင်နိုင်ခဲ့ပါဘူး။;problem: (She) could not see the problems connected with that teacher (~ chief monk).;pol.

problém: No, nebyl to velký problém.;ပြဿနာ: ပြဿနာကြီးတော့ မဟုတ်ခဲ့ပါဘူး။;problem: Actually, it wasn't a big problem.;pol.

problém: Objevují se nové a nové potíže (a) problémy.;ပြဿနာ: ကိစ္စတွေ ပြဿနာတွေ အသစ်အသစ် ပေါ်လာကြတယ်။;problem: New and new troubles (and) problems appear.;

problém: Tento člověk má (~ "si sám udělal") velký problém.;ပြဿနာ: ဒီလူဟာ သူ့ကိုယ်သူပြဿနာကြီးကို ပြုလုပ်ခဲ့ပါတယ်။ (~ ဒီလူဟာ သူ့ဘာသာ ပြဿနာကြီးကြီး လုပ်ခဲ့တယ်။);problem: This person has made a big problem to himself.;pol.

problém: Vyřešil mnoho problémů.;ပြဿနာ: ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းတယ်။;problem: (He) solved many problems.;

problematika (záležitost, "záležitost (a) věc");အကြောင်းအရာ(တစ်ခု);subject (matter, "matter (and) thing");sg.

problems: V laickém životě, laici mají různé potíže (a) problémy.;ကိစ္စ: လူ့ဘဝမှာ လူတွေဟာ အမျိုးမျိုးကိစ္စတွေ (~ ကိစ္စအမျိုးမျိုး) ပြဿနာတွေ (~ ပြဿနာအမျိုးမျိုး) ရှိကြတယ်။;issues: In lay life, lay people have various issues (and) problems.;

problémy: V laickém životě, laici mají různé potíže (a) problémy.;ပြဿနာ: လူ့ဘဝမှာ လူတွေဟာ အမျိုးမျိုးကိစ္စတွေ (~ ကိစ္စအမျိုးမျိုး) (~ ပြဿနာအမျိုးမျိုး) ပြဿနာတွေ ရှိကြတယ်။;problems: In lay life, lay people have various issues (and) problems.;

probodnout;ထိုး;pierce;T

probodnout ("probodnout (a) prorazit");ထိုးဖောက်;pierce ("pierce

(and) perforate");T

Proboha! ("ohromná² malá¹ starší-sestra⁰");အမလေးတော်;Gosh! ("great² little¹ elder-sister⁰") ° For God's sake! ("great² little¹ elder-sister⁰");interj. col.

probudit ("probudit-se (a) slyšet");နိုးကြား;awaken ("awaken (and) hear");n.

probudit se ("(být) aktivní (a) bdělý");တက်ကြွနိုးကြား;wake up ("(be) active (and) alert");I

probudit se ("být-probuzený (a) slyšet");နိုးကြား;wake up ("be-awake (and) hear");I

probudit se ("probudit-se (a) vstát");နိုးထ;wake up ("wake-up (and) rise");I

probudit se ("probudit-se² z¹ postele⁰");အိပ်ရာကနိုး;wake up ("wake-up² from¹ bed⁰");T

probudit se ("probudit-se³ z² místa¹ spaní⁰");အိပ်နေရာမှနိုး;wake up ("wake-up³ from² sleeping⁰ place¹");T

probudit se: Když se králík na místě odpočinku probudil, vstal a vskutku běžel jak jen mohl.;နိုးလတ်: ယုန်သည် အိပ်နေရာမှ နိုးလတ်သော် ထ၍တဟုန်တည်း (~ ထ၍တဟုန်ထိုး) ပြေးလေ၏။;wake up: When the rabbit woke up at the place of resting, (it) got up and indeed ran as much as (he) could.;writ.

probuzení (~ "probudit"): Není správně zapomínat na Národní Den jakožto následek vlasteneckého probuzení.;နိုးကြား: မျိုးချစ်စိတ်နိုးကြားစေခဲ့သော အမျိုးသားနေ့ကို မမေ့သင့်ပါ။;awakening (~ "awaken"): It is not proper to forget National Day as the effect of patriotic awakening.;pol.

proč;ဘာဖြစ်လို့ -လဲ ° ဘာကြောင့်လဲ ° ဘာလို့ -လဲ;why;inter. pron. (or) inter. col. (or) pron.

proč ("jaký důvod?");ဘာကြောင့်လဲ;why ("what reason?");inter. col.

proč ("kvůli¹ čemu⁰čemu²");ဘာလို့လဲ;why ("because¹ what⁰what²");pron.

proč ("kvůli¹ jaké⁰jaké³ spojitosti¹");ဘာဆိုင်လို့လဲ;why ("because-of² what⁰what³ connection¹");pron. inter. col.

proč: (Ptal jsem se) proč ("právě") jíš ("ryži")?;ဘာလို့ -လဲ: ဘာလို့ ထမင်းစားနေရတာလဲလို့;why: (I asked) why are (you) eating ("rice")?;inter. col.

proč: Proč se (to) tak nazývá?;ဘာဖြစ်လို့ -လဲ: ဘာဖြစ်လို့ အဲဒီလို ခေါ်သလဲ;why: Why is (it) called like that?;inter. col.

proč: Proč si myslíš, že tě nemám rád (~ "nepotřebuji")?;ဘာကြောင့်: ငါ မင်းကို မလိုလားဘူးလို့ ဘာကြောင့် ထင်ရတာလဲ;why: Why do (you) think, that (I) don't like (~ "need") you?;inter.

Proč?;ဘာဖြစ်လို့လဲ။;Why?;inter.

procento ("svazkový poměr");ခိုင်နှုန်း;percent ("bunch rate");n.

procento ("svazkový¹ poměr² (ze) sta⁰");ရာခိုင်နှုန်း;percent ("bunch¹ rate² (of) hundred⁰");n.

procento: 70 procent Země je pokryto vodou (~ "vodním útwarem").;ရာခိုင်နှုန်း: ကမ္ဘာကြီး၏ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းကို ရေပြင်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းထားသည်။;percent: 70 percent of Earth is covered by water ("expanse").;writ.

procento: Je (to) ("plných") sto procent pokroku.;ရာခိုင်နှုန်း: တိုးတက်မှုရဲ့ တစ်ရာရာခိုင်နှုန်းပြီးပြည့်စုံပြီး ဖြစ်တယ်။ (~ ရာနှုန်းပြည့် တိုးတက်တယ်။);percent: (It) is ("full") one hundred percent of

progress.;	učitel");တက္ကသိုလ်ဆရာ(တစ်ယောက်);lecturer, university (male, "university teacher");sg.
procházet se ("chodit (po) cestě");လမ်းလျှောက် [la~ šau];walk ("walk the path");T	profesor: z hlediska prof. Kosambi;ဖရော်ဖက်ဆာ: ဖရော်ဖက်ဆာ ကောသမ္မိ၏ ရှုထောင့်အတိုင်း;professor: according to prof. Kosambi's point of view;writ.
procházet se ("chodit" (po) ulici");လမ်းလျှောက်;walk ("walk" (on) street");T	profesorka, univerzitní (žena, "univerzitní učitelka");တက္ကသိုလ်ဆရာမ(တစ်ယောက်);lecturer, university (female, "university teacher female");sg. f.
procházet se ("procházet-se" (po) ulici");လမ်းလျှောက်;walk ("walk" (on) street");T	program;ဖိုင်း ° ပရိုဂရမ်(တစ်ခု) (WS. from ပရိုဂရမ်) ° ပရိုဂရမ်(တစ်ခု);program;n. pc. E. file (or) sg. E. program WS. (or) sg. E. program
procházet se: Chlapec se prochází se svým kamarádem.;လမ်းလျှောက်: ကောင်လေးက သူ့သူငယ်ချင်းနဲ့ လမ်းလျှောက်နေတယ်။;walk: The boy is walking with his friend.;cont.	program (plán, "zařazování (a) zařazování");အစီအစဉ်;program (plan, "lining-up (and) lining-up");n.
pročistit ("vyčistit (a) vyjasnit");သန့်ရှင်း;refine ("clean (and) clear");T	program: Gtalk a jiné takové programy;ပရိုဂရမ်: ဂျီးတော့ကဲ့သို့သော ပရိုဂရမ်များ;program: Gtalk and other such programs;
pročistit: Ustanov (svou) mysl abys (ji) pročistila.;သန့်ရှင်း: စိတ်ကို သန့်ရှင်းအောင်ထား;purify: Establish (your) mind to purify (it).;imper. col.	prohlášení;အဆို;statement;n.
procvičování (čím, "praxe (a) trénink");အလေ့အကျင့်;practice ("practising (and) training");n.	prohlásit;မိန့် ° ဆို;state (a statement) ° declare;T mn. & k. writ. (or) T
procvičovat ("praktikovat (a) trénovat");လေ့ကျင့်;practice ("practise (and) train");T	prohlásit ("povědět (a) říci");ပြောဆို;declare ("tell (and) say");T
prodat;ရောင်း ° ရောင်း;sell;T	prohlásit (všude, "dát" znalost" (a rozšířit informaci) po-větru ² (a) proti-větru ³);အသိပေးကြေညာ;proclaim (everywhere, "give" knowledge" (and spread information) downwind-side ² (and) upwindside ³ ");T
prodat: Abych přežil, musím prodat (svůj) obchod. ("Pro přežití musí být obchod prodán.");ရောင်း: စားဝတ်နေရေးအတွက် ဈေးရောင်းရတယ်။;sell: To survive, (I) have to sell the shop. ("For survival, shop must be sold.");	prohlásit: (Kráľ) prohlásil, že bude svou levou rukou dávat lidem oblečení.;မိန့်: ဗယ်လက်ဖြင့် (~ ဘယ်လက်ဖြင့်) အဝတ်အစားများပေးမည်ဟု မိန့်ခွင့်သည်။;state (a statement): (He, the king) has stated, that (he) would give clothes (to people) by (his) left hand.;p.p. writ.
prodat: Hledám (někoho) abych (mu) prodal dům.;ဝယ်: အိမ်ဝယ်ဖို့ ရတာ။;sell: I sell (somebody) to sell (him) house.;	prohnaný (vychytralý, "pokřiveného myšlení");အကောက်ကြံ;slý ("(of) crooked thinking");adj.
prodat: Prodává chléb.;ရောင်း: ပေါင်မုန့်ရောင်းနေတယ်။;sell: (He) is selling bread.;cont.	prohrát;ရှုံး;lose;T
prodat: Za kolik (~ "s kolika") tohle prodáváte?;ရောင်း: ဒါ ဘယ်လောက်နဲ့ ရောင်းသလဲ။;sell: How much (do you) sell this for (~ "with")?;inter. col.	prohrát: Sportovci v bílém dresu prohrávají hru.;ရှုံး: အဖြူရောင်တူညီဝတ်စုံနဲ့ကစားသမားတွေက ပြိုင်ပွဲကို ရှုံးတယ်။;lose: The sportsmen in white dress (are) losing the game.;
prodat: Za kolik peněz to prodáš?;ရောင်း: ဘယ်လောက်နဲ့ ရောင်းမလဲ။;sell: How much (money) will you sell it with?;inter. col.	projednávat ("vyžadovat vážně (a) dívat-se");တိုင်ပင်ကြည့်;discuss ("request seriously (and) see");T
prodat: Za kolik tohle prodáváte? ("Jak tohle prodáváte?");ရောင်း: ဒါ ဘယ်လို ရောင်းသလဲ။;sell: How much do you sell this for? ("How do (you) sell this?");inter. col.	projednávat ("žádat určitě");တိုင်ပင်;consult ("request for-sure");T
prodavač;သည်(တစ်ယောက်);seller;sg. suff.	projekt;ပရောဂျက်(တစ်ခု);project;sg. E. project
prodavač ("osoba ² (která) prodává" (na trhu");ဈေးရောင်းသူ(တစ်ယောက်);seller ("person ² (who) sells" (in market");sg.	projet (kudy);သန်း;pass through;T
prodavačka ("dovedný ² (v) psaní" (u pultu");ကောင်တာစရေး(တစ်ယောက်);saleswoman("skilfull ² (in) writing" (at) counter") ° sales assistant ("skilfull ² (in) writing" (at) counter");sg. E. counter	projet (kudy) ("přejít (a) přejít");ဖြတ်သန်း;pass through ("cross (and) cross");T
prodejna jízenek (nebo letenek atd., "kancelář ³ ručního ^o znamení");လက်မှတ်ရုံး(တစ်ရုံး);ticket office ("hand sign office");sg.	projet (kudy): Tato řeka je dost (~ "velice") široká aby (jí) velké lodě jezdily (~ "jezdily (a) odjížděly přes").;ဖြတ်သန်း: သဘောကြီးတွေ ဖြတ်သန်းသွားလာဖို့ ဒီမြစ်က အတော်ကျယ်တယ်။;go over: This river is enough (~ "very") wide for big ships to go (and) come through.;
proděravět;ဖောက်;holey, make;T	projevit účtu ("mít (a) vypařovat-se");ရှိခိုး;pay obeisance ("have (and) evaporate");T
produkty;ပစ္စည်းတွေ;products;pl. P. paccaya (= requisite, means)	projit (~ "povolení (ke) vstupu"): Prošel vstupní zkouškou na univerzitu. ("Uspěl (a) dostal povolení (ke) vstupu na univerzitu.");ဝင်ခွင့်: တက္ကသိုလ်ဝင်ခွင့်အောင်မြင်တယ်။;pass (~ "permission (to) enter"): (He) passed the entrance examination of the university. ("(He) succeeded (in getting) permission to enter university.");
profesor;ဖရော်ဖက်ဆာ(တစ်ယောက်) ° ပါမောက္ခ(တစ်ယောက်) (တစ်ပါး);professor;sg. Pāl: pāmokkha (= chief, leader) (or) sg. E. professor	
profesor, univerzitní (muž, "univerzitní	

projit (zkouškou, “(dostat) povolení¹ (ke) vstupu^o”);ဝင်ခွင့်;pass (an examination, “(get) permission¹ (to) enter”);
 projíždět se;လည်;go around (in car etc.);T
 projíždět se: A někteří utvoří skupinky a projíždí se ve velkých a malých autech.;လည်: တချို့ကတော့ အသင်းဖွဲ့ပြီး ကားကြီးကားငယ်တွေနဲ့ လည်(လည်)ကြပါတယ်။;go around: As for some, (they) make groups and go around in big and small cars.;col. pol.
 proklínat;ဆဲ;curse;T
 Prom, ulice (Pjé, ulice, “ulice¹ státu^o”);ပြည်လမ်း;Promé Road (Pyay Road, “road¹ (of the) country^o”);name
 proměnit;လဲ;exchange;T
 prominentní, být (“zářit (a) rozšiřovat-se”);ထွန်းကား;excellent, be (“shine (and) spread-out”) ° prominent, be (“shine (and) spread-out”);
 prominentní, být (“zářit”);ထွန်း;prominent, be (“shine”);
 prominentní, být: Nicméně, jsem šťastný, že jsi nositel zodpovědnosti za (udržení) prominentnosti (Buddhova) daru.;ထွန်းကား: ဘာပဲပြောပြော သာသနာကို ထွန်းကားအောင် သယ်ပိုးသူမို့ ဝမ်းသာပါတယ်။;prominent, be: Anyway, (I) am happy, that (you) are a carrier of the responsibility to (maintain) the (Buddha's) gift prominent.;pol.
 prominentní: oblast, kde je Buddhismus (~ “Buddhovo náboženství”) prominentní;ထွန်းကား: ဗုဒ္ဓဘာသာ ထွန်းကားရာဒေသ;prominent, be: the region, where Buddhism (~ “Buddha's religion”) (is) prominent;
 prominentním, stát se;ပေါ်ထွန်း;prominent, become;T
 prominentním, stát se: Během vlády krále Anojaty v období Paganském se stali čtyři hrdinové, (tj.) Čansitá, , Nádvejü, Nálou Lephé a Nau Ú Phi prominentními.;ပေါ်ထွန်း: ပုဂံခေတ် အနောက်ရထားမင်းလက်ထက်တွင် ကျန်စစ်သား၊ ငထွေး၊ ငလုံးလက်ဖယ်နှင့် ညောင်ဦးဖီးဟူသောသူရဲကောင်းလေးဦး ပေါ်ထွန်းခဲ့၏။ ;prominent, become: During the reign of Anawyatha king in the Pagan period, four heroes, (namely) Kyansittha, Ngaltwayyu, Ngaloun Letpkeh and Nyaung Oo Phi, became prominent.;p.s. writ.
 prominout (“svolit (a) uvolnit”);ခွင့်လွှတ် ° ခွင့်လွှတ် (from ခွင့်လွှတ်);forgive (“allow (and) set free”);T
 prominout: Promiňte, ct. pane. (“Ct. pane, udělejte velkou omluvu.”);ခွင့်ပြု: ခွင့်ပြုတော်မူပါ ဘုရား။;excuse: Excuse me, ven. Sir. (“Ven. Sir, make a great excuse.”);imper. pol.
 prominout: Promiňte. (Omlouvám se.);ကန်တော့: ကန်တော့ကန်တော့။;sorry: I am sorry.;
 promiňte (“kvůli nechytrosti”): Promiňte. (“Protože nejsem chytrý.”);မတော်လို့: မတော်လို့ပါ။;sorry (“due-to not cleverness”): I am sorry. (“Because (I) am not clever.”);pol.
 promiňte (nechte mě promluvit, “asi² jeden¹ (moment bytí) zticha^o”);တဆိုတ်လောက်;excuse me (let me speak, “about² one¹ (moment of being) quiet^o”);interj.
 promiňte (výraz užívaný po učinění chyby);ဆောရီး;excuse (me, expression used after making a mistake);interj. col. E. sorry
 promiňte: Promiňte (mi), ano?;ဆောရီး: ဆောရီး နော်;sorry: (I'm) sorry, ok?;col.
 promiňte: Promiňte (mi), ano? (“Prostě se-omlouvám, ano?”);ဆောရီး: ဆောရီးပဲ နော်;sorry: (I'm) just sorry, ok?;col.

prominutelný, být (“vhodný² (k) uvolnění¹ (a) povolení^o”);ခွင့်လွှတ်သင့်;justifiable, be (excusable, “suitable² (to be) freed¹ (and) permitted^o”);
 promluva (“Pāli sutta(~promluva) (která je) ohromná”);ပါဠိသုတ်တော်;discourse (“Pāli sutta (which is) great”);n. Bh. P. pāli-sutta (= Pāli discourse)
 promluva (Buddhistická promluva, uchovaná v Pāli jazyce);သုတ်(တစ်ပုဒ်၊ တစ်ဂါထာ) ° သုတ္တန်(တစ်ပုဒ်၊ တစ်ဂါထာ);discourse (Buddhist preaching, preserved in Pāli language);sg. (discourse, verse) Bh. lit. P. sutta (= Buddha's preaching) (or) sg. (discourse, verse) Bh. lit. P. suttanta (= Buddha's preaching)
 promluva (přednes Buddhý, “ohromná¹ pravda^o”);တရားတော်;discourse (preaching of the Buddha, “great¹ truth^o”);n. Bh.
 promluva (zapsaná, sutta);ရေးသားဟောပြောချက်;discourse (written down, sutta);n.
 promluva (zapsaná): Ale pokud prozkoumáme celé tři piṭaky, narazíme na některé promluvy, které jsou komentátorského charakteru.;ရေးသားဟောပြောချက်: ဒါပေမယ့် အကျွန်တို့ ပိဋကသုံးပုံလုံး စစ်ဆေးရင် အဋ္ဌကထာသဘောသဘာဝများ ဖြစ်ကြသော ရေးသားဟောပြောချက်အချို့ကို အကျွန်တို့ တွေ့ရသည်။;discourse (written down): But if we examine the whole three piṭakas, we come across some discourses that are of commentarial nature.;writ.
 promluva Dhammy (učení Buddhý);တရားဟော(တစ်ပုဒ်);discourse of Dhamma (the Buddha's teaching);n.
 promluva: Promluvy s více podrobnostmi přednesené Buddhóu v podstatě znázorňují komentátorský charakter, na který se odkazuje v Sāratthadīpanī.;တရားဟော: မြတ်ဗုဒ္ဓ အနုစိတ် ဟောကြားခဲ့သည့် တရားတော်တွေဟာ အခြေခံအားဖြင့် အဋ္ဌကထာရဲ့သဘောသဘာဝ သရုပ်ဖော်ပြီး ၎င်းကို သာရတ္ထပိပနီမှာ ရည်ညွှန်းပါသည်။;discourse: The discourses with more details preached by the Buddha are basically depicting the commentarial nature, which is referred to in Sāratthadīpanī.;pol. writ.
 promluva: Recitují pāli promluvy také doma.;ပါဠိသုတ်တော်: ပါဠိသုတ်တော်တွေကို အိမ်မှာလည်း ရွတ်ဖတ်ကြတယ်။;discourse: (They) recite Pāli suttas also at home.;
 promluvit (ke králi): Když se Na Ňo setkal s králem, tak k němu takto promluvil.;လျှောက်: ဘုရင်နဲ့တွေ့တော့ ငည့်က ဒီလိုလျှောက်တယ်။;talk to (a king): As Nga Nyo met the king, he spoke this.;
 promluvit (si): Promluvíme (si) během jídla.;စကားပြော: ထမင်းစားရင်း စကားပြောမယ်။;talk: (We) will talk while eating (the meal).;fut.
 promluvit si;ပြော;talk;T
 promluvit si: Když budu volný (a) (náhodou) se setkáme, promluvíme si.;ပြော: အားတဲ့အချိန်နဲ့ကြုံရင် ပြောပါမယ်။;talk: When (I) am free (and we) meet (by chance), (we) will talk.;fut. pol.
 promluvy (Zákona, Dhammy, “kázat¹ zákon^o {jmenec}² {mn.č.}”);တရားဟောခြင်းများ;discourses (of the Law, the Dhamma, “preach¹ law^o {nouner}² {pl.}”);pl. mn. Bh. writ. pron.;ဘာ -မဆို:whatever ° ဘာ -မဆို:whichever;kterýkoliv ° jakýkoliv;

pronajatý (“pronajatý (a) upevněný”);ငှားထား;rented (“rented (and) fixed”);adj.

pronajatý, být: Žil jsem se svou přítelkyní v bytě, který jsem si pronajal.;ငှားထား: ကျွန်တော် ငှားထားသောတိုက်ခန်းတွင် ရည်းစားနှင့် နေခဲ့သည်။;rented, be: (I) stayed with my girlfriend in the flat rented by me.;p.s.

pronajmout si (“půjčit-si” budovu”);ငှား (အဆောင်);rent (a flat or house, “borrow” building”);T

pronajmout si (byt, “půjčit-si”);ငှား;rent (a house, “borrow”);T

pronajmout si (dům): Zaplatí peníze a pronajmou si dům.;ငှား (အဆောင်): ပိုက်ဆံပေးပြီး အဆောင်ငှားနေတယ်။;rent (a house): Having paid money, (they) rent a house.;cont.

pronajmout si: Pronajal (~ “pronajímám-si”) jsem si byt.;ငှား: အိမ်ခန်းငှားနေပါတယ်။;rent: (I) rent (~ “am renting”) an apartment.;pol. cont.

pronajmout: Ten pronajatý byt, poněvadž je ve městě, je hezky (~ hodně) hlučný.;ငှား: ငှားနေတဲ့တိုက်ခန်းက မြို့ထဲမှာမို့ ဆူညံလှတယ်။;rent: The rented flat, as (it) is in town, (it) is pretty (~ much) noisy.;col.

pronikavý, být (“hluboký způsob”);နက်နဲ;profound, be (“deep method”);n.

proniknout: Jelikož nebylo možné proniknout to města Tanlyen, (poněvadž), vskutku, měli vozidla, moderní zbraně a pomoc od cizinců (~ “lidé z jiných zemí”), (s) elitou devadesáti tří hrdinů, vstoupil (tam a) zaútočil, (a tím jej) dobyl.;ပေါက်: သန်လျင်မြို့ကို ကားခေတ်မီလက်နက်များနှင့် နိုင်ငံခြားသားများအကူအညီရရှိထားသဖြင့် မပေါက်နိုင်ရဲပါ။ လက်တွေ့စင် ရဲဘော်ကိုးကျိပ်သုံးယောက်က မြို့တွင်းကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်မှု အောင်မြင်သည်။;penetrate: As it was not possible to penetrate the town Tanlyin (as), indeed, (they) had vehicles, modern weapons and help from foreigners (~ “people of other countries”), by elite of ninety-three brave-ones, entering (and) attacking (there), (he) conquered in the city.;writ.

proof (“evidence, evidence”);သက်သေသဘာဝ;proof (“evidence, evidence”);n. P. sādha (= proof)

propást (autobus, letadlo atd., “nechytit (a) následovat”);မမီလိုက်(ဘူး);miss (a bus, a plane etc., “not catch (and) follow”);T

propást: Propásl autobus.;မမီလိုက်ဘူး: ဘတ်စ်ကား မမီလိုက်ဘူး။;miss: (He) missed the bus.;

propíchnout;ထိုး;pierce;T

prorok (“rozkazující posel”);စေတမန်(တစ်ဦး);prophet (“commanding messenger”);sg.

prosím;အုံး (from ဦး) ° ဦး ° ကျေးဇူးပြု;please;suff. col. (or) interj. (or) suff.

prosím (“vykonáš dobrý čin, (když) ..”);ကျေးဇူးပြုပြီး ° ကျေးဇူးပြု၍;please (“performing a good deed, ..”); (or) writ.

prosím (značí slušnost): Podívej na ty dvě (“osoby”);ပါ: သူတို့နှစ်ယောက်ကို ကြည့်ပါ။;please (indicates politeness): Look at those two (“persons”);imper. pol.

prosím vás (nechte mě promluvit, “asi² jeden (moment bytí) zticha”);တဆိတ်လောက်;please (let me speak, “about² one (moment of being) quiet”);interj.

prosím: Nerozumím. Prosím, vysvětli.;အုံး: နားမလည်ဘူး။ ရှင်းပြပါအုံး။;please: (I) don't understand. Please, explain.;imper. pol. col.

prosím: Prosím, poslouchej(te).;ကျေးဇူးပြု၍: ကျေးဇူးပြု၍ နားထောင်ပါ။;please: Please, listen.;imper. pol. writ.

prosím: Prosím, řekni to ještě jednou.;ကျေးဇူးပြုပြီး: ကျေးဇူးပြုပြီး အဲဒါကို တစ်ခါထပ်ပြောပါ။;please: Please, say it one more time.;imper. pol.

prosím: Prosím, rozdělte toto (“samotné”) jablko na čtyři části (“(a) dejte”).;ကျေးဇူးပြုပြီး: ကျေးဇူးပြုပြီး ဒီပန်းသီးလေးကို လေးစိတ်ခွဲပေးပါ။;please: Please, divide this (“very”) apple into four parts (“(and) give”).;imper. pol.

prosím: Prosím, slevil byste? (“Prosím, snížil byste?”);အုံး: လျှော့ပါအုံးလား။;please: Please, would (you) decrease (the price)?;inter. pol.

prosím: Prosím, zopakuj (to).;အုံး: ပြန်ပြောပါအုံး။;please: Please, repeat (it).;pol.

prosinec (měsíc);ဒီဇင်ဘာ(လ);December (month);n. E. December

proslulý, nejprůběžněji;ကျော် ° အကျော်;renown, foremost;adj.

proslulý: slavný (a) proslulý (hlavní) mnich;ကျော်ကြား: ထင်ရှားကျော်ကြားတဲ့ဆရာတော်;renowned: famous (and) renowned (chief) monk;n.

proso;ဆင်;millet;n.

prospěch;အကျိုး ° ကျိုး;benefit;n.

prospěch (“dobrý následek”);ကောင်းကျိုး;benefit (“good effect”);n.

prospěch (ekonomický, “ekonomický” prospěch”);အကျိုးစီးပွား;benefit (economic, “economic” benefit”);n.

prospěch (jednoduchost, “být-snadný (a) pomocný {jmenec}”);လွယ်ကူမှု;benefit (easiness, “be-easy (and) assisting {nouner}”);l

prospěch (výhoda);အရေး;good (advantage);n.

prospěch: Ct. Pán Nanda, který dokáže vzít zodpovědnost (a) vykonat (ji) k prospěchu mnohých.;ကောင်းကျိုး: အများကောင်းကျိုးကို သယ်ပိုးဆောင်ရွက်တတ်သော ဦးနန္ဒဘုရား။;benefit: Ven. Sir Nanda, who can assume responsibility (and) perform (it) to benefit of many.;

prospěch: Když se Čansitá stal králem, pracoval ve prospěch té ohromné země.;အကျိုး: ကျန်စစ်သားမင်းဖြစ်သောအခါနိုင်ငံတော်ကျိုးအတွက် ဆောင်ရွက်ခဲ့၏။;benefit: When Kyansittha became king, (he) worked for the benefit of the great country.;p.s. writ.

prospěch: Mělo by být víc prospěchu při praxi psaní dopisů (na počítací).;အကျိုး: စာတွေကို ရိုက်ကျင့်တာ ပိုလိုအကျိုးရှိပါလိမ့်မယ်။;benefit: There should be more benefit in practice of typing letters.;pol.

prosperovat (“být-naživu (a) vzkvétat”);ရင်သန်;prosper (“be-alive (and) thrive”);T

prosperující (“buclatý (a) hojný”);ဖျံ့ဖွဲ;prosperous, be (“plump (and) abundant”);adj.

prosperující, být (“být v nadbytku (a) mnoho”);ပိုများ;prosperous (“be-in-excess (and) much”);l

prosperující, být (“zvyšovat-se (a) zlepšovat-se”);တိုးတက်;prosperous, be (“increase (and) improve”);l

prospěšné, být: Je (to), vskutku, velice prospěšné.;အထောက်အကူဖြစ်: အတော်တော့ အထောက်အကူဖြစ်ပါတယ်။;beneficial, be: (It) is very beneficial,

indeed.;pol.
 prospěšný ("podpora (a) pomoc");အထောက်အကူ;helpful
 ("support (and) assistance");n.
 prospěšný, být ("stát-se² podporou^o (a) pomoci¹");အထောက်အကူဖြစ်;expedient, be ("become² support^o (and) help¹");T
 prospěšný: Ovoce je (~ "dělá") prospěšné zdraví.;အထောက်အကူ: သစ်သီးက ကျန်းမာရေးအတွက် အထောက်အကူပြုပါတယ်။;helpful: Fruit is (~ "makes") helpful for health.;pol.
 prospívat ("dohlížet-nad² podporou^o (a) pomoci¹");အထောက်အကူစောင့်;benefit ("watch-over² support^o (and) help¹");T
 prostě;ဘဲ (from ဝဲ) ° ဝဲ ° ချည်း ° ယုံလေး;simply ° just;adv. (or) suff. (or) suff. adv.
 prostě ("uvolněný způsob");လျော့နည်း;just ("loose method");adv. col.
 prostě jen tak;အလကား;just (to no purpose);adv.
 prostě: (Ten) salát je prostě zelený.;ဝဲ: အသင့်က စိမ်းနေတာပဲ။;just: The salad is just ("being") green.;col.
 prostě: Jestli chceš jít, (tak) prostě jdi.;လေ: လိုက်ချင်လိုက်သွားလေ။;just: If (you) want to go, (then) just go.;imper. col.
 prostě: Jsi prostě velice dovedný v Myanmaršském jazyce, že?;ဝဲ: မြန်မာလို တော်တော်ကျွမ်းတာပဲ နော်။;just: You are ("being") skilled in Myanmar (language) just very much, aren't (you)?;col.
 prostě: Mám se. ("Prostě takhle.");ဝဲ: ဒီလိုပဲ (also as an answer for ဘယ်လိုလဲ);just: Just fine. (~ So so.) ("Just like this.");col.
 prostřed, ve ("v¹ prostředku");အလယ်မှာ;middle, in the ("in¹ middle");adv.
 prostředí (také o společnosti, "obklopující okolí");ပတ်ဝန်းကျင်;environment (also about being in a society, "surrounding surroundings");n.
 prostředí: Medituješ ve svém přítomném životě, ve (svém) přítomném prostředí (a) ve (své) přítomné společnosti.;ပတ်ဝန်းကျင်: မင်းရဲ့ လက်ရှိဘဝ(မှာ)၊ လက်ရှိပတ်ဝန်းကျင်(မှာ)၊ လက်ရှိလူတန်းစားမှာ (~ လက်ရှိအသိုင်းအဝိုင်းထဲမှာပဲ) တရားထိုင်ပါတယ်။;environment: (You) meditate in your present life, in (your) present environment (and) in (your) present society.;pol.
 prostředí: Žiji v prostředí anglického jazyka. (tj. tam, kde lidé mluví anglicky);ပတ်ဝန်းကျင်: အင်္ဂလိပ်စကားပြောတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုမှာ နေပါတယ်။;environment: (I) live in an environment of English language. (ie. where people speak in English);pol.
 prostřední (část, "střední část");အလယ်ပိုင်း;middle (part, "middle part");adj.
 prostřední, být;လယ်;middle, be;l
 prostý (čeho);အယုတ်;void of;adj.
 prostý (čeho), být;ကင်း;void from, be ° free, be;l
 prostý (čeho), být: Do teď, co se týče (toho), co (jsi) řekl, je (to) prostě chyb.;ကင်း: ခုထိ ပြောတာတော့ အမှားကင်းပါတယ်။;devoid of: Until now, as for what (you) said, (it) is devoid of mistakes.;pol.
 prostý (čeho), být: Doteď, co se týče (toho), co (jsi) řekl, je (to)

prostě chyb.;ကင်း: ခုထိ ပြောတာတော့ အမှားကင်းပါတယ်။;devoid of: Until now, as for what (you) said, (it) is devoid of mistakes.;pol.
 prostý (čeho), být: Mnišství je prostě obav.;ကင်း: ရဟန်းဘဝက အယုတ်ကင်းပါတယ်။;devoid of, be: Monkhoo is devoid of worry.;pol.
 prostý, být;ရိုး;plain, be;l
 protestovat ("zablokovat (a) ohraničit");ကန့်ကွက်;protest ("block (and) mark-off");T
 protestovat: Od té doby se Myanmarští obyvatelé nepřetržitě účastnili protestních stávek proti anglické vládě přičemž vyžadovali nezávislost.;ဆန့်ကျင်: ထိုအချိန်မှစ၍ မြန်မာအမျိုးသားတို့သည် အင်္ဂလိပ်အစိုးရကို ဆန့်ကျင် ဆန္ဒပြပွဲများ အဆက်မပြတ် ဆင်နွှဲကာ လွတ်လပ်ရေးကို တောင်းဆိုခဲ့ကြပါသည်။;oppose: Since then the Myanmar citizens, unceasingly participating in the opposing strikes against the English government, demanded independence.;p.s. pol. writ.
 proti ("vytvořit (a) setkat-se");ရင်ဆိုင်;against ("create (and) meet");adv.
 protirečit si ("protáhnout (a) vynikat");ဆန့်ကျင်;contradict ("extend (and) excel");T
 proto;ဒါကြောင့် ° ဒါကြောင့် ° ဒါကြောင့် ° ထိုကြောင့် ° သဖြင့်;hence ° therefore;conj. (or) adv.
 proto ("značí instrumentál");ဖြင့်;therefore ("by");suff.
 proto ("ten^o důvod¹ instr.²");ဒါကြောင့်ဖြင့်;therefore ("by² that^o reason¹");adv.
 proto: Dle tohoto zákona, všichni, kdo se potřebují učit na universitě, nemohou dostat k učení ("(a) poslouchání") povolení, proto, vskutku, byli lidé ze všech Myanmarských národností nespokojeni.;သဖြင့်: ဤဥပဒေအရ တက္ကသိုလ်ပညာသင်လို(သူ)တိုင်း သင်ကြားခွင့်မရနိုင်သဖြင့် မြန်မာတမျိုးသားလုံးက မကျေနပ်ကြချေ။;therefore: According to this law, all who need to learn at university cannot get the permission to learn ("(and) listen"), therefore people of all the Myanmar nationalities were, indeed, not satisfied.;pl. writ.
 proto: Proto (nyní) zvu vůdce mluvčích (~ "navrhovatelů") (v této debatě), učitele pana Mja Mauna, aby vysvětlil (~ "navrhl") (svůj názor).;ဒါကြောင့်: ဒါကြောင့် အဆိုရှင်များရဲ့ ခေါ်ဝေါ်ဆောင် ဆရာဦးမြမောင်ကို အဆိုတင်(တွင်း)ဖို့ ဖိတ်ခေါ်ပါတယ် ခင်ဗျား။;therefore: Therefore, (I) invite the leader of proposers (in debate), teacher Mr. Mya Maung, to propose (his idea in the debate).;pol. um.
 proto: Proto dnes Mandalaj vzkvétá více než dřív.;ဒါကြောင့်: ဒါကြောင့် အခုအခါ မှာ မန္တလေးဟာ အရင်ကထက်ပိုပြီး စည်ကားနေပါတယ်။;therefore: Therefore, nowadays Mandalay is flourishing more than before.;cont. pol.
 proto: Proto jsou lidmi považovány za ty, kdo v (tomhle) životě žijí nízko.;အဲဒါကြောင့်: အဲဒါကြောင့် သူတို့ ဖြစ်နေရတဲ့ဘဝက နိမ့်ကျတယ်လို့ လူတွေက ခံယူထားတာ။;therefore: Therefore, they are considered by people as (those) who live low in (this) life.;
 proto: Proto ode (dne) nezávislosti to nazývají "Národní Den".;ထိုကြောင့်: ထိုကြောင့် လွတ်လပ်ရေးအစ အမျိုးသားနေ့ဟု၍ ဆိုကြပါသည်။;therefore: Therefore, since the independence they call it "National Day".;pl. writ. pol.
 proto: Proto, dle (králova) rozkazu, výsost by se (na to) měla podívat po vykopání toho nalodění.;တူး: ဒါကြောင့် ဘုရင့်အမိန့်အရ ကန်ဘောင်ကို တူးပြီးကြည့်ကြရတယ်။ ° ဒါကြောင့်: ဒါကြောင့်

ဘရင်အမိန့်အရ ကန်ဘောင်ကို တူးပြီးကြည့်ကြရတယ်။;therefore: Therefore, according to the (king's) decree, having dug the embarkment, majesty should see. ° dug: Therefore, according to the (king's) decree, having dug the embarkment, majesty should see.;

proto: Říká se, že proto nesouhlasil se svou dcerou (ohledně jejího vyvoleného).;ဒါကြောင့်: ဒါကြောင့် သူ့သမီးနဲ့ သဘောမတူဘူးတဲ့;therefore: It is said, that because of that (he) did not agree with his daughter (about her chosen husband).;

protože;ကြောင့် ° သောကြောင့် ° အကြောင့် ° ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ° အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ° မို့ ° လို့ ° အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ° တော့ ° သဖြင့်;because;conj. (or) conj. col. (or) suff. (or) suff. conj. (or) conj. writ.

protože (“k¹⁰ řečení³ co⁰co² (je) důvodem¹”);ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ -လို့(ပါ);because (“to¹⁰ say³ what⁰what² (is the) reason¹”);conj.

protože (“kvůli² tomu¹, (co) je⁰”);ဖြစ်သောကြောင့်;because (“because² (of) what¹ is⁰”);writ.

protože bude;မလို့;because will be;suff.

protože bude: Protože se (ta) žena bude prát prádlo, má na sobě (~ “nosí”) modré rukavice.;မလို့: အမျိုးသမီးက သန့်ရှင်းရေးလုပ်မလို့ လက်အိတ်အပြာ ဝတ်ထားတယ်။;because will be: Because the woman will do the laundry, (she) is wearing blue gloves.;

protože bylo řečeno;ဆိုလို့;because it is said;suff.

protože se říká: Čekal jsem, protože se říkalo, že přijde.;ဆိုလို့: သူ လာမယ်ဆိုလို့ ကျွန်တော် စောင့်ပါတယ်။;because it is said: I waited because it was said that he would come.;pol.

protože: Je (to), protože ... by mělo být.;ဖြစ်သောကြောင့်: ... ဖြစ်နေရမည် ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။;because: (It) is, because ... should be.;writ.

protože: Jí, protože má hlad.;လို့: သူ ဆာလို့ စားပါတယ်။;as: He eats as he's hungry.;pol.

protože: Nepřijdu protože nemám volno.;လို့: မအားလို့ ကျွန်တော် မသွားပါဘူး။;because: I will not come because I am not free.;pol. um.

protože: protože (jsem) nemeditoval;ကောင့်: ဘာဝနာမပွားခဲ့သောကြောင့်;because: because (I) didn't meditate;p.s.

protože: protože (jsem) se obával;ကြောင့်: စိုးရိမ်စိတ်ကြောင့်ပါ။;because: because (I) worried;pol.

protože: protože dosáhl;ကြောင့်: ရယူခဲ့ပြီးသောကြောင့်;because: because (one) attained;p.s.

protože: Protože je student, čte (“psaní”).;မို့: ကျောင်းသားမို့ သူ စာဖတ်တယ်။;because: Because (he) is a student, he reads (“writings”).;

protože: Protože je těžké najít místo. (“Protože pro místa je (to) náročné.”);ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့: ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ နေရာ(ရ)ဖို့အတွက် ခက်ခဲလို့ပါ။;because: Because it is difficult to find a place. (“Because for places (it) is difficult.”);pol.

protože: protože mám hodně práce;ကြောင့်: အလုပ်များနေသောကြောင့်;because: because (I) am busy;cont.

protože: Protože neumím anglicky, vysvětlování bude náročné.;တော့: အင်္ဂလိပ်လို မတတ်တော့ ပြောပြလို့ခက်မယ်။;because: Because (I) can't (talk) in English, explaining will be difficult.;fut. col.

protože: protože neví;အကြောင့်: မသိဘူးအကြောင့် (~ သူတို့မသိသောကြောင့်);because: because (they) don't know;

protože: protože nevím;လို့: မသိလို့;because: because (I) don't know;col.

protože: Protože se obává, že se stane, že řekne (něco) špatně.;လို့: သူ့မှားပြောမိမှာ စိုးလို့ပါ။;because: Because he worries, that (he may) happen to say (something) wrong.;pol.

protože: Protože tak četl, nazývali ho “Na Nyo krátkého čtení”.;လို့: အဲဒီလို စာဖတ်လို့ သူကို {စာတို ငည့်}လို ခေါ်ကြတယ်။;as: As he was reading that way, he was called as “short writing Nga Nyo.”;

proud: Vypli proud. (“ohně⁰ byl² zničen¹”);ဒီ: မီးပျက်သွားပြီ။;powecut (~ “fire”): There's a powercut. (“fire⁰ was² destroyed”) ° electricity: Electricity is down. (“fire⁰ was² destroyed”);p.p.

provádět;ကျင့်;pursue (practise);T

provádět (vodit, “ukazovat¹ cestu⁰”);လမ်းပြ;guide (“show¹ way⁰”);T

provádět (vodit): Chce být průvodce. (“Chce dělat práci provázení.”);လမ်းပြ: လမ်းပြအလုပ် လုပ်ချင်တယ်။;guide: She wants to be a guide. (“(She) wants to do work (of) guiding”);

prověřit (“zkontrolovat (a) vyčistit”);စစ်ဆေး;examine (“check (and) clean”);T

provést (“nosit-v-ruce (a) nosit-na-hlavě”);ဆောင်ရွက်;carry out (“carry-in-hand (and) carry-on-head”);T

provincie;နယ်(တစ်နယ်);province;sg.

provinční;နယ်;provincial;adj.

provinční: Bojkot studentů Rangúnské University se rozšířil do různých míst a čtvrtí a (pak) také provinční studentni (začli) bojkotovat.;နယ်: ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများသပိတ်သည် အနယ်နယ်အရပ်ရပ်သို့ ပျံ့နှံ့သွားပြီး နယ်ကျောင်းများကလည်း သပိတ်မှောက်ကြပါသည်။;provincial: The boycott of the Yangon University students spread to various places and quarters and (then) also the provincial students (started to) boycott.;pol. writ. pl.

provokovat;ကျိစယ် ° စ၊ -ကို ° နောက်;tease;T

provokovat: Abych si ulevil z nudy, tak tě provokuji.;စ: အပျင်းဖြေ ခင်ဗျားကို စနေတာပါ။;tease: To get relief from boredom, (I) am teasing with you.;pol. um.

provoz, silniční (“vozidla odjíždí, vozidla přijíždí”);ယာဉ်သွားယာဉ်လာ;traffic (in the street, “vehicles go, vehicles come”);n.

próza (“zmírněná¹ řeč”);စကားပြေ;prose (“loosened¹ speech”);n.

próza: kniha Swesoukyawthinkyan (~ “všestranný (a) slavný”) a také prózy U Obhásy z Min (jsou) zahrnuty;စကားပြေ: စွယ်စုံကျော်ထင်ကျမ်းရယ် မင်းဘူးဦးဩဘာသာရဲ့စကားပြေတွေရယ်။;prose: book Swesoukyawthinkyan (~ “versatile (and) famous”) and also U Obhasa of Min's proses (are) included;writ.

prozaický (“zmírněná¹ řeč”);စကားပြေ;prosaic (“(of) loosened¹ speech”);adj.

prozaický: Máme klasickou prozaickou literaturu pouze jakožto knihy, jakožto elektronické soubory ne (~ “nemáme”).;စကားပြေ: ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ ဂန္ထဝင် စကားပြေအဖွဲ့တွေက စာအုပ်အနေနဲ့ပဲ ရှိတယ်။ လျှပ်စစ်စာဖိုင်အနေနဲ့ မရှိဘူး။;prosaic: We have the classical

prosaic literature only as books, as electronic files (we) don't ("have").;

prozkoumat;ထောက်;investigate;T

prozkoumat ("dělat¹ průzkum⁰");သုတေသနလုပ်;scrutinize ("do¹ investigation⁰");T P. sutesanā (= sut+esanā, seeking (other's) knowledge)

prozkoumat ("zkontrolovat (a) vyčistit");စစ်ဆေး;examine ("check (and) clean");T

pršet;ရွာ;rain;T

pršet (~ "déšť"): Zmokne to, poněvadž prší ("Namochi se to, poněvadž (je) déšť").;မိုး မိုးကြောင့် စိုစွတ်လာမယ်;rain: (It) will get wet because of the rain.;I

pršet ("nebe prší");မိုးရွာ;rain ("sky rains");T

pršet: A teď, už neprší.;ရွာ: ခုတော့ မရွာတော့ဘူး;rain: As for now, it is not raining any more.;col.

pršet: Co se týče odpoledne, prší.;ရွာ: ညနေကတော့ ရွာတယ်;rain: As for afternoon, it's raining.;

pršet: Moc prší. ("Nebe moc prší.");မိုးရွာ: မိုးအရမ်းရွာတယ် ° ရွာ: မိုးအရမ်းရွာတယ်;rain: It's raining so much. ("Sky extremely rains.");

pršet: Řikají, že zítra bude pršet.;မိုးရွာ: နက်ဖြန် မိုးရွာမတဲ့;rain: They say, that tomorrow will be raining.;

pršet: Slunce svítí po dešti (~ "zapršení");မိုးရွာ: မိုးရွာပြီး နေသာမယ်;rain: After the rain (~ "raining"), sun shines.;fut.

prso ("hrudní maso");ရင်သား(တစ်ဖက်);breast ("chest's meat");sg.

prst ("klacík¹ ruky⁰");လက်ချောင်း(တစ်ချောင်း);finger ("hand's stick");sg.

prst (u nohy);ခြေချောင်း(တစ်ချောင်း);toe;sg.

prst (u ruky, "klacík¹ ruky⁰");လက်ချောင်း(တစ်ချောင်း);finger ("hand's stick");sg.

prst: konečky prstů;လက်ချောင်း: လက်ချောင်းထိပ်များ;finger: finger tips;

prsten ("natáhnout¹ (na) ruku⁰");လက်စွပ်(တစ်ကွင်း);ring ("pull¹ (on) hand⁰");sg.

prsten, svatební ("natáhnout² (na) ruku¹ (k) svatbě⁰");လက်ထပ်လက်စွပ်(တစ်ကွင်း);ring, wedding ("pull² (on) hand¹ (for) marriage⁰");sg.

prsten: Tento prsten je ("udělaný") ze zlata.;လက်စွပ်: ဒီလက်စွပ်ကို ရွှေနဲ့ လုပ်ထားတာ;ring: This ring is made of gold.;col.

prsten: Tento prsten je krásný.;လက်စွပ်: သည် လက်စွပ်က လှတယ်;ring: This ring is beautiful.;writ.

přítelský: Měl bys vědět, že Myanmarští lidé jsou na světě ti s nejsladší tváří a (ti) nej přátelštější.;အဖော်ရွေး: မြန်မာလူများတွေက ကမ္ဘာမှာ မျက်နှာအချိုသာဆုံးနဲ့ အဖော်ရွေးဆုံးဆိုတာ သိရပါလိမ့်မယ်;friendly: (You) should be known, that Myanmar people are in the world those of the most sweet face and the most friendly (ones).; pol.

prudký, být ("hrubý (a) toužící");ကြမ်းတမ်း;violent, be ("rough (and) longing");I

průměr (hlavně zbraně);ဘို(တစ်လုံး);bore (of gun-barrel);sg. E. bore

průměrně ("připraveně (a) troufale");အသင့်အတင့်;average, in ("readily (and) daringly");adv.

průměrně: Tak průměrně. (odpověď na otázku o stupni znalosti jazyka);အသင့်အတင့်: အသင့်အတင့်ပါ။;moderately: Just moderately. (answer to the question on one's level of a language knowledge);ans. pol.

průvodce ("ukazuje² cestu¹ hostům⁰");ဧည့်လမ်းညွှန်(တစ်ယောက်);guide ("shows² way¹ (to) guests⁰");sg.

průzračný, být;လုံး;limpid, be;I

první;ပထမ ° အရင်;firstly ° first;adj. num. P. paṭhama (= first) (or) adv. (or) num. P. paṭhama (= first) (or) adj. P. paṭhama (= first)

první ("dříve (a) první {adv.}");ရှေးဦးစွာ;firstly ("early (and) first {adv.}");adv.

první ("nejvíce¹ první⁰");ပထမဆုံး;first, the ("most¹ first⁰");adj. P. paṭhama (= first)

první (prvotní, "starodávny (a) první");ရှေးဦး;first (primary, "ancient (and) first");adj.

první, být ("dříve (a) první");ရှေးဦး;first, be ("early (and) first");I

první, jako ("starý (a) první {adv.}");ရှေးဦးစွာ;first ("old (and) first {adv.}");adv.

první, jako: Avšak, vskutku, želva již do cíle dorazila jako první.;ရှေးဦးစွာ: သို့ရာတွင် လိပ်သည် ပန်းတိုင်သို့ ရှေးဦးစွာ ရောက်နုငုံပြီး ဖြစ်လေသတည်း;first: However, indeed, the turtle has already had arrived first to the goal.;writ.

první, jako: Také, zboží z Číny se přiváží (~ "přijíždí") jako první do Mandalaje.;အရင်: တရုတ်ပြည်က ကုန်တွေလဲ မန္တလေးကို အရင်ရောက်ပါတယ်;first: Also, the goods from China arrive to Mandalay first.;pol. col.

první: Jsi první ("člověk"), kterému odhaluji svá tajemství.;ပထမဆုံး: မင်းဟာ ငါ့ရဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်တွေ ပြောပြတဲ့ ပထမဆုံးလူပါ;first, the: You are the first person to who I reveal my secrets.;pol.

první: Modré auto vstoupilo na vítěznou čáru (~ končící čáru);ပထမဆုံး: အပြာရောင်ကား ပထမဆုံးပန်းဝင်ပြီးပြီ;first: The blue car has entered the winning post (~ finishing line) first.;p.p.

první: Pán v (~ "s") modré košili je první.;ပထမ: အပြာရောင်အင်္ကျီနဲ့ အမျိုးသားက ပထမ;first: The man with blue shirt is the first.;col.

první: přichází (jako) první;ပထမ: ပထမ ဖြစ်လာသည်;first: comes (as) first;writ.

první: první se dostává (~ "vstupuje") na vítěznou čáru.;ပထမ: ပထမဆုံးပန်းဝင်တယ်;first: (He) enters the finishing line as first.;

prvorozený ("první¹ syn⁰");သားဦး;first-born ("first¹ son⁰") ° firstborn ("first¹ son⁰");n.

prvotní ("starodávny (a) první");ရှေးဦး;primary ("ancient (and) first");adj.

prý;သတဲ့ (-သ(ည်)+တဲ့, put at the end of sentence) ° တဲ့ (put at the end of sentence);reportedly;suff. adv.

prý jestli: Prý jestli přijdeš zítra.;တဲ့: နတ်ဖြန်ခင်ဗျားလာမလားတဲ့;whether: (Sb. asked) whether you come tomorrow.;um.

prý zítra: Prý jestli přijdeš zítra.;နတ်ဖြန်: နတ်ဖြန်ခင်ဗျားလာမလားတဲ့;tomorrow: (Sb. asked) whether you come tomorrow.;um.

prý: Prý dnes jde učitel do Mandalé (Mandalaje).;တဲ့: ဒီနေ့ ဆရာ ဖန္တလေးသွားသတဲ့; reportedly: Reportedly, today the teacher goes to Mandalay.;

prýč, je to ("být-spotřebovaný (a) skončit");ကုန်ပြီး: gone, it is ("run-out (and) finish");p.p.

PS (doplňková část dopisu, "zbytek¹ psaní");စာကြွင်း: PS (additional part of a letter, "writing's remainder");n.

PS (post scriptum, užito jakožto dodatek na konci dopisu, "poznamenat {jmenec}");မှတ်ချက်: post scriptum (PS, used as a postscript in letter, "note {nouner}") ° PS (post scriptum, used as a postscript in letter, "note {nouner}");n.

PS (post scriptum, užito jakožto dodatek na konci dopisu, "zbývá napsat");စာကြွင်း: PS (post scriptum, used as a postscript in letter, "remains (to) write") ° post scriptum (PS, used as a postscript in letter, "remains (to) write");n. rare

psaní;စာ(တစ်စောင်) ° စာ;writing;n. (or) sg.

psaní ("psaný-list");စာရွက်;writings ("writing-leaf");sg. (or) pl.

psaní (schopnost);စာပေး;writing (skill of);n.

psaní (schopnost): Tvoje schopnost v psaní Myanmarsky je prostě neuvěřitelná.;စာပေး: ခင်ဗျားရဲ့ မြန်မာစာပေတတ်ကျွမ်းမှုက အံ့မခန်းလောက်ပါပဲ။;writing (skill of): Your skill in Myanmar writing is just incredible.;pol. col.

psaní (věci k psaní);ရေးစရာ;writings (things to write);n.

psaní: Do dnes už jsme nějaké to psaní dokončili.;စာ: ဒီနေ့ထိ စာအချို့ကို ကူးပြီးခဲ့ပြီ။;writing: (We) have finished some writing until today.;p.p.

psaní: Není již více co psát (~ "psaní");အရေးအသား: အရေးအသားမရှိပါဘူး။;writing: There is no more writing (to be done).;pol.

psaní: Pokud mi pošleš taková psaní pro opravu, já (je) opravím.;စာ: အဲလိုတွေ အမှန်ပြင်ပေးဖို့စာတွေ ကျွန်တော်ဆီကို ပို့ပေးရင် ကျွန်တော် အမှန်ပြင်ပေးပါမယ် ချင်ဗျား။;writing: If (you) send me such writings for correction, I will correct (them), friend.;fut. pol. um.

psaní: Překládám ("psaní (v)") páli do angličtiny.;စာ: ပါဠိစာကို အင်္ဂလိပ်လို ဘာသာပြန်ပါတယ်။;writing: I translate a Pāli ("writing") in English.;pol.

psáno, co je;စာ;written, what is;n.

psát;ရေး ° စာရေး;write;T

psát (~ "odpovědět (u zkoušky)"): Předmět, který musím dnes psát (~ "odpovědět") (u zkoušky) je Filosofie Buddhismu.;ဖြေ: ဒီနေ့ ဖြေရမယ့်ဘာသာက ဗုဒ္ဓဒဿနိကဗေဒဖြစ်ပါတယ်။;write (~ "answer (at examination)"): Today the subject to write (~ "answer") (at examination) is Buddhist Philosophy.;pol.

psát ("psát (a) upevnit");ရေးထား;write ("write (and) fix");T

psát ("psát (a) vyrývat");ရေးသား;write ("write (and) inscribe");T

psát ("psát¹ psaní");စာရေး;write ("write¹ writings");T

psát (esej);ကုံး ° စာစီ;compose (an essay);T

psát (na klávesnici, "bušit");ရိုက်;type (on keyboard, "beat");T

psát (na klávesnici);ရိုက်;type (on keyboard);T col.

psát (na klávesnici): Je snadnější psát (na klávesnici) Sinhálsky v Linux než ve Windows.;ရိုက်: သီဟိုဠ်စကား ရိုက်ရန်အတွက် လင်းနပ်စ်တွင် ဝင်းဒိုးထက်ပို လွယ်ကူပါတယ်။;type: It is more easy to type Sinhalese in Linux than in Windows.;pol. writ.

psát (na klávesnici): Neumím psát (na klávesnici).;ရိုက်: မရိုက်တတ်ဘူး။;type: I cannot type.;

psát (na počítači): Mělo by být víc prospěchu při praxi psaní dopisů (na počítači).;ရိုက်: စာတွေကို ရိုက်ကျင့်တာ ပိုလိုအကျိုးရှိပါလိမ့်မယ်။;type (in computer): There should be more benefit in practice of typing letters.;pol.

psát (na počítači): z těch napsaných souborů;စာရိုက်: စာရိုက်ထားသည့် ဖိုင်များမှ;type: from the typed files;

psát (skládat, píseň);သီ;write (compose, a song);T

psát dopis: Pokud ti napíšu dopis, mohu ti, vskutku, napsat své myšlenky.;စာရေး: ငါ မင်းကို စာရေးရင် ငါ့ရဲ့ ထင်မြင်ချက်တွေကို ရေးသားနိုင်တာပေါ့။;write letter: If I write you a letter, (I) can write my ideas, indeed.;col. fr.

psát myšlenka: Pokud ti napíšu dopis, mohu ti, vskutku, napsat své myšlenky.;ထင်မြင်ချက်: ငါ မင်းကို စာရေးရင် ငါ့ရဲ့ ထင်မြင်ချက်တွေကို ရေးသားနိုင်တာပေါ့။;idea: If I write you a letter, (I) can write my ideas, indeed.;col. fr.

psát zkoušku (~ "odpovědět"): před zodpovězením (napsáním písemné práce ve škole);ဖြေ: မဖြေခင်;write examination (~ "answer"): before answering (writing examination);

psát zkoušku ("odpovědět");ဖြေ;write examination ("answer");T

psát: Hned jak napíši první páli větu z první části, napíšu (ji) do druhé části anglicky.;ရေး: ပထမ အပိုင်းက ပါဠိဝါကျတွေရေးပြီးတော့ ဒုတိယ အပိုင်းကို အင်္ဂလိပ်လို ရေးပါတယ်။;write: Having just written the first Pāli sentence from the first part, I write (it) in the second part in English.;pol.

psát: Píše na pohled.;စာရေး: ပို့စကတ်တစ်ခုပေါ်မှာ စာရေးတယ်။;write: (He) writes on a postcard.;

psát: Poněvadž píšeš (s) chybami, já nerozumím.;ရေး: အမှားတွေရေးလို့ ငါ နားမလည်ဘူး။;write: As (you) write mistakes, I don't understand.;col.

psát: poněvadž vidím, že umíš mluvit a psát;ရေးသား: ပြောဆိုရေးသားနိုင်တာမြင်လို့;write: as (I) see, that (you) can speak and write;

psát: Právě píše jeho přítel.;ရေး: အခုရေးတာ သူသူငယ်ချင်း။;write: Now his friend is writing.;

psychický ("týkající-se² části¹ mysli");စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ;psychic ("concerned-with² (the) part¹ (of) mind");adj. P. citta (= mind)

psychicky slabší, být ("mentální schopnost (je) malá");စိတ်အားနည်း;psychically weakl be ("mind power (is) little");l

psychologie;စိတ်ပညာ;psychology;n.

psychologie ("moudrost¹ (o) mysli");စိတ်ပညာ;psychology ("wisdom¹ (about) mind");n. P. citta-paññā (= mind – wisdom)

psychologie, (školní) předmět;စိတ်ပညာရပ်;psychology, (school) subject of;n.

psychologie, (školní) předmět: Dostal jsem titul z ("předmětu") psychologie.;စိတ်ပညာရပ်: စိတ်ပညာရပ်ဘွဲ့ရထားတာ။;psychology, (school) subject of: I got a degree in ("subject of") psychology.;

pták;ငှက်(တစ်ကောင်);bird;sg.

pták (zvíře);ငှက်(တစ်ကောင်);bird;sg.

pták: ptací oko;ငှက်: ငှက်တစ်ကောင်၏ မျက်လုံး;bird: a bird's eye;writ.

pták: Ptáci zpívají.;ငှက်: ငှက်များ သီချင်းဆိုကြတယ်။;bird: Birds are

singing.;writ.

ptát se;မေး;ask;T

ptát se ("ptát-se (a) putovat");မေးမြန်း;ask ("ask (and) wander");T
ptát se (druhých);စစ်;ask (others);T

ptát se: Kdykoliv ct. Pán bude chtít, může se mě zeptat na cokoliv chce ("se zeptat");မေး: အရင်ဘုရား ကြိုက်တဲ့အချိန်မှာ မေးချင်တာတွေ မေးနိုင်ပါတယ်။;ask: Whenever the ven. Sir likes, (he) may ask (me) whatever (he) wants to ask.;pol.

ptát se: Koho se zeptám?;မေး: ကျန်တော် ဘယ်သူကို မေးမလဲ။;ask: Who will I ask?;inter. col. um.

ptát se: Pán se ptá na cestu.;မေး: အမျိုးသားက လမ်းမေးနေတယ်။;ask: The man asks for direction (~ "way");.cont.

ptát se: Pokud máš (něco), co bys chtěl vědět, ptej se na cokoliv.;မေး: သိချင်တာရှိရင် ဘာမဆို မေးပါ။;ask: If (you) have anything that (you) want to know, ask (me) anything.;imper. pol.

ptát se: Ptal jsem se, jestli jíš hovna, protože jestli jo (~ "jíš"), tak (ti) dám.;မေး: မစင်းစားမလားလို့ မေးတာ စားရင်ပါ ပေးမယ်လို့။;ask: (I) asked whether (you) eat shit, because if (you) do (~ "eat"), (I) will give (it to you).;fut. jk. vul.

publikovat;ထုတ်;publish;T

publikovat (knihu atd., "vymáčet¹ podobu^o (a) uveřejnit² (a) rozdat³");ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေ;publish (a book etc., "press¹ form^o (and) publish² (and) distribute³");T

publikovat: V Myanmaru byly noviny publikovány již dlouho (dlouhou dobu);ထုတ်: မြန်မာ နိုင်ငံမှာ သတင်းစာထုတ်ခဲ့တာကြာပါပြီ။;publish: In Myanmar, the newspaper have been indeed published for long time.;pol.

půda (země);မြေ;ground;n.

pudink (dezert);ပူတင်း ° ပူတင်း (WS. from ပူတင်း);pudding (dessert);n. E. pudding (or) n. WS. E. pudding

půjčit (něco někomu);ငှားလာ;lend (sth. to sb.);T

půjčit (něco někomu): Půjčil mi (to);ငှားလာ: ကျွန်တော် ငှားလာခဲ့တယ်။;lend (sth. to sb.): (He) lent (it) to me.;um.

půjčit (někomu něco);ငှား;lend (a thing);T

půjčit (někomu peníze);ချေး;lend (money);T

půjčit (někomu);ငှား ° ချေး;lend;T

půjčit (si něco);ငှား;borrow (a thing);T

půjčit (si peníze, "půjčit-si (a) vzít");ချေးယူ;borrow (money, "borrow (and) take");T

půjčit (si peníze);ချေး;borrow (money);T

půjčit si (na chvíli, "vzít-si" (na) chvíli^o);ခဏယူ [khanāyū];borrow (for a while, "take¹ (for a) while^o");T

půjčit si (na krátkou dobu);လည်း;borrow (for a short time);T

půjčit si (něco, "půjčit-si (a) vzít");ငှားရမ်းယူ;borrow (a thing, "borrow (and) take");T

půl (~ "6"): půl roku;၆: ၆လ;half (~ "6"): half of a year;

půl ("ostrá půlka");ထက်ဝက်;half ("sharp half");n.

půl (půlka);တစ်ဝက် ° တဝက် (from တစ်ဝက်);half;n.

půl: ("stalo-se"), že jsme se bavili asi půl hodiny.;ဝက်: နာရီဝက်လောက် ပြောဖြစ်ခဲ့တယ်။;half: (we) happened to talk around half of an hour;p.s.

půl: Je ráno, půl třetí.;ခွဲ: မနက် နှစ်နာရီခွဲပါ။;half: (It)'s morning half past two.;pol.

půl: Láhev je poloprázdná. ("Láhev je jen půl.");ပုလင်း: ပုလင်းက တဝက်ပဲ ရှိတယ်။ ° တဝက်: ပုလင်းက တဝက်ပဲ ရှိတယ်။;half: The bottle is only half-empty ("(There) is only half (of the) bottle.");
půl: Nemluvili jsme (spolu) již dva a půl roku.;ခွဲ: နှစ်နှစ်ခွဲလောက် စကားမပြောဖြစ်ခဲ့ပါဘူး။;half: (We) haven't talked for two and a half years;p.s.

půl: Přijed' v půl deváté ("hodiny");ခွဲ: ၈ နာရီခွဲမှာ လာပါ။;half: Come at half past eight ("hours");imper. pol.

půl: půl jedné ("dvanáct hodin (a) půl");ခွဲ: ဆယ်နှစ်နာရီခွဲ;half: half past twelve ("twelve hours (and) half");

půl: půl osmé ("sedm hodin (a) půl");ခွဲ: ခုနစ်နာရီခွဲ;half: half past seven ("seven hours (and) half");adv.

půl: půl roku;ဝက်: နှစ်ဝက်;half: half of a year;

půl(ka);ဝက်;half;n.

půlka;ခွဲ(တစ်ခွဲ);half;sg.

půlka: Ve sklenici je voda jen do půlky. ("Ve sklenici je pouze půlka vody.");တစ်ဝက်: ဖန်ခွက်ထဲမှာ ရေတစ်ဝက်ပဲ ရှိတယ်။;half:

There is only a half of water in the glass.;

půlnoc ("noc překračuje vrchol");ညသန်းခေါင်;midnight ("night crosses-over (the) peak");adv.

puntík (tečka, "tečka, tečka");အစက်အပြောက်(တစ်ပြောက်၊ တစ်ချ);spot (dot, "dot, dot");sg.

pupek;ချက်;navel;n.

pupek: S moderní módou se ukazuje (i) pupek.;ချက်: ခေတ်ပေါ်နဲ့ ချက်ပေါ်နေပြီ။;navel: With modernity, the navel shows up.;jk. col.

pupík (CZ col.);ချက်;belly button;n.

pusa (část těla, "spojené¹ tváře^o");ဝါးစပ်(တစ်ပေါက်);mouth ("connected¹ cheeks^o");sg.

pusa (ústa, "spojené¹ tváře^o");ဝါးစပ်(တစ်ပေါက်၊ တစ်ချ);mouth ("connected¹ cheeks^o");sg.

pusa (ústa, "tváře (jsou) spojeny");ဝါးစပ်(တစ်ချ);mouth ("cheeks (are) connected");sg.

pusa: Žít z ruky do pusy ("život pohybu úst z pohybu ruky");ဝါးစပ်: လက်လှုပ်မှ ဝါးစပ်လှုပ်ရတဲ့ဘဝ ;mouth: live from hand to mouth ("life of movement of mouth from movement of hand");idi.

pustit;ချ;drop;T

pustit (vězně, "dosáhnout¹ svobody^o

{jmenec²");လွတ်မြောက်ရေး;release (of prisoners, "achieve¹ freedom^o {nouner²");T

pustit (vězně, "dosáhnout¹ svobody^o");လွတ်မြောက်;release (prisoners, "achieve¹ freedom^o");T

puthujjana (neosvícená

osoba);ပုထုဇဉ်လောကီသား(တစ်ယောက်);puthujjana (unenlightened person);sg. P. puthujjana-lokī (= wordling-worldly)

původ;မျိုးနွယ်(တစ်ချ);descent;sg.

původ (utrpění nebo ulpívání);သမုဒယ;origin (of suffering or attachment);n. P. samudaya (= origin)

původní ("být-blízce-spjat¹ s-charakterem^o");မူရင်း;original ("be-closely-related¹ (to the) character^o");adj.

původní: původní majitel;မူရင်း: မူရင်းပိုင်ရှင်;original: original owner;

pyšnit se;ကြွား;brag;T

pyšný, být velice ("být-pyšný (a) vytahovat-se");မော်ကြွား;proud,

be very ("be-proud (and) boast");
 pyšný, být, "hrdost (je) velká";မာနကြီး;proud, be ("conceit (is) big");T P. māna (= conceit)
 rád bych (~ "kěž (je) dostáno"): Rád bych věděl jméno ct. pána. ("Kěž je jméno ct. pána známo.");ရစေ: အရင်ဘုရားသို့ သိပါရစေ;may be ("may (be) received"): May (I) know ven. Sir's name.;pol.
 rád bych ("kěž (je) dostáno");ရစေ;may be ("may (be) received");suff.
 rád, být;ပျော် ° ဝမ်းသာ;glad, be;
 rád, být (mít radost);ပျော်;glad, be;T
 rád, být: Jestli přijdeš, budu rád.;ဝမ်းသာ: ခင်ဗျားလာမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော် ဝမ်းသာပါတယ်;glad, be: If you come, I would be glad.;pol. um.
 rád, mít;နှစ်သက် ° မင် ° ကြိုက်;like;I (or) T
 rád, mít ("charakter padá");သဘောကျ;like ("nature falls");T
 rád, mít ("mít-rád (a) scházet-dolů");နှစ်သက်;fond of, be ("like (and) descend") ° like ("like (and) descend");T
 rád, mít ("mít-rád (a) sestupovat");နှစ်သက်;like ("like (and) descend");
 rád, mít ("ponořit-se (a) snížit-se");နှစ်သက်;like ("immerse (and) descend");T
 rád, mít (něčí chování, "potopit (a) mít-rád");နှစ်ခြိုက်;like (sb.'s behavior, "immerse (and) like");
 rád, mít (osobu);လို့;like (a person);T
 rád, mít: Mám rád (tu) bílou knihu.;ကြိုက်: စာအုပ်အဖြူကြိုက်ပါတယ်;like: (I) like the white book.;pol.
 rád, mít: Mám rád tamten.;ကြိုက်: အဲဒါကြိုက်ပါတယ်;like: (I) like that (one).;pol.
 rád, mít: Máš rád Francii ("zemi")?;နှစ်သက်: ပြင်သစ်နိုင်ငံကို နှစ်သက်လား;like: do (you) like France ("country")?;inter.
 rád, mít: Máš rád tenhle druh?;ကြိုက်: ဒါမျိုးကြိုက်လား;like: Do (you) like this kind?;inter.
 rád, mít: Mohou mluvit následující (tu) stranu (~ skupinu mluvčích), se kterou sami souhlasí (a) kterou mají rádi.;နှစ်သက်: ကိုယ့်သဘောကျနှစ်သက်တဲ့ဘက်ကလိုက်ပြီး ပြောနိုင်ကြပါတယ်;like: (They) can talk following (~ "having followed") the side (~ group of speakers), which (they) themselves agree with (and) like.;pol.
 rád, mít: Nemám (to) rád.;ကြိုက်: မကြိုက်ပါဘူး;like: (I) don't like (it).;pol.
 rád, mít: Od (doby co jsem) ho potkal, mám (ho) rád.;ကြိုက်: သူ့ကို တွေ့ကတည်းက ကြိုက်တယ်;like: Since I've met him I like (him).;
 rád, mít: Pane, máte rád ("zemi") Myanmar?;သဘောကျ: ရင် မြန်မာနိုင်ငံကို သဘောကျလား;like: Sir, do (you) like Myanmar ("country")?;inter. uw.
 rád, mít: Proč si myslíš, že tě nemám rád (~ "nepotřebuji")?;လို့: ငါ မင်းကို မလိုလားဘူးလို့ ဘာကြောင့် ထင်ရတာလဲ;like: Why do (you) think, that (I) don't like (~ "need") you?;inter.
 rád, mít: Také to mám ráda. ("Jaro Jaro (to) má také ráda.");ကြိုက်: စမ်းစမ်းလဲ ကြိုက်ပါတယ်;like: I also like it. ("Spring Spring also likes (it).");pol.

rád, mít: Všechno co říkáš, ("já") mám rád.;နှစ်သက်: မင်းပြောတာ အားလုံးကို ငါနှစ်သက်တယ် (~ သဘောကျတယ်);like: All whatever you say, (I) like.;
 rád: Vezmu si oboje. ("Mám rád oba.");ကြိုက်: နှစ်ခုလုံးကြိုက်ပါတယ်;like: (I) will take (~ "like") both.;pol.
 rada ("dělat názor {jmenec}");အကြံပြုချက်;advice ("make¹ opinion^o {nouner}");T
 řada (být na řadě);လှည့်;turn (in talking, game etc.);adv.
 rada (instrukce, "ukázat-směr (a) být-slyšen {jmenec}");ညွှန်ကြားချက်;advice (instruction, "direct (and) be-heard {nouner}");n.
 rada (instrukce, od velice respektované osoby);အမိန့်;advice (instruction, given by a very respected person);n.
 rada (užitečná informace, "počet rad");အကြံအဓိပ္ပာယ်;advice (useful information, "number¹ (of) advices");n.
 rádio;ရေဒီယို(တစ်လုံး) [reidiyō];radio;sg. E. radio
 radiová stanice (radiová, "veřejná-budova² šíření zvuku");အသံလွှင့်ရုံ;radio station (the building, "public-building² (of) spreading¹ sound");n.
 radit ("dát radu");အကြံပေး;advise (give¹ advice");T
 radit: (Jen ti) radím.;အကြံပြု: အကြံပြုတာပါ;advise: (I) am (only) advising (you).;pol.
 řádka psaní ("řádky psaní");စာတန်း;line of writing ("writing lines");n.
 radost ("být-jasný (a) vřstít-se {jmenec}");ကြည်နူးမှု;joy ("be-clear (and) shrivel-up {nouner}");n.
 radost ("být-veselý (a) jemný {jmenec}");ကြည်နူးမှု;happiness ("be-joyous (and) tender {nouner}");adj.
 radost ("chutnání (a) žití");သာယာနေ;joy ("tasting (and) living");n. P. s̄ayati (= taste)
 radost (štěstí, "být-šťastný (a) radovat-se {jmenec}");ပျော်ရွှင်မှု;joyfulness (happiness, "be-happy (and) rejoice {nouner}");n.
 radost, mít;ပျော် ° မွေ;delight, take ° glad, be;I (or) T
 radost, mít ("žaludek (je) příjemný");ဝမ်းသာ;happy, be ("stomach (is) pleasant");
 radost, mít ("žaludek (je) vysoko");ဝမ်းမြောက်;happy, be ("stomach (is) high");
 radost, mít ("žaludek je-vysoko");ဝမ်းမြောက်;joyous, be ("stomach is-high");
 radost, mít: Opravdu, mám z tebe (~ "z toho, co jsem o tobě slyšel") velkou radost.;ဝမ်းသာ: တကယ်ကို ငါ မင်းကြောင်းကြားရလို့ သိပ်ဝမ်းသာပါတယ် (~ ငါ မင်းကြောင်းကြားရလို့ တကယ်ကို ဝမ်းသာပါတယ်);happy, be: Indeed, I am very happy about you ("of what (I) heard about you").;pol.
 radost, mít: Říká se, že když mu manželka řekla o králově zavolání, Ňa Ňo měl radost.;ဝမ်းသာသွား: ဘုရင်က ခေါ်တဲ့အကြောင်း သူ့နီးက ပြောတော့ ငည့် ဝမ်းသာ သွားသတဲ့;happy, become: It is said, that Nga Nyo became happy as his wife told (him) about the king's call up.;p.s.
 radost: Kdykoliv máš tolik moc radosti ("v tobě");ပျော်ရွှင်မှု: ခင်ဗျားဆီမှာ ပျော်ရွှင်မှုတွေ အရမ်းဖြစ်လာတဲ့အချိန်မှာ (~ ခင်ဗျားအရမ်း ပျော်လာတဲ့အချိန်);happiness: Whenever a lot of happiness appears in you.;um.

radost: Najednou jsem šťastný a veselý.;ဝိတိ: ဝမ်းသာဝိတိဖြစ်မိပါတယ်.;joy: (I) happen to be happy (and) joyful.;pol.

radostně;ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်;joyfully;adv.

radostný, být;ကြည်;joyous, be;adj.

radostný, být ("šťastný (a) čerstvý");ရွှင်လန်း;cheerful, be ("happy (and) fresh");l

radostný: Kéž (jsi) zdravý (a) radostný.;ရွှင်လန်း: ကျန်းမာရွှင်လန်းပါစေ;cheerful: May (you) be healthy (and) cheerful.;w. pol.

radovat se;ပျော်;happy, be;T

radovat se z ("žaludek (je) potěšen");ဝမ်းသာ;rejoice ("stomach (is) pleased");l

radovat se: radují se;ပျော်: ပျော်ကြတယ်;happy, be: (they) are happy;

rajče ("ovoce² kyselého¹ lilku");ခရမ်းချဉ်သီး(တစ်လုံး);tomato ("fruit² (of) sour¹ aubergine");sg.

rajče: rajčatová omáčka;ခရမ်းချဉ်သီး: ခရမ်းချဉ်သီးနုစ်;tomato: tomato sauce;n.

Rakhin (Jakhain, stát unie Myanmaru);ရခိုင်(ပြည်နယ်);Yakhine (state of Union of Myanmar);name

rambutan ("ovoce² kohoutího-hřebínku", "ovoce² vytahující-se¹ drůbeže");ကြက်မောက်သီး(တစ်လုံး);rambutan ("fruit² (of) cock's-comb", "fruit² (of) boastful¹ fowl");sg.

ramena;ပခုံးများ;shoulders;pl.

rameno;ပခုံး(တစ်ဖက်);shoulder;sg.

raněná osoba ("osoba³, která² (je) dotknutá⁰ (a) spojena¹");ထိခိုက်တဲ့သူ (တစ်ယောက်);wounded person ("person,³ who² (is) touched⁰ (and) contacted¹");sg.

raněná osoba ("osoba³, která² dostala¹ zranění⁰");ဒဏ်ရာရတဲ့သူ (တစ်ယောက်);wounded person ("person³ who² received¹ injury⁰");sg.

raněný (osoba, "dotknutý (a) spojený");အထိအခိုက်;wounded (person, "touched (and) contacted");n.

raněný, být ("dotknout-se (a) dotknout-se");ထိခိုက်;wounded, be ("touch (and) touch");l

raněný, být ("stát-se² (že) přijme¹ poranění⁰");ဒဏ်ရာရစေ ° ဒဏ်ရာရ;hurt, be ("happen² (to) receive¹ wound⁰");l

Rangún (= 'konec' nebezpečí");ရန်ကုန်;Yangon (= 'end' (of) danger");name

Rangún (= 'konec nebezpečí'): Pojmenoval Da Goun jakožto "Yangoun" (Rangún) (~ 'konec nebezpečí').;ရန်ကုန်: ဒဂုံကို ရန်ကုန်ဟူ၍ သမုတ်သည်;Yangon (~ 'end of danger'): (He) named Da Goun as "Yangon" (~ 'end of danger').;writ.

Rangún (Jangoun, správní středisko);ရန်ကုန်တိုင်း(တိုင်း);Yangon (division);name

Rangún (město): Žiji v Rangúnu.;ရန်ကုန်(မြို့): ရန်ကုန်မြို့မှာ နေပါတယ်;Yangon (town): (I) live in Yangon.;pol.

Rangúnská Univerzita;ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်;Yangon University;name

ranní jídlo: A co se týče některých, (ti) darují ranní jídlo (mnichům během almužní obchůzky).;အရက်ဆွမ်း: တချို့ဆို နေ့တိုင်း အရက်ဆွမ်းလောင်း လှူကြပါတယ်;morning meal: As for some, (they religiously) offer morning meal (to monks during alms-round).;pol.

ráno ("nikoliv temno");မနက်(က);AM ("not dark") ° morning ("not dark");adv.

ráno ("odpuzené temno");နံနက်(က);morning ("expelled darknes");adv.

ráno ("rozšířen¹ ráno");မနက်ခင်း ° နံနက်ခင်း;morning ("spread¹ morning");adv.

ráno: brzy ráno ("v brzké části rána");မနက်: မနက်အစောပိုင်းတွင်;morning: early in the morning ("in the early part of morning");adv.

ráno: Brzy ráno zametá ("koštětem").;မနက်: မနက်အစောကြီး တဖြုတ်စည်း လည်းနေတယ်;morning: Early in the morning (he) is sweeping ("(with) broom").;cont.

ráno: Brzy ráno zametá smetl.;မနက်: မနက်အစောကြီး အမှိုက် လည်းနေတယ်;morning: Early in the morning (he) is sweeping the rubbish.;cont.

ráno: Bude spát (až) do deseti hodin ráno.;မနက်: မနက် ၁၀ နာရီအထိ သူအိပ်မယ်။ (~ သူ မနက် ၁၀ နာရီအထိ အိပ်မယ်);morning: He will sleep until 10 o'clock in the morning.;

ráno: čtvrt na osm ráno ("sedm hodin čtyřicet pět minut ráno");မနက်: မနက် ခုနစ်နာရီ လေးဆယ့်ငါးမိနစ်;AM: quarter to eight AM ("seven hours forty-five minutes AM");

ráno: Dobré odpoledne.;နေ့လယ်ခင်း: ကောင်းသော နေ့လယ်ခင်းပါ;afternoon: Good afternoon.;w. pol.

ráno: Dobré ráno.;နံနက်ခင်း: ကောင်းသော နံနက်ခင်းပါ။ ° နံနက်ခင်း: မင်္ဂလာ နံနက်ခင်းပါ;morning: Good morning.;w. pol.

ráno: Dobrý večer.;ညနေခင်း: ကောင်းသော ညနေခင်းပါ;evening: Good evening.;w. pol.

ráno: Je ráno, půl třetí.;မနက်: မနက် နှစ်နာရီခွဲပါ;morning: (It)'s morning half past two.;pol.

ráno: Tam se musí vstávat ("z postele") brzy ráno.;မနက်ခင်း: ဟိုမှာ မနက်ခင်းစောစော အိပ်ယာထရမယ်;morning: There (one) must get up ("from bed") early in the morning.;fut.

ráno: ve středu ráno;မနက်: ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ မနက်တွင်;morning: on Wednesday morning;writ.

rázný, být ("být) dobře-podporovaný (a) stát-pevně");တောင့်တင်း;stout, be ("(be) well-supported (and) stand-firm");l

realizovat ("naplnit (a) dosáhnout");ပြည့်မြောက်;realize (fulfill, "fill (and) reach");T

řečení;စကားလုံး;saying;n.

řečeno (co bylo): Podle toho co řekl učitel, je dnes škola zavřená.;အပြော: ဆရာအပြောအရ ဒီနေ့ကျောင်းပိတ်တယ်;said, what (was): According to what the teacher said, today the school is closed.;

řečeno, co bylo;ဆိုလိုတာ;said, what was;n.

recitovat (Pāli text, "číst¹ (a) recitovat² listy");ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈည်း;recite (Pāli text, "read¹ (and) recite² leaves");T Bh. P. sajjhāyati (= recite, study)

recitovat (Pāli text, "číst¹ listy");ရွတ်ဖတ်;recite (Pāli text, "read¹ leaves");T Bh.

recitovat (Pāli text, "list");ရွက် (abbrev. from ရွတ်ဖတ်);recite (Pāli text, "leaf");T Bh.

recitovat (Pāli text, "nosit¹ spisy");အာဂုံဆောင်;recite (Pāli text,

“carry¹ scriptures^o”); T Bh. P. āgama (= scripture)
 recitovat Dhammu (“přednášet² (a) být-poslouchán³ (o) Dhamm^ě”); တရားဟောကြား; recite Dhamma (“preach² (and) be-listened-to³ (about) Dhamma^o”); T P. dhamma (= law)
 recitovat Dhammu (“přednášet² (a) být-poslouchán³ (o) pravd^ě Dhammy¹”); တရားမဟောကြား; recite Dhamma (“preach² (and) be-listened-to³ (about) truth^o (of) Dhamma^o”); T P. dhamma (= law)
 recitovat: Nejen Tipiṭaka, ale také druh komentářů byly recitovány.; ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်: ပိဋကတ်သုံးပုံသာမက အဋ္ဌကထာအမျိုးအစားတစ်ခုကိုလည်း ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်သည်။; rehearse: Not only the Tipiṭaka, but also a kind of commentaries were rehearsed.; writ.
 recitovat: Recitují pāli promluvy také doma.; ရွတ်ဖတ်: ပါဠိသုတ်တော်တွေကို အိမ်မှာလည်း ရွတ်ဖတ်ကြတယ်။; recite: (They) recite Pāli suttas also at home.;
 recitovat: Také v klášterech, ve velkých chvílích, o velkých dnech, recitují (pāli promluvy).; ရွတ်: ဘုရားကျောင်းတွေမှာလည်း အခါကြီးရက်ကြီးတွေမှာလည်း ရွတ်ကြပါတယ်။; recite: Also in monasteries, at big times, big days, (they) recite (Pāli discourses).; pol.
 redaktor; အယ်ဒီတာ(တစ်ယောက်); editor; sg. E. editor
 ředitel (“vedoucí³ (který) ukaje-smě^o (a) je-poslouchán¹ {jmenec}²”); ညွှန်ကြားရေးမှူး(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး); director (“leader³ (to) direct^o (and) be-listened¹ {nouner}²”); sg.
 ředitele, asistent (“pomocná¹ ruka^o vedoucího¹¹ (který) ukaje-smě² (a) je-poslouchán³ {jmenec}¹⁰”); လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး); director’s assistant (“supporting¹ hand^o (of) leader¹¹ (to) direct² (and) be-listened³ {nouner}¹⁰”); sg.
 ředkvička; မုန့်လာ(တစ်လုံး); radish; sg.
 ředkvička (“přišedší¹ zuřivost^o”); မုန့်လာ(တစ်လုံး); radish (“come¹ must^o”); sg.
 ředkvička (“vajíčko² přišedší¹ zuřivosti^o”); မုန့်လာဥ(တစ်လုံး); radish (“egg² (of) come¹ must^o”); sg.
 ředkvička: Když si oholím hlavu, vypadá jako ředkvička.; မုန့်လာဥ: ငါ့ခေါင်းကိုရိတ်ပြီးတဲ့အခါ ကြည့်ရတာ မုန့်လာဥနဲ့ တူတယ်။; radish: When (I) shave my head, it looks like a radish.; reference (“odkazovat (a) rozšiřovat”); ကိုးကား; reference (“refer-to (and) spread-out”); n.
 reference (na knihu, “útočiště¹ (o které se lze opřít^o”); အခြေခံ; reference (to a book, “refuge¹ (to) lean-against^o”); n.
 reference: Napsal jsem ti (“já”) (tohle) v angličtině pro případ, že bys (to) potřeboval k nahlédnutí (~ “referenci”)i.; အခြေခံ: ကျွန်တော် ခင်ဗျားအနေနဲ့လိုအပ်ရင် အခြေခံလို့ရအောင် အင်္ဂလိပ်လိုပါ ရေးပေးခဲ့တာပါ။; reference: I wrote (this) in English for you in case if (you) need a reference.; p.s. pol. um.
 reformovat (“vytvářet (a) opravovat”); ပြုပြင်; reform (“make (and) repair”); T
 reformovat (“vytvářet, opravovat (a) měnit (a) měnit”); ပြုပြင်ပြောင်းလဲ; reform (“make, repair (and) change (and) change”); T
 refrén (písničky, “verš² (který) se-opakuje¹ znovu^o”); ထပ်ကျော့ပိုဒ်(တစ်ပိုဒ်); refrain (of a song, “verse² (which)

repeats¹ again^o”); sg. P. pada (= word)
 region; ဒေသ(တစ်နေရာ); region; sg.
 region (divize): Pak je možné (tam) uvidět Sikain, Tanentáři, Peghú (Bago), Magvé, Mandalé (Mandalaj), region Rangúnu (a) region Ejáwadi (Iravadi).; တိုင်း: ပြီးတော့ စစ်ကိုင်း တနင်္သာရီ ပဲခူး မကွေး မန္တလေး ရန်ကုန်တိုင်း ဧရာဝတီတိုင်းတွေကိုလဲ တွေ့နိုင်ပါတယ်။; division (region): Then (there) also may be seen Sagaing, Taninthari, Bago, Magway, Mandalay, Yangon and Ayeyawaddy.; pol.
 region: Nazývá se unií protože státy a regiony jsou (~ “žijí”) spolu.; တိုင်း: ပြည်နယ်နဲ့ တိုင်းတွေစုနေလို့ ပြည်ထောင်စု ခေါ်တာပါ။; division: (It) is called union as the states and divisions are (~ “live”) together.; pol.
 řeka; မြစ်(တစ်စင်း); river; sg.
 řeka: Kačer plave v řece.; မြစ်: ဝမ်းဘဲက မြစ်ထဲမှာ ရေကူးနေတယ်။; river: Duck is swimming in the river.; cont.
 řekl (“co bylo řečeno”); co jsi řekl (“(to), co bylo tebou řečeno”); ဆိုလိုတာ: ခင်ဗျားဆိုလိုတာက; said, what was: what you said (“what was said (by) you”); um.
 řekl (užito za citaci); ဟု ဆိုခဲ့သည်; said (used after a quotation); p.s. writ.
 řekl: Matka řekla: “Jestli chceš jít, (tak) jdi.”; တဲ့: အမေက လိုက်ချင်လိုက်တဲ့။; said: Mother said: “If (you) want to go, (then) go.”; col.
 řekl: Řekl, že přijde.; ပြော: သူလာမယ်လို့ ပြောပါတယ်။; say: (He) said (“that”) he’ll come.; pol.
 reklama (“křičet (a) křičet”); ကြော်ငြာ(တစ်ခု); advertisement (“shout (and) shout”); sg.
 reklamy: Kromě novinek je obsaženo také mnoho reklam.; ကြော်ငြာ: သတင်းတွေအပြင် ကြော်ငြာတွေလည်း အများကြီးပါပါတယ်။; advertisements: Apart from news (there are) also many advertisements included.; writ. pol.
 relaxace (“uvolňovat (a) ulehčovat {jmenec}”); လျော့ပေါ့မှု; relaxation (“slacken (and) lighten {nouner}”); n.
 relaxace (těla, svalů, “umírnit¹ únavu^o (a) odpočívání² {jmenec}³”); အပန်းဖြေနားနေခြင်း; relaxation (relieving tension in muscles etc., “alleviate¹ tiredness^o (and) resting² {nouner}³”); n.
 relikvie (“ohromný element”); ဓါတော်(တစ်ဆူ) (WS. from ဓါတ်တော်) ° ဓါတ်တော်(တစ်ဆူ); relic (“great¹ element^o”); sg. Bh. WS. P. dhātu (= element) (or) sg. Bh. P. dhātu (= element)
 relikvie: Buddhova relikvie; ဓါတ်တော်: ဗုဒ္ဓ၏ဓါတ်တော်; relic: the Buddha’s relic;
 remember (“zaznamenat”); မှတ်; remember (“note”); T
 renomovaný, být (“vysoké² kvality^o (a) reputace¹”); ဂုဏ်သတင်းကြီး; renowned, be (“(of) high² quality^o (and) reputation¹”); I
 řepa, červená (“červená¹ ředkvička^o”, “červené³ vajíčko² přišedší¹ zuřivosti^o”); မုန့်လာဥနီ(တစ်လုံး); beetroot (“red¹ radish^o”, “red³ egg² (of) come¹ must^o”); sg.
 reportér (“uchováva¹ novinky^o”); သတင်းထောက်(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး); reporter (“maintains¹ news^o”); sg.
 reptat (stěžovat si, “bobtnat rovnoměrně, bobtnat rovnoměrně”); ပွစ်ပွစ်; grumble (complain, “swell equally, swell equally”); T col.

republika ("země¹ dohody⁰");သမ္မတနိုင်ငံ;republic ("country¹ (of) agreement") ° republic ("country¹ (of) agreement⁰");n. P. sammata (= considered) (or) n. P. sammata (= agreed upon)

republika ("země³ dohody² lidí¹ (té) země⁰");ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ;republic ("country³ (of) agreement² (of the) country's⁰ people¹");n. P. sammata (= agreed upon)

řeřicha ("nad¹ rybníkem⁰");ကန်စွန်း(တစ်ပင်);watercress (watercress, "above¹ pond⁰") ° cress (watercress, "above¹ pond⁰");sg.

řešení;အဖြေ(တစ်ခု);solution;sg.

řešení ("způsob² osvětlení¹ (a) vyřešení⁰");ဖြေရှင်းနည်း(တစ်ခု);solution ("method² (to) clarify¹ (and) solve⁰");sg.

respekt ("respektovat {jmenec}");ရိုသေမှု;respect ("to-respect {nouner}");n.

respekt, prokázat ("dělat¹ kvalitu⁰");ဂုဏ်ပြု;respect, show ("make¹ quality⁰");T

respekt, prokázat (uctít dotknutím se čela sevřenými dlaněmi, "uložit¹ (na) hlavu⁰");ဦးတင်;respect, show (worship by placing one's clasped hands on one's forehead, "place¹ (on) head⁰");T

respekt, prokázat hluboký;ကိုင်းရှိုင်း;respect, show deep;T

respekt: s respektem;ရိုသေ: ရိုသေစွာဖြင့်;respect: by respect;

respektovat;ရိုသေ ° ချီး ° ကန်တော့;respect;T

respektovat ("respektovat (a) pozvedávat");ချီးမြှောက်;respect ("respect (and) elevate");T

respektovat (a) ctít: Jsem Buddhista, který dokáže nesmírně respektovat (a) ctít (Buddhu, Učení a mnichy);.ရိုသေလေးစား: အရမ်းကို ရိုသေလေးစားတတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက်;respect (and) revere: (I am) a Buddhist, who can extremely respect (and) revere (the Buddha, the Teachings and the monks);.

respektovat (někoho, "neobyčejně¹ přisuzovat-důležitost⁰");လေးစား;honor ("exceedingly¹ attach-importance-to⁰");T

respektovat a ctít;ရိုသေလေးစား;respect and revere;T

respektovat: ("Já") jsem nesmírně šťastný (a) ("stalo se, že") (vás) respektuji.;လေးစား: ကျွန်တော် အရမ်းဝမ်းမြောက်ပြီး (~ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ) လေးစားပါတယ်;respect: I am extremely happy and (I) happen to respect (you).;pol.

respektovat: Respektuji (vás).;လေးစား: လေးစားပါတယ်;honor: (I) honor (you).;pol. utmn

restaurace ("jíst (a) pít obchod");စားသောက်ဆိုင်(တစ်ဆိုင်);restaurant ("eat (and) drink shop");sg.

restaurace ("neplodné(tj. klidné)² útočiště¹ (s) jídlem⁰");စားရိပ်မြို့(တစ်ဆိုင်);restaurant ("barren(i.e. calm)² refuge¹ (with) food⁰");n.

restaurace ("obdarovat² ohromným¹ jídlem⁰");စားတော်ဆက်(တစ်ဆိုင်);restaurant ("(to) present² (with) great¹ food⁰");n.

restaurace ("rýžový obchod");ထမင်းဆိုင်;restaurant ("rice shop");n.

restaurace ("veřejná-budova³ (na) jezení² (a) radostné⁰ události¹");ပျော်ပွဲစားရုံ(တစ်ဆိုင်);restaurant ("public-building³ (for) eating² (and) happy⁰ events¹");n.

ret;နှုတ်ခမ်း;lip;n.

řetízek (na zápěstí ruky, "ohýbá-se¹ (okolo) ruky⁰");လက်ကောက်(တစ်ကွင်း);bangle ("bents¹ (around) hand⁰");sg.

revoluce (vzbouřit se, "zastavit (a) protiútočit {jmenec}");တော်လှန်ရေး;revolution ("stop (and) fight-back {nouner}");T

revoluce: Je vůdčím studentem Revoluce Zlaté Záře (pořádané) Asociací Barmských Studentů.;တော်လှန်ရေး: ရွှေဝါရောင်တော်လှန်ရေးမှာ ဗကသကျောင်းသား ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးပါ;revolution: (He is) the leader-student of the Golden Shine Revolution's Burmese Students' Association.;pol.

řezat;လီး ° ဖြတ် ° ကိုက် ° ခုတ်;cut;T

řezat (nožem);ခုတ်;cut (with knife);T

režim ("ovládat (a) svazovat {jmenec}");ထိန်းချုပ်မှု;regime ("control (and) bind {nouner}");n.

říci;ပြော ° မိန့် ° ဆို;say;T mn. & k. (or) T

řici (~ "mluvit"): Dobře, stručně řečeno (~ "kdyby bylo řečeno, vskutku, 'necht¹ mluvíme stručně"), poblíž již není žádný obchod s chlazenými nápoji.;ပြော: တိုတိုပြောကြစို့ ဆိုရင်တော့ ဒီနားမှာ အအေးဆိုင် မရှိတော့ပါဘူး;say (~ "talk"): OK, briefly said (~ "If was said, indeed, 'let (us) talk briefly'"), nearby there is no more (any) cold drinks bar.;col. pol.

řici ("(nechat) slyšet¹ informaci⁰");အကြောင်းကြား;tell ("(let) hear¹ whereabouts⁰");T

řici ("povědět (a) říci");ပြောဆို;tell ("tell (and) say") ° say ("tell (and) say");T

řici ("řici, upevnit (a) dát");လျှောက်ထားပေး;tell ("tell, fix (and) give");T utmn.

řici (informovat, "dát² slyšet¹ informaci⁰");အကြောင်းကြားပေး;tell (inform, "give² hearing¹ whereabouts⁰");T

řici (králi nebo mnichovi);လျှောက်;tell (to a king or monk);T

řici (králi): Říká se, že (právě) proto řekli (královi), že Na Ňo by mohl vědět.;လျှောက်: ဒါကြောင့် ငည့်သိပါလိမ့်မယ်လို့ လျှောက်ကြသတဲ့;tell (to king): It is said, that because of that, they told (to the king), that Nga Nyo may know.;

řici (mnichovi);လျှောက်(ထား) ° မိန့်;tell (to a monk);T

řici (užito pro mnichy či krále): Dle toho, co (~ "v") Pán Buddha řekl, jsou tři způsoby dělání zásluh.;မိန့်: ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား မိန့်ခဲ့သည်မှာ ပညာ(ကုသိုလ်)လုပ်ခြင်း လမ်းသုံးလမ်းရှိပါတယ်;say (used for monks or kings): According to (~ "in") what the Lord Buddha said, there are three ways for making merit.;pol.

řici (užito pro mnichy či pro krále);မိန့်;say (used for monks or king);T mn.

řici (zmínit);ဖော်ပေး;say (mention);T

řici (zmínit): ("Vskutku,") pokud řekneš: "jasnovidnost atd. ...", (budou) vědět.;ဖော်ပေး: စက္ခုအဘိညာဉ် စည် ... အစဖော်ပေးလိုက်ရင် သိပါတယ် ခင်ဗျား;say (~ mention): Indeed, if (you) say "clairvoyance etc. ...", (they will) know, friend.;pol.

řici: "Nebojím se tě.";ဆို: "သင့်ကိုငါမကြောက်"ဟု ဆို၏;say: (He) said: "I am not afraid of you.";writ.

řici: cokoli řekneš;ပြော: ဘာစကားပြောပြော;say: whatever (you) say;

řici: Jak bych to řekl ... ("ten tvar správného řečení ...");ပြော:

ပြောလိုက်ပုံက ...;say: How to say it ... ("the shape (of) well saying ...");

řici: Již jsem ti, vskutku, řekl. (řečeno mnichovi);လျှောက်ထား: လျှောက်ထားလိုက်ပါတယ်;tell: I have (already) told you, indeed. (said to a monk);pol. utmn.

řici: Lidé řeknou "(to je) pro (jejich) osvobození" a pak dochází k zabíjení (~ "jsou zabíjení").;ဆို: လူတွေက သူတို့ ကျွတ်တမ်းရအောင်ဆိုပြီး သတ်ကြတာတွေ ရပါတယ်;say: People say "(it is) to release (them)" and then there are killings.;

řici: Nestyď se. Řekni (mi to).;ပြော: မရက်ပါနဲ့၊ ပြောပါ;tell: Don't be shy. Tell (it to me).;imper. pol.

řici: Nic (jsem) neřekl.;ပြော: ဘာမှ မပြောဘူး;say: (I) said nothing.;

řici: podporovatelka, která řekla, že (je to) dobré;ဆို: ကောင်းတယ်ဆိုတဲ့ကားမ;say: female supporter, who said that (it is) good;

řici: Prosím, řekni to ještě jednou.;ပြော: ကျေးဇူးပြု၍ အဲဒါကို တစ်ခါထပ်ပြောပါ;say: Please, say it one more time.;imper. pol.

řici: Protože to neumím říct tak, abys to pochopil úplně.;ပြော: ကျွန်မက လိပ်ပတ်လည်အောင် မပြောတတ်လို့ပါ;tell: Because I cannot tell it so that (you) understand thoroughly.;col. pol. uw.

řici: Řekl jsem mu (to) mnohokrát.;ပြော: သူ့ကို ကွန်တော် အခါခါ ပြောပါတယ်;tell: I told him many times.;pol. um.

řici: Řekni (mi) co potřebuješ.;ပြော: လိုအပ်တာ ပြောပါ;tell: Tell (me) what (you) need.;imper.

řici: Řekni mu za mě. ("Jemu řekni (a) dej.");ပြော: သူ့ကို ပြောပေးပါ;tell: Tell him for me. ("To him tell (and) give.");imper. pol.

řici: Řekni mu, že dnes nemohu přijít.;ပြော: သူ့ကို ပြောပါ ဒီနေ့ ကျွန်တော် မလာနိုင်ပါဘူး;tell: Tell him (that) I cannot come today.;imper. pol. um.

řici: Řeknu (ti) kolik vim.;လျှောက်ထားပေး: သိမှတ်ထားသလောက် လျှောက်ထားပေးပါမယ်;tell: (I) will tell ("and give") (you) as much as (I) know.;fut. pol. utmn.

řici: Řeknu mu, aby dnes přišel.;ပြော: ဒီနေ့လာဖို့ သူ့ကို ကျွန်တော် ပြောပါမယ်;tell: I will tell him to come today.;fut. pol. um.

řici: Říká, že má dobré záměry.;ပြော: သူ ပြောတာ သူ့မှာ ကောင်းသော စေတနာရှိပါတယ်;say: He says he has good intentions.;pol.

řici: Říkají: "Nejsi šílená?";ပြော: ခင်ဗျား ရူးနေလားလို့ ပြောကြတယ်;say: They say: "Aren't you crazy?";inter. col. um.

řici: stalo se, že (jsem) řekl;ပြော: ပြောဖြစ်ခဲ့ပါတယ်;say: (I) happened to say;p.s.

řici: Vždycky mi říká pravdu.;ပြော: သူ့ကို အမြဲတမ်း အမှန်ပဲ ပြောတယ်;tell: He always tells me truth.;

řidič;ဒရိုင်ဘာ(တစ်ယောက်);driver;sg. E. driver

řidič ("auto řidící osoba");ကားမောင်းသူ(တစ်ယောက်);driver ("car driving person");sg.

řidič ("osoba³, která² řídí¹ auto⁰");ကားမောင်းတဲ့သူ(တစ်ယောက်);driver ("person³ who² drives¹ car⁰");sg.

řidit;စီး;ride;T

řidit ("řidit¹ auto⁰");ကားမောင်း;drive ("drive¹ car⁰");T

řidit (auto);မောင်း ° မောင်း;drive (a car);T

řidit (auto): Pokračuj v řízení přímo za nosem.;မောင်း: ရှေ့တည့်တည့်ဆက်မောင်း;drive: Continue to drive straight ahead.;imper.

řidit (vládnout, "vládnout (a) držet-nad-hlavou");စိုးမိုး;control ("rule (and) hold-over-head");T

řidit: V noci auta obvykle rozsvítí světla (a) jedou (~ "řídí").;မောင်း: ညပိုင်းတွင် ပုံမှန်အားဖြင့် ကားများမီးဖွင့်မောင်းကြသည်;drive: At night, the cars normally turn on the lights (and) go (~ "drive").;writ.

řidit: Rychlost auta je 40 km za hodinu. ("Auto řídí s rychlostí 40 kilometrů (za) jednu hodinu.);မောင်း: ကားက တစ်နာရီလို့မီတာ ၄၀နန်းနဲ့ မောင်းတယ်;drive: The car's speed is 40 kms per hour. ("Car drives with rate (of) 40 kilometers (per) an hour.");

říjen (měsíc);အောက်တိုဘာ(လ);October (month);n. E. October

říká se že bude: Říká se, že ("on") bude jíst jídlo (~ rýži) u mě doma.;မတဲ့: သူ ကျွန်တော့်အိမ်မှာ ထမင်းစားမတဲ့;said that will, it is: It is said, that he will eat meal (~ "rice") in my home.;um.

říká se, že;သတဲ့ (-သ(ည်)+တဲ့, put at the end of sentence) ° တဲ့ (put at the end of sentence);they say ° said, it is;suff. adv.

říká se, že: Říká se, že Na Nova přítelkyně byla dcera pána vesnice.;တဲ့: ငည့်ရည်းစားက သူကြီးသမီးတဲ့;said that, it is: It is said, that Nga Nyo's girlfriend was a daughter of the village headman.;

říká se: Říká se, že ("on") bude jíst jídlo (~ rýži) u mě doma.;တဲ့: သူ ကျွန်တော့်အိမ်မှာ ထမင်းစားမတဲ့;said, it is: It is said, that he will eat meal (~ "rice") in my home.;um.

říká se: Říká se, že se jmenoval (~ "že jeho jméno (bylo)") Na No.;တဲ့: သူနာမည်က ငည့်တဲ့;said that, it is: It is said, that his name (was) Nga Nyo.;

říká, čemuž se;ဆိုတဲ့;named as;suff. adj.

říkají (~ říká se), že bude;မတဲ့ (-မ(ယ်)+တဲ့, put at the end of sentence);said that will, it is ° they say, that will;suff. adv.

říkají, že;တဲ့ (put at the end of sentence);they say;suff. adv.

říkají: Říkají, že zítra bude pršet.;တဲ့: နက်ဖြန် မိုးရွာမတဲ့;they say that will: They say, that tomorrow will be raining.;

říkání;စကားလုံး;saying;n.

říkat (~ "řečení"): To se říká když někdo někomu žehná. ("Je (to) řečení k dání někomu požehnání.");စကားလုံး: တခြားတစ်ယောက်အတွက် ဆုတောင်းပေးတဲ့ စကားလုံးပါ; saying: (It) is a saying to give blessings to somebody.;pol.

říkat nesmysly;အပိုတွေလုပ် ° အပိုတွေလုပ်ပြော ° အဓိပ္ပာယ်မရှိလုပ်;talk nonsense;T col. E. overdone(?) (or) T col.

říkat, že;လို့;say, that;suff.

říkat, že: Říkáš, že si vyfotíš mě (~ "pána")?;လို့: ဦးလေးကို ဓါတ်ပုံ ရိုက်မလို့လား;tsay, that: (You) say, that (you) are going to take a photo of me (~ "sir")?;inter. fut.

říkat: Přestože říká, nevěřím (tomu).;ပြော: သူ ပြောပေမယ့် ကျွန်တော် မယုံဘူး;say: Though he says, I don't believe (it).;um.

řit' (CZ vul.);ဖင်;arse (EN vul.);n. vul.

řítal mytí obličejů Buddhovy sochy: Chcete jet (a) vidět rituál mytí obličejů Buddhovy sochy?;မျက်နှာတော် သစ်တာ: မျက်နှာတော် သစ်တာ သွားကြည့်ချင်တယ်လား;ritual of washing Buddha-image's face: Do you want to go (and) see the ritual of washing Buddha-image's face?;inter.

rituál mytí obličejů Buddhovy sochy ("obnovení² ohromné¹ tváře⁰");မျက်နှာတော် သစ်တာ;ritual of washing Buddha-image's face ("great¹ face⁰ refurbishing²");n. Bh.

rituál mytí obličejů Buddhovy sochy: Chcete jet (a) vidět rituál mytí obličejů Buddhovy sochy?;မျက်နှာတော် သစ်တာ: မျက်နှာတော် သစ်တာ သွားကြည့်ချင်တယ်လား;ritual of washing Buddha-image's face: Do you want to go (and) see the ritual of washing Buddha-image's face?;inter.

říznout;ဖြတ် ° ကိုက်;cut up;T

říznout se nožem;ရ ခါး;cut oneself by knife;I

říznout se: Protože jsem se říznul nožem, poranil jsem se.;ရ: ကျွန်တော် ခါးရလို့ ဒဏ်ရာရသွားတယ်;cut (oneself): Because cut (myself) by knife, (I) got injured.;p.s. um.

róba (mnišská);သင်္ကန်း(တစ်စုံ တစ်ထည်);robe (of monks);sg. (one set, one piece)

róba: Nepoužívá více než tři róby.;သင်္ကန်း: သင်္ကန်း ဥထည် ထက်ပိုပြီး မသုံးဘူး;robe: (He) doesn't use more than three robes.;mn.

róba: Nevím, jestli říká pouze tři (jednotlivé) róby.;သင်္ကန်း: သင်္ကန်း ဥထည်ပဲ ဆိုလား မသိဘူး;robe: (I) don't know, whether (he) says just three pieces of robes.;col. mn.

roční ("točí-se-okolo² (a) obaluje¹ rok⁰");နှစ်ပတ်လည်;annual ("turns-round² (and) wraps¹ (the) year⁰");adj.

rodiče ("matka otec");မိဘ;parents ("mother father");n.

rodiče ("otec, matka");အဖေအမေ;parents ("father, mother");n.

rodiče (matka (a) otec {mn.č.});မိဘတွေ;parents ("mother (and) fater {pl.});n.

rodiče: Jediný rodič, otec.;မိဘ: တစ်ယောက်တည်းသော မိဘဖြစ်သည့်အဖေ;parents: The only parent, father.;

rodiče: Jsou (tví) rodiče stále naživu? ("Máš stále rodiče?");အဖေအမေ: အဖေအမေ ရှိသေးသလား;parents: Are your parents still alive? ("Do (you) still have parents?");inter.

rodilý;တိုင်းရင်းသား(တစ်ယောက်);native;sg.

rodilý ("muž¹ toho-druhu");အမျိုးသား(တစ်ယောက်);native ("man¹ (of) the-kind⁰");sg.

rodilý ("zemská³ osoba³ v¹ teritoriu⁰");ဒေသတွင်းနိုင်ငံသား(တစ်ယောက်) တစ်ဦး တစ်ပါး;native ("country² person³ in¹ (the) territory⁰");sg. (mn.)

rodilý (určité země, "osoba² mající-vztah-k¹ oblasti⁰");တိုင်းရင်းသား(တစ်ယောက်);native (of a country, "person² related-to¹ region⁰");sg.

rodilý: Jsi našeho ;တိုင်းရင်းသား: တိုင်းရင်းသားလား;native: Are you of our nationality? ("Native?");

rodilý: místní obyvatelé ("místní rodilí");နိုင်ငံသား: ဒေသတွင်းနိုင်ငံသားများ;native: local people ("local natives");pl.

rodily: píseň (zpívaná) rodilými Myanmar;အမျိုးသား: မြန်မာအမျိုးသားချင်း;native: song (sang) by Myanmar natives;

rodina;မိသားစု(တစ်စု);family;sg.

rodiny, člen ("jeho nemovitost");သူ့အိမ်(တစ်ယောက်);family member ("his realty");sg.

rodiny, seznam členů ("seznam² rodinné⁰ skupiny¹");အိမ်ထောင်စု စာရင်း;family membership list ("list² (of) family⁰ group¹");n.

rodný list ("seznam² rodinné⁰ skupiny¹");အိမ်ထောင်စု စာရင်း;birth certificate ("list² (of) family⁰ group¹");n.

rodokmen;နွယ် ° မျိုးနွယ်(တစ်ခု);lineage;sg. (or) n. un.

rodokmen ("rodokmen, posloupanost (a) spojení");မျိုးနွယ်အစဉ်အဆက်(တစ်ခု);lineage ("lineage, succession (and) connection");sg.

rodokmen: jistý rodokmen Kačenů;မျိုးနွယ်: ကချင်မျိုးနွယ်တစ်မျိုး;lineage: certain Kachin lineage;n.

Rohingyové (ale správná výslovnost je Rohendžá, skupina muslimů, která obsadila nepatrnou část Myanmarského teritoria);ရိုဟင်ဂျာ;Rohingyas (group of Muslim people who occupy a minute part of Myanmar territory);name

rok;နှစ်(တစ်နှစ်);year;sg.

rok (~ "2008"): v (roce) 2008;နှစ် (~ "၂၀၀၈): ၂၀၀၈ တုန်းက;year (~ "2008"): in 2008;

rok (~ "měsíc"): půl roku;လ: ၆လ;year (~ "month"): half of a year;

rok, každý;နှစ်စဉ်;year, every;n.

rok, nový: Takto Myanmarští (lidé) konají o Novém Roce.;နှစ်သစ်: နှစ်သစ်ကိုမြန်မာတွေ ဒီလိုကြိုကြပါတယ်;year, new: This way the Myanmar (people) perform New Year.;pol.

rok: ("rok") tisíc devět set šedesát čtyři;ခုနှစ်: တစ်ထောင်ငါးရာခြောက်ဆယ်လေးခုနှစ်;year: ("year") thousand nine hundred sixty-four;

rok: ("V jeden") rok má 365 dní.;နှစ်: တစ်နှစ်မှာ ၃၆၅ရက် ရှိတယ်;year: ("In") one year has 365 days.;

rok: Je (to) slečna věku 24 let.;နှစ်: အသက် ၂၄နှစ် အရွယ် မိန်းကလေးဖြစ်ပါတယ်;year: (She) is a girl of age of 24 years.;

rok: Je to rok, co jsem přijel do New Yorku.;နှစ်: အခုဆိုရင် နယူးယောက်ရောက်တာ တစ်နှစ် ပြည့်ပါပြီ;year: It has been one years since I have arrived to New York.;p.p.

rok: Nemluvili jsme (spolu) již dva a půl roku.;နှစ်: နှစ်နှစ်ခွဲလောက် စကားမပြောဖြစ်ခဲ့ဘူး;year: (We) haven't talked for two and a half years.;p.s.

rok: Od (roku) 1830.;နှစ်: ၁၈၃၀ကတည်းကပါ;year: Since (the year) 1830.;pol.

rok: půl roku;နှစ်: နှစ်ဝက်;year: half of a year;

rok: Šťastný Nový Rok!;နှစ်: မင်္ဂလာနှစ်သစ်ကူးပါ;year: Happy New Year!;w.

rok: Synovi je už osm ("let").;နှစ်: သားက ရှစ်နှစ် ရှိပြီ;year: Son is ("already") eight years (old).;p.p.

rok: Už je (mu, jí) šest let.;နှစ်: ခြောက်နှစ် ရှိပြီ;year: (He) is (already) six years (old).;p.p.

rok: v jeho věku šedesáti devíti let.;နှစ်: ခြောက်ဆယ်ကိုးနှစ်ထဲ;year: in (his) age of sixty-nine years;adv.

roku, první den ("jeden² den³ nového¹ roku⁰");နှစ်ဆန်းတစ်ရက်;year, the first day of a new ("one² day³ (of) new¹ year⁰");sg.

roku, první den: Je to právě následující den po Tendžanu, kdy (začíná) první den Myanmarského roku.;နှစ်ဆန်းတစ်ရက်: အဲဒီ သင်္ကြန်ရက်တွေပြီး နောက်တစ်ရက်ဟာ မြန်မာ နှစ်ဆန်းတစ်ရက်ပါပဲ;year, the first day of: It is after the following day after Thin-gyan when is first day of the Myanmar year.;col. pol.

roky ("věk"): Je mi 30. ("Můj věk (je) 30.");အသက်: ကျနော် အသက်က ၃၀ပါ;years ("age"): I am 30 years old. ("My age (is)

30.");pol. um. col.

roky ("věk"): Kolik je ti let? ("Kolik už byl tvůj věk?");အသက်: မင်းရဲ့ အသက်က ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ။;old ("age"): How old are you? ("How much has been your age?");inter. pol. um. col.

roky (dešťů): Kolik dešťů (let mnišství) už máš?နှစ် (~ "ဝါ"): ဘယ်နှစ်ဝါရပြီလဲ။;years (rains): How many rains (~ years of monkhood) (you) already have?;inter. p.p. mn.

roky (roky mnišství, "rains");ဝါ;years (years of monkhood, "rains");n. P. vassa (= rain)

roky: (Je to) ohromné město, které je staré 900 let.;နှစ်ပေါင်း: လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်းကိုးရာလောက်က မြို့တော်ပါ။;years: (It is a) great city that is 900 years old.;pol.

roslina: tygr za rostlinou;အပင်: အပင်နောက်မှာ ကျားတစ်ကောင်;plant: a tiger behind plant;

rostlina;အပင်(တစ်ပင်) ° အပင်(တစ်ပင်);plant;sg.

rostlina (květina, "květina kvést");ပန်းပွင့်(တစ်ပွင့်);plant (flower, "flower (to) blossom");sg.

rostlina: (Ta) rostlina je zelená.;အပင်: အပင်းက အစိမ်းရောင်။;plant: The plant is green.;

rostlina: Rostlina zvadne.;အပင်: အပင်က သေတော့မယ်။;plant: The plant is going to wilt.;fut.

rotovat;လည်;rotate;l

rovně ("jit-přímou-za (a) narovnat");တန်းတန်းမတ်မတ်(ဝဲ);straightly ("head-straight (and) make-right");adv.

rovně (za nosem, "do' předu° rovně");ရေသိုတည်တည်း;directly ("to' in-front° straightly");adv. writ.

rovně (za nosem, "dopředu (a) přímo");ရေတည်တည်း;directly ("in front (and) directly");adv.

rovně (za nosem);တည်တည် ° တဲ့တဲ့;directly;adv. col. (or) adv. writ.

rovný, be (o povrchu atd., "rovný, široký a plochý");ညီညာပြန့်ပြူး;even, be (about a surface etc., "even, wide (and) flat");l

rovný, být;ညီ;even, be;l

rovný, být ("být) rovný (a) napravo" (?);ညီညာ;even, be ("(be) even)and) at-right" (?);l

rovný, být: Tato ("velká") země je plochá.;ညီညာပြန့်ပြူး: ဒီမြေကြီးက ညီညာပြန့်ပြူးတယ်။;even, be: This great earth (~ "ground") is even.;

rozbalit;ခင်း;roll out;T

rozbit;ပြတ် ° ချိုး;break;T

rozbit ("rozštěpit");ခွဲ;break ("split");T

rozbit ("zničit (a) zablokovat");ဖျက်ဆီး;break ("destroy (and) block");T

rozbit (oddělit);ကွဲ;break (separate);T

rozbit se;ပျက်သွား ° ပျက်;broken, get;l (or) l p.p.

rozbit se ("zhroutit se (a) rozbit se"): Přestože byly některé zničeny zemětřesením, mnoho se vskutku dochovalo.;ပြိုပျက်: ငလျင်ကြောင့် တချို့ပြိုပျက်သွားပေမယ့် အများကြီး ကျန်ပါသေးတယ်။;destroy ("collapse (and) break"): Thought due to the earthquake, some have been destroyed, many indeed remain.;pol.

rozbit se ("zhroutit se a rozbit se");ပြိုပျက်;break down ("collapse (and) break");l

rozbit se (na kousky);ဖြတ်;break (to pieces);l

rozbit se (o strojích, počítačích etc.);ပျက်;break (about machines, computers etc.);l

rozbit se (přestat fungovat);ပျက်;break (stop functioning);l

rozbit se: Nabíječka se rozbila.;ပျက်:

ခါတ်အားသွင်းတဲ့ကိရိယာပျက်သွားပါတယ်။;broken, get: The charger got broken.;p.p. pol. writ.

rozbit se: Opravuji (to), protože se rozbil motor.;ပျက်:

အင်ဂျင်ပျက်နေလို့ ပြင်နေတာပါ။;break: (I) am repairing (this), because the engine got broken.;pol.

rozbit se: Počítač se (mi) rozbil.;ပျက်: ကွန်ပျူတာ ပျက်သွားပြီ။;break: The computer is broken.;p.p.

rozbit se: Prý, že protože se počítač ("u") těchto mnišek rozbil, (ony) přišly.;ပျက်: ဒီသီလရင်တွေမှာ ကွန်ပျူတာပျက်နေလို့ လာကြတာတဲ့။;break: (Somebody) said, that as the computer of (~ "in") these nuns got broken, they came.;col.

rozbit se: Také, (můj) laptop se (mi) rozbil.;ပျက်: လက်တော့လဲ ပျက်သွားပါတယ်။;break: Also, (my) laptop got broken.;sg. pol.

rozbit se: Upuštěná skleněná konvice se nerozbila.;ကွဲ: လွှတ်ကျခဲ့တဲ့ ဖန်ကရားက မကွဲသွား။;broken, get: The dropped glass jug did not get broken.;

rozbit: Vidí rozbitou žárovku.;ဖြတ်: မီးသီးတစ်လုံး ဖြတ်သွားသည်ကို (~ ကွဲသွားတာကို) မြင်တယ်။;break: (He) sees a broken bulb.;writ.

rozbitého srdce, být;ဆွေး;broken hearted, be;l

rozbitý, být;ပျက် (WS. from ပျက်) ° ကွဲ;broken, be;l (or) l WS.

rozcestí ("cesty rozštěpení");လမ်းခွဲ;crossroad ("way splitting");n.

rozčilený, být;ကြိမ်း(လိုက်);upset, be;l

rozčilený, být ("hněv vychází");ဒေါသထွက်;irritated, be ("anger comes out");l writ.

rozčilený, být ("mysl (je) špatná");စိတ်ဆိုး -နဲ့;irritated, be ("mind (is) bad");l

rozčítit se: Asi se rozčítíš (na mě za to, co ti teď řeknu).;ကြိမ်း: ခင်ဗျား ကြိမ်းလိုက်ပါဦးမယ်။;angry, get: You may get angry with (me for what I am going to tell you now).;fut. pol.

rozdělený, být;ခွဲ;divided, be;l

rozdělený: Přestože jsou tyto státy a správní oblasti (regiony) rozděleny, všechny národnosti Myanmaru, včetně chudých i bohatých, žijí pospolu.;ခွဲ: ဒီလီပြည်နယ်နဲ့ တိုင်းတွေ ခွဲထားပေမယ့် မြန်မာတိုင်းရင်းသားအားလုံး ဆင်းရဲလဲ အတူတူ ချမ်းသာလဲ အတူတူနေကြပါတယ်။;separated: Although these states and divisions are divided, all Myanmar nations, including poor and rich, live together.;

rozdělit;ခွဲထား ° ခွဲ;split ° divide ° separate;T

rozdělit ("nechat-odděleně" (coby) částí);ဝိုင်းခြား;divide ("keep-separate" (as) parts");T

rozdělit ("oddělit, oddělit (a) rozštěpit");သီးသန့်ခွဲ;separate ("separate, chaff (and) split");T

rozdělit: Prosím, rozdělte toto ("samotné") jablko na čtyři části ("(a) dejte").;ခွဲ: ကျေးဇူးပြုပြီး ဒီပန်းသီးလေးကို လေးစိတ်ခွဲပေးပါ။;divide: Please, divide this ("very") apple into four parts ("(and) give").;imper. pol.

rozdělit: Rozdělím (to) na dva stejné sloupce.;သီးသန့်ခွဲ: ကော်လံနှစ်ခုစီ သီးသန့်ခွဲပါတယ်။;separate: (I) separate (it) to two equal columns.;pol.

rozdíel ("být-odlišný (a) zastavit {jmenec}");ခြားနားချက်;difference ("be-different (and) stop {nouner}");n.

rozdíel ("lišit-se (a) odlišovat-se {jmenec}");ကွဲပြားချက်;difference ("differ (and) vary {nouner}");n.

rozdrcen, být;ကျေ;crushed, be;l

rozdrcený, být ("zničit (a) být-roztroušený");ပျက်ပြား;shattered, be ("destroy (and) be-scattered");l

rozejít se (ve vztahu);ပျက်;break up (in relationship);T

rozejít se (ve vztahu): Rozejít se s přítelkyní.;ပြတ်: ရည်းစားနဲ့ ပြတ်တယ်;;break up (in relationship): Break up with girlfriend.;col.

rožeň ("pec² (na) grilování¹ masa³");အသားကင်မီးဖို;barbecue (spit, "stove² (for) barbecuing¹ meat³");n.

rozeznat ("ohraničit (a) poznamenat");သတ်မှတ်;make out (recognize, "demarcate (and) note");T

rozeznávat: Aby vyvolali vlastenectví vůči Myanmarské národnosti, (za povzbuzování), rozeznávají tento den jakožto "Národní Den.";သတ်မှတ်: မြန်မာတမျိုးသားလုံးအား မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ် တက်ကြွအောင် လှုံ့ဆော်ပေးသော ထိုနေ့ကို အမျိုးသားနေ့ဟု၍ သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်;;recognize: In order to arouse the nationalism towards the Myanmar nationality, encouraging, they have recognized this day as "National Day".;p.s. pl. pol. writ.

rozhněvat se;ကြိမ်း(လိုက်);irritated, become;T

rozhodčí (ve hře nebo diskuzi, "rozhodčí², velká² osoba¹");ဒိုင်လူကြီး(တစ်ဦး);referee (in game or discussion, "referee², big² person¹");sg.

rozhodně ("ke skutečnosti, "stability (and) spinning");အသေအချာ;definitely ("stability (and) spinning");adv

rozhodně ("ke skutečnosti");တကယ်တော့;definitely ("to reality");adv

rozhodně: Co se týče ("do") těchto míst, rozhodně tam ("ty") jdi až (tam) dojedeš.;ပေါ့: အဲဒီနေရာတွေကိုတော့ ခင်ဗျားရောက်တဲ့အခါ သွားတာပေါ့;;surely: As for ("to") those places, you indeed (should) go (there) when you arrive.;pol. col. um.

rozhodnout ("přejít¹ (přes) konec² (a) upevnit²");ဆုံးဖြတ်ထား;decide ("cross¹ end² (and) fix²");T

rozhodnout ("rozbít výslovně");ပြတ်သား;decide ("break explicitly");l

rozhodnout ("uhodit³ (a) být-statečný¹⁰, přejít¹ (přes) konec² {jmenec}²");ဆုံးဖြတ်ချက်ချရဲ;decide ("strike³ (and) be-brave¹⁰ (to) cross¹ end² {nouner}²");T

rozhodnout ("uhodit³ přejít¹ (přes) konec² {jmenec}²");ဆုံးဖြတ်ချက်ချ;decide ("strike³ cross¹ end² {nouner}²");T

rozhodnout se ("(být) hodně¹ rozhodný");ပြတ်သား;decide ("be-desicive much");l

rozhodnout se ("dojít-na-konec (a) přejít¹");ဆုံးဖြတ်;decide ("come-to-end (and) cross");T

rozhodnout se ("překročit¹ konec³");ဆုံးဖြတ်;decide ("cross¹ end³");T

rozhodnout se jinak (změnit rozhodnutí, "zničit¹ rozhodnutí");ဆုံးဖြတ်ချက်ချက်;decision, change (change one's mind, "destroy¹ decision");T

rozhodnout se: Co se týče mě, (když já) rozhodnu, nepodívám se ani zpět (~ "otočit (a) podívat").;ပြတ်သား: ငါဆိုရင်

ပြတ်သားတယ် လည်တောင်မကြည့်;;decide: As for me, (when I) decide, (I) don't even look back (~ "turn (and) look");.col.

rozhodnout se: Rozhodl jsem se (tam) zůstat.;ဆုံးဖြတ်: နေဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါတယ်;;decide: (I) decided to stay (there).;p.s. pol.

rozhodnout se: Vskutku, rozhodla jsem se sbírat dokonalosti (~ pāramī).;ဆုံးဖြတ်ထား: အထုံစုဘို့တော့ (~ အထုံပါဖို့တော့) ဆုံးဖြတ်ထားပါတယ်;;decide: (I) decided, indeed, to collect perfections (~ pāramī).;pol.

rozhodnutí ("přejít¹ přes konec² {jmenec}²");ဆုံးဖြတ်ချက်;decision ("cross¹ end² {nouner}²");n.

rozhodnutí, učinit ("přejít¹ (přes) konec² (a) následovat²");ဆုံးဖြတ်လိုက်;termination, make ("cross¹ end² (and) follow²");T

rozhodnutí, učinit ("přejít¹ (přes) konec² (a) upevnit²");ဆုံးဖြတ်ထား;decision, make a ("cross¹ end² (and) fix²");T

rozhodnutí, učinit ("uhodit³ (a) být-statečný¹⁰, přejít¹ (přes) konec² {jmenec}²");ဆုံးဖြတ်ချက်ချရဲ;decision, make a ("strike³ (and) be-brave¹⁰ (to) cross¹ end² {nouner}²");T

rozhodnutí, učinit ("uhodit³ přejít¹ (přes) konec² {jmenec}²");ဆုံးဖြတ်ချက်ချ;decision, make a ("strike³ cross¹ end² {nouner}²");T

rozhodnutí, učinit: Učinil jsem pevné rozhodnutí být výborným mnichem.;ဆုံးဖြတ်လိုက်: ငါ အရမ်းကောင်းမွန်တဲ့ ရဟန်းတ(စ်)ပါး ဖြစ်ဖို့ လုံးဝဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီ။ (~ အရမ်းတော်တဲ့ ရဟန်းတ(စ်)ပါး ဖြစ်ဖို့ ငါ လုံးဝဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီ);determination, make: I made a strong determination to be an excellent monk.;p.p. col.

rozhodnutí: (Ona) změnila (své) rozhodnutí. ("Její rozhodnutí se již změnilo.");ဆုံးဖြတ်ချက်: သူမရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဖျက်ပြီးပါပြီ;decision: She changed her mind. ("Her decision has already changed.");p.p. pol.

rozhodnutí: (To) rozhodnutí je tak pevné, že jej nic nemůže zničit.;ဆုံးဖြတ်ချက်: ဆုံးဖြတ်ချက်က ဘာမှ အဲဒါကို မဖျက်နိုင်လောက် ခိုင်မာပါတယ်;;decision: The decision is so firm, that nothing can (ever) destroy it.;pol.

rozhodnutí: Moje pevné rozhodnutí mi pomáhá pokračovat v mém úsilí.;ဆုံးဖြတ်ချက်: ငါ့ရဲ့ ကြိုးစားအားထုတ်မှုတွေကို ငါ့ရဲ့ ခိုင်မာတဲ့ဆုံးဖြတ် ချက်တွေက ဆက်လက်ကူညီနေမှာပဲ;;determination: My strong determination helps me to continue in my effort.;col. cont.

rozhodný, být ("(být) hodně¹ rozhodný");ပြတ်သား;decisive, be ("be-desicive much");l

rozhodný, být ("rozbít výslovně");ပြတ်သား;decisive, be ("break explicitly");l

rozhodný, být: Mysli asijských lidí (zejména Myanmarů) nedokážou být tak moc rozhodné jako (ty) Evropských lidí.;ပြတ်သား: အာရှကလူတွေ (အထူးသဖြင့်မြန်မာတွေ)ရဲ့ စိတ်အတွက် ဥရောပကလူတွေလို အရမ်းကြီး မပြတ်သားတတ်ကြဘူး;;decisive, be: Minds of Asian people (especially Myanmar) cannot be as greatly decisive as (those of) European people.;

rozhodování ("přejít¹ (přes) konec² {jmenec}²");ဆုံးဖြတ်ခြင်း;deciding ("cross¹ end² {nouner}²");n.

rozhodování: Po vynesení rozsudku u soudu je rozhodování zcela dokončeno.;ဆုံးဖြတ်ခြင်း: တရားရုံးက စီရင်ချက် ချပြီရင် ထိုအချိန် ဆုံးဖြတ်ခြင်း လုံးဝ ပြီးဆုံးပါတယ်။ (~ တရားရုံးက စီရင်ချက်ချပြီးချိန်

ဆုံးဖြတ်ခြင်း လုံးဝ ပြီးဆုံးပါတယ်။);deciding: After passing a judgment at court, the deciding is completely finished.;pol. rozhodování: V tu dobu je rozhodování zcela ukončeno.;ဆုံးဖြတ်ခြင်း: ထိုအချိန် ဆုံးဖြတ်ခြင်း လုံးဝ ပြီးဆုံးပါတယ်။ (~ ထိုအချိန် လုံးဝဆုံးဖြတ် ပြီးပြီ။);deciding: At that time the deciding is completely finished.;pol. rozhovor (“diskutovat {jmenec}”);ဆွေးနွေးခြင်း;talk (“discuss {nouner}”);n. rozhovor: důvěrný (a) přátelský rozhovor;ဆွေးနွေးခြင်း: ရင်းနှီးဖော်ရွေစွာ ဆွေးနွေးခြင်း;talk: Intimate (and) friendly talk; rozkaz;အမိန့်(တစ်ခု);order;sg. rozkaz (králův atd.);အမိန့်(တစ်ခု);order (from a king etc.);sg. rozkaz: Proto, dle (králova) rozkazu, výsost by se (na to) měla podívat po vykopání toho nalodění.;အမိန့်: ဒါကြောင့် ဘုရင့်အမိန့်အရ ကန်ဘောင်ကို တူးပြီးကြည့်ကြရတယ်။;decree: Therefore, according to the (king's) decree, having dug the embarkment, majesty should see.; rozkaz: Říká se, že Na Ňova manželka také z (~ “kvůli”) rozkazu krále dostala strach.;အမိန့်: ဘုရင့်အမိန့်မို့ ငည့်ဇနီးလဲ ကြောက်နေသတဲ့။;decree: It is said, that Nga Nyo's wife was also afraid because of the king's decree.; rozkoš: smyslná rozkoš (“rozkoš přeměty smyslů”);ကြည်နူးမှု: ကာမဂုဏ် အာရုံကြည်နူးမှု;pleasure: sensual pleasure (“pleasure (by) sensual objects”); rozkrájet (na plátky);လီး ° လီးဖြတ် ° ဖြတ်;cut up;T rozličné (“mnoho (a) různé”);အများအပြား;diverse (“many (and) various”);adj. rozličného druhu;အမျိုးမျိုး;several kinds;adj. rozličný, být;စုံ;diverse, be in;I rozlišit (“nechat-odděleně¹ (coby) části”);ပိုင်းခြား;distinguish (“keep-separate¹ (as) parts”);T rozlít se;လျှံထွက်;spill;I rozlitý, být;ဖိတ်(နေ);spilt, be;I rozlitý, být: Na ulici je hodně rozlitého oleje.;ဖိတ်(နေ): လမ်းပေါ်မှာ ဆီတွေ ဖိတ်နေတယ်။;spilled, be: Much of oil is spilled on the road.;cont. col. rozmanitý;အမျိုးမျိုး;manifold;adj. rozmanitý, být;စုံ;multifarious, be in;I rozmyslet si (~ “myslet”): Rozmysli si to. (“Mysli najisto, prosím.”);စဉ်းစား: သေချာစဉ်းစားပါဦး။;think: Think (it) over. (“Think for sure, please.”);imper. pol. rozpačitý, být (“síla bolí”);အားနာ;embarrassed, be (“strength hurts”);I rozpoznat;မှတ်မိ;recognize;T rozpoznat (“ohraničit (a) poznamenat”);သတ်မှတ်;recognize (“demarcate (and) note”);T rozpoznat někoho (“setkat-se¹ (s) podobou”);ပုံတွေ;recognize sb. (“meet¹ form”);T rozpoznat někoho (rozpoznat, “chytit¹ (s) znaménko”);မှတ်မိ;recognize sb. (“catch¹ mark”);T rozpoznat někoho: Copak (mě) ne(roz)poznáváš?;ပုံတွေ: ပုံမတွေ့ဘူးလား။;recognize sb.: Don't (you) recognize (me)?;inter. col. rozprostřít;ကား;spread out;T

rozprostřít (se, “rozprostřít-se (a) být-všude”);ပျံ့နှံ့;spread (“spread (and) be-everywhere”);I rozprostřít pod něco;နှီး;spread under sth.;T rozprostřít se;ကား;spread out;T rozptýlit;ပျံ့;scatter;T rozptýlit se (“jit², mít-mezery¹ (a) být-široký”);ပြန့်ကျဲသွား;straggle (“go² having-gaps¹ (and) broad”);I rozpustit (v tekutině);ဇော်; dissolve (in liquid);T rozradostněný, být: Musím být šťastný (a) rozradostněný, poněvadž jsem si teď vzal (~ “sebral”) učitele nebo staršího bratra.;ပီတိဖြစ်: တပည့်တော် ခုမှ ဆရာတစ်ပါး သိမဟုတ် အကိုတစ်ယောက် ကောက်ရသလို ဝမ်းသာပီတိဖြစ်ရပါတယ်။;joyful, be: I must be happy (and) joyful, as (I) have picked up now a teacher or an elder brother.;pol. utmn. rozrušený, být (“(srdce) buší”, “hrud” skáče”);ရင်ခုန်;agitated, be (“(heart) palpitates”, “breast jumps”);T rozsáhle (“široce (a) neskromně”);အကျယ်တဝင့်;extensively (“widely (and) immodestly”);adv. rozsáhlý, být (“velký (a) široký”);ကြီးကျယ်;extensive, be (“big (and) wide”);adj. rozšířený, být;ကျယ်;spread, be;I rozšířit;ခင်း ° ကူး;spread;T rozšířit se (“šířit-se (a) rozvíjet-se”);ပြန့်ပွား;spread (“spread (and) develop”);I rozšířit se: Bojkot studentů Rangúnské University se rozšířil do různých míst a čtvrtí a (pak) také provinční studentni (začli) bojkotovat.;ပျံ့နှံ့: ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများသပိတ်သည် အနယ်နယ်အရပ်ရပ်သို့ ပျံ့နှံ့သွားပြီး နယ်ကျောင်းများကလည်း သပိတ်မှောက်ကြပါသည်။;spread: The boycott of the Yangon University students spread to various places and quarters and (then) also the provincial students (started to) boycott.;pol. writ. pl. rozštěpit;ခွဲ;split;T rozsudek (u soudu, “zarovnat (a) připravit {jmenec}”);စီရင်ချက်;judgment (at court, “line-up (and) prepare {nouner}”);n. rozsudek, vynést (u soudu, “uhodit³ zarovnat° (a) připravit¹ {jmenec}²”);စီရင်ချက်ချ;sentence, pass a (at court, “strike³ line-up° (and) prepare¹ {nouner}²” ° judgment, pass a (at court, “strike³ line-up° (and) prepare¹ {nouner}²”);n. rozsudek, vynést: Po vynesení rozsudku u soudu je rozhodování zcela dokončeno.;စီရင်ချက်ချ: တရားရုံးက စီရင်ချက်ချပြီးရင် ထိုအချိန် ဆုံးဖြတ်ခြင်း လုံးဝ ပြီးဆုံးပါတယ်။ (~ တရားရုံးက စီရင်ချက်ချပြီးချိန် ဆုံးဖြတ်ခြင်း လုံးဝ ပြီးဆုံးပါတယ်။);judgment, pass a: After passing a judgment at court, the deciding is completely finished.;pol. roztomilý: Tato kočka je vhodná k zamilování si (~ roztomilá).;ချစ်: ဒီကြောင် ချစ်စရာကောင်းတယ်။;adorable: This cat is adorable (~ lovely).;col. rozřídít;ခွဲ;sort out;T rozřídít (“sbírat² podobné¹ druhy”);မျိုးတူစု;categorize (“collect² similar¹ kinds”);T rozřídít: rozřídít ty části;ခွဲ: အဲဒီ အပိုင်းတွေကို ခွဲသည်;sort out: sort out those parts;v.

roztrousit;[ပုံ];scatter;T
roztrousit se (“jít², mít-mezery¹ (a) být-
široký⁰”);[ပုံ];scattered, get (“go² having-gaps¹ (and)
broad⁰”);I
rozum, mít (~ “chytrý, být”): Příteli, měj rozum (~ “bud’
chytrý”);[ပုံ];လိမ္မာ: လိမ္မာပါတော့ကွာ။;clever, be: Friend, be clever!;
rozum, mít (“kroutit (a) být-pevný”);[ပုံ];လိမ္မာ (from လိမ္မာ);clever, be
(“two-twist (and) be-firm”);I
rozumět (“dát² točení⁰ ucha¹”);[ပုံ];နားလေးပေး;understand (“give²
ear⁰ spinning¹”);T
rozumět (“probodnout¹ (a) chytit²
charakter⁰”);[ပုံ];သဘောပေါက်မိ;understand (“pierce¹ (and) catch²
(the) character⁰”);I
rozumět (“probodnout¹ charakter⁰”);[ပုံ];သဘောပေါက်;understand
(“pierce¹ (the) character⁰”);I
rozumět (“ucho se-otáčí”);[ပုံ];နားလည်;understand (“ear spins”);T
rozumět (“vědět (a) vidět”);[ပုံ];သိမြင်;understand (“know (and)
see”);I
rozumět jasně (“vědět (a) vidět”);[ပုံ];သိမြင်;understand clearly
(“know (and) see”);I
rozumět: abych se naučil rozumět barmské výslovnosti;[ပုံ];နားလည်: ဗမာစကား အသံထွက်ကို နားလည်ရန်လေ့လာဖို့အတွက်;understand: in
order to learn to understand the Burmese pronunciation;
rozumět: Chci, abyste rozuměli, kdyby to trvalo dlouho.
(preventivní varování, že by něco mohlo trvat
dlouho);[ပုံ];နားလည်ပေး: ကြာမီရင်
နားလည်ပေးစေချင်ပါတယ်။;understand: (I) want (you) to
understand, if (it) takes long time. (precautionary warning that
sth. may take long time);pol.
rozumět: Moc nerozumím.;[ပုံ];နားလည်: သိပ်နားမလည်ဘူး။;understand: (I) don't understand much.;
rozumět: Nerozumím.;[ပုံ];နားလည်: နားမလည်ပါဘူး။;understand: (I)
don't understand.;pol.
rozumět: Nerozumím. Prosím, vysvětlí.;[ပုံ];နားလည်: နားမလည်ဘူး။
ရင်းပြပါအုံး။;understand: (I) don't understand. Please,
explain.;imper. pol. col.
rozumět: Pořád rozumím jen trošičku.;[ပုံ];နားလည်: နည်းနည်းလေးပဲ
နားလည်သေးတယ်။;understand: (I) still understand just little bit.;
rozumět: Rozumím jen trochu.;[ပုံ];နားလည်: နည်းနည်းလေး
နားလည်ရုံပါ။;understand: (I) understand just little.;pol. col.
rozumět: Rozumíš?;[ပုံ];နားလည်: နားလည်လား။;understand: Do (you)
understand?;inter.
rozumět: Trochu rozumím.;[ပုံ];နားလည်: နဲ့နဲ့
နားလည်ပါတယ်။;understand: (I) understand a little.;pol.
rozházně (“měřice (a) vážice”);[ပုံ];ချင်ချင်ချင်ချင်;deliberately
(“measuring (and) weighing”);adv.
rozházný, být (“měřit (a) vážit”);[ပုံ];ချင်ချင်;deliberate, be (“measure
(and) weigh”);I
rozvažovat (“vzít (a) uvažovat”);[ပုံ];လူ့;ponder (“take (and)
consider”);T
rozvést (vypracovat, “široce rozšířit”);[ပုံ];အကျယ်ချဲ့;expand
(elaborate, “widely expand”);T
rozvíjet (také o zemi, “vytvářet (a) opravovat”);[ပုံ];ပြင်;develop
(also about a country, “make (and) repair”);T

rozvíjet (také o zemi, “vytvářet, opravovat (a) měnit (a) měnit
{imenec}”);[ပုံ];ပြင်ပြောင်းလဲရေး;development (also about a country,
“make, repair (and) change (and) change {nouner}”);T
rozvíjet (také o zemi, “vytvářet, opravovat (a) měnit (a)
měnit”);[ပုံ];ပြင်ပြောင်းလဲ;develop (also about a country, “make,
repair (and) change (and) change”);T
rozvíjet se (“zvětšit-se (a) vystupovat”);[ပုံ];တိုးတက်;progress
(“increase (and) ascend”);T
rozvíjet se (prosperující, “zvyšovat-se (a) zlepšovat-
se”);[ပုံ];တိုးတက်;develop, be (prosperous, “increase (and)
improve”);I
rozvinout;[ပုံ];အလွှား;develop;T
rozvinout (“dojít (stavu, že) je-velký⁰ (a)
velký¹”);[ပုံ];ကြီးထွားလာ;develop (“come² (to) be-big⁰ (and) large¹”);I
rozvinout (metodu, věc, “být v nadbytku (a)
mnoho”);[ပုံ];ပိုများ;develop (a method, a thing, “be-in-excess (and)
much”);I
rozvinout se;[ပုံ];ဖွံ့ဖြိုး;develop;I
rozvinout se (“zvětšit-se (a) vystupovat”);[ပုံ];တိုးတက်;develop
(“increase (and) ascend”);T
rozvinout: Mám ti říct, že jsem nikdy nepraktikovala (meditaci)?
(“Měla bych (ti) říci, že (jsem) již rozvinula?”);[ပုံ];ဖွား: မဖွားဖူးလို့
ပြောရမလား။;develop: May I tell you, that I have never
practised (meditation)? (“Should (I) tell (you), that (I) have
already developed?”);inter. col.
rozvinout: Rozvíjel ctnost, soustředění (a)
moudrost.;[ပုံ];ကြီးထွားလာ: သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၊
ကြီးထွားလာခဲ့ပါတယ်။;develop: (He) developed morality,
concentration (and) wisdom.;p.s. pol.
rozvinout: Rozvinul meditaci (~ “způsob meditace”) dle (svých)
zkušeností.;[ပုံ];ဖွံ့ဖြိုး: အတွေ့အကြုံအရ ဘာဝနာနည်းလမ်း
ဖွံ့ဖြိုးတယ်။;develop: (He) developed meditation technique
according to (his) experience.;
rozvoj (“rozvinout se”): Kvůli těmto studentům národní duch
obyvatel ožil (a) přišel k rozvoji.;[ပုံ];ထိုကျောင်းများ
ကြောင့်အမျိုးသားစိတ်ဓါတ်များလည်း
ပိုမိုနိုးကြားဖွံ့ဖြိုးလာပါသည်။;develop: Because of these students,
the national spirit of the citizens also awakened and happened
(~ “came”) to develop.;pol. writ.
rozvoj (“rozvinout-se (a) stoupat
{imenec}”);[ပုံ];တိုးတက်မှု;development (“develop (and) ascend
{nouner}”);n.
rozvoj (“rozvoj vystupuje(vzhůru)”);[ပုံ];အတိုးတက်;development
(“development ascends”);n.
rozvoj: Dělá se extrémě moc práce (za účelem) rozvoje země
Myanmar.;[ပုံ];ပြင်ပြောင်းလဲရေး: မြန်မာပြည်မှာ ပြင်ပြောင်းလဲရေးတွေ
တအားလပ်နေတယ်။;development: (There) is being done an
extremely much (of) work (for) the development of Myanmar
country.;cont.
rozvoj: duševní rozvoj;[ပုံ];တိုးတက်မှု: စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ
တိုးတက်မှု;development: spiritual development;
rozvoj: nejrozvinutější země;[ပုံ];အတိုးတက်: အတိုးတက်ဆုံး
နိုင်ငံ;development: the most developed country;n.
rozzlobený, být (“hněv vychází”);[ပုံ];ဒေါသထွက်;infuriated, be
(“anger comes out”);I writ.

rozzlobený, být ("mysl (je) špatná");စိတ်ဆိုး -နဲ့;infuriated, be ("mind (is) bad");l

rozzlobený, být (mysl (je) zlá");စိတ်ဆိုး;angry, be ("mind (is) bad");l

rtý;နှုတ်ခမ်းများ;lips;pl.

ruce ("v¹ rukou⁰");လက်ထဲ ° လက်တွင်း;hands ("inside¹ hands⁰");n.

ruce: Máš dvě ruce (a) dvě nohy.;လက်: မင်းမှာ လက်နှစ်ဘက် ခြေထောက်နှစ်ဘက်ရှိတယ်။;hands: You have two hands (and) two legs.;

ruka;လက်(တစ်ချောင်း တစ်စုံ) ° လက်(တစ်ချောင်း) ° လက်(တစ်ဖက်) ° လက်(တစ်ချောင်း);hand;sg. (one, pair) (or) sg.

ruka ("jeden¹ list² ruky⁰");လက်တစ်ဖက်;hand ("one¹ leaf² (of) hand⁰");n.

ruka ("ruka (a) paže");လက်မောင်း(တစ်ဖက်);hand ("hand (and) arm");sg.

ruka: Dával (~ "dá") lidem jídlo a pití (svou) pravou rukou.;လက်: တိုင်းသူပြည်သားများအား ညာလက်ဖြင့် စားသောက်ဖွယ်ရာများပေးမည်။;hand: He gave (~ "will give") food (and) drink to the people by (his) right hand.;fut. & p.s. writ.

ruka: dvě ruce položené na hlavě;လက်: ခေါင်းပေါ်မှာ တင်ထားတဲ့ လက်နှစ်ချောင်း;hand: two hands put on the head;n.

rukavice ("taška¹ (pro) ruku⁰");လက်အိတ်(တစ်စုံ တစ်ဖက်);glove ("bag¹ (for) hand⁰");sg. (pair, one)

rukavice: Protože se (ta) žena bude prát prádlo, má na sobě (~ "nosí") modré rukavice.;လက်အိတ်: အမျိုးသမီးက သန့်ရှင်းရေးလုပ်မလို့ လက်အိတ်အပြာ ဝတ်ထားတယ်။;gloves: Because the woman will do the laundry, (she) is wearing blue gloves.;

rukopis ("list¹ palmyrové-palmy⁰");ထန်းရွက်(တစ်ရွက်);manuscript ("toddy-palm leaf");sg.

rukopis ("palmový-list");ပေ(တစ်ရွက်);manuscript ("palm-leaf");sg.

rukopis ("psaní (a) vyrývání");အရေးအသား;handwriting ("writing (and) composing");n.

rukopis (starý): S ohledem na (stará) psaní a rukopisy nemohu moc (ani) široce vysvětlavat.;ပေ: အများကြီးကျယ်ပြန့်ပါသဖြင့် စာနှင့် ပေနှင့် ရှင်းပြတတ်ပါ။;manuscript (old): (I) cannot explain much (and) broadly, with reference to (old) writings and manuscripts.;pol.

rukou ("s rukou"): esej, tyto eseje musí být napsány ("s") rukou.;လက်နဲ့: ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာ ဒီစာစီတကုံးတွေ(ကို) လက်နဲ့ ရေးရတယ်။;hand, by ("with hand"): Regrettably, these essays must be written by (~ "with") hand.;col.

rukou, z: Snažil se zachránit krále Sô Lû z rukou nepřátel.;လက်မှ: စောလူးမင်းကို ရန်သူများလက်မှ ကယ်ရန်ကြိုးစားသည်။;hands of, from: (He) tried to rescue king Saw Lu from hands of enemies.;writ.

ruksak ("taška² (která se) nosí-na¹ zádech⁰");ကျောပိုးအိတ်(တစ်လုံး , တစ်အိတ်);backpack ("bag² (to) carry-on¹ back⁰");sg.

růpa (hmota či tělo, zejm. jedna z hlavních součástí bytosti);ရုပ်;růpa (matter or body, esp. one of the main constituents of person);n. P. růpa (= matter, form)

růpa-nāma (tělo a mysl, dvě základní součásti bytosti);ရုပ်နာမ်;růpa-nāma (body and mind, the two principal constituents of person);n. P. nāma-růpa (= mind - form)

rušit: Omlouvám se, že ruším. (lze použít na začátku konverzace);နှောင့်ယှက်: နှောင့်ယှက်မိတာ အားနာပါတယ်။;disturb: (I) am sorry for disturbing (you). (may be used in the beginning of a conversation);pol.

rušivý, být ("dávati utrpení⁰");ဒုက္ခပေး;troublesome, be ("give¹ suffering⁰");l

Ruská (země);ရုရှား(နိုင်ငံ);Russian (country);name.

růst (~ "rozdělit"): Mnoho listů roste (~ "je-rozděleno").;ဝေ: သစ်ရွက်များ ဝေတယ်။;grow ("distribute"): Many leaves are growing (~ "distributed").;

různá místa (a) čtvrti;အနယ်နယ်အရပ်ရပ်;various places (and) quarters;n.

různá místa (a) čtvrti: Bojkot studentů Rangúnské University se rozšířil do různých míst a čtvrtí a (pak) také provinční studentní (začli) bojkotovat.;အနယ်နယ်အရပ်ရပ်: ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများသပိတ်သည် အနယ်နယ်အရပ်ရပ်သို့ ပျံ့နှံ့သွားပြီး နယ်ကျောင်းများကလည်း သပိတ်မှောက်ကြပါသည်။;various places (and) quarters: The boycott of the Yangon University students spread to various places and quarters and (then) also the provincial students (started to) boycott.;pol. writ. pl.

různě;အမျိုးမျိုး;various;adj.

různě ("mnoho (a) různě");အများအပြား;various ("many (and) various");adj.

různě: Před tím (zde) byly různé druhy novin.;အမျိုးမျိုး: အရင်က သတင်းစာအမျိုးမျိုး ရှိပါတယ်။;various: Before (there) were various kinds of newspapers.;pol.

různě: V laickém životě, laici mají různé potíže (a) problémy.;အမျိုးမျိုး: လူ့ဘဝမှာ လူတွေဟာ အမျိုးမျိုးကိစ္စတွေ (~ ကိစ္စအမျိုးမျိုး) ပြဿနာတွေ (~ ပြဿနာအမျိုးမျိုး) ရှိကြတယ်။;various: In lay life, lay people have various issues (and) problems.;

různorodý;အမျိုးမျိုး;manifold;adj.

různorodý, být;စုံ;heterogenous, be in;n

různý;အမျိုးမျိုး;various;adj.

různých délek, být;စဉ်လိုက်;various lengths, be of;n.

různých druhů;အမျိုးမျိုး;various kinds, of;adj.

různých druhů, být;စဉ်လိုက်;various kinds, be of;n.

různých druhů, být: Jsou různé délky mnišského-života ("velkých") mnichů.;စဉ်လိုက်: ရဟန်းတော်တွေမှာ ဝါစဉ်လိုက်တယ်။;various kinds, be of: (There) are various kinds of ("great") monks' monkhood length.;mn. Bh.

různých počtů, být;စဉ်လိုက်;various numbers, be of;n.

různými způsoby;အမျိုးမျိုး;various ways, in;adv.

různými způsoby: Od té doby anglická vláda různými způsoby utiskovala (a) utlačovala lid Myanmaru (~ "Myanmar").;အမျိုးမျိုး: ထိုအချိန်မှစ၍ အင်္ဂလိပ်အစိုးရက မြန်မာတို့ကို အမျိုးမျိုးဖိနှိပ် ချုပ်ချယ်ခဲ့ပါသည်။;various ways, in: Since that time, indeed, English government in various ways tyrannized (and) oppressed the Myanmars.;p.s. writ.

růžová barva ("květinová barva");ပန်းရောင်;pink color ("flower's color");n.

ryba;ငါး(တစ်ကောင်) ° ငါး(တစ်ကောင်);fish;sg.

ryba s hranolkami;ဖစ်ရ်အင်ချစ်;fish and chips;n. E. fish and chips

rybí omáčka ("zcela⁰ modrá¹ nápoj²");ငါးရည်;fish sauce ("completely⁰ blue¹ drink²");n.

rybí pasta ("placatá¹ ryba⁰");ငပိ (from ငါးပိ) ° ငါးပိ;fish paste ("flat¹ fish⁰");n.

rychle;အမြန် ° မြန်မြန် ° အလျင် ° အလျင်စလို;quickly;adv.

rychle ("být-mocný (a) propíchnout");တဟုန်ထိုး;quickly ("to (be) powerful (and) pierce");adv.

rychle ("prostě⁰prostě² mocně¹");တဟုန်တည်း;quickly ("just⁰just² powerfully¹");adv.

rychle ("rychlý (a) rychlý {adv.}");လျင်မြန်စွာ;quickly ("fast (and) quick {adv.}");adv.

rychle: (On) jde rychle.;မြန်မြန် သူ မြန်မြန် လမ်းလျှောက်တယ်။;fast: He walks fast.;

rychle: Běží rychle.;အမြန် အမြန်ပြေးနေတယ်။;quickly: (He) runs quickly.;cont.

rychle: Kéž jsi schopný překonat jakékoliv těžkosti a kéž jsi schopný rychle usilovat o pokrok za (svým) cílem.;လျင်မြန် အခက်အခဲဟူသမျှ ကျော်လွှားနိုင်ပြီး လိုရာပန်းတိုင်သို့ လျင်မြန်စွာ တက်လှမ်းနိုင်ပါစေ။;quickly: May (you) be able to overcome whatever difficulties and may (you) be able to strive quickly for advancement towards (your) goal.;w. pol.

rychle: Lze poslat e-mail, ("aby (byl)") rychleji než pohled.;မြန်မြန် အီးမေးလ်ကို ပို့စကတ်ထက် မြန်မြန်ရောက်အောင်ပို့နိုင်တယ်။;quickly: (One) can send e-mail ("to (be)") more quickly than a postcard.;

rychle: Nemohu jíst rychle.;အမြန် ကျွန်တော် အမြန်မစားတတ်ပါဘူး။ (possible answer to အားမနာပါနဲ့);quickly: I can't eat quickly.;pol. um.

rychlost: Rychlost auta je 40 km za hodinu. ("Auto řídí s rychlostí 40 kilometrů (za) jednu hodinu.");နှုန်း ကားက တစ်နာရီကိုလိုတာ ၄၀နှုန်းနဲ့ မောင်းတယ်။;speed (~ "rate"): The car's speed is 40 kms per hour. ("Car drives with rate (of) 40 kilometers (per) an hour.");

rychlý, být;မြန်;fast, be ° quick, be;l

rychlý: Vlak je rychlejší než (ten) muž.;မြန် ရထားက အမျိုးသားထက် ပိုမြန်တယ်။;quick: The train is quicker than the man.;

rýma ("chytání¹ studena⁰");အအေးဖို့ခြင်း;cold (sickness, "catching¹ coldness⁰");n.

rýmu, mít ("chytout¹ studeno⁰");အအေးမိ(နေ);cold, have (sickness, "catch¹ coldness⁰");l.

rýmu, mít: (Ta) žena má (~ "chýtila") rýmu.;အအေးမိ အမျိုးသမီး အအေးမိသွားတယ်။;cold, have: The woman got cold.;s.p.

ryže;ထမင်း;rice;n.

ryže (nevařená);ဆန်;rice (uncooked);n.

ryže pulao ("ryže² (jako) mladá¹ měď⁰");ဒန်ပေါက်ထမင်း;rice, pulao (rice cooked in a seasoned broth ("rice² (like) young¹ copper⁰");n.

ryže, smažená ("smažená¹ ryže⁰");ထမင်းကြော်;rice, fried ("fried¹ rice⁰");n.

ryže: Moje manželka umí velice dobře vařit rýži a omáčky.;ထမင်း ကျွန်တော့်ဇနီးက ထမင်းဟင်း ကောင်းကောင်းချက်တတ်ပါတယ်။;rice: My wife can cook rice and curry very well.;pol. um.

ryže: Nejím nic kromě ryže.;ထမင်း ထမင်းကလွဲလို့ ကျွန်တော် ဘာမှ မစားဘူး။;rice: Except rice (I) don't eat anything.;um.

ryžové pole;လယ်(တစ်ကွက်);paddy field;sg.

ryžové pole ("pole, otevřené-pole");လယ်ကွင်း;paddy field ("field, open-field");n.

ryžové vermicelli v rybí polévce (mohenga, národní jídlo Barmy, "hořká² omáčka¹ hněvu⁰");မုန့်ဟင်းခါး [mohengā];rice vermicellin in fish soup (mohinga, national dish of Burma, "bitter² curry¹ (of) hatred⁰");n.

s;နဲ့ ° လျက် ° ဖြင့်;with ° by;prep.. col. (or) suff. prep. (or) suff. conj. col. (or) suff. (or) conj. col.

s ("{příslovec} (a) s");စွာဖြင့်;with ("by (and) by") ° by ("by (and) by");suff.

s ("zahrnovat");ပါ;with ("include");l

s (následuje za pod. jm.);နဲ့;with (follows n.);suff. prep.

s čím: S jakým masem to budeš jíst?;ဘာ -နဲ့ ဘာအသားနဲ့ စားမလဲ။;with what: What meat will you eat it with?;col.

S kým .. (sloveso v bud. čase)?;ဘယ်သူနဲ့ -မလဲ;Who will you .. (v.) with?;pron. inter. fut. col.

S kým .. (sloveso)?;ဘယ်သူနဲ့ -လဲ;Who do you .. (v.) with?;pron. inter. col.

s kým (~ "do koho"): Tak s kým mohu mluvit? (i do telefonu);ဘယ်သူကို -လဲ ဒါဖြင့် ဘယ်သူကို ပြောနိုင်မလား။;to who: Then, who can I speak to? (also during telephone conversation);inter. fut.

s kým: S kým chcete mluvit? (i do telefonu);ဘယ်သူနဲ့ -လဲ ဘယ်သူနဲ့ ပြောချင်ပါသလဲ။;with who: Who do you want to speak with? (also in telephone conversation);inter. col. pol.

s ohledem na;ပါသဖြင့်;with reference to;

s ohledem na ("jsouce² promíchaný¹ (a) spojený⁰");စပ်လျဉ်း၍ နှင့်;with regards to ("being² intermingled¹ (and) connected⁰");conj.

s předstihem (v čase);နှင့်;in advance (of time);adv.

s, spolu;အတူ -နှင့်;with, together;adv.

s, spolu: Kopíruji ten slovník ("spolu") s kamarádem.;အတူ -နှင့် ထိုအဘိဓာန်အား မိတ်ဆွေတစ်ယောက်နှင့် အတူ ကူးကြပါတယ်။;with, together: (I) copy that dictionary ("together") with a friend.;pol.

s: (Ten) muž s kudrnatými vlasy a vousy.;နဲ့ အမျိုးသားက ဆံပင်ကောက်ကောက် မုတ်ဆိတ်မွေးနဲ့;with: The man with curled hair and beard;col.

s: Dám si to s kuřetem. ("Budu to jíst s kuřecím masem.");နဲ့ ကြက်သားနဲ့ စားမယ်။;with: I will eat (it) with chicken.;col.

s: Jed' autem. ("Jed' s autem.");နဲ့ ကားနဲ့ သွားပါ။;by ("with"): Go by car.;imper. col.

s: Můj dům je blízko Rangúnské Univerzity ("Můj dům je blízko s Rangúnskou Univerzitou.");နဲ့ ကျွန်တော့်အိမ် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်နဲ့ နီးပါတယ်။;with: My house is near Yangon University. ("My house is near with Yangon University");col. pol. um.

s: Příteli, s kým se chceš setkat?;နဲ့ ခင်ဗျား ဘယ်သူနဲ့ တွေ့ချင်သလဲ။;with: Friend, who do you want to meet with?;inter. col. um.

s: S jakým masem (to) bude jíst?;နဲ့ သူ ဘာအသားနဲ့ စားမလဲ။;with: What meat will he eat (it) with?;inter. fut. col.

s: s respektem;စွာဖြင့် ရိုသေစွာဖြင့်;by: by respect;

sahat k vyššímu stupni ("vystupovat (a) kráčet");တက်လှမ်း;reach for a higher level ("ascend (and) step");T

šála (dámská lehká šála užívaná pro formální události, tabet nebo pawa, “žlutá¹ venku^o” (?));ပဝါ(တစ်ထည်);scarf (women's light scarf used for formal occasions, tabet or pawa, “yellow¹ outside^o”);sg. P. pāvāra (= cloak, mantle)

salát (“skupina”);အသုပ်(တစ်ပွဲ);salad (“group”);sg. (portion)

salát (“zelená¹¹ skupina¹² ovoce¹ na-vaření^o (a) listy³ na-vaření^{2o}”);ဟင်းသီးဟင်းရွက်အစိမ်းသုပ်(တစ်ပွဲ);salad (“green^{1o} group¹¹ (of) cooking^o fruit¹ (and) cooking² leaves^{3o}”);sg. (portion)

salát (s dressingem, se zálivkou);အသုပ်;salad (dressed, combined with dressing);n.

salát, garnátový;ပုစွန်သုပ်;salad, shrimp;n.

salát, hlávkový (“salátový list”);ဆလတ်ရွက်(တစ်ရွက်);lettuce (“salad leaf”);sg. E. salad

salát, krevetový;ပုစွန်သုပ် ° ပုစွန်သုပ် (WS. from ပုစွန်သုပ်);salad, prawn;n.

salát, rajčatový (“salát³ (z) rajčatových^o plodů^{1o}”);ခရုန်းချင်သီးသုပ်;salad, tomato (“salad³ (of) tomato^o fruit^{1o}”);n.

salát, zázvorový (čerstvý);ရှင်းသုပ်;salad, ginger (fresh);n.

salát: (Ten) salát je prostě zelený.;အသုပ်: အသုပ်က စိမ်းနေတာပဲ။;salad: The salad is just (“being”) green.;col.

šálek (hrnek);ခွက်(တစ်ခွက်);teacup;sg.

sám;တစ်ယောက်တည်း ° မိမိဘာသာ ° ကိုယ့်ဘာသာ ° သူကိုယ်တိုင်;alone ° himself, by ° oneself;adv. col. (or) adv. (or) pron. (or) adv. writ.

sám (o lásce nebo i o kterékoliv jiné situaci);တစ်ယောက်တည်း;alone (about love or any other situation);adj.

sám (o sobě);ကိုယ်;oneself;pron.

sám (osobně, “osoba sama-sebou”);လူကိုယ်တိုင်;oneself (“person (by) oneself”);adv.

sám (osobně);ကိုယ်တိုင်;oneself (in person);pron.

sám (sami): V přítomnosti jsou také (věci), které si muži nemohou udělat sami.;ကိုယ်တိုင်: လက်တွေ့ဘဝမှာတော့ ယောက်ျားတွေ ကိုယ်တိုင်မလုပ်နိုင်တာလဲရှိပါတယ်။;oneself (themselves): In the present life there are also (things) that men cannot do themselves.;pol.

sám (sebe sama);ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်;oneself;pron.

sám (sebe);ကိုယ်တိုင်;oneself;pron.

sám sebe (sami sebe): Vskutku, lidé mohou přeceňovat sami sebe.;ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်: တကယ်တော့ လူတွေဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အထင်ကြီးတတ်ကြပါတယ်။;oneself (themselves): In fact, people may overestimate themselves.;pol.

sám sebou;ကိုယ်တိုင်;oneself, by;adv.

sám, pouze (osamocený);တစ်ယောက်တည်း ° တစ်ယောက်တည်း;lone, just;adj. col.

sám, učít se (bez učitele, “studovat³ z² jedné^o strany¹ {jmenec}^{1o}”);တစ်ဦးတည်းလေ့လာ (from တစ်ဦးတည်းလေ့လာ) ° တစ်ဦးတည်းလေ့လာ;study by oneself (without teacher, “study³ from² one^o side¹ {nouner}^{1o}”);T

sám: Dnes to napíšu (já) sám.;ကိုယ်တိုင်: ဒီနေ့ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ရေးမယ်။;oneself: Today I will write it myself.;fut. um

sám: Jdi si do Mandalaje sám.;ကိုယ်တိုင်: ခင်ဗျားကိုယ်တိုင် မန္တလေးကို သွားပါ။;oneself: Go to Mandalay yourself.;imper. pol.

sám: Jez cokoliv chceš (jíst). (“Cokoliv kdo chce jíst, (kéž) to (“kdo”) jí.”);ကိုယ်: ကိုယ်စားချင်တာ ကိုယ်စားပါ။;oneself: Eat whatever (you) want to eat. (“What one wants to eat, (may) one eat.”);imper. pol.

sám: Jsem sám (~ sama);တစ်ယောက်တည်း: ငါ တစ်ယောက်တည်းပဲ။;alone: I am alone.;col.

sám: Jsem sám.;တစ်ယောက်တည်း: ကျွန်တော် တစ်ယောက်တည်းပါ။;alone: I am alone.;pol. um.

sám: když je sám;တစ်ယောက်တည်း: တစ်ယောက်တည်းဖြစ်သောအခါ;alone: when (he) is alone;

sám: Když si (to) jeden udělá sám, tak to (také) sám dostane.;ကိုယ်: ကိုယ်လုပ်ရင် ကိုယ်ရတယ်။;oneself: If one does oneself one will get it.;prov.

sám: Kéž sám znáš své srdce.;ကိုယ်တိုင်: သင့်နှလုံးသား(ကို) (သင်)ကိုယ်တိုင် သိနိုင်ပါစေ။;yourself: May (you) know for yourself the heart of yours.;pol. w.

sám: Kromě toho, že učí ostatní lidi, (také) se učí sám.;ကိုယ်ဘာသာ: တခြားသူတွေကို သင်ပေးတာကလွဲလို့ ကိုယ့်ဘာသာလေ့လာနေတယ်။ ° မိမိဘာသာ: အခြား သူများကို သင်ကြားပေးခြင်းမှအပ မိမိဘာသာလေ့လာသင်ယူသည်။;oneself: Apart from teaching other people, (he) is studying himself (as well).;col. (or) writ.

sám: Mohou mluvit následující (tu) stranu (~ skupinu mluvčích), se kterou sami souhlasí (a) kterou mají rádi.;ကိုယ်: ကိုယ့်ဘာသာကျန့်သက်တောက် ကလိုက်ပြီး ပြောနိုင်ကြပါတယ်။;own (oneself): (They) can talk following (~ “having followed”) the side (~ group of speakers), which (they) themselves agree with (and) like.;pol. col.

sám: ty sám si myslíš;ထား: မင်းထင်ထားတယ်။;oneself: you yourself think;

sama (CZ f.);တစ်ယောက်တည်း;alone;adv.

sámanéra (novic);ကိုယ်ရင်(တစ်ပါး) (later as ကိုရင်) ° ကိုရင် (from ကိုယ်ရင်);samanera (novice) ° sāmānēra (novice);sg. rare P. sāmāṇera (= novice) (or) sg. P. sāmāṇera (= novice)

samathá, medítace (jeden z dvou hlavních druhů meditace v Buddhismu vedoucí k hlubokým stupňům soustředění, tj. džhánám, nezbytným k dosažení třetího a čtvrtého stupně osvícení);သမထ;samatha, meditation of (one of the two main kinds of meditation in Buddhism, leading to deep concentration stages of jhanas, essential for third and fourth level of enlightenment);n. Bh. med. P. samathā (= concentration)

samathá: Kromě samathā a vipassanā medítace, co ještě děláš?;သမထ: သမထ ဝိပဿနာလုပ်ခြင်းကလွဲလို့ ဘာလုပ်သေးလဲ။;samatha: What else do (you) do, apart from (“doing”) samathā (and) vipassanā meditation?;inter.

samé, to: Budeš jíst hovno? Dám ti (to) (“samé”).;ယို: ချိုးစားမလား။ ယိုပေးမယ်။;same: Will (you) eat shit? (I)ll give (“same”) to (you).;fut.

samé: To samé (i) Tobě!;ထပ်တူ: မင်းလည်း ထပ်တူပါ။;same: Same to you! (answer to a wish);w.

samohláská;သရအက္ခရာ;vowel;n. P. sara-akkhara (= vowels - letters)

samotný;တစ်ယောက်တည်း;alone;adv.

samotný (jako takový);လေး;very (itself);adj.

samotný (osamocený);တစ်ယောက်တည်း;lonesome;adj. col.

samotný: Prosím, rozdělte toto ("samotné") jablko na čtyři části ("(a) dejte").;လေး: ကျေးဇူးပြုပြီး ဒီပန်းသီးလေးကို လေးစိတ်ခွဲပေးပါ။;very: Please, divide this ("very") apple into four parts ("(and) give").;imper. pol.

samotný: Všimajíce si (svého) dechu, ("stává se, (že)") sleduji samotnou přirozenost (své) mysli ("rūpa – nāma").;လေး: ဝင်သက်ထွက်သက် မှတ်ပြီးကိုယ်စိတ် (ရပ်နာမ်) သဘာဝလေးကို ကြည့်မြင်တယ်။;very: Noticing the breath, (I) happen to watch the very nature (of my) mind ("rūpa – nāma").;pol. med.

samoučení ("studovat³ z² jedné⁰ strany¹ {jmenec}¹⁰⁰");တစ်ဖက်ကလေ့လာခြင်း;self-study ("study³ from² one⁰ side¹ {nouner}¹⁰⁰");n.

samozřejmě;အသေအချာ;for sure;adv.

samozřejmě: Samozřejmě! ("prostě jistě");အသေအချာ: အသေအချာပဲ။;for sure: That's for sure! ("just surely");col.

Saṃsāra (koloběh přerovování);သံသရာ;Saṃsāra (cycle of rebirth);n. Bh. P. saṃsāra (= cycle-of-births)

Saṃsāra: Jen je třeba říci, že Saṃsāra je mizerná.;သံသရာ: သံသရာဆင်းရဲလို့ ပြောရမယ်။;Saṃsāra: (I) just should say, that Saṃsāra is miserable.;

samúsá (zákusek tvaru trojúhelníku plněný masem);စမူဆာ(တစ်လုံး);samusa (snack of triangular shape filled with meat);sg.

samúsá: Vezmete si samúsá?;စမူဆာ: စမူဆာရမလား။;samusa: Will (you) take samusa?;fut. inter.

samý, být;ရှိ ° တူ;same, be;l

samý, ten;တစ် -တည်း ° အတူတူ ° တစ်ခုတည်း;same, the ° same;adv. (or) pron. (or) adj.

samý, ten: Pak byly sepsány tím samým thérou ve Sri Lanském jazyce.;တစ် -တည်း: ပြီးနောက် သူတို့စီကုံးခဲ့တာက (~ ရေးသားခဲ့တာက) သီရိလင်္ကာစကားမှာတော့ တစ်ထေရာတည်းပါပဲ။;same, the: Then they were composed by the same therā in Sri Lankan language.;p.s.

samý, ten: tento stejný komentář;တစ်ခုတည်း: ဒီ အဋ္ဌကထာတစ်ခုတည်းကို;same, the: this same commentary;acc.

Šan (přítomná Myanmarská etnická menšina): Pak se Ú Aun Zeyyovi podařilo připojit k a sjednotit Šany ze severní oblasti s Myanmar.;ရှမ်း: ထိုနောက် ဦးအောင်ဇေယျသည် မြောက်ဘက်တလွှားရှိရှမ်းများနှင့် မြန်မာများကိုလည်း ဆက်သွယ်စည်းရုံးနိုင်ခဲ့သည်။;Shan (present Myanmar ethnic minority): Then U Aung Zeyya could connect and unite Shans of northern region with Myanmar.;p.s. writ.

Šan (stát unie Myanmaru);ရှမ်း(ပြည်နယ်);Shan (state of Union of Myanmar);name

Šan (stát);ရှမ်း(ပြည်);Shan (state);name

šance ("můž¹ se-stát⁰ {jmenec}²");ဖြစ်နိုင်ခြေ;chance ("can¹ happen⁰ {nouner}²");n.

šance ("svolení (a) cesta");အခွင့်အလမ်း;chance ("permission (and) way");n.

šance: Pokud je (ten) slon ("řečný (být)") šedé barvy, (pak) je šance, (že je to) skutečný slon.;ဖြစ်နိုင်ခြေ: ဆင်က မီးခိုးရောင်ဆိုလျှင် ဆင်အစစ်ဖြစ်နိုင်ခြေရှိတယ်။;chance: If the elephant is ("said (to be)") of grey color, there is a chance, (that it is) a real elephant.;

sandály tong ("boty¹ svírání⁰");ညှပ်ဖိနပ်(တစ်ရံ တစ်ခု);sandals,

thong ("shoes¹ (of) clamp⁰");sg. (pair, piece)

sandály, gumové ("japonské boty");ဂျပန်ဖိနပ်(တစ်ရံ တစ်ခု);sandals, rubber ("japan shoes");sg. (pair, piece)

Saṅgha (mniši);သံဃာတော်များ;Saṅgha (monks);Bh. pl. writ. P. saṅgha (= community)

sanitka ("vozidlo³ nakládající² bolavé¹ lidi⁰");လူနာတင်ယာဉ်(တစ်စီး);ambulance ("vehicle³ loading² paining¹ people⁰");sg. P. yāna (= vehicle)

Šanská taška ("lehká taška");လွယ်အိပ်(တစ်ခု);Shan bag ("easy bag");sg.

Šanská taška: Přijel jsem koupit si Šanskou tašku.;လွယ်အိပ်: လွယ်အိပ်ဝယ်ဖို့ လာပါတယ်။;Shan bag: (I) came to buy Shan bag.;pol.

Sāratthadīpanī (podkomentář Vinaji, Vinaya ṭīkā);သာရဋ္ဌဒီပနီ;Sāratthadīpanī (Vinaya subcommentary (ṭīkā));Bh. lit. P. sārattadhipanī (= explanation of the essence of the meaning: essence – meaning - explanation)

Sāriputta, ct. (jeden z dvou hlavních žáků Buddhy);သာရိပုတ္တရာ မထေရ်၊ အရင်း;Sāriputta, ven. (one of the two chief disciples of the Buddha);name Bh. P. mahā-thera (= great-elder)

sarong, Barmský (loundží, "vázat¹ okolo⁰");လုံချည်(တစ်ထည်) [lounj];sarong, Burmese (longyi, "tie¹ around⁰");sg.

Sāsana: v hranicích (trvání) Sāsany;သာသနာ: သာသနာ့ဘောင်မှာ;Sāsana: in the limits of (existence of) Sāsana;

šatník (skříň, "vzpříma stojící kredenc");မတ်ရပ်တီရို(တစ်လုံး) [ma.ya.bīrō];closet ("upright standing cupboard");sg.

sazenice (čeho);ပင်;plant of;suff. n.

sázet;စိုက်;plat;T

sbalit ("přidat-do¹ balíku⁰");ထုပ်ပိုး;bundle ("add-to¹ package⁰");T

sbalit (si, "balit (a) dodávat");ထုပ်ပိုး;pack (up, "pack (and) add-on");T

sbírat;သိမ်း ° ကောက် ° စု;collect;T

sbírat ("sbírat (a) brát");ကောက်ခံ;collect ("collect (and) take");T

sbírat ("sbírat (a) upevňovat");သိမ်းထား;collect ("collect (and) fix");T

sbírat (dohromady);ကောက်;gather;T

sbírat: nasbíraná slova;သိမ်းထား: သိမ်းထားခဲ့သော စကားလုံးတွေများ;collect: the collected words;

scéna ("být-rozšířený¹ (k) dívání⁰");ရှုခင်း;scene ("be-spread¹ (to) look⁰");n.

scénérie ("být-rozšířený¹ (k) dívání⁰");ရှုခင်း;scenery ("be-spread¹ (to) look⁰");n.

scházet;လို့;missing, be;l

scházet (někomu někdo);လွမ်း;miss (sb.);l

schody ("rozšíření¹ lodě⁰");လှေကား(တစ်ထပ်);stairs ("boat extension");n.

schody: (Ten) muž jde (~ "leze") po schodech.;လှေကား: အမျိုးသားတစ်ယောက် လှေကားပေါ်တက်နေတယ်။;stairs: The man is going up (~ "climbing") the stairs.;cont.

schody: Schody tohoto domu jsou velice krásné.;လှေကား: ဒီအိမ်က လှေကားတွေက လှလှိုက်တာ။;stairs: Stairs of this house are very beautiful.;col.

schonost: ("Já") (ti) také děkuji, že jsi si vzal pomoc ze strany (mých) schopností.;တတ်နိုင်: ကျွန်တော်လဲ တတ်နိုင်တဲ့ဘက်က

ကူညီရလို့ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။;ability: ("I") also thank (you), that (you) took the help from the side of (my) ability.;pol.
 schopen, být;နိုင်;able to, be;I
 schopen, být: Kdo je schopen (naší) zemi přinášet více užitku?;နိုင်: နိုင်ငံတော်အကျိုးကို ဘယ်သူက ပိုဆောင်ရွက်နိုင်သလဲ။;able to, be: Who is able to bring more benefit the country?;inter.
 schopnost;ကျွမ်းမှု;skill;n.
 schopnost ("být-dovedný (a) vynikat {jmenec}");ကျွမ်းကျင်မှု;skill ("be-skilled (and) excel {nouner}");n.
 schopnost ("být-schopen {jmenec}");ကျွမ်းမှု ° ချွမ်းမှု (exaggerated form of ကျွမ်းမှု);skill ("be-skillful {nouner}");n.
 schopnost ("moci (a) být-schopen {jmenec}");တတ်ကျွမ်းမှု ° တတ်ချွမ်းမှု (exaggerated form of တတ်ကျွမ်းမှု);skill ("can (and) be-skillful {nouner}");n.
 schopnost ("moci (a) moci {jmenec}");တတ်နိုင်တာ;capability ("can (and) can {nouner}"); ° ability ("can (and) can {nouner}");n.
 schopnost ("schopnost (a) moc");စွမ်းအင်;ability ("potency (and) power");n.
 schopnost: Pokud mám tu schopnot, pak jsem připravený se (na to) podívat.;တတ်နိုင်တာ: ကျွန်တော် တတ်နိုင်တာရှိရင် ကြည့်ဖို့ အသင့်ပါ။;ability: If (I) have the ability, (I) am ready to look (at it).;pol.
 schopnost: Tvoje schopnost v psaní Myanmarsky je prostě neuvěřitelná.;တတ်ကျွမ်း: ခင်ဗျားရဲ့ မြန်မာစာပေတတ်ကျွမ်းမှုက အံ့မခန်းလောက်ပါ။;skill: Your skill in Myanmar writing is just incredible.;pol. col.
 schopný něco udělat, být;ကျွမ်း;able to do sth., be;I
 schopný, být;နိုင် ° တတ်;able, be;I
 schopný, být ("být-dovedný (a) vynikat {jmenec}");ကျွမ်းကျင်;proficient, be ("be-skilled (and) excel {nouner}");I
 schopný, být ("být-schopný (a) moci");တတ်နိုင်;able, be ("be-able (and) can");I
 schopný, být (něco udělat, "být-dovedný (a) vynikat {jmenec}");ကျွမ်းကျင်;able, be (to do sth., "be-skilled (and) excel {nouner}");I
 schopný, být (vykonat);စွမ်း;able, be (to perform a feat);I
 schopný, být: Co se týče některých lidí, myslí si, že muži jsou více schopní konat (povinnosti).;နိုင်: တချို့ကတော့ ယောက်ျားက ပိုဆောင်ရွက်နိုင်တယ်လို့ ထင်ကြတယ်။;can: As for some people, (they) think, that men can perform (duties) more.;
 schovaný, být ("schovat-se (a) zakrýt");ပုန်းကွယ်;hidden, be ("hide (and) conceal");T
 schovat se;ပုန်း;hide;T
 schovat se ("schovat-se (a) zakrýt");ပုန်းကွယ်;hide ("hide (and) conceal");T
 schovat se: Zmizí v pánvi (~ pánevní kosti).;သုပ်ဝင်(သွား): တင်ပါးဆုံးသို့ ပုန်းကွယ်သွားတယ်။ (~ တင်ပါးဆုံးရိုးထဲ သုပ်ဝင်သွားတယ်။) ° ပုန်းကွယ်(သွား): တင်ပါးဆုံးသို့ ပုန်းကွယ်သွားတယ်။ (~ တင်ပါးဆုံးရိုးထဲ သုပ်ဝင်သွားတယ်။);hide: (It) disappears in the pelvis.;
 schovávat se;ပုန်း;hide;T
 schránka, poštovní ("poštovní krabice");စာတိုက်ပုံး(တစ်ပုံး);mailbox ("post-office box");sg.

schůzi, mít;ကျင်းပ;hold (a meeting);T
 schůzku, domluvit si ("domluvit-se-na-čase (a) upevnit");ချိန်းထား;appointment, make an ("fix(a-date-etc.) (and) fix");T
 schůzku, domluvit si ("domluvit-se-na-čase¹ s^o (někým a) upevnit");ချိန်းထား၊ -နဲ့;appointment, make an ("fix(a-date-etc.)¹ (and) fix² with^o");T
 schůzovní hala ("hlavní² pokoj¹ (pro schůze");အစည်းအဝေးခန်းမ(တစ်ခန်း);meeting room ("main² room¹ (for) meetings");sg.
 sčítání;အပေါင်း;addition;n. math.
 scvrknout se: Jestli chceš být znovu malá (~ mladá), musíš se ("znovu") scvrknout.;ချုံ့: ပြန်ငယ်ချင်ရင် ပြန်ချုံ့လိုက်လေ။;shrink: If (you) want to be again small, (~ young) (you) have to shrink ("again").;jk.
 sdělit (řici, králi nebo mnichovi);လျှောက်;say (to a king or monk);T
 sdělit (zprávu mnichovi);လျှောက်(ထား) ° မိန့်;convey (a message to a monk);T
 sdílet;မျှ;share;T
 sdílet (s někým);ဝေ;share out;T
 sdružení;ဖွဲ့(တစ်ဖွဲ့) ° အဖွဲ့(တစ်ဖွဲ့) ° အသင်း;union (association) ° union;n. (or) sg.
 sdružení pisatelů ("psací sdružení");ရေးအဖွဲ့;union of writers ("writing union");n.
 sdružení: sdružení založené pro podporu zvířat (~ "pro vykonávání přínosu zvířatům");အသင်း: တိရိစ္ဆာန်များအရေးဆောင်ရွက်ရန် ဖွဲ့စည်းထားသည့် အသင်း;association: association founded for ("carrying-out") the benefit of animals;writ.
 sdružit se ("sbírat (z) daleka");စုဝေး;group ("collect (from) far");T
 sdružit se: Někdy se cizinci sdružují proti rodilým.;စုဝေး: အခြားနိုင်ငံသားများတစ်ခါတစ်ရံ ဒေသတွင်းနိုင်ငံသားများနှင့်ရင်ဆိုင် စုဝေးတယ်။ (~ တစ်ခါတစ်ရံ အခြားနိုင်ငံသားများက နိုင်ငံသားများကို ဆန့်ကျင်ပြီး စုဝေးကြတယ်။) ;group: Foreigners sometimes group against the native people.;
 se: Říká se, že vesničané ("vesničané (a) vesničanky") se ho ptali když ("měli něco, co") nevěděli.;ရ: ရွာသူရွာသားတွေ မသိတာရှိတဲ့အခါ သူကို မေးကြရသတဲ့။;for oneself: It is said, that the villagers ("male villagers (and) female villagers") asked him ("for themselves") when they didn't know (~ "when they had sth. unknown").;
 se: Tento obrázek ukazuje tělo se dvěma nohami.;ပါ: ဒီရုပ်ပုံက ခြေထောက်နှစ်ချောင်းပါတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကို ပြတယ်။;with: This picture shows a body with two legs.;
 sebe;မိမိ ° ကိုယ်တိုင်;self ° oneself;pron. acc. (or) pron.
 sebe, pro;ကိုယ့်အတွက်;oneself, for;acc.
 sebe, pro (ve vlastní mysli, např. recitovat něco ve vlastní mysli, bez vyslovování či dělání zvuků);စိတ်ထဲမှာ;oneself, for (in one's mind, e.g. recite something in one's mind, without pronouncing or making a sound);adv.
 sebeovládání, bez (v řeči, "slovo³ připojené² (k) volání^o (a) zvukům¹");မည်သံဖွဲ့ဝေါဟာရ;restraint, without (in speech, "word³ attached² (to) calling^o (and) sound¹");adv. (n.) P. vohāra (= mode of speech)

sebevraždu, spáchat ("zabít³ vlastní^o tělo¹ (a) zemřít^{1o} sám² {jmenec}¹¹");ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်သတ်သေခြင်း;suicide ("kill³ own^o body¹ (and) die^{1o} oneself² {nouner}¹¹");T
sebrat;ကောက်;pick up;T
sebrat si (také o lidech, "vybrat (a) vzít");ကောက်ရ;pick up for oneself (also about people, "collect (and) take");T
sečtělost ("slyšel¹ hodně^o");ဘဟုသုတ (WS. from ဗဟုသုတ);well-versedness ("heard¹ much^o");n. WS. P. bahusuta (= much-heard)
sečtělost: Vyměňují si znalosti a sečtělost.;ဗဟုသုတ: အသိဗညာတွေ ဗဟုသုတတွေ ဖလှည့်တယ်;well-versedness: (They) exchange (their) knowledge (and) well-versedness.;
šedá barva ("barva² kouře^o ohně¹");မီးခိုးရောင်;gray color ("color² (of) fire¹ smoke^o") ° grey color ("color² (of) fire¹ smoke^o");T
sedadlo;ဈာ(တစ်နေရာ);seat;sg.
sedět;ထိုင်;sit;I (or) T
sedět ("brát¹ (a) upevňovat² místo^o");နေရာယူထား;sit ("take¹ (and) fix² place^o");T
sedět ("zabírat místo"): Co se týče vůdce mluvčích nepřátelské strany (~ "vyvracečů") sedících (~ "zabírajících místo") po mé levé straně, je to celostátně známá spisovatelka pí. Nue Khek.;နေရာယူထား: ကျွန်တော့်ဘယ်ဘက်မှာ နေရာယူထားကြတဲ့ အချေရပ်များရဲ့ ခေါင်းဆောင်ကတော့ နိုင်ငံကျော် စာရေးဆရာမ ဒေါ်ငွေခက်ပါ;sit ("occupy place"): As for the leader of defendants sitting (~ "occupying place") on my left, (she) is a statewide known writer, Mrs. Ngwe Khet.;pol. um.
sedět (CZ col. o překladu "dotýkat-se (a) přicházet");ထိရောက်;fit (about a translation, "touch (and) come");T col.
sedět s (čím, CZ col.);လိုက်;fit (to);I
sedět: ("Stalo (se, že)") sedím v obchodě celou dobu (~ "život");ထိုင်: တစ်နေ့တုန်း ဆိုင်မှာပဲ ထိုင်ဖြစ်ပါတယ်;sit: I happen to sit in the shop whole the time (~ "life");pol.
sedět: (Ta) žena která sedí na ulici je chudá.;ထိုင်: လမ်းပေါ်မှာ ထိုင်နေတဲ့ အမျိုးသမီးက ဆင်းရဲတယ်;sit. The woman who is sitting on the road is poor.;
sedět: Nesedejte si.;ထိုင်: မထိုင်ပါနဲ့;sit: Do not sit down.;imper. pol.
sedět: Seděl jsem u ledničky (a) tajně jsem ("já") jedl máslo.;ထိုင်: ငါ ထောပတ်ကို ရေခဲသေတ္တာနားထိုင်နေတုန်းက ဘယ်သူမှမသိအောင် စားခဲ့တယ်။ (~ ငါ ရေခဲသေတ္တာနားထိုင်နေတုန်းက ဘယ်သူမှမသိအောင် ထောပတ်ကို စားခဲ့တယ်။);sit: I secretly ate butter sitting near the fridge.;p.s. writ.
sedět: Sedněte si tady.;ထိုင်: ဒီမှာ ထိုင်ပါ;sit: Sit down here.;imper. pol.
sedm;ခုနစ် (from ခန့်စ်) ° ခန့်စ် ° ၇ ° ခန့်စ် (WS. from ခန့်စ်);seven;num. (or) num. WS.
sedmý;သတ္တမ;seventh;num. P. sattama (= seventh)
sednout si;ထိုင်;sit down ° sit;T
sednout si: Nesedej si!;ထိုင်: မထိုင်နဲ့;sit: Do not sit!;imper.
šéf ("nosi¹ hlavu^o");ခေါင်းဆောင်(တစ်ဦး၊ တစ်ပါး);chief ("carries¹ head^o");sg. (mn.)
šéf ("nosič hlavy");ခေါင်းဆောင်(တစ်ဦး) ° ခေါင်းဆောင်(တစ်ပါး);leader ("head-carrier");sg. mn. (or) sg.
šéf ("on, bohatýr");သူဌေး(တစ်ယောက်) [təʃhē];boss ("he, (the)

rich-one");sg.
šéf ("velká¹ osoba^o");သူကြီး(တစ်ယောက်);chief ("big¹ person^o");sg.
šéf kuchař ("vedoucí¹ (v) kuchyni^o");စားဖိုမှူး(တစ်ယောက်);chef ("leader¹ (in) kitchen^o");sg.
šéf: Šéf volá.;သူဌေး: သူဌေး ဖုန်းခေါ်နေတယ်;boss: Boss is calling.;cont.
šéf: Sekretářka podává (~ "dává") několik papírů.;သူဌေး: သူဌေးကို အတွင်းရေးမှူးက စာရွက် အချို့ ပေးနေတယ်;boss: Secretary gives some papers to the boss.;cont.
šéf kuchař ("ohromné¹ jídlo^o dobře²");စားတော်ကဲ(တစ်ယောက်);chef ("great¹ meal^o well²");sg.
sejít se ("sbírat (z) daleka");စုဝေး;assemble ("collect (from) far");T
sekat;ဖြတ် ° ကိုက်;cut;T
sekat (dřevo): Mám spoustu energie na sekání dřeva.;ဖြတ်: ငါ့မှာ သစ်သားကို ဖြတ်ဖို့ အင်အားတွေ အများကြီးရှိနေပြီ;cut (wood): I have a lot of energy to cut the wood.;p.p.
sekat (dříví);ဖြတ်;cut (wood);T
sekat (na plátky);လှီး ° လှီးဖြတ် ° ဖြတ်;chop;T
sekat (nožem);ခုတ်;chop (with knife);T
seknout;ချိုး;cut;T
sekretář(ka) ("vedoucí² (v) psaní¹ uvnitř^o");အတွင်းရေးမှူး(တစ်ယောက်);secretary ("leader² (of) writing¹ within^o") ° secretary ("leader² (in) writing¹ inside^o");sg.
sekretářka ("dovedný¹ (v) psaní^o");စာရေး(တစ်ယောက်);secretary ("skilful¹ (in) writing^o");sg.
sekretářka: Sekretářka podává (~ "dává") několik papírů.;အတွင်းရေးမှူး: သူဌေးကို အတွင်းရေးမှူးက စာရွက် အချို့ ပေးနေတယ်;secretary: Secretary gives some papers to the boss.;cont.
sekretářka: Sekretářka pokládá slovník na stůl.;အတွင်းရေးမှူး: အတွင်းရေးမှူးက အဘိဓာန်ကို စားပွဲပေါ်မှာ ထားနေတယ်;secretary: The secretary is putting the dictionary on the table.;cont.
sekunda;စက္ကန့်;second;n. E. second
sekunda: každou sekundu;စက္ကန့်: စက္ကန့်တိုင်း;second: every second;
sekundovat (podporovat, "vzít¹ podporu^o");ထောက်ခံ;second (support, "take¹ support^o");T
sem (4. p., "to this");ဒီကို;here (acc., "to this");acc.
semafor ("bod¹ ohně^o");မီးပျံင့်(တစ်ပျံင့်);traffic light ("fire point");sg. E. point
semafor: Za druhým semaforem ("ty") zatoč vlevo.;မီးပျံင့်: မင်း ဒုတိယ မီးပျံင့်ပြီးရင် ဘယ်ဘက်ကွေ့လိုက်ပါ;traffic light: After the second traffic light ("you") turn left.;imper. pol.
semeno (čeho);စေ့;seed of;suff. n.
seminář;ဝင်ရောက်;seminary;n. E. workshop
seminární práce;အဆိုင်းမင်း(တစ်စောင်);assignment (at university);sg. E. assignment
seminární práce, universitní;တက္ကသိုလ်ကစာ(တစ်စောင်);assignment, university;sg.
semínka (čeho);စေ့;seed of;suff. n.
sen ("spavé snění");အိပ်မက်(တစ်ခု);dream ("sleeping dreaming");sg.
sen: Kéž sníš krásné sny. ("Kéž krásně sníš sny.");အိပ်မက်:

အိမ်မက်လုလုမက်ပါစေ။;dream: May (you) dream beautiful dreams. ("May (you) beautifully dream dreams.");w. pol. sen: Znovu a znovu ("sním") sny.;အိမ်မက်: အိမ်မက်တွေ ခဏခဏ မက်တာ။;dream: (I) am again and again dreaming ("dreams").; sendvič;ဆင်းဝီချီ(တစ်ခု) ° ဆန်းဒွစ်ချီ(တစ်ခု);sandwich;sg. E. sandwich sendvič ("maso sevréné chlebem");အသားညှပ်ပေါင်မုန့်(တစ်လုံး);sandwich ("meat clamped (by) bread");sg. sepisovat (psaní, "sepisovat¹ do-řady");စီကုံး;compose (a writing, "compose¹ in-row");T sepisovat (psát, "psát (a) vyřvat");ရေးသား;compose (write, "write (and) inscribe");T sepsat ("seřadit (a) sepsat");စီကုံး;compose ("line-up (and) compose");T sepsat ("udělat, sesbírat, napsat (a) načrtnout");ပြုစုရေးသား;compose ("make, collect, write (and) draw") ° compile ("make, collect, write (and) draw");T sepsat: K sepsání Samantapāsādikā byl použit Mahāpaccariya komentář.;ရေးသား: သမန္တပါသာဒိကာ ရေးသားဖို့ မဟာပစ္စရိယအဋ္ဌကထာကို အသုံးပြုထားသည်။;compile: Mahāpaccariya commentary was used to compile the Samantapāsādikā.;writ. sepsat: Pak byly sepsány tím samým thérou ve Srí Lanském jazyce.;စီကုံး: ပြီးနောက် သူတို့စီကုံးတာက (~ ရေးသားတာက) သီရိလင်္ကာစကားမှာတော့ တစ်ထေရာတည်းပါပဲ။;compose: Then they were composed by the same therā in Sri Lankan language.;p.s. sepsat: Stalo se to během vlády krále Abhaya, během sepisování Tipiṭaky spolu s komentáři.;ရေးသား: အဘယရင်ဘရင်လက်ထက်၊ အဋ္ဌကထာနှင့်အတူ ပိဋကတ်သုံးပုံကို ရေးသားစဉ်တွင် အဲဒါ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်။;write down: It took place during the king Abhaya's reign, during writing down the Tipiṭaka together with the commentaries.;p.s. writ. šeredný, být ("vzhledem špatný");ရုပ်ဆိုး;horrid, be ("bad" (by) appearance");I serfovat;လှိုင်းစီး;surf;T série;စဉ်;series;n. sériový;အစဉ်;serial;adj. šest;ခြောက် ° ၆;six;num. sestavit;ထောင်;set up;T šestnáctina;ပဲ;sixteenth, a;n. sestra (mladší): Mám jednoho staršího bratra, jednu starší sestru a dvě mladší sestry.;ညီမ: အကိုတစ်ယောက် အမတစ်ယောက်နဲ့ ညီမနှစ်ယောက်ရှိပါတယ်။;sister (younger): (I) have one elder brother, one elder sister and two younger sisters.;pol. sestra (mladší, citově založené oslovení);ညီမလေး(တစ်ယောက်);sister (younger, affectionate address);sg. sestra (mladší, historicky užíváno pouze mužskými příbuznými, dnes se již moc neužívá);နမ(တစ်ယောက်);sister (younger, historically used only by male relatives, today not much in use);sg. writ. sestra (mladší, historicky užíváno pouze ženskými příbuznými);ညီမ(တစ်ယောက်);sister (younger, historically used

only by female relatives);sg. sestra (starší);အစ်မ(တစ်ယောက်) ° အမ(တစ်ယောက်) (from အစ်မ);sister (elder);sg. writ. (or) sg. sestra (starší): Mám jednoho staršího bratra, jednu starší sestru a dvě mladší sestry.;အမ: အကိုတစ်ယောက် အမတစ်ယောက်နဲ့ ညီမနှစ်ယောက်ရှိပါတယ်။;sister (elder): (I) have one elder brother, one elder sister and two younger sisters.;pol. sestra, starší: (Píši) starší sestře z Mandalaje.;အစ်မ: မန္တလေးက အစ်မဆီကိုပါ။;sister, elder: (I write) to elder sister from Mandalay.;pol. ans. sestřenice ("oddělený¹ žaludek");ဝမ်းကွဲ(တစ်ယောက်);cousin ("separated¹ stomach");sg. sestřička;နတ်စ်(တစ်ယောက်) ° နတ်စ်မ(တစ်ယောက်);nurse;sg. E. nurse (or) sg. f. E. nurse sestřička (zdravotní, "ošetřuje² bolavé¹ osoby");သူနာပြု(တစ်ယောက်);nurse ("treats² paining¹ persons");sg. sestřička (zdravotní, "ženský¹⁰ mistr³ (který) ošetřuje² bolavé¹ osoby");သူနာပြုဆရာမ(တစ်ယောက်);nurse ("female¹⁰ master³ (who) treats² paining¹ persons");sg. sestřička: Sestřička pečuje o děvče.;သူနာပြုဆရာမ: သူနာပြုဆရာမက ကောင်မလေးကို ပြုစုနေတယ်။;nurse: The nurse is nursing the girl.;cont. sestra (užito k oslovení ženy stejného věku jako je oslovní, "starší sestro");အမ;sister (used as an address to a woman of similar age as the addressee, "elder sister");voc. šestý;ဆဋ္ဌမ;six;num. P. chaṭṭhama (= sixth) set (~ "sto"): sedm set;ရာ: ခုနစ်ရာ;hundred: seven hundred;num. set (~ "sto"): tisíc pět set;ရာ: ထောင့်ငါးရာ ;hundred: thousand five hundred;num. setina vissu (viss je 1.63 kg, proto čiatā je 16.3 g);ကျပ်သား;hundredth of a viss (viss is 1.63 kg, therefore kyatta is 16.3 g);n. setkání;အစည်းအဝေး(တစ်ပွဲ);meeting;sg. setkání: Osmé Výroční Setkání;အစည်းအဝေး: ရက်ကြိမ်မြောက်နှစ်ပတ်လည် အစည်းအဝေး;meeting: Eighth Annual Meeting;n. setkat (se s někým);တွေ့ဆုံ;meet (sb.);T setkat (se) náhodou;ကြုံ;meet by chance;I setkat se (náhodou);ကြုံ;meet (by chance);I setkat se (náhodou): Když budu volný (a) (náhodou) se setkáme, promluvíme si.;ကြုံ: အားတဲအချိန်နဲ့ကြုံရင် ပြောပါမယ်။;meet (by chance): When (I) am free (and we) meet (by chance), (we) will talk.;fut. pol. setkat se (s);တွေ့;meet;T setkat se s;ဝုံ (WS. from ဆုံ) ° တွေ့;meet ° meet with;I WS. (or) T setkat se s ("setkat-se (a) vidět");တွေ့မြင်;encounter ("meet (and) see");T setkat se s (náhodou);ကြုံ;meet (by chance);T setkat se s (nějakou záležitostí);ကြုံ;encounter;I setkat se s (střetnout se, "potkat (a) vidět");တွေ့မြင်;encounter ("meet (and) see");T

setkat se s někým při příjezdu;ကြို;meet sb. on arrival;T
 setkat se s někým při příjezdu ("položít předem");ကြိုတင်;meet
 sb. on arrival ("put in-advance");T
 setkat se s: (V budoucnu) se (s tím) budeš moci setkat.;တွေ့မြင်;
 ခင်ပွားတွေ့မြင်နိုင်မှာပါ။;encounter: (In the future you) may
 encounter (it).;fut. pol.
 setkat se s: Jestli je dost (~ "obsažena") kamma, (pak) se
 může stát, že tě potkám buď v Česku nebo v Rangúnu.;ဆုံ;
 ကံပါရင် ခင်ပွားနဲ့ ချက်မှာဖြစ်စေ ရန်ကုန်မှာဖြစ်စေ ဆုံဖြစ်ပါ။;meet with:
 If there's enough (~ "contained") kamma, (I) may happen to
 meet you either in Czech (Republic) or in Yangon.;pol.
 setkat se s: Příteli, s kým se chceš setkat?;တွေ့: ခင်ပွား
 ဘယ်သူနဲ့ တွေ့ချင်သလဲ။;meet: Friend, who do you want to meet
 with?;inter. col. um.
 setkat se s: S tímhle jsem se teď setkal poprvé. ("Tohle je věc,
 (se) kterou, pro mě, jsem se setkal počínaje od teď.");ကြ: ဒါဟာ
 ကျွန်တော်အနေနဲ့ အခုမှစကြဖူးတဲ့အရာပါ။;encounter: This I have
 encountered for the first time, now. ("This is a thing which, for
 me, (I) have met for starting from now.");pol.
 setkat se: at' už se setkáš s kýmkoliv;တွေ့: ဘယ်သူနဲ့
 တွေ့တွေ့;meet: with whoever (you) meet;
 setkat se: Již dlouho jsme se nesetkali. ("Nesetkání trvalo
 dlouho.");တွေ့: မတွေ့တာကြာပြီ။;meet: (It) has been long (time)
 that (we) haven't met. ("Not-meeting has lasted long.");
 setkat se: Pojdme se setkat (nějaký den) od zítřka.;တွေ့:
 မနက်ဖြန်မှ တွေ့ကြအောင်။;meet: Let's meet (on a day) since
 tomorrow.;col. fr.
 setkat se: Setkáme se později.;တွေ့: နောက်ကျမှ တွေ့မယ်။;meet:
 (We) will meet later.;fut.
 setkat se: Setkáme se příště ("příští den").;တွေ့: နောက်နေ့မှ
 တွေ့မယ်။;meet: We will meet on the next day.;fut.
 setkat se: Setkáme se znovu (nějaký) příští den.;တွေ့:
 နောက်ရက်မှာ ပြန်တွေ့မယ်။;meet: (We) will meet again on a next
 day.;fut.
 setkat se: Těší mě. ("Mám radost, že (jsem vás) potkal.");တွေ့:
 တွေ့ရတာ ဝမ်းသာပါတယ်။;meet: Nice to see you. ("(I) am glad
 (that I) met you.");pol.
 setmění, být ("nebe (je) svázáno");မိုးချုပ်;dusk, be ("sky (is)
 bound");I
 setník (čiatu, dnes již není v oběhu);ပြား;cent (of kyat - not in
 use now);n.
 setník čatu, měny v Myanmaru a Barmě (dnes se již
 nepoužívá);ပြား;cent of kyat, currency in Myanmar and Burma
 (not used in modern day);
 setrvat v ("spojit (a) třpytit-se");ဆက်လက်;keep on ("join (and)
 glitter");T
 Sever;မြောက်;North;n.
 Sever ("směr¹ cíle");မြောက်ဘက်;North ("aim's direction");n.
 Sever, (na) ("směr¹ Sever");မြောက်ဘက်;North, (to) ("North
 direction");adv.
 sever: ("On") se narodil v severní Indii.;မြောက်: သူ့ကို
 မြောက်အိန္ဒိယမှာ မွေးဖွားခဲ့တယ်။;North: He was born in North
 India.;p.s. writ.
 Sever: jdi severně podél ulice Sule pagody.;အတိုင်း:

ဆူးလေဘုရားလမ်းအတိုင်း မြောက်ဘက်ကို သွားပါ။;along: Go North
 along the Sule pagoda road.;imper. pol.
 sever: Mandalajská hora je na sever od (toho) vodního
 příkopu.;မြောက်: ကျုံးမြောက်ဘက်မှာ မန္တလေးတောင်ရိပါတယ်။;North:
 Mandalay mountain is in North direction from the moat.;pol.
 Severní Pól ("severní¹ skvrna² osy¹");မြောက်ဝင်ရိုးစွန်း;North Pole
 ("north¹ spot² (of the) axis¹");n.
 Severní Pól: Na Severním Pólu je ohromná (~ "ohromně")
 zima.;မြောက်ဝင်ရိုးစွန်း: မြောက်ဝင်ရိုးစွန်းမှာ အလွန်အေးတယ်။;North
 Pole: In the North Pole it's very cold.;
 Severoamerický (kontinent);မြောက်အမေရိက(တိုက်);North
 American (continent);name
 sex, mít ("mít-sex (a) mít-sex");မေထွန်မိတ်;sex, have ("have-sex
 (and) have-sex");T P. methuna (= sexual intercourse)
 sex, mít (mít sex, "záviset (a) poletovat-nad");မိတ်;sex, have
 ("depend-on (and) hover-around");T ow.
 sexuologie ("moudrost¹ (o) pohlaví¹");လိင်ပညာ
 [lei~peiñā];sexology ("wisdom¹ (of) sex¹");n.
 sexuologie ("věda² (o) pohlaví¹ {jmenec¹}");လိင်မူဝေဒ
 [lei~hmubeda];sexology ("science² (of) sex¹ {nouner¹}");n.
 sezení, prostřený kus látky na ("prostírání² (na) sezení¹ (a)
 sezení¹");နီသီထိုင်အခင်း;sitting cloth ("sitting (and) sitting
 spreading");n. P. nisidana (= sitting)
 sezení: Požádej je aby si sedli. ("Požádej je sednout
 (si).");အထိုင်: သူတို့ကို (အ)ထိုင်ခိုင်းပါ။;sitting: Ask them to sit.
 ("Request to them sitting.");imper. pol.
 seznam;စာရင်း;list;n.
 seznam ("základní¹ psaní¹");စာရင်း(တစ်ခု);list ("basic¹
 writing¹");sg.
 sféra (existence);ဘုံ(တစ်ခု);domain (of existence);sg.
 sg.;ဘုန်းဘုန်း(တစ်ပါး):ven. sir ("power (and) power") °
 ဘုရား(တစ်ပါး): majesty (king or monk) ° သတင်း(တစ်ခု
 တစ်ပုဒ်)news ° အခမ်းအနား(တစ်ခု)ceremony ("celebration (and)
 hearing");ceremonie ("oslavování (a) slyšení") ° ct. pán ("moc
 (a) moc") ° výsost (král nebo mnich) ° novinka;
 sg. E. professor (mn.);ဖရော်ဖက်ဆာ(တစ်ရောက်)
 တစ်ပါး)professor;profesor;
 Shain (Barmský orchestr);ဆိုင်း;Sain (Burmese orchestra);name
 shledat náhodou;ကြို;meet by chance;I
 shodě, být ve (souhlasit, "odpovídat (a) být-ve-
 shodě");ကိုက်ညီ;accord, be in ("correspond (and) be-in-
 accord");T
 shodě, být ve: Homosexuálové nejsou ve shodě se
 zákonem.;ကိုက်ညီ: လိင်တူချစ်သူတွေဟာ ဥပဒေနဲ့
 မကိုက်ညီပါဘူး။;accord, be in: Homosexuals are not in accord
 with the law.;pol.
 shodně ("znova stejný");ထပ်တူ;equally ("again same");adv.
 shodovat se;စား;match;T
 shromáždění;သဘင်;assembly;n.
 shromáždění (diváci, "lidé² (kteří) sledují¹
 událost¹");ပွဲကြည့်ပရိသတ်;assembly (spectators, "people² (who)
 watch¹ (the) event¹");n. P. parisa (= assembly)
 shromáždit (lidi);ဝိုင်း;gather (people);T
 shromáždit se ("sbírat (z) daleka");စုဝေး;gather ("collect (from)

far");T
 si (sobě);ရ;for oneself;pron. dat.
 si: Včera jsem si četl jeden článek.;ရ: ကျွန်တော် မနေ့က ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ဖတ်ရတယ်။;for oneself: I read an article ("for myself") yesterday.;
 šídlo;ရူး(တစ်ချောင်း);awl ° bradawl;sg.
 sídlo ("žít (a) sedět {jmenec}");နေထိုင်မှု;place (residence, "live (and) sit {nouner}");n.
 Sikain (správní středisko);စစ်ကိုင်း(တိုင်း);Sagaing (division);name
 šikovnost ("chytrý (a) mazaný {jmenec}");လိမ္မာပါးနပ်မှု;handiness ("clever (and) shrewd {nouner}");l
 šikovný, být ("chytrý (a) mazaný");လိမ္မာပါးနပ်;skillful, be ("clever (and) shrewd");l
 síla;ရွန် ° အား;strength;n.
 síla (skupina lidí, "skupina² síly^o (a) moci¹");အင်အားစု;force (of people, "group² (of) strength^o (and) power¹");n.
 šílený;အနမ်း;crazy;adj. col.
 šílený ("divný (a) moc-tvrdý");ကြောင်တောင်တောင်;crazy ("odd (and) much-stiff");adj. col.
 šílený ("divný¹ chlápek^o");ငကြောင်;crazy ("odd¹ guy^o");adj. col.
 šílený ("jde-na-scestí (a) moc-září");ဖောက်တောက်တောက်;crazy ("goes-astay (and) shines-much");adj. col.
 šílený ("labilní-osoba (která) moc-září");ဝေါက်တောက်တောက်;crazy ("unstable-person (who) shines-much");adj. col.
 šílený ("mírně-bláznivý¹ chlápek^o");ငနွမ်း;crazy ("slightly-insane¹ guy^o");adj. col.
 šílený ("nikoliv² (že) je³ správného¹ vzhledu^o");ပုံမှန်မဟုတ်(ဘူး);crazy ("is³ not² (of) right¹ appearance^o");adj. col.
 šílený ("pitomý (a) moc-venkovský");ပေါတာတာ;crazy ("silly (and) much-rustic");adj. col.
 šílený ("šílený (a) moc-spálený");ရူးတူးတူး;crazy ("crazy (and) much-burnt");adj. col.
 šílený ("šílený¹ chlápek^o");ငရူး;crazy ("crazy¹ guy^o");adj. col.
 šílený (pitomý¹ chlápek^o");ငပေါ;crazy ("silly¹ guy^o");adj. col.
 šílený, být;မိုက် ° ရူး;foolish, be ° crazy, be ° mad, be;l (or) l col.
 šílený, být ("může¹ být-rozbitý^o");ပေါက်တတ်;crazy, be ("can¹ be-broken^o");l
 šílený, být ("ne¹ moc^o správný²");သိပ်မမှန်(ဘူး);crazy, be ("not¹ very^o correct²");l
 šílený, být: šílení lidé;ရူး: ရူးတဲ့လူတွေ;mad, be: mad people;pl.
 šílený: Říkají: "Nejsi šílená?";ရူး: ခင်ဗျား ရူးနေလားလို့ ပြောကြတယ်။;crazy: They say: "Aren't you crazy?";inter. col. um.
 silniční provoz ("vozidla odjíždí, vozidla přijíždí");ယာဉ်သွားယာဉ်လာ;traffic (in the street, "vehicles go, vehicles come");n.
 silniční světlo ("bod¹ ohně^o");ဖီးပွိုင့်(တစ်ပွိုင့်);traffic light ("fire point");sg. E. point
 silniční světlo: Protože je (~ "se-stalo") silniční světlo zelené, auta jedou (~ "řídí") rychle.;ဖီးပွိုင့်: ဖီးပွိုင့် စိမ်းသွားလို့ ကားတွေဖြန်ဖြန် မောင်းကြတယ်။;traffic light: Because the traffic light became green, cars go (~ "drive") quickly.;
 silný, být;သန် ° အား;strong, be;l

silný, být ("(mít) dobrou moc (a) sílu");အင်အားကောင်း;strong, be ("(be of) good power (and) strength");l
 silný, být ("(mít) moc, sílu, (být) dobře-podporovaný (a) stát-pevně");အင်အားတောင့်တင်း;strong, be ("(be of) power, strength, (be) well-supported (and) stand-firm");l
 silný, být ("mocný (a) silný");သန်မာ;strong, be ("powerful (and) strong");l
 silný, být ("odolný, pevný, mocný (a) silný");ကြံ့ခိုင်သန်မာ;strong, be ("sturdy, firm, powerful (and) strong");l
 silný, být (o jevu);ပြင်း;strong, be (about a phenomena);l
 silný: Opice je silná.;သန်မာ: မျောက်က သန်မာတယ်။;strong: The monkey is strong.;
 silný: s přáním ("o") silným zdravím;အား: (အား)ကျန်းမာစေကြောင်းဆုတောင်းလျက်;strong: wishing ("about") strong health (for you);adv. lett.
 silný: Za vlády krále Nauna se Myanmarský stát stal sjednocenou a silnou zemí.;အင်အားတောင့်တင်း: ဘုရင့်နောင်လက်ထက်တွင်မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီး စည်းလုံးညီညွတ်၍ အင်အားတောင့်တင်းသောနိုင်ငံအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။;strong: During the reign of king Naung, Myanmar ("country") became (~ "came to become") a united and strong country.;p.s. writ.
 Singapur (městský stát);စင်္ကာပူ(နိုင်ငံ);Singapore (city-state);name
 sinhalský;သီဟဠ;Sinhalese;adj. P. sīhala (= Sinhalese)
 sinhalský ("indický");ကုလား [kələ:];Sinhalese ("Indian");adj.
 sinhalský: Je mnoho názorů ohledně těchto sinhalských atthakathā (komentářů).;သီဟဠ: ဒီသီဟဠအဋ္ဌကထာနဲ့ပတ်သက်လို့ အမြင်တွေအမျိုးမျိုးရှိပါသည်။;Sinhalese: There are many views regarding these Sinhalese Atthakathā (commentaries).;pol. writ.
 sinhalský: Je šest knih sinhalských komentářů.;သီဟဠ: သီဟဠအဋ္ဌကထာဟာ ခြောက်ကျမ်းရှိပါတယ်။;Sinhalese: There are six books of Sinhalese commentaries.;pol.
 siréna;ညွှတ်(တစ်သံ);siren;sg.
 siréna ("zvuk³ sirény² dávající¹ znamení^o");အချက်ပေး ညွှတ်သံ(တစ်သံ);siren ("sound³ (of) siren² giving¹ sign^o");sg.
 šířit ("dělat");ပြူး;spread ("make");T
 šířit se ("šířit-se (a) rozvíjet-se");ပြန့်ပွား;proliferate ("spread (and) develop");l
 šířit: Kěž jsi schopen šířit (Buddhův) dar (~ učení).;ပြူး: သာသနာပြုနိုင်ပါစေ။;spread: May (you) be able to spread the (Buddha's) present (~ the teachings).;pol.
 sirka (zápalka, "vlas² (k) oškrabání¹ (pro) oheň");မီးခြစ်ဆံ(တစ်ချောင်း);match (matchstick, "hair² (to) scrape¹ (for) fire^o");sg.
 široce: S ohledem na (stará) psaní a rukopisy nemohu moc (ani) široce vysvětlovat.;ကျယ်ပြန့်: အများကြီးကျယ်ပြန့်ပါသဖြင့် စာနှင့် ပေနှင့် ရင်းမြစ်တတ်ပါ။;broad: (I) cannot explain much (and) broadly, with reference to (old) writings and manuscripts.;pol.
 široká veřejnost ("spousta³ osob¹ (a) lidí² země^o");ပြည်သူလူထု;general public ("mass³ (of) country's^o persons¹ (and) people²");n.
 široká veřejnost: pro lepší pochopení široké veřejnosti;ပြည်သူလူထု: ပြည်သူလူထု ပိုမိုကောင်းမွန်(စွာ) နားလည်သိရှိရန် (~ သိရှိနားလည်စေရန်);general public: for better understanding of general public;writ.

široký a rovný, být;ပြန့်ပြူး;wide and even, be;I
 široký, být;ကျယ်;wide, be;I
 široký, být ("široký (a) plochý");ကျယ်ပြန့်;wide, be ("wide (and) flat");I
 široký, být (o rozsahu;ကျယ်;:broad, be (about range);I
 široký, být (o rozsahu, "široký (a) plochý");ကျယ်ပြန့်;broad, be (about range, "wide (and) flat");I
 široký, být: Myanmarské slovo "přirozenost" je široké (~ má široký význam).;ကျယ်ပြန့်: သဘောဆိုတဲ့မြန်မာစာလုံးက ကျယ်ပြန့်တယ်။;broad, be: The Myanmar word "nature" is broad (~ has broad meaning).;
 široký: Tato řeka je dost (~ "velice") široká aby (ji) velké lodě jezdily (~ "jezdily (a) odjížděly přes").;ကျယ်: သဘောကြီးတွေ ဖြတ်သန်းသွားလာဖို့ ဒီမြစ်က အတော်ကျယ်တယ်။;wide: This river is enough (~ "very") wide for big ships to go (and) come through.;
 široký: Význam je široký.;ကျယ်ပြန့်: အဓိပ္ပါယ်ကျယ်ပြန့်တယ်။;broad, be: The meaning is broad.;
 síť;ကွန်;net;n.
 šít;ချုပ်;sew;T
 síť proti komárům ("komáří vězení");ခြင်ထောင်(တစ်ခု) တစ်လုံး;mosquito-net ("mosquito jail");sg.
 šít: Někdy je oblečení ušito z vlny.;ချုပ်: တခါတရံ အဝတ်အစားတွေကို သိုးမွေးနဲ့ ချုပ်ကြတယ်။;sew: Sometimes the clothes is made (~ "sewn") of wool.;
 síťka (na vlasy, "sbírá' vlasy");ဆစ်(တစ်ခု);switch (for hair, "collects' hair") ° hairnet (for hair, "collects' hair");sg.
 sítko ("cezení' tekutiny");အရည်စစ်(တစ်ခု);strainer ("liquid straining");sg.
 situace ("základ (a) situace");အခြေအနေ;situation ("basis (and) situation");n.
 situace: To je beznadějná situace, na Srí Lance.;အချေအနေ: ဒါက သီရိလင်္ကာတွင်မျှော်လင့်ချက်မရှိသော အချေအနေဖြစ်ပါတယ်။;situation: This is a hopeless situation, in Sri Lanka.;pol.
 sjednocený, být;ညီ;united, be;I
 sjednotit ("být-sjednocený (a) padnout-pro(někoho)");ညီညွတ်;unite ("be-united (and) fall-for(sb.)");T
 sjednotit ("shromáždit (a) sbalit");စည်းလုံး;unite ("(to) bunch (and) to ball");T
 sjednotit (také o lidech, "sjednotit (a) svázat");ဖွဲ့စည်း;unite (also about people, "unite (and) bind");T
 sjednotit se ("sdružovat-se (a) připojit-se");ပေါင်းစီး;unite ("associate (and) attach");T
 sjednotit: Alaun Men Dajá mocně sjednotil oblast mezi řekami Ejávádí (Iravadi) a Čen Twen, a pak zaútočil (a) dobyl Envu.;စုစည်း: အလောင်းမင်းတရားသည် ဧရာဝတီနှင့် ချင်းတွင်းမြစ်နက်သွယ်အကြားဒေသများကို အခိုင်အမာ စုစည်းပြီး နောက် အင်းဝကို တိုက်ခိုက်အောင်မြင်သည်။;unite: Alaun Min Taya powerfully united the region between rivers Ayeyawaddy and Chin Twin, and then attacked (and) conquered Inwa.;writ.
 sjednotit: Pak se Ú Aun Zeyyovi podařilo připojit k a sjednotit Šany ze severní oblasti s Myanmar.;စည်းရုံး: ထိုနောက် ဦးအောင်ဇေယျသည် မြောက်ဗက်တလွှားရိရမ်းများနှင့် မြန်မာများကိုလည်း

ဆက်သွယ်စည်းရုံးနိုင်ခဲ့သည်။;unite: Then U Aung Zeyya could connect and unite Shans of northern region with Myanmar.;p.s. writ.
 sjednocený, být ("být-sjednocený (a) padnout-pro(někoho)");ညီညွတ်;united, be ("be-united (and) fall-for(sb.)");I
 sjednocený, být ("být-sjednocený (a) sjednocený");စည်းလုံးညီညွတ်;united, be ("be-united (and) united");I
 sjednocený: Za vlády krále Nauna se Myanmarský stát stal sjednocenou a silnou zemí.;စည်းလုံးညီညွတ်: ဘုရင့်နောင်လက်ထက်တွင်မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီး စည်းလုံးညီညွတ်၍ အင်အားတောင့်တင်းသောနိုင်ငံအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။;united: During the reign of king Naung, Myanmar ("country") became (~ "came to become") a united and strong country.;p.s. writ.
 skákat;ခုန်;jump;T
 skákat přes provaz ("skákat' provaz");ကြိုးခုန်;jump over the jump rope ("jump' (the) rope");T
 skákat: Kůň (právě teď) skáče.;ခုန်: မြင်းခုန်နေတယ်။;jump: Horse is jumping.;cont.
 skákat: začalo skákat;ခုန်: ခုန်ပြီ;jump: (it) started jumping;p.p.
 skála (hora);တောင်(တစ်တောင်);mountain;sg.
 škaredý, být ("vzhled (je) špatný");ရုပ်ဆိုး;hideous, be ("appearance (is) bad");I
 skládat (psát, píseň);သီ;compose (write, a song);T
 sklenice: Sklenice Coly je ("prostě") plná.;ဖန်ခွက်: ကိုလာဖန်ခွက်က အပြည့်ပဲ။;glass: The glass of Cola is ("just") just full.;col.
 sklenice: Ve sklenici je voda jen do půlky.;ဖန်ခွက်: ဖန်ခွက်ထဲမှာ ရေတဝက်ပဲ ရှိတယ်။;glass: There is only a half of water in the glass.;
 sklenička ("skleněný hrnek");ဖန်ခွက်(တစ်ခွက်);glass ("glass cup");sg.
 sklep, sklepení ("patro² pod¹ zemí");မြေအောက်ထပ်;basement ("storey² under¹ ground");n.
 skleslý, být ("síla (je) nízká");အားငယ်;depressed, be ("strength (is) low");I
 sklíčený, být ("síla (je) nízká");အားငယ်;downhearted, be ("strength (is) low");I
 sklíčený, být (znehucený, "mysl (je) zničena");စိတ်ပျက်;downhearted, be ("mind (is) broken");I
 sklo (materiál);ဖန်;glass (material);n.
 sklon k;လေ့;tendency;T
 sklon k, mít;ပြု;inclined to, be;I
 škola;ကျောင်း(တစ်ကျောင်း);school;sg.
 škola: ("Vy") půjdete do školy nebo ("vy všichni") půjdete ("pracovat") do práce?;ကျောင်း: မင်း ကျောင်းကို သွားမလား (သို့) မင်းတို့အားလုံး အလုပ်လုပ်ဖို့ သွားမလား။;school: Will you ("all") go to school or to work? ('you' is in pl.);inter.
 škola: Ještě zaměstnání nemám, chodím do školy (~ "nastupuji (na) školu");ကျောင်း: မလုပ်သေးပါဘူး။ ကျောင်းတက်နေပါတယ်။;school: (I) still don't have a job. (I)'m attending a school.;cont. pol.
 škola: Nechodila jsem do školy.;တက်: ကျောင်းမှ မတက်ခဲ့ဘူး။;attend (school): (I) did not attend school.;p.s. col.

škola: Půjdeš do školy nebo do práce?;ကျောင်း မင်း ကျောင်းကို သွားမလား (သို့) မင်းအလုပ်ကို သွားမလား။;school: Will you go to school or to work?;inter.

škola: Půjdu do školy až se najím (~ “až sním rýži”);ကျောင်း: ထမင်းစားပြီး ကျွန်တော် ကျောင်းသွားမယ်။;school: I will go to school after I eat the meal (~ “rice”);fut. col. um.

škola: uchazeč o studium na škole;ကျောင်း: ကျောင်းတက်ချင်သူ;school: an applicant for scholarship (~ “attending school”);

škola: Založili (~ “postavili”) národní střední školu (a) národní (základní) školy.;ကျောင်း: အမျိုးသားကောလိပ်နှင့် အမျိုးသားကျောင်းများကို တည်ထောင်ကြပါသည်။;school: They founded (~ “built”) national college (a) national (primary) schools.;writ. pol. pl.

školačka (“osoba” (ze) školy);ကျောင်းသူ(တစ်ယောက်);schoolgirl (“school person”);sg. f.

školák (“muž” (ze) školy);ကျောင်းသား(တစ်ယောက်);schoolboy (“school man”);sg.

školy, chodit do;ကျောင်း;school, attend a;T col.

školy, chodit do: Protože jsem dokončil školu, mám práci.;ကျောင်း: ကျောင်းပြီးလို့ အလုပ်လုပ်နေပါတယ်။;school, attend a: Because (I) finished (attending) school, (I) have a job (~ “do work”);.

skončený;ပြီးပြီ;finished;adj.

skončený, být;ကျော်;over, be;l

skončil: Pro dnešek jsem se skončil učit Myanmaršsky.;ပြီးသွားပြီ: ကျွန်တော် ဒီနေ့အတွက် မြန်မာစကားသင်(တာ)ပြီးသွားပြီ;finished: (For) today I finished learning Myanmar language.;p.p. um.

skončit;ပြီး;finish ° stop;T

skončit (“být-dokončen (a) jít”);ကျန်သွား;finish (“be-used-up (and) go”);l

skončit (“konečně uhasit”);အဆုံးသတ်;finish (“finally quench”);

skončit (“skončit (a) dosáhnout-vrcholu”);ပြီးမြောက်;finish (“finish (and) reach-apex”);T

skončit (“skončit (a) jít”);ကျန်သွား;finish (“finish (and) go”);T

skončit (“ukončení odešlo”);ပြီးသွား;finish (“finishing has-gone”);T

skončit (“ukončit (a) skončit”);ပြီးဆုံး;finish (“finish (and) come-to-end”);T

skončit (+ “(a) jít”): Skončí to právě takhle. (“Právě s takto to zrovna skončí a půjde.”);ကျန်သွား: ဒီလိုနဲ့ပဲ ကျန်သွားမှာပဲ။;finish (+ “(and) go”): It will finish just like this. (“Just like this (it) will just finish (and) go.”);fut.

skončit: Kdy plánuješ (~ “budeš”) skončit?;ပြီး: ဘယ်တော့ပြီးမှာလဲ။;finish: When do (you) plan to (~ “will”) finish?;inter.

skončit: když čas na meditaci skončí;ကျန်သွား: ဘာဝနာအတွက် အချိန်ကျန်သွားသောအခါ ° အချိန်: ဘာဝနာအတွက် အချိန်ကျန်သွားသောအခါ;time: when the time for meditation is finished ° finish: when the time for meditation is finished;

skončit: Když měsíc končí, jsem (~ “stanu-se”) šťastný.;ကျန်: လကုန်ရင် ပျော်ကြတယ်။;end: When month ends, (I) become happy.;col.

skončit: Když skončíme (“praxi”) meditaci, odpovídám na otázky položené (~ “ptané”) lidmi.;ပြီး: ဘာဝနာပွားပြီးတဲ့အချိန်တွင်

လူများက မေးသော မေးခွန်းများကို ဖြေပါတယ်။;finish: When (we) finish (“practice (of)”) meditation, (I) answer the questions asked by the people.;pol. writ.

skopové maso “);ဆိတ်သား;mutton meat “);n.

skoro (“(“okolo”)² blízko° (a) hubený”);နီးပါး(လောက်);nearly (“(“around”)² near° (and) thin”);adv.

skoro (“blízko, blízko”);နီးနီး;nearly (“near, near”);adv.

skoro každý (“jako¹ jako² každý”);တိုင်းလိုလို;almost every (“like¹ like² every”);suff. adj.

skříň (kredenc, “kočičí dům”);ကြောင်အိမ်(တစ်လုံး);cupboard (“cat's house”);sg.

skříň (kredenc);ဗီရီ(တစ်လုံး) [bīrō];cupboard;sg. E. bureau

skříň (šatník, “vzpříma stojící kredenc”);မတ်ရပ်ဗီရီ(တစ်လုံး) [ma.ya.bīrō];wardrobe (“upright standing cupboard”);sg.

skřítkovitý;ပု;dwafish;adj.

skřítkovský muž (“krátce malý”);ပုပုလေး(တစ်ယောက်);dwafish man (“shortly small”);sg.

skřítkovský muž (“krátkost”);ပုခြင်း(တစ်ယောက်);dwafish man (“shortness”);sg.

skřítkovský muž (“krátký muž”);ပုသောသူ(တစ်ယောက်);dwafish man (“short man”);sg.

skromnost;ဟိရီ;modesty;n. P. hiri (= shyness)

skromný člověk (“chladná(~klidná)¹ osoba”);လူအေး;modest man (“cool(~calm)¹ person”);n.

skromný člověk (“skromná¹ osoba”);လူရိုး;modest man (“modest¹ person”);n.

skromný: skromný duch (člověka);ဟိရီ: ဟိရီလိပ်ပြာ;modest, be: modest spirit;

skrýt;မြှုပ် ° ဖုံး;obscure ° hide;T

skrýt se (“schovat-se (a) zakrýt”);ပုန်းကွယ်;hide (“hide (and) conceal”);T

skrz, dostat se;ပေါက်;through, get;T

skrze (“z jednoho stupně”);မှတစ်ဆင့်;by (via) (“of one level”) ° via (“of one level”);adv.

skrze (o abstraktních věcech, “do (a) skrze”);အားဖြင့်;through (for abstract things, “to (and) by”);suff. writ.

skupin, pět (těla, pocitů, vnímání, podmínek a vědomí, které utváří osobu);ခန္ဓာ;aggregates, five (of body, feelings, perception, conditions and consciousness, which make up a person);n. Bh. P. khandha (= aggregates)

skupina;အဖွဲ့(တစ်ဖွဲ့) ° ဂရု ° အသင်း(တစ်ခု);group;sg. (or) n. E. group

skupina (“skupina (a) skupina”);အသင်းအဖွဲ့;group (“group (and) group”);n.

skupina (lidí, “skupina² síly° (a) moci”);အင်အားစု;group (of people, “group² (of) strength° (and) power”);n.

skupina (lidí);အစုအဝေး;group (of people);n.

skupina (lidí): Ú Aun Zeyya zacházel s oběma skupinama zdvořile.;အဖွဲ့: ဦးအောင်ဇေယျသည် အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့ကို ခြေငံစွာ ဆက်ဆံသည်။;group (of people): U Aung Zeyya treated both the groups politely.;writ.

skupina (tým);အသင်း(တစ်ဖွဲ့);group (team);sg.

skupina slov (jakožto část věty nebo fráze, “slova (a) skupiny-slov”);စကားလုံးစကားစု;group of words (as a part of sentence or

phrase, "words (and) word-groups");n.
 skupina: Skupina ("jsouci") na pódiu také ("ukazující se")
 tancuje a baví (ostatní lidi).;အဖွဲ့: စင်ပေါ်မှာ ရိုက်နေတဲ့ကလေး
 ကပြနေတဲ့အုပ်စုတည်း။;group: The group ("being") on the stage also
 ("exhibiting") dances (and) entertains.;col. pol.
 skupina: V naší skupině jsou učitelští mniši, kteří dostali první
 (místo) v celé zemi.;ဂရု: တပည့်တော်တို့ ဂရုထဲမှာ
 တစ်နိုင်ငံလုံးပထမရ စာချက်တော်(သံဃာ)တွေ ရှိပါတယ်။;group: In
 our group there are the teacher-monks who won (~ "got") first
 (place) in whole the country.;pol. ubmn. mn.
 skupinu, utvořit ("utvořit" skupinu);အသင်းဖွဲ့;group, make a
 ("form" group);T
 skupinu, utvořit: A někteří utvoří skupinky a projíždí se ve
 velkých a malých autech.;အသင်းဖွဲ့: တချို့ကတော့ အသင်းဖွဲ့ပြီး
 ကားကြီးကားငယ်တွေနဲ့ လည်(လည်)ကြပါတယ်။;group, make: As for
 some, (they) make groups and go around in big and small
 cars.;col. pol.
 skutečně;တကယ် ° ရဲ့;for real ° really;suff. adv. (or) adv.
 skutečně (opravdu);ခွဲ;sure, for;suff. adv.
 skutečně: Jsi skutečně šťastný?;ရဲ့ ပျော်ရဲ့လား;for real: Are (you)
 happy ("for real")?;inter.
 skutečně: Jsi skutečně zdravý?;ရဲ့ ခင်ဗျားမာပါရဲ့လား;for sure:
 Are (you) healthy, for sure?;inter.
 skutečnost, že;မှန်း;fact that;suff.
 skutečnost, že: Vskutku, nevěděl jsem ("o skutečnosti"), že jsi
 to ty.;မှန်း: နင်မှန်းမသိလိုပါ။;fact, that: Indeed, (I) didn't know ("the
 fact that") it's you.;col. pol.
 skutečnost: Nevěděl jsem ("o skutečnosti,") že dnes je
 pátek.;မှန်း: ဒီနေ့သောကြာနေ့မှန်း မသိဘူး။;fact: (I) didn't know ("the
 fact that") today's Friday.;
 skutečnost: Nevěděl jsem ("o skutečnosti,") že přichází.;မှန်း:
 သူလာမှန်း မသိဘူး။;fact: (I) didn't know ("the fact that") he
 comes.;
 skutečnost: Nevěděl jsem ("o skutečnosti,") že je student.;မှန်း:
 သူကျောင်းသားမှန်းမသိဘူး။;fact: (I) didn't know ("the fact that") he
 is a student.;
 skutečnost: Nevím ("skutečnost") kdo (~ "co") ("on") je.;မှန်း: သူ
 ဘာမှန်း မသိဘူး။;fact: (I) don't know ("the fact") who (~ "what")
 he is.;
 skutečnost: Nevím ("skutečnost") kým (~ "kdo") ("on") je.;မှန်း:
 သူ ဘယ်သူမှန်း မသိဘူး။;fact: (I) don't know ("the fact") who he is.;
 skutečnost: Víím ("o skutečnosti,") že přijde.;မှန်း:
 သူလာမယ်မှန်းသိပါတယ်။;fact: (I) know ("the fact that") he will
 come.;pol.
 skutečnosti (fakta, "věci (a) údy");အချက်အလက်;facts ("items
 (and) limbs");n.
 skutečnosti, ve;တကယ်;actually;adv.
 skutečnosti: skutečnosti ohledně etického
 tréninku;အချက်အလက်: ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်;facts: facts
 regarding the moral training;n.
 skutečný;တကယ် ° အစစ်;real;adj.
 skutečný ("pravdivý (a) skutečný");အမှန်တကယ်;real ("true (and)
 real");adj.
 skutečný (opravdový, "čistý (a) správný");အစစ်အမှန်;true

(genuine, "pure (and) correct");adj.
 skutečný, být;စစ်;real, be;l
 skutečný: skutečná nemoc (ne hypochondrická);အမှန်တကယ်:
 အမှန်တကယ်ရောဂါ;real: real sickness (not hypochondriac);
 skutečný: Skutečně usiluje. ("Usiluje o skutečnou
 zkušenost.");တကယ်: တကယ်လက်တွေ့တရားအားထုတ်တယ်။;real:
 (He) strives (for) real ("experience").;
 skutek (dříve nebo v přítomnosti záměrně vykonané
 činy);ကံ;deed (previously or presently intentionally committed
 acts);n. P. kamma (= intentionally-done-action)
 skutek (i o magii, "pracovat (a) zastavit");လုပ်ရပ်;feat (also about
 magic, "work (and) stop");n.
 skutek: Byl schopen uskutečnit (ten magický) skutek (i) bez
 (pohybu) ruky.;လုပ်ရပ်: လက်မပါဘဲ အဲဒီ လုပ်ရပ်ကို
 စွမ်းဆောင်နိုင်လာပါတယ်။;feat: (He) was able to accomplish that
 feat without (movement of) hand.;pol.
 skvělý ("ohromný");muj skvělý přítel;ကောင်းကြီး: ငါ့ရဲ့
 သူငယ်ချင်းကောင်းကြီး;great: my great friend;n. col.
 skvělý ("super (vysoká) příčka");စူပါတန်း;brilliant ("super (high)
 crossbar");adj.
 skvělý, být ("dobrý (a) ušlechtilý");ကောင်းမွန်;brilliant, be ("good
 (and) noble");l
 skvrna: Na ruce není žádná skvrna krve.;စွန်း: လက်ပေါ်မှာ
 သွေးစွန်းမနေဘူး။;stain: There is no blood stain on the hand.;
 sl. (užíváno jakožto titul před jmény dospělých žen);မ;Miss
 (used as title for names of adult women);pref.
 slabika;ဝဏ္ဏ(တစ်လုံး);syllable;sg. P. vaṇṇa (= letter)
 slabý (o plnění povinností);ပေါ့;weak (about fulfilling duty);l
 slabý (o plnění povinností): Jsou velice, velice slabí (v dělení
 své práce), zaměstnanci té kanceláře.;ပေါ့: တော်တော်ပေါ့တယ်
 ရုံးကဝန်ထမ်းတွေ။;weak (about fulfilling duty): (They) are very,
 very weak (in doing their work), the staff of the office.;col.
 slabý, být ("síly (je) málo");အားနည်း;weak, be ("strength (is)
 little");l
 slabý, být (o znalostech nebo dovednostech, "síly (je)
 málo");အားနည်း;poor, be (in knowledge or skill, "strength (is)
 little");l
 slabý: (Ta) stará paní je tak slabá.;အားနည်း: အဘွားအိုက
 အလွန်အားနည်းတယ်။;weak: The old woman is so weak.;
 slabý: lidé slabí v psané angličtině;အားနည်း: အင်္ဂလိပ်စာ
 အားနည်းတဲ့လူတွေ;weak: the weak persons in English writing;
 sladká kukuřice ("květ" kukuřice);ပြောင်းဖူး(တစ်ဖူး);corn, sweet
 (maize, "bud" (of) maize");sg.
 sladkokyselý;ချိုချဉ်;sweet and sour;adj.
 sladkosti (bonbóny, "cukrová koule");သကြားလုံး;sweets (candy,
 "sugar ball");n.
 sladký;အချို;sweet;adj.
 sladký, být;ချို;sweet, be;l
 sladký: Měl bys vědět, že Myanmarští lidé jsou na světě ti s
 nejsladší tváří a (ti) nejprátelejší.;အချို: မြန်မာလူများတွေက
 ကမ္ဘာမှာ မျက်နှာအချိုသာဆုံးနဲ့ အဖော်ရွေးဆုံးဆိုတာ
 သိရပါလိမ့်မယ်။;sweet: (You) should be known, that Myanmar
 people are in the world those of the most sweet face and the
 most friendly (ones).; pol.

sladký: sladké lidské tváře;အချို: မျက်နှာအချိုသာ;sweet: sweet peoples' faces;

slang ("slangový jazyk");ဝန်းစကား;slang ("slang language");n.

slang: Učí se Barmský slang.;ဝန်းစကား: ဗမာဝန်းစကားကို သင်ယူတယ်;slang: (He) learns the Burmese slang.;

slaný;လေး;salty;adj.

sláva ("být-slavný (a) slyšen {jmenec}");ကျော်ကြားမှု;fame ("be-famous (and) heard {nouner}");n.

slavit;ကျင်းပ;celebrate;T

slavit: Tři, čtyři dny (lidé) po (~ "v") celé zemi slaví.;ကျင်းပ: တစ်ပြည်လုံးမှာ သုံးလေးရက် ကျင်းပပါတယ်;celebrate: (People of whole the country celebrate for three (or) four days.;pol.

slavná osoba ("slavný (a) slyšený člověk");ကျော်ကြားသူ(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး၊ တစ်ပါး);famous person ("famous (and) heard person");n. (mn.)

slavný ("slavný (a) věhlasný"): (Ta) velká Myanmar armáda vedená králem Nau byla velice slavná (~ "slavná (a) věhlasná") po (celém) asijském kontinentě.;ထင်ရှားကြော်ကြား: ဘုရင့်နောင်အုပ်ချုပ်သောမြန်မာတပ်မတော်ကြီးသည် အာရှတိုက်တွင် ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့သည်;famous ("famous (and) renowned"): The great Myanmar army led by the king Naung was very famous (~ "famous (and) renowned") in the Asian continent.;p.s. pol.

slavný ("velkého jména");နာမည်ကြီး;famous ("(of) great name");adj.

slavný, být;ကျော်;famous, be;l

slavný, být ("být-slavný (a) sedět-obkročmo");ကျော်ခွဲ;famous, be ("be-famous (and) sit-astride");l

slavný, být ("doba pořádně");ခေတ်စား;popular, be ("era heartily");l

slavný, být ("viditelný (a) vzácný");ထင်ရှား;famous, be ("visible (and) rare");l

slavný, být nejvíce ("viditelný (a) vzácný");အထင်ရှားဆုံး;famous, be the most ("visible (and) rare the-most");l

slavný, být: slavný zpěvák;ထင်ရှား: ထင်ရှားသော အဆိုတော်;famous, be: famous singer;

slavný, nejprředněji;ကျော် ° အကျော်;famous, foremost;adj.

slavný: Mandalajský Zhéchu ("Sladký Trh") je ("nějaký") slavný trh.;နာမည်ကြီး: မန္တလေးဈေးချိုဟာ နာမည်ကြီးဈေးကြီးတ(စ်)ဈေးပါး;famous: Mandalay's Zaycho ("Sweet Market") is a famous market.;pol. col.

slavný: Men Yáza se stal slavným jakožto jeden z velkých moudrých mužů Myanmaru.;ထင်ရှား: မင်းရာဇာဟာ ထင်ရှားတဲ့မြန်မာပညာရှိကြီးတ(စ်)ဦးဖြစ်လာတယ်;famous: Min Yaza became famous as one of the great wise men in Myanmar.;

slavný: nezkušený učitel (~ opat), (který) se stal slavným;ထင်ရှား: ထင်ရှားပြီး ငယ်ရွယ်နုပျိုသောဆရာတော်;famous: youthful teacher (~ chief monk), (who) became famous;

slavný: slavný (a) proslulý (hlavní) mnich;ထင်ရှား: ထင်ရှားကျော်ကြားတဲ့ဆရာတော်;famous: famous (and) renowned (chief) monk;n.

slavný: Z těchto hrdinů se stal Čansitá obzvláště slavným.;ထင်ရှား: ထိုသူရဲကောင်းတို့အနက် ကျန်စစ်သားသည် အထူးထင်ရှားသူဖြစ်သည်;famous: Among these heroes Kyansittha became especially famous.;writ.

šlechetný;နိုဘယ်;noble;adj. E. noble

šlechetný, být;မြတ်;noble, be;l

šlechetný, být ("vysoký (a) ušlechtilý");မြင့်မြတ်;lofty, be ("high (and) noble");l

šlechetný: Soustředění (vlastní) mysli je to dobrou, šlechetnou (a) krásnou cestou.;မြတ်: စိတ်အမြဲနှစ်မြှုပ်ထားတာ ကောင်းမြတ်လှကြောင်းပါး;noble: Concentrating (one's) mind is good, noble (and) beautiful way, when (one) always concentrates (his) mind.;pol.

slečna (předchází jméno);မ;Miss;pref.

slečna (také o dospívajících a dospělých ženách, "holčička");မိန်းကလေး(တစ်ယောက်);girl (also about adolescent and adult women, "small girl");sg.

slečna (užíváno jakožto titul před jmény dospělých žen);မ;Miss (used as title for names of adult women);pref.

slečna: Je (to) slečna věku 24 let.;မိန်းကလေး: အသက် ၂၄နှစ် အရွယ် မိန်းကလေးဖြစ်ပါတယ်;girl: (She) is a girl of age of 24 years.;

sledovat;ကြည့်;watch;T

sledovat ("dělat všímaost");သတိပြု;observe ("make mindfulness");T

sledovat ("dívat-se (a) vidět");ကြည့်ရှု;watch ("look (and) see");T

sledovat: Všímajíce si (svého) dechu, ("stává se, že") sleduji samotnou přirozenost (své) mysli ("rūpa – nāma").;ကြည့်: ဝင်သက်ထွက်သက် မှတ်ပြီးကိုယ်စိတ် (ရုပ်နာမ်) သဘာဝလေးကို ကြည့်ဖြစ်ပါတယ်;watch: Noticing the breath, (I) happen to watch the very nature (of my) mind ("rūpa – nāma").;pol. med.

sledovat: Známkující soudci by (v této debatérské soutěži) měli dávat známky po sledování a poslouchání chování, gestikulace, užití (slov) (a dle uvedených) informací od obou stran, (tj.) navrhovatele (určitého názoru) a obhájce (jiného názoru).;ကြည့်ရှု: အမှတ်ပေးဒိုင်လူကြီးများက အဆိုအချေနှစ်ဘက်စလုံးရဲ့ အမူအရာ လေယူလေသိမ်း အသုံးအနှုန်း အချက်အလက်တွေကိုကြည့်ရှုနားထောင်ပြီး အမှတ်ပေးကြပါလိမ့်မယ်;watch: The marking judges should give marks after (they) watch (and) listen to the behavior, gesticulation, usage (of words) (and according to the given) information from both the sides, of the proposer and defendant.;fut. pol.

slepice ("kuře žena");ကြက်မ(တစ်ကောင်);hen ("chicken female");sg.

slepý, být;ကန်း;blind, be;l

slevit (~ "snížit cenu");Prosím, slevil byste? ("Snížil byste?");လျှော့: လျှော့ပါအုံးလား;decrease (price): Please, would (you) decrease (the price)?;inter. pol.

slevit (~ "snížit"): Na kolik slevíte? ("Kolik snížíte?");လျှော့: ဘယ်လောက်လျှော့မလဲ;decrease: How much will (you) decrease?;inter. col.

slib: Dostal jsem slib, že (mi) pomůže (~ "pro pomoc");ကတိ: ကူညီဖို့ ကတိကို ရခဲ့တယ်;promise: (I) got the promise to get help (~ "for help").;p.s.

slíbit ("dát slib");ကတိပေး;promise ("give (a) promise");T

slíbit ("udělat slib");ကတိပြု;promise ("make (a) promise");T

slíbit: ("Já") slíbil jsem.;ကတိပေး: ကျွန်တော် ကတိပေးထားခဲ့ပါတယ်;promise: (It) was promised by me.;p.s. pol.

slintat;ဂလု;drool;T sl.

slintat: (Ach ty) (“velký”) světe ... je (nějak) teplo (“přišlo teplo”) ... slintám. (může být řečeno muži, když vidí hezkou slečnu);ဂလု: ကမ္ဘာကြီး ... ယူနွေးလာပြီ နော် ... ဂလု;drool: (Oh) (“big”) world ... warmth has come ... (I)’m drooling. (may be said by men when they see a beautiful girl);jk. sl.

sliny (“představovaný¹ klacík^o”);တံတွေး;saliva (“imagined¹ stick^o”);n.

sliny: Pořádně to naštve. (“(Je to) tolik, že (jeden) musí dokonce spolknout nemálo slin.”);တံတွေး: တံတွေးတောင် မနည်းမျိုးချရလောက်;saliva: It makes one extremely angry. (“(It is) so (much), that (one) even must swallow not little saliva.”);col. pol. idi.

slíva (“ovoce² snění^o (a) recitování-mantry”);မဂ်မန်းသီး(တစ်လုံး);damson (“fruit² (of) dreaming^o (and) reciting-mantra”);sg.

slon;ဆင်(တစ်ကောင်);elephant;sg.

slon (zvíře);ဆင်(တစ်ကောင်);elephant;sg.

slon: slon a člověk;ဆင်: ဆင်တစ်ကောင်နဲ့ လူတစ်ယောက်;elephant: an elephant and a person;

sloup;တိုင်(တစ်တိုင်);column ° pillar;sg.

sloupec;ကော်လံ(တစ်ခု);column (of writing);sg. E. column sloupec (“sloup¹ psaní^o”);စာတိုင်(တစ်ခု);column (of writing, “writing column”);sg.

sloupec: Rozdělím (to) na dva stejné sloupce.;ကော်လံ: ကော်လံနှစ်ခုစီ သီးသန့်ခွဲပါတယ်;column: (I) separate (it) to two equal columns.;pol.

sloupec: zatímco se dívám na jeden sloupec;ကော်လံ: ကော်လံတစ်ခုကို ကြည့်နေစဉ်;column: while looking at one column;cont.

sloupek;တိုင်(တစ်တိုင်);post (column);sg.

sloužit (“nosit¹ zodpovědnost^o”);အမှုထမ်း;serve (“carry¹ duty^o”);T sloužit králi (“žít (jakožto) sluha”): Zatímco Čansitá sloužil svému královskému bratru králi Solúovi, král Solú byl uvězněn nepřáteli.;အမှုထမ်းနေ: ကျန်စစ်သားသည် နောင်တော်စောလူမင်းထံ အမှုထမ်းနေစဉ် စောလူမင်းကို ရန်သူများက ဖမ်းသွား၏;serve a king (“live (as) servant”): While Kyansittha was serving his royal brother king Saw Lu, king Saw Lu was imprisoned by enemies.;p.s. writ.

slov, skupina (jakožto část věty nebo fráze, “slova (a) skupiny-slov”);စကားလုံးစကားစု;words, group of (as a part of sentence or phrase, “words (and) word-groups”);n.

sloveso (“činnost”);ကြိယာ(တစ်လုံး);verb (“action”);sg. S. kria slovička;ဝေါဟာရ;vocabulary;n. P. vohāra (= expression, calling, use)

slovička (“kulatá¹ mluva^o”);စကားလုံး;vocabulary (“round¹ speech^o”);n.

slovička: všechna slovička v (té) pāli větě;စကားလုံး: ပါဠိဝါကျရဲ့ စကားလုံးတိုင်း;vocabulary: all the words in the Pāli sentence; slovník;အဘိဓာန်(တစ်အုပ်);dictionary;sg. P. abhidhāna (= name, appellation)

slovník: celý slovník;အဘိဓာန်: အဘိဓာန်တစ်အုပ်လုံး;dictionary: whole the dictionary;

slovník: Páli-Anglický Slovník;အဘိဓါန်: ပါဠိ-အင်္ဂလိပ်

အဘိဓါန်;dictionary: Pali-English Dictionary;n.

slovník: Sekretářka pokládá slovník na stůl.;အဘိဓာန်: အတွင်းရေးမှူးက အဘိဓာန်ကို စားပွဲပေါ်မှာ ထားနေတယ်;dictionary: The secretary is putting the dictionary on the table.;cont. slovo (“kulatá¹ řeč^o”);စကားလုံး(တစ်လုံး);word (“round¹ speech^o”);sg.

slovo (mít slovo);လှည့်;turn (in talking, game etc.);adv.

slovo: (To) je (to) nejdůležitější slovo.;စကားလုံး: အရေးကြီးဆုံးစကားလုံးပါ;word: (it is) the most important word;pol.

slovo: nasbíraná slova;စကားလုံး: သိမ်းထားခဲ့သော

စကားလုံးတွေများ;word: the collected words;

slovo: obtížná slova;စကားလုံး: ခက်ခဲသည့် စကားလုံးတွေ;word: difficult words;pl. writ.

slovo: pokud jsou tam dvě nebo více slov;စကားလုံး:

စကားလုံးနှစ်လုံး၊ ဒီထက်ပို ရှိရင်;word: if there are two or more words;

slovo: Slovo 'lokuntaka' bylo vysvětleno (a) vyloženo užitím Pāli slova 'rassa'.;စကားလုံး: “ရသာ”ပါဠိစကားလုံးကို အသုံးပြုပြီး လောကန္တက ဆိုသည့် စကားလုံးကို အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုရင်းလင်းထားပါသည်;word: The word 'lokuntaka' has been explained (and) interpreted making use of the Pāli word 'rassa'.;pol. writ.

slovo: slovo “rassa”;စကားလုံး: ရသာဆိုတဲ့စကားလုံး;word: word “rassa”;

slovo: ukazovací slovo;ပုဒ်: ညွှန်ပြပုဒ်;word: the word (which) points out;

slovo: všechna slova v (té) pāli větě;စကားလုံး: ပါဠိဝါကျရဲ့

စကားလုံးတိုင်း;word: all the words in the Pāli sentence;

slovy;စကားလုံးများဖြင့်;words, by;adv.

složitý, být;ခက်;complicated, být;I

složitý, být (“(být) náročný (a) těžký”);ခက်ခဲ;complicated, být (“(be) difficult (and) hard”);I

slučitelný s, být;လိုက်;compatible with, be;I

sluha;တပည့်(တစ်ယောက်၊ တစ်ပါး);servant;sg. (mn.)

slunce;နေ;sun;n. (or) sg.

slunce: Poněvadž slunce pálí, je horko (~ “počasí je horké”).;နေ: နေပူနေလို့ ရာသီဥတု ပူတာ;sun: Because the sun is shining, the weather is hot.;col.

slunce: Slunce svítí. (“Slunce (je) horké.”);နေ: နေပူတယ်;Sun: Sun shines. (“Sun (is) hot.”);

slunečnice (“sluneční lotus”);နေကြာ;sunflower (“sun lotus”);I

slunečno, být;သာ၊ နေ ° နေသာ;sunny, be;I

slunečno, být: Je slunečno.;နေသာ: နေသာနေတယ် ° သာ၊ နေ: နေသာနေတယ်;sunny, be: It's (“being”) sunny.;

slušet se;ရာ;suitable, be;I

slušící se;အတော်;fitting;adj.

slušně (“být-příjemný (a) úplný {příslavec}”);ခြေငုံစွာ;politely (“be-pleasant (and) complete {adv.}”);adv.

slušně (“příjemně (a) úplně”);ခြေခြေငုံငုံ;courteously (“pleasantly (and) completely”);adv.

slušnost;ယဉ်ကျေးမှု;decency;n.

slušnost: Není ani slušný, ani chytrý. (“Nemá ani slušnost, ani nemá mazanost.”);ယဉ်ကျေးမှု: သူမှာ လိမ္မာပါးနပ်မှု မရှိရတင်မက ယဉ်ကျေးမှုလဲ မရှိဘူး;politeness: (He) has neither shrewdness,

nor politeness.;
slyšet;ကြား;hear;I
slyšet, že;ဆိုလို့;hear that;suff.
slyšet, že: Mám radost, že slyším, že chceš navštívit Myanmar.;ဆိုလို့: “မြန်မာပြည်ကို အလည်လာချင်တယ်”ဆိုလို့ ဝမ်းသာပါတယ်။;hear that: I am pleased to hear you want to visit Myanmar.;pol.
slyšet: Jsem rád, že (tě) vidím (~ “právě slyším”).;ကြား: အခုလို ကြားရတာ ဝမ်းသာပါတယ်။;hear: (I) am happy to hear (from you) now.;pol.
slyšet: Opravdu, mám z tebe (~ “z toho, co jsem o tobě slyšel”) velkou radost .;ကြား: တကယ်ကို ငါ မင်းကြောင်းကြားရလို့ သိပ်ဝမ်းသာပါတယ်။ (~ ငါ မင်းကြောင်းကြားရလို့ တကယ်ကို ဝမ်းသာပါတယ်။);hear: Indeed, I am very happy about you (“of what (I) heard about you”).;pol.
slyšet: Pánové (a) dámy (to) již, jistě, mnohokrát (~ “znovu a znovu”) slyšeli.;ကြား: လုပ်သားပြည်သူများထပ်တလဲလဲကြားဖူးပါလိမ့်မယ်။;hear: The gentlemen (and) the ladies have, certainly, already heard (it) many times (~ “again and again”).;pol.
slyšet: Teď zrovna slyším.;ကြား: အခုလို ကြားရတာ။;hear: Now, indeed, (I) hear.;col.
slyšet: už jsem (to) slyšel;ကြား: ကြားဖူးတာ;hear: (I) have already heard it;p.p.
slyšet: Vyhlásí zákon který (jsem) ještě nikdy neslyšel a dělají jak se jim chce dělat.;ကြား: တစ်ခါမှ မကြားဖူးတဲ့ ဥပဒေတွေ ထုတ်ပြန်ပြီး လုပ်ချင်သလို လုပ်နေကြပါတယ်။;hear: (They) proclaim a law that (I) have never heard (and they) are doing how they want to do.;pol.
smaragd;မြ;emerald;n. (or) n. un.
smát se;ရယ် [y] ° ရယ် ° ဟ;laugh;T (or) T col.
smát se (“smát se moc”);ရယ်မော;laugh (“laugh exceedingly”);T
smát se (zesměšňovat, “smích zlomyslné krve”);ရယ်သွမ်းသွေး;laugh (ridicule, “laugh (of) evil blood”);T unpl.
smát se: Nesměji se.;ဟား: မဟပါဘူး။ (~ မဟားပါဘူး။) ° ဟ: မဟပါဘူး။ (~ မဟားပါဘူး။);laugh: (I) don't laugh.;T col. pol.
smát: Je to legrační. (“Jeden se musí smát.”);ရယ်: ရယ်ရတယ်။;laugh: It is funny. (“(One) must laugh.”);col.
smažená zelenina (“smažená¹ zelenina”);အစိမ်းကြော်;fried vegetables (“fried¹ vegetables”);n.
smažený;ကြော်;fried;adj.
smažit;ကြော်;fry;T
smažit: Jdu si usmažit rybu.;ကြော်: ကျွန်တော် ငါးကြော်မလို့;fry: I am going to fry fish.;fut. um.
směnit;လဲ;exchange;T
směnit: Budete mít (“pane”) drobné, protože já nemohu směnit sto dolarovou bankovku.;လဲ: ကျွန်မ ဒေါ်လာတစ်ရာတန်ကို အကြွေမလဲနိုင်လို့ ရင်မှာ အကြွေများ ရိပ်လား။;exchange: Will you (~ “sir”) have change, because I cannot exchange a one hundred Dollar bill.;fut. inter. uw.
směr;ဘက်;direction;n.
směr, ukázat (“poukázat-na¹ cestu”);လမ်းညွှန်;direct (“point-out¹ (the) way”);T

směr: (Až budeš) v Anoyathá ulici, zatoč v levo.;ဘက်: အနော်ရထာလမ်းမှာ ဘယ်ဘက်ကို ချိုးပါ။;direction: Turn left at Anawatha road.;imper. pol.
směr: Jděte tímto směrem.;ဘက်: ဒီဘက်သွားပါ။;direction: Go this direction.;imper. pol.
směr: jdi severně podél ulice Sule pagody.;ဘက်: ဆူးလေဘုရားလမ်းအတိုင်း မြောက်ဘက်ကို သွားပါ။;direction: Go North along the Sule pagoda road.;imper. pol.
směr: Mandalajská hora je na sever od (toho) vodního příkopu.;ဘက်: ကျူးမြောက်ဘက်မှာ မန္တလေးတောင်ရံပါတယ်။;direction: Mandalay mountain is in North direction from the moat.;pol.
směr: Přijď na ulici před Kamáyo trhem.;ဘက်: ကမာရွတ်ဈေးအရောက်လမ်းက လာပါ။;direction: Come to (“by”) the street in front of Kamayut Market.;imper. pol.
směr: směrem k různým místům;ဘက်: ဌာနအမျိုးမျိုး(တွေ)ဘက်ကို;direction: to the direction of various places;col.
směrem;သို့;towards;suff. prep.
směrovat (mysl, “potopit, ponořit (a) uložit”);နစ်မြုပ်ထား;focus (mind, “immerse, submerge (and) put”);T
smetí;အမှိုက်;garbage;n.
smetí: Brzy ráno zametá smetí.;အမှိုက်: မနက်အစောကြီး အမှိုက် လည်းနေတယ်။;rubbish: Early in the morning (he) is sweeping the rubbish.;cont.
smíšeného původu, potomek;ကပြားလူ(တစ်ယောက်) ° ကပြား(တစ်ယောက်);half-caste (person of mixed parentage);sg.
smlouva;ကန်ထရိုက်(တစ်စောင်);contract;sg. E. contract
smlouva (“psaní (k) uvázání”);စာချုပ်(တစ်စောင်);contract (“writing (to) bind”);sg. E. contract
smlouva: Píše smlouvy.;စာချုပ်စာတမ်း: ကန်ထရိုက် (~ စာချုပ်စာတမ်း) ရေးသားတယ်။ ° ကန်ထရိုက်: ကန်ထရိုက် (~ စာချုပ်စာတမ်း) ရေးသားတယ်။;contract: (He) writes contracts.; smrštit;ချုံ့;shrink;T
smrt: Jsem k smrti hladová. (“Mám hlad žaludkem asi-tak k smrti.”);သေ: ကျွန်မသေလောက်အောင် ဗိုက်ဆာနေတယ်။;die: I am hungry to death. (“I am being hungry by stomach about to death.”);cont. uw.
smutek (“žaludek (je) malý {jmenec}”);ဝမ်းနည်းခြင်း;sadness (“stomach (is) little {nouner}”);n.
smutek: Je dobře se obávat proděravění vlastní důvěry v sobě, (které je) nápomocné utrpení (a) smutku.;ဝမ်းနည်းခြင်း: ကိုယ့်အတွင်းစိတ်က ကိုယ့်ကို သစ္စာဖောက်ပြီး နာကျင်ဝမ်းနည်းခြင်းရဲ့ ကြရာပါဖြစ်သွားမှာပဲ ကြောက်ဖို့ ကောင်းတာပါ။;sadness: It is good to be afraid of making one's faith hole inside oneself, (that being) auxiliary to suffering (and) sadness.;prov. pol.
smutný, být;သနား;sad, be;I
smutný, být (“být vhodný ke smutku”);သနားစရာကောင်း;sad, be (“be suitable for pitying”);adj.
smutný, být (“mysl (je) zašpiněná”);စိတ်ညစ်;sad, be (“mind (is) dirty”);I
smutný, být (“žaludek (je) malý”);ဝမ်းနည်း;sad, be (“stomach (is) small”);T
smutný, být: Ah, ty vypadáš jako bys byl smutný, co se ti stalo?;ဝမ်းနည်း: အို၊ မင်းကို ကြည့်ရတာ ဝမ်းနည်းနေတယ် ထင်တယ်။

မင်း ဘာဖြစ်တာလဲ။;sad, be: Oh, you seem to be sad, what happened to you?;inter. col.

smutný, být: Jsem smutný, že jsem (ti) nenapsal ihned.;စိတ်မကောင်း: ချက်ချင်း စာမ(ရေး)နိုင်တဲ့အတွက် စိတ်မကောင်းပါ။;sad, be: (I) am be sad that (I) could not write (you) immediately.;imper. pol.

smutný, být: Protože jsem tak moc smutná, chce se mi brečet (~ plakat).;ဝမ်းနည်း: ကျွန်မ ဝမ်းနည်းလွန်းလို့ ငိုချင်တယ်။;sad, be: Because I am so much sad, (I) want to cry.;

smutný: Jestli ten příběh bude smutný, bude(š) brečet.;ဇာတ်လမ်း: ဇာတ်လမ်းက သနားစရာကောင်းရင် ငိုမှာ။;story: If the story is sad, (you) will cry.;col

smutný: Lidé jsou kvůli pohřbu nešťastní.;ဝမ်းနည်း: အသုဘမို့ လူတွေ ဝမ်းနည်းနေကြတယ်။;sad: People are sad because of the funeral.;cont.

smutný: nebud' smutný.;ဝမ်းနည်း: မင်း ဝမ်းမနည်းပါနဲ့။;sad: Don't be sad.;imper. pol.

smutný: Ta dívka vypadá smutně.;ဝမ်းနည်း: ကောင်မလေး ဝမ်းနည်းနေပုံပေါ်တယ်။;sad: The girl looks sad.;

smyčka (hudební, opakující se série zvuků);ကျော့;loop (of a song, repeating series of sounds);n.

smyčka (hudební): Skládám jednu smyčku, dvě smyčky, do písničky.;ကျော့: တစ်ကျော့နှစ်ကျော့တေးကိုသီ။;loop (of a song): (I) compose one loop, two loops, to a song.;col.

smyslný (~ smyslový): smyslná rozkoš ("rozkoš přeměty smyslu");ကာမဂုဏ်: ကာမဂုဏ် အာရုံကြည်နူးမှု;sensual: sensual pleasure ("pleasure (by) sensual objects");

smyslový ("vlastnost' smyslu");ကာမဂုဏ်;sensual ("quality' (of) senses");adj. P. kâma-guṇa (= senses-quality)

snad ("k² (a) skrze³ základnu¹ doufání");မုန်းခြေအားဖြင့်;hopefully ("to² (and) by³ basis¹ (of) hoping");adv.

snadné, být;လွယ်;easy, be;l

snadné: Už to nebude snadné.;လွယ်: မလွယ်တော့ဘူး။;easy: (It) will be no more easy.;

snadného, něco;အလွယ်;easy, sth.;n.

snadno;အလွယ်တကူ ° လွယ်လွယ်ကူကူ;easily ° effortlessly;adv. (or) adj.

snadno: Po tom, co Tanlyen padlo, mohl snadno dobýt Hantáবাদí.;အလွယ်တကူ: သန်လျင်ကျပြီးနောက် ဟံသာဝတီကို အလွယ်တကူ သိမ်းပိုက်နိုင်သည်။;easily: After Tanyin fell, (he) could easily seize the Hanthawadis.;writ.

snadný;အလွယ်;easy;adj.

snadný úkol ("snadné dítě");အလွယ်ကလေး;easy task ("easy child");n.

snadný, být ("být-snadný (a) dostat-pomoc");လွယ်ကူ;easy, be ("be-easy (and) be-assisted");l

snadný, být ("být-snadný (a) pomocný");လွယ်ကူ;easy, be ("be-easy (and) assisting");l

snadný: Co se týče psaní, to bylo snadné.;လွယ်ကူ: ရေးရတာတော့ လွယ်ကူပါတယ်။;easy: As for writing, it (was) easy.;pol.

snažit se;ကြိုးပမ်း;strive;T

snažit se ("snažit-se moc");ကြိုးစား;strive ("strive much");T

snažit se ("vytvářet¹ (a) dělat² úsilí");အားထုတ်မှုပြုလုပ်;effort,

make ("make¹ (and) do² effort");T

snažit se (dosáhnout, "praktikovat¹ (pro) naplnění");ဖြည့်ကျင့်;try (to attain, "practice¹ (to) fill");T

snažit se (hodně);စမ်း;try (hard);T

snažit se (pravidla): Aby nedošlo k porušení pěti pravidel, je třeba se nemálo kontrolovat.;ထိန်း: ငါးပါးသီလကို မကျိုးအောင် မနည်း ထိန်းနေရတယ်။;try: In order not to break the five precepts, one must much (~ "not little") control (oneself).;

snažit se (usilovat, "odstraňovat¹ energii");အားထုတ်;try (strive, "remove¹ energy");T

snažit se: ("Je to (tak, že)") účastí na Národním Dnu každý rok, by se měl (každý) vždy snažit udržovat (~ "prospívat") vlasteneckého ducha.;ကြိုးပမ်း: အမျိုးသားနေ့ကို နှစ်စဉ်ကျင်းပကာ မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ်တာဝန်စဉ် ရင်သန်အောင် ကြိုးပမ်းရမည်ဖြစ်ပါသည်။;try: ("It is, that") attending the National Day every year, (one) should try to always maintain (~ "prosper") (own) national spirit.;pol. writ.

snažit se: (Kdo) se snaží, může se stát dokonce i Buddhou.;ကြိုးစား: ကြိုးစားရင် ဘုရားတောင် ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။;try: If (one) tries, (one) may become even the Buddha.;pol.

snažit se: Horlivě se ("já") snažím dostat různé věci a nakonec zemřu.;ကြိုးစား: ငါ တစ်ဘဝလုံး ပစ္စည်းဥစ္စာအမျိုးမျိုး ရရှိဖို့ အားကြိုးမာန်တက်ကြိုးစားပြီး နောက်ဆုံးမှာတော့ ငါ သေမယ်။;try: I zealously try to get various things and finally I die.;fut.

snažit se: Snažil jsem se jak to jen šlo a ("zcela") tohle opravil.;ကြိုးစား: အကောင်းဆုံး ကြိုးစားပြီး ပြင်ပေးလိုက်ပါတယ်။;try: (I) tried as much as possible and ("completely") corrected (this).;pol.

snažit se: Snažil se zachránit krále Sô Lú z rukou nepřátel.;ကြိုးစား: စောလူးမင်းကို ရန်သူများလက်မှ ကယ်ရန်ကြိုးစားသည်။;try: (He) tried to rescue king Saw Lu from hands of enemies.;writ.

snažit se: Stále se snažím.;ကြိုးစား: ငါ ကြိုးစားနေဆဲပါ။;try: I am still trying.;pol.

snažit, tvrdě se (dostat, "snažit-se hodně, hledat (a) pátrat");ကြိုးစားရာဇွေ;try hard (to get, "try much, search (and) seek");T

šnek;ခရု(တစ်ကောင်);snail;sg.

snící (člověk);မက်တာ;dreaming (person);n.

snídaně ("ranní jezení");မနက်စာ ° နံနက်စာ;breakfast ("morning eating");n.

snídaně ("úsvitu-jídlo");အာရုံဆွမ်း (from အရက်ဆွမ်း) ° အရက်ဆွမ်း;breakfast ("dawn-food");mn. P. aruṇa (= dawn)

snídaně (o mniších): po tom, co jsem snědl snídaní;မနက်စာဆွမ်း: မနက်စာဆွမ်း ဘုန်းပေးပြီး;breakfast (for monks): having eaten the breakfast;p.p. mn.

snídaně (pro mnichy, "jídlo² (k) jezení¹ ráno");မနက်စာဆွမ်း;breakfast (for monks, "meal² (to) be-eaten¹ (in the) morning");n.

snídaně (pro mnichy): Ct. Džaninda přinesl ("(a) dal (mi)") snídaní.;မနက်ဆွမ်း: ဦးဇနိန္ဒာ မနက်ဆွမ်းယူလာပေးသည်။;breakfast (for monks): Ven. Janinda brought ("(and) gave (me)") breakfast.;writ. mn.

sníh (padá);နင်း (ကျ);snow (falls);n.

sníh: Po (tom, co) napadá sníh, je zima (~ "studené

počasí”);နင်း: နင်းကျပြီး ရာသီဥတု အေးတယ်။;snow: After snow falls, (the weather) is cold.;

snít: Kéž sníš krásné sny. (“Kéž krásně sníš sny.”);မက်: အိမ်မက်လှလှမက်ပါစေ။;dream (v.): May (you) dream beautiful dreams. (“May (you) beautifully dream dreams.”);w. pol. snížil se a;နည်းပြီး;decreased, having;p.p. snížiti;ချုံ့ ° လျှော့ ° ချ ° လျော့;decrease ° lower ° reduce;T snížiti (“snížiti (aby bylo) málo”);လျှော့နည်း;decrease (“decrease (to be) little”);T snížiti (“zmenšit (a) snížiti”);လျှော့နည်း;decrease (“lessen (and) decrease”);T snížiti (cenu atd.);လျှော့;decrease (price etc.);T snížiti (cenu): Prosim, snižte (tu cenu);လျှော့: လျှော့ပါအုံး။;decrease (price): Please, decrease (the price);imper. pol. snížiti (cenu): Snižte to na 15 čat. (při smlouvání v obchodě);ထား: ၁၅ကျပ် ထားပါ။;reduce (price): Reduce it to 15 kyats. (in bargaining);imper. pol. col. snížiti (položiti);ချ;put down;T snížiti cenu (při smlouvání v obchodě);ထား;make price (when bargaining);T snížiti se;နည်း;decrease;l snížiti: Tolik snížiti nemohu. (může být řečeno taxikářem, pokud není spokojen s navrhnutým množstvím peněz k zaplacení);လျှော့: ဒီလောက်မလျှော့နိုင်ပါဘူး။;decrease: (I) cannot decrease this much. (may be said by a taxidriver when they are not satisfied with proposed amount of money to be paid);pol. col. šňupat (“dýchat (a) zarážet-do”);ရှူသွင်း;sniff (“breath (and) thrust-into”);T sobě;ရ;oneself;pron. dat. sobě, sám;သူကိုယ်သူ;oneself, to;acc. sobě, sám: Tento člověk má (~ “si sám udělal”) velký problém.;သူကိုယ်သူ: ဒီလူဟာ သူကိုယ်သူပြဿနာကြီးကို ပြုလုပ်ခဲ့ပါတယ်။ (~ ဒီလူဟာ သူဘာသာ ပြဿနာကြီးကြီး လုပ်ခဲ့တာပဲ။);oneself, to: This person has made a big problem to himself.;pol. sobě: Co si o sobě myslíš?;ကိုယ်: ခင်ဗျားကိုယ် ခင်ဗျားဘာထင်သလဲ။;oneself: What do you think about yourself?;inter. col. sobě: Myslí si o sobě, že je nejbohatší.;ကိုယ်: သူကိုယ်သူ အချမ်းသာဆုံးလို ထင်ပါတယ်။;oneself: He thinks he is the richest.;pol. sobota (“den¹ Saturnu^o”);စနေနေ့;Saturday (“Saturn’s day”);adv. socha;အရုပ်(တစ်ခု);statue;sg. socha (“napodobuje¹ vzezření^o”);ရုပ်တု(တစ်ခု);statue (“imitates¹ appearance^o”);sg. socha (osoby);အရုပ်(တစ်ခု);effigy ° statue;sg. socha: Ale to je socha vyrobená ze zlata.;အရုပ်: ဒါပေမဲ့ ရွှေနဲ့လုပ်ထားတဲ့အရုပ်ပါ။;statue: However, it is statue made of gold.;pol. sociální práce “);လူမှုရေးအလုပ်;social work “);n. sociální práce (“záležitosti (a) práce”);ရေးအလုပ်;social work (“issues (and) work”);n.

sociální práce: sociální práce na vesnici;ရေးအလုပ်: ကျေးရွာလူမှု ရေးအလုပ်;social work: social work in village;n. software (“pohrávat-si-s (a) kroužit-nad”);ဆော့ဝဲ;software (“play-around-with (and) circle-above”);n. E. software Sokrates (řecký filosof);ဆော့ခရိုတို;Socrates (Greek philosopher);name Sokrates, Mistr (řecký filosof);ဆိုကရေးတီး၊ မစ္စတာ;Socrates, Master (Greek philosopher);name sorry (CZ col., výraz užívaný po učinění chyby);ဆောရီး;sorry (expression used after making a mistake);interj. col. E. sorry sorry: (“Prostě”) sorry;ဆောရီး: ဆောရီး ပဲ;sorry: (I’m) just sorry.;col. souběžně (s čím);တချိန်တည်းမှ(ပင်);concurrently;adv. writ. soubor;ဖိုင်: ° ဖိုင်(တစ်ခု);file;n. pc. E. file (or) sg. pc. E. file soubor (na počítači, “soubor¹ psaní^o”);စာဖိုင်(တစ်ခု);file (in computer, “file¹ (of) writing^o”);sg. E. file soubor (na počítači);ကွန်ပျူတာဖိုင်(တစ်ခု);file (on computer);sg. E. computer-file soubor (na počítači): kniha připravovaná jakožto soubor (“(na) počítači”);ကွန်ပျူတာဖိုင်: ကွန်ပျူတာဖိုင်အဖြစ် ပြင်ဆင်ထားသည့် သာအုပ်တစ်အုပ်;file (in computer): a book prepared as a file (“(on) computer”); soubor (na počítači): z těch napsaných souborů;ဖိုင်: စာရိုက်ထားသည့် ဖိုင်များမှ;file: from the typed files; současně;တစ်ချိန်တည်းမှ;concurrently;adv. současně (s čím);တချိန်တည်းမှ(ပင်);contemporaneously;adv. writ. součástka, automobilová;တားပစ္စည်း;part, car;n. P. paccaya (= requisites, means) soucitný, být;ကြင်နာ;compassionate, be;l soud (“kancelář¹ zákona^o”);တရားရုံး(တစ်ခု);court (“office¹ (of) law^o”);sg. soud: Po vynesení rozsudku u soudu je rozhodování zcela dokončeno.;တရားရုံး: တရားရုံးက စီရင်ချက်ချပြီရင် ထိုအချိန် ဆုံးဖြတ်ခြင်း လုံးဝ ပြီးဆုံးပါတယ်။ (~ တရားရုံးက စီရင်ချက်ချပြီးချိန် ဆုံးဖြတ်ခြင်း လုံးဝ ပြီးဆုံးပါတယ်။);court: After passing a judgment at court, the deciding is completely finished.;pol. soudce (také ve hře nebo diskuzi, “rozhodčí^o, velká² osoba¹”);ဒိုင်လူကြီး(တစ်ဦး);judge (also in game or discussion, “referee^o, big² person¹”);sg. soudce: Známkující soudci by (v této debatérské soutěži) měli dávat známky po sledování a poslouchání chování, gestikulace, užití (slov) (a dle uvedených) informací od obou stran, (tj.) navrhovatele (určitého názoru) a obhájce (jiného názoru).;ဒိုင်လူကြီး: အမှတ်ပေးဒိုင်လူကြီးများက အဆိုအချေနှစ်ဘက်စလုံးရဲ့ အမူအရာ လေယူလေသိမ်း အသုံးအနှုန်း အချက်အလက်တွေကိုကြည့်ရှုနားထောင်ပြီး အမှတ်ပေးကြပါလိမ့်မယ်။;judge: The marking judges should give marks after (they) watch (and) listen to the behavior, gesticulation, usage (of words) (and according to the given) information from both the sides, of the proposer and defendant.;pol. souhlasit;လိုက်;agree;T souhlasit (“charakter (je) stejný”);သဘောတူ;agree (“nature (is) same”);T

souhlasit (“charakter padá”);သဘောကျ;agree (“nature falls”);T
 souhlasit (být ve shodě, “odpovídat (a) být-ve-shodě”);တိုက်ညီ;agree (correspond, “correspond (and) be-in-accord”);T
 souhlasit s;သဘောတူ -ကို;agree with;T
 souhlasit s: Matka s tím také souhlasila.;သဘောတူ -ကို: အဲဒါကိုလည်း အမေဟာ သဘောတူခဲ့တယ်။;agree with: Mother agreed with that also.;p.s.
 souhlasit: Mohou mluvit následující (tu) stranu (~ skupinu mluvčích), se kterou sami souhlasí (a) kterou mají rádi.;သဘောကျ: ကိုယ့်သဘောကျနှစ်သက်တဲ့ဘက်ကလိုက်ပြီး ပြောနိုင်ကြပါတယ်။;agree: (They) can talk following (~ “having followed”) the side (~ group of speakers), which (they) themselves agree with (and) like.;pol.
 souhlasit: Říká se, že proto nesouhlasil se svou dcerou (ohledně jejího vyvoleného).;သဘောတူ: ဒါကြောင့် သူ့သမီးနဲ့ သဘောမတူဘူးတဲ့;agree: It is said, that because of that (he) did not agree with his daughter (about her chosen husband).;
 souhláska;ဗျည်းအက္ခရာ;consonant;n. P. byaňjana-akkhara (= consonants - letters)
 souhrn;အပေါင်း;total;n.
 souhrn: Kéž je (pro tebe) souhrn (všech) požehnání naplněn.;အပေါင်း: မင်္ဂလာအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံပါစေ။;total: May the total (of) blessings be completed (for you).;w. pol.
 sourozenci (“ mladší-bratr-muže, starší bratr, mladší-bratr-ženy (a) mladší-sestra-muže”);ညီအကိုမောင်နှမ;siblings (“man's-younger-brother, elder-brother, womans'-younger-brother (and) man's-younger-sister”);n.
 sourozenci (“soběrovni’ lidé”);သားချင်း;siblings (“co-equal’ people”);n.
 sourozenci: Jsme tři sourozenci.;သားချင်း: သားချင်းသုံးယောက် ရှိပါတယ်။;siblings: (We) are three siblings.;pol.
 sourozenci: Máš (nějaké) sourozence?;ညီအကိုမောင်နှမ: ညီအကိုမောင်နှမ ရှိသလား။;brothers and sisters: Do (you) have brothers and sisters?;inter.
 sousedství (města, “označená’ oblast”);ရပ်ကွက်;neighborhood (of town, “marked-off’ region”);n.
 soustředění;သမာဓိ;concentration;n. med. P. samādhi (= concentration)
 soustředění, meditace (jeden z dvou hlavních druhů meditace v Buddhismu vedoucí k hlubokým stupňům soustředění, tj. džhánám, nezbytným k dosažení třetího a čtvrtého stupně osvícení);သမာဓိ;concentration, meditation of (one of the two main kinds of meditation in Buddhism, leading to deep concentration stages of jhanas, essential for third and fourth level of enlightenment);n. Bh. med. P. samathā (= concentration)
 soustředění: Chytnu (své) soustředění a sleduji co přichází a odchází.;သမာဓိ: သမာဓိလေးဖမ်းပြီး ဖြစ်ပျက်ရပါတယ်။;concentration: (I) grasp the concentration and watch what comes (and) goes.;pol. med.
 soustředění: Rozvíjel ctnost, soustředění (a) moudrost.;သမာဓိ: သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၊ ကြီးထွားလာခဲ့ပါတယ်။;concentration: (He) developed morality, concentration (and) wisdom.;p.s. pol.
 soustředit (mysl, “potopit, ponořit (a)

uložit”);နှစ်မြှုပ်ထား;concentrate (mind, “immerse, submerge (and) put”);T
 soustředit se (při meditaci, “být-pevný”);တည်း;concentrate (in meditation, “be-firm”);T
 soustředit se: Snažím se se soustředit jak jen mohu.;တည်း: တတ်နိုင်သမျှ(သမာဓိ)တည်လို ရအောင်ကြိုးစားတယ်။;concentrate: (I) try to be concentrated as much as (I) can.;med.
 soustředit: Soustředění (vlastní) myslí je to dobrou, šlechtanou (a) krásnou cestou.;နှစ်မြှုပ်ထား: စိတ်အမြဲနှစ်မြှုပ်ထားတာ ကောင်းမြတ်လှကြောင်းပါ။;concentrate: Concentrating (one's) mind is good, noble (and) beautiful way, when (one) always concentrates (his) mind.;pol.
 soutěž (“událost’ soutěže”);ပြိုင်ပွဲ(တစ်ပွဲ);competition (“competition event”);sg.
 soutěž: (“On”) bude závodit. (“On vstoupí do běhací soutěže..”);ပြိုင်ပွဲ: သူ အပြေးပြိုင်ပွဲ ဝင်မယ်။;competition: He'll join a race (and run). (“He will join a running competition.”);fut.
 soutěž: Jakožto připomínka Národního Dne, přednášky, přehlídky (a) soutěže jsou pořádány (~ “dělány”) (a) zúčastněné (lidmi).;ပြိုင်ပွဲ: အမျိုးသားနေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ဟောပြောပွဲများနှင့် ပြပွဲ ပြိုင်ပွဲများကို ပြုလုပ်ကျင်းပကြပါသည်။;competition: As a commemoration of the National Day, lectures, exhibitions (and) competitions are held (~ “made”) (and) participated (by people).;writ.
 soutěž: Přestože jsme dříve dělali dramata (a) soutěže ve zpívání, dnes (~ “v tuto dobu”) budeme diskutovat (~ “pořádat diskuzi”).;ပြိုင်ပွဲ: အရင်အကြိမ်တွေတုန်းက ပြဇာတ်တွေ ဂီတပြိုင်ပွဲတွေ လုပ်ခဲ့ပေမယ့် ဒီတစ်ကြိမ်တော့ စကားရည်လပွဲကျင်းပမှာဖြစ်ပါတယ်။;competition: Though previously we did dramas (and) music competitions, today (~ “as for happening this time”) we are going to have (~ “hold”) discussion.;pol. fut.
 soutěžit;ပြိုင်;compete (in game) ° compete;T
 soutěžit v běhu;အပြေးပြိုင်;compete (in) running;T
 soutěžit: Chce soutěžit v jezení.;ပြိုင်: သူ အစားပြိုင်ချင်ပါတယ်။;compete: He wants to compete in eating.;pol.
 soutěžit: Soutěží v tanci.;ပြိုင်: အကပြိုင်ကြပါတယ်။;compete: (They) compete in dance.;pol.
 souviset s (“příslušnost’ k° mít² s³”);ဆီလျော်မှု ရှိ နှင့်;relevant to, be (“suitability’ to° have² with³”);n.
 spadnout;လဲ ° ကျ;tumble ° fall;l
 spadnout (“být-odpojený (a) padat”);ပြုတ်ကျ;fall (“be-detached (and) fall”);l
 spadnout (“uvolnit (se a) padat”);ပြုတ်ကျ;fall (“get-loose (and) fall”);T
 spadnout (“ztratit (a) padat”);ပြုတ်ကျ;fall (“lose (and) fall”);l
 spadnout (přes co);လဲ;tumble;l
 spadnout dolů;ပြို;fall down;T
 špagety (“našlehat (a) vytahat”);ခေါက်ဆွဲ;spaghetti (“whisk (and) pull”);n.
 špagety, italské (“italské špagety”);အီတလီခေါက်ဆွဲ;spaghetti, Italian (“Italian spaghetti”);n. E. Italy
 špagety: Vkládá do hrnce italské špagety.;ခေါက်ဆွဲ: အိုးထဲကို

အိတ်လီခေါက်ဆွဲထည့်နေတယ်။;spaghetti: (He) is putting Italian spaghetti to the pot.;cont.
 spálený, být;တူး ° ကျွမ်း;burnt, be ° burnt up, be;I
 spánek;အိပ်;sleep;n.
 spánek ("spát {jmenec}");အိပ်ရေး;sleep ("sleep {nouner}");n.
 spánek (o spaní);အိပ်ရေး;sleep;n.
 spánek: čtyři hodiny (~ "čas čtyř hodin") spánku v noci, vskutku, nestačily.;အိပ်: ညပိုင်းလေးနာရီအိပ်ချိန်ဟာ မလုံလောက်ခဲ့ပဲ။;sleep: ("time of") four hours sleeping at night was not enough, indeed;p.s. writ.
 spánek: Spi pořádně abys měla dobrý spánek.;အိပ်ရေး: အိပ်ရေးဝအောင် အိပ်လိုက်ပါ။;sleep: To have a good sleep, sleep much.;imper. pol.
 Španělsko (země);စပိန်(နိုင်ငံ);Spain (country);name
 spánku, úsek;တရေး;sleep, a stretch of;sg.
 spánku, úsek: Když králík dorazil na trávník, řekl: "zatímco se přibližuji k cíli, abych posečkal na želvu, nejprve si odpočnu" a vskutku, spal ("úsek spánku").;တရေး: ယခုသည် မြှက်ခင်းတခုသို့ ရောက်သောအခါ ငါသည် ပန်းတိုင်နှင့် နီးကပ်လာပြီး၊ လိပ်ကို စောင့်ရှန်နားဦးမည်ဟု ဆိုကာ တရေးအိပ်လေ၏။;sleep, a stretch: When the rabbit arrived to the turf, (it) said: "while approaching the goal, in order to wait for (the) turtle, I will first take a rest" and indeed, slept ("a stretch of sleep").;writ.
 Sparkling (nápoj);စပါကလင်;Sparkling (beverage);n. E. Sparkling
 spárovat;တွဲ;couple;T
 spáry ("v¹ rukou");လက်ထဲ ° လက်တွင်း;clutches ("inside¹ hands");n.
 spát;အိပ်;sleep;T
 spát ("spát (a) spát");အိပ်စက်;sleep ("sleep (and) sleep");T
 spát (mít jeden úsek spánku, "spát² jeden^o úsek");တရေးအိပ်;nap (have a stretch of sleep, "sleep² one^o stretch");T
 spát: Ještě jsem ("během téhle noci") nespal.;အိပ်: ဒီညအတွက် မအိပ်ရသေးတာပါ။;sleep: (I) still haven't been sleeping ("during") this night.;pol. col.
 spát: Musím jít spát.;အိပ်: အိပ်ဖို့ သွားရတယ်။;sleep: (I) must go to sleep.;
 spát: po tom, co (jsem) šel spát;အိပ်: အိပ်ပြီး;sleep: having gone to sleep;p.p.
 spát: Poněvadž jsem nespal dobře, jsem moc unavený. ("Poněvadž můj spánek (byl) nedostatečný, jsem extrémě unavený.");အိပ်ရေး: ကျွန်တော် အိပ်ရေးမဝလို့ အလွန်ပင်ပန်းတယ်။;sleep: Because I didn't sleep well, (I) am so tired. ("Because my sleep (was) not sufficient, (I) am extremely tired.");um.
 spát: Spi napřed.;အိပ်: အိပ်နဲ့ပါ။;sleep: Sleep ahead.;pol. writ.
 spát: Vskutku, v jedenáct hodin jdu (do postele a) spím.;အိပ်: ဆယ့်တစ်နာရီမှာ ကျွန်တော်သွားအိပ်လိုက်ပါတယ်။;sleep: At eleven o'clock I go (to bed and) sleep, indeed.;pol. um.
 špatně, být na tom (s nějakou schopností atd., "být-horší (a) hloupý");ညံ့ဖျင်း;weak, be (in a certain skill, "be-inferior (and) stupid");I
 špatně, být na tom (s nějakou schopností): Protože jsem na tom s jazyky špatně. ("Protože jsem v jazycích ubohý.");ညံ့ဖျင်း:

ကျွန်တော်ကိုက ဘာသာစကားမှာညံ့ဖျင်းလို့ပါ။;weak, be (in a skill): Because (I) am weak in languages.;pol. um.
 špatně, být někomu ("život není dobrý");နေမကောင်း;ill, be ("life not good");I
 špatně, být: Není (to) špatné.;ဆိုး: မဆိုးပါဘူး။;bad, be: (It)'s not bad.;pol.
 špatně, být: Ta věta je špatně.;မှား: စာကြောင်းမှားနေတယ်။;wrong, be: The sentence is wrong.;cont.
 špatně, cítit se ("mysl není dobrá");စိတ်မကောင်း;bad, feel ("mind (is) not good");I
 špatné: je přednášení (o Buddhismu) špatné?;မှား: တရားဟောမှားမလား။;wrong: is preaching wrong?;inter.
 špatně: Není to špatně, není to ani dobře.;အမှား: အမှား မဟုတ်ပါဘူး။ အမှန်လည်းမဟုတ်ပါဘူး။;wrong: It is not wrong, it is not right also.;pol.
 špatný ("prostě chybě");တလွဲ;wrong ("just missing");adj.
 špatný, být;ဆိုး ° မှား ° ကဲ;bad, be ° wrong, be;I (or) T col.
 špatný, být (~ "nemožný"): (To) je špatné. ("Není správné.");မရ: မရပါဘူး။;wrong (~ "impossible"): (It)'s wrong. ("It's not right.");pol.
 špatný, být (o sprostých slovech);ဆိုးရွား;bad, be (about words);I
 špatný, být: Jsem tak špatná. (o nevhodném myšlení);ကဲ: သိပ်ကဲတယ်။;bad, be: (I) am so bad. (about inappropriate thinking);col.
 špatný: A co když je (to) špatný výklad?;တလွဲ: အဲဒါကို တလွဲအဓိပ္ပါယ်ကောက်ရင်ရော။;wrong: And what if (it) is wrong interpretation?;inter. col.
 špatný: Není to špatné. (odpověď na otázku ohledně platu či života);ဆိုး: မဆိုးပါဘူး။;bad: It's not bad. (answer to a question about salary or life);pol.
 špatný: Protože se obává, že se stane, že řekne (něco) špatně.;မှား: သူမှားပြောမိမှာ စိုးလို့ပါ။;wrong: Because he worries, that (he may) happen to say (something) wrong.;pol.
 spatřit (~ "potkat"): Spatříte to před sebou. ("Potkáte (to) ve předu");တွေ့: ရှေ့နားတင် တွေ့မယ်။;see (~ "meet"): You will see it ahead of you. ("(You) will meet (it) ahead.");fut.
 spatřit (setkat se s);တွေ့;see (encounter);T
 spatřit: Na ulicích každého města je možno spatřit hraní s vodou.;တွေ့: မြို့တိုင်း လမ်းတွေပေါ်မှာ ရေကစားနေတာ တွေ့နိုင်ပါတယ်။;see: On the streets of every town can be seen the water-playing.;pol.
 speak ("povědět (a) říci");ပြောဆို;speak ("tell (and) say");T
 spěch, mít na;လော;haste, be in a;T
 spěch, mít na ("spěchat¹ narychlo");အလျင်လော;haste, be in a ("hurry¹ hastily");T
 spěchat;လော;hurry, be in a;T
 spěchat ("spěchat¹ narychlo");အလျင်လော;hurry, be in a ("hurry¹ hastily");T
 spěchat: Nespěchej.;အလျင်လော: အလျင်မလောပါနဲ့။;hurry, be in a: Don't be in a hurry.;imper. pol.
 spěchat: Spěchal jsem abych se stal mnichem.;လော: ရင်ဝတ်ဖြစ်ဖို့လော့ဆိုတာပဲ။;hurry, be in a: (I) was in a hurry to become a monk.;p.s. pol.
 spěchu, ve;အစောတလျင်;hurry, in a;adv.

specializovat se (“dělat¹ speciálně^o”);အထူးပြု;specialize (“do¹ specially^o”);T
 speciálně;အထူးတလည်;speciálně;adv.
 speciální;အထူး;special;adj.
 speciální, být (“oddělený (a) vybraný”);သီးသန့်;special, be (“separate (and) picked-out”);I
 speciální: speciální vysvětlení;သီးသန့်: သီးသန့်အဓိပ္ပါယ်;special: special explanation;
 speciální: Vskutku, dle speciálního systému.;အထူး: တကယ်တော့ အထူးနည်းစနစ်အတိုင်းပါပဲ;special: Indeed, according to a special system.;pol.
 specifický, be (“ořezat (a) padat”);တိကျ;specific, be (“trim (and) fall”);I
 specifický: Je (to) specifická věc, která naznačuje komentářský charakter Sutta Piṭaky.;တိကျ: သုတ္တပိဋကတ်မှာ ရှေးဦးအဋ္ဌကထာဆိုင်ရာ သဘောကို ဖော်ပြသော တိကျသည့် အချက်အလက် တစ်ခုဖြစ်သည်;specific: (It) is a specific item, which indicates the commentarial nature of Sutta Piṭaka.;writ.
 specifikovat (co se má dělat či následovat);ပြဋ္ဌာန်း;particularize (to do or follow sth.);T S. prasthāna
 špendlík (“jehla¹ (k) vázání-věcí-dohromady^o”);တည်းအပ်(တစ်ချောင်း);pin (“needle¹ (to) tie-things-together^o”);sg.
 špička (prstu);ထိပ်;tip (of finger or toe);n.
 spiknout (se, “plánovat (a) být úspěšný”);ကြံစည်;conspire (“scheme (and) be-prosperous”);T
 spiknout se (“dělat¹ myšlení^o”);ကြံပြု;plot (“make¹ thinking^o”);T
 spílat;ဆဲ;vituperate;T
 špinavý být;ပေး;dirty, be;I
 špinavý, být (“obklopený¹ špinou^o”);ညစ်ပတ်;dirty, be (“surrounded¹ (by) dirt^o”);I
 špinavý, být: Než se prádlo vypere, je špinavé.;ညစ်ပတ်: အဝတ်အစားတွေက မလျှော်ခင် ညစ်ပတ်တယ်;dirty, be: Before washing the clothes, (it) is dirty.;
 špinavý: Jeho oblečení je velice špinavé.;ညစ်ပတ်: သူ့အဝတ်တွေက ညစ်ပတ်လို့တာ;dirty: His clothes is very dirty.;col.
 spis (obv. posvátný, “kniha, kniha”);ကျမ်းစာအုပ်(တစ်အုပ်);scripture (usually sacred, “book, book”);sg.
 spis (spis, obv. posvátný,);ကျမ်း(တစ်အုပ်);scripture (usually sacred,);sg.
 spíše;ခပ်;rather;adv.
 spíše (více);ထက်;rather (more);adv.
 spisovatel (“mistr¹ psaní^o”);စာရေးဆရာ(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);writer (“master¹ (in) writing^o”);sg.
 spisovatel: Jsem velice hrdý, že jsem dostal svolení k vykonání (~ zúčastnění se) oslavy desátého výročí spisovatelů naší správní oblasti jakožto předsedající.;စာဆိုတော်: ကွန်တော်တို့မြို့နယ်ရဲ့ ဆယ်ကြိမ်မြောက်စာဆိုတော်နေ့ အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားမှာ သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရလို့ အများကြီးဂုဏ်ယူပါတယ်;writer: I take pride very much for being allowed to carry out the celebration of the tenth anniversary of writers of our township as the chairman.;pol. um.
 spisovatelka (“mistřyně¹ psaní^o”);စာရေးဆရာမ(တစ်ယောက်)

တစ်ဦး);writer (female) (“master-female¹ (in) writing^o”);sg. f.
 spisovatelů, den;စာဆိုတော်နေ့(တစ်နေ့);writer's day;sg.
 splachovat vodou (zejména během Tendžan oslavy);ရေပန်း;splash by water (especially during Thin-Gyan festival);T
 splatit (“zaplatit (a) urovnat-penězi”);ပေးချေ;pay up (“pay (and) settle”);T
 splnit;ဖြည့်;fulfill;T
 splnit (“být-schopen¹ naplnit^o”);ဖြည့်စွမ်း;fulfill (“be-able¹ (to) fill^o”);T
 splnit (“naplnit (a) dosáhnout”);ပြည့်မြောက်;fulfill (“fill (and) reach”);T
 splnit (“naplnit-se (a) naplnit-se”);ပြည့်စုံ;fulfill (“fill (and) fill”);I
 splnit (“nosit-v-ruce (a) nosit-na-hlavě”);ဆောင်ရွက်;fulfill (“carry-in-hand (and) carry-on-head”);T
 splnit (potřebu, “splnit (a) přiblížit-se”);ဖြည့်ဆည်း;fulfil (a need, “fulfill (and) approach”);T
 splnit se (“naplnit-se (a) ztloustnout”);ပြည့်ဝ;fulfill (“get-full (and) fat”);I
 splnit se: Kéž se splní (tvá) přání.;ပြည့်ဝ: ဆန္ဒပြည့်ဝပါစေ;fulfill: May (your) wishes fulfill.;w. pol.
 splnit: Kéž je (tvých) požehnání mnoho a (jsou) splněné.;ပြည့်စုံ: မင်္ဂလာအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံပါစေ;fulfill: May (your) blessings be many and fulfilled.;w. pol.
 splnit: Splním (a) vykonám (“(a) dám”) všechno, co (pro tebe) mohu (udělat).;ဖြည့်ဆည်း: ဖြစ်နိုင်သမျှ အားလုံးကို ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက် ပေးပါမယ်;fulfil: (I) will fulfil (and) carry out (“(and) give”) everything, what (I) can (do for you).;fut. pol.
 spoje, mít (na důležité lidi, “mít² spoje¹ (a) spoje^o”);အဆက်သွယ်ရဲ့;connections, have (with important people, “have² connections¹ (and) connections^o”);I
 spojeně;ညီညီညာညာ;unitedly;adv.
 spojení;ကောနရင် ° ကော်နရင် ° အဆက်;connection;n. E. connection (or) n.
 spojení (internetové);ကွန်းနက်ရင် ° ကွန်းနက်ရင် ° ကွန်းနက်ရင်;connection (Internet);n. E. connection
 spojení (internetové): Internetové spojení není dobré.;ကွန်းနက်ရင်: ကွန်းနက်ရင် မကောင်းတာ;connection (Internet): (Internet) connection is not good.;col.
 spojení: Poněvadž není elektřina stabilní, spojení není dobré.;ကော်နရင်: မီးမငြိမ်လို့ ကော်နရင် မကောင်းဘူး;connection: As the electricity is not stable, the connection is not good.;col.
 spojený s (o záležitostech, vlastnostech atd., “které² se-staly¹ ohledně^o”);နှင့်ပတ်သက်ပြီး ဖြစ်လာမည့်;connected with (about issues, characteristics etc., “which² happened¹ regarding^o”);suff. writ.
 spojený s: Nedokázala vidět (ty) problémy spojené s tím učitelem.;နှင့်ပတ်သက်ပြီး ဖြစ်လာမည့်: အဲဒီဆရာတော်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ဖြစ်လာမည့် ပြဿနာတွေကို မမြင်နိုင်ခဲ့ပါဘူး;connected with: (She) could not see the problems connected with that teacher (~ chief monk).;pol. writ.
 spojený, být;နီး;connected, be;T
 spojený, být (“spojit-se (a) připojit-se”);ဆက်စပ်;connected, be (“connect (and) join”);I

spojený, být: Z (mé) rodiny nikdo nikdy nebyl s Myanmarem (~ "Myanmarským státem") jakkoliv spojený.;ဆက်သွယ်: မိသားစုက ဘယ်သူမှ ဘယ်တုန်းကမှ မြန်မာပြည်နှင့် ဘယ်လိုမှ မဆက်သွယ်ခဲ့ပါဘူး။;connected, be: From (my) family was nobody ever in any way connected to (~ "with") Myanmar country.;p.s. pol.

Spojených Národů, projekt Organizace;kုလသမဂ္ဂ
 ပရောဂျက်;United Nations Organization project;n. E. project P. samagga (= being-in-unity) abbrev.

spojit;သွယ် ° ဆက် ° တွဲ;join ° connect;T

spojit (dohromady, "přilepit-k-sobě (a) spojit");ပူးပေါင်း;join (together, "stick-together (and) join");T

spojit s ("připojit-se (a) spojit");ဆက်သွယ်;connect with ("join (and) connect");T

spojit se;ဆက်ဆံ;connect;T

spojit se s ("připojit-se (a) spojit");ဆက်သွယ်;contact ("join (and) connect");T

spojit se s: Pak se Ú Aun Zeyyovi podařilo připojit k a sjednotit Šany ze severní oblasti s Myanmar.ဆက်သွယ်: ထိုနောက် ဦးအောင်ဇေယျသည် မြောက်ဇက်တလွှားရိရမ်းများနှင့် မြန်မာများကိုလည်း ဆက်သွယ်စည်းရုံးနိုင်ခဲ့သည်။;connect to: Then U Aung Zeyya could connect and unite Shans of northern region with Myanmar.;p.s. writ.

spojit se: Bude v pořádku se spojit po (tom), co si (mě) přidáš (do kontaktů).ဆက်သွယ်: အက်ပြီး ဆက်သွယ်လို ရပါတယ်။;connect: (It) is alright to get connected after (you) add (me).;pol.

spojit se: Bude v pořádku, když si napišes tuto adresu a spojíš se (se mnou).ဆက်သွယ်: အဲဒီလိပ်စာကို စာရေးဆက်သွယ်လို ရပါတယ်။;connect: (It) will be alright if (you) write this address (and) connect (with me).;pol.

spojit: (Ta) slova lze spojit a používat.;တွဲ: စကားလုံးတွေတွဲပြီး သုံးနိုင်တယ်။;join: The words can be joined and used.;

spojit: Mniši se spojí s laiky (a) píšou (jim).ဆက်ဆံ: သံဃာနဲ့ လူနဲ့ ဆက်ဆံရေးတယ်။;connect: Monks get connected with lay people (and) write (them).;col.

spojitost s, mít;ဆိုင်;connected to, be (regarding abstract things);l

spojitost, mít (týkat se, "sestoupit (a) potkat");သက်ဆိုင်;relevant, be ("descend (and) meet");l

spojovací čárka ("krátká' pomlčka");တုံးတို(တစ်ချက်);hyphen ("short' dash");sg.

spokojen, být: Jsi tam spokojen? ("Jsi spokojen, že (jsi) ubytovaný tam?");အဆင်ပြေ: အဲဒီမှာ တဲရတာ အဆင်ပြေလား။;satisfied, be: Are (you) satisfied staying there?;inter.

spokojenost;အဆင်ပြေတာ;satisfaction;n.

spokojenost: Během používání internetu, je pomalý, (a tak) mohou být (chvíle) nevelké spokojenosti.;အဆင်ပြေတာ: ဒီမှာ internet သုံးရတာနှော့ပြီး သိပ်အဆင် မပြေတာတွေ ရှိတတ်ပါတယ်။;satisfaction: While using Internet here, it is slow, (so) there may be (occasions) of not much satisfaction.;pol. col.

spokojený ("bohatý"): Kéž jsou oboje, tvé tělo (i) mysl zdravé a spokojené.;ချမ်းသာ: ခင်ဗျား ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ကျန်းမာချမ်းသာပါစေ။;satisfied ("rich"): May both of your body (and) mind be healthy and satisfied.;w. pol.

spokojený s (někým), být: Král byl tedy s Ňa Ňo velice spokojený.;သဘောကျ: ဘုရင်က ငည့်ကို သိပ်သဘောကျတာပေါ့။;pleased with (sb.), be: The king was, for sure, very pleased with Nga Nyo.;

spokojený, být;ပြေ;satisfied, be;l

spokojený, být ("být-vyřešený (a) vhodný");ကျေနပ်;satisfied, be ("be-settled (and) worth-it");l

spokojený, být ("spokojen' (se) situací");အဆင်ပြေ;satisfied, be ("satisfied' (with) situation");l

spokojený, být ("stav je-uspokojivý");အဆင်ပြေ;satisfied, be ("condition is-satisfactory");T

spokojený, být: Jsem poměrně (~ "dobře") spokojený;အဆင်ပြေ: ကောင်းကောင်းအဆင်ပြေပါတယ်။;satisfied, be: (I) am quite (~ "well") satisfied.;pol.

spokojený, být: Jsem spokojený.;ပြေ: ပြေပါတယ်။ ° အဆင်ပြေ: အဆင်ပြေပါတယ်။;satisfied, be: (I) satisfied.;

spokojený, být: Jsi spokojený?;အဆင်ပြေ: အဆင်ပြေလား။;satisfied, be: Are (you) satisfied?;inter.

spokojený, být: Kéž jsi spokojený se vším (zatímco) jsi na (~ "ve") Srí Lance.;အဆင်ပြေ: သီရိလင်္ကာနိုင်ငံမှာ တည်းခိုနေထိုင်ရတာ အစစအဆင်ပြေပါစေ။;satisfied, be: May (you) be satisfied with everything (while) staying in Sri Lanka ("country").;w. pol.

spokojený, být: Nejsem moc spokojený.;အဆင်ပြေ: သိပ် အဆင်မပြေပါဘူး။;satisfied, be: (I) am not very satisfied.;pol.

spokojený: Dle tohoto zákona, všichni, kdo se potřebují učit na universitě, nemohou dostat k učení ("(a) poslouchání") povolení, proto, vskutku, byli lidé ze všech myanmarských národností nespokojeni.;ကျေနပ်: ဤဥပဒေအရ တက္ကသိုလ်ပညာသင်လို(သူ)တိုင်း သင်ကြားခွင့်မရနိုင်သဖြင့် မြန်မာတမျိုးသားလုံးက မကျေနပ်ကြချေ။;satisfied: According to this law, all who need to learn at university cannot get the permission to learn ("(and) listen"), therefore people of all the Myanmar nationalities were, indeed, not satisfied.;pl. writ.

spokojený: Jeden už není spokojený s druhým.;အဆင်ပြေ: တ(စ်)ယောက်နဲ့တ(စ်)ယောက် အဆင်မပြေတော့ပါဘူး။;satisfied: One is no more satisfied with the other.;pol.

spokojený: Jsem moc spokojený.;အဆင်ပြေ: သိပ်အဆင်ပြေပါတယ်။;satisfied, be: (I) am very satisfied.;pol.

spokojený: Jste spokojený, že jste tady?;အဆင်ပြေ: ဒီမှာ နေရတာ အဆင်ပြေလား။;satisfied: Are (you) satisfied being here?;inter.

spokojený: Jste spokojený, že jste v Barmě (~ "Barmské zemi")?;အဆင်ပြေ: ဗမာပြည်မှာ နေရတာ အဆင်ပြေလား။;satisfied: Are (you) satisfied being in Burma ("country")?;inter.

spokojený: Nejsi spokojený?;အဆင်ပြေ: အဆင်မပြေဘူးလား။;satisfied: Aren't (you) satisfied?;inter.

společník ("krev pijící statečné střibro");သွေးသောက်ရဲဘော်(တစ်ယောက်);companion ("blood drinking brave silver");sg.

společník ("krev pijící");သွေးသောက်(တစ်ယောက်);companion ("blood drinking");sg.

společnost;ရပ်(တစ်ရပ်) ° သမဂ္ဂ;society ° community;n. P. samagga (= union) (or) sg.

společnost (komerční);ကုမ္ပဏီ(တစ်ခု);company;sg. E. company společnost (skupina);အသင်း(တစ်ခု);society;sg.

společnost (velké sociální uskupení, "sjednocení (a) svazek");အဖွဲ့အစည်း;society (large social grouping, "union (and) bundle");n.

společnost (všeobecně, "lidé se-roztahují hodně");လူတန်းစား;society (in general, "people stretch-out much");n.

společnost: Medituješ ve svém přítomném životě, ve (svém) přítomném prostředí (a) ve (své) přítomné společnosti.;လူတန်းစား: မင်းရဲ့ လက်ရှိဘဝ(မှာ)၊ လက်ရှိပတ်ဝန်းကျင်(မှာ)၊ လက်ရှိလူတန်းစားမှာ (~ လက်ရှိအသိုင်းအဝိုင်းထဲမှာပဲ) တရားထိုင်ပါတယ်။;society: (You) meditate in your present life, in (your) present environment (and) in (your) present society.;pol.

společnost: Stává se zřídka, že by byli cizinci považováni za opravdovou součást společnosti, kde žijí.;အဖွဲ့အစည်း: အခြားနိုင်ငံသားများ နေထိုင်သည့်အဖွဲ့အစည်းတွင် အစစ်အမှန်ဖြစ်သည့် အပိုင်းအဖြစ်လည်း ဖြစ်ခေါင်ဖြစ်ခံလက်ခံကြပါသည်။ (~ နိုင်ငံခြားသား အဖွဲ့အစည်းများတွင် အစစ်အမှန်ဖြစ်သည့် အပိုင်းအဖြစ်လည်း ဖြစ်တောင့်ဖြစ်ခံလက်ခံကြပါသည်။);society: It happens rarely, that the foreigners would be accepted as genuine part of the society (they) live in.;pol.

spoléhat se na;ကိုး;rely on;T

spoléhat se na ("záviset-na' síle");အားကိုး;rely on ("rely-on' strength");T

spolek (asociace);အသင်း;society (association);n.

spolknout;မျို;swallow;T

spolknout ("spolknout (a) snížit");မျိုချ;swallow ("swallow (and) lower");T

spolknout: Pořádě to našte. ("(Je to) tolik, že (jeden) musí dokonce spolknout nemálo slin.");မျို: တံတွေးတောင် မနည်းမျိုချရလောက်။;swallow: It makes one extremely angry. ("(It is) so (much), that (one) even must swallow not little saliva.");col. pol. idi.

spolu;ဝိုင်း ° အတူ ° အတူတူ;together;adv.

spolu ("spolu (a) přátelsky");အတူတကွ;together ("together (and) friendly");adv.

spolu (pospolu): Někdy jsou také povinnosti, jejichž vykonání muži i ženami pospolu je výhodné.;အတူတူ: ယောက်ျားနဲ့မိန်းမ အတူတူဆောင်ရွက်မှုအကျိုးရှိနိုင်တဲ့ကိစ္စတွေလဲ တခါတလေရှိတတ်ပါတယ်။;together: Sometimes, there may be also duties, of which carrying them out together by men and women is advantageous.;pol.

spolu (s něčím);တကွ;together (with sth.);adv.

spolu s;အတူတူ ° နဲ့ အတူ ° နှင့် အတူ ° အတူ -နဲ့ ° အတူ -နှင့် ° နဲ့အတူ;together with;prep. (or) adv. (or) prep. writ.

spolu s: Bude jíst spolu se mnou.;နဲ့အတူ: သူ ကျွန်တော်နဲ့အတူ စားမယ်။;together with: He will eat together with me.;fut. um.

spolu s: Miminko je ("spolu") s babičkou.;နဲ့ အတူ: ကလေးဟာ သူ့အဘွားနဲ့ အတူရှိတယ်။;together with: Baby is ("together") with grandmother.;

spolu s: spolu s mamkou;အတူတူ: မေမေ(နဲ့) အတူတူ;together with: together with mum;adv. col.

spolu s: spolu s tím;အတူ: ထိုအတူ;together with: together with that;

spolu s: Spolu se studenty přijde učitel.;နဲ့အတူ:

ကျောင်းသားတွေနဲ့အတူ ဆရာလာမယ်။;together with: Together with the students will come the teacher.;fut.

spolu s: Stalo se to během vlády krále Abhaya, během sepisování Tipitaky spolu s komentáři.;အတူ နှင့်: အဘယရင်ဘရင်လက်ထက်၊ အဋ္ဌကထာနှင့်အတူ ဝိဇ္ဇကတ်သုံးပုံကို ရေးသားစဉ်တွင် အဲဒါ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်။;together with: It took place during the king Abhaya's reign, during writing down the Tipitaka together with the commentaries.;p.s. writ.

spolu s: Ú Aun Zeyya spolu se svými šedesáti osmi pokrevními přáteli se dokázal úspěšně ubránit zatímco (je) vedl.;အတူ နှင့်: ဦးအောင်ဇေယျသည် သွေးသောက်ရဲဘော် ခြောက်ကျိပ်ရစ်ယောက်နှင့်အတူ ဦးစီးကာ အောင်မြင်စွာ ခုခံတွန်းလှန်နိုင်ခဲ့သည်။ ° သွေးသောက်ရဲဘော်: ဦးအောင်ဇေယျသည် သွေးသောက်ရဲဘော် ခြောက်ကျိပ်ရစ်ယောက်နှင့်အတူ ဦးစီးကာ အောင်မြင်စွာ ခုခံတွန်းလှန်နိုင်ခဲ့သည်။ ° ခုခံတွန်းလှန်: ဦးအောင်ဇေယျသည် သွေးသောက်ရဲဘော် ခြောက်ကျိပ်ရစ်ယောက်နှင့်အတူ ဦးစီးကာ အောင်မြင်စွာ ခုခံတွန်းလှန်နိုင်ခဲ့သည်။;together with: U Aung Zeyya together with his sixty-eight blood comrades could successfully resist while being the leader (~ "while leading").;p.s. writ.

spolu: já a ty, spolu;အတူ: မင်းငါနှင့် အတူ;together: you and me together;

spolu: Jsou šťastní, protože spolu mají příjemný, dobrý život.;အတူတကွ: သူတို့သည် နှစ်လို့ဖွယ် ကောင်းသော ဘဝကို အတူတကွပိုင်ဆိုင်ကြ၍ ပျော်ရွှင်ကြသည်။;together: They are happy, as (they) together possess a pleasant, good life.;writ.

spolu: Nazývá se unii protože státy a regiony jsou (~ "žijí") spolu.;ဝ: ပြည်နယ်နဲ့ တိုင်းတွေစုနေလို့ ပြည်ထောင်စု ခေါ်တာပါ။;together: (It) is called union as the states and divisions are (~ "live") together.;pol.

spolu: Odpoví na (to) všechno spolu.;ဝိုင်း: အကုန်လုံးဝိုင်းဖြေပေးကြတယ်။;together: (They) will answer (it) all together.;

spolu: Právě to jsme jedli spolu.;အတူ: အဲဒါကိုပဲ အတူ ဘုန်းပေးဖြစ်ခဲ့တယ် (~ ဘုန်းပေးဖြစ်ခဲ့တယ်)။;together: (We) ate that just together.;p.s. pol.

spolu: Spolu budeme udržovat (~ "dělat") (Buddhův) dar.;အတူ: အတူသာသနာ ပြုကြတာပေါ့။;together: Together we make the Dispensation.;col.

spolupachatel ("zahmutá² (a) správná¹ cukrová-třtina°");ကြံရာပါ(တစ်ယောက်);accomplice ("included² (and) proper¹ sugar-cane°");sg.

spolupachatel (špatná osoba, "krajní osoba");ဘေးလူ(တစ်ယောက်);accomplice (a bad person, "side person");sg.

sponzor (podporovatel, osoba nebo instituce, která může cizinci poskytnout dopis doporučení za účelem pomoci dostat vízum);စပွန်ဆာ(တစ်ယောက်);sponsor (supporter, person or institution, which may provide a recommendation letter to a foreigner in order to help him or her to get visa);sg. col. E.

sponsor

sponzor: Kdy budeš mít mynarského (~ "myanmarské země") sponzora?;စပွန်ဆာ: မြန်မာပြည်စပွန်ဆာက ဘယ်တော့ရမှာလဲ။;sponsor: When will (you) get a Myanmar ("country") sponsor?;inter. col.

spor;အငြင်း;dispute;n.
 sporák (kamna, "ohnivý vaříč (který je černý)";မီးဖိုအနက်(တစ်ဖို);cooker (stove, "fire cooker (which is black)";sg.
 sporák (kamna, "ohnivý vaříč");မီးဖို(တစ်ဖို);cooker (stove, "fire cooker");sg.
 sport ("hraní¹ silou⁰");အားကစား;sport ("playing¹ (by) strength⁰");n.
 sport: Sportují. ("dělají sport").;အားကစား:
 အားကစားလုပ်နေကြတယ်။;sport: (They) are doing a sport.;cont.
 sportování: Sportování je dobré pro zdraví.;အားကစားပြုလုပ်ခြင်း:
 အားကစားပြုလုပ်ခြင်းသည် ကျန်းမာရေးအတွက် ကောင်းတယ်။;sports,
 doing: Doing sports is good for health.;
 sportovat;အားကစားလုပ်;play sports;T
 sportovat ("dělat² hraní¹ silou⁰");အားကစားလုပ်;play sports ("do² strength⁰ playing¹");T
 sportovat ("dělat³ (and) dělat² hraní¹ silou⁰");အားကစားပြုလုပ်;play
 sports ("do³ (and) do² strength⁰ playing¹");T
 sportovat: Protože vůbec nesportuji, jsem slabý.;အားကစား လုပ်:
 ကျွန်တော် အားကစားလုံးဝမလုပ်လို့ အားနည်းတယ်။;play sports:
 Because I do not play sports at all, (I) am weak.;um.
 sportovec ("zdatný¹ (ve)
 sportu⁰");အားကစားသမား(တစ်ယောက်);sportsman ("proficient¹ (in)
 sport⁰");sg.
 sportovec: Sportovci v bílém dresu prohrávají hru.;ကစားသမား:
 အဖြူရောင်တူညီဝတ်စုံနဲ့ကစားသမားတွေက ပြိုင်ပွဲကို
 ရှုံးတယ်။;sportsman: The sportsmen in white dress (are) losing
 the game.;
 sportovec: Sportovec dýchá intenzivněji než (ta)
 žena.;အားကစားသမား: အားကစားသမားက အမျိုးသမီးထက်
 အသက်ပြင်းပြင်းရှူတယ်။;sportsman: The sportsman breathes more
 intensively than the woman.;
 sportovní boty ");အားကစားဖိနပ်(တစ်စုံ);sport shoes ");sg. (pair)
 sportovní hřiště ("pole² hraní¹ (si se)
 silou⁰");အားကစားကွင်း;sports field ("field² (of) playing¹ (with)
 strength⁰");n.
 spotřebovat;ကုန်;deplete;l
 spoušť (spoušť, "ruka (se) hýbe");လက်လှုပ်;trigger ("hand
 moves");n.
 spousta;တော်တော်များများ ° အမြောက်အမြား ° အပေါင်း;plenty;adv.
 (or) pron. (or) adj.
 spousta ("mnoho (a) moc");အများကြီး;lot of, a ("many (and)
 much");n.
 spousta ("spousta (a) pestrost");အများအပြား;plenty ("multitude
 (and) diversity");n.
 spousta, být: Lidských lží je spousta.;ပေါ:
 လူလိမ်တွေပေါတယ်။;abundant, be: People's lies are abundant.;
 spousta: (Mám) spoustu práce.;အများကြီး:
 အလုပ်တွေအများကြီး။;lot of, a: (I have) a lot of work.;
 spousta: Auto bylo postaveno užitím spousty
 kovu.;အမြောက်အမြား: ကားကို သတ္တုအမြောက်အမြားသုံးပြီး
 ပြုလုပ်ထားတယ်။;plenty: The car was build using plenty of metal.;
 správa (vláda, "vzít¹ nadvládu⁰");အစိုးရ(တစ်ဖွဲ့);administration
 (government, "take¹ domination⁰");sg.

spravedlivý, být;တရား;fair, be;l
 spravedlivý, být ("padat² (podle) metody⁰ (a)
 způsobu¹");နည်းလမ်းကျ;righteous, be ("fall² (according to)
 method⁰ (and) way¹");l
 spravedlivý, být: To je extrémě nespravedlivé. (o
 životě);နည်းလမ်းကျ: အဲဒါဟာ အရမ်းနည်းလမ်းမကျဘူး။ (~ အဲဒါဟာ
 တော်တော်ကို ရမ်းနည်းလမ်းမကျဘူး။);righteous, be: That is
 extremely unrighteous. (about life);
 spravit ("vrátit");ပြန်;repair ("return");T
 spravit (stroj atd.);ပြင်;repair;T
 správně;မှန်မှန် ° အသင့်;properly ° correctly;adv.
 správně ("správně, správně, správně");သာသနာသာသန;well done
 ("well, well, well");adj., P. sādhu sādhu sādhu (= well, well,
 well)
 správně (psaní) ("bytí-správně");အမှန်;correct(ness) ("being-
 correct");n.
 správně (psaní): Vskutku, děláním chyb se objevuje správně
 (psaní).;အမှန်: အမှားလုပ်မှ အမှန်ပေါ်မှာပေါ့။;correct(ness): Indeed,
 by making mistakes, correct(ness) will appear.;col.
 správně, být: Je (to) povětšinou správně.;မှန်: အများအားဖြင့်
 မှန်ပါတယ်။;correct, be: (It) is mostly correct.;pol.
 správně: (To) je správně.;တော်: တော်တယ်။;right: (That)'s
 right.;col.
 správně: (Tohle) bylo správně.;မှန်: မှန်သွားပြီ;correct: (This) was
 correct.;p.p.!
 správně: Je co říkám správně?;မှန်: ကျွန်တော်
 ပြောတာမှန်လား။;correct: Is it correct what I say?;inter. um.
 správně!;မှန်ပါ;correct!;adv. pol.
 správní jednotka (ve státě);တိုင်း(တစ်တိုင်း);administrative unit (in
 a country);sg.
 správní oblast ("městská oblast");မြို့နယ်(တစ်ခု)
 တစ်မြို့နယ်);township ("town region");sg.
 správní oblast (region): Většina Barmských lidí žije také v
 těchto správních oblastech (regionech).;တိုင်း: ဒီတိုင်းတွေမှာတော့
 များသောအားဖြင့် ဗမာတိုင်းရင်းသားတွေလဲ နေပါတယ်။;region
 (division): In these divisions also lives majority of the Burmese
 people.;pol. col.
 správní oblast: Bydlím ve správní oblasti Kamáyo.;မြို့နယ်:
 ကျွန်တော် ကမာရွတ်မြို့နယ်မှာ နေပါတယ်။;township: I live in
 Kamayut township.;pol.
 správní oblast: Přestože jsou tyto státy a správní oblasti
 (regiony) rozděleny, všechny národnosti Myanmaru, včetně
 chudých i bohatých, žijí pospolu.;တိုင်း: ဒီလူပြည်နယ်နဲ့ တိုင်းတွေ
 ခွဲထားပေမယ့် မြန်မာတိုင်းရင်းသားအားလုံး ဆင်းရဲလဲ အတူတူ ချမ်းသာလဲ
 အတူတူနေကြပါတယ်။;division (region): Although these states and
 divisions are divided, all Myanmar nations, including poor and
 rich, live together.;
 správní středisko;ပြည်နယ်(တစ်ခု) တစ်ပြည်နယ်);region
 (division);sg.
 správný;အတော် ° ရာ;proper ° right;adv. (or) suff.
 správný, být;အဝ် ° ကောင်း ° ရာ ° သင့် ° မှန်;proper, be ° right, be
 (correct) ° correct, be;l
 správný, být ("správný (a) ohromný");သင့်တော်;proper, be
 ("appropriate (and) great");l

správný, být (“správný (a) ušlechtilý”);သင့်မြတ်;proper, be (“proper (and) noble”);I

správný, být: Je správné (tě) oslovovat s respektem.;အပ်: ရီသေစွာဖြင့် လျှောက်ထားအပ်ပါတယ်။;proper, be: (It) is proper to address (you) with respect.;pol.

správný, být: Mělo by se najít správné místo.;သင့်တော်: သင့်တော်သည်နေရာကို ရှာဆွဲသင့်ပါတယ်။;proper, be: Proper place should be found.;pol.

správný, být: Všechno co jsi napsal, je víceméně správně.;မန့်: ရေးတာတွေအားလုံးလိုလိုမှန်ပါတယ်။;correct: All what (you) write is mostly correct.;col. pol.

správný: Není správné zapomínat na Národní Den jakožto následek vlasteneckého probuzení.;သင့်: မျိုးချစ်စိတ်နိုးကြားစေခဲ့သော အမျိုးသားနေ့ကို မမေ့သင့်ပါ။;proper: It is not proper to forget National Day as the effect of patriotic awakening.;pol.

správný: správný způsob;တရား: တရားနည်းလမ်း;correct: correct method;

správný: Ve dnech nespokojenosti mám (tendenci) udržovat (“správnou”) všímařost.;တရား: စိတ်ညစ်တဲရက်တွေမှာ တရားမှတ်လေ့ ရှိပါတယ်။;right: On days (when I am) disappointed, (I) tend to (~ “have”) keep (“the right”) mindfulness.;pol.

spravovat;စိုး;manage;T

spravovat (armádu, “krotit (a) starat-se-o”);အုပ်ချုပ်;administer (an army, “subdue (and) look-after”);T

sprcha (“vodu-ohýbací pokoj”);ရေချိုးခန်း(တစ်ခု);shower (“water-bending room”);sg.

sprcha: Jdu si dát sprchu.;ရေချိုး: ရေချိုးလိုက်ဦးမယ်။;shower: I am going to have a shower.;fut.

sprchovat se;ရေချိုး;shower, have a;T

sprchovat se (“rozbíjet’ vodu”);ရေချိုး;shower (“break’ water”);T

sprchovat se (“rozbíjet’ vodu”);ရေချိုး;shower, have a (“break’ water”);T

sprchovat se: Jdu se osprchovat a pak se jdu najíst.;ရေချိုး: ရေချိုးလိုက်အံ့မယ်၊ ပြီးရင် ဆွမ်းစားလိုက်အံ့မယ်။;shower, take a: (I) am going to take a shower, and then (I) will (~ “am going to”) have a meal.;fut. ubmn.

sprchu, dát si (“rozbíjet’ vodu”);ရေချိုး;shower, take a (“break’ water”);T

spřizněný s (“milovat (a) mít-rád”);ခင်မင်;fond of, be (“love (and) like”);T

spřizněný, být: Stalo se, že (jsem) nezměrně, vřoucně spřizněný s (tím) novicem (mnichem).;ခင်မင်: ကိုရင် အတိုင်းမသိ လို့က်လဲ့စွာ ခင်မင်မိပါတယ်။;fond of, be: (I) happened to be immeasurably, warmly, fond of the novice-monk.;pol.

sprostý, být (o slovech): Násilnický křičí sprostá slova.;ဆိုးရွား: ကြမ်းတမ်းစွာဆိုးရွားသော (~ ဆိုးရွားကြမ်းတမ်းသော) စကားနဲ့ အော်တယ်။ (~ ဆိုးရွားတဲ့စကားတွေနဲ့ ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်း အော်တယ်။);dirty, be (about words): (He) violently shouts (“with”) dirty words.;

sprostý, být (o sprostých slovech);ဆိုးရွား;dirty, be (about words);I

srdce;နှလုံး(တစ်ခု);heart;sg.

srdce (“srdeční maso”);နှလုံးသား(တစ်ခု တစ်စုံ);heart (“heart

meat”);sg.

srdce: Kéž sám znáš své srdce.;နှလုံးသား: သင့်နှလုံးသား(ကို) (သင်)ကိုယ်တိုင်သိနိုင်ပါစေ။;heart: May (you) know for yourself the heart of yours.;pol. w.

srdečně (“co³ prázdná° tvář¹ (dokáže) vzít²”);အားပါးတရ;heartily (“what³ empty° cheek¹ (can) take²”);adv.

srdečně (“přátelský° (a) s² láskou¹”);ခင်မင်လျက်;cordially (“by² friendliness° (and) love¹”);adv.

srdečně (“zatímco (v) přátelství”);ခင်မင်လျက်;cordially (“while (in) friendship”);lett.

srdečně (vlozeno na konec dopisu, “s² přátelstvím° (a) láskou¹”);ခင်မင်လျက်;cordially (inserted at the end of a letter, “by² being-frindly° (and) love¹”);

srdečný, být (“stal-se¹ důvěrně°”);ရင်းရင်းနီးနီးဖြစ်;cordial, be (“became¹ intimately°”);I

Srí Lanka (~ “Sinhálský”): Srí Lanka (“sinhálský ostrov”);သီဟိုဠ်: သီဟိုဠ်ကျွန်း;Sri Lanka (~ “Sinhalese”): island of Sri Lanka; Srí Lanka (země);သီရိလင်္ကာ(နိုင်ငံ) ° သီဟိုဠ်(နိုင်ငံ);Sri Lanka (country);name writ. (or) name

srozumitelný, být (o překladu “dotýkat-se (a) přicházet”);ထိရောက်;understandable, be (about a translation, “touch (and) come”);T col.

srpen (měsíc);ဩဂုတ်(လ);August (month);n. E. August

stabilní, být (“být-klidný”);ငြိမ်;stable, be (“be-calm”);I

stabilní: Poněvadž není elektřina stabilní, spojení není dobré.;ငြိမ်: မီးမငြိမ်လို့ ကော်နရင် မကောင်းဘူး။;stable: As the electricity is not stable, the connection is not good.;col.

stáčet se (o nohách při chůzi);ခွင်;turn in (about legs during walking);I

stačit;လုံလောက်;enough, be;I

stačit (~ “být-v-pořádku”);ရ;alright, be;I

stačit (~ “v-pořádku”): Bude (tolik) stačit?;ရ: ရမလား;alright: Will (this) be alright?;inter. fut.

stačit (“být-obalený (a) být-dostačující”);လုံလောက်;suffice (“be-enveloped (and) be-sufficient”);I

stačit: (“Já”) si myslím, že tolik stačí.;လုံလောက်: အဲဒီလောက်ဆို လုံလောက်ပြီလို့ ကျွန်တော် ထင်ပါတယ်။;enough, be: I think this much is enough.;pol. um.

stačit: čtyři hodiny (~ “čas čtyř hodin”) spánku v noci, vskutku, nestačily.;လုံလောက်: ညပိုင်းလေးနာရီအိပ်ချိန်ဟာ မလုံလောက်ခဲ့ပဲ။;enough, be: (“time of”) four hours sleeping at night was not enough, indeed;p.s. writ.

stadion (“sportovní budova”);အားကစားရုံ(တစ်ခု);stadium (“sport building”);sg.

stadión: Stadión se stále staví. (“Stavební práce (na) stadionu se stále dějí.”);အားကစားရုံ: အားကစားရုံက ဆောက်လုပ်ဆဲဖြစ်တယ်။;stadium: The stadium is still under construction. (“Stadium building work still happens.”);

stahovat (z Internetu, “stahovat¹ download°”);ဒေါင်းလော့ဆွဲ;download (“drag¹ download°”);T E. download

stal se (“šel”);သွား;became (“went”);p.s.

stal se, již;သွားပြီ;happened to, already;suff. I p.p.

stal se: Jsem už unavený. (“Už jsem se stal

unaveným.”);သွားပြီး ကျွန်တော် မောသွားပြီး;happened to: I am tired. (“I happened to be tired already.”);p.p. um.

stal se: Protože je (~ “se-stalo”) silniční světlo zelené, auta jedou (~ “řídí”) rychle.;သွား: မီးပျံ့စိုက်သွားလို့ ကားတွေမြန်မြန် မောင်းကြတယ်။;became: Because the traffic light became green, cars go (~ “drive”) quickly.;

stal se: vznešení páni (~ mniši), kteří se stali Arahantem;ဖြစ်ပြီး ရဟန္တာဖြစ်ပြီးတဲ့အရင်သူမြတ်တွေ;become, has: noble lords (~ monks) who have become Arahants;

stále;ဆဲ ° တုန်း ° သေး;still ° yet;suff. adv. (or) adv.

stále (“do ted”): Je (tam), vskutku, stále možno vidět starověký palác, městskou zeď a vodní příkop.;အရထိ: နန်းတော်ဟောင်းနေရာ၊ မြို့ရိုးနဲ့ကျုံးကို အရထိ တွေ့နိုင်ပါသေးတယ်။;until now: It is indeed still possible to see the ancient palace, town-wall and moat.;pol.

stále: A pak, úvodníky a články jsou tam stále publikovány.;သေး: ပြီးတော့ အယ်ဒီတော့အာဘော်တို့ ဆောင်းပါးတို့လည်း ပါပါသေးတယ်။;still: Then, also, editorials and articles are still published there.;pol.

stále: Co (náš) syn (“stále”) dělá?;တုန်း: သားသားဟာကို ဘာလုပ်တာတုန်း။ (~ သားသား ဘာလုပ်နေတာတုန်း။);still: What is the son (“still”) doing?;inter. lett.

stále: přestože stále nežiješ jakožto mniška;သေး အခု သီလရင်နည်းတူ မနေရသေးပေမယ့်;still: though (you) still do not live as a nun;

stále: Stadión se stále staví. (“Stavební práce (na) stadionu se stále dějí.”);ဆဲ: အားကစားရုံက ဆောက်လုပ်ဆဲဖြစ်တယ်။;still: The stadium is still under construction. (“Stadium building work still happens.”);

stále: Stále čte knihu.;ဆဲ: -နေ: သူ စာအုပ် ဖတ်ဆဲပါ။;still: He still reads the book.;pol.

stále: Stále čtu jeho knihu.;တုန်း: သူစာအုပ် ကျွန်တော် ဖတ်တုန်းပါ။;still: I am still reading his book.;pol. um.

stále: Stále jen nacvičuji psaní;တုန်း: ရေးကျင့်တုန်းပဲလေ;still: (I) am just still practising writing;

stále: Stále jsem se nevrátil.;သေး: မပြန်သေးပါဘူး။;still: (I) still haven't returned.;pol.

stále: Stále mi neodpověděl.;သေး: သူ ကျွန်တော်ဆီကို မပြန်သေးပါဘူး။ (~ သူ ကျွန်တော်ကို ပြန်မဖြေသေးပါဘူး။);still: He still did not answer me.;pol. um.

stále: stále neschopen zanechat;သေး: မစွန့်နိုင်သေးတာ;still: still unable to abandon;n.

stále: Stále se snažím.;ဆဲ: ငါ ကြိုးစားနေဆဲပါ။;still: I am still trying.;pol.

stalo se;နေပြီး;has become;p.p.

stálý, být (“klidný (a) sestupující”);ငြိမ်သက်;stable, be (“calm (and) descending”);l

stan;တည်း: ° တဲ;tent;n.

stánek s pitím (“obchod’ studena”);အအေးဆိုင်;kiosk with drinks (“coldness shop”);n.

stanivší se;အဖြစ်;being (which has become);n.

stánkový majitel (“provvozovatel’ obchodu”);ဈေးသည်(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);market stall holder (“market practitioner”);sg.

stanza (skupina řádek určitého vzorce metriky a

rytmu);စာပိုဒ်(တစ်ပိုဒ်);stanza (a grouping of lines with a set pattern of meter and rhyme);sg.

stará paní (“stará’ babička”);အဘွားအို(တစ်ယောက်);old woman (“old’ grandmother”);sg.

stará paní: (Ta) stará paní je tak slabá.;အဘွားအို: အဘွားအိုက အလွန်အားနည်းတယ်။;old woman: The old woman is so weak.;

starat se (o);ခ;attend upon;T

starat se o;မှ ° ခ ° ပြု ° ထိန်း;attend on ° look after ° take care of;T

starat se o (~ “hledat (a) krmit”): Po uprchnutí s ženou (od rodičů), hned jak přijdeš, starej se (~ “hledej (a) krm”) o ní.;ရာကျွေး: မိန်းမတောင်ဆုံးလာပြီဘဲ ရာကျွေးပေါ် ဗူး;care for (~ “search (and) feed”): Having eloped the woman (“(and) just come”), care for (~ “search (and) feed”) her.;imper. sl.

starat se o (“dívat-se (a) vidět”);ကြည့်ရှု;look after (“look (and) see”);T

starat se o (“nastavit’ vážnost”);ဂရုစိုက်;care for (“setup’ seriousness”) ° look after (“setup’ seriousness”);T P. garu (= heavy, serious)

starat se o (někoho, “hledat (a) krmit”);ရာကျွေး;care for (sb., “search (and) feed”);T

starat se o (nemocného, “dělat (a) sbírat”);ပြုစု;care for (a sick person, “make (and) collect”) ° look after (a sick person, “make (and) collect”);T

starat se o (vlastní zdraví nebo zraněnou či letitou osobu “nastavit’ vážnost”);ဂရုစိုက် (WS. from ဂရုစိုက်) ° ဂရုစိုက်;care for (one's health etc. or an injured or old person, “setup’ seriousness”);T WS. P. garu (= heavy, serious) (or) T P. garu (= heavy, serious)

starat se o: Kvůli velkému nepříteli, Koun Baun se staral o město Šve Bo pěti jmen, a zničil nebezpečí.;ခ: ရန်ကြီးအောင် ကုန်းဘောင်ခ၊ ငါးမည်ရ ပြည်ရွှေဘို ဘေးရန်က ပြို။;attend on: For great enemy, Koun Baun attended on the town Shwe Bo of five-names, destroying the danger.;sng.

starat se o: Policajt se stará o (silniční) dopravu.;ဂရုစိုက်: ရဲက ယာဉ်သွားယာဉ်လာကို ဂရုစိုက်နေတယ်။;care of, take: The policeman is taking care of the traffic.;cont.

starat se o: Protože je můj pacient nemocný, (“já”) starám se o něj.;ဂရုစိုက်: ကျွန်တော့်လူနာနေမကောင်းလို့ ကျွန်တော် သူ့ကို ဂရုစိုက်နေတယ်။;care for: Because (my) patient is (“being”) sick, I care for him.;cont. um.

starí (a ctění) lidé: Co se týče Ú Mja Mauna, každý člověk, at’ už starý nebo mladý, (jej) pravděpodobně zná.;လူကြီး: ဦးမြမောင်ကိုတော့ ဒီမြို့က လူကြီးလူငယ်မရွေး သိကြပါလိမ့်မယ်။;old (and respected) people: As for U Mya Maung, every person, whether old (or) young probably knows (him).;pol.

starodávny, být (“prastarý (a) starý”);ရေးဟောင်း;ancient, be (“ancient (and) old”);l

starodávny: Je (to) specifická věc, která naznačuje komentátorský charakter Sutta Piṭaky.;ရေးဦး: သုတ္တပိဋကတ်မှာ ရေးဦးအဋ္ဌကထာဆိုင်ရာ သဘောကို ဖော်ပြသော တိကျသည့် အချက်အလက် တစ်ခုဖြစ်သည်။;ancient: (It) is a specific item, which indicates the commentarial nature of Sutta Piṭaka.;writ.

starodávny: starodávne vesnice;ရေးဟောင်း: ရေးဟောင်းရွာတွေ;ancient: ancient villages;

starověký;ဟောင်း ° ရေး;ancient;adj.
starověký ("starý (a) starobylý");ရေးဟောင်း;ancient ("old (and) aged");adj.
starověký: Dále, jsou tam také starověká umělecká díla.;ရေးဟောင်း: ပြီးတော့ ရေးဟောင်းအနုပညာလက်ရာတွေလဲ ရှိပါတယ်။;ancient: Then, there are also ancient artworks.;col. pol.
starověký: Je to socha královny jednoho starověkého krále.;ရေး ရေးမင်းတပါးရဲ့ မိဘုရားအရိယ။;ancient: It is a statue of one ancient king's wife.;pol.
starší;အကြီး;elder;adj.
starší (člověk): Jak (již) ti starší ví, co se týče dnešního tématu diskuze, je nazván "Zodpovědnosti (~ povinnosti) (naši) země mohou být vykonány spíše muži než ženami.";လူကြီးမင်း: လူကြီးမင်းများသိကြတဲ့အတိုင်း ဒီနေ့စကားရည်လွဲပွဲရဲ့ ခေါင်းစဉ်ကတော့ {ယောက်ျားက မိန်းမ ထက် နိုင်ငံတာဝန်ကို ပိုထမ်းဆောင်နိုင်တယ်} ဆိုတာပါ။;elder: As the elders know, as for the today's discussion's topic, it is called "By men, more than by ladies, the country responsibilities (~ duties) can be carried out.";pol.
starší (sourozenec);အကြီး;elder (relative);adj.
starší (sourozenec): Starší dceři je 14 let (a) mladší (~ "dceři") je už 10 ("let").;အကြီး: သမီးအကြီးက ၁၄-နှစ်၊ သမီးအငယ်က ၁၀။နှစ် ရှိပြီ။;elder (relative): Elder daughter is 14 years (old and) the younger one (~ "daughter") is already 10 years (old).;p.p.
starší lidé (hodni úcty, "velcí lidé" (a) velké³ osoby²);လူကြီးသူကြီး;elders (who deserve respect, "big" people⁰ (and) big³ persons²);n.
starší lidé (hodni úcty, "velcí lidé" (a) ženské³ osoby²);လူကြီးသူမ;elders (who deserve respect, "big" people⁰ (and) female³ persons²);n.
starší lidé: Ve dnech Tendžanu mladí uctívají starší lidi (kteří) jsou ve vesnici.;လူကြီးသူမ: သင်္ကြန်ရက်တွေမှာ လူငယ်တွေက ရွာထဲမှာ ရိတ်လူကြီးသူမတွေကို ကန်တော့ကြပါတယ်။;elders, pay: On the Thin-gyan days youth pay obeisance to the elders (who) stay in the village.;pol.
starší mnich (théra);ထေရ်(တစ်ပါး);elder monk (thera);sg. P. thera (= elder)
starší: starší ze starších bratr.;ကြီး: အကြီးကြီး;elder: the elder one among (one's) elder brothers;
startovací čára: Sportovci jsou na startovní čáře.;တာထွက်မျဉ်း: အားကစားသမားများဟာ တာထွက်မျဉ်းမှာ ရှိကြတယ်။;starting line: The sportsmen are on the starting line.;
startovací dráha, letadlová (, "pole² vzdušného vozidla");လေယာဉ်ကွင်း;airstrip ("field² (of) air⁰ vehicle");n.
startovní čára ("měřená opouštěcí čára");တာထွက်မျဉ်း;starting line ("measured leaving line");n.
starý;ဟောင်း;old;adj.
starý (starověký, "starý (a) starobylý");ရေးဟောင်း;old (ancient, "old (and) aged");adj.
starý, být;အို ° ထောက်;old, be;I (or)
starý, být ("(být) velkého věku");အသက်ကြီး;old, be ("(be of) big¹ age");I
starý, být ("prastarý (a) starý");ရေးဟောင်း;old, be ("ancient (and) old");I
starý, být (zejm. o neživ. pod. jm.);ဟောင်း;old, be (esp. about

inanimate nouns);I
starý, být: (Je to) ohromné město, které je staré 900 let.;လွန်: လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်းကိုးရာလောက်က မြို့တော်ပါ။;old, be: (It is a) great city that is 900 years old.;pol.
starý: ("už") je (to) staré;ဟောင်း. ဟောင်းနေပြီ;old: (it) is old ("already");p.p.
starý: (Ta) mapa je (~ "stala se") tak (moc) stará.;ဟောင်း: မြေပုံက အရမ်းဟောင်းနေပြီ။;old: The map is (~ "has become") so old.;p.p.
starý: Je starší než ten muž.;အသက်ကြီး: အမျိုးသားထက် ပိုအသက်ကြီးတယ်။;old: (He) is older than the man.;
starý: velice starý dům;ဟောင်း: အိမ်ဟောင်းကြီး။;old: very old house;n.
šťastně;ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် ° ပျော်ပျော်;happily ° joyously;adv.
šťastný ("požehnání"): Šťastný Nový Rok!;မင်္ဂလာ: မင်္ဂလာနှစ်သစ်ကူးပါ။;happy ("blessings"): Happy New Year!;w.
šťastný, být;ပျော်;happy, be;I
šťastný, být (~ "radost"): Přeji všem bytostem aby byly šťastné (~ "radost").;ပျော်ရွှင်မှု: သတ္တဝါအားလုံးအတွက် ပျော်ရွှင်မှုကို ဆုတောင်းပေးပါတယ်။;happiness (~ "happy, be"): (I) wish all the beings to be happy (~ "happiness").;pol.
šťastný, být ("být-bohatý" mentálně);စိတ်ချမ်းသာ;happy, be ("be-rich" mentally);I P. citta (= mind)
šťastný, být ("šťastný (a) čerstvý");ရွှင်လန်း;happy, be ("happy (and) fresh");I
šťastný, být ("šťastný (a) radostný");ပျော်ရွှင်;happy, be ("happy (and) joyful");I
šťastný, být ("žaludek (je) potěšen");ဝမ်းသာ;happy, be ("stomach (is) pleased");I
šťastný, být ("žaludek (je) příjemný");ဝမ်းသာ;happy, be ("stomach (is) pleasant");I
šťastný, být ("žaludek (je) vysoko");ဝမ်းမြောက်;happy, be ("stomach (is) high");I
šťastný, být ("žaludek je-vysoko");ဝမ်းမြောက်;happy, be ("stomach is-high");I
šťastný, být (mající štěstí, "dobrých předchozích-činů");ကံကောင်း;lucky, be ("(of) good" previous-actions");I P. kamma (= intentionally-done-action)
šťastný, být: ("Já") jsem nesmírně šťastný (a) ("stalo se, že") (vás) respektuji.;ဝမ်းမြောက်: ကျွန်တော် အရမ်းဝမ်းမြောက်ပြီ (~ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ) လေးစားပါမိတယ်။;happy, be: I am extremely happy and (I) happen to respect (you).;pol.
šťastný, být: Jsem extrémě šťastný.;ပျော်: လွှတ်ပျော်တယ်။;happy, be: (I) am extremely happy.;
šťastný, být: Jsem velice šťastný.;ပျော်: သိပ်ပျော်ပါတယ်။;happy, be: (I) am very happy.;pol.
šťastný, být: Když měsíc končí, jsem (~ "stanu-se") šťastný.;ပျော်: လကန်ရင် ပျော်ကြတယ်။;happy, být: When month ends, (I) become happy.;col.
šťastný, být: Protože jsem šťastná, směji se.;ပျော်: ကျွန်မ ပျော်လို့ ရယ်နေတာပေါ့။;happy: Because I am happy, (I) am smiling.;col. cont. uw.
šťastný, být: Šťastně (tě) zvů.;ဝမ်းမြောက်: ဝမ်းမြောက်စွာနဲ့ ကြိုဆိုပါတယ်။;happy, be: (I) happily invite (you).;pol.

šťastný, být: Zejména, šťasten volám: “dobře!”, ct.
 Pane.;ဝမ်းမြောက်: အထူးပင်ဝမ်းမြောက်သာရ ခေါ်ပါတယ်။;happy, be:
 Especially, being happy (I) call “well done”, ven. Sir.;pol.
 šťastný: At' jsi šťastný.;ပျော်ရွှင်: ပျော်ရွှင်ပါစေ။;happy: May you be
 happy.;w. pol.
 šťastný: Během Tendžanu jsou všechny národy šťastnější než
 obvykle.;ပျော်: သင်္ကြန်အခါမှာ တိုင်းရင်းသားအားလုံး အခါတိုင်းထက်
 ပိုပျော်ကြပါတယ်။;happy: During the Thin-gyan all nationalities are
 more happier than usually.;pol.
 šťastný: Jak se žije (~ “žiješ”) v Barmě (~ “Barmské zemi”)?
 Je (to) dobré. Jsem šťastný.;ပျော်: ဗမာပြည်မှာ နေရတာ
 ဘယ်လိုနေသလဲ။ ကောင်းပါတယ်။ ပျော်ပါတယ်။;happy: How do you
 feel (~ “live”) in Burma (“country”)? Good. (I) am happy.;inter.
 šťastný: Jsi skutečně šťastný?;ပျော်: ပျော်ရဲ့လား။;happy: Are
 (you) happy (“for real”)?;inter.
 šťastný: Jste (“opravdu”) šťastný, že jste v Barmě (~ “Barmské
 zemi”)?;ပျော်: ဗမာပြည်မှာ နေရတာ ပျော်ရဲ့လား။;happy: Are you
 (“surely”) happy staying in Burma (“country”)?;inter.
 šťastný: Kéž (jsi) šťastný (a) čerstvý.;ရွှင်: ရွှင်လန်းပါစေ။;happy:
 May (you) be happy (and) fresh.;w.
 šťastný: Miminko vypadá šťastně.;ပျော်: ကလေး
 ပျော်နေပုံပေါ်တယ်။;happy: The baby seems to be happy.;
 šťastný: Musím být šťastný (a) rozradostněný, poněvadž jsem
 si teď vzal (~ “sebral”) učitele nebo staršího bratra.;ဝမ်းသာ:
 တပည့်တော် ခုမှ ဆရာတစ်ပါး သို့မဟုတ် အကိုတစ်ယောက်
 ကောက်ရသလို ဝမ်းသာပီတိဖြစ်ရပါတယ်။;hapy: I must be happy
 (and) joyful, as (I) have picked up now a teacher or an elder
 brother.;pol. utmn.
 šťastný: Najednou jsem šťastný a veselý.;ဝမ်းသာ:
 ဝမ်းသာပီတိဖြစ်မိပါတယ်။;happy: (I) happen to be happy (and)
 joyful.;pol.
 šťastný: Protože chci, abys byl šťastný.;ပျော်ရွှင်:
 ပျော်(ရွှင်)စေချင်လို့ပါ။;happy: Because (I) want (you) to be
 happy.;pol.
 šťastný: Stane se extrémě šťastným.;ပျော်:
 တော်တော်ပျော်ဖြစ်တယ်။;happy: (He) becomes extremely happy.;
 stát;တိုင်း (abbrev. from တိုင်းပြည်) ° ထောင်;state ° stand;T (or) n.
 stát (“být-vzpřímený, upevněný (a) zastavený”);မတ်တပ်ရပ်;stand
 (“be-upright, attached (and) stopped”);I
 stát (“správní-jednotka (a) stát”);တိုင်းပြည်(တစ်ပြည်);state
 (“division (and) state”);sg.
 stát (“stát (a) teritorium”);ပြည်နယ်(တစ်ခု တစ်ပြည်နယ်);state
 (“state (and) territory”);sg.
 stat' (dopisu, eseje nebo knihy, “střední část”);အလယ်ပိုင်း;body
 (of a letter, essay or book, “middle part”);n.
 stat' (dopisu, eseje nebo knihy, “tělo' psaní”);စာကိုယ်;body (of a
 letter, essay or book, “writing's body”);n.
 stát (o ceně, ~ “cena”): Kolik to stojí? (“Kolik je toho
 cena?”);ဈေး: ဒါဘာဈေးလဲ။;cost (~ “price”): How much does it
 cost? (“How much is it's price?”);imper. col.
 stát (o ceně, ~ “fall”): Kolik to stojí?;ကျ:
 ဘယ်လောက်ကျသလဲ။;cost (~ “fall”): How much does (it)
 cost?;inter. col.
 stát (o ceně, ~ “padat”): Stojí (to) 250 (čias).;ကျ: ၂၅၀
 ကျတယ်။;cost (~ “fall”): (It) costs (~ “fall”) 250 (kyats).;col.

stát (o ceně): Toto (jízdní) kolo stojí sto šedesát devět
 Euro.;ကျ: ဒီစက်ဘီးက ယူရိုတစ်ရာခြောက်ဆယ်ကိုး ကျတယ်။;cost:
 This bike costs one hundred sixty-nine Euro.;
 stát (o penězích, “padat”);ကျ;cost (money, “fall”);I
 stát (obvykle o věcech);ထောင်;stand (mostly about things);T
 stát (se) náhodou;ကြုံ;happen by chance;I
 stát (správní středisko);ပြည်နယ်(တစ်ခု တစ်ပြည်နယ်);state
 (region, division);sg.
 stát (země, “stát země”);တိုင်းပြည်(တစ်ပြည်);state (country,
 “country state”);sg.
 stát (země);နိုင်ငံ(တစ်နိုင်ငံ);country;n.
 stát pevně (nepoddát se);တင်း;stand firm (not give in);T
 stát se;လာ ° မိ ° ပြု ° ကျ ° ဖြစ်ပွား ° ဖြစ်;become ° happen °
 happen to be ° happen to;I (or) adv. (or) I col. (or) T
 stát se (“být přišedší² ke¹ jsoucnosti”);အဖြစ်သို့ ရောက်ရဲ့;become
 (“have³ come² (and) to¹ being”);I
 stát se (“jít”);သွား;become (“go”);I
 stát se (“přijít ke stání se”);အဖြစ်ကို ရောက်;become (“come to
 becoming”);T
 stát se (“přijít ke stání se”): Chtějí se stát demokratickou
 zemí.;အဖြစ်ကို ရောက်: ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံအဖြစ်ကို သူတို့
 ရောက်ချင်နေပါတယ်။;become (“come to becoming”): They want
 to become a democratic country.;pol.
 stát se (“přijít ke stání se”): Stal se mým učitelem.;အဖြစ်ကို
 ရောက်: သူ ကျွန်တော်ဆရာ အဖြစ်ကို ရောက်ပါတယ်။;become (“come
 to becoming”): He became my teacher.;um. pol.
 stát se (“spadnout”);ကျ;become (“fall”);T
 stát se (“stát se (a) přijít”);ဖြစ်လာ;become (“become (and)
 come”);T
 stát se (“stát se přijít (a) být”);အဖြစ်သို့ရောက်ရဲ့;come to be
 (“become to come (and) be”);T
 stát se (“stát-se (a) jít”);ဖြစ်သွား;happen (“become (and) go”);I
 stát se (“stát-se (a) zhoršit-se”);ဖြစ်ပျက်;happen (“happen (and)
 deteriorate”) ° take place (“happen (and) deteriorate”);I
 stát se (komu);မိ;happen to;suff.
 stát se (kvůli nějakému činu);လိုက်;happen (due to an action);T
 stát se (náhodou);ကြုံ;happen (by chance);I (or) T
 stát se, že;လိုက် ° မိ ° ဖြစ်;happen to;I (or) suff. I (or) suff.
 stát se, že: (“stalo se, že”) jsme se bavili asi půl hodiny.;ဖြစ်:
 နာရီဝက်လောက် ပြောဖြစ်ခဲ့တယ် ;happen to: (we) happened to talk
 around half of an hour;p.s.
 stát se, že: stalo se, že (jsem) řekl.;ဖြစ်: ပြောဖြစ်ခဲ့ပါတယ် ;happen
 to: (I) happened to say;p.s.
 stát se, že: stalo se, že (jsem) udělal.;ဖြစ်:
 လုပ်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ် ;happen to: (I) happened to do;p.s.
 stát se, že: Stalo se, že přepisuji slovník.;ဖြစ်:
 အဘိဓာန်စာကျမ်းဖြစ်ပါတယ်။;happen to: (I) happen to copy a
 dictionary;
 stát se, že: Už nemám zaměstnání. Jsem v penzi. (“Už
 nepracuji. Stalo se, že беру penzi.”);လိုက်: မလုပ်တော့ပါဘူး။ ပင်စင်
 ယူလိုက်ပြီ။;happen to: I don't have a job any more. I am retired.
 (“(I) don't work any more. (I) happened to take pension.”);pol.
 stát se: A dokonce se ani nestane, že bych si znovu
 zameditoval.;ဖြစ်: တရားလည်းမထိုင်ဖြစ်တော့ပြန်ပါဘူး။;happen: Also,

(I) even (do not) happen to meditate again.;pol. col.
 stát se: Chtějí se stát demokratickou zemí.;ဖြစ်: သူတို့ ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံ ဖြစ်ချင်နေပါတယ်.;become: They want to become a democratic country.;pol.
 stát se: Co se stalo po tom?;ဖြစ်သွား: အဲဒီနောက်တော့ ဘာဖြစ်သွားလဲ.;happen: What happened after that?;inter.
 stát se: Herec Jédai, který, protože se stal moc milovaným diváky, se brzy stane znamenitým.;ဖြစ်လာ: ပရိတ်သတ်တို့၏ အချစ်တော်ဖြစ်လာခြင်းကြောင့် မကြာခင်ရုပ်တန်းဝင်တော့မည့် သရုပ်ဆောင်ရဲတိုက်.;become: The actor Yedai, who, because of becoming much beloved by the spectators, will soon become superb.;writ.
 stát se: Jak se stalo, že kvůli tomu jsi, vskutku, mnichem?;ဖြစ်: ဘယ်လိုဖြစ်လို့ ဘုန်းကြီးဝတ်လိုက်တာလဲ.;happen: Because of how it happened, that (you), indeed, are a monk?;inter. col.
 stát se: Je-li kamma k tomu, aby se (to) stalo, (pak se to) stane.;ဖြစ်: ဖြစ်ဖို့ကပါလာရင် ဖြစ်မှာပါပဲ.;happen: If there's kamma (for it) to happen, (then it) will just happen.;pol.
 stát se: Mají (~ "stává-se") nehodu.;ဖြစ်ပွား: မတော်တဆထိခိုက်မှုတစ်ခု ဖြစ်ပွားနေတယ်.;happen: There is (~ "is-happen") an accident.;cont.
 stát se: Nejsem nemocný. ("Můj život se nestal dobrým.");ဖြစ်: ကျွန်တော် နေမကောင်းမဖြစ်ဘူး.;become: I am not sick. ("My life didn't become not good.");um.
 stát se: Po vyprání prádla je (~ "stane se") (to prádlo) čistým.;သွား: အဝတ်အစားတွေက လျှော်ပြီး သန့်ရှင်းသွားတယ်.;become: After the laundry is done, (it) becomes clean.;
 stát se: Pochopil jsem. ("Stal jsem se pochopivším.");လာ: ကျွန်တော် နားလည်လာပြီ.;become: I understood. ("I became understanding.");um.
 stát se: Poněvadž se (věci) nedějí podle (toho) jak (je) děláš, měla bys (je) dělat (podle toho,) jak se dějí.;ဖြစ်: လုပ်သလို မဖြစ်တော့လဲ ဖြစ်သလို လုပ်ရမှာပေါ့.;happen: As (things) don't happen according to how (you) do them, (you) should do (things) as (they) happen.;imper. pol. prov.
 stát se: Postně se zmenšuje (~ "stává-se malým");လာ: တဖြည်းဖြည်းသေးငယ်လာတယ်.;become: (It) little by little becomes small.;
 stát se: před tím než ("se stalo, (že)") (to) bylo napsané;လာ: ရေးသားလာခဲ့သည့် အချိန်မတိုင်ခင်;happen to be: before (it) happened to be written;p.s. writ.
 stát se: Stal se mým učitelem.;ဖြစ်လာ: သူ ကျွန်တော့်ဆရာ ဖြစ်လာပါတယ်.;become: He became my teacher.;pol. um.
 stát se: Stalo se to během vlády krále Abhaya, během sepisování Tipitaky spolu s komentáři.;ဖြစ်ပျက်: အဘယရင်ဘုရင်လက်ထက်၊ အဋ္ဌကထာနှင့်အတူ ပိဋကတ်သုံးပုံကို ရေးသားစဉ်တွင် အဲဒါ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်.;take place: It took place during the king Abhaya's reign, during writing down the Tipitaka together with the commentaries.;p.s. writ.
 stát se: Stalo se, že chci život, (kde) není odvaha hledat.;ဖြစ်: မရာရဲတဲ့ဘဝ လိုဖြစ်နေပါတယ်.;happen: (I) happened to be wanting life (where) is no courage to search.;pol.
 stát se: Stalo se, že jsem (to) takto pochopil.;မိ: ကျွန်တော် ဒီလို နားလည်မိပါတယ်.;happen to: I happend to understand like

this.;pol. um.
 stát se: Stalo se, že jsem to takto napsal.;မိ: ကျွန်တော် ဒီလို ရေးမိပါတယ်.;happen to: I happened to write it like this.;pol. um.
 stát se: stává se velice jasným;လာ: သိပ်ရှင်းလာပါသည်.;become: it becomes very clear;writ.
 stát se: Stává se, že chodím občas ven.;ဖြစ်: အပြင်သွားသွားဖြစ်တယ်.;happen: (I) happen to go out, sometimes.;
 stát se: Takže to bude opakovaně. ("Takže se (to) stane opakovaným.");ကျ: ဒါမှ အစဉ်ကျမှာ;become: So that (it) will become serial.;fut. col.
 stát se: Tímto způsobem se stala moc U Aun Zeyyi obrovskou.;လာ: ဤသို့ဖြင့် ဦးအောင်ဇေယျ၏ အရှိန်အဝါ မြင့်မားလာသည်.;become: This way U Aung Zeyya's power became great.;writ.
 stát se: Udělal jsem chybu. ("Stal jsem se chybujícím.");သွား: ကျွန်တော် မှားသွားတယ်.;happen to: I made a mistake. ("I happened to make a mistake.");um.
 stát se: Uprchne (a) přijde (s ní) po tom, co se stane jeho ženou.;ကျ: မိန်းမကျတော့ ခိုးလာတယ်.;become: (He) elopes (and) comes after (he made) a woman (his) wife (~ girlfriend).;T sl.
 stát se: Vskutku, v tomto psaní se stalo, že jsem udělal mnoho chyb.;မိ: ကျွန်တော် ဒီမှာစာတွေ တကယ် အမှားအများကြီးလုပ်မိတာ။ (~ ဒီစာမှာ ကျွန်တော် တော်တော်မှားရေးတာပဲ);happen to: Indeed, I happened to make many mistakes in these writings.;um.
 stát se: Za vlády krále Nauna se Myanmarský stát stal sjednocenou a silnou zemí.;အဖြစ်သို့ ရောက်ရုံ: ဘုရင့်နောင်လက်ထက်တွင်မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီး စည်းလုံးညီညွတ်၍ အင်အားတောင့်တင်းသောနိုင်ငံအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်.;become: During the reign of king Naung, Myanmar ("country") became (~ "came to become") a united and strong country.;p.s. writ.
 stát vzpříma;ရပ်;stand upright;T
 stát, pevně;တင်း;stand firm;T
 stát, právě se;ကာစလေး;now, right;suff.
 stát: ("Ty") jsi z Německa?;နိုင်ငံ: မင်းက ဂျာမနီနိုင်ငံကလား.;country: Are you from Germany?;inter.
 stát: Jsem z Anglie.;နိုင်ငံ: ကျွန်တော် အင်္ဂလန်နိုင်ငံကပါ.;country: I am from England.;pol.
 stát: Kráva stojí na poli.;ရပ်: နွားတစ်ကောင် ကွင်းပြင်ပေါ်မှာ ရပ်နေတယ်.;stand: A cow is standing on the field.;cont.
 stát: Můžeš (tam) uvidět státy Kajá, Kajen, Kačhen, Čhen, Mon, Jakhain (a) Šan.;ပြည်နယ်: ကချင် ကယား ကရင် ချင်း မွန် ရခိုင် ရမ်း ပြည်နယ်တွေကို တွေ့နိုင်ပါတယ်.;state: (You) may see (there) states Kayah, Kayin, Kachin, Chin, Mon, Yakhine (and) Shan.;pol.
 stát: Nazývá se unií protože státy a regiony jsou (~ "žijí") spolu.;ပြည်နယ်: ပြည်နယ်နဲ့ တိုင်းတွေစုနေလို့ ပြည်ထောင်စု ခေါ်တာပါ.;state: (It) is called union as the states and divisions are (~ "live") together.;pol.
 stát: Přestože jsou tyto státy a správní oblasti (regiony) rozděleny, všechny národnosti Myanmaru, včetně chudých i bohatých, žijí pospolu.;ပြည်နယ်: ဒီလိုပြည်နယ်နဲ့ တိုင်းတွေ ခွဲထားပေမယ့် မြန်မာတိုင်းရင်းသားအားလုံး ဆင်းရဲလဲ အတူတူ ချမ်းသာလဲ အတူတူနေကြပါတယ်.;state: Although these states and divisions are divided, all Myanmar nations, including poor and rich, live together.;

stát: stát Kačen;ပြည်နယ်: ကချင်းပြည်နယ်;state: Kachin state;name
statečný, být;ရဲ;brave, be;I
statečný, být ("být) statečný (a) dospělý");ရဲရင့်;brave, be ("(be) brave (and) mature");I
statečný: Výběrem statečných hrdinů král Nau zorganizoval velkou Myanmarskou armádu.;ရဲရင့်: ဘုရင့်နောင်သည် ရဲရင့်သောသူရဲကောင်းများကို ရွေးချယ်ကာ မြန်မာတပ်မတော်ကြီးကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။;brave: Choosing the brave heroes, king Naung organized a great Myanmar army.;p.s. writ.
statue: Jiná socha tohoto druhu je na nalodění.;အရပ်: ဒီလို တခြားအရပ်တခု ကန်ဘောင်ထဲမှာ ရိပါတယ်။;statue: Other statue of this kind is in the embarkment.;pol.
status;အရာ;status;n.
statut: Říká se, že mu udělil statut Men Yáza a ustanovil ho ministrem.;ဘွဲ့: {မင်းရာဇာ}ဆိုတဲ့ ဘွဲ့ပေးပြီး အမတ် ခန့်သတိုး;status: It is said, that having given him the status of Min Yaza, he appointed him a minister.;
stav ("míra (a) stav");အနေအထား;state of ("measure (and) state");n.
stav (podmínka, "základ (a) situace");အခြေအနေ;state (condition, "basis (and) situation");n.
stav: měl by být stav ... ;အနေအထား: ...
အနေအထားဖြစ်နေရမယ်။;state of: should be state of ... ;fut.
šťáva;အရည်;juice;n.
šťáva (na pití, "zamíchaná tekutina");ဖျော်ရည်;juice ("mixed liquid");n.
stávat se;လာ;become ° getting, be;suff. I
stávat se: Tlustne. ("Stává se tlustým.");လာ: သူ ဝလာတယ်။;getting: He is getting fat.;
stavba (~ "struktura"): stavební inženýr;ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံ: ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံနှင့်ဆိုင်သော စက်မှုအတက်ပညာရှင်;structure: structural engineer;
stavět;ဆောက် ° တည်;build;T
stavět ("stavět (a) dělat");ဆောက်လုပ်;build ("build (and) do");T
stavět ("stavět (a) stavět");တည်ဆောက်;build ("build (and) build");T
stavět: Stadión se stále staví. ("Stavební práce (na) stadionu se stále dějí.");ဆောက်: အားကစားရုံက ဆောက်လုပ်ဆဲဖြစ်တယ်။;build (construct): The stadium is still under construction. ("Stadium building work still happens.");
stavět: Staví instituci po (tom, co ji) nazval "Barmské centrum".;ထောင်ထား: ဗမာအလယ် (~ ဗမာစင်တာ) ဆိုပြီး သူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ထောင်ထားပါတယ်။;build: (He) builds an institution having called it "Burmese center".;pol.
stavit;တည်;build;T
stávka (průmyslová atd., "událost" ukazování tužeb");ဆန္ဒပြပွဲ(တစ်ပွဲ);strike (industrial etc., "event" (of) showing wishes");sg.
stávka (průmyslová): Od té doby se Myanmarští obyvatelé nepřetržitě účastnili protestních stávek proti anglické vládě přičemž vyžadovali nezávislost.;ဆန္ဒပြပွဲ: ထိုအချိန်မှစ၍ မြန်မာအမျိုးသားတို့သည် အင်္ဂလိပ်အစိုးရကို ဆန့်ကျင် ဆန္ဒပြပွဲများ အဆက်မပြတ် ဆင်နွှဲကာ လွတ်လပ်ရေးကို တောင်းဆိုခဲ့ကြပါသည်။;strike

(industrial): Since then the Myanmar citizens, unceasingly participating in the opposing strikes against the English government, demanded independence.;p.s. pol. writ.
stávkovat ("převrátit" almužní-mísu");သပိတ်မှောက်;strike ("overturn" (the) alms-bowl");T
stéblo (trávy, "stéblová tyčka");ရိုးတံ;stalk (of grass, "stalk stick");n.
stéblo: stéblo trávy;ရိုးတံ: မျက်ရိုးတံ;stalk: stalk of grass;
štědrost ("tkát (a) míchat {jmenec}");ရက်ရောမှု;generosity ("weave (and) mix {nouns}");n.
stehno;ပေါင်(တစ်ချောင်း၊ တစ်ဖက်) ° ပေါင်တံ(တစ်ချောင်း၊ တစ်ဖက်) ° ပေါင်(တစ်ဖက်);thigh;sg.
stěhovat se ("změnit (a) pohybovat-se");ပြောင်းရွှေ့;change residence ("change (and) move");T
stejně ("znova stejný");ထပ်တူ;identically ("again same");adv.
stejně (stejněměrně);စီ;equally;adv.
stejně (stejnou měrou): Mohou muži (a) ženy přinášet užitek stejnou měrou? ("Je stejné jak muži (a) ženy mohou přinášet užitek?");အတူတူ: ယောက်ျားမိန်းမ ဆောင်ရွက်နိုင်ကြတာ အတူတူပဲလား။;equally: Can men (as well as) women bring (benefit) equally? ("Is equal how men (and) women bring benefit?");inter.
stejně jako;ပြင် (preceded and followed by a noun) ° ရော -ပါ ° ရော -ရော;as well as;conj. (or) suff. pref.
stejně jako i;သလို;as well as;suff.
stejně jako, i;နည်းတူ -လည်း;as well as;conj.
stejně jako, i: stejně jako ct. Vášava, i ct. Váritta;နည်းတူ -လည်း: ဦးဝါသဝ နည်းတူ ဦးဝရိတ္တဟာလည်း;as well as: ven. Vášava, as well as ven. Váritta;
stejnokroj ("stejný", stejný' kompletní" oděv");တူညီဝတ်စုံ(တစ်စုံ);livery ("same", equal' complete" dress");sg.
stejněměrně (obouma): Co se týče jeho názoru, může být obhajován obouma (~ "stejněměrně") pět minut, spisovatelem Maun Khen Men (Dha Nu Pšú) se zpěvačkou pí. Sandá Wen.;စီ: သူ့အဆိုကိုတော့ စာရေးဆရာ မောင်ခင်မင် (နေဖြူ)နဲ့ အဆိုတော် ဒေါ်စန္ဒာဝင်းတို့က ငါးမိနစ်စီ ထောက်ခံပါလိမ့်မယ်။;equally (by both): As for his view, it may be seconded exactly for five minutes by the writer Maung Khin Min (Dha Nu Phyu) with the singer Mrs. Sandar Win.;pol.
stejný;အတူတူ;same;adv. (or) adj.
stejný (stejněho množství);အတူတူ;equal;adj.
stejný, být;ရီ ° တူ;same, be;I
stejný, být ("být-podobný (a) rovný");တူညီ;same, be ("be-similar (and) equal");
stejný, být ("podobný (a) rovný");တူညီ;same, be ("similar (and) equal");I
stejný, být ("podobný" tvar");အလားတူ;same, be ("similar" form");I
stejný, být ("znovu (a) stejný");ထပ်တူ;same, be ("again (and) same");I
stejný, být (rovnající se);မျှ;equal, be;I
stejný, být: Kéz jsou (tvá) přání a život stejné.;ထပ်တူ: ဆန္ဒနဲ့ ဘဝ ထပ်တူဖြစ်နိုင်ပါစေ။;same, be: May your wishes (and) life become

same.;w. pol.

stejný, být: užití je stejné;တူ: အသုံးနှုန်းတူတယ်;same, be: the usage is same;

stejný, nebýt ("ne být-stejný");မတူ:same, not be ("not be-same");l

stejný, nebýt: (Ty) dvě kočky nejsou stejné.;မတူ: ကြောင်နှစ်ကောင် မတူကြဘူး;same, not be: The two cats are different.;

stejný, ten;တစ်ခုတည်း:same, the;adj.

stejný: Ale názor jednoho není stejný jako (názor) druhého (~ "jednoho").;တူ: ဒါပေမယ့် တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် အမြင်မတူပါဘူး;same: But one's opinion (~ "view") is not same as that of (another) one.;pol.

stejný: Rozdělím (to) na dva stejné sloupce.;စီ: ကော်လံနှစ်ခုစီ သီးသန့်ခွဲပါတယ်;equal: (I) separate (it) to two equal columns.;pol.

stejný: stejný fakt;တူညီ: တူညီနေသည့် အချက်ဟာ;same: the same fact;writ.

stěna ("strana (která) obklopuje");နံရံ;wall ("side (which) surrounds");n.

stěna: Na stěně je fotografie ženy.;နံရံ: နံရံပေါ်မှာ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ရဲ့ ဓါတ်ပုံရှိတယ်;wall: On the wall there is a photo of a woman.;

stěna: Na stěně je pověšený obraz.;နံရံ: နံရံပေါ်မှာ ပန်းချီကားတစ်ချပ် ချိတ်ထားတယ်;wall: A picture is hung on the wall.;

štěně;ခွေးကလေး(တစ်ကောင်);puppy;sg.

štěrbina;ဂူဝ(တစ်ပေါက်) ° ဂူပေါက်(တစ်ပေါက်) ° ပေါက်(တစ်ပေါက်) ° အပေါက်(တစ်ပေါက်);orifice;sg.

štěstí (radost, "být-jasný (a) vraštit-se {jmenec}");ကြည်နူးမှု;happiness ("be-clear (and) shrivel-up {nouner}");n.

štěstí (radost, "být-šťastný (a) radovat-se {jmenec}");ပျော်ရွှင်မှု;happiness ("be-happy (and) rejoice {nouner}");n.

štěstí (radost, "chutnání (a) žití");သာယာနေ;happiness ("tasting (and) living");n. P. sáyati (= taste)

štěstí, mít;ကံကောင်း;lucky, be;l

štěstí, mít ("dobrá¹ kamma^o");ကံကောင်း;fortunate, be ("good¹ kamma^o");l P. kamma (= intentionally-done-action)

štěstí: Hodně štěstí! ("Ať je štěstí.");ကံကောင်း: ကံကောင်းပါစေ;luck: Good luck! ("May (there) be luck.");w. pol.

stezka a plod (dvě stádia každého ze čtyř stupňů osvětlení – stádium praxe (stezka) a stádium dosažení (plod));မင်္ဂလ;path and fruition (the two stages of each of the four levels of enlightenment – the stage of exercise (path) and the stage of attainment (fruition);n. P. magga-phala (= path-fruition)

stěžovat si ("bobtnat rovnoměrně, bobtnat rovnoměrně");ဖွတ်ဖွတ်;complain ("swell equally, swell equally");T col.

stihnout (autobus, letadlo, atd., "chytit (a) následovat");မီလိုက်;be in time for (a bus, a plane etc., "catch (and) follow");T

stihnout: Nestihl autobus.;မီလိုက်: ဘတ်စ်ကား မမီလိုက်ဘူး;catch: (He) didn't catch the bus.;

štípat;ကိုက်;bite;T

štípat: Komáři štípou.;ကိုက်: ခြင်ကိုက်တယ်;bite: Mosquitos bite.; stmívat se ("nebe (je) svázáno");မိုးချုပ်;dark, get ("sky (is) bound");l

stmívat se: Bude se stmívat.;မိုးချုပ်: မိုးချုပ်တော့မယ်;dark, get: (It)'s going to get dark.;fut.

sto;ရာ;hundred, one;num.

sto dolarů ("hodnoty³ jednoho¹ sta² dolarů^o");ဒေါ်လာတစ်ရာတန်;hundred Dollars, a ("worth³ one¹ hundred² Dollars^o");n.

sto dvacet;တစ်ရာနှစ်ဆယ်;hundred and twenty, a;num.

sto tisíc;သိန်း;lakhs, a (hundred thousand) ° hundred thousand, a;num.

sto: dvě stě ("a") šedesát pět;ရာ: နှစ်ရာနဲ့ခြောက်ဆယ့်ငါး;hundred: two hundred ("and") sixty five;num.

sto: pět set liber (váhy);ရာ: ပေါင် ငါးရာ;hundred: five hundred pounds (of weight);

sto: sto devadesát osm;ရာ: တစ်ရာကိုးဆယ်ရှစ်;hundred: one hundred ninety eight;num.

sto: sto vojáků;ရာ: စစ်သားသုံးရာ;hundred: three hundred soldiers;

sto: tři sta mil;ရာ: မိုင် သုံးရာ;hundred: three hundred miles;

století;ရာစုနှစ်;century;adv.

století: čtvrté století;ရာစုနှစ်: လေးရာစုနှစ်;century: fourth century; stonek (čeho);ရိုး;stem of;suff. n.

stonkolist, palmový ("palmová ruka");ထန်းလက်;frond, palm ("palm hand");n.

stoupnout (~ "zlepšit-se"): Poptávka po mědi také stoupla.;ကောင်းလာ: ကျေးနီ ဝယ်အားလည်း အလားတူ

ကောင်းလာတယ်;increase (~ "improve"): The demand for copper also increased.;

stoupnout (zlepšit se, "být-dobry (a) přijít");ကောင်းလာ;increase (improve, "be-good (and) come");l

stoupnout si: Zastaví vozidla před pódiem a ("ukazující (se)") tancují.;ရပ်: ကားတွေကို စင်ရေမှာ ရပ်ပြီး ကပြကြပါတယ်;stand: (They) stop the vehicles in front of the stage and ("exhibiting") (they) dance.;pol.

strach z, mít;ကြောက်;afraid of, be;l

strach, mít;ကြောက်;fear;l

strach,,že, mít;စိုးရိမ်;afraid, be;l

strachovat se;စိုး;fear;l

strana;ဘေး ° ဘက်;side;n.

strana ("tvář" psaní^o);စာမျက်နှာ(တစ်ခု);page ("writing's face");sg.

strana: ("Já") (ti) také děkuji, že jsi si vzal pomoc ze strany (mých) schopností.;ဘက်: ကျွန်တော်လဲ တတ်နိုင်တဲ့ဘက်က ကူညီရလို့ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်;side: ("I") also thank (you), that (you) took the help from the side of (my) ability.;pol.

strana: Mohou mluvit následující (tu) stranu (~ skupinu mluvčích), se kterou sami souhlasí (a) kterou mají rádi.;ဘက်: ကိုယ့်ဘာသာကျန့်သက်တဲ့ဘက်ကလိုက်ပြီး ပြောနိုင်ကြပါတယ်;side: (They) can talk following (~ "having followed") the side (~ group of speakers), which (they) themselves agree with (and) like.;pol. col.

strana: od kamaráda na straně;ဘေး: ဘေးက မိတ်ဆွေက;side: of

friend on the side;
 strana: Stavíme pódia nad chodníky (~ “postranními cestami”) a taneční skupiny na nich tancují.;ဘေး: လမ်းဘေးမှာ စင်တွေ ဆောက်ပြီး အဲဒီစင်တွေပေါ်မှာ ကကြပါတယ်။;side: We build stages over sidewalks and dancing groups dance on these stages.;pol. strana: Za šest dní (to) dokončím, protože budu kopírovat dvacet pět stránek.;စာမျက်နှာ: ခြောက်ရက်ပြည့်လျှင် စာမျက်နှာ နှစ်ဆယ်ငါးခု စာကူးလို့ ပြီးဆုံးပါမယ်။;page: After six days (I) will finish (~ complete), because (I) will copy twenty-five pages.;fut. pol. Strand Hotel (a hotel);စတရင်းဟိုတယ် ° စထရင်းဟိုတယ်;Strand Hotel (a hotel);name Strand, ulice (“cesta² poblíž¹ břehu”);ကမ်းနားလမ်း;Strand Road (“road² near¹ shore”);name stránka, internetová;ဝက်ဆိုက်(တစ်ခု);website;sg. E. website stránka, internetová: kniha z internetové stránky;ဝက်ဆိုက်: ဝက်ဘ်ဆိုက်ရဲ့ စာအုပ်;website: the book from website;n. strážce;အထိန်း(တစ်ယောက်၊ တစ်ကောင်၊ တစ်ပါး);guard;sg. (mn.) strážit;စောင့်;guard;T strčit;တွန်း;push;T střecha;အမိုး;roof;n. střecha (“nebe”);အမိုး(တစ်မိုး၊ တစ်ခု) ° မိုး(တစ်မိုး၊ တစ်ခု);roof (“sky”);sg. střecha (“vysoká střecha”);ခေါင်မိုး;roof (“high roof”);n. střecha (“vysoké nebe”);ခေါင်မိုး(တစ်မိုး၊ တစ်ခု);roof (“high sky”);sg. střecha (“vysoké nebe(~střecha)”);ခေါင်မိုး(တစ်မိုး);roof (“high sky(~roof)”);sg. střecha: Tahle opice poničila střechu.;မိုး: ဒီ မျောက်က အမိုးကို ဖျက်စီးသွားပြီ။;roof: This monkey has damaged the roof.;p.p. střed;အလယ်;center;n. střed (“sesbíraný° zatímco² (je) daleko¹” (??));စုဝေးရာ;center (“collected° while² far¹”);n. středa (“den¹ Merkuru°”);ဗုဒ္ဓဟူးနေ့;Wednesday (“Mercur’s day”);adv. středa: ve středu ráno;ဗုဒ္ဓဟူးနေ့: ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ မနက်တွင်း;Wednesday: on Wednesday morning;writ. střední (“část”): Je ve středu (~ “střední části”) Myanmar.;အလယ်ပိုင်း: မြန်မာပြည် အလယ်ပိုင်းမှာ ရှိပါတယ်။;middle (“part”): It is in the middle (“part”) of Myanmar country.;pol. střední (část, “střední část”);အလယ်ပိုင်း;middle (part, “middle part”);adj. střední (o věku i míře);အလတ်;middle (of age or size);adj. střední člověk;ကြားလူ(တစ်ယောက်);middleman;sg. střední škola;ကောလိပ်;college;n. E. college střední škola (“škola² vysokého° standardu¹”);အထက်တန်းကျောင်း;high school (“school² (of) high standard¹”);n. střední škola: Založili (~ “postavili”) národní střední školu (a) národní (základní) školy.;ကောလိပ်: အမျိုးသားကောလိပ်နှင့် အမျိုးသားကျောင်းများကို တည်ထောင်ကြပါသည်။;college: They founded (~ “built”) national college (a) national (primary) schools.;writ. pol. pl. střední, být;လယ်;medium, be;l střední: střední syn (ze synů);လတ်: သားလတ်;middle: middle

son;
 střetnout se s (“potkat (a) vidět”);တွေ့မြင်;encounter (“meet (and) see”);T střetnout se s (“střetnout-se-s¹ hrudi°”);ရင်ဆိုင်;encounter (“encounter¹ (the) chest°”);l stříbro;ဓွေး;silver;n. střídmě (“připraveně (a) troufale”);အသင့်အတင့်;abstemiously (“readily (and) daringly”);adv. stříhat (nůžkami);ညှပ်;cut (with scissors);T stříkat;ပန်း;spurt;T stříkat (stříkačkou);ငြုတ် [pyu.];squirt (syringe);l striktně (“dohlížení (a) svazování”);ကြပ်ကြပ်တည်းတည်း;strictly (“supervising (and) tying”);T striktní, být (“dohlížet (a) svazovat”);ကြပ်တည်း;strict, be (“supervise (and) tie”);T strkat;တွန်း;push;T stroj;စက်(တစ်ခု);machine;sg. stroj: moderní stroje;စက်: ပစ္စုပ္ပန်စက်များ (~ ပစ္စုပ္ပန် စက်ပစ္စည်းများ);machine: modern machines;pl. strom (“dřevěný sloup”);သစ်ပင်(တစ်ပင်);tree (“wooden column”);sg. strom: Strom je daleko v dáli.;သစ်ပင်: သစ်ပင်က ဟိုးအဝေးမှာ ရှိတယ်။;tree: The tree is far in the distance.; strom: Ze stromu lze získat hodně dřeva.;သစ်ပင်: သစ်ပင်တစ်ပင်မှ သစ်သား (~ သစ်တွေ ~ ထင်းတွေ) အမြောက်အများရနိုင်တယ်။;tree: From a tree can be taken a lot of wood.; strouhat;ခြစ်;grate;T stručně;တိုတို;briefly;adv. stručně (“k¹ (a) podle² svazování°”);အချုပ်အားဖြင့်;briefly (“to¹ (and) by² binding°”);adv. stručně (“kontrolovat¹ (aby bylo) krátce°”);အတိုချုပ်;in brief (“control¹ (to be) shortly°”);adv. stručně (“kontrolovat¹ (aby to bylo) shrnutí°”);အကျဉ်းချုပ်;in brief (“control (to be a) summary”);adv. stručně: Dobře, stručně řečeno (~ “kdyby bylo řečeno, vskutku, 'necht¹ mluvíme stručně”), poblíž již není žádný obchod s chlazenými nápoji.;တိုတို: တိုတိုပြောကြစို့ ဆိုရင်တော့ ဒီနားမှာ အအေးဆိုင် မရှိတော့ပါဘူး။;briefly: OK, briefly said (~ “If was said, indeed, 'let (us) talk briefly”), nearby there is no more (any) cold drinks bar.;col. pol. struhadlo (“vysoká-věc¹ (na) strouhání°”);ခြစ်ခုံ(တစ်ခု);grater (“high-thing¹ (for) grating°”);sg. struktura (“obraz¹o sjednocování° (a) ohraničování¹, stavění² (a) stavění³”);ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံ;structure (“image¹o, uniting° (and) limiting¹, (of) building² (and) building³”);n. strunka, internetová;ဝက်ဘ်ဆိုက်(တစ်ခု);website;sg. E. website strýc (“malý¹ pán°”);ဦးလေး(တစ်ယောက်);uncle (“smal¹ sir°”); strýc (užito k oslovení staršího, neznámého pána, “malý¹ pán°”);ဦးလေး(တစ်ယောက်);sir (used as an address to an older unknown man, “smal¹ sir°”);voc. stud;အရက်;shyness;n. stud (“stydět-se {jmenec}”);ယုတ်စရာ;shyness (“be-shy {nouner}”);n. studené období (zima);ဆောင်း;cold season (winter);n.

studenté pítí ("něco-chladného");အအေး;cold drink ("sth.-cool");n. student;တပည့်(တစ်ယောက်၊ တစ်ပါး) ° ကျောင်းသား;student;sg. m. (or) sg. (mn.)

student ("moudrost učící-se");ပညာသင်(တစ်ယောက်);student ("wisdom learning");sg.

student ("muž¹ (ze) školy^o");ကျောင်းသား(တစ်ယောက်);student ("school man");sg.

student ("osoba³ (která) je² studující^o (a) beroucí¹");သင်ယူနေသူ(တစ်ဦး);student ("person³ (who) is² studying^o (and) taking¹");sg.

student ("psaní učící-se osoba");စာသင်သား(တစ်ယောက်၊ တစ်ပါး);student ("writings learning person");sg. (mn.)

student: Kvůli těmto studentům národní duch obyvatel ožil (a) přišel k rozvoji.;ကျောင်းသား: ထိုကျောင်းများကြောင့်အမျိုးသားစိတ်ဓါတ်များလည်း ပိုမိုနိုးကြားဖွံ့ဖြိုးလာပါသည်။;student: Because of these students, the national spirit of the citizens also awakened and happened (~ "came") to develop.;pol. writ.

student: Jsem studentem předmětu kinematografie.;သင်ယူနေသူ: ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးရေးပညာဘာသာကို သင်ယူနေသူတစ်ဦးပါ။;student: (I am) a student of cinematography ("subject").;pol.

student: Mimo tohoto studenta nepřichází žádný jiný ("student").;ကျောင်းသား: ဒီကျောင်းသားအပြင် တခြားကျောင်းသားမလာပါဘူး။;student: Apart from this student, no other student comes.;pol.

student: Nevěděl jsem ("o skutečnosti,") že je student.;ကျောင်းသား: သူ့ကျောင်းသားမုန်းမသိဘူး။;student: (I) didn't know ("the fact that") he is a student.;

student: Spolu se studenty přijde učitel.;ကျောင်းသား: ကျောင်းသားတွေနဲ့အတူ ဆရာလာမယ်။;student: Together with the students will come the teacher.;fut.

student: Student studuje nějakou knihu.;ကျောင်းသူ: ကျောင်းသူက စာအုပ်တစ်အုပ်ကို လေ့လာနေတယ်။;student: Student is studying a book.;cont.

studentka;တပည့်မ(တစ်ယောက်) ° ကျောင်းသူ;student (f.) ° student;f. (or) sg. f.

studentka ("osoba¹ (ze) školy^o");ကျောင်းသူ(တစ်ယောက်);student ("school person");sg. f.

studentka: Jsi studentka.;ကျောင်းသူ: ခင်ဗျား ကျောင်းသူပါ။;student (female): You are a female student.;pol.

studentka: Musel jsem odpovědět (~ "odpovídat") (své) malé studentce, když se mě psaním ptala.;တပည့်မ: တပည့်မလေးက ကျွန်တော်ကို စာမေးနေတဲ့အတွက် ဖြေပေးနေရတယ်။;student (f.): (I) had to reply (~ "be replying") to (my) little-student (f.) when (~ "for") (she) was asking (me) in writing.;

students: Učitel vyučuje studenty.;ဆရာ: ဆရာက ကျောင်းသားတွေကို စာသင်နေတယ်။;teacher: The teacher is teaching the students.;cont.

studentý, být;အေး;cold, be; (or) I un.

student: student kterého znám;ကျောင်းသား: ကျွန်တော်သိတဲ့ကျောင်းသား။;student: the student I know;n. um.

studium ("praktikovat (a) přicházet {jmenec}");လေ့လာမှု;study ("practice (and) come {nouner}");n.

studium: Také došlo k otevření studia národní literatury.;လေ့လာမှု: အမျိုးသားစာပေ လေ့လာမှုလည်း ပွင့်လန်းလာပါသည်။;study: The study of national literature also

happened to be opened.;pol.

studna ("voda uvnitř");ရေတွင်း;well ("water inside");n.

studna: Ale, vskutku, není dobré chtít pít čistou vodu teď, (jestliže) byla studna vykopána teď.;ရေတွင်း: ဒါပေမယ့် အခုရေတွင်းတူး အခုရေကြည်သောက်ချင်လို့ မရဘူးလေ။;well: However, indeed, it is not right to want to drink clear water now, (if) the well (has been) dug now.;prov.

studovat ("spojit¹ psaní^o (a) učít-se²");စာဆက်သင်;study ("connect¹ writings^o (and) learn²");T

studovat ("učit se (a) slyšet");သင်ကြား;study ("learn (and) hear");T

studovat ("učit-se (a) brát");သင်ယူ;study ("learn (and) take");T

studovat ("učit-se¹ psaní^o");စာကျက် ° စာသင်;study ("learn¹ writings^o");T

studovat (Pāli text, "číst¹ (a) recitovat² listy^o");ရွက်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်;study (Pāli text, "read¹ (and) recite² leaves^o");T Bh. P. sajjhāyati (= recite, study)

studovat (Pāli text, "nosit¹ spisy^o");အာဂုံဆောင်;study (Pāli text, "carry¹ scriptures^o");T Bh. P. āgama (= scripture)

studovat (v nějakém institutu, "nastoupit");တက်;study (at an institute, "ascend");T

studovat na škole;ကျောင်း;study at school;T col.

studovat na škole: Zcela jsem dokončil (předmět) Myanmaršské literatury ve škole.;ကျောင်း: မြန်မာစာနဲ့ကျောင်းပြီး ထားပါတယ်။;study at school: (I) have completely finished Myanmar literature (subject) at school.;pol. col.

studovat, sám: Zatímco mám práci, také sám studuji.;တဖက်ကလေ့လာ: အလုပ်လဲလုပ်ရင်း တဖက်ကလဲ လေ့လာပါတယ်။;study by oneself: While (I) have a job, (I) also study by myself (~ "from one side").;pol.

studovat: píše, medituje a také studuje;လေ့လာ: ရေးသားသလို၊ ဘာဝနာပွား၊ ဗမာစကား လေ့လာတယ်။;study: (he) writes, meditates and also studies Burmese language;

studovat: Student studuje nějakou knihu.;လေ့လာ: ကျောင်းသူက စာအုပ်တစ်အုပ်ကို လေ့လာနေတယ်။;study: Student is studying a book.;cont.

studovat: Studuje cokoliv, co dokáže přečíst.;လေ့လာ: ဖတ်နိုင်တာ အားလုံးကို လေ့လာတယ်။;study: Whatever (he) can read, (he) studies (it) all.;

studovat: Studuješ barmštinu dlouho?;စာသင်: ဗမာစာသင်တာကြာပြီလား။;study: Are you studying Burmese for a long time?;inter.

studovat: Studuji barmský jazyk ("už") pouze deset měsíců.;လေ့လာ: ဗမာစကားကို ၁၀လပဲ လေ့လာ(နေ)ခဲ့ပါတယ်။;study: (I) have been studying Burmese language only ten months.;p.p. pol.

stůl ("(pro) událost¹ jezení^o");စားပွဲ(တစ်စားပွဲ တစ်လုံး);table ("(for) eating occasions");sg.

stůl ("událost¹ jezení^o");စားပွဲ(တစ်လုံး) [səbwě];table ("eating event");sg.

stůl: Sedí u (~ "ve") stole.;စားပွဲ: စားပွဲမှာ ထိုင်နေကြတယ်။;table: (They) sit at the table.;cont.

stůl: Sedí u stole s počítačem.;စားပွဲ: သူက ကွန်ပျူတာ စာပို့ ထိုင်နေသည်။;table: He is sitting at the computer table.;cont. writ.

stúpa;စေတီ(တစ်ဆူ);stupa ° stupa ;sg. P. cetiya (= pagoda) (or) sg. Bh.

stúpa (“Pán”);ဘုရား(တစ်ဆူ);stupa (“lord”);sg. Bh.

stúpa (s klenbovitou základnou, “pánova stúpa”);ဘုရားပုထိုး(တစ်ဆူ);stupa (with a vaulted base (“lord's stupa”);sg.

stúpa (s klenbovitou základnou);ပုထိုး(တစ်ဆူ);stupa (with a vaulted base);sg.

stupeň;ဆင့်(တစ်ဆင့်) ° စခန်း;level ° stage;n. (or) sg.

stupeň (“úroveň (a) stupeň”);အဆင့်အတန်း;grade (“level (and) grade”);n.

stupeň (sféra, existence);ဘုံ(တစ်ခု);level (of existence);sg.

stupeň (také v meditaci);အဆင့်;level (also in meditation);n.

stupeň, nižší (“stupeň1 dole”);အောက်ထပ်;level, lower (“level1 down”);n.

stupeň, vyšší (“stupeň1 nahoře”);အပေါ်ထပ်;level, upper (“level1 up”);n.

stupeň: Téměř jsem se přiblížil ke stupni, kterého jsem dosáhl dřívě.;အဆင့်: အရင်တုန်းက အောင်မြင်ခဲ့သည့်အဆင့်သို့ ရောက်ရန် နည်းနည်းနီးကပ်လာခဲ့ပါသည်။;level: (I) almost approached to the level that (I) had attained before.;pol.

stvoření (“tvořit (a) hrát {jmenec}”);ဖန်တီးခြင်း;creation (“create (and) play {nouner}”);n.

stydět se;ရက် ° ရှိုး;shy, be;l

stydět se (“síla bolí”);အားနာ;shy, be (“strength hurts”);l

stydět se: Nestyď se. Řekni (mi to).;ရက်: မရက်ပါနဲ့ ပြောပါ။;shy, be: Don't be shy. Tell (it to me).;imper. pol.

stydět se: Pokud máš něco k nabídnutí (lidem), pak se nestyď.;အားနာ: မွေးနေ့မှာ ကျွေးချင်တာရှိရင် အားမနာနဲ့။;shy, be: If (you) have anything to offer on (your) birthday, don't be shy.;col. sl.

stydlivost;ဟိရီ (WS. from ဟိရီ) ° ဟိရီ;shyness;n. WS. P. hiri (= shyness) (or) n. P. hiri (= shyness)

stydlivý, být;ရက် ° ရှိုး;shy, be ° sheepish, be (shy);l

styl (způsob);ပုံ (preceded by v.);manner (way);n.

suchý, být;ခြောက် ° သွေ;dry, be;l

suchý, být (“být-suchý (a) suchý”);ခြောက်သွေ;dry, be (“be-dry (and) dry”);l

suchý: Kalhoty jsou suché.;ခြောက်: ဘောင်းဘီတွေက ခြောက်တယ်။;dry: Trousers are dry.;

suff.;မပြီး မ-:until .. will not ° သမျှ;whatever;cookoliv ° dokud .. nebude;

sukně;ဝတ်(တစ်ထည်);skirt;sg. E. skirt

sukničkář (“asistovat1 po-částech2 (a) trvat”);ကြာကူလီ(တစ်ယောက်);womanizer (“assist1 piecewise” taking-time2”);

sůl;ဆား;salt;n.

Sule pagoda: Chceš vědět cestu ze Sule pagody do Švedagou pagody?;ဆူးလေဘုရား: ဆူးလေဘုရားက ရွှေတိဂုံဘုရားကို သွားတဲ့လမ်း သိချင်သလား။;Sule pagoda: Do you want to know (walking) path from Sule pagoda to Shwedagon pagoda?;inter.

Súlejská Pagoda (“pagoda2 malého1 hrotu”);ဆူးလေဘုရား;Sule Pagoda (“pagoda2 (of) small1 spike”);name

sundat (si oblečení atd.);ချွတ်;take off (clothes etc.);T

sundat si (oblečení);ချွတ်;take off (clothes);T

sundat si: Vskutku, sundává si, tričko.;ချွတ်: သူတီရှင် ချွတ်လိုက်တယ်။;take off: (He), indeed, takes off his T-shirt.;

super (“super (vysoká přička”);စူပါတန်း;superb (“super (high) crossbar”);adj.

supermarket;စူပါမားကတ်(တစ်ခု);supermarket;sg. E. supermarket

surový, být (také v řeči);ရိုင်း ° ရက်;rude, be (also about speech);l

sušenka;ဘိစကပ်(တစ်ချပ်) ° ဘိစကွတ်(တစ်ချပ်);biscuit;sg. E. biscuit

sušený (o jídle);အခြောက်;fried (about food);adj.

sušit: Po vyprání oblečení, věší (~ pověšá [CZ col.]) (to) oblečení aby (je) usušil.;ခြောက်: အဝတ်လျှော်ပြီးနောက် အဝတ်များ ခြောက်ရန် လှမ်းတယ်။;dry: After washing the clothes, (he) hangs the clothes in order to dry (it).;

suterén (“patro2 pod1 zemí”);မြေအောက်ထပ်;basement (“storey2 under1 ground”);n.

sutta (“Pāli sutta(~promluva) (která je) ohromná”);ပါဠိသုတ်တော်;sutta (“Pāli sutta (which is) great”);n. Bh. P. pāli-sutta (= Pāli discourse)

sutta (Buddhistická promluva, uchovaná v Pāli jazyce);သုတ်(တစ်ပုဒ်၊ တစ်ဂါထာ) ° သုတ္တန်(တစ်ပုဒ်၊ တစ်ဂါထာ);suttanta (Buddhist preaching, preserved in Pāli language) ° sutta (Buddhist preaching, preserved in Pāli language);sg. (discourse, verse) Bh. lit. P. suttanta (= Buddha's preaching) (or) sg. (discourse, verse) Bh. lit. P. sutta

sutta (učení Buddhyy nebo Arahantů);တရားဟော(တစ်ပုဒ်);sutta (the Buddha's or Arahants' teaching);n.

Sutta Piṭaka (první ze tří hlavních sbírek promluv ve spise Tipiṭaka);သုတ္တပိဋက ° သုတ္တပိဋက;Sutta Piṭaka (first of the three main collections of discourses in Tipiṭaka scripture);name Bh. lit. P. suttanta-piṭaka (= discourse - canon) (or) name Bh. lit. P. sutta-piṭaka (= discourse - canon)

Sutta Piṭaka: Je (to) specifická věc, která naznačuje komentátorský charakter Sutta Piṭaky.;သုတ္တပိဋကတော်: သုတ္တပိဋကတော်မှာ ရှေးဦးအဋ္ဌကထာဆိုင်ရာ သဘောကို ဖော်ပြသော တိကျသည့် အချက်အလက် တစ်ခုဖြစ်သည်။;Sutta Piṭaka: (It) is a specific item, which indicates the commentarial nature of Sutta Piṭaka.;writ.

sutty (promluvy Zákona, Dhamma, “správná kázání”);တရားဟောများ;suttas (discourses of the Law, the Dhamma “right preachings”);pl. mn. Bh. writ.

sutty (promluvy Zákona, Dhamma, “správná kázání2 promluv”);သုတ်တန်တရားဟောများ;suttas (discourses of the Law, the Dhamma “right1 preachings2 (of) discourses”);pl. mn. Bh. writ. P. sutta (= discourse)

šváb (“hmyz (který) kouše”);ပိုးဟပ်(တစ်ကောင်);cockroach (“insect (which) bites”);sg.

šváb (“kousavý1 hmyz”);ပိုးဟပ်(တစ်ကောင်);cockroach (“biting1 insect”);sg.

svačina (malé jídlo);မုန့်(တစ်ခု);snack (small food);sg.

svádět (“zničit (a) zablokovat”);ဖျက်ဆီး;seduce (“destroy (and) block”);T

sval (“maso1 svalu”);ကြွက်သား;muscle (“muscle meat”);n.

sval: napnuté svaly (tj. neuvolněné);ကြွက်သား: တင်းမာနေသော

ကြွက်သားများ;muscle: stretched muscles (ie. not relaxed muscles);pl.

svalit se;လဲ ° ပြို;slide ° fall over;l (or) T

svatební prsten (“natáhnout² (na) ruku¹ (k)

svatbě°);လက်ထပ်လက်စွပ်(တစ်ကွင်း);wedding ring (“pull² (on) hand¹ (for) marriage°”);sg.

svatyně (buddhistická, “Pánova¹

polička°”);ဘုရားစင်(တစ်ထပ်);shrine (Buddhist, “lord’s shelf”);sg.

Švedagou pagoda;ရွှေတိဂုံဘုရား [švedagou~fěyā:];Shwedagon Pagoda;name

Švedagou pagoda: Chceš vědět cestu ze Sule pagody do Švedagou pagody?;ရွှေတိဂုံဘုရား ဆူးလေဘုရားက ရွှေတိဂုံဘုရားကို သွားတုန်း သိချင်သလား;;Shwedagon pagoda: Do you want to know (walking) path from Sule pagoda to Shwedagon pagoda?;inter.

Švedagou pagoda: Jakmile dorazíš do Švedagou pagody, stane se, že si tak všimneš Švedagou pagody.;ရွှေတိဂုံဘုရား:

ရန်ကုန်ရောက်ရောက်ချင်း သတိထားမိမှာတော့ ရွှေတိဂုံဘုရားပါ;;Shwedagon Pagoda: As soon as (you) arrive to Yangon (you) thus happen to notice Shwedagon Pagoda.;pol.

svědět;ယား;itch;l

svědomitě;တုတ်တိပတ်တိ;earnestly;adv.

Svejdžin (jméno Buddhistické školy ze severní Barmy, také rozšířené na Srí Lanku, (rýžování) zlata, “zlatá¹ pánev°”);ရွှေကျင်း;Sweijin (name of a Buddhist school from Northern Burma, also spread to Sri Lanka, “gold¹ pan°”);name Švemantaben (Barmská taneční skupina, “Zlaté Mandalajské Shromáždění”);ရွှေမန်းသဘင်;Shweminthabin (a Burmese dance group, “Golden Mandalay Assembly”);name svěřit;အပ်(ထား) ° လွှဲ ° အပ်;entrust;T

svěřit: Ve prospěch jednoty Myanmaru (a) Monu, (král) svěřil vládu (svému) královskému vnoučeti Alaun Sítuovi (který byl) Myanmarské (i) Monské krve.;အပ်: မွန်မြန်မာ စည်းလုံးရေးအတွက် မွန်မြန်မာသွေးပါသော မြေးတော်အလောင်းစည်သူကို နန်းအပ်ဆွဲသည်;;entrust: On behalf of the Myanmar-Mon unity, (the king) entrusted the reign to (his) royal grandson Alaung Sithu of Myanmar (and) Mon blood.;p.s. writ.

svést (někoho, “zničit (a) blokovat”);ဖျက်ဆီး;seduce (“destroy (and) block”);T

svést (někoho);လိုက်ပို့;lift, give a;T

švestka (“ovoce² sněhí° (a) recitování-mantry”);မက်မန်းသီး(တစ်လုံး);damson (“fruit² (of) dreaming° (and) reciting-mantra”);sg.

švestka, polní (“švestkové ovoce”);ဆီးသီး(တစ်လုံး) [zhī:dī:];plum, wild (“plum fruit”);sg.

svět;ကမ္ဘာ ° ဘောင်;world ° realm;n.k (or) n. (or) n. P. kappa (= aeon)

svět (existence);ဘုံ(တစ်ခု);realm (of existence);sg.

svět: moderní svět;လောက: ခေတ်ပေါ်လောက;world: modern world;

svět: Mým cílem je prostě ovládnout tenhle svět těla (a)

mysli.;ကမ္ဘာကြီး: ကျွန်တော် ရည်ရွယ်ချက်ကတော့

ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးဖြစ်တဲ့ကမ္ဘာကြီးကို (~ ရပ်နာမိလောကကို) ထိန်းချုပ်ဖို့ပါ။

° လောက: ကျွန်တော် ရည်ရွယ်ချက်ကတော့

ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးဖြစ်တဲ့ကမ္ဘာကြီးကို (~ ရပ်နာမိလောကကို)

ထိန်းချုပ်ဖို့ပါ။;world: My goal is just to control this world of both body (and) mind.;pol.

svět: Na světě jsou čtyři velké oceány.;ကမ္ဘာ: ကမ္ဘာပေါ်တွင် သမုဒ္ဒရာကြီး ငါးစင်းရှိတယ်;;world: In the world, there are four great oceans.;

svět: všichni lidé na světě;ကမ္ဘာ: ကမ္ဘာပေါ်မှာ ရှိတဲ့

လူများအားလုံး;world: all people in (~ "on") the world;

světák (neosvícená

osoba);ပုထုဇဉ်လောကီသား(တစ်ယောက်);worldling (unenlightened person);sg. P. puthujjana-lokī (= wordling-worldly)

světla barva: (To) černé auto je menší než (to) auto světla barvy.;အရောင်ဖျော့: အနက်ရောင်ကားက အရောင်ဖျော့သောကားထက် ပိုသေးတယ်;;light color: The black car is smaller than the car of light color.;

světla, rozsvítit (~ “otevřít oheň”): V noci auta obvykle rozsvítí světla (a) jedou (~ “řídí”);မီးဖွင့်: ညပိုင်းတွင် ပုံမှန်အားဖြင့် ကားများမီးဖွင့်မောင်းကြသည်;;light, turn on (~ “open fire”): At night, the cars normally turn on the lights (and) go (~ “drive”).;writ.

světle (o barvě);နု;light (of color);suff.

světle (o barvě): světle žlutá;နု: အဝါနု;light (of color): light yellow;

světla barvy, být;အရောင်ဖျော့ ° ဖျော့;light color, be of;l

světlo (“barva¹ světla°”);အလင်းရောင်;light (“light color”);n.

světlo: Barva světla svíčky je žlutá.;အလင်းရောင်: ဖယောင်းတိုင်ရဲ့ အလင်းရောင်က အဝါရောင် ဖြစ်တယ်;;light: The color of candle’s light is yellow.;

světlo: Pane, (“já”) jsem teta tohohle uhašeného světla.;လင်း: ကျွန်မ ဒီငြိမ်းလင်း၏ အဒေါ်ပါ ရင်;;light: Sir, I am aunt of this extinguished light.;pol. idi.

světly, být;လင်း ° လင်း;bright, be ° light, be;l (or) I un.

Světového Míru, Pagoda (“pagoda² světového

míru”);ကမ္ဘာအေးစေတီ;World Peace Pagoda “);name

svetr (“svetřová košile”);ဆွယ်တာအင်္ကျီ(တစ်ထည်);sweatshirt

(“sweater shirt”);sg. E. sweatshirt

svetr (pletený);ဆွယ်တာ(တစ်ထည်);sweater (cardigan) ° cardigan (sweater);sg. E. sweater

svetr: Protože je zima, malý chlapec si, vskutku, obléká

svetr.;ဆွယ်တာအင်္ကျီ: အေးလို့ ကောင်ကလေးက ဆွယ်တာအင်္ကျီကို ထပ်ဝတ်လိုက်တယ်;;sweater: Because it is cold, the young boy, indeed, puts on a sweatshirt.;col.

světský;လောကီ;secular ° worldly;adj. P. lokika (or) adj. P. lokī (= worldly)

světský: S výmluvou, že se světskými problémy tomu nemohu věnovat čas, jsem byl líný.;လောကီ: လောကီကိစ္စတွေနဲ့ အချိန်မပေးနိုင်ဘူးဆိုတဲ့ ဆင်ခြေနဲ့ (~ ဆင်ခြေပေးပြီး) ကျွန်တော် ပျင်းနေတာပါ;;worldly: With the excuse, that with the worldly problems (I) cannot dedicate (it) time, I have been lazy.;p.s. pol. um.

svězt (“dát² následování° (a) posílání°”);လိုက်ပို့ပေး;lift, give a (“give² following° (and) sending°”);T

svězt (někoho někam): Jsem připraven (tě kamkoliv)

svězt.;လိုက်ပို့ပေး: ကျွန်တော် လိုက်ပို့ပေးဖို့ အသင့်ပါ;;give a lift (to sb. sw.): I am ready to give (you) lift (anywhere).;pol.

svězt: Kam (vás) mám svězt?;လိက်ပိုပေး: ဘယ်လိုက်ပိုပေးရမလဲ။;lift, give a (by taxi): Where should (I) give (you) a lift?;inter. fut.

svězt: Mohu (vás) svězt.;လိက်ပိုပေး: လိုက်ပိုပေးနိုင်ပါတယ်။;lift, give a: (I) can give (you) a lift.;pol.

svězt: Můžete (mě) svězt?;လိက်ပိုပေး: လိုက်ပိုပေးနိုင်မလား။;lift, give a: Can (you) give me a lift?;inter. fut.

svíčka ("voskový sloup");ဖယောင်းတိုင်(တစ်တိုင်);candle ("wax column");sg.

svíčka: Barva světla svíčky je žlutá.;ဖယောင်းတိုင်: ဖယောင်းတိုင်ရဲ့ အလင်းရောင်က အဝါရောင် ဖြစ်တယ်။;candle: The color of candle's light is yellow.;

švihadlo ("provaz² skákání¹ (přes) provaz⁰");ကြိုးခုန်တဲ့ကြိုး;jump rope ("rope³ of² jumping¹ (over) rope⁰") ° skipping rope ("rope³ of² jumping¹ (over) rope⁰");n.

svislý, být;မတ်;upright, be;l

svítilna ("element ohně");ဓာတ်မီး(တစ်လက်);flashlight ("element (of) fire");sg. P. dhātu (= element)

svítilna ("ohnivý klacík");မီးတုတ်(တစ်ချောင်း);flashlight ("fire stick");sg.

svítilna ("ohnivý¹ klacík⁰");တုတ်မီး(တစ်ချောင်း);flashlight ("fire¹ stick⁰");sg. P. dhātu (= element)

svítilna (do ruky, "element² ohně³ (k) mačkání¹ (v) ruce⁰");လက်နှိပ်ဓာတ်မီး(တစ်ချုတ်စ်လက်);flashlight ("fire³ element² (to) press¹ (in) hand⁰");sg. P. dhātu (= element)

svítit (o lampě atd.);ထွန်း;light (about a lamp etc.);T

svítit (o slunci i měsíci);သာ;shine (about sun and moon);l

svítit (o slunci);သာ;shine (about sun);l

svítit (o slunci): Slunce svítí po dešti (~ "zapršení");သာ: မိုးရွာပြီး နေသာမယ်။;shine (about sun): After the rain (~ "raining"), sun shines.;fut.

svítit: Když svítí měsíc, (je) noc (~ "noční čas").;သာ: လသာနေလျှင် ညအချိန်ခါ;shine: When the moon is shining, (it is) night time.;writ.

svítit: Slunce svítí. ("Slunce (je) horké.");ပူ;နေပူတယ်။;shine: Sun shines. ("Sun (is) hot.");

svítit: V noci svítí pouliční lampy.;ထွန်း: ညအချိန်တွင် လမ်းမီးထွန်းသည်။;light: At night the street lamps light.;

svobodná (nevdaná, zejm. pro ženy);အပျို;single (not married, esp. for women);adj.

svobodný (ne v manželském svazku): (Ta) žena je svobodná.;အပျို: အမျိုးသမီးက အပျိုဖြစ်တယ်။;single (not married): The woman is single.;

svobodný (neženaný, nevdaná, "jedna kůže, jedno tělo");တစ်ကိုယ်ရေတစ်ကာယ;single (not married, "one skin, one body");adj.

svobodný (nikoliv vdaná, o ženách);ပျို ° အပျို;single (not married, for women);adj. f.

svobodný mládenec (svobodný muž nebo panic, "něžná¹ osoba⁰");လူပျို(တစ်ယောက်);bachelor (single or virgin man, "tender¹ person⁰");

svoji, být (manžel s manželkou, "vzít² přidání¹ ruky⁰");လက်ထပ်ရ;married, get ("get² adding¹ hand⁰");T

svoji, být (po svatbě): Říká se, že přestože svoji (po svatbě),

co se týče Ňa Ňo, četl ("psaní") jako dřív.;အိမ်ထောင်ကျ: အိမ်ထောင်ကျပေမယ့် ငညိုကတော့ အရင်ကလို စာအဖြေဖတ်နေသတဲ့;married, be: It is said, that although married, as for Ňa Nyo, (he) was always reading ("writings") as before.;

svoji, být: Žili jsme jako kdybychom byli svoji, přestože jsme nebyli svoji.;လက်ထပ်: လက်ထပ်ရသေးပေမယ့် လက်ထပ်ပြီးသကဲ့သို့ နေထိုင်ခဲ့ကြပါတယ်။;married, be: (We) lived like if married, though (we) were not married.;p.s. pol.

svolení ("povolit (a) dělat {jmenec}");ခွင့်ပြုမှု;permission ("permit (and) do {nouns}");T

svolení, dát;ခွင့်ပေး;permission, give;T

svolení, dát ("povolit (a) dělat");ခွင့်ပြု;permission, give ("permit (and) do");T

svolení, dostat ("dostat¹ svolení⁰");ခွင့်ရ;permitted, be ("receive¹ permission⁰");l

svolení, mít ("dostat¹ svolení⁰");ခွင့်ရ;permission, have ("get¹ permission⁰");l

svolení, mít: Je dobré, že mám svolení k takovéto diskuzi (~ "výměně") v jazycích.;ခွင့်ရ: ဘာသာစကားကို ဒီလိုမျိုးဖလှယ်ခွင့်ရတာ ကောင်းတယ်။;permission, have: Having a permission for such an exchange (~ discussion) in language is good.;

svolení, mít: Mám svolení jet do Japonska.;ခွင့်ရ: ကျွန်တော် ဂျပန်နိုင်ငံကို သွားခွင့်ရတယ်။;permit: I am permitted to go to Japan.;um.

svolení, žádat o;ခွင့်တောင်း;permission, ask for;T

svolit;လိုက်;allow;T

svolit ("dát¹ svolení⁰");ခွင့်ပေး;permit ("give¹ permission⁰");T

svolit ("udělat¹ povolení⁰");ခွင့်ပြု;allow ("make¹ permission⁰");T

svolit k;လိုက်ရ;allow to;T

svolit: Říká se, že i přesto, poněvadž (jeho) dcera byla do Ňa Ňo moc zamilovaná, svolil aby se vzali.;ပေးလိုက်: ဒါပေမယ့် သမီးက ငညိုကို သိပ်ချစ်လို့ လက်ထပ်ပေးလိုက်သတဲ့;let (sb. do sth.): It is said, that even though, as the daughter loved Ňa Nyo very much, (he) let them to get married.;

svrchní;ခေါင်;top;adj.

svrchní obleční (svršek, např. košile, blůza, bunda, plášť atd.);အင်္ကျီ(တစ်ထည်);upper garment (such as shirt, blouse, jacket, coat);sg.

svrhnout ("udeřit-se (a) spadnout");ပြိုချ;topple ("strike (and) fall");T

svrhnout se ("zhroutit-se (a) spadnout");ပြိုကျ;topple ("collapse (and) fall");l

svršek (svrchní oblečení, např. košile, blůza, bunda, plášť atd.);အင်္ကျီ(တစ်ထည်);garment, upper (such as shirt, blouse, jacket, coat);sg.

svůj;ကိုယ်ပိုင် ° မိမိ၏;own ° own, one's;pron. gen. (or) adj.

svůj: Tehdy náčelník vesnice Mushópho Ú Aun Zeyya, pro bezpečí, ochránil svou vesnici opevněními z palmových kmenů.;မိမိ၏: ထိုအချိန်တွင် မုဆိုးဖိုရွာသူကြီးဦးအောင်ဇေယျသည် မိမိ၏ ရွာကို လျှို့အောင် ထန်းလုံးတပ်များကာရံသည်။;own: At that time, headman of Mushepo village U Aung Zeyya himself, for safety, protected (his) own village (by) palm-tree trunks-forts.;writ.

svůj: Vrátil se ("do svého") domu.;ကိုယ့်: ကိုယ့်အိမ်ကို ပြန်သွားခဲ့ပါတယ်။;own: (He) returned ("to own") home.;p.s. pol.

Švýcarsko;ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ ° ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ;Switzerland;name
 Šwebontá, ulice ("ulice³ zlatého° světa¹ (který je)
 lepší²");ရွှေဘုံသာလမ်း;Shwebontha Street ("street³ (of) golden°
 realm¹ (which is) greater²");name
 Šwedagon Pagoda (ale správnější výslovnost je
 "Šwedagoun");ရွှေတိဂုံဘုရား [šwedəgou~];Shwedagon
 pagoda;name
 Šwedagon Pagoda: A je-li pravda (~ "řečeno"), že (jsi) ještě
 nenavštívil Šwedagon Pagodu, (pak) naléhám, abys (ji)
 navštívil.;ရွှေတိဂုံဘုရား: ရွှေတိဂုံဘုရားမဖူးရသေးဘူးဆိုရင်လဲ ဖူးဖို့
 တိုက်တွန်းပါတယ်။;Shwedagon Pagoda: And if (it is) true (~
 "said") that (you) have not yet visited the Shwedagon Pagoda,
 (then I) urge (you) to visit (it).;pol.
 Šweitigoumská Pagoda (ale správnější výslovnost je
 "Šwedagoun");ရွှေတိဂုံဘုရား [šwedəgou~];Shwedagon
 pagoda;name
 syn;သား(တစ်ယောက်);son;sg.
 syn (~ "čítatel lidí"): (Mám) tři syny (a) dvě dcery.;ယောက်:
 သားသုံးယောက် သမီးနှစ်ယောက်။;son (~ "(num. class. for
 people)"): (I have) three sons (and) two daughters.;col.
 syn: ("On") svému synovi dává tašku.;သား: သူက သူ့သားကို
 အိတ်တစ်အိတ် ပေးတယ်။;son: He gives a bag to his son.;
 syn: Čí jsi ("ty") syn?;သား: ခင်ဗျား ဘယ်သူ့သားလဲ။;son: Whose
 son are you?;inter. col. um.
 syn: Co (náš) syn ("stále") dělá?;သား: သားသားဟာကို
 ဘာလုပ်တာတုန်း။ (~ သားသား ဘာလုပ်နေတာတုန်း။);son: What is
 the son ("still") doing?;inter. lett.
 syn: Je (to) syn nebo dcera?;သား: သားလား၊ သမီးလား။;son: Is
 (it) son or daughter?;inter.
 syn: Synovi je už osm ("let").;သား: သားက ရပ်နှစ် ရှိပြီ။;son: Son is
 ("already") eight years (old).;p.p.
 synovec;တူ(တစ်ယောက်);nephew;sg.
 syntax (větný, "komponování² (a) formování¹
 věty°");ဝါကျဖွဲ့ထိုး;syntax (of sentence, "composing² (and)
 forming¹ (of) sentence°");n.
 syntax (větný, "upevňování² (a) skrývání¹
 věty°");ဝါကျအထားအသို;syntax (of sentence, "fixing¹ (and)
 concealing² (of) sentence°");n.
 synu (matčino volání);ဖိုးတွတ်;son (affectionate address by
 mother);voc. col.
 sypat (cukr atd., "vložit");ထည့်;sprinkle (sugar etc., "put");T
 sypat (sůl, pepř atd.);ဖြူး;sprinkle (salt, pepper etc.);T
 sypat: Někdo sype sůl na maso.;ဖြူး: တစ်စုံတစ်ယောက်
 အသားပေါ်မှာ ငရုတ်ကောင်းမှုန့် ဖြူးနေတယ်။;sprinkle: Somebody is
 sprinkling pepper on the meat.;cont.
 sypat: Sype (si) cukr do kávy.;ထည့်: ကောဖီထဲကို
 သကြားထည့်တယ်။;sprinkle: (He) sprinkles sugar into the coffee.;
 sypat: Sype sůl na vejíčko.;ဖြူး: ကြက်ဥပေါ်မှာ
 ဆားဖြူးနေတယ်။;sprinkle: (She) is sprinkling salt over the
 egg.;cont.
 sýr;ချိတ်;cheese;n. E. cheese
 sýr ("tvrdý¹ jogurt°");ဒိန်ခဲ;cheese ("hard¹ yoghurt°");n.
 systém: Vskutku, dle speciálního systému.;နည်းစနစ်:
 တကယ်တော့ အထူးနည်းစနစ်အတိုင်းပါ။;system: Indeed, according

to a special system.;pol.
 T;စီး;prepare (arrange) ° ပြင်joke ° ပေး;give;dát ° připravit °
 vtipkovat;
 t.j. (následováno seznamem);တတော့;i.e. (followed by a list);suff.
 tabák;ဆေး(တစ်ခု);tobacco;sg.
 tabet (dámská lehká šála užívaná pro formální události, tabet
 nebo pawa, "způsob¹ zkrášlení-se°" (?));သဘက်(တစ်ထည်);tabet
 (women's light scarf used for formal occasions, tabet or pawa,
 "way¹ (to) adorn°" (?));sg.
 tabletky ("plochy¹ léky°");ဆေးပြား(တစ်ပြား၊ တစ်ခဲ);tablet (pill, "flat¹
 medicine°");sg.
 tábor (kemp);စခန်း;camp;n.
 tácy;ပွဲ(တစ်ပွဲ);tray;sg.
 tácy: Dej věno tácu kokosů (a) ("tácu") banánů.;ပွဲ:
 အုန်းပွဲငှက်ပျော်ပွဲနဲ့ တင်တောင်းပေါ့။;tray: Give dowry of coconut
 ("tray") (and) banana tray.;imper. col.
 tady;ဒီမှာ;here;adv. col. (or) adv.
 tady ("poblíž¹ tohoto°");ဒီနား;here ("near¹ this°");adv.
 tady: Jste spokojený, že jste tady?;ဒီမှာ: ဒီမှာ နေရတာ
 အဆင်ပြေလား။;here: Are (you) satisfied being here?;inter.
 tady: Nejezte tady.;ဒီမှာ: ဒီမှာ မစားနဲ့။;here: Do not eat
 here.;imper.
 tady: Sedněte si tady.;ဒီမှာ: ဒီမှာ ထိုင်ပါ။;here: Sit down
 here.;imper. pol.
 tady: Tady vždycky dělám chybu.;ဒီမှာ: ငါ ဒီမှာ အမှား
 အမြဲလုပ်တယ်။ (~ ငါ ဒီနားမှာ အမြဲ အမှားလုပ်မိတယ်။);here: Here I
 always make a mistake.;col.
 táhat;ဆွဲ;pull;T
 táhnout;ဆွဲ;pull ° draw (pull);T
 Tain Čaun (město poblíž Ranguúnu);သိုင်းချောင်းမြို့;Thain Chau
 (town near Yangon);name
 Taiwan (země);ထိုင်ဝမ်(နိုင်ငံ);Taiwan (country);name
 tajemství;လျှို့ဝှက်ချက်(တစ်ခု) [hlyö.hwě. (or) šö.hwě.] °
 လျှို့ဝှက်မှု(တစ်ခု) [hlyö.hwě. (or) šö.hwě.] ° လျှို့ဝှက်ချက်;secret;l (or)
 n.
 tajemství: Jsi první ("člověk"), kterému odhaluji svá
 tajemství.;လျှို့ဝှက်ချက်: မင်းဟာ ငါ့ရဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်တွေ ပြောပြတဲ့
 ပထမဆုံးလူပါ။;secret: You are the first person to who I reveal
 my secrets.;pol.
 tajně;တိတ်တိတ်လေး;secretly;adv.
 tajně ("aby³ nikdo° ne¹věděl²");ဘယ်သူမှမသိအောင်;secretly ("in-
 order-to³ (make) anybody° not¹ knowing²");adv.
 tajně ("uvnitř (a) tajně");အတွင်းကျိတ်;secretly ("inside (and)
 secretly");n.
 tajně ("zakrýt, zakrýt, stlačit, stlačit");သိသိသိဝိသိဝိ;secretly
 ("conceal, conceal, compress, compress");adv. writ.
 tajně: Kuje na někoho pikle. ("Dělá proti někomu tajně
 plán.");တိတ်တိတ်လေး: သူတစ်ပါးကို တိတ်တိတ်လေး
 အကောက်ကြသည်။;secretly: (He) makes a secret plot against
 somebody.;writ.
 tajně: Seděl jsem u ledničky (a) tajně jsem ("já") jedl
 máslo.;သိသိသိဝိသိဝိ: ငါ ထောပတ်ကို ရေခဲသေတ္တာနားထိုင်နေတုန်းက
 သိသိသိဝိသိဝိ စားခဲ့တယ်။ (~ ငါ ရေခဲသေတ္တာနားထိုင်နေတုန်းက
 သိသိသိဝိသိဝိ ထောပတ်ကို စားခဲ့တယ်။) ° ဘယ်သူမှမသိအောင်: ငါ

ထောပတ်ကို ရေခဲသေတ္တာနားထိုင်နေတုန်းက ဘယ်သူမှမသိအောင် စားခဲ့တယ်။ (~ ငါ ရေခဲသေတ္တာနားထိုင်နေတုန်းက ဘယ်သူမှမသိအောင် ထောပတ်ကို စားခဲ့တယ်။);secretly: I secretly ate butter sitting near the fridge.;p.s. (or) p.s. writ.

tajný, být;လျှို့ဝှက်(တစ်ခု) [hlyö.hwè. (or) šö.hwè.];secret, be;l tak;ဒါမှ ° ပဲ ° ဒီလိုဆို ° အဲ့တာက;so ° that way ° just;conj. (or) conj. col. (or) adv.

tak ...!, to je;သိပ် -တာပဲ;really ...!, it is;col.

tak (~ tím způsobem): Právě po tom, co (to) tak (~ "tím způsobem") napíši, dám to učiteli.;အဲဒီလို: အဲဒီလို ရေးပြီးတော့ ဆရာကို ပေးပါတယ်။;way, that: Just after (I) write it that way, (I) give (it) to the teacher.;pol.

tak (moc);အလွန် ° သိပ်;so (much);adv.

tak (moc): (Ta) stará paní je tak slabá.;အလွန်: အဘွားအိုက အလွန်အားနည်းတယ်။;so (much): The old woman is so weak.;

tak (tak moc);အရမ်း;so (so much);adv.

tak (takto, "jako" to°);အဲဒီလို;like that ("like" that°);adv.

tak (tím způsobem, "jako" to°);အဲလို;that way ("like" that°);adv. col.

tak (tím způsobem): Bude se (ti) to líbit, když to řeknu tak?;အဲ့သလို: အဲ့သလို ပြောရင် ကြိုက်ပါမလား။;that way: (If I) say it that way, would (you) like (it)?;inter. pol.

tak co? ("po" tomo°);ဒီတော့;so what? ("after" this°);inter. col.

tak jako;ရော -ပါ ° ရော -ရော;as well as;conj.

tak jako: Piš tak jako píše on.;သလို: သူ ရေးသလို ရေးပါ။;as: Write as he writes.;imper. pol.

tak jako: Stejně (~ "tak") jako tohle (~ tady).;ဒီလို: ဒီလိုပဲ။;like this: Just like this (~ here).;col.

tak moc;တော်တော်များများ ° အကုန် ° လွန်း;so much;suff. adv. (or) adv.

tak moc ("vskutku", velice°);တော်တော်လေး;so much ("indeed", very-much°);

tak moc: (Ty) toho dokážeš tolik říct. (vyjádřeno coby pochvala);တော်တော်များများ: တော်တော်များများ ပြောတတ်တယ်။;so much: (You) can talk so much. (expressed as a praise);

tak moc: Protože jsem tak moc smutná, chce se mi brečet (~ plakat).;လွန်း: ကျွန်မ ဝမ်းနည်းလွန်းလို့ ငိုချင်တယ်။;so much: Because I am so much sad, (I) want to cry.;

tak, aby;အောင်;so that;conj.

tak, aby: Protože to neumím říct tak, abys to pochopil úplně.;အောင်: ကျွန်မက လိပ်ပတ်လည်အောင် မပြောတတ်လို့ပါ။;so that: Because I cannot tell it so that (you) understand thoroughly.;col. pol. uw.

Tak, co? (užito k povzbuzení někoho k udělání něčeho);ဘယ်လိုလဲ။;So, what? (used to encourage sb. to do sth.);inter. col.

tak, jako;သလို;as (follows after a v.);suff. adv.

tak: (Já) myslím prostě tak.;အဲလို: အဲလို ထင်တာပဲ။;like that: (I) just think like that.;col.

tak: (Život tady) je tak akorát (fajn).;ပဲ: အနေတော်ပါပဲ။;just: (Living here) is just right.;pol.

tak: Je to tak, příteli.;ပေါ့: ဒါပေါ့ ဗျာ။;right: That's right, friend.;col.

tak: Jsem tak špatná. (o nevhodném myšlení);သိပ်: သိပ်ကဲတယ်။;so: (I) am so bad. (about inappropriate

thinking);col.

tak: Tak s kým mohu mluvit? (i do telefonu);ဒါဖြင့်: ဒါဖြင့် ဘယ်သူကို ပြောနိုင်မလား။;then: Then, who can I speak to? (also during telephone conversation);inter. fut.

tak? ("po" tomo°);ဒီတော့;so? ("after" this°);inter. col.

také;လည်း ° လဲ ° ကော ° ရော;also ° too (also) ° too;suff. col. (or) conj. (or) conj. col. (or) adv. (or) suff. writ.

také ("podobný" tvar°);အလားတူ;also ("similar" form°);adv.

také v;ရယ်;also in;suff. prep.

také v: také v Džinatthappakāsani;ရယ်: ဇိနတ္ထပကာသနီရယ်;also in: also in Jinatthapakāsani;

také: Koupí si také knihu.;လဲ: သူ စာအုပ်လဲ ဝယ်မယ်။;also: He will buy a book also.;col.

také: Máš rád také Colu?;ကော: ကုတ်ကော ကြိုက်သလား။;also: Do (you) like also Coke?;inter. col.

také: Mohu pomoci tobě i tvému příteli (~ milému). ("Pro tebe také, pro tvého přítele včetně, mohu dát pomoc.");ရော -ပါ: ခင်ဗျား အတွက်ရော ခင်ဗျားရည်းစားအတွက်ပါ ကူညီပေးနိုင်ပါတယ်။;also: (I) Can help you as well as your boyfriend. ("For you also, for your boyfriend including (I) can give help.");pol.

také: On také si koupí knihu.;လဲ: သူလဲ စာအုပ် ဝယ်မယ်။;also: He also will buy (a) book.;col.

také: Poněvadž je vedle řeky Iravadi, ("také (co se týče) krásy") je krásné.;လဲ: ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းဘေးမှာရိလို့ သာလဲသာယာပါတယ်။;also: As it is next to Irrawaddy river, ("also as for beauty,") (it) is also beautiful.;pol. col.

také: Také (to) přeměním do formy eseje.;လဲ: အလုပ်ပုံစံကို ပြောင်းလဲတယ်။;also: (I) also transform (it) to the form of změní (přemění).;col.

také: Také řekl: "Jděte kam chcete jít.";လဲ: {မင်းတို့ သွားချင်တဲ့နေရာ သွားတော့}လိုလဲ ပြောသတဲ့။;also: He also said: "Go wherever you want to go".;col.

také: také toto;လည်း: ဤဟာကိုလည်း;also: also this;writ.

také: Také vám děkuji.;လဲ: ကျေးဇူးလဲတင်ပါတယ်။;also: (I) thank you also.;pol. col.

také: Umíš také číst Barmské písmo?;ကော: ဗမာစာကော ဖတ်တတ်သလား။;also: Can (you) also read Burmese script?;inter.

takhle ("dle" této metody°);ဒီနည်းအတိုင်း;this way ("according" to this° method°);adv.

takhle ("tohle množství");ဒီလောက်;like this ("this much");adv.

takhle: Skončí to právě takhle. ("Právě s takto to zrovna skončí a půjde.");ဒီလို: ဒီလိုနဲ့ပဲ ကုန်သွားမှာပဲ။;like this: It will finish just like this. ("Just like this (it) will just finish (and) go.");fut.

takový ("druh" jako" tamto°);အဲဒီလိုမျိုး;such ("kind" like" that°);adj.

takový: Pokud mi pošleš taková psaní pro opravu, já (je) opravím.;အဲလို: အဲလိုတွေ အမုန့်ပြင်ပေးဖို့စာတွေ ကျွန်တော်ဆီကို ပို့ပေးရင် ကျွန်တော် အမုန့်ပြင်ပေးပါမယ် ချင်ဗျား။;such: If (you) send me such writings for correction, I will correct (them), friend.;fut. pol. um.

takovýto ("druh" jako" tento°);ဒီလိုမျိုး;such ("kind" like" this°);adj.

takto;အဲလို ° ဤသို့ဖြင့်;this, like ° thus;col. (or) adv. writ.
 takto ("dle² této° metody¹");ဒီနည်းအတိုင်း;thus (EN writ.,
 "according² this° method¹");adv.
 takto ("po¹ tomto°");ဒီတော့;thus ("after¹ this°");conj.
 takto ("skrže¹ toto°");ဒါဖြင့်;thus ("by¹ this°");conj.
 takto ("tak");အဲဒီလို;thus ("that-way");adv.
 takto: Hned po tom, co (to) takto udělám, dávám (to) ostatním studentům.;အဲဒီလို အဲဒီလိုလုပ်ပြီးတော့ အခြားကျောင်းသားတွေကို ပေးပါတယ်။;thus: Just after (I) do it thus, (I) give it to other students.;pol.
 takto: Ta socha byla takto vytvořena, protože tolik moc miloval svou královnu, která na tomto místě zemřela.;ဒီလို ဒီနေရာမှာ သေသွားတဲ့ သူမိဘုရားကို ချစ်လွန်းလို့ ဒီလို လုပ်ထားတာပါ။;thus: The statue was thus created as (he) so much loved his queen, who died at the place.;pol.
 takto: Takto Myanmarští (lidé) konají o Novém Roce.;ဒီလို နှစ်သစ်ကံမြန်မာတွေ ဒီလိုကြိုကြပါတယ်။;this way: This way the Myanmar (people) perform New Year.;pol.
 takto: Takto ohromný Alaung Min Tayá vskutku dokázal opět sjednotit zemi Myanmaru, postavit (a) zřítit aby (byla) dobře ("posbíraná") (a) organizovaná.;ဤသို့ဖြင့် အလောင်းမင်းတရားကြီးသည် ဤသို့ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးကို တစုတစည်းတည်းဖြစ်အောင် ပြန်လည် စည်းရုံးတည်ထောင်နိုင်ခဲ့သည်။;thus: The great Alaung Min Taya thus could, indeed, again successfully unite the Myanmar country, build and set (it) up in order to (make it) well ("collected") (and) organized.;p.s. writ.
 takto: V dnešní době je to (právě) tak.;အဲလို ယနေ့ခေတ်မှာ အဲလိုတွေပါ။;that way: Nowadays it is (just) that way.;col. pol.
 taky: Jemu také dej zákusek.;ရော သူ့ကိုရော မုန့် ပေးပါ။;too: Give snack to him too.;imper. pol.
 takže;ဒါမှ;so;conj. col.
 takže ("po¹ tomto°");ဒီတော့;so ("after¹ this°");conj.
 takže ("skrže¹ toto°");ဒါဖြင့်;so ("by¹ this°");conj.
 takže: Takže jdu na lekci pozdě. ("Takže lekce je pozdě.");ဒီလိုဆို ဒီလိုဆို အတန်း နောက်ကျပြီ။;so: So, (I'm) late for the class.;col.
 takže: Takže to bude opakovaně. ("Takže se (to) stane opakovaným.");ဒါမှ ဒါမှ အစဉ်ကျမှ;so: So that (it) will become serial.;fut. col.
 talíř ("ploché¹ nádobí°");ပန်းကန်ပြား(တစ်ချပ်);plate ("flat¹ dish°");sg.
 talíř: Na stole jsou čtyři talíře.;ပန်းကန်ပြား စားပွဲပေါ်မှာ ပန်းကန်ပြားလေးချပ်ရှိတယ်။;plate: There are four plates on the table.;
 tam;အဲဒီမှာ ° အဲဒီကို ° ဟိုမှာ;there;adv. (or) adv. acc. col.
 tam ("směr¹ tamhle°");ဟိုဘက်;there ("direction¹ over-there");adv. col.
 tam ("v² tom° místě¹");အဲဒီနေရာတွင်;there ("at² that° place¹");adv. writ.
 tam ("ve² směru¹ tamhle°");ဟိုဘက်မှာ;that way ("in² direction¹ over-there°");adv.
 tam (támhle – CZ col.);ဟိုဟာ;over there;adv.
 tam: Jsou tam pan Bakhin a paní Tuza?;ဟိုမှာ ဟိုမှာ ဦးဘခင်နဲ့

ဒေါ်သူဇာလား။;there: Are there Mr. Bakhin and Mrs. Thuza?;inter. col.
 tam: Kdo je tam?;ဟိုဟာ ဟိုဟာ ဘယ်သူလဲ။;there: Who is there?;inter. col.
 tam: Nepište tam.;ဟိုမှာ ဟိုမှာ မရေးပါနဲ့။;there: Do not write there.;imper. pol.
 tam: Nesedějte si tam.;ဟိုမှာ မထိုင်ပါနဲ့။;there: Don't sit there.;imper. pol.
 tam: Tam ("já") nepůjdu.;အဲဒီကို အဲဒီကို ငါ သွားမှာ မဟုတ်ဘူး။;there: I won't go there.;fut. col.
 tam: Tam se musí vstávat ("z postele") brzy ráno.;ဟိုမှာ ဟိုမှာ မနက်ခင်းစောစော အိပ်ယာထရမယ်။;there: There (one) must get up ("from bed") early in the morning.;fut.
 tam: Tam to najdete. ("Ve směru tam (to) dostanete.");ဟိုဘက်မှာ ဟိုဘက်မှာ ရမယ်။;that way: That way (you) will get (~ find) (it).;
 tamhle ("směr¹ tamhle°");ဟိုဘက်;over there ("direction¹ over-there");adv. col.
 támhle (CZ col.);ဟိုဟာ ° ဟိုမှာ;there ° there, over;adv.
 tamhle, zrovna;ရေနှားမှာ;over there, just;adv.
 támhle: Kdo je támhle? Hele, to jsou jen policajti.;ဟိုဟာ ဘယ်သူလဲ။ အဲဒါ ရဲတွေလေ။;there, over: Who is over there? Those are just policemen.;col.
 tamhle: Zeptáte se (toho) taxikáře tamhle?;ဟိုဘက် ဟိုဘက်(က) လည်းဆရာ (~ ကားဆရာ) မေးကြည့်ပါလား။;over there: Will (you) ask the taxi driver over there?;inter. pol.
 tamhleten;အဲဒါ;that;pron.
 tamhleto;အဲဒါ;that;pron.
 tamta: Tato kniha je lepší než tamta kniha.;ဟို ဒီစာအုပ်က ဟိုစာအုပ်ထက် ပိုကောင်းတယ်။;that: This book is better than that book.;
 tamten;အဲဒါ ° ဟိုဟာ;that;pron.
 tamten: Je tamten horký?;အဲဒါ ပူသလား။;that: Is that (one) hot?;inter.
 tamto;အဲဒါ ° ဟိုဟာ ° အဲသည်;that;pron. writ. (or) pron.
 tamto: Budu číst tuto knihu a ještě tamtu knihu.;ဟို ဒီစာအုပ်ပြီး ဟိုစာအုပ် ကျွန်တော် ဖတ်မယ်။;that: I will read this book and also that book.;fut. col. um.
 tanční skupina: Na (těch) vozidlech, také, jsou též taneční skupiny.;အကအဖွဲ့ ကားပေါ်မှာလဲ အကအဖွဲ့တွေပါပါတယ်။;dancing group: On the floats also there are dancing groups too ("included").;col. pol.
 tancování: Mým koníčkem je tancování. ("Já zahrnuji koníček tancování.");အက ကျွန်မ အကဝါသနာပါတယ်။;dancing: I have the hobby of dancing. ("I include hobby (of) dancing.");uw.
 tancovat;က;dance;T
 tancovat ("(a) ukazovat (se)"): Skupina ("jsouci") na pódiu také ("ukazující se") tancuje a baví (ostatní lidi).;ကပြ စင်ပေါ်မှာ ရိတ်အဖွဲ့ကလဲ ကပြဆွဲနေပါတယ်။;dance ("(and) exhibit"): The group ("being") on the stage also ("exhibiting") dances (and) entertains.;col. pol.
 tancovat: Stavíme pódia nad chodníky (~ "postrannými cestami") a taneční skupiny na nich tancujú.;က လမ်းဘေးမှာ စင်တွေ ဆောက်ပြီး အဲဒီစင်တွေပေါ်မှာ ကကြပါတယ်။;dance: We build

stages over sidewalks and dancing groups dance on these stages.;pol.

tanec;အက;dance;n.

tanec: Soutěží v tanci.;အက: အကပြိုင်ကြပါတယ်။;dance: (They) compete in dance.;pol.

Tanentájí (správný středisko);တနင်္သာရီ(တိုင်း);Taninthari (division);name

Tanzaunmoun měsíce, (den) ubývání (pravděpodobně srpen, "ustupující měsíc

Tanzaunmoun");တန့်ဆောင်မုန်းလဆုတ်;Tanzaungmoun month, (day of) waning (probably August, "retreating month Tanzaung; Tanzaunmoun: Desátý den obývajícího měsíce

Tanzaunmounu je národní svátek (~ "den").;တန့်ဆောင်မုန်း: တန့်ဆောင်မုန်းလဆုတ် ၁၀ရက်နေ့သည်

အမျိုးသားနေ့ဖြစ်ပါသည်။;Tanzaungmoun: Tenth waning day of Tanzaungmoun month is the National Day.;pol. writ.

taro (tropická rostlina, "hlíza¹ (z) rostliny-čeledi-Arum");ဝိန်းဥ(တစ်လုံး);taro (tropical flower, "bulb¹ (of) plant-of-Arum-family");

taška;အိတ်(တစ်အိတ်) ° အိတ်(တစ်လုံး);bag;sg.

taška, nějaká: Nosí tašku.;အိတ်: အိတ်တစ်လုံး

သယ်နေကြတယ်။;bag, a: (They) are carrying a bag.;

taška: ("On") svému synovi dává tašku.;အိတ်: သူက သူ့သားကို အိတ်တစ်အိတ် ပေးတယ်။;bag: He gives a bag to his son.;

taxikář ("mistr¹ (v) zametání");လည်းဆရာ(တစ်ယောက်);taxi driver ("sweeping master");sg. usu.

taxikář: Zeptáte se (toho) taxikáře tamhle?;လည်းဆရာ: ဟိုဘက်(က) လည်းဆရာ (~ ကားဆရာ) မေးကြည့်ပါလား။ ° ကားဆရာ: ဟိုဘက်(က) လည်းဆရာ (~ ကားဆရာ) မေးကြည့်ပါလား။;taxi driver: Will (you) ask the taxi driver over there?;inter. pol.

Tchaj-wan (Taiwan, země);ထိုင်ဝမ်(နိုင်ငံ);Tchaj-wan (Taiwan, country);name

tebe;ခင်ဗျားကို;you (acc.);pron. acc.

tebe: Vždycky jsi vítán. ("My tě vždycky vítáme.");ခင်ဗျားကို: ခင်ဗျားကို ကျွန်တော်တို့ အမြဲ ကြိုနေပါတယ်။;you (acc.): We always welcome you.;pol. um.

technický ("znalost¹ metody");နည်းပညာ;technical ("wisdom¹ (of) method");adj.

technický: jeden místní deník o technice ("jeden vnitrostátní technický deník");နည်းပညာ: ပြည်တွင်း:

ပြည်တွင်းနည်းပညာဂျာနယ်တစ်ခု;technical: a local technical journal;

technologie ("moudrost² strojních¹ věcí");စက်မှုပညာ;technology ("wisdom² (of) machine¹ things");n.

technologie ("znalost¹ metody");နည်းပညာ;technology ("wisdom¹ (of) method");adj.

technologie: Je (to) daleko od moderní technologie.;စက်မှုပညာ: ခေတ်ပေါ်စက်မှုပညာရဲ့ အဝေးမှာရှိတယ်။;technology: (It) is far from modern technology.;

téci směrem dolů;စုန်;go down a stream (flow downwards);T

tečka;ပေါက်(တစ်ခု);dot;sg.

tečka ("tečka, tečka");အစက်အပြောက်(တစ်ပြောက်၊ တစ်ခု);dot ("dot, dot");sg.

ted';ယခု ° အခု;now;adv.

ted' ("dobře, tedy");ကဲ့ [gè.];now ("well, then");col. interj.

ted' ("na ted");အခုလို့;for now;conj. col.

ted' ("na ted"): Děkuji za upozornění ("(na) ted").;အခုလို့: ကျေးဇူးပါ အခုလို့ သတိပေးတဲ့အတွက်။;for now: Thanks for reminding (me) ("for now").;col. pol.

ted' v tuto dobu ("v² době¹ ted'");အခုအချိန်မှာ;now at (this) time ("in² time¹ now⁰");adv.

ted' zrovna (CZ col.);လောလောဆယ်;as for now;adv.

ted', právě;အခုမှ;now, right;adv.

ted', právě ("čas¹ ted'ka");အခုချိန်;now, right ("time¹ (of) now⁰");n.

ted', právě: Právě ted' je půl třetí;အခုချိန်: အခုချိန်က အခုချိန်ဟာ မနက်နှစ်နာရီခွဲဖြစ်သည်။;now, right: Right now it is half past two in the morning.;writ.

ted', právě: Právě ted' majitel tohoto příspěvku přichází (a) bude mluvit.;အခုမှ: အခုမှ post ပိုင်ရှင်ဝင်ပြောရတော့မယ်။;now, right: Right now the owner of (this) post is coming (and) will speak.;fut. sl.

ted': A ted', už neprší.;ခု: ခုတော့ မရွာတော့ဘူး။;now: As for now, it is not raining any more.;col.

ted': Ale, vskutku, není dobré chtít pít čistou vodu ted', (jestliže) byla studna vykopána ted'.;အခု: ဒါပေမယ့် အခုရေတွင်းတူး အခုရေကြည်သောက်ချင်လို့ မရဘူးလေ။;now: However, indeed, it is not right to want to drink clear water now, (if) the well (has been) dug now.;prov.

ted': co se týče ted';ခု: ခုလောလောဆယ်;now: now, for the time being;

ted': Film začíná. ("Film ted' začal.");အခု: အခု ရုပ်ရှင်စပြီး။;now: The movie starts now. ("Movie has started now.");p.p.

ted': Kde ted' žijesh?;အခု: အခု ဘယ်မှာ နေသလဲ။ ° အခု: အခုဘယ်မှာ နေပါလဲ။;now: Where do you live now? ° now: Where do you stay now?;inter. (or) inter. pol.

ted': Kdo je u telefonu? ("Kdo ted' mluví?") (také do telefonu);အခု: အခု ဘယ်သူ ပြောနေသလဲ။;now: Who is speaking ("now")? (also in telephone conversation);inter. col.

ted': Kolik je ted' hodin? ("Jaký již byl čas?");အခု: အခု ဘယ်အချိန် ရှိပြီလဲ။;now: What is the time now? ("What has been the time?");inter. p.p. col.

ted': Právě ted', v tuto dobu, jsou budoucí (___ "známky-dávající") soudci připraveni (a) dostavili se.;အခု: အခုအချိန်မှာ ဆိုရင် အမှတ်ပေးဒီဇိုင်းများကလဲ အဆင်သင့်ရောက်နေကြပါပြီ။;now: Just now, at this time, the marking (~ "marks-giving") judges are being ready (and) arrived.;p.p. pol.

ted': Ted' už není krásná.;ယခု: ယခု မလှတော့ပါဘူး။;now: Now (she) is no more beautiful.;pol.

tedy;ဘဲ (from တဲ);just;suff.

tedy (jako např.);ကဲ့သို့;as (such as);suff. writ.

tedy (jistě);ပေါ့;for sure;suff. inter.

tedy (užito ke zpoždění mluvy) ("je-li řečeno");ဆိုရင်;then (used to delay speech) ("if (is) said");conj.

tedy (užito ke zpoždění mluvy): Dnes, tedy, já, tedy, pojedu do Rangúnu, tedy.;ဆိုရင်: ဒီနေ့ဟာဆိုရင် ကျွန်တော်ဟာဆိုရင် ရန်ကုန်မြို့ကို ဆိုရင် သွားပါမယ်။;then (used to delay speech): Today, then, I, then, will go to Yangon, then.;fut. pol. um.

tedy: (Tak) tedy, děkuji.;ဘဲ: ကျေးဇူးဘဲ။ (~ ကျေးဇူးပဲ);just: Just, thank you.;col.

tedy: Budeme se tedy učit později.;ဘဲ: နောက်မှဘဲ (~ နောက်မှဘဲ) သင်မယ်။;just: (We) will learn just later on.;fut. col.

tedy: Král byl tedy s Na Ňo velice spokojený.;ထို: ဘုရင်က ငညိုကို သိပ်သဘောကျတာပေါ့။;for sure, be: The king was, for sure, very pleased with Nga Nyo.;

teenager (“deset překročivší věk”);ဆယ်ကျော်သက်(တစ်ယောက်);teenager (“ten exceeded age”);sg.

tehdejší;ရေ;early;adj.

tehdejší (prvotní, “starodávny (a) první”);ရေဦး;former (primary, “ancient (and) first”);adj.

tehdy (“před² před¹⁰ příchodem³ přítomného⁰ času¹”);ခုလက်ရှိ အချိန်မတိုင်ခင် (အများကြီး);by then (“before² before¹⁰ arrival³ (of present⁰ time¹”);adv.

tehdy (“ten den”);ဟိုနေ့;day, on that (“that day”);adv.

tehdy (“v tom dni”): Tehdy (~ “v tom dni”) se po celé zemi Myanmaru pořádají slavnosti Národního Dne.;ထိုနေ့တွင်: ထိုနေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံ တဝန်းလုံး၌ အမျိုးသားနေ့ အခမ်းအနားများ ကျင်းပကြပါသည်။;on that day: On that day all over Myanmar country the celebrations of National Day are held.;writ.

tehdy (“v² ten⁰ čas¹”);ထိုအချိန်တွင်;at that time (“at² that⁰ time¹”) ° by then (“at² that⁰ time¹”);adv.

tehdy (“v² tom⁰ dni¹”);ထိုနေ့တွင်;on that day (“on² that⁰ day¹”);adv.

tehdy: Tehdy náčelník vesnice Mushópho Ú Aun Zeyya, pro bezpečí, ochránil svou vesnici opevněními z palmových kmenů.;ထိုအချိန်တွင်: ထိုအချိန်တွင် မုဆိုးဖိရွသည့်ကြီးဦးအောင်လေးသည် မိမိ၏ ရွာကို လျှို့ဝှက်အောင် ထန်းလုံးတပ်များကာရံသည်။;at that time: At that time, headman of Mushepo village U Aung Zeyya himself, for safety, protected (his) own village (by) palm-tree trunks-forts.;writ.

Teindzjiský Trh (“trh² velké¹ haly⁰”);သိမ်ကြီးဈေး;Theingyi Market (“market² (of) big¹ hall⁰”);name

tekutina;အရည် ° ရည်;liquid;n.

tekutina, hustá;အနုတ်;liquid, thick;n.

tekutina: voda (je) tekutina;အရည်: ရေက အရည်;liquid: water (is) liquid;

tekutý;ရည်;liquid;n.

telefon;ဖုန်း(တစ်လုံး) ° တယ်လီဖုန်း(တစ်ခု) ° တယ်လီဖုန်း(တစ်လုံး);phone (telephone) ° telephone;sg. E. phone (or) sg. E. telephone

telefon, mobilní (“telefon² držný¹ (v) ruce⁰”);လက်ကိုင်ဖုန်း(တစ်လုံး);phone, mobile (“phone² held¹ (in) hand⁰”);sg.

telefon: (Ten) muž volá dvěma telefony najednou.;ဖုန်း: အမျိုးသားက တပြိုင်တည်း ဖုန်းနှစ်လုံးဆက်နေတယ်။;telephone: The man is calling by two phones at the same time.;cont.

telefon: Čí Čí (“Čistě”), máš telefon(ní hovor). (“Čí Čí, tady ti přichází telefon.”);ဖုန်း: ကြည်ကြည်ဒီဟု နှင့်ဖုန်းလာနေတယ်။;telephone: Kyi Kyi (“Clearly”), you (have) a phone call here. (“Kyi Kyi, here a phone comes (for) you.”);cont. col.

telefon: Jaké je (tvé) telefonní číslo?;တယ်လီဖုန်း: တယ်လီဖုန်းနံပါတ် ဘယ်လောက်လဲ။;telephone: What is (your) telephone number?;inter.

telefon: Jaké je tvé telefonní číslo?;တယ်လီဖုန်း: တယ်လီဖုန်းနံပါတ် ဘယ်လောက်လဲ။;telephone: What is your phone number?;inter. col.

telefon: Jdu položit telefon. (Položím telefon.);ဖုန်း: ငါ ဖုန်းချလိုက်တာမယ်။;phone: I am going to hang up phone.;fut.

telefon: Telefon zvoní. (“Telefon přichází.”);တယ်လီဖုန်း: တယ်လီဖုန်းလာနေတယ်။;telephone: Telephone is ringing. (“Telephone is coming.”);cont.

telefonní hovor (~ “telefonní spojení”);တယ်လီဖုန်းဆက်;telephone call (~ “telephone connection”);n. E. telephone

telefonní hovor (~ “telefonní spojení”): mince na telefonní hovor;တယ်လီဖုန်းဆက်: တယ်လီဖုန်းဆက်ဖို့ ပိုက်ဆံအကြွေ;telephone call (~ “telephone connection”): coins for telephone call;

telefonní hovor (“spojení¹ telefonem⁰”);တယ်လီဖုန်းဆက်ခြင်း;telephone call (“connection¹ (by) telephone⁰”);n. E. telephone

telefonní karta;ဖုန်းကတ်(တစ်ခု) ° ဖုန်းကဒ်(တစ်ခု) (WS. from ဖုန်းကတ်);phone card;sg. E. phone-card (or) sg. WS. E. phone-card

telefonní karta: (Ta) žena používá modrou telefonní kartu.;ဖုန်းကတ်: ဖုန်းကတ်အပြာရောင်ကို အမျိုးသမီးသုံးနေတယ်။;phone card: The woman is using a blue phone card.;cont.

telefonní seznam “);ဖုန်းစာအုပ်(တစ်အုပ်);phonebook “);sg.

telefonovat (“spojit¹ (se) telefonem⁰”);တယ်လီဖုန်းဆက်;call (by telephone, “connect¹ (by) telephone⁰”);T. E. telephone

televize;တီဗွီ(တစ်လုံး);television;sg. E. TV

televize (“obrazy pozorovací (a) zvuky poslouchací stroj”);ရုပ်မြင်သံကြားစက်(တစ်လုံး);television (“images watching (and) sounds listening machine”);sg.

televizor;တီဗွီ(တစ်လုံး);television;sg. E. TV

tělo;ကိုယ် ° ကိုယ်(တစ်ကိုယ်);body;n. (or) sg.

tělo (“tělo¹ skupin⁰”);ခန္ဓာကိုယ်(တစ်ခု);body (“aggregates body”);sg. P. khandha (= aggregates)

tělo (či hmota, zejm. jedna z hlavních součástí bytosti);ရုပ်;body (or matter, esp. one of the main constituents of person);n. P. rūpa (= matter, form)

tělo (lidské, “tělo (a) tělo”);ခန္ဓာကိုယ်(တစ်ကိုယ်);body (human, “body (and) body”);sg. P. khandha (= body)

tělo a mysl (rūpa-nāma, dvě základní součásti bytosti);ရုပ်နာမ်;body and mind (nāma-rūpa, the two principal constituents of person);n. P. nāma-rūpa (= mind - form)

tělo a mysl, oboje;ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး ° ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ;body and mind, both of;Bh. ow. (or) Bh.

tělo a mysl, oboje: Kéž jsou oboje, tvé tělo (i) mysl zdravé a spokojené.;ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ: ခင်ဗျား ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ကျန်းမာချမ်းသာပါစေ။;body and mind, both of: May both of your body (and) mind be healthy and satisfied.;w. pol.

tělo: A co se týče těla, došlo do 25ti (let).;ကိုယ်: ကိုယ်တော်တော် ၂၅(-နှစ်)ထဲ ရောက်နေပြီ;body: Even as for body, it has come to 25 (years).;p.p. col.

tělo: celé tělo;ခန္ဓာကိုယ်: ခန္ဓာကိုယ်တစ်ခုလုံး;body: whole the body;

tělo: horní část těla;ခန္ဓာကိုယ်: ခန္ဓာကိုယ်အပေါ်ပိုင်း;body: upper part of the body;

tělo: Plavání je dobré pro tělo.;ခန္ဓာကိုယ်: ရေကူးခြင်းသည်

ခန္ဓာကိုယ်အတွက် ကောင်းတယ်။;body: Swimming is good for body.;
 tělo: ruka položená na těle;ကိုယ်: ကိုယ်ပေါ်မှာ တင်ထားတဲ့ လက်မောင်း;body: hand put on the body;
 tělo: tělo (a) mysl;ကိုယ်: ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး;body: body (and) mind, both;
 tělo: Tento obrázek ukazuje tělo se dvěma nohama.;ခန္ဓာကိုယ်: ဒီရုပ်ပုံက ခြေထောက်နှစ်ချောင်းပါတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကို ပြတယ်။;body: This picture shows a body with two legs.;
 téma ("seřazená¹ hlava");ခေါင်းစဉ်(တစ်ခု);topic ("lined-up¹ head");sg.
 téma: Jak (již) ti starší ví, co se týče dnešního tématu diskuze, je nazván "Zodpovědnosti (~ povinnosti) (naší) země mohou být vykonány spíše muži než ženami.";ခေါင်းစဉ်: လူကြီးမင်းများသိကြတဲ့အတိုင်း ဒီနေ့စကားရည်လွှဲရဲ့ ခေါင်းစဉ်ကတော့ {ယောက်ျားက မိန်းမ ထက် နိုင်ငံတာဝန်ကို ပိုထမ်းဆောင်နိုင်တယ်} ဆိုတာပါ။;topic: As the elders know, as for the today's discussion's topic, it is called "By men, more than by ladies, the country responsibilities (~ duties) can be carried out.";pol.
 temeno hlavy ("vrcholek¹ hlavy");ခေါင်းထိပ်;top of head ("head's top");n.
 téměř ("("okolo")² blízko^o (a) hubený¹");နီးပါး(လောက်);almost ("("around")² near^o (and) thin¹");adv.
 téměř ("blízko (a) blízko");လနီးပါး;nearly (almost, "nearly (and) nearly") ° almost ("nearly (and) nearly");adv. writ.
 téměř ("blízko, blízko");နီးနီး;almost ("near, near");adv.
 téměř každý ("jako¹ jako² každý");တိုင်းလိုလို;almost every ("like¹ like² every");suff. adj.
 téměř každý: Tato kniha je k dispozici téměř v každém obchodě.;တိုင်းလိုလို: ဒီစာအုပ် ဆိုင်တိုင်းမှာလိုလို ရနိုင်တယ်။;almost every: This book is available in almost every shop.;
 téměř každý: Tento příběh zná téměř každý student.;တိုင်းလိုလို: ကျောင်းသားတိုင်းလိုလို ဒီအတတ်လမ်း သိပါတယ်။;almost every: Almost every student knows this story.;pol.
 téměř plný (~ "většina");(Ta) láhev je téměř plná vody. ("V (té) láhvi je většina vody.");အများစု: ယူလင်းထဲမှာ ရေအများစုရှိတယ်။;almost full (~ "majority"): The bottle is almost full of water. ("In the bottle (there) is majority of water.");
 téměř: Jsem online téměř celý den.;နီးပါး: ကျွန်တော် လိုင်းပေါ်မှာတစ်နေ့တုန်းနီးပါး ရှိတယ်။;almost: I am online almost whole the day.;
 téměř: Poněvadž (jsem) napsal téměř všechno co jsem se naučil, bylo psaní (na zkoušce) úspěšné.;နီးပါးလောက်: သင်ယူထားတာတွေ အားလုံးနီးပါးလောက် ရေးခဲ့လို့ အောင်မြင်ပါတယ်။;almost: As (I) wrote almost all what (I) have learned, the writing (at examination) was successful.;p.s. pol.
 téměř: Téměř jsem se přiblížil ke stupni, kterého jsem dosáhl dříve.;နည်းနည်း: အရင်တုန်းက အောင်မြင်ခဲ့သည့် အဆင့်သို့ ရောက်ရန် နည်းနည်းနီးကပ်လာခဲ့ပါသည်။;almost: (I) almost approached to the level that (I) had attained before.;pol.
 ten;ဟိုဟာ;that;pron.
 ten den ("v² tom^o dni");ထိုနေ့တွင်;on that day ("on² that^o day");adv.
 ten druh;ဒါမျိုး;that kind;n.
 ten druh ("druh² jako¹ tamto");အဲဒီလိုမျိုး;that kind of ("kind² like¹ that");adj.

ten: Ten jsem si neobjednal.;အဲဒါ: အဲဒါ မမှာပါဘူး။;that: (I) didn't order that (one).;pol.
 ten: Ten učitel je pan Pradyp.;အဲဒီ: အဲဒီဆရာ ဦးပြဒီပ်ပါ။;that: That teacher is Mr. Pradeep.;pol.
 Tendžan, novoroční oslava;သင်္ကြန်;Thin-gyan, new year festival;n.
 Tendžan: Během Tendžanu jsou všechny národy šťastnější než obvykle.;သင်္ကြန်: သင်္ကြန်အခါမှာ တိုင်းရင်းသားအားလုံး အခါတိုင်းထက် ပိုပျော်ကြပါတယ်။;Thin-gyan: During the Thin-gyan all nationalities are more happier than usually.;pol.
 Tendžan: Je to právě následující den po Tendžanu, kdy (začíná) první den Myanmarského roku.;သင်္ကြန်: အဲဒီ သင်္ကြန်ရက်တွေပြီး နောက်တစ်ရက်ဟာ မြန်မာ နှစ်ဆန်းတစ်ရက်ပါ။;Thin-gyan: It is after the following day after Thin-gyan when is the first day of the Myanmar year.;col. pol.
 Tendžan: Tendžan se říká jednomu z (celo)národních festivalů.;သင်္ကြန်: သင်္ကြန်ဆိုတာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ဖွဲ့တတ်တစ်ခုပါ။;Thin-gyan: Thin-gyan means (~ "is called") one of festivals of Myanmar country.;col. pol.
 Tendžan: Ve dnech Tendžanu mladí uctívají starší lidi (kteří) jsou ve vesnici.;သင်္ကြန်: သင်္ကြန်ရက်တွေမှာ လူငယ်တွေက ရွာထဲမှာ ရိတ်လူကြီးသူမတွေကို တန်တော့ကြပါတယ်။;Thin-gyan day: On the Thin-gyan days youth pay obeisance to the elders (who) stay in the village.;pol.
 Tendžan: Vesnický Tendžan takhle neprobíhá (~ "není").;သင်္ကြန်: တောရွာ သင်္ကြန်ကတော့ ဒီလို မဟုတ်ပါဘူး။;Thin-gyan: Thin-gyan in village is not like that.;pol.
 tenhle;သည် ° ဒါရယ်;this one ° this;pron. writ. (or) pron. col.
 tenhle: Kolik (stojí) tenhle?;ဒါ: ဒါ ဘယ်လောက်လဲ။;this: How much is this (one)?;inter.
 tenhle: Tenhle, tenhle (a) tenhle. (Ize říci při ukazování na několik druhů předmětů.);ဒါရယ်: ဒါရယ်၊ ဒါရယ်၊ ဒါရယ်။;this one: This one, (and) this one, (and) this one. (may be said when showing several kinds of objects);col.
 tenis, hrát;တင်းနစ် ကစား;tennis, play;T E. tennis
 tenisová pálka ("tenisový záměřující klacek");တင်းနစ်ဘက်တံ(တစ်ခု);tennis racket ("tennis directing stick");sg. E. tennis
 tenisový zápas;တင်းနစ်ပြိုင်ပွဲ(တစ်ခု);tennis match;sg. E. tennis
 tenisový zápas: Tenisový zápas je pořádán na trávě.;တင်းနစ်ပြိုင်ပွဲ: တင်းနစ်ပြိုင်ပွဲ မြက်ခင်းပေါ်မှာ ကျင်းပနေတယ်။;tennis match: The tennis match is ("being") held on the grass.;cont.
 tenkrát;ထိုအခါ;time, at that;adv. writ.
 tenkrát ("před²před^{1o} příchodem³ přítomného^o času");ခလုတ်ရီ အချိန်မတိုင်ခင် (အများကြီး);then ("before²before^{1o} arrival³ (of) present^o time");adv.
 tenkrát: Tehdy želva (řekla: "příteli králíku, s tebou si trůfám zavadit.");ထိုအခါ: ထိုအခါ လိပ်က "အဆွေယုန်သင်နှင့် ငါ အပြေးပြိုင်ဝံသည်။";time, at that: At that time turtle (said): "friend rabbit, with you I dare to race.;writ.
 tenký;ပါး;thin;adj.
 tenký: Od 1970 do 1989 byly noviny tenké.;ပါး: ၁၉၇၀က ၁၉၈၉အထိ သတင်းစာတွေ ပါးပါတယ်။;thin: From 1970 until 1989 the newspapers were thin.;pol.

tento;သည်;this;pron. writ.
 tento druh ("druh² jako¹ tento");ဒီလိုမျိုး;that kind of ("kind² like¹ this");adj.
 tento rok;ခုနှစ်;this year;adv.
 tento: Dle tohoto zákona, všichni, kdo se potřebují učit na universitě, nemohou dostat k učení ("(a) poslouchání") povolení, proto, vskutku, byli lidé ze všech Myanmarských národností nespokojeni.;ဤ: ဤဥပဒေအရ တက္ကသိုလ်ပညာသင်လို(သူ)တိုင်း သင်ကြားခွင့်မရနိုင်သဖြင့် မြန်မာတမျိုးသားလုံးက မကျေနပ်ကြချေ;;this: According to this law, all who need to learn at univesity cannot get the permission to learn ("(and) listen"), therefore people of all the Myanmar nationalities were, indeed, not satisfied.;pl. writ.
 teplo: (Ach ty) ("velký") světe ... je (nějak) teplo ("přišlo teplo") ... slintám. (může být řečeno muži, když vidí hezkou slečnu);ပူနွေး: ကမ္ဘာကြီး ... ပူနွေးလာပြီ နော် ... ဂလူ;warm: (Oh) ("big") world ... warmth has come ... (I)'m drooling. (may be said by men when they see a beautiful girl);jk. sl.
 teplota (horečka);အဖျား;pyrexia (fever);n.
 teplotu, mít (horečku, "horečka žije");ဖျားနေ;pyrexia, have (fever, "fever lives");l.
 teplý ("horký (a) teplý");ပူနွေး;warm ("hot (and) warm");adj., n.
 teplý a bezpečný, být ("obalit¹ teplem");နွေးထွေး;warm and safe, be ("wrap¹ (with) warmth");l
 teplý a bezpečný: Zní tepleji a bezpečněji, když mě nazýváš maminkou. ("Volání (mě) jakožto maminka (je) více teplé (a) bezpečné.");နွေးထွေး: အမေလို ခေါ်တာ ပိုနွေးထွေးပါတယ်;;warm and safe: Calling (me) as mum, is more warm and safe.;pol.
 teplý, být;နွေး;warm, be;l
 teritorium;နယ်(တစ်နယ်);territory;sg.
 termín;အခေါ်အဝေါ်;term;n.
 termín (pro něco);ပညတ်;term (for sth.);n. P. paññatti (= designation, name)
 těšit se;နှစ်လို;pleased with, be;l
 těšit se ("žaludek (je) příjemný");ဝမ်းသာ;glad, be ("stomach (is) pleasant");l
 těšit se z;ပျော်;enjoy;T
 těšit: Těší mě. ("Mám radost, že (jsem vás) potkal.");ဝမ်းသာ: တွေ့ရတာ ဝမ်းသာပါတယ်;;glad, be: Nice to see you. ("(I) am glad (that I) met you.");pol.
 těsný, být;တင်း;tight, be;l
 testovat;စစ်;test;T
 testovat: Zabodnul jehlu mezi nehty a zatímco (ji) zatloukal kladivem, testoval (je);စမ်းသပ်: လက်သည်းကြားတွင် အပ်စိုက်၍ တူနှင့် ရိုက်ကာ စမ်းသပ်၏;;test: (He) stuck a needle between nails and while hitting (it) with hammer, (he) tested (them);.writ.
 těstovinový klacíček (hluboko smažený a zakroucený, "zatočené² tohle^o (které) trvá(dobu)1")sg.;အိကြာကွေး(တစ်ခု);dough stick (deep-fried and twisted, "curved² this^o (which) takes-time1");
 těstoviny (tlusté nudle, makarony, "velký¹ provaz-zlata");နန်းကြီး;noodles (thick, makaroni, "big¹ thread-of-gold");n.
 testy ("zkouškové papíry" ~ "otázkové papíry");စာရွက်: စာမေးပွဲရဲ့ စာရွက်တွေ (~ မေးခွန်းစာရွက်);paper: exam papers (~ "question

papers");
 teta;အဒေါ်(တစ်ယောက်) ° ဒေါ်ဒေါ်(တစ်ယောက်);aunt;sg.
 teta: Pane, ("já") jsem teta tohohle uhašeného světla.;အဒေါ်: ကျွန်မ ဒီငြိမ်းလင်း၏ အဒေါ်ပါ ရင်;;aunt: Sir, I am aunt of this extinguished light.;pol. idi.
 teto (užito k oslovení starší, neznámé ženy);ဒေါ်ဒေါ်;madam (used as an address to an older unknown woman);voc.
 text ("psaní (a) vyřívání");စာသား;text ("writing (and) inscribing");n.
 text: Chci napsat nejjasnější vysvětlení toho (~ "tomu") textu.;စာသား: အဲဒီစာသားကို အရင်းဆုံး ရေးချင်ပါတယ်;;text: (I) want to write the clearest explanation for that text.;pol.
 též ("obsažený"): Na (těch) vozidlech, také, jsou též taneční skupiny.;ပါ: ကားပေါ်မှာလဲ အကအဖွဲ့တွေပါပါတယ်;;too ("included"): On the floats also there are dancing groups too ("included");.col. pol.
 těžce (vážně);အပြင်း;severely;adv.
 těžkosti;အခဲ;hassles;n.
 těžký;လေး;heavy;adj.
 těžký ("váha"): (Ten) pán nese velice těžký kufr (~ "kufr oblečení velké váhy");.အလေး: အမျိုးသားက အဝတ်သေတ္တာအလေးကြီးကို သယ်တယ်;;heavy ("weight"): The man carries a very heavy suitcase (~ clothes box (of) big weight).;těžký, být;လေး;heavy, be;l
 těžký, být (náročný, "únava (je) velká");အပန်းကြီး;hard, be (difficult, "tiredness (is) big");l
 těžký, být (nesnadný, "(být) náročný (a) těžký");ခက်ခဲ;difficult, be ("(be) difficult (and) hard");l
 těžký, být (nesnadný);ခက်;difficult, be;l
 těžký, být (o váze);ပင်;heavy, be (about weight);l
 těžký, být (obtížný, "být-obtížný (a) obtížný");ခဲယဉ်း ° ခက်ခဲ;difficult, be ("difficult (and) difficult");l
 těžký, být: Není to pro mě těžké (~ náročné);အပန်းကြီး: ကျွန်တော်အတွက် အပန်းမကြီးပါဘူး;;difficult, be: (It) is not difficult for me.;pol. um.
 těžký: Není (to) těžké.;ခက်ခဲ: မခက်ခဲပါဘူး;;difficult: (It) is not difficult.;pol.
 těžký: Protože je těžké najít místo. ("Protože pro místa je (to) náročné.");ခက်ခဲ: ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ နေရာ(ရ)ဖို့အတွက် ခက်ခဲလို့ပါ;;difficult: Because it is difficult to find a place. ("Becase for places (it) is difficult.");pol.
 Thajsko (země);ထိုင်း(နိုင်ငံ) ° ယိုးဒယား(နိုင်ငံ);Thailand (country);name. (or) name
 THC (marihuana, "šesterá¹ medicína");ဆေးခြောက်;THC (marijuana, "six(fold)¹ medicine");n.
 théra (starší mnich);ထေရ်(တစ်ပါး);thera (elder monk);sg. P. thera (= elder)
 théravádový buddhismus;ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာ;Theravāda Buddhism;name P. theravāda buddhasāsana (= Buddha's dispensation of Theravāda)
 tichý, být;တိတ်;quiet, be;l
 tichý, být ("klidný (a) sestupující");ငြိမ်သက်;quiet, be ("calm (and) descending");l
 tichý, být ("tichý (a) tichý);တိတ်ဆိတ်;quiet, be ("silent (and)

quiet");l
 tichý, být ("zvuk neodchází");အသံမထွက်;silent, be ("sound (does) not escape");l
 tichý: tiché místo;တိတ်ဆိတ်: တိတ်ဆိတ်တဲ့နေရာ ;quiet: a quiet place;
 tím (proto, "ten° důvod¹ instr.²");ဒါကြောင့်ဖြင့်;thus (thereby, "by² that° reason¹");adv.
 tím způsobem ("jako¹ to°");အဲလို;like that ("like¹ that°");adv. col.
 tímto způsobem;ဤသို့ဖြင့်;in this manner ° this way;adv. writ.
 tímto způsobem: Tímto způsobem se stala moc Ú Aun Zeyyi obrovskou.;ဤသို့ဖြင့်: ဤသို့ဖြင့် ဦးအောင်ဇေယျ၏ အရှိန်အဝါ မြင့်မားလာသည်။;this way: This way U Aung Zeyya's power became great.;writ.
 Tipiṭaka (hlavní Buddhistický Pāli spis, "podoba² tří kolekcí°");ပိဋကတ်သုံးပုံ;Tipiṭaka (the main Buddhist Pāli scripture, "form² (of) three¹ collections°");name Bh. lit. P. piṭaka (= canon, basket)
 Tipiṭaka (hlavní spis buddhismu);ပိဋကတ်သုံးပုံ;Tipiṭaka (Buddhist main scripture);name P. piṭaka (= canon)
 Tipiṭaka: Nejen Tipiṭaka, ale také druh komentářů byly recitovány.;ရန်မက -ကိုလည်း: ပိဋကတ်သုံးပုံရန်မက အဋ္ဌကထာအမျိုးအစားတစ်ခုကိုလည်း ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်သည်။ ° ပိဋကတ်သုံးပုံ: ပိဋကတ်သုံးပုံသာမက အဋ္ဌကထာအမျိုးအစားတစ်ခုကိုလည်း ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်သည်။;Tipiṭaka: Not only the Tipiṭaka, but also a kind of commentaries were rehearsed.;writ.
 tiše (o slovech "v¹ mysli°");စိတ်တွင်;sound, without (about words, "in¹ mind°");adv.
 tiše (v mysli, "bez¹bez³ odcházejícího² zvuku°");အသံမထွက်ဘဲ;silently ("without¹without³ departing² sound°");adv.
 tisíc;ထောင်(တစ်ထောင်) ° ထောင်;thousand;num.
 tisíc: dva tisíce triček;ထောင်: တိရိစ္ဆာန် နှစ်ထောင်;thousand: two thousand t-shirts;
 tisíc: dvanáct tisíc ("10 000 + 2 000");ထောင်: တစ်သောင်းနှစ်ထောင် (10 000 + 2 000);thousand: twelve thousand ("10 000 + 2 000";num.
 tisíc: šest tisíc pět set;ထောင်: ခြောက်ထောင်ငါးရာ;thousand: six thousand five hundred;num.
 tisíc: tisíc pět set;ထောင်: ထောင်ငါးရာ ;thousand: thousand five hundred;num.
 tisíc: tisíc sto;ထောင်: ထောင်တစ်ရာ;thousand: one thousand one hundred;num.
 tiskárna (budova, "budova² (pro) tisknutí¹ obrazů°");ပုံနှိပ်တိုက်(တစ်တိုက်);printing press ("image pressing building");sg.
 tisknout ("mačkat¹ podobu°");ပုံနှိပ်;print ("press¹ (the) form°");T
 tisknout: Kdyby (to někdo) vytiskl, bylo by (to) lepší než tohle.;ပုံနှိပ်: ပုံနှိပ်ရင် ဒီထက်ပို ကောင်းမယ်။;print: If (someone) prints (it), (it) will be better than this.;fut.
 titi: Kvůli těmto studentům národní duch obyvatel ožil (a) přišel k rozvoji.;ထို: ထိုကျောင်းများကြောင့်အမျိုးသားစိတ်ဓါတ်များလည်း ပိုမိုနိုးကြားဖွံ့ဖြိုးလာပါသည်။;these: Because of these students, the national spirit of the citizens

also awakened and happened (~ "came") to develop.;pol. writ.
 titul;ဘွဲ့(တစ်ဘွဲ့);title;sg.
 titul ("jméno (a) charakteristika");အမည်အရည်;title ("name (and) characteristic");n.
 titul ("jméno základu");အမည်အရင်း;title ("name (of) basis");n.
 titul Mgr.;မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့ ° မာစတာဘွဲ့;degree MA.;n. P. mahāvijjā (= great knowledge) (or) n. E. master
 titul, universitní;ဘွဲ့(ဘွဲ့);degree, university;sg.
 titul: Potřebuji dostat ještě (jeden) titul.;ဘွဲ့: ဘွဲ့ထပ်ရလိုပါတယ်။ (~ ဘွဲ့ထပ်ယူလိုပါတယ်);degree: (I) need to get (one) more degree.;pol.
 titul: Ú Aun Zeyya, po přijetí titulu Alaun Men Dayá (~ "budoucí král zákona") (a) započal (a) založil dynastii Kounbaun.;ဘွဲ့: ဦးအောင်ဇေယျသည် အလောင်းမင်းတရားဘွဲ့ကို ခံယူကာ ကုန်းဘောင်မင်းဆက်ကို စတင်တည်ထောင်သည်။;title: U Aung Zeyya, having accepted the title Alaung Min Taya (~ "future king (of) law") (and) started (and) founded the dynasty Kounbaun.;writ.
 titulkami, s: jeden barmský film s anglickými titulkami;စာတန်းထိုး: အင်္ဂလိပ်စာတန်းထိုးဗမာရုပ်ရှင်တစ်ရပ်;subtitles, be with: a Burmese movie with English subtitles;
 titulky ("řádky¹ psaní°");စာတန်း;subtitles ("writing lines");n.
 tj.;အဲဒီတွေကတော့ ° ကဲ့သို့;like (such as) ° i.e.;adv. (or) suff. writ.
 tj. ("jak² obsaženo¹ níže°");အောက်ပါတိုင်း;i.e. ("as² included¹ below°");adv.
 tj. ("pokud² řečeno¹ přesně°");အတိအကျဆိုရသော်;i.e. ("if²said¹ exactly°");adv. writ.
 tj. (to jest, "pokud² řečeno¹ přesně°");အတိအကျပြောရရင်;i.e. (id est, that is , "if² said¹ exactly°");adv.
 tlachání ("může¹ (se) dostavit° (ale) nevhodně°");ရောက်တတ်ရာရာ;idle chatter ("can¹ arrive° (but) unworthily°");n.
 tlak: Nemělo by se na mysl moc tlačit. Uklidněním (~ "snížením") je třeba být klidný.;တင်း: စိတ်ကို တင်းမထားရဘူး။ လျော့ထားမှ အေးချမ်းမှာပေါ့။;pressure: (One) should not put (much) pressure on (one's) mind. Having (calmed) down, one should be in peace.;col.
 tlouci;ထု ° ရိုက်;strike ° hammer (strike);T
 tlouci ("tlouci (a) upevňovat");ထုထား;hammer (strike, "hammer (and) fix");T
 tloušťka;အထူ;thickness;n.
 tlustý (o věcech);ထူ;thick;adj.
 tlustý, být;o ° ထူ;fat, be ° thick, be;l
 tlustý: (Ten) muž je tlustší než (ta) žena.;o: အမျိုးသားက အမျိုးသမီးထက် ပိုဝတ်ယ်။;fat: The man is fatter than the woman.;
 tlustý: Mraky na obloze jsou (nejednou) velké (~ "tlusté");ထူ: ကောင်းကင်မှာ တိမ်တွေထူနေပြီ။;thick: The clouds in the sky are being thick.;p.p.
 tlustý: Od 1990 (byly) noviny tlusté.;ထူ: ၁၉၉၀ကစပြီး သတင်းစာတွေ ထူပါတယ်။ ° ကစပြီး: ၁၉၉၀ကစပြီး သတင်းစာတွေ ထူပါတယ်။;thick: Since 1990 the newspapers were thick.;pol.
 tmavá barva;အနက်ရောင်;dark color;n.
 tmavě (o barvě);ရင့်;dark (of color);suff.
 tmavě (o barvě): tmavě modrá;ရင့်: အပြာရင့်;dark (of color): dark

blue;
tmavo- (o barvě);ရင်း;deep (of color);suff.
to;အဲသည် ° ၎င်း (from လည်းကောင်း) [lakau~:] ° ထို ° အဲဒီ ° လို;it ° that;pron. writ. (or) pron.
to ("to takto rčené");ဆိုတာကို;that ("the one said (so)");pron. acc.
to je tak ...;လိုက်တာ;it is so much ...;suff. col.
To je vše(chno). ("Jen tohle.");ဒါပဲ: ဒါပဲ;all (~ "just this"):
That's all. ("Just this.");col. pol.
to je: To je vše, ano?;ဒါပဲ: ဒါပဲနော်;that's it:that's it, alright?;col. inter.
to, na: Promluvy s více podrobnostmi přednesené Buddhou v podstatě znázorňují komentátorský charakter, na který se odkazuje v Sāratthadīpanī.;၎င်းကို: မြတ်ဗုဒ္ဓ အနုစိတ်ဟောကြားခဲ့သည့် တရားတော်တွေဟာ အခြေခံအားဖြင့် အဋ္ဌကထာရဲ့သဘောသဘာဝ သရုပ်ဖော်ပြီး ၎င်းကို သာရတ္ထဒီပနီမှာ ရည်ညွှန်းပါသည်။;it, to: The discourses with more details preached by the Buddha are basically depicting the commentarial nature, which is referred to in Sāratthadīpanī.;pol. writ.
to: (je) to modré barvy;၎င်း: ၎င်းက အပြာရောင်;it: it (is of) blue color;writ.
to: bylo to zmíněno;အဲဒီ: အဲဒီဖော်ပြခဲ့သည်။ (~ ဒီအတိုင်းဖော်ပြခဲ့သည်။);it: it was mentioned;p.s.
to: spolu s tím;ထို: ထိုအတူ;that: together with that;
to: ta káva;ဒါ: ဒါ ကောဖီ;that: that coffee;
to: To je v pořádku.;အဲဒါ: အဲဒါ ကောင်းတယ်။;that: That's fine.;col. pres.
to: To je.;ထို: ထိုဟာ ရှိတယ်။;it: It is.;writ.
to: ukončit naznačení té zmínky;ထို: ထိုအနက်ကို ထွန်းကုန်သည်;that: finish denoting that mention;
to: Umím mluvit Myanmarským jazykem lépe ("než to").;အဲသည်: အဲသည်ထက်ပို၍ မြန်မာစကား ပြောတတ်ပါတယ်။;that: (I) can speak in Myanmar language better than that.;pol.
toaleta ("klidný¹ dům");အိမ်သာ(တစ်ခု);toilet ("peaceful¹ house");sg.
toaleta ("vodní dům");ရေအိမ်(တစ်ခု);toilet ("water house");sg.
toaleta ("vodu-ohýbací pokoj");ရေချိုးခန်း(တစ်ခု);toilet ("water-bending room");sg.
toaleta: Máte tu toalety?;အိမ်သာ: ဒီမှာ အိမ်သာ ရှိလား။;toilet: Do (you) have a toilet here?;inter.
tobě;ခင်ဗျားကို ° ရင့်ကို;you, to;pron. acc. uw. (or) pron. acc. um.
tofu ("placaté¹ fazole");ပဲပြား;tofu ("flat¹ beans");n.
tohle;သည် ° ဒါ ° အဲဒီ;this;pron. writ. (or) pron.
tohle ("od¹ tohohle");ဒါမှ;this ("from¹ this");pron. col.
tohle ("táhle jedna věc");ဒါတခု;this one ("this one thing");pron.
tohle a tamto;လိုက်;this and that;pron.
tohle a tamto: V obchodě musím dělat tohle a tamto. ("V obchodě dávám tuhle a tamtu práci, budu následovat.");လိုက်: ဆိုင်မှာ လိုက်လုပ်ပေးလိုက်အုံးမယ်။;this and that: In the shop I have to do this and that. ("In shop (I) give this and that work, (I) will follow.");fut. col.
tohle: Co je tohle za stát?;ဒါ: ဒါ ဘာနိုင်ငံလဲ။;this: What country is this?;inter. col.
tohle: Co je tohle?;ဒါ: ဒါ ဘာလဲ။;this: What is this?;inter. col.

tohle: Je tohle pálivé?;ဒါ: ဒါစိတ်သလား။;this: Is this hot (tasty)?;inter.
tohle: Kromě tohohle jsem pochopil všechno (~ "zbytek").;ဒါတခု: ဒါတခုကလွဲပြီးတခြားအရာတွေ ငါနားလည်ခဲ့တယ်။;this one: Apart from this one I understood the rest.;p.s.
tohle: o tomhle;အဲဒီ: အဲဒီအကြောင်း;this: about this;
tohle: Tohle je Maung Maungova kniha.;ဒါ: ဒါ မောင်မောင်စာအုပ်ပါ။;this: This is Maung Maung's book.;pol.
tohle: Tohle je můj starší bratr.;ဒါ: ဒါက ကျမ အကိုပါ။;this: This is my elder brother.;pol. uw.
tohle: Tohle je, vskutku, přátelštější.;ဒါမှ: ဒါမှ ပိုရင်းနှီးသွားတာပေါ့။;this: This is more friendly, indeed.;col.
toho;၎င်း၏ (from လည်းကောင်း၏) [lakau~:];its;pron. writ.
tohoto;ဒီ;this;pron.
tolik;အဲဒီလောက် ° ဒီလောက်;this much ° so much;adv.
tolik, co: Nikdo neví tolik, co Ňa Ňo.;သလောက်: ငှည့်သိသလောက် ဘယ်သူမှမသိကြပါဘူး။;as much as: Nobody knows as much as Nga Nyo.;pol.
tolik, kolik (následuje za slovesem);သလောက် ° သမျှ;as much as (follows after a v.) ° as much as;suff.
tolik, kolik: Nevím tolik, kolik ví on.;သလောက်: သူ့သိသလောက် ကျွန်တော် မသိပါဘူး။;as much as: I don't know as much as he knows.;pol.
tolik: ("Já") si myslím, že tolik stačí.;လောက်: အဲဒီလောက်ဆို လုံလောက်ပြီလို့ ကျွန်တော် ထင်ပါတယ်။;much: I think this much is enough.;pol. um.
tolik: Tolik to ještě není. (skromný komentář na vlastní pochvalu);အဲဒီလောက်: အဲဒီလောက်ထိ မဟုတ်သေးပါဘူး။;so much: It is not so much yet. (humble comment on one's compliment of knowledge);pol.
tolik: Už jsi (toho) dokázal dokonce i tolik namluvit.;ဒီလောက်: ဒီလောက်တောင် ပြောတတ်နေပြီ။;this much: (You) could have said even this much (already).;p.p.
tomto (nebo tomhle);ဒီ;this;pron.
tomu ("k² (tomu,) co¹ (bylo) řečeno");ဆိုတာကို;that, to ("to² which¹ (was) said");acc.
tomu ("k³ tématu², které¹ (bylo) řečeno");ဆိုသည့်အချက်ကို;that, to ("to³ (the) topic² which¹ (was) told");acc.
Tot' vše. ("Jen tohle.");ဒါပဲ: ဒါပဲ;all (~ "just this"): That's it. ("Just this.");col. pol.
totiž (následováno seznamem);တော့;that is to say (followed by a list);suff.
totiž. ("pokud² řečeno¹ přesně");အတိအကျပြောရရင်;namely ("if² said¹ exactly");adv.
toto;သည် ° ဒါ ° ဤ;this;pron. writ. (or) pron.
toto: také toto;ဤ: ဤဟာကိုလည်း;this: also this;writ.
toto: To je vše, ano? ("pouze toto, ano?");ဒါ: ဒါပဲ နော်;this: This is it, alright? ("just this, ok?");
toto: Tot' vše, ano? ("pouze toto, ano?");ဒါ: ဒါပဲ နော်;all: That's all, alright? ("just this, ok?");col.
touha;စိတ် ° ဆန္ဒ(တစ်ခု);desire;n. (or) sg.
touha, intenzivní (něco udělat);အင်စီး;desire, intense (to do sth.);n.

touha, intenzivní: nemůže kontrolovat (vlastní) intenzivní touhu (“nebere intenzivní-touhu”);အင်း: အင်းမရ;desire, intense: can't conceal (one's) intense desire (“doesn't take intense-desire”);col.

touhle dobou;လောလောဆယ်;for the time being;adv.

touhle dobou: Protože touhle dobou jsem přijela a žiji v uprchlickém táboře.;လောလောဆယ်: ကျွန်မ လောလောဆယ် ဒုက္ခသည်စခန်းထဲ ရောက်နေလို့ပါ။;for the time being: Because for the time being (I) have arrived and stay in the refugee camp.;pol. uw.

Toungua (vesnice);သုံးခွ(ရွာ);Thongwa (a village);name

toužit po;တ ° တ ° အာသာ;desire ° long for;T P. āsava (= fetter) (or) T

toužit po (někom);လွမ်း;long for (sb.);T

továrna (“budova¹ strojů”);စက်ရုံ(တစ်ခု);factory (“machine building”);sg.

továrna (“veřejná-budova¹ strojů”);စက်ရုံ;factory (“public-building¹ (of) machines”);n.

Toyota: Auta jako Toyota, Mercedes atd.;တိုယိုတာ: တိုယိုတာ ဗာစီးဒီးစတို့ကားတွေ;Toyota: Cars, such as Toyota, Mercedes etc.;

tradice: Snaží se, aby tradice vydržela (ještě dlouho).;ယဉ်ကျေးမှု: ယဉ်ကျေးမှုကို တည်တံ့စွာ ကြိုးစားနေတာပါ။;tradition: (He) tries to (make) the tradition last (long).;cont. pol.

tradiční praktiky (“(co) se-chytilo°, navyklo-na¹, proměnilo² (a) přišlo³”);မိရိုးဖလာ;traditional practice (“(what) was-caught°, became-customary¹, was-exchanged² (and) came³”);n.

tradiční zvyky (“(co) se-chytilo°, navyklo-na¹, proměnilo² (a) přišlo³”);မိရိုးဖလာ;observance, traditional (“(what) was-caught°, became-customary¹, was-exchanged² (and) came³”);n.

tradiční: Buddhisté, které jsou slabí ve (svých) predispozicích (a) přejali víru od rodičů (~ “tradiční”), vydělávají si na živobytí (“starají-se (o) život”) (“s”) pěti druhy špatného živobytí.;မိရိုးဖလာ: ဘာသာရေးခါတိခံ အားနည်းတဲ့ မိရိုးဖလာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေကတော့ မိစ္ဆာအာဒီဝေရ်မျိုးနဲ့ အသက်မွေးကြပါတယ်။;traditional: The Buddhists who (are) weak in the predispositions (and) religious by birth (~ “traditional”), (they) make their living (“nurnure life”) by (~ “with”) the five kinds of wrong livelihood.;pol.

transcendentální (nadsvětý);လောကုတ္တရာ;transcendental;adj.

P. lokuttara (loka+uttara = transcendental, above¹+world°)

transliterace (“zaměnit¹ (a) zaměnit² písmena° {jmenec}³”);အက္ခရာဖလှယ်မှု;transliteration (“exchange¹ (and) exchange² (the) letters° {nouner}³”);n. P. akkhara (= letter)

transliterovat (“zaměnit¹ (a) zaměnit² písmena°”);အက္ခရာဖလှယ်;transliterate (“exchange¹ (and) exchange² (the) letters°”);T P. akkhara (= letter)

transliterovat (přepsat): Kyaw Thu je transliterace. (“Kyaw Thu znamená, (že) jsem to transliteroval do angličtiny.”);ပေါင်း: Kyaw Thu ဆိုတာ အင်္ဂလိပ်လို ပေါင်းတာပါ။;transliterate: Kyaw Thu is the transcription (“Kyaw Thu means (I) transcribe (it) to English.”);pol.

transliterovat (transkribovat, “míchat”);ပေါင်း;transcribe (“mix”);T

trapný, být (“síla bolí”);အားနာပါးနာ;embarrassed, be

(“strength hurts, cheeks hurt”);I

trapný, být (“síla bolí”);အားနာ;embarrassed, be (“strength hurts”);I

tráva;မြက်;grass;n.

tráva (trávník, “rozšířená¹ tráva”);မြက်ခင်း;grass (lawn, “spread¹ grass”);n.

tráva (trávník): Tenisový zápas je pořádán na trávě.;မြက်ခင်း: တင်းနစ်ပွဲပွဲ မြက်ခင်းပေါ်မှာ ကျင်းပနေတယ်။;grass (lawn): The tennis match is (“being”) held on the grass.;cont.

tráva: stéblo trávy;မျက်: မျက်ရိုးတံ;grass: stalk of grass;

trávník (“rozšířená¹ tráva”);မြက်ခင်း;turf (“spread¹ grass°”) ° lawn (“spread¹ grass°”);n.

trávník (“zelená² rozšířená¹ tráva”);မြက်ခင်းစိမ်း;lawn (“green² spread¹ grass°”) ° turf (“green² spread¹ grass°”);n.

trávník (tráva, “rozšířená¹ tráva”);မြက်ခင်း;lawn (grass, “spread¹ grass°”);n.

trávník: Když králík dorazil na trávník, řekl: “zatímco se přibližuji k cíli, abych posečkal na želvu, nejprve si odpočnu” a vskutku, spal (“úsek spánku”).;မြက်ခင်း: ယုန်သည် မြက်ခင်းတခုသို့ ရောက်သောအခါ ငါသည် ပန်းတိုင်နှင့် နီးကပ်လာပြီး၊ လိပ်ကို စောင့်ရန်နားဦးမည်ဟု ဆိုကာ တရေးအိပ်လေ၏။;turf: When the rabbit arrived to the turf, (it) said: “while approaching the goal, in order to wait for (the) turtle, I will first take a rest” and indeed, slept (“a stretch of sleep”).;writ.

trávník: na trávníku;မြက်ခင်းစိမ်း: မြက်ခင်းစိမ်းပေါ်မှာ;lawn: on the lawn;

trávník: Slepice se krčí na trávníku.;မြက်ခင်း: မြက်ခင်းပေါ်မှာ ကြက်မတစ်ကောင် ဝင်နေတယ်။;lawn: A hen is crouching on the lawn.;

třeba, být;ရ ° လို;have to ° needed, be;I

trénink (“omezení (a) omezení”);စဉ်းကမ်း;training (“limit (and) limit”);n.

trénink (čím, “praxe (a) trénink”);အလေ့အကျင့်;training (“practising (and) training”);n.

trénovat;ကျင့် ° ဖွား;train ° train (practise);T

trénovat (“čekat (a) stavět”);စောင့်တည်; -မှာ;train (“wait (and) build”);T

trénovat (“praktikovat (a) trénovat”);လေ့ကျင့်;train (“practise (and) train”);T

trest, dostat (soudní, “dostat¹ padání°”);ကျခံ;sentenced, be (“get¹ falling°”);I

třetí;တတိယ;third;num. P. tatiya (= third)

třetí: Po třetí křižovatce zatoč do leva.;တတိယ: တတိယလမ်းချဉ်းရင် ဘယ်ဘက်ကွေ့လိုက်ပါ။;third: After the third intersection turn left.;imper. pol.

třetí: Třetí dům je můj dům.;တတိယ: တတိယအိမ်ဟာ ကျွန်တော့်အိမ်ပါ။;third: Third house is my house.;pol. um.

trh: Mandalajský Zhéchu (“Sladký Trh”) je (“nějaký”) slavný trh.;ဈေး: မန္တလေးဈေးချိုဟာ နာမည်ကြီးဈေးကြီးတ(စ်)ဈေးပါ။;market: Mandalay's Zaycho (“Sweet Market”) is a famous market.;pol. col.

trh: Přicházím z trhu.;ဈေး: ဈေးက လာပါတယ်။;market: I come from the market.;col.

tři;၃ ° သုံး;three;num.

třicet;သုံးဆယ်;thirty;num.

tričko;အင်းကျီ(တစ်ထည်) (WS. from အင်္ကျီ) ° အင်္ကျီ(တစ်ထည်) ° တီရှပ်(တစ်ထည်) ° အင်္ကျီ(တစ်ထည်) (WS. from အင်္ကျီ);T-shirt ° shirt;sg. WS. H. aṅgiya (or) sg. H. aṅgiya (or) sg. WS. H. aṅgiya (or) sg.

tričko: červené tričko;တီရှပ်: တီရှပ်အနီ;T-Shirt: red T-Shirt;n.

tričko: dva tisíce triček;တီရှပ်: တီရှပ် နှစ်ထောင်;t-shirt: two thousand t-shirts;

tričko: dvě trička;တီရှပ်: တီရှပ်နှစ်ထည်;t-shirt: two t-shirts;

tričko: Mimonko nenosí tričko.;တီရှပ်: ကလေးက တီရှပ် ဝတ်မထားဘူး;;T-shirt: Baby does not wear a T-shirt.;

tričko: Tričko je mokré.;တီရှပ်: တီရှပ်က စိုနေတယ်;;T-shirt: T-shirt is wet.;cont.

třída;တန်း(တစ်တန်း);class;sg.

třída (také ve škole);တန်း;grade (also at school);n.

třída: desátá třída (ve škole);တန်း: ဆယ်တန်း;grade: tenth grade (at school);n.

třída: V této třídě je příliš mnoho studentů.;အတန်း: ဒီအတန်းမှာ ကျောင်းသား များလွန်းတယ်;;class: There are too many students in this class.;

třídít;ခွဲ;sort (into types);T

třídít ("sbírat² podobně¹ druhy°");မျိုးတူစု;sort ("collect² similar¹ kinds°");T

triky (jevištní magie);ပည္ဗလက်;tricks (of parlour magic) ° sleight of hand;n.

třít;ပွတ်;rub;T

trocha;နည်းနည်း ° အနည်းငယ်;few;pron.

trochu;နည်းနည်း ° နဲ့နဲ့ နည်းနည်းပါးပါး ° အနည်းလေး;little, a ° little ° little bit;adv.

trochu ("docela (a) poněkud");အတော်အတန်;little bit ("quite (and) somewhat");adv.

trochu ("trochu (a) shrnutí");အနည်းအကျဉ်း;a little ("little (and) summary");n.

trochu: Hovořit trochu o Dhammē.;နည်းနည်း: ဓမ္မအကြောင်းနည်းနည်းဆွေးနွေးတယ်;;little bit: Talk a little bit about the Dhamma.;

trochu: Jestli se kvůli tomu trochu spozdil čas k opravě (tvého psaní), (pak) se omlouvám.;နည်းနည်း: အဲဒါ နည်းနည်းပြင်ဆင်ချိန် နောက်ကျရင် တောင်းပန်ပါတယ်;;little bit: If the time for correcting (your writing) got little bit delayed because of (it), (then I) am sorry.;pol.

trochu: Mám trochu (peněz).;အနည်းအကျဉ်း: ကျွန်တော်မှာ အနည်းအကျဉ်းရှိပါတယ်;;a little: I have a little (money).;pol. um.

trochu: Omlouvám se, že jsem se trochu zpozdil.;နည်းနည်း: နည်းနည်းနောက်ကျသွားတဲ့အတွက် တောင်းပန်ပါတယ်;;little bit: (I) am sorry that (I) got little bit late.;p.s. pol.

trochu: Trochu rozumím.;နဲ့နဲ့ နဲ့နဲ့ နားလည်ပါတယ်;;little, a: (I) understand a little.;pol.

trochu: Trochu se opozdil. ("Je trochu pozdní.");နည်းနည်း: နည်းနည်းနောက်ကျတယ်;;little bit: (He) is little bit late.;

trochu: Umím trochu anglicky, ale moc, (to) neumím.;နည်းနည်းပါးပါး: အင်္ဂလိပ်စကားက နည်းနည်းပါးပါးတော့ တတ်ပါတယ် အရမ်းတော့ မတတ်ပါဘူး;;little bit: (I) can (talk) little bit in English, but much (I) cannot (talk).;pol.

trochu: Umím trochu číst (Barmsky).;နဲ့နဲ့ နဲ့နဲ့

ဖတ်တတ်ပါတယ်;;little, a: (I) can read (in Burmese) a little;pol. col.

trochu: Umím trochu mluvit barmsky (myanmarsky).;နည်းနည်း: ကျွန်တော် မြန်မာစကားနည်းနည်းပြောတတ်ပါတယ်;;little bit: I can talk in Myanmar language little bit.;pol. um.

trochu: Už zbývá jen trochu. ("Zbývající části je jen trochu.");အနည်းလေး: ကျန်ရှိနေတဲ့အပိုင်းက အနည်းလေးပါပဲ;;little: There is little more. ("The remaining part is just little.");pol.

trochu: V tomto dopise trochu odpovím ohledně otázky jaká jsou v Myanmaru místa vhodná návštěvy.;နည်းနည်းပါးပါး: မြန်မာပြည်မှာ ဘာကြည့်စရာတွေရှိသလဲဆိုတဲ့ မေးခွန်းနဲ့ပတ်သက်လို့ ဒီစာမှာ နည်းနည်းပါးပါးဖြေမယ်;;little bit: In this letter I will answer little bit regarding the question what are the place worth seeing in Myanmar ("country").;fut. pol.

trochu: Zde je trochu o mě.;နည်းနည်း:

ဒီဟာနည်းနည်းလေးကျွန်တော်ရဲ့ အကြောင်းပါ။ (~ ဒီဟာကျွန်တော့်အကြောင်း အကြမ်းဖျင်းလေးပါ။);little: Here is little about me.;pol.

trojkolák;တုတ်တုတ်(တစ်စီး) ° ဆိုက်ကား(တစ်စီး);trishaw ° threewheel;sg. E. side-car (or) sg. E. tuk-tuk

trojkolák ("auto² tří kol");သုံးဘီးကား(တစ်စီး);threewheel ("car² (of) three° wheels") ° trishaw ("car² (of) three° wheels");sg.

trojkolák: Nastupuje na trojkolák.;တုတ်တုတ်: တုတ်တုတ်တက်သွားတယ်;;trishaw: (He) gets on the trishaw.;

trojkoláku, řidič (zdatný¹ (v)

trojkoláku°);ဆိုက်ကားသမား(တစ်ယောက်);trishaw pedaller

("proficient¹ (in) trishaw°");sg. E. side-car

trojkolka (Barmská);ဆိုက်ကား(တစ်စီး);trigle (Burmese tuk tuk);sg. E. side-car

trojúhelník ("tvar² tří° úhlů¹");တြိဂံပုံ(တစ်ပုံ);triangle ("shape² (of) three° angles");sg. S. trikoṇa (= three angles)

trojúhelník: Obdélník (je) za trojúhelníkem.;တြိဂံပုံ: ထောင့်မရှိစတုရံပုံက တြိဂံပုံရဲ့ အနောက်မှာ;;triangle: The rectangle (is) behind the triangle.;

trošičku, jen: Pořád rozumím jen trošičku.;နည်းနည်းလေးပဲ: နည်းနည်းလေးပဲ နားလည်သေးတယ်;;little bit, just: (I) still understand just little bit.;

trošku, jen;နည်းနည်းတော့;little, just a;adv. col.

troufalý, být;ရဲ;daring, be;l

troufalý, být ("být) statečný (a) dospělý");ရဲရင့်;daring, be ("(be) brave (and) mature");l

troufat si;ဝံ့;dare;T

troufat si: Bojím se, netroufám si se zeptat.;ရဲ: ကြောက်တယ်၊ မမေးရဲဘူး;;dare: (I) am afraid, not dare to ask.;

troufat si: Tehdy želva (řekla: "příteli králíku, s tebou si troufám závodit.");ဝံ့: ထိုအခါ လိပ်က "အဆွေယုန်သင်နှင့် ငါ အပြေးပြိုင်ဝံ့သည်";dare: At that time turtle (said): "friend rabbit, with you I dare to race.;writ.

trpasličího vzrůstu, být (o člověku, "vzhledem krátký");အရပ်ပု;dwarfish, be ("short¹ (by) appearance°");l

trpělivý, být;သည်းခံ;patient, be;l

trpělivý, být ("být-trpělivý (a) přijímat");သည်းခံ [dř:kh~] ° သီးခံ (WS. from သည်းခံ);patient, be ("be-patient (and) receive");l (or) l

WS.

trpělivý, být: Bud'te chvíličku trpěliví, ano?;သီးခံ (ws. from သည်းခံ): ခဏလေး သီးခံပါ နော်။;patient, be: Be patient for a while, ok?;pol.

trpět ("bolest vyniká");နာကျင်;suffer ("pain excels");I

trpět ("utrpení přichází");ဒုက္ခရောက်;suffer ("suffering comes");T

trpět následky;ဆင်း;suffer consequences;I

trpět následky: Kvůli (svým předchozím) činům musí zůstat ("(a) dostávat (a)") trpět následky.;ဆင်း ကံကြောင့်

ပေးဆင်နေရတယ်။;suffer consequences: Because of (their previous) actions, (they) must stay ("(being) given") suffering consequences.;

třpytit se;ဝင်း;glitter;T

třpytit se: Zlatá barvy (~ "zlaté barvy") se třpytí.;ဝင်း:

ရွှေရောင်တွေဝင်းနေပါတယ်။;glitter: The golden color("s") are glittering.;cont. pol.

trůn, dosadit na ("dělat' krále");မင်းပို့;enthrone ("make' king");T

trvat;ကြာ;take (time) ° last (take time) ° last ° take time;I

trvat (dlouho);ကြာ;last (long);T

trvat ("dobu"): Zkouška (~ "odpovídání (u) zkoušky") trvá tři hodiny.;ချိန်ကြာ: စာမေးပွဲ ဖြေချိန်က သုံးနာရီကြာပါတယ်။;take ("time"): The examination ("answering") takes three hours.;pol.

trvat ("mít pokračování (a) bliskání");ဆက်လက်ရှိ;last ("have² continuing° (and) flashing");I

trvat ("trvání (je) dlouhé");အခွင့်ရှည်;last ("duration (is) long");I

trvat (dlouho, "točít-se (a) být-vytrvalý");တည်တံ့;last ("rotate (and) be-steadfast");I

trvat (dlouho): Již dlouho jsme se nesetkali. ("Nesetkání trvalo dlouho.");ကြာ: မတွေ့တာကြာပြီ။;last (long): (It) has been long (time) that (we) haven't met. ("Not-meeting has lasted long.");

trvat (dobu, "čas padá");အချိန်ကျ;take time ("time falls") ° due ("time falls");I

trvat dlouho;ကြာ;take long time ° last long;I

trvat dlouho ("chytout' dlouhé-trvání");ကြာမီ;long time, take ("catch' being-long");I

trvat dlouho: Chci, abyste rozuměli, kdyby to trvalo dlouho. (preventivní varování, že by něco mohlo trvat dlouho);ကြာမီ: ကြာမီရင် နားလည်ပေးစေချင်ပါတယ်။;take long time: (I) want (you) to understand, if (it) takes long time. (precautionary warning that sth. may take long time);pol.

trvat dobu;ချိန်ကြာ;take time;I

trvat: Chce aby to ("šlo (a)") trvalo dlouho.;တည်တံ့: ရေရှည်တည်တံ့သွားစေချင်တာ။;last: (He) wants (it) to ("go (and)") last for long time.;

trvat: Chce, aby to tu bylo ještě hodně dlouho. ("Chce, aby (to tu) bylo až do mnoha dlouhých let trvání.");ကြာ: နှစ်ပေါင်းအများကြီးကို ကြာအထိရှိစေချင်တာ။;last: (He) wants it to last very, very long. ("(He) wants (it) to be until many long years (of) lasting.");

trvat: Jak dlouho trvá uvařit tohle jídlo?;ကြာ: ဒီ အစားစာကို ချက်ဖို့ အချိန်ဘယ်လောက်ကြာပါသလဲ။;take time: How long time does it take to cook this food?;inter. pol.

trvat: Každý trvá čtyři hodiny.;ကြာ: လေးနာရီလောက်စီ ကြာပါတယ်။;take (time): Each takes (~ lasts) four hours.;pol.

trvat: trvalo velice dlouho ("velice trvalo");ကြာ:

အတော်ကြာခဲ့တယ်။;take time: took very long time ("was very much taking-time");p.s.

trvat: trvat dva týdny;ကြာ: နှစ်ပတ်ကြာ;last: last (for) two weeks;

trvat: Za nějakou dobu. ("Když nějaké 'pozdějšky'

potrvají.");ကြာ: နောက်အချို့ကြာတဲ့အခါ (~ နောက် နည်းနည်း(တော်တော်) ကြာတဲ့အခါ);last: After some time. ("When some 'laters' last.");

tudy;ဒီဘက်;this way;adv.

tudy (~ "směr"): (Jdi) tudy!;ဘက်: ဒီဘက်မှာ။;way (~ "direction"): (Go) this way!;

tuhý (pevný);ခဲ;stiff (solid);n.

tuk tuk;တုတ်တုတ်(တစ်စီး) ° ဆိုက်ကား(တစ်စီး);tuk tuk;sg. E. side-car (or) sg. E. tuk-tuk

tuk tuk ("auto² tří kol");သုံးဘီးကား(တစ်စီး);tuk tuk ("car² (of) three° wheels");sg.

tuk tuku, řidič (zdatný (v)

trojkoláku");ဆိုက်ကားသမား(တစ်ယောက်);tuk tuk pedaller

("proficient' (in) trishaw");sg. E. side-car

turban, barmský ("hlavy

omotávání");ခေါင်းပေါင်း(တစ်ထည်);turban, Burmese ("head wrapping");sg.

turista;တူးရစ်(တစ်ယောက်) ° တိုးရစ်(တစ်ယောက်);tourist;sg. E. tourist

turista: Jsem jen turista.;တူးရစ်: တူးရစ်ပါပဲ။ (~ တိုးရစ်ပါပဲ။);tourist: (I) am just a tourist.;pol. col.

turistický průvodce ("ukazuje² cestu¹

hostům");ဧည့်လမ်းညွှန်(တစ်ယောက်);tourist guide ("shows² way¹ (to) guests");sg.

tužba;စိတ်;desire;n.

tuzemský (v zemi, "ve¹ státě");ပြည်တွင်း;homegrown (in the country, "in¹ country");adj.

tužka ("grafitová hůlka");ခဲတံ(တစ်ချောင်း);pencil ("graphite stick");sg.

TV;တီဗွီ(တစ်လုံး);TV;sg. E. TV

TV ("obrazy pozorovací (a) zvuky poslouchací stroj");ရုပ်မြင်သံကြားစက်(တစ်လုံး);TV ("images watching (and) sounds listening machine");sg.

TV: Pokud se (chci) dívat na televizi, tak se dívám.;တီဗွီ:

တီဗွီကြည့်ရင် ကြည့်။;TV: If (I want) to watch TV, (I) watch.;col.

tvá;ရင့် ° ခင်ဗျား;yours;pron. um. (or) pron. uw.

tvar;ပုံ(တစ်ခု);shape;sg.

tvář;ပါး(တစ်ခု) ° ပါးစုန့်(တစ်ခု);cheek;sg.

tvář ("vyvýšená¹ tvář");ပါးဖို့(တစ်ခု);cheek ("elevated¹ cheek");sg.

tvář (obličej, "oko (a) nos");မျက်နှာ(တစ်ခု);face ("eye (and) nose");sg.

tvář: sladké lidské tváře;မျက်နှာ: မျက်နှာအချို့သာ;face: sweet peoples' faces;

tvar: Zůstávám v pozici vypadající jako ("tvar (který má)"

anglické písmeno 'L'.;ပုံစံ: အင်္ဂလိပ် အက္ခရာ L ပုံစံလို မြင်ရသည့် တိုင်ပုံတွင် နေပါတယ်။ (~ အင်္ဂလိပ် အက္ခရာ L ပုံစံအတိုင်း

ထိုင်နေပါတယ်။);form: (I) stay in the position looking like English letter ("form (of)") 'L'.;pol.

tváře;ပါးများ;cheeks;pl.

tvary;ပုံများ ° သဏ္ဌာန်များ;shapes;pl. (or) pl. P. saṅghāna (= shape, form)

tvé;ရင့် ° ခင်ဗျား;your;pron. um. (or) pron. uw.

tvoje;ရင့် ° သင် ° ခင်ဗျား;your;pron. spis. (or) pron. um. (or) pron. uw.

tvor;သတ္တဝါ;creature;n. P. sattavā (= living being, creature)

tvořit;ပြု;creat;T

tvrdého, něco;အခဲ;solid, sth.;n.

tvrdý;ခဲ;hard;n.

tvrdý, být;မာ;hard, be;l

tvůj: Tvůj přítel v Dhammě.;သင်ရဲ့ သင်ရဲ့ ဓမ္မသုဿချင်း (~ ဓမ္မမိတ်ဆွေ);your: Your friend in Dhamma.;fr. lett.

ty;ရင့် ° ဗျာ (abbrev. from ခင်ဗျာ) ° သင်;you;pron. fr. (or) pron. um. voc. (or) pron. uw.

ty (~ "pán"): Jaká je tvá (~ "pánovo") národnost?;ရင့်: ရင့်က ဘာလူမျိုးလဲ;you (~ "sir"): What is your (~ "sir's") nationality?;inter.

ty (~ "velký"): Co chceš? ("Co (je to), veliký?");တောင့်: ဘာလဲတောင့်; (~ ဘာလိုချင်လဲတောင့်);you (~ "great-one"): What do you want? ("What (is it), great-one?");col.

ty ("pane");ရင့်;you ("lord");pron. pol. uw.

ty ("příteli");ခင်ဗျား;you ("friend");pron. pol. um.

ty (mírně unpl.);နင့်;you (slightly unpl.);pron.

ty (pokud on nebo ona je zmíněno ve větě);ကိုယ့် ° ကိုယ့်;you (if he (or) she is mentioned in the sentence);pron. col.

ty (tamty);အဲဒီ;those;pron.

ty (užito pro kamaráda nebo mladší osobu);မင်း;you (used for a friend or younger person);pron. fr.

ty (užíváno ženami pro muže i ženy);ရင့် ° ရင့်;you (used by women, for both men and women);pron. uw.

ty bláho, to je ...;လိုက်တာ;wow, it is ...;suff. col.

ty bláho!;အမယ်;wow!;interj.

Ty bláho! ("malá' starší-sestra");အမလေး;Boy oh boy! ("little' elder-sister");interj.

Ty jo! ("malá' starší-sestra");အမလေး;Wow! ("little' elder-sister");interj.

ty taky! (CZ col., lze odpovědět na něčí požehnání);ယူထူး;you too! (can be replied after being wished sth.);sl. E. you-too

ty věci;အဲဒါတွေ;those things;pl. col.

ty: "Nebojím se tě.";သင်: "သင့်ကိုမကြောက်"ဟု ဆို၏;you: (He) said: "I am not afraid of you.";writ.

ty: Čí Čí ("Čistě"), máš telefon(ní hovor). ("Čí Čí, tady ti přichází telefon.");နင့်: ကြည်ကြည်နီမှာ နင့်ဖုန်းလာနေတယ်;you: Kyi Kyi ("Clearly"), you (have) a phone call here. ("Kyi Kyi, here a phone comes (for) you.");cont. col.

ty: Čí jsi ("ty") syn?;ခင်ဗျား: ခင်ဗျား ဘယ်သူသားလဲ;you: Whose son are you?;inter. col. um.

ty: Jestliže na tebe mluví dokonce takhle, (pak) proč bys chtěl za (ní) chodit?;ကိုယ့်: သူက ကိုယ့်ကို ဒီလောက်တောင် ပြောနေတာ ကိုယ်က ဘာလိုသူဆိုသွားတော့မှာလဲ;you: (If) she is speaking even like this to you, (then) why would you ("want-to") come to (her)?;inter. col.

ty: Přítely, ty jsi čestný.;သင်: မိတ်ဆွေ သင်(က) ဖြူစင်တယ်;you: Friend, you are honest.;fr. col.

ty: Půjdeš (se mnou)?;နင်: နင် လိုက်မလား;you: Are you coming (with me)?;fut.

tyč (nebo cokoliv podobného tyči, obvykle užito coby část slov);တံ(တစ်ချောင်း);rod (or anything rod-like, often as a part of words);sg.

tyčinka;တုတ်(တစ်ချောင်း);anther;sg.

týden;အပတ်(တစ်ပတ်) ° ပတ် ° ပတ်(တစ်ပတ်);week;n. (or) sg.

týden (~ "den"): Který den (v týdnu) přijedou? Přijedou ve čtvrtek.;ပတ် (~ "နေ့"): ဘယ်နေ့ လာမလဲ။ ကြာသပတေးနေ့ လာမယ်;week (~ "day"): What day (of week) will they come? (They) will come on Thursday.;inter.

týden ("jeden týden");တစ်ပတ်;week ("one week");sg.

týden: příští týden;ပတ်: နောက်တစ်ပတ်;week: next week;

týden: příští týden ve středu;ပတ်: နောက်တစ်ပတ် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင်;week: next week on Wednesday;writ.

týden: trvat dva týdny;ပတ်: နှစ်ပတ်ကြာ;week: last (for) two weeks;

týden: Už je to tři týdny, co jsem přijel do Barmy.;ပတ်: သုံးပတ် ရှိပြီ;week: (It) has been three weeks (since I have arrived to Burma).;p.p.

týdně ("každý' týden");အပတ်စဉ်;weekly ("every' week");adv.

tygr;ကျား(တစ်ကောင်);tiger;sg.

tygr: tygr za rostlinou;ကျား: အပင်နောက်မှာ ကျားတစ်ကောင်;tiger: a tiger behind plant;

týkající se ("týkat-se (a) být-správný");ဆိုင်ရာ;relevant ("be-related-to (and) proper");adj.

týkat se;ဆိုင် ° ကိုး;refer to ° concerned, be;l (or) T

týkat se ("dobře se-týkat");တော်စပ်;related to, be ("well related-to");l

týkat se ("sestoupit (a) potkat");သက်ဆိုင်;concerned with, be ("descend (and) meet");l

týkat se: (věci), které se netýkají (někoho nebo něčeho);ဆိုင်: မဆိုင်တာတွေ;concern: (things) which are not concerned (with sb. or sth.);pl.

týkat se: Jak se ... týká (tohohle)?;တော်စပ်: ...

ဘယ်လိုတော်စပ်ပါသလဲ;related to, be: How is ... related to (this)?;inter.

týkat se: To se vás netýká, jestli jdeme ("(nebo) nejdeme") do pekla.;ဆိုင်: ငါတို့ ငရဲ ရောက်ရောက် မရောက်ရောက် မင်းတို့နဲ့ မဆိုင်ဘူး;concern: It's not your business whether we go to hell or not. ("It doesn't concern you (whether) we are going or are not going (to) hell.;col.

týkat se: Týká se to (té) připojené věty.;ဆက်စပ်: ဆက်စပ်တဲ့စာပိုဒ်နဲ့ သက်ဆိုင်ပါတယ်;relevant, be: (It) is relevant to the joined sentence.;pol.

týkat se: týkat se částí;ဆိုင်: ပိုင်းဆိုင်;concerned with, be: be concerned with parts;l

tykev ("lahví' ovoce");ဘူးသီး(တစ်လုံး);gourd ("bottle fruit");sg.

tým;အသင်း(တစ်ဖွဲ့);team;sg.

tým (sportovní);အသင်း(တစ်ဖွဲ့);team (in sport);sg.

tým: Ten první tým ("se chystá") prohrát.;အသင်း: ပထမအသင်းရှုံးတော့မယ်;team: The first team is going to lose.;fut.

typ;မျိုး(တစ်မျိုး);type;sg.

typ ("udělaný' speciální");အထူးပြု(တစ်ခု);sort ("done'

specialy°);n.

typ: Co je (to) za typ?;အထူးပြု: အထူးပြုက ဘာလဲ;type: What type (is this?;inter.

týpek;ကောင်(တစ်ကောင်) ° ကောင်;guy;sg. sl.

týpek (kamarád);ဘော်ဒါ(တစ်ယောက်) (from ဇော် (?));guy (friend);sg. sl.

týpek: Hej, týpku, jestli budeš krást, při (tom) kradení pro nás (taky) ukradni, příteli.;ကောင်: ဟိတ်ကောင် ခိုးမယ်ခိုးတော့ ငါတို့အတွက်ပါ ဖိုခိုးပေးကွာ;guy: Hey guy, if (you) steal, while stealing steal more for us (also), friend.;imper. sl.

typy ("druhy (a) typy");အမျိုးအစားများ;types ("kinds (and) types");pl.

tyto věci;အဲဒါတွေ;those things;col. pl.

tyto: O těchto řekách.;ဒီ: ဒီမြစ်များအကြောင်း;these: About these rivers.;writ.

u;နားမှာ ° တွင်း;near ° at;suff. prep. writ. (or) prep.

u (na místě či v čase);တွင်း;at (place or time);suff. prep.

u (někoho doma);ဆီမှာ;at (one's house);suff.

u (někoho doma): Můžeš žít u mě (doma).;ဆီမှာ: ကျွန်တော့်ဆီမှာ ခင်ဗျား နေနိုင်ပါတယ်;at (one's house): You can live in my house (~ "at me").;pol. um.

u (někoho);ဆီမှာ;at (sb.);prep.

u (o čase či místě);၌;at (about time or place);suff. prep. writ.

U Wisáry, ulice ("ulice² ct.° Vičáry");ဦးဝိစာရလမ်း;U Wisara Road ("road² (of) ven.° Vicāra");name

u: Sedí u stolu s počítačem.;၌: သူက ကွန်ပျူတာ စာပို့၌ ထိုင်နေသည်;at: He is sitting at the computer table.;cont. writ.

u: U něj jsem se stal mnichem.;နားမှာ: သူနားမှာ (~ သူဆီမှာ) ရဟန်းပြုခဲ့တာ;under (~ "near"): Under (~ "near") him (I) became a monk.;p.s.

uběhnout (o roce, měsíci atd., "naplnit-se");ပြည့်;pass (about a year, month etc., "fill");l

ublížení (na těle, "dostání¹ ublížení");အနာတရ;hurt (to one's body, "getting¹ hurt");n.

ublížení: Dávej pozor, (nebo) si ("možná") ublížíš.;အနာတရ: ဂရုစိုက်ပါ။ မင်း အနာတရ ဖြစ်လိမ့်မယ်;hurt: Be careful, (or) you will (~ "may") get hurt.;imper. pol.

ubližený, být (psychicky, "mysl (je) chudá");စိတ်ဆင်းရဲ;hurt, be (psychically, "mind (is) poor");l

ubližovat ("dát¹ utrpení");ဒုက္ခပေး;harm ("give¹ suffering");T

ubohý, být;ညံ့;poor, be;l

ubohý, být ("být-horší (a) hloupý");ညံ့ဖျင်း;poor, be ("be-inferior (and) stupid");l

ubohý, být ("být-postižený (a) nachýlený");ချို့ငဲ့;needy, be (poor, "handicapped (and) tilted");l

ubohý, být ("sestoupit (a) být-rozptýlený");ဆင်းရဲ;miserable, be ("descend (and) be-scattered");l

ubránit se ("být-napaden, vzít, naléhat (a) protiútočit");ခုခံတွန်းလှန်;resist ("be-offended, take, urge (and) fight-back");

ubránit: Ú Aun Zeyya spolu se svými šedesáti osmi pokrevními přáteli vůdci se dokázal úspěšně ubránit zatímco (je) vedl.;ခုခံတွန်းလှန်: ဦးအောင်ဇေယျသည် သွေးသောက်ရဲဘော် ခြောက်ကျိပ်ရစ်ယောက်နှင့်အတူ ဦးစီးကာ အောင်မြင်စွာ

ခုခံတွန်းလှန်နိုင်ခဲ့သည်;defend: U Aung Zeyya together with his sixty-eight blood comrades-leaders could successfully resist while being the leader (~ "while leading").;p.s. writ.

ubytován, být ("pobývat (a) brát-ochranu");တည်းခို;accommodated, be ("dwell (and) take-refuge");l

ubytován, být ("zůstávat (a) brát-ochranu");တည်းခို;accommodated, be ("stay (and) take-refuge");T

ubytován, být (o mniších "užívat¹ pravidel-uposathy");သီတင်းသုံး;lodge (about monks "use¹ uposatha-precepts");T mn. P. sītam (= coolness)

ubytován, být (zůstávat, "přebývat (a) přebývat");တည်းခိုနေထိုင်;accommodated, be ("dwell (and) dwell");T

ubytování;တည်းခိုနေထိုင်စရာ;accommodation;n.

ubytování: Připravím ubytování.;တည်းခိုနေထိုင်: ကျွန်တော် တည်းခိုနေထိုင်စရာ စီစဉ်ပေးပါမယ်;accommodation: (I) will arrange the accommodation to stay.;pol.

ubytovat se;တည်း;accommodate (oneself) ° put up (accommodate);T

ubytovna ("budova");အဆောင်;dormitory ("building");n.

ubytovna: V ubytovně poblíž univerzity.;အဆောင်: တက္ကသိုလ်နားက အဆောင်မှာ;hostel: In the hostel near university.;

ubývající: Desátý den obývajícího měsíce Tanzhaunmounu je národní svátek (~ "den");ဆုတ်: တန်ဆောင်မုန်းလဆုတ် ၁၀ရက်နေ့သည် အမျိုးသားနေ့ဖြစ်ပါသည်;waning: Tenth waning day of Tanzhaungmoung month is the National Day.;pol. writ.

účastnit se ("shromáždit-se (a) účastnit-se");ဆင်နွှဲ;participate ("assemble (and) participate");T

účastnit se (kursu, "vystupovat-vzhůru (a) přijít");တက်ရောက်;attend (a course etc., "ascend (and) arrive");T

účastnit se (kursu, "vystupovat-vzhůru, přijít (a) zastavit");တက်ရောက်ရပ်;attend (a course etc., "ascend, arrive (and) stop");T

účastnit se (kursu, "vystupovat-vzhůru");တက်;attend (a course, "ascend");T

účastnit se (kurzu nebo lekcí, "nastoupit");တက်;attend (a course or classes, "ascend");T

účastnit se (kurzu): už jsem se účastnil (kurzu);တက်: တက်ဖူးပါတယ်;attend (a course): (I) have already attended;pol.

účastnit se: ("Je to (tak, že) účastí na Národním Dnu každý rok, by se měl (každý) vždy snažit udržovat (~ "prospívat") vlasteneckého ducha.;ကျင်းပ: အမျိုးသားနေ့ကို နှစ်စဉ်ကျင်းပကာ မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ်ထားစဉ် ရင်သန်အောင် ကြိုးပမ်းရမည်ဖြစ်ပါသည်;attend: ("It is, that") attending the National Day every year, (one) should try to always maintain (~ "prosper") (own) national spirit.;pol. writ.

učební metoda ("plán¹ (a) vidění");လေ့ကျင့်;learning method ("scheme¹ (to) see");

učební metoda: učební metoda pro čtyři ušlechtilé pravdy;လေ့ကျင့်: သစ္စာတရား လေ့ကျင့်;learning method: the learning method of four noble truths;Bh.

učebnice ("kniha užívaná (ve) škole");ကျောင်းသုံးစာအုပ်(တစ်အုပ်);schoolbook ("book used (in) school") ° textbook ("book used (in) school") ° students' book

("book used (in) school") ° coursebook ("book used (in) school");sg.
učednice;တပည့်မ(တစ်ယောက်);disciple (f.);f.
účel;အကြောင်း;purpose;n.
účel ("doufat-v (a) očekávat {jmenec}");ရည်မှန်းချက်;objective ("hope-for (and) expect {nouner}");n.
účelem, za;ကိုယ်စား;purpose of, with the;adv.
učení;တပည့်(တစ်ယောက်၊ တစ်ပါး);disciple;sg. (mn.)
učení ("moudrost učící-se");ပညာသင်(တစ်ယောက်);trainee ("wisdom learning");sg.
učení (o mniších, "žák (a) žák");တပည့်သာဝက(တစ်ပါး);apprentice (a monk, "disciple (and) disciple");mn. P. sāvaka (= disciple, "listener")
učenec ("pán' moudrosti");ပညာရှင်(တစ်ယောက် ၊ တစ်ပါး);scholar ("lord' (of) wisdom");sg. (mn.)
učení (Buddhy, "ohromná pravda");တရားတော်;teachings (of the Buddha, "great' truth");n. Bh.
učení (Buddhy): Co máš z (~ "v") učení Pána Buddhy nejraději?;တရားတော်: မင်း ဗုဒ္ဓမြစွာဘုရားရဲ့ တရားတော်ဆီမှာ ဘယ်ဟာကို အကြိုက်ဆုံးလဲ။;teachings (of the Buddha): What do (you) like most in the Lord Buddha's teachings?;inter.
učení: Zejména bys mohl potřebovat se učit (~ "učení");.သင်စရာ: အထူးတလည် သင်စရာလိုလိမ့်မယ်။;learning: Especially, you may need learning.;fut.
účet;စာရင်း;account;n.
účet (také v Internetových chatovacích programech atc.);အကောင့်(တစ်ခု);account (also in Internet messengers etc.);sg. E. account
účetni ("drží inventáře");စာရင်းကိုင်(တစ်ယောက်);accountant ("holds' inventories");sg.
uchazeč ("osoba' která chce");ချင်သူ(တစ်ယောက်);applicant ("person' (who) wants");sg.
uchazeč: uchazeč o studium na škole;ချင်သူ: ကျောင်းတက်ချင်သူ;applicant: an applicant for scholarship (~ "attending school");
ucho;နား(တစ်ဖက်) ° နား(တစ်ဖက်၊ တစ်ရွက်);ear;sg.
ucho ("poslouchací list");နားရွက်(တစ်ဖက်);ear ("listening leaf");sg.
ucho ("ušní list");နားရွက်(တစ်ဖက်);ear ("ear leaf");sg.
ucho: Poslouchal jsem (to) znovu a znovu ve (svých) uších.;နား: နားထဲမှာ ထပ်တလဲလဲ ကြားနေခဲ့ပါတယ်။;ear: (I) was hearing (it) again and again in (my) ears.;p.s. pol.
uchopení ("v' rukou");လက်ထဲ ° လက်တွင်း;grasp ("inside' hands");n.
uchovat (něco, "starat-se-o (a) shromážďovat");ထိန်းသိမ်း;preserve ("look-after (and) collect");T
uchovat: Je to město, které uchovalo Myanmarskou kulturu.;ထိန်းသိမ်း: မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုကို ထိန်းသိမ်းထားတို့ရှိပါ။;preserve: It is a town which preserved Myanmar culture.;pol.
uchovávat;သိမ်း;keep;T
uchovávat ("zaštit'ovat (a) schovávat");ကာကွယ်;preserve ("shield (and) hide");T
uchvátit (zmocnit se, "přivlastnit-si (a) hýčkat");သိမ်းပိုက်;usurp ("take-possession-of (and) cuddle");T

uchvátit (zmocnit se, "přivlastnit-si (a) vstoupit");သိမ်းသွင်း;usurp ("take-possession-of (and) enter");T
učinit přísahu ("vzít věrnost");သစ္စာခံ;take an oath ("take' loyalty");T
učinit rozhodnutí ("dojít-na-konec (a) přejít");ဆုံးဖြတ်;make up one's mind ("come-to-end (and) cross");T
učinit rozhodnutí ("překročit konec");ဆုံးဖြတ်;determination, make a ("cross' end");T
učit;သင်ပေး;teach;T
učit ("nalévat (a) učit");သွန်းသင်;teach ("pour (and) teach");T
učit ("srazit-dolů psaní");စာချ;teach ("strike-down' writing");T
učit ("učit (a) být-slyšen");သင်ကြား;teach ("teach (and) be-heard");T
učit ("učit (a) dát");သင်ပေး;teach ("teach (and) give");T
učit ("uhodit-dolů psaní");စာချ;teach ("strike-down' writing");T
učit (meditaci, "učit, být-slyšen (a) dát");သင်ကြားပေး;teach (meditation, "teach, be-heard (and) give");T
učit (meditaci): Učí meditaci.;သင်ကြားပေး: ဘာဝနာများ သင်ကြားပေးတယ်။;teach (meditation): (He) teaches meditation;
učit se;စာသင်;learn;T
učit se (~ studovat): Zatímco mám práci, také sám studuji.;လေ့လာ: အလုပ်လဲလုပ်ရင်း တဖက်ကလဲ လေ့လာပါတယ်။;learn (~ study): While (I) have a job, (I) also study by myself (~ "from one side");.pol.
učit se ("učit se (a) slyšet");သင်ကြား;learn ("learn (and) hear");T
učit se ("učit-se (a) brát");သင်ယူ;learn ("learn (and) take");T
učit se ("učit-se (a) poslouchat"): Dle tohoto zákona, všichni, kdo se potřebují učit na universitě, nemohou dostat k učení ("(a) poslouchání") povolení, proto, vskutku, byli lidé ze všech Myanmarských národností nespokojeni.;သင်ကြား: ဤဥပဒေအရ တက္ကသိုလ်ပညာသင်လို(သူ)တိုင်း သင်ကြားခွင့်မရနိုင်သဖြင့် မြန်မာတမျိုးသားလုံးက မကျေနပ်ကြချေ။;learn ("learn (and) listen"): According to this law, all who need to learn at university cannot get the permission to learn ("(and) listen"), therefore people of all the Myanmar nationalities were, indeed, not satisfied.;pl. writ.
učit se ("učit-se' psaní");စာကျက်;learn ("learn' writings");T
učit se (nazpamět);ကျက်;learn (by heart);T
učit se nazpamět;အာဂုံဆောင် ° အလွတ်ကျက်;memorize;T
učit se nazpamět ("dělat pozorování");အမှတ်အသားပြု;memorize ("make' observation");T
učit se nazpamět ("učit-se' (pro) svobodu");အလွတ်ကျက်;learn by heart ("learn' (for) freedom");T
učit se nazpamět ("upevnit' (se v) pozorování");အမှတ်ထား;memorize ("fix' (in) observation");T
učit se nazpamět (Pāli text, "nosit spisy");အာဂုံဆောင်;memorize (Pāli text, "carry' scriptures");T
Bh. P. āgama (= scripture)
učit se zpaměti ("učit-se' (pro) svobodu");အလွတ်ကျက်;memorize ("learn' (for) freedom");T
učit se: Jdu (~ "budu") se učit.;စာကျက်: စာကျက်ဦးမယ်။;learn: I am going to (~ "will") learn.;fut.
učit se: Jdu se učit.;စာကျက်: စာကျက်တော့မယ်။;learn: (I) am going to learn.;fut.

učit se: Poněvadž (jsem) napsal téměř všechno co jsem se naučil, bylo psaní (na zkoušce) úspěšné.;သင်ယူ: သင်ယူထားတာတွေ အားလုံးနီးပါးလောက် ရေးခဲ့လို့ အောင်မြင်ပါတယ်။;learn: As (I) wrote almost all what (I) have learned, the writing (at examination) was successful.;p.s. pol. učit se: Studuji Pravdu (Dhammu).;သင်ယူ: တရားအကြောင်းကို သင်ယူနေပါတယ်။;learn: I'm studying ("about") the Truth (Dhamma).;pol. cont.

učit se: Teď jsem plný energie k učení.;စာကျက်: ငါ အခု စာကျက်ဖို့ အားပြည့်နေပြီ။;learn: Now I am full of energy to learn.; učit se: Učím se Myanmar jazyk (již) asi jeden rok.;လေ့လာ: ငါ မြန်မာစကား တစ်နှစ်လောက် လေ့လာပြီးပြီ။;study: I have been learning Myanmar language for around one year.;p.p. col. učit: ("On") učí o kultuře (~ "kulturu").;သင်ပေး: သူက ယဉ်ကျေးမှု သင်ပေးတယ်။;teach: He teaches culture.;

učit: ("Oni") mě učili o životě.;သင်ပေး: ငါ့ကို သူတို့က ဘဝအကြောင်း သင်ပေးခဲ့ကြတယ်။;teach: They taught me about life.;p.s. učit: Kromě učení druhých, (také) se umím učit (sám).;သင်ကြား: အခြားသင်ကြားခြင်းကလွဲ၍ ငါသင်ယူနိုင်တယ်။;teach: Apart from teaching others, I can (also) learn (myself).;writ.

učit: mnich učitel ("velký učitel (který) učí");စာချ: စာချဆရာတော်;teach: monk teacher ("great teacher (who) teaches");

učit: Mohl bys mě učit Myanmar jazyk?;သင်ပေး: မင်း မြန်မာစကား သင်ပေးနိုင်လား။;teach: Can you teach (me) Myanmar language?;inter.

učit: Učitel vyučuje studenty.;စာသင်: ဆရာက ကျောင်းသားတွေကို စာသင်နေတယ်။;teach: The teacher is teaching the students.;cont.

učitel;ဆရာ ° ဆရာ(တစ်ဦး၊ တစ်ပါး) ° ဆရာ(တစ်ယောက်);teacher;sg. (mn.) (or) sg. m. (or) sg.

učitel (~ opat): nezkušený učitel (~ opat), (který) se stal slavným;ဆရာတော်: ထင်ရှားပြီး ငယ်ရွယ်နုပျိုသောဆရာတော်;teacher (~ chief monk): youthful teacher (~ chief monk), (who) became famous;

učitel ("školní"): Učitel ("školní") bydlí (sám) v nižším patře.;ကျောင်းဆရာ: အောက်ထပ်မှာ ကျောင်းဆရာတစ်ယောက် နေပါတယ်။;teacher, school: A school-teacher lives (alone) in the lower floor.;pol.

učitel ("zručný" (v bytí) učitelem");ဆရာသမား(တစ်ဦး);teacher ("skillful" (in being) teacher");sg.

učitel (jen pro laiky);ဆရာ(တစ်ဦး);teacher (only for lay people);sg.

učitel (jen pro mnichy);ဆရာ(တစ်ပါး);teacher (only for monks);sg. mn.

učitel (malé skupiny žáků);တရားဆရာ(တစ်ဦး);teacher (of a small group of students);sg. unpl. col.

učitel (mnich, obvykle opat kláštera, "velký učitel");ဆရာတော်(တစ်ပါး);teacher (monk, usually the abbot or chief monk of a monastery, "great teacher");sg.

učitel (mnich): Nenalezl jsem tam (toho) vhodného učitele (mnicha).;ဆရာတော်: အဲဒီမှာ ငါနှင့် သင့်တော်တဲ့ဆရာတော် မတွေ့ခဲ့ပါဘူး။;teacher (monk): I didn't find the proper teacher (monk) there.;p.s. pol.

učitel (muž, "školní učitel");ကျောင်းဆရာ(တစ်ယောက်);teacher

(male, "school teacher");sg.

učitel (užíváno jakožto titul před jmény mužských učitelů);ဆရာ;teacher (used as title for names of male teachers);pref.

učitel (užíváno jakožto titul před jmény učitelek);ဆရာမ;teacher (used as title for names of female teachers);pref.

učitel na kurzu ("mistř linie" učení");သင်တန်းဆရာ(တစ်ယောက်);teacher, course ("master² (of) line" (of) teaching");sg.

učitel na univerzitě (univerzitní profesor, "univerzitní učitel");တက္ကသိုလ်ဆရာ(တစ်ယောက်);teacher, university (male lecturer, "university teacher");sg.

učitel, velký: Musím být šťastný (a) rozradostněný, poněvadž jsem si teď vzal (~ "sebral") učitele nebo staršího bratra.;ဆရာတော်: တပည့်တော် ခုန့် ဆရာတစ်ပါး သို့မဟုတ် အကိုတစ်ယောက် ကောက်ရသလို ဝမ်းသာပီတိဖြစ်ရပါတယ်။;teacher, big: I must be happy (and) joyful, as (I) have picked up now a teacher or an elder brother.;pol. utmn.

učitel: dobrý učitel;ဆရာသမား: ဆရာသမားကောင်း (~ "ဆရာကောင်း သမားကောင်း");teacher: good teacher;

učitel: fotka učitele (CZ col.);ဆရာ: ဆရာ့ဓါတ်ပုံ;teacher: photo of teacher;n.

učitel: Jsem učitel.;ဆရာ: ကျွန်တော် ဆရာပါ။;teacher: I am a teacher.;pol.

učitel: Jsou můmi učiteli, aby mi dali znalost Dhammy.;ဆရာ: တရားအသိဉာဏ် ပေးတဲ့အတွက် ကျွန်တော်ရဲ့ ဆရာတွေပါ။;teacher: (They) are my teachers to give me knowledge of Dhamma.;pol.

učitel: malíř učitel;ဆရာ: ဆရာဖြစ်တဲ့ပန်းချီဆရာ;teacher: painter teacher;

učitel: Odpusťte (mi), učiteli.;ဆရာ: ခွင့်လွှတ်ပါ ဆရာ။;teach: Forgive (me), teacher.;imper. pol.

učitel: Potkal velice dobré učitele a ...;ဆရာ: သိပ်ကောင်းတဲ့ ဆရာတွေကို တွေ့ပြီး;teacher: Having met very good teachers ...;p.p.

učitel: Ten učitel je pan Praděp.;ဆရာ: အဲဒီဆရာ ဦးပြဒိပ်ပါ။;teacher: That teacher is Mr. Pradeep.;pol.

učitel;ဆရာကို;teacher, to;sg. acc.

učitelka;ဆရာမ;teacher;sg. f.

učitelka (žena, "školní učitelka");ကျောင်းဆရာမ(တစ်ယောက်);teacher (female, "school teacher");sg. f.

učitelka na univerzitě (univerzitní profesorka, "univerzitní učitelka");တက္ကသိုလ်ဆရာမ(တစ်ယောက်);teacher, university (female lecturer, "university teacher female");sg. f.

učitelka: Jste učitelka?;ဆရာမ: ခင်ဗျား ဆရာမလား။;teacher (female): Are you a female teacher?;inter. um.

učitelský, být ("srazit-dolů" psaní");စာချ;teaching, be ("strike-down" writing");T

učitelský, být: V naší skupině jsou učitelští mniši, kteří dostali první (místo) v celé zemi.;စာချ: တပည့်တော်တို့ ဂရုထဲမှာ တစ်နိုင်ငံလုံးပထမရ စာချကိုယ်တော်(သံဃာ)တွေ ရှိပါတယ်။;teaching, be: In our group there are the teacher-monks who won (~ "got") first (place) in whole the country.;pol. ubmn. mn.

úcta: Dámy a pánové! ("Vy, úctyhodní pánové a

dámy.);လေးစား: လေးစားအပ်တဲ့ လုပ်သားပြည်သူများ ခင်ဗျား;;respect: Ladies and gentlemen! ("You, respectable men and women.");imper.

úctě k, mluvit v ("jít-za-hranice¹ (ve) chválení^o");ချီးကျူး;honor of, speak in ("go-beyond¹ (in) praising^o");T

uctít;ကန်တော့;obeisance, pay;T

uctít (uctít dotknutím se čela sevřenými dlaněmi, "uložit¹ (na) hlavu^o");ဦးတင်;worship, show (worship by placing one's clasped hands on one's forehead, "place¹ (on) head^o");T

uctít: Aby ho uctil, užívá metafory.;ဂုဏ်ပြု: သူ့ကို ဂုဏ်ပြုတဲ့အနေနဲ့. တင်စားတယ်;;revere: To revere him, (he) uses a metaphor.;

uctít: Ve dnech Tendžanu mladí uctívají starší lidi (kteří) jsou ve vesnici.;ကန်တော့: သင်္ကြန်ရက်တွေမှာ လူငယ်တွေက ရွာထဲမှာ ရိတ်လူကြီးသူမတွေကို ကန်တော့ကြပါတယ်;;obeisance, pay: On the Thin-gyan days youth pay obeisance to the elders (who) stay in the village.;pol.

uctívač ("zatímco² se-spoléhá^o (a) skrývá-se¹");ကိုးကွယ်ရာ(တစ်ပါး၊ တစ်ယောက်);worshipper ("while² relying-on^o (and) concealing¹");sg.

uctívání;ဇူး;worship;n.

uctívat;ကန်တော့;worship;T

uctívat ("mít (a) vypařovat-se¹");ရိခိုး;worship ("have (and) evaporate");T

uctívat ("natáhnout¹ břicho^o (a) natočit-obličej-dolů");ဝမ်းလျားမော့က်;worship ("extend¹ belly^o (and) turn-face-down²");T

uctívat: Lidé si mysleli, že je to duchův (bůžkův) dům a uctívají jej, výsosti.;ပူဇော်: လူတွေက နတ်ကွန်းထင်ပြီး ပူဇော်နေကြပါတယ် ဘုရား;;worship: People thought it to be a spirit-house and worship it, majesty.;pol.

uctívat: Uctívejme!;ကန်တော့: ကန်တော့ကြပါစို့ ဗျီး;worship: let's worship!;imper. col. um.

uctivě: Uctivě následuji (to náboženství) věříce a přijímající.;လေးလေးစားစား: ယုံကြည်သက်ဝင်စွာနဲ့ လေးလေးစားစားကိုးကွယ်တာပါ;;respectfully: (I) respectfully follow (the religion) believing (and) accepting.;pol.

úctu, vzdát;ပူဇော်;homage, pay;T

úctyhodný ("který² (má) umístěný¹ respekt^o");လေးစားအပ်တဲ့;respectable ("which² (is) place¹ respect^o");adj.

údajně;မတဲ့ (-မ(ယ်)+တဲ့, put at the end of sentence);reportedly will;suff. adv.

událost;အဖြစ် ° အဖြစ်(တစ်ခု);incident ° event;n. (or) sg.

událost ("dění (a) místo");ဖြစ်ရပ်(တစ်ရပ်);event ("happening (and) place");sg.

událost ("podoba¹ dění^o");ဖြစ်ပုံ(တစ်ပုံ);event ("form¹ (of) happening^o");sg.

událost ("příhoda (a) úpadek");အဖြစ်အပျက်;event ("happening (and) deterioration");n.

událost: historické události zahrnuté v komentářích;အဖြစ်အပျက်: အဋ္ဌကထာမှာ ပါဝင်သော သမိုင်းဆိုင်ရာ အဖြစ်အပျက်များ;event: the historical events included in the commentaries; (or) writ.

udávat;ထွန်း;denote;T

udávat ("označovat (a) ukazovat");ထွန်းပြ;denote ("denote (and)

show");T

udělat;လုပ် ° ပြု;do ° make;T

udělat (~ snížit cenu): Sníž (cenu) (kuličkového) pera na 15 čat.;ထား: ဘောပင်တစ်ချောင်း ဘွေကျပ်ထားပါ;;make (~ reduce price): Make the (ball) pen to 15 kyats.;imper. pol.

udělat ("vytvářet (a) hrát");ဖန်တီး;make ("create (and) play");T

udělat (něco pro někoho) ("dát"): Přečti mi tuto knihu. ("Pro mě tuto knihu čti (a) dej.");ပေး: ကျွန်တော့်ကို ဒီစာအုပ် ဖတ်ပေးပါ;;do (for sb.) ("give"): Read me this book. ("For me this book read (and) give.");imper. pol. um.

udělat (něco pro někoho) ("dát"): Řekni mu za mě. ("Jemu řekni (a) dej.");ပေး: သူ့ကို ပြောပေးပါ;;do (for sb.) ("give"): Tell him for me. ("To him tell (and) give.");imper. pol.

udělat (pro někoho) ("dát"): Umývají (jim) vlasy.;ပေး: ခေါင်းလျှော်ပေးကြပါတယ်;;do (for sb.) ("give"): (They) wash (them) hair. ("(They) give (them) hair washing.");pol.

udělat (pro někoho): Co pro (tebe) mohu (~ "musím") udělat?;လုပ်ပေး: ဘာလုပ်ပေးရမလဲ;;do (for sb.): What can (~ "should") (I) do for you?;inter. fut.

udělat si (přítele, "vyrovnat");ညှိ;make (a friend, "level");T

udělat si (přítele, partnera, "urovnat");ညှိ;make (a friend, partner, "to-level");T

udělat si přítele;မိတ်ဆွေ ဖွဲ့ ° ဖွဲ့ မိတ်ဆွေ;make a friend;T

udělat si přítele: Pokud jsi přibuzný, (pak) děkuji, že jsi (mi) povolil si (mě) udělat přítelem.;ဖွဲ့ မိတ်ဆွေ: ဆွေမျိုးတော်ရင် (~ ဆွေမျိုးတော်ဆက်ရင်း) မိတ်ဆွေဖွဲ့ ခွင့်ပေးတဲ့အတွက် ကျေးဇူးတင်ပါတယ်;;make a friend: If (you) are related, (then) thank (you) for allowing (me) to make (me) a friend.;pol. FB

udělat: stalo se, že (jsem) udělal;လုပ်: လုပ်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်;do: (I) happened to do;p.s.

udeřit (také o čase);ထိုး;strike (also about time);T

údiv;အံ့သြစရာ;amazement;n.

údolí ("mezi¹ horami^o");တောင်ကြား;valley ("between¹ mountains^o");n.

údolí: (To) údolí ("jako-takové") je tak úzké.;တောင်ကြား: တောင်ကြားလေးက ကျဉ်းလိုက်တာ;;valley: The valley ("itself") is so narrow.;

udržovat ("prospívat"): ("Je to (tak, že)") účastí na Národním Dnu každý rok, by se měl (každý) vždy snažit udržovat (~ "prospívat") vlasteneckého ducha.;ရင်သန်း အမျိုးသားနေ့ကို နှစ်စဉ်ကျင်းပကာ မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ်ထားဝစဉ် ရင်သန်းအောင် ကြိုးပမ်းရမည်ဖြစ်ပါသည်;;maintain ("prosper"): ("It is, that") attending the National Day every year, (one) should try to always maintain (~ "prosper") (own) national spirit.;pol. writ.

udržovat ("starat-se-o (a) držet");ထိန်းသိမ်း;maintain ("look-after (and) hold");T

udržovat všímavost ("praktikovat¹ pamatování^o");မှတ်လေ့;keep mindfulness ("practise¹ remembering^o");T

udržovat: Udržuj si (své) mládí.;ထိန်းသိမ်း: နုပျိုခြင်း(ကို) ထိန်းသိမ်းပါ;;maintain: Maintain (your) youthfulness.;imper. pol.

uhašený, být;ငြိမ်း;extinguished, be;l

uhašený: Pane, ("já") jsem teta tohohle uhašeného světla.;ငြိမ်း: ကျွန်မ ဒီငြိမ်းလင်း၏ အဒေါ်ပါ ရင်;;extinguished: Sir, I am aunt of this extinguished light.;pol. idi.

úhel pohledu ("roh¹ pohledu⁰");ရှုထောင့်;point of view ("corner (of) view⁰");n.
 uhladit;ဖေ;flatten;T
 uhlí ("krev¹ ohně⁰");မီးသွေး;coal ("fire's blood");n.
 uhlí: Ke grilování masa se používá uhlí.;မီးသွေး: အသားကင်ဘို့ မီးသွေးကို သုံးကြတယ်။;coal: To barbecue meat is (~ "are") used coal.;
 uhodit;ထု ° ခ ° ချ ° တွယ် ° ရိုက်;strike ° hit;T (or) T col.
 uhodit (o hodinách a čase);ထိုး;strike (about clock and time);T
 uhodit (o hodinách a čase): pět hodin pět minut ("pátá hodina uhodila (a) pět minut");ထိုး: ရက်နာရီထိုးပြီး ငါး မိနစ်;strike (about clock and time): five minutes after five ("Fifth hour is struck (and) five minutes");
 úhoř ("rybí veverka");ငါးရုဉ်း(တစ်ကောင်);eel ("fish squirrel");sg.
 uhozen, být (silou, "dotknout-se (a) dotknout-se");ထိခိုက်;hit, be (with force, "touch (and) touch");l
 ujet (někomu autobus, letadlo atd., "nechytit (a) následovat");မမီလိုက်(ဘူး);miss (a bus, a plane etc., "not catch (and) follow");T
 ujištěný, být ("snižovat mysl");စိတ်ချ;assured, be ("lower (the) mind");l
 ukázat;ညွှန် ° ပြ;show;T
 ukázat cestu (také jako idiom);လမ်းညွှန်ပေး;show way (also as idiom);T
 ukázat příklad ("ukázat² (a) vzít³ standardní¹ podobu⁰");ပုံစံပြရ;show example ("show² (and) take³ standard¹ form⁰");T
 ukázat prstem ("píchnout¹ ukazováčkem⁰ (a) ukazat²");လက်ညှိုးထိုးပြ;point finger ("prick¹ (by) index-finger⁰ (and) show²");T
 ukázat prstem ("píchnout¹ ukazováčkem⁰");လက်ညှိုးထိုး;point finger ("prick¹ (by) index-finger⁰");T
 ukázat se;ပေါ်;show (up);l
 ukázat se: S moderní módou se ukazuje (i) pupek.;ပေါ်: ခေတ်ပေါ်နဲ့ ချက်ပေါ်နေပြီ။;show (up): With modernity, the navel shows up.;jk. col.
 ukázat vlastní síly ("ukázat¹ příbuzným⁰, ukazat³ (svému) druhu²");ဆွေပြမျိုးပြ (from ဆွေပြမျိုးပြ);show one's powers ("show to relatives⁰, show³ (to one's) kind²");T col.
 ukázat vlastní síly ("ukázat¹ zlato⁰, ukazat³ (svůj) druh²");ဆွေပြမျိုးပြ (from ဆွေပြမျိုးပြ);show one's powers ("show¹ gold⁰, show³ (one's) kind²");T col.
 ukázat vlastní síly: Jdi (a) ukaž (vlastní) síly. Kde jsi lepší?;ဆွေပြမျိုးပြ: ဆွေပြမျိုးပြသွား (~ ဆွေပြမျိုးပြသွား)။ ဘယ်နေရာသာတာလဲ။ ° ဆွေပြမျိုးပြ: ဆွေပြမျိုးပြသွား (~ ဆွေပြမျိုးပြသွား)။ ဘယ်နေရာသာတာလဲ။;show one's powers: Go (and) show (your) powers. Where are (you) greater?;inter. sl.
 ukázat: Poněvadž nemám dobré zuby, ukazuji (je) zubaři.;ပြ: ကျွန်မ သွားတွေမကောင်းလို သွားဆရာဝန်ဆီမှာ ပြနေတယ်။;show: As my teeth are not good, I show (~ "am showing") (them) to the dentist.;cont. uw.
 ukázat: ukázaný, aby byl evidentní;ပြ: ပေါ်လွင်အောင်ပြတဲ့;show: shown to be evident;
 ukázat: Ukazuje (svou) paži.;ပြ: လက်မောင်းကို ပြတယ်။;show:

(He) shows (his) arm.;
 ukazovat;ထွန်း;indicate;T
 ukazovat ("označovat (a) ukazovat");ထွန်းပြ;indicate ("denote (and) show");T
 ukazovat (se): Zastaví vozidla před pódiem a ("ukazující (se)") tancují.;ပြ: ကားတွေကို စင်ရေမှာ ရပ်ပြီး ကပြကြပါတယ်။;exhibit: (They) stop the vehicles in front of the stage and ("exhibiting") (they) dance.;pol.
 ukazovat prstem: Děvče ukazuje prstem na svého (staršího) bratra.;လက်ညှိုးထိုးပြ: သူမရဲ့အကိုကို ကောသလေးက လက်ညှိုးထိုးပြနေတယ်။;point finger: The girl is pointing finger to ("(and) showing") her (elder) brother.;cont.
 ukazovat: ukazovací slovo;ညွှန်ပြ: ညွှန်ပြပုဒ်;point out: the word (which) points out;
 ukládat (na počítači): Ode dneška si (to) budu ukládat na (~ "ve") svém počítači.;သိမ်းထား: ဒီနေ့မှစပြီး ကျွန်တော်ရဲ့ကွန်ပျူတာမှာ သိမ်းထားပါတော့မည်။;save (in computer): From today onwards (I) will save (it) in my computer.;fut. writ.
 uklidit ("hezky zlepšit");သင်သင်ရင်ရင်ပြုပြင်;tidy up ("nicely improve");T
 uklidnit se (~ "snížit"): Nemělo by se na mysl moc tlačit. Uklidněním (~ "snížením") je třeba být klidný.;လျော့: စိတ်ကို တင်းမထားရဘူး။ လျော့ထားမှ အေးချမ်းမှာပေါ့။;calm down ("down": (One) should not put (much) pressure on (one's) mind. Having (calmed) down, one should be in peace.;col.
 uklidnit se ("snížit");လျော့;calm down ("down");T
 uklidnit se ("snížit¹ mysl⁰");စိတ်ချ;calm down ("lower¹ mind⁰");T
 uklidnit se: Uklidni se!;စိတ်ချ: စိတ်ချပါ။;calm down: Calm down!;imper. pol.
 úkol ("domácí psaní");အိမ်စာ(တစ်ပုဒ်);homework ("home writing");sg.
 úkol ("povinnost", "zodpovědnost (a) zátěž");တာဝန်(တစ်ခု);assignment ("duty", "responsibility (and) burden") ° homework ("duty", "responsibility (and) burden");sg.
 úkol ("práce (a) povinnost");လုပ်ငန်း(တစ်ခု);job ("work (and) duty");n.
 úkol ("práce");အလုပ်(တစ်ခု);assignment ("work") ° homework ("work");sg.
 úkol, universitní ("universitní psaní");တက္ကသိုလ်စာ;assignment, university ("university writings");pl.
 úkon ("pracovat (a) zastavit");လုပ်ရပ်;action ("work (and) stop");n.
 ukončený;ပြီးပြီ;finished;adj.
 ukončit;ကုန် ° ပြီး;finish ° end;l (or) T
 ukončit ("konečně uhasit");အဆုံးသတ်;end ("finally quench");
 ukončit zcela;ပြီးထား;finish completely;T
 ukončit: Meditace je zcela ukončena.;ပြီးဆုံး: ဘာဝနာလုံးဝပြီးဆုံးတယ်။;finish: The meditation is completely finished.;
 ukončit: ukončit naznačení té zmínky;ကုန်: ထိုအနက်ကို ထွန်းကုန်သည်;finish: finish denoting that mention;
 ukrást ("ukrást (a) běžet");ခိုးပြေး;steal ("steal (and) run");T
 ukryt;ဖုံး;conceal;T
 ulejšvárna (CZ col., snadný úkol, "snadné

dítě");အလွယ်ကလေး;cinch (easy task, "easy child");n.
 ulice;လမ်း(တစ်သွယ်၊ တစ်လမ်း) ° လမ်း(တစ်ခု);street ° road;sg.
 ulice: Na ulicích každého města je možno spatřit hraní s vodou.;လမ်း: မြို့တိုင်း လမ်းတွေပေါ်မှာ ရေကစားနေတာ တွေ့နိုင်ပါတယ်။;street: On the streets of every town can be seen the water-playing.;pol.
 ulice: Žiji v ulici Anoyatha.;လမ်း: အနော်ရထာလမ်းမှာ နေပါတယ်။;road: I live in Anoyatha road.;
 uložit;ထား;put ° place;T
 uložit (mimo);လှောင်;store away;T
 uložit (něco někde);ထား;keep (sth. somewhere);T
 uložit (také na počítači, "sbírat (a) upevňovat");သိမ်းထား;save (also in computer, "collect (and) fix");T
 umělec;ဗဂျီ(တစ်ယောက်) (from ပန်းချီဆရာ);artist;sg. der.
 umělec ("mistr² (ve) zvdání¹ květin");ပန်းချီဆရာ(တစ်ယောက်);artist ("master² (in) lifting¹ flowers");sg.
 umělec ("zdatný² (v) jemné⁰ moudrosti¹");အနုပညာသမား(တစ်ယောက်);artist ("proficient² (in) tender⁰ wisdom¹");sg.
 umělecká díla ("jemné-umění ruční práce");အနုပညာလက်ရာ;artcraft ("fine-arts handiwork");n.
 umělecká díla: Dále, jsou tam také starověká umělecká díla.;အနုပညာလက်ရာ: ပြီးတော့ ရေးဟောင်းအနုပညာလက်ရာတွေလဲ ရှိပါတယ်။;artcraft: Then, there are also ancient artcrafts.;col. pol.
 umět;တတ်;can (be able to);I
 umět (~ "být-dovedný"): Neumím moc anglicky. ("Nejsem dovedný v angličtině.");ကျွမ်းကျင်: အင်္ဂလိပ်လို မကျွမ်းကျင်ပါဘူး။;skilled in, be : (I) am not skilled in English.;pol.
 umět: Ještě (Barmsky) moc (dobře) neumím ("mluvit").;တတ်: သိပ်မပြောတတ်သေးပါဘူး။;can: (I) still cannot speak much (well in Burmese).;pol.
 umět: Neumím (anglicky). ("I) cannot speak (anglicky).";တတ်: မပြောတတ်ပါဘူး။;can: (I) cannot speak (English).;
 umět: poněvadž vidím, že umíš mluvit a psát;နိုင်: ပြောဆိုရေးသားနိုင်တာမြင်လို့;can: as (I) see, that (you) can speak and write;
 umět: Pořád neumím číst (Barmsky).;တတ်: မဖတ်တတ်သေးပါဘူး။;can: (I) still cannot read (in Burmese).;pol.
 umět: později až budu umět mluvit Myanmar;တတ်: နောက်မြန်မာ စကားပြောတတ်တဲ့အခါ ;can: later when I can talk in Myanmar (language);
 umět: Protože neumím anglicky, vysvětlování bude náročné.;တတ်: အင်္ဂလိပ်လို မတတ်တော့ ပြောပြလိုခက်မယ်။;can: Because (I) can't (talk) in English, explaining will be difficult.;fut. col.
 umět: Umím trochu anglicky, ale moc, (to) neumím.;တတ်: အင်္ဂလိပ်စကားက နည်းနည်းပါးပါးတော့ တတ်ပါတယ် အရမ်းတော့ မတတ်ပါဘူး။;can: (I) can (talk) little bit in English, but much (I) cannot (talk).;pol.
 umět: Umím trochu číst (Barmsky).;တတ်: နဲ့ ဖတ်တတ်ပါတယ်။;can: (I) can read (in Burmese) a little;pol. col.
 umět: Umím trochu mluvit barmsky (myanmarsky).;တတ်: ကျွန်တော် မြန်မာစကားနည်းနည်းပြောတတ်ပါတယ်။;can: I can talk in

Myanmar language little bit.;pol. um.
 umí: Moje manželka umí velice dobře vařit rýži a omáčky.;တတ်: ကျွန်တော့်ဇနီးက ထမင်းဟင်း ကောင်းကောင်းချက်တတ်ပါတယ်။;can: My wife can cook rice and curry very well.;pol. um.
 umístění;အရပ်;location;n.
 umístění ("stav (a) umístění");အနေအထား;placement ("state (and) placement");n. writ.
 umístit;တည် ° သွင်း;place ° set (emplace);T
 umístit pod něco;နှီး;place under sth.;T
 umožnit: Vkutku, zpřístupňuji tu webovou stránku.;ထည့်ပေး: website ထည့်ပေးလိုက်ပါတယ်။;available, make: (I) am, indeed, making the website available.;pol. col.
 umřít;သေ ° ဆုံး;die;I pol. (or) I (or) T
 umřít (~ nežít): Už nežijí. (Oba rodiče) už zemřeli.;ဆုံး: မရှိတော့ပါဘူး။ ဆုံးသွားပါပြီ။;die (~ pass away): (They) do not live any more. (Both parents) have passed away.;p.p. pol.
 umřít ("být-napaden¹ (a) být-zničen");ပျက်စီး;die ("be-attacked¹ (and) be-destroyed");I
 úmyslně ("uvolněný způsob");လျော့နည်း;deliberately ("loose method");adv. col.
 umýt si (pusu);သစ်;wash (one's mouth);T
 umýt si ruce;ဆေး လက်;wash (one's) hands;T
 umýt si vlasy;ခေါင်းလျှော်;wash hair;T
 umýt si: Jdu si umýt obličej.;သစ်: မျက်နှာ သစ်တော့မယ်။;wash (face): (I) am going to wash my face.;fut.
 umývat (také o nádobí);ဆေး;wash (also about kitchen utensils);T
 únava;အပန်း;tiredness;n.
 únava ("těžce unavený {jmenec}");ပင်ပန်းတာ;tiredness ("heavily tired {nouner}");n.
 unavený, být;မော;tired, be;I
 unavený, být ("být) těžce unavený");ပင်မမ်း (WS. from ပင်ပန်း) ° ပင်ပန်း;tired, be ("(be) heavily tired");I (or) I WS.
 unavený, být: Je unavený.;ပင်ပန်း: သူ ပင်ပန်းနေတယ်။;tired, be: He is ("being") tired.;cont.
 unavený, být: Poněvadž jsem nespál dobře, jsem moc unavený. ("Poněvadž můj spánek (byl) nedostatečný, jsem extrémě unavený.");ပင်ပန်း: ကျွန်တော် အိပ်ရေးမဝလို့ အလွန်ပင်ပန်းတယ်။;tired, be: Because I didn't sleep well, (I) am so tired. ("Because my sleep (was) not sufficient, (I) am extremely tired.");um.
 unavený: Jsem unavený.;မော: ကျွန်တော် မောပါ (~ မောတယ် ~ မောပြီ);tired, be: I am tired.;pol.
 únavné, být ("být) velké¹ únavy");အပန်းကြီး;tiresome ("(be of) big¹ tiredness");I
 únavný, být ("únava (je) velká");အပန်းကြီး;tiresome, be ("tiredness (is) big");I
 Unie Barmy ("Myanmarská³ země¹⁰ sesbíraných² (a) ustavených¹ států");ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ;Union of Burma ("Myanmar³ country¹⁰ (of) collected² (and) set-up¹ states");name
 uniforma ("stejný⁰, stejný¹ kompletní³ oděv²");တူညီဝတ်စုံ(တစ်စုံ);uniform ("same⁰, equal¹ complete³ dress²");sg.

uniknout ("odejít¹ ven^o");အပြင်ထွက်;escape ("leave¹ out^o");T
 universita: Tento rok byl ("on") přijat na universitu.;တက္ကသိုလ်:
 ဒီနှစ် သူတက္ကသိုလ်ဝင်ခွင့်ရတယ်။;university: This year he was
 admitted to university.;
 univerzita;တက္ကသိုလ်(တစ်ခု တစ်ဆောင်) °
 တက္ကသိုလ်(တစ်ခု);university ° campus;sg.
 univerzita ("univerzitní budova");တက္ကသိုလ်ဆောင်(တစ်ခု
 တစ်ဆောင်);university ("university building");sg.
 univerzita: Rangúnská Univerzita;တက္ကသိုလ်:
 ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်;university: University of Yangon.;
 univerzita: V ubytovně poblíž univerzity.;တက္ကသိုလ်:
 တက္ကသိုလ်နားက အဆောင်မှာ;university: In the hostel near
 university.;
 únor (měsíc);ဖေဖော်ဝါရီ(လ);February (month);n. E. February
 upadat;ကျ;drop;l
 upadat ("uvolnit (se a) padat");ပြုတ်ကျ;drop ("get-loose (and)
 fall");T
 upadnout (na zem);ခ;fall (on the ground);l
 upadnout do ("upadnout (a) přijít");ကျရောက်;fall into ("fall (and)
 come");l
 upadnout do: Země Myanmaru v roce 1889 upadla ("(a) přišla)
 do stavu anglické podřízenosti.;ကျရောက်: မြန်မာနိုင်ငံသည် ၁၈၈၉
 ခုနှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်တို့၏ လက်အောက်ခံဘဝသို့ ကျရောက်ခဲ့သည်။;fall
 into: The Myanmar country has in the year 1889 fell ("(and)
 came")into the state of English subordination.;p.s. writ.
 upasampadá (dostat vyšší ordinaci, "vstoupit² (do) života¹
 mnicha^o");ရဟန်းဘောင်ဝင်;upasampada (get higher ordination,
 "enter² life¹ (of) monk^o");T
 upevnit;ချဉ်း;fasten;T
 upevnit (také o zlatém plášti pro pagodu);ကပ်;attach (also
 about golden coat for pagoda);T
 úplně;အကျန် ° လုံးလုံး ° အားလုံး;entirely ° totally;adv. (or) adj.
 úplně ("dokola (a) rozsáhle");လုံးလုံးလျားလျား;completely ("all-
 around (and) extensively");adv.
 úplně ("kompletní (a) tlustý");လုံးဝ;totally ("complete (and)
 fat");adv.
 úplně ("plně (a) zcela");အပြည့်အစုံ;entirely ("fully (and)
 completely");adv.
 úplně ("úplně (a) k-něčímu-uspokojení");အပြည့်အဝ;fully ("fully
 (and) to-one's-satisfaction");adv.
 úplně: Je (to) úplně krásné.;အားလုံး: အားလုံးလှတယ်။;completely:
 (It)'s completely beautiful.;
 úplně: Kopíruji (ty) věty ("(a) dávám") úplně ct. Pánovi,
 poněvadž chci, aby měl (to) čtení pohodlnější.;အပြည့်အစုံ:
 အပြည့်အစုံ ကူးပေးတာက ဦးဖင်းအနေနဲ့ ဖတ်ရတာ
 ပိုပြီးအဆင်ပြေစေချင်လို့ပါ။;completely: (I) am copying ("(and)
 giving") the full sentences for the ven. Sir as (I) want (him) to
 have the reading more comfortable.;
 úplně: Úplně (to) dokončuje;လုံးလုံး:
 လုံးလုံးပြီးဆုံးတယ်။;completely: (He) finishes (it) completely.;
 úplněk ("den² plného¹ měsíce^o");လပြည့်နေ့;full moon day ("day²
 (of) full¹ moon^o");n.
 úplněk ("plný¹ měsíc^o");လပြည့်;full moon ("full¹ moon^o");n.
 úplněk: Dodržuji uposatha sílu na (den) úplňku (i) na (den)

novu.;လပြည့်: လပြည့်လကွယ် ဥပုသ်စီလစောင့်တယ်။;full moon: (I)
 observe the Uposatha síla on full moon (day) (and) new moon
 (day).;Bh.
 úplný;ကျန်;complete;adj.
 úplný (má spíše negativní význam, "spotřebovat¹
 limit^o");ကမ်းကျန်;thorough (has neg. connotation, "use-up¹ (the)
 limit^o");T
 úplný, být;စုံ;complete, be;l
 Uposatha (buddhistický svátek, kdy se laici více oddávají
 Buddhistické praxi a studiu);ဥပုသ်;Uposatha (Buddhist festival
 when lay people more dedicate themselves to Buddhist practice
 and study);name P. uposatha (= auspicious festival)
 uposatha den (Buddhistický svátek, který je každý měsíc, dva
 týdny či týden. V tento den obvykle chodí lidé do klášterů,
 následují určitá další pravidla a meditují.);ဥပုသ်နေ့;uposatha day
 (A Buddhist festival, which occurs each month, two weeks or
 one week. On this day usually people go to monasteries, follow
 certain extra rules and meditate.);adv. P. uposatha (=
 auspicious-day)
 Uposatha: Nemám sklon k dodržování (~ "čekání")
 Uposathy.;ဥပုသ်: ဥပုသ်စောင့်လေ့မရှိဘူး။;Uposatha: (I) do not have
 the habit of attending (~ "waiting on") Uposatha.;
 upovídáný, být ("moc¹ povídání^o");စကားများ;talkative, be ("talking
 (is) much");l
 upozornit ("dát¹ pozornost^o");သတိပေး;alert ("give¹ attention^o");T
 upravit (do pořádku);စဉ်း;arrange (in order);T
 upravit (text);တည်း;edit (a text);T
 uprchlický tábor ("trpitský kemp");ဒုက္ခသည်စခန်း;refugee camp
 ("sufferer's camp");sg. P. dukkha (= suffering)
 uprchlický tábor: Protože touhle dobou jsem přijela a žiji v
 uprchlickém táboře.;ဒုက္ခသည်စခန်း: ကျွန်မ လောလောဆယ်
 ဒုက္ခသည်စခန်းထဲ ရောက်နေလို့ပါ။;refugee camp: Because for the
 time being (I) have arrived and stay in the refugee camp.;pol.
 uw.
 uprchnout (se ženou od rodičů): Po uprchnutí s ženou (od
 rodičů), hned jak přijdeš, starej se (~ "hledej (a) krm") o
 ní.;တောင်ခိုး: မိန်းမတောင်ခိုးလာပြီဘဲ ရာကျွေးပေါ့ ဗျ;elope: Having
 eloped the woman ("(and) just come"), care for (~ "search
 (and) feed") her.;imper. sl.
 uprchnout (se ženou): Uprchne (a) přijde (s ní) po tom, co se
 stane jeho ženou.;ခိုးလာ: မိန်းမကျတော့ ခိုးလာတယ်။;elope: (He)
 elopes (and) comes after (he made) a woman (his) wife (~
 girlfriend).;T sl.
 upřednostňovat;အကြိုက်ဆုံး;favor;T
 upřesnit (co se má dělat či následovat);ပြဋ္ဌာန်း;specify (to do or
 follow sth.);T S. prasthāna
 uprostřed ("v¹ prostředku^o");အလယ်မှာ;middle, in the ("in¹
 middle^o");adv.
 uprostřed: Miminko je uprostřed.;အလယ်မှာ: ကလေးက အလယ်မှာ
 ရှိတယ်။;middle, in the: The baby is in the middle.;
 upustit;ချ;drop;T
 upustit (z rukou, "uvolnit-se (a) padat");လွှတ်ကျ;fall (from hands,
 "get-free (and) fall");l
 upustit: Upuštěná skleněná konvice se nerozbila.;လွှတ်ကျ:

လွတ်ကျခဲ့တဲ့ ဖန်ကုန်က မကွဲဘူး။;drop: The dropped glass jug did not get broken.;	strength° {nouner}²°);n.
uráženy, být;ငွေယူ;offended, be;l	úsilí ("snažit-se (a) usilovat {jmenec}");ကြိုးစားအားထုတ်မှု;effort ("try (and) strive {nouner}");n.
urazit se: Neuraž se.;ငွေယူ; ငွေမယူပါ။;offended, be: Don't be offended.;imper. pol.	úsilí, vynaložit;ကြိုးစားထား;effort, put forth;T
určený, být (aby se stal v budoucnu);အလောင်း;destined, be (to become in future);l	úsilí, vynaložit (usilovat, "odstraňovat¹ energii");အားထုတ်;effort, make (strive, "remove¹ energy");T
určitě;တကယ် ° လိမ့် ° သေချာပေါက် ° သေချာပေါက်;for sure ° certainly;adv. col. (or) suff. (or) adv.	úsilí, vynaložit: vynakládám úsilí abych meditoval;ကြိုးစားထား: ဘာဝနာပွားရန် ကြိုးစားထားပါတယ်။;effort: put forth: (I) put forth effort to meditate.;pol.
určitě bude;လိမ့်မယ်;certainly will;suff. fut.	úsilí: Moje pevné rozhodnutí mi pomáhá pokračovat v mém úsilí.;ကြိုးစားအားထုတ်မှု: ငါ့ရဲ့ ကြိုးစားအားထုတ်မှုတွေကို ငါ့ရဲ့ ဆုံးမာတဲဆုံးဖြတ်ချက်တွေက ဆက်လက်ကူညီနေမှာပဲ။;effort: My strong determination helps me to continue in my effort.;col.
určitě bude: ("Jistě") uvidíš stát Myanmar.;လိမ့်မယ်: မြန်မာနိုင်ငံကို တွေ့ပါလိမ့်မယ်။;certainly will: (You) will ("certainly") see the country of Myanmar.;fut. pol.	cont.
určitě: Chlapec určitě hodí míčem.;လိမ့်: ကောင်လေးက ဘောလုံးကို ဖတ်လိမ့်မယ်။;certainly: The boy will certainly throw the ball.;fut.	usilovat;ကြိုးစား;strive;T
určitě: Jak se máš? ("Jsi určitě zdravý?");ရဲ့: နေကောင်းရဲ့လား။;for sure: How are you? ("Are (you) healthy, for sure?");inter.	usilovat ("odstraňovat¹ energii");အားထုတ်;strive ("remove¹ energy");T
určitý, be ("ořezat (a) padat");တိကျ;particular, be ("trim (and) fall");l	usilovat ("usilovat (a) kopat");ရုန်းကန်;struggle ("struggle (and) kick");T
úředník ("psát {jmenec}");စာရေး(တစ်ယောက်);clerk ("write {nouner}");sg.	usilovat (dosáhnout, "praktikovat¹ (pro) naplnění");ဖြည့်ကျင့်;strive (to attain, "practice¹ (to) fill");T
úředník (osoba ve službě králi či státu, "(který) nosí² králový° záležitosti");မင်းမှုထမ်း(တစ်ယောက်);officer (person in service of a king or state, "(who) carries² king's° issues");sg.	usilovat (hodně);စင်း;strive (hard);T
úředník, státní ("nosi² povinnosti¹ vlády");အစိုးရအမှုထမ်း(တစ်ယောက်);civil servant ("carries² duties¹ (of) government");sg.	usilovat (o dosažení, "snažit-se hodně, hledat (a) pátrat");ကြိုးစားရာဇွေ;strive (to get, "try much, search (and) seek");T
úroveň ("úroveň (a) stupeň");အဆင့်အတန်း;level ("level (and) grade");n.	usilovat o pokrok ("vystupovat (a) kráčet");တက်လှမ်း;strive for advancement ("ascend (and) step");T
úroveň (něčí, "kvalita¹ ruky");လက်ရည်(တစ်ခု);level (of someone, "hand quality");sg.	usilovat: Měli bychom usilovat abychom úspěšně dosáhli Arahantství.;ကြိုးပမ်း: ငါတို့ အရဟန္တာဘဝ အောင်မြင်စွာ ရယူဖို့အတွက် ကြိုးပမ်းသင့်ပါတယ်။ (~ ရဟန္တာအဖြစ်ကို အောင်မြင်စွာ ရယူဖို့အတွက် ငါတို့အားလုံး ကြိုးပမ်းသင့်ပါတယ်။);strive: We should strive in order to successfully attain Arahanthood.;pol.
úroveň: něčí úroveň;လက်ရည်: တစ်ယောက်ယောက်ရဲ့ လက်ရည်;level: somebody's level;	usilovat: Skutečně usiluje. ("Usiluje o skutečnou zkušenost.");အားထုတ်:
úroveň: úroveň je vysoká;အဆင့်အတန်း: အဆင့်အတန်းမြင့်တယ်။;level: the level is high;	တကယ်လက်တွေ့တရားအားထုတ်တယ်။;strive: (He) strives (for) real ("experience").;
urovnat;ပေ ° ရင်း;settle ° flatten;T	usilovat: Začal usilovat, aby jich dosáhnul.;ကြိုးပမ်း: အဲဒါများ အောင်မြင်ဖို့ စပြီး ကြိုးပမ်းခဲ့ပါတယ်။;strive: (He) started to strive to attain them.;p.s. pol.
urovnat (dluh či účet, "vyjasnit");ရင်း;settle (a debt or bill, "brighten");T	uskutečněný, být;ပိုင်;accomplished, be;l
urovnat (zaplatit);ချေး;settle;T	uskutečnit ("naplnit (a) dosáhnout");ပြည့်မြောက်;accomplish ("fill (and) reach");T
úrovni, být na jiné ("kvalita¹ ruky° (je) odlišná²");လက်ရည်ကွာ;level, be at a different ("hand quality (is) different");l	uskutečnit ("nést-v-ruce (a) nést-na-hlavě");ဆောင်ရွက်;carry out ("carry-in-hand (and) carry-on-head");T
úrovni, být na stejné ("kvalita¹ ruky° (je) stejná²");လက်ရည်တူ;level, be of same ("hand quality (is) same");l	uskutečnit: Byl schopen uskutečnit (ten magický) skutek (i) bez (pohybu) ruky.;စွမ်းဆောင်: လက်မပါဘဲ အဲဒီ လုပ်ရပ်ကို စွမ်းဆောင်နိုင်လာပါတယ်။;accomplish: (He) was able to accomplish that feat without (movement of) hand.;pol.
USA ("sbírka³ ustavených² amerických° států²);အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု;USA ("collection³ (of) set-up² American° countries¹");n.	uskutečnit: Nejen to, také řekl, že ví, jak ten záměr uskutečnit.;ပြည့်မြောက်: ဒါတွင်မက အဲဒီစေတနာကို ဘယ်လိုပြည့်မြောက်ရမလဲဆိုတာကိုပါ သိသည်ဟု သူပြောခဲ့သည်။;fulfill: Not only that, he also said ("that") ("he") knows how to fulfill that intention.;p.s. writ. pol.
úsek;တိုင်း(တစ်တိုင်း);division;sg.	ušlechtilý;နိုဘယ်; noble;adj. E. noble
uš;နားများ;ears;pl.	
uší ("ušní listy {pl.}");နားရွက်များ;ears ("ear leafs {pl.}");pl.	
uší: Osel má velice dlouhé uši.;နားရွက်: မြည်းက နားရွက်ရည်ကြီး ရှိတယ်။;ears: The donkey has very long ears.;	
úsilí ("odmítnout¹ sílu° {jmenec}²");အားထုတ်မှု;effort ("reject¹	

ušlechtilý (užíváno spíše coby čitatel);ပါး;noble (used rather as num. class.);pow.
 ušlechtilý, být;မြင့် ° မြတ်;noble, be ° lofty, be (“high”);I
 ušlechtilý, být (“vysoký (a) ohromný”);မြင့်မား;lofty, be (“high (and) grand”);I
 ušlechtilý, být (“vysoký (a) ušlechtilý”);မြင့်မြတ်;noble, be (“high (and) noble”);I
 ušlechtilý, být: Odevzdává se pro dosažení (toho) ušlechtilého cíle.;မြင့်မြတ်: မြင့်မြတ်သည်ရည်ရွယ်ချက်ကို အောင်မြင်အောင် တွက် နှစ်မြှုပ်ထားတယ်။;noble, be: (He) dedicates (himself) for the attainment of the noble purpose.;
 ušlechtilý: pět (“ušlechtilých”) pravidel;ပါး ငါးပါးသီလ;noble: five (“noble”) precepts;
 ušlechtilý: Ušlechtilá mysl znamená vynikající stav mysli.;မွန်မြတ်: မွန်မြတ်စိတ်ဆိုတာ သာလွန်တဲ့ (~ အကောင်းဆုံး) စိတ်ကူးပါ။;noble: Noble mind means the excellent state of mind.;pol.
 ušlechtilý: ušlechtilá pravda přednesená Buddhou;မြတ်: ဗုဒ္ဓဟောကြားမြတ်တရား။;noble: the noble truth preached by the Buddha;Bh.
 ušlechtilý: ušlechtilý život;မြင့်မြတ်: မြင့်မြတ်ဘဝ။;noble: noble life;
 ušlechtilý: Zvířata nejsou tak ušlechtilá jako lidé.;မြင့်မြတ်: တိရစ္ဆာန်တွေဟာ လူတွေလောက် မမြင့်မြတ်ဘူး။;noble: Animals are not as noble as people.;
 usmívat se;ရယ် [y] ° ပြုံး;smile;T
 usmívat se: kdyby se na obrázku usmívala.;ပြုံး ပုံထဲတွင် ပြုံးနေရင်;smile: if (she) were smiling in the picture;
 usmívat se: Prostě se pořád usmívám.;ပြုံး အမြဲတမ်းပဲ ပြုံးနေလိုက်ပါ။;smile: (I) am just always smiling.;pol. cont.
 usmívat se: Protože jsem šťastná, směji se.;ရယ် ကျွန်မ ပျော်လို့ ရယ်နေတာပေါ့။;smile: Because I am happy, (I) am smiling.;col. cont. uw.
 úspěch;ဇေယျ;success;n. un.
 úspěch (“vidět úspěch” {jmenec}²);အောင်မြင်မှု;success (“see¹ success⁰ {nouner}²”);n.
 úspěch: Tenhle člověk má úspěch.;ပေါက်ပေါက်ရောက်ရောက်: ဒီလူက ပေါက်ပေါက်ရောက်ရောက်ရှိတယ်။;success: This person has success.;
 úspěch! (“prolomit, prolomit, dojít, dojít”);ပေါက်ပေါက်ရောက်ရောက်;success! (“breach, breach, arrive, arrive”);interj.
 úspěšně;အောင်မြင်စွာ;successfully;adv.
 úspěšně, udělat (udělat, “být-schopný (a) provést”);စွမ်းဆောင်;successfully, do (“be-able (and) perform”);T
 úspěšně: Ú Aun Zeyya spolu se svými šedesáti osmi pokrevními přáteli se dokázal úspěšně ubránit zatímco (je) vedl.;အောင်မြင်စွာ: ဦးအောင်ဇေယျသည် သွေးသောက်ရဲဘော် ခြောက်ကျိပ်ရပ်ယောက်နှင့်အတူ ဦးစီးကာ အောင်မြင်စွာ ခုခံတွန်းလှန်နိုင်ခဲ့သည်။;successfully: U Aung Zeyya together with his sixty-eight blood comrades could successfully resist while being the leader (~ “while leading”).;p.s. writ.
 úspěšně: úspěšně dosáhnout;အောင်မြင်စွာ: အောင်မြင်စွာ ရယူတယ်။;successfully: successfully attain;

úspěšný, být;အောင် ° နိုင်;successful, be;col. (or) I
 úspěšný, být (“dobýt (a) vidět”);အောင်မြင်;successful, be (“conquer (and) see”);I
 úspěšný, být (“vidět úspěch”);အောင်မြင်;successful, be (“see¹ success⁰”);I
 úspěšný, být: Možná (budu) úspěšný.;အောင်မြင်: အောင်မြင်ပါလိမ့်မယ်။;successful, be: (I) may be successful.;fut.
 úspěšný, být: Poněvadž (jsem) napsal téměř všechno co jsem se naučil, bylo psaní (na zkoušce) úspěšné.;အောင်မြင်: သင်ယူထားတာတွေ အားလုံးနီးပါးလောက် ရေးခဲ့လို့ အောင်မြင်ပါတယ်။;successful, be: As (I) wrote almost all what (I) have learned, the writing (at examination) was successful.;p.s. pol.
 úspěšný, být: Stal jsem se úspěšným jakožto podnikatel.;အောင်မြင်: ကုန်သည်အဖြစ်နှင့် အောင်မြင်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။;successful, be: (I) became successful as a businessman.;p.s. pol.
 úspěšný: Bylo (to) úspěšné.;အောင်မြင်: အောင်မြင်သွားပြီ။;successful, be: (It) was successful.;p.p.
 uspět (“vidět úspěch”);အောင်မြင်;succed (“see¹ success⁰”);T
 uspět (“vzít (a) vlastnit”);သိမ်းယူက်;succeed (“take (and) own”);T
 uspět (uspět, “uspět (a) vidět”);အောင်မြင်;get ahead (succeed, “succeed (and) see”);I
 uspět: Prošel vstupní zkouškou na univerzitu. (“Uspěl (a) dostal povolení (ke) vstupu na univerzitu.”);အောင်မြင်: တက္ကသိုလ်ဝင်ခွင့်အောင်မြင်တယ်။;succeed: (He) passed the entrance examination of the university. (“(He) succeeded (in getting) permission to enter university.”);
 uspokojivě (“co³ prázdná° tvář¹ (dokáže) vzít²”);အားပါးတရ;satisfactorily (“what³ empty° cheek¹ (can) take²”);adv.
 uspokojivé: (Je to) uspokojivé.;အဆင်ပြေ: အဆင်ပြေတယ်။;satisfactory, be: (It) is satisfactory.;
 uspokojivě: Pokud máš něco k nabídnutí, pak (to) můžeš uspokojivě nabídnout. (Ize zaslechnout coby radu oslavenci narozenin);အားပါးတရ: ကျွေးချင်တာရှိရင် အားပါးတရ ကျွေးနိုင်ပါတယ်။;heartily: If (you) have something (you) want to offer, (then you) may offer (it) heartily. (may be heard as an advice on one’s birthday);col. pol.
 uspokojivý, být (“stav je-uspokojivý”);အဆင်ပြေ;convenient, be (“condition is-satisfactory”);T
 uspokojivý: Kéž je tvé meditování uspokojivé (a) příjemné.;အဆင်ပြေ: တရားအားထုတ်တာ အဆင်ပြေချောမွေ့ပါစေ။;satisfactory: May (your) meditating be satisfactory (and) pleasant.;w. pol.
 uspořádaně;တစုတစည်း;organizingly;adv.
 uspořádat (“seřadit (a) upravit”);စီစဉ် (WS. from စီစဉ်);organize (“line-up (and) arrange”);T WS.
 uspořádat (“seřadit (a) uspořádat-do-pořádku”);စီစဉ်;arrange (“line-up (and) arrange-in-order”);T
 uspořádat (“zarovnat (a) dát”);စီစဉ်;arrange (“line-up (and) give”);T
 uspořádat: Na konci roku 1920 anglická vláda uspořádala otevření Yangonské University.;စီစဉ်: ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်အစိုးရက ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကို ဖွင့်လှစ်ရန်

စီစဉ်သည်။;organize: At the end of the year 1920 the English government organized opening of the University of Yangon.;writ.

uspořádat: při uspořádávání;စီစဉ်: စီစဉ်နေတုန်း;arrange: while arranging;

ústa;နှုတ်(တစ်ပေါက်);mouth;sg.

ústa ("spojené" tváře°);ပါးစပ်(တစ်ပေါက်၊ တစ်ခု);mouth ("connected" cheeks°);sg.

ústa ("tváře (jsou) spojeny");ပါးစပ်(တစ်ခု);mouth ("cheeks (are) connected");sg.

ústa: Mluví ústy.;ပါးစပ်: ပါးစပ်က ပြောတယ်။;mouth: (He) speaks by mouth.;

ústa: Pohnu trochu jazykem v ústech.;ပါးစပ်: ပါးစပ်တွင် လျှာနှင့်နည်းနည်းလှုပ်တယ်။;mouth: (I) move (my) tongue a little in the mouth.;

ustanovit (kým): Říká se, že mu udělil statut Men Yáza a ustanovil ho ministrem.;ခန့်: {မင်းရာဇာ}ဆိုတဲ့ ဘွဲ့ပေးပြီး အမတ် ခန့်သတဲ့;appoint: It is said, that having given him the status of Min Yaza, he appointed him a minister.;

ustanovit (někoho na určité postavení);ခန့်;appoint;T

ústně;နှုတ်ဖြင့်;orally ("by" mouth°);adv.

ustoupit ("zpátky ucuknout");နောက်တွန့်;step back ("back-recoil") ° retreat ("back-recoil");T

ustoupit ("zpátky ustoupit");နောက်ဆုတ်;retreat ("back-retreat");T

ustoupit (vzdálit se);ဆုတ်;retreat (withdraw);T

ústraní (osamocené, utišené, "neplodné" útočiště°);ရပ်မြို့;retreat (secluded, quiet, "barren" refuge°);n.

ústřice;ခရု(တစ်ကောင်);oyster;sg.

ústup, klidný (místo nebo čas na meditaci, "lepší stín°);ရိပ်သာ(တစ်ခု);retreat, peaceful (place or time for meditation, "greater" shadow°);n.

utajit;ဖုံး;hide;T

utečenec ("trpítel");ဒုက္ခသည်(တစ်ယောက်);refugee ("sufferer");sg. P. dukkha (= suffering)

úterý ("den" Marsu°);အင်္ဂါနေ့;Tuesday ("Mars" day°);adv.

úterý: Kdy bude úterý?;အင်္ဂါနေ့: အင်္ဂါနေ့ ဘယ်တော့လဲ (~ ဘယ်ချိန်လဲ)။;Tuesday: When will be Tuesday?;inter. col.

utiskovat ("tlačit (a) tlačít");ဖိနှိပ်;tyrannize ("press (and) press");T

utiskovat: Od té doby anglická vláda různými způsoby utiskovala (a) utlačovala lid Myanmaru (~ "Myanmar")°.ချုပ်ချယ်: ထိုအချိန်မှစ၍ အင်္ဂလိပ်အစိုးရက မြန်မာတို့ကို အမျိုးမျိုးဖိနှိပ် ချုပ်ချယ်ခဲ့ပါသည်။;tyrannize: Since that time, indeed, English government in various ways tyrannized (and) oppressed the Myanmars.;p.s. writ.

utlačovat;ချုပ်ချယ်;oppress;T

utlačovat: Od té doby anglická vláda různými způsoby utiskovala (a) utlačovala lid Myanmaru (~ "Myanmar")°.ချုပ်ချယ်: ထိုအချိန်မှစ၍ အင်္ဂလိပ်အစိုးရက မြန်မာတို့ကို အမျိုးမျိုးဖိနှိပ် ချုပ်ချယ်ခဲ့ပါသည်။;oppress: Since that time, indeed, English government in various ways tyrannized (and) oppressed the Myanmars.;p.s. writ.

útočit;တွယ်;attack;T col.

útočit ("narazit-do (a) dotknout-se");တိုက်ခိုက်;attack ("bump-into (and) touch");T

útočit (zejm. ve velice negativním smyslu, "vrhat-se-proti (a) přicházet-do-kontaktu");တိုက်ခိုက်;attack (esp. in very negative sense, "dash-against (and) come-into-contact");T

útočit: Katýové z Manipúru útočili a vzdorovali v (~ "do") severní oblasti Envy.;တိုက်ခိုက်: မကီယူရကသည်းများက အင်းဝနေပြည်တော်၏ မြောက်ဘက်တလွားကို တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးသည်။;attack: Kathehs of Manipur attacked and opposed the Northern reagon of Inwa.;writ.

utrpení;နားကျင်ခြင်း;suffering;n.

utrpení: Je dobře se obávat proděravění vlastní důvěry v sobě, (které je) nápomocné utrpení (a) smutku.;နားကျင်(ခြင်း): ကိုယ့်အတွင်းစိတ်က ကိုယ့်ကို သစ္စာဖောက်ပြီး နားကျင်ဝမ်းနည်းခြင်းရဲ့ ကြရာပါဖြစ်သွားမှာပဲ ကြောက်ဖို့ ကောင်းတာပါ။;suffering: It is good to be afraid of making one's faith hole inside oneself, (that being) auxiliary to suffering (and) sadness.;prov. pol.

utvořit;ဖွဲ့;form;T

utvořit ("sjednotit (a) svázat");ဖွဲ့စည်း;constitute ("unite (and) bind");T

utvořit (skupinu atd.);ဖွဲ့;form (a group etc.);T

utvořit sdružení ("zorganizovat (a) seřadit");ဖွဲ့စည်း;form (union, "organize (and) line-up");T

utvořit: A někteří utvoří skupinky a projíždí se ve velkých a malých autech.;ဖွဲ့: တချို့ကတော့ အသင်းဖွဲ့ပြီး ကားကြီးကားငယ်တွေနဲ့ လည်(လည်)ကြပါတယ်။;create: As for some, (they) make (create) groups and go around in big and small cars.;col. pol.

uvadnout ("zemřít");သေ;wilt ("die");I

uvařený (o jídle);ပြုတ်;boiled (about food);adj.

uvařit (pořádně);ကျက်;cook (properly);T

uvázat (zvíře ke sloupu);ချည်;bind (an animal to a pillar);T

uvažovat ("nakrájet hodně");စဉ်းစား;consider ("mince much");T

uvažovat ("vzít (a) uvažovat");ယူဆ;consider ("take (and) consider");T

uvědomit (všude, "dát" znalost° (a) rozšířit informaci) po-větru² (a) proti-větru³);အသိပေးကြေညာ;notify (everywhere, "give" knowledge° (and) spread information) downwind-side² (and) upwindside³);T

uvědomit si ("dostat² skutečnou¹ znalost°");အသိတရားရ;realize ("receive² (the) real¹ knowledge°");I

uvědomit si ("probodnout¹ (a) chytit² charakter°);သဘောပေါက်မိ;realize ("pierce¹ (and) catch² (the) character°");I

uvědomit si ("probodnout¹ charakter°);သဘောပေါက်;realize ("pierce¹ (the) character°");I

uvědomit si ("vzít² znalost° (a) Pravdu¹");အသိတရားရ;realize ("take² knowledge° (and) Truth¹");I

uvědomit si: aby si uvědomil;သဘောပေါက်: သဘောပေါက်ဖို့အတွက်;realize: in order to realize;

uvědomit si: protože jsem si neuvědomil;သဘောပေါက်: သဘောမပေါက်ခဲ့လို့;realize: because (I) didn't realize;p.s.

uvědomit si: uvědomili si (to) a ...;သဘောပေါက်: သဘောပေါက်သွားပြီး;realize: having realized, that;p.p.

uvědomit si: Uvědomím si čichání pachů.;သဘောပေါက်: ဂနွရ်များအနံ့ရခြင်းကို သဘောပေါက်တယ်။;realize: (I) realize the smelling of smells.;

uvědomit si: Znovu a znovu si uvědomuji, (že mám) myšlenky, a (neustále) je opouštím.;သဘောပေါက်: စိတ်ကူးများကို ထပ်တလဲလဲသဘောပေါက်သွားပြီး အဲဒါများကို ပယ်ခွာတယ်။;realize: Having realized (that I have) thoughts again and again, (I continuously) abandon them.;med.

uveřejnit;ထုတ်;publish;T

uvěřil, po tom, co;ခံပြီး;believed, having;adv.

uvěznění ("trest¹ vězení⁰");ထောင်ဒဏ်;imprisonment ("prison sentence");n.

uvěznit ("chytout");ဖမ်း;imprison ("catch");T

uvěznit: Zatímco Čansitá sloužil svému královskému bratru králi Solúovi, král Solú byl uvězněn nepřáteli.;ဖမ်း: ကျန်စစ်သားသည် နောင်တော်စောလူမင်းထံ အမှုထမ်းနေစဉ် စောလူမင်းကို ရန်သူများက ဖမ်းသွား၏။;imprison: While Kyansittha was serving his royal brother king Saw Lu, king Saw Lu was imprisoned by enemies.;p.s. writ.

uvidět (nalézt);တွေ့;see (find);T

uvidět: ("Jistě") uvidíš stát Myanmar.;တွေ့: မြန်မာနိုင်ငံကို တွေ့ပါလိမ့်မယ်။;see: (You) will ("certainly") see the country of Myanmar.;fut.

uvnitř;အထဲ ° ထဲ ° အတွင်း ° မှာ ° တွင်း ° အတွင်း ° ထဲမှာ ° တွင်း;inside ° within;suff. prep. writ. (or) prep. (or) suff. prep. (or) adv.

uvnitř ("ve² směru¹ dovnitř⁰");အတွင်းဘက်မှာ;inside ("in² (the) direction¹ (of) inside⁰");adv.

uvnitř sebe: Je dobře se obávat proděravění vlastní důvěry v sobě, (které je) nápomocné utrpění (a) smutku.;ကိုယ်အတွင်း: ကိုယ်အတွင်းစိတ်က ကိုယ့်ကို သစ္စာဖောက်ပြီး နာကျင်ဝမ်းနည်းခြင်းရဲ့ ကြရာပါဖြစ်သွားမှာပဲ ကြောက်ဖို့ ကောင်းတာပါ။;inside oneself: It is good to be afraid of making one's faith holey inside oneself, (that being) auxiliary to suffering (and) sadness.;prov. pol.

uvnitř: (Ten) muž je uvnitř.;အတွင်းဘက်မှာ: အမျိုးသားက အတွင်းဘက်မှာ ရှိတယ်။;inside: The man is inside.;

úvod ("přátelské spojení darovat {jmenec}");မိတ်ဆက်ပေးခြင်း;introduction ("friendly connection giving {nouner}");n.

úvod (dopisu, eseje nebo knihy, "původní dávání");နိဒါန်း;introduction (of a letter, essay or book, "original giving");n. P. nidāna (= source, cause, origin)

úvod (dopisu, eseje nebo knihy, "začínání");အစ;introduction (of a letter, essay or book, "starting");n.

úvodníky;အယ်ဒီတာ့အဘော်;editorials;n. E. editor-board(?)

úvodníky: A pak, úvodníky a články jsou tam stále publikovány.;အယ်ဒီတာ့အဘော်: ပြီးတော့ အယ်ဒီတာ့အဘော်တို့ ဆောင်းပါးတို့လည်း ပါပသေးတယ်။;editorials: Then, also, editorials and articles are still published there.;pol.

uvolnění (těla, svalů, "umírnit¹ únavu⁰ (a) odpočívání² {jmenec}");အပန်းဖြေနားနေခြင်း;relieving (tension in muscles etc., "alleviate¹ tiredness⁰ (and) resting² {nouner}");n.

uvolnit;လွှတ်;release;T

uvolnit (napnutý sval, "uvolnit pořádně");ရှောင်လိုက်;relax (stretched muscle, "relax well");T

uvolnit (osvobodit, "nahrát osvobození");ကျွတ်တမ်း;release ("record¹ releasing⁰");T

uvolnit (také o svalech, "uvolnit (a) povolit");ဖြေလျော့;relax (also about muscles, "relax (and) slacken");T

uvolnit (také o svalech, "uvolnit (a) snížit");ဖြေလျော့;relax (also about muscles, "relax (and) decrease");T rare

uvolnit (také o svalech);ဖြေ့;relax (also about muscles);T rare

uvolnit se (také o svalech, "povolit (a) povolit");ဖြေလျော့;relax (also about muscles, "loosen (and) slacken");I

uvolňování ("uvolňovat (a) ulehčovat {jmenec}");လျော့ပေါ့မှု;relieving (relaxation, "slacken (and) lighten {nouner}");n.

už;ပြီး ° စေ ° ဖူး ° ပြီ ° တော့;already ° any more ° yet;adv. (or) suff. p.p. (or) suff.

už ("skončeno definitivně");ပြီးသား;already ("finished definitely");adv.

už (někdy): Jel (~ "dojel") jsi už (někdy) do zahraničí?;ဖူး: နိုင်ငံခြား(ကို) ရောက်ဖူးလား။;ever: Have you ever gone (~ "arrived") abroad?;p.p. inter. col.

už (se něco děje určitou dobu);နေခဲ့;have been;suff.

už (se něco děje určitou dobu): Studuji barmský jazyk ("už") pouze deset měsíců.;နေခဲ့: ဗမာစကားကို သလဝဲ လေ့လာ(နေ)ခဲ့ပါတယ်။;have been: (I) have been studying Burmese language only ten months.;p.p. pol.

už (skončeno);ဆုံးပြီး;have already (finished);suff.

už byl: Je mi třicet. ("Věk už byl třicet.");ရှိပြီး: အသက် သုံးဆယ်ရှိပြီ။;have been: (I) am thirty. ("Age has been thirty.");p.p. col.

už bylo: Je mi třicet tři let. ("Věk už byl třicet tři let.");ရှိပြီး: အသက် သုံးဆယ်သုံးနှစ် ရှိပြီ။;have been: (I) am thirty-three years old. ("Age has been thirty-three years.");p.p. col.

už je (to): Je (to) už dlouho?;ပြီး: ကြာပြီလား။;has been: Has (it) been long?;inter.

už je (to): Už je (to) asi deset dní.;ရှိပြီး: ဆယ်ရက်လောက် ရှိပြီ။;has been (already): (It) has already been around ten days.;

už je (to): Už je to deset měsíců.;ရှိပြီး: ဆယ်လလောက်ရှိပြီ။;has been (already): (It) has already been ten months.;p.p.

už je (tomu);ပြည်ရှိပြီး;has been, already;p.p.

už je (tomu): Dnes už je tomu (~ to bylo) přesně čtyři roky, co jsem přijel na Srí Lanku z mé země.;ပြည်ရှိပြီး: ဒီနေ့ဟာ ကျွန်တော်ဟာ ကျွန်တော်ရဲ့နိုင်ငံမှ သီရိလင်္ကာသို့ လာခဲ့တာ လေးနှစ် တိတိ ပြည်ရှိပြီ။;has been, already: Today (it) has been exactly four years, since I came to Sri Lanka from my country.;p.p.

už je to;ပြီး ° ရှိပြီး;has been (already) ° has been;suff.

už je to: Už je to tři týdny, co jsem přijel do Barmy.;ရှိပြီး: သုံးပတ် ရှိပြီ။;has been: (It) has been three weeks (since I have arrived to Burma).;p.p.

už ne;တော့ မ ° တော့ မ ° တော့;any more, not ° no longer ° no more;suff. (or) adv.

už ne: A teď, už neprší.;တော့: ခုတော့ မရွာတော့ဘူး။;no more: As for now, it is not raining any more.;col.

už ne: Už nemám náladu ("chtít") (znovu) přijít a dívat se (na to).;တော့: ဝင်ကြည့်ချင်စိတ်မရှိတော့ဘူး။;any more: (I) don't have the mood to ("want to")come and see, any more.;col.

už ne: Už to nedělej!;တော့ မ ° မလုပ်တော့ပါ။;any more, not: Don't do (it) any more!;imper. pol.

už někdy;ဖူး;ever;suff.

už není: Jeden už není spokojený s druhým.;တော့ဘူး၊ မ-
တ(စ်)ယောက်နဲ့တ(စ်)ယောက် အဆင်မပြေတော့ပါဘူး။;no more: One
is no more satisfied with the other.;pol.

už se: Jsem už unavený. (“Už jsem se stal unaveným.”);ပြီး
ကျွန်တော် မောသွားပြီ။;already: I am already tired. (“I happened to
be tired already.”);p.p. um.

už, být;ပြီး;already, be;suff.

už, být, trvat: Už je (to) dlouho.;ပြီး ကြာပြီ။;already, be: (It) has
been long already.;

už: (“už”) je (to) staré;ပြီး ဟောင်းနေပြီ;already: (it) is old
 (“already”);p.p.

už: Jeden den je už zcela u konce.;စေ့ တစ်နေ့တာကို
တုန့်ဆုံးစေတယ်။;already: One day is completely finished,
already.;col.

už: Ne dlouho. Je to už asi šest měsíců.;သေး မကြာသေးဘူး၊
ခြောက်လောက်ပဲ ရှိသေးတယ်။;already: Not long time. It has been
already around six months.;

už: Setkal jsi se už se studentem jménem Maun Maun?;ဖူး
မောင်မောင်ဆိုတဲ့ကျောင်းသား တွေ့ဖူးသလား။;ever: Have you ever
met the student of the name Maung Maung?;inter. p.p.

už: Už jedno auto mám, takže už nepotřebuji tohle
 (“auto”).;ပြီးသား ငါ့မှာ ကားတစ်စီး ရှိပြီးသား၊ ဒါကြောင့်
ဒီကားမလိုချင်တော့ဘူး။;already: I already have a car, therefore (I)
don't need this one (~ "car") any more.;

už: už jsem (to) slyšel;ဖူး ကြားဖူးတာ;already: (I) have already
heard it;p.p.

už: už jsem se účastnil (kurzu);ဖူး တက်ဖူးပါတယ်;already: (I)
have already attended;pol.

už: Už jsi koupil (~ zarezervoval) podložku (~ místo k
sezení)?;ပြီး ဖျာပယ်ပြီးပြီလား။;yet: Have you bought (~ booked)
the mat (~ place to sit) yet?;inter.

už: Už jsi se (“ty”) (někdy) na tu divadelní hru (~ koncert)
podíval?;ဖူး အဲဒီတတ် နင်ကြည့်ဖူးသလား။;already: Have you seen
that play (~ concert) already?;inter. col.

už: už nemá;တော့ မရှိတော့ဘူး;no more: (he) has no more;

už: Vskutku, více než tolik již nemohu zlevnit (~ “snížit”);တော့
ဒီ ထက်တော့ မလျော့နိုင်တော့ဘူး။;any more: Indeed, (I) cannot
decrease (the price) (“any more”) more than this.;col.

úžas;အံ့သြစရာ;wonder;n.

úžas (“divit-se (a) respektovat {jmenec}”);အံ့သြခြင်း;amazement
 (“wonder (and) respect {nouner}”);n.

úžas: Jen žasnu.;အံ့သြစရာ အံ့သြစရာပဲ။;wonder: (I) just wonder.;

úžasně;အရမ်း;amazingly;adv.

úžasný, být;ခမ်းနား;wonderful, be;l

úžasný, být (“div není vyčerpán”);အံ့မခန်း;wonderful, be (“wonder
(is) not used-up”);l

uzdravit (zraněnou osobu, “ošetřovat (a) ostříit-nůž”);ကုသ;heal
(an injured person, “treat (and) sharpen-knife”);T

užít;သုံး;use;T

užít (“dělat¹ užitek”);အသုံးပြု;use (“make¹ use”);T

užit: Slovo 'lokuntaka' bylo vysvětleno (a) vyloženo užitím Pāli
slova 'rassa'.;အသုံးပြု “ရသာ” ပါဠိစကားလုံးကို အသုံးပြုပြီး လောကန္တက
ဆိုသည် စကားလုံးကို အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုရင်းလင်းထားပါသည်။;use: The

word 'lokuntaka' has been explained (and) interpreted making
use of the Pāli word 'rassa'.;pol. writ.

užít: Užívá se (toho slova) pro ta místa (~ “v druhu míst”), kde
(někdo) nechce (něco) říct.;သုံး သူတစ်ပါးကို
မပြောချင်တဲ့နရာမျိုးမှာ သုံးတာ များပါတယ်။;use: (The word) is
much used in the kind of places, where (sb.) doesn't want to
tell (sth.).;pol.

užitečný (“pomoc rovnoměrně”);အကူအညီ;useful (“help
equally”);adj.

užitečný, být (“může¹ pomoci”);ကူညီတတ်;useful, be (“can¹
help”);l

užitečný, být (“vejít¹ (do) užiti”);အသုံးဝင်;useful, be (“enter¹
usage”);l

užitečný, být: Jsem šťastný vědouce, že má pomoc byla
užitečná.;အသုံးဝင် ကျွန်တော် ကူညီတာ အသုံးဝင်တယ်လို့
သိရတဲ့အတွက် ဝမ်းသာပါတယ်။;useful, be: (I) am happy knowing,
that my help is useful.;pol.

užitek, přinášet (“nosit-v-ruce¹ (a) nosit-na-hlavě²
prospěch”);အကျိုးဆောင်ရွက်;benefit, bring (“carry-in-hand¹ (and)
carry-on-head² benefit”);T

užitek: Kdo je schopen (naší) zemi přinášet více užitku?;အကျိုး
ဆောင်ရွက် နိုင်တော်အကျိုးကို ဘယ်သူက
ပိုဆောင်ရွက်နိုင်သလဲ။;benefit, bring: Who is able to bring more
benefit the country?;inter.

užití (“četnost¹ užívání”);အသုံးနှုန်း;usage (“frequency¹ (of)
using”);

užití (slov ve větě, “užití (a) porovnání”);အသုံးအနှုန်း;usage (of
words in a sentence, “usage (and) comparison”) ° usage
(words in sentence, “usage (and) comparison”);n.

užití: užití je stejné;အသုံးနှုန်း အသုံးနှုန်းတူတယ်။;usage: the usage
is same;

užíváno jakožto vyjádření úcty při odchodu;တော်မူတော်မူ;used to
show respect at departure;interj. rare

užívaný: užívaný jazyk;အသုံးပြု အသုံးပြုဆဲသည့် ဘာသာစကား;used:
used language;

užívat;သုံး;utilize;T

užívat (“dělat¹ užitek”);အသုံးပြု;use (“make¹ use”);T

užívat (“vykonávat¹ užitečnost”);အသုံးပြု;utilize (“perform¹
usage”);T

užívat (si);ခံစား;enjoy;l

užívat si;ပျော် ° မွေး;enjoy ° enjoy, be;l (or) T

užívat si (“nalézt¹ chut^o”);အရသာတွေ;enjoy (“meet¹ taste”);T

užívat si (legraci, “uvolnit¹ nudu”);အပျင်းဖြေ;fun, have (“relieve¹
boredom”);T

užívat si: Užívá si každé knihy (kterou) (“on”) čte.;ပျော်
ဘာစာအုပ်တစ်ဖတ် သူပျော်ပါတယ်။;enjoy: He enjoys whatever book
(he) reads.;pol.

užívat: Užívá se při přání.;သုံး ဆုတောင်းတဲ့အခါ သုံးတာ။;use: (It)
is used when wishing.;

úzkost (“strach (a) vyčerpanost”);အပူအပင်;anxiety (“fear (and)
weariness”);n.

úzký, být;ကျဉ်း;narrow, be;l

úzký, být (“úzký (a) úzký”);ကျဉ်းမြောင်း;narrow, be (“narrow (and)
narrow”);l

úzky: (To) údolí ("jako-takové") je tak úzké.;ကျည်း: တောင်ကြားလေးက ကျည်းလိုက်တာ။;narrow: The valley ("itself") is so narrow.;

uzlina;မျက်(တစ်လုံး);node;sg.

v;တန်းက ° ထဲတွင် ° အထဲမှာ ° ထဲ ° ထဲက ° ဌိ ° အတွင်း ° ကမှာ ° အထဲ ° လို ° တွင် ° မှာ ° တွင်း ° အတွင်း ° ထဲမှာ ° တွင်း;inside ° within ° at ° in;suff. prep. (or) suff. prep. writ. (or) suff. (or) prep.

v (~ "mezi"): (Ta) vesnice je v (~ "mezi") horách.;ကြား: ရွာက တောင်တွေကြားမှာ ရှိတယ်။;in (~ "among"): The village is in (~ "among") mountains.;

v (~ "na"): v autobuse;ပေါ်မှာ: ဘတ်စ်ကားပေါ်မှာ;on: on the bus; v (den);က;on (a day);suff.

v (den): ve čtvrtek;က: ကြာသပတေးနေ့က;on (a day): on Thursday;adv.

v (místě či čase);တွင်;in (place or time);suff. prep.

v (o čase či místě);ဌိ;in (about time or place);suff. prep. writ.

v (určitou dobu);သွင်း;in (a time unit);suff. prep.

v (určitou dobu): U Mja Maun by měl mluvit ("navrhovat") přesně deset minut (~ "v deseti minutách").;သွင်း: ဦးမြမောင်က ဆယ်မိနစ်တိတိ အဆိုတင်သွင်းပါလိမ့်မယ်။;in (a time unit): U Mya Maung should propose exactly ("in") ten minutes.;pol.

v celku ("jakožto¹ všechno^o");အားလုံးအနေနှင့်;as a whole ("as¹ all^o");adv. writ.

v celku ("pouze^{1o} jedna^o směchanina¹, jedna² linie^{3o}");တစ်ပေါင်းတည်းတည်း;as a whole ("only^{1o} one^o mixture¹, one² line^{3o}");adv.

v celku (obvykle, "skrze² (a) k¹ většině^o");ယေဘုယျအားဖြင့်;as a whole (generally, "by² (and) to¹ most^o");adv. P. yebhuyya (= most)

v dálce;လွန်းလွန်း;distance, in ° afar;adv.

v dnešní době;ယနေ့ခေတ်မှာ;nowadays;adv.

v dnešní době: V dnešní době je to (právě) tak.;ယနေ့ခေတ်မှာ: ယနေ့ခေတ်မှာ အဲလိုတွေပါ။;nowadays: Nowadays it is (just) that way.;pol. col.

v době;အခါ;at the time;adv.

v době, kdy (se něco stalo atd.);သည့်အခါ;at the time of (sth. happened etc.);suff. writ.

v každém případě ("ne¹spojený² (s) řečí^o");စကားမဝင်;anyhow ("not¹ connected² (to) the-speech^o");adv.

v každém případě ("řikající² (a) řikající³ prostě¹ co(koliv^o)");ဘာပဲပြောပြော;anyhow ("telling² (and) telling³ just¹ what(ever^o)");interj.

v každém případě (nicméně);ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်;nevertheless;adv.

V kolik hodin: V kolik hodin přijdeš?;ဘယ်နှစ်နာရီ: ဘယ်နှစ်နာရီ လာမလဲ။;What time: What time will (you) come?;inter. col.

v kterémkoliv;ဘယ် -မှာမ;in whatever;pron. loc.

v kterémkoliv: v kterémkoliv knize.;ဘယ် -မှာမ: ဘယ်စာအုပ်မှာမ;in whatever: in whatever book.;n.

v mezích;တွင်း;within;suff. prep. writ.

v podstatě ("bráním¹ základu^o");အခြေခံအားဖြင့်;basically ("by² base^o taking^{1o}");n.

v pořádku, být;ရ;fine, be ° alright, be;I

v pořádku, být ("dobrý (a) ukončený");ကောင်းပြီ;alright, be ("good

(and) finished");I

v pořádku, být ("život (je) dobrý");နေကောင်း;fine, be (feel good, "life (is) good");I

v pořádku, být: Je (to) v pořádku.;ရ: ရပါတယ်။;alright, be: (It) is alright.;pol.

v pořádku, být: Není (to) v pořádku.;ရ: မရပါဘူး။;alright, be: (It) is not alright.;pol.

v pořádku: Je v pořádku napsat "ok"?;ရ: ဟုတ်တဲ့ (~ ဟုတ်တဲ့) လို့ရေးလို့ရလား။;alright: Is (it) alright to write "ok"?;inter. col.

v pořádku: Ne, pane. ("Nikoliv v pořádku, pane.");ရ: မရဘူး ဗျာ။;alright: No, sir. ("Not alright, sir.");

v pořádku: O jeden čiat zlevnit můžu. ("Co se týče jednoho čiatu, je v pořádku (tolik) snížit.");ရ: တစ်ကျပ်တော့ လျော့လို့ ရတယ်။;alright: One kyat (I) can decrease. ("As for one kyat, (it) is alright to decrease (so much).");

v pořádku: To je v pořádku, opravdu. (odpověď na omluvu);ကောင်း: ကောင်းပြီလေ။;alright: That's alright, indeed. (answer to an excuse) ° fine: That's fine, indeed. (answer to an excuse);

v případě že (jestli);လျင် ° ရင် (from လျင်);in case if (if);suff. conj.

v případě, že ("jestli (je) řečeno");ဆိုလျှင်;in case if ("if (is) said");conj. writ.

v případě, že;ရင်;in case if;suff. conj.

v tom;အဲ့ဘာက ;in that;adv.

v tom případě;ဒီလိုဆို ° ဒါဆို ° ဒါဖြင့် ° ဒါဆိုရင်;in that case;conj. (or) adv. (or) interj.

v tom případě ("je-li řečeno");ဆိုရင်;in that case ("if (is) said") ° if so ("if (is) said");conj.

v tom případě ("pokud² (bylo) toto^o řečeno¹");ဒါဆိုရင်;in that case ("if² this^o (was) said¹");conj.

v tom případě ("toto řečeno");ဒါဆို;in that case ("this said");conj.

v tom případě: V tom případě ("už") nepojedu (~ "neřídím"). (lze říci taxikáři, když nechce snížit cenu před odvezením);ဒီလိုဆို: ဒီလိုဆို မစီးတော့ဘူး။;in that case: In that case, (I) won't go (~ "ride"). (can be told to a taxidriver when they don't want to decrease the price before giving a lift).;col.

v tom případě: V tom případě (mi) dejte tři ("láhev").;ဒီလိုဆို: ဒီလိုဆို သုံးလုံးပေးပါ။;in that case: In that case give (me) three ("bottles").;imper. pol.

v tom případě: V tom případě nepřijdu. ("Je-li takto řečeno, já zítra nepřijdu.");ဆိုရင်: ဒီလိုဆိုရင် ကျွန်တော် နက်ဖြန်မလာပါဘူး။;if so: If so, I won't come tomorrow. ("If it is said so, I won't come tomorrow.");pol. um.

v tom případě: V tom případě si (to) ("už") nekoupím.;ဒီလိုဆို: ဒီလိုဆို မဝယ်တော့ပါဘူး။;in that case: In that case (I) will not buy it ("any more").;pol.

v tom: V tom se naše země liší.;အဲ့ဘာက : အဲ့ဘာက ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံနဲ့ ကွာတာပဲ။;in that: In that is our country different.;col.

v tu dobu;စဉ်တန်းက;at that time;suff. conj.

v tu samou dobu;တချိန်တည်းမှ(ပင်) ° တချိန်တည်းမှာ (WS. from တစ်ချိန်တည်းမှာ) ° တပြိုင်တည်း (from တစ်ပြိုင်တည်း) ° တစ်ချိန်တည်းမှာ;at the same time;adv. (or) adv. WS. (or) adv.

writ.
v tu samou dobu ("pouze² jedna^o analogie¹");တစ်ပြိုင်တည်း;at the same time ("only² one^o parallel¹");adv.
v tu samou dobu (mnoha);တစ်ပြိုင်နက်;at the same time (to many);adv.
v tu samou dobu: V tu samou dobu Kvešané také přišli aby nutili k učinění přísahy.;တချိန်တည်းမှာပင်: တချိန်တည်းမှာပင် ကွေရှမ်းများကလည်း သစ္စာခံခိုင်းရန် ရောက်ရှိလာသည်။;at the same time: At the same time the Kweshams also came to force an oath (of royalty).;p.s. writ.
v tuto dobu: V tuto dobu mám hodně práce s (~ "pro") narozeninový meditační zásed, (který bude) na konci (tohoto) měsíce.;ခုလောလောဆယ်: ခုလောလောဆယ် လကုန်ရင် မွေးနေ့တရားစခန်းဖွင့်ဖို့အတွက် အလုပ်များနေတယ်။;this time: This time (I) am ("being") busy with (~ "for") the birthday meditation retreat at the end of (this) month.;cont.
v: (Je to) v Čajkkashen.;မှာ: ကျိုက္ကဆံမှာ။;in: (It is) in Kaikkasan.;ans. col.
v: Ánanda Pagodu postavenou v ("městě") Paganu králem Čansitá, je možno (nábožensky) navštívit (a) vidět až do dnes.;ဦး ပုဂံမြို့၌ ကျန်စစ်သားမင်းတည်ခဲ့သော အာနန္ဒာဘုရားကို ယခုတိုင် ဖူးမြင်နိုင်ပါသည်။;in: The Ananda Pagoda built in Pagan ("town") by the king Kyansittha can be (religiously) visited (and) seen up to today.;pol. writ.
v: Bude jíst v tomto obchodě.;မှာ: သူ ဒီဆိုင်မှာ စားပါမယ်။;in: He will eat in this shop.;pol.
v: Jednoho dne (~ "v jeden den"), když se králík potkal se želvou, králík se vysmíval: "příteli želvo, ("ty") jdeš pomalu.";ဦး တနေ့သ၌ ယုန်နှင့်လိပ်တို့တွေ့ဆုံကြရာ ယုန်က "အဆွေလိပ်၊ သင်သည် အသွားနေသည်"ဟု ကဲရဲ့၏။;in (on): On one day, when rabbit met turtle, rabbit mocked: "friend turtle, you go slowly.";writ.
v: Jsou tam tři části.;ထဲမှာ: အဲဒီထဲမှာ အပိုင်းသုံးပိုင်းရှိပါတယ်။;in: There are three parts in it.;pol.
v: Mám v pokoji hodně vody.;ထဲမှာ: ငါ့အခန်းထဲမှာ ရေတွေ ရှိပါတယ်။;in: I have a lot of water in my room.;pol.
v: Muž a žena jsou v lese.;ထဲမှာ: အမျိုးသား နှင့် အမျိုးသမီး သစ်တောထဲမှာ ရှိကြပါတယ်။;in: Man and woman are in the forest.;pol.
v: Na polici v pokoji není žádné volné místo.;ထဲက: အခန်းထဲက စာအုပ်စင်က (~ စာအုပ်စင်မှာ) နေရာလွတ် မရှိဘူး။;in: There is no free space in the bookshelf in the room.;
v: v (roce) 2008;တန်း: ၂၀၀၈ တန်းက;in: in 2008;
v: v Barmě (a) Číně;မှာ: ဗမာပြည်နဲ့ တရုတ်(ပြည်)မှာ;in: in Burma (~ "Burmese country") and China;
v: v minulých životech;တန်းက: အတိတ်ဘဝတန်းက;in: in past lives;
v: v osm hodin;ထိုး: ရစ်နာရီထိုး;at: at eight o'clock;
v: v té (meditační) pozici;ကမှာ: အဲဒီ ထိုင်ပုံကမှာ;in: in that (meditation) posture;
v: v těchto dnech;အတွင်း: ဒီရက်များအတွင်း;in: ("in") these days;writ.
v: Vskutku, následující den ("v") ráno králík a želva soutěžili (v) běhu.;ဦး နောက်နေ့နံနက်၌ ယုန်နှင့်လိပ်တို့သည် အပြေးပြိုင်ကြလေ၏။;in: Indeed, next day in the morning rabbit and turtle competed (in) speed.;writ.

v: Žiji v ulici Anoyatha.;မှာ: အနော်ရထာလမ်းမှာ နေပါတယ်။;in: I live in Anoyatha road.;
vadvout ("zemřít");သေ;wilt ("die");l
vagga (kapitola v Pāli textech);ဝဂ်;vagga (chapter in a Pāli texts);n. P. vagga (= chapter)
vágní;ဝိုးတိုးဝိုးတား ° မသိကွဲ;vague;adj.
váha;အလေး;weight;n.
váha (lidí): Váha (toho) muže je 70 kilogramů.;အလေးချိန်: အမျိုးသားရဲ့ အလေးချိန်က ၇၀ကီလိုဂရမ်။;weight (of human): The man's weight is 70 kilograms.;
váha (zejména lidská, "doba" váhy°);အလေးချိန်;weight (esp. human's, "weight's time");n.
vajíčka, klást;ဥ;eggs, lay;T
vajíčko, slepičí ("kuřecí vejce");ကြက်ဥ(တစ်လုံး);egg, chicken ("chicken egg");sg.
vajíčko: Sype sůl na ("kuřecí") vajíčko.;ကြက်ဥ: ကြက်ဥပေါ်မှာ ဆားဖြူးနေတယ်။;egg: (She) is sprinkling salt over the ("chicken") egg.;cont.
val ("městská zeď");မြို့ရိုး;bulwark ("city wall");n.
válečný ("ohromné (armádní) divize");တပ်မတော်;military ("(of) great (military) division");adj.
válka;စစ်(တစ်ပွဲ) ° စစ်;war;n. (or) sg.
válka ("událost" války°);စစ်ပွဲ;war ("event" (of) war°);n.
válka: Je (to) poblíž místa, kde je válka?;စစ်: စစ်ဖြစ်တဲ့နေရာနှင့် နီးသလား။;war: Is (it) near the place, where is the war?;inter. writ.
válka: V této vesnici je válka.;စစ်: ဒီရွာမှာ စစ်ဖြစ်နေတယ်။;war: There is a war in this village.;
válka: války;စစ်: စစ်များ;war: wars;
vám;ခင်ဗျားကို ° ရင့်ကို;you, to;pron. acc. uw. (or) pron. acc. um.
Vánocům, přání k (kartička s přáním k Vánocům, "plochá" karta' (k) Vánocům°);ခရစ္စမတ်ကတ်ပြား(တစ်ချပ်);Christmass card ("flat" card' (for) Christmas°);sg.
vařit;ကျက် ° ချက် ° ပြုတ်;cook ° boil;T
vařit (vařit (a) vést-k-varu");ချက်ပြုတ်;cook ("cook (and) boil");T
vařit: Jak dlouho trvá uvařit tohle jídlo?;ချက်: ဒီ အစားစာကို ချက်ဖို့ အချိန်ဘယ်လောက်ကြာပါသလဲ။;cook: How long time does it take to cook this food?;inter. pol.
vařit: Připravuji se na vaření masa.;ချက်: ကျွန်တော် အသားကို ချက်ဖို့ ပြင်နေတာ။;cook: I prepare for cooking meat.;cont. um.
vařit: Tak, uvařím omáčku? ... Napadlo mě, že (bych) uvařil zeleninovou omáčku.;ချက်: ဟင်းချက်မလားလို့ ... သီးစုံဟင်းချက်မယ်လို့ စိတ်ကူးထားတယ်။;cook: So, shall (I) cook curry? ... (I) have the idea, that (I would) cook the vegetable curry.;col.
vařit: Vaří omáčku.;ချက်: ဟင်းချက်တယ်။;cook: (He) cooks curry.;
varovat ("dát" pozornost°);သတိပေး;warn ("give" attention°);T
varovat: Naše zem varovala tamtu zem, vskutku, (již) po páté.;သတိပေး: ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံက ဟိုနိုင်ငံကို တရုင်းကြိမ်မြောက် သတိပေးလိုက်ပါတယ်။;warn: Our country, indeed, gave 105 warning to that country.;pol. um.
váš: Je ve vašem hotelu volný (~ "dostupný") jeden pokoj? ("Mohu si vzít jeden pokoj ve vašem hotelu?");မင်းတို့: မင်းတို့ ဟိုတယ်မှာ အခန်းတစ်ခန်းရနိုင်မလား။;your: Is a room available in

your hotel? ("Can (I) take one room in your hotel?");inter.
 vaše;ခင်ဗျားတို့၏;your (pl.);pron. pl. um. writ.
 vaše: Jaká je vaše národnost?;ရင်း ရင်း ဘာလူမျိုးလဲ။;your: What is your nationality?;inter. col. uw.
 vaše: Kéž sám znáš své srdce.;သင့်: သင့်နှလုံးသား(ကို)
 (သင်)ကိုယ်တိုင် သိနိုင်ပါစေ။;your: May (you) know for yourself the heart of yours.;pol. w.
 vata;ဝှမ်း;cotton, absorbent ° cotton wool;n.
 vázat (knihu atd.);ချုပ်;bind (a book etc.);T
 vážená (osoba);မင်း(တပါး);honorable one;sg.
 vážit si (někoho, "neobyčejně¹ přisuzovat-důležitost⁰");လေးစား;respect ("exceedingly¹ attach-importance-to⁰");T
 vážit, být;လေး;weigh;l
 vážit: (Ten) balík váží jeden kilogram.;လေး: ပါဆယ်ထုတ်က ဘက်လို့ရမ်းလေးတယ်။;weigh: The parcel weighs one kilogram.;
 vážit: (Ten) chléb váží 400 gramů.;လေး: ပေါင်မုန့်က ငှာဝရမ်းလေးတယ်။;weigh: The bread weighs 400 grams.;
 vážně (těžce);အပြင်း;seriously;adv.
 vážné, být;အရေးကြီး;serious, be;l
 vážně: Shledal jsem, co jsi napsal, (a) ("stalo-se,že") chválím (to jakožto) vážně, velice chytře.;လေး: ခင်ဗျား ရေးထားတာတွေလို့ တော်တော်လေးချိုးကျူးမိပါတယ်။;seriously: Finding (that) what you have written, (I) happen to praise (it as) seriously, very clever.;pol.
 včas, být ("chytnout¹ čas⁰");အချိန်မီ;timely, be ("catching¹ time⁰");adv.
 včera;မနေ့က;yesterday;adv.
 včera: co se týče včerejšího poledne.;မနေ့: မနေ့က နေ့လည်က ဆိုရင်;yesterday: as for midday yesterday;
 včera: Dnes je chladněji než včera.;မနေ့က: မနေ့ကထက် ဒီနေ့ ဝိုအေးတယ်။;yesterday: Today it's colder than yesterday.;
 včera: od včerejška;မနေ့: မနေ့က စပြီး;yesterday: since yesterday;
 včera: Včera brzy ráno.;မနေ့က: မနေ့က မနက်အစောကြီး။;yesterday: Yesterday early in the morning.;
 včera: včera v noci, ve 12 hodin;မနေ့: မနေ့ညက ဝဉ္စာရီမှာ;yesterday: yesterday at night, at 12 o'clock;
 včetně ("zahrnování (a) vcházení");အပါအဝင်;including ("including (and) entering");n.
 včetně ("zahrnovat");ပါ;including ("include");l
 včetně: Přejí radost všem bytostem včetně mě najednou.;အပါအဝင်: တစ်ပြိုင်တည်း ကျွန်တော်အပါအဝင် သတ္တဝါအားလုံးအတွက် ပျော်ရွှင်မှုကို ဆုတောင်းပါတယ်။;including: (I) wish happiness at once to all beings including me.;pol.
 vdaná, být ("mít² založený¹ dům⁰");အိမ်ထောင်ရှိ;married, be ("have² established¹ house⁰");T
 vdaná, být (mít);ရှိ (abbrev. from အိမ်ထောင်ရှိ);married, be ("have");l
 vdaná, být (o mladých dospělých, "spadnout");ကျ (abbrev. from အိမ်ထောင်ကျ);married, be (for young adults, "fall");l
 vdaná, být (o mladých dospělých, "upadnout² (do) založeného¹ domu⁰");အိမ်ထောင်ကျ;married, be (for young adults, "fall² (to) established¹ house⁰");T

vdaná, být (Ne,) už nejsem vdaná. Už nejsme spolu. (~ "Jsme už oddělení.");ရှိ မရှိတော့ပါဘူး။ ကွဲသွားပါပြီ။;married, be: (No, I) am no more married. We (got) separated.;pol.
 vdaná, být: Ano, jsem už vdaná.;ကျ: ဟုတ်ကဲ့ ကျပြီ။;married, be: Yes, (I) am married yet.;p.p.
 vdaná, být: Ještě nejsem vdaná.;ကျ: မကျသေးပါဘူး။;married, be: (I) am not married yet.;pol.
 vdaná, být: Jsi už vdaná? (Ize položit mladému dospělému);အိမ်ထောင်ကျ: အိမ်ထောင်ကျပြီလား။;married, be: Are (you) married yet? (may be given to a young adult);inter.
 vdaná, být: Jsi vdaná?;အိမ်ထောင်ရှိ: အိမ်ထောင်ရှိသလား။;married, be: Are (you) married?;inter.
 vdaná, být: Už nejsem vdaná. Muž zemřel.;ရှိ: မရှိတော့ပါဘူး။ အမျိုးသားဆုံးသွားပါပြီ။;married, be: (I) am no more married. Wife passed away.;p.p. pol.
 vdaná: Jsem vdaná.;အိမ်ထောင်: ကျွန်မက အိမ်ထောင်သည်ပါ။;married: I am married.;pol. uw.
 vdaná: Pořád ještě ("se nestalo, (že bych byla)")
 vdaná.;အိမ်ထောင်ပြု: အိမ်ထောင် မပြုဖြစ်သေးပါဘူး။;married, be: I am still not ("happened to (be)") married.;pol.
 vdát se ("přidat¹ ruku⁰");လက်ထပ်;marry (get married, " add¹ hand⁰");T
 vdát se ("vzít² přidání¹ ruky⁰");လက်ထပ်ရ;married, get ("get² adding¹ hand⁰");T
 vdát se (CZ f., "padnout² (a) založit¹ dům⁰");အိမ်ထောင် ကျ;married, get ("fall² (and) set-up¹ home⁰");T
 vdávání se: A také, není povolen k ženění (~ vdávání) se.;အိမ်ထောင်ပြု: အိမ်ထောင်ပြုခွင့်လည်း မရှိပါဘူး။;married, get: Also, there is no permission to get married.;pol.
 vdechnout ("dýchat¹ dovnitř² dech⁰");ရှူသွင်း အသက်ကို;breath, take a ("breathe¹ in² breath⁰");T
 vdechovat;ရှူ;inhale;T
 vdechovat nosem ("dýchat (a) zarážet-do");ရှူသွင်း;snuff ("breath (and) thrust-into");T
 vděčnost;ကျေးဇူး;gratitude;n.
 vděčný, být: Měl bys být vděčný.;ကျေးဇူးတင်: ကျေးဇူးတင်လျက်ပါ။;thankful, be: (You) should be thankful.;imper. pol.
 vděk;ကျေးဇူး;gratitude;n.
 ve (věku): v jeho věku šedesáti devíti let;ဝဲ: ခြောက်ဆယ်ကိုးနှစ်ဝဲ;in (age): in (his) age of sixty-nine years;adv.
 ve (vlastnictví): ("Mladý pán") É má knihu na čtení.;မှာ: မောင်အေးမှာ ဖတ်စရာစာအုပ်ရှိတယ်။;at (the possession): ("Young man") Aye has a book for reading.;col.
 ve předu;ရှေ့မှာ;in front of;adv.
 ve předu ("položeno² ve-předu⁰ (a) poblíž¹");ရှေ့နားတင်;ahead of (in front of, "put² in-front⁰ (and) near¹");adv.
 ve předu: bytosti ve předu;အရောက်: အရောက်မှ သတ္တဝါ;in front: beings in front;
 ve předu: Před pódiem jedno vozidlo s druhým (~ "s jedním") soutěží v kráse.;ရှေ့မှာ: စင်ရှေ့မှာ ကားတစ်စီးနဲ့ တစ်စီးအလှပြိုင်ကြပါတယ်။;in front of: In front of the stage one vehicle with another (~ "with one") compete in beauty.;col. pol.

ve předu: Spatříte to před sebou. ("Potkáte (to) ve předu");ရှေးနားတင်: ရှေးနားတင် တွေ့မယ်။;ahead of: You will see it ahead of you. ("(You) will meet (it) ahead.");fut.

ve prospěch;အတွက်;on behalf of;suff. prep.

ve prospěch: Ve prospěch jednoty Myanmaru (a) Monu, (král) svěřil vládu (svému) královskému vnoučeti Alaun Sítuovi (který byl) Myanmarské (i) Monské krve.;အတွက်: မွန်မြန်မာ စည်းလုံးရေးအတွက် မွန်မြန်မာသွေးပါသော မြေးတော်အလောင်းစည်သူကို နန်းအပ်ခဲ့သည်။;on behalf of: On behalf of the Myanmar-Mon unity, (the king) entrusted the reign to (his) royal grandson Alaung Sithu of Myanmar (and) Mon blood.;p.s. writ.

ve skutečnosti ("vskutku čistý (a) prozkoušený");အကယ်စင်စစ်;actually ("really clean (and) tested");conj.

ve skutečnosti ("vskutku¹ opravdu");တကယ်တော့;actually ("indeed¹ truly");adv.

ve skutečnosti: ve skutečnosti, (kdysi) před tím;တော့: အရင်တုန်းကတော့;actually: actually, (long time) ago;

věc;အရာ(တစ်ခု);thing;sg.

věc ("znamení (a) větev");အချက်အလက်;item ("sign (and) branch");n.

věc (jakýkoliv neživotný předmět, "balík¹ (na) vyhození");ပစ္စည်း(တစ်ခု);thing (any inanimate object, "bundle¹ (to) throw");sg. P. paccaya (= requisite, means)

věc sama o sobě;အချည်း: [achí:];thing by itself;n.

věc, jedna;တစ်ခု;thing, one;n.

věc, jedna: Ale jednu věc dobře vím.;တစ်ခု: ဒါပေမယ့် တစ်ခုကိုတော့ ကောင်းကောင်းသိပါတယ်။;thing, one: But one thing (I) know (very) well.;pol.

věc, jedna: Ale jednu věc nikdy nezapomeň.;တစ်ခု: တစ်ခုကိုတော့ ဘယ်တော့မှ မမေ့ပါနဲ့။;thing, one: But never forget one thing.;pol.

věc, jen jedna: (Je tu) ještě jedna věc (k řečení).;တစ်ခု: တစ်ခုပဲ ရှိတယ်။;thing, just one: (There is) just one (more) thing (to be said).;col.

věc, ještě jedna;တစ်ခု;thing, just one more;n.

věc: Je (to) specifická věc, která naznačuje komentářský charakter Sutta Piṭaky.;အချက်အလက်: သုတ္တပိဋကတ်မှာ ရှေးဦးအဋ္ဌကထာဆိုင်ရာ သဘောကို ဖော်ပြသော တိကျသည့် အချက်အလက် တစ်ခုဖြစ်သည်။;item: (It) is a specific item, which indicates the commentarial nature of Sutta Piṭaka.;writ.

věc: nová věc (něco nového);ပစ္စည်း: ပစ္စည်းအသစ်တစ်ခု;thing: a new thing (something new);

věc: Podoba zelené ("věci") a červené věci není stejná.;ပစ္စည်း: အစိမ်းရောင်ပစ္စည်းနဲ့ အနီရောင်ပစ္စည်း ပုံစံမတူကြဘူး;thing: The form of the green ("thing") and red object is not same.;

věc: Prosim, můžeš (mi) vysvětlit své názory ohledně těchto věcí v (~ "s") dopise?;အကြောင်း: ကျေးဇူးပြုပြီး အဲဒီအကြောင်းနဲ့ပတ်သက်ပြီး မင်းရဲ့ ထပ်မြင်ချက်ကို စာနဲ့ ရင်းပြပေးနိုင်မလား။;thing: Please, can you explain your ideas regarding these things in (~ "with") letter?;inter.

věc: S tímhle jsem se teď setkal poprvé. ("Tohle je věc, (se) kterou, pro mě, jsem se setkal počínaje od teď.");အရာ: ဒါဟာ ကျွန်တော်အနေနဲ့ အခုမှစကြဖူးတဲ့အရာပါ။;thing: This I have encountered for the first time, now. ("This is a thing which, for me, (I) have met for starting from now.");pol.

věc: Víím jednu věc. (A) to, (že) nic nevím.;အရာ: အရာတစ်ခုကို ငါ သိတယ်။ ဒါက ဘာမှ မသိဘူး။ (~ ငါသိတာတစ်ခုကတော့ ငါ့ဘာမှ မသိသေးဘူးဆိုတာပဲ။);thing: I know one thing. (And) that is, (that I) know nothing.;

večer;ည;PM;n.

večer ("část² nočního slunce");ညနေပိုင်း;evening ("night-sun part");adv.

večer ("noční slunce se-rozšířilo");ညနေခင်း;evening ("night-sun (is) spread");adv.

večer ("noční slunce");ညနေ;evening ("night-sun");adv.

večer: devět hodin dvacet minut večer;ည: ည ကိုးနာရီ မိနစ်နှစ်ဆယ်;PM: nine hours twenty minutes PM;

večeře ("noční jzení");ညစာ;dinner ("night eating");n.

večeře ("odpolední jzení");ညနေစာ;dinner ("afternoon eating");n.

večeře: (Myslel jsem), že (by bylo) dobré, kdybych nejedl večer.;ညနေစာ: ငါ ညနေစာ မစားပဲ(နေ)ရင် ကောင်းမလားလို့;dinner: (I thought), that (it would) be good, if I didn't eat dinner.;col.

věci (k povězení): Bavi se o hodně věcech.;အကြောင်းအရာ: အကြောင်းအရာအများကြီးပြောတယ်။;things (to say etc.): (They) talk (about) many things.;

věci (k řečení);အကြောင်းအရာ;things (to say etc.);n.

věci (majetek);ဥစ္စာ;things (property);n. P. uccā (= high)

věci (o vlastnictví, "věci (a) vlastnictví");ပစ္စည်းဥစ္စာ;things (as property, "things (and) property");n. P. paccaya (= requisites, means)

věci (připojeno ke slovu pro ty věci jako takové aby byl vyjádřen podmět ve větě);ဟာတွေ;things (attached to the word for the things themselves to convey subject in sentence);pl.

věci: Horlivě se ("já") snažím dostat různé věci a nakonec zemřu.;ပစ္စည်းဥစ္စာ: ငါ တစ်ဘဝလုံး ပစ္စည်းဥစ္စာအမျိုးမျိုး ရရှိဖို့ အားကြိုးမာန်တက်ကြိုးစားပြီး နောက်ဆုံးမှာတော့ ငါ သေမယ်။;things: I zealously try to get various things and finally I die.;fut.

věci: Viděl jsem, jak velice bohatí lidé, kteří (mají) mnoho věcí, žijí (svůj) život.;ပစ္စည်းဥစ္စာ: ပစ္စည်းဥစ္စာအများကြီး ချမ်းသာကြွယ်ဝတဲ့လူတွေ ဘယ် လိုအသက်ရှင်နေထိုင်သလဲဆိုတာကို ငါ မြင်ခဲ့တယ်။ ° အသက်ရှင်နေထိုင်: ပစ္စည်းဥစ္စာအများကြီး ချမ်းသာကြွယ်ဝတဲ့လူတွေ ဘယ် လိုအသက်ရှင်နေထိုင်သလဲဆိုတာကို ငါ မြင်ခဲ့တယ်။;things: I saw how very rich people, who (have) many things live (their) life. ° live life: I saw how very rich people, who (have) many things live (their) life.;p.s.

věčnost;အမတ;deathlessness;n. P. amata (= deathlessness)

věčný;ထာဝရ;eternal;adj. P. thāvara (= eternal)

věčný ("během¹ věčnosti");ထာဝစဉ်;eternal ("while¹ (being) forever");adj. P. thāvara (= eternal)

věčný (nesmrtelný);အမတ;eternal (deathless);adj. P. amata (= deathless)

věčný, být ("ne¹má² konec");အဆုံးမရှိ;eternal, be ("(does) not¹ have² end");l

věčný, být: věčný cíl;အဆုံးမရှိ: အဆုံးမရှိသည့်ရည်ရွယ်ချက်;eternal, be: eternal goal;

věda;သိပ္ပံပညာ;science;n.

věda ("modrost¹ vědomost");သိပ္ပံပညာ;science ("wisdom¹ (of) knowledge");n. P. sippam-paññā (= skill, knowledge - moudrost)

věda ("pán² modrosti¹ vědomostí⁰");သိပ္ပံပညာရှင်;scientist ("lord² (of) wisdom¹ (of) knowledge⁰");n. P. sippam-paññā (= skill, knowledge - wisdom)
 věda: filosof vědy;သိပ္ပံပညာ: သိပ္ပံပညာဆိုင်ရာ
 ဒဿနပညာရှင်;science: philosopher of science;
 vědění;အသိ;knowing;n.
 vedení (nasměrování, "ukazuje¹ cestu⁰");လမ်းညွှန်;guide (directs¹ (the) way⁰");n.
 vedení pod (kým, "cestu ukazování, pod");လမ်းညွှန်မှု
 -အောက်မှာ;guidance under sb. ("path showing, under");n.
 vědět;သိ;know;l
 vědět ("být-schopný, vědět (a) znát");တတ်သိနားလည်;know ("be-able, know (and) understand");T
 vědět ("vědět, zaznamenat (a) upevnit");သိမှတ်ထား;know ("know, note (and) fix");l
 vědět jak;တတ် ° ကျွမ်း;know how to ° know how;l
 vědět jak ("být-dovedný (a) vynikat {jmenec}");ကျွမ်းကျင်;know how ("be-skilled (and) excel {nouner}");l
 vědět jak (dělat);တတ်;know how to;T
 vědět: Ale jednu věc dobře vím.;သိ: ဒါပေမယ့် တစ်ခုကိုတော့ ကောင်းကောင်းသိပါတယ်။;know: But one thing (I) know (very) well.;pol.
 vědět: Ani nevím.;သိ: ကျွန်တော် သိတောင် မသိဘူး။;know: I don't even know.;um.
 vědět: co já vím.;သိ: ငါ သိသလောက်တော့(ဆိုရင်);know: as far as I know;(writ.)
 vědět: Dokonce ani já nevím.;သိ: ကျွန်တော်တောင် မသိဘူး။;know: Even I don't know.;um.
 vědět: jako bys nevěděl.;သိ: မသိသလိုဘဲလား;know: like if (you) don't know;col.
 vědět: Jestli to nevadí, mohl bych vědět?;သိ: သိခွင့်ရှိင် သိပါရစေ။;know: If you don't mind, may (I) know?;w. pol.
 vědět: kdokoliv ví;သိ: ဘယ်သူ သိသိ;know: whoever knows;
 vědět: Kromě tebe o tom ví všichni.;သိ: ဒါကို မင်းလွှဲပြီး (~ မင်းကလွဲရင်) အားလုံးသိကြတယ်။;know: Except you, everybody knows it.;col.
 vědět: měli bychom jistě vědět.;သိ: ငါတို့ သိထားရမယ်;know: we should know, for sure;fut.
 vědět: Omluvte mě, neznám to tady. ("Protože já cestu neznám.");သိ: ကျွန်တော် လမ်းမသိလိုပါ။;know: Sorry, I don't know the way.;pol. um.
 vědět: Oni i my víme.;သိ: သူတို့ရော ကျွန်တော်တို့ရောသိတယ်။;know: They, as well as we, know.;
 vědět: Opravdu, nevěděl jsem, protože jsem četl.;သိ: စာဖတ်နေလို့ မသိလိုက်ဘူး။;know: As (I) was reading, (I) didn't know, indeed.;col.
 vědět: Pokud (bys) potřeboval něco vědět, tak se prostě zeptej.;သိ: သိလိုတာရှိရင် မေးသာ မေးပါ။;know: If (you) need to know anything, just ask.;imper. pol.
 vědět: Pokud máš (něco), co bys chtěl vědět, ptej se na cokoliv.;သိ: သိချင်တာရှိရင် ဘာမဆို မေးပါ။;know: If (you) have anything that (you) want to know, ask (me) anything.;imper. pol.
 vědět: Pouze on ví (o) této záležitosti.;သိ: သူပဲ ဒီအကြောင်း သိတယ်။;know: Only he knows (about) this matter.;

vědět: protože neví;သိ: မသိဘူးအကြောင့် (~ သူတို့မသိသောကြောင့်);know: because (they) don't know;
 vědět: protože nevím;သိ: မသိလို့;know: because (I) don't know;col.
 vědět: Rád bych věděl jméno ct. pána. ("Kéž je jméno ct. pána známo.");သိ: အရင်ဘုရားသို့ သိပါရစေ။;know: May (I) know ven. Sir's name.;pol.
 vědět: Řeknu (ti) kolik vím.;သိမှတ်ထား: သိမှတ်ထားသလောက် လျှောက်ထားပေးပါမယ်။;know: (I) will tell ("and give") (you) as much as (I) know.;fut. pol. utmn.
 vědět: věci, které by měl (každý) vědět;သိ: သိရှိလိုတာများ;know: things (one) should know;
 vědět: Ví dopředu.;သိ: ကြိုတင်သိထားတယ်။;know: (He) knows in advance.;
 vědět: Víím ("o skutečnosti,") že přijde.;သိ: သူလာမယ်မှန်းသိပါတယ်။;know: (I) know ("the fact that") he will come.;pol.
 vědět: Víím jednu věc. (A) to, (že) nic nevím.;သိ: အရာတစ်ခုကို ငါ သိတယ်။ ဒါက ဘာမှ မသိဘူး။ (~ ငါသိတာတစ်ခုကတော့ ငါ့ဘာမှ မသိသေးဘူးဆိုတာပဲ။);know: I know one thing. (And) that is, (that I) know nothing.;
 vědět: Víš?;သိ: သိပါသလား။;know: Do you know?;inter. pol.
 vědět: Vskutku, nevím.;သိ: သိတော့ဘူး။;know: Indeed, I don't know.;col.
 vedle: Poněvadž je vedle řeky Irvadi, ("také (co se týče) krásy") je krásné.;ဘေး: ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းဘေးမှာရှိလို့ သာလဲသာယာပါတယ်။;next to: As it is next to Irrawaddy river, ("also as for beauty,") (it) is also beautiful.;pol. col.
 vědomě (pozorně, "aby¹ věděl");သိအောင်;awareness, with ("to¹ know");adv.
 vědomí ("modrá¹ želva");လိပ်ပြာ;consciousness ("blue¹ turtle");n.
 vědomost;အသိ;knowledge;n.
 vědomosti;ဗဟုသုတ;knowledge;n. P. bahusuta (= heard much)
 vedoucí;မှူး(တစ်ယောက်);leader;sg.
 vegetariánský (o jídle, "prostý² zabitého¹ života");သက်သတ်လွတ်;vegetarian (food, "free² (from) killed¹ life");advj.
 vegetariánský: Pokud (to) není vegetariánské, pak to sním všichni.;သက်သတ်လွတ်: ထိုက သက်သတ်လွတ်ကလွဲရင် အကျန်စားတယ်။;vegetarian: If it is not vegetarian, (then I) eat all (of it).;writ.
 vegetariánský: Tenhle je pouze vegetariánský.;သက်သတ်လွတ်: ဒါ သက်သတ်လွတ်ပဲ။;vegetarian: This (one) is just vegetarian.;
 vejce;ဥ(တစ်လုံး);egg;sg.
 vejce ("+ kuřecí"): Smaží vejce na (~ "na") pánvi.;ကြက်ဥ: ကြက်ဥကို ဒယ်အိုးထဲမှာ ကြော်နေတယ်။;egg ("+ chicken"): (She) is frying the ("chicken") egg in frying pan.;cont.
 vejce, slepičí ("kuřecí vejce");ကြက်ဥ(တစ်လုံး);egg, chicken ("chicken egg");sg.
 vejít;ဝင်;come in;T
 vejít ("vstoupit (a) přijít");ဝင်လာ;enter ("enter (and) come");T
 věk;အသက်;age;n.
 věk (~ "rok"): Už je (mu, ji) šest let.;အရွယ် (~ "နှစ်"): ခြောက်နှစ်

ရိုး: age (~ "years"): (He) is (already) six years (old).;p.p.
 věk (člověka);အရွယ်: age (of human);n.
 věk (od narození, mnicha, "ohromný věk");သက်တော်: age (since birth, of a monk, "great age");n.
 věk (od narození, mnicha): (Co se týče) věku, (tak) třicet.;သက်တော်: သက်တော် သုံးဆယ်; age (since birth, of a monk): (As for) age, thirty.;col.
 věk (roky mnišství, "rains");ဝါ: age (years of monkhood, "rains");n. P. vassa (= rain)
 věk (roky mnišství): Mnišský věk je deset let. ("Mnišské deště, deset dešťů.");ဝါ: ရဟန်းဝါ ဆယ်ဝါ; age (years of monkhood): Monk age is 10 years. ("Monk rains, ten rains.");ubmn.
 věk: 'Mladý' (znamená) nezaměstnaný věk, (brání z) výdělků rodičů.;အရွယ်: ငယ်သေးလို့ ဖိတ်လုပ်စာထိုင်စားတဲ့ အရွယ်ပါ; age: 'Young' (means) unemployed age, (taking from) parents' earnings.;pol.
 věk: Bude mi plných 20. ("Můj věk bude plných 20.");အသက်: အသက်က ၂၀ပြည့်ပါတော့မယ်; age: I am going to be 20. ("My age is going to be full 20.");fut.
 věk: Je (to) slečna věku 24 let.;အသက်: အသက် ၂၄နှစ် အရွယ် မိန်းကလေးဖြစ်ပါတယ်; age: (She) is a girl of age of 24 years.;
 věk: Je mi 30. ("Můj věk (je) 30.");အသက်: ကျနော် အသက်က ၃၀ပါ; age: I am 30 years old. ("My age (is) 30.");pol. um. col.
 věk: Je mi dvacet-čtyři let ("Můj věk už byl dvacet čtyři let.");အသက်: ငါ့ အသက်နှစ်ဆယ်လေးနှစ် ရှိပါပြီ; age: I am twenty-four years old. ("I have twenty-four years.");col. pol.
 věk: Je mi již 44 let. ("Můj věk je naplněných 44.");အသက်: ကျွန်တော် အသက် ၄၄ ပြည့်ပြီးပါပြီ; age: I am already 44 years old. ("My age is filled 44.");pol. um.
 věk: Je mi přes 38. ("Věku, přes 38 let.");အသက်: အသက်က ၃၈နှစ် ကျော်ပါ; age: (I) am over 38 years old. ("Of age, over 38 years.");pol.
 věk: Je mi třicet tři let. ("Věk už byl třicet tři let.");အသက်: အသက် သုံးဆယ်သုံးနှစ် ရှိပြီ; age: (I) am thirty-three years old. ("Age has been thirty-three years.");p.p. col.
 věk: Je mi třicet. ("Věk už byl třicet.");အသက်: အသက် သုံးဆယ်ရှိပြီ; age: (I) am thirty. ("Age has been thirty.");p.p. col.
 věk: Jsi (~ "máš") pořád v mladém (~ "malém") věku.;အရွယ်: အရွယ်လေးရှိတုန်းပေါ့; age: (You) still have a young age.;col.
 věk: Kéž je (tvůj) život delší (~ "dlouhý více") (než) sto (let). (přání vyjádřené na narozeninách přítele);အသက်: အသက်ရာကျော်ရည်ပါစေ; age: May (your) life be longer (~ "long more") (than one) hundred (years). (wish expressed on a friend's birthday);w. pol.
 věk: Kolik je ti let? ("Kolik je tvůj věk?");အသက်: မင်းအသက် ဘယ်လောက်လဲ; age: How old are you? ("Who much is your age?");inter. col.
 věk: Kolik je ti let? ("Kolik už byl tvůj věk?");အသက်: မင်းရဲ့ အသက်က ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ; age: How old are you? ("How much has been your age?");inter. pol. um. col.
 věk: Kolik let je tvému dítěti? ("Jaký věk (už) má (tvoje) dítě?");အရွယ်: ကလေး(က) ဘယ်အရွယ် ရှိပြီလဲ; age: How old is your child? ("What age has (your) child had?");inter. p.p.
 věk: Moje miminko má 15 měsíců. ("Věk mého miminka (je) 15 měsíců.");အသက်: ကျွန်မကလေး အသက်က ဆယ့်ငါးလ; age: My

baby is 15 months old. ("My baby's age (is) 15 months.");
 věk: ve věku patnácti let;အသက်: အသက် ဆယ့်ငါးနှစ်တွင်; age: at the age of fifteen ("years");
 velebit ("pozvednout (a) vyvýšit");ချီးမြှောက်; exalt ("lift (and) elevate");T
 velice;များစွာ ° သား ° အမြောက်အမြား ° မော ° အရမ်းကို ° တော်တော် ° တအားကို ° သိပ် ° အချို့ ° လိုက် ° အတော်များများ ° အတင်း ° ကြီး ° အရမ်း ° အတော်; very ° very much ° much ° greatly; adv. col. (or) adv. writ. (or) suff. adv. (or) adv.
 velice (~ "veliký"): (Ten) pán nese velice těžký kufr (~ "kufr oblečení velké váhy");ကြီး: အမျိုးသားက အဝတ်သေတ္တာအလေးကြီးကို သယ်တယ်; very (~ "big"): The man carries a very heavy suitcase (~ clothes box (of) big weight).; velice ("míra² ne¹zastavuje");အင်မတန်; very much ("measure² doesn't¹ stop");adv.
 velice ("nabírat (a) lehat-si {příslovec}");လှိုက်လှဲစွာ; very much (fervently, "scoop (and) recline {adverb}");adv.
 velice ("vskutku¹, velice");တော်တော်လေး; very much ("indeed¹, very-much");
 velice, být;ကျယ်; very much, be;I
 velice, být ("být-hezký");လှ; very, be ("be-pretty");I
 velice: Dešťové mraky (~ "přišly") velice nízko.;အတော်: မိုးတိမ်တွေ အတော်နိမ့်လာပြီ; very: Rain clouds are (~ "came") very low.;p.p.
 velice: Je (to) tomu (~ "s tím") velice blízko.;အတော်: အဲဒါနှင့် အတော်နီးစပ်ပါတယ်; very: (It) is very close to (~ "with") it.;pol.
 velice: Je (to), vskutku, velice prospěšné.;အတော်: အတော်တော့ အထောက်အကူဖြစ်ပါတယ်; very: (It) is very beneficial, indeed.;pol.
 velice: Jsem velice šťastný.;သိပ်: သိပ်ပျော်ပါတယ်; very: (I) am very happy.;pol.
 velice: Jsi prostě velice dovedný v Myanmaršském jazyce, že?;တော်တော်: မြန်မာလို တော်တော်ကျွမ်းတာပဲ နော်; very much. You are ("being") skilled in Myanmar (language) just very much, aren't (you)?;col.
 velice: Jsou velice, velice slabí (v děláni své práce), zaměstnanci té kanceláře.;တော်: တော်တော်ပေါ့တယ် ရုံးကဝန်ထမ်းတွေ; very: (They) are very, very weak (in doing their work), the staff of the office.;col.
 velice: Osel má velice dlouhé uši.;ကြီး: မြည်းက နားရွက်ရှည်ကြီး ရှိတယ်; very: The donkey has very long ears.;
 velice: To je velice blízko prákritu ("jazyku");.အတော်: ဒါဟာ ပြာကရိုက်ဘာသာစကားနှင့် အတော်နီးစပ်ပါသည်; very: This is very near to (~ "with") the Prakrit language.;writ. pol.
 velice: trvalo velice dlouho ("velice trvalo");အတော်: အတော်ကြာခဲ့တယ်; very much: took very long time ("was very much taking-time");p.s.
 velice: velice důležité;အရမ်း: အရမ်းအရေးကြီးတဲ့; very: very important;
 velice: Žena je pro muže velice nebezpečná, jako oheň, muž je pro ženu také velice nebezpečný, jako oheň.;များ: မိန်းမဟာ မီးလိုဘဲ ယောက်ျားအတွက် အန္တရာယ်များသလို ယောက်ျားဟာလည်း မီးကဲ့သို့ မိန်းမအတွက် အန္တရာယ်များတယ်; very: Woman is to man very dangerous, like fire, man also is like fire, very dangerous to woman.;

veliký;စရာမ;large;adj. writ.
 velký;သိပ်;much;adj.
 velký starší mnich (mahāthera);မထေရ်(တစ်ပါး);great elder monk (mahathera);sg. P. mahāthera (= great elder)
 velký, být;အကြီး ° ကြီး;big, be;I
 velký: Během používání internetu, je pomalý, (a tak) mohou být (chvíle) nevelké spokojenosti.;သိပ်: ဒီမှာ internet သုံးရတာနှေးပြီး သိပ်အဆင် မပြေတာတွေ ရှိတတ်ပါတယ်။;much: While using Internet here, it is slow, (so) there may be (occasions) of not much satisfaction.;pol. col.
 velký: dva velké míče;အကြီး: ဘောလုံးအကြီးနှစ်လုံး;big: two big balls;n.
 velmi;အတော် ° သိပ် ° လွန်း;very;adv. (or) adv. rare.
 velmi: Herec i herečka jsou velice dobří.;သိပ်: မင်းသားတွေရော မင်းသမီးတွေပါ သိပ်ကောင်းတယ်။;very: The actor as well as the actress are very good.;col.
 velvyslanec (“vyslancecký minister, veliký”);သံအမတ်ကြီး(တစ်ဦး);ambassador (“envoy minister, big”);sg. S. amātya (= minister)
 velvyslanec (“vyslancecký minister”);သံအမတ်(တစ်ဦး);ambassador (“envoy minister”);sg. S. amātya (= minister)
 velvyslanectví (“vyslancecká kancelář”);သံရုံး(တစ်ရုံး);embassy (“envoy office”);n.
 ven;အပြင်;out;adv.
 ven (z domu atd.);အပြင်;outside (out of house etc.);adv.
 ven: Jsem zvyklý jezdit ven autobusem.;အပြင်: အပြင်ကို ဘတ်ကားနဲ့ သွားလေ့ရှိတယ်။;out: I have the habit of going out by bus.;
 ven: Mysl znovu a znovu odchází, čas od času se čtyři, pět (či) deset minut potuluje okolo.;အပြင်: စိတ်က အပြင်ကို ထွက်ထွက်သွားတာ တစ်ခါတစ်ခါ ၄၊ ၅၊ ၁၀ မိနစ် ဝန်းကျင် ထွက်သွားတယ်။;out: The mind goes again and again out, time to time four, five (or) ten minutes (it) roams around.;med.
 ven: Stává se, že chodím občas ven.;အပြင်: အပြင်သွားသွားဖြစ်တယ်။;out: (I) happen to go out, sometimes.;
 venku;အပြင်;outside;prep.
 venku (“ve² směru¹ ven”);အပြင်ဘက်မှာ;outside (“in² (the) direction¹ out”);adv.
 venku: (Ta) žena je venku.;အပြင်ဘက်မှာ: အမျိုးသမီးက အပြင်ဘက်မှာ ရှိတယ်။;outside: The woman is outside.;
 venku: jídlo venku (oběd nebo snídáň, o mniších);အပြင်: အပြင်ဆွမ်းစား;outside: outside meal (lunch or breakfast, for monks);mn.
 věno, dát (“položít (a) žádat”);တင်တောင်း;dowry, give (“put (and) request”);T
 věno, dát: Dej věno tácu kokosů (a) (“tácu”) banánů.;တင်တောင်း: အုန်းပွင့်ကုတ်ပျော်ပွင့်နဲ့ တင်တောင်းပေါ့။;dowry, give: Give dowry of coconut (“tray”) (and) banana tray.;imper. col.
 věnovat;ဝေး;dedicate;T
 věnovat (čemu, “potopit, ponořit (a) uložit”);နှစ်မြှုပ်ထား;dedicate (mind, “immerse, submerge (and) put”);T
 věnovat: S výmluvou, že se světskými problémy tomu nemohu věnovat čas, jsem byl líný.;ဝေး: လောကီကိစ္စတွေနဲ့ အချိန်မပေးနိုင်ဘူးဆိုတဲ့ ဆင်ခြေနဲ့ (~ ဆင်ခြေပေးပြီး) ကျွန်တော်

ပျင်းနေတာပါ။;dedicate: With the excuse, that with the worldly problems (I) cannot dedicate (it) time, I have been lazy.;p.s.
 pol. um.
 vepředu;ရှေ့မှာ ° ရှေ့ ° ရှေ့တွင် ° အရှေ့မှာ;in front of;suff. adv. (or) suff. adv. writ. (or) adv.
 vepřové maso (“prasečí maso”);ဝက်သား;pork meat (“pig's meat”);n.
 verdikt (rozsudek, u soudu, “zarovnat (a) připravit {jmenec}”);စီရင်ချက်;verdict (judgment, at court, “line-up (and) prepare {nouner}”);n.
 veřejné WC (“toaleta² užívaná¹ mnohými”);အများသုံးအိမ်သာ;public toilet (“toilet² used¹ (by) many”);n.
 veřejnost, všeobecná (“spousta³ osob¹ (a) lidí² země”);ပြည်သူလူထု;public, general (“mass³ (of) country's⁰ persons¹ (and) people²”);n.
 věřice (“zatmco² přijímá⁰ (a) bere¹”);ခံယူတာ;believing (“while² receiving⁰ (and) taking¹”);adv.
 věřit;ယုံ;believe;T
 věřit (“přijmout (a) vzít si”);ခံယူ;believe (“accept (and) take”);T
 věřit (“sestoupit (a) vstoupit”);သက်ဝင်;believe (“descend (and) enter”);T
 věřit (“věřit (a) schvalovat”);ယုံကြည်;believe (“believe (and) approve”);T
 věřit v (určité náboženství, “spoléhat-se⁰ (a) skrývat-se-za¹”);ကိုးကွယ်;believe in (a particular religion, “rely-on⁰ (and) conceal¹”);sg.
 věřit: Čemu věří, tak (právě,) že nakonec (to) zmizí a (“oni”) (“prostě”) zemřou.;ယုံကြည်: သူတို့ ယုံကြည်ကြတာက နောက်ဆုံးပျောက်ကွယ်သွားပြီး သူတို့ သေဆုံးမယ် ဆိုတာပါပဲ။;believe: What they believe is, that finally (it) disappears and they will (“simply”) die.;pol.
 věřit: dívky, které věří v astrologii;ယုံ: ဗေဒင်ယုံသော မိန်းကလေးများ;believe: girls, who believe in astrology;pl. writ.
 věřit: Přestože říká, nevěřím (tomu).;ယုံ: သူ ပြောပေမယ့် ကျွန်တော် မယုံဘူး။;believe: Though he says, I don't believe (it).;um.
 věřit: Uctivě následuji (to náboženství) věřice a přijímající.;ယုံကြည်: ယုံကြည်သက်ဝင်စွာနဲ့ လေးလေးစားစားကိုးကွယ်တာပါ။;believe: (I) respectfully follow (the religion) believing (and) accepting.;pol.
 věřit: věřili;ယုံကြည်: သူတို့ ယုံကြည်ခဲ့ကြသည်။;believe: they believed;writ.
 věrnost: Způsob věrnosti Čansitáy byl mnohými zaznamenán v historii Myanmaru.;သစ္စာ: ကျန်စစ်သား၏ သစ္စာရှိပုံကို မြန်မာသမိုင်းတွင် မှတ်တမ်းတင်ကြရသည်။;loyalty: The way of loyalty of Kyansittha has been recorded in Myanmar history by many.;writ.
 věrný, být (“mít věrnost”);သစ္စာရှိ;faithful, be (“have fidelity”);I P. sacca
 věrohodný, být (“snad³ být-schopen² věřit⁰ (a) schvalovat¹”);ယုံကြည်နိုင်လောက်;credible, be (“about³ (to) be-able² (to) believe⁰ (and) approve¹”);I
 verš;ဂါထာ(တစ်ပုဒ်);verse;sg. P. gāthā (= verses)
 verš: Může to být vidět z veršů jako “tenāhu porānā” a tak dále.;ဂါထာ: အဲဒါကို 'တေနာဟု ပေါရာဏာ'စသည် ကဲ့သို့ဂါထာများဖြင့်

သိနိုင်ပါသည်။;verse.: It can be seen by verses like “tenāhu porāṇā” and so on.;writ. pol.

very: Jedťe (“podle”) této cesty, ale (je to) ještě hodně daleko.;သေး: ဒီလမ်းအတိုင်းသွား ဒါပေမယ့် တော်တော်ဝေးသေးတယ်။;still: Go (“according to”) this way, but (it is) still very far.;imper.

verze;ဘားရင်း;version;n. E. version

vesele;ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် ° ပျော်ပျော်;happily ° joyfully;adv.

veselý, být;ကြည် ° ပျော်;joyous, be ° gay, be (happy);I (or) adj.

věsit;လှမ်း;hang;T

věsit: Po vyprání oblečení, věsí (~ povjáší [CZ col.]) (to) oblečení aby (je) usušil.;လှမ်း: အဝတ်လျှော်ပြီးနောက် အဝတ်များ ခြောက်ရန် လှမ်းတယ်။;hang: After washing the clothes, (he) hangs the clothes in order to dry (it).;

veškerá záležitost (“vše je-vhodná”);အရာရာ;every matter (“thing is-suitable”);n.

veškerý (“neříkají”);မဆို;every (“not saying”);suff.

vesničan;ရွာသား(တစ်ယောက်);villager;sg.

vesničané: Říká se, že když se král ptal na historii toho domu ducha (bůžka), nikdo z vesničanů nebyl schopný odpovědět.;ရွာသားတွေ: ဘုရင်ကြီးက အဲဒီနတ်ကွန်းသမိုင်း မေးတဲ့အခါ ရွာသားတွေ ဘယ်သူမှ မဖြေနိုင်ဘူးတဲ့။;villagers: It is said, that when the king asked about history of the spirit house, nobody of the villagers was able to answer.;

vesnice;ရွာ(တစ်ရွာ);village;sg.

vesnice (“krmit (a) pršet”);ကျွေးရွာ(တစ်ရွာ);village (“feed (and) rain”);sg.

vesnice (“venkovská vesnice”);တောရွာ(တစ်ရွာ);village (“rural village”);sg.

vesnice: do mého kláštera ve vesnici Udavela.;ရွာ: ဥဒဝေလရွာက တပည့်တော်ရဲ့ ကျောငှက်ကို;village: to my monastery in Udavela village;

vesnice: Obsadil čtyřicet šest vesnic poblíž.;ကျေးရွား: အနီးအပါးကျေးရွာ လေးဆယ်ခြောက်ရွာကို သိမ်းသွင်းထားသည်။;village: (He) seized forty-six nearby villages.;writ.

vesnice: Vesnický Tendžan takhle neprobíhá (~ “není”);.တောရွာ: တောရွာ သင်္ကြန်ကတော့ ဒီလို မဟုတ်ပါဘူး။;village: Thin-gyan in village is not like that.;pol.

vést (“nést¹ prvenství”);ဦးဆောင်;lead (“carry¹ (the) priority”);T

vést (“velet (a) řídit”);ဦးစီး;lead (“head (and) ride”);T.

vést (armádu, “krotit (a) starat-se-o”);အုပ်ချုပ်;lead (an army, “subdue (and) look-after”);T

vést (nasměrovat, “ukazovat¹ cestu”);လမ်းညွှန်;guide (direct¹ (the) way”);T

vést (ovládat);ချုပ်ချယ်;control;T

vést: (Ta) velká mynarská armáda vedená králem Nau byla velice slavná (~ “slavná (a) věhlasná”) po celém asijském kontinentě.;အုပ်ချုပ်: ဘုရင့်နောင်အုပ်ချုပ်သောပြန်မာတပ်မတော်ကြီးသည် အာရှတိုက်တွင် ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့သည်။;lead: The great Myanmar army led by the king Naung was very famous (~ “famous (and) renowned”) in the Asian continent.;p.s. pol.

vést: Proto za vedení starších studentů university bojkotovali.;ဦးဆောင်: ထိုကြောင့် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားကြီးများက

ဦးဆောင်၍ သပိတ်မှောက်ခဲ့ကြသည်။;lead: Therefore, (there) were boycotting led by the elder university students.;p.s. writ.

vést: Ú Aun Zeyya spolu se svými šedesáti osmi pokrevními přáteli se dokázal úspěšně ubránit zatímco (je) vedl.;ဦးစီး နှင့်: ဦးအောင်ဇေယျသည် သွေးသောက်ရဲတော် ခြောက်ကျိပ်ရစ်ယောက်နှင့်အတူ ဦးစီးကာ အောင်မြင်စွာ ခုခံတွန်းလှန်နိုင်ခဲ့သည်။;lead: U Aung Zeyya together with his sixty-eight blood comrades could successfully resist while being the leader (~ “while leading”).;p.s. writ.

vesta (pánská, “obléci-si (a) být-šíroký”);စွပ်ကျယ်(တယ်ထည်);vest (worn by men, “put-on (and) be-wide”);sg.

věta;ဝါကျ(တစ်ကြောင်း) ° ကြောင်း °

ဝါကျ(တစ်ကြောင်းလောက်);sentence (of language) ° sentence;sg.

věta (“psaní o”);စာကြောင်း(တစ်ကြောင်း);sentence (“writing about”);sg.

věta (“psané slovo”);စာပိုဒ်(တစ်ပိုဒ်);sentence (“written word”);sg.

P. pada (= word, speech)

věta (“řeč”);စကား;sentence (“speech”);n.

věta (jedna, “asi² jedna věta¹”);တစ်ကြောင်းလောက်;sentence, a (“about² one¹ sentence”);sg.

věta: Dokud se nezlepším, nebudu psát více jak asi tři věty.;ဝါကျ: ကျွန်တော် ပိုကောင်းလာအောင်အထိ ဝါကျ သုံးကြောင်းလောက်ပဲ ရေးပါမယ်။;sentence: Until I improve, (I) will write only about three sentences.;fut. pol. um.

věta: Je (to) věta užívaná když už není žádná možnost (cokoliv) změnit (~ “znovu opravit”);.ရ: ပြန်လည် ပြင်ဆင်လိုမရတော့တဲ့ အချိန်မှာ သုံးရတဲ့ စကားဖြစ်တယ်။ ° စကား: ပြန်လည် ပြင်ဆင်လိုမရတော့တဲ့ အချိန်မှာ သုံးရတဲ့ စကားဖြစ်တယ်။;possible, be: (It) is a sentence used when (it) is not possible to change (~ “correct again”) (anything) any more. ° sentence: (It) is a sentence used when (it) is not possible to change (~ “correct again”) (anything) any more.;

věta: Napiši několik vět a pošlu (je);.ဝါကျ: ဝါကျအချို့ ရေးပြီး ပို့ပါမယ်။;sentence: (I) will write several sentences and send it.;fut.

věta: No, v této větě něco chybí (~ “je-třeba”);.စာကြောင်း: ဒီ စာကြောင်းမှာ တစ်ခုခုတော့ လိုနေတယ်။;saentence: In this sentence there's something missing (~ “needed”), indeed.;cont. col.

věta: Přeložím (tu) větu pro (tebe) tak, jak je;ဝါကျ: ဝါကျ အရိုတိုင်း ပြန်ပေးလိုက်မယ်။;sentence: (I) am going to translate the sentence for (you) as (it) is.;fut.

věta: Prosim, napišeš mi nakonec (nějakou) anglickou větu?;ကြောင်း:

နောက်ဆုံးအင်္ဂလိပ်တစ်ကြောင်းရိုက်ပါအုံးလား။;sentence: Please, will (you) write (me) an English sentence at last?;inter. pol.

věta: První věta se užívá při psaní, druhá věta se užívá při mluvení.;ကြောင်း: ပထမတစ်ကြောင်းက ရေးရာမှာ သုံးတယ်၊ ဒုတိယတစ်ကြောင်းက စကားပြောရာမှာ။;sentence: First sentence is used in writing, second sentence is used in talking.;col.

věta: Ta věta je špatně.;စာကြောင်း:

စာကြောင်းမှားနေတယ်။;sentence: The sentence is wrong.;cont.

věta: všechna slova v (té) páli větě;ဝါကျ: ပါဠိဝါကျရဲ့ စကားလုံးတိုင်း;sentence: all the words in the Pāli sentence;

větev;အကိုင်(တစ်ကိုင်);branch;sg.

větrno, být;လေထန် ° ထန်၊ လေ;windy, be;I

větrno, být: Je větrno.;လေထန်: လေထန်နေတယ်။ ° ထန်၊ လေ: လေထန်နေတယ်။;windy, be: It's ("being") windy.;

větší;အကြီး;larger ° bigger;adj.

většina ("skupina¹ většiny^o");အများစု;majority ("group¹ (of) majority^o");n.

většina (lidí, "skupina¹ mnoha^o");အများစု;majority (of people, "group¹ (of) many^o");n.

většina: Většina se vyhýbá pěti druhům špatného živobytí.;အများစု: မိစ္ဆာအာဇီဝဗျူဟကို အများစုက ရှောင်ကြပါတယ်။;majority: Majority avoid the five kinds of wrong livelihood.;pol.

většinou;များသောအားဖြင့် ° အများအားဖြင့်;mostly;adv.

většinou ("jako jako");လိုလို;mostly ("like like");adv. col.

většinou: Cukr se většinou používá ve formě (~ "jakožto") prášek.;များသောအားဖြင့်: များသောအားဖြင့် သကြားကို အမှုန့် အဖြစ်သုံးကြတယ်။;often: Sugar is (~ "are") mostly used as powder.;

většinou: Skupiny Hentávadí vojsk se musely vrátit s většinou zraněných (lidí a) ztrátou životů.;များစွာ: ဟံသာဝတီတပ်ဖွဲ့များအထိအခိုက်အကျအဆုံးများစွာဖြင့်ပြန်ရသည်။;mostly y: Groups of Hanthawadi troops had to return with mostly wounded (people and) casualties.;writ.

většinou: Většinou, během zimního ("období"), je na ulicích mnoho sněhu.;အများအားဖြင့်: အများအားဖြင့် ဆောင်းရာသီတွင် လမ်းပေါ်၌ နှင်းများရှိတယ်။;mostly: Mostly, during the summer ("season"), there is much of snow on the streets.;spis.

věty;ကြောင်းလောက်တွေ;sentences;pl.

veverka;ရုဉ်း(တစ်ကောင်);squirrel;sg.

vevnitř;မှာ;in;suff. prep.

vězeň ("osoba¹ (z) vězení^o");အကျဉ်းသား(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး၊ တစ်ပါး);prisoner ("person¹ (of) prison^o");sg. (mn.)

vězeň: politický vězeň;အကျဉ်းသား: နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသား;prisoner: political prisoner;

vězení;ထောင် ° ထောင်(တစ်ခု) ° ထောင်(တစ်ခု);jail ° prison;n. (or) sg.

vězení (trest, "trest¹ vězení^o");ထောင်ဒဏ်;prison sentence ("prison sentence");n.

vězení (trest): Právě teď je odsouzen k 15 a půl roku ("trestu") vězení ve věznici vesnice Moun.;ထောင်ဒဏ်: အခုလက်ရှိမှီရာထောင်တွင် ထောင်ဒဏ် ၁၅နှစ်ခွဲ ကျခံနေရပါတယ်။;imprisonment: Right now (he) is sentenced to 15 and a half years imprisonment in the Moun village's prison.;pol.

Vězení, Insein ("vězení¹ (vesnice) Insein^o", "vězení² diamantového¹ jezera^o");အင်းစိန်ထောင်;Jail, Insain ("prison¹ (of) Insain(village)^o", "prison² (of) diamond¹ lake^o");name

vězení: Udělej si partnera, hele, abyste (měli) stejný (trest), pokud půjdeš do vězení.;ထောင်: ဖော်ညွှတ်တာလေ ထောင်ထဲသွားရင် အတူတူဖြစ်အောင်လို့;prison: Make a partner, hey, so that (you have) same (punishment) if (you) go to a prison.;imper. sl.

vhledu, meditace (jeden z dvou hlavních druhů meditace v Buddhismu, vedoucí přímo k prvnímu a druhému stupni osvícení, a později s pomocí meditace soustředění dokonce i ke třetímu a čtvrtému stupni osvícení);ဝိပဿနာ;insight, meditation of (one of the two main kinds of meditation in

Buddhism, leading directly to first and second level of enlightenment, and later with help of meditation of concentration even to third and the fourth level of enlightenment);n. Bh. med. P. vipassanā (= insight)

vhodně;အသင့်;suitably;adv.

vhodné, být;ရာ;proper, be;l

vhodný;ရာ;suitable;suff.

vhodný ("vhodný (a) ohromný");အသင့်တော်;suitable ("suitable (and) great");adj.

vhodný k;စရာကောင်း;-ly (follows after a v.) ° -able (follows after a v.);suff.

vhodný k, be;ကောင်း;suitable for, be;l

vhodný k: Dnešek je vhodný k potěšení.;စရာကောင်း: ဒီနေ့ပျော်စရာကောင်းတယ်။;-able: Today's enjoyable.;col.

vhodný k: Tato kočka je vhodná k zamilování si (~ roztomilá).;စရာကောင်း: ဒီကြောင် ချစ်စရာကောင်းတယ်။;-able: This cat is adorable (~ lovely).;col.

vhodný, být;တင့် ° ရာ ° သင့်တော် ° သင့်လျော် ° တန် ° သင့်;proper, be ° suitable, be ° appropriate, be;l (or) I writ. (or) I un.

vhodný, být (~ "podobat-se"): Je barmštější (to říci takhle). ("Více se (to) podobá Barmštině.");ဆန်း: မြန်မာစကား ပိုဆန်ပါတယ်။;suitable, be (~ "resemble"): It is more Burmese (to say it like this). ("(It) resembles Burmese language more (like this).");pol.

vhodný, být ("být) spokojen¹ (s) podmínkami^o");အဆင်ပြေ;opportune ("(be) satisfied¹ (with) condition^o");l

vhodný, být ("být) spokojený¹ (s) podmínkami^o");အဆင်ပြေ;appropriate, be ("(be) satisfied¹ (with the) condition^o");l

vhodný, být ("může být) svěřen");အပ်(ထား);suitable, be ("(can be) entrusted");l

vhodný, být ("podmínka (je) správná");အဆင်သင့်;suitable, be ("condition (is) proper") ° opportune, be ("condition (is) proper");l

vhodný, být ("podobat-se");ဆန်း;suitable, be ("resemble");l

vhodný, být ("správný (a) ušlechtilý");သင့်မြတ်;suitable, be ("proper (and) noble");l

vhodný, být ("vhodný (a) ohromný");သင့်တော်;suitable, be ("suitable (and) great");l

vhodný, být: Je to pro něj (~ "s ním") vhodné?;တန်း: သင်းနဲ့ တန်သလား။;worth, be: Is it worth ("with") him?;inter.

vhodný, být: Nenalezl jsem tam (toho) vhodného učitele (mnicha).;သင့်တော်: အဲဒီမှာ ငါနဲ့ သင့်တော်တဲ့ဆရာတော် မတွေ့မြင်ဘူး။;suitable, be: I didn't find the proper teacher (monk) there.;p.s. pol.

vhodný, být: Věřím, že vhodný učitel (mnich) znamená ("mnou") důvěryhodný učitel.;သင့်တော်: သင့်တော်တဲ့ဆရာတော်ဆိုတာ ငါ ယုံကြည်နိုင်လောက်တဲ့ဆရာတော်လို့ ငါ ထင်တယ်။;suitable, be: I believe, that suitable teacher (monk) means ("(by) me") trustworthy teacher (monk).;

vhodný: Je (to) nesmírně zajímavé. ("Je (to) nesmírně vhodné k zájmu.");ကောင်း: အလွန်စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းပါတယ်။;good, be: (It) is extremely interesting. ("(It) is very good for interest.");pol.

vhodný: Pokud bys řekl **ဖြေလျော့** na místě (kde teď je) **ဖြော့**, bylo by (to) vhodnější.;သင့်တော်: **ဖြော့နေရာမှာ ဖြေလျော့ဆိုရင်** ပိုပြီး သင့်တော်ပါလိမ့်မယ်။;suitable: If (you) say **ဖြေလျော့** at the place of **ဖြော့**, (it) will be more suitable.;fut.

vhodný: V tomhle případě (~ "místě") je (slovo) 'vnitřně' nejvhodnější.;အသင့်တော်: ဒီနေရာမှာ 'စိတ်ထဲမှာ'လို့ သုံးတာ အသင့်တော်ဆုံးပါ။;suitable: In this case (~ "place") the (word) 'inwardly' is the most suitable (one).;pol.

ví: Každý ví.;သိ: လူတိုင်း သိတယ်။;know: Everybody knows.;

víc a víc;ဆထက်ထမ်းပိုး ° ဆထက်တပိုး (WS. from ဆထက်တမ်းပိုး);more and more;adv. (or) adv. WS.

víc a víc ("vyvíjet-se a vyvíjet-se a");တိုးပြီးတိုးပြီး ° တိုး၍တိုး၍;more and more ("develop and develop and");adv. (or) adv. writ.

víc a víc: Ct. pán, studiem Buddhistické literatury, může převzít víc a víc zodpovědnosti za vykonání prospěšností (Buddhova) daru.;ဆထက်ထမ်းပိုး: ဘုရား ဗုဒ္ဓစာပေတွေလေ့လာခြင်းဖြင့် သာသနာ့အကျိုးကို ဆထက်တပိုး (~ ဆထက်ထမ်းပိုး) သယ်ပိုးဆောင်ရွက်နိုင်တယ်။;more and more: The ven. Sir, by studying Buddhist literature can take more and more responsibility for carrying out the benefit of the (Buddha's) present.;

víc a víc: Kéž jsi schopen vzít víc a víc zodpovědnosti za vykonávání (Buddhova) daru.;ဆထက်တပိုး: သာသနာ့အကျိုးကို ဆထက်ထမ်းပိုး သယ်ပိုးဆောင်ရွက်နိုင်ပါစေ။;more and more: May (you) be able to assume more and more responsibility for carrying out the (Buddha's) present.;w. pol.

víc a víc: postupně, víc a víc;တိုး၍တိုး၍: ဖြည်းဖြည်းတိုး၍တိုး၍;more and more: little by little, more and more;

víc: (Tobě) ("to samé") ještě víc! (užíváno jako reakce na přání vyslovené někým);ထက်: ထက်တူပါပဲ။;more: Even more ("the-same") to (you)! (used as a reaction to a wish expressed by sb.);pol.

víc: deset a víc zpráv v Barmském jazyce;ထက်ပို: ဗမာစကား တစ်ဆယ့် ဒါမ္မဟုတ်ဒီထက်ပိုတဲ့ မှာကြားချက် (~ ဗမာလို မှာကြားချက် ဆယ်ချက် (သို့) ဒီထက်ပိုသော မှာကြားချက်);more: ten or more message in Burmese language;

víc(e) (následováno příd. jm. nebo slovesem);ပို;more (followed by adj. or v.);adv.

víc(e) (následováno příd. jménem);ထက်ပို;more (followed by adj.);adv.

více;ထက် ° ပိုမို ° ပို;more;suff. (or) adv.

více ("navíc (a) překypující");ပိုမို;more ("extra (and) overflowing");adv.

více než;ကျော် ° ထက်ပို၍ ° ထက်ပို;more than;adv. (or) adv. writ.

více než ("přes");ကျော်;more than ("over");adv.

více než dřív;အရင်ကထက်ပိုပြီး;more than before;adv.

více než: (Ten) muž je tlustší než (ta) žena.;ထက် ပို: အမျိုးသားက အမျိုးသမီးထက် ပိုဝတ်တယ်။;more than: The man is fatter than the woman.;

více než: (Ten) pes je ošklivější než (ta) kočka.;ထက်ပို: ခွေးက ကြောင်ထက် ပိုရုပ်ဆိုးတယ်။;more than: The dog is uglier than the cat.;

více než: Je snadnější psát (na klávesnici) Sinhálsky v Linux

než ve Windows.;ထက်ပို: သီဟိုဠ်စကား ရိုက်ရန်အတွက် လင်းနက်စ်တွင် ဝင်းဒိုးထက်ပို လွယ်ကူပါတယ်။;more than: It is more easy to type Sinhalese in Linux than in Windows.;pol. writ.

více než: Kůň je hubenější než kráva.;ထက် ပို: မြင်းက နွားထက် ပိုသွယ်လှပါတယ်။;more than: The horse is thinner than the cow.;

více než: Linux systém je lepší (~ "víc dobrý") než systém Windows.;ထက်ပို: ဝင်းဒိုးနည်းစနစ်ထက် လီနက်စ်နည်းစနစ်က ပိုကောင်းပါတယ်။;better (~ "more good"): Better (~ "more good")than Windows system is the Linux system.;pol.

více než: Na africkém kontinentě je více než 50 zemí.;ကျော်: အာဖရိကတိုက်တွင် နိုင်ငံပေါင်း ၅၀ကျော် ရှိသည်။;more than: In the Africa continent, (there) are more than 50 countries.;writ.

více než: Rangún je více než 400 mil daleko;ကျော်: ရန်ကုန်က မိုင်လေးရာကျော် ဝေးပါတယ်။;more than: Yangon is more than 400 miles away.;pol.

více než: Umím mluvit myanmarským jazykem lépe ("než to").;ထက်ပို၍: အသည်ထက်ပို၍ မြန်မာစကား ပြောတတ်ပါတယ်။;more than: (I) can speak in Myanmar language better than that.;pol. writ.

více než: více než tři měsíce;ကျော်: သုံးလကျော်လောက်;more than: more than about three months;

více než: Vlak je rychlejší než (ten) muž.;ထက်ပို: ရထားက အမျိုးသားထက် ပိုမြန်တယ်။;more than: The train is quicker than the man.;

více, být;ပိုပြီး;more, be;p.p.

více, ne;ထက်ပိုပြီး -တော့ဘူး;more, no;adv.

více, ne: ("Já") nepošlu ti více než tolik (~ "tohle").;ထက်ပိုပြီး -တော့ဘူး: ဒီထက်ပိုပြီး ငါ ပို့လိမ့်မယ် မဟုတ်တော့ဘူး။;more, no: I won't send (you) more than this.;

více: Kvůli těmto studentům národní duch obyvatel ožil (a) přišel k rozvoji.;ပိုမို: ထိုကျောင်းများကြောင့်အမျိုးသားစိတ်ဓါတ်များလည်း ပိုမိုနိုးကြား၍ဖိုးလာပါသည်။;more: Because of these students, the national spirit of the citizens also awakened and happened (~ "came") to develop.;pol. writ.

více: Během Tendžanu jsou všechny národy šťastnější než obvykle.;ပို: သကြန်အခါမှာ တိုင်းရင်းသားအားလုံး အခါတိုင်းထက် ပိုပျော်ကြပါတယ်။;more: During the Thin-gyan all nationalities are more happier than usually.;pol.

více: Bude desetkrát krásnější než tady (~ "tohle").;ထက်: ဒီထက် ဆယ်ဆမက လှမယ်။;more: (She) will be ten times more beautiful than this.;fut.

více: Dnes je chladněji než včera.;ပို: မနေ့ကထက် ဒီနေ့ ပိုအေးတယ်။;more: Today it's colder than yesterday.;

více: Je barmštější (to říci takhle). ("Víc se (to) podobá Barmštině.");ပို: မြန်မာစကား ပိုဆန်ပါတယ်။;more: It is more Burmese (to say it like this). ("(It) resembles Burmese language more (like this).");pol.

více: Je vhodnější mě nazývat malým podporovatelem.;ပို: အကလေးလို ခေါ်တာပိုသင့်ပါတယ်။;more: Calling (me) as a small supporter is more appropriate.;pol.

více: Kopíruji (ty) věty ("(a) dávám") úplně ct. Pánovi, poněvadž chci, aby měl (to) čtení pohodlnější.;ပိုပြီး: အပြည့်အစုံ ကူးပေးတာက ဦးဖင်းအနေနဲ့ ဖတ်ရတာ ပိုပြီးအဆင်ပြေစေချင်လို့ပါ။;more: (I) am copying ("(and) giving") the full sentences for the ven.

Sir as (I) want (him) to have the reading more comfortable.;

více: Musím se učit pozorněji.;ဝိပြီး ပိုပြီး ဂရုတစိုက်နဲ့ သင်ယူရပါတယ်။;more: (I) has to learn more carefully.;pol.
 více: Není již více co psát (~ "psaní");ဝိ: အရေးအသားမပိုပါဘူး။;more: There is no more writing (to be done).;pol.
 více: pokud jsou tam dvě nebo více slov;ထက်ပို: စကားလုံးနှစ်လုံး၊ ဒီထက်ပို၊ ရှိရင်;more: if there are two or more words;
 více: pro lepší pochopení široké veřejnosti;ပိုမို: ပြည်သူလူထု ပိုမို(ကောင်းမွန်) နားလည်သိရှိရန်;more: for better understanding of general public;writ.
 více: Protože Myanmarši znají "skleněnou konvici" více.;ဝိပြီး: မြန်မာတွေက ဖန်ကရားဆိုမှ ပိုပြီး သိကြလိမ့်။;more: Because the Myanmar people know the "glass jug" more.;pol.
 více: Sportovec dýchá intenzivněji než (ta) žena.;ထက်: အားကစားသမားက အမျိုးသမီးထက် အသက်ပြင်းပြင်းရှူတယ်။;more: The sportsman breathes more intensively than the woman.;
 více: Také muži si myslí, že jsou dovednější.;ဝိ: ယောက်ျားကလဲသူတို့ထက်တယ်ထင်တယ်။;more: Also men think, that they are more skilful.;
 více: Tato kniha je lepší než tamta kniha.;ထက်ပို: ဒီစာအုပ်က ဟိုစာအုပ်ထက် ပိုကောင်းတယ်။ ° ပို: ဒီစာအုပ်က ဟိုစာအုပ်ထက် ပိုကောင်းတယ်။;more: This book is better than that book.;
 více: Tohle je, vskutku, přátelštější.;ဝိ: ဒါမှ ပိုရင်းနှီးသွားတာပေါ့။;more: This is more friendly, indeed.;col.
 víceméně;များစွာ;more or less;adv.
 víceméně ("jako jako");လိုလို;more or less ("like like");adv. col.
 víceméně ("s mnoha");နဲ့များစွာ (der. from အနဲ့အများတော့);more or less ("with many");adv.
 víceméně ("určitě³ mnoho² tím¹ způsobem");အနဲ့အများတော့;more or less ("surely³, many² with¹ (the) method");adv.
 víceméně: Bude (to) muset podstoupit bez ohledu na potíže (~ "s víceméně jakýmikoliv potížemi").;များစွာ: ဘာမဆိုအခက်အခဲနဲ့ များစွာ ကြုံရပါတယ်။;more or less: (He) will have to undergo (it) with more or less any difficulties.;pol.
 víceméně: Všechno co jsi napsal, je víceméně správně.;လိုလို: ရေးတာတွေအားလုံးလိုလိုမှန်ပါတယ်။;mostly: All what (you) write is mostly correct.;col. pol.
 vidění;အမြင်;sight;n.
 vidění, věc k: A pak, právě poblíž Švedagou pagody jsou vskutku další věci k vidění.;pol.;ကြည့်စရာ: နောက်ပြီးတော့ ရွှေတိဂုံဘုရားနားမှာပဲ တခြားကြည့်စရာတွေ ရှိပါသေးတယ်။;see, thing to: Then, there are indeed other things to see just near the Shwedagon pagoda.;
 vidět;ရှု ° မြင်;see;l (or) T
 vidět ("setkat-se (a) vidět");တွေ့မြင်;see ("meet (and) see");T
 vidět ("vidění");အမြင်;see ("seeing");n.
 vidět (pro sebe, "vidět (a) brát");ကြည့်ရ;see (for oneself, "see (and) take");l
 vidět (pro sebe): Já jsem to ještě neviděl.;ကြည့်ရ: ကျွန်တော် မကြည့်ရသေးဘူး။;see (for oneself): I haven't seen it yet.;um.
 vidět (pro sebe): Ještě (jsem to) neviděl.;ကြည့်ရ: မကြည့်ရသေးဘူး။;see for oneself: (I) haven't seen (it) yet.;
 vidět (vědět, "vědět (a) vidět");သိမြင်;see (know, "know (and)

see");l
 vidět: Chcete jet (a) vidět ritál mytí obličejů Buddhovy sochy?;ကြည့်: မျက်နှာတော် သစ်တာ သွားကြည့်ချင်တယ်လား။;see: Do you want to go (and) see the ritual of washing Buddha-image's face?;inter.
 vidět: Jak se díváš (~ "můžeš se dívat") na lidi?;မြင်: ခင်ဗျား ခင်ဗျားက လူကို ဘယ်လိုမြင်တတ်တာလဲ။;see: How do you see (~ "can see") people?;inter.
 vidět: Nedokázala vidět (ty) problémy spojené s tím učitelem.;မြင်: အဲဒီဆရာတော်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ဖြစ်လာမည့် ပြဿနာတွေကို မမြင်နိုင်ခဲ့ပါဘူး။;see: (She) could not see the problems connected with that teacher (~ chief monk).;pol.
 vidět: Pokud uvidíš (něco) dobrého (se mnou), tak (mě) jednoduše pokárej.;အမြင်: အမြင်မတော်ရင်လဲ ဆုံးမပေါ့။;see: If (you) see (anything) not good (with me), simply admonish (me).;imper.
 vidět: poněvadž vidím, že umíš mluvit a psát;မြင်: ပြောဆိုရေးသားနိုင်တာမြင်လို့;see: as (I) see, that (you) can speak and write;
 vidět: Potřebuji (tu) knihu abych se na (to) podíval.;ကြည့်: ငါ စာအုပ်ကို ကြည့်ဖို့ လိုအပ်တယ်။;see: I need the book to see (it).;col.
 vidět: To lze vidět.;သိမြင်: ဒါကို သိမြင်နိုင်သည်။;see: This may be seen.;writ.
 vidět: Uvidím. (Budu o tom přemýšlet.);ကြည့်: ကြည့်ဦးမယ်။;see: (I) will see. (I will think about it.);fut.
 vidět: Vidí rozbitou žárovku.;မြင်: မီးသီးတစ်လုံး ဖြတ်သွားသည်ကို (~ ကွဲသွားတာကို) မြင်တယ်။;see: (He) sees a broken bulb.;writ.
 viditelný, být;ထင်;visible, be;l
 vidlička;ခရင်း(တစ်ချု တစ်ချောင်း);fork;sg.
 Vinaja (spis mnišských pravidel);ဝိနည်း;Vinaya (scripture of monks' rules);name Bh. lit. P. vinaya (= code-of-rules)
 Vinaja Piṭaka (původní spis obsahující mnišská pravidla);ဝိနည်းပိဋက;Vinaya Pitaka (original script containing monks' rules);name Bh. lit. P. vinaya-piṭaka (= code-of-rules - canon)
 Vinaja Piṭaka: Ve Vinaja Piṭace je obsaženo pět knih Vinaji.;ဝိနည်းပိဋက: ဝိနည်းပိဋကမှာ ဝိနည်းငါးကျမ်းပါရှိပါသည်။;Vinaya Piṭaka, be: There are five books of Vinaya included in Vinaya Piṭaka.;writ. pol.
 Vinajová pravidla chování ("Vinajová° praxe¹ povinnosti² etiky³");ဝိနည်းကျင့်ဝတ်သီလ;Vinaya rules of conduct ("Vinaya's° practice¹ (of) duty² (of) morality³");n. Bh. P. vinaya-vatta (= code-of-rules - duties)
 víno (rostlina);နွယ်;vine;n. un.
 víno, červené ("červené¹ víno");ဝိုင်အနီ;wine, red ("red¹ wine");n. E. wine
 víno: Pije pivo. Co se týče vína, (to) nepije.;ဝိုင်: သူ့ဘီယာသောက်တယ်။ ဝိုင်ကျတော့ မသောက်ဘူး။;wine: He drinks beer. As for wine, he doesn't drink (it).;col.
 vipassaná, meditace (jeden z dvou hlavních druhů meditace v Buddhismu, vedoucí přímo k prvnímu a druhému stupni osvícení, a později s pomocí meditace soustředění dokonce i ke třetímu a čtvrtému stupni osvícení);ဝိပဿနာ;vipassana, meditation of (one of the two main kinds of meditation in

Buddhism, leading directly to first and second level of enlightenment, and later with help of meditation of concentration even to third and the fourth level of enlightenment);n. Bh. med. P. vipassanā (= insight) vipassanā: Kromě samathā a vipassanā meditace, co ještě děláš?;ဝိပဿနာ: သမထ ဝိပဿနာလုပ်ခြင်းကလို့လို့ ဘာလုပ်သေးလဲ။;vipassana: What else do (you) do, apart from (“doing”) samathā (and) vipassanā meditation?;inter. víra (“přijetí”, “přijmout (a) vzít {jmenec}”);ခံယူချက်;belief (“acceptance”, “receive (and) take {nouner}”);n. víra: Kvůli jakým vírám, které jsi přijal, se stalo, že jsi se stal Buddhistou?;ယကြည်: ချင်ဗျား ဘာ(လို့) ယကြည်မှုတွေရလာလို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက် ဖြစ်လာရတာလဲ။;believe: Because of what believes that you accepted, (you) happened to become a Buddhist?;inter. um. col. Visuddhimagga (shrnutí celého Buddhova učení dle ct. Buddhaghosy, “kniha¹ Visuddhimagga”);ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း;Visuddhimagga (ven. Buddhaghosa's summary on the entire Buddha's teaching, “book¹ (of) Visuddhimagga”);name Bh. lit. vítat (“mluvit¹ předem”);ကြိုဆို;welcome (“speak¹ in-advance”);T vítat (“řici¹ shledat-se-při-přijezdu”);ကြိုဆို;welcome (“say¹ to-meet-on-arrival”);T vítat (“srdečně vítat”);လွှတ်လဲစွာ ကြိုဆို;welcome (“cordially welcome”);imper. vítat: Vítám (tě).ကြိုဆို: ကြိုဆိုပါတယ်။;welcome: (I) welcome (you).;pol. vítej;ဝယ်ကမ်း;welcome;imper. col. E. welcome vítězná čára: Modré auto vstoupilo na vítěznou čáru (~ končící čáru);ပန်း: အပြာရောင်ကား ပထမဆုံးပန်းဝင်ပြီးပြီ။;winning post (in race): The blue car has entered the winning post (~ finishing line) first.;p.p. vítězná pozice při závodech;ပန်း;winning post in a race;n. vítězné stanoviště (“květinový sloup”);ပန်းတိုင်;winning post (“flower column”);n. vítězný, být;အောင်;victorious, be;l vítězný, být (“dobýt (a) vidět”);အောင်မြင်;victorious, be (“conquer (and) see”);l vítězství;အနိုင်;victory;n. vítězství: Červené auto vyhrává (~ “bere vítězství”);အနိုင်: အနီရောင် ကားက အနိုင်ရတယ်။;victory: The red car will win (~ “takes victory”).; viz níže;အောက်ပါကဲ့သို့;see below ° as follows;writ. viz níže: Bylo (to) vysvětleno, viz níže.;အောက်ပါကဲ့သို့: အောက်ပါကဲ့သို့ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုသည်။;as follows: (It) was explained as follows.;p.s. writ. víza;ဝီဇာ;visa;n. E. visa víza: dopis doporučení pro vízum;ဝီဇာ: ဝီဇာ ထောက်ခံစာ;visa: visa recommendation letter; vízum;ဝီဇာ;visa;n. E. visa vízum (“povolení² (ke) vstupu¹ (do) země”);ပြည်ဝင်ခွင့်;visa (“permission² (to) enter¹ country”);n. vkládat;ထည့်;put in;T

vkládat: (“Ona”) vkládá jeho oblečení do pračky.;ထည့်: သူမ အဝတ်လျှော်စက်ထဲကို သူ့အဝတ်အစားတွေ ထည့်နေတယ်။;put in: She puts his clothes in the washing machine.;cont. vkrást se (do domu, “prorazit (a) vrtat”);ဖောက်ထွင်း;burgle (“hole (and) bore”);T vláčet;ဆွဲ;drag;T vláda;နန်း;reign;n. vláda (~ období koho): Stalo se to během vlády krále Abhaya, během sepisování Tipitaky spolu s komentáři.;လက်ထက်: အဘယရင်ဘရင်လက်ထက်၊ အဋ္ဌကထာနှင့်အတူ ပိဋကတ်သုံးပုံကို ရေးသားစဉ်တွင် အဲဒါ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်။;reign (~ period of): It took place during the king Abhaya's reign, during writing down the Tipitaka together with the commentaries.;p.s. writ. vláda (“ovládat (a) svazovat {jmenec}”);ထိန်းချုပ်မှု;control (“control (and) bind {nouner}”) ° rule (“control (and) bind {nouner}”);n. vláda (“vzít¹ nadvládu”);အစိုးရ(တစ်ဖွဲ့);rule (“take¹ domination” ° government (“take¹ domination”);sg. vláda (období koho);လက်ထက်;reign (period of);n. vláda (období koho): Během vlády krále Anojaty v období Paganském se stali čtyři hrdinové, (tj.) Čansitá, , Nádvejū, Nálou Lephé a Nau Ú Phí prominentními.;လက်ထက်: ယုဂ်ခေတ် အနောက်ရထားမင်းလက်ထက်တွင် ကျန်စစ်သား၊ ငွေရူး၊ ငလုံးလက်ဖက်နှင့် ညောင်ဦးဖီးဟူသောသူရဲကောင်းလေးဦး ပေါ်ထွန်းခဲ့၏။;reign (period of): During the reign of Anawyatha king in the Pagan period, four heroes, (namely) Kyansittha, Ngaltwayyu, Ngalloun Letpkeh and Nyaung Oo Phi, became prominent.;p.s. writ. vláda: Není to povoleno vládou.;အစိုးရ: အစိုးရက ခွင့်မပြုဘူး။;government: (It) is not permitted by the government.; vláda: Od té doby anglická vláda různými způsoby utiskovala (a) utlačovala lid Myanmaru (~ “Myanmar”);.အစိုးရ: ထိုအချိန်မှစ၍ အင်္ဂလိပ်အစိုးရက မြန်မာတို့ကို အမျိုးမျိုးဖိနှိပ် ချုပ်ချယ်ခဲ့သည်။;government: Since that time, indeed, English government in various ways tyrannized (and) oppressed the Myanmars.;p.s. writ. vláda: Ta země je ovládána (~ “pod vládou”);.ထိန်းချုပ်မှု: ထိန်းချုပ်မှု အောက်မှာပဲ။;control: (The country) is just under control.; vláda: Za vlády krále Nauna se Myanmarový stát stal sjednocenou a silnou zemí.;လက်ထက်: ဘုရင့်နောင်လက်ထက်တွင်မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီး စည်းလုံးညီညွတ်၍ အင်အားတောင့်တင်းသောနိုင်ငံအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။;reign: During the reign of king Naung, Myanmar (“country”) became (~ “came to become”) a united and strong country.;p.s. writ. vládce;မင်း(တပါး);monarch;sg. vládce král: V době vládce krále Mahādharmy bylo ohromné město Enva nestabilní.;ရာဇာဓိပတိ: မဟာဓမ္မရာဇာဓိပတိလက်ထက်တွင် အင်းဝနေပြည်တော်ကြီးသည် မငြိမ်မသက် ဖြစ်နေသည်။;ruler king: At the time of the ruler king Mahādharmma, the great town Inwa became unstable.;p.s. writ. vládní zkouška “);အစိုးရစစ်;government examination “);n. vládnout;စိုး;rule;l vládnout (“podmanit-si (a) vládnout”);အုပ်စိုး;rule (“subdue (and) rule”);T

vládnout (“strážit (a) ovládat”);ထိန်းချုပ်;reign (“guard (and) rule”);T

vládu nad, mít (“vládnout (a) držet-nad-hlavou”);စိုးမိုး;rule over (“rule (and) hold-over-head”);T

vládu nad, mít: Kéž můžeš mít vládu nad vším (a) kéž můžeš mít (~ “vlastnit”) vznešený život.;စိုးမိုး အရာရာကို စိုးမိုးနိုင်ပြီး မြင့်မားသောဘဝကို ပိုင်ဆိုင်နိုင်ပါစေ။;rule over: May (you) be able to rule over everything (and) may (you) be able to possess a lofty life.;w. pol.

vlažka;အလံ(တစ်ခု);flag;sg. A. alam

vlak;ရထား(တစ်စီး);train;sg. P. ratha

vlak: Vlak je rychlejší než (ten) muž.;ရထား: ရထားက အမျိုးသားထက် ပိုမြန်တယ်။;train: The train is quicker than the man.;

vlaková stanice (nádraží, “budova¹ nádraží⁰”);ဘူတာရုံ(တစ်ခု);train station (“building¹ (of) train-station⁰”);sg. H. guda

vlasová čára (kde začíná pokrývka vlasů na hlavě, “vlasý začínají”);ဆံစ;hairline (where the hair cover starts, “hair start”);n.

vlast;ပြည်(တစ်ပြည်);homeland (country);sg.

vlastenecký (“mysli² lásky¹ (k vlastnímu) rodu”);မျိုးချစ်စိတ်;patriotic (“(of) mind² (to) love¹ (one's) kind”);adj.

vlastenecký: Není správné zapomínat na Národní Den jakožto následek vlasteneckého probuzení.;မျိုးချစ်စိတ်: မျိုးချစ်စိတ်နဲ့ ကြားစေခဲ့သော အမျိုးသားနေ့ကို မမေ့သင့်ပါ။;patriotic: It is not proper to forget National Day as the effect of patriotic awakening.;pol.

vlastenectví (“duch lásky (tomu) druhu”): Aby vyvolali vlastenectví vůči Myanmaršské národnosti, (za povzbuzování), rozeznávají tento den jakožto “Národní Den.”;မျိုးချစ်စိတ်ခံစားမှု: မြန်မာတမျိုးသားလုံးအား မျိုးချစ်စိတ်ခံစား တက်ကြွအောင် လှုံ့ဆော်ပေးသော ထိုနေ့ကို အမျိုးသားနေ့ဟူ၍ သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။;nationalism (“spirit (of) loving (that) kind”): In order to arouse the nationalism towards the Myanmar nationality, encouraging, they have recognized this day as “National Day”.;p.s. pl. pol. writ.

vlastenectví (“duch² lásky¹ (tomu) druhu”);မျိုးချစ်စိတ်ခံစားမှု;nationalism (“spirit² (of) loving¹ (that) kind”);n.

vlastenectví (“duch² milování¹ (vlastního) druhu”);မျိုးချစ်စိတ်ခံစားမှု;nationalism (patriotism, “spirit² (of) loving¹ (one's own) kind”);n.

vlastnění;အရီး;having;n.

vlastní;ကိုယ်ပိုင် ° မိမိ ° သင့် ° မိမိ၏ ° ကိုယ်ပိုင်;own ° one's ° own, one's ° one's own;adj. (or) pron. gen. (or) adj.

vlastní (“vlastněno¹ osobou”);ကိုယ်ပိုင်;own (“owned¹ (by) person”);adj.

vlastní (svůj, “tělo vlastní”);ကိုယ်ပိုင်;own (“body owns”);pron.

vlastní (svůj);ကိုယ် (from ကိုင်ပိုင်);one's own;pron.

vlastní (vrozený);နဂို;inherent;adj.

vlastní, (moje): Poslouchejte co říkám. (“Poslouchejte (moje) vlastní slova.”);ကိုယ်: ကိုယ့်စကား နားထောင်ပါ။;own, (my): Listen to me. (“Listen to (my) own speech.”);imper. pol.

vlastní, jeho (“vlastněno³ od¹ jeho⁰ osoby²”);သူ့ရဲ့,ကိုယ်ပိုင်;own, his (“owned³ (by) person² of¹ his⁰”);adj.

vlastní: (“V něm”) nemá vlastní dům.;ကိုယ်ပိုင်: သူ့မှာ ကိုယ်ပိုင်အိမ် မရှိပါဘူး။;own: He (~ “in him”) doesn't have (his) own house.;pol.

vlastní: Chce to koupit vlastními penězi.;ကိုယ်ပိုင်: ကိုယ်ပိုင်ပိုက်ဆံနဲ့ သူဝယ်ချင်ပါတယ်။;own: He wants to buy (it) with his own money.;pol.

vlastní: Co se tohoto týče, je to (můj) vlastní názor.;ကိုယ်ပိုင်: ဒါကတော့ ကျွန်တော့်ကိုယ်ပိုင်အမြင်ပါ။;own: As for this, it is my own view (~ opinion).;pol.

vlastní: Tady je (můj) vlastní dům.;ကိုယ်: ကိုယ့်အိမ်ဒီမှာပါ။;own, (my): Here's (my) own house.;pol.

vlastní: Ukazuje (to) svým vlastním příbuzným.;မိမိ၏: မိမိ၏ ဆွေမျိုးများအား ပြသတယ်။;own: (He) shows (it) to (his) own relatives.;writ.

vlastní: Vlastní země, vskutku, není dobrá.;ကိုယ်: ကိုယ်တိုင်းပြည်က မကောင်းတော့;own: Own country is not good, indeed.;col.

vlastní: vlastní život;ကိုယ်ပိုင်: ကိုယ်ပိုင်ဘဝ;own, one's: one's own life;

vlastnictví (“věci (a) vlastnictví”);ပစ္စည်းဥစ္စာ;property (“things (and) property”);n. P. paccaya (= requisites, means)

vlastnictví (“vlastnit (a) týkat-se {jmenec}”);ပိုင်ဆိုင်ခြင်း;possession (“own (and) concern {nouner}”);n.

vlastník;ရှင်(တစ်ယောက်);owner;sg.

vlastník (“pán¹ (který) vlastní”);ပိုင်ရှင်(တစ်ယောက်);တစ်ဦး;owner (“lord¹ (who) owns”);sg.

vlastním úsilím;ကိုယ်တိုင်;by oneself;adv.

vlastním úsilím: Nibbāna (dosažená) vlastním úsilím;ကိုယ်တိုင်: ကိုယ်တိုင်နိဗ္ဗာန် (~ ကိုယ်တွေ: ကိုယ်တွေနိဗ္ဗာန်);by oneself: Nibbāna by oneself;

vlastnit;ပိုင် ° ပိုင် ° ရှိ ° ရှိ -မှာ;own ° possess;l (or) T

vlastnit (“vlastnit (a) patřit”);ပိုင်ဆိုင်;own (“own (and) belong-to”);l

vlastnit (“vlastnit (a) týkat-se”);ပိုင်ဆိုင် ° ပိုင်ဆိုင်;own (“possess (and) concern”) ° possess (“possess (and) be-concerned-with”) ° possess (“possess (and) concern”);l

vlastnosti (“charakter charakteru”);သဘောသရုပ်;features (“nature (of) nature”);n.

vlastnosti (“přirozený charakter”);သဘောသဘာဝ;characteristics (“natural character”);n.

vlasů, mytí: Umývají (jim) vlasý.;ခေါင်းလျှော်: ခေါင်းလျှော်ပေးကြပါတယ်။;hair washing: (They) wash (them) hair. (“(They) give (them) hair washing.”);pol.

vlasý;ဆံ;hair;n.

vlasý (“vlasové vlákno”);ဆံပင်;hair (“hair thread”);n.

vlasý (“vlasový sloup(y)”);ဆံပင်(တစ်ပင်) တစ်ချောင်း;hair (“hair column(s)”);sg.

vlasý, mýt si (“mýt¹ hlavu”);ခေါင်းလျှော်;hair, wash (“wash¹ head”);T

vlasý, umýt si;ခေါင်းလျှော်;hair, wash;T

vlasý: Vlasý (té) ženy kudrnatí.;ဆံပင်: အမျိုးသမီးက ဆံပင်ကောက်တယ်။;hair: Hair of the woman curls.;

vlasý: Vlasý jsou černé.;ဆံပင်: ဆံပင်က နက်တယ်။;hair: Hair is

black.;

vlasý: vlasý jsou dlouhé;ဆံပင်: ဆံပင် ရှည်တယ်;hair: hair is long;

vlasý: Vlasý jsou dlouhé;ဆံပင်: ဆံပင်ရှည်တယ်။ ° ဆံ:

ဆံရှည်တယ်;hair: Hair is long.;

vlevo ("směr¹ nalevo");ဘယ်ဘက်;left, on the ("left direction");adv.

vlevo: Autobus zatočí vlevo.;ဘယ်ဘက်: ဘစတ်စ်ကား

ဘယ်ဘက်ကွေ့တော့မယ်;left: The bus is going to turn left.;fut.

vlevo: Zatoč vlevo, (a) napravo jistě nalezneš hotel.;ဘယ်ဘက်:

ဘယ်ဘက်ကိုကွေ့လိုက် ညာဘက်မှာ ဟိုတယ် တွေ့လိမ့်မယ်;left: Turn left, (and) on the right (you) will certainly find a hotel.;imper. fut.

vlhký, být;စွတ် [su.] ° စိုစွတ် [sösu.];wet, be;l

vliv ("rozšířit (a) zastřešit {jmenec}");လွှမ်းမိုးမှု;influence ("spread (and) roof {nouner}");T

vlna;လှိုင်း(တစ်ခု);wave;sg.

vlna ("ovčí srst");သိုးမွေး;wool ("sheep's fur");n.

vlna: Někdy je oblečení ušito z vlny.;သိုးမွေး: တစ်တရံ အဝတ်အစားတွေကို သိုးမွေးနဲ့ ချုပ်ကြတယ်;wool: Sometimes the clothes is made (~ "sewn") of wool.;

vloupat se (do domu, "prorazit (a) vrtat");ဖောက်ထွင်း;break in ("hole (and) bore");T

vloupat se: Zloděj se vloupá do domu.;ဖောက်ထွင်း: သူခိုးက အိမ်တစ်အိမ်ကို ဖောက်ထွင်းနေတယ်;break in: Thief is breaking in a house.;cont.

vložit;သွတ် ° ထည့် ° သွင်း;put ° insert ° put (into) ° put in;T (or) T writ.

vložit ("vložit (a) vsunout");ထည့်သွင်း;insert ("put (and) insert");T writ.

vložit do;သွင်း;put into;T

vložit: Vkládá do hrnce italské špagety.;ထည့်: အိုးထဲကို အီတလီခေါက်ဆွဲထည့်နေတယ်;put: (He) is putting Italian spaghetti to the pot.;cont.

vložit: Vkládá se (to), protože se vyžaduje hluboké děkuji.;ထည့်: ကျေးဇူးတင်တာကို လေးနက်စေချင်လို့ ထည့်ပေးလိုက်တာပါ;use (~ "put"): (It) is used (~ "put") because a deep thanks was desired.;pol.

vložit: vkládání dopňkového slova;ထည့်: အဖြည့်ပုဒ် ထည့်ပေးထားခြင်း;insert: inserting a complementary word;

vnitř, ve ("ve² směru¹ dovnitř");အတွင်းဘက်မှာ;inside ("in² (the) direction¹ (of) inside");adv.

vnitřek;အတွင်း;interior;n.

vnitřně;ကိုယ်အတွက်;inwardly;adv.

vnitřně (ve vlastní mysli, např. recitovat něco ve vlastní mysli, bez vyslovování či dělání zvuků);စိတ်ထဲမှာ;inwardly (in one's mind, e.g. recite something in one's mind, without pronouncing or making a sound);adv.

vnitřně: V tomhle případě (~ "místě") je slovo 'vnitřně' nejvhodnější.;စိတ်ထဲမှာ: ဒီနေရာမှာ 'စိတ်ထဲမှာ'လို့ သုံးတာ အသင့်တော်ဆုံးပါ;inwardly: In this case (~ "place") the (word) 'inwardly' is the most suitable (one).;pol.

vnitrostátní (v zemi, "ve¹ státě");ပြည်တွင်း;internal (in the country, "in¹ country");adj.

vnouče;မြေး(တစ်ယောက်);grandchild;sg.

vnouče, královské: Ve prospěch jednoty Myanmaru (a) Monu,

(král) svěřil vládu (svému) královskému vnoučeti Alaun Sítúovi (který byl) Myanmarské (i) Monské krve.;မြေးတော်: မွန်မြန်မာ စည်းလုံးရေးအတွက် မွန်မြန်မာသွေးပါသော မြေးတော်အလောင်းစည်သူကို နန်းအပ်ခဲ့သည်;grandson, royal: On behalf of the Myanmar-Mon unity, (the king) entrusted the reign to (his) royal grandson Alaung Sithu of Myanmar (and) Mon blood.;p.s. writ.

vnoučka (vnouče);မြေးမိန်းကလေး(တစ်ယောက်);grandchild;sg.

vnuk (vnouče);မြေးယောက်ျား(တစ်ယောက်);grandchild;sg.

voda;ရေ;water;n.

voda, čistá ("čistá¹ voda");ရေကြည်;water, pure ("pure¹ water");n.

voda, vařená (a) vychlazená;ရေကျက်အေး;water, boiled (and) chilled ";n.

voda: Jdou do klášterů a (náboženským způsobem) darují vodu.;ရေ: ဘုန်းကြီးကျောင်းတွေကို သွားပြီး ရေလှူကြပါတယ်;water: (They) go to monasteries and (religiously) offer water.;pol.

voda: Mám v pokoji hodně vody.;ရေ: ငါ့အခန်းထဲမှာ ရေတွေ ရှိပါတယ်;water: I have a lot of water in my room.;pol.

voda: voda (je) tekutina;ရေ: ရေက အရည်;water: water (is) liquid; vodní rozloha ("útvár¹ vody");ရေပြင်;water expanse ("water formation");n.

vodní rozloha: 70 procent Země je pokryto vodou (~ "vodním útvarem");.;ရေပြင်: ကမ္ဘာကြီး၏ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းကို ရေပြင်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းထားသည်;water expanse: 70 percent of Earth is covered by water ("expanse");writ.

vodou, házet (zejména během Tendžan oslavy);ရေပတ်;water, throw (especially during Thin-Gyan festival);T

vody, házení: Hrají si házením vody jeden na druhého.;ရေပတ်: တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် ရေပတ် ကစားကြပါတယ်;water throwing: (They) play (by) throwing water one to another.;pol.

voják ("statečné stříbro");ရဲဘော်(တစ်ယောက်);soldier ("brave silver");sg.

voják ("válečný muž");စစ်သား(တစ်ယောက်);soldier ("war man");sg.

voják: Tento muž je socha (~ "podoba") vojáka zhotovená z (~ "utlučená s") kamene.;စစ်သား: ကျောက်တုံးနဲ့ ထုထားတဲ့အမျိုးသားက စစ်သားပုံဖြစ်တယ် (~ ဒီရုပ်တုက ကျောက်တုံးနဲ့ ထုထားတဲ့ စစ်သားရုပ်တု ဖြစ်တယ်);soldier: This man is a statue (~ "form") of a soldier made by (~ "hammered with") stone.;

vojenský ("ohromné (armádní) divize");တပ်မတော်;military ("(of) great (military) division");adj.

vojsko;တပ်;troop (military);sg.

vojsko: Vskutku, zanedlouho poté ohromné město Enva padlo do rukou vojsk Hentávadí.;တပ်: မကြာမှီပင် အင်းဝနေပြည်တော်ကြီးသည် ဟံသာဝတီတပ်များလက်တွင်း

သက်ဆင်းရဲတော့သည်;troop: Indeed, not long after the great town Inwa fell in hands of the Hanthawadi's troops.;writ.

volat;ခေါ်;call;T

volat ("volat¹ telefonem");ဖုန်းခေါ်;call ("call¹ (by) phone");T E. phone

volat (křičet);အော်;call (shout);T

volat (telefonem, "telefon se-spojuje");ဖုန်းဆက်;call (by phone, "phone connects");T

volat (telefonem): Matko, Mja Mja ("Smaragd-Smaragd") (mi) volá abych šla ("podívala se") na představení dnes v noci.;ခေါ်: အမေ မြမြက ဒီညပွဲကြည့်ဖို့ ခေါ်နေတယ်။;call (by phone): Mother, Mya Mya ("Emerald-Emerald") is calling (me by phone) to watch a show tonight.;cont.

volat (telefonem): Šéf volá.;ဖုန်းခေါ်: သူဌေး ဖုန်းခေါ်နေတယ်။;call (by phone): Boss is calling.;cont.

volat telefonem: Poněvadž jsem ti volal telefonem, neměla jsi volat ty mě.;ဖုန်းခေါ်: ငါ မင်းကို ဖုန်းခေါ်နေတာကြောင့် (~ ဖုန်းခေါ်နေလို့) မင်း ငါ့ကို ခေါ်လို့ မရတာ။;call (by) phone: As I was calling you by phone, you shouldn't have call me.;col.

volby ("událost² vybírání^o (a) vyzvedávání¹");ရွေးကောက်ပွဲ;election ("event² (of) choosing^o (and) picking-up");n.

volby: Jsem jediným nezávislým kandidátem (těch) voleb.;ရွေးကောက်ပွဲ: ရွေးကောက်ပွဲမှာ ဝင်ပြိုင်ဆွဲတဲ့တစ်သီးပုဂ္ဂိုလ် ကိုယ်စားလှယ် လောင်းဖြစ်ပါတယ်။;election: (I) am the only independent candidate of the election.;pol.

voli: Odvázal (~ "osvobodil") své vozy.;နွား: သူနွားတွေကို လွှတ်လိုက်တယ်။;oxen: He untied (~ "released") his oxen.;col.

volně;အလကား;freely;adv.

volné místo ("volné¹ místo");နေရာလွတ်;free space ("free¹ space");n.

volně: Můžeš volně a blízce diskutovat (a) ptát se.;လွတ်လပ်: လွတ်လပ်ရင်းနီးစွာ မေးနိုင်ဆွေးနွေးနိုင်ပါတယ်။;freely: (You) can discuss, (you) can ask freely (and) closely.;pol.

volno (v práci, "prázdný (a) chybějící den");အားလပ်ရက်(တစ်ရက်);leave (holidays, "vacant (and) missing day");sg.

volno (z práce): Mám volno v prosinci.;အားလပ်ရက်: ကျွန်တော့်အားလပ်ရက်က ဒီဇင်ဘာမှာ။;leave (holidays): I have holidays in December.;

volno, mít (nebýt zaneprázdněný);အား;free, be (not busy);I volno, mít: Budu mít volno každé pondělí.;အား: တနင်္လာနေ့တိုင်း အားပါမယ်။;free: (I) will be free every Monday.;fut. pol.

volno, mít: Dnes (máš) volno, ne?;အား: ဒီနေ့ အားတယ် နော်။;free (not busy): Today (you) are free, aren't (you)?;inter.

volno, nemít ("spousta¹ práce");အလုပ်များ;free, be not ("lot-of^o work");I volno: Nepřijdu protože nemám volno.;အား: မအားလို့ ကျွန်တော် မသွားပါဘူး။;free: I will not come because I am not free.;pol. um.

volný (~ "dostupný"): Je ve vašem hotelu volný (~ "dostupný") jeden pokoj? ("Mohu si vzít jeden pokoj ve vašem hotelu?");ရနိုင်: မင်းတို့ ဟိုတယ်မှာ အခန်းတစ်ခန်းရနိုင်လား။;available: Is a room available in your hotel? ("Can (I) take one room in your hotel?");inter.

volný (neobsazený), být;လပ်;vacant;I volný v, být (k braní);ရ၊ -ဆီမှာ;free at, be (to take);I volný z, být;ကင်း;free from, be;I volný, být;အား ° လွတ်;free, be;I volný, být (neomezený);ကျွတ်;free, be (not fettered);I volný, být (také o pokoji v hotelu, "může¹ (být) brát");ရနိုင်;free, be (also about a room in a hotel, "can¹ (be) taken");I volný: Jsem volný od čtyř hodin.;အား: လေးနာရီကစပြီး ကျွန်တော်

အားပါတယ်။;free: I am free from four o'clock.;pol. um.

volný: Když budu volný (a) (náhodou) se setkáme, promluvíme si.;အား: အားတဲ့အချိန် နဲ့ ကြုံရင် ပြောပါမယ်။;free: When (I) am free (and we) meet (by chance), (we) will talk.;fut. pol.

volný: Když budu volný, odpovím jak jen mohu.;အား: ကျွန်တော် အားတဲ့အခါမှာ နိုင်သလောက် ဖြေပေးပါမယ်။;free: When I am free, (I) will answer as much as possible.;

volný: Vskutku, nemám volno.;အား: ငါမအားလို့။;free: I am not free, indeed.;col.

volské srdce (ovoce stromu Annona reticulata, "ovoce¹ authority", "ovoce² uctivého^o síťování¹");သြဇာသီး(တစ်လုံး);custard-apple (bull's heart, fruit of tree Annona reticulata, "fruit¹ (of) authority", "fruit² (of) deferential^o netting¹") ° bull's heart (custard-apple, fruit of tree Annona reticulata, "fruit¹ (of) authority", "fruit² (of) deferential^o netting¹");sg.

voňavý, být;သင်း;fragrant, be;I un.

vousy ("pěstovat² kozí¹ perlu");မုတ်ဆိတ်မွေး ° မုတ်ဆိတ်မွေး (WS. from မုတ်ဆိတ်မွေး);beard ("cultivate² goat's¹ pearl");n. (or) n. WS.

vousy: (Ten) muž má vousy.;မုတ်ဆိတ်မွေး: အမျိုးသားက မုတ်ဆိတ်မွေးရှိတယ်။;beard: The man has a beard.;

vousy: (Ten) muž s kudrnatými vlasy a vousy.;မုတ်ဆိတ်မွေး: အမျိုးသားက ဆပင်ကောက်ကောက် မုတ်ဆိတ်မွေးနဲ့;beard: The man with curled hair and beard;col.

vozidlo;ယာဉ်(တစ်စီး) ° ကား(တစ်စီး);car ° vehicle;sg. E. car (or) sg. P. yāna (= vehicle)

vozidlo, nějaké: Před pódíem jedno vozidlo s druhým (~ "s jedním") soutěží v kráse.;ကားတစ်စီး: စင်ရေမှာ ကားတစ်စီးနဲ့ တစ်စီးအလှပြိုင်ကြပါတယ်။;vehicle, a: In front of the stage one vehicle with another (~ "with one") compete in beauty.;col. pol.

vozidlo, ozdobné;ကား(တစ်စီး) (from အလှပြကား);vehicle, decorated;sg.

vozidlo: Jelikož nebylo možné proniknout to města Tanlyen, (poněvadž), vskutku, měli vozidla , moderní zbraně a pomoc od cizinců (~ "lidí z jiných zemí"), (s) elitou devadesáti tří hrdinů, vstoupil (tam a) zaútočil, (a tím jej) dobyl.;ကား: သန်လျင်မြို့ကို ကားခေတ်မီလက်နက်များနှင့် နိုင်ငံခြားသားများအကူအညီရရှိထားသဖြင့် မပေါက်နိုင်ရုံသည်။ လက်ရွေးစင် ရဲဘော်ကိုးကျိပ်သုံးယောက်က မြို့တွင်းကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်မှ အောင်မြင်သည်။;vehicle: As it was not possible to penetrate the town Tanlyin (as), indeed, (they) had vehicles, modern weapons and help from foreigners (~ "people of other countries"), by elite of ninety-three brave-ones, entering (and) attacking (there), (he) conquered in the city.;writ.

vozidlo: Laici se honí za penězi, vozidly, domy, láskou, krásným oblečením, úspěchem, slávou atd.;ယာဉ်: လူတွေဟာ ပိုက်ဆံ၊ ယာဉ်၊ အိမ်၊ ချစ်ခြင်း၊ အဝတ်အစား(လှ)၊ အောင်မြင်မှု၊ ကျော်ကြားမှု စသည်တို့ကို လိုက်စားကြတယ်။;vehicle: Lay people chase after money, vehicles, houses, love, beautiful clothes, success, fame etc.;

vozidlo: Na (těch) vozidlech, také, jsou též taneční skupiny.;ကား: ကားပေါ်မှာလဲ အကအဖွဲ့တွေပါပါတယ်။;vehicle: On the floats also there are dancing groups too ("included").;col. pol.

vozy, ploché: Ploché vozy přijdou na tato pódia ("na místo, kde jsou pódia").;အလှပြကား: အလှပြကားတွေက စင်ရုံတစ်ခုနက် ကြွကြပါတယ်။;float (flat vehicle): Floats come on these stages

("to the place where are the stages").;pol.
 vpravo ("směr¹ napravo");ညာဘက်;right, on the ("right direction");adv.
 vpřed;ရှေ့;forward;adv.
 vpředu, být;ဦး;ahead, be;T
 vpustit;သွင်း;admit (allow to enter);T
 vracet se (také v ပြန်လာ);ပြန်;come back (also in ပြန်လာ);T
 vracet se: Vracím se domů. ("Vrátím se domů.");ပြန်: အိမ်ပြန်မယ်;go back: I am going back home. ("I will go back home.");col. fut.
 vrátit se (k činnosti po dlouhé odmlce);ပြန်ထွက်;return (to an activity after a long pause);T
 vrátit se (také v ပြန်စာ);ပြန်;reply (also in ပြန်စာ);T
 vrátit se (také v ပြန်သွား ပြန်လာ);ပြန်;return (also in ပြန်လာ);T
 vrátit se (zpět k práci atd., pro mnichy);ပြန်ကြွ;return (back to work etc., for monks);T ubmn.
 vrátit se: Jdu se vrátit zpět (k práci) ("rozhodně").ပြန်ကြွ: ပြန်ကြွလိုက်ပါဦးမယ်;return: (I) am going to return (to work), ("for sure").;pol. ubmn.
 vrátit se: Jdu se vrátit zpět (k práci), ("rozhodně")...ပြန်ကြွ: ပြန်ကြွလိုက်ပါဦးမယ်;return: (I) am going to return (to work), ("for sure").;pol. ubmn.
 vrátit se: Kdy se vrátíš?;ပြန်: ဘယ်တော့ ပြန်မလဲ;go back: When will you go back?;inter. fut. col.
 vrátit se: Mám záměr se příští rok na chvíli vrátit.;ပြန်: နောက်နှစ် ခဏပြန်ဖို့ စိတ်ကူးရှိပါတယ်;come back: (I) have an intention to come back for a while next year.;pol.
 vrátit se: Nevracej se (domů) aniž by ses tu najedl. ("Bez jezení v tomto domě se nevracej.");ပြန်: ဒီ အိမ်မှာ မစားဘဲ မပြန်ပါနဲ့;go back: Do not go (home) without eating here (~ "in this house");imper. pol.
 vrátit se: Po (tom) povídání jsem se vrátil.;ပြန်လာ: ဆွေးနွေးပြီးနောက် ကျွန်တော် ပြန်လာခဲ့တယ်;return: (I) returned after the talking.;p.s.
 vrátit se: Poněvadž nastal čas vrátit se k práci ...;ပြန်: အလုပ် ပြန်ချိန်ရောက်ပြီ ဖြစ်တဲ့အတွက် ...;return: As it has come time for returning to work ...;
 vrátit se: Skupiny Hentávadí vojsk se musely vrátit s většinou zraněných (lidí a) ztrátou životů.;ပြန်: ဟံသာဝတီတပ်ဖွဲ့များအထိအခိုက်အကူးအဆင့်များစွာဖြစ်ပြန်ရသည်;return: Groups of Hanthawadi troops had to return with mostly wounded (people and) casualties.;writ.
 vrátit se: Stále jsem se nevrátil.;ပြန်: မပြန်သေးပါဘူး;return: (I) still haven't returned.;pol.
 vrátit se: Vrátil se ("do svého") domu.;ပြန်: ကိုယ့်အိမ်ကို ပြန်သွားခဲ့ပါတယ်;return: (He) returned ("to own") home.;p.s. pol.
 vrátit se: Vrátím se (k meditaci).;ပြန်ထွက်: ပြန်ထွက်မယ်;return: (I) will return (to meditation).;fut.
 vrátit se: Vrátím se k meditačnímu předmětu milující-dobrotivosti.;ပြန်လာ: မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ပြန်လာသည်;return: (I) return to the meditation object of loving-kindness.;writ.
 vrátit se: Vrátím se příští pondělí.;ပြန်: နောက် တနင်္လာနေ့ ပြန်မယ်;return: I'll return next Monday.;col.
 vrátit zpátky (změnit věc, která se stala v minulosti, "znovu

opravit");ပြန်လည်ပြင်ဆင်;take back (change thing which happened in the past, "correct¹ again");T
 vrátit zpět: Zabití osoby, to je chyba (která) je chybou, jakou již nelze vrátit zpět. ;ပြန်လည်ပြင်ဆင်: လူတစ်ယောက်ကို သတ်လိုက်မိတယ်ဆိုရင် ဒီအမှားဟာ ပြန်လည်ပြင်ဆင်လို့ မရတဲ့ အမှားဖြစ်တယ်;take back: Having killed a person, that is a mistake being a mistake which can never be taken back.;
 vroucí, být ("nabírat (a) lehat-si");လျှိုက်လဲ (WS. from လျှိုက်လဲ) ° လျှိုက်လဲ;warm, be (fervent, "scoop (and) recline");I (or) T WS.
 vroucí, být: Stalo se, že (jsem) nezměrně, vroucně spřízněný s (tím) novicem (mnichem).;လျှိုက်လဲ: ကိုရင် အတိုင်းမသိ လျှိုက်လဲစွာ ခင်မင်မိပါတယ်;warm, be: (I) happened to be immeasurably, warmly, fond of the novice-monk.;pol.
 vroucně ("nabírat (a) lehat-si {příslovec}");လျှိုက်လဲစွာ;warmly (fervently, "scoop (and) recline {adverb}");adv.
 vrozený;နဂို;inborn;adj.
 však ("ne¹spojený² (s) řečí");စကားမစပ်;anyway ("not¹ connected² (to) the-speech");adv.
 vše;အားလုံး;all;pron.
 vše ("k² všem¹ věcem");အရာအားလုံးအား;all ("to² all¹ things");pron.
 vše ("spotřebování dokola");အကုန်လုံး;all ("depleting around");pron.
 vše ("spotřebování");အကုန်;all ("depleting");pron.
 vše, co;သမျှ;all what;suff.
 vše, co: Řeknu vše, co vím.;သမျှ: ကျွန်တော်သိသမျှ ပြောပါမယ်;all what: I will say all what I know.;pol. um.
 vše: Právě aby byl schopen všechno opustit a odhodit, ve ct. panu se muselo stát, že přijal nějakou silnou víru, ct. pane.;အကုန်လုံး: အကုန်လုံးကို စွန့်လွှတ်ပစ်နိုင်လောက်အောင် အရင်ဘုရားမှာ ခိုင်မာတဲ့ယုံကြည်မှုတစ်ခု ရရှိလာခဲ့တာဖြစ်မယ်လေ ဘုရား;everything: Just in order to be able to forsake and throw (away) everything, in ven. Sir there had to happen, that (he) accepted a strong belief, ven. Sir.;utmn.
 všechno ("neříkajíc");မဆို;all of (a number, "not saying");suff.
 všechno;အလုံး ° အားလုံး ° အစစအရာရာ ° ဘာမှ ° အစစ ° အကုန်;everything ° all ° all (everything);adv. (or) pron.
 všechno (~ "jen tohle"): Je to všechno? ("Jen tohle, ano?");ဒါပဲ: ဒါပဲ နော်;all (~ "just this"): Is it all? ("Just this, ok?");inter.
 všechno (~ "jen tohle"): Je to všechno? ("Jen tohle?");ဒါပဲ: ဒါပဲလား;all (~ "just this"): Is that all? ("Just this?") ° all (~ "just this"): Is it all? ("Just this?");inter.
 všechno ("jen¹ tohle");ဒါပဲ;all ("just¹ this");pron.
 všechno ("k² všem¹ věcem");အရာအားလုံးအား;everything ("to² all¹ things");pron.
 všechno ("ne²říkajíc³ která⁰ věc¹");ဘယ်အရာမဆို;everything ("not² telling³ which⁰ thing¹");n.
 všechno ("spotřebování dokola");အကုန်လုံး;everything ("depleting around");pron.
 všechno ("spotřebování");အကုန်;everything ("depleting");pron.
 všechno ("věc je-vhodná");အရာရာ;everything ("thing is-suitable");n.
 všechno ("všechno dokola");အကုန်လုံး;all ("all around");pron.
 všechno ("všechny¹ věci");အရာရာတိုင်း;everything ("all¹

things^၀);n.

všechno to (zcela);အကုန်;all of (sth.);T

všechno to: Pokud (to) není vegetariánské, pak to sním
všechno.;အကုန်: ထိုက သက်သတ်လွတ်ကလွဲရင် အကုန်စားတယ်။;all
of: If it is not vegetarian, (then I) eat all (of it).;writ.

všechno, jaké: Říká se, že čte všechny druhy psaní, jaké
najde.;သမျှ: တွေ့သမျှ စာအမျိုးမျိုး ဖတ်တယ်တဲ့။;all what: It is said,
that he reads all kinds of writings that he finds.;

všechno, téměř;အားလုံးနီးပါးလောက်;all, almost;adv.

všechno, téměř: Poněvadž (jsem) napsal téměř všechno co
jsem se naučil, bylo psaní (na zkoušku)
úspěšné.;အားလုံးနီးပါးလောက်: သင်ယူထားတာတွေ
အားလုံးနီးပါးလောက် ရေးခဲ့ဖူး အောင်မြင်ပါတယ်။;all, almost: As (I)
wrote almost all what (I) have learned, the writing (at
examination) was successful.;p.s. pol.

všechno: Děkuje ti za pomoc se vším, když jsme šli do
tvého (~ "ct. pána") kláštera.;အစစအရာရာ: တပည့်တော်တို့
အရင်ဘုရား(ရဲ့)ကျောင်းကို ကြွတဲ့အချိန် (~ လာတုန်းက) အစစအရာရာ
ကျညီတဲ့(အ)တွက် ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။;everything: Thank you for
helping us with everything when we went to your (~ "ven.
Sir's") monastery.;pol. ubmn. utmn.

všechno: Je to všechno. ("Jen tohle.");ဒါပဲ။ ဒါပါပဲ။;all (~ "just
this"): That's all. ("Just this.");pol.

všechno: Kéž jsi spokojený se vším (zatímco) jsi na (~ "ve")
Sri Lance.;အစစ: သီရိလင်္ကာနိုင်ငံမှာ တည်းခိုနေထိုင်ရတာ
အစစအဆင်ပြေပါစေ။;everything: May (you) be satisfied with
everything (while) staying in Sri Lanka ("country").;w. pol.

všechno: Kéž můžeš mít vládu nad vším (a) kéž můžeš mít (~
"vlastní") vznešený život.;အရာရာ: အရာရာကို စိုးမိုးနိုင်ပြီး
မြင့်မားတဲ့ဘဝကို ပိုင်ဆိုင်နိုင်ပါစေ။;everything: May (you) be able to
rule over everything (and) may (you) be able to possess a
lofty life.;w. pol.

všechno: Odpoví na (to) všechno spolu.;အကုန်လုံး:
အကုန်လုံးတိုင်းဖြေပေးကြတယ်။;all: (They) will answer (it) all
together.;

všechno: Splním (a) vykonám ("(a) dám") všechno, co (pro
tebe) mohu (udělat).;သမျှ: ဖြစ်နိုင်သမျှ အားလုံးကို
ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက် ပေးပါမယ်။;everything: (I) will fulfil (and) carry
out ("(and) give") everything, what (I) can (do for you).;fut. pol.

všechno: všechna slova v (té) pāli větě;တိုင်း: ပါဠိဝါကျရဲ့
စကားလုံးတိုင်း;all: all the words in the Pāli sentence;

všechno: Všechno co říkáš, ("já") mám rád.;အားလုံး:
မင်းပြောတာ အားလုံးကို ငါနှစ်သက်တယ် (~ သဘောကျတယ်)။;all:
All whatever you say, (I) like.;

všechny;ဘယ်မှ ° အတိုင်း;all;pron. (or) n.

všechny ("celé"): Přečte všechny (~ "celé") tři knihy.;လုံး: သူ
သုံးအုပ်လုံး ဖတ်မယ်။;all ("whole"): He will read all (~ "whole") the
three books.;fut.

všechny: Čtu všechny ("tyto").;အတိုင်း: ဒီ အတိုင်း ဖတ်ပါတယ်။;all:
(I) read all of them. ("All this (I) read.");pol.

všechny: Po podívání se na všechny knihy.;တိုင်း: စာအုပ်တိုင်း
ကြည့်ပြီး;all: Having looked at all the books.;p.p.

všeobecná veřejnost ("spousta^၁ osob^၁ (a) lidí^၂
země^၀");ပြည်သူလူထု;general public ("mass^၁ (of) country's^၀
persons^၁ (and) people^၂");n.

všeobecně;ယေဘုယျအားဖြင့်;generally;adv. P. yebhuyyena
všeobecně: Všeobecně se přijímá, že komentáře se objevily
během doby (ct.) Buddhaghósy.;ယေဘုယျအားဖြင့်: အဋ္ဌကထာ
ဗုဒ္ဓယောသလက်ထက်မှာ ပေါ်လာတယ်ဆိုတာကို ယေဘုယျအားဖြင့်
လက်ခံကြသည်။;generally: It is generally accepted that the
commentaries appeared during (ven.) Buddhaghosa's time.;writ.
všestranný ("vyčnivat zcela");စွယ်စုံ;versatile ("jut-out
completely");adj. fig.

všestranný: kniha Swesoukyawthinkyan (~ "všestranný (a)
slavný") a také prózy U Obhásy z Min (jsou) zahrnuty;စွယ်စုံ:
စွယ်စုံကျော်ထင်ကျမ်းရယ်
မင်းဘူးဦးဩဘာသာရဲ့ စကားပြေတွေရယ်။;versatile: book
Swesoukyawthinkyan (~ "versatile (and) famous") and also U
Obhasa of Min's prose (are) included;writ.

všichni;အားလုံး;all;pron.

všichni ("(od) začátku celý");စလုံး;all ("(from) start whole");adj.
všichni: Dle tohoto zákona, všichni, kdo se potřebují učit na
univerzitě, nemohou dostat k učení ("(a) poslouchání") povolení,
proto, vskutku, byli lidé ze všech Myanmarských národností
nespokojeni.;လုံး: ဤဥပဒေအရ တက္ကသိုလ်ပညာသင်လို(သူ)တိုင်း
သင်ကြားခွင့်မရနိုင်သဖြင့် မြန်မာတမျိုးသားလုံးက မကျေနပ်ကြချေ။;all:
According to this law, all who need to learn at university cannot
get the permission to learn ("(and) listen"), therefore people of
all the Myanmar nationalities were, indeed, not satisfied.;pl.
writ.

všichni: Kromě tebe o tom ví všichni.;အားလုံး: ဒါကို မင်းလွဲပြီး (~
မင်းကလွဲရင်) အားလုံးသိကြတယ်။;everybody: Except you,
everybody knows it.;col.

všímat si;မှတ်;notice;T

všímat si: S tím, asi jednu (či) dvě minuty je (moje) mysl po
odchodu zpět - ("s") takto, během dělání práce, odpočívání (a)
braní všímavosti, když, vskutku, není možné si všímat -
(takových) období, kdy se stane, že si také nevšímám (a)
neupevňuji ("(a) (ne)chytám") všímavost, je mnoho.;မှတ်: ၁ ၂
မိနစ်လောက်ဆို စိတ်က ထွက်သွားပြန်ရော ဒီလိုနဲ့ ကျွန်တော်လည်း
အလုပ်လုပ်ရင်း နားနေရင်း သတိရရင်း မှတ်လိုက် မရတဲ့အခါ
မမှတ်ဖြစ်တာတိမတားမိတဲ့ အချိန်က ပိုများပါတယ်။;notice: With it,
around one (or) two minutes (my) mind is back after leaving -
("with") this way, while doing work, resting (and) taking
mindfulness, when it is, indeed, not possible to notice - (such)
times, when I also happen not to notice (and) not to establish
("and) catch") (my) mindfulness, are many.;med.

všímat si: Vezmu všímavost, upevním ji (~ "všímvost") (a)
vrátím se k všímavání si.;မှတ်: သတိရပြီး သတိထားပြီး
ပြန်မှတ်တယ်။;notice: Taking mindfulness, establishing the
mindfulness, (I) return to noticing.;med.

všímat si: Všímajíce si (svého) dechu, ("stává se, (že)") sleduji
samotnou přirozenost (své) mysli ("rūpa - nāma").;မှတ်:
ဝင်သက်ထွက်သက် မှတ်ပြီးကိုယ်စိတ် (ရုပ်နာမ်) သဘာဝလေးကို
ကြည့်ဖြစ်ပါတယ်။;notice: Noticing the breath, (I) happen to watch
the very nature (of my) mind ("rūpa - nāma").;pol. med.

všímvě ("aby^၁ věděl^၀");သိအောင်;mindfully ("to^၁ know^၀");adv.

všímvě: Nepracuji (tak, že bych) dával (speciální) čas
meditaci. Jsem všímavý celý den během toho, co
pracuji.;သိအောင်: ဘာဝနာက အချိန်ပေးပြီး မလုပ်ဘူးလေ

တစ်နေ့လုပ်နေတဲ့အချိန်မှာ သိအောင်နေရတာပေါ့။;mindfully: (I) do not work giving (special) time for meditation. (I) am mindful whole the day while (I) am working.;col.

všímavost;သတိ;mindfulness;n. Bh. med. P. sati (= mindfulness) všímavost, udržovat ("praktikovat" pamatování");မှတ်လေ့;mindfulness, keep ("practise" remembering");T

všímavost, udržovat: Ve dnech nespokojenosti mám (tendenci) udržovat ("správnou") všímavost.;မှတ်လေ့: စိတ်ညစ်တုံ့ကံတွေမှာ တရားမှတ်လေ့ ရှိပါတယ်။;mindfulness, keep: On days (when I am) disappointed, (I) tend to (~ "have") keep ("the right") mindfulness.;pol.

všímavost: Prostě žiji se znalostí a pozorností.;သတိ: အသိသတိလေးနဲ့ နေရတာပေါ့။;mindfulness: (I) am just living with knoweldge and mindfulness.;col.

všímavost: S tím, asi jednu (či) dvě minuty je (moje) mysl po odchodu zpět - ("s") takto, během dělání práce, odpočívání (a) braní všímavosti, když, vskutku, není možné si všímat - (takových) období, kdy se stane, že si také nevšímám (a) neupevňuji ("(a) (ne)chytám") všímavost, je mnoho.;သတိ: ၁၊ ၂ မိနစ်လောက်ဆို စိတ်က ထွက်သွားပြန်ရော ဒီလိုနဲ့ ကျွန်တော်လည်း အလုပ်လုပ်ရင်း နားနေရင်း သတိရရင်း မှတ်လိုက် မရတဲ့အခါ မမှတ်ဖြစ်တဲ့သတိမထားမိတဲ့ အချိန်က ပိုများပါတယ်။;mindfulness: With it, around one (or) two minutes (my) mind is back after leaving - ("with") this way, while doing work, resting (and) taking mindfulness, when it is, indeed, not possible to notice - (such) times, when I also happen not to notice (and) not to establish ("(and) catch") (my) mindfulness, are many.;med.

všímavost: Vezmu všímavost, upevním ji (~ "všímavost") (a) vrátím se k všímání si.;သတိ: သတိရပြီး သတိထားပြီး ပြန်မှတ်တယ်။;mindfulness: Taking mindfulness, establishing the mindfulness, (I) return to noticing.;med.

všímavý, být;သတိရှိ;mindful, be;l P. sati (= mindfulness) všímnout si;မှတ်;notice;l

všímnout si ("setkat-se (a) vidět");တွေ့မြင်;notice ("meet (and) see");T

všímnout si ("upevnit¹ (a) chytit² všímavost⁰");သတိထားမိ;notice ("establish¹ (and) catch² mindfulness⁰");T

všímnout si ("upevnit¹ všímavost⁰");သတိထား;notice ("establish¹ mindfulness⁰");T P. sati (= mindfulness)

všímnout si (zpozorovat, "označit (a) vyznačit");သတိမှတ်;notice (remark, "demarcate (and) mark");l

všímnout si (zpozorovat);ထင်;notice (remark);l

všímnout si: Jakmile dorazíš do Švedagou pagody, stane se, že si tak všimneš Švedagou pagody.;သတိထား: ရန်ကုန်ရောက်ရောက်ချင်း သတိထားမိမှာတော့ ရွှေတိဂုံဘုရားပါ။;notice: As soon as (you) arrive to Yangon (you) thus happen to notice Shwedagon Pagoda.;pol.

všímnout si: Všiml jsem si, že není krásná.;သတိထားမိ: မလှဘူးလို့ သတိထားမိတယ်။;notice: (I) noticed, that (she) is not beautiful.;

všímnout si: Všimla jsem si, že (ten obchod) byl (" zcela") zavřený.;သတိထားမိ: ဖိတ်ထားလိုက်တာ သတိထားမိတယ်။;notice: I noticed, that (the shop) was ("completely") closed.;col.

vskutku;ပေါ့ ° သား ° လိုက် ° တကယ် ° ချေ ° တကယ်တော့ -ပါပဲ။ ° တောင်;indeed ° actually;adv. (or) suff. (or) suff. writ. (or) suff. inter.

vskutku ("jelikož", "protože");လို့;indeed ("as" or "because");suff.

vskutku ("protože"): ("Vskutku,") dnes večer se jdu podívat na koncert.;လို့: ဒီနေ့ည ဒီညကြည့်မလို့။;indeed ("because"): ("Indeed,") I'm going to see a concert tonight.;fut. col.

vskutku ("vskutku čistý (a) prozkoušený");အကယ်စင်စစ်;really ("really clean (and) tested");conj.

vskutku: ("Vskutku,") zastavme diskuzi ("(o) psaní");.တော့: စာဆွေးနွေးတာ ရပ်တော့ရအောင် (~ ရပ်ကြရအောင်)။;indeed: Let's finish the ("writing") discussion, ("indeed.");

vskutku: (Ta) žlutá budova je, vskutku, hotel.;လေ: အဝါရောင်အဆောက်အဦးက ဟိုတယ်လေ။;indeed: The yellow building is a hotel, indeed.;

vskutku: Avšak Čansitá, vskutku, odmítl.;ချေ: သို့သော် ကျန်စစ်သားက လက်မခံချေ။;actually: However, Kyansittha actually refused.;writ.

vskutku: Naše zem varovala tamtu zem, vskutku, (již) po páté.;လိုက်: ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံက ဟိုနိုင်ငံကို တရားငါးကြိမ်မြောက် သတိပေးလိုက်ပါတယ်။;indeed: Our country, indeed, gave 105 warning to that country.;pol. um.

vskutku: Protože je zima, malý chlapec si, vskutku, obléká svetr.;လိုက်: အေးလို့ ကောင်ကလေးက ဆွယ်တာအင်္ကျီကို ထပ်ဝတ်လိုက်တယ်။;indeed: Because it is cold, the young boy, indeed, puts on a sweatshirt.;col.

vskutku: Říká se, že jedna zlatá socha byla vskutku nalezena.;တကယ်: ရွှေရုပ်တု တကယ် တွေ့သတဲ့ ;indeed: It is said, that one golden statu, indeed, was found.;

vskutku: Takto ohromný Alaung Min Tayá vskutku dokázal sjednotit zemi Myanmaru, postavit (a) zříditi aby (byla) dobře ("posbírání") (a) organizovaná.;ဝေ: အလောင်းမင်းတရားကြီးသည် ဤသို့ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးကို တစုတစည်းတည်းဖြစ်အောင် ပြန်လည် စည်းရုံးတည်ထောင်နိုင်ခဲ့သည်။;indeed: The great Alaung Min Taya thus could, indeed, again successfully unite the Myanmar country, build and set (it) up in order to (make it) well ("collected") (and) organized.;p.s. writ.

vskutku: Vlastní země, vskutku, není dobrá.;တော့: ကိုယ့်တိုင်းပြည်က မကောင်းတော့;indeed: Own country is not good, indeed.;col.

vskutku: Vskutku, (ví se, že) je napsaný.;ပေါ့: ရေးထားတယ်ပေါ့။;indeed: Indeed, (it is known) to be written.;

vskutku: Vskutku, děláním chyb se objevuje správné (psaní);.ပေါ့: အမှားလုပ်မှ အမှန်ပေါ်မှာပေါ့။;indeed: Indeed, by making mistakes, correct(ness) will appear.;col.

vskutku: Vskutku, dle speciálního systému.;တကယ်တော့ -ပါပဲ: တကယ်တော့ အထူးနည်းစနစ်အတိုင်းပါပဲ။;indeed: Indeed, according to a special system.;pol.

vskutku: vskutku, když bych si vzal;လိုက်: ယူလိုက်ရင်;indeed: indeed, if (I) take;col.

vskutku: Vskutku, konec.;ပေါ့: အတိုပေါ့။;indeed: End, indeed.;col.

vskutku: Vskutku, lidé mohou přeceňovat sami sebe.;တကယ်တော့: တကယ်တော့ လူတွေဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အထင်ကြီးတတ်ကြပါတယ်။;in fact: In fact, people may overestimate themselves.;pol.

vskutku: Vskutku, nemám volno.;လို့: ငါမအားလို့။;indeed: I am not

free, indeed.;col.

vskutku: Vskutku, nevím.;တော့ သိတော့သူး;;indeed: Indeed, I don't know.;col.

vskutku: Vskutku, připoměl jsem mu to (již) po druhé.;လိုက် ကျွန်တော်က သူ့ကို ဒုတိယအကြိမ် သတိပေးလိုက်ပါတယ်;;indeed: Indeed, I reminded him for the second time.;pol. um.

vskutku: Vskutku, sundává si, tričko.;လိုက် သူတို့ရင် ချွတ်လိုက်တယ်;;indeed: (He), indeed, takes off his T-shirt.;

vskutku: Vskutku, v jedenáct hodin jdu (do postele a) spím.;လိုက် ဆယ်တစ်နာရီမှာ ကျွန်တော်သွားအိပ်လိုက်ပါတယ်;;indeed: At eleven o'clock I go (to bed and) sleep, indeed.;pol. um.

vskutku: Vskutku, zanedlouho poté ohromné město Enva padlo do rukou vojsk Hentávadí.;တော့ မကြာမီပင် အင်းဝနေပြည်တော်ကြီးသည် ဟံသာဝတီတပ်များလက်တွင်း သက်ဆင်းရတော့သည်;;indeed: Indeed, not long after the great town Inwa fell in hands of the Hanthawadi's troops.;writ.

vstát;ထ;rise ° get up;T

vstát (“vstát (a) být čerstvý”);နိုးလတ်;wake up (“wak-up (and) be fresh”);T

vstát (také z postele);ထ;get up (also from bed);T

vstát z postele (“stoupnout¹ (z) postele”);အိပ်ယာထ;get up from bed (“rise¹ (from) bed”);T

vstát z postele: Pravidelně vstávám z postele a

medituji.;အိပ်ယာထ ဟုံမနိဆို မနက် အိပ်ယာထပြီး

ဘာဝနာပွားသည်;;get up from bed: (I) regularly get up from bed and practise meditation.;writ.

vstát: Když se králík na místě odpočinku probudil, vstal a vskutku běžel jak jen mohl.;ထ ယုန်သည် အိပ်နေရာမှ နိုးလတ်သော် ထ၍တဟုန်တည်း (~ ထ၍တဟုန်ထိုး) ပြေးလေ၏;;get up: When the rabbit woke up at the place of resting, (it) got up and indeed ran as much as (he) could.;writ.

vstát: Po jídle vstal. (“Vstal ze statutu jezení.”);ထ သူစားနေရာက ထပါပြီး;;get up: He got up from (“the status of”) eating.;pol. p.p.

vstávat (“vstát¹ (z) postele”);အိပ်ယာထ;get up (“get-up¹ (from) bed”);T

vstávat (“z postele”): Tam se musí vstávat (“z postele”) brzy ráno.;အိပ်ရထ ဟိုမှာ မနက်ခင်းစောစော အိပ်ယာထရမယ်;;get up (“from bed”): There (one) must get up (“from bed”) early in the morning.;fut.

vstoupit;ဝင် ° ဝင် ° သွင်း;enter;T (or) T writ.

vstoupit (“vstoupit (a) přijít”);ဝင်လာ;enter (“enter (and) come”);T vstoupit (stát se členem);ဝင်;join (a competition etc.);T

vstoupit: (“On”) bude závodit. (“On vstoupí do běhací soutěže..”);ဝင် သူ အပြေးပြိုင်ပွဲ ဝင်မယ်;;join: He'll join a race (and run). (“He will join a running competition.”);fut.

vstoupit: Vchází do kanceláře.;ဝင်လာ ရုံးခန်းထဲသို့ ဝင်လာသည်;;enter: (He) enters the office.;writ.

vstup;အဝင်;entrance;n.

vstupné (“peníze¹ (za) příchod”);ဝင်ကြေး;entrance fee (“coming money”);n.

všude (“místo (je) kompletní”);နေရာစုံ;everywhere (“place (is) complete”);adv.

všude (“místo všude”);နေရာအနှံ့;everywhere (“place (in) everywhere”);adv.

všude (“prostě² (v) každém¹ místě”);နေရာတိုင်းပဲ;everywhere (“just² (in) every¹ place”);adv.

všude (“v² každém¹ místě”);နေရာတိုင်းမှာ;everywhere (“in² every¹ place”);adv.

všude (po celém, “v² celém¹ okolí”);တဝန်းလုံး၌;all over (“in² whole¹ (the) surrounding”);adv. writ.

všude (po celém): Tehdy (~ “v tom dni”) se po celé zemi Myanmaru pořádají slavnosti Národního Dne.;တဝန်းလုံး၌ ထိုနေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံ တဝန်းလုံး၌ အမျိုးသားနေ့ အခမ်းအနားများ ကျင်းပကြပါသည်;;all over: On that day all over Myanmar country the celebrations of National Day are held.;writ.

všude po celém (“ten° celý² dvůr¹”);တဝန်းလုံး;all over (“the° whole² compound¹”);n.

všude: Stromy jsou všude.;နေရာတိုင်းမှာ နေရာတိုင်းမှာ သစ်ပင်တွေရှိတယ်;;everywhere: Trees are everywhere.;

všudypřítomný (“nepříměřenost (a) míšení”);အနှံ့အဝပ်;omnipresent (“inadequateness (and) blending”);n.

všudypřítomný: neomezená (a) všudypřítomná radost;အနှံ့အဝပ် အကန့်အသတ်မရှိသော အနှံ့အဝပ် ပျော်ရွှင်မှု;omnipresent: limitless (and) omnipresent happiness;

vsunout (“vložit (a) vsunout”);ထည့်သွင်း;insert (“put (and) insert”);T writ.

vtělení (“osoba (která) vstupuje na-jisto”);လူဝင်စား;incarnation (“person (who) enters for-sure”);n.

vtělení: Je vtělení pana Maunga.;လူဝင်စား သူဟာ ကိုမောင်ရဲ့ လူဝင်စားဖြစ်တယ်;;reincarnation: He is reincarnation of Mr. Maung.;

vteřina (CZ col.);စက္ကန့်;second;n. E. second

vtip;ဟာသ(တစ်ခု တစ်ပုဒ်);joke;n. P. hāsa (= laughter) (or) sg.

vtipkovat;ကျီစယ် ° ပြောင် ° သော ° နောက်;joke;T (or) T writ.

vtipkovat (“dělát¹ vtip”);ဟာသလုပ်;joke (“make¹ joke”);T P. hāsa (= laughter, mirth)

vtipkovat (“vtipkovat (a) provokovat”);နောက်ပြောင်ကျီစယ်;joke (“joke (and) tease”);T

vtipkovat (“vtipkovat)a) vtipkovat”);နောက်ပြောင်;joke (“joke (and) joke”);I

vtipkovat s;စါ -ကို ° နောက်;joke with;T

vtipkovat: Nevtipkuj.;နောက် မနောက်ပါနဲ့;joke: Do not joke.;imper. pol.

vtipkovat: Vtipkuješ?;နောက် နောက်တာလား;joke: Are (you) joking?;inter. pol.

vůbec (“kulatý (a) tlustý”);လုံးဝ;at all (“round (and) fat”);adv.

vůbec (“nikoliv² kulatý° (a) tlustý¹”);လုံးဝမ;not at all (“not² round° (and) fat¹”);adv.

vůbec: Nemám naprosto žádné peníze.;လုံးဝ ပိုက်ဆံလုံးဝ မရှိဘူး;;absolutely: (I) have absolutely no money.;

vůbec: Nemám vůbec žádné peníze.;လုံးဝ ပိုက်ဆံလုံးဝ မရှိဘူး;;at all, not: (I) have no money at all.;

vůbec: Protože vůbec nesportuji, jsem slabý.;လုံးဝ ကျွန်တော် အားကစားလုံးဝမလုပ်လို့ အားနည်းတယ်;;at all: Because I do not play sports at all, (I) am weak.;um.

vůči;ထ ° အား;to ° towards;suff. prep. writ. (or) prep.

vůči: Aby vyvolali vlastenectví vůči Myanmarské národnosti, (za

povzbudzování), rozeznávají tento den jakožto “Národní Den.”;အား: မြန်မာတမျိုးသားလုံးအား မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ် တက်ကြွအောင် လှုံ့ဆော်ပေးသော ထိုနေ့ကို အမျိုးသားနေ့ဟူ၍ သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။;towards: In order to arouse the nationalism towards the Myanmar nationality, encouraging, they have recognized this day as “National Day”.;p.s. pl. pol. writ. vůdce (“nosi¹ hlavu⁰”);ခေါင်းဆောင်(တစ်ဦး၊ တစ်ပါး);leader (“carries¹ head⁰”);sg. (mn.) vůdce (“nosič hlavy”);ခေါင်းဆောင်(တစ်ဦး) ° ခေါင်းဆောင်(တစ်ပါး);leader (“head-carrier”);sg. mn. (or) sg. vůdce (“velet (a) řídit”);ဦးစီး(တစ်ဦး);leader (“head (and) ride”);sg. vůdce: Co se týče vůdce mluvčích, který sedí po mé pravé straně, (je to) U Mja Maun.;ခေါင်းဆောင်: ကျွန်တော်ညာဘက်မှာ ထိုင်နေတဲ့အဆိုရှင်များရဲ့ ခေါင်းဆောင်ကတော့ ကျောင်းဆရာ ဦးမြမောင်ပါ။;leader: As for the proposers' (~ “speakers”) leader sitting on my right, (it) is U Mya Maung.;pol. vůdce: Je vůdcím studentem Revoluce Zlaté Záře (pořádané) Asociací Barmských Studentů.;ခေါင်းဆောင်: ရွှေဝါရောင်တော်လှန်ရေးမှာ ဗကသကျောင်းသား ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးပါ။;leader: (He is) the leader-student of the Golden Shine Revolution's Burmese Students' Association.;pol. vůl;နွား(တစ်ကောင်);ox;sg. vulgární, být (o sprostých slovech);ဆိုးရွား;vulgar, be (about words);l vůz, ozdobný (“vozidlo² ukazující¹ krásu⁰”);အလှပြကား(တစ်စီး);float, ornamental (flat vehicle, “vehicle² showing¹ beauty⁰”);sg. vy;ရင်တို့;you (pl.);pron. pl. uw. vy (“pánovo”);ရင့် (same like ရင်, but followed by certain suffixes) ;you (“lord's”);n. vy: Také řekl: “Jděte kam chcete jít.”;မင်းတို့: {မင်းတို့ သွားချင်တဲ့နေရာ သွားတော့;လို့လဲ ပြောသတဲ့;you (all): He also said: “Go wherever you want to go”.;col. vy: Vy jste.;ခင်ဗျားတို့: ခင်ဗျားတို့ရှိတယ်။;you (pl.): You are.; vybírat;ကောက်;collect;T vybírat (“sbírat (a) brát”);ကောက်ခံ;collect (“collect (and) take”);T vybírat (peníze od přátel, “chodit-okolo (a) sbírat”);လိုက်ကောက်;collect (money from friends, “go-around (and) collect”);T vybírat (peníze od přátel): Vybírá darované peníze.;လိုက်ကောက်: လိုက်ကောက်တယ် ပိုက်ဆံအလှူ။;collect (money from friends): (He) collects donated money.; vybírat (peníze od přátel): Vybírání znamená, že chodím za přáteli a žádám je aby darovali peníze (~ “abych dostal dar peněz”).;လိုက်ကောက်: လိုက်ကောက်ဆိုတာ သူငယ်ချင်တွေဆီ သွားပြီး ပိုက်ဆံနဲ့ အလှူခံ တောင်းတာ။;collect (money from friends): Collecting means, (that I) go to (my) friends and ask (them) to donate money (~ “to receive donation of money”).; vybírat: Jít za (přáteli) a vybírat peníze (za účelem štedrého činu).;ကောက်ခံ: ပိုက်ဆံကို လိုက်လံကောက်ခံတယ်။;collect: Go after (friends) and collect money (for act of generosity).; výborný! (“dosáhnout² hodně⁰ záře¹”);သိပ်ပြောင်မြောက်;excellent! (“attain² much⁰ shine¹”);col. výborný! (“velice chytrý”);သိပ်တော်;excellent! (“very clever”);col.

výborný, být (“dobrý (a) ušlechtilý”);ကောင်းမွန်;excellent, be (“good (and) noble”);l výborný, být (“dobrý, ušlechtilý, ušlechtilý (a) ušlechtilý”);ကောင်းမွန်မွန်မြတ်;excellent, be (“good, noble, noble (and) noble”);l výborný, být (“mít¹ chut⁰”);အရသာရှိ;delicious, be (“have¹ taste⁰”);l výborný, být: Je tak výborné. (“Má tak moc chuti.”);အရသာရှိ: အလွန်အရသာရှိပါတယ်။;delicious, be: It's is so delicious. (“(It) has so much (of) taste.”);pol. výborný, být: Jsem nesmírně šťastný (kvůli vám,) ct. Pane. (“Nesmírně výborná mysl, ct. Pane.”);ကောင်းမွန်မြတ်မြတ်: အရမ်းကို ကောင်းမွန်မြတ်မတ်တဲ့ စိတ်ကူးပါ ဘုရား။;excellent, be: I am extremely happy, (because of you,) ven. Sir. (“Extremely excellent mind, ven. Sir.”);pol. výborný: Prostě výborný (dobrý)!;ကောင်း: ကောင်းသားပဲ။;great: Just great (good)!;col. výborný: Učinil jsem pevné rozhodnutí být výborným mnichem.;ကောင်းမွန်: ငါ အရမ်းကောင်းမွန်တဲ့ ရဟန်းတ(စ်)ပါး ဖြစ်ဖို့ လုံးဝဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီ။ (~ အရမ်းတော်တဲ့ ရဟန်းတ(စ်)ပါး ဖြစ်ဖို့ ငါ လုံးဝဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီ။);excellent: I made a strong determination to be an excellent monk.;p.p. col. vybraní, ti co byli (“řada² vybraná¹ rukou⁰”);လက်ရွေးစဉ်;selected, those who were (“line² selected¹ (by) hand⁰”);n. vybrat (“extrahovat, vzít (a) upevnit”);ထုတ်နှုတ်ယူထား;pick out (“extract, take (and) fix”);T vybrat (“vybrat (a) dát stranou”);ရွေးထား;select (“select (and) put aside”);T vybrat (si, “vybrat (a) zvednout”);ရွေးကောက်;select (“select (and) pick-up”) ° choose (“select (and) pick-up”);T vybrat (si);ရွေးချယ် ° ရွေး;choose ° select;T vybrat si: Je jisté, že si vybral druhou (možnost).;ရွေးချယ်: ဒုတိယတစ်ခုကို ရွေးချယ်ခဲ့ပြီဆိုတာ သေချာပါတယ်။;choose: (It) is sure, that (he) chose the second (option).;pol. vybrat: Ona si vybrala.;ရွေးချယ်: သူမ ရွေးချယ်ခဲ့တယ်။;choose: She chose.;p.s. vybrat: vybrat ty dobré;ရွေးချယ်: ကောင်းတာတွေကို ရွေးချယ်သည်။;select: select the good ones;writ. vybrat: Způsob, jakým král Nau vybíral hrdiny je zajímavý (~ “dobrý k zajímavosti”).;ရွေးချယ်: ဘုရင့်နောင်၏ သူရဲကောင်းရွေးချယ်ပုံမှာ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသည်။;choose: The king Naung's manner of selecting heroes is interesting (~ “good to be interesting”).;writ. vyčerpávající, být velice (“(být) těžce unavený, zvadlý (a) pošlapaný”);ပင်ပန်းနွမ်းနယ်;exhaustive, be very (“(be) heavily tired, withered (and) trodden”);l vyčerpávající, být velice: (To) by bylo velice vyčerpávající, dělat všechny (ty) věci ještě jednou v tomhle životě.;ပင်ပန်းနွမ်းနယ်: ဒီဘဝတွင် အဲဒီအရာများကို တစ်ဖန်ပြန်လုပ်ဖို့ အရမ်းပင်ပန်းနွမ်းနယ်ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။;exhaustive, be very: To do all the things one more time in this life would be very exhaustive.;fut. pol. writ. vyčerpávajícím způsobem;အကုန်;exhaustively;adj. vyčerpávajícím způsobem: Ct. Pán mě může vždy vyčerpávajícím způsobem ptát, jako (by byl) právě Buddhův

ohromný syn.;အကုန်: ဦးစီးက အမြဲတမ်း(အတွက်)
 ဘုရားရဲ့သားတော်အနေနဲ့ပဲ တပည့်တော်ကို
 အကုန်မေးလို့ရပါတယ်။;exhaustively: Ven. Sir can always ask me
 exhaustively, just like the Buddha's great son.;pol. utmn.
 Východ;အရှေ့;East;n.
 východ ("směr¹ předku⁰");အရှေ့ဘက်;East ("direction¹ (of
 front");n.
 východ: Jihovýchodní Asie;အရှေ့: အရှေ့တောင် အာရှ;East: South-
 East Asia;adv.
 východ: řeka je na východě;အရှေ့ဘက်: မြစ်ကအရှေ့ဘက်မှာ;East:
 the river is in the East;
 vychovaný, být ("brát¹ vychování⁰", "brát³ čekat⁰ (a) lpět¹
 {jmenec²}");စောင့်ရှောက်မှုယူ;brought up, be ("take¹ bringing-up⁰",
 "take³ wait⁰ (and) cling¹ {nouner²}") ° raised, be ("take¹ bringing-
 up⁰", "take³ wait⁰ (and) cling¹ {nouner²}");l
 vychovat (dítě, "čekat⁰ (a) lpět¹");စောင့်ရှောက်;bring up (a child,
 "wait⁰ (and) cling¹") ° raise (a child, "wait⁰ (and) cling¹");T
 vychovat: Byl jsem vychován otcem a babičkou. ("Vzal jsem
 vychování otce s babičkou.");စောင့်ရှောက်: အဖေနဲ့ အဘွားရဲ့
 စောင့်ရှောက်မှု ယူခဲ့တာပါ။;bring up: (I) was brought up by father
 and grandmother. ("(I) took the bringing up of father with
 grandmother.");p.s. pol.
 vychutnat si;ခံ;enjoy (taste etc.);T
 vychutnávat si;ပျော်;enjoy;T
 vychytralý ("pokřiveného myšlení");အကောက်ကြံ;cunning ("(of
 crooked thinking");adj.
 vyčistit ("vyčistit (a) vyjasnit");သန့်ရှင်း;purify ("clean (and)
 clear");T
 vyčůraný (CZ vul., vychytralý, "pokřiveného
 myšlení");အကောက်ကြံ;piisspoor (EN vul. "(of) crooked
 thinking");adj.
 vydařit se (uspět, "uspět (a) vidět");အောင်မြင်;come off (succeed,
 "succeed (and) see");l
 vydat (publikovat);ထုတ်;publish;T
 vydatný;ဖြိုး;abundant;adj.
 vydatný, být;ဖြိုး;abundant, be;l
 vydědit ("dědictví (je) rozbito");အမွေဖြတ်;disinherit ("inheritance
 breaks");T
 výdejna jízdenek (nebo letenek atd., "kancelář³ ručního
 znamení");လက်မှတ်ရုံး(တစ်ရုံး);ticket office ("hand sign office");sg.
 vydělávat (peníze, "dostat");ရ;earn (money, "get");T
 vydělávat peníze ("hledat² vstupující⁰ peníze");ဝင်ငွေရှာ;earn
 money ("search² (for) entering⁰ money");T
 výdělek;လစာ;earnings;n.
 výdělek ("psaní¹ práce⁰");လုပ်စာ;earnings ("writing¹ (of)
 work⁰");n.
 výdělek: 'Mladý' (znamená) nezaměstnaný věk, (braní z)
 výdělku rodičů.;လုပ်စာ: ငယ်သေးလို့ မိဘလုပ်စာထိုင်စားတဲ့
 အရွယ်ပါ။;earnings: 'Young' (means) unemployed age, (taking
 from) parents' earnings.;pol.
 vydržet (dlouho, "točit-se (a) být-vytrvalý");တည်တံ့;last ("rotate
 (and) be-steadfast");l
 vydržet (dlouho): Snaží se, aby tradice vydržela (ještě
 dlouho).;တည်တံ့: ယဉ်ကျေးမှုကို တည်တံ့ဖို့ ကြိုးစားနေတာပါ။;last

(long): (He) tries to (make) the tradition last (long).;cont. pol.
 vydržet (na telefonu, "držet (a) upevnit");ကိုိုင်ထား;hold on ("hold
 (and) fix");T
 vydržet (na telefonu): Vydržte (~ počkejte) chvíli.;ကိုိုင်ထား:
 ခဏကိုိုင်ထားပါ။;hold on: Hold on a moment.;imper. col. pol.
 vydržet (utrpení atd.);ခံ;endure (suffering etc.);l
 vyfotit;ရိုက်၊ ဓာတ်ပုံ ° ဓာတ်ပုံ ရိုက်;photograph, take a;T P. dhātu
 (= element)
 vyfotit si;ရိုက်၊ (ခါတ်ပုံ) ° ရိုက်၊ ဓာတ်ပုံ;take a photo ° photograph;T
 vyfotit si: Vyfotím si (ten) obchod, ano?;ရိုက်၊ ဓာတ်ပုံ: ဆိုင်ကို
 ဓာတ်ပုံရိုက်မယ် နော်။;photo, take a: (I) will take a photo of the
 shop, ok?;inter. fut.
 vyhasnutý, být;ငြိမ်း;extinguished, be;l
 vyhasnutý: Kéž jsi v klidu (~ "vyhasnutý") a chladný. (Kéž jsi v
 klidu.);ငြိမ်း: ငြိမ်းချမ်းပါစေ။;extinguished: May (you) be in calm (~
 "extinguished") and cooled. (May you be in calm.);w. pol.
 vyhlásit (zákon, "vyjmout (a) vrátit");ထုတ်ပြန်;proclaim (a law,
 "take out (and) return");T
 vyhlásit (zákon): Vyhlásí zákon který (jsem) ještě nikdy neslyšel
 a dělají jak se jim chce dělat.;ထုတ်ပြန်: တစ်ခါမှ မကြားဖူးတဲ့
 ဥပဒေတွေ ထုတ်ပြန်ပြီး လုပ်ချင်သလို လုပ်နေကြပါတယ်။;proclaim (a
 law): (They) proclaim a law that (I) have never heard (and they)
 are doing how they want to do.;pol.
 vyhnat ("odstranit (a) vyhodit");ထုတ်ပစ်;drive out ("remove (and)
 throw");T
 vyhnat (odněkud, "dát-stranou (aby) bylo-vzácné");ဖယ်ရှား;expel
 ("put-aside (to) be-rare");T
 vyhnout se;ရှောင်၊ -ကို ° လွှဲ;avoid;T
 vyhnout se ("odchýlit (a) jít");လွှဲသွား;avoid ("divert (and) go");T
 výhoda;အကျိုး ° အရေး ° ကျိုး;advantage;n.
 vyhodit;ပစ်;throw;T
 vyhodit (CZ col., vyhnat někoho, "odstranit (a)
 vyhodit");ထုတ်ပစ်;throw out (expel, "remove (and) throw");T
 vyhrát;နိုင် ° နိုင်;win;T
 vyhrazený, být ("oddělený (a) vybraný");သီးသန့်;reserved, be
 ("separate (and) picked-out");l
 vyhrožovat;ကြိမ်း;threaten;T
 vyhybat se ("odchýlit (a) jít");လွှဲသွား;avoid ("divert (and) go");T
 vyhybat se: Většina se vyhýbá pěti druhům špatného
 živobytí.;ရှောင်: မိစ္ဆာအာဇီဝမျိုးကို အများစုက ရှောင်ကြပါတယ်။;avoid:
 Majority avoid the five kinds of wrong livelihood.;pol.
 vyhybat se: Vyhýbají se (chycení a) odsouzení (u
 soudu).;လွှဲသွား: အဖြတ်အတောက်လွှဲသွားတာပါ။;avoid: (They just)
 avoid (being caught and) sentenced.;pol. col.
 vyjasnit;ရှင်း;clarify;T
 výjimečně;အထူးတလည်း;exceptionally;adv.
 výjimečný;အထူး;special;adj.
 výjimečný: výjimečný chlapec;အထူး: အထူးကောင်လေး (~
 ထူးခြားတဲ့ ကောင်လေး။);special: special boy;
 výjimka ("opominout {jmenec}");ခြွင်းချက်;exception ("omit
 {nouner}");n.
 výjimky, bez ("(od) začátku celý");စလုံး;exception, without
 ("(from) start whole");adj.
 vyjít (nahoru);တက်;come (up);T

vyjmout;ထုတ်;take out;T
 vykázat (“odstranit (a) vyhodit”);ထုတ်ပစ်;expel (“remove (and) throw”);T
 výklad (“nasbírané významy”);အဓိပ္ပါယ်ကောက်;explanation (“collected¹ meanings”);n.
 výklad (interpretace, “brání (a) hodnocení”);အယူအဆ;interpretation (“taking (and) estimating”);n.
 výklad: A co když je (to) špatný výklad?;အဓိပ္ပါယ်ကောက်: အဲဒါကို တလွဲအဓိပ္ပါယ်ကောက်ရင်ရော;;interpretation: And what if (it) is wrong interpretation?;inter. col.
 vykonat;ပြု ° ကြံ့;perform (do) ° commit;T writ. P. kiriya (= action, deed) rare (or) T
 vykonat (“nést (a) starat-se-o”);ဆောင်ရွက်;carry out (“carry (and) attend-on”);T
 vykonat (“nést-v-ruce (a) nést-na-hlavě”);ဆောင်ရွက်;act (carry out) (“carry-in-hand (and) carry-on-head”);T
 vykonat (“nosit-v-ruce (a) nosit-na-hlavě”);ဆောင်ရွက်;perform (“carry-in-hand (and) carry-on-head”);T
 vykonat (“toužit (a) nést-v-ruce”);တမ်းဆောင်;carry out (“yearn (and) carry-in-hand”);T
 vykonat (“udělat (a) dělat”);ပြုလုပ်;carry out (“make (and) do”);T
 vykonat, vykonávat (“přidat¹ (a) nést^o, nést-v-ruce² (a) nést-na-hlavě”);သယ်ပိုးဆောင်ရွက်;carry out (“add-on¹ (and) carry^o, carry-in-hand² (and) carry-on-head”);T
 vykonat: Ct. Pán Nanda, který dokáže vzít zodpovědnost (a) vykonat (ji) prospěchu mnohých.;ဆောင်ရွက်: အများကောင်းကျိုးကို သယ်ပိုးဆောင်ရွက်တတ်သော ဦးနန္ဒဘုရား;;perform: Ven. Sir Nanda, who can assume responsibility (and) perform (it) to benefit of many.;
 vykonat: Ct. pán, studiem Buddhistické literatury, může převzít víc a víc zodpovědnosti za vykonání prospěšností (Buddhova) daru.;သယ်ပိုးဆောင်ရွက်: ဘုရား ဗုဒ္ဓစာပေတွေလေ့လာခြင်းဖြင့် သာသနာ့အကျိုးကို ဆထက်ထမ်းပိုး သယ်ပိုးဆောင်ရွက်သင့်တယ်;;carry out: The ven. Sir, by studying Buddhist literature can take more and more responsibility for carrying out the benefit of the (Buddha's) present.;
 vykonat: Dej tu povinnost pro mě na poslední (místo) a pak ji vykonej.;ဆောင်ရွေး: ကျွန်တော့်ရဲ့ ကိစ္စကို နောက်ဆုံးထားပြီး ဆောင်ရွေးပါ;;carry out: Put the duty for me tot he last (place) and then carry it out.;imper. pol. col.
 vykonat: Jak (již) ti starší ví, co se týče dnešního tématu diskuze, je nazván “Zodpovědnosti (~ povinnosti) (naši) země mohou být vykonány spíše muži než ženami.”;တမ်းဆောင်: လူကြီးမင်းများသိကြတဲ့အတိုင်း ဒီနေ့စကားရည်လွှဲပွဲရဲ့ ခေါ်ဝေါ်ကတော့ {ယောက်ျားက မိန်းမ ထက် နိုင်ငံတာဝန်ကို ပိုထမ်းဆောင်နိုင်တယ်} ဆိုတာပါ;;carry out: As the elders know, as for the today's discussion's topic, it is called “By men, more than by ladies, the country responsibilities (~ duties) can be carried out.”;pol.
 vykonat: Jsem velice hrdý, že jsem dostal svolení k vykonání (~ zúčastnění se) oslavy desátého výročí spisovatelů naší správní oblasti jakožto předsedající.;ဆောင်ရွက်: ကွန်တော်တိုမြို့နယ်ရဲ့ ဆယ်ကြိမ်မြောက်စာဆိုတော်နေ့ အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားမှာ သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရလို့ အများကြီးဂုဏ်ယူပါတယ်;;carry out: I take pride very much for

being allowed to carry out the celebration of tenth anniversary of writers of our township as the chairman.;pol. um.
 vykonat: Někdy jsou povinnosti, jejichž vykonání muži i ženami pospolu je výhodné.;ဆောင်ရွက်: ယောက်ျားနဲ့မိန်းမ အတူတူဆောင်ရွက်မှအကျိုးရှိနိုင်တဲ့တာဝန်တွေလဲ တခါတလေရှိတတ်ပါတယ်;;carry out: Sometimes, there may be duties, of which carrying them out together by men and women is advantageous.;pol.
 vykonat: Splním (a) vykonám (“(a) dám”) všechno, co (pro tebe) mohu (udělat).;ဆောင်ရွက်: ဖြစ်နိုင်သမျှ အားလုံးကို ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက် ပေးပါမယ်;;carry out: (I) will fulfil (and) carry out (“(and) give”) everything, what (I) can (do for you).;fut. pol.
 vykonávat (“nosit-v-ruce (a) přijít”);ဆောင်လာ;carry out (“carry-in-hand (and) come”);T
 vykonávat: Je osobou, která v tomto městě vyučovala (~ “vykonávala vyučovací povinnosti”) po mnoho let (“a měsíců”);ဆောင်လာ: ဒီမြို့မှာ အနှစ်နှစ် အလလ ပညာရေးတာဝန် ထမ်းဆောင်လာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ပါ;;carry out: (He) is a person, who has carried out educational duties in this town for many years and months.;pol.
 vykonávat: Kéž jsi schopen vzít víc a víc zodpovědnosti za vykonávání (Buddhova) daru.;ဆောင်ရွက်: သာသနာ့အကျိုးကို ဆထက်ထမ်းပိုး သယ်ပိုးဆောင်ရွက်နိုင်ပါစေ;;carry out: May (you) be able to assume more and more responsibility for carrying out the (Buddha's) present.;w. pol.
 vykopnout (CZ col., vyhnat někoho, “odstranit (a) vyhodit”);ထုတ်ပစ်;kick out (expel, “remove (and) throw”);T
 vykopnout (vyhnat, “dát-stranou (aby) bylo-vzácné”);ဖယ်ရှား;kick out (expel from a place, “put-aside (to) be-rare”);T
 vykoupat se (“ohýbat¹ vodu”);ရေချိုး;bath, have a (“break¹ water”);T
 vyléčit (zraněnou osobu, “ošetřovat (a) ostřit-nůž”);ကုသ;cure (an injured person, “treat (and) sharpen-knife”);T
 výlet;ခရီး(တစ်ခါ);journey;sg.
 výlet (cesta);ခရီး(တစ်ခု);travel ° trip;sg.
 vylévat;သွန်း;pour;T
 vylézt;တက်;come up;T
 vylít;ဖိတ် ° သွန်း;pour ° spill;T
 vylitý, být;ဖိတ်(နေ);spilled, be;l
 vyložit (vysvětlit, “nasbírané významy”);အဓိပ္ပါယ်ကောက်;explain (“collected¹ meanings”);T
 výměna: Je dobré, že mám svolení k takovéto diskuzi (~ “výměně”) v jazycích.;လှယ်: ဘာသာစကားကို ဒီလိုမျိုးလှယ်ခွင့်ရတာ ကောင်းတယ်;;exchange: Having a permission for such an exchange (~ discussion) in language is good.;
 vyměnit (si s);လှယ်;exchange;T
 vymlouvat se (“dát¹ ospravedlnění”);ဆင်ခြေပေး;excuse (“give¹ justification”);T
 výmluva (“návrh základu”);ဆင်ခြေ(တစ်ခု);excuse (“design (of) base”);sg.
 výmluva (“řeč³ která² dává¹ ospravedlnění”);ဆင်ခြေပေးတဲ့စကား ;excuse (“speech³ which² gives¹ justification”);n.

výmluva: S výmluvou, že se světskými problémy tomu nemohu věnovat čas, jsem byl líný.;ဆင်ခြေ: လောကီကိစ္စတွေနဲ့ အချိန်မပေးနိုင်ဘူးဆိုတဲ့ ဆင်ခြေနဲ့ (~ ဆင်ခြေပေးပြီး) ကျွန်တော် ပျင်းနေခဲ့တာပါ။;excuse: With the excuse, that with the worldly problems (I) cannot dedicate (it) time, I have been lazy.;p.s. pol. um.

vynadat:မြည် ° ဆုံးမ;tell off ° scold;T

vynikající osoba;ဇော်(တစ်ယောက်);pre-eminent person;sg.

vynikající, být (“vynikat (a) překračovat”);သာလွန်း;excellent, be (“excel (and) exceed”);I

vynikající, být (“zářit (a) rozšiřovat-se”);ထွန်းကား;excellent, be (“shine (and) spread-out”);I

vynikající, být (“zářit”);ထွန်း;excellent, be (“shine”);I

vynikající, být: Ušlechtilá mysl znamená vynikající stav mysli.;သာလွန်း မွန်မြတ်စိတ်ဆိုတာ သာလွန်တဲ့ (~ အကောင်းဆုံး) စိတ်ကူးပါ။;excellent, be: Noble mind means the excellent state of mind.;pol.

vynikat:ရွှန် ° သာ;excel;T

vynikat (“vynikat (a) překračovat”);သာလွန်း;excel (“excel (and) exceed”);T

vynořit se;ပေါ်;emerge;I

vypadá jako ..., ... (“bude¹⁰ muset-být³ řečeno² že¹ ...° je¹¹”);ဟုဆိုရမည်ဖြစ် -သည်-;looks like ..., ... (“(it) will¹⁰ have-to-be³ said² that¹ ...° is¹¹”);v. writ.

vypadá jako (“bude”);ဖြစ်မယ်;look like (“will¹ be¹⁰”);v.

vypadat (“podoba¹ života° se-ukazuje”);နေပုံပေါ် ° နေပုံပေါက်;seem to be (somehow, “life form appears” ° look (somehow, “life form appears”);I

vypadat jako (“(být) stejný¹ s¹⁰”);နဲ့တူ;look like (“(be) same¹ with¹⁰”);T

vypadat jako (“brání² dívání-se¹ k° (by si jeden) myslel³”);ကြည့်ရတာ -ထင် -ကို;seem to be (“taking² look¹ to° (one may) think³”);I

vypadat jako (“brání² dívání-se¹ k° (je) stejné¹⁰ s³”);ကြည့်ရတာ -နဲ့တူ -ကို;look like (“taking² look¹ to° (is) same¹⁰ with³”);I

vypadat jako (“brát¹ myšlením¹⁰”);ထင်ရ;look like (“take¹ (by) thinking¹⁰”);T

vypadat jako (“brát² vidění¹ jako¹⁰”);မြင်ရ လို;look like (“take² look¹ like¹⁰”);I

vypadat jako (“vzhled (je) stejný”);ဆင်တူ;look like (“appearance (is) same”);T

vypadat jako: Ah, ty vypadáš jako bys byl smutný, co se ti stalo?;ကြည့်ရတာ -ထင် -ကို: အိုး! မင်းကို ကြည့်ရတာ ဝမ်းနည်းနေတယ် ထင်တယ်။ မင်း ဘာဖြစ်တာလဲ။;seem to be: Oh, you seem to be sad, what happened to you?;inter. col.

vypadat jako: Když si oholím hlavu, vypadá jako ředkvička.;ကြည့်ရတာ -နဲ့တူ -ကို: ငါ့ခေါင်းကိုရိတ်ပြီးတဲ့အခါ ကြည့်ရတာ မုန့်လာခဲ့ တူတယ်။;look like: When (I) shave my head, it looks like a radish.;

vypadat jako: Podle mapy to vypadá, jako kdyby v této jeskyni byl poklad.;ထင်ရ: မြေပုံအရ ဒီလိုဂူထဲမှာ ရတနာရှိတယ်လို့ ထင်ရတယ်။;look like: According to the map, it looks like if there is a treasure in this cave.;

vypadat jako: Tato budova vypadá jako palác.;နဲ့တူ;

ဒီအဆောက်အဦးက နန်းတော်နဲ့တူတယ်။;look like: This building looks like a palace.;

vypadat jako: Toto zavazadlo se zdá být Thajské.;ဖြစ်မယ်: ဒီခရီးဆောင်သောတ္တက ထိုင်း(က)ဖြစ်မယ်။;look like: This luggage looks like Thai.;

vypadat jako: Vypadá (to), jakoby (to) sledoval.;ထိုင်ရ၊ လို: ကြည့်တယ်လို့ မြင်ရပါတယ်။ (~ ကြည့်တယ်လို့ ထင်ရပါတယ်။) ° မြင်ရ၊ လို: ကြည့်တယ်လို့ မြင်ရပါတယ်။ (~ ကြည့်တယ်လို့ ထင်ရပါတယ်။);look like: (It) looks like (if he were) watching (it).;pol.

vypadat jako: Zůstávám v pozici vypadající jako (“tvar (který má)”) anglické písmeno 'L'.;မြင်ရ: အင်္ဂလိပ် အက္ခရာ L ပုံစံလို မြင်ရသည်ထိုင်ပုံတွင် နေပါတယ်။ (~ အင်္ဂလိပ် အက္ခရာ L ပုံစံအတိုင်း ထိုင်နေပါတယ်။);look like: (I) stay in the position looking like (“form (of)”) English letter 'L'.;pol.

vypadat: Miminko vypadá šťastně.;နေပုံပေါ်: ကလေး ပျော်နေပုံပေါ်တယ်။;seem to be: The baby seems to be happy.;

vypadat: Ta dívka vypadá smutně.;နေပုံပေါ်: ကောင်မလေး ဝမ်းနည်းနေပုံပေါ်တယ်။;look: The girl looks sad.;

vypadnout (z rukou, “uvolnit-se (a) padat”);လွှတ်ကျ;drop (from hands, “get-free (and) fall”);I

vypnout;ပိတ်;turn off;T

výpomoc (pomocná ruka na farmě na celou sezónu, “půjčená² důvěrná¹ osoba”);သူရင်းဌား(တစ်ယောက်);labourer (farm hand for entire season, “borrowed² intimate¹ person”);sg.

výpomoc (zejm. finanční a politická, “podpoření¹⁰ (a) pomoc¹”);အထောက်အပံ့;help (esp. financial and political, “supporting¹⁰ (and) helping¹”) ° aid (esp. financial and political, “supporting¹⁰ (and) helping¹”);sg.

výpomoc: Chudé země potřebují výpomoci svým lidem.;အထောက်အပံ့: ဆင်းရဲသောနိုင်ငံတွေက သူတို့နိုင်ငံသားတွေအတွက် အထောက်အပံ့လိုအပ်တယ်။;aid: Poor countries need aid for their people.;

výpomoci (“podporovat (a) pomoci”);ထောက်ပံ့;help out (“support (and) help”);T

výpomoci: abych byl schopen (své) rodině plně výpomoci;ထောက်ပံ့: မိသားစုကို အပြည့်အဝ ထောက်ပံ့နိုင်ဖို့;help out: to be able to help out (my) family completely;

vypotřebovat;တုန့်;use up;I

vypovídající, být (o způsobu);ထိမ့်;telling, be (about a manner);I

vypracovat (rozvést, “široce rozšířit”);အကျယ်ချဲ့;elaborate (“widely expand”);T

vyprahlý (o jídle);လှော်;parched (about food);adj.

vyprat (prádlo, “čistit¹ oblečení¹⁰”);အဝတ်လျှော်;laundry, do the (“clean¹ clothes”);T

vyprávění (povídka);ပြော(တစ်ပုဒ်);narration (tale);sg.

vyptávat se (“ptát-se (a) putovat”);မေးမြန်း;enquire (“ask (and) wander”);T

vypustit;လွှတ်;free, set;T

vyrábět (vyrábět, “dělat (a) dělat”);ပြုလုပ်;produce (make, “make (and) do”);T

výraz tváře;ပေါက်(တစ်ခု);facial expression;sg.

výraz tváře (“výraz¹ obličeje¹⁰”);မျက်နှာပေါက်(တစ်ခု);facial expression “);sg.

výrazný, být (vyjadřující, o způsobu, “aby¹⁰ (byl) zřejmý³ do²

vnitřku° myslí°);အတွင်းစိတ်ကိုပေါ်လွင်စေ;expressive, be ("to° (be) evident° to² inside° (of) mind¹");l	ဖြစ်သော;above: mentioned above;
výrazný, být (vyjadřující, o způsobu);ထိမ်;expressive, be (about a manner);l	vysílací stanice (radiová, "veřejná-budova² šíření¹ zvuku°°);အသံလွှင့်ရုံ;broadcasting station ("public-building² (of) spreading¹ sound°°);n.
vyřešit;ရှင်း;solve;T	výslovnost;အသံထွက်;pronunciation;n.
vyřešit ("odpovědět (a) vyjasnit");ဖြေရှင်း;solve ("answer (and) clarify");T	výslovnost ("zvuk uniká");အသံထွက်;pronunciation ("sound escapes");n.
vyřešit: Ještě je tu jeden problém k vyřešení.;ဖြေရှင်း: ဖြေရှင်းဖို့ ပြဿနာတစ်ခုထက်ပို ရှိပါတယ်။;solve: There is one more problem to solve.;pol.	výslovnost: abych se naučil rozumět barské výslovnosti;အသံထွက်: ဗမာစကား အသံထွက်ကို နားလည်ရန်လေ့လာဖို့အတွက်;pronunciation: in order to learn to understand the Burmese pronunciation;
výrobek ("věc");ပစ္စည်း(တစ်ခု);product ("thing");sg. P. paccaya (= requisite, means)	výslovnost: Výslovnost je nesmírně náročná. ("(S) výslovností jsem se setkal s nesmírnou náročností.");အသံထွက်: အသံထွက် တော်တော်လေး အခက်တွေ့စေတယ်။;pronunciation: Pronunciation is extremely difficult. ("(With) pronunciation (I) have met extreme difficulty.");
vyrobený z: Ale to je socha vyrobená ze zlata.;လုပ်ထား: ဒါပေမဲ့ ရွှေနဲ့လုပ်ထားတဲ့အရပ်ပါ။;made of: However, it is statue made of gold.;pol.	výslovnost: výslovnost Myanmarštiny;အသံထွက်: မြန်မာအသံထွက်;pronunciation: Myanmar pronunciation;n.
výročí (výročí, "označení (a) zaznamenávání");အထိမ်းအမှတ်(တစ်ခု);anniversary (anniversary, "marking (and) noting");sg.	výslovnost: Výslovnost se stala přirozenou (~ "něčím přirozeným").;အသံထွက်: အသံထွက်နဲ့ ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်တစ်ခု ဖြစ်လာပါပြီ။;pronunciation: The pronunciation started to become natural (~ "something natural").;
výročí: Jsem velice hrdý, že jsem dostal svolení k vykonání (~ zúčastnění se) oslavy desátého výročí spisovatelů naší správní oblasti jakožto předsedající.;အထိမ်းအမှတ်: ကွန်တော်တိုမြို့နယ်ရဲ့ ဆယ်ကြိမ်မြောက်စာဆိုတော်နေ့ အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားမှာ သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရလို့ အများကြီးဂုဏ်ယူပါတယ်။;anniversary: I take pride very much for being allowed to carry out the celebration of tenth anniversary of writers of our township as the chairman.;pol. um.	vyslovovat dobře;ပီ;pronounce well;T
výroční ("točí-se-okolo² (a) obaluje¹ rok°°);နှစ်ပတ်လည်;anniversary ("turns-round² (and) wraps¹ (the) year°°);adj.	vyslýchat;စစ်;interrogate;T
výroční: Osmé Výroční Setkání;နှစ်ပတ်လည်: ရက်ကြိမ်မြောက်နှစ်ပတ်လည် အစည်းအဝေး;annual: Eighth Annual Meeting;n.	vysmívat se;ကဲ့ရဲ့;laugh at (mock);T
výrok;စကား;utterance;n.	vysoko;ခေါင်;high (of position);adv.
vyrolovat;ခင်း;roll out;T	vysoko, být;မြင့်;high, be;l
vyrovnaně;ညီညီညာညာ;evenly;adv.	vysoký;မြင့်;high;adj.
vyrovnaný, být;ညီ ° မျှ;even, be ° equal, be;l	vysoký ("nejvíce² vysoký° (a) ohromný¹");အမြင့်မားဆုံး;highest ("most² high° (and) great¹");adj.
vyrovnaný, být ("být) rovný (a) napravo" (?);ညီညာ;equal, be ("(be) even (and) at-right" (?));l	vysoký ("vysoký (a) ohromný");အမြင့်မား ° မြင့်မား;tall ("high (and) great") ° high ("high (and) great");adj.
vyrovnaný, být ("zůstat¹ klidný°°);ချမ်းမြေ့;serene, be (stay¹ calm°°);l	vysoký, být;မြင့်;high, be;l
vyrušovat ("rozrušovat (a) proplétat(-se");နှော့က်ယှက်;disturb ("stir (and) intertwine");T	vysoký, být (o lidech, "dlouhý¹ výškou°°);အရပ်ရပ်;high, be ("long¹ (in) height°°);l
vyrušovat: Neměl bys ho ("ty") vyrušovat.;နှော့က်ယှက်: မင်း သူ့ကို မနှော့က်ယှက်သင့်ဘူး။;disturb: You shouldn't disturb him.;fr.	vysoký: (Ta) žena s blondatými (~ "zlatými") vlasy je vyšší než (ten) muž s tmavými vlasy.;အရပ်ရပ်: ရွှေရောင်ဆံပင်နှင့် အမျိုးသမီးက အနက်ရောင်ဆံပင်နှင့် အမျိုးသားထက် အရပ်ပိုရည်တယ်။;tall: The woman with blond (~ "golden") hair is taller than the man with dark hair.;
vyrůst (~ "být-rozdělen");Když vyrostе (~ "jsou-rozdělené") mnoho listů, přišlo jaro.;ဝေ: သစ်ရွက်များ ဝေလာလျင် နွေဦးရောက်ပြီ။;grow (~ "be-distributed"): When the leaves become grown (~ "distributed"), the spring has come.;p.p.	vysoký: Aby byl dostupný ke čtení mnoha druhům lidí, dokonce ani cena není vysoká.;များ: လူများများဖတ်နိုင်အောင် ဈေးတောင် မများပါဘူး။;high: In order to (make it) available for reading to many kinds of readers, even the price is not high.;pol.
výše;အထက်တွင်;above;adv. writ.	vysoký: Hora Everest je ("prostě") největší horou na světě.;အမြင့်: ဧဝရက်တောင်က ကမ္ဘာမှာ အမြင့်ဆုံး တောင်ပဲ။;high: The mountain Everest is ("just") the highest mountain in the world.;
výše uvedený, být ("zahrnutý výše");အထက်ပါ;above mentioned, be ("included¹ above°°) ° aforesaid, be ("included¹ above°°);l	vysoký: Ten muž s vousy je stejně vysoký jako ten muž s kloboukem.;အရပ်ရပ်: မုတ်ဆိတ်မွေးနှင့် အမျိုးသားက ဦးထုတ်နှင့် အမျိုးသားလောက် အရပ်ရည်တယ်။;tall: The man with the beard is as tall as the man with the hat.;
výše: zmíněné výše;အထက်တွင်: အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်;above: mentioned above;writ.	vysoký: úroveň je vysoká;မြင့်: အဆင့်အတန်းမြင့်တယ်။;high: the level is high;
výše: zmíněno výše;အထက်တွင်: အထက်တွင် ဆိုခဲ့ပြီး	výsost (král nebo mnich);အရင်ဘုရား(တစ်ပါး);majesty (king or

monk);sg.

výsost: To není bůžkův dům, výsosti.;အရင်ဘုရား: အဲဒါ နတ်ကွန်း မဟုတ်ပါဘူး အရင်ဘုရား။;majesty: That is not a spirit house, majesty.;pol.

vysprchovat se ("rozbijet" vodu);ရေချိုး;shower, take a ("break" water);T

vyšší znalost (kterákoliv z šesti vyšších znalostí, (a) božské oko, (b) božské ucho, (c) telepatie, (d) umění proměny, (e) paměť minulých životů (f) osvětlení);အဘိညာဉ်(တစ်ပါး);higher knowledge (any of the six higher knowledges, (a) divine eye, (b) divine ear, (c) telepathy, (d) art of transformation, (e) memory of past lives (f) enlightenment);sg. Bh. P. abhiññā (= higher knowledge)

vystoupit (na určité úrovni): (Už) jsme tisíckrát vystoupili (na úrovni) krále.;ချီး အကျွန်ုပ်တို့ အကြိမ်ပေါင်းထောင်နှင့်ချီပြီး မင်းဘုရင်များဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။;rise (to a certain position): We have risen thousand times to the (level of) king.;p.s. pol.

vystoupit (na vysokou pozici);ချီး;rise (to a certain position);T

vystoupit (nahoru);တက်;ascend;T

vystoupit (z vozidla atd.);ဆင်း;get down from (a vehicle etc.);T

vystoupit: vystoupit ("dolů") (z) auta;ဆင်း ကားအောက်သို့ ဆင်းသည်။;get down: get ("to") down (from) car;writ.

vystoupit: vystoupit z auta;ဆင်း ကားပေါ်က ဆင်းတယ်;get down: get down from ("on") the car;

vystrašený, být;ကြောက်;scared, be;l

vystražený, být;ကြောက်;scared, be;l

vystupovat (~ "zastavit"): Vystupujete (~ "zastavujete") tady? (může být řečeno taxikářem při přiblížení se k místu určení);ရပ်: ဒီမှာ ရပ်လား။;stop: Do (you) stop here? (may be said by taxidriver when approaching the destination);inter.

vystupovat vzhůru;တက်;climb (go upwards);T

vysušený (o jídle);လှော်;parched (about food);adj.

vysvědčení ("intentář" úspěchu);အောင်စာရင်း;result, examination ("success inventory");n.

vysvědčení: Teď čekám (na) poslední vysvědčení.;အောင်စာရင်း: အခု နောက်ဆုံး အောင်စာရင်းစောင့်နေပါတယ်။;result, examination: Now (I) am waiting (for) the last examination result.;cont. pol.

vysvětlení ("odpověď" (a) osvětlit {jmenec});ဖြေရှင်းချက်;explanation ("answer (and) clarify {nouner}");n.

vysvětlení ("osvětlit" (a) objasnit {jmenec});ရှင်းလင်းချက်;explanation ("clarify (and) elucidate {nouner}");n.

vysvětlení ("otevřít" (a) říci² význam^o {jmenec});အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်;explanation ("open¹ (and) tell² (the) meaning^o {nouner}");n. P. adhippāya (= intention)

vysvětlení ("vyčistit" (a) rozsvítit {jmenec});ရှင်းလင်းချက်;explanation ("clear (and) light {nouner}");n.

vysvětlení: Může to také být bráno za vysvětlení.;ရှင်းလင်းချက်: ရှင်းလင်းချက်တစ်ခုအဖြစ်လည်း ကောက်ယူနိုင်သည်။;explanation: (It) can be also taken as an explanation.;writ.

vysvětlení: podat podrobné vysvětlení;ဖြေရှင်းချက်: အကျယ်ချဲ့ဖြေရှင်းချက်ပေးသည်။;explanation: give an elaborated

explanation;writ.

vysvětlit (~ "říci"): Poněvadž se obávám, že kdybych (to) měl vysvětlit (~ "říci") ("s") psaním, trvalo by (to) dlouho, bude dobré, pokud (to) pochopíš pouze s (vlastní) znalostí.;ပြော: ကျွန်တော် တန်ပြောရရင် ကြာမှာစိုးလို့ အသိနဲ့ရရင်တော့ ကောင်းမယ်။;explain (~ "say"): As I am afraid, that if (I) had to explain (~ "tell") (it) in (~ "with") writing, (it) would take long time, (it) will be good if (you) understand (~ "get") (it) just by (~ "with") knowledge.;fut.

vysvětlit ("dát" hloubku významu);အနက်အဓိပ္ပါယ်ပေး;explain ("give² (the) depth^o (of the) meaning");T P. adhippāya (= intention)

vysvětlit ("objasnit" (a) ukázat);ရှင်းပြ;explain ("elucidate (and) show");T

vysvětlit ("objasnit, ukázat (a) dát");ရှင်းပြပေး;explain ("elucidate, show (and) give");T

vysvětlit ("odpověď" (a) vyjasnit);ဖြေရှင်း;explain ("answer (and) clarify");T

vysvětlit ("osvětlit" (a) ukázat);ရှင်းပြ;explain ("clarify (and) show");T

vysvětlit ("otevřít" (a) říci³ hloubku významu);အနက်အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆို;explain ("open² (and) tell³ (the) depth^o (of the) meaning");T P. adhippāya (= intention)

vysvětlit ("říci" (a) podívat-se);ပြောကြည့်;explain ("say (and) look");T col.

vysvětlit ("říci" (a) ukázat);ပြောပြ;explain ("say (and) show");T

vysvětlit (a odhalit význam, "zmínit" (a) vykreslit);ဖော်ဆောင်;explain (and reveal a meaning, "mention (and) depict");T

vysvětlit: (Bude) dobré (mu to) vysvětlit v závislosti na jeho pochopení.;ပြောပြ: သနားလည်တဲ့အပေါ်မှာ မူတည်ပြီး ပြောပြတာကောင်းပါတယ်။;explain: (It) is good to explain (it) based on his understanding.;pol.

vysvětlit: Bylo (to) vysvětleno, viz níže.;အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်: အောက်ပါကဲ့သို့ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ခဲ့သည်။;explain: (It) was explained as follows.;p.s. writ.

vysvětlit: Co říká je druh vysvětlení.;ရှင်းပြ: သူပြောတာသည် ရှင်းပြတဲ့ သဘောမျိုးဖြစ်တယ်။;explain: What (he) says is a kind of explanation.;writ.

vysvětlit: Co se týče metody vysvětlení významů, sinhálské komentáře obvykle uvádějí (~ "dávají" (a) pokládají) podobná slova, aby byla obtížná slova vysvětlena.;အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆို: အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုသည် နည်းလမ်းတစ်ခုအနေနဲ့ ခက်ခဲသည့် စကားလုံးတွေကို ရှင်းပြဖို့ သိပ္ပံနိဗ္ဗာန်ကတော့ အမြဲလိုလို အလားတူ စကားလုံးတွေကို ပေးထားသည်။;explain: As for the method of explaining meanings, Sinhalese Atthakathā usually give similar words to explain difficult words.;writ.

vysvětlit: druh vysvětlení;ရှင်းပြ: ရှင်းပြတဲ့ သဘောမျိုး;explain: a kind of explanation;

vysvětlit: Hele, vysvětlí to.;ပြောကြည့်: ပြောကြည့်လေ;explain: Hey, explain (it).;imper. col.

vysvětlit: Můžeš mi vysvětlit?;ရှင်းပြ: မင်း ငါ့ကို ရှင်းပြနိုင်လား။;explain: Can you explain me?;inter. fut.

vysvětlit: Nerozumím. Prosím, vysvětlí.;ရှင်း: နားမလည်ဘူး။ ရှင်းပြပါအုံး။;explain: (I) don't understand. Please, explain.;imper.

pol. col.

vysvětlit: On mi vysvětluje.;ပြောပြ: သူက ကျွန်တော့်ကို ပြောပြပါတယ်။;explain: He explains me.;pol. um.

vysvětlit: Prosim, můžeš (mi) vysvětlit své názory ohledně těchto věcí v (~ "s") dopise?;ရင်းပြပေး: ကျေးဇူးပြုပြီး အဲဒီအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး မင်းရဲ့ ထပ်မြင်ချက်ကို စာနှင့် ရင်းပြပေးနိုင်မလား။;explain: Please, can you explain your ideas regarding these things in (~ "with") letter?;inter.

vysvětlit: Protože neumím anglicky, vysvětlování bude náročné.;ပြောပြ: အင်္ဂလိပ်လို မတတ်တော့ ပြောပြလို့ခက်မယ်။;explain: Because (I) can't (talk) in English, explaining will be difficult.;fut. col.

vysvětlit: S ohledem na (stará) psaní a rukopisy nemohu moc (ani) široce vysvětlovat.;ရင်းပြ: အများကြီးကျယ်ပြန့်ပါသဖြင့် စာနှင့် ပေနှင့် ရင်းမပြတတ်ပါ။;explain: (I) cannot explain much (and) broadly, with reference to (old) writings and manuscripts.;pol. vysvobodit (neomezený);ကျွတ်;release (not fettered);l vysvobodit: Zvířata znamená, že jsou vysvobozena když (je) lidé zabijí, příteli.;ကျွတ်: တိရစ္ဆာန်ဆိုတာ လူချွတ်မှ ကျွတ်တာ ကွ။;free, get: Animals means (they) get free when killed by people, friend.;col.

vytahovat se;ဝါ (ဆီ);boast;T

vytahovat se ("vytahovat-se (a) chvástat-se");ကြွားဝါ (ဆီ);boast ("boast (and) brag");T

vytahovat se (pyšnit se);ကြွား;boast;T

vytahovat se: Nevytahuji se.;ကြွား: ကျွန်တော် ကြွားတာ မဟုတ်ပါဘူး။;boast: I do not boast.;pol. um.

vyteklý, být;ဖိတ်(နေ);spilt, be;l

vytočit (číslo, "mačkat" telefonní-číslo");နှိပ် နံပါတ် ° တယ်လီဖုန်းနံပါတ် နှိပ်;dial (a phone number, "press" telephone-number°);T E. telephone-number

vytočit (telefonní číslo): Vytáčí (~ "mačká") ("telefonní") číslo na mobilním telefonu.;နှိပ် နံပါတ်: လက်ကိုင်ဖုန်းဖြင့် ဖုန်းခေါ်ရန် နံပါတ်နှိပ်နေတယ်။;dial (phone number): (He) is dialing a phone number on (~ "by") the mobile phone.;cont.

vytrhnout ("pořádně" thát' (aby) se- odstranil°);ထုတ်ဖြုတ်(လိုက်);tear away ("tear' (to) remove° (well²)");T

vytrhnout ("tahat (a) thát' ("pořádně");ဆဲဖြုတ်(လိုက်);tear away ("drag (and) tear ("well²)");T

vytrhnout: Vytrhnul tu informaci (z diáře).;ထုတ်ဖြုတ်(လိုက်): သတင်းကို သူဟာ ထုတ်ဖြုတ်(လိုက်)တယ်။;tear away: He torn the information away (from a diary).;

vytrvalý;ခိုင်;steadfast;adj.

vytrvalý: vytrvalá, bohatá zem.;ခိုင်: ပြည်ခိုင်မြဲ;steadfast: steadfast, bountiful country;n.

vytvářet (vyrábět, "dělat (a) dělat");ပြုလုပ်;create ("make (and) do");T

vytvářet: Kvůli tomu (~ "té věci") si ("oni") vytvářejí překážky na cestě k Nibbānē.;ပြုလုပ်: ထိုအရာက သူတို့နိဗ္ဗာန်လမ်းတွင် အဟန့်အတားများ ပြုလုပ်နေပါသည်။;create: Because of that ("thing") they create obstacles (to themselves) on the way to Nibbāna.;pol. writ.

vytvořit ("vytvářet (a) hrát");ဖန်တီး;create ("create (and) play");T

vytvořit (skupinu atd.);ဖွဲ့;create (a group etc.);T

vytvořit: Obrázky vytvořené aby zahnalý nudu.;ဖန်တီး: အပျင်းပြေ ဖန်တီးထားတဲ့ ပုံလေးတွေ။;create: Pictures created to relieve boredom.;col.

vyučování: Je osobou, která v tomto městě vyučovala (~ "vykonávala vyučovací povinnosti") po mnoho let ("a měsíců").;ပညာရေး: ဒီမြို့မှာ အနှစ်နှစ် အလလ ပညာရေးတာဝန် ထမ်းဆောင်လာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပါ။;education: (He) is a person, who has carried out educational duties in this town for many years and months.;pol.

vyučovat ("učit" psaní°);စာသင်;teach ("teach" writings°);T

výuka ("záležitost" znalosti°);ပညာရေး;education ("knowledge subject");n. P. paññā (= wisdom, knowledge)

vyvinout ("dojit (stavu, že) je-velký° (a)

veliký¹");ကြီးထွားလာ;improve ("come² (to) be-big° (and) large¹");l

vyvinutý, být (prosperující, "bucatý (a) hojný");ဖွံ့ဖြိုး;developed, be (prosperous, "plump (and) abundant");l

vyvinutý, být (prosperující, "být v nadbytku (a)

mnoho");ပိုများ;developed, be (prosperous, "be-in-excess (and) much");l

vyvodit;ဖြုတ်;deduct;T

vyvolat (povzbudit, "vystoupit-vzhůru (a)

stoupnout");တက်ကြွ;arouse ("ascend (and) rise");T

vyvolat: Aby vyvolali vlastenectví vůči Myanmarské národnosti, (za povzbuzování), rozeznávají tento den jakožto "Národní Den.";တက်ကြွ: မြန်မာတမျိုးသားလုံးအား မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ် တက်ကြွအောင် လှုံ့ဆော်ပေးသော ထိုနေ့ကို အမျိုးသားနေ့ဟု၍ သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။;arouse: In order to arouse the nationalism towards the Myanmar nationality, encouraging, they have recognized this day as "National Day".;p.s. pl. pol. writ.

vyvracet (názor druhého): On bude také vyvracet (názor protivníka v debatě) přesně po deset minut.;ချေပ: သူကလဲ ဆယ်မိနစ်တိတိ ချေပပါမယ်။;refute (rival's view in debate): He will also refute (rival's view in debate) exactly for ten minutes.;pol. fut.

vyvracet (názor protivníka v debatě);ချေပ;refute (rival's view in debate);T

vyvrátit (domněnku atd.);ချေပ ° ချေ;rebut (one's idea);T

vyvstat;ပေါ်;arise;l

vyžadovat ("žádat (a) říkat");တောင်းဆို;demand ("request (and) say");T

vyžadovat (něco, "žádat" (o) laskavost°);မေတ္တာရပ်;request (sth., "request" kindness°);T

vyžadovat (něco);တောင်း;request (sth.);T

vyžadovat (žádat (a) říci");တောင်းဆို;demand ("request (and) say");T

vyžadovat: Od té doby se Myanmarští obyvatelé nepřetržitě účastnili protestních stávek proti anglické vládě přičemž

vyžadovali nezávislost.;တောင်းဆို: ထိုအချိန်မှစ၍ မြန်မာအမျိုးသားတို့သည် အင်္ဂလိပ်အစိုးရကို ဆန့်ကျင် ဆန္ဒပြပွဲများ အဆက်မပြတ် ဆင်နွှဲကာ လွတ်လပ်ရေးကို

တောင်းဆိုခဲ့ကြပါသည်။;demand: Since then the Myanmar citizens, unceasingly participating in the opposing strikes against the English government, demanded independence.;p.s. pol. writ.

vyžadovat: Vyžaduje děkuji.;ခိုင်း: ကျေးဇူးတင်ခိုင်းတယ်။;request:

(She) requests thanks.;

výžadovat: Vyžaduji (a) dávám (ti) přání.;တောင်း:

ဆုတောင်းပေးပါတယ်;request: (I) request (and) give (you) wishes.;w. pol.

vyzkoušet;စမ်း ° စမ်းသပ်;test ° examine;T

vyzkoušet ("otestovat (a) dívat-se");စမ်းကြည့်;test ("test (and) look");T

vyzkoušet ("zkontrolovat (a) utřít");စမ်းသပ်;examine ("check (and) wipe");T

výzkum;သုတေသန;research;n. P. sutesanā (= sut+esanā, seeking (other's) knowledge)

výzkum: Přijel jsem dělat výzkum.;အလုပ်: သုတေသနလုပ်ဖို့ လာပါတယ်;research: (I) came to do research.;pol.

význačný, být (závažný, "těžký (a) hluboký");လေးနက်;worthy of consideration ("heavy (and) deep");I

význam;အဓိပ္ပါယ်;meaning;n. P. adhippāya (= intention)

význam, mít ("brát' význam");အနက်ရ;stand for ("take' meaning");T

význam, podat ("dát' hloubku°

významu");အနက်အဓိပ္ပါယ်ပေး;meaning, give (explain, "give² (the) depth° (of the) meaning");T P. adhippāya (= intention)

význam, podat ("otevřít² (a) říci³ hloubku°

významu");အနက်အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆို;meaning, give ("open² (and) tell³ (the) depth° (of the) meaning");T P. adhippāya (= intention)

význam: (Ten) význam není moc přesný.;အဓိပ္ပါယ်:

အဓိပ္ပါယ်သိပ်ထိမှ မဟုတ်ဘူး;meaning: The meaning is not very exact.;col.

význam: Má (~ "nese") (ten) význam.;အဓိပ္ပါယ်: အဓိပ္ပါယ်

သက်ရောက်တယ်;meaning: (It) carries the meaning.;

význam: objasnit význam;အဓိပ္ပါယ်: အဓိပ္ပါယ်

ဖော်ဆောင်တယ်;meaning: elucidate the meaning;

význam: Toto slovo nabývá (~ "dostává") významu "krátký muž".;အဓိပ္ပါယ်: ဒီစကားလုံးဟာ ပျဉ်းလို့ အဓိပ္ပါယ်ရသည်;meaning: This word gets the meaning of "short man".;writ.

významný, být ("viditelný (a) vzácný");ထင်ရှား;noted, be ("visible (and) rare");I

významným, stát se ("objevit se (a) zářit");ပေါ်ထွန်း;prominent, become ("appear (and) shine");I

vyznání ("přijetí", "přijmout (a) vzít {jmenec}");ခံယူချက်;creed ("acceptance", "receive (and) take {nouner}");n.

vyznávat (určité náboženství, "spoléhat-se° (a) skrývat-se-za¹");ကိုးကွယ်;profess (a particular religion, "rely-on° (and) conceal");sg.

výzva ("volat' slovo-výzvy° {jmenec}²");စိန်ခေါ်ခြင်း;challenge ("call¹ (the) word-of-challenge° {nouner}²");n.

výzva: Máš rád výzvy?;စိန်ခေါ်ခြင်း: စိန်ခေါ်ခြင်းကို ကြိုက်သလား;challenge: Do you like challenges?;inter.

vyzvat ("vyzvat (a) naléhat");လှုံ့ဆော်;exhort ("exhort (and) urge");T

vzácně;ဖြစ်တောင့်ဖြစ်ခဲ (WS. from ဖြစ်ခေါင်ဖြစ်ခဲ) °

ဖြစ်ခေါင်ဖြစ်ခဲ;rarely;adv. (or) adv. WS.

vzácný, být;ရှား;rare, be;I

vzadu;နောက်ဘက်မှာ) ° နောက်ဖေးမှာ (WS. from နောက်ဘက်မှာ) ° နောက်;aback ° behind ° back;adv (or) adv. (or) adv. WS.

vzadu ("v¹ zadu°");နောက်မှာ;behind ("in¹ back°");adv.

vzadu ("zadní směr");ကျောဘက်;behind (side, "back direction");n.

vzájemně;အချင်းချင်း;mutually;adv.

vzájemně ("nazpět (a) obráceně");အပြန်အလှန်;mutually ("in-return (and) upside-down");adv.

vzájemně ("vracení (a) změna-pozice");အပြန်အလှန်;mutually ("returning (and) changing-position");adv.

vzájemně: Budu si s tebou vzájemně povídat. ("Povím ti povídání vzájemně.");အပြန်အလှန်: ခင်ဗျားကို အပြန်အလှန် စကားပြောပါမယ်;mutually: (I) will talk ("talks") with you mutually.;fut. pol.

vzbouřit se ("vzbouřit se (a) být aktivní");ပုန်ကန်ထကြွ;rebel ("rebel (and) become active");T

vzbouřit se ("zastavit (a) protiútočit");တော်လှန်;rebel ("stop (and) fight-back");T

vzdálenost ("oddělení (a) vzdálenost");အကွာအဝေး;distance ("detachment (and) distance");n.

vzdálenosti, v rozumné ("v¹° ne° daleko¹ ne² blízko³");မနီးမဝေးမှာ;distance, in a reasonable ("in¹° not² near¹ not² far³");adv.

vzdálenosti, v rozumné: Mělo by (to) být v rozumné vzdálenosti od Barmského orchestru.;မနီးမဝေး: ဆိုင်းနောက်မနီးမဝေးမှာ ရတယ်;distance, in a reasonable: (It) should be in a reasonable distance from the Burmese orchestra.;col.

vzdálenosti, v rozumné: Mělo by (to) být v rozumné vzdálenosti za Barmským orchestrem.;မနီးမဝေး: ဆိုင်းနောက်မနီးမဝေးမှာ ရတယ်;distance, in a reasonable: (It) should be in a reasonable distance behind the Burmese orchestra.;col.

vzdát se ("odmítnout (a) odejít");ပယ်ခွာ;forsake ("reject (and) leave");T

vzdát se ("snížit¹ ruku°");လက်ချ;give up ("put-down¹ (the) hand°");T

vzdát se (čeho);ခွာ;abandon;T

vzdát se (řešení problému, "odmítnout (a)

uvolnit");စွန့်လွှတ်;abandon (solving a problem, "refuse (and) set-free");T

vzdát úctu;ပူဇော်;pay homage;T

vzdělání;ပညာ;education;n. P. pañña (= wisdom, knowledge)

vzdělání ("záležitost¹ znalostí°");ပညာရေး;education ("knowledge subject");n. P. pañña (= wisdom, knowledge)

vzdělání: Začal své vzdělání.;ပညာ: ပညာစသင်တယ်;education: (He) started (his) education.;

vzdorovat ("zničit (a) blokovat");ဖျက်ဆီး;oppose ("destroy (and) block");T

vzdorovat: Katýové z Manipúru útočili a vzdorovali v (~ "do")

severní oblasti Envy.;ဖျက်ဆီး: မကီပူရကသည်းများက

အင်းဝနေပြည်တော်၏ မြောက်ဖက်တလွားကို

တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးသည်;oppose: Kaths of Manipur attacked and opposed the Northern region of Inwa.;writ.

vzduch;လေ;air;n.

vzduch: Na obrázku je (vyfoceno) hodně oleje.;လေ: ရုပ်ပုံထဲမှာ (~ ပန်းချီကားထဲမှာ) ဆီတွေ အများကြီးပဲ;air: There is a lot of oil (photographed) in the picture.;

vždy;ထာဝစဉ် ° အမြဲ;always;adv. P. thāvara (= immovable, firm)

(or) adv.
 vždy ("neřikajíc¹ kdy⁰");ဘယ်တော့မှဆို;ever ("not¹ saying² when⁰");adv.
 vždy ("vždy (a) neustále");အမြဲတမ်း;always ("always (and) continuously");adv.
 vždy když;တိုင်း;every time when;suff. adv.
 vždy když ("každou¹ dobu⁰");အခါတိုင်း;everytime ("every¹ time⁰");adv.
 vždy když: Vždy když se zeptám, dokáže odpovědět.;တိုင်း: ကျွန်တော့်မေးတိုင်း သူဖြေနိုင်တယ်။;every time when: Every time when I ask, he can answer.;um.
 vždy, prostě ("standardem¹ prostě² vždy⁰");အမြဲတမ်းပဲ;always, just ("just² (by) standard¹ (of) always⁰");adv.
 vždy: ("Je to (tak, že)") účastí na Národním Dnu každý rok, by se měl (každý) vždy snažit udržovat (~ "prospívat") vlasteneckého ducha.;ထာဝစဉ်: အမျိုးသားနေ့ကို နှစ်စဉ်ကျင်းပကာ မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ်ထာဝစဉ် ရင်သန်အောင် ကြိုးပမ်းရမည်ဖြစ်ပါသည်။;always: ("It is, that") attending the National Day every year, (one) should try to always maintain (~ "prosper") (own) national spirit.;pol. writ.
 vždy: Ct. Pán mě může vždy vyčerpávajícím způsobem ptát, jako (by byl) právě Buddhův ohromný syn.;အမြဲတမ်း: ဦးစင်းက အမြဲတမ်း(အတွက်) ဘုရားရဲ့သားတော်အနေနဲ့ပဲ တပည့်တော်ကို အကုန်မေးလိုရပါတယ်။;always: Ven. Sir can always ask me exhaustively, just like the Buddha's great son.;pol. utmn.
 vždy: Kéž (tě) vždy potkávají dobré dny a (tak) rozvíjíš dobrou meditaci.;အမြဲ: ကောင်းသောနေ့တွေ အမြဲပိုင်ဆိုင်နိုင်ပြီး တရားဘာဝနာ ဖွားနိုင်ပါစေ။;always: May you always meet (and) have the good days and (thus) be able to develop the right meditation.;w. pol.
 vždy: Vždycky jsi vítán. ("My tě vždycky vítáme.");အမြဲ: ခင်ဗျားကို ကျွန်တော်တို့ အမြဲ ကြိုနေပါတယ်။;always: We always welcome you.;pol. um.
 vždy: Vždycky mi říká pravdu.;အမြဲတမ်း: သူငါ့ကို အမြဲတမ်း အမှန်ပဲ ပြောတယ်။;always: He always tells me truth.;
 vždycky (CZ col., vždy, "vždy (a) neustále");အမြဲတမ်း;always ("always (and) continuously");adv.
 vždycky (CZ col., vždy);အမြဲ;always;adv.
 vždycky: Tady vždycky dělám chybu.;အမြဲ: ငါ ဒီမှာ အမှား အမြဲလုပ်တယ်။ (~ ငါ ဒီနားမှာ အမြဲ အမှားလုပ်မိတယ်။);always: Here I always make a mistake.;col.
 vzezření;အသွင်(တစ်ခု);appearance;sg.
 vzhled;ဒီဇိုင်း ° ပုံ(တစ်ခု) ° ရုပ် ° ရုပ် ° အမြင် °
 အသွင်(တစ်ခု);appearance ° design ° look;n. E. design (or) n. writ. P. rupa (= matter) (or) n. (or) sg.
 vzhled ("podoba¹ života⁰");နေပုံ;look ("life form";n.
 vzhled ("standardní podoba⁰");ပုံစံ(တစ်ခု);appearance ("standard form⁰");sg.
 vzhled: Vzhled (těch) dvou zelených předmětů je stejný.;ပုံစံ: အစိမ်းရောင်ပစ္စည်းနှစ်ခု ပုံစံတူတယ်။;appearance: The form (of) the two green objects is same.;
 vzhledem k;မူကား;regarding;conj.
 vzhledem k ("poněvadž³ zabalený¹ (a) setoupený² s⁰");နဲ့ပတ်သက်လို့;regarding ("as³ wrapped¹ (and) descended² with⁰");adv.

vzhledem k ("řici");ဆို;regarding ("say");conj.
 vzhledem k (něčemu);နဲ့ပတ်သက်လို့ ° နဲ့ပတ်သက်လို့;regarding (sth.);suff.
 vzhledem k (obvykle následováno slovesem, "po³ zabalení¹ (and) sestoupení² s⁰");နဲ့ပတ်သက်ပြီး;regarding (often followed by a verb, "after³ wrapped¹ (and) descended² with⁰");adv. writ.
 vzhledem k (obvykle následováno slovesem, "poněvadž³ zabalený¹ (a) setoupený² s⁰");နဲ့ပတ်သက်၍;regarding ("as³ wrapped¹ (and) descended² with⁰");adv. writ.
 vzhledem k: vzhledem k této záležitosti;နဲ့ပတ်သက်ပြီး: ဒီအကြောင်းနဲ့ပတ်သက်ပြီး;regarding: regarding this matter;
 vzít;ယူ;take;T
 vzít (autem): Protože bylo řečeno, že (si) chtěl koupit knihu, vzal jsem ho (autem) do knihkupectví.;လိုက်ပို့: သူ စာအုပ်ဝယ်ချင်တယ်ဆိုလို့ ကျွန်တော် စာအုပ်ဆိုင်လိုက်ပို့ပါတယ်။;take (by car): As it was said, that he wanted to buy a book, I took him (in a car) to a bookshop.;pol.
 vzít (někoho někam): Jsem připraven (tě kamkoliv) vzít.;လိုက်ပို့ပေး ကျွန်တော် လိုက်ပို့ပေးဖို့ အသင့်ပါ။;take (sb. sw. h.): I am ready to take (you anywhere).;pol.
 vzít (někoho někam): Vezmu tě (vozidlem) abys dojel do všech (těch) míst.;လိုက်ပို့: နေရာစုံရောက်အောင် ကျွန်တော်လိုက်ပို့ပါမယ်။;take (sb. somewhere): In order to arrive everywhere, I will take you.;pol. um.
 "vzít (někoho vozidlem);";လိုက်ပို့;take (sb. by a vehicle);T
 vzít někoho s sebou;ခေါ်;take sb. with oneself;T
 vzít někoho s sebou: Kde chcete abych přijel (a) vzal (vás)?;ခေါ်: ဘယ်မှာလာခေါ်စေချင်သလဲ။;take sb. with oneself: Where do (you) want (me) to come (and) take (you)?;inter. col.
 vzít se: Říká se, že i přesto, poněvadž (jeho) dcera byla do Na Ňo moc zamilovaná, svolil aby se vzali.;လက်ထပ်: ဒါပေမယ့် သမီးက ငည့်ကို သိပ်ချစ်လို့ လက်ထပ်ပေးလိုက်သတဲ့။;marry: It is said, that even though, as the daughter loved Nga Nyo very much, (he) let them to get married.;
 vzít si;ယူ;take;T
 vzít si (~ "rád, mít"): Vezmu si oboje. ("Mám rád oba.");ယူ ("ကြိုက်"): နှစ်ခုလုံးကြိုက်ပါတယ်။;take (~ "like"): (I) will take (~ "like") both.;pol.
 vzít si ("vzít-si (a) vzít-si");ခံယူ;take ("take (and) take");T
 vzít si: Vezmete si hamburger s hranolkami?;ယူ: ဘာဂါနဲ့ အာလူးချောင်းကြော် ယူမလား။;take: Will (you) take a burger with french-fries?;inter. fut.
 vzít si: Vezmete si samúsá?;ရ: စမူဆာရမလား။;take: Will (you) take samusa?;fut. inter.
 vzít si: Vezmu si jeden balíček.;ယူ: တစ်ဘူးယူမယ်။;take: (I) will take one packet.;inter. fut.
 vzít v úvahu ("postavit (a) změřit, užít (a) utřít");ဆင်ခြင်သုံးသပ်;consider ("build (and) measure use (and) wipe");T
 vzít v úvahu ("uložit¹ charakter⁰");သဘောထား;consider ("put¹ nature⁰");T
 vzít v úvahu ("užít (a) utřít, postavit (a) změřit");သုံးသပ်ဆင်ခြင်;consider ("use (and) wipe, build (and) measure");T

vzít v úvahu ("užít (a) utřít");သုံးသပ်;ponder ("use (and) wipe");T
 vzít za: Může to také být bráno za vysvětlení.;ကောက်ယူ:
 ရှင်းလင်းချက်တစ်ခုအဖြစ်လည်း ကောက်ယူနိုင်သည်။;take as: (It) can
 be also taken as an explanation.;writ.
 vzít zodpovědnost: Kéž jsi schopen vzít (na sebe)
 zodpovědnost za (Buddhův) dar.;အချိုးသယ်ပိုး:
 သာသနာအကျိုးသယ်ပိုးနိုင်ပါစေ။;assume responsibility: May (you)
 be able to assume responsibility for the (Buddha's) present.;w.
 pol.
 vzít, moci si: Co se týče Fanty, (tu) si můžete vzít.;ရ:
 ဖန်တာတော့ ရပါတယ်။;take, can: As for Fanta, (you) can take
 (it).;pol.
 vzít: Můžeš si vzít cokoliv chceš (~ "máš rád").;ယူ:
 မင်းကြိုက်တဲ့ဘာ ယူနိုင်တယ်။;take: (You) can take whatever you
 want.;
 vžitý ("jednoduchá¹ událost⁰, každá³ událost²");ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်;deep-
 seated ("simple¹ event⁰, every³ event²");sg.
 vžitý, být ("padá¹ (s) děláním");လုပ်နေကျ;deep-seated, be
 ("falls¹ (with) working");l
 vzkvétající (o místě atd.);စည်ကား;thriving;adj.
 vzkvétat ("být-naživu (a) vzkvétat");ရင်သန်;thrive ("be-alive (and)
 thrive");T
 vzkvétat ("být-úspěšný (a) rozšiřovat-se");စည်ကား;flourish ("be-
 prosperous (and) spread");T
 vzkvétat: Proto dnes Mandalaj vzkvétá více než dřív.;စည်ကား:
 ဒါကြောင့် အခုအခါ မှာ မန္တလေးဟာ အရင်ကထက်ပိုပြီး
 စည်ကားနေပါတယ်။;flourish: Therefore, nowadays Mandalay is
 flourishing more than before.;cont. pol.
 vznášet se (nad);သန်း;hover (over);l
 vznešení páni (~ mniši): vznešení páni (~ mniši), kteří se stali
 Arahantem;အရင်သံဃာ: ရဟန္တာဖြစ်ပြီးတဲ့ အရင်သံဃာတွေ;noble
 lords (~ monks): noble lords (~ monks) who have become
 Arahants;
 vznešený, být;မြင့်;noble, be ("high");l
 vznešený, být ("vysoký (a) ohromný");မြင့်မား;noble, be ("high
 (and) grand");l
 vznešený, být: Kéž můžeš mít vládu nad vším (a) kéž můžeš
 mít (~ "vlastnit") vznešený život.;မြင့်မား: အရာရာကို စိုးမိုးနိုင်ပြီး
 မြင့်မားတဲ့ဘဝကို ပိုင်ဆိုင်နိုင်ပါစေ။;lofty, be: May (you) be able to
 rule over everything (and) may (you) be able to possess a
 lofty life.;w. pol.
 vzpomenout si ("vzít¹ všímavost");သတိရ;recollect ("take¹
 mindfulness"); ° remember ("take¹ mindfulness");
 vzpomenout si ("zaznamenat (a) chytit");မှတ်မိ;recollect ("note
 (and) catch");l
 vzpomenout si: Právě dnes jsem si vzpoměl a ("pořádně")
 opravil (ten tvůj dopis).;သတိရ: ဒီနေ့မှ သတိရပြီး
 ပြင်လိုက်ရတာ။;remember: Just today (I) remembered and
 corrected (your letter) well.;
 vzpřímený, být;ဝတ်;upright, be;l
 vzrušený, být ("srdce" buší, "hrud" skáče");ရင်ခုန်;excited, be
 ("(heart) palpitates", "breast jumps");T
 vzrušený, být ("mysl se-pohybuje (aby byla) vzácná");စိတ်လှုပ်ရှား
 (~ ရင်ခုန်);excited, be ("mind moves (to be) rare");l

vztah k, mít ("dobře se-týkat");တော်စပ်;concerned with, be ("well
 related-to");l
 vztah s někým, mít;ဆက်ဆံ;relationship with sb., have a;T
 vztah, mít blízký;ရင်း;related to, be closely;l
 vztek;ဒေါသ ° အမျက်;anger;n. (or) n. P. dosa (= hatred)
 vztek: Láska jednoho je velká, vztek druhého (~ "jednoho") je
 (také) velký.;အများ: တစ်ယောက်က အချစ်ကြီးတယ်၊ တစ်ယောက်က
 အမျက်ကြီးတယ်။ (~ အချစ်ကြီးတော့ အမျက်ကြီးတယ်။);anger: Love
 of one is great, anger of (another) one is (also) great.;
 Wan Zen (vesnice);ဝန်ဇင်း(ရွာ);Wun Zin (village);name
 Washington (město USA);ဝါရှင်တန်(မြို့);Washington (town in
 USA);name
 Washington: Buenos Aires je 8377 km daleko od (~ "s")
 Washingtonu.;ဝါရှင်တန်: ဘရူးနော့အဲနဲ့ ဝါရှင်တန်က
 ရှစ်ထောင်သုံးရာခန့်ဆယ်ခန့်ကီလိုမီတာ ဝေးတယ်။;Washington:
 Buenos Aires is 8377 km far from (~ "with") Washington.;
 WC ("klidný¹ dům");အိမ်သာ(တစ်ခု);WC ("peaceful¹ house");sg.
 WC ("koupelový pokoj");ရေချိုးခန်း(တစ်ခု);WC ("water-bending
 room");sg.
 WC ("vodní dům");ရေအိမ်(တစ်ခု);WC ("water house");sg.
 webová stránka;ဆိုဒ် ° ဝက်ဆိုဒ်(တစ်ခု) ° ဝက်ဆိုက်(တစ်ခု) (WS.
 from ဝက်ဆိုဒ်);website;n. E. site (or) sg. WS. E. website (or) sg.
 E. website
 webová stránka: Hledám na webových stránkách.;ဝက်ဘ်ဆိုဒ်:
 အင်တာနက်ရဲ့ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်တွေမှာ ရှာတယ်။;website: (I) search in the
 Internet websites.;
 webová stránka: Ten slovník je ("jako") offline webová
 stránka.;ဝက်ဆိုက်: အဲဒီ အဘိဓာန်က အော့ဖ်လင်းဝက်ဆိုက်တစ်ခုလို
 ဖြစ်ပါတယ်။;website: That dictionary is ("like") an offline
 website.;pol.
 Windows (systém);ဝင်းဒိုး(နည်းစနစ်);Windows (system);name E.
 Windows
 Windows (systém): Linux systém je lepší (~ "více dobrý") než
 systém Windows.;ဝင်းဒိုးနည်းစနစ်: ဝင်းဒိုးနည်းစနစ်ထက်
 လင်းနက်စ်နည်းစနစ်က ပိုကောင်းပါတယ်။;Windows (systém): Better (~
 "more good")than Windows system is the Linux system.;pol.
 wonton (Chinese dumpling, "obejmout (a)
 zabalit");ဖက်ထုပ်(တစ်ခု);wonton (Chinese dumpling, "hug (and)
 bundle");sg.
 write: Nepište tam.;ရေး: တိုမှာ မရေးပါနဲ့။;write: Do not write
 there.;imper. pol.
 z;ရဲ့ ° က ° ဘူး ° ဆီကနေ;of ° from;suff. prep. (or) prep. (or) prep.
 writ.
 z ("podle"): Lze o tom vědět z (~ "podle") poznámek a
 záznamů.;အရ: မှတ်စုမှတ်တမ်းတွေအရ သိနိုင်ပါတယ်။;according to:
 It can be known according to the notes and records.;pol.
 z (auta atd., "z na");ပေါ်က;from (a car etc., "from on");suff. adj.
 z (mezi několika);အနက်;out of;prep.
 z čehokoliv;ဘယ် -ကမှ;from whatever;pron.
 z důvodu;မို့;because of;conj.
 z důvodu, že;မို့;due to;suff.
 z jakéhokoliv: z jakéhokoliv města;ဘယ် -ကမှ: ဘယ်မြို့ကမှ;from
 whatever: from whatever city;n.
 z ničeho nic;ခနဲ;all of a sudden;suff. adv.

z rukou (koho);လက်မှ;hands of, from;prep.
 z toho důvodu ("ten° důvod¹ instr.²");ဒါကြောင့်ဖြင့်;thereby ("by² that° reason¹");adv.
 z tohoto důvodu;ဒါကြောင့်;because of this;suff.
 z: ct. Obhása z Men;ဘူး: မင်းဘူးဦးဩဘာသာ;from: ven. Obhasa from Min;writ.
 z: ct. Sarana z Česka;ရဲ့ ဦး သရဏ ချက်ဖိရဲ့;from: ven. Sarana from Czech;
 z: Jsem z Anglie.;က: ကျွန်တော် အင်္ဂလန်နိုင်ငံကပါ;from: I am from England.;pol.
 z: kniha Swesoukyawthinkyan (~ "všestranný (a) slavný") a také prózy U Obhásy z Min (jsou) zahrnuty;ဘူး: စွယ်စုံကျော်ထင်ကျမ်းရယ် မင်းဘူးဦးဩဘာသာရဲ့ စကားပြေတွေရယ်of: book Swesoukyawthinkyan (~ "versatile (and) famous") and also U Obhasa of Min's proses (are) included;writ.
 z: padesát pět minut z šedesáti ("minut");ရဲ့ မိနစ်ခြောက်ဆယ်ရဲ့ ငါးဆယ်ငါးမိနစ်;of: fifty-five minutes of the sixty minutes;
 z: Přicházím z trhu.;က: ဈေးက လာပါတယ်;from: I come from the market.;col.
 z: vystoupit z auta;ပေါ်က: ကားပေါ်က ဆင်းတယ်;from: get down from ("on") the car;
 z: Z těchto hrdinů se stal Čansitá obzvláště slavným.;အနက်: ထိုသူရဲကောင်းတို့အနက် ကျန်စစ်သားသည် အထူးထင်ရှားသူဖြစ်သည်;Among (~ out of): Among these heroes Kyansittha became especially famous.;writ.
 z: z toho kláštera;ကနေ: အဲဒီ ကျောင်းကနေ;from: from that monastery;
 za;နောက်မှာ၊ ရဲ့ ° အဖြစ် ° နောက်;behind ° after ° as;suff. prep. (or) prep. (or) adv.
 za (~ "jakožto"): Přijmu druhý sloupec za (~ "jakožto") první sloupec.;အဖြစ်: ဒုတိယကော်လံကို ပထမကော်လံအဖြစ် လက်ခံသည်;as: (I) accept the second column as the first column.;writ.
 za (~ "jeden"): 2000 (čiat) za měsíc.;တစ်: တစ်လ ၂၀၀၀;per (~ "one"): Per month 2000 (kyat).;col.
 za (~ "jeden"): 50 (čiat) za noc.;တစ်: တစ်ည ၅၀;per (~ "one"): Per night 50 (kyat).;col.
 za (~ "s"): Za kolik (~ "s kolika penězi") (to) kupuješ?;နဲ့: ဘယ်လောက်နဲ့ ဝယ်သလဲ;with: How much (money) do you buy (it) with?;inter. col.
 za (~ "s"): Za kolik (~ "s kolika") tohle prodáváte?;နဲ့: ဒါ ဘယ်လောက်နဲ့ ရောင်းသလဲ;for (~ "with"): How much (do you) sell this for (~ "with")?;inter. col.
 za ("jeden");တစ်;per ("one");adj.
 za ("pokud¹ dokončeno");ပြည့်လျှင်;after ("if¹ finished");suff. prep.
 za ("pokud¹ skončíš");ပြီးရင်;after ("if (you) finish");adv.
 za ("trvat (a) skončit");ကြာပြီး;after ("last (and) finish");suff. adv.
 za (během);တွင်း;during;prep.
 za (časově): Za nějakou dobu. ("Když nějaké 'pozdějšky' potrvají.");နောက်: နောက်အချို့ကြာတဲ့အခါ (~ နောက် နည်းနည်း(တော်တော်) ကြာတဲ့အခါ);after: After some time. ("When some 'laters' last.");
 za (následováno slovesem);ဖို့;for (followed by verb);suff.

za (něco či někoho);ကိုယ်စား;for (sth. or sb.);suff. prep.
 za (při jednoduchém počítání);ပြီး;by (in simple counting);suff.
 za nějakou dobu ("po² (tom, co) čas° padá¹");အချိန်ကျ၍ ° အချိန်ကျပြီး;after some time ("after² time° falls¹");I (or) I writ.
 za nějakou dobu, rychle ("čas° padá¹ rychle");အချိန်ကျလျှင်;after some time, quickly ("time° falls¹ quickly");I writ.
 za nějakou dobu, rychle: Za nějakou dobu lidé rychle zestárnou, onemocní a pak zemřou.;အချိန်ကျလျှင်: အချိန်ကျလျှင် လူအားလုံးအသက်အရွယ်ကြီးရင်၍ မကျန်းမာဖြစ်၍ သေဆုံးမယ်။ (~ အချိန်ကျလျှင် လူအားလုံး အိုမယ်၊ နာမယ် အဆုံးသတ်မှာ သေကြဦးမယ်);after some time, quickly: After some time, quickly, all people will get old, sick and then (they) die.;fut. writ.
 za nějakou dobu: Za určitou dobu zestárne, onemocní (a) nakonec zemře.;အချိန်ကျ၍: အချိန်ကျ၍ အသက်အရွယ်ကြီးရင်လာကာ မကျန်းမာဖြစ်ကာ အပြီးသတ်တွင် သေဆုံးပါမယ်။ (~ အချိန်ကျလာတာနဲ့ အိုလာမယ်၊ နာလာမယ် နောက်ဆုံးတော့သေမယ်။) ° အချိန်ကျလာတာနဲ့ အချိန်ကျလာတာနဲ့ အိုလာမယ်၊ နာလာမယ် နောက်ဆုံးတော့သေမယ်;after some time: After some time (she) will become old, sick, (and) finally (she) will die.;fut. pol.
 za prvé ("prvně");ပထမအားဖြင့်;firstly;adj. num. P. paṭhama (= first)
 za účelem;အောင်;order to, in;suff. prep.
 za účelem (následuje za slovesem);အောင်;in order to (follows after a v.);suff. adv.
 za určitou dobu ("v³ jeden° čas¹ času");တစ်ချိန်ချိန်မှာ ° တစ်ချိန်ချိန်မှာ (from တစ်ချိန်ချိန်မှာ);after some time ("in³ one° time¹ (of) time");adv.
 za: ("Já") budu číst knihy jednu za druhou.;ပြီး: ကျွန်တော် စာအုပ် တစ်အုပ်ပြီး တစ်အုပ် ဖတ်မယ်;by: I will read books one by one.;fut. col. um.
 za: ("Ty") zahni vpravo za druhým semaforem (a) pak jed' dál rovně 200 metrů.;ပြီးရင်: မင်း ဒုတိယဖီးပို့ပြီးရင် ညာဘက်ကွေ့ပြီးတော့ မိတာ၂၀၀လောက် တည့်တည့်ဆက်သွားလိုက်ပါ;after: ("You") turn right after the second traffic light (and) then go further straight ahead for 200 meters.;imper. pol.
 za: asi za 20 let;ကြာပြီး: ၂၀နှစ်လောက်ကြာပြီး;after: after around 20 years;
 za: Chci mluvit za svou zem.;ကိုယ်စား: နိုင်ငံကိုယ်စား ကျွန်တော် ပြောချင်ပါတယ်;on behalf of: I want to speak on behalf of my country.;pol. um.
 za: Co se týče za tři měsíce, chystám se vrátit do ("země") Myanmar.;နောက်: နောက်သုံးလဆီ မြန်မာပြည်ပြန်ပါတော့မယ်;after: As for after three months, (I) am going to return (to) Myanmar ("country").;pol.
 za: Pouze toho, (který) neustoupil, vybral za hrdinu.;အဖြစ်: နောက်မတွန့်သူကိုသာ သူရဲကောင်းအဖြစ် ရွေးချယ်သည်;as: (He) selected only the one, (who) did not step back as a hero.;writ.
 za: Přijďte jeden za druhým.;ပြီး: တစ်ယောက်ပြီး တစ်ယောက်လာပါ;by: Come one by one.;imper. pol.
 za: tygr za rostlinou;နောက်မှာ: အပင်နောက်မှာ ကျားတစ်ကောင်;behind: a tiger behind plant;
 za: Za čím jsi přijel do Barmy? ("Pro jakou práci (jsi) přijel do Barmy?");ဖို့: ဗမာပြည် ဘာလုပ်ဖို့ လာသလဲ;why (~ "for"): Why have you come to Burma? (~ "to do")?;inter.
 za: Za druhým semaforem ("ty") zatoč vlevo.;ပြီးရင်: မင်း ဒုတိယ

မီးပွိုင့်ပြီးရင် ဘယ်ဘက်ကွေ့လိုက်ပါ။;after: After the second traffic light ("you") turn left.;imper. pol.

za: Za šest dní (to) dokončím, protože budu kopírovat dvacet pět stránek.;ပြည်လျင်: ခြောက်ရက်ပြည်လျင် စာမျက်နှာ နှစ်ဆယ်ငါးခု စာကူးလို့ ပြီးဆုံးပါမယ်။;after: After six days (I) will finish (~ complete), because (I) will copy twenty-five pages.;fut. pol.

za: Za vlády krále Nauna se Myanmarští stát stal sjednocenou a silnou zemí.;တွင်း: ဘုရင့်နောင်လက်ထက်တွင်းမြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီး စည်းလုံးညီညွတ်၍ အင်အားတောင့်တင်းသောနိုင်ငံအဖြစ်သို့ရောက်ရှိသည်။;during: During the reign of king Naung, Myanmar ("country") became (~ "came to become") a united and strong country.;p.s. writ.

žába;ဖား(တစ်ကောင်);frog;sg.

zabalit ("přidat-do¹ balíku");ထုတ်ပိုး;wrap ("add-to¹ package");T

žabek, pár (boty, "tlačit (a) být-chytrý");ဖိနပ်(တစ်ရံ);slippers, a pair of ("press (and) be-smart");sg.

zabezpečený, být ("přikrytý (a) zabalený");လုံခြုံ;secure, be ("covered (and) wrapped");I

zabít;သတ်;kill;T

zabít (zvíře);ရွတ်;kill (an animal);T

zabít: Lidé řeknou ("to je) pro (jejich) osvobození" a pak dochází k zabíjení (~ "jsou zabíjení").;သတ်: လူတွေက သူတို့ ကျွတ်တမ်းရအောင်ဆိုပြီး သတ်ကြတာတွေ ရပါတယ်။;kill: People say ("it is) to release (them)" and then there are killings.;

zabít: Nezabíjí živé bytosti.;သတ်: သူ အသက် မသတ်။;kill: He doesn't kill living beings.;col.

zabít: Zabití osoby, to je chyba (která) je chybou, jakou již nelze vrátit zpět.;သတ်: လူတစ်ယောက်ကို သတ်လိုက်မိတယ်ဆိုရင် ဒီအမှားဟာ ပြန်လည်ပြင်ဆင်လို့ မရတဲ့ အမှားဖြစ်တယ်။;kill: Having killed a person, that is a mistake being a mistake which can never be taken back.;

zabít: Zvířata znamená, že jsou vysvobozena když (je) lidé zabijí, přáteli.;ရွတ်: တိရစ္ဆာန်ဆိုတာ လူရွတ်မှ ကျွတ်တာ ကွ။;kill: Animals means (they) get free when killed by people, friend.;col.

zabodnout (nůž atd.);စိုက်;stick (a knife etc.);T

zabodnout: Zabodnul jehlu mezi nehty a zatímco (ji) zatloukal kladivem, testoval (je);.စိုက်: လက်သည်းကြားတွင် အဝဲစိုက်၍ တူနှင့် ရိုက်တာ စမ်းသပ်၏။;stick (a needle): (He) stuck a needle between nails and while hitting (it) with hammer, (he) tested (them).;writ.

zábrana ("blokování (a) ohraničování");အကန့်အသတ်;limit ("blocking (and) demarcating");n.

zábrana ("zabraňování (a) překážení");အတားအဆီး;hindrance ("preventing (and) obstructing");n.

začátečník ("ručně se učící");လက်သင်(တစ်ယောက်);beginner ("hand-learning");sg.

začátečník ("ruční učenec");လက်သင်(တစ်ယောက်);beginner ("hand learner");sg.

začátečník ("zelená¹ osoba");သူစိမ်း(တစ်ယောက်);beginner ("green¹ person");sg.

začátečník ("zelenáč (k) sestoupení (a) sestoupení");အစိမ်းသက်သက်(တစ်ယောက်);beginner ("greener (to) ascend (and) ascend");

začátečník ("zelenáč");အစိမ်း(တစ်ယောက်);beginner ("greener");sg.

začátek;အစ;beginning;n.

začátek nového roku ("novoroční překročení"): Může být také nazváno (~ slyšeno) jakožto "Festival myanmarského novoročního překročení";နှစ်သစ်ကူး: မြန်မာ နှစ်သစ်ကူးပွဲလို့လဲ ဆိုနိုင်ပါတယ်။;commence a new year ("new year crossing"): It can be also called (~ heard) as "Myanmar new year crossing festival.";col. pol.

začátek: Čte od začátku.;အစ: အစမှ ဖတ်တယ်။;beginning: (He) reads from the beginning.;

začátek: na začátku filmu;အစ: ရုပ်ရှင်အစမှာ;beginning: at the beginning of the movie;

začátek: Věděli jsme (to už) od začátku.;အစ: အစကတည်းက ကျွန်တော်တို့က သိပါတယ်။;beginning: We (knew it already) from the beginning.;pol. um.

zacházet (s lidmi);ဆက်ဆံ;treat (people);T

zacházet (s lidmi): Ú Aun Zeyya zacházel s oběma skupinama zdvořile.;ဆက်ဆံ: ဦးအောင်ဇေယျသည် အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့ကို ခြေငုံစွာ ဆက်ဆံသည်။;treat (people): U Aung Zeyya treated both the groups politely.;writ.

záchod ("koupelový pokoj");ရေချိုးခန်း(တစ်ခု);bathroom ("water-bending room");sg.

záchod ("vodní dům");ရေအိမ်(တစ်ခု);bathroom (toilet, "water house");sg.

záchod (toaleta, klidný¹ dům);အိမ်သာ(တစ်ခု);bathroom (toilet, "peaceful¹ house");sg.

zachovávat ("starat-se-o (a) držet");ထိန်းသိမ်း;preserve ("look-after (and) hold");T

zachránit;ကယ်;save ° rescue;T

zachránit (si život, "žít³ (a) uhodit² nejprve¹ (svou) sílu");အားဦးချနေ;save (one's life, "live³ (and) strike² first¹ (one's) strength");T

zachránit: Snažil se zachránit krále Só Lù z rukou nepřátel.;ကယ်: စောလူးမင်းကို ရန်သူများလက်မှ ကယ်ရန်ကြိုးစားသည်။;rescue: (He) tried to rescue king Saw Lu from hands of enemies.;writ.

začít;စ;start ° begin;T

začít ("(a) zanechat"): Začít z pozice, (která je) na posledním místě (~ nejvíce vzadu);စထွက်: နောက်ဆုံးမှ စထွက်တယ်။;start ("(and) leave"): Start from the latest (position).;

začít ("položit¹ začátek");စတင်;start ("put¹ start") ° begin ("put¹ start");T

začít ("začnout (a) stát-pevně");စတင်;begin ("start (and) stand-firm");T

začít (také v soutěži, "začít (a) nahrávat");စတင်;start (also in competition, "start (and) record");T

začít nový rok ("překročit² nový¹ rok");နှစ်သစ်ကူး;commence a new year ("cross² new¹ year") ° start a new year ("cross² new¹ year");T

začít rok nebo období;ဆန်း;begin a year or season, to;I

začít stavět ");စတင်;start to build ("start building") ° begin building ");

začít stavět ("položit¹ začátek° (a) budovat² (a)

stavět³);စတင်တည်ထောင်;start to build ("put¹ start⁰ (and) construct² (and) build³");v.!

začít: Film začíná. ("Film ted' začal.");စ: အခု ရုပ်ရှင်စပြီ;start: The movie starts now. ("Movie has started now.");p.p.

začít: jako když jsem začínal meditaci;စထိုင်သည့်အခါတုန်းကလို;start: like when (I) started meditation;

začít: Mohu začít dělat cokoliv chci (~ "mám-rád");စ: အခြားကြိုက်တဲ့အလုပ်ကို စလုပ်နိုင်ပါတယ်;start: (I) can start to do anything (I) like.;pol.

začít: Může začít každý rok okolo 13tého dubna.;စ: နှစ်စဉ် ဧပြီလ ၁၃ ရက်လောက်မှာ စတင်ပါတယ်;start: It may start every year around 13th of April.;pol.

začít: Začal usilovat, aby jich dosáhnul.;စ: အဲဒါများ အောင်မြင်ဖို့ စပြီး ကြိုးပမ်းခဲ့ပါတယ်;start: (He) started to strive to attain them.;p.s. pol.

začít: začalo skákat;ပြီ: ခုန်ပြီ;start: (it) started jumping;p.p.

začít: Začne v osm hodin.;စ: နံနာရီမှာ စမယ်;start: (It) will start at eight o'clock.;fut. col.

začít: Zkouška začíná zítra.;စ: စာမေးပွဲ မနက်ဖန် စမယ်;start: The examination starts tomorrow.;fut.

žáčka ("osoba¹ (ze) školy");ကျောင်းသူ(တစ်ယောက်);student ("school person");sg. f.

žáčka (žákyně);တပည့်မ(တစ်ယောက်);pupil (f.);f.

začleni ("vložit (a) vsunout");ထည့်သွင်း;integrate ("put (and) insert");T writ.

záclona ("zahaluje¹ pokoj");ခန်းဆီး(တစ်ခု);curtain ("veils¹ (the) room");sg.

záclona: za záclonou je okno;ခန်းဆီး: ခန်းဆီးရဲ့နောက်မှာ ပြူတင်းပေါက်ရှိတယ်;curtain: behind the curtain (there is) a window;

záda;ကျော;back (of body);n.

záda ("ohnutá¹ záda");ကျောကွန်း;back ("bent¹ back");n.

záda ("povrch¹ zad");ကျောပြင်(တစ်ခု);dorsum (back, "back's surface") ° back (dorsum, "back's surface");sg.

záda ("zadní vnějšek");ကျောပြင်;back (part of body, "back exterior");n.

záda: Napřimit si záda.;ကျောပြင်: ကျောပြင်ကို တညှိတယ်;back: Erect (one's) back.;

záda: Narovná záda.;ကျောပြင်: ကျောပြင်ကို ဖြောင့်တယ်;back: (He) straightens the back.;

zadarmo ("bez¹platný");အခမဲ့;gratis ("payment-free");adv.

zadarmo (o ceně);အလကား;gratis (about price);adv.

zadarmo: Tato kniha je ("jen") zadarmo.;အလကား: ဒီ စာအုပ်က အလကားပဲ;gratis (about price): This book is ("just") gratis.;col.

zadarmo: Tato kniha je ("jen") zdarma.;အလကား: ဒီ စာအုပ်က အလကားပဲ;free (about price): This book is ("just") for free.;col.

žádat;ခိုင်း;request;T

žádat ("řici¹ žádost");တောင်းဆို;request ("say¹ request");T

žádat ("žádat (a) prosit");တောင်းပန်;request ("request (and) beg");T

žádat (aby někdo něco udělal);ခိုင်း;request (from sb. to do sth.);T

žádat (o něco, "žádat¹ (o) laskavost");မေတ္တာရပ်;ask (for sth., "request¹ kindness");T

žádat (o něco);တောင်း;ask (for sth.);T

žádat (o radu nebo názor, "žádat určitě");တိုင်ပင်;ask (for advice or opinion, "request for-sure");T

žádat o;တောင်း;ask for;T

žádat o (žádat (a) říci);တောင်းဆို;request ("request (and) say");T

žádat, zdvořile ("zastavit¹ (a) brát² dobrotivost");မေတ္တာရပ်ခံအပ်;request politely ("stop¹ (and) take² kindness");T

žádat, zdvořile: Zdvořile (tě) žádám, abys znovu (nějaký) poslal ("(a) dal");မေတ္တာရပ်ခံအပ်: ထပ်ပို့ပေးပါဦးလို့ မေတ္တာရပ်ခံအပ်ပါတယ်;request politely: (I) request (you) to send ("(and) give") (another one) again.;pol.

žádat: Odmítá, když (je) žádán.;တောင်း: တောင်းသောအခါမှ ငြင်းဆန်တယ်;request: (He) rejects when requested.;

žádat: Žádá mě abych přišel. ("Žádá mě (o) příchod.");ခိုင်း: သူ ကျွန်တော့်ကို (အ)လာခိုင်းတယ်;ask to: He asks me to come. ("He asks me (for) coming.");um.

žadatel ("osoba¹ (která) chce");ချင်သူ(တစ်ယောက်);applicant ("person¹ (who) wants");sg.

zadek;ဗင်;backside;n. vul.

zadek ("tváře¹ zadku");တင်ပါး;buttocks ("cheeks¹ (of) buttocks");n.

zadek: dotyk zadku se zemí;တင်ပါး: တင်ပါးများရဲ့မြေနှင့်ထိခြင်း (~ တင်ပါးသည် မြေနှင့် ထိလျက်ထိခြင်း);buttocks: contact of buttocks with ground;writ.

žádné: Nekoupil žádné kalhoty.;ဘာမှ: သူ ဘာဘောင်းဘီမှ မဝယ်ဘူး;any (negative): He didn't buy any pants.;

zadní strana ("zadní směr");ကျောဘက်;back side ("back direction");n.

zadní strana: zadní strana hlavy;နောက်ဘက်: ခေါင်းနောက်ဘက် ° ကျောဘက်: ခေါင်းကျောဘက် (~ ခေါင်းနောက်ဘက်);back side: back side of the head;

žádný;ဘာ -မှ မ;any (in negative);pron.

žádný: Nečtu žádnou knihu.;ဘာ -မှ မ: ကျွန်တော် ဘာစာအုပ်မှ မဖတ်ဘူး;any (negative): I do not read any book.;um.

žádný: Nepojedu žádným autem.;ဘာမှ: ကျွန်တော် ဘာကားနဲ့မှ မသွားဘူး;no: I'll not go by any car.;col. um.

žádný: Neučinil (~ nepodstoupil učinění) žádné přísahy jim.;မျှ: မည်သူ့သစ္စာကိုမျှ ခံယူခြင်းမပြုပေး;any: (He) did not make (~ "undertake making") any oath to them.;writ.

žádost (formulář, "mluvit bystře");လျှောက်လွှာ;application (form, "speak astutely");n.

žádost (formulář): Vyplňuji žádost o práci.;လျှောက်လွှာ: အလုပ် လျှောက်လွှာဖြည့်နေတာ။ ° အလုပ်: အလုပ် လျှောက်လွှာဖြည့်နေတာ;application (form): (I) am filling application form for work.;cont.

zahrada;ဥယျာဉ် ° ဥယျာဉ်(တစ်ခု);garden;n. P. uyyāna (= garden) (or) sg. P. uyyāna (= garden)

zahrada ("ohrada¹ květin");ပန်းခြံ;garden ("flower enclosure");n.

zahraničí ("území¹ jiného² státu");နိုင်ငံရပ်ခြား;abroad ("other² country's⁰ territory");n.

zahraničí, v: mniši, kteří žijí v zahraničí;ပြည်ပ: ပြည်ပမှာ ရှိတဲ့ ရဟန်းသံဃာတွေ;abroad: the monks who live abroad;

zahraničí: Jel jsi (někdy) do zahraničí?;နိုင်ငံခြား: နိုင်ငံခြားကို ထွက်ဖူးလား။;abroad: Have you (ever) gone abroad?;inter. zahraniční, být ("postrádající" (naší) zemi^o);ပြည်ပ;foreign, be ("devoid-of" (our) country^o); zahrnout ("sestoupit (a) vstoupit");သက်ဝင်;include ("descend (and) enter");T zahrnout ("vložit (a) vsunout");တင်သွင်း ° ထည့်သွင်း;incorporate ("put (and) insert") ° include ("put (and) insert");T writ. zahrnout: historické události zahrnuté v komentářích;ပါဝင်: အဋ္ဌကထာမှာ ပါဝင်သော သမိုင်းဆိုင်ရာ အဖြစ်အပျက်များ;include: the historical events included in the commentaries;writ. zahrnout: Jaké máte koníčky, pane? ("Pane, jaké koníčky (jsou) zahrnuty?");ပါ: ရင် ဘာဝါသနာပါလဲ။;include: What are your hobbies, sir? ("Sir, what hobbies (are) included?");inter. zahrnout: Ten je také zahrnutý, vskutku.;ပါ: အဲဒါလဲ ပါမှာပေါ့။;include: That (one) is also included, indeed.;col. zahrnout: V Myanmarských novinách byly zahrnuty všechny novinky o náboženstvích, vzdělání, ekonomice a politice.;ပါ: မြန်မာသတင်းစာမှာ ဘာသာရေး၊ ပညာရေး၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး သတင်းတွေ အားလုံး ပါပါတယ်။;include: In the Myanmar newspapers there are included all news on religions, education, economics and politics.;pol. zahrnovat;ပါ;include;T zahrnutý, být ("obsahovat (a) být");ပါရှိ;contained, be ("include (and) be");T zahrnutý, být ("obsažený (a) vstoupený");ပါဝင်;contained, be ("included (and) entered");I zahrnutý, být ("prospěch vchází");အကျိုးဝင်;inclusive, be ("benefit enters");I zahrnutý, být ("zahrnovat (a) vstupovat");ပါဝင်;included, be ("include (and) enter");I zajat, být ("sestoupit (a) sestoupit");သက်ဆင်း;captured, be ("descend (and) descend");I zájem: (Je to právě) Pagan město, které (se jeví) cestovatelům nejzajímavější.;စိတ်အဝင်စား: ခရီးသည်တွေ စိတ်အဝင်စားဆုံးက ဖုန်မြို့ပါ။;interest: Of the greatest travellers' interest is the Pagan town.;pol. zajímat ("mysl vstupuje hodně");စိတ်ဝင်စား;interested, be ("mind enters much");I P. citta (= mind) zajímat: Jo, pořád (mě to) prostě zajímá.;စိတ်ဝင်စား: အင်း စိတ်ဝင်စားတုန်းဘဲ။;interested, be: Yep, (I)'m still ("just") interested.;col. fr. zajímat: Zajímá mě meditace.;စိတ်ဝင်စား: ငါ တရားထိုင်တာကို စိတ်ဝင်စားပါတယ်။;interested, be: I am interested in (~ "to") meditation.;pol. zajímavé ("zajímavost"): To je zajímavé. ("To je dobré (pro) zajímavost.");စိတ်ဝင်စားစရာ: ဒါဟာ စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းတယ်။;interesting (interest): This is interesting. ("This is good for interest.");col. zajímavé, (to), co je;စိတ်ဝင်စားစရာ;interesting, sth.;n. zajímavé, být;စိတ်ဝင်စား;interesting, be;adj. zajímavý ("k zájmu"): Je (to) nesmírně zajímavé. ("Je (to) nesmírně vhodné k zájmu.");စိတ်ဝင်စားစရာ: အလွန်စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းပါတယ်။;interesting ("for interest"): (It) is extremely

interesting. ("(It) is very good for interest.");pol. zajímavý, být ("hodně vcházet (do) mysli");စိတ်ဝင်စား;interesting, be ("much entering (the) mind");I zájmeno ("ladi-k¹ pod.jm.^o");နာမ်စား;pronoun ("matches-with¹ noun^o");gram. žák;ကျောင်းသား;pupil;sg. m. žák ("moudrost učící-se");ပညာသင်(တစ်ယောက်);disciple ("wisdom learning");sg. žák ("muž¹ (ze) školy^o");ကျောင်းသား(တစ်ယောက်);pupil ("school man");sg. žák ("osoba³ (která) je² studující^o (a) beroucí¹");သင်ယူနေသူ(တစ်ဦး);pupil ("person³ (who) is² studying^o (and) taking¹");sg. žák (o mniších, "žák (a) žák");တပည့်သာဝက(တစ်ပါး);disciple (a monk, "disciple (and) disciple");mn. P. sāvaka (= disciple, "listener") zakázat ("zakázat (a) zapovědět");တားမြစ်;prohibit ("prohibit (and) forbid");T zakázat: Nebylo to zakázáno.;တားမြစ်: မတားမြစ်ထားဘူး။;prohibit: It was not prohibited.;p.s. zakázat: Není to zakázáno.;တားမြစ်: မတားမြစ်ထားဘူး။;prohibit: It is not prohibited.; základ ("braní¹ základu^o");အခြေခံ;foundation (basis, "taking¹ base^o") ° basis ("taking¹ base^o");n. základ ("vzít¹ základ^o");အရင်းခံ;basics ("take¹ basis^o");n. základ ("základ brát");အခြေခံ;basics ("base taking");n. základní;သာမန်;basic;adj. P. sāmañña (= generality, conformity) zákon;ဥပဒေ(တစ်ပိုဒ်);law;sg. P. upadesa zákon: Homosexuálové nejsou ve shodě se zákonem.;ဥပဒေ: လိင်တူချစ်သူတွေဟာ ဥပဒေနဲ့ မကိုက်ညီပါဘူး။;law: Homosexuals are not in accord with the law.;pol. zákon: Také přijali zákon (ohledně té) university.;ဥပဒေ: တက္ကသိုလ်ဥပဒေကိုလည်း ပြဋ္ဌာန်းသည်။;law: (They) also passed a law (regarding the) university.;writ. zákon: Vyhlásí zákon který (jsem) ještě nikdy neslyšel a dělají jak se jim chce dělat.;ဥပဒေ: တစ်ခါမှ မကြားဖူးတဲ့ ဥပဒေတွေ ထုတ်ပြန်ပြီး လုပ်ချင်သလို လုပ်နေကြပါတယ်။;law: (They) proclaim a law that (I) have never heard (and they) are doing how they want to do.;pol. zakončit;ပြီး ° ပြီးဆီး;finish;T zakrýt;မြှုပ် ° ဖုံး;conceal ° cover;T zakrýt: Protože to byla zlatá socha, byla ukrytá na nalodění.;မြှုပ်: ရွှေရုပ်ဆို ကန်ဘောင်ထဲမှာ မြှုပ်ထားပါတယ်။;conceal: As it was a golden statue, it has been concealed on the embarkment.;pol. zákusek;မုန့်(တစ်ခု);snack;sg. zákusek (malé jídlo);အချိုပွဲ(တစ်ပွဲ) ° မုန့်(တစ်ခု);dessert (small food);sg. zákusek: Jemu taky dej zákusek.;မုန့်: သူ့ကိုရော မုန့် ပေးပါ။;snack: Give snack to him too.;imper. pol. zákusek: Měla bys (nám) nakoupit a nabídnout zákusky. (na své narozeniny);မုန့်: မုန့်လိုက်ဝယ်ကျွေးရမှာပေါ့။;dessert: (You) should buy and serve (us) dessert. (on one's birthday); zákusky (čítatel): Kolik ("zákusku") si vezmeš?;လုံး:

ဘယ်နှစ်လုံးယူမလဲ။;snacks (num. class.): How many ("snacks") will (you) take?;fut. inter.

zalenina: ("Já") oplachuji zeleninu.;ဟင်းရွက်စိမ်း: ကျွန်တော် ဟင်းရွက်စိမ်းတွေ ဆေးနေတာ။;vegetables: I am cleansing the vegetables.;cont. um.

záležet na;အရေးကြီး;matter (be important);T

záležet na (být důležitý, "velkého psaní");အရေးကြီး;matter (be important, "(of) big writing");I

záležet na (být důležitý, "zahrnovat psaní");အရေးပါ;matter, be (be important, "include writing");I

záležitost;အကြောင်း;matter;n.

záležitost (záležitost, "záležitost (a věc");အကြောင်းအရာ(တစ်ခု);subject (matter, "matter (and) thing");sg.

záležitost: Pouze on ví (o) této záležitosti.;အကြောင်း: သူပဲ ဒီအကြောင်း သိတယ်။;matter: Only he knows (about) this matter.; záležitost: vzhledem k této záležitosti;အကြောင်း: ဒီအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး;matter: regarding this matter; záliba;ဝါသနာ(တစ်ခု);hobby;sg. P. vāsanā (tendencies of the past)

zalíbení;မေတ္တာ;affection;n. P. mettā (loving-kindness)

zalíbení: láska na povrchu, zalíbení v srdci ("láska bílku, zalíbení žloutku");မေတ္တာ: အကာက အချစ် အနှစ်က မေတ္တာ;affection: love on surface, loving kindness in heart ("egg's white's love, yolks' affection");prov.

založit;ပြု;establish;T

založit (~ "postavit"): Založili (~ "postavili") národní střední školu (a) národní (základní) školy.;တည်ထောင်: အမျိုးသားကောလိပ်နှင့် အမျိုးသားကျောင်းများကို တည်ထောင်ကြပါသည်။;founded (~ "build"): They founded (~ "built") national college (a) national (primary) schools.;writ. pol. pl.

založit ("postavit (a) ustavit");တည်ထောင်;founded ("build (and) set-up");T

založit ("započít (a) založit");စတင်တည်ထောင်;founded ("start (and) found");T

založit (organizaci atd., "postavit (a) ustavit");ထူထောင်;founded ("erect (and) set-up");T

založit (sdružení, "zformovat (a) svázat");ဖွဲ့စည်း;founded (an association, "form (and) tie-up");T

založit (sdružení): sdružení založené pro podporu zvířat (~ "pro vykonávání přínosu zvířatům");ဆောင်ရွက်: တိရိစ္ဆာန်များအရေးဆောင်ရွက်ရန် ဖွဲ့စည်းထားသည့် အသင်း;founded (an association): association founded for ("carrying-out") the benefit of animals;writ.

založit (skupinu atd.);ဖွဲ့;founded (a group etc.);T

založit: sdružení založené pro podporu zvířat (~ "pro vykonávání přínosu zvířatům");ဖွဲ့စည်း: တိရိစ္ဆာန်များအရေးဆောင်ရွက်ရန် ဖွဲ့စည်းထားသည့် အသင်း;founded: association founded for ("carrying-out") the benefit of animals;writ.

založit: Ú Aun Zeyya, po přijetí titulu Alaun Men Dayá (~ "budoucí král zákona") (a) započal (a) založil dynastii Kounbaun.;တည်ထောင်: ဦးအောင်ဇေယျသည် အလောင်းမင်းတရားဘွဲ့ကို ခံယူကာ ကုန်းဘောင်မင်းဆက်ကို

စတင်တည်ထောင်သည်။;founded: U Aung Zeyya, having accepted the title Alaung Min Taya (~ "future king (of) law") (and) started (and) founded the dynasty Kounbaun.;writ.

žaludek;ဝမ်း;stomach;n.

zameditovat si ("sedět (pro) pravdu");တရားထိုင်;meditate ("sit (for) truth");T

zameditovat si: A dokonce se ani nestane, že bych si znovu zameditoval.;တရားထိုင်: တရားလည်းမထိုင်ဖြစ်တော့ပြန်ပါဘူး။;meditate: Also, (I) even (do not) happen to meditate again.;pol. col.

záměr;စိတ်ကူး ° အကြောင်း(တစ်ခု) ° စေတနာ;intention ° purpose;n. P. cetanā (= intention) (or) n. (or) sg.

záměr ("doufat-v (a) hodlat {jmenec}");ရည်ရွယ်ချက်;purpose ("hope-for (and) intend {nouner}");n.

záměr, mít;မလို;intention, have the;suff.

záměr, mít: Tato rodina má záměr ("jet") cestovat (během) prázdnin.;မလို: ဒီမိသားစု အားလပ်ရက် ခရီးသွားမလို။;intention, have: This family has the intention to ("go") (to) travel (during) holidays.;col.

záměr: jediný záměr (a) cíl;ရည်ရွယ်ချက်: တစ်ခုတည်းသော ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်;intention: the only intention (and) aim; záměr: Mám záměr se příští rok na chvíli vrátit.;စိတ်ကူး: နောက်နှစ် ခဏပြန်ဖို့ စိတ်ကူးရှိပါတယ်။;intention: (I) have an intention to come back for a while next year.;pol.

záměr: Nejen to, také řekl, že ví, jak ten záměr uskutečnit.;စေတနာ: ဒါတွင်မက အဲဒီစေတနာကို ဘယ်လိုပြည့်မြောက်ရမလဲဆိုတာကိုပါ သိသည်ဟု သူပြောခဲ့ပါသည်။;intention: Not only that, he also said ("that") ("he") knows how to fulfill that intention.;p.s. writ. pol.

záměr: Říká, že má dobré záměry.;စေတနာ: သူ ပြောတာ သူ့မှာ ကောင်းသော စေတနာရှိပါတယ်။;intention: He says he has good intentions.;pol.

zaměřený na, být ("dělat tvář v před");မျက်မှောက်ပြု (maybe from မျက်နှာ+ရေမှောက်);targeted to, be ("do face forward");I

zaměřený na, být: Kdokoliv, (kdo) je zaměřený na Nibbānu, chce (dosáhnout) Nibbāny.;မျက်မှောက်ပြု: နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုမယ်ဆိုပါတော့ လူတိုင်း နိဗ္ဗာန်ကို လိုချင်ကြပါတယ်။;oriented, be: Anyone who is oriented towards Nibbāna wants to (attain) Nibbāna.;pol.

zaměřit (také vlastní mysl, "otáčet dopředu");ဦးတည်;focus (also one's mind, "rotate ahead");T

zaměřovat: Zaměřuje (svou) mysl.;ဦးတည်: စိတ်ကို ဦးတည်တယ်။;direct: (He) directs (his) mind.;

zaměstnanci: Jsou velice, velice slabí (v děláni své práce), zaměstnanci té kanceláře.;ဝန်ထမ်းတွေ: တော်တော်ပေါ့တယ် ရုံးကဝန်ထမ်းတွေ။;staff: (They) are very, very weak (in doing their work), the staff of the office.;col.

zaměstnanec ("nese zodpovědnost");ဝန်ထမ်း(တစ်ယောက်) [wə~dha~];employee ("carries responsibility");sg.

zaměstnanec (v kanceláři, "vykonávající zodpovědnost");ဝန်ထမ်း(တစ်ယောက်);employee (of an office, "carrying-on responsibility");sg.

zaměstnání (~ "doktor"): U Zó Wen je doktor.;အလုပ် (~ "ဆရာဝန်"): ဆရာဝန်ဦးဇော်ဝင်းက ဆရာဝန်ပါ။;job (~ "doctor"): U Zaw Win is a doctor.;pol.

zaměstnání (~ "práce"): Jsem zaměstnaný v cestovní kanceláři. ("Pracuji v cestovní kanceláři.");လုပ်: လေယာဉ်ရုံးမှာ လုပ်နေပါတယ်။;job (~ "work"): I have a job in airline office. ("(I) am working in airline office.");cont. pol.

zaměstnání ("práce (a) povinnost");လုပ်ငန်း(တစ်ခု);occupation ("work (and) duty");n.

zaměstnání ("práce");အလုပ်(တစ်ခု) ° လုပ်(တစ်ခု);employment ("work") ° job ("work");sg. (or) suff. sg.

zaměstnání, mít ("pracovat");လုပ်;job, have a ("work");I col.

zaměstnání, mít: Ještě zaměstnání nemám, chodím do školy (~ "nastupuji (na) školu").;လုပ်: မလုပ်သေးပါဘူး။ ကျောင်းတက်နေပါတယ်။;job, have a: (I) still don't have a job. (I)'m attending a school.;cont. pol.

zaměstnání, mít: Už nemám zaměstnání. Jsem v penzi. ("Už nepracuji. Stalo se, že беру penzi.");လုပ်: မလုပ်တော့ပါဘူး။ ပင်စင်ယူလိုက်ပြီ။;job, have a: I don't have a job any more. I am retired. ("(I) don't work any more. (I) happened to take pension.");pol.

zaměstnání: Chodím do zaměstnání. ("Pracuji.");လုပ်: လုပ်နေပါတယ်။;job (~ "work"): (I) have a job. ("(I) am working.");cont. pol.

zaměstnání: Jaké je (vaše) zaměstnání? ("Jakou práci děláte?");အလုပ်: ဘာအလုပ်လုပ်နေသလဲ။;job: What is your job? ("What work are (you) doing?");inter. cont.

zaměstnání: Přišel jsi kvůli (~ "s") zaměstnání, co?;အလုပ်: အလုပ်နဲ့ လာတာကိုး။;job: Have (you) come to (do) (~ "with") job, hey?;col.

zaměstnaný, být ("spousta¹ práce");အလုပ်များ;busy, be ("lot-of¹ work");I

zametat ("zamést (a) rozšířovat");လည်းကျင်း [hlě:ce~:];sweep (completely, "sweep (and) spread");T

zametat: Brzy ráno zametá ("koštětem").;လည်း: မနက်အစောကြီး တဖြတ်စည်း လည်းနေတယ်။;sweep: Early in the morning (he) is sweeping ("(with) broom");cont.

zametat: Brzy ráno zametá smetí.;လည်း: မနက်အစောကြီး အမှိုက်လည်းနေတယ်။;sweep: Early in the morning (he) is sweeping the rubbish.;cont.

zametat: Dnes zametám klášterní dvůr (~ "v klášterním dvoře").;လည်းကျင်း: ဒီနေ့ ဘုန်းကြီးကျောင်းဝင်းထဲကို လည်းကျင်းပါတယ်။;sweep: Today (I) sweep ("in") the monastery compound.;pol. mn.

zamilovaný do, být ("milovat (a) mít-rád");ခင်မင်;fond of, be ("love (and) like");T

zamilovaný, být ("milovat (a) mít-rád");ချစ်ကြိုက်;love, be in ("love (and) like");T

zamilovaný, být ("odešel¹ do² lásky");ချစ်သွားမှာ;love, be in ("gone¹ in² love");adj.

zamilovaný, být platonicky;တစ်ဖက်သက်ရင်ချန်;love, be in platonic;T

zamilovaný, být: (Ten) muž a (ta) žena jsou zamilovaní.;ချစ်ကြိုက်: အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးတို့ ချစ်ကြိုက်နေကြတယ်။;love, be in: The man and woman are in love.;cont.

zamilovaný, být: Nejsem zamilovaný.;ချစ်သွားမှာ: ချစ်သွားမှာ မဟုတ်ဘူး။;love, be in: (I) am not in love.;

zamilovat se ("být-chycen¹ (do) lásky");ချစ်မိ;fall in love ("be-caught¹ (by) love") ° love, fall in ("be-caught¹ (by) love");I

zamilovat se ("stát-se¹ milujícím");ချစ်တာဖြစ်;fall in love ("become¹ loving") ° love, fall in ("become¹ loving");I

zamilovat se: Zamilovaly se do toho chlapce.;ချစ်တာဖြစ်: ကောင်လေးကို ချစ်ခဲ့ကြတာဖြစ်ပါတယ်။;love, fall in: (They) fell in love with the boy.;pol.

záminka ("řeč³ která² dává¹ ospravedlnění");ဆင်ခြေပေးတဲ့ကား;pretext ("speech³ which² gives¹ justification");n.

záminku, uvádět jako ("dát¹ ospravedlnění");ဆင်ခြေပေး;pretext ("give¹ justification");T

zamíření ("potřebovaná věc (a) květinový sloup");လိုရာပန်းတိုင်;aim ("needed thing (and) flower column");n.

zamluvený, být (také o pokoji v hotelu, "nemůže¹ brát");မရနိုင်;booked out, be (also about a room in a hotel. "cannot¹ take");I

zamotaný: Jsi zaneprázdněný? ("jsi zamotaný (do) práce?");ရှုပ်: အလုပ်ရှုပ်နေလား။;entangled: Are you busy? ("are (you) entangled (in) work?");inter. cont.

zámožnost ("majetný (a) tlustý {jmenec}");ကြွယ်ဝမှု;wealthiness ("wealthy (and) fat {nouner}");I

zanechán, být;ကျန်;left behind, be;I

zanechat;စွန့်;abandon;T

zanechat ("bojovat (a) odejít");ရုန်းထွက်;forsake ("struggle (and) leave");T

zanechat ("odmítnout (a) odejít");ပယ်ခွာ;relinquish ("reject (and) leave");T

zanechat ("opustit (a) odstrčit");စွန့်ခွာ;forsake ("abandon (and) pull-away");T

zanechat ("opustit (a) uvolnit");စွန့်လွှတ်;forsake ("abandon (and) free");T

zanechat ("zanechat (a) upevnit");ချန်ထား;abandon ("leave-behind (and) fix");T

zanechat (co);ခွာ;forsake;T

zanechat (něco u někoho, "umístit (a) upevnit");အပ်ထား;leave (keep sth. at sb., "place (and) fix");T

zanechat (něco u někoho);အပ်(ထား);keep (sth. with sb.);T

zanechat (někoho nebo něčeho);ခွင့်လွှတ်;give up (of sb. or sth.);T

zanechat (opustit);စွန့်;forsake;T

zanechat (řešení problému, "odmítnout (a) uvolnit");စွန့်လွှတ်;give up (solving a problem, "refuse (and) set-free");T

zanechat (také o odřeknutí nebo odchodu do mnišského řádu, "odmítnout (a) odmítnout");စွန့်ပယ်;forsake (also about renunciation, "refuse (and) reject");T

zanechat: ("Jak moc") neschopní ("nejsouce schopní") zanechat laického života, musíme žít život takhle.;စွန့်လွှတ်: လူဘောင်ကို မစွန့်လွှတ်နိုင်သရွေ့တော့ ဒီလိုပဲ နေရမှာပဲ။;abandon: Not ("As much as not being") able to abandon the lay life, (we) must live like this.;col.

zanechat: Chválím (a) hodnotím (vysoko) charakter tvé mysli, statečné zanechat.;စွန့်ပယ်: ခင်ဗျားစွန့်ပယ်ရဲ(ခဲ့)တဲ့ စိတ် နေစိတ်ထားကို ချီးကျူးတန်ဖိုးထားပါတယ်။;abandon: (I) praise (and) value the

character of your mind, brave to abandon.;pol.
 zanechat: stále neschopen zanechat;စွန့်:
 မစွန့်နိုင်သေးတာ;abandon: still unable to abandon;n.
 zanechat: Zanechávám (hledání) toho dopisu.;စွန့်လွှတ်: အဲဒီစာကို
 စွန့်လွှတ်လိုက်ပါတယ်;;give up: (I) give up (searching for) that
 letter.;pol.
 zanedlouho;မကြာခင် ° မကြာမှီပင်;not long after;adv.. (or) adv.
 writ.
 zanedlouho ("netrvající před");မကြာခင်;before long ("not lasting
 before");adv.
 zanedlouho: Přijde zanedlouho.;မကြာခင်: သူ မကြာခင်ပဲ
 လာမယ်;;before long: He will come before long.;
 zanedlouho: Vskutku, zanedlouho poté ohromné město Enva
 padlo do rukou vojsk Hentávadí.;မကြာမှီပင်: မကြာမှီပင်
 အင်းဝနေပြည်တော်ကြီးသည် ဟံသာဝတီတပ်များလက်တွင်း
 သက်ဆင်းရဲတော့သည်;;not long after: Indeed, not long after the
 great town Inwa fell in hands of the Hanthawadi's troops.;writ.
 zaneprázdněný ("moc práce"): Jsi zaneprázdněný? ("Ty (máš)
 moc práce?");အလုပ်များ: မင်း အလုပ်များနေသလား;;busy ("too
 much work"): Are you busy? ("(Do) you (have) too much
 work?");inter. cont.
 zaneprázdněný ("práce"): Jsi zaneprázdněný? ("jsi zamotaný
 (do) práce?");အလုပ်: အလုပ်ရှုပ်နေလား;;busy ("work"): Are you
 busy? ("are (you) entangled (in) work?");inter. cont.
 zaneprázdněný ("zapletený (do) práce"): Jsi zaneprázdněný?
 ("(Jsi) zapletený (do) práce?");အလုပ်ရှုပ်: မင်း
 အလုပ်ရှုပ်နေသလား;;busy ("entangled (in) work"): Are you busy?
 ("(Are) you entangled (in) work?");inter. cont.
 zaneprázdněný, být ("být-zapletený (do) práce");အလုပ်ရှုပ်;busy,
 be ("be-entangled¹ (in) work");I
 zaneprázdněný, být ("mnoho¹ práce");အလုပ်များ;busy, be
 ("much¹ work");I
 zaneprázdněný, být ("moc¹ práce");အလုပ်များ;busy, be ("much¹
 work");I
 zaneprázdněný: Jsi zaneprázdněný?;အလုပ်များ:
 အလုပ်များနေလား;;busy ("lot (of) work"): Are you ("being")
 busy?;inter.
 zápach ("předměty¹ čichu");ဝနံ့ရံ;smell (odor, "smell objects");n.
 P. gandhārammaṇa (= smell-objects)
 zápach (obvykle nepříjemný);ဇော်;smell (usually bad);n.
 Západ;အနောက်;West;n.
 západ ("směr¹ zadku");အနောက်ဘက်;West ("direction¹ (of)
 backside");n.
 západ slunce, být ("nebe (je) svázáno");မိုးချုပ်;sunset, be ("sky
 (is) bound");I
 západ slunce, být ("slunce vstupuje");နေဝင်;sunset, be ("sun
 enters");I
 západ: jezero je na západě;အနောက်ဘက်: ရေကန်က
 အနောက်ဘက်မှာ;West: the lake (is) in the West;
 zapadat (o slunci, "slunce vstupuje");နေဝင်;set (of sun, "sun
 enters");I
 zapálit oheň ("zapálit¹ oheň");မီးညှို့ ° မီးထွန်း [mī: ʰho~.;
 mī:cho~.];light fire ("light¹ fire");T
 zápalka ("vlas² (k) oškrabání¹ (pro)

oheň");မီးခြစ်ဆဲ(တစ်ချောင်း);matchstick ("hair² (to) scrape¹ (for)
 fire");sg.
 zapalovač ("oškrabat¹ (pro) oheň");မီးခြစ်(တစ်ချ);lighter ("scrape¹
 (for) fire");sg.
 zapamatovat si ("dělat¹ pozorování");အမှတ်အသားပြု;remember
 ("make¹ observation");T
 zapamatovat si ("upevnit¹ (se v)
 pozorování");အမှတ်ထား;commit to memory ("fix¹ (in)
 observation") ° remember ("fix¹ (in) observation");T
 zaparkovat (auto atd.);ရပ်;park (a car etc.);T
 zápas ("událost¹ soutěže");ပြိုင်ပွဲ(တစ်ပွဲ);match ("competition
 event");sg.
 zápasit;ပြိုင်;contest;T
 zápěstí;လက်ကောက်ဝတ်များ;wrists;pl.
 zápěstí ("nosí¹ náramek");လက်ကောက်ဝတ်(တစ်ချ);wrist ("wears¹
 bracelet");sg.
 zápisky;စာတွေ;notes;pl.
 zápisky ("sbírky¹ poznámek");မှတ်စုတွေ;notes ("note
 collections");pl.
 zápisník ("poznámky sbírající
 kniha");မှတ်စုစာအုပ်(တစ်အုပ်);notebook ("notes collecting
 book");sg.
 zaplatit;ပေး ° ချေ;pay ° pay (settle);T
 zaplatit (~ "dát"): Kolik mám zaplatit?;ပေး:
 ဘယ်လောက်ပေးရမလဲ;;pay (~ "give"): How much should (I)
 pay?;inter. fut.
 zaplatit (~ "dát"): Kolik mi chcete zaplatit (~ "dát")?;ပေး:
 ဘယ်လောက် ပေးချင်သလဲ;;pay (~ "give"): How much do (you)
 want to pay (~ "give") (me)?;inter. col.
 zaplatit (~ "dát"): Kolik zaplatíte? (Ize být užito taxikářem když
 zákazník odmítne jím žádanou cenu);ပေး:
 ဘယ်လောက်ပေးမလဲ;;pay (~ "give"): How will (you) pay? (may
 be used by a taxidriver when customer refuses his desired
 amount);inter. fut.
 zaplatit ("zaplatit (a) urovnat-penězi");ပေးချေ;settle (by money,
 "pay (and) settle");T
 zaplavat si ("vodu překročit (a) vzít");ရေကူးရ;swim (for
 oneself);T
 zápletky (příběhu, "způsob¹ dramatu");ဇာတ်လမ်း(တစ်ချ)
 တစ်ပုဒ်;plot (of a story, "way¹ (of) drama");sg.
 zapnout;ဖွင့်;turn on;T
 započít: Ú Aun Zeyya, po přijetí titulu Alaun Men Dayá (~
 "budoucí král zákona") (a) započal (a) založil dynastii
 Kounbaun.;စတင်: ဦးအောင်ဇေယျသည် အလောင်းမင်းတရားဘွဲ့ကို
 ခံယူကာ ကျန်းဘောင်မင်းဆက်ကို စတင်တည်ထောင်သည်;;title: U Aung
 Zeyya, having accepted the title Alaung Min Taya (~ "future
 king (of) law") (and) started (and) founded the dynasty
 Kounbaun.;writ.
 zapomenout;မေ့;forget;I (or) T
 zapomenout (si): Nezapomeň si i kapesník.;မေ့: လက်ကိုင်ပုဝါလဲ
 မမေ့နဲ့;;forget: Also, don't forget a handkerchief.;pol.
 zapomenout: Ale jednu věc nikdy nezapomeň.;မေ့: တစ်ခုကိုတော့
 ဘယ်တော့မှ မမေ့ပါနဲ့;;forget: But never forget one thing.;pol.
 zapomenout: Není správné zapomínat na Národní Den jakožto

následek vlasteneckého probuzení.;မေ့: မျိုးချစ်စိတ်နိုးကြားစေခဲ့သော အမျိုးသားနေ့ကို မမေ့သင့်ပါ။;forget: It is not proper to forget National Day as the effect of patriotic awakening.;pol.
zapomenout: Poněvadž jsem velmi dlouho nepsal, hodně jsem zapoměl.;မေ့: ကျွန်တော် အချိန်အကြာကြီးမရေးဖြစ်တာကြောင့် အများကြီးမေ့သွားတယ်။ (~ ကျွန်တော် မရေးတာကြာလို့ တော်တော်မေ့သွားပြီ);forget: As I haven't been writing for a very long time, (I) have forgotten a lot.;p.p. um.
zapomenout: Protože jsem zapoměl.;မေ့: ကျွန်တော် မေ့သွားလို့ပါ။;forget: Because I forgot.;pol.
zapomínat ("zapomenout (a) ubývat");မေ့လျော့;forget ("forget (and) diminish");I
zapřičinit aby někdo něco udělal;ခိုင်း;make sb do sth.;T
zarazit (něco kam);သွင်း;thrust (into);T writ.
záře;အရောင်;glow;n.
záření;အရောင်;radiance;n.
zarezervovat ("koupit"): Už jsi koupil (~ zarezervoval) podložku (~ místo k sezení)?;ဝယ်: ဖျာဝယ်ပြီးပြီလား။;book ("buy"): Have you bought (~ booked) the mat (~ place to sit) yet?;inter.
září (měsíc);စက်တင်ဘာ(လ) ° စက်တင်ဘာ(လ) (WS. from စက်တင်ဘာလ);September (month);n. E. September
zářít;သား;shine;T
zářít ("dávati² barvu¹ světla");အလင်းရောင်ပေး;shine ("give² color (of) light");T
zářít (o lampě atd.);ထွန်း;shine (about a lamp etc.);T
zářít (o slunci i měsíci);သား;shine (about sun and moon);I
zářít: Září milující-dobrotivost.;အလင်ရောင်: မေတ္တာအလင်းရောင်ပေးတယ်။;shine: (He) shines loving-kindness.;
zářivý, být;ဝင်း;radiant, be;I un.
zářivý, být ("rozbit výslovně");ပြတ်သား;lucid, be ("break explicitly");I
zářivý, být (o světle);လင်း;bright, be;I un.
zařízení;စက်;machinery;n. P. cakka (= circle)
zárodek (embryo, "budoucí syn");သားလောင်း(တစ်ယောက်);conceptus (embryo, "future son");sg.
zároveň (současně);တစ်ချိန်တည်းမှာ;simultaneously;adv.
žárovka ("ohnivé kolo");မီးသီး(တစ်လုံး);bulb ("fire wheel");sg.
žárovka ("plod¹ ohně");မီးသီး(တစ်လုံး);bulb ("fruit¹ (of) fire");sg.
žárovka ("zářivé (a) pravdivé ohnivé kolo");လျှပ်စစ်မီးသီး(တစ်လုံး);bulb ("shining (and) true fire wheel");sg.
žárovka: Vidí rozbitou žárovku.;မီးသီး: မီးသီးတစ်လုံး ဖြတ်သွားသည်ကို (~ ကွဲသွားတာကို) မြင်တယ်။;bulb: (He) sees a broken bulb.;writ.
zaslechnout (~ "slyšet (a) chytit"): Zaslechl jsem ("slyšel (a) zachytil"), že přijde.;ကြားမီး: လာမယ်လို့ ကြားမိပါတယ်။;overhear (~ "hear (and) catch"): (I) have overheard ("heard (and) caught"), that (you) will come.;pol.
zaslepenost ("nevědění, neporozumění");မသိနားမလည်မှု;ignorance ("not-knowing, not-understanding");n.
zásluha;ကုသိုလ်(တစ်ခု) ° ပညာ(တစ်ခု) ° ကျေးဇူး;merit;sg. P. puňña (= merit) (or) n.

zásluha ("zásluha (a) dobro");ပညာကောင်းမှု(တစ်ခု);merit ("merit (and) goodness");sg. P. puñña (= merit)
zásluha: Dle toho, co (~ "v") Pán Buddha řekl, jsou tři způsoby dělání zásluh.;ပညာ: ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား မိန့်ခဲ့သည်မှာ ပညာ(ကုသိုလ်)လုပ်ခြင်း လမ်းသုံးလမ်းရှိပါတယ်။;merit: According to (~ "in") what the Lord Buddha said, there are three ways for making merit.;pol.
zasmušilý, být (o situaci, "mysl (je) chudá");စိတ်ဆင်းရဲ;gloomy, be (about situation, "mind (is) poor");I
zasnoubený, být (před manželstvím);စေ့စပ်ထား;engaged, be (before marriage);I
žasnout ("divit-se (a) respektovat");အံ့သြ;amazed, be ("wonder (and) respect");I
zastavit;ရပ် ° တော် ° ဖြတ် ° နား;stop;T
zastavit ("zastavit (a) čekat");ရပ်ဆိုင်း;stop ("stop (and) wait");T
zastavit ("zastavit (a) upevnit");ရပ်ထား;stop ("stop (and) fix");T
zastavit ("zastavit (a) upevnit"): Zastavil autobus.;ရပ်ထား: ဘတ်စ်ကားကို ရပ်ထားတယ်။;stop ("stop (and) fix"): (He) stopped the bus.;
zastavit: ("Prostě") zastav!;တော်: တော်ပါတော့။;stop: ("Just") stop!;imper. pol.
zastavit: ("Vskutku,") zastavme diskuzi ("(o) psaní");.ရပ်: စာဆွေးနွေးတာ ရပ်တော့ရအောင် (~ ရပ်ကြရအောင်)။;stop: Let's finish the ("writing") discussion, ("indeed.");
zastavit: Chcete zastavit tady? (může být řečeno taxikářem při přiblížení se k místu určení);ရပ်: ဒီမှာ ရပ်ချင်သလား။;stop: Do (you) want to stop here? (may be said by taxidriver when approaching the destination);inter.
zastavit: Chci zastavit.;နား: နားချင်ပါတယ်။;stop: (I) want to stop.;pol.
zastavit: Co se týče želvy, aniž by se zastavila (nebo) si odpočala, krůček po krůčku jde.;ရပ်: လိပ်မှာမူကား မရပ်နားဘဲ တရွေရွေ သွား၏။;stop: As for the turtle, not stopping (or) resting, (it) goes little by little.;writ.
zastavit: Kde mám zastavit? (může být řečeno taxikářem při přiblížení se k místu určení);ရပ်: ဘယ်မှာ ရပ်ရမလဲ။;stop: Where should (I) stop? (may be asked by taxidriver when approaching the destination);inter.
zastavit: Nezastavuj.;ရပ်: မရပ်နဲ့။;stop: Don't stop.;imper. col.
zástupce ("dopis¹ záležitosti");ပို့စား(တစ်ယောက်);agent ("affair letter");sg.
zasunout;သွင်း;insert;T
zatím;သေး;so far;suff.
zatím: Zatím (to) bylo jen deset dní.;သေး: ဆယ်ရက်လောက်ပဲ ရှိပါသေးတယ်။;so far: So far (it) has been (~ "is") only ten days.;pol.
zatímco;ကာ ° ရင်း ° နှင့် ° တုန်း ° ရင်း ° ဆဲ ° ၍ (from ရှေ့);while;prep. (or) suff. (or) suff. adv. (or) conj. writ. (or) conj.
zatímco pořád;ဆဲဆဲမှာ;while still;adv.
zatímco teď ("co-se-týče² padání¹ teď");အခုကျတော့;as for now ("as-for² falling¹ now");interj.
zatímco věří ("zatímco² přijímá² (a) bere¹");ခံယူကာ;while believing ("while² receiving² (and) taking¹");adv.
zatímco: Když králík dorazil na trávník, řekl: "zatímco se

přibližují k cíli, abych posečkal na želvu, nejprve si odpočnu" a vskutku, spal ("úsek spánku").;နင်း: ယုန်သည် မြက်ခင်းတခုသို့ ရောက်သောအခါ ငါသည် ပန်းတိုင်နှင့် နီးကပ်လာပြီး၊ လိပ်ကို စောင့်ရန်နားဦးမည်ဟု ဆိုကာ တရေးအိပ်လေ၏။;while: When the rabbit arrived to the turf, (it) said: "while approaching the goal, in order to wait for (the) turtle, I will first take a rest" and indeed, slept ("a stretch of sleep").;writ.

zatímco: Mluví a při tom přichází. ("Zatímco mluví, přichází.");တုန်း: ပြောနေတုန်းသူရောက်လာတယ်။;while: He arrives while talking.;

zatímco: Půjdu do školy zatímco ty budeš (ještě) spát.;တုန်း: ခင်ဗျားအိပ်နေတုန်းကျွန်တော် ကျောင်းသွားမယ်။;while: I'll go to school while you are (still) sleeping.;fut. um.

zatímco: Také zatímco odpočíval (si) četl.;ရင်း: အနားယူရင်းလဲ ဖတ်တယ်။;while: Also while taking rest, (he) reads.;col.

zatímco: zatímco pracuje na počítači.;ရင်း: ကွန်ပျူတာနဲ့လုပ်နေရင်း;while: while working with computer;

zatímco: zatímco se dívám na jeden sloupec.;စဉ်: ကော်လံတစ်ခုကို ကြည့်နေစဉ်;while: while looking at one column;cont.

zatknout ("chytit (a) zablokovat");ဖမ်းဆီး;arrest ("catch (and) block");T

zatknout ("chytit");ဖမ်း;arrest ("catch");T

zatloukat;ထု;hammer (strike);T

zatloukat ("tlouci (a) upevňovat");ထုထား;hammer (strike, "hammer (and) fix");T

zatloukat (kladivem): Zabodnul jehlu mezi nehty a zatímco (ji) zatloukal kladivem, testoval (je).;ရိုက်: လက်သည်းကြားတွင် အပ်စိုက်၍ တူနှင့် ရိုက်ကာ စမ်းသပ်၏။;hit (with a hammer): (He) stuck a needle between nails and while hitting (it) with hammer, (he) tested (them).;writ.

zatočit (směrem);ချိုး;turn (to a direction);T

zatočit (vlevo atd.);ကွေ့;turn (left etc.);T

zatočit: (Až budeš) v Anoyathá ulici, zatoč v levo.;ချိုး: အနော်ရထာလမ်းမှာ ဘယ်ဘက်ကို ချိုးပါ။;turn: Turn left at Anawyatha road.;imper. pol.

zatočit: Autobus zatočí vlevo.;ကွေ့: ဘတ်စ်ကား ဘယ်ဘက်ကွေ့တော့မယ်။;turn: The bus is going to turn left.;fut.

zatočit: Až (~ když) dojdeš do Pagoda ulice, zatoč v pravo.;ချိုး: ဘုရားလမ်းရောက်တဲ့အခါ ညာဘက်ချိုးပါ။;turn: When (you) arrive to Pagoda road, turn right.;imper. pol.

zatočit: Zatoč vlevo, (a) napravo jistě nalezneš hotel.;ကွေ့: ဘယ်ဘက်ကိုကွေ့လိုက် ညာဘက်မှာ ဟိုတယ် တွေ့လိမ့်မယ်။;turn: Turn left, (and) on the right (you) will certainly find a hotel.;imper. fut.

zátoka;အော်(တစ်ခု);bay (about water);sg.

zaútočit: Na cestě zpátky je následoval a zaútočil na tu skupinu Hentávadí vojsk když přecházeli přes cestu.;တိုက်ခိုက်: ဟံသာဝတီတပ်ဖွဲ့ကို အပြန်ခရီးတွင် လမ်းမဖြတ်၍ တိုက်ခိုက်သည်။;attack: At the journey back (he) went past and attacked the group of Hanthawadi troops while they were crossing a path.;writ.

závada;အမျက်;flaw;n.

zavádějící, být ("aby³ (udělalo) myšlení² (a) vidění¹ špatně");အထင်မြင်မှားစေ;misleading, be ("to³ (make) thinking⁰ (and) seeing¹ wrong²");l

zavádějící, být ("podvodný", "určitě¹ podvede");လည်စား;misleading, be ("deceiving", "deceive for-sure");l

zavazadlo ("bedna² (k) nošení¹ (na) výletech");ခရီးဆောင်သေတ္တာ(တစ်လုံး);luggage ("box² (to be) carried¹ (on) trips");sg.

zavazadlo (kufr, "taška² (k) nošení¹ (na) výletech");ခရီးဆောင်အိတ်(တစ်လုံး);luggage (suitcase, "bag² (to be) carried¹ (on) trips");sg.

zavazadlo (s oblečením, "krabice¹ oblečení");အဝတ်သေတ္တာ(တစ်ခု);luggage (with clothes, "clothes box");sg.

zavazadlo: Toto zavazadlo se zdá být Thajské.;ခရီးဆောင်သေတ္တာ: ဒီခရီးဆောင်သေတ္တာက ထိုင်း(က)ဖြစ်မယ်။;luggage: This luggage looks like Thai.;

zavazadlový vozík ("vozík³ (ve kterém) nos¹ (a) strkej² věci");ပစ္စည်းသယ်တွန်းလည်း(တစ်စီး);suitcase cart ("cart³ (to) carry¹ (and) push² stuff");sg. P. paccaya (= requisite, means) zavázat;ချည်;tie;T

závažný, být ("těžký (a) hluboký");လေးနက်;weighty, be (worth consideration, "heavy (and) deep");l

závěr (dopisu, eseje nebo knihy, "ukončení");အဆုံး;conclusion (of a letter, essay or book, "finishing");n.

závěr (dopisu, eseje nebo knihy);နိဂုံး;conclusion (of a letter, essay or book);n. P. nigamana (= conclusion)

závěr: můžeme dojít k závěru;ကောက်ချက်ချ: ငါတို့ ကောက်ချက်ချလို့ရနိုင်ပါသည်;conclusion, come to: we may come to conclusion;pol.

závěru, dojít k ("snížit¹ (ke) závěru");ကောက်ချက်ချ;conclusion, come to ("lower¹ (to) conclusion");T

zavěsit;ချိတ်;hook up;T

zavěsit (telefon, "pustit¹ telefon");ဖုန်းချ;hang up ("drop¹ phone");T E. phone

zavěsit: (Ten) chlapec právě teď zavěsil telefon.;ဖုန်းချ: ကောင်လေး ခုတင် ဖုန်းချလိုက်တာ။;hang up: (The) boy just now hung up the phone, indeed.;col.

zavést;ထောင်;set up;T

zavézt (taxikem atd., "dát² následování⁰ (a) posílání¹");လိုက်ပို့ပေး;take sb. sw. ("give² following⁰ (and) sending¹");T

záviset na ("záviset-na¹ síle");အားကိုး;depend upon ("rely-on¹ strength");T

záviset na ("žít³ upevněn² (a) volný¹ v⁰");အားထားနေ၊ -တွင်;depend on ("live³ fixed² (and) free¹ in⁰");l

záviset na: Závisím na jídle darovaném laiky.;အားထားနေ၊ -တွင်: ဒကာများလှူသည့်ဆွမ်းတွင် အားထားနေပါတယ်။;depend on: (I) depend (~ "am depending") on the meal offered by the lay people.;pol. ubmn. writ.

závislosti na, v ("dělat¹ (a) stanovit² na⁰");မူတည်၊ -အပေါ်မှာ;based on, be ("make¹ (and) establish² on⁰");T

závislosti na, v: (Bude) dobré (mu to) vysvětlit v závislosti na jeho pochopení.;မူတည်၊ -အပေါ်မှာ: သူ့နားလည်တဲ့အပေါ်မှာ မူတည်ပြီး ပြောပြတာကောင်းပါတယ်။;based on: (It) is good to explain (it) based on his understanding.;pol.

závist {"chtít² bez⁰ bolesti¹ {jmenec}³"};မနာလိုခြင်း;jealousy ("want² without⁰ pain¹ {nouner}³");n.

závod ("soutěž¹ (v) běhání⁰");ပြေးပြိုင်ပွဲ(တစ်ပွဲ) (rather as အပြေးပြိုင်ပွဲ) ° အပြေးပြိုင်ပွဲ(တစ်ပွဲ);race ("running competition");sg.

závod: Cíl znamená místo v závodě, kam (jeden) musí nakonec dorazit.;ပြိုင်ပွဲ: ပန်းတိုင်ဆိုတာ ပြိုင်ပွဲမှာ နောက်ဆုံး(မှ) ရောက်ရမဲ့နေရာပါ။;race: Goal is the place in race, where (one) has to finally arrive.;pol. col.

závod: Králík také řekl: "dobře, tedy, budeme závodit ("(v) běhu").";အပြေးပြိုင်: ယုန်ကလည်း "ကောင်းပြီ ငါတို့ အပြေးပြိုင်ကြမည်"ဟုပြော၏။;race ("compete (in) running"): Rabbit also said: "well then, we shall race (~ "compete (in) running").";writ.

závodit ("soutěžit v běhu");အပြေးပြိုင်;race ("compete (in) running");T

závodit: Tehdy želva (řekla: "příteli králíku, s tebou si troufám závodit.";အပြေးပြိုင်: ထိုအခါ လိပ်က "အဆွေယုန်သင်နှင့် ငါ အပြေးပြိုင်သွားသည်။;race: At that time turtle (said): "friend rabbit, with you I dare to race.;writ.

závodu, překročit končící čáru v ("vstoupit¹ (do) květiny⁰");ပန်းဝင်း;race, finishing line ("enter¹ flower⁰") ° race, cross the finishing line ("enter¹ flower⁰");T

závodu, vstoupit na končící čáru v ("vstoupit¹ (do) květiny⁰");ပန်းဝင်း;race, finishing line ("enter¹ flower⁰");T

zavolat (aby přišel);ခေါ်;call (to come);T

zavolat (aby přišel): Na Nova manželka (ho) měla zavolat.;ခေါ်: ငည့်ဇနီးက သွားခေါ်ရတယ်။;call (to come): Nga Nyo's wife had to call (him).;

zavolat (někomu telefonem, "dát² volání¹ telefonem⁰");ဖုန်းခေါ်ပေး;call (sb. by phone) ("give² calling¹ (by) phone⁰");T

zavolat (někomu): Zavolal (jsem někomu).;ဖုန်းခေါ်ပေး: ဖုန်းခေါ်ပေးခဲ့တယ်။;call (sb.): (I) called ("by phone") to (sb.).;p.s.

zavolat (osobu): Zavolám (ho). (užito, když (někdo) jde zavolat určitou osobu aby přišla);ခေါ်: ကျွန်တော် ခေါ်လိုက်ပါမယ်။;call (a person): I'll call (him). (used when going to call a certain person to come);fut. col pol.

zavolat (telefonem, "telefon se-spojuje");ဖုန်းဆက် ° ဖုန်းဆက် (WS. from ဖုန်းဆက်);call, make a (by phone, "phone connects");T WS.

zavolat znovu;ပြန်ခေါ်;call again;T

závorka ("kruh");ကွင်း;bracket ("circle");n.

závorka, hranatá ("rohový kruh");ထောင့်ကွင်း;bracket, square ("corner circle");n.

zavřít;ပိတ်;close;T

zavřít: Dveře jsou zavřené.;ပိတ်: တံခါးက ပိတ်ထားတယ်။;close: The door is closed.;

zavřít: Obchod je zavřený.;ပိတ်: ဆိုင်ပိတ်တယ်။;close: Shop is closed.;

zavřít: Podle toho co řekl učitel, je dnes škola zavřená.;ပိတ်: ဆရာအပြောအရ ဒီနေ့ကျောင်းပိတ်တယ်။;close: According to what the teacher said, today the school is closed.;

zavřít: Všimla jsem si, že (ten obchod) byl ("zcela") zavřený.;ပိတ်: ပိတ်ထားလိုက်တာ သတိထားမိတယ်။;close: I noticed, that (the shop) was ("completely") closed.;col.

zavřít: Zavírám obchod.;ပိတ်: ဆိုင်ပိတ်တယ်။;close: (I) close the shop.;

zažít;ခံစား;experience;l

zaznamenat ("uložit² nahrávací¹ poznámku⁰");မှတ်တမ်းတင်;record ("(to) put² recording¹ mark⁰");T

zaznamenat: Způsob věrnosti Čansitáy byl mnohými zaznamenán v historii Myanmaru.;မှတ်တမ်းတင်: ကျန်စစ်သား၏ သစ္စာရှိပုံကို မြန်မာသမိုင်းတွင် မှတ်တမ်းတင်ကြရသည်။;record: The way of loyalty of Kyansittha has been recorded in Myanmar history by many.;writ.

záznamy (zvukové, "zaznamenané nahrávky");မှတ်တမ်း;records ("noted (and) records");n.

zázvor;ချင်း [jě~:] ° ဂျင်း (WS. from ချင်း);ginger;n. WS. (or) n.

zbit;ရိုက်;beat;T

zbit: Nelichot' jí, (nebo) tě její přítel ztluče (~ "mohl ztlouci").;ရိုက်: မြှောက်မနေနဲ့ သူ့ရည်းစား(က) ရိုက်လိမ့်မယ်။;beat: Don't flatter (her), her boyfriend may beat (you).;jk.

zbořit se ("zhroust se a rozbit se");ပြိုပျက်;buckle ("collapse (and) break");l

zbouchat;ရိုက်;beat;T

zboží;ကုန် ° ပစ္စည်းတွေ;goods;pl. P. paccaya (= requisite, means) (or) n.

zboží: Potřebuje(te) ("(a) chcete") čínské nebo indické zboží?;ပစ္စည်း: တရုတ်ပစ္စည်း လိုချင်သလား။ ဒါမှမဟုတ် အိန္ဒိယပစ္စည်း လိုချင်သလား။;goods: Do you need ("(and) want") Chinese or Indian goods?;inter.

zboží: Šel jsem do obchodu a koupil ("zboží") co jsem chtěl (~ "měl-rád") aniž bych se díval na cenu.;ပစ္စည်းဥစ္စာ: ဆိုင်ကို လာပြီး ကြိုက်တဲ့ပစ္စည်းဥစ္စာများကို ဈေးမကြည့်ပဲ ဝယ်ခဲ့ပါတယ်။;goods: (I) went to a shop and bought what ("goods") (I) liked without looking at the price.;p.s. pol.

zboží: Také, zboží z Číny se přiváží (~ "přijíždí") jako první do Mandalaje.;ကုန်တွေ: တရုတ်ပြည်က ကုန်တွေလဲ မန္တလေးကို အရင်ရောက်ပါတယ်။;goods: Also, the goods from China arrive to Mandalay first.;pol. col.

zbožňovat ("mít-rád (a) scházet-dolů");နှစ်သက်;adore ("like (and) descend");T

zbožňovat ("získat-užitek (a) probudit-se");မြတ်နိုး;adore ("gain-profit (and) wake-up");T

zbožňovat: Také zbožňuje Myanmar (~ lidi z Myanmaru).;မြတ်နိုး: မြန်မာတွေကိုလည်း မြတ်နိုးတယ်။;adore: (He) also adores the Myanmar.;col.

zbraň ("černá¹ (v) ruce⁰");လက်နက်(တစ်ခု);weapon ("black¹ (in) hand⁰");sg.

zbraň: Jelikož nebylo možné proniknout to města Tanlyen, (poněvadž), vskutku, měli vozidla , moderní zbraně a pomoc od cizinců (~ "lidí z jiných zemí"), (s) elitou devadesáti tří hrdinů, vstoupil (tam a) zaútočil, (a tím jej) dobyl.;လက်နက်: သန်လျင်မြို့ကို ကားခေတ်မီလက်နက်များနှင့် နိုင်ငံခြားသားများအကူအညီရရှိထားသဖြင့် မပေါက်နိုင်ခဲ့ပါ။ လက်ရွေးစင် ရဲဘော်ကိုးကျိပ်သုံးယောက်က မြို့တွင်းကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်မှု အောင်မြင်သည်။;weapon: As it was not possible to penetrate the town Tanlyin (as), indeed, (they) had vehicles, modern weapons and help from foreigners (~ "people of other countries"), by elite of ninety-three brave-ones, entering (and) attacking (there), (he) conquered in the city.;writ.

zbraně ("černá¹ (v) ruce^o");လက်နက်(တစ်ခု);arms (weapons, "black¹ (in) hand^o");n.

zbýt;ရှိသေး ° ကျန်;left, be ° remain;l

zbytečně ("věc-sama-o-sobě (je) spojena");အချည်းနီး [achī: hní:];in vain ("thing-by-itself is-connected") ° uselessly ("thing-by-itself is-connected"); (or) adv.

zbytečný;တန် ° အယုတ်;useless;adj.

zbytečný, být;အလဟဿ;useless, be;adj. P. alasa (= idle, lazy)

zbytečný, být ("být¹ ne³ přicházející^{1o} (a) ne² padající¹ (k) užitku^o");အသုံးမကျမဝင် ဖြစ်;useless, be ("be¹ not³ coming^{1o} (and) not² falling¹ (to) usage^o");l

zbytečný, být ("být³ (a) ne¹ padající² (k) užitku^o");အသုံးမကျဖြစ်;useless, be ("be³ (and) not¹ falling² (to) usage^o");l

zbytečný, být ("být³ ne¹ přicházející² (k) užitku^o");အသုံးမဝင်ဖြစ်;useless, be ("be³ not¹ coming² (to) usage^o");l

zbytečný, být ("prostý¹ přínosu^o");အကျိုးအယုတ်;useless, be ("void-of¹ benefit^o");l

zbytečný, být ("užití nepadá");အသုံးမကျ;useless, be ("usage (does) not fall") ° useless, be ("usage (does)nt fall");l (or) adj.

zbytečný: Co jsi učil nebylo marné.;အကျိုးမယုတ်: ခင်ဗျားသင်ပေးရတာ အကျိုးမယုတ်ပါဘူး။;useless: What you taught is not in vain.;pol. um.

zbytek ("část² která¹ zbývá^o");ကျန်သည်အပိုင်း;remaining part ("part² which¹ remains");n.

zbytek ("ostatní věci");တခြားအရာ;rest, the ("other things");n.

zbytek: Kromě tohoto jsem pochopil všechno (~ "zbytek").;တခြားအရာ: ဒါတစ်ခုကလွဲပြီးတခြားအရာတွေ ငါနားလည်ခဲ့တာ။;rest: Apart from this one I understood the rest.;p.s.

zbytek: zbytek (~ "zbývajících část") života;ကျန်သည်အပိုင်း: ဘဝရဲ့ ကျန်သည်အပိုင်း;remaining part: the remaining part of life;

zbývat;ရှိသေး ° ကျန်;left, be ° remain;l

zbývat: Už zbývá jen trochu. ("Zbývajících částí je jen trochu.");ကျန်: ကျန်ရှိနေတဲ့အပိုင်းက အနည်းလေးပါပဲ။;remaining, be: There is little more. ("The remaining part is just little.");pol.

zbývat: Zbývá ještě hodně práce.;ကျန်: လုပ်စရာအများကြီးကျန်သေးတယ်။;remain: Still a lot of work remains.;

zcela;လိုက် ° လုံးဝ ° အကုန် ° လုံးလုံး ° အားလုံး;fully ° completely ° entirely;adv. (or) suff. adv. (or) T

zcela ("dokola (a) rozsáhle");လုံးလုံးလျားလျား;thoroughly ("all-around (and) extensively");adv.

zcela ("kompletní (a) tlustý");လုံးဝ;fully ("complete (and) fat");adv.

zcela ("kulatý (a) tlustý");လုံးဝ;completely ("round (and) fat");adv.

zcela ("plně (a) zcela");အပြည့်အစုံ ° အပြည့်အစုံ;completely ("fully (and) completely") ° entirely ("fully (and) completely");adv.

zcela ("úplně (a) k-něčimu-uspokojení");အပြည့်အဝ;entirely ("fully (and) to-one's-satisfaction");adv.

zcela: Je (to) tam zcela obsaženo.;အားလုံး: အဲဒီမှာ အားလုံးပါဝင်တယ်။;completely: (It) is completely included there.;

zcela: Komentátorský charakter kánonu později zcela ovlivnil

pozdější komentáře.;လုံးလုံးလျားလျား: မူရင်းကျမ်းအဋ္ဌကထာဆိုင်ရာ သဘောတရားသည် နောက်ပိုင်းအဋ္ဌကထာများကို လုံးလုံးလျားလျား ဩဇာလွှမ်းမိုးခဲ့သည်။;entirely: The commentarial character of the canon later thoroughly influenced the late commentaries.;p.s. writ.

zcela: Meditace je zcela ukončena.;လုံးဝ: ဘာဝနာလုံးဝပြီးဆုံးတယ်။;completely: The meditation is completely finished.;

zcela: V tu dobu je rozhodování zcela ukončeno.;လုံးဝ: ထိုအချိန် ဆုံးဖြတ်ခြင်း လုံးဝ ပြီးဆုံးပါတယ်။ (~ ထိုအချိန် လုံးဝဆုံးဖြတ် ပြီးပြီ။);completely: At that time the deciding is completely finished.;pol.

zcela: Všimla jsem si, že (ten obchod) byl ("zcela") zavřený.;လိုက်: ဝိတ်ထားလိုက်တာ သတိထားမိတယ်။;completely: I noticed, that (the shop) was ("completely") closed.;col.

zda;လား -လား;whether, or;suff.

zdali(pak) (otázka);လား;whether (as a question);suff. col.

zdařit se (uspět, "uspět (a) vidět");အောင်မြင်;succeed ("succeed (and) see");l

zdarma ("bez¹platný^o");အခမဲ့;free, for ("payment-free");adv.

zdarma (o ceně);အလကား;free, for (about price);adv.

zdát se být ("bude");ဖြစ်မယ်;look like ("will¹ be^o");v.

zdát se být ("podobá¹ života^o se-ukazuje²");နေပုံပေါ် ° နေပုံပေါက်;appear to be (somehow, "life form appears");l

zdát se být: (Ten) kluk se zdá být naštvaný.;နေပုံပေါက်: ကောင်လေးစိတ်ဆိုး နေပုံပေါက်တယ်။;appear to be: The boy appears to be angry.;

zdatný, být ("být-dovedný (a) vynikat {jmenec}");ကျွမ်းကျင်;skilled, be ("be-skilled (and) excel {nouner}");l

zde;ဒီမှာ ° ဒီဟာက;here;adv. col. (or) adv.

zde (~ "dívat se"): Zde. (pozvání k podívání se na zboží v obchodě);ကြည့်: ကြည့်ပါ။;here (~ "look"): Here you are. (invitation to look on the goods);imper. pol.

zdemolovaný, být ("zničit (a) být-roztroušený");ဖျက်ပြား;demolished, be ("destroy (and) be-scattered");l

zdotat ("dobýt (a) vidět");အောင်မြင်;vanquish ("conquer (and) see");T

zdraví ("stav³ zdraví^o (a) zdraví¹");ကျန်းမာရေး;health ("state-of³ health^o (and) health¹");n.

zdraví: Dávej si pozor na (své) zdraví.;ကျန်းမာရေး: ကျန်းမာရေး ဂရုစိုက်ပါ။;health: Take care of (your) health.;imper. pol.

zdraví: Je to dobré pro zdraví.;ကျန်းမာရေး: ကျန်းမာရေးအတွက်ကောင်းတယ်။;health: (It) is good for health.;

zdraví: Kéž (jsi) zdravý (a) radostný.;ကျန်းမာ: ကျန်းမာရွှင်လန်းပါစေ။;health: May (you) be healthy (and) cheerful.;w. pol.

zdraví: Sportování je dobré pro zdraví.;ကျန်းမာ: အားကစားပြုလုပ်ခြင်းသည် ကျန်းမာရေးအတွက် ကောင်းတယ်။;health: Doing sports is good for health.;

zdraví: Zejména si dávej pozor na (své) zdraví.;ဂရုစိုက်: ကျန်းမာရေးကို အထူးဂရုစိုက်ထားပါ။;health: Be especially careful for (your) health.;imper. pol.

zdravím! (obvykle užito v případě setkání se s někým,

“požehnaní!”);မင်္ဂလာဝါး;greetings! (generally used when sb. is met, “blessings!”);w. P. *maṅgala*
 zdravít (“spojit-se ústy”);နှုတ်ဆက်;bid farewell (“connect¹ (by) mouth”) ° greet (“connect¹ (by) mouth”);T
 zdravít: Zdravím, pane. (užíváno muži);မင်္ဂလာဝါး: မင်္ဂလာဝါ
 ခင်ဗျား;greetings: Greetings, sir. (used by men);w.
 zdravý, být;မာ;healthy, be;l un.
 zdravý, být (“(být) silný (a) pevný”);ကျန်းမာ;healthy, be (“(be) strong (and) firm”);l
 zdravý, být (“být-zdravý (a) pevný”);ကျန်းမာ;healthy, be (“be-healthy (and) firm”);l
 zdravý, být (“obsahovat¹ zdraví”);မာဝါ;healthy, be (“include¹ health”);l
 zdravý, být (“život (je) dobrý”);နေကောင်း;healthy, be (feel good, “life (is) good”);l
 zdravý, být: (“Já”) jsem zdravý.;ကျန်းမာ: ကျွန်တော်
 ကျန်းမာတယ်။;healthy, be: I am healthy.;
 zdravý, být: Jsou matka a ostatní také zdraví?;နေကောင်း:
 အမေတို့ရော နေကောင်းလား။;healthy, be: Are mother and others
 also healthy?;inter.
 zdravý: Jsi skutečně zdravý?;မာဝါ: ခင်ဗျားမာပါရဲ့လား။;healthy, be:
 Are (you) healthy, for sure?;inter.
 zdravý: kéž jsi zdravý;ကျန်းမာ: ကျန်းမာပါစေ။;healthy: may you be
 healthy;w.
 zdroj (“kniha odkazovaná (a) kniha
 rozšiřující”);ကျမ်းကိုးကျမ်းကား;reference (source of information,
 “book referred-to (and) book spreading-out”);n.
 zdroj: Používali to jakožto důležitý zdroj pro své
 komentáře.;ကျမ်းကိုးကျမ်းကား: သူတို့ရဲ့ အဋ္ဌကထာများအတွက်အဓိက
 ကျမ်းကိုးကျမ်းကားအဖြစ် အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။;reference: (They) used
 (it) as an important reference for their commentaries.;p.s. writ.
 zdůraznění (in speech, “tlačit (a) nést
 {jmenec}”);ဖိစွတ်ခြင်း;emphasis (in speech, “press (and) carry
 {nouns}”);n.
 zdůraznění (v situaci, postoji atd., “podstaty
 dávání”);အသားပေးမှု;emphasis (in situation, attitude etc.,
 “substance giving”);n.
 zdůraznění (v situaci, postoji atd., “váhy
 pokládání”);အလေးထားမှု;emphasis (in situation, attitude etc.,
 “weight putting”);n.
 zdvihnout;မြှောက်;raise;T
 zdvihnutý;မိုး;elevated;suff. adj.
 zdvořile (“být-příjemný (a) úplný {příslovec}”);ခြေငုံစွာ;politely
 (“be-pleasant (and) complete {adv.}”);adv.
 zdvořile (“příjemně (a) úplně”);ခြေခြေငုံငုံ;politely (“pleasantly
 (and) completely”);adv.
 zdvořile: Ú Aun Zeyya zacházel s oběma skupinama
 zdvořile.;ခြေငုံစွာ: ဦးအောင်ဇေယျသည် အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့ကို ခြေငုံစွာ
 ဆက်ဆံသည်။;politely: U Aung Zeyya treated both the groups
 politely.;writ.
 zdvořilost;ယဉ်ကျေးမှု;politeness;n.
 zdvořilý, být;ယဉ်ကျေး;polite, be;l
 že;ဟာ ° ဆိုတာကို ° လို့;that;suff. col. (or) conj. (or) suff. writ. (or)
 suff. conj.

že (následuje za přímou řečí);ဟာ ° လို့;that (follows after direct
 speech) ° that (follows after direct speech);suff.
 že (následuje za přímou řečí): (Říkáš,) že si vyfotíš mě (~
 “pána”)?;လို့: ဦးလေးကို ဓါတ်ပုံ ရိုက်မလို့လား။;that (follows after
 direct speech): (You say,) that (you) are going to take a photo
 of me (~ “sir”)?;inter. fut.
 že (protože);လို့;as;suff.
 že (uzavírá přímou řeč);ဟာ;that (closes a direct speech);suff.
 writ.
 že (uzavírá přímou řeč): (Kráľ) prohlásil, že bude svou levou
 rukou dávat lidem oblečení.;ဟာ: ဗယ်လက်ဖြင့် (~ ဘယ်လက်ဖြင့်)
 အဝတ်အစားများပေးမည်ဟု မိန့်ခွဲခဲ့သည်။;that (closes a direct
 speech): (He, the king) has stated, that (he) would give clothes
 (to people) by (his) left hand.;p.p. writ.
 že (značí nepřímou řeč);သတဲ့ (-သ(ည်)+တဲ့, put at the end of
 sentence) ° တဲ့ (put at the end of sentence);that (indicates
 indirect speech);suff.
 že bude;ဟာ;that will;suff. col.
 že bude: Nevím, že přijde.;ဟာ: သူ လာမှာ ကျန်တော် မသိဘူး။;that
 will: I don't know that he'll come.;um.
 že je;ဆိုတာ;that is;suff. conj.
 že je: Je jasné, že je to velice dobré.;ဆိုတာ: မိုက်ဆိုတာ
 လွင်ပါတယ်။ (~ သန့်ရှင်းနေတာပဲ မိုက်လိုက်တာ);that is: It is clear,
 that it is very good.;pol. col.
 že: Čemu věří, tak (právě,) že nakonec (to) zmizí a (“oni”
 (“prostě”) zemřou.;ဆိုတာ: သူတို့ ယုံကြည်ကြတာက
 နောက်ဆုံးပျောက်ကွယ်သွားပြီး သူတို့ သေဆုံးမယ် ဆိုတာပါပဲ။;that:
 What they believe is, that finally (it) disappears and they will
 (“simply”) die.;pol.
 že: Můžeme pochopit, že byl chabých znalostí.;ဆိုတာကို:
 ဗဟုသုတ နည်းပါးတယ်ဆိုတာကို အကျွန်ုပ်တို့
 သဘောပေါက်နိုင်သည်။;that: We can understand, that (he) was of
 poor knowledge.;writ.
 že: Nejen to, také řekl, že ví, jak ten záměr uskutečnit.;ဟာ:
 ဒါတွင်မက အဲဒီစေတနာကို ဘယ်လိုပြည့်မြောက်ရမလဲဆိုတာကိုပါ
 သိသည်ဟု သူပြောခဲ့ပါသည်။;that: Not only that, he also said
 (“that”) (“he”) knows how to fulfill that intention.;p.s. writ. pol.
 že: protože jsme se obávali, že by kousal;ဟာ: ကိုက်မှာ စိုးလို့;that:
 because (we) were afraid that (he) would bite;col.
 že: Prý (“on”) přijde.;တဲ့: သူလာမယ်တဲ့;that: (It is said) that he
 will come.;col.
 že: Řekl, že přijde.;လို့: သူလာမယ်လို့ ပြောပါတယ်။;that: (He) said
 (“that”) he'll come.;pol.
 že: Tak, uvařím omáčku? ... Napadlo mě, že (bych) uvařil
 zeleninovou omáčku.;လို့: ဟင်းချက်မလားလို့ ... သီးစုံဟင်းချက်မယ်လို့
 စိတ်ကူးထားတယ်။;that: So, shall (I) cook curry? ... (I) have the
 idea, that (I would) cook the vegetable curry.;col.
 že: Věřím, že se chceš stát mniškou.;ဆိုတာကို:
 မင်းသီလရင်ဖြစ်ချင်ပါတယ်ဆိုတာကို ယုံကြည်ပါတယ်။;that: (I) believe,
 that you want to become a nun.;pol.
 že: Všeobecně se přijímá, že komentáře se objevily během
 doby (ct.) Buddhaghósy.;ဆိုတာကို: အဋ္ဌကထာ
 ဗုဒ္ဓဇောသလက်ထက်မှာ ပေါ်လာတယ်ဆိုတာကို ယေဘုယျအားဖြင့်
 လက်ခံကြသည်။;that: It is generally accepted that the
 commentaries appeared during (ven.) Buddhaghosa's time.;writ.

že: Že budu vařit rybu, připravuji se.;လို့: ကျွန်တော် ငါးချက်မလို့ ပြင်နေတာ။;as: As I'll cook fish, (I)'m getting ready.;cont. um.
 že: že je (to) nemoc;ကြောင်း: ရောဂါဖြစ်ကြောင်း;that: that (it) is a sickness;
 že: Že je to velice dobré.;လို့: အဲဒါသိပ်ကောင်းတယ်လို့;that: That it is very good.;ans. col.
 že: že zůstáváš;လို့: ရှိတယ်လို့;that: that you stay;
 že?;နော်;isn't (it)?;interj. col.
 žebro ("kost¹ (ze) strany");နံရိုး;rib ("side bone");n.
 žehnat ("dát požehnání"): To se říká když někdo někomu žehná. ("Je (to) řečení k dání někomu požehnání.");ဆုတောင်း: တခြားတစ်ယောက်အတွက် ဆုတောင်းပေးတဲ့ စကားလုံးပါ။;blessings, give: (It) is a saying to give blessings to somebody.;pol.
 žehnat (někomu, "dát² žádání¹ přání");ဆုတောင်းပေး;bless (sb., "give² wishing¹ wishes");T
 zejména;သား ° များသောအားဖြင့် ° ထူးထူး ° အထူးတလည် ° မူကား;especially;conj. (or) suff. adv. (or) adv.
 zejména ("speciálně");အထူးသဖြင့်;especially ("by¹ specially");adv.
 zejména ("vskutku¹, zejména");အထူးပင်;especially ("specially indeed");adv.
 zejména: Mysli asijských lidí (zejména Myanmarů) nedokážou být tak moc rozhodné jako (ty) Evropských lidí.;အထူးသဖြင့်: အာရှကလူတွေ (အထူးသဖြင့်မြန်မာတွေရဲ့ စိတ်အတွက် ဥရောပကလူတွေလို အရမ်းကြီး မပြတ်သားတတ်ကြဘူး);especially: Minds of Asian people (especially Myanmars) cannot be as greatly decisive as (those of) European people.;
 zejména: Pět pravidel by měly být dodržovány zejména laiky (~ "v laicích").;သား: ငါးပါးသီလက လူဝတ်မှာလည်း တည်ရှိသေး(ပါ)ပဲ;especially: The five precepts should be especially observed by (~ "in") lay people.;pol.
 zejména: Zejména (v) Rangúnu.;ထူးထူး: ရန်ကုန်ထူးထူးပါ။;especially: Especially (in) Yangon.;pol.
 zejména: Zejména bys mohl potřebovat se učit (~ "učení").;အထူးတလည်: အထူးတလည် သင်စရာလိုလိမ့်မယ်;especially: Especially, you may need learning.;fut.
 zejména: Zejména, št'asten volám: "dobře!"; ct. Pane.;အထူးပင်: အထူးပင်ဝမ်းမြောက်သာရ ခေါ်ပါတယ် ဘုရား;especially: Especially, being happy (I) call "well done", ven. Sir.;pol.
 zelená (barva);အစိမ်း(ရောင်);green (color);n.
 zelenáč (CZ col. "zelenáč");အစိမ်း(တစ်ယောက်);greener (EN col. "greener");sg.
 zelené: ("Mladý pán") É nosí zelené loundží.;အစိမ်း: မောင်အေး လုံချည်အစိမ်းဝတ်(ထား)တယ်;green: ("Young man") Aye is wearing green longyi.;
 zelené: zelené kuličkové pero;အစိမ်း: ဘောပင်အစိမ်း;green: green ball pen;n.
 zelenina ("ovoce¹ na-vaření⁰ (a) listy³ na-vaření² {mn. č.}");ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ;vegetables ("cooking fruit (and) cooking leaves {plural}");pl.
 zelenina ("ovoce¹ na-vaření⁰ (a) listy³ na-vaření²");ဟင်းသီးဟင်းရွက်;vegetables ("cooking fruit (and) cooking leaves");n.

zelenina ("zelené² vařitelné⁰ listy¹");ဟင်းရွက်စိမ်း;vegetables ("green² cookable⁰ leaves¹");n.
 zelenina, smažená ("smažená¹ zelenina");အစိမ်းကြော်;vegetables, fried ("fried¹ vegetables");n.
 zeleninová omáčka ("omáčka² kompletně-z¹ ovoce");သီးစုံဟင်း;vegetable, curry ("curry² complete-in¹ fruits");n.
 zeleninová omáčka: Tak, uvařím omáčku? ... Napadlo mě, že (bych) uvařil zeleninovou omáčku.;သီးစုံဟင်း: ဟင်းချက်မလားလို့ ... သီးစုံဟင်းချက်မလို့ စိတ်ကူးထားတယ်;vegetable curry: So, shall (I) cook curry? ... (I) have the idea, that (I would) cook the vegetable curry.;col.
 zelený čaj;ဂရင်းတီး;green tea;E. green tea
 zelí, hlávkové ("balík² (ze) zarážení¹ lopaty");ဂေါ်ဖီထုပ်(တစ်ထုပ်) ° ဂေါ်ဘီထုပ်(တစ်ထုပ်) (WS. from ဂေါ်ဖီထုပ်);cabbage ("pack² (of) thrusting¹ shovel");sg. WS. (or) sg.
 želva;လိပ်(တစ်ကောင်);turtle;sg.
 zem (stát);ပြည်(တစ်ပြည်);country;sg.
 země;တိုင်း (abbrev. from တိုင်းပြည်) ° မြေ;country ° earth;n.
 země ("správní-jednotka (a) stát");တိုင်းပြည်(တစ်ပြည်);country ("division (and) state");sg.
 země ("zemský povrch");မြေပြင်;ground ("ground surface");n.
 země (planeta);ကမ္ဘာ;earth (planet);n. P. kappa(?) (= aeon)
 Země (planeta);ကမ္ဘာ;Earth (planet);n. P. kappa (= aeon)
 země (planeta): Na zemi je sedm kontinentů.;ကမ္ဘာ: ကမ္ဘာပေါ်တွင် တိုက်ကြီးခုနစ်တိုက် ရှိတယ်;earth (planet): On the earth there are seven continents.;
 země (stát, "stát země");တိုင်းပြည်(တစ်ပြည်);country (state, "country state");sg.
 země (stát);နိုင်ငံ(တစ်နိုင်ငံ);country;n.
 země (stát), vlastní ("ohromná¹ země");နိုင်ငံတော်;country, one's own ("great¹ country");n.
 země (stát): Co je tohle za stát?;နိုင်ငံ: ဒါ ဘာနိုင်ငံလဲ;country: What country is this?;inter. col.
 země (stát): vytrvalá, bohatá zem.;ပြည်: ပြည်ခိုင်ဖြိုး;country: steadfast, bountiful country;n.
 země (svět): Země (svět) bude také zničen.;ကမ္ဘာကြီး: ကမ္ဘာကြီးလည်း ပျက်စီးမယ်;earth (world): Earth (world) will also get destroyed.;fut.
 země (vlast);ပြည်(တစ်ပြည်);land (country);sg.
 země (vlast): Tři, čtyři dny (lidé) po (~ "v") celé zemi slaví.;ပြည်: တစ်ပြည်လုံးမှာ သုံးလေးရက် ကျင်းပပါတယ်;country: (People of) whole the country celebrate for three (or) four days.;pol.
 země, kus spálené ("tvrdá² čistá¹ země");မြေသင်းခဲ;earth, chunk of burnt ("hard² pure¹ earth");n.
 Země: 70 procent Země je pokryto vodou (~ "vodním útwarem").;ကမ္ဘာကြီး: ကမ္ဘာကြီး၏ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းကို ရေပြင်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းထားသည်;Earth: 70 percent of Earth is covered by water ("expanse").;writ.
 země: dotyk nohou se zemí;မြေ: မြေထောက်ရဲ့ မြေနှင့် တိသည့်ထိခြင်း (~ မြေထောက်သည် မြေနှင့် တိလျင်ထိခြင်း);ground: contact of legs with the ground;writ.
 země: dotýkat se ("se") zemí;မြေပြင်: မြေပြင်နှင့်ထိတယ်;ground:

touch ("with") the ground;
země: Jsem z Anglie.;နိုင်ငံ: ကျွန်တော် အင်္ဂလန်နိုင်ငံကပါ။;state (country): I am from England.;pol.
země: Na světě je mnoho zemí.;နိုင်ငံ: ကမ္ဘာပေါ်တွင် နိုင်ငံများစွာ ရှိတယ်။;country: There are many countries on the earth.;writ.
země: Nemám potřebu jet do své země.;နိုင်ငံ: ငါ့နိုင်ငံကိုလဲ သွားစရာ မလိုပါဘူး။;country: (I) don't have a need to go to my country.;pol.
země: Poněvadž žiji v této zemi, není možné se najíst (~ "jíst jídlo"). (vyjádření nespokojenosti se situací vlastní země);တိုင်း: ဒီတိုင်းနေလို့ ထမင်းစားလို့ မရဘူး။;country: As (I) live in this country, (it) is not possible to eat ("food"). (expression of unsatisfactoriness in one's country);col.
země: Tato ("velká") země je plochá.;မြေ: ဒီမြေကြီးက ညီညာပြန့်ပြူးတယ်။;earth (~ "ground"): This great earth (~ "ground") is even.;
země: V mé zemi nejsou žádní mniši.;နိုင်ငံ: ငါ့နိုင်ငံမှာက ဘုန်းကြီးတွေလဲ မရှိဘူး။;country: There are no monks in my country.;
země: Vlastní země, vskutku, není dobrá.;တိုင်းပြည်: ကိုယ့်တိုင်းပြည်က မကောင်းတော့။;country: Own country is not good, indeed.;col.
země: Země budou zničeny.;နိုင်ငံ: နိုင်ငံများ ပျက်စီးတယ်။;country: Countries will be destroyed.;
zemědělec ("zdatný" (na poli));လယ်သမား(တစ်ယောက်);peasant ("proficient" (on) field));sg.
zemětřesení;ငလျင်(တစ်ခု) ° ငလျင် (WS. from ငလျင်);earthquake;sg. (or) sg. WS.
zemětřesení ("být-zemětřesení (a) třást-se {jmenec}");ငလျင်လှုပ်ခြင်း(တစ်ခု);earthquake ("be-earthquake (and) shake {nouner}");sg.
zěmětřesení: Přestože byly některé zničeny zemětřesením, mnoho se vskutku dochovalo.;ငလျင်: ငလျင်ကြောင့် တချို့ပျက်သွားပေမယ့် အများကြီး ကျန်ပါသေးတယ်။;earthquake: Thought due to the earthquake, some have been destroyed, many indeed remain.;pol.
zemřít;သေ ° ဆုံး;die ° pass away ° de cease;l (or) I pol. (or) T zemřít ("být-napaden" (a) být-zničen");ပျက်စီး;pass away ("be-attacked" (and) be-destroyed");l
zemřít ("zemřít (a) skončit");သေဆုံး;die ("die (and) finish");l
zemřít: (Moje) matka je (stále) naživu. Otec (už) nežije (~ "zemřel").;ဆုံး: အမေရှိပါတယ်။ အဖေဆုံးသွားပါပြီ။;pass away: (My) mother is (still) alive. Father has passed away.;p.p. pol.
zemřít: Čemu věří, tak (právě,) že nakonec (to) zmizí a ("oni") ("prostě") zemřou.;သေဆုံး: သူတို့ ယုံကြည်ကြတာက နောက်ဆုံးပျောက်ကွယ်သွားပြီး သူတို့ သေဆုံးမယ် ဆိုတာပါပဲ။;die: What they believe is, that finally (it) disappears and they will ("simply") die.;pol.
žena;မိန်းမ(တစ်ယောက်);woman ° female ("woman");sg.
žena ("druhu dcera");အမျိုးသမီး(တစ်ယောက်);woman ("kind's daughter");sg.
žena (jiného muže);အိမ်ရာ(တစ်ယောက်) ° အိမ်ယာ(တစ်ယောက်) (WS. from အိမ်ရာ);wife (of another man);n. (or) n. WS.
žena (jiného muže): nepáchá cizoložství ("ne cizoložství (se)

ženou (jiného muže));အိမ်ယာ: အိမ်ယာ (~ အိမ်ရာ (?)) မပစ်မှား;wife (of another man): (he) does not commit sexual misconduct ("no misconduct (with) (other man's) wife);col.
žena v domácnosti (~ "domácí práce"): Jsem žena v domácnosti. ("Dělám domácí práce.");အိမ်မှုကိစ္စ: အိမ်မှုကိစ္စ လုပ်ပါတယ်။;housewife (~ "housework"): I am a housewife. ("(I) do the house work.");pol.
žena v domácnosti ("ženský pán domu");အိမ်ရှင်မ(တစ်ယောက်);housewife ("female" lord" (of) house));sg.j
žena v domácnosti: Jsem žena v domácnosti.;အိမ်ရှင်မ: အိမ်ရှင်မပါ။;housewife: (I) am a housewife.;pol.
žena: (Ta) žena je svobodná.;အမျိုးသမီး: အမျိုးသမီးက အချို့ဖြစ်တယ်။;woman: The woman is single.;
žena: Po uprchnutí s ženou (od rodičů), hned jak přijdeš, starej se (~ "hledej (a) krm") o ní.;မိန်းမ: မိန်းမတောင်မိုးလာပြီဘဲ ရှာကျွေးပေါ့ ဗျ.;woman: Having eloped the woman ("(and) just come"), care for (~ "search (and) feed") her.;imper. sl.
žena: Uprchne (a) přijde (s ní) po tom, co se stane jeho ženou.;မိန်းမ: မိန်းမကျတော့ မိုးလာတယ်။;woman: (He) elopes (and) comes after (he made) a woman (his) wife (~ girlfriend).;T sl.
ženatý, být ("mít");ရှိ (abbrev. from အိမ်ထောင်ရှိ);married, be ("have");l
ženatý, být ("mít se založený" dům);အိမ်ထောင်ရှိ;married, be ("have" established" house));T
ženatý, být (o mladých dospělých, "spadnout");ကျ (abbrev. from အိမ်ထောင်ကျ);married, be (for young adults, "fall");l
ženatý, být (o mladých dospělých, "upadnout" (do) založeného domu);အိမ်ထောင်ကျ;married, be (for young adults, "fall" (to) established" house));T
ženatý, být: (Ne,) už nejsem ženatý. Už nejsme spolu. (~ "Jsme už oddělení.");ရှိ: မရှိတော့ပါဘူး။ ကွဲသွားပါပြီ။;married, be: (No, I) am no more married. We (got) separated.;pol.
ženatý, být: Ano, jsem už ženatý.;ကျ: ဟုတ်ကဲ့ ကျပြီ။;married, be: Yes, (I) am married yet.;p.p.
ženatý, být: Ještě nejsem ženatý.;ကျ: မကျသေးပါဘူး။;married, be: (I) am not married yet.;pol.
ženatý, být: Jsi už ženatý? (Ize položit mladému dospělému);အိမ်ထောင်ကျ: အိမ်ထောင်ကျပြီလား။;married, be: Are (you) married yet? (may be given to a young adult);inter.
ženatý, být: Jsi ženatý?;အိမ်ထောင်ရှိ: အိမ်ထောင်ရှိသလား။;married, be: Are (you) married?;inter.
ženatý, být: Už nejsem ženatý. Žena zemřela.;ရှိ: မရှိတော့ပါဘူး။ အမျိုးသမီးဆုံးသွားပါပြီ။;married, be: (I) am no more married. Wife passed away.;p.p. pol.
ženatý: Pořád ještě ("se nestalo, (že bych byl)"))
ženatý.;အိမ်ထောင်ပြု: အိမ်ထောင် မပြုဖြစ်သေးပါဘူး။;married, be: I am still not ("happened to (be)")) married.;pol.
ženatý: Ten muž je ženatý.;အိမ်ထောင်: အမျိုးသားက အိမ်ထောင်သည် ဖြစ်တယ်။;married, be: The man is married.;
ženění se: A také, není povolení k ženění (~ vdávání) se.;အိမ်ထောင်ပြု: အိမ်ထောင်ပြုခွင့်လည်း မရှိပါဘူး။;married, get: Also, there is no permission to get married.;pol.
ženou v domácnosti, být ("povinnosti" domácnosti);အိမ်မှုကိစ္စ လုပ်;housewife, be a ("household duties");l

zeptat se;မေး;ask;T
zeptat se ("být-daleko (a) zeptat-se");လှမ်းမေး;ask ("be-far (and) ask");T
zeptat se ("zeptat-se (a) pozorovat");မေးကြည့်;ask ("ask (and) watch");T
zeptat se (na určitou záležitost, "kompletně" vyzkoušet");စုံစမ်း;ask (about a matter, "test" completely);T
zeptat se (na určitou záležitost): Zeptám se na (to) ("(a) dám").စုံစမ်း: စုံစမ်းပေးပါမယ်။;ask (about a matter): (I) will ask (about it) ("(and) give").;pol. fut.
zeptat se (někoho na něco, "zeptat-se (a) dívat-se");မေးကြည့်;ask (sb. about sth., "ask (and) see");T
zeptat se: Chci se zeptat na jednu věc.;မေးကြည့်: တစ်ခု မေးကြည့်ချင်ပါတယ်။;ask: (I) want to ask one thing.;T
zeptat se: Můžeš se zeptat ("jsouce daleko").;လှမ်းမေး: လှမ်းမေးနိုင်ပါတယ်။;ask: (You) can ask ("being far").;pol.
zeptat se: Můžeš se zeptat (na) cokoliv ("ty") chceš.;မေး: မေးချင်ရာ မေးနိုင်တယ်။;ask: (You) can ask whatever you want.;col.
zeptat se: Můžeš se zeptat na jakoukoliv otázku.;မေး: မင်း ဘယ်မေးခွန်းမဆို မေးနိုင်တယ်။;ask: You can ask any question.;
zeptat se: Na cokoliv se učitel zeptá, já dokážu odpovědět.;မေး: ဆရာမေးသမျှ ကျွန်တော်ဖြေနိုင်တယ်။;ask: Whatever the teacher asks, I can answer.;um.
zeptat se: ostatní se mohou zeptat;မေး: အခြားမေးနိုင်ပါတယ်။;ask: others can ask;pol.
zeptat se: Pokud (bys) potřeboval něco vědět, tak se prostě zeptej.;မေး: သိလိုတာရှိရင် မေးသာ မေးပါ။;ask: If (you) need to know anything, just ask.;imper. pol.
zeptat se: Ten mnich by se měl zeptat (svého) učitele na jeho jméno (~ jméno učitele).;မေး: ကိုတော် ဆရာကို ပြန်မေးသင့်ကြောင်း နာမည်ကို။ (~ ကိုတော်ဆရာနာမည်ကို ပြန်မေးသင့်ကြောင်းပါ။);ask: The monk should ask (his) teacher again about (the teacher's) name.;sl.
zeptat se: Vždy když se zeptám, dokáže odpovědět.;မေး: ကျွန်တော် မေးတိုင်း သူဖြေနိုင်တယ်။;ask: Every time when I ask, he can answer.;um.
zeptat se: Zeptal se mě.;မေး: ကျွန်တော့်ကို မေးခဲ့တယ်။;ask: (He) asked me.;p.s. um.
zeptat se: Zeptám se (a) uvidím;စုံစမ်း: စုံစမ်းကြည့်ဦးမယ်။;ask: (I) will ask and see.;fut.
zeptat se: Zeptáte se (toho) taxikáře tamhle?;မေးကြည့်: ဟိုဘက်(က) လည်းဆရာ (~ ကားဆရာ) မေးကြည့်ပါလား။;ask: Will (you) ask the taxi driver over there?;inter. pol.
zesměšňovat ("smích zlomyslné krve");ရယ်သွင်းသွေး;ridicule ("laugh (of) evil blood");T unpl.
zesnout (zemřít);ဆုံး;decease;l pol.
zestárnout ("(být) velkého² (a) dospělého³ věku⁰, věku¹");အသက်အရွယ်ကြီးရင့်;old, get ("(become) big² (and) mature³ age⁰, age¹");l
zestárnout ("dojit¹⁰ velkého² (a) dospělého³ věku⁰, věku¹");အသက်အရွယ်ကြီးရင့်လာ;old, get ("come¹⁰ (to) big² (and) mature³ age⁰, age¹");l
zestárnout: Za určitou dobu zestárne, onemocní (a) nakonec

zemře.;အသက်အရွယ်ကြီးရင့်လာ: အချိန်ကျ၍
အသက်အရွယ်ကြီးရင့်လာကာ မကျန်းမာဖြစ်ကာ အပြီးသတ်တွင် သေဆုံးပါမယ်။ (~ အချိန်ကျလာတာနဲ့ အိုလာမယ်၊ နာလာမယ် နောက်ဆုံးတော့သေမယ်။);old, get: After some time (she) will become old, sick, (and) finally (she) will die.;fut. pol.
zestručit (slovní, "omezit¹ (na) krátkost⁰");အတိုချုပ်;summarize (of words, "confine¹ (to) shortness⁰");T
zformovat ("sjednotit (a) svázat");ဖွဲ့စည်း;form ("unite (and) bind");T
zhluboka (se nadechnout, "celkem intenzivně");ခပ်ပြင်းပြင်း;deeply ("fairly intensively");adv.
zhluboka: Třikrát se zhluboka nadechne ("dech").;ခပ်ပြင်းပြင်း: အသက်ကို ခပ်ပြင်းပြင်းသုံးခါ ရှူသွင်းတယ်။ (~ အသက်ကို သုံးခါလောက် ခပ်ပြင်းပြင်း ရှူသွင်းတယ်။);deeply: (He) deeply breathes ("in") three times ("a breath").;
zhoršit se ("protrhnout (a) vrátit-se");ဖောက်ပြန်;worsen ("perforate (and) return");n.
zhoršit se ("zničit-se (a) odchýlit-se");ပျက်ယွင်း;deteriorate ("be-destroyed (and) deviate");l
zhotovit (~ "utlouci"): Tento muž je socha (~ "podobá") vojáka zhotovená z (~ "utlučená s") kamene.;ထုထား: ကျောက်တုံးနဲ့ ထုထားတဲ့အမျိုးသားက စစ်သားပျံ့ဖြစ်တယ်။ (~ ဒီရုပ်တုက ကျောက်တုံးနဲ့ ထုထားတဲ့ စစ်သားရုပ်တု ဖြစ်တယ်။);make (~ "hammer"): This man is a statue (~ "form") of a soldier made by (~ "hammered with") stone.;
zhroust se;ပြို;collapse;T
židle;ကုလားထိုင်(တစ်လုံး);chair;sg.
židle ("indické sezení");ကုလားထိုင်(တစ်လုံး);chair ("Indian sitting");sg.
židle ("Indové sedí");ကုလားထိုင်(တစ်လုံး);chair ("Indians sit");sg.
židle: V obývacím pokoji mého domu jsou židle.;ကုလားထိုင်: ကျွန်တော့်အိမ် ဧည့်ခန်းမှာ ကုလားထိုင်တွေ ရှိပါတယ်။;chair: There are chairs in my house's living room.;pol. um.
žiletka ("nůž² (který) pořád¹ odstraňuje⁰");သင်တုန်းဓား(တစ်လက်);razor ("knife² (which is) still¹ removes⁰");sg.
zima ("zimní období", listopad-únor);ဆောင်းရာသီ;winter ("winter season", November-February);adv.
zima (chladný): Dnes je chladněji než včera.;အေး: မနေ့ကထက် ဒီနေ့ ပိုအေးတယ်။;cold: Today it's colder than yesterday.;
zima (období);ဆောင်း;winter;n.
zima (období): Pokud přijedeš v zimě (~ "v období zimy"), tak je to prostě nejlepší.;ဆောင်း: ဆောင်းရာသီမှာ လာနိုင်ရင် အကောင်းဆုံးပါပဲ။;winter: If you can come in winter (season), it is just best.;pol. col.
zima (roční období, "zimní období");ဆောင်းရာသီ;winter ("winter season");n.
zima: Na Severním Pólu je ohromná (~ "ohromně") zima.;အေး: မြောက်ဝင်ရိုးစွန်းမှာ အလွန်အေးတယ်။;cold: In the North Pole it's very cold.;
zima: Po (tom, co) napadá sníh, je zima (~ "studené počasí").;အေး: နွှင်းကျပြီး ရာသီဥတု အေးတယ်။;cold: After snow falls, (the weather) is cold.;
zima: Protože je zima, malý chlapec si, vskutku, obléká

svetr.;အေး: အေးလို့ ကောင်းကလေးက ဆွယ်တာအင်္ကျီကို ထပ်ဝတ်လိုက်တယ်။;cold: Because it is cold, the young boy, indeed, puts on a sweatshirt.;col.

zimní (“+ období”): Většinou, během zimního (“období”), je na ulicích mnoho sněhu.;ဆောင်းရာသီ: အများအားဖြင့် ဆောင်းရာသီတွင် လမ်းပေါ်၌ နင်းများရှိတယ်။;winter (“+ season”): Mostly, during the summer (“season”), there is much of snow on the streets.;spis. zinek;သွပ်;zinc;n.

získat;q;take;T

získat (znalost, zásluhu, “přiblížit-se (a) být-blízko-u-sebe”);ဆည်းပူး;acquire (knowledge, merit, “approach (and) be-close-together”);T

získat (znalosti): Mniši z každé země (sem) přicházejí a získávají znalosti.;ဆည်းပူး: နိုင်ငံတကာက သံဃာတော်တွေ ပညာလာဆည်းပူးကြပါတယ်။;acquire (knowledge): Monks from every country come and acquire knowledge (here).;pol.

získat: Ze stromu lze získat hodně dřeva.;ရ: သစ်ပင်တစ်ပင်မှ သစ်သား (~ သစ်တွေ ~ ထင်းတွေ) အမြောက်အများရနိုင်တယ်။;take: From a tree can be taken a lot of wood.;

žít;နေ;live ° stay;T

žít (~ “být”): Už nežijí. (Oba rodiče) už zemřeli.;ရ: မရှိတော့ပါဘူး။ ဆုံးသွားပါပြီ။;live (~ “be”): (They) do not live any more. (Both parents) have passed away.;p.p. pol.

žít (~ “život”): Žít z ruky do pusy (“život pohybu úst z pohybu ruky”);ဘဝ: လက်လှုပ်ပါ မှစင်လှုပ်ရတဲ့ဘဝ ;live (~ “life”): live from hand to mouth (“life of movement of mouth from movement of hand”);idi.

žít (o mniších): klášter, kde žijí Monové, (“ohromní”) mniši;သီတင်းသုံး: မွန်ဘုန်းတော်ကြီးတွေ သီတင်းသုံးသောကျောင်း;live (about monks): the monastery, where the Mon (“great”) monks live;mn.

žít (pobývat): vskutku, v místě, kde teď (“já”) žiji;နေထိုင်: ကျွန်တော် ယခု နေထိုင်သော နေရာတွင်ပင်;stay (dwell): indeed, in the place where I stay now;writ.

žít (přebývat někde, o mniších, “užívat¹ pravidel-uposathy”);သီတင်းသုံး;live (dwell, about monks, “use¹ uposatha-precepts”);T mn. P. sītam (= coolness)

žít (také jakožto နေရီ);ရီ;live (also as နေရီ);I

žít život (“žít¹ život⁰ (a) žít² (a) sedět³”);အသက်ရင်နေထိုင်;live life (“live¹ life⁰ (and) live² (and) sit³”);I

žít: ať už žiješ v jakémkoliv městě;နေ: ဘယ်မြို့မှာ နေနေ;live: whatever city (you) live in;

žít: Bude žít v Rangúnu nebo v Mandalaji.;နေ: သူ ရန်ကုန်မှာ နေမယ်။ ဒါမှမဟုတ်မန္တလေးမှာ နေမယ်။;live: He will live in Yangon or Mandalay.;fut.

žít: Jak se žije (~ “žiješ”) v Barmě (~ “Barmské zemi”)? Je (to) dobré. Jsem šťastný.;နေ: ဗမာပြည်မှာ နေရတာ ဘယ်လိုနေသလဲ။ ကောင်းပါတယ်။ ပျော်ပါတယ်။;live: How do you feel (~ “live”) in Burma (“country”)? Good. (I) am happy.;inter.

žít: Je fajn (~ “dobré”) tam žít.;နေ: အဲဒီမှာ နေလို့ ကောင်းပါတယ်။;live: Living there is good.;pol.

žít: Je tu fajn. (“Žít tady je dobré.”);နေ: နေလို့ ကောင်းပါတယ်။;live: It's fine here. (“Life (here) is good.”);pol.

žít: Kde teď žiješ?;နေ: အခုဘယ်မှာ နေပါလဲ။ ° နေ: အခု ဘယ်မှာ နေသလဲ။;live: Where do you live now? ° stay: Where do you

stay now?;inter. (or) inter. pol.

žít: Kde žije? (on);နေ: သူ ဘယ်မှာ နေသလဲ။;live: Where does he live?;inter.

žít: kdekoliv žiješ;နေ: ဘယ်မှာနေနေ;live: wherever (you) live;

žít: Nechci žít jakožto laik.;နေ: လူဝတ်အဖြစ် မနေချင်ပါဘူး။;live: (I) don't want to live as a lay person.;pol.

žít: Pane, s kým budete žít?;နေ: ရင် ဘယ်သူနဲ့နေမလဲ။;live: Sir, who will you live with?;inter. fut. col.

žít: Šen Tan (~ “Jasná (a) Čistá”) žije v Rangúnu.;နေ: ရင်းသန့်က ရန်ကုန်မှာ နေတာပါ။;stay: Shin Than (~ “Clear (and) Clean”) lives in Yangon.;pol.

žít: Také ostatní národnosti (tam) žijí.;နေ: တခြား တိုင်းရင်းသားတွေလဲ နေပါတယ်။;live: Also other nationalities live (there).;pol.

žít: Žiji v Rangúnu.;နေ: ရန်ကုန်မြို့မှာ နေပါတယ်။;live: (I) live in Yangon.;col. pol.

žít: Žiji v ulici Anoyatha.;နေ: အနော်ရထာလမ်းမှာ နေပါတယ်။;live: I live in Anoyatha road.;

zítra;နက်ဖန် (from မနက်ဖြန်) ° မနက်ဖြန် ° နက်ဖြန် (from မနက်ဖြန်) ° နက်ဖြန်;tomorrow;adv. (or) adv. rare

zítra: Co budeš dělat zítra?;မနက်ဖြန်: မနက်ဖြန်ဘာလုပ်မှာလဲ။;tomorrow: What will you do tomorrow?;fut. inter. col.

zítra: Co se týče zítrka, mám volno (~ “jsem volný”);နက်ဖြန်: နက်ဖြန် ဆိုရင် အားပါတယ်။;tomorrow: As for tomorrow, (I) am free.;pol.

zítra: Přijdu zítra.;နက်ဖြန်: ကျွန်တော် နက်ဖြန် လာမယ်။;tomorrow: I will come tomorrow.;fut. um.

zítra: Zítra si budeme určitě dále povídat.;မနက်ဖြန်: မနက်ဖြန်လဲ ကျွန်တော်တို့ ဆက်လက်ဆွေးနွေးကြမယ်လေ။;tomorrow: Surely, we will continue in discussing tomorrow also.;fut. um. col.

zítra: zítra taky (CZ col.);နက်ဖန်: နက်ဖန်လဲ;tomorrow: tomorrow too;adv.

zítra: Zítra v poledne chci jet do Nādhaticí Pagody.;မနက်ဖန်: မနက်ဖန်နေ့လယ် ငါးထပ်ကြီးဘုရားသွားချင်ပါတယ်။;tomorrow: Tomorrow at noon (I) want to go to Ngadatkyi Pagoda.;pol. col.

zítra: Zkouška začíná zítra.;မနက်ဖန်: စာမေးပွဲ မနက်ဖန် စမယ်။;tomorrow: The examination starts tomorrow.;fut.

živé bytosti;အသက်;living beings;n.

živé bytosti: Nezabíjí živé bytosti.;အသက်: သူ အသက် မသတ်။;living beings: He doesn't kill living beings.;col.

živit (v meditaci, “rozvíjet”);ပွား;nurture (in meditation, “develop”);T

živobytí, pět druhů špatného (obvykle chápáno jakožto pět druhů špatného obchodu, tj. obchod se (a) zbraněmi, (b) lidskými bytostmi, (c) masem, (d) omamnými látkami a (e) jedem);မိစ္ဆာအာဒီဝေမျိုး;liveliness, five kinds of wrong (often understood as the five kinds of wrong business, namely: Business in (a) weapons, (b) human beings, (c) meat, (d) intoxicants and (e) poison);n. Bh. P. micchā-ājīva (= wrong-living)

živobytí, pět druhů špatného: Většina se vyhýbá pěti druhům špatného živobytí.;မိစ္ဆာအာဒီဝေမျိုး: မိစ္ဆာအာဒီဝေမျိုးကို အများစုက ရောင်ကြပါတယ်။;liveliness, five kinds of wrong: Majority avoid

the five kinds of wrong livelihood.;pol.
 život;ဘဝ ° ဇီဝ ° ဘဝ(တစ်ခု) ° အသက် ° ဘောဇ;life;n. P. bhava (= life) (or) n. P. bhava (= existence, life) (or) n. (or) sg.
 život, laický;ဘဝ၊ လူ;life, lay;n.
 život, přítomný;လက်ရှိဘဝ;life, present;n.
 život: ("Jak moc") neschopní ("nejsouce schopní") zanechat laického života, musíme žít život takhle.;ဘောဇ: လူဘောဇကို မစွန့်လွှတ်နိုင်သရွေ့တော့ ဒီလိုပဲ နေရမှာပဲ;life: Not ("As much as not being") able to abandon the lay life, (we) must live like this.;col.
 život: ("Oni") mě učili o životě.;ဘဝ: ငါ့ကို သူတို့က ဘဝအကြောင်း သင်ပေးကြတယ်;life: They taught me about life.;p.s.
 život: celý můj život (po celý můj život);ဘဝ: ကျွန်တော့်တစ်ဘဝလုံး;life: whole my life;n.
 život: celý život;ဘဝ: တစ်ဘဝလုံး;life: whole the life;
 život: dostanou nový život ("jsou dostávající jeden život");ဘဝ: ဘဝတစ်ခုကို ရယူ ဖြစ်မှာ;life: they are going to take (a new) life;fut. col.
 život: Horlivě se ("já") snažím dostat různé věci a nakonec zemřu.;ဘဝ: ငါ တစ်ဘဝလုံး ပစ္စည်းဥစ္စာအမျိုးမျိုး ရရှိဖို့ အားကြိုးမာန်တက်ကြိုးစားပြီး နောက်ဆုံးမှာတော့ ငါ သေမယ်;life: I zealously try to get various things and finally I die.;fut.
 život: Jsou šťastní, protože spolu mají příjemný, dobrý život.;ဘဝ: သူတို့သည် နှစ်လိုဖွယ် ကောင်းသော ဘဝကို အတူတကွပိုင်ဆိုင်ကြ၍ ပျော်ရွှင်ကြသည်;life: They are happy, as (they) together possess a pleasant, good life.;writ.
 život: Kéž jsou (tvá) přání a život stejné.;ဘဝ: ဆန္ဒနဲ့ ဘဝ ထပ်တူဖြစ်နိုင်ပါစေ;life: May your wishes (and) life become same.;w. pol.
 život: ušlechtilý život;ဘဝ: မြင့်မြတ်တဲ့ဘဝ ;life: noble life;
 život: v mém životě;ဘဝ: ငါ့ဘဝမှာ;life: in my life;
 život: v poslední části života;ဘဝ: ဘဝနောက်ပိုင်းမှာ;life: at the last part of life;
 život: V životě jsem neviděl hliněnou almužní mísu.;ဘဝ: ငါ့ဘဝမှာ မြေသပိတ် တစ်ခါမှမမြင်ဖူးဘူး;life: I haven't ever seen a clay alms-bowl in my life.;col.
 život: vlastní život;ဘဝ: ကိုယ်ပိုင်ဘဝ;life: one's own life;
 život: zbytek (~ "zbývající část") života;ဘဝ: ဘဝရဲ့ ကျန်သည့်အပိုင်း;life: the remaining part of life;
 života, délka ("životní čára");သက်တမ်း;life span ("life line");n.
 života, délka: Délka života člověka je (~ "trvá") asi 80 let.;သက်တမ်း: လူတစ်ယောက် သက်တမ်းက နှစ်ပေခန့် ကြာတယ်;life span: The life span of a person is around 80 years.;
 životnost ("pokračování života");သက်တမ်း;lifespan ("life continuation");n.
 životopis;အတ္ထုပ္ပတ္တိ (WS. from အတ္ထုပ္ပတ္တိ) ° အတ္ထုပ္ပတ္တိ;biography;n. P. atta – uppatti (= self – birth) WS. (or) n. P. atta – uppatti (= self – birth)
 živý a kopající;လှုပ်လှုပ်ရှားရှား;alive and kicking;adj.
 žížala;ဝှက်(တစ်ကောင်);earthworm;sg.
 žízeň: Mám žízeň. ("Já hladovím (po) vodě.");ရေဆာ: ငါ ရေဆာတယ်;thirsty: I am thirsty. ("I (am) hungry for water.");col, živnivý, být ("hladový (po) vodě");ရေဆာ;thirsty, be ("hungry (for) water");l
 zjevit se ("objevit-se (a) přijít");ပေါ်လာ;occur ("appear (and)

come");l
 zjevit se ("přijít nahoru");ပေါ်လာ;occur ("come up");l
 zjevně ("být-jasný (a) svítit {příslovec}");ရှင်းလင်းစွာ;apparently ("be-clear (and) shine {adverb}");adv.
 zklamaný, být ("mysl (je) zničená");စိတ်ပျက်;disappointed, be ("mind (is) destroyed");l
 zklamaný, být ("mysl zkalená (a) zapletená");စိတ်အနှောက်အယှက်ဖြစ်;disappointed, be ("mind made-turbid (and) entwined");l
 zkombinovat (dohromady, "přilepit-k-sobě (a) spojit");ပူးပေါင်း;combine (together, "stick-together (and) join");T
 zkontrolovat;စစ်;check;T
 zkontrolovat (pro někoho, "vyčistit (a) dát");စစ်ပေး;check out (for sb., "clean (and) give");T
 zkoumat ("dělat průzkum");သုတေသနလုပ်;investigate ("do investigation");T P. sutesanā (= sut+esanā, seeking other's knowledge)
 zkoumat ("kompletně vyzkoušet");စုံစမ်း;investigate ("test completely");T
 zkouška ("psací test");စာစစ်(တစ်ပွဲ);examination ("writing test");sg.
 zkouška (ve škole, "událost ptaní (a) psaní");စာမေးပွဲ(တစ်ပွဲ);examination ("event (of) asking (and) writing");sg.
 zkouška: Po zkoušce pojedu do Rangúnu.;စာမေးပွဲ: စာမေးပွဲအပြီးမှာ ကျွန်တော် ရန်ကုန်ကို သွားမယ်;exam: I will go to Yangon after the exam.;fut.
 zkouška: Pojedu do Rangúnu až po zkoušce (~ "až zodpovím zkoušku");.စာမေးပွဲ: စာမေးပွဲဖြေအပြီးမှာ ကျွန်တော် ရန်ကုန်ကို သွားမယ်;exam: I will go to Yangon after (I) sit for (~ "answer") the exam.;fut.
 zkouška: Zkouška (~ "odpovídání (u) zkoušky") trvá tři hodiny.;စာမေးပွဲ: စာမေးပွဲ ဖြေချိန်က သုံးနာရီကြာပါတယ်;examination: The examination ("answering") takes three hours.;pol.
 zkouška: Zkouška začíná zítra.;စာမေးပွဲ: စာမေးပွဲ မနက်ဖန် စမယ်;examination: The examination starts tomorrow.;fut.
 zkoušku, (mít): Potřebuje svolení k opakování (~ "opakovanému odpovídání (u)") zkoušky, kterou minulý rok neprošel.;စာမေးပွဲဖြေ: မနှစ်က ကျတဲ့စာမေးပွဲကို ထပ်ဖြေဖို့ အခွင့်လိုတယ် (~ ခွင့်ထပ်လိုတယ်);examination, sit for: (He) needs permission to sit (~ "answer") again for the examination which (he) failed last year.;
 zkoušku, mít (ve škole, "odpovídat (při) události ptaní (a) psaní");စာမေးပွဲဖြေ;examination, sit for ("answer (at the) event (of) asking (and) writing");sg.
 zkoušky, odpovídat u;ဖြေ;examination, answer at;T
 zkoušky, odpovídat u: Zkouška (~ "odpovídání (u) zkoušky") trvá tři hodiny.;ဖြေ: စာမေးပွဲ ဖြေချိန်က သုံးနာရီကြာပါတယ်;examination, answer at: The examination ("answering") takes three hours.;pol.
 zkratka (slova, "sbírat (do) krátkosti");အတိုကောက်;shortcut (of a word"collect (to) shortness") ° abbreviation ("collect (to) shortness");n.
 zkratka (slovní, "dedukovat (na) krátkost"

{jmenec}²");အတိုကောက်ခြင်း;abbreviation (of words, "infer¹ (to) shortness" {nouner}²");n.
 zkratka (slovní, "snížit¹ (na) krátkost"
 {jmenec}²");အတိုချုံ့ခြင်း;shortcut (of words, "reduce¹ (to) shortness" {nouner}²") ° abbreviation (of words, "reduce¹ (to) shortness" {nouner}²");n.
 zkušenost ("ruka potkává");လက်တွေ့;experience ("hand meets");n.
 zkušenost ("setkávání (a) potkávání");အတွေ့အကြုံ;experience ("meeting (and) encountering");n.
 zkušenost ("tělo potkává");ကိုယ်တွေ့;experience ("body meets");n.
 zkušenost: Skutečně usiluje. ("Usiluje o skutečnou zkušenost.");လက်တွေ့;
 တကယ်လက်တွေ့တရားအားထုတ်တယ်;experience: (He) strives (for) real ("experience").;
 zkušenosti: Nemá ani zkušenosti, ani znalosti.;အတွေ့အကြုံ: အတွေ့အကြုံမရှိတင်မက အသိဉာဏ်လည်း မရှိဘူး;experience: (He) has neither experience, nor knowledge.;
 zkušený, být ("být-dospělý (a) obeznámený-s");ရင့်ကျက်;experienced, be ("be-matured (and) familiar-with");I
 zkusit;စမ်း ° စမ်းသပ်;try;T
 zkusit ("otestovat (a) dívat-se");စမ်းကြည့်;try ("test (and) look");T
 zkusit ("zkusit (a) vidět");စမ်းကြည့်;try ("try (and) see");T
 zkusit: Zkus (to)!;စမ်းကည့်: စမ်းကြည့်ပါ;try: Try (it)!;imper. pol.
 zlatá barva;ရွှေရောင်;golden color;n.
 zlatá barva: (Ta) žena s blondatými (~ "zlatými") vlasy je vyšší než (ten) muž s tmavými vlasy.;ရွှေရောင်: ရွှေရောင်ဆံပင်နှင့် အမျိုးသမီးက အနက်ရောင်ဆံပင်နှင့် အမျိုးသားထက် အရပ်ပိုရှည်တယ်;golden color: The woman with blond (~ "golden") hair is taller than the man with dark hair.;
 zlato;ရွှေ;gold;n.
 zlato: Ale to je socha vyrobená ze zlata.;ရွှေ: ဒါပေမဲ့ ရွှေနဲ့လုပ်ထားတဲ့အရုပ်ပါ;gold: However, it is statue made of gold.;pol.
 zlato: Tento prsten je ("udělaný") ze zlata.;ရွှေ: ဒီလက်စွပ်ကို ရွှေနဲ့ လုပ်ထားတာ;gold: This ring is made of gold.;col.
 zlatý: Je vůdčím studentem Revoluce Zlaté Záře (pořádané) Asociací Barmských Studentů.;ရွှေဝါရောင်: ရွှေဝါရောင်တော်လှန်ရေးမှာ ဗကသကျောင်းသား ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးပါ;golden: (He is) the leader-student of the Golden Revolution's Burmese Students' Association.;pol.
 zlepšit ("udělat (a) opravit");ပြုပြင်;improve ("make (and) correct");T
 zlepšit se;တိုး ° ထက်ပို ° တက်;improve;I (or) T
 zlepšit se ("být-dobry (a) přijít");ကောင်းလာ;improve ("be-good (and) come");I
 zlepšit se ("zvětšit-se (a) vystupovat");တိုးတက်;improve ("increase (and) ascend");T
 zlepšit se ("zvyšit-se (a) rozvinout-se");တိုးပွား;improve ("increase (and) develop");I
 zlepšit se: Dokud se nezlepším, nebudu psát více jak asi tři věty.;ကောင်းလာ: ကျွန်တော် ပိုကောင်းလာအောင်အထိ ဝါကျ သုံးကြောင်းလောက်ပဲ ရေးပါမယ်;improve: Until I improve, (I) will

write only about three sentences.;fut. pol. um.
 zlepšit se: Hodně moc jsi se zlepšil.;တက်: တက်တော်တော်တက်နေပြီ;improve: (You) have improved very much.;p.p.
 zlepšovat (užíváním);ပွား;improve (by usage);T
 zlepšovat se (prosperující, "zvyšovat-se (a) zlepšovat-se");တိုးတက်;improve, be (prosperous, "increase (and) improve");I
 zlevnit (~ "snížit"): Je to zlevněné (~ "snížené") jak jen je možné.;လျှော့: အတတ်နိုင်ဆုံး လျှော့ထားတာပဲ;decrease (price): (Price) is decreased as much as possible.;col.
 zlevnit (~ "snížit"): O jeden čiat zlevnit můžu. ("Co se týče jednoho čiatu, je v pořádku (tolik) snížit.");လျှော့: တစ်ကျပ်တော့ လျှော့လို့ ရတယ်;decrease: One kyat (I) can decrease. ("As for one kyat, (it) is alright to decrease (so much).");
 zlevnit (cenu, ~ "snížit"): Vskutku, více než tolik již nemohu zlevnit (~ "snížit");လျှော့: ဒီ ထက်တော့ မလျှော့နိုင်တော့ဘူး;decrease (price): Indeed, (I) cannot decrease (the price) ("any more") more than this.;col.
 zloděj ("osoba (která) krade");သူခိုး(တစ်ယောက်) [təkhö:];thief ("person (who) steals");sg.
 zloděj: Zloděj se vloupá do domu.;သူခိုး: သူခိုးက အိမ်တစ်အိမ်ကို ဖောက်ထွင်းနေတယ်;thief: Thief is breaking in a house.;cont.
 zlomit;ကျိုး;break (fracture);T
 zlomit si (nohu atd.);ကျိုး;fracture (bone of leg etc.) ° break (bone of leg etc.);I
 zlomit si (nohu atd.): Musím jít (~ "nastoupit") do nemocnice, protože jsem si zlomil nohu.;ကျိုး: ကျွန်တော် ခြေထောက်ကျိုးသွားလို့ ဆေးရုံတက်နေရတာ;break (a leg etc.): (I) must go (~ "ascend") to hospital, because I broke (my) leg.;cont. um.
 zlomyslný, být ("špatný¹ charakter");သဘောဆိုး;malevolent, be ("bad¹ nature");I
 žloutek (vajíčka);အနုတ်;yolk;n.
 žloutek (vajíčka): láska na povrchu, zalíbení v srdci ("láska bílku, zalíbení žloutku");အနုတ်: အကာက အချစ် အနုတ်က မေတ္တာ;yolk: love on surface, loving kindness in heart ("egg's white's love, yolks' affection");prov.
 žlutá (barva);အဝါ(ရောင်);yellow (color);n.
 žlutá barva: (Ta) květina je žluté ("barvy") a oranžové barvy.;အဝါရောင်: ပန်းပွင့်က အဝါရောင်နဲ့ လိမ္မော်ရောင်;yellow color: The flower is of yellow ("color") and orange color.;
 zmatený, být ("mysl (je) zapletená");စိတ်ရှုပ်;confused, be ("mind (is) entangled");I
 zmatený, být: aby byl zmatený;စိတ်ရှုပ်: စိတ်ရှုပ်စေတယ်;confused, be: to be confused;
 změna ("měnit {jmenec}");ပြောင်းခြင်း;change ("change {nouner}");n.
 změna ("změna (a) změna");အပြောင်းအလဲ;change ("change (and) change");n.
 změnit;လဲ ° ပြောင်း ° ပြောင်း ° ကူး ° ပြောင်းလဲ;change;T
 změnit (~ "opravit"): Je (to) věta užívaná když už není žádná možnost (cokoliv) změnit (~ "znovu opravit");ပြင်ဆင်: ပြန်လည် ပြင်ဆင်လို့မရတော့တဲ့ အချိန်မှာ သုံးရတဲ့ စကားဖြစ်တယ်;change (~ "correct"): (It) is a sentence used when (it) is not possible to

change (~ "correct again") (anything) any more.;
změnit ("měnit (a) měnit");ပြောင်းလဲ;change ("change (and) change");T
změnit (také o místě či osobě);ပြောင်း;change (also about a place or person);T
změnit (změnit věc, která se stala v minulosti, "znovu opravit");ပြန်လည်ပြင်ဆင်;change (change thing which happened in the past, "correct' again");T
změnit dráhu;လွှဲ;change track;T
změnit rozhodnutí ("zničit' rozhodnutí");ဆုံးဖြတ်ချက်ဖျက်;change (one's) mind ("destroy' decision");T
změnit se (o náladě, "dostat' proměnu");လဲယူ(လိုက်);changed, get (about mood, "get' changed");I
změnit: (Ona) změnila (své) rozhodnutí. ("Její rozhodnutí se již změnilo.");ဖျက်: သူမရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဖျက်ပြီးပါပြီ;change: She changed her mind. ("Her decision has already changed.");p.p. pol.
zmenšit;လျော့ ° လျော့;lessen;T
zmenšit ("snížit (aby bylo) málo");လျော့နည်း;lessen ("decrease (to be) little");T
zmenšit se ("stát-se' malým");သေးငယ်လာ;lessen ("become' small");I
zmenšit se (zlehčovat se, "stát-se' malým");သေးငယ်လာ;detract ("become' small");I
změny, klimatické ("(klimatická°) změna¹ (a) záměna² {pl.}³");အပြောင်းအလဲတွေ (ရာသီဥတု);changes, climatic ("(climatic°) change¹ (and) exchanging² {pl.}³");pl.
zmínit ("("kým") odhalit (a) ukázat");ဖော်ပြ -က;mention ("by (sb.) expose (and) show");T
zmínit ("odhalit (a) ukázat {jmenec}");ဖော်ပြချက်;mention ("expose (and) show {nouner}");T
zmínit ("odhalit (a) ukázat");ဖော်ပြ;mention ("expose (and) show");T
zmínit: bylo to zmíněno;ဖော်ပြ: အဲဒီဖော်ပြခဲ့သည်။ (~ ဒီအတိုင်း ဖော်ပြခဲ့သည်);mention: it was mentioned;p.s.
zmínit: jak bylo zmíněno;ဖော်ပြ: ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း;mention: as was mentioned;writ.
zmínit: je zmíněno;ဖော်ပြ: ဖော်ပြထားသည်;mention: (is) mentioned;
zmínit: Mahā Atthakathā je zmíněna v Samantapāsādikā.;ဖော်ပြ: မဟာအဋ္ဌကထာကို သမ္မုဘိသဒ္ဓိကာမှာ ဖော်ပြထားသည်;mention: The Mahā Atthakathā is mentioned in Samantapāsādikā.;writ.
zmínit: zmíněné výše;ဖော်ပြ: အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည်;mention: mentioned above;writ.
zmínit: zmíněno výše;ဆို: အထက်တွင် ဆိုခဲ့ပြီး ဖြစ်သော;mention: mentioned above;
zmínka;အနက်;mention;n.
zmínka, která říká (užito za citací, "zmínka³, která² říká¹ (a) upevňuje");ဆိုထားသည့် ဖော်ပြချက်;mention, which says (used after a quotation, "mention³, which² says¹ (and) fixes°");writ.
zmínka: ukončit naznačení té zmínky;အနက်: ထိုအနက်ကို ထွန်းကန်သည်;mention: finish denoting that mention;
zmizet ("být-ztracen, být-prost (a) ("jít")");ပျောက်ကင်း(သွား);disappear ("be-lost, be-void (and)

("go"));T
zmizet ("být-ztracen, schovat-se (a) ("jít")");ပျောက်ကွယ်(သွား);disappear ("be-lost, hide (and) ("go"));T
zmizet: Zmizel a už se nikdy ("znovu") neobjevil.;ပျောက်ကင်းသွား: ပျောက်ကင်းသွားပြီး နောက်တစ်ကြိမ် မပေါ်လာခဲ့တော့ပါဘူး;disappear: (It) disappeared and never appeared again.;p.s. pol.
zmocnit se ("přivlastnit-si (a) hýčkat");သိမ်းဝိုက်;seize ("take-possession-of (and) cuddle");T
zmocnit se ("přivlastnit-si (a) vstoupit");သိမ်းသွင်း;seize ("take-possession-of (and) enter");T
zmocnit se ("přivlastnit-si");သိမ်း;seize ("take-possession-of");T
zmoknout: Asi to deštěm zmokne (~ "namočí se");.မိုး: မိုးစိုလိမ့်မယ်;wet: (It) may get wet by the rain.;fut.
zmoknout: Zmokne to, poněvadž prší. ("Namočí se to, poněvadž (je) déšť");စိုစွတ်: မိုးကြောင့် စိုစွတ်လာမယ်;wet: (It) will get wet because of the rain.;I
zmrzlina ("zákusek² (z) tvrdé¹ vody°");ရေခဲမုန့်(တစ်ခု);ice cream ("snack² (of) hard¹ water°");sg.
značí 2. pád Českého jazyka;က;indicates genitive;suff.
značí 4. pád Českého jazyka;ကို;indicates acc.;suff.
značí akuzativ (~ "u"): Poněvadž nemám dobré zuby, ukazuji (je) zubaři.;ဆိုမှ: ကျွန်မ သွားတွေမကောင်းလို သွားဆရာဝန်ဆီမှာ ပြနေတယ်;to (~ "at"): As my teeth are not good, I show (~ "am showing") (them) to the dentist.;cont. uw.
značí akuzativ (" -"): Mám rád tamten.;ကို (" -"): အဲဒါကြိုက်ပါတယ်;indicates accusative (" -"): (I) like that (one).;pol.
značí akuzativ a trpný rod;စေ;to be;suff.
značí akuzativ a trpný rod: Nechci být vyfocený.;စေ: မရိုက်စေချင်ပါဘူး;to: be (I) don't want to be photographed.;pol.
značí akuzativ: Řeknu (to) otci.;ကို: ကျွန်မ အဖေကို ပြောပါမယ်;to: I will tell (it) to father.;fut. pol. uw.
značí blízkou budoucnost;တော့မယ် ° အနီးမှာ (from ဦးမှာ) ° ဦးမှာ ° လိုက် ° လိုက်ဦးမယ် ° လိုက်မယ်;indicates near future ° indicates near fut.;suff. col. (or) suff.
značí blízkou budoucnost ("chystat-se");အနီး (from ဦး) ° ဦး;indicates near future ("be-about-to");suff. col. (or) suff.
značí blízkou budoucnost ("následovat (a) chystat-se");လိုက်ဦး ° လိုက်အနီး (from လိုက်ဦး);indicates near future ("follow (and) be-about-to");suff. col. (or) suff.
značí blízkou budoucnost: ("Vskutku,") dnes večer se jdu podívat na koncert.;မ: ဒီနေ့ည ဒီလိုကြည့်မလို့;indicates near future: ("Indeed,") I'm going to see a concert tonight.;fut. col.
značí blízkou budoucnost: Brzy bude pršet.;တော့: မကြာခင် မိုးရွာတော့မယ်;indicates near future: Soon it will be raining.;fut.
značí blízkou budoucnost: Děvče se chystá řídit koně.;တော့: ကောင်မလေး မြင်းစီးတော့မယ်;indicates near future: Girl is going to ride a horse.;fut.
značí blízkou budoucnost: Já (to) zvednu, mami.;လိုက်: ကျွန်တော် ကိုင်လိုက်ပါ့မယ် မေမေ;indicates near future: I'll pick (it) up, mum.;fut. col.
značí blízkou budoucnost: Jak dlouho budeš (~ "se chystáš") být online?;ဦးမှာ: မင်း အွန်လိုင်းမှာ ဘယ်လောက်

ကြာဦးမှာလဲ။;indicates near future: How long time are you going to be online?;inter. col.

značí blízkou budoucnost: Jdu položit telefon. (Položím telefon.);တော့မယ်: ငါ ဖုန်းချလိုက်တော့မယ်။;indicates near future: I am going to hang up phone.;fut. col.

značí blízkou budoucnost: Jdu (~ "budu") se učit.;ဦးမယ်: စာကျက်ဦးမယ်။;indicates near future: I am going to (~ "will") study.;fut.

značí blízkou budoucnost: Jdu se osprchovat a pak se jdu najíst.;လိုက်အုံး: ရေချိုးလိုက်အုံးမယ်၊ ပြီးရင် ဆွမ်းစားလိုက်အုံးမယ်။;indicates near future: (I) am going to take a shower, and then (I) will (~ "am going to") have a meal.;fut. ubmn.

značí blízkou budoucnost: Jdu se učit.;တော့မယ်: စာကျက်တော့မယ်။;indicates near future: (I) am going to learn.;fut.

značí blízkou budoucnost: Jdu si dát sprchu.;လိုက်ဦးမယ်: ရေချိုးလိုက်ဦးမယ်။;indicates near fut.: I am going to have a shower.;fut.

značí blízkou budoucnost: No, budu o tom přemýšlet.;ဦးမယ်: စဉ်းစားလိုက်ဦးမယ်။;indicates near fut.: Well, (I) will think about it.;fut.

značí blízkou budoucnost: Půjdeš (se mnou)?;လိုက်မ: နင် လိုက်မလား။;indicates near future: Are you coming (with me)?;fut.

značí blízkou budoucnost: Vracím se domů. ("Vrátím se domů.");မယ်: အိမ် ပြန်မယ်။;indicates near future: I am going back home. ("I will go back home.");col. fut.

značí blízkou budoucnost: Zavolám (ho). (užito, když (někdo) jde zavolat určitou osobu aby přišla);လိုက်မယ်: ကျွန်တော် ခေါ်လိုက်ပါမယ်။;indicates near future: I'll call (him). (used when going to call a certain person to come);fut. col. pol.

značí blízkou budoucnost: Zeptám se (a) uvidím.;ဦးမယ်: စုံစမ်းကြည့်ဦးမယ်။;indicates near future: (I) will ask and see.;fut.

značí blízký vztah;ကိုး;indicates close relationship;suff. fr.

značí bud. č.;မှာ;indicates fut. tense;suff.

značí bud. č.: Budu jíst nudle.;မယ်: ကျွန်မ ခေါက်ဆွဲစားမယ်။;indicates future tense: I will eat noodles.;uw značí bud. č.: Budu jíst.;မယ်: ကျွန်တော် စားမယ်။;indicates fut. tense: I will eat.;fut.

značí bud. č.: Jen pokud (k tomu) bude příležitost.;ခွဲ: အခွင့်အရေးကြုံခဲ့င်ပေါ့။;indicates fut. tense: Just if there is an opportunity.;col.

značí bud. č.: Půjde.;မယ်: သူ လာမယ်။;indicates fut. tense: He will come.;fut.

značí bud. č.: Začne v osm hodin.;မယ်: နောက်မှာ စမယ်။;indicates fut. tense: (It) will start at eight o'clock.;fut. col.

značí bud. čas;မှာ ° မည် ° မလို ° မဲ ° လိမ့်မယ်။;indicates fut. tense;suff. col. (or) suff. (or) suff. writ.

značí bud. čas: ("On") přijde.;မှာ: သူ လာမှာပါ။;indicates fut. tense: He will come.;fut. pol.

značí bud. čas: (Král) prohlásil, že bude svou levou rukou dávat lidem oblečení.;မည်: ဗယ်လက်ဖြင့် (~ ဘယ်လက်ဖြင့်) အဝတ်အစားများပေးမည်ဟု မိန့်ခွင့်သည်။;indicates fut. tense: (He, the king) has stated, that (he) would give clothes (to people) by

(his) left hand.;p.p. writ.

značí bud. čas: Budu jíst už brzy.;မှာ: ကျွန်တော် မကြာခင်ပဲ စားမှာပါ။;indicates fut. tense: I will eat just soon.;fut. pol. um.

značí bud. čas: Odpovím (ti) jak jen (ti) budu moci odpovědět.;မှာ: ဖြေနိုင်သလောက် ဖြေပေးမှာပါ။;indicates fut. tense: (I) will answer as much as (I) can answer for (you);fut. pol.

značí bud. čas: Pokud bys napsal ... , tak by (to) bylo nejlepších.;လိမ့်မယ်: ...လို ရေးရင် အကောင်းဆုံးဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။;indicates fut. tense: If (you) write ... , (it) will be best.;fut.

značí bud. čas: Tam ("já") nepůjdu.;မှာ: အဲဒီကို ငါ သွားမှာ မဟုတ်ဘူး။;indicates fut. tense: I won't go there.;fut. col.

značí budoucí čas;မယ် ° မည် ° ဦးမယ် ° လိမ့်မယ် ° မှာ;indicates fut. tense ° indicates future tense;suff. spis. (or) suff. (or) suff. writ.

značí budoucí čas a zároveň předchází jistou příponu;မ (shortened မည် or မယ်);indicates future tense and precedes certain suffix;pow.

značí budoucí čas v tázacím způsobu: (Pů)jdeš do školy nebo na trh?;မလား: ကျောင်းသွားမလား။ ဒါမှမဟုတ် ဈေးသွားမလား။;will you: Are (~ "will") you going to school or to the market?;inter. fut.

značí budoucí čas: ("Já") koupím maso.;မလို: ကျွန်တော် အသားဝယ်မလို။;indicates fut. tense: I will by meat.;col. um.

značí budoucí čas: Budu jíst jeho rýži.;မယ်: သူထမင်း ကျွန်တော် စားပါမယ်။;indicates fut. tense: I will eat his rice.;fut. pol. um.

značí budoucí čas: Jdu se zeptat matky zda mohu ("zůstat").;ဦး: နေဦးအမေကို မေးဦးမယ်။;indicates fut. tense: (I) am going to ask (my) mother (whether I can) ("stay");fut. col.

značí budoucí čas: Je (to) právě dnes, (kdy) přijde.;မှာ: ဒီနေ့ သူလာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။;indicates fut. tense: It is today, that he will come.;fut. pol.

značí budoucí čas: Je (to) právě teď, (kdy) bude ("velký") učitel mluvit.;မှာ: အခု ဆရာကြီးက စကားပြောမှာ ဖြစ်ပါတယ်။;indicates fut. tense: It is now, that the ("big") teacher will speak.;fut. pol.

značí budoucí čas: Koupí si také knihu.;မယ်: သူ စာအုပ်လဲ ဝယ်မယ်။;indicates fut. tense: He will buy a book also.;col.

značí budoucí čas: Po (té) divadelní hře, ("co se týče (mě)") ("já") půjdu spát.;မှာ: ပြဇာတ်ပြီးရင် ငါတော့ အိပ်မှာပါ။;indicates fut. tense: After the (theater) play ("as for me,") I will go to sleep.;fut.

značí budoucí čas: Pomohu (ti s tím, s) čím (ti) mohu pomoci.;မှာ: ကူညီနိုင်တာ ကူညီမှာပါ။;will: (I) will help (you with) what (I) can help (with);col. pol.

značí budoucí čas: Uděláš to nebo ne? ("Budeš (nebo) nebudeš?");လိုက်: လိုက်မလိုက်;will: Will (you do it) or ("will") not?;inter. col.

značí budoucnost;နောင် -မှ ° မလို;indicates fut. tense ° indicates future; (or) suff. col.

značí četnost;ဖန်;indicates frequency;suff.

značí četnost: (To) by bylo velice vyčerpávající, dělat všechny (ty) věci ještě jednou v tomhle životě.;ဖန်: ဒီဘဝတွင် အဲဒီအရာများကို တစ်ဖန်ပြန်လုပ်ဖို့ အရမ်းပင်ပန်းနွမ်းနယ်ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။;indicates frequency: To do all the things one more time in this life would be very exhaustive.;fut. pol. writ.

značí činnost či schopnost;ရေး;indicates an action or skill;suff.
 značí činnost činěnou dvěma a více osobami: povídali jsme si;ကြ: ပြောနေကြတယ်။;indicates action done by two or more people: we were talking;
 značí činnost činěnou dvěma a více osobami: radují se;ကြ: ပျော်ကြတယ်;indicates action done by two or more people: (they) are happy;
 značí činnost: Protože se (ta) žena bude prát prádlo, má na sobě (~ “nosi”) modré rukavice.;ရေး: အမျိုးသမီးက သန့်ရှင်းရေးလုပ်မလို့ လက်အိတ်အပြာ ဝတ်ထားတယ်။;indicates action: Because the woman will do the laundry, (she) is wearing blue gloves.;
 značí citaci;လို့;indicates quotation;suff.
 značí citaci nebo jméno;လို့;indicates quotation or name;suff.
 značí dativ;ဆီကို ° အား;to ° indicates dative ° indicates dative case ° to (sb.);suff. (or) suff. writ.
 značí dativ: Ctihodnému pánovi.;ဆီကို: အရင်ဘုရားဆီကို;to: To the venerable Sir.;
 značí dativ: Kopíruji ten slovník (“spolu”) s kamarádem.;အား: ထိုအဘိဓာန်အား မိတ်ဆွေတစ်ယောက်နှင့် အတူ ကူးကြပါတယ်။;indicates dative case: (I) copy that dictionary (“together”) with a friend.;pol.
 značí dativ: Nemohu ti napsat dopis.;ဆီကို: ခင်ဗျားဆီကို စာမရေးနိုင်ပါဘူး။;to: I can't write you (a) letter.;pol. um.
 značí dativ: Ukazuje (to) svým vlastním příbuzným.;အား: မိမိ၏ ဆွေမျိုးများအား ပြသတယ်။;to: (He) shows (it) to (his) own relatives.;writ.
 značí desetinásobek;ကျိပ်;indicates ten-fold;num. writ.
 značí desetinásobek: Ú Aun Zeyya spolu se svými šedesáti osmi pokrevními přáteli vůdci se dokázal úspěšně ubránit zatímco (je) vedl.;ကျိပ်: ဦးအောင်ဇေယျသည် သွေးသောက်ရဲဘော် ခြောက်ကျိပ်ရစ်ယောက်နှင့်အတူ ဦးစီးကာ အောင်မြင်စွာ ခုခံတွန်းလှန်နိုင်ခဲ့သည်။;indicates ten-fold: U Aung Zeyya together with his sixty-eight blood comrades-leaders could successfully resist while being the leader (~ “while leading”).;p.s. writ.
 značí dokonavý vid slovesa;ပြီး;denotes past perfect tense;suff.
 značí dovednost;တတ်;denotes skill;l
 značí druh masa;သား;indicates a kind of meat;suff.
 značí fakt, že něco je;မုန်း;indicates fact of sth. being sth.;suff.
 značí genitiv;မှ ° ၏ ° မှာ;indicates genitive case ° of;suff. (or) suff. writ.
 značí genitiv (“-”): sedm pakaraṇa knih Abhidhamma Piṭaky;က (“-”): အဘိဓမ္မာပိဋက ပဏာရက ခုနစ်ကျမ်း;of (“-”): seven pakaraṇa books of Abhidhamma Piṭaka;Bh. lit. pl. writ.
 značí genitiv (také u neživ. pod. jm.);ရဲ့;of (also for inanimate nouns);suff.
 značí genitiv (také u neživ. pod. jm.): tohoto komentáře;ရဲ့ ဒီ အဋ္ဌကထာရဲ့;of (also for inanimate nouns): of this commentary;gen.
 značí genitiv, druhý pád čs. jazyka;ရဲ့;of;suff. prep.
 značí genitiv: ohledně geofyzické polohy;ဆိုင်ရာ: ဘူမိရူပဗေဒ (~ ဘူမိဗေဒ) ဆိုင်ရာအနေအထားနှင့်ပတ်သက်လို့;indicates genitive: regarding the geophysical situation;writ.
 značí infinitiv;ဖို့အတွက်;to;suff.

značí infinitiv slovesa;ဘို့ (from ဖို့);to;suff.
 značí instrumentál;လျက် ° ဖြင့်;indicates instr. case ° indicates instrumental ° indicates instrumental case ° by;suff. (or) pow.
 značí instrumentál: uctivě (na konci dopisu);လျက်: ကန်တော့လျက်;indicates instrumental: respectfully (at the end of a letter);adv.
 značí instrumentál: Vskutku, děláním chyb se objevuje správné (psaní).;မှ: အမှားလုပ်မှ အမှန်ပေါ်မှာပေါ့။;by: Indeed, by making mistakes, correct(ness) will appear.;col.
 značí intrumentál (“do (a) skrze”);အားဖြင့်;by (“to (and) by”);suff. writ.
 značí jistotu v tázací větě;ရဲ့;indicates certainty in interrogative sentence;suff.
 značí jméno mladé slečny (“starší sestra”);မ;indicates name of a young woman (“elder sister”);pref.
 značí jméno mladého muže;ကို;indicates a name of a young man;pref.
 značí jméno mládence (“starší bratr”);ကို;indicates name of a lad (“elder brother”);pref.
 značí jméno starší ženy;ဒေါ်-;indicates elder woman's name;pref.
 značí jméno staršího pána;ဦး-;indicates elder man's name;pref.
 značí kompletní ukončení činnosti či události;ပြီးပြီ;indicates completely finished action or happening;suff.
 značí kompletní ukončení činnosti či události: Už je (to) zakoupeno.;ပြီးပြီ: ဝယ်ပြီးပြီ။;indicates completely finished action or happening: “It is” bought yet..;p.p.
 značí konec (oznamovací) věty;၏;indicates end of sentence;suff. writ.
 značí konec či ukončení;ပြီး;indicates end or finish;suff.
 značí konec činnosti;ပြီး;indicates end of action;suff.
 značí konec činnosti: Na poště mají zavřeno. (“Pošta je zavřena.”);ပြီး: စာတိုက် ပိတ်ပြီ။;indicates end of action: Post-office is closed.;p.p.
 značí konec citace;ဟ၍;indicates end of quotation;suff. writ.
 značí konec citace: Pojmenoval Da Goun jakožto “Yangoun” (Rangún) (~ ‘konec nebezpečí’).;ဟ၍: ဒဂုံကို ရန်ကုန်ဟ၍ သမုတ်သည်။;indicates end of quotation: (He) named Da Goun as “Yangon” (~ ‘end of danger’).;writ.
 značí konec citace: Pojmenoval Lwan She (~ ‘lék Ivan’) jakožto “Myan Aun” (~ ‘rychlý úspěch’).;ဟ၍: လွန်ဆေးကို မြန်အောင်ဟ၍ သမုတ်သည်။;indicates end of quotation: (He) named Lwan She (~ ‘Lwan medicine’) as “Myan Aung” (~ ‘quick success’).;writ.
 značí konec informace a zároveň předchází jistou příponou;သ (shortened သည်);indicates end of information and precedes certain suffix;pow.
 značí konec jedné činnosti a začátek činnosti jiné;ကာ ° ၍;indicates end of one action and start of another action;suff.
 značí konec otázky;တုန်း;indicates end of a question;suff.
 značí konec otázky na ‘ano’ či ‘ne’;လား;indicates end of question requiring answer ‘yes’ or ‘no’;suff. col
 značí konec otázky na detailní informaci;လဲ;indicates end of question requiring detail;suff. col
 značí konec otázky: Co děláš?;တုန်း:

ဘာလုပ်နေတာတုန်း။;indicates end of a question: What are (you) doing?;inter.

značí konec otázky: Co jíš?;တုန်း: ဘာစားနေတာတုန်း။;indicates end of a question: What are (you) eating?;inter.

značí konec otázky: Přijde (“přichází”) mladý pan Tódá?;သလား: ကိုသော်တာ လာသလား။;indicates end of question: Will young sir Thawda come? (“Does young sir Thawda come?”);inter.

značí konec přímé řeči;ဟု ° ဟူ၍ (later as ဟု);indicates end of direct speech;suff. writ. (or) suff. writ.

značí konec přímé řeči: “Nebojím se tě.”;ဟု: “သင့်ကိုငါမကြောက်”ဟု ဆို၏။;indicates end of direct speech: (He) said: “I am not afraid of you.”;writ.

značí konec přímé řeči: (Král) prohlásil, že bude svou levou rukou dávat lidem oblečení.;ဟု: ဗယ်လက်ဖြင့် (~ ဘယ်လက်ဖြင့်) အဝတ်အစားများပေးမည်ဟု မိန့်ခဲ့သည်။;indicates end of direct speech: (He, the king) has stated, that (he) would give clothes (to people) by (his) left hand.;p.p. writ.

značí konec seznamu věcí;တို့ပါပဲ;indicates end of a list of things;suff.

značí konec spisovné věty;တည်း ° သည် [dī];indicates end of a written sentence;suff.

značí konec spisovné věty: Avšak želva již do cíle dorazila.;တည်း: သိုရာတွင် လိပ်သည် ပန်းတိုင်သို့ ရေးဦးစွာ ရောက်နုဌ်ပြီး ဖြစ်လေသတည်း။;indicates end of a written sentence: However, the turtle has already had arrived first to the goal.;writ.

značí konec spisovné záporné věty: Neučinil (~ nepodstoupil učinění) žádné přísahy jim.;ပေး မည်သူ့သစ္စကိုမျှ ခံယူခြင်းမပြုပေ။;indicates end of written negative sentence: (He) did not make (~ “undertake making”) any oath to them.;writ.

značí konec věty;တယ် ° တာ (from တွာ , comparable to တယ်) ° ပါတယ်;indicates end of sentence;suff. col. (or) pol. (or) suff.

značí konec věty: Je (to) studené.;တယ်: အေးပါတယ်။;indicates end of a sentence: (It) is cold.;pol.

značí konec věty: Jím jeho rýži.;တယ်: သူထမင်း ကျွန်တော် စားပါတယ်။ ° တာ: သူထမင်း ကျွန်တော် စားတာပါ။;indicates end of sentence: I eat his rice.;col. pol. um. (or) pol. um.

značí konec věty: Slečna Týdá přichází.;တယ်: မသီတာ လာပါတယ်။;indicates end of sentence: Miss Thida comes.;col.

značí konec výčtu věcí v odpovědi: The New Light of Myanmar and the Mirror. (“Světlo Myanmaru a Zrcadlo” - jména novin).;ပါ: မြန်မာ့အလင်းနဲ့ ကြေးမုံ သတင်းစာပါ။;indicates end of list of things in an answer: New Light of Myanmar and The Mirror. (names of newspapers);pol.

značí konec záporného příkazu;နဲ့ ° နှင့်;indicates end of a negative order;suff. (or) suff. writ.

značí konec záporného příkazu: nebud' smutný.;နဲ့: မင်း ဝမ်းမနည်းပါနဲ့။;indicates end of a negative order: Don't be sad.;imper. pol.

značí kulatost;လုံး;indicates roundness;suff.

značí limit v činnosti;ရံ;indicates limit in an action;suffv.

značí min. č. dok. vid.;သွားပြီး;indicates p.p.;suff. col.

značí min. č. dok. vid: Tahle opice poničila střechu.;သွားပြီး: ဒီ မျောက်က အမိုးကို ဖျက်စီးသွားပြီး;indicates p.p.: This monkey has damaged the roof.;p.p.

značí min. č. dokonavý vid.;သွားပြီး;indicates p.p.;suff.

značí min. č. dokonavý vid: Už (to) nemáme. (Došlo (nám to).);သွားပြီး: ကုန်သွားပြီး;indicates p.p.: (We) have run out of (the ordered food).;p.p.

značí min. č. prostý: Co jsi dělal(a)?;ခဲ့: မင်း ဘာလုပ် ခဲ့သလဲ။;indicates p.s.: What did you do?;inter. col.

značí min. č.: Muž se zranil.;သွား: အမျိုးသားတစ်ယောက် အင်္ဂရာရသွားတယ်။;indicates p.s.: A man got injured.;p.s.

značí min. čas dokonavý: Ten muž (již) vylezl na horu.;ပြီးပြီး: အမျိုးသား တောင်ပေါ် တက်ပြီးပြီး;indicates p.p.: The man has climbed the mountain.;p.p.

značí minulý čas;ခဲ့;indicates past tense;suff.

značí minulý čas dokonavého vidu: protože se narodilo miminko.;ပြီး: ကလေးမွေးဖွားပြီးလို့;indicates p.p.: because the baby is born;p.p.

značí minulý čas dokonavý;၍ ° ရ ° သွားပြီး ° ခဲ့ ° ထား;indicates p.p.;suff. (or) pow. writ.

značí minulý čas dokonavý v trpném rodě;ပြီးထား;indicates p.p. in passive voice;pass. p.p.

značí minulý čas dokonavý v trpném rodě: dojem, že si Buddhaghósa oblíbil několik Sinhálských komentářů (“které byly”) napsané před ním (~ “než přišla (jeho) doba”).;ပြီးထား: ဗုဒ္ဓယောသသည် သူ့အချိန်ကာလမတိုင်ခင် ရေးသားပြီးထားသည့် သီဟဋ္ဌ်အဋ္ဌကထာများကို အနည်းငယ် နှစ်သက်ခဲ့သည့် ဆိုသည် သဘော;indicates p.p. in passive voice: notion, that Buddhaghosa preferred several Sinhalese commentaries (“which were”) written before his time (“came”).;writ.

značí minulý čas dokonavý vid;စေ ° ဖူး;has (been) ° indicates p.p. tense;suff.

značí minulý čas dokonavý: (Ještě) jsem nenavštívil tolik (“hodně”) mnichů.;ရ: ဆရာတော် တော်တော်များများကို ကျွန်တော် မဖူးမြင်ရတယ် (~ မဖူးမြင်ရသေးဘူး)။;indicates p.p.: I haven't (ever) visited so many monks.;um.

značí minulý čas dokonavý: (Král) prohlásil, že bude svou levou rukou dávat lidem oblečení.;ခဲ့: ဗယ်လက်ဖြင့် (~ ဘယ်လက်ဖြင့်) အဝတ်အစားများပေးမည်ဟု မိန့်ခဲ့သည်။;indicates p.p.: (He, the king) has stated, that (he) would give clothes (to people) by (his) left hand.;p.p. writ.

značí minulý čas dokonavý: Bylo (to) úspěšné.;သွားပြီး: အောင်မြင်သွားပြီး;indicates p.p.: (It) was successful.;p.p.

značí minulý čas dokonavý: je zmíněno;ထား: ဖော်ပြထားသည်;indicates p.p.: (is) mentioned;

značí minulý čas dokonavý: Sklenice je (~ “odešla”) prázdná.;သွားပြီး: ဖန်ခွက်က လွတ်သွားပြီး (~ အလွတ်ပါ)။;indicates p.p.: The glass is (~ “went”) empty.;p.p.

značí minulý čas dokonavý: Sklenice je prázdná.;သွားပြီး: ခွက်က လွတ်သွားပြီး;indicates p.p.: The glass is empty.;p.s.

značí minulý čas dokonavý: Učím se Myanmarský jazyk (již) asi jeden rok.;ပြီးပြီး: ငါ မြန်မာစကား တစ်နှစ်လောက် လေ့လာပြီးပြီး;indicates p.p.: I have been learning Myanmar language for around one year.;p.p. col.

značí minulý čas dokonavý: Vylezl na horu.;ခဲ့ပြီး: တောင်ကို တက်ခဲ့ပြီး;indicates p.p.: (He) has climbed the mountain.;p.p.

značí minulý čas prostý: (To) děvče si poranilo nohu (od kotníku dolů).;သွား: ကောင်မလေး ခြေဖဝါး

ဒက်ရာရသွားတယ်။;indicates p.s.: The girl injured (her) foot.;p.s. značí minulý čas prostý: Byl jsem udiven.;သွား: ကျွန်တော် အံ့သြသွားပါတယ်။;indicates past simple: I was wondering.;p.s. pol. um.

značí minulý čas prostý: když jsem se dostavil;ခွဲ: ရောက်ခဲ့ရင်;indicates p.s.: when (I) arrived.;adv.

značí minulý čas prostý: Nemohl napsat.;ခွဲ: မရေးနိုင်ခဲ့ဘူး;indicates p.s.: Could not write.;p.s.

značí minulý čas: Mluvil jsem s ním když jsme byli ve vozidle.;ခွဲ: ငါ ကားစီးရင်း သူနဲ့စကားပြောခဲ့တယ်။;indicates past tense: I spoke with him while in the vehicle.;p.s.

značí minulý čas: Přijel jsem autobusem.;ခွဲ: ဘတ်စ်ကားနဲ့လာခဲ့တယ်။;indicates past tense: I came by bus.;p.s.

značí minulý čas dokonavý: Poněvadž jsem velmi dlouho nepsal, hodně jsem zapoměl.;သွား: ကျွန်တော် အချိန်အကြာကြီးမရေးဖြစ်တာကြောင့် အများကြီးမေ့သွားတယ်။ (~ ကျွန်တော် မရေးတာကြာလို့ တော်တော်မေ့သွားပြီ။);indicates p.p.: As I haven't been writing for a very long time, (I) have forgotten a lot.;p.p. um.

značí minulý dokonavý čas;သွား: ° ပြီ ° ထား;indicates past perfect tense ° indicates past perfect ° indicates p.p. ° denotes past perfect;suff. p.p. (or) suff.

značí minulý dokonavý čas: Nabíječka se rozbila.;သွား: ဓါတ်အားသွင်းတဲ့ကိရိယာပျက် သွားပါတယ်။;indicates p.p. tense: The charger got broken.;p.p. pol. writ.

značí minulý dokonavý čas: Po podívání se na všechny knihy.;ပြီး: စာအုပ်တိုင်း ကြည့်ပြီး;indicates p.p.: Having looked at all the books.;p.p.

značí minulý dokonavý čas: Přišel jsem. (také užito při přípravě k příchodu);ပြီး: ငါလာပြီ;indicates past perfect: I've come. (also used when getting ready to come);col.

značí míru;လောက်;indicates quantity;suff.

značí míru: co já vím;လောက်: ငါ သိသလောက်တော့(ဆိုရင်);indicates quantity: as far as I know; (writ.)

značí místo v pořadí: třetí část ze čtyř ("části");မြောက်: အပိုင်းလေးရဲ့ သုံးခု မြောက်ပိုင်း;indicates place in order: third part of four ("parts");

značí mn. č.;ပေါင်း ° များ;indicates plural ° denotes plurality ° indicate plural;suff. (or) suff. writ.

značí mn. č. (o lidech);ကြီး;indicates plural (about people);suff.

značí mn. č.: Chlapec a děvče si hrají na písku (~ "pláži").;တို့: ကောင်းလေးနဲ့ ကောင်းမလေးတို့ သဘောငြိမ်မှာ ကစားနေကြတယ်။;indicates pl.: Boy and girl are playing on sand (~ "beach").;cont.

značí mn. č.: Dobře si pamatuji (svou) zemi (a) svého otce.;တို့: နိုင်ငံ(နဲ့) အဖေတို့(ကို) ကောင်းကောင်းသတိရတယ်။;indicates plural: (I) remember (my) country and father well.;

značí mn. č.: dobří přátelé, kolegové (a) velcí lidé z internetu (~ "online");တို့: အွန်လိုင်းပေါ်မှ မိတ်ဆွေအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့;indicates pl.: good friends, colleagues (and) great people from Internet (~ "online");

značí mn. č.: mezi (~ "v") knihami a webovými stránkami;တို့: စာအုပ်တို့ ဝက်ဘ်ဆိုက်တို့ထဲမှာ;indicates plural: among books and websites;adv.

značí mn. č.: Na africkém kontinentě je více než 50 zemí.;ပေါင်း: အာဖရိကတိုက်တွင် နိုင်ငံပေါင်း ၅၀ကျော် ရှိသည်။;indicates plural: In the Africa continent, (there) are more than 50 countries.;writ.

značí mn. č.: Proto, jsou namyšlení a hrdí.;ကြီး: ဒါကြောင့် ဘဝမြင့်ကြမာနကြီးကြပါတယ်။;indicates plural: Therefore, they are conceited and proud.;pol.

značí mn. č.: věřili;ကြီး: သူတို့ ယုံကြည်ခဲ့ကြသည်။;indicates plural: they believed;writ.

značí mn.č. u životných pod. jm. (ve spisovném jazyce také u neživotných pod. jm.);တို့;indicates pl. for animate nounse (in written langauge also for inanimate nouns);suff.

značí mn.č.: v Páli knihách;တို့: ပါဠိကျမ်းစာတို့တွင်;indicates pl.: in the Páli books;writ.

značí množné číslo;တွေ;indicates plural;suff.

značí množné číslo předcházejícího slovesa;ကြီး;indicates plural of the preceding verb;suff.

značí momentální stav;နေသော;indicates a momentary state;suff.

značí momentální stav: ležící prase;နေသော: လဲလျောင်းနေသော (~ လှဲအိပ်နေသော) ဝက်တစ်ကောင်;indicates a momentary state: lying pig;

značí možnost;ကောင်း ° ရာ;indicates probability ° indicates possibility;suff.

značí myšlenku;လို့;indicates a thought;suff.

značí myšlenku: (Myslel jsem), že (by bylo) dobré, kdybych nejedl večeři.;လို့: ငါ ညနေစာ မစားပဲ(နေ)ရင် ကောင်းမလားလို့;indicates thought: (I thought), that (it would) be good, if I didn't eat dinner.;col.

značí nadměrnost;လွန်း;indicates excessiveness;suff. adv.

značí naléhání;စမ်း;indicates insistence;suff.

značí následování další činnosti či jevem (něco se stalo a po tom se stane něco dalšího);ပြီး;indicates following of another action or phenomenon (sth. having happened, sth. another happens);suff.

značí násobek;ပေါင်းများစွာ ° အကြိမ်ပေါင်း -နဲ့;indicates fold;adv. (or) suff. adv.

značí násobek: stokrát;ပေါင်းများစွာ: ရာပေါင်းများစွာ;indicates fold: one hundred times;

značí návrh a povzbuzení;စို့;indicates suggestion and encouragement;suff. col.

značí návrh a povzbuzení: Pojd'!;စို့: လာစို့;indicates suggestion and encouragement: Come!;imper. fr.

značí návrh změnit téma nebo něco začít;ကဲ့ [gè.];indicates suggestion to change a topic or start something;col. interj.

značí negativní otázku: Nemýlíš se?;မ -ဘူးလား: ခင်ဗျား မမှားဘူးလား။;indicates negative question: Aren't you wrong?;inter. um.

značí negativní příkaz: Nesedejte si tam.;မ -နဲ့: မထိုင်ပါနဲ့;don't: Don't sit there.;imper. pol.

značí negativní rozkaz: Nepřicházej.;မ -နဲ့: မလာနဲ့။ ° မ -နဲ့: မလာပါနဲ့;indicates negative imperative: Do not come.;imper. (or) imper. pol.

značí negativní smysl: Nepřijdou?;မ -လာပါလား။;indicates

negative sense: Won't (they) come?;inter. pol.
značí nějaký stav;ရေး;indicates a state;suff.
značí nepřímou řeč;သဝ့် (-သ(ည်)+ဝ့်, put at the end of sentence) ° ဝ့် (put at the end of sentence);indicates indirect speech;suff.
značí neurčitý člen;လေး;indicates indefinite article;suff.
značí neurčitý člen: Ale kavárna (tu) je.;လေး:
လက်ဖက်ရည်ဆိုင်လေးတော့ ရှိတယ်;indicates indefinite article: But a coffee bar is (here).;
značí objekt zájmu;ရေး;indicates an object of concern;suff.
značí odkaz na ("[který (nebo) kdo] řekl");ဟုသော;indicates reference ("[which (or) who] said");suff. writ.
značí odkaz na předchozí slovo;ဟာ;indicates reference to the previous word;suff.
značí odkaz na předchozí slovo: sám sobě se znalostí;ဟာ:
ကိုယ့်ဟာနဲ့ကို (ကိုယ့်)အသိနဲ့(ကို);indicates reference to the previous word: (one) with one's own knowledge;col.
značí odpověď nebo návrh vznesený mužem;မျိုး ° မျိုး;indicates a response or suggestion made by a man;suff.
značí odpověď nebo návrh vznesený mužem: Uctívejme!;မျိုး:
ကန်တော့ကြပါစို့ မျိုး;indicates a response or suggestion made by a man: let's worship!;imper. col. um.
značí odvahu;ရဲ;denotes courage ° indicates courage;suffv. (or) suffn. adj.
značí ohromný respect vůči té druhé osobě: Jsem vám k službám, pane. ("Sloužím (vám), (pane).);တော်မူ:
ဆောင်ရွက်တော်မူ;indicates great respect towards the other person: (I) serve (you, my lord).;
značí ohromný respekt vůči té druhé osobě;တော်မူ;indicates great respect towards the other person;suff.
značí ohromný respekt vůči té druhé osobě: Mluvte, ct. Pane.;တော်မူ: မိန့်တော်မူပါ ဘုရား;indicates great respect towards the other person: Speak, ven. Sir.;pol.
značí omluvu;လို့;indicates excuse;suff.
značí oslovení starší osoby nebo kamaráda;ဟေ့;indicates address of an elder person or a friend;interj.
značí osobu prodávající to, co je zmíněné v předcházející části slova;သည်;indicates person selling the thing indicated by the preceding part of the word;suff.
značí osobu, která něco dělá;သူ;indicates sb. who does something;suff.
značí osobu, obvykle mužského rodu;သား;indicates a person, usually masculine;suff.
značí otázku;သလား ° လား;indicates question;suff.
značí otázku nebo sloveso v tázacím budoucím čase;ဘာ -မလဲ;indicates question or verb in interrogative future tense;pref. & suff. fut. col.
značí otázku nebo sloveso v tázacím tvaru;ဘာ -လဲ;indicates question or verb in interrogative mode;pref. & suff. col.
značí otázku v bud. č.: Co budeš jíst?;ဘာ -မလဲ:
ဘာစားမလဲ;indicates question in future tense: What will you eat?;inter. col.
značí otázku v bud. č.: Příteli, co budeš jíst?;ဘာ -မလဲ: ခင်ဗျား
ဘာစားမလဲ;indicates question in fut. tense: Friend, what will

you eat?;inter. col. um.
značí otázku v bud. č.: S jakým masem (to) bude jíst?;ဘာ -မလဲ: သူ ဘာအသားနဲ့ စားမလဲ;indicates question in fut. tense: What meat will he eat (it) with?;inter. fut. col.
značí otázku v budoucím čase na 's čím';ဘာ -နဲ့ -မလဲ;indicates question in future tense on 'with what';pref. & suff. inter. fut. col.
značí otázku: Je student?;လား: သူ ကျောင်းသားလား;indicates question: Is he a student?;inter.
značí otázku: Jste paní Mama?;လား: ခင်ဗျား
ဒေါ်မမလား;indicates question: Are you Mrs. Mama?;inter. pol. um.
značí otázku: Jste učitelka?;လား: ခင်ဗျား ဆရာမလား;indicates question: Are you a female teacher?;inter. um.
značí otázku: Mladý pan Tódá nepřijde?;လား: ကိုသော်တာ မလာဘူးလား;indicates question: Young sir Thawda will not come?;inter.
značí otázku: Přijde slečna Týdá?;လား: မသိတာ လာသလား;indicates question: Does Miss Thida come?;inter.
značí otázku: Přijde? ("On přichází?");သလား: သူ လာသလား;indicates question: Will he come? ("Does he come?");inter.
značí periodické opakování;စဉ်;indicates periodical recurrence;suff.
značí plurál: Nosí tašku.;ကြ: အိတ်တစ်လုံး
သယ်နေကြတယ်;indicates pl.: (They) are carrying a bag.;
značí počet opakování nebo výskytu;ကြိမ်;indicates number of repetition or appearance;suff.
značí pod. jm.;စရာ;indicates noun;suff.
značí pod. jm. nebo průběhový čas;တာ (from ဝဲ့ဘာ);indicates noun or continuous tense;suff.
značí podmět;ဟာ ° က;indicates subject;suff.
značí podmět ve větě;ရာ ° သည် [dī];indicates subject in sentence;suff. prep. (or) suff.
značí podmět: Pekař peče chleba.;က: မုန့်ဖုတ်သမားက
ပေါင်မုန့်ဖုတ်နေတယ်;indicates subject: Baker is baking a bread.;cont.
značí podobnost;လို့;indicates similarity;suff.
značí pořadí;ကြိမ်မြောက်;indicates rank;suff.
značí pořadí: desátý;ကြိမ်မြောက်: ဆယ်ကြိမ်မြောက်;indicates rank: tenth;
značí pořadové číslo;ကြိမ်မြောက် ° မြောက် ° အကြိမ်;indicates ordinal number ° time (ordinal number);suff. (or) n.
značí pořadové číslo: čtvrtý;ကြိမ်မြောက်: လေးကြိမ်မြောက်;indicates ordinal number: fourth;
značí pořadové číslo: desátý;ကြိမ်မြောက်:
ဆယ်ကြိမ်မြောက်;indicates ordinal number: tenth;
značí pořadové číslo: dvanáctý voják ("voják, (který) dosáhnul osoby dvanáct");မြောက်: ဆယ်နှစ်ယောက်မြောက် စစ်သား;indicates ordinal number: the twelfth soldier ("soldier (who) achieved person twelve");n.
značí pořadové číslo: Osmé Výroční Setkání;ကြိမ်မြောက်:
ရက်ကြိမ်မြောက်နှစ်ပတ်လည် အစည်းအဝေး;indicates ordinal number: Eighth Annual Meeting;n.

značí pořadové číslo: pátý den ("den, který dosáhnul den pět");မြောက်: ငါးရက်မြောက်တဲ့နေ့;indicates ordinal number: fifth day ("day which achieved day five");n.

značí pořadové číslo: To je ("již") poprvé co jsem v Rangúnu.;အကြိမ်: ရန်ကုန်ကို ရောက်ဖူးတာ ဒါပထမအကြိမ်ပါ။;time: This is the first time I have already been to Yangon.;col. pol.

značí pořadové číslo: Toto je počtvrté, co jsem v Rangúnu.;ကြိမ်မြောက်: ရန်ကုန်ကို ရောက်ဖူးတာ ဒါလေးကြိမ်မြောက်ပါ။;indicates ordinal number: This is the fourth time I have been to Yangon.;pol.

značí pořadové číslo: Vskutku, připoměl jsem mu to (již) po druhé.;အကြိမ်: ကျွန်တော်က သူ့ကို ဒုတိယအကြိမ် သတိပေးလိုက်ပါတယ်။;time: Indeed, I reminded him for the second time.;pol. um.

značí požadavek podívání se na něco;မုန်း;indicates request to see sth.;prep.

značí požadavek souhlasu;အောင်;indicates request of approval;suff.

značí přání;ရ ° စေ;indicates wish;suff.

značí přátelské gesto;ကိုး;indicates friendly gesture;suff.

značí přátelské oslovení (na konci věty);ကွာ;indicates friendly adress (at the end of sentence);interj.

značí přátelské oslovení: Je to v pořádku, hele.;ကွာ: ရပါတယ် ကွာ။;indicates friendly adress: It's alright, hey.;pol.

značí přátelský návrh (např. "pojdme", "udělejme" atd.);စို့ ° ရအောင်;let's;suff. (or) suff. pol.

značí přátelství;ကိုး;indicates friendship;suff. fr.

značí pravděpodobnost;လိမ့်;indicates possibility;suff.

značí předcházející činnost;ထား;denotes prior action;suff.

značí překvapení, neočekávané dění;ခနဲ;indicates abrupt happening;suff.

značí přemlouvání;လေ;indicates persuasion;suff.

značí přesvědčování;လေ;indicates persuasion;suffv. interj.

značí příkaz;ရ;indicates order;suff.

značí příkaz nebo návrh: Zatoč vlevo, (a) napravo jistě nalezneš hotel.;လိုက်: ဘယ်ဘက်ကိုကွေ့လိုက် ညာဘက်မှာ ဟိုတယ် တွေ့လိမ့်မယ်။;indicates order or suggestion: Turn left, (and) on the right (you) will certainly find a hotel.;imper. fut.

značí přímou řeč: Také řekl: "Jděte kam chcete jít.";လို: {မင်းတို့ သွားချင်တဲ့နေရာ သွားတော့}လိုလဲ ပြောသတဲ့။;indicates direct speech: He also said: "Go wherever you want to go";col.

značí příslovce;စွာ;indicates adverb;suff.

značí přítomný či minulý čas;ရဲ့;indicates present or past tense;suff.

značí přítomný průběhový čas;ထား;indicates pres. cont. tense;suff.

značí přítomný průběhový čas: Šnek si nese svůj dům.;ထား: ခရုက သူမအိမ်ကို သူမသယ်ဖို့ထားတယ်။;indicates pres. cont. tense: The snail is carrying her house.;cont.

značí probíhající činnost;တုန်း;indicates continuing action;suff.

značí průb. čas: Myslím na tebe (~ o tobě);နေ: ငါ မင်းအကြောင်း တွေးနေတယ်။;indicates cont. tense: I am thinking about you.;cont. col.

značí průběhový čas;နေ;indicates continuous tense;suff.

značí průběhový čas: extrémě se zvyšující;နေ: အရမ်းတိုးတက်နေတာ;indicates cont. tense: rising extremely;

značí průběhový čas: Jaký (~ "co") magazin čtete?;နေ: ဘာမဂ္ဂဇင်း ဖတ်သလဲ။;indicates cont. tense: Which (~ "what") magazine do (you) read?;inter. cont.

značí průběhový čas: Jen se dívám. (může být řečeno majiteli obchodu jakožto reakce na jeho otázku co si chce zákazník koupit);တာ: ကြည့်တာပေါ့။;indicates continuous tense: (I) am just looking. (may be told to the shopkeeper as a reaction to his question what customer wants to buy);col.

značí průběhový čas: On nesedí.;နေ: သူက ထိုင်မနေဘူး။;indicates continuous tense: He is not sitting.;cont.

značí průběhový čas: Opisoval (jsem) eseji.;တာ: စာစီစာကုံးကို ကူးခဲ့တာ။;indicates cont. tense: (I) was copying the essay.;p.s.

značí průběhový čas: povídali jsme si;နေ: ပြောနေခဲ့ကြတယ်။;indicates cont. tense: we were talking;

značí průběhový čas: Tato učitelka čte knihu.;တာ: ဒီစာအုပ် ဆရာမ ဖတ်တာပါ။;indicates continuous tense: This (female) teacher reads this book.;pol.

značí průběhový čas: Tričko je mokré.;နေ: တီရှပ်က စိုနေတယ်။;indicates continuous tense: T-shirt is wet.;cont.

značí průběhový čas: zatímco pracuje na počítači;နေ: ကွန်ပျူတာနဲ့လုပ်နေရင်း;indicates continuous tense: while working with computer;

značí rod trpný;ထား;indicates passive mode;suff.

značí rod trpný: Slovo 'lokuntaka' bylo vysvětleno (a) vyloženo užitím Pāli slova 'rassa'.;ထား: "ရသာ"ပါဠိစကားလုံးကို အသုံးပြုပြီး လောကန္တက ဆိုသည့် စကားလုံးကို အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုရင်းလင်းထားပါသည်။;indicates passive mode: The word 'lokuntaka' has been explained (and) interpreted making use of the Pāli word 'rassa'.;pol. writ.

značí rodinu té osoby;တို့;indicates family of the person;suff.

značí rodinu té osoby: (Rodina) (slečny) Nen Nen je chudá.;တို့: နန်းနန်းတို့က ဆင်းရဲပါတယ်။;indicates family of the person: Nan Nan's (family) is poor.;pol.

značí rok;ခု;indicates a year;suff.

značí rok jiný než desítkový;ခုနှစ်;indicates a year other than decimal;suff.

značí rok jiný než desítkový: rok 1948;ခုနှစ်: ၁၉၄၈ခုနှစ်;indicates a year other than decimal: year 1948;

značí rok nějaké události;ခုနှစ်;indicates a year of a happening;suff.

značí rok nějaké události: Země Myanmaru v roce 1889 upadla ("(a) přišla) do stavu anglické podřízenosti.;ခုနှစ်: မြန်မာနိုင်ငံသည် ၁၈၈၉ ခုနှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်တို့၏ လက်အောက်ခံဘဝသို့ ကျရောက်ခဲ့ပါသည်။;indicates a year of a happening: The Myanmar country has in the year 1889 fell ("(and) came")into the state of English subordination.;p.s. writ.

značí rok nějakého dění;ခုနှစ်;indicates a year of a happening;suff.

značí rok nějakého dění: Byla vytvořena mnemotechnika 'u-o-ó-mjí-koun-baun-dí' na rok 1115 Myan. l., (kdy) byl ten palác postaven.;ခု: နန်းတည်သက္ကရာဇ်ဖြစ်သော ၁၁၁၅ ခုကို 'ဥဩအော်မြည်ကုန်းဘောင်တည်'ဟု အမှတ်အသားပြုကြသည်။;indicates a year of a happening: There was created mnemonics 'oo-aw-

aww-mye-koun-baun-tee' for the year 1115 ME, (when) the palace was built.;writ.

značí rok: Dnes je ("den") 21. ("měsíce") února 1987.;ခုဒ္ဒန္တ ဘုရားနေ့၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၁ရက်;indicates a year: Today is 21st ("day") of February ("month"), 1987.;

značí rozkaz nebo návrh: Po třetí křižovatce zatoč doleva.;လိုက်: တတိယလမ်းခွဲပြီးရင် ဘယ်ဘက်ကွေ့လိုက်ပါ;indicates order or suggestion: After the third intersection turn left.;imper. pol.

značí rozkaz nebo návrh;လိုက်;indicates an order or suggestion;suff.

značí rozkaz nebo návrh: Zahněte vlevo, (a) až přejedete další ulici, vpravo byste měl uvidět (~ "najít") hotel.;လိုက်: ဘယ်ဘက်ကွေ့လိုက် နောက်တစ်လမ်း ကျော်ပြီးရင် ညာဘက်မှာ ဟိုတယ်တွေလိမ့်မယ်;indicates an order or suggestion: Turn left, (and) having passed the next street, on the right (you) should find the hotel.;imper. fut. col.

značí rozkaz nebo příkaz;စေ;indicates command;suff.

značí rozkaz: Sedněte si!;ဝမ်း ထိုင်စမ်း;indicates imperative: Sit down!;imper. nř.

značí rozkaz: Sedněte si! (naléhavě);လေ: ထိုင်လေ;indicates imperative: Sit down! (insisting);imper.

značí rozkazovací způsob;ခွဲ;indicates imper. mode;suff.

značí rozkazovací způsob (věty) v záporu;ရ၊ မ-;indicates negative imperative;suff.

značí schopnost;ရ;indicates capability;suff.

značí seznamu;တိုင်းပေါ်တယ် ° တိုက်ပဲ;indicates end of a list;suff. (or) suff.

značí simultánnost jedné činnosti s druhou;ကာ;indicates simultaneousness of an action with another action;suff.

značí sloveso či větu v záporu;မ -ပေ ° ပါဘူး ° ပေ ° မ ° မ -ဘူး ° မ -ပါဘူး ° ဘူး;indicates negative verb or sentence;suff. spis. (or) suff. (or) pref. col. pol. (or) suff. & pref. col. pol. (or) pref. & suff. col. (or) pref. & suff. spis.

značí sloveso či větu v záporu: Neměl žádné porozumění kastovního systému Indie.;ပေး အနိစ္ဆယအမျိုးဇာတ်စနစ်အကြောင်းကို သဘောပေါက်နားလည်နိုင်စွမ်းမျှ မရှိခဲ့ပေ;indicates negative verb or sentence: (He) had no comprehension of the caste system of India.;p.s. writ.

značí slušné zakončení neslovesné věty.;ပါ;indicates polite ending of a verbless sentence;suff. pol.

značí slušnost nebo úctu;ပါ;indicates politeness;suff.

značí službu udělanou pro někoho;ပေး;indicates a service done for sb.;suff.

značí službu udělanou pro někoho: Zeptám se na (to) ("(a) dám").;ပေး: စုံစမ်းပေးပါမယ်;indicates a service done for sb.: (I) will ask (about it) ("(and) give").;pol. fut.

značí směr;ထံ ° သို့;indicates direction;suff. prep. writ. (or) prep. (or) suff. prep. (or) suff.

značí směr (kam);သို့;to;prep.

značí směr: ct. panu;ဆီ: အရင်ဘုရားဆီကို;indicated direction: to ven. Sir;

značí směr: do mnichova pokoje (tj. místnosti);ကို: ဘုရားခန်းကို;to: to monk's room;adv.

značí směr: Informuj mě.;ဆီ: တပည့်တော်ဆီ အကြောင်းကြားပေးပါ;indicates direction: Inform me.;imper. pol. utmn.

značí směr: Jde za kamarádem.;ဆီ: သူငယ်ချင်းဆီသွားတယ်;indicates direction: (He) goes to (his) friend.;

značí směr: po té, co (jsem) k němu přišel;ဆီ: သူ့ဆီလာပြီ;indicates direction: having come to him;p.p.

značí směr: Posílá odpověď (dopis) mnichovi.;ဆီ: ဦးဇင်းဆီစာပြန်ပို့တယ်;indicates direction: (He) sends the reply (letter) to the monk.;

značí souhlas;ဟုတ်;indicates affirmation;interj.

značí souslednost jednoho po druhém;ချင်း;indicates one-by-one sequence;suff.

značí souslednost jednoho po druhém: Opakování je matkou moudrosti. ("Dělání znovu a znovu ("jeden-po-druhém") je ("prostě") matkou správné znalosti.");ချင်း: ထပ်ခါထပ်ခါ ပြုလုပ်ခြင်းသည် မှန်ဉာဏ်ရဲ့ အမေ;indicates one-by-one sequence: Repetition is the mother of wisdom. ("Doing again and again ("one-by-one") is simply the mother of the right knowledge.");prov.

značí spojení;တော်;indicates connection;suff.

značí stav;တာ ° နေ ° ရေး ° တွဲ;indicates a state;suff.

značí stav nebo schopnost;ရေး;indicates state or skill;suff.

značí stav: Na ruce není žádná skvrna krve.;နေး: လက်ပေါ်မှာ သွေးစွန်းမနေဘူး;indicates a state: There is no blood stain on the hand.;

značí stav: Okno je ("jsoucí") zavřené.;နေး: ပြူတင်းပေါက်က ပိတ်နေတယ်;indicates a state: The window is ("being") closed.;

značí stav: ruka položená na těle;တဲ: ကိုယ်ပေါ်မှာ တင်ထားတဲ့ လက်မောင်း;indicates a state: hand put on the body.;

značí stav: Ukazuje hlavu položenou na pažích.;တာ: လက်မောင်းပေါ်မှာ ဦးခေါင်းတင်ထားတာကို ပြတယ်;indicates a state: (He) shows head put on arms.;

značí stejnoměrné rozdělení;စီး;indicates equal distribution;suff.

značí superlativ;ဆုံး;indicates superlative;suff.

značí světlou barvu;နု;indicates light color;suff.

značí tázací dovětek, např. ne?, ano?, že? atd.;နော်;indicates question tag, such as aren't you? didn't he? wouldn't they? etc.;

značí tendenci;ရာ ° ရတာ;indicates tendency;suff.

značí tendenci: Rád se učím ty dva druhy jazyka.;ရတာ: အဲဒီစကားနှစ်မျိုးကို စာသင်ရတာ ကြိုက်တယ်;indicates tendency: (I) like to learn those two kinds of language.;

značí tmavou barvu;ရင့်;indicates dark color;suff.

značí třetí pád českého jazyka: ct. Vásavovi.;ကို: ဦးဝိသဝကို;to: To ven. Vasava.;

značí trpný rod;သွား ° ထား;happen to ° indicates passive voice;suff. I (or) suff.

značí trpný rod v přání;ရစေ;indicates passive voice in wish;suff.

značí trpný rod: Adresy jsou napsány na papírech.;ထား: စာရွက်ပေါ်မှာ လိပ်စာတွေ ရေးထားတယ်;indicates passive voice: Addresses are written on the papers.;

značí trpný rod: Dveře jsou zavřené.;ထား: တံခါးက ပိတ်ထားတယ်;indicates passive voice: The door is closed.;

značí trpný rod: K sepsání Samantapāsādikā byl použit Mahāpaccariya komentář.;ထား: သမန္တပါသာဒိကာ ရေးသားဖို့ မဟာပဇ္ဇရိယအဋ္ဌကထာကို အသုံးပြုထားသည်။;indicates passive voice: Mahāpaccariya commentary was used to compile the Samantapāsādikā.;writ.

značí trpný rod: Mahā Aṭṭhakathā je zmíněna v Samantapāsādikā.;ထား: မဟာအဋ္ဌကထာကို သမန္တပါသာဒိကာမှာ ဖော်ပြထားသည်။;indicates passive voice: The Mahā Aṭṭhakathā is mentioned in Samantapāsādikā.;writ.

značí trpný rod: Nebylo to zakázáno.;ထား: မတားမြစ်ထားခဲ့ဘူး။;indicates passive voice: It was not prohibited.;p.s.

značí trpný rod: Pāli komentáře jsou známé.;ထား: အဋ္ဌကထာပါဠိတော်များကို သိထားကြသည်။;indicates passive voice: Pāli commentaries are known.;writ.

značí účast několika lidí;ကြ;indicates participation of several people;suff.

značí účast několika lidí: Povídáme si o Zákoně (Dhammě).;ကြ;ဝါတို့ တရားအကြောင်း ပြောကြတယ်။;indicates participation of several people: We talk about the Law (Dhamma).;col.

značí účel;အတွက် ° ဘို့ (from ဖို့);indicates purpose;suff.

značí účel: Jsi si jistý, že přijedeš do ("země") Myanmaru?;ဘို့;မြန်မာပြည်လာဘို့ သေချာလား။;indicates purpose: Are (you) sure, that (you will) come to Myanmar country?;inter.

značí účel: Poněvadž nastal čas vrátit se k práci ...;အတွက်: အလုပ် ပြန်ချိန်ရောက်ပြီ ဖြစ်တဲ့အတွက် ...;for: As it has come time for returning to work ...;

značí údiv nebo strach;အမလေးတော်;indicates surprise or fear;interj. col.

značí ujištění;လေ;indicates assertion;suff. col.

značí ujištění: Pánové (a) dámy (to) již, jistě, mnohokrát (~ "znovu a znovu") slyšeli.;လိမ့်မယ်: လုပ်သားပြည်သူများထင်တလဲလဲကြားဖူးပါလိမ့်မယ်။;indicates assurance: The gentlemen (and) the ladies have, certainly, already heard (it) many times (~ "again and again").;pol.

značí ukázání (něčeho);ပြ;indicates demonstration (of sth.);suff.

značí ukazování na někoho;လျှက်;indicates pointing at sb.;suff.

značí umístění nebo směr;ဆီ;indicates placement or direction;suff.

značí umístění nebo směr: u něj;ဆီ: သူ့ဆီမှာ;indicates placement or direction: at him;

značí určité množství (také pro nepočitatelná pod. jm.);တွေ;indicates a certain amount (also for uncountable nouns);suff.

značí určité množství: krev na ruce;တွေ: လက်ပေါ်မှာ သွေးတွေ;indicates a certain amount: blood on hand;

značí určitou osobu;သည် [dě];indicates a certain person;suff.

značí určitý stav;ရာ;indicates a status;pow.

značí určitý stav: Po jídle vstal. ("Vstal ze statutu jezení.");ရာ: သူ့စားနေရာက ထပါပြီး;indicates a status: He got up from ("the status of") eating.;pol. p.p.

značí určitý stav: Před tím se nudil, teď se raduje. ("Ze stavu znudění (přešel do stavu) veselí.");ရာ: သူ ပျင်းရာက ပျော်လာပါပြီး;indicates a status: He became happy from ("the

status of") being bored.;pol. p.p.

značí uskutečnění;စေ;indicates effectuation;suff.

značí uskutečnění: Výslovnost je nesmírně náročná. ("(S) výslovností jsem se setkal s nesmírnou náročností.");စေ: အသံထွက် တော်တော်လေး အခက်တွေ့စေတယ်။;indicates effectuation: Pronunciation is extremely difficult. ("(With) pronunciation (I) have met extreme difficulty.");

značí uvozovky;ဆိုမ;indicates quotation marks;suff.

značí uvozovky na konci;ဆိုသည် ° ဆိုတဲ့;indicates quotation marks at the end;suff. (or) suff. writ.

značí uvozovky na konci: Slovo 'lokuntaka' bylo vysvětleno (a) vyloženo užitím Pāli slova 'rassa'.;ဆိုသည်: "ရသာ"ပါဠိစကားလုံးကို အသုံးပြုပြီး လောကန္တက ဆိုသည့် စကားလုံးကို အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုရင်းလင်းထားပါသည်။;indicates quotation marks at the end: The word 'lokuntaka' has been explained (and) interpreted making use of the Pāli word 'rassa'.;pol. writ.

značí uvozovky na konci: slovo "rassa";ဆိုတဲ့: ရသာဆိုတဲ့ စကားလုံး။;indicates quotation marks at the end: word "rassa";

značí uvozovky: Protože Myanmarí znají "skleněnou konvici" více.;ဆိုမ; မြန်မာတွေက ဇန်ကရာဆီမှ ဝိုပြီး သိကြလို့ပါ။;indicates quotation marks: Because the Myanmarers know the "glass jug" more.;pol.

značí úžas;အမယ်;indicates amazement ("mother!");interj.

značí vědomí (něčeho);မုန်း;indicates cognizance;suff.

značí velké množství;တွေ;indicates big amount;suff.

značí velké množství: Mám spoustu energie na sekání dřeva.;တွေ: ငါ့မှာ သစ်သားကို ဖြတ်ဖို့ အင်အားတွေ အများကြီးရှိနေပြီ။;indicates big amount: I have a lot of energy to cut the wood.;p.p.

značí vhodnost;ကောင်း;indicates suitability;suff.

značí vlastnictví;မှာ ° ၏;indicates possession;suff. (or) suff. writ.

značí vlastnictví (o osobě);ဆီမှာ;indicates possession (about a person);suff.

značí vlastnictví: (On) tam nemá přátele. ("V něm, tam, nejsou přátele.");မှာ: သူ့မှာ ဟိုမှာ သူငယ်ချင်းမရှိဘူး။;indicates possession: He doesn't have friends there. ("In him, there, are no friends.");

značí vlastnictví: Nemám knihu.;ဆီမှာ: ကျွန်တော်ဆီမှာ စာအုပ် မရှိဘူး။;indicates possession: I do not have (the) book.;um.

značí vlastnictví: ptací oko;၏: ငှက်တစ်ကောင်၏ မျက်လုံး;indicates possession: a bird's eye;writ.

značí vtipkující hlas;တိန့်...;indicates a joking voice;interj.

značí vykonání;စေ;indicates effectuation;suff.

značí žádost: Sedněte si, ano? (žádavé);နော်: ထိုင် နော်။;indicates request: Sit down, right? (requesting);imper.

značí zahrnutí;ကော ° ရော ° ရယ်;indicates inclusion ° denotes inclusion;suff.

značí zahrnutí: kniha Swesoukyawthinkyan (~ "všestranný (a) slavný") a také prózy U Obhásy z Min (jsou) zahrnuty;ရယ်: စွယ်စုံကျော်ထင်ကျမ်းရယ် မင်းဘူးပြီးသြတာသာရဲ့ စကားပြေတွေရယ်။;indicates inclusion: book Swesoukyawthinkyan (~ "versatile (and) famous") and also U Obhasa of Min's proses (are) included;writ.

značí záležitost;ရေး;indicates a matter or concern;suff.

značí zalíbení v předcházejícím pod. jm.;လေး;indicates affection

to the preceding noun;suff.
značí zanechání;ဝမ်း;indicates abandonment;suff.
značí zápor s podmínkou;ဝဲရင်း;indicates negative sense with condition;suff. col.
značí zápor: Nepoužívám peníze.;မ -ဘူး: ငါ ငွေ မကိုင်ပါဘူး;;indicates negative: I don't use money.;col. pol. mn.
značí zápor: Mladý pan Tódá nepřijde?;မ -ဘူး: ကိုသော်တာ မလာဘူးလား;;indicates negative: Young sir Thawda will not come?;inter.
značí zápor: Nedělám práci mnichů.;မ -မ: ဘုရားအလုပ်မလုပ်ဖြစ်ပါဖူး;;indicates negative: (I) do not do the work of monks.;pol. col.
značí zápor: Nejsou pan Bakhen a paní Tuza.;မဟုတ်(ပါ)ဘူး: ဦးဘခင်နဲ့ ဒေါ်သူဇာ မဟုတ်ပါဘူး;;indicates negative: (They) are not Mr. Bakhin and Mrs. Thuza.;col. pol.
značí zápor: To není možné. ("Není správné." Také jako negativní odpověď během smlouvání v obchodě.);မ -ဘူး: မရပါဘူး;;indicates negative: Impossible. ("It's not right." Also as a negative response during bargaining);pol. col.
značí zápor:Nepřijde. ("Nepřichází.");မ -ဘူး: သူ မလာပါဘူး;;indicates negative: He will not come. ("He does not come.");pol.
značí zápornou otázku: Nepřijde? ("Nepřichází?");မ -ဘူးလား: သူ မလာဘူးလား;;indicates negative question: Won't he come? ("Doesn't he come?");inter. pol.
značí záporný rozkaz;နဲ့ ° မ -နဲ့;;indicates negative command;pref. & suff. imper. (or) suff. imper.
značí zdůraznění;လတ် ° လိုက် ° စား ° သား ° ပျံ ° ခွဲ ° ပင် ° သေး ° ပေါ့ ° ဟာ ° လှ ° ပဲ ° လေ ° ကား ° တို့ ° ရယ် ° ပါ၏ ° ချေ;;indicates emphasis;suffn. (or) suff. writ. (or) suff. col. (or) suffv. (or) suff. (or) suff. inter.
značí zdůraznění: Dle tohoto zákona, všichni, kdo se potřebují učit na universitě, nemohou dostat k učení ("(a) poslouchání") povolení, proto, vskutku, byli lidé ze všech Myanmarských národností nespokojeni.;ချေ: ဤဥပဒေအရ တက္ကသိုလ်ပညာသင်လို(သူ)တိုင်း သင်ကြားခွင့်မရနိုင်သဖြင့် မြန်မာတမျိုးသားလုံးက မကျေနပ်ကြချေ;;indicates emphasis: According to this law, all who need to learn at university cannot get the permission to learn ("(and) listen"), therefore people of all the Myanmar nationalities were, indeed, not satisfied.;pl. writ.
značí zdůraznění: Příště se setkáme.;လေ: နောက်တွေ့မယ်လေ;;indicates emphasis: Next (time we) will meet.;fut. col.
značí zdůraznění: Vskutku, následující den ("v") ráno králík a želva soutěžili (v) běhu.;လေ: နောက်နေနံနက်၌ ယုန်နှင့်လိပ်တို့သည် အပြေးပြိုင်ကြလေ၏;;indicates emphasis: Indeed, next day in the morning rabbit and turtle competed (in) speed.;writ.
značí zdůraznění: vskutku, v místě, kde teď ("já") žiji;ဝင်: ကျွန်တော် ယခု နေထိုင်သော နေရာတွင်ပင်;;indicates emphasis: indeed, in the place where I stay now;writ.
značí zdvořilost;ပေါ့ ° ဝ် (wrong from ပါ) ° ပျံ;;indicates politeness;suff.
značí zdvořilost: (Je to) slečna Týdá.;ပါ: မသီတာပါ;;indicates politeness: (It is) miss Thida.;pol.

značí zdvořilost: (On) přijde. ("Přichází.");ပါ: သူ လာပါတယ်;;indicates politeness: He will come. ("He comes.");col.
značí zdvořilost: (Zde je) slečna Týdá (i do telefonu);ပါ: မသီတာပါ;;indicates politeness: (Here is) miss Thida. (also in telephone conversation);pol.
značí zdvořilost: Budeš spokojený?;ပေါ့: အဆင်ပြေပေါ့မလား;;indicates politeness: Will (you) be satisfied?;fut. inter. pol.
značí zdvořilost: Jedno (pero) je 25 čat.;ပါ: တစ်ချောင်း ၂၅ကျပ်ပါ;;indicates politeness: One (pen) is 25 kyats.;pol.
značí zdvořilost: Jsem paní Mama.;ပါ: ကျွန်မ ဒေါ်မမပါ;;indicates politeness: I am Mrs. Mama.;pol. uw.
značí zdvořilost: Nesedějte si tady.;ပါ: ဒီမှာ မထိုင်ပါနဲ့;;indicates politeness: Do not sit down here.;pol.
značí zdvořilost: Piš tak jako píše on.;ပါ: သူ ရေးသလို ရေးပါ;;indicates politeness: Write as he writes.;imper. pol.
značí zdvořilost: Sedněte si.;ပါ: ထိုင်ပါ;;indicates politeness: Sit down.;imper. pol.
značí zdvořilost: Vstupte, prosím.;ပါ: လာပါ ခင်ဗျာ;;indicates politeness: Come in, please.;imper. pol. um.
značí zdvořilý požadavek;အုံး (from ဦး) ° ဦး;;indicates polite request;suff. col. (or) suff.
značí zlomek;ဝိုင်း..ဝိုင်း;;indicates a fraction;
značí zlomek: jedna lomeno dvěma;ဝိုင်း -ဝိုင်း: နှစ်ဝိုင်းတစ်ဝိုင်း;;indicates a fraction: one divided by two;
značí změnu;လာ;;indicates change;suff.
značí změnu druhu slova na pod. jm.;မျှ;;indicates change of word's type noun;suff.
značí změnu na sloveso;တရ;;indicates change to verb;suff. (?)
značí změnu předcházejícího slovesa na příd. jm.;သည့် ° တွဲ;;indicates change of preceding verb to adj.;suff. (or) suff. writ.
značí změnu předcházejícího slovesa na příd. jm.: dopis ("dany") jednomu příteli;တွဲ: သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ကို ပေးတဲ့စာ;;indicates change from preceding verb to an adj.: a letter ("given") to a friend;
značí změnu předchozího slova na příd. jm.;သော;;indicates change of preceding verb to adj.;suff.
značí změnu situace;သွား;;denotes change in situation;suff.
značí změnu slovesa na infinitiv (následuje za slovesem);ဖို့အတွက်;to (follows after a verb);suff.
značí změnu slovesa na infinitiv: Co se týče mě, jsem připravený naplnit (své) dokonalosti.;ဖို့အတွက်: ပါရမီ ဖြည့်ဖို့အတွက် ကျွန်တော် အနေနဲ့ အသင့်ပါ;;to: As for me, (I) am ready to fulfill (my) perfections.;pol. um.
značí změnu slovesa na infinitive (následuje za slovesem);ဖို့အတွက်;;indicates infinitive (follows after a verb);suff.
značí změnu slovesa na pod. jm.;တာ;;indicates change of verb to noun;suff.
značí změnu slovesa na pod. jm.: Je (to) právě, (že) jsem přišel včera. ("Stal jsem se včera přicházejícím.");တာ: ကျွန်တော် မနေ့က ရောက်တာဖြစ်ပါတယ်;;indicates change of verb to noun: It is, that I came yesterday. ("I happened (to be) coming yesterday.");pol. um.

značí změnu slovesa z trpného rodu na rod činný;စေ;indicates change of verb from passive voice to active voice;suff.

značí změnu slovesa z trpného rodu na rod činný: Pračka pere prádlo.;စေ: အဝတ်လျှော်စက်က အဝတ်တွေကို သန့်ရှင်းစေတယ်။;indicates change of verb from passive voice to active voice: The washing machine washes clothes.;

značí změnu z jedné aktivity na druhou;ကာ;indicates change from one action to another;suff.

značí změnu z pod. jm. na příd. jm. ("týkat-se (a) být-správný");ဆိုင်ရာ;of ("be-concerned-with (and) proper");suff. I

značí změnu z pod. jm. na příd. jm.: Je (to) specifická věc, která naznačuje komentátorský charakter Sutta Piṭaky.;ဆိုင်ရာ: သုတ္တပိဋကတ်မှာ ရေးဦးအဋ္ဌကထာဆိုင်ရာ သဘောကို ဖော်ပြသော တိကျသည့် အချက်အလက် တစ်ခုဖြစ်သည်။;of: (It) is a specific item, which indicates the commentarial nature of Sutta Piṭaka.;writ.

značí změnu z pod. jm. na sloveso;စရာ;indicates change of verb to noun;suff.

značí změnu z pod. jm. na sloveso: Je (to) nesmírně zajímavé. ("Je (to) nesmírně vhodné k zájmu.");စရာ: အလွန်စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းပါတယ်။;indicates change of verb to noun: (It) is extremely interesting. ("(It) is very good for interest.");pol.

značí změnu ze slovesa na pod. jm.;ခြင်း ° တာ ° ရာ ° ဖွယ်ရာ;indicates change from n. to v. ° indicates change from verb to noun ° indicates change from v. to n. ° indicates change of verb to noun;suff. (or) suff. writ.

značí změnu ze slovesa na pod. jm. činnosti v podobě průběhového času;ခြင်း;indicates change from verb to a noun of action in its continuous form;suff.

značí změnu ze slovesa na pod. jm. toho určitého jevu, události apod.;ချက်;indicates change from verb to a noun of the particular phenomena, event and so on;suff.

značí změnu ze slovesa na pod. jm. v instrumentálu;ကာ;indicates change from verb to a noun in instrumental case;suff.

značí změnu ze slovesa na pod. jm. v instrumentálu: Výběrem statečných hrdinů král Nau zorganizoval velikou Myanmarskou armádu.;ကာ: ဘုရင့်နောင်သည် ရဲရင့်သောသူရဲကောင်းများကို ရွေးချယ်ကာ မြန်မာတပ်မတော်ကြီးကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။;indicates change from verb to a noun in instrumental case: Choosing the brave heroes, king Naung organized a great Myanmar army.;p.s. writ.

značí změnu ze slovesa na pod. jm.: Dával (~ "dá") lidem jídlo a pití (svou) pravou rukou.;ဖွယ်ရာ: တိုင်းသူပြည်သားများအား ညာလက်ဖြင့် စားသောက်ဖွယ်ရာများပေးမည်။;indicates change from v. to n.: He gave (~ "will give") food (and) drink to the people by (his) right hand.;fut. & p.s. writ.

značí změnu ze slovesa na pod. jm.: První věta se užívá při prasní, druhá věta se užívá při mluvení.;ရာ: ပထမတစ်ကြောင်းက ရေးရာမှာ သုံးတယ်၊ ဒုတိယတစ်ကြောင်းက စကားပြောရာမှာ။;indicates change from verb to noun: First sentence is used in writing, second sentence is used in talking.;col.

značí změnu ze slovesa na příd. jm.: obtížná slova;သည်း: ခက်ခဲသည့် စကားလုံးတွေ။;indicates change from verb to an adj.: difficult words;pl. writ.

značí změnu ze slovesa na příslovce;ဖြင့်;indicates change from v. to adv.;suff.

značí změnu ze slovesa na příslovce.: Dobrotivě (na konci dopisu);ဖြင့်: မေတ္တာဖြင့်။;indicates change from v. to adv.: Kindly (at the end of a letter);adv. lett.

značí, že následuje něco jiného;ပြီး;indicates happening of sth. another;suff.

značí, že následuje něco jiného: Potkal velice dobré učitele a ...;ပြီး: သိပ်ကောင်းတဲ့ဆရာတွေကို တွေ့ပြီး;indicates happening of sth. another: Having met very good teachers ...;p.p.

značně;တော်တော်;considerably;adv.

znak (písmeno, "kulaté" psaní°);စာလုံး(တစ်လုံး);character (letter, "round" writing°);sg.

znak (písmeno, "napsaný kroužek");စာလုံး(တစ်လုံး);character (letter, "written round");sg.

znalost;အသိ ° ဉာဏ် (WS. from ဉာဏ်) ° ဉာဏ်;knowledge;n. P. ñāṇa (= knowledge) WS. (or) n. (or) n. P. ñāṇa (= knowledge)

znalost ("znalost (a) moudrost");အသိပညာ;knowledge ("knowledge (and) wisdom");n.

znalost ("znalost (a) znalost");အသိဉာဏ်;knowledge ("knowledge (and) knowledge") ° knowledge ("knowledge (and) knowledge");n. (or) n. P. ñāṇa (= knowledge)

znalost ohledně, mít;ကျွမ်း;familiar with, be;l

znalost pěti skupin (osoby: těla, pocitů, vnímání, podmínek a vědomí, které utváří osobu);ခန္ဓာဉာဏ်;knowledge of five aggregates (of body, feelings, perception, conditions and consciousness, which make up a person);n. Bh. P. khandha-ñāṇa (= aggregates - knowledge)

znalost pěti skupin (osoby): Kéž jsi schopen dojít a pochopit pravdy Dhammy přednesené Vznešeným Buddhou, znalostí a dosažením znalosti pěti skupin (osoby) skrze znalost toho, co je psáno.;ခန္ဓာဉာဏ်: ဗြဟ္မစာရဗျူဟာကြားမှာ မွေ့တရားတွေကို စာအသိမှ ခန္ဓာဉာဏ်ရောက် အသိဖြင့် သိမြင်လာနိုင်ပါစေ။;knowledge of five aggregates: May (you) be able to come and realize the the truths of Dhamma preached by the Noble Buddha, by knowledge and coming to knowledge of five aggregates through knowledge of what is written.;w. pol.

znalost: Jsou mými učiteli, aby mi dali znalost Dhammy.;အသိဉာဏ်: တရားအသိဉာဏ် ပေးတဲ့အတွက် ကျွန်တော်ရဲ့ ဆရာတွေပါ။;knowledge: (They) are my teachers to give me knowledge of Dhamma.;pol.

znalost: Poněvadž se obávám, že kdybych (to) měl vysvětlit (~ "říci") ("s") psaním, trvalo by (to) dlouho, bude dobré, pokud (to) pochopíš pouze s (vlastní) znalostí.;အသိ: ကျွန်တော် စာနဲ့ပြောရရင် ကြာမှာစိုးလို့ အသိနဲ့ရရင်တော့ ကောင်းမယ်။;knowledge: As I am afraid, that if (I) had to explain (~ "tell") (it) in (~ "with") writing, (it) would take long time, (it) will be good if (you) understand (~ "get") (it) just by (~ "with") knowledge.;fut.

znalost: Prostě žiji se znalostí a pozorností.;အသိ: အသိသတိလေးနဲ့ နေရတာပေါ့။;knowledge: (I) am just living with knoweldge and mindfulness.;col.

znalost: sám sobě se znalostí;အသိ: ကိုယ့်ဟာနဲ့ကို (ကိုယ့်)အသိနဲ့(ကို);knowledge: (one) with one's own knowledge;col.

znalost: Vyměňují si znalosti a sečtělost.;အသိပညာ: အသိပညာတွေ ဗဟုသုတတွေ ဖလည့်တယ်။;knowledge: (They) exchange (their) knowledge (and) well-versedness.;

znanosti;ဗဟုသုတ;knowledge;n. P. bahusuta (= heard much)
 znaností;အသိဖြင့်;knowledge, by;adv.
 znaností, hodně: e-mail, které mají obsahovat (~ “být”) hodně
 znaností.;ဗဟုသုတ: ဗဟုသုတ ဖြစ်စေတဲ့မေးလ်တွေ;knowledge, of
 much: e-mails that are to be of much knowledge;
 znaností: Kéž jsi schopen dojít a pochopit pravdy Dhammy
 přednesené Vznešeným Buddhou, znaností a dosažením
 znanosti pěti skupin (osoby) skrze znalost toho, co je
 psáno.;အသိဖြင့်: မြတ်ဘုရားဟောကြားခဲ့တဲ့ ဓမ္မတရားတွေကို စာအသိမှ
 ခန္ဓာဉာဏ်ရောက် အသိဖြင့် သိမြင်လာနိုင်ပါစေ။;knowledge, by: May
 (you) be able to come and realize the the truths of Dhamma
 preached by the Noble Buddha, by knowledge and coming to
 knowledge of five aggregates through knowledge of what is
 written.;w. pol.
 znanosti: Můžeme pochopit, že byl chabých znaností.;ဗဟုသုတ:
 ဗဟုသုတ နည်းပါးတယ်ဆိုတာကို အကျွန်ုပ်တို့
 သဘောပေါက်နိုင်သည်။;knowledge: We can understand, that (he)
 was of poor knowledge.;writ.
 znanosti: Nemá ani zkušenosti, ani znanosti.;အသိဉာဏ်:
 အတွေ့အကြုံမရှိတင်မက အသိဉာဏ်လည်း မရှိဘူး။;knowledge: (He)
 has neither experience, nor knowledge.;
 znalý, být (“být-dovedný (a) vynikat
 {jmenec}”);ကျွမ်းကျင်;knowledgeable, be (“be-skilled (and) excel
 {nouner}”);I
 znám jakožto, být (“být-dělaný’ známým”);သိထား;known as, be
 (“be-made’ known”);I
 znám jakožto, být: (Jsou) známé jakožto sutty.;သိထား:
 သုတ်တွေအဖြစ် သိထားကြတယ်။;known, be: (They) are known as
 suttas.;
 znamená (“je řečeno”);ဆိုတာ;means (“is said”);v.
 znamená (“v² tom¹ řečeném° (to) je³”);ဆိုသည်မှာ -ဖြစ်;means
 (“in² that¹ said°, (it) is³”);suff.
 znamená (je): Cíl znamená místo v závodě, kam (jeden) musí
 nakonec dorazit.;ဆိုတာ: ပန်းတိုင်ဆိုတာ ပြိုင်ပွဲမှာ နောက်ဆုံး(မှ)
 ရောက်ရမဲ့နေရာပါ။;means: Goal is the place in race, where (one)
 has to finally arrive.;pol. col.
 znamená (říká se): Tendžan se říká jednomu z (celo)národních
 festivalů.;ဆိုတာ: သင်္ကြန်ဆိုတာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ဖွဲ့တတ်တစ်ခုပါ။;means
 (“is called”): Thin-gyan means (~ “is called”) one of festivals of
 Myanmar country.;col. pol.
 znamenat (“brát¹ význam”);အနက်ရ;mean (“take¹ meaning”);T
 znamenat (“snad odkazuje-na”);ရည်ညွှန်း;mean (“hopefully
 refers-to”);I
 znamenat (vzít význam”);အဓိပ္ပါယ်ရ ° အဓိပ္ပါယ်ရ (from
 အဓိပ္ပါယ်ရ);mean (“take meaning”);T P. adhippāya (= intention)
 (or) T WS. P. adhippāya (= intention)
 znamenat: Věřím, že vhodný učitel (mnich) znamená (“mnou”)
 důvěryhodný učitel.;ဆိုတာ: သင့်တော်တဲ့ဆရာတော်ဆိုတာ ငါ
 ယုံကြည်နိုင်လောက်တဲ့ဆရာတော်လို ငါ ထင်တယ်။;means: I believe,
 that suitable teacher (monk) means (“(by) me”) trustworthy
 teacher (monk).;
 znamenat: Zde meditace v chůzi znamená milující-dobrotivost v
 chůzi.;ဆိုလို့: စင်္ကြံလျှောက်ပြီး တရားပွားများခြင်းကို
 လျှောက်သည့်မေတ္တာဘာဝနာလို ဒီမှာ ဆိုလိုပါသည်။;mean: here the
 walking meditation means loving-kindness in walking.;pol. writ.

znamenitý (“super (vysoká) příčka”);စူပါတန်း;superb (“super
 (high) crossbar”);adj.
 znamenitý, být (“hladký (a) příjemný”);ချောမွေ့;excellent, be
 (“smooth (and) pleasant”);I
 znamenitý: Herec Jédaí, který, protože se stal moc milovaným
 diváky, se brzy stane znamenitým.;စူပါတန်း: ပရိတ်သတ်တို့၏
 အချစ်တော်ဖြစ်လာခြင်းကြောင့် မကြာခင်စူပါတန်းဝင်တော့မည့်
 သရုပ်ဆောင်ရဲတိုက်။;superb: The actor Yedai, who, because of
 becoming much beloved by the spectators, will soon become
 superb.;writ.
 znamenitý: Když (budeš) poslouchat každý den, jak (to začneš)
 znát velice dobře, stane se (tvé) mluvení znamenitějším,
 myslím si.;ချောမွေ့: နေ့စဉ် နားထောင်ရင်းနားရည်ဝလာတဲ့အခါ
 စကားပြော ပိုပြီး ချောမွေ့လာမယ်လို့ ထင်ပါတယ်။;excellent: While
 (you) listen every day, as (you) get to know (it) very well, (your)
 speaking will become more excellent, I think.;pol.
 známka, poštovní (“známka (s)
 hlavou”);တံဆိပ်ခေါင်း(တစ်ခု);stamp, postage (“stamp (with)
 head”);sg.
 známka, poštovní: Na dopise je tak hodně známek.;တံဆိပ်ခေါင်း:
 စာပေါ်မှာ တံဆိပ်ခေါင်းတွေ အများကြီးပဲ။;stamp, postage: There are
 just (so) many stamps on the letter.;col.
 známka, poštovní: Přilepuje známku na dopis.;တံဆိပ်ခေါင်း:
 စာပေါ်မှာ တံဆိပ်ခေါင်းတစ်ခုကို ကပ်တယ်။;stamp, postage: (He)
 sticks a stamp on a letter.;
 známkovat (“dávat¹ známky”);အမှတ်ပေး;mark (“give¹ marks”);T
 známkovat (dávat známky): Známkující soudci by (v této
 debatérské soutěži) měli dávat známky po sledování a
 poslouchání chování, gestikulace, užití (slov) (a dle uvedených)
 informací od obou stran, (tj.) navrhovatele (určitého názoru) a
 obhájce (jiného názoru).;အမှတ်ပေး: အမှတ်ပေးဒိုင်လူကြီးများက
 အဆိုအချေနှစ်ဘက်စလုံးရဲ့ အမူအရာ လေယူလေသိမ်း အသုံးအနှုန်း
 အချက်အလက်တွေကိုကြည့်ရှုနားထောင်ပြီး
 အမှတ်ပေးကြပါလိမ့်မယ်။;mark (give marks): The marking judges
 should give marks after (they) watch (and) listen to the
 behavior, gesticulation, usage (of words) (and according to the
 given) information from both the sides, of the proposer and
 defendant.;pol.
 známkovat (při soutěži, “dávat¹ známky”);အမှတ်ပေး;mark (in
 competition, “give¹ marks”);T
 známost (známost, o vzdálených přátelích atd.,
 “známost”);အသိ(တစ်ယောက်);acquaintance (about people,
 “knowing”);sg.
 známý (po (vlastní) zemi, “zemsky známý”);နိုင်ငံကျော်;well-
 known (around the country, “country known”);adj.
 známý (známost, o vzdálených přátelích atd.,
 “známost”);အသိ(တစ်ယောက်);acquaintance (“knowing”);sg.
 známý jako (“zvaný”);ဆို;known as (“called”);adj.
 známý, být (“být-důvěrný (a) blízký”);ရင်းနှီး;familiar, be (“be-
 intimate (and) close”);I
 známý, být (“být-důvěrný (a) skrytých-
 informací”);ရင်းနှီးမြှုပ်နှံ;familiar, be (“be-intimate (and of) hidden-
 fact”);I
 známý, být (věděný);သိထား;known, be;I
 známý, být dobře (“viditelný (a) vzácný”);ထင်ရှား;well-known, be

("visible (and) rare");I
 známý, být: Moc ho neznám. ("Nejsem s ním hodně moc známý.");ရင်းနှီး: သန့်တော့သိပ်မရင်းနှီးဘူး။;familiar, be: He is not very much familiar to (me).;col.
 znát;သိ;know;I
 znát ("být-schopný, vědět (a) znát");တတ်သိနားလည်;know ("be-able, know (and) understand");T
 znát dobře (také o lidech, "znát (a) být-dovedný");သိကျွမ်း;know well (also about people, "know (and) be-skillful");T
 znát se s (někým): Zná se (~ "mnich se zná") s jednou laickou podporovatelkou z Myanmaru.;သိနေနဲ့: မြန်မာပြည်က ဦးဇင်းဥပါသိကာမတစ်ယောက်နဲ့ သိနေပါတယ်။ (~ ဦးဇင်း မြန်မာပြည်က ဥပါသိကာမတစ်ယောက်နဲ့ သိပါတယ်။);know sb.: I (~ "the monk") know ("with") a female-lay supporter from Myanmar.;pol. mn.
 znát velice dobře (skrže opakovaný poslech);နားရည်ဝ;know very well (through repeated hearing);I
 znát velice dobře (skrže opakovaný poslech): Když (budeš) poslouchat každý den, jak (to začneš) znát velice dobře, stane se (tvé) mluvení znamenitějším, myslím si.;နားရည်ဝ: နေ့စဉ် နားထောင်ရင်းနားရည်ဝလာတဲ့အခါ စကားပြော ပိုပြီး ချောမွေ့လာမယ်လို့ ထင်ပါတယ်။;know very well (through repeated hearing): While (you) listen every day, as (you) get to know (it) very well, (your) speaking will become more excellent, I think.;pol.
 znát velice dobře skrže opakovaný poslech;နားရေဝ (from နားရည်ဝ);know very well through repeated hearing;I WS.
 znát: Pāli komentáře jsou známé.;သိ: အဋ္ဌကထာပါဠိတော်များကို သိထားကြသည်။;know: Pāli commentaries are known.;writ.
 znát: student kterého znám;သိ: ကျွန်တော်သိတဲ့ကျောင်းသား;know: the student I know;n. um.
 znát: znát odpověď na otázky;သိ: မေးခွန်းတွေရဲ့ အဖြေကို သိတယ်;know: know the answer for the questions;
 znázornit ("odhalit¹ charakter");သရုပ်ဖော်;depict ("reveal¹ the character");T P. sarūpa (= of the same form)
 znázorňovat: Promluvy s více podrobnostmi přednesené Buddhou v podstatě znázorňují komentátorský charakter, na který se odkazuje v Sāratthadīpanī.;သရုပ်ဖော်: မြတ်ဗုဒ္ဓ အနုစိတ် ဟောကြားခဲ့သည့် တရားတော်တွေဟာ အခြေခံအားဖြင့် အဋ္ဌကထာရဲ့သဘောသဘာဝ သရုပ်ဖော်ပြီး ၎င်းကို သာရတ္ထဒီပနီမှာ ရည်ညွှန်းပါသည်။;depict: The discourses with more details preached by the Buddha are basically depicting the commentarial nature, which is referred to in Sāratthadīpanī.;pol. writ.
 znechucený, být (znechucený, "mysl (je) vyčerpaná");စိတ်ကုန်;fed up, be ("mind (is) used-up");I
 znechucený, být (znechucený, "mysl (je) zničena");စိတ်ပျက်;fed up, be ("mind (is) broken");I
 znémé, mít (důležité lidi, "mít² spoje¹ (a) spoje");အဆက်သွယ်ရှိ;acquaintances, have (with important people, "have² connections¹ (and) connections");I
 zničený, být ("zničit (a) být-roztrošený");ပျက်ပြား;destroyed, be ("destroy (and) be-scattered");I
 zničit;ပျက်;destroy;T
 zničit ("zaútočit¹ (a) zničit");ပျက်စီး;destroy ("attack¹ (and) destroy");° ruin ("attack¹ (and) destroy");I (or) T
 zničit ("zničit (a) blokovat");ပျက်ဆီး;destroy ("destroy (and)

block");T
 zničit ("zničit (a) zablokovat");ပျက်ဆီး;destroy ("destroy (and) block");T
 zničit: (To) rozhodnutí je tak pevné, že jej nic nemůže zničit.;ပျက်: ဆုံးဖြတ်ချက်က ဘာမှ အဲဒါကို မပျက်နိုင်လောက် ခိုင်မာပါတယ်။;destroy: The decision is so firm, that nothing can (ever) destroy it.;pol.
 zničit: Kvůli velkému nepříteli, Koun Baun se staral o město Šve Bo pěti jmen, a zničil nebezpečí.;ပျက်: ရန်ကြီးအောင် ကုန်းဘောင်ခါး ငါးမည်ရ ပြည်ရွှေဘို ဘေးရန်က ပြို။;destroy: For great enemy, Koun Baung attended on the town Shwe Bo of five-names, destroying the danger.;sng. writ.
 zničit: Vypli proud. ("oheň^o byl² zničen¹");ပျက်: မီးပျက်သွားပြီ။;destroy: Electricity is down. ("fire^o was² destroyed¹");p.p.
 zničit: Země budou zničeny.;ပျက်စီး: နိုင်ငံများ ပျက်စီးတယ်။;destroy: Countries will be destroyed.;
 zničit: zničené vesnice;ပျက်စီး: ပျက်စီးနေတဲ့ရွာတွေ.;ruined: ruined villages;
 znovu;နောက်တစ်ကြိမ် ° ပြန်;again;adv.
 znovu ("ještě jednou");နောက်တစ်ကြိမ်;again ("once¹ more");adv.
 znovu ("ještě¹ další");နောက်ထပ်;again ("next more");adv.
 znovu ("také¹ znovu");ပြန်လည်;again ("also¹ again");adv.
 znovu a znovu;ထပ်တလဲလဲ;again and again;adv.
 znovu a znovu ("další čas, další čas");ထပ်ခါထပ်ခါ;again and again ("another time, another time");adv.
 znovu a znovu ("moment, moment");ခဏခဏ;again and again ("moment, moment");adv.
 znovu a znovu ("znovu se-mění (a) mění");ထပ်တလဲလဲ;again and again ("again changing (and) changing");adv.
 znovu a znovu: Opakování je matkou moudrosti. ("Dělání znovu a znovu ("jeden-po-druhém") je ("prostě") matkou správné znalosti.");ထပ်ခါထပ်ခါ: ထပ်ခါထပ်ခါ ပြုလုပ်ခြင်းသည် မှန်ဉာဏ်ရဲ့ အမေပဲ။;again and again: Repetition is the mother of wisdom. ("Doing again and again ("one-by-one") is simply the mother of the right knowledge.");prov.
 znovu a znovu: Pánové (a) dámy (to) již, jistě, mnohokrát (~ "znovu a znovu") slyšeli.;ထပ်တလဲလဲ:
 လုပ်သားပြည်သူများထပ်တလဲလဲကြားဖူးပါလိမ့်မယ်။;again and again: The gentlemen (and) the ladies have, certainly, already heard (it) many times (~ "again and again").;pol.
 znovu a znovu: Poslouchal jsem (to) znovu a znovu ve (svých) uších.;ထပ်တလဲလဲ: နားထဲမှာ ထပ်တလဲလဲ ကြားနေခဲ့ပါတယ်။;again and again: (I) was hearing (it) again and again in (my) ears.;p.s. pol.
 znovu a znovu: Znovu a znovu ("sním") sny.;ခဏခဏ: အိမ်မက်တွေ ခဏခဏ မက်တာ။;again and again: (I) am again and again dreaming ("dreams").;
 znovu: Dokonce se ani nestane, že bych si znovu zameditoval.;ပြန်: တရားလည်းမထိုင်ဖြစ်တော့ပြန်ပါဘူး။;again: (I) even (do not) happen to meditate again.;pol. col.
 znovu: Je (to) věta užívaná když už není žádná možnost (cokoliv) změnit (~ "znovu opravit").;ပြန်လည်: ပြန်လည် ပြင်ဆင်လိုမရတော့တဲ့ အချိန်မှာ သုံးရတဲ့ စကားဖြစ်တယ်။;again: (It) is a sentence used when (it) is not possible to change (~

"correct again") (anything) any more.;

znovu: Jestli chceš být znovu malá (~ mladá), musíš se ("znovu") scvrknout.;ပြန်: ပြန်ငယ်ချင်ရင် ပြန်ချုံ့လိုက်လေ။;again: If (you) want to be again small, (~ young) (you) have to shrink ("again").;jk.

znovu: Kdy plánuješ (~ "máš") znovu přijít do Myanmar?;နောက်တစ်ကြိမ်: ဘယ်တော့ မြန်မာပြည်ကို နောက်တစ်ကြိမ်ပြန်လာဖို့ ရှိလဲ။;again: When do (you) plan (~ "have") to come to Myanmar again.;inter.

znovu: Napiš to znovu.;ပြန်: ပြန်ရေးပါ။;again: Write it again.;imper. pol.

znovu: Ten mnich by se měl zeptat (svého) učitele na jeho jméno (~ jméno učitele).;ပြန်: ကိုတော် ဆရာကို ပြန်မေးသင့်ကြောင်း နာမည်ကို။ (~ ကိုတော်ဆရာနာမည်ကို ပြန်မေးသင့်ကြောင်းပါ။);again: The monk should ask (his) teacher again about (the teacher's) name.;sl.

znovu: Udělej to znovu.;ပြန်: ပြန်လုပ်ပါ။;again: Do it again.;imper. pol.

znovu: Zmizel a už se nikdy ("znovu") neobjevil.;နောက်တစ်ကြိမ်: ပျောက်ကင်းသွားပြီး နောက်တစ်ကြိမ် မပေါ်လာခဲ့တော့ပါဘူး။;again: (It) disappeared and never appeared again.;p.s. pol.

znuděný, být;ပျင်း;boiled, be;l

znuděný, být: Ze stavu znudění (přešel do stavu) veselí.;ပျင်း: သူ ပျင်းရာက ပျော်လာပါပြီ။;bored, be: He became happy from ("the status of") being bored.;pol. p.p.

zobrazení;အရုပ်(တစ်ခု တစ်လုံး);figure;sg.

zodpovědět;ဖြေ;reply;T

zodpovědnost;ဝန် ° ဝတ်(တစ်ခု တစ်ပါး);responsibility;n. (or) sg. P. vatta (= duty)

zodpovědnost ("brát¹ zodpovědnost⁰ {jmenec²}");တာဝန်ယူခြင်း;responsibility ("take¹ responsibility⁰ {nouner²}");sg.

zodpovědnost ("zodpovědnost (a) zátěž");တာဝန် ° တာဝန်(တစ်ခု);responsibility ("responsibility (and) burden") ° reponsibility ("responsibility (and) burden");n. (or) sg.

zodpovědnost (povinnost): Jak (již) ti starší ví, co se týče dnešního tématu diskuze, je nazván "Zodpovědnosti (~ povinnosti) (naši) země mohou být vykonány spíše muži než ženami.";တာဝန်: လူကြီးမင်းများသိကြတဲ့အတိုင်း ဒီနေ့စကားရည်လုပ်ရဲ့ ခေါင်းစဉ်ကတော့ {ယောက်ျားက မိန်းမ ထက် နိုင်ငံတာဝန်ကို ပိုထမ်းဆောင်နိုင်တယ်} ဆိုတာပါ။;responsibility (duty): As the elders know, as for the today's discussion's topic, it is called "By men, more than by ladies, the country responsibilities (~ duties) can be carried out.";pol.

zodpovědnost, člověk, který si bere ("osoba² (která) přidává¹ (a) nosí⁰");သယ်ပိုးသူ(တစ်ယောက်);responsibility, person who assumes ("person² (who) adds-on¹ (and) carries⁰");sg.

zodpovědnost, vzít ("přidat² (a) nést¹ blaho⁰");သယ်ပိုး (-အကျိုးကို);responsibility, assume ("add-on² (and) carry¹ (the) benefits⁰");T

zodpovědnost, vzít: Ct. Pán Nanda, který dokáže vzít zodpovědnost (a) vykonat (ji) k prospěchu mnohých.;သယ်ပိုး: အများကောင်းကျိုးကို သယ်ပိုးဆောင်ရွက်တတ်သော ဦးနန္ဒဘုရား။;responsibility, assume: Ven. Sir Nanda, who can assume responsibility (and) perform (it) to benefit of many.;

zodpovědnost, vzít: Kéž jsi schopen vzít víc a víc zodpovědnosti za vykonávání (Buddhova) daru.;သယ်ပိုး

(အကျိုးကို): သာသနာ့အကျိုးကို ဆထက်ထမ်းပိုး သယ်ပိုးဆောင်ရွက်နိုင်ပါစေ။;responsibility, assume: May (you) be able to assume more and more responsibility for carrying out the (Buddha's) present.;w. pol.

zodpovědnost: Přestože neplníš (žádné) zodpovědnosti lásky (~ "lásek"), měl by ses potrestat.;တာဝန်: ခင်များတာဝန်မဲ့ လုပ်တော့ ကိုယ့်ဘာကို ခံရမှာပေါ့။ (or it was "ခင်များတာဝန်မဲ့ လုပ်တော့ ကိုယ့်ဘာသာ ခံရမှာပေါ့။" - but different meaning);responsibility: As (you) don't fulfill any responsibilities of love (~ "loves"), (you) should punish yourself.;imper. sl.

zoo ("veřejná" budova zvířat");တိရစ္ဆာန်ရုံ(တစ်ရုံ);zoo ("(public) building (of) animals");sg. P. tiracchāna (= animal)

zoo ("veřejná-budova¹ zvířat⁰");တိရစ္ဆာန်ရုံ;zoo ("public-building¹ (of) animals⁰");n.

zoo: Vskutku, (je tam) Historicko-Přírodovědné Muzeum, zoo (a) Karavei Hotel.;တိရစ္ဆာန်ရုံ: သဘာဝသမိုင်းပြတိုက်တို့ တိရစ္ဆာန်ရုံတို့ ကရဝိတ်ဟိုတယ်တို့ပေါ့။;zoo: Indeed, Natural History Museum, zoo (and) Karawait Hotel (are there).;

zopakovat ("řici¹ znovu");ပြန်ပြော ° ထပ်ပြော;repeat ("say¹ again");T

zopakovat (po někom, "následovat (a) říci");လိုက်ဆို;repeat (what sb. else says, "follow (and) say");T

zopakovat: Prosím, zopakuj (to).;ထပ်ပြော: ထပ်ပြောပါအုံး။ ° ပြန်ပြော: ပြန်ပြောပါအုံး။;repeat: Please, repeat (it).;pol.

zopakovat: Zopakuj (co říkám)!;လိုက်ဆို: လိုက်ဆိုပါ။;repeat: Repeat (what I say)!;imper. pol.

zorganizovaný, dobře;တစုတစည်း;organized, well;adj.

zorganizovat ("sesbírat (a) zorganizovat");စုစည်း;organize ("collect (and) organize");T

zorganizovat ("zorganizovat (a) seřadit");ဖွဲ့စည်း;organize ("organize (and) line-up");T

zpět;ပြန်;back;adv.

zpět: Nikdy se nepodívá zpět.;ပြန်: ဘယ်တော့မှ ပြန်မမြင်တော့ဘူး။;back: (He) never looks back.;

zpěvák ("ohromný¹ (ve) zpívání⁰");အဆိုတော်(တစ်ယောက်);singer ("great¹ (in) singing⁰");sg.

zpěvák ("velký¹ mluvič⁰");အဆိုတော်(တစ်ယောက်) ° ဆိုတော်(တစ်ယောက်);singer ("great¹ speaker⁰");sg.

zpěvák: slavný zpěvák;အဆိုတော်: ထင်ရှားသော အဆိုတော်;zpěvák: famous singer;

zpívat;သီ;sing;T

zpívat ("+ píseň"): Ptáci zpívají.;သီချင်းဆို: ငှက်များ သီချင်းဆိုကြတယ်။;sing ("+ song"): Birds are singing.;writ.

zpívat ("zpívat¹ melodii⁰");သီဆို;sing ("sing¹ melody⁰");T

zpívat (recitovat, Pāli text, " číst¹ (a) recitovat² listy⁰");ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်;chant (recite, Pāli text, " read¹ (and) recite² leaves⁰");T Bh. P. sajjhāyati (= recite, study)

zpozdit se ("jít² (a) padnout¹ zpět⁰");နောက်ကျ;late, get ("go² (and) fall¹ back⁰");l

zpozdit se ("padnout¹ zpět⁰");နောက်ကျ;fall behind ("fall¹ back⁰");l

zpozdit se: Omlouvám se, že jsem se trochu zpozdil.;နောက်ကျ: နည်းနည်းနောက်ကျသွားတဲ့အတွက် တောင်းပန်ပါတယ်။;late, get: (I)

am sorry that (I) got little bit late.;p.s. pol.
 zpozdit se: Omlouvám se, že se (má) odpověď
 zpozčila.;နောက်ကျ: ပြန်စာနောက်ကျတဲ့အတွက်
 တောင်းပန်ပါတယ်။;late, be: I am sorry that (my) reply is late.;pol.
 zpozorovat;ထင်;remark (notice);I
 zpozorovat ("označit (a) vyznačit");သတ်မှတ်;remark (notice,
 "demarcate (and) mark");I
 zpráva ("poručit-si (a) slyšet
 {jmenec}");မှာကြားချက်(တစ်ခု);message ("order-sth. (and) hear
 {nouner}");sg. writ.
 zpráva (dopis atd.);မက်ဆေ့(တစ်စောင်; တစ်ခု);message;sg. E.
 message
 zpráva (dopis);မက်ဆေ့(တစ်ခု);message;sg. E. message
 zpráva: deset a víc zpráv v Barmském jazyce;မှာကြားချက်:
 ဗမာစကား တစ်ဆယ့် ဒါမဟုတ်ဒီထက်ပိုတဲ့ မှာကြားချက် (~ ဗမာလို
 မှာကြားချက် ဆယ်ချက် (သို့) ဒီထက်ပိုသော မှာကြားချက်);message:
 ten or more message in Burmese language;
 zpráva: Dostal jsi mou zprávu?;မှာကြားချက်: ငါရဲ့ မှာကြားချက်ကို
 (လက်ခံ)ရရှိသလား။;message: Have you received my
 message?;inter.
 zpravodaj ("udržovat' zprávy");သတင်းထောက်(တစ်ယောက်);news
 reporter ("maintain' news") ° reporter, news ("maintain'
 news");sg.
 zprávy (novinky);သတင်း;news;n.
 zpřístupnit ("vložit (a) dát");ထည့်ပေး;available, make ("put-in
 (and) give");T
 zprostředkovatel ("dopis' záležitosti");ပွဲစား(တစ်ယောက်);mediator
 ("affair letter");sg.
 zprostředkovatel (obvykle přesněno předcházející
 slabikou);သည့်;dealer (usually specified by preceding
 syllable);suff.
 zprvu;လျင်;at first;adv.
 zprvu: Vskutku, zprvu králík běžel rychle.;လျင်: ယခုသည်
 လျင်မြန်စွာ ပြေးလေသည်။;at first: Indeed, at first (the) rabbit runs
 quickly.;writ.
 způsob;နည်း ° ပုံ ° ပုံ (preceded by v.) ° ပုံ(တစ်ခု) ° နည်းလမ်း;way
 (manner) ° technique ° method ° way ° manner;n. (or) sg.
 způsob ("způsob (a) cesta");နည်းလမ်း(တစ်သွယ်);method
 ("method (and) way");sg.
 způsob ("způsob (a) systém");နည်းစနစ်(တစ်သွယ်တစ်ခု);method
 ("method (and) system");sg.
 způsob jak dělat ("navyklé děláni, způsob
 děláni");လုပ်ထုံးလုပ်နည်း;way to do ("accustomed doing, method
 of doing");n.
 způsob jak dělat: Prostě nerozumím přesně, jak (to) mám
 udělat.;လုပ်ထုံးလုပ်နည်း: လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွေကို ကျွန်တော်
 နားမလည်တာတော့ အသေအချာပဲ။;way to do: (I) just do not
 understand exactly the way to do (it).;col.
 způsob: Co se týče metody vysvětlení významů, sinhálské
 komentáře obvykle uvádějí (~ "dávají (a) pokládají") podobná
 slova, aby byla obtížná slova vysvětlena.;နည်းလမ်း:
 အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုအနေနဲ့ ခက်ခဲသည့် စကားလုံးတွေကို
 ရင်းပြန့် သိဟိန္ဒူအဋ္ဌကထာမှာ အမြဲလိုလို အလားတူ စကားလုံးတွေကို
 ပေးထားသည်။;method: As for the method of explaining

meanings, Sinhalese Atthakathā usually give similar words to
 explain difficult words.;writ.
 způsob: Dle toho, co (~ "v") Pán Buddha řekl, jsou tři způsoby
 dělání zásluh.;လမ်း: ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား မိန့်ဆိုသည်မှာ
 ပုည(ကုသိုလ်)လုပ်ခြင်း လမ်းသုံးလမ်းရှိပါတယ်။;way: According to (~
 "in") what the Lord Buddha said, there are three ways for
 making merit.;pol.
 způsob: Nemám rád způsob, jakým mluví.;ပုံ (preceded by v.):
 သူပြောပုံကို ကျွန်တော် မကြိုက်ဘူး။;way: I don't like the way he
 speaks.;um.
 způsob: obvyklý způsob;နည်းလမ်း: ပုံမှန်နည်းလမ်း;way: the usual
 way;
 způsob: Řekni mi, jak to mám udělat. ("Dej způsob (a) dej
 nasměrování.");နည်း: နည်းပေးလမ်းညွှန်ပေးပါ။;method: Tell me
 how to do it. ("Give method (and) give direction.");imper. pol.
 způsob: Rozvinul meditaci (~ "způsob meditace") dle (svých)
 zkušeností.;နည်းလမ်း: အတွေ့အကြုံအရ ဘာဝနာနည်းလမ်း
 ဖွံ့ဖြိုးတယ်။;technique: (He) developed meditation technique
 according to (his) experience.;
 způsob: správný způsob;နည်းလမ်း: တရားနည်းလမ်း;method:
 correct method;
 způsob: Způsob věrnosti Čansitáy byl mnohými zaznamenán v
 historii Myanmaru.;ပုံ: ကျန်စစ်သား၏ သစ္စာရှိပုံကို မြန်မာသမိုင်းတွင်
 မှတ်တမ်းတင်ကြရသည်။;way: The way of loyalty of Kyansittha has
 been recorded in Myanmar history by many.;writ.
 způsob: Způsob, jakým král Nau vybíral hrdiny je zajímavý (~
 "dobrý k zajímavosti").;ပုံ: ဘုရင်နောင်၏ သူရဲကောင်းရွေးချယ်ပုံမှာ
 စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသည်။;manner: The king Naung's manner of
 selecting heroes is interesting (~ "good to be interesting").;writ.
 způsob: Způsob, jakým odpovídá při zkoušce, je velice dobrý.;ပုံ
 (preceded by v.): စာမေးပွဲမှာ သူဖြေပုံ သိပ်ကောင်းတယ်။;way: His
 way of answering questions at examination is very good.;col.
 způsobit;ပေး;cause;T
 způsobit ("kartáčovat (a) nutit");တိုက်တွန်း;induce ("brush (and)
 force");T
 zradit ("zradit moc {jmenec}");လည်စားခြင်း;deception ("deceive
 much {nouner}");n.
 zradit ("zradit moc");လည်စား;deceive ("deceive much");T
 zradit: On mě zradil.;လည်စား: သူ ငါ့ကို လည်စားတယ်။;deceive: He
 deceived me.;
 zranění;ဒဏ်(တစ်ခု) ° ဒဏ်ရာ(တစ်ခု);injury;sg.
 zranění ("zasloužený' trest");ဒဏ်ရာ;wound ("deserved'
 punishment");n.
 zranění: Skupiny Hentávadí vojsk se musely vrátit s většinou
 zraněných (lidí a) ztrátou životů.;အထိအခိုက်:
 ဟံသာဝတီတပ်ဖွဲ့များအထိအခိုက်အကျအဆုံးများစွာဖြင့်ပြန်ရသည်။;woun
 ded: Groups of Hanthawadi troops had to return with mostly
 wounded (people and) casualties.;writ.
 zraněný, být ("dotknout-se (a) dotknout-se");ထိခိုက်;injured, be
 ("touch (and) touch");I
 zraněný, být ("stát-se² (že) přijme¹ poranění");ဒဏ်ရာရစေ °
 ဒဏ်ရာရ;wounded, be ("happen² (to) receive¹ wound");I
 zranit se ("dostat¹ zranění");ဒဏ်ရာရ;injure (oneself, "get¹
 injury");I

zranit se: Muž se zranil.;ဒက်ရာရ်: အမျိုးသားတစ်ယောက်
ဒက်ရာရ်သွားတယ်;injured, get: A man got injured.;p.s.
zrcadlo ("bronzové uzavírání");ကြေးမုံ(တစ်ခု);mirror ("bronze
enclosing");sg.
zrcadlo ("sklo" (na dívání));ကြည်မုန်(တစ်ခု);mirror ("glass" (for
looking));sg
zřejmě ("být-jasný (a) svítit {příslovec}");ရှင်းလင်းစွာ;manifestly
("be-clear (and) shine {adverb}");adv.
zřetelný;သဲကွဲ;distinct;adj.
zřetelný, být;ဝီ;distinct (in speech), be;I
zřetelný, být ("rozbit výslovně");ပြတ်သား;distinct, be ("break
explicitly");I
zřetelný, být (o mluvení): (Tvoje) Barmština (~ "Barmským
jazykem mluvení") je tak zřetelná!;ဝီ: ဗမာစကား ပြောတာ
အရမ်းဝီတာပဲ;distinct, be (of speech): (Your) Burmese
("language talking") is so distinct!;col.
zřici se (někoho nebo něčeho);ခွင့်လွှတ်;disown (of sb. or sth.);T
zřít;တည်ထောင်;set up;T
zřídka;ရှားရှားပါးပါး ° ဖြစ်ခေါင်ဖြစ်ခဲ;seldom ° rarely;adv. (or)
adv. rare
zřídka;("pouze" z¹⁰ doby° děláni¹ (a) doby²
doby³);ရဲမန့်ရဲမန့်သုသာ;scarcely, just ("just" of¹⁰ time° (to) make¹
(and) time (of) time");adv.
zřídka;Stává se zřídka, že by byli cizinci považováni za
opravdovou součást společnosti, kde žijí.;ဖြစ်ခေါင်ဖြစ်ခဲ:
အခြားနိုင်ငံသားများ နေထိုင်သည့်အဖွဲ့အစည်းတွင် အစစ်အမှန်ဖြစ်သည့်
အပိုင်းအဖြစ်လည်း ဖြစ်ခေါင်ဖြစ်ခဲလက်ခံကြပါသည်။ (~ နိုင်ငံခြားသား
အဖွဲ့အစည်းများတွင် အစစ်အမှန်ဖြစ်သည့် အပိုင်းအဖြစ်လည်း
ဖြစ်တောင့်ဖြစ်ခဲလက်ခံကြပါသည်။);rarely: It happens rarely, that the
foreigners would be accepted as genuine part of the society
(they) live in.;pol.
zrovna (o příbuzných);တော်;really (about relatives);adv.
zrovna tamhle;ရှေ့နားမှာ;just over there;adv.
zrození ("žít" (z) těhotenství {jmenec}");ပဋိသန္ဓေနေခြင်း;birth
("live" (from) pregnancy° {nouner}");n. P. pātisandhi (=
conception)
zrození (minulé): Buddha (to) ukazuje na příkladu svého
minulého života. ("Buddha dává příklad se svým (minulým)
zrozením.");မွေး: ဘုရားက မွေးခြင်းနဲ့ဥပမာပေးထားတာဖြစ်တယ်;birth
(past): The Buddha gives a simile with (his previous) birth.;
zručně ("dovedně (a) výborně");ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင်;skilfully
("skilfully (and) excellently");adv.
zručný v, být;ကျွမ်း;skilled in, be;I
ztáhnout;ချု;put down;T
zticha, být;တိတ်;silent, be;I
ztišený, být ("zvuk neodchází");အသံမထွက်;quiet, be ("sound
(does) not escape");I
ztlouci;ရိုက်;beat;T
ztrapněný, být ("síla bolí, tváře bolí");အားနာပါးနာ;embarrassed,
be ("strength hurts, cheeks hurt");I
ztrapněný, být ("síla bolí");အားနာ;embarrassed, be ("strength
hurts");I
ztráta životů (v bitvě, "pád (a) konec");အကျအဆုံး;casualty (of
battle, "fall (and) end");n.

ztráta životů: Skupiny Hentávadi vojsk se musely vrátit s většinou zraněných (lidí a) ztrátou životů.;အဆုံးအကျ: ဟံသာဝတီတပ်ဖွဲ့များအထိအခိုက်အကျအဆုံးများစွာဖြင့်ပြန်ရသည်။;casualty: Groups of Hanthawadi troops had to return with mostly wounded (people and) casualties.;writ. ztratit;ပျောက်;lose;T ztratit se;ပျောက်;lost, get;l ztratit se ("být-ztracen, být-prost (a) ("jít")");ပျောက်ကင်း(သွား);lost, be ("be-lost, be-void (and) ("go")");l ztratit se ("být-ztracen, schovat-se (a) ("jít")");ပျောက်ကွယ်(သွား);lost, be ("be-lost, hide (and) ("go")");l ztratit: Pokud netrénuješ, co (již) máš, ta dobrá (znanost) psaní (a) dobrá (zanlost) mluvení, se může ztratit, přý ...;ပျောက်: မလေ့ကျင့်ရင် ရပြီးသား စာလေးစကားလေးတွေဟာ ပျောက်တတ်တယ်တဲ့ ...။;lose: If (you) do not practise, what (you) have (already) got, the good (knowledge) of writing (and) good (knowledge) of speaking may get lost, (they) say ...;col. ztřeštěný, být;မိုက် ° ရူး;insane, be;l ow. (or) l col. zub;သွား(တစ်ချောင်း);tooth;sg. zub: Poněvadž nemám dobré zuby, ukazují (je) k zubaři.;သွား: ကျွန်မ သွားတွေမကောင်းလို သွားဆရာဝန်ဆီမှာ ပြနေတယ်။;tooth: As my teeth are not good, I show (~ "am showing") (them) to the dentist.;cont. uw. zubař ("mistr¹ (v) zodpovědnostech^o (ohledně) zubů^o");သွားဆရာဝန်(တစ်ယောက်၊ တစ်ဦး);dentist ("master¹ (in) responsibilities² (regarding) teeth^o");sg. zubař: Poněvadž nemám dobré zuby, ukazují (je) zubaři.;သွားဆရာဝန်: ကျွန်မ သွားတွေမကောင်းလို သွားဆရာဝန်ဆီမှာ ပြနေတယ်။;dentist: As my teeth are not good, I show (~ "am showing") (them) to the dentist.;cont. uw. zubní kartáček ("klacík² (na) leštění¹ zubů^o");သွားပွတ်တ(တစ်ချောင်း);toothbrush ("stick² (for) rubbing¹ teeth^o");sg. zubní pasta ("lék² (na) kartáčování¹ zubů^o");သွားတိုက်ဆေး;toothpaste ("medicine² (for) brushing¹ teeth^o"); (or) n. zuby;သွားများ ° သွား;teeth;pl. (or) n. zúčastnit se ("shromáždit-se (a) účastnit-se");ဆင်နွှဲ;take part ("assemble (and) participate");T zúčastnit se (zkoušky) ("odpovědět"): Pojedu do Rangúnu až po zkoušce (~ "až zodpovím zkoušku").;ဖြေ: စာမေးပွဲဖြေအပြီးမှာ ကျွန်တော် ရန်ကုန်ကို သွားမယ်။;sit (for exam) ("answer"): I will go to Yangon after (l) sit for (~ "answer") the exam.;fut. zuřivost;အမျက်;rage;n. zůstat;ရီ;stay;l zůstat ("přebývat (a) přebývat");တည်းခိုနေထိုင်;stay ("dwell (and) dwell");T zůstat ("zůstávat (a) brát-ochranu");တည်းခို;stay ("stay (and) take-refuge");T zůstat (pobývat);တည်း ° ဝဲ;stay (dwell);T zůstat: Jdu se zeptat matky zda mohu ("zůstat").;နေ: နေဦးအမေ့ကို မေးဦးမယ်။;stay: (l) am going to ask (my) mother (whether I can) ("stay").;fut. col. zůstat: Nemohu zůstat (~ žít);နေ: မနေနိုင်ပါဘူး။;stay: I can't

stay (~ live).;col. pol.
 zůstat: Rozhodl jsem se (tam) zůstat.;နေ့ နေဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါတယ်။;stay: (I) decided to stay (there).;p.s. pol. zůžit;ရှုံး;taper;T
 zvadnout (“zemřít”);သေ;wilt (“die”);I
 zvadnout (“zemřít”): Rostlina zvadne.;သေ အပင်က သေတော့မယ်။;wilt (“die”): The plant is going to wilt.;fut. zvaný;ဆို ° ဆိုတဲ့;called;suff. adj. (or) adj.
 zvaný, být;ခေါ်;called, be;I
 zvaný, být: nemoc zvaná koro;ခေါ် ကိုရိုဟု ခေါ်သော ရောဂါ;called, be: sickness called koro;
 zvaný: Kde je to město zvané Mandalaj (Mandalé)?;ဆိုတဲ့ မန္တလေးဆိုတဲ့မြို့ ဘယ်မှာလဲ။;called: Where is the town called “Mandalay”?;inter.
 žvást (“díru brání”);ပေါက်ကရ;piŕfŕle (“hole taking”);n. zvat;ဖိတ်;invite;T
 zvat (“řici” shledat-se-při-příjezdu”);ကြိုဆို;beckon (“say¹ to-meet-on-arrival”);T
 zvat (“zvat (a) volat”);ဖိတ်ခေါ်;invite (“invite (and) call”);T
 zvat: (“Oni”) zvou mě.;ဖိတ်ခေါ် သူတို့က ကျွန်တော်ကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။;invite: They invite me.;pol.
 zvat: Právě (tě) zvu.;ဖိတ် ကျွန်တော် အခု ဖိတ်ပါတယ်။;invite: I invite (you) now.;pol. um.
 zvat: Proto (nyní) zvu vůdce mluvčích (~ “navrhovatelů”) (v této debatě), učitele pana Mja Mauna, aby vysvětlil (~ “navrhl”) (svůj názor).;ဖိတ်ခေါ် ဒါကြောင့် အဆိုရှင်များရဲ့ ခေါ်ငဲ့ဆောင် ဆရာဦးမြမောင်ကို အဆိုတင်(တွင်း)ဖို့ ဖိတ်ခေါ်ပါတယ် ခင်ဗျာ။;invite: Therefore, (I) invite the leader of proposers (in debate), teacher Mr. Mya Maung, to propose (his idea in the debate).;pol. um.
 zvat: Šťastně (tě) zvu.;ကြိုဆို ဝမ်းမြောက်စွာနဲ့ ကြိုဆိုပါတယ်။;invite: (I) happily invite (you).;pol.
 zvat: Zvu (tě na) návštěvu.;ဖိတ် အလည်ဖိတ်ပါတယ်။;invite: (I) invite (you for) a visit.;pol.
 zvažovat (“vidět (a) rozvažovat”);ရှုမြင်သုံးသပ်;consider (“see (and) ponder”);T
 zvažovat (brát v úvahu, “extrahovat, nosit (a) následovat”);ထုတ်ဆောင်လိုက်;take (consider, “extract, carry (and) follow”);T
 zvedat se (“vystoupit (a) povstat”);တက်ကြွ;arise (“ascend (and) rise”);T
 zvědavý, být (“připraven² (s) náladou¹ vyžadovat”);စူးစမ်းချင်စိတ်ပြင်း;curious, be (“ready² (with) mood¹ (to) enquire”);I
 zvednout;ချီး;lift;T
 zvednout (telefon, “držet”);ကိုင်;pick up (telephone, “hold”);T
 zvednout (telefon): Já (to) zvednu, mamí.;ကိုင် ကျွန်တော် ကိုင်လိုက်ပါ့မယ် မေမေ။;pick up (phone): I'll pick (it) up, mum.;fut. col.
 zvednout (telefon): Někdo zvedněte (ten telefon)! (“Někdo (to) pořádně uchopte a zkuste.”);ကိုင် တယောက်ယောက် ကိုင်လိုက်စမ်း။;pick up: Somebody pick up (the phone)! (“Somebody well grab and try.”);imper. col.
 zvednout: Čí Čí (“Čistě”) přichází a zvedá telefon.;ကိုင် ကြည်ကြည် တယ်လီဖုန်းလာကိုင်;pick up: Kyi Kyi (“Clearly”) comes

and picks up the telephone;col.
 zvednout: jde a zvedá telefon;ကိုင် တယ်လီဖုန်းသွားကိုင်;pick up: go(es) (and) pick(s) up the telephone;col.
 zvednutého, něco;ချီး;lifted, sth.;n.
 zvětšit se;ထက်ပို;increase;I
 zvidavý, být (“připraven² (s) náladou¹ vyžadovat”);စူးစမ်းချင်စိတ်ပြင်း;inquisitive, be (“ready² (with) mood¹ (to) enquire”);I
 zvířata: Zvířata nejsou tak ušlechtilá jako lidé.;တိရစ္ဆာန် တိရစ္ဆာန်တွေဟာ လူတွေလောက် မမြင့်မြတ်ဘူး။;animals: Animals are not as noble as people.;
 zvířata: Zvířata znamená, že jsou vysvobozena když (je) lidé zabijí, přáteli.;တိရစ္ဆာန် တိရစ္ဆာန်ဆိုတာ လူ့ချစ်မှု ကျွတ်တာ ကွဲ။;animals: Animals means (they) get free when killed by people, friend.;col.
 zvíře;တိရစ္ဆာန်(တစ်ကောင်) ° တိရစ္ဆာန်(တစ်ကောင်);animal;sg. P. tiracchāna (= animal) (or) sg P. tiracchāna (= animal)
 zvíře (čitatel): další zvíře;ကောင် နောက်တစ်ကောင်;animal (num. class.): next animal;
 zvíře: Zvíře může být větší než člověk a také může být menší.;တိရစ္ဆာန် တိရစ္ဆာန်က လူထက် ကြီးလည်းကြီးနိုင်သည်၊ ငယ်လည်းငယ်နိုင်သည်။;animal: An animal may be bigger than human as well as (it) can be smaller.;
 zvládnout (uspět, “uspět (a) vidět”);အောင်မြင်;bring off (succeed, “succeed (and) see”);I
 zvláštní, být;ဆန်း;strange, be;I
 zvláštní, být (“oddělený (a) vybraný”);သီးသန့်;particular, be (“separate (and) picked-out”);I
 zvláštní, být (divný, “zvláštní (a) divný”);ထူးဆန်း;special, be (strange, “special (and) strange”);I
 zvláštní: Není to (nic) zvláštního.;အထူး အထူးမရှိဘူး။;special: It is not special.;
 zvolání;အာမေဇိုတ်;exclamation;n. P. āmenđita (= exclamation)
 zvolat (“řici” zvolání”);အာမေဇိုတ်ပြော;exclaim (“say¹ exclamation”);T P. āmenđita (= exclamation)
 zvolit (si, “vybrat (a) zvednout”);ရွေးကောက်;elect (“select (and) pick-up”);T
 zvon (“posílená¹ hlava”);ခေါင်းလောင်း(တစ်လုံး);bell (“reinforced¹ head”);sg.
 zvonění (crr): Crrr! Crrr! Crrr!;ကလင်း ကလင်း ကလင်း;ring: Ring! Ring! Ring!
 zvonit (“přicházet”): Telefon zvoní. (“Telefon přichází.”);လာ တယ်လီဖုန်းလာနေတယ်။;ring (“come”): Telephone is ringing. (“Telephone is coming.”);cont. col.
 zvrhnout se;လဲ;overturn;I
 zvuk (“síla¹ zvuku”);အသံဗလံ;sound (“strength¹ (of) sound”);n. P. balaṃ (= strength, power)
 zvuk, udělat;ပြည်;sound, make a;T
 zvuk: přicházející zvuky;အသံဗလံ လာသည့် အသံဗလံ;sound: coming sounds;
 zvyk;လေ့;habit;T
 zvyk (“užití (a) kritérium”);ထုံးစံ(တစ်ခု);custom (“usage (and) criterion”);sg.
 zvyk: Jsem zvyklý jezdit ven autobusem.;လေ့ အပြင်ကို ဘစ်ကားနဲ့

သွားလေ့ရှိတယ်။;habit: I have the habit of going out by bus.;
 zvyk: Nemám zvyk chodit (ven).;လေ့: သွားလေ့မရှိဘူး။;habit: I do not have the habit of going (out).;
 zvyknout si ("padnout² (do) materiálu¹ života");နေသားကျ;accustom ("fall² (in) life⁰ matter¹");T
 zvyku, mít ve ("mít¹ (ve) zvyku");လေ့ရှိ;habit of, have the ("have¹ habit");I
 zvýraznit (zvýrazňovačem, "kreslit³ inkoustem² (do) plné¹ barvy");ရောင်စုံမင်သား;highlight (with a highlighter, "draw³ ink² (to) full¹ color");T
 zvýraznit: zvýraznit důležité části;ရောင်စုံမင်တား:
 အရေးကြီးတဲ့အပိုင်းတွေကို ရောင်စုံမင်တားတယ်။;highlight: highlight important parts;n.
 zvýrazňovač ("hůlka³ inkoustu² (k) plnému¹ barvení");ရောင်စုံမင်တံ(တစ်ချောင်း);highlighter (for highlighting, "stick³ (of) ink² (for) full¹ color(ing)");sg.
 zvýšit;အဖွား;increase;T
 zvýšit (se);တိုး;grow (increase);T
 zvýšit se ("zvýšit-se (a) rozvinout-se");တိုးပွား;increase ("increase (and) develop");I
 zvýšit se (zlepšit se, "být-dobry (a) přijít");ကောင်းလာ;increase (improve, "be-good (and) come");I
 zvyšovat ("zvyšovat (a) přijít");တိုးလာ;increase ("increase (and) come");T
 zvyšovat se ("zvětšit-se (a) vystupovat");တိုးတက်;rise ("increase (and) ascend");T
 zvyšovat se: extrémě se zvyšující;တိုးတက်:
 အရမ်းတိုးတက်နေတာ;rise: rising extremely;
 zvyšovat: Postupně zvyšují.;တိုးလာ:
 တစ်ဖြည်းဖြည်းတိုးလာပါတယ်။;increase: Little by little (I) increase.;pol.
 -átý;မြောက်;-th;suff.
 -me (značí přátelský návrh);စို့ ° ရအောင်;let's;suff. (or) suff. pol.
 -me: Pojďme, ct. pane.;ရအောင်: ကြွကြွရအောင် ဘုရား။;let's: Let's go, ven. sir.;imper. utmn.
 -me: Pojďme!;စို့: သွားစို့;let's: Let's go!;imper. fr.
 -me: Pojďme! (~ "Přijďme (a) odejďme!") ;စို့: လာသွားစို့;let's: Let's go (~ "come (and) go")!;imper. fr.
 -me: Pojďme! (~ "Přijďme!") ;စို့: လာကြစို့;let's: Let's go (~ "come")!;imper. fr.

-me: Pojďme! (užíváno pro mnichy);စို့: ကြွကြွစို့;let's: Let's go! (used for monks);imper. utmn.
 -ní (průběhový čas);နေ;-ing (continuous tense);suff.
 -ství;ခြင်း ° မှ;-ness;suff.
 -tý (značí pořadové číslo): Naše zem varovala tamtu zem, vskutku, (již) po páté.;ကြိမ်မြောက်: ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံက ဟိုနိုင်ငံကို တရုင်းကြိမ်မြောက် သတိပေးလိုက်ပါတယ်။;-th (indicates ordinal number): Our country, indeed, gave 105 warning to that country.;pol. um.
 -tý (značí pořadovou číslovku);ကြိမ်မြောက်;-th (indicates ordinal number);suff.
 : Přijď každý den.;နေ့စဉ်: နေ့စဉ် လာပါ။;every day: Come every day.;imper. pol.
 (netýká se pán ("moc (a) moc");ဘုန်းဘုန်း(တစ်ပါး);monk (Buddh., "power (and) power");sg.
 0 (nula);ဝ (သည) ° ဝ (သည);0 (zero);num.
 10 000 (deset tisíc);၁၀ ၀၀၀ (သောင်း);10 000 (ten thousand);num.
 10 000 000 (deset milionů);၁၀၀၀၀၀၀ (ကုဋေ၊ ဆယ်သန်း၊ သိန်းတစ်ရာ);10 000 000 (ten million);num.
 100 (sto);၁၀၀;100 (a hundred);num.
 100 000 (sto tisíc);၁၀၀၀၀၀ (သိန်း);100 000 (a lakhs) ° 100 000 (a hundred thousand);num.
 1000 (tisíc);၁၀၀၀;1000 (thousand);num.
 1000 000 (milion);၁၀၀၀၀၀၀ ((တစ်)ဆယ်သိန်း၊ သန်း);1000 000 (million);num.
 11 (jedenáct);၁၁;11 (eleven);num.
 12 (dvanáct);၁၂;12 (twelve);num.
 120 (sto dvacet);၁၂၀;120 (a hundred and twenty);num.
 13 (třináct);၁၃;13 (thirteen);num.
 20 (dvacet);၂၀;20 (twenty);num.
 21 (dvacet jedna);၂၁;21 (twenty-one);num.
 30 (třicet);၃၀;30 (thirty);num.
 300 000 (třista tisíc);၃၀၀၀၀၀ (သုံးသိန်း);300 000 (three lakhs);num.
 50 000 (padesát tisíc);၅၀၀၀၀ (ငါးသောင်း);50 000 (fifty thousand);num.
 7 (sedm);၇ (ခုနစ်၊ from ခုနစ်);7 (seven);num.